

BEDÖMARGRUPPENS YTTRANDE

Bedömargruppens yttrande över utvärdering av utbildning som leder till ämneslärarexamen

Bedömargruppens uppdrag

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har gett oss i uppdrag att granska utbildningar som leder till yrkesexamen. I bilaga 1 framgår våra bedömningar med vidhängande motiveringar och ett förslag till samlat omdöme för varje granskad utbildning.

Härmed överlämnar vi vårt yttrande till UKÄ.

Bedömargruppens sammansättning

I bedömargruppen ingick följande ledamöter:

Ämnessakkunniga

- Professor Ulla Lind, emerita (ordförande bild)
- Professor Anne Fiskvik, Norges teknisk-naturvetenskapliga universitet (ordförande dans)
- Professor Reidar Säfvenbom, Norges idrettshøgskole (ordförande idrott och hälsa)
- Docent Ylva Hofvander Trulsson, Lunds universitet (ordförande musik)
- Docent Håkan Sollervall, Linnéuniversitetet (ordförande matematik)
- Docent Göran Bostedt, Mittuniversitetet (ordförande samhällskunskap)
- Docent Johan Elmfeldt, Malmö universitet (ordförande svenska)
- Docent Daniel Pettersson, Högskolan i Gävle (utbildningsvetenskaplig kärna)
- Fil. Dr. Daniel Alvunger, Linnéuniversitetet (utbildningsvetenskaplig kärna)
- Fil. Dr. Henrik Román, Uppsala universitet (utbildningsvetenskaplig kärna)
- Professor Anders Persson, Lunds universitet (utbildningsvetenskaplig kärna)
- Docent Eva Skåreus, Umeå universitet (bild)
- Professor Tarja Karlsson Häikiö, Göteborgs universitet (bild)
- Docent Gunn Nyberg, Högskolan Dalarna (idrott och hälsa)
- Fil. Dr. Lena Larsson, Linnéuniversitetet (idrott och hälsa)
- Professor Håkan Larsson, Gymnastik- och idrottshögskolan (idrott och hälsa)
- Bitr. professor Samuel Bengmark, Chalmers tekniska högskola (matematik)
- Docent Jesper Boesen, Stiftelsen högskolan i Jönköping (matematik)
- Docent Torbjörn Tambour, Stockholms universitet (matematik)
- Fil. Dr. Catarina Rudälv, Umeå universitet (matematik)
- Professor Kristina Juter, Högskolan Kristianstad (matematik)
- Professor Cecilia Ferm Almqvist, Södertörns högskola (musik)
- Professor Erkki Huovinen, Kungl. musikhögskolan i Stockholm (musik)

- Docent Cecilia Arensmeier, Örebro universitet (samhällskunskap)
- Fil. Dr. Anders Broman, Karlstads universitet (samhällskunskap)
- Fil. Dr. Jan Andersson, Malmö universitet (samhällskunskap)
- Fil. Dr. Torbjörn Lindmark, Umeå universitet (samhällskunskap)
- Professor Cecilia Lundholm, Stockholms universitet (samhällskunskap)
- Docent Birgitta Brorsson, Mälardalens högskola (svenska)
- Docent Karolina Wirdenäs, Stockholms universitet (svenska)
- Docent Peter Andersson Lilja, Göteborgs universitet (svenska)
- Fil. Dr. Anna Malmbjer, Södertörns högskola (svenska)
- Fil. Dr. Olle Nordberg, Uppsala universitet (svenska)
- Fil. Dr. Suzanne Parmenius Swärd, Linköpings universitet (svenska)

Studentrepresentanter

- Camilla Franksson, Uppsala universitet
- Christopher Ståhl, Malmö universitet
- Julia Norman, Göteborgs universitet
- Kajsa Ekstener, Göteborgs universitet
- Karoline Sjöström, Göteborgs universitet
- Klara Bladh, Linköpings universitet
- Hanna Otthén, Uppsala universitet
- Lizette Johansson, Örebro universitet
- Mimmi Rönnqvist, Umeå universitet
- Tilda Aronsson, Karlstads universitet
- Vera-Linn Karlsson, Uppsala universitet

Arbetslivsföreträdare

- Fil. Dr. Attila Szabo, Utbildningsförvaltningen Stockholms stad
- Eva Dekany Ström, Södertälje kommun
- Fredrik Astin, AcadeMedia
- Fredrik Engström, Kulturama/Medborgarskolan
- Helena Kvarnsell, Nacka kommun
- Johan Bohman, Malmö Stad
- Katarina Lycken Rüter, Stockholms stad
- Klara Hellström, Göteborgs Högre Samskola
- Lena Hellsten, Mölndals stad
- Lucas Janemalm, Örebro Universitet
- Stina Myringer Karlsson, Kunskapsskolan i Sverige AB

Ämnessakkunniga och bedömare av självständiga arbeten

- Docent Carina Lundmark, Luleå tekniska universitet
- Docent Iben Maj Christiansen, Stockholms universitet
- Docent Stefan Lundström, Luleå tekniska universitet
- Fil. Dr. Ewa Bergh Nestlog, Linnéuniversitetet
- Fil. Dr. Ann-Sofie Lennqvist Lindén, Örebro universitet

- Fil. Dr. Asbjörg Westum, Stiftelsen högskolan i Jönköping
- Fil. Dr. Håkan Sandgren, Stiftelsen högskolan i Jönköping
- Fil. Dr. Magnus Ferry, Umeå universitet
- Fil. Dr. Marie Thavenius, Malmö universitet
- Professor Christina Olin-Scheller, Karlstads universitet
- Professor Johan Söderman, Göteborgs universitet

Se bilaga 2 för bedömargruppens jävsförhållanden.

Bedömargruppens arbete

Denna utbildningsutvärdering av svensk ämneslärarutbildning har gjorts i ett antal utvalda ämnen: bild, dans, idrott och hälsa, matematik, musik, samhällskunskap och svenska. Vissa av dessa ämnen finns i ämneslärarutbildningen på många av Sveriges lärosäten, andra endast på ett fåtal.

Utvärderingen har utgått ifrån de krav som ställs i högskolelagen (1992:1434) och högskoleförordningen (1993:100). Underlag för bedömningen har utgjorts av lärosätenas självvärdering inklusive bilagor som utarbetats utifrån *Vägledning för utbildningsutvärdering på grundnivå och avancerad nivå*, självständiga arbeten, intervjuer med företrädare för den granskade utbildningen och studenter samt övriga underlag som UKÄ tagit fram. I några fall har även kompletterande material exempelvis utbildnings- och kursplaner efterfrågats. Underlagen redovisas i bilaga 3.

Bedömningsprocessen

I utvärderingen av ämneslärarutbildningarna har bedömare diskuterat och prövat innehållet i olika konstellationer, såväl mot ett specifikt ämne, mot den utbildningsvetenskapliga kärnan och mot utbildningen som helhet. Varje grupp av bedömare har bestått av studentrepresentanter, arbetslivsföreträdare och ämnessakkunniga. Gruppernas preliminära bedömningar har sedan bearbetats av yttrandeansvariga bedömare och bedömningarna har kalibrerats för att säkerställa en likvärdig bedömning i förhållande till de olika lärosätena och utbildningarna. Det finns en variation mellan olika utbildningar när det gäller omfattningen på underlagen. Det gäller framförallt antalet självständiga arbeten och antalet medverkande studenter på intervjuerna. När underlag saknas kan det ha försvårat utvärderingens genomförande och därmed även riskerat att minska likvärdigheten i bedömningarna.

Utifrån underlagen har vi gjort en bedömning av utbildningarnas kvalitet utifrån nedanstående bedömningsområden.

- förutsättningar
- utformning, genomförande och resultat
- studentperspektiv
- arbetsliv och samverkan

Varje bedömningsområde innehåller bedömningsgrunder. Bedömningsområdet utformning, genomförande och resultat innehåller även examensmål. Förutsättningar innehåller

bedömningsgrunderna personal och utbildningsmiljö. Utformning, genomförande och resultat består av sex examensmål som valts ut av UKÄ samt bedömningsgrunderna jämställdhet, uppföljning, åtgärder och återkoppling och att lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid. Bedömningsområdena studentperspektiv och arbetsliv och samverkan innehåller en bedömningsgrund vardera som heter samma sak som bedömningsområdet.

Varje utbildning med inriktning mot grundskolans årskurs 7-9 respektive gymnasieskolan samt för varje ämne har därmed prövats mot dess förutsättningar (personal och utbildningsmiljö), ett antal examensmål (ämneskunskaper, vetenskapsteori, kvalitativa och kvantitativa metoder, förmåga till kritisk reflektion främjande yrkesverksamhet och kunskapsutveckling, förmåga till didaktisk och ämnesdidaktisk tillämpning, förmåga att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i övrigt, relevanta aspekter och hållbar utveckling), jämställdhet, kvalitetssäkring, studentperspektiv samt arbetsliv och samverkan.

Varje bedömningsgrund och de flesta av målen har prövats var för sig mot utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) och ämne. Därefter har bedömningarna vägts samman till en samlad bedömning för utbildningen som helhet. Om bedömningsgrunden har erhållit olika omdömen i UVK och ämne har den samlade bedömningen för utbildningen som helhet kunnat bli antingen tillfredsställande eller ej tillfredsställande, beroende på om svagheter i en del av utbildningen har bedömts kompenseras av styrkor i en annan del av utbildningen.

Bedömargruppens preliminära yttrande per utbildning har skickats till respektive lärosäte på delning, för att påpeka eventuella sakfel. Delningstiden var tre veckor. De svar som lärosätena inkom med framgår av bilaga 4. Vi har tagit del av lärosätenas svar, och i de fall där vi gjort bedömningen att det varit relevant har ändringar gjorts i yttrandena.

Bedömargruppens överväganden

Ämneslärarutbildningen är en professionsutbildning som kräver god sammanhållning mellan studier i ämnen, ämnesdidaktik och UVK. Den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) har en viktig roll för att stärka professionsanknytningen och ge studenterna möjlighet att använda sig av vetenskapligt förankrade kunskaper och beprövad erfarenhet i undervisningssituationer. För att skapa denna sammanhållna utbildning krävs väl genomtänkta progressionslinjer som stöd för att uppnå ett fungerande samspel mellan utbildningens olika delar.

En viktig utgångspunkt för en väl fungerande utbildning är också att undervisningen planeras och genomförs av lärare på lärosätet som sammantaget har kompetens i flera olika avseenden. Lärargruppen måste representera det djup och den bredd i det egna ämnet som krävs i förhållande till ämneskurserna avseende såväl innehåll som nivå. Lärarnas kompetens i ämne och ämnesdidaktik har bedömts i flera avseenden: vetenskaplig eller konstnärlig kompetens i ämne, vetenskaplig kompetens i ämnesdidaktik, samt professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. Den ämnesdidaktiska forskningen som bedrivs på lärosätet har prövats i förhållande till tydlig yrkesrelevans. Lärarnas kompetens för undervisning i den utbildningsvetenskapliga kärnan har bedömts avseende relevant utbildningsvetenskaplig kompetens, samt professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. Professionsrelaterad kompetens har bedömts genom rimlig andel lärare med

lärarexamen. Några lärosäten har valt att säkerställa aktuell professionsrelaterad kompetens genom att visstidsanställa verksamma lärare som medverkar i UVK- och VFU-kurser samt ämnesdidaktiska kurser. Pedagogisk kompetens har i denna bedömning visats bland annat genom att majoriteten av lärarna har genomgått högskolepedagogisk utbildning. Bedömningen av vetenskaplig eller konstnärlig kompetens i ämne har varierat innehållsligt beroende på ämnenas karaktär.

Utbildningsmiljöerna på mindre lärosäten är ofta väl sammanhållna, medan lärarutbildningen vid de större lärosätena kan bedrivas på olika institutioner och fakulteter med utmaningar i att skapa sammanhållna utbildningsmiljöer för studenter där ämne och UVK hänger ihop på ett tydligt sätt. Utbildningsmiljöerna kan bli mer professionsinriktade eller mer vetenskapligt inriktade beroende på hur de organiseras. Bedömargruppen har dock inte haft några synpunkter på hur ämneslärarutbildningen organiseras utan har bedömt varje utbildning i förhållande till både professionsinriktning och vetenskaplig inriktning, samt hur väl miljöerna skapar ett nära samband mellan forskning och utbildning. Särskilt har beaktats hur varje ämneslärarutbildning arbetar med sina styrkor och svagheter samt i vad mån den aktuella miljön skapar goda förutsättningar för studenternas lärande och anpassning till kommande arbetsliv.

Bedömargruppens arbete har vidare fokuserat på i vad mån utbildningarna har kunnat uppvisa tillfredsställande innehåll vad avser några centrala vetenskapliga och professionsorienterade kunskapsområden. Detta har gällt kritiskt förhållningssätt, utbildningens bredd och djup, undervisning om såväl kvantitativa som kvalitativa metoder, fokus på studenternas förmåga att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik, studenternas förmåga att planera, genomföra och utvärdera undervisningen med mera. Slutligen har bedömargrupperna beaktat de skillnader som finns i examensmålen för ämneslärarutbildningen för årskurs 7-9 och gymnasieskolan. Detta har för gymnasieskolan till exempel ställt särskilda krav på lärosätens redovisning av progression i utbildningen. Dessa för utvärderingen centrala delar har sedan kompletterats med bedömningar gällande för utbildningarna viktiga frågor som jämställdhet, uppföljning av utbildningen, studentinflytande och studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Bedömargruppens reflektioner

Bedömargruppen har som sagt prövat varje bedömningsgrund och målen mot UVK och ämne för att därefter väga samman detta till en samlad bedömning för utbildningen som helhet. I arbetet har bedömargruppen tagit hänsyn till varje ämnes särart, vilket innebär att likvärdigheten i bedömningen är större inom varje ämne än mellan de olika ämnena. Nedan följer bedömargruppens reflektioner kring UVK och för de utvärderade ämnena.

Utbildningsvetenskaplig kärna

När det gäller förutsättningar kan den vetenskapliga kompetensen generellt betraktas som god inom UVK men den är ofta fragmenterad avseende ämnen, ämnesdidaktisk och utbildningsvetenskaplig/pedagogisk kompetens. Det framgår också en bristande koppling till aktuell yrkesexamen, vilket ger svagare underlag för professionskompetens. Inom utbildningsmiljön är det viktigt att forskning bedrivs med koppling till områden i undervisningen av UVK samt att aktuell forskning kommer studenterna till godo.

Inom bedömningsområdet utformning, genomförande och resultat framträder vikten av progression och sammankoppling mellan UVK, ämnen och VFU. Kvalitativa och kvantitativa metoder inom UVK spelar en viktig roll för att lägga en grund till vetenskapliga metodval i ämnena. Det framträder att VFU spelar en central roll för många lärosäten vad gäller examination av målen som avser förmåga till kritisk reflektion, främjande av yrkesverksamhet och kunskapsutveckling, förmåga till didaktisk och ämnesdidaktisk tillämpning, förmåga att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i övrigt. Där har redogörelser för bedömning av VFU inte alltid framgått och det har saknats en tydlighet gällande hur VFU säkerställs och kvalitetssäkras. Bedömargruppen understryker vikten av att det behöver förekomma uppgifter i UVK där studenterna ”visar förmåga att tillämpa” och att studenterna genom praktiska övningar kan komma bättre förberedda vid VFU. Vissa lärosäten har till betydande del ett didaktikinnehåll i UVK och ett huvudsakligt fokus på klassrummet. Det bör samtidigt betonas att lärarprofessionen rymmer betydligt fler dimensioner som mentorskap, systematiskt kvalitetsarbete, samverkan med vårdnadshavare och samverkan med kollegor.

Lärosätenas beskrivning av organisation och uppföljning vittnar om de utmaningar som kan finnas med en decentraliserad lärarutbildning vid stora universitet. Uppföljning förutsätter god kommunikation och kunskap om relevanta intressenter. När det gäller jämställdhetsarbete så har lärosätena tydliga riktlinjer på organisatorisk nivå medan det utbildningsnära jämställdhetsarbetet ibland kan vara oklart. Ur ett studentperspektiv har lärosätena också tydliga riktlinjer för studenters möjligheter till delaktighet och inflytande, men det finns olikheter mellan lärosätena avseende studenters förutsättningar att delta utifrån utbildning och arvodering.

Gällande arbetsliv och samverkan har VFU av förklarliga skäl en framskjuten roll för lärosätena, men bedömargruppen har ansett det värdefullt att lärosäten också redogör för andra typer av samarbeten och samverkan för att studenterna ska känna sig redo för arbetslivet när de är examinerade samt för att utbildningen ska förbereda för ett föränderligt och diversifierat arbetsliv.

Bild

Ämneslärarutbildningen i bild bedrivs vid sex lärosäten. Ett lärosäte ger endast inriktningen 7–9 och ett annat lärosäte ger endast inriktningen mot gymnseskolan. Övriga ger båda inriktningarna och totalt har 10 utbildningar utvärderats. Alla utbildningar har för professionen relevanta upplägg och genomföranden inte minst i arbetet med att hantera nya digitala visuella miljöer i relation till traditionella ämneskonceptioner. Förutsättningarna för att bedriva ämneslärarutbildning i bild varierar dock på flera sätt. Få lärosäten har professorskompetens i ämnet, även om det framträder en strävan hos lärosätena att stärka nivån på forskarkompetens såväl i den bildvetenskapliga som konstbaserade undervisningen. Eftersom forskningstraditionen inom bildämnet historiskt har varit svagt, anser bedömargruppen att det är av största vikt att lärosätena beaktar ämnets tvärvetenskapliga karaktär. Områden som visuell kultur och kommunikation med analog och digital bild, konst, arkitektur, media, design och hantverk, ska utformas didaktiskt och vetenskapligt i relation till aktuella styrdokument och växande internationella forskningsnätverk. Detta kräver bredd och avancerad kompetens inom flera ämnesfält. Genom att ämneslärarutbildningen utformas organisatoriskt och innehållsligt utifrån lokala förutsättningarna innebär det en spännvidd i ämnets karaktär och utbildningsmiljöns förutsättningar, exempelvis med lämpliga verkstäder och lokaler för olika typer av bildarbete.

Utbildningarna uppvisas allt ifrån en helt nätbaserad bildlärarutbildning till helt högskoleförlagda och i ett par fall inrymda i konstnärliga högskolor och i andra fall i universitetsmiljöer. Lärosätena visar också skillnader i ämnesstudiernas relation till UVK och VFU. Den balans som förväntas mellan ämnesstudier och dess progression, med UVK och VFU har i vissa fall bedömts vara bristande. Det finns även skillnader i hur de självständiga arbetena organiseras, dess omfattning i en eller två fördjupningar och inriktningar på ämnesdidaktik och/eller ämnesfördjupningar. Det som dock framträder som en styrka vid alla lärosätens bildlärarutbildning, är en rik variation på arbetssätt och metoder för bildframställning, bildanalys och bildkommunikation. Kontinuerliga inslag av studenters reflektionsarbeten, i skrift och bild, i bloggar, modellbyggen, som visuella, verbala och digitala mötesplatser, talar för att studenterna kan tillgängliggöra sig ämnets bredd och djup, samtidigt som de bidrar till att utveckla ämnets potentialer genom delaktighet och inför den framtida yrkesprofessionen.

Dans

Bedömgargruppens utvärdering av danslärarutbildningarna visar att de är utformade på olika sätt, ligger rätt i tiden och har en tydlig arbetslivsrelevans. Ämneslärarutbildning i dans är ett relativt nytt utbildningsområde i Sverige. I dagsläget bedrivs utbildning vid tre lärosäten där något lärosäte har en mer etablerad tradition, medan andra nyligen startat sina utbildningar. Att utbildningsområdet är relativt nytt visar sig också genom att det finns en stark vilja från lärosätenas sida att utbildningarna ska vara aktuella och återspegla samtiden. Kursplaner utformas så att de reflekterar danskonstens olika skiftningar och behov, men även de utmaningar som finns. En generell utmaning är att antalet studenter i utbildningarna är få, vilket bedömgargruppen anser kan påverka och i viss mån begränsa, lärosätena då de ska planera och genomföra de praktiska och teoretiska momenten i utbildningarna. Ett annat område som generellt kan utvecklas mer för att passa dansstudenternas behov är UVK och i synnerhet hur placeringen av UVK i utbildningen fungerar i förhållande till studenternas övriga kurser.

Lärosätena arbetar hårt med att anpassa utbildningarna efter samhällets olika behov och att studierna ska leda till framtida arbete. Lärarna vid utbildningarna har i allmänhet en god professionsinriktad ämneskompetens. Detta har studenterna stor nytta av i den praktiska undervisningen och under VFU. En annan generell styrka i utbildningarna är arbetet med jämställdhet.

Utvärderingen visar att en gemensam utmaning för dansämnet är att det finns relativt få personer som är disputerade i danspedagogik eller i dansdidaktik. En viktig uppgift för lärosätena är att säkerställa kompetensen på sikt genom att skapa förutsättningar för personal att forska och/eller kvalificera sig genom olika meriteringsprogram och forskarutbildning.

Idrott och hälsa

Ämneslärarutbildning för undervisning i idrott och hälsa i gymnasieskolan bedrivs vid åtta lärosäten. Vid två av dessa kan studenter också utbilda sig för undervisning i grundskolans årskurs 7-9. Det totala antalet utvärderade utbildningar är alltså tio. Utbildningarna inom området avspeglar olika traditioner och perspektiv på skolämnet idrott och hälsa, traditioner och perspektiv som känns igen från forskningen. Innehållet beskrivs ofta som fler- eller tvärvetenskapligt, vilket ter sig rimligt med tanke på lärare i idrott och hälsas uppdrag i grund- och gymnasieskola, men denna fler- eller

tvärvetenskaplighet problematiseras sällan och det är sällan som utbildningens olika delar – samhällsvetenskapliga, humanistiska, naturvetenskapliga och medicinska – sätts in i ett gemensamt ramverk. Bedömaregruppen ser en risk för fragmentisering av kunskaper och perspektiv i utbildningarna, där balansen mellan utbildningens olika delar blir oklar, vilket kan få till följd att studenter inte utvecklar såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. På liknande sätt blir det utmanande för studenterna att utveckla fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder om olika perspektiv och teorier inte explicit görs i utbildningen.

Matematik

Ämneslärarutbildning för undervisning i matematik i gymnasieskolan bedrivs vid 17 lärosäten. Vid fem av dessa kan studenter också utbilda sig för undervisning i grundskolan årskurs 7-9. Det totala antalet utvärderade utbildningar är alltså 22. Att anordna ämneslärarutbildning med inriktning mot undervisningsämnet matematik innebär utmaningar såväl ekonomiskt som innehållsligt. Få studenter i kombination med ett krävande ämnesinnehåll och krav på forskningsbredd inom både matematik och matematikdidaktik gör att endast ett fåtal lärosäten kan uppvisa allsidiga excellenta utbildningsmiljöer för ämneslärarutbildning i matematik. Speciellt svårt kan det vara att integrera matematiskt och matematikdidaktiskt kursinnehåll, då ämnena använder sig av olika metoder och olika teoretiska referensramar.

Det innebär stora utmaningar för både lärosäten, lärarutbildare och studenter att bedriva ämneslärarutbildning med inriktning matematik. För att klara av detta krävs väl fungerande styrning i kombination med kollegialt engagemang. De lärosäten som lyckats väl har gjort långsiktiga strategiska satsningar på ämneslärarutbildning och satsat på att rekrytera nödvändig kompetens, till exempel etablerade forskare inom matematikdidaktik eller lärare med gedigen professionserfarenhet från gymnasieskolan eller årskurs 7-9. Trots flera försvårande omständigheter lyckas flera lärosäten organisera väl fungerande och sammanhållen ämneslärarutbildning i matematik, ofta tack vare kollegialt engagemang och delaktighet avseende både lärarutbildare och studenter. Det är tydligt att studenternas engagemang för och inom utbildningen ökar när de får möjlighet att påverka utbildningens planering, organisation och genomförande. Lärarutbildarna och studenterna är gemensamt kvalitetsdrivande när de får delta på strategisk nivå och ges möjlighet att påverka.

En särskild utmaning för inriktningen matematik är det krav som examensordningen ställer på att utbildningen ska ge studenterna fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. Detta krav, liksom alla andra krav i examensordningen, är gemensamt formulerat för samtliga undervisningsämnen men ska kunna tolkas i relation till varje enskilt ämne. Forskningsfronten i matematik befinner sig mycket långt ifrån det matematikinnehåll som undervisas i ämneslärarutbildningen. Det matematikinnehåll som undervisas har sin grund i forsknings- och utvecklingsarbete som bedrevs för flera hundra år och ibland tusentals år sedan. Denna äldre forskning är fortfarande aktuell och utgör en vetenskapligt giltig teoretisk grund för det matematikinnehåll som undervisas. Bedömaregruppen anser att de lärosäten som systematiskt och med en tydlig progression behandlar och examinerar äldre matematisk teori och forskning uppfyller kravet på fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

En ytterligare utmaning är de självständiga arbeten som skrivs inom inriktningen matematik. Dessa arbeten är ofta av matematikdidaktisk karaktär men saknar ibland tydliga inslag av matematik och bidrar därmed i begränsad omfattning till att fördjupa studentens kunskaper i matematik. Svag koppling till matematikinnehåll medför också att arbetena får begränsad relevans för matematikundervisning. Bedömargruppen uppmanar samtliga lärosäten att stärka relationen till ämnesinnehåll och ämnesundervisning i de självständiga arbeten som skrivs inom inriktningen matematik i ämneslärarutbildningen.

Musik

Ämneslärarutbildning för undervisning i musik i gymnasieskolan bedrivs vid åtta lärosäten. I det samlade intrycket av musikleäroinbildningarna i Sverige så framträder musikämnet som både väletablerat och stabilt. Lärosätena förhåller sig på olika sätt till både tradition och den utveckling som lärarrollen behövt göra i ett akademiserat samhälle i förändring. Det finns en stark tradition inom musikområdet där validering av kvalitet och vad som leder till kvalitet är väl förankrade kunskaper. Vad som är styrkan i kärnverksamheten, är djupa musikkunskaper, vilket är en gemensam utgångspunkt på lärosätena.

Idag finns musikleäroinbildningar både på musikhögskolor och på institutioner, där man är ett av flera ämnen inom ramen för ämnesläroinprogram. Dessa ramar skapar olika förutsättningar för ämnesdjup och identitetsutveckling hos studenterna, men också för vetenskaplig förankring och nytänkande.

En viktig uppgift för ämnesläroinbildningen i musik och som i utvärderingen berörts av ett fåtal lärosäten, är att problematisera pedagogik och didaktik för gymnasieskolans förutsättningar och för musikundervisning i årskurs 7-9. Detta är viktigt inte minst i relation till ett föränderligt arbetsliv för studenterna. Att ha redskap för att undervisa i stora grupper kräver ibland andra didaktiska kunskaper än vid enskild- och mindre gruppundervisning. Att se IKT som en resurs är ett kunskapsområde som kan lyftas fram i högre grad, också sett i relation till högre andel elever med funktionsvariation i klassrummen.

Examensmålen krav på fördjupade kunskaper i vetenskapliga metoder är fortfarande ett utvecklingsområde på de flesta lärosätena. Det behöver föras en diskussion både bland forskare och undervisande lärare om varför studenter både behöver kvantitativa och det mer etablerade kvalitativa forskningsmetoderna i sin verktygslåda, när lärarna kommer ut i yrkeslivet. Dessa båda är centrala för att stärka lärarprofessionen på lång sikt och göra kunskaperna kommunicerbara med andra discipliner.

Högre musikutbildningar präglas av individuell- och mindre gruppundervisning. Dessa undervisningsformer främjar god kontakt med studenterna, reflektion och utvärdering sker i hög utsträckning, ansikte mot ansikte och det är bra. Däremot finns flera goda skäl till att utveckla kursvärdering och finna former för att genomföra dem. Kursvärderingar är också en viktig erfarenhet för studenter i deras egen lärarprofession för att förstå och analysera kvantifierbara kunskaper.

Samhällskunskap

Ämneslärarutbildning för undervisning i samhällskunskap i gymnasieskolan bedrivs vid 16 lärosäten. Vid sex av dessa kan studenter också utbilda sig för undervisning i grundskolans årskurs 7-9. Det totala antalet utvärderade utbildningar är alltså 22. Utbildningsutvärderingen av ämneslärarutbildningen i samhällskunskap har medfört behov av en organisation där bedömare i olika grupper (ämnesorienterat och i förhållande till UVK) diskuterat och prövat utbildningarna. Bedömargruppen har bestått av studentrepresentanter, arbetslivsföreträdare och ämnessakkunniga. Vissa ämnessakkunniga ingick i bedömningen under dess första fas genom att vara läsare och bedömare av självständiga arbeten från de olika lärosätena. En något mindre grupp ämnessakkunniga har sedan även ingått i bedömningarna av utbildningarna som helhet. De underlag som använts i bedömningsarbetet har varit självvärderingarna från lärosätena, intervjuer med studenter, lärare och ledningspersonal, bedömningar av självständiga arbeten och i några fall kompletterande material som till exempel utbildnings- och kursplaner.

Det är viktigt att uppmärksamma att bedömargruppen endast har haft att pröva utbildningarna mot bedömningsgrunder och vissa av UKÄ i förväg utvalda examensmål. En utgångspunkt för bedömargruppen har varit att konstruktivt bidra till fortsatt utveckling av ämneslärarutbildningen i samhällskunskap. Det har bland annat inneburit att bedömargruppen, beroende på samhällskunskapens sammansatta karaktär, beaktat utrymmet för variation i uppbyggnaden av utbildningen. Detta har dock gjorts utifrån vissa grundläggande krav på utbildningens innehåll. En viktig ledstjärna för bedömargruppen har varit att se utbildningarna som sammanhållna vad avser dess olika innehållsdelar. En annan viktig ledstjärna i bedömargruppens arbete har varit att uppmärksamma ämneslärarutbildningen som en professionsutbildning/yrkesutbildning. Detta har medfört att lärosätena prövats gällande att utbildningarna har kunnat uppvisa tillfredsställande resultat vad avser såväl vetenskaplig som professionsrelaterad och pedagogisk kompetens samt ett nära samband mellan forskning och utbildning. Vidare har bedömningen fokuserat att utbildningarna kunnat uppvisa tillfredsställande innehåll vad avser några centrala vetenskapliga som professionsorienterade kunskapsområden. Det har gällt kritiskt förhållningssätt, utbildningens bredd och djup, undervisning om såväl kvantitativa som kvalitativa metoder, fokus på studenternas förmåga att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik, studenternas förmåga att planera, genomföra och utvärdera undervisningen mm. Slutligen har bedömargrupperna beaktat de skillnader som finns i examensmålen för ämneslärarutbildningen för årskurserna 7-9 och gymnasieskolan. Detta har för gymnasieutbildningen till exempel ställt särskilda krav på lärosätenas redovisning av progression i utbildningen. Dessa tre centrala delar har sedan kompletterats med bedömningar gällande viktiga frågor som jämställdhet, uppföljning av utbildningen, studentinflytande och studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Svensk skola har varit utsatt för ett starkt förändringstryck och står idag inför utmaningar av olika slag. Det blir då viktigt att utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Svenska

Ämneslärarutbildning för undervisning i svenska bedrivs vid 21 lärosäten. Vid 19 av dessa lärosäten finns inriktningen mot gymnasieskolan och vid nio lärosäten kan studenter utbilda sig för undervisning i grundskolans årskurs 7-9. Det totala antalet utvärderade utbildningar är alltså 28. I

utvärderingen har ingått bedömning av förutsättningar för ämneslärutbildning i svenska i form av undervisande lärares kompetenser i relation till utbildnings- och forskningsmiljö, utbildningens utformning, genomförande och resultat med utgångspunkt i av UKÄ utvalda sex examensmål, jämställdhetsfrågor och kvalitetsarbete. Dessutom har ingått att bedöma utbildningen ur studentperspektiv och dess förhållande till arbetslivet.

Examensmålen är formulerade för att kunna gälla för all ämneslärutbildning oavsett ämne. De utvalda målen har därför noggrant och återkommande diskuterats gemensamt och i olika arbetsgrupper. Syftet har varit att åstadkomma samstämmiga utgångspunkter för likvärdig bedömning med avseende på hur de många gånger svårtolkade målen ska förstås i förhållande till ämneslärutbildning för undervisning i just skolämnet svenska. I dessa diskussioner fastslogs tidigt att respektive utbildning skulle bedömas med respekt för varje lärosätes särskilda förutsättningar och eventuella profiler. I bedömningsarbetet har underlagen, det vill säga. lärartabeller, självvärderingar, självständiga arbeten och intervjuer, alltså behandlats utifrån hur vart och ett av lärosätena på sitt sätt förhåller sig till fastställda bedömningsområden och bedömningsgrunder.

Under den förberedande planeringen och det fortlöpande arbetet har vissa frågor kommit att få särskild uppmärksamhet. I målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete har frågan om ”ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen”, det vill säga undervisning i svenska i årskurs 7-9 eller i gymnasieskolan, och ”ämnesstudiernas huvudområde” diskuterats. Lärosätena har utformat utbildningen organisatoriskt och innehållsligt utifrån de lokala förutsättningarna. Här kan de akademiska disciplinerna litteraturvetenskap, med dess bakgrund i litteraturhistoria och poetik, och språkvetenskap, här i betydelsen svenska språket och nordiska språk, ta sig uttryck på olika sätt var och en för sig och i relation till varandra. Mer allmänt kan sägas att det på lärosätena pågår en ständig diskussion om vilka ämneskunskaper yrket kräver och på vilket sätt utbildningen i konsekvens med detta ska genomföras. Att få både bredd och djup i ett omfattande skolämne som inbegriper olika vetenskapliga och kunskapsmässiga traditioner är en grannliga uppgift. Det faktum att ämneslärutbildning inriktad mot årskurs 7-9 omfattar 30 högskolepoäng mindre än motsvarande för undervisning i gymnasieskolan försvårar genomförandet. Lärosätenas reflektioner och medvetna ställningstaganden i dessa frågor visar sig tydligt i självvärderingarna och intervjuerna.

I detta sammanhang kan även målformuleringen ”studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder” noteras. Den mer allmänna slutsats som kan dras är att lärosätena arbetar mer eller mindre systematiskt genom hela utbildningen för att klargöra skillnader mellan ämnesspecifika och mer samhällsvetenskapligt inriktade forskningsmetoder. Målet kan uppfyllas genom att studenten tar del av undersökningar och medverkar i lärandeaktiviteter i olika kurser. De självständiga arbetena har här utgjort bedömningsunderlag vid sidan om övriga underlag precis som under bedömningen i övrigt. Eftersom högskoleförordningen inte styr utformningen av de självständiga arbetena på fler sätt än poängomfånget uppstår ett tolkningsutrymme när det gäller vilka krav som ska ställas på arbetena i relation till andra delar av utbildningen, där studenterna också kan visa ämneskunskaper och kunskap om vetenskapsteori samt om skilda metoder.

Frågan om ämneskunskaper, eller snarare ämneskonception eller ämneskonceptioner, har direkt förbindelse med vad som avses med ämnesdidaktik och lärande (utvalda mål i kunskapsformen

färdighet och förmåga). Ämnesdidaktik handlar om vilka ämneskunskaper som är av relevans för yrkesutövningen i förening med vilka didaktiska överväganden som varje lärare behöver göra för utveckling av undervisning. Begrepp som språkdidaktik, och då här språk i betydelsen svenska språket, och litteraturdidaktik är idag allmänt etablerade, men vad som kan och ska innefattas i dem är föremål för ständig debatt. Inom ramen för utbildningen aktualiseras frågan hur språkdidaktiska och litteraturdidaktiska utbildningsinnehåll vetenskapligt och organisatoriskt förhåller sig till språkvetenskapliga respektive litteraturvetenskapliga domäner på respektive lärosäte. Högskoleförordningen styr inte detta och tolkningsutrymmet har gjort att utbildningarna i och uppfattningen om skolämnet svenska skiljer sig åt i landet. Utvärderingen visar att frågan är ständigt återkommande i utvecklingsarbete och forskning, i samtalen lärare emellan i arbetsrummet, i seminarier, i språk- och litteraturdidaktiska nätverk och på konferenser, inte minst i svenska med didaktisk inriktning.

Under arbetet med bedömningarna har alltså konstaterats att resultatet av lärosätens interna diskussioner och utbildningens organisatoriska hemvist på respektive lärosäte tar sig olika uttryck i genomförandet av utbildningen. Även om det före reformen 2011 pågick en hel del ämnesdidaktisk forskning har sådan vetenskaplig verksamhet definitivt slagit igenom på bred front. En mer generell iakttagelse och reflektion är att det språkdidaktiska utbildningsinnehållet tenderar att vara starkare förankrat i forskning och därmed mer tydligt operationaliserat i utbildningen. Språkfrågor drar uppenbart till sig stor uppmärksamhet beroende på att lärare och studenter numera undervisar i svenska i miljöer där många elever har annat modersmål än svenska. Dessutom har under åren behovet av att utveckla såväl elevers som studenters akademiska litteracitet och då särskilt deras skriftspråkliga förmågor uppmärksamats. Litteraturdidaktiken brottas med frågor om vilka texter som bör läsas, på vilka villkor de ska diskuteras, och vad det innebär för svenskläraren att andra medialiseringar av fiktion eller lyrik dominerar i synnerhet i ungas liv.

Utvärderingen visar att en mängd ämnesdidaktiska utvecklingsarbeten baserade på aktuell forskning pågår och att ambitionsnivån generellt sett är hög. Utbildningarna baseras på en tydlig strävan att låta studenten ta del av och utveckla sin förmåga att hantera ett omfattande ämnesinnehåll på lärargärningens villkor.

Övergripande utvecklingsområden

1. Utbildningsvetenskaplig kompetens och utbildningsspecifik didaktisk/ämnesdidaktisk kompetens
2. Progressionslinjer och kollegialt sammanhållna utbildningsmiljöer

Avseende utbildningsvetenskaplig och utbildningsspecifik didaktisk/ämnesdidaktisk kompetens anser bedömargruppen att det är angeläget att lärosätena arbetar med den långsiktiga målsättningen att seniora lärare regelbundet ska ges tydliga förutsättningar för att kunna bedriva forskning för att en aktuell vetenskaplig grund för ämneslärarutbildning ska kunna säkerställas, men också för att kunna upprätthålla ett kritiskt vetenskapligt förhållningssätt gentemot nya trender samt förändringar i skola och samhälle. Den forskning som bedrivs inom didaktik/ämnesdidaktik bör inkludera forskning som har tydlig yrkesrelevans avseende specifika undervisningsämnen och ämnesrelaterat lärande i årskurs 7-9 respektive gymnasieskolan. Vidare bör utbildningsvetenskaplig forskning bedrivas med sådan bredd att utbildningens samtliga delar har en tydlig vetenskaplig grund.

Flera lärosäten, både mindre högskolor och större universitet, faller väl ut i denna utvärdering tack vare att de arbetar systematiskt med progressionslinjer bland annat för att säkerställa studenternas vetenskapliga kompetens och professionskompetens. Dessa lärosätens tydliggörande av utbildningarnas progression leder till väl sammanhållna utbildningar och förbättrad måluppfyllelse, särskilt om både lärare och studenter deltar i progressionens utformning och gestaltning. Bedömargruppen rekommenderar samtliga lärosäten att i största möjliga utsträckning involvera lärare och studenter i utbildningarnas systematiska kvalitetsarbete, speciellt avseende utformning och gestaltning av ämneslärarutbildningens progressionslinjer.

Svensk skola har varit utsatt för ett starkt förändringstryck och står idag inför svårigheter av olika slag. Eftersom lärarna kommer att arbeta i ett samhälle i förändring ställer det också andra krav på lärosätena både vad gäller rekrytering av högskolelärares kompetens och erfarenheter, och utbildningarnas innehåll. Det blir viktigt att utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Bedömargruppen ser att lärosätena strävar efter att förbereda lärarna för ett föränderligt arbetsliv men noterar också att mer kan göras för att bättre rusta lärare för att möta de utmaningar som kan vänta.

Utvärderingen har varit omfattande och krävande för alla inblandade, det vill säga såväl lärosätenas personal som bedömargruppenas deltagare och UKÄ:s handläggare. Vi vill tacka alla som arbetat med självvärderingarna, och medverkat i de genomförda intervjuerna, för er medverkan.

För bedömargruppen

Professor emerita Ulla Lind, ordförande bild

Professor Anne Fiskvik, ordförande dans

Professor Reidar Säfvenbom, ordförande idrott och hälsa

Docent Ylva Hofvander Trulsson, ordförande musik

Docent Håkan Sollervall, ordförande matematik

Docent Göran Bostedt, ordförande samhällskunskap

Docent Johan Elmfeldt, ordförande svenska

Bilaga 1

Bedömarens motiveringar

Lärosäte: Chalmers tekniska högskola
Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik.
Samlat omdöme: Hög kvalitet
<p>Sammanvägt bedöms bedömningsområdet förutsättningar vara tillfredsställande</p> <p>Inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) står det klart att antalet lärare och deras sammantagna kompetens (vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska) är adekvat. Lärosätet har en planering och systematik för kompetensförsörjning och kompetensutveckling med vetenskaplig och högskolepedagogisk meritering samt överblick av kompetensbehov. Inom inriktningen mot undervisningsämnet matematik är den vetenskapliga kompetensen i matematik mycket hög och har en bredd som gott och väl täcker utbildningens behov. Den matematikdidaktiska vetenskapliga kompetensen är svag men tillräcklig. Genom tidsbegränsat anställda mästare lärare säkerställs den professionsrelaterade kompetensen. De flesta lärare har också formell högskolepedagogisk kompetens och är engagerade i utbildningsfrågor.</p> <p>Inom utbildningsmiljön för ämneslärarutbildningen i UVK har lärosätet en nyinrättad institution för att säkerställa vetenskaplig och professionsinriktad miljö för utbildning, och där möjligheter till fortsatt utbyggnad av forskningsmiljöer finns. Vetenskapligt relevanta och professionsinriktade miljöer finns också på ytterligare ett antal institutioner på lärosätet och via samverkan med Göteborgs universitet. Utbildningsmiljön för ämneslärarutbildningen utgår ifrån en stark vetenskaplig miljö i matematik och är sammansatt av lärare som verkar på flera olika institutioner. Miljön är väl sammanhållen och har väl fungerande koppling till särskilda övningskolor. En styrka är kopplingen till civilingenjörsutbildningen som gör att lärarstudenterna får se hur matematik används i andra ämnen och i samhället, samtidigt som det är en utmaning för utbildningen att hantera detta dubbla fokus mot lärande och ledarskap.</p> <p>Sammanvägt bedöms bedömningsområdet utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande</p> <p>Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Lärosätet har ett väl genomtänkt system för individuell validering av studenternas matematikkunskaper från kandidatstudier inom olika civilingenjörsprogram. De inledande kandidatstudierna kan i sig räknas som väsentlig fördjupning i matematik. Studenterna får ett brett kunnande i matematik, både inom kandidatkurserna i matematik och inför och under VFU:n.</p> <p>Bedömarens grupp anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer målpåfyllelse.</p>

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Inom UVK säkerställs måluppfyllelsen genom att studenterna möter och tillämpar teorier och metoder inom utbildningsvetenskaplig forskning samt analyserar sambandet mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, exempelvis i det avslutande mastersarbetet. Inom inriktningen matematik säkerställs måluppfyllelsen genom att studenterna möter vetenskapsteori och vetenskaplig metod i flera kurser. Vetenskapsteoretiska utgångspunkter synliggörs genom att jämföra vetenskapliga modeller i olika kunskapsfält. Den återkommande interaktionen med mästarlärare och verksamma lärare gör också att studenterna får god förståelse för relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Även om forskningsmetoder behandlas på ett tillfredsställande sätt rekommenderar bedömargruppen att lärosätet ännu tydligare säkerställer att varje enskild student får fördjupad kunskap om både kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Inom UVK säkerställs måluppfyllelsen genom exempel på uppgifter i samband med VFU och aktuella vetenskapliga artiklar. Inom inriktningen matematik är utbildningen väl integrerad mellan campusförlagda kurser och VFU, vilket ger studenterna goda förutsättningar för att uppnå målet. Det framgår tydligt att lärarna arbetar nära studenterna och yrkesverksamheten för att stödja studenternas professionsinriktade och vetenskapliga utveckling. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Inom UVK säkerställs måluppfyllelsen genom exempelvis tillämpning av metoder för att synliggöra och analysera specifika händelser i klassrummet, rollspel, modellera undervisning samt via återkoppling på genomförd undervisning via mästarlärare. Inom inriktningen matematik har flera lärare en stor andel tjänstgöring inom VFU, vilket gör att man regelbundet kan följa upp och examinera studenternas förmåga att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik i undervisningen på övningsskolorna. Genom utbildningen behandlas och examineras arbetet med att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning i en tydlig progression. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Inom UVK säkerställs måluppfyllelsen genom att studenter reflekterar över och analyserar den enskilda elevens lärande och utveckling, men också genom att studenten arbetar med utgångspunkt i variation av behov och förutsättningar som kan finnas i olika elevgrupper. Inom inriktningen matematik behandlas och examineras arbetet med att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning i en tydlig progression som stöds av lärarnas nära samarbete med varandra och med övningsskolorna. Under VFU:n får studenterna stöd av mästarlärarna. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls genom dels en specifik kurs om hållbar utveckling, dels kurser som belyser skolans värdegrund och demokratiska uppdrag, barnkonventionen, mänskliga rättigheter, jämställdhet, mobbning och diskriminering.

Bedömgruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Lärosätet redogör för hur jämställdhetsperspektivet beaktas inom såväl organisationen som i de kurser som ingår i utbildningen. Målet examineras i utbildningen och lärosätet lyfter i synnerhet fram skollagen och läroplanen samt litteratur om jämställdhetsperspektivet i en av programmets kurser. Kursinnehållet behandlas också på seminarier med autentiska fallbeskrivningar och examineras i en slutrapport. Inom inriktningen matematik har lärosätet sett över litteraturen när det gäller författare samt balansen mellan kvinnliga och manliga föreläsare och lärare på kurserna.

För att säkerställa uppföljning, åtgärder och återkoppling av utbildningen, finns upparbetade kontaktytor och arenor för utvecklingsarbete för olika aktörer i programmet. Programmet utvärderas varje år och VFU följs kontinuerligt också upp med studenter och lärarutbildare samt rektorer på övningsskolorna. På kursnivå finns en upparbetad och synliggjord process för beredning, genomförande och uppföljning av kursvärderingar. Inom inriktningen matematik har lärosätet beaktat studenternas studiesociala situation, speciellt vid mottagning och introduktion. Man erbjuder stöd till studenterna i samverkan mellan utbildningsprogram, studentkår och teknologsektion.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet studentperspektiv vara tillfredsställande.

När det gäller studentperspektiv framkommer i självvärderingen och i samband med intervjuerna att det finns rutiner för studentinflytande och strukturer för studenters medverkan i beredande och beslutande organ. Studenterna får även informellt möjlighet att påverka kursers utformning, exempelvis via enskilda samtal som stärker intrycket av att lärosätet tar studentperspektivet på allvar.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

När det gäller arbetsliv och samverkan redogör lärosätet för olika typer av samverkan med det omgivande samhället i stort, och ger exempel på konkreta aktiviteter både inom utbildningen och i anslutning till mer externt riktade verksamheter som bidrar till att ge studenter beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Lärosätet har även en väl genomtänkt VFU-organisation med mästarlärare och övningsskolor, som bidrar till goda kontakter med lärare och gymnasieskolor. Mästarlärarna har dessutom en avgörande roll i att utveckla studentens beredskap för att möta förändringar i arbetslivet. Genom att mästarlärarna integreras med övriga lärarutbildare sprids deras professionskunskaper inom lärarkollegiet.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

I självvärderingen och lärartabellen redogör lärosätet för personalen, både med statistiska uppgifter och med en separat beskrivning av varje individ som ingår i och undervisar i programmets utbildningsvetenskapliga kärna (UVK). Personalstyrkan vid lärosätet omfattar nio lärare med en ganska jämnt fördelad omfattning på undervisningen i UVK inom programmet. Utöver det kommer personal från Göteborgs universitet som undervisar i exempelvis specialpedagogik. Personalstyrkan står i proportion till utbildningens volym. Under intervjun klargjorde lärosätet hur samarbetet med Göteborgs universitet är organiserat via frekventa möten mellan lärare i programmet. Det finns ett särskilt avtal upprättat med *Statsvetenskapliga institutionen* vid Göteborgs universitet som säkerställer kompetensförsörjning av vetenskaplig kompetens med relevans för utbildningsvetenskaplig kärna på kort sikt.

Personalen är huvudsakligen tillsvidareanställd och flera har arbetat under många år i programmet - här finns alltså en stabilitet och kontinuitet i genomförandet av programmet. Majoriteten har civilingenjörsexamen och en tredjedel har lärarutbildning. Majoriteten är disputerade, varav en i utbildningsvetenskap, och det finns en anställd med ämnesdidaktisk vetenskaplig kompetens med relevans för den utbildningsvetenskapliga kärnan. För att säkerställa den professionsrelaterade kompetensen anställs två "mästarlärare", som undervisar 40 procent av heltid och som utöver detta är yrkesverksamma på sin ordinarie arbetsplats. Bedömargruppen anser att detta är ett användbart grepp för att tillförsäkra aktuell yrkeskompetens i UVK. Lärosätet inrättade 2017 *Institutionen för vetenskapens kommunikation och lärande*, för att stärka kompetensen inom UVK och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Man har som mål att ingå i ett nätverk med andra universitet för att forskarutbilda personal inom områden av värde för lärarutbildningen. Bedömargruppen anser att detta är ett bra initiativ och rekommenderar att den nyinrättade institutionen stärks för att säkra den vetenskapliga kompetensen.

Lärosätet uppger att de är medvetna om att de fortsatt behöver rekrytera personal med relevant vetenskaplig kompetens för delar av UVK och VFU. Enligt uppgift i självvärderingen och under intervjun arbetar lärosätet med kompetensutveckling och stöd till didaktisk forskning för befintlig personal, rekrytering av utbildningsvetenskaplig kompetens och rekrytering av doktorander. Ett exempel som lärosätet tar upp är att man har för närvarande ett antal projekt för att lyfta in de personer vid lärosätet med kompetens inom områden som ledarskap, konflikthantering och lärande, i lärarutbildningen. Bedömargruppen anser detta vara ett bra och nödvändigt initiativ.

Bedömargruppen anser att lärosätets plan och arbete för rekrytering av ytterligare personal med vetenskaplig kompetens för den utbildningsvetenskapliga kärnan är rimlig och relevant, för att säkerställa vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens på lång sikt.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

I lärosätets självvärdering anges fem olika institutioner och deras forskning som grundläggande för den personal som undervisar i den utbildningsvetenskapliga kärnan. Exempel på forskningsområden är multimodalt lärande, lärande för hållbar utveckling, informations- och kommunikationsteknik (IKT) i undervisning, språk och kommunikativ kunskap, transdisciplinärt lärande, ledarskap, gruppdynamik, innovation och entreprenörskap, organisation, konflikthantering, ämnesdidaktisk forskning och högskolepedagogik. Forskningsmiljön för matematikdidaktik har relevans för den

utbildningsvetenskapliga kärnan, eftersom den hanterar exempelvis elevers olika förutsättningar och villkor, t.ex. särbegåvning och lärares undervisningskompetens. Lärosätet samarbetar med Göteborgs universitet, vars statsvetenskapliga institution ger kurser i skolans organisation och styrning samt utbildningshistoria. Det är också via detta samarbete som forskning och undervisning i specialpedagogik samt läroplansteori och didaktik förs in i programmet. Eftersom studenterna läser parallellt mot ämneslärarexamen och civilingenjörsexamen så ingår kurser från institutioner som verkar inom mastersprogrammet för civilingenjörer såsom kursen *Leda individ och grupp* på institutionen *Arkitektur och samhällsbyggnadsteknik*. Lärosätet menar att liknande kurser har relevans för studenterna i yrkeskontexten av att vara lärare då till exempel väsentliga aspekter av ledarskap blir synliggjorda.

Under intervjun redogjorde lärosätet för exempel på examinationsuppgifter och litteratur som visar hur pedagogisk och didaktisk forskning kommer studenterna till godo i undervisningen. Under intervjun berördes forskning om bedömning och betygssättning som exempel på utvecklingsområden, och bedömargruppen delar lärosätets analys av behovet av fortsatt förstärkning av detta område. *Institutionen för vetenskapens kommunikation och lärande* har som syfte att skapa en sammanhållen utbildningsmiljö med seminarieverksamhet, forskarutbildning samt aktuell didaktisk och utbildningsvetenskaplig forskning. Ett ytterligare exempel på aktuell skolforskning är två pilotprojekt för praktisknära skolforskning, där forskare på lärosätet samverkar med lärare på övningsskolor om frågor och teman identifierade av gymnasielärarna. Forskningsmiljön för matematikdidaktik äger relevans också för den utbildningsvetenskapliga kärnan. På institutionen *Matematiska vetenskaper* finns en forskargrupp som bedriver ämnesdidaktiskt forskning inom olika aspekter av undervisning och lärande i matematik. Huvudfokus är på matematik inom gymnasieskolan, men undervisning och lärande i förskola och i lärarutbildning ingår.

I intervjun angav lärosätet hur de genomför satsningar på forskning av betydelse för UVK genom exempelvis ansökningar om externa medel samt interna satsningar på ökat deltagande inom didaktisk forskning. Bedömargruppen konstaterar att utbildningsmiljön för UVK bärs upp tillsammans med Göteborgs universitet, och att den spirande forskningsmiljö som finns vid *Institutionen för vetenskapens kommunikation och lärande* kommer att innebära en viktig förstärkning av utbildningsmiljön.

I den professionsinriktade miljön finns undervisande lärare med ämneslärarexamen och måstarlärare vars insatser är viktiga för en professionsnära utbildning. Självvärderingen beskriver att måstarlärare bidrar med praktisknära inslag i undervisningen och bedömargruppen anser att detta är betydelsefulla inslag för studenterna när det gäller aktuell och relevant kunskap om undervisning. Lärosätet tar upp att måstarlärarna bidrar till att säkerställa att övriga lärare får höjd tillämpbarhet för skolkontexten. Verksamhetsförlagd utbildning förläggs på övningsskolor och sammantaget är aspekterna inom den professionsinriktade miljön ett gott exempel på hur yrkesrelevansen för utbildningen kan säkras. Bedömargruppen anser genom ovanstående att lärosätet har en tillfredsställande professionsinriktad miljö.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap*

om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Självvärderingen ger exempel på att studenterna studerar vetenskapsteori i form av både epistemologiska och ontologiska grunder samt olika argumentationsstrukturer inom olika vetenskapliga discipliner. Studenterna studerar och tillämpar också olika former av datainsamlingsmetoder – kvantitativa och kvalitativa. Under intervjun redogjorde lärosätet för examinationsuppgifter inom ramen för en vetenskaplig progression som handlar om att utveckla den egna verksamheten. Bedömggruppen anser att detta säkerställer måluppfyllelsen för samspelet mellan beprövad erfarenhet och vetenskaplig grund för att utvärdera och utveckla undervisningen samt att ta till sig vetenskaplig forskning. Under intervjun redogjorde lärosätet också för hur det avslutande mastersarbetet inom civilingenjörsinriktningen och de 11 kvalitetskriterier som räknas upp för examensarbetet säkerställer examensmålet i fråga om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för lärares yrkesutövning. Ett exempel är att studenterna måste anknyta till didaktiskt och utbildningsvetenskapligt relevanta frågor ur den verksamhetsförlagda utbildningen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Bedömggruppen anser att målet examineras via exempelvis de loggböcker som studenterna ska föra under den verksamhetsförlagda utbildningen och där de dokumenterar egna erfarenheter, via gemensamma seminarier där studenterna tar del av andras erfarenheter och examinationsuppgifter inom ramen för en vetenskaplig progression. Progressionen handlar om att utveckla den egna verksamheten och den roll som samspelet mellan beprövad erfarenhet och vetenskaplig grund har för att utvärdera och utveckla undervisningen samt att ta till sig vetenskaplig forskning. I intervjuerna redogjorde lärosätet för systematik och progression i hur studenterna examineras. Exempel är inlämningsuppgifter i programmets kurser som innebär att studenterna tar del av och kritiskt granskar forskningslitteratur, att de dokumenterar och reflekterar över sina erfarenheter – exempelvis via VFU-loggbok – samt att de arbetar projektorienterat, där de systematiskt måste ta sig an problemområden kopplade till undervisningen alternativt skolan som organisation. Via mästarlärarnas undervisning och auskultationsprotokoll och underlag för VFU belyses hur studenterna samlar in reflektioner och erfarenheter och kopplar dessa till lärandeteorier, ledarskapsteorier och gruppdynamik. I intervjun klargjordes särskilt hur VFU används som grund för examination av målet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Examensmålet examineras i ett antal universitetsförlagda kurser och i samband med verksamhetsförlagd utbildning på övningskolorna. Kopplingen mellan ämnesdidaktik och

utbildningsvetenskaplig kärna skrivs fram via exempel på lärandeteorier i kurser och examination via rollspel samt att deras allmändidaktiska förmåga tränas och examineras i samband med VFU. I intervjuerna framkom exempel på både lärandeteoriskt och didaktiskt innehåll i studenternas examinationsuppgifter, där det också finns en kontinuerlig koppling till praktisk tillämpning. Examination i form av rollspel ser bedömaregruppen som ett positivt exempel på hur studenter får möjlighet att synliggöra modeller för lärande. Under intervjun redogjorde lärosätet för att VFU examineras via loggböcker och auskultationsprotokoll vid besök av lärare från lärosätet som ligger till grund för bedömning. De underlag som används för examination av verksamhetsförlagd utbildning är systematiskt uppbyggda. Ett exempel är att det förekommer fastställda timmar för auskultation respektive egen undervisning, vilket tydliggör förutsättningar och grunderna för examinationen för studenterna. Mästarlärarna har en central roll för examinationen under den verksamhetsförlagda utbildningen genom att de följer studenterna under både VFU och under kurserna på lärosätet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet ger flera exempel på hur studenter tränas för undervisningen med praktiska övningar och specifika övningar i metodik. Beskrivningen rymmer exempel på progression där studenterna individuellt och i grupp tränas att planera lektioner samt hur de ska hantera en ökad svårighetsgrad både i form av utökat innehåll och en längre undervisningssekvens, som innebär att möta en ökad komplexitet i undervisningen, utåtagerande elever, dvs. ett ökat fokus på kontextuella faktorer i undervisningsmiljön. I kommande kurs planerar studenten en serie av lektioner och ett arbetsområde. Mästarlärarna är ett viktigt stöd för studenterna i dessa kurser, genom att de följer studenternas progression och svarar för professionsrelaterade frågor från studenterna. Bedömaregruppen ser positivt på upplägget med mästarlärare och anser att det är föredömligt.

När det gäller varje elevs lärande och utveckling anger lärosätet kunskaper i bedömning för att stimulera elever, specialpedagogik som innehåll i en av sina kurser för att möta skiftande behov samt ledarskap, individ- och grupplärande. Inom ramen för VFU bedöms studenterna särskilt utifrån förmåga att uppmärksamma och möta elever med olika behov. Bedömaregruppen anser att specialpedagogiska teorier och metoder lämpar sig väl för att uppfylla examensmålet för den enskilda elevens lärande och utveckling. I intervjuerna gavs ytterligare exempel och beskrivningar av hur studenten får arbeta med grupper och den variation av behov och förutsättningar som kan finns i en undervisningsgrupp och klass.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

I självvärderingen redogör lärosätet för de kurser och examinationer som ligger till grund för examensmålet. Fem kurser anges i en progression och de omfattar värdegrund, etik och rättigheter. I en av uppgifterna i kursen *Leda individ och grupp* får studenterna planera undervisning om

värdegrund, normer, mångfald, integration och jämställdhet. I en annan kurs diskuteras etiska perspektiv och forskningsetik och i kursen *Lärande och ledarskap i praktiken* har studenterna tre obligatoriska seminarier om hur värdegrundsfrågor som jämställdhet, mobbing, demokrati och barns rättigheter kan tas upp i undervisningen.

Hållbar utveckling examineras via en separat kurs på lärosätet, men perspektivet finns också integrerat i de specifika kurser som ges inom mastersprogrammet för civilingenjörer. Ett exempel finns i kursen *Naturvetenskapligt och tekniskt lärande 1*, där studenterna i ett arbetsområde och gruppuppgift med utgångspunkt för de globala målen om hållbar utveckling och gymnasieskolan som kontext ska ta fram förslag på lektioner om hållbar utveckling. Lärosätet lyfter i detta avseende även fram den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), där en uppgift för studenterna är att hålla en lektion på temat hållbar utveckling. Studenter examineras via loggböcker där uppgifter dokumenteras.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen redovisar lärosätet att jämställdhetsperspektivet beaktas inom både organisationen och i de kurser som ingår i utbildningen. Det har gjorts en översyn av balans mellan kvinnliga/manliga föreläsare och lärare på kurserna. När det gäller kurslitteratur finns rutiner för översyn av könsfördelningen mellan författare, och åtgärder har gjorts för att tillförsäkra en sådan översyn.

Målet berörs i utbildningen och lärosätet lyfter i synnerhet fram skollagen och läroplanen samt litteratur om jämställdhetsperspektivet i en av programmets kurser. Kursinnehållet behandlas också på seminarier med autentiska fallbeskrivningar och examineras i en slutrapport. Sammantaget visar exemplen att jämställdhetsperspektivet aktualiseras inom programmet. Beskrivningen ger även ett intryck av respekt för frågan och god förståelse för eventuella hinder som kan finnas för att utbildningen ska upplevas som jämställd. Bedömaregruppen vill särskilt framhålla det tydliga exemplet med hur programledningen agerade i samband med VFU och en besvärlig situation för en student som kunde kopplas till jämställdhet som princip.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet har formella organ på olika nivåer som tillförsäkrar styrning och ledning av kvalitets- och utvecklingsarbete från program- till kursnivå. Den programansvariga har 25 procent av heltid avsatt för sitt uppdrag. Till utbildningen finns administrativt stöd i form av utbildningssekreterare och studievägledare. Systemet för kursutvärdering och studenternas position i detta är väl redovisat och utvecklat. Kursvärderingar hanteras vid kursnämndsmöten som leds av en examinator och där studenter och programledning är representerade. Bedömaregruppen anser att kursnämndsmötena är ett gott exempel på arbetssätt för att utveckla kurser baserat på studenternas synpunkter. Kursvärderingsprotokoll upprättas och kommuniceras till studenterna muntligt och skriftligt. Alltså sker utvärderingar kontinuerligt och lärosätet ger exempel på förändringar efter utvärderingen. Resultat på

utvärderingar återkopplas till samma studenter som skrev dem, och de redovisas även för de nya studenter som läser kursen efter.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Självvärderingen visar att lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid. Lärosätet redogör i självvärderingen för uppföljning av avhopp och genomströmning av studenter som fullgjort respektive inte fullgjort studierna. Lärosätet beskriver att detta sker genom att studievägledaren och den programansvariga följer upp på individnivå genom möten och samtal med studenterna samt genom möten med inblandade i utbildningen. Eventuella studieåtgärder hanteras i programråd och lärarlag.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet har rutiner för studentinflytande och beskriver konkreta exempel på hur studenter kan påverka utformning och innehåll i utbildningen, exempelvis via direkt kontakt med kursansvarig. Lärosätet har en fungerande alumnverksamhet, där man bjuder in alumner att delta i en enkät där de får beskriva vilka kompetenser de har och vilka de saknar. Lärosätet tar upp att man varje år under masterstudierna har enskilda utvecklingssamtal med studenterna där en mästarlärare och en ansvarig från Chalmers lärarutbildning. Syftet med samtalet är att studenten ska få hjälp med sin personliga utveckling, men också för utvecklingen av programmet i sin helhet.

Studenterna får även informellt möjlighet att påverka kursers utformning. Bedömggruppen anser att lärosätet visar ett gott exempel på studentinflytande via den närhet som råder mellan undervisande lärare och studenter och de exempel på lärares lyhördhet inför hur studenter kan påverka pågående kurser.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet ger i självvärderingen exempel på samverkan med flera viktiga företrädare för yrkeslivet som ingår i programrådsorganisationen. Dessa är VFU-samordnare och rektorer från de sex övningsskolor som lärosätet samarbetar med, och därmed har dessa aktörer en kvalitetssäkrande roll för programmet. Lärosätet menar att det råder en gemensam syn mellan företrädare för arbetslivet och företrädare för utbildningen när det gäller programmets övergripande idé att undervisningspraktiken ska vara i centrum. Som underlag för bedömning av detta mål hänvisar lärosätet också till de fyra kurser med verksamhetsförlagd utbildning som finns i programmet. Samarbetet med övningsskolorna är i detta avseende centralt, eftersom det är på dessa skolor som

studenterna genomför sin VFU. Andra samverkansytor är teknikläramätverk. Genom att utbildningen är en kombinationsutbildning finns också exempel på företag som samverkansaktörer.

Bedömgargruppen konstaterar att en stor tyngdpunkt ligger på metodiska aspekter och det praktiska yrkeskunnandet hos ingenjörer och ämneslärare. I självvärderingen framgår att utbildningens utformning och genomförande bidrar till att utveckla och förbereda studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet genom mästarlärarna som representerar aktuell yrkesrelevant kunskap samt det vetenskapliga förhållningssätt som studenterna utvecklar genom utbildningen. En brist som lärosätet själva anger är att urvalet av skolor innebär att möjligheter till erfarenheter av olika skolkontexter begränsas, och detta har lärosätet identifierat som ett utvecklingsområde. Bedömgargruppen anser det positivt att lärosätet vill bredda den verksamhetsförlagda utbildningen med skolor inom andra socio-ekonomiska områden.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Med avseende på personal står det utifrån självvärderingen och intervjuerna klart att antalet lärare och deras sammantagna kompetens (vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska) är adekvat. Lärosätet har en planering och systematik för kompetensförsörjning och kompetensutveckling med vetenskaplig och högskolepedagogisk meritering samt överblick av kompetensbehov.

När det gäller utbildningsmiljön har lärosätet en nyinrättad institution för att säkerställa vetenskaplig och professionsinriktad miljö för utbildning, och där möjligheter till fortsatt utbyggnad av forskningsmiljöer finns. Vetenskapligt relevanta och professionsinriktade miljöer finns också på ytterligare ett antal institutioner på lärosätet och via samverkan med ett annat lärosäte.

När det gäller målet för vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet säkerställs måluppfyllelsen genom att studenterna möter och tillämpar teorier och metoder inom utbildningsvetenskaplig forskning samt analyserar sambandet mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, exempelvis i det avslutande mastersarbetet.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat säkerställs genom exempel på uppgifter i samband med VFU och aktuella vetenskapliga artiklar.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik säkerställs genom exempelvis tillämpning av metoder för att synliggöra och analysera specifika händelser i klassrummet, rollspel, modellera undervisning samt via återkoppling på genomförd undervisning via mästarlärare.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande säkerställs genom att studenter reflekterar över och analyserar den enskilda elevens lärande och

utveckling, men också genom att studenten arbetar med utgångspunkt i variation av behov och förutsättningar som kan finnas i olika elevgrupper.

Målet att göra bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling säkerställs genom dels en specifik kurs om hållbar utveckling, dels kurser som belyser skolans värdegrund och demokratiska uppdrag, barnkonventionen, mänskliga rättigheter, jämställdhet, mobbning och diskriminering.

Lärosätet redogör för hur jämställdhetsperspektivet beaktas inom såväl organisationen som i de kurser som ingår i utbildningen. Målet examineras i utbildningen och lärosätet lyfter i synnerhet fram skollagen och läroplanen samt litteratur om jämställdhetsperspektivet i en av programmets kurser. Kursinnehållet behandlas också på seminarier med autentiska fallbeskrivningar och examineras i en slutrapport.

För att säkerställa uppföljning, åtgärder och återkoppling av utbildningen, finns upparbetade kontaktytor och arenor för utvecklingsarbete för olika aktörer i programmet. Programmet utvärderas varje år och VFU följs kontinuerligt också upp med studenter och lärarutbildare samt rektorer på övningskolorna. På kursnivå finns en upparbetad och synliggjord process för beredning, genomförande och uppföljning av kursvärderingar.

När det gäller studentperspektiv framkommer i självvärderingen och i samband med intervjuerna att det finns rutiner för studentinflytande och strukturer för studenters medverkan i beredande och beslutande organ. Studenterna får även informellt möjlighet att påverka kursers utformning, exempelvis via enskilda samtal som stärker intrycket av att lärosätet tar studentperspektivet på allvar.

När det gäller arbetsliv och samverkan redogör lärosätet för olika typer av samverkan med det omgivande samhället i stort, och ger exempel på konkreta aktiviteter både inom utbildningen och i anslutning till mer externt riktade verksamheter som bidrar till att ge studenter beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Lärarnas vetenskapliga kompetens i matematik är mycket hög och har en bredd som på ett övertygande sätt täcker utbildningens behov.

Några av lärarna bedriver forskning i matematikdidaktik men har utöver konferensbidrag endast publicerat ett fåtal vetenskapliga publikationer som är relevanta för gymnasieskolan. Lärarnas vetenskapliga kompetens stärks kontinuerligt genom väl tilltagen tid för forskning och kompetensutveckling. Den lärargrupp som undervisar ämnesdidaktik inom den

utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) är främst inriktade mot andra ämnen. Några av lärarna i matematik bedriver egen forskning och handleder forskarutbildning i matematikdidaktik, vilket stärker den vetenskapliga kompetensen i matematikdidaktik. Bedömagruppen anser att den vetenskapliga kompetensen i matematikdidaktik är svag men tillräcklig, och rekommenderar lärosätet att stärka den genom att bättre utnyttja den lärarkompetens som finns inom lärosätet.

Endast en adjunkt i ämne och ämnesdidaktik har ämneslärarexamen i matematik. Inom UVK finns ytterligare en tillsvidareanställd adjunkt och en tidsbegränsat anställd mästare, som båda har ämneslärarexamen i matematik. Ytterligare en mästare har ämneslärarexamen i kemi. De båda mästarlärarna följer studenterna genom flera kurser och har stor del av sin tjänstgöring inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Samtliga fyra lärare som är involverade i VFU har en stor del av sin tjänstgöringstid avsatt för just VFU, vilket ger dem goda förutsättningar för att ytterligare stärka sin professionsrelaterade kompetens. Den professionsrelaterade kompetensen är därmed tillräcklig.

Många lärare är engagerade i utbildningsfrågor och har fått pedagogiska priser. Det anordnas också välbesökt pedagogisk seminarieverksamhet vid institutionen. Intervjuerna förtydligade att de flesta lärare har högskolepedagogisk utbildning eller motsvarande, och dessutom är flera lärare verksamma inom lärosätets högskolepedagogiska utbildning. Bedömagruppen anser att den pedagogiska kompetensen bland matematiklärarna är god.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet har en stark vetenskaplig miljö i matematik. Undervisningen sköts av vetenskapligt aktiva lärare, vilket säkerställer att matematikinnehållet förmedlas med ett kritiskt vetenskapligt förhållningssätt. En styrka är kopplingen till civilingenjörsutbildningen, som gör att lärarstudenterna får se hur matematik används i andra ämnen och i samhället, samtidigt som det är en utmaning för utbildningen att hantera studenternas dubbla fokus mot lärande och ledarskap. Exempelvis kan en del av VFU:n förläggas på företag, vilket inte uppenbart bidrar till måluppfyllelse när det gäller undervisning på gymnasieskola. Lärosätet visar att man är medvetna om denna utmaning och redovisar ett väl genomtänkt system för att säkerställa måluppfyllelse för de nationella målen i ämneslärarutbildningen.

Utbildningsmiljön är sammansatt av lärare som verkar på flera olika institutioner, men den bedöms vara väl sammanhållen och tillräckligt professionsinriktad tack vare tidsbegränsat anställda mästare och kopplingen till övningskolor. Den programansvariga läraren har väl tilltagna resurser för sitt uppdrag, och arbetar systematiskt tillsammans med studenterna och en stabil lärarkår med att förbättra utbildningen. Lärarna, inklusive mästarlärarna, är väl integrerade i utbildningsmiljön. Lärosätet stödjer samverkan mellan lärare och förstärker strategiskt viktiga delar i utbildningen genom generös tilldelning av tjänstgöringstid, exempelvis när det gäller VFU.

Forskande lärare har skrivit läroböcker som används i utbildningen, och lärosätet organiserar seminarieverksamhet och bedriver forskarutbildning i matematikdidaktik. Den seniora vetenskapliga produktionen i matematikdidaktik är dock i nuläget blygsam och består av enstaka publikationer. Till detta kommer den forskning som bedrivs av doktorander i matematikdidaktik; den har en inriktning

som ligger nära utbildningens behov och kommer studenterna till del. Bedömargruppen anser att den befintliga forskningsmiljön i matematikdidaktik är tillfredsställande men behöver stärkas, med den långsiktiga målsättningen att seniora lärare regelbundet ska publicera artiklar i matematikdidaktiska tidskrifter. Syftet med det är framför allt att säkerställa en aktuell vetenskaplig grund för utbildningen men också att kunna upprätthålla ett kritiskt vetenskapligt förhållningssätt gentemot nya trender samt förändringar i skola och samhälle.

Utbildningsmiljön är väl sammanhållen och studenterna är delaktiga i utbildningens utformning och utveckling, genom regelbundna diskussioner, kursuppföljningar och utvärderingar. Utveckling av utbildningen och utbildningsmiljön framstår som ett gemensamt projekt för lärare och studenter.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Det finns ett väl genomtänkt system för individuell validering av studenternas matematikkunskaper från kandidatstudier inom olika civilingenjörsprogram. Studenterna påbörjar sina studier genom att läsa tre år på Chalmers civilingenjörsprogram. Vid slutet av kandidatprogrammet validerar man de matematiska kunskaperna samtidigt som studenten läser mot en mastersexamen och ämneslärarexamen. Valideringen av kurser i matematik och matematikinnehållet i kurser i andra ämnen genomförs av den lärare som är ansvarig för lärosätets lärarutbildning. Läraren ifråga är vetenskapligt kompetent i matematik och har lång erfarenhet av undervisning i matematik, och har i samråd med programansvariga för civilingenjörsprogrammen analyserat matematikinnehållet i programmets kurser. Validering genomförs för varje enskild student, och man identifierar behovet av individuell komplettering i matematik. Detta förfarande säkerställer en kvalificerad validering och måluppfyllelse när det gäller väsentligt fördjupade ämneskunskaper. Fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppnås genom matematisk modellering och även innehållsligt för äldre matematik som är aktuell och relevant för yrkesutövningen.

Brett kunnande i matematik utvecklas i kandidatkurserna i matematik, under förberedelserna inför VFU och i samband med VFU. Bland annat tränar studenterna, som förberedelse inför VFU, på att presentera lösningar för varandra på uppgifter med ämnesinnehåll från gymnasieskolans matematikkurser. Mästarlärarna har i detta sammanhang en viktig roll för att säkerställa studenternas breda ämneskunnande, genom att kommentera och diskutera studenternas presentationer utifrån både en ämnesmässig och en didaktisk synvinkel. Lärosätet presenterar en variation av examinationsformer såsom skriftliga uppgifter, problemlösning genom presentation och grupparbeten.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt

kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Efter de tre första åren ska samtliga studenter skriva en kandidatuppsats om 15 högskolepoäng, inom matematik eller annat ämne.

Under mastersprogrammet möter studenterna vetenskapsteori och vetenskaplig metod i flera kurser, i en tydlig progression som inleds med en introduktion till samhällsvetenskaplig argumentation, karakteristika för frågor, texters uppbyggnad och användning av litteratur. Vetenskapsteoretiska utgångspunkter synliggörs genom att jämföra vetenskapliga modeller i olika kunskapsfält. I senare kurser tränas studenterna i att formulera egna frågor och genomföra mindre vetenskapliga undersökningar. Frågorna utvecklas tillsammans med verksamma lärare och i samråd med kursens examinator, för att säkerställa att frågan är relevant för praktiken och att den är rimlig att undersöka vetenskapligt. Studenterna har återkommande interaktioner med mästarlärare under flera kurser, inklusive VFU:n, och med verksamma lärare under VFU. Detta gör att de utvecklar god förståelse för relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Den vetenskapliga progressionen utmynnar i kursen Mastersexamensarbete där alla studenter presenterar och opponerar på varandras pågående arbeten. Därigenom får studenterna fördjupad kunskap om olika typer av vetenskapliga studier och olika vetenskapliga paradigmer samt tillfälle att reflektera över studiernas betydelse för yrkesutövningen. Mastersexamensarbetet skrivs inom en samhällsvetenskaplig tradition, men man tillåter en stor variation av forskningsfrågor och användning av forskningsmetoder i enskilda arbeten. Samtliga arbeten behandlar didaktiska aspekter med ämneskoppling, men de kan ha olika betoning på didaktik och ämnesinnehåll. Bedömargruppen anser att detta upplägg är godtagbart men uppmanar lärosätet att tydligt säkerställa att arbetena är relevanta för yrkesverksamhet i gymnasieskolan. Även om forskningsmetoder behandlas på ett tillfredsställande sätt vill bedömargruppen rekommendera lärosätet att ännu tydligare säkerställa att varje enskild student tillägnar sig fördjupad kunskap om både kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Utbildningen är väl integrerad mellan campusförlagda kurser och VFU, vilket ger studenterna goda förutsättningar för att utveckla förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat i förhållande till yrkesverksamheten. Flera lärare, och speciellt mästarlärarna, följer studenterna genom flera kurser, inklusive VFU:n. Därigenom tydliggörs hur teoretisk och erfarenhetsbaserad kunskap inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik kan användas för att utveckla yrkesverksamheten och bidra till fortsatt kunskapsutveckling. Vid intervjun med lärosätet framgick tydligt att lärarna arbetar nära både studenterna och yrkesverksamheten, för att stödja studenternas professionsinriktade och vetenskapliga utveckling.

Genom kandidatarbetet får studenterna möjlighet att integrera, fördjupa och utveckla sina kunskaper och färdigheter i det som tidigare behandlats inom programmet. I kursen Mastersexamensarbete ska studenterna genomföra en större vetenskaplig studie. Arbetenas relevans för gymnasieskolan varierar, men lärosätet pekar på exempel då studenter har fokuserat på designstudier för klassrumsundervisning.

Lärosätet beskriver hur examensmålet relateras till ämnesområdena matematisk problemlösning och matematisk modellering, vilka har en central roll i de civilingenjörsutbildningar som är grunden för lärosätets ämneslärarutbildning. Under masterstudierna fördjupas och breddas studenternas problemlösnings- och modelleringsförmåga avseende erfarenhetsbaserad och teoretiskt baserad utveckling av yrkesverksamheten, speciellt i samband med mindre vetenskapliga studier, kandidatarbetet och det avslutande mastersexamensarbetet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätet beskriver i självvärderingen hur didaktik och ämnesdidaktik behandlas och examineras på olika sätt i utbildningens olika kurser. Flera examinationer behandlar tillämpning och metodik, till exempel när studenter ska göra en planering eller hålla i undervisning.

Metodiken i de inledande kurserna inkluderar hjälpmedelsanvändning, språkbruk och rösthantering, kontakt med åhörarna, olika typer av elevaktiviteter och sätt att stärka elevernas engagemang. I senare kurser behandlas vetenskapliga perspektiv och teorier, med fokus på hur de kan tillämpas i undervisningssituationer. Studenterna visar denna tillämpbarhet genom bland annat rollspel och undervisningsaktiviteter som synliggör hur ett specifikt perspektiv eller en specifik teori kan bidra till sättet att förstå och utforma undervisning. Lärosätets organisation inom VFU:n består av ett samarbete med sex övningsskolor, och det finns tydliga instruktioner för hur den ska läggas upp och specifikt vilka målen inom kursen är. Under VFU:n har studenterna tät kontakt med mästarlärarna för att få stöd och hjälp med att utveckla sin didaktiska färdighet.

I självvärderingen görs även andra relevanta kopplingar till VFU:n som är väl integrerad med övriga delar av utbildningen. Flera lärare har också stor del av sin tjänstgöring inom VFU, vilket möjliggör regelbunden uppföljning och examination av studenternas undervisning på övningsskolorna. Lärarnas fördjupade delaktighet i VFU säkerställer även att vetenskapliga perspektiv och teorier beaktas på övningsskolorna.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Utbildningens dubbla fokus på ledarskap och lärande skapar intressanta infallsvinklar när det gäller att planera, genomföra, utvärdera och utveckla olika typer av verksamheter, med särskild tonvikt på undervisning i gymnasieskolan.

Studenternas förmåga att planera och genomföra undervisning tränas både i campusförlagda kurser och inom VFU. I de campusförlagda kurserna får studenterna skapa och genomföra lektionsplaneringar med utgångspunkt i styrdokument, kurslitteratur i gymnasie matematik, beprövad metodik och modeller för lektionsplanering. De genomförda planeringarna kommenteras sedan av lärare och studenter. Lektionsplanering examineras i samband med skriftlig tentamen. Utvärdering och utveckling av undervisning behandlas och examineras i en tydligt beskriven progression som stöds av lärarnas nära samarbete med varandra och med övningsskolorna.

De campusförlagda kurserna behandlar huvudsakligen undervisning på gruppnivå. På campus är det främst mästarlärarna som relaterar till undervisning på individnivå, vilket kommer mer i fokus under VFU:n. Bedömargruppen anser att lärosätet bör stärka inslagen om undervisning på individnivå och inslagen om undervisning med utgångspunkt i ett relationellt perspektiv i de campusförlagda kurserna, underbyggt av aktuell forskning inom området. Syftet med det är att ytterligare utveckla studenternas förmåga att undervisa elever med olika behov och förutsättningar.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Vid lärosätet finns ett aktivt och organiserat arbete kring jämställdhet som sker i samverkan med studentkåren. Lärosätet har en jämställdhets- och mångfaldssamordnare som arbetar med jämställdhet ur ett studentperspektiv. Lärosätet strävar också efter ökad jämställdhet mellan studenter, bland annat genom tydlig information till nyantagna studenter. De nyantagna studenterna får flera dagars introduktion, där jämlikhet och värderingar är en central del. Lärosätet genomför även en årlig studentenkät med frågor om jämställdhet. Det framgår även att jämställdhetsperspektivet ingår i flera kurser, bland annat genom examinerande kursuppgifter.

Lärosätet har gått igenom kurslitteraturen ur ett genusperspektiv och sett över balansen mellan kvinnliga och manliga föreläsare och lärare på kurserna.

Bedömargruppen anser att lärosätets arbete med jämställdhetsintegrering och jämställdhetsperspektiv i utbildningen är tillfredsställande. Bedömargruppen vill specifikt lyfta jämställdhets- och mångfaldssamordnarens arbete med jämställdhet ur ett studentperspektiv som ett gott exempel.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet har ett utmärkt system för att göra och behandla kursvärderingar. Studentrepresentanter deltar sedan i att formulera förslag på vad som behöver utvecklas, och alla studenter i kursen får återkoppling, liksom kommande studenter.

Till varje kurs finns en kursnämnd där studenterna är representerade. I nämnden formuleras förslag på vad som ska utvecklas i kursen, baserat på kursutvärderingarna. I offentliga kurs-PM redovisas

förändringar som har genomförts. Studenternas synpunkter tas tillvara och har bland annat lett till att man reviderat kurser och moment i kurser.

Bedömggruppen anser att de beskrivna åtgärderna visar att lärosätet har väl fungerande system för systematisk uppföljning av utbildningen, och därigenom säkerställer att åtgärder för kvalitetsutveckling kan identifieras, implementeras och kommuniceras till relevanta intressenter.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet har beaktat studenternas studiesociala situation, speciellt mottagning och introduktion. Man erbjuder stöd till studenterna i samverkan mellan utbildningsprogram, studentkår och teknologsektion.

Studievägledare och programansvarig följer studenterna på individnivå och för en dialog med de studenter som hamnar efter i studierna.

Bedömggruppen anser att dessa åtgärder visar att lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studentrepresentation föreskrivs i beslutsdokument för hela lärosätet, inklusive representation i programråd. Vidare beskrivs ett system för studentinflytande på både program- och kursnivå, där studenternas synpunkter och förslag tas tillvara. Studenterna är dessutom representerade i kursnämnder.

Enligt intervjuerna är det vanligt med spontana diskussioner mellan lärare och studenter, vilket uppmuntras av lärarna som regelbundet bjuder in studenterna att kommentera kurser och aktiviteter. Både lärarna och studenterna bekräftar också att de uppskattar denna täta interaktion som har haft särskilt stor betydelse för att utveckla utbildningen i dess inledande skede.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätets styrkeområden samlar spetskompetens från lärosätet och aktörer i det omgivande samhället. Lärare får möjlighet att praktisera på företag, lärosätet driver två teknikparker och lärarstudenter engageras i skolsamverkan och läxhjälp. En väl genomtänkt VFU-organisation med mästarlärare och övningsskolor bidrar till att skapa goda kontakter med lärare och gymnasieskolor. Lärosätet samverkar också med grund- och gymnasieskolor i närområdet när det gäller fortbildning.

Det finns vidare en väl genomtänkt kvalitetssäkring av VFU-kurserna, exempelvis för tid som är avsatt för handledare och för att utbilda handledare.

Mästarlärarna har, genom sin aktuella yrkeserfarenhet, en avgörande roll i att utveckla studentens beredskap för att möta förändringar i arbetslivet. Genom att mästarlärarna integreras med övriga lärarutbildare sprids också deras professionskunskaper inom lärarkollegiet. Samspelet mellan tillsvidareanställda lärare och mästarlärare gör det möjligt att konkretisera teoretiska moment till autentiska situationer i arbetslivet. Vid intervjun lyftes också att lärares ledarskap, som behandlas i flera kurser, kräver förmåga att hantera förändringar i den verksamhet man leder.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärarnas vetenskapliga kompetens i matematik är mycket hög och har en bredd som gott och väl täcker utbildningens behov. Den matematikdidaktiska vetenskapliga kompetensen är svag men tillräcklig. Genom tidsbegränsat anställda mästarlärare säkerställs den professionsrelaterade kompetensen. De flesta lärare har också formell högskolepedagogisk kompetens och är engagerade i utbildningsfrågor.

Lärosätet har en stark vetenskaplig miljö i matematik. En styrka är kopplingen till civilingenjörsutbildningen som gör att lärarstudenterna får se hur matematik används i andra ämnen och i samhället, samtidigt som det är en utmaning för utbildningen att hantera detta dubbla fokus mot lärande och ledarskap. Utbildningsmiljön utgår ifrån en stark vetenskaplig miljö i matematik och är sammansatt av lärare som verkar på flera olika institutioner. Miljön är väl sammanhållen och har väl fungerande koppling till särskilda övningskolor.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, säkerställs genom ett väl genomtänkt system för individuell validering av studenternas matematikkunskaper från kandidatstudier inom olika civilingenjörsprogram. De inledande kandidatstudierna kan i sig räknas som väsentlig fördjupning i matematik. Studenterna får ett brett kunnande i matematik, både inom kandidatkurserna i matematik och inför och under VFU:n.

Studenterna möter vetenskapsteori och vetenskaplig metod i flera kurser. Vetenskapsteoretiska utgångspunkter synliggörs genom att jämföra vetenskapliga modeller i olika kunskapsfält. Den återkommande interaktionen med mästarlärare och verksamma lärare gör också att studenterna får god förståelse för relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Även om forskningsmetoder behandlas på ett tillfredsställande sätt rekommenderar bedömargruppen att lärosätet ännu tydligare säkerställer att varje enskild student får fördjupad kunskap om både kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder.

Utbildningen är väl integrerad mellan campusförlagda kurser och VFU, vilket ger studenterna goda förutsättningar för att uppnå målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och

andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat i förhållande till yrkesverksamheten. Vid intervjuerna med lärosätet framgick tydligt att lärarna arbetar nära studenterna och yrkesverksamheten för att stödja studenternas professionsinriktade och vetenskapliga utveckling.

Flera lärare har en stor andel tjänstgöring inom VFU, vilket gör att man regelbundet kan följa upp och examinera studenternas förmåga att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik i undervisningen på övningsskolorna. Målet gällande att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Genom utbildningen behandlas och examineras arbetet med att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning i en tydlig progression som stöds av lärarnas nära samarbete med varandra och med övningsskolorna. Under VFU:n får studenterna stöd av mästarlärarna.

Jämställdhetsperspektivet behandlas i flera kurser inom utbildningen. Vidare har lärosätet sett över litteraturen när det gäller författare samt balansen mellan kvinnliga och manliga föreläsare och lärare på kurserna.

Bedömargruppen anser att de beskrivna åtgärderna visar att lärosätet har väl fungerande system för systematisk uppföljning av utbildningen, och därigenom säkerställer att åtgärder för kvalitetsutveckling kan identifieras, implementeras och kommuniceras till relevanta intressenter.

Lärosätet har beaktat studenternas studiesociala situation, speciellt mottagning och introduktion. Man erbjuder stöd till studenterna i samverkan mellan utbildningsprogram, studentkår och teknologsektion. Bedömargruppen anser att dessa åtgärder visar att lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Studenterna är väl representerade i beredande och beslutande organ på olika nivåer, inklusive kursnämnder, och i uppföljning av utvärderingar. Studievägledare och den programansvariga följer studenterna på individnivå och för en dialog med de som hamnar efter i studierna.

Lärosätets styrkeområden samlar spetskompetens från lärosätet och aktörer i det omgivande samhället. Lärosätet driver två teknikparker och lärarstudenter engageras i skolsamverkan och läxhjälp. Lärosätet har även en väl genomtänkt VFU-organisation med mästarlärare och övningsskolor, som bidrar till goda kontakter med lärare och gymnasieskolor. Mästarlärarna har dessutom en avgörande roll i att utveckla studentens beredskap för att möta förändringar i arbetslivet. Genom att mästarlärarna integreras med övriga lärarutbildare sprids deras professionskunskaper inom lärarkollegiet.

Lärosäte: Gymnastik- och idrottshögskolan

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet idrott och hälsa.

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Lärarkollegiet har adekvat utbildning och det råder god personaltäthet inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). En styrka är den höga andelen tillsvidareanställningar. En annan styrka är att lärosätet arbetar för att säkerhetsställa den vetenskapliga kompetensen hos samtliga adjunkter. Lärarna har de flesta fall en lärarexamen och femtio procent är disputerade. Då lärosätet har en mycket god bemanning inom inriktningen idrott och hälsa och den personal som undervisar på utbildningen har en bred kompetens anser bedömargruppen att den sammantagna kompetensen är adekvat och står i proportion till utbildningens innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Bedömargruppen anser att det på lärosätet inom UVK finns en vetenskaplig och professionsinriktad miljö, där verksamheten bedrivs så att det finns ett samband mellan forskning och utbildning, främst i riktning mot det ämnesspecifika. Miljön erbjuder mycket goda materiella förutsättningar för att utveckla ämneskunskaper. Det finns både för- och nackdelar med att lärosätet bara har ett ämne. Förutsättningarna att integrera det ämnesspecifika och det mer generella är goda jämfört med större lärosäten med flera ämnen, men det kan finnas en risk för att de generella aspekterna av undervisning och utbildning inte betonas i tillräckligt hög grad i UVK-kurserna.

Avseende utbildningsmiljön är lärosätet aktivt inom forskning inom det idrottsvetenskapliga fältet och inte minst i ämnet idrott och hälsa. Den ämnesinriktade forskningen framstår som relevant och praktikanknuten, vilket förstärks av att forskarna genomgående undervisar i utbildningen. Lärosätets forskningsområden har en bredd som har hög relevans för studenternas utbildning och kommande yrkesliv. Granskningen av de självständiga arbetena ger en annan bild än den samlade bedömningen. De självständiga arbetena visar genomgående på en begränsad måluppfyllnad i relation till de mål där dessa utgör ett underlag. Detta skulle kunna vara en indikation på att verksamheten inte bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Bedömargruppen vill dock betona att deras bedömning är tvärtom att det finns ett tydligt samband, en god utbildningsmiljö, och att det är andra orsaker som ligger bakom de självständiga arbetenas svagheter.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls då det finns ett ämnesstudiepaket och varierande undervisnings- och examinationsformer som prövar studenternas kunskaper och förståelse utifrån ett flertal perspektiv.

Det finns en tydlig koppling mellan kurslitteraturen och den verksamhetsförlagda utbildningen och det är vanligt att studenterna dokumenterar och reflekterat kring moment kopplat till den

verksamhetsförlagda utbildningen. Granskningen av de självständiga arbetena visar dock att i mindre än hälften av arbetena visar studenterna sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen. Bedömaregruppen menar att det kan finnas flera anledningar till detta. Även om bedömaregruppen anser att studenternas ämneskunskaper för att utöva läraryrket bedöms och säkerställs i utbildningen rekommenderar bedömaregruppen lärosätet att ta resultatet av bedömaregruppens granskning av de självständiga arbetena på allvar. Lärosätet bör göra en utvärdering av hela processen som leder fram till de självständiga arbetena. Trots svagheter som finns inom de självständiga arbetena hälsa anser bedömaregruppen att lärosätet har visat att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet för vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Lärosätet argumenterar övertygande för hur de arbetar med att uppnå målets huvudsakliga delar, och för en progressiv hantering inom både UVK och ämneskurser. Men de brister som noterats i granskade självständiga arbeten ger anledning att ifrågasätta hur de moment som faller in under målområdet examineras. Det finns särskilt skäl att stärka vetenskapsteorin och hanteringen av kvantitativa metoder. Studenterna får under utbildningen successivt möta och öva vetenskapsteori och olika forskningsmetoder och forskningstraditioner. Vidare visar lärosätet på en progression inom målets ramar. Uppsatsguiden har förutsättningar att fungera som stöd för studenterna i deras process att skriva självständiga arbeten. Sammantaget anser bedömaregruppen, utifrån självvärderingen, att utbildningen genom sin utformning, genomförande och sina examinationer ger studenterna förutsättningar att nå måluppfyllnad. Bedömaregruppen ställer sig dock frågan om det integrerade synsättet med den utbildningsvetenskapliga kärnan, ämnet och den verksamhetsförlagda utbildningen integrerade som ska vara lärosätets styrka inte också har sina svagheter. Bedömaregruppen rekommenderar att lärosätet gör en utvärdering av hela processen som leder fram till de självständiga arbetena. Lärosätet bör också utvärdera undervisningen och examinationsformerna knutna till vetenskapsteori. Trots svagheter som finns inom de självständiga arbetena anser bedömaregruppen att lärosätet har visat att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Lärosätet ger förutsättningar för att studenterna ska utveckla ett kritiskt, självständigt och reflekterande förhållningssätt till ämnesrelevant forskning generellt och inom utbildningens olika delar. Mot bakgrund av bristerna i lärosätets examensarbeten rekommenderas att lärosätet genomgående stärker kopplingen mellan forskning och praktik. Lärosätet har en tydlig ambition att utveckla studenternas kritiska och självständiga förhållningssätt till erfarenheter och forskning i undervisningsämnet. Detta uppnås genom olika forskningsanknutna och praktikinära uppgifter. Studenterna får ta del av och självständigt och kritiskt använda sig av aktuell forskning. Dessa inslag ökar successivt under utbildningen. Lärosätet visar också att studenterna får lära sig att kritiskt reflektera över sitt eget och andras arbete. Det finns en tydlig progression och lärosätet arbetar med målet integrerat mellan den utbildningsvetenskapliga kärnan, ämnet och den verksamhetsförlagda utbildningen. Bedömaregruppen vill dock betona att det finns en osäkerhet om hur lärosätet genom examination säkerställer att studenterna når målet. Trots svagheter som finns inom de självständiga arbetena anser bedömaregruppen att lärosätet har visat att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Utbildningen har ett tydligt ämnesdidaktiskt fokus, vilket främst är en styrka för utbildningens tillämpbarhet. Genom hela

utbildningen utvecklar studenterna verktyg för att leda undervisning, och metodik och didaktik framstår som genomgående integrerade. Utvecklingen av undervisningsförmågan understöds allsidigt inom UVK genom kurser om skolans samhällseliga uppdrag om lärande i förhållande till olika elevgrupper och elevers skilda förutsättningar och behov samt i kurser om lärande i förhållande till bedömning och examination av elever. Några av UVK-kurserna behöver utvecklas, bland annat kursen i betyg och bedömning som kan behöva breddas. Lärosätet visar ett tydligt ämnesdidaktiskt fokus i relation till utbildningens tillämpbarhet, kompletterat med mer allmändidaktiska ingångar i vissa kurser inom den utbildningsvetenskapliga kärnan. Lärosätet betonar och reflekterar kring att det är viktigt att metodik och didaktik ingår i alla moment av utbildningen. Att studenten visar ämnesdidaktisk förmåga säkerställs, genom att studenterna kontinuerligt genom hela utbildningen får öva och prövas på sina kunskaper i didaktik, ämnesdidaktik och metodik. Bedömggruppen rekommenderar dock lärosätet att se över behovet av att göra målen för didaktik och ämnesdidaktik och hur dessa examineras tydligare för studenterna.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Detta mål behandlas allsidigt inom UVK i kurser om skolans samhällseliga uppdrag, om lärande i förhållande till olika elevgrupper samt elevers skilda förutsättningar och behov, samt i kurser om lärande i förhållande till bedömning och examination av elever. En tydlig styrka för bedömggruppen är kurserna med inriktning mot läraaktiviteter som leds av lärare som själva driver utvecklingsarbeten i detta. Självvärderingen pekar på behovet av att öka studenternas förståelse och användning av lärandeteorier i utbildningen, vilket bedömggruppen också ser som angeläget och ett ytterligare medel att stärka studenternas kritiska förståelse för forskning och forskningsmetodik. Lärosätet har ett starkt fokus på kurserna i den verksamhetsförlagda utbildningen, där moment från fyra olika kurser ska säkra att målet uppfylls. Att kurser med inriktning mot läraaktiviteter leds av lärare som också driver utvecklingsarbeten i detta är en tydlig styrka. Det läggs mycket vikt vid anpassning av undervisningen till olika elever och det finns också en kurs om barn i behov av särskilt stöd. Progressionen i utbildningen är tydlig.

Målet för bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Lärosätet visar hur utbildningen sätter idrotts- och hälsoundervisning i ett samhällseligt demokratiskt elevperspektiv som även beaktar mänskliga rättigheter, etik och aspekten hållbar utveckling. Genom kurser i demokrati och mänskliga rättigheter och genom praktiska värderingsövningar och paneldebatter övar studenterna att praktiskt-didaktiskt förverkliga skolans värdegrund. Även kurser i elevflytande och konflikthantering samt kommunikation övar studenterna i lärandemålet.

Jämställdhetsperspektivet beaktas inom utbildningen. Lärosätet redovisar en tydlig medvetenhet om frågornas betydelse och ett aktivt utvecklingsarbete. Perspektivet är enligt bedömggruppens uppfattning centralt vid utformningen av utbildningen, både med avseende på lärare som kursinnehåll. Lärosätet arbetar också medvetet med en balanserad könsfördelning bland sina anställda och lärare. Jämställdhetsfrågor är prioriterade i lärosätets programråd och i samverkan med det omgivande samhället. I självvärderingen omtalas att jämställdhetsperspektivet är framträdande i UVK, men inte i lika hög grad i ämneskurserna. Lärosätet har lärare som bedriver forskning om jämställdhetsperspektivet och dessa undervisar också i ämnet. Lärosätet lyfter fram kurser som inkluderar tematiken och uppger att även etnicitet och funktionsvariation ingår i dessa kurser. Andra inslag i utbildningen är att alla studenter ska bli undervisade av lärare av båda könen och frågor som rör tematiken är ett obligatoriskt inslag i programrådet. Det normkritiska perspektivet är centralt i flera delar av utbildningen. Jämställdhet beaktas, kommuniceras och förankras inte bara i

ämnet utan lärosätet anser att programmet genomsyras av det. Detta bekräftas också vid student- och lärarintervjuerna.

Bedömggruppen anser att en systematisk uppföljning sker av utbildningens innehåll, utformning, genomförande. Det sammanhållna, mindre lärosätet med en erfaren lärarkår och en beskriven, välorganiserad samverkan mellan lärarkåren och högskoleledningen har goda förutsättningar att bedriva ett konstruktivt uppföljningsarbete i nära samverkan med studenterna. Lärosätet har en nära uppföljning av studieavbrott inklusive ett förebyggande mentorsarbete, och en tidigare hög avhoppsfrekvens har minskat. Lärarna samarbetar i likhet med lärosätet i stort kring ett löpande utvecklingsarbete och genomför systematiska utvärderingar, kompletterat med olika former av återkoppling, bland annat för att stärka de digitala studentutvärderingarna.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studentperspektivet beaktas på flera plan. Lärosätet ger studenterna goda möjligheter att påverka utbildningens innehåll och genomförande, och flera åtgärder har genomförts efter att studenter visat på brister i utbildningens struktur och kurser. Närheten mellan studenter och lärare är en god grund för att påverka, men kan göra studenterna mer försiktiga att komma med kritiska synpunkter.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Utbildningen är enligt bedömggruppen utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Den främsta anledningen är att VFU sker i olika årskurser i både grundskola och gymnasieskola, men också att några av UVK-kurserna sätter skolan i ett förändringsperspektiv, samt genom att lärarna och handledarna har stor arbetslivserfarenhet och utbredda kontaktnät. Studenterna utbildas också i konkreta konfliktsituationer och via alumnienkäter får lärosätet information från tidigare studenter som bidrar till insikter om den egna utbildningens relevans för den faktiska skolverksamheten. Flera exempel ges på hur lärosätet säkerställer att studenter får kontakt med och en relation till arbetslivet. Ett utvecklingsområde inom den här bedömningsgrunden är enligt bedömggruppen att stärka studenternas förberedelse inför det föränderliga arbetslivet.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Enligt bedömggruppen säkerställer lärosätet att det finns en stabil och långsiktig grund med en bred kompetens, vilket ger goda förutsättningar för lärarstudenterna att under utbildningen möta vetenskapligt, professionsinriktat och pedagogiskt kunniga lärare och forskare. En styrka är den höga andelen tillsvidareanställningar, vilket framgår i den bifogade lärartabellen. En annan styrka är

att lärosätet enligt självvärderingen och intervjuerna arbetar för att säkerställa den vetenskapliga kompetensen hos samtliga adjunkter. Lärarpersonalen är de flesta fall lärarexaminerade och i många fall disputerade. Flera av lärarna bedriver aktiv forskning. Inom ämneslärarprogrammet verkar 3 professorer, 6 docenter, 13 lektorer och 19 adjunkter. Den sammanlagda tiden dessa lärare har för ämnesdidaktik, utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) och verksamhetsförlagd utbildning (VFU) motsvarar drygt 20 heltidstjänster. De forskarutbildade lärarna uppgår till 50 procent. Lärosätet redovisar övertygande uppgifter om att lärarnas kompetens är efterfrågad också utanför utbildningen, bland annat av skolor och myndigheter. Ett långsiktigt strategiskt rekryteringsarbete redovisas även i självvärderingen och beskrivs i intervjuer. 38 av lärarna har forskningstid och 40 av lärarna har andra typer av uppdrag, däribland externa utvecklingsuppdrag. VFU-handledarna får utbildning om didaktisk forskning av forskande lärare, för att säkerställa en vetenskaplig förankring. Det är lite svårt att bedöma lärartilldelningen i förhållande till volymen eftersom det är oklart hur stor volymen är, men lärartilldelningen förefaller god.

Den allmänpedagogiska och allmändidaktiska kompetensen kopplad till UVK verkar vara tillräcklig, men kan stärkas förslagsvis genom att lärosätet anställer eller tar in fler lärare med en mer generell didaktisk eller pedagogisk kompetens. Den idrottspedagogiska dominansen är stor. Att lärosätet driver en starkt ämnesintegrerad UVK och VFU har många fördelar, men får inte leda till att mer generella perspektiv på läraryrket får ett för litet utrymme i utbildningen.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Bedömargruppen konstaterar att lärosätets forskningsområden har en bredd med områden som har hög relevans för studenternas utbildning och kommande yrkesliv. En stor del av lärarna bedriver egen forskning och på lärosätet finns laboratorium och idrottsbibliotek, vilket både gagnar forskningen och utbildningen. Aktiva forskare och forskningsgrupper bidrar också till miljöer som bör gagna studenternas både vetenskapliga samt professionsinriktade och pedagogiska utbildningsmiljö, och ger goda förutsättningar för en hög kvalitet i utbildningen. Lärosätets idrottspedagogiska forskning framstår i självvärderingen och i intervjuerna som bred och väl etablerad, och i hög grad professionsrelevant.

Lärosätet har alltså enligt bedömargruppen en stark ställning inom forskningen på det idrottsvetenskapliga och idrottspedagogiska fältet. Det återspeglas i självvärderingens beskrivningar av kurser och i kurslitteratur. Examen kräver ett arbete på avancerad nivå och möjlighet finns för studenterna att ta del i de pågående forskningsprojekten. Det är en styrka att studenterna har undervisning med lärare som även forskar och tar fram kurslitteratur.

Forskningen är huvudsakligen ämnesinriktad, vilket är en styrka men i vissa avseenden en begränsning i förhållande till UVK. Bedömargruppen rekommenderar att den allmänpedagogiska och didaktiska forskningen och dess koppling till utbildningen ytterligare stärks, bland annat med tanke på att studenterna kan läsa ett annat ämne på ett annat lärosäte, och har behov av att också få ett bredare perspektiv på läraruppdraget och skolan. Självvärderingen och intervjuerna lyfter fram att forskningen når studenterna, men de brister som har noterats när det gäller examensarbetenas vetenskapliga kvalitet visar enligt bedömargruppen att det inte stämmer fullt ut. Eftersom

utbildningen bara omfattar ett ämne och därmed integrerar ämnesstudier, UVK och VFU, så borde förutsättningarna vara särskilt goda att skapa nära samband mellan forskning och utbildning.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Bedömargruppen anser att lärosätet argumenterar övertygande för hur de arbetar med att uppnå målets huvudsakliga delar. Studenterna får successivt möta och öva vetenskapsteori och olika forskningstraditioner, inklusive arbeta med och lära sig om kvantitativa och kvalitativa metoder. Det finns en tydlig progression och plan för lärandemålen som avses leda mot de successivt fördjupade kunskaper som förväntas ligga till grund för examensarbetet på avancerad nivå. Lärosätet redogör för en progressiv hantering inom både UVK och ämneskurser, genom exemplifieringar från fyra kurser varav tre UVK-kurser. Den beskrivna uppsatsguiden är ett stöd för studenterna i deras process att skriva självständiga arbeten.

Bedömningarna av lärosätets självständiga arbeten visar däremot vissa brister i uppfyllelsen av målet. Lärosätet reflekterar i självvärderingen och i intervjuerna över behovet av att stärka stödet för studenternas användning av analysverktyg i det självständiga arbetet, och att hanteringen av kvantitativa metoder och vetenskapsteori bör utvecklas vidare. Med tanke på de brister som bedömargruppen har noterat i de självständiga arbetena, finns det anledning att utveckla examinationen av de moment som faller in under målområdet. Bedömargruppen menar att det särskilt gäller att stärka vetenskapsteorin och hanteringen av kvantitativa metoder. Men även kvalitativa metoder behöver stärkas, med tanke på att så pass många självständiga arbeten – som genomgående varit kvalitativt inriktade – bedömts ha metodologiska brister. I självvärderingen och intervjuerna påtalas att studenter kan ha svårigheter att förstå innebörden av forskningsmetoder och vetenskapliga perspektiv. Här finns det enligt bedömargruppen anledning för lärosätet att stärka sitt arbete, och se över om kurserna i större utsträckning behöver omarbetas för att möta nya grupper av idrottslärarstudenter. Eftersom lärosätets utbildning i stort har en stark och forskningsgrundad professionsinriktning, så bör det finnas goda möjligheter att stärka detta mål genom att ännu tydligare förankra en praktikanknuten forskningsmedvetenhet hos studenten. Det innebär att lärosätet genomgående behöver koppla relevant forskningsmetodik till lärarpraktiken, för att därigenom ge en vana att diskutera forskningens metoder och resultat i relation till beprövad erfarenhet hos lärare, elever och andra verksamma i skolan.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Enligt bedömargruppen ger lärosätet relativt goda förutsättningar för att studenterna ska utveckla ett kritiskt, självständigt och reflekterande förhållningssätt till ämnesrelevant forskning. Studenterna får genom utformningen av de integrerade kurserna i ämne, UVK och VFU ta del av och självständigt, kritiskt och reflekterande använda sig av aktuell forskning och även skolans styrdokument. Detta inslag ökar också successivt under utbildningen. Flera konkreta exempel i självvärderingen illustrerar detta, som till exempel hur man i UVK-kursen Utbildning och demokrati undersöker och diskuterar innebörden av skolans uppdrag. Lärosätet tar på ett reflekterat sätt upp några utvecklingsområden för målområdet, däribland behovet av att ytterligare stärka detta mål inom VFU. I förhållande till UVK-kurserna så skrivs målet främst fram i förhållande till kursen Utbildning och demokrati. Mot bakgrund av bristerna i studenternas självständiga arbeten rekommenderar bedömarna att lärosätet genom hela utbildningen stärker kopplingen mellan forskning och praktik. Genom att kritiskt och självständigt vinna insikter om forskningens relevans för praktiken, kan studenterna utveckla en fördjupad förståelse för vetenskap och forskningsmetoder.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen och intervjuerna framträder ett tydligt ämnesdidaktiskt fokus under detta målområde, vilket bedömargruppen huvudsakligen ser som en styrka för utbildningens tillämpbarhet. Detta kompletteras med mer allmänna didaktiska ingångar i vissa UVK-kurser. Lärosätet beskriver att utbildningen tidigt ger studenterna verktyg för att leda undervisning, vilket skapar goda förutsättningar för den verksamhetsförlagda utbildningen. Metodik och didaktik framstår som genomgående integrerade i utbildningen. Studenterna får kontinuerligt genom hela utbildningen öva på och prövas i sina kunskaper i didaktik, ämnesdidaktik och metodik. Enligt alumniundersökningar framgår det även att före detta studenter som arbetar som lärare i skolan upplever att de har uppnått detta mål under utbildningen. Bedömargruppen vill särskilt lyfta fram hur lärosätet i självvärderingen under detta målområde övertygande visar hur man i utbildningen på flera olika sätt behandlar den centrala didaktiska aspekten att anpassa idrottsundervisningen till skilda elevgrupper och individer.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Bedömargruppen finner att målområdet uppfylls genom UVK i kombination med VFU, av självvärderingen att döma. Detta behandlas allsidigt inom UVK i kurser om skolans samhälleliga uppdrag (främst i kurserna Utbildning och demokrati och Normkritisk pedagogik, kultur och mångfald), om lärande i förhållande till olika elevgrupper och elevers skilda förutsättningar och behov (främst i kurserna Lärande och specialpedagogik och Perspektiv på lärande) samt i kurser om lärande i förhållande till bedömning och examination av elever (Bedömning och betygsättning). Att kurser med inriktning mot läraktiviteter leds av lärare som själva driver utvecklingsarbeten i detta framträder som en tydlig styrka för bedömargruppen. Detsamma gäller det samarbete med andra lärosäten som finns om handledarutbildning i syfte att stärka VFU-handledarnas kompetens, där det ingår att ge dem redskap att bedöma studenternas undervisningsförmåga.

Som framkommer i självvärderingen och intervjuerna finns en del utvecklingsområden, däribland behovet av utveckling av bedömningskursen. Bedömargruppen tycker att det är angeläget att fullfölja det utvecklingsarbete som påtalas i självvärderingen om kursen Betyg och bedömning i fråga om examinationsuppgifter och träning i provkonstruktion. Här vill bedömargruppen betona vikten av att kursen också rymmer ett breddat perspektiv på betyg och bedömning bortom det egna ämnets gränser. Det breddade perspektivet behövs dels för att tillgodose de av utbildningens studenter som kommer att undervisa i ett annat skolämne, dels för att ett sådant ämnesöverskridande perspektiv just på bedömning ger värdefulla insikter om skolan i sin helhet och om det egna ämnets speciella karaktär. Självvärderingen pekar på behovet av att öka studenternas förståelse och användning av lärandeteorier i utbildningen, vilket bedömargruppen också ser som angeläget och ett ytterligare medel att stärka studenternas kritiska förståelse för forskning och forskningsmetodik. Bedömargruppen vill slutligen betona vikten av att i UVK uppmärksamma mer generella aspekter av läraruppdraget som mentorskap, föräldrakontakter och kollegialt utvecklingsarbete. Sådana aspekter framträder i självvärderingen och intervjuerna, men kan stärkas.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Bedömargruppen anser att målet i sin helhet uppfylls, även om de vetenskapliga aspekterna borde ha varit mer framträdande i utbildningen. De framträder främst indirekt genom de arbetsformer som beskrivs, exempelvis seminarier, föreläsningar, laborationer och examinationsuppgifter, men det framgår inte i vilken utsträckning forskning är underlag för kursernas innehåll och examinationsuppgifter. Sammantaget ger lärosätet i självvärderingen under detta målområde exempel från UVK-kurser och ämneskurser som enligt bedömargruppen på ett komprimerat men övertygande sätt visar hur utbildningen sätter idrotts- och hälsoundervisning i ett samhällligt, demokratiskt elevperspektiv, som även beaktar mänskliga rättigheter, etik och aspekten hållbar utveckling. Genom kurser i demokrati och mänskliga rättigheter och genom praktiska värderingsövningar, paneldebatter med mera övar studenterna på att praktiskt-didaktiskt förverkliga skolans värdegrund. Studenterna övar lärandemålet även i kurser om elevinflytande och konflikthantering samt kommunikation. Flera av kurserna är knutna till VFU och detta examineras genom olika examinationsformer som bedömargruppen bedömer vara huvudsakligen ändamålsenliga. Ett utvecklingsområde som tas upp i självvärderingen är de projektarbeten om hållbar hälsa som studenterna har tänkt göra ute på skolor, men som av praktiska skäl varit svåra att genomföra.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Utifrån intervjuerna och självvärderingen så finner bedömargruppen att bedömningsgrunden uppfylls. Lärosätet redovisar en tydlig medvetenhet om frågornas betydelse och ett aktivt utvecklingsarbete om detta. Intervjuerna bekräftar den beskrivningen. Perspektivet är enligt bedömargruppens uppfattning centralt vid utformningen av utbildningen, både med avseende på lärare och

kursinnehåll. I utbildningen undervisar bland annat genusforskande lärare och innehållsmässigt förekommer perspektivet i flera kurser, däribland i kurser med ett normkritiskt perspektiv, där etnicitet och funktionsvariation tas upp integrerat med jämställdhet. I intervjuerna framkommer att man också arbetar medvetet med kursernas organisation, t.ex. gruppindelning med beaktande av ett jämställdhetsperspektiv. Lärosätet arbetar också medvetet med en balanserad könsfördelning bland sina anställda och lärare. Jämställdhetsfrågor är prioriterade i lärosätets programråd och i samverkan med det omgivande samhället.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Det sammanhållna, mindre lärosätet med en erfaren lärarkår har enligt bedömargruppen goda förutsättningar att bedriva ett konstruktivt uppföljningsarbete i nära samverkan med studenterna, något som bekräftas i självvärderingen och intervjuerna. Studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Överlag beskrivs ett genomgripande systematiskt utvärderingsarbete där både delkurser och större kursblock löpande utvärderas av studenterna, självvärderas av lärarna, samt analyseras av kursansvariga och sammanfattas i kursrapporter. Analyserna kan sedan föranleda särskilda åtgärder. Ett åtgärdsexempel som lyfts fram är förstärkt undervisning i matematik inom delkurserna kring rörelse- och träningslära. Lärosätet har också enligt vår bedömning en välorganiserad samverkan inom lärarkåren och högskoleledningen, där en erfaren lärarkår förefaller ges goda möjligheter att påverka utbildningens utformning. Lärarkårens stora erfarenhet och kunskap är för övrigt något som lärosätet lyfter fram både i självvärdering och intervjuer som grund för ett framgångsrikt kvalitetsarbete. Som påtalas i självvärderingen och i intervjuerna kan närheten till studenterna leda till att informella utvärderingar prioriteras. Det är enligt bedömargruppen huvudsakligen en styrka, men kan riskera att leda till att de formella påverkanskanalerna förlorar betydelse. Liksom flera andra lärosäten redovisar även detta lärosäte ett problem med låg svarsfrekvens i digitala kursutvärderingar, och konstaterar att det kan hänga samman med prioriteringen av de informella utvärderingsvägarna. Lärosätet ger enligt bedömargruppen en övertygande beskrivning av hur man kan öka svarsfrekvensen på de digitala kursutvärderingarna. Bland annat lyfter man fram vikten av att utförligare och tydligare kommunicera vad som ändrats i en kurs utifrån studenternas utvärderingssynpunkter.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet följer upp studentavbrott i flera steg genom att föra statistik över studentregistreringar och genom att studievägledaren utreder orsaker till studenters avbrott. Lärosätet har en nära uppföljning av studenter som planerar eller som redan har avbrutit sina studier, inklusive ett förebyggande mentorsarbete. I självvärderingen påtalas att avhoppsfrekvensen varit påfallande hög, men att åtgärder som att införa mentorer och särskild skrivstöd haft effekt och minskat avhoppet åtminstone till en del. Lärosätet planerar ett vidare utvecklingsarbete av kvalitetssäkringssystemet inom detta område. Bedömargruppen rekommenderar att ett fortsatt fördjupat arbete kring detta särskilt fokuserar grunderna för avhopp, och hur de hänger samman med studenters studiesvårigheter. Detta hänger också delvis samman med de synpunkter som bedömargruppen fört fram angående de självständiga arbetena och den vetenskapliga förankringen i utbildningen.

Bedömningsområde: Studentperspektiv**Studentperspektiv**

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Bedömargruppen finner att lärosätet ger studenterna goda möjligheter att påverka utbildningens innehåll och genomförande. Av självvärderingen och intervjuerna framgår att lärosätet tar vara på studenternas åsikter, och ger flera exempel på åtgärder som gjorts efter att studenterna påvisat brister i utbildningen, däribland de tydligare regler för examination som kodifierats i en särskild skrift. Studenterna har kommit med flera typer av synpunkter som lett till förändringar av utbildningens struktur och kurser, som t.ex. ordningen på vissa delkurser och olika kursers schemaläggning. Närheten mellan studenter och lärare framhålls som en god grund för att påverka, men kan enligt bedömargruppen också göra studenter mer försiktiga med att komma med kritiska synpunkter. Det senare är något som studentintervjuerna delvis vittnar om, även om deras uppfattning är att självvärderingen i stort ger en rättvisande bild.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Arbetsliv och samverkan**

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Utbildningen är enligt bedömargruppen utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Den främsta anledningen är att VFU sker i olika årskurser i både grundskola och gymnasieskola, men också att några av UVK-kurserna sätter skolan i ett förändringsperspektiv, samt genom att lärarna och handledarna har stor arbetslivserfarenhet och utbredda kontaktnät.

VFU är stärkt genom ett formaliserat avtal i Stockholms län mellan lärosätet och samverkande kommuner, vilket av lärosätet framhålls som en viktig grund för samverkan med det omgivande samhället. Relevant samverkan med det omgivande samhället sker även genom samverkanskonferenser och genom de kontaktnät som lärare och handledare har. Studenterna möter elever på olika nivåer och med olika bakgrund under sin VFU. Lärosätet ansvarar för VFU-handledarutbildningen, och där sker ett ömsesidigt kunskapsutbyte mellan lärosätet och skolorna. Studenterna genomför också flera olika typer av uppgifter inom UVK och VFU, till exempel i form av specialpedagogiska fältstudier. Studenterna utbildas också i konkreta konfliktsituationer och via alumnienkäter får lärosätet information från tidigare lärare som bidrar till insikter om den egna utbildningens relevans för den faktiska skolverksamheten. Flera exempel ges alltså på hur lärosätet säkerställer att studenter får kontakt med och relation till arbetslivet.

Ett utvecklingsområde inom den här bedömningsgrunden är enligt bedömargruppen att stärka studenternas förberedelse inför det föränderliga arbetslivet. Det gäller både i relation till idrottsämnets utmaningar samt till förändrade villkor för skolan och utbildningen kopplat till t.ex. ny teknik, miljöfrågor, nya levnadsmönster och arbetsmarknadsförändringar.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna**Bedömning med motivering: Tillfredsställande**

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärarkollegiet har adekvat utbildning och det råder god personaltäthet. En styrka är den höga andelen tillsvidareanställningar, vilket framgår i den bifogade lärartabellen. En annan styrka är att lärosätet enligt självvärderingen och intervjuerna arbetar för att säkerhetsställa den vetenskapliga kompetensen hos samtliga adjunkter. Lärarpersonalen är de flesta fall lärarexaminerade och 50 procent är disputerade.

Bedömgruppen anser att det på lärosätet finns en vetenskaplig och professionsinriktad miljö, där verksamheten bedrivs så att det finns ett samband mellan forskning och utbildning, främst i riktning mot det ämnesspecifika. Miljön erbjuder mycket goda materiella förutsättningar för att utveckla ämneskunskande. Det finns både för- och nackdelar med att lärosätet bara har ett ämne. Förutsättningarna att integrera det ämnesspecifika och det mer generella är goda jämfört med större lärosäten med flera ämnen, men det kan finnas en risk för att de generella aspekterna av undervisning och utbildning blir underbetonade i UVK-kurserna.

Målet för vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Lärosätet argumenterar övertygande för hur de arbetar med att uppnå målets huvudsakliga delar, och för en progressiv hantering inom både UVK och ämneskurser. Men de brister som noterats vid utvärderade självständiga arbeten ger anledning att ifrågasätta hur de moment som faller in under målområdet examineras. Det finns särskilt skäl att stärka vetenskapsteorin och hanteringen av kvantitativa metoder.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Lärosätet ger förutsättningar för att studenterna ska utveckla ett kritiskt, självständigt och reflekterande förhållningssätt till ämnesrelevant forskning generellt och inom utbildningens olika delar, alltså även UVK och VFU. Mot bakgrund av bristerna i lärosätets examensarbeten rekommenderas att lärosätet genomgående stärker kopplingen mellan forskning och praktik.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Utbildningen har ett tydligt ämnesdidaktiskt fokus, vilket främst är en styrka för utbildningens tillämpbarhet. Genom hela utbildningen utvecklar studenterna verktyg för att leda undervisning, och metodik och didaktik framstår som genomgående integrerade. Utvecklingen av undervisningsförmågan understöds allsidigt inom UVK genom kurser om skolans samhällseliga uppdrag om lärande i förhållande till olika elevgrupper och elevers skilda förutsättningar och behov samt i kurser om lärande i förhållande till bedömning och examination av elever. Några av UVK-kurserna behöver utvecklas, bland annat kursen i betyg och bedömning som kan behöva breddas.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Detta mål behandlas allsidigt inom UVK i kurser om skolans samhällsliga uppdrag, om lärande i förhållande till olika elevgrupper samt elevers skilda förutsättningar och behov, samt i kurser om lärande i förhållande till bedömning och examination av elever. En tydlig styrka för bedömggruppen är kurserna med inriktning mot läraaktiviteter som leds av lärare som själva driver utvecklingsarbeten i detta. Självvärderingen pekar på behovet av att öka studenternas förståelse och användning av lärandeteorier i utbildningen, vilket bedömggruppen också ser som angeläget och ett ytterligare medel att stärka studenternas kritiska förståelse för forskning och forskningsmetodik.

Målet för bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Lärosätet visar hur utbildningen sätter idrotts- och hälsoundervisning i ett samhällligt, demokratiskt elevperspektiv som även beaktar mänskliga rättigheter, etik och aspekten hållbar utveckling. Genom kurser i demokrati och mänskliga rättigheter och genom praktiska värderingsövningar, paneldebatter med mera övar studenterna att praktiskt-didaktiskt förverkliga skolans värdegrund. Även kurser i elevinflytande och konflikthantering samt kommunikation övar studenterna i lärandemålet.

Jämställdhetsperspektivet beaktas inom utbildningen. Lärosätet redovisar en tydlig medvetenhet om frågornas betydelse och ett aktivt utvecklingsarbete om detta. Perspektivet är enligt bedömggruppens uppfattning centralt vid utformningen av utbildningen, både med avseende på lärare och kursinnehåll. Lärosätet arbetar också medvetet med en balanserad könsfördelning bland sina anställda och lärare. Jämställdhetsfrågor är prioriterade i lärosätets programråd och i samverkan med det omgivande samhället. I självvärderingen omtalas att jämställdhetsperspektivet är framträdande i UVK, men inte i lika hög grad i ämneskurserna.

Bedömggruppen anser att en systematisk uppföljning sker av utbildningens innehåll, utformning, genomförande. Det sammanhållna, mindre lärosätet med en erfaren lärarkår och en beskriven, välorganiserad samverkan mellan lärarkåren och högskoleledningen har goda förutsättningar att bedriva ett konstruktivt uppföljningsarbete i nära samverkan med studenterna. Lärosätet har en nära uppföljning av studieavbrott inklusive ett förebyggande mentorsarbete, och en tidigare hög avhoppsfrekvens har minskat.

Studentperspektivet beaktas på flera plan. Lärosätet ger studenterna goda möjligheter att påverka utbildningens innehåll och genomförande, och flera åtgärder har genomförts efter att studenter påvisat brister i utbildningens struktur och kurser. Närheten mellan studenter och lärare är en god grund för att påverka, men kan göra studenterna mer försiktiga att komma med kritiska synpunkter.

Utbildningen är enligt bedömggruppen utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Den främsta anledningen är att VFU sker i olika årskurser i både grundskola och gymnasieskola, men också att några av UVK-kurserna sätter skolan i ett förändringsperspektiv, samt genom att lärarna och handledarna har stor arbetslivserfarenhet och utbredda kontaktnät. Studenterna utbildas också i konkreta konfliktsituationer och via alumnienkäter får lärosätet information från tidigare lärare som bidrar till insikter om den egna utbildningens relevans för den faktiska skolverksamheten. Flera exempel ges alltså på hur lärosätet säkerställer att studenter får kontakt med och relation till arbetslivet. Ett utvecklingsområde inom den här bedömningsgrunden är enligt bedömggruppen att stärka studenternas förberedelse inför det föränderliga arbetslivet.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Eftersom lärosätet har en mycket god bemanning och den personal som undervisar på utbildningen har en bred kompetens, anser bedömargruppen att den sammantagna kompetensen är adekvat och står i proportion till utbildnings innehåll och genomförande på kort och lång sikt. Lärosätet förfogar över cirka 140 lärare varav 7 professorer, där ämneslärarprogrammet förfogar över 3 professorer, 6 docenter, 13 lektorer och 19 adjunkter. Den sammanlagda tiden som de har för ämnesdidaktik, utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) och verksamhetsförlagd utbildning (VFU) motsvarar 28 heltidstjänster. Andelen forskarutbildade lärare uppgår till 50 procent. VFU-handledare får utbildning för att säkerställa en vetenskaplig förankring.

Lärarpersonalen har i hög grad en lärarexamen och forskar i relativt hög grad. Lärosätet redovisar övertygande uppgifter om att lärarnas kompetens är efterfrågad också utanför utbildningen, bland annat av skolor och myndigheter. En styrka är den höga andel tillsvidareanställningar, där lärosätet även reflekterar över att säkerställa den vetenskapliga kompetensen hos samtliga adjunkter. Lärosätet redovisar även ett långsiktigt strategiskt rekryteringsarbete. Lärosätet verkar inte prioritera att anställa personal med en bakgrund i naturvetenskap, biomekanik eller medicin, vilket närmare motiveras under andra mål och bedömningsgrunder i det här yttrandet. Bedömargruppen hade gärna sett en redogörelse för hur personal från olika vetenskapsdiscipliner samarbetar med varandra.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet är aktivt inom forskning i det idrottsvetenskapliga fältet, inte minst i ämnet idrott och hälsa. Det återspeglas i kurserna och i kurslitteraturen. Den ämnesinriktade forskningen framstår som relevant och praktikanknuten, vilket förstärks av att forskarna genomgående undervisar i utbildningen. Lärosätets forskningsområden har en bredd som har hög relevans för studenternas utbildning och kommande yrkesliv.

Granskningen av de självständiga arbetena ger en annan bild än den samlade bedömningen. De självständiga arbetena visar genomgående på en begränsad måluppfyllnad av de mål där dessa är ett underlag. Detta skulle kunna vara en indikation på att verksamheten inte bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Bedömargruppen bedömer tvärtom att det finns ett tydligt samband, en god utbildningsmiljö och att det är andra orsaker som ligger bakom de självständiga arbetenas svagheter.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Målpuppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Lärosätet redogör i självvärderingen för ett ämnesstudiepaket och varierande undervisnings- och examinationsformer som prövar studenternas kunskaper och förståelse utifrån flera perspektiv. Sammantaget är bedömargruppen övertygad om att studenterna får förutsättningar att få de ämneskunskaper de behöver för att utöva sitt yrke. Alumnundersökningar visar också att före detta studenter som varit yrkesverksamma en period anser att de fått goda ämneskunskaper med sig från sina studier vid lärosätet.

Student- som lärarintervjuerna bekräftar den bild som förmedlas i självvärderingen. Studenterna möter en variation av examinationsformer genom utbildningen och får tidigt i utbildningen lära sig att läsa vetenskapliga texter. Det finns en tydlig koppling mellan kurslitteraturen och den verksamhetsförlagda utbildningen och det är vanligt att studenterna dokumenterar och reflekterar över moment kopplat till den verksamhetsförlagda utbildningen. Trots de positiva resultaten från alumnundersökningarna, vill lärosätet göra fler studier av den egna utbildningen. Lärosätet lyfter särskilt relationen mellan lärandemål och examination. Bedömargruppen anser att det är en god idé, inte minst mot bakgrund av att det finns en skillnad mellan det som framkommer i självvärderingen och intervjuerna jämfört med granskningen av de självständiga arbetena.

Granskningen av de självständiga arbetena visar att i mindre än hälften av arbetena visar studenterna sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet både brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde samt väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av området och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. Bedömargruppen menar att det kan finnas flera anledningar till detta. Det kan vara en konsekvens av att lärosätet fullt ut har förmått att anpassa sig till ett ökat intag av studenter. En annan förklaring skulle kunna vara att lärosätet inte kräver att studenterna ska visa ett brett kunnande eller väsentligt fördjupade kunskaper eftersom det saknas tydliga bedömningskriterier. En möjlig förklaring är slutligen att examinatorn inte har varit tillräckligt kritisk i sin bedömning av studenternas självständiga arbeten. Bedömargruppen menar att det sannolikt är en kombination av dessa förklaringar som ligger bakom den bristande målpuppfyllelsen i flera av de självständiga arbetena, men att det primärt beror på att lärosätet inte kräver att studenterna ska visa både brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde och väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område samt fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

Även om bedömargruppen anser att studenternas ämneskunskaper för att utöva läraryrket bedöms och säkerställs i utbildningen, och delvis genom andra former av examinationer än det självständiga arbetet, rekommenderar bedömargruppen att lärosätet tar resultatet av bedömargruppens granskning av de självständiga arbetena på allvar. Lärosätet bör göra en utvärdering av hela processen som leder fram till de självständiga arbetena och eventuellt låta examinatorer från andra lärosäten granska tidigare studentarbeten på flera nivåer i utbildningen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Självvärderingen visar att studenterna under utbildningen successivt får möta och öva vetenskapsteori och olika forskningsmetoder och forskningstraditioner. Lärosätet visar också på en progression inom målets ramar, något som bedömargruppen anser är viktigt för studenternas utveckling inom ämnet. Uppsatsguiden har förutsättningar att fungera som stöd för studenterna i deras process att skriva självständiga arbeten. Ett utvecklingsområde som lärosätet reflekterar över är att ge studenterna stöd i användningen av analysverktyg till de självständiga arbetena. Lärosätet bedriver en kontinuerlig utvärdering av sin egen undervisning. Sammantaget anser bedömargruppen, utifrån självvärderingen, att utbildningen genom sin utformning, sitt genomförande och sina examinationer ger studenterna förutsättningar att nå måluppfyllnad. Bedömargruppen har däremot identifierat flera svagheter som behöver åtgärdas.

Vetenskapsteori och forskningsmetodik behandlas på olika sätt under utbildningen, vilket har gjort det svårare för bedömargruppen att avgöra om målet i sin helhet uppfylls. Lärosätet lyfter som ett utvecklingsområde fram den flervetenskapliga dimensionen i utbildningen. Här hade bedömargruppen gärna sett att lärosätet hade varit tydligare, bland annat när det gäller kvantitativa metoder och hur de olika delarna examineras. Bedömargruppen hade också gärna sett att lärosätet hade redogjort för hur de säkrar att studenterna visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Det finns en medvetenhet på lärosätet om att studenterna har svårt att använda teoretiska perspektiv, vilket bedömargruppen anser är märkligt utifrån den goda professionsrelaterade och pedagogiska kompetens som finns på lärosätet.

Intervjuerna bekräftade bilden som bedömargruppen har fått från självvärderingen: att utbildningen möjliggör och säkerställer måluppfyllelse. Personalen visar också en medvetenhet om utbildningens svagheter och behovet av utveckling. Bedömargruppens granskning av de självständiga arbetena visar att bara tre av elva arbeten visar på måluppfyllnad av hela målet. Bakom den värderingen ligger främst avsaknaden av underlag i de självständiga arbetena som visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori. Under intervjuerna med lärarna framkom att vetenskapsteori ingår i flera kurser på lärosätet, men av student- och lärarintervjuerna framgick att vetenskapsteori i allt för liten grad lyfts fram genom till exempel en egen kurs där generell vetenskapshistoria och vetenskapsteori behandlas. Vetenskapsteori är i stället integrerad i flera delar av utbildningen, och det finns studenter som upplever att de först möter vetenskapsteori när de läser ett annat ämne på ett annat lärosäte.

I övrigt hävdar lärarna att det råder en ganska god balans mellan kvalitativa och kvantitativa metoder i undervisningen, men att studenter oftast väljer kvalitativa metoder i de självständiga arbetena då de befinner sig i en fas i utbildningen där de är intresserade av gemensamma frågor för lärande. Studenterna hävdar däremot att det i verkligheten inte finns så många alternativ inom det samhällsvetenskapliga perspektivet. Bedömargruppen ställer sig frågan om det integrerade synsättet med den utbildningsvetenskapliga kärnan, ämnet och den verksamhetsförlagda utbildningen integrerade som ska vara lärosätets styrka inte också har sina svagheter. Av intervjuerna framgår också att studenterna i de självständiga arbetena inte förväntas visa både kunskaper i vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder. Bedömningsgrunderna framgår tydligt av uppsatsguiden och intervjuerna bekräftar att upplägget för de självständiga arbetena inte är

sådant att studenterna ska visa fördjupad kunskap i vetenskapsteori samt kunskap i både kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder. Studenten ska däremot visa fördjupad kunskap i den forskningsmetod som studenten har valt att använda i det självständiga arbetet.

Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet gör en utvärdering av hela processen som leder fram till de självständiga arbetena. Lärosätet bör också utvärdera undervisningen och examinationsformerna som är knutna till vetenskapsteori.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet har en tydlig ambition att utveckla studenternas kritiska och självständiga förhållningssätt till erfarenheter av och forskning om ämnet. Detta uppnås genom olika forskningsanknutna och praktiktäna uppgifter. Studenterna får genom utformningen av kurserna ta del av samt självständigt och kritiskt använda sig av aktuell forskning. De inslagen ökar successivt under utbildningen. Lärosätet visar också på lärandemål som syftar till att studenterna ska lära sig att kritiskt reflektera över sitt eget och andras arbete. Det finns en tydlig progression och lärosätet arbetar med målet integrerat mellan den utbildningsvetenskapliga kärnan, ämnet och den verksamhetsförlagda utbildningen.

Samtidigt lyfter lärosätet att det finns behov att ytterligare stärka utbildningen när det gäller det här målet och ger också konkreta exempel på hur det kan ske i den verksamhetsförlagda utbildningen. Bedömargruppen saknar däremot skrivelser om hur studenterna kritiskt och självständigt kan reflektera över idrottsämnets ställning och roll i dagens skola. Bedömargruppen vill också betona att det finns en osäkerhet om hur lärosätet genom examination säkerställer att studenterna når målet. Detta då granskningen av de självständiga arbetena visar att drygt hälften visar på måluppfyllnad. Med tanke på lärosätets beskrivning av kvaliteten på utbildningen borde de självständiga arbetena ha fallit bättre ut.

Intervjun med lärarna bekräftar att de självständiga arbetena ska visa att studenterna har fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat, för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik. Lärarna la samtidigt till att säkerställandet sker i progression fram till det självständiga arbetet. Det bekräftades vid studentintervjun, där studenterna betonade att de blir väl kvalificerade att förhålla sig kritiskt till existerande forskning och praxis.

Bedömargruppen kan konstatera att de självständiga arbetena inte syftar till att visa och säkerställa målet i sin helhet. Både självvärderingen och intervjuerna bekräftar att målet även examineras i andra kurser. Resultatet av granskningen av de självständiga arbetena gör att bedömargruppen återigen vill betona vikten av att lärosätet utvärderar hela processen fram till och med de självständiga arbetena.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätet visar ett tydligt ämnesdidaktiskt fokus som en styrka för utbildningens tillämpbarhet, kompletterat med mer allmändidaktiska ingångar i vissa kurser inom den utbildningsvetenskapliga kärnan. Lärosätet redovisar tydligt hur man arbetar med hälsa och hur man didaktiskt kan och måste anpassa undervisningen till skilda elevgrupper och individer. Det framgår också hur lärarutbildningen i sin undervisning beaktar skillnader mellan studenterna. Studenterna får verktyg att tidigt kunna leda undervisning, redan under sin första kurs inom den verksamhetsförlagda utbildningen. Lärosätet betonar och reflekterar över att det är viktigt, för studenternas skull, att metodik och didaktik ingår i alla moment av utbildningen.

Att studenten visar ämnesdidaktisk förmåga säkerställs, genom att studenterna kontinuerligt genom hela utbildningen får öva och prövas på sina kunskaper i didaktik, ämnesdidaktik och metodik. Enligt alumnundersökningar framgår det även att före detta studenterna som arbetar i skolan upplever att de har nått målet.

Bedömggruppen noterar däremot att lärosätet, trots goda exempel och en betoning på progressionen i utbildningen, uttrycker sig i rätt generella termer. Att kunna tillämpa didaktik är helt avgörande för elevernas lärande och möjlighet att kompensera för sociala skillnader. Eftersom måluppfyllnad bäst kan visas inom ramen för den verksamhetsförlagda utbildningen och det därför finns utmaningar med att genomföra examinationer, är bedömggruppen överraskad att lärosätet inte har en kurs eller ett lärandemål som betonar målet tydligare. Under intervjuerna kommer det ändå fram att flera lärandemål uttrycker en didaktisk inriktning.

Lärosätet beskriver att studenterna får gott om tid att planera en undervisningsakvitet som ska beskrivas och utvärderas. Den verksamhetsförlagda utbildningen följs mycket noggrant upp i en särskild VFU-portal, och det ställs höga krav på trepartssamtal.

Sammantaget anser bedömggruppen att utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenterna visar förmåga att tillämpa sådan didaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom idrott och hälsa. Bedömggruppen rekommenderar ändå lärosätet att se över behovet av att göra målen för didaktik och ämnesdidaktik och hur de examineras tydligare för studenterna.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Genom kurser i mångfald, kultur och normkritisk pedagogik får studenterna lära sig att förmedla skolans värdegrund. De får också lära sig om lärande. Lärosätet har ett starkt fokus på kurserna i den verksamhetsförlagda utbildningen, där moment från fyra olika kurser ska säkra att målet uppfylls. Att kurser med inriktning mot läraaktiviteter leds av lärare som också driver utvecklingsarbeten i detta är en tydlig styrka. Det finns en tydlig tanke och medvetenhet hos lärosätet

kring detta mål, vilket ger studenterna insikter om elevers olika förutsättningar. Lärosätet redovisar vad som har visat sig vara utmaningar för studenterna genom att ge exempel på både teoretiska och praktiska examinationsformer. De sätter dessa erfarenheter i relation till formativ och summativ värdering och lyfter fram den kompetens lärosätets VFU-handledare har utvecklat.

Vid intervjuerna kom det fram att studenterna ska visa kunskap om olika undervisningstilar. Kunskapen säkerställs också genom en skriftlig uppgift. Det läggs mycket vikt vid anpassning av undervisningen till olika elever, och det finns också en kurs om barn i behov av särskilt stöd. Progressionen under utbildningen är tydlig. Lärarna reflekterar under intervjun även över ett utvecklingsprojekt för att stötta upp studenternas användning av lärandeteorier.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärosätet har lärare som bedriver forskning om jämställdhetsperspektivet och de undervisar också i ämnet. Lärosätet lyfter fram kurser som inkluderar tematiken samt uppger att även etnicitet och funktionsvariation ingår i kurserna. Andra inslag i utbildningen är att alla studenter ska bli undervisade av lärare av båda könen, och frågor som rör tematiken är ett obligatoriskt inslag i programrådet. Lärosätet tar också ansvar för tematiken i sin kommunikation med omvärlden, och det normkritiska perspektivet är centralt i flera delar av utbildningen.

Jämställdhet beaktas, kommuniceras och förankras inte bara i ämnet, utan lärosätet anser att programmet genomsyras av det. Detta bekräftas också vid student- och lärarintervjuerna. Vid intervjuerna lyftes även fram konkreta exempel på hur lärosätet arbetar med jämställdhet i dans och friluftsliv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet betonar det sammanhållna lärosätet med en erfaren lärarkår som gör att man har goda förutsättningar att bedriva ett konstruktivt uppföljningsarbete i nära samverkan med studenterna. Lärarna samarbetar i likhet med lärosätet i stort om ett löpande utvecklingsarbete och genomför systematiska utvärderingar, kompletterat med olika former av återkoppling, bland annat för att stärka de digitala studentutvärderingarna. Lärosätet är medvetet om problem med låga svarsfrekvenser på kursvärderingar och har mot den bakgrunden genomfört vissa åtgärder, vilket är mycket positivt.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet redogör för att avhoppfrekvensen har varit påfallande hög, vilket föranlett åtgärder som i någon mån minskat avhoppet. De har ett system för att prata med studenter som valt att avbryta sina studier, men också att arbeta förebyggande med mentorer. Det är positivt att denna aspekt – vilka studenter som hoppar av – framträder som kritisk i relation till rekryteringsens bredd (socialt, etniskt, genus) och i relation till elevbredden i skolorna. Lärosätet anser dock att deras

kvalitetssäkringssystem kan bli bättre på detta område och ett utvecklingsområde är planlagt med start 2019.

Under intervjuerna togs frågan om att meritpoängen har sjunkit upp, vilket gör att det blir lättare att komma in på utbildningen. Det ställer i sin tur högre krav på att upprätthålla en hög kvalitet. Lärosätet ger exempel på åtgärder de gjort efter studenters åsikter. Lärosätet har bland annat infört mentorer för att stötta studenterna under deras första år på utbildningen. Bedömargruppen ser positivt på det arbete som görs från lärosätet, men uppmanar samtidigt lärosätet att fortsätta på den inslagna vägen för att bättre anpassa sig till ett studentunderlag i förändring.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studenterna verkar få möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Lärosätet uppger att det tar tillvara på studenternas åsikter, och ger också exempel på åtgärder som har genomförts efter att studenter visat på brister i utbildningen.

Det finns också rum för informella samtal. Närheten mellan lärare och studenter framhålls som en god grund för studenternas möjlighet att påverka sin utbildning, men kan också göra studenterna mer försiktiga med att framföra kritiska synpunkter. Informella vägar är viktiga för att tidigt fånga upp problem, men lärosätet ska inte fatta hastiga beslut baserat på informell kommunikation. Lärosätet uppmuntrar till formella vägar. Studentkåren har en viktig roll att fylla.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Utbildningen verkar vara utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet, främst genom att den verksamhetsförlagda utbildningen sker i olika årskurser i både grundskola och gymnasieskola. Betydelse har också några av kurserna i den utbildningsvetenskapliga kärnan, samt att lärare och handledare på utbildningen har stor arbetslivserfarenhet och utbredda kontaktnät. Flera exempel ges på hur lärosätet säkerställer att studenter får kontakt med och relation till arbetslivet. Lärosätet identifierar även att studenter upplever att brister ligger i deras andra ämne, och har tankar kring egna åtgärder för att lindra detta. Lärosätet ansvarar för VFU-handledarutbildningen, och där sker ett ömsesidigt kunskapsutbyte. Den verksamhetsförlagda utbildningen stärks genom ett formaliserat avtal i Stockholms län mellan lärosätet och samverkande kommuner.

Bedömargruppen anser att lärosätet har ett nära samarbete med VFU-handledarna på skolorna, och detta bidrar till att studenterna tränas på situationer de kan komma att möta i arbetslivet. De får kunskap om vad som kan bli utmaningar i yrkeslivet och de tränas i att hantera konflikter. Lärosätet är måna om att studenterna ska vara trygga med sina ämnesstudier och den generation de ska

möta. Studenterna får insikten om att vi inte kan veta hur framtiden ser ut och att "förändringskompetens" är viktigt.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Då lärosätet har en mycket god bemanning och den personal som undervisar på utbildningen har en bred kompetens anser bedömaregruppen att den sammantagna kompetensen är adekvat och står i proportion till utbildningens innehåll och genomförande på kort och lång sikt. Andelen forskarutbildade lärare uppgår till 50 procent. VFU-handledare får utbildning för att säkerställa en vetenskaplig förankring. Lärarpersonalen har i hög grad en lärarexamen och är i relativt hög grad forskande. En styrka är den höga andelen tillsvidareanställningar. Avseende utbildningsmiljön är lärosätet aktivt inom forskning inom det idrottsvetenskapliga fältet och inte minst i ämnet idrott och hälsa. Den ämnesinriktade forskningen framstår som relevant och praktikanknuten, vilket förstärks av att forskarna genomgående undervisar i utbildningen. Lärosätets forskningsområden har en bredd som har hög relevans för studenternas utbildning och kommande yrkesliv. Granskningen av de självständiga arbetena ger en annan bild än den samlade bedömningen. De självständiga arbetena visar genomgående på en begränsad måluppfyllnad i relation till de mål där dessa utgör ett underlag. Detta skulle kunna vara en indikation på att verksamheten inte bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Bedömaregruppen vill betona att deras bedömning är tvärtom att det finns ett tydligt samband, en god utbildningsmiljö, och att det är andra orsaker som ligger bakom de självständiga arbetenas svagheter.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls då det finns ett ämnesstudiepaket och varierande undervisnings- och examinationsformer som prövar studenternas kunskaper och förståelse utifrån ett flertal perspektiv.

Det finns en tydlig koppling mellan kurslitteraturen och den verksamhetsförlagda utbildningen och det är vanligt att studenterna dokumenterar och reflekterar kring moment kopplat till den verksamhetsförlagda utbildningen. Granskningen av de självständiga arbetena visar dock att i mindre än hälften av arbetena visar studenterna sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen. Bedömaregruppen menar att det kan finnas flera anledningar till detta. Även om bedömaregruppen anser att studenternas ämneskunskaper för att utöva läraryrket bedöms och säkerställs i utbildningen rekommenderar bedömaregruppen lärosätet att ta resultatet av bedömaregruppens granskning av de självständiga arbetena på allvar. Lärosätet bör göra en utvärdering av hela processen som leder fram till de självständiga arbetena och eventuellt låta examinatorer från andra lärosäten granska tidigare studentarbeten på flera nivåer i utbildningen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet bedöms uppfyllas. Studenterna får under utbildningen successivt möta och öva vetenskapsteori och olika forskningsmetoder och forskningstraditioner. Vidare visar lärosätet på en progression inom målets ramar. Uppsatsguiden har förutsättningar att fungera som stöd för studenterna i deras process att skriva självständiga arbeten. Sammantaget anser bedömaregruppen, utifrån självvärderingen, att utbildningen genom sin utformning, genomförande och sina examinationer ger studenterna förutsättningar att nå måluppfyllnad. Bedömaregruppen ställer sig dock frågan om det integrerade synsättet med den utbildningsvetenskapliga kärnan, ämnet och den

verksamhetsförlagda utbildningen integrerade som ska vara lärosätets styrka inte också har sina svagheter. Bedömaregruppen rekommenderar att lärosätet gör en utvärdering av hela processen som leder fram till de självständiga arbetena. Lärosätet bör också utvärdera undervisningen och examinationsformerna knutna till vetenskapsteori.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat anses uppfyllt. Lärosätet har en tydlig ambition att utveckla studenternas kritiska och självständiga förhållningssätt till erfarenheter och forskning i ämnet. Detta uppnås genom olika forskningsanknutna och praktiska uppgifter. Studenterna får ta del av och självständigt och kritiskt använda sig av aktuell forskning. Dessa inslag ökar successivt under utbildningen. Lärosätet visar också att studenterna får lära sig att kritiskt reflektera över sitt eget och andras arbete. Det finns en tydlig progression och lärosätet arbetar med målet integrerat mellan den utbildningsvetenskapliga kärnan, ämnet och den verksamhetsförlagda utbildningen. Bedömaregruppen vill dock betona att det finns en osäkerhet om hur lärosätet genom examination säkerställer att studenterna når målet.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls genom att lärosätet visar ett tydligt ämnesdidaktiskt fokus i relation till utbildningens tillämpbarhet, kompletterat med mer allmän didaktiska ingångar i vissa kurser inom den utbildningsvetenskapliga kärnan. Lärosätet betonar och reflekterat kring att det är viktigt att metodik och didaktik ingår i alla moment av utbildningen. Att studenten visar ämnesdidaktisk förmåga säkerställs, genom att studenterna kontinuerligt genom hela utbildningen får öva och prövas på sina kunskaper i didaktik, ämnesdidaktik och metodik. Sammantaget anser bedömaregruppen att utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten visar förmåga att tillämpa sådan didaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom idrott och hälsa. Bedömaregruppen rekommenderar dock lärosätet att se över behovet av att göra målen för didaktik och ämnesdidaktik och hur dessa examineras tydligare för studenterna.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande är uppfyllt. Lärosätet har ett starkt fokus på kurserna i den verksamhetsförlagda utbildningen, där moment från fyra olika kurser ska säkra att målet uppfylls. Att kurser med inriktning mot läraaktiviteter leds av lärare som också driver utvecklingsarbeten i detta är en tydlig styrka.

Det läggs mycket vikt vid anpassning av undervisningen till olika elever och det finns också en kurs om barn i behov av särskilt stöd. Progressionen under utbildningen är tydlig.

Lärosätet har lärare som bedriver forskning om jämställdhetsperspektivet och dessa undervisar också i ämnet. Lärosätet lyfter fram kurser som inkluderar tematiken och uppger att även etnicitet och funktionsvariation ingår i dessa kurser. Andra inslag i utbildningen är att alla studenter ska bli undervisade av lärare av båda könen och frågor som rör tematiken är ett obligatoriskt inslag i programrådet. Det normkritiska perspektivet är centralt i flera delar av utbildningen. Jämställdhet beaktas, kommuniceras och förankras inte bara i ämnet utan lärosätet anser att programmet genomsyras av det. Detta bekräftas också vid student- och lärarintervjuerna.

Lärosätet betonar att det sammanhållna lärosätet med en erfaren lärarkår gör att man har goda förutsättningar att bedriva ett konstruktivt uppföljningsarbete i nära samverkan med studenterna. Lärarna samarbetar i likhet med lärosätet i stort kring ett löpande utvecklingsarbete och genomför

systematiska utvärderingar, kompletterat med olika former av återkoppling, bland annat för att stärka de digitala studentutvärderingarna. Antalet avhopp från utbildningen har varit påfallande hög, vilket föranlett åtgärder. Lärosätet har ett system för att prata med studenter som valt att avbryta sina studier, men också att arbeta förebyggande med mentorer.

Studenterna verkar ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Lärosätet uppger att det tar tillvara på studenternas åsikter och ger också exempel på åtgärder som vidtagits efter att studenter visat på brister i utbildningen.

Utbildningen verkar vara utformad och genomföras så att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet, främst genom att den verksamhetsförlagda utbildningen sker i olika årskurser i både grundskola och gymnasieskola, men också genom några av kurserna i den utbildningsvetenskapliga kärnan, samt genom att lärare och handledare på utbildningen har stor arbetslivserfarenhet och utbredda kontaktnät. Flera exempel ges för hur lärosätet säkerställer att studenter får kontakt med och relation till arbetslivet.

Lärosäte: Göteborgs universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet bild.

Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara inte tillfredsställande.

Inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) finns en ändamålsenlig variation av lärare med hög vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. En stor andel av lärarna är disputerade, fast anställda och har forskning i tjänsten. Lärarna inom UVK är många och undervisar på relativt låga procentsatser. Att låta lärare undervisa på högre procentandel inom UVK ser därför bedömargruppen som ett utvecklingsområde för lärosätet. Ett gott exempel på hur pedagogisk kompetens utvecklas i utbildningen är det meriteringsprogram lärosätet har för att stärka högskolepedagogisk kompetens. Att låta fler lärare ingå i detta program och att tydliggöra vilka strategier det finns för den övergripande kompetensförsörjningen inom UVK på både kort och lång sikt, ser bedömargruppen som utvecklingsområden. För inriktningen bild är bedömningsgrunden personal är inte tillfredsställande eftersom bedömargruppen kan konstatera en obalans mellan lärarkompetenserna. Genom att betona den konstnärliga inriktningen i utbildningen får den vetenskapliga ämnesdidaktiska och utbildningsvetenskapliga kompetensen mindre utrymme, vilket bedömarerna ser som en brist. Bedömargruppen rekommenderar utbildningen att stärka den vetenskapliga ämnesdidaktiska kompetensen och att införliva detta i den långsiktiga planeringen av kompetensförsörjningen.

Inom UVK finns en stark vetenskaplig miljö med en rad centrumbildningar och forskargrupper. Den professionsinriktade miljön stärks av forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning där doktorander med tjänst inom skolverksamhet också forskar i ämnen som är av relevans för utbildningen. Att synliggöra den forskning som bedrivs med relevans för utbildningen för studenterna ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är att det finns en tydlig genomgående progression i kurserna. Detta är något lärosätet arbetat mycket med vilket bedömargruppen ser som positivt. Även för inriktningen bild finns en tillfredsställande utbildningsmiljö med samband mellan utbildning och forskning. Utbildningen samverkar med andra institutioner, deltar i konferenser och olika nationella och internationella nätverk samt samverkar med en forskarskola. Det finns en svaghet när det gäller studenternas tillgång till egna verkstäder och att det kan bli svårigheter med att samutnyttja lokaler tillsammans med andra utbildningar. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att aktivt verka för egna funktionella verkstäder.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Undervisningen omfattar många olika tekniker som utifrån beskrivningarna borgar för en god utbildning. Bedömargruppen rekommenderar institutionen att göra en översyn av balansen mellan den konstnärliga och vetenskapliga inriktningen på utbildningen och att säkerställa närheten till läraruppdraget, för att förvalta de goda förutsättningarna som kommit fram.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Studenterna får i två kurser i UVK möta vetenskapsteorier och metoder. Kunskapen ska därefter fördjupas i ämnena och de självständiga arbetena. Bedömargruppen anser att utvecklingsarbetet som pågår med att stärka studenternas kunskaper i kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder är positivt. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet berörs i kurser inom UVK och examineras också där. Relationen mellan det medieneutrala och mediespecifika ingår som en viktig del av utbildningen, vilket bedömnarna betraktar som en styrka. Det medger en pågående progressiv diskussion mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, vilket behandlas på många sätt genom hela utbildningen. Ytterligare en styrka är att studenterna får arbeta fram egna problemformuleringar för att sedan undersöka dem med relevanta metoder. Ett utvecklingsområde är att ännu tydligare knyta samman UVK-kurserna till ämnena. Det kan ske genom att relevanta vetenskapliga metoder behandlas i den ämnesförlagda utbildningen och därmed komplettera den konstnärliga inriktningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt över forskningsresultat uppfylls. Bedömargruppen anser att målet nås genom studier i såväl UVK som inom VFU. Att progressionen är tydlig ser bedömargruppen som särskilt positivt. Inriktningen bild bidrar till måluppfyllelse framför allt inom kurserna inför det självständiga arbetet där studenterna ska utgå från frågeställningar som är knutna till ett ämnesdidaktiskt eller utbildningsvetenskapligt forskningsfält. Studenterna tränas i reflektion och kritiskt granskande av den egna lärprocessen genom metoderna dokumentation och blogg. Utbildningen arbetar också aktivt med digitalisering och bilder, vilket har beröringspunkter med elevernas bildhantering, upphovsrätt och bedömning och utvecklingsarbeten i skolan. Bedömargruppen rekommenderar dock lärosätet att se över balansen mellan konstnärlig och utbildningsvetenskaplig forskning och förankring i skolans verksamhet.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Måluppfyllelse sker genom VFU-kurserna och kurser inom UVK. I UVK fokus i första hand på hur studenterna ska utveckla kunskap om didaktik och ämnesdidaktik och inte på hur de ska utveckla förmågan att tillämpa den. VFU har en tydlig struktur och progression och ytterst är ämnesinstitutionen ansvarig för dessa. Det finns också exempel på hur ämnesdidaktiken behandlas och examineras i bildkurser genom lektionsplaneringar. Trots svagheter när det gäller tydligt innehåll kring ämnesdidaktik och metodik anser bedömnarna att måluppfyllelsen säkras, men ett utvecklingsområde för lärosätet att aktivt arbeta för att ämnesdidaktik och metodik ska vara en integrerad del av ämnesstudierna samt intensifiera integreringen av det allmändidaktiska perspektivet.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls inte. Målet är tänkt uppfyllas dels inom VFU-kurserna som alla är förlagda till ämnena, dels inom UVK där målet behandlas i kurser inom specialpedagogik och bedömning och betygsättning. Inom UVK finns examinationer som bidrar till att delar av måluppfyllelsen säkerställs. Men ett utvecklingsområde är att tydligare integrera moment där studenter i praktiken får lära sig att planera undervisning för elever med olika behov, så som vuxna elever, elever med inlärningssvårigheter eller de med särskild begåvning. Det finns även ett glapp mellan informationen om innehållet i de välplanerade VFU-kurserna och hur de sedan praktiskt iscensätts. Bedömnarna ställer sig frågande till hur transformeringen av det konstnärliga kunskapsområdet sker, från konstnärlig forskning till en ämnesdidaktisk kunskap för yrkespraktiken. Det är något som inte konkret framkommer i underlagen. Ett utvecklingsområde är att säkerställa att VFU-handledaren har

tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, framför allt för att handleda studenten och ha tillräckligt goda kunskaper i bedömning av studentens prestationer under VFU för att studenten ska få ett rättvist omdöme, är ytterligare ett område som bedömargruppen anser behöver utvecklas i utbildningen. Sammantaget anser därmed bedömargruppen att måluppfyllelsen brister när det gäller att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Målet behandlas i kurser inom UVK och VFU och säkerställs genom examination. Det finns en tydlig progression och särskilt positivt är den satsning lärosätet gjort inom området hållbar utveckling.

Ett jämställdhetsperspektiv finns väl integrerat i utbildningen och behandlas i kurser inom såväl UVK, VFU som i bild. Ett jämställdhetsperspektiv ingår i de flesta VFU-kurserna och utbildningen ger exempel på en integrering utifrån arbetet i några bildkurser. I en bildkurs studeras och reflekteras över rättsliga perspektiv, bedömning och betygssättning samt värdering kopplade till ämnet i relation till jämställdhet, något bedömargruppen ser som positivt. Inom UVK används perspektivet för analys i en hemtentamen. Litteraturlistor granskas utifrån könsfördelning och lärosätet har god uppsikt över hur könsfördelningen ser ut. En styrka i utbildningen är att lärosätet arbetar med att få studenterna medvetna om hur elever kan behandlas olika beroende på kön, för att sedan kunna uppmärksamma och motverka detta i sitt eget framtida yrkesliv. Det saknas dock moment som ger studenterna verktyg för att bedriva ett aktivt jämställdhetsarbete i skolan. Bedömargruppen ser det som ett angeläget utvecklingsområde för utbildningen men anser ändå att jämställdhetsperspektivet är tillfredsställande.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande och det finns formaliserade strukturer och tillvägagångssätt för att följa upp och utveckla utbildningens innehåll, utformning och genomförande, liksom examination. Utifrån identifierade utvecklingsområden inom programrådets fokusgrupper presenteras de för Samordningsnämnden för lärarutbildningen (SOL) för att i dialog med institutionerna komma fram till konkreta åtgärdsplaner. Kursvärderingar görs, men ett utvecklingsområde är att tydligare återkoppla vilka förändringar som görs till följd av dessa till studenterna. Ett annat utvecklingsområde är att fortsätta arbeta för att fler besvarar de kursvärderingar som görs då svarsfrekvensen är låg. Det pågår ett arbete för att ytterligare följa upp VFU i samverkan med skolhuvudmännen där lärosätet arbetar aktivt för att stärka kopplingen mellan den högskoleförlagda delen och den verksamhetsförlagda delen av utbildningen. Bedömargruppen ser det som positivt för att utveckla och stärka uppföljningen av utbildningen. Institutionen verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid genom att programrådet tar initiativ till åtgärder som förväntas underlätta för studenterna att genomföra sina studier.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande och finns representerade i formella påverkans- och beslutsorgan. Institutionen arbetar även aktivt med studentmedverkan. Studenterna bjuds in till olika råd och träffar och deras åsikter från kursvärderingar tas omhand. Motivationsintervjuer ska testas under hösten 2019 för att stärka och motivera studenterna, vilket bedömargruppen ser som ett gott exempel på hur lärosätet arbetar med att på olika sätt öka studentinflytandet. Bedömargruppen uppmanar lärosätet att fortsätta utarbeta fungerande forum för samtal, till exempel genom att utveckla de mer informella

möjligheterna till påverkan som att kontakta lärare efter undervisning. Men bedömggruppen ser som sagt positivt på det lärosätet redan iscensatt för att få bättre kontakt med studenterna.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Utbildningen är användbar och ger studenten verktyg för att möta förändringar i arbetslivet. Ett gott exempel på detta är den planerade kursen om språk- och kunskapsutvecklande arbete som riktar sig mot andraspråksinläring. Lärosätet ger exempel på samverkan med olika företrädare för VFU vilket bedömggruppen ser som goda exempel på samverkan med det omgivande samhället. Ett ytterligare gott exempel är en kurs om hållbar utveckling, vilken utformats i samarbete mellan olika aktörer. För inriktningen bild framgår att institutionen i samarbete med Skolverket utvecklat de nationella bedömningsstöden i bild för grundskolans inriktning mot årskurs 4–6 och 7–9. Då deltog även lärare ute i skolorna och alumner. Samarbetet med Angeredsgymnasiet har förutom VFU-placeringar inneburit produktion av kartläggningmaterial för nyanlända och förberedelseklasser. Samverkan pågår både nationellt och internationellt med andra bildlärarutbildningar och forskningsnätverk.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Bedömggruppen anser med stöd i lärartabellen och självvärderingen att den vetenskapliga kompetensen är hög och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt. Ett mycket stort antal lärare, cirka 250 stycken, medverkar i kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och i de ämnen som granskas. Lärarna kommer från flera olika institutioner. En stor andel av lärarna är disputerade och har forskning i tjänsten (20–30 procent). Även adjunkter har forskning och/eller kompetensutveckling i tjänsten (15 procent). Bland dessa medverkar cirka 70 lärare inom UVK. En styrka i utbildningen är den höga vetenskapliga kompetensen bland lärarna.

Det finns samtidigt en sårbarhetsproblematik i det faktum att en relativt stor andel av de som är involverade i UVK-kurserna har låg procent i dessa kurser samt att de har sin organisatoriska hemvist på flera olika institutioner. Bedömggruppen konstaterar att detta ställer stora krav på organisation av lärarlagen för att samverkan mellan de olika lärarna ska vara möjlig och för att säkra kontinuitet och kravnivåer. Att fortsättningsvis arbeta för att minska den sårbarheten, liksom att arbeta vidare med samverkan och kontinuitet i lärarlagen, ser bedömggruppen som ett viktigt utvecklingsarbete vid lärosätet.

Trots att den vetenskapliga kompetensen generellt sett är hög, med en stor andel disputerade bland lärarna, finns det enbart två professorer och sju docenter som undervisar i UVK-kurser. Att docenter

och professorer i högre utsträckning medverkar i UVK-kurser ser bedömargruppen som ett viktigt utvecklingsområde i utbildningen.

Bedömargruppen anser att de exempel som beskrivs i självvärderingen, som att ämnesstudier inklusive VFU alltid ges vid den institutionsmiljö som har bäst förutsättningar att uppnå bredd och djup i aktuellt skolämne, visar på att det finns en tydlig och väl avvägd struktur i utbildningen. Det är också positivt att den pedagogiska kompetensen i ämnena förstärks genom samverkan med lärare från den utbildningsvetenskapliga fakulteten eller genom adjungering av verksamma lärare. Vid intervjuerna blev det tydligare hur den vetenskapliga respektive den professionsinriktade kompetensen i UVK-kurserna används i utbildningen, och bedömargruppen menar att den används på ett välfungerande sätt genom att kompetenserna för de aktuella områdena direkt kommer studenterna till del.

Den professionsrelaterade kompetensen bland lärarna beskrivs inte i självvärderingen, men intervjuer, lärartabell och kompletterande underlag visar att lärarkompetensen sammantaget är hög. Den professionsrelaterade kompetensen uppges i självvärderingen förstärkas i vissa kurser genom adjungering av verksamma lärare, och bedömargruppen anser att detta sammantaget visar att den professionsinriktade kompetensen håller hög kvalitet.

Den kompletterande lärarlistan visar att det är drygt 70 lärare som tillsammans är involverade i UVK, men av dessa är det bara 9 som har 10 procent eller mer inom UVK. En lärare har 20 procent inom UVK, medan de resterande har olika procentsatser. De flesta är involverade på 2–5 procent.

Utifrån intervjuerna framkom att det finns en medvetenhet om behovet av färre lärare, men med högre procentsatser inom UVK, vilket bedömargruppen ser som positivt och något som bedömargruppen uppmuntrar lärosätet att arbeta vidare med. Det framkom inte av självvärderingen om VFU-handledarna är verksamma i utbildningen eller om de har handledarutbildning, men vid intervjuerna förtydligades att VFU är förlagt till institutionerna och att ansvaret för VFU-handledarnas utbildning är centralt förlagt vid lärosätet.

Utifrån självvärderingen framgår att lärosätet har ett meriteringsprogram för att stärka den högskolepedagogiska kompetensen, vilket bedömargruppen ser som positivt. En rekommendation är däremot att lärosätet även arbetar för att behålla och utveckla alla lärares högskolepedagogiska kompetens genom exempelvis regelbunden fortbildning. Ett utvecklingsområde som bedömargruppen vill lyfta fram är att lärosätet på ett mer genomgripande och tydligt sätt följer upp kompetensutvecklingsbehoven i lärargruppen, samt tydliggör vilka strategier lärosätet har för kompetensförsörjningen på både kort och lång sikt, eftersom detta inte framkom tydligt i självvärderingen och intervjuerna.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Med stöd i självvärderingen och beskrivningen av lärosätets utbildning anser bedömargruppen att lärosätet har en för utbildningen stark vetenskaplig miljö. Lärosätet bedriver forskning med relevans för utbildningen och en rad miljöer och forskningsprojekt beskrivs, till exempel didaktisk klassrumsforskning, fenomenografi, variationsteori och learning study, kritisk utbildningsforskning

och ett antal ämnesdidaktiska miljöer som fokuserar på forskningsområden med stor betydelse för utbildningen. Dessa olika miljöer anser bedömargruppen stärker forskningsanknytningen i alla delar av det utbildningsvetenskapliga området, vilket är en styrka i utbildningen.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att lärosätet tydligare bör synliggöra den forskning som bedrivs med relevans för utbildningen för studenterna. Att just detta är ett utvecklingsområde blev framför allt tydligt under intervjuerna där det framkom att forskningen som bedrivs är relativt osynlig för studenterna. I självvärderingen beskrivs den professionsinriktade miljön något kortfattat. Det framhålls att den stärks genom att doktorander vid forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning (CUL) finns vid varje fakultet som deltar i ämneslärarutbildningen. Doktoranderna har en lärarexamen och har ofta en del av sin tjänst i skolverksamhet. Deras forskning berör även ämnesområden med relevans för lärarutbildningen, och bedömargruppen anser att detta är en styrka i utbildningen och stärker den professionsinriktade miljön.

Utifrån självvärderingen var det något oklart var UVK- och VFU-kurserna låg i förhållande till ämnesstudierna, men detta förtydligades vid intervjuerna. Efter intervjuerna anser därför bedömargruppen att kursstrukturen inom UVK och VFU ger ett genomtänkt intryck med en indelning i fyra temaområden och systerkurser. En matris över UVK och VFU beskrivs i självvärderingen, där examensmålen är inlagda. Systerkurserna breddar och fördjupar innehållet i en tidigare kurs. Även examinationerna har en progression. Ett stort arbete har lagts ner för att skapa progression och tydlighet i utbildningen, vilket bedömargruppen ser som positivt och som en styrka i utbildningen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Lärosätet redogör på ett systematiskt sätt för hur de arbetar med att säkerställa förutsättningar för att studenterna ska uppnå examensmålen i utbildningen. Lärosätet har bland annat utarbetat ramkursplaner för kurserna inom den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) och examensarbetskurserna. Ramkursplanerna är gemensamma för alla ämnen med gemensamma kursmål och examinationsformer, vilket bedömargruppen ser som positivt i utbildningen generellt. Programrådet har även utarbetat en gemensam praxis för att hantera examensarbeten med gemensamma bedömningskriterier och målmatriser, vilket bedömargruppen menar bidrar till att säkerställa kvaliteten på utbildningen. Förutom detta finns även en programguide för att skapa sammanhang och tydliggöra progressionen mellan utbildningens olika kurser och områden.

Utifrån självvärderingen framkommer att målet framför allt nås genom två kurser inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK): *Lärarprofessionen och vetenskapligt förhållningssätt* och *Lärarprofessionen och vetenskapligt arbete*. Från ett bredare teoretiskt och metodologiskt perspektiv i den första kursen smalnar kurserna av mot det utbildningsvetenskapliga området i den senare. En progression sker genom att studenterna först får kunskap om metoderna för att sedan själva tillämpa

dem. I självvärderingen framhålls att studenterna ofta väljer metoder som behandlats i kursen *Lärarprofessionen och vetenskapligt arbete*. Både kvalitativ och kvantitativ forskning ingår i kurserna, men fokus är på enkäter och intervjuer. Målet behandlas även i ämnena och i de självständiga arbeten som skrivs där. Bedömaregruppen anser att strukturen ger ett ändamålsenligt intryck, och utifrån den information som framkom i självvärderingen och vid intervjuerna menar bedömarna att studenterna får en bred bild av vetenskapsteori och forskningsmetoder. Progressionen framstår som tydlig, men eftersom fördjupningen sker i ämnena är bedömaregruppens uppfattning att den sker på något olika nivåer. Lärosätet ger exempel på undervisningsupplägg och examinationer som framstår som välfungerande inom många ämnen, men vid intervjuerna framkom att det finns utrymmen för förbättringar, framför allt inom de estetiska ämnena.

Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas också i UVK-kurserna *Lärarprofessionen och vetenskapligt förhållningssätt* och *Lärarprofessionen och vetenskapligt arbete*. Föreläsningar följs av examinerande litteraturseminarier där läraryrkets profession och dess vetenskapliga grund behandlas. Praktisk forskning kommer bland annat studenterna till del genom CUL-doktorandernas arbete och undervisning. Utifrån detta anser bedömaregruppen att relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas på ett välfungerande sätt i utbildningen.

Lärosätet framhåller svårigheterna med att sammanföra kursinnehåll inom UVK med ämnesstudierna. I förhållande till detta mål har lärosätet knutit de två ovan beskrivna UVK-kurserna till de båda självständiga arbetena. Bedömaregruppen anser att detta är ett ändamålsenligt sätt att lösa utmaningarna på, men rekommenderar ändå lärosätet att fortsätta arbetet med att koppla samman UVK och ämnen mer, exempelvis genom att utveckla samarbetet mellan de lärare som undervisar i utbildningen ytterligare.

Bedömningen blir alltså att UVK tydligt bidrar till detta mål, men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet eftersom fördjupningen ska ske i ämnena.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Utifrån självvärderingen anser bedömaregruppen att målet behandlas på ett välfungerande sätt i utbildningen. Det framgår att studenter får möjlighet att utveckla sin färdighet och förmåga ur både ett utbildningsvetenskapligt och ämnesdidaktiskt perspektiv. Den utbildningsvetenskapliga aspekten av examensmålet blir tillvaratagen i tre olika kurser inom UVK. Målet behandlas även ur ett ämnesdidaktiskt perspektiv, vilket bland annat sker i samband med att studenterna skriver det självständiga arbetet i respektive ämne och i den fjärde VFU-kursen. Lärosätet beskriver även att de har gjort en förändring i utbildningen inom respektive ämne, när de självständiga arbetena nu tydligare riktas mot ämnesdidaktiska områden och de teorier och metoder som har anknytning till verksamhetsområdet. Den förändringen ser bedömaregruppen som positiv och som ett sätt att ännu

tydligare låta studenterna bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

I självvärderingen har lärosätet bifogat en tabell som visar hur olika kurser inom UVK och VFU hänger samman. Här framgår enligt bedömargruppen att det finns en solid ram för hur studenterna förväntas reflektera över egna och andras undervisningserfarenheter. Studenternas egen reflektion och självständighet tränas bland annat under praxisseminerierna som ingår i VFU-kurserna, samt under examinationer. VFU-kurserna är placerade inom respektive ämne, men de beskrivs kortfattat i självvärderingen för UVK också. Här framgår det enligt bedömargruppen att det finns en tydlig progression, där studenterna i början av sin utbildning ska reflektera över egna erfarenheter. Därefter ska de kunna reflektera över egna erfarenheter relaterat till forskning och styrdokument och slutligen även kunna utveckla den egna skolpraktiken. Under de trepartssamtal som äger rum i anknytning till VFU diskuteras även studenternas erfarenheter tillsammans med handledare och VFU-lärare, vilket bedömargruppen ser som positivt.

Utifrån självvärderingen framkommer det enligt bedömargruppen att det finns flera kurser inom UVK där studenterna får möjlighet att ta del av forskning och där de examineras i detta. Ett exempel är kursen *Lärarprofessionen och ett vetenskapligt förhållningssätt*, där studenterna genomför en argumentationsanalys. Utifrån den information som framkommit i intervjuerna och självvärderingen anser bedömargruppen att lärosätet möjliggör och säkerställer målet, men att fördjupningen framför allt sker i ämnena.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen redogör lärosätet för relationen mellan examensmålets olika delar och förutsättningar för att studenterna ska nå målet, genom exempel på lärandemål i kurserna inom UVK respektive VFU. I UVK-kurserna är fokus i första hand på hur studenterna ska utveckla kunskap om didaktik och ämnesdidaktik och inte på hur de ska utveckla förmågan att tillämpa den. I en tabell över kursmål som relaterar i examensmålet och där VFU-kurserna VFU2, VFU3 och VFU4 ingår, framstår det enligt bedömargruppen som att merparten av målen handlar om att studenterna ska reflektera över undervisningen i relation till styrdokument och forskning och inte så mycket om att tillämpa didaktik, metodik och ämnesdidaktik.

Bedömargruppen hade svårt att enbart utifrån självvärderingen förstå var VFU var placerad i utbildningen i förhållande till ämnena och UVK, men vid intervjuerna förtydligades även detta. Här framkom att all VFU är förlagd till ämnena och att utbildningen använder sig av ramkursplaner för att bland annat säkerställa att kravnivån inom alla ämnen är ungefär densamma och att VFU bedöms på samma sätt. Bedömargruppen anser att gemensamma ramkursplaner för VFU kan ha både positiva och negativa sidor, och rekommenderar därför lärosätet att analysera vilka konsekvenser ramkursplanerna har för de enskilda ämnena, i synnerhet de estetiska. I och med att förmågan att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik främst bedöms i de VFU-kurser som är förlagda på respektive ämne i utbildningen, blir bedömningen att målet framför allt möjliggörs och säkerställs där.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenterna när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisningen och den pedagogiska verksamheten i övrigt för att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Utifrån självvärderingen och efterföljande intervjuer anser bedömargruppen att finns en tydlig struktur i utbildningens upplägg och i relationen mellan UVK-studier och VFU. Vad som dock fortfarande är något oklart är hur den ämnesmässiga och ämnesdidaktiska inramningen för VFU-kurserna är utformad. Enligt självvärderingen är det framförallt genom VFU-kurserna som måluppfyllelsen sker. Utifrån intervjuerna och övriga underlag framkom att VFU är förlagt till respektive ämne, men en beskrivning av VFU görs även i självvärderingen för UVK. VFU-kursernas progression beskrivs i form av tre steg i ramkursplanerna: undersökande (1), genomförande (2) och syntetisering (3). I VFU 1 och VFU 2 förväntas till exempel studenten kunna planera, genomföra och utvärdera en pedagogisk aktivitet tillsammans med sin handledare. I VFU 3 göra detsamma, men här både kollegialt och självständigt och slutligen i VFU 4; planera, genomföra och utvärdera undervisning i sin helhet med tydlighet och god struktur. Enligt bedömargruppen visar uplägget en god och ändamålsenlig struktur.

I UVK-kursen *Styrdokument och bedömning* behandlas målet ytterligare. Undervisning sker i form av föreläsningar, litteraturseminarier och arbete i basgrupper. I kursen *Bedömning och betygsättning* fördjupas kunskapen om bedömning och sätts även i relation till etik, validitet och reliabilitet. Examination av målet sker genom muntliga redovisningar, hemtentamen och en salstentamen, vilket bedömargruppen anser vara relevanta examinationsformer som säkerställer måluppfyllelsen. I kursen *Sociala relationer, konflikthantering och specialpedagogik* ges ett specialpedagogiskt perspektiv på lärarens yrkesetik med fokus på elever med särskilda behov och behovet av inkludering av alla elever. Utifrån självvärdering och intervjuer framstår det dock fortfarande som något oklart hur studenterna får möjlighet att i praktiken planera undervisning i syfte att bemöta elever med olika förutsättningar och behov, som exempelvis vuxna elever, elever som har inlärningssvårigheter, elever som lätt når kunskapskraven och/eller elever som är särskilt begåvade. Att utveckla detta mer på en praktisk nivå i utbildningen ser bedömargruppen som ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet.

Att även säkerställa att VFU-handledaren har tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, framför allt för att handleda studenten och ha tillräckligt goda kunskaper i bedömning av studentens prestationer under VFU för att studenten ska få ett rättvist omdöme då hen slutligen examineras av VFU-läraren, är ytterligare ett område som bedömargruppen anser behöver utvecklas i utbildningen. Lärosätet har dock sjösatt ett nytt VFU-avtal som de menar kommer förbättra detta i utbildningen framöver, vilket bedömargruppen ser som positivt för vidareutvecklingen av området.

Lärosätet har som mål att alla studenter ska ha samma VFU-placering i alla kurser, men utifrån intervjuerna framkom att detta inte alltid kan tillgodoses för alla studenter. Bedömargruppen anser att detta är förståeligt, men att det också bör vara tydligt för studenterna att de inte alltid kan få samma VFU-placering under alla VFU-perioder.

Bedömargruppen anser avslutningsvis att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då delar av måluppfyllelsen sker i ämnena, i synnerhet inom VFU.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningsätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Utifrån självvärderingen anser bedömargruppen att utbildningen, på ett övergripande plan möjliggör och säkerställer målet. Målet behandlas framför allt inom UVK-kurser och VFU-kurser. Lärosätet arbetar med att förmedla kunskap kring målet och för att förbereda studenterna för ett arbete utifrån de principer som de mänskliga rättigheterna, och i synnerhet barnets rättigheter utgår ifrån. Detta gör de bland annat genom kurserna VFU2, som fokuserar på hållbar utveckling och mänskliga rättigheter i relation till den egna yrkesrollen, och i VFU4 där mänskliga rättigheter och likabehandling behandlas. Yrkesetiska aspekter berörs bland annat i kursen *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap* där studenterna har work-shops med dramapedagoger för att göras medvetna om olika normer i klassrummet. Även hållbar utveckling behandlas i utbildningen och en kurs; *Hållbar utveckling med människan i centrum*, läser alla studenter inom utbildningen. Examinationen sker genom närvaro på workshops och inlämning av en individuell skriftlig uppgift. I självvärderingen beskrivs tydligt i vilka kurser respektive mål behandlas, hur examination sker, samt hur olika praktiska moment bidrar till att målet behandlas ur olika perspektiv. Progressionen är tydlig i förhållande till målet och bedömargruppen anser att målet i sin helhet omhändertas på ett konstruktivt och väl avvägt sätt. Särskilt positivt är den satsning som lärosätet gjort inom området hållbar utveckling.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att utbildningen generellt har väl utvecklade ramar för arbetet med jämställdhet. De har god uppsikt över antalet studenter och lärare fördelade på kön och i val av kurslitteratur har de en jämn könsfördelning vilket bedömargruppen ser som positivt. I självvärderingen framkommer att examensmålet som berör jämställdhet behandlas i kurser, kurslitteratur och som perspektiv för analys i en hemtentamen. I kursen *Lärande, utveckling och didaktik 1* hålls föreläsningar om kamratgruppen där frågor om sexualitet, kroppsuppfattning och identitet ingår och i kursen *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap* är fokus på jämställdhet, maktrelationer och individens möjligheter att bli sedd och hörd, vilket även kopplas samman med genusfrågor, tolerans och normpedagogik. Lärosätet beskriver i både självvärdering och intervjuer hur de arbetar med att få alla studenter att bli sedda och lyssnade på, oavsett kön. Studenterna ska veta var de ska vända sig om något inte fungerar som det ska och lärosätet har utarbetade rutiner vid fall av exempelvis sexuella trakasserier. Sammantaget ger detta bilden av att lärosätet arbetar med jämställdhet på ett välfungerande sätt.

En styrka i utbildningen är att lärosätet arbetar med att få studenterna medvetna om hur elever kan behandlas olika beroende på kön, för att sedan kunna uppmärksamma och motverka detta i sitt eget framtida yrkesliv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att det finns formaliserade strukturer och tillvägagångssätt för att följa upp och utveckla utbildningens innehåll, utformning och genomförande, liksom examination. Lärosätet beskriver hur kurser följs upp med kursvärderingar och kursrapporter. Dessa granskas av programledarna och vidare av samordningsnämnden för lärarutbildning (SOL). Styrkor och svagheter analyseras och förslag på utvecklingsområden ges. Utifrån självvärderingen och intervjuerna hade bedömargruppen svårt att utläsa hur studenterna sedan fick del av de förändringar som gjordes till följd av kursvärderingarna. Att återkoppla resultaten av uppföljningen till relevanta intressenter anser dock bedömargruppen vara ett område som kan förbättras i utbildningen då det utifrån intervjuerna framkom att återkopplingen i praktiken varierar och inte alltid fungerar så som tänkt.

Lärosätet identifierar själva ett utvecklingsområde vad gäller att öka svarsfrekvensen på kursvärderingar, vilket även bedömargruppen instämmer i. Även intervjuerna bekräftade att kursvärderingarna ofta har en låg svarsfrekvens vilken även tenderar att bli än lägre ju längre studenten kommer i utbildningen. Av intervjuerna framkom att lärosätet försökt analysera orsakerna, men att det är svårt att få en tydlig bild av vad som gör att få studenter svarar i slutet av utbildningen, utöver att de har lägre intresse av kursvärderingar då. Ett utvecklingsarbete pågår där införandet av schemalagda kursvärderingar, liksom muntliga har diskuterats. Bedömargruppen anser att detta är positivt och nödvändigt för att kunna nå en ökad svarsfrekvens på kursvärderingarna och på så sätt bättre kunna följa upp utbildningen. Att det även pågår ett arbete för att ytterligare följa upp VFU i samverkan med huvudmännen, ser bedömargruppen som positivt och som något som visar att lärosätet arbetar för att utveckla och stärka uppföljningen av utbildningen.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Det framkommer av självvärderingen och intervjuer att lärosätet systematiskt arbetar för att underlätta för studenterna att genomföra utbildningen inom planerad tid. I självvärderingen beskrivs flera olika stödåtgärder både för de högskoleförlagda och de verksamhetsförlagda delarna av utbildningen som är tillgängliga för studenterna. Det framgår också att lärosätet arbetar med behörighetskraven för de gemensamma UVK-kurserna och med anpassning av omexaminationer. I självvärderingen redogör lärosätet för hur analyser av utbildningens genomströmning resulterat i olika åtgärder för att öka studenternas möjligheter att genomföra utbildningen inom planerad studietid, som till exempel tydligare studieguider där studenter och lärare lättare ska se hur utbildningen i sin helhet är sammansatt. Lärosätet har också arbetat med språkutvecklande insatser liksom individuell handledning vid vissa examinationsuppgifter. Här har enheten för akademiskt språk (ASK) fyllt en viktig funktion och bedömargruppen ser detta som positivt för att studenter ska kunna genomföra utbildningen inom planerad studietid. Även tydligt utformade åtgärdsplaner vid underkänd VFU-kurs och att programstudievägledarna tillsammans med studievägledarna följer upp studenters studieresultat ser bedömargruppen som positivt för att studenter ska stanna kvar i och genomföra utbildningen inom planerad tid. Intervjuerna bekräftade att det arbete som lärosätet lagt ned för att

minska avhoppen haft önskad effekt och bedömargruppen anser att lärosätet arbetar med dessa frågor på ett aktivt och välfungerande sätt.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Utifrån självvärderingen framgår det att det finns en systematisk formell struktur för att bjuda in och tillvarata studenternas perspektiv i utvecklingen av utbildningen genom kurs- och programvärderingar. Studenterna finns med i formella påverkans- och beslutsorgan så som programrådet och att lärosätet ser studentmedverkan som en viktig resurs för att säkra utbildningarnas kvalitet. Studenter bjuds in till olika råd och olika träffar och även intervjuerna bekräftade att studenterna har goda möjligheter att aktivt arbeta för att utveckla utbildningen, inte minst genom att det finns en bred representationsnivå som omfattar olika beslutsorgan.

Av självvärderingen och intervjuerna framgår också att lärosätet arbetar aktivt med att utveckla de områden som studenterna lyfter som förbättringsområden i sina kursvärderingar, till exempel att undervisningen i ämnesdidaktik behöver stärkas i vissa ämnen. Bedömargruppen menar att detta visar att lärosätet tar studenternas återkopplingar på allvar, vilket är positivt. Lärosätet arbetar även med en programenkät som studenterna fyller i slutet av sin utbildning där de svarar på frågor om i vilken utsträckning utbildningen gett dem möjligheter att uppnå examensmålen samt vad de anser om utbildningen, vilket bedömargruppen anser vara ett bra koncept för att fånga upp studenternas synpunkter. Lärosätet ska även testa så kallade motivationsintervjuer inför höstterminen 2019 för att stärka och motivera studenterna. Då detta inte är testat än återstår att se vad effekterna blir, men bedömargruppen ser det som ett bra exempel på hur lärosätet prövar olika former för att öka studentinflytandet.

Olika former av mer informell studentpåverkan är också viktigt i utbildningen, menar bedömargruppen, så som möjligheter att ta kontakt med lärare efter undervisningen och att kunna föra samtal som inte är formellt planerade. Att utveckla dessa delar mer i utbildningen anser bedömargruppen vara ett utvecklingsområde för lärosätet.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet ger i självvärderingen och intervjuerna flera konkreta exempel på samverkan med olika företrädare för den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Ett exempel är lärarutbildningens samverkansråd där det ingår representanter från universitetet, Göteborgs stad, Göteborgsregionen och studentkåren. Representanter från skolhuvudmännen, studentkårerna, lärarutbildningen och VFU-handläggare kommer enligt självvärderingen få större inflytande över utvecklingen och organiseringen av VFU i och med det nya VFU-avtal som är under arbete. Dessa exempel på

samarbeten mellan lärarutbildningen, staden och regionen ser bedömargruppen som goda exempel på samverkan med det omgivande samhället.

Även samverkan mellan olika lärarutbildningsprogram sker, bland annat genom samordningsnämnden för lärarutbildning som har en övergripande roll, genom möten mellan programledarna vid de olika programmen och genom programrådets arbete med att relatera kursmål till examensmål. Här menar dock bedömargruppen att det finns utrymme för ytterligare utvecklingsarbete.

Ett positivt exempel som visar att utbildningen är användbar och att den ger studenten beredskap och verktyg för att möta olika förändringar i arbetslivet, är den planerade kursen om språk- och kunskapsutvecklande arbete som riktar sig mot andraspråksinläring. Ett ytterligare gott exempel är den tidigare omnämnda kursen om hållbar utveckling, vilken utformats i samarbete mellan olika aktörer.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: Tillfredställande

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Det finns en ändamålsenlig variation av lärare med hög vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. En stor andel av lärarna är disputerade, fast anställda och har forskning i tjänsten. Lärarna inom UVK är många och undervisar på relativt låga procentsatser. Att låta lärare undervisa på högre procentandel inom UVK ser därför bedömargruppen som ett utvecklingsområde för lärosätet. Ett gott exempel på hur pedagogisk kompetens utvecklas i utbildningen är det meriteringsprogram lärosätet har för att stärka högskolepedagogisk kompetens. Att låta fler lärare ingå i detta program och att tydliggöra vilka strategier det finns för den övergripande kompetensförsörjningen inom UVK på både kort och lång sikt, ser bedömargruppen som utvecklingsområden.

Det finns en stark vetenskaplig miljö med en rad centrumbildningar och forskargrupper. Den professionsinriktade miljön stärks av forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning där doktorander med tjänst inom skolverksamhet också forskar i ämnen som är relevans för utbildningen. Att synliggöra den forskning som bedrivs med relevans för utbildningen för studenterna ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är att det finns en tydlig genomgående progression i kurserna. Detta är något lärosätet arbetat mycket med vilket bedömargruppen ser som positivt.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Studenterna får i två kurser i UVK möta vetenskapsteorier och metoder. Kunskapen ska därefter fördjupas i ämnena och de självständiga arbetena. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet berörs i kurser inom UVK och examineras också där. Ett utvecklingsområde är att ännu tydligare knyta samman UVK-kurserna till ämnena.

Bedömningen blir att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då fördjupningen ska ske i ämnena.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt över forskningsresultat uppfylls. Bedömargruppen anser att målet nås genom studier i såväl UVK som inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Att progressionen är tydlig ser bedömargruppen som särskilt positivt. Bedömningen blir att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då fördjupningen ska ske i ämnena.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls, men förmågan är främst förlagd till VFU och ämnena. I UVK-kurserna är fokus i första hand på hur studenterna ska utveckla kunskap om didaktik och ämnesdidaktik och inte på hur de ska utveckla förmågan att tillämpa den. Bedömningen blir därför att UVK inte ensamt tillgodoser detta mål då all VFU är förlagd till ämnena och målet därför bedöms där.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Målet uppfylls dels inom VFU-kurserna som alla är förlagda till ämnena, dels inom UVK där målet behandlas i kurser inom specialpedagogik och bedömning och betygsättning. Målet säkerställs genom examination. Ett utvecklingsområde är att tydligare integrera moment där studenter i praktiken får lära sig att planera undervisning för elever med olika behov, så som vuxna elever, elever med inlärningssvårigheter eller de med särskild begåvning. Att även säkerställa att VFU-handledaren har tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, framför allt för att handleda studenten och ha tillräckligt goda kunskaper i bedömning av studentens prestationer under VFU för att studenten ska få ett rättvist omdöme, är ytterligare ett område som bedömargruppen anser behöver utvecklas i utbildningen. UVK bidrar tydligt till att uppfylla detta mål men kan inte ensamt tillgodose hela målet då delar av målluppfyllelsen sker i ämnena, i synnerhet inom VFU.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Målet behandlas i kurser inom UVK och VFU och säkerställs genom examination. Det finns en tydlig progression och särskilt positivt är den satsning lärosätet gjort inom området hållbar utveckling.

Ett jämställdhetsperspektiv finns väl integrerat i utbildningen och behandlas i kurser, kurslitteratur och som perspektiv för analys i en hemtentamen. Litteraturlistor granskas utifrån könsfördelning och lärosätet har god uppsikt över hur könsfördelningen ser ut. En styrka i utbildningen är att lärosätet arbetar med att få studenterna medvetna om hur elever kan behandlas olika beroende på kön, för att sedan kunna uppmärksamma och motverka detta i sitt eget framtida yrkesliv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande och det finns formaliserade strukturer och tillvägagångssätt för att följa upp och utveckla utbildningens innehåll, utformning och genomförande, liksom examination. Kursvärderingar görs, men ett utvecklingsområde är att tydligare återkoppla vilka förändringar som görs till följd av dessa till studenterna. Ett annat utvecklingsområde är att fortsätta arbeta för att fler besvarar de kursvärderingar som görs då svarsfrekvensen är låg. Det pågår ett arbete för att ytterligare följa upp VFU i samverkan med skolhuvudmännen, vilket bedömargruppen ser som positivt för att utveckla och stärka uppföljningen av utbildningen. Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid. Analyser av kvarvarar görs

och lärosätet har arbetat med att minska avhopp, vilket bedömaregruppen ser som positivt. Det finns även olika stödåtgärder för de studenter som behöver det.

Studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande och finns representerade i formella påverkans- och beslutsorgan. Studenterna bjuds även in till olika råd och träffar och deras åsikter från kursvärderingar tas omhand.

Motivationsintervjuer ska testas under hösten 2019 för att stärka och motivera studenterna, vilket bedömaregruppen ser som ett gott exempel på hur lärosätet arbetar med att på olika sätt öka studentinflytandet. Att utveckla de mer informella möjligheterna till påverkan, till exempel genom att kontakta lärare efter undervisning, ser bedömaregruppen som ett utvecklingsområde.

Utbildningen är användbar och ger studenten verktyg för att möta förändringar i arbetslivet. Ett gott exempel på detta är den planerade kursen om språk- och kunskapsutvecklande arbete som riktar sig mot andraspråksinläring. Lärosätet ger exempel på samverkan med olika företrädare för VFU vilket bedömaregruppen ser som goda exempel på samverkan med det omgivande samhället. Ett ytterligare gott exempel är en kurs om hållbar utveckling, vilken utformats i samarbete mellan olika aktörer.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga/konstnärliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är inte adekvat och står inte i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Fördelningen mellan vetenskaplig och konstnärlig personal på lektornivå och högre befattning är 50–50 procent och adjunkterna utgör två tredjedelar av personalen. Fördelningen av adjunkter med och utan bildlärarexamen, är 60–40 procent. Många har erfarenheter som lärare från grundskola, gymnasieskola och folkhögskola, men den vetenskapliga ämnesdidaktiska kompetensen brister. De flesta lärare är även verksamma konstnärer. Kombinationen att både vara bildlärare och konstnär ger enligt bedömaregruppen goda förutsättningar för en välbalanserad utbildning. Det tillför att aktuella konstnärliga projekt, erfarenheter och kvaliteter kan berika utbildningen. De flesta av lärarna har genomgått högskolepedagogiska kurser, vilket bedömaregruppen anser är positivt.

Genom att betona den konstnärliga inriktningen i utbildningen får den vetenskapliga ämnesdidaktiska och utbildningsvetenskapliga kompetensen mindre utrymme, vilket bedömare ser som en brist. Kopplingen mellan utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) och ämnes- och ämnesdidaktiska studier verkar vara svag. Den allmändidaktiska och vetenskapsteoretiska utbildningen bedrivs inom UVK-kurserna och det ämnesrelaterade innehållet är förlagt till verksamhetsförlagd undervisning (VFU) och det självständiga arbetet. Hur de olika delarna integreras är otydligt för bedömaregruppen. Den svaga kopplingen förstärks troligen av att ingen från lärarlaget i bild är verksam inom UVK. Bedömaregruppen anser att en integrering av såväl utbildningsvetenskap, ämnesdidaktik som ämnesstudier ska vara rådande, att så är fallet framgår inte av det samlade underlaget.

Den strukturella inriktningen vid institutionen, där en konstnärlig betoning dominerar på bekostnad av det vetenskapliga ämnesdidaktiska, är enligt bedömargruppen olycklig. En balans mellan dessa ska finnas representerad inom både lärarnas kunskapsområden och inom deras akademiska kompetens. Även om det vid intervjuerna framkom att lärosätet tycker att balansen mellan den konstnärliga och vetenskapliga kompetensen är god, kvarstår bedömningen att det saknas disputerad personal med ämnesdidaktisk inriktning mot bildämnet. Trots att det enligt självvärderingen pågår ett utvecklingsarbete utifrån breddning av bildforskningsfältet för att stärka den vetenskapliga grunden i utbildningen, anser bedömargruppen att det inte är tillräckligt.

Bedömargruppen rekommenderar institutionen att intensifiera arbetet med att stärka den vetenskapliga ämnesdidaktiska kompetensen och att införliva detta i den långsiktiga planeringen av kompetensförsörjningen, för att skapa bättre förutsättningar för studenterna att kunna genomföra utbildningen. Bedömargruppen anser att fördelningen och balansen mellan lärarkompetenserna brister. I självvärderingen framkommer det inte något om personalförsörjning på lång sikt. Vid intervjuerna hänvisades kompetensförsörjningen på sikt till försörjningsplanerna inom fakulteten. En rekommendation är också att stärka samverkan mellan personal inom utbildningens olika delar.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig/konstnärlig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Utbildningen samverkar med andra institutioner och personalen deltar i konferenser och i relevanta nätverk för en välfungerande vetenskaplig, konstnärlig och professionsinriktad miljö. En styrka är att forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning (CUL) samverkar med Högskolan för scen och musik (HSM) och med BVK inom Högskolan för design och konsthantverk om forskarutbildningsämnet estetiska uttrycksformer med inriktning mot utbildningsvetenskap. Detta kommer utbildningen till del genom att CUL-doktorander deltar i undervisningen, vilket bidrar till goda samband mellan forskning och utbildning. Bedömargruppen ser också att den nya licentiatsforskarskolan som beskrivs i självvärderingen kan stärka sambandet mellan forskning och utbildning ytterligare. De forskningsområden som finns företrädade inom institutionen bildar en komplex karta av relevanta kunskapsområden. Studenterna får ta del av forskning genom att till exempel delta i fredagsföreläsningar med interna och externa inbjudna forskare och genom aktuell kurslitteratur. I beskrivningen av verksamheten betonas däremot den konstnärliga och kulturella delen, till exempel med utställningsverksamhet för studenterna.

Självvärderingen nämner inte vilken tillgång utbildningen har till funktionella lokaler. Utbildningen har infört "verkstadsveckor" när studenterna får tillgång till verkstäder. Detta framstår för bedömarna som en alltför marginell förbättring mot bakgrund av den kritik som framkom under intervjuerna om avsaknaden av verkstäder som är lämpade för bildlärarundervisning. Det nämndes även att studenterna framöver ska kunna använda konsthögskolan Valands verkstäder. Bedömargruppen ser en svaghet i studenternas tillgång till egna verkstäder och bedömer att det kan bli svårigheter med att samutnyttja lokaler tillsammans med andra utbildningar. Bedömargruppen rekommenderar därför att utbildningen aktivt och skyndsamt verkar för att få fram eller i högre grad tillgängliggöra funktionella verkstäder för bildstudenterna.

Trots dessa svagheter bedöms miljön som tillräcklig för att säkerställa ett nära samband mellan forskning och utbildning.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Vid institutionen samläser studenterna med gymnasieinriktningen i tre kurser på grundläggande nivå. Där skapas den grund av kunskaper som en bildlärare behöver i sin yrkesprofession, oavsett inriktning. Samläsningen är en styrka för det gemensamma lärandet och de större studentgrupperna ger en kritisk massa i utbildningen. Samtidigt ställer samläsning extra krav på lärarnas kompetens och på att kunna anpassa studierna gentemot de olika målgrupperna. Att anpassa undervisningen efter elevgrupperna är eftersträvansvärt, och enligt självvärderingen har ett utvecklingsarbete inom bilddidaktik påbörjats i lärarkollegiet med inriktning mot det stadiespecifika, vilket bedömggruppen ser som positivt.

Studenterna får undervisning i grundläggande mediespecifika tekniker. Lärosätet redogör i självvärderingen även för flera nedslag i utbildningen som tar upp innehåll kopplat till lärares framtida yrkesliv, exempelvis historik, grundläggande teorier och begrepp, bildanalys, regelverk och kursplaner. Studenterna arbetar också med dokumentation av beprövad erfarenhet. Positiva exempel framkommer, som i arbetet med ett moment knutet bland annat till lagar, regler, identitet och etik. Här används konstnärlig gestaltning som undersökande metod. En uppgift om makt knyts till litteratur och lektionsförslag. Examination sker genom muntliga seminarier, reflekterande och dokumenterande blogg samt bedömningsmatriser.

Enligt självvärderingen tränar studenterna både digital kompetens och skrivande genom ett arbete med en blogg. Vid intervjuerna sägs examinationen av bloggarna ske på varierande sätt, och att bloggen examinerar delmål, inte hela kursmål. Även om forskning och utvecklingsarbete i självvärderingen sägs knyta an till bloggarna och övningarna, framkom i intervjuerna att bedömningen ofta stannar vid individuella erfarenheter och reflektioner och därmed blir mindre adekvat. Bedömggruppen ifrågasätter inte bloggarnas funktion men rekommendera utbildningen att omarbeta och förtydliga riktlinjerna och syftet med bloggarna och kraven vid examination. Självvärderingen presenterar en lista med förväntade studieresultat (FSR), utöver exemplen som omfattar kombinationer av ämneskunskaper i bild och läraryrket.

Eftersom endast ett självständigt arbete ingår i underlagen baserar sig bedömningen av måluppfyllelse i huvudsak på självvärdering och intervjuer. Arbetet visar dock på hög måluppfyllelse och bekräftar bedömningen av de andra underlagen att hög måluppfyllelse möjliggörs och säkras. Bedömggruppen rekommenderar ändå institutionen att göra en översyn av balansen mellan utbildningens konstnärliga och vetenskapliga delar, och säkerställa närheten till läraruppdraget och därmed förvalta de goda förutsättningarna som finns.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Utbildningen beskriver i självvärderingen att måluppfyllelsen delvis säkras inom UVK och delvis inom det självständiga arbetet. Här anger institutionen utbildningens utmaning: att få de olika delarna av utbildningen att hänga samman. Bedömargruppen instämmer i det behov av utvecklingsarbete lärosätet identifierat i självvärderingen, att det är nödvändigt för studenterna att bättre kunna behärska både kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder. På ett trovärdigt sätt visar det en medvetenhet om betydelsen av vad lärosätet behöver förbättra. Lärosätet argumenterar samtidigt för att kvantitativa metoder även ingår i visuella metoder, men hur de konkret kan arbeta med frågan framgår inte av det samlade bedömningsunderlaget.

Självvärderingen beskriver att studenterna gör en forskningsöversikt och tränar vetenskapligt skrivande samt tar ställning till etiska frågor. De lär sig värdera och bedöma sin egen insats i "relation till ämnets huvudområde, komplexa frågeställningar och medstudenternas självständiga arbeten". Metoder som omnämns är i hög grad gestaltande. Relationen mellan det medieneutrala och mediespecifika ingår som en viktig del av utbildningen, vilket bedömarna betraktar som en styrka. Det finns en pågående progressiv diskussion mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, vilket behandlas på många sätt genom hela utbildningen. Bedömargruppen ser också en styrka i att studenterna får arbeta fram egna problemformuleringar för att sedan undersöka dem med relevanta metoder.

Bedömargruppen anser att utbildningen säkerställer måluppfyllelse. Eftersom endast ett självständigt arbete ingår som underlag baserar sig bedömningen av måluppfyllelse i huvudsak på självvärderingen och intervjuerna. Arbetet visar dock på hög måluppfyllelse och bekräftar bedömargruppens bedömning. Det visar relevant genomgång av vetenskapsteorier och metodmedvetenhet. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet finns genom presentation av tidigare forskning samt genom studiens analyser.

Ändå ser bedömargruppen behovet av det utvecklingsarbete som institutionen har initierat och att utöka det till att omfatta fler punkter än bara kvantitativa metoder inom visuell forskning. Främst gäller det vikten av att aktivt behandla en vetenskapligt förankrad ämnesdidaktik samt anknyta till utbildningsvetenskap och allmäntdidaktik i den utbildning som är förlagd till bildläraresinstitutionen. Det skulle komplettera den konstnärliga inriktningen till att även omfatta utbildningsvetenskap och dess relevanta metoder.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

I självvärderingen framhålls att målet framför allt behandlas i kurserna inför det självständiga arbetet och under sista delen av den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), men även generellt

utbildningsvetenskapligt och ämnesdidaktiskt inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK). I sina självständiga arbeten förväntas studenterna utgå från frågeställningar som är knutna till ett ämnesdidaktiskt eller utbildningsvetenskapligt forskningsfält. Lärosätet tillskriver sig en kritisk medvetenhet om att strukturen runt hela utbildningen särskiljer de allmänna och ämnesspecifika delarna och att det är problematiskt. Inriktningen på kurserna inför skrivandet av det självständiga arbete har därför omarbetats från ett strikt ämnesfokus till ett ämnesdidaktiskt fokus, en åtgärd som bedömaregruppen ser som både positiv och nödvändig.

Lärosätet fäster också vikt vid att studenterna tränas i reflektion och kritiskt granskande av den egna lärprocessen. Detta sker genom metoderna dokumentation och blogg. Det senare är en arbetsform som, från vad som framkom under intervjuerna, kan behöva reformeras till exempel genom tydligare kravspecifikationer och bedömningsgrunder, eftersom synpunkter om att lärarnas personliga tyckande vid bedömning framstod som dominerande utifrån intervjuerna. Av självvärderingen framkommer, enligt bedömaregruppen, även att utbildningen aktivt arbetar med digitalisering och bilder, vilket har beröringspunkter med elevernas bildhantering, upphovsrätt och bedömning och utvecklingsarbeten i skolan.

Eftersom endast ett självständigt arbete ingår som underlag baserar sig bedömningen av måluppfyllelse i huvudsak på självvärdering och intervjuer. Arbetet visar dock på hög måluppfyllelse och utmärks av hög reflexivitet och relativt gott kritiskt förhållningssätt till egna resultat och tidigare forskning. Studien bidrar till utveckling av yrkesutövningen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Utifrån självvärderingen var det något oklart var UVK- och VFU-kurserna låg i förhållande till ämnesstudierna, men detta förtydligades vid intervjuerna. Efter intervjuerna anser därför bedömaregruppen att kursstrukturen inom UVK och VFU ger ett genomtänkt intryck och att examinationerna har en progression. I självvärderingen finns en beskrivning av att ämnesdidaktiken behandlas och examineras i bildkurser, till exempel genom lektionsplaneringar.

Lärosätet framhåller att ett pågående utvecklingsområde är att följa upp och integrera UVK-kursernas allmäntdidaktiska innehåll och knyta UVK-kursernas kunskapsinnehåll till bildkurserna för att möjliggöra diskussioner om allmäntdidaktiska konsekvenser för ämnesdidaktiken, gruppdynamiska processer, etik och mångfald. Bedömaregruppen ser ett behov av att intensifiera integreringen av det allmäntdidaktiska perspektivet, eftersom måluppfyllelsen är central för studenternas kommande yrkesutövning.

Av underlagen framgår inte hur transformeringen av det konstbaserade kunskapsområdet sker, från konstnärlig forskning till en ämnesdidaktisk kunskap för yrkespraktiken. Inga konkreta exempel ges för hur studenterna stöds i möjlighet att genomföra detta. Att kunna använda teorier och metoder inom konstbaserad kunskap tillsammans med en ämnesdidaktiskt och ett utbildningsvetenskapligt perspektiv inom undervisning är centralt för undervisning och lärande inom de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser. Trots svagheter när det gäller innehåll kring ämnesdidaktik och metodik anser bedömarena att måluppfyllelsen säkras, men

ett utvecklingsområde för lärosätet är att aktivt arbeta för att ämnesdidaktik och metodik ska vara en integrerad del av ämnesstudierna.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Måluppfyllelsen hanteras framför allt i VFU-kurserna men berörs även inom UVK. Inom bild bidrar ämneskurserna bland annat med VFU-kurs 1, styrdokument, VFU 2 ämnesdidaktik och VFU 3 planering av bildundervisning. I VFU-kurs 4 fokuserar studenterna på bildämnet och dess pedagogiska, didaktiska och metodiska kunskaper. En styrka som bedömarna uppfattar är den progression och tydliga struktur som VFU-kurserna har. Vid intervjuerna framkom att strukturen inom VFU-kurserna är ett resultat av programrådets arbete.

Praxiskunskaper och erfarenheter måste däremot även finnas inom ämnesutbildningen, en integrering som gör ämnesstudierna relevanta. Bedömggruppen ställer sig frågande till om institutionen tar tillräckligt ansvar för ämnesinnehållet i VFU-kurserna, eller om ansvaret vilar för tungt på programrådets struktur. Vid intervjun framkom ett glapp mellan informationen om innehållet i de välplanerade VFU-kurserna och hur de sedan praktiskt iscensätts. Även om styrdokumentet i hög grad omfattar hur VFU ska genomföras så brister själva genomförandet, vilket framgår intervjuerna. Framförallt ställer sig bedömggruppen kritisk till hur transformeringen av den konstbaserade kunskapen till tillämpbar kunskap i skolans undervisning sker. Den kunskapen är central för att kunna planera, genomföra, utvärdera samt utveckla undervisningen och den pedagogiska verksamheten. Utifrån detta ser bedömggruppen sammantaget brister i uppfyllande av målet när det gäller att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Enligt självvärderingen ingår moment om jämställdhet som i de flesta VFU-kurserna, och lärosätet exemplifierar även en integrering utifrån arbetet i några bildkurser. Till exempel ingår det i en skriftlig examination att reflektera utifrån värdegrundsarbete, normkritik och demokrati om erfarenheter från praktiken. Självvärderingen tar även upp kurslitteratur där jämställdhet uttryckligen förekommer. I en bildkurs får studenterna studera och reflektera över rättsliga perspektiv, bedömning och betygssättning samt värdering kopplade till ämnet i relation till jämställdhet. Däremot framkom det även vid intervjuerna att studenterna saknar utbildning i verktyg som hjälper dem att aktivt arbeta med jämställdhet i skolan. Bedömggruppen ser det som ett utvecklingsområde.

Enligt självvärderingen pågår kollegiala samtal som tar upp frågor om jämställdhet, och under 2018 höll fakulteten bland annat en workshop om breddad rekrytering. Samtidsdebatten om #metoo uppmärksammades aktivt av flera lärare på utbildningen, bland annat med en performance som genomfördes på en personaldag för hela institutionen. Vid lärosätet genomförde hela ämneslärarprogrammet en anonym studentenkät 2017 i samband med #metoo. Trots relativt positiva svar togs en konkret handlingsplan för jämställdhetsintegrering fram. Lärosätet har även en

handlingsplan för diskrimineringsärenden under VFU. Bedömggruppen är positiv till båda åtgärderna.

Ett utvecklingsarbete har också genomförts med att studera hur antagningsprovet kan förändras för att nå bredare studentgrupper. Arbetet fortsätter med bearbetningar av tilltal och utformning av arbetsproverna, ett intressant angreppsperspektiv på rekryteringsfrågor enligt bedömggruppen. Ingen förändring har ännu uppnåtts, de är fortfarande 80 procent kvinnor och 20 procent män som söker till utbildningen samt få studenter med annan bakgrund än etniskt svensk.

Hur ämnesundervisningen rent konkret arbetar med kön och jämställdhetsperspektivet i relation till visuella kunskapsformer som färg, form och representation framkommer inte heller. Vid intervjuerna gav lärosätet exempel på undervisning där makt och intersektionalitet tematiseras, något som även bearbetas genom bildanalyser, och menade att ämnet är angeläget att arbeta med. Bedömggruppen anser dock att bedömningsgrunden är tillfredställande.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

I självvärderingen framträder ett tydligt system för kvalitetsarbete, utvärdering och uppföljning vid lärosätet. Utifrån identifierade utvecklingsområden inom programrådets fokusgrupper presenteras de för Samordningsnämnden för lärarutbildningen (SOL) för att i dialog med institutionerna komma fram till konkreta åtgärdsplaner. Exempel ges även på kvalitetsutveckling, vilket har skett med utformningen av en ny kurs om hållbar utveckling. Kursen är obligatorisk för samtliga lärarstudenter.

Även kurserna inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) följs upp systematiskt i form av kursrapporter. Där identifierar lärosätet ett behov av att de medverkande skolhuvudmännen och VFU-skolorna ska vara mer delaktiga. Lärosätet har utvecklat organisationen för kvalitetsuppföljning, som åtgärdar problemet genom att de olika programmen har VFU-samverkansgrupper med representanter från lärosätet och medverkande skolhuvudmän. Ett uttalat syfte med VFU-samverkansgrupperna är också att stärka kopplingen mellan den högskoleförlagda delen och den verksamhetsförlagda delen av utbildningen. Bedömggruppen ser positivt på dessa insatser.

En svag länk som lärosätet tar upp är den låga svarsfrekvensen på studenternas enkätsvar. Åtgärder har satts in för att öka deltagandet, till exempel är utveckling av schemaläggning av enkäterna, införandet av muntliga utvärderingar samt en programdialog i mitten och en enkät i slutet av utbildningen. Bedömggruppen anser därmed att lärosätet aktivt arbetar för en ökad svarsfrekvens. Programrevideringar sker löpande, bland annat utifrån programrådets förslag. Kvalitetsuppföljning sker också löpande med VFU-skolor i samråd med programstudievägledare som även har hand om olika stödfunktioner för studenterna. Återkoppling till studenterna sker via studentrepresentanterna i råden och studentkåren. Utöver detta framhåller lärosätet att studenterna har muntliga och skriftliga utvärdering med den kursansvariga och ytterligare en ämnesutvärdering under sista terminen. Återkoppling sker då till lärarlaget, studierektorn och den ämnesansvariga.

Vid intervjuerna framkom kritik mot att återkopplingen till studenterna fungerar dåligt.

Bedömggruppen anser att utbildningen och lärosätet bör åtgärda det, utöver att arbeta med att öka

svarsfrekvensen. Bedömargruppen anser att aktiv återkoppling på sikt kan påverka svarsfrekvensen positivt.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Enligt självvärderingen verkar institutionen för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid. Programrådet tar initiativ till åtgärder som förväntas underlätta för studenterna att genomföra sina studier inom utsatt tid. Ett exempel på detta är en revidering av behörighetskraven för programmets gemensamma kurser. I revideringen beaktades förbättrad information till studenterna om deras möjlighet till omexamination och studieuppehåll, dessutom ett förtydligande av progressionen mellan programmets olika kurser.

Bedömargruppen anser att det är positivt att lärosätet gör en ämnesutvärdering sista terminen med studenterna. Synpunkterna sammanställs av den ämnesansvariga och återkopplas till lärolaget och studierektorn. Detta skapar en överblick över studiegången och hur den fungerar. Lärosätet beskriver i självvärderingen de stödfunktioner som finns för studenter med olika funktionsvariationer. De följs också upp av den ämnesansvariga och forum med möjlighet att upprätta alternativ studiegång. Studenter med dyslexi har tillgång till olika stödfunktioner och till exempel inläst kurslitteratur.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärarna arbetar aktivt med att uppmuntra studenterna att delta i de beslutande organ där de kan vara med och utveckla utbildningen. Utbildningen ger också information om kontaktpersoner och studievägledare till studenterna. Studentrepresentanter utses till kollegiemöten som hålls ett par gånger per termin. I självvärderingen anges att studentkåren träffar prefekten och att studenterna har representanter i råd, arbetsmiljögrupper och vid rekrytering. Vid intervjuerna framkom dock kritik mot lärosätet och ett intresse att lyssna och återkoppla på kritiska synpunkter som studenterna har fört fram. De programansvariga vid lärosätet uppges dock ha mottagit kritiken på ett positivt sätt.

Lärosätet nämner de utmaningar som finns med att få studenter intresserade av att delta. Informella forum iscensätts redan enligt självvärderingen av lärolaget för bättre kontakt med studenterna. Forumen ordnar gemensamma aktiviteter, bland annat frukostar där lärare och studenter umgås. Bedömargruppen är positiv till dessa initiativ och uppmanar samtidigt lärosätet att utarbeta fler forum i samarbete med studenterna.

Enligt självvärderingen fick studenterna möjlighet att aktivt delta vid kursrevideringen 2017 genom representanter och i informella sammanhang. Studievägledarna vid utbildningen ordnar också Ämnets dag som omfattar gemensamma föreläsningar. År 2017 var temat normkritik och 2018 digitalisering, i samverkan med slöjdämnet

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Enligt självvärderingen sker samverkan internt inom lärosätet, där ett exempel är den programgemensamma kursen *Hållbar utveckling med människan i centrum*. Extern samverkan mellan bildlärarutbildningar sker med Aalto universitet, Aalborg och Umeå universitet. Utbildningen är medlem i InSEA (International Society for Education through Art) och samarbetar även med lärarutbildningar på Färöarna genom lärar- och studentutbyte. Placeringar inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) har även skett i Tokyo och Köpenhamn. Studenter, gamla som nya, har varje år nätverksträffar med inbjudna föreläsare och samtal om aktuella ämnen med bland annat politiker, Skolverket och konstnärer. Lärosätet har också byggt upp ett kontaktnät genom en Facebookgrupp med över 1 000 aktiva bildlärare.

Institutionen har i samarbete med Skolverket utvecklat de nationella bedömningsstöden i bild för grundskolans inriktning mot årskurs 4–6 och 7–9. Då deltog även lärare ute i skolorna och alumner. Samarbetet med Angeredsgymnasiet har förutom VFU-placeringar inneburit produktion av kartläggningmaterial för nyanlända och förberedelseklasser. Även detta har skett i samverkan med Skolverket.

Utvecklandet av bedömningsstödet ser bedömargruppen som positivt och därutöver även arbetet och utvecklingen av den gemensamma kursen om språk och kunskapsutveckling knutet till andraspråk och flerspråkighet för att stärka studenternas kompetens att arbeta med elever från andra länder. Vid intervjuerna framkom det att lärosätet kommer att behandla flerspråkighet inom en kärnkurs under en temavecka hösten 2019.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Bedömningsgrunden personal är inte tillfredsställande eftersom bedömargruppen kan konstatera en obalans mellan lärarkompetenserna. Genom att betona den konstnärliga inriktningen i utbildningen får den vetenskapliga ämnesdidaktiska kompetensen mindre utrymme, vilket bedömarerna ser som en brist. Bedömargruppen rekommenderar utbildningen att stärka den vetenskapliga ämnesdidaktiska kompetensen och att införliva detta i den långsiktiga planeringen av kompetensförsörjningen.

Det finns en tillfredsställande utbildningsmiljö med samband mellan utbildning och forskning. Utbildningen samverkar med andra institutioner, deltar i konferenser och olika nationella och internationella nätverk samt samverkar med en forskarskola. Det finns en svaghet när det gäller studenternas tillgång till egna verkstäder och att det kan bli svårigheter med att samutnyttja lokaler

tillsammans med andra utbildningar. Bedömaregruppen rekommenderar ändå lärosätet att aktivt verka för egna funktionella verkstäder.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Undervisningen omfattar många olika tekniker som utifrån beskrivningarna borgar för en god utbildning. Bedömaregruppen rekommenderar institutionen att göra en översyn av balansen mellan den konstnärliga och vetenskapliga inriktningen på utbildningen och att säkerställa närheten till läraruppdraget, för att förvalta de goda förutsättningarna som kommit fram.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Bedömaregruppen anser att utvecklingsarbetet som pågår med att stärka studenternas kunskaper i kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder är positivt. Relationen mellan det medieneutrala och mediespecifika ingår som en viktig del av utbildningen, vilket bedömarna betraktar som en styrka. Det medger en pågående progressiv diskussion mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, vilket behandlas på många sätt genom hela utbildningen. Ytterligare en styrka är att studenterna arbetar fram egna problemformuleringar för att sedan undersöka dem med relevanta metoder. Ett utvecklingsområde är att relevanta vetenskapliga metoder även bör behandlas i den ämnesförlagda utbildningen och därmed komplettera den konstnärliga inriktningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Måluppfyllelsen sker framför allt inom kurserna inför det självständiga arbetet där studenterna ska utgå från frågeställningar som är knutna till ett ämnesdidaktiskt eller utbildningsvetenskapligt forskningsfält. Studenterna tränas i reflektion och kritiskt granskande av den egna läroprocessen genom metoderna dokumentation och blogg. Utbildningen arbetar också aktivt med digitalisering och bilder, vilket har beröringspunkter med elevernas bildhantering, upphovsrätt och bedömning och utvecklingsarbeten i skolan. Bedömaregruppen rekommenderar dock lärosätet att se över balansen mellan konstnärlig och utbildningsvetenskaplig forskning och förankring i skolans verksamhet.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Måluppfyllelse sker bland annat genom VFU-kurserna och kurser inom UVK. VFU har en tydlig struktur och progression och ytterst är ämnesinstitutionen ansvarig för dessa. Det finns också exempel på hur ämnesdidaktiken behandlas och examineras i bildkurser genom lektionsplaneringar. Trots svagheter när det gäller tydligt innehåll kring ämnesdidaktik och metodik anser bedömarna att måluppfyllelsen säkras, men ett utvecklingsområde för lärosätet att aktivt arbeta för att ämnesdidaktik och metodik ska vara en integrerad del av ämnesstudierna samt intensifiera integreringen av det allmäntdidaktiska perspektivet.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls inte. Det finns ett glapp mellan informationen om innehållet i de välplanerade VFU-kurserna och hur de sedan praktiskt iscensätts. Bedömarna ställer sig frågande till hur transformeringen av det konstnärliga kunskapsområdet sker, från konstnärlig forskning till en ämnesdidaktisk kunskap för yrkespraktiken. Det är något som inte konkret framkommer i underlagen, vilket föranleder omdömet bristande måluppfyllelse när det gäller att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande.

Ett jämställdhetsperspektiv ingår i de flesta VFU-kurserna och utbildningen ger exempel på en integrering utifrån arbetet i några bildkurser. I en bildkurs studeras och reflekteras över rättsliga perspektiv, bedömning och betygssättning samt värdering kopplade till ämnet i relation till jämställdhet, något bedömargruppen ser som positivt. Det saknas dock moment som ger studenterna verktyg för att bedriva ett aktivt jämställdhetsarbete i skolan. Bedömargruppen ser det som ett angeläget utvecklingsområde för utbildningen men anser ändå att jämställdhetsperspektivet är tillfredställande.

Det finns ett tydligt system för kvalitetsarbete, utvärdering och uppföljning vid lärosätet. Utifrån identifierade utvecklingsområden inom programrådets fokusgrupper presenteras de för Samordningsnämnden för lärarutbildningen (SOL) för att i dialog med institutionerna komma fram till konkreta åtgärdsplaner. Dessutom arbetar lärosätet aktivt med VFU-samverkansgrupper för att stärka kopplingen mellan den högskoleförlagda delen och den verksamhetsförlagda delen av utbildningen. Institutionen verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid genom att programrådet tar initiativ till åtgärder som förväntas underlätta för studenterna att genomföra sina studier.

Institutionen arbetar även aktivt med studentmedverkan. Lärosätet nämner de utmaningar som finns med att få studenter intresserade av att delta. Därför uppmanar bedömargruppen lärosätet att utarbeta fungerande forum för samtal, och ser positivt på det lärosätet redan iscensatt för att få bättre kontakt med studenterna.

Institutionen har i samarbete med Skolverket utvecklat de nationella bedömningsstöden i bild för grundskolans inriktning mot årskurs 4–6 och 7–9. Då deltog även lärare ute i skolorna och alumner. Samarbetet med Angeredsgymnasiet har förutom VFU-placeringar inneburit produktion av kartläggningsmaterial för nyanlända och förberedelseklasser. Samverkan pågår både nationellt och internationellt med andra bildlärarutbildningar och forskningsnätverk.

Lärosäte: Göteborgs universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet bild.

Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara inte tillfredsställande.

Inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) finns en ändamålsenlig variation av lärare med hög vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. En stor andel av lärarna är disputerade, fast anställda och har forskning i tjänsten. Lärarna inom UVK är många och undervisar på relativt låga procentsatser. Att låta lärare undervisa på högre procentandel inom UVK ser därför bedömargruppen som ett utvecklingsområde för lärosätet. Ett gott exempel på hur pedagogisk kompetens utvecklas i utbildningen är det meriteringsprogram lärosätet har för att stärka högskolepedagogisk kompetens. Att låta fler lärare ingå i detta program och att tydliggöra vilka strategier det finns för den övergripande kompetensförsörjningen inom UVK på både kort och lång sikt, ser bedömargruppen som utvecklingsområden. För inriktningen bild är bedömningsgrunden personal inte tillfredsställande eftersom bedömargruppen kan konstatera en obalans mellan lärarkompetenserna. Genom att betona den konstnärliga inriktningen i utbildningen får den vetenskapliga ämnesdidaktiska och utbildningsvetenskapliga kompetensen mindre utrymme, vilket bedömarerna ser som en brist. Bedömargruppen rekommenderar utbildningen att stärka den vetenskapliga ämnesdidaktiska kompetensen och att införliva detta i den långsiktiga planeringen av kompetensförsörjningen.

Inom UVK finns en stark vetenskaplig miljö med en rad centrumbildningar och forskargrupper. Den professionsinriktade miljön stärks av forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning där doktorander med tjänst inom skolverksamhet också forskar i ämnen som är av relevans för utbildningen. Att synliggöra den forskning som bedrivs med relevans för utbildningen för studenterna ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är att det finns en tydlig genomgående progression i kurserna. Detta är något lärosätet arbetat mycket med vilket bedömargruppen ser som positivt. Även för inriktningen bild finns en tillfredsställande utbildningsmiljö med samband mellan utbildning och forskning. Utbildningen samverkar med andra institutioner, deltar i konferenser och olika nationella och internationella nätverk samt samverkar med en forskarskola. Det finns en svaghet när det gäller studenternas tillgång till egna verkstäder och att det kan bli svårigheter med att samutnyttja lokaler tillsammans med andra utbildningar. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att aktivt verka för egna funktionella verkstäder.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls inte. Undervisningen omfattar många olika tekniker som utifrån beskrivningarna borgar för en god utbildning. Men bedömarerna ser en diskrepans vid bedömningen av utbildningen och studenternas självständiga arbeten. De självständiga arbetena utgör ett viktigt underlag för bedömningen av studenternas fördjupade och väsentligt fördjupade kunskaper inom delar av ämnesstudiernas huvudområde. Flera av de självständiga arbetena har bedömts ej uppfylla målet.

Bedömargruppen rekommenderar institutionen att göra en översyn av balansen mellan den konstnärliga och vetenskapliga inriktningen på utbildningen och att säkerställa närheten till läraruppdraget, för att förvalta de goda förutsättningarna som kommit fram.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Studenterna får i två kurser i UVK möta vetenskapsteorier och metoder. Kunskapen ska därefter fördjupas i ämnena och de självständiga arbetena. Bedömargruppen anser att utvecklingsarbetet som pågår med att stärka studenternas kunskaper i kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder är positivt. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet berörs i kurser inom UVK och examineras också där. Relationen mellan det medieneutrala och mediespecifika ingår som en viktig del av utbildningen, vilket bedömarna betraktar som en styrka. Det medger en pågående progressiv diskussion mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, vilket behandlas på många sätt genom hela utbildningen. Ytterligare en styrka i att studenterna får arbeta fram egna problemformuleringar för att sedan undersöka dem med relevanta metoder. Ett utvecklingsområde är att ännu tydligare knyta samman UVK-kurserna till ämnena. Det kan ske genom att relevanta vetenskapliga metoder behandlas i den ämnesförlagda utbildningen och därmed komplettera den konstnärliga inriktningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt över forskningsresultat uppfylls. Bedömargruppen anser att målet nås genom studier i såväl UVK som inom VFU. Att progressionen är tydlig ser bedömargruppen som särskilt positivt. Inriktningen bild bidrar till måluppfyllelse framför allt inom kurserna inför det självständiga arbetet där studenterna ska utgå från frågeställningar som är knutna till ett ämnesdidaktiskt eller utbildningsvetenskapligt forskningsfält. Studenterna tränas i reflektion och kritiskt granskande av den egna läroprocessen genom metoderna dokumentation och blogg. Utbildningen arbetar också aktivt med digitalisering och bilder, vilket har beröringspunkter med elevernas bildhantering, upphovsrätt och bedömning och utvecklingsarbeten i skolan. Bedömargruppen rekommenderar dock lärosätet att se över balansen mellan konstnärlig och utbildningsvetenskaplig forskning och förankring i skolans verksamhet.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Måluppfyllelse sker genom VFU-kurserna och kurser inom UVK. I UVK fokus i första hand på hur studenterna ska utveckla kunskap om didaktik och ämnesdidaktik och inte på hur de ska utveckla förmågan att tillämpa den. VFU har en tydlig struktur och progression och ytterst är ämnesinstitutionen ansvarig för dessa. Det finns också exempel på hur ämnesdidaktiken behandlas och examineras i bildkurser genom lektionsplaneringar. Trots svagheter när det gäller tydligt innehåll kring ämnesdidaktik och metodik anser bedömarna att måluppfyllelsen säkras, men ett utvecklingsområde för lärosätet att aktivt arbeta för att ämnesdidaktik och metodik ska vara en integrerad del av ämnesstudierna samt intensifiera integreringen av det allmändidaktiska perspektivet.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls inte. Målet är tänkt uppfyllas dels inom VFU-kurserna som alla är förlagda till ämnena, dels inom UVK där målet behandlas i kurser inom specialpedagogik och bedömning och betygsättning. Inom UVK finns examinationer som bidrar till att delar av måluppfyllelsen säkerställs. Men ett utvecklingsområde är att tydligare integrera moment där studenter i praktiken får lära sig att planera undervisning för elever med olika behov, så som vuxna elever, elever med inlärningssvårigheter eller de med särskild begåvning. Det finns även ett glapp mellan informationen

om innehållet i de välplanerade VFU-kurserna och hur de sedan praktiskt iscensätts. Bedömnarna ställer sig frågande till hur transformeringen av det konstnärliga kunskapsområdet sker, från konstnärlig forskning till en ämnesdidaktisk kunskap för yrkespraktiken. Det är något som inte konkret framkommer i underlagen. Ett utvecklingsområde är att säkerställa att VFU-handledaren har tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, framför allt för att handleda studenten och ha tillräckligt goda kunskaper i bedömning av studentens prestationer under VFU för att studenten ska få ett rättvist omdöme, är ytterligare ett område som bedömargruppen anser behöver utvecklas i utbildningen. Sammantaget anser därmed bedömargruppen att måluppfyllelsen brister när det gäller att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Målet behandlas i kurser inom UVK och VFU och säkerställs genom examination. Det finns en tydlig progression och särskilt positivt är den satsning lärosätet gjort inom området hållbar utveckling.

Ett jämställdhetsperspektiv finns väl integrerat i utbildningen och behandlas i kurser inom såväl UVK, VFU som i bild. Ett jämställdhetsperspektiv ingår i de flesta VFU-kurserna och utbildningen ger exempel på en integrering utifrån arbetet i några bildkurser. I en bildkurs studeras och reflekteras över rättsliga perspektiv, bedömning och betygssättning samt värdering kopplade till ämnet i relation till jämställdhet, något bedömargruppen ser som positivt. Inom UVK används perspektivet för analys i en hemtentamen. Litteraturlistor granskas utifrån könsfördelning och lärosätet har god uppsikt över hur könsfördelningen ser ut. En styrka i utbildningen är att lärosätet arbetar med att få studenterna medvetna om hur elever kan behandlas olika beroende på kön, för att sedan kunna uppmärksamma och motverka detta i sitt eget framtida yrkesliv. Det saknas dock moment som ger studenterna verktyg för att bedriva ett aktivt jämställdhetsarbete i skolan. Bedömargruppen ser det som ett angeläget utvecklingsområde för utbildningen men anser ändå att jämställdhetsperspektivet är tillfredsställande.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande och det finns formaliserade strukturer och tillvägagångssätt för att följa upp och utveckla utbildningens innehåll, utformning och genomförande, liksom examination. Utifrån identifierade utvecklingsområden inom programrådets fokusgrupper presenteras de för Samordningsnämnden för lärarutbildningen (SOL) för att i dialog med institutionerna komma fram till konkreta åtgärdsplaner. Kursvärderingar görs, men ett utvecklingsområde är att tydligare återkoppla vilka förändringar som görs till följd av dessa till studenterna. Ett annat utvecklingsområde är att fortsätta arbeta för att fler besvarar de kursvärderingar som görs då svarsfrekvensen är låg. Det pågår ett arbete för att ytterligare följa upp VFU i samverkan med skolhuvudmännen där lärosätet arbetar aktivt för att stärka kopplingen mellan den högskoleförlagda delen och den verksamhetsförlagda delen av utbildningen. Bedömargruppen ser det som positivt för att utveckla och stärka uppföljningen av utbildningen. Institutionen verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid genom att programrådet tar initiativ till åtgärder som förväntas underlätta för studenterna att genomföra sina studier.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande och finns representerade i formella påverkans- och beslutsorgan. Institutionen arbetar även aktivt med studentmedverkan. Studenterna bjuds in till olika råd och träffar och deras åsikter från kursvärderingar tas omhand. Motivationsintervjuer ska testas under hösten 2019 för att stärka

och motivera studenterna, vilket bedömargruppen ser som ett gott exempel på hur lärosätet arbetar med att på olika sätt öka studentinflytandet. Bedömargruppen uppmanar lärosätet att fortsätta utarbeta fungerande forum för samtal, till exempel genom att utveckla de mer informella möjligheterna till påverkan som att kontakta lärare efter undervisning. Men bedömargruppen ser som sagt positivt på det lärosätet redan iscensatt för att få bättre kontakt med studenterna.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Utbildningen är användbar och ger studenten verktyg för att möta förändringar i arbetslivet. Ett gott exempel på detta är den planerade kursen om språk- och kunskapsutvecklande arbete som riktar sig mot andraspråksinläring. Lärosätet ger exempel på samverkan med olika företrädare för VFU vilket bedömargruppen ser som goda exempel på samverkan med det omgivande samhället. Ett ytterligare gott exempel är en kurs om hållbar utveckling, vilken utformats i samarbete mellan olika aktörer. För inriktningen bild framgår att institutionen i samarbete med Skolverket utvecklat de nationella bedömningsstöden i bild för grundskolans inriktning mot årskurs 4–6 och 7–9. Då deltog även lärare ute i skolorna och alumner. Samarbetet med Angeredsgymnasiet har förutom VFU-placeringar inneburit produktion av kartläggningmaterial för nyanlända och förberedelseklasser. Samverkan pågår både nationellt och internationellt med andra bildlärarutbildningar och forskningsnätverk.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Bedömargruppen anser med stöd i lärartabellen och självvärderingen att den vetenskapliga kompetensen är hög och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt. Ett mycket stort antal lärare, cirka 250 stycken, medverkar i kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och i de ämnen som granskas. Lärarna kommer från flera olika institutioner. En stor andel av lärarna är disputerade och har forskning i tjänsten (20–30 procent). Även adjunkter har forskning och/eller kompetensutveckling i tjänsten (15 procent). Bland dessa medverkar cirka 70 lärare inom UVK. En styrka i utbildningen är den höga vetenskapliga kompetensen bland lärarna.

Det finns samtidigt en sårbarhetsproblematik i det faktum att en relativt stor andel av de som är involverade i UVK-kurserna har låg procent i dessa kurser samt att de har sin organisatoriska hemvist på flera olika institutioner. Bedömargruppen konstaterar att detta ställer stora krav på organisation av lärarlagen för att samverkan mellan de olika lärarna ska vara möjlig och för att säkra kontinuitet och kravnivåer. Att fortsättningsvis arbeta för att minska den sårbarheten, liksom att arbeta vidare med samverkan och kontinuitet i lärarlagen, ser bedömargruppen som ett viktigt utvecklingsarbete vid lärosätet.

Trots att den vetenskapliga kompetensen generellt sett är hög, med en stor andel disputerade bland lärarna, finns det enbart två professorer och sju docenter som undervisar i UVK-kurser. Att docenter och professorer i högre utsträckning medverkar i UVK-kurser ser bedömargruppen som ett viktigt utvecklingsområde i utbildningen.

Bedömargruppen anser att de exempel som beskrivs i självvärderingen, som att ämnesstudier inklusive VFU alltid ges vid den institutionsmiljö som har bäst förutsättningar att uppnå bredd och djup i aktuellt skolämne, visar på att det finns en tydlig och väl avvägd struktur i utbildningen. Det är också positivt att den pedagogiska kompetensen i ämnena förstärks genom samverkan med lärare från den utbildningsvetenskapliga fakulteten eller genom adjungering av verksamma lärare. Vid intervjuerna blev det tydligare hur den vetenskapliga respektive den professionsinriktade kompetensen i UVK-kurserna används i utbildningen, och bedömargruppen menar att den används på ett välfungerande sätt genom att kompetenserna för de aktuella områdena direkt kommer studenterna till del.

Den professionsrelaterade kompetensen bland lärarna beskrivs inte i självvärderingen, men intervjuer, lärartabell och kompletterande underlag visar att lärarkompetensen sammantaget är hög. Den professionsrelaterade kompetensen uppges i självvärderingen förstärkas i vissa kurser genom adjungering av verksamma lärare, och bedömargruppen anser att detta sammantaget visar att den professionsinriktade kompetensen håller hög kvalitet.

Den kompletterande lärarlistan visar att det är drygt 70 lärare som tillsammans är involverade i UVK, men av dessa är det bara 9 som har 10 procent eller mer inom UVK. En lärare har 20 procent inom UVK, medan de resterande har olika procentsatser. De flesta är involverade på 2–5 procent.

Utifrån intervjuerna framkom att det finns en medvetenhet om behovet av färre lärare, men med högre procentsatser inom UVK, vilket bedömargruppen ser som positivt och något som bedömargruppen uppmuntrar lärosätet att arbeta vidare med. Det framkom inte av självvärderingen om VFU-handledarna är verksamma i utbildningen eller om de har handledarutbildning, men vid intervjuerna förtydligades att VFU är förlagt till institutionerna och att ansvaret för VFU-handledarnas utbildning är centralt förlagt vid lärosätet.

Utifrån självvärderingen framgår att lärosätet har ett meriteringsprogram för att stärka den högskolepedagogiska kompetensen, vilket bedömargruppen ser som positivt. En rekommendation är däremot att lärosätet även arbetar för att behålla och utveckla alla lärares högskolepedagogiska kompetens genom exempelvis regelbunden fortbildning. Ett utvecklingsområde som bedömargruppen vill lyfta fram är att lärosätet på ett mer genomgripande och tydligt sätt följer upp kompetensutvecklingsbehoven i lärargruppen, samt tydliggör vilka strategier lärosätet har för kompetensförsörjningen på både kort och lång sikt, eftersom detta inte framkom tydligt i självvärderingen och intervjuerna.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Med stöd i självvärderingen och beskrivningen av lärosätets utbildning anser bedömargruppen att lärosätet har en för utbildningen stark vetenskaplig miljö. Lärosätet bedriver forskning med relevans

för utbildningen och en rad miljöer och forskningsprojekt beskrivs, till exempel didaktisk klassrumsforskning, fenomenografi, variationsteori och learning study, kritisk utbildningsforskning och ett antal ämnesdidaktiska miljöer som fokuserar på forskningsområden med stor betydelse för utbildningen. Dessa olika miljöer anser bedömargruppen stärker forskningsanknytningen i alla delar av det utbildningsvetenskapliga området, vilket är en styrka i utbildningen.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att lärosätet tydligare bör synliggöra den forskning som bedrivs med relevans för utbildningen för studenterna. Att just detta är ett utvecklingsområde blev framför allt tydligt under intervjuerna där det framkom att forskningen som bedrivs är relativt osynlig för studenterna. I självvärderingen beskrivs den professionsinriktade miljön något kortfattat. Det framhålls att den stärks genom att doktorander vid forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning (CUL) finns vid varje fakultet som deltar i ämneslärarutbildningen. Doktoranderna har en lärarexamen och har ofta en del av sin tjänst i skolverksamhet. Deras forskning berör även ämnesområden med relevans för lärarutbildningen, och bedömargruppen anser att detta är en styrka i utbildningen och stärker den professionsinriktade miljön.

Utifrån självvärderingen var det något oklart var UVK- och VFU-kurserna låg i förhållande till ämnesstudierna, men detta förtydligades vid intervjuerna. Efter intervjuerna anser därför bedömargruppen att kursstrukturen inom UVK och VFU ger ett genomtänkt intryck med en indelning i fyra temaoområden och systerkurser. En matris över UVK och VFU beskrivs i självvärderingen, där examensmålen är inlagda. Systerkurserna breddar och fördjupar innehållet i en tidigare kurs. Även examinationerna har en progression. Ett stort arbete har lagts ner för att skapa progression och tydlighet i utbildningen, vilket bedömargruppen ser som positivt och som en styrka i utbildningen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Lärosätet redogör på ett systematiskt sätt för hur de arbetar med att säkerställa förutsättningar för att studenterna ska uppnå examensmålen i utbildningen. Lärosätet har bland annat utarbetat ramkursplaner för kurserna inom den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) och examensarbetskurserna. Ramkursplanerna är gemensamma för alla ämnen med gemensamma kursmål och examinationsformer, vilket bedömargruppen ser som positivt i utbildningen generellt. Programrådet har även utarbetat en gemensam praxis för att hantera examensarbeten med gemensamma bedömningskriterier och målmatriser, vilket bedömargruppen menar bidrar till att säkerställa kvaliteten på utbildningen. Förutom detta finns även en programguide för att skapa sammanhang och tydliggöra progressionen mellan utbildningens olika kurser och områden.

Utifrån självvärderingen framkommer att målet framför allt nås genom två kurser inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK): *Läraryrket och vetenskapligt förhållningssätt och Läraryrket och vetenskapligt arbete*. Från ett bredare teoretiskt och metodologiskt perspektiv

i den första kursen smalnar kurserna av mot det utbildningsvetenskapliga området i den senare. En progression sker genom att studenterna först får kunskap om metoderna för att sedan själva tillämpa dem. I självvärderingen framhålls att studenterna ofta väljer metoder som behandlats i kursen *Lärarprofessionen och vetenskapligt arbete*. Både kvalitativ och kvantitativ forskning ingår i kurserna, men fokus är på enkäter och intervjuer. Målet behandlas även i ämnena och i de självständiga arbeten som skrivs där. Bedömggruppen anser att strukturen ger ett ändamålsenligt intryck, och utifrån den information som framkom i självvärderingen och vid intervjuerna menar bedömnarna att studenterna får en bred bild av vetenskapsteori och forskningsmetoder. Progressionen framstår som tydlig, men eftersom fördjupningen sker i ämnena är bedömggruppens uppfattning att den sker på något olika nivåer. Lärosätet ger exempel på undervisningsupplägg och examinationer som framstår som välfungerande inom många ämnen, men vid intervjuerna framkom att det finns utrymmen för förbättringar, framför allt inom de estetiska ämnena.

Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas också i UVK-kurserna *Lärarprofessionen och vetenskapligt förhållningssätt* och *Lärarprofessionen och vetenskapligt arbete*. Föreläsningar följs av examinerande litteraturseminarier där läraryrkets profession och dess vetenskapliga grund behandlas. Praktisk forskning kommer bland annat studenterna till del genom CUL-doktorandernas arbete och undervisning. Utifrån detta anser bedömggruppen att relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas på ett välfungerande sätt i utbildningen.

Lärosätet framhåller svårigheterna med att sammanföra kursinnehåll inom UVK med ämnesstudierna. I förhållande till detta mål har lärosätet knutit de två ovan beskrivna UVK-kurserna till de båda självständiga arbetena. Bedömggruppen anser att detta är ett ändamålsenligt sätt att lösa utmaningarna på, men rekommenderar ändå lärosätet att fortsätta arbetet med att koppla samman UVK och ämnen mer, exempelvis genom att utveckla samarbetet mellan de lärare som undervisar i utbildningen ytterligare.

Bedömningen blir alltså att UVK tydligt bidrar till detta mål, men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet eftersom fördjupningen ska ske i ämnena.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Utifrån självvärderingen anser bedömggruppen att målet behandlas på ett välfungerande sätt i utbildningen. Det framgår att studenter får möjlighet att utveckla sin färdighet och förmåga ur både ett utbildningsvetenskapligt och ämnesdidaktiskt perspektiv. Den utbildningsvetenskapliga aspekten av examensmålet blir tillvaratagen i tre olika kurser inom UVK. Målet behandlas även ur ett ämnesdidaktiskt perspektiv, vilket bland annat sker i samband med att studenterna skriver det självständiga arbetet i respektive ämne och i den fjärde VFU-kursen. Lärosätet beskriver även att de har gjort en förändring i utbildningen inom respektive ämne, när de självständiga arbetena nu tydligare riktas mot ämnesdidaktiska områden och de teorier och metoder som har anknytning till verksamhetsområdet. Den förändringen ser bedömggruppen som positiv och som ett sätt att ännu

tydligare låta studenterna bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

I självvärderingen har lärosätet bifogat en tabell som visar hur olika kurser inom UVK och VFU hänger samman. Här framgår enligt bedömargruppen att det finns en solid ram för hur studenterna förväntas reflektera över egna och andras undervisningserfarenheter. Studenternas egen reflektion och självständighet tränas bland annat under praxisseminerierna som ingår i VFU-kurserna, samt under examinationer. VFU-kurserna är placerade inom respektive ämne, men de beskrivs kortfattat i självvärderingen för UVK också. Här framgår det enligt bedömargruppen att det finns en tydlig progression, där studenterna i början av sin utbildning ska reflektera över egna erfarenheter. Därefter ska de kunna reflektera över egna erfarenheter relaterat till forskning och styrdokument och slutligen även kunna utveckla den egna skolpraktiken. Under de trepartssamtal som äger rum i anknytning till VFU diskuteras även studenternas erfarenheter tillsammans med handledare och VFU-lärare, vilket bedömargruppen ser som positivt.

Utifrån självvärderingen framkommer det enligt bedömargruppen att det finns flera kurser inom UVK där studenterna får möjlighet att ta del av forskning och där de examineras i detta. Ett exempel är kursen *Lärarprofessionen och ett vetenskapligt förhållningssätt*, där studenterna genomför en argumentationsanalys. Utifrån den information som framkommit i intervjuerna och självvärderingen anser bedömargruppen att lärosätet möjliggör och säkerställer målet, men att fördjupningen framför allt sker i ämnena.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen redogör lärosätet för relationen mellan examensmålets olika delar och förutsättningar för att studenterna ska nå målet, genom exempel på lärandemål i kurserna inom UVK respektive VFU. I UVK-kurserna är fokus i första hand på hur studenterna ska utveckla kunskap om didaktik och ämnesdidaktik och inte på hur de ska utveckla förmågan att tillämpa den. I en tabell över kursmål som relaterar i examensmålet och där VFU-kurserna VFU2, VFU3 och VFU4 ingår, framstår det enligt bedömargruppen som att merparten av målen handlar om att studenterna ska reflektera över undervisningen i relation till styrdokument och forskning och inte så mycket om att tillämpa didaktik, metodik och ämnesdidaktik.

Bedömargruppen hade svårt att enbart utifrån självvärderingen förstå var VFU var placerad i utbildningen i förhållande till ämnena och UVK, men vid intervjuerna förtydligades även detta. Här framkom att all VFU är förlagd till ämnena och att utbildningen använder sig av ramkursplaner för att bland annat säkerställa att kravnivån inom alla ämnen är ungefär densamma och att VFU bedöms på samma sätt. Bedömargruppen anser att gemensamma ramkursplaner för VFU kan ha både positiva och negativa sidor, och rekommenderar därför lärosätet att analysera vilka konsekvenser ramkursplanerna har för de enskilda ämnena, i synnerhet de estetiska. I och med att förmågan att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik främst bedöms i de VFU-kurser som är förlagda på respektive ämne i utbildningen, blir bedömningen att målet framför allt möjliggörs och säkerställs där.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenterna när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisningen och den pedagogiska verksamheten i övrigt för att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Utifrån självvärderingen och efterföljande intervjuer anser bedömargruppen att finns en tydlig struktur i utbildningens upplägg och i relationen mellan UVK-studier och VFU. Vad som dock fortfarande är något oklart är hur den ämnesmässiga och ämnesdidaktiska inramningen för VFU-kurserna är utformad. Enligt självvärderingen är det framförallt genom VFU-kurserna som måluppfyllelsen sker. Utifrån intervjuerna och övriga underlag framkom att VFU är förlagt till respektive ämne, men en beskrivning av VFU görs även i självvärderingen för UVK. VFU-kursernas progression beskrivs i form av tre steg i ramkursplanerna: undersökande (1), genomförande (2) och syntetisering (3). I VFU 1 och VFU 2 förväntas till exempel studenten kunna planera, genomföra och utvärdera en pedagogisk aktivitet tillsammans med sin handledare. I VFU 3 göra detsamma, men här både kollegialt och självständigt och slutligen i VFU 4; planera, genomföra och utvärdera undervisning i sin helhet med tydlighet och god struktur. Enligt bedömargruppen visar uplägget en god och ändamålsenlig struktur.

I UVK-kursen *Styrdokument och bedömning* behandlas målet ytterligare. Undervisning sker i form av föreläsningar, litteraturseminarier och arbete i basgrupper. I kursen *Bedömning och betygsättning* fördjupas kunskapen om bedömning och sätts även i relation till etik, validitet och reliabilitet. Examination av målet sker genom muntliga redovisningar, hemtentamen och en salstentamen, vilket bedömargruppen anser vara relevanta examinationsformer som säkerställer måluppfyllelsen. I kursen *Sociala relationer, konflikthantering och specialpedagogik* ges ett specialpedagogiskt perspektiv på lärarens yrkesetik med fokus på elever med särskilda behov och behovet av inkludering av alla elever. Utifrån självvärdering och intervjuer framstår det dock fortfarande som något oklart hur studenterna får möjlighet att i praktiken planera undervisning i syfte att bemöta elever med olika förutsättningar och behov, som exempelvis vuxna elever, elever som har inlärningssvårigheter, elever som lätt når kunskapskraven och/eller elever som är särskilt begåvade. Att utveckla detta mer på en praktisk nivå i utbildningen ser bedömargruppen som ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet.

Att även säkerställa att VFU-handledaren har tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, framför allt för att handleda studenten och ha tillräckligt goda kunskaper i bedömning av studentens prestationer under VFU för att studenten ska få ett rättvist omdöme då hen slutligen examineras av VFU-läraren, är ytterligare ett område som bedömargruppen anser behöver utvecklas i utbildningen. Lärosätet har dock sjösatt ett nytt VFU-avtal som de menar kommer förbättra detta i utbildningen framöver, vilket bedömargruppen ser som positivt för vidareutvecklingen av området.

Lärosätet har som mål att alla studenter ska ha samma VFU-placering i alla kurser, men utifrån intervjuerna framkom att detta inte alltid kan tillgodoses för alla studenter. Bedömargruppen anser att detta är förståeligt, men att det också bör vara tydligt för studenterna att de inte alltid kan få samma VFU-placering under alla VFU-perioder.

Bedömargruppen anser avslutningsvis att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då delar av måluppfyllelsen sker i ämnena, i synnerhet inom VFU.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningsätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Utifrån självvärderingen anser bedömargruppen att utbildningen, på ett övergripande plan möjliggör och säkerställer målet. Målet behandlas framför allt inom UVK-kurser och VFU-kurser. Lärosätet arbetar med att förmedla kunskap kring målet och för att förbereda studenterna för ett arbete utifrån de principer som de mänskliga rättigheterna, och i synnerhet barnets rättigheter utgår ifrån. Detta gör de bland annat genom kurserna VFU2, som fokuserar på hållbar utveckling och mänskliga rättigheter i relation till den egna yrkesrollen, och i VFU4 där mänskliga rättigheter och likabehandling behandlas. Yrkesetiska aspekter berörs bland annat i kursen *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap* där studenterna har work-shops med dramapedagoger för att göras medvetna om olika normer i klassrummet. Även hållbar utveckling behandlas i utbildningen och en kurs; *Hållbar utveckling med människan i centrum*, läser alla studenter inom utbildningen. Examinationen sker genom närvaro på workshops och inlämning av en individuell skriftlig uppgift. I självvärderingen beskrivs tydligt i vilka kurser respektive mål behandlas, hur examination sker, samt hur olika praktiska moment bidrar till att målet behandlas ur olika perspektiv. Progressionen är tydlig i förhållande till målet och bedömargruppen anser att målet i sin helhet omhändertas på ett konstruktivt och väl avvägt sätt. Särskilt positivt är den satsning som lärosätet gjort inom området hållbar utveckling.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att utbildningen generellt har väl utvecklade ramar för arbetet med jämställdhet. De har god uppsikt över antalet studenter och lärare fördelade på kön och i val av kurslitteratur har de en jämn könsfördelning vilket bedömargruppen ser som positivt. I självvärderingen framkommer att examensmålet som berör jämställdhet behandlas i kurser, kurslitteratur och som perspektiv för analys i en hemtentamen. I kursen *Lärande, utveckling och didaktik 1* hålls föreläsningar om kamratgruppen där frågor om sexualitet, kroppsuppfattning och identitet ingår och i kursen *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap* är fokus på jämställdhet, maktrelationer och individens möjligheter att bli sedd och hörd, vilket även kopplas samman med genusfrågor, tolerans och normpedagogik. Lärosätet beskriver i både självvärdering och intervjuer hur de arbetar med att få alla studenter att bli sedda och lyssnade på, oavsett kön. Studenterna ska veta var de ska vända sig om något inte fungerar som det ska och lärosätet har utarbetade rutiner vid fall av exempelvis sexuella trakasserier. Sammantaget ger detta bilden av att lärosätet arbetar med jämställdhet på ett välfungerande sätt.

En styrka i utbildningen är att lärosätet arbetar med att få studenterna medvetna om hur elever kan behandlas olika beroende på kön, för att sedan kunna uppmärksamma och motverka detta i sitt eget framtida yrkesliv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att det finns formaliserade strukturer och tillvägagångssätt för att följa upp och utveckla utbildningens innehåll, utformning och genomförande, liksom examination. Lärosätet beskriver hur kurser följs upp med kursvärderingar och kursrapporter. Dessa granskas av programledarna och vidare av samordningsnämnden för lärarutbildning (SOL). Styrkor och svagheter analyseras och förslag på utvecklingsområden ges. Utifrån självvärderingen och intervjuerna hade bedömargruppen svårt att utläsa hur studenterna sedan fick del av de förändringar som gjordes till följd av kursvärderingarna. Att återkoppla resultaten av uppföljningen till relevanta intressenter anser dock bedömargruppen vara ett område som kan förbättras i utbildningen då det utifrån intervjuerna framkom att återkopplingen i praktiken varierar och inte alltid fungerar så som tänkt.

Lärosätet identifierar själva ett utvecklingsområde vad gäller att öka svarsfrekvensen på kursvärderingar, vilket även bedömargruppen instämmer i. Även intervjuerna bekräftade att kursvärderingarna ofta har en låg svarsfrekvens vilken även tenderar att bli än lägre ju längre studenten kommer i utbildningen. Av intervjuerna framkom att lärosätet försökt analysera orsakerna, men att det är svårt att få en tydlig bild av vad som gör att få studenter svarar i slutet av utbildningen, utöver att de har lägre intresse av kursvärderingar då. Ett utvecklingsarbete pågår där införandet av schemalagda kursvärderingar, liksom muntliga har diskuterats. Bedömargruppen anser att detta är positivt och nödvändigt för att kunna nå en ökad svarsfrekvens på kursvärderingarna och på så sätt bättre kunna följa upp utbildningen. Att det även pågår ett arbete för att ytterligare följa upp VFU i samverkan med huvudmännen, ser bedömargruppen som positivt och som något som visar att lärosätet arbetar för att utveckla och stärka uppföljningen av utbildningen.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Det framkommer av självvärderingen och intervjuer att lärosätet systematiskt arbetar för att underlätta för studenterna att genomföra utbildningen inom planerad tid. I självvärderingen beskrivs flera olika stödåtgärder både för de högskoleförlagda och de verksamhetsförlagda delarna av utbildningen som är tillgängliga för studenterna. Det framgår också att lärosätet arbetar med behörighetskraven för de gemensamma UVK-kurserna och med anpassning av omexaminationer. I självvärderingen redogör lärosätet för hur analyser av utbildningens genomströmning resulterat i olika åtgärder för att öka studenternas möjligheter att genomföra utbildningen inom planerad studietid, som till exempel tydligare studieguider där studenter och lärare lättare ska se hur utbildningen i sin helhet är sammansatt. Lärosätet har också arbetat med språkutvecklande insatser liksom individuell handledning vid vissa examinationsuppgifter. Här har enheten för akademiskt språk (ASK) fyllt en viktig funktion och bedömargruppen ser detta som positivt för att studenter ska kunna genomföra utbildningen inom planerad studietid. Även tydligt utformade åtgärdsplaner vid underkänd VFU-kurs och att programstudievägledarna tillsammans med studievägledarna följer upp studenters studieresultat ser bedömargruppen som positivt för att studenter ska stanna kvar i och genomföra utbildningen inom planerad tid. Intervjuerna bekräftade att det arbete som lärosätet lagt ned för att

minska avhoppen haft önskad effekt och bedömaregruppen anser att lärosätet arbetar med dessa frågor på ett aktivt och välfungerande sätt.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Utifrån självvärderingen framgår det att det finns en systematisk formell struktur för att bjuda in och tillvarata studenternas perspektiv i utvecklingen av utbildningen genom kurs- och programvärderingar. Studenterna finns med i formella påverkans- och beslutsorgan så som programrådet och att lärosätet ser studentmedverkan som en viktig resurs för att säkra utbildningarnas kvalitet. Studenter bjuds in till olika råd och olika träffar och även intervjuerna bekräftade att studenterna har goda möjligheter att aktivt arbeta för att utveckla utbildningen, inte minst genom att det finns en bred representationsnivå som omfattar olika beslutsorgan.

Av självvärderingen och intervjuerna framgår också att lärosätet arbetar aktivt med att utveckla de områden som studenterna lyfter som förbättringsområden i sina kursvärderingar, till exempel att undervisningen i ämnesdidaktik behöver stärkas i vissa ämnen. Bedömaregruppen menar att detta visar att lärosätet tar studenternas återkopplingar på allvar, vilket är positivt. Lärosätet arbetar även med en programenkät som studenterna fyller i slutet av sin utbildning där de svarar på frågor om i vilken utsträckning utbildningen gett dem möjligheter att uppnå examensmålen samt vad de anser om utbildningen, vilket bedömaregruppen anser vara ett bra koncept för att fånga upp studenternas synpunkter. Lärosätet ska även testa så kallade motivationsintervjuer inför höstterminen 2019 för att stärka och motivera studenterna. Då detta inte är testat än återstår att se vad effekterna blir, men bedömaregruppen ser det som ett bra exempel på hur lärosätet prövar olika former för att öka studentinflytandet.

Olika former av mer informell studentpåverkan är också viktigt i utbildningen, menar bedömaregruppen, så som möjligheter att ta kontakt med lärare efter undervisningen och att kunna föra samtal som inte är formellt planerade. Att utveckla dessa delar mer i utbildningen anser bedömaregruppen vara ett utvecklingsområde för lärosätet.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet ger i självvärderingen och intervjuerna flera konkreta exempel på samverkan med olika företrädare för den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Ett exempel är lärarutbildningens samverkansråd där det ingår representanter från universitetet, Göteborgs stad, Göteborgsregionen och studentkåren. Representanter från skolhuvudmännen, studentkårerna, lärarutbildningen och VFU-handläggare kommer enligt självvärderingen få större inflytande över utvecklingen och organiseringen av VFU i och med det nya VFU-avtal som är under arbete. Dessa exempel på

samarbeten mellan lärarutbildningen, staden och regionen ser bedömargruppen som goda exempel på samverkan med det omgivande samhället.

Även samverkan mellan olika lärarutbildningsprogram sker, bland annat genom samordningsnämnden för lärarutbildning som har en övergripande roll, genom möten mellan programledarna vid de olika programmen och genom programrådets arbete med att relatera kursmål till examensmål. Här menar dock bedömargruppen att det finns utrymme för ytterligare utvecklingsarbete.

Ett positivt exempel som visar att utbildningen är användbar och att den ger studenten beredskap och verktyg för att möta olika förändringar i arbetslivet, är den planerade kursen om språk- och kunskapsutvecklande arbete som riktar sig mot andraspråksinläring. Ett ytterligare gott exempel är den tidigare omnämnda kursen om hållbar utveckling, vilken utformats i samarbete mellan olika aktörer.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Det finns en ändamålsenlig variation av lärare med hög vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. En stor andel av lärarna är disputerade, fast anställda och har forskning i tjänsten. Lärarna inom UVK är många och undervisar på relativt låga procentsatser. Att låta lärare undervisa på högre procentandel inom UVK ser därför bedömargruppen som ett utvecklingsområde för lärosätet. Ett gott exempel på hur pedagogisk kompetens utvecklas i utbildningen är det meriteringsprogram lärosätet har för att stärka högskolepedagogisk kompetens. Att låta fler lärare ingå i detta program och att tydliggöra vilka strategier det finns för den övergripande kompetensförsörjningen inom UVK på både kort och lång sikt, ser bedömargruppen som utvecklingsområden.

Det finns en stark vetenskaplig miljö med en rad centrumbildningar och forskargrupper. Den professionsinriktade miljön stärks av forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning där doktorander med tjänst inom skolverksamhet också forskar i ämnen som är relevans för utbildningen. Att synliggöra den forskning som bedrivs med relevans för utbildningen för studenterna ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är att det finns en tydlig genomgående progression i kurserna. Detta är något lärosätet arbetat mycket med vilket bedömargruppen ser som positivt.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Studenterna får i två kurser i UVK möta vetenskapsteorier och metoder. Kunskapen ska därefter fördjupas i ämnena och de självständiga arbetena. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet berörs i kurser inom UVK och examineras också där. Ett utvecklingsområde är att ännu tydligare knyta samman UVK-kurserna till ämnena.

Bedömningen blir att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då fördjupningen ska ske i ämnena.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt över forskningsresultat uppfylls. Bedömargruppen anser att målet nås genom studier i såväl UVK som inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Att progressionen är tydlig ser bedömargruppen som särskilt positivt. Bedömningen blir att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då fördjupningen ska ske i ämnena.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls, men förmågan är främst förlagd till VFU och ämnena. I UVK-kurserna är fokus i första hand på hur studenterna ska utveckla kunskap om didaktik och ämnesdidaktik och inte på hur de ska utveckla förmågan att tillämpa den. Bedömningen blir därför att UVK inte ensamt tillgodoser detta mål då all VFU är förlagd till ämnena och målet därför bedöms där.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Målet uppfylls dels inom VFU-kurserna som alla är förlagda till ämnena, dels inom UVK där målet behandlas i kurser inom specialpedagogik och bedömning och betygsättning. Målet säkerställs genom examination. Ett utvecklingsområde är att tydligare integrera moment där studenter i praktiken får lära sig att planera undervisning för elever med olika behov, så som vuxna elever, elever med inlärningssvårigheter eller de med särskild begåvning. Att även säkerställa att VFU-handledaren har tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, framför allt för att handleda studenten och ha tillräckligt goda kunskaper i bedömning av studentens prestationer under VFU för att studenten ska få ett rättvist omdöme, är ytterligare ett område som bedömargruppen anser behöver utvecklas i utbildningen. UVK bidrar tydligt till att uppfylla detta mål men kan inte ensamt tillgodose hela målet då delar av målluppfyllelsen sker i ämnena, i synnerhet inom VFU.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Målet behandlas i kurser inom UVK och VFU och säkerställs genom examination. Det finns en tydlig progression och särskilt positivt är den satsning lärosätet gjort inom området hållbar utveckling.

Ett jämställdhetsperspektiv finns väl integrerat i utbildningen och behandlas i kurser, kurslitteratur och som perspektiv för analys i en hemtentamen. Litteraturlistor granskas utifrån könsfördelning och lärosätet har god uppsikt över hur könsfördelningen ser ut. En styrka i utbildningen är att lärosätet arbetar med att få studenterna medvetna om hur elever kan behandlas olika beroende på kön, för att sedan kunna uppmärksamma och motverka detta i sitt eget framtida yrkesliv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande och det finns formaliserade strukturer och tillvägagångssätt för att följa upp och utveckla utbildningens innehåll, utformning och genomförande, liksom examination. Kursvärderingar görs, men ett utvecklingsområde är att tydligare återkoppla vilka förändringar som görs till följd av dessa till studenterna. Ett annat utvecklingsområde är att fortsätta arbeta för att fler besvarar de kursvärderingar som görs då svarsfrekvensen är låg. Det pågår ett arbete för att ytterligare följa upp VFU i samverkan med skolhuvudmännen, vilket bedömargruppen ser som positivt för att utveckla och stärka uppföljningen av utbildningen. Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid. Analyser av kvarvarar görs

och lärosätet har arbetat med att minska avhopp, vilket bedömaregruppen ser som positivt. Det finns även olika stödåtgärder för de studenter som behöver det.

Studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande och finns representerade i formella påverkans- och beslutsorgan. Studenterna bjuds även in till olika råd och träffar och deras åsikter från kursvärderingar tas omhand.

Motivationsintervjuer ska testas under hösten 2019 för att stärka och motivera studenterna, vilket bedömaregruppen ser som ett gott exempel på hur lärosätet arbetar med att på olika sätt öka studentinflytandet. Att utveckla de mer informella möjligheterna till påverkan, till exempel genom att kontakta lärare efter undervisning, ser bedömaregruppen som ett utvecklingsområde.

Utbildningen är användbar och ger studenten verktyg för att möta förändringar i arbetslivet. Ett gott exempel på detta är den planerade kursen om språk- och kunskapsutvecklande arbete som riktar sig mot andraspråksinläring. Lärosätet ger exempel på samverkan med olika företrädare för VFU vilket bedömaregruppen ser som goda exempel på samverkan med det omgivande samhället. Ett ytterligare gott exempel är en kurs om hållbar utveckling, vilken utformats i samarbete mellan olika aktörer.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga/konstnärliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är inte adekvat och står inte i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Fördelningen mellan vetenskaplig och konstnärlig personal på lektornivå och högre befattning är 50–50 procent och adjunkterna utgör två tredjedelar av personalen. Fördelningen av adjunkter med och utan bildlärarexamen, är 60–40 procent. Många har erfarenheter som lärare från grundskola, gymnasieskola och folkhögskola, men den vetenskapliga ämnesdidaktiska kompetensen brister. De flesta lärare är även verksamma konstnärer. Kombinationen att både vara bildlärare och konstnär ger enligt bedömaregruppen goda förutsättningar för en välbalanserad utbildning. Det tillför att aktuella konstnärliga projekt, erfarenheter och kvaliteter kan berika utbildningen. De flesta av lärarna har genomgått högskolepedagogiska kurser, vilket bedömaregruppen finner positivt.

Genom att betona den konstnärliga inriktningen i utbildningen får den vetenskapliga ämnesdidaktiska och utbildningsvetenskapliga kompetensen mindre utrymme, vilket bedömare ser som en brist. Kopplingen mellan utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) och ämne- och ämnesdidaktiska studier verkar vara svag. Den allmändidaktiska och vetenskapsteoretiska utbildningen bedrivs inom UVK-kurserna och det ämnesrelaterade innehållet är förlagt till verksamhetsförlagd undervisning (VFU) och det självständiga arbetet. Hur de olika delarna integreras är otydligt för bedömaregruppen. Den svaga kopplingen förstärk troligen av att ingen från lärarlaget i bild är verksamma inom UVK. Bedömaregruppen anser att en integrering av såväl utbildningsvetenskap, ämnesdidaktik som ämnesstudier ska vara rådande, att så är fallet framgår inte av det samlade underlaget.

Den strukturella inriktningen vid institutionen, där en konstnärlig betoning dominerar på bekostnad av det vetenskapliga ämnesdidaktiska, är enligt bedömargruppen olycklig. En balans mellan dessa ska finnas representerad inom både lärarnas kunskapsområden och inom deras akademiska kompetens. Även om det vid intervjuerna framkom synpunkter om att balansen mellan den konstnärliga och vetenskapliga kompetensen är god, kvarstår bedömningen att det saknas disputerad personal med ämnesdidaktisk inriktning mot bildämnet. Trots att det enligt självvärderingen pågår ett utvecklingsarbete utifrån breddning av bildforskningsfältet för att stärka den vetenskapliga grunden i utbildningen, anser bedömargruppen att det inte är tillräckligt.

Bedömargruppen rekommenderar institutionen att intensifiera arbetet med att stärka den vetenskapliga ämnesdidaktiska kompetensen och att införliva detta i den långsiktiga planeringen av kompetensförsörjningen, för att skapa bättre förutsättningar för studenterna att kunna genomföra utbildningen. Bedömargruppen anser att fördelningen och balansen mellan lärarkompetenserna brister. I självvärderingen framkommer det inte något om personalförsörjning på lång sikt. Vid intervjuerna hänvisades kompetensförsörjningen på sikt till försörjningsplanerna inom fakulteten. En rekommendation är också att stärka samverkan mellan personal inom utbildningens olika delar.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig/konstnärlig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Utbildningsmiljön samverkar med andra institutioner och personalen deltar i konferenser och i relevanta nätverk för en välfungerande vetenskaplig, konstnärlig och professionsinriktad miljö. En styrka är att forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning (CUL) samverkar med Högskolan för scen och musik (HSM) och med BVK inom Högskolan för design och konsthantverk om forskarutbildningsämnet estetiska uttrycksformer med inriktning mot utbildningsvetenskap. Detta kommer utbildningen till del genom att CUL-doktorander deltar i undervisningen, vilket bidrar till goda samband mellan forskning och utbildning. Bedömargruppen ser också att den nya licentiatforsarskolan som beskrivs i självvärderingen kan stärka sambandet mellan forskning och utbildning ytterligare. De forskningsområden som finns företrädda inom institutionen bildar en komplex karta av relevanta kunskapsområden. Studenterna får ta del av forskning genom att till exempel delta i fredagsföreläsningar med interna och externa inbjudna forskare och genom aktuell kurslitteratur. I beskrivningen av verksamheten betonas däremot den konstnärliga och kulturella delen, till exempel med utställningsverksamhet för studenterna.

Självvärderingen nämner inte vilken tillgång utbildningen har till funktionella lokaler. Utbildningen har infört "verkstadsveckor" när studenterna får tillgång till verkstäder. Detta framstår för bedömarna som en alltför marginell förbättring mot bakgrund av den kritik som framkom under intervjuerna om avsaknaden av verkstäder som är lämpade för bildlärarundervisning. Det nämndes även att studenterna framöver ska kunna använda konsthögskolan Valands verkstäder. Bedömargruppen ser en svaghet i studenternas tillgång till verkstäder och bedömer att det kan bli svårigheter med att samutnyttja lokaler tillsammans med andra utbildningar. Bedömargruppen rekommenderar att utbildningen aktivt och skyndsamt verkar för att få fram eller i högre grad tillgängliggöra funktionella verkstäder för bildstudenterna.

Trots dessa svagheter bedöms miljön som tillräcklig för att säkerställa ett nära samband mellan forskning och utbildning.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Sammantaget ser bedömarna en diskrepans vid bedömningen av utbildningen och studenternas självständiga arbeten. De självständiga arbetena utgör ett viktigt underlag för bedömningen av studenternas fördjupade och väsentligt fördjupade kunskaper inom delar av ämnesstudiernas huvudområde. Flera av de självständiga arbetena bedömts ej uppfylla målet. Bedömargruppen anser därmed att måluppfyllelsen inte kan sägas vara entydig, och identifierar här både styrkor och svagheter.

Vid institutionen samläser studenterna med inriktningen mot årskurs 7–9 med gymnasieinriktningen i tre kurser på grundläggande nivå. Där skapas den grund av kunskaper som en bildlärare behöver i sin yrkesprofession, oavsett inriktning. Samläsningen är en styrka för det gemensamma lärandet med större studentgrupper och en kritisk massa i utbildningen. Samtidigt ställer samläsning extra krav på lärarnas kompetens och på att kunna anpassa studierna gentemot de olika målgrupperna. Att anpassa undervisningen efter elevgrupperna är eftersträvänsvärt, och enligt självvärderingen har ett utvecklingsarbete inom bilddidaktik påbörjats i lärarkollegiet med inriktning mot det stadiespecifika, vilket bedömargruppen ser som positivt.

Studenterna får undervisning i grundläggande mediespecifika tekniker. Lärosätet redogör i självvärderingen även för flera nedslag i utbildningen som tar upp innehåll kopplat till lärares framtida yrkesliv, exempelvis historik, grundläggande teorier och begrepp, bildanalys, regelverk och kursplaner. Studenterna arbetar också med dokumentation för att uppmärksamma beprövad erfarenhet. Positiva exempel framkommer, som i arbetet med ett moment knutet bland annat till lagar, regler, identitet och etik. Här används konstnärlig gestaltning som undersökande metod. En uppgift om makt knyts till litteratur och lektionsförslag. Examination sker genom muntliga seminarier, reflekterande och dokumenterande blogg samt bedömningsmatriser.

Enligt självvärderingen tränar studenterna både digital kompetens och skrivande genom ett arbete med en blogg. Vid intervjuerna sägs examinationen av bloggarna ske på varierande sätt, och att bloggen examinerar delmål, inte hela kursmål. Även om forskning och utvecklingsarbete i självvärderingen sägs knyta an till bloggarna och övningarna, framkom i intervjuerna att bedömningen ofta stannar vid individuella erfarenheter och reflektioner och därmed blir mindre adekvat. Bedömargruppen ifrågasätter inte bloggarnas funktion men rekommendera utbildningen att omarbeta och förtydliga riktlinjerna och syftet med bloggarna och kraven vid examination.

När det gäller väsentligt fördjupade kunskaper finns det inslag som är tänkt att leda till ytterligare fördjupning och breddning i förhållande till examensmålet. Studenterna arbetar med att formulera

frågeställningar, välja metod och argumentera för dessa i relation till forskningsmetoder inom utbildningsvetenskaplig forskning. Studenterna tränas även i att tolka och värdera forskningsresultat genom föreläsningar och seminarier. Examination sker genom en egen kort vetenskaplig artikel och en begreppsordbok som båda redovisas muntligt. Det presenteras också en lista med förväntade studieresultat (FSR) utöver exemplen som omfattar kombinationer av ämneskunskaper i bild och läraryrket.

Jämfört med bedömningarna av studenternas självständiga arbeten är ovanstående beskrivning av utbildningen inte helt trovärdig. Beskrivningen borde borga för en god utbildning som möjliggör och säkrar en hög måluppfyllelse. Det speglas inte i bedömningen av de självständiga arbetena. Enligt bedömargruppen visar en tredjedel av de granskade självständiga arbetena på god fördjupning i ämneskunskaperna som är relevanta för yrkesutövningen och väl förankrade i aktuell internationell och nationell forskning. Men majoriteten av arbetena brister och visar inte måluppfyllelse i ämneskunskap som har yrkesrelevans, och det saknas insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. De utgår genomgående från konstnärlig forskning och inte vetenskaplig, där resultaten enbart tar hänsyn till studentens egen person och process. Texterna behandlar inte hur transformering av konstnärskunskaper till bildundervisningen ska genomföras.

Utifrån listade FSR framgår att studenterna skriver tre arbeten. Om de självständiga arbeten som bedömargruppen tagit del av utgörs av arbete nummer tre, kan det till viss del förklara kritiken, eftersom inget FSR för delarbete tre omfattar någon aspekt av målet.

Bedömargruppen rekommenderar således institutionen att göra en översyn av balansen mellan utbildningens konstnärliga och vetenskapliga delar. Detta för att säkerställa närheten till läraruppdraget och i högre grad förvalta de goda förutsättningarna som anges. Om de avslutande självständiga arbetena fortsättningsvis inriktas mot yrkesutövningen och professionsområdet och inte som idag endast mot konstnärlig forskning, kan sambandet mellan konstnärlig grund, ämnesdidaktisk samt utbildningsvetenskaplig teori och metod stärkas.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Utbildningen beskriver i självvärderingen att måluppfyllelsen delvis säkras inom UVK och delvis inom det självständiga arbetet. Här anger institutionen utbildningens utmaning: att få de olika delarna av utbildningen att hänga samman. Bedömargruppen instämmer i behovet av det utvecklingsarbete som har identifierats i självvärderingen, att det är nödvändigt för studenterna att bättre kunna behärska både kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder. På ett trovärdigt sätt pekar detta ut en medvetenhet om betydelsen av vad lärosätet behöver förbättra. Lärosätet argumenterar samtidigt för att kvantitativa metoder även ingår i visuella metoder, men hur de konkret kan arbeta med frågan framgår inte av det samlade bedömningsunderlaget.

Självvärderingen beskriver att studenterna gör en forskningsöversikt och tränar vetenskapligt skrivande samt tar ställning till etiska frågor. De lär sig värdera och bedöma sin egen insats i "relation till ämnets huvudområde, komplexa frågeställningar och medstudenternas självständiga arbeten". Metoder som omnämns är i hög grad gestaltande. Relationen mellan det medieneutrala och

mediespecifika ingår som en viktig del av utbildningen, vilket bedömarna betraktar som en styrka. Det medger en pågående progressiv diskussion mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, vilket behandlas på många sätt genom hela utbildningen. Bedömargruppen ser också en styrka i att studenterna får arbeta fram egna problemformuleringar för att sedan undersöka dem med relevanta metoder.

Utbildningen anses av bedömarna kunna säkra måluppfyllelse. Däremot visar bara hälften av de självständiga arbetena på en hög måluppfyllelse. Dessa arbeten visar genomgående på fördjupad kunskap om vetenskapsteori och godtagbar kunskap om olika forskningsmetoder även om kvalitativ forskning dominerar. Här finns även en väl utvecklad och balanserad relation mellan konst och vetenskap samt beprövad erfarenhet. Utmärkande för de arbeten som har brister är ylig teoretisk kunskap, bristande kunskap om olika forskningsmetoder, analyser som saknar stöd i den genomförda studien eller i teorin, avsaknad av ämnesdidaktiskt perspektiv samt att ett elev- och skolperspektiv dessutom är frånvarande.

Bedömningen av de självständiga arbetena visar behovet av det utvecklingsarbete som institutionen har initierat och att utöka det till att omfatta fler punkter än bara kvantitativa metoder inom visuell forskning. Främst gäller det vikten av att aktivt behandla en vetenskapligt förankrad ämnesdidaktik samt anknyta till utbildningsvetenskap och allmäntdidaktik i den utbildning som är förlagd till bildläraresinstitutionen. Det skulle komplettera den konstnärliga inriktningen till att även omfatta utbildningsvetenskap och dess relevanta metoder.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

I självvärderingen framhålls att målet framför allt behandlas i kurserna inför det självständiga arbetet och under sista delen av den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), men även generellt utbildningsvetenskapligt och ämnesdidaktiskt inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK). I sina självständiga arbeten förväntas studenterna utgå från frågeställningar som är knutna till ett ämnesdidaktiskt eller utbildningsvetenskapligt forskningsfält. Lärosätet tillskriver sig en kritisk medvetenhet om att strukturen runt hela utbildningen särskiljer de allmänna och ämnesspecifika delarna och att det är problematiskt. Inriktningen på kurserna inför skrivandet av det självständiga arbete har därför omarbetats från ett strikt ämnesfokus till ett ämnesdidaktiskt fokus, en åtgärd som bedömargruppen ser som både positiv och nödvändig.

Lärosätet fäster även vikten av att studenterna tränas i reflektion och kritiskt granskande av den egna lärprocessen. Detta sker genom metoderna dokumentation och blogg. Det senare är en arbetsform som, från vad som framkom under intervjuerna, kan behöva reformeras till exempel genom tydligare kravspecifikationer och bedömningsgrunder, eftersom synpunkter om att lärarnas personliga tyckande vid bedömning framstod som dominerande utifrån intervjuerna. Ur självvärderingen framkommer enligt bedömargruppen även en styrka inom utbildningen, att de aktivt

arbetar med digitalisering och bilder, vilket har beröringspunkter med elevernas bildhantering, upphovsrätt och bedömning och utvecklingsarbeten i skolan.

Eftersom måluppfyllelsen i hög grad finnas inom kurserna inför det självständiga arbetet, ska ovanstående jämföras med bedömningen av studenternas arbeten. Hälften av de självständiga arbetena bedöms nå hög måluppfyllelse. I arbetena vävs i olika grad den konstnärliga gestaltande delen samman med utbildningsvetenskap och bidrar till att utveckla yrkesverksamheten, ämnesdidaktiken och kunskapsutvecklingen. Den knyter också an till ett elevperspektiv. De övriga arbetena utmärks av låg yrkesrelevans, brister i kritiskt eller reflekterande förhållningssätt, normativitet samt svagt elevperspektiv och avsaknad av ett ämnesdidaktiskt perspektiv. Genomgående för dessa arbeten är också att konstnärliga forskningsmetoder dominerar och ett utbildningsvetenskapligt och det ämnesdidaktiska perspektivet är frånvarande.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Utifrån självvärderingen var det något oklart var UVK- och VFU-kurserna låg i förhållande till ämnesstudierna, men detta förtydligades vid intervjuerna. Efter intervjuerna anser därför bedömargruppen att kursstrukturen inom UVK och VFU ger ett genomtänkt intryck och att examinationerna har en progression. I självvärderingen finns en beskrivning av att ämnesdidaktiken behandlas och examineras i bildkurser, till exempel genom lektionsplaneringar.

Lärosätet framhåller att ett pågående utvecklingsområde är att följa upp och integrera UVK-kursernas allmändidaktiska innehåll och knyta UVK-kursernas kunskapsinnehåll till bildkurserna, för att möjliggöra diskussioner vid utbildningen om allmändidaktiska konsekvenser för ämnesdidaktiken, gruppdynamiska processer, etik och mångfald. Bedömargruppen ser ett behov av att intensifiera integreringen av det allmändidaktiska perspektivet, eftersom måluppfyllelsen är central för studenternas kommande yrkesutövning.

Av underlagen framgår inte hur transformeringen av det konstbaserade kunskapsområdet sker, från konstnärlig forskning till en ämnesdidaktisk kunskap för yrkespraktiken. Inga konkreta exempel ges för hur studenterna stöds i möjlighet att genomföra detta. Att kunna använda teorier och metoder inom konstbaserad kunskap tillsammans med en ämnesdidaktiskt och ett utbildningsvetenskapligt perspektiv inom undervisning är centralt för undervisning och lärande inom de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser. Fördjupningskurser ges dock som behandlar de frågeställningar som målet omfattar. Trots svagheter när det gäller innehåll kring ämnesdidaktik och metodik anser bedömarna att måluppfyllelsen säkras, men ett utvecklingsområde för lärosätet är att aktivt arbeta för att ämnesdidaktik och metodik ska vara en integrerad del av ämnesstudierna.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den

pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Måluppfyllelsen hanteras framför allt i VFU-kurserna men berörs även inom UVK. Inom bild bidrar ämneskurserna med bland annat med VFU-kurs 1, styrdokument, VFU 2 ämnesdidaktik och VFU 3 planering av bildundervisning. I VFU-kurs 4 fokuserar studenterna på bildämnet och dess pedagogiska, didaktiska och metodiska kunskaper. En styrka som bedömarna där ser är den progression och tydliga struktur som VFU-kurserna innehåller. Vid intervjuerna framkom att strukturen inom VFU-kurserna är ett resultat av programrådets arbete.

Praxiskunskaper och erfarenheter måste däremot även finnas inom ämnesutbildningen, en integrering som gör ämnesstudierna relevanta. Här ställer sig bedömargruppen frågande till om institutionen tar tillräckligt ansvar för ämnesinnehållet i VFU-kurserna, eller om ansvaret vilar för tungt på programrådets struktur. Vid intervjun framkom ett glapp mellan informationen om innehållet i de välplanerade VFU-kurserna och hur de sedan praktiskt iscensätts. Även om styrdokumentet i hög grad omfattar hur VFU ska genomföras så brister själva genomförandet, vilket framgår intervjuerna. Framförallt ställer sig bedömargruppen kritisk till hur transformeringen av den konstbaserade kunskapen till tillämpbar kunskap i skolans undervisning sker. Den kunskapen är centralt för att kunna planera, genomföra, utvärdera samt utveckla undervisningen och den pedagogiska verksamheten. Utifrån detta ser bedömargruppen sammantaget brister i uppfyllande av målet när det gäller att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Enligt självvärderingen ingår jämställdhet som ämne i de flesta VFU-kurserna, och lärosätet exemplifierar även en integrering utifrån arbetet i några bildkurser. Till exempel ingår det i en skriftlig examination att reflektera utifrån värdegrundsarbete, normkritik och demokrati om erfarenheter från praktiken. Självvärderingen tar även upp kurslitteratur där jämställdhet uttryckligen förekommer. Enligt intervjuerna får studenterna i en bildkurs studera och reflektera över rättsliga perspektiv, bedömning och betygssättning samt värdering kopplade till ämnet i relation till jämställdhet, vilket bedömargruppen ser som positivt. Däremot framkom det även vid intervjuerna att det saknas kunskap om hur ett jämställdhetsperspektiv aktivt kan bedrivas i skolan, det vill säga verktyg som studenten aktivt kan arbeta med. Bedömargruppen ser det som ett utvecklingsområde.

Enligt självvärderingen pågår kollegiala samtal som tar upp frågor om jämställdhet, och under 2018 höll fakulteten bland annat en workshop om breddad rekrytering. Samtidsdebatten om #metoo uppmärksammades aktivt av flera lärare på utbildningen, bland annat med en performance som genomfördes på en personaldag för hela institutionen. Vid lärosätet genomförde hela ämneslärarprogrammet en anonym studentenkät 2017 i samband med #metoo. Av 182 svarande var 6 studenter missnöjda och 35 studenter måttligt nöjda. Trots relativt positiva svar togs en ny konkret handlingsplan för jämställdhetsintegrering fram. Lärosätet har även en handlingsplan för diskrimineringsärenden under VFU. Bedömargruppen är positiv till båda åtgärderna.

Ett utvecklingsarbete har också genomförts med att studera hur antagningsprovet kan förändras för att nå bredare studentgrupper. Arbetet fortsätter med bearbetningar av tilltal och utformning av

arbetsproverna, vilket bedömggruppen anser är ett intressant angreppsperspektiv på rekryteringsfrågor. Ingen förändring har ännu uppnåtts, utan det är fortfarande 80 procent kvinnor och 20 procent män samt få studenter med annan bakgrund än etniskt svensk.

Inom ämnet ingår ett normkritiskt perspektiv i kursen *Bild fördjupning 6 och 8*, där även jämställdhet tillsammans med demokratiuppdraget och andra perspektiv bearbetas som centrala delar av yrkesprofessionaliteten. Hur ämnesundervisningen rent konkret arbetar med kön och jämställdhetsperspektivet i relation till visuella kunskapsformer som färg, form och representation framkommer dock inte. Vid intervjuerna gav lärosätet exempel på undervisning där makt och intersektionalitet tematiseras, något som även bearbetas genom bildanalyser, och menade att ämnet är angeläget att arbeta med. Bedömggruppen anser dock att bedömningsgrunden är tillfredställande.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

I självvärderingen framträder ett tydligt system för kvalitetsarbete, utvärdering och uppföljning vid lärosätet. Utifrån identifierade utvecklingsområden inom programrådets fokusgrupper presenteras de för Samordningsnämnden för lärarutbildningen (SOL) för att i dialog med institutionerna komma fram till konkreta åtgärdsplaner. Exempel ges även på kvalitetsutveckling vilket anges ha skett med utformningen av en ny kurs om hållbar utveckling. Kursen är obligatorisk för samtliga lärarstudenter.

Även kurserna inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) följs upp systematiskt i form av kursrapporter. Där identifierar lärosätet ett utvecklingsområde om att de medverkande skolhuvudmännen och VFU-skolorna ska vara mer delaktiga. Lärosätet har utvecklat organisationen för kvalitetsuppföljning som åtgärdar problemet genom att de olika programmen har VFU-samverkansgrupper med representanter från lärosätet och medverkande skolhuvudmän. Ett uttalat syfte med VFU-samverkansgrupperna är också att stärka kopplingen mellan den högskoleförlagda delen och den verksamhetsförlagda delen av utbildningen. Bedömggruppen ser positivt på dessa insatser.

En svag länk som lärosätet tar upp är den låga svarsfrekvensen på studenternas enkätsvar. Åtgärder har satts in för att öka deltagande, till exempel utveckling av schemaläggning av enkäterna, införandet av muntliga utvärderingar samt en programdialog i mitten och en enkät i slutet av utbildningen. Bedömggruppen anser därmed att lärosätet aktivt arbetar för en ökad svarsfrekvens. Programrevideringar sker löpande, bland annat utifrån programrådets förslag. Kvalitetsuppföljning sker också löpande med VFU-skolor i samråd med programstudievägledare som även har hand om olika stödfunktioner för studenterna. Återkoppling till studenterna sker via studentrepresentanterna i råden och studentkåren. Utöver detta framhåller lärosätet att studenterna har muntliga och skriftliga utvärdering med den kursansvariga och ytterligare en ämnesutvärdering under sista terminen. Återkoppling sker då till lärarlaget, studierektorn och den ämnesansvariga.

Vid intervjuerna framkom kritik mot att återkopplingen till studenterna fungerar dåligt. Bedömggruppen anser att utbildningen och lärosätet bör åtgärda det, utöver att arbeta med att öka

svarsfrekvensen. Bedömargruppen anser att aktiv återkoppling på sikt kan påverka svarsfrekvensen positivt.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Enligt självvärderingen verkar institutionen för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid. Programrådet tar initiativ till åtgärder som förväntas underlätta för studenterna att genomföra sina studier inom utsatt tid. Ett exempel på detta är en revidering av behörighetskraven för programmets gemensamma kurser. I revideringen beaktades förbättrad information till studenterna om deras möjlighet till omexamination och studieuppehåll, dessutom ett förtydligande av progressionen mellan programmets olika kurser.

Bedömargruppen anser att det är positivt att lärosätet gör en ämnesutvärdering sista terminen med studenterna. Synpunkterna sammanställs av den ämnesansvariga och återkopplas till lärarlaget och studierektorn. Detta skapar en överblick över studiegången och hur den fungerar. Lärosätet beskriver i självvärderingen de stödfunktioner som finns för studenter med olika funktionsvariationer. De följs också upp av den ämnesansvariga och forum med möjlighet att upprätta alternativ studiegång. Studenter med dyslexi har tillgång till olika stödfunktioner och till exempel inläst kurslitteratur.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärarna arbetar aktivt med att uppmuntra studenterna att delta i de beslutande organ där de kan vara med och utveckla utbildningen. Utbildningen ger också information om kontaktpersoner och studievägledare till studenterna. Studentrepresentanter utses till kollegiemöten som hålls ett par gånger per termin. I självvärderingen anges att studentkåren träffar prefekten och att studenterna har representanter i råd, arbetsmiljögrupper och vid rekrytering. Vid intervjuerna framkom dock kritik mot lärosätet och ett intresse att lyssna och återkoppla på kritiska synpunkter som studenterna har fört fram. De programansvariga vid lärosätet uppges dock ha mottagit kritiken på ett positivt sätt.

Lärosätet nämner de utmaningar som finns med att få studenter intresserade att delta. Informella forum iscensätts enligt självvärderingen av lärarlaget för bättre kontakt med studenterna. Forumen ordnar gemensamma aktiviteter, bland annat som frukostar där lärare och studenter umgås informellt. Bedömargruppen är positiv till dessa initiativ och uppmanar samtidigt lärosätet att utarbeta fler forum i samarbete med studenterna.

Enligt självvärderingen fick studenterna möjlighet att aktivt delta vid kursrevideringen 2017 genom representanter och i informella sammanhang. Studievägledarna vid utbildningen ordnar också Ämnets dag som omfattar gemensamma föreläsningar. År 2017 var temat normkritik och 2018 digitalisering, i samverkan med slöjdämnet.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevanta samverkan sker med det omgivande samhället.*

Enligt självvärderingen sker samverkan internt inom lärosätet, där ett exempel är den programgemensamma kursen *Hållbar utveckling med människan i centrum*. Extern samverkan mellan bildlärarutbildningar sker med Aalto universitet, Aalborg och Umeå universitet. Utbildningen är medlem i InSEA (International Society for Education through Art) och samarbetar även med lärarutbildningar på Färöarna genom lärar- och studentutbyte. Placeringar inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) har även skett i Tokyo och Köpenhamn. Studenter, gamla som nya, har varje år nätverksträffar med inbjudna föreläsare och samtal om aktuella ämnen med bland annat politiker, Skolverket och konstnärer. Lärosätet har också byggt upp ett kontaktnät genom en Facebookgrupp med över 1 000 aktiva bildlärare.

Institutionen har i samarbete med Skolverket utvecklat de nationella bedömningsstöden i bild för grundskolans inriktning mot årskurs 4–6 och 7–9. Då deltog även lärare ute i skolorna och alumner. Samarbetet med Angeredsgymnasiet har förutom VFU-placeringar inneburit produktion av kartläggningmaterial för nyanlända och förberedelseklasser. Även detta har skett i samverkan med Skolverket.

Utvecklandet av bedömningsstödet ser bedömargruppen som positivt och därutöver även arbetet och utvecklingen av den gemensamma kursen om språk och kunskapsutveckling knutet till andraspråk och flerspråkighet för att stärka studenternas kompetens att arbeta med elever från andra länder. Vid intervjuerna framkom det att lärosätet kommer att behandla flerspråkighet inom en kärnkurs under en temavecka hösten 2019.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Bedömningsgrunden personal är inte tillfredsställande eftersom bedömargruppen kan konstatera en obalans mellan lärarkompetenserna. Genom att betona den konstnärliga inriktningen i utbildningen får den vetenskapliga ämnesdidaktiska och utbildningsvetenskapliga kompetensen mindre utrymme, vilket bedömare ser som en brist. Bedömargruppen rekommenderar utbildningen att stärka den vetenskapliga ämnesdidaktiska kompetensen och att införliva detta i den långsiktiga planeringen av kompetensförsörjningen.

Det finns en tillfredsställande utbildningsmiljö med samband mellan utbildning och forskning. Utbildningen samverkar med andra institutioner, deltar i konferenser och olika nationella och internationella nätverk samt samverkar med en forskarskola. Det finns en svaghet när det gäller studenternas tillgång till egna verkstäder och att det kan bli svårigheter med att samutnyttja lokaler

tillsammans med andra utbildningar. Bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att aktivt verka för egna funktionella verkstäder.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls inte. Undervisningen omfattar många olika tekniker som utifrån beskrivningarna borgar för en god utbildning. Men bedömare ser en diskrepans vid bedömningen av utbildningen och studenternas självständiga arbeten. De självständiga arbetena utgör ett viktigt underlag för bedömningen av studenternas fördjupade och väsentligt fördjupade kunskaper inom delar av ämnesstudiernas huvudområde. Flera av de självständiga arbetena har bedömts ej uppfylla målet. Bedömaregruppen rekommenderar institutionen att göra en översyn av balansen mellan den konstnärliga och vetenskapliga inriktningen på utbildningen och att säkerställa närheten till läraruppdraget, för att förvalta de goda förutsättningarna som kommit fram.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Bedömaregruppen anser att utvecklingsarbetet som pågår med att stärka studenternas kunskaper i kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder är positivt. Relationen mellan det medieneutrala och mediespecifika ingår som en viktig del av utbildningen, vilket bedömare betraktar som en styrka. Det medger en pågående progressiv diskussion mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, vilket behandlas på många sätt genom hela utbildningen. Ytterligare en styrka i att studenterna får arbeta fram egna problemformuleringar för att sedan undersöka dem med relevanta metoder. Ett utvecklingsområde är att relevanta vetenskapliga metoder även bör behandlas i den ämnesförlagda utbildningen och därmed komplettera den konstnärliga inriktningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Måluppfyllelsen sker framför allt inom kurserna inför det självständiga arbetet där studenterna ska utgå från frågeställningar som är knutna till ett ämnesdidaktiskt eller utbildningsvetenskapligt forskningsfält. Studenterna tränas i reflektion och kritiskt granskande av den egna läroprocessen genom metoderna dokumentation och blogg. Utbildningen arbetar också aktivt med digitalisering och bilder, vilket har beröringspunkter med elevernas bildhantering, upphovsrätt och bedömning och utvecklingsarbeten i skolan. Bedömaregruppen rekommenderar dock lärosätet att se över balansen mellan konstnärlig och utbildningsvetenskaplig forskning och förankring i skolans verksamhet.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Måluppfyllelse sker bland annat genom VFU-kurserna och kurser inom UVK. VFU har en tydlig struktur och progression och ytterst är ämnesinstitutionen ansvarig för dessa. Det finns också exempel på hur ämnesdidaktiken behandlas och examineras i bildkurser genom lektionsplaneringar. Trots svagheter när det gäller tydligt innehåll kring ämnesdidaktik och metodik anser bedömare att måluppfyllelsen säkras, men ett utvecklingsområde för lärosätet att aktivt arbeta för att ämnesdidaktik och metodik ska vara en integrerad del av ämnesstudierna samt intensifiera integreringen av det allmäntdidaktiska perspektivet.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls inte. Det finns ett glapp mellan informationen om innehållet i de välplanerade VFU-kurserna och hur de sedan praktiskt iscensätts. Bedömare ställer sig frågande till hur transformeringen av det konstnärliga kunskapsområdet sker, från konstnärlig forskning till en

ämnesdidaktisk kunskap för yrkespraktiken. Det är något som inte konkret framkommer i underlagen, vilket föranleder omdömet bristande måluppfyllelse när det gäller att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande.

Ett jämställdhetsperspektiv ingår i de flesta VFU-kurserna och utbildningen ger exempel på en integrering utifrån arbetet i några bildkurser. I en bildkurs studeras och reflekteras över rättsliga perspektiv, bedömning och betygssättning samt värdering kopplade till ämnet i relation till jämställdhet, något bedömggruppen ser som positivt. Det saknas dock moment som ger studenterna verktyg för att bedriva ett aktivt jämställdhetsarbete i skolan. Bedömggruppen ser det som ett angeläget utvecklingsområde för utbildningen men anser ändå att jämställdhetsperspektivet är tillfredställande.

Det finns ett tydligt system för kvalitetsarbete, utvärdering och uppföljning vid lärosätet. Utifrån identifierade utvecklingsområden inom programrådets fokusgrupper presenteras de för Samordningsnämnden för lärarutbildningen (SOL) för att i dialog med institutionerna komma fram till konkreta åtgärdsplaner. Dessutom arbetar lärosätet aktivt med VFU-samverkansgrupper för att stärka kopplingen mellan den högskoleförlagda delen och den verksamhetsförlagda delen av utbildningen. Institutionen verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid genom att programrådet tar initiativ till åtgärder som förväntas underlätta för studenterna att genomföra sina studier.

Institutionen arbetar även aktivt med studentmedverkan. Lärosätet nämner de utmaningar som finns med att få studenter intresserade av att delta. Därför uppmanar bedömggruppen lärosätet att utarbeta fungerande forum för samtal, och ser positivt på det lärosätet redan iscensatt för att få bättre kontakt med studenterna.

Institutionen har i samarbete med Skolverket utvecklat de nationella bedömningsstöden i bild för grundskolans inriktning mot årskurs 4–6 och 7–9. Då deltog även lärare ute i skolorna och alumner. Samarbetet med Angeredsgymnasiet har förutom VFU-placeringar inneburit produktion av kartläggningsmaterial för nyanlända och förberedelseklasser. Samverkan pågår både nationellt och internationellt med andra bildlärarutbildningar och forskningsnätverk.

Lärosäte: Göteborgs universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet dans.

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande

Det finns en ändamålsenlig variation av lärare med hög vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens i den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). En stor andel av lärarna är disputerade, fast anställda och har forskning i tjänsten. Lärarna inom UVK är många och undervisar på relativt låga procentsatser. Att låta lärare undervisa på högre procentandel inom UVK ser därför bedömargruppen som ett utvecklingsområde för lärosätet. Ett gott exempel på hur pedagogisk kompetens utvecklas i utbildningen är det meriteringsprogram lärosätet har för att stärka högskolepedagogisk kompetens. Att låta fler lärare ingå i detta program och att tydliggöra vilka strategier det finns för den övergripande kompetensförsörjningen inom UVK på både kort och lång sikt, ser bedömargruppen som utvecklingsområden. För inriktningen dans har utbildningen tillräckliga förutsättningar i fråga om personal på kort och lång sikt, även om det på längre sikt behövs förstärkning i fråga om vetenskaplig kompetens. Den konstnärliga kompetensen bedöms som hög, liksom den professionsrelaterade. Den pedagogiska kompetensen stärks av att lärare som arbetar inom UVK till övervägande del besitter den. Ett viktigt utvecklingsområde är att ytterligare utöka den vetenskapliga kompetensen i utbildningen, i synnerhet inom danspedagogik. Att söka kompetens utanför Norden ser bedömargruppen som en möjlig strategi.

Det finns en stark vetenskaplig miljö med en rad centrumbildningar och forskargrupper i den utbildningsvetenskapliga kärnan. Den professionsinriktade miljön stärks av forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning där doktorander med tjänst inom skolverksamhet också forskar i ämnen som är av relevans för utbildningen. Att synliggöra den forskning som bedrivs med relevans för utbildningen för studenterna ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är att det finns en tydlig genomgående progression i kurserna. Detta är något lärosätet arbetat mycket med vilket bedömargruppen ser som positivt. Det finns en vetenskaplig, konstnärlig och professionsinriktad miljö inom inriktningen dans. Samarbeten med andra lärosäten och ämnen är många och en förutsättning för att höja kompetensen i utbildningen och för att få en god utbildningsmiljö för studenterna. Studentantalet förväntas nu öka i utbildningen, vilket bedömargruppen ser som positivt. Det bedrivs forskning med relevans för utbildningen och den kommer studenterna till del. Bedömargruppen ser den mångfacetterade tvärkonstnärliga och tvärvetenskapliga miljön som studenterna befinner sig i som en styrka i utbildningen, men att stärka den vetenskapliga miljön för dansämnet är samtidigt ett viktigt utvecklingsområde. Att införa doktorandtjänster inom danspedagogik och att rekrytera ytterligare disputerade ser bedömargruppen som möjliga strategier för att stärka den vetenskapliga miljön.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Utbildningen erbjuder bredd genom de tre genrer som studenterna arbetar med och djupet

nås genom att studenterna får undervisning i dansgestaltning i samtliga sex ämneskurser. De får även kunskaper i danspedagogisk forskning. De har ännu inte skrivit några självständiga arbeten, och därför kan inte några slutsatser dras om hur studenterna visar sina kunskaper där. En styrka är de gemensamma forskningsförberedande kurserna som studenterna läser tillsammans med ämneslärarstudenterna i musik och teater.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Studenterna får i två kurser i UVK möta vetenskapsteorier och metoder. Kunskapen ska därefter fördjupas i ämnena och de självständiga arbetena. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet berörs i kurser inom UVK och examineras också där. Ett utvecklingsområde är att ännu tydligare knyta samman UVK-kurserna till ämnena. Bedömningen blir att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då fördjupningen ska ske i ämnena. De grundläggande kunskaperna i vetenskapsteori och forskningsmetoder får studenterna inom UVK, medan de fördjupade kunskaperna ska utvecklas inom ämnet. Lärosätet förlägger enligt självvärderingen en stor del av de fördjupade kunskaperna i det självständiga arbetet. Därför rekommenderar bedömargruppen lärosätet att se över att både kvalitativa och kvantitativa metoder behandlas och examineras på fördjupad nivå. Eftersom området är under utveckling i de gemensamma forskningsförberedande kurserna anser bedömargruppen att utbildningen sannolikt kommer att möjliggöra och säkerställa att studenterna vid examen kan visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder när de planer och förändringar som lärosäte arbetar med väl är genomförda. Några självständiga arbeten har ännu inte skrivits då utbildningen är så pass nystartad och därför kan inte några slutsatser om hur studenterna visar sina kunskaper där dras. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet utvecklas och examineras inom UVK och VFU.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt över forskningsresultat uppfylls. Bedömargruppen anser att målet nås genom studier i såväl UVK som inom VFU. Att progressionen är tydlig ser bedömargruppen som särskilt positivt. UVK bidrar till måluppfyllelse men fördjupningen sker i ämnena. I inriktningen dans sker en fördjupning och examensmålet behandlas inom ämneskurser som bygger vidare på kurser inom UVK. Det examineras muntligt och skriftligt och det finns enligt bedömargruppen en god variation i hur målet kommer in i de olika kurserna. Några självständiga arbeten har ännu inte skrivits och därför kan inte några slutsatser dras kring hur studenterna visar sina kunskaper där.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls och förmågan är främst förlagd till VFU och ämnena. I UVK-kurserna är fokus i första hand på hur studenterna ska utveckla kunskap om didaktik och ämnesdidaktik och inte på hur de ska utveckla förmågan att tillämpa den. Målet uppfylls inom inriktningen dans där färdigheter och förmågor utvecklas inom VFU och inom ämneskurser. En styrka är att det finns en god koppling mellan teori och praktik, eftersom de högskoleförlagda kurserna lägger grunden för de förmågor som sedan utvecklas under VFU. Målet säkerställs bland annat genom trepartssamtal och en skriftlig VFU-rapport. Eftersom inriktningen dans tydligt säkerställer måluppfyllelse anser bedömargruppen att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Målet uppfylls dels inom VFU-kurserna som alla är förlagda till ämnena, dels inom UVK där målet behandlas i kurser inom specialpedagogik och bedömning och betygsättning. Målet

säkerställs genom examination. Ett utvecklingsområde är att tydligare integrera moment där studenter i praktiken får lära sig att planera undervisning för elever med olika behov, så som vuxna elever, elever med inlärningsssvårigheter eller de med särskild begåvning. Att även säkerställa att VFU-handledaren har tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, framför allt för att handleda studenten och ha tillräckligt goda kunskaper i bedömning av studentens prestationer under VFU för att studenten ska få ett rättvist omdöme, är ytterligare ett område som bedömargruppen anser behöver utvecklas i utbildningen. Målet behandlas i progression inom VFU och ämneskurser. Ett gott exempel på hur alla elevers lärande fokuseras i utbildningen är kursen *Dansgestaltning och ämnesdidaktik för gymnasielärare 2*. Här håller ett danskompani bestående av dansare med olika funktionsvariationer seminarier, där studenterna får reflektera kring vad olika elevgruppers behov kan bestå av. Målet säkerställs genom trepartssamtal och en skriftlig VFU-rapport. Att ytterligare förtydliga examinationen av målet i ämneskurserna ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde, liksom att införa moment som berör psykisk ohälsa i danslärarutbildningen.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Målet behandlas i kurser inom UJK och VFU och säkerställs genom examination. Det finns en tydlig progression och särskilt positivt är den satsning lärosätet gjort inom området hållbar utveckling.

Ett jämställdhetsperspektiv finns väl integrerat i utbildningen och behandlas i kurser, kurslitteratur och som perspektiv för analys i en hemtentamen. Litteraturlistor granskas utifrån könsfördelning och lärosätet har god uppsikt över hur könsfördelningen ser ut. En styrka i utbildningen är att lärosätet arbetar med att få studenterna medvetna om hur elever kan behandlas olika beroende på kön, för att sedan kunna uppmärksamma och motverka detta i sitt eget framtida yrkesliv.

Ett gott exempel är att jämställdhetsperspektivet nu är ett kurskrav i studenternas VFU-rapporter och att det finns kursmoment där jämställdhet ingår. Ett utvecklingsområde är att tydligare lyfta in studenternas förmåga att beakta ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten i utbildningen.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande och det finns formaliserade strukturer och tillvägagångssätt för att följa upp och utveckla utbildningens innehåll, utformning och genomförande, liksom examination. Kursvärderingar görs, men ett utvecklingsområde är att tydligare återkoppla vilka förändringar som görs till följd av dessa till studenterna. Ett annat utvecklingsområde är att fortsätta arbeta för att fler besvarar de kursvärderingar som görs då svarsfrekvensen är låg. Det pågår ett arbete för att ytterligare följa upp VFU i samverkan med skolhuvudmännen, vilket bedömargruppen ser som positivt för att utveckla och stärka uppföljningen av utbildningen. Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid. Analyser av kvarvarar görs och lärosätet har arbetat med att minska avhopp, vilket bedömargruppen ser som positivt. Det finns även olika stödåtgärder för de studenter som behöver det.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande

Studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande och finns representerade i formella påverkans- och beslutsorgan. Studenterna bjuds även in till olika råd och träffar och deras åsikter från kursvärderingar tas omhand.

Motivationsintervjuer ska testas under hösten 2019 för att stärka och motivera studenterna, vilket bedömargruppen ser som ett gott exempel på hur lärosätet arbetar med att på olika sätt öka

studentinflytandet. Att utveckla de mer informella möjligheterna till påverkan, till exempel genom att kontakta lärare efter undervisning, ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande

Utbildningen är användbar och ger studenten verktyg för att möta förändringar i arbetslivet. Ett gott exempel på detta är den planerade kursen om språk- och kunskapsutvecklande arbete som riktar sig mot andraspråksinläring. Lärosätet ger exempel på samverkan med olika företrädare för VFU vilket bedömargruppen ser som goda exempel på samverkan med det omgivande samhället. Ett ytterligare gott exempel är en kurs om hållbar utveckling, vilken utformats i samarbete mellan olika aktörer.

En särskild styrka inom inriktningen dans är de många olika samarbeten och samverkansprojekt som utbildningen är involverad i på lokal och nationell nivå.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Bedömargruppen anser med stöd i lärartabellen och självvärderingen att den vetenskapliga kompetensen är hög och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt. Ett mycket stort antal lärare, cirka 250 stycken, medverkar i kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och i de ämnen som granskas. Lärarna kommer från flera olika institutioner. En stor andel av lärarna är disputerade och har forskning i tjänsten (20–30 procent). Även adjunkter har forskning och/eller kompetensutveckling i tjänsten (15 procent). Bland dessa medverkar cirka 70 lärare inom UVK. En styrka i utbildningen är den höga vetenskapliga kompetensen bland lärarna.

Det finns samtidigt en sårbarhetsproblematik i det faktum att en relativt stor andel av de som är involverade i UVK-kurserna har låg procent i dessa kurser samt att de har sin organisatoriska hemvist på flera olika institutioner. Bedömargruppen konstaterar att detta ställer stora krav på organisation av lärarlagen för att samverkan mellan de olika lärarna ska vara möjlig och för att säkra kontinuitet och kravnivåer. Att fortsättningsvis arbeta för att minska den sårbarheten, liksom att arbeta vidare med samverkan och kontinuitet i lärarlagen, ser bedömargruppen som ett viktigt utvecklingsarbete vid lärosätet.

Trots att den vetenskapliga kompetensen generellt sett är hög, med en stor andel disputerade bland lärarna, finns det enbart två professorer och sju docenter som undervisar i UVK-kurser. Att docenter och professorer i högre utsträckning medverkar i UVK-kurser ser bedömargruppen som ett viktigt utvecklingsområde i utbildningen.

Bedömggruppen anser att de exempel som beskrivs i självvärderingen, som att ämnesstudier inklusive VFU alltid ges vid den institutionsmiljö som har bäst förutsättningar att uppnå bredd och djup i aktuellt skolämne, visar på att det finns en tydlig och väl avvägd struktur i utbildningen. Det är också positivt att den pedagogiska kompetensen i ämnena förstärks genom samverkan med lärare från den utbildningsvetenskapliga fakulteten eller genom adjungering av verksamma lärare. Vid intervjuerna blev det tydligare hur den vetenskapliga respektive den professionsinriktade kompetensen i UVK-kurserna används i utbildningen, och bedömggruppen menar att den används på ett välfungerande sätt genom att kompetenserna för de aktuella områdena direkt kommer studenterna till del.

Den professionsrelaterade kompetensen bland lärarna beskrivs inte i självvärderingen, men intervjuer, lärartabell och kompletterande underlag visar att lärarkompetensen sammantaget är hög. Den professionsrelaterade kompetensen uppges i självvärderingen förstärkas i vissa kurser genom adjungering av verksamma lärare, och bedömggruppen anser att detta sammantaget visar att den professionsinriktade kompetensen håller hög kvalitet.

Den kompletterande lärarlistan visar att det är drygt 70 lärare som tillsammans är involverade i UVK, men av dessa är det bara 9 som har 10 procent eller mer inom UVK. En lärare har 20 procent inom UVK, medan de resterande har olika procentsatser. De flesta är involverade på 2–5 procent.

Utifrån intervjuerna framkom att det finns en medvetenhet om behovet av färre lärare, men med högre procentsatser inom UVK, vilket bedömggruppen ser som positivt och något som bedömggruppen uppmuntrar lärosätet att arbeta vidare med. Det framkom inte av självvärderingen om VFU-handledarna är verksamma i utbildningen eller om de har handledarutbildning, men vid intervjuerna förtydligades att VFU är förlagt till institutionerna och att ansvaret för VFU-handledarnas utbildning är centralt förlagt vid lärosätet.

Utifrån självvärderingen framgår att lärosätet har ett meriteringsprogram för att stärka den högskolepedagogiska kompetensen, vilket bedömggruppen ser som positivt. En rekommendation är däremot att lärosätet även arbetar för att behålla och utveckla alla lärares högskolepedagogiska kompetens genom exempelvis regelbunden fortbildning. Ett utvecklingsområde som bedömggruppen vill lyfta fram är att lärosätet på ett mer genomgripande och tydligt sätt följer upp kompetensutvecklingsbehoven i lärargruppen, samt tydliggör vilka strategier lärosätet har för kompetensförsörjningen på både kort och lång sikt, eftersom detta inte framkom tydligt i självvärderingen och intervjuerna.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Med stöd i självvärderingen och beskrivningen av lärosätets utbildning anser bedömggruppen att lärosätet har en för utbildningen stark vetenskaplig miljö. Lärosätet bedriver forskning med relevans för utbildningen och en rad miljöer och forskningsprojekt beskrivs, till exempel didaktisk klassrumsforskning, fenomenografi, variationsteori och learning study, kritisk utbildningsforskning och ett antal ämnesdidaktiska miljöer som fokuserar på forskningsområden med stor betydelse för

utbildningen. Dessa olika miljöer anser bedömargruppen stärker forskningsanknytningen i alla delar av det utbildningsvetenskapliga området, vilket är en styrka i utbildningen.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att lärosätet tydligare bör synliggöra den forskning som bedrivs med relevans för utbildningen för studenterna. Att just detta är ett utvecklingsområde blev framför allt tydligt under intervjuerna där det framkom att forskningen som bedrivs är relativt osynlig för studenterna. I självvärderingen beskrivs den professionsinriktade miljön något kortfattat. Det framhålls att den stärks genom att doktorander vid forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning (CUL) finns vid varje fakultet som deltar i ämneslärarutbildningen. Doktoranderna har en lärarexamen och har ofta en del av sin tjänst i skolverksamhet. Deras forskning berör även ämnesområden med relevans för lärarutbildningen, och bedömargruppen anser att detta är en styrka i utbildningen och stärker den professionsinriktade miljön.

Utifrån självvärderingen var det något oklart var UVK- och VFU-kurserna låg i förhållande till ämnesstudierna, men detta förtydligades vid intervjuerna. Efter intervjuerna anser därför bedömargruppen att kursstrukturen inom UVK och VFU ger ett genomtänkt intryck med en indelning i fyra temaområden och systerkurser. En matris över UVK och VFU beskrivs i självvärderingen, där examensmålen är inlagda. Systerkurserna breddar och fördjupar innehållet i en tidigare kurs. Även examinationerna har en progression. Ett stort arbete har lagts ner för att skapa progression och tydlighet i utbildningen, vilket bedömargruppen ser som positivt och som en styrka i utbildningen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Lärosätet redogör på ett systematiskt sätt för hur de arbetar med att säkerställa förutsättningar för att studenterna ska uppnå examensmålen i utbildningen. Lärosätet har bland annat utarbetat ramkursplaner för kurserna inom den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) och examensarbetskurserna. Ramkursplanerna är gemensamma för alla ämnen med gemensamma kursmål och examinationsformer, vilket bedömargruppen ser som positivt i utbildningen generellt. Programrådet har även utarbetat en gemensam praxis för att hantera examensarbeten med gemensamma bedömningskriterier och målmatriser, vilket bedömargruppen menar bidrar till att säkerställa kvaliteten på utbildningen. Förutom detta finns även en programguide för att skapa sammanhang och tydliggöra progressionen mellan utbildningens olika kurser och områden.

Utifrån självvärderingen framkommer att målet framför allt nås genom två kurser inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK): *Lärarprofessionen och vetenskapligt förhållningssätt* och *Lärarprofessionen och vetenskapligt arbete*. Från ett bredare teoretiskt och metodologiskt perspektiv i den första kursen smalnar kurserna av mot det utbildningsvetenskapliga området i den senare. En progression sker genom att studenterna först får kunskap om metoderna för att sedan själva tillämpa dem. I självvärderingen framhålls att studenterna ofta väljer metoder som behandlats i kursen

Lärarprofessionen och vetenskapligt arbete. Både kvalitativ och kvantitativ forskning ingår i kurserna, men fokus är på enkäter och intervjuer. Målet behandlas även i ämnena och i de självständiga arbeten som skrivs där. Bedömargruppen anser att strukturen ger ett ändamålsenligt intryck, och utifrån den information som framkom i självvärderingen och vid intervjuerna menar bedömarna att studenterna får en bred bild av vetenskapsteori och forskningsmetoder. Progressionen framstår som tydlig, men eftersom fördjupningen sker i ämnena är bedömargruppens uppfattning att den sker på något olika nivåer. Lärosätet ger exempel på undervisningsupplägg och examinationer som framstår som välfungerande inom många ämnen, men vid intervjuerna framkom att det finns utrymmen för förbättringar, framför allt inom de estetiska ämnena.

Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas också i UVK-kurserna *Lärarprofessionen och vetenskapligt förhållningssätt* och *Lärarprofessionen och vetenskapligt arbete*. Föreläsningar följs av examinerande litteraturseminarier där läraryrkets profession och dess vetenskapliga grund behandlas. Praktisk forskning kommer bland annat studenterna till del genom CUL-doktorandernas arbete och undervisning. Utifrån detta anser bedömargruppen att relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas på ett välfungerande sätt i utbildningen.

Lärosätet framhåller svårigheterna med att sammanföra kursinnehåll inom UVK med ämnesstudierna. I förhållande till detta mål har lärosätet knutit de två ovan beskrivna UVK-kurserna till de båda självständiga arbetena. Bedömargruppen anser att detta är ett ändamålsenligt sätt att lösa utmaningarna på, men rekommenderar ändå lärosätet att fortsätta arbetet med att koppla samman UVK och ämnen mer, exempelvis genom att utveckla samarbetet mellan de lärare som undervisar i utbildningen ytterligare.

Bedömningen blir alltså att UVK tydligt bidrar till detta mål, men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet eftersom fördjupningen ska ske i ämnena.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Utifrån självvärderingen anser bedömargruppen att målet behandlas på ett välfungerande sätt i utbildningen. Det framgår att studenter får möjlighet att utveckla sin färdighet och förmåga ur både ett utbildningsvetenskapligt och ämnesdidaktiskt perspektiv. Den utbildningsvetenskapliga aspekten av examensmålet blir tillvaratagen i tre olika kurser inom UVK. Målet behandlas även ur ett ämnesdidaktiskt perspektiv, vilket bland annat sker i samband med att studenterna skriver det självständiga arbetet i respektive ämne och i den fjärde VFU-kursen. Lärosätet beskriver även att de har gjort en förändring i utbildningen inom respektive ämne, när de självständiga arbetena nu tydligare riktas mot ämnesdidaktiska områden och de teorier och metoder som har anknytning till verksamhetsområdet. Den förändringen ser bedömargruppen som positiv och som ett sätt att ännu tydligare låta studenterna bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

I självvärderingen har lärosätet bifogat en tabell som visar hur olika kurser inom UVK och VFU hänger samman. Här framgår enligt bedömargruppen att det finns en solid ram för hur studenterna förväntas reflektera över egna och andras undervisningserfarenheter. Studenternas egen reflektion och självständighet tränas bland annat under praxisseminerierna som ingår i VFU-kurserna, samt under examinationer. VFU-kurserna är placerade inom respektive ämne, men de beskrivs kortfattat i självvärderingen för UVK också. Här framgår det enligt bedömargruppen att det finns en tydlig progression, där studenterna i början av sin utbildning ska reflektera över egna erfarenheter. Därefter ska de kunna reflektera över egna erfarenheter relaterat till forskning och styrdokument och slutligen även kunna utveckla den egna skolpraktiken. Under de trepartssamtal som äger rum i anknytning till VFU diskuteras även studenternas erfarenheter tillsammans med handledare och VFU-lärare, vilket bedömargruppen ser som positivt.

Utifrån självvärderingen framkommer det enligt bedömargruppen att det finns flera kurser inom UVK där studenterna får möjlighet att ta del av forskning och där de examineras i detta. Ett exempel är kursen *Lärarprofessionen och ett vetenskapligt förhållningssätt*, där studenterna genomför en argumentationsanalys. Utifrån den information som framkommit i intervjuerna och självvärderingen anser bedömargruppen att lärosätet möjliggör och säkerställer målet, men att fördjupningen framför allt sker i ämnena.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen redogör lärosätet för relationen mellan examensmålets olika delar och förutsättningar för att studenterna ska nå målet, genom exempel på lärandemål i kurserna inom UVK respektive VFU. I UVK-kurserna är fokus i första hand på hur studenterna ska utveckla kunskap om didaktik och ämnesdidaktik och inte på hur de ska utveckla förmågan att tillämpa den. I en tabell över kursmål som relaterar till examensmålet och där VFU-kurserna VFU2, VFU3 och VFU4 ingår, framstår det enligt bedömargruppen som att merparten av målen handlar om att studenterna ska reflektera över undervisningen i relation till styrdokument och forskning och inte så mycket om att tillämpa didaktik, metodik och ämnesdidaktik.

Bedömargruppen hade svårt att enbart utifrån självvärderingen förstå var VFU var placerad i utbildningen i förhållande till ämnena och UVK, men vid intervjuerna förtydligades även detta. Här framkom att all VFU är förlagd till ämnena och att utbildningen använder sig av ramkursplaner för att bland annat säkerställa att kravnivån inom alla ämnen är ungefär densamma och att VFU bedöms på samma sätt. Bedömargruppen anser att gemensamma ramkursplaner för VFU kan ha både positiva och negativa sidor, och rekommenderar därför lärosätet att analysera vilka konsekvenser ramkursplanerna har för de enskilda ämnena, i synnerhet de estetiska. I och med att förmågan att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik främst bedöms i de VFU-kurser som är förlagda på respektive ämne i utbildningen, blir bedömningen att målet framför allt möjliggörs och säkerställs där.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenterna när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans

med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisningen och den pedagogiska verksamheten i övrigt för att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Utifrån självvärderingen och efterföljande intervjuer anser bedömargruppen att finns en tydlig struktur i utbildningens upplägg och i relationen mellan UVK-studier och VFU. Vad som dock fortfarande är något oklart är hur den ämnesmässiga och ämnesdidaktiska inramningen för VFU-kurserna är utformad. Enligt självvärderingen är det framförallt genom VFU-kurserna som målpuppfyllelsen sker. Utifrån intervjuerna och övriga underlag framkom att VFU är förlagt till respektive ämne, men en beskrivning av VFU görs även i självvärderingen för UVK. VFU-kursernas progression beskrivs i form av tre steg i ramkursplanerna: undersökande (1), genomförande (2) och syntetisering (3). I VFU 1 och VFU 2 förväntas till exempel studenten kunna planera, genomföra och utvärdera en pedagogisk aktivitet tillsammans med sin handledare. I VFU 3 göra detsamma, men här både kollegialt och självständigt och slutligen i VFU 4; planera, genomföra och utvärdera undervisning i sin helhet med tydlighet och god struktur. Enligt bedömargruppen visar upplägget en god och ändamålsenlig struktur.

I UVK-kursen *Styrdokument och bedömning* behandlas målet ytterligare. Undervisning sker i form av föreläsningar, litteraturseminarier och arbete i basgrupper. I kursen *Bedömning och betygsättning* fördjupas kunskapen om bedömning och sätts även i relation till etik, validitet och reliabilitet. Examination av målet sker genom muntliga redovisningar, hemtentamen och en salstentamen, vilket bedömargruppen anser vara relevanta examinationsformer som säkerställer målpuppfyllelsen. I kursen *Sociala relationer, konflikthantering och specialpedagogik* ges ett specialpedagogiskt perspektiv på lärarens yrkesetik med fokus på elever med särskilda behov och behovet av inkludering av alla elever. Utifrån självvärdering och intervjuer framstår det dock fortfarande som något oklart hur studenterna får möjlighet att i praktiken planera undervisning i syfte att bemöta elever med olika förutsättningar och behov, som exempelvis vuxna elever, elever som har inlärningssvårigheter, elever som lätt når kunskapskraven och/eller elever som är särskilt begåvade. Att utveckla detta mer på en praktisk nivå i utbildningen ser bedömargruppen som ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet.

Att även säkerställa att VFU-handledaren har tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, framför allt för att handleda studenten och ha tillräckligt goda kunskaper i bedömning av studentens prestationer under VFU för att studenten ska få ett rättvist omdöme då hen slutligen examineras av VFU-läraren, är ytterligare ett område som bedömargruppen anser behöver utvecklas i utbildningen. Lärosätet har dock sjösat ett nytt VFU-avtal som de menar kommer förbättra detta i utbildningen framöver, vilket bedömargruppen ser som positivt för vidareutvecklingen av området.

Lärosätet har som mål att alla studenter ska ha samma VFU-placering i alla kurser, men utifrån intervjuerna framkom att detta inte alltid kan tillgodoses för alla studenter. Bedömargruppen anser att detta är förståeligt, men att det också bör vara tydligt för studenterna att de inte alltid kan få samma VFU-placering under alla VFU-perioder.

Bedömargruppen anser avslutningsvis att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då delar av målpuppfyllelsen sker i ämnena, i synnerhet inom VFU.

Målpuppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt
Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande,*

samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.

Utifrån självvärderingen anser bedömargruppen att utbildningen, på ett övergripande plan möjliggör och säkerställer målet. Målet behandlas framför allt inom UVK-kurser och VFU-kurser. Lärosätet arbetar med att förmedla kunskap kring målet och för att förbereda studenterna för ett arbete utifrån de principer som de mänskliga rättigheterna, och i synnerhet barnets rättigheter utgår ifrån. Detta gör de bland annat genom kurserna VFU2, som fokuserar på hållbar utveckling och mänskliga rättigheter i relation till den egna yrkesrollen, och i VFU4 där mänskliga rättigheter och likabehandling behandlas. Yrkesetiska aspekter berörs bland annat i kursen *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap* där studenterna har work-shops med dramapedagoger för att göras medvetna om olika normer i klassrummet. Även hållbar utveckling behandlas i utbildningen och en kurs; *Hållbar utveckling med människan i centrum*, läser alla studenter inom utbildningen. Examinationen sker genom närvaro på workshops och inlämning av en individuell skriftlig uppgift. I självvärderingen beskrivs tydligt i vilka kurser respektive mål behandlas, hur examination sker, samt hur olika praktiska moment bidrar till att målet behandlas ur olika perspektiv. Progressionen är tydlig i förhållande till målet och bedömargruppen anser att målet i sin helhet omhändertas på ett konstruktivt och väl avvägt sätt. Särskilt positivt är den satsning som lärosätet gjort inom området hållbar utveckling.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att utbildningen generellt har väl utvecklade ramar för arbetet med jämställdhet. De har god uppsikt över antalet studenter och lärare fördelade på kön och i val av kurslitteratur har de en jämn könsfördelning vilket bedömargruppen ser som positivt. I självvärderingen framkommer att examensmålet som berör jämställdhet behandlas i kurser, kurslitteratur och som perspektiv för analys i en hemtentamen. I kursen *Lärande, utveckling och didaktik 1* hålls föreläsningar om kamratgruppen där frågor om sexualitet, kroppsuppfattning och identitet ingår och i kursen *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap* är fokus på jämställdhet, maktrelationer och individens möjligheter att bli sedd och hörd, vilket även kopplas samman med genusfrågor, tolerans och normpedagogik. Lärosätet beskriver i både självvärdering och intervjuer hur de arbetar med att få alla studenter att bli sedda och lyssnade på, oavsett kön. Studenterna ska veta var de ska vända sig om något inte fungerar som det ska och lärosätet har utarbetade rutiner vid fall av exempelvis sexuella trakasserier. Sammantaget ger detta bilden av att lärosätet arbetar med jämställdhet på ett välfungerande sätt.

En styrka i utbildningen är att lärosätet arbetar med att få studenterna medvetna om hur elever kan behandlas olika beroende på kön, för att sedan kunna uppmärksamma och motverka detta i sitt eget framtida yrkesliv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination*

följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att det finns formaliserade strukturer och tillvägagångssätt för att följa upp och utveckla utbildningens innehåll, utformning och genomförande, liksom examination. Lärosätet beskriver hur kurser följs upp med kursvärderingar och kursrapporter. Dessa granskas av programledarna och vidare av samordningsnämnden för lärarutbildning (SOL). Styrkor och svagheter analyseras och förslag på utvecklingsområden ges. Utifrån självvärderingen och intervjuerna hade bedömargruppen svårt att utläsa hur studenterna sedan fick del av de förändringar som gjordes till följd av kursvärderingarna. Att återkoppla resultaten av uppföljningen till relevanta intressenter anser dock bedömargruppen vara ett område som kan förbättras i utbildningen då det utifrån intervjuerna framkom att återkopplingen i praktiken varierar och inte alltid fungerar så som tänkt.

Lärosätet identifierar själva ett utvecklingsområde vad gäller att öka svarsfrekvensen på kursvärderingar, vilket även bedömargruppen instämmer i. Även intervjuerna bekräftade att kursvärderingarna ofta har en låg svarsfrekvens vilken även tenderar att bli än lägre ju längre studenten kommer i utbildningen. Av intervjuerna framkom att lärosätet försökt analysera orsakerna, men att det är svårt att få en tydlig bild av vad som gör att få studenter svarar i slutet av utbildningen, utöver att de har lägre intresse av kursvärderingar då. Ett utvecklingsarbete pågår där införandet av schemalagda kursvärderingar, liksom muntliga har diskuterats. Bedömargruppen anser att detta är positivt och nödvändigt för att kunna nå en ökad svarsfrekvens på kursvärderingarna och på så sätt bättre kunna följa upp utbildningen. Att det även pågår ett arbete för att ytterligare följa upp VFU i samverkan med huvudmännen, ser bedömargruppen som positivt och som något som visar att lärosätet arbetar för att utveckla och stärka uppföljningen av utbildningen.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Det framkommer av självvärderingen och intervjuer att lärosätet systematiskt arbetar för att underlätta för studenterna att genomföra utbildningen inom planerad tid. I självvärderingen beskrivs flera olika stödåtgärder både för de högskoleförlagda och de verksamhetsförlagda delarna av utbildningen som är tillgängliga för studenterna. Det framgår också att lärosätet arbetar med behörighetskraven för de gemensamma UVK-kurserna och med anpassning av omexaminationer. I självvärderingen redogör lärosätet för hur analyser av utbildningens genomströmning resulterat i olika åtgärder för att öka studenternas möjligheter att genomföra utbildningen inom planerad studietid, som till exempel tydligare studieguider där studenter och lärare lättare ska se hur utbildningen i sin helhet är sammansatt. Lärosätet har också arbetat med språkutvecklande insatser liksom individuell handledning vid vissa examinationsuppgifter. Här har enheten för akademiskt språk (ASK) fyllt en viktig funktion och bedömargruppen ser detta som positivt för att studenter ska kunna genomföra utbildningen inom planerad studietid. Även tydligt utformade åtgärdsplaner vid underkänd VFU-kurs och att programstudievägledarna tillsammans med studievägledarna följer upp studenters studieresultat ser bedömargruppen som positivt för att studenter ska stanna kvar i och genomföra utbildningen inom planerad tid. Intervjuerna bekräftade att det arbete som lärosätet lagt ned för att minska avhoppet haft önskad effekt och bedömargruppen anser att lärosätet arbetar med dessa frågor på ett aktivt och välfungerande sätt.

Bedömningsområde: Studentperspektiv**Studentperspektiv**

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Utifrån självvärderingen framgår det att det finns en systematisk formell struktur för att bjuda in och tillvarata studenternas perspektiv i utvecklingen av utbildningen genom kurs- och programvärderingar. Studenterna finns med i formella påverkans- och beslutsorgan så som programrådet och att lärosätet ser studentmedverkan som en viktig resurs för att säkra utbildningarnas kvalitet. Studenter bjuds in till olika råd och olika träffar och även intervjuerna bekräftade att studenterna har goda möjligheter att aktivt arbeta för att utveckla utbildningen, inte minst genom att det finns en bred representationsnivå som omfattar olika beslutsorgan.

Av självvärderingen och intervjuerna framgår också att lärosätet arbetar aktivt med att utveckla de områden som studenterna lyfter som förbättringsområden i sina kursvärderingar, till exempel att undervisningen i ämnesdidaktik behöver stärkas i vissa ämnen. Bedömggruppen menar att detta visar att lärosätet tar studenternas återkopplingar på allvar, vilket är positivt. Lärosätet arbetar även med en programenkät som studenterna fyller i slutet av sin utbildning där de svarar på frågor om i vilken utsträckning utbildningen gett dem möjligheter att uppnå examensmålen samt vad de anser om utbildningen, vilket bedömggruppen anser vara ett bra koncept för att fånga upp studenternas synpunkter. Lärosätet ska även testa så kallade motivationsintervjuer inför höstterminen 2019 för att stärka och motivera studenterna. Då detta inte är testat än återstår att se vad effekterna blir, men bedömggruppen ser det som ett bra exempel på hur lärosätet prövar olika former för att öka studentinflytandet.

Olika former av mer informell studentpåverkan är också viktigt i utbildningen, menar bedömggruppen, så som möjligheter att ta kontakt med lärare efter undervisningen och att kunna föra samtal som inte är formellt planerade. Att utveckla dessa delar mer i utbildningen anser bedömggruppen vara ett utvecklingsområde för lärosätet.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Arbetsliv och samverkan**

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet ger i självvärderingen och intervjuerna flera konkreta exempel på samverkan med olika företrädare för den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Ett exempel är lärarutbildningens samverkansråd där det ingår representanter från universitetet, Göteborgs stad, Göteborgsregionen och studentkåren. Representanter från skolhuvudmännen, studentkåren, lärarutbildningen och VFU-handläggare kommer enligt självvärderingen få större inflytande över utvecklingen och organiseringen av VFU i och med det nya VFU-avtal som är under arbete. Dessa exempel på samarbeten mellan lärarutbildningen, staden och regionen ser bedömggruppen som goda exempel på samverkan med det omgivande samhället.

Även samverkan mellan olika lärarutbildningsprogram sker, bland annat genom samordningsnämnden för lärarutbildning som har en övergripande roll, genom möten mellan programledarna vid de olika programmen och genom programrådets arbete med att relatera kursmål till examensmål. Här menar dock bedömargruppen att det finns utrymme för ytterligare utvecklingsarbete.

Ett positivt exempel som visar att utbildningen är användbar och att den ger studenten beredskap och verktyg för att möta olika förändringar i arbetslivet, är den planerade kursen om språk- och kunskapsutvecklande arbete som riktar sig mot andraspråksinläring. Ett ytterligare gott exempel är den tidigare omnämnda kursen om hållbar utveckling, vilken utformats i samarbete mellan olika aktörer.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Det finns en ändamålsenlig variation av lärare med hög vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. En stor andel av lärarna är disputerade, fast anställda och har forskning i tjänsten. Lärarna inom UVK är många och undervisar på relativt låga procentsatser. Att låta lärare undervisa på högre procentandel inom UVK ser därför bedömargruppen som ett utvecklingsområde för lärosätet. Ett gott exempel på hur pedagogisk kompetens utvecklas i utbildningen är det meriteringsprogram lärosätet har för att stärka högskolepedagogisk kompetens. Att låta fler lärare ingå i detta program och att tydliggöra vilka strategier det finns för den övergripande kompetensförsörjningen inom UVK på både kort och lång sikt, ser bedömargruppen som utvecklingsområden.

Det finns en stark vetenskaplig miljö med en rad centrumbildningar och forskargrupper. Den professionsinriktade miljön stärks av forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning där doktorander med tjänst inom skolverksamhet också forskar i ämnen som är av relevans för utbildningen. Att synliggöra den forskning som bedrivs med relevans för utbildningen för studenterna ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är att det finns en tydlig genomgående progression i kurserna. Detta är något lärosätet arbetat mycket med vilket bedömargruppen ser som positivt.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Studenterna får i två kurser i UVK möta vetenskapsteorier och metoder. Kunskapen ska därefter fördjupas i ämnena och de självständiga arbetena. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet berörs i kurser inom UVK och examineras också där. Ett utvecklingsområde är att ännu tydligare knyta samman UVK-kurserna till ämnena. Bedömningen blir att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då fördjupningen ska ske i ämnena.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt över forskningsresultat uppfylls. Bedömggruppen anser att målet nås genom studier i såväl UVK som inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Att progressionen är tydlig ser bedömggruppen som särskilt positivt. Bedömningen blir att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då fördjupningen ska ske i ämnena.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls, men förmågan är främst förlagd till VFU och ämnena. I UVK-kurserna är fokus i första hand på hur studenterna ska utveckla kunskap om didaktik och ämnesdidaktik och inte på hur de ska utveckla förmågan att tillämpa den. Bedömningen blir därför att UVK inte ensamt tillgodoser detta mål då all VFU är förlagd till ämnena och målet därför bedöms där.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Målet uppfylls dels inom VFU-kurserna som alla är förlagda till ämnena, dels inom UVK där målet behandlas i kurser inom specialpedagogik och bedömning och betygsättning. Målet säkerställs genom examination. Ett utvecklingsområde är att tydligare integrera moment där studenter i praktiken får lära sig att planera undervisning för elever med olika behov, så som vuxna elever, elever med inlärningsssvårigheter eller de med särskild begåvning. Att även säkerställa att VFU-handledaren har tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, framför allt för att handleda studenten och ha tillräckligt goda kunskaper i bedömning av studentens prestationer under VFU för att studenten ska få ett rättvist omdöme, är ytterligare ett område som bedömggruppen anser behöver utvecklas i utbildningen. UVK bidrar tydligt till att uppfylla detta mål men kan inte ensamt tillgodose hela målet då delar av måluppfyllelsen sker i ämnena, i synnerhet inom VFU.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Målet behandlas i kurser inom UVK och VFU och säkerställs genom examination. Det finns en tydlig progression och särskilt positivt är den satsning lärosätet gjort inom området hållbar utveckling.

Ett jämställdhetsperspektiv finns väl integrerat i utbildningen och behandlas i kurser, kurslitteratur och som perspektiv för analys i en hemtentamen. Litteraturlistor granskas utifrån könsfördelning och lärosätet har god uppsikt över hur könsfördelningen ser ut. En styrka i utbildningen är att lärosätet arbetar med att få studenterna medvetna om hur elever kan behandlas olika beroende på kön, för att sedan kunna uppmärksamma och motverka detta i sitt eget framtida yrkesliv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande och det finns formaliserade strukturer och tillvägagångssätt för att följa upp och utveckla utbildningens innehåll, utformning och genomförande, liksom examination. Kursvärderingar görs, men ett utvecklingsområde är att tydligare återkoppla vilka förändringar som görs till följd av dessa till studenterna. Ett annat utvecklingsområde är att fortsätta arbeta för att fler besvarar de kursvärderingar som görs då svarsfrekvensen är låg. Det pågår ett arbete för att ytterligare följa upp VFU i samverkan med skolhuvudmännen, vilket bedömggruppen ser som positivt för att utveckla och stärka uppföljningen av utbildningen. Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid. Analyser av kvarvaro görs och lärosätet har arbetat med att minska avhopp, vilket bedömggruppen ser som positivt. Det finns även olika stödåtgärder för de studenter som behöver det.

Studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande och finns representerade i formella påverkans- och beslutsorgan. Studenterna bjuds även in till olika råd och träffar och deras åsikter från kursvärderingar tas omhand.

Motivationsintervjuer ska testas under hösten 2019 för att stärka och motivera studenterna, vilket bedömargruppen ser som ett gott exempel på hur lärosätet arbetar med att på olika sätt öka studentinflytandet. Att utveckla de mer informella möjligheterna till påverkan, till exempel genom att kontakta lärare efter undervisning, ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde.

Utbildningen är användbar och ger studenten verktyg för att möta förändringar i arbetslivet. Ett gott exempel på detta är den planerade kursen om språk- och kunskapsutvecklande arbete som riktar sig mot andraspråksinläring. Lärosätet ger exempel på samverkan med olika företrädare för VFU vilket bedömargruppen ser som goda exempel på samverkan med det omgivande samhället. Ett ytterligare gott exempel är en kurs om hållbar utveckling, vilken utformats i samarbete mellan olika aktörer.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga/konstnärliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Ämneslärarutbildningen i dans påbörjades först 2016, och enligt självvärderingen och intervjuerna är utbildningen ännu inte fullt utbyggd när det gäller personal. Studenterna är i nuläget få, men utifrån intervjuerna framkom att mer marknadsföring nu skett och att fler studenter kommer att antas, vilket bedömargruppen ser som positivt. Utifrån självvärderingen framkom det att det nu arbetar en disputerad professor i musikpedagogik, en disputerad i dansdidaktik, en i teaterdidaktik och en i musikpedagogik i utbildningen. I intervjuerna framkom även att lärosätet har en lektor disputerad i danspedagogik anställd. Bedömargruppen anser att det finns en adekvat vetenskaplig kompetens, men att den behöver stärkas på längre sikt när studenterna blir fler. Bedömargruppen anser däremot att det finns trovärdiga planer för hur lärosätet ska säkra kompetensförsörjningen längre fram.

I självvärderingen ger lärosätet exempel på kompetenshöjande utvecklingsarbete som pågår eller som planeras. Ett exempel är att lärosätet arbetar för att stärka den akademiska kompetensen bland adjunkterna genom högskolepedagogiska kurser och forskarutbildningsförberedade kurser. En adjunkt kommer enligt lärosätet påbörja masterutbildning i dansdidaktik. För att stärka kompetensen inom danspedagogik pågår även ett arbete för att kunna erbjuda en doktorandtjänst inom danspedagogik. Bedömargruppen ser dessa ansträngningar som viktiga, för att på längre sikt skapa en stabil utbildning som inte är så sårbar för förändring.

Utifrån självvärderingen och lärartabellen framkommer det att fyra universitetsadjunkter arbetar i utbildningen och att de även arbetar som danslärare i gymnasieskolan eller inom något annat danskonstnärligt område. Även de disputerade lärarna har en nära koppling till skolan, bland annat

genom att de har en lärarutbildning i grunden och erfarenheter av att arbeta i gymnasie- och grundskola. Den yrkesrelaterade kompetensen bedöms därför som stark i utbildningen.

Dansämnet är däremot beroende av kompetens från närliggande fält, särskilt när det gäller den vetenskapliga och pedagogiska kompetensen. Den sammantagna vetenskapliga och pedagogiska kompetensen bland lärare som undervisar i utbildningen höjs av lärare som är verksamma inom UVK. Av de 72 personer som enligt lärartabellen undervisar i UVK är 32 disputerade (44 procent), vilket visar en hög vetenskaplig kompetens för UVK. Samarbeten med ämneslärarutbildningen i musik och teater medför också att den sammantagna vetenskapliga och pedagogiska kompetensen stärks ytterligare

Den konstnärliga kompetensen framstår utifrån självvärderingen och intervjuerna som hög, eftersom flera av de anställda har starka kopplingar till det danskonstnärliga området. Det finns också ett samarbetsavtal mellan lärosätet samt Stockholms konstnärliga högskola (SKH) och Dans- och cirkushögskolan (DOCH). Samarbetet framstår för bedömaregruppen som välfungerande och innebär bland annat att lärosätena utväxlar lärare med varandra. Bedömaregruppen menar att detta bidrar till att stärka den danskonstnärliga och dansdidaktiska kompetensen, och samarbetet ses som en styrka i utbildningen.

På längre sikt behöver kompetensen stärkas då det är en liten personalstyrka som kan vara sårbar för förändring. Att rekrytera fler disputerade, till exempel inom danspedagogik bör enligt bedömaregruppen prioriteras i den fortsatta utvecklingen av utbildningen. Detta är samtidigt något som lärosätet visar medvetenhet om. Att rekrytera internationellt, utanför Norden, ser bedömaregruppen som en möjlig strategi för att knyta ytterligare vetenskaplig och pedagogisk kompetens till utbildningen och på så vis möjliggöra att utbildningen håller en hög standard även på lång sikt när fler studenter har antagits.

Eftersom utbildningen fortfarande är under uppbyggnad och det finns trovärdiga planer på kompetensförsörjning framöver anser bedömaregruppen att bedömningsgrunden personal uppfylls.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig/konstnärlig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Utifrån självvärderingen framgår det att det finns en vetenskaplig miljö, men att den vilar tungt på samarbeten med andra ämnen och andra lärosäten. Högskolan för scen och musik (HSM) utbildar studenter inom scenkonst och musik och ämneslärarutbildningen bedrivs här i dans, musik och teater. Tillsammans ingår ämnena i enheten för pedagogik. Samarbetena mellan de tre inriktningar är många och i intervjuerna framkom även att dansämnet samarbetar med musikalutbildningen som också ges vid lärosätet. Bedömaregruppen ser positivt på dessa samarbeten och menar att de för dansämnets del är nödvändiga för att stärka kompetensen bland personalen och för att skapa en god vetenskaplig, konstnärlig och professionsinriktad miljö.

Det sker även samläsning mellan de olika årskullarna i dansämnet, för att ge studenterna möjlighet till undervisning i större grupper eftersom de i nuläget är så få. I intervjuerna framkom att lärosätet nu arbetar aktivt för att rekrytera fler studenter och att studentantalet kommer att öka. Bedömaregruppen

ser positivt på detta och rekommenderar lärosätet att fortsätta det aktiva rekryteringsarbetet, för att stärka utbildningsmiljön framöver så att studenter i dansämnet ska kunna ha givande utbyten med varandra.

Utifrån självvärderingen framkommer det att forskning som bedrivs vid lärosätet är av relevans för utbildningen och att den kommer studenterna till del. Den forskning som bedrivs berör framför allt musikpedagogik, men även teaterdidaktik och dansdidaktik. Som en särskild styrka vill bedömargruppen lyfta fram den mångfacetterade och tvärvetenskapliga tvärkonstnärliga miljö som dansstudenterna befinner sig i vid Högskolan för scen och musik. Miljön är särskilt viktig nu eftersom utbildningen inte är fullt utbyggd och studenterna är få, menar bedömargruppen.

Bedömargruppen anser däremot att den vetenskapliga miljön för dansämnet behöver förstärkas. Skälet är att andelen disputerade är få, i synnerhet inom danspedagogik. Lärosätet visar i självvärderingen en medvetenhet om detta och har även trovärdiga planer för kompetensförsörjningen inför utbyggnaden av utbildningen, vilket bedömargruppen ser som positivt. Lärosätet resonerar om det faktum att det inte finns många disputerade i danspedagogik i Sverige och att detta medför att det är svårt att rekrytera personer med den kompetensen och bedriva forskning i större skala. Bedömargruppen instämmer i detta, men rekommenderar lärosätet att söka kompetens utanför Sverige och Norden för att kunna utveckla den vetenskapliga utbildningsmiljön ytterligare. I självvärderingen framkommer det att det pågår ett arbete för att kunna erbjuda en doktorandtjänst inom danspedagogik, vilket bedömargruppen ser som positivt. Att arbeta för att skapa fler doktorandtjänster i danspedagogik för att på så vis stärka den vetenskapliga miljön ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde för lärosätet.

Bedömargruppen anser att det finns en professionrelaterad miljö genom att adjunkterna både arbetar i gymnasieskolan och i utbildningen, och på så vis har en stark koppling till praxisfältet. Även flera av de disputerade lärarna har goda kontakter med skolan och det danskonstnärliga området, vilket stärker kopplingen till professionen ytterligare.

Intervjuerna visade att många förändringar har skett sedan starten 2016. Av självvärderingen framkommer även att en disputerad ämnesansvarig har tillkommit 2018 och att lärosätet har arbetat med att stärka progression och innehåll i kursplanerna. Detta ser bedömargruppen som en god grund att bygga vidare på för att även fortsättningsvis skapa en god utbildningsmiljö för studenterna.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Bedömargruppen anser att den bild av utbildningen som lärosätet förmedlar i självvärderingen och som även framkom i intervjuerna visar på en välbalanserad utbildning som har utformats för att erbjuda både bredd och djup. Bredden nås genom att låta studenterna arbeta med tre genrer: jazzdans, streetdans och modern/nutida dans. En fördjupning ska nås genom att studenterna får

undervisning i dansgestaltning under samtliga sex ämneskurser. I fem av dessa kurser relateras ämnesinnehållet även till danspedagogisk forskning, vilket bedömargruppen anser stärker studenternas möjligheter att kunna nå fördjupade insikter i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

Några självständiga arbeten har ännu inte skrivits i ämnet och därför kan inte bedömargruppen dra några slutsatser om hur de väsentligt fördjupade kunskaperna inom vissa delar av ämnesstudiernas huvudområde säkerställs. Bedömargruppen menar att det upplägg som lärosätet presenterar borgar för att studenterna når den delen av målet när de så småningom skriver sina självständiga arbeten. Detta förutsatt att lärosätet genomför de förstärkningar av den vetenskapliga kompetensen som de planerat för.

Bedömargruppen anser att en styrka i utbildningen är den forskningsstrimma som innehåller forskningsförberedande kurser och självständigt arbete. Strimman är gemensam för ämneslärarutbildningen i dans, musik och teater, vilket bedömargruppen ser som positivt eftersom studenterna här har möjligheter att mötas över ämnesgränserna och få ytterligare perspektiv på forskning. Detta är särskilt viktigt för dansämnet där studenterna i nuläget är få. En annan styrka är de övergripande ramkursplaner som lärosätet arbetar med för den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och för självständigt arbete. Bedömargruppen menar att detta gör det möjligt för det relativt nystartade dansämnet att kunna dra nytta av redan existerande kurser och på så vis säkerställa att målet examineras på likartade sätt som övriga ämnen inom ämneslärarutbildningen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

De grundläggande kunskaperna i vetenskapsteori och forskningsmetoder behandlas i två kurser inom UVK. Utifrån beskrivningen menar bedömargruppen att dessa två kurser erbjuder grundläggande kunskaper, och att de fördjupade kunskaperna ska inhämtas i ämnet.

I dansämnet får studenterna möta vetenskapsteori och forskningsmetoder inom danspedagogik i kursen *Dansgestaltning samt musikens roll i dansundervisning för gymnasielärare*. Studenterna ska här bland annat beskriva forskningsmetoder utifrån skolämnet dans och formulera en vetenskaplig text. Lärosätet ger exempel på fler ämneskurser som på olika sätt anknyter till examensmålet, till exempel det självständiga arbetet. Studenterna ska där visa fördjupad förståelse för "relationen mellan valda teoretiska utgångspunkter, forskningsmetoder och egna resultat". Det har ännu inte skrivits några självständiga arbeten i utbildningen, och därför är det inte möjligt att dra några slutsatser om hur målet uppfylls i dem.

Eftersom målet föreskriver att både kvalitativa och kvantitativa metoder säkerställs på fördjupad nivå ställer sig bedömargruppen något frågande till om detta är möjligt med det nuvarande upplägget. Vid intervjuerna framkom dock att ett revideringsarbete pågår och att kvantitativa och kvalitativa metoder nu tydligare ska komma in i den forskningsstrimma som ämneslärarstudenterna i dans, musik och teater läser tillsammans. Det pågår också ett utvecklingsarbete med kursplaner och progression efter att en ny disputerad ämnesansvarig tillträtt 2018. Bedömargruppens rekommendation är att lärosätet förtydligar hur och säkerställer att både kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder samt vetenskapsteori kommer studenterna till del på fördjupad nivå. Genom att förstärka vetenskapsteori

och forskningsmetoder i strimman, vilket nu är under utveckling, och/ eller i en ämneskurs menar bedömargruppen att en bättre kontinuitet mellan utbildningens delar kan uppnås.

Bedömargruppen anser att utbildningen sannolikt kommer att möjliggöra och säkerställa att studenterna vid examen kan visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder när de planer och förändringar som lärosäte arbetar med väl är genomförda. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att följa upp resultaten av detta arbete noga.

Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas dels i de ovan nämnda UVK-kurserna, dels i den fjärde VFU-kursen som ges under våren 2021. Bedömargruppen anser därför att utbildningen möjliggör och säkerställer detta.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Baserat på de nu tillgängliga kursbeskrivningarna anser bedömargruppen att utbildningen möjliggör och säkerställer att studenterna uppnår målet. I självvärderingen beskriver lärosätet hur examensmålet kommer in i kurserna inom UVK, och i flera ämneskurser i utbildningen.

Bedömargruppen anser att dessa kurser visar på en tydlig koppling till målet och att det finns en variation i hur målet behandlas. Ett exempel på detta är kursen *Dansgestaltning och ämnesdidaktik 2*, där studenterna bland annat ska reflektera över det egna konstnärliga gestaltandet och gruppens konstnärliga gestaltande. De ska även reflektera över dansundervisning i förhållande till elever med funktionsvariationer. En annan kurs är *Dansgestaltning samt musikens roll i dansundervisning för gymnasielärare*. Här ska studenterna bland annat kunna reflektera över konstnärligt gestaltungsarbete och användandet av musik utifrån ett lärarperspektiv samt identifiera egna styrkor och svagheter som dansare i olika genrer. I intervjuerna tydliggjordes att målet examineras genom muntliga reflektioner och skriftliga inlämningar.

Eftersom studenterna ännu inte har skrivit några självständiga arbeten är det inte möjligt att bedöma hur hela målet möjliggörs och säkerställs genom examination. Men bedömargruppen menar att den struktur som lärosätet presenterar visar att det finns goda förutsättningar för studenterna när de når fram till det självständiga arbetet som skrivs våren 2021. En styrka i utbildningen är enligt bedömargruppen att det finns en tydlig strategi för hur studenterna ska få möjlighet att successivt fördjupa sina färdigheter och förmågor i relation till målet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Utifrån självvärderingen och den bifogade tabellen över ämneskurser och kursmål, framgår det att förmågan att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik utvecklas i de fyra VFU-kurserna samt i flera ämneskurser i utbildningen. I kursen *Dansteori och ämnesdidaktik för gymnasielärare* ska studenterna till exempel visa förmåga att planera, genomföra och utvärdera lektioner i dans. I kursen *Dansgestaltning och ämnesdidaktik för gymnasielärare 2* ska studenterna kunna föra didaktiska resonemang om dans och lärande utifrån dansteknik och dansgestaltning. De högskoleförlagda kurserna lägger grunden för de förmågor som studenterna sedan utvecklar under sin efterföljande VFU. Detta, menar bedömaregruppen, ger goda kopplingar mellan teori och praktik, vilket är en styrka i utbildningen.

I självvärderingen och intervjuerna framkom att målet säkerställs genom att VFU-lärare gör platsbesök och observerar studenternas undervisning på plats, och att trepartssamtal genomförs med studenten, VFU-läraren och VFU-handledaren. Studenten lämnar även in en skriftlig VFU-rapport som bedöms. En styrka i utbildningen är att det finns en ramkursplan för VFU och att den sedan anpassas efter varje ämne. Med detta upplägg kan examinationen av VFU bli mer likvärdig mellan ämnena, vilket bedömaregruppen ser som positivt. Ett utvecklingsområde är att examinationen av de olika ämnesspecifika kurserna behöver förtydligas ytterligare i utbildningen.

Eftersom de estetiska program som erbjuder dansutbildningar är få i Sverige har man ett samarbete i regionen för att underlätta vid VFU-placeringen. Ett långsiktigt arbete har enligt lärosätet även påbörjats för att kunna placera studenter utanför regionen eftersom studentantalet vid utbildningen har stigit. Detta ser bedömaregruppen som positivt, men rekommenderar lärosätet att hålla god uppsikt över att studenterna får god handledning och att VFU också följs upp på ett likvärdigt sätt jämfört med övriga studenter, även om placeringarna sker utanför regionen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Utifrån självvärderingen framkommer det att förmågan framför allt utvecklas i VFU-kurserna, men även i ämneskurserna och inom UVK. I den första VFU-kursen ska studenterna planera, genomföra och utveckla pedagogiska aktiviteter med stöd av sin handledare, i den andra kursen ska studenterna göra detsamma men i dialog med sin handledare, och slutligen ska studenterna kunna göra detta både kollegialt och självständigt. Enligt bedömaregruppen är det exempel på hur målet behandlas i progression. Målet examineras genom trepartssamtal, platsbesök och en skriftlig VFU-rapport.

Även i ämneskurserna finns moment som relaterar till målet och i den tabell som lärosätet lagt in i självvärderingen framkommer vilka kurser som behandlar vilka delar av examensmålet. I kursen *Dansgestaltning och ämnesdidaktik för gymnasielärare 2* ska studenterna till exempel visa förmåga att planera, genomföra och utvärdera dansundervisning med fokus på dansteknik och dansgestaltning och även reflektera över dansundervisning och elever med funktionsvariationer. Utifrån intervjuerna framkom det att ett danskompani som består av dansare med olika funktionsvariationer håller seminarier, där studenterna bland annat får reflektera över vad olika elevgruppers behov kan bestå av. Detta ser bedömaregruppen som en styrka i utbildningen och som ett gott exempel på hur alla elevers lärande fokuseras i utbildningen. Att tydliggöra hur

examinationen av målet sker i ämneskurserna ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde för lärosätet.

Under intervjuerna framkom det att det finns ett behov av att införa moment som berör psykisk ohälsa i utbildningen. Skälet är att det inom dans är relativt vanligt att det finns elever med problematik som anorexi och ångest. Att utveckla moment som berör detta i utbildningen ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att lärosätet uppfyller bedömningsgrunden, eftersom lärosätet redogör för ett stort antal åtgärder som har genomförts för att beakta och kommunicera ett jämställdhetsperspektiv i utbildningen. Ett exempel är att jämställdhetsperspektivet nu ingår i kurskravet för studenters VFU-rapporter, ett annat är att det finns ett programöverskridande kursmoment som belyser värdegrundsfrågor där även jämställdhet ingår. Jämställdhetsperspektivet tas även i beaktande i kursvärderingar och i speciella enkäter.

Utifrån självvärderingen framkommer det att Högskolan för scenkonst och musik har en egen likabehandlingsgrupp, där frågor om jämställdhet lyfts och man har haft temadagar för lärare och studenter där frågor om jämställdhet behandlats. I denna grupp kommer även litteraturlistor och repertoar att analyseras utifrån ett jämställdhetsperspektiv, vilket bedömargruppen ser som positivt. I intervjuerna framkom även att det finns ett brett kunnande vid den pedagogiska enheten där en lektor har inriktning mot genus och jämställdhet och att forskning pågår inom området. Detta menar bedömargruppen, kan vara positivt för att stärka kunskapen om jämställdhet i miljön som helhet.

Ett utvecklingsområde som bedömargruppen har identifierat utifrån självvärderingen och intervjuerna är att lärosätet tydligare behöver lyfta in hur studentens förmåga att "beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten" kommer in i utbildningen. Även efter intervjuerna var det oklart för bedömargruppen.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

I självvärderingen framkommer det att det finns tydliga rutiner för hur utbildningens innehåll, utformning och examinationer följs upp och hur återkopplingen sker till de som berörs. Kursvärderingar görs efter varje kurs och dessa följs upp i flera steg. Ett problem som lärosätet själv har identifierat är att alla studenter inte medverkar i kursvärderingarna, vilket föranlett att man nu även gör muntliga kursvärderingar och att kursvärderingarna har schemalagts. Detta anser bedömargruppen vara relevanta åtgärder för att främja ett ökat deltagande.

Utifrån självvärderingen framkommer det att lärare har uttryckt ett behov av kompetensutveckling och stöd i att examinera och bedöma gestaltande moment. Då detta är centrala inslag i utbildningen

ser bedömggruppen positivt på att ett kompetensutvecklingsarbete kring just detta inleds under 2019 och ser det som ett positivt exempel på hur examinationer följs upp.

En styrka i utbildningen är den nära kontakt som studenterna har till lärarna i utbildningen, vilket underlättar en kommunikation om vad som fungerar bra och mindre bra i utbildningen utifrån ett studentperspektiv. I intervjuerna blev det också tydligt att många förändringar har skett sedan utbildningen startade och att det pågår ett utvecklingsarbete där dialogen mellan studenter och lärare är viktig.

Eftersom utbildningen är ny, har få studenter och några även hoppat av sina studier, innebär detta att utbildningsmiljön är sårbar. Bedömggruppen anser därför att det är extra angeläget att noga följa upp utformning, genomförande och examinationer i utbildningen så att problem skyndsamt kan hanteras och åtgärdas. I intervjuerna framkom att lärosätet har följt upp de avhopp som gjorts, vilket bedömggruppen ser som positivt. Att lärosätet nu också rekryterar fler studenter gör att sårbarheten minskar och att studenterna får en större miljö att utvecklas i, vilket bedömggruppen ser som positivt.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Ettersom detta är en relativt ny utbildning finns det inte så mycket information om genomströmning eller problem som gäller genomströmning på utbildningsnivå. Utifrån självvärderingen och intervju framgår det att studenterna har tillgång till olika stödfunktioner, som studievägledning och stöd i akademiskt skrivande, vilket underlättar genomströmningen i utbildningen enligt bedömggruppen.

I självvärderingen framgår det även att lärosätet arbetar aktivt för att säkra genomströmningen och en god progression. Det finns planer för hur studenterna ska följas upp i förhållande till sin studieprogression och som nämnts ovan följer lärosätet aktivt upp de fall av avhopp som skett. I självvärderingen ger lärosätet exempel på hur ett kursmoment med låg genomströmning först analyserats och därefter reviderats i utbildningen. Enligt bedömggruppen visar det att lärosätet genomför förändringar när det ges signaler om att det finns problem.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna framgår det att det finns flera olika sätt för studenterna att påverka sin utbildning. Exempel på detta är att studentrepresentanter finns med i programrådet, att de kan uttrycka sina åsikter om utbildningen via studentenkäter och kursvärderingar, och att programstudievägledare och ämnesansvariga lärare har återkommande samtal med studenterna. Utbildningsanordnarna arbetar aktivt med att ta in studenternas åsikter, och intervjuerna bekräftade att det är enkelt för studenterna att komma i kontakt med lärarna. Det finns också en konstruktiv och kontinuerlig dialog med studenterna om utbildningens innehåll och genomförande som bedömggruppen ser som en styrka.

Det framkommer utifrån självvärderingen och intervjuerna att svarsfrekvensen på kursvärderingarna är relativt låg; cirka 40 procent av studenterna svarar på dessa. Bedömargruppen menar att ett utvecklingsområde för lärosätet är att arbeta för att få fler studenter att besvara kursvärderingarna.

Att studenterna finns representerade i relevanta organ och har en god och nära kontakt med sina lärare och administrativ personal är en styrka i utbildningen. I mindre miljöer menar dock bedömargruppen att det är extra viktigt att se till så att studenterna kan uttrycka sina åsikter anonymt. Bedömargruppen rekommenderar därför lärosätet att ha detta i särskild åtanke när kursvärderingar utformas och genomförs, eftersom studentgrupperna i nuläget är små.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

I självvärderingen framkommer att det pågår ett aktivt arbete för att utbildningen ska vara användbar och heltäckande för det arbetsliv som väntar studenterna. VFU spelar här en viktig roll och bedömargruppen ser det som positivt att ett kontinuerligt arbete pågår för att ge studenterna så bra VFU-placeringar som möjligt. Att det finns gymnasieskolor med dansinriktning i närområdet där studenterna placerats är positivt, menar bedömargruppen. En styrka i utbildningen är också att flera lärare, både disputerade och adjunkter, fortfarande har kontakt med eller arbetar i gymnasieskolor. På det sättet för de med sig det omgivande samhället in i utbildningen och kan även förmedla aktuella erfarenheter och kunskaper från skolmiljön. Detta menar bedömargruppen, bidrar till att skapa en användbar utbildning som utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar.

De satsningar som enligt självvärderingen och intervjuerna har skett på hållbar utveckling och det flerspråkiga klassrummet har utökat utbildningens framtida användbarhet, anser bedömargruppen. Arbetslivskontakter har enligt självvärderingen även knutits med gymnasieskolor som ger dans som inriktning, en festival med fokus på hållbar utveckling och med danskompaniet Språng, som har fokus på dans och funktionsvariationer. Det finns även en påbörjad samverkan med andra lärarutbildningar i dans, både i Sverige och i Finland. Exemplet visar att det finns en god samverkan med det omgivande samhället, och bedömargruppen ser positivt på de samarbeten som sker med olika lokala och nationella aktörer. Eftersom ämneslärarutbildningen i dans är en ny utbildning visar detta på en särskilt positiv utvecklingsinriktning.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunden är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen som helhet.

I fråga om personal har utbildningen tillräckliga förutsättningar på kort och lång sikt, även om det på längre sikt behövs förstärkning i fråga om vetenskaplig kompetens. Den konstnärliga kompetensen

bedöms som hög, liksom den professionsrelaterade. Den pedagogiska kompetensen stärks av att lärare som arbetar inom UVK till övervägande del besitter den. Ett viktigt utvecklingsområde är att ytterligare utöka den vetenskapliga kompetensen i utbildningen, i synnerhet inom danspedagogik. Att söka kompetens utanför Norden ser bedömggruppen som en möjlig strategi.

Det finns en vetenskaplig, konstnärlig och professionsinriktad miljö. Samarbeten med andra lärosäten och ämnen är många och en förutsättning för att höja kompetensen i utbildningen och för att få en god utbildningsmiljö för studenterna. Studentantalet förväntas nu öka i utbildningen, vilket bedömggruppen ser som positivt. Det bedrivs forskning med relevans för utbildningen och den kommer studenterna till del. Bedömggruppen ser den mångfacetterade tvärkonstnärliga och tvärvetenskapliga miljön som studenterna befinner sig i som en styrka i utbildningen, men att stärka den vetenskapliga miljön för dansämnet är samtidigt ett viktigt utvecklingsområde. Att införa doktorandtjänster inom danspedagogik och att rekrytera ytterligare disputerade ser bedömggruppen som möjliga strategier för att stärka den vetenskapliga miljön.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Utbildningen erbjuder bredd genom de tre genrer som studenterna arbetar med och djupet nås genom att studenterna får undervisning i dansgestaltning i samtliga sex ämneskurser. De får även kunskaper i danspedagogisk forskning. De har ännu inte skrivit några självständiga arbeten, och därför kan inte några slutsatser dras om hur studenterna visar sina kunskaper där. En styrka är de gemensamma forskningsförberedande kurserna som studenterna läser tillsammans med ämneslärarstudenterna i musik och teater.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. De grundläggande kunskaperna i vetenskapsteori och forskningsmetoder får studenterna inom UVK, medan de fördjupade kunskaperna ska utvecklas inom ämnet. Lärosätet förlägger enligt självvärderingen en stor del av de fördjupade kunskaperna i det självständiga arbetet. Därför rekommenderar bedömggruppen lärosätet att se över att både kvalitativa och kvantitativa metoder behandlas och examineras på fördjupad nivå. Eftersom området är under utveckling i de gemensamma forskningsförberedande kurserna anser bedömggruppen att utbildningen sannolikt kommer att möjliggöra och säkerställa att studenterna vid examen kan visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder när de planer och förändringar som lärosäte arbetar med väl är genomförda. Några självständiga arbeten har ännu inte skrivits då utbildningen är så pass nystartad och därför kan inte några slutsatser om hur studenterna visar sina kunskaper där dras. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet utvecklas och examineras inom UVK och VFU.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Examensmålet behandlas inom ämneskurser och inom UVK med progression. Det examineras muntligt och skriftligt och det finns enligt bedömggruppen en god variation i hur målet kommer in i de olika kurserna. Några självständiga arbeten har ännu inte skrivits och därför kan inte några slutsatser kring hur studenterna visar sina kunskaper där dras.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Färdigheter och förmågor utvecklas inom VFU och inom ämneskurser. En styrka är att det finns en god koppling mellan teori och praktik, eftersom de högskoleförlagda kurserna lägger grunden för de förmågor som

sedan utvecklas under VFU. Målet säkerställs bland annat genom trepartssamtal och en skriftlig VFU-rapport.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Målet behandlas i progression inom VFU och ämneskurser. Ett gott exempel på hur alla elevers lärande fokuseras i utbildningen är kursen *Dansgestaltning och ämnesdidaktik för gymnasielärare 2*. Här håller ett danskompani bestående av dansare med olika funktionsvariationer seminarier, där studenterna får reflektera kring vad olika elevgruppers behov kan bestå av. Målet säkerställs genom trepartssamtal och en skriftlig VFU-rapport. Att ytterligare förtydliga examinationen av målet i ämneskurserna ser bedömggruppen som ett utvecklingsområde, liksom att införa moment som berör psykisk ohälsa i danslärarutbildningen.

Jämställdhet behandlas på ett tillfredsställande sätt i utbildningen. Lärosätet visar på flera aktiviteter som genomförts för att beakta och kommunicera ett jämställdhetsperspektiv. Ett gott exempel är att jämställdhetsperspektivet nu är ett kurskrav i studenternas VFU-rapporter och att det finns kursmoment där jämställdhet ingår. Ett utvecklingsområde är att tydligare lyfta in studenternas förmåga att beakta ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten i utbildningen.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande. Det finns tydliga rutiner för hur utbildningens innehåll, utformning och examinationer följs upp och kursvärderingar görs efter varje kurs. En styrka i utbildningen är den nära kontakt som studenter och lärare har, vilket kan underlätta kommunikationen om uppföljning och åtgärder. Positivt är även att det har skett många förändringar i utbildningen sedan starten, och att lärare och studenter har en god dialog om förbättringsområden. Lärosätet arbetar aktivt för att säkra genomströmningen och god progression samt följer upp de fall av avhopp som skett.

Studenterna deltar aktivt i utvecklingen av utbildningen och deras åsikter tas omhand av lärosätet. Det finns en konstruktiv och kontinuerlig dialog med studenterna om utbildningens innehåll och genomförande, som bedömggruppen ser som en styrka. Samtidigt som en nära kontakt mellan lärare och studenter är positivt, rekommenderar bedömggruppen lärosätet att hålla god uppsikt över att studenterna även kan uttrycka sin sina åsikter anonymt i kursvärderingar och liknande. Att få fler studenter att svara på kursvärderingar är ett utvecklingsområde i utbildningen.

Arbetsliv och samverkan behandlas på ett tillfredsställande sätt i utbildningen. Utbildningen är användbar och studenterna förbereds för förändringar i arbetslivet. VFU och de kontakter som utbildningens lärare har med gymnasieskolorna bidrar till detta. En särskild styrka är de många olika samarbeten och samverkansprojekt som utbildningen är involverad i på lokal och nationell nivå.

Lärosäte: Göteborgs universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet idrott och hälsa.

Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande

Inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) finns en ändamålsenlig variation av lärare med hög vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. En stor andel av lärarna är disputerade, fast anställda och har forskning i tjänsten. Att låta lärare undervisa på högre procentandel inom UVK ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde för lärosätet. Ett gott exempel på hur pedagogisk kompetens utvecklas i utbildningen är det meriteringsprogram lärosätet har för att stärka högskolepedagogisk kompetens. Att låta fler lärare ingå i detta program och att tydliggöra vilka strategier det finns för den övergripande kompetensförsörjningen inom UVK på både kort och lång sikt, ser bedömargruppen som utvecklingsområden. Den sammanlagda vetenskapliga och professionsrelaterade kompetensen hos personalen inom inriktningen idrott och hälsa stämmer väl överens med utbildningens innehåll och mål, men att ett viktigt utvecklingsområde är förstärkning av vetenskaplig ämnesdidaktisk kompetens.

Det finns en stark vetenskaplig miljö med en rad centrumbildningar och forskargrupper. Den professionsinriktade miljön stärks av forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning (CUL) där doktorander med tjänst inom skolverksamhet också forskar i ämnen som är av relevans för utbildningen. Att synliggöra den forskning som bedrivs med relevans för utbildningen för studenterna ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är att det finns en tydlig genomgående progression i kurserna. Även om det inte verkar finnas någon specifik ämnesdidaktisk forskningsmiljö för inriktningen idrott och hälsa är en av doktoranderna vid CUL inriktad mot idrott och hälsa.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls genom att lärosätet möjliggör att studenter genom utbildningen tillägnar sig både brett kunnande och fördjupade kunskaper inom ämnesområdet. Ett problematiserande förhållningssätt verkar genomsyra hela utbildningen, och bedömargruppen vill lyfta fram det som ett gott exempel. Underlagen visar att det finns en väl genomarbetad länkning mellan examensmål, examinationsuppgifter och bedömningskriterier.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. I den del av utbildningen som avser UVK uppfylls målet. Studenterna får i två kurser i UVK möta vetenskapsteorier och metoder. Kunskapen ska därefter fördjupas i ämnena och de självständiga arbetena. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet berörs i kurser inom UVK och examineras också där. Ett utvecklingsområde är att ännu tydligare knyta samman UVK-kurserna till ämnena. Bedömningen blir att UVK tydligt bidrar till detta mål men att fördjupningen ska ske i ämnena. Inom inriktningen idrott och hälsa är

förutsättningarna för att säkerställa måluppfyllelse av delar av examensmålet goda. Det finns en progression genom utbildningen i vad studenterna förväntas kunna, vetenskapsteori och metodologi integreras enligt underlagen i samtliga kurser, inklusive kurserna inom UVK. Trots att det finns en specifik kurs inom området verkar däremot inte vetenskapsteori och metodologi vara något som är tydligt beskrivet i kursplanerna. Underlagen redogör inte heller för några konkreta lärandemål eller examinationer i vetenskapsteori och metodologi, förutom ett exempel som antyder att det finns ett fokus inom utbildningen på begreppsanalys och etymologi. Lärosätet är medvetet om befintliga svagheter när det gäller den här delen av examensmålet. En revidering av kursplanerna är planerad. Underlagen visar att det inom ramen för ämnesstudierna finns återkommande innehåll som behandlar kvantitativa och kvalitativa forskningsmetoder. Frågan är ändå om studenterna får möjlighet att utveckla fördjupad kunskap om kvalitativa och kvantitativa metoder i ämneskurserna. Granskningen av de självständiga arbetena visar på stora brister. Det är utifrån underlagen svårt att urskilja en tydlig bild av måluppfyllelsen av kunskap om relationen mellan vetenskapliga grund och beprövad erfarenhet i förhållande till betydelsen för yrkesutövningen. Att tydliggöra den här delen av examensmålet ser bedömargruppen som ett angeläget utvecklingsområde. Sammantaget är bedömningen att målet inte uppfylls.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat anses inte uppfyllt. Bedömargruppen anser att målet nås genom studier i såväl UVK som inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Att progressionen är tydlig ser bedömargruppen som särskilt positivt. Bedömningen blir att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då fördjupningen ska ske i ämnena. Inom inriktningen idrott och hälsa är förutsättningarna för att studenterna ska nå måluppfyllelse av delar av examensmålet goda. De generella beskrivningarna från UVK, VFU och ämneskurserna visar att studenterna genom hela utbildningen förbereds för det självständiga arbetet och får träna på att kritiskt och systematiskt tillvarata och reflektera över främst forskningsresultat. De exemplifieringar som görs är väl beskrivna, men det är tveksamt om de är exempel på säkerställande av måluppfyllelse av det här examensmålet. Examinationsuppgifterna som tas upp kan lika gärna ha relevans för andra examensmål. Utifrån underlagen är bedömargruppen fortfarande oklar över om utbildningen säkerställer att studenterna når måluppfyllelse av förmågan att systematisera egna och andras erfarenheter och att på så sätt bidra till kunskapsutveckling i ämne och ämnesområden. I självvärderingen exemplifieras säkerställande av måluppfyllelse av förmågan att självständigt systematisera egna och andras erfarenheter samt forskningsresultat med en examination som sker i form av en gruppuppgift. Alltså förhåller sig bedömargruppen tveksam också när det gäller säkerställandet av måluppfyllelse av den del av examensmålet som berör självständigheten. I granskningen av de självständiga arbetena bedömdes hälften av arbetena visa på måluppfyllelse av det här examensmålet. Sammantaget är bedömningen att målet inte uppfylls.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls, men förmågan är främst förlagd till VFU och ämnena. I UVK-kurserna är fokus i första hand på hur studenterna ska utveckla kunskap om didaktik och ämnesdidaktik och inte på hur de ska utveckla förmågan att tillämpa den. Bedömningen blir därför att UVK inte ensamt tillgodoser detta mål då all VFU är förlagd till ämnena och målet därför bedöms där. I inriktningen idrott och hälsa uppfylls målet genom att det finns förutsättningar för att studenterna successivt ska utveckla förmågan att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik som krävs för undervisningen. Studenterna får ordentligt stöd i att utveckla kunskap om ämnesdidaktik samt till viss del kunskaper i metodik, och kunskaperna provas i examinationer av

varierande komplexitet. De exempel på lärandemål och examinationsuppgifter som är medtagna i självvärderingen har däremot främst fokus på planering, genomförande och organisering, och inte så mycket på förmåga att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik som krävs för undervisning. Det övergripande intrycket är ändå att utbildningen möjliggör måluppfyllelse.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Målet uppfylls dels inom VFU-kurserna som alla är förlagda till ämnena, dels inom UVK där målet behandlas i kurser inom specialpedagogik och bedömning och betygsättning. Målet säkerställs genom examination. Ett utvecklingsområde är att tydligare integrera moment där studenter i praktiken får lära sig att planera undervisning för elever med olika behov, så som vuxna elever, elever med inlärningssvårigheter eller de med särskild begåvning. Att även säkerställa att VFU-handledaren har tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, framför allt för att handleda studenten och ha tillräckligt goda kunskaper i bedömning av studentens prestationer under VFU för att studenten ska få ett rättvist omdöme, är ytterligare ett område som behöver utvecklas. UVK bidrar tydligt till att uppfylla detta mål men kan inte ensamt tillgodose hela målet då delar av måluppfyllelsen sker i ämnena, i synnerhet inom VFU. I inriktningen idrott och hälsa är bedömargruppens intryck att förutsättningarna för att nå måluppfyllelse av det här examensmålet kan bedömas som goda. Underlagen visar hur lärosätet både möjliggör och säkerställer att studenterna genom utbildningen når måluppfyllelse. När det gäller studenternas förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning synliggörs progressionen tydligt i ramkursplanerna för VFU. Även i ämneskurserna verkar arbetsgången vara väl upplagd för studenternas progression och måluppfyllelse. Det är otydligt hur utbildningen säkerställer delmålet att på bästa sätt stimulera varje elevs utveckling. Bedömargruppen ser det som ett angeläget utvecklingsområde att lärosätet förbättrar studenternas möjligheter att uppnå den delen av examensmålet även inom ramen för ämneskurserna.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Målet behandlas i kurser inom UVK och VFU och säkerställs genom examination. Det finns en tydlig progression och särskilt positivt är den satsning lärosätet gjort inom området hållbar utveckling.

Ett jämställdhetsperspektiv finns väl integrerat i utbildningen och behandlas i kurser, kurslitteratur och som perspektiv för analys i en hemtentamen. Litteraturlistor granskas utifrån könsfördelning och lärosätet har god uppsikt över hur könsfördelningen ser ut. En styrka i utbildningen är att lärosätet arbetar med att få studenterna medvetna om hur elever kan behandlas olika beroende på kön, för att sedan kunna uppmärksamma och motverka detta i sitt eget framtida yrkesliv. I inriktningen idrott och hälsa visar underlagen att ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande. Det finns en handlingsplan framtagen som ger riktlinjer för jämställdhetsarbetet, men handlingsplanen behöver omsättas i konkreta åtgärder liksom att jämställdhetsperspektivet behöver förstärkas i kursernas innehåll och examinationer.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande och det finns formaliserade strukturer och tillvägagångssätt för att följa upp och utveckla utbildningens innehåll, utformning och genomförande, liksom examination. Kursvärderingar görs, men ett utvecklingsområde är att tydligare återkoppla vilka förändringar som görs till följd av dessa till studenterna. Ett annat utvecklingsområde är att fortsätta arbeta för att fler besvarar de kursvärderingar som görs då svarsfrekvensen är låg. Det pågår ett arbete för att ytterligare följa upp VFU i samverkan med skolhuvudmännen, vilket bedömargruppen ser som positivt för att utveckla och stärka uppföljningen av utbildningen. Lärosätet

verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid. Det finns även olika stödåtgärder för de studenter som behöver det. Avseende inriktningen idrott och hälsa följs utbildningen upp på ett systematiskt sätt. Organisationen med programråd, programdialoger och kursrapporter samt införandet av de muntliga utvärderingarna ser bedömargruppen som en styrka i kvalitetsarbetet. Det systematiska kvalitetsarbetet inom ämneskurserna är av mer informell karaktär. Det är önskvärt med en mer formell uppföljning även på ämnesnivå. Programrådet har genomfört åtgärder som verkar för att studenterna genomför sina studier inom planerad tid, att avhoppsfrekvensen inom ämneslärarprogrammet har sjunkit över tid och att kvarvaron är relativt hög ur nationell synvinkel.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande

Studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande och finns representerade i formella påverkans- och beslutsorgan. Studenterna bjuds även in till olika råd och träffar och deras åsikter från kursvärderingar tas omhand. Motivationsintervjuer ska testas under hösten 2019 för att stärka och motivera studenterna, vilket bedömargruppen ser som ett gott exempel på hur lärosätet arbetar med att på olika sätt öka studentinflytandet. Att utveckla de mer informella möjligheterna till påverkan, till exempel genom att kontakta lärare efter undervisning, ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande

Utbildningen är användbar och ger studenten verktyg för att möta förändringar i arbetslivet. Ett gott exempel på detta är den planerade kursen om språk- och kunskapsutvecklande arbete som riktar sig mot andraspråksinläring. Lärosätet ger exempel på samverkan med olika företrädare för VFU vilket bedömargruppen ser som goda exempel på samverkan med det omgivande samhället. Ett ytterligare gott exempel är en kurs om hållbar utveckling, vilken utformats i samarbete mellan olika aktörer. Avseende inriktningen i idrott och hälsa ser bedömargruppen Ämnesdagen som en styrka, liksom användandet av adjungerade lärare. VFU-organisationen är välstrukturerad och genomtänkt och har en klar progression i fyra steg för att successivt föra in studenterna i arbetsliv och yrkesverksamhet, i nära samverkan med handledare ute på arbetsplatserna.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Bedömargruppen anser med stöd i lärartabellen och självvärderingen att den vetenskapliga kompetensen är hög och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt. Ett mycket stort antal lärare, cirka 250 stycken, medverkar i kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och i de ämnen som granskas. Lärarna kommer från flera olika institutioner. En stor andel av lärarna är

disputerade och har forskning i tjänsten (20–30 procent). Även adjunkter har forskning och/eller kompetensutveckling i tjänsten (15 procent). Bland dessa medverkar cirka 70 lärare inom UVK. En styrka i utbildningen är den höga vetenskapliga kompetensen bland lärarna.

Det finns samtidigt en sårbarhetsproblematik i det faktum att en relativt stor andel av de som är involverade i UVK-kurserna har låg procent i dessa kurser samt att de har sin organisatoriska hemvist på flera olika institutioner. Bedömagruppen konstaterar att detta ställer stora krav på organisation av lärarlagen för att samverkan mellan de olika lärarna ska vara möjlig och för att säkra kontinuitet och kravnivåer. Att fortsättningsvis arbeta för att minska den sårbarheten, liksom att arbeta vidare med samverkan och kontinuitet i lärarlagen, ser bedömagruppen som ett viktigt utvecklingsarbete vid lärosätet.

Trots att den vetenskapliga kompetensen generellt sett är hög, med en stor andel disputerade bland lärarna, finns det enbart två professorer och sju docenter som undervisar i UVK-kurser. Att docenter och professorer i högre utsträckning medverkar i UVK-kurser ser bedömagruppen som ett viktigt utvecklingsområde i utbildningen.

Bedömagruppen anser att de exempel som beskrivs i självvärderingen, som att ämnesstudier inklusive VFU alltid ges vid den institutionsmiljö som har bäst förutsättningar att uppnå bredd och djup i aktuellt skolämne, visar på att det finns en tydlig och väl avvägd struktur i utbildningen. Det är också positivt att den pedagogiska kompetensen i ämnena förstärks genom samverkan med lärare från den utbildningsvetenskapliga fakulteten eller genom adjungering av verksamma lärare. Vid intervjuerna blev det tydligare hur den vetenskapliga respektive den professionsinriktade kompetensen i UVK-kurserna används i utbildningen, och bedömagruppen menar att den används på ett välfungerande sätt genom att kompetenserna för de aktuella områdena direkt kommer studenterna till del.

Den professionsrelaterade kompetensen bland lärarna beskrivs inte i självvärderingen, men intervjuer, lärartabell och kompletterande underlag visar att lärarkompetensen sammantaget är hög. Den professionsrelaterade kompetensen uppges i självvärderingen förstärkas i vissa kurser genom adjungering av verksamma lärare, och bedömagruppen anser att detta sammantaget visar att den professionsinriktade kompetensen håller hög kvalitet.

Den kompletterande lärarlistan visar att det är drygt 70 lärare som tillsammans är involverade i UVK, men av dessa är det bara 9 som har 10 procent eller mer inom UVK. En lärare har 20 procent inom UVK, medan de resterande har olika procentsatser. De flesta är involverade på 2–5 procent.

Utifrån intervjuerna framkom att det finns en medvetenhet om behovet av färre lärare, men med högre procentsatser inom UVK, vilket bedömagruppen ser som positivt och något som bedömagruppen uppmuntrar lärosätet att arbeta vidare med. Det framkom inte av självvärderingen om VFU-handledarna är verksamma i utbildningen eller om de har handledarutbildning, men vid intervjuerna förtydligades att VFU är förlagt till institutionerna och att ansvaret för VFU-handledarnas utbildning är centralt förlagt vid lärosätet.

Utifrån självvärderingen framgår att lärosätet har ett meriteringsprogram för att stärka den högskolepedagogiska kompetensen, vilket bedömagruppen ser som positivt. En rekommendation är däremot att lärosätet även arbetar för att behålla och utveckla alla lärares högskolepedagogiska

kompetens genom exempelvis regelbunden fortbildning. Ett utvecklingsområde som bedömaregruppen vill lyfta fram är att lärosätet på ett mer genomgripande och tydligt sätt följer upp kompetensutvecklingsbehoven i lärargruppen, samt tydliggör vilka strategier lärosätet har för kompetensförsörjningen på både kort och lång sikt, eftersom detta inte framkom tydligt i självvärderingen och intervjuerna.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Med stöd i självvärderingen och beskrivningen av lärosätets utbildning anser bedömaregruppen att lärosätet har en för utbildningen stark vetenskaplig miljö. Lärosätet bedriver forskning med relevans för utbildningen och en rad miljöer och forskningsprojekt beskrivs, till exempel didaktisk klassrumsforskning, fenomenografi, variationsteori och learning study, kritisk utbildningsforskning och ett antal ämnesdidaktiska miljöer som fokuserar på forskningsområden med stor betydelse för utbildningen. Dessa olika miljöer anser bedömaregruppen stärker forskningsanknytningen i alla delar av det utbildningsvetenskapliga området, vilket är en styrka i utbildningen.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömaregruppen att lärosätet tydligare bör synliggöra den forskning som bedrivs med relevans för utbildningen för studenterna. Att just detta är ett utvecklingsområde blev framför allt tydligt under intervjuerna där det framkom att forskningen som bedrivs är relativt osynlig för studenterna. I självvärderingen beskrivs den professionsinriktade miljön något kortfattat. Det framhålls att den stärks genom att doktorander vid forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning (CUL) finns vid varje fakultet som deltar i ämneslärarutbildningen. Doktoranderna har en lärarexamen och har ofta en del av sin tjänst i skolverksamhet. Deras forskning berör även ämnesområden med relevans för lärarutbildningen, och bedömaregruppen anser att detta är en styrka i utbildningen och stärker den professionsinriktade miljön.

Utifrån självvärderingen var det något oklart var UVK- och VFU-kurserna låg i förhållande till ämnesstudierna, men detta förtydligades vid intervjuerna. Efter intervjuerna anser därför bedömaregruppen att kursstrukturen inom UVK och VFU ger ett genomtänkt intryck med en indelning i fyra temaområden och systerkurser. En matris över UVK och VFU beskrivs i självvärderingen, där examensmålen är inlagda. Systerkurserna breddar och fördjupar innehållet i en tidigare kurs. Även examinationerna har en progression. Ett stort arbete har lagts ner för att skapa progression och tydlighet i utbildningen, vilket bedömaregruppen ser som positivt och som en styrka i utbildningen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Lärosätet redogör på ett systematiskt sätt för hur de arbetar med att säkerställa förutsättningar för att studenterna ska uppnå examensmålen i utbildningen. Lärosätet har bland annat utarbetat ramkursplaner för kurserna inom den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) och examensarbetskurserna. Ramkursplanerna är gemensamma för alla ämnen med gemensamma kursmål och examinationsformer, vilket bedömargruppen ser som positivt i utbildningen generellt. Programrådet har även utarbetat en gemensam praxis för att hantera examensarbeten med gemensamma bedömningskriterier och målmatriser, vilket bedömargruppen menar bidrar till att säkerställa kvaliteten på utbildningen. Förutom detta finns även en programguide för att skapa sammanhang och tydliggöra progressionen mellan utbildningens olika kurser och områden.

Utifrån självvärderingen framkommer att målet framför allt nås genom två kurser inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK): *Lärarprofessionen och vetenskapligt förhållningssätt* och *Lärarprofessionen och vetenskapligt arbete*. Från ett bredare teoretiskt och metodologiskt perspektiv i den första kursen smalnar kurserna av mot det utbildningsvetenskapliga området i den senare. En progression sker genom att studenterna först får kunskap om metoderna för att sedan själva tillämpa dem. I självvärderingen framhålls att studenterna ofta väljer metoder som behandlats i kursen *Lärarprofessionen och vetenskapligt arbete*. Både kvalitativ och kvantitativ forskning ingår i kurserna, men fokus är på enkäter och intervjuer. Målet behandlas även i ämnena och i de självständiga arbeten som skrivs där. Bedömargruppen anser att strukturen ger ett ändamålsenligt intryck, och utifrån den information som framkom i självvärderingen och vid intervjuerna menar bedömarna att studenterna får en bred bild av vetenskapsteori och forskningsmetoder. Progressionen framstår som tydlig, men eftersom fördjupningen sker i ämnena är bedömargruppens uppfattning att den sker på något olika nivåer. Lärosätet ger exempel på undervisningsupplägg och examinationer som framstår som välfungerande inom många ämnen, men vid intervjuerna framkom att det finns utrymmen för förbättringar, framför allt inom de estetiska ämnena.

Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas också i UVK-kurserna *Lärarprofessionen och vetenskapligt förhållningssätt* och *Lärarprofessionen och vetenskapligt arbete*. Föreläsningar följs av examinerande litteraturseminarier där läraryrkets profession och dess vetenskapliga grund behandlas. Praktiknära forskning kommer bland annat studenterna till del genom CUL-doktorandernas arbete och undervisning. Utifrån detta anser bedömargruppen att relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas på ett välfungerande sätt i utbildningen.

Lärosätet framhåller svårigheterna med att sammanföra kursinnehåll inom UVK med ämnesstudierna. I förhållande till detta mål har lärosätet knutit de två ovan beskrivna UVK-kurserna till de båda självständiga arbetena. Bedömargruppen anser att detta är ett ändamålsenligt sätt att lösa utmaningarna på, men rekommenderar ändå lärosätet att fortsätta arbetet med att koppla samman UVK och ämnen mer, exempelvis genom att utveckla samarbetet mellan de lärare som undervisar i utbildningen ytterligare.

Bedömningen blir alltså att UVK tydligt bidrar till detta mål, men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet eftersom fördjupningen ska ske i ämnena.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att*

kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

Utifrån självvärderingen anser bedömargruppen att målet behandlas på ett välfungerande sätt i utbildningen. Det framgår att studenter får möjlighet att utveckla sin färdighet och förmåga ur både ett utbildningsvetenskapligt och ämnesdidaktiskt perspektiv. Den utbildningsvetenskapliga aspekten av examensmålet blir tillvaratagen i tre olika kurser inom UVK. Målet behandlas även ur ett ämnesdidaktiskt perspektiv, vilket bland annat sker i samband med att studenterna skriver det självständiga arbetet i respektive ämne och i den fjärde VFU-kursen. Lärosätet beskriver även att de har gjort en förändring i utbildningen inom respektive ämne, när de självständiga arbetena nu tydligare riktas mot ämnesdidaktiska områden och de teorier och metoder som har anknytning till verksamhetsområdet. Den förändringen ser bedömargruppen som positiv och som ett sätt att ännu tydligare låta studenterna bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

I självvärderingen har lärosätet bifogat en tabell som visar hur olika kurser inom UVK och VFU hänger samman. Här framgår enligt bedömargruppen att det finns en solid ram för hur studenterna förväntas reflektera över egna och andras undervisningserfarenheter. Studenternas egen reflektion och självständighet tränas bland annat under praxisseminerierna som ingår i VFU-kurserna, samt under examinationer. VFU-kurserna är placerade inom respektive ämne, men de beskrivs korthuggat i självvärderingen för UVK också. Här framgår det enligt bedömargruppen att det finns en tydlig progression, där studenterna i början av sin utbildning ska reflektera över egna erfarenheter. Därefter ska de kunna reflektera över egna erfarenheter relaterat till forskning och styrdokument och slutligen även kunna utveckla den egna skolpraktiken. Under de trepartssamtal som äger rum i anknytning till VFU diskuteras även studenternas erfarenheter tillsammans med handledare och VFU-lärare, vilket bedömargruppen ser som positivt.

Utifrån självvärderingen framkommer det enligt bedömargruppen att det finns flera kurser inom UVK där studenterna får möjlighet att ta del av forskning och där de examineras i detta. Ett exempel är kursen *Lärarprofessionen och ett vetenskapligt förhållningssätt*, där studenterna genomför en argumentationsanalys. Utifrån den information som framkommit i intervjuerna och självvärderingen anser bedömargruppen att lärosätet möjliggör och säkerställer målet, men att fördjupningen framför allt sker i ämnena.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen redogör lärosätet för relationen mellan examensmålets olika delar och förutsättningar för att studenterna ska nå målet, genom exempel på lärandemål i kurserna inom UVK respektive VFU. I UVK-kurserna är fokus i första hand på hur studenterna ska utveckla kunskap om didaktik och ämnesdidaktik och inte på hur de ska utveckla förmågan att tillämpa den. I en tabell över kursmål som relaterar till examensmålet och där VFU-kurserna VFU2, VFU3 och VFU4 ingår, framstår det enligt bedömargruppen som att merparten av målen handlar om att studenterna ska reflektera

över undervisningen i relation till styrdokument och forskning och inte så mycket om att tillämpa didaktik, metodik och ämnesdidaktik.

Bedömggruppen hade svårt att enbart utifrån självvärderingen förstå var VFU var placerad i utbildningen i förhållande till ämnena och UVK, men vid intervjuerna förtydligades även detta. Här framkom att all VFU är förlagd till ämnena och att utbildningen använder sig av ramkursplaner för att bland annat säkerställa att kravnivån inom alla ämnen är ungefär densamma och att VFU bedöms på samma sätt. Bedömggruppen anser att gemensamma ramkursplaner för VFU kan ha både positiva och negativa sidor, och rekommenderar därför lärosätet att analysera vilka konsekvenser ramkursplanerna har för de enskilda ämnena, i synnerhet de estetiska. I och med att förmågan att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik främst bedöms i de VFU-kurser som är förlagda på respektive ämne i utbildningen, blir bedömningen att målet framför allt möjliggörs och säkerställs där.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenterna när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisningen och den pedagogiska verksamheten i övrigt för att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Utifrån självvärderingen och efterföljande intervjuer anser bedömggruppen att finns en tydlig struktur i utbildningens upplägg och i relationen mellan UVK-studier och VFU. Vad som dock fortfarande är något oklart är hur den ämnesmässiga och ämnesdidaktiska inramningen för VFU-kurserna är utformad. Enligt självvärderingen är det framförallt genom VFU-kurserna som måluppfyllelsen sker. Utifrån intervjuerna och övriga underlag framkom att VFU är förlagt till respektive ämne, men en beskrivning av VFU görs även i självvärderingen för UVK. VFU-kursernas progression beskrivs i form av tre steg i ramkursplanerna: undersökande (1), genomförande (2) och syntetisering (3). I VFU 1 och VFU 2 förväntas till exempel studenten kunna planera, genomföra och utvärdera en pedagogisk aktivitet tillsammans med sin handledare. I VFU 3 göra detsamma, men här både kollegialt och självständigt och slutligen i VFU 4; planera, genomföra och utvärdera undervisning i sin helhet med tydlighet och god struktur. Enligt bedömggruppen visar upplägget en god och ändamålsenlig struktur.

I UVK-kursen *Styrdokument och bedömning* behandlas målet ytterligare. Undervisning sker i form av föreläsningar, litteraturseminarier och arbete i basgrupper. I kursen *Bedömning och betygsättning* fördjupas kunskapen om bedömning och sätts även i relation till etik, validitet och reliabilitet. Examination av målet sker genom muntliga redovisningar, hemtentamen och en salstentamen, vilket bedömggruppen anser vara relevanta examinationsformer som säkerställer måluppfyllelsen. I kursen *Sociala relationer, konflikthantering och specialpedagogik* ges ett specialpedagogiskt perspektiv på lärarens yrkesetik med fokus på elever med särskilda behov och behovet av inkludering av alla elever. Utifrån självvärdering och intervjuer framstår det dock fortfarande som något oklart hur studenterna får möjlighet att i praktiken planera undervisning i syfte att bemöta elever med olika förutsättningar och behov, som exempelvis vuxna elever, elever som har inlärningssvårigheter, elever som lätt når kunskapskraven och/eller elever som är särskilt begåvade. Att utveckla detta mer på en praktisk nivå i utbildningen ser bedömggruppen som ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet.

Att även säkerställa att VFU-handledaren har tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, framför allt för att handleda studenten och ha tillräckligt goda kunskaper i bedömning av

studentens prestationer under VFU för att studenten ska få ett rättvist omdöme då hen slutligen examineras av VFU-läraren, är ytterligare ett område som bedömargruppen anser behöver utvecklas i utbildningen. Lärosätet har dock sjösatt ett nytt VFU-avtal som de menar kommer förbättra detta i utbildningen framöver, vilket bedömargruppen ser som positivt för vidareutvecklingen av området.

Lärosätet har som mål att alla studenter ska ha samma VFU-placering i alla kurser, men utifrån intervjuerna framkom att detta inte alltid kan tillgodoses för alla studenter. Bedömargruppen anser att detta är förståeligt, men att det också bör vara tydligt för studenterna att de inte alltid kan få samma VFU-placering under alla VFU-perioder.

Bedömargruppen anser avslutningsvis att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då delar av måluppfyllelsen sker i ämnena, i synnerhet inom VFU.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Utifrån självvärderingen anser bedömargruppen att utbildningen, på ett övergripande plan möjliggör och säkerställer målet. Målet behandlas framför allt inom UVK-kurser och VFU-kurser. Lärosätet arbetar med att förmedla kunskap kring målet och för att förbereda studenterna för ett arbete utifrån de principer som de mänskliga rättigheterna, och i synnerhet barnets rättigheter utgår ifrån. Detta gör de bland annat genom kurserna VFU2, som fokuserar på hållbar utveckling och mänskliga rättigheter i relation till den egna yrkesrollen, och i VFU4 där mänskliga rättigheter och likabehandling behandlas. Yrkesetiska aspekter berörs bland annat i kursen *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap* där studenterna har work-shops med dramapedagoger för att göras medvetna om olika normer i klassrummet. Även hållbar utveckling behandlas i utbildningen och en kurs; *Hållbar utveckling med människan i centrum*, läser alla studenter inom utbildningen. Examinationen sker genom närvaro på workshops och inlämning av en individuell skriftlig uppgift. I självvärderingen beskrivs tydligt i vilka kurser respektive mål behandlas, hur examination sker, samt hur olika praktiska moment bidrar till att målet behandlas ur olika perspektiv. Progressionen är tydlig i förhållande till målet och bedömargruppen anser att målet i sin helhet omhändertas på ett konstruktivt och väl avvägt sätt. Särskilt positivt är den satsning som lärosätet gjort inom området hållbar utveckling.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att utbildningen generellt har väl utvecklade ramar för arbetet med jämställdhet. De har god uppsikt över antalet studenter och lärare fördelade på kön och i val av kurslitteratur har de en jämn könsfördelning vilket bedömargruppen ser som positivt. I självvärderingen framkommer att examensmålet som berör jämställdhet behandlas i kurser, kurslitteratur och som perspektiv för analys i en hemtentamen. I kursen *Lärande, utveckling och didaktik 1* hålls föreläsningar om kamratgruppen där frågor om sexualitet, kroppsuppfattning och

identitet ingår och i kursen *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap* är fokus på jämställdhet, maktrelationer och individens möjligheter att bli sedd och hörd, vilket även kopplas samman med genusfrågor, tolerans och normpedagogik. Lärosätet beskriver i både självvärdering och intervjuer hur de arbetar med att få alla studenter att bli sedda och lyssnade på, oavsett kön. Studenterna ska veta var de ska vända sig om något inte fungerar som det ska och lärosätet har utarbetade rutiner vid fall av exempelvis sexuella trakasserier. Sammantaget ger detta bilden av att lärosätet arbetar med jämställdhet på ett välfungerande sätt.

En styrka i utbildningen är att lärosätet arbetar med att få studenterna medvetna om hur elever kan behandlas olika beroende på kön, för att sedan kunna uppmärksamma och motverka detta i sitt eget framtida yrkesliv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att det finns formaliserade strukturer och tillvägagångssätt för att följa upp och utveckla utbildningens innehåll, utformning och genomförande, liksom examination. Lärosätet beskriver hur kurser följs upp med kursvärderingar och kursrapporter. Dessa granskas av programledarna och vidare av samordningsnämnden för lärarutbildning (SOL). Styrkor och svagheter analyseras och förslag på utvecklingsområden ges. Utifrån självvärderingen och intervjuerna hade bedömargruppen svårt att utläsa hur studenterna sedan fick del av de förändringar som gjordes till följd av kursvärderingarna. Att återkoppla resultaten av uppföljningen till relevanta intressenter anser dock bedömargruppen vara ett område som kan förbättras i utbildningen då det utifrån intervjuerna framkom att återkopplingen i praktiken varierar och inte alltid fungerar så som tänkt.

Lärosätet identifierar själva ett utvecklingsområde vad gäller att öka svarsfrekvensen på kursvärderingar, vilket även bedömargruppen instämmer i. Även intervjuerna bekräftade att kursvärderingarna ofta har en låg svarsfrekvens vilken även tenderar att bli än lägre ju längre studenten kommer i utbildningen. Av intervjuerna framkom att lärosätet försökt analysera orsakerna, men att det är svårt att få en tydlig bild av vad som gör att få studenter svarar i slutet av utbildningen, utöver att de har lägre intresse av kursvärderingar då. Ett utvecklingsarbete pågår där införandet av schemalagda kursvärderingar, liksom muntliga har diskuterats. Bedömargruppen anser att detta är positivt och nödvändigt för att kunna nå en ökad svarsfrekvens på kursvärderingarna och på så sätt bättre kunna följa upp utbildningen. Att det även pågår ett arbete för att ytterligare följa upp VFU i samverkan med huvudmännen, ser bedömargruppen som positivt och som något som visar att lärosätet arbetar för att utveckla och stärka uppföljningen av utbildningen.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Det framkommer av självvärderingen och intervjuer att lärosätet systematiskt arbetar för att underlätta för studenterna att genomföra utbildningen inom planerad tid. I självvärderingen beskrivs flera olika stödåtgärder både för de högskoleförlagda och de verksamhetsförlagda delarna av utbildningen som är tillgängliga för studenterna. Det framgår också att lärosätet arbetar med behörighetskraven för de gemensamma UVK-kurserna och med anpassning av omexaminationer. I

självvärderingen redogör lärosätet för hur analyser av utbildningens genomströmning resulterat i olika åtgärder för att öka studenternas möjligheter att genomföra utbildningen inom planerad studietid, som till exempel tydligare studieguidar där studenter och lärare lättare ska se hur utbildningen i sin helhet är sammansatt. Lärosätet har också arbetat med språkutvecklande insatser liksom individuell handledning vid vissa examinationsuppgifter. Här har enheten för akademiskt språk (ASK) fyllt en viktig funktion och bedömargruppen ser detta som positivt för att studenter ska kunna genomföra utbildningen inom planerad studietid. Även tydligt utformade åtgärdsplaner vid underkänd VFU-kurs och att programstudievägledarna tillsammans med studievägledarna följer upp studenters studieresultat ser bedömargruppen som positivt för att studenter ska stanna kvar i och genomföra utbildningen inom planerad tid. Intervjuerna bekräftade att det arbete som lärosätet lagt ned för att minska avhoppet haft önskad effekt och bedömargruppen anser att lärosätet arbetar med dessa frågor på ett aktivt och välfungerande sätt.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Utifrån självvärderingen framgår det att det finns en systematisk formell struktur för att bjuda in och tillvarata studenternas perspektiv i utvecklingen av utbildningen genom kurs- och programvärderingar. Studenterna finns med i formella påverkans- och beslutsorgan så som programrådet och att lärosätet ser studentmedverkan som en viktig resurs för att säkra utbildningarnas kvalitet. Studenter bjuds in till olika råd och olika träffar och även intervjuerna bekräftade att studenterna har goda möjligheter att aktivt arbeta för att utveckla utbildningen, inte minst genom att det finns en bred representationsnivå som omfattar olika beslutsorgan.

Av självvärderingen och intervjuerna framgår också att lärosätet arbetar aktivt med att utveckla de områden som studenterna lyfter som förbättringsområden i sina kursvärderingar, till exempel att undervisningen i ämnesdidaktik behöver stärkas i vissa ämnen. Bedömargruppen menar att detta visar att lärosätet tar studenternas återkopplingar på allvar, vilket är positivt. Lärosätet arbetar även med en programenkät som studenterna fyller i slutet av sin utbildning där de svarar på frågor om i vilken utsträckning utbildningen gett dem möjligheter att uppnå examensmålen samt vad de anser om utbildningen, vilket bedömargruppen anser vara ett bra koncept för att fånga upp studenternas synpunkter. Lärosätet ska även testa så kallade motivationsintervjuer inför höstterminen 2019 för att stärka och motivera studenterna. Då detta inte är testat än återstår att se vad effekterna blir, men bedömargruppen ser det som ett bra exempel på hur lärosätet prövar olika former för att öka studentinflytandet.

Olika former av mer informell studentpåverkan är också viktigt i utbildningen, menar bedömargruppen, så som möjligheter att ta kontakt med lärare efter undervisningen och att kunna föra samtal som inte är formellt planerade. Att utveckla dessa delar mer i utbildningen anser bedömargruppen vara ett utvecklingsområde för lärosätet.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är*

användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.

Lärosätet ger i självvärderingen och intervjuerna flera konkreta exempel på samverkan med olika företrädare för den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Ett exempel är lärarutbildningens samverkansråd där det ingår representanter från universitetet, Göteborgs stad, Göteborgsregionen och studentkåren. Representanter från skolhuvudmännen, studentkårerna, lärarutbildningen och VFU-handläggare kommer enligt självvärderingen få större inflytande över utvecklingen och organiseringen av VFU i och med det nya VFU-avtal som är under arbete. Dessa exempel på samarbeten mellan lärarutbildningen, staden och regionen ser bedömargruppen som goda exempel på samverkan med det omgivande samhället.

Även samverkan mellan olika lärarutbildningsprogram sker, bland annat genom samordningsnämnden för lärarutbildning som har en övergripande roll, genom möten mellan programledarna vid de olika programmen och genom programrådets arbete med att relatera kursmål till examensmål. Här menar dock bedömargruppen att det finns utrymme för ytterligare utvecklingsarbete.

Ett positivt exempel som visar att utbildningen är användbar och att den ger studenten beredskap och verktyg för att möta olika förändringar i arbetslivet, är den planerade kursen om språk- och kunskapsutvecklande arbete som riktar sig mot andraspråksinläring. Ett ytterligare gott exempel är den tidigare omnämnda kursen om hållbar utveckling, vilken utformats i samarbete mellan olika aktörer.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: Tillfredställande

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Det finns en ändamålsenlig variation av lärare med hög vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. En stor andel av lärarna är disputerade, fast anställda och har forskning i tjänsten. Lärarna inom UVK är många och undervisar på relativt låga procentsatser. Att låta lärare undervisa på högre procentandel inom UVK ser därför bedömargruppen som ett utvecklingsområde för lärosätet. Ett gott exempel på hur pedagogisk kompetens utvecklas i utbildningen är det meriteringsprogram lärosätet har för att stärka högskolepedagogisk kompetens. Att låta fler lärare ingå i detta program och att tydliggöra vilka strategier det finns för den övergripande kompetensförsörjningen inom UVK på både kort och lång sikt, ser bedömargruppen som utvecklingsområden.

Det finns en stark vetenskaplig miljö med en rad centrumbildningar och forskargrupper. Den professionsinriktade miljön stärks av forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning där doktorander med tjänst inom skolverksamhet också forskar i ämnen som är av relevans för utbildningen. Att synliggöra den forskning som bedrivs med relevans för utbildningen för

studenterna ser bedömggruppen som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är att det finns en tydlig genomgående progression i kurserna. Detta är något lärosätet arbetat mycket med vilket bedömggruppen ser som positivt.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Studenterna får i två kurser i UVK möta vetenskapsteorier och metoder. Kunskapen ska därefter fördjupas i ämnena och de självständiga arbetena. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet berörs i kurser inom UVK och examineras också där. Ett utvecklingsområde är att ännu tydligare knyta samman UVK-kurserna till ämnena. Bedömningen blir att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då fördjupningen ska ske i ämnena.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt över forskningsresultat uppfylls. Bedömggruppen anser att målet nås genom studier i såväl UVK som inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Att progressionen är tydlig ser bedömggruppen som särskilt positivt. Bedömningen blir att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då fördjupningen ska ske i ämnena.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls, men förmågan är främst förlagd till VFU och ämnena. I UVK-kurserna är fokus i första hand på hur studenterna ska utveckla kunskap om didaktik och ämnesdidaktik och inte på hur de ska utveckla förmågan att tillämpa den. Bedömningen blir därför att UVK inte ensamt tillgodoser detta mål då all VFU är förlagd till ämnena och målet därför bedöms där.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Målet uppfylls dels inom VFU-kurserna som alla är förlagda till ämnena, dels inom UVK där målet behandlas i kurser inom specialpedagogik och bedömning och betygsättning. Målet säkerställs genom examination. Ett utvecklingsområde är att tydligare integrera moment där studenter i praktiken får lära sig att planera undervisning för elever med olika behov, så som vuxna elever, elever med inlärningssvårigheter eller de med särskild begåvning. Att även säkerställa att VFU-handledaren har tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, framför allt för att handleda studenten och ha tillräckligt goda kunskaper i bedömning av studentens prestationer under VFU för att studenten ska få ett rättvist omdöme, är ytterligare ett område som bedömggruppen anser behöver utvecklas i utbildningen. UVK bidrar tydligt till att uppfylla detta mål men kan inte ensamt tillgodose hela målet då delar av måluppfyllelsen sker i ämnena, i synnerhet inom VFU.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Målet behandlas i kurser inom UVK och VFU och säkerställs genom examination. Det finns en tydlig progression och särskilt positivt är den satsning lärosätet gjort inom området hållbar utveckling.

Ett jämställdhetsperspektiv finns väl integrerat i utbildningen och behandlas i kurser, kurslitteratur och som perspektiv för analys i en hemtentamen. Litteraturlistor granskas utifrån könsfördelning och lärosätet har god uppsikt över hur könsfördelningen ser ut. En styrka i utbildningen är att lärosätet arbetar med att få studenterna medvetna om hur elever kan behandlas olika beroende på kön, för att sedan kunna uppmärksamma och motverka detta i sitt eget framtida yrkesliv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande och det finns formaliserade strukturer och tillvägagångssätt för att följa upp och utveckla utbildningens innehåll, utformning och genomförande, liksom examination. Kursvärderingar görs, men ett utvecklingsområde är att tydligare återkoppla vilka förändringar som görs till följd av dessa till studenterna. Ett annat utvecklingsområde är att fortsätta arbeta för att fler besvarar de kursvärderingar som görs då svarsfrekvensen är låg. Det pågår ett arbete för att ytterligare följa upp VFU i samverkan med skolhuvudmännen, vilket bedömgårgruppen ser som positivt för att utveckla och stärka uppföljningen av utbildningen. Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid. Analyser av kvarvaro görs och lärosätet har arbetat med att minska avhopp, vilket bedömgårgruppen ser som positivt. Det finns även olika stödåtgärder för de studenter som behöver det.

Studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande och finns representerade i formella påverkans- och beslutsorgan. Studenterna bjuds även in till olika råd och träffar och deras åsikter från kursvärderingar tas omhand. Motivationsintervjuer ska testas under hösten 2019 för att stärka och motivera studenterna, vilket bedömgårgruppen ser som ett gott exempel på hur lärosätet arbetar med att på olika sätt öka studentinflytandet. Att utveckla de mer informella möjligheterna till påverkan, till exempel genom att kontakta lärare efter undervisning, ser bedömgårgruppen som ett utvecklingsområde.

Utbildningen är användbar och ger studenten verktyg för att möta förändringar i arbetslivet. Ett gott exempel på detta är den planerade kursen om språk- och kunskapsutvecklande arbete som riktar sig mot andraspråksinläring. Lärosätet ger exempel på samverkan med olika företrädare för VFU vilket bedömgårgruppen ser som goda exempel på samverkan med det omgivande samhället. Ett ytterligare gott exempel är en kurs om hållbar utveckling, vilken utformats i samarbete mellan olika aktörer.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Underlagen visar att lärosätet har en ändamålsenlig vetenskapligt kompetent personal, som består av åtta lektorer varav två är docenter och fyra adjunkter. En av adjunkterna har en examen på magisternivå. Bedömgårgruppen reser däremot vissa frågetecken när det gäller den vetenskapliga kompetensen inom ämnesdidaktik. Flera av lärarna inom inriktningen mot årskurserna 7–9 undervisar i väldigt liten omfattning, främst gäller det lektorerna. Bara en adjunkt undervisar 33 procent av sin tjänstgöringstid, medan övriga lärare undervisar som mest 13 procent av sin tjänstgöringstid inom ämnet. Det framgår av lärartabellen att de anställda tillsammans undervisar motsvarande 1,3 års heltidstjänstgöring inom ämnet. Det faktum att kurser samläses med inriktningen mot gymnasieskolan kan vara en förklaring till den låga omfattningen i utbildningen för de flesta lärare. En förhållandevis stor del av undervisningen sker med adjunkter. Bedömgårgruppen vill betona att det är viktigt att utöka lektorernas deltagande i utbildningen.

Den professionella kompetensen i lärargruppen är tillfredställande. Fyra av lektorerna och samtliga adjunkter har en lärarexamen i idrott och hälsa. Däremot är en av adjunkterna 67 år och går snart i pension. Den yrkesrelaterade kompetensen tillgodoses enligt underlaget av doktorander från forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning (CUL) varav en är doktorand i idrott och hälsa. Flera av doktoranderna vid CUL genomför en del av sin tjänst i ordinarie skolverksamhet. Bedömargruppen är oklar över om det också finns andra sätt som den mer yrkesrelaterade kompetensen tillgodoses på, exempelvis om lärosätet använder sig av adjungerade adjunkter eller om verksamma lärare bjuds in som gästföreläsare.

Samtliga lärare har tid för forskning eller kompetensutveckling i tjänsten, och vid intervjuerna framkom att det finns en kompetensförsörjningsplan för hela utbildningen. Kompetensutvecklingen följs upp i diskussioner med närmaste chef, och det finns även ett krav på att alla lärare vid fakulteten ska ha högskolepedagogisk kompetens.

Utifrån vad som framgår i underlagen är bedömargruppens uppfattning att lärarnas sammantagna kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens behov på kort och lång sikt. Utvecklingsområden är att förstärka den vetenskapliga ämnesdidaktiska kompetensen och öka lektorernas deltagande i utbildningen.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Beskrivningen av utbildningsmiljön i självvärderingen är av generell karaktär och det hänvisas till olika fakulteter, men det ingår ganska få redogörelser för faktiska aktiviteter. Lärosätet redogör främst för en bredare idrottsvetenskaplig forskningsmiljö där det bedrivs högkvalitativ forskning, delvis med relevans för lärarutbildningen inom områden som fysisk aktivitet, ledarskap, hälsopromotion och idrottsnutrition. Av redogörelsen framgår också att det finns en lång tradition av utbildning och forskning inom didaktik och ämnesdidaktik vid universitetet, men det verkar inte finnas någon specifik ämnesdidaktisk forskningsmiljö för ämnet idrott och hälsa. Däremot finns det projekt som har klar relevans för ämnesdidaktik i idrott och hälsa, som två forskningsprojekt finansierade av Vetenskapsrådet.

Den professionsinriktade miljön handlar enligt lärosätet om att det ska finnas ämnesdidaktisk forskning vid institutionen och att flera kurser är specifikt utvecklade för lärarstudenterna. Doktorander från forskarskolan CUL – varav en är inriktad mot idrott och hälsa – är ett värdefullt tillskott till den professionsinriktade miljön. Genom att flera av doktoranderna genomför en del av sin tjänstgöring inom skolans verksamhet kan de även fungera som förebilder för studenterna, vilket bedömargruppen ser som ett gott exempel.

Den vetenskapliga och professionsinriktade utbildningsmiljön beskrivs i underlagen som stark, men frågan kan ställas om en sådan stark miljö verkligen är möjlig med tanke på den rätt låga tjänstgöringsgrad i idrott och hälsa som de flesta lärare inom utbildningen har. Särskilt för ämnesdidaktiken finns det frågetecken. Lärarkollektivet finns ändå till stora delar i en miljö där kvalificerad forskning pågår, och detta borde ha en positiv betydelse för utbildningen. Inte desto

mindre efterlyser bedömargruppen exempel på hur den vetenskapliga och professionsinriktade miljön arbetar tillsammans för att utveckla utbildningen.

Det nära sambandet mellan forskningen och utbildningen beskrivs i termer av att specifik kompetens i till exempel hälsopromotion har vävts in i kurserna, och att studenterna är involverade i pågående forskningsprojekt. Bedömargruppen är ändå oklar över studenternas roll i forskningsprojekten, och ställer sig därför lite frågande till hur nära studenterna egentligen kommer den pågående forskningen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Underlagen ger en konkret beskrivning av arbetet med att säkerställa måluppfyllelsen av det här examensmålet. Redogörelsen visar att lärosätet möjliggör att studenter genom utbildningen tillägnar sig både brett kunnande och fördjupade kunskaper inom ämnesområdet. De redovisade exemplen ger en tydlig bild av att studenterna erbjuds en bra balans mellan olika slags ämnesinnehåll och att de skaffar sig en god förståelse inom de olika ämnen som är centrala för yrkesutövningen. Studenterna får bland annat tillfälle att problematisera vedertagna kunskaper inom fysiologi, prestationsutveckling och hälsa i förhållande till vad som karakteriserar skolämnet idrott och hälsa. Ett liknande problematiserande förhållningssätt verkar genomsyra hela utbildningen, och bedömargruppen skulle vilja lyfta fram detta som ett gott exempel. Dessutom visar underlagen att det inom utbildningen finns en väl genomarbetad länkning mellan examensmål, examinationsuppgifter och bedömningskriterier.

Lärosätet visar också en rad goda exempel på hur det sker ett arbete med internationella jämförelser inom utbildningen, men det finns även en del utvecklingsområden. I självvärderingen anges att måluppfyllelsen när det gäller fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete främst säkerställs genom det självständiga arbetet. Vid granskningen av de självständiga arbetena bedömdes hälften visamåluppfyllelse för det här examensmålet. De påpekade bristerna gäller främst två områden: att arbetet inte visar på fördjupade kunskaper i ämnet och att studenterna främst redovisar enbart nationell forskning. I de självständiga arbeten som inte har bedömts visa måluppfyllelse förekommer det att litteraturoversikten innehåller en blandning av vetenskapliga och ovetenskapliga källor, samt att många av referenserna är ålderstigna. Avsaknaden av internationell forskning i forskningsredogörelserna stämmer dåligt överens med beskrivningar i självvärderingen av hur lärarlagets internationella prägel ger en god grund för fördjupning i det globala forskningsläget. Det är också svårt att utifrån de exempel från andra delar av utbildningen som ges i underlaget se hur studenterna når fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

Sammanfattningsvis är bedömargruppens intryck att utbildningen ändå präglas av en god struktur, att målformuleringarna i utbildningsplanen är adekvata samt att den är integrerad i undervisningen

på ett tydligt sätt. Det verkar dessutom ske en tillräcklig fördjupning under utbildningen gentemot arbete inom årskurserna 7–9.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Förutsättningarna för att säkerställa måluppfyllelsen för delar av examensmålet bedöms som goda. Det finns en progression genom utbildningen i vad studenterna förväntas kunna, och vetenskapsteori och metodologi integreras enligt underlagen i samtliga kurser, inklusive kurserna inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK). Trots detta och trots att det i utbildningen ingår en specifik kurs inom området verkar inte vetenskapsteori och metodologi vara något som är tydligt beskrivet i kursplanerna. En revidering av kursplanerna är planerad. I underlagen redogörs inte heller för några konkreta lärandemål eller examinationer i vetenskapsteori och metodologi, förutom ett exempel som antyder att det finns ett fokus inom utbildningen på begreppsanalys och etymologi. Lärosätet ger i självvärderingen uttryck för en medvetenhet om befintliga svagheter när det gäller denna del av examensmålet. Det ser bedömaregruppen positivt på, men samtidigt visar detta ett kvalitetssäkringssystem som inte fungerar optimalt.

Underlagen visar att det inom ramen för ämnesstudierna finns återkommande innehåll som behandlar kvantitativa och kvalitativa forskningsmetoder och även uppgifter där studenterna får använda sig av olika forskningsmetoder, som i kursen *Idrott och hälsa III*. Men frågan är om studenterna får möjlighet att utveckla fördjupad kunskap om kvalitativa och kvantitativa metoder i ämneskurserna, vilket också beskrivs i underlagen som något av ett utvecklingsområde. Det är rimligt att anta att det självständiga arbetet säkerställer att alla delar av examensmålet uppnås av godkända studenter, men i granskningen av de självständiga arbetena bedömdes fem av sex arbeten inte nå måluppfyllelse för det här examensmålet. De identifierade bristerna gäller framför allt avsaknad av kunskap om vetenskapsteori och avsaknad av metodkunskap. Det är inte unikt för det här lärosätet att studenterna inte visar tillräcklig metodkunskap om både kvantitativ och kvalitativ metod i självständiga arbeten, men de iaktagna bristerna gäller här företrädesvis den egna valda metoden. Mot bakgrund av detta hade det varit önskvärt om exempel funnits i underlagen som visar att måluppfyllelsen säkerställs i andra kurser.

Det är utifrån underlagen svårt att urskilja en tydlig bild av måluppfyllelsen när det gäller kunskap om relationen mellan vetenskapliga grund och beprövad erfarenhet i förhållande till betydelsen för yrkesutövningen. Lärosätet ger inte några exempel på hur studenterna får möjlighet att utveckla sådan kunskap eller hur det säkerställs att godkända studenter når den här delen av examensmålet. Det finns heller inte några exempel på lärandemål, lärandeaktiviteter, examinationer eller bedömningskriterier som gäller relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt dess betydelse för yrkesutövningen. Att tydliggöra den delen av examensmålet ser bedömaregruppen som ett angeläget utvecklingsområde.

Sammantaget är bedömningen att lärosätet ytterligare behöver uppmärksamma problemet med måluppfyllelsen för det här examensmålet. Bedömaregruppen ser positivt på att lärosätet visar en medvetenhet om brister i relation till det här examensmålet och att en revidering av kursplanerna

planeras. Lärosätet behöver däremot också analysera bristerna i de självständiga arbetena och sedan genomföra åtgärder för att långsiktigt säkerställa förutsättningarna för måluppfyllelse.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Förutsättningarna för att studenterna ska nå måluppfyllelse för delar av examensmålet bedöms som goda. De generella beskrivningarna från UVK, verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och ämneskurserna visar att studenterna genom hela utbildningen förbereds för det självständiga arbetet samt får träna på att kritiskt och systematiskt ta tillvara och reflektera över främst forskningsresultat. Studenterna ska enligt underlagen utgå från frågeställningar knutna till ett ämnesdidaktiskt fält och detta borgar för att de efter examen kommer att kunna bidra till att utveckla yrkesverksamheten. Aktiviteter och examinationer framstår som varierade och relevanta för att främja egen reflektion och ett kritiskt förhållningssätt, men bedömggruppen anser att fler konkreta exempel på examinationer och bedömningskriterier hade varit önskvärt. De exemplifieringar som görs är väl beskrivna, men det är tveksamt om de egentligen är exempel på säkerställande av måluppfyllelse av det här examensmålet. Examinationsuppgifterna som tas upp kan lika gärna ha relevans för andra examensmål.

Utifrån underlagen är bedömggruppen fortfarande oklar över om utbildningen säkerställer att studenterna når måluppfyllelse av förmågan att systematisera egna och andras erfarenheter och att på så sätt bidra till kunskapsutveckling i ämne och ämnesområden. I självvärderingen exemplifieras säkerställande av måluppfyllelse av förmågan att självständigt systematisera egna och andras erfarenheter samt forskningsresultat med en examination som sker i form av en gruppuppgift. Alltså är bedömggruppen tveksam också till säkerställandet av måluppfyllelsen av den del av examensmålet som berör självständigheten.

I granskningen av de självständiga arbetena bedömdes hälften av arbetena visa på måluppfyllelse i relation till detta examensmål. Bristfälligheterna som identifierats i de arbeten som inte bedömts uppvisa måluppfyllelse gäller kritiskt förhållningssätt och förmågan att systematisera egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat. Bedömggruppen ser en koppling mellan dessa bristfälligheter och dem som lyfts fram under de föregående examensmålen, så till vida att den bristande måluppfyllelsen skulle kunna ha kompenseras av välfunna examinationer i andra kurser. I underlagen återfinns emellertid inte några exempel på sådana. Bedömggruppen ser allvarligt på detta och uppmanar lärosätet att analysera bristerna i de självständiga arbetena och därefter vidta lämpliga åtgärder.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Självvärderingen redogör för förutsättningar för att studenterna successivt ska utveckla förmågan att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik som krävs för undervisningen. Underlagen visar att studenterna får ordentligt stöd i att utveckla kunskap om ämnesdidaktik och till viss del kunskaper i metodik, samt att kunskaperna prövas i examinationer av varierande komplexitet. De exempel på lärandemål och examinationsuppgifter som är medtagna i självvärderingen har däremot främst fokus på planering, genomförande och organisering och inte så mycket på förmåga att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik som krävs för undervisning.

Ämneskurserna innehåller överlag övningar och examinationer där studenterna får möjlighet att använda sitt didaktiska och ämnesdidaktiska kunnande, exempelvis i samband med att de konstruerar och simulerar undervisningsupplägg och gör lektionsplaneringar. Men det handlar då mer om kunskaper om didaktik än om tillämpning. I självvärderingen framhålls att måluppfyllelse främst sker genom VFU:n och uppgifter i anslutning till den. Här framträder i lärosätets beskrivning en skillnad mellan att "använda" och att "tillämpa" didaktik och ämnesdidaktik, genom att studenterna får "använda" sitt kunnande i ämneskurserna medan de får "tillämpa" det främst inom ramen för VFU:n.

Bedömargruppen ser positivt på särskiljandet av användande och tillämpande av didaktik och ämnesdidaktik i respektive olika delar av utbildningen, inte minst för att det antyder ett medvetet förhållningssätt till progression för det här examensmålet. Ändå verkar tillämpandet ofta vara närmare kopplat till kunskaper om exempelvis hälsa och träning eller till målformuleringar i styrdokument än till hur studenterna ska tillämpa sitt kunnande i förhållande till elevgruppen. Det övergripande intrycket är att utbildningen möjliggör måluppfyllelse av tillämpandet av didaktik och metodik, men det är samtidigt bedömargruppens uppfattning att det inte verkar råda någon klar samstämmighet mellan examinationerna och examensmålet. Innehållet i examinationerna skulle lika gärna kunna ha relevans för andra examensmål än just det här.

Inte desto mindre är en examinationsuppgift från kursen *Idrott och hälsa III* ett gott exempel på säkerställande av måluppfyllelse av examensmålet. I uppgiften prövas studenterna i att tillämpa didaktik och metodik i en konkret undervisningssituation genom att de får genomföra en hel lektion inför kollegor, som har planerats av dem i förväg och är avsedd för elever i grundskolans årskurser 7–9. Lektionen ska innehålla både en teoretisk genomgång av ett hälsorelaterat ämne och praktiska övningar som eleverna ska utföra under överinseende av studenten. De praktiska momenten i lektionen ska vara nära kopplade till innehållet i den tidigare, teoretiska genomgången, och övningarna ska vara möjliga att använda i undervisningen också för andra lärare inom idrott och hälsa.

Bedömargruppens uppfattning är sammanfattningsvis att utbildningen säkerställer måluppfyllelse hos godkända studenter av förmågan att tillämpa sådan didaktik, ämnesdidaktik och metodik som krävs för undervisningen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Bedömgruppens intryck är att förutsättningarna för att nå måluppfyllelse av examensmålet kan bedömas som goda. Underlagen visar hur lärosätet både möjliggör och säkerställer att studenter genom utbildningen når måluppfyllelse. När det gäller studenternas förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning synliggörs progressionen tydligt i ramkursplanerna för VFU. Studenterna får stöd i att utveckla förmågan med succesivt ökad grad av självständighet och av uppmärksamhet riktad mot elevers lärande. Till exempel förväntas studenterna i *Verksamhetsförlagd utbildning 1 för lärare åk 7–9* kunna planera, genomföra och utvärdera pedagogiska aktiviteter med stöd av sin VFU-handledare, medan studenterna senare i *Verksamhetsförlagd utbildning 3 för lärare åk 7–9* ska göra det både kollegialt och självständigt. Även i ämneskurserna verkar arbetsgången vara väl upplagd för studenternas progression och måluppfyllelse. De kursmål, lärandeaktiviteter och examinationer som beskrivs i underlagen framstår också som varierade och relevanta. Ett gott exempel på examinationsuppgift är att studenterna utifrån didaktiska modeller ska planera, genomföra och utvärdera sin egen undervisning under VFU. En annan uppgift är att studenterna ska planera och genomföra en serie av lektioner, där de också ska tydliggöra progressionen.

Det är mer otydligt hur utbildningen säkerställer att sista delen av examensmålet uppnås. Lärosätet hänvisar till aktuella styrdokument och till olika teorier om lärande, samt till ett lärandemål som delvis kan kopplas till examensmålet i kursen *Verksamhetsförlagd utbildning 4 för lärare åk 7–9*. En examinationsuppgift som motsvarar den här delen av examensmålet är att studenterna ska planera hela kursen *Idrott och hälsa 1* för årskurs 9 och "med grund i planeringen möjliggöra för alla elever att nå målen". Däremot klargörs inte vad "alla elever" faktiskt innebär eller hur målet att "på bästa sätt stimulera varje elevs utveckling och lärande" kan uppnås på annat sätt än genom enbart planering.

Vid intervjuerna framkom att den här delen av examensmålet inte examineras inom ramen för VFU-kurserna, men kommer att ingå i de betygskriterier som programrådet arbetar med att ta fram. Bedömgruppen ser det som ett angeläget utvecklingsområde att lärosätet förbättrar studenternas möjligheter att nå den här delen av examensmålet även inom ramen för ämneskurserna.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

En anonym studentenkät som genomfördes inom ämneslärarprogrammet 2017 visade att de flesta studenterna ansåg att ett jämställdhetsperspektiv präglar den universitetsförlagda delen av utbildningen. Däremot ansåg en dryg femtedel av de svarande att det fanns brister i jämställdhetsperspektivet i utbildningen. Lärosätet ser inte resultatet som alarmerande, men det finns enligt självvärderingen anledning till reflektion över hur arbetet med jämställdhet i utbildningen skulle kunna förbättras och en handlingsplan är utarbetad. Bedömgruppen ser positivt på detta, men hade önskat uppgifter om när och hur handlingsplanen ska omsättas i konkreta åtgärder. Lärarlistan uppvisar en relativ jämvikt mellan män och kvinnor. Någon fullständig analys av könsfördelningen bland författarna av kurslitteraturen har inte genomförts, men självvärderingen gör gällande att det finns författare av båda könen inom området och att det avspeglas i litteraturlistorna. Det pågår enligt självvärderingen en revision av kurserna som bland annat syftar till att låta inslag om jämställdhet komma in i utbildningen i högre grad än tidigare. För närvarande är jämställdhetsperspektivet i ämneskurserna underordnat ett mer övergripande mångfaldsperspektiv. I ämneskurserna är inslag om kön och jämställdhet inte synliga i lärandemålen, men det finns ett fokus på

funktionsnedsättningar, kropp och sexualitet. Detta kan innebära en otydlighet i hur jämställdhetsaspekter hittills har integrerats i undervisning och examination.

Det finns i självvärderingen inte några exempel på hur lärosätet säkerställer att studenterna uppnår målet att "visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten". Jämställdhet examineras inom ramen för VFU-kurserna, men då mer utifrån ett likabehandlingsperspektiv. Bedömggruppen uppfattar sammanfattningsvis lärosätets hittillsvarande förhållningssätt till jämställdhetsintegrering som tämligen passivt och bedömggruppen ser negativt på att jämställdhetsaspekter är mer eller mindre osynliga i kursplanerna. Ett utvecklingsområde är alltså att tydligare uttrycka jämställdhet i kurser, ämnesinnehåll och examinationer. Det är däremot positivt att jämställdhet uppmärksammas i samband med pågående kursrevideringar. Bedömggruppens övergripande intryck är att jämställdhetsperspektivet verkar beaktas i utbildningens innehåll och genomförande, om än under olikartade benämningar.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet genomför ett systematiskt arbete med kvalitetsuppföljning på både kurs- och programnivå. Självvärderingen beskriver en tydlig systematik i kvalitetsarbetet som innehåller formulering av ramkursplaner och gemensamma bedömningsmatriser, samt systematisk samverkan med representanter för olika parter inom VFU-organisationen. Bedömggruppen ser positivt på det kvalitetsarbete som sker i form av programråd, programdialoger, kursrapporter och införandet av muntliga utvärderingar. Men företeelser som uteblivna kursrapporter och lågt deltagande av studenterna i kursvärderingar är något som skulle kunna äventyra kvalitetsarbetet. Självvärderingen beskriver samtidigt olika åtgärder som har genomförts för att komma till rätta med problemen, och bedömggruppen ser positivt inte minst på arbetet för att integrera VFU:n mer i kursrapporteringen. En konkretisering i underlagen om hur återkoppling sker till intressenter utanför lärosätet hade inte desto mindre varit önskvärd.

Det systematiska kvalitetsarbetet inom ämneskurserna har en mer informell karaktär. Det hålls månatliga möten med lärarkollegiet inom ämneslärarutbildningen i idrott och hälsa, där kvalitet i utbildningen diskuteras. Självvärderingen beskriver utförligt olika slags råd och möten, men bedömggruppen betraktar ändå det låga studentdeltagandet i kursvärderingar och att en del lärare underlåter att göra kursrapporter som angelägna utvecklingsområden inom kvalitetsarbetet. Bedömggruppen efterlyser en förstärkning av uppföljningen också inom ämneskurserna, och rekommenderar lärosätet att utse en huvudansvarig för systematisk uppföljning och lämpliga åtgärder för ämneskurserna.

Underlagen visar sammanfattningsvis att det finns ett formellt system för att genomföra kurs- och programvärderingar samt ett system för att återkoppla resultaten till studenterna.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Av självvärderingen framgår att programrådet har genomfört åtgärder som verkar för att studenterna genomför sina studier inom planerad tid. Exempelvis har en revidering av behörighetskraven skett

och möjligheter till omexamination även på sommaren har införts, liksom möjligheter till studieuppehåll. Bedömargruppen är däremot oklar över om specifika åtgärder på ämnesnivå för att få studenter att genomföra utbildningen i tid har genomförts. I underlagen framgår det i vilket fall att avhoppsfrekvensen inom ämneslärarprogrammet har sjunkit över tid och att kvarvaron är relativt hög ur nationell synvinkel.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Av självvärderingen framgår att lärosätet ser studentmedverkan som en viktig resurs och att det finns en systematisk struktur för studenternas formella inflytande på programnivå. Studenterna får alltså möjlighet att delta i utvecklingen av programmet, men bedömargruppen är oklar över i vilken utsträckning som studenterna utnyttjar möjligheterna till inflytande och i vilken utsträckning som deras återkoppling på utbildningen leder till åtgärder.

På ämnesnivå tillvaratas studenternas perspektiv i utvecklingen av utbildningen genom de standardiserade webbenkäterna, men det framgår inte i underlagen hur hög svarsfrekvensen är eller om det finns andra former av mer informella utvärderingar. Studenternas möjligheter att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningen inom ramen för ämneskurserna beskrivs mer som möjligheter till val av kurslitteratur, val av perspektiv i vissa examinationsuppgifter och att det finns en lyhördhet bland lärarna. Detta framstår som trovärdigt för studentperspektivet, men det verkar ändå vara ett faktum att studenterna i liten utsträckning utnyttjar sina möjligheter till inflytande över utbildningens innehåll och genomförande. Även om det finns kanaler för studenternas påverkan på utbildningen, så förblir studentinflytandet problematiskt om studenterna inte tycker att kanalerna är adekvata. Bedömargruppen ser positivt på det utvecklingsarbete som sker på programnivå i form av schemalagda kursvärderingar och muntliga utvärderingar, men ett utökat studentinflytande inom ramen för ämneskurserna framstår ändå som ett utvecklingsområde.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet verkar för att utveckla studenternas beredskap inför ett föränderligt arbetsliv framför allt genom att anordna gemensamma kurser inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK). Goda exempel på hur lärosätet förbereder studenterna för förändringar i arbetslivet är kursen *Hållbar utveckling med människan i centrum* och en kurs om språk- och kunskapsutvecklande arbete. Underlaget ger däremot inte några konkreta exempel på hur ämnesstudierna är utformade och genomförs för att utveckla studenternas beredskap, förutom att studenterna ibland möter adjungerade lärare som bidrar med erfarenhet av utmaningar i arbetet som lärare. I självvärderingen exemplifierar lärosätet med de seminarier som organiseras för verksamma lärare med fokus på aktuella frågor för

professionen, men bedömaregruppen reser vissa frågetecken för om de bidrar till att utveckla studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Av självvärderingen framgår att lärosätet har en väl etablerad relation med det omgivande samhället genom bland annat alumnverksamheten, handledare på skolor och en årligen återkommande ämnesdag för lärare i idrott och hälsa där både forskare och praktiker medverkar. Ämnesdagen ser bedömaregruppen som en styrka, liksom att kursledaren för verksamhetsförlagd utbildning (VFU) har möten med alla VFU-handledare för att de ska bedöma studenterna på ett likvärdigt sätt. Det saknas i underlagen exempel på samverkan med det omgivande samhället förutom skolväsendet, och bedömaregruppens intryck är att sådan samverkan kan vara ett utvecklingsområde.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: Inte tillfredsställande

Underlagen visar att den sammanlagda vetenskapliga och professionsrelaterade kompetensen hos personalen stämmer väl överens med utbildningens innehåll och mål, men att ett viktigt utvecklingsområde är förstärkning av vetenskaplig ämnesdidaktisk kompetens. Samtliga lärare har tid för forskning eller kompetensutveckling i tjänsten och det finns en kompetensförsörjningsplan för hela utbildningen. Utbildningsmiljön beskrivs i generella termer och lärosätet redogör främst för en bredare idrottsvetenskaplig forskningsmiljö där det bedrivs högkvalitativ forskning delvis med relevans för lärarutbildningen. Det finns en lång tradition av utbildning och forskning inom didaktik och ämnesdidaktik vid universitetet och även om det inte verkar finnas någon specifik ämnesdidaktisk forskningsmiljö för ämnet idrott och hälsa, finns det projekt som har klar relevans för ämnesdidaktik i idrott och hälsa. Doktorander från forskarskolan CUL – varav en är inriktad mot idrott och hälsa – är ett värdefullt tillskott till den professionsinriktade miljön. Genom att flera av doktoranderna genomför en del av sin tjänstgöring inom skolans verksamhet kan de även fungera som förebilder för studenterna, vilket bedömaregruppen ser som ett gott exempel.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls genom att lärosätet möjliggör att studenter genom utbildningen tillägnar sig både brett kunnande och fördjupade kunskaper inom ämnesområdet. Lärosätets exempel ger en tydlig bild av att studenterna får en bra balans mellan olika slags ämnesinnehåll och att de skaffar sig en god förståelse inom de olika ämnen som är centrala för yrkesutövningen. Studenterna får bland annat tillfälle att problematisera vedertagna kunskaper inom fysiologi, prestationsutveckling och hälsa i förhållande till vad som karakteriserar skolämnet idrott och hälsa. Ett problematiserande förhållningssätt verkar genomsyra hela utbildningen, och bedömaregruppen vill lyfta fram det som ett gott exempel. Underlagen visar att det finns en väl genomarbetad länkning mellan examensmål, examinationsuppgifter och bedömningskriterier.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet bedöms inte uppfyllas. Förutsättningarna för att säkerställa måluppfyllelse av delar av examensmålet bedöms som goda. Det finns en progression genom utbildningen i vad studenterna förväntas kunna, samt vetenskapsteori och metodologi integreras enligt underlagen i samtliga kurser, inklusive kurserna inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK). Trots att det finns en specifik kurs inom området verkar däremot inte vetenskapsteori och metodologi vara något som är tydligt beskrivet i kursplanerna. Underlagen redogör inte heller för några konkreta lärandemål eller

examinationer i vetenskapsteori och metodologi, förutom ett exempel som antyder att det finns ett fokus inom utbildningen på begreppsanalys och etymologi. Lärosätet är medvetet om befintliga svagheter när det gäller den här delen av examensmålet. En revidering av kursplanerna är planerad. Underlagen visar att det inom ramen för ämnesstudierna finns återkommande innehåll som behandlar kvantitativa och kvalitativa forskningsmetoder. Frågan är ändå om studenterna får möjlighet att utveckla fördjupad kunskap om kvalitativa och kvantitativa metoder i ämneskurserna, vilket också beskrivs i underlagen som något av ett utvecklingsområde. Granskningen av de självständiga arbetena visar på stora brister. Det är utifrån underlagen svårt att urskilja en tydlig bild av måluppfyllelsen av kunskap om relationen mellan vetenskapliga grund och beprövad erfarenhet i förhållande till betydelsen för yrkesutövningen. Att tydliggöra den här delen av examensmålet ser bedömargruppen som ett angeläget utvecklingsområde.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat anses inte uppfyllt. Förutsättningarna för att studenterna ska nå måluppfyllelse av delar av examensmålet bedöms som goda. De generella beskrivningarna från UVK, verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och ämneskurserna visar att studenterna genom hela utbildningen förbereds för det självständiga arbetet och får träna på att kritiskt och systematiskt tillvarata och reflektera över främst forskningsresultat. De exemplifieringar som görs är väl beskrivna, men det är tveksamt om de är exempel på säkerställande av måluppfyllelse av det här examensmålet. Examinationsuppgifterna som tas upp kan lika gärna ha relevans för andra examensmål. Utifrån underlagen är bedömargruppen fortfarande oklar över om utbildningen säkerställer att studenterna når måluppfyllelse av förmågan att systematisera egna och andras erfarenheter och att på så sätt bidra till kunskapsutveckling i ämne och ämnesområden. I självvärderingen exemplifieras säkerställande av måluppfyllelse av förmågan att självständigt systematisera egna och andras erfarenheter samt forskningsresultat med en examination som sker i form av en gruppuppgift. Alltså förhåller sig bedömargruppen tveksam också när det gäller säkerställandet av måluppfyllelse av den del av examensmålet som berör självständigheten. I granskningen av de självständiga arbetena bedömdes hälften av arbetena visa på måluppfyllelse av det här examensmålet.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls genom att det finns förutsättningar för att studenterna successivt ska utveckla förmågan att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik som krävs för undervisningen. Underlagen visar att studenterna får ordentligt stöd i att utveckla kunskap om ämnesdidaktik samt till viss del kunskaper i metodik, och att kunskaperna prövas i examinationer av varierande komplexitet. De exempel på lärandemål och examinationsuppgifter som är medtagna i självvärderingen har däremot främst fokus på planering, genomförande och organisering, och inte så mycket på förmåga att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik som krävs för undervisning. Det övergripande intrycket är ändå att utbildningen möjliggör måluppfyllelse av tillämpandet av didaktik och metodik, men det är samtidigt bedömargruppens uppfattning att det inte verkar råda någon klar samstämmighet mellan examinationerna och examensmålet. Innehållet i examinationerna kan lika gärna ha relevans för andra examensmål än det här.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande anses uppfyllt, eftersom bedömargruppens intryck är att förutsättningarna för att nå måluppfyllelse av det här examensmålet kan bedömas som goda. Underlagen visar hur lärosätet både möjliggör och säkerställer att studenterna genom utbildningen når måluppfyllelse. När det gäller studenternas

förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning synliggörs progressionen tydligt i ramkursplanerna för VFU. Även i ämneskurserna verkar arbetsgången vara väl upplagd för studenternas progression och måluppfyllelse. De kursmål, lärandeaktiviteter och examinationer som beskrivs i underlagen framstår också som varierade och relevanta. Det är mer otydligt hur utbildningen säkerställer delmålet att på bästa sätt stimulera varje elevs utveckling. Bedömargruppen ser det som ett angeläget utvecklingsområde att lärosätet förbättrar studenternas möjligheter att uppnå den delen av examensmålet även inom ramen för ämneskurserna.

Underlagen visar att ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande. Det finns en handlingsplan framtagen som ger riktlinjer för jämställdhetsarbetet, men handlingsplanen behöver omsättas i konkreta åtgärder liksom att jämställdhetsperspektivet behöver förstärkas i kursernas innehåll och examinationer.

Utbildningen följs upp på ett systematiskt sätt. Organisationerna med programråd, programdialoger och kursrapporter samt införandet av de muntliga utvärderingarna ser bedömargruppen som en styrka i kvalitetsarbetet. Det systematiska kvalitetsarbetet inom ämneskurserna är av mer informell karaktär. Det är önskvärt med en mer formell uppföljning även på ämnesnivå. Programrådet har genomfört åtgärder som verkar för att studenterna genomför sina studier inom planerad tid, att avhoppsfrekvensen inom ämneslärarprogrammet har sjunkit över tid och att kvarvaron är relativt hög ur nationell synvinkel.

Studentperspektivet bedöms som tillfredsställande. Det finns både formella och informella kanaler för studentinflytande, även om det finns vissa utvecklingsbehov. Studenterna har goda möjligheter att delta, få tillgång till information och kunna framföra kritik även inom ramen för ämneskurserna.

Samverkan med arbetslivet är god och utbildningen ger studenterna en beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Lärosätet har en väl etablerad relation med det omgivande samhället genom bland annat alumnverksamheten, handledare på skolor och ämnesdagen för lärare. Ämnesdagen ser bedömargruppen som en styrka, liksom användandet av adjungerade lärare. VFU-organisationen är välstrukturerad och genomtänkt och har en klar progression i fyra steg för att successivt föra in studenterna i arbetsliv och yrkesverksamhet, i nära samverkan med handledare ute på arbetsplatserna.

Lärosäte: Göteborgs universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet idrott och hälsa.

Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande

Inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) finns en ändamålsenlig variation av lärare med hög vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. En stor andel av lärarna är disputerade, fast anställda och har forskning i tjänsten. Att låta lärare undervisa på högre procentandel inom UVK ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde för lärosätet. Ett gott exempel på hur pedagogisk kompetens utvecklas i utbildningen är det meriteringsprogram lärosätet har för att stärka högskolepedagogisk kompetens. Att låta fler lärare ingå i detta program och att tydliggöra vilka strategier det finns för den övergripande kompetensförsörjningen inom UVK på både kort och lång sikt, ser bedömargruppen som utvecklingsområden. Den sammanlagda vetenskapliga och professionsrelaterade kompetensen hos personalen inom inriktningen idrott och hälsa stämmer väl överens med utbildningens innehåll och mål, men viktiga utvecklingsområden är förstärkning av vetenskaplig ämnesdidaktisk kompetens och att öka lektorernas deltagande i utbildningen.

Det finns en stark vetenskaplig miljö med en rad centrumbildningar och forskargrupper. Den professionsinriktade miljön stärks av forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning (CUL) där doktorander med tjänst inom skolverksamhet också forskar i ämnen som är av relevans för utbildningen. Att synliggöra den forskning som bedrivs med relevans för utbildningen för studenterna ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är att det finns en tydlig genomgående progression i kurserna. Även om det inte verkar finnas någon specifik ämnesdidaktisk forskningsmiljö för inriktningen idrott och hälsa är en av doktoranderna vid CUL inriktad mot idrott och hälsa.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls genom att lärosätet möjliggör att studenter genom utbildningen tillägnar sig både brett kunnande och väsentligt fördjupade kunskaper inom ämnesområdet. Ett problematiserande förhållningssätt verkar genomsyra hela utbildningen, och bedömargruppen vill lyfta fram det som ett gott exempel. Underlagen visar att det finns en väl genomarbetad länkning mellan examensmål, examinationsuppgifter och bedömningskriterier.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. I den del av utbildningen som avser UVK uppfylls målet. Studenterna får i två kurser i UVK möta vetenskapsteorier och metoder. Kunskapen ska därefter fördjupas i ämnena och de självständiga arbetena. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet berörs i kurser inom UVK och examineras också där. Ett utvecklingsområde är att ännu tydligare knyta samman UVK-kurserna till ämnena. Bedömningen blir att UVK tydligt bidrar till detta mål men att fördjupningen ska ske i ämnena. Inom inriktningen idrott och hälsa är

förutsättningarna för att säkerställa måluppfyllelse av delar av examensmålet goda. Det finns en progression genom utbildningen i vad studenterna förväntas kunna, vetenskapsteori och metodologi integreras enligt underlagen i samtliga kurser, inklusive kurserna inom UVK. Trots att det finns en specifik kurs inom området verkar däremot inte vetenskapsteori och metodologi vara något som är tydligt beskrivet i kursplanerna. Underlagen redogör inte heller för några konkreta lärandemål eller examinationer i vetenskapsteori och metodologi, förutom ett exempel som antyder att det finns ett fokus inom utbildningen på begreppsanalys. Lärosätet är medvetet om befintliga svagheter när det gäller den här delen av examensmålet. En revidering av kursplanerna är planerad. Underlagen visar att det inom ramen för ämnesstudierna finns återkommande innehåll som behandlar kvantitativa och kvalitativa forskningsmetoder. Frågan är ändå om studenterna får möjlighet att utveckla fördjupad kunskap om kvalitativa och kvantitativa metoder i ämneskurserna. Samtliga självständiga arbeten brister vid granskningen. Det är utifrån underlagen svårt att urskilja en tydlig bild av måluppfyllelsen av kunskap om relationen mellan vetenskapliga grund och beprövad erfarenhet i förhållande till betydelsen för yrkesutövningen. Att tydliggöra den här delen av examensmålet ser bedömargruppen som ett angeläget utvecklingsområde. Sammantaget är bedömningen att målet inte uppfylls.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat anses uppfyllt. Bedömargruppen anser att målet nås genom studier i såväl UVK som inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Att progressionen är tydlig ser bedömargruppen som särskilt positivt. Bedömningen blir att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då fördjupningen ska ske i ämnena. Inom inriktningen idrott och hälsa är förutsättningarna för att studenterna ska nå måluppfyllelse av delar av examensmålet goda. De generella beskrivningarna från UVK, VFU och ämneskurserna visar att studenterna genom hela utbildningen förbereds för det självständiga arbetet och får träna på att kritiskt och systematiskt tillvarata och reflektera över främst forskningsresultat. De exemplifieringar som görs är väl beskrivna, men det är tveksamt om de är exempel på säkerställande av måluppfyllelse av det här examensmålet. Examinationsuppgifterna som tas upp kan lika gärna ha relevans för andra examensmål. Flera konkreta exempel visar på hur utbildningen säkerställer att studenterna når måluppfyllelse vad gäller förmågan att systematisera egna och andras erfarenheter och att på så sätt bidra till kunskapsutveckling i ämne och ämnesområden. Bara ett fåtal självständiga arbeten visade på brister i relation till detta mål.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls, men förmågan är främst förlagd till VFU och ämnena. I UVK-kurserna är fokus i första hand på hur studenterna ska utveckla kunskap om didaktik och ämnesdidaktik och inte på hur de ska utveckla förmågan att tillämpa den. Bedömningen blir därför att UVK inte ensamt tillgodoser detta mål då all VFU är förlagd till ämnena och målet därför bedöms där. I inriktningen idrott och hälsa uppfylls målet genom att det finns förutsättningar för att studenterna successivt ska utveckla förmågan att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik som krävs för undervisningen. Studenterna får ordentligt stöd i att utveckla kunskap om ämnesdidaktik samt till viss del kunskaper i metodik, och kunskaperna prövas i examinationer av varierande komplexitet. De exempel på lärandemål och examinationsuppgifter som är medtagna i självvärderingen har däremot främst fokus på planering, genomförande och organisering, och inte så mycket på förmåga att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik som krävs för undervisning. Det övergripande intrycket är ändå att utbildningen möjliggör måluppfyllelse.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Målet uppfylls dels inom VFU-kurserna som alla är förlagda till ämnena, dels inom

UVK där målet behandlas i kurser inom specialpedagogik och bedömning och betygsättning. Målet säkerställs genom examination. Ett utvecklingsområde är att tydligare integrera moment där studenter i praktiken får lära sig att planera undervisning för elever med olika behov, så som vuxna elever, elever med inlärningsssvårigheter eller de med särskild begåvning. Att även säkerställa att VFU-handledaren har tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, framför allt för att handleda studenten och ha tillräckligt goda kunskaper i bedömning av studentens prestationer under VFU för att studenten ska få ett rättvist omdöme, är ytterligare ett område som behöver utvecklas. UVK bidrar tydligt till att uppfylla detta mål men kan inte ensamt tillgodose hela målet då delar av måluppfyllelsen sker i ämnena, i synnerhet inom VFU. I inriktningen idrott och hälsa är bedömgargruppens intryck att förutsättningarna för att nå måluppfyllelse av det här examensmålet kan bedömas som goda. Underlagen visar hur lärosätet både möjliggör och säkerställer att studenterna genom utbildningen når måluppfyllelse. När det gäller studenternas förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning synliggörs progressionen tydligt i ramkursplanerna för VFU. Även i ämneskurserna verkar arbetsgången vara väl upplagd för studenternas progression och måluppfyllelse. Det är otydligt hur utbildningen säkerställer delmålet att på bästa sätt stimulera varje elevs utveckling. Bedömgargruppen ser det som ett angeläget utvecklingsområde att lärosätet förbättrar studenternas möjligheter att uppnå den delen av examensmålet även inom ramen för ämneskurserna.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Målet behandlas i kurser inom UVK och VFU och säkerställs genom examination. Det finns en tydlig progression och särskilt positivt är den satsning lärosätet gjort inom området hållbar utveckling.

Ett jämställdhetsperspektiv finns väl integrerat i utbildningen och behandlas i kurser, kurslitteratur och som perspektiv för analys i en hemtentamen. Litteraturlistor granskas utifrån könsfördelning och lärosätet har god uppsikt över hur könsfördelningen ser ut. En styrka i utbildningen är att lärosätet arbetar med att få studenterna medvetna om hur elever kan behandlas olika beroende på kön, för att sedan kunna uppmärksamma och motverka detta i sitt eget framtida yrkesliv. I inriktningen idrott och hälsa visar underlagen att ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande. Det finns en handlingsplan framtagen som ger riktlinjer för jämställdhetsarbetet, men handlingsplanen behöver omsättas i konkreta åtgärder liksom att jämställdhetsperspektivet behöver förstärkas i kursernas innehåll och examinationer.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande och det finns formaliserade strukturer och tillvägagångssätt för att följa upp och utveckla utbildningens innehåll, utformning och genomförande, liksom examination. Kursvärderingar görs, men ett utvecklingsområde är att tydligare återkoppla vilka förändringar som görs till följd av dessa till studenterna. Ett annat utvecklingsområde är att fortsätta arbeta för att fler besvarar de kursvärderingar som görs då svarsfrekvensen är låg. Det pågår ett arbete för att ytterligare följa upp VFU i samverkan med skolhuvudmännen, vilket bedömgargruppen ser som positivt för att utveckla och stärka uppföljningen av utbildningen. Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid. Det finns även olika stödåtgärder för de studenter som behöver det. Avseende inriktningen idrott och hälsa följs utbildningen upp på ett systematiskt sätt. Organisationen med programråd, programdialoger och kursrapporter samt införandet av de muntliga utvärderingarna ser bedömgargruppen som en styrka i kvalitetsarbetet. Det systematiska kvalitetsarbetet inom ämneskurserna är av mer informell karaktär. Det är önskvärt med en mer formell uppföljning även på ämnesnivå. Programrådet har genomfört åtgärder som verkar för att studenterna genomför sina studier inom planerad tid, att

avhoppshänsynen inom ämneslärarprogrammet har sjunkit över tid och att kvarvaron är relativt hög ur nationell synvinkel.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande

Studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande och finns representerade i formella påverkans- och beslutsorgan. Studenterna bjuds även in till olika råd och träffar och deras åsikter från kursvärderingar tas omhand.

Motivationsintervjuer ska testas under hösten 2019 för att stärka och motivera studenterna, vilket bedömgårgruppen ser som ett gott exempel på hur lärosätet arbetar med att på olika sätt öka studentinflytandet. Att utveckla de mer informella möjligheterna till påverkan, till exempel genom att kontakta lärare efter undervisning, ser bedömgårgruppen som ett utvecklingsområde.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande

Utbildningen är användbar och ger studenten verktyg för att möta förändringar i arbetslivet. Ett gott exempel på detta är den planerade kursen om språk- och kunskapsutvecklande arbete som riktar sig mot andraspråksinläring. Lärosätet ger exempel på samverkan med olika företrädare för VFU vilket bedömgårgruppen ser som goda exempel på samverkan med det omgivande samhället. Ett ytterligare gott exempel är en kurs om hållbar utveckling, vilken utformats i samarbete mellan olika aktörer.

Avseende inriktningen i idrott och hälsa ser bedömgårgruppen Ämnesdagen som en styrka, liksom användandet av adjungerade lärare. VFU-organisationen är välstrukturerad och genomtänkt och har en klar progression i fyra steg för att successivt föra in studenterna i arbetsliv och yrkesverksamhet, i nära samverkan med handledare ute på arbetsplatserna.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Bedömgårgruppen anser med stöd i lärartabellen och självvärderingen att den vetenskapliga kompetensen är hög och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt. Ett mycket stort antal lärare, cirka 250 stycken, medverkar i kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och i de ämnen som granskas. Lärarna kommer från flera olika institutioner. En stor andel av lärarna är disputerade och har forskning i tjänsten (20–30 procent). Även adjunkter har forskning och/eller kompetensutveckling i tjänsten (15 procent). Bland dessa medverkar cirka 70 lärare inom UVK. En styrka i utbildningen är den höga vetenskapliga kompetensen bland lärarna.

Det finns samtidigt en sårbarhetsproblematik i det faktum att en relativt stor andel av de som är involverade i UVK-kurserna har låg procent i dessa kurser samt att de har sin organisatoriska hemvist på flera olika institutioner. Bedömgårgruppen konstaterar att detta ställer stora krav på

organisation av lärarlagen för att samverka mellan de olika lärarna ska vara möjlig och för att säkra kontinuitet och kravnivåer. Att fortsättningsvis arbeta för att minska den sårbarheten, liksom att arbeta vidare med samverkan och kontinuitet i lärarlagen, ser bedömgruppen som ett viktigt utvecklingsarbete vid lärosätet.

Trots att den vetenskapliga kompetensen generellt sett är hög, med en stor andel disputerade bland lärarna, finns det enbart två professorer och sju docenter som undervisar i UVK-kurser. Att docenter och professorer i högre utsträckning medverkar i UVK-kurser ser bedömgruppen som ett viktigt utvecklingsområde i utbildningen.

Bedömgruppen anser att de exempel som beskrivs i självvärderingen, som att ämnesstudier inklusive VFU alltid ges vid den institutionsmiljö som har bäst förutsättningar att uppnå bredd och djup i aktuellt skolämne, visar på att det finns en tydlig och väl avvägd struktur i utbildningen. Det är också positivt att den pedagogiska kompetensen i ämnena förstärks genom samverkan med lärare från den utbildningsvetenskapliga fakulteten eller genom adjungering av verksamma lärare. Vid intervjuerna blev det tydligare hur den vetenskapliga respektive den professionsinriktade kompetensen i UVK-kurserna används i utbildningen, och bedömgruppen menar att den används på ett välfungerande sätt genom att kompetenserna för de aktuella områdena direkt kommer studenterna till del.

Den professionsrelaterade kompetensen bland lärarna beskrivs inte i självvärderingen, men intervjuer, lärartabell och kompletterande underlag visar att lärarkompetensen sammantaget är hög. Den professionsrelaterade kompetensen uppges i självvärderingen förstärkas i vissa kurser genom adjungering av verksamma lärare, och bedömgruppen anser att detta sammantaget visar att den professionsinriktade kompetensen håller hög kvalitet.

Den kompletterande lärarlistan visar att det är drygt 70 lärare som tillsammans är involverade i UVK, men av dessa är det bara 9 som har 10 procent eller mer inom UVK. En lärare har 20 procent inom UVK, medan de resterande har olika procentsatser. De flesta är involverade på 2–5 procent.

Utifrån intervjuerna framkom att det finns en medvetenhet om behovet av färre lärare, men med högre procentsatser inom UVK, vilket bedömgruppen ser som positivt och något som bedömgruppen uppmuntrar lärosätet att arbeta vidare med. Det framkom inte av självvärderingen om VFU-handledarna är verksamma i utbildningen eller om de har handledarutbildning, men vid intervjuerna förtydligades att VFU är förlagt till institutionerna och att ansvaret för VFU-handledarnas utbildning är centralt förlagt vid lärosätet.

Utifrån självvärderingen framgår att lärosätet har ett meriteringsprogram för att stärka den högskolepedagogiska kompetensen, vilket bedömgruppen ser som positivt. En rekommendation är däremot att lärosätet även arbetar för att behålla och utveckla alla lärares högskolepedagogiska kompetens genom exempelvis regelbunden fortbildning. Ett utvecklingsområde som bedömgruppen vill lyfta fram är att lärosätet på ett mer genomgripande och tydligt sätt följer upp kompetensutvecklingsbehoven i lärargruppen, samt tydliggör vilka strategier lärosätet har för kompetensförsörjningen på både kort och lång sikt, eftersom detta inte framkom tydligt i självvärderingen och intervjuerna.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Med stöd i självvärderingen och beskrivningen av lärosätets utbildning anser bedömargruppen att lärosätet har en för utbildningen stark vetenskaplig miljö. Lärosätet bedriver forskning med relevans för utbildningen och en rad miljöer och forskningsprojekt beskrivs, till exempel didaktisk klassrumsforskning, fenomenografi, variationsteori och learning study, kritisk utbildningsforskning och ett antal ämnesdidaktiska miljöer som fokuserar på forskningsområden med stor betydelse för utbildningen. Dessa olika miljöer anser bedömargruppen stärker forskningsanknytningen i alla delar av det utbildningsvetenskapliga området, vilket är en styrka i utbildningen.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att lärosätet tydligare bör synliggöra den forskning som bedrivs med relevans för utbildningen för studenterna. Att just detta är ett utvecklingsområde blev framför allt tydligt under intervjuerna där det framkom att forskningen som bedrivs är relativt osynlig för studenterna. I självvärderingen beskrivs den professionsinriktade miljön något kortfattat. Det framhålls att den stärks genom att doktorander vid forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning (CUL) finns vid varje fakultet som deltar i ämneslärarutbildningen. Doktoranderna har en lärexamen och har ofta en del av sin tjänst i skolverksamhet. Deras forskning berör även ämnesområden med relevans för lärarutbildningen, och bedömargruppen anser att detta är en styrka i utbildningen och stärker den professionsinriktade miljön.

Utifrån självvärderingen var det något oklart var UVK- och VFU-kurserna låg i förhållande till ämnesstudierna, men detta förtydligades vid intervjuerna. Efter intervjuerna anser därför bedömargruppen att kursstrukturen inom UVK och VFU ger ett genomtänkt intryck med en indelning i fyra temaområden och systerkurser. En matris över UVK och VFU beskrivs i självvärderingen, där examensmålen är inlagda. Systerkurserna breddar och fördjupar innehållet i en tidigare kurs. Även examinationerna har en progression. Ett stort arbete har lagts ner för att skapa progression och tydlighet i utbildningen, vilket bedömargruppen ser som positivt och som en styrka i utbildningen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Lärosätet redogör på ett systematiskt sätt för hur de arbetar med att säkerställa förutsättningar för att studenterna ska uppnå examensmålen i utbildningen. Lärosätet har bland annat utarbetat ramkursplaner för kurserna inom den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) och examensarbetskurserna. Ramkursplanerna är gemensamma för alla ämnen med gemensamma kursmål och examinationsformer, vilket bedömargruppen ser som positivt i utbildningen generellt. Programrådet har även utarbetat en gemensam praxis för att hantera examensarbeten med gemensamma bedömningskriterier och målmatriser, vilket bedömargruppen menar bidrar till att

säkerställa kvaliteten på utbildningen. Förutom detta finns även en programguide för att skapa sammanhang och tydliggöra progressionen mellan utbildningens olika kurser och områden.

Utifrån självvärderingen framkommer att målet framför allt nås genom två kurser inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK): *Läraryrket och vetenskapligt förhållningssätt* och *Läraryrket och vetenskapligt arbete*. Från ett bredare teoretiskt och metodologiskt perspektiv i den första kursen smalnar kurserna av mot det utbildningsvetenskapliga området i den senare. En progression sker genom att studenterna först får kunskap om metoderna för att sedan själva tillämpa dem. I självvärderingen framhålls att studenterna ofta väljer metoder som behandlats i kursen *Läraryrket och vetenskapligt arbete*. Både kvalitativ och kvantitativ forskning ingår i kurserna, men fokus är på enkäter och intervjuer. Målet behandlas även i ämnena och i de självständiga arbeten som skrivs där. Bedömggruppen anser att strukturen ger ett ändamålsenligt intryck, och utifrån den information som framkom i självvärderingen och vid intervjuerna menar bedömarna att studenterna får en bred bild av vetenskapsteori och forskningsmetoder. Progressionen framstår som tydlig, men eftersom fördjupningen sker i ämnena är bedömggruppens uppfattning att den sker på något olika nivåer. Lärosätet ger exempel på undervisningsupplägg och examinationer som framstår som välfungerande inom många ämnen, men vid intervjuerna framkom att det finns utrymmen för förbättringar, framför allt inom de estetiska ämnena.

Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas också i UVK-kurserna *Läraryrket och vetenskapligt förhållningssätt* och *Läraryrket och vetenskapligt arbete*. Föreläsningar följs av examinerande litteraturseminarier där läraryrkets profession och dess vetenskapliga grund behandlas. Praktisk forskning kommer bland annat studenterna till del genom CUL-doktorandernas arbete och undervisning. Utifrån detta anser bedömggruppen att relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas på ett välfungerande sätt i utbildningen.

Lärosätet framhåller svårigheterna med att sammanföra kursinnehåll inom UVK med ämnesstudierna. I förhållande till detta mål har lärosätet knutit de två ovan beskrivna UVK-kurserna till de båda självständiga arbetena. Bedömggruppen anser att detta är ett ändamålsenligt sätt att lösa utmaningarna på, men rekommenderar ändå lärosätet att fortsätta arbetet med att koppla samman UVK och ämnen mer, exempelvis genom att utveckla samarbetet mellan de lärare som undervisar i utbildningen ytterligare.

Bedömningen blir alltså att UVK tydligt bidrar till detta mål, men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet eftersom fördjupningen ska ske i ämnena.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Utifrån självvärderingen anser bedömggruppen att målet behandlas på ett välfungerande sätt i utbildningen. Det framgår att studenter får möjlighet att utveckla sin färdighet och förmåga ur både ett utbildningsvetenskapligt och ämnesdidaktiskt perspektiv. Den utbildningsvetenskapliga aspekten

av examensmålet blir tillvaratagen i tre olika kurser inom UVK. Målet behandlas även ur ett ämnesdidaktiskt perspektiv, vilket bland annat sker i samband med att studenterna skriver det självständiga arbetet i respektive ämne och i den fjärde VFU-kursen. Lärosätet beskriver även att de har gjort en förändring i utbildningen inom respektive ämne, när de självständiga arbetena nu tydligare riktas mot ämnesdidaktiska områden och de teorier och metoder som har anknytning till verksamhetsområdet. Den förändringen ser bedömargruppen som positiv och som ett sätt att ännu tydligare låta studenterna bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

I självvärderingen har lärosätet bifogat en tabell som visar hur olika kurser inom UVK och VFU hänger samman. Här framgår enligt bedömargruppen att det finns en solid ram för hur studenterna förväntas reflektera över egna och andras undervisningserfarenheter. Studenternas egen reflektion och självständighet tränas bland annat under praxisseminerierna som ingår i VFU-kurserna, samt under examinationer. VFU-kurserna är placerade inom respektive ämne, men de beskrivs kortfattat i självvärderingen för UVK också. Här framgår det enligt bedömargruppen att det finns en tydlig progression, där studenterna i början av sin utbildning ska reflektera över egna erfarenheter. Därefter ska de kunna reflektera över egna erfarenheter relaterat till forskning och styrdokument och slutligen även kunna utveckla den egna skolpraktiken. Under de trepartssamtal som äger rum i anknytning till VFU diskuteras även studenternas erfarenheter tillsammans med handledare och VFU-lärare, vilket bedömargruppen ser som positivt.

Utifrån självvärderingen framkommer det enligt bedömargruppen att det finns flera kurser inom UVK där studenterna får möjlighet att ta del av forskning och där de examineras i detta. Ett exempel är kursen *Lärarprofessionen och ett vetenskapligt förhållningssätt*, där studenterna genomför en argumentationsanalys. Utifrån den information som framkommit i intervjuerna och självvärderingen anser bedömargruppen att lärosätet möjliggör och säkerställer målet, men att fördjupningen framför allt sker i ämnena.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen redogör lärosätet för relationen mellan examensmålets olika delar och förutsättningar för att studenterna ska nå målet, genom exempel på lärandemål i kurserna inom UVK respektive VFU. I UVK-kurserna är fokus i första hand på hur studenterna ska utveckla kunskap om didaktik och ämnesdidaktik och inte på hur de ska utveckla förmågan att tillämpa den. I en tabell över kursmål som relaterar i examensmålet och där VFU-kurserna VFU2, VFU3 och VFU4 ingår, framstår det enligt bedömargruppen som att merparten av målen handlar om att studenterna ska reflektera över undervisningen i relation till styrdokument och forskning och inte så mycket om att tillämpa didaktik, metodik och ämnesdidaktik.

Bedömargruppen hade svårt att enbart utifrån självvärderingen förstå var VFU var placerad i utbildningen i förhållande till ämnena och UVK, men vid intervjuerna förtydligades även detta. Här framkom att all VFU är förlagd till ämnena och att utbildningen använder sig av ramkursplaner för att bland annat säkerställa att kravnivån inom alla ämnen är ungefär densamma och att VFU bedöms på samma sätt. Bedömargruppen anser att gemensamma ramkursplaner för VFU kan ha både positiva

och negativa sidor, och rekommenderar därför lärosätet att analysera vilka konsekvenser ramkursplanerna har för de enskilda ämnena, i synnerhet de estetiska. I och med att förmågan att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik främst bedöms i de VFU-kurser som är förlagda på respektive ämne i utbildningen, blir bedömningen att målet framför allt möjliggörs och säkerställs där.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenterna när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisningen och den pedagogiska verksamheten i övrigt för att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Utifrån självvärderingen och efterföljande intervjuer anser bedömargruppen att finns en tydlig struktur i utbildningens upplägg och i relationen mellan UVK-studier och VFU. Vad som dock fortfarande är något oklart är hur den ämnesmässiga och ämnesdidaktiska inramningen för VFU-kurserna är utformad. Enligt självvärderingen är det framförallt genom VFU-kurserna som måluppfyllelsen sker. Utifrån intervjuerna och övriga underlag framkom att VFU är förlagt till respektive ämne, men en beskrivning av VFU görs även i självvärderingen för UVK. VFU-kursernas progression beskrivs i form av tre steg i ramkursplanerna: undersökande (1), genomförande (2) och syntetisering (3). I VFU 1 och VFU 2 förväntas till exempel studenten kunna planera, genomföra och utvärdera en pedagogisk aktivitet tillsammans med sin handledare. I VFU 3 göra detsamma, men här både kollegialt och självständigt och slutligen i VFU 4; planera, genomföra och utvärdera undervisning i sin helhet med tydlighet och god struktur. Enligt bedömargruppen visar upplägget en god och ändamålsenlig struktur.

I UVK-kursen *Styrdokument och bedömning* behandlas målet ytterligare. Undervisning sker i form av föreläsningar, litteraturseminarier och arbete i basgrupper. I kursen *Bedömning och betygsättning* fördjupas kunskapen om bedömning och sätts även i relation till etik, validitet och reliabilitet. Examination av målet sker genom muntliga redovisningar, hemtentamen och en salstentamen, vilket bedömargruppen anser vara relevanta examinationsformer som säkerställer måluppfyllelsen. I kursen *Sociala relationer, konflikthantering och specialpedagogik* ges ett specialpedagogiskt perspektiv på lärarens yrkesetik med fokus på elever med särskilda behov och behovet av inkludering av alla elever. Utifrån självvärdering och intervjuer framstår det dock fortfarande som något oklart hur studenterna får möjlighet att i praktiken planera undervisning i syfte att bemöta elever med olika förutsättningar och behov, som exempelvis vuxna elever, elever som har inlärningssvårigheter, elever som lätt når kunskapskraven och/eller elever som är särskilt begåvade. Att utveckla detta mer på en praktisk nivå i utbildningen ser bedömargruppen som ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet.

Att även säkerställa att VFU-handledaren har tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, framför allt för att handleda studenten och ha tillräckligt goda kunskaper i bedömning av studentens prestationer under VFU för att studenten ska få ett rättvist omdöme då hen slutligen examineras av VFU-läraren, är ytterligare ett område som bedömargruppen anser behöver utvecklas i utbildningen. Lärosätet har dock sjösat ett nytt VFU-avtal som de menar kommer förbättra detta i utbildningen framöver, vilket bedömargruppen ser som positivt för vidareutvecklingen av området.

Lärosätet har som mål att alla studenter ska ha samma VFU-placering i alla kurser, men utifrån intervjuerna framkom att detta inte alltid kan tillgodoses för alla studenter. Bedömargruppen anser att

detta är förståeligt, men att det också bör vara tydligt för studenterna att de inte alltid kan få samma VFU-placering under alla VFU-perioder.

Bedömaregruppen anser avslutningsvis att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då delar av måluppfyllelsen sker i ämnena, i synnerhet inom VFU.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Utifrån självvärderingen anser bedömaregruppen att utbildningen, på ett övergripande plan möjliggör och säkerställer målet. Målet behandlas framför allt inom UVK-kurser och VFU-kurser. Lärosätet arbetar med att förmedla kunskap kring målet och för att förbereda studenterna för ett arbete utifrån de principer som de mänskliga rättigheterna, och i synnerhet barnets rättigheter utgår ifrån. Detta gör de bland annat genom kurserna VFU2, som fokuserar på hållbar utveckling och mänskliga rättigheter i relation till den egna yrkesrollen, och i VFU4 där mänskliga rättigheter och likabehandling behandlas. Yrkesetiska aspekter berörs bland annat i kursen *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap* där studenterna har work-shops med dramapedagoger för att göras medvetna om olika normer i klassrummet. Även hållbar utveckling behandlas i utbildningen och en kurs; *Hållbar utveckling med människan i centrum*, läser alla studenter inom utbildningen. Examinationen sker genom närvaro på workshops och inlämning av en individuell skriftlig uppgift. I självvärderingen beskrivs tydligt i vilka kurser respektive mål behandlas, hur examination sker, samt hur olika praktiska moment bidrar till att målet behandlas ur olika perspektiv. Progressionen är tydlig i förhållande till målet och bedömaregruppen anser att målet i sin helhet omhändertas på ett konstruktivt och väl avvägt sätt. Särskilt positivt är den satsning som lärosätet gjort inom området hållbar utveckling.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömaregruppen att utbildningen generellt har väl utvecklade ramar för arbetet med jämställdhet. De har god uppsikt över antalet studenter och lärare fördelade på kön och i val av kurslitteratur har de en jämn könsfördelning vilket bedömaregruppen ser som positivt. I självvärderingen framkommer att examensmålet som berör jämställdhet behandlas i kurser, kurslitteratur och som perspektiv för analys i en hemtentamen. I kursen *Lärande, utveckling och didaktik 1* hålls föreläsningar om kamratgruppen där frågor om sexualitet, kroppsuppfattning och identitet ingår och i kursen *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap* är fokus på jämställdhet, maktrelationer och individens möjligheter att bli sedd och hörd, vilket även kopplas samman med genusfrågor, tolerans och normpedagogik. Lärosätet beskriver i både självvärdering och intervjuer hur de arbetar med att få alla studenter att bli sedda och lyssnade på, oavsett kön. Studenterna ska veta var de ska vända sig om något inte fungerar som det ska och lärosätet har

utarbetade rutiner vid fall av exempelvis sexuella trakasserier. Sammantaget ger detta bilden av att lärosätet arbetar med jämställdhet på ett välfungerande sätt.

En styrka i utbildningen är att lärosätet arbetar med att få studenterna medvetna om hur elever kan behandlas olika beroende på kön, för att sedan kunna uppmärksamma och motverka detta i sitt eget framtida yrkesliv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att det finns formaliserade strukturer och tillvägagångssätt för att följa upp och utveckla utbildningens innehåll, utformning och genomförande, liksom examination. Lärosätet beskriver hur kurser följs upp med kursvärderingar och kursrapporter. Dessa granskas av programledarna och vidare av samordningsnämnden för lärarutbildning (SOL). Styrkor och svagheter analyseras och förslag på utvecklingsområden ges. Utifrån självvärderingen och intervjuerna hade bedömargruppen svårt att utläsa hur studenterna sedan fick del av de förändringar som gjordes till följd av kursvärderingarna. Att återkoppla resultaten av uppföljningen till relevanta intressenter anser dock bedömargruppen vara ett område som kan förbättras i utbildningen då det utifrån intervjuerna framkom att återkopplingen i praktiken varierar och inte alltid fungerar så som tänkt.

Lärosätet identifierar själva ett utvecklingsområde vad gäller att öka svarsfrekvensen på kursvärderingar, vilket även bedömargruppen instämmer i. Även intervjuerna bekräftade att kursvärderingarna ofta har en låg svarsfrekvens vilken även tenderar att bli än lägre ju längre studenten kommer i utbildningen. Av intervjuerna framkom att lärosätet försökt analysera orsakerna, men att det är svårt att få en tydlig bild av vad som gör att få studenter svarar i slutet av utbildningen, utöver att de har lägre intresse av kursvärderingar då. Ett utvecklingsarbete pågår där införandet av schemalagda kursvärderingar, liksom muntliga har diskuterats. Bedömargruppen anser att detta är positivt och nödvändigt för att kunna nå en ökad svarsfrekvens på kursvärderingarna och på så sätt bättre kunna följa upp utbildningen. Att det även pågår ett arbete för att ytterligare följa upp VFU i samverkan med huvudmännen, ser bedömargruppen som positivt och som något som visar att lärosätet arbetar för att utveckla och stärka uppföljningen av utbildningen.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Det framkommer av självvärderingen och intervjuer att lärosätet systematiskt arbetar för att underlätta för studenterna att genomföra utbildningen inom planerad tid. I självvärderingen beskrivs flera olika stödåtgärder både för de högskoleförlagda och de verksamhetsförlagda delarna av utbildningen som är tillgängliga för studenterna. Det framgår också att lärosätet arbetar med behörighetskraven för de gemensamma UVK-kurserna och med anpassning av omexaminationer. I självvärderingen redogör lärosätet för hur analyser av utbildningens genomströmning resulterat i olika åtgärder för att öka studenternas möjligheter att genomföra utbildningen inom planerad studietid, som till exempel tydligare studieguider där studenter och lärare lättare ska se hur utbildningen i sin helhet är sammansatt. Lärosätet har också arbetat med språkutvecklande insatser liksom individuell handledning vid vissa examinationsuppgifter. Här har enheten för akademiskt språk

(ASK) fyllt en viktig funktion och bedömargruppen ser detta som positivt för att studenter ska kunna genomföra utbildningen inom planerad studietid. Även tydligt utformade åtgärdsplaner vid underkänd VFU-kurs och att programstudievägledarna tillsammans med studievägledarna följer upp studenters studieresultat ser bedömargruppen som positivt för att studenter ska stanna kvar i och genomföra utbildningen inom planerad tid. Intervjuerna bekräftade att det arbete som lärosätet lagt ned för att minska avhoppet haft önskad effekt och bedömargruppen anser att lärosätet arbetar med dessa frågor på ett aktivt och välfungerande sätt.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Utifrån självvärderingen framgår det att det finns en systematisk formell struktur för att bjuda in och tillvarata studenternas perspektiv i utvecklingen av utbildningen genom kurs- och programvärderingar. Studenterna finns med i formella påverkans- och beslutsorgan så som programrådet och att lärosätet ser studentmedverkan som en viktig resurs för att säkra utbildningarnas kvalitet. Studenter bjuds in till olika råd och olika träffar och även intervjuerna bekräftade att studenterna har goda möjligheter att aktivt arbeta för att utveckla utbildningen, inte minst genom att det finns en bred representationsnivå som omfattar olika beslutsorgan.

Av självvärderingen och intervjuerna framgår också att lärosätet arbetar aktivt med att utveckla de områden som studenterna lyfter som förbättringsområden i sina kursvärderingar, till exempel att undervisningen i ämnesdidaktik behöver stärkas i vissa ämnen. Bedömargruppen menar att detta visar att lärosätet tar studenternas återkopplingar på allvar, vilket är positivt. Lärosätet arbetar även med en programenkät som studenterna fyller i slutet av sin utbildning där de svarar på frågor om i vilken utsträckning utbildningen gett dem möjligheter att uppnå examensmålen samt vad de anser om utbildningen, vilket bedömargruppen anser vara ett bra koncept för att fånga upp studenternas synpunkter. Lärosätet ska även testa så kallade motivationsintervjuer inför höstterminen 2019 för att stärka och motivera studenterna. Då detta inte är testat än återstår att se vad effekterna blir, men bedömargruppen ser det som ett bra exempel på hur lärosätet prövar olika former för att öka studentinflytandet.

Olika former av mer informell studentpåverkan är också viktigt i utbildningen, menar bedömargruppen, så som möjligheter att ta kontakt med lärare efter undervisningen och att kunna föra samtal som inte är formellt planerade. Att utveckla dessa delar mer i utbildningen anser bedömargruppen vara ett utvecklingsområde för lärosätet.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet ger i självvärderingen och intervjuerna flera konkreta exempel på samverkan med olika företrädare för den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Ett exempel är lärarutbildningens

samverkansråd där det ingår representanter från universitetet, Göteborgs stad, Göteborgsregionen och studentkåren. Representanter från skolhuvudmännen, studentkårerna, lärarutbildningen och VFU-handläggare kommer enligt självvärderingen få större inflytande över utvecklingen och organiseringen av VFU i och med det nya VFU-avtal som är under arbete. Dessa exempel på samarbeten mellan lärarutbildningen, staden och regionen ser bedömaregruppen som goda exempel på samverkan med det omgivande samhället.

Även samverkan mellan olika lärarutbildningsprogram sker, bland annat genom samordningsnämnden för lärarutbildning som har en övergripande roll, genom möten mellan programledarna vid de olika programmen och genom programrådets arbete med att relatera kursmål till examensmål. Här menar dock bedömaregruppen att det finns utrymme för ytterligare utvecklingsarbete.

Ett positivt exempel som visar att utbildningen är användbar och att den ger studenten beredskap och verktyg för att möta olika förändringar i arbetslivet, är den planerade kursen om språk- och kunskapsutvecklande arbete som riktar sig mot andraspråksinläring. Ett ytterligare gott exempel är den tidigare omnämnda kursen om hållbar utveckling, vilken utformats i samarbete mellan olika aktörer.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Det finns en ändamålsenlig variation av lärare med hög vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. En stor andel av lärarna är disputerade, fast anställda och har forskning i tjänsten. Lärarna inom UVK är många och undervisar på relativt låga procentsatser. Att låta lärare undervisa på högre procentandel inom UVK ser därför bedömaregruppen som ett utvecklingsområde för lärosätet. Ett gott exempel på hur pedagogisk kompetens utvecklas i utbildningen är det meriteringsprogram lärosätet har för att stärka högskolepedagogisk kompetens. Att låta fler lärare ingå i detta program och att tydliggöra vilka strategier det finns för den övergripande kompetensförsörjningen inom UVK på både kort och lång sikt, ser bedömaregruppen som utvecklingsområden.

Det finns en stark vetenskaplig miljö med en rad centrumbildningar och forskargrupper. Den professionsinriktade miljön stärks av forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning där doktorander med tjänst inom skolverksamhet också forskar i ämnen som är relevans för utbildningen. Att synliggöra den forskning som bedrivs med relevans för utbildningen för studenterna ser bedömaregruppen som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är att det finns en tydlig genomgående progression i kurserna. Detta är något lärosätet arbetat mycket med vilket bedömaregruppen ser som positivt.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Studenterna får i två kurser i UVK möta vetenskapsteorier och metoder. Kunskapen ska därefter fördjupas i ämnena och de självständiga arbetena. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet berörs i kurser inom UVK och examineras också där. Ett utvecklingsområde är att ännu tydligare knyta samman UVK-kurserna till ämnena. Bedömningen blir att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då fördjupningen ska ske i ämnena.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt över forskningsresultat uppfylls. Bedömggruppen anser att målet nås genom studier i såväl UVK som inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Att progressionen är tydlig ser bedömggruppen som särskilt positivt. Bedömningen blir att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då fördjupningen ska ske i ämnena.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls, men förmågan är främst förlagd till VFU och ämnena. I UVK-kurserna är fokus i första hand på hur studenterna ska utveckla kunskap om didaktik och ämnesdidaktik och inte på hur de ska utveckla förmågan att tillämpa den. Bedömningen blir därför att UVK inte ensamt tillgodoser detta mål då all VFU är förlagd till ämnena och målet därför bedöms där.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Målet uppfylls dels inom VFU-kurserna som alla är förlagda till ämnena, dels inom UVK där målet behandlas i kurser inom specialpedagogik och bedömning och betygsättning. Målet säkerställs genom examination. Ett utvecklingsområde är att tydligare integrera moment där studenter i praktiken får lära sig att planera undervisning för elever med olika behov, så som vuxna elever, elever med inlärningssvårigheter eller de med särskild begåvning. Att även säkerställa att VFU-handledaren har tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, framför allt för att handleda studenten och ha tillräckligt goda kunskaper i bedömning av studentens prestationer under VFU för att studenten ska få ett rättvist omdöme, är ytterligare ett område som bedömggruppen anser behöver utvecklas i utbildningen. UVK bidrar tydligt till att uppfylla detta mål men kan inte ensamt tillgodose hela målet då delar av måluppfyllelsen sker i ämnena, i synnerhet inom VFU.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Målet behandlas i kurser inom UVK och VFU och säkerställs genom examination. Det finns en tydlig progression och särskilt positivt är den satsning lärosätet gjort inom området hållbar utveckling.

Ett jämställdhetsperspektiv finns väl integrerat i utbildningen och behandlas i kurser, kurslitteratur och som perspektiv för analys i en hemtentamen. Litteraturlistor granskas utifrån könsfördelning och lärosätet har god uppsikt över hur könsfördelningen ser ut. En styrka i utbildningen är att lärosätet arbetar med att få studenterna medvetna om hur elever kan behandlas olika beroende på kön, för att sedan kunna uppmärksamma och motverka detta i sitt eget framtida yrkesliv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande och det finns formaliserade strukturer och tillvägagångssätt för att följa upp och utveckla utbildningens innehåll, utformning och genomförande, liksom examination. Kursvärderingar görs, men ett utvecklingsområde är att tydligare återkoppla vilka förändringar som görs till följd av dessa till studenterna. Ett annat utvecklingsområde

är att fortsätta arbeta för att fler besvarar de kursvärderingar som görs då svarsfrekvensen är låg. Det pågår ett arbete för att ytterligare följa upp VFU i samverkan med skolhuvudmännen, vilket bedömargruppen ser som positivt för att utveckla och stärka uppföljningen av utbildningen. Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid. Analyser av kvarvaro görs och lärosätet har arbetat med att minska avhopp, vilket bedömargruppen ser som positivt. Det finns även olika stödåtgärder för de studenter som behöver det.

Studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande och finns representerade i formella påverkans- och beslutsorgan. Studenterna bjuds även in till olika råd och träffar och deras åsikter från kursvärderingar tas omhand. Motivationsintervjuer ska testas under hösten 2019 för att stärka och motivera studenterna, vilket bedömargruppen ser som ett gott exempel på hur lärosätet arbetar med att på olika sätt öka studentinflytandet. Att utveckla de mer informella möjligheterna till påverkan, till exempel genom att kontakta lärare efter undervisning, ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde.

Utbildningen är användbar och ger studenten verktyg för att möta förändringar i arbetslivet. Ett gott exempel på detta är den planerade kursen om språk- och kunskapsutvecklande arbete som riktar sig mot andraspråksinläring. Lärosätet ger exempel på samverkan med olika företrädare för VFU vilket bedömargruppen ser som goda exempel på samverkan med det omgivande samhället. Ett ytterligare gott exempel är en kurs om hållbar utveckling, vilken utformats i samarbete mellan olika aktörer.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Underlagen visar att lärosätet har en ändamålsenlig vetenskapligt kompetent personalen, som består av elva lektorer varav två är docenter. Däremot reser bedömargruppen vissa frågetecken när det gäller den vetenskapliga kompetensen inom ämnesdidaktik. Det är ett ganska stort antal lärare som arbetar inom utbildningen, men flera av dem gör det i väldigt liten omfattning, främst gäller det lektorerna. Av dem har bara en mer än 20 procent av sin tjänstgöringstid förlagd i utbildningen – en lektor som är 67 år. Motsvarande för adjunkter är att tre av dem har mer än 20 procent, varav en är 67 år. En förhållandevis stor del av undervisningen sker med adjunkter. Bedömargruppen vill betona att det är viktigt att utöka lektoreernas deltagande i utbildningen.

Den professionella kompetensen i lärargruppen är tillfredställande. Fyra av lektorerna och samtliga adjunkter har en lärarexamen i idrott och hälsa, varav en snart går i pension. Kompetens som är direkt yrkesrelaterad tillgodoses enligt underlagen av doktorander vid forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning (CUL), varav en är doktorand inom idrott och hälsa. Flera av doktoranderna vid CUL genomför en del av sin tjänst i ordinarie skolverksamhet. Bedömargruppen är oklar över om det också finns andra sätt som den mer yrkesrelaterade kompetensen tillgodoses på,

exempelvis om lärosätet använder sig av adjungerade adjunkter eller om verksamma lärare bjuds in som gästföreläsare.

Samtliga lärare har tid för forskning eller kompetensutveckling i tjänsten, och vid intervjuerna framkom att det finns en kompetensförsörjningsplan för hela utbildningen. Kompetensutvecklingen följs upp i diskussioner med närmaste chef, och det finns även ett krav på att alla lärare vid fakulteten ska ha högskolepedagogisk kompetens.

Utifrån de underlag som finns tillhanda bedöms lärarnas sammantagna kompetens vara adekvat och stå i proportion till utbildningens behov på kort och lång sikt. Utvecklingsområden är att förstärka den vetenskapliga ämnesdidaktiska kompetensen och öka lektorernas deltagande i utbildningen.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Beskrivningen av utbildningsmiljön i självvärderingen är av generell karaktär och det hänvisas till olika fakulteter, men det ingår ganska få redogörelser för faktiska aktiviteter i dagsläget. Lärosätet redogör främst för en bredare idrottsvetenskaplig forskningsmiljö där det bedrivs högkvalitativ forskning, delvis med relevans för lärarutbildningen inom områden som fysisk aktivitet, ledarskap, hälsopromotion och idrottsnutrition. Av redogörelsen framgår också att det finns en lång tradition av utbildning och forskning inom didaktik och ämnesdidaktik vid universitetet, men det verkar inte finnas någon specifik ämnesdidaktisk forskningsmiljö för ämnet idrott och hälsa. Däremot finns det projekt som har klar relevans för ämnesdidaktik i idrott och hälsa, som två forskningsprojekt finansierade av Vetenskapsrådet.

Den professionsinriktade miljön handlar enligt lärosätet om att det ska finnas ämnesdidaktisk forskning vid institutionen och att flera kurser är specifikt utvecklade för lärarstudenterna. Doktorander från forskarskolan CUL – varav en är inriktad mot idrott och hälsa – är ett värdefullt tillskott till den professionsinriktade miljön. Genom att flera av doktoranderna genomför en del av sin tjänstgöring inom skolans verksamhet kan de även fungera som förebilder för studenterna, vilket bedömggruppen ser som ett gott exempel.

Den vetenskapliga och professionsinriktade utbildningsmiljön beskrivs i underlagen som stark, men frågan kan ställas om en sådan stark miljö verkligen är möjlig med tanke på den rätt låga tjänstgöringsgrad i idrott och hälsa som de flesta lärare inom utbildningen har. Särskilt för ämnesdidaktiken finns det frågetecken. Lärarkollektivet finns ändå till stora delar i en miljö där kvalificerad forskning pågår, och detta borde ha en positiv betydelse för utbildningen. Inte desto mindre efterlyser bedömggruppen exempel på hur den vetenskapliga och professionsinriktade miljön arbetar tillsammans för att utveckla utbildningen.

Det nära sambandet mellan forskningen och utbildningen beskrivs i termer av att specifik kompetens i till exempel hälsopromotion har vävts in i kurserna, och att studenterna är involverade i pågående forskningsprojekt. Bedömggruppen är ändå oklar över studenternas roll i forskningsprojekten, och ställer sig därför lite frågande till hur nära studenterna egentligen kommer den pågående forskningen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Underlagen ger en konkret beskrivning av arbetet med att säkerställa måluppfyllelsen av det här examensmålet. Redogörelsen visar att lärosätet möjliggör att studenter genom utbildningen tillägnar sig både brett kunnande och väsentligt fördjupade kunskaper inom ämnesområdet. De redovisade exemplen ger en tydlig bild av att studenterna erbjuds en bra balans mellan olika slags ämnesinnehåll och att de skaffar sig en god förståelse inom de olika ämnen som är centrala för yrkesutövningen. Studenterna får bland annat tillfälle att problematisera vedertagna kunskaper inom fysiologi, prestationsutveckling och hälsa i förhållande till vad som karakteriserar skolämnet idrott och hälsa. Ett liknande problematiserande förhållningssätt verkar genomsyra hela utbildningen och bedömggruppen skulle vilja lyfta fram detta som ett gott exempel. Dessutom visar underlagen att det inom utbildningen finns en väl genomarbetad länkning mellan examensmål, examinationsuppgifter och bedömningskriterier.

Lärosätet visar också en rad goda exempel på hur det sker ett arbete med internationella jämförelser inom utbildningen, men det finns också en del utvecklingsområden. I självvärderingen anges att måluppfyllelsen när det gäller fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete främst säkerställs genom det självständiga arbetet. Bedömggruppen efterlyser däremot moment också i andra delar av utbildningen där insikter i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete examineras. Lärosätet har beslutat om gemensamma bedömningskriterier för det självständiga arbetet, men bedömggruppen har inte fått någon information om vilka de är. Därför är det svårt att bedöma säkerställandet. I granskningen av de självständiga arbetena bedöms ändå samtliga utom ett visa måluppfyllelse för det här examensmålet.

Sammanfattningsvis är bedömggruppens intryck att utbildningen präglas av en god struktur, att målformuleringarna i utbildningsplanen är adekvata samt att den är integrerad i undervisningen på ett tydligt sätt. Det verkar dessutom ske en tillräcklig fördjupning under utbildningen i arbete inom gymnasieskolan.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Förutsättningarna för att säkerställa måluppfyllelsen för delar av examensmålet bedöms som goda. Det finns en progression genom utbildningen i vad studenterna förväntas kunna, och vetenskapsteori och metodologi integreras enligt underlagen i samtliga kurser, inklusive kurserna inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK). Trots detta och trots att det i utbildningen ingår en specifik kurs inom området verkar inte vetenskapsteori och metodologi vara något som är tydligt beskrivet i kursplanerna. En revidering av kursplanerna är planerad. I underlagen redogörs inte heller för några

konkreta lärandemål eller examinationer i vetenskapsteori och metodologi, förutom ett exempel som antyder att det finns ett fokus inom utbildningen på begreppsanalys. Lärosätet ger i självvärderingen uttryck för en medvetenhet om befintliga svagheter när det gäller denna del av examensmålet. Det ser bedömargruppen positivt på, men samtidigt visar detta ett kvalitetssäkringssystem som inte fungerar optimalt.

Underlagen visar att det inom ramen för ämnesstudierna finns återkommande innehåll som behandlar kvantitativa och kvalitativa forskningsmetoder och även uppgifter där studenterna får använda sig av olika forskningsmetoder, som i kursen *Idrott och hälsa VI*. Men frågan är om studenterna får möjlighet att utveckla fördjupad kunskap om kvalitativa och kvantitativa metoder i ämneskurserna, vilket också beskrivs i underlagen som något av ett utvecklingsområde. Det är rimligt att anta att det självständiga arbetet säkerställer att alla delar av examensmålet uppnås av godkända studenter, men i granskningen av de självständiga arbetena bedömdes samtliga åtta arbeten inte nå målpuppfyllelse för det här examensmålet. De identifierade bristerna gäller framför allt avsaknad av kunskap om vetenskapsteori och avsaknad av metodkunskap. Det är inte unikt för det här lärosätet att studenterna inte visar tillräcklig metodkunskap om både kvantitativ och kvalitativ metod i självständiga arbeten, men de iaktagna bristerna gäller här företrädesvis den egna valda metoden. Mot bakgrund av detta hade det varit önskvärt om exempel funnits i underlagen som visar att målpuppfyllelsen säkerställs i andra kurser.

Det är utifrån underlagen svårt att urskilja en tydlig bild av målpuppfyllelsen när det gäller kunskap om relationen mellan vetenskapliga grund och beprövad erfarenhet i förhållande till betydelsen för yrkesutövningen. Lärosätet ger inte några exempel på hur studenterna får möjlighet att utveckla sådan kunskap eller hur det säkerställs att godkända studenter når den här delen av examensmålet. Det finns heller inte några exempel på lärandemål, lärandeaktiviteter, examinationer eller bedömningskriterier som gäller relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt dess betydelse för yrkesutövningen. Att tydliggöra den delen av examensmålet ser bedömargruppen som ett angeläget utvecklingsområde.

Sammantaget är bedömningen att lärosätet ytterligare behöver uppmärksamma problemet med målpuppfyllelsen för det här examensmålet. Bedömargruppen ser positivt på att lärosätet visar en medvetenhet om brister i relation till det här examensmålet och att en revidering av kursplanerna planeras. Lärosätet behöver däremot också analysera bristerna i de självständiga arbetena och sedan genomföra åtgärder för att långsiktigt säkerställa förutsättningarna för målpuppfyllelse.

Målpuppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Förutsättningarna för att studenterna ska nå målpuppfyllelse för delar av examensmålet bedöms som goda. De generella beskrivningarna från UVK, verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och ämneskurserna visar att studenterna genom hela utbildningen förbereds för det självständiga arbetet samt får träna på att kritiskt och systematiskt ta tillvara och reflektera över främst forskningsresultat. Studenterna ska enligt underlagen utgå från frågeställningar knutna till ett ämnesdidaktiskt fält och

detta borgar för att de efter examen kommer att kunna bidra till att utveckla yrkesverksamheten. Aktiviteter och examinationer framstår som varierade och relevanta för att främja egen reflektion och ett kritiskt förhållningssätt, men bedömggruppen anser att fler konkreta exempel på examinationer och bedömningskriterier hade varit önskvärt. De exemplifieringar som görs är väl beskrivna, men det är tveksamt om de egentligen är exempel på säkerställande av måluppfyllelse av det här examensmålet. Examinationsuppgifterna som tas upp kan lika gärna ha relevans för andra examensmål.

Ett gott exempel på hur utbildningen säkerställer att studenterna når måluppfyllelse av förmågan att systematisera egna och andras erfarenheter samt förmågan att bidra till kunskapsutvecklingen i ämnen och ämnesområden är en examinationsuppgift från delkursen *Perspektiv på hälsa I* och kursen *Idrott och hälsa II*. Utifrån ett studiebesök i en gymnasieklass ska studenterna skriva en inlämningsuppgift, där de utvärderar en lektion under studiebesöket med fokus på det hälsorelaterade innehållet och använder centrala begrepp som har gått igenom i en tidigare kurs. Dessutom ska studenterna ge tydligt utformade rekommendationer för hur undervisningen skulle kunna förbättras, särskilt när det gäller sådana hälsorelaterade mål som framgår av kursplanen.

I granskningen av de självständiga arbetena bedömdes samtliga utom två visa på måluppfyllelse av det här examensmålet. Sammantaget framstår aktiviteter och examinationer som varierade och relevanta för att främja egen reflektion och ett kritiskt förhållningssätt, men mer konkreta exempel på examinationer och bedömningskriterier hade varit önskvärt.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Självvärderingen redogör för förutsättningar för att studenterna successivt ska utveckla förmågan att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik som krävs för undervisningen. Underlagen visar att studenterna får ordentligt stöd i att utveckla kunskap om ämnesdidaktik och till viss del kunskaper i metodik, samt att kunskaperna prövas i examinationer av varierande komplexitet. De exempel på lärandemål och examinationsuppgifter som är medtagna i självvärderingen har däremot främst fokus på planering, genomförande och organisering och inte så mycket på förmåga att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik som krävs för undervisning.

Ämneskurserna innehåller överlag övningar och examinationer där studenterna får möjlighet att använda sitt didaktiska och ämnesdidaktiska kunnande, exempelvis i samband med att de konstruerar och simulerar undervisningsupplägg och gör lektionsplaneringar. Men det handlar mer om kunskaper om didaktik än om tillämpning. I självvärderingen framhålls att måluppfyllelse främst sker genom VFU:n och uppgifter i anslutning till den. Här framträder i lärosätets beskrivning en skillnad mellan att "använda" och att "tillämpa" didaktik och ämnesdidaktik, genom att studenterna får "använda" sitt kunnande i ämneskurserna medan de får "tillämpa" det främst inom ramen för VFU:n.

Bedömggruppen ser positivt på särskiljandet av användande och tillämpande av didaktik och ämnesdidaktik i respektive olika delar av utbildningen, inte minst för att det antyder ett medvetet förhållningssätt till progression för det här examensmålet. Ändå verkar tillämpandet ofta vara närmare kopplat till kunskaper om exempelvis hälsa och träning eller till målformuleringar i

styrdokument än till hur studenterna ska tillämpa sitt kunnande i förhållande till elevgruppen. Det övergripande intrycket är att utbildningen möjliggör måluppfyllelse av tillämpandet av didaktik och metodik, men det är samtidigt bedömargruppens uppfattning att det inte verkar råda någon klar samstämmighet mellan examinationerna och examensmålet. Innehållet i examinationerna skulle lika gärna kunna ha relevans för andra examensmål än det här.

Inte desto mindre är en examinationsuppgift från kursen *Idrott och hälsa III* ett gott exempel på säkerställande av måluppfyllelse av examensmålet. I uppgiften prövas studenterna i att tillämpa didaktik och metodik i en konkret undervisningssituation genom att de får genomföra en hel lektion inför kollegor, som har planerats av dem i förväg och är avsedd för elever på gymnasieskolan. Lektionen ska innehålla både en teoretisk genomgång av ett hälsorelaterat ämne och praktiska övningar som eleverna ska utföra under överinseende av studenten. De praktiska momenten i lektionen ska vara nära kopplade till innehållet i den tidigare, teoretiska genomgången, och övningarna ska vara möjliga att använda i undervisningen också för andra lärare inom idrott och hälsa.

Bedömargruppens uppfattning är sammanfattningsvis att utbildningen säkerställer måluppfyllelse hos studenter av förmågan att tillämpa sådan didaktik, ämnesdidaktik och metodik som krävs för undervisningen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Bedömargruppens intryck är att förutsättningarna för att nå måluppfyllelse av examensmålet kan bedömas som goda. Underlagen visar hur lärosätet både möjliggör och säkerställer att studenter genom utbildningen når måluppfyllelse. När det gäller studenternas förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning synliggörs progressionen tydligt i ramkursplanerna för VFU. Studenterna får stöd i att utveckla förmågan med succesivt ökad grad av självständighet och av uppmärksamhet riktad mot elevers lärande. Till exempel förväntas studenterna i *Verksamhetsförlagd utbildning 1 för gymnasielärare* kunna planera, genomföra och utvärdera pedagogiska aktiviteter med stöd av sin VFU-handledare, medan studenterna senare i *Verksamhetsförlagd utbildning 3 för gymnasielärare* ska göra det både kollegialt och självständigt. Även i ämneskurserna verkar arbetsgången vara väl upplagd för studenternas progression och måluppfyllelse. De kursmål, lärandeaktiviteter och examinationer som beskrivs i underlagen framstår också som varierade och relevanta. Ett gott exempel på examinationsuppgift är att studenterna utifrån didaktiska modeller ska planera, genomföra och utvärdera sin egen undervisning under VFU. En annan uppgift är att studenterna ska planera och genomföra en serie av lektioner, där de också ska tydliggöra progressionen.

Det är mer otydligt hur utbildningen säkerställer att sista delen av examensmålet uppnås. Lärosätet hänvisar till aktuella styrdokument och till olika teorier om lärande, samt till ett lärandemål som delvis kan kopplas till examensmålet i kursen *Verksamhetsförlagd utbildning 4 för gymnasielärare*. En examinationsuppgift som motsvarar den här delen av examensmålet är att studenterna ska planera hela kursen *Idrott och hälsa I* för gymnasiet och "med grund i planeringen möjliggöra för alla elever att nå målen". Däremot klargörs inte vad "alla elever" faktiskt innebär eller hur målet att "på bästa

sätt stimulera varje elevs utveckling och lärande" kan uppnås på annat sätt än genom enbart planering.

Vid intervjuerna framkom att den här delen av examensmålet inte examineras inom ramen för VFU-kurserna, men kommer att ingå i de betygskriterier som programrådet arbetar med att ta fram. Bedömggruppen ser det som ett angeläget utvecklingsområde att lärosätet förbättrar studenternas möjligheter att nå den här delen av examensmålet även inom ramen för ämneskurserna.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

En anonym studentenkät som genomfördes inom ämneslärarprogrammet 2017 visade att de flesta studenterna ansåg att ett jämställdhetsperspektiv präglar den universitetsförlagda delen av utbildningen. Däremot ansåg en dryg femtedel av de svarande att det fanns brister i jämställdhetsperspektivet i utbildningen. Lärosätet ser inte resultatet som alarmerande, men det finns enligt självvärderingen anledning till reflektion över hur arbetet med jämställdhet i utbildningen skulle kunna förbättras och en handlingsplan är utarbetad. Bedömggruppen ser positivt på detta, men hade önskat uppgifter om när och hur handlingsplanen ska omsättas i konkreta åtgärder. Lärarlistan uppvisar en relativ jämvikt mellan män och kvinnor. Någon fullständig analys av könsfördelningen bland författarna av kurslitteraturen har inte genomförts, men självvärderingen gör gällande att det finns författare av båda könen inom området och att det avspeglas i litteraturlistorna. Det pågår enligt självvärderingen en revision av kurserna som bland annat syftar till att låta inslag om jämställdhet komma in i utbildningen i högre grad än tidigare. För närvarande är jämställdhetsperspektivet i ämneskurserna underordnat ett mer övergripande mångfaldsperspektiv. I ämneskurserna är inslag om kön och jämställdhet inte synliga i lärandemålen, men det finns ett fokus på funktionsnedsättningar, kropp och sexualitet. Detta kan innebära en otydlighet i hur jämställdhetsaspekter hittills har integrerats i undervisning och examination.

Det finns i självvärderingen inte några exempel på hur lärosätet säkerställer att studenterna uppnår målet att "visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten". Jämställdhet examineras inom ramen för VFU-kurserna, men då mer utifrån ett likabehandlingsperspektiv. Bedömggruppen uppfattar sammanfattningsvis lärosätets hittillsvarande förhållningssätt till jämställdhetsintegrering som tämligen passivt och bedömggruppen ser negativt på att jämställdhetsaspekter är mer eller mindre osynliga i kursplanerna. Ett utvecklingsområde är alltså att tydligare uttrycka jämställdhet i kurser, ämnesinnehåll och examinationer. Det är däremot positivt att jämställdhet uppmärksammas i samband med pågående kursrevideringar. Bedömggruppens övergripande intryck är att jämställdhetsperspektivet verkar beaktas i utbildningens innehåll och genomförande, om än under olika benämningar.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet genomför ett systematiskt arbete med kvalitetsuppföljning på både kurs- och programnivå. Självvärderingen beskriver en tydlig systematik i kvalitetsarbetet som innehåller formulering av

ramkursplaner och gemensamma bedömningsmatriser, samt systematisk samverkan med representanter för olika parter inom VFU-organisationen. Bedömggruppen ser positivt på det kvalitetsarbete som sker i form av programråd, programdialoger, kursrapporter och införandet av muntliga utvärderingar. Men företeelser som uteblivna kursrapporter och lågt deltagande av studenterna i kursvärderingar är något som skulle kunna äventyra kvalitetsarbetet. Självvärderingen beskriver samtidigt olika åtgärder som har genomförts för att komma till rätta med problemen, och bedömggruppen ser positivt inte minst på arbetet för att integrera VFU:n mer i kursrapporteringen. En konkretisering i underlagen om hur återkoppling sker till intressenter utanför lärosätet hade inte desto mindre varit önskvärd.

Det systematiska kvalitetsarbetet inom ämneskurserna har en mer informell karaktär. Det hålls månatliga möten med lärarkollegiet inom ämneslärarutbildningen i idrott och hälsa, där kvalitet i utbildningen diskuteras. Självvärderingen beskriver utförligt olika slags råd och möten, men bedömggruppen betraktar ändå det låga studentdeltagandet i kursvärderingar och att en del lärare underlåter att göra kursrapporter som angelägna utvecklingsområden inom kvalitetsarbetet. Bedömggruppen efterlyser en förstärkning av uppföljningen också inom ämneskurserna, och rekommenderar lärosätet att utse en huvudansvarig för systematisk uppföljning och lämpliga åtgärder för ämneskurserna.

Underlagen visar sammanfattningsvis att det finns ett formellt system för att genomföra kurs- och programvärderingar samt ett system för att återkoppla resultaten till studenterna.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Av självvärderingen framgår att programrådet har genomfört åtgärder som verkar för att studenterna genomför sina studier inom planerad tid. Exempelvis har en revidering av behörighetskraven skett och möjligheter till omexamination även på sommaren har införts, liksom möjligheter till studieuppehåll. Bedömggruppen är däremot oklar över om specifika åtgärder på ämnesnivå för att få studenter att genomföra utbildningen i tid har genomförts. I underlagen framgår det i vilket fall att avhoppsfrekvensen inom ämneslärarprogrammet har sjunkit över tid och att kvarvaron är relativt hög ur nationell synvinkel.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Av självvärderingen framgår att lärosätet ser studentmedverkan som en viktig resurs och att det finns en systematisk struktur för studenternas formella inflytande på programnivå. Studenterna får alltså möjlighet att delta i utvecklingen av programmet, men bedömggruppen är oklar över i vilken utsträckning som studenterna utnyttjar möjligheterna till inflytande och i vilken utsträckning som deras återkoppling på utbildningen leder till åtgärder.

På ämnesnivå tillvaratas studenternas perspektiv i utvecklingen av utbildningen genom de standardiserade webbenkäterna, men det framgår inte i underlagen hur hög svarsfrekvensen är eller om det finns andra former av mer informella utvärderingar. Studenternas möjligheter att ta en aktiv

roll i arbetet med att utveckla utbildningen inom ramen för ämneskurserna beskrivs mer som möjligheter till val av kurslitteratur, val av perspektiv i vissa examinationsuppgifter och att det finns en lyhördhet bland lärarna. Detta framstår som trovärdigt för studentperspektivet, men det verkar ändå vara ett faktum att studenterna i liten utsträckning utnyttjar sina möjligheter till inflytande över utbildningens innehåll och genomförande. Även om det finns kanaler för studenternas påverkan på utbildningen, så förblir studentinflytandet problematiskt om studenterna inte tycker att kanalerna är adekvata. Bedömggruppen ser positivt på det utvecklingsarbete som sker på programnivå i form av schemalagda kursvärderingar och muntliga utvärderingar, men ett utökat studentinflytande inom ramen för ämneskurserna framstår ändå som ett utvecklingsområde.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet verkar för att utveckla studenternas beredskap inför ett föränderligt arbetsliv framför inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK). Goda exempel på hur lärosätet förbereder studenterna för förändringar i arbetslivet är kursen *Hållbar utveckling med människan i centrum* och en kurs om språk- och kunskapsutvecklande arbete. Underlaget ger däremot inte några konkreta exempel på hur ämnesstudierna är utformade och genomförs för att utveckla studenternas beredskap, förutom att studenterna ibland möter adjungerade lärare som bidrar med erfarenhet av utmaningar i arbetet som lärare. I självvärderingen exemplifierar lärosätet med de seminarier som organiseras för verksamma lärare med fokus på aktuella frågor för professionen, men bedömggruppen reser vissa frågetecken för om de bidrar till att utveckla studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Av självvärderingen framgår att lärosätet har en väl etablerad relation med det omgivande samhället genom bland annat alumnverksamheten, handledare på skolor och en årligen återkommande ämnesdag för lärare i idrott och hälsa där både forskare och praktiker medverkar. Ämnesdagen ser bedömggruppen som en styrka, liksom att kursledaren för verksamhetsförlagd utbildning (VFU) har möten med alla VFU-handledare för att de ska bedöma studenterna på ett likvärdigt sätt. Det saknas i underlagen exempel på samverkan med det omgivande samhället förutom skolväsendet, och bedömggruppens intryck är att sådan samverkan kan vara ett utvecklingsområde.

Samlat omdöme ämne- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Underlagen visar att den sammanlagda vetenskapliga och professionsrelaterade kompetensen hos personalen stämmer väl överens med utbildningens innehåll och mål, men att viktiga utvecklingsområden är en förstärkning av vetenskaplig ämnesdidaktisk kompetens och att öka lektorernas deltagande i utbildningen. Samtliga lärare har tid för forskning eller kompetensutveckling i tjänsten och det finns en kompetensförsörjningsplan för hela utbildningen. Utbildningsmiljön beskrivs i generella termer och lärosätet redogör främst för en bredare idrottsvetenskaplig forskningsmiljö där det bedrivs högkvalitativ forskning delvis med relevans för lärarutbildningen. Det finns en lång tradition av utbildning och forskning inom didaktik och ämnesdidaktik vid universitetet

och även om det inte verkar finnas någon specifik ämnesdidaktisk forskningsmiljö för ämnet idrott och hälsa, finns det projekt som har klar relevans för ämnesdidaktik i idrott och hälsa. Doktorander från forskarskolan CUL – varav en är inriktad mot idrott och hälsa – är ett värdefullt tillskott till den professionsinriktade miljön. Genom att flera av doktoranderna genomför en del av sin tjänstgöring inom skolans verksamhet kan de även fungera som förebilder för studenterna, vilket bedömargruppen ser som ett gott exempel.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls genom att lärosätet möjliggör att studenter genom utbildningen tillägnar sig både brett kunnande och väsentligt fördjupade kunskaper inom ämnesområdet. Lärosätets exempel ger en tydlig bild av att studenterna får en bra balans mellan olika slags ämnesinnehåll och att de skaffar sig en god förståelse inom de olika ämnen som är centrala för yrkesutövningen. Studenterna får bland annat tillfälle att problematisera vedertagna kunskaper inom fysiologi, prestationsutveckling och hälsa i förhållande till vad som karakteriserar skolämnet idrott och hälsa. Ett problematiserande förhållningssätt verkar genomsyra hela utbildningen, och bedömargruppen vill lyfta fram det som ett gott exempel. Underlagen visar att det finns en väl genomarbetad länkning mellan examensmål, examinationsuppgifter och bedömningskriterier.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet bedöms inte uppfyllas. Förutsättningarna för att säkerställa måluppfyllelse av delar av examensmålet bedöms som goda. Det finns en progression genom utbildningen i vad studenterna förväntas kunna, samt vetenskapsteori och metodologi integreras enligt underlagen i samtliga kurser, inklusive kurserna inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK). Trots att det finns en specifik kurs inom området verkar däremot inte vetenskapsteori och metodologi vara något som är tydligt beskrivet i kursplanerna. Underlagen redogör inte heller för några konkreta lärandemål eller examinationer i vetenskapsteori och metodologi, förutom ett exempel som antyder att det finns ett fokus inom utbildningen på begreppsanalys. Lärosätet är medvetet om befintliga svagheter när det gäller den här delen av examensmålet. En revidering av kursplanerna är planerad. Underlagen visar att det inom ramen för ämnesstudierna finns återkommande innehåll som behandlar kvantitativa och kvalitativa forskningsmetoder. Frågan är ändå om studenterna får möjlighet att utveckla fördjupad kunskap om kvalitativa och kvantitativa metoder i ämneskurserna, vilket också beskrivs i underlagen som något av ett utvecklingsområde. Samtliga självständiga arbeten brister vid granskningen. Det är utifrån underlagen svårt att urskilja en tydlig bild av måluppfyllelsen av kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i förhållande till betydelsen för yrkesutövningen. Att tydliggöra den här delen av examensmålet ser bedömargruppen som ett angeläget utvecklingsområde.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat anses uppfyllt. Förutsättningarna för att studenterna ska nå måluppfyllelse av delar av examensmålet bedöms som goda. De generella beskrivningarna från UVK, verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och ämneskurserna visar att studenterna genom hela utbildningen förbereds för det självständiga arbetet och får träna på att kritiskt och systematiskt tillvarata och reflektera över främst forskningsresultat. De exemplifieringar som görs är väl beskrivna, men det är tveksamt om de är exempel på säkerställande av måluppfyllelse av det här examensmålet. Examinationsuppgifterna som tas upp kan lika gärna ha relevans för andra examensmål. Flera konkreta exempel visar på hur utbildningen säkerställer att studenterna når måluppfyllelse vad gäller förmågan att systematisera egna och andras erfarenheter och att på så sätt

bidra till kunskapsutveckling i ämne och ämnesområden. Bara ett fåtal självständiga arbeten visade på brister i relation till detta examensmål.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls genom att det finns förutsättningar för att studenterna successivt ska utveckla förmågan att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik som krävs för undervisningen. Underlagen visar att studenterna får ordentligt stöd i att utveckla kunskap om ämnesdidaktik samt till viss del kunskaper i metodik, och att kunskaperna prövas i examinationer av varierande komplexitet. De exempel på lärandemål och examinationsuppgifter som är medtagna i självvärderingen har emellertid främst fokus på planering, genomförande och organisering, och inte så mycket på förmåga att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik som krävs för undervisning. Det övergripande intrycket är ändå att utbildningen möjliggör måluppfyllelse av tillämpandet av didaktik och metodik, men det är samtidigt bedömarens uppfattning att det inte verkar råda någon klar samstämmighet mellan examinationerna och examensmålet. Innehållet i examinationerna kan lika gärna ha relevans för andra examensmål än det här.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande anses uppfyllt, eftersom bedömarens intryck är att förutsättningarna för att nå måluppfyllelse av det här examensmålet kan bedömas som goda. Underlagen visar hur lärosätet både möjliggör och säkerställer att studenterna genom utbildningen når måluppfyllelse. När det gäller studenternas förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning synliggörs progressionen tydligt i ramkursplanerna för VFU. Även i ämneskurserna verkar arbetsgången vara väl upplagd för studenternas progression och måluppfyllelse. De kursmål, lärandeaktiviteter och examinationer som beskrivs i underlagen framstår också som varierade och relevanta. Det är mer otydligt hur utbildningen säkerställer delmålet att på bästa sätt stimulera varje elevs utveckling. Bedömarens grupp ser det som ett angeläget utvecklingsområde att lärosätet förbättrar studenternas möjligheter att uppnå den delen av examensmålet även inom ramen för ämneskurserna.

Underlagen visar att ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande. Det finns en handlingsplan framtagen som ger riktlinjer för jämställdhetsarbetet, men handlingsplanen behöver omsättas i konkreta åtgärder. Ett utvecklingsområde är att tydligare uttrycka jämställdhet i kurser, ämnesinnehåll och examinationer. Bedömarens grupp ställer sig positiv till att jämställdhet uppmärksammas i samband med pågående kursrevideringar.

Utbildningen följs upp på ett systematiskt sätt. Organisationen med programråd, programdialoger och kursrapporter samt införandet av de muntliga utvärderingarna ser bedömarens grupp som en styrka i kvalitetsarbetet. Det systematiska kvalitetsarbetet inom ämneskurserna är av mer informell karaktär. Det är önskvärt med en mer formell uppföljning även på ämnesnivå. Programrådet har vidtagit åtgärder som verkar för att studenterna genomför sina studier inom planerad tid, att avhoppsfrekvensen inom ämnesläroprogrammet har sjunkit över tid och att kvarvaron är relativt hög ur nationell synvinkel.

Studentperspektivet bedöms som tillfredsställande. Det finns både formella och informella kanaler för studentinflytande, även om det finns vissa utvecklingsbehov. Studenterna har goda möjligheter att delta, få tillgång till information och kunna påverka även inom ramen för ämneskurserna, men de

utnyttjar i liten utsträckning sina möjligheter. Även om det finns kanaler för studenters påverkan på utbildningen, så förblir studentinflytandet problematiskt om studenterna inte tycker att kanalerna är adekvata.

Samverkan med arbetslivet är god och utbildningen ger studenterna en beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Lärosätet har en väl etablerad relation med det omgivande samhället genom bland annat alumnverksamheten, handledare på skolor och ämnesdagen för lärare.

Lärosäte: Göteborgs universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet matematik.

Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Det finns en ändamålsenlig variation av lärare med hög vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). En stor andel av lärarna är disputerade, fast anställda och har forskning i tjänsten. Lärarna inom UVK är många och undervisar på relativt låga procentsatser. Och bedömargruppen anser att detta kan upplevas som splittrat och att det vetenskapliga sammanhanget inte blir tillräckligt tydligt för studenterna. Att låta lärare undervisa på högre procentandel inom UVK ser därför bedömargruppen som ett utvecklingsområde för lärosätet. Ett gott exempel på hur pedagogisk kompetens utvecklas i utbildningen är det meriteringsprogram lärosätet har för att stärka högskolepedagogisk kompetens. Att låta fler lärare ingå i detta program och att tydliggöra vilka strategier det finns för den övergripande kompetensförsörjningen inom UVK på både kort och lång sikt, ser bedömargruppen som utvecklingsområden. Personalen på programmet inom inriktningen mot undervisningsämnet matematik är tillräcklig när det gäller vetenskaplig och pedagogisk kompetens och antal, på både kort och lång sikt, i förhållande till antalet studenter. Den pedagogiska kompetensen förstärks genom samarbetet med andra fakulteter eller genom att adjungera verksamma lärare. Det går inte att utläsa av underlaget vilken sorts kompetens inom pedagogik som de övriga undervisande lärarna i inriktningen har. Ett utvecklingsområde som bedömargruppen identifierat är att lärosätet bör se över andelen undervisande personal inom ämneslärarprogrammet med inriktning matematik med pedagogisk kompetens

Det finns en stark vetenskaplig miljö inom den utbildningsvetenskapliga kärnan med en rad centrumbildningar och forskargrupper. Den professionsinriktade miljön stärks av forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning där doktorander med tjänst inom skolverksamhet också forskar i ämnen som är av relevans för utbildningen. Att synliggöra den forskning som bedrivs med relevans för utbildningen för studenterna ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är att det finns en tydlig genomgående progression i kurserna. Detta är något lärosätet arbetat mycket med vilket bedömargruppen ser som positivt. Den vetenskapliga miljön vid lärosätet inom inriktningen matematik rymmer forskning inom matematik och matematikdidaktik som är relevant för ämneslärarutbildningen. Studenterna får ta del av denna forskning, till exempel genom att de undervisande lärarna forskar, men också genom samarbetet med Nationellt centrum för matematikutbildning. Lärosätets aktiva professionsmiljö framskrider genom ett pedagogiskt seminarium, lärosätets aktivitet i Mattebron och Matematiklyftet.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls eftersom matematikinnehållet i utbildningen är rimligt anpassat för innehållet i grundskolans årskurs 7–9, för både ämnesområden och fördjupning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Studenterna får i två kurser i UVK möta vetenskapsteorier och metoder. Kunskapen ska därefter fördjupas i ämnena och de självständiga arbetena. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet berörs i kurser inom UVK och examineras också där. Ett utvecklingsområde är att ännu tydligare knyta samman UVK-kurserna till ämnena. Bedömningen blir att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då fördjupningen ska ske i ämnena. Målet uppfylls inte inom inriktningen matematik. En stor majoritet av de självständiga arbetena som skickats in uppfyller inte målet när det gäller metod och vetenskaplighet, vilket bedömargruppen ser som ett tecken på denna brist. Det framgår inte heller i underlagen hur lärosätet arbetar med att säkerställa att studenterna får fördjupad kunskap om vetenskapsteori och forskningsmetoder. Trots att den utbildningsvetenskapliga kärnan bidrar till måluppfyllelse anser bedömargruppen att bristerna inom inriktningen matematik är så omfattande att utbildningen i sin helhet inte möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt över forskningsresultat uppfylls inom UVK. Bedömargruppen anser att målet nås genom studier i såväl UVK som inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Att progressionen är tydlig ser bedömargruppen som särskilt positivt. Bedömningen blir att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då fördjupningen ska ske i ämnena. Målet bedöms av bedömargruppen vara uppfyllt inom inriktningen matematik, eftersom studenterna återkommande presenterar eget arbete och tar del av andras arbeten i relation till forskning och den kommande yrkesutövningen. Trots svagheter som finns inom den utbildningsvetenskapliga kärnan anser bedömargruppen att lärosätet har visat att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls inom UVK, men förmågan är främst förlagd till VFU och ämnena. I UVK-kurserna är fokus i första hand på hur studenterna ska utveckla kunskap om didaktik och ämnesdidaktik och inte på hur de ska utveckla förmågan att tillämpa den. Bedömningen blir därför att UVK inte ensamt tillgodoser detta mål då all VFU är förlagd till ämnena och målet därför bedöms där. Målet anser bedömargruppen vara uppfyllt inom inriktningen matematik utifrån till exempel övningar och examinationer i samband med lektionsplanering, VFU och simulerade undervisningssituationer. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls inom UVK. Målet uppfylls dels inom VFU-kurserna som alla är förlagda till ämnena, dels inom UVK där målet behandlas i kurser inom specialpedagogik och bedömning och betygsättning. Målet säkerställs genom examination. Ett utvecklingsområde är att tydligare integrera moment där studenter i praktiken får lära sig att planera undervisning för elever med olika behov, så som vuxna elever, elever med inlärnings svårigheter eller de med särskild begåvning. Att även säkerställa att VFU-handledaren har tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, framför allt för att handleda studenten och ha tillräckligt goda kunskaper i bedömning av studentens

prestationer under VFU för att studenten ska få ett rättvist omdöme, är ytterligare ett område som bedömargruppen anser behöver utvecklas i utbildningen. UVK bidrar tydligt till att uppfylla detta mål men kan inte ensamt tillgodose hela målet då delar av måluppfyllelsen sker i ämnena, i synnerhet inom VFU. Målet anser bedömargruppen vara uppfyllt inom inriktningen matematik, eftersom planering, genomförande, utvärdering och utveckling av undervisning genomsyrar utbildningen. I underlaget beskrivs flera moment som handlar om att hantera olika elevers lärande. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Målet behandlas i kurser inom UVK och VFU och säkerställs genom examination. Det finns en tydlig progression och särskilt positivt är den satsning lärosätet gjort inom området hållbar utveckling. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Ett jämställdhetsperspektiv finns väl integrerat i utbildningen och behandlas i kurser, kurslitteratur och som perspektiv för analys i en hemtentamen. Litteraturlistor granskas utifrån könsfördelning och lärosätet har god uppsikt över hur könsfördelningen ser ut. En styrka i utbildningen är att lärosätet arbetar med att få studenterna medvetna om hur elever kan behandlas olika beroende på kön, för att sedan kunna uppmärksamma och motverka detta i sitt eget framtida yrkesliv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande och det finns formaliserade strukturer och tillvägagångssätt för att följa upp och utveckla utbildningens innehåll, utformning och genomförande, liksom examination. Kursvärderingar görs, men ett utvecklingsområde är att tydligare återkoppla vilka förändringar som görs till följd av dessa till studenterna. Ett annat utvecklingsområde är att fortsätta arbeta för att fler besvarar de kursvärderingar som görs då svarsfrekvensen är låg. Det pågår ett arbete för att ytterligare följa upp VFU i samverkan med skolhuvudmännen, vilket bedömargruppen ser som positivt för att utveckla och stärka uppföljningen av utbildningen. Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid. Analyser av kvarvarar görs och lärosätet har arbetat med att minska avhopp, vilket bedömargruppen ser som positivt. Det finns även olika stödåtgärder för de studenter som behöver det. På lärosätet är man medvetna om utmaningarna inom matematikämnet och utarbetar sätt för att fler ska ta sig igenom utbildningen, till exempel genom fler omexaminationer. Lärosätet lyfter samtidigt att många studenter har svaga kunskaper i matematik när de kommer till utbildningen, och man har sedan länge rekommenderat "Sommar matte" (distanskurs) innan studenterna börjar utbildningen

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande

Studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande och finns representerade i formella påverkans- och beslutsorgan. Studenterna bjuds även in till olika råd och träffar och deras åsikter från kursvärderingar tas omhand. Motivationsintervjuer ska testas under hösten 2019 för att stärka och motivera studenterna, vilket bedömargruppen ser som ett gott exempel på hur lärosätet arbetar med att på olika sätt öka studentinflytandet. Att utveckla de mer informella möjligheterna till påverkan, till exempel genom att kontakta lärare efter undervisning, ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Utbildningen är användbar och ger studenten verktyg för att möta förändringar i arbetslivet. Ett gott exempel på detta är den planerade kursen om språk- och kunskapsutvecklande arbete som riktar sig mot andraspråksinläring. Lärosätet ger exempel på samverkan med olika företrädare för VFU vilket bedömggruppen ser som goda exempel på samverkan med det omgivande samhället. Ett ytterligare gott exempel är en kurs om hållbar utveckling, vilken utformats i samarbete mellan olika aktörer.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Bedömggruppen anser med stöd i lärartabellen och självvärderingen att den vetenskapliga kompetensen är hög och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt. Ett mycket stort antal lärare, cirka 250 stycken, medverkar i kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och i de ämnen som granskas. Lärarna kommer från flera olika institutioner. En stor andel av lärarna är disputerade och har forskning i tjänsten (20–30 procent). Även adjunkter har forskning och/eller kompetensutveckling i tjänsten (15 procent). Bland dessa medverkar cirka 70 lärare inom UVK. En styrka i utbildningen är den höga vetenskapliga kompetensen bland lärarna.

Det finns samtidigt en sårbarhetsproblematik i det faktum att en relativt stor andel av de som är involverade i UVK-kurserna har låg procent i dessa kurser samt att de har sin organisatoriska hemvist på flera olika institutioner. Bedömggruppen konstaterar att detta ställer stora krav på organisation av lärarlagen för att samverkan mellan de olika lärarna ska vara möjlig och för att säkra kontinuitet och kravnivåer. Att fortsättningsvis arbeta för att minska den sårbarheten, liksom att arbeta vidare med samverkan och kontinuitet i lärarlagen, ser bedömggruppen som ett viktigt utvecklingsarbete vid lärosätet.

Trots att den vetenskapliga kompetensen generellt sett är hög, med en stor andel disputerade bland lärarna, finns det enbart två professorer och sju docenter som undervisar i UVK-kurser. Att docenter och professorer i högre utsträckning medverkar i UVK-kurser ser bedömggruppen som ett viktigt utvecklingsområde i utbildningen.

Bedömggruppen anser att de exempel som beskrivs i självvärderingen, som att ämnesstudier inklusive VFU alltid ges vid den institutionsmiljö som har bäst förutsättningar att uppnå bredd och djup i aktuellt skolämne, visar på att det finns en tydlig och väl avvägd struktur i utbildningen. Det är också positivt att den pedagogiska kompetensen i ämnena förstärks genom samverkan med lärare från den utbildningsvetenskapliga fakulteten eller genom adjungering av verksamma lärare. Vid intervjuerna blev det tydligare hur den vetenskapliga respektive den professionsinriktade kompetensen i UVK-kurserna används i utbildningen, och bedömggruppen menar att den används

på ett välfungerande sätt genom att kompetenserna för de aktuella områdena direkt kommer studenterna till del.

Den professionsrelaterade kompetensen bland lärarna beskrivs inte i självvärderingen, men intervjuer, lärartabell och kompletterande underlag visar att lärarkompetensen sammantaget är hög. Den professionsrelaterade kompetensen uppges i självvärderingen förstärkas i vissa kurser genom adjungering av verksamma lärare, och bedömargruppen anser att detta sammantaget visar att den professionsinriktade kompetensen håller hög kvalitet.

Den kompletterande lärarlistan visar att det är drygt 70 lärare som tillsammans är involverade i UVK, men av dessa är det bara 9 som har 10 procent eller mer inom UVK. En lärare har 20 procent inom UVK, medan de resterande har olika procentsatser. De flesta är involverade på 2–5 procent.

Utifrån intervjuerna framkom att det finns en medvetenhet om behovet av färre lärare, men med högre procentsatser inom UVK, vilket bedömargruppen ser som positivt och något som bedömargruppen uppmuntrar lärosätet att arbeta vidare med. Det framkom inte av självvärderingen om VFU-handledarna är verksamma i utbildningen eller om de har handledarutbildning, men vid intervjuerna förtydligades att VFU är förlagt till institutionerna och att ansvaret för VFU-handledarnas utbildning är centralt förlagt vid lärosätet.

Utifrån självvärderingen framgår att lärosätet har ett meriteringsprogram för att stärka den högskolepedagogiska kompetensen, vilket bedömargruppen ser som positivt. En rekommendation är däremot att lärosätet även arbetar för att behålla och utveckla alla lärares högskolepedagogiska kompetens genom exempelvis regelbunden fortbildning. Ett utvecklingsområde som bedömargruppen vill lyfta fram är att lärosätet på ett mer genomgripande och tydligt sätt följer upp kompetensutvecklingsbehoven i lärargruppen, samt tydliggör vilka strategier lärosätet har för kompetensförsörjningen på både kort och lång sikt, eftersom detta inte framkom tydligt i självvärderingen och intervjuerna.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Med stöd i självvärderingen och beskrivningen av lärosätets utbildning anser bedömargruppen att lärosätet har en för utbildningen stark vetenskaplig miljö. Lärosätet bedriver forskning med relevans för utbildningen och en rad miljöer och forskningsprojekt beskrivs, till exempel didaktisk klassrumsforskning, fenomenografi, variationsteori och learning study, kritisk utbildningsforskning och ett antal ämnesdidaktiska miljöer som fokuserar på forskningsområden med stor betydelse för utbildningen. Dessa olika miljöer anser bedömargruppen stärker forskningsanknytningen i alla delar av det utbildningsvetenskapliga området, vilket är en styrka i utbildningen.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att lärosätet tydligare bör synliggöra den forskning som bedrivs med relevans för utbildningen för studenterna. Att just detta är ett utvecklingsområde blev framför allt tydligt under intervjuerna där det framkom att forskningen som bedrivs är relativt osynlig för studenterna. I självvärderingen beskrivs den professionsinriktade miljön något kortfattat. Det framhålls att den stärks genom att doktorander vid forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning (CUL) finns vid varje fakultet som deltar i

ämneslärarutbildningen. Doktoranderna har en lärarexamen och har ofta en del av sin tjänst i skolverksamhet. Deras forskning berör även ämnesområden med relevans för lärarutbildningen, och bedömargruppen anser att detta är en styrka i utbildningen och stärker den professionsinriktade miljön.

Utifrån självvärderingen var det något oklart var UVK- och VFU-kurserna låg i förhållande till ämnesstudierna, men detta förtydligades vid intervjuerna. Efter intervjuerna anser därför bedömargruppen att kursstrukturen inom UVK och VFU ger ett genomtänkt intryck med en indelning i fyra temaområden och systerkurser. En matris över UVK och VFU beskrivs i självvärderingen, där examensmålen är inlagda. Systerkurserna breddar och fördjupar innehållet i en tidigare kurs. Även examinationerna har en progression. Ett stort arbete har lagts ner för att skapa progression och tydlighet i utbildningen, vilket bedömargruppen ser som positivt och som en styrka i utbildningen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Lärosätet redogör på ett systematiskt sätt för hur de arbetar med att säkerställa förutsättningar för att studenterna ska uppnå examensmålen i utbildningen. Lärosätet har bland annat utarbetat ramkursplaner för kurserna inom den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) och examensarbetskurserna. Ramkursplanerna är gemensamma för alla ämnen med gemensamma kursmål och examinationsformer, vilket bedömargruppen ser som positivt i utbildningen generellt. Programrådet har även utarbetat en gemensam praxis för att hantera examensarbeten med gemensamma bedömningskriterier och målmatriser, vilket bedömargruppen menar bidrar till att säkerställa kvaliteten på utbildningen. Förutom detta finns även en programguide för att skapa sammanhang och tydliggöra progressionen mellan utbildningens olika kurser och områden.

Utifrån självvärderingen framkommer att målet framför allt nås genom två kurser inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK): *Läraryrket och vetenskapligt förhållningssätt* och *Läraryrket och vetenskapligt arbete*. Från ett bredare teoretiskt och metodologiskt perspektiv i den första kursen smalnar kurserna av mot det utbildningsvetenskapliga området i den senare. En progression sker genom att studenterna först får kunskap om metoderna för att sedan själva tillämpa dem. I självvärderingen framhålls att studenterna ofta väljer metoder som behandlats i kursen *Läraryrket och vetenskapligt arbete*. Både kvalitativ och kvantitativ forskning ingår i kurserna, men fokus är på enkäter och intervjuer. Målet behandlas även i ämnena och i de självständiga arbeten som skrivs där. Bedömargruppen anser att strukturen ger ett ändamålsenligt intryck, och utifrån den information som framkom i självvärderingen och vid intervjuerna menar bedömarna att studenterna får en bred bild av vetenskapsteori och forskningsmetoder. Progressionen framstår som tydlig, men eftersom fördjupningen sker i ämnena är bedömargruppens uppfattning att den sker på något olika nivåer. Lärosätet ger exempel på undervisningsupplägg och examinationer som framstår

som välfungerande inom många ämnen, men vid intervjuerna framkom att det finns utrymmen för förbättringar, framför allt inom de estetiska ämnena.

Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas också i UVK-kurserna *Lärarprofessionen och vetenskapligt förhållningssätt* och *Lärarprofessionen och vetenskapligt arbete*. Föreläsningar följs av examinerande litteraturseminarier där läraryrkets profession och dess vetenskapliga grund behandlas. Praktisk forskning kommer bland annat studenterna till del genom CUL-doktorandernas arbete och undervisning. Utifrån detta anser bedömaregruppen att relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas på ett välfungerande sätt i utbildningen.

Lärosätet framhåller svårigheterna med att sammanföra kursinnehåll inom UVK med ämnesstudierna. I förhållande till detta mål har lärosätet knutit de två ovan beskrivna UVK-kurserna till de båda självständiga arbetena. Bedömaregruppen anser att detta är ett ändamålsenligt sätt att lösa utmaningarna på, men rekommenderar ändå lärosätet att fortsätta arbetet med att koppla samman UVK och ämnen mer, exempelvis genom att utveckla samarbetet mellan de lärare som undervisar i utbildningen ytterligare.

Bedömningen blir alltså att UVK tydligt bidrar till detta mål, men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet eftersom fördjupningen ska ske i ämnena.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Utifrån självvärderingen anser bedömaregruppen att målet behandlas på ett välfungerande sätt i utbildningen. Det framgår att studenter får möjlighet att utveckla sin färdighet och förmåga ur både ett utbildningsvetenskapligt och ämnesdidaktiskt perspektiv. Den utbildningsvetenskapliga aspekten av examensmålet blir tillvaratagen i tre olika kurser inom UVK. Målet behandlas även ur ett ämnesdidaktiskt perspektiv, vilket bland annat sker i samband med att studenterna skriver det självständiga arbetet i respektive ämne och i den fjärde VFU-kursen. Lärosätet beskriver även att de har gjort en förändring i utbildningen inom respektive ämne, när de självständiga arbetena nu tydligare riktas mot ämnesdidaktiska områden och de teorier och metoder som har anknytning till verksamhetsområdet. Den förändringen ser bedömaregruppen som positiv och som ett sätt att ännu tydligare låta studenterna bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

I självvärderingen har lärosätet bifogat en tabell som visar hur olika kurser inom UVK och VFU hänger samman. Här framgår enligt bedömaregruppen att det finns en solid ram för hur studenterna förväntas reflektera över egna och andras undervisningserfarenheter. Studenternas egen reflektion och självständighet tränas bland annat under praxisseminarierna som ingår i VFU-kurserna, samt under examinationer. VFU-kurserna är placerade inom respektive ämne, men de beskrivs korthävt i självvärderingen för UVK också. Här framgår det enligt bedömaregruppen att det finns en tydlig progression, där studenterna i början av sin utbildning ska reflektera över egna erfarenheter. Därefter

ska de kunna reflektera över egna erfarenheter relaterat till forskning och styrdokument och slutligen även kunna utveckla den egna skolpraktiken. Under de trepartssamtal som äger rum i anknytning till VFU diskuteras även studenternas erfarenheter tillsammans med handledare och VFU-lärare, vilket bedömggruppen ser som positivt.

Utifrån självvärderingen framkommer det enligt bedömggruppen att det finns flera kurser inom UVK där studenterna får möjlighet att ta del av forskning och där de examineras i detta. Ett exempel är kursen *Lärarprofessionen och ett vetenskapligt förhållningssätt*, där studenterna genomför en argumentationsanalys. Utifrån den information som framkommit i intervjuerna och självvärderingen anser bedömggruppen att lärosätet möjliggör och säkerställer målet, men att fördjupningen framför allt sker i ämnena.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen redogör lärosätet för relationen mellan examensmålets olika delar och förutsättningar för att studenterna ska nå målet, genom exempel på lärandemål i kurserna inom UVK respektive VFU. I UVK-kurserna är fokus i första hand på studenterna ska utveckla kunskap om didaktik och ämnesdidaktik och inte på hur de ska utveckla förmågan att tillämpa den. I en tabell över kursmål som relaterar till examensmålet och där VFU-kurserna VFU2, VFU3 och VFU4 ingår, framstår det enligt bedömggruppen som att merparten av målen handlar om att studenterna ska reflektera över undervisningen i relation till styrdokument och forskning och inte så mycket om att tillämpa didaktik, metodik och ämnesdidaktik.

Bedömggruppen hade svårt att enbart utifrån självvärderingen förstå var VFU var placerad i utbildningen i förhållande till ämnena och UVK, men vid intervjuerna förtydligades även detta. Här framkom att all VFU är förlagd till ämnena och att utbildningen använder sig av ramkursplaner för att bland annat säkerställa att kravnivån inom alla ämnen är ungefär densamma och att VFU bedöms på samma sätt. Bedömggruppen anser att gemensamma ramkursplaner för VFU kan ha både positiva och negativa sidor, och rekommenderar därför lärosätet att analysera vilka konsekvenser ramkursplanerna har för de enskilda ämnena, i synnerhet de estetiska. I och med att förmågan att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik främst bedöms i de VFU-kurser som är förlagda på respektive ämne i utbildningen, blir bedömningen att målet framför allt möjliggörs och säkerställs där.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenterna när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisningen och den pedagogiska verksamheten i övrigt för att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Utifrån självvärderingen och efterföljande intervjuer anser bedömggruppen att finns en tydlig struktur i utbildningens upplägg och i relationen mellan UVK-studier och VFU. Vad som dock fortfarande är något oklart är hur den ämnesmässiga och ämnesdidaktiska inramningen för VFU-kurserna är utformad. Enligt självvärderingen är det framförallt genom VFU-kurserna som målpuppfyllelsen sker. Utifrån intervjuerna och övriga underlag framkom att VFU är förlagt till respektive ämne, men en beskrivning av VFU görs även i självvärderingen för UVK. VFU-kursernas progression beskrivs i form

av tre steg i ramkursplanerna: undersökande (1), genomförande (2) och syntetisering (3). I VFU 1 och VFU 2 förväntas till exempel studenten kunna planera, genomföra och utvärdera en pedagogisk aktivitet tillsammans med sin handledare. I VFU 3 göra detsamma, men här både kollegialt och självständigt och slutligen i VFU 4; planera, genomföra och utvärdera undervisning i sin helhet med tydlighet och god struktur. Enligt bedömargruppen visar upplägget en god och ändamålsenlig struktur.

I UVK-kursen *Styrdokument och bedömning* behandlas målet ytterligare. Undervisning sker i form av föreläsningar, litteraturseminarier och arbete i basgrupper. I kursen *Bedömning och betygsättning* fördjupas kunskapen om bedömning och sätts även i relation till etik, validitet och reliabilitet. Examination av målet sker genom muntliga redovisningar, hemtentamen och en salstentamen, vilket bedömargruppen anser vara relevanta examinationsformer som säkerställer måluppfyllelsen. I kursen *Sociala relationer, konflikthantering och specialpedagogik* ges ett specialpedagogiskt perspektiv på lärarens yrkesetik med fokus på elever med särskilda behov och behovet av inkludering av alla elever. Utifrån självvärdering och intervjuer framstår det dock fortfarande som något oklart hur studenterna får möjlighet att i praktiken planera undervisning i syfte att bemöta elever med olika förutsättningar och behov, som exempelvis vuxna elever, elever som har inlärningssvårigheter, elever som lätt når kunskapskraven och/eller elever som är särskilt begåvade. Att utveckla detta mer på en praktisk nivå i utbildningen ser bedömargruppen som ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet.

Att även säkerställa att VFU-handledaren har tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, framför allt för att handleda studenten och ha tillräckligt goda kunskaper i bedömning av studentens prestationer under VFU för att studenten ska få ett rättvist omdöme då hen slutligen examineras av VFU-läraren, är ytterligare ett område som bedömargruppen anser behöver utvecklas i utbildningen. Lärosätet har dock sjösatt ett nytt VFU-avtal som de menar kommer förbättra detta i utbildningen framöver, vilket bedömargruppen ser som positivt för vidareutvecklingen av området.

Lärosätet har som mål att alla studenter ska ha samma VFU-placering i alla kurser, men utifrån intervjuerna framkom att detta inte alltid kan tillgodoses för alla studenter. Bedömargruppen anser att detta är förståeligt, men att det också bör vara tydligt för studenterna att de inte alltid kan få samma VFU-placering under alla VFU-perioder.

Bedömargruppen anser avslutningsvis att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då delar av måluppfyllelsen sker i ämnena, i synnerhet inom VFU.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Utifrån självvärderingen anser bedömargruppen att utbildningen, på ett övergripande plan möjliggör och säkerställer målet. Målet behandlas framför allt inom UVK-kurser och VFU-kurser. Lärosätet arbetar med att förmedla kunskap kring målet och för att förbereda studenterna för ett arbete utifrån de principer som de mänskliga rättigheterna, och i synnerhet barnets rättigheter utgår ifrån. Detta gör

de bland annat genom kurserna VFU2, som fokuserar på hållbar utveckling och mänskliga rättigheter i relation till den egna yrkesrollen, och i VFU4 där mänskliga rättigheter och likabehandling behandlas. Yrkesetiska aspekter berörs bland annat i kursen *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap* där studenterna har work-shops med dramapedagoger för att göras medvetna om olika normer i klassrummet. Även hållbar utveckling behandlas i utbildningen och en kurs; *Hållbar utveckling med människan i centrum*, läser alla studenter inom utbildningen. Examinationen sker genom närvaro på workshops och inlämning av en individuell skriftlig uppgift. I självvärderingen beskrivs tydligt i vilka kurser respektive mål behandlas, hur examination sker, samt hur olika praktiska moment bidrar till att målet behandlas ur olika perspektiv. Progressionen är tydlig i förhållande till målet och bedömargruppen anser att målet i sin helhet omhändertas på ett konstruktivt och väl avvägt sätt. Särskilt positivt är den satsning som lärosätet gjort inom området hållbar utveckling.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att utbildningen generellt har väl utvecklade ramar för arbetet med jämställdhet. De har god uppsikt över antalet studenter och lärare fördelade på kön och i val av kurslitteratur har de en jämn könsfördelning vilket bedömargruppen ser som positivt. I självvärderingen framkommer att examensmålet som berör jämställdhet behandlas i kurser, kurslitteratur och som perspektiv för analys i en hemtentamen. I kursen *Lärande, utveckling och didaktik 1* hålls föreläsningar om kamratgruppen där frågor om sexualitet, kroppsuppfattning och identitet ingår och i kursen *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap* är fokus på jämställdhet, maktrelationer och individens möjligheter att bli sedd och hörd, vilket även kopplas samman med genusfrågor, tolerans och normpedagogik. Lärosätet beskriver i både självvärdering och intervjuer hur de arbetar med att få alla studenter att bli sedda och lyssnade på, oavsett kön. Studenterna ska veta var de ska vända sig om något inte fungerar som det ska och lärosätet har utarbetade rutiner vid fall av exempelvis sexuella trakasserier. Sammantaget ger detta bilden av att lärosätet arbetar med jämställdhet på ett välfungerande sätt.

En styrka i utbildningen är att lärosätet arbetar med att få studenterna medvetna om hur elever kan behandlas olika beroende på kön, för att sedan kunna uppmärksamma och motverka detta i sitt eget framtida yrkesliv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att det finns formaliserade strukturer och tillvägagångssätt för att följa upp och utveckla utbildningens innehåll, utformning och genomförande, liksom examination. Lärosätet beskriver hur kurser följs upp med kursvärderingar och kursrapporter. Dessa granskas av programledarna och vidare av samordningsnämnden för lärarutbildning (SOL). Styrkor och svagheter analyseras och förslag på utvecklingsområden ges. Utifrån självvärderingen och intervjuerna hade bedömargruppen svårt att utläsa hur studenterna sedan fick del av de förändringar som gjordes till följd av kursvärderingarna. Att återkoppla resultaten

av uppföljningen till relevanta intressenter anser dock bedömargruppen vara ett område som kan förbättras i utbildningen då det utifrån intervjuerna framkom att återkopplingen i praktiken varierar och inte alltid fungerar så som tänkt.

Lärosätet identifierar själva ett utvecklingsområde vad gäller att öka svarsfrekvensen på kursvärderingar, vilket även bedömargruppen instämmer i. Även intervjuerna bekräftade att kursvärderingarna ofta har en låg svarsfrekvens vilken även tenderar att bli än lägre ju längre studenten kommer i utbildningen. Av intervjuerna framkom att lärosätet försökt analysera orsakerna, men att det är svårt att få en tydlig bild av vad som gör att få studenter svarar i slutet av utbildningen, utöver att de har lägre intresse av kursvärderingar då. Ett utvecklingsarbete pågår där införandet av schemalagda kursvärderingar, liksom muntliga har diskuterats. Bedömargruppen anser att detta är positivt och nödvändigt för att kunna nå en ökad svarsfrekvens på kursvärderingarna och på så sätt bättre kunna följa upp utbildningen. Att det även pågår ett arbete för att ytterligare följa upp VFU i samverkan med huvudmännen, ser bedömargruppen som positivt och som något som visar att lärosätet arbetar för att utveckla och stärka uppföljningen av utbildningen.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Det framkommer av självvärderingen och intervjuer att lärosätet systematiskt arbetar för att underlätta för studenterna att genomföra utbildningen inom planerad tid. I självvärderingen beskrivs flera olika stödåtgärder både för de högskoleförlagda och de verksamhetsförlagda delarna av utbildningen som är tillgängliga för studenterna. Det framgår också att lärosätet arbetar med behörighetskraven för de gemensamma UVK-kurserna och med anpassning av omexaminationer. I självvärderingen redogör lärosätet för hur analyser av utbildningens genomströmning resulterat i olika åtgärder för att öka studenternas möjligheter att genomföra utbildningen inom planerad studietid, som till exempel tydligare studieguider där studenter och lärare lättare ska se hur utbildningen i sin helhet är sammansatt. Lärosätet har också arbetat med språkutvecklande insatser liksom individuell handledning vid vissa examinationsuppgifter. Här har enheten för akademiskt språk (ASK) fyllt en viktig funktion och bedömargruppen ser detta som positivt för att studenter ska kunna genomföra utbildningen inom planerad studietid. Även tydligt utformade åtgärdsplaner vid underkänd VFU-kurs och att programstudievägledarna tillsammans med studievägledarna följer upp studenters studieresultat ser bedömargruppen som positivt för att studenter ska stanna kvar i och genomföra utbildningen inom planerad tid. Intervjuerna bekräftade att det arbete som lärosätet lagt ned för att minska avhoppet haft önskad effekt och bedömargruppen anser att lärosätet arbetar med dessa frågor på ett aktivt och välfungerande sätt.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Utifrån självvärderingen framgår det att det finns en systematisk formell struktur för att bjuda in och tillvarata studenternas perspektiv i utvecklingen av utbildningen genom kurs- och programvärderingar. Studenterna finns med i formella påverkans- och beslutsorgan så som programrådet och att lärosätet ser studentmedverkan som en viktig resurs för att säkra utbildningarnas kvalitet. Studenter bjuds in till olika råd och olika träffar och även intervjuerna

bekräftade att studenterna har goda möjligheter att aktivt arbeta för att utveckla utbildningen, inte minst genom att det finns en bred representationsnivå som omfattar olika beslutsorgan.

Av självvärderingen och intervjuerna framgår också att lärosätet arbetar aktivt med att utveckla de områden som studenterna lyfter som förbättringsområden i sina kursvärderingar, till exempel att undervisningen i ämnesdidaktik behöver stärkas i vissa ämnen. Bedömggruppen menar att detta visar att lärosätet tar studenternas återkopplingar på allvar, vilket är positivt. Lärosätet arbetar även med en programenkät som studenterna fyller i slutet av sin utbildning där de svarar på frågor om i vilken utsträckning utbildningen gett dem möjligheter att uppnå examensmålen samt vad de anser om utbildningen, vilket bedömggruppen anser vara ett bra koncept för att fånga upp studenternas synpunkter. Lärosätet ska även testa så kallade motivationsintervjuer inför höstterminen 2019 för att stärka och motivera studenterna. Då detta inte är testat än återstår att se vad effekterna blir, men bedömggruppen ser det som ett bra exempel på hur lärosätet prövar olika former för att öka studentinflytandet.

Olika former av mer informell studentpåverkan är också viktigt i utbildningen, menar bedömggruppen, så som möjligheter att ta kontakt med lärare efter undervisningen och att kunna föra samtal som inte är formellt planerade. Att utveckla dessa delar mer i utbildningen anser bedömggruppen vara ett utvecklingsområde för lärosätet.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet ger i självvärderingen och intervjuerna flera konkreta exempel på samverkan med olika företrädare för den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Ett exempel är lärarutbildningens samverkansråd där det ingår representanter från universitetet, Göteborgs stad, Göteborgsregionen och studentkåren. Representanter från skolhuvudmännen, studentkårerna, lärarutbildningen och VFU-handläggare kommer enligt självvärderingen få större inflytande över utvecklingen och organiseringen av VFU i och med det nya VFU-avtal som är under arbete. Dessa exempel på samarbeten mellan lärarutbildningen, staden och regionen ser bedömggruppen som goda exempel på samverkan med det omgivande samhället.

Även samverkan mellan olika lärarutbildningsprogram sker, bland annat genom samordningsnämnden för lärarutbildning som har en övergripande roll, genom möten mellan programledarna vid de olika programmen och genom programrådets arbete med att relatera kursmål till examensmål. Här menar dock bedömggruppen att det finns utrymme för ytterligare utvecklingsarbete.

Ett positivt exempel som visar att utbildningen är användbar och att den ger studenten beredskap och verktyg för att möta olika förändringar i arbetslivet, är den planerade kursen om språk- och kunskapsutvecklande arbete som riktar sig mot andraspråksinläring. Ett ytterligare gott exempel är

den tidigare omnämnda kursen om hållbar utveckling, vilken utformats i samarbete mellan olika aktörer.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Det finns en ändamålsenlig variation av lärare med hög vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. En stor andel av lärarna är disputerade, fast anställda och har forskning i tjänsten. Lärarna inom UVK är många och undervisar på relativt låga procentsatser. Att låta lärare undervisa på högre procentandel inom UVK ser därför bedömggruppen som ett utvecklingsområde för lärosätet. Ett gott exempel på hur pedagogisk kompetens utvecklas i utbildningen är det meriteringsprogram lärosätet har för att stärka högskolepedagogisk kompetens. Att låta fler lärare ingå i detta program och att tydliggöra vilka strategier det finns för den övergripande kompetensförsörjningen inom UVK på både kort och lång sikt, ser bedömggruppen som utvecklingsområden.

Det finns en stark vetenskaplig miljö med en rad centrumbildningar och forskargrupper. Den professionsinriktade miljön stärks av forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning där doktorander med tjänst inom skolverksamhet också forskar i ämnen som är av relevans för utbildningen. Att synliggöra den forskning som bedrivs med relevans för utbildningen för studenterna ser bedömggruppen som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är att det finns en tydlig genomgående progression i kurserna. Detta är något lärosätet arbetat mycket med vilket bedömggruppen ser som positivt.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Studenterna får i två kurser i UVK möta vetenskapsteorier och metoder. Kunskapen ska därefter fördjupas i ämnena och de självständiga arbetena. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet berörs i kurser inom UVK och examineras också där. Ett utvecklingsområde är att ännu tydligare knyta samman UVK-kurserna till ämnena. Bedömningen blir att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då fördjupningen ska ske i ämnena.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt över forskningsresultat uppfylls. Bedömggruppen anser att målet nås genom studier i såväl UVK som inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Att progressionen är tydlig ser bedömggruppen som särskilt positivt. Bedömningen blir att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då fördjupningen ska ske i ämnena.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls, men förmågan är främst förlagd till VFU och ämnena. I UVK-kurserna är fokus i första hand på hur studenterna ska utveckla

kunskap om didaktik och ämnesdidaktik och inte på hur de ska utveckla förmågan att tillämpa den. Bedömningen blir därför att UVK inte ensamt tillgodoser detta mål då all VFU är förlagd till ämnena och målet därför bedöms där.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Målet uppfylls dels inom VFU-kurserna som alla är förlagda till ämnena, dels inom UVK där målet behandlas i kurser inom specialpedagogik och bedömning och betygsättning. Målet säkerställs genom examination. Ett utvecklingsområde är att tydligare integrera moment där studenter i praktiken får lära sig att planera undervisning för elever med olika behov, så som vuxna elever, elever med inlärningssvårigheter eller de med särskild begåvning. Att även säkerställa att VFU-handledaren har tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, framför allt för att handleda studenten och ha tillräckligt goda kunskaper i bedömning av studentens prestationer under VFU för att studenten ska få ett rättvist omdöme, är ytterligare ett område som bedömargruppen anser behöver utvecklas i utbildningen. UVK bidrar tydligt till att uppfylla detta mål men kan inte ensamt tillgodose hela målet då delar av måluppfyllelsen sker i ämnena, i synnerhet inom VFU.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Målet behandlas i kurser inom UVK och VFU och säkerställs genom examination. Det finns en tydlig progression och särskilt positivt är den satsning lärosätet gjort inom området hållbar utveckling.

Ett jämställdhetsperspektiv finns väl integrerat i utbildningen och behandlas i kurser, kurslitteratur och som perspektiv för analys i en hemtentamen. Litteraturlistor granskas utifrån könsfördelning och lärosätet har god uppsikt över hur könsfördelningen ser ut. En styrka i utbildningen är att lärosätet arbetar med att få studenterna medvetna om hur elever kan behandlas olika beroende på kön, för att sedan kunna uppmärksamma och motverka detta i sitt eget framtida yrkesliv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande och det finns formaliserade strukturer och tillvägagångssätt för att följa upp och utveckla utbildningens innehåll, utformning och genomförande, liksom examination. Kursvärderingar görs, men ett utvecklingsområde är att tydligare återkoppla vilka förändringar som görs till följd av dessa till studenterna. Ett annat utvecklingsområde är att fortsätta arbeta för att fler besvarar de kursvärderingar som görs då svarsfrekvensen är låg. Det pågår ett arbete för att ytterligare följa upp VFU i samverkan med skolhuvudmännen, vilket bedömargruppen ser som positivt för att utveckla och stärka uppföljningen av utbildningen. Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid. Analyser av kvarvaro görs och lärosätet har arbetat med att minska avhopp, vilket bedömargruppen ser som positivt. Det finns även olika stödåtgärder för de studenter som behöver det.

Studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande och finns representerade i formella påverkans- och beslutsorgan. Studenterna bjuds även in till olika råd och träffar och deras åsikter från kursvärderingar tas omhand. Motivationsintervjuer ska testas under hösten 2019 för att stärka och motivera studenterna, vilket bedömargruppen ser som ett gott exempel på hur lärosätet arbetar med att på olika sätt öka studentinflytandet. Att utveckla de mer informella möjligheterna till påverkan, till exempel genom att kontakta lärare efter undervisning, ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde.

Utbildningen är användbar och ger studenten verktyg för att möta förändringar i arbetslivet. Ett gott exempel på detta är den planerade kursen om språk- och kunskapsutvecklande arbete som riktar sig

mot andraspråksinläring. Lärosätet ger exempel på samverkan med olika företrädare för VFU vilket bedömgargruppen ser som goda exempel på samverkan med det omgivande samhället. Ett ytterligare gott exempel är en kurs om hållbar utveckling, vilken utformats i samarbete mellan olika aktörer.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

I självvärderingen anges att flera av lärarna är aktiva forskare inom ren och/eller tillämpad matematik, vilket bedömgargruppen ser som en styrka för undervisning på framför allt de senare matematikkurserna i utbildningen. Av självvärderingen framgår att lärosätet bedriver forskning inom både matematik och matematikdidaktik, med flera forskningsområden som är direkt relevanta för ämneslärarutbildningen i matematik, vilket bedömgargruppen ser som positivt. I självvärderingen nämns till exempel forskningsgruppen Teaching and learning of mathematics som flera i personalen är en del av. Forskningen som bedrivs i gruppen rör bland annat matematikens och matematikundervisningens historia, problemlösning i matematik och lärarstudenters utveckling inom matematik. Av självvärderingen framgår att cirka 25 matematiker och matematikdidaktiker är verksamma i ämneslärarutbildningen på olika sätt beroende på kompetens och behov. Det är dock oklart för bedömgargruppen hur forskningsfördelningen mellan matematik och matematikdidaktik ser ut.

Två undervisande lärare med svensk ämneslärarexamen redovisas, och de är aktiva i vissa kurser inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Lärosätet påpekar också att institutionen för matematiska vetenskaper (MV) samarbetar med institutionen för didaktik och pedagogisk profession (IDPP) när det gäller till exempel att bemanna VFU-kurser med personer som har lärarexamen och skolerfarenhet. Bedömgargruppen menar dock att det inte går att utläsa vilken sorts lärarexamen de lärarna har och att kompetensen behöver vara relevant för ämnet. Vid intervjuerna framkom att 37 procent av lärarna har både lärarexamen och doktorsexamen, där till doktorander inom Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning för matematikens del, vilket bedömgargruppen ser som positivt för professionskompetensen bland personalen. Teori och praktik kan på så sätt kopplas samman i utbildningen. Lärosätet har även matematiklärare som arbetar i VFU-kurserna, vilket vidare stärker kopplingen mellan ämne, teori och praktik. Lärare anställda vid IDPP används också för att stärka den professionsrelaterade kompetensen i utbildningen. Det finns en god variation i anställningskategorierna med adjunkter, doktorander, lektorer, docenter och professorer.

Lärosätet menar att kompetensen är säkrad på kort sikt genom att nästan alla inblandade i ämneslärarprogrammet har tillsvidareanställning, genom att det finns ett tillfredsställande antal lärare inom ämne och ämnesdidaktik och genom att det finns ett utarbetat samarbete med IDPP. På lång sikt menar lärosätet att man vill ha personal med dubbel kompetens i matematik och ämnesdidaktik, men att det är svårt att hitta i Sverige.

Bedömggruppen bedömer personalen som tillfredsställande när det gäller vetenskaplig och professionsinriktad kompetens och antal, på kort och lång sikt, för den angivna studentvolymen (40–60 studenter enligt underlagen).

Den pedagogiska kompetensen förstärks även genom samarbetet med andra fakulteter eller genom att adjungera verksamma lärare. Det går inte att utläsa av underlaget vilken sorts kompetens inom pedagogik som de undervisande lärarna i programmet har. Ett utvecklingsområde som bedömggruppen identifierat är att lärosätet bör se över andelen undervisande personal inom ämneslärarprogrammet med inriktning matematik med pedagogisk kompetens.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Den vetenskapliga miljön vid lärosätet rymmer forskning inom matematik och matematikdidaktik som är relevant för ämneslärarutbildningen (se exempel på områden under bedömningsgrund Personal). Doktoranderna inom Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning finns på varje fakultet inom ämneslärarprogrammet. Doktorandernas forskningsfrågor har i regel ett tydligt ämnesdidaktisk fokus och de bidrar på så sätt att stärka den ämnesdidaktiska forskningens plats i utbildningen. Lärosätet ordnar också seminarier om undervisning och lärande i matematik där aktuell forskning presenteras. Det pedagogiska seminariet finns på MV och tar upp frågor om undervisning och lärande i matematik genom att presentera aktuell forskning. Vidare får studenterna ta del av forskning via till exempel undervisande lärare som även forskar. Föreståndaren för Nationellt centrum för matematikutbildning undervisar på kurserna i matematikdidaktik, och studenterna kommer även i kontakt med matematikdidaktisk forskning via biblioteket på Nationellt centrum för matematikutbildning.

Lärosätet har en aktiv professionsinriktad miljö. I självvärderingen beskrivs konkreta exempel, såsom det pedagogiska seminariet som tar upp frågor om de utbildningar som institutionen bedriver. Andra exempel är att lärosätet har varit aktivt i Mattebron och arbetat med att ta fram material till Matematiklyftet. Doktoranderna inom Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning har även en del av sina tjänster i ordinarie skolverksamhet, vilket bedömggruppen ser som en styrka för kopplingen mellan forskning och profession i undervisningen på programmet. Lärosätet har så pass stora ämneslärarkullar i matematik att de utgör egna kursgrupper, vilket bedömggruppen anser främja känslan av professionstillhörighet för studenterna. Lärosätet har också ett nära samarbete med Nationellt centrum för matematikutbildning och fortbildar verksamma lärare, till exempel inom programmering. Fortbildningsverksamheten är kopplad till ämneslärarutbildningen genom att man utvecklar kursinnehåll, vilket bedömggruppen ser som ett gott exempel på aktuella professionsaspekter som studenterna får ta del av. Lärosätet lyfter att man bör förstärka samarbetet mellan MV och IDPP för att ytterligare stärka den professionsinriktade miljön. Bedömggruppen instämmer i att det är ett utvecklingsområde och menar att lärosätet bör försöka involvera den kompetens som finns på lärosätet i en professionsinriktat syfte.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana*

ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

Självvärderingen visar att kurserna inom ämnet är relevanta utifrån skolans styrdokument, och de omfattar till exempel både matematikens historia och programmering. Bedömggruppen ser också som positivt att kurserna har inslag av IT-verktyg som kan användas i undervisning. Studenterna får möjlighet att fördjupa sina kunskaper inom analys i tillräcklig grad för att klara yrkesutövningen, och speciellt de med matematik som förstaämne har goda förutsättningar inom de 60 högskolepoäng matematik som de läser. Lärosätet kommer i sin kommande utbildning att ytterligare stärka fördjupningen inom analys för de som läser matematik som andraämne, vilket bedömggruppen ser som positivt. Studenterna får insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete inom matematikdidaktik i didaktikkurserna och de båda självständiga arbetena, enligt självvärderingen. De studenter som läser matematik som andraämne läser i nuläget 45 högskolepoäng matematik, med endast en matematikdidaktikkurs. Lärosätet har dock justerat detta i sin kommande utbildning där alla blivande matematiklärare läser minst 60 högskolepoäng matematik, med två matematikdidaktikkurser. Detta ser bedömggruppen som speciellt viktigt eftersom studenter med matematik som andraämne inte säkert har VFU:n i matematik. Lärosätet använder olika typer av examination, till exempel salstentamen, inlämningsuppgifter och seminarier.

Bedömggruppens sammanvägda bedömning är att studenterna får möjlighet att visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Studenterna får främst möjlighet att visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori, forskningsmetoder och relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i UVK-kurserna och i de två kurserna för självständiga arbeten, enligt självvärderingen. Självvärderingen visar också att studenterna får grundläggande kunskap om vetenskapsteori i de ämnesdidaktiska kurserna i matematik. Lärosätet påpekar i självvärderingen att de har försökt knyta innehållet i UVK-kurser till examensarbetet men medger att det är en utmaning att få olika typer av kurser att hänga samman. Frågan ställdes vid intervjuerna med lärosätet, men trots det saknar bedömggruppen konkreta beskrivningar av aktiviteter kring vetenskapsteori som är kopplade till lärandemål och examination i progression genom utbildningens matematikrelaterade delar och den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), för att kunna bedöma att utbildningen når fördjupad kunskap om vetenskapsteori. Det framgår dock i självvärderingen att studenterna läser vetenskapliga artiklar och examineras i matematikdidaktikkurserna och examensarbetskurserna.

De självständiga arbetena är utformade så att studenterna får arbeta med vetenskapliga metoder inom matematikdidaktik. Litteraturen som läses i samband med det första självständiga arbetet består ofta av kvantitativa och kvalitativa forskningsstudier. En svaghet är att det inte är klart hur lärosätet säkerställer att studenterna får tillräckliga kunskaper om både kvalitativa och kvantitativa

forskningsmetoder, även om det vid intervjuerna framkom att dessa metoder examineras i kärnkurserna.

Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet hanteras till exempel via texter om beprövad erfarenhet som studenterna läser i samband med det självständiga arbetet och inom VFU:n, och enligt självvärderingen tar de texterna även upp betydelsen för yrkesutövningen i form av att utveckla den egna skolpraktiken.

Av de 4 självständiga arbeten som skickats in för bedömning har samtliga inte tillfredsställande kvalitet på grund av metodologiska och/eller vetenskapsteoretiska brister. Bedömaregruppen ser det som en indikator på att lärosätet behöver utveckla kurserna som innehåller dessa moment i utbildningen och säkerställa att studenterna kan nå fördjupade kunskaper enligt målbeskrivningen

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Självvärderingen visar att det finns en progression där studenterna självständigt får tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter via matematikdidaktikkurserna, VFU:n och de självständiga arbetena. Kopplingen till forskningsresultat syns i självständigt arbete 1 och i VFU 4 i de mål som listas i självvärderingen. VFU:n examineras bland annat med ett trepartssamtal där studenten reflekterar över sin egen erfarenhet med fokus på den kommande professionen. De självständiga arbetena examineras muntligt genom att argumentera kring egna och andras brister och förtjänster i frågor om forskning, ämne och profession samt skriftligt i form av en uppsats. Studenterna får på så vis möjlighet att visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter. Studenterna sätter i det andra arbetet sina empiriska erfarenheter i relation till forskningsresultat. De kan bidra till att utveckla yrkesverksamhet, ämne och ämnesdidaktik genom till exempel det andra självständiga arbetet där ett av målen är att bidra till kunskapsutvecklingen i matematik i skolan och i matematikdidaktik.

Bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att även låta de blivande 7–9-lärarna genomföra momenten som finns i gymnasieinriktningen matematikkurser (5 och 6) om så inte är fallet nu. I kurserna arbetar studenterna med att reflektera över det egna lärandet i förhållande till undervisning, i korta studentpresentationer och problemlösning, vilket bedömaregruppen ser som ett gott exempel för den kommande yrkesverksamheten. De inskickade självständiga arbetena indikerar att lärosätet når måluppfyllelse eftersom de flesta av arbetena håller hög kvalitet när det gäller detta mål. Sammantaget bedömer bedömaregruppen att lärosätet uppfyller målet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Ur självvärderingen framgår att studenterna får tillämpa sådan ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande under VFU:n samt kurserna matematik 2 och 4 om de läser matematik som förstaämne. Kurs 4 läses inte av studenter som har matematik som andraämne mot 7-9, men en ändring är på gång så att de också ska läsa denna kurs, vilket bedömggruppen anser vara positivt.

Progressionen i VFU går från undersökande, till genomförande och slutligen syntetiserande VFU. Även i ämneskurserna får studenterna, i övningar och examinationer, visa förmåga att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik, till exempel i samband med lektionsplanering eller simulerade undervisningssituationer. Examinationensformerna som används är litteraturseminarier, lektionsplaneringar och skriftlig tentamen, vilket visar på variation. Metodik är ett återkommande inslag i utbildningen, till exempel i den verksamhetsförlagda utbildningen och ovan nämnda matematikkurser, där studenterna får planera, genomföra och utvärdera metoder för undervisning och lärande i matematik i den verksamhet som utbildningen avser. Lärosätet visar i sin självvärdering hur utvalda kursmål relaterar till bedömningsgrunden, till exempel att man ska redogöra för didaktiska, ämnesdidaktiska och metodiska aspekter av undervisning i VFU 2. Lärosätet lyfter att det är ett utvecklingsområde att stärka kopplingen mellan kurserna i matematikdidaktik och studenternas VFU-kurser. Det är en aspekt som alltid måste stärkas, men bedömggruppen ser samtidigt positivt på att den personal som undervisar i didaktikkurserna har matematikdidaktik som huvudfokus och tillhör IDPP.

Studenterna har samma ämne och VFU-handledare genom alla VFU-perioderna. Det framgår av självvärderingen och intervjuerna att de flesta studenterna också kommer i kontakt med sina andra och eventuellt tredje ämnen. Det är alltså inte garanterat att studenter som ska undervisa i matematik har haft VFU i matematik under sin utbildning, vilket bedömggruppen ser som en svaghet. Det kan i nuläget vara så att studenter bara har med sig 7,5 högskolepoäng matematikdidaktik från Matematik 2 när de tar sin examen. I självvärderingen beskriver lärosätet sin åtgärd: Studenter med matematik som andraämne får läsa mer matematikdidaktik, samtidigt som lärosätet förespråkar att studenter med matematik som andraämne kontaktar matematiklärare på sin VFU. Detta gör att bedömggruppen anser att lärosätet uppfyller målet i förhållande till ämnet och verksamheten som utbildningen avser. Ett utvecklingsområde är att lärosätet ser över VFU:n så att alla studenter garanteras VFU i de ämnen som de ska undervisa i.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Av självvärderingen framgår hur studenterna planerar, genomför, utvärderar och utvecklar undervisning självständigt och tillsammans med andra, till exempel lärarutbildare och kurskamrater i VFU:n och matematikdidaktikkurserna. Det är framförallt inom de fyra VFU-kurserna som målet hanteras, och det finns en progression i examinationsuppgifterna men också ett skiftande fokus mellan kurserna. Progressionen visar sig bland annat genom att studenterna i VFU 1 ska planera, genomföra och utveckla undervisning med hjälp av sin handledare, medan de i VFU 3 ska göra samma sak både kollegialt och självständigt.

Lärosätet lyfter i självvärderingen hur utvalda kursmål relaterar till bedömningsgrunden. I VFU 2 genomförs undervisning med fokus på bland annat varierade undervisningssituationer i relation till olika elever, vilket är ett exempel på arbete med att stimulera varje elevs lärande och utveckling. Temat återkommer i kärnkurserna där man för allmänna didaktiska resonemang om att möta olika elevers skilda behov. I VFU 3 får studenterna planera, genomföra och utvärdera undervisning, både självständigt och tillsammans med andra. Lärosätet pekar dessutom på att just planering, genomförande och utvärdering av undervisning är en central fråga i samtliga VFU-kurser och båda didaktikkurserna i Matematik 2 och Matematik 4 (vilket för närvarande inte gäller de studenter som läser matematik som andraämne mot 7-9)

Även VFU 4 har ett lärandemål om alla elevers möjlighet att lära och utvecklas. I kursen får studenterna även utveckla den egna skolpraktiken, det vill säga utveckla undervisning, vilket också sker i matematikdidaktikkurserna nedan. VFU-kurserna examineras vid ett lektionsbesök av VFU-kursläraren med efterföljande trepartssamtal där studenterna utvärderar den genomförda lektionen med lärarutbildare från högskola och skola. Bedömargruppen ser positivt på modellen där samma VFU-lärare besöker studenten under flera VFU-kurser för att få kontinuitet i bedömningen. I matematikdidaktikkurserna ingår moment som bland annat innebär lektionsplanering, enligt självvärderingen. Momenten examineras skriftligt och muntligt. Det ingår även lektionsplanering för specifikt innehåll i matematikkurserna.

Bedömargruppen ser det nya VFU-avtalet med krav på att VFU-handledarna ska ha handledarutbildning som ett gott exempel på kvalitetssäkring av VFU:n i utbildningen.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Av självvärderingen framgår att man 2017 genomförde en studentenkät om likabehandling och diskriminering på ämneslärarutbildningen. De flesta studenterna tyckte att både den universitetsförlagda och den verksamhetsförlagda utbildningen präglas av ett jämställdhetsperspektiv, men det fanns de som inte höll med. Det framkom vid intervjun att lärosätet ska arbeta vidare med studentenkäter med bättre frågor. Lärosätet har tagit fram en handlingsplan för jämställdhetsintegrering, vilket bedömargruppen ser som positivt. I självvärderingen står att likabehandlingsperspektivet examineras i VFU 2, men inte jämställdhet explicit. Vid intervjun framkom att jämställdhetsperspektivet tas upp i VFU 2–4 och speciellt under de examinerande trepartssamtalen.

Vid intervjuerna framkom även att lärosätet har ett pågående jämställdhetsarbete, med att bland annat se över litteraturlistor och övningar, från vilket man sprider goda exempel på innehåll och arbetssätt vidare i organisationen. Lärosätet pekar i självvärderingen på ett utvecklingsområde som innebär ett explicit fokus på jämställdhet i matematikdidaktikkurserna. Detta ser bedömargruppen som positivt och rekommenderar att lärosätet skriver fram perspektivet i kursmålen.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination*

följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Lärosätets kvalitetsrutiner beskrivs i självvärderingen från kurs- till programnivå. Varje kursansvarig skriver en kursrapport, och tillsammans blir de grunden för en programrapport som granskas av Samordningsnämnden för lärarutbildning (SOL). Programrapporten innehåller förbättringsåtgärder. Studentdeltagandet i kursutvärderingarna är ibland lågt, vilket enligt lärosätet är en svaghet i kedjan. Lärosätet har tagit fram förslag såsom schemalagda utvärderingar och muntliga utvärderingar som åtgärder på problemet. Bedömargruppen ser lärosätets medvetenhet och agerande som positivt för att få bättre studentdeltagande. Vidare tar man upp kopplingen mellan kurs och programmål inom programrådet. Man använder sig också av studentenkäter, så kallade programdialoger, med studenter i mitten av deras utbildning. Två gånger per år genomförs även programkonferenser med kollegial granskning. Lärosätet menar att den systematiska uppföljningen fungerar bra för den högskoleförlagda delen, men önskar en högre grad av delaktighet från de medverkande skolhuvudmännen och VFU-skolorna när det gäller VFU:n. Lärosätet beskriver tydligt hur fokusgrupper arbetar med programutveckling utifrån utvärderingarna, som sedan presenteras för SOL, för att slutligen resultera i åtgärder i dialog med institutionerna. De exempel på åtgärder som nämns gäller examinationen i en matematikkurs och innehållet och formen i en matematikdidaktikkurs.

Bedömargruppen bedömer att lärosätet genomför uppföljning och åtgärder på ett rimligt sätt. Återkopplingen till studenterna är inte lika tydligt framskriven i självvärderingen, men vid intervjuerna framkom att utvärderingar diskuteras med studentrepresentanter och tas upp vid kursstart.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid. Man är medvetna om utmaningarna inom matematikämnet och utarbetar sätt för att fler ska ta sig igenom utbildningen, till exempel genom att ordna fler omexaminationer. Lärosätet lyfter att många studenter har svaga kunskaper i matematik när de kommer till utbildningen. Man har därför sedan länge rekommenderat "Sommarmatte" (distanskurs) innan studenterna börjar utbildningen, men sett att det inte är tillräckligt. Lärosätet har därför vidtagit åtgärder som innebär mer stöd under utbildningen, exempelvis i form av att studenter senare i utbildningen finns som stöd för de nyare. En annan åtgärd är att omexaminationer nu erbjuds på sommaren, vilket kan underlätta för studenter att komma ikapp utan att det påverkar övriga kurser. Studenterna följs upp individuellt inför ämneskurserna då studievägledaren granskar behörigheterna. Programrådet har också sett över behörighetskraven på gemensamma kurser, och som har reviderats när det gäller studieuppehåll och examination för att hjälpa studenterna att genomföra studierna på utsatt tid. Lärosätet erbjuder också skrivstöd.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Självvärderingen redovisar på flera ställen möjligheter för studentinflytande, dels genom att delta i olika råd, dels via kursutvärderingar, programutvärderingar och olika typer av enkäter genom hela utbildningen. Studenterna har även möjlighet att informellt påverka matematikkurserna medan de genomförs, eftersom de utvärderas efter halva tiden. Studenternas återkoppling kan vid dessa utvärderingar påverka kursernas resterande genomförande. Lärosätet genomför även anonyma studentenkäter och har möten med studentrepresentanter efter kurslut, och resultatet dokumenteras och används för kursutveckling. Intervjuerna och självvärderingen gav exempel på lärosätets agerande när man fått kritik från studenter. Kritiken hanteras av studierektor i dialog med ansvarig för att försöka hitta en lösning. I ett fall bytte man lärare och i ett annat fick läraren mer stöd. Bedömgargruppen ser det som indikatorer på att lärosätet lyssnar på studenterna i fråga om utbildningens genomförande och agerar i de frågor som framförs. Man diskuterar också resultatet från muntliga utvärderingar. Sammantaget bedömer bedömgargruppen att studenterna har goda möjligheter till inflytande.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Av självvärderingen framgår att utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap för att möta förändringar i arbetslivet, bland annat när det gäller programmering, hållbar utveckling och flerspråkighet. I VFU 4, till exempel, planerar studenterna en lektion med programmering i matematik. Studenternas kompetens inom programmering utvecklas även i matematikkurserna. Det finns vidare en programgemensam kurs om hållbar utveckling, *Hållbar utveckling med människan i centrum*, där studenterna förbereds på förändring. En kurs i språk- och kunskapsutveckling, som alla studenter på programmet ska läsa, startade höstterminen 2019.

Lärosätet beskriver i självvärderingen flera olika samverkansytter, dels inom VFU-organisationen, dels via kursen *Hållbar utveckling med människan i centrum* med till exempel Universeum, Världskulturmuseet och Globala skolan, samt initiativet med Mattecoacher på nätet med staden. Studenterna får även arbeta som övningsledare på matematikkurser i grundläroprogrammet. Institutionen samverkar med det omgivande samhället i form av bland annat lärarfortbildning och skolsamverkan som studenterna har möjlighet att ta del av. Vid intervjun framkom att ett projekt om praktisknära forskning startade hösten 2019. Ämneslärostudenterna kommer att kunna vara en del av projektet, vilket bedömgargruppen ser som positivt.

Kurserna som helhet, tillsammans med ovan nämnda aktiviteter, bedöms ge studenterna goda förutsättningar för att möta förändringar i det kommande arbetslivet.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig

kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Personalen på programmet är tillräcklig när det gäller vetenskaplig och pedagogisk kompetens och antal, på både kort och lång sikt, i förhållande till antalet studenter. Den pedagogiska kompetensen förstärks genom samarbetet med andra fakulteter eller genom att adjungera verksamma lärare. Det går inte att utläsa av underlaget vilken sorts kompetens inom pedagogik som de övriga undervisande lärarna i programmet har. Ett utvecklingsområde som bedömargruppen identifierat är att lärosätet bör se över andelen undervisande personal inom ämneslärarprogrammet med inriktning matematik med pedagogisk kompetens

Den vetenskapliga miljön vid lärosätet rymmer forskning inom matematik och matematikdidaktik som är relevant för ämneslärarutbildningen. Studenterna får ta del av denna forskning, till exempel genom att de undervisande lärarna forskar men också genom samarbetet med Nationellt centrum för matematikutbildning. Lärosätets aktiva professionsmiljö framskrider genom ett pedagogiskt seminarium, lärosätets aktivitet i Mattebron och Matematiklyftet.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls eftersom matematikinnehållet i utbildningen är rimligt anpassat för innehållet i grundskolans årskurs 7–9, för både ämnesområden och fördjupning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. En majoritet av de självständiga arbetena som skickats in uppfyller inte målet när det gäller metod och vetenskaplighet, vilket bedömargruppen ser som ett tecken på denna brist. Det framgår heller inte i underlagen hur lärosätet säkerställer att studenterna får fördjupad kunskap om vetenskapsteori och forskningsmetoder.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat bedöms av bedömargruppen vara uppfyllt, eftersom studenterna återkommande presenterar eget arbete och tar del av andras arbeten i relation till forskning och den kommande yrkesutövningen.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik, inklusive metodik, anser bedömargruppen vara uppfyllt utifrån till exempel övningar och examinationer i samband med lektionsplanering, VFU och simulerade undervisningssituationer.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande anser bedömargruppen vara uppfyllt, eftersom planering, genomförande, utvärdering och utveckling av undervisning genomsyrar utbildningen. I underlaget beskrivs flera moment som handlar om att hantera olika elevers lärande.

Jämställdhetsperspektivet beaktas på en godtagbar nivå, det finns en systematisk uppföljning och studenterna har möjlighet att påverka sin utbildning. Lärosätet har tagit fram en handlingsplan för jämställdhetsintegrering, vilket bedömargruppen ser som positivt. Det finns en skev könsfördelning bland forskare och övrig personal där cirka 80 procent är män, enligt lärartabellen. Könsfördelningen är dock ganska jämn på ämneslärarutbildningens matematikkurser, sett till andel tid i kurserna.

När det gäller utformning, genomförande och resultat visar lärosätet att det finns en genomtänkt struktur på kurs- och programnivå. Man har en systematisk uppföljning som bedöms fungera bra, även om återkopplingen kan svikta ibland. På lärosätet är man medvetna om utmaningarna inom matematikämnet och utarbetar sätt för att fler studenter ska ta sig igenom utbildningen, till exempel genom fler omexaminationer. Lärosätet lyfter samtidigt att många studenter har svaga kunskaper i matematik när de kommer till utbildningen, och man har sedan länge rekommenderat "Sommarmatte" (distanskurs) innan studenterna börjar utbildningen.

Lärosätet ger en tillfredsställande beskrivning av hur man arbetar med studentperspektivet. Studenterna har möjlighet att påverka både kurser och program, med både informell och formell påverkan. Lärosätet redovisar också exempel på hur man har agerat efter kritik från studenter.

Lärosätet visar att utbildningen är användbar och utvecklingar studentens beredskap för att möta förändringar i arbetslivet genom kursinnehåll såsom programmering, hållbar utveckling och flerspråkighet. När det gäller relevant samverkan, utöver VFU, samarbetar man med Världskulturmuseet, Globala skolan och Mattecoacher på nätet med Göteborgs stad. Lärosätet har också flera samverkansaktiviteter med det omgivande samhället som bidrar till att förbereda studenterna på arbetslivet

Lärosäte: Göteborgs universitet
Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik.
Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet
<p>Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.</p> <p>Det finns en ändamålsenlig variation av lärare med hög vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). En stor andel av lärarna är disputerade, fast anställda och har forskning i tjänsten. Lärarna inom UVK är många och undervisar på relativt låga procentsatser. Och bedömargruppen anser att detta kan upplevas som splittrat och att det vetenskapliga sammanhanget inte blir tillräckligt tydligt för studenterna. Att låta lärare undervisa på högre procentandel inom UVK ser därför bedömargruppen som ett utvecklingsområde för lärosätet. Ett gott exempel på hur pedagogisk kompetens utvecklas i utbildningen är det meriteringsprogram lärosätet har för att stärka högskolepedagogisk kompetens. Att låta fler lärare ingå i detta program och att tydliggöra vilka strategier det finns för den övergripande kompetensförsörjningen inom UVK på både kort och lång sikt, ser bedömargruppen som utvecklingsområden. Personalen på programmet inom inriktningen mot undervisningsämnet matematik är tillräcklig när det gäller vetenskaplig och pedagogisk kompetens och antal, på både kort och lång sikt, i förhållande till antalet studenter. Den pedagogiska kompetensen förstärks genom samarbetet med andra fakulteter eller genom att adjungera verksamma lärare. Det går inte att utläsa av underlaget vilken sorts kompetens inom pedagogik som de övriga undervisande lärarna i inriktningen har. Ett utvecklingsområde som bedömargruppen identifierat är att lärosätet bör se över andelen undervisande personal inom ämneslärarprogrammet med inriktning matematik med pedagogisk kompetens.</p> <p>Det finns en stark vetenskaplig miljö inom den utbildningsvetenskapliga kärnan med en rad centrumbildningar och forskargrupper. Den professionsinriktade miljön stärks av forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning där doktorander med tjänst inom skolverksamhet också forskar i ämnen som är av relevans för utbildningen. Att synliggöra den forskning som bedrivs med relevans för utbildningen för studenterna ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är att det finns en tydlig genomgående progression i kurserna. Detta är något lärosätet arbetat mycket med vilket bedömargruppen ser som positivt. Den vetenskapliga miljön vid lärosätet inom inriktningen matematik rymmer forskning inom matematik och matematikdidaktik som är relevant för ämneslärarutbildningen. Studenterna får ta del av denna forskning, till exempel genom att de undervisande lärarna forskar, men också genom samarbetet med Nationellt centrum för matematikutbildning. Lärosätets aktiva professionsmiljö framskrider genom ett pedagogiskt seminarium, lärosätets aktivitet i Mattebron och Matematiklyftet.</p> <p>Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande.</p> <p>Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls då matematikinnehållet i utbildningen är rimligt anpassat för innehållet i gymnasieskolan,</p>

både avseende ämnesområden och fördjupning. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Studenterna får i två kurser i UVK möta vetenskapsteorier och metoder. Kunskapen ska därefter fördjupas i ämnena och de självständiga arbetena. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet berörs i kurser inom UVK och examineras också där. Ett utvecklingsområde är att ännu tydligare knyta samman UVK-kurserna till ämnena. Bedömningen blir att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då fördjupningen ska ske i ämnena. Målet uppfylls inte inom inriktningen matematik. En stor majoritet av de självständiga arbetena som skickats in uppfyller inte målet när det gäller metod och vetenskaplighet, vilket bedömargruppen ser som ett tecken på denna brist. Det framgår inte heller i underlagen hur lärosätet arbetar med att säkerställa att studenterna får fördjupad kunskap om vetenskapsteori och forskningsmetoder. Trots att den utbildningsvetenskapliga kärnan bidrar till måluppfyllelse anser bedömargruppen att bristerna inom inriktningen matematik är så omfattande att utbildningen i sin helhet inte möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt över forskningsresultat uppfylls. Bedömargruppen anser att målet nås genom studier i såväl UVK som inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Att progressionen är tydlig ser bedömargruppen som särskilt positivt. Bedömningen blir att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då fördjupningen ska ske i ämnena. Målet bedöms av bedömargruppen vara uppfyllt inom inriktningen matematik, eftersom studenterna återkommande presenterar eget arbete och tar del av andras arbeten i relation till forskning och den kommande yrkesutövningen. Trots svagheter som finns inom den utbildningsvetenskapliga kärnan anser bedömargruppen att lärosätet har visat att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Förmågan är främst förlagd till VFU och ämnena. I UVK-kurserna är fokus i första hand på hur studenterna ska utveckla kunskap om didaktik och ämnesdidaktik och inte på hur de ska utveckla förmågan att tillämpa den. Bedömningen blir därför att UVK inte ensamt tillgodoser detta mål då all VFU är förlagd till ämnena och målet därför bedöms där. Målet anser bedömargruppen vara uppfyllt inom inriktningen matematik utifrån till exempel övningar och examinationer i samband med lektionsplanering, VFU och simulerade undervisningssituationer. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Målet uppfylls dels inom VFU-kurserna som alla är förlagda till ämnena, dels inom UVK där målet behandlas i kurser inom specialpedagogik och bedömning och betygsättning. Målet säkerställs genom examination. Ett utvecklingsområde är att tydligare integrera moment där studenter i praktiken får lära sig att planera undervisning för elever med olika behov, så som vuxna elever, elever med inlärningssvårigheter eller de med särskild begåvning. Att även säkerställa att VFU-handledaren har tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, framför allt för att handleda studenten och ha tillräckligt goda kunskaper i bedömning av studentens prestationer under VFU för att studenten ska få ett rättvist omdöme, är ytterligare ett område som bedömargruppen

anser behöver utvecklas i utbildningen. UVK bidrar tydligt till att uppfylla detta mål men kan inte ensamt tillgodose hela målet då delar av måluppfyllelsen sker i ämnena, i synnerhet inom VFU. Målet anser bedömargruppen vara uppfyllt inom inriktningen matematik, eftersom planering, genomförande, utvärdering och utveckling av undervisning genomsyrar utbildningen. I underlaget beskrivs flera moment som handlar om att hantera olika elevers lärande. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Målet behandlas i kurser inom UVK och VFU och säkerställs genom examination. Det finns en tydlig progression och särskilt positivt är den satsning lärosätet gjort inom området hållbar utveckling. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Ett jämställdhetsperspektiv finns väl integrerat i utbildningen och behandlas i kurser, kurslitteratur och som perspektiv för analys i en hemtentamen. Litteraturlistor granskas utifrån könsfördelning och lärosätet har god uppsikt över hur könsfördelningen ser ut. En styrka i utbildningen är att lärosätet arbetar med att få studenterna medvetna om hur elever kan behandlas olika beroende på kön, för att sedan kunna uppmärksamma och motverka detta i sitt eget framtida yrkesliv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande och det finns formaliserade strukturer och tillvägagångssätt för att följa upp och utveckla utbildningens innehåll, utformning och genomförande, liksom examination. Kursvärderingar görs, men ett utvecklingsområde är att tydligare återkoppla vilka förändringar som görs till följd av dessa till studenterna. Ett annat utvecklingsområde är att fortsätta arbeta för att fler besvarar de kursvärderingar som görs då svarsfrekvensen är låg. Det pågår ett arbete för att ytterligare följa upp VFU i samverkan med skolhuvudmännen, vilket bedömargruppen ser som positivt för att utveckla och stärka uppföljningen av utbildningen. Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid. Analyser av kvarvaro görs och lärosätet har arbetat med att minska avhopp, vilket bedömargruppen ser som positivt. Det finns även olika stödåtgärder för de studenter som behöver det. På lärosätet är man medvetna om utmaningarna inom matematikämnet och utarbetar sätt för att fler ska ta sig igenom utbildningen, till exempel genom fler omexaminationer. Lärosätet lyfter samtidigt att många studenter har svaga kunskaper i matematik när de kommer till utbildningen, och man har sedan länge rekommenderat "Sommar matte" (distanskurs) innan studenterna börjar utbildningen

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande

Studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande och finns representerade i formella påverkans- och beslutsorgan. Studenterna bjuds även in till olika råd och träffar och deras åsikter från kursvärderingar tas omhand. Motivationsintervjuer ska testas under hösten 2019 för att stärka och motivera studenterna, vilket bedömargruppen ser som ett gott exempel på hur lärosätet arbetar med att på olika sätt öka studentinflytandet. Att utveckla de mer informella möjligheterna till påverkan, till exempel genom att kontakta lärare efter undervisning, ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Utbildningen är användbar och ger studenten verktyg för att möta förändringar i arbetslivet. Ett gott exempel på detta är den planerade kursen om språk- och kunskapsutvecklande arbete som riktar sig

mot andraspråksinläring. Lärosätet ger exempel på samverkan med olika företrädare för VFU vilket bedömggruppen ser som goda exempel på samverkan med det omgivande samhället. Ett ytterligare gott exempel är en kurs om hållbar utveckling, vilken utformats i samarbete mellan olika aktörer. Lärosätet visar inom inriktningen matematik att utbildningen är användbar och utvecklingar studentens beredskap för att möta förändringar i arbetslivet genom kursinnehåll såsom programmering, hållbar utveckling och flerspråkighet. När det gäller relevant samverkan, utöver VFU, samarbetar man med Världskulturmuseet, Globala skolan och Mattecoacher på nätet med Göteborgs stad. Lärosätet har också flera samverkansaktiviteter med det omgivande samhället som bidrar till att förbereda studenterna på arbetslivet.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Bedömggruppen anser med stöd i lärartabellen och självvärderingen att den vetenskapliga kompetensen är hög och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt. Ett mycket stort antal lärare, cirka 250 stycken, medverkar i kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och i de ämnen som granskas. Lärarna kommer från flera olika institutioner. En stor andel av lärarna är disputerade och har forskning i tjänsten (20–30 procent). Även adjunkter har forskning och/eller kompetensutveckling i tjänsten (15 procent). Bland dessa medverkar cirka 70 lärare inom UVK. En styrka i utbildningen är den höga vetenskapliga kompetensen bland lärarna.

Det finns samtidigt en sårbarhetsproblematik i det faktum att en relativt stor andel av de som är involverade i UVK-kurserna har låg procent i dessa kurser samt att de har sin organisatoriska hemvist på flera olika institutioner. Bedömggruppen konstaterar att detta ställer stora krav på organisation av lärarlagen för att samverkan mellan de olika lärarna ska vara möjlig och för att säkra kontinuitet och kravnivåer. Att fortsättningsvis arbeta för att minska den sårbarheten, liksom att arbeta vidare med samverkan och kontinuitet i lärarlagen, ser bedömggruppen som ett viktigt utvecklingsarbete vid lärosätet.

Trots att den vetenskapliga kompetensen generellt sett är hög, med en stor andel disputerade bland lärarna, finns det enbart två professorer och sju docenter som undervisar i UVK-kurser. Att docenter och professorer i högre utsträckning medverkar i UVK-kurser ser bedömggruppen som ett viktigt utvecklingsområde i utbildningen.

Bedömggruppen anser att de exempel som beskrivs i självvärderingen, som att ämnesstudier inklusive VFU alltid ges vid den institutionsmiljö som har bäst förutsättningar att uppnå bredd och djup i aktuellt skolämne, visar på att det finns en tydlig och väl avvägd struktur i utbildningen. Det är också positivt att den pedagogiska kompetensen i ämnena förstärks genom samverkan med lärare från den utbildningsvetenskapliga fakulteten eller genom adjungering av verksamma lärare. Vid

intervjuerna blev det tydligare hur den vetenskapliga respektive den professionsinriktade kompetensen i UVK-kurserna används i utbildningen, och bedömargruppen menar att den används på ett välfungerande sätt genom att kompetenserna för de aktuella områdena direkt kommer studenterna till del.

Den professionsrelaterade kompetensen bland lärarna beskrivs inte i självvärderingen, men intervjuer, lärartabell och kompletterande underlag visar att lärarkompetensen sammantaget är hög. Den professionsrelaterade kompetensen uppges i självvärderingen förstärkas i vissa kurser genom adjungering av verksamma lärare, och bedömargruppen anser att detta sammantaget visar att den professionsinriktade kompetensen håller hög kvalitet.

Den kompletterande lärarlistan visar att det är drygt 70 lärare som tillsammans är involverade i UVK, men av dessa är det bara 9 som har 10 procent eller mer inom UVK. En lärare har 20 procent inom UVK, medan de resterande har olika procentsatser. De flesta är involverade på 2–5 procent.

Utifrån intervjuerna framkom att det finns en medvetenhet om behovet av färre lärare, men med högre procentsatser inom UVK, vilket bedömargruppen ser som positivt och något som bedömargruppen uppmuntrar lärosätet att arbeta vidare med. Det framkom inte av självvärderingen om VFU-handledarna är verksamma i utbildningen eller om de har handledarutbildning, men vid intervjuerna förtydligades att VFU är förlagt till institutionerna och att ansvaret för VFU-handledarnas utbildning är centralt förlagt vid lärosätet.

Utifrån självvärderingen framgår att lärosätet har ett meriteringsprogram för att stärka den högskolepedagogiska kompetensen, vilket bedömargruppen ser som positivt. En rekommendation är däremot att lärosätet även arbetar för att behålla och utveckla alla lärares högskolepedagogiska kompetens genom exempelvis regelbunden fortbildning. Ett utvecklingsområde som bedömargruppen vill lyfta fram är att lärosätet på ett mer genomgripande och tydligt sätt följer upp kompetensutvecklingsbehoven i lärargruppen, samt tydliggör vilka strategier lärosätet har för kompetensförsörjningen på både kort och lång sikt, eftersom detta inte framkom tydligt i självvärderingen och intervjuerna.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Med stöd i självvärderingen och beskrivningen av lärosätets utbildning anser bedömargruppen att lärosätet har en för utbildningen stark vetenskaplig miljö. Lärosätet bedriver forskning med relevans för utbildningen och en rad miljöer och forskningsprojekt beskrivs, till exempel didaktisk klassrumsforskning, fenomenografi, variationsteori och learning study, kritisk utbildningsforskning och ett antal ämnesdidaktiska miljöer som fokuserar på forskningsområden med stor betydelse för utbildningen. Dessa olika miljöer anser bedömargruppen stärker forskningsanknytningen i alla delar av det utbildningsvetenskapliga området, vilket är en styrka i utbildningen.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att lärosätet tydligare bör synliggöra den forskning som bedrivs med relevans för utbildningen för studenterna. Att just detta är ett utvecklingsområde blev framför allt tydligt under intervjuerna där det framkom att forskningen som bedrivs är relativt osynlig för studenterna. I självvärderingen beskrivs den professionsinriktade miljön

något kortfattat. Det framhålls att den stärks genom att doktorander vid forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning (CUL) finns vid varje fakultet som deltar i ämneslärarutbildningen. Doktoranderna har en lärarexamen och har ofta en del av sin tjänst i skolverksamhet. Deras forskning berör även ämnesområden med relevans för lärarutbildningen, och bedömaregruppen anser att detta är en styrka i utbildningen och stärker den professionsinriktade miljön.

Utifrån självvärderingen var det något oklart var UVK- och VFU-kurserna låg i förhållande till ämnesstudierna, men detta förtydligades vid intervjuerna. Efter intervjuerna anser därför bedömaregruppen att kursstrukturen inom UVK och VFU ger ett genomtänkt intryck med en indelning i fyra temaoområden och systerkurser. En matris över UVK och VFU beskrivs i självvärderingen, där examensmålen är inlagda. Systerkurserna breddar och fördjupar innehållet i en tidigare kurs. Även examinationerna har en progression. Ett stort arbete har lagts ner för att skapa progression och tydlighet i utbildningen, vilket bedömaregruppen ser som positivt och som en styrka i utbildningen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Lärosätet redogör på ett systematiskt sätt för hur de arbetar med att säkerställa förutsättningar för att studenterna ska uppnå examensmålen i utbildningen. Lärosätet har bland annat utarbetat ramkursplaner för kurserna inom den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) och examensarbetskurserna. Ramkursplanerna är gemensamma för alla ämnen med gemensamma kursmål och examinationsformer, vilket bedömaregruppen ser som positivt i utbildningen generellt. Programrådet har även utarbetat en gemensam praxis för att hantera examensarbeten med gemensamma bedömningskriterier och målmatriser, vilket bedömaregruppen menar bidrar till att säkerställa kvaliteten på utbildningen. Förutom detta finns även en programguide för att skapa sammanhang och tydliggöra progressionen mellan utbildningens olika kurser och områden.

Utifrån självvärderingen framkommer att målet framför allt nås genom två kurser inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK): *Lärarprofessionen och vetenskapligt förhållningssätt* och *Lärarprofessionen och vetenskapligt arbete*. Från ett bredare teoretiskt och metodologiskt perspektiv i den första kursen smalnar kurserna av mot det utbildningsvetenskapliga området i den senare. En progression sker genom att studenterna först får kunskap om metoderna för att sedan själva tillämpa dem. I självvärderingen framhålls att studenterna ofta väljer metoder som behandlats i kursen *Lärarprofessionen och vetenskapligt arbete*. Både kvalitativ och kvantitativ forskning ingår i kurserna, men fokus är på enkäter och intervjuer. Målet behandlas även i ämnena och i de självständiga arbeten som skrivs där. Bedömaregruppen anser att strukturen ger ett ändamålsenligt intryck, och utifrån den information som framkom i självvärderingen och vid intervjuerna menar bedömarna att studenterna får en bred bild av vetenskapsteori och forskningsmetoder. Progressionen framstår som tydlig, men eftersom fördjupningen sker i ämnena är bedömaregruppens uppfattning att den sker på något olika nivåer. Lärosätet ger exempel på undervisningsupplägg och examinationer som framstår

som välfungerande inom många ämnen, men vid intervjuerna framkom att det finns utrymmen för förbättringar, framför allt inom de estetiska ämnena.

Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas också i UVK-kurserna *Lärarprofessionen och vetenskapligt förhållningssätt* och *Lärarprofessionen och vetenskapligt arbete*. Föreläsningar följs av examinerande litteraturseminarier där läraryrkets profession och dess vetenskapliga grund behandlas. Praktisk forskning kommer bland annat studenterna till del genom CUL-doktorandernas arbete och undervisning. Utifrån detta anser bedömaregruppen att relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas på ett välfungerande sätt i utbildningen.

Lärosätet framhåller svårigheterna med att sammanföra kursinnehåll inom UVK med ämnesstudierna. I förhållande till detta mål har lärosätet knutit de två ovan beskrivna UVK-kurserna till de båda självständiga arbetena. Bedömaregruppen anser att detta är ett ändamålsenligt sätt att lösa utmaningarna på, men rekommenderar ändå lärosätet att fortsätta arbetet med att koppla samman UVK och ämnen mer, exempelvis genom att utveckla samarbetet mellan de lärare som undervisar i utbildningen ytterligare.

Bedömningen blir alltså att UVK tydligt bidrar till detta mål, men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet eftersom fördjupningen ska ske i ämnena.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Utifrån självvärderingen anser bedömaregruppen att målet behandlas på ett välfungerande sätt i utbildningen. Det framgår att studenter får möjlighet att utveckla sin färdighet och förmåga ur både ett utbildningsvetenskapligt och ämnesdidaktiskt perspektiv. Den utbildningsvetenskapliga aspekten av examensmålet blir tillvaratagen i tre olika kurser inom UVK. Målet behandlas även ur ett ämnesdidaktiskt perspektiv, vilket bland annat sker i samband med att studenterna skriver det självständiga arbetet i respektive ämne och i den fjärde VFU-kursen. Lärosätet beskriver även att de har gjort en förändring i utbildningen inom respektive ämne, när de självständiga arbetena nu tydligare riktas mot ämnesdidaktiska områden och de teorier och metoder som har anknytning till verksamhetsområdet. Den förändringen ser bedömaregruppen som positiv och som ett sätt att ännu tydligare låta studenterna bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

I självvärderingen har lärosätet bifogat en tabell som visar hur olika kurser inom UVK och VFU hänger samman. Här framgår enligt bedömaregruppen att det finns en solid ram för hur studenterna förväntas reflektera över egna och andras undervisningserfarenheter. Studenternas egen reflektion och självständighet tränas bland annat under praxisseminarierna som ingår i VFU-kurserna, samt under examinationer. VFU-kurserna är placerade inom respektive ämne, men de beskrivs korthävt i självvärderingen för UVK också. Här framgår det enligt bedömaregruppen att det finns en tydlig progression, där studenterna i början av sin utbildning ska reflektera över egna erfarenheter. Därefter

ska de kunna reflektera över egna erfarenheter relaterat till forskning och styrdokument och slutligen även kunna utveckla den egna skolpraktiken. Under de trepartssamtal som äger rum i anknytning till VFU diskuteras även studenternas erfarenheter tillsammans med handledare och VFU-lärare, vilket bedömggruppen ser som positivt.

Utifrån självvärderingen framkommer det enligt bedömggruppen att det finns flera kurser inom UVK där studenterna får möjlighet att ta del av forskning och där de examineras i detta. Ett exempel är kursen *Lärarprofessionen och ett vetenskapligt förhållningssätt*, där studenterna genomför en argumentationsanalys. Utifrån den information som framkommit i intervjuerna och självvärderingen anser bedömggruppen att lärosätet möjliggör och säkerställer målet, men att fördjupningen framför allt sker i ämnena.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen redogör lärosätet för relationen mellan examensmålets olika delar och förutsättningar för att studenterna ska nå målet, genom exempel på lärandemål i kurserna inom UVK respektive VFU. I UVK-kurserna är fokus i första hand på studenterna ska utveckla kunskap om didaktik och ämnesdidaktik och inte på hur de ska utveckla förmågan att tillämpa den. I en tabell över kursmål som relaterar till examensmålet och där VFU-kurserna VFU2, VFU3 och VFU4 ingår, framstår det enligt bedömggruppen som att merparten av målen handlar om att studenterna ska reflektera över undervisningen i relation till styrdokument och forskning och inte så mycket om att tillämpa didaktik, metodik och ämnesdidaktik.

Bedömggruppen hade svårt att enbart utifrån självvärderingen förstå var VFU var placerad i utbildningen i förhållande till ämnena och UVK, men vid intervjuerna förtydligades även detta. Här framkom att all VFU är förlagd till ämnena och att utbildningen använder sig av ramkursplaner för att bland annat säkerställa att kravnivån inom alla ämnen är ungefär densamma och att VFU bedöms på samma sätt. Bedömggruppen anser att gemensamma ramkursplaner för VFU kan ha både positiva och negativa sidor, och rekommenderar därför lärosätet att analysera vilka konsekvenser ramkursplanerna har för de enskilda ämnena, i synnerhet de estetiska. I och med att förmågan att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik främst bedöms i de VFU-kurser som är förlagda på respektive ämne i utbildningen, blir bedömningen att målet framför allt möjliggörs och säkerställs där.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenterna när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisningen och den pedagogiska verksamheten i övrigt för att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Utifrån självvärderingen och efterföljande intervjuer anser bedömggruppen att finns en tydlig struktur i utbildningens upplägg och i relationen mellan UVK-studier och VFU. Vad som dock fortfarande är något oklart är hur den ämnesmässiga och ämnesdidaktiska inramningen för VFU-kurserna är utformad. Enligt självvärderingen är det framförallt genom VFU-kurserna som målpuppfyllelsen sker. Utifrån intervjuerna och övriga underlag framkom att VFU är förlagt till respektive ämne, men en beskrivning av VFU görs även i självvärderingen för UVK. VFU-kursernas progression beskrivs i form

av tre steg i ramkursplanerna: undersökande (1), genomförande (2) och syntetisering (3). I VFU 1 och VFU 2 förväntas till exempel studenten kunna planera, genomföra och utvärdera en pedagogisk aktivitet tillsammans med sin handledare. I VFU 3 göra detsamma, men här både kollegialt och självständigt och slutligen i VFU 4; planera, genomföra och utvärdera undervisning i sin helhet med tydlighet och god struktur. Enligt bedömargruppen visar upplägget en god och ändamålsenlig struktur.

I UVK-kursen *Styrdokument och bedömning* behandlas målet ytterligare. Undervisning sker i form av föreläsningar, litteraturseminarier och arbete i basgrupper. I kursen *Bedömning och betygsättning* fördjupas kunskapen om bedömning och sätts även i relation till etik, validitet och reliabilitet. Examination av målet sker genom muntliga redovisningar, hemtentamen och en salstentamen, vilket bedömargruppen anser vara relevanta examinationsformer som säkerställer måluppfyllelsen. I kursen *Sociala relationer, konflikthantering och specialpedagogik* ges ett specialpedagogiskt perspektiv på lärarens yrkesetik med fokus på elever med särskilda behov och behovet av inkludering av alla elever. Utifrån självvärdering och intervjuer framstår det dock fortfarande som något oklart hur studenterna får möjlighet att i praktiken planera undervisning i syfte att bemöta elever med olika förutsättningar och behov, som exempelvis vuxna elever, elever som har inlärningssvårigheter, elever som lätt når kunskapskraven och/eller elever som är särskilt begåvade. Att utveckla detta mer på en praktisk nivå i utbildningen ser bedömargruppen som ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet.

Att även säkerställa att VFU-handledaren har tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, framför allt för att handleda studenten och ha tillräckligt goda kunskaper i bedömning av studentens prestationer under VFU för att studenten ska få ett rättvist omdöme då hen slutligen examineras av VFU-läraren, är ytterligare ett område som bedömargruppen anser behöver utvecklas i utbildningen. Lärosätet har dock sjösatt ett nytt VFU-avtal som de menar kommer förbättra detta i utbildningen framöver, vilket bedömargruppen ser som positivt för vidareutvecklingen av området.

Lärosätet har som mål att alla studenter ska ha samma VFU-placering i alla kurser, men utifrån intervjuerna framkom att detta inte alltid kan tillgodoses för alla studenter. Bedömargruppen anser att detta är förståeligt, men att det också bör vara tydligt för studenterna att de inte alltid kan få samma VFU-placering under alla VFU-perioder.

Bedömargruppen anser avslutningsvis att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då delar av måluppfyllelsen sker i ämnena, i synnerhet inom VFU.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Utifrån självvärderingen anser bedömargruppen att utbildningen, på ett övergripande plan möjliggör och säkerställer målet. Målet behandlas framför allt inom UVK-kurser och VFU-kurser. Lärosätet arbetar med att förmedla kunskap kring målet och för att förbereda studenterna för ett arbete utifrån de principer som de mänskliga rättigheterna, och i synnerhet barnets rättigheter utgår ifrån. Detta gör

de bland annat genom kurserna VFU2, som fokuserar på hållbar utveckling och mänskliga rättigheter i relation till den egna yrkesrollen, och i VFU4 där mänskliga rättigheter och likabehandling behandlas. Yrkesetiska aspekter berörs bland annat i kursen *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap* där studenterna har work-shops med dramapedagoger för att göras medvetna om olika normer i klassrummet. Även hållbar utveckling behandlas i utbildningen och en kurs; *Hållbar utveckling med människan i centrum*, läser alla studenter inom utbildningen. Examinationen sker genom närvaro på workshops och inlämning av en individuell skriftlig uppgift. I självvärderingen beskrivs tydligt i vilka kurser respektive mål behandlas, hur examination sker, samt hur olika praktiska moment bidrar till att målet behandlas ur olika perspektiv. Progressionen är tydlig i förhållande till målet och bedömargruppen anser att målet i sin helhet omhändertas på ett konstruktivt och väl avvägt sätt. Särskilt positivt är den satsning som lärosätet gjort inom området hållbar utveckling.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att utbildningen generellt har väl utvecklade ramar för arbetet med jämställdhet. De har god uppsikt över antalet studenter och lärare fördelade på kön och i val av kurslitteratur har de en jämn könsfördelning vilket bedömargruppen ser som positivt. I självvärderingen framkommer att examensmålet som berör jämställdhet behandlas i kurser, kurslitteratur och som perspektiv för analys i en hemtentamen. I kursen *Lärande, utveckling och didaktik 1* hålls föreläsningar om kamratgruppen där frågor om sexualitet, kroppsuppfattning och identitet ingår och i kursen *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap* är fokus på jämställdhet, maktrelationer och individens möjligheter att bli sedd och hörd, vilket även kopplas samman med genusfrågor, tolerans och normpedagogik. Lärosätet beskriver i både självvärdering och intervjuer hur de arbetar med att få alla studenter att bli sedda och lyssnade på, oavsett kön. Studenterna ska veta var de ska vända sig om något inte fungerar som det ska och lärosätet har utarbetade rutiner vid fall av exempelvis sexuella trakasserier. Sammantaget ger detta bilden av att lärosätet arbetar med jämställdhet på ett välfungerande sätt.

En styrka i utbildningen är att lärosätet arbetar med att få studenterna medvetna om hur elever kan behandlas olika beroende på kön, för att sedan kunna uppmärksamma och motverka detta i sitt eget framtida yrkesliv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att det finns formaliserade strukturer och tillvägagångssätt för att följa upp och utveckla utbildningens innehåll, utformning och genomförande, liksom examination. Lärosätet beskriver hur kurser följs upp med kursvärderingar och kursrapporter. Dessa granskas av programledarna och vidare av samordningsnämnden för lärarutbildning (SOL). Styrkor och svagheter analyseras och förslag på utvecklingsområden ges. Utifrån självvärderingen och intervjuerna hade bedömargruppen svårt att utläsa hur studenterna sedan fick del av de förändringar som gjordes till följd av kursvärderingarna. Att återkoppla resultaten

av uppföljningen till relevanta intressenter anser dock bedömargruppen vara ett område som kan förbättras i utbildningen då det utifrån intervjuerna framkom att återkopplingen i praktiken varierar och inte alltid fungerar så som tänkt.

Lärosätet identifierar själva ett utvecklingsområde vad gäller att öka svarsfrekvensen på kursvärderingar, vilket även bedömargruppen instämmer i. Även intervjuerna bekräftade att kursvärderingarna ofta har en låg svarsfrekvens vilken även tenderar att bli än lägre ju längre studenten kommer i utbildningen. Av intervjuerna framkom att lärosätet försökt analysera orsakerna, men att det är svårt att få en tydlig bild av vad som gör att få studenter svarar i slutet av utbildningen, utöver att de har lägre intresse av kursvärderingar då. Ett utvecklingsarbete pågår där införandet av schemalagda kursvärderingar, liksom muntliga har diskuterats. Bedömargruppen anser att detta är positivt och nödvändigt för att kunna nå en ökad svarsfrekvens på kursvärderingarna och på så sätt bättre kunna följa upp utbildningen. Att det även pågår ett arbete för att ytterligare följa upp VFU i samverkan med huvudmännen, ser bedömargruppen som positivt och som något som visar att lärosätet arbetar för att utveckla och stärka uppföljningen av utbildningen.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Det framkommer av självvärderingen och intervjuer att lärosätet systematiskt arbetar för att underlätta för studenterna att genomföra utbildningen inom planerad tid. I självvärderingen beskrivs flera olika stödåtgärder både för de högskoleförlagda och de verksamhetsförlagda delarna av utbildningen som är tillgängliga för studenterna. Det framgår också att lärosätet arbetar med behörighetskraven för de gemensamma UVK-kurserna och med anpassning av omexaminationer. I självvärderingen redogör lärosätet för hur analyser av utbildningens genomströmning resulterat i olika åtgärder för att öka studenternas möjligheter att genomföra utbildningen inom planerad studietid, som till exempel tydligare studieguider där studenter och lärare lättare ska se hur utbildningen i sin helhet är sammansatt. Lärosätet har också arbetat med språkutvecklande insatser liksom individuell handledning vid vissa examinationsuppgifter. Här har enheten för akademiskt språk (ASK) fyllt en viktig funktion och bedömargruppen ser detta som positivt för att studenter ska kunna genomföra utbildningen inom planerad studietid. Även tydligt utformade åtgärdsplaner vid underkänd VFU-kurs och att programstudievägledarna tillsammans med studievägledarna följer upp studenters studieresultat ser bedömargruppen som positivt för att studenter ska stanna kvar i och genomföra utbildningen inom planerad tid. Intervjuerna bekräftade att det arbete som lärosätet lagt ned för att minska avhoppet haft önskad effekt och bedömargruppen anser att lärosätet arbetar med dessa frågor på ett aktivt och välfungerande sätt.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Utifrån självvärderingen framgår det att det finns en systematisk formell struktur för att bjuda in och tillvarata studenternas perspektiv i utvecklingen av utbildningen genom kurs- och programvärderingar. Studenterna finns med i formella påverkans- och beslutsorgan så som programrådet och att lärosätet ser studentmedverkan som en viktig resurs för att säkra utbildningarnas kvalitet. Studenter bjuds in till olika råd och olika träffar och även intervjuerna

bekräftade att studenterna har goda möjligheter att aktivt arbeta för att utveckla utbildningen, inte minst genom att det finns en bred representationsnivå som omfattar olika beslutsorgan.

Av självvärderingen och intervjuerna framgår också att lärosätet arbetar aktivt med att utveckla de områden som studenterna lyfter som förbättringsområden i sina kursvärderingar, till exempel att undervisningen i ämnesdidaktik behöver stärkas i vissa ämnen. Bedömargruppen menar att detta visar att lärosätet tar studenternas återkopplingar på allvar, vilket är positivt. Lärosätet arbetar även med en programenkät som studenterna fyller i slutet av sin utbildning där de svarar på frågor om i vilken utsträckning utbildningen gett dem möjligheter att uppnå examensmålen samt vad de anser om utbildningen, vilket bedömargruppen anser vara ett bra koncept för att fånga upp studenternas synpunkter. Lärosätet ska även testa så kallade motivationsintervjuer inför höstterminen 2019 för att stärka och motivera studenterna. Då detta inte är testat än återstår att se vad effekterna blir, men bedömargruppen ser det som ett bra exempel på hur lärosätet prövar olika former för att öka studentinflytandet.

Olika former av mer informell studentpåverkan är också viktigt i utbildningen, menar bedömargruppen, så som möjligheter att ta kontakt med lärare efter undervisningen och att kunna föra samtal som inte är formellt planerade. Att utveckla dessa delar mer i utbildningen anser bedömargruppen vara ett utvecklingsområde för lärosätet.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet ger i självvärderingen och intervjuerna flera konkreta exempel på samverkan med olika företrädare för den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Ett exempel är lärarutbildningens samverkansråd där det ingår representanter från universitetet, Göteborgs stad, Göteborgsregionen och studentkåren. Representanter från skolhuvudmännen, studentkårerna, lärarutbildningen och VFU-handläggare kommer enligt självvärderingen få större inflytande över utvecklingen och organiseringen av VFU i och med det nya VFU-avtal som är under arbete. Dessa exempel på samarbeten mellan lärarutbildningen, staden och regionen ser bedömargruppen som goda exempel på samverkan med det omgivande samhället.

Även samverkan mellan olika lärarutbildningsprogram sker, bland annat genom samordningsnämnden för lärarutbildning som har en övergripande roll, genom möten mellan programledarna vid de olika programmen och genom programrådets arbete med att relatera kursmål till examensmål. Här menar dock bedömargruppen att det finns utrymme för ytterligare utvecklingsarbete.

Ett positivt exempel som visar att utbildningen är användbar och att den ger studenten beredskap och verktyg för att möta olika förändringar i arbetslivet, är den planerade kursen om språk- och kunskapsutvecklande arbete som riktar sig mot andraspråksinläring. Ett ytterligare gott exempel är

den tidigare omnämnda kursen om hållbar utveckling, vilken utformats i samarbete mellan olika aktörer.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Det finns en ändamålsenlig variation av lärare med hög vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. En stor andel av lärarna är disputerade, fast anställda och har forskning i tjänsten. Lärarna inom UVK är många och undervisar på relativt låga procentsatser. Att låta lärare undervisa på högre procentandel inom UVK ser därför bedömargruppen som ett utvecklingsområde för lärosätet. Ett gott exempel på hur pedagogisk kompetens utvecklas i utbildningen är det meriteringsprogram lärosätet har för att stärka högskolepedagogisk kompetens. Att låta fler lärare ingå i detta program och att tydliggöra vilka strategier det finns för den övergripande kompetensförsörjningen inom UVK på både kort och lång sikt, ser bedömargruppen som utvecklingsområden.

Det finns en stark vetenskaplig miljö med en rad centrumbildningar och forskargrupper. Den professionsinriktade miljön stärks av forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning där doktorander med tjänst inom skolverksamhet också forskar i ämnen som är av relevans för utbildningen. Att synliggöra den forskning som bedrivs med relevans för utbildningen för studenterna ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är att det finns en tydlig genomgående progression i kurserna. Detta är något lärosätet arbetat mycket med vilket bedömargruppen ser som positivt.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Studenterna får i två kurser i UVK möta vetenskapsteorier och metoder. Kunskapen ska därefter fördjupas i ämnena och de självständiga arbetena. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet berörs i kurser inom UVK och examineras också där. Ett utvecklingsområde är att ännu tydligare knyta samman UVK-kurserna till ämnena. Bedömningen blir att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då fördjupningen ska ske i ämnena.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt över forskningsresultat uppfylls. Bedömargruppen anser att målet nås genom studier i såväl UVK som inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Att progressionen är tydlig ser bedömargruppen som särskilt positivt. Bedömningen blir att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då fördjupningen ska ske i ämnena.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls, men förmågan är främst förlagd till VFU och ämnena. I UVK-kurserna är fokus i första hand på hur studenterna ska utveckla

kunskap om didaktik och ämnesdidaktik och inte på hur de ska utveckla förmågan att tillämpa den. Bedömningen blir därför att UVK inte ensamt tillgodoser detta mål då all VFU är förlagd till ämnena och målet därför bedöms där.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Målet uppfylls dels inom VFU-kurserna som alla är förlagda till ämnena, dels inom UVK där målet behandlas i kurser inom specialpedagogik och bedömning och betygsättning. Målet säkerställs genom examination. Ett utvecklingsområde är att tydligare integrera moment där studenter i praktiken får lära sig att planera undervisning för elever med olika behov, så som vuxna elever, elever med inlärningssvårigheter eller de med särskild begåvning. Att även säkerställa att VFU-handledaren har tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, framför allt för att handleda studenten och ha tillräckligt goda kunskaper i bedömning av studentens prestationer under VFU för att studenten ska få ett rättvist omdöme, är ytterligare ett område som bedömargruppen anser behöver utvecklas i utbildningen. UVK bidrar tydligt till att uppfylla detta mål men kan inte ensamt tillgodose hela målet då delar av måluppfyllelsen sker i ämnena, i synnerhet inom VFU.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Målet behandlas i kurser inom UVK och VFU och säkerställs genom examination. Det finns en tydlig progression och särskilt positivt är den satsning lärosätet gjort inom området hållbar utveckling.

Ett jämställdhetsperspektiv finns väl integrerat i utbildningen och behandlas i kurser, kurslitteratur och som perspektiv för analys i en hemtentamen. Litteraturlistor granskas utifrån könsfördelning och lärosätet har god uppsikt över hur könsfördelningen ser ut. En styrka i utbildningen är att lärosätet arbetar med att få studenterna medvetna om hur elever kan behandlas olika beroende på kön, för att sedan kunna uppmärksamma och motverka detta i sitt eget framtida yrkesliv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande och det finns formaliserade strukturer och tillvägagångssätt för att följa upp och utveckla utbildningens innehåll, utformning och genomförande, liksom examination. Kursvärderingar görs, men ett utvecklingsområde är att tydligare återkoppla vilka förändringar som görs till följd av dessa till studenterna. Ett annat utvecklingsområde är att fortsätta arbeta för att fler besvarar de kursvärderingar som görs då svarsfrekvensen är låg. Det pågår ett arbete för att ytterligare följa upp VFU i samverkan med skolhuvudmännen, vilket bedömargruppen ser som positivt för att utveckla och stärka uppföljningen av utbildningen. Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid. Analyser av kvarvaro görs och lärosätet har arbetat med att minska avhopp, vilket bedömargruppen ser som positivt. Det finns även olika stödåtgärder för de studenter som behöver det.

Studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande och finns representerade i formella påverkans- och beslutsorgan. Studenterna bjuds även in till olika råd och träffar och deras åsikter från kursvärderingar tas omhand. Motivationsintervjuer ska testas under hösten 2019 för att stärka och motivera studenterna, vilket bedömargruppen ser som ett gott exempel på hur lärosätet arbetar med att på olika sätt öka studentinflytandet. Att utveckla de mer informella möjligheterna till påverkan, till exempel genom att kontakta lärare efter undervisning, ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde.

Utbildningen är användbar och ger studenten verktyg för att möta förändringar i arbetslivet. Ett gott exempel på detta är den planerade kursen om språk- och kunskapsutvecklande arbete som riktar sig

mot andraspråksinläring. Lärosätet ger exempel på samverkan med olika företrädare för VFU vilket bedömgargruppen ser som goda exempel på samverkan med det omgivande samhället. Ett ytterligare gott exempel är en kurs om hållbar utveckling, vilken utformats i samarbete mellan olika aktörer.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

I självvärderingen anges att flera av lärarna är aktiva forskare inom ren och/eller tillämpad matematik, vilket bedömgargruppen ser som en styrka för undervisning på framför allt de senare matematikkurserna i utbildningen. Av självvärderingen framgår att lärosätet bedriver forskning inom både matematik och matematikdidaktik, med flera forskningsområden som är direkt relevanta för ämneslärarutbildningen i matematik, vilket bedömgargruppen ser som positivt. I självvärderingen nämns till exempel forskningsgruppen Teaching and learning of mathematics som flera i personalen är en del av. Forskningen som bedrivs i gruppen rör bland annat matematikens och matematikundervisningens historia, problemlösning i matematik och lärarstudenters utveckling inom matematik. Av självvärderingen framgår att cirka 25 matematiker och matematikdidaktiker är verksamma i ämneslärarutbildningen på olika sätt beroende på kompetens och behov. Det är dock oklart för bedömgargruppen hur forskningsfördelningen mellan matematik och matematikdidaktik ser ut.

Två undervisande lärare med svensk ämneslärarexamen redovisas, och de är aktiva i vissa kurser inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Lärosätet påpekar också att institutionen för matematiska vetenskaper (MV) samarbetar med institutionen för didaktik och pedagogisk profession (IDPP) när det gäller till exempel att bemanna VFU-kurser med personer som har lärarexamen och skolerfarenhet. Bedömgargruppen menar dock att det inte går att utläsa vilken sorts lärarexamen de lärarna har och att kompetensen behöver vara relevant för ämnet. Vid intervjuerna framkom att 37 procent av lärarna har både lärarexamen och doktorsexamen, där till doktorander inom Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning för matematikens del, vilket bedömgargruppen ser som positivt för professionskompetensen bland personalen. Teori och praktik kan på så sätt kopplas samman i utbildningen. Lärosätet har även matematiklärare som arbetar i VFU-kurserna, vilket vidare stärker kopplingen mellan ämne, teori och praktik. Lärare som är anställda på IDPP används också för att stärka den professionsrelaterade kompetensen i utbildningen. Det finns en god variation i anställningskategorierna med adjunkter, doktorander, lektorer, docenter och professorer.

Lärosätet menar att kompetensen är säkrad på kort sikt genom att nästan alla inblandade i ämneslärarprogrammet har tillsvidareanställning, genom att det finns ett tillfredsställande antal lärare inom ämne och ämnesdidaktik och genom att det finns ett utarbetat samarbete med IDPP. På lång sikt menar lärosätet att man vill ha personal med dubbel kompetens i matematik och ämnesdidaktik, men att det är svårt att hitta i Sverige.

Bedömggruppen bedömer personalen som tillfredsställande när det gäller vetenskaplig och professionsinriktad kompetens och antal, på kort och lång sikt, för den angivna studentvolymen (40–60 studenter enligt underlagen).

Den pedagogiska kompetensen förstärks även genom samarbetet med andra fakulteter eller genom att adjungera verksamma lärare. Det går inte att utläsa av underlaget vilken sorts kompetens inom pedagogik som de övriga undervisande lärarna i programmet har. Ett utvecklingsområde som bedömggruppen identifierat är att lärosätet bör se över andelen undervisande personal inom ämneslärarprogrammet med inriktning matematik med pedagogisk kompetens.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Den vetenskapliga miljön vid lärosätet rymmer forskning inom matematik och matematikdidaktik som är relevant för ämneslärarutbildningen (se exempel på områden under bedömningsgrund Personal). Doktoranderna inom Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning finns på varje fakultet inom ämneslärarprogrammet. Doktorandernas forskningsfrågor har i regel ett tydligt ämnesdidaktiskt fokus och de bidrar på så sätt att stärka den ämnesdidaktiska forskningens plats i utbildningen. Lärosätet ordnar också seminarier om undervisning och lärande i matematik där aktuell forskning presenteras. Det pedagogiska seminariet finns på MV och tar upp frågor om undervisning och lärande i matematik genom att presentera aktuell forskning. Vidare får studenterna ta del av forskning via till exempel undervisande lärare som även forskar. Föreståndaren för Nationellt centrum för matematikutbildning undervisar på kurserna i matematikdidaktik, och studenterna kommer även i kontakt med matematikdidaktisk forskning via biblioteket på Nationellt centrum för matematikutbildning.

Lärosätet har en aktiv professionsinriktad miljö. I självvärderingen beskrivs konkreta exempel, såsom det pedagogiska seminariet som tar upp frågor om de utbildningar som institutionen bedriver. Andra exempel är att lärosätet har varit aktivt i Mattebron och arbetat med att ta fram material till Matematiklyftet. Doktoranderna inom Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning har även en del av sina tjänster i ordinarie skolverksamhet, vilket bedömggruppen ser som en styrka för kopplingen mellan forskning och profession i undervisningen på programmet. Lärosätet har så pass stora ämneslärarkullar i matematik att de utgör egna kursgrupper, vilket bedömggruppen anser främja känslan av professionstillhörighet för studenterna. Lärosätet har också ett nära samarbete med Nationellt centrum för matematikutbildning och fortbildar verksamma lärare, till exempel inom programmering. Fortbildningsverksamheten är kopplad till ämneslärarutbildningen genom att man utvecklar kursinnehåll, vilket bedömggruppen ser som ett gott exempel på aktuella professionsaspekter som studenterna får ta del av. Lärosätet lyfter att man bör förstärka samarbetet mellan MV och IDPP för att ytterligare stärka den professionsinriktade miljön. Bedömggruppen instämmer i att det är ett utvecklingsområde och menar att lärosätet bör försöka involvera den kompetens som finns på lärosätet i en professionsinriktat syfte.

Två av lärarna har belönats med pedagogiska priser för att de utvecklat kurser som läses av blivande gymnasielärare. Båda kurserna har fokus på matematiskt innehåll med ett studentcentrerat varierat arbetssätt i gymnasieskolan, vilket bedömggruppen ser som goda exempel för studenterna i utbildningsmiljön.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Självvärderingen visar att kurserna inom ämnet matematik är relevanta utifrån skolans styrdokument, och de omfattar både matematikens historia och programmering. Bedömggruppen ser också som positivt att kurserna har inslag av IT-verktyg som kan användas i undervisning. Man ger även kurser där studenterna får fördjupa sina kunskaper inom områden såsom analys, matematisk modellering och problemlösning. Utbildningen är uppdelad i sex olika kurser inom matematik för gymnasielärare. De tre första läses i följd, varvat med VFU, kärnkurser och det andra ämnet. När studenterna sedan kommer tillbaka börjar de mer avancerade kurserna tillsammans med övrig VFU, kärnkurser och de självständiga arbetena. Även VFU har stort fokus på matematik eftersom studenterna följer en VFU-handledare genom alla fyra VFU-kurserna. De har dock även möjlighet att ha kontakt med sina övriga ämnen under VFU:n.

Lärosätet beskriver i självvärderingen en tydlig progression mot måluppfyllelse. Den första matematikkursen innehåller upprepningar för att studenterna ska kunna hantera övergången till universitetsmatematiken. I matematikkurs två har studenterna med sig en bas för att hantera mer avancerade uppgifter vilket ingår fram till matematikkurs tre. Under kurserna Matematik 5 och Matematik 6 möter studenterna modellerings- och problemlösningssdelar som breddar deras syn på matematik och dess användning i samhället. Kurserna är utformade för att bidra till väsentligt fördjupade kunskaper. Genom teori och bevisföring i matematikkurserna får studenterna också väsentligt fördjupad insikt i äldre matematisk forskning som fortfarande är giltig och aktuell, trots att den delen inte har så stort fokus vid lärosätet. Studenterna kan på så vis få väsentligt fördjupade kunskaper, med god marginal för att klara yrkesutövningen. Studenterna får insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete inom matematikdidaktik i didaktikkurserna och de båda självständiga arbetena, enligt självvärderingen. Lärosätet använder olika typer av examination, till exempel salstentamen, inlämningsuppgifter, paruppgifter och seminarier.

Åtta självständiga arbeten skickades in för bedömning. Av de som bedömts vara relevanta för bedömningsgrunden håller de flesta hög kvalitet, vilket stärker måluppfyllelsen. Bedömggruppens sammanvägda bedömning är att studenterna får möjlighet att visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Studenterna får främst möjlighet att visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori, forskningsmetoder och relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i UVK-kurserna och i de två kurserna för självständiga arbeten, enligt självvärderingen. Självvärderingen visar också att

studenterna får grundläggande kunskap om vetenskapsteori i de ämnesdidaktiska kurserna i matematik. Lärosätet påpekar i självvärderingen att de har försökt knyta innehållet i UVK-kurser till examensarbetet men medger samtidigt att det är en utmaning att få olika typer av kurser att hänga samman. Frågan ställdes vid intervjuerna med lärosätet, men trots det saknar bedömargruppen konkreta beskrivningar av aktiviteter kring vetenskapsteori som är kopplade till lärandemål och examination i progression genom utbildningens matematikrelaterade delar och den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), för att kunna bedöma att utbildningen når fördjupad kunskap om vetenskapsteori. Det framgår dock i självvärderingen att studenterna läser vetenskapliga artiklar och examineras i matematikdidaktikkurserna och examensarbetskurserna.

De självständiga arbetena är utformade så att studenterna får arbeta med vetenskapliga metoder inom matematikdidaktik. Litteraturen som läses i samband med det första självständiga arbetet består ofta av kvantitativa och kvalitativa forskningsstudier. En svaghet är att det inte är klart hur lärosätet säkerställer att studenterna får tillräckliga kunskaper om både kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, även om det vid intervjuerna framkom att dessa metoder examineras i kärnkurserna.

Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet hanteras till exempel via texter om beprövad erfarenhet som studenterna läser i samband med det självständiga arbetet och inom VFU:n, och enligt självvärderingen tar de texterna även upp betydelsen för yrkesutövningen i form av att utveckla den egna skolpraktiken.

Av de 8 självständiga arbeten som skickats in för bedömning har en majoritet bedömts ha bristande kvalitet på grund av metodologiska och/eller vetenskapsteoretiska brister. Bedömargruppen ser det som en indikator på att lärosätet behöver utveckla kurserna som innehåller dessa moment i utbildningen och säkerställa att studenterna kan nå fördjupade kunskaper enligt målbeskrivningen. Det är i linje med utmaningen att få progression genom olika kurser, som lärosätet själv skriver under detta mål i självvärderingen. Bedömargruppen instämmer i att detta är en utmaning.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet pekar på att måluppfyllelse behandlas på ett generellt plan i kärnkurserna inom UVK, och ur ett ämnesdidaktiskt synsätt framför allt inom VFU:n och examensarbetskurserna. Självvärderingen visar att det finns en progression där studenterna självständigt får tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter via matematikdidaktikkurserna, VFU:n och de självständiga arbetena. Koppling till forskningsresultat syns i Självständigt arbete 1 och i VFU 4, i de mål som listas i självvärderingen. Under VFU 4 får studenten till exempel analysera och kritiskt bedöma egna och andras erfarenheter samt använda relevanta forskningsresultat för att utveckla den egna skolpraktiken. I Självständigt arbete 1 får studenten bland annat dra slutsatser om hur forskningsresultaten kan bidra till att utveckla ämnes- och yrkesområdet.

VFU:n examineras bland annat med ett trepartssamtal där studenten reflekterar över sin egen erfarenhet med fokus på den kommande professionen. De självständiga arbetena examineras muntligt genom att argumentera kring egna och andras brister och förtjänster i frågor om forskning, ämne och profession samt skriftligt i form av en uppsats. Studenterna får på så vis möjlighet att visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter. Studenterna sätter i det andra arbetet sina empiriska erfarenheter i relation till forskningsresultat. De kan bidra till att utveckla yrkesverksamhet, ämne och ämnesdidaktik genom till exempel det andra självständiga arbetet där ett av målen är att bidra till kunskapsutvecklingen i matematik i skolan och i matematikdidaktik.

Det beskrivs i självvärderingen hur man i de senare matematikkurserna (5 och 6) arbetar med att reflektera över det egna lärandet i förhållande till undervisning, i korta studentpresentationer och problemlösning, vilket bedömargruppen ser som ett gott exempel för den kommande yrkesverksamheten. De inskickade självständiga arbetena indikerar att lärosätet når målpuppfyllelse eftersom en tydlig majoritet av arbetena håller hög kvalitet när det gäller detta mål. Sammantaget bedömer bedömargruppen att lärosätet uppfyller målet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Ur självvärderingen framgår att studenterna får tillämpa sådan ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande under VFU:n samt kurserna matematik 2 och 4.

Progressionen i VFU går från undersökande, till genomförande och slutligen syntetiserande VFU. Även i ämneskurserna får studenterna, i övningar och examinationer, visa förmåga att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik, till exempel i samband med lektionsplanering eller simulerade undervisningssituationer. Examinationsformerna som används är litteraturseminarier, lektionsplaneringar och skriftlig tentamen, vilket visar på variation. Metodik är ett återkommande inslag i utbildningen, till exempel i den verksamhetsförlagda utbildningen och ovan nämnda matematikkurser, där studenterna får planera, genomföra och utvärdera metoder för undervisning och lärande i matematik i den verksamhet som utbildningen avser. Lärosätet visar i sin självvärdering hur utvalda kursmål relaterar till bedömningsgrunden, till exempel att man ska redogöra för didaktiska, ämnesdidaktiska och metodiska aspekter av undervisning i VFU 2. Lärosätet lyfter att det är ett utvecklingsområde att stärka kopplingen mellan kurserna i matematikdidaktik och studenternas VFU-kurser. Det är en aspekt som alltid måste stärkas, men bedömargruppen ser samtidigt positivt på att den personal som undervisar i didaktikkurserna har matematikdidaktik som huvudfokus och tillhör IDPP.

Studenterna har samma ämne och VFU-handledare genom alla VFU-perioderna. Det framgår av självvärderingen och intervjuerna att de flesta studenterna också kommer i kontakt med sina andra och eventuellt tredje ämnen. Det är alltså inte garanterat att studenter som ska undervisa i matematik har haft VFU i matematik under sin utbildning, vilket bedömargruppen ser som en svaghet. I självvärderingen beskriver lärosätet sin åtgärd: Studenter med matematik som andraämne får läsa mer matematikdidaktik, samtidigt som lärosätet förespråkar att studenter med matematik som andraämne kontaktar matematiklärare på sin VFU. Detta gör att bedömargruppen anser att

lärosätet uppfyller målet i förhållande till ämnet och verksamheten som utbildningen avser. Ett utvecklingsområde är att lärosätet ser över VFU:n så att alla studenter garanteras VFU i de ämnen som de ska undervisa i.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Av självvärderingen framgår hur studenterna planerar, genomför, utvärderar och utvecklar undervisning självständigt och tillsammans med andra, till exempel handledare och kurskamrater i VFU:n och matematikdidaktikkurserna. Det är framför allt inom de fyra VFU-kurserna som målet hanteras, och det finns en progression i examinationsuppgifterna men också ett skiftande fokus mellan kurserna. Progressionen visar sig bland annat genom att studenterna i VFU 1 ska planera, genomföra och utveckla undervisning med hjälp av sin handledare, medan de i VFU 3 ska göra samma sak både kollegialt och självständigt.

Lärosätet lyfter i självvärderingen hur utvalda kursmål relaterar till bedömningsgrunden. I VFU 2 genomförs undervisning med fokus på bland annat varierade undervisningssituationer i relation till olika elever, vilket är ett exempel på arbete med att stimulera varje elevs lärande och utveckling. Temat återkommer i kärnkurserna där man för allmänna didaktiska resonemang om att möta olika elevers skilda behov. I VFU 3 får studenterna planera, genomföra och utvärdera undervisning, både självständigt och tillsammans med andra. Lärosätet pekar dessutom på att just planering, genomförande och utvärdering av undervisning är en central fråga i samtliga VFU-kurser och båda didaktikkurserna i Matematik 2 och Matematik 4.

Även VFU 4 har ett lärandemål om alla elevers möjlighet att lära och utvecklas. I kursen får studenterna även utveckla den egna skolpraktiken, det vill säga utveckla undervisning, vilket också sker i matematikdidaktikkurserna nedan. VFU-kurserna examineras vid ett lektionsbesök av VFU-kursläraren med efterföljande trepartssamtal där studenterna utvärderar den genomförda lektionen med lärarutbildare från högskola och VFU-skola. Bedömargruppen ser positivt på modellen där samma VFU-lärare besöker studenten under flera VFU-kurser för att få kontinuitet i bedömningen. I matematikdidaktikkurserna ingår moment som bland annat innebär lektionsplanering, enligt självvärderingen. Momenten examineras skriftligt och muntligt. Det ingår även lektionsplanering för specifikt innehåll i matematikkurserna.

Bedömargruppen ser det nya VFU-avtalet med krav på att VFU-handledarna ska ha handledarutbildning som ett gott exempel på kvalitetssäkring av VFU:n i utbildningen.

I de senare matematikkurserna skapar studenterna undervisningssituationer för elever för att utveckla deras modelleringsförmåga, vilket bedömargruppen ser som ett positivt inslag i studenternas progression mot att bli ämneslärare på gymnasiet.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Av självvärderingen framgår att man 2017 genomförde en studentenkät om likabehandling och diskriminering på ämneslärarutbildningen. De flesta studenterna tyckte att både den universitetsförlagda och den verksamhetsförlagda utbildningen präglas av ett jämställdhetsperspektiv, men det fanns de som inte höll med. Det framkom vid intervjun att lärosätet ska arbeta vidare med studentenkäter med bättre frågor. Lärosätet har tagit fram en handlingsplan för jämställdhetsintegrering, vilket bedömargruppen ser som positivt. Det finns en skev könsfördelning bland forskare och övrig personal där cirka 80 procent är män, enligt lärartabellen. Könsfördelningen är dock ganska jämn på ämneslärarutbildningens matematikkurser, sett till andel tid i kurserna. I självvärderingen står att likabehandlingsperspektivet examineras i VFU 2, men inte jämställdhet explicit. Vid intervjun framkom att jämställdhetsperspektivet tas upp i VFU 2–4 och speciellt under de examinerande trepartssamtalen.

Vid intervjuerna framkom även att lärosätet har ett pågående jämställdhetsarbete, med att bland annat se över litteraturlistor och övningar, från vilket man sprider goda exempel på innehåll och arbetssätt vidare i organisationen. Lärosätet pekar i självvärderingen på ett utvecklingsområde som innebär ett explicit fokus på jämställdhet i matematikdidaktikkurserna. Detta ser bedömargruppen som positivt och rekommenderar att lärosätet skriver fram perspektivet i kursmålen.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätets kvalitetsrutiner beskrivs i självvärderingen från kurs- till programnivå. Varje kursansvarig skriver en kursrapport, och tillsammans blir de grunden för en programrapport som granskas av Samordningsnämnden för lärarutbildning (SOL). Programrapporten innehåller förbättringsåtgärder. Studentdeltagandet i kursutvärderingarna är ibland lågt, vilket enligt lärosätet är en svaghet i kedjan. Lärosätet har tagit fram förslag såsom schemalagda utvärderingar och muntliga utvärderingar som åtgärder på problemet. Bedömargruppen ser lärosätets medvetenhet och agerande som positivt för att få bättre studentdeltagande. Vidare tar man upp kopplingen mellan kurs och programmål inom programrådet. Man använder sig också av studentenkäter, så kallade programdialoger, med studenter i mitten av deras utbildning. Två gånger per år genomförs även programkonferenser med kollegial granskning. Lärosätet menar att den systematiska uppföljningen fungerar bra för den högskoleförlagda delen, men önskar en högre grad av delaktighet från de medverkande skolhuvudmännen och VFU-skolorna när det gäller VFU:n. Lärosätet beskriver tydligt hur fokusgrupper arbetar med programutveckling utifrån utvärderingarna, som sedan presenteras för SOL, för att slutligen resultera i åtgärder i dialog med institutionerna. De exempel på åtgärder som nämns gäller examinationen i en matematikkurs och innehållet och formen i en matematikdidaktikkurs.

Bedömargruppen bedömer att lärosätet genomför uppföljning och åtgärder på ett tillfredsställande sätt. Återkopplingen till studenterna är inte lika tydligt framskriven i självvärderingen, men vid intervjuerna framkom att utvärderingar diskuteras med studentrepresentanter och tas upp vid kursstart.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Man är medvetna om utmaningarna inom matematikämnet och utarbetar sätt för fler ska ta sig igenom utbildningen, till exempel genom att ordna fler omexaminationer. Lärosätet lyfter att många studenter har svaga kunskaper i matematik när de kommer till utbildningen. Man har därför sedan länge rekommenderat "Sommarmatte" (distanskurs) innan studenterna börjar utbildningen, men sett att det inte är tillräckligt. Lärosätet har därför vidtagit åtgärder som innebär mer stöd under utbildningen, exempelvis i form av att studenter senare i utbildningen finns som stöd för de nyare. En annan åtgärd är att omexaminationer nu erbjuds på sommaren, vilket kan underlätta för studenter att komma ikapp i sin utbildning utan att det påverkar övriga kurser. Studenterna följs upp individuellt inför ämneskurserna då studievägledaren granskar behörigheterna. Programrådet har också sett över behörighetskraven på gemensamma kurser, och har reviderats när det gäller studieuppehåll och examination för att hjälpa studenterna att genomföra studierna på utsatt tid. Lärosätet erbjuder också skrivstöd.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Självvärderingen redovisar på flera ställen möjligheter för studentinflytande, dels genom att delta i olika råd, dels via kursutvärderingar, programutvärderingar och olika typer av enkäter genom hela utbildningen. Studenterna har även möjlighet att informellt påverka matematikkurserna medan de genomförs, eftersom de utvärderas efter halva tiden. Studenternas återkoppling kan vid dessa utvärderingar påverka kursernas resterande genomförande. Lärosätet genomför även anonyma studentenkäter och har möten med studentrepresentanter efter kurslut, och resultatet dokumenteras och används för kursutveckling. Intervjuerna och självvärderingen gav exempel på lärosätets agerande när man fått kritik från studenter. Kritiken hanteras av studierektor i dialog för att försöka hitta en lösning. I ett fall bytte man lärare och i ett annat fick läraren mer stöd. Bedömargruppen ser det som indikatorer på att lärosätet lyssnar på studenterna i fråga om utbildningens genomförande och agerar i de frågor som framförs. Man diskuterar också resultatet från muntliga utvärderingar. Sammantaget bedömer bedömargruppen att studenterna har goda möjligheter till inflytande.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Av självvärderingen framgår att utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap för att möta förändringar i arbetslivet, bland annat när det gäller programmering, hållbar utveckling och flerspråkighet. I VFU 4, till exempel, planerar studenterna en lektion med programmering i matematik. Studenternas kompetens inom programmering utvecklas även i matematikkurserna. Det finns vidare en programgemensam kurs om hållbar utveckling, *Hållbar utveckling med människan i centrum*, där studenterna förbereds på

förändring. En kurs i språk- och kunskapsutveckling, som alla studenter på programmet ska läsa, startade höstterminen 2019.

Lärosätet beskriver i självvärderingen flera olika samverkansytter, dels inom VFU-organisationen, dels via kursen *Hållbar utveckling med människan i centrum* med till exempel Universeum, Världskulturmuseet och Globala skolan, samt initiativet med Mattecoacher på nätet med staden. Studenterna får även arbeta som övningsledare på matematikkurser i grundläraiprogrammet. Institutionen samverkar med det omgivande samhället i form av bland annat lärarfortbildning och skolsamverkan som studenterna har möjlighet att ta del av. Vid intervjun framkom att ett projekt om praktisknära forskning startade hösten 2019. Ämneslärairstudenterna kommer kunna vara en del av projektet, vilket bedömargruppen ser som positivt.

Kurserna som helhet, tillsammans med ovan nämnda aktiviteter, bedöms ge studenterna goda förutsättningar för att möta förändringar i det kommande arbetslivet.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Personalen på programmet är tillräcklig när det gäller vetenskaplig och pedagogisk kompetens och antal, på både kort och lång sikt, i förhållande till antalet studenter. Den pedagogiska kompetensen förstärks genom samarbetet med andra fakulteter eller genom att adjungera verksamma lärare. Det går inte att utläsa av underlaget vilken sorts kompetens inom pedagogik som de övriga undervisande lärarna i programmet har. Ett utvecklingsområde som bedömargruppen identifierat är att lärosätet bör se över andelen undervisande personal inom ämnesläraiprogrammet med inriktning matematik med pedagogisk kompetens

Den vetenskapliga miljön vid lärosätet rymmer forskning inom matematik och matematikdidaktik som är relevant för ämneslärairutbildningen. Studenterna får ta del av denna forskning, till exempel genom att de undervisande lärarna forskar, men också genom samarbetet med Nationellt centrum för matematikutbildning. Lärosätets aktiva professionsmiljö framskrider genom ett pedagogiskt seminarium, lärosätets aktivitet i Mattebron och Matematiklyftet.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls då matematikinnehållet i utbildningen är rimligt anpassat för innehållet i gymnasieskolan, både avseende ämnesområden och fördjupning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. En stor majoritet av de självständiga arbetena som skickats in uppfyller inte målet när det gäller metod och vetenskaplighet, vilket bedömargruppen ser som ett tecken på denna brist. Det framgår inte i underlagen hur lärosätet arbetar med att säkerställa att studenterna får fördjupad kunskap om vetenskapsteori och forskningsmetoder.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat bedöms av bedömargruppen vara uppfyllt, eftersom studenterna återkommande presenterar eget arbete och tar del av andras arbeten i relation till forskning och den kommande yrkesutövningen.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik, inklusive metodik, anser bedömargruppen vara uppfyllt utifrån till exempel övningar och examinationer i samband med lektionsplanering, VFU och simulerade undervisningssituationer.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande anser bedömargruppen vara uppfyllt, eftersom planering, genomförande, utvärdering och utveckling av undervisning genomsyrar utbildningen. I underlaget beskrivs flera moment som handlar om att hantera olika elevers lärande.

Jämställdhetsperspektivet beaktas på en godtagbar nivå, det finns en systematisk uppföljning och studenterna har möjlighet att påverka sin utbildning. Lärosätet har tagit fram en handlingsplan för jämställdhetsintegrering, vilket bedömargruppen ser som positivt. Det finns en skev könsfördelning bland forskare och övrig personal där cirka 80 procent är män, enligt lärartabellen. Könsfördelningen är dock ganska jämn på ämneslärarutbildningens matematikkurser, sett till andel tid i kurserna.

När det gäller utformning, genomförande och resultat visar lärosätet att det finns en genomtänkt struktur på kurs- och programnivå. Man har en systematisk uppföljning som bedöms fungera bra även om återkopplingen kan svikta ibland. På lärosätet är man medvetna om utmaningarna inom matematikämnet och utarbetar sätt för att fler ska ta sig igenom utbildningen, till exempel genom fler omexaminationer. Lärosätet lyfter samtidigt att många studenter har svaga kunskaper i matematik när de kommer till utbildningen, och man har sedan länge rekommenderat "Sommarmatte" (distanskurs) innan studenterna börjar utbildningen.

Lärosätet ger en tillfredsställande beskrivning av hur man arbetar med studentperspektivet. Studenterna har möjlighet att påverka både kurser och program, med både informell och formell påverkan. Lärosätet redovisar också exempel på hur man har agerat efter kritik från studenter.

Lärosätet visar att utbildningen är användbar och utvecklingar studentens beredskap för att möta förändringar i arbetslivet genom kursinnehåll såsom programmering, hållbar utveckling och flerspråkighet. När det gäller relevant samverkan, utöver VFU, samarbetar man med Världskulturmuseet, Globala skolan och Mattecoacher på nätet med Göteborgs stad. Lärosätet har också flera samverkansaktiviteter med det omgivande samhället som bidrar till att förbereda studenterna på arbetslivet.

Lärosäte: Göteborgs universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet musik.

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Det finns en ändamålsenlig variation av lärare med hög vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). En stor andel av lärarna är disputerade, fast anställda och har forskning i tjänsten. Lärarna inom UVK är många och undervisar på relativt låga procentsatser. Att låta lärare undervisa på högre procentandel inom UVK ser därför bedömargruppen som ett utvecklingsområde för lärosätet. Ett gott exempel på hur pedagogisk kompetens utvecklas i utbildningen är det meriteringsprogram lärosätet har för att stärka högskolepedagogisk kompetens. Att låta fler lärare ingå i detta program och att tydliggöra vilka strategier det finns för den övergripande kompetensförsörjningen inom UVK på både kort och lång sikt, ser bedömargruppen som utvecklingsområden. För inriktningen musik anser bedömargruppen att det finns en adekvat vetenskaplig, konstnärlig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetensförsörjning. Den musikpedagogiska kompetensen är hög och många av lärarna har en egen lärarutbildning. Flera av adjunkterna har även anställning i skolan, vilket är positivt för att upprätthålla en aktuell och nära kontakt med yrkesområdet. Det pågår ett arbete för att ytterligare höja den vetenskapliga och konstnärliga kompetensen och för att säkra den på längre sikt. Bedömargruppen anser framför allt att den ämnesdidaktiska kompetensen bland instrumentallärare behöver stärkas, eftersom den bedöms som svag i utbildningen. Att anställa fler disputerade i ämnesdidaktik ser bedömargruppen som ett prioriterat område för lärosätet.

Det finns en stark vetenskaplig miljö inom den utbildningsvetenskapliga kärnan med en rad centrumbildningar och forskargrupper. Den professionsinriktade miljön stärks av forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning där doktorander med tjänst inom skolverksamhet också forskar i ämnen som är av relevans för utbildningen. Att synliggöra den forskning som bedrivs med relevans för utbildningen för studenterna ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är att det finns en tydlig genomgående progression i kurserna. Detta är något lärosätet arbetat mycket med vilket bedömargruppen ser som positivt. Inom inriktningen musik anser bedömargruppen att det finns en stark vetenskaplig, konstnärlig, professionsinriktad utbildningsmiljö. En särskild styrka är den tvärvetenskapliga och tvärkonstnärliga miljö som musiklärarstudenterna ingår i vid Högskolan för scen och musik. Det pågår många forskningsprojekt som har relevans för utbildningen, och som även kommer studenterna till nytta. En styrka i utbildningen är att det finns en egen forskarutbildning i musikpedagogik och att doktorander som är anställda vid forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning (CUL) bidrar till den vetenskapliga och yrkesinriktade miljön. Att anställa fler disputerade i ämnesdidaktik ser bedömargruppen som ett prioriterat område för att lärosätet ska stärka kompetensen och säkra en god handledning för studenterna framöver.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Utbildningen är utformad så att den möter de behov som finns i gymnasieskolan och erbjuder studenterna både det djupa och den breda behöven. En styrka är den forskningsstrimma som innehåller forskningsförberedande moment. Målet säkerställs genom examination, och de självständiga arbetena visar på hög måluppfyllelse. Att studenterna även framöver får god handledning av disputerade lärare ser bedömargruppen som ett särskilt angeläget område att bevaka för att lärosätet ska kunna upprätthålla en god kvalitet i utbildningen för studenterna.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Studenterna får i två kurser i UVK möta vetenskapsteorier och metoder. Kunskapen ska därefter fördjupas i ämnena och de självständiga arbetena. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet berörs i kurser inom UVK och examineras också där. Ett utvecklingsområde är att ännu tydligare knyta samman UVK-kurserna till ämnena. Bedömningen blir att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då fördjupningen ska ske i ämnena. Det finns ett utvecklingsbehov av att säkerställa att både kvantitativa och kvalitativa metoder behandlas inom inriktningen musik och examineras på fördjupad nivå i utbildningen. Bedömargruppen anser att utbildningen möjliggör och säkerställer målet. Skälet är att det pågår ett utvecklingsarbete i utbildningen och att även de självständiga arbetena visar på mycket hög måluppfyllelse i förhållande till examensmålet. Att studenterna även framöver får god handledning av disputerade lärare ser bedömargruppen som ett särskilt angeläget område att bevaka för att lärosätet ska kunna upprätthålla en god kvalitet i utbildningen för studenterna. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas på ett ändamålsenligt sätt inom UVK, VFU och i flera ämneskurser.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt över forskningsresultat uppfylls. Bedömargruppen anser att målet nås genom studier i såväl UVK som inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Att progressionen är tydlig ser bedömargruppen som särskilt positivt. Bedömningen blir att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då fördjupningen ska ske i ämnena. Målet behandlas i flera kurser inom inriktningen musik och i det andra självständiga arbetet ska även studenterna genomföra en självständig undersökning och därmed bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik. De självständiga arbetena som bedömargruppen har granskat visar alla på hög måluppfyllelse och att målet även säkerställs där. Att studenterna även framöver får god handledning av disputerade lärare ser bedömargruppen som ett särskilt angeläget område att bevaka för att lärosätet ska kunna upprätthålla en god kvalitet i utbildningen för studenterna.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls och förmågan är främst förlagd till VFU och ämnena. I UVK-kurserna är fokus i första hand på hur studenterna ska utveckla kunskap om didaktik och ämnesdidaktik och inte på hur de ska utveckla förmågan att tillämpa den. Inom inriktningen musik uppfylls målet framför allt i de fyra VFU-kurserna som enligt bedömargruppen ges i tydlig progression, men även i andra ämneskurser. Målet säkerställs bland annat genom lektionsobservation, trepartssamtal och en inlämnad VFU-rapport. Praxisseminarier genomförs efter varje VFU-kurs, där studenterna diskuterar och reflekterar över praktiken tillsammans, vilket bedömargruppen ser som positivt. Ett utvecklingsområde är att få fler VFU-handledare att genomgå handledarutbildning, eftersom det i nuläget är relativt få som har gjort det.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Målet uppfylls dels inom VFU-kurserna som alla är förlagda till ämnena, dels inom UVK där målet behandlas i kurser inom specialpedagogik och bedömning och betygsättning. Målet säkerställs genom examination. Att även säkerställa att VFU-handledaren har tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, framför allt för att handleda studenten och ha tillräckligt goda kunskaper i bedömning av studentens prestationer under VFU för att studenten ska få ett rättvist omdöme, är ytterligare ett område som bedömggruppen anser behöver utvecklas i utbildningen. Inom inriktningen musik uppfylls målet framför allt i de fyra VFU-kurserna som enligt bedömggruppen ges i tydlig progression. Även i flera andra ämneskurser tillgodoses målet genom att studenterna både självständigt och tillsammans med andra planerar undervisningen och undervisningsupplägget i autentiska undervisningssammanhang. Ett specialpedagogiskt perspektiv på lärarens yrkesetik ges inom UVK. Ett utvecklingsområde är att tydligare integrera moment där studenter i praktiken får lära sig att planera undervisning för elever med olika behov, så som vuxna elever, elever med inlärningssvårigheter eller de med särskild begåvning. Detta är därför ett utvecklingsområde i utbildningen. En styrka i utbildningen är enligt bedömggruppen att lärosätet arbetar med att förstärka kopplingen mellan de ämnesdidaktiska delarna av utbildningen samt de teoretiska och forskningsbaserade delarna.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Målet behandlas i kurser inom UVK och VFU och säkerställs genom examination. Det finns en tydlig progression och särskilt positivt är den satsning lärosätet gjort inom området hållbar utveckling. Bedömggruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Ett jämställdhetsperspektiv finns väl integrerat i utbildningen och behandlas i kurser, kurslitteratur och som perspektiv för analys i en hemtentamen. Litteraturlistor granskas utifrån könsfördelning och lärosätet har god uppsikt över hur könsfördelningen ser ut. En styrka i utbildningen är att lärosätet arbetar med att få studenterna medvetna om hur elever kan behandlas olika beroende på kön, för att sedan kunna uppmärksamma och motverka detta i sitt eget framtida yrkesliv. Inom inriktningen musik har flera aktiviteter genomförts för att beakta och kommunicera ett jämställdhetsperspektiv. Ett jämställdhetsperspektiv har till exempel införts som ett kurskrav i studenternas VFU-rapporter och det finns även kursmoment där jämställdhet ingår. Ett utvecklingsområde är att tydligare lyfta in studenternas förmåga att beakta ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten i utbildningen.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande och det finns formaliserade strukturer och tillvägagångssätt för att följa upp och utveckla utbildningens innehåll, utformning och genomförande, liksom examination. Kursvärderingar görs, men ett utvecklingsområde är att tydligare återkoppla vilka förändringar som görs till följd av dessa till studenterna. Ett annat utvecklingsområde är att fortsätta arbeta för att fler besvarar de kursvärderingar som görs då svarsfrekvensen är låg. Det pågår ett arbete för att ytterligare följa upp VFU i samverkan med skolhuvudmännen, vilket bedömggruppen ser som positivt för att utveckla och stärka uppföljningen av utbildningen. Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid. Analyser av kvarvaro görs och lärosätet har arbetat med att minska avhopp, vilket bedömggruppen ser som positivt. Det finns även olika stödåtgärder för de studenter som behöver det. Musikämnets studenter har en hög genomströmningsgrad och bedömggruppen anser att lärosätet har goda rutiner för att studenterna ska kunna genomföra utbildningen inom planerad studietid. Att stärka stödet till studenterna när de

skriver självständiga arbeten ser bedömgruppen som ett utvecklingsområde, eftersom genomströmningen är något lägre där än i andra kurser.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande

Studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande och finns representerade i formella påverkans- och beslutsorgan. Studenterna bjuds även in till olika råd och träffar och deras åsikter från kursvärderingar tas omhand.

Motivationsintervjuer ska testas under hösten 2019 för att stärka och motivera studenterna, vilket bedömgruppen ser som ett gott exempel på hur lärosätet arbetar med att på olika sätt öka studentinflytandet. Att utveckla de mer informella möjligheterna till påverkan, till exempel genom att kontakta lärare efter undervisning, ser bedömgruppen som ett utvecklingsområde. Musikämnets studenter har egna möten där de utvärderar utbildningen och formulerar förslag som de skickar till den ämnesansvariga. Det finns en konstruktiv och kontinuerlig dialog med studenterna om utbildningens innehåll och genomförande som bedömgruppen ser som en styrka.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Utbildningen är användbar och ger studenten verktyg för att möta förändringar i arbetslivet. Ett gott exempel på detta är den planerade kursen om språk- och kunskapsutvecklande arbete som riktar sig mot andraspråksinläring. Lärosätet ger exempel på samverkan med olika företrädare för VFU vilket bedömgruppen ser som goda exempel på samverkan med det omgivande samhället. Ett ytterligare gott exempel är en kurs om hållbar utveckling, vilken utformats i samarbete mellan olika aktörer.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Bedömgruppen anser med stöd i lärartabellen och självvärderingen att den vetenskapliga kompetensen är hög och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt. Ett mycket stort antal lärare, cirka 250 stycken, medverkar i kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och i de ämnen som granskas. Lärarna kommer från flera olika institutioner. En stor andel av lärarna är disputerade och har forskning i tjänsten (20–30 procent). Även adjunkter har forskning och/eller kompetensutveckling i tjänsten (15 procent). Bland dessa medverkar cirka 70 lärare inom UVK. En styrka i utbildningen är den höga vetenskapliga kompetensen bland lärarna.

Det finns samtidigt en sårbarhetsproblematik i det faktum att en relativt stor andel av de som är involverade i UVK-kurserna har låg procent i dessa kurser samt att de har sin organisatoriska hemvist på flera olika institutioner. Bedömgruppen konstaterar att detta ställer stora krav på organisation av lärarlagen för att samverkan mellan de olika lärarna ska vara möjlig och för att säkra

kontinuitet och kravnivåer. Att fortsättningsvis arbeta för att minska den sårbarheten, liksom att arbeta vidare med samverkan och kontinuitet i lärolagen, ser bedömargruppen som ett viktigt utvecklingsarbete vid lärosätet.

Trots att den vetenskapliga kompetensen generellt sett är hög, med en stor andel disputerade bland lärarna, finns det enbart två professorer och sju docenter som undervisar i UVK-kurser. Att docenter och professorer i högre utsträckning medverkar i UVK-kurser ser bedömargruppen som ett viktigt utvecklingsområde i utbildningen.

Bedömargruppen anser att de exempel som beskrivs i självvärderingen, som att ämnesstudier inklusive VFU alltid ges vid den institutionsmiljö som har bäst förutsättningar att uppnå bredd och djup i aktuellt skolämne, visar på att det finns en tydlig och väl avvägd struktur i utbildningen. Det är också positivt att den pedagogiska kompetensen i ämnena förstärks genom samverkan med lärare från den utbildningsvetenskapliga fakulteten eller genom adjungering av verksamma lärare. Vid intervjuerna blev det tydligare hur den vetenskapliga respektive den professionsinriktade kompetensen i UVK-kurserna används i utbildningen, och bedömargruppen menar att den används på ett välfungerande sätt genom att kompetenserna för de aktuella områdena direkt kommer studenterna till del.

Den professionsrelaterade kompetensen bland lärarna beskrivs inte i självvärderingen, men intervjuer, lärartabell och kompletterande underlag visar att lärarkompetensen sammantaget är hög. Den professionsrelaterade kompetensen uppges i självvärderingen förstärkas i vissa kurser genom adjungering av verksamma lärare, och bedömargruppen anser att detta sammantaget visar att den professionsinriktade kompetensen håller hög kvalitet.

Den kompletterande lärarlistan visar att det är drygt 70 lärare som tillsammans är involverade i UVK, men av dessa är det bara 9 som har 10 procent eller mer inom UVK. En lärare har 20 procent inom UVK, medan de resterande har olika procentsatser. De flesta är involverade på 2–5 procent.

Utifrån intervjuerna framkom att det finns en medvetenhet om behovet av färre lärare, men med högre procentsatser inom UVK, vilket bedömargruppen ser som positivt och något som bedömargruppen uppmuntrar lärosätet att arbeta vidare med. Det framkom inte av självvärderingen om VFU-handledarna är verksamma i utbildningen eller om de har handledarutbildning, men vid intervjuerna förtydligades att VFU är förlagt till institutionerna och att ansvaret för VFU-handledarnas utbildning är centralt förlagt vid lärosätet.

Utifrån självvärderingen framgår att lärosätet har ett meriteringsprogram för att stärka den högskolepedagogiska kompetensen, vilket bedömargruppen ser som positivt. En rekommendation är däremot att lärosätet även arbetar för att behålla och utveckla alla lärares högskolepedagogiska kompetens genom exempelvis regelbunden fortbildning. Ett utvecklingsområde som bedömargruppen vill lyfta fram är att lärosätet på ett mer genomgripande och tydligt sätt följer upp kompetensutvecklingsbehoven i lärargruppen, samt tydliggör vilka strategier lärosätet har för kompetensförsörjningen på både kort och lång sikt, eftersom detta inte framkom tydligt i självvärderingen och intervjuerna.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Med stöd i självvärderingen och beskrivningen av lärosätets utbildning anser bedömargruppen att lärosätet har en för utbildningen stark vetenskaplig miljö. Lärosätet bedriver forskning med relevans för utbildningen och en rad miljöer och forskningsprojekt beskrivs, till exempel didaktisk klassrumsforskning, fenomenografi, variationsteori och learning study, kritisk utbildningsforskning och ett antal ämnesdidaktiska miljöer som fokuserar på forskningsområden med stor betydelse för utbildningen. Dessa olika miljöer anser bedömargruppen stärker forskningsanknytningen i alla delar av det utbildningsvetenskapliga området, vilket är en styrka i utbildningen.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att lärosätet tydligare bör synliggöra den forskning som bedrivs med relevans för utbildningen för studenterna. Att just detta är ett utvecklingsområde blev framför allt tydligt under intervjuerna där det framkom att forskningen som bedrivs är relativt osynlig för studenterna. I självvärderingen beskrivs den professionsinriktade miljön något kortfattat. Det framhålls att den stärks genom att doktorander vid forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning (CUL) finns vid varje fakultet som deltar i ämneslärarutbildningen. Doktoranderna har en lärexamen och har ofta en del av sin tjänst i skolverksamhet. Deras forskning berör även ämnesområden med relevans för lärarutbildningen, och bedömargruppen anser att detta är en styrka i utbildningen och stärker den professionsinriktade miljön.

Utifrån självvärderingen var det något oklart var UVK- och VFU-kurserna låg i förhållande till ämnesstudierna, men detta förtydligades vid intervjuerna. Efter intervjuerna anser därför bedömargruppen att kursstrukturen inom UVK och VFU ger ett genomtänkt intryck med en indelning i fyra temaområden och systerkurser. En matris över UVK och VFU beskrivs i självvärderingen, där examensmålen är inlagda. Systerkurserna breddar och fördjupar innehållet i en tidigare kurs. Även examinationerna har en progression. Ett stort arbete har lagts ner för att skapa progression och tydlighet i utbildningen, vilket bedömargruppen ser som positivt och som en styrka i utbildningen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Lärosätet redogör på ett systematiskt sätt för hur de arbetar med att säkerställa förutsättningar för att studenterna ska uppnå examensmålen i utbildningen. Lärosätet har bland annat utarbetat ramkursplaner för kurserna inom den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) och examensarbetskurserna. Ramkursplanerna är gemensamma för alla ämnen med gemensamma kursmål och examinationsformer, vilket bedömargruppen ser som positivt i utbildningen generellt. Programrådet har även utarbetat en gemensam praxis för att hantera examensarbeten med gemensamma bedömningskriterier och målmatriser, vilket bedömargruppen menar bidrar till att

säkerställa kvaliteten på utbildningen. Förutom detta finns även en programguide för att skapa sammanhang och tydliggöra progressionen mellan utbildningens olika kurser och områden.

Utifrån självvärderingen framkommer att målet framför allt nås genom två kurser inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK): *Lärarprofessionen och vetenskapligt förhållningssätt* och *Lärarprofessionen och vetenskapligt arbete*. Från ett bredare teoretiskt och metodologiskt perspektiv i den första kursen smalnar kurserna av mot det utbildningsvetenskapliga området i den senare. En progression sker genom att studenterna först får kunskap om metoderna för att sedan själva tillämpa dem. I självvärderingen framhålls att studenterna ofta väljer metoder som behandlats i kursen *Lärarprofessionen och vetenskapligt arbete*. Både kvalitativ och kvantitativ forskning ingår i kurserna, men fokus är på enkäter och intervjuer. Målet behandlas även i ämnena och i de självständiga arbeten som skrivs där. Bedömggruppen anser att strukturen ger ett ändamålsenligt intryck, och utifrån den information som framkom i självvärderingen och vid intervjuerna menar bedömarna att studenterna får en bred bild av vetenskapsteori och forskningsmetoder. Progressionen framstår som tydlig, men eftersom fördjupningen sker i ämnena är bedömggruppens uppfattning att den sker på något olika nivåer. Lärosätet ger exempel på undervisningsupplägg och examinationer som framstår som välfungerande inom många ämnen, men vid intervjuerna framkom att det finns utrymmen för förbättringar, framför allt inom de estetiska ämnena.

Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas också i UVK-kurserna *Lärarprofessionen och vetenskapligt förhållningssätt* och *Lärarprofessionen och vetenskapligt arbete*. Föreläsningar följs av examinerande litteraturseminarier där läraryrkets profession och dess vetenskapliga grund behandlas. Praktisk forskning kommer bland annat studenterna till del genom CUL-doktorandernas arbete och undervisning. Utifrån detta anser bedömggruppen att relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas på ett välfungerande sätt i utbildningen.

Lärosätet framhåller svårigheterna med att sammanföra kursinnehåll inom UVK med ämnesstudierna. I förhållande till detta mål har lärosätet knutit de två ovan beskrivna UVK-kurserna till de båda självständiga arbetena. Bedömggruppen anser att detta är ett ändamålsenligt sätt att lösa utmaningarna på, men rekommenderar ändå lärosätet att fortsätta arbetet med att koppla samman UVK och ämnen mer, exempelvis genom att utveckla samarbetet mellan de lärare som undervisar i utbildningen ytterligare.

Bedömningen blir alltså att UVK tydligt bidrar till detta mål, men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet eftersom fördjupningen ska ske i ämnena.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Utifrån självvärderingen anser bedömggruppen att målet behandlas på ett välfungerande sätt i utbildningen. Det framgår att studenter får möjlighet att utveckla sin färdighet och förmåga ur både ett utbildningsvetenskapligt och ämnesdidaktiskt perspektiv. Den utbildningsvetenskapliga aspekten

av examensmålet blir tillvaratagen i tre olika kurser inom UVK. Målet behandlas även ur ett ämnesdidaktiskt perspektiv, vilket bland annat sker i samband med att studenterna skriver det självständiga arbetet i respektive ämne och i den fjärde VFU-kursen. Lärosätet beskriver även att de har gjort en förändring i utbildningen inom respektive ämne, när de självständiga arbetena nu tydligare riktas mot ämnesdidaktiska områden och de teorier och metoder som har anknytning till verksamhetsområdet. Den förändringen ser bedömargruppen som positiv och som ett sätt att ännu tydligare låta studenterna bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

I självvärderingen har lärosätet bifogat en tabell som visar hur olika kurser inom UVK och VFU hänger samman. Här framgår enligt bedömargruppen att det finns en solid ram för hur studenterna förväntas reflektera över egna och andras undervisningserfarenheter. Studenternas egen reflektion och självständighet tränas bland annat under praxisseminerierna som ingår i VFU-kurserna, samt under examinationer. VFU-kurserna är placerade inom respektive ämne, men de beskrivs kortfattat i självvärderingen för UVK också. Här framgår det enligt bedömargruppen att det finns en tydlig progression, där studenterna i början av sin utbildning ska reflektera över egna erfarenheter. Därefter ska de kunna reflektera över egna erfarenheter relaterat till forskning och styrdokument och slutligen även kunna utveckla den egna skolpraktiken. Under de trepartssamtal som äger rum i anknytning till VFU diskuteras även studenternas erfarenheter tillsammans med handledare och VFU-lärare, vilket bedömargruppen ser som positivt.

Utifrån självvärderingen framkommer det enligt bedömargruppen att det finns flera kurser inom UVK där studenterna får möjlighet att ta del av forskning och där de examineras i detta. Ett exempel är kursen *Lärarprofessionen och ett vetenskapligt förhållningssätt*, där studenterna genomför en argumentationsanalys. Utifrån den information som framkommit i intervjuerna och självvärderingen anser bedömargruppen att lärosätet möjliggör och säkerställer målet, men att fördjupningen framför allt sker i ämnena.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen redogör lärosätet för relationen mellan examensmålets olika delar och förutsättningar för att studenterna ska nå målet, genom exempel på lärandemål i kurserna inom UVK respektive VFU. I UVK-kurserna är fokus i första hand på hur studenterna ska utveckla kunskap om didaktik och ämnesdidaktik och inte på hur de ska utveckla förmågan att tillämpa den. I en tabell över kursmål som relaterar i examensmålet och där VFU-kurserna VFU2, VFU3 och VFU4 ingår, framstår det enligt bedömargruppen som att merparten av målen handlar om att studenterna ska reflektera över undervisningen i relation till styrdokument och forskning och inte så mycket om att tillämpa didaktik, metodik och ämnesdidaktik.

Bedömargruppen hade svårt att enbart utifrån självvärderingen förstå var VFU var placerad i utbildningen i förhållande till ämnena och UVK, men vid intervjuerna förtydligades även detta. Här framkom att all VFU är förlagd till ämnena och att utbildningen använder sig av ramkursplaner för att bland annat säkerställa att kravnivån inom alla ämnen är ungefär densamma och att VFU bedöms på samma sätt. Bedömargruppen anser att gemensamma ramkursplaner för VFU kan ha både positiva

och negativa sidor, och rekommenderar därför lärosätet att analysera vilka konsekvenser ramkursplanerna har för de enskilda ämnena, i synnerhet de estetiska. I och med att förmågan att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik främst bedöms i de VFU-kurser som är förlagda på respektive ämne i utbildningen, blir bedömningen att målet framför allt möjliggörs och säkerställs där.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenterna när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisningen och den pedagogiska verksamheten i övrigt för att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Utifrån självvärderingen och efterföljande intervjuer anser bedömargruppen att finns en tydlig struktur i utbildningens upplägg och i relationen mellan UVK-studier och VFU. Vad som dock fortfarande är något oklart är hur den ämnesmässiga och ämnesdidaktiska inramningen för VFU-kurserna är utformad. Enligt självvärderingen är det framförallt genom VFU-kurserna som måluppfyllelsen sker. Utifrån intervjuerna och övriga underlag framkom att VFU är förlagt till respektive ämne, men en beskrivning av VFU görs även i självvärderingen för UVK. VFU-kursernas progression beskrivs i form av tre steg i ramkursplanerna: undersökande (1), genomförande (2) och syntetisering (3). I VFU 1 och VFU 2 förväntas till exempel studenten kunna planera, genomföra och utvärdera en pedagogisk aktivitet tillsammans med sin handledare. I VFU 3 göra detsamma, men här både kollegialt och självständigt och slutligen i VFU 4; planera, genomföra och utvärdera undervisning i sin helhet med tydlighet och god struktur. Enligt bedömargruppen visar uplägget en god och ändamålsenlig struktur.

I UVK-kursen *Styrdokument och bedömning* behandlas målet ytterligare. Undervisning sker i form av föreläsningar, litteraturseminarier och arbete i basgrupper. I kursen *Bedömning och betygsättning* fördjupas kunskapen om bedömning och sätts även i relation till etik, validitet och reliabilitet. Examination av målet sker genom muntliga redovisningar, hemtentamen och en salstentamen, vilket bedömargruppen anser vara relevanta examinationsformer som säkerställer måluppfyllelsen. I kursen *Sociala relationer, konflikthantering och specialpedagogik* ges ett specialpedagogiskt perspektiv på lärarens yrkesetik med fokus på elever med särskilda behov och behovet av inkludering av alla elever. Utifrån självvärdering och intervjuer framstår det dock fortfarande som något oklart hur studenterna får möjlighet att i praktiken planera undervisning i syfte att bemöta elever med olika förutsättningar och behov, som exempelvis vuxna elever, elever som har inlärningssvårigheter, elever som lätt når kunskapskraven och/eller elever som är särskilt begåvade. Att utveckla detta mer på en praktisk nivå i utbildningen ser bedömargruppen som ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet.

Att även säkerställa att VFU-handledaren har tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, framför allt för att handleda studenten och ha tillräckligt goda kunskaper i bedömning av studentens prestationer under VFU för att studenten ska få ett rättvist omdöme då hen slutligen examineras av VFU-läraren, är ytterligare ett område som bedömargruppen anser behöver utvecklas i utbildningen. Lärosätet har dock sjösat ett nytt VFU-avtal som de menar kommer förbättra detta i utbildningen framöver, vilket bedömargruppen ser som positivt för vidareutvecklingen av området.

Lärosätet har som mål att alla studenter ska ha samma VFU-placering i alla kurser, men utifrån intervjuerna framkom att detta inte alltid kan tillgodoses för alla studenter. Bedömargruppen anser att

detta är förståeligt, men att det också bör vara tydligt för studenterna att de inte alltid kan få samma VFU-placering under alla VFU-perioder.

Bedömggruppen anser avslutningsvis att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då delar av måluppfyllelsen sker i ämnena, i synnerhet inom VFU.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Utifrån självvärderingen anser bedömggruppen att utbildningen, på ett övergripande plan möjliggör och säkerställer målet. Målet behandlas framför allt inom UVK-kurser och VFU-kurser. Lärosätet arbetar med att förmedla kunskap kring målet och för att förbereda studenterna för ett arbete utifrån de principer som de mänskliga rättigheterna, och i synnerhet barnets rättigheter utgår ifrån. Detta gör de bland annat genom kurserna VFU2, som fokuserar på hållbar utveckling och mänskliga rättigheter i relation till den egna yrkesrollen, och i VFU4 där mänskliga rättigheter och likabehandling behandlas. Yrkesetiska aspekter berörs bland annat i kursen *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap* där studenterna har work-shops med dramapedagoger för att göras medvetna om olika normer i klassrummet. Även hållbar utveckling behandlas i utbildningen och en kurs; *Hållbar utveckling med människan i centrum*, läser alla studenter inom utbildningen. Examinationen sker genom närvaro på workshops och inlämning av en individuell skriftlig uppgift. I självvärderingen beskrivs tydligt i vilka kurser respektive mål behandlas, hur examination sker, samt hur olika praktiska moment bidrar till att målet behandlas ur olika perspektiv. Progressionen är tydlig i förhållande till målet och bedömggruppen anser att målet i sin helhet omhändertas på ett konstruktivt och väl avvägt sätt. Särskilt positivt är den satsning som lärosätet gjort inom området hållbar utveckling.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömggruppen att utbildningen generellt har väl utvecklade ramar för arbetet med jämställdhet. De har god uppsikt över antalet studenter och lärare fördelade på kön och i val av kurslitteratur har de en jämn könsfördelning vilket bedömggruppen ser som positivt. I självvärderingen framkommer att examensmålet som berör jämställdhet behandlas i kurser, kurslitteratur och som perspektiv för analys i en hemtentamen. I kursen *Lärande, utveckling och didaktik 1* hålls föreläsningar om kamratgruppen där frågor om sexualitet, kroppsuppfattning och identitet ingår och i kursen *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap* är fokus på jämställdhet, maktrelationer och individens möjligheter att bli sedd och hörd, vilket även kopplas samman med genusfrågor, tolerans och normpedagogik. Lärosätet beskriver i både självvärdering och intervjuer hur de arbetar med att få alla studenter att bli sedda och lyssnade på, oavsett kön. Studenterna ska veta var de ska vända sig om något inte fungerar som det ska och lärosätet har

utarbetade rutiner vid fall av exempelvis sexuella trakasserier. Sammantaget ger detta bilden av att lärosätet arbetar med jämställdhet på ett välfungerande sätt.

En styrka i utbildningen är att lärosätet arbetar med att få studenterna medvetna om hur elever kan behandlas olika beroende på kön, för att sedan kunna uppmärksamma och motverka detta i sitt eget framtida yrkesliv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att det finns formaliserade strukturer och tillvägagångssätt för att följa upp och utveckla utbildningens innehåll, utformning och genomförande, liksom examination. Lärosätet beskriver hur kurser följs upp med kursvärderingar och kursrapporter. Dessa granskas av programledarna och vidare av samordningsnämnden för lärarutbildning (SOL). Styrkor och svagheter analyseras och förslag på utvecklingsområden ges. Utifrån självvärderingen och intervjuerna hade bedömargruppen svårt att utläsa hur studenterna sedan fick del av de förändringar som gjordes till följd av kursvärderingarna. Att återkoppla resultaten av uppföljningen till relevanta intressenter anser dock bedömargruppen vara ett område som kan förbättras i utbildningen då det utifrån intervjuerna framkom att återkopplingen i praktiken varierar och inte alltid fungerar så som tänkt.

Lärosätet identifierar själva ett utvecklingsområde vad gäller att öka svarsfrekvensen på kursvärderingar, vilket även bedömargruppen instämmer i. Även intervjuerna bekräftade att kursvärderingarna ofta har en låg svarsfrekvens vilken även tenderar att bli än lägre ju längre studenten kommer i utbildningen. Av intervjuerna framkom att lärosätet försökt analysera orsakerna, men att det är svårt att få en tydlig bild av vad som gör att få studenter svarar i slutet av utbildningen, utöver att de har lägre intresse av kursvärderingar då. Ett utvecklingsarbete pågår där införandet av schemalagda kursvärderingar, liksom muntliga har diskuterats. Bedömargruppen anser att detta är positivt och nödvändigt för att kunna nå en ökad svarsfrekvens på kursvärderingarna och på så sätt bättre kunna följa upp utbildningen. Att det även pågår ett arbete för att ytterligare följa upp VFU i samverkan med huvudmännen, ser bedömargruppen som positivt och som något som visar att lärosätet arbetar för att utveckla och stärka uppföljningen av utbildningen.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Det framkommer av självvärderingen och intervjuer att lärosätet systematiskt arbetar för att underlätta för studenterna att genomföra utbildningen inom planerad tid. I självvärderingen beskrivs flera olika stödåtgärder både för de högskoleförlagda och de verksamhetsförlagda delarna av utbildningen som är tillgängliga för studenterna. Det framgår också att lärosätet arbetar med behörighetskraven för de gemensamma UVK-kurserna och med anpassning av omexaminationer. I självvärderingen redogör lärosätet för hur analyser av utbildningens genomströmning resulterat i olika åtgärder för att öka studenternas möjligheter att genomföra utbildningen inom planerad studietid, som till exempel tydligare studieguider där studenter och lärare lättare ska se hur utbildningen i sin helhet är sammansatt. Lärosätet har också arbetat med språkutvecklande insatser liksom individuell handledning vid vissa examinationsuppgifter. Här har enheten för akademiskt språk

(ASK) fyllt en viktig funktion och bedömargruppen ser detta som positivt för att studenter ska kunna genomföra utbildningen inom planerad studietid. Även tydligt utformade åtgärdsplaner vid underkänd VFU-kurs och att programstudievägledarna tillsammans med studievägledarna följer upp studenters studieresultat ser bedömargruppen som positivt för att studenter ska stanna kvar i och genomföra utbildningen inom planerad tid. Intervjuerna bekräftade att det arbete som lärosätet lagt ned för att minska avhoppet haft önskad effekt och bedömargruppen anser att lärosätet arbetar med dessa frågor på ett aktivt och välfungerande sätt.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Utifrån självvärderingen framgår det att det finns en systematisk formell struktur för att bjuda in och tillvarata studenternas perspektiv i utvecklingen av utbildningen genom kurs- och programvärderingar. Studenterna finns med i formella påverkans- och beslutsorgan så som programrådet och att lärosätet ser studentmedverkan som en viktig resurs för att säkra utbildningarnas kvalitet. Studenter bjuds in till olika råd och olika träffar och även intervjuerna bekräftade att studenterna har goda möjligheter att aktivt arbeta för att utveckla utbildningen, inte minst genom att det finns en bred representationsnivå som omfattar olika beslutsorgan.

Av självvärderingen och intervjuerna framgår också att lärosätet arbetar aktivt med att utveckla de områden som studenterna lyfter som förbättringsområden i sina kursvärderingar, till exempel att undervisningen i ämnesdidaktik behöver stärkas i vissa ämnen. Bedömargruppen menar att detta visar att lärosätet tar studenternas återkopplingar på allvar, vilket är positivt. Lärosätet arbetar även med en programenkät som studenterna fyller i slutet av sin utbildning där de svarar på frågor om i vilken utsträckning utbildningen gett dem möjligheter att uppnå examensmålen samt vad de anser om utbildningen, vilket bedömargruppen anser vara ett bra koncept för att fånga upp studenternas synpunkter. Lärosätet ska även testa så kallade motivationsintervjuer inför höstterminen 2019 för att stärka och motivera studenterna. Då detta inte är testat än återstår att se vad effekterna blir, men bedömargruppen ser det som ett bra exempel på hur lärosätet prövar olika former för att öka studentinflytandet.

Olika former av mer informell studentpåverkan är också viktigt i utbildningen, menar bedömargruppen, så som möjligheter att ta kontakt med lärare efter undervisningen och att kunna föra samtal som inte är formellt planerade. Att utveckla dessa delar mer i utbildningen anser bedömargruppen vara ett utvecklingsområde för lärosätet.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet ger i självvärderingen och intervjuerna flera konkreta exempel på samverkan med olika företrädare för den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Ett exempel är lärarutbildningens

samverkansråd där det ingår representanter från universitetet, Göteborgs stad, Göteborgsregionen och studentkåren. Representanter från skolhuvudmännen, studentkårerna, lärarutbildningen och VFU-handläggare kommer enligt självvärderingen få större inflytande över utvecklingen och organiseringen av VFU i och med det nya VFU-avtal som är under arbete. Dessa exempel på samarbeten mellan lärarutbildningen, staden och regionen ser bedömaregruppen som goda exempel på samverkan med det omgivande samhället.

Även samverkan mellan olika lärarutbildningsprogram sker, bland annat genom samordningsnämnden för lärarutbildning som har en övergripande roll, genom möten mellan programledarna vid de olika programmen och genom programrådets arbete med att relatera kursmål till examensmål. Här menar dock bedömaregruppen att det finns utrymme för ytterligare utvecklingsarbete.

Ett positivt exempel som visar att utbildningen är användbar och att den ger studenten beredskap och verktyg för att möta olika förändringar i arbetslivet, är den planerade kursen om språk- och kunskapsutvecklande arbete som riktar sig mot andraspråksinläring. Ett ytterligare gott exempel är den tidigare omnämnda kursen om hållbar utveckling, vilken utformats i samarbete mellan olika aktörer.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Det finns en ändamålsenlig variation av lärare med hög vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. En stor andel av lärarna är disputerade, fast anställda och har forskning i tjänsten. Lärarna inom UVK är många och undervisar på relativt låga procentsatser. Att låta lärare undervisa på högre procentandel inom UVK ser därför bedömaregruppen som ett utvecklingsområde för lärosätet. Ett gott exempel på hur pedagogisk kompetens utvecklas i utbildningen är det meriteringsprogram lärosätet har för att stärka högskolepedagogisk kompetens. Att låta fler lärare ingå i detta program och att tydliggöra vilka strategier det finns för den övergripande kompetensförsörjningen inom UVK på både kort och lång sikt, ser bedömaregruppen som utvecklingsområden.

Det finns en stark vetenskaplig miljö med en rad centrumbildningar och forskargrupper. Den professionsinriktade miljön stärks av forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning där doktorander med tjänst inom skolverksamhet också forskar i ämnen som är relevans för utbildningen. Att synliggöra den forskning som bedrivs med relevans för utbildningen för studenterna ser bedömaregruppen som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är att det finns en tydlig genomgående progression i kurserna. Detta är något lärosätet arbetat mycket med vilket bedömaregruppen ser som positivt.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Studenterna får i två kurser i UVK möta vetenskapsteorier och metoder. Kunskapen ska därefter fördjupas i ämnena och de självständiga arbetena. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet berörs i kurser inom UVK och examineras också där. Ett utvecklingsområde är att ännu tydligare knyta samman UVK-kurserna till ämnena. Bedömningen blir att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då fördjupningen ska ske i ämnena.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt över forskningsresultat uppfylls. Bedömargruppen anser att målet nås genom studier i såväl UVK som inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Att progressionen är tydlig ser bedömargruppen som särskilt positivt. Bedömningen blir att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då fördjupningen ska ske i ämnena.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls, men förmågan är främst förlagd till VFU och ämnena. I UVK-kurserna är fokus i första hand på hur studenterna ska utveckla kunskap om didaktik och ämnesdidaktik och inte på hur de ska utveckla förmågan att tillämpa den. Bedömningen blir därför att UVK inte ensamt tillgodoser detta mål då all VFU är förlagd till ämnena och målet därför bedöms där.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Målet uppfylls dels inom VFU-kurserna som alla är förlagda till ämnena, dels inom UVK där målet behandlas i kurser inom specialpedagogik och bedömning och betygsättning. Målet säkerställs genom examination. Ett utvecklingsområde är att tydligare integrera moment där studenter i praktiken får lära sig att planera undervisning för elever med olika behov, så som vuxna elever, elever med inlärningssvårigheter eller de med särskild begåvning. Att även säkerställa att VFU-handledaren har tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, framför allt för att handleda studenten och ha tillräckligt goda kunskaper i bedömning av studentens prestationer under VFU för att studenten ska få ett rättvist omdöme, är ytterligare ett område som bedömargruppen anser behöver utvecklas i utbildningen. UVK bidrar tydligt till att uppfylla detta mål men kan inte ensamt tillgodose hela målet då delar av målluppfyllelsen sker i ämnena, i synnerhet inom VFU.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Målet behandlas i kurser inom UVK och VFU och säkerställs genom examination. Det finns en tydlig progression och särskilt positivt är den satsning lärosätet gjort inom området hållbar utveckling.

Ett jämställdhetsperspektiv finns väl integrerat i utbildningen och behandlas i kurser, kurslitteratur och som perspektiv för analys i en hemtentamen. Litteraturlistor granskas utifrån könsfördelning och lärosätet har god uppsikt över hur könsfördelningen ser ut. En styrka i utbildningen är att lärosätet arbetar med att få studenterna medvetna om hur elever kan behandlas olika beroende på kön, för att sedan kunna uppmärksamma och motverka detta i sitt eget framtida yrkesliv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande och det finns formaliserade strukturer och tillvägagångssätt för att följa upp och utveckla utbildningens innehåll, utformning och genomförande, liksom examination. Kursvärderingar görs, men ett utvecklingsområde är att tydligare återkoppla vilka förändringar som görs till följd av dessa till studenterna. Ett annat utvecklingsområde

är att fortsätta arbeta för att fler besvarar de kursvärderingar som görs då svarsfrekvensen är låg. Det pågår ett arbete för att ytterligare följa upp VFU i samverkan med skolhuvudmännen, vilket bedömgårgruppen ser som positivt för att utveckla och stärka uppföljningen av utbildningen. Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid. Analyser av kvarvaro görs och lärosätet har arbetat med att minska avhopp, vilket bedömgårgruppen ser som positivt. Det finns även olika stödåtgärder för de studenter som behöver det.

Studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande och finns representerade i formella påverkans- och beslutsorgan. Studenterna bjuds även in till olika råd och träffar och deras åsikter från kursvärderingar tas omhand. Motivationsintervjuer ska testas under hösten 2019 för att stärka och motivera studenterna, vilket bedömgårgruppen ser som ett gott exempel på hur lärosätet arbetar med att på olika sätt öka studentinflytandet. Att utveckla de mer informella möjligheterna till påverkan, till exempel genom att kontakta lärare efter undervisning, ser bedömgårgruppen som ett utvecklingsområde.

Utbildningen är användbar och ger studenten verktyg för att möta förändringar i arbetslivet. Ett gott exempel på detta är den planerade kursen om språk- och kunskapsutvecklande arbete som riktar sig mot andraspråksinläring. Lärosätet ger exempel på samverkan med olika företrädare för VFU vilket bedömgårgruppen ser som goda exempel på samverkan med det omgivande samhället. Ett ytterligare gott exempel är en kurs om hållbar utveckling, vilken utformats i samarbete mellan olika aktörer.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga/konstnärliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Enligt självvärderingen och intervjuerna undervisar drygt 60 lärare i utbildningen. Hälften undervisar med fokus på studenternas konstnärliga utveckling och den andra hälften med fokus på deras vetenskapliga, didaktiska och pedagogiska utveckling. Till den sistnämnda gruppen hör en professor, två docenter, fyra disputerade lektorer i musikpedagogik och två som inte har disputerat, samt flera adjunkter som delar sin tid mellan lärosätet och skolan. På konstnärlig grund finns en professor i dirigering, samt lektorer i sång, musikteori och piano. Det finns även flera adjunkter som arbetar konstnärligt vid sidan av sitt arbete vid lärosätet. Enligt bedömgårgruppen visar detta att utbildningen i nuläget har en hög musikpedagogisk ämneskompetens, förstärkt med lärare med hög konstnärlig kompetens. Även den yrkesrelaterade och pedagogiska kompetensen är adekvat, enligt bedömgårgruppen. Många av lärarna har egen lärarutbildning och många av adjunkterna har även anställning i skolan, vilket är positivt för att upprätthålla en aktuell och nära kontakt med yrkesområdet.

Lärosätet beskriver i självvärderingen att det pågår ett arbete för att ytterligare öka den vetenskapliga och konstnärliga kompetensen, och för att säkra den på längre sikt. Detta bekräftades även under intervjuerna. Ett exempel på åtgärder som lärosätet genomfört för att stärka den vetenskapliga

kompetensen på lång sikt är att extra forskningstid har tilldelats lektorer, för att de ska kunna skriva forskningsansökningar och så småningom kunna ansöka om docentur. Ett annat exempel är att icke-disputerade får stöd i att fortbilda sig till avancerad nivå och förbereda sig för att påbörja en forskarutbildning. Lärosätet beskriver att de även behöver stärka den ämnesdidaktiska kompetensen och att de har påbörjat ett arbete med att förstärka instrumentaldidaktiken.

Bedömargruppen ser det som positivt att lärosätet har identifierat utvecklingsområden och aktivt arbetar med att förstärka kompetensen på längre sikt. Bedömargruppen vill särskilt poängtera vikten av att den ämnesdidaktiska kompetensen stärks, eftersom den kompetensen bedöms som svag bland instrumentallärare. Att anställa fler disputerade i ämnesdidaktik, ser bedömargruppen som ett prioriterat område för lärosätet för att stärka kompetensen och för att även säkra en god handledning och examination för studenterna när de skriver sina självständiga arbeten framöver.

Ett ytterligare utvecklingsområde som bedömargruppen har identifierat är att lärosätet bör se till att det finns någon lärare från musikämnet som även undervisar inom UVK. Det kan stärka sambandet mellan UVK och ämne- ämnesdidaktik.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig/konstnärlig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Högskolan för scen och musik (HSM) utbildar studenter inom scenkonst och musik, och ämneslärarutbildningen bedrivs i dans, musik och teater. Tillsammans ingår ämnena i enheten för pedagogik. Som en särskild styrka i utbildningen vill bedömargruppen lyfta fram den mångfacetterade och tvärvetenskapliga/tvärkonstnärliga miljö som musikstudenterna befinner sig i vid HSM. I miljön får studenterna möjlighet att samverka med studenter från andra närliggande ämnen. Lärarstudenterna i dans, musik och teater läser även en forskningsförberedande kurs tillsammans. Eftersom gymnasieskolan ofta har tvärvetenskapliga och tvärkonstnärliga behov passar det här upplägget särskilt bra för att förbereda studenterna för samarbeten mellan olika ämnen framöver, menar bedömargruppen.

De doktorander som är anställda vid forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning (CUL) bidrar också enligt bedömargruppen till att stärka den vetenskapliga och professionsinriktade miljön och skapa samband mellan forskning och utbildning. Doktoranderna har alla lärarutbildning och flera har även del av sin tjänst i skolan, samt undervisar till viss del i utbildningen. Det pågår många forskningsprojekt som är av relevans för utbildningen, vilket även kommer studenterna till nytta. En styrka i utbildningen är att det finns en egen forskarutbildning i musikpedagogik och att det pågår arbete med att anställa fler kvalificerade doktorander. Utifrån detta anser bedömargruppen att det finns goda förutsättningar för att bedriva ämneslärarutbildning i musik, både för den vetenskapliga, konstnärliga och professionsinriktade miljön.

Enligt självvärderingen och intervjuerna kommer det att genomföras en revidering av kursplanerna de kommande åren, eftersom fler disputerade har anställts som kan bidra med kompetens. Revideringen genomförs bland annat för att knyta musikkurserna närmare UVK-kurserna och för att skapa en bättre fördelning av ämnesinnehållet mellan ämnena musik, 120 högskolepoäng, och musik, fördjupning 90 högskolepoäng. Det innebär att de som bara läser 120 högskolepoäng ska få

mer tid till förberedelse för att undervisa. Bedömaregruppen anser att detta revideringsarbete är av stor vikt för att upprätthålla en god kvalitet i utbildningen även fortsättningsvis.

Ett utvecklingsområde i utbildningsmiljön är att handledning och examination av de självständiga arbetena behöver stärkas med fler disputerade och en ökad kompetens inom ämnesdidaktik. Bedömaregruppen anser att det är positivt att lärosätet själva har uppmärksammat detta och att det pågår ett utvecklingsarbete. Att anställa fler disputerade i ämnesdidaktik, ser bedömaregruppen som ett prioriterat område för lärosätet. På så sätt kan lärosätet stärka kompetensen och säkra en god handledning för studenterna framöver, vilket ytterligare skulle stärka utbildningsmiljön.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Enligt bedömaregruppen är utbildningen utformad så att den möter de behov som finns i gymnasieskolan och erbjuder studenterna möjlighet att fördjupa sina kunskaper i huvudinstrument och ensemble, samt möjligheter att få den bredd som behövs genom kurser där bland annat sång, bruksackompanjemang, digitala verktyg och musikteori ingår. I självvärderingen framkommer det att studenterna får undervisning i sitt huvudinstrument och i ensemble i alla ämneskurserna (förutom under självständigt arbete) och att de även tränas i arrangering och repetitionsteknik. Detta ser bedömaregruppen som en styrka i utbildningen och som något som visar att utbildningen erbjuder studenterna både den bredd och det djup som krävs.

Bedömaregruppen anser att en styrka i utbildningen är den forskningsstrimma som innehåller forskningsförberedande kurser. Denna strimma är gemensam för ämneslärarutbildningen i dans, musik och teater, vilket bedömaregruppen ser som positivt eftersom studenterna här har möjligheter att mötas över ämnesgränserna och få ytterligare perspektiv på forskning. Den erbjuder även fördjupning i musikpedagogisk och skolanknuten forskning, vilket bedömaregruppen anser vara positivt för att studenterna ska få möjlighet att tillägna sig insikter i aktuellt forskningsarbete och få ytterligare fördjupade kunskaper inom sina ämnesstudier.

I kursen *Musikpedagogik som teori och praktik för ämneslärare* fördjupas kunskaperna i musikpedagogisk forskning och förbereder studenterna för det självständiga arbetet, där de sedan ska få de väsentligt fördjupade kunskaperna. Bedömaregruppen anser att upplägget som presenteras i självvärderingen erbjuder både djup och bredd, men har svårt att se hur kunskaperna säkerställs genom examination, i synnerhet när det gäller fördjupade insikter i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. Vid intervjuerna framkom däremot att examinationer skedde på ett varierat sätt i olika kurser, och eftersom även de självständiga arbetena visade hög måluppfyllelse i förhållande till examensmålet anser bedömaregruppen att målet säkerställs genom examination. Att studenterna även framöver får god handledning av disputerade lärare ser bedömaregruppen som ett särskilt angeläget utvecklingsområde.

Lärosätet arbetar övergripande med ramkursplaner för VFU och examensarbete, så att alla studenter oavsett ämne ska examineras på samma sätt i dessa delar av utbildningen. Bedömaregruppen var däremot något bekymrad över hur detta var anpassat för musikämnets specifika behov. I intervjuerna klargjorde lärosätet att musikämnet och övriga ämnen har frihet att utforma examinationer på det sätt de anser passa bäst. Bedömaregruppen anser att detta är ett klokt tillvägagångssätt, eftersom det finns skillnader mellan ämnenas olika behov som behöver tas i beaktande. Efter detta förtydligande anser bedömaregruppen att ramkursplaner kan vara ett bra verktyg för att skapa struktur och enhetlighet i utformning och bedömning av kurser inom ämneslärarutbildningen.

I självvärderingen framkommer det att lärosätet har identifierat en utmaning i att med 120 högskolepoäng förbereda studenterna för ett arbete i grundskola och gymnasium, eftersom utbildningen ger behörighet från årskurs 1 i grundskolan till gymnasiet. Att både täcka in bredden och djupet, och i synnerhet den ämnesdidaktiska bredden, ser lärosätet själva som ett särskilt angeläget utvecklingsområde. Det är också något som nu ska ses över ytterligare i de kursrevideringar som snart ska ske. Bedömaregruppen anser att det är positivt att lärosätet gör dessa analyser och därefter utvecklar utbildningen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Av självvärderingen och intervjuerna framkommer det att vetenskapsteori och forskningsmetoder behandlas i två UVK-kurser, där studenterna får en bred bild av vetenskapsteori och metoder inom det utbildningsvetenskapliga forskningsfältet. Kurserna ges i progression där studenterna först lär sig om metoder, för att sedan kunna använda dem själva. I musikkurserna behandlas examensmålet bland annat i kursen *Musikaliskt hantverk och konstnärlig utveckling 2*, där studenterna ska beskriva forskningsmetoder utifrån skolämnet musik och i kursen *Musikpedagogik som teori och praktik för gymnasielärare*, där studenterna ska redogöra för centrala teorier och frågeställningar inom musikpedagogisk forskning. I kurserna ingår även grundläggande, relativt praktiska forskningskunskaper i akademiskt skrivande samt att formulera forskningsfrågor och identifiera problemområden. I det sista självständiga arbetet ska studenterna visa fördjupad förståelse för relationen mellan valda teoretiska utgångspunkter, forskningsmetoder och egna resultat.

Exemplen som lärosätet ger visar att vetenskapsteori och forskningsmetoder behandlas i utbildningen. Men i likhet med lärosätet själv anser bedömaregruppen att det finns ett utvecklingsbehov i förhållande till examensmålet, särskilt när det gäller att säkerställa att kvalitativa och kvantitativa metoder säkerställs på fördjupad nivå. I intervjuerna blev det tydligt att lärosätet strävar efter att studenterna ska se utbildningen som en helhet och att man önskar en starkare koppling mellan konst, vetenskap, ämnesdidaktik och undervisningspraktik. Genom att förstärka vetenskapsteori och forskningsmetoder i ämnet, menar bedömaregruppen att en bättre kontinuitet mellan utbildningens delar kan uppnås.

Bedömaregruppen anser att utbildningen möjliggör och säkerställer att studenterna visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder när examen utfärdas. Skälen är att det pågår ett utvecklingsarbete i utbildningen och att de självständiga arbetena visar på mycket hög måluppfyllelse i förhållande till examensmålet. Att studenterna även

framöver får god handledning av disputerade lärare ser bedömargruppen som ett särskilt angeläget utvecklingsområde för att lärosätet ska kunna upprätthålla en god kvalitet i utbildningen för studenterna.

I självvärderingen framkommer det att relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas inom UVK, VFU och i flera ämneskurser. Kursen *Didaktik, skola och lärande 1* under den första terminen presenterar centrala begrepp inom musikpedagogik för studenterna, och de övar på förmågan att förhålla sig kritiska till egen, erfarenhetsbaserad reflektion. I de följande kurserna tränas de även i att förhålla sig kritiska till andras undervisning och till läromedel. I kursen VFU 4 ska studenterna efter godkänd kurs kunna analysera och bedöma egna och andras erfarenheter samt kunna utveckla egen skolpraktik baserat på beprövad erfarenhet och relevanta forskningsresultat. Utifrån de exempel som lärosätet ger i självvärderingen anser bedömargruppen att studenterna lär sig att integrera forskning, beprövad erfarenhet eller annan systematiskt framtagen kunskap i sitt didaktiska arbete och tänkande på ett välfungerande sätt.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Självvärderingen visar att det finns flera kurser där studenterna förväntas ta tillvara och reflektera över egna och andras erfarenheter, liksom över relevanta forskningsresultat. Exempel på det är kursen *Musikaliskt hantverk och konstnärlig utveckling 2*, där studenterna till exempel ska reflektera över egna och andras olika musikaliska ställningstaganden och konstnärliga förhållningssätt som är relevanta för den kommande yrkesrollen. Ett annat exempel är kursen *Självständigt arbete 1* där studenterna på ett kritiskt och självständigt sätt ska ta tillvara relevanta forskningsresultat, formulera ett forskningsproblem, beskriva en metod och dra slutsatser av hur forskningsresultat kan bidra till utvecklingen av ämnes- och yrkesområdet. I det andra självständiga arbetet ska studenterna även genomföra en självständig undersökning och därmed bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik. Utifrån de exempel som lärosätet ger i självvärderingen anser bedömargruppen att lärosätet ger studenterna förutsättningar att utveckla sin färdighet och förmåga i förhållande till examensmålet. De självständiga arbetena visar alla på hög måluppfyllelse och att målet även säkerställs där.

Lärosätet beskriver i självvärderingen flera utvecklingsområden som har identifierats i förhållande till examensmålet. Ett exempel är att de vill se en tätare koppling mellan forskning och individuella erfarenheter och att studenterna på ett tidigare stadium i utbildningen ska bli bekanta med teorier och forskningsresultat. Ett annat utvecklingsområde som de har identifierat är att fler disputerade behöver rekryteras, för att handleda studenterna i de självständiga arbetena. Bedömargruppen instämmer i lärosätets analys och ser det pågående utvecklingsarbetet som positivt och nödvändigt för att studenterna ska få goda förutsättningar att även nå målet framöver. Att studenterna även framöver får god handledning av disputerade lärare ser bedömargruppen som ett särskilt angeläget utvecklingsområde för att lärosätet ska kunna upprätthålla en god kvalitet i utbildningen för studenterna.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen framkommer det att de fyra VFU-kurserna är avgörande för att studenterna ska kunna utveckla förmågan att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik. Här ska studenterna bland annat kunna relatera undervisningen till styrdokument och ämnesdidaktisk forskning, samt reflektera över didaktiska val. Kurserna ges i progression, där VFU: n först ska vara undersökande, sedan genomförande och slutligen syntetiserande. Lärosätet ger även exempel på ämneskurser utöver VFU där examensmålet behandlas i övningar och på seminarier, till exempel i moment med ensembleledning och körsång. Bedömggruppen anser att de exempel som lärosätet ger visar att målet tas omhand på ett välstrukturerat och genomtänkt sätt i utbildningen.

Hur målet säkerställs genom examination var däremot inte lika tydligt för bedömggruppen utifrån informationen i självvärderingen, men det förtydligades i intervjuerna. Här framkom det att målet bland annat säkerställs genom att VFU-lärarna gör platsbesök och observerar studenternas undervisning på plats och genomför trepartssamtal med studenten och VFU-handledaren. Studenterna lämnar även in en skriftlig VFU-rapport som bedöms. En styrka i utbildningen är enligt bedömggruppen de praxisseminarier som genomförs efter varje VFU, där studenterna tillsammans får reflektera över dilemman och erfarenheter från sin praktik. I intervjuerna framkom det att ett angeläget utvecklingsområde i utbildningen är att få fler VFU-handledare att genomgå handledarutbildning, eftersom det i nuläget är relativt få som har gjort det. Med ett nytt VFU-avtal hoppas lärosätet att fler kommer att genomgå handledarutbildning och bedömggruppen uppmanar lärosätet att fortsätta arbeta för att fler verkligen gör det.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Självvärderingen visar att examensmålet framför allt tas omhand i de fyra VFU-kurserna, där studenternas förmåga att planera, genomföra och utvärdera pedagogiska aktiviteter tränas och bedöms. En styrka enligt bedömggruppen är att de ramkursplaner som används vid VFU tydligt visar hur målet är tänkt att uppnås i progression. Självvärderingen visar också att lärosätet har förstärkt VFU-lärargruppen med tre adjunkter, varav två genomgår en forskningsförberedande kurs i musikpedagogik vid lärosätet. Detta ser bedömggruppen som positivt, eftersom studenterna på detta sätt kan få ytterligare stöd under VFU: n. De får också en bredare kompetens genom att en mer aktuell kontakt med gymnasieskolan tillförs lärargruppen och studenterna. VFU-kurserna examineras genom att VFU-lärarna gör platsbesök, där de observerar studenternas undervisning på plats och genomför trepartssamtal med studenten och VFU-handledaren. Studenterna lämnar även in en skriftlig VFU-rapport som bedöms.

Målet kommer även in i flera andra ämneskurser, där studenterna både självständigt och tillsammans med andra planerar undervisningen och undervisningsupplägget i autentiska undervisningssammanhang. Workshops med grundskoleelever genomförs under den andra terminen, och under den sjätte terminen får studenterna undervisa gymnasieelever i ensemble.

Bedömargruppen ser det som en styrka i utbildningen att studenterna på det sättet får möjlighet att testa och utveckla sin undervisningsfärdighet i en autentisk men ändå trygg miljö.

I kurserna *Didaktik, skola och lärande* och *Musikdidaktik, skola och lärande 2* ska studenterna i sitt arbete med gymnasieelever bland annat kunna visa "tydligt och effektivt ledarskap, anpassat till elevernas kunskapsnivå, individuella förutsättningar och processer", samt planera och leda ett pedagogiskt projekt inom musikundervisning. Ett specialpedagogiskt perspektiv på lärarens yrkesetik ges även inom UVK, där fokus är på elever med särskilda behov och behovet av inkludering av alla elever. Bedömargruppen menar att det är något oklart hur studenterna får möjlighet att i praktiken planera undervisningen för att bemöta elever med olika förutsättningar och behov, som vuxna elever, elever som har inlärningssvårigheter, elever som lätt når kunskapskraven och elever som är särskilt begåvade. Att utveckla detta mer på en praktisk nivå i utbildningen ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde.

Bedömargruppen anser i övrigt att de exempel som lärosätet ger på kurser och kursmål är tydliga när det gäller arbetsformer och vilka förmågor som tränas. Examensmålet behandlas på ett väl genomtänkt sätt. Enligt bedömargruppen är en styrka i utbildningen att lärosätet arbetar med att förstärka kopplingen mellan de ämnesdidaktiska delarna av utbildningen och de teoretiska och forskningsbaserade delarna.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att lärosätet uppfyller bedömningsgrunden, eftersom lärosätet redogör för flera åtgärder som har genomförts för att tydligt beakta och kommunicera ett jämställdhetsperspektiv i utbildningen. Ett exempel är att jämställdhetsperspektivet nu är inkluderat som kurskrav för studenternas VFU-rapporter och att studenterna förväntas analysera jämställdhet och likabehandling under sin VFU. Lärosätet har även skrivit in mål kopplade till jämställdhetsperspektivet inom det konstnärliga fältet och det finns även ett programöverskridande kursmoment som belyser värdegrundsfrågor där jämställdhet ingår. Utöver detta tas jämställdhetsperspektivet även i beaktande i kursvärderingar och i speciella enkäter, vilket bedömargruppen ser som positivt.

Självvärderingen och intervjun visade att Högskolan för scenkonst och musik (HSM) har en egen likabehandlingsgrupp, där frågor om jämställdhet diskuteras, och att man har haft temadagar där lärare och studenter har behandlat frågor om jämställdhet. Likabehandlingsgruppen har även analyserat litteraturlistor och upphovspersoner utifrån ett jämställdhetsperspektiv, vilket lärosätet menar har lett till att ett jämställdhetsperspektiv nu tydligare har tagits i beaktande i valet av litteratur och repertoar. Bedömargruppen ser detta som ett gott exempel på hur ett jämställdhetsperspektiv beaktas i utbildningens utformning och genomförande.

Ett utvecklingsområde som bedömargruppen har identifierat utifrån självvärderingen och intervjuerna är att lärosätet ännu tydligare behöver lyfta in hur studenternas förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten kommer in i utbildningen. Detta var även efter intervjuerna något oklart för bedömargruppen.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

I självvärderingen framkommer det att det finns tydliga rutiner för hur utbildningens innehåll, utformning och examinationer följs upp och hur återkopplingen sker. Kursvärderingar görs efter varje kurs och dessa analyseras därefter i flera steg. Styrkor och svagheter i kurserna identifieras och vid behov görs förändringar. Bedömargruppen ser det som positivt att det finns ett väl utvecklat system för att följa upp kursvärderingar.

Däremot visade intervjuerna att det ibland är svårt och tar tid att genomföra vissa förändringar utifrån kursvärderingar och inspel från studenter. Att tydligare kommunicera till studenterna vilka förändringar som ska göras, vilka som har gjorts, eller vilka som av olika anledningar inte kan göras, ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde för lärosätet.

Självvärderingen och intervjuerna visar att även uppföljningen av VFU görs genom kursvärderingar. Med ett nytt VFU-avtal som ska träda kraft under 2019 har lärosätet en förhoppning om att skolhuvudmän och VFU-skolor ska bli ännu mer delaktiga i uppföljningen av VFU och i arbetet med att stärka kopplingen mellan VFU och högskoleförlagda kurser. Bedömargruppen ser positivt på detta, även om förändringarna inte har slagit igenom ännu. Att följa upp resultaten av det nya avtalet ser bedömargruppen som en angelägen uppgift för lärosätet framöver.

Självvärderingen och intervjuerna visar att svarsfrekvensen på kursvärderingar har varit relativt låg. I programrådet har ett utvecklingsarbete inletts, där schemalagda kursvärderingar och muntliga kursvärderingar nu genomförts. Bedömargruppen ser detta som positivt och uppmanar lärosätet till att fortsätta arbeta för att öka studenternas deltagande vid kursvärderingar.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Musikämnets studenter har en hög genomströmningsgrad, och utifrån vad som framkommit i självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att lärosätet har goda rutiner för att studenterna ska kunna genomföra utbildningen inom planerad studietid. Det finns olika stödfunktioner, som studievägledare och stöd i akademiskt skrivande.

Ett utvecklingsområde som lärosätet själv har identifierat är att genomströmningen i de självständiga arbetena är låg i förhållande till övriga ämneskurser. Lärosätet menar därför att kunskapsinnehållet som berör vetenskapsteori och forskningsmetoder behöver stärkas i utbildningen. Bedömargruppen instämmer i analysen och ser detta som ett område att prioritera i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Bedömningsområde: Studentperspektiv**Studentperspektiv**

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Självvärderingen och intervjuerna visar att det finns flera olika sätt för studenterna att påverka sin utbildning. Exempel på detta är att studentrepresentanter finns med i programrådet, samt att de kan

uttrycka sina åsikter om utbildningen via studentenkäter och kursvärderingar. På Högskolan för scen och musik (HSM) har även den ämnesansvariga läraren återkommande möten med studenterna för att ta del av deras åsikter om utbildningen. Studenterna har även egna möten där de utvärderar utbildningen och formulerar förslag som de skickar till den ämnesansvariga. Intervjuerna bekräftade även att studenterna har lätt att komma i kontakt med lärarna. Bedömaregruppen ser Bedömaregruppen ser detta som exempel på att studenter ges möjlighet att påverka utbildningens innehåll och genomförande.

Självvärderingen och intervjuerna visar att svarsfrekvensen på kursvärderingar har varit relativt låg. I programrådet har ett utvecklingsarbete inletts där schemalagda kursvärderingar och muntliga kursvärderingar nu genomförs. Bedömaregruppen ser detta som positivt och uppmuntrar lärosätet till att fortsätta arbeta för att öka studenternas deltagande vid kursvärderingar, för att de på så sätt ska kunna påverka utbildningens innehåll och genomförande.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Både självvärderingen och intervjuerna visar att det pågår ett aktivt arbete för att utbildningen ska vara användbar för det arbetsliv som väntar studenterna. Utöver VFU sker kontakter med arbetslivet även under de fortbildningsdagar som hålls varje år, där verksamma gymnasielärare bjuds in. Högskolan för scen och musik (HSM) driver även ett regionalt nätverk för musiklärare, vilket enligt bedömaregruppen ytterligare främjar samverkan och rustar studenterna för olika arbetsmodeller, musikaliska sammanhang och målgrupper. Ett gott exempel på hur lärosätet arbetar med utbildningens framtida användbarhet är satsningarna inom hållbar utveckling och det flerspråkiga klassrummet. Kursen *Hållbar utveckling med människan i centrum* som har utvecklats i samarbete mellan programrådet, Universeum, Världskulturmuseet och Globala skolan, är enligt bedömaregruppen även ett gott exempel på hur lärosätet samverkar med aktörer utanför akademien.

En styrka i utbildningen är de många samverkansprojekt som pågår. Projekten äger rum både på nationell och internationell nivå. Ett exempel på samverkansprojekt är det som pågår mellan lärosätet och stiftelsen Star for Life, där studenter bland annat erbjuds att göra sin tredje VFU i Sydafrika. Ett annat exempel är samarbetet med Folkhögskolan i Angered och deras högskoleförberedande utbildning Music College, där ämneslärarstudenter från HSM och deltagare från Music College träffas för gemensamma workshops, föreläsningar och ensembleprojekt. Syftet är bland annat att skapa ett bredare innehåll i musiklärarutbildningen och att underlätta för folkhögskoleeleverna att så småningom söka sig till högskolestudier i musik. Lärosätet samverkar även med en internationell festival för barn- och ungdomskörer och orkestrar, samt med programmet El Sistema, som arbetar med "Community Music" och inkludering.

De många exempel som lärosätet ger på samverkansprojekt visar enligt bedömaregruppen på ett ömsesidigt utbyte mellan lärosätet och det omgivande samhället, vilket skapar mervärde för båda sidor. Detta är något bedömaregruppen ser som särskilt positivt i utbildningen.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier**Bedömning med motivering: Tillfredsställande**

Att bedömningsgrunden är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen som helhet.

Bedömargruppen anser att det finns en adekvat vetenskaplig, konstnärlig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetensförsörjning. Den musikpedagogiska kompetensen är hög och många av lärarna har en egen lärarutbildning. Flera av adjunkterna har även anställning i skolan, vilket är positivt för att upprätthålla en aktuell och nära kontakt med yrkesområdet. Det pågår ett arbete för att ytterligare höja den vetenskapliga och konstnärliga kompetensen och för att säkra den på längre sikt.

Bedömargruppen anser framför allt att den ämnesdidaktiska kompetensen bland instrumentallärare behöver stärkas, eftersom den bedöms som svag i utbildningen. Att anställa fler disputerade i ämnesdidaktik ser bedömargruppen som ett prioriterat område för lärosätet.

Det finns en stark vetenskaplig, konstnärlig, professionsinriktad utbildningsmiljö. En särskild styrka är den tvärvetenskapliga och tvärkonstnärliga miljö som musiklärarstudenterna ingår i vid Högskolan för scen och musik. Det pågår många forskningsprojekt som har relevans för utbildningen, och även kommer studenterna till nytta. En styrka i utbildningen är att det finns en egen forskarutbildning i musikpedagogik och att doktorander som är anställda vid forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning (CUL) bidrar till den vetenskapliga och yrkesinriktade miljön. Att anställa fler disputerade i ämnesdidaktik, ser bedömargruppen som ett prioriterat område för att lärosätet ska stärka kompetensen och säkra en god handledning för studenterna framöver.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Utbildningen är utformad så att den möter de behov som finns i gymnasieskolan och erbjuder studenterna både det djup och den bredd de behöver. En styrka är den forskningsstrimma som innehåller forskningsförberedande moment. Målet säkerställs genom examination, och de självständiga arbetena visar på hög måluppfyllelse. Att studenterna även framöver får god handledning av disputerade lärare ser bedömargruppen som ett särskilt angeläget område att bevaka för att lärosätet ska kunna upprätthålla en god kvalitet i utbildningen för studenterna.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Det finns ett utvecklingsbehov av att säkerställa att både kvantitativa och kvalitativa metoder behandlas och examineras på fördjupad nivå i utbildningen.

Bedömargruppen anser att utbildningen möjliggör och säkerställer målet. Skälet är att det pågår ett utvecklingsarbete i utbildningen och att även de självständiga arbetena visar på mycket hög måluppfyllelse i förhållande till examensmålet. Att studenterna även framöver får god handledning av disputerade lärare ser bedömargruppen som ett särskilt angeläget område att bevaka för att lärosätet ska kunna upprätthålla en god kvalitet i utbildningen för studenterna. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas på ett ändamålsenligt sätt inom UVK, VFU och i flera ämneskurser.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Målet behandlas i flera kurser och i det andra självständiga arbetet ska även studenterna genomföra en självständig undersökning och därmed bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik. De självständiga arbetena som bedömargruppen har granskat visar alla på hög måluppfyllelse och att målet även säkerställs där. Att studenterna även framöver får god handledning av disputerade lärare ser bedömargruppen som ett särskilt angeläget område att bevaka för att lärosätet ska kunna upprätthålla en god kvalitet i utbildningen för studenterna.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Det görs framför allt i de fyra VFU-kurserna som enligt bedömargruppen ges i tydlig progression, men även i andra ämneskurser. Målet säkerställs bland annat genom lektionsobservation, trepartssamtal och en inlämnad VFU-rapport. Praxisseminarier genomförs efter varje VFU-kurs, där studenterna diskuterar och reflekterar över praktiken tillsammans, vilket bedömargruppen ser som positivt. Ett utvecklingsområde är att få fler VFU-handledare att genomgå handledarutbildning, eftersom det i nuläget är relativt få som har gjort det.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Detta görs framför allt i de fyra VFU-kurserna som enligt bedömargruppen ges i tydlig progression. Även i flera andra ämneskurser tillgodoses målet genom att studenterna både självständigt och tillsammans med andra planerar undervisningen och undervisningsupplägget i autentiska undervisningssammanhang. Ett specialpedagogiskt perspektiv på lärarens yrkesetik ges inom UVK. Bedömargruppen menar att det är något oklart hur studenterna får möjlighet att i praktiken planera undervisningen för att bemöta elever med olika förutsättningar och behov. Detta är därför ett utvecklingsområde i utbildningen. En styrka i utbildningen är enligt bedömargruppen att lärosätet arbetar med att förstärka kopplingen mellan de ämnesdidaktiska delarna av utbildningen samt de teoretiska och forskningsbaserade delarna.

Ett jämställdhetsperspektiv är tydligt närvarande i utbildningen. Lärosätet visar på flera aktiviteter som har genomförts för att beakta och kommunicera ett jämställdhetsperspektiv, till exempel att man har infört ett jämställdhetsperspektiv som ett kurskrav i studenternas VFU-rapporter och att det finns kursmoment där jämställdhet ingår. Även litteraturlistor och upphovspersoner har analyserats utifrån ett jämställdhetsperspektiv, vilket lett till att ett jämställdhetsperspektiv nu tydligare tas i beaktande i valet av litteratur och repertoar. Bedömargruppen ser detta som ett gott exempel på hur ett jämställdhetsperspektiv beaktas i utbildningens utformning och genomförande.

Ett utvecklingsområde är att tydligare lyfta in studenternas förmåga att beakta ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten i utbildningen

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande i utbildningen. Det finns tydliga rutiner för hur utbildningens innehåll, utformning och examinationer följs upp och kursvärderingar görs efter varje kurs. Eftersom svarsfrekvensen på kursvärderingar har varit relativt låg, pågår ett utvecklingsarbete med schemalagda kursvärderingar och muntliga kursvärderingar.

Bedömargruppen ser detta som positivt och uppmuntrar lärosätet till att fortsätta arbeta för att öka studenternas deltagande vid kursvärderingar. Att ännu tydligare kommunicera till studenterna vilka förändringar som ska göras, vilka som har gjorts, eller vilka som av olika anledningar inte kan göras, ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde för lärosätet. Musikämnets studenter har en hög

genomströmningsgrad och bedömargruppen anser att lärosätet har goda rutiner för att studenterna ska kunna genomföra utbildningen inom planerad studietid. Att stärka stödet till studenterna när de skriver självständiga arbeten ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde, eftersom genomströmningen är något lägre där än i andra kurser

Studenter deltar aktivt i utvecklingen av utbildningen och deras åsikter tas omhand av lärosätet. Studentrepresentanter finns i programrådet och ämnesansvarig lärare har återkommande möten med studenterna, för att ta del av deras åsikter om utbildningen. Studenterna har även egna möten där de utvärderar utbildningen och formulerar förslag som de skickar till den ämnesansvarig. Det finns en konstruktiv och kontinuerlig dialog med studenterna om utbildningens innehåll och genomförande som bedömargruppen ser som en styrka.

Bedömningsområdet arbetsliv och samverkan uppfylls på ett tillfredsställande sätt. Utbildningen är användbar och studenterna förbereds för förändringar i arbetslivet. Ett gott exempel på hur lärosätet arbetar med utbildningens framtida användbarhet är satsningarna inom hållbar utveckling och det flerspråkiga klassrummet. En särskild styrka i utbildningen är de många samverkansprojekt som pågår och som äger rum både på nationell och internationell nivå.

Lärosäte: Göteborgs universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet samhällskunskap.

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Det finns en ändamålsenlig variation av lärare med hög vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. En stor andel av lärarna är disputerade, fast anställda och har forskning i tjänsten. Lärarna inom UVK är många och undervisar på relativt låga procentsatser. Att låta lärare undervisa på högre procentandel inom UVK ser därför bedömargruppen som ett utvecklingsområde för lärosätet. Ett gott exempel på hur pedagogisk kompetens utvecklas i utbildningen är det meriteringsprogram lärosätet har för att stärka högskolepedagogisk kompetens. Att låta fler lärare ingå i detta program och att tydliggöra vilka strategier det finns för den övergripande kompetensförsörjningen inom UVK på både kort och lång sikt, ser bedömargruppen som utvecklingsområden. Lärosätet visar i relation till inriktningen samhällskunskap adekvat ämnesmässig och vetenskaplig lärarkompetens, ämnesdidaktisk kompetens och professionskompetens. Högskolepedagogisk utbildning ges, liksom VFU-handledarutbildning. Ett förändringsarbete har stärkt samordningen av utbildningen som helhet och relevant kompetens finns i utbildningsmiljön.

Det finns en stark vetenskaplig miljö med en rad centrumbildningar och forskargrupper. Den professionsinriktade miljön stärks av forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning där doktorander med tjänst inom skolverksamhet också forskar i ämnen som är relevans för utbildningen. Att synliggöra den forskning som bedrivs med relevans för utbildningen för studenterna ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är att det finns en tydlig genomgående progression i kurserna. Detta är något lärosätet arbetat mycket med vilket bedömargruppen ser som positivt. Forskningsmiljön är gedigen för inriktningen samhällskunskap, men knyter i begränsad utsträckning an till skolämnet samhällskunskap och läraryrket. Strategier för att stärka den ämnesdidaktiska forskningen och den professionsinriktade miljön finns.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls. Lärosätet visar en till synes genomtänkt idé om innehåll och progression i studierna i samhällskunskap. Politiska, sociala och samhällsekonomiska perspektiv ingår. Studierna ger både överblick och fördjupade kunskaper inom vissa delar av ämnesområdet, inklusive insikter i aktuell forskning. Tematisk inriktning på vissa kurser bedöms vara fördelaktigt. Utbildningen är delvis under uppbyggnad. I det fortsatta arbetet bör avvägningar diskuteras, särskilt för- och nackdelar med att förlägga två självständiga arbeten till samhällskunskap.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Studenterna får i två kurser i UVK möta vetenskapsteorier och metoder. Kunskapen ska därefter fördjupas i ämnena och de självständiga arbetena. Relationen

mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet berörs i kurser inom UVK och examineras också där. Ett utvecklingsområde är att ännu tydligare knyta samman UVK-kurserna till ämnena. Bedömningen blir att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då fördjupningen ska ske i ämnena. Lärosätet visar att vetenskapsteoretiska frågor och metod, både kvalitativ och kvantitativ, har en tydlig och återkommande plats i inriktningen samhällskunskap. Mest centrala för utbildningen är två delkurser om vetenskapsteori och forskningsmetod inom ramen för studierna i UVK, samt de självständiga arbetena i samhällskunskap, som ska knytas till ämnesdidaktik och utbildningsvetenskap. Metodmoment inom ramen för ämnesstudierna i övrigt har en svagare yrkesanknytning.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Bedömggruppen anser att målet nås genom studier i såväl UVK som inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Att progressionen är tydlig ser bedömggruppen som särskilt positivt. Bedömningen blir att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då fördjupningen ska ske i ämnena. Lärosätet visar i relation till inriktningen en tydlig strategi för förmågan att systematisera, reflektera och kritiskt tillvarata samhällsvetenskapliga forskningsresultat. Kopplingen till de ämnesdidaktiska och utbildningsvetenskapliga forskningsfälten är svagare, men har stärkts. Med försiktighet visar de granskade självständiga arbetena för gymnasieinriktningen att vissa svagheter fortfarande finns (inga självständiga arbeten har ännu skrivits inom 7–9-inriktningen). VFU har förutsättningar att vara en betydelsefull del av utbildningen när det gäller att reflektera över egna och andras erfarenheter. Att VFU framstår som tämligen svagt kopplad till ämnesstudierna framstår som en delvis outnyttjad potential.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls, men förmågan är främst förlagd till VFU och ämnena. I UVK-kurserna är fokus i första hand på hur studenterna ska utveckla kunskap om didaktik och ämnesdidaktik och inte på hur de ska utveckla förmågan att tillämpa den. Bedömningen blir därför att UVK inte ensamt tillgodoser detta mål då all VFU är förlagd till ämnena och målet därför bedöms där. Lärosätet har stärkt och arbetar vidare med att stärka den ämnesdidaktiska delen av utbildningen inom inriktningen samhällskunskap. Praktiska övningar och metodik med koppling till styrdokument dominerar. Anknnytning till ämnesdidaktisk teori och forskning finns, men framstår som svagare.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Målet uppfylls dels inom VFU-kurserna som alla är förlagda till ämnena, dels inom UVK där målet behandlas i kurser inom specialpedagogik och bedömning och betygsättning. Målet säkerställs genom examination. Ett utvecklingsområde är att tydligare integrera moment där studenter i praktiken får lära sig att planera undervisning för elever med olika behov, så som vuxna elever, elever med inlärningssvårigheter eller de med särskild begåvning. Att även säkerställa att VFU-handledaren har tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, framför allt för att handleda studenten och ha tillräckligt goda kunskaper i bedömning av studentens prestationer under VFU för att studenten ska få ett rättvist omdöme, är ytterligare ett område som bedömggruppen anser behöver utvecklas i utbildningen. UVK bidrar tydligt till att uppfylla detta mål men kan inte ensamt tillgodose hela målet då delar av måluppfyllelsen sker i ämnena, i synnerhet inom VFU. Lärosätet har en tydlig gemensam tanke med progressionen i VFU-kurserna, som gynnar den generella förmågan att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet. VFU-kurserna är ämnesklassade, men ett visst glapp till ämnesstudierna inom inriktningen

samhällskunskap och studierna i ämnesdidaktik framträder ändå. Inriktningen är allmäntdidaktiskt präglad, vilket innebär en begränsning i relation till specifika ämnesteoretiska och ämnesdidaktiska perspektiv.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Målet behandlas i kurser in om UVK och VFU och säkerställs genom examination. Det finns en tydlig progression och särskilt positivt är den satsning lärosätet gjort inom området hållbar utveckling.

Ett jämställdhetsperspektiv finns väl integrerat i utbildningen och behandlas i kurser, kurslitteratur och som perspektiv för analys i en hemtentamen. Litteraturlistor granskas utifrån könsfördelning och lärosätet har god uppsikt över hur könsfördelningen ser ut. En styrka i utbildningen är att lärosätet arbetar med att få studenterna medvetna om hur elever kan behandlas olika beroende på kön, för att sedan kunna uppmärksamma och motverka detta i sitt eget framtida yrkesliv. Lärosätet visar god medvetenhet för inriktningen samhällskunskap och en klar strategi i arbetet med jämställdhet, både i form av ett genomtänkt ämnesinnehåll och god organisation. Kontinuerligt utvecklingsarbete pågår också.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande och det finns formaliserade strukturer och tillvägagångssätt för att följa upp och utveckla utbildningens innehåll, utformning och genomförande, liksom examination. Kursvärderingar görs, men ett utvecklingsområde är att tydligare återkoppla vilka förändringar som görs till följd av dessa till studenterna. Ett annat utvecklingsområde är att fortsätta arbeta för att fler besvarar de kursvärderingar som görs då svarsfrekvensen är låg. Det pågår ett arbete för att ytterligare följa upp VFU i samverkan med skolhuvudmännen, vilket bedömggruppen ser som positivt för att utveckla och stärka uppföljningen av utbildningen. Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid. Analyser av kvarvarar görs och lärosätet har arbetat med att minska avhopp, vilket bedömggruppen ser som positivt. Det finns även olika stödåtgärder för de studenter som behöver det. Utvecklade procedurer finns för systematisk uppföljning av inriktningen samhällskunskap, för förändringsarbete, samt återkoppling till studenterna. Analys av genomströmning på olika kurser, översyner av behörighetskrav och examinationsmöjligheter görs för att studenterna ska genomföra utbildningen inom planerad studietid. Andelen studenter som avbryter sin utbildning till ämneslärare är mindre än riksgenomsnittet.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande och finns representerade i formella påverkans- och beslutsorgan. Studenterna bjuds även in till olika råd och träffar och deras åsikter från kursvärderingar tas omhand.

Motivationsintervjuer ska testas under hösten 2019 för att stärka och motivera studenterna, vilket bedömggruppen ser som ett gott exempel på hur lärosätet arbetar med att på olika sätt öka studentinflytandet. Att utveckla de mer informella möjligheterna till påverkan, till exempel genom att kontakta lärare efter undervisning, ser bedömggruppen som ett utvecklingsområde. För inriktningen samhällskunskap är lärarstudenterna representerade i relevanta beslutsorgan. Studenternas synpunkter samlas också in och tillvaratas i kursutvecklingsarbetet. Studierektorsrollen är – både formellt och informellt – särskilt viktig för lärarstudenterna i samhällskunskap, vars utbildning sker vid

flera olika institutioner. Utrymme finns för reflektion om avvägning mellan standardiserade centrala processer och mer utbildningsnära arbetssätt.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Utbildningen är användbar och ger studenten verktyg för att möta förändringar i arbetslivet. Ett gott exempel på detta är den planerade kursen om språk- och kunskapsutvecklande arbete som riktar sig mot andraspråksinläring. Lärosätet ger exempel på samverkan med olika företrädare för VFU vilket bedömgården ser som goda exempel på samverkan med det omgivande samhället. Ett ytterligare gott exempel är en kurs om hållbar utveckling, vilken utformats i samarbete mellan olika aktörer. Utbildningen förbereder studenterna för förändringar i arbetslivet, både generellt genom samhällskunskapskursernas ämnesinnehåll och genom att betona vikten av att kunna hantera förändringar och ta till sig ny kunskap också efter utbildningen. Etablerade samverkanskanaler, som utbildningskonferenser, finns också. Ett utvecklingsarbete pågår för att stärka professionsmiljön.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Bedömgården anser med stöd i lärartabellen och självvärderingen att den vetenskapliga kompetensen är hög och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt. Ett mycket stort antal lärare, cirka 250 stycken, medverkar i kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och i de ämnen som granskas. Lärarna kommer från flera olika institutioner. En stor andel av lärarna är disputerade och har forskning i tjänsten (20–30 procent). Även adjunkter har forskning och/eller kompetensutveckling i tjänsten (15 procent). Bland dessa medverkar cirka 70 lärare inom UVK. En styrka i utbildningen är den höga vetenskapliga kompetensen bland lärarna.

Det finns samtidigt en sårbarhetsproblematik i det faktum att en relativt stor andel av de som är involverade i UVK-kurserna har låg procent i dessa kurser samt att de har sin organisatoriska hemvist på flera olika institutioner. Bedömgården konstaterar att detta ställer stora krav på organisation av lärarlagen för att samverkan mellan de olika lärarna ska vara möjlig och för att säkra kontinuitet och kravnivåer. Att fortsättningsvis arbeta för att minska den sårbarheten, liksom att arbeta vidare med samverkan och kontinuitet i lärarlagen, ser bedömgården som ett viktigt utvecklingsarbete vid lärosätet.

Trots att den vetenskapliga kompetensen generellt sett är hög, med en stor andel disputerade bland lärarna, finns det enbart två professorer och sju docenter som undervisar i UVK-kurser. Att docenter och professorer i högre utsträckning medverkar i UVK-kurser ser bedömgården som ett viktigt utvecklingsområde i utbildningen.

Bedömggruppen anser att de exempel som beskrivs i självvärderingen, som att ämnesstudier inklusive VFU alltid ges vid den institutionsmiljö som har bäst förutsättningar att uppnå bredd och djup i aktuellt skolämne, visar på att det finns en tydlig och väl avvägd struktur i utbildningen. Det är också positivt att den pedagogiska kompetensen i ämnena förstärks genom samverkan med lärare från den utbildningsvetenskapliga fakulteten eller genom adjungering av verksamma lärare. Vid intervjuerna blev det tydligare hur den vetenskapliga respektive den professionsinriktade kompetensen i UVK-kurserna används i utbildningen, och bedömggruppen menar att den används på ett välfungerande sätt genom att kompetenserna för de aktuella områdena direkt kommer studenterna till del.

Den professionsrelaterade kompetensen bland lärarna beskrivs inte i självvärderingen, men intervjuer, lärartabell och kompletterande underlag visar att lärarkompetensen sammantaget är hög. Den professionsrelaterade kompetensen uppges i självvärderingen förstärkas i vissa kurser genom adjungering av verksamma lärare, och bedömggruppen anser att detta sammantaget visar att den professionsinriktade kompetensen håller hög kvalitet.

Den kompletterande lärarlistan visar att det är drygt 70 lärare som tillsammans är involverade i UVK, men av dessa är det bara 9 som har 10 procent eller mer inom UVK. En lärare har 20 procent inom UVK, medan de resterande har olika procentsatser. De flesta är involverade på 2–5 procent.

Utifrån intervjuerna framkom att det finns en medvetenhet om behovet av färre lärare, men med högre procentsatser inom UVK, vilket bedömggruppen ser som positivt och något som bedömggruppen uppmuntrar lärosätet att arbeta vidare med. Det framkom inte av självvärderingen om VFU-handledarna är verksamma i utbildningen eller om de har handledarutbildning, men vid intervjuerna förtydligades att VFU är förlagt till institutionerna och att ansvaret för VFU-handledarnas utbildning är centralt förlagt vid lärosätet.

Utifrån självvärderingen framgår att lärosätet har ett meriteringsprogram för att stärka den högskolepedagogiska kompetensen, vilket bedömggruppen ser som positivt. En rekommendation är däremot att lärosätet även arbetar för att behålla och utveckla alla lärares högskolepedagogiska kompetens genom exempelvis regelbunden fortbildning. Ett utvecklingsområde som bedömggruppen vill lyfta fram är att lärosätet på ett mer genomgripande och tydligt sätt följer upp kompetensutvecklingsbehoven i lärargruppen, samt tydliggör vilka strategier lärosätet har för kompetensförsörjningen på både kort och lång sikt, eftersom detta inte framkom tydligt i självvärderingen och intervjuerna.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Med stöd i självvärderingen och beskrivningen av lärosätets utbildning anser bedömggruppen att lärosätet har en för utbildningen stark vetenskaplig miljö. Lärosätet bedriver forskning med relevans för utbildningen och en rad miljöer och forskningsprojekt beskrivs, till exempel didaktisk klassrumsforskning, fenomenografi, variationsteori och learning study, kritisk utbildningsforskning och ett antal ämnesdidaktiska miljöer som fokuserar på forskningsområden med stor betydelse för

utbildningen. Dessa olika miljöer anser bedömargruppen stärker forskningsanknytningen i alla delar av det utbildningsvetenskapliga området, vilket är en styrka i utbildningen.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att lärosätet tydligare bör synliggöra den forskning som bedrivs med relevans för utbildningen för studenterna. Att just detta är ett utvecklingsområde blev framför allt tydligt under intervjuerna där det framkom att forskningen som bedrivs är relativt osynlig för studenterna. I självvärderingen beskrivs den professionsinriktade miljön något kortfattat. Det framhålls att den stärks genom att doktorander vid forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning (CUL) finns vid varje fakultet som deltar i ämneslärarutbildningen. Doktoranderna har en lärarexamen och har ofta en del av sin tjänst i skolverksamhet. Deras forskning berör även ämnesområden med relevans för lärarutbildningen, och bedömargruppen anser att detta är en styrka i utbildningen och stärker den professionsinriktade miljön.

Utifrån självvärderingen var det något oklart var UVK- och VFU-kurserna låg i förhållande till ämnesstudierna, men detta förtydligades vid intervjuerna. Efter intervjuerna anser därför bedömargruppen att kursstrukturen inom UVK och VFU ger ett genomtänkt intryck med en indelning i fyra temaområden och systerkurser. En matris över UVK och VFU beskrivs i självvärderingen, där examensmålen är inlagda. Systerkurserna breddar och fördjupar innehållet i en tidigare kurs. Även examinationerna har en progression. Ett stort arbete har lagts ner för att skapa progression och tydlighet i utbildningen, vilket bedömargruppen ser som positivt och som en styrka i utbildningen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Lärosätet redogör på ett systematiskt sätt för hur de arbetar med att säkerställa förutsättningar för att studenterna ska uppnå examensmålen i utbildningen. Lärosätet har bland annat utarbetat ramkursplaner för kurserna inom den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) och examensarbetskurserna. Ramkursplanerna är gemensamma för alla ämnen med gemensamma kursmål och examinationsformer, vilket bedömargruppen ser som positivt i utbildningen generellt. Programrådet har även utarbetat en gemensam praxis för att hantera examensarbeten med gemensamma bedömningskriterier och målmatriser, vilket bedömargruppen menar bidrar till att säkerställa kvaliteten på utbildningen. Förutom detta finns även en programguide för att skapa sammanhang och tydliggöra progressionen mellan utbildningens olika kurser och områden.

Utifrån självvärderingen framkommer att målet framför allt nås genom två kurser inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK): *Lärarprofessionen och vetenskapligt förhållningssätt* och *Lärarprofessionen och vetenskapligt arbete*. Från ett bredare teoretiskt och metodologiskt perspektiv i den första kursen smalnar kurserna av mot det utbildningsvetenskapliga området i den senare. En progression sker genom att studenterna först får kunskap om metoderna för att sedan själva tillämpa dem. I självvärderingen framhålls att studenterna ofta väljer metoder som behandlats i kursen

Lärarprofessionen och vetenskapligt arbete. Både kvalitativ och kvantitativ forskning ingår i kurserna, men fokus är på enkäter och intervjuer. Målet behandlas även i ämnena och i de självständiga arbeten som skrivs där. Bedömargruppen anser att strukturen ger ett ändamålsenligt intryck, och utifrån den information som framkom i självvärderingen och vid intervjuerna menar bedömarna att studenterna får en bred bild av vetenskapsteori och forskningsmetoder. Progressionen framstår som tydlig, men eftersom fördjupningen sker i ämnena är bedömargruppens uppfattning att den sker på något olika nivåer. Lärosätet ger exempel på undervisningsupplägg och examinationer som framstår som välfungerande inom många ämnen, men vid intervjuerna framkom att det finns utrymmen för förbättringar, framför allt inom de estetiska ämnena.

Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas också i UVK-kurserna *Lärarprofessionen och vetenskapligt förhållningssätt* och *Lärarprofessionen och vetenskapligt arbete*. Föreläsningar följs av examinerande litteraturseminarier där läraryrkets profession och dess vetenskapliga grund behandlas. Praktisk forskning kommer bland annat studenterna till del genom CUL-doktorandernas arbete och undervisning. Utifrån detta anser bedömargruppen att relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas på ett välfungerande sätt i utbildningen.

Lärosätet framhåller svårigheterna med att sammanföra kursinnehåll inom UVK med ämnesstudierna. I förhållande till detta mål har lärosätet knutit de två ovan beskrivna UVK-kurserna till de båda självständiga arbetena. Bedömargruppen anser att detta är ett ändamålsenligt sätt att lösa utmaningarna på, men rekommenderar ändå lärosätet att fortsätta arbetet med att koppla samman UVK och ämnen mer, exempelvis genom att utveckla samarbetet mellan de lärare som undervisar i utbildningen ytterligare.

Bedömningen blir alltså att UVK tydligt bidrar till detta mål, men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet eftersom fördjupningen ska ske i ämnena.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Utifrån självvärderingen anser bedömargruppen att målet behandlas på ett välfungerande sätt i utbildningen. Det framgår att studenter får möjlighet att utveckla sin färdighet och förmåga ur både ett utbildningsvetenskapligt och ämnesdidaktiskt perspektiv. Den utbildningsvetenskapliga aspekten av examensmålet blir tillvaratagen i tre olika kurser inom UVK. Målet behandlas även ur ett ämnesdidaktiskt perspektiv, vilket bland annat sker i samband med att studenterna skriver det självständiga arbetet i respektive ämne och i den fjärde VFU-kursen. Lärosätet beskriver även att de har gjort en förändring i utbildningen inom respektive ämne, när de självständiga arbetena nu tydligare riktas mot ämnesdidaktiska områden och de teorier och metoder som har anknytning till verksamhetsområdet. Den förändringen ser bedömargruppen som positiv och som ett sätt att ännu tydligare låta studenterna bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

I självvärderingen har lärosätet bifogat en tabell som visar hur olika kurser inom UVK och VFU hänger samman. Här framgår enligt bedömargruppen att det finns en solid ram för hur studenterna förväntas reflektera över egna och andras undervisningserfarenheter. Studenternas egen reflektion och självständighet tränas bland annat under praxisseminerierna som ingår i VFU-kurserna, samt under examinationer. VFU-kurserna är placerade inom respektive ämne, men de beskrivs kortfattat i självvärderingen för UVK också. Här framgår det enligt bedömargruppen att det finns en tydlig progression, där studenterna i början av sin utbildning ska reflektera över egna erfarenheter. Därefter ska de kunna reflektera över egna erfarenheter relaterat till forskning och styrdokument och slutligen även kunna utveckla den egna skolpraktiken. Under de trepartssamtal som äger rum i anknytning till VFU diskuteras även studenternas erfarenheter tillsammans med handledare och VFU-lärare, vilket bedömargruppen ser som positivt.

Utifrån självvärderingen framkommer det enligt bedömargruppen att det finns flera kurser inom UVK där studenterna får möjlighet att ta del av forskning och där de examineras i detta. Ett exempel är kursen *Lärarprofessionen och ett vetenskapligt förhållningssätt*, där studenterna genomför en argumentationsanalys. Utifrån den information som framkommit i intervjuerna och självvärderingen anser bedömargruppen att lärosätet möjliggör och säkerställer målet, men att fördjupningen framför allt sker i ämnena.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen redogör lärosätet för relationen mellan examensmålets olika delar och förutsättningar för att studenterna ska nå målet, genom exempel på lärandemål i kurserna inom UVK respektive VFU. I UVK-kurserna är fokus i första hand på hur studenterna ska utveckla kunskap om didaktik och ämnesdidaktik och inte på hur de ska utveckla förmågan att tillämpa den. I en tabell över kursmål som relaterar till examensmålet och där VFU-kurserna VFU2, VFU3 och VFU4 ingår, framstår det enligt bedömargruppen som att merparten av målen handlar om att studenterna ska reflektera över undervisningen i relation till styrdokument och forskning och inte så mycket om att tillämpa didaktik, metodik och ämnesdidaktik.

Bedömargruppen hade svårt att enbart utifrån självvärderingen förstå var VFU var placerad i utbildningen i förhållande till ämnena och UVK, men vid intervjuerna förtydligades även detta. Här framkom att all VFU är förlagd till ämnena och att utbildningen använder sig av ramkursplaner för att bland annat säkerställa att kravnivån inom alla ämnen är ungefär densamma och att VFU bedöms på samma sätt. Bedömargruppen anser att gemensamma ramkursplaner för VFU kan ha både positiva och negativa sidor, och rekommenderar därför lärosätet att analysera vilka konsekvenser ramkursplanerna har för de enskilda ämnena, i synnerhet de estetiska. I och med att förmågan att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik främst bedöms i de VFU-kurser som är förlagda på respektive ämne i utbildningen, blir bedömningen att målet framför allt möjliggörs och säkerställs där.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenterna när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans

med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisningen och den pedagogiska verksamheten i övrigt för att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Utifrån självvärderingen och efterföljande intervjuer anser bedömargruppen att finns en tydlig struktur i utbildningens upplägg och i relationen mellan UVK-studier och VFU. Vad som dock fortfarande är något oklart är hur den ämnesmässiga och ämnesdidaktiska inramningen för VFU-kurserna är utformad. Enligt självvärderingen är det framförallt genom VFU-kurserna som målpuppfyllelsen sker. Utifrån intervjuerna och övriga underlag framkom att VFU är förlagt till respektive ämne, men en beskrivning av VFU görs även i självvärderingen för UVK. VFU-kursernas progression beskrivs i form av tre steg i ramkursplanerna: undersökande (1), genomförande (2) och syntetisering (3). I VFU 1 och VFU 2 förväntas till exempel studenten kunna planera, genomföra och utvärdera en pedagogisk aktivitet tillsammans med sin handledare. I VFU 3 göra detsamma, men här både kollegialt och självständigt och slutligen i VFU 4; planera, genomföra och utvärdera undervisning i sin helhet med tydlighet och god struktur. Enligt bedömargruppen visar upplägget en god och ändamålsenlig struktur.

I UVK-kursen *Styrdokument och bedömning* behandlas målet ytterligare. Undervisning sker i form av föreläsningar, litteraturseminarier och arbete i basgrupper. I kursen *Bedömning och betygsättning* fördjupas kunskapen om bedömning och sätts även i relation till etik, validitet och reliabilitet. Examination av målet sker genom muntliga redovisningar, hemtentamen och en salstentamen, vilket bedömargruppen anser vara relevanta examinationsformer som säkerställer målpuppfyllelsen. I kursen *Sociala relationer, konflikthantering och specialpedagogik* ges ett specialpedagogiskt perspektiv på lärarens yrkesetik med fokus på elever med särskilda behov och behovet av inkludering av alla elever. Utifrån självvärdering och intervjuer framstår det dock fortfarande som något oklart hur studenterna får möjlighet att i praktiken planera undervisning i syfte att bemöta elever med olika förutsättningar och behov, som exempelvis vuxna elever, elever som har inlärningssvårigheter, elever som lätt når kunskapskraven och/eller elever som är särskilt begåvade. Att utveckla detta mer på en praktisk nivå i utbildningen ser bedömargruppen som ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet.

Att även säkerställa att VFU-handledaren har tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, framför allt för att handleda studenten och ha tillräckligt goda kunskaper i bedömning av studentens prestationer under VFU för att studenten ska få ett rättvist omdöme då hen slutligen examineras av VFU-läraren, är ytterligare ett område som bedömargruppen anser behöver utvecklas i utbildningen. Lärosätet har dock sjösat ett nytt VFU-avtal som de menar kommer förbättra detta i utbildningen framöver, vilket bedömargruppen ser som positivt för vidareutvecklingen av området.

Lärosätet har som mål att alla studenter ska ha samma VFU-placering i alla kurser, men utifrån intervjuerna framkom att detta inte alltid kan tillgodoses för alla studenter. Bedömargruppen anser att detta är förståeligt, men att det också bör vara tydligt för studenterna att de inte alltid kan få samma VFU-placering under alla VFU-perioder.

Bedömargruppen anser avslutningsvis att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då delar av målpuppfyllelsen sker i ämnena, i synnerhet inom VFU.

Målpuppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt
Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande,*

samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.

Utifrån självvärderingen anser bedömargruppen att utbildningen, på ett övergripande plan möjliggör och säkerställer målet. Målet behandlas framför allt inom UVK-kurser och VFU-kurser. Lärosätet arbetar med att förmedla kunskap kring målet och för att förbereda studenterna för ett arbete utifrån de principer som de mänskliga rättigheterna, och i synnerhet barnets rättigheter utgår ifrån. Detta gör de bland annat genom kurserna VFU2, som fokuserar på hållbar utveckling och mänskliga rättigheter i relation till den egna yrkesrollen, och i VFU4 där mänskliga rättigheter och likabehandling behandlas. Yrkesetiska aspekter berörs bland annat i kursen *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap* där studenterna har work-shops med dramapedagoger för att göras medvetna om olika normer i klassrummet. Även hållbar utveckling behandlas i utbildningen och en kurs; *Hållbar utveckling med människan i centrum*, läser alla studenter inom utbildningen. Examinationen sker genom närvaro på workshops och inlämning av en individuell skriftlig uppgift. I självvärderingen beskrivs tydligt i vilka kurser respektive mål behandlas, hur examination sker, samt hur olika praktiska moment bidrar till att målet behandlas ur olika perspektiv. Progressionen är tydlig i förhållande till målet och bedömargruppen anser att målet i sin helhet omhändertas på ett konstruktivt och väl avvägt sätt. Särskilt positivt är den satsning som lärosätet gjort inom området hållbar utveckling.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att utbildningen generellt har väl utvecklade ramar för arbetet med jämställdhet. De har god uppsikt över antalet studenter och lärare fördelade på kön och i val av kurslitteratur har de en jämn könsfördelning vilket bedömargruppen ser som positivt. I självvärderingen framkommer att examensmålet som berör jämställdhet behandlas i kurser, kurslitteratur och som perspektiv för analys i en hemtentamen. I kursen *Lärande, utveckling och didaktik 1* hålls föreläsningar om kamratgruppen där frågor om sexualitet, kroppsuppfattning och identitet ingår och i kursen *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap* är fokus på jämställdhet, maktrelationer och individens möjligheter att bli sedd och hörd, vilket även kopplas samman med genusfrågor, tolerans och normpedagogik. Lärosätet beskriver i både självvärdering och intervjuer hur de arbetar med att få alla studenter att bli sedda och lyssnade på, oavsett kön. Studenterna ska veta var de ska vända sig om något inte fungerar som det ska och lärosätet har utarbetade rutiner vid fall av exempelvis sexuella trakasserier. Sammantaget ger detta bilden av att lärosätet arbetar med jämställdhet på ett välfungerande sätt.

En styrka i utbildningen är att lärosätet arbetar med att få studenterna medvetna om hur elever kan behandlas olika beroende på kön, för att sedan kunna uppmärksamma och motverka detta i sitt eget framtida yrkesliv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination*

följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att det finns formaliserade strukturer och tillvägagångssätt för att följa upp och utveckla utbildningens innehåll, utformning och genomförande, liksom examination. Lärosätet beskriver hur kurser följs upp med kursvärderingar och kursrapporter. Dessa granskas av programledarna och vidare av samordningsnämnden för lärarutbildning (SOL). Styrkor och svagheter analyseras och förslag på utvecklingsområden ges. Utifrån självvärderingen och intervjuerna hade bedömargruppen svårt att utläsa hur studenterna sedan fick del av de förändringar som gjordes till följd av kursvärderingarna. Att återkoppla resultaten av uppföljningen till relevanta intressenter anser dock bedömargruppen vara ett område som kan förbättras i utbildningen då det utifrån intervjuerna framkom att återkopplingen i praktiken varierar och inte alltid fungerar så som tänkt.

Lärosätet identifierar själva ett utvecklingsområde vad gäller att öka svarsfrekvensen på kursvärderingar, vilket även bedömargruppen instämmer i. Även intervjuerna bekräftade att kursvärderingarna ofta har en låg svarsfrekvens vilken även tenderar att bli än lägre ju längre studenten kommer i utbildningen. Av intervjuerna framkom att lärosätet försökt analysera orsakerna, men att det är svårt att få en tydlig bild av vad som gör att få studenter svarar i slutet av utbildningen, utöver att de har lägre intresse av kursvärderingar då. Ett utvecklingsarbete pågår där införandet av schemalagda kursvärderingar, liksom muntliga har diskuterats. Bedömargruppen anser att detta är positivt och nödvändigt för att kunna nå en ökad svarsfrekvens på kursvärderingarna och på så sätt bättre kunna följa upp utbildningen. Att det även pågår ett arbete för att ytterligare följa upp VFU i samverkan med huvudmännen, ser bedömargruppen som positivt och som något som visar att lärosätet arbetar för att utveckla och stärka uppföljningen av utbildningen.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Det framkommer av självvärderingen och intervjuer att lärosätet systematiskt arbetar för att underlätta för studenterna att genomföra utbildningen inom planerad tid. I självvärderingen beskrivs flera olika stödåtgärder både för de högskoleförlagda och de verksamhetsförlagda delarna av utbildningen som är tillgängliga för studenterna. Det framgår också att lärosätet arbetar med behörighetskraven för de gemensamma UVK-kurserna och med anpassning av omexaminationer. I självvärderingen redogör lärosätet för hur analyser av utbildningens genomströmning resulterat i olika åtgärder för att öka studenternas möjligheter att genomföra utbildningen inom planerad studietid, som till exempel tydligare studieguider där studenter och lärare lättare ska se hur utbildningen i sin helhet är sammansatt. Lärosätet har också arbetat med språkutvecklande insatser liksom individuell handledning vid vissa examinationsuppgifter. Här har enheten för akademiskt språk (ASK) fyllt en viktig funktion och bedömargruppen ser detta som positivt för att studenter ska kunna genomföra utbildningen inom planerad studietid. Även tydligt utformade åtgärdsplaner vid underkänd VFU-kurs och att programstudievägledarna tillsammans med studievägledarna följer upp studenters studieresultat ser bedömargruppen som positivt för att studenter ska stanna kvar i och genomföra utbildningen inom planerad tid. Intervjuerna bekräftade att det arbete som lärosätet lagt ned för att minska avhoppet haft önskad effekt och bedömargruppen anser att lärosätet arbetar med dessa frågor på ett aktivt och välfungerande sätt.

Bedömningsområde: Studentperspektiv**Studentperspektiv**

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Utifrån självvärderingen framgår det att det finns en systematisk formell struktur för att bjuda in och tillvarata studenternas perspektiv i utvecklingen av utbildningen genom kurs- och programvärderingar. Studenterna finns med i formella påverkans- och beslutsorgan så som programrådet och att lärosätet ser studentmedverkan som en viktig resurs för att säkra utbildningarnas kvalitet. Studenter bjuds in till olika råd och olika träffar och även intervjuerna bekräftade att studenterna har goda möjligheter att aktivt arbeta för att utveckla utbildningen, inte minst genom att det finns en bred representationsnivå som omfattar olika beslutsorgan.

Av självvärderingen och intervjuerna framgår också att lärosätet arbetar aktivt med att utveckla de områden som studenterna lyfter som förbättringsområden i sina kursvärderingar, till exempel att undervisningen i ämnesdidaktik behöver stärkas i vissa ämnen. Bedömggruppen menar att detta visar att lärosätet tar studenternas återkopplingar på allvar, vilket är positivt. Lärosätet arbetar även med en programenkät som studenterna fyller i slutet av sin utbildning där de svarar på frågor om i vilken utsträckning utbildningen gett dem möjligheter att uppnå examensmålen samt vad de anser om utbildningen, vilket bedömggruppen anser vara ett bra koncept för att fånga upp studenternas synpunkter. Lärosätet ska även testa så kallade motivationsintervjuer inför höstterminen 2019 för att stärka och motivera studenterna. Då detta inte är testat än återstår att se vad effekterna blir, men bedömggruppen ser det som ett bra exempel på hur lärosätet prövar olika former för att öka studentinflytandet.

Olika former av mer informell studentpåverkan är också viktigt i utbildningen, menar bedömggruppen, så som möjligheter att ta kontakt med lärare efter undervisningen och att kunna föra samtal som inte är formellt planerade. Att utveckla dessa delar mer i utbildningen anser bedömggruppen vara ett utvecklingsområde för lärosätet.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Arbetsliv och samverkan**

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet ger i självvärderingen och intervjuerna flera konkreta exempel på samverkan med olika företrädare för den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Ett exempel är lärarutbildningens samverkansråd där det ingår representanter från universitetet, Göteborgs stad, Göteborgsregionen och studentkåren. Representanter från skolhuvudmännen, studentkårerna, lärarutbildningen och VFU-handläggare kommer enligt självvärderingen få större inflytande över utvecklingen och organiseringen av VFU i och med det nya VFU-avtal som är under arbete. Dessa exempel på samarbeten mellan lärarutbildningen, staden och regionen ser bedömggruppen som goda exempel på samverkan med det omgivande samhället.

Även samverkan mellan olika lärarutbildningsprogram sker, bland annat genom samordningsnämnden för lärarutbildning som har en övergripande roll, genom möten mellan programledarna vid de olika programmen och genom programrådets arbete med att relatera kursmål till examensmål. Här menar dock bedömargruppen att det finns utrymme för ytterligare utvecklingsarbete.

Ett positivt exempel som visar att utbildningen är användbar och att den ger studenten beredskap och verktyg för att möta olika förändringar i arbetslivet, är den planerade kursen om språk- och kunskapsutvecklande arbete som riktar sig mot andraspråksinläring. Ett ytterligare gott exempel är den tidigare omnämnda kursen om hållbar utveckling, vilken utformats i samarbete mellan olika aktörer.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Det finns en ändamålsenlig variation av lärare med hög vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. En stor andel av lärarna är disputerade, fast anställda och har forskning i tjänsten. Lärarna inom UVK är många och undervisar på relativt låga procentsatser. Att låta lärare undervisa på högre procentandel inom UVK ser därför bedömargruppen som ett utvecklingsområde för lärosätet. Ett gott exempel på hur pedagogisk kompetens utvecklas i utbildningen är det meriteringsprogram lärosätet har för att stärka högskolepedagogisk kompetens. Att låta fler lärare ingå i detta program och att tydliggöra vilka strategier det finns för den övergripande kompetensförsörjningen inom UVK på både kort och lång sikt, ser bedömargruppen som utvecklingsområden.

Det finns en stark vetenskaplig miljö med en rad centrumbildningar och forskargrupper. Den professionsinriktade miljön stärks av forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning där doktorander med tjänst inom skolverksamhet också forskar i ämnen som är av relevans för utbildningen. Att synliggöra den forskning som bedrivs med relevans för utbildningen för studenterna ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är att det finns en tydlig genomgående progression i kurserna. Detta är något lärosätet arbetat mycket med vilket bedömargruppen ser som positivt.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Studenterna får i två kurser i UVK möta vetenskapsteorier och metoder. Kunskapen ska därefter fördjupas i ämnena och de självständiga arbetena. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet berörs i kurser inom UVK och examineras också där. Ett utvecklingsområde är att ännu tydligare knyta samman UVK-kurserna till ämnena. Bedömningen blir att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då fördjupningen ska ske i ämnena.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt över forskningsresultat uppfylls. Bedömggruppen anser att målet nås genom studier i såväl UVK som inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Att progressionen är tydlig ser bedömggruppen som särskilt positivt. Bedömningen blir att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då fördjupningen ska ske i ämnena.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls, men förmågan är främst förlagd till VFU och ämnena. I UVK-kurserna är fokus i första hand på hur studenterna ska utveckla kunskap om didaktik och ämnesdidaktik och inte på hur de ska utveckla förmågan att tillämpa den. Bedömningen blir därför att UVK inte ensamt tillgodoser detta mål då all VFU är förlagd till ämnena och målet därför bedöms där.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Målet uppfylls dels inom VFU-kurserna som alla är förlagda till ämnena, dels inom UVK där målet behandlas i kurser inom specialpedagogik och bedömning och betygsättning. Målet säkerställs genom examination. Ett utvecklingsområde är att tydligare integrera moment där studenter i praktiken får lära sig att planera undervisning för elever med olika behov, så som vuxna elever, elever med inlärningssvårigheter eller de med särskild begåvning. Att även säkerställa att VFU-handledaren har tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, framför allt för att handleda studenten och ha tillräckligt goda kunskaper i bedömning av studentens prestationer under VFU för att studenten ska få ett rättvist omdöme, är ytterligare ett område som bedömggruppen anser behöver utvecklas i utbildningen. UVK bidrar tydligt till att uppfylla detta mål men kan inte ensamt tillgodose hela målet då delar av måluppfyllelsen sker i ämnena, i synnerhet inom VFU.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Målet behandlas i kurser inom UVK och VFU och säkerställs genom examination. Det finns en tydlig progression och särskilt positivt är den satsning lärosätet gjort inom området hållbar utveckling.

Ett jämställdhetsperspektiv finns väl integrerat i utbildningen och behandlas i kurser, kurslitteratur och som perspektiv för analys i en hemtentamen. Litteraturlistor granskas utifrån könsfördelning och lärosätet har god uppsikt över hur könsfördelningen ser ut. En styrka i utbildningen är att lärosätet arbetar med att få studenterna medvetna om hur elever kan behandlas olika beroende på kön, för att sedan kunna uppmärksamma och motverka detta i sitt eget framtida yrkesliv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande och det finns formaliserade strukturer och tillvägagångssätt för att följa upp och utveckla utbildningens innehåll, utformning och genomförande, liksom examination. Kursvärderingar görs, men ett utvecklingsområde är att tydligare återkoppla vilka förändringar som görs till följd av dessa till studenterna. Ett annat utvecklingsområde är att fortsätta arbeta för att fler besvarar de kursvärderingar som görs då svarsfrekvensen är låg. Det pågår ett arbete för att ytterligare följa upp VFU i samverkan med skolhuvudmännen, vilket bedömggruppen ser som positivt för att utveckla och stärka uppföljningen av utbildningen. Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid. Analyser av kvarvarar görs och lärosätet har arbetat med att minska avhopp, vilket bedömggruppen ser som positivt. Det finns även olika stödåtgärder för de studenter som behöver det.

Studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande och finns representerade i formella påverkans- och beslutsorgan. Studenterna bjuds även in till olika råd och träffar och deras åsikter från kursvärderingar tas omhand.

Motivationsintervjuer ska testas under hösten 2019 för att stärka och motivera studenterna, vilket bedömargruppen ser som ett gott exempel på hur lärosätet arbetar med att på olika sätt öka studentinflytandet. Att utveckla de mer informella möjligheterna till påverkan, till exempel genom att kontakta lärare efter undervisning, ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde.

Utbildningen är användbar och ger studenten verktyg för att möta förändringar i arbetslivet. Ett gott exempel på detta är den planerade kursen om språk- och kunskapsutvecklande arbete som riktar sig mot andraspråksinläring. Lärosätet ger exempel på samverkan med olika företrädare för VFU vilket bedömargruppen ser som goda exempel på samverkan med det omgivande samhället. Ett ytterligare gott exempel är en kurs om hållbar utveckling, vilken utformats i samarbete mellan olika aktörer.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Lärosätet visar tillräcklig ämnesmässig, vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk lärarkompetens för att utbilda ämneslärare med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 i samhällskunskap. Det vetenskapliga och ämnesinnehållsliga kompetensläget på kort och lång sikt är gott vid den statsvetenskapliga institutionen, som har huvudansvaret för ämnesstudierna. Lärosätet visar här god medvetenhet och strategi dels genom att visa en tämligen god stabilitet i lärarbemanningen över tid, dels genom väletablerade former för kursansvar och överlämningar mellan lärare. Ytterligare ämneskompetens, i synnerhet ämnesdidaktisk och professionsrelaterad kompetens, tas in från andra institutioner vid lärosätet. Högskolepedagogiska utbildningar ges vid lärosätet, vilket merparten av lärarna har genomgått. Av intervjuerna framgår också att utbildning ges för handledare inom den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU).

Till lärosätets styrkeområden hör en medvetenhet om samhällskunskapsämnet utmaningar och behov av samordning, samt en god tillgång på vetenskapligt meriterade lärare. Att den ämnesdidaktiska och professionsrelaterade kompetensen i hög grad kommer från en annan institution än den som huvudsakligen ger kurserna i samhällskunskap innebär en särskild utmaning. Kontinuerligt arbete behövs för att säkerställa att ämnesstudier, ämnesdidaktik och VFU fungerar tillsammans i utbildningen.

Bedömargrupper rekommenderar lärosätet att kontinuerligt analysera hur kompetenser (ämnesstudier, ämnesdidaktik och VFU) från olika institutioner samspelar och integreras, för att åstadkomma en sammanhållen utbildning.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Att utbildningen i samhällskunskap har den, med svenska mått mätt, stora statsvetenskapliga institutionen som hemvist kan både ses som en styrka och en potentiell utmaning. Samtidigt som utbildningen därigenom är inlemmad i en stark forsknings- och undervisningskontext, finns en viss risk för att ämneslärarutbildningen i samhällskunskap blir en lägre prioriterad verksamhet än institutionens primära fokus på statsvetenskap. Det framgår dock att lärosätet under de senaste åren arbetat målmedvetet med att stärka lärarutbildningen i samhällskunskap. Bland annat har samläsning med andra utbildningar frångåtts till förmån för kurser som är sammansatta med ämneslärarutbildningen i samhällskunskap i fokus. Anknytningen till professionen har också stärkts genom att kurser och kursinlag har setts över och reviderats.

Vid lärosätet finns flera starka forskningsmiljöer, inte minst statsvetenskapliga, som rör ämnesinnehåll av relevans för samhällskunskapsläraryrket. Miljön är dock i regel inte särskilt tydligt inriktad på skolämnet samhällskunskap. Den ämnesdidaktiskt orienterade forskningen framstår också som tämligen svag. Vid intervjuerna framkom emellertid att arbete pågår för att stärka den genom aktiva forskningsansökningar med sådan inriktning. Några satsningar från lärosätet självt finns däremot inte, även om frågan finns på agendan. En strategi för att stärka samverkan med yrkesverksamma lärare är också utarbetad, vilket torde kunna gynna utbildningens professionsinramning.

Bedömggruppen ser positivt på att samordningen mellan de institutioner som deltar i utbildningen har stärkts, för att skapa en större medvetenhet om den komplexa utbildningskontexten och vikten av ett professionsperspektiv. Den starka forskningsmiljön som sådan, tillsammans med ambitionen att alla (de flesta) i lärargruppen ska ägna sig åt både forskning och undervisning, är också styrkeområden. För utbildningens del vore det emellertid önskvärt med forskning som är närmare knuten till skolämnet samhällskunskap. Särskilt angeläget vore forskning med ämnesdidaktisk inriktning. Det arbete som påbörjats för att stärka professionsmiljön framstår som klokt, men det är viktigt att följa upp hur väl professionsperspektiven integreras i utbildningen, så att de inte hamnar "vid sidan av".

Bedömggruppen rekommenderar vaksamhet för risken för att samhällskunskapslärarutbildningen blir en lågprioriterad verksamhet i den statsvetenskapliga organisationen, både när det gäller undervisningen och forskningen. Lärosätet bör också analysera vilken ämnesinriktad forskning som har särskild bäring på samhällskunskapsämnet, med ambitionen att knyta den närmare lärarutbildningen. En fortsatt strävan efter att bygga upp ämnesdidaktiskt inriktad forskning, och en granskning av hur väl professionsperspektivet integreras i utbildningen förordas också, bland annat genom att följa upp vilken effekt samverkan med yrkesverksamma lärare får.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas*

huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

Samhällskunskapsämnets karaktär gör att det kan sättas samman på olika sätt. Politiska, sociala och samhällsekonomiska perspektiv bör dock ingå. Med tanke på att 7–9-inriktningen bara omfattar 90 högskolepoäng ämnesstudier i samhällskunskap, blir frågan om en sammansättning som ska ge både överblick och fördjupning inom vissa områden en särskild utmaning här, inte minst då – som vid lärosätet – 30 högskolepoäng upptas av självständiga arbeten. Efter läsningen av självvärderingen fanns vissa frågetecken om lärosätets kurssammansättning. Dessa rätades emellertid ut under intervjun och bedömargruppens bild är att lärosätet uppvisar en tillrämligen genomtänkt idé för innehåll och progression i ämnesstudierna, trots att alla kurser inom den relativt nystartade utbildningsinriktningen ännu inte är färdigutvecklade.

En särskild styrka är den medvetenhet som uppvisas i relation till blockämnet samhällskunskap, där bredd och djup delvis behöver tänkas annorlunda än för studier med tonvikt på en akademisk disciplin. Att några kurser har tvärvetenskapliga eller tematiska inslag är fördelaktigt för skolämnet samhällskunskap. Den samverkan mellan lärare som den här typen av kurser kräver kan emellertid vara en utmaning.

I samband med att de första kullarna studenter har genomgått hela 7–9-utbildningen i samhällskunskap finns skäl att analysera hur balansen i utbildningen som helhet ser ut. I den mån behov av ytterligare ämnesinnehåll i utbildningen skulle identifieras, vore det eventuellt möjligt att integrera detta i något av de två självständiga arbetena. Att utbildningen mot 7–9 startade höstterminen 2017 innebär att några självständiga arbeten inte har skrivits ännu. Enligt intervjuerna är dessa i nuläget tänkta att följa samma modell som för gymnasiet, vilket innebär att de delvis knyts till UVK och utbildningsvetenskap. Det vore dock tänkbart att ett av arbetena i viss mån kunde ramas in på ett sätt som också gynnar ämnesstudiernas krav på överblick och djup inom vissa delar.

Vid intervjuerna lyftes frågan om kontinuitet och stabilitet i lärargruppen, något som kan vara särskilt viktigt för en utbildning av den karaktär som en ämneslärarutbildning i samhällskunskap har. Lärosätet visar här god medvetenhet och strategi, dels genom en tillrämligen god stabilitet i lärarbemanningen över tid, dels genom väletablerade former för kursansvar och överlämningar mellan lärare.

Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att återkommande analysera samhällskunskapskurserna i sin helhet, så att de mest centrala perspektiven blir tillräckligt tydliga, omfattande och examinerade, och sammantaget skapar både överblick och visst djup. Lärosätet bör också överväga i vilken mån det kan vara relevant att i viss mån använda något av de självständiga arbetena för ämnesdjup eller ämnesbredd. Ytterligare en rekommendation är att se till att upprätthålla de etablerade formerna för samverkan och överlämningar till nya lärarkonstellationer.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Utifrån de samlade underlagen finner bedömargruppen att vetenskapsteoretiska frågor och metod, både kvalitativ och kvantitativ, har en återkommande plats i utbildningen, med progression. Vetenskapsteori, metoder och beprövad erfarenhet berörs i två kurser om 7,5 högskolepoäng inom ramen för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), och särskilt forskningsmetoder har också en tydlig plats i studierna i samhällskunskap, främst som inslag i kurser. Av intervjuerna framgår också att självständiga arbeten om 15 högskolepoäng är en del av arbetet med målet.

Att inriktning 7–9 totalt sett innefattar färre kurspoäng av ämnesstudier i samhällskunskap jämfört med inriktningen gymnasieskolan, gör dock att utmaningarna delvis är större på 7–9-utbildningen, där mindre utrymme finns för specifika metodkurser. Den metod- och analyskurs om 15 högskolepoäng som ingår på gymnasieinriktningen har ingen motsvarighet på 7–9-utbildningen. Det gör att vetenskapsteoretiska frågor och metodfrågor som aktualiseras i andra delkurser, samt i samband med de självständiga arbetena får särskilt stor betydelse här. Viss risk finns därför att vissa metodperspektiv kommer att dominera på bekostnad av andra, och att metodutbildningen blir lite för snävt och "instrumentellt" kopplad till just de självständiga arbeten som författas. Om möjlighet finns att förlägga ett av självständiga arbetena till något annat ämne, skulle utrymmet för en "egen" delkurs i vetenskaplig metod inom ramen för samhällskunskapsstudierna med inriktning 7–9 bli större. Ett annat alternativ vore eventuellt att tydligare samla olika metodinslag under utbildningens gång i en eller ett par delkurser.

Vilken roll som yrkesutövningen har i utbildningen i vetenskapsteori och metod inom ramen för ämnesstudierna är inte särskilt tydlig. Detta lyfts i självvärderingen också fram som ett utvecklingsområde. En annan potentiell utmaning är att åstadkomma bra samverkan mellan ämnesstudier och UVK. För 7–9-inriktningen är det viktigt att metodutbildningen inom ramen för UVK har en god (samhälls-)vetenskaplig bredd och att tillräcklig fördjupning kan ske genom de självständiga arbetena.

Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att analysera hur väl samspelet mellan kurser inom ramen för UVK och ämnesstudier, inklusive självständiga arbeten, fungerar för 7–9-inriktningen så att det ger en tillräcklig (samhälls-)vetenskaplig bredd och fördjupning. Vidare förordas analys av hur väl metodundervisningen inom ramen för ämnesstudierna i samhällskunskap knyter an till yrkesutövningen, samt att överväga om det finns skäl att sammanföra metodinslag från olika kurser i en egen – och möjligen mer synliggjord – delkurs, eller om den nuvarande ordningen är den mest tillfredsställande.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Bedömargruppen bedömer att lärosätet under ämnesstudierna har en tydlig och stark strategi för förmågan att systematisera, reflektera och kritiskt tillvarata forskningsresultat. Tonvikten ligger enligt både självvärderingen och intervjuerna medvetet på forskning och metod med ämnesteoretisk inriktning.

Ett stärkt fokus på ämnesdidaktiska och utbildningsvetenskapliga forskningsfält har emellertid skett, framför allt genom att knyta de självständiga arbetena till dessa. Inga sådana har emellertid skrivits inom ramen för inriktning 7–9 ännu. Enligt intervjuerna är planen dock att följa samma modell som för gymnasieinriktningen. Det begränsade antalet kräver naturligtvis stor försiktighet i tolkningen. Med detta i åtanke signalerar granskningen dock vissa svagheter i arbetena på gymnasieinriktningen. De flesta självständiga arbetena har en ämnesdidaktisk eller utbildningsorienterad inramning, men forskningsförankringen framstår som svag eller outvecklad i flera av dem. Detta skulle kunna tyda på att ämnesdidaktisk teori och forskning har en otydlig eller otillräcklig plats i utbildningen fram till de självständiga arbetena. I 7–9-inriktningen ingår färre kurspoäng än inom gymnasieinriktningen, vilket innebär en än större potentiell risk för att motsvarande svaghet kan uppkomma här.

När det gäller förmågan att reflektera över egna och andras erfarenheter är den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) också en betydelsefull del av utbildningen. Bedömargruppen konstaterar att den delen av utbildningen förefaller vara svagt kopplad till studierna i samhällskunskap.

Även om bedömargruppen pekar på svagheter i relation till ämnesdidaktisk och yrkesinriktad forskning, samt VFU, är den samlade bedömningen ändå att lärosätet lever upp till målet. Bedömargruppen rekommenderar samtidigt lärosätet att intensifiera arbetet med att ge ämnesdidaktisk och yrkesinriktad forskning en tydligare plats i utbildningen som helhet, vilket även skulle kunna stärka forskningsförankringen i de självständiga arbetena. En stärkt integration mellan ämnesstudier och VFU förordas också.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätet genomför ett utvecklingsarbete som syftar till att stärka den ämnesdidaktiska delen av utbildningen, både genom att bygga in fler moment och genom att koncentrera redan befintliga inslag under kurser mer i tid. Ämnesdidaktik som en strimma i ämnesstudierna har därigenom förstärkts, även om inga specifika delkurser i ämnesdidaktik ingår i utbildningen. Flera goda exempel framkommer, framför allt när det gäller praktiska övningar och metodik med koppling till styrdokument. Vid intervjuerna framhålls också anknytningen till ämnesdidaktisk kurslitteratur, teori och forskning. De forskningsinriktade inslagen framstår dock som svagast utvecklade. De samlade underlagen indikerar också i viss mån att de ämnesdidaktiska momenten ibland blir alltför separerade från ämnesstudierna. Att inriktning 7–9 totalt sett omfattar färre högskolepoäng än gymnasieinriktningen, och har startat senare, gör det särskilt angeläget att här ha en genomtänkt idé om omfattning, sammansättning och progression i den ämnesdidaktiska utbildningen.

VFU är också central för ämnesdidaktiken. Här har lärosätet valt ett ta ett samlat grepp om VFU och progression, samtidigt som alla VFU-kurser är klassade som ämnesstudier. Den gemensamma ramen för VFU är i grunden en styrka. Samtidigt finns anledning att uppmärksamma att inramningen – trots ämnesklassningen – i hög grad framstår som allmäntdidaktisk, vilket är en begränsning ur ett ämnesperspektiv. Även intervjuerna antyder att VFU är tämligen fjärrmat från ämnesstudierna, genom att VFU i hög grad sköts och styrs av centrala funktioner och personer samt att de lärare som arbetar med VFU främst finns vid en annan institution än där ämnesstudiernas äger rum. Den i

praktiken tämligen svaga anknytningen mellan ämneskurser och VFU innebär en begränsning och en outnyttjad potential för tillämpningen av ämnesdidaktik.

Bedömggruppen ser positivt på det utvecklingsarbete som pågår, och delar den bild som representanterna för lärosätet framför vid intervjuerna, att arbetet har kommit en bra bit på väg, men att det fortfarande finns saker att utveckla. Även om målet uppfylls rekommenderar bedömggruppen lärosätet att fortsätta arbetet med att integrera ämnesdidaktik i ämnesstudierna och överväga om det finns skäl att inkludera (minst) en delkurs som i sin helhet fokuserar på ämnesdidaktik. Bedömggruppen rekommenderar också att lärosätet gör en genomlysning för att säkerställa att utbildningen i ämnesdidaktik kontinuerligt knyter an till teori och forskningslitteratur på området, samt strävar efter att stärka relationen mellan ämnesstudier/ämnesdidaktiska studier och VFU.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet knyter i första hand det här målet till VFU. Som tidigare nämnts finns en sammanhållen ram och progressionstanke för alla VFU-kurser. Bedömggruppen ser detta som en styrka som kan gynna utvecklingen av förmågan att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet, inte minst för att stegvis blir bättre på att stimulera varje elevs lärande.

Som påtalats tidigare förefaller VFU dock i vissa avseenden vara tämligen distanserad från ämnesstudierna i samhällskunskap och ämnets specifika ämnesteoretiska och ämnesdidaktiska perspektiv. Lärosätets VFU framstår i hög grad som allmänt didaktiskt orienterad. Bedömggruppen rekommenderar därför lärosätet att stärka ämnesstudiernas anknytning till VFU, såväl vad gäller ämnesteoretiska och ämnesdidaktiska perspektiv, som med avseende på förberedelse inför och återkoppling efter VFU.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Utbildningen säkerställer att studenten uppnår målet att visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten.

Bedömggruppen bedömer att lärosätet visar en god medvetenhet och en klar strategi i arbetet med jämställdhet, både i form av ett genomtänkt ämnesinnehåll och organisatoriskt. Exempelvis är frågor om köns- och maktförhållanden viktiga inslag i flera kurser inom samhällskunskap, och lärosätet beaktar könsbalansen i den egna lärarkåren och bland de kursansvariga. Kontinuerligt utvecklingsarbete pågår också.

Till styrkeområdena hör att jämställdhetsaspekter uppmärksammas ur flera olika perspektiv under ämnesstudierna i samhällskunskap. Den potential som finns i att knyta ämnesstudier och VFU närmare varandra kan dock lyftas även på detta område, framför allt när det gäller att ännu tydligare säkerställa studenternas förmåga att beakta, kommunicera och förankra jämställdhetsfrågor i den pedagogiska verksamheten. Som lärosätet själv understryker är det också viktigt att följa upp

initierade förändringsarbeten och arbeta vidare med identifierade utvecklingsområden, t.ex. gällande hur jämställdhetsaspekter kan synliggöras ytterligare i kurser och hur arbetet med jämställdhetsintegration i den egna organisationen fortlöper.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

De samlade underlagen ger bilden av att lärosätet bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete som inkluderar flera utarbetade formella procedurer för uppföljning och utveckling av utbildningen. Återkoppling sker till studenterna.

Å ena sidan ser bedömaregruppen de omfattande kvalitetsprocedurerna vid lärosätet som en styrka. Å andra sidan finns risk att dokumenterandet tar tid och energi som kan användas till analys och konkret hantering av identifierade problem. Låg svarsfrekvens i kursutvärderingar är en påtaglig svaghet. Bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att säkerställa att påbörjade utvecklingsprojekt följs upp, samt att överväga att eventuellt tona ned några av de centrala, standardiserade, procedurerna, till förmån för uppföljning som ligger "närmare" specifika delar av utbildningen (exempelvis kurserna i samhällskunskap).

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Bedömaregruppen ser att lärosätet arbetar med insatser som har förutsättningar att främja studenternas slutförande av utbildningen inom planerad studietid. Lärosätet gör exempelvis återkommande analyser av behörighetskrav, examinationsmöjligheter och genomströmning. Andelen studenter som avbryter sin utbildning till ämneslärare är också lägre än riksgenomsnittet.

Bedömaregruppen menar att sådana analyser av behörighetskrav, examinationsmöjligheter och genomströmning är en god grund för att identifiera moment och delar i utbildningen som framstår som särskilt utmanande för studenterna. Även här finns emellertid en risk att dokumentationen som sådan hamnar i fokus och bedömaregruppen uppmanar därför lärosätet att säkerställa att den kunskap som analyserna genererar alltid får förutsättningar att omsättas till konkret utvecklingsarbete. Exempelvis nämns i självvärderingen att en delkurs i nationalekonomi verkar vara särskilt svår för många studenter, men det framgår inte vad orsaken kan vara och om det har initierats något förändringsarbete för att hantera utmaningen.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Bedömaregruppen ser att lärosätet har formaliserade strukturer och procedurer för representation av lärarstudenter i relevanta beslutsorgan, och för att samla in studenternas synpunkter och tillvarata dem i kursutvecklingsarbetet. Lärosätets storlek och samhällskunskapsämnets komplexa karaktär

innebär särskilda utmaningar. Studierektorsrollen är – både formellt och informellt – därför särskilt viktig för lärarstudenterna i samhällskunskap, vars utbildning sker vid flera olika institutioner.

En stor utmaning för de formaliserade inflytandekanalerna är svagt studentintresse och låg svarsfrekvens för flera av utvärderingsinstrumenten. Det kan möjligen kopplas till att flera av de formella kanalerna framstår som centraliserade och fjärrade från de konkreta undervisningssammanhangen.

Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att analysera om studentintresset för att ge feedback skulle kunna gynnas av att delvis förändra de nuvarande inflytandeformerna, exempelvis genom att knyta dem närmare till ämnesstudierna. Lärosätet bör också följa upp hur studierektorns närmare kontakt med studentgrupperna fungerar.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Bedömggruppen bedömer att lärosätets ämneslärarutbildning i samhällskunskap förbereder studenterna för förändringar i arbetslivet, både generellt genom sitt utbildningsinnehåll och genom forskning som i hög grad präglas av samhällsförändringar. Vid intervjuerna framhålls också vikten av att förbereda studenterna på att kunna hantera förändringar och ta till sig ny kunskap också efter utbildningstiden.

Lärosätet har etablerade kanaler för samverkan med yrkesverksamheten, t.ex. utbildningskonferenser. Ett utvecklingsarbete pågår med sikte på att universitetslärare ska besöka VFU-skolor och yrkesverksamma lärare ska involveras i ämneskurserna, för att stärka professionsmiljön. Detta ser bedömggruppen positivt på, och lärosätet uppmanas följa upp om arbetet får avsedd effekt. Ett annat utvecklingsområde kan vara att stärka samverkan med det omgivande samhället om den forskning som bedrivs med relevans för yrket som samhällskunskapslärare.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Bedömningsgrunden personal bedöms som tillfredsställande. Lärosätet visar i relation till utbildningens omfattning adekvat ämnesmässig och vetenskaplig lärarkompetens, ämnesdidaktisk kompetens och professionskompetens. Högskolepedagogisk utbildning ges, liksom VFU-

handledarutbildning. Ett förändringsarbete har stärkt samordningen av utbildningen som helhet och relevant kompetens finns i utbildningsmiljön.

Bedömningsgrunden utbildningsmiljö bedöms som tillfredsställande. Forskningsmiljön är gedigen, men knyter i begränsad utsträckning an till skolämnet samhällskunskap och läraryrket. Strategier för att stärka den ämnesdidaktiska forskningen och den professionsinriktade miljön finns.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Lärosätet visar en till synes genomtänkt idé om innehåll och progression i studierna i samhällskunskap. Politiska, sociala och samhällsekonomiska perspektiv ingår. Studierna ger både överblick och fördjupade kunskaper inom vissa delar av ämnesområdet, inklusive insikter i aktuell forskning. Tematisk inriktning på vissa kurser bedöms vara fördelaktigt. Utbildningen är delvis under uppbyggnad. I det fortsatta arbetet bör avvägningar diskuteras, särskilt för- och nackdelar med att förlägga två självständiga arbeten till samhällskunskap.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Lärosätet visar att vetenskapsteoretiska frågor och metod, både kvalitativ och kvantitativ, har en tydlig och återkommande plats i utbildningen. Mest centrala för utbildningen är två delkurser om vetenskapsteori och forskningsmetod inom ramen för studierna i UVK, samt de självständiga arbetena i samhällskunskap, som ska knytas till ämnesdidaktik och utbildningsvetenskap. Metodmoment inom ramen för ämnesstudierna i övrigt har en svagare yrkesanknytning.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Lärosätet visar i relation till ämnesstudierna en tydlig strategi för förmågan att systematisera, reflektera och kritiskt tillvarata samhällsvetenskapliga forskningsresultat. Kopplingen till de ämnesdidaktiska och utbildningsvetenskapliga forskningsfälten är svagare, men har stärkts. Med försiktighet visar de granskade självständiga arbetena för gymnasieinriktningen att vissa svagheter fortfarande finns (inga självständiga arbeten har ännu skrivits inom 7–9-inriktningen). VFU har förutsättningar att vara en betydelsefull del av utbildningen när det gäller att reflektera över egna och andras erfarenheter. Att VFU framstår som tämligen svagt kopplad till ämnesstudierna framstår som en delvis outnyttjad potential.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls delvis. Lärosätet har stärkt och arbetar vidare med att stärka den ämnesdidaktiska delen av utbildningen. Praktiska övningar och metodik med koppling till styrdokument dominerar. Anknnytning till ämnesdidaktisk teori och forskning finns, men framstår som svagare.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet har en tydlig gemensam tanke med progressionen i VFU-kurserna, som gynnar den generella förmågan att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet. VFU-kurserna är ämnesklassade, men ett visst glapp till ämnesstudierna och studierna i ämnesdidaktik framträder ändå. Inriktningen är allmändidaktiskt präglad, vilket innebär en begränsning i relation till specifika ämnesteoretiska och ämnesdidaktiska perspektiv.

Bedömningsgrunden om jämställdhet bedöms som tillfredsställande. Lärosätet visar god medvetenhet och en klar strategi i arbetet med jämställdhet, både i form av ett genomtänkt ämnesinnehåll och en god organisation. Kontinuerligt utvecklingsarbete pågår också.

Bedömningsgrunden uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande. Utvecklade procedurer finns för systematisk uppföljning av utbildningen, för förändringsarbete, samt återkoppling till studenterna. Analys av genomströmning på olika kurser, översyner av behörighetskrav och examinationsmöjligheter görs för att studenterna ska genomföra utbildningen inom planerad studietid. Andelen studenter som avbryter sin utbildning till ämneslärare är mindre än riksgenomsnittet.

Bedömningsområdet studentperspektiv bedöms som tillfredsställande. Lärarstudenterna är representerade i relevanta beslutsorgan. Studenternas synpunkter samlas också in och tillvaratas i kursutvecklingsarbetet. Studierektorsrollen är – både formellt och informellt – särskilt viktig för lärarstudenterna i samhällskunskap, vars utbildning sker vid flera olika institutioner. Utrymme finns för reflektion om avvägning mellan standardiserade centrala processer och mer utbildningsnära arbetssätt.

Bedömningsområdet arbetsliv och samverkan bedöms som tillfredsställande. Utbildningen förbereder studenterna för förändringar i arbetslivet, både generellt genom samhällskunskapskursernas ämnesinnehåll och genom att betona vikten av att kunna hantera förändringar och ta till sig ny kunskap också efter utbildningen. Etablerade samverkanskanaler, som utbildningskonferenser, finns också. Ett utvecklingsarbete pågår för att stärka professionsmiljön.

Lärosäte: Göteborgs universitet

Yrksexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) finns en ändamålsenlig variation av lärare med hög vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. En stor andel av lärarna är disputerade, fast anställda och har forskning i tjänsten. Lärarna inom UVK är många och undervisar på relativt låga procentsatser. Och bedömargruppen anser att detta kan upplevas som splittrat och att det vetenskapliga sammanhanget inte blir tillräckligt tydligt för studenterna. Att låta lärare undervisa på högre procentandel inom UVK ser därför bedömargruppen som ett utvecklingsområde för lärosätet. Ett gott exempel på hur pedagogisk kompetens utvecklas i utbildningen är det meriteringsprogram lärosätet har för att stärka högskolepedagogisk kompetens. Att låta fler lärare ingå i detta program och att tydliggöra vilka strategier det finns för den övergripande kompetensförsörjningen inom UVK på både kort och lång sikt, ser bedömargruppen som utvecklingsområden. Det finns en stark vetenskaplig miljö med en rad centrumbildningar och forskargrupper. Den professionsinriktade miljön stärks av forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning där doktorander med tjänst inom skolverksamhet också forskar i ämnen som är av relevans för utbildningen. Att synliggöra den forskning som bedrivs med relevans för utbildningen för studenterna ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är att det finns en tydlig genomgående progression i kurserna. Detta är något lärosätet arbetat mycket med vilket bedömargruppen ser som positivt. Inom inriktningen samhällskunskap är bedömningsgrunden personal tillfredsställande. Högskolepedagogisk utbildning ges, liksom VFU-handledarutbildning. Ett förändringsarbete har stärkt samordningen av utbildningen som helhet och relevant kompetens finns i utbildningsmiljön. Forskningsmiljön är gedigen, men knyter i begränsad utsträckning an till skolämnet samhällskunskap och läraryrket. Strategier för att stärka den ämnesdidaktiska forskningen och den professionsinriktade miljön finns.

För UVK-kurserna finns en stark vetenskaplig miljö med en rad centrumbildningar och forskargrupper. Den professionsinriktade miljön stärks av forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning där doktorander med tjänst inom skolverksamhet också forskar i ämnen som är av relevans för utbildningen. Att synliggöra den forskning som bedrivs med relevans för utbildningen för studenterna ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är att det finns en tydlig genomgående progression i kurserna. Detta är något lärosätet arbetat mycket med vilket bedömargruppen ser som positivt. För inriktningen samhällskunskap har ett förändringsarbete stärkt samordningen av utbildningen som helhet och relevant kompetens finns i utbildningsmiljön. Forskningsmiljön är gedigen, men knyter i begränsad utsträckning an till skolämnet samhällskunskap och läraryrket. Strategier för att stärka den ämnesdidaktiska forskningen och den professionsinriktade miljön finns.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls. Lärosätet visar en genomtänkt idé om innehåll och progression i studierna i samhällskunskap. Politiska, sociala och samhällsekonomiska perspektiv ingår. Studierna ger både bredd och väsentligt djup inom vissa områden, inklusive insikter i aktuell forskning. Tematisk inriktning på vissa kurser bedöms vara fördelaktigt.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Studenterna får i två kurser i UVK möta vetenskapsteorier och metoder. Kunskapen ska därefter fördjupas i ämnena och de självständiga arbetena. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet berörs i kurser inom UVK och examineras också där. Ett utvecklingsområde är att ännu tydligare knyta samman UVK-kurserna till ämnena. Bedömningen blir att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då fördjupningen ska ske i ämnena. För inriktningen samhällskunskap visar lärosätet att vetenskapsteoretiska frågor och metod, både kvalitativ och kvantitativ, har en tydlig och återkommande plats i utbildningen. Metodundervisning, både i form av moment på kurser och som en egen delkurs, sker inom ämnesstudierna. professionsanknytningen är här inte framträdande, utan den kopplas främst till de självständiga arbetena, som ska knyta an till ämnesdidaktik och utbildningsvetenskap.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Bedömggruppen anser att målet nås genom studier i såväl UVK som inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Att progressionen är tydlig ser bedömggruppen som särskilt positivt. Bedömningen blir att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då fördjupningen ska ske i ämnena. Lärosätet visar i relation till ämnesstudierna i samhällskunskap en tydlig strategi för förmågan att systematisera, reflektera och kritiskt tillvarata samhällsvetenskapliga forskningsresultat. Kopplingen till de ämnesdidaktiska och utbildningsvetenskapliga forskningsfälten är svagare, men har stärkts. Med försiktighet visar de granskade de självständiga arbetena dock att vissa svagheter fortfarande finns. VFU har förutsättningar att vara en betydelsefull del av utbildningen när det gäller att reflektera över egna och andras erfarenheter. Att VFU framstår som tämligen svagt kopplad till ämnesstudierna framstår som en delvis outnyttjad potential.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls, men förmågan är främst förlagd till VFU och ämnena. I UVK-kurserna är fokus i första hand på hur studenterna ska utveckla kunskap om didaktik och ämnesdidaktik och inte på hur de ska utveckla förmågan att tillämpa den. Bedömningen blir därför att UVK inte ensamt tillgodoser detta mål då all VFU är förlagd till ämnena och målet därför bedöms där. För inriktningen uppfylls målet. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att fortsätta arbetet med att integrera ämnesdidaktik i ämnesstudierna och överväga om det finns skäl att inkludera (minst) en delkurs som i sin helhet fokuserar på ämnesdidaktik. Bedömggruppen rekommenderar också att lärosätet gör en genomlysning för att säkerställa att utbildningen i ämnesdidaktik kontinuerligt knyter an till teori och forskningslitteratur på området, samt strävar efter att stärka relationen mellan ämnesstudier/ämnesdidaktiska studier och VFU.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Målet uppfylls dels inom VFU-kurserna som alla är förlagda till ämnena, dels inom UVK där målet behandlas i kurser inom specialpedagogik och bedömning och betygsättning. Målet säkerställs genom examination. Ett utvecklingsområde är att tydligare integrera moment där studenter i

praktiken får lära sig att planera undervisning för elever med olika behov, så som vuxna elever, elever med inlärningssvårigheter eller de med särskild begåvning. Att även säkerställa att VFU-handledaren har tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, framför allt för att handleda studenten och ha tillräckligt goda kunskaper i bedömning av studentens prestationer under VFU för att studenten ska få ett rättvist omdöme, är ytterligare ett område som bedömargruppen anser behöver utvecklas i utbildningen. UVK bidrar tydligt till att uppfylla detta mål men kan inte ensamt tillgodose hela målet då delar av måluppfyllelsen sker i ämnena, i synnerhet inom VFU. Inom inriktningen samhällskunskap har lärosätet stärkt och arbetar vidare med att stärka den ämnesdidaktiska delen av utbildningen. Praktiska övningar och metodik med koppling till styrdokument dominerar. Anknnytning till ämnesdidaktisk teori och forskning finns, men framstår som svagare.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Målet behandlas i kurser inom UVK och VFU och säkerställs genom examination. Det finns en tydlig progression och särskilt positivt är den satsning lärosätet gjort inom området hållbar utveckling.

Ett jämställdhetsperspektiv finns väl integrerat i utbildningen och behandlas i kurser, kurslitteratur och som perspektiv för analys i en hemtentamen. Litteraturlistor granskas utifrån könsfördelning och lärosätet har god uppsikt över hur könsfördelningen ser ut. En styrka i utbildningen är att lärosätet arbetar med att få studenterna medvetna om hur elever kan behandlas olika beroende på kön, för att sedan kunna uppmärksamma och motverka detta i sitt eget framtida yrkesliv. För inriktningen samhällskunskap visar lärosätet visar god medvetenhet och en klar strategi i arbetet med jämställdhet, både i form av ett genomtänkt ämnesinnehåll och god organisation. Kontinuerligt utvecklingsarbete pågår också.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande och det finns formaliserade strukturer och tillvägagångssätt för att följa upp och utveckla utbildningens innehåll, utformning och genomförande, liksom examination. Kursvärderingar görs, men ett utvecklingsområde är att tydligare återkoppla vilka förändringar som görs till följd av dessa till studenterna. Ett annat utvecklingsområde är att fortsätta arbeta för att fler besvarar de kursvärderingar som görs då svarsfrekvensen är låg. Det pågår ett arbete för att ytterligare följa upp VFU i samverkan med skolhuvudmännen, vilket bedömargruppen ser som positivt för att utveckla och stärka uppföljningen av utbildningen. Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid. Analyser av kvarvaro görs och lärosätet har arbetat med att minska avhopp, vilket bedömargruppen ser som positivt. Det finns även olika stödåtgärder för de studenter som behöver det. För inriktningen samhällskunskap finns utvecklade procedurer för systematisk uppföljning av utbildningen, för förändringsarbete, samt återkoppling till studenterna. Analys av genomströmning på olika kurser, översyner av behörighetskrav och examinationsmöjligheter görs för att studenterna ska genomföra utbildningen inom planerad studietid. Andelen studenter som avbryter sin utbildning till ämneslärare är mindre än riksgenomsnittet.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande och finns representerade i formella påverkans- och beslutsorgan. Studenterna bjuds även in till olika råd och träffar och deras åsikter från kursvärderingar tas omhand.

Motivationsintervjuer ska testas under hösten 2019 för att stärka och motivera studenterna, vilket

bedömargruppen ser som ett gott exempel på hur lärosätet arbetar med att på olika sätt öka studentinflytandet. Att utveckla de mer informella möjligheterna till påverkan, till exempel genom att kontakta lärare efter undervisning, ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde. För inriktningen samhällskunskap är lärarstudenterna är representerade i relevanta beslutsorgan. Studenternas synpunkter samlas också in och tillvaratas i kursutvecklingsarbetet. Studierektorsrollen är – både formellt och informellt – särskilt viktig för lärarstudenterna i samhällskunskap, vars utbildning sker vid flera olika institutioner. Utrymme finns för reflektion om avvägning mellan standardiserade centrala processer och mer utbildningsnära arbetssätt.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Utbildningen är användbar och ger studenten verktyg för att möta förändringar i arbetslivet. Ett gott exempel på detta är den planerade kursen om språk- och kunskapsutvecklande arbete som riktar sig mot andraspråksinläring. Lärosätet ger exempel på samverkan med olika företrädare för VFU vilket bedömargruppen ser som goda exempel på samverkan med det omgivande samhället. Ett ytterligare gott exempel är en kurs om hållbar utveckling, vilken utformats i samarbete mellan olika aktörer.

För inriktningen samhällskunskap förbereder utbildningen studenterna för förändringar i arbetslivet, både generellt genom samhällskunskapskursernas ämnesinnehåll och genom att betona vikten av att kunna hantera förändringar och ta till sig ny kunskap också efter utbildningen. Etablerade samverkanskanaler, som utbildningskonferenser, finns också. Ett utvecklingsarbete pågår för att stärka professionsmiljön.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Bedömargruppen anser med stöd i lärartabellen och självvärderingen att den vetenskapliga kompetensen är hög och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt. Ett mycket stort antal lärare, cirka 250 stycken, medverkar i kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och i de ämnen som granskas. Lärarna kommer från flera olika institutioner. En stor andel av lärarna är disputerade och har forskning i tjänsten (20–30 procent). Även adjunkter har forskning och/eller kompetensutveckling i tjänsten (15 procent). Bland dessa medverkar cirka 70 lärare inom UVK. En styrka i utbildningen är den höga vetenskapliga kompetensen bland lärarna.

Det finns samtidigt en sårbarhetsproblematik i det faktum att en relativt stor andel av de som är involverade i UVK-kurserna har låg procent i dessa kurser samt att de har sin organisatoriska hemvist på flera olika institutioner. Bedömargruppen konstaterar att detta ställer stora krav på organisation av lärarlagen för att samverkan mellan de olika lärarna ska vara möjlig och för att säkra kontinuitet och kravnivåer. Att fortsättningsvis arbeta för att minska den sårbarheten, liksom att

arbeta vidare med samverkan och kontinuitet i lärarlagen, ser bedömargruppen som ett viktigt utvecklingsarbete vid lärosätet.

Trots att den vetenskapliga kompetensen generellt sett är hög, med en stor andel disputerade bland lärarna, finns det enbart två professorer och sju docenter som undervisar i UVK-kurser. Att docenter och professorer i högre utsträckning medverkar i UVK-kurser ser bedömargruppen som ett viktigt utvecklingsområde i utbildningen.

Bedömargruppen anser att de exempel som beskrivs i självvärderingen, som att ämnesstudier inklusive VFU alltid ges vid den institutionsmiljö som har bäst förutsättningar att uppnå bredd och djup i aktuellt skolämne, visar på att det finns en tydlig och väl avvägd struktur i utbildningen. Det är också positivt att den pedagogiska kompetensen i ämnena förstärks genom samverkan med lärare från den utbildningsvetenskapliga fakulteten eller genom adjungering av verksamma lärare. Vid intervjuerna blev det tydligare hur den vetenskapliga respektive den professionsinriktade kompetensen i UVK-kurserna används i utbildningen, och bedömargruppen menar att den används på ett välfungerande sätt genom att kompetenserna för de aktuella områdena direkt kommer studenterna till del.

Den professionsrelaterade kompetensen bland lärarna beskrivs inte i självvärderingen, men intervjuer, lärartabell och kompletterande underlag visar att lärarkompetensen sammantaget är hög. Den professionsrelaterade kompetensen uppges i självvärderingen förstärkas i vissa kurser genom adjungering av verksamma lärare, och bedömargruppen anser att detta sammantaget visar att den professionsinriktade kompetensen håller hög kvalitet.

Den kompletterande lärarlistan visar att det är drygt 70 lärare som tillsammans är involverade i UVK, men av dessa är det bara 9 som har 10 procent eller mer inom UVK. En lärare har 20 procent inom UVK, medan de resterande har olika procentsatser. De flesta är involverade på 2–5 procent.

Utifrån intervjuerna framkom att det finns en medvetenhet om behovet av färre lärare, men med högre procentsatser inom UVK, vilket bedömargruppen ser som positivt och något som bedömargruppen uppmuntrar lärosätet att arbeta vidare med. Det framkom inte av självvärderingen om VFU-handledarna är verksamma i utbildningen eller om de har handledarutbildning, men vid intervjuerna förtydligades att VFU är förlagt till institutionerna och att ansvaret för VFU-handledarnas utbildning är centralt förlagt vid lärosätet.

Utifrån självvärderingen framgår att lärosätet har ett meriteringsprogram för att stärka den högskolepedagogiska kompetensen, vilket bedömargruppen ser som positivt. En rekommendation är däremot att lärosätet även arbetar för att behålla och utveckla alla lärares högskolepedagogiska kompetens genom exempelvis regelbunden fortbildning. Ett utvecklingsområde som bedömargruppen vill lyfta fram är att lärosätet på ett mer genomgripande och tydligt sätt följer upp kompetensutvecklingsbehoven i lärargruppen, samt tydliggör vilka strategier lärosätet har för kompetensförsörjningen på både kort och lång sikt, eftersom detta inte framkom tydligt i självvärderingen och intervjuerna.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Med stöd i självvärderingen och beskrivningen av lärosätets utbildning anser bedömaregruppen att lärosätet har en för utbildningen stark vetenskaplig miljö. Lärosätet bedriver forskning med relevans för utbildningen och en rad miljöer och forskningsprojekt beskrivs, till exempel didaktisk klassrumsforskning, fenomenografi, variationsteori och learning study, kritisk utbildningsforskning och ett antal ämnesdidaktiska miljöer som fokuserar på forskningsområden med stor betydelse för utbildningen. Dessa olika miljöer anser bedömaregruppen stärker forskningsanknytningen i alla delar av det utbildningsvetenskapliga området, vilket är en styrka i utbildningen.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömaregruppen att lärosätet tydligare bör synliggöra den forskning som bedrivs med relevans för utbildningen för studenterna. Att just detta är ett utvecklingsområde blev framför allt tydligt under intervjuerna där det framkom att forskningen som bedrivs är relativt osynlig för studenterna. I självvärderingen beskrivs den professionsinriktade miljön något kortfattat. Det framhålls att den stärks genom att doktorander vid forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning (CUL) finns vid varje fakultet som deltar i ämneslärarutbildningen. Doktoranderna har en lärexamen och har ofta en del av sin tjänst i skolverksamhet. Deras forskning berör även ämnesområden med relevans för lärarutbildningen, och bedömaregruppen anser att detta är en styrka i utbildningen och stärker den professionsinriktade miljön.

Utifrån självvärderingen var det något oklart var UVK- och VFU-kurserna låg i förhållande till ämnesstudierna, men detta förtydligades vid intervjuerna. Efter intervjuerna anser därför bedömaregruppen att kursstrukturen inom UVK och VFU ger ett genomtänkt intryck med en indelning i fyra temaområden och systerkurser. En matris över UVK och VFU beskrivs i självvärderingen, där examensmålen är inlagda. Systerkurserna breddar och fördjupar innehållet i en tidigare kurs. Även examinationerna har en progression. Ett stort arbete har lagts ner för att skapa progression och tydlighet i utbildningen, vilket bedömaregruppen ser som positivt och som en styrka i utbildningen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Lärosätet redogör på ett systematiskt sätt för hur de arbetar med att säkerställa förutsättningar för att studenterna ska uppnå examensmålen i utbildningen. Lärosätet har bland annat utarbetat ramkursplaner för kurserna inom den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) och examensarbetskurserna. Ramkursplanerna är gemensamma för alla ämnen med gemensamma kursmål och examinationsformer, vilket bedömaregruppen ser som positivt i utbildningen generellt. Programrådet har även utarbetat en gemensam praxis för att hantera examensarbeten med gemensamma bedömningskriterier och målmatriser, vilket bedömaregruppen menar bidrar till att

säkerställa kvaliteten på utbildningen. Förutom detta finns även en programguide för att skapa sammanhang och tydliggöra progressionen mellan utbildningens olika kurser och områden.

Utifrån självvärderingen framkommer att målet framför allt nås genom två kurser inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK): *Läraryrket och vetenskapligt förhållningssätt* och *Läraryrket och vetenskapligt arbete*. Från ett bredare teoretiskt och metodologiskt perspektiv i den första kursen smalnar kurserna av mot det utbildningsvetenskapliga området i den senare. En progression sker genom att studenterna först får kunskap om metoderna för att sedan själva tillämpa dem. I självvärderingen framhålls att studenterna ofta väljer metoder som behandlats i kursen *Läraryrket och vetenskapligt arbete*. Både kvalitativ och kvantitativ forskning ingår i kurserna, men fokus är på enkäter och intervjuer. Målet behandlas även i ämnena och i de självständiga arbeten som skrivs där. Bedömargruppen anser att strukturen ger ett ändamålsenligt intryck, och utifrån den information som framkom i självvärderingen och vid intervjuerna menar bedömarna att studenterna får en bred bild av vetenskapsteori och forskningsmetoder. Progressionen framstår som tydlig, men eftersom fördjupningen sker i ämnena är bedömargruppens uppfattning att den sker på något olika nivåer. Lärosätet ger exempel på undervisningsupplägg och examinationer som framstår som välfungerande inom många ämnen, men vid intervjuerna framkom att det finns utrymmen för förbättringar, framför allt inom de estetiska ämnena.

Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas också i UVK-kurserna *Läraryrket och vetenskapligt förhållningssätt* och *Läraryrket och vetenskapligt arbete*. Föreläsningar följs av examinerande litteraturseminarier där läraryrkets profession och dess vetenskapliga grund behandlas. Praktisk forskning kommer bland annat studenterna till del genom CUL-doktorandernas arbete och undervisning. Utifrån detta anser bedömargruppen att relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas på ett välfungerande sätt i utbildningen.

Lärosätet framhåller svårigheterna med att sammanföra kursinnehåll inom UVK med ämnesstudierna. I förhållande till detta mål har lärosätet knutit de två ovan beskrivna UVK-kurserna till de båda självständiga arbetena. Bedömargruppen anser att detta är ett ändamålsenligt sätt att lösa utmaningarna på, men rekommenderar ändå lärosätet att fortsätta arbetet med att koppla samman UVK och ämnen mer, exempelvis genom att utveckla samarbetet mellan de lärare som undervisar i utbildningen ytterligare.

Bedömningen blir alltså att UVK tydligt bidrar till detta mål, men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet eftersom fördjupningen ska ske i ämnena.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Utifrån självvärderingen anser bedömargruppen att målet behandlas på ett välfungerande sätt i utbildningen. Det framgår att studenter får möjlighet att utveckla sin färdighet och förmåga ur både ett utbildningsvetenskapligt och ämnesdidaktiskt perspektiv. Den utbildningsvetenskapliga aspekten

av examensmålet blir tillvaratagen i tre olika kurser inom UVK. Målet behandlas även ur ett ämnesdidaktiskt perspektiv, vilket bland annat sker i samband med att studenterna skriver det självständiga arbetet i respektive ämne och i den fjärde VFU-kursen. Lärosätet beskriver även att de har gjort en förändring i utbildningen inom respektive ämne, när de självständiga arbetena nu tydligare riktas mot ämnesdidaktiska områden och de teorier och metoder som har anknytning till verksamhetsområdet. Den förändringen ser bedömargruppen som positiv och som ett sätt att ännu tydligare låta studenterna bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

I självvärderingen har lärosätet bifogat en tabell som visar hur olika kurser inom UVK och VFU hänger samman. Här framgår enligt bedömargruppen att det finns en solid ram för hur studenterna förväntas reflektera över egna och andras undervisningserfarenheter. Studenternas egen reflektion och självständighet tränas bland annat under praxisseminerierna som ingår i VFU-kurserna, samt under examinationer. VFU-kurserna är placerade inom respektive ämne, men de beskrivs kortfattat i självvärderingen för UVK också. Här framgår det enligt bedömargruppen att det finns en tydlig progression, där studenterna i början av sin utbildning ska reflektera över egna erfarenheter. Därefter ska de kunna reflektera över egna erfarenheter relaterat till forskning och styrdokument och slutligen även kunna utveckla den egna skolpraktiken. Under de trepartssamtal som äger rum i anknytning till VFU diskuteras även studenternas erfarenheter tillsammans med handledare och VFU-lärare, vilket bedömargruppen ser som positivt.

Utifrån självvärderingen framkommer det enligt bedömargruppen att det finns flera kurser inom UVK där studenterna får möjlighet att ta del av forskning och där de examineras i detta. Ett exempel är kursen *Lärarprofessionen och ett vetenskapligt förhållningssätt*, där studenterna genomför en argumentationsanalys. Utifrån den information som framkommit i intervjuerna och självvärderingen anser bedömargruppen att lärosätet möjliggör och säkerställer målet, men att fördjupningen framför allt sker i ämnena.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen redogör lärosätet för relationen mellan examensmålets olika delar och förutsättningar för att studenterna ska nå målet, genom exempel på lärandemål i kurserna inom UVK respektive VFU. I UVK-kurserna är fokus i första hand på hur studenterna ska utveckla kunskap om didaktik och ämnesdidaktik och inte på hur de ska utveckla förmågan att tillämpa den. I en tabell över kursmål som relaterar i examensmålet och där VFU-kurserna VFU2, VFU3 och VFU4 ingår, framstår det enligt bedömargruppen som att merparten av målen handlar om att studenterna ska reflektera över undervisningen i relation till styrdokument och forskning och inte så mycket om att tillämpa didaktik, metodik och ämnesdidaktik.

Bedömargruppen hade svårt att enbart utifrån självvärderingen förstå var VFU var placerad i utbildningen i förhållande till ämnena och UVK, men vid intervjuerna förtydligades även detta. Här framkom att all VFU är förlagd till ämnena och att utbildningen använder sig av ramkursplaner för att bland annat säkerställa att kravnivån inom alla ämnen är ungefär densamma och att VFU bedöms på samma sätt. Bedömargruppen anser att gemensamma ramkursplaner för VFU kan ha både positiva

och negativa sidor, och rekommenderar därför lärosätet att analysera vilka konsekvenser ramkursplanerna har för de enskilda ämnena, i synnerhet de estetiska. I och med att förmågan att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik främst bedöms i de VFU-kurser som är förlagda på respektive ämne i utbildningen, blir bedömningen att målet framför allt möjliggörs och säkerställs där.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenterna när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisningen och den pedagogiska verksamheten i övrigt för att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Utifrån självvärderingen och efterföljande intervjuer anser bedömargruppen att finns en tydlig struktur i utbildningens upplägg och i relationen mellan UVK-studier och VFU. Vad som dock fortfarande är något oklart är hur den ämnesmässiga och ämnesdidaktiska inramningen för VFU-kurserna är utformad. Enligt självvärderingen är det framförallt genom VFU-kurserna som måluppfyllelsen sker. Utifrån intervjuerna och övriga underlag framkom att VFU är förlagt till respektive ämne, men en beskrivning av VFU görs även i självvärderingen för UVK. VFU-kursernas progression beskrivs i form av tre steg i ramkursplanerna: undersökande (1), genomförande (2) och syntetisering (3). I VFU 1 och VFU 2 förväntas till exempel studenten kunna planera, genomföra och utvärdera en pedagogisk aktivitet tillsammans med sin handledare. I VFU 3 göra detsamma, men här både kollegialt och självständigt och slutligen i VFU 4; planera, genomföra och utvärdera undervisning i sin helhet med tydlighet och god struktur. Enligt bedömargruppen visar uplägget en god och ändamålsenlig struktur.

I UVK-kursen *Styrdokument och bedömning* behandlas målet ytterligare. Undervisning sker i form av föreläsningar, litteraturseminarier och arbete i basgrupper. I kursen *Bedömning och betygsättning* fördjupas kunskapen om bedömning och sätts även i relation till etik, validitet och reliabilitet. Examination av målet sker genom muntliga redovisningar, hemtentamen och en salstentamen, vilket bedömargruppen anser vara relevanta examinationsformer som säkerställer måluppfyllelsen. I kursen *Sociala relationer, konflikthantering och specialpedagogik* ges ett specialpedagogiskt perspektiv på lärarens yrkesetik med fokus på elever med särskilda behov och behovet av inkludering av alla elever. Utifrån självvärdering och intervjuer framstår det dock fortfarande som något oklart hur studenterna får möjlighet att i praktiken planera undervisning i syfte att bemöta elever med olika förutsättningar och behov, som exempelvis vuxna elever, elever som har inlärningssvårigheter, elever som lätt når kunskapskraven och/eller elever som är särskilt begåvade. Att utveckla detta mer på en praktisk nivå i utbildningen ser bedömargruppen som ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet.

Att även säkerställa att VFU-handledaren har tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, framför allt för att handleda studenten och ha tillräckligt goda kunskaper i bedömning av studentens prestationer under VFU för att studenten ska få ett rättvist omdöme då hen slutligen examineras av VFU-läraren, är ytterligare ett område som bedömargruppen anser behöver utvecklas i utbildningen. Lärosätet har dock sjösat ett nytt VFU-avtal som de menar kommer förbättra detta i utbildningen framöver, vilket bedömargruppen ser som positivt för vidareutvecklingen av området.

Lärosätet har som mål att alla studenter ska ha samma VFU-placering i alla kurser, men utifrån intervjuerna framkom att detta inte alltid kan tillgodoses för alla studenter. Bedömargruppen anser att

detta är förståeligt, men att det också bör vara tydligt för studenterna att de inte alltid kan få samma VFU-placering under alla VFU-perioder.

Bedömggruppen anser avslutningsvis att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då delar av måluppfyllelsen sker i ämnena, i synnerhet inom VFU.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Utifrån självvärderingen anser bedömggruppen att utbildningen, på ett övergripande plan möjliggör och säkerställer målet. Målet behandlas framför allt inom UVK-kurser och VFU-kurser. Lärosätet arbetar med att förmedla kunskap kring målet och för att förbereda studenterna för ett arbete utifrån de principer som de mänskliga rättigheterna, och i synnerhet barnets rättigheter utgår ifrån. Detta gör de bland annat genom kurserna VFU2, som fokuserar på hållbar utveckling och mänskliga rättigheter i relation till den egna yrkesrollen, och i VFU4 där mänskliga rättigheter och likabehandling behandlas. Yrkesetiska aspekter berörs bland annat i kursen *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap* där studenterna har work-shops med dramapedagoger för att göras medvetna om olika normer i klassrummet. Även hållbar utveckling behandlas i utbildningen och en kurs; *Hållbar utveckling med människan i centrum*, läser alla studenter inom utbildningen. Examinationen sker genom närvaro på workshops och inlämning av en individuell skriftlig uppgift. I självvärderingen beskrivs tydligt i vilka kurser respektive mål behandlas, hur examination sker, samt hur olika praktiska moment bidrar till att målet behandlas ur olika perspektiv. Progressionen är tydlig i förhållande till målet och bedömggruppen anser att målet i sin helhet omhändertas på ett konstruktivt och väl avvägt sätt. Särskilt positivt är den satsning som lärosätet gjort inom området hållbar utveckling.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömggruppen att utbildningen generellt har väl utvecklade ramar för arbetet med jämställdhet. De har god uppsikt över antalet studenter och lärare fördelade på kön och i val av kurslitteratur har de en jämn könsfördelning vilket bedömggruppen ser som positivt. I självvärderingen framkommer att examensmålet som berör jämställdhet behandlas i kurser, kurslitteratur och som perspektiv för analys i en hemtentamen. I kursen *Lärande, utveckling och didaktik 1* hålls föreläsningar om kamratgruppen där frågor om sexualitet, kroppsuppfattning och identitet ingår och i kursen *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap* är fokus på jämställdhet, maktrelationer och individens möjligheter att bli sedd och hörd, vilket även kopplas samman med genusfrågor, tolerans och normpedagogik. Lärosätet beskriver i både självvärdering och intervjuer hur de arbetar med att få alla studenter att bli sedda och lyssnade på, oavsett kön. Studenterna ska veta var de ska vända sig om något inte fungerar som det ska och lärosätet har

utarbetade rutiner vid fall av exempelvis sexuella trakasserier. Sammantaget ger detta bilden av att lärosätet arbetar med jämställdhet på ett välfungerande sätt.

En styrka i utbildningen är att lärosätet arbetar med att få studenterna medvetna om hur elever kan behandlas olika beroende på kön, för att sedan kunna uppmärksamma och motverka detta i sitt eget framtida yrkesliv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att det finns formaliserade strukturer och tillvägagångssätt för att följa upp och utveckla utbildningens innehåll, utformning och genomförande, liksom examination. Lärosätet beskriver hur kurser följs upp med kursvärderingar och kursrapporter. Dessa granskas av programledarna och vidare av samordningsnämnden för lärarutbildning (SOL). Styrkor och svagheter analyseras och förslag på utvecklingsområden ges. Utifrån självvärderingen och intervjuerna hade bedömargruppen svårt att utläsa hur studenterna sedan fick del av de förändringar som gjordes till följd av kursvärderingarna. Att återkoppla resultaten av uppföljningen till relevanta intressenter anser dock bedömargruppen vara ett område som kan förbättras i utbildningen då det utifrån intervjuerna framkom att återkopplingen i praktiken varierar och inte alltid fungerar så som tänkt.

Lärosätet identifierar själva ett utvecklingsområde vad gäller att öka svarsfrekvensen på kursvärderingar, vilket även bedömargruppen instämmer i. Även intervjuerna bekräftade att kursvärderingarna ofta har en låg svarsfrekvens vilken även tenderar att bli än lägre ju längre studenten kommer i utbildningen. Av intervjuerna framkom att lärosätet försökt analysera orsakerna, men att det är svårt att få en tydlig bild av vad som gör att få studenter svarar i slutet av utbildningen, utöver att de har lägre intresse av kursvärderingar då. Ett utvecklingsarbete pågår där införandet av schemalagda kursvärderingar, liksom muntliga har diskuterats. Bedömargruppen anser att detta är positivt och nödvändigt för att kunna nå en ökad svarsfrekvens på kursvärderingarna och på så sätt bättre kunna följa upp utbildningen. Att det även pågår ett arbete för att ytterligare följa upp VFU i samverkan med huvudmännen, ser bedömargruppen som positivt och som något som visar att lärosätet arbetar för att utveckla och stärka uppföljningen av utbildningen.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Det framkommer av självvärderingen och intervjuer att lärosätet systematiskt arbetar för att underlätta för studenterna att genomföra utbildningen inom planerad tid. I självvärderingen beskrivs flera olika stödåtgärder både för de högskoleförlagda och de verksamhetsförlagda delarna av utbildningen som är tillgängliga för studenterna. Det framgår också att lärosätet arbetar med behörighetskraven för de gemensamma UVK-kurserna och med anpassning av omexaminationer. I självvärderingen redogör lärosätet för hur analyser av utbildningens genomströmning resulterat i olika åtgärder för att öka studenternas möjligheter att genomföra utbildningen inom planerad studietid, som till exempel tydligare studieguider där studenter och lärare lättare ska se hur utbildningen i sin helhet är sammansatt. Lärosätet har också arbetat med språkutvecklande insatser liksom individuell handledning vid vissa examinationsuppgifter. Här har enheten för akademiskt språk

(ASK) fyllt en viktig funktion och bedömargruppen ser detta som positivt för att studenter ska kunna genomföra utbildningen inom planerad studietid. Även tydligt utformade åtgärdsplaner vid underkänd VFU-kurs och att programstudievägledarna tillsammans med studievägledarna följer upp studenters studieresultat ser bedömargruppen som positivt för att studenter ska stanna kvar i och genomföra utbildningen inom planerad tid. Intervjuerna bekräftade att det arbete som lärosätet lagt ned för att minska avhoppet haft önskad effekt och bedömargruppen anser att lärosätet arbetar med dessa frågor på ett aktivt och välfungerande sätt.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Utifrån självvärderingen framgår det att det finns en systematisk formell struktur för att bjuda in och tillvarata studenternas perspektiv i utvecklingen av utbildningen genom kurs- och programvärderingar. Studenterna finns med i formella påverkans- och beslutsorgan så som programrådet och att lärosätet ser studentmedverkan som en viktig resurs för att säkra utbildningarnas kvalitet. Studenter bjuds in till olika råd och olika träffar och även intervjuerna bekräftade att studenterna har goda möjligheter att aktivt arbeta för att utveckla utbildningen, inte minst genom att det finns en bred representationsnivå som omfattar olika beslutsorgan.

Av självvärderingen och intervjuerna framgår också att lärosätet arbetar aktivt med att utveckla de områden som studenterna lyfter som förbättringsområden i sina kursvärderingar, till exempel att undervisningen i ämnesdidaktik behöver stärkas i vissa ämnen. Bedömargruppen menar att detta visar att lärosätet tar studenternas återkopplingar på allvar, vilket är positivt. Lärosätet arbetar även med en programenkät som studenterna fyller i slutet av sin utbildning där de svarar på frågor om i vilken utsträckning utbildningen gett dem möjligheter att uppnå examensmålen samt vad de anser om utbildningen, vilket bedömargruppen anser vara ett bra koncept för att fånga upp studenternas synpunkter. Lärosätet ska även testa så kallade motivationsintervjuer inför höstterminen 2019 för att stärka och motivera studenterna. Då detta inte är testat än återstår att se vad effekterna blir, men bedömargruppen ser det som ett bra exempel på hur lärosätet prövar olika former för att öka studentinflytandet.

Olika former av mer informell studentpåverkan är också viktigt i utbildningen, menar bedömargruppen, så som möjligheter att ta kontakt med lärare efter undervisningen och att kunna föra samtal som inte är formellt planerade. Att utveckla dessa delar mer i utbildningen anser bedömargruppen vara ett utvecklingsområde för lärosätet.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet ger i självvärderingen och intervjuerna flera konkreta exempel på samverkan med olika företrädare för den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Ett exempel är lärarutbildningens

samverkansråd där det ingår representanter från universitetet, Göteborgs stad, Göteborgsregionen och studentkåren. Representanter från skolhuvudmännen, studentkårerna, lärarutbildningen och VFU-handläggare kommer enligt självvärderingen få större inflytande över utvecklingen och organiseringen av VFU i och med det nya VFU-avtal som är under arbete. Dessa exempel på samarbeten mellan lärarutbildningen, staden och regionen ser bedömagruppen som goda exempel på samverkan med det omgivande samhället.

Även samverkan mellan olika lärarutbildningsprogram sker, bland annat genom samordningsnämnden för lärarutbildning som har en övergripande roll, genom möten mellan programledarna vid de olika programmen och genom programrådets arbete med att relatera kursmål till examensmål. Här menar dock bedömagruppen att det finns utrymme för ytterligare utvecklingsarbete.

Ett positivt exempel som visar att utbildningen är användbar och att den ger studenten beredskap och verktyg för att möta olika förändringar i arbetslivet, är den planerade kursen om språk- och kunskapsutvecklande arbete som riktar sig mot andraspråksinläring. Ett ytterligare gott exempel är den tidigare omnämnda kursen om hållbar utveckling, vilken utformats i samarbete mellan olika aktörer.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Det finns en ändamålsenlig variation av lärare med hög vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. En stor andel av lärarna är disputerade, fast anställda och har forskning i tjänsten. Lärarna inom UVK är många och undervisar på relativt låga procentsatser. Att låta lärare undervisa på högre procentandel inom UVK ser därför bedömagruppen som ett utvecklingsområde för lärosätet. Ett gott exempel på hur pedagogisk kompetens utvecklas i utbildningen är det meriteringsprogram lärosätet har för att stärka högskolepedagogisk kompetens. Att låta fler lärare ingå i detta program och att tydliggöra vilka strategier det finns för den övergripande kompetensförsörjningen inom UVK på både kort och lång sikt, ser bedömagruppen som utvecklingsområden.

Det finns en stark vetenskaplig miljö med en rad centrumbildningar och forskargrupper. Den professionsinriktade miljön stärks av forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning där doktorander med tjänst inom skolverksamhet också forskar i ämnen som är relevans för utbildningen. Att synliggöra den forskning som bedrivs med relevans för utbildningen för studenterna ser bedömagruppen som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är att det finns en tydlig genomgående progression i kurserna. Detta är något lärosätet arbetat mycket med vilket bedömagruppen ser som positivt.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Studenterna får i två kurser i UVK möta vetenskapsteorier och metoder. Kunskapen ska därefter fördjupas i ämnena och de självständiga arbetena. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet berörs i kurser inom UVK och examineras också där. Ett utvecklingsområde är att ännu tydligare knyta samman UVK-kurserna till ämnena. Bedömningen blir att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då fördjupningen ska ske i ämnena.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt över forskningsresultat uppfylls. Bedömargruppen anser att målet nås genom studier i såväl UVK som inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Att progressionen är tydlig ser bedömargruppen som särskilt positivt. Bedömningen blir att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då fördjupningen ska ske i ämnena.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls, men förmågan är främst förlagd till VFU och ämnena. I UVK-kurserna är fokus i första hand på hur studenterna ska utveckla kunskap om didaktik och ämnesdidaktik och inte på hur de ska utveckla förmågan att tillämpa den. Bedömningen blir därför att UVK inte ensamt tillgodoser detta mål då all VFU är förlagd till ämnena och målet därför bedöms där.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Målet uppfylls dels inom VFU-kurserna som alla är förlagda till ämnena, dels inom UVK där målet behandlas i kurser inom specialpedagogik och bedömning och betygsättning. Målet säkerställs genom examination. Ett utvecklingsområde är att tydligare integrera moment där studenter i praktiken får lära sig att planera undervisning för elever med olika behov, så som vuxna elever, elever med inlärningssvårigheter eller de med särskild begåvning. Att även säkerställa att VFU-handledaren har tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, framför allt för att handleda studenten och ha tillräckligt goda kunskaper i bedömning av studentens prestationer under VFU för att studenten ska få ett rättvist omdöme, är ytterligare ett område som bedömargruppen anser behöver utvecklas i utbildningen. UVK bidrar tydligt till att uppfylla detta mål men kan inte ensamt tillgodose hela målet då delar av målluppfyllelsen sker i ämnena, i synnerhet inom VFU.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Målet behandlas i kurser inom UVK och VFU och säkerställs genom examination. Det finns en tydlig progression och särskilt positivt är den satsning lärosätet gjort inom området hållbar utveckling.

Ett jämställdhetsperspektiv finns väl integrerat i utbildningen och behandlas i kurser, kurslitteratur och som perspektiv för analys i en hemtentamen. Litteraturlistor granskas utifrån könsfördelning och lärosätet har god uppsikt över hur könsfördelningen ser ut. En styrka i utbildningen är att lärosätet arbetar med att få studenterna medvetna om hur elever kan behandlas olika beroende på kön, för att sedan kunna uppmärksamma och motverka detta i sitt eget framtida yrkesliv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande och det finns formaliserade strukturer och tillvägagångssätt för att följa upp och utveckla utbildningens innehåll, utformning och genomförande, liksom examination. Kursvärderingar görs, men ett utvecklingsområde är att tydligare återkoppla vilka förändringar som görs till följd av dessa till studenterna. Ett annat utvecklingsområde

är att fortsätta arbeta för att fler besvarar de kursvärderingar som görs då svarsfrekvensen är låg. Det pågår ett arbete för att ytterligare följa upp VFU i samverkan med skolhuvudmännen, vilket bedömggruppen ser som positivt för att utveckla och stärka uppföljningen av utbildningen. Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid. Analyser av kvarvaro görs och lärosätet har arbetat med att minska avhopp, vilket bedömggruppen ser som positivt. Det finns även olika stödåtgärder för de studenter som behöver det.

Studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande och finns representerade i formella påverkans- och beslutsorgan. Studenterna bjuds även in till olika råd och träffar och deras åsikter från kursvärderingar tas omhand. Motivationsintervjuer ska testas under hösten 2019 för att stärka och motivera studenterna, vilket bedömggruppen ser som ett gott exempel på hur lärosätet arbetar med att på olika sätt öka studentinflytandet. Att utveckla de mer informella möjligheterna till påverkan, till exempel genom att kontakta lärare efter undervisning, ser bedömggruppen som ett utvecklingsområde.

Utbildningen är användbar och ger studenten verktyg för att möta förändringar i arbetslivet. Ett gott exempel på detta är den planerade kursen om språk- och kunskapsutvecklande arbete som riktar sig mot andraspråksinläring. Lärosätet ger exempel på samverkan med olika företrädare för VFU vilket bedömggruppen ser som goda exempel på samverkan med det omgivande samhället. Ett ytterligare gott exempel är en kurs om hållbar utveckling, vilken utformats i samarbete mellan olika aktörer.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Lärosätet visar tillräcklig ämnesmässig, vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk lärarkompetens för att utbilda ämneslärare med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i samhällskunskap. Det vetenskapliga och ämnesinnehållsliga kompetensläget på kort och lång sikt är gott vid den statsvetenskapliga institutionen, som har huvudansvaret för ämnesstudierna. Lärosätet visar här god medvetenhet och strategi dels genom att visa en tämligen god stabilitet i lärarbemanningen över tid, dels genom väletablerade former för kursansvar och överlämningar mellan lärare. Ytterligare ämneskompetens, i synnerhet ämnesdidaktisk och professionsrelaterad kompetens, tas in från andra institutioner vid lärosätet. Högskolepedagogiska utbildningar ges vid lärosätet, vilket merparten av lärarna har genomgått. Av intervjuerna framgår också att utbildning ges för handledare inom den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU).

Till lärosätets styrkeområden hör en medvetenhet om samhällskunskapsämnet utmaningar och behov av samordning, samt en god tillgång på vetenskapligt meriterade lärare. Att den ämnesdidaktiska och professionsrelaterade kompetensen i hög grad kommer från en annan institution än den som huvudsakligen ger kurserna i samhällskunskap innebär en särskild utmaning.

Kontinuerligt arbete behövs för att säkerställa att ämnesstudier, ämnesdidaktik och VFU fungerar tillsammans i utbildningen.

Bedömgargrupper rekommenderar lärosätet att kontinuerligt analysera hur kompetenser (ämnesstudier, ämnesdidaktik och VFU) från olika institutioner samspelar och integreras, för att åstadkomma en sammanhållen utbildning.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Att utbildningen i samhällskunskap har den, med svenska mått mätt, stora statsvetenskapliga institutionen som hemvist kan både ses som en styrka och en potentiell utmaning. Samtidigt som utbildningen därigenom är inlemmad i en stark forsknings- och undervisningskontext, finns en viss risk för att ämneslärarutbildningen i samhällskunskap blir en lägre prioriterad verksamhet än institutionens primära fokus på statsvetenskap. Det framgår dock att lärosätet under de senaste åren arbetat målmedvetet med att stärka lärarutbildningen i samhällskunskap. Bland annat har samläsning med andra utbildningar frångåtts till förmån för kurser som är sammansatta med ämneslärarutbildningen i samhällskunskap i fokus. Anknypningen till professionen har också stärkts genom att kurser och kursinslag har setts över och reviderats.

Vid lärosätet finns flera starka forskningsmiljöer, inte minst statsvetenskapliga, som rör ämnesinnehåll av relevans för samhällskunskapsläraryrket. Miljön är dock i regel inte särskilt tydligt inriktad på skolämnet samhällskunskap. Den ämnesdidaktiskt orienterade forskningen framstår också som tämligen svag. Vid intervjuerna framkom emellertid att arbete pågår för att stärka den genom aktiva forskningsansökningar med sådan inriktning. Några satsningar från lärosätet självt finns däremot inte, även om frågan finns på agendan. En strategi för att stärka samverkan med yrkesverksamma lärare är också utarbetad, vilket torde kunna gynna utbildningens professionsinramning.

Bedömgargruppen ser positivt på att samordningen mellan de institutioner som deltar i utbildningen har stärkts, för att skapa en större medvetenhet om den komplexa utbildningskontexten och vikten av ett professionsperspektiv. Den starka forskningsmiljön som sådan, tillsammans med ambitionen att alla (de flesta) i lärargruppen ska ägna sig åt både forskning och undervisning, är också styrkeområden. För utbildningens del vore det emellertid önskvärt med forskning som är närmare knuten till skolämnet samhällskunskap. Särskilt angeläget vore forskning med ämnesdidaktisk inriktning. Det arbete som påbörjats för att stärka professionsmiljön framstår som klokt, men det är viktigt att följa upp hur väl professionsperspektiven integreras i utbildningen, så att de inte hamnar "vid sidan av".

Bedömgargruppen rekommenderar vaksamhet för risken för att samhällskunskapslärarutbildningen blir en lågprioriterad verksamhet i den statsvetenskapliga organisationen, både när det gäller undervisningen och forskningen. Lärosätet bör också analysera vilken ämnesinriktad forskning som har särskild bäring på samhällskunskapsämnet, med ambitionen att knyta den närmare lärarutbildningen. En fortsatt strävan efter att bygga upp ämnesdidaktiskt inriktad forskning, och en

granskning av hur väl professionsperspektivet integreras i utbildningen förordas också, bland annat genom att följa upp vilken effekt samverkan med yrkesverksamma lärare får.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Samhällskunskapsämnetts karaktär gör att det kan sättas samman på olika sätt. Politiska, sociala och samhällsekonomiska perspektiv bör dock ingå och här är bedömargruppens bild av det samlade underlaget att lärosätet visar en tämligen genomtänkt idé för innehåll och progression i ämnesstudierna, med både bredd och väsentligt djup inom vissa områden, inklusive insikter i aktuell forskning. De självständiga arbetena som granskats ger dock inte en helt tydlig bild av måluppfyllelse då en tredjedel av arbeten uppvisar brister i detta avseende. Då de är få till antalet kan inte alltför långtgående slutsatser dras, men bedömarna vill ändå göra lärosätet uppmärksam på detta.

En särskild styrka är den medvetenhet som uppvisas i relation till blockämnet samhällskunskap, där bredd och djup delvis behöver tänkas annorlunda än för studier med tonvikt på en akademisk disciplin. Tydliga exempel på både bredd och fördjupning ges, bland annat i form av tematiska kopplingar och i några fall anknytning till ämnesdidaktik. Att några kurser just har tvärvetenskapliga eller tematiska inslag är fördelaktigt för skolämnet samhällskunskap. Den samverkan mellan lärare som den här typen av kurser kräver kan emellertid vara en utmaning.

Vid intervjuerna lyftes frågan om kontinuitet och stabilitet i lärargruppen, något som kan vara särskilt viktigt för en utbildning av den karaktär som en ämneslärarutbildning i samhällskunskap har. Lärosätet visar här god medvetenhet och strategi, dels genom en tämligen god stabilitet i lärarbemanningen över tid, dels genom väletablerade former för kursansvar och överlämningar mellan lärare.

Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att återkommande analysera samhällskunskapskurserna i sin helhet, så att de mest centrala perspektiven blir tillräckligt tydliga, omfattande och examinerade – utan att ge avkall på den nödvändiga bredden. Lärosätet bör också se till att upprätthålla de etablerade formerna för samverkan och överlämningar till nya lärarkonstellationer.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Utifrån de samlade underlagen finner bedömargruppen att vetenskapsteoretiska frågor och metod, både kvalitativ och kvantitativ, har en återkommande plats i utbildningen, med progression. Vetenskapsteori, metoder och beprövad erfarenhet berörs i två kurser om 7,5 högskolepoäng inom ramen för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), och särskilt forskningsmetoder har också en

tydlig plats i studierna i samhällskunskap, både som inslag i kurser och i form av en separat kurs om 15 högskolepoäng i forskningsmetoder och analytiska perspektiv (termin 9). Två självständiga arbeten om 15 högskolepoäng (termin 7 och 10) är också en del av arbetet med målet. Granskade självständiga arbeten visar överlag en god uppfyllelse av målet.

Lärosätet lägger stark tonvikt vid vetenskapsteori och forskningsmetod, och inom ramen för ämnesstudierna finns en väl genomtänkt progression. Detta är en styrka. Mindre tydligt är däremot vilken roll yrkesutövningen har i den utbildning i vetenskapsteori och metod som sker inom ramen för ämnesstudierna. Självvärderingen tar upp det som ett utvecklingsområde. En annan potentiell utmaning är att skapa en bra samverkan mellan kurser som ges i olika delar av utbildningen, UVK respektive ämnesstudier, för att ge progression och undvika "onödiga" överlappningar.

Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att analysera hur många kurspoäng som totalt ägnas åt vetenskapsteori och metod, inom UVK och ämnesstudierna tillsammans, om omfattningen eventuellt är för stor i förhållande till allt som utbildningen som helhet ska rymma, samt hur väl samspelet mellan kurser inom ramen för UVK och ämnesstudier fungerar. Lärosätet bör också analysera hur väl metodundervisningen inom ramen för ämnesstudierna i samhällskunskap knyter an till yrkesutövningen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Bedömggruppen bedömer att lärosätet under ämnesstudierna har en tydlig och stark strategi för förmågan att systematisera, reflektera och kritiskt tillvarata forskningsresultat. Tonvikten ligger enligt både självvärderingen och intervjuerna medvetet på forskning och metod med ämnesteoretisk inriktning.

Ett stärkt fokus på ämnesdidaktiska och utbildningsvetenskapliga forskningsfält har emellertid skett, framför allt genom att knyta de självständiga arbetena till dessa. De granskade självständiga arbetena är tämligen få, vilket kräver stor försiktighet i tolkningen. Med detta i åtanke signalerar granskningen dock vissa svagheter i arbetena. De flesta självständiga arbetena har en ämnesdidaktisk eller utbildningsorienterad inramning, men forskningsförankringen framstår som svag eller outvecklad i flera av dem. Detta skulle kunna tyda på att ämnesdidaktisk teori och forskning har en otydlig eller otillräcklig plats i utbildningen fram till de självständiga arbetena.

När det gäller förmågan att reflektera över egna och andras erfarenheter är den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) också en betydelsefull del av utbildningen. Bedömggruppen konstaterar att den delen av utbildningen förefaller vara svagt kopplad till studierna i samhällskunskap.

Även om bedömggruppen pekar på svagheter i relation till ämnesdidaktisk och yrkesinriktad forskning, samt VFU, är den samlade bedömningen ändå att lärosätet lever upp till målet.

Bedömggruppen rekommenderar samtidigt lärosätet att intensifiera arbetet med att ge ämnesdidaktisk och yrkesinriktad forskning en tydligare plats i utbildningen som helhet, vilket även skulle kunna stärka forskningsförankringen i de självständiga arbetena. En starkt integration mellan ämnesstudier och VFU förordas också.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätet genomför ett utvecklingsarbete som syftar till att stärka den ämnesdidaktiska delen av utbildningen, både genom att bygga in fler moment och genom att koncentrera redan befintliga inslag under kurser mer i tid. Ämnesdidaktik som en strimma i ämnesstudierna har därigenom förstärkts, även om inga specifika delkurser i ämnesdidaktik ingår i utbildningen. Flera goda exempel framkommer, framför allt när det gäller praktiska övningar och metodik med koppling till styrdokument. Vid intervjuerna framhålls också anknytningen till ämnesdidaktisk kurslitteratur, teori och forskning. De forskningsinriktade inslagen framstår dock som svagast utvecklade. De samlade underlagen indikerar också i viss mån att de ämnesdidaktiska momenten ibland blir alltför separerade från ämnesstudierna.

VFU är också central för ämnesdidaktiken. Här har lärosätet valt ett ta ett samlat grepp om VFU och progression, samtidigt som alla VFU-kurser är klassade som ämnesstudier. Den gemensamma ramen för VFU är i grunden en styrka. Samtidigt finns anledning att uppmärksamma att inramningen – trots ämnesklassningen – i hög grad framstår som allmänt didaktisk, vilket är en begränsning ur ett ämnesperspektiv. Även intervjuerna antyder att VFU är tämligen fjärrmat från ämnesstudierna, genom att VFU i hög grad sköts och styrs av centrala funktioner och personer samt att de lärare som arbetar med VFU främst finns vid en annan institution än där ämnesstudiernas äger rum. Den i praktiken tämligen svaga anknytningen mellan ämneskurser och VFU innebär en begränsning och en outnyttjad potential för tillämpningen av ämnesdidaktik.

Bedömggruppen ser positivt på det utvecklingsarbete som pågår, och delar den bild som representanterna för lärosätet framför vid intervjuerna, att arbetet har kommit en bra bit på väg, men att det fortfarande finns saker att utveckla. Även om målet uppfylls rekommenderar bedömggruppen lärosätet att fortsätta arbetet med att integrera ämnesdidaktik i ämnesstudierna och överväga om det finns skäl att inkludera (minst) en delkurs som i sin helhet fokuserar på ämnesdidaktik.

Bedömggruppen rekommenderar också att lärosätet gör en genomlysning för att säkerställa att utbildningen i ämnesdidaktik kontinuerligt knyter an till teori och forskningslitteratur på området, samt strävar efter att stärka relationen mellan ämnesstudier/ämnesdidaktiska studier och VFU.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet knyter i första hand det här målet till VFU. Som tidigare nämnts finns en sammanhållen ram och progressionstanke för alla VFU-kurser. Bedömggruppen ser detta som en styrka som kan

gynna utvecklingen av förmågan att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet, inte minst för att stegvis blir bättre på att stimulera varje elevs lärande.

Som påtalats tidigare förefaller VFU dock i vissa avseenden vara tämligen distanserad från ämnesstudierna i samhällskunskap och ämnets specifika ämnesteoretiska och ämnesdidaktiska perspektiv. Lärosätets VFU framstår i hög grad som allmänt didaktiskt orienterad. Bedömargruppen rekommenderar därför lärosätet att stärka ämnesstudiernas anknytning till VFU, såväl vad gäller ämnesteoretiska och ämnesdidaktiska perspektiv, som med avseende på förberedelse inför och återkoppling efter VFU.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Bedömargruppen bedömer att lärosätet visar en god medvetenhet och en klar strategi i arbetet med jämställdhet, både i form av ett genomtänkt ämnesinnehåll och organisatoriskt. Exempelvis är frågor om köns- och maktfrågor viktiga inslag i flera kurser inom samhällskunskap, och lärosätet beaktar könsbalansen i den egna lärarkåren och bland de kursansvariga. Kontinuerligt utvecklingsarbete pågår också.

Till styrkeområdena hör att jämställdhetsaspekter uppmärksammas ur flera olika perspektiv under ämnesstudierna i samhällskunskap. Den potential som finns i att knyta ämnesstudier och VFU närmare varandra kan dock lyftas även på detta område, framför allt när det gäller att ännu tydligare säkerställa studenternas förmåga att beakta, kommunicera och förankra jämställdhetsfrågor i den pedagogiska verksamheten. Som lärosätet själv understryker är det också viktigt att följa upp initierade förändringsarbeten och arbeta vidare med identifierade utvecklingsområden, t.ex. gällande hur jämställdhetsaspekter kan synliggöras ytterligare i kurser och hur arbetet med jämställdhetsintegration i den egna organisationen fortlöper.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

De samlade underlagen ger bilden av att lärosätet bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete som inkluderar flera utarbetade formella procedurer för uppföljning och utveckling av utbildningen i samhällskunskap. Återkoppling sker till studenterna.

Å ena sidan ser bedömargruppen de omfattande kvalitetsprocedurerna vid lärosätet som en styrka. Å andra sidan finns risk att dokumenterandet tar tid och energi som kan användas till analys och konkret hantering av identifierade problem. Låg svarsfrekvens i kursutvärderingar är en påtaglig svaghet. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att säkerställa att påbörjade utvecklingsprojekt följs upp, samt att överväga att eventuellt tona ned några av de centrala, standardiserade, procedurerna, till förmån för uppföljning som ligger "närmare" specifika delar av utbildningen (exempelvis kurserna i samhällskunskap).

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Bedömggruppen ser att lärosätet arbetar med insatser som har förutsättningar att främja studenternas slutförande av utbildningen inom planerad studietid. Lärosätet gör exempelvis återkommande analyser av behörighetskrav, examinationsmöjligheter och genomströmning. Andelen studenter som avbryter sin utbildning till ämneslärare är också lägre än riksgenomsnittet.

Bedömggruppen menar att sådana analyser av behörighetskrav, examinationsmöjligheter och genomströmning är en god grund för att identifiera moment och delar i utbildningen som framstår som särskilt utmanande för studenterna. Även här finns emellertid en risk att dokumentationen som sådan hamnar i fokus och bedömggruppen uppmanar därför lärosätet att säkerställa att den kunskap som analyserna genererar alltid får förutsättningar att omsättas till konkret utvecklingsarbete. Exempelvis nämns i självvärderingen att en delkurs i nationalekonomi verkar vara särskilt svår för många studenter, men det framgår inte vad orsaken kan vara och om det har initierats något förändringsarbete för att hantera utmaningen.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Bedömggruppen ser att lärosätet har formaliserade strukturer och procedurer för representation av lärarstudenter i relevanta beslutsorgan, och för att samla in studenternas synpunkter och tillvarata dem i kursutvecklingsarbetet. Lärosätets storlek och samhällskunskapsämnets komplexa karaktär innebär särskilda utmaningar. Studierektorsrollen är – både formellt och informellt – därför särskilt viktig för lärarstudenterna i samhällskunskap, vars utbildning sker vid flera olika institutioner.

En stor utmaning för de formaliserade inflytandekanalerna är svagt studentintresse och låg svarsfrekvens för flera av utvärderingsinstrumenten. Det kan möjligen kopplas till att flera av de formella kanalerna framstår som centraliserade och fjärrade från de konkreta undervisningssammanhangen.

Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att analysera om studentintresset för att ge feedback skulle kunna gynnas av att delvis förändra de nuvarande inflytandeformerna, exempelvis genom att knyta dem närmare till ämnesstudierna. Lärosätet bör också följa upp hur studierektorns närmare kontakt med studentgrupperna fungerar.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Bedömggruppen bedömer att lärosätets ämneslärarutbildning i samhällskunskap förbereder studenterna för förändringar i arbetslivet, både generellt genom sitt utbildningsinnehåll och genom forskning som i hög grad präglas av samhällsförändringar. Vid intervjuerna framhålls också vikten av att förbereda studenterna på att kunna hantera förändringar och ta till sig ny kunskap också efter utbildningstiden.

Lärosätet har etablerade kanaler för samverkan med yrkesverksamheten, t.ex. utbildningskonferenser. Ett utvecklingsarbete pågår med sikte på att universitetslärare ska besöka VFU-skolor och yrkesverksamma lärare ska involveras i ämneskurserna, för att stärka professionsmiljön. Detta ser bedömggruppen positivt på, och lärosätet uppmanas följa upp om arbetet får avsedd effekt. Ett annat utvecklingsområde kan vara att stärka samverkan med det omgivande samhället om den forskning som bedrivs med relevans för yrket som samhällskunskapslärare.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Bedömningsgrunden personal bedöms som tillfredsställande. Lärosätet visar i relation till utbildningens omfattning adekvat ämnesmässig och vetenskaplig lärarkompetens, ämnesdidaktisk kompetens och professionskompetens. Högskolepedagogisk utbildning ges, liksom VFU-handledarutbildning.

Bedömningsgrunden utbildningsmiljö bedöms som tillfredsställande. Ett förändringsarbete har stärkt samordningen av utbildningen som helhet och relevant kompetens finns i utbildningsmiljön. Forskningsmiljön är gedigen, men knyter i begränsad utsträckning an till skolämnet samhällskunskap och läraryrket. Strategier för att stärka den ämnesdidaktiska forskningen och den professionsinriktade miljön finns.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Lärosätet visar en genomtänkt idé om innehåll och progression i studierna i samhällskunskap. Politiska, sociala och samhällsekonomiska perspektiv ingår. Studierna ger både bredd och väsentligt djup inom vissa områden, inklusive insikter i aktuell forskning. Tematisk inriktning på vissa kurser bedöms vara fördelaktigt.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Lärosätet visar att vetenskapsteoretiska frågor och metod, både kvalitativ och kvantitativ, har en tydlig och återkommande plats i utbildningen. Metodundervisning,

både i form av moment på kurser och som en egen delkurs, sker inom ämnesstudierna. Yrkesanknytningen är här inte framträdande, utan den kopplas främst till de självständiga arbetena, som ska knyta an till ämnesdidaktik och utbildningsvetenskap.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Lärosätet visar i relation till ämnesstudierna en tydlig strategi för förmågan att systematisera, reflektera och kritiskt tillvarata samhällsvetenskapliga forskningsresultat. Kopplingen till de ämnesdidaktiska och utbildningsvetenskapliga forskningsfälten är svagare, men har stärkts. Med försiktighet visar de granskade de självständiga arbetena dock att vissa svagheter fortfarande finns. VFU har förutsättningar att vara en betydelsefull del av utbildningen när det gäller att reflektera över egna och andras erfarenheter. Att VFU framstår som tämligen svagt kopplad till ämnesstudierna framstår som en delvis outnyttjad potential.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls delvis. Även om målet uppfylls rekommenderar bedömaregruppen lärosätet att fortsätta arbetet med att integrera ämnesdidaktik i ämnesstudierna och överväga om det finns skäl att inkludera (minst) en delkurs som i sin helhet fokuserar på ämnesdidaktik. Bedömaregruppen rekommenderar också att lärosätet gör en genomlysning för att säkerställa att utbildningen i ämnesdidaktik kontinuerligt knyter an till teori och forskningslitteratur på området, samt strävar efter att stärka relationen mellan ämnesstudier/ämnesdidaktiska studier och VFU.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls delvis. Lärosätet har stärkt och arbetar vidare med att stärka den ämnesdidaktiska delen av utbildningen. Praktiska övningar och metodik med koppling till styrdokument dominerar. Anknytning till ämnesdidaktisk teori och forskning finns, men framstår som svagare.

Bedömningsgrunden om jämställdhet bedöms som tillfredsställande. Lärosätet visar god medvetenhet och en klar strategi i arbetet med jämställdhet, både i form av ett genomtänkt ämnesinnehåll och god organisation. Kontinuerligt utvecklingsarbete pågår också.

Bedömningsgrunden om uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande. Utvecklade procedurer finns för systematisk uppföljning av utbildningen, för förändringsarbete, samt återkoppling till studenterna. Analys av genomströmning på olika kurser, översyner av behörighetskrav och examinationsmöjligheter görs för att studenterna ska genomföra utbildningen inom planerad studietid. Andelen studenter som avbryter sin utbildning till ämneslärare är mindre än riksgenomsnittet.

Bedömningsområdet om studentperspektiv bedöms som tillfredsställande. Lärarstudenterna är representerade i relevanta beslutsorgan. Studenternas synpunkter samlas också in och tillvaratas i kursutvecklingsarbetet. Studierektorsrollen är – både formellt och informellt – särskilt viktig för lärarstudenterna i samhällskunskap, vars utbildning sker vid flera olika institutioner. Utrymme finns för reflektion om avvägning mellan standardiserade centrala processer och mer utbildningsnära arbetssätt.

Bedömningsområdet om arbetsliv och samverkan bedöms som tillfredsställande. Utbildningen förbereder studenterna för förändringar i arbetslivet, både generellt genom samhällskunskapskursernas ämnesinnehåll och genom att betona vikten av att kunna hantera

förändringar och ta till sig ny kunskap också efter utbildningen. Etablerade samverkanskanaler, som utbildningskonferenser, finns också. Ett utvecklingsarbete pågår för att stärka professionsmiljön.

Lärosäte: Göteborgs universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet svenska.

Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet

Vid lärosätet är svenskläroarbete för grundskolans årskurs 7-9 en utbildning i förändring. Vid tidpunkten för utvärderingen beskriver inte lärosätet den nya utbildningen i tillräckligt stor utsträckning för att övertyga bedömargruppen om utbildningens kvalitet. Om utvecklingsarbetet vid lärosätet fortsätter anser bedömargruppen dock att samtliga utvärderade mål kommer att uppfyllas under den närmaste framtiden.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Det finns en ändamålsenlig variation av lärare med hög vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. Lärarnas vetenskapliga och professionsrelaterade kompetens bedöms som hög. En stor andel av lärarna är disputerade, fast anställda och har forskning i tjänsten. Lärarna inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) är många och undervisar på relativt låga procentsatser. Att låta lärare undervisa på högre procentandel inom UVK ser därför bedömargruppen som ett utvecklingsområde för lärosätet. Ett gott exempel på hur pedagogisk kompetens utvecklas i utbildningen är det meriteringsprogram lärosätet har för att stärka högskolepedagogisk kompetens men ett utvecklingsområde är att låta fler lärare ingå i detta program. Bedömargruppen ser inget som tyder på att kompetens inte kommer att finnas på lång sikt, men menar att lärosätet behöver tydliggöra vilka strategier det finns för den övergripande kompetensförsörjningen på utbildningen på både kort och lång sikt. Gruppen rekommenderar därmed lärosätet att ta fram fleråriga kompetensförsörjningsplaner som omfattar både kompetensutveckling och eventuella rekryteringsbehov.

Det finns en stark vetenskaplig miljö med en rad centrumbildningar och forskargrupper inom UVK. Den professionsinriktade miljön stärks av forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning där doktorander med tjänst inom skolverksamhet också forskar i ämnen som är av relevans för utbildningen. Att synliggöra den forskning som bedrivs inom UVK med relevans för utbildningen för studenterna ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde. En styrka i inom UVK är att det finns en tydlig genomgående progression i kurserna. Detta är något som lärosätet arbetat mycket med vilket bedömargruppen ser som positivt. För inriktningen svenska framstår utbildningsmiljön som rik med flera olika forskarseminarier där praxisinriktningen är tydlig och det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Vidare finns en aktiv och levande ämnesdidaktisk forskning och praxisnära forskningsprojekt. Det framgår att lärosätet arbetar målmedvetet med att på olika sätt samordna lärare, kurser och involverade institutioner, exempelvis genom målmatriser, programguider, ämnesguide och kursguider. Bedömargruppens samlade intryck är också att de båda institutionerna som bemannar ämneskurserna i svenska har ett nära och välfungerande samarbete.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls inte. Lärosätet möjliggör för studenterna att nå delar av målet, det vill säga ämneskunskaper för yrkesutövningen, eftersom man beskriver kurser, uppgifter och examinationer som bedömaregruppen anser ger både bredd och djup i ämnesstudierna. Lärosätet möjliggör dock inte att studenterna får insikter i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. Inte heller säkerställs målet. Lärosätet har dock startat ett utvecklingsarbete för att se över kursernas innehåll och bedömaregruppen rekommenderar att arbetet även omfattar förberedelsen inför det självständiga arbetet. Om utvecklingsarbetet vid lärosätet fortsätter anser bedömaregruppen att målet sannolikt kommer att uppnås under den närmaste framtiden.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inom UVK men de fördjupade kunskaperna säkerställs inte i inriktningen svenska. Studenterna får i två kurser i UVK möta vetenskapsteorier och metoder. Kunskapen ska därefter fördjupas i ämnena och de självständiga arbetena. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet berörs i kurser inom UVK och examineras också där. Även för inriktningen svenska får kunskaper om vetenskapliga metoder och vetenskapligt arbete och om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Kunskaperna i ämnesrelevant vetenskapsteori kan dock inte sägas vara fördjupade. Inte heller säkerställs måluppfyllelsen. Ett utvecklingsområde är att ännu tydligare knyta samman UVK-kurserna till ämnena. Lärosätet beskriver att man startat ett utvecklingsarbete som medför ändringar i olika delkurser. Med de ändringarna anser bedömaregruppen att lärosätet sannolikt kommer möjliggöra djup, men det är fortfarande osäkert hur man tänker säkerställa detta. Bedömaregruppen rekommenderar att utvecklingsarbetet fortlöper, och ser att det finns flera delar i inriktningen mot gymnasieskolan som även inriktningen för grundskolans årskurs 7–9 skulle behöva få del av.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt över forskningsresultat uppfylls. Bedömaregruppen anser att målet nås genom studier i såväl UVK som VFU och i dessa delar av utbildningen är progressionen tydlig vilket bedömaregruppen ser som särskilt positivt. Även ämneskurserna vid lärosätet ger studenterna flera möjligheter att utveckla förmågan att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera. Bedömaregruppen anser dock, med tvekan, att utbildningen säkerställer att studenterna uppnår examensmålet. Målet säkerställs genom examination under utbildningens gång, men eftersom de självständiga arbetena som bedömaregruppen tagit del av är svaga rekommenderas lärosätet att stärka arbetet med progressionen i de ämne- och ämnesdidaktiska kurserna så att måluppfyllelse säkerställs även i de självständiga arbetena.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls, men förmågan är främst förlagd till VFU och ämnena. I UVK-kurserna är fokus i första hand på hur studenterna ska utveckla kunskap om didaktik och ämnesdidaktik och inte på hur de ska utveckla förmågan att tillämpa den. Lärosätet visar att det finns en progression genom utbildningen när det gäller både språkdiraktik och litteraturredaktik, och bedömaregruppen vill lyfta fram detta som ett gott exempel. Det finns även flera exempel på hur lärosätet säkerställer målet genom olika examinationer, både under högskoleförlagd utbildning och under VFU.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Målet uppfylls dels inom VFU-kurserna som alla är förlagda till ämnena, dels inom UVK där målet behandlas i kurser inom specialpedagogik och bedömning och betygsättning där

examinationer sker. Ett utvecklingsområde är att tydligare integrera moment där studenter i praktiken får lära sig att planera undervisning för elever med olika behov, så som vuxna elever, elever med inlärningssvårigheter eller de med särskild begåvning. Att även säkerställa att VFU-handledaren har tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, framför allt för att handleda studenten och ha tillräckligt goda kunskaper i bedömning av studentens prestationer under VFU för att studenten ska få ett rättvist omdöme, är ytterligare ett område som bedömargruppen anser behöver utvecklas i utbildningen. Ämneskursernas utformning och upplägg ger studenterna möjlighet att utveckla förmågan att planera och utveckla svenskundervisning samt anpassa svenskundervisningen till olika elevers behov. Progressionen under utbildningen är tydlig när det gäller både språkdidaktik och litteraturdidaktik. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och med viss tvekan säkerställer måluppfyllelse.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Målet behandlas i kurser inom UVK och VFU och säkerställs genom examination. Det finns en tydlig progression och särskilt positivt är den satsning lärosätet gjort inom området hållbar utveckling.

Lärosätet beaktar jämställdhetsperspektivet genom att det har hög prioritet i frågor som rör bemanning, kursupplägg och kurslitteratur. Man har även ett omfattande och systematiskt jämställdhetsarbete på olika nivåer och följer upp perspektivet. Ett jämställdhetsperspektiv finns väl integrerat i UVK och behandlas i kurser, kurslitteratur och som perspektiv för analys i en hemtentamen. En styrka i UVK är att lärosätet arbetar med att få studenterna medvetna om hur elever kan behandlas olika beroende på kön, för att sedan kunna uppmärksamma och motverka detta i sitt eget framtida yrkesliv. För inriktningen svenska är det dock inte lika tydligt för bedömargruppen hur jämställdhet beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll och ett utvecklingsområde för lärosätet är att koppla samman läraaktiviteter, lärandemål och examination när det gäller jämställdhet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande för svenskläro-utbildningen och det finns formaliserade strukturer och tillvägagångssätt för att följa upp och utveckla utbildningens innehåll, utformning och genomförande, liksom examination. Kursvärderingar görs, men ett utvecklingsområde är att tydligare återkoppla vilka förändringar som görs till följd av dessa till studenterna. Ett annat utvecklingsområde är att fortsätta arbeta för att fler besvarar de kursvärderingar som görs då svarsfrekvensen är låg. Det pågår ett arbete för att ytterligare följa upp VFU i samverkan med skolhuvudmännen, vilket bedömargruppen ser som positivt för att utveckla och stärka uppföljningen av utbildningen. Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid. Man analyserar även avhopp och vidtar åtgärder för att stödja studenterna i att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studenterna bedöms ha goda möjligheter att påverka sin utbildning och det finns också flera exempel på hur kurser inom svenskämnet har förändrats till följd av studenternas synpunkter.

Studenterna finns representerade i formella påverkans- och beslutsorgan och bjuds även in till olika råd och träffar och deras åsikter från kursvärderingar tas omhand. Motivationsintervjuer ska testas under hösten 2019 för att stärka och motivera studenterna, vilket bedömargruppen ser som ett gott exempel på hur lärosätet arbetar med att på olika sätt öka studentinflytandet. Att utveckla de mer

informella möjligheterna till påverkan, till exempel genom att kontakta lärare efter undervisning, ser bedömaregruppen som ett utvecklingsområde.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap för att arbeta i en skola och i ett samhälle i förändring. Exempelvis förbereder den studenterna för arbetet i ett flerspråkigt samhälle och klassrum. Dock är intrycket att utbildningen bättre kan förbereda studenterna inför en digitaliserad undervisning och skola, vilket lärosätet arbetar med. Lärosätet ger exempel på samverkan med olika föreläsare för VFU vilket bedömaregruppen ser som goda exempel på samverkan med det omgivande samhället. Ett ytterligare gott exempel är en kurs om hållbar utveckling, vilken utformats i samarbete mellan olika aktörer.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Bedömaregruppen anser med stöd i lärartabellen och självvärderingen att den vetenskapliga kompetensen är hög och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt. Ett mycket stort antal lärare, cirka 250 stycken, medverkar i kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och i de ämnen som granskas. Lärarna kommer från flera olika institutioner. En stor andel av lärarna är disputerade och har forskning i tjänsten (20–30 procent). Även adjunkter har forskning och/eller kompetensutveckling i tjänsten (15 procent). Bland dessa medverkar cirka 70 lärare inom UVK. En styrka i utbildningen är den höga vetenskapliga kompetensen bland lärarna.

Det finns samtidigt en sårbarhetsproblematik i det faktum att en relativt stor andel av de som är involverade i UVK-kurserna har låg procent i dessa kurser samt att de har sin organisatoriska hemvist på flera olika institutioner. Bedömaregruppen konstaterar att detta ställer stora krav på organisation av lärarlagen för att samverkan mellan de olika lärarna ska vara möjlig och för att säkra kontinuitet och kravnivåer. Att fortsättningsvis arbeta för att minska den sårbarheten, liksom att arbeta vidare med samverkan och kontinuitet i lärarlagen, ser bedömaregruppen som ett viktigt utvecklingsarbete vid lärosätet.

Trots att den vetenskapliga kompetensen generellt sett är hög, med en stor andel disputerade bland lärarna, finns det enbart två professorer och sju docenter som undervisar i UVK-kurser. Att docenter och professorer i högre utsträckning medverkar i UVK-kurser ser bedömaregruppen som ett viktigt utvecklingsområde i utbildningen.

Bedömaregruppen anser att de exempel som beskrivs i självvärderingen, som att ämnesstudier inklusive VFU alltid ges vid den institutionsmiljö som har bäst förutsättningar att uppnå bredd och

djup i aktuellt skolämne, visar på att det finns en tydlig och väl avvägd struktur i utbildningen. Det är också positivt att den pedagogiska kompetensen i ämnena förstärks genom samverkan med lärare från den utbildningsvetenskapliga fakulteten eller genom adjungering av verksamma lärare. Vid intervjuerna blev det tydligare hur den vetenskapliga respektive den professionsinriktade kompetensen i UVK-kurserna används i utbildningen, och bedömargruppen menar att den används på ett välfungerande sätt genom att kompetenserna för de aktuella områdena direkt kommer studenterna till del.

Den professionsrelaterade kompetensen bland lärarna beskrivs inte i självvärderingen, men intervjuer, lärartabell och kompletterande underlag visar att lärarkompetensen sammantaget är hög. Den professionsrelaterade kompetensen uppges i självvärderingen förstärkas i vissa kurser genom adjungering av verksamma lärare, och bedömargruppen anser att detta sammantaget visar att den professionsinriktade kompetensen håller hög kvalitet.

Den kompletterande lärarlistan visar att det är drygt 70 lärare som tillsammans är involverade i UVK, men av dessa är det bara 9 som har 10 procent eller mer inom UVK. En lärare har 20 procent inom UVK, medan de resterande har olika procentsatser. De flesta är involverade på 2–5 procent.

Utifrån intervjuerna framkom att det finns en medvetenhet om behovet av färre lärare, men med högre procentsatser inom UVK, vilket bedömargruppen ser som positivt och något som bedömargruppen uppmuntrar lärosätet att arbeta vidare med. Det framkom inte av självvärderingen om VFU-handledarna är verksamma i utbildningen eller om de har handledarutbildning, men vid intervjuerna förtydligades att VFU är förlagt till institutionerna och att ansvaret för VFU-handledarnas utbildning är centralt förlagt vid lärosätet.

Utifrån självvärderingen framgår att lärosätet har ett meriteringsprogram för att stärka den högskolepedagogiska kompetensen, vilket bedömargruppen ser som positivt. En rekommendation är däremot att lärosätet även arbetar för att behålla och utveckla alla lärares högskolepedagogiska kompetens genom exempelvis regelbunden fortbildning. Ett utvecklingsområde som bedömargruppen vill lyfta fram är att lärosätet på ett mer genomgripande och tydligt sätt följer upp kompetensutvecklingsbehoven i lärargruppen, samt tydliggör vilka strategier lärosätet har för kompetensförsörjningen på både kort och lång sikt, eftersom detta inte framkom tydligt i självvärderingen och intervjuerna.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Med stöd i självvärderingen och beskrivningen av lärosätets utbildning anser bedömargruppen att lärosätet har en för utbildningen stark vetenskaplig miljö. Lärosätet bedriver forskning med relevans för utbildningen och en rad miljöer och forskningsprojekt beskrivs, till exempel didaktisk klassrumsforskning, fenomenografi, variationsteori och learning study, kritisk utbildningsforskning och ett antal ämnesdidaktiska miljöer som fokuserar på forskningsområden med stor betydelse för utbildningen. Dessa olika miljöer anser bedömargruppen stärker forskningsanknytningen i alla delar av det utbildningsvetenskapliga området, vilket är en styrka i utbildningen.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömaregruppen att lärosätet tydligare bör synliggöra den forskning som bedrivs med relevans för utbildningen för studenterna. Att just detta är ett utvecklingsområde blev framför allt tydligt under intervjuerna där det framkom att forskningen som bedrivs är relativt osynlig för studenterna. I självvärderingen beskrivs den professionsinriktade miljön något kortfattat. Det framhålls att den stärks genom att doktorander vid forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning (CUL) finns vid varje fakultet som deltar i ämneslärarutbildningen. Doktoranderna har en lärarexamen och har ofta en del av sin tjänst i skolverksamhet. Deras forskning berör även ämnesområden med relevans för lärarutbildningen, och bedömaregruppen anser att detta är en styrka i utbildningen och stärker den professionsinriktade miljön.

Utifrån självvärderingen var det något oklart var UVK- och VFU-kurserna låg i förhållande till ämnesstudierna, men detta förtydligades vid intervjuerna. Efter intervjuerna anser därför bedömaregruppen att kursstrukturen inom UVK och VFU ger ett genomtänkt intryck med en indelning i fyra temaområden och systerkurser. En matris över UVK och VFU beskrivs i självvärderingen, där examensmålen är inlagda. Systerkurserna breddar och fördjupar innehållet i en tidigare kurs. Även examinationerna har en progression. Ett stort arbete har lagts ner för att skapa progression och tydlighet i utbildningen, vilket bedömaregruppen ser som positivt och som en styrka i utbildningen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Lärosätet redogör på ett systematiskt sätt för hur de arbetar med att säkerställa förutsättningar för att studenterna ska uppnå examensmålen i utbildningen. Lärosätet har bland annat utarbetat ramkursplaner för kurserna inom den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) och examensarbetskurserna. Ramkursplanerna är gemensamma för alla ämnen med gemensamma kursmål och examinationsformer, vilket bedömaregruppen ser som positivt i utbildningen generellt. Programrådet har även utarbetat en gemensam praxis för att hantera examensarbeten med gemensamma bedömningskriterier och målmatriser, vilket bedömaregruppen menar bidrar till att säkerställa kvaliteten på utbildningen. Förutom detta finns även en programguide för att skapa sammanhang och tydliggöra progressionen mellan utbildningens olika kurser och områden.

Utifrån självvärderingen framkommer att målet framför allt nås genom två kurser inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK): *Lärarprofessionen och vetenskapligt förhållningssätt och Lärarprofessionen och vetenskapligt arbete*. Från ett bredare teoretiskt och metodologiskt perspektiv i den första kursen smalnar kurserna av mot det utbildningsvetenskapliga området i den senare. En progression sker genom att studenterna först får kunskap om metoderna för att sedan själva tillämpa dem. I självvärderingen framhålls att studenterna ofta väljer metoder som behandlats i kursen *Lärarprofessionen och vetenskapligt arbete*. Både kvalitativ och kvantitativ forskning ingår i kurserna, men fokus är på enkäter och intervjuer. Målet behandlas även i ämnena och i de självständiga arbeten som skrivs där. Bedömaregruppen anser att strukturen ger ett ändamålsenligt intryck, och

utifrån den information som framkom i självvärderingen och vid intervjuerna menar bedömarna att studenterna får en bred bild av vetenskapsteori och forskningsmetoder. Progressionen framstår som tydlig, men eftersom fördjupningen sker i ämnena är bedömarens uppfattning att den sker på något olika nivåer. Lärosätet ger exempel på undervisningsupplägg och examinationer som framstår som välfungerande inom många ämnen, men vid intervjuerna framkom att det finns utrymmen för förbättringar, framför allt inom de estetiska ämnena.

Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas också i UVK-kurserna *Lärarprofessionen och vetenskapligt förhållningssätt* och *Lärarprofessionen och vetenskapligt arbete*. Föreläsningar följs av examinerande litteraturseminarier där läraryrkets profession och dess vetenskapliga grund behandlas. Praktisk forskning kommer bland annat studenterna till del genom CUL-doktorandernas arbete och undervisning. Utifrån detta anser bedömarens uppfattning att relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas på ett välfungerande sätt i utbildningen.

Lärosätet framhåller svårigheterna med att sammanföra kursinnehåll inom UVK med ämnesstudierna. I förhållande till detta mål har lärosätet knutit de två ovan beskrivna UVK-kurserna till de båda självständiga arbetena. Bedömarens uppfattning anser att detta är ett ändamålsenligt sätt att lösa utmaningarna på, men rekommenderar ändå lärosätet att fortsätta arbetet med att koppla samman UVK och ämnen mer, exempelvis genom att utveckla samarbetet mellan de lärare som undervisar i utbildningen ytterligare.

Bedömningen blir alltså att UVK tydligt bidrar till detta mål, men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet eftersom fördjupningen ska ske i ämnena.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Utifrån självvärderingen anser bedömarens uppfattning att målet behandlas på ett välfungerande sätt i utbildningen. Det framgår att studenter får möjlighet att utveckla sin färdighet och förmåga ur både ett utbildningsvetenskapligt och ämnesdidaktiskt perspektiv. Den utbildningsvetenskapliga aspekten av examensmålet blir tillvaratagen i tre olika kurser inom UVK. Målet behandlas även ur ett ämnesdidaktiskt perspektiv, vilket bland annat sker i samband med att studenterna skriver det självständiga arbetet i respektive ämne och i den fjärde VFU-kursen. Lärosätet beskriver även att de har gjort en förändring i utbildningen inom respektive ämne, när de självständiga arbetena nu tydligare riktas mot ämnesdidaktiska områden och de teorier och metoder som har anknytning till verksamhetsområdet. Den förändringen ser bedömarens uppfattning som positiv och som ett sätt att ännu tydligare låta studenterna bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

I självvärderingen har lärosätet bifogat en tabell som visar hur olika kurser inom UVK och VFU hänger samman. Här framgår enligt bedömarens uppfattning att det finns en solid ram för hur studenterna förväntas reflektera över egna och andras undervisningserfarenheter. Studenternas egen reflektion

och självständighet tränas bland annat under praxisseminerierna som ingår i VFU-kurserna, samt under examinationer. VFU-kurserna är placerade inom respektive ämne, men de beskrivs kortfattat i självvärderingen för UVK också. Här framgår det enligt bedömargruppen att det finns en tydlig progression, där studenterna i början av sin utbildning ska reflektera över egna erfarenheter. Därefter ska de kunna reflektera över egna erfarenheter relaterat till forskning och styrdokument och slutligen även kunna utveckla den egna skolpraktiken. Under de trepartssamtal som äger rum i anknytning till VFU diskuteras även studenternas erfarenheter tillsammans med handledare och VFU-lärare, vilket bedömargruppen ser som positivt.

Utifrån självvärderingen framkommer det enligt bedömargruppen att det finns flera kurser inom UVK där studenterna får möjlighet att ta del av forskning och där de examineras i detta. Ett exempel är kursen *Lärarprofessionen och ett vetenskapligt förhållningssätt*, där studenterna genomför en argumentationsanalys. Utifrån den information som framkommit i intervjuerna och självvärderingen anser bedömargruppen att lärosätet möjliggör och säkerställer målet, men att fördjupningen framför allt sker i ämnena.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen redogör lärosätet för relationen mellan examensmålets olika delar och förutsättningar för att studenterna ska nå målet, genom exempel på lärandemål i kurserna inom UVK respektive VFU. I UVK-kurserna är fokus i första hand på hur studenterna ska utveckla kunskap om didaktik och ämnesdidaktik och inte på hur de ska utveckla förmågan att tillämpa den. I en tabell över kursmål som relaterar i examensmålet och där VFU-kurserna VFU2, VFU3 och VFU4 ingår, framstår det enligt bedömargruppen som att merparten av målen handlar om att studenterna ska reflektera över undervisningen i relation till styrdokument och forskning och inte så mycket om att tillämpa didaktik, metodik och ämnesdidaktik.

Bedömargruppen hade svårt att enbart utifrån självvärderingen förstå var VFU var placerad i utbildningen i förhållande till ämnena och UVK, men vid intervjuerna förtydligades även detta. Här framkom att all VFU är förlagd till ämnena och att utbildningen använder sig av ramkursplaner för att bland annat säkerställa att kravnivån inom alla ämnen är ungefär densamma och att VFU bedöms på samma sätt. Bedömargruppen anser att gemensamma ramkursplaner för VFU kan ha både positiva och negativa sidor, och rekommenderar därför lärosätet att analysera vilka konsekvenser ramkursplanerna har för de enskilda ämnena, i synnerhet de estetiska. I och med att förmågan att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik främst bedöms i de VFU-kurser som är förlagda på respektive ämne i utbildningen, blir bedömningen att målet framför allt möjliggörs och säkerställs där.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenterna när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisningen och den pedagogiska verksamheten i övrigt för att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Utifrån självvärderingen och efterföljande intervjuer anser bedömargruppen att finns en tydlig struktur i utbildningens upplägg och i relationen mellan UVK-studier och VFU. Vad som dock fortfarande är

något oklart är hur den ämnesmässiga och ämnesdidaktiska inramningen för VFU-kurserna är utformad. Enligt självvärderingen är det framförallt genom VFU-kurserna som måluppfyllelsen sker. Utifrån intervjuerna och övriga underlag framkom att VFU är förlagt till respektive ämne, men en beskrivning av VFU görs även i självvärderingen för UVK. VFU-kursernas progression beskrivs i form av tre steg i ramkursplanerna: undersökande (1), genomförande (2) och syntetisering (3). I VFU 1 och VFU 2 förväntas till exempel studenten kunna planera, genomföra och utvärdera en pedagogisk aktivitet tillsammans med sin handledare. I VFU 3 göra detsamma, men här både kollegialt och självständigt och slutligen i VFU 4; planera, genomföra och utvärdera undervisning i sin helhet med tydlighet och god struktur. Enligt bedömargruppen visar upplägget en god och ändamålsenlig struktur.

I UVK-kursen *Styrdokument och bedömning* behandlas målet ytterligare. Undervisning sker i form av föreläsningar, litteraturseminarier och arbete i basgrupper. I kursen *Bedömning och betygsättning* fördjupas kunskapen om bedömning och sätts även i relation till etik, validitet och reliabilitet. Examination av målet sker genom muntliga redovisningar, hemtentamen och en salstentamen, vilket bedömargruppen anser vara relevanta examinationsformer som säkerställer måluppfyllelsen. I kursen *Sociala relationer, konflikthantering och specialpedagogik* ges ett specialpedagogiskt perspektiv på lärarens yrkesetik med fokus på elever med särskilda behov och behovet av inkludering av alla elever. Utifrån självvärdering och intervjuer framstår det dock fortfarande som något oklart hur studenterna får möjlighet att i praktiken planera undervisning i syfte att bemöta elever med olika förutsättningar och behov, som exempelvis vuxna elever, elever som har inlärningssvårigheter, elever som lätt når kunskapskraven och/eller elever som är särskilt begåvade. Att utveckla detta mer på en praktisk nivå i utbildningen ser bedömargruppen som ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet.

Att även säkerställa att VFU-handledaren har tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, framför allt för att handleda studenten och ha tillräckligt goda kunskaper i bedömning av studentens prestationer under VFU för att studenten ska få ett rättvist omdöme då hen slutligen examineras av VFU-läraren, är ytterligare ett område som bedömargruppen anser behöver utvecklas i utbildningen. Lärosätet har dock sjösatt ett nytt VFU-avtal som de menar kommer förbättra detta i utbildningen framöver, vilket bedömargruppen ser som positivt för vidareutvecklingen av området.

Lärosätet har som mål att alla studenter ska ha samma VFU-placering i alla kurser, men utifrån intervjuerna framkom att detta inte alltid kan tillgodoses för alla studenter. Bedömargruppen anser att detta är förståeligt, men att det också bör vara tydligt för studenterna att de inte alltid kan få samma VFU-placering under alla VFU-perioder.

Bedömargruppen anser avslutningsvis att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då delar av måluppfyllelsen sker i ämnena, i synnerhet inom VFU.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt
Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Utifrån självvärderingen anser bedömaregruppen att utbildningen, på ett övergripande plan möjliggör och säkerställer målet. Målet behandlas framför allt inom UVK-kurser och VFU-kurser. Lärosätet arbetar med att förmedla kunskap kring målet och för att förbereda studenterna för ett arbete utifrån de principer som de mänskliga rättigheterna, och i synnerhet barnets rättigheter utgår ifrån. Detta gör de bland annat genom kurserna VFU2, som fokuserar på hållbar utveckling och mänskliga rättigheter i relation till den egna yrkesrollen, och i VFU4 där mänskliga rättigheter och likabehandling behandlas. Yrkesetiska aspekter berörs bland annat i kursen *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap* där studenterna har work-shops med dramapedagoger för att göras medvetna om olika normer i klassrummet. Även hållbar utveckling behandlas i utbildningen och en kurs; *Hållbar utveckling med människan i centrum*, läser alla studenter inom utbildningen. Examinationen sker genom närvaro på workshops och inlämning av en individuell skriftlig uppgift. I självvärderingen beskrivs tydligt i vilka kurser respektive mål behandlas, hur examination sker, samt hur olika praktiska moment bidrar till att målet behandlas ur olika perspektiv. Progressionen är tydlig i förhållande till målet och bedömaregruppen anser att målet i sin helhet omhändertas på ett konstruktivt och väl avvägt sätt. Särskilt positivt är den satsning som lärosätet gjort inom området hållbar utveckling.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömaregruppen att utbildningen generellt har väl utvecklade ramar för arbetet med jämställdhet. De har god uppsikt över antalet studenter och lärare fördelade på kön och i val av kurslitteratur har de en jämn könsfördelning vilket bedömaregruppen ser som positivt. I självvärderingen framkommer att examensmålet som berör jämställdhet behandlas i kurser, kurslitteratur och som perspektiv för analys i en hemtentamen. I kursen *Lärande, utveckling och didaktik 1* hålls föreläsningar om kamratgruppen där frågor om sexualitet, kroppsuppfattning och identitet ingår och i kursen *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap* är fokus på jämställdhet, maktrelationer och individens möjligheter att bli sedd och hörd, vilket även kopplas samman med genusfrågor, tolerans och normpedagogik. Lärosätet beskriver i både självvärdering och intervjuer hur de arbetar med att få alla studenter att bli sedda och lyssnade på, oavsett kön. Studenterna ska veta var de ska vända sig om något inte fungerar som det ska och lärosätet har utarbetade rutiner vid fall av exempelvis sexuella trakasserier. Sammantaget ger detta bilden av att lärosätet arbetar med jämställdhet på ett välfungerande sätt.

En styrka i utbildningen är att lärosätet arbetar med att få studenterna medvetna om hur elever kan behandlas olika beroende på kön, för att sedan kunna uppmärksamma och motverka detta i sitt eget framtida yrkesliv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömaregruppen att det finns formaliserade strukturer och tillvägagångssätt för att följa upp och utveckla utbildningens innehåll, utformning och genomförande, liksom examination. Lärosätet beskriver hur kurser följs upp med kursvärderingar och

kursrapporter. Dessa granskas av programledarna och vidare av samordningsnämnden för lärarutbildning (SOL). Styrkor och svagheter analyseras och förslag på utvecklingsområden ges. Utifrån självvärderingen och intervjuerna hade bedömaregruppen svårt att utläsa hur studenterna sedan fick del av de förändringar som gjordes till följd av kursvärderingarna. Att återkoppla resultaten av uppföljningen till relevanta intressenter anser dock bedömaregruppen vara ett område som kan förbättras i utbildningen då det utifrån intervjuerna framkom att återkopplingen i praktiken varierar och inte alltid fungerar så som tänkt.

Lärosätet identifierar själva ett utvecklingsområde vad gäller att öka svarsfrekvensen på kursvärderingar, vilket även bedömaregruppen instämmer i. Även intervjuerna bekräftade att kursvärderingarna ofta har en låg svarsfrekvens vilken även tenderar att bli än lägre ju längre studenten kommer i utbildningen. Av intervjuerna framkom att lärosätet försökt analysera orsakerna, men att det är svårt att få en tydlig bild av vad som gör att få studenter svarar i slutet av utbildningen, utöver att de har lägre intresse av kursvärderingar då. Ett utvecklingsarbete pågår där införandet av schemalagda kursvärderingar, liksom muntliga har diskuterats. Bedömaregruppen anser att detta är positivt och nödvändigt för att kunna nå en ökad svarsfrekvens på kursvärderingarna och på så sätt bättre kunna följa upp utbildningen. Att det även pågår ett arbete för att ytterligare följa upp VFU i samverkan med huvudmännen, ser bedömaregruppen som positivt och som något som visar att lärosätet arbetar för att utveckla och stärka uppföljningen av utbildningen.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Det framkommer av självvärderingen och intervjuer att lärosätet systematiskt arbetar för att underlätta för studenterna att genomföra utbildningen inom planerad tid. I självvärderingen beskrivs flera olika stödåtgärder både för de högskoleförlagda och de verksamhetsförlagda delarna av utbildningen som är tillgängliga för studenterna. Det framgår också att lärosätet arbetar med behörighetskraven för de gemensamma UVK-kurserna och med anpassning av omexaminationer. I självvärderingen redogör lärosätet för hur analyser av utbildningens genomströmning resulterat i olika åtgärder för att öka studenternas möjligheter att genomföra utbildningen inom planerad studietid, som till exempel tydligare studieguider där studenter och lärare lättare ska se hur utbildningen i sin helhet är sammansatt. Lärosätet har också arbetat med språkutvecklande insatser liksom individuell handledning vid vissa examinationsuppgifter. Här har enheten för akademiskt språk (ASK) fyllt en viktig funktion och bedömaregruppen ser detta som positivt för att studenter ska kunna genomföra utbildningen inom planerad studietid. Även tydligt utformade åtgärdsplaner vid underkänd VFU-kurs och att programstudievägledarna tillsammans med studievägledarna följer upp studenters studieresultat ser bedömaregruppen som positivt för att studenter ska stanna kvar i och genomföra utbildningen inom planerad tid. Intervjuerna bekräftade att det arbete som lärosätet lagt ned för att minska avhoppet haft önskad effekt och bedömaregruppen anser att lärosätet arbetar med dessa frågor på ett aktivt och välfungerande sätt.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Utifrån självvärderingen framgår det att det finns en systematisk formell struktur för att bjuda in och tillvarata studenternas perspektiv i utvecklingen av utbildningen genom kurs- och programvärderingar. Studenterna finns med i formella påverkans- och beslutsorgan så som programrådet och att lärosätet ser studentmedverkan som en viktig resurs för att säkra utbildningarnas kvalitet. Studenter bjuds in till olika råd och olika träffar och även intervjuerna bekräftade att studenterna har goda möjligheter att aktivt arbeta för att utveckla utbildningen, inte minst genom att det finns en bred representationsnivå som omfattar olika beslutsorgan.

Av självvärderingen och intervjuerna framgår också att lärosätet arbetar aktivt med att utveckla de områden som studenterna lyfter som förbättringsområden i sina kursvärderingar, till exempel att undervisningen i ämnesdidaktik behöver stärkas i vissa ämnen. Bedömggruppen menar att detta visar att lärosätet tar studenternas återkopplingar på allvar, vilket är positivt. Lärosätet arbetar även med en programenkät som studenterna fyller i slutet av sin utbildning där de svarar på frågor om i vilken utsträckning utbildningen gett dem möjligheter att uppnå examensmålen samt vad de anser om utbildningen, vilket bedömggruppen anser vara ett bra koncept för att fånga upp studenternas synpunkter. Lärosätet ska även testa så kallade motivationsintervjuer inför höstterminen 2019 för att stärka och motivera studenterna. Då detta inte är testat än återstår att se vad effekterna blir, men bedömggruppen ser det som ett bra exempel på hur lärosätet prövar olika former för att öka studentinflytandet.

Olika former av mer informell studentpåverkan är också viktigt i utbildningen, menar bedömggruppen, så som möjligheter att ta kontakt med lärare efter undervisningen och att kunna föra samtal som inte är formellt planerade. Att utveckla dessa delar mer i utbildningen anser bedömggruppen vara ett utvecklingsområde för lärosätet.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet ger i självvärderingen och intervjuerna flera konkreta exempel på samverkan med olika företrädare för den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Ett exempel är lärarutbildningens samverkansråd där det ingår representanter från universitetet, Göteborgs stad, Göteborgsregionen och studentkåren. Representanter från skolhuvudmännen, studentkårerna, lärarutbildningen och VFU-handläggare kommer enligt självvärderingen få större inflytande över utvecklingen och organiseringen av VFU i och med det nya VFU-avtal som är under arbete. Dessa exempel på samarbeten mellan lärarutbildningen, staden och regionen ser bedömggruppen som goda exempel på samverkan med det omgivande samhället.

Även samverkan mellan olika lärarutbildningsprogram sker, bland annat genom samordningsnämnden för lärarutbildning som har en övergripande roll, genom möten mellan programledarna vid de olika programmen och genom programrådets arbete med att relatera kursmål till examensmål. Här menar dock bedömggruppen att det finns utrymme för ytterligare utvecklingsarbete.

Ett positivt exempel som visar att utbildningen är användbar och att den ger studenten beredskap och verktyg för att möta olika förändringar i arbetslivet, är den planerade kursen om språk- och kunskapsutvecklande arbete som riktar sig mot andraspråksinläring. Ett ytterligare gott exempel är den tidigare omnämnda kursen om hållbar utveckling, vilken utformats i samarbete mellan olika aktörer.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: Tillfredställande

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Det finns en ändamålsenlig variation av lärare med hög vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. En stor andel av lärarna är disputerade, fast anställda och har forskning i tjänsten. Lärarna inom UVK är många och undervisar på relativt låga procentsatser. Att låta lärare undervisa på högre procentandel inom UVK ser därför bedömargruppen som ett utvecklingsområde för lärosätet. Ett gott exempel på hur pedagogisk kompetens utvecklas i utbildningen är det meriteringsprogram lärosätet har för att stärka högskolepedagogisk kompetens. Att låta fler lärare ingå i detta program och att tydliggöra vilka strategier det finns för den övergripande kompetensförsörjningen inom UVK på både kort och lång sikt, ser bedömargruppen som utvecklingsområden.

Det finns en stark vetenskaplig miljö med en rad centrumbildningar och forskargrupper. Den professionsinriktade miljön stärks av forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning där doktorander med tjänst inom skolverksamhet också forskar i ämnen som är relevans för utbildningen. Att synliggöra den forskning som bedrivs med relevans för utbildningen för studenterna ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är att det finns en tydlig genomgående progression i kurserna. Detta är något lärosätet arbetat mycket med vilket bedömargruppen ser som positivt.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Studenterna får i två kurser i UVK möta vetenskapsteorier och metoder. Kunskapen ska därefter fördjupas i ämnena och de självständiga arbetena. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet berörs i kurser inom UVK och examineras också där. Ett utvecklingsområde är att ännu tydligare knyta samman UVK-kurserna till ämnena. Bedömningen blir att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då fördjupningen ska ske i ämnena.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt över forskningsresultat uppfylls. Bedömargruppen anser att målet nås genom studier i såväl UVK som inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Att progressionen är tydlig ser bedömargruppen som särskilt positivt. Bedömningen blir att UVK tydligt

bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då fördjupningen ska ske i ämnena.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls, men förmågan är främst förlagd till VFU och ämnena. I UVK-kurserna är fokus i första hand på hur studenterna ska utveckla kunskap om didaktik och ämnesdidaktik och inte på hur de ska utveckla förmågan att tillämpa den. Bedömningen blir därför att UVK inte ensamt tillgodoser detta mål då all VFU är förlagd till ämnena och målet därför bedöms där.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Målet uppfylls dels inom VFU-kurserna som alla är förlagda till ämnena, dels inom UVK där målet behandlas i kurser inom specialpedagogik och bedömning och betygsättning. Målet säkerställs genom examination. Ett utvecklingsområde är att tydligare integrera moment där studenter i praktiken får lära sig att planera undervisning för elever med olika behov, så som vuxna elever, elever med inlärningssvårigheter eller de med särskild begåvning. Att även säkerställa att VFU-handledaren har tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, framför allt för att handleda studenten och ha tillräckligt goda kunskaper i bedömning av studentens prestationer under VFU för att studenten ska få ett rättvist omdöme, är ytterligare ett område som bedömggruppen anser behöver utvecklas i utbildningen. UVK bidrar tydligt till att uppfylla detta mål men kan inte ensamt tillgodose hela målet då delar av måluppfyllelsen sker i ämnena, i synnerhet inom VFU.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Målet behandlas i kurser inom UVK och VFU och säkerställs genom examination. Det finns en tydlig progression och särskilt positivt är den satsning lärosätet gjort inom området hållbar utveckling.

Ett jämställdhetsperspektiv finns väl integrerat i utbildningen och behandlas i kurser, kurslitteratur och som perspektiv för analys i en hemtentamen. Litteraturlistor granskas utifrån könsfördelning och lärosätet har god uppsikt över hur könsfördelningen ser ut. En styrka i utbildningen är att lärosätet arbetar med att få studenterna medvetna om hur elever kan behandlas olika beroende på kön, för att sedan kunna uppmärksamma och motverka detta i sitt eget framtida yrkesliv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande och det finns formaliserade strukturer och tillvägagångssätt för att följa upp och utveckla utbildningens innehåll, utformning och genomförande, liksom examination. Kursvärderingar görs, men ett utvecklingsområde är att tydligare återkoppla vilka förändringar som görs till följd av dessa till studenterna. Ett annat utvecklingsområde är att fortsätta arbeta för att fler besvarar de kursvärderingar som görs då svarsfrekvensen är låg. Det pågår ett arbete för att ytterligare följa upp VFU i samverkan med skolhuvudmännen, vilket bedömggruppen ser som positivt för att utveckla och stärka uppföljningen av utbildningen. Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid. Analyser av kvarvar görs och lärosätet har arbetat med att minska avhoppen, vilket bedömggruppen ser som positivt. Det finns även olika stödåtgärder för de studenter som behöver det.

Studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande och finns representerade i formella påverkans- och beslutsorgan. Studenterna bjuds även in till olika råd och träffar och deras åsikter från kursvärderingar tas omhand.

Motivationsintervjuer ska testas under hösten 2019 för att stärka och motivera studenterna, vilket bedömggruppen ser som ett gott exempel på hur lärosätet arbetar med att på olika sätt öka

studentinflytandet. Att utveckla de mer informella möjligheterna till påverkan, till exempel genom att kontakta lärare efter undervisning, ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde.

Utbildningen är användbar och ger studenten verktyg för att möta förändringar i arbetslivet. Ett gott exempel på detta är den planerade kursen om språk- och kunskapsutvecklande arbete som riktar sig mot andraspråksinläring. Lärosätet ger exempel på samverkan med olika företrädare för VFU vilket bedömargruppen ser som goda exempel på samverkan med det omgivande samhället. Ett ytterligare gott exempel är en kurs om hållbar utveckling, vilken utformats i samarbete mellan olika aktörer.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Utifrån det samlade underlaget anser bedömargruppen att lärarnas sammantagna vetenskapliga och professionsrelaterade kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym på kort sikt. Bedömargruppen anser att både den vetenskapliga och den professionsrelaterade kompetensen är hög. Majoriteten av lärarna har både doktorsexamen och lärarexamen, och på ämneskurserna undervisar lärarna inom sina forskningsfält. Det finns också adekvat kompetens inom språkvetenskap och -didaktik samt litteraturvetenskap och -didaktik. Vid behov förstärks den pedagogiska kompetensen genom samverkan med den utbildningsvetenskapliga fakulteten vid lärosätet. Alla adjunkter har lärarexamen och endast lärare med lärarexamen undervisar inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Även yrkesverksamma lärare med lång erfarenhet engageras i utbildningen, liksom externa specialister. I självvärderingen framgår att lärosätet strävar efter stabila lärarlag, men under intervjuerna blev det tydligt att lärarlagen inte är det. Men det framgår också att flera lärare är insatta i kurserna, och att lärarna vid behov ersätter varandra på ett väl fungerande sätt.

Genom meriteringsprogram arbetar lärosätet för att stärka den högskolepedagogiska kompetensen. Bedömargruppen rekommenderar dock lärosätet att fortsätta arbeta för att bibehålla och utveckla alla lärares högskolepedagogiska kompetens genom exempelvis regelbunden fortbildning.

Varken självvärderingen eller intervjuerna visar hur lärosätet arbetar med att säkra kompetensförsörjningen på lång sikt. Ett skäl till det kan enligt bedömargruppen vara att många lärare arbetar inom svensk lärutbildningen och att kompetensen är hög, så att lärosätet i nuläget inte verkar behöva rekrytera personal. Bedömargruppen ser inget som tyder på kompetensbrist på lång sikt, men menar att lärosätet tydligare behöver bevaka detta. Gruppen rekommenderar därmed lärosätet att ta fram fleråriga kompetensförsörjningsplaner som omfattar både kompetensutveckling och eventuella rekryteringsbehov.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Med stöd i självvärderingen anser bedömaregruppen att lärosätet har en stark språk- och litteraturvetenskaplig samt professionsinriktad miljö och att verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Bedömaregruppen menar att miljön är forskningstung och den vetenskapliga verksamheten är rik med flera olika forskarseminarier. Praxisinriktningen är genomgående tydlig, enligt bedömaregruppen. Lärarna är aktiva forskare inom flera internationella och nationella ämnesdidaktiska nätverk, och i miljön ingår även gästforskare med inriktning mot ämnesdidaktik. Dessutom undervisar doktorander vid forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning, som själva har lärarexamen i utbildningen. Professionsrelaterade forskarseminarier hålls regelbundet. Lärosätet använder lärarnas avhandlingar och artiklar på ett medvetet sätt i utbildningen för att stärka sambandet mellan forskning och utbildning. Bedömaregruppen anser att detta är positivt för att skapa ett nära samband mellan forskning och utbildning.

Det finns ett utvecklingsarbete på lärosätet som är inriktat på att stärka samverkan mellan forskning och praxisfältet, bland annat om andraspråksfrågor. Bedömaregruppen vill framhålla arbetet som ett gott exempel.

Lärosätet beskriver i självvärderingen att utbildningen är komplex, inte minst organisatoriskt, och de problem som det medför. Det framgår att lärosätet aktivt arbetar målmedvetet med att på olika sätt samordna lärare, kurser och involverade institutioner, exempelvis genom målmatriser, programguider, ämnesguide och kursguider. Bedömaregruppen samlade intryck är också att de båda institutionerna som bemannar ämneskurserna i svenska har ett nära och välfungerande samarbete.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Bedömaregruppen anser med stöd i det samlade underlaget att utbildningen möjliggör för studenterna att uppnå delar av detta mål, såsom att studenterna får de ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen. De kurser och examinationer som beskrivs ger en bild av både bredd och djup i ämnesstudierna, och studenterna får breda kunskaper i till exempel grammatik, språklig variation, text och litterära genrer och analyser. De fördjupade kunskaperna gäller bland annat skrivande, berättande genrer och litterär analys. Lärosätet ger kortfattade exempel på kursupplägg och examinationsuppgifter, men det framgår att ämneskunskaperna genomgående examineras i relation till professionen, exempelvis genom att studenterna får i uppgift att relatera ämnesbegrepp till styrdokument och lektionsplaneringar. Detta vill bedömaregruppen lyfta fram som ett gott exempel. Däremot framgår det utifrån de självständiga arbetena att denna del av målet inte säkerställs

eftersom drygt hälften av dem inte visar att studenterna har överblick över ämnesstudiernas huvudområde eller fördjupade kunskaper i någon del av området.

Av självvärderingen framgår inte om eller hur aktuell forskning inom ämnesområdet behandlas, men lärosätet beskriver att innehållet i delkurserna kommer att revideras så att delar från kurserna för blivande svensklärare i gymnasieskolan även ingår för inriktningen årskurs 7–9. Den förändringen kan stärka uppfyllanden av det ovan nämnda del av målet eftersom kursen för gymnasieskolan omfattar gästföreläsare som ger perspektiv på läs- och skrivforskning. Med utbildningens utformning som den är beskriven i självvärderingen får studenterna inte insikt i aktuell forskning inom ämnesområdet, enligt bedömargruppen. Denna bild stärks också av att drygt hälften av de självständiga arbetena inte når målet eftersom de saknar fördjupade kunskaper och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. Observera att de självständiga arbetena är ett resultat av en utbildning som lärosätet redan har börjat förändra. I dessa arbeten redovisas ingen aktuell forskning, eller endast någon inaktuell artikel eller avhandling, utan de bygger på handboks- och myndighetstexter och några studier från annat område. Ändå rör arbetena exempelvis läsning som är väl beforskat och som måste anses vara centralt för en svensklärare att känna till. Oklara resonemang och bristande språkbehandling förekommer också, vilket är graverande med tanke på att det handlar om snart färdiga svensklärare. Enligt bedömargruppen tyder detta på att studenterna inte får möjlighet att uppnå denna del av examensmålet, och bedömargruppen rekommenderar att utvecklingsarbetet ovan även omfattar förberedelsen inför det självständiga arbetet.

Vid tidpunkten för utvärderingen beskrivs inte den nya utbildningen i tillräckligt stor utsträckning för att övertyga bedömargruppen om att alla delar av detta mål kommer att uppfyllas. Sammantaget anser därmed bedömargruppen att utbildningen inte möjliggör eller säkerställer att studenterna når målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, och rekommenderar lärosätet att prioritera det utvecklingsarbete som påbörjats. Om utvecklingsarbetet vid lärosätet fortsätter anser bedömargruppen att målet sannolikt kommer att uppnås under den närmaste framtiden.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Utifrån det samlade underlaget anser bedömargruppen att studenterna har möjlighet att uppnå delar av examensmålet, men lärosätet säkerställer inte att studenterna når målet. Vetenskaplig metod behandlas i flera av utbildningens ämneskurser. I början av utbildningen får studenterna undervisning i metoder, användning av data, tolkning av resultat, forskningsetiska frågor och den vetenskapliga genren. De får läsa och redovisa olika forskningsstudier, till exempel om skrivkompetens. I slutet av utbildningen examineras målet genom olika typer av tillämpningsuppgifter och genom de självständiga arbetena. Redan i början av utbildningen introduceras och problematiseras relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet genom kurslitteratur. Studenterna får i uppgift att exempelvis tillämpa ämnesteorier i undervisningsplanering för att utveckla en förmåga att undervisa på vetenskaplig grund.

Under intervjuerna framkom att lärosätet lägger stort fokus på vetenskaplighet och akademiskt förhållningssätt i alla ämneskurser, men det framgår inte för bedömargruppen om eller hur

studenterna får fördjupade kunskaper i ämnesrelevant vetenskapsteori. Det är också mindre än hälften av de självständiga arbetena som bedömargruppen tagit del av som når målet. Arbetena visar brister i både teori och metod, och de visar inte heller att studenterna har kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. I självvärderingen beskriver lärosätet att ett utvecklingsarbete pågår som medför ändringar i olika delkurser. Därför anser bedömargruppen att lärosätet sannolikt kommer att möjliggöra djup, men det är fortfarande osäkert hur man avser att säkerställa detta. Bedömargruppen rekommenderar att utvecklingsarbetet fortlöper, och ser att det finns flera delar i kurserna för inriktningen mot gymnasieskolan som även inriktningen mot årskurs 7–9 skulle behöva få del av. Detta skriver också lärosätet i självvärderingen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Med stöd i självvärderingen menar bedömargruppen att ämneskurserna vid lärosätet innehåller flera möjligheter att utveckla förmågan att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera. Exempelvis får studenterna i uppgift att söka, värdera och sammanfatta vetenskapliga artiklar, kritiskt granska andras arbeten och använda forskningsresultat i egna uppgifter och lektionsplaneringar. Tidigt i utbildningen ska studenterna exempelvis kunna tillämpa skrivdidaktiska modeller i det egna klassrummet och därmed använda aktuell forskning för att planera och utveckla undervisningen. Det finns även andra examinationer som tydligt kopplar samman yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämne, ämnesområden och ämnesdidaktik, exempelvis att studenterna gör en lektionsserie om antingen grammatik, text eller retorik och att studenterna utifrån aktuell forskning planerar och genomför litteratursamtal samt reflekterar över det genomförda samtalet. I självvärderingen framgår att målet ska examineras även i de självständiga arbetena, men det är bara ungefär hälften av de självständiga arbetena som bedömargruppen tagit del av som bidrar till att utveckla yrkesverksamheten och kunskapen inom ämne och ämnesdidaktik. Dock visar studenterna i de självständiga arbetena att de kan självständigt tillvarata och systematisera andras erfarenheter samt reflektera över eget resultat.

Bedömargruppen anser, med tvekan, att utbildningen säkerställer att studenterna uppnår examensmålet. Målet säkerställs genom examination under utbildningens gång, men eftersom de självständiga arbetena bedömargruppen tagit del av är svaga rekommenderas lärosätet att stärka progressionen så att måluppfyllelse säkerställs även i de självständiga arbetena. För inriktningen mot gymnasieskolan finns moment som förbereder studenterna för det självständiga arbetet, och bedömargruppen rekommenderar lärosätet att se om inriktningen för årskurs 7–9 också kan omfatta något av dessa moment.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Bedömggruppen anser utifrån det samlade underlaget att utbildningen möjliggör att studenterna når examensmålet. Både i självvärderingen och under intervjuerna ger lärosätet ambitiösa exempel på hur utbildningen möjliggör för studenterna att nå målet. Tidigt i utbildningen får studenterna i uppgift att planera och diskutera kortare undervisningsmoment inom till exempel grammatik och skrivande. Senare får de planera hela undervisningsteman som inkluderar läromedel, moment och didaktiska överväganden. Därefter genomför studenterna responssamtal och litteratursamtal i särskilda metodworkshoppar samt gör litteraturredidaktiska analysuppgifter. Flera av dessa uppgifter är även examinerande. Dessa exempel visar att det finns en progression genom utbildningen när det gäller både språkdiraktik och litteraturredidaktik, och bedömggruppen vill lyfta fram detta som ett gott exempel. Studenternas VFU-erfarenheter tas tillvara i diskussioner i ämneskurser om hur undervisningen kan möta elevers skilda behov. Eftersom studenterna gör VFU i olika skolformer behandlas allt från undervisning för nyanlända till vuxenutbildning.

Enligt självvärderingen examineras studenternas förmåga att tillämpa ämnesdidaktik och metodik i VFU-kurser, genom VFU-handledarens observationer, VFU-kurslärarens besök och i samtal om didaktiska val. Utifrån självvärderingen var det något oklart var UVK- och VFU-kurserna låg i förhållande till ämnesstudierna, men detta förtydligades vid intervjuerna. Även om styrdokumentet i hög grad omfattar hur VFU ska genomföras så finns det svagheter i själva genomförandet. Trots att ansvaret för VFU ligger på ämnesinstitutionen så framstår VFU-kurserna snarare som allmändidaktiska och även efter intervjuerna är kopplingen till ämnesteorin och ämnesdidaktik oklar. VFU-kurserna examineras emellertid av VFU-kurslärare med ämnesdidaktisk kompetens, vilket bedömggruppen ser kan möjliggöra att examensmålet säkerställs. Bedömggruppen menar att det pågår ett viktigt arbete på lärosätet med att fortbilda VFU-kurslärare, utveckla trepartssamtalen och samverka med VFU-skolor vilket är tänkt att leda till likvärdiga bedömningar av VFU.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Bedömggruppen anser att det samlade underlaget visar att utbildningens utformning och genomförande gör det möjligt för studenter att uppnå examensmålet, men att det finns utvecklingsområden. Lärosätet ger i självvärderingen en översiktlig bild av kurser och lärandemål som tränar och examinerar målet. Man ger också exempel på reflektions- och diskussionsuppgifter i att planera, genomföra och utvärdera undervisning i samband med VFU-kurser, men det är otydligt hur målet uppfylls när det gäller undervisning i svenska. Under intervjuerna gav lärosätet dock flera exempel på uppgifter som tränar studenternas förmåga att planera och utveckla svenskundervisning samt anpassa svenskundervisningen till olika elevers behov. Ett exempel är i en delkurs där studenterna ska planera ett helt litteraturmoment och granska kurskamraters planeringar, med syftet att träna förmågan att planera och utvärdera undervisning. Ytterligare ett exempel är att studenternas VFU-erfarenheter tas tillvara i diskussioner i ämneskurser om hur undervisningen kan möta elevers skilda behov. Eftersom studenterna gör VFU i olika skolformer behandlas allt från undervisning för nyanlända till vuxenutbildning.

Bedömggruppen anser, med tvekan, att kunskaperna säkerställs. Enligt underlaget säkerställer man måluppfyllelsen i olika VFU-kurser, men det saknas exempel på svenskämnesspecifika examinationsuppgifter. Under intervjuerna framkom också viss osäkerhet och självkritik när det gäller

detta examensmål. Bedömaregruppen anser därmed att detta är ett utvecklingsområde och rekommenderar lärosätet att klargöra ansvarsfördelningen mellan UVK-kurser, VFU-kurser och ämnesstudier när det gäller detta examensmål.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Bedömaregruppen anser att lärosätet beaktar jämställdhetsperspektivet genom att det har hög prioritet i frågor om bemanning, kursupplägg och kurslitteratur. Man genomför även ett omfattande och systematiskt jämställdhetsarbete på olika nivåer och följer upp perspektivet. Ett exempel är en undersökning om upplevd diskriminering som genomfördes höstterminen 2017, vilken visade att nästan alla studenter anser att "ett jämställdhetsperspektiv präglar den universitetsförlagda delen av utbildningen".

Det är dock inte lika tydligt för bedömaregruppen hur jämställdhet beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll. Lärosätet hänvisar till uppgifter inom VFU, men enligt självvärderingen handlar det framför allt om olika aspekter av likabehandling. Bedömaregruppen ser likabehandling som ett bredare begrepp än jämställdhet, och det är därför oklart hur perspektivet omhändertas i VFU:n. Dock synliggör lärosätet jämställdhetsperspektivet i ett exempel: ett praxisseminarium där studenterna ska formulera frågor med hänsyn till talutrymme mellan pojkar och flickor. I svenskläro-utbildningen möter studenterna ett sociolingvistiskt perspektiv på språklig variation där studenterna bland annat gör språkklappar, exempelvis med hänsyn till hur manliga respektive kvinnliga författare språkliggör varandra i skönlitterär text. Det finns även kurser som synliggör jämställdhet inom literacy. Däremot framgår det inte om och hur just svenskundervisning i skolan diskuteras och problematiseras utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Det framgår inte heller om det finns lärandemål när det gäller jämställdhet. Bedömaregruppen ser att ett utvecklingsområde för lärosätet är att koppla samman lärandeaktiviteter, lärandemål och examination när det gäller jämställdhet. Då skulle studenterna få större möjligheter att beakta och kommunicera jämställdhet i den pedagogiska verksamheten.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Bedömaregruppen anser att lärosätet bedriver ett stort och systematiskt kvalitets- och utvecklingsarbete för utbildningen i sin helhet och på kursnivå. I självvärderingen framgår att de två institutioner som bemannar ämnesstudierna har årliga konferenser där man utvärderar och diskuterar olika områden. Det finns också ett utbildningskollegium som träffas två gånger per termin.

Lärosätet har påbörjat stora revideringar av de litteraturvetenskapliga kurserna efter synpunkter från studenterna. I underlaget beskrivs också flera utvecklingsområden som har identifierats i samband med kontinuerlig uppföljning, bland annat på det ämnesspecifika lärarutbildningskollegiets möten. Exempelvis behöver man utveckla samverkan med skolor och skolhuvudmän inom VFU och samordna institutionerna när det gäller handledning och bedömning av de självständiga arbetena. Flera av dessa utvecklingsområden har uppmärksammats till följd av återkoppling från studenter och

lärare, bland annat i form av kursrapporter från föregående termin, vilka man går igenom vid lärarutbildningskollegiets möten. Bedömarens uppfattning är alltså att lärosätet arbetar med uppföljning, åtgärder och återkoppling på ett tillfredsställande sätt.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Utbildningens programråd tar initiativ till åtgärder som förväntas underlätta för studenterna att genomföra sina studier. Exempelvis har progressionen mellan programmets olika kurser förtydligats och behörighetskrav reviderats. Lärosätet följer återkommande upp genomströmningen på ämneslärarprogrammet genom avhopsanalyser, och den senaste visar bland annat att avhoppet minskar. När det gäller genomströmningen specifikt inom utbildningen av lärare i svenska för årskurs 7-9 beskrivs de självständiga arbetena som en stor utmaning för studenterna, och man har inlett ett arbete för att förbättra kurserna och öka samsynen mellan handledare och examinatorer. Den samlade bedömningen är att lärosätet genomför analyser och vidtar stödåtgärder särskilt för svensk lärarutbildningen, och på så sätt verkar för att studenter genomför utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Utifrån underlaget är bedömarens intryck att lärosätet erbjuder goda möjligheter för studenter att delta aktivt i utbildningens utformning på olika nivåer genom bland annat programråd, programdialoger, fokusgrupper, kursvärderingar och studentenkäter. I självvärderingen ger lärosätet också flera exempel på hur kurser inom svenskämnet har förändrats till följd av studenternas synpunkter. Exempelvis har studenter efterfrågat mer träning i litteratur- och diktanalys, inslag av digital literacy och mer litteraturhistoria, vilket lärosätet har infört efter revidering av kurser.

Under intervjuerna framgick det att studenterna också är representerade i olika beslutande organ. I självvärderingen beskrivs rekryteringen av studentrepresentanter till bland annat utvecklingsgrupper och institutionsråd som ett problemområde, men sammantaget framstår formerna för studentinflytande som väl fungerande, enligt bedömarens grupp.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Bedömggruppen anser utifrån det samlade underlaget att utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap för att arbeta i en skola och i ett samhälle i förändring. Det framgår exempelvis att studenterna förbereds för ett flerspråkigt samhälle och klassrum, bland annat genom en kurs om språk- och kunskapsutvecklande arbete. Dock är intrycket att studenterna skulle kunna bli mer förberedda på att arbeta i en digitaliserad undervisning och skola. En särskild kompetensutveckling pågår dock i medie- och informationskunnighet för den personal som undervisar på lärarutbildningen.

Lärosätet har relevant samverkan med bland annat muséer, science centers och regionens skolor enligt bedömggruppen, och det är positivt att samverkan sker med flera andra aktörer utöver skolor. Exempelvis arrangeras fortbildningsdagar och kortkurser för verksamma svensklärare. Bedömggruppen saknar exempel på samverkan när det gäller praktisknära forskning som specifikt gäller utbildning av lärare i svenska för grundskolans årskurser 7–9. Flera lärare har dock medverkat i Skolverkets satsningar Lärarlyftet och Läslyftet.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärarnas vetenskapliga och professionsrelaterade kompetens bedöms som hög. Bedömggruppen ser inget som tyder på att kompetens inte kommer att finnas på lång sikt, men menar att lärosätet tydligare behöver bevaka detta. Gruppen rekommenderar därmed lärosätet att ta fram fleråriga kompetensförsörjningsplaner som omfattar både kompetensutveckling och eventuella rekryteringsbehov.

Utbildningsmiljön framstår som rik med flera olika forskarseminarier där praxisinriktningen är tydlig och det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Vidare finns en aktiv och levande ämnesdidaktisk forskning och praxisnära forskningsprojekt. Det framgår att lärosätet arbetar målmedvetet med att på olika sätt samordna lärare, kurser och involverade institutioner, exempelvis genom målmatriser, programguider, ämnesguider och kursguider. Bedömggruppens samlade intryck är också att de båda institutionerna som bemannar ämneskurserna i svenska har ett nära och välfungerande samarbete.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls inte. Lärosätet möjliggör för studenterna att nå delar av målet, det vill säga ämneskunskaper för yrkesutövningen, eftersom man beskriver kurser, uppgifter och examinationer som bedömggruppen anser ger både bredd och djup i ämnesstudierna. Lärosätet möjliggör dock inte att

studenterna får insikter i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. Inte heller säkerställs målet. Lärosätet har dock startat ett utvecklingsarbete för att se över kursernas innehåll och bedömaregruppen rekommenderar att arbetet även omfattar förberedelsen inför det självständiga arbetet. Om utvecklingsarbetet vid lärosätet fortsätter anser bedömaregruppen att målet sannolikt kommer att uppnås under den närmaste framtiden.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls delvis. Studenterna får kunskaper om vetenskapliga metoder och vetenskapligt arbete och om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Kunskaperna i ämnesrelevant vetenskapsteori kan dock inte sägas vara fördjupade. Inte heller säkerställs måluppfyllelsen. Lärosätet beskriver dock att man startat ett utvecklingsarbete som medför ändringar i olika delkurser. Med de ändringarna anser bedömaregruppen att lärosätet sannolikt kommer möjliggöra djup, men det är fortfarande osäkert hur man tänker säkerställa detta. Bedömaregruppen rekommenderar att utvecklingsarbetet fortlöper, och ser att det finns flera delar i inriktningen mot gymnasieskolan som även inriktningen för grundskolans årskurs 7–9 skulle behöva få del av.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Ämneskurserna vid lärosätet ger studenterna flera möjligheter att utveckla förmågan att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera. Bedömaregruppen anser, med tvekan, att utbildningen säkerställer att studenterna uppnår examensmålet. Målet säkerställs genom examination under utbildningens gång, men eftersom de självständiga arbetena bedömaregruppen tagit del av är svaga rekommenderas lärosätet att stärka arbetet med progressionen så att måluppfyllelse säkerställs även i de självständiga arbetena.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet visar att det finns en progression genom utbildningen när det gäller både språkdidaktik och litteraturdydidaktik, och bedömaregruppen vill lyfta fram detta som ett gott exempel. Det finns även flera exempel på hur lärosätet säkerställer målet genom olika examinationer, både under högskoleförlagd utbildning och under VFU.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Ämneskursernas utformning och upplägg ger studenterna möjlighet att utveckla förmågan att planera och utveckla svenskundervisning samt anpassa svenskundervisningen till olika elevers behov. Progressionen under utbildningen är tydlig när det gäller både språkdidaktik och litteraturdydidaktik. Bedömaregruppen anser även, med tvekan, att kunskaperna säkerställs.

Lärosätet beaktar jämställdhetsperspektivet genom att det har hög prioritet i frågor som rör bemanning, kursupplägg och kurslitteratur. Man har även ett omfattande och systematiskt jämställdhetsarbete på olika nivåer och följer upp perspektivet. Det är dock inte lika tydligt för bedömaregruppen hur jämställdhet beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll och ett utvecklingsområde för lärosätet är att koppla samman läraaktiviteter, lärandemål och examination när det gäller jämställdhet.

Lärosätet bedriver ett stort och systematiskt kvalitets- och utvecklingsarbete, både för utbildningen i sin helhet och på kursnivå. Bedömaregruppens uppfattning är att lärosätet har ett tillfredsställande

arbete med uppföljning, åtgärder och återkoppling av svensklärarytbildningen. Man analyserar även avhopp och vidtar åtgärder för att stödja studenterna i att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Studenterna bedöms ha goda möjligheter att påverka sin utbildning och genomföra utbildningen inom planerad tid. Det finns också flera exempel på hur kurser inom svenskämnet har förändrats till följd av studenternas synpunkter.

Utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap för att arbeta i en skola och i ett samhälle i förändring. Exempelvis förbereder den studenterna för arbetet i ett flerspråkigt samhälle och klassrum. Dock är intrycket att utbildningen bättre kan förbereda studenterna inför en digitaliserad undervisning och skola, vilket lärosätet arbetar med.

Lärosäte: Göteborgs universitet
Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska.
Samlat omdöme: Hög kvalitet
<p>Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.</p> <p>Det finns en ändamålsenlig variation av lärare med hög vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. Lärarnas vetenskapliga och professionsrelaterade kompetens bedöms som hög. En stor andel av lärarna är disputerade, fast anställda och har forskning i tjänsten. Lärarna inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) är många och undervisar på relativt låga procentsatser. Att låta lärare undervisa på högre procentandel inom UVK ser därför bedömargruppen som ett utvecklingsområde för lärosätet. Ett gott exempel på hur pedagogisk kompetens utvecklas i utbildningen är det meriteringsprogram lärosätet har för att stärka högskolepedagogisk kompetens men ett utvecklingsområde är att låta fler lärare ingå i detta program. Bedömargruppen ser inget som tyder på att kompetens inte kommer att finnas på lång sikt, men menar att lärosätet behöver tydliggöra vilka strategier det finns för den övergripande kompetensförsörjningen på utbildningen på både kort och lång sikt. Gruppen rekommenderar därmed lärosätet att ta fram fleråriga kompetensförsörjningsplaner som omfattar både kompetensutveckling och eventuella rekryteringsbehov.</p> <p>Inom UVK finns en stark vetenskaplig miljö med en rad centrumbildningar och forskargrupper. Den professionsinriktade miljön stärks av forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning där doktorander med tjänst inom skolverksamhet också forskar i ämnen som är av relevans för utbildningen. Att synliggöra den forskning som bedrivs inom UVK med relevans för utbildningen för studenterna ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är att det finns en tydlig genomgående progression i kurserna. Detta är något som lärosätet arbetat mycket med vilket bedömargruppen ser som positivt. För inriktningen svenska framstår utbildningsmiljön som rik med flera olika forskarseminarier där praxisinriktningen är tydlig och det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Vidare finns en aktiv och levande ämnesdidaktisk forskning och praxisnära forskningsprojekt. Det framgår att lärosätet arbetar målmedvetet med att på olika sätt samordna lärare, kurser och involverade institutioner, exempelvis genom målmatriser, programguider, ämnesguide och kursguider. Bedömargruppens samlade intryck är också att de båda institutionerna som bemannar ämneskurserna i svenska har ett nära och välfungerande samarbete.</p> <p>Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.</p> <p>Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. De kurser, uppgifter och examinationer som beskrivs ger en bild av både bredd och djup i ämnesstudierna och stora möjligheter att få fördjupade insikter i aktuell forskning. Detta säkerställs också genom de självständiga arbetena.</p>

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Studenterna får i två kurser i UVK möta vetenskapsteorier och metoder. Kunskapen ska därefter fördjupas i ämnena och de självständiga arbetena. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet berörs i kurser inom UVK och examineras också där. Ett utvecklingsområde är att ännu tydligare knyta samman UVK-kurserna till ämnena. För inriktningen svenska anser bedömargruppen att utbildningen har en genomtänkt utformning och progression där studenterna får fördjupade kunskaper om ämnesspecifika vetenskapsteoretiska och metodologiska traditioner samt färdighet och förmåga att tillämpa dessa. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet diskuteras och problematiseras genom hela utbildningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt över forskningsresultat uppfylls. Bedömargruppen anser att målet nås genom studier i såväl UVK som inom VFU. Att progressionen är tydlig ser bedömargruppen som särskilt positivt. Även ämneskurserna vid lärosätet ger studenterna flera möjligheter att utveckla förmågan att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera. Progressionen blir tydlig för bedömargruppen eftersom det ges exempel på lärandeaktiviteter, lärandemål och flera olika slags examinationer. Det är också tydligt att målet säkerställs i de självständiga arbetena.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls, men förmågan är främst förlagd till VFU och ämnena. I UVK-kurserna är fokus i första hand på hur studenterna ska utveckla kunskap om didaktik och ämnesdidaktik och inte på hur de ska utveckla förmågan att tillämpa den. Lärosätet visar att det finns en progression genom utbildningen när det gäller både språkdidaktik och litteraturredidaktik, och bedömargruppen vill lyfta fram detta som ett gott exempel. Det finns även flera exempel på hur lärosätet säkerställer målet genom olika examinationer, både under högskoleförlagd utbildning och under VFU.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Målet uppfylls dels inom VFU-kurserna som alla är förlagda till ämnena, dels inom UVK där målet behandlas i kurser inom specialpedagogik och bedömning och betygsättning där examinationer sker. Ett utvecklingsområde är att tydligare integrera moment där studenter i praktiken får lära sig att planera undervisning för elever med olika behov, så som vuxna elever, elever med inlärningssvårigheter eller de med särskild begåvning. Att även säkerställa att VFU-handledaren har tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, framför allt för att handleda studenten och ha tillräckligt goda kunskaper i bedömning av studentens prestationer under VFU för att studenten ska få ett rättvist omdöme, är ytterligare ett område som bedömargruppen anser behöver utvecklas i utbildningen. Ämneskursernas utformning och upplägg ger studenterna möjlighet att utveckla förmågan att planera och utveckla svenskundervisning samt anpassa svenskundervisningen till olika elevers behov. Progressionen under utbildningen är tydlig när det gäller både språkdidaktik och litteraturredidaktik. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och med viss tvekan säkerställer måluppfyllelse.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Målet behandlas i kurser inom UVK och VFU och säkerställs genom examination. Det finns en tydlig progression och särskilt positivt är den satsning lärosätet gjort inom området hållbar utveckling.

Lärosätet beaktar jämställdhetsperspektivet genom att det har hög prioritet i frågor som rör bemanning, kursupplägg och kurslitteratur. Man har även ett omfattande och systematiskt jämställdhetsarbete på olika nivåer och följer upp perspektivet. Ett jämställdhetsperspektiv finns väl integrerat i UVK och behandlas i kurser, kurslitteratur och som perspektiv för analys i en hemtentamen. En styrka i UVK är att lärosätet arbetar med att få studenterna medvetna om hur elever kan behandlas olika beroende på kön, för att sedan kunna uppmärksamma och motverka detta i sitt eget framtida yrkesliv. För inriktningen svenska är det dock inte lika tydligt för bedömargruppen hur jämställdhet beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll och ett utvecklingsområde för lärosätet är att koppla samman läraaktiviteter, lärandemål och examination när det gäller jämställdhet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande för svenskläro-utbildningen och det finns formaliserade strukturer och tillvägagångssätt för att följa upp och utveckla utbildningens innehåll, utformning och genomförande, liksom examination. Kursvärderingar görs, men ett utvecklingsområde är att tydligare återkoppla vilka förändringar som görs till följd av dessa till studenterna. Ett annat utvecklingsområde är att fortsätta arbeta för att fler besvarar de kursvärderingar som görs då svarsfrekvensen är låg. Det pågår ett arbete för att ytterligare följa upp VFU i samverkan med skolhuvudmännen, vilket bedömargruppen ser som positivt för att utveckla och stärka uppföljningen av utbildningen. Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid. Man analyserar även avhopp och vidtar åtgärder för att stödja studenterna i att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studenterna bedöms ha goda möjligheter att påverka sin utbildning och det finns också flera exempel på hur kurser inom svenskämnet har förändrats till följd av studenternas synpunkter.

Studenterna finns representerade i formella påverkans- och beslutsorgan och bjuds även in till olika råd och träffar och deras åsikter från kursvärderingar tas omhand. Motivationsintervjuer ska testas under hösten 2019 för att stärka och motivera studenterna, vilket bedömargruppen ser som ett gott exempel på hur lärosätet arbetar med att på olika sätt öka studentinflytandet. Att utveckla de mer informella möjligheterna till påverkan, till exempel genom att kontakta lärare efter undervisning, ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap för att arbeta i en skola och i ett samhälle i förändring. Exempelvis förbereder den studenterna för arbetet i ett flerspråkigt samhälle och klassrum. Dock är intrycket att utbildningen bättre kan förbereda studenterna inför en digitaliserad undervisning och skola, vilket lärosätet arbetar med. Lärosätet ger exempel på samverkan med olika företrädare för VFU vilket bedömargruppen ser som goda exempel på samverkan med det omgivande samhället. Ett ytterligare gott exempel är en kurs om hållbar utveckling, vilken utformats i samarbete mellan olika aktörer.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar**Personal**

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Bedömargruppen anser med stöd i lärartabellen och självvärderingen att den vetenskapliga kompetensen är hög och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt. Ett mycket stort antal lärare, cirka 250 stycken, medverkar i kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och i de ämnen som granskas. Lärarna kommer från flera olika institutioner. En stor andel av lärarna är disputerade och har forskning i tjänsten (20–30 procent). Även adjunkter har forskning och/eller kompetensutveckling i tjänsten (15 procent). Bland dessa medverkar cirka 70 lärare inom UVK. En styrka i utbildningen är den höga vetenskapliga kompetensen bland lärarna.

Det finns samtidigt en sårbarhetsproblematik i det faktum att en relativt stor andel av de som är involverade i UVK-kurserna har låg procent i dessa kurser samt att de har sin organisatoriska hemvist på flera olika institutioner. Bedömargruppen konstaterar att detta ställer stora krav på organisation av lärlagen för att samverka mellan de olika lärarna ska vara möjlig och för att säkra kontinuitet och kravnivåer. Att fortsättningsvis arbeta för att minska den sårbarheten, liksom att arbeta vidare med samverkan och kontinuitet i lärlagen, ser bedömargruppen som ett viktigt utvecklingsarbete vid lärosätet.

Trots att den vetenskapliga kompetensen generellt sett är hög, med en stor andel disputerade bland lärarna, finns det enbart två professorer och sju docenter som undervisar i UVK-kurser. Att docenter och professorer i högre utsträckning medverkar i UVK-kurser ser bedömargruppen som ett viktigt utvecklingsområde i utbildningen.

Bedömargruppen anser att de exempel som beskrivs i självvärderingen, som att ämnesstudier inklusive VFU alltid ges vid den institutionsmiljö som har bäst förutsättningar att uppnå bredd och djup i aktuellt skolämne, visar på att det finns en tydlig och väl avvägd struktur i utbildningen. Det är också positivt att den pedagogiska kompetensen i ämnena förstärks genom samverkan med lärare från den utbildningsvetenskapliga fakulteten eller genom adjungering av verksamma lärare. Vid intervjuerna blev det tydligare hur den vetenskapliga respektive den professionsinriktade kompetensen i UVK-kurserna används i utbildningen, och bedömargruppen menar att den används på ett välfungerande sätt genom att kompetenserna för de aktuella områdena direkt kommer studenterna till del.

Den professionsrelaterade kompetensen bland lärarna beskrivs inte i självvärderingen, men intervjuer, lärartabell och kompletterande underlag visar att lärarkompetensen sammantaget är hög. Den professionsrelaterade kompetensen uppges i självvärderingen förstärkas i vissa kurser genom adjungering av verksamma lärare, och bedömargruppen anser att detta sammantaget visar att den professionsinriktade kompetensen håller hög kvalitet.

Den kompletterande lärarlistan visar att det är drygt 70 lärare som tillsammans är involverade i UVK, men av dessa är det bara 9 som har 10 procent eller mer inom UVK. En lärare har 20 procent inom UVK, medan de resterande har olika procentsatser. De flesta är involverade på 2–5 procent.

Utifrån intervjuerna framkom att det finns en medvetenhet om behovet av färre lärare, men med högre procentsatser inom UVK, vilket bedömggruppen ser som positivt och något som bedömggruppen uppmuntrar lärosätet att arbeta vidare med. Det framkom inte av självvärderingen om VFU-handledarna är verksamma i utbildningen eller om de har handledarutbildning, men vid intervjuerna förtydligades att VFU är förlagt till institutionerna och att ansvaret för VFU-handledarnas utbildning är centralt förlagt vid lärosätet.

Utifrån självvärderingen framgår att lärosätet har ett meriteringsprogram för att stärka den högskolepedagogiska kompetensen, vilket bedömggruppen ser som positivt. En rekommendation är däremot att lärosätet även arbetar för att behålla och utveckla alla lärares högskolepedagogiska kompetens genom exempelvis regelbunden fortbildning. Ett utvecklingsområde som bedömggruppen vill lyfta fram är att lärosätet på ett mer genomgripande och tydligt sätt följer upp kompetensutvecklingsbehoven i lärargruppen, samt tydliggör vilka strategier lärosätet har för kompetensförsörjningen på både kort och lång sikt, eftersom detta inte framkom tydligt i självvärderingen och intervjuerna.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Med stöd i självvärderingen och beskrivningen av lärosätets utbildning anser bedömggruppen att lärosätet har en för utbildningen stark vetenskaplig miljö. Lärosätet bedriver forskning med relevans för utbildningen och en rad miljöer och forskningsprojekt beskrivs, till exempel didaktisk klassrumsforskning, fenomenografi, variationsteori och learning study, kritisk utbildningsforskning och ett antal ämnesdidaktiska miljöer som fokuserar på forskningsområden med stor betydelse för utbildningen. Dessa olika miljöer anser bedömggruppen stärker forskningsanknytningen i alla delar av det utbildningsvetenskapliga området, vilket är en styrka i utbildningen.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömggruppen att lärosätet tydligare bör synliggöra den forskning som bedrivs med relevans för utbildningen för studenterna. Att just detta är ett utvecklingsområde blev framför allt tydligt under intervjuerna där det framkom att forskningen som bedrivs är relativt osynlig för studenterna. I självvärderingen beskrivs den professionsinriktade miljön något kortfattat. Det framhålls att den stärks genom att doktorander vid forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning (CUL) finns vid varje fakultet som deltar i ämneslärarutbildningen. Doktoranderna har en lärarexamen och har ofta en del av sin tjänst i skolverksamhet. Deras forskning berör även ämnesområden med relevans för lärarutbildningen, och bedömggruppen anser att detta är en styrka i utbildningen och stärker den professionsinriktade miljön.

Utifrån självvärderingen var det något oklart var UVK- och VFU-kurserna låg i förhållande till ämnesstudierna, men detta förtydligades vid intervjuerna. Efter intervjuerna anser därför bedömggruppen att kursstrukturen inom UVK och VFU ger ett genomtänkt intryck med en indelning i fyra temaområden och systerkurser. En matris över UVK och VFU beskrivs i självvärderingen, där

examensmålen är inlagda. Systerkurserna breddar och fördjupar innehållet i en tidigare kurs. Även examinationerna har en progression. Ett stort arbete har lagts ner för att skapa progression och tydlighet i utbildningen, vilket bedömargruppen ser som positivt och som en styrka i utbildningen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Lärosätet redogör på ett systematiskt sätt för hur de arbetar med att säkerställa förutsättningar för att studenterna ska uppnå examensmålen i utbildningen. Lärosätet har bland annat utarbetat ramkursplaner för kurserna inom den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) och examensarbetskurserna. Ramkursplanerna är gemensamma för alla ämnen med gemensamma kursmål och examinationsformer, vilket bedömargruppen ser som positivt i utbildningen generellt. Programrådet har även utarbetat en gemensam praxis för att hantera examensarbeten med gemensamma bedömningskriterier och målmatiser, vilket bedömargruppen menar bidrar till att säkerställa kvaliteten på utbildningen. Förutom detta finns även en programguide för att skapa sammanhang och tydliggöra progressionen mellan utbildningens olika kurser och områden.

Utifrån självvärderingen framkommer att målet framför allt nås genom två kurser inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK): *Lärarprofessionen och vetenskapligt förhållningssätt* och *Lärarprofessionen och vetenskapligt arbete*. Från ett bredare teoretiskt och metodologiskt perspektiv i den första kursen smalnar kurserna av mot det utbildningsvetenskapliga området i den senare. En progression sker genom att studenterna först får kunskap om metoderna för att sedan själva tillämpa dem. I självvärderingen framhålls att studenterna ofta väljer metoder som behandlats i kursen *Lärarprofessionen och vetenskapligt arbete*. Både kvalitativ och kvantitativ forskning ingår i kurserna, men fokus är på enkäter och intervjuer. Målet behandlas även i ämnena och i de självständiga arbeten som skrivs där. Bedömargruppen anser att strukturen ger ett ändamålsenligt intryck, och utifrån den information som framkom i självvärderingen och vid intervjuerna menar bedömarna att studenterna får en bred bild av vetenskapsteori och forskningsmetoder. Progressionen framstår som tydlig, men eftersom fördjupningen sker i ämnena är bedömargruppens uppfattning att den sker på något olika nivåer. Lärosätet ger exempel på undervisningsupplägg och examinationer som framstår som välfungerande inom många ämnen, men vid intervjuerna framkom att det finns utrymme för förbättringar, framför allt inom de estetiska ämnena.

Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas också i UVK-kurserna *Lärarprofessionen och vetenskapligt förhållningssätt* och *Lärarprofessionen och vetenskapligt arbete*. Föreläsningar följs av examinerande litteraturseminarier där läraryrkets profession och dess vetenskapliga grund behandlas. Praktiknära forskning kommer bland annat studenterna till del genom CUL-doktorandernas arbete och undervisning. Utifrån detta anser bedömargruppen att relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas på ett välfungerande sätt i utbildningen.

Lärosätet framhåller svårigheterna med att sammanföra kursinnehåll inom UVK med ämnesstudierna. I förhållande till detta mål har lärosätet knutit de två ovan beskrivna UVK-kurserna till de båda självständiga arbetena. Bedömaregruppen anser att detta är ett ändamålsenligt sätt att lösa utmaningarna på, men rekommenderar ändå lärosätet att fortsätta arbetet med att koppla samman UVK och ämnen mer, exempelvis genom att utveckla samarbetet mellan de lärare som undervisar i utbildningen ytterligare.

Bedömningen blir alltså att UVK tydligt bidrar till detta mål, men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet eftersom fördjupningen ska ske i ämnena.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Utifrån självvärderingen anser bedömaregruppen att målet behandlas på ett välfungerande sätt i utbildningen. Det framgår att studenter får möjlighet att utveckla sin färdighet och förmåga ur både ett utbildningsvetenskapligt och ämnesdidaktiskt perspektiv. Den utbildningsvetenskapliga aspekten av examensmålet blir tillvaratagen i tre olika kurser inom UVK. Målet behandlas även ur ett ämnesdidaktiskt perspektiv, vilket bland annat sker i samband med att studenterna skriver det självständiga arbetet i respektive ämne och i den fjärde VFU-kursen. Lärosätet beskriver även att de har gjort en förändring i utbildningen inom respektive ämne, när de självständiga arbetena nu tydligare riktas mot ämnesdidaktiska områden och de teorier och metoder som har anknytning till verksamhetsområdet. Den förändringen ser bedömaregruppen som positiv och som ett sätt att ännu tydligare låta studenterna bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

I självvärderingen har lärosätet bifogat en tabell som visar hur olika kurser inom UVK och VFU hänger samman. Här framgår enligt bedömaregruppen att det finns en solid ram för hur studenterna förväntas reflektera över egna och andras undervisningserfarenheter. Studenternas egen reflektion och självständighet tränas bland annat under praxisseminarierna som ingår i VFU-kurserna, samt under examinationer. VFU-kurserna är placerade inom respektive ämne, men de beskrivs kortfattat i självvärderingen för UVK också. Här framgår det enligt bedömaregruppen att det finns en tydlig progression, där studenterna i början av sin utbildning ska reflektera över egna erfarenheter. Därefter ska de kunna reflektera över egna erfarenheter relaterat till forskning och styrdokument och slutligen även kunna utveckla den egna skolpraktiken. Under de trepartssamtal som äger rum i anknytning till VFU diskuteras även studenternas erfarenheter tillsammans med handledare och VFU-lärare, vilket bedömaregruppen ser som positivt.

Utifrån självvärderingen framkommer det enligt bedömaregruppen att det finns flera kurser inom UVK där studenterna får möjlighet att ta del av forskning och där de examineras i detta. Ett exempel är kursen *Lärarprofessionen och ett vetenskapligt förhållningssätt*, där studenterna genomför en argumentationsanalys. Utifrån den information som framkommit i intervjuerna och självvärderingen

anser bedömargruppen att lärosätet möjliggör och säkerställer målet, men att fördjupningen framför allt sker i ämnena.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen redogör lärosätet för relationen mellan examensmålets olika delar och förutsättningar för att studenterna ska nå målet, genom exempel på lärandemål i kurserna inom UVK respektive VFU. I UVK-kurserna är fokus i första hand på hur studenterna ska utveckla kunskap om didaktik och ämnesdidaktik och inte på hur de ska utveckla förmågan att tillämpa den. I en tabell över kursmål som relaterar i examensmålet och där VFU-kurserna VFU2, VFU3 och VFU4 ingår, framstår det enligt bedömargruppen som att merparten av målen handlar om att studenterna ska reflektera över undervisningen i relation till styrdokument och forskning och inte så mycket om att tillämpa didaktik, metodik och ämnesdidaktik.

Bedömargruppen hade svårt att enbart utifrån självvärderingen förstå var VFU var placerad i utbildningen i förhållande till ämnena och UVK, men vid intervjuerna förtydligades även detta. Här framkom att all VFU är förlagd till ämnena och att utbildningen använder sig av ramkursplaner för att bland annat säkerställa att kravnivån inom alla ämnen är ungefär densamma och att VFU bedöms på samma sätt. Bedömargruppen anser att gemensamma ramkursplaner för VFU kan ha både positiva och negativa sidor, och rekommenderar därför lärosätet att analysera vilka konsekvenser ramkursplanerna har för de enskilda ämnena, i synnerhet de estetiska. I och med att förmågan att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik främst bedöms i de VFU-kurser som är förlagda på respektive ämne i utbildningen, blir bedömningen att målet framför allt möjliggörs och säkerställs där.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenterna när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisningen och den pedagogiska verksamheten i övrigt för att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Utifrån självvärderingen och efterföljande intervjuer anser bedömargruppen att finns en tydlig struktur i utbildningens upplägg och i relationen mellan UVK-studier och VFU. Vad som dock fortfarande är något oklart är hur den ämnesmässiga och ämnesdidaktiska inramningen för VFU-kurserna är utformad. Enligt självvärderingen är det framförallt genom VFU-kurserna som måluppfyllelsen sker. Utifrån intervjuerna och övriga underlag framkom att VFU är förlagt till respektive ämne, men en beskrivning av VFU görs även i självvärderingen för UVK. VFU-kursernas progression beskrivs i form av tre steg i ramkursplanerna: undersökande (1), genomförande (2) och syntetisering (3. I VFU 1 och VFU 2 förväntas till exempel studenten kunna planera, genomföra och utvärdera en pedagogisk aktivitet tillsammans med sin handledare. I VFU 3 göra detsamma, men här både kollegialt och självständigt och slutligen i VFU 4; planera, genomföra och utvärdera undervisning i sin helhet med tydlighet och god struktur. Enligt bedömargruppen visar upplägget en god och ändamålsenlig struktur.

I UVK-kursen *Styrdokument och bedömning* behandlas målet ytterligare. Undervisning sker i form av föreläsningar, litteraturseminarier och arbete i basgrupper. I kursen *Bedömning och betygsättning*

fördjupas kunskapen om bedömning och sätts även i relation till etik, validitet och reliabilitet. Examination av målet sker genom muntliga redovisningar, hemtentamen och en salstentamen, vilket bedömggruppen anser vara relevanta examinationsformer som säkerställer målpuppfyllelsen. I kursen *Sociala relationer, konflikthantering och specialpedagogik* ges ett specialpedagogiskt perspektiv på lärarens yrkesetik med fokus på elever med särskilda behov och behovet av inkludering av alla elever. Utifrån självvärdering och intervjuer framstår det dock fortfarande som något oklart hur studenterna får möjlighet att i praktiken planera undervisning i syfte att bemöta elever med olika förutsättningar och behov, som exempelvis vuxna elever, elever som har inlärningssvårigheter, elever som lätt når kunskapskraven och/eller elever som är särskilt begåvade. Att utveckla detta mer på en praktisk nivå i utbildningen ser bedömggruppen som ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet.

Att även säkerställa att VFU-handledaren har tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, framför allt för att handleda studenten och ha tillräckligt goda kunskaper i bedömning av studentens prestationer under VFU för att studenten ska få ett rättvist omdöme då hen slutligen examineras av VFU-läraren, är ytterligare ett område som bedömggruppen anser behöver utvecklas i utbildningen. Lärosätet har dock sjösatt ett nytt VFU-avtal som de menar kommer förbättra detta i utbildningen framöver, vilket bedömggruppen ser som positivt för vidareutvecklingen av området.

Lärosätet har som mål att alla studenter ska ha samma VFU-placering i alla kurser, men utifrån intervjuerna framkom att detta inte alltid kan tillgodoses för alla studenter. Bedömggruppen anser att detta är förståeligt, men att det också bör vara tydligt för studenterna att de inte alltid kan få samma VFU-placering under alla VFU-perioder.

Bedömggruppen anser avslutningsvis att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då delar av målpuppfyllelsen sker i ämnena, i synnerhet inom VFU.

Målpuppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Utifrån självvärderingen anser bedömggruppen att utbildningen, på ett övergripande plan möjliggör och säkerställer målet. Målet behandlas framför allt inom UVK-kurser och VFU-kurser. Lärosätet arbetar med att förmedla kunskap kring målet och för att förbereda studenterna för ett arbete utifrån de principer som de mänskliga rättigheterna, och i synnerhet barnets rättigheter utgår ifrån. Detta gör de bland annat genom kurserna VFU2, som fokuserar på hållbar utveckling och mänskliga rättigheter i relation till den egna yrkesrollen, och i VFU4 där mänskliga rättigheter och likabehandling behandlas. Yrkesetiska aspekter berörs bland annat i kursen *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap* där studenterna har work-shops med dramapedagoger för att göras medvetna om olika normer i klassrummet. Även hållbar utveckling behandlas i utbildningen och en kurs; *Hållbar utveckling med människan i centrum*, läser alla studenter inom utbildningen. Examinationen sker genom närvaro på workshops och inlämning av en individuell skriftlig uppgift. I självvärderingen beskrivs tydligt i vilka kurser respektive mål behandlas, hur examination sker, samt hur olika praktiska moment bidrar till att målet behandlas ur olika perspektiv. Progressionen är tydlig i

förhållande till målet och bedömargruppen anser att målet i sin helhet omhändertas på ett konstruktivt och väl avvägt sätt. Särskilt positivt är den satsning som lärosätet gjort inom området hållbar utveckling.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att utbildningen generellt har väl utvecklade ramar för arbetet med jämställdhet. De har god uppsikt över antalet studenter och lärare fördelade på kön och i val av kurslitteratur har de en jämn könsfördelning vilket bedömargruppen ser som positivt. I självvärderingen framkommer att examensmålet som berör jämställdhet behandlas i kurser, kurslitteratur och som perspektiv för analys i en hemtentamen. I kursen *Lärande, utveckling och didaktik 1* hålls föreläsningar om kamratgruppen där frågor om sexualitet, kroppsuppfattning och identitet ingår och i kursen *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap* är fokus på jämställdhet, maktrelationer och individens möjligheter att bli sedd och hörd, vilket även kopplas samman med genusfrågor, tolerans och normpedagogik. Lärosätet beskriver i både självvärdering och intervjuer hur de arbetar med att få alla studenter att bli sedda och lyssnade på, oavsett kön. Studenterna ska veta var de ska vända sig om något inte fungerar som det ska och lärosätet har utarbetade rutiner vid fall av exempelvis sexuella trakasserier. Sammantaget ger detta bilden av att lärosätet arbetar med jämställdhet på ett välfungerande sätt.

En styrka i utbildningen är att lärosätet arbetar med att få studenterna medvetna om hur elever kan behandlas olika beroende på kön, för att sedan kunna uppmärksamma och motverka detta i sitt eget framtida yrkesliv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att det finns formaliserade strukturer och tillvägagångssätt för att följa upp och utveckla utbildningens innehåll, utformning och genomförande, liksom examination. Lärosätet beskriver hur kurser följs upp med kursvärderingar och kursrapporter. Dessa granskas av programledarna och vidare av samordningsnämnden för lärarutbildning (SOL). Styrkor och svagheter analyseras och förslag på utvecklingsområden ges. Utifrån självvärderingen och intervjuerna hade bedömargruppen svårt att utläsa hur studenterna sedan fick del av de förändringar som gjordes till följd av kursvärderingarna. Att återkoppla resultaten av uppföljningen till relevanta intressenter anser dock bedömargruppen vara ett område som kan förbättras i utbildningen då det utifrån intervjuerna framkom att återkopplingen i praktiken varierar och inte alltid fungerar så som tänkt.

Lärosätet identifierar själva ett utvecklingsområde vad gäller att öka svarsfrekvensen på kursvärderingar, vilket även bedömargruppen instämmer i. Även intervjuerna bekräftade att kursvärderingarna ofta har en låg svarsfrekvens vilken även tenderar att bli än lägre ju längre studenten kommer i utbildningen. Av intervjuerna framkom att lärosätet försökt analysera orsakerna, men att det är svårt att få en tydlig bild av vad som gör att få studenter svarar i slutet av utbildningen,

utöver att de har lägre intresse av kursvärderingar då. Ett utvecklingsarbete pågår där införandet av schemalagda kursvärderingar, liksom muntliga har diskuterats. Bedömggruppen anser att detta är positivt och nödvändigt för att kunna nå en ökad svarsfrekvens på kursvärderingarna och på så sätt bättre kunna följa upp utbildningen. Att det även pågår ett arbete för att ytterligare följa upp VFU i samverkan med huvudmännen, ser bedömggruppen som positivt och som något som visar att lärosätet arbetar för att utveckla och stärka uppföljningen av utbildningen.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Det framkommer av självvärderingen och intervjuer att lärosätet systematiskt arbetar för att underlätta för studenterna att genomföra utbildningen inom planerad tid. I självvärderingen beskrivs flera olika stödåtgärder både för de högskoleförlagda och de verksamhetsförlagda delarna av utbildningen som är tillgängliga för studenterna. Det framgår också att lärosätet arbetar med behörighetskraven för de gemensamma UVK-kurserna och med anpassning av omexaminationer. I självvärderingen redogör lärosätet för hur analyser av utbildningens genomströmning resulterat i olika åtgärder för att öka studenternas möjligheter att genomföra utbildningen inom planerad studietid, som till exempel tydligare studieguider där studenter och lärare lättare ska se hur utbildningen i sin helhet är sammansatt. Lärosätet har också arbetat med språkutvecklande insatser liksom individuell handledning vid vissa examinationsuppgifter. Här har enheten för akademiskt språk (ASK) fyllt en viktig funktion och bedömggruppen ser detta som positivt för att studenter ska kunna genomföra utbildningen inom planerad studietid. Även tydligt utformade åtgärdsplaner vid underkänd VFU-kurs och att programstudievägledarna tillsammans med studievägledarna följer upp studenters studieresultat ser bedömggruppen som positivt för att studenter ska stanna kvar i och genomföra utbildningen inom planerad tid. Intervjuerna bekräftade att det arbete som lärosätet lagt ned för att minska avhoppet haft önskad effekt och bedömggruppen anser att lärosätet arbetar med dessa frågor på ett aktivt och välfungerande sätt.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Utifrån självvärderingen framgår det att det finns en systematisk formell struktur för att bjuda in och tillvarata studenternas perspektiv i utvecklingen av utbildningen genom kurs- och programvärderingar. Studenterna finns med i formella påverkans- och beslutsorgan så som programrådet och att lärosätet ser studentmedverkan som en viktig resurs för att säkra utbildningarnas kvalitet. Studenter bjuds in till olika råd och olika träffar och även intervjuerna bekräftade att studenterna har goda möjligheter att aktivt arbeta för att utveckla utbildningen, inte minst genom att det finns en bred representationsnivå som omfattar olika beslutsorgan.

Av självvärderingen och intervjuerna framgår också att lärosätet arbetar aktivt med att utveckla de områden som studenterna lyfter som förbättringsområden i sina kursvärderingar, till exempel att undervisningen i ämnesdidaktik behöver stärkas i vissa ämnen. Bedömggruppen menar att detta visar att lärosätet tar studenternas återkopplingar på allvar, vilket är positivt. Lärosätet arbetar även med en programenkät som studenterna fyller i slutet av sin utbildning där de svarar på frågor om i vilken utsträckning utbildningen gett dem möjligheter att uppnå examensmålen samt vad de anser

om utbildningen, vilket bedömargruppen anser vara ett bra koncept för att fånga upp studenternas synpunkter. Lärosätet ska även testa så kallade motivationsintervjuer inför höstterminen 2019 för att stärka och motivera studenterna. Då detta inte är testat än återstår att se vad effekterna blir, men bedömargruppen ser det som ett bra exempel på hur lärosätet prövar olika former för att öka studentinflytandet.

Olika former av mer informell studentpåverkan är också viktigt i utbildningen, menar bedömargruppen, så som möjligheter att ta kontakt med lärare efter undervisningen och att kunna föra samtal som inte är formellt planerade. Att utveckla dessa delar mer i utbildningen anser bedömargruppen vara ett utvecklingsområde för lärosätet.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet ger i självvärderingen och intervjuerna flera konkreta exempel på samverkan med olika företrädare för den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Ett exempel är lärarutbildningens samverkansråd där det ingår representanter från universitetet, Göteborgs stad, Göteborgsregionen och studentkåren. Representanter från skolhuvudmännen, studentkårerna, lärarutbildningen och VFU-handläggare kommer enligt självvärderingen få större inflytande över utvecklingen och organiseringen av VFU i och med det nya VFU-avtal som är under arbete. Dessa exempel på samarbeten mellan lärarutbildningen, staden och regionen ser bedömargruppen som goda exempel på samverkan med det omgivande samhället.

Även samverkan mellan olika lärarutbildningsprogram sker, bland annat genom samordningsnämnden för lärarutbildning som har en övergripande roll, genom möten mellan programledarna vid de olika programmen och genom programrådets arbete med att relatera kursmål till examensmål. Här menar dock bedömargruppen att det finns utrymme för ytterligare utvecklingsarbete.

Ett positivt exempel som visar att utbildningen är användbar och att den ger studenten beredskap och verktyg för att möta olika förändringar i arbetslivet, är den planerade kursen om språk- och kunskapsutvecklande arbete som riktar sig mot andraspråksinläring. Ett ytterligare gott exempel är den tidigare omnämnda kursen om hållbar utveckling, vilken utformats i samarbete mellan olika aktörer.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Det finns en ändamålsenlig variation av lärare med hög vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. En stor andel av lärarna är disputerade, fast anställda och har forskning i tjänsten. Lärarna inom UVK är många och undervisar på relativt låga procentsatser. Att låta lärare undervisa på högre procentandel inom UVK ser därför bedömargruppen som ett utvecklingsområde för lärosätet. Ett gott exempel på hur pedagogisk kompetens utvecklas i utbildningen är det meriteringsprogram lärosätet har för att stärka högskolepedagogisk kompetens. Att låta fler lärare ingå i detta program och att tydliggöra vilka strategier det finns för den övergripande kompetensförsörjningen inom UVK på både kort och lång sikt, ser bedömargruppen som utvecklingsområden.

Det finns en stark vetenskaplig miljö med en rad centrumbildningar och forskargrupper. Den professionsinriktade miljön stärks av forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning där doktorander med tjänst inom skolverksamhet också forskar i ämnen som är av relevans för utbildningen. Att synliggöra den forskning som bedrivs med relevans för utbildningen för studenterna ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är att det finns en tydlig genomgående progression i kurserna. Detta är något lärosätet arbetat mycket med vilket bedömargruppen ser som positivt.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Studenterna får i två kurser i UVK möta vetenskapsteorier och metoder. Kunskapen ska därefter fördjupas i ämnena och de självständiga arbetena. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet berörs i kurser inom UVK och examineras också där. Ett utvecklingsområde är att ännu tydligare knyta samman UVK-kurserna till ämnena. Bedömningen blir att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då fördjupningen ska ske i ämnena.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt över forskningsresultat uppfylls. Bedömargruppen anser att målet nås genom studier i såväl UVK som inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Att progressionen är tydlig ser bedömargruppen som särskilt positivt. Bedömningen blir att UVK tydligt bidrar till detta mål men att UVK ensamt inte kan tillgodose hela målet då fördjupningen ska ske i ämnena.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls, men förmågan är främst förlagd till VFU och ämnena. I UVK-kurserna är fokus i första hand på hur studenterna ska utveckla kunskap om didaktik och ämnesdidaktik och inte på hur de ska utveckla förmågan att tillämpa den. Bedömningen blir därför att UVK inte ensamt tillgodoser detta mål då all VFU är förlagd till ämnena och målet därför bedöms där.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Målet uppfylls dels inom VFU-kurserna som alla är förlagda till ämnena, dels inom UVK där målet behandlas i kurser inom specialpedagogik och bedömning och betygsättning. Målet säkerställs genom examination. Ett utvecklingsområde är att tydligare integrera moment där studenter i praktiken får lära sig att planera undervisning för elever med olika behov, så som vuxna elever, elever med inlärningssvårigheter eller de med särskild begåvning. Att även säkerställa att VFU-handledaren har tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, framför allt för att handleda studenten och ha tillräckligt goda kunskaper i bedömning av studentens prestationer under

VFU för att studenten ska få ett rättvist omdöme, är ytterligare ett område som bedömargruppen anser behöver utvecklas i utbildningen. UVK bidrar tydligt till att uppfylla detta mål men kan inte ensamt tillgodose hela målet då delar av måloppfyllelsen sker i ämnena, i synnerhet inom VFU.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Målet behandlas i kurser inom UVK och VFU och säkerställs genom examination. Det finns en tydlig progression och särskilt positivt är den satsning lärosätet gjort inom området hållbar utveckling.

Ett jämställdhetsperspektiv finns väl integrerat i utbildningen och behandlas i kurser, kurslitteratur och som perspektiv för analys i en hemtentamen. Litteraturlistor granskas utifrån könsfördelning och lärosätet har god uppsikt över hur könsfördelningen ser ut. En styrka i utbildningen är att lärosätet arbetar med att få studenterna medvetna om hur elever kan behandlas olika beroende på kön, för att sedan kunna uppmärksamma och motverka detta i sitt eget framtida yrkesliv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande och det finns formaliserade strukturer och tillvägagångssätt för att följa upp och utveckla utbildningens innehåll, utformning och genomförande, liksom examination. Kursvärderingar görs, men ett utvecklingsområde är att tydligare återkoppla vilka förändringar som görs till följd av dessa till studenterna. Ett annat utvecklingsområde är att fortsätta arbeta för att fler besvarar de kursvärderingar som görs då svarsfrekvensen är låg. Det pågår ett arbete för att ytterligare följa upp VFU i samverkan med skolhuvudmännen, vilket bedömargruppen ser som positivt för att utveckla och stärka uppföljningen av utbildningen. Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid. Analyser av kvarvaro görs och lärosätet har arbetat med att minska avhopp, vilket bedömargruppen ser som positivt. Det finns även olika stödåtgärder för de studenter som behöver det.

Studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande och finns representerade i formella påverkans- och beslutsorgan. Studenterna bjuds även in till olika råd och träffar och deras åsikter från kursvärderingar tas omhand.

Motivationsintervjuer ska testas under hösten 2019 för att stärka och motivera studenterna, vilket bedömargruppen ser som ett gott exempel på hur lärosätet arbetar med att på olika sätt öka studentinflytandet. Att utveckla de mer informella möjligheterna till påverkan, till exempel genom att kontakta lärare efter undervisning, ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde.

Utbildningen är användbar och ger studenten verktyg för att möta förändringar i arbetslivet. Ett gott exempel på detta är den planerade kursen om språk- och kunskapsutvecklande arbete som riktar sig mot andraspråksinläring. Lärosätet ger exempel på samverkan med olika företrädare för VFU vilket bedömargruppen ser som goda exempel på samverkan med det omgivande samhället. Ett ytterligare gott exempel är en kurs om hållbar utveckling, vilken utformats i samarbete mellan olika aktörer.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga,*

professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Utifrån det samlade underlaget anser bedömargruppen att lärarnas sammantagna vetenskapliga och professionsrelaterade kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym på kort sikt. Bedömargruppen anser att både den vetenskapliga och den professionsrelaterade kompetensen är hög. Majoriteten av lärarna har både doktorsexamen och lärarexamen, och på ämneskurserna undervisar lärarna inom sina forskningsfält. Det finns också adekvat kompetens inom språkvetenskap och språkdidaktik samt litteraturvetenskap och litteraturdydidaktik. Vid behov förstärks den pedagogiska kompetensen genom samverkan med den utbildningsvetenskapliga fakulteten vid lärosätet. Alla adjunkter har lärarexamen och endast lärare med lärarexamen undervisar inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Även yrkesverksamma lärare med lång erfarenhet engageras i utbildningen, liksom externa specialister. I självvärderingen framgår att lärosätet strävar efter stabila lärarlag, men under intervjuerna blev det tydligt att lärarlagen inte är det. Men det framgår också att flera lärare är insatta i kurserna och att lärarna vid behov ersätter varandra på ett väl fungerande sätt.

Genom meriteringsprogram arbetar lärosätet för att stärka den högskolepedagogiska kompetensen. Bedömargruppen rekommenderar dock lärosätet att fortsätta arbeta för att bibehålla och utveckla alla lärares högskolepedagogiska kompetens genom exempelvis regelbunden fortbildning.

Varken självvärderingen eller intervjuerna visar hur lärosätet arbetar med att säkra kompetensförsörjningen på lång sikt. Ett skäl till det kan enligt bedömargruppen vara att många lärare arbetar inom svensk lärarutbildningen och att kompetensen är hög, så att lärosätet i nuläget inte verkar behöva rekrytera personal. Bedömargruppen ser inget som tyder på kompetensbrist på lång sikt, men menar att lärosätet tydligare behöver bevaka detta. Gruppen rekommenderar därmed lärosätet att ta fram fleråriga kompetensförsörjningsplaner som omfattar både kompetensutveckling och eventuella rekryteringsbehov.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Med stöd i självvärderingen anser bedömargruppen att lärosätet har en stark språk- och litteraturvetenskaplig samt professionsinriktad miljö och att verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Bedömargruppen menar att miljön är forskningstung och den vetenskapliga verksamheten rik med flera olika forskarseminarier. Praxisinriktningen är genomgående tydlig, enligt bedömargruppen. Lärarna är aktiva forskare inom flera internationella och nationella ämnesdidaktiska nätverk, och i miljön ingår även gästforskare med inriktning mot ämnesdidaktik. Dessutom undervisar doktorander vid forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning, som själva har lärarexamen i utbildningen. Professionsrelaterade forskarseminarier hålls regelbundet. Lärosätet använder lärarnas avhandlingar och artiklar på ett medvetet sätt i utbildningen för att stärka sambandet mellan forskning och utbildning. Bedömargruppen anser att detta är positivt för att skapa ett nära samband mellan forskning och utbildning.

Det finns ett utvecklingsarbete på lärosätet som är inriktat på att stärka samverkan mellan forskning och praxisfältet, bland annat om andraspråksfrågor. Bedömargruppen vill framhålla arbetet som ett gott exempel.

Lärosätet beskriver i självvärderingen att utbildningen är komplex, inte minst organisatoriskt, och de problem som det medför. Det framgår att lärosätet arbetar aktivt och målmedvetet med att på olika sätt samordna lärare, kurser och involverade institutioner, exempelvis genom målmatriser, programguider, ämnesguide och kursguider. Bedömargruppen samlade intryck är också att de båda institutionerna som bemannar ämneskurserna i svenska har ett nära och välfungerande samarbete.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Bedömargruppen anser med stöd i det samlade underlaget att utbildningen möjliggör att studenterna får sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen. De kurser, uppgifter och examinationer som beskrivs ger en bild av både bredd och djup i ämnesstudier och ämnesdidaktik. Studenterna ges breda kunskaper om till exempel grammatik, språklig variation, text och litterära genrer och analyser. Studenterna får fördjupade kunskaper i bland annat granspråksdidaktik, språkpolitik, språkhistoria, dramatik, lyrik och litteraturredaktik. Väsentligt fördjupade kunskaper får studenterna i bland annat skrivande/skrivforskning och bedömning av literacy samt litterär analys. För att fördjupa insikterna i aktuella forskningsprojekt bjuder lärosätet in gästföreläsare som ger perspektiv på läs- och skrivforskning. Studenterna förbereds också inför det självständiga arbetet genom en ämnesspecifik metodkurs där man "simulerar" forskningsprocessens olika delar. Det framgår, enligt bedömargruppen, att kursen fördjupar ämneskunskaperna samtidigt som den ger fördjupad insikt i forsknings- och utvecklingsarbete. De självständiga arbetena bedömargruppen tagit del av bekräftar att lärosätet även säkerställer måluppfyllelse eftersom de i stort sett uppfyller målen. Studenterna visar i arbetena väsentligt fördjupade kunskaper inom ämnesområde samt insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

Enligt bedömargruppen är den sammantagna bilden att utbildningen utformas och genomförs på ett sådant sätt att studenterna får förutsättningar att nå målet och att det säkerställs genom examination.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Med stöd i det samlade underlaget anser bedömargruppen att utbildningen möjliggör att studenterna uppnår examensmålet. Studenterna får fördjupad kunskap om vetenskapsteoretiska aspekter som är kopplade till forskningsfältet literacy, och om ämnesspecifika vetenskapsteoretiska och

metodologiska traditioner. Vetenskaplig metod behandlas i flera av utbildningens ämneskurser. I början av utbildningen får studenterna undervisning i metoder, användning av data, tolkning av resultat och forskningsetiska frågor. De läser och redovisar också olika forskningsstudier, till exempel om skrivkompetens. I slutet av utbildningen examineras målet genom olika typer av tillämpningsuppgifter och genom de självständiga arbetena. Under intervjuerna framkom att stor fokus läggs på vetenskaplighet och akademiskt förhållningssätt i alla ämneskurser.

Redan i början av utbildningen introduceras och problematiseras relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet genom kurslitteratur. Studenterna får i uppgift att exempelvis tillämpa ämnesteorier i undervisningsplanering för att utveckla förmågan att undervisa på vetenskaplig grund. I slutet av utbildningen gör studenterna också ett vetenskapligt förankrat skolutvecklingsprojekt. Målet är att studenterna ska bli forskande lärare. De flesta av de självständiga arbetena bedöms tagit del av uppnår målet att visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori, vetenskaplig metod och betydelsen för yrkesutövningen. Arbetena visar att studenterna har fördjupad förmåga att föra vetenskapligt förankrade resonemang och att självständigt använda vetenskaplig teori och metod. Det finns dock exempel på arbeten som saknar resonemang om vetenskapsteoretiska antaganden, metodval och didaktiska implikationer. Bedömsgruppen anser att utbildningen ändå säkerställer att studenterna uppnår examensmålet.

Sammantaget menar bedömsgruppen att de exempel på avancerade uppgifter som redovisas i självvärderingen tyder på en genomtänkt utformning av och progression i studierna vad gäller detta examensmål.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Med stöd i självvärderingen och de granskade självständiga arbetena menar bedömsgruppen att ämneskurserna vid lärosätet innehåller flera möjligheter att utveckla förmågan att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera. Exempelvis får studenterna i uppgift att söka, värdera och sammanfatta vetenskapliga artiklar, kritiskt granska andras arbeten och använda forskningsresultat i egna uppgifter och planeringar.

Progressionen blir tydlig för bedömsgruppen genom flera exempel i självvärderingen på lärandeaktiviteter, lärandemål och flera olika slags examinationer. Tidigt i utbildningen ska studenterna exempelvis kunna tillämpa skrivdidaktiska modeller i det egna klassrummet och använda aktuell forskning för att planera och utveckla undervisningen. Det finns även andra exempel på examinationer som innebär att studenterna ska tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter, exempelvis att studenterna utifrån aktuell forskning planerar och genomför litteratursamtal samt reflekterar över det genomförda samtalet.

Inriktningen mot gymnasieskolan omfattar ytterligare lärandeaktiviteter och examinationer som bidrar till måluppfyllelse och som förbereder studenterna inför det självständiga arbetet. Lärosätet tränar studenterna i att mer systematiskt sammanställa reflektioner och iakttagelser, vilket sker

återkommande i flera kurser. Studenterna ska också skriva ett "uppsats-PM" där de opponerar på varandra. Opponeringen ska ha fokus på genomförbarhet och ämnesförankrad vetenskaplighet. Bedömggruppen kan konstatera utifrån de granskade självständiga arbetena att förberedelserna får avsedd effekt eftersom målet i hög grad säkerställs genom de självständiga arbetena som alla innehåller kritiska, självständiga och reflekterande resonemang om forskningsresultat samt god systematik och analytisk skärpa. Majoriteten av de självständiga arbetena bedömggruppen tagit del av bedöms bidra till att utveckla yrkesverksamheten och kunskapen inom ämne och ämnesdidaktik.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Bedömggruppen anser utifrån det samlade underlaget att utbildningen möjliggör att studenterna når examensmålet. Både i självvärderingen och under intervjuerna ger lärosätet ambitiösa exempel på hur utbildningen möjliggör för studenterna att nå målet. Tidigt i utbildningen får studenterna i uppgift att planera och diskutera kortare undervisningsmoment inom till exempel grammatik och skrivande. Senare får de planera hela undervisningsteman som inkluderar läromedel, moment och didaktiska överväganden. Därefter genomför studenterna responsamtal och litteratursamtal i särskilda metodworkshoppar samt gör litteraturdidaktiska analysuppgifter. I slutet av utbildningen får studenterna bland annat i uppgift att analysera och diskutera lärarfortbildningsmaterial utifrån olika perspektiv och att planera och bedriva mindre aktionsforskningsprojekt under sista VFU:n. Flera av dessa uppgifter är även examinerande. Dessa exempel visar att det finns en progression genom utbildningen när det gäller både språkdidaktik och litteraturdidaktik, och bedömggruppen vill lyfta fram detta som ett gott exempel. Studenternas VFU-erfarenheter tas tillvara i diskussioner i ämneskurser om hur undervisningen kan möta elevers skilda behov. Eftersom studenterna gör VFU i olika skolformer behandlas allt från undervisning för nyanlända till vuxenutbildning.

Enligt självvärderingen examineras studenternas förmåga att tillämpa ämnesdidaktik och metodik i VFU-kurser, genom VFU-handledarens observationer, VFU-kurslärarens besök och i samtal om didaktiska val. Utifrån självvärderingen var det något oklart var UVK- och VFU-kurserna låg i förhållande till ämnesstudierna, men detta förtydligades vid intervjuerna. Även om styrdokumentet i hög grad omfattar hur VFU ska genomföras så finns det svagheter i själva genomförandet. Trots att ansvaret för VFU ligger på ämnesinstitutionen så framstår VFU-kurserna snarare som allmäntdidaktiska och även efter intervjuerna är kopplingen till ämnesteorin och ämnesdidaktik oklar. VFU-kurserna examineras emellertid av VFU-kurslärare med ämnesdidaktisk kompetens, vilket bedömggruppen ser kan möjliggöra att examensmålet säkerställs. Bedömggruppen anser att det pågår ett viktigt arbete på lärosätet med att åstadkomma likvärdiga bedömningar av VFU, till exempel genom att fortbilda VFU-kurslärare, utveckla trepartssamtalen och samverka med VFU-skolor.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Bedömggruppen anser att det samlade underlaget visar att utbildningens utformning och genomförande gör det möjligt för studenter att uppnå examensmålet, men att det finns utvecklingsområden. Lärosätet ger i självvärderingen en översiktlig bild av kurser och lärandemål som tränar och examinerar målet. Man ger också exempel på reflektions- och diskussionsuppgifter om att planera, genomföra och utvärdera undervisning i samband med VFU-kurser, men det är otydligt hur målet uppfylls när det gäller undervisning i svenska. Under intervjuerna gav lärosätet dock flera exempel på uppgifter som tränar studenternas förmåga att planera och utveckla svenskundervisning samt anpassa svenskundervisningen till olika elevers behov. Ett exempel är i en delkurs där studenterna ska planera ett helt litteraturmoment och granska kurskamraters planeringar, med syftet att träna förmågan att planera och utvärdera undervisning. Ytterligare ett exempel är att studenternas VFU-erfarenheter tas tillvara i diskussioner i ämneskurser om hur undervisningen kan möta elevers skilda behov. Eftersom studenterna gör VFU i olika skolformer behandlas allt från undervisning för nyanlända till vuxenutbildning.

Bedömggruppen anser även, med tvekan, att kunskaperna säkerställs. Enligt underlaget säkerställer man måluppfyllelsen i olika VFU-kurser, men det saknas exempel på svenskämnesspecifika examinationsuppgifter. Under intervjuerna framkom också viss osäkerhet och självkritik när det gäller detta examensmål. Bedömggruppen anser därmed att detta är ett utvecklingsområde och rekommenderar lärosätet att klargöra ansvarsfördelningen mellan UVK-kurser, VFU-kurser och ämnesstudier när det gäller detta examensmål.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Bedömggruppen anser att lärosätet beaktar jämställdhetsperspektivet genom att det har hög prioritet i frågor om bemanning, kursupplägg och kurslitteratur. Man genomför även ett omfattande och systematiskt jämställdhetsarbete på olika nivåer och följer upp perspektivet. Ett exempel är en undersökning om upplevd diskriminering som genomfördes höstterminen 2017, vilken visade att nästan alla studenter anser att "ett jämställdhetsperspektiv präglar den universitetsförlagda delen av utbildningen".

Det är dock inte lika tydligt för bedömggruppen hur jämställdhet beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll. Lärosätet hänvisar till uppgifter inom VFU, men enligt självvärderingen handlar det framförallt om olika aspekter av likabehandling. Bedömggruppen ser likabehandling som ett bredare begrepp än jämställdhet, och det är därför oklart hur perspektivet omhändertas i VFU:n. Dock synliggör lärosätet jämställdhetsperspektivet i ett exempel: ett praxisseminarium där studenterna ska formulera frågor med hänsyn till talutrymme mellan pojkar och flickor. I svensk lärutbildningen möter studenterna ett sociolingvistiskt perspektiv på språklig variation där studenterna bland annat gör språkklabb, exempelvis med hänsyn till hur manliga respektive kvinnliga författare språkliggör varandra i skönlitterär text. Det finns även kurser som synliggör jämställdhet inom literacy. Däremot framgår det inte om och hur just svenskundervisning i skolan diskuteras och problematiseras utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Det framgår inte heller om det finns lärandemål när det gäller jämställdhet. Bedömggruppen ser att ett utvecklingsområde för lärosätet är att koppla samman läraktiviteter, lärandemål och examination när det gäller jämställdhet.

Då skulle studenterna få större möjligheter att beakta och kommunicera jämställdhet i den pedagogiska verksamheten.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Bedömargruppen anser att lärosätet bedriver ett stort och systematiskt kvalitets- och utvecklingsarbete för utbildningen i sin helhet och på kursnivå. I självvärderingen framgår att de två institutioner som bemannar ämnesstudierna har årliga konferenser där man utvärderar och diskuterar olika områden. Det finns också ett utbildningskollegium som träffas två gånger per termin.

Lärosätet har påbörjat stora revideringar av de litteraturvetenskapliga kurserna efter synpunkter från studenterna. I underlaget beskrivs också flera utvecklingsområden som har identifierats i samband med kontinuerlig uppföljning, bland annat på det ämnesspecifika lärarutbildningskollegiets möten. Exempelvis behöver man utveckla samverkan med skolor och skolhuvudmän inom VFU och samordna institutionerna när det gäller handledning och bedömning av de självständiga arbetena. Flera av dessa utvecklingsområden har uppmärksammats till följd av återkoppling från studenter och lärare, bland annat i form av kursrapporter från föregående termin, vilka man går igenom vid lärarutbildningskollegiets möten. Bedömargruppens uppfattning är alltså att lärosätet arbetar med uppföljning, åtgärder och återkoppling på ett tillfredsställande sätt.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Utbildningens programråd tar initiativ till åtgärder som förväntas underlätta för studenterna att genomföra sina studier. Exempelvis har progressionen mellan programmets olika kurser förtydligats och behörighetskrav reviderats. Lärosätet följer återkommande upp genomströmningen på ämneslärarprogrammet genom avhopsanalyser, och den senaste visar bland annat att avhoppet minskar. När det gäller genomströmningen specifikt inom utbildningen av lärare i svenska för gymnasieskolan beskrivs de självständiga arbetena som en stor utmaning för studenterna, och lärosätet har inlett ett arbete för att förbättra kurserna och öka samsynen mellan handledare och examinatorer. Den samlade bedömningen är att lärosätet genomför analyser och vidtar stödåtgärder särskilt för svensklärarutbildningen, och på så sätt verkar för att studenter genomför utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Utifrån underlaget är bedömargruppens intryck är att lärosätet erbjuder goda möjligheter för studenter att delta aktivt i utbildningens utformning på olika nivåer genom bland annat programråd, programdialoger, fokusgrupper, kursvärderingar och studentenkäter. I självvärderingen ger lärosätet också flera exempel på hur kurser inom svenskämnet har förändrats till följd av studenternas

synpunkter. Exempelvis har studenter efterfrågat mer träning i litteratur- och diktanalys, inslag av digital literacy och mer litteraturhistoria, vilket lärosätet har infört efter revidering av kurser.

Under intervjuerna framgick det att studenterna också är representerade i olika beslutande organ. I självvärderingen beskrivs rekryteringen av studentrepresentanter till bland annat utvecklingsgrupper och institutionsråd som ett problemområde, men sammantaget framstår formerna för studentinflytande som väl fungerande, enligt bedömaregruppen.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Bedömaregruppen anser utifrån det samlade underlaget att utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap för att arbeta i en skola och i ett samhälle i förändring. Det framgår exempelvis att studenterna förbereds för ett flerspråkigt samhälle och klassrum, bland annat genom en kurs om språk- och kunskapsutvecklande arbete.

Dock är intrycket att studenterna skulle kunna bli mer förberedda på att arbeta i en digitaliserad undervisning och skola. En särskild kompetensutveckling pågår dock i medie- och informationskunnighet för den personal som undervisar på lärarutbildningen.

Lärosätet har relevant samverkan med bland annat museer, science centers och regionens skolor enligt bedömaregruppen, och det är positivt att samverkan sker med flera andra aktörer utöver skolor. Exempelvis arrangeras fortbildningsdagar och kortkurser för verksamma svensklärare. Inom ramen för en ämneskurs bedrivs praktisk forskning i samarbete med en gymnasieskola då lärare, studenter och forskare arbetar tillsammans i ett projekt. Flera lärare har också medverkat i Skolverkets satsningar Lärarlyftet och Läslyftet.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärarnas vetenskapliga och professionsrelaterade kompetens bedöms som hög. Bedömaregruppen ser inget som tyder på att kompetens inte kommer att finnas på lång sikt, men menar att lärosätet tydligare behöver bevaka detta. Gruppen rekommenderar därmed lärosätet att ta fram fleråriga kompetensförsörjningsplaner som omfattar både kompetensutveckling och eventuella rekryteringsbehov.

Utbildningsmiljön framstår som rik med flera olika forskarseminarier där praxisinriktningen är tydlig och det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Vidare finns en aktiv och levande ämnesdidaktisk forskning och praxisnära forskningsprojekt. Det framgår att lärosätet arbetar

målmedvetet med att på olika sätt samordna lärare, kurser och involverade institutioner, exempelvis genom målmatriser, programguider, ämnesguide och kursguider. Bedömarens samlade intryck är också att de båda institutionerna som bemannar ämneskurserna i svenska har ett nära och välfungerande samarbete.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. De kurser, uppgifter och examinationer som beskrivs ger en bild av både bredd och djup i ämnesstudierna och stora möjligheter att få fördjupade insikter i aktuell forskning. Detta säkerställs också genom de självständiga arbetena.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Bedömarens anser att utbildningen har en genomtänkt utformning och progression där studenterna får fördjupade kunskaper om ämnesspecifika vetenskapsteoretiska och metodologiska traditioner samt färdighet och förmåga att tillämpa dessa. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet diskuteras och problematiseras genom hela utbildningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Ämneskurserna vid lärosätet ger studenterna flera möjligheter att utveckla förmågan att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera. Progressionen blir tydlig för bedömarens eftersom det ges exempel på lärandeaktiviteter, lärandemål och flera olika slags examinationer. Det är också tydligt att målet säkerställs i de självständiga arbetena.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet visar att det finns en progression genom utbildningen när det gäller både språkidaktik och litteraturdydidaktik, och bedömarens vill lyfta fram detta som ett gott exempel. Det finns även flera exempel på hur lärosätet säkerställer målet genom olika examinationer, både under högskoleförlagd utbildning och under VFU.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Ämneskursernas utformning och upplägg ger studenterna möjlighet att utveckla förmågan att planera och utveckla svenskundervisning samt anpassa svenskundervisningen till olika elevers behov. Progressionen under utbildningen är tydlig när det gäller både språkidaktik och litteraturdydidaktik. Bedömarens anser även, med tvekan, att kunskaperna säkerställs.

Lärosätet beaktar jämställdhetsperspektivet genom att det har hög prioritet i frågor som rör bemanning, kursupplägg och kurslitteratur. Man har även ett omfattande och systematiskt jämställdhetsarbete på olika nivåer och följer upp perspektivet. Det är dock inte lika tydligt för bedömarens hur jämställdhet beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll och ett utvecklingsområde för lärosätet är att koppla samman lärandeaktiviteter, lärandemål och examination när det gäller jämställdhet.

Lärosätet bedriver ett stort och systematiskt kvalitets- och utvecklingsarbete, både för utbildningen i sin helhet och på kursnivå. Bedömarens uppfattning är att lärosätet har ett tillfredsställande arbete med uppföljning, åtgärder och återkoppling av svensk lärarutbildningen. Man analyserar även

avhopp och vidtar åtgärder för att stödja studenterna i att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Studenterna bedöms ha goda möjligheter att påverka sin utbildning och genomföra utbildningen inom planerad tid. Det finns också flera exempel på hur kurser inom svenskämnet har förändrats till följd av studenternas synpunkter.

Utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap för att arbeta i en skola och i ett samhälle i förändring. Exempelvis förbereder den studenterna för arbetet i ett flerspråkigt samhälle och klassrum. Dock är intrycket att utbildningen bättre kan förbereda studenterna inför en digitaliserad undervisning och skola, vilket lärosätet arbetar med.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Det sker genom utbildningens varierade arbets- och examinationsformer tränas och breddas studenternas kommunikativa kompetens. En styrka är betygskriterier på delkursnivå i samtliga kurser, vilket tydliggör sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, med brett kunnande inom ämnesstudiernas. Lärosätet visar en trovärdig ambition att stärka studenterna dels i det nya självständiga arbetet som ska omfatta 30 högskolepoäng i den reviderade studiegången, dels genom förstärkning av den ämnesdidaktiska vetenskapliga kompetensen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen, behandlas enligt bedömargruppen främst inom VFU. Bedömargruppen uppfattar lärosätets ansträngningar med att få till en integration mellan utbildningens olika delar samt att få till en fördjupning som lovvärda. Kvalitativ och kvantitativ metod är något som studenterna möter genom kurser, exempelvis i form av en observationsuppgift i den inledande UVK-kursen. Ett utvecklingsområde som bedömargruppen identifierar är behovet av förstärkning av kompetens bland de undervisande lärarna i kvantitativ teori och metod. En styrka inom inriktningen bild är att studenterna tidigt introduceras i vetenskapligt förhållningssätt inom bildområdet och med en uppföljande kurs i slutet av utbildningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Måluppfyllelsen ska framförallt ske inom de ämnesdidaktiska kurserna som läses i termin 1 - 3. I de inledande bildkurserna ingår att studenterna ska reflektera över vetenskapliga texter och förhållningssätt. Reflektionen fördjupas i exempelvis arbeten där en intervjustudie med VFU-handledaren ingår och studenterna tar del av formativ bedömning i klassrummet. Den vetenskapliga delen riktar sig tydligt mot kunskapsutveckling i relation till skola. Bredden på forskningsresultat och forskningsmetoder och hur dessa används anser bedömargruppen vara ett utvecklingsområde. Det inkluderar oklarheter om hur studenterna förbereds för att kunna förhålla sig självständigt kritisk till forskning.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. I självvärderingen framhålls att den senare hälften av UVK är integrerad med VFU avgör studentens utveckling av den didaktiska kompetensens vilket bidrar till måluppfyllelse. De kurser som beskrivs ska bygga vidare på och förena elev- respektive lärar- och ledarskapsperspektivet som sätts in i ett större socialt sammanhang. Till följd av den betydelse som läggs på VFU-kurserna vill bedömargruppen poängtera vikten av att se över hur alla studenters VFU-placeringar hanteras så att alla studenter får det stöd de behöver när VFU-platser ska anordnas. Begreppet ämnesdidaktik introduceras i den första bildkursen och återkommer i övriga moment som uppgifter där de studerande gör muntliga eller skriftliga ämnesdidaktiska reflektioner. Det finns även där ämnesdidaktiska reflektioner knyts ihop med de egna ämnesstudierna i studenternas arbete i studiegrupper. Lärosätet identifierar digitalt skapande som ett utvecklingsområde, vilket även bedömargruppen anser som angeläget med tanke på utbildningens profil.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. UVK bidrar till måluppfyllelse genom utarbetandet av nyckelkompetenser, erbjuder en god systematik för progression och uppnående av målet. De avslutande kurserna inom UVK bidrar till att säkerställa studenternas förmåga att utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt. Likaså förtjänar organiserandet av VFU med dess fokus på

trepartssamtal och analyser av praktiska moment att lyftas som en styrka för att uppnå examensmålet. Bedömargruppen ser positivt på att examinationsformer i ämneskurserna är utformade så att de studerande ska kunna bearbeta sina presentationer, för att använda dem i den egna undervisningen under VFU-perioderna. Bedömargruppen noterar också goda exempel på inslag om hur övergångar kan byggas mellan ämneskurs och VFU. Ämnesdidaktiken i relation till VFU-kurser bedöms härmed vara god genom en variation av olika uppgifter där studenterna utvecklar sina färdigheter och förmågor kring bildläraryrollen och i enlighet med målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Det sker bland annat genom en viktig utgångspunkt för målet som är det som lärosätet kallar dubbelt normperspektiv. Det betyder att läraryrkets värderelaterade dimensioner ska vila på normativ grund, till exempel mänskliga rättigheter och barnkonventionen. I självvärderingen beskrivs detta som ett förhållningssätt på två nivåer – en normativ nivå och en normkritisk metanivå. Detta betraktar bedömargruppen som en styrka och kvalitetssäkring av målet. Även om de värderelaterade dimensionerna ska finnas närvarande under hela utbildningen är det framför allt under UVK-kurserna och VFU som studenterna förväntas utveckla den här nyckelkompetensen och nå examensmålet. Ett utvecklingsområde som bedömarna identifierar i relation till målet är att på ett tydligare sätt säkerställa hur momenten bedöms och dokumenteras. Bedömargruppen anser dock att det är en styrka och av stor vikt att studenterna arbetar med dessa frågor i gestaltande dramaövningar som direkt blir överförbara till arbete i elevgrupp samt att även sociala medier som arenor för ungdomars relationer behandlas. Bedömargruppen rekommenderar att tydligare miljömässiga perspektiv på hållbarhet lyfts fram undervisningen.

Lärosätet beskriver hur utbildningen kopplar begreppet jämställdhet till maktbegreppet och hur dessa begrepp tas upp och behandlas i flera olika UVK-kurser såsom exempelvis i kursen *Skolväsendets historia och samhällsuppdrag* där det bland annat sker en introduktion av vetenskapliga begrepp som genus, etnicitet och klass till frågan om genusperspektiv i skolan. I självvärderingen betonas att lärosätet har ett bredare perspektiv på jämställdhet än bara jämställdhet mellan kvinnor och män. Bedömarna uppfattar således att lärosätet behöver förtydliga jämställdhetsaspekter med avseende på kön i utbildningen. Jämställdhetsperspektivet behandlas i alla ämneskurser i bild. Bra exempel på tillämpat jämställdhetsperspektiv finns i de bildteoretiska momenten, där genusperspektiv och representation av kön behandlas med analysverktyg från forsknings- och metodtexter. Hur visuella medier skapar kategoriseringar och hur bilder normaliserar olika stereotyper undersöks via bildanalys, blickteorier och barnperspektiv i olika medier.

Huvuddelen av ämneslärarutbildningens arbete med uppföljning, åtgärder och återkoppling sker inom det som i benämns som operativt kvalitetsarbete på flera nivåer. Kursansvarig lärare deltar i planering, genomförande, utvärdering och utveckling av kurser. Det är enligt bedömargruppen också bra att en ämnesansvarig följer upp frågor gällande bildläraryrket som genomströmning, kursutbud, kursvärderingar med bildläraryrket i samband med skrivandet av verksamhetsberättelsen. Kurserna följs upp i nära dialog med studenter. Bedömargruppen vill betona värdet av att utvärdering även görs på delkursnivå, genom muntlig och skriftlig utvärdering. Kvalitetsarbetet utgör också i många fall grund för diskussioner inom arbetslag. Det fungerar i sin tur som ett underlag för att förbättra undervisningen och att på ett bättre sätt synliggöra utbildningens

olika delar för studenterna. Bedömargruppen tycker att det är ett bra sätt att omsätta lärosätets kvalitetsarbete till praktiska åtgärder.

Lärosätet stödjer studenterna att genomföra utbildningen i planerad studietid. Åtgärder som gjorts för att motverka andelen avhopp är att redan från början förtydliga att utbildningen förutsätter heltidsstudier. Detta anser bedömargruppen är en viktig åtgärd för att ge studenterna tillräcklig information om vad högre studier ställer för krav. Under hösten 2018 pågår en uppföljning och genomlysning av programmets avhopp med hjälp från utbildnings- och forskningskansliet vid lärosätet, vilket bedömargruppen ser som ett prioriterat arbete. Trots detta vill bedömargruppen vikten av att lärosätet fortsätter att utveckla arbetet med att hantera den låga genomströmningen.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

I kurserna finns "kurslag", vilket innebär att studentrepresentanter träffar den kursansvariga läraren i mitten av kursen. Undervisande lärare finns tillgängliga i samband med undervisningen via nätet. Bedömargruppen finner det som särskilt viktigt att säkerställa eftersom distansutbildning ställer särskilda krav på tillgänglighet och synlighet av undervisande lärare. Bedömargruppen anser att lärosätet bör komplettera det studentinflytande som finns i programmets kurser med något på programnivå, eftersom programmet har saknat ett etablerat forum för detta. Ett viktigt utvecklingsområde är därför att lärosätet noga följer om studentrepresentationen i de olika organen säkerställs. Förutom formella vägar att påverka sin utbildning kan studenterna framföra synpunkter under bildkursernas gång på innehåll, arbetsformer, kurslitteratur, examination, arbetsbelastning med mera.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Allt samarbete med det omkringliggande samhället bygger på idén att utveckla ny kunskap genom att knyta samman verksamheterna i skola och akademi samt arbetsliv och utbildning under hela yrkeslivet. Bedömargruppen finner det samarbete som lärosätet har byggt upp som såväl relevant som kvalitetshöjande för utbildningen. Det finns en nära samverkan med skolhuvudmännen i Dalaregionen. Det anordnas även forskningscirklar där lärare från en eller flera skolor samarbetar med en forskare vid lärosätet under en sammanhängande period utifrån en verksamhetsiniterad problemställning. Aktiv samverkan sker också med regionala kulturinstitutioner samt med andra bildlärarutbildningar liksom forskningsnätverk nationellt och internationellt. Bildlärarutbildning är därmed utformad med ambitionen att studenterna ska kunna möta behov i en föränderlig och komplex lärarframtid.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Utifrån lärartablerna framgår det att kurserna som ligger inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) involverar många lärare på förhållandevis låg procent av heltidstjänst. Många av lärarna med låg tjänstgöringsgrad är också ämnesdidaktiker. Detta framstår för bedömarna som ett försök till att integrera UVK-kurserna med ämneskurserna, vilket i självvärderingen uttrycks som att det leder till ett konstruktivt samarbete över ämnesgränserna. Ett utvecklingsområde är enligt bedömargruppen att tydliggöra UVK:s roll i relation till de olika ämnena.

Samtliga fast anställda undervisande lärare har enligt självvärderingen och intervjuer genomgått högskolepedagogisk utbildning. De flesta av lärarna har många års erfarenhet av att undervisa inom högre utbildning, många har lärarexamen och flera av de disputerade lärarna har sin examen inom ett utbildningsvetenskapligt område. Ett utvecklingsområde som bedömargruppen har identifierat utifrån självvärderingen och intervjuerna är hur lärosätet säkerställer VFU-handledarnas kompetens. Som ett led i detta finner bedömargruppen att rutiner bör eftersträvas så att samtliga VFU-handledare genomgår de träffar som anordnas med handledarna inför mottagandet av studenter.

Samtliga lärare inom UVK har enligt självvärderingen och intervjuerna egen tid för forskning och kompetensutveckling i sina tjänster, även om det för vissa lärare sker i mindre omfattning. Bedömargruppen anser att det är ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet att säkerställa rutiner som möjliggör kompetensutveckling för de undervisande lärarna.

I självvärderingen och intervjuerna framkommer det att lärarutbildningens ledningsgrupp sedan 2014 har satsat på att systematiskt stärka lärarkårens kompetens inom vissa prioriterade områden, så som bedömning och betygsättning, utvärdering och utvecklingsarbete, samt utveckling av digital och ämnesdidaktisk kompetens. Detta genomförs i form av kollegialt lärande där grupper om tre till åtta lärare har fått ett särskilt uppdrag att läsa in sig på tidigare forskning och utvecklingsarbete inom respektive kompetensområde. Utifrån dessa kunskapssammanställningar konstrueras sedan förslag på hur programmets kurser kan skapa bra förutsättningar för studenterna. Bedömargruppen anser att detta utvecklingsarbete är lovvärt och utgör en bra grund för fortsatt förstärkning av utbildningens kvalitet.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet beskriver en omfattande forskningsmiljö för det som i självvärderingen kallas *utbildning och lärande* och intresserar sig särskilt för förskola, skola och utbildning. I självvärderingen redovisas hur lärosätet genom strategiska satsningar har utvecklat den utbildningsvetenskapliga forskningsverksamheten. Bedömargruppen anser att denna satsning är både genomtänkt och långsiktig.

I självvärderingen nämns flera exempel på projekt och aktiviteter som bidrar till en professionsinriktad miljö, så som ett pedagogiskt utvecklingscentrum, en forskarskola för verksamma lärare, lärarutbildningsdagar och samverkan med handledare för den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Bedömargruppen uppfattar även att organisationen inbjuder till skolnära forskning med mångvetenskapliga ansatser och att de resurser som läggs på forskarutbildning, bidrar positivt till den vetenskapliga förankringen inom UVK-kurserna.

Eftersom utbildningen är en nätbaserad distansutbildning hade bedömarna önskat ett mer konkret resonemang i självvärderingen om de utmaningar och styrkor som finns med nätbaserad utbildning. Vid intervjuerna redogjorde dock lärosätet för detta och bedömagruppen fick en bättre helhetsbild av hur upplägget av denna distansutbildning ser ut. Ett initiativ för att möta eventuella utmaningar med en nätbaserad utbildning är att lärarstudenter samt högskolans och skolans lärare möts i trepartssamtal via en digital lärplattform, för att kontinuerligt diskutera och utvärdera studenternas utbildning och utveckling. Tack vare den tekniken anser bedömagruppen att rimliga förutsättningar finns för att samverka om studenternas utbildning ska fungera tillfredsställande.

Ett viktigt utvecklingsområde som bedömarna uppmärksammat är hur lärosätet kvalitetssäkrar samverkan mellan studenter i en nätutbildning. I självvärderingen saknas ett resonemang om hur detta konkretiseras, men vid intervjuerna redovisades flera former och metoder för hur de undervisande lärarna kan stödja studenterna i deras samverkan. Bedömagruppen anser att rutiner för dessa frågor kan synliggöras på ett tydligare sätt för studenterna.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömagruppen att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Att lärarkollektivet till stora delar finns i en miljö där forskning pågår ser bedömarna som positivt. Till exempel har olika former av mötesplatser inrättats för att koppla forskning och utbildning närmare varandra. Av de kollegiala mötesplatser som beskrivs i självvärderingen är de flesta ämnesdidaktiskt inriktade och bara en bedöms ha en närmare koppling till UVK, vilket bedömagruppen ser som ett utvecklingsområde för att ytterligare stärka UKV: s roll inom utbildningen. De kollegiala mötesplatserna behöver nödvändigtvis inte bli fler, utan snarare bör mötesplatsen med en specifik och tydlig koppling till UVK få den uppmärksamhet och relevans som anses tillräckligt för att kunna garantera kvaliteten inom UVK.

En viktig del av utbildningsmiljön är VFU och för att säkerställa att ämneslärarstudenter erbjuds en utbildningsmiljö där lärosäte och VFU-skola bildar en sammanhållen enhet under utbildningens alla delar (ämnesstudier, UVK och VFU), har lärosätet valt att integrera UVK och VFU-kurser med varandra. Lärare till dessa kurser hämtas enligt självvärderingen från de olika ämnesavdelningarna och fungerar som en brygga mellan utbildningens olika delar. Bedömarnas uppfattning är att detta fungerar tillfredsställande och bidrar till studenternas möjligheter att se utbildningen som en helhet. Samtidigt betonar bedömagruppen att arbetet med ökad integration av utbildningens olika delar måste fortsätta och utvecklas ytterligare.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

För att säkerställa att alla ämneslärarstudenter som tar examen vid lärosätet faktiskt uppnår examensmålen pågår ett kontinuerligt utvärderings- och utvecklingsarbete som beskrivs i självvärderingen och intervjuerna. Lärosätet har därför utvecklat en särskild metod där examensmålen kopplas till ett antal nyckelkompetenser. Nyckelkompetenserna består av ett antal

kompetenser som bedöms vara särskilt viktiga för läraryrket som studenterna förväntas utveckla under utbildningen. Progressionen mot examensmålen systematiseras utifrån att lärandemålen i varje kurs knyts till en eller flera av dessa nyckelkompetenser.

Lärosätet har som ett led i att öka tydligheten och transparensen i utbildningen utarbetat en förtydligande modell med ett begränsat antal nyckelkompetenser som ligger till grund för strukturen för utbildningen, vilket redovisas i självvärderingen. Förutom de nationella examensmålen har lärosätet dessutom valt att profilera utbildningen genom ytterligare mål som handlar om digitalisering, internationalisering och globalisering.

Bedömargruppen anser att modellen utgör ett tillfredsställande underlag för de olika kursernas utformning och upplägg, vilket också säkerställer att det finns en progression fram mot det slutliga examensmålet. Styrkan med modellen, som bedömargruppen uppfattar den, är att den säkerställer att studenterna får möjlighet att utveckla alla nyckelkompetenser under utbildningen. Genom det integrerade synsättet utgör ämnesstudier, utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) och verksamhetsförlagd utbildning (VFU) en helhet för att utbilda kompetenta lärare, vilket bedömargruppen uppfattar som positivt.

Det finns enligt bedömargruppen en tydlig progression i utbildningen gällande vetenskapsteori fram till examensarbetet. Undervisningen innehåller dessutom enligt bedömargruppen moment som gör det möjligt att utveckla kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Kvalitativ och kvantitativ metod är något som studenterna möter på olika sätt genom utbildningen, inte minst genom kursen *Vetenskapsteori och utbildningsvetenskaplig forskning* men också i andra kurser så som i den inledande UVK-kursen där studenterna genomför en observationsuppgift. Trots att innehållet i kvantitativ teori och metod i kurserna beskrivs i självvärderingen och intervjuerna, gör bedömargruppen bedömningen att förstärkningar av kompetens bland de undervisande lärarna behöver göras av de delar som behandlar kvantitativ teori och metod. Detta är således ett utvecklingsområde.

Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen behandlas främst inom VFU, enligt bedömargruppen. Lärosätet betonar ambitionen att skapa en utbildning där dessa två perspektiv och relationen dem emellan finns närvarande under hela utbildningen. Bland de undervisningsformer som bejakar den här ambitionen till integrering nämns obligatoriska fältstudier inom samtliga delar av utbildningen. De verksamhetsförlagda studierna har obligatoriska seminarier där studenternas erfarenheter från VFU och den egna undervisningen analyseras och tas upp till diskussion. Detta sker i relation till de teoretiska och vetenskapliga perspektiv som behandlats under de föregående ämnesdidaktiska och utbildningsvetenskapliga kurserna. Bedömargruppen anser att det sätt lärosätet arbetar på för att åstadkomma en integration mellan utbildningens olika delar, är positivt och en styrka i utbildningen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter*

samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

Att tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat kopplas starkt till det självständiga arbetet som skrivs inom ämnena, vilket bedömargruppen anser är ett rimligt sätt att ta sig an examensmålet.

En stor del av undervisningen som berör examensmålet sker i de ämnesdidaktiska kurserna, där studenterna får möjligheter att fördjupa förmågan att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat i progression, samt utveckla yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen beskrivs hur studentens förmåga att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik utvecklas i utbildningens tre delar, det vill säga UVK, VFU och ämneskurser. Examensmålet är även kopplat till nyckelkompetensen "Didaktisk kompetens", som ingår i den matris som lärosätet utvecklat för att organisera utbildningarna, vilket bedömargruppen ser som positivt för att skapa struktur och för att tydligt förankra innehållet, samt skapa en god progression under utbildningen. Studenten förväntas här först visa kunskaper i didaktik, ämnesdidaktik inklusive metodik samt visa kännedom om vuxnas lärande, för att därefter kunna praktisera och tillämpa didaktik, ämnesdidaktik inklusive metodik. I den integrerade UVK/VFU-kursen *Didaktik och ledarskap* tränas studenten bland annat i att göra didaktiska val utifrån lokala och nationella styrdokument och att omformulera ett ämnesinnehåll till en undervisningssituation. Detta ser bedömargruppen som ett tydligt exempel på hur studenterna arbetar med målet i utbildningen.

VFU är av stor betydelse för studentens möjligheter att utveckla förmågan kopplad till målet. Vid intervjuerna framkom det studenterna har möjlighet att genomföra VFU på sin hemort. Som en följd av detta har lärosätet utarbetat en modell för bedömning och säkring av de VFU-relaterade kursmålen i tre steg: före, under och efter VFU-perioden. Även om lärosätet formellt är ansvarigt för att anordna VFU-placeringar har det framkommit att det kan finnas svårigheter för studenter att få det stöd de behöver med detta. Bedömargruppen vill poängtera vikten av att se över hur alla studenters VFU-placeringar hanteras så att alla studenter får det stöd de behöver när VFU-platser ska anordnas.

Vid intervjuerna framkom det att studenternas förmåga att välja innehåll och planera kommande undervisning inför varje VFU dokumenteras och under VFU bedöms deras förmågor fortlöpande av den ansvariga VFU-handledaren med utgångspunkt i kursens betygskriterier. Det sker genom muntliga och skriftliga redovisningar samt genom reflektioner som studenterna genomför i samband med de uppföljande VFU-seminarierna som leds av lärosätets seminarieledare under VFU-perioden.

Efter halva VFU-perioden genomförs ett utvecklingssamtal i form av trepartssamtal där studenten, VFU-handledaren och seminarieledaren träffas via lärplattformen, för att följa upp studentens

måluppfyllelse. Inför detta trepartssamtal skriver studenterna en självvärdering där de värderar sin egen utveckling i relation till kursens mål. Med utgångspunkt i denna och VFU-handledarens egen bedömning diskuteras sedan vilka lärandemål studenterna behöver fokusera på under resterande del av kursen samt på vilket sätt VFU-handledaren och seminarieledaren tillsammans kan stödja studenterna i måluppfyllelsen. Senast vid detta samtal ska studenterna meddelas om risken att underkännas och en plan ska göras upp för vilka kursmål som ska tränas specifikt på.

Bedömggruppen får uppfattningen att studenterna förväntas ta ett stort eget ansvar för sin egen individuella progression mot examensmålet under VFU. Bedömggruppen vill därför påtala vikten av att lärosätet erbjuder adekvat stöd till studenterna för att de ska kunna hantera det stora ansvar som läggs på dem för sin egen professionsutveckling inom VFU. Bedömggruppen anser därför att ett utvecklingsområde för lärosätet är att utveckla ytterligare rutiner för att dokumentera studenternas progression i förhållande till målet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Även detta examensmål är på lärosätet kopplat till den specifika nyckelkompetensen "Didaktisk kompetens": Här ingår de specifika kunskaper och förmågor som de blivande lärarna förväntas utveckla för att på vetenskaplig grund kunna leda och ansvara för sin egen pedagogiska verksamhet.

I självvärderingen framhålls att kurserna *Sociala relationer, konflikter och makt, Bedömning och betygsättning* och *Utvärdering och utvecklingsarbete* är viktiga för studenternas möjligheter att uppnå examensmålet. Enligt självvärderingen bygger kurserna vidare på och förenar det elev- respektive lärar- och ledarskapsperspektiv som studenterna tagit del av tidigare under utbildningen och placeras in i ett större socialt sammanhang. Studenterna ska här utveckla en teoretisk och kritisk grund för ökad förståelse av de sociala relationernas komplexa karaktär. De ska även utveckla en ökad beredskap för att som pedagogisk ledare kunna hantera konflikter som kan uppstå i olika situationer.

Bedömgarna ser att progressionen från utbildningens första del är betryggande för att studenternas fördjupade kunskaper om bedömning och betygsättning av elevers lärande ska utvecklas och för att de ska kunna utvärdera och utveckla den egna undervisningen. Bedömggruppen instämmer även i lärosätets syn på att de kurserna säkerställer studenternas förmåga att utvärdera och utveckla undervisningen och den pedagogiska verksamheten i övrigt.

Bedömggruppen är av uppfattningen att utbildningen inom UVK, genom utarbetandet av nyckelkompetenser, erbjuder en god systematik för progression i förhållande till målet. Likaså förtjänar organiserandet av VFU med dess fokus på trepartssamtal och analyser av praktiska moment att lyftas som en styrka för att uppnå examensmålet. Bedömggruppen vill dock återigen beröra risken som finns kopplad till att studenterna själva förväntas ta ett stort ansvar för sin VFU och den övergripande progressionen i förhållande till examensmålet. Bedömggruppen menar därför att det finns ett behov av mer utvecklade rutiner för att dokumentera studenternas progression under VFU i förhållande till examensmålet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

I självvärderingen framkommer det att en central utgångspunkt i förhållande till examensmålet är den nyckelkompetens lärosätet valt att kalla "Lärarkretsens värderelaterade dimensioner". Här beskrivs hur studenterna i utbildningen ska ha möjlighet att utveckla en förmåga att anlägga olika perspektiv på normer och förhållningssätt. Lärosätet använder begreppet "dubbelt normperspektiv", vilket betyder att lärarkretsens värderelaterade dimensioner ska vila på normativ grund, så som mänskliga rättigheter och barnkonventionen. Dessutom ska den grunden och samhällets övriga normer, samtidigt kunna utsättas för kritisk granskning. I självvärderingen beskrivs detta som ett förhållningssätt på två nivåer – en normativ nivå och en normkritisk metanivå, samt en förmåga att växla däremellan. Med tillgång till språkliga verktyg i form av teorier och begrepp ska studenterna stödjas i att utveckla dessa strategier. Enligt självvärderingen och intervjuerna ska studenterna på så sätt få hjälp att upprätta och upprätthålla ett sådant dubbelt normperspektiv under sina studier och vidare in i den framtida yrkespraktiken. Detta ser bedömaregruppen som en styrka i utbildningen.

I självvärderingen framkommer också att centrala begrepp som fördjupas och problematiseras återkommande genom utbildningen är demokrati, makt, normer och värden samt kultur och identitet. Självvärderingen ger exempel på kurser som problematiserar och fördjupar begreppen, som kursen *Skolväsendets historia och samhällsuppdrag*. Där introduceras studenterna till skolans styrning, dubbla uppdrag och de utbildningspolitiska och utbildningsfilosofiska ställningstaganden och begrepp som ligger till grund för lärares yrkesetik. I den efterföljande kursen *Didaktik och ledarskap* tränas studenterna att i sitt ledarskap aktivt verka för skolans värdegrund. Studenterna ska här förstå vad det innebär att arbeta i en målstyrd skola och lärarens uppdrag att medvetet välja innehåll och arbetsformer i förhållande till de lokala och nationella styrdokumenterna.

Även i kurserna *Sociala relationer, konflikter och makt* och *Utveckling och lärande* tränas och examineras studenterna i ämnesinnehåll med relevans för det specifika målet. Även om de värderelaterade dimensionerna ska finnas närvarande under hela utbildningen är det framför allt under UVK-kurserna och VFU som studenterna förväntas utveckla nyckelkompetensen och nå examensmålet. Utifrån de exempel som lärosätet ger anser bedömaregruppen att utbildningen möjliggör och säkerställer målet på ett adekvat sätt och att målet löper som en "röd tråd" genom utbildningen med en tydlig tanke om progression kopplat till utbildningens nyckelkompetenser.

Ett utvecklingsområde som bedömarna identifierar i relation till detta mål är att på ett tydligare sätt säkerställa hur dessa moment bedöms och dokumenteras.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen betonas att lärosätet har ett bredare perspektiv på jämställdhet än enbart jämställdhet mellan kvinnor och män. Bedömarna uppfattar dock att det inte görs någon tydlig

skillnad mellan jämställdhet (mellan kvinnor och män) och jämlikhet. I självvärderingen beskrivs hur utbildningen kopplar begreppet jämställdhet till maktbegreppet och hur dessa begrepp behandlas i flera olika UVK-kurser.

Kurser som direkt behandlar frågor om kön och makt i relation till pedagogisk verksamhet är till att börja med *Skolväsendets historia och samhällsupdrag*. Här sker en introduktion av vetenskapliga begrepp som genus, etnicitet och klass till frågan om genusperspektiv i skolan och de grundläggande värden som uttrycks i skolans läroplaner samt i FN:s barnkonvention. I kursen *Utveckling och lärande* följs jämställdhetsperspektivet upp som del av olika didaktiska och teoretiska perspektiv på ungdomars sociala och emotionella utveckling, liksom ungdomars uppväxtvillkor. *Sociala relationer, konflikter och makt* är den kurs som tydligast behandlar de grundläggande demokratiska värderingarna och olika jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. Kursen innehåller litteratur, men även seminarier, om lärares yrkesetik och samtal om makt samt ledar- och lärarskap i "svåra elevmiljöer". Även kursen *Bedömning och betygssättning* behandlar området, exempelvis vad det kan tänkas bero på att flickor generellt sett är mer framgångsrika i skolan.

Lärosätet uppger i självvärderingen samt vid intervjuerna att utbildningen behöver bli bättre på att mer systematiskt lyfta upp jämställdhetsperspektivet, men lämnar inga konkreta förslag på hur det skulle kunna genomföras. Därför identifierar bedömargruppen detta som ett utvecklingsområde för lärosätets fortsatta kvalitetsarbete. En rekommendation är att säkerställa att en god integration sker mellan kurserna inom UVK respektive ämnena som behandlar jämställdhet. Bedömargruppen anser att lärosätet fortsatt behöver arbeta med att förtydliga jämställdhetsaspekter med avseende på kön i utbildningen och där ett sätt kan vara att utveckla lämpliga bedömningskriterier för det.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Huvuddelen av ämneslärarutbildningens arbete med uppföljning, åtgärder och återkoppling sker inom det som självvärderingen kallar operativt kvalitetsarbete. Det betyder det ständigt pågående arbete som sker för att kontinuerligt kvalitetssäkra och kvalitetsutveckla utbildningen och dess förutsättningar. Detta kvalitetsarbete sker enligt självvärderingen på flera olika nivåer – från kursnivå till lärosätetsnivå. Vid intervjuerna framkom att kvalitetsarbetet i många fall ligger som grund för diskussioner inom arbetslagen. Det fungerar som ett underlag för att förbättra undervisningen och på ett bättre sätt synliggöra utbildningens olika delar för studenterna, vilket av bedömargruppen bedöms som ett bra sätt att utnyttja lärosätets kvalitetsarbete i praktiska åtgärder.

Studenterna genomför en programvärdering direkt efter att den sista kursen är avslutad. Frågorna i studentenkäten utgår från nyckelkompetenserna och studenterna får värdera hur väl utbildningens olika delar har gett dem förutsättningar att utveckla dessa kompetenser (innehåll och arbetsformer). Studenterna får även möjlighet att värdera och kommentera hur väl programmets examinationsformer svarar mot nyckelkompetenserna. Eftersom ämneslärarprogrammet har antagning både höst- och vårtermin genomförs programvärderingen två gånger per år. Det tycker

bedömggruppen är ett positivt sätt att nära följa de problem, men också möjligheter, som följer av lärosätets val att organisera utbildningen.

Resultaten från programvärderingarna sammanställs och redovisas i den verksamhetsberättelse som skrivs i februari och sedan ligger till grund för nästkommande års verksamhetscykel där nödvändig kurs- och programutveckling beskrivs. Bedömggruppen finner detta sätt att genomföra utvärderingar kopplade till utbildningens nyckelkompetenser som lovvärt, eftersom det skapar en tydlig struktur för hur utbildningen organiseras och utvecklas.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet genomför systematiskt analys av avhopp och beskriver i självvärderingen en del av de åtgärder som har satts in för att motverka avhopp framför allt när det gäller avhopp som eventuellt kan relateras till att utbildningen är nätbaserad och sker på distans. Analyser av studentgenomströmningen visar att de flesta avhopp sker tidigt i utbildningen, vanligtvis under det första läsåret och i många fall beror på att studenterna redan arbetar (inte sällan som obehörig lärarvikarie), så att de inte kan ägna sig åt heltidsstudier. Bristande studiemotivation eller att studenterna är osäkra i sitt yrkesval är andra orsaker som anges. Denna bild framkommer också vid lärosätesintervjuerna.

Analyser som redovisas i självvärderingen visar att de som gör studieavbrott längre fram i sina studier tenderar att komma tillbaka efter en eller ett par terminer. Åtgärder som vidtagits för att motverka andelen avhopp är att förtydliga redan från början att utbildningen förutsätter heltidsstudier. Detta anser bedömggruppen är en viktig åtgärd för att ge studenterna tillräcklig information om vad högre studier ställer för krav. Under hösten 2018 pågår en uppföljning och genomlysning av programmets avhopp med hjälp från utbildnings- och forskningskansliet vid lärosätet, vilket bedömggruppen ser som ett viktigt arbete för att verka för att studenterna genomför sin utbildning inom planerad studietid. En rekommendation är att involvera studenter från olika program i detta utvecklingsarbete samt att arbeta med konsekvensanalyser av nätbaserad utbildning på kvalitativ nivå.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

I självvärderingen framkommer det att studentinflytandet som finns i programmets kurser behöver kompletteras med något på programnivå, eftersom programmet saknar ett etablerat forum för detta. Den synpunkten instämmer bedömggruppen i. Vid starten av de nya ämneslärarprogrammen höstterminen 2018 initierades därför enligt självvärderingen nya rutiner för studentinflytande på ämneslärarprogrammet med ett studentprogramråd. Där skulle studenterna få möjlighet att påverka utbildningen under pågående studier. Detta skulle komplettera den mer formella representationen av studenter i olika beslutande organ. Tanken är att ha återkommande möten, minst en gång per termin när studentrepresentanter möter programledningen för att diskutera frågor som studenterna väckt. Dessa möten ska kompletteras med att studentrepresentanter inbjuds att delta i någon del av de återkommande programmötena. Bedömggruppen anser att det här sättet att organisera

studentinflytandet på ser lovande ut för att möjliggöra att studenter tar en aktiv roll i utvecklingsarbetet. Efter intervjuerna återstår ändå vissa frågetecken om satsningen fallit väl ut. Ett viktigt utvecklingsområde är därför att lärosätet noga följer upp resultatet av förändringarna och ser över huruvida studentrepresentationen i de olika organen säkerställs och bibehålls med de nya rutinerna och studentprogramrådet.

I självvärderingen beskrivs att det i kurserna finns "kurslag", vilket innebär att studentrepresentanterna träffar den kursansvariga läraren i mitten av kursen. Detta ser bedömargruppen som positivt för att ge studenter ytterligare möjligheter att aktivt delta i utvecklingsarbetet i utbildningen.

Undervisande lärare finns enligt självvärderingen och intervjuerna tillgängliga för studenterna i samband med undervisningen via nätet. Bedömargruppen anser att detta är särskilt viktigt att säkerställa, eftersom distansutbildning ställer särskilda krav på tillgänglighet och synlighet av undervisande lärare. Den öppenheten och tillgängligheten är något som utnyttjas regelbundet och som uppskattas av studenterna, enligt de utvärderingar som lärosätet genomfört. Även bedömargruppen ser detta som positivt och som något som ytterligare bidrar till utbildningens kvalitet.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Läro- och lärutbildningen vid lärosätet kännetecknas enligt självvärderingen av en väletablerad och nära samverkan med skolhuvudmännen i Dalaregionen. Pedagogiskt utvecklingscentrum Dalarna är navet i den samverkan, och byggdes upp tillsammans med kommunerna i Dalarna med omnejd på 1990-talet under devisen "läro- och lärutbildning som skolutveckling". Samverkan var ursprungligen fokuserad på läro- och lärstudenternas verksamhetsförlagda utbildning. VFU är fortfarande den bärande basen i samarbetet och bidrar även till att göra utbildningen användbar och för att förbereda studenterna för det kommande yrkeslivet. Genom att läro- och lärutbildningens behov av praktisk forskning och ett starkare professionsperspektiv har ökat, liksom huvudmännens behov av skolutveckling, har även samverkan kommit att omfatta flera gemensamt drivna och finansierade aktiviteter och projekt. Samarbetet består i dag bland annat av ämnesdidaktiska nätverk där respektive ämnesavdelning vid lärosätet bjuder in verksamma lärare och VFU-handledare i regionen, för att diskutera ämnesdidaktiska frågor under en kvällsträff. Bedömargruppen uppfattar samarbetet som välfungerande och som ett positivt bidrag till utbildningen. Bedömargruppen vill därför särskilt lyfta fram vikten av att detta samarbete behålls, och om möjligt ytterligare fördjupas för att kunna garantera långsiktighet.

Lärosätet ger fler exempel på samverkan, så som forskningscirkel där lärare från en eller flera skolor samarbetar med en forskare vid lärosätet och en magisterutbildning där verksamma lärare och rektorer kan bygga på sin grundutbildning och meritera sig för vidare forskarstudier. Allt samarbete bygger på idén att utveckla ny kunskap genom att knyta samman verksamheterna i skola och akademi samt arbetsliv och utbildning under hela yrkeslivet. Bedömargruppen anser att

samarbetet som lärosätet byggt upp är både relevant och kvalitetshöjande för utbildningen. Det finns en långsiktighet och genomarbetad tanke om på vilket sätt studenterna kan få en kreativ och livskraftig samverkan mellan lärosätet och den omkringliggande regionen. Ett utvecklingsområde som bedömarna vill uppmärksamma är hur studenter som befinner sig långt utanför regionen i ökande utsträckning kan få ta del av de samarbeten som främst har en mer regional förankring.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Underlagen visar att det finns en tillfredsställande lärarkompetens. Många lärare är involverade i den utbildningsvetenskapliga kärnan om än på låg procent av heltid. Samtliga fast anställda undervisande lärare har enligt självvärderingen och vad som framkommer vid intervjuerna genomgått högskolepedagogisk utbildning. De flesta av lärarna har många års erfarenhet av att undervisa inom högre utbildning, många har lärarexamen och flera av de disputerade lärarna har sin examen inom ett utbildningsvetenskapligt område.

Det finns en tillfredsställande utbildningsmiljö. Lärosätet beskriver en omfattande forskningsmiljö för det som i självvärderingen kallas utbildning och lärande och intresserar sig särskilt för förskola, skola och utbildning. Exempel på professionsinriktning som nämns i självvärderingen är Pedagogiskt utvecklingscentrum, forskarskolan för verksamma lärare, lärarutbildningsdagar och samverkan med handledare för den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Bedömargruppen uppfattar att det finns ett tillfredsställande nära samband mellan forskning och utbildning. Att lärarkollektivet till stora delar finns i en miljö där forskning pågår ser bedömarna som positivt. Till exempel har olika former av mötesplatser inrättats för att koppla forskning och utbildning närmare varandra.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen, behandlas enligt bedömargruppen främst inom VFU. Bedömargruppen uppfattar lärosätets ansträngningar med att få till en integration mellan utbildningens olika delar samt att få till en fördjupning som lovvärda. Kvalitativ och kvantitativ metod är något som studenterna möter genom kurser, exempelvis i form av en observationsuppgift i den inledande UVK-kursen. Ett utvecklingsområde som bedömargruppen identifierar är behovet av förstärkning av kompetens bland de undervisande lärarna i kvantitativ teori och metod.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inom den utbildningsvetenskapliga kärnan. Måluppfyllelsen ska dock främst ske inom de ämnesdidaktiska kurserna som läses i termin 1 - 3. Beskrivningen av måluppfyllelsen i de ämnesdidaktiska kurserna visar enligt bedömargruppen hur lärosätet möjliggör för studenterna att utveckla kunskap också i relation till målet. Här finns det en tydligt framskriven

progression i utbildningen, enligt bedömargruppen. Lärosätet kopplar detta mål också starkt till examensarbetet.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. I självvärderingen framhålls att den senare hälften av den utbildningsvetenskapliga kärnan som är integrerad med den verksamhetsförlagda delen, avgör studentens utveckling av den didaktiska kompetensens måluppfyllelse. De kurser som beskrivs ska bygga vidare på och förena elev- respektive lärar- och ledarskapsperspektivet som sätts in i ett större socialt sammanhang. Till följd av den betydelse som läggs på VFU-kurserna vill bedömargruppen poängtera vikten av att se över hur alla studenters VFU-placeringar hanteras så att alla studenter får det stöd de behöver när VFU-platser ska anordnas.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Utbildningen inom den utbildningsvetenskapliga kärnan, genom utarbetandet av nyckelkompetenser, erbjuder en god systematik för progression och uppnående av målet. Likaså förtjänar organiserandet av VFU med dess fokus på trepartssamtal och analyser av praktiska moment att lyftas som en styrka för att uppnå examensmålet. De avslutande kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan säkerställer studenternas förmåga att utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppnås. Utifrån de exempel som lärosätet ger anser bedömargruppen att målet löper som en "röd tråd" genom utbildningen med en tydlig tanke om progression som är kopplad till utbildningens nyckelkompetenser. Ett utvecklingsområde som bedömarna identifierar i relation till detta mål är att på ett tydligare sätt säkerställa hur dessa moment bedöms och dokumenteras.

Lärosätet beskriver hur utbildningen kopplar begreppet jämställdhet till maktbegreppet och hur dessa begrepp tas upp och behandlas i flera olika UVK-kurser. Vetenskapliga begrepp som genus, etnicitet och klass berörs samt genusperspektiv i skolan. I självvärderingen betonas att lärosätet har ett bredare perspektiv på jämställdhet än bara jämställdhet mellan kvinnor och män. Bedömarna uppfattar således att lärosätet behöver förtydliga jämställdhetsaspekter med avseende på kön i utbildningen.

Arbetet med uppföljning, åtgärder och sker på flera nivåer och på ett ändamålsenligt sätt enligt bedömargruppen. Kurs- och programutvärderingar sker löpande och resultaten tas omhand och kommuniceras till de som berörs. Åtgärder som gjorts för att motverka andelen avhopp är att redan från början förtydliga att utbildningen förutsätter heltidsstudier. Detta anser bedömargruppen är en viktig åtgärd för att ge studenterna tillräcklig information om vad högre studier ställer för krav. Under hösten 2018 pågår en uppföljning och genomlysning av programmets avhopp med hjälp från utbildnings- och forskningskansliet vid lärosätet, vilket bedömargruppen ser som ett prioriterat arbete.

Studenterna ges goda möjligheter att aktivt medverka i utbildningen. I kurserna finns "kurslag", vilket innebär att studentrepresentanter träffar den kursansvariga läraren i mitten av kursen. Undervisande lärare finns även tillgängliga i samband med undervisningen via nätet. Bedömargruppen ser detta som särskilt angeläget eftersom distansutbildning ställer särskilda krav på tillgänglighet och synlighet av undervisande lärare. Bedömargruppen anser även att det studentinflytande som finns i

programmets kurser även bör finnas på programnivå, vilket nu är under utveckling. Ett viktigt utvecklingsområde är därför att lärosätet noga följer upp om studentrepresentationen i de olika organen stärkts och säkerställs med de förändringar som nu genomförs.

Lärosätet ger många goda exempel på hur arbetsliv och samverkan kommer in i utbildningen och bedömggruppen finner de många samarbeten som lärosätet har byggt upp som såväl relevanta som kvalitetshöjande för utbildningen. VFU: n anses även viktig för att göra utbildningen användbar och förbereda studenterna inför ett kommande yrkesliv och det finns en nära samverkan med skolhuvudmännen i Dalaregionen som ytterligare bidrar till detta.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga/konstnärliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Utifrån det samlade underlaget bedöms lärarnas sammantagna kompetens vara adekvat till större delen när det gäller innehåll och genomförande. Nio lärare undervisar i inriktningen bild varav tre har bildlärarexamen, en har ämneslärarexamen i bild och teknik och en har en rytmiklärarexamen. Lärare inom ämnet pedagogiskt arbete undervisar regelbundet i bildämnets kurser. Bedömggruppen noterar att ingen professor eller docent undervisar inom bildkurserna. Många av de undervisande lärarna har däremot ämnesteoretisk och ämnesdidaktisk samt konstnärlig kompetens. En adjungerad konstnärlig lektor i bildproduktion deltar också i bildämnet. Enligt intervjuerna antogs åtta studenter till bildlärarutbildningen hösten 2018. Dessförinnan har utbildningen varit vilande sedan 2011. Bedömarna uppfattar därmed proportionen lärare som adekvat.

I lärartabellen framgår att totalt 5 procent av en tjänst riktas mot den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) i bild. Bedömggruppen ser detta som något förbryllande, när intervjuerna angav att studenterna följs av en lärare inom bild under hela deras VFU. Även inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) arbetar lärare från bildlärararbetslaget bara 5 procent av tjänsten i kurserna. Bedömggruppen rekommenderar därför en översyn av VFU-tjänstgöringen för att kvalitetssäkra den ämnesdidaktiska delen av VFU.

Ett utvecklingsområde som nämns i självvärderingen är behovet av kontinuerlig kompetensutveckling även inom det konstnärliga området. Bedömggruppen vill understryka vikten av det, eftersom lärosätet saknar disputerad kompetens i konstnärlig gestaltning. Ett bra inslag för att stärka den vetenskapliga såväl som den professionsrelaterade lärarkompetensen är adjunkters kompetensutveckling för att handleda självständiga arbeten på grundnivå och att lektorer som saknar ämnesdidaktisk kompetens i bild erbjuds en sådan högskolepedagogisk kurs. Positivt är att samtliga tillsvidare anställda lärare har genomgått högskolepedagogisk utbildning. De flesta har många års erfarenhet av undervisning inom högre utbildning, och flera har även lärarexamen.

På lång sikt uppfattar bedömaregruppen utifrån självvärderingen att lärosätet är i stort behov av nyrekrytering inom bildämnet. Intervjuerna bekräftar att det fram till nyligen funnits en konstnärlig lektor med bakgrund som lärare som nu gått i pension och lärosätet har uppmärksammat att man behöver rekrytera och har utlyst ett lektorat i bilddidaktik. Det finns också behov av ytterligare en adjunkt med konstnärlig kompetens enligt bedömaregruppen. Att det på sikt finns behov av en ny konstnärlig lektor ingår enligt intervjuerna i lärosätets kompetensförsörjningsplan för de kommande fem åren. Det finns två doktorander i bild inom pedagogiskt arbete, varav en är kommundoktorand (arbetsgivaren finansierar studierna på halvfart). Bedömaregruppen vill understryka vikten av att lärosätet fullföljer dessa rekryteringar. Inte minst behövs kompetens för att bevaka att ämnesdidaktiken är vetenskapligt förankrad och följer bildpedagogikens vetenskapliga domäner både internationellt och nationellt för att säkra ämnets kvalitet på avancerad nivå och inom forskarutbildning. Som helhet finner bedömarna den ämneestetiska och vetenskapliga kompetensen som tillfredsställande men att förstärkningar behöver ske framöver.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig/konstnärlig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Av självvärderingen framgår att bildlära­ri­rik­tnin­gen tillhör avdelningen Medier, med goda kompetenser inom bildproduktion, ljud- och musikproduktion. Bedömaregruppen anser att studenterna ingår i en miljö med både bredd och djup i visuell, multimodal och digital kompetens. Intervjuerna bekräftar att det finns särskilt utrustade lokaler som möjliggör för studenterna att arbeta med olika typer av material på campusträffar, vilket studenterna uppskattar. Ett moment med arbetet i lera är exempel på det. Lärosätet anordnar forskningsseminarier inom ramen för två forskningsmiljöer: utbildningsvetenskap och interkulturella studier. Dessutom organiseras kollegiala mötesplatser med teman relaterade till bild; estetiska lärprocesser, multimodalitet och digitalisering. Syftet är att lärarna tar med sig uppdaterad forskning från seminarier till sin undervisning. Lärargruppen i bild har sin förankring i Audiovisuella studier, en av fem forskningsgrupper, där nya och äldre medieformer studeras.

Mot bakgrund av att alla bildlärarna, förutom en, har försumbar tid i procent för forskning, kan det enligt bedömaregruppen finnas svårigheter att säkerställa ämnesrelevant vetenskapligt djup vilket därmed är ett utvecklingsområde. Den forskning som bedrivs uppvisar däremot ett adekvat spektrum, med fokus på audiovisu­ali­tet, multimodala aspekter av en digital lärmiljö, didaktik, barn- och ungdomsfrågor samt mediefrågor i samtida och historiska kontexter. Styrkan som bedömarna uppfattar är att det är ämneslära­ru­tbil­d­ning­en som bedriver dessa projekt, vilket underlättar för att forskning som ämneslärarna bedriver når ut i undervisningen. Det avslutade forskningsprojektet har också lett till att kurslitteratur tagits fram utöver forskningspublikationer och konferensinlägg.

Den nätbaserade bildlära­ru­tbil­d­ning­en har en unik och annorlunda upplagd utbildningsmiljö för studenterna. Bedömaregruppen finner detta tillfredsställande, men noterar att lärosätet vare sig problematiserar nätbaserad utbildning eller framhåller dess styrka i någon större utsträckning. Det som lyfts fram och som bedömaregruppen vill bekräfta, är att vissa studenter som annars inte hade studerat ämnet, får den möjligheten med denna modell.

En omstrukturering av programmet hösten 2018 innebär ökad samläsning mellan inriktningarna och i utbildningen samtliga delar: Ämnes- och ämnesdidaktiska studier, verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och utbildningsvetenskaplig kärna (UVK). Bedömargruppen ser positivt på omläggningen förutsatt att lärosätet beaktar utbildningens olika målgrupper och utbildningsuppdrag.

Bedömargruppen uppfattar miljön inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) som välorganiserad med rutiner för seminariegrupper och mindre studiegrupper där varierande träffar dokumenteras och protokollförs i en gemensam blogg. Studiegrupperna uppges hålla en tät kontakt med varandra även under icke schemalagd tid, vilket fyller en viktig funktion i undervisningen. De integrerade kurserna inom VFU och utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) har en tydlig progression, där studenterna har möjligheter att fortlöpande återkoppla forskning och de vetenskapliga perspektiven under utbildningen, även från ämnesstudierna.

Bedömargruppen anser att utvecklingsområden är ett fortsatt arbete med forskningsförankring i de studier som kommer studenterna till del, samt möjligheterna att tydligare länka studenternas examensarbeten till pågående forskning, inklusive den som bedrivs vid lärosätet. Vissa högre forskningsseminarier behöver tillgängliggöras för studenter online, vilket bedömargruppen ser som angeläget i en nätbaserad utbildning. Lärosätet nämner själva utmaningen med hur utbildningsmiljön ska kunna ge studenterna upplevelsen av att de verkligen studerar i en kritisk och kreativ miljö, trots att de oftast är spridda över landet.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Bedömargruppen ser en styrka i att bildkurserna är utformade så att den ämneskompetens som behövs för yrkesutövningen relateras till motsvarande kursplaner i grundskolan. I samtliga bildkurser finns inslag av eget bildskapande, för att studenterna successivt ska utveckla hantverksskicklighet inom både analoga och digitala tekniker samt få egna erfarenheterna av visuell gestaltning som en viktig utgångspunkt för ämnesdidaktiska reflektioner.

En styrka med utbildningens organisation är att studenternas lokalsamhälle utgör en källa och resurs i kurserna. I alla tre ämneskurserna i bild återkommer platsens betydelse i människors liv. Studenterna uppmanas att utgå från hemorten för att upptäcka hur närmiljön kan användas som en pedagogisk resurs i bildundervisningen. Eftersom VFU ofta genomförs i hemkommunen kan de under ämneskurserna få underlag för egen undervisning längre fram. Självvärderingen ger exempel på bra platsanknutna uppgifter och att studenter har valt att utforma liknande uppgifter i sin senare i sin undervisning.

Examinationsformerna varierar mycket för att underlätta kopplingen mellan bildkursernas mål, innehåll, arbetssätt och examinationsformer. Studenterna tränas att gestalta kunskap multimodalt, vilket bedöms centralt för deras kommande yrkesutövning. Genom varierade arbets- och examinationsformer tränas och breddas också studenternas kommunikativa kompetens. En styrka är

betygskriterier på delkursnivå i samtliga kurser, vilket tydliggör sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, med brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde.

Självvärderingen beskriver att studenterna har mycket olika förkunskaper när de påbörjar sin ämneslärarutbildning, varför alla studenter ska utveckla en grundläggande kompetens första terminen med olika material och tekniker. Här ingår även bildanalys med fokus på bildsemiotik, bildretorik, bildperception, genus samt visuell kultur med vetenskaplig förankring.

Under den andra ämneskursen med didaktisk inriktning fördjupas kunskaperna i manuellt och digitalt bildskapande. De utvecklar sina konstpedagogiska kunskaper som tillämpas i en film där de tar med betraktaren till ett galleri eller museum och presenterar en gestaltning för en tänkt målgrupp elever. Här tränas förmågan att fungera som en pedagogisk länk mellan verk och betraktare samt ge inblick i ett varierat konstutbud från hemkommunerna, exempel som nämns är ishotellet i Kiruna, Open Art i Örebro eller väggmåleri i Lindesberg.

Studier av olika teoribildningar för bildanalys och tolkning fördjupas under termin två. Här tränas vetenskaplig metod för andra gången med att formulera syfte, frågeställningar, val av tillvägagångssätt för insamling av material samt avgränsnings- och urvalsprinciper, vilket bedömaregruppen uppfattar är av stort värde. Uppgiften kräver forskningsanknytning för både teori och metod. Under termin två utvecklar studenterna kunskaper i och om design, formgivning, smak och estetisk fostran. Utifrån begreppen plats, identitet och lärande studerar de den egna närmiljöns estetiska och sociala aspekter. I kursens fyra campusdagar i Falun ingår studiebesök på Carl Larsson-gården i Sundborn. I den sista delkursen genomför studenterna ett självständigt visuellt utvecklingsarbete, som redovisas i en portfolio. Studenterna följer sin egen utveckling genom portföljmetoden, som kopplas till bedömning och betygssättning i respektive skolform vilket bedömaregruppen ser som exempel på en didaktisk fördjupning.

Bildämnetets historia och samtida visuella uttryck studeras som grund för en tematisk konstutställning för specifika målgrupper av elever. Detta länkas också till VFU där studenterna följer sina handledare under tre fältdagar för att se handledarens arbete med konsthistoria, samtidskonst, bildanalys och bedömning. Fältdagarna uppges vara mycket uppskattade av studenterna, eftersom de under dessa dagar får en konkret inblick i bildlärares arbetssituation samt blir bekanta med sin VFU-skola och den VFU-lärare som de ska arbeta med under den första VFU-perioden.

Enligt bedömaregruppen har lärosätet visat en trovärdig ambition i självvärderingen med stöd i intervjudelen, om att stärka dels det självständiga arbetet i den reviderade studiegången, dels den ämnesdidaktiska vetenskapliga kompetensen. Bedömaregruppen bedömer målet som tillfredsställande, men ser det samtidigt som ett fortsatt utvecklingsområde. Kopplingen till skolpraktiken och hur den framkommer i de självständiga arbetena skulle kunna stärkas.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Grunderna i vetenskapsteori, liksom i kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, behandlas i huvudsak inom ramen för UVK och det som lärosätet kallar den vetenskapliga nyckelkompetensen.

Det nya examensarbetet på 30 högskolepoäng kan enligt självvärderingen möjliggöra en ytterligare fördjupning för studenterna. Bedömggruppen vill framhålla en styrka i bildläraryrket utbildningens hantering av det här målet, där studenterna introduceras i ett vetenskapligt förhållningssätt inom bildområdet i den första ämneskursen med vetenskapliga texter och eget skrivande enligt vedertagna akademiska normer. En observation genomförs som tränar olika metoder för dokumentation och insamling av visuellt empiriskt material. Analysverktyg och vetenskapliga metoder introduceras på grundläggande nivå.

Under termin två ges goda exempel i självvärderingen på hur studenterna gör en mer omfattande bildteoretisk studie, med hjälp av socialsemiotisk teoribildning. De formulerar syfte och frågeställningar samt skriver rapport. De ger och tar kritik vid ett så kallat ventileringsstillfälle. Det anges i självvärderingen att dessa kunskaper i vetenskapligt förhållningssätt, teoretiska perspektiv och kvalitativa metoder ska vidareutvecklas inom UVK. Studenterna formulerar en skriftlig frågeställning som kan undersökas via VFU-skolan med syftet att utveckla läraryrkets vetenskapliga förhållningssätt och metodik. Bedömggruppen anser att detta visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Det framgår att kursen bygger vidare på det vetenskapliga förhållningssätt som studenterna har utvecklat under de tre inledande ämneskurserna. Studenterna uppger ta del av forskning med kvantitativa metoder i rapporter och artiklar, men tillämpar inte själva dessa metoder i bildkurserna. Detta ser bedömggruppen som ett utvecklingsområde.

I bedömningsunderlaget från lärosätet ingick inga självständiga arbeten.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Bedömggruppen anser att studenterna utvecklar en tillfredsställande fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat. Därigenom kan de bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom bildämnet, och tillhörande ämnesområden och ämnesdidaktik.

Motiveringen stöds av lärosätets beskrivning av de inledande bildkurserna där det ingår att studenterna reflekterar över vetenskapliga texter och förhållningssätt. De fältdagar och deltagande observationer som möjliggör för studenterna att bearbeta egna och andras erfarenheter. Genom ventileringsstillfällena reflekterar studenterna över varandras material. Reflektionen fördjupas i exempelvis arbeten där en intervjustudie med VFU-handledaren ingår, och studenterna tar del av formativ bedömning i klassrummet. Genom detta får studenterna verktyg för att synliggöra sin egen undervisning. Forskning ska bearbetas på djupet i de tidigare och det sammanhängande självständiga arbetet på 30 högskolepoäng, men även genom att bearbeta andra studenters texter. Under det självständiga arbetet intervjuas i många fall VFU-handledare och på så sätt bidrar detta också till verksamheten. Portföljmetoden och ett processbaserat arbetssätt skapar progression, liksom studenternas gensvar och medbedömning av varandras analoga och digitala arbeten, vilket ger skäl till denna bedömning. Den vetenskapliga delen riktar sig tydligt mot kunskapsutveckling i

relation till skolan. Bedömaregruppen anser att studenterna genom att de får möjlighet att genomföra observationer, dokumentation och intervjuer därigenom får underlag för att med egna erfarenheter öka förståelsen för forskningsmetoder kopplade till skolutveckling.

Bredden på forskningsresultat och forskningsmetoder som kommer studenterna till del samt hur detta används anser bedömaregruppen vara ett utvecklingsområde. I det ingår även oklarheter om hur studenterna kan ta del av kvantitativa forskningsmetoder och hur de förbereds för att kunna förhålla sig självständigt kritisk till forskning.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Huvuddelen av den didaktiska kompetens som studenterna utvecklar under sina studier sker inom UVK och under VFU. För bildämnet redogör lärosätet för hur de mer ämnesspecifika aspekterna av den didaktiska kompetensen behandlas inom ämnes- och ämnesdidaktiska studierna. Begreppet ämnesdidaktik introduceras i den första bildkursen och återkommer i övriga moment som uppgifter där studenterna gör muntliga eller skriftliga ämnesdidaktiska reflektioner. I självvärderingen finns

beskrivningar av hur man arbetar med fotografi och rörlig film vilket ger bedömaregruppen en uppfattning av hur studenternas färdigheter och förmågor utvecklas i såväl hantverksmässiga som konstnärliga och didaktiska förmågor genom användandet av olika analoga och digitala tekniker.

Ett bra exempel är enligt bedömaregruppen moment som knyter samman ämnesdidaktiska reflektioner med de egna ämnesstudierna i studenternas arbete och i studiegrupperna. Där tar de exempelvis fram en planering för ett moment om färglära för en specifik elevgrupp. Planeringarna diskuteras sedan i den större seminariegruppen, där exempelvis progression inom bildundervisningen problematiseras. Under den första terminen beskrivs andra exempel i självvärderingen med moment som introducerar bildämnet i grundskola, teorier om barns och ungdomars bildskapande och bildämnets historiska utveckling. Innehållet i de momenten knyts till kurslitteratur och tillämpas bland annat genom studenternas arbete med en temabaserad planeringsuppgift och den så kallade barnbildsobservationen.

Moment om betyg och bedömning i bild ingår under termin två, vilket behandlas både i föreläsnings- och fältstudieform. Lärosätet identifierar ett utvecklingsområde som gäller digitalt skapande, vilket bedömaregruppen anser som angeläget med tanke på utbildningens profil.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Bedömaregruppen ser positivt på examinationsformer i ämneskurserna som är utformade så att studenterna ska kunna bearbeta sina presentationer, för att använda dem i den egna undervisningen under VFU-perioderna. Inför redovisningsseminarierna sammanställer studenterna visuellt material i

digitala presentationsprogram och kortare filmer. Detta ger enligt självvärderingen och bedömaregruppen goda erfarenheter som de kan tillämpa i produktion av eget undervisningsmaterial.

Fältdagarna i ämneskurserna ser bedömaregruppen positivt på. De utgör viktiga inslag inför VFU-perioderna och är ett sätt för studenterna att få inblick i ämnesdidaktisk förmåga som krävs för undervisning i ämnet bild. Bedömaregruppen ser bra exempel på inslag om hur man bygger övergångar mellan ämneskurser och VFU. Den ämnesdidaktiska kunskap som utvecklas kan vidare tillämpas under den efterföljande och integrerade UVK-/VFU-kursen *Didaktik och ledarskap*. En av bildlärarna från lärosätet följer med som seminarieledare in i den kursen, vilket bedömaregruppen bedömer som mycket värdefullt. Under de två första kursveckorna arbetar studenterna med planering av den undervisning som de ska genomföra. Varje VFU-vecka avslutas med ett högskoleförelagt seminarium där erfarenheter från VFU diskuteras och bearbetas utifrån kurslitteraturen.

Ämnesdidaktiken i relation till VFU-kurser bedöms vara god genom en variation av olika uppgifter där studenterna utvecklar sina färdigheter och förmågor av betydelse för bildlärarrollen och i syfte att stimulera varje elevs lärande. Enligt bedömaregruppen möjliggör utbildningen därmed att studenterna tillfredsställande kan utveckla sin undervisning självständigt och tillsammans med andra bearbeta, utvärdera och fördjupa den.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Bedömaregruppen anser att det är en styrka och av stor vikt, att studenterna arbetar med dessa frågor i gestaltande dramaövningar som direkt blir överförbara till arbetet i elevgruppen och att även sociala medier som arenor för ungdomars relationer behandlas. Kursen rör alltså skolans värdegrundsuppdrag utifrån sociala perspektiv på hållbar utveckling med fokus på jämlikhet, jämställdhet och alla människors lika värde. Utveckling och lärande med elevers lärande i centrum är programmets andra kurs med integrerad verksamhetsförlagd utbildning (VFU) som förbereder studenterna för arbetet i en mångkulturell skola. Begreppen mångkulturella klassrum, kultur och subkultur kopplas även till demokratifrågor, vilket bedömaregruppen anser är av stor vikt. Kurslitteraturen handlar om ungdomars uppväxtvillkor samt om samhälle och individ i förändring, liksom lärares och elevers maktpositioner. Bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att tydligare lyfta fram miljömässiga perspektiv på hållbarhet undervisningen.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Gemensamt för ämneslärarutbildningens inriktningar är att lärosätet har identifierat jämställdhetsperspektivet inom den nyckelkompetens som kallas Lärarkets värderelaterade dimensioner. I självvärderingens ges flera exempel på hur jämställdhetsperspektivet behandlas i alla

ämneskurser i bild. Kvinnors överrepresentation bland de flesta lärarkategorier problematiseras, så även i bildlärarkyrket, i studentgrupperna och bland undervisande lärare i bildlärarprogrammet.

I självvärderingen slås fast att det finns en uppfattning i grundskolan och gymnasieskolan att själva bildämnet är feminint kodat. Genom att på olika sätt problematisera detta i bildkurserna ökar studenternas förståelse för, och förmåga att beakta och kommunicera jämställdhetsfrågor. Studenterna kan välja genusperspektivet och därmed aspekter av jämställdhet, när de studerar barns bildskapande eller när de genomför barnbilsobservationer och momentet barns- och ungdomars visuella uttryck. Inför den första VFU-perioden behandlas också genusaspekter i bildundervisningens innehåll och arbetsformer, vilket bedömargruppen ser som en styrka.

I självvärderingen framhålls hur könsnormer uppges vara starkt kopplade till elevernas motivation eller bristande motivation för ämnet. I kursen *Didaktik och ledarskap* återkommer ständigt studenterna till denna problematik under de campusförlagda seminarierna. En medvetenhet eftersträvas hos de blivande bildlärarna om genusrelaterat bildberättande. Genusmönster problematiseras och diskuteras i relation till hur femininitet och maskulinitet konstrueras i olika sociala och mediala sammanhang vilket möjliggör för studenterna att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. Bra exempel på tillämpat jämställdhetsperspektiv finns i de bildteoretiska momenten där kurslitteratur med genusperspektiv används och representation av kön behandlas länkat till forsknings- och metodtexter för utvecklande av analysverktyg. Hur visuella medier skapar kategoriseringar och hur bilder normaliserar olika stereotyper undersöks via bildanalys, blickteorier och barnperspektiv i olika medier.

Självvärderingen beskriver ett konkret exempel där seminarielidaren fördelar ordet till studenterna i nätbaserade seminarier. Även om detta tillvägagångssätt skapar utrymme för alla studenter att komma till tals så kan det styrda nätbaserade samtalet enligt bedömargruppen begränsa att viktiga frågor diskuteras i grupp. Bedömargruppen rekommenderar detta som ett utvecklingsområde att möjliggöra former för diskussion för att ytterligare stödja att studenternas kan beakta jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

I självvärderingen framgår att ämnesföreträdaren har det övergripande akademiska ansvaret inom ämnet, vilket inkluderar ämnets kursplaner, verksamhetsplan och verksamhetsberättelse, valideringsärenden samt representation i olika sammanhang, bland annat de lärarutbildningsprogram där ämnet medverkar. Bedömargruppen anser att detta är fullt tillfredsställande samt att den kursansvariga läraren, tillsammans med övriga lärare ansvarar för planering, genomförande, utvärdering och utveckling av kurser enligt den beslutade kursplanen och högskolans kvalitetssystem.

Det är enligt bedömargruppen en bra utformning att en ämnesansvarig också följer upp frågor om bildlärarinriktningen som genomströmning, kursutbud, kursvärderingar med bildlärararbetslaget i samband med skrivandet av verksamhetsberättelsen, liksom frågor om medverkan i olika utbildningsprogram, ämnets strategiarbete, profilering samt arbetsmiljö. Verksamhetsberättelsen följs

upp i dialog med avdelningschefen och akademichefen. En verksamhetsplan skrivs i ettårs- respektive treårsperspektiv, vilket bedöms vara en god ordning för överblick av utbildningens genomförande och resultat.

Kurserna introduceras, genomförs och följs upp i nära dialog med studenterna. Bedömggruppen vill betona värdet av att utvärdering även görs på delkursnivå, genom muntlig och skriftlig utvärdering. En kursanalys genomförs utifrån lärarnas och studenternas synpunkter och som återkopplas tillfredsställande till studenterna, de medverkande lärarna, ämnesföreträdarna och avdelningschefen.

I utvärderingar har framkommit att studenterna menar att introduktionen till lärosätets lärplattformar Connect och Learn/Blackboard kan förbättras. Det finns också ett missnöje med den tekniska kvaliteten på vissa inspelade föreläsningar. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att ge högsta prioritet i utvecklingen av de digitala plattformarnas kvalitet och tillgänglighet.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

I självvärderingen uppges att nästan alla studenter säger sig vara nöjda med utbildningen, men samtidigt avbryter ganska många studenter sina programstudier. Lärosätet har gjort en analys av avhoppet för inriktningen mot gymnasieskolan som även kan ha bäring för årskurs 7-9. Där framgår att de flesta avhoppet sker efter de två-tre första terminerna, det vill säga företrädesvis efter ämneskurserna i bild. Ett vanligt skäl som studenter angav är osäkerhet inför valet av andra ämne, flera vill helst vara ettämneslärare i bild, eller kombinera bild med ett andra ämne som inte erbjuds vid lärosätet. En åtgärd som bedömggruppen ser positivt på är att studenterna nu inte behöver välja sitt andra ämne vid antagningen, utan erbjuds stöd att göra det valet under studiegången. Studenterna som redan har en annan yrkeskarriär bakom sig vill bli färdiga bildlärare på kortare tid. Därför avbryter en del sina programstudier men fortsätter ofta att läsa lärosätets bildkurser, för att sedan söka till KPU där de slutför sina studier inom utbildningsvetenskaplig kärna. Andra studenter som har arbetat som obehöriga bildlärare väljer att gå till Vidareutbildning av lärare (VAL) som ger en kortare väg till examen. Andra orsaker till studieavbrott som nämns i självvärderingen är exempelvis att utbildningen kräver en större arbetsinsats och är mer teoretisk än vad studenterna förväntat sig. Bedömggruppen ser att detta sammantaget utgör ett utvecklingsområde.

Den inriktningsansvariga för ämneslärarprogrammet i bild har ett mentorsansvar för att stödja bildlärarstudenterna under hela deras utbildning, svara på deras frågor och så långt det är möjligt hjälpa dem med stöd och rådgivning. Inriktningsansvaret kan beskrivas som ett programansvar delegerat från lärarprogrammets ledning till ämnesgruppen.

Ett angeläget utvecklingsområde som anges i självvärderingen, som bedömggruppen instämmer i, är att så långt det är möjligt tillgodose studenternas önskemål om val av det andra ämnet, för att undvika avhopp eller avbrutna studier. En lösning som nämns är att utveckla närmare samarbete mellan olika lärosäten, för att möjliggöra för studenter att på ett smidigt sätt kunna läsa sitt andra ämne vid ett annat lärosäte. Redan nu tas studenter emot från andra lärosäten som läser grundlärarprogrammet och ämneslärarprogrammet där bild inte erbjuds. Att ämneslärarprogram är nätbaserat och att programkurser i bild även erbjuds som fristående kurser borde enligt självvärderingen underlätta att ta emot studenter från andra lärosäten. Bedömggruppen understryker att detta är ett utvecklingsområde.

Bedömningsområde: Studentperspektiv**Studentperspektiv**

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Bedömargruppen uppfattar att studenten har goda möjligheter att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Som grund för bedömningen är studenternas möjlighet att under kursernas gång framföra synpunkter på innehåll, arbetsformer, kurslitteratur, examination, arbetsbelastning där vissa synpunkter kan tas tillvara redan under pågående kurs, medan andra först vid kommande kurstillfällen. Studenterna uppges uppskatta tydlig struktur, att datum för campusträffar tillkännages i god tid och att lärare är lättillgängliga för frågor. Lärarna uppges ha god kontakt med studenterna med möjligheter att framföra synpunkter via e-post som besvaras inom ett dygn. Exempel ges på en återkommande kommentar vid kursvärderingar, om svårigheten att läsa kurslitteratur på norska och danska, framför allt för de som inte har svenska som modersmål.

Alternativ till sådana texter ska erbjudas säger självvärderingen, vilket bedömargruppen ser stort värde i för utbildningens genomförande. Inom vissa ramar, uppges studenterna ha möjlighet att påverka indelningen i seminariegrupper respektive studiegrupper, så att exempelvis studenter som är bosatta inom samma geografiska område kan placeras i samma grupp för att underlätta studiegruppsarbetet och samåkning till campusträffar. Under de två ämneskurserna kommer studenterna varje termin till Falun för tre så kallade campusträffar om vardera två till fyra dagar. Kravet på obligatorisk närvaro är hög, men vid akuta händelser i studenternas liv uppges självvärderingen att det är angeläget att hitta enskilda lösningar.

Varje kurs avslutas med både en muntlig och en skriftlig studentutvärdering, vilket säkerställer att studenternas erfarenheter kommer utbildningen till godo, enligt bedömargruppen. Det som tas upp i utvärderingarna dokumenteras och ingår som grund för planeringen av kommande kurstillfälle. Exempel på ett område där studentutvärderingar har påverkat innehåll i kurserna är en ökning av digitalt skapande i kursmomenten, men de har även haft inflytande på arbetsbelastning i kurser och kursdelar eller ordningsföljden på olika kursmoment, vilket bedömargruppen understryker som värdefullt. Eftersom ämneslärarstudenterna med inriktning mot grundskolans årskurs 7–9 endast läser två ämneskurser i bild uppges självvärderingen ett utvecklingsområde där progressionen och omfattningen av de digitala momenten ska ses över i de olika bildkurserna så att så mycket som möjligt kan behandlas under de första två terminerna. Detta ser bedömargruppen som mycket angeläget.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Arbetsliv och samverkan**

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

I självvärderingen framgår att bildlärarutbildning är utformad med ambitionen att studenterna ska kunna möta behov i en föränderlig och komplex läraryrkeframtid. Den nätbaserade modellen och undervisningsformen med studenter bosatta runt om i landet bidrar enligt lärosätet till ett

mångfaldsperspektiv, vilket bedömargruppen instämmer i. Inte minst ser bedömargruppen värdet av studenternas överblick och insikter i hur bildundervisning genomförs på olika nivåer inom skolsystemet och hur förutsättningarna varierar i olika kommuner, bland olika huvudmän och skolor. Bedömargruppen instämmer i självvärderingens betoning av att lärarutbildare med återkommande kontakter med VFU-handledare i olika skolformer och på olika platser gynnar insynen i bildundervisningens aktuella villkor. Den nätbaserade modellen bidrar också till att studenterna utvecklar generella färdigheter och förmågor inom digital bildbehandling liksom kompetenser att analysera och kommunicera både visuellt och skriftligt vilket enligt lärosätet är centrala i dagens och morgondagens skola och samhälle. Detta ser bedömargruppen som en styrka.

Bildlärare i regionen bjuds varje år in till Bildämnets dag på lärosätet, när nyheter, ny forskning med mera blir tillgängligt i föreläsningar och workshoppar som anordnas utifrån aktuella teman. Detta anser bedömargruppen liksom lärosätet är ett utmärkt sätt att hålla kontakt med tidigare studenter, alumner och skolor. Därmed stärks även den professionsinriktade lärarkompetensen genom att alumner och bildlärare också bjuds in till utbildningen på kortare besök som vikarier.

Bildlärarinriktningen har aktiv samverkan med kulturinstitutioner som bedömargruppen ser som angelägna utbildningsinslag: Carl Larsson-gården och Dalarnas museum. Museet erbjuder även bildlärarstudenterna möjlighet till fotografisk arkivforskning och som ett samhällsrelevant inslag i utbildningen arrangeras varje år en historisk dokumentärfilmfestival med andra aktörer i regionen. Lärarlaget i bild har enligt bedömargruppen goda kollegiala utbyten: i Nätverket för estetiska ämnen i lärarutbildning (NEÄL), i kontinuerlig kontakt med övriga bildlärarutbildningar i landet samt i nationella och internationella InSEA-föreningen (International Society for Education through Art), en viktig kollegial mötesplats där också konferenser ger tillgång till ny forskning och egna arbeten kan få spridning.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Antalet lärare och deras kompetens står i en godtagbar proportion till utbildningens genomförande. Bedömargruppen noterar samtidigt att ingen professor eller docent undervisar inom bildkurserna. Många av de undervisande lärarna har däremot ämnesteoretisk och ämnesdidaktisk samt konstnärlig kompetens. Bedömargruppen anser att den ämnesteoretiska och ämnesdidaktiska vetenskapliga kompetensen behöver stärkas genom nyrekrytering, fortbildning och meriteringsprocesser. Bedömargruppen rekommenderar också en översyn av bildlärlärlagets VFU-tjänst, för att kvalitetssäkra den ämnesdidaktiska delen av VFU.

En omstrukturering av programmet hösten 2018 som innebär ökad samläsning mellan inriktningarna och i utbildningen samtliga delar: Ämnes- och ämnesdidaktiska studier, verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och utbildningsvetenskaplig kärna (UVK). Bedömargruppen ser positivt på omläggningen förutsatt att lärosätet beaktar olika målgrupper och utbildningsuppdrag. Studenterna

ingår i en miljö med god spännvidd inom visuell, multimodal och digital kompetens. Den nätbaserade bildlärarutbildningen erbjuder en unik och annorlunda upplagd utbildningsmiljö för studenterna.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Det sker genom utbildningens varierade arbets- och examinationsformer tränas och breddas studenternas kommunikativa kompetens. En styrka är betygskriterier på delkursnivå i samtliga kurser, vilket tydliggör sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, med brett kunnande inom ämnesstudiernas. Lärosätet visar en trovärdig ambition att stärka studenterna dels i det nya självständiga arbetet som ska omfatta 30 högskolepoäng i den reviderade studiegången, dels genom förstärkning av den ämnesdidaktiska vetenskapliga kompetensen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Målet behandlas fram för allt i UVK. En styrka inom inriktningen bild är att studenterna tidigt introduceras i vetenskapligt förhållningssätt inom bildområdet och med en uppföljande kurs i slutet av utbildningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. I de inledande bildkurserna ingår att studenterna ska reflektera över vetenskapliga texter och förhållningssätt. Reflektionen fördjupas i exempelvis arbeten där en intervjustudie med VFU-handledaren ingår och stunderna tar del av formativ bedömning i klassrummet. Den vetenskapliga delen riktar sig tydligt mot kunskapsutveckling i relation till skola. Bredden på forskningsresultat och forskningsmetoder och hur dessa används anser bedömggruppen vara ett utvecklingsområde. Det inkluderar oklarheter om hur studenterna förbereds för att kunna förhålla sig självständigt kritisk till forskning.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Begreppet ämnesdidaktik introduceras i den första bildkursen och återkommer i övriga moment som uppgifter där de studerande gör muntliga eller skriftliga ämnesdidaktiska reflektioner. Det finns även där ämnesdidaktiska reflektioner knyts ihop med de egna ämnesstudierna i studenternas arbete i studiegrupper. Lärosätet identifierar digitalt skapande som ett utvecklingsområde, vilket även bedömggruppen anser som angeläget med tanke på utbildningens profil.

Målet om att visa förmåga att planera, genomföra och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten för att stimulera varje elevs lärande och utveckling uppfylls. Bedömggruppen ser positivt på att examinationsformer i ämneskurserna är utformade så att de studerande ska kunna bearbeta sina presentationer, för att använda dem i den egna undervisningen under VFU-perioderna. Bedömggruppen noterar också goda exempel på inslag om hur övergångar kan byggas mellan ämneskurs och VFU. Ämnesdidaktiken i relation till VFU-kurser bedöms härmed vara god genom en variation av olika uppgifter där studenterna utvecklar sina färdigheter och förmågor kring bildlärarrollen och i enlighet med målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande.

Målet om att bedöma utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Bedömggruppen anser att det är en styrka och av stor vikt att studenterna arbetar med dessa frågor i gestaltande dramaövningar som direkt blir överförbara till arbete i elevgrupp samt att även sociala medier som

arenor för ungdomars relationer behandlas. Bedömggruppen rekommenderar att tydligare miljömässiga perspektiv på hållbarhet lyfts fram undervisningen.

Jämställdhetsperspektivet behandlas i alla ämneskurser i bild. Bra exempel på tillämpat jämställdhetsperspektiv finns i de bildteoretiska momenten, där genusperspektiv och representation av kön behandlas med analysverktyg från forsknings- och metodtexter. Hur visuella medier skapar kategoriseringar och hur bilder normaliserar olika stereotyper undersöks via bildanalys, blickteorier och barnperspektiv i olika medier.

Kursansvarig lärare deltar i planering, genomförande, utvärdering och utveckling av kurser. Det är enligt bedömggruppen också bra att en ämnesansvarig följer upp frågor gällande bildlärairiktningen som genomströmning, kursutbud, kursvärderingar med bildlärairarbetslaget i samband med skrivandet av verksamhetsberättelsen. Kurserna följs upp i nära dialog med studenter. Bedömggruppen vill betona värdet av att utvärdering även görs på delkursnivå, genom muntlig och skriftlig utvärdering. Lärosätet stödjer studenterna att genomföra utbildningen i planerad studietid. Men bedömggruppen vill poängtera vikten av att lärosätet fortsätter att utveckla arbetet med att hantera den låga genomströmningen.

Förutom formella vägar att påverka sin utbildning kan studenterna framföra synpunkter under bildkursernas gång på innehåll, arbetsformer, kurslitteratur, examination, arbetsbelastning med mera.

Bildlärairutbildning är utformad med ambitionen att studenterna ska kunna möta behov i en föränderlig och komplex läraframtid. Aktiv samverkan sker med regionala kulturinstitutioner samt med andra bildlärarutbildningar liksom forskningsnätverk nationellt och internationellt.

det nya självständiga arbetet som ska omfatta 30 högskolepoäng i den reviderade studiegången, dels genom förstärkning av den ämnesdidaktiska vetenskapliga kompetensen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen, behandlas enligt bedömargruppen främst inom VFU. Bedömargruppen uppfattar lärosätets ansträngningar med att få till en integration mellan utbildningens olika delar samt att få till en fördjupning som lovvärda. Kvalitativ och kvantitativ metod är något som studenterna möter genom kurser, exempelvis i form av en observationsuppgift i den inledande UVK-kursen. Ett utvecklingsområde som bedömargruppen identifierar är behovet av förstärkning av kompetens bland de undervisande lärarna i kvantitativ teori och metod. En styrka inom inriktningen bild är att studenterna tidigt introduceras i vetenskapligt förhållningssätt inom bildområdet och med en uppföljande kurs i slutet av utbildningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Måluppfyllelsen ska framförallt ske inom de ämnesdidaktiska kurserna som läses i termin 1 - 3. I de inledande bildkurserna ingår att studenterna ska reflektera över vetenskapliga texter och förhållningssätt. Reflektionen fördjupas i exempelvis arbeten där en intervjustudie med VFU-handledaren ingår och stunderna tar del av formativ bedömning i klassrummet. Den vetenskapliga delen riktar sig tydligt mot kunskapsutveckling i relation till skola. Bredden på forskningsresultat och forskningsmetoder och hur dessa används anser bedömargruppen vara ett utvecklingsområde. Det inkluderar oklarheter om hur studenterna förbereds för att kunna förhålla sig självständigt kritisk till forskning.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. I självvärderingen framhålls att den senare hälften av UVK är integrerad med VFU avgör studentens utveckling av den didaktiska kompetensens vilket bidrar till måluppfyllelse. De kurser som beskrivs ska bygga vidare på och förena elev- respektive lärar- och ledarskapsperspektivet som sätts in i ett större socialt sammanhang. Till följd av den betydelse som läggs på VFU-kurserna vill bedömargruppen poängtera vikten av att se över hur alla studenters VFU-placeringar hanteras så att alla studenter får det stöd de behöver när VFU-platser ska anordnas. Begreppet ämnesdidaktik introduceras i den första bildkursen och återkommer i övriga moment som uppgifter där de studerande gör muntliga eller skriftliga ämnesdidaktiska reflektioner. Det finns även där ämnesdidaktiska reflektioner knyts ihop med de egna ämnesstudierna i studenternas arbete i studiegrupper. Lärosätet identifierar digitalt skapande som ett utvecklingsområde, vilket även bedömargruppen anser som angeläget med tanke på utbildningens profil.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. UVK bidrar till måluppfyllelse genom utarbetandet av nyckelkompetenser, erbjuder en god systematik för progression och uppnående av målet. De avslutande kurserna inom UVK bidrar till att säkerställa studenternas förmåga att utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt. Likaså förtjänar organiserandet av VFU med dess fokus på trepartssamtal och analyser av praktiska moment att lyftas som en styrka för att uppnå examensmålet. Bedömargruppen ser positivt på att examinationsformer i ämneskurserna är utformade så att de studerande ska kunna bearbeta sina presentationer, för att använda dem i den egna undervisningen under VFU-perioderna. Bedömargruppen noterar också goda exempel på inslag om hur övergångar kan byggas mellan ämneskurs och VFU. Ämnesdidaktiken i relation till

VFU-kurser bedöms härmed vara god genom en variation av olika uppgifter där studenterna utvecklar sina färdigheter och förmågor kring bildläraryrket och i enlighet med målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Det sker bland annat genom en viktig utgångspunkt för målet som är det som lärosätet kallar dubbelt normperspektiv. Det betyder att läraryrkets värderelaterade dimensioner ska vila på normativ grund, till exempel mänskliga rättigheter och barnkonventionen. I självvärderingen beskrivs detta som ett förhållningssätt på två nivåer – en normativ nivå och en normkritisk metanivå. Detta betraktar bedömargruppen som en styrka och kvalitetssäkring av målet. Även om de värderelaterade dimensionerna ska finnas närvarande under hela utbildningen är det framför allt under UVK-kurserna och VFU som studenterna förväntas utveckla den här nyckelkompetensen och nå examensmålet. Ett utvecklingsområde som bedömarna identifierar i relation till målet är att på ett tydligare sätt säkerställa hur momenten bedöms och dokumenteras. Bedömargruppen anser dock att det är en styrka och av stor vikt att studenterna arbetar med dessa frågor i gestaltande dramaövningar som direkt blir överförbara till arbete i elevgrupp samt att även sociala medier som arenor för ungdomars relationer behandlas. Bedömargruppen rekommenderar att tydligare miljömässiga perspektiv på hållbarhet lyfts fram undervisningen.

Lärosätet beskriver hur utbildningen kopplar begreppet jämställdhet till maktbegreppet och hur dessa begrepp tas upp och behandlas i flera olika UVK-kurser såsom exempelvis i kursen *Skolväsendets historia och samhällsuppdrag* där det bland annat sker en introduktion av vetenskapliga begrepp som genus, etnicitet och klass till frågan om genusperspektiv i skolan. I självvärderingen betonas att lärosätet har ett bredare perspektiv på jämställdhet än bara jämställdhet mellan kvinnor och män. Bedömarna uppfattar således att lärosätet behöver förtydliga jämställdhetsaspekter med avseende på kön i utbildningen. Jämställdhetsperspektivet behandlas i alla ämneskurser i bild. Bra exempel på tillämpat jämställdhetsperspektiv finns i de bildteoretiska momenten, där genusperspektiv och representation av kön behandlas med analysverktyg från forsknings- och metodtexter. Hur visuella medier skapar kategoriseringar och hur bilder normaliserar olika stereotyper undersöks via bildanalys, blickteorier och barnperspektiv i olika medier.

Huvuddelen av ämnesläraryrket arbetar med uppföljning, åtgärder och återkoppling sker inom det som i benämns som operativt kvalitetsarbete på flera nivåer. Kursansvarig lärare deltar i planering, genomförande, utvärdering och utveckling av kurser. Det är enligt bedömargruppen också bra att en ämnesansvarig följer upp frågor gällande bildläraryrket som genomströmning, kursutbud, kursvärderingar med bildläraryrket i samband med skrivandet av verksamhetsberättelsen. Kurserna följs upp i nära dialog med studenter. Bedömargruppen vill betona värdet av att utvärdering även görs på delkursnivå, genom muntlig och skriftlig utvärdering. Kvalitetsarbetet utgör också i många fall grund för diskussioner inom arbetslag. Det fungerar i sin tur som ett underlag för att förbättra undervisningen och att på ett bättre sätt synliggöra utbildningens olika delar för studenterna. Bedömargruppen tycker att det är ett bra sätt att omsätta lärosätets kvalitetsarbete till praktiska åtgärder.

Lärosätet stödjer studenterna att genomföra utbildningen i planerad studietid. Åtgärder som gjorts för att motverka andelen avhopp är att redan från början förtydliga att utbildningen förutsätter heltidsstudier. Detta anser bedömargruppen är en viktig åtgärd för att ge studenterna tillräcklig information om vad högre studier ställer för krav. Under hösten 2018 pågår en uppföljning och

genomlysning av programmets avhopp med hjälp från utbildnings- och forskningskansliet vid lärosätet, vilket bedömargruppen ser som ett prioriterat arbete. Trots detta vill bedömargruppen vikten av att lärosätet fortsätter att utveckla arbetet med att hantera den låga genomströmningen.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

I kurserna finns "kurslag", vilket innebär att studentrepresentanter träffar den kursansvariga läraren i mitten av kursen. Undervisande lärare finns tillgängliga i samband med undervisningen via nätet. Bedömargruppen finner det som särskilt viktigt att säkerställa eftersom distansutbildning ställer särskilda krav på tillgänglighet och synlighet av undervisande lärare. Bedömargruppen anser att lärosätet bör komplettera det studentinflytande som finns i programmets kurser med något på programnivå, eftersom programmet har saknat ett etablerat forum för detta. Ett viktigt utvecklingsområde är därför att lärosätet noga följer om studentrepresentationen i de olika organen säkerställs. Förutom formella vägar att påverka sin utbildning kan studenterna framföra synpunkter under bildkursernas gång på innehåll, arbetsformer, kurslitteratur, examination, arbetsbelastning med mera.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Allt samarbete med det omkringliggande samhället bygger på idén att utveckla ny kunskap genom att knyta samman verksamheterna i skola och akademi samt arbetsliv och utbildning under hela yrkeslivet. Bedömargruppen finner det samarbete som lärosätet har byggt upp som såväl relevant som kvalitetshöjande för utbildningen. Det finns en nära samverkan med skolhuvudmännen i Dalaregionen. Det anordnas även forskningscirkel där lärare från en eller flera skolor samarbetar med en forskare vid lärosätet under en sammanhängande period utifrån en verksamhetsiniterad problemställning. Aktiv samverkan sker också med regionala kulturinstitutioner samt med andra bildlärarutbildningar liksom forskningsnätverk nationellt och internationellt. Bildlärarutbildning är därmed utformad med ambitionen att studenterna ska kunna möta behov i en föränderlig och komplex lärarframtid.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Utifrån lärartabellerna framgår det att kurserna som ligger inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) involverar många lärare på förhållandevis låg procent av heltidstjänst. Många av lärarna med låg tjänstgöringsgrad är också ämnesdidaktiker. Detta framstår för bedömarna som ett försök till att integrera UVK-kurserna med ämneskurserna, vilket i självvärderingen uttrycks som att det leder till ett konstruktivt samarbete över ämnesgränserna. Ett utvecklingsområde är enligt bedömargruppen att tydliggöra UVK: s roll i relation till de olika ämnena.

Samtliga fast anställda undervisande lärare har enligt självvärderingen och intervjuer genomgått högskolepedagogisk utbildning. De flesta av lärarna har många års erfarenhet av att undervisa inom högre utbildning, många har lärarexamen och flera av de disputerade lärarna har sin examen inom ett utbildningsvetenskapligt område. Ett utvecklingsområde som bedömargruppen har identifierat utifrån självvärderingen och intervjuerna är hur lärosätet säkerställer VFU-handledarnas kompetens. Som ett led i detta finner bedömargruppen att rutiner bör eftersträvas så att samtliga VFU-handledare genomgår de träffar som anordnas med handledarna inför mottagandet av studenter.

Samtliga lärare inom UVK har enligt självvärderingen och intervjuerna egen tid för forskning och kompetensutveckling i sina tjänster, även om det för vissa lärare sker i mindre omfattning. Bedömargruppen anser att det är ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet att säkerställa rutiner som möjliggör kompetensutveckling för de undervisande lärarna.

I självvärderingen och intervjuerna framkommer det att lärarutbildningens ledningsgrupp sedan 2014 har satsat på att systematiskt stärka lärarkårens kompetens inom vissa prioriterade områden, så som bedömning och betygsättning, utvärdering och utvecklingsarbete, samt utveckling av digital och ämnesdidaktisk kompetens. Detta genomförs i form av kollegialt lärande där grupper om tre till åtta lärare har fått ett särskilt uppdrag att läsa in sig på tidigare forskning och utvecklingsarbete inom respektive kompetensområde. Utifrån dessa kunskapsmanställningar konstrueras sedan förslag på hur programmets kurser kan skapa bra förutsättningar för studenterna. Bedömargruppen anser att detta utvecklingsarbete är lovvärt och utgör en bra grund för fortsatt förstärkning av utbildningens kvalitet.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet beskriver en omfattande forskningsmiljö för det som i självvärderingen kallas *utbildning och lärande* och intresserar sig särskilt för förskola, skola och utbildning. I självvärderingen redovisas hur lärosätet genom strategiska satsningar har utvecklat den utbildningsvetenskapliga forskningsverksamheten. Bedömargruppen anser att denna satsning är både genomtänkt och långsiktig.

I självvärderingen nämns flera exempel på projekt och aktiviteter som bidrar till en professionsinriktad miljö, så som ett pedagogiskt utvecklingscentrum, en forskarskola för verksamma lärare, lärarutbildningsdagar och samverkan med handledare för den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Bedömargruppen uppfattar även att organisationen inbjuder till skolnära forskning med mångvetenskapliga ansatser och att de resurser som läggs på forskarutbildning, bidrar positivt till den vetenskapliga förankringen inom UVK-kurserna.

Eftersom utbildningen är en nätbaserad distansutbildning hade bedömarna önskat ett mer konkret resonemang i självvärderingen om de utmaningar och styrkor som finns med nätbaserad utbildning. Vid intervjuerna redogjorde dock lärosätet för detta och bedömargruppen fick en bättre helhetsbild av hur upplägget av denna distansutbildning ser ut. Ett initiativ för att möta eventuella utmaningar med en nätbaserad utbildning är att lärarstudenter samt högskolans och skolans lärare möts i trepartssamtal via en digital lärplattform, för att kontinuerligt diskutera och utvärdera studenternas

utbildning och utveckling. Tack vare den tekniken anser bedömargruppen att rimliga förutsättningar finns för att samverka om studenternas utbildning ska fungera tillfredsställande.

Ett viktigt utvecklingsområde som bedömarna uppmärksammat är hur lärosätet kvalitetssäkrar samverkan mellan studenter i en nätutbildning. I självvärderingen saknas ett resonemang om hur detta konkretiseras, men vid intervjuerna redovisades flera former och metoder för hur de undervisande lärarna kan stödja studenterna i deras samverkan. Bedömargruppen anser att rutiner för dessa frågor kan synliggöras på ett tydligare sätt för studenterna.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Att lärarkollektivet till stora delar finns i en miljö där forskning pågår ser bedömarna som positivt. Till exempel har olika former av mötesplatser inrättats för att koppla forskning och utbildning närmare varandra. Av de kollegiala mötesplatser som beskrivs i självvärderingen är de flesta ämnesdidaktiskt inriktade och bara en bedöms ha en närmare koppling till UVK, vilket bedömargruppen ser som ett utvecklingsområde för att ytterligare stärka UKV: s roll inom utbildningen. De kollegiala mötesplatserna behöver nödvändigtvis inte bli fler, utan snarare bör mötesplatsen med en specifik och tydlig koppling till UVK få den uppmärksamhet och relevans som anses tillräckligt för att kunna garantera kvaliteten inom UVK.

En viktig del av utbildningsmiljön är VFU och för att säkerställa att ämneslärarstudenter erbjuds en utbildningsmiljö där lärosäte och VFU-skola bildar en sammanhållen enhet under utbildningens alla delar (ämnesstudier, UVK och VFU), har lärosätet valt att integrera UVK och VFU-kurser med varandra. Lärare till dessa kurser hämtas enligt självvärderingen från de olika ämnesavdelningarna och fungerar som en brygga mellan utbildningens olika delar. Bedömarnas uppfattning är att detta fungerar tillfredsställande och bidrar till studenternas möjligheter att se utbildningen som en helhet. Samtidigt betonar bedömargruppen att arbetet med ökad integration av utbildningens olika delar måste fortsätta och utvecklas ytterligare.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

För att säkerställa att alla ämneslärarstudenter som tar examen vid lärosätet faktiskt uppnår examensmålen pågår ett kontinuerligt utvärderings- och utvecklingsarbete som beskrivs i självvärderingen och intervjuerna. Lärosätet har därför utvecklat en särskild metod där examensmålen kopplas till ett antal nyckelkompetenser. Nyckelkompetenserna består av ett antal kompetenser som bedöms vara särskilt viktiga för läraryrket som studenterna förväntas utveckla under utbildningen. Progressionen mot examensmålen systematiseras utifrån att lärandemålen i varje kurs knyts till en eller flera av dessa nyckelkompetenser.

Lärosätet har som ett led i att öka tydligheten och transparensen i utbildningen utarbetat en förtydligande modell med ett begränsat antal nyckelkompetenser som ligger till grund för strukturen

för utbildningen, vilket redovisas i självvärderingen. Förutom de nationella examensmålen har lärosätet dessutom valt att profilera utbildningen genom ytterligare mål som handlar om digitalisering, internationalisering och globalisering.

Bedömargruppen anser att modellen utgör ett tillfredsställande underlag för de olika kursernas utformning och upplägg, vilket också säkerställer att det finns en progression fram mot det slutliga examensmålet. Styrkan med modellen, som bedömargruppen uppfattar den, är att den säkerställer att studenterna får möjlighet att utveckla alla nyckelkompetenser under utbildningen. Genom det integrerade synsättet utgör ämnesstudier, utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) och verksamhetsförlagd utbildning (VFU) en helhet för att utbilda kompetenta lärare, vilket bedömargruppen uppfattar som positivt.

Det finns enligt bedömargruppen en tydlig progression i utbildningen gällande vetenskapsteori fram till examensarbetet. Undervisningen innehåller dessutom enligt bedömargruppen moment som gör det möjligt att utveckla kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Kvalitativ och kvantitativ metod är något som studenterna möter på olika sätt genom utbildningen, inte minst genom kursen *Vetenskapsteori och utbildningsvetenskaplig forskning* men också i andra kurser så som i den inledande UVK-kursen där studenterna genomför en observationsuppgift. Trots att innehållet i kvantitativ teori och metod i kurserna beskrivs i självvärderingen och intervjuerna, gör bedömargruppen bedömningen att förstärkningar av kompetens bland de undervisande lärarna behöver göras av de delar som behandlar kvantitativ teori och metod. Detta är således ett utvecklingsområde.

Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen behandlas främst inom VFU, enligt bedömargruppen. Lärosätet betonar ambitionen att skapa en utbildning där dessa två perspektiv och relationen dem emellan finns närvarande under hela utbildningen. Bland de undervisningsformer som bejakar den här ambitionen till integrering nämns obligatoriska fältstudier inom samtliga delar av utbildningen. De verksamhetsförlagda studierna har obligatoriska seminarier där studenternas erfarenheter från VFU och den egna undervisningen analyseras och tas upp till diskussion. Detta sker i relation till de teoretiska och vetenskapliga perspektiv som behandlats under de föregående ämnesdidaktiska och utbildningsvetenskapliga kurserna. Bedömargruppen anser att det sätt lärosätet arbetar på för att åstadkomma en integration mellan utbildningens olika delar, är positivt och en styrka i utbildningen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Att tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat kopplas starkt till det självständiga arbetet som skrivs inom ämnena, vilket bedömargruppen anser är ett rimligt sätt att ta sig an examensmålet.

En stor del av undervisningen som berör examensmålet sker i de ämnesdidaktiska kurserna, där studenterna får möjligheter att fördjupa förmågan att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat i progression, samt utveckla yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen beskrivs hur studentens förmåga att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik utvecklas i utbildningens tre delar, det vill säga UVK, VFU och ämneskurser. Examensmålet är även kopplad till nyckelkompetensen "Didaktisk kompetens", som ingår i den matris som lärosätet utvecklat för att organisera utbildningarna, vilket bedömargruppen ser som positivt för att skapa struktur och för att tydligt förankra innehållet, samt skapa en god progression under utbildningen. Studenten förväntas här först visa kunskaper i didaktik, ämnesdidaktik inklusive metodik samt visa kännedom om vuxnas lärande, för att därefter kunna praktisera och tillämpa didaktik, ämnesdidaktik inklusive metodik. I den integrerade UVK/VFU-kursen *Didaktik och ledarskap* tränas studenten bland annat i att göra didaktiska val utifrån lokala och nationella styrdokument och att omformulera ett ämnesinnehåll till en undervisningssituation. Detta ser bedömargruppen som ett tydligt exempel på hur studenterna arbetar med målet i utbildningen.

VFU är av stor betydelse för studentens möjligheter att utveckla förmågan kopplad till målet. Vid intervjuerna framkom det studenterna har möjlighet att genomföra VFU på sin hemort. Som en följd av detta har lärosätet utarbetat en modell för bedömning och säkring av de VFU-relaterade kursmålen i tre steg: före, under och efter VFU-perioden. Även om lärosätet formellt är ansvarigt för att anordna VFU-placeringar har det framkommit att det kan finnas svårigheter för studenter att få det stöd de behöver med detta. Bedömargruppen vill poängtera vikten av att se över hur alla studenters VFU-placeringar hanteras så att alla studenter får det stöd de behöver när VFU-platser ska anordnas.

Vid intervjuerna framkom det att studenternas förmåga att välja innehåll och planera kommande undervisning inför varje VFU dokumenteras och under VFU bedöms deras förmågor fortlöpande av den ansvariga VFU-handledaren med utgångspunkt i kursens betygskriterier. Det sker genom muntliga och skriftliga redovisningar samt genom reflektioner som studenterna genomför i samband med de uppföljande VFU-seminarierna som leds av lärosätets seminarieledare under VFU-perioden.

Efter halva VFU-perioden genomförs ett utvecklingssamtal i form av trepartssamtal där studenten, VFU-handledaren och seminarieledaren träffas via lärplattformen, för att följa upp studentens måluppfyllelse. Inför detta trepartssamtal skriver studenterna en självvärdering där de värderar sin egen utveckling i relation till kursens mål. Med utgångspunkt i denna och VFU-handledarens egen bedömning diskuteras sedan vilka lärandemål studenterna behöver fokusera på under resterande del av kursen samt på vilket sätt VFU-handledaren och seminarieledaren tillsammans kan stödja studenterna i måluppfyllelsen. Senast vid detta samtal ska studenterna meddelas om risken att underkännas och en plan ska göras upp för vilka kursmål som ska tränas specifikt på.

Bedömggruppen får uppfattningen att studenterna förväntas ta ett stort eget ansvar för sin egen individuella progression mot examensmålet under VFU. Bedömggruppen vill därför påtala vikten av att lärosätet erbjuder adekvat stöd till studenterna för att de ska kunna hantera det stora ansvar som läggs på dem för sin egen professionsutveckling inom VFU. Bedömggruppen anser därför att ett utvecklingsområde för lärosätet är att utveckla ytterligare rutiner för att dokumentera studenternas progression i förhållande till målet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Även detta examensmål är på lärosätet kopplat till den specifika nyckelkompetensen "Didaktisk kompetens": Här ingår de specifika kunskaper och förmågor som de blivande lärarna förväntas utveckla för att på vetenskaplig grund kunna leda och ansvara för sin egen pedagogiska verksamhet.

I självvärderingen framhålls att kurserna *Sociala relationer, konflikter och makt, Bedömning och betygsättning* och *Utvärdering och utvecklingsarbete* är viktiga för studenternas möjligheter att uppnå examensmålet. Enligt självvärderingen bygger kurserna vidare på och förenar det elev- respektive lärar- och ledarskapsperspektiv som studenterna tagit del av tidigare under utbildningen och placeras in i ett större socialt sammanhang. Studenterna ska här utveckla en teoretisk och kritisk grund för ökad förståelse av de sociala relationernas komplexa karaktär. De ska även utveckla en ökad beredskap för att som pedagogisk ledare kunna hantera konflikter som kan uppstå i olika situationer.

Bedömgarna ser att progressionen från utbildningens första del är betryggande för att studenternas fördjupade kunskaper om bedömning och betygssättning av elevers lärande ska utvecklas och för att de ska kunna utvärdera och utveckla den egna undervisningen. Bedömggruppen instämmer även i lärosätets syn på att de kurserna säkerställer studenternas förmåga att utvärdera och utveckla undervisningen och den pedagogiska verksamheten i övrigt.

Bedömggruppen är av uppfattningen att utbildningen inom UVK, genom utarbetandet av nyckelkompetenser, erbjuder en god systematik för progression i förhållande till målet. Likaså förtjänar organiserandet av VFU med dess fokus på trepartssamtal och analyser av praktiska moment att lyftas som en styrka för att uppnå examensmålet. Bedömggruppen vill dock återigen beröra risken som finns kopplad till att studenterna själva förväntas ta ett stort ansvar för sin VFU och den övergripande progressionen i förhållande till examensmålet. Bedömggruppen menar därför att det finns ett behov av mer utvecklade rutiner för att dokumentera studenternas progression under VFU i förhållande till examensmålet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt
Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

I självvärderingen framkommer det att en central utgångspunkt i förhållande till examensmålet är den nyckelkompetens lärosätet valt att kalla "Lärarkretsens värderelaterade dimensioner". Här beskrivs hur studenterna i utbildningen ska ha möjlighet att utveckla en förmåga att anlägga olika perspektiv på normer och förhållningssätt. Lärosätet använder begreppet "dubbelt normperspektiv", vilket betyder att lärarkretsens värderelaterade dimensioner ska vila på normativ grund, så som mänskliga rättigheter och barnkonventionen. Dessutom ska den grunden och samhällets övriga normer, samtidigt kunna utsättas för kritisk granskning. I självvärderingen beskrivs detta som ett förhållningssätt på två nivåer – en normativ nivå och en normkritisk metanivå, samt en förmåga att växla däremellan. Med tillgång till språkliga verktyg i form av teorier och begrepp ska studenterna stödjas i att utveckla dessa strategier. Enligt självvärderingen och intervjuerna ska studenterna på så sätt få hjälp att upprätta och upprätthålla ett sådant dubbelt normperspektiv under sina studier och vidare in i den framtida yrkespraktiken. Detta ser bedömargruppen som en styrka i utbildningen.

I självvärderingen framkommer också att centrala begrepp som fördjupas och problematiseras återkommande genom utbildningen är demokrati, makt, normer och värden samt kultur och identitet. Självvärderingen ger exempel på kurser som problematiserar och fördjupar begreppen, som kursen *Skolväsendets historia och samhällsuppdrag*. Där introduceras studenterna till skolans styrning, dubbla uppdrag och de utbildningspolitiska och utbildningsfilosofiska ställningstaganden och begrepp som ligger till grund för lärares yrkesetik. I den efterföljande kursen *Didaktik och ledarskap* tränas studenterna att i sitt ledarskap aktivt verka för skolans värdegrund. Studenterna ska här förstå vad det innebär att arbeta i en målstyrd skola och lärarens uppdrag att medvetet välja innehåll och arbetsformer i förhållande till de lokala och nationella styrdokumenterna.

Även i kurserna *Sociala relationer, konflikter och makt* och *Utveckling och lärande* tränas och examineras studenterna i ämnesinnehåll med relevans för det specifika målet. Även om de värderelaterade dimensionerna ska finnas närvarande under hela utbildningen är det framför allt under UVK-kurserna och VFU som studenterna förväntas utveckla nyckelkompetensen och nå examensmålet. Utifrån de exempel som lärosätet ger anser bedömargruppen att utbildningen möjliggör och säkerställer målet på ett adekvat sätt och att målet löper som en "röd tråd" genom utbildningen med en tydlig tanke om progression kopplat till utbildningens nyckelkompetenser.

Ett utvecklingsområde som bedömarna identifierar i relation till detta mål är att på ett tydligare sätt säkerställa hur dessa moment bedöms och dokumenteras.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen betonas att lärosätet har ett bredare perspektiv på jämställdhet än enbart jämställdhet mellan kvinnor och män. Bedömarna uppfattar dock att det inte görs någon tydlig skillnad mellan jämställdhet (mellan kvinnor och män) och jämlikhet. I självvärderingen beskrivs hur utbildningen kopplar begreppet jämställdhet till maktbegreppet och hur dessa begrepp behandlas i flera olika UVK-kurser.

Kurser som direkt behandlar frågor om kön och makt i relation till pedagogisk verksamhet är till att börja med *Skolväsendets historia och samhällsuppdrag*. Här sker en introduktion av vetenskapliga begrepp som genus, etnicitet och klass till frågan om genusperspektiv i skolan och de

grundläggande värden som uttrycks i skolans läroplaner samt i FN:s barnkonvention. I kursen *Utveckling och lärande* följs jämställdhetsperspektivet upp som del av olika didaktiska och teoretiska perspektiv på ungdomars sociala och emotionella utveckling, liksom ungdomars uppväxtvillkor. *Sociala relationer, konflikter och makt* är den kurs som tydligast behandlar de grundläggande demokratiska värderingarna och olika jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. Kursen innehåller litteratur, men även seminarier, om lärares yrkesetik och samtal om makt samt ledar- och lärarskap i "svåra elevmiljöer". Även kursen *Bedömning och betygssättning* behandlar området, exempelvis vad det kan tänkas bero på att flickor generellt sett är mer framgångsrika i skolan.

Lärosätet uppger i självvärderingen samt vid intervjuerna att utbildningen behöver bli bättre på att mer systematiskt lyfta upp jämställdhetsperspektivet, men lämnar inga konkreta förslag på hur det skulle kunna genomföras. Därför identifierar bedömargruppen detta som ett utvecklingsområde för lärosätets fortsatta kvalitetsarbete. En rekommendation är att säkerställa att en god integration sker mellan kurserna inom UVK respektive ämnena som behandlar jämställdhet. Bedömargruppen anser att lärosätet fortsatt behöver arbeta med att förtydliga jämställdhetsaspekter med avseende på kön i utbildningen och där ett sätt kan vara att utveckla lämpliga bedömningskriterier för det.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Huvuddelen av ämneslärarutbildningens arbete med uppföljning, åtgärder och återkoppling sker inom det som självvärderingen kallar operativt kvalitetsarbete. Det betyder det ständigt pågående arbete som sker för att kontinuerligt kvalitetssäkra och kvalitetsutveckla utbildningen och dess förutsättningar. Detta kvalitetsarbete sker enligt självvärderingen på flera olika nivåer – från kursnivå till lärosätetsnivå. Vid intervjuerna framkom att kvalitetsarbetet i många fall ligger som grund för diskussioner inom arbetslagen. Det fungerar som ett underlag för att förbättra undervisningen och på ett bättre sätt synliggöra utbildningens olika delar för studenterna, vilket av bedömargruppen bedöms som ett bra sätt att utnyttja lärosätets kvalitetsarbete i praktiska åtgärder.

Studenterna genomför en programvärdering direkt efter att den sista kursen är avslutad. Frågorna i studentenkäten utgår från nyckelkompetenserna och studenterna får värdera hur väl utbildningens olika delar har gett dem förutsättningar att utveckla dessa kompetenser (innehåll och arbetsformer). Studenterna får även möjlighet att värdera och kommentera hur väl programmets examinationsformer svarar mot nyckelkompetenserna. Eftersom ämneslärarprogrammet har antagning både höst- och vårtermin genomförs programvärderingen två gånger per år. Det tycker bedömargruppen är ett positivt sätt att nära följa de problem, men också möjligheter, som följer av lärosätets val att organisera utbildningen.

Resultaten från programvärderingarna sammanställs och redovisas i den verksamhetsberättelse som skrivs i februari och sedan ligger till grund för nästkommande års verksamhetscykel där nödvändig kurs- och programutveckling beskrivs. Bedömargruppen finner detta sätt att genomföra utvärderingar kopplade till utbildningens nyckelkompetenser som lovvärt, eftersom det skapar en tydlig struktur för hur utbildningen organiseras och utvecklas.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet genomför systematiskt analys av avhopp och beskriver i självvärderingen en del av de åtgärder som har satts in för att motverka avhopp framför allt när det gäller avhopp som eventuellt kan relateras till att utbildningen är nätbaserad och sker på distans. Analyser av studentgenomströmningen visar att de flesta avhopp sker tidigt i utbildningen, vanligtvis under det första läsåret och i många fall beror på att studenterna redan arbetar (inte sällan som obehörig lärarvikarie), så att de inte kan ägna sig åt heltidsstudier. Bristande studiemotivation eller att studenterna är osäkra i sitt yrkesval är andra orsaker som anges. Denna bild framkommer också vid lärosätetsintervjuerna.

Analyser som redovisas i självvärderingen visar att de som gör studieavbrott längre fram i sina studier tenderar att komma tillbaka efter en eller ett par terminer. Åtgärder som vidtagits för att motverka andelen avhopp är att förtydliga redan från början att utbildningen förutsätter heltidsstudier. Detta anser bedömaregruppen är en viktig åtgärd för att ge studenterna tillräcklig information om vad högre studier ställer för krav. Under hösten 2018 pågår en uppföljning och genomlysning av programmets avhopp med hjälp från utbildnings- och forskningskansliet vid lärosätet, vilket bedömaregruppen ser som ett viktigt arbete för att verka för att studenterna genomför sin utbildning inom planerad studietid. En rekommendation är att involvera studenter från olika program i detta utvecklingsarbete samt att arbeta med konsekvensanalyser av nätbaserad utbildning på kvalitativ nivå.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

I självvärderingen framkommer det att studentinflytandet som finns i programmets kurser behöver kompletteras med något på programnivå, eftersom programmet saknar ett etablerat forum för detta. Den synpunkten instämmer bedömaregruppen i. Vid starten av de nya ämneslärarprogrammen höstterminen 2018 initierades därför enligt självvärderingen nya rutiner för studentinflytande på ämneslärarprogrammet med ett studentprogramråd. Där skulle studenterna få möjlighet att påverka utbildningen under pågående studier. Detta skulle komplettera den mer formella representationen av studenter i olika beslutande organ. Tanken är att ha återkommande möten, minst en gång per termin när studentrepresentanter möter programledningen för att diskutera frågor som studenterna väckt. Dessa möten ska kompletteras med att studentrepresentanter inbjuds att delta i någon del av de återkommande programmötena. Bedömaregruppen anser att det här sättet att organisera studentinflytandet på ser lovande ut för att möjliggöra att studenter tar en aktiv roll i utvecklingsarbetet. Efter intervjuerna återstår ändå vissa frågetecken om satsningen fallit väl ut. Ett viktigt utvecklingsområde är därför att lärosätet noga följer upp resultatet av förändringarna och ser över huruvida studentrepresentationen i de olika organen säkerställs och bibehålls med de nya rutinerna och studentprogramrådet.

I självvärderingen beskrivs att det i kurserna finns "kurslag", vilket innebär att studentrepresentanterna träffar den kursansvariga läraren i mitten av kursen. Detta ser

bedömargruppen som positivt för att ge studenter ytterligare möjligheter att aktivt delta i utvecklingsarbetet i utbildningen.

Undervisande lärare finns enligt självvärderingen och intervjuerna tillgängliga för studenterna i samband med undervisningen via nätet. Bedömargruppen anser att detta är särskilt viktigt att säkerställa, eftersom distansutbildning ställer särskilda krav på tillgänglighet och synlighet av undervisande lärare. Den öppenheten och tillgängligheten är något som utnyttjas regelbundet och som uppskattas av studenterna, enligt de utvärderingar som lärosätet genomfört. Även bedömargruppen ser detta som positivt och som något som ytterligare bidrar till utbildningens kvalitet.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Läro- och lärutbildningen vid lärosätet kännetecknas enligt självvärderingen av en väletablerad och nära samverkan med skolhuvudmännen i Dalaregionen. Pedagogiskt utvecklingscentrum Dalarna är navet i den samverkan, och byggdes upp tillsammans med kommunerna i Dalarna med omnejd på 1990-talet under devisen "läro- och lärutbildning som skolutveckling". Samverkan var ursprungligen fokuserad på lärarstudenternas verksamhetsförlagda utbildning. VFU är fortfarande den bärande basen i samarbetet och bidrar även till att göra utbildningen användbar och för att förbereda studenterna för det kommande yrkeslivet. Genom att läro- och lärutbildningens behov av praktisk forskning och ett starkare professionsperspektiv har ökat, liksom huvudmännens behov av skolutveckling, har även samverkan kommit att omfatta flera gemensamt drivna och finansierade aktiviteter och projekt. Samarbetet består i dag bland annat av ämnesdidaktiska nätverk där respektive ämnesavdelning vid lärosätet bjuder in verksamma lärare och VFU-handledare i regionen, för att diskutera ämnesdidaktiska frågor under en kvällsträff. Bedömargruppen uppfattar samarbetet som välfungerande och som ett positivt bidrag till utbildningen. Bedömargruppen vill därför särskilt lyfta fram vikten av att detta samarbete behålls, och om möjligt ytterligare fördjupas för att kunna garantera långsiktighet.

Lärosätet ger fler exempel på samverkan, så som forskningscirklar där lärare från en eller flera skolor samarbetar med en forskare vid lärosätet och en magisterutbildning där verksamma lärare och rektorer kan bygga på sin grundutbildning och meriterna för vidare forskarstudier. Allt samarbete bygger på idén att utveckla ny kunskap genom att knyta samman verksamheterna i skola och akademi samt arbetsliv och utbildning under hela yrkeslivet. Bedömargruppen anser att samarbetet som lärosätet byggt upp är både relevant och kvalitetshöjande för utbildningen. Det finns en långsiktighet och genomarbetad tanke om på vilket sätt studenterna kan få en kreativ och livskraftig samverkan mellan lärosätet och den omkringliggande regionen. Ett utvecklingsområde som bedömarna vill uppmärksamma är hur studenter som befinner sig långt utanför regionen i ökande utsträckning kan få ta del av de samarbeten som främst har en mer regional förankring.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: Tillfredsställande

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Underlagen visar att det finns en tillfredsställande lärarkompetens. Många lärare är involverade i den utbildningsvetenskapliga kärnan om än på låg procent av heltid. Samtliga fast anställda undervisande lärare har enligt självvärderingen och vad som framkommer vid intervjuerna genomgått högskolepedagogisk utbildning. De flesta av lärarna har många års erfarenhet av att undervisa inom högre utbildning, många har lärarexamen och flera av de disputerade lärarna har sin examen inom ett utbildningsvetenskapligt område.

Det finns en tillfredsställande utbildningsmiljö. Lärosätet beskriver en omfattande forskningsmiljö för det som i självvärderingen kallas utbildning och lärande och intresserar sig särskilt för förskola, skola och utbildning. Exempel på professionsinriktning som nämns i självvärderingen är Pedagogiskt utvecklingscentrum, forskarskolan för verksamma lärare, lärarutbildningsdagar och samverkan med handledare för den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Bedömargruppen uppfattar att det finns ett tillfredsställande nära samband mellan forskning och utbildning. Att lärarkollektivet till stora delar finns i en miljö där forskning pågår ser bedömarna som positivt. Till exempel har olika former av mötesplatser inrättats för att koppla forskning och utbildning närmare varandra.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen, behandlas enligt bedömargruppen främst inom VFU. Bedömargruppen uppfattar lärosätets ansträngningar med att få till en integration mellan utbildningens olika delar samt att få till en fördjupning som lovvärda. Kvalitativ och kvantitativ metod är något som studenterna möter genom kurser, exempelvis i form av en observationsuppgift i den inledande UVK-kursen. Ett utvecklingsområde som bedömargruppen identifierar är behovet av förstärkning av kompetens bland de undervisande lärarna i kvantitativ teori och metod.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inom den utbildningsvetenskapliga kärnan. Måluppfyllelsen ska dock främst ske inom de ämnesdidaktiska kurserna som läses i termin 1 - 3. Beskrivningen av måluppfyllelsen i de ämnesdidaktiska kurserna visar enligt bedömargruppen hur lärosätet möjliggör för studenterna att utveckla kunskap också i relation till målet. Här finns det en tydligt framskriven progression i utbildningen, enligt bedömargruppen. Lärosätet kopplar detta mål också starkt till examensarbetet.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. I självvärderingen framhålls att den senare hälften av den utbildningsvetenskapliga kärnan som är integrerad med den verksamhetsförlagda delen, avgör studentens utveckling av den didaktiska kompetensens måluppfyllelse. De kurser som beskrivs ska bygga vidare på och förena elev- respektive lärar- och ledarskapsperspektivet som sätts in i ett större socialt sammanhang. Till följd av den betydelse som

läggs på VFU-kurserna vill bedömargruppen poängtera vikten av att se över hur alla studenters VFU-placeringar hanteras så att alla studenter får det stöd de behöver när VFU-platser ska anordnas.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Utbildningen inom den utbildningsvetenskapliga kärnan, genom utarbetandet av nyckelkompetenser, erbjuder en god systematik för progression och uppnående av målet. Likaså förtjänar organiserandet av VFU med dess fokus på trepartssamtal och analyser av praktiska moment att lyftas som en styrka för att uppnå examensmålet. De avslutande kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan säkerställer studenternas förmåga att utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppnås. Utifrån de exempel som lärosätet ger anser bedömargruppen att målet löper som en "röd tråd" genom utbildningen med en tydlig tanke om progression som är kopplad till utbildningens nyckelkompetenser. Ett utvecklingsområde som bedömare identifierar i relation till detta mål är att på ett tydligare sätt säkerställa hur dessa moment bedöms och dokumenteras.

Lärosätet beskriver hur utbildningen kopplar begreppet jämställdhet till maktbegreppet och hur dessa begrepp tas upp och behandlas i flera olika UVK-kurser. Vetenskapliga begrepp som genus, etnicitet och klass berörs samt genusperspektiv i skolan. I självvärderingen betonas att lärosätet har ett bredare perspektiv på jämställdhet än bara jämställdhet mellan kvinnor och män. Bedömare uppfattar således att lärosätet behöver förtydliga jämställdhetsaspekter med avseende på kön i utbildningen.

Arbetet med uppföljning, åtgärder och sker på flera nivåer och på ett ändamålsenligt sätt enligt bedömargruppen. Kurs- och programutvärderingar sker löpande och resultaten tas omhand och kommuniceras till de som berörs. Åtgärder som gjorts för att motverka andelen avhopp är att redan från början förtydliga att utbildningen förutsätter heltidsstudier. Detta anser bedömargruppen är en viktig åtgärd för att ge studenterna tillräcklig information om vad högre studier ställer för krav. Under hösten 2018 pågår en uppföljning och genomlysning av programmets avhopp med hjälp från utbildnings- och forskningskansliet vid lärosätet, vilket bedömargruppen ser som ett prioriterat arbete.

Studenterna ges goda möjligheter att aktivt medverka i utbildningen. I kurserna finns "kurslag", vilket innebär att studentrepresentanter träffar den kursansvariga läraren i mitten av kursen. Undervisande lärare finns även tillgängliga i samband med undervisningen via nätet. Bedömargruppen ser detta som särskilt angeläget eftersom distansutbildning ställer särskilda krav på tillgänglighet och synlighet av undervisande lärare. Bedömargruppen anser även att det studentinflytande som finns i programmets kurser även bör finnas på programnivå, vilket nu är under utveckling. Ett viktigt utvecklingsområde är därför att lärosätet noga följer upp om studentrepresentationen i de olika organen stärkts och säkerställs med de förändringar som nu genomförs.

Lärosätet ger många goda exempel på hur arbetsliv och samverkan kommer in i utbildningen och bedömargruppen finner de många samarbeten som lärosätet har byggt upp som såväl relevanta som kvalitetshöjande för utbildningen. VFU: n anses även viktig för att göra utbildningen användbar och

förbereda studenterna inför ett kommande yrkesliv och det finns en nära samverkan med skolhuvudmännen i Dalaregionen som ytterligare bidrar till detta.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga/konstnärliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Utifrån det samlade underlaget bedöms lärarnas sammantagna kompetens vara adekvat till större delen det gäller innehåll och genomförande. Nio lärare undervisar i inriktningen bild varav tre har bildlärarexamen, en har ämneslärarexamen i bild och teknik och en har en rytmiklärarexamen. Lärare inom ämnet pedagogiskt arbete undervisar regelbundet i bildämnets kurser. Bedömggruppen noterar att ingen professor eller docent undervisar inom bildkurserna. Många av de undervisande lärarna har däremot ämnesteoretisk och ämnesdidaktisk samt konstnärlig kompetens. En adjungerad konstnärlig lektor i bildproduktion deltar också i bildämnet. Enligt intervjun antogs elva studenter till bildlärarutbildningen hösten 2018. Bedömarna uppfattar därmed proportionen lärare som adekvat.

I lärartabellen framgår att totalt 5 procent av en tjänst riktas mot den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) i bild. Bedömggruppen ser detta som något förbryllande, när intervjuerna angav att studenterna följs av en lärare inom bild under hela deras VFU. Även inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) arbetar lärare från bildlärararbetslaget bara 5 procent av tjänsten i kurserna. Bedömggruppen rekommenderar därför en översyn av VFU-tjänstgöringen för att kvalitetssäkra den ämnesdidaktiska delen av VFU.

Ett utvecklingsområde som nämns i självvärderingen är behovet av kontinuerlig kompetensutveckling även inom det konstnärliga området. Bedömggruppen vill understryka vikten av det, eftersom lärosätet saknar disputerad kompetens i konstnärlig gestaltning. Ett bra inslag för att stärka den vetenskapliga såväl och professionsrelaterade lärarkompetensen är adjunkters kompetensutveckling för att handleda självständiga arbeten på grundnivå och att lektorer som saknar ämnesdidaktisk kompetens i bild erbjuds en sådan högskolepedagogisk kurs. Positivt är att samtliga tillsvidare anställda lärare har genomgått högskolepedagogisk utbildning. De flesta har många års erfarenhet av undervisning inom högre utbildning, och flera har även lärarexamen.

På lång sikt uppfattar bedömggruppen utifrån självvärderingen att lärosätet är i stort behov av nyrekrytering inom bildämnet. Intervjuerna bekräftar att det fram till nyligen funnits en konstnärlig lektor med bakgrund som lärare som nu gått i pension och lärosätet har uppmärksammat man behöver rekrytera och har utlyst ett lektorat i bilddidaktik. Det finns också behov av ytterligare en adjunkt med konstnärlig kompetens enligt bedömggruppen. Att det på sikt finns behov av en ny konstnärlig lektor ingår i lärosätets kompetensförsörjningsplan för de kommande fem åren. Det finns två doktorander i bild inom pedagogiskt arbete, varav en är kommundoktorand (arbetsgivaren finansierar studierna på halvfart). Bedömggruppen vill understryka vikten av att lärosätet fullföljer dessa rekryteringar. Inte minst behövs kompetens för att bevaka att ämnesdidaktiken är

vetenskapligt förankrad och följer bildpedagogikens vetenskapliga domäner både internationellt och nationellt för att säkra ämnets kvalitet på avancerad nivå och inom forskarutbildning. Som helhet finner bedömarna den ämneestetiska och vetenskapliga kompetensen som tillfredsställande men att förstärkningar behöver ske framöver.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig/konstnärlig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Av självvärderingen framgår att bildlära­rinriktnin­gen tillhör avdelningen Medier, med goda kompetenser inom bildproduktion, ljud- och musikproduktion. Bedömargruppen anser att studenterna ingår i en miljö med både bredd och djup i visuell, multimodal och digital kompetens. Intervjuerna bekräftar att det finns särskilt utrustade lokaler som möjliggör för studenterna att arbeta med olika typer av material på campusträffar, vilket studenterna uppskattar. Ett moment med arbetet i lera är exempel på det. Lärosätet anordnar forskningsseminarier inom ramen för två forskningsmiljöer: utbildningsvetenskap och interkulturella studier. Dessutom organiseras kollegiala mötesplatser med teman relaterade till bild; estetiska lärprocesser, multimodalitet och digitalisering. Syftet är att lärarna tar med sig uppdaterad forskning från seminarier till sin undervisning. Lärargruppen i bild har sin förankring i Audiovisuella studier, en av fem forskningsgrupper, där nya och äldre medieformer studeras.

Mot bakgrund av att alla bildlärarna, förutom en, har försumbar tid i procent för forskning, kan det enligt bedömargruppen finnas svårigheter att säkerställa ett ämnesrelevant vetenskapligt djup vilket därmed är ett utvecklingsområde. Den forskning som bedrivs uppvisar däremot ett adekvat spektrum, med fokus på audiovisualitet, multimodala aspekter av en digital lärmiljö, didaktik, barn- och ungdomsfrågor samt mediefrågor i samtida och historiska kontexter. Styrkan som bedömarna uppfattar är att det är ämneslärarutbildningen som bedriver dessa projekt, vilket underlättar för att den forskning som ämneslärarna bedriver når ut i undervisningen. Forskningsprojektet har också lett till att kurslitteratur tagits fram utöver forskningspublikationer och konferensinlägg. Ett intressant exempel som nämns i självvärderingen är det EU-finansierade projektet *Ett liv värt att leva* – en film om samernas möte med moderniteten som även redovisats i en forskningsartikel. I bildkurs 3 tar studenterna utgångspunkt i visuellt arkivmaterial och deltar även i en historisk dokumentärfilmfestival som lärosätet arrangerar med andra aktörer i regionen, vilket ses som ett samhällsrelevant inslag i utbildningen.

Den nätbaserade bildlära­rut­bil­din­gen har en unik och annorlunda upplagd utbildningsmiljö för studenterna. Bedömargruppen finner detta tillfredsställande, men noterar att lärosätet vare sig problematiserar nätbaserad utbildning eller framhåller dess styrka i någon större utsträckning. Det som lyfts fram och som bedömargruppen vill bekräfta, är att vissa studenter som annars inte hade studerat ämnet, får den möjligheten med denna modell.

En omstrukturering av programmet hösten 2018 innebär ökad samläsning mellan inriktningarna och i utbildningen samtliga delar: Ämnes- och ämnesdidaktiska studier, verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och utbildningsvetenskaplig kärna (UVK). Bedömargruppen ser positivt på omläggningen förutsatt att lärosätet beaktar grundskolans respektive gymnasieskolans olika målgrupper och utbildningsuppdrag. Bedömargruppen uppfattar miljön inom den verksamhetsförlagda utbildningen

(VFU) som välorganiserad med rutiner för seminariegrupper och mindre studiegrupper där varierande träffar dokumenteras och protokollförs i en gemensam blogg. Studiegrupperna uppges hålla en tät kontakt med varandra även under icke schemalagd tid, vilket fyller en viktig funktion i undervisningen. De integrerade kurserna inom VFU och utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) har en tydlig progression, där studenterna har möjligheter att fortlöpande återkoppla forskning och de vetenskapliga perspektiven under utbildningen, även från ämnesstudierna.

Bedömggruppen anser att utvecklingsområden är fortsatt arbete med forskningsförankring i de studier som kommer studenterna till del, samt möjligheterna att tydligare länka studenternas examensarbeten till pågående forskning, inklusive den som bedrivs vid lärosätet. Vissa högre forskningsseminarier behöver tillgängliggöras för studenter online, vilket bedömggruppen ser som angeläget i en nätbaserad utbildning. Lärosätet nämner själva utmaningen med hur utbildningsmiljön ska kunna ge studenterna upplevelsen av att de verkligen studerar i en kritisk och kreativ miljö, trots att de oftast är spridda över landet.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Bedömggruppen ser en styrka i att bildkurserna är utformade så att den ämneskompetens som behövs för yrkesutövningen relateras till motsvarande kursplaner i grundskolan och gymnasieskolan. I samtliga bildkurser finns inslag av eget bildskapande, för att studenterna successivt ska utveckla hantverksskicklighet inom både analoga och digitala tekniker samt få egna erfarenheterna av visuell gestaltning som en viktig utgångspunkt för ämnesdidaktiska reflektioner.

En styrka med utbildningens organisation är att studenternas lokalsamhälle utgör en källa och resurs i kurserna. I alla tre ämneskurserna i bild återkommer platsens betydelse i människors liv. Studenterna uppmanas att utgå från hemorten för att upptäcka hur närmiljön kan användas som en pedagogisk resurs i bildundervisningen. Eftersom VFU ofta genomförs i hemkommunen kan de under ämneskurserna få underlag för egen undervisning längre fram. Självvärderingen ger exempel på bra platsanknutna uppgifter och att studenter har valt att utforma liknande uppgifter senare i sin undervisning.

Examinationsformerna varierar mycket för att underlätta kopplingen mellan bildkursernas mål, innehåll, arbetssätt och examinationsformer. Studenterna tränas att gestalta kunskap multimodalt, vilket bedöms centralt för deras kommande yrkesutövning. Genom varierade arbets- och examinationsformer tränas och breddas också studenternas kommunikativa kompetens. En styrka är betygskriterier på delkursnivå i samtliga kurser, vilket tydliggör sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, med brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde.

Självvärderingen beskriver att studenterna har mycket olika förkunskaper när de påbörjar sin ämneslärarutbildning, varför alla studenter ska utveckla en grundläggande kompetens första

terminen med olika material och tekniker. Här igår kunskaper i bildanalys med fokus på bildsemiotik, bildretorik, bildperception, genus samt visuell kultur med vetenskaplig förankring.

Under den andra ämneskursen med didaktisk inriktning fördjupas kunskaperna i manuell och digitalt bildskapande. De utvecklar sina konstpedagogiska kunskaper som tillämpas i en film där de tar med betraktaren till ett galleri eller museum och presenterar en gestaltning för en tänkt målgrupp elever. Här tränas förmågan att fungera som en pedagogisk länk mellan verk och betraktare samt ge inblick i ett varierat konstutbud från hemkommunerna, exempel som nämns är ishotellet i Kiruna, Open Art i Örebro eller väggmåleri i Lindesberg.

Studier av olika teoribildningar för bildanalys och tolkning fördjupas under termin två. Här tränas vetenskaplig metod för andra gången med att formulera syfte, frågeställningar, val av tillvägagångssätt för insamling av material samt avgränsnings- och urvalsprinciper. Uppgiften kräver forskningsanknytning för både teori och metod. Under termin två utvecklar studenterna kunskaper i och om design, formgivning, smak och estetisk fostran. Utifrån begreppen plats, identitet och lärande studerar de den egna närmiljöns estetiska och sociala aspekter. I kursens fyra campusdagar i Falun ingår studiebesök på Carl Larsson-gården i Sundborn. I den sista delkursen genomför studenterna ett självständigt visuellt utvecklingsarbete, som redovisas i en portfolio. Studenterna följer sin egen utveckling genom portföljmetod, som kopplas till bedömning och betygssättning i respektive skolform.

Bildämnets historia och samtida visuella uttryck studeras som grund för en tematisk konstutställning för specifika målgrupper av elever. Detta länkas också till VFU där studenterna följer sina handledare under tre fältdagar för att se handledarens arbete med konsthistoria, samtidskonst, bildanalys och bedömning. Fältdagarna uppges vara mycket uppskattade av studenterna, eftersom de under dessa dagar får en konkret inblick i bildlärares arbetssituation samt blir bekanta med sin VFU-skola och den VFU-lärare som de ska arbeta med under den första VFU-perioden.

Ämneslärarutbildningens gymnasieinriktning startade 2011 och hade först två inledande kurser och därpå kursen *Bild III* inklusive examensarbete 1 under termin 8. Under termin 9 gavs kursen *Bild IV* inklusive examensarbete 2. I kursen *Bild III* gjordes bland annat ett fotografiskt projekt, analyser av fotobaserad bild som representation, kommunikation och estetiskt uttryck samt teoretiska moment med intersektionella perspektiv på fotografier av och med barn genom att undersöka det egna bildberättandet och hur de själva blivit fotograferade som barn.

På motsvarande sätt fördjupades kunskapen om den rörliga bildens berättarkomponenter, i produktion av animerade filmer och dokumentär reportagefilm samt rörlig bild som resurs i pedagogisk verksamhet. Studenterna planerade undervisningen baserat på rörligt medieinnehåll och skrev om den rörliga bildens förutsättningar som undervisningsmaterial.

Kursen ansluter till både vetenskaplig och konstnärlig forskning med utgångspunkt i visuellt arkivmaterial förankrat inom avdelningen Medier. De studenter som antogs höstterminen 2018 kommer att läsa en reviderad version av *Bild III* under termin 3, inklusive examensarbete. De avslutar sin utbildning med ett examensarbete om 30 högskolepoäng under respektive termin 8 och 10. I den delen av utbildningen betonas den fotografiska kompetens och digitala bildbehandling som

bedöms som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av ämnesområdet och fördjupad insikt i det aktuella forsknings- och utvecklingsarbetet.

Som underlag för bedömningen ingick endast ett självständigt arbete vilket försvårar ett djupare resonemang om hur väl utbildningen förbereder studenterna inför skrivandet av det självständiga arbetet. Det finns dock signaler om att vissa brister kan föreligga i utbildningens uppfyllelse av målet om studenternas förberedelse till teoretisk och analytisk fördjupning. Lärosätet visar ändå sammantaget en trovärdig ambition att stärka förberedelserna inför det självständiga arbetet i den reviderade studiegången. Genom en väsentligt förstärkt ämnesdidaktisk vetenskaplig kompetens anser bedömggruppen att måluppfyllelse sker, men ser samtidigt ämnesdidaktikens vetenskapliga förankring som ett eventuellt utvecklingsområde. Kopplingen till skolpraktiken och hur den framkommer i de självständiga arbetena skulle kunna stärkas.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Grunderna i vetenskapsteori, liksom i kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, behandlas i huvudsak inom ramen för UVK. Det nya examensarbetet på 30 högskolepoäng kan enligt självvärderingen möjliggöra en ytterligare fördjupning för studenterna. Bedömggruppen vill framhålla en styrka i bildläroutbildningens hantering av det här målet, där studenterna introduceras i vetenskapligt förhållningssätt inom bildområdet i den första ämneskursen med vetenskapliga texter och eget skrivande enligt vedertagna akademiska normer. En observation genomförs som tränar olika metoder för dokumentation och insamling av visuellt empiriskt material. Analysverktyg och vetenskapliga metoder introduceras på grundläggande nivå.

Under termin två ges goda exempel i självvärderingen på hur studenterna gör en mer omfattande bildteoretisk studie, med hjälp av socialsemiotisk teoribildning. De formulerar syfte och frågeställningar samt skriver rapport. De ger och tar kritik vid ett så kallat ventileringsstillfälle. Det anges i självvärderingen att dessa kunskaper i vetenskapligt förhållningssätt, teoretiska perspektiv och kvalitativa metoder ska vidareutvecklas inom UVK. Studenterna formulerar en skriftlig frågeställning som kan undersökas via VFU-skolan med syftet att utveckla läraryrkets vetenskapliga förhållningssätt och metodik. Bedömggruppen anser att detta visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Det framgår att kursen bygger vidare på det vetenskapliga förhållningssätt som studenterna har utvecklat under de tre inledande ämneskurserna. Studenterna uppges ta del av forskning med kvantitativa metoder i rapporter och artiklar, men tillämpar inte själva dessa metoder i bildkurserna. Detta ser bedömggruppen som ett utvecklingsområde.

I bedömningen ingick bara ett självständigt arbete i bild från lärosätet, vilket försvårar ett djupare resonemang om hur väl utbildningen förbereder studenterna inför skrivandet av det självständiga arbetet. Bedömggruppen ser dock tecken på brister inom området fördjupad analyserande förmåga av empiriskt material och hantering av källor.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande,*

samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

Bedömgargruppen anser att studenterna utvecklar en tillfredsställande fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat. Därigenom kan de bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom bildämnet, och tillhörande ämnesområden och ämnesdidaktik.

Motiveringen stöds av lärosätets beskrivning av de tre inledande bildkurserna där det ingår att studenterna reflekterar över vetenskapliga texter och förhållningssätt. De fältdagar och deltagande observationer som görs möjliggör för studenterna att bearbeta egna och andras erfarenheter. Genom ventileringsstillfällen reflekterar studenterna över varandras material. Reflektionen fördjupas i exempelvis arbeten där en intervjustudie med VFU-handledaren ingår och studenterna tar del av formativ bedömning i klassrummet. Studenterna får härigenom verktyg för att synliggöra sin egen undervisning. Forskning ska bearbetas på djupet i de tidigare och det sammanhängande självständiga arbetet på 30 högskolepoäng, men även genom att studenterna bearbetar varandras texter. Under det självständiga arbetet intervjuas i många fall VFU-handledare och på så sätt bidrar detta också till verksamheten. Portföljmetoden och ett processbaserat arbetssätt skapar progression liksom studenternas gensvar och medbedömning av varandras analoga och digitala arbeten vilket ger skäl till denna bedömning. Den vetenskapliga delen riktar sig tydligt mot kunskapsutveckling i relation till skolan. Bedömgargruppen anser att studenterna genom att de får möjlighet att genomföra observationer, dokumentation och intervjuer som därigenom blir underlag för att med egna erfarenheter öka förståelsen för forskningsmetoder kopplade till skolutveckling.

I jämförelse med det enda självständiga arbetet från lärosätet, bedöms det föreliggande bristande förberedelser till kritisk analys av det empiriska materialet. Bredden på forskningsresultat och forskningsmetoder som kommer studenterna till del samt hur detta används anser bedömgargruppen vara ett utvecklingsområde. I det ingår även oklarheter om hur studenterna kan ta del av kvantitativa forskningsmetoder och hur de förbereds för att kunna förhålla sig självständigt kritisk till forskning.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Huvuddelen av den didaktiska kompetens som studenterna utvecklar under sina studier sker inom UVK och under VFU. För bildämnet redogör lärosätet för hur de mer ämnesspecifika aspekterna av den didaktiska kompetensen behandlas inom ämnes- och ämnesdidaktiska studierna. Begreppet ämnesdidaktik introduceras i den första bildkursen och återkommer i övriga moment som uppgifter där studenterna gör muntliga eller skriftliga ämnesdidaktiska reflektioner. I självvärderingen finns

beskrivningar av hur man arbetar med fotografi och rörlig film vilket ger bedömgargruppen en uppfattning av hur studenternas färdigheter och förmågor utvecklas i såväl hantverksmässiga som konstnärliga och didaktiska förmågor genom användandet av olika analoga och digitala tekniker.

Ett bra exempel är enligt bedömargruppen moment som knyter samman ämnesdidaktiska reflektioner med de egna ämnesstudierna i studenternas arbete och i studiegrupperna. Där tar de exempelvis fram en planering för ett moment om färglära för en specifik elevgrupp. Planeringarna diskuteras sedan i den större seminariegruppen, där exempelvis progression inom bildundervisningen problematiseras. Under den första terminen beskrivs andra exempel i självvärderingen med moment som introducerar bildämnet i grundskola och gymnasieskolan, teorier om barns och ungdomars bildskapande och bildämnets historiska utveckling. Innehållet i de momenten knyts till kurslitteratur och tillämpas bland annat genom studenternas arbete med en temabaserad planeringsuppgift och den så kallade barnbildaobservationen.

Moment om betyg och bedömning i bild ingår under termin två, vilket behandlas både i föreläsning- och fältstudieform. Lärosätet identifierar ett utvecklingsområde som gäller digitalt skapande, vilket bedömargruppen anser som angeläget med tanke på utbildningens profil.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Bedömargruppen ser positivt på examinationsformer i ämneskurserna som är utformade så att studenterna ska kunna bearbeta sina presentationer, för att använda dem i den egna undervisningen under VFU-perioderna. Inför redovisningsseminarierna sammanställer studenterna visuellt material i digitala presentationsprogram och kortare filmer. Detta ger dem goda erfarenheter som de kan tillämpa i produktion av eget undervisningsmaterial.

Fältdagarna i ämneskurserna ser bedömargruppen positivt på, som viktiga inslag inför VFU-perioderna och som ett sätt för studenterna att skaffa sig inblick i de ämnesdidaktiska förmågor som krävs för undervisning i ämnet bild. Bedömargruppen ser bra exempel på inslag om hur man bygger övergångar mellan ämneskurser och VFU. Den ämnesdidaktiska kunskap som utvecklas kan vidare tillämpas under den efterföljande och integrerade UVK-/VFU-kursen *Didaktik och ledarskap*. En av bildlärarna från lärosätet följer med som seminarieledare in i den kursen, vilket bedömargruppen bedömer som mycket värdefullt. Under de två första kursveckorna arbetar studenterna med planering av den undervisning som de ska genomföra. Varje VFU-vecka avslutas med ett högskoleförlagt seminarium där erfarenheter från VFU diskuteras och bearbetas utifrån kurslitteraturen.

Ämnesdidaktiken i relation till VFU-kurser bedöms vara god genom en variation av olika uppgifter där studenterna utvecklar sina färdigheter och förmågor av betydelse för bildlärarrollen och i syfte att stimulera varje elevs lärande. Enligt bedömargruppen möjliggör utbildningen därmed att studenterna tillfredsställande kan utveckla sin undervisning självständigt och tillsammans med andra bearbeta, utvärdera och fördjupa den.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska*

aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.

Bedömggruppen anser att det är en styrka och av stor vikt, att studenterna arbetar med dessa frågor i gestaltande dramaövningar som direkt blir överförbara till arbetet i elevgruppen och att även sociala medier som arenor för ungdomars relationer behandlas. Kursen rör således skolans värdegrundsuppdrag utifrån sociala perspektiv på hållbar utveckling med fokus på jämlikhet, jämställdhet och alla människors lika värde. Utveckling och lärande med elevers lärande i centrum är programmets andra kurs med integrerad verksamhetsförlagd utbildning (VFU), som förbereder studenterna för arbetet i en mångkulturell skola. Begreppen mångkulturella klassrum, kultur och subkultur kopplas även till demokratifrågor, vilket bedömggruppen anser är av stor vikt. Kurslitteraturen handlar om ungdomars uppväxtvillkor samt om samhälle och individ i förändring, liksom lärares och elevers maktpositioner. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att tydligare lyfta fram miljömässiga perspektiv på hållbarhet undervisningen.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Gemensamt för ämneslärutbildningens inriktningar är att lärosätet har identifierat jämställdhetsperspektivet inom den nyckelkompetens som kallas Lärarkets värderade dimensioner. I självvärderingen ges flera exempel på hur jämställdhetsperspektivet behandlas i alla ämneskurser i bild. Kvinnors överrepresentation bland de flesta lärarkategorier problematiseras, så även i bildlärarket, i studentgrupperna och bland undervisande lärare i bildlärarprogrammet.

I självvärderingen slås fast att det finns en uppfattning i grundskolan och gymnasieskolan att själva bildämnet är feminint kodat. Genom att på olika sätt problematisera detta i bildkurserna ökar studenternas förståelse för, och förmåga att beakta och kommunicera jämställdhetsfrågor. Studenterna kan välja genusperspektivet och därmed aspekter av jämställdhet, när de studerar barns bildskapande eller när de genomför barnbilsobservationer och momentet barns- och ungdomars visuella uttryck. Inför den första VFU-perioden behandlas också genusaspekter i bildundervisningens innehåll och arbetsformer, vilket bedömggruppen ser som en styrka.

I självvärderingen framhålls hur könsnormer uppges vara starkt kopplade till elevernas motivation eller bristande motivation för ämnet. I kursen *Didaktik och ledarskap* återkommer ständigt studenterna till denna problematik under de campusförlagda seminarierna. En medvetenhet eftersträvas hos de blivande bildlärarna om genusrelaterat bildberättande. Genusmönster problematiseras och diskuteras i relation till hur femininitet och maskulinitet konstrueras i olika sociala och mediala sammanhang vilket möjliggör för studenterna att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. Bra exempel på tillämpat jämställdhetsperspektiv finns i de bildteoretiska momenten där kurslitteratur med genusperspektiv används och representation av kön behandlas länkat till forsknings- och metodtexter för utvecklande av analysverktyg. Hur visuella medier skapar kategoriseringar och hur bilder normaliserar olika stereotyper undersöks via bildanalys, blickteorier och barnperspektiv i olika medier.

Självvärderingen beskriver ett konkret exempel där seminarieledaren fördelar ordet till studenterna i nätbaserade seminarier. Även om detta tillvägagångssätt skapar utrymme för alla studenter att

komma till tals så kan det styrda nätbaserade samtalet enligt bedömargruppen begränsa att viktiga frågor diskuteras i grupp. Bedömargruppen rekommenderar detta som ett utvecklingsområde att möjliggöra former för diskussion för att ytterligare stödja att studenternas kan beakta jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

I självvärderingen framgår att ämnesföreträdaren har det övergripande akademiska ansvaret inom ämnet, vilket inkluderar ämnets kursplaner, verksamhetsplan och verksamhetsberättelse, valideringsärenden samt representation i olika sammanhang, bland annat de lärarutbildningsprogram där ämnet medverkar. Bedömargruppen anser att detta är fullt tillfredsställande samt att den kursansvariga läraren, tillsammans med övriga lärare ansvarar för planering, genomförande, utvärdering och utveckling av kurser enligt den beslutade kursplanen och högskolans kvalitetssystem.

Det är enligt bedömargruppen en bra utformning att en ämnesansvarig också följer upp frågor om bildläroinriktningen som genomströmning, kursutbud, kursvärderingar med bildläroarbetslaget i samband med skrivandet av verksamhetsberättelsen, liksom frågor om medverkan i olika utbildningsprogram, ämnets strategiarbete, profilering samt arbetsmiljö. Verksamhetsberättelsen följs upp i dialog med avdelningschefen och akademichefen. En verksamhetsplan skrivs i ettårs- respektive treårsperspektiv, vilket bedöms vara en god ordning för överblick av utbildningens genomförande och resultat.

Kurserna introduceras, genomförs och följs upp i nära dialog med studenter. Bedömargruppen vill betona värdet av att utvärdering även görs på delkursnivå, genom muntlig och skriftlig utvärdering. En kursanalys genomförs utifrån lärarnas och studenternas synpunkter och som återkopplas tillfredsställande till studenterna, de medverkande lärarna, ämnesföreträdarna och avdelningschefen.

Ett utvecklingsområde som anges i självvärderingen är att vidareutveckla kursen Bild III med fokus på sådana aspekter av ämneskompetensen som är av specifik betydelse för ämnet bild i gymnasieskolan. I utvärderingar har framkommit att studenterna menar att introduktionen till lärosätets lärplattformar Connect och Learn/Blackboard kan förbättras. Det finns också ett missnöje med den tekniska kvaliteten på vissa inspelade föreläsningar. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att ge högsta prioritet i utvecklingen av de digitala plattformarnas kvalitet och tillgänglighet.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

I självvärderingen uppges att nästan alla studenter säger sig vara nöjda med utbildningen, men samtidigt avbryter ganska många studenter sina programstudier. Lärosätet har gjort en analys av avhoppet och där framgår att de flesta avhoppet sker efter de två-tre första terminerna, det vill säga företrädesvis efter ämneskurserna i bild. Ett vanligt skäl som studenter angav är osäkerhet inför valet av andra ämne, flera vill helst vara ämneslärare i bild, eller kombinera bild med ett andra ämne som inte erbjuds vid lärosätet. En åtgärd som bedömargruppen ser positivt på är att studenterna nu inte behöver välja sitt andra ämne vid antagningen, utan erbjuds stöd att göra det valet under

studiegången. Studenterna som redan har en annan yrkeskarriär bakom sig vill bli färdiga bildlärare på kortare tid än fem år. Därför avbryter en del sina programstudier men fortsätter ofta att läsa lärosätets bildkurser, för att sedan söka till KPU där de slutför sina studier inom utbildningsvetenskaplig kärna. Andra studenter som har arbetat som obehöriga bildlärare väljer att gå till Vidareutbildning av lärare (VAL) som ger en kortare väg till examen. Andra orsaker till studieavbrott som nämns i självvärderingen är exempelvis att utbildningen kräver en större arbetsinsats och är mer teoretisk än vad studenterna förväntat sig. Bedömggruppen ser att detta sammantaget utgör ett utvecklingsområde.

Den inriktningsansvariga för ämneslärarprogrammet i bild har ett mentorsansvar för att stödja bildlärarstudenterna under hela deras utbildning, svara på deras frågor och så långt det är möjligt hjälpa dem med stöd och rådgivning. Inriktningsansvaret kan beskrivas som ett programansvar delegerat från lärarprogrammets ledning till ämnesgruppen.

Ett angeläget utvecklingsområde som anges i självvärderingen, som bedömggruppen instämmer i, är att så långt det är möjligt tillgodose studenternas önskemål om val av det andra ämnet, för att undvika avhopp eller avbrutna studier. En lösning som nämns är att utveckla närmare samarbete mellan olika lärosäten, för att möjliggöra för studenter att på ett smidigt sätt kunna läsa sitt andra ämne vid ett annat lärosäte. Redan nu tas studenter emot från andra lärosäten som läser grundlärarprogrammet och ämneslärarprogrammet där bild inte erbjuds. Att ämneslärarprogram är nätbaserat och att programkurser i bild även erbjuds som fristående kurser borde enligt självvärderingen underlätta att ta emot studenter från andra lärosäten. Bedömggruppen understryker att detta är ett utvecklingsområde.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Bedömggruppen uppfattar att studenten har goda möjligheter att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Som grund för bedömningen är studenternas möjlighet att under kursernas gång framföra synpunkter på innehåll, arbetsformer, kurslitteratur, examination, arbetsbelastning där vissa synpunkter kan tas tillvara redan under pågående kurs, medan andra först vid kommande kurstillfällen. Studenterna uppges uppskatta tydlig struktur, att datum för campusträffar tillkännages i god tid och att lärare är lättillgängliga för frågor. Lärarna uppges ha god kontakt med studenterna med möjligheter att framföra synpunkter via e-post som besvaras inom ett dygn. Exempel ges på en återkommande kommentar vid kursvärderingar, om svårigheten att läsa kurslitteratur på norska och danska, framför allt för de som inte har svenska som modersmål.

Alternativ till sådana texter ska erbjudas säger självvärderingen, vilket bedömggruppen ser stort värde i för utbildningens genomförande. Inom vissa ramar, uppges studenterna ha möjlighet att påverka indelningen i seminariegrupper respektive studiegrupper, så att exempelvis studenter som är bosatta inom samma geografiska område kan placeras i samma grupp för att underlätta studiegruppsarbetet och samåkning till campusträffar. Under de tre ämneskurserna kommer studenterna varje termin till Falun för tre så kallade campusträffar om vardera två till fyra dagar.

Kravet på obligatorisk närvaro är hög, men vid akuta händelser i studenternas liv uppger självvärderingen att det är angeläget att hitta enskilda lösningar.

Varje kurs avslutas med både en muntlig och en skriftlig studentutvärdering, vilket säkerställer att studenternas erfarenheter kommer utbildningen till godo, enligt bedömargruppen. Det som tas upp i utvärderingarna dokumenteras och ingår som grund för planeringen av kommande kurstillfälle. Exempel på ett område där studentutvärderingar påverkat innehåll i kurserna är en ökning av digitalt skapande i kursmomenten, men de har även haft inflytande på arbetsbelastning i kurser och kursdelar eller ordningsföljden på olika kursmoment, vilket bedömargruppen understryker som värdefullt.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

I självvärderingen framgår att bildlärarutbildning är utformad med ambitionen att studenterna ska kunna möta behov i en föränderlig och komplex lärarframtid. Den nätbaserade modellen och undervisningsformen med studenter bosatta runt om i landet bidrar enligt lärosätet till ett mångfaldsperspektiv, vilket bedömargruppen instämmer i. Inte minst ser bedömargruppen värdet av studenternas överblick och insikter i hur bildundervisning genomförs på olika nivåer inom skolsystemet och hur förutsättningarna varierar i olika kommuner, bland olika huvudmän och skolor. Bedömargruppen instämmer i självvärderingens betoning av att lärarutbildare med återkommande kontakter med VFU-handledare i olika skolformer och på olika platser gynnar insynen i bildundervisningens aktuella villkor. Den nätbaserade modellen bidrar också till att studenterna utvecklar generella färdigheter och förmågor inom digital bildbehandling liksom kompetenser att analysera och kommunicera både visuellt och skriftligt vilket enligt lärosätet är centrala i dagens och morgondagens skola och samhälle. Detta ser bedömargruppen som en styrka.

Bildlärare i regionen bjuds varje år in till Bildämnets dag på lärosätet, när nyheter, ny forskning med mera blir tillgängligt i föreläsningar och workshoppar som anordnas utifrån aktuella teman. Detta anser bedömargruppen liksom lärosätet är ett utmärkt sätt att hålla kontakt med tidigare studenter, alumner och skolor. Därmed stärks även den professionsinriktade lärarkompetensen genom att alumner och bildlärare också bjuds in till utbildningen på kortare besök som vikarier.

Bildlärarinriktningen har aktiv samverkan med kulturinstitutioner som bedömargruppen ser som angelägna utbildningsinslag: Carl Larsson-gården och Dalarnas museum. Museet erbjuder även bildlärarstudenterna möjlighet till fotografisk arkivforskning och som ett samhällsrelevant inslag i utbildningen arrangeras varje år en historisk dokumentärfilmfestival med andra aktörer i regionen. Lärarlaget i bild har enligt bedömargruppen goda kollegiala utbyten: i Nätverket för estetiska ämnen i lärarutbildning (NEÄL), i kontinuerlig kontakt med övriga bildlärarutbildningar i landet samt i nationella och internationella InSEA-föreningen (International Society for Education through Art), en viktig kollegial mötesplats där också konferenser ger tillgång till ny forskning och egna arbeten kan få spridning.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Begreppet ämnesdidaktik introduceras i den första bildkursen och återkommer i övriga moment som uppgifter där de studerande gör muntliga eller skriftliga ämnesdidaktiska reflektioner. Det finns även där ämnesdidaktiska reflektioner knyts ihop med de egna ämnesstudierna i studenternas arbete i studiegrupper. Lärosätet identifierar digitalt skapande som ett utvecklingsområde, vilket även bedömargruppen anser som angeläget med tanke på utbildningens profil.

Målet om att visa förmåga att planera, genomföra och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten för att stimulera varje elevs lärande och utveckling uppfylls. Bedömargruppen ser positivt på att examinationsformer i ämneskurserna är utformade så att de studerande ska kunna bearbeta sina presentationer, för att använda dem i den egna undervisningen under VFU-perioderna. Bedömargruppen noterar också goda exempel på inslag om hur övergångar kan byggas mellan ämneskurs och VFU. Ämnesdidaktiken i relation till VFU-kurser bedöms härmed vara god genom en variation av olika uppgifter där studenterna utvecklar sina färdigheter och förmågor kring bildläraryrollen och i enlighet med målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande.

Målet om att bedöma utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Bedömargruppen anser att det är en styrka och av stor vikt att studenterna arbetar med dessa frågor i gestaltande dramaövningar som direkt blir överförbara till arbete i elevgrupp samt att även sociala medier som arenor för ungdomars relationer behandlas. Bedömargruppen rekommenderar att tydligare miljömässiga perspektiv på hållbarhet lyfts fram undervisningen.

Jämställdhetsperspektivet behandlas i alla ämneskurser i bild. Bra exempel på tillämpat jämställdhetsperspektiv finns i de bildteoretiska momenten, där genusperspektiv och representation av kön behandlas med analysverktyg från forsknings- och metodtexter. Hur visuella medier skapar kategoriseringar och hur bilder normaliserar olika stereotyper undersöks via bildanalys, blickteorier och barnperspektiv i olika medier.

Kursansvarig lärare deltar i planering, genomförande, utvärdering och utveckling av kurser. Det är enligt bedömargruppen också bra att en ämnesansvarig följer upp frågor gällande bildläraryrket som genomströmning, kursutbud, kursvärderingar med bildläraryrket i samband med skrivandet av verksamhetsberättelsen. Kurserna följs upp i nära dialog med studenter. Bedömargruppen vill betona värdet av att utvärdering även görs på delkursnivå, genom muntlig och skriftlig utvärdering. Lärosätet stödjer studenterna att genomföra utbildningen i planerad studietid. Men bedömargruppen vill poängtera vikten av att lärosätet fortsätter att utveckla arbetet med att hantera den låga genomströmningen.

Förutom formella vägar att påverka sin utbildning kan studenterna framföra synpunkter under bildkursernas gång på innehåll, arbetsformer, kurslitteratur, examination, arbetsbelastning med mera.

Bildläraryrket är utformat med ambitionen att studenterna ska kunna möta behov i en föränderlig och komplex läraryrkesframtid. Aktiv samverkan sker med regionala kulturinstitutioner samt med andra bildläraryrkesutbildningar liksom forskningsnätverk nationellt och internationellt.

Lärosäte: Högskolan Dalarna

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet idrott och hälsa.

Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Underlagen visar att det inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) finns en tillfredsställande lärarkompetens. Många lärare är involverade i UVK om än på låg procent av heltid. Samtliga fast anställda undervisande lärare har genomgått högskolepedagogisk utbildning. De flesta av lärarna har många års erfarenhet av att undervisa inom högre utbildning, många har lärarexamen och flera av de disputerade lärarna har sin examen inom ett utbildningsvetenskapligt område. Avseende inriktningen idrott och hälsa visar underlagen att den sammanlagda vetenskapliga och professionsrelaterade kompetensen överensstämmer väl med utbildningens innehåll och mål.

Det finns en tillfredsställande utbildningsmiljö. Lärosätet beskriver en omfattande forskningsmiljö som intresserar sig särskilt för förskola, skola och utbildning. Bedömargruppen uppfattar att det finns ett tillfredsställande nära samband mellan forskning och utbildning. Att lärarkollektivet till stora delar finns i en miljö där forskning pågår ser bedömarna som positivt. Olika former av mötesplatser har inrättats för att koppla forskning och utbildning närmare varandra. Utbildningen med inriktning idrott och hälsa är liten till sin volym, vilket kan göra det svårt att upprätthålla en utbildningsmiljö som överskrider de enskilda medarbetarnas kompetens och ett viktigt utvecklingsområde är förstärkning av kompetensen i relation till den fortsatta utbyggnaden av utbildningen.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat inte vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls, men säkerställs inte. Underlagen ger en god och konkret beskrivning av arbetet mot målpåfyllelse som visar hur lärosätet möjliggör att studenterna genom utbildningen får både brett kunnande och fördjupade kunskaper i ämnet. I de ämnesområden där studenterna får möjlighet att utveckla fördjupade kunskaper finns en konkret beskrivning av innehåll kopplat till progressionen. Undervisningen knyter an till aktuell forskning och pågående utvecklingsarbete. Hur lärosätet säkerställer att studenterna når alla delar av målet har inte gått att bedöma då viktiga underlag för bedömningen saknas.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Målpåfyllnad nås i den del som avser UVK. Kvalitativ och kvantitativ metod möter studenterna i flera kurser. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen, behandlas enligt bedömargruppen främst inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Bedömargruppen uppfattar lärosätets ansträngningar med att få till en integration mellan utbildningens olika delar samt att få till en fördjupning som lovvärda. Ett utvecklingsområde som bedömargruppen identifierar är behovet av

förstärkning av kompetens bland de undervisande lärarna i kvantitativ teori och metod. Avseende inriktningen idrott och hälsa bedöms målet inte uppfyllas. Avseende vetenskapsteori och forskningsmetoder finns det en tydlig progression genom kurserna fram till det självständiga arbetet och förutsättningar för att nå dessa delar av målet bedöms som goda. Avsaknaden av underlag i form av självständiga arbeten men också av lärandemål och bedömningskriterier gör det dock svårt att bedöma om den fördjupade nivån prövas i utbildningen. Hur studenterna ska få kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet framgår endast delvis. Exempel på lärandemål, lärandeaktiviteter, examinationer och bedömningskriterier avseende denna del av examensmålet saknas helt. Sammantaget är bedömningen att målet inte uppfylls.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inte. Inom UVK uppfylls målet och då främst inom de ämnesdidaktiska kurserna som läses i termin 1 - 3. Beskrivningen av måluppfyllelsen i de ämnesdidaktiska kurserna visar enligt bedömargruppen hur lärosätet möjliggör för studenterna att utveckla kunskap i relation till målet. Här finns, enligt bedömargruppen, en tydligt framskriven progression i utbildningen och lärosätet kopplar också detta mål starkt till examensarbetet.

Målet anses inte uppfyllt i inriktningen idrott och hälsa. Förutsättningarna för att nå delar av examensmålet bedöms som goda. Aktiviteter och examinationer framstår som varierade och relevanta för att främja egen reflektion och ett kritiskt förhållningssätt. Lärosätet beskriver måluppfyllelsen främst som relevant i relation till fördjupad förmåga att självständigt tillvarata och systematiskt reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten. I underlagen hänvisas till att fokus på att utveckla förmågan kommer att ligga i examensarbetskursen, men det saknas en beskrivning av hur den kursen kommer att utformas. Mer konkreta exempel på lärandemål, examinationer och bedömningskriterier hade behövts för att kunna bedöma att utbildningen säkerställer detta mål. Sammantaget är bedömningen att målet inte uppfylls.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls inte. Måluppfyllnad nås i den del som avser UVK. I självvärderingen framhålls att den senare hälften av UVK som är integrerad med VFU, avgör studentens utveckling av den didaktiska kompetensens måluppfyllelse. De kurser som beskrivs ska bygga vidare på och förena elev- respektive lärar- och ledarskapsperspektivet som sätts in i ett större socialt sammanhang. Till följd av den betydelse som läggs på VFU-kurserna vill bedömargruppen poängtera vikten av att se över hur alla studenters VFU-placeringar hanteras så att alla studenter får det stöd de behöver. Målet uppfylls inte i inriktningen idrott och hälsa. I självvärderingen redogör lärosätet för relationen mellan examensmålets olika delar och lärandeaktiviteter, men tar också upp problematiken med olika synsätt på relationen mellan ämneskunskap och ämnesdidaktik. Underlagen visar att studenterna får ordentligt stöd i att utveckla ämneskunskaper kopplade till olika aktiviteter integrerat med kunskap om ämnesdidaktik. Lärosätet ger flera exempel på hur ämneskunskaper prövas, men i mindre grad exempel på hur förmågan att tillämpa ämnesdidaktik inklusive metodik prövas. Det som till stor del saknas är exempel på hur studenterna får möjlighet att utveckla förmåga att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik och hur denna förmåga examineras. Exempel kopplade till metodik saknas helt i underlagen. Bedömargruppen vill framhålla värdet av att med tydlig systematik göra en översyn av lärandemål kopplade till innehåll, examinationer och bedömningskriterier kopplade till examensmålets olika delar.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Utbildningen inom UVK, genom utarbetandet av nyckelkompetenser, erbjuder en god systematik för progression och måluppfyllnad. Likaså förtjänar VFU med dess fokus på trepartssamtal och analyser av praktiska moment att lyftas som en styrka. De avslutande kurserna inom UVK säkerställer studenternas förmåga att utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt. Avseende inriktningen idrott och hälsa visar lärosätet i underlagen att studenterna får möjlighet att utveckla kunskap om och förmåga att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning både med kurskamrater och skolbarn, men att det saknas exempel på hur förmågan examineras. I intervjuerna framkom att utbildningen förbereder studenterna för att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling då det ingår i många didaktiska uppgifter att planera, genomföra och utvärdera undervisning där eleverns olikheter ska beaktas. Det framgick också att studenterna möter en bredd av elever under sin VFU. Bedömargruppen ser dock allvarigt på att lärosätet inte redogör för hur måluppfyllnad säkerställs.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppnås. Utifrån de exempel som lärosätet ger anser bedömargruppen att målet löper som en "röd tråd" genom utbildningen med en tydlig tanke om progression som är kopplad till utbildningens nyckelkompetenser. Ett utvecklingsområde som bedömarena identifierar i relation till detta mål är att på ett tydligare sätt säkerställa hur dessa moment bedöms och dokumenteras.

Lärosätet beskriver hur utbildningen kopplar begreppet jämställdhet till maktbegreppet och hur dessa begrepp tas upp och behandlas i flera UVK-kurser. Vetenskapliga begrepp som genus, etnicitet och klass berörs samt genusperspektiv i skolan. I självvärderingen betonas att lärosätet har ett bredare perspektiv på jämställdhet än bara jämställdhet mellan kvinnor och män. Bedömarena uppfattar således att lärosätet behöver förtydliga jämställdhetsaspekter med avseende på kön i utbildningen.

Underlagen visar att ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande. Jämställdhetsperspektivet framstår som väl förankrat i utbildningens innehåll och utformning men i mindre omfattning i genomförandet.

Arbetet med uppföljning, åtgärder och återkoppling sker på flera nivåer och på ett ändamålsenligt sätt enligt bedömargruppen. Kurs- och programutvärderingar sker löpande och resultaten tas om hand och kommuniceras till de som berörs. Åtgärder som gjorts för att motverka andelen avhopp är att redan från början förtydliga att utbildningen förutsätter heltidsstudier. Detta anser bedömargruppen är en viktig åtgärd för att ge studenterna tillräcklig information om vad högre studier ställer för krav. Under hösten 2018 pågår en uppföljning och genomlysning av programmets avhopp med hjälp från utbildnings- och forskningskansliet vid lärosätet, vilket bedömargruppen ser som ett prioriterat arbete. Det mer systematiska kvalitetsarbetet inom ämneskurserna är av mer informell karaktär. Bedömargruppen ser positivt på införandet av halvtidsavstämningar, kursråd och kursarbetslag med studentrepresentanter inom ramen för ämnesstudierna.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studenterna ges goda möjligheter att aktivt medverka i utbildningen. I kurserna finns "kurslag", vilket innebär att studentrepresentanter träffar den kursansvariga läraren i mitten av kursen. Undervisande lärare finns även tillgängliga i samband med undervisningen via nätet. Bedömargruppen ser detta som särskilt angeläget eftersom distansutbildning ställer särskilda krav på tillgänglighet och synlighet

av undervisande lärare. Bedömargruppen anser även att det studentinflytande som finns i programmets kurser även bör finnas på programnivå, vilket nu är under utveckling. Ett viktigt utvecklingsområde är därför att lärosätet noga följer upp om studentrepresentationen i de olika organen stärkts och säkerställs med de förändringar som nu genomförs.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Lärosätet ger många goda exempel på hur arbetsliv och samverkan kommer in i utbildningen och bedömargruppen finner de många samarbeten som lärosätet har byggt upp som såväl relevanta som kvalitetshöjande för utbildningen. VFU är viktig för att göra utbildningen användbar och förbereda studenterna inför ett kommande yrkesliv och det finns en nära samverkan med skolhuvudmännen i Dalaregionen som bidrar till detta. Avseende inriktningen idrott och hälsa bedöms lärosätet ha en relevant samverkan med det omgivande samhället och arbetslivet genom bland annat de nätverk som finns där lärare och forskare från lärosätet möter företrädare från yrkesverksamheten. Projektet med hälsocoacher är ett bra exempel på hur studenterna får samverka med verksamma lärare.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Utifrån lärartablerna framgår det att kurserna som ligger inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) involverar många lärare på förhållandevis låg procent av heltidstjänst. Många av lärarna med låg tjänstgöringsgrad är också ämnesdidaktiker. Detta framstår för bedömarna som ett försök till att integrera UVK-kurserna med ämneskurserna, vilket i självvärderingen uttrycks som att det leder till ett konstruktivt samarbete över ämnesgränserna. Ett utvecklingsområde är enligt bedömargruppen att tydliggöra UVK:s roll i relation till de olika ämnena.

Samtliga fast anställda undervisande lärare har enligt självvärderingen och intervjuer genomgått högskolepedagogisk utbildning. De flesta av lärarna har många års erfarenhet av att undervisa inom högre utbildning, många har lärarexamen och flera av de disputerade lärarna har sin examen inom ett utbildningsvetenskapligt område. Ett utvecklingsområde som bedömargruppen har identifierat utifrån självvärderingen och intervjuerna är hur lärosätet säkerställer VFU-handledarnas kompetens. Som ett led i detta finner bedömargruppen att rutiner bör eftersträvas så att samtliga VFU-handledare genomgår de träffar som anordnas med handledarna inför mottagandet av studenter.

Samtliga lärare inom UVK har enligt självvärderingen och intervjuerna egen tid för forskning och kompetensutveckling i sina tjänster, även om det för vissa lärare sker i mindre omfattning. Bedömargruppen anser att det är ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet att säkerställa rutiner som möjliggör kompetensutveckling för de undervisande lärarna.

I självvärderingen och intervjuerna framkommer det att lärarutbildningens ledningsgrupp sedan 2014 har satsat på att systematiskt stärka lärarkårens kompetens inom vissa prioriterade områden, så som bedömning och betygsättning, utvärdering och utvecklingsarbete, samt utveckling av digital och ämnesdidaktisk kompetens. Detta genomförs i form av kollegialt lärande där grupper om tre till åtta lärare har fått ett särskilt uppdrag att läsa in sig på tidigare forskning och utvecklingsarbete inom respektive kompetensområde. Utifrån dessa kunskapssammanställningar konstrueras sedan förslag på hur programmets kurser kan skapa bra förutsättningar för studenterna. Bedömggruppen anser att detta utvecklingsarbete är lovvärt och utgör en bra grund för fortsatt förstärkning av utbildningens kvalitet.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet beskriver en omfattande forskningsmiljö för det som i självvärderingen kallas *utbildning och lärande* och intresserar sig särskilt för förskola, skola och utbildning. I självvärderingen redovisas hur lärosätet genom strategiska satsningar har utvecklat den utbildningsvetenskapliga forskningsverksamheten. Bedömggruppen anser att denna satsning är både genomtänkt och långsiktig.

I självvärderingen nämns flera exempel på projekt och aktiviteter som bidrar till en professionsinriktad miljö, så som ett pedagogiskt utvecklingscentrum, en forskarskola för verksamma lärare, lärarutbildningsdagar och samverkan med handledare för den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Bedömggruppen uppfattar även att organisationen inbjuder till skolnära forskning med mångvetenskapliga ansatser och att de resurser som läggs på forskarutbildning, bidrar positivt till den vetenskapliga förankringen inom UVK-kurserna.

Eftersom utbildningen är en nätbaserad distansutbildning hade bedömarna önskat ett mer konkret resonemang i självvärderingen om de utmaningar och styrkor som finns med nätbaserad utbildning. Vid intervjuerna redogjorde dock lärosätet för detta och bedömggruppen fick en bättre helhetsbild av hur upplägget av denna distansutbildning ser ut. Ett initiativ för att möta eventuella utmaningar med en nätbaserad utbildning är att lärarstudenter samt högskolans och skolans lärare möts i trepartssamtal via en digital lärplattform, för att kontinuerligt diskutera och utvärdera studenternas utbildning och utveckling. Tack vare den tekniken anser bedömggruppen att rimliga förutsättningar finns för att samverkan om studenternas utbildning ska fungera tillfredsställande.

Ett viktigt utvecklingsområde som bedömarna uppmärksammat är hur lärosätet kvalitetssäkrar samverkan mellan studenter i en nätutbildning. I självvärderingen saknas ett resonemang om hur detta konkretiseras, men vid intervjuerna redovisades flera former och metoder för hur de undervisande lärarna kan stödja studenterna i deras samverkan. Bedömggruppen anser att rutiner för dessa frågor kan synliggöras på ett tydligare sätt för studenterna.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömggruppen att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Att lärarkollektivet till stora delar finns i en miljö där forskning pågår ser bedömarna som positivt. Till exempel har olika former av mötesplatser inrättats för att koppla forskning och utbildning närmare varandra. Av de kollegiala mötesplatser som beskrivs i självvärderingen är de flesta ämnesdidaktiskt inriktade och bara en bedöms ha en närmare koppling

till UVK, vilket bedömargruppen ser som ett utvecklingsområde för att ytterligare stärka UKV: s roll inom utbildningen. De kollegiala mötesplatserna behöver nödvändigtvis inte bli fler, utan snarare bör mötesplatsen med en specifik och tydlig koppling till UVK få den uppmärksamhet och relevans som anses tillräckligt för att kunna garantera kvaliteten inom UVK.

En viktig del av utbildningsmiljön är VFU och för att säkerställa att ämneslärarstudenter erbjuds en utbildningsmiljö där lärosäte och VFU-skola bildar en sammanhållen enhet under utbildningens alla delar (ämnesstudier, UVK och VFU), har lärosätet valt att integrera UVK och VFU-kurser med varandra. Lärare till dessa kurser hämtas enligt självvärderingen från de olika ämnesavdelningarna och fungerar som en brygga mellan utbildningens olika delar. Bedömarnas uppfattning är att detta fungerar tillfredsställande och bidrar till studenternas möjligheter att se utbildningen som en helhet. Samtidigt betonar bedömargruppen att arbetet med ökad integration av utbildningens olika delar måste fortsätta och utvecklas ytterligare.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

För att säkerställa att alla ämneslärarstudenter som tar examen vid lärosätet faktiskt uppnår examensmålen pågår ett kontinuerligt utvärderings- och utvecklingsarbete som beskrivs i självvärderingen och intervjuerna. Lärosätet har därför utvecklat en särskild metod där examensmålen kopplas till ett antal nyckelkompetenser. Nyckelkompetenserna består av ett antal kompetenser som bedöms vara särskilt viktiga för läraryrket som studenterna förväntas utveckla under utbildningen. Progressionen mot examensmålen systematiseras utifrån att lärandemålen i varje kurs knyts till en eller flera av dessa nyckelkompetenser.

Lärosätet har som ett led i att öka tydligheten och transparensen i utbildningen utarbetat en förtydligande modell med ett begränsat antal nyckelkompetenser som ligger till grund för strukturen för utbildningen, vilket redovisas i självvärderingen. Förutom de nationella examensmålen har lärosätet dessutom valt att profilera utbildningen genom ytterligare mål som handlar om digitalisering, internationalisering och globalisering.

Bedömargruppen anser att modellen utgör ett tillfredsställande underlag för de olika kursernas utformning och upplägg, vilket också säkerställer att det finns en progression fram mot det slutliga examensmålet. Styrkan med modellen, som bedömargruppen uppfattar den, är att den säkerställer att studenterna får möjlighet att utveckla alla nyckelkompetenser under utbildningen. Genom det integrerade synsättet utgör ämnesstudier, utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) och verksamhetsförlagd utbildning (VFU) en helhet för att utbilda kompetenta lärare, vilket bedömargruppen uppfattar som positivt.

Det finns enligt bedömargruppen en tydlig progression i utbildningen gällande vetenskapsteori fram till examensarbetet. Undervisningen innehåller dessutom enligt bedömargruppen moment som gör det möjligt att utveckla kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Kvalitativ och kvantitativ metod är något som studenterna möter på olika sätt genom utbildningen, inte minst genom kursen *Vetenskapsteori och utbildningsvetenskaplig forskning* men också i andra kurser så som i den inledande UVK-kursen där studenterna genomför en observationsuppgift. Trots att innehållet i kvantitativ teori och metod i kurserna beskrivs i självvärderingen och intervjuerna, gör bedömargruppen bedömningen att förstärkningar av kompetens bland de undervisande lärarna behöver göras av de delar som behandlar kvantitativ teori och metod. Detta är således ett utvecklingsområde.

Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen behandlas främst inom VFU, enligt bedömargruppen. Lärosätet betonar ambitionen att skapa en utbildning där dessa två perspektiv och relationen dem emellan finns närvarande under hela utbildningen. Bland de undervisningsformer som bejakar den här ambitionen till integrering nämns obligatoriska fältstudier inom samtliga delar av utbildningen. De verksamhetsförlagda studierna har obligatoriska seminarier där studenternas erfarenheter från VFU och den egna undervisningen analyseras och tas upp till diskussion. Detta sker i relation till de teoretiska och vetenskapliga perspektiv som behandlats under de föregående ämnesdidaktiska och utbildningsvetenskapliga kurserna. Bedömargruppen anser att det sätt lärosätet arbetar på för att åstadkomma en integration mellan utbildningens olika delar, är positivt och en styrka i utbildningen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Att tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat kopplas starkt till det självständiga arbetet som skrivs inom ämnena, vilket bedömargruppen anser är ett rimligt sätt att ta sig an examensmålet.

En stor del av undervisningen som berör examensmålet sker i de ämnesdidaktiska kurserna, där studenterna får möjligheter att fördjupa förmågan att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat i progression, samt utveckla yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen beskrivs hur studentens förmåga att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik utvecklas i utbildningens tre delar, det vill säga UVK, VFU och ämneskurser. Examensmålet är även

kopplad till nyckelkompetensen "Didaktisk kompetens", som ingår i den matris som lärosätet utvecklat för att organisera utbildningarna, vilket bedömargruppen ser som positivt för att skapa struktur och för att tydligt förankra innehållet, samt skapa en god progression under utbildningen. Studenten förväntas här först visa kunskaper i didaktik, ämnesdidaktik inklusive metodik samt visa kännedom om vuxnas lärande, för att därefter kunna praktisera och tillämpa didaktik, ämnesdidaktik inklusive metodik. I den integrerade UVK/VFU-kursen *Didaktik och ledarskap* tränas studenten bland annat i att göra didaktiska val utifrån lokala och nationella styrdokument och att omformulera ett ämnesinnehåll till en undervisningssituation. Detta ser bedömargruppen som ett tydligt exempel på hur studenterna arbetar med målet i utbildningen.

VFU är av stor betydelse för studentens möjligheter att utveckla förmågan kopplad till målet. Vid intervjuerna framkom det studenterna har möjlighet att genomföra VFU på sin hemort. Som en följd av detta har lärosätet utarbetat en modell för bedömning och säkring av de VFU-relaterade kursmålen i tre steg: före, under och efter VFU-perioden. Även om lärosätet formellt är ansvarigt för att anordna VFU-placeringar har det framkommit att det kan finnas svårigheter för studenter att få det stöd de behöver med detta. Bedömargruppen vill poängtera vikten av att se över hur alla studenters VFU-placeringar hanteras så att alla studenter får det stöd de behöver när VFU-platser ska anordnas.

Vid intervjuerna framkom det att studenternas förmåga att välja innehåll och planera kommande undervisning inför varje VFU dokumenteras och under VFU bedöms deras förmågor fortlöpande av den ansvariga VFU-handledaren med utgångspunkt i kursens betygskriterier. Det sker genom muntliga och skriftliga redovisningar samt genom reflektioner som studenterna genomför i samband med de uppföljande VFU-seminarierna som leds av lärosätets seminarieledare under VFU-perioden.

Efter halva VFU-perioden genomförs ett utvecklingssamtal i form av trepartssamtal där studenten, VFU-handledaren och seminarieledaren träffas via lärplattformen, för att följa upp studentens måluppfyllelse. Inför detta trepartssamtal skriver studenterna en självvärdering där de värderar sin egen utveckling i relation till kursens mål. Med utgångspunkt i denna och VFU-handledarens egen bedömning diskuteras sedan vilka lärandemål studenterna behöver fokusera på under resterande del av kursen samt på vilket sätt VFU-handledaren och seminarieledaren tillsammans kan stödja studenterna i måluppfyllelsen. Senast vid detta samtal ska studenterna meddelas om risken att underkännas och en plan ska göras upp för vilka kursmål som ska tränas specifikt på.

Bedömargruppen får uppfattningen att studenterna förväntas ta ett stort eget ansvar för sin egen individuella progression mot examensmålet under VFU. Bedömargruppen vill därför påtala vikten av att lärosätet erbjuder adekvat stöd till studenterna för att de ska kunna hantera det stora ansvar som läggs på dem för sin egen professionsutveckling inom VFU. Bedömargruppen anser därför att ett utvecklingsområde för lärosätet är att utveckla ytterligare rutiner för att dokumentera studenternas progression i förhållande till målet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Även detta examensmål är på lärosätet kopplat till den specifika nyckelkompetensen "Didaktisk kompetens": Här ingår de specifika kunskaper och förmågor som de blivande lärarna förväntas utveckla för att på vetenskaplig grund kunna leda och ansvara för sin egen pedagogiska verksamhet.

I självvärderingen framhålls att kurserna *Sociala relationer, konflikter och makt, Bedömning och betygsättning* och *Utvärdering och utvecklingsarbete* är viktiga för studenternas möjligheter att uppnå examensmålet. Enligt självvärderingen bygger kurserna vidare på och förenar det elev- respektive lärar- och ledarskapsperspektiv som studenterna tagit del av tidigare under utbildningen och placeras in i ett större socialt sammanhang. Studenterna ska här utveckla en teoretisk och kritisk grund för ökad förståelse av de sociala relationernas komplexa karaktär. De ska även utveckla en ökad beredskap för att som pedagogisk ledare kunna hantera konflikter som kan uppstå i olika situationer.

Bedömarna ser att progressionen från utbildningens första del är betryggande för att studenternas fördjupade kunskaper om bedömning och betygsättning av elevers lärande ska utvecklas och för att de ska kunna utvärdera och utveckla den egna undervisningen. Bedömargruppen instämmer även i lärosätets syn på att de kurserna säkerställer studenternas förmåga att utvärdera och utveckla undervisningen och den pedagogiska verksamheten i övrigt.

Bedömargruppen är av uppfattningen att utbildningen inom UVK, genom utarbetandet av nyckelkompetenser, erbjuder en god systematik för progression i förhållande till målet. Likaså förtjänar organiserandet av VFU med dess fokus på trepartssamtal och analyser av praktiska moment att lyftas som en styrka för att uppnå examensmålet. Bedömargruppen vill dock återigen beröra risken som finns kopplad till att studenterna själva förväntas ta ett stort ansvar för sin VFU och den övergripande progressionen i förhållande till examensmålet. Bedömargruppen menar därför att det finns ett behov av mer utvecklade rutiner för att dokumentera studenternas progression under VFU i förhållande till examensmålet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

I självvärderingen framkommer det att en central utgångspunkt i förhållande till examensmålet är den nyckelkompetens lärosätet valt att kalla "Lärarkyrkets värderrelaterade dimensioner". Här beskrivs hur studenterna i utbildningen ska ha möjlighet att utveckla en förmåga att anlägga olika perspektiv på normer och förhållningssätt. Lärosätet använder begreppet "dubbelt normperspektiv", vilket betyder att lärarkyrkets värderrelaterade dimensioner ska vila på normativ grund, så som mänskliga rättigheter och barnkonventionen. Dessutom ska den grunden och samhällets övriga normer, samtidigt kunna utsättas för kritisk granskning. I självvärderingen beskrivs detta som ett förhållningssätt på två nivåer – en normativ nivå och en normkritisk metanivå, samt en förmåga att växla däremellan. Med tillgång till språkliga verktyg i form av teorier och begrepp ska studenterna stödjas i att utveckla dessa strategier. Enligt självvärderingen och intervjuerna ska studenterna på så sätt få hjälp att upprätta

och upprätthålla ett sådant dubbelt normperspektiv under sina studier och vidare in i den framtida yrkespraktiken. Detta ser bedömaregruppen som en styrka i utbildningen.

I självvärderingen framkommer också att centrala begrepp som fördjupas och problematiseras återkommande genom utbildningen är demokrati, makt, normer och värden samt kultur och identitet. Självvärderingen ger exempel på kurser som problematiserar och fördjupar begreppen, som kursen *Skolväsendets historia och samhällsuppdrag*. Där introduceras studenterna till skolans styrning, dubbla uppdrag och de utbildningspolitiska och utbildningsfilosofiska ställningstaganden och begrepp som ligger till grund för lärares yrkesetik. I den efterföljande kursen *Didaktik och ledarskap* tränas studenterna att i sitt ledarskap aktivt verka för skolans värdegrund. Studenterna ska här förstå vad det innebär att arbeta i en målstyrd skola och lärarens uppdrag att medvetet välja innehåll och arbetsformer i förhållande till de lokala och nationella styrdokumenterna.

Även i kurserna *Sociala relationer, konflikter och makt* och *Utveckling och lärande* tränas och examineras studenterna i ämnesinnehåll med relevans för det specifika målet. Även om de värderelaterade dimensionerna ska finnas närvarande under hela utbildningen är det framför allt under UVK-kurserna och VFU som studenterna förväntas utveckla nyckelkompetensen och nå examensmålet. Utifrån de exempel som lärosätet ger anser bedömaregruppen att utbildningen möjliggör och säkerställer målet på ett adekvat sätt och att målet löper som en "röd tråd" genom utbildningen med en tydlig tanke om progression kopplat till utbildningens nyckelkompetenser.

Ett utvecklingsområde som bedömarna identifierar i relation till detta mål är att på ett tydligare sätt säkerställa hur dessa moment bedöms och dokumenteras.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen betonas att lärosätet har ett bredare perspektiv på jämställdhet än enbart jämställdhet mellan kvinnor och män. Bedömarna uppfattar dock att det inte görs någon tydlig skillnad mellan jämställdhet (mellan kvinnor och män) och jämlikhet. I självvärderingen beskrivs hur utbildningen kopplar begreppet jämställdhet till maktbegreppet och hur dessa begrepp behandlas i flera olika UVK-kurser.

Kurser som direkt behandlar frågor om kön och makt i relation till pedagogisk verksamhet är till att börja med *Skolväsendets historia och samhällsuppdrag*. Här sker en introduktion av vetenskapliga begrepp som genus, etnicitet och klass till frågan om genusperspektiv i skolan och de grundläggande värden som uttrycks i skolans läroplaner samt i FN:s barnkonvention. I kursen *Utveckling och lärande* följs jämställdhetsperspektivet upp som del av olika didaktiska och teoretiska perspektiv på ungdomars sociala och emotionella utveckling, liksom ungdomars uppväxtvillkor. *Sociala relationer, konflikter och makt* är den kurs som tydligast behandlar de grundläggande demokratiska värderingarna och olika jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. Kursen innehåller litteratur, men även seminarier, om lärares yrkesetik och samtal om makt samt ledar- och lärarskap i "svåra elevmiljöer". Även kursen *Bedömning och betygssättning* behandlar området, exempelvis vad det kan tänkas bero på att flickor generellt sett är mer framgångsrika i skolan.

Lärosätet uppger i självvärderingen samt vid intervjuerna att utbildningen behöver bli bättre på att mer systematiskt lyfta upp jämställdhetsperspektivet, men lämnar inga konkreta förslag på hur det skulle kunna genomföras. Därför identifierar bedömargruppen detta som ett utvecklingsområde för lärosätets fortsatta kvalitetsarbete. En rekommendation är att säkerställa att en god integration sker mellan kurserna inom UVK respektive ämnena som behandlar jämställdhet. Bedömargruppen anser att lärosätet fortsatt behöver arbeta med att förtydliga jämställdhetsaspekter med avseende på kön i utbildningen och där ett sätt kan vara att utveckla lämpliga bedömningskriterier för det.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Huvuddelen av ämnesläroverutbildningens arbete med uppföljning, åtgärder och återkoppling sker inom det som självvärderingen kallar operativt kvalitetsarbete. Det betyder det ständigt pågående arbete som sker för att kontinuerligt kvalitetssäkra och kvalitetsutveckla utbildningen och dess förutsättningar. Detta kvalitetsarbete sker enligt självvärderingen på flera olika nivåer – från kursnivå till lärosätetsnivå. Vid intervjuerna framkom att kvalitetsarbetet i många fall ligger som grund för diskussioner inom arbetslagen. Det fungerar som ett underlag för att förbättra undervisningen och på ett bättre sätt synliggöra utbildningens olika delar för studenterna, vilket av bedömargruppen bedöms som ett bra sätt att utnyttja lärosätets kvalitetsarbete i praktiska åtgärder.

Studenterna genomför en programvärdering direkt efter att den sista kursen är avslutad. Frågorna i studentenkäten utgår från nyckelkompetenserna och studenterna får värdera hur väl utbildningens olika delar har gett dem förutsättningar att utveckla dessa kompetenser (innehåll och arbetsformer). Studenterna får även möjlighet att värdera och kommentera hur väl programmets examinationsformer svarar mot nyckelkompetenserna. Eftersom ämnesläroverprogrammet har antagning både höst- och vårtermin genomförs programvärderingen två gånger per år. Det tycker bedömargruppen är ett positivt sätt att nära följa de problem, men också möjligheter, som följer av lärosätets val att organisera utbildningen.

Resultaten från programvärderingarna sammanställs och redovisas i den verksamhetsberättelse som skrivs i februari och sedan ligger till grund för nästkommande års verksamhetscykel där nödvändig kurs- och programutveckling beskrivs. Bedömargruppen finner detta sätt att genomföra utvärderingar kopplade till utbildningens nyckelkompetenser som lovvärt, eftersom det skapar en tydlig struktur för hur utbildningen organiseras och utvecklas.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet genomför systematiskt analys av avhopp och beskriver i självvärderingen en del av de åtgärder som har satts in för att motverka avhopp framför allt när det gäller avhopp som eventuellt kan relateras till att utbildningen är nätbaserad och sker på distans. Analyser av studentgenomströmningen visar att de flesta avhopp sker tidigt i utbildningen, vanligtvis under det första läsåret och i många fall beror på att studenterna redan arbetar (inte sällan som obehörig lärarvikarie), så att de inte kan ägna sig åt heltidsstudier. Bristande studiemotivation eller att

studenterna är osäkra i sitt yrkesval är andra orsaker som anges. Denna bild framkommer också vid lärosätetsintervjuerna.

Analysen som redovisas i självvärderingen visar att de som gör studieavbrott längre fram i sina studier tenderar att komma tillbaka efter en eller ett par terminer. Åtgärder som vidtagits för att motverka andelen avhopp är att förtydliga redan från början att utbildningen förutsätter heltidsstudier. Detta anser bedömargruppen är en viktig åtgärd för att ge studenterna tillräcklig information om vad högre studier ställer för krav. Under hösten 2018 pågår en uppföljning och genomlysning av programmets avhopp med hjälp från utbildnings- och forskningskansliet vid lärosätet, vilket bedömargruppen ser som ett viktigt arbete för att verka för att studenterna genomför sin utbildning inom planerad studietid. En rekommendation är att involvera studenter från olika program i detta utvecklingsarbete samt att arbeta med konsekvensanalyser av nätbaserad utbildning på kvalitativ nivå.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

I självvärderingen framkommer det att studentinflytandet som finns i programmets kurser behöver kompletteras med något på programnivå, eftersom programmet saknar ett etablerat forum för detta. Den synpunkten instämmer bedömargruppen i. Vid starten av de nya ämneslärarprogrammen höstterminen 2018 initierades därför enligt självvärderingen nya rutiner för studentinflytande på ämneslärarprogrammet med ett studentprogramråd. Där skulle studenterna få möjlighet att påverka utbildningen under pågående studier. Detta skulle komplettera den mer formella representationen av studenter i olika beslutande organ. Tanken är att ha återkommande möten, minst en gång per termin när studentrepresentanter möter programledningen för att diskutera frågor som studenterna väckt. Dessa möten ska kompletteras med att studentrepresentanter inbjuds att delta i någon del av de återkommande programmötena. Bedömargruppen anser att det här sättet att organisera studentinflytandet på ser lovande ut för att möjliggöra att studenter tar en aktiv roll i utvecklingsarbetet. Efter intervjuerna återstår ändå vissa frågetecken om satsningen fallit väl ut. Ett viktigt utvecklingsområde är därför att lärosätet noga följer upp resultatet av förändringarna och ser över huruvida studentrepresentationen i de olika organen säkerställs och bibehålls med de nya rutinerna och studentprogramrådet.

I självvärderingen beskrivs att det i kurserna finns "kurslag", vilket innebär att studentrepresentanterna träffar den kursansvariga läraren i mitten av kursen. Detta ser bedömargruppen som positivt för att ge studenter ytterligare möjligheter att aktivt delta i utvecklingsarbetet i utbildningen.

Undervisande lärare finns enligt självvärderingen och intervjuerna tillgängliga för studenterna i samband med undervisningen via nätet. Bedömargruppen anser att detta är särskilt viktigt att säkerställa, eftersom distansutbildning ställer särskilda krav på tillgänglighet och synlighet av undervisande lärare. Den öppenheten och tillgängligheten är något som utnyttjas regelbundet och som uppskattas av studenterna, enligt de utvärderingar som lärosätet genomfört. Även

bedömggruppen ser detta som positivt och som något som ytterligare bidrar till utbildningens kvalitet.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Läro-utbildningen vid lärosätet kännetecknas enligt självvärderingen av en väletablerad och nära samverkan med skolhuvudmännen i Dalaregionen. Pedagogiskt utvecklingscentrum Dalarna är navet i den samverkan, och byggdes upp tillsammans med kommunerna i Dalarna med omnejd på 1990-talet under devisen "läro-utbildning som skolutveckling". Samverkan var ursprungligen fokuserad på läro-studenternas verksamhetsförlagda utbildning. VFU är fortfarande den bärande basen i samarbetet och bidrar även till att göra utbildningen användbar och för att förbereda studenterna för det kommande yrkeslivet. Genom att läro-utbildningens behov av praktiska forskning och ett starkare professionsperspektiv har ökat, liksom huvudmännens behov av skolutveckling, har även samverkan kommit att omfatta flera gemensamt drivna och finansierade aktiviteter och projekt. Samarbetet består i dag bland annat av ämnesdidaktiska nätverk där respektive ämnesavdelning vid lärosätet bjuder in verksamma lärare och VFU-handledare i regionen, för att diskutera ämnesdidaktiska frågor under en kvälls träff. Bedömggruppen uppfattar samarbetet som välfungerande och som ett positivt bidrag till utbildningen. Bedömggruppen vill därför särskilt lyfta fram vikten av att detta samarbete behålls, och om möjligt ytterligare fördjupas för att kunna garantera långsiktighet.

Lärosätet ger fler exempel på samverkan, så som forskningscirklar där lärare från en eller flera skolor samarbetar med en forskare vid lärosätet och en magisterutbildning där verksamma lärare och rektorer kan bygga på sin grundutbildning och meritera sig för vidare forskarstudier. Allt samarbete bygger på idén att utveckla ny kunskap genom att knyta samman verksamheterna i skola och akademi samt arbetsliv och utbildning under hela yrkeslivet. Bedömggruppen anser att samarbetet som lärosätet byggt upp är både relevant och kvalitetshöjande för utbildningen. Det finns en långsiktighet och genomarbetad tanke om på vilket sätt studenterna kan få en kreativ och livskraftig samverkan mellan lärosätet och den omkringliggande regionen. Ett utvecklingsområde som bedömgarna vill uppmärksamma är hur studenter som befinner sig långt utanför regionen i ökande utsträckning kan få ta del av de samarbeten som främst har en mer regional förankring.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömggrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömgningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Underlagen visar att det finns en tillfredsställande läro-kompetens. Många lärare är involverade i den utbildningsvetenskapliga kärnan om än på låg procent av heltid. Samtliga fast anställda

undervisande lärare har enligt självvärderingen och vad som framkommer vid intervjuerna genomgått högskolepedagogisk utbildning. De flesta av lärarna har många års erfarenhet av att undervisa inom högre utbildning, många har lärarexamen och flera av de disputerade lärarna har sin examen inom ett utbildningsvetenskapligt område.

Det finns en tillfredsställande utbildningsmiljö. Lärosätet beskriver en omfattande forskningsmiljö för det som i självvärderingen kallas utbildning och lärande och intresserar sig särskilt för förskola, skola och utbildning. Exempel på professionsinriktning som nämns i självvärderingen är Pedagogiskt utvecklingscentrum, forskarskolan för verksamma lärare, lärarutbildningsdagar och samverkan med handledare för den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Bedömggruppen uppfattar att det finns ett tillfredsställande nära samband mellan forskning och utbildning. Att lärarkollektivet till stora delar finns i en miljö där forskning pågår ser bedömnarna som positivt. Till exempel har olika former av mötesplatser inrättats för att koppla forskning och utbildning närmare varandra.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen, behandlas enligt bedömggruppen främst inom VFU. Bedömggruppen uppfattar lärosätets ansträngningar med att få till en integration mellan utbildningens olika delar samt att få till en fördjupning som lovvärda. Kvalitativ och kvantitativ metod är något som studenterna möter genom kurser, exempelvis i form av en observationsuppgift i den inledande UVK-kursen. Ett utvecklingsområde som bedömggruppen identifierar är behovet av förstärkning av kompetens bland de undervisande lärarna i kvantitativ teori och metod.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inom den utbildningsvetenskapliga kärnan. Måluppfyllelsen ska dock främst ske inom de ämnesdidaktiska kurserna som läses i termin 1 - 3. Beskrivningen av måluppfyllelsen i de ämnesdidaktiska kurserna visar enligt bedömggruppen hur lärosätet möjliggör för studenterna att utveckla kunskap också i relation till målet. Här finns det en tydligt framskriven progression i utbildningen, enligt bedömggruppen. Lärosätet kopplar detta mål också starkt till examensarbetet.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. I självvärderingen framhålls att den senare hälften av den utbildningsvetenskapliga kärnan som är integrerad med den verksamhetsförlagda delen, avgör studentens utveckling av den didaktiska kompetensens måluppfyllelse. De kurser som beskrivs ska bygga vidare på och förena elev- respektive lärar- och ledarskapsperspektivet som sätts in i ett större socialt sammanhang. Till följd av den betydelse som läggs på VFU-kurserna vill bedömggruppen poängtera vikten av att se över hur alla studenters VFU-placeringar hanteras så att alla studenter får det stöd de behöver när VFU-platser ska anordnas.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Utbildningen inom den utbildningsvetenskapliga kärnan, genom utarbetandet av nyckelkompetenser, erbjuder en god systematik för progression och uppnående av målet. Likaså förtjänar organiserandet av VFU med dess fokus på trepartssamtal och analyser av praktiska moment att lyftas som en styrka för att uppnå examensmålet. De avslutande kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan säkerställer studenternas förmåga att utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppnås. Utifrån de exempel som lärosätet ger anser bedömargruppen att målet löper som en "röd tråd" genom utbildningen med en tydlig tanke om progression som är kopplad till utbildningens nyckelkompetenser. Ett utvecklingsområde som bedömare identifierar i relation till detta mål är att på ett tydligare sätt säkerställa hur dessa moment bedöms och dokumenteras.

Lärosätet beskriver hur utbildningen kopplar begreppet jämställdhet till maktbegreppet och hur dessa begrepp tas upp och behandlas i flera olika UVK-kurser. Vetenskapliga begrepp som genus, etnicitet och klass berörs samt genusperspektiv i skolan. I självvärderingen betonas att lärosätet har ett bredare perspektiv på jämställdhet än bara jämställdhet mellan kvinnor och män. Bedömare uppfattar således att lärosätet behöver förtydliga jämställdhetsaspekter med avseende på kön i utbildningen.

Arbetet med uppföljning, åtgärder och sker på flera nivåer och på ett ändamålsenligt sätt enligt bedömargruppen. Kurs- och programutvärderingar sker löpande och resultaten tas omhand och kommuniceras till de som berörs. Åtgärder som gjorts för att motverka andelen avhopp är att redan från början förtydliga att utbildningen förutsätter heltidsstudier. Detta anser bedömargruppen är en viktig åtgärd för att ge studenterna tillräcklig information om vad högre studier ställer för krav. Under hösten 2018 pågår en uppföljning och genomlysning av programmets avhopp med hjälp från utbildnings- och forskningskansliet vid lärosätet, vilket bedömargruppen ser som ett prioriterat arbete.

Studenterna ges goda möjligheter att aktivt medverka i utbildningen. I kurserna finns "kurslag", vilket innebär att studentrepresentanter träffar den kursansvariga läraren i mitten av kursen. Undervisande lärare finns även tillgängliga i samband med undervisningen via nätet. Bedömargruppen ser detta som särskilt angeläget eftersom distansutbildning ställer särskilda krav på tillgänglighet och synlighet av undervisande lärare. Bedömargruppen anser även att det studentinflytande som finns i programmets kurser även bör finnas på programnivå, vilket nu är under utveckling. Ett viktigt utvecklingsområde är därför att lärosätet noga följer upp om studentrepresentationen i de olika organen stärkts och säkerställs med de förändringar som nu genomförs.

Lärosätet ger många goda exempel på hur arbetsliv och samverkan kommer in i utbildningen och bedömargruppen finner de många samarbeten som lärosätet har byggt upp som såväl relevanta som kvalitetshöjande för utbildningen. VFU: n anses även viktig för att göra utbildningen användbar och förbereda studenterna inför ett kommande yrkesliv och det finns en nära samverkan med skolhuvudmännen i Dalaregionen som ytterligare bidrar till detta.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga,*

professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Enligt underlaget undervisar sju lärare inom utbildningen, tre lektorer och fyra adjunkter varav två har utbildning på magisternivå. Lektorerna har en relativt stor andel undervisning inom ämnesstudierna, mellan 16 och 25 procent av sina tjänster. Totalt motsvarar undervisningstiden inom utbildningen en årsarbetstid på 109 procent. Att det är få lärare i utbildningen förklaras av att inriktningen är relativt nystartad och det ännu inte har antagits så många studenter. Bedömggruppen ser dock en sårbarhetsproblematik i en relativt liten grupp lärare även om utbildningen är under uppbyggnad. Inte minst gäller detta lektorerna då det av underlagen framgår att kraven är höga på de disputerade lärarna att forska och erhålla externa forskningsmedel.

Den vetenskapliga kompetensen bedöms vara god men täcker inte fullt ut ämnets alla olika vetenskapliga områden. Inom utbildningen finns lektorer som har disputerat i pedagogik och idrott, men ingen inom mer naturvetenskapliga ämnesområden. Av intervjuerna framkom att det finns kompetens inom dessa områden vid lärosätet, men huruvida den kommer ämnesstudierna tillgodo är oklart då ingen med denna kompetens finns listad i lärartabellen. Det saknas också kompetens i idrottshistoria och idrottspsykologi. Lärosätet reflekterar över detta och att lektorerna förväntas öka tiden för forskning genom tilldelning av forskningsmedel, men lärosätet ger inga förslag på målinriktade lösningar förutom att bristen på kompetens inom vissa områden löses genom fortbildning. Positivt är att två av adjunkterna som undervisar har antagits till forskarutbildning och på sikt kan bidra till att öka den vetenskapliga kompetensen.

Den professionsinriktade kompetensen bland de lärare som arbetar inom utbildningen bedöms vara god då majoriteten av undervisande lärare har någon form av lärarbakgrund. Av intervjuerna framgick att lärosätet anställt ytterligare en adjunkt som också arbetar halva tiden som verksam lärare i skolan.

Samtliga lärare i utbildningen har tid för forskning och kompetensutveckling i tjänsten. Av underlagen framgår inte hur lärarnas sammantagna kompetens och kompetensutveckling systematiskt följs upp, men vid intervjuerna framkom att verksamhetsplanen används för att anpassa volymen och kompetensen av lärare för kommande år utifrån antalet studenter. Det hade varit önskvärt att lärosätet haft en mer långsiktig plan, utöver den årliga verksamhetsplanen, för hur kompetensen ska förstärkas på lång sikt för att klara av dels en fullt utbyggd utbildning, dels täcka ämnesområdets mångvetenskapliga behov.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Den vetenskapliga miljön är stark och den forskning som bedrivs bedöms ha klar relevans för utbildningen. Lärosätet redogör för framstående forskning inom idrottsdidaktik, idrottsfysiologi och idrottsmedicin. Det finns flera pågående forskningsprojekt som genomförs i samarbete med andra forskare i Sverige som relaterar till ämnesdidaktiska frågor i idrott och hälsa. En svaghet är att den ämnesdidaktiska forskningen i huvudsak vilar på tre personer men bedömggruppen ser positivt på att lärosätet försöker åtgärda detta genom att anta adjunkter till forskarutbildning.

En styrka är att lärarkollektivet till stora delar finns i en miljö där kvalificerad mångvetenskaplig forskning pågår. Det ges också flera goda exempel på samverkan med samhället som kommer utbildningen tillgodo såsom nätverksträffar, fortbildningsdagar och öppna föreläsningar. Ett bra exempel på hur den vetenskapliga och professionsinriktade miljön arbetar tillsammans för att utveckla utbildningen är regelbundet återkommande ämnesmöten.

Av underlagen framgår att forskningens koppling till utbildningen sker genom användning av publikationer som kurslitteratur, forskare som föreläser och håller i seminarier samt att studenterna har möjlighet att delta i pågående forskningsprojekt. Redogörelsen ger dock upphov till frågor om hur nära sambandet mellan forskning och utbildning är inom det naturvetenskapliga området då inga forskare med idrottsfysiologisk eller idrottsmedicinsk kompetens finns med som undervisande lärare i lärartabellen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Underlagen ger en god och konkret beskrivning av arbetet mot måluppfyllelse som visar hur lärosätet möjliggör att studenterna genom utbildningen får både brett kunnande och fördjupade kunskaper i ämnet. Hur lärosätet säkerställer att studenterna når alla delar av målet har inte gått att bedöma då uppgifter om detta saknas.

De ämnesområden där studenterna får möjlighet att utveckla fördjupade kunskaper är framförallt kopplade till olika aktiviteter som till exempel dans och rörelse till musik. Underlagen ger en konkret beskrivning av innehåll kopplat till dessa ämnesområden och progressionen i olika ämneskurser. Friluftsliv ges som exempel på ett område där studenterna får väsentligt fördjupade kunskaper.

Utifrån underlagen framgår att kurserna i friluftsliv inledningsvis handlar om studenternas egna kunskaper för att efterhand rikta uppmärksamhet mot gruppen. I den sista kursen är det fokus på ledarskap och gruppdynamik. Bedömargruppen är medveten om att utbildningen ännu inte är genomförd i sin helhet och att vissa underlag därför inte fanns att tillgå vid bedömningstillfället. I de underlag som fanns att tillgå saknades viktig information som lärandemål, examinationsuppgifter och bedömningskriterier, vilket gjorde det svårt för bedömargruppen att få en tydlig bild av hur lärosätet säkerställer att studenterna når väsentligt fördjupade ämneskunskaper. Det saknas uppgifter om lärandemål och bedömningskriterier kopplat till de ämnesområden som exemplifieras. Exempel ges på innehåll i examinationer men då i mer övergripande ordalag som att praktiska examinationer av rörelse ofta är kombinerade med en reflektions- eller analysuppgift. Bedömargruppen hade gärna sett hur en sådan uppgift kan se ut, vilka lärandemål som examineras och vilka bedömningskriterierna är.

Undervisningen knyter framförallt an till aktuell forskning, men även till pågående utvecklingsarbete. Upplägget av såväl innehåll som arbetsgång i delkursen *Hälsopedagogik* är exempel på ett

strukturerat och väl genomtänkt upplägg som ger goda förutsättningar för studenterna att nå fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. Lärosätet reflekterar själva över hur de ska möjliggöra och säkerställa att studenterna ska nå väsentligt fördjupade ämneskunskaper inom idrottshistoria och idrottspsykologi, vilket bedömaregruppen ser positivt på, men det saknas konkreta planer för hur det ska åtgärdas. Det hade varit önskvärt med en tydlig åtgärdsplan som inkluderar revidering av kursplaner.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Enligt lärosätet behandlas målet framförallt i UVK-kursen *Vetenskapsteori och utbildningsvetenskaplig forskning*. I ämneskurserna i idrott och hälsa får studenterna redan under första terminen introduktion i att läsa och förstå vetenskapliga texter, vetenskapsmetodik, kvalitativa och kvantitativa metoder och genomför också en mindre undersökning. I efterföljande kurser får studenterna möjlighet att fördjupa kunskaperna samt genomföra, bearbeta och analysera data från både intervjuer och enkäter. Av underlagen framgår att studenterna kontinuerligt under utbildningen möter olika teoretiska perspektiv och forskning, som både konsumenter som producenter. Det finns en tydlig progression genom kurserna fram till det självständiga arbetet och förutsättningar för att nå målet bedöms som goda. Men avsaknaden av underlag i form av självständiga arbeten men också av lärandemål och bedömningskriterier gör det svårt att bedöma om den fördjupade nivån prövas i utbildningen.

En del av ett vetenskapligt förhållningssätt inbegriper kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Hur lärosätet möjliggör och säkerställer denna del av målet framgår bara i termer av att studenterna får lära sig innebörden av vetenskap i relation till vardagskunskap och att i de i den kommande examensarbetskursen ska ges möjlighet att knyta sina praktiska erfarenheter från VFU till vetenskaplighet. Exempel på lärandemål, lärandeaktiviteter, examinationer och bedömningskriterier avseende denna del av examensmålet saknas helt. De utvecklingsområden som lärosätet har identifierat menar bedömaregruppen är relevanta och viktiga att arbeta vidare med inte minst när kommande examensarbetskurs utformas, men önskvärt hade varit en plan för och beskrivning av hur dessa ska åtgärdas.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Förutsättningarna för att nå delar av examensmålet bedöms som goda. Aktiviteter och examinationer framstår som varierade och relevanta för att främja egen reflektion och ett kritiskt förhållningssätt. Lärosätet beskriver måluppfyllelsen främst som relevant i relation till fördjupad förmåga att självständigt tillvarata och systematiskt reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten. I de angivna exemplen visar lärosätet hur studenterna får förutsättningar att gradvis utveckla kunskap och

förståelse för att kunna nå denna del av examensmålet. Ett exempel är det skolförslagda projektet i delkursen *Hälsopedagogik*. Denna uppgift inkluderar att studenterna självständigt och systematiskt får tillvarata och reflektera över egna och andras forskningsresultat och därmed förbereds för att bidra till utveckling av yrkesverksamheten. I underlagen hänvisas till att fokus på att utveckla förmågan kommer att ligga i kursen *Idrott 4* (examensarbetskursen), men det saknas en beskrivning av hur den kursen kommer att utformas. Mer konkreta exempel på lärandemål, examinationer och bedömningskriterier hade behövts för att kunna bedöma att utbildningen säkerställer detta mål. Det saknas även en redogörelse för hur utbildningen säkerställer att studenterna når delen av målet som handlar om att systematisera erfarenheter för att på så sätt bidra till kunskapsutveckling i ämne, ämnesområden och ämnesdidaktik.

De utvecklingsområden som lärosätet beskriver bedöms som relevanta men bedömggruppen saknar en åtgärdsplan.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen redogör lärosätet för relationen mellan examensmålets olika delar och lärandeaktiviteter, men tar också upp problematiken med olika synsätt på relationen mellan ämneskunskap och ämnesdidaktik. Underlagen visar att det finns en pågående diskussion om denna och att det har gjorts försök att hitta en medelväg. De tre inledande ämneskurserna har benämningen "med didaktisk inriktning" i ämnesnamnet vilket visar att ämnesdidaktik värderas högt. Samtidigt pekar underlagen på att lärosätet inte är klara med den pågående diskussionen, vilket stärker bedömggruppens uppfattning att lärosätet inte når måluppfyllnad.

Underlagen visar att studenterna får ordentligt stöd i att utveckla ämneskunskaper kopplade till olika aktiviteter integrerat med kunskap om ämnesdidaktik. Det ges flera exempel på hur ämneskunskaper prövas, men i mindre grad exempel på hur förmågan att tillämpa ämnesdidaktik inklusive metodik prövas. Det som till stor del saknas är exempel på hur studenterna får möjlighet att utveckla förmåga att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik och hur denna förmåga examineras. Exempel kopplade till metodik saknas helt i underlagen. Lärosätet framhåller att det är svårt att avsätta tillräckligt med tid för undervisning då bedömningen av uppgifter i relation till detta examensmål kräver stora resurser och att detta i nuläget löses genom att ha ett större fokus på ämnesdidaktiska kunskaper. På lång sikt ska detta lösas genom att försöka se likheter mellan olika rörelseinslag och rörelseaktiviteter och utifrån att detta ska ha större examinationsblock. Bedömggruppen ser positivt på att det finns långsiktiga förslag på åtgärder, men ser inte det som ett skäl för att inte säkerställa att examensmålet uppnås genom nuvarande upplägg. Bedömggruppen vill framhålla värdet av att med tydlig systematik göra en översyn av lärandemål kopplade till innehåll, examinationer och bedömningskriterier kopplade till examensmålets olika delar.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet visar i underlagen att studenterna får möjlighet att utveckla kunskap om och förmåga att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning både med kurskamrater och skolbarn, men att det saknas exempel på hur förmågan examineras. I självvärderingen saknas uppgifter om hur utbildningen förbereder studenterna för att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling, men i intervjuerna framkom att det ingår i många didaktiska uppgifter att planera, genomföra och utvärdera undervisning där elevers olikheter ska beaktas. Det framgick också att studenterna möter en bredd av elever under sin VFU. Bedömggruppen ser allvarligt på att lärosätet inte explicit redogör för hur måluppfyllnad säkerställs. Att stimulera varje elevs lärande och utveckling bör vara centralt i UVK och i ämnesdidaktiken. Att tydliggöra dessa delar i utbildningen ser bedömggruppen som ett utvecklingsområde. Bedömggruppen hade velat se konkreta exempel på lärandemål och examinationsuppgifter från kurser förlagda på både högskolan och i den verksamhetsförlagda utbildningen.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Jämställdhetsperspektivet framstår som väl förankrat i utbildningens innehåll och utformning men i mindre omfattning i genomförandet. Alla ämneskurserna genomsyras av jämställdhetsperspektivet (där även klass, etnicitet och funktionsnedsättning ingår). I självvärderingen ges flera exempel på ett normkritiskt perspektiv i ämneskursernas innehåll. Underlagen visar att perspektivet på olika sätt finns med i kurslitteratur, lärandeaktiviteter och även examinationsuppgifter som till exempel i kursen *Idrott 2* där studenterna har som uppgift att analysera friluftsliv ur ett normkritiskt perspektiv och att ta hänsyn till ett inkluderingsperspektiv i dans. Lärosätet menar trots dessa exempel att större vikt behöver läggas på normkritiskt perspektiv för att studenterna ska utveckla förmågan att använda jämställdhetsperspektivet i sin undervisning. Bedömggruppen ser positivt på detta.

Bedömggruppen hade gärna också sett konkreta exempel på hur jämställdhetsperspektivet beaktas vid till exempel rekrytering av lärare och studenter och när kurser organiseras.

Sammantaget bedömer bedömggruppen detta område som tillfredställande. Det finns en viss otydlighet i relation till målet, men bedömningen är att lärosätet är medvetet om dessa brister och har konkreta planer för hur dessa ska åtgärdas.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet genomför kontinuerlig uppföljning på kursnivå genom webbaserade kursutvärderingar. Av underlagen framgår att resultatet av kursvärderingar återkopplas till både studenter och ämnesansvarig, men det saknas redogörelse för hur återkoppling sker till andra intressenter. I självvärderingen ges också konkreta exempel på åtgärder som har vidtagits utifrån studentutvärderingar som förändring av lärandeaktiviteter för att underlätta studenternas förståelse för hur undervisning kan formas och analyseras utifrån olika teorier om lärande och barns utveckling.

Av underlagen framgår att det finns en särskild programansvarig grupp som ansvarar för utvärdering och kvalitetsutveckling av inriktningen som fortfarande är under uppbyggnad. De små studentgrupperna och täta kontakter mellan studenter och lärare beskrivs också som en del av kvalitetsarbetet och motiverar att mer formella former för kvalitetsuppföljning inte involverar studenterna. Införandet av halvtidsavstämningar och inrättandet av kursråd och kursarbetslag med studentrepresentanter nämns som ett möjligt utvecklingsområde, men hur och om dessa ska genomföras finns det ingen plan för. Bedömargruppen ser positivt på en sådan utveckling. Av självvärderingen framgår att detta har varit uppe till diskussion men har hittills inte implementerats på grund av tidsbrist.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet beskriver i självvärderingen att en åtgärd för att studenterna ska genomföra utbildningen inom planerad studietid är information om utbildningens omfattning. I intervjuerna framkom även att det finns en rad insatser, till exempel för studenter med läs- och skrivsvårigheter. Att studenterna är så få ger bra kontaktvägar och minskar behovet av särskilda satsningar. Det mesta löses genom formella eller informella samtal vilket gör att man kan agera. Systematiska uppföljningar och analys av kvarvarande och genomströmning har ännu inte funnits behov av att införa.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Av självvärderingen framgår att lärosätet ser studentmedverkan som en viktig resurs och att det finns en systematisk struktur för att bjuda in och tillvarata studenternas perspektiv i utvecklingen av utbildningen genom de standardiserade webbenkäterna, däremot framgår inte hur stor svarsfrekvensen är och om det finns andra former av mer informella utvärderingar. Ett problem, som lärosätet inte är ensamt om, är att resultatet inte kommuniceras med de studenter som gått kursen utan enbart till efterföljande studentgrupper. Ett annat problem är att kursvärderingar endast genomförs i slutet av terminen och att det är svårt för studenterna att komma ihåg delkurser som ligger tidigt på terminen. Lärosätet lyfter dessa problem som potentiella utvecklingsområden och har diskuterat att införa formaliserade möten under terminens gång vilket stöds av bedömargruppen som också vill se en plan för när detta ska inrättas.

Studenterna har genom att de är få och grupperna små möjligheter att arbeta aktivt med att utveckla utbildningen, men detta lyfts också som en begränsning på grund av elevernas beroendeställning. Det finns inga uppgifter om formellt inflytande i utbildningen inom ramen för ämneskurserna. Bedömargruppen ser positivt på att lärosätet lyfter detta som ett utvecklingsområde, men saknar efterföljande reflektion eller hänvisning till hur detta ska åtgärdas inom en relativ snar framtid.

Sammantaget anser bedömargruppen att studenterna ges möjlighet att ta en aktiv roll i att utveckla utbildningen även om en del problem återstår.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet bedöms ha en relevant samverkan med det omgivande samhället och arbetslivet genom bland annat de nätverk som finns där lärare och forskare från lärosätet möter företrädare från yrkesverksamheten. Verksamma lärare bjuds in till lärosätet genom öppna föreläsningar och fortbildningsdagar, men det är oklart på vilket sätt detta kommer studenterna till del. Projektet med hälsocoacher är ett bra exempel på hur studenterna får samverka med verksamma lärare.

I självvärderingen ges få exempel på hur lärosätet förbereder studenterna på hur ämnet och lärarrollen kan komma att förändras. Vid intervjuerna framkom att samverkan sker med VFU och VFU-organisationen dels genom trepartssamtal både i mitten och i slutet av VFU-perioderna, dels vid nätverksträffar som genomförs regelbundet. Ett utvecklingsområde som bedömgруппens ser är att i högre grad engagera VFU-lärare i utbildningen och att ge studenterna möjlighet att under de verksamhetsintegrerade delarna av utbildningen möta mer än en skola för att på så sätt möta olika utmaningar i det framtida yrkeslivet. Bedömgруппen hade också velat se konkreta exempel på hur lärosätet arbetar med att förbereda studenterna på förändringar, vilka eventuella utvecklingsområden som identifierats och vilka åtgärder som är planerade.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Underlagen visar att den sammanlagda vetenskapliga och professionsrelaterade kompetensen överensstämmer väl med utbildningens innehåll och mål. Samtidigt är utbildningen liten till sin volym, vilket kan göra det svårt att upprätthålla en utbildningsmiljö som överskrider de enskilda medarbetarnas kompetens och ett viktigt utvecklingsområde är förstärkning av kompetensen i relation till den fortsatta utbyggnaden av utbildningen.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls, men säkerställs inte. Underlagen ger en god och konkret beskrivning av arbetet mot måluppfyllelse som visar hur lärosätet möjliggör att studenterna genom utbildningen får både brett kunnande och fördjupade kunskaper i ämnet. I de ämnesområden där studenterna får möjlighet att utveckla fördjupade kunskaper finns en konkret beskrivning av innehåll kopplat till progressionen. Undervisningen knyter an till aktuell forskning och pågående utvecklingsarbete. Hur lärosätet säkerställer att studenterna når alla delar av målet har inte gått att bedöma då viktiga underlag för bedömningen saknas.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet bedöms inte uppfyllas. Avseende vetenskapsteori och forskningsmetoder finns det en tydlig progression genom kurserna fram till det självständiga arbetet och förutsättningar för att nå dessa delar av målet bedöms som goda. Avsaknaden av underlag i form av självständiga arbeten men också av lärandemål och bedömningskriterier gör det dock svårt att bedöma om den fördjupade nivån prövas i utbildningen. Hur studenterna ska få kunskap om relationen mellan vetenskaplig

grund och beprövad erfarenhet framgår endast delvis. Exempel på lärandemål, lärandeaktiviteter, examinationer och bedömningskriterier avseende denna del av examensmålet saknas helt.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat anses inte uppfyllt. Förutsättningarna för att nå delar av examensmålet bedöms som goda. Aktiviteter och examinationer framstår som varierade och relevanta för att främja egen reflektion och ett kritiskt förhållningssätt. Lärosätet beskriver måluppfyllelsen främst som relevant i relation till fördjupad förmåga att självständigt tillvarata och systematiskt reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten. I underlagen hänvisas till att fokus på att utveckla förmågan kommer att ligga i examensarbeteskursen, men det saknas en beskrivning av hur den kursen kommer att utformas. Mer konkreta exempel på lärandemål, examinationer och bedömningskriterier hade behövts för att kunna bedöma att utbildningen säkerställer detta mål.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls inte. I självvärderingen redogör lärosätet för relationen mellan examensmålets olika delar och lärandeaktiviteter, men tar också upp problematiken med olika synsätt på relationen mellan ämneskunskap och ämnesdidaktik. Underlagen visar att studenterna får ordentligt stöd i att utveckla ämneskunskaper kopplade till olika aktiviteter integrerat med kunskap om ämnesdidaktik. Det ges flera exempel på hur ämneskunskaper prövas, men i mindre grad exempel på hur förmågan att tillämpa ämnesdidaktik inklusive metodik prövas. Det som till stor del saknas är exempel på hur studenterna får möjlighet att utveckla förmåga att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik och hur denna förmåga examineras. Exempel kopplade till metodik saknas helt i underlagen. Bedömargruppen vill framhålla värdet av att med tydlig systematik göra en översyn av lärandemål kopplade till innehåll, examinationer och bedömningskriterier kopplade till examensmålets olika delar.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls, men säkerställs inte. Lärosätet visar i underlagen att studenterna får möjlighet att utveckla kunskap om och förmåga att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning både med kurskamrater och skolbarn, men att det saknas exempel på hur förmågan examineras. I intervjuerna framkom att utbildningen förbereder studenterna för att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling då det ingår i många didaktiska uppgifter att planera, genomföra och utvärdera undervisning där elevers olikheter ska beaktas. Det framgick också att studenterna möter en bredd av elever under sin VFU. Bedömargruppen ser dock allvarigt på att lärosätet inte explicit redogör för hur måluppfyllnad säkerställs.

Underlagen visar att ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande. Jämställdhetsperspektivet framstår som väl förankrat i utbildningens innehåll och utformning men i mindre omfattning i genomförandet.

Utbildningen följs upp på ett systematiskt sätt. Det mer systematiska kvalitetsarbetet inom ämneskurserna är av mer informell karaktär. Bedömargruppen ser positivt på införandet av halvtidsavstämningar, kursråd och kursarbetslag med studentrepresentanter inom ramen för ämnesstudierna.

Studentperspektivet i utbildningen bedöms som tillfredsställande. Det finns både formella och informella kanaler för studentinflytande även om det finns vissa utvecklingsbehov.

Bedömningsgrunden arbetsliv och samverkan bedöms som tillfredsställande. Lärosätet bedöms ha en relevant samverkan med det omgivande samhället och arbetslivet genom bland annat de nätverk som finns där lärare och forskare från lärosätet möter företrädare från yrkesverksamheten. Projektet med hälsocoacher är ett bra exempel på hur studenterna får samverka med verksamma lärare.

Lärosäte: Högskolan i Dalarna

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik.

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Eftersom inga studenter har genomgått hela utbildningen har inte bedömargruppen ett fullständigt underlag att bedöma. Perspektivet är därför att lärosätet inte kan förväntas uppfylla målen i nuläget. I stället bedöms hur rimligt det är att lärosätet kommer att uppnå målen.

Sammanvägd bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

I den utbildningsvetenskapliga kärnan visar underlagen att det finns en tillfredsställande lärarkompetens. Många lärare är involverade i den utbildningsvetenskapliga kärnan om än på låg procent av heltid. Samtliga fast anställda undervisande lärare har enligt självvärderingen och vad som framkommer vid intervjuerna genomgått högskolepedagogisk utbildning. De flesta av lärarna har många års erfarenhet av att undervisa inom högre utbildning, många har lärarexamen och flera av de disputerade lärarna har sin examen inom ett utbildningsvetenskapligt område. Inom inriktningen matematik visar underlagen sammantaget att ämne och ämnesdidaktik är tillfredsställande genom att lärarkårens ämnes- och professionskompetens är rimlig för utbildningen, på både kort och lång sikt. Det finns ett flertal disputerade lärare och även god professionskompetens. Huvuddelen av lärarna i matematikdidaktik har också högskolepedagogisk utbildning.

Inom den utbildningsvetenskapliga kärnan finns en tillfredsställande utbildningsmiljö. Lärosätet beskriver en omfattande forskningsmiljö för det som i självvärderingen kallas utbildning och lärande och intresserar sig särskilt för förskola, skola och utbildning. Exempel på professionsinriktning som nämns i självvärderingen är Pedagogiskt utvecklingscentrum, forskarskolan för verksamma lärare, lärarutbildningsdagar och samverkan med handledare för den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Bedömargruppen uppfattar att det finns ett tillfredsställande nära samband mellan forskning och utbildning. Att lärarkollektivet till stora delar finns i en miljö där forskning pågår ser bedömarna som positivt. Till exempel har olika former av mötesplatser inrättats för att koppla forskning och utbildning närmare varandra. Inom inriktningen matematik präglar den goda lärarkompetensen också utbildningsmiljön. Av självvärderingen och intervjuerna framgår att det finns en vetenskaplig och professionsinriktad miljö för utbildningen, till exempel i de olika mötesplatserna för forsknings- och utbildningsfrågor. Det finns ett högre utbildningsvetenskapligt seminarium och ett kollegialt forum kring forskning inom naturvetenskaps-, matematik- och teknikdidaktik.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls eftersom lärosätet har relevant forskning för utbildningen som studenterna också får ta del av. Studenterna studerar på distans och lärosätet har vidtagit åtgärder för att möta de behov som arbetssättet kräver. Matematikinnehållet är relevant för gymnasieskolans

matematikkurser i stort, men det saknas explicita inslag om programmering. Beskrivningarna av kursinnehållet är bitvis vaga och lärosätet är medvetna om detta utvecklingsområde.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och inom inriktningen matematik. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen, behandlas enligt bedömargruppen främst inom VFU. Bedömargruppen uppfattar lärosätets ansträngningar med att få till en integration mellan utbildningens olika delar samt att få till en fördjupning som lovvärda. Kvalitativ och kvantitativ metod är något som studenterna möter genom kurser, exempelvis i form av en observationsuppgift i den inledande UVK-kursen. Ett utvecklingsområde som bedömargruppen identifierar är behovet av förstärkning av kompetens bland de undervisande lärarna i kvantitativ teori och metod. Det finns en progression genom utbildningen så långt när det gäller både ämnesstudier och vetenskapsteori, och studenterna får ta del av forskningslitteratur i olika aktiviteter som på ett rimligt sätt förbereder dem på att skriva självständiga arbeten. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och inom inriktningen matematik. Måluppfyllelsen sker dock främst inom de ämnesdidaktiska kurserna som läses i termin 1 - 3. Beskrivningen av måluppfyllelsen i de ämnesdidaktiska kurserna visar enligt bedömargruppen hur lärosätet möjliggör för studenterna att utveckla kunskap också i relation till målet. Här finns det en tydligt framskriven progression i utbildningen, enligt bedömargruppen. Lärosätet kopplar detta mål också starkt till examensarbetet. Studenterna har även goda möjligheter till diskussion i matematikkurserna, både sinsemellan och med lärare, via exempelvis lärplattformen. Forskning relateras till konkreta frågeställningar och knyter på så vis samman ämnesdidaktik och praktik. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och inom inriktningen matematik. I självvärderingen framhålls att den senare hälften av den utbildningsvetenskapliga kärnan (integrerad med den verksamhetsförlagda delen) avgör studentens utveckling av den didaktiska kompetensens måluppfyllelse. De kurser som beskrivs ska bygga vidare på och förena elev- respektive lärar- och ledarskapsperspektivet som sätts in i ett större socialt sammanhang. Inom inriktningen matematik erbjuder fältstudierna och VFU:n lärtillfällen med praktiska tillämpningar av didaktik, ämnesdidaktik och metod. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppnås bland annat genom att en viktig utgångspunkt för målet är det som lärosätet kallar dubbelt normperspektiv. Det betyder att läraryrkets värderelaterade dimensioner ska vila på normativ grund, till exempel mänskliga rättigheter och barnkonventionen. I självvärderingen beskrivs detta som ett förhållningssätt på två nivåer – en normativ nivå och en normkritisk metanivå. Detta betraktar bedömargruppen som en styrka och kvalitetssäkring av målet. Även om de värderelaterade dimensionerna ska finnas närvarande under hela utbildningen är det framför allt under UVK-kurserna och VFU som studenterna förväntas utveckla den här nyckelkompetensen och nå examensmålet. Ett

utvecklingsområde som bedömarna identifierar i relation till målet är att på ett tydligare sätt säkerställa hur momenten bedöms och dokumenteras.

Lärosätet beskriver hur utbildningen kopplar begreppet jämställdhet till maktbegreppet och hur dessa begrepp tas upp och behandlas i flera olika UVK-kurser såsom exempelvis i kursen Skolväsendets historia och samhällsuppdrag där det bland annat sker en introduktion av vetenskapliga begrepp som genus, etnicitet och klass till frågan om genusperspektiv i skolan. I självvärderingen betonas att lärosätet har ett bredare perspektiv på jämställdhet än bara jämställdhet mellan kvinnor och män. Bedömarna uppfattar således att lärosätet behöver förtydliga jämställdhetsaspekter med avseende på kön i utbildningen. Jämställdhets- och genusperspektiv på matematik tas upp både i Matematikens historia i skolan och i Matematisk problemlösning i skolan. I den förstnämnda kursens skriftliga examination har studenterna möjlighet att uppvisa kunskaper om matematikens utveckling ur till exempel ett genusperspektiv. Bedömggruppen anser att bedömningsgrunden jämställdhet behandlas tillfredsställande.

Huvuddelen av ämneslärarutbildningens arbete med uppföljning, åtgärder och återkoppling sker inom det som i benämns som operativt kvalitetsarbete på flera nivåer. Kvalitetsarbetet utgör i många fall grund för diskussioner inom arbetslag. Det fungerar i sin tur som ett underlag för att förbättra undervisningen och på ett bättre sätt synliggöra utbildningens olika delar för studenterna. Bedömggruppen tycker att det är ett bra sätt att omsätta lärosätets kvalitetsarbete till praktiska åtgärder. Åtgärder som gjorts för att motverka andelen avhopp är att redan från början förtydliga att utbildningen förutsätter heltidsstudier. Detta anser bedömggruppen är en viktig åtgärd för att ge studenterna tillräcklig information om vad högre studier ställer för krav. Under hösten 2018 pågår en uppföljning och genomlysning av programmets avhopp med hjälp från utbildnings- och forskningskansliet vid lärosätet, vilket bedömggruppen ser som ett prioriterat arbete. Inom matematik finns också särskilda åtgärder för att motverka avhopp. Bedömggruppen anser att bedömningsgrunden om uppföljning, åtgärder och återkoppling behandlas tillfredsställande.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

I kurserna finns "kurslag", vilket innebär att studentrepresentanter träffar den kursansvariga läraren i mitten av kursen. Undervisande lärare finns tillgängliga i samband med undervisningen via nätet. Studenterna ingår också i olika grupper och råd vid lärosätet och är till exempel representerade i beredningsgrupper för kursplaner och områdesnämnden för utbildningsvetenskap. Bedömggruppen finner det som särskilt viktigt att säkerställa eftersom distansutbildning ställer särskilda krav på tillgänglighet och synlighet av undervisande lärare. Bedömggruppen anser att lärosätet bör komplettera det studentinflytande som finns i programmets kurser med något på programnivå, eftersom programmet har saknat ett etablerat forum för detta. Ett viktigt utvecklingsområde är därför att lärosätet noga följer om studentrepresentationen i de olika organen säkerställs.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Allt samarbete med det omkringliggande samhället bygger på idén att utveckla ny kunskap genom att knyta samman verksamheterna i skola och akademi samt arbetsliv och utbildning under hela yrkeslivet. Bedömggruppen finner det samarbete som lärosätet har byggt upp som såväl relevant som kvalitetshöjande för utbildningen. Det finns en nära samverkan med skolhuvudmännen i Dalaregionen. Det anordnas även forskningscirklar där lärare från en eller flera skolor samarbetar

med en forskare vid lärosätet under en sammanhängande period utifrån en verksamhetsiniterad problemställning. Inom matematik förekommer exempelvis praktiska samarbeten mellan skolor och forskare, vilket lärosätet lyfter som viktigt för att man ska kunna uppdatera kunskap och kursinnehåll i takt med förändringar i yrkeslivet.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Utifrån lärartablerna framgår det att kurserna som ligger inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) involverar många lärare på förhållandevis låg procent av heltidstjänst. Många av lärarna med låg tjänstgöringsgrad är också ämnesdidaktiker. Detta framstår för bedömarna som ett försök till att integrera UVK-kurserna med ämneskurserna, vilket i självvärderingen uttrycks som att det leder till ett konstruktivt samarbete över ämnesgränserna. Ett utvecklingsområde är enligt bedömargruppen att tydliggöra UVK:s roll i relation till de olika ämnena.

Samtliga fast anställda undervisande lärare har enligt självvärderingen och intervjuer genomgått högskolepedagogisk utbildning. De flesta av lärarna har många års erfarenhet av att undervisa inom högre utbildning, många har lärarexamen och flera av de disputerade lärarna har sin examen inom ett utbildningsvetenskapligt område. Ett utvecklingsområde som bedömargruppen har identifierat utifrån självvärderingen och intervjuerna är hur lärosätet säkerställer VFU-handledarnas kompetens. Som ett led i detta finner bedömargruppen att rutiner bör eftersträvas så att samtliga VFU-handledare genomgår de träffar som anordnas med handledarna inför mottagandet av studenter.

Samtliga lärare inom UVK har enligt självvärderingen och intervjuerna egen tid för forskning och kompetensutveckling i sina tjänster, även om det för vissa lärare sker i mindre omfattning. Bedömargruppen anser att det är ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet att säkerställa rutiner som möjliggör kompetensutveckling för de undervisande lärarna.

I självvärderingen och intervjuerna framkommer det att lärarutbildningens ledningsgrupp sedan 2014 har satsat på att systematiskt stärka lärarkårens kompetens inom vissa prioriterade områden, så som bedömning och betygsättning, utvärdering och utvecklingsarbete, samt utveckling av digital och ämnesdidaktisk kompetens. Detta genomförs i form av kollegialt lärande där grupper om tre till åtta lärare har fått ett särskilt uppdrag att läsa in sig på tidigare forskning och utvecklingsarbete inom respektive kompetensområde. Utifrån dessa kunskapssammanställningar konstrueras sedan förslag på hur programmets kurser kan skapa bra förutsättningar för studenterna. Bedömargruppen anser att detta utvecklingsarbete är lovvärt och utgör en bra grund för fortsatt förstärkning av utbildningens kvalitet.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet beskriver en omfattande forskningsmiljö för det som i självvärderingen kallas *utbildning och lärande* och intresserar sig särskilt för förskola, skola och utbildning. I självvärderingen redovisas hur lärosätet genom strategiska satsningar har utvecklat den utbildningsvetenskapliga forskningsverksamheten. Bedömaregruppen anser att denna satsning är både genomtänkt och långsiktig.

I självvärderingen nämns flera exempel på projekt och aktiviteter som bidrar till en professionsinriktad miljö, så som ett pedagogiskt utvecklingscentrum, en forskarskola för verksamma lärare, lärarutbildningsdagar och samverkan med handledare för den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Bedömaregruppen uppfattar även att organisationen inbjuder till skolnära forskning med mångvetenskapliga ansatser och att de resurser som läggs på forskarutbildning, bidrar positivt till den vetenskapliga förankringen inom UVK-kurserna.

Eftersom utbildningen är en nätbaserad distansutbildning hade bedömarna önskat ett mer konkret resonemang i självvärderingen om de utmaningar och styrkor som finns med nätbaserad utbildning. Vid intervjuerna redogjorde dock lärosätet för detta och bedömaregruppen fick en bättre helhetsbild av hur upplägget av denna distansutbildning ser ut. Ett initiativ för att möta eventuella utmaningar med en nätbaserad utbildning är att lärarstudenter samt högskolans och skolans lärare möts i trepartssamtal via en digital lärplattform, för att kontinuerligt diskutera och utvärdera studenternas utbildning och utveckling. Tack vare den tekniken anser bedömaregruppen att rimliga förutsättningar finns för att samverkan om studenternas utbildning ska fungera tillfredsställande.

Ett viktigt utvecklingsområde som bedömarna uppmärksammat är hur lärosätet kvalitetssäkrar samverkan mellan studenter i en nätutbildning. I självvärderingen saknas ett resonemang om hur detta konkretiseras, men vid intervjuerna redovisades flera former och metoder för hur de undervisande lärarna kan stödja studenterna i deras samverkan. Bedömaregruppen anser att rutiner för dessa frågor kan synliggöras på ett tydligare sätt för studenterna.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömaregruppen att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Att lärarkollektivet till stora delar finns i en miljö där forskning pågår ser bedömarna som positivt. Till exempel har olika former av mötesplatser inrättats för att koppla forskning och utbildning närmare varandra. Av de kollegiala mötesplatser som beskrivs i självvärderingen är de flesta ämnesdidaktiskt inriktade och bara en bedöms ha en närmare koppling till UVK, vilket bedömaregruppen ser som ett utvecklingsområde för att ytterligare stärka UKV: s roll inom utbildningen. De kollegiala mötesplatserna behöver nödvändigtvis inte bli fler, utan snarare bör mötesplatsen med en specifik och tydlig koppling till UVK få den uppmärksamhet och relevans som anses tillräckligt för att kunna garantera kvaliteten inom UVK.

En viktig del av utbildningsmiljön är VFU och för att säkerhetsställa att ämneslärarstudenter erbjuds en utbildningsmiljö där lärosäte och VFU-skola bildar en sammanhållen enhet under utbildningens alla delar (ämnesstudier, UVK och VFU), har lärosätet valt att integrera UVK och VFU-kurser med varandra. Lärare till dessa kurser hämtas enligt självvärderingen från de olika ämnesavdelningarna och fungerar som en brygga mellan utbildningens olika delar. Bedömarnas uppfattning är att detta

fungerar tillfredsställande och bidrar till studenternas möjligheter att se utbildningen som en helhet. Samtidigt betonar bedömargruppen att arbetet med ökad integration av utbildningens olika delar måste fortsätta och utvecklas ytterligare.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

För att säkerställa att alla ämneslärarstudenter som tar examen vid lärosätet faktiskt uppnår examensmålen pågår ett kontinuerligt utvärderings- och utvecklingsarbete som beskrivs i självvärderingen och intervjuerna. Lärosätet har därför utvecklat en särskild metod där examensmålen kopplas till ett antal nyckelkompetenser. Nyckelkompetenserna består av ett antal kompetenser som bedöms vara särskilt viktiga för läraryrket som studenterna förväntas utveckla under utbildningen. Progressionen mot examensmålen systematiseras utifrån att lärandemålen i varje kurs knyts till en eller flera av dessa nyckelkompetenser.

Lärosätet har som ett led i att öka tydligheten och transparensen i utbildningen utarbetat en förtydligande modell med ett begränsat antal nyckelkompetenser som ligger till grund för strukturen för utbildningen, vilket redovisas i självvärderingen. Förutom de nationella examensmålen har lärosätet dessutom valt att profilera utbildningen genom ytterligare mål som handlar om digitalisering, internationalisering och globalisering.

Bedömargruppen anser att modellen utgör ett tillfredsställande underlag för de olika kursernas utformning och upplägg, vilket också säkerställer att det finns en progression fram mot det slutliga examensmålet. Styrkan med modellen, som bedömargruppen uppfattar den, är att den säkerställer att studenterna får möjlighet att utveckla alla nyckelkompetenser under utbildningen. Genom det integrerade synsättet utgör ämnesstudier, utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) och verksamhetsförlagd utbildning (VFU) en helhet för att utbilda kompetenta lärare, vilket bedömargruppen uppfattar som positivt.

Det finns enligt bedömargruppen en tydlig progression i utbildningen gällande vetenskapsteori fram till examensarbetet. Undervisningen innehåller dessutom enligt bedömargruppen moment som gör det möjligt att utveckla kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Kvalitativ och kvantitativ metod är något som studenterna möter på olika sätt genom utbildningen, inte minst genom kursen *Vetenskapsteori och utbildningsvetenskaplig forskning* men också i andra kurser så som i den inledande UVK-kursen där studenterna genomför en observationsuppgift. Trots att innehållet i kvantitativ teori och metod i kurserna beskrivs i självvärderingen och intervjuerna, gör bedömargruppen bedömningen att förstärkningar av kompetens bland de undervisande lärarna behöver göras av de delar som behandlar kvantitativ teori och metod. Detta är således ett utvecklingsområde.

Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen behandlas främst inom VFU, enligt bedömargruppen. Lärosätet betonar ambitionen att skapa en utbildning där dessa två perspektiv och relationen dem emellan finns närvarande under hela utbildningen. Bland de undervisningsformer som bejakar den här ambitionen till integrering nämns obligatoriska fältstudier inom samtliga delar av utbildningen. De verksamhetsförlagda studierna har obligatoriska seminarier där studenternas erfarenheter från VFU och den egna undervisningen analyseras och tas upp till diskussion. Detta sker i relation till de teoretiska och vetenskapliga perspektiv som behandlats under de föregående ämnesdidaktiska och utbildningsvetenskapliga kurserna. Bedömargruppen anser att det sätt lärosätet arbetar på för att åstadkomma en integration mellan utbildningens olika delar, är positivt och en styrka i utbildningen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Att tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat kopplas starkt till det självständiga arbetet som skrivs inom ämnena, vilket bedömargruppen anser är ett rimligt sätt att ta sig an examensmålet.

En stor del av undervisningen som berör examensmålet sker i de ämnesdidaktiska kurserna, där studenterna får möjligheter att fördjupa förmågan att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat i progression, samt utveckla yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen beskrivs hur studentens förmåga att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik utvecklas i utbildningens tre delar, det vill säga UVK, VFU och ämneskurser. Examensmålet är även kopplat till nyckelkompetensen "Didaktisk kompetens", som ingår i den matris som lärosätet utvecklat för att organisera utbildningarna, vilket bedömargruppen ser som positivt för att skapa struktur och för att tydligt förankra innehållet, samt skapa en god progression under utbildningen. Studenten förväntas här först visa kunskaper i didaktik, ämnesdidaktik inklusive metodik samt visa kännedom om vuxnas lärande, för att därefter kunna praktisera och tillämpa didaktik, ämnesdidaktik inklusive metodik. I den integrerade UVK/VFU-kursen *Didaktik och ledarskap* tränas studenten bland annat i att göra didaktiska val utifrån lokala och nationella styrdokument och att omformulera ett ämnesinnehåll till en undervisningssituation. Detta ser bedömargruppen som ett tydligt exempel på hur studenterna arbetar med målet i utbildningen.

VFU är av stor betydelse för studentens möjligheter att utveckla förmågan kopplad till målet. Vid intervjuerna framkom det studenterna har möjlighet att genomföra VFU på sin hemort. Som en följd

av detta har lärosätet utarbetat en modell för bedömning och säkring av de VFU-relaterade kursmålen i tre steg: före, under och efter VFU-perioden. Även om lärosätet formellt är ansvarigt för att anordna VFU-placeringar har det framkommit att det kan finnas svårigheter för studenter att få det stöd de behöver med detta. Bedömargruppen vill poängtera vikten av att se över hur alla studenters VFU-placeringar hanteras så att alla studenter får det stöd de behöver när VFU-platser ska anordnas.

Vid intervjuerna framkom det att studenternas förmåga att välja innehåll och planera kommande undervisning inför varje VFU dokumenteras och under VFU bedöms deras förmågor fortlöpande av den ansvariga VFU-handledaren med utgångspunkt i kursens betygskriterier. Det sker genom muntliga och skriftliga redovisningar samt genom reflektioner som studenterna genomför i samband med de uppföljande VFU-seminarierna som leds av lärosätets seminarieledare under VFU-perioden.

Efter halva VFU-perioden genomförs ett utvecklingsamtal i form av trepartssamtal där studenten, VFU-handledaren och seminarieledaren träffas via lärplattformen, för att följa upp studentens måluppfyllelse. Inför detta trepartssamtal skriver studenterna en självvärdering där de värderar sin egen utveckling i relation till kursens mål. Med utgångspunkt i denna och VFU-handledarens egen bedömning diskuteras sedan vilka lärandemål studenterna behöver fokusera på under resterande del av kursen samt på vilket sätt VFU-handledaren och seminarieledaren tillsammans kan stödja studenterna i måluppfyllelsen. Senast vid detta samtal ska studenterna meddelas om risken att underkännas och en plan ska göras upp för vilka kursmål som ska tränas specifikt på.

Bedömargruppen får uppfattningen att studenterna förväntas ta ett stort eget ansvar för sin egen individuella progression mot examensmålet under VFU. Bedömargruppen vill därför påtala vikten av att lärosätet erbjuder adekvat stöd till studenterna för att de ska kunna hantera det stora ansvar som läggs på dem för sin egen professionsutveckling inom VFU. Bedömargruppen anser därför att ett utvecklingsområde för lärosätet är att utveckla ytterligare rutiner för att dokumentera studenternas progression i förhållande till målet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Även detta examensmål är på lärosätet kopplat till den specifika nyckelkompetensen "Didaktisk kompetens": Här ingår de specifika kunskaper och förmågor som de blivande lärarna förväntas utveckla för att på vetenskaplig grund kunna leda och ansvara för sin egen pedagogiska verksamhet.

I självvärderingen framhålls att kurserna *Sociala relationer, konflikter och makt, Bedömning och betygsättning* och *Utvärdering och utvecklingsarbete* är viktiga för studenternas möjligheter att uppnå examensmålet. Enligt självvärderingen bygger kurserna vidare på och förenar det elev- respektive lärar- och ledarskapsperspektiv som studenterna tagit del av tidigare under utbildningen och placeras in i ett större socialt sammanhang. Studenterna ska här utveckla en teoretisk och kritisk grund för ökad förståelse av de sociala relationernas komplexa karaktär. De ska även utveckla en ökad beredskap för att som pedagogisk ledare kunna hantera konflikter som kan uppstå i olika situationer.

Bedömarna ser att progressionen från utbildningens första del är betryggande för att studenternas fördjupade kunskaper om bedömning och betygssättning av elevers lärande ska utvecklas och för att de ska kunna utvärdera och utveckla den egna undervisningen. Bedömargruppen instämmer även i lärosätets syn på att de kurserna säkerställer studenternas förmåga att utvärdera och utveckla undervisningen och den pedagogiska verksamheten i övrigt.

Bedömargruppen är av uppfattningen att utbildningen inom UVK, genom utarbetandet av nyckelkompetenser, erbjuder en god systematik för progression i förhållande till målet. Likaså förtjänar organiserandet av VFU med dess fokus på trepartssamtal och analyser av praktiska moment att lyftas som en styrka för att uppnå examensmålet. Bedömargruppen vill dock återigen beröra risken som finns kopplad till att studenterna själva förväntas ta ett stort ansvar för sin VFU och den övergripande progressionen i förhållande till examensmålet. Bedömargruppen menar därför att det finns ett behov av mer utvecklade rutiner för att dokumentera studenternas progression under VFU i förhållande till examensmålet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

I självvärderingen framkommer det att en central utgångspunkt i förhållande till examensmålet är den nyckelkompetens lärosätet valt att kalla "Läraryrkets värderelaterade dimensioner". Här beskrivs hur studenterna i utbildningen ska ha möjlighet att utveckla en förmåga att anlägga olika perspektiv på normer och förhållningssätt. Lärosätet använder begreppet "dubbelt normperspektiv", vilket betyder att läraryrkets värderelaterade dimensioner ska vila på normativ grund, så som mänskliga rättigheter och barnkonventionen. Dessutom ska den grunden och samhällets övriga normer, samtidigt kunna utsättas för kritisk granskning. I självvärderingen beskrivs detta som ett förhållningssätt på två nivåer – en normativ nivå och en normkritisk metanivå, samt en förmåga att växla däremellan. Med tillgång till språkliga verktyg i form av teorier och begrepp ska studenterna stödjas i att utveckla dessa strategier. Enligt självvärderingen och intervjuerna ska studenterna på så sätt få hjälp att upprätta och upprätthålla ett sådant dubbelt normperspektiv under sina studier och vidare in i den framtida yrkespraktiken. Detta ser bedömargruppen som en styrka i utbildningen.

I självvärderingen framkommer också att centrala begrepp som fördjupas och problematiseras återkommande genom utbildningen är demokrati, makt, normer och värden samt kultur och identitet. Självvärderingen ger exempel på kurser som problematiserar och fördjupar begreppen, som kursen *Skolväsendets historia och samhällsuppdrag*. Där introduceras studenterna till skolans styrning, dubbla uppdrag och de utbildningspolitiska och utbildningsfilosofiska ställningstaganden och begrepp som ligger till grund för lärares yrkesetik. I den efterföljande kursen *Didaktik och ledarskap* tränas studenterna att i sitt ledarskap aktivt verka för skolans värdegrund. Studenterna ska här förstå vad det innebär att arbeta i en målstyrd skola och lärarens uppdrag att medvetet välja innehåll och arbetsformer i förhållande till de lokala och nationella styrdokumenterna.

Även i kurserna *Sociala relationer, konflikter och makt* och *Utveckling och lärande* tränas och examineras studenterna i ämnesinnehåll med relevans för det specifika målet. Även om de

värderelaterade dimensionerna ska finnas närvarande under hela utbildningen är det framför allt under UVK-kurserna och VFU som studenterna förväntas utveckla nyckelkompetensen och nå examensmålet. Utifrån de exempel som lärosätet ger anser bedömaregruppen att utbildningen möjliggör och säkerställer målet på ett adekvat sätt och att målet löper som en "röd tråd" genom utbildningen med en tydlig tanke om progression kopplat till utbildningens nyckelkompetenser.

Ett utvecklingsområde som bedömarna identifierar i relation till detta mål är att på ett tydligare sätt säkerställa hur dessa moment bedöms och dokumenteras.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen betonas att lärosätet har ett bredare perspektiv på jämställdhet än enbart jämställdhet mellan kvinnor och män. Bedömarna uppfattar dock att det inte görs någon tydlig skillnad mellan jämställdhet (mellan kvinnor och män) och jämlikhet. I självvärderingen beskrivs hur utbildningen kopplar begreppet jämställdhet till maktbegreppet och hur dessa begrepp behandlas i flera olika UVK-kurser.

Kurser som direkt behandlar frågor om kön och makt i relation till pedagogisk verksamhet är till att börja med *Skolväsendets historia och samhällsuppdrag*. Här sker en introduktion av vetenskapliga begrepp som genus, etnicitet och klass till frågan om genusperspektiv i skolan och de grundläggande värden som uttrycks i skolans läroplaner samt i FN:s barnkonvention. I kursen *Utveckling och lärande* följs jämställdhetsperspektivet upp som del av olika didaktiska och teoretiska perspektiv på ungdomars sociala och emotionella utveckling, liksom ungdomars uppväxtvillkor. *Sociala relationer, konflikter och makt* är den kurs som tydligast behandlar de grundläggande demokratiska värderingarna och olika jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. Kursen innehåller litteratur, men även seminarier, om lärares yrkesetik och samtal om makt samt ledar- och lärarskap i "svåra elevmiljöer". Även kursen *Bedömning och betygssättning* behandlar området, exempelvis vad det kan tänkas bero på att flickor generellt sett är mer framgångsrika i skolan.

Lärosätet uppger i självvärderingen samt vid intervjuerna att utbildningen behöver bli bättre på att mer systematiskt lyfta upp jämställdhetsperspektivet, men lämnar inga konkreta förslag på hur det skulle kunna genomföras. Därför identifierar bedömaregruppen detta som ett utvecklingsområde för lärosätets fortsatta kvalitetsarbete. En rekommendation är att säkerställa att en god integration sker mellan kurserna inom UVK respektive ämnena som behandlar jämställdhet. Bedömaregruppen anser att lärosätet fortsatt behöver arbeta med att förtydliga jämställdhetsaspekter med avseende på kön i utbildningen och där ett sätt kan vara att utveckla lämpliga bedömningskriterier för det.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Huvuddelen av ämneslärarutbildningens arbete med uppföljning, åtgärder och återkoppling sker inom det som självvärderingen kallar operativt kvalitetsarbete. Det betyder det ständigt pågående

arbete som sker för att kontinuerligt kvalitetssäkra och kvalitetsutveckla utbildningen och dess förutsättningar. Detta kvalitetsarbete sker enligt självvärderingen på flera olika nivåer – från kursnivå till lärosätetsnivå. Vid intervjuerna framkom att kvalitetsarbetet i många fall ligger som grund för diskussioner inom arbetslagen. Det fungerar som ett underlag för att förbättra undervisningen och på ett bättre sätt synliggöra utbildningens olika delar för studenterna, vilket av bedömargruppen bedöms som ett bra sätt att utnyttja lärosätets kvalitetsarbete i praktiska åtgärder.

Studenterna genomför en programvärdering direkt efter att den sista kursen är avslutad. Frågorna i studentenkäten utgår från nyckelkompetenserna och studenterna får värdera hur väl utbildningens olika delar har gett dem förutsättningar att utveckla dessa kompetenser (innehåll och arbetsformer). Studenterna får även möjlighet att värdera och kommentera hur väl programmets examinationsformer svarar mot nyckelkompetenserna. Eftersom ämnesläroprogrammet har antagning både höst- och vårtermin genomförs programvärderingen två gånger per år. Det tycker bedömargruppen är ett positivt sätt att nära följa de problem, men också möjligheter, som följer av lärosätets val att organisera utbildningen.

Resultaten från programvärderingarna sammanställs och redovisas i den verksamhetsberättelse som skrivs i februari och sedan ligger till grund för nästkommande års verksamhetscykel där nödvändig kurs- och programutveckling beskrivs. Bedömargruppen finner detta sätt att genomföra utvärderingar kopplade till utbildningens nyckelkompetenser som lovvärt, eftersom det skapar en tydlig struktur för hur utbildningen organiseras och utvecklas.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet genomför systematiskt analys av avhopp och beskriver i självvärderingen en del av de åtgärder som har satts in för att motverka avhopp framför allt när det gäller avhopp som eventuellt kan relateras till att utbildningen är nätbaserad och sker på distans. Analyser av studentgenomströmningen visar att de flesta avhopp sker tidigt i utbildningen, vanligtvis under det första läsåret och i många fall beror på att studenterna redan arbetar (inte sällan som obehörig lärarvikarie), så att de inte kan ägna sig åt heltidsstudier. Bristande studiemotivation eller att studenterna är osäkra i sitt yrkesval är andra orsaker som anges. Denna bild framkommer också vid lärosätetsintervjuerna.

Analyser som redovisas i självvärderingen visar att de som gör studieavbrott längre fram i sina studier tenderar att komma tillbaka efter en eller ett par terminer. Åtgärder som vidtagits för att motverka andelen avhopp är att förtydliga redan från början att utbildningen förutsätter heltidsstudier. Detta anser bedömargruppen är en viktig åtgärd för att ge studenterna tillräcklig information om vad högre studier ställer för krav. Under hösten 2018 pågår en uppföljning och genomlysning av programmets avhopp med hjälp från utbildnings- och forskningskansliet vid lärosätet, vilket bedömargruppen ser som ett viktigt arbete för att verka för att studenterna genomför sin utbildning inom planerad studietid. En rekommendation är att involvera studenter från olika program i detta utvecklingsarbete samt att arbeta med konsekvensanalyser av nätbaserad utbildning på kvalitativ nivå.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

I självvärderingen framkommer det att studentinflytandet som finns i programmets kurser behöver kompletteras med något på programnivå, eftersom programmet saknar ett etablerat forum för detta. Den synpunkten instämmer bedömargruppen i. Vid starten av de nya ämneslärarprogrammen höstterminen 2018 initierades därför enligt självvärderingen nya rutiner för studentinflytande på ämneslärarprogrammet med ett studentprogramråd. Där skulle studenterna få möjlighet att påverka utbildningen under pågående studier. Detta skulle komplettera den mer formella representationen av studenter i olika beslutande organ. Tanken är att ha återkommande möten, minst en gång per termin när studentrepresentanter möter programledningen för att diskutera frågor som studenterna väckt. Dessa möten ska kompletteras med att studentrepresentanter inbjuds att delta i någon del av de återkommande programmötena. Bedömargruppen anser att det här sättet att organisera studentinflytandet på ser lovande ut för att möjliggöra att studenter tar en aktiv roll i utvecklingsarbetet. Efter intervjuerna återstår ändå vissa frågetecken om satsningen fallit väl ut. Ett viktigt utvecklingsområde är därför att lärosätet noga följer upp resultatet av förändringarna och ser över huruvida studentrepresentationen i de olika organen säkerställs och bibehålls med de nya rutinerna och studentprogramrådet.

I självvärderingen beskrivs att det i kurserna finns "kurslag", vilket innebär att studentrepresentanterna träffar den kursansvariga läraren i mitten av kursen. Detta ser bedömargruppen som positivt för att ge studenter ytterligare möjligheter att aktivt delta i utvecklingsarbetet i utbildningen.

Undervisande lärare finns enligt självvärderingen och intervjuerna tillgängliga för studenterna i samband med undervisningen via nätet. Bedömargruppen anser att detta är särskilt viktigt att säkerställa, eftersom distansutbildning ställer särskilda krav på tillgänglighet och synlighet av undervisande lärare. Den öppenheten och tillgängligheten är något som utnyttjas regelbundet och som uppskattas av studenterna, enligt de utvärderingar som lärosätet genomfört. Även bedömargruppen ser detta som positivt och som något som ytterligare bidrar till utbildningens kvalitet.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Arbetsliv och samverkan**

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Läroutbildningen vid lärosätet kännetecknas enligt självvärderingen av en väletablerad och nära samverkan med skolhuvudmännen i Dalaregionen. Pedagogiskt utvecklingscentrum Dalarna är navet i den samverkan, och byggdes upp tillsammans med kommunerna i Dalarna med omnejd på 1990-talet under devisen "läroutbildning som skolutveckling". Samverkan var ursprungligen fokuserad på lärostudenternas verksamhetsförlagda utbildning. VFU är fortfarande den bärande basen i samarbetet och bidrar även till att göra utbildningen användbar och för att förbereda studenterna för det kommande yrkeslivet. Genom att läroutbildningens behov av praktiska

forskning och ett starkare professionsperspektiv har ökat, liksom huvudmännens behov av skolutveckling, har även samverkan kommit att omfatta flera gemensamt drivna och finansierade aktiviteter och projekt. Samarbetet består i dag bland annat av ämnesdidaktiska nätverk där respektive ämnesavdelning vid lärosätet bjuder in verksamma lärare och VFU-handledare i regionen, för att diskutera ämnesdidaktiska frågor under en kvällsträff. Bedömargruppen uppfattar samarbetet som välfungerande och som ett positivt bidrag till utbildningen. Bedömargruppen vill därför särskilt lyfta fram vikten av att detta samarbete behålls, och om möjligt ytterligare fördjupas för att kunna garantera långsiktighet.

Lärosätet ger fler exempel på samverkan, så som forskningscirklar där lärare från en eller flera skolor samarbetar med en forskare vid lärosätet och en magisterutbildning där verksamma lärare och rektorer kan bygga på sin grundutbildning och meritera sig för vidare forskarstudier. Allt samarbete bygger på idén att utveckla ny kunskap genom att knyta samman verksamheterna i skola och akademi samt arbetsliv och utbildning under hela yrkeslivet. Bedömargruppen anser att samarbetet som lärosätet byggt upp är både relevant och kvalitetshöjande för utbildningen. Det finns en långsiktighet och genomarbetad tanke om på vilket sätt studenterna kan få en kreativ och livskraftig samverkan mellan lärosätet och den omkringliggande regionen. Ett utvecklingsområde som bedömarna vill uppmärksamma är hur studenter som befinner sig långt utanför regionen i ökande utsträckning kan få ta del av de samarbeten som främst har en mer regional förankring.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: Tillfredsställande

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Underlagen visar att det finns en tillfredsställande lärarkompetens. Många lärare är involverade i den utbildningsvetenskapliga kärnan om än på låg procent av heltid. Samtliga fast anställda undervisande lärare har enligt självvärderingen och vad som framkommer vid intervjuerna genomgått högskolepedagogisk utbildning. De flesta av lärarna har många års erfarenhet av att undervisa inom högre utbildning, många har lärarexamen och flera av de disputerade lärarna har sin examen inom ett utbildningsvetenskapligt område.

Det finns en tillfredsställande utbildningsmiljö. Lärosätet beskriver en omfattande forskningsmiljö för det som i självvärderingen kallas utbildning och lärande och intresserar sig särskilt för förskola, skola och utbildning. Exempel på professionsinriktning som nämns i självvärderingen är Pedagogiskt utvecklingscentrum, forskarskolan för verksamma lärare, lärarutbildningsdagar och samverkan med handledare för den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Bedömargruppen uppfattar att det finns ett tillfredsställande nära samband mellan forskning och utbildning. Att lärarkollektivet till stora delar finns i en miljö där forskning pågår ser bedömarna som positivt. Till exempel har olika former av mötesplatser inrättats för att koppla forskning och utbildning närmare varandra.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och

dess betydelse för yrkesutövningen, behandlas enligt bedömargruppen främst inom VFU. Bedömargruppen uppfattar lärosätets ansträngningar med att få till en integration mellan utbildningens olika delar samt att få till en fördjupning som lovvärda. Kvalitativ och kvantitativ metod är något som studenterna möter genom kurser, exempelvis i form av en observationsuppgift i den inledande UVK-kursen. Ett utvecklingsområde som bedömargruppen identifierar är behovet av förstärkning av kompetens bland de undervisande lärarna i kvantitativ teori och metod.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inom den utbildningsvetenskapliga kärnan. Måluppfyllelsen ska dock främst ske inom de ämnesdidaktiska kurserna som läses i termin 1 - 3. Beskrivningen av måluppfyllelsen i de ämnesdidaktiska kurserna visar enligt bedömargruppen hur lärosätet möjliggör för studenterna att utveckla kunskap också i relation till målet. Här finns det en tydligt framskriven progression i utbildningen, enligt bedömargruppen. Lärosätet kopplar detta mål också starkt till examensarbetet.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. I självvärderingen framhålls att den senare hälften av den utbildningsvetenskapliga kärnan som är integrerad med den verksamhetsförlagda delen, avgör studentens utveckling av den didaktiska kompetensens måluppfyllelse. De kurser som beskrivs ska bygga vidare på och förena elev- respektive lärar- och ledarskapsperspektivet som sätts in i ett större socialt sammanhang. Till följd av den betydelse som läggs på VFU-kurserna vill bedömargruppen poängtera vikten av att se över hur alla studenters VFU-placeringar hanteras så att alla studenter får det stöd de behöver när VFU-platser ska anordnas.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Utbildningen inom den utbildningsvetenskapliga kärnan, genom utarbetandet av nyckelkompetenser, erbjuder en god systematik för progression och uppnående av målet. Likaså förtjänar organiserandet av VFU med dess fokus på trepartssamtal och analyser av praktiska moment att lyftas som en styrka för att uppnå examensmålet. De avslutande kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan säkerställer studenternas förmåga att utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppnås. Utifrån de exempel som lärosätet ger anser bedömargruppen att målet löper som en "röd tråd" genom utbildningen med en tydlig tanke om progression som är kopplad till utbildningens nyckelkompetenser. Ett utvecklingsområde som bedömarna identifierar i relation till detta mål är att på ett tydligare sätt säkerställa hur dessa moment bedöms och dokumenteras.

Lärosätet beskriver hur utbildningen kopplar begreppet jämställdhet till maktbegreppet och hur dessa begrepp tas upp och behandlas i flera olika UVK-kurser. Vetenskapliga begrepp som genus, etnicitet och klass berörs samt genusperspektiv i skolan. I självvärderingen betonas att lärosätet har ett bredare perspektiv på jämställdhet än bara jämställdhet mellan kvinnor och män. Bedömarna uppfattar således att lärosätet behöver förtydliga jämställdhetsaspekter med avseende på kön i utbildningen.

Arbetet med uppföljning, åtgärder och sker på flera nivåer och på ett ändamålsenligt sätt enligt bedömargruppen. Kurs- och programutvärderingar sker löpande och resultaten tas omhand och kommuniceras till de som berörs. Åtgärder som gjorts för att motverka andelen avhopp är att redan

från början förtydliga att utbildningen förutsätter heltidsstudier. Detta anser bedömargruppen är en viktig åtgärd för att ge studenterna tillräcklig information om vad högre studier ställer för krav. Under hösten 2018 pågår en uppföljning och genomlysning av programmets avhopp med hjälp från utbildnings- och forskningskansliet vid lärosätet, vilket bedömargruppen ser som ett prioriterat arbete.

Studenterna ges goda möjligheter att aktivt medverka i utbildningen. I kurserna finns "kurslag", vilket innebär att studentrepresentanter träffar den kursansvariga läraren i mitten av kursen. Undervisande lärare finns även tillgängliga i samband med undervisningen via nätet. Bedömargruppen ser detta som särskilt angeläget eftersom distansutbildning ställer särskilda krav på tillgänglighet och synlighet av undervisande lärare. Bedömargruppen anser även att det studentinflytande som finns i programmets kurser även bör finnas på programnivå, vilket nu är under utveckling. Ett viktigt utvecklingsområde är därför att lärosätet noga följer upp om studentrepresentationen i de olika organen stärkts och säkerställs med de förändringar som nu genomförs.

Lärosätet ger många goda exempel på hur arbetsliv och samverkan kommer in i utbildningen och bedömargruppen finner de många samarbeten som lärosätet har byggt upp som såväl relevanta som kvalitetshöjande för utbildningen. VFU: n anses även viktig för att göra utbildningen användbar och förbereda studenterna inför ett kommande yrkesliv och det finns en nära samverkan med skolhuvudmännen i Dalaregionen som ytterligare bidrar till detta.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

I självvärderingens lärartabell listas nio lärare i matematikdidaktik, varav fyra är disputerade. Två har doktorsexamen i matematik respektive tillämpad matematik och två i pedagogik respektive pedagogiskt arbete. Alla lärarna har grund- eller ämneslärarexamen, vilket ger goda förutsättningar för professionskopplingar i utbildningen. Av självvärderingen framgår att cirka 70 procent av de anställda lärarna i ämnet matematikdidaktik har en högskolepedagogisk utbildning. Lärosätet anger dock ett utvecklingsområde, nämligen att göra en prognos för det framtida behovet av disputerade lärare i matematik, vilket bedömargruppen ser som positivt ur ett långsiktigt perspektiv. Av självvärderingen framgår också att sex doktorander i matematikdidaktik kommer att disputera under de närmaste åren. Enligt intervjuerna är dessa doktorander anställda vid lärosätet, så detta innebär en förstärkning av den vetenskapliga kompetensen i ämnesdidaktik, vilket bedömargruppen också ser som positivt för personalförsörjningen på lång sikt. Av kompletterande uppgifter från lärosätet framgår att antalet lärare och deras sammantagna kompetens står i proportion till studentunderlaget även på kort sikt.

Lärartabellen visar att lärarna inom matematik och matematikdidaktik har relativt lite tid för kompetensutveckling och forskning, endast cirka 5 procent för många av dem. Enligt intervjuerna

handlar det i själva verket om 10 procent kompetensutveckling, eftersom de 5 procent som anges i lärartabellen inte inkluderar mötestid. Bedömargruppen anser att personalen i vissa fall ändå har för lite kompetensutvecklingstid, och ett utvecklingsområde för lärosätet är därmed att se över personalens kompetensutvecklingstid.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Av självvärderingen och intervjuerna framgår att det finns en vetenskaplig och professionsinriktad miljö för utbildningen, till exempel i de olika mötesplatserna för forsknings- och utbildningsfrågor. Det finns ett högre utbildningsvetenskapligt seminarium och ett kollegialt forum kring forskning inom naturvetenskaps-, matematik- och teknikdidaktik. Forskarutbildning inom pedagogiskt arbete med koppling till institutionella praktiker sker vid lärosätet, vilket är relevant för utbildningen. Aktiva lärare inom mötesplatserna undervisar i ämneslärarutbildningen, och på så vis får studenterna ta del av forskningen. Flera doktorand- och forskningsprojekt inom matematikdidaktik nämns, till exempel ett om att planera matematikundervisning. Ämnesmöten i matematikdidaktik genomförs varannan vecka, med bland annat kompetensutveckling av personalen. Enligt de intervjuade lärarna har matematikämnet nära koppling till matematikdidaktiken, med en strävan efter att ge studenterna en helhet. I kurserna vävs matematik och matematikdidaktik samman och lärarna har ett nära samarbete. Ett gott exempel på hur matematikforskning används i undervisningen är att studenterna i en av matematikkurserna får arbeta med en artikel om de metoder som tillämpas i kursen.

Utbildningen sker på distans och det kan ställa specifika krav på verksamheten så att studenterna kan dra nytta av den miljö som finns vid lärosätet. Av student- och lärarintervjuerna framgick att undervisningen är anpassad för att ske på distans, till exempel med en väl fungerande lärplattform, undervisning som visas både inspelad och i realtid, med dokumentkamera, och schemalagda tider för frågor och diskussioner. Studenterna får tillräckligt med lärartid i matematik, till viss del beroende på att det gäller få studenter. Examination sker via plattformen eller i samarbete med skolor på de orter där studenterna befinner sig, så att de utgör en utvidgad del av miljön. Studenternas verksamhetsförlagda utbildning (VFU) görs exempelvis i hemkommunerna med trepartssamtal via nätet, så man har inga VFU-besök av lärosätets lärarutbildare på plats. Bedömargruppen ser det därför som särskilt viktigt att handledarna i hemkommunerna har adekvat lärar- och handledarutbildning. Vid intervjun med lärarna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) framkom att lärosätet erbjuder handledarutbildning, men att den inte är ett krav för att få bli handledare. Det går även bra med andra lärosätens handledarkurser. VFU-handledarna och matematikdidaktiklärarna arbetar utifrån bedömningskriterier och har löpande kontakt med och uppföljning av studenterna, vilket bedömargruppen ser som viktigt för att säkra att studenternas utbildningsmiljö på VFU är professionsinriktad med ett nära samband mellan forskning och utbildning. Utbildningen är ännu inte genomgången i sin helhet, och de självständiga arbetena är inte genomförda. Bedömargruppen anser ändå att lärosätet behöver planera för att den vetenskapliga miljön ska kunna kopplas till studenternas självständiga arbeten i framtiden.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande,*

samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

Av självvärderingen framgår att kurserna i matematik ger den ämnesbredd som studenterna behöver för att kunna undervisa i gymnasieskolan. Beskrivningarna av innehållet och genomförandet i kurserna är dock bitvis svepande. Vid intervjuerna framkom att den väsentliga fördjupningen i matematikinnehållet kommer i den tredje matematikterminen (linjär algebra, flervariabelanalys, diskret matematik och differentialekvationer och transformer) då studenterna arbetar med kompendier och diskussioner utöver föreläsningar. Matematikdidaktiken är genomgående knuten till matematiken, vilket bedömargruppen ser som en styrka för professionsanknytningen i utbildningen. Examinationerna beskrivs i självvärderingen som varierade och enligt intervjuerna kan det vara seminarier, skriftliga tentamina och inlämningsuppgifter. Lärosätet har nyligen gjort matematikdiskussioner obligatoriska, eftersom de märkt att detta ger positiva effekter på examinationen, vilket bedömargruppen ser som en styrka.

Vid intervjuerna framkom att studenterna programmerar i flera av matematikkurserna, men att det inte syns tydligt i kursplanerna. Bedömargruppen ser det som en svaghet att den programmering som sker inte syns i kursplanerna och föreslår att professionsanknutna mål och examinationer läggs till i kursplanerna. Lärosätet tar i självvärderingen upp ett utvecklingsområde, i linje med bedömargruppens förslag om programmering: tydligare koppling mellan mål och bedömnings- och betygs-kriterier i kurserna generellt. Bedömargruppen ser detta utvecklingsområde som relevant med tanke på den bitvis svepande beskrivningen av innehållet i kurserna i självvärderingen och vid intervjun, och ser det som positivt att lärosätet redan arbetar med revideringar. Programmet granskas bara så långt det var genomgången 2018, och därför kan bedömargruppen inte bedöma helheten, men med det utvecklingsarbete som påbörjats är bedömningen att lärosätet kan uppnå målet när programmet är genomgången.

För att lärosätet ska uppfylla den senare delen av mål 1, fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, krävs att studenterna har skrivit sina självständiga arbeten. Programmet har inte gått så långt ännu och det går därför inte att bedöma denna del i sin helhet. Vid intervjuerna framkom att matematikdidaktisk forskning är en sammanhållande strimma genom utbildningen, till exempel vid seminarier, fältstudier och campusdagar. Det framkom även att studenterna får ta del av viss matematikforskning i form av en artikel som nämnts tidigare under Utbildningsmiljö. Vid intervjuerna framkom också att det finns goda kopplingar mellan matematikämnet, matematikdidaktisk forskning generellt och lärarnas egen forskning. Sammanfattningsvis, så långt programmet var genomgången vid självvärderingen, har studenterna möjlighet att nå en fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete när programmet är fullt genomgången.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Av självvärderingen och intervjuerna framgår att grunderna i vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa metoder behandlas i UVK-kurserna. En av kurserna integreras delvis med utbildningens

avslutande examensarbete som omfattar den slutliga examinationen på området för utbildningen. Kvalitativ metod tenderar att dominera i studenternas arbeten och därför strävar lärosätet efter att stärka den kvantitativa delen, vilket bland annat görs i statistikkursen. Eftersom alla kurserna inte genomförts ännu kan lärosätet endast skriva om planer för kommande inslag i programmet.

Examensarbetet kommer att vara speciellt viktigt för att uppfylla detta mål, vilket också bekräftades vid intervjuerna, och bedömargruppen kan bara bedöma så långt som programmet genomförts. Bedömarna rekommenderar att lärosätet ser till att kvalitativa och kvantitativa metoder syns explicit i lärandemålen och examinationen i kursplanerna för utbildningen, i linje med det utvecklingsområde som anges under mål 1.

Enligt självvärderingen och intervjuerna genomsyras utbildningen av vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i relation till yrkesutövningen, och till exempel arbetar studenterna med konkreta professionsrelaterade frågeställningar som är kopplade till forskning på sina fältdagar och vid campusträffar. Vetenskapliga begrepp och sätt att tillämpa ett vetenskapligt förhållningssätt behandlas i kurserna Matematikdidaktik I och II. Som exempel nämns att föra resonemang, och att motivera och värdera matematikundervisningens vad-, hur- och varför-frågor i förhållande till vetenskaplig text, begrepp, teorier och styrdokument. Studenterna arbetar också med beprövad erfarenhet kopplat till VFU och skolutveckling. Lärosätet har upplevt att studenterna haft svårt att reflektera över forskningsresultat, och man arbetar med att justera aktiviteterna i matematikdidaktikkurserna för att stötta studenterna i till exempel texthantering och bedömning. Bedömargruppen ser det som positivt för studenternas möjligheter till utveckling. Lärosätet beskriver en del av arbetet med vetenskapligt skrivande och feedback där man arbetar med progressionen från grundläggande nivå, med mycket stöttning, för att sedan öka studenternas självständighet. Syftet är bland annat att studenterna ska arbeta själva med kollegial feedback, vilket bedömargruppen ser som positivt för studenternas lärande och kommande profession.

Utvecklingsområdet som bedömargruppen tog upp tidigare gäller även övriga mål, det vill säga att lärosätet tydligare behöver beskriva och koppla samman mål och bedömnings- och betygskriterier så att innehållet framgår explicit.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Som nämnts under mål 2 har inte de sista terminerna genomförts ännu, så det går inte att utvärdera UVK-kursen i termin 9 eller examensarbetena. Examensarbetet i slutet av utbildningen har stark koppling till målet att tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat, och bedömargruppens bedömning gäller därför lärosätets genomförande så här långt, med perspektivet att uppnå målet efter hela utbildningen.

Lärosätet beskriver i självvärderingen att studenterna har tillfälle att diskutera med både klasskamrater och lärare på utbildningen, där de kan reflektera över erfarenheter, både egna och andras. Vid

intervjuerna framkom att lärosätet också ger studenterna goda möjligheter till diskussion i matematikkurserna, både sinsemellan och med lärare, via lärplattformen. Studenterna arbetar bland annat med att ge feedback på varandras texter där de får reflektera över egna och andras erfarenheter. Inom de ämnesdidaktiska kurserna som läses termin 1–3 arbetar studenterna med vetenskapliga moment, till exempel i Matematikdidaktik I där de på vetenskaplig grund författar en text, och i Matematisk problemlösning där de skriver ett mindre självständigt arbete utifrån egen empiri. Detta ser bedömggruppen som ett gott exempel på förberedande aktivitet innan examensarbetet. Lärosätet ger exempel på fältstudier som är kopplade till litteratur, och i dem förekommer kamratbedömning och delande av erfarenheter, både mellan studenter och mellan studenter och lärare på fältet. Forskning relateras till konkreta frågeställningar och knyter på så vis samman ämnesdidaktik och praktik. Studenterna får till exempel arbeta med att beskriva specifika delar av en observerad undervisningssituation och reflektera över den utifrån kurslitteraturen. Så långt programmet har genomgåts finns rimliga inslag av detta mål, och därmed anser bedömningsgruppen att lärosätet gör det möjligt för studenterna att uppfylla målet när utbildningen är genomgången i sin helhet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Av självvärderingen och intervjuerna framgår att det ämnesdidaktiska innehållet ligger i egna kurser, parallellt med matematikkurserna, för att inte trängas undan av matematikinnehållet. Didaktiken kopplas dock till ämnet i kurserna. Kursen Matematikdidaktik I behandlar både ämnesdidaktik och metodik praktiskt och teoretiskt, och i lärandemålen nämns bland annat villkor och förutsättningar för undervisning och lärande i matematik samt förmåga att föra resonemang som är förankrade i begrepp, teorier och styrdokument, planera en undervisningssituation och motivera val utifrån teorier och styrdokument. Matematikdidaktik II handlar till stor del om bedömning, och studenterna gör fältstudier. Genom dessa fältstudier och VFU får studenterna lärtillfällen med praktiska tillämpningar av didaktik, ämnesdidaktik och metod. VFU examineras av lärare vid lärosätet, i samråd med handledare på skolan, efter trepartssamtal på distans. Lärare vid lärosätet har också tät kontakt med studenterna via nätet under deras VFU. Fältstudierna tar bland annat upp planering, kommunikation och motivation, och bedömggruppen ser dem som bra exempel på sätt att tillämpa didaktik och matematikdidaktik i skolverksamheten. Studenterna observerar lektioner och deltar i möten där bedömning av elevers kunskap diskuteras. De intervjuar även lärare om planering och bedömning och får på så vis ta del av viktiga exempel för den kommande professionen. I en fältstudieuppgift ska studenterna själva konstruera bedömningskriterier för själva fältstudieuppgiften. Bedömggruppen ser det som en styrka att studenterna genom fältstudierna får goda möjligheter att utveckla sina kunskaper i bedömning och uppgiftskonstruktion, både summativt och formativt. Så långt utbildningen är genomgången verkar utformningen och genomförandet göra att målet kan uppnås efter genomgången program.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Det framgår av självvärderingen och intervjuerna att studenterna under VFU och fältstudier ska studenterna planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning, både enskilt och tillsammans med andra. Lärare vid lärosätet gör inga besök på studenternas VFU, vilket gör att betyg sätts grundat på trepartssamtal som sker efter halva perioden via nätet och utifrån VFU-handledarens bedömning. Handledaren bedömer studentens förmågor fortlöpande under VFU:n, både skriftligt och muntligt. Bedömaregruppen ser det som särskilt viktigt att VFU-handledarna har god kompetens för uppdraget eftersom de har så stort ansvar för bedömningen. Vid intervjuerna framkom att VFU-handledarna har handledarutbildning, vilket enligt bedömaregruppen borgar för en rimlig kompetens för uppdraget. Vid intervjuerna framkom att studenterna arbetar med att reflektera över olika normer och förutsättningar via intervjuer och observationer, för att planera anpassade lektioner där man tar hänsyn till olika elevers förutsättningar. Lärosätet tar upp ett ökat deltagande av matematikdidaktiker i UVK- och VFU-kurser som ett utvecklingsområde, vilket bedömaregruppen ser som positivt eftersom det främjar en sammanhållen utbildning med genomgående fokus på ämnet. Vid intervjun framkom att matematikdidaktikerna är delaktiga i VFU-kurserna, till exempel via återkommande samtal med VFU-handledare, och via trepartssamtal.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Jämställdhet beskrivs som en del av läraryrkets värderelaterade dimensioner och behandlas i huvudsak i UVK:n. Jämställdhets- och genusperspektiv på matematik tas upp både i Matematikens historia i skolan och i Matematisk problemlösning i skolan. I den förstnämnda kursens skriftliga examination har studenterna möjlighet att uppvisa kunskaper om matematikens utveckling ur till exempel ett genusperspektiv. Genusperspektivet i examinationsuppgiften är valbart, vilket också står i kursmålen. På lärosätet är man medvetna om detta och planerar att ändra formuleringen, vilket bedömaregruppen ser som positivt. I den sistnämnda kursen finns inget kursmål som relaterar till jämställdhets- och genusperspektiv, vilket lärosätet ser som ett utvecklingsområde; lärosätet bör se över detta så att alla studenter får arbeta med och examineras på området. Detta ser bedömaregruppen som en del i den översyn av mål och examinationer som påtalats tidigare i detta yttrande. Vid intervjuerna framgick vidare att utbildningen genomsyras av ett jämställdhetsperspektiv, framför allt i UVK- och didaktikkurserna. Studenterna får flera tillfällen att behandla genusfrågor av olika slag. Ur ett sammantaget perspektiv bedömer bedömaregruppen att lärosätet uppfyller målet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet har ett systematiskt kvalitetsarbete med bland annat utvärderingar på kurs- och programnivå, som beskrivs i självvärderingen och vid intervjuerna. Kursvärderingar sammanfattas och återkopplas till studenterna på kursytor på lärosätets lärplattform. Det insamlade underlaget för bedömning gav motsägande information om graden av återkoppling till studenterna, och därför föreslår bedömaregruppen att lärosätet säkerställer att studenterna får återkoppling. I början av varje ny kursomgång går den kursansvariga igenom kursupplägget, bland annat med utgångspunkt i tidigare kursvärderingar. Svarsfrekvensen vid utvärderingar med studenterna ligger på 20–30 procent vilket man vill förbättra genom olika åtgärder. Nu erbjuds studenterna att göra en

kursvärdering efter varje delkurs, i stället för efter hela terminen som det varit tidigare, för att öka relevansen för studenterna. Lärosätet beskriver också kurslag, där lärare och studenter formellt möts för att diskutera förändringar under pågående kurs.

Områdesnämnden för utbildningsvetenskap granskar och följer regelbundet upp utbildningar, och det finns verksamhetsplaner för att genomföra de förändringar och förbättringar som behövs. År 2016 skapades en plan för att åtgärda de brister som framkom 2015. Områdesnämnden (ONUTB) tog upp att kvaliteten på VFU:n i stort sett var mycket god, men att arbetsformerna och kommunikationen till studenter och VFU-handledare behöver utvecklas mer, något som lärosätet arbetar med enligt självvärderingen. Kommunikationen mellan studenter, lärare vid lärosätet och VFU-handledare fungerar enligt intervjuerna bra via lärosätets system. Varje år följer man upp personalens kompetensutveckling på avdelningsnivå, i en analys som lyfts till akademnivå. Varje avdelning skriver en verksamhetsplan som omsätts till åtgärder för att förbättra utbildningen. Sammantaget visar självvärderingen att lärosätet har en systematisk uppföljning av verksamheten och att det finns exempel på att resultaten omsätts i åtgärder för kvalitetsutveckling.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Enligt självvärderingen arbetar lärosätet med att motverka studenters avhopp, till exempel genom att informera om att utbildningen förutsätter heltidsstudier och införa campusdagar för att stärka tillhörighetskänslan. Detta ser bedömargruppen som speciellt viktigt för nätstudenter. Lärosätet har en kvarvaro på 44 procent år två på gymnasieläroprogrammet år 2014/15, enligt kvarvarostatistiken från Universitetskanslerämbetet. Höstterminen 2018 följde man upp programmets avhopp, och såg att de flesta avhoppet från utbildningen sker i början, oftast under det första läsåret. Troligen beror de främst på bristande studiemotivation och svårigheter att studera på heltid. Vid intervjuerna framkom att lärosätet även erbjuder stöd i att använda den teknik som används för distansutbildningen för studenter och lärare. Det finns också digitala rum som används frekvent av studenter för gemensam studietid, både spontant och schemalagt. Biblioteket erbjuder vidare tillgång till databaser och utlåning som kan utnyttjas på studenternas hemorter. Studenterna kan även boka en bibliotekarie för att få hjälp med till exempel uppsatsarbete. I matematik erbjuds tider med lärare för att ställa frågor inom kurserna. Många studenter arbetar samtidigt som de studerar, enligt intervjuerna, och det finns möjlighet att få en individuell studieplan och studera på halvfart för att klara både ekonomi och studier. Lärosätet verkar alltså på många olika sätt för att studenterna ska genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna framkom att lärosätet ger studenterna möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande, till exempel när utbildningen utvärderas vid campusdagarna och studenterna ges möjlighet att ge synpunkter. Vid dessa tillfällen är vanligtvis både kursansvariga och undervisande lärare närvarande. Studenterna har också möjlighet att påverka genom mejlkontakt med lärare och genom kursvärderingarna. Studenternas synpunkter har bland annat lett till att mer fokus än tidigare har ägnats åt att lära sig att

skriva akademisk text. Studenterna har även inflytande via utvärderingar, som sedan följs upp och ibland leder till åtgärder såsom översyn av kurslitteratur. Vidare ingår studenterna i olika grupper och råd vid lärosätet och är till exempel representerade i beredningsgrupper för kursplaner och områdesnämnden för utbildningsvetenskap. De flesta kurser har även ett kurslag där studenter ingår. Undervisningen sker via nätet, och i matematik är det små seminariegrupper så att studenterna, enligt intervjuerna och självvärderingen, får tillräckligt med lärartid för frågor. Det finns även möjligheter till anpassning utifrån studenternas behov. Föreläsningar spelas ofta in och läggs ut på kursytan, vilket ger studenterna möjlighet att ta del av dem flera gånger och på så vis anpassa genomförandet, vilket bedömaregruppen ser som en fördel. Sammantaget anser bedömaregruppen att studenterna har möjlighet att aktivt ta del av lärosätets utvecklingsarbete.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Av självvärderingen framgår att utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap för att möta förändringar i arbetslivet. I självvärderingen tar lärosätet upp praktisknära samarbeten mellan skolor och forskare, vilket man lyfter som viktigt för att uppdatera kunskap och kursinnehåll i takt med förändringar i yrkeslivet. Lärosätet samverkar med skolhuvudmännen i Dalaregionen, och har flera gemensamt drivna och finansierade aktiviteter och projekt, även om VFU:n är huvudkomponenten i samarbetet. Verksamma lärare och VFU-handledare bjuds in till de ämnesdidaktiska nätverk som finns, vilket stärker professionskopplingen. VFU-handledarna är även delaktiga i att utforma fältuppgifterna så att de är anpassade till deras verksamhet. Vidare har lärosätet relevant samverkan med det omgivande samhället, exempelvis genom att studenterna under sina ämneskurser gör fältstudier på sin blivande VFU-skola. Det förekommer även nätverksträffar för verksamma lärare, forskare och föreläsare. Dock deltar i nuläget inte studenterna. Ett forskningsprojekt inom bedömning i matematik mot årskurs 7–9 bedrivs med skolor i regionen. Lärosätet samverkar vidare med andra lärosäten, och lärarna deltar i konferenser. Utifrån intervjuerna och självvärderingen framkom att studenterna förbereds på att möta ett föränderligt arbetsliv genom att ta del av relevant forskning och ha ett professionsperspektiv genom utbildningen. Lärosätet strävar efter att studenterna ska göra sin VFU på samma skola genom utbildningen, vilket bedömaregruppen menar kan begränsa studenternas förberedande erfarenheter något. Doktorander och disputerade undervisar på kurser och kan förmedla sina och andras forskningsresultat till studenterna i sin undervisning. Det finns en hög andel professionskompetenta lärare, som på motsvarande sätt kan förmedla professionsrelevant kunskap. Det finns inga forum för forskningsdiskussioner där studenterna kan delta, men biblioteket har aktiviteter om aktuell forskning som även riktas till studenter.

Sammanfattningsvis finns förutsättningar för att utbildningen ska vara utformad och genomföras på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap för att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället i en tillräcklig omfattning, men bedömaregruppen föreslår att denna del stärks för att i högre grad komma studenterna till del i deras utbildning.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier**Bedömning med motivering: Tillfredsställande**

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Eftersom inga studenter har genomgått hela utbildningen har inte bedömargruppen ett fullständigt underlag att bedöma. Perspektivet är därför att lärosätet inte kan förväntas uppfylla målen i nuläget. I stället bedöms hur rimligt det är att lärosätet kommer att uppnå målen.

Sammantaget visar underlagen att ämne och ämnesdidaktik är tillfredsställande genom att lärarkårens ämnes- och professionskompetens är rimlig för utbildningen, på både kort och lång sikt. Det finns ett flertal disputerade lärare och även god professionskompetens. Huvuddelen av lärarna i matematikdidaktik har också högskolepedagogisk utbildning.

Den goda lärarkompetensen präglar också utbildningsmiljön. Av självvärderingen och intervjuerna framgår att det finns en vetenskaplig och professionsinriktad miljö för utbildningen, till exempel i de olika mötesplatserna för forsknings- och utbildningsfrågor. Det finns ett högre utbildningsvetenskapligt seminarium och ett kollegialt forum kring forskning inom naturvetenskaps-, matematik- och teknikdidaktik.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls eftersom lärosätet har relevant forskning för utbildningen som studenterna också får ta del av. Studenterna studerar på distans och lärosätet har vidtagit åtgärder för att möta de behov som arbetssättet kräver. Matematikinnehållet är relevant för gymnasieskolans matematikkurser i stort, men det saknas explicita inslag om programmering. Beskrivningarna av kursinnehållet är bitvis vaga och lärosätet är medvetna om detta utvecklingsområde.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Det finns en progression genom utbildningen så långt när det gäller både ämnesstudier och vetenskapsteori, och studenterna får ta del av forskningslitteratur i olika aktiviteter som på ett rimligt sätt förbereder dem på att skriva självständiga arbeten.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls eftersom studenterna har goda möjligheter till diskussion i matematikkurserna, både sinsemellan och med lärare, via exempelvis lärplattformen. Forskning relateras till konkreta frågeställningar och knyter på så vis samman ämnesdidaktik och praktik.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls eftersom exempelvis fältstudierna och VFU:n erbjuder lärtillfällen med praktiska tillämpningar av didaktik, ämnesdidaktik och metod.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls eftersom studenterna under VFU:n och fältstudierna planerar, genomför, utvärderar och utvecklar undervisning, både enskilt och tillsammans med andra.

Jämställdhets- och genusperspektiv på matematik tas upp både i Matematikens historia i skolan och i Matematisk problemlösning i skolan. I den förstnämnda kursens skriftliga examination har studenterna möjlighet att uppvisa kunskaper om matematikens utveckling ur till exempel ett genusperspektiv.

Lärosätet har en systematisk uppföljning av verksamheten, och det finns exempel på att resultaten omsätts i åtgärder för kvalitetsutveckling. I början av varje ny kursomgång går exempelvis den kursansvariga igenom kursupplägget, bland annat med utgångspunkt i tidigare kursvärderingar.

Det finns flera olika typer av stöd för att studenterna ska klara utbildningen inom planerad tid, och genom bland annat campusdagarna har studenterna möjlighet till påverkan. Det erbjuds exempelvis tider med lärare för att ställa frågor inom kurserna. Det har gjorts uppföljningar av avhopp inom programmet.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna framkom att lärosätet ger studenterna möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Studenterna ingår i olika grupper och råd vid lärosätet och är till exempel representerade i beredningsgrupper för kursplaner och områdesnämnden för utbildningsvetenskap. Studenterna har även inflytande via utvärderingar, som sedan följs upp och ibland leder till åtgärder såsom översyn av kurslitteratur.

Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap för att möta förändringar i arbetslivet. Det förekommer exempelvis praktisknära samarbeten mellan skolor och forskare, vilket lärosätet lyfter som viktigt för att man ska kunna uppdatera kunskap och kursinnehåll i takt med förändringar i yrkeslivet.

Lärosäte: Högskolan Dalarna

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet svenska.

Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Underlagen visar att det finns en tillfredsställande lärarkompetens inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK). Många lärare är involverade om än på låg procent av heltid. Samtliga undervisande lärare är tillsvidare anställda och har genomgått högskolepedagogisk utbildning. De flesta av lärarna har många års erfarenhet av att undervisa inom högre utbildning, många har lärarexamen och flera av de disputerade lärarna har sin examen inom ett utbildningsvetenskapligt område. För inriktningen svenska är antalet disputerad personal i minsta laget med tanke på utbildningens volym. Likaså råder obalans mellan språkvetare och litteraturvetare respektive mellan språkdidaktiker och litteraturredaktörer, vilket medför att personalsituationen på kort sikt inte är tillfredsställande enligt bedömargruppen. Lärosätet visar dock att man är medvetna om personalsituationen och arbetar systematiskt med att rekrytera lärare och att stärka och behålla lärarkompetens. Bedömargruppen ser det som en styrka att en stor andel av lärarna har lärarexamen och egen erfarenhet av undervisning i ungdomsskolan. Genom nyrekryteringar och skolverksuppdrag stärks också den professionsinriktade kompetensen kontinuerligt. När kompetensen från utbildningens olika delar vägs samman så bedöms helheten som svagt men tillfredsställande. Det med förutsättningen att ovan nämnda rekryteringar för att stärka kompetensen inom svenska fullföljs.

Det finns en tillfredsställande utbildningsmiljö. Lärosätet beskriver en omfattande forskningsmiljö för "utbildning och lärande" och intresserar sig särskilt för förskola, skola och utbildning. Exempel på professionsinriktning är Pedagogiskt utvecklingscentrum, forskarskolan för verksamma lärare, lärarutbildningsdagar och samverkan med handledare för den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Bedömargruppen uppfattar att det finns ett tillfredsställande nära samband mellan forskning och utbildning. Att lärarkollektivet till stora delar finns i en miljö där forskning pågår ser bedömarna som positivt. Till exempel har olika former av mötesplatser inrättats för att koppla forskning och utbildning närmare varandra. För inriktningen svenska finns en tillfredsställande vetenskaplig och professionsinriktad miljö. Lärarna är forskningsaktiva och deltar i den forskningsmiljö som byggts upp vid lärosätet i form av "mötesplatser", liksom i nationella ämnesdidaktiska nätverk, konferenser och olika samarbetsprojekt.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls inte. Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande att studenterna får breda ämneskunskaper, men det framgår inte vilka kunskaper som fördjupas eller om studenterna får insikter i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. Det finns flera utmaningar såsom stoffträngsel, studieovana studenter med svaga förkunskaper och skiftande kravnivåer under

utbildningen. Det framgår också att lärosätet inte säkerställer att studenterna har nått sådana kunskaper och färdigheter i slutet av sin utbildning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inom UVK men säkerställs inte inom inriktningen svenska. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen, behandlas enligt bedömargruppen främst inom VFU. Kvalitativ och kvantitativ metod är något som studenterna möter genom kurser, exempelvis i form av en observationsuppgift i den inledande UVK-kursen. Ett utvecklingsområde som bedömargruppen identifierar är behovet av förstärkning av kompetens bland de undervisande lärarna i kvantitativ teori och metod. För inriktningen svenska är det otydligt för bedömargruppen vilka ämnesspecifika metoder som studenterna tränas i. Det även om lärosätet väljer litteratur med hänsyn till metoder i ämnes- och ämnesdidaktiska kurser. De självständiga arbetena visar också på brister i måluppfyllelsen eftersom de saknar vetenskapliga resonemang om metodval, eller så har studenten missuppfattat den beskrivna metoden alternativt inte tillämpat den. Genomgående är empirin grund och analyserna enkla. Bedömargruppen anser därför att lärosätet inte säkerställer att studenterna når denna del av målet. Däremot uppnår lärosätet den del av målet som rör relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Sammantaget anser bedömargruppen att utbildningen i sin helhet möjliggör måluppfyllelse men den säkerställs inte.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inom UVK med det säkerställs inte inom inriktningen svenska. Måluppfyllelsen ska framför allt ske inom de ämnesdidaktiska kurserna som läses i termin 1 – 3. Ämneskurserna vid lärosätet ger studenterna flera möjligheter att utveckla förmågan att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera, men bedömargruppen menar att progressionen behöver bli tydligare. Det framgår inte hur lärosätet säkerställer att studenterna har utvecklat en sådan förmåga. Man kopplar målet starkt till det självständiga arbetet vilka visar på tydliga brister. Sammantaget anser bedömargruppen att utbildningen i sin helhet möjliggör måluppfyllelse men den säkerställs inte.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls inom UVK men säkerställs inte inom inriktningen svenska. Den senare hälften av UVK är integrerad med den verksamhetsförlagda delen (VFU) och avgör studentens utveckling av den didaktiska kompetensens vilket bidrar till måluppfyllelse. De kurser som beskrivs ska bygga vidare på och förena elev- respektive lärar- och ledarskapsperspektivet som sätts in i ett större socialt sammanhang. Till följd av den betydelse som läggs på VFU-kurserna vill bedömargruppen poängtera vikten av att se över hur alla studenters VFU-placeringar hanteras så att alla studenter får det stöd de behöver när VFU-platser ska anordnas. Bedömargruppen anser att utbildningen inte säkerställer studenternas färdighet och förmåga eftersom examinatorerna för VFU inte själva bedömer hur studenterna fungerar i undervisningssituationer. Sammantaget gör utbildningens utformning och genomförande det möjligt för studenterna att få både breda och djupa ämnesdidaktiska kunskaper men de säkerställs inte.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls inom UVK men säkerställs inte inom inriktningen svenska. UVK bidrar till måluppfyllelse genom utarbetandet av nyckelkompetenser och erbjuder en god systematik för progression. De avslutande kurserna inom UVK bidrar till att säkerställa studenternas förmåga att

utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt. Ämneskursernas utformning och upplägg ger möjlighet för studenterna att utveckla förmågan att planera och utveckla svenskundervisning och anpassa svenskundervisningen till olika elevers behov. Inom UVK förtjänar organiserandet av VFU med dess fokus på trepartssamtal och analyser av praktiska moment att lyftas som en styrka för att uppnå examensmålet. Tyvärr är inte examinationen av VFU tillfredställande för inriktningen svenska. Eftersom examinatorerna för VFU inte gör någon egen bedömning av studenterna i undervisningssituationer anser bedömggruppen att måluppfyllelse inte säkerställs. Sammantaget anser därmed bedömggruppen att utbildningen i sin helhet möjliggör måluppfyllelse men den säkerställs inte.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls bland annat genom att en viktig utgångspunkt för målet är det som lärosätet kallar dubbelt normperspektiv. Det betyder att läraryrkets värderelaterade dimensioner ska vila på normativ grund, till exempel mänskliga rättigheter och barnkonventionen. I självvärderingen beskrivs detta som ett förhållningssätt på två nivåer – en normativ nivå och en normkritisk metanivå. Detta betraktar bedömggruppen som en styrka och kvalitetssäkring av målet. Även om de värderelaterade dimensionerna ska finnas närvarande under hela utbildningen är det framför allt under UVK-kurserna och VFU som studenterna förväntas utveckla den här nyckelkompetensen och nå examensmålet. Ett utvecklingsområde som bedömgarna identifierar i relation till målet är att på ett tydligare sätt säkerställa hur momenten bedöms och dokumenteras.

Lärosätet beskriver hur utbildningen kopplar begreppet jämställdhet till maktbegreppet och hur dessa begrepp tas upp och behandlas i flera olika UVK-kurser såsom exempelvis i kursen *Skolväsendets historia och samhällsuppdrag* där det bland annat sker en introduktion av vetenskapliga begrepp som genus, etnicitet och klass till frågan om genusperspektiv i skolan. I självvärderingen betonas att lärosätet har ett bredare perspektiv på jämställdhet än bara jämställdhet mellan kvinnor och män. Bedömgarna uppfattar således att lärosätet behöver förtydliga jämställdhetsaspekter med avseende på kön i utbildningen. Det framgår inte heller om jämställdhetsperspektivet beaktas under de verksamhetsförlagda kurserna. Det är viktigt för att studenterna ska kunna beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den egna pedagogiska verksamheten. Sammantaget beaktas jämställdhetsperspektivet i utbildningens innehåll, utformning och genomförande, men det finns utvecklingsmöjligheter.

Lärosätet bedriver ett stort och systematiskt kvalitets- och utvecklingsarbete, både för utbildningen i sin helhet och på kursnivå. Huvuddelen av ämnesläraryrketens arbete med uppföljning, åtgärder och återkoppling sker inom det som i benämns som operativt kvalitetsarbete på flera nivåer. Kvalitetsarbetet utgör i många fall grund för diskussioner inom arbetslag. Det fungerar i sin tur som ett underlag för att förbättra undervisningen och på ett bättre sätt synliggöra utbildningens olika delar för studenterna. Bedömggruppen tycker att det är ett bra sätt att omsätta lärosätets kvalitetsarbete till praktiska åtgärder. Åtgärder som gjorts för att motverka andelen avhopp är att redan från början förtydliga att utbildningen förutsätter heltidsstudier. Detta anser bedömggruppen är en viktig åtgärd för att ge studenterna tillräcklig information om vad högre studier ställer för krav. Under hösten 2018 pågår en uppföljning och genomlysning av programmets avhopp med hjälp från utbildnings- och forskningskansliet vid lärosätet, vilket bedömggruppen ser som ett prioriterat arbete. Studenterna bedöms ha goda möjligheter att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

I kurserna finns "kurslag", vilket innebär att studentrepresentanter träffar den kursansvariga läraren i mitten av kursen. Undervisande lärare finns tillgängliga i samband med undervisningen via nätet. Bedömggruppen finner det som särskilt viktigt att så sker eftersom distansutbildning ställer särskilda krav på tillgänglighet och synlighet av undervisande lärare. Lärosätet bör komplettera det studentinflytande som finns i programmets kurser med något på programnivå, eftersom programmet har saknat ett etablerat forum för detta. Ett viktigt utvecklingsområde är därför att lärosätet noga följer om studentrepresentationen i de olika organen säkerställs. För svensk lärarutbildningen har studenterna har olika möjligheter, både formella och informella, att påverka sina studier, men utvecklingsmöjligheter finns således på programnivå. Bedömggruppen anser därmed att studenterna har inflytande över utbildningen.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap för att arbeta i en skola och i ett samhälle i förändring. Det finns en väl utvecklad samverkan med arbetslivet och med Skolverket, och ett kontinuerligt erfarenhetsutbyte mellan utbildningens lärare och verksamma lärare i ungdomsskolan. Allt samarbete med det omkringliggande samhället bygger på idén att utveckla ny kunskap genom att knyta samman verksamheterna i skola och akademi samt arbetsliv och utbildning under hela yrkeslivet. Bedömggruppen finner det samarbete som lärosätet har byggt upp som såväl relevant som kvalitetshöjande för utbildningen. Det finns en nära samverkan med skolhuvudmännen i Dalaregionen. Det anordnas även forskningscirklar där lärare från en eller flera skolor samarbetar med en forskare vid lärosätet under en sammanhängande period utifrån en verksamhetsiniterad problemställning.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar**Personal**

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Utifrån lärartablerna framgår det att kurserna som ligger inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) involverar många lärare på förhållandevis låg procent av heltidstjänst. Många av lärarna med låg tjänstgöringsgrad är också ämnesdidaktiker. Detta framstår för bedömarna som ett försök till att integrera UVK-kurserna med ämneskurserna, vilket i självvärderingen uttrycks som att det leder till ett konstruktivt samarbete över ämnesgränserna. Ett utvecklingsområde är enligt bedömggruppen att tydliggöra UVK: s roll i relation till de olika ämnena.

Samtliga fast anställda undervisande lärare har enligt självvärderingen och intervjuer genomgått högskolepedagogisk utbildning. De flesta av lärarna har många års erfarenhet av att undervisa inom högre utbildning, många har lärarexamen och flera av de disputerade lärarna har sin examen inom

ett utbildningsvetenskapligt område. Ett utvecklingsområde som bedömargruppen har identifierat utifrån självvärderingen och intervjuerna är hur lärosätet säkerställer VFU-handledarnas kompetens. Som ett led i detta finner bedömargruppen att rutiner bör eftersträvas så att samtliga VFU-handledare genomgår de träffar som anordnas med handledarna inför mottagandet av studenter.

Samtliga lärare inom UVK har enligt självvärderingen och intervjuerna egen tid för forskning och kompetensutveckling i sina tjänster, även om det för vissa lärare sker i mindre omfattning. Bedömargruppen anser att det är ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet att säkerställa rutiner som möjliggör kompetensutveckling för de undervisande lärarna.

I självvärderingen och intervjuerna framkommer det att lärarutbildningens ledningsgrupp sedan 2014 har satsat på att systematiskt stärka lärarkårens kompetens inom vissa prioriterade områden, så som bedömning och betygsättning, utvärdering och utvecklingsarbete, samt utveckling av digital och ämnesdidaktisk kompetens. Detta genomförs i form av kollegialt lärande där grupper om tre till åtta lärare har fått ett särskilt uppdrag att läsa in sig på tidigare forskning och utvecklingsarbete inom respektive kompetensområde. Utifrån dessa kunskapssammanställningar konstrueras sedan förslag på hur programmets kurser kan skapa bra förutsättningar för studenterna. Bedömargruppen anser att detta utvecklingsarbete är lovvärt och utgör en bra grund för fortsatt förstärkning av utbildningens kvalitet.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet beskriver en omfattande forskningsmiljö för det som i självvärderingen kallas *utbildning och lärande* och intresserar sig särskilt för förskola, skola och utbildning. I självvärderingen redovisas hur lärosätet genom strategiska satsningar har utvecklat den utbildningsvetenskapliga forskningsverksamheten. Bedömargruppen anser att denna satsning är både genomtänkt och långsiktig.

I självvärderingen nämns flera exempel på projekt och aktiviteter som bidrar till en professionsinriktad miljö, så som ett pedagogiskt utvecklingscentrum, en forskarskola för verksamma lärare, lärarutbildningsdagar och samverkan med handledare för den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Bedömargruppen uppfattar även att organisationen inbjuder till skolnära forskning med mångvetenskapliga ansatser och att de resurser som läggs på forskarutbildning, bidrar positivt till den vetenskapliga förankringen inom UVK-kurserna.

Eftersom utbildningen är en nätbaserad distansutbildning hade bedömarna önskat ett mer konkret resonemang i självvärderingen om de utmaningar och styrkor som finns med nätbaserad utbildning. Vid intervjuerna redogjorde dock lärosätet för detta och bedömargruppen fick en bättre helhetsbild av hur upplägget av denna distansutbildning ser ut. Ett initiativ för att möta eventuella utmaningar med en nätbaserad utbildning är att lärarstudenter samt högskolans och skolans lärare möts i trepartssamtal via en digital lärplattform, för att kontinuerligt diskutera och utvärdera studenternas utbildning och utveckling. Tack vare den tekniken anser bedömargruppen att rimliga förutsättningar finns för att samverkan om studenternas utbildning ska fungera tillfredsställande.

Ett viktigt utvecklingsområde som bedömarna uppmärksammat är hur lärosätet kvalitetssäkrar samverkan mellan studenter i en nätutbildning. I självvärderingen saknas ett resonemang om hur detta konkretiseras, men vid intervjuerna redovisades flera former och metoder för hur de undervisande lärarna kan stödja studenterna i deras samverkan. Bedömargruppen anser att rutiner för dessa frågor kan synliggöras på ett tydligare sätt för studenterna.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Att lärarkollektivet till stora delar finns i en miljö där forskning pågår ser bedömarna som positivt. Till exempel har olika former av mötesplatser inrättats för att koppla forskning och utbildning närmare varandra. Av de kollegiala mötesplatser som beskrivs i självvärderingen är de flesta ämnesdidaktiskt inriktade och bara en bedöms ha en närmare koppling till UVK, vilket bedömargruppen ser som ett utvecklingsområde för att ytterligare stärka UKV: s roll inom utbildningen. De kollegiala mötesplatserna behöver nödvändigtvis inte bli fler, utan snarare bör mötesplatsen med en specifik och tydlig koppling till UVK få den uppmärksamhet och relevans som anses tillräckligt för att kunna garantera kvaliteten inom UVK.

En viktig del av utbildningsmiljön är VFU och för att säkerställa att ämneslärarstudenter erbjuds en utbildningsmiljö där lärosäte och VFU-skola bildar en sammanhållen enhet under utbildningens alla delar (ämnesstudier, UVK och VFU), har lärosätet valt att integrera UVK och VFU-kurser med varandra. Lärare till dessa kurser hämtas enligt självvärderingen från de olika ämnesavdelningarna och fungerar som en brygga mellan utbildningens olika delar. Bedömarnas uppfattning är att detta fungerar tillfredsställande och bidrar till studenternas möjligheter att se utbildningen som en helhet. Samtidigt betonar bedömargruppen att arbetet med ökad integration av utbildningens olika delar måste fortsätta och utvecklas ytterligare.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

För att säkerställa att alla ämneslärarstudenter som tar examen vid lärosätet faktiskt uppnår examensmålen pågår ett kontinuerligt utvärderings- och utvecklingsarbete som beskrivs i självvärderingen och intervjuerna. Lärosätet har därför utvecklat en särskild metod där examensmålen kopplas till ett antal nyckelkompetenser. Nyckelkompetenserna består av ett antal kompetenser som bedöms vara särskilt viktiga för läraryrket som studenterna förväntas utveckla under utbildningen. Progressionen mot examensmålen systematiseras utifrån att lärandemålen i varje kurs knyts till en eller flera av dessa nyckelkompetenser.

Lärosätet har som ett led i att öka tydligheten och transparensen i utbildningen utarbetat en förtydligande modell med ett begränsat antal nyckelkompetenser som ligger till grund för strukturen för utbildningen, vilket redovisas i självvärderingen. Förutom de nationella examensmålen har

lärosätet dessutom valt att profilera utbildningen genom ytterligare mål som handlar om digitalisering, internationalisering och globalisering.

Bedömargruppen anser att modellen utgör ett tillfredsställande underlag för de olika kursernas utformning och upplägg, vilket också säkerställer att det finns en progression fram mot det slutliga examensmålet. Styrkan med modellen, som bedömargruppen uppfattar den, är att den säkerställer att studenterna får möjlighet att utveckla alla nyckelkompetenser under utbildningen. Genom det integrerade synsättet utgör ämnesstudier, utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) och verksamhetsförlagd utbildning (VFU) en helhet för att utbilda kompetenta lärare, vilket bedömargruppen uppfattar som positivt.

Det finns enligt bedömargruppen en tydlig progression i utbildningen gällande vetenskapsteori fram till examensarbetet. Undervisningen innehåller dessutom enligt bedömargruppen moment som gör det möjligt att utveckla kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Kvalitativ och kvantitativ metod är något som studenterna möter på olika sätt genom utbildningen, inte minst genom kursen *Vetenskapsteori och utbildningsvetenskaplig forskning* men också i andra kurser så som i den inledande UVK-kursen där studenterna genomför en observationsuppgift. Trots att innehållet i kvantitativ teori och metod i kurserna beskrivs i självvärderingen och intervjuerna, gör bedömargruppen bedömningen att förstärkningar av kompetens bland de undervisande lärarna behöver göras av de delar som behandlar kvantitativ teori och metod. Detta är således ett utvecklingsområde.

Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen behandlas främst inom VFU, enligt bedömargruppen. Lärosätet betonar ambitionen att skapa en utbildning där dessa två perspektiv och relationen dem emellan finns närvarande under hela utbildningen. Bland de undervisningsformer som bejakar den här ambitionen till integrering nämns obligatoriska fältstudier inom samtliga delar av utbildningen. De verksamhetsförlagda studierna har obligatoriska seminarier där studenternas erfarenheter från VFU och den egna undervisningen analyseras och tas upp till diskussion. Detta sker i relation till de teoretiska och vetenskapliga perspektiv som behandlats under de föregående ämnesdidaktiska och utbildningsvetenskapliga kurserna. Bedömargruppen anser att det sätt lärosätet arbetar på för att åstadkomma en integration mellan utbildningens olika delar, är positivt och en styrka i utbildningen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Att tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat kopplas starkt till det självständiga arbetet som skrivs inom ämnena, vilket bedömargruppen anser är ett rimligt sätt att ta sig an examensmålet.

En stor del av undervisningen som berör examensmålet sker i de ämnesdidaktiska kurserna, där studenterna får möjligheter att fördjupa förmågan att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera

och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat i progression, samt utveckla yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen beskrivs hur studentens förmåga att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik utvecklas i utbildningens tre delar, det vill säga UVK, VFU och ämneskurser. Examensmålet är även kopplat till nyckelkompetensen "Didaktisk kompetens", som ingår i den matris som lärosätet utvecklat för att organisera utbildningarna, vilket bedömargruppen ser som positivt för att skapa struktur och för att tydligt förankra innehållet, samt skapa en god progression under utbildningen. Studenten förväntas här först visa kunskaper i didaktik, ämnesdidaktik inklusive metodik samt visa kännedom om vuxnas lärande, för att därefter kunna praktisera och tillämpa didaktik, ämnesdidaktik inklusive metodik. I den integrerade UVK/VFU-kursen *Didaktik och ledarskap* tränas studenten bland annat i att göra didaktiska val utifrån lokala och nationella styrdokument och att omformulera ett ämnesinnehåll till en undervisningssituation. Detta ser bedömargruppen som ett tydligt exempel på hur studenterna arbetar med målet i utbildningen.

VFU är av stor betydelse för studentens möjligheter att utveckla förmågan kopplad till målet. Vid intervjuerna framkom det studenterna har möjlighet att genomföra VFU på sin hemort. Som en följd av detta har lärosätet utarbetat en modell för bedömning och säkring av de VFU-relaterade kursmålen i tre steg: före, under och efter VFU-perioden. Även om lärosätet formellt är ansvarigt för att anordna VFU-placeringar har det framkommit att det kan finnas svårigheter för studenter att få det stöd de behöver med detta. Bedömargruppen vill poängtera vikten av att se över hur alla studenters VFU-placeringar hanteras så att alla studenter får det stöd de behöver när VFU-platser ska anordnas.

Vid intervjuerna framkom det att studenternas förmåga att välja innehåll och planera kommande undervisning inför varje VFU dokumenteras och under VFU bedöms deras förmågor fortlöpande av den ansvariga VFU-handledaren med utgångspunkt i kursens betygskriterier. Det sker genom muntliga och skriftliga redovisningar samt genom reflektioner som studenterna genomför i samband med de uppföljande VFU-seminarierna som leds av lärosätets seminarieledare under VFU-perioden.

Efter halva VFU-perioden genomförs ett utvecklingssamtal i form av trepartssamtal där studenten, VFU-handledaren och seminarieledaren träffas via lärplattformen, för att följa upp studentens måluppfyllelse. Inför detta trepartssamtal skriver studenterna en självvärdering där de värderar sin egen utveckling i relation till kursens mål. Med utgångspunkt i denna och VFU-handledarens egen bedömning diskuteras sedan vilka lärandemål studenterna behöver fokusera på under resterande del av kursen samt på vilket sätt VFU-handledaren och seminarieledaren tillsammans kan stödja studenterna i måluppfyllelsen. Senast vid detta samtal ska studenterna meddelas om risken att underkännas och en plan ska göras upp för vilka kursmål som ska tränas specifikt på.

Bedömargruppen får uppfattningen att studenterna förväntas ta ett stort eget ansvar för sin egen individuella progression mot examensmålet under VFU. Bedömargruppen vill därför påtala vikten av

att lärosätet erbjuder adekvat stöd till studenterna för att de ska kunna hantera det stora ansvar som läggs på dem för sin egen professionsutveckling inom VFU. Bedömgruppen anser därför att ett utvecklingsområde för lärosätet är att utveckla ytterligare rutiner för att dokumentera studenternas progression i förhållande till målet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Även detta examensmål är på lärosätet kopplat till den specifika nyckelkompetensen "Didaktisk kompetens": Här ingår de specifika kunskaper och förmågor som de blivande lärarna förväntas utveckla för att på vetenskaplig grund kunna leda och ansvara för sin egen pedagogiska verksamhet.

I självvärderingen framhålls att kurserna *Sociala relationer, konflikter och makt, Bedömning och betygsättning* och *Utvärdering och utvecklingsarbete* är viktiga för studenternas möjligheter att uppnå examensmålet. Enligt självvärderingen bygger kurserna vidare på och förenar det elev- respektive lärar- och ledarskapsperspektiv som studenterna tagit del av tidigare under utbildningen och placeras in i ett större socialt sammanhang. Studenterna ska här utveckla en teoretisk och kritisk grund för ökad förståelse av de sociala relationernas komplexa karaktär. De ska även utveckla en ökad beredskap för att som pedagogisk ledare kunna hantera konflikter som kan uppstå i olika situationer.

Bedömarna ser att progressionen från utbildningens första del är betryggande för att studenternas fördjupade kunskaper om bedömning och betygsättning av elevers lärande ska utvecklas och för att de ska kunna utvärdera och utveckla den egna undervisningen. Bedömgruppen instämmer även i lärosätets syn på att de kurserna säkerställer studenternas förmåga att utvärdera och utveckla undervisningen och den pedagogiska verksamheten i övrigt.

Bedömgruppen är av uppfattningen att utbildningen inom UVK, genom utarbetandet av nyckelkompetenser, erbjuder en god systematik för progression i förhållande till målet. Likaså förtjänar organiserandet av VFU med dess fokus på trepartssamtal och analyser av praktiska moment att lyftas som en styrka för att uppnå examensmålet. Bedömgruppen vill dock återigen beröra risken som finns kopplad till att studenterna själva förväntas ta ett stort ansvar för sin VFU och den övergripande progressionen i förhållande till examensmålet. Bedömgruppen menar därför att det finns ett behov av mer utvecklade rutiner för att dokumentera studenternas progression under VFU i förhållande till examensmålet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

I självvärderingen framkommer det att en central utgångspunkt i förhållande till examensmålet är den nyckelkompetens lärosätet valt att kalla "Läraryrkets värderrelaterade dimensioner". Här beskrivs hur

studenterna i utbildningen ska ha möjlighet att utveckla en förmåga att anlägga olika perspektiv på normer och förhållningssätt. Lärosätet använder begreppet "dubbelt normperspektiv", vilket betyder att läraryrkets värderelaterade dimensioner ska vila på normativ grund, så som mänskliga rättigheter och barnkonventionen. Dessutom ska den grunden och samhällets övriga normer, samtidigt kunna utsättas för kritisk granskning. I självvärderingen beskrivs detta som ett förhållningssätt på två nivåer – en normativ nivå och en normkritisk metanivå, samt en förmåga att växla däremellan. Med tillgång till språkliga verktyg i form av teorier och begrepp ska studenterna stödjas i att utveckla dessa strategier. Enligt självvärderingen och intervjuerna ska studenterna på så sätt få hjälp att upprätta och upprätthålla ett sådant dubbelt normperspektiv under sina studier och vidare in i den framtida yrkespraktiken. Detta ser bedömaregruppen som en styrka i utbildningen.

I självvärderingen framkommer också att centrala begrepp som fördjupas och problematiseras återkommande genom utbildningen är demokrati, makt, normer och värden samt kultur och identitet. Självvärderingen ger exempel på kurser som problematiserar och fördjupar begreppen, som kursen *Skolväsendets historia och samhällsuppdrag*. Där introduceras studenterna till skolans styrning, dubbla uppdrag och de utbildningspolitiska och utbildningsfilosofiska ställningstaganden och begrepp som ligger till grund för lärares yrkesetik. I den efterföljande kursen *Didaktik och ledarskap* tränas studenterna att i sitt ledarskap aktivt verka för skolans värdegrund. Studenterna ska här förstå vad det innebär att arbeta i en målstyrd skola och lärarens uppdrag att medvetet välja innehåll och arbetsformer i förhållande till de lokala och nationella styrdokumenterna.

Även i kurserna *Sociala relationer, konflikter och makt* och *Utveckling och lärande* tränas och examineras studenterna i ämnesinnehåll med relevans för det specifika målet. Även om de värderelaterade dimensionerna ska finnas närvarande under hela utbildningen är det framför allt under UVK-kurserna och VFU som studenterna förväntas utveckla nyckelkompetensen och nå examensmålet. Utifrån de exempel som lärosätet ger anser bedömaregruppen att utbildningen möjliggör och säkerställer målet på ett adekvat sätt och att målet löper som en "röd tråd" genom utbildningen med en tydlig tanke om progression kopplat till utbildningens nyckelkompetenser.

Ett utvecklingsområde som bedömarna identifierar i relation till detta mål är att på ett tydligare sätt säkerställa hur dessa moment bedöms och dokumenteras.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen betonas att lärosätet har ett bredare perspektiv på jämställdhet än enbart jämställdhet mellan kvinnor och män. Bedömarna uppfattar dock att det inte görs någon tydlig skillnad mellan jämställdhet (mellan kvinnor och män) och jämlikhet. I självvärderingen beskrivs hur utbildningen kopplar begreppet jämställdhet till maktbegreppet och hur dessa begrepp behandlas i flera olika UVK-kurser.

Kurser som direkt behandlar frågor om kön och makt i relation till pedagogisk verksamhet är till att börja med *Skolväsendets historia och samhällsuppdrag*. Här sker en introduktion av vetenskapliga begrepp som genus, etnicitet och klass till frågan om genusperspektiv i skolan och de grundläggande värden som uttrycks i skolans läroplaner samt i FN:s barnkonvention. I kursen *Utveckling och lärande* följs jämställdhetsperspektivet upp som del av olika didaktiska och teoretiska

perspektiv på ungdomars sociala och emotionella utveckling, liksom ungdomars uppväxtvillkor. *Sociala relationer, konflikter och makt* är den kurs som tydligast behandlar de grundläggande demokratiska värderingarna och olika jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. Kursen innehåller litteratur, men även seminarier, om lärares yrkesetik och samtal om makt samt ledar- och lärarskap i "svåra elevmiljöer". Även kursen *Bedömning och betygssättning* behandlar området, exempelvis vad det kan tänkas bero på att flickor generellt sett är mer framgångsrika i skolan.

Lärosätet uppger i självvärderingen samt vid intervjuerna att utbildningen behöver bli bättre på att mer systematiskt lyfta upp jämställdhetsperspektivet, men lämnar inga konkreta förslag på hur det skulle kunna genomföras. Därför identifierar bedömargruppen detta som ett utvecklingsområde för lärosätets fortsatta kvalitetsarbete. En rekommendation är att säkerställa att en god integration sker mellan kurserna inom UVK respektive ämnena som behandlar jämställdhet. Bedömargruppen anser att lärosätet fortsatt behöver arbeta med att förtydliga jämställdhetsaspekter med avseende på kön i utbildningen och där ett sätt kan vara att utveckla lämpliga bedömningskriterier för det.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Huvuddelen av ämnesläroverutbildningens arbete med uppföljning, åtgärder och återkoppling sker inom det som självvärderingen kallar operativt kvalitetsarbete. Det betyder det ständigt pågående arbete som sker för att kontinuerligt kvalitetssäkra och kvalitetsutveckla utbildningen och dess förutsättningar. Detta kvalitetsarbete sker enligt självvärderingen på flera olika nivåer – från kursnivå till lärosätetsnivå. Vid intervjuerna framkom att kvalitetsarbetet i många fall ligger som grund för diskussioner inom arbetslagen. Det fungerar som ett underlag för att förbättra undervisningen och på ett bättre sätt synliggöra utbildningens olika delar för studenterna, vilket av bedömargruppen bedöms som ett bra sätt att utnyttja lärosätets kvalitetsarbete i praktiska åtgärder.

Studenterna genomför en programvärdering direkt efter att den sista kursen är avslutad. Frågorna i studentenkäten utgår från nyckelkompetenserna och studenterna får värdera hur väl utbildningens olika delar har gett dem förutsättningar att utveckla dessa kompetenser (innehåll och arbetsformer). Studenterna får även möjlighet att värdera och kommentera hur väl programmets examinationsformer svarar mot nyckelkompetenserna. Eftersom ämnesläroverprogrammet har antagning både höst- och vårtermin genomförs programvärderingen två gånger per år. Det tycker bedömargruppen är ett positivt sätt att nära följa de problem, men också möjligheter, som följer av lärosätets val att organisera utbildningen.

Resultaten från programvärderingarna sammanställs och redovisas i den verksamhetsberättelse som skrivs i februari och sedan ligger till grund för nästkommande års verksamhetscykel där nödvändig kurs- och programutveckling beskrivs. Bedömargruppen finner detta sätt att genomföra utvärderingar kopplade till utbildningens nyckelkompetenser som lovligt, eftersom det skapar en tydlig struktur för hur utbildningen organiseras och utvecklas.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet genomför systematiskt analys av avhopp och beskriver i självvärderingen en del av de åtgärder som har satts in för att motverka avhopp framför allt när det gäller avhopp som eventuellt kan relateras till att utbildningen är nätbaserad och sker på distans. Analyser av studentgenomströmningen visar att de flesta avhopp sker tidigt i utbildningen, vanligtvis under det första läsåret och i många fall beror på att studenterna redan arbetar (inte sällan som obehörig lärarvikarie), så att de inte kan ägna sig åt heltidsstudier. Bristande studiemotivation eller att studenterna är osäkra i sitt yrkesval är andra orsaker som anges. Denna bild framkommer också vid lärosätetsintervjuerna.

Analyser som redovisas i självvärderingen visar att de som gör studieavbrott längre fram i sina studier tenderar att komma tillbaka efter en eller ett par terminer. Åtgärder som vidtagits för att motverka andelen avhopp är att förtydliga redan från början att utbildningen förutsätter heltidsstudier. Detta anser bedömargruppen är en viktig åtgärd för att ge studenterna tillräcklig information om vad högre studier ställer för krav. Under hösten 2018 pågår en uppföljning och genomlysning av programmets avhopp med hjälp från utbildnings- och forskningskansliet vid lärosätet, vilket bedömargruppen ser som ett viktigt arbete för att verka för att studenterna genomför sin utbildning inom planerad studietid. En rekommendation är att involvera studenter från olika program i detta utvecklingsarbete samt att arbeta med konsekvensanalyser av nätbaserad utbildning på kvalitativ nivå.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

I självvärderingen framkommer det att studentinflytandet som finns i programmets kurser behöver kompletteras med något på programnivå, eftersom programmet saknar ett etablerat forum för detta. Den synpunkten instämmer bedömargruppen i. Vid starten av de nya ämneslärarprogrammen höstterminen 2018 initierades därför enligt självvärderingen nya rutiner för studentinflytande på ämneslärarprogrammet med ett studentprogramråd. Där skulle studenterna få möjlighet att påverka utbildningen under pågående studier. Detta skulle komplettera den mer formella representationen av studenter i olika beslutande organ. Tanken är att ha återkommande möten, minst en gång per termin när studentrepresentanter möter programledningen för att diskutera frågor som studenterna väckt. Dessa möten ska kompletteras med att studentrepresentanter inbjuds att delta i någon del av de återkommande programmötena. Bedömargruppen anser att det här sättet att organisera studentinflytandet på ser lovande ut för att möjliggöra att studenter tar en aktiv roll i utvecklingsarbetet. Efter intervjuerna återstår ändå vissa frågetecken om satsningen fallit väl ut. Ett viktigt utvecklingsområde är därför att lärosätet noga följer upp resultatet av förändringarna och ser över huruvida studentrepresentationen i de olika organen säkerställs och bibehålls med de nya rutinerna och studentprogramrådet.

I självvärderingen beskrivs att det i kurserna finns "kurslag", vilket innebär att studentrepresentanterna träffar den kursansvariga läraren i mitten av kursen. Detta ser bedömargruppen som positivt för att ge studenter ytterligare möjligheter att aktivt delta i utvecklingsarbetet i utbildningen.

Undervisande lärare finns enligt självvärderingen och intervjuerna tillgängliga för studenterna i samband med undervisningen via nätet. Bedömggruppen anser att detta är särskilt viktigt att säkerställa, eftersom distansutbildning ställer särskilda krav på tillgänglighet och synlighet av undervisande lärare. Den öppenheten och tillgängligheten är något som utnyttjas regelbundet och som uppskattas av studenterna, enligt de utvärderingar som lärosätet genomfört. Även bedömggruppen ser detta som positivt och som något som ytterligare bidrar till utbildningens kvalitet.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Läroutbildningen vid lärosätet kännetecknas enligt självvärderingen av en väletablerad och nära samverkan med skolhuvudmännen i Dalaregionen. Pedagogiskt utvecklingscentrum Dalarna är navet i den samverkan, och byggdes upp tillsammans med kommunerna i Dalarna med omnejd på 1990-talet under devisen "läroutbildning som skolutveckling". Samverkan var ursprungligen fokuserad på lärostudenternas verksamhetsförlagda utbildning. VFU är fortfarande den bärande basen i samarbetet och bidrar även till att göra utbildningen användbar och för att förbereda studenterna för det kommande yrkeslivet. Genom att läroutbildningens behov av praktisk forskning och ett starkare professionsperspektiv har ökat, liksom huvudmännens behov av skolutveckling, har även samverkan kommit att omfatta flera gemensamt drivna och finansierade aktiviteter och projekt. Samarbetet består i dag bland annat av ämnesdidaktiska nätverk där respektive ämnesavdelning vid lärosätet bjuder in verksamma lärare och VFU-handledare i regionen, för att diskutera ämnesdidaktiska frågor under en kvällsträff. Bedömggruppen uppfattar samarbetet som välfungerande och som ett positivt bidrag till utbildningen. Bedömggruppen vill därför särskilt lyfta fram vikten av att detta samarbete behålls, och om möjligt ytterligare fördjupas för att kunna garantera långsiktighet.

Lärosätet ger fler exempel på samverkan, så som forskningscirklar där lärare från en eller flera skolor samarbetar med en forskare vid lärosätet och en magisterutbildning där verksamma lärare och rektorer kan bygga på sin grundutbildning och meritera sig för vidare forskarstudier. Allt samarbete bygger på idén att utveckla ny kunskap genom att knyta samman verksamheterna i skola och akademi samt arbetsliv och utbildning under hela yrkeslivet. Bedömggruppen anser att samarbetet som lärosätet byggt upp är både relevant och kvalitetshöjande för utbildningen. Det finns en långsiktighet och genomarbetad tanke om på vilket sätt studenterna kan få en kreativ och livskraftig samverkan mellan lärosätet och den omkringliggande regionen. Ett utvecklingsområde som bedömggruppen vill uppmärksamma är hur studenter som befinner sig långt utanför regionen i ökande utsträckning kan få ta del av de samarbeten som främst har en mer regional förankring.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och

ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Underlagen visar att det finns en tillfredsställande lärarkompetens. Många lärare är involverade i den utbildningsvetenskapliga kärnan om än på låg procent av heltid. Samtliga fast anställda undervisande lärare har enligt självvärderingen och vad som framkommer vid intervjuerna genomgått högskolepedagogisk utbildning. De flesta av lärarna har många års erfarenhet av att undervisa inom högre utbildning, många har lärarexamen och flera av de disputerade lärarna har sin examen inom ett utbildningsvetenskapligt område.

Det finns en tillfredsställande utbildningsmiljö. Lärosätet beskriver en omfattande forskningsmiljö för det som i självvärderingen kallas utbildning och lärande och intresserar sig särskilt för förskola, skola och utbildning. Exempel på professionsinriktning som nämns i självvärderingen är Pedagogiskt utvecklingscentrum, forskarskolan för verksamma lärare, lärarutbildningsdagar och samverkan med handledare för den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Bedömargruppen uppfattar att det finns ett tillfredsställande nära samband mellan forskning och utbildning. Att lärarkollektivet till stora delar finns i en miljö där forskning pågår ser bedömarna som positivt. Till exempel har olika former av mötesplatser inrättats för att koppla forskning och utbildning närmare varandra.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen, behandlas enligt bedömargruppen främst inom VFU. Bedömargruppen uppfattar lärosätets ansträngningar med att få till en integration mellan utbildningens olika delar samt att få till en fördjupning som lovvärda. Kvalitativ och kvantitativ metod är något som studenterna möter genom kurser, exempelvis i form av en observationsuppgift i den inledande UVK-kursen. Ett utvecklingsområde som bedömargruppen identifierar är behovet av förstärkning av kompetens bland de undervisande lärarna i kvantitativ teori och metod.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inom den utbildningsvetenskapliga kärnan. Måluppfyllelsen ska dock främst ske inom de ämnesdidaktiska kurserna som läses i termin 1 - 3. Beskrivningen av måluppfyllelsen i de ämnesdidaktiska kurserna visar enligt bedömargruppen hur lärosätet möjliggör för studenterna att utveckla kunskap också i relation till målet. Här finns det en tydligt framskriven progression i utbildningen, enligt bedömargruppen. Lärosätet kopplar detta mål också starkt till examensarbetet.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. I självvärderingen framhålls att den senare hälften av den utbildningsvetenskapliga kärnan som är integrerad med den verksamhetsförlagda delen, avgör studentens utveckling av den didaktiska kompetensens måluppfyllelse. De kurser som beskrivs ska bygga vidare på och förena elev- respektive lärar- och ledarskapsperspektivet som sätts in i ett större socialt sammanhang. Till följd av den betydelse som läggs på VFU-kurserna vill bedömargruppen poängtera vikten av att se över hur alla studenters VFU-placeringar hanteras så att alla studenter får det stöd de behöver när VFU-platser ska anordnas.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Utbildningen inom den utbildningsvetenskapliga kärnan, genom utarbetandet av nyckelkompetenser, erbjuder en god systematik för progression och uppnående av målet. Likaså

förtjänar organiserandet av VFU med dess fokus på trepartssamtal och analyser av praktiska moment att lyftas som en styrka för att uppnå examensmålet. De avslutande kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan säkerställer studenternas förmåga att utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppnås. Utifrån de exempel som lärosätet ger anser bedömaregruppen att målet löper som en "röd tråd" genom utbildningen med en tydlig tanke om progression som är kopplad till utbildningens nyckelkompetenser. Ett utvecklingsområde som bedömarna identifierar i relation till detta mål är att på ett tydligare sätt säkerställa hur dessa moment bedöms och dokumenteras.

Lärosätet beskriver hur utbildningen kopplar begreppet jämställdhet till maktbegreppet och hur dessa begrepp tas upp och behandlas i flera olika UVK-kurser. Vetenskapliga begrepp som genus, etnicitet och klass berörs samt genusperspektiv i skolan. I självvärderingen betonas att lärosätet har ett bredare perspektiv på jämställdhet än bara jämställdhet mellan kvinnor och män. Bedömarna uppfattar således att lärosätet behöver förtydliga jämställdhetsaspekter med avseende på kön i utbildningen.

Arbetet med uppföljning, åtgärder och sker på flera nivåer och på ett ändamålsenligt sätt enligt bedömaregruppen. Kurs- och programutvärderingar sker löpande och resultaten tas omhand och kommuniceras till de som berörs. Åtgärder som gjorts för att motverka andelen avhopp är att redan från början förtydliga att utbildningen förutsätter heltidsstudier. Detta anser bedömaregruppen är en viktig åtgärd för att ge studenterna tillräcklig information om vad högre studier ställer för krav. Under hösten 2018 pågår en uppföljning och genomlysning av programmets avhopp med hjälp från utbildnings- och forskningskansliet vid lärosätet, vilket bedömaregruppen ser som ett prioriterat arbete.

Studenterna ges goda möjligheter att aktivt medverka i utbildningen. I kurserna finns "kurslag", vilket innebär att studentrepresentanter träffar den kursansvariga läraren i mitten av kursen. Undervisande lärare finns även tillgängliga i samband med undervisningen via nätet. Bedömaregruppen ser detta som särskilt angeläget eftersom distansutbildning ställer särskilda krav på tillgänglighet och synlighet av undervisande lärare. Bedömaregruppen anser även att det studentinflytande som finns i programmets kurser även bör finnas på programnivå, vilket nu är under utveckling. Ett viktigt utvecklingsområde är därför att lärosätet noga följer upp om studentrepresentationen i de olika organen stärkts och säkerställs med de förändringar som nu genomförs.

Lärosätet ger många goda exempel på hur arbetsliv och samverkan kommer in i utbildningen och bedömaregruppen finner de många samarbeten som lärosätet har byggt upp som såväl relevanta som kvalitetshöjande för utbildningen. VFU: n anses även viktig för att göra utbildningen användbar och förbereda studenterna inför ett kommande yrkesliv och det finns en nära samverkan med skolhuvudmännen i Dalaregionen som ytterligare bidrar till detta.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar**Personal**

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är inte adekvat och står inte i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Bedömggruppen anser utifrån tillgängligt underlag att antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga kompetens inte är adekvat och inte tillräcklig i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort sikt. I dagsläget uppfattar bedömggruppen att antalet disputerad personal är i minsta laget. Likaså råder obalans mellan språkvetare och litteraturvetare och mellan språkdidaktiker och litteraturdidaktiker. Kompetensen inom litteraturdidaktik är svag, anser bedömggruppen. Enligt självvärderingen och intervjuerna är lärosätet dock medveten om personalsituationen, och man bedriver ett systematiskt arbete med att rekrytera lärare, främst språkdidaktiker, liksom att stärka och behålla lärarkompetens genom att satsa på bland annat kompetensutveckling och forum för kollegialt arbete. Bedömggruppen antar därför att antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga kompetens kommer att vara adekvat framöver.

Den professionsrelaterade kompetensen är adekvat och står i proportion till utbildningen på både kort och lång sikt, enligt bedömggruppen. I dag finns en liten och stabil grupp lärare där majoriteten har lärarexamen och undervisningserfarenhet från ungdomsskolan. Lärosätet menar att den professionsinriktade kompetensen bland lärarna stärks kontinuerligt genom nyrekryteringar och skolverksuppdrag. Under intervjuerna framkom att lärosätet erbjuder VFU-handledarna utbildning. Det innebär dock inte att VFU-handledarna har handledarutbildning, vilket bedömggruppen anser är en svaghet.

Ungefär hälften av lärarna har högskolepedagogisk utbildning. Ambitionen är att all undervisande personal ska genomgå högskolepedagogisk utbildning om 15 högskolepoäng, vilket ingår både i svenskämnets treåriga strategi och i verksamhetsplanen. Bedömggruppen vill lyfta fram detta som ett gott exempel på medvetenhet om vikten av lärarnas högskolepedagogiska kompetens.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedriv så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Med stöd i det samlade underlaget anser bedömggruppen att lärosätet har en tillfredställande vetenskaplig miljö för utbildningen och att verksamheten bedrivs så att det finns ett samband mellan forskning och utbildning. Enligt självvärderingen är lärarna forskningsaktiva och kan därmed ge studenterna fördjupad insikt inom vissa områden. Lärarna deltar i den forskningsmiljö som byggts upp vid lärosätet i form av mötesplatser, exempelvis i mötesplatsen för läs- och skrivdidaktik, liksom i nationella ämnesdidaktiska nätverk, konfenser och olika samarbetsprojekt. Enligt lärartabellen har dock lärarna olika mycket tid avsatt för forskning. Bedömggruppen rekommenderar därför att all undervisande personal får möjligheter att delta aktivt i forskningsmiljön.

Den professionsinriktade miljön vid lärosätet är en styrka, enligt bedömggruppen. Man nyttjar lärarnas lärarexamen och undervisningserfarenhet från ungdomsskolan. Ämneslärarna undervisar även i VFU-kurser, vilket gör att ämnesperspektivet även beaktas i VFU-kurser liksom att

professionsinriktningen blir tydlig i utbildningen. Tack vare detta finns också förutsättningar för ett kontinuerligt erfarenhetsutbyte mellan utbildningens ämneslärare och verksamma lärare i ungdomsskolan.

Som goda exempel vill bedömargruppen framhålla ett pågående didaktiskt utvecklingsprojekt om vetenskapligt skrivande, och ett större, långsiktigt visionsarbete om svenskämnets framtid och relationen mellan forskning och utbildning, mellan ämnesteorier och ämnesdidaktik och mellan studenternas förutsättningar, utbildningens krav och samhällets behov.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, och säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Bedömargruppen anser utifrån självvärderingen och intervjuerna att utbildningen inte gör det möjligt för studenterna att få de ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen. De kurser och examinationer som beskrivs ger en bild av bredd i ämnesstudier samt en god balans mellan språkvetenskapliga och litteraturvetenskapliga kurser och perspektiv. Exempelvis studeras flera olika litterära och diskursiva genrer utifrån både historiska och samhällsliga perspektiv. Kurserna framstår som "klassiska" med en modern twist, till exempel kurserna Barn- och ungdomstexter i samhällsdialog och *Från Oidipus till House of Cards – dramatik i utveckling*. Vilka kunskaper som fördjupas framgår inte av varken självvärdering eller intervjuer, enligt bedömargruppen. Inte heller framgår det om studenterna får insikter i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, och i så fall när.

Lärosätet beskriver flera utmaningar i självvärderingen, till exempel stofffrängsel, studieovana studenter med svaga förkunskaper, svårigheter att uppnå fördjupade ämneskunskaper i inriktningen mot 7–9 och skiftande kravnivåer under utbildningen. Underlaget innehåller också flera exempel på hur lärosätet kontinuerligt arbetar för att förbättra både utbildning och kurser, till exempel genom en pågående översyn av samtliga kurser.

Det framgår av självvärderingen att målet ska examineras och därmed säkerställas i de självständiga arbetena. Dock är det bara ungefär hälften av de granskade arbetena som når målet. I dem visar studenterna att de har de ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, och de refererar till både nationell och internationell forskning inom relevanta delar av området. Centrala begrepp och teorier introduceras och förklaras. I de arbeten som inte når målet används sekundärkällor av kurslitteraturkaraktär, och centrala språkvetenskapliga och litteraturvetenskapliga begrepp saknas eller har missuppfattats alternativt är de inte relaterade till den aktuella studien. De problem med att uppnå examensmålet som lärosätet beskriver bekräftas alltså av de självständiga arbetena. Bedömargruppen anser därmed att lärosätet inte säkerställer att studenterna når målet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt

kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Bedömggruppen anser att lärosätet möjliggör för studenterna att uppnå målet, enligt självvärderingen genom kurser inom ämnet och inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Fördjupade kunskaper om kvalitativa och kvantitativa metoder får studenterna framför allt i UVK. Inom ämneskurserna möter studenterna kurslitteratur och arbetar med vetenskapliga publikationer som lärosätet valt ut för att kunna jämföra olika teorier och metoder. Kopplat till litteratur och vetenskapliga publikationer gör studenterna uppgifter med ökande svårighetsgrad, från att analysera hur en forskningsartikel är uppbyggd till att genomföra och redovisa fältstudier och skissa på ett tänkt forskningsprojekt. Det är tydligt för bedömggruppen vilka ämnesspecifika metoder som studenterna tränas i, och lärosätet rekommenderas att utreda hur sådana metoder ytterligare skulle kunna fördjupa kunskapen om kvalitativa och kvantitativa metoder.

I självvärderingen framgår att en förhållandevis stor andel av studenterna har svårt att genomföra det självständiga arbetet. Det är också ungefär en tredjedel av arbetena som inte når upp till målet eftersom de endast innehåller allmänna teoretiska resonemang och saknar operationaliserade begrepp och analysmodeller. Det finns även oklarheter i syfte och genomförande. Bedömggruppen anser därför att lärosätet inte säkerställer att studenterna når denna del av målet, och lärosätet rekommenderas att ytterligare utveckla undervisningen om vetenskapsteori och vetenskaplig metod. Man behöver också säkerställa att studenterna i slutet av utbildningen har sådana kunskaper och kan arbeta vetenskapligt.

Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen behandlas enligt självvärderingen främst inom VFU-kurserna. Inom ämnesstudierna görs bland annat fältstudier där studenterna observerar och reflekterar över lärares praxis. Under seminarier diskuteras löpande didaktiska dilemman utifrån ämnesteoretiska och ämnesdidaktiska perspektiv. Denna del av målet anser bedömggruppen uppnås under utbildningen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Med stöd i självvärderingen och intervjuerna anser bedömggruppen att utbildningen gör det möjligt för studenterna att uppnå delar av examensmålet. Uppgifter beskrivs där studenter får träna på att kritiskt och självständigt tillvarata och systematisera egna och andras erfarenheter och relevanta forskningsresultat, till exempel läsa vetenskapliga artiklar, analysera, reflektera, skriva paper, skissera forskningsprojekt och planera fältstudier. Lärosätet beskriver att man behöver förstärka progressionen och öka inslagen av vetenskaplig litteratur i kurserna samt i större utsträckning göra det möjligt för studenterna att bli mer självständiga och få ett mer vetenskapligt förhållningssätt. Lärosätet behöver också stödja studenterna i att få en högre grad av vetenskaplig litteracitet inför det självständiga arbetet.

I självvärderingen framgår att arbetet med att förbereda studenterna inför det självständiga arbetet har hög prioritet, och lärosätet uppger att kravnivån för godkänt på det självständiga arbetet är hög.

Denna bild bekräftas dock inte av de självständiga arbetena, eftersom bara ungefär hälften uppnår målet. Studenterna saknar problematiseringar och reflektioner, och ordningen i genomgången av tidigare forskning framstår som slumpmässig. Avhandlingar, D-uppsatser och handböcker likställs. Lärosätet säkerställer därmed inte att studenterna når målet, enligt bedömargruppen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Bedömargruppen anser utifrån det samlade underlaget att utbildningens utformning gör det möjligt för studenterna att nå målet. Lärosätet beskriver i självvärderingen innehåll, uppgifter och aktiviteter som tränar studentens färdighet och förmåga, till exempel att planera undervisning kring ett litterärt tema, en ungdomsbok, en film och en klassisk roman, och att bedöma elevtexter. Studenterna får också bland annat genomföra fältstudier och reflektera över elevers kommunikativa kompetens samt öva och pröva olika arbetssätt när det gäller muntlig framställning. Ett exempel på en examinationsuppgift i slutet av utbildningen är att studenterna ska planera undervisning i språkhistoria och i en fiktiv kontext skriftligt presentera denna för verksamma lärare. En annan examinationsuppgift sent i utbildningen går ut på att göra ett muntligt debattinlägg om en språk- och utbildningspolitisk fråga.

Både termin 1 och 2 avslutas med en renodlat ämnesdidaktisk kurs där studenternas språkdidaktiska respektive litteraturredidaktiska kunskaper examineras. Syftet är att bygga en ämnesdidaktisk grund inför första VFU-kursen. Ett utvecklingsarbete pågår med att förtydliga progressionen mellan dessa terminer, när det gäller ämnesdidaktisk förmåga. Bedömargruppen vill lyfta fram den medvetna strävan mot att utbildningen ska bygga upp ämnesteoretiska och ämnesdidaktiska kunskaper parallellt. Gruppen noterar även att utbildningen innehåller explicit modellering av olika undervisningssätt, och ser det som ett gott exempel. Ämneskunniga lärare examinerar VFU-kurserna, vilket skapar förutsättningar för att säkerställa studenternas svenskämnesdidaktiska förmåga. Bedömargruppen anser dock att utbildningen inte säkerställer studenternas förmåga att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik. Examinatorerna bedömer inte vid något tillfälle själva hur studenterna fungerar i undervisningssituationer utan förlitar sig helt på VFU-handledarnas omdöme. Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet utvecklar tekniska lösningar och examinationsformer som gör att examinatorerna själva kan bilda sig en uppfattning om studenternas ämnesdidaktiska förmåga i en verklig kontext.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Bedömargruppen anser utifrån det samlade underlaget att det finns goda förutsättningar för att studenterna ska uppfylla målet. Under utbildningen får studenterna många tillfällen att planera, genomföra, utvärdera och utveckla svenskundervisning. Det sker exempelvis under campusförelagda

dagrar som ger möjlighet till varierande övningar och olika examinationsformer samt genom att de får använda klassrum för att konkretisera planeringar. I en delkurs får studenterna i uppgift att planera en fortbildningsdag för verksamma gymnasielärare i svenska som sedan i viss utsträckning också genomförs under en VFU-kurs. I en annan delkurs får studenterna utveckla och utvärdera en examinerande uppgift utifrån svenskämnet innehåll.

Det är främst under VFU-kurser som studenterna får möjlighet att öva. Enligt självvärderingen får studenterna uppgifter som syftar till att genomföra svenskundervisning för olika typer av elever, för att öva studenternas förmåga att stimulera varje elevs lärande och utveckling. Det är också VFU-kurserna som ska säkerställa studenternas förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla svenskundervisning. Bedömargruppen anser dock att utbildningen inte säkerställer att målet uppfylls eftersom examinatorerna för VFU inte själva bedömer hur studenterna fungerar i undervisningssituationer. Det gör i stället VFU-handledare.

Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att hitta former för att säkerställa studenternas förmåga att tillämpa ämnesdidaktik och att utveckla och anpassa svenskundervisning till elevers olika förutsättningar och behov.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Bedömargruppen anser att jämställdhetsperspektivet beaktas i utbildningens innehåll, utformning och genomförande. Jämställdhet beaktas till exempel i valet av kurslitteratur, i undervisningen och i ämnesdidaktiska diskussioner. I självvärderingen ger lärosätet exempel på olika slags kursinnehåll och uppgifter som fokuserar på jämställdhet i svenskundervisning. Detta visar på medvetenhet och höga ambitioner när det gäller jämställdhetsintegrering i utbildningen. Bedömargruppen noterar dock att lärosätet inte nått hela vägen fram, eftersom det inte framgår om jämställdhetsperspektivet beaktas under VFU:n, och i så fall hur. Det är viktigt att studenterna kan beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den egna pedagogiska verksamheten. Om det inte innefattas av VFU:n anser bedömargruppen att det är en svaghet. Som ett utvecklingsområde anges i självvärderingen att man behöver utveckla ett mer systematiskt sätt att följa upp jämställdhetsperspektivet i utbildningen. Bedömargruppen uppmanar lärosätet att i ett sådant arbete se till att jämställdhet ingår i kursplanernas lärandemål, särskilt i VFU:n, om det inte redan är så.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Bedömargruppen anser att lärosätet uppfyller kraven på systematisk uppföljning och vidtar de åtgärder som krävs. Studenter och berörd personal får också återkoppling. I självvärderingen beskriver lärosätet kvalitetsarbetet på kursnivå och hur man har förbättrat det under de senaste två åren. Examinatorn har exempelvis fått en mer aktiv roll vid planeringen av kurser och kan därigenom säkerställa att studenterna får förutsättningar för att nå lärandemålen. Flera ämneskurser har också infört så kallade kurslag, efter ungefär halva kurstiden, där studentrepresentanter eller hela

studentgruppen kan diskutera den pågående kursen och framföra förbättringsförslag. Exempelvis har tiden för olika moment i en språkhistorisk kurs förändrats efter studentsynpunkter.

Lärosätet håller även på att utveckla kursspecifika utvärderingsverktyg genom att bland annat ändra standardiserade frågor till mer kursspecifika och utvecklingsinriktade frågor samt vill använda olika kanaler för att samla in studentsynpunkter. Bedömggruppen vill lyfta fram lärosätets arbete med att utveckla formerna för uppföljning och återkoppling som ett gott exempel.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Utifrån det samlade underlaget uppfattar bedömggruppen att lärosätet arbetar aktivt för att studenter ska genomföra sin utbildning inom planerad tid. Man ger flera exempel på stödsatser, bland annat korta föreläsningar och instuderingsfrågor. Man har även återkommande dialoger med studenterna för att de ska bli medvetna om lärandemål och kravnivåer. Bedömggruppen har dock svårt att få en samlad bild av vilka insatser som finns och vilken samlad strategi lärosätet har för detta arbete, liksom en uppfattning om genomströmningen.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Bedömningen är att lärosätet möjliggör för studenter att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Områdesnämnden för utbildningsvetenskap har två studentrepresentanter vilka alltid är lärarstuderande. Denna områdesnämnd beslutar om reviderade utbildningsplaner och gör regelbundna kvalitetsgranskningar. I självvärderingen framhålls de öppna och informella informationskanaler som finns mellan studenter och lärare, och att lärare finns tillgängliga via lärplattform, e-post, telefon och personliga besök. Lärosätet hoppas också att ett nytt kursvärderingssystem ska få fler studenter att utnyttja sina möjligheter att påverka.

Under intervjuerna bekräftades att studenterna har olika möjligheter, formella och informella, att påverka sina studier. Bedömggruppen anser därmed att studenterna har inflytande över utbildningen.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Bedömggruppen anser att utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap för att arbeta i en skola och i ett samhälle i förändring. Studenterna har bland annat möjlighet att utveckla förmågan att söka vidare kunskap genom inblickar i pågående forsknings- och utvecklingsarbeten samt delta i olika nätverk för verksamma lärare och alumner, för att på så sätt utvecklas som lärare.

Det finns en väl utvecklad samverkan med VFU-skolor och Skolverket, och lärosätet har som mål att skapa större utrymme för uppdragsutbildningar för att öka samverkan och kontakten med det omgivande samhället. Lärare deltar i olika populärvetenskapliga sammanhang med föreläsningar och artiklar. Genom återkommande alumnenkäter skaffar sig lärosätet en bild av hur väl utbildningen förbereder sina studenter för yrkesverksamheten.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Antalet disputerad personal är i minsta laget med tanke på utbildningens volym. Likaså råder obalans mellan språkvetare och litteraturvetare respektive mellan språkdidaktiker och litteraturredaktörer, vilket medför att personalsituationen på kort sikt inte är tillfredsställande enligt bedömargruppen. Lärosätet visar dock att man är medvetna om personalsituationen och arbetar systematiskt med att rekrytera lärare och att stärka och behålla lärarkompetens. Bedömargruppen ser det som en styrka att en stor andel av lärarna har lärarexamen och egen erfarenhet av undervisning i ungdomsskolan. Genom nyrekryteringar och skolverksuppdrag stärks också den professionsinriktade kompetensen kontinuerligt.

Det finns en tillfredsställande vetenskaplig och professionsinriktad miljö. Lärarna är forskningsaktiva och deltar i den forskningsmiljö som byggts upp vid lärosätet i form av "mötesplatser", liksom i nationella ämnesdidaktiska nätverk, konferenser och olika samarbetsprojekt.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls inte. Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande att studenterna får breda ämneskunskaper, men det framgår inte vilka kunskaper som fördjupas eller om studenterna får insikter i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. Det finns flera utmaningar såsom stoffträngsel, studieovana studenter med svaga förkunskaper och skiftande kravnivåer under utbildningen. Det framgår också att lärosätet inte säkerställer att studenterna har nått sådana kunskaper och färdigheter i slutet av sin utbildning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls delvis. Fördjupade kunskaper om kvalitativa och kvantitativa metoder ges framför allt i UVK, men även om lärosätet väljer litteratur med hänsyn till metoder i ämne- och ämnesdidaktiska kurser är det otydligt för bedömargruppen vilka ämnesspecifika metoder som studenterna tränas i. De självständiga arbetena visar också att det finns brister eftersom vissa arbeten endast innehåller allmänna teoretiska resonemang samt saknar operationaliserade begrepp och analysmodeller. Det finns också oklarheter i syfte och genomförande. Bedömargruppen anser därför att lärosätet inte säkerställer att studenterna når denna del av målet. Däremot uppnår lärosätet den del av målet som rör relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls delvis. Ämneskurserna vid lärosätet ger studenterna flera möjligheter att utveckla förmågan att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera, men bedömningsgruppen menar att progressionen behöver bli tydligare. Det framgår inte hur lärosätet säkerställer att studenterna har utvecklat en sådan förmåga.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls delvis. Utbildningens utformning och genomförande gör det möjligt för studenterna att få både breda och djupa ämnesdidaktiska kunskaper. Däremot anser bedömargruppen att utbildningen inte säkerställer studenternas färdighet och förmåga eftersom examinatorerna för VFU inte själva bedömer hur studenterna fungerar i undervisningssituationer.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls delvis. Ämneskursernas utformning och upplägg ger möjlighet för studenterna att utveckla förmågan att planera och utveckla svenskundervisning och anpassa svenskundervisningen till olika elevers behov. Lärosätet säkerställer dock inte att studenterna når målet genom olika typer av examinationer, framför allt eftersom examinatorerna för VFU inte gör någon egen bedömning av studenterna i undervisningssituationer.

Jämställdhetsperspektivet beaktas i utbildningens innehåll, utformning och genomförande. Bedömargruppen noterar dock att lärosätet inte nått hela vägen fram, eftersom det inte framgår om jämställdhetsperspektivet beaktas under de verksamhetsförlagda kurserna. Det är viktigt för att studenterna ska kunna beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den egna pedagogiska verksamheten.

Lärosätet bedriver ett stort och systematiskt kvalitets- och utvecklingsarbete, både för utbildningen i sin helhet och på kursnivå. Studenterna bedöms ha goda möjligheter att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Studenterna har olika möjligheter, både formella och informella, att påverka sina studier. Bedömargruppen anser därmed studenterna har inflytande över utbildningen.

Utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap för att arbeta i en skola och i ett samhälle i förändring. Det finns en väl utvecklad samverkan med arbetslivet och med Skolverket, och ett kontinuerligt erfarenhetsutbyte mellan utbildningens lärare och verksamma lärare i ungdomsskolan.

Lärosäte: Högskolan Dalarna

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska.

Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Underlagen visar att det finns en tillfredsställande lärarkompetens inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK). Många lärare är involverade om än på låg procent av heltid. Samtliga undervisande lärare är tillsvidare anställda och har genomgått högskolepedagogisk utbildning. De flesta av lärarna har många års erfarenhet av att undervisa inom högre utbildning, många har lärarexamen och flera av de disputerade lärarna har sin examen inom ett utbildningsvetenskapligt område. För inriktningen svenska är antalet disputerad personal i minsta laget med tanke på utbildningens volym. Likaså råder obalans mellan språkvetare och litteraturvetare respektive mellan språkdidaktiker och litteraturredaktörer, vilket medför att personalsituationen på kort sikt inte är tillfredsställande enligt bedömargruppen. Lärosätet visar dock att man är medvetna om personalsituationen och arbetar systematiskt med att rekrytera lärare och att stärka och behålla lärarkompetens. Bedömargruppen ser det som en styrka att en stor andel av lärarna har lärarexamen och egen erfarenhet av undervisning i ungdomsskolan. Genom nyrekryteringar och skolverksuppdrag stärks också den professionsinriktade kompetensen kontinuerligt. När kompetensen från utbildningens olika delar vägs samman så bedöms helheten som svagt men tillfredsställande. Det med förutsättningen att ovan nämnda rekryteringar för att stärka kompetensen inom svenska fullföljs.

Det finns en tillfredsställande utbildningsmiljö. Lärosätet beskriver en omfattande forskningsmiljö för "utbildning och lärande" och intresserar sig särskilt för förskola, skola och utbildning. Exempel på professionsinriktning är Pedagogiskt utvecklingscentrum, forskarskolan för verksamma lärare, lärarutbildningsdagar och samverkan med handledare för den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Bedömargruppen uppfattar att det finns ett tillfredsställande nära samband mellan forskning och utbildning. Att lärarkollektivet till stora delar finns i en miljö där forskning pågår ser bedömarena som positivt. Till exempel har olika former av mötesplatser inrättats för att koppla forskning och utbildning närmare varandra. För inriktningen svenska finns en tillfredsställande vetenskaplig och professionsinriktad miljö. Lärarna är forskningsaktiva och deltar i den forskningsmiljö som byggts upp vid lärosätet i form av "mötesplatser", liksom i nationella ämnesdidaktiska nätverk, konferenser och olika samarbetsprojekt.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls så till vida att utbildningen möjliggör måluppfyllelse men den säkerställs inte. Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande att studenterna får både breda och djupa ämneskunskaper. De granskade självständiga arbetena visar dock att lärosätet inte säkerställer genom examination att studenterna når sådana kunskaper och färdigheter i slutet av sin utbildning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inom UVK men säkerställs inte inom inriktningen svenska. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen, behandlas enligt bedömargruppen främst inom VFU. Kvalitativ och kvantitativ metod är något som studenterna möter genom kurser, exempelvis i form av en observationsuppgift i den inledande UVK-kursen. Ett utvecklingsområde som bedömargruppen identifierar är behovet av förstärkning av kompetens bland de undervisande lärarna i kvantitativ teori och metod. För inriktningen svenska är det otydligt för bedömargruppen vilka ämnesspecifika metoder som studenterna tränas i. Det även om lärosätet väljer litteratur med hänsyn till metoder i ämnes- och ämnesdidaktiska kurser. De självständiga arbetena visar också på brister i måluppfyllelsen eftersom de saknar vetenskapliga resonemang om metodval, eller så har studenten missuppfattat den beskrivna metoden alternativt inte tillämpat den. Genomgående är empirin grund och analyserna enkla. Bedömargruppen anser därför att lärosätet inte säkerställer att studenterna når denna del av målet. Däremot uppnår lärosätet den del av målet som rör relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Sammantaget anser bedömargruppen att utbildningen i sin helhet möjliggör måluppfyllelse men den säkerställs inte.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inom UVK men det säkerställs inte inom inriktningen svenska. Måluppfyllelsen ska framför allt ske inom de ämnesdidaktiska kurserna som läses i termin 1 – 3. Ämneskurserna vid lärosätet ger studenterna flera möjligheter att utveckla förmågan att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera, men bedömargruppen menar att progressionen behöver bli tydligare. Det framgår inte hur lärosätet säkerställer att studenterna har utvecklat en sådan förmåga. Man kopplar målet starkt till det självständiga arbetet vilka visar på tydliga brister. Sammantaget anser bedömargruppen att utbildningen i sin helhet möjliggör måluppfyllelse men den säkerställs inte.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls inom UVK men säkerställs inte inom inriktningen svenska. Den senare hälften av UVK är integrerad med den verksamhetsförlagda delen (VFU) och avgör studentens utveckling av den didaktiska kompetensens vilket bidrar till måluppfyllelse. De kurser som beskrivs ska bygga vidare på och förena elev- respektive lärar- och ledarskapsperspektivet som sätts in i ett större socialt sammanhang. Till följd av den betydelse som läggs på VFU-kurserna vill bedömargruppen poängtera vikten av att se över hur alla studenters VFU-placeringar hanteras så att alla studenter får det stöd de behöver när VFU-platser ska anordnas. Bedömargruppen anser att utbildningen inte säkerställer studenternas färdighet och förmåga eftersom examinatorerna för VFU inte själva bedömer hur studenterna fungerar i undervisningssituationer. Sammantaget gör utbildningens utformning och genomförande det möjligt för studenterna att få både breda och djupa ämnesdidaktiska kunskaper men de säkerställs inte.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls inom UVK men säkerställs inte inom inriktningen svenska. UVK bidrar till måluppfyllelse genom utarbetandet av nyckelkompetenser och erbjuder en god systematik för progression. De avslutande kurserna inom UVK bidrar till att säkerställa studenternas förmåga att utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt. Ämneskursernas utformning och upplägg ger möjlighet för studenterna att utveckla förmågan att planera och utveckla svenskundervisning och anpassa svenskundervisningen till olika elevers behov. Inom UVK förtjänar

organiserandet av VFU med dess fokus på trepartssamtal och analyser av praktiska moment att lyftas som en styrka för att uppnå examensmålet. Tyvärr är inte examinationen av VFU tillfredställande för inriktningen svenska. Eftersom examinatorerna för VFU inte gör någon egen bedömning av studenterna i undervisningssituationer anser bedömggruppen att måluppfyllelse inte säkerställs. Sammantaget anser därmed bedömggruppen att utbildningen i sin helhet möjliggör måluppfyllelse men den säkerställs inte.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls bland annat genom att en viktig utgångspunkt för målet är det som lärosätet kallar dubbelt normperspektiv. Det betyder att läraryrkets värderelaterade dimensioner ska vila på normativ grund, till exempel mänskliga rättigheter och barnkonventionen. I självvärderingen beskrivs detta som ett förhållningssätt på två nivåer – en normativ nivå och en normkritisk metanivå. Detta betraktar bedömggruppen som en styrka och kvalitetssäkring av målet. Även om de värderelaterade dimensionerna ska finnas närvarande under hela utbildningen är det framför allt under UVK-kurserna och VFU som studenterna förväntas utveckla den här nyckelkompetensen och nå examensmålet. Ett utvecklingsområde som bedömgarna identifierar i relation till målet är att på ett tydligare sätt säkerställa hur momenten bedöms och dokumenteras.

Lärosätet beskriver hur utbildningen kopplar begreppet jämställdhet till maktbegreppet och hur dessa begrepp tas upp och behandlas i flera olika UVK-kurser såsom exempelvis i kursen *Skolväsendets historia och samhällsuppdrag* där det bland annat sker en introduktion av vetenskapliga begrepp som genus, etnicitet och klass till frågan om genusperspektiv i skolan. I självvärderingen betonas att lärosätet har ett bredare perspektiv på jämställdhet än bara jämställdhet mellan kvinnor och män. Bedömgarna uppfattar således att lärosätet behöver förtydliga jämställdhetsaspekter med avseende på kön i utbildningen. Det framgår inte heller om jämställdhetsperspektivet beaktas under de verksamhetsförlagda kurserna. Det är viktigt för att studenterna ska kunna beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den egna pedagogiska verksamheten. Sammantaget beaktas jämställdhetsperspektivet i utbildningens innehåll, utformning och genomförande, men det finns utvecklingsmöjligheter.

Lärosätet bedriver ett stort och systematiskt kvalitets- och utvecklingsarbete, både för utbildningen i sin helhet och på kursnivå. Huvuddelen av ämnesläraryrkets arbete med uppföljning, åtgärder och återkoppling sker inom det som i benämns som operativt kvalitetsarbete på flera nivåer. Kvalitetsarbetet utgör i många fall grund för diskussioner inom arbetslag. Det fungerar i sin tur som ett underlag för att förbättra undervisningen och på ett bättre sätt synliggöra utbildningens olika delar för studenterna. Bedömggruppen tycker att det är ett bra sätt att omsätta lärosätets kvalitetsarbete till praktiska åtgärder. Åtgärder som gjorts för att motverka andelen avhopp är att redan från början förtydliga att utbildningen förutsätter heltidsstudier. Detta anser bedömggruppen är en viktig åtgärd för att ge studenterna tillräcklig information om vad högre studier ställer för krav. Under hösten 2018 pågår en uppföljning och genomlysning av programmets avhopp med hjälp från utbildnings- och forskningskansliet vid lärosätet, vilket bedömggruppen ser som ett prioriterat arbete. Studenterna bedöms ha goda möjligheter att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

I kurserna finns "kurslag", vilket innebär att studentrepresentanter träffar den kursansvariga läraren i mitten av kursen. Undervisande lärare finns tillgängliga i samband med undervisningen via nätet.

Bedömargruppen finner det som särskilt viktigt att så sker eftersom distansutbildning ställer särskilda krav på tillgänglighet och synlighet av undervisande lärare. Lärosätet bör komplettera det studentinflytande som finns i programmets kurser med något på programnivå, eftersom programmet har saknat ett etablerat forum för detta. Ett viktigt utvecklingsområde är därför att lärosätet noga följer om studentrepresentationen i de olika organen säkerställs. För svensklärarytbildningen har studenterna har olika möjligheter, både formella och informella, att påverka sina studier, men utvecklingsmöjligheter finns således på programnivå. Bedömargruppen anser därmed att studenterna har inflytande över utbildningen.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap för att arbeta i en skola och i ett samhälle i förändring. Det finns en väl utvecklad samverkan med arbetslivet och med Skolverket, och ett kontinuerligt erfarenhetsutbyte mellan utbildningens lärare och verksamma lärare i ungdomsskolan. Allt samarbete med det omkringliggande samhället bygger på idén att utveckla ny kunskap genom att knyta samman verksamheterna i skola och akademi samt arbetsliv och utbildning under hela yrkeslivet. Bedömargruppen finner det samarbete som lärosätet har byggt upp som såväl relevant som kvalitetshöjande för utbildningen. Det finns en nära samverkan med skolhuvudmännen i Dalaregionen. Det anordnas även forskningscirklar där lärare från en eller flera skolor samarbetar med en forskare vid lärosätet under en sammanhängande period utifrån en verksamhetsiniterad problemställning.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Utifrån lärartabellerna framgår det att kurserna som ligger inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) involverar många lärare på förhållandevis låg procent av heltidstjänst. Många av lärarna med låg tjänstgöringsgrad är också ämnesdidaktiker. Detta framstår för bedömarna som ett försök till att integrera UVK-kurserna med ämneskurserna, vilket i självvärderingen uttrycks som att det leder till ett konstruktivt samarbete över ämnesgränserna. Ett utvecklingsområde är enligt bedömargruppen att tydliggöra UVK: s roll i relation till de olika ämnena.

Samtliga fast anställda undervisande lärare har enligt självvärderingen och intervjuer genomgått högskolepedagogisk utbildning. De flesta av lärarna har många års erfarenhet av att undervisa inom högre utbildning, många har lärarexamen och flera av de disputerade lärarna har sin examen inom ett utbildningsvetenskapligt område. Ett utvecklingsområde som bedömargruppen har identifierat utifrån självvärderingen och intervjuerna är hur lärosätet säkerställer VFU-handledarnas kompetens.

Som ett led i detta finner bedömargruppen att rutiner bör eftersträvas så att samtliga VFU-handledare genomgår de träffar som anordnas med handledarna inför mottagandet av studenter.

Samtliga lärare inom UVK har enligt självvärderingen och intervjuerna egen tid för forskning och kompetensutveckling i sina tjänster, även om det för vissa lärare sker i mindre omfattning. Bedömargruppen anser att det är ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet att säkerställa rutiner som möjliggör kompetensutveckling för de undervisande lärarna.

I självvärderingen och intervjuerna framkommer det att lärarutbildningens ledningsgrupp sedan 2014 har satsat på att systematiskt stärka lärarkårens kompetens inom vissa prioriterade områden, så som bedömning och betygsättning, utvärdering och utvecklingsarbete, samt utveckling av digital och ämnesdidaktisk kompetens. Detta genomförs i form av kollegialt lärande där grupper om tre till åtta lärare har fått ett särskilt uppdrag att läsa in sig på tidigare forskning och utvecklingsarbete inom respektive kompetensområde. Utifrån dessa kunskapssammanställningar konstrueras sedan förslag på hur programmets kurser kan skapa bra förutsättningar för studenterna. Bedömargruppen anser att detta utvecklingsarbete är lovvärt och utgör en bra grund för fortsatt förstärkning av utbildningens kvalitet.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet beskriver en omfattande forskningsmiljö för det som i självvärderingen kallas *utbildning och lärande* och intresserar sig särskilt för förskola, skola och utbildning. I självvärderingen redovisas hur lärosätet genom strategiska satsningar har utvecklat den utbildningsvetenskapliga forskningsverksamheten. Bedömargruppen anser att denna satsning är både genomtänkt och långsiktig.

I självvärderingen nämns flera exempel på projekt och aktiviteter som bidrar till en professionsinriktad miljö, så som ett pedagogiskt utvecklingscentrum, en forskarskola för verksamma lärare, lärarutbildningsdagar och samverkan med handledare för den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Bedömargruppen uppfattar även att organisationen inbjuder till skolnära forskning med mångvetenskapliga ansatser och att de resurser som läggs på forskarutbildning, bidrar positivt till den vetenskapliga förankringen inom UVK-kurserna.

Eftersom utbildningen är en nätbaserad distansutbildning hade bedömarna önskat ett mer konkret resonemang i självvärderingen om de utmaningar och styrkor som finns med nätbaserad utbildning. Vid intervjuerna redogjorde dock lärosätet för detta och bedömargruppen fick en bättre helhetsbild av hur upplägget av denna distansutbildning ser ut. Ett initiativ för att möta eventuella utmaningar med en nätbaserad utbildning är att lärarstudenter samt högskolans och skolans lärare möts i trepartssamtal via en digital lärplattform, för att kontinuerligt diskutera och utvärdera studenternas utbildning och utveckling. Tack vare den tekniken anser bedömargruppen att rimliga förutsättningar finns för att samverkan om studenternas utbildning ska fungera tillfredsställande.

Ett viktigt utvecklingsområde som bedömarna uppmärksammat är hur lärosätet kvalitetssäkrar samverkan mellan studenter i en nätutbildning. I självvärderingen saknas ett resonemang om hur detta konkretiseras, men vid intervjuerna redovisades flera former och metoder för hur de

undervisande lärarna kan stödja studenterna i deras samverkan. Bedömargruppen anser att rutiner för dessa frågor kan synliggöras på ett tydligare sätt för studenterna.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Att lärarkollektivet till stora delar finns i en miljö där forskning pågår ser bedömarna som positivt. Till exempel har olika former av mötesplatser inrättats för att koppla forskning och utbildning närmare varandra. Av de kollegiala mötesplatser som beskrivs i självvärderingen är de flesta ämnesdidaktiskt inriktade och bara en bedöms ha en närmare koppling till UVK, vilket bedömargruppen ser som ett utvecklingsområde för att ytterligare stärka UKV: s roll inom utbildningen. De kollegiala mötesplatserna behöver nödvändigtvis inte bli fler, utan snarare bör mötesplatsen med en specifik och tydlig koppling till UVK få den uppmärksamhet och relevans som anses tillräckligt för att kunna garantera kvaliteten inom UVK.

En viktig del av utbildningsmiljön är VFU och för att säkerhetsställa att ämneslärarstudenter erbjuds en utbildningsmiljö där lärosäte och VFU-skola bildar en sammanhållen enhet under utbildningens alla delar (ämnesstudier, UVK och VFU), har lärosätet valt att integrera UVK och VFU-kurser med varandra. Lärare till dessa kurser hämtas enligt självvärderingen från de olika ämnesavdelningarna och fungerar som en brygga mellan utbildningens olika delar. Bedömarnas uppfattning är att detta fungerar tillfredsställande och bidrar till studenternas möjligheter att se utbildningen som en helhet. Samtidigt betonar bedömargruppen att arbetet med ökad integration av utbildningens olika delar måste fortsätta och utvecklas ytterligare.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

För att säkerställa att alla ämneslärarstudenter som tar examen vid lärosätet faktiskt uppnår examensmålen pågår ett kontinuerligt utvärderings- och utvecklingsarbete som beskrivs i självvärderingen och intervjuerna. Lärosätet har därför utvecklat en särskild metod där examensmålen kopplas till ett antal nyckelkompetenser. Nyckelkompetenserna består av ett antal kompetenser som bedöms vara särskilt viktiga för läraryrket som studenterna förväntas utveckla under utbildningen. Progressionen mot examensmålen systematiseras utifrån att lärandemålen i varje kurs knyts till en eller flera av dessa nyckelkompetenser.

Lärosätet har som ett led i att öka tydligheten och transparensen i utbildningen utarbetat en förtydligande modell med ett begränsat antal nyckelkompetenser som ligger till grund för strukturen för utbildningen, vilket redovisas i självvärderingen. Förutom de nationella examensmålen har lärosätet dessutom valt att profilera utbildningen genom ytterligare mål som handlar om digitalisering, internationalisering och globalisering.

Bedömargruppen anser att modellen utgör ett tillfredsställande underlag för de olika kursernas utformning och upplägg, vilket också säkerställer att det finns en progression fram mot det slutliga

examensmålet. Styrkan med modellen, som bedömargruppen uppfattar den, är att den säkerställer att studenterna får möjlighet att utveckla alla nyckelkompetenser under utbildningen. Genom det integrerade synsättet utgör ämnesstudier, utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) och verksamhetsförlagd utbildning (VFU) en helhet för att utbilda kompetenta lärare, vilket bedömargruppen uppfattar som positivt.

Det finns enligt bedömargruppen en tydlig progression i utbildningen gällande vetenskapsteori fram till examensarbetet. Undervisningen innehåller dessutom enligt bedömargruppen moment som gör det möjligt att utveckla kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Kvalitativ och kvantitativ metod är något som studenterna möter på olika sätt genom utbildningen, inte minst genom kursen *Vetenskapsteori och utbildningsvetenskaplig forskning* men också i andra kurser så som i den inledande UVK-kursen där studenterna genomför en observationsuppgift. Trots att innehållet i kvantitativ teori och metod i kurserna beskrivs i självvärderingen och intervjuerna, gör bedömargruppen bedömningen att förstärkningar av kompetens bland de undervisande lärarna behöver göras av de delar som behandlar kvantitativ teori och metod. Detta är således ett utvecklingsområde.

Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen behandlas främst inom VFU, enligt bedömargruppen. Lärosätet betonar ambitionen att skapa en utbildning där dessa två perspektiv och relationen dem emellan finns närvarande under hela utbildningen. Bland de undervisningsformer som bejakar den här ambitionen till integrering nämns obligatoriska fältstudier inom samtliga delar av utbildningen. De verksamhetsförlagda studierna har obligatoriska seminarier där studenternas erfarenheter från VFU och den egna undervisningen analyseras och tas upp till diskussion. Detta sker i relation till de teoretiska och vetenskapliga perspektiv som behandlats under de föregående ämnesdidaktiska och utbildningsvetenskapliga kurserna. Bedömargruppen anser att det sätt lärosätet arbetar på för att åstadkomma en integration mellan utbildningens olika delar, är positivt och en styrka i utbildningen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Att tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat kopplas starkt till det självständiga arbetet som skrivs inom ämnena, vilket bedömargruppen anser är ett rimligt sätt att ta sig an examensmålet.

En stor del av undervisningen som berör examensmålet sker i de ämnesdidaktiska kurserna, där studenterna får möjligheter att fördjupa förmågan att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat i progression, samt utveckla yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen beskrivs hur studentens förmåga att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik utvecklas i utbildningens tre delar, det vill säga UVK, VFU och ämneskurser. Examensmålet är även kopplat till nyckelkompetensen "Didaktisk kompetens", som ingår i den matris som lärosätet utvecklat för att organisera utbildningarna, vilket bedömargruppen ser som positivt för att skapa struktur och för att tydligt förankra innehållet, samt skapa en god progression under utbildningen. Studenten förväntas här först visa kunskaper i didaktik, ämnesdidaktik inklusive metodik samt visa kännedom om vuxnas lärande, för att därefter kunna praktisera och tillämpa didaktik, ämnesdidaktik inklusive metodik. I den integrerade UVK/VFU-kursen *Didaktik och ledarskap* tränas studenten bland annat i att göra didaktiska val utifrån lokala och nationella styrdokument och att omformulera ett ämnesinnehåll till en undervisningssituation. Detta ser bedömargruppen som ett tydligt exempel på hur studenterna arbetar med målet i utbildningen.

VFU är av stor betydelse för studentens möjligheter att utveckla förmågan kopplad till målet. Vid intervjuerna framkom det studenterna har möjlighet att genomföra VFU på sin hemort. Som en följd av detta har lärosätet utarbetat en modell för bedömning och säkring av de VFU-relaterade kursmålen i tre steg: före, under och efter VFU-perioden. Även om lärosätet formellt är ansvarigt för att anordna VFU-placeringar har det framkommit att det kan finnas svårigheter för studenter att få det stöd de behöver med detta. Bedömargruppen vill poängtera vikten av att se över hur alla studenters VFU-placeringar hanteras så att alla studenter får det stöd de behöver när VFU-platser ska anordnas.

Vid intervjuerna framkom det att studenternas förmåga att välja innehåll och planera kommande undervisning inför varje VFU dokumenteras och under VFU bedöms deras förmågor fortlöpande av den ansvariga VFU-handledaren med utgångspunkt i kursens betygskriterier. Det sker genom muntliga och skriftliga redovisningar samt genom reflektioner som studenterna genomför i samband med de uppföljande VFU-seminarierna som leds av lärosätets seminarieledare under VFU-perioden.

Efter halva VFU-perioden genomförs ett utvecklingssamtal i form av trepartssamtal där studenten, VFU-handledaren och seminarieledaren träffas via lärplattformen, för att följa upp studentens måluppfyllelse. Inför detta trepartssamtal skriver studenterna en självvärdering där de värderar sin egen utveckling i relation till kursens mål. Med utgångspunkt i denna och VFU-handledarens egen bedömning diskuteras sedan vilka lärandemål studenterna behöver fokusera på under resterande del av kursen samt på vilket sätt VFU-handledaren och seminarieledaren tillsammans kan stödja studenterna i måluppfyllelsen. Senast vid detta samtal ska studenterna meddelas om risken att underkännas och en plan ska göras upp för vilka kursmål som ska tränas specifikt på.

Bedömargruppen får uppfattningen att studenterna förväntas ta ett stort eget ansvar för sin egen individuella progression mot examensmålet under VFU. Bedömargruppen vill därför påtala vikten av att lärosätet erbjuder adekvat stöd till studenterna för att de ska kunna hantera det stora ansvar som läggs på dem för sin egen professionsutveckling inom VFU. Bedömargruppen anser därför att ett

utvecklingsområde för lärosätet är att utveckla ytterligare rutiner för att dokumentera studenternas progression i förhållande till målet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Även detta examensmål är på lärosätet kopplat till den specifika nyckelkompetensen "Didaktisk kompetens": Här ingår de specifika kunskaper och förmågor som de blivande lärarna förväntas utveckla för att på vetenskaplig grund kunna leda och ansvara för sin egen pedagogiska verksamhet.

I självvärderingen framhålls att kurserna *Sociala relationer, konflikter och makt, Bedömning och betygsättning* och *Utvärdering och utvecklingsarbete* är viktiga för studenternas möjligheter att uppnå examensmålet. Enligt självvärderingen bygger kurserna vidare på och förenar det elev- respektive lärar- och ledarskapsperspektiv som studenterna tagit del av tidigare under utbildningen och placeras in i ett större socialt sammanhang. Studenterna ska här utveckla en teoretisk och kritisk grund för ökad förståelse av de sociala relationernas komplexa karaktär. De ska även utveckla en ökad beredskap för att som pedagogisk ledare kunna hantera konflikter som kan uppstå i olika situationer.

Bedömarna ser att progressionen från utbildningens första del är betryggande för att studenternas fördjupade kunskaper om bedömning och betygsättning av elevers lärande ska utvecklas och för att de ska kunna utvärdera och utveckla den egna undervisningen. Bedömargruppen instämmer även i lärosätets syn på att de kurserna säkerställer studenternas förmåga att utvärdera och utveckla undervisningen och den pedagogiska verksamheten i övrigt.

Bedömargruppen är av uppfattningen att utbildningen inom UVK, genom utarbetandet av nyckelkompetenser, erbjuder en god systematik för progression i förhållande till målet. Likaså förtjänar organiserandet av VFU med dess fokus på trepartssamtal och analyser av praktiska moment att lyftas som en styrka för att uppnå examensmålet. Bedömargruppen vill dock återigen beröra risken som finns kopplad till att studenterna själva förväntas ta ett stort ansvar för sin VFU och den övergripande progressionen i förhållande till examensmålet. Bedömargruppen menar därför att det finns ett behov av mer utvecklade rutiner för att dokumentera studenternas progression under VFU i förhållande till examensmålet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

I självvärderingen framkommer det att en central utgångspunkt i förhållande till examensmålet är den nyckelkompetens lärosätet valt att kalla "Läraryrkets värderrelaterade dimensioner". Här beskrivs hur studenterna i utbildningen ska ha möjlighet att utveckla en förmåga att anlägga olika perspektiv på normer och förhållningssätt. Lärosätet använder begreppet "dubbelt normperspektiv", vilket betyder

att läraryrkets värderelaterade dimensioner ska vila på normativ grund, så som mänskliga rättigheter och barnkonventionen. Dessutom ska den grunden och samhällets övriga normer, samtidigt kunna utsättas för kritisk granskning. I självvärderingen beskrivs detta som ett förhållningssätt på två nivåer – en normativ nivå och en normkritisk metanivå, samt en förmåga att växla däremellan. Med tillgång till språkliga verktyg i form av teorier och begrepp ska studenterna stödjas i att utveckla dessa strategier. Enligt självvärderingen och intervjuerna ska studenterna på så sätt få hjälp att upprätta och upprätthålla ett sådant dubbelt normperspektiv under sina studier och vidare in i den framtida yrkespraktiken. Detta ser bedömargruppen som en styrka i utbildningen.

I självvärderingen framkommer också att centrala begrepp som fördjupas och problematiseras återkommande genom utbildningen är demokrati, makt, normer och värden samt kultur och identitet. Självvärderingen ger exempel på kurser som problematiserar och fördjupar begreppen, som kursen *Skolväsendets historia och samhällsuppdrag*. Där introduceras studenterna till skolans styrning, dubbla uppdrag och de utbildningspolitiska och utbildningsfilosofiska ställningstaganden och begrepp som ligger till grund för lärares yrkesetik. I den efterföljande kursen *Didaktik och ledarskap* tränas studenterna att i sitt ledarskap aktivt verka för skolans värdegrund. Studenterna ska här förstå vad det innebär att arbeta i en målstyrd skola och lärarens uppdrag att medvetet välja innehåll och arbetsformer i förhållande till de lokala och nationella styrdokumenterna.

Även i kurserna *Sociala relationer, konflikter och makt* och *Utveckling och lärande* tränas och examineras studenterna i ämnesinnehåll med relevans för det specifika målet. Även om de värderelaterade dimensionerna ska finnas närvarande under hela utbildningen är det framför allt under UVK-kurserna och VFU som studenterna förväntas utveckla nyckelkompetensen och nå examensmålet. Utifrån de exempel som lärosätet ger anser bedömargruppen att utbildningen möjliggör och säkerställer målet på ett adekvat sätt och att målet löper som en "röd tråd" genom utbildningen med en tydlig tanke om progression kopplat till utbildningens nyckelkompetenser.

Ett utvecklingsområde som bedömarna identifierar i relation till detta mål är att på ett tydligare sätt säkerställa hur dessa moment bedöms och dokumenteras.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen betonas att lärosätet har ett bredare perspektiv på jämställdhet än enbart jämställdhet mellan kvinnor och män. Bedömarna uppfattar dock att det inte görs någon tydlig skillnad mellan jämställdhet (mellan kvinnor och män) och jämlikhet. I självvärderingen beskrivs hur utbildningen kopplar begreppet jämställdhet till maktbegreppet och hur dessa begrepp behandlas i flera olika UVK-kurser.

Kurser som direkt behandlar frågor om kön och makt i relation till pedagogisk verksamhet är till att börja med *Skolväsendets historia och samhällsuppdrag*. Här sker en introduktion av vetenskapliga begrepp som genus, etnicitet och klass till frågan om genusperspektiv i skolan och de grundläggande värden som uttrycks i skolans läroplaner samt i FN:s barnkonvention. I kursen *Utveckling och lärande* följs jämställdhetsperspektivet upp som del av olika didaktiska och teoretiska perspektiv på ungdomars sociala och emotionella utveckling, liksom ungdomars uppväxtvillkor. *Sociala relationer, konflikter och makt* är den kurs som tydligast behandlar de grundläggande

demokratiska värderingarna och olika jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. Kursen innehåller litteratur, men även seminarier, om lärares yrkesetik och samtal om makt samt ledar- och lärarskap i "svåra elevmiljöer". Även kursen *Bedömning och betygssättning* behandlar området, exempelvis vad det kan tänkas bero på att flickor generellt sett är mer framgångsrika i skolan.

Lärosätet uppger i självvärderingen samt vid intervjuerna att utbildningen behöver bli bättre på att mer systematiskt lyfta upp jämställdhetsperspektivet, men lämnar inga konkreta förslag på hur det skulle kunna genomföras. Därför identifierar bedömargruppen detta som ett utvecklingsområde för lärosätets fortsatta kvalitetsarbete. En rekommendation är att säkerställa att en god integration sker mellan kurserna inom UVK respektive ämnena som behandlar jämställdhet. Bedömargruppen anser att lärosätet fortsatt behöver arbeta med att förtydliga jämställdhetsaspekter med avseende på kön i utbildningen och där ett sätt kan vara att utveckla lämpliga bedömningskriterier för det.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Huvuddelen av ämneslärarutbildningens arbete med uppföljning, åtgärder och återkoppling sker inom det som självvärderingen kallar operativt kvalitetsarbete. Det betyder det ständigt pågående arbete som sker för att kontinuerligt kvalitetssäkra och kvalitetsutveckla utbildningen och dess förutsättningar. Detta kvalitetsarbete sker enligt självvärderingen på flera olika nivåer – från kursnivå till lärosätetsnivå. Vid intervjuerna framkom att kvalitetsarbetet i många fall ligger som grund för diskussioner inom arbetslagen. Det fungerar som ett underlag för att förbättra undervisningen och på ett bättre sätt synliggöra utbildningens olika delar för studenterna, vilket av bedömargruppen bedöms som ett bra sätt att utnyttja lärosätets kvalitetsarbete i praktiska åtgärder.

Studenterna genomför en programvärdering direkt efter att den sista kursen är avslutad. Frågorna i studentenkäten utgår från nyckelkompetenserna och studenterna får värdera hur väl utbildningens olika delar har gett dem förutsättningar att utveckla dessa kompetenser (innehåll och arbetsformer). Studenterna får även möjlighet att värdera och kommentera hur väl programmets examinationsformer svarar mot nyckelkompetenserna. Eftersom ämneslärarprogrammet har antagning både höst- och vårtermin genomförs programvärderingen två gånger per år. Det tycker bedömargruppen är ett positivt sätt att nära följa de problem, men också möjligheter, som följer av lärosätets val att organisera utbildningen.

Resultaten från programvärderingarna sammanställs och redovisas i den verksamhetsberättelse som skrivs i februari och sedan ligger till grund för nästkommande års verksamhetscykel där nödvändig kurs- och programutveckling beskrivs. Bedömargruppen finner detta sätt att genomföra utvärderingar kopplade till utbildningens nyckelkompetenser som lovvärt, eftersom det skapar en tydlig struktur för hur utbildningen organiseras och utvecklas.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet genomför systematiskt analys av avhopp och beskriver i självvärderingen en del av de åtgärder som har satts in för att motverka avhopp framför allt när det gäller avhopp som eventuellt

kan relateras till att utbildningen är nätbaserad och sker på distans. Analyser av studentgenomströmningen visar att de flesta avhopp sker tidigt i utbildningen, vanligtvis under det första läsåret och i många fall beror på att studenterna redan arbetar (inte sällan som obehörig lärarvikarie), så att de inte kan ägna sig åt heltidsstudier. Bristande studiemotivation eller att studenterna är osäkra i sitt yrkesval är andra orsaker som anges. Denna bild framkommer också vid lärosätetsintervjuerna.

Analyser som redovisas i självvärderingen visar att de som gör studieavbrott längre fram i sina studier tenderar att komma tillbaka efter en eller ett par terminer. Åtgärder som vidtagits för att motverka andelen avhopp är att förtydliga redan från början att utbildningen förutsätter heltidsstudier. Detta anser bedömggruppen är en viktig åtgärd för att ge studenterna tillräcklig information om vad högre studier ställer för krav. Under hösten 2018 pågår en uppföljning och genomlysning av programmets avhopp med hjälp från utbildnings- och forskningskansliet vid lärosätet, vilket bedömggruppen ser som ett viktigt arbete för att verka för att studenterna genomför sin utbildning inom planerad studietid. En rekommendation är att involvera studenter från olika program i detta utvecklingsarbete samt att arbeta med konsekvensanalyser av nätbaserad utbildning på kvalitativ nivå.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

I självvärderingen framkommer det att studentinflytandet som finns i programmets kurser behöver kompletteras med något på programnivå, eftersom programmet saknar ett etablerat forum för detta. Den synpunkten instämmer bedömggruppen i. Vid starten av de nya ämneslärarprogrammen höstterminen 2018 initierades därför enligt självvärderingen nya rutiner för studentinflytande på ämneslärarprogrammet med ett studentprogramråd. Där skulle studenterna få möjlighet att påverka utbildningen under pågående studier. Detta skulle komplettera den mer formella representationen av studenter i olika beslutande organ. Tanken är att ha återkommande möten, minst en gång per termin när studentrepresentanter möter programledningen för att diskutera frågor som studenterna väckt. Dessa möten ska kompletteras med att studentrepresentanter inbjuds att delta i någon del av de återkommande programmötena. Bedömggruppen anser att det här sättet att organisera studentinflytandet på ser lovande ut för att möjliggöra att studenter tar en aktiv roll i utvecklingsarbetet. Efter intervjuerna återstår ändå vissa frågetecken om satsningen fallit väl ut. Ett viktigt utvecklingsområde är därför att lärosätet noga följer upp resultatet av förändringarna och ser över huruvida studentrepresentationen i de olika organen säkerställs och bibehålls med de nya rutinerna och studentprogramrådet.

I självvärderingen beskrivs att det i kurserna finns "kurslag", vilket innebär att studentrepresentanterna träffar den kursansvariga läraren i mitten av kursen. Detta ser bedömggruppen som positivt för att ge studenter ytterligare möjligheter att aktivt delta i utvecklingsarbetet i utbildningen.

Undervisande lärare finns enligt självvärderingen och intervjuerna tillgängliga för studenterna i samband med undervisningen via nätet. Bedömggruppen anser att detta är särskilt viktigt att

säkerställa, eftersom distansutbildning ställer särskilda krav på tillgänglighet och synlighet av undervisande lärare. Den öppenheten och tillgängligheten är något som utnyttjas regelbundet och som uppskattas av studenterna, enligt de utvärderingar som lärosätet genomfört. Även bedömggruppen ser detta som positivt och som något som ytterligare bidrar till utbildningens kvalitet.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Läroutbildningen vid lärosätet kännetecknas enligt självvärderingen av en väletablerad och nära samverkan med skolhuvudmännen i Dalaregionen. Pedagogiskt utvecklingscentrum Dalarna är navet i den samverkan, och byggdes upp tillsammans med kommunerna i Dalarna med omnejd på 1990-talet under devisen "läroutbildning som skolutveckling". Samverkan var ursprungligen fokuserad på lärostudenternas verksamhetsförlagda utbildning. VFU är fortfarande den bärande basen i samarbetet och bidrar även till att göra utbildningen användbar och för att förbereda studenterna för det kommande yrkeslivet. Genom att läroutbildningens behov av praktisk forskning och ett starkare professionsperspektiv har ökat, liksom huvudmännens behov av skolutveckling, har även samverkan kommit att omfatta flera gemensamt drivna och finansierade aktiviteter och projekt. Samarbetet består i dag bland annat av ämnesdidaktiska nätverk där respektive ämnesavdelning vid lärosätet bjuder in verksamma lärare och VFU-handledare i regionen, för att diskutera ämnesdidaktiska frågor under en kvällsträff. Bedömggruppen uppfattar samarbetet som välfungerande och som ett positivt bidrag till utbildningen. Bedömggruppen vill därför särskilt lyfta fram vikten av att detta samarbete behålls, och om möjligt ytterligare fördjupas för att kunna garantera långsiktighet.

Lärosätet ger fler exempel på samverkan, så som forskningscirklar där lärare från en eller flera skolor samarbetar med en forskare vid lärosätet och en magisterutbildning där verksamma lärare och rektorer kan bygga på sin grundutbildning och meritera sig för vidare forskarstudier. Allt samarbete bygger på idén att utveckla ny kunskap genom att knyta samman verksamheterna i skola och akademi samt arbetsliv och utbildning under hela yrkeslivet. Bedömggruppen anser att samarbetet som lärosätet byggt upp är både relevant och kvalitetshöjande för utbildningen. Det finns en långsiktighet och genomarbetad tanke om på vilket sätt studenterna kan få en kreativ och livskraftig samverkan mellan lärosätet och den omkringliggande regionen. Ett utvecklingsområde som bedömgarna vill uppmärksamma är hur studenter som befinner sig långt utanför regionen i ökande utsträckning kan få ta del av de samarbeten som främst har en mer regional förankring.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och

ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Underlagen visar att det finns en tillfredsställande lärarkompetens. Många lärare är involverade i den utbildningsvetenskapliga kärnan om än på låg procent av heltid. Samtliga fast anställda undervisande lärare har enligt självvärderingen och vad som framkommer vid intervjuerna genomgått högskolepedagogisk utbildning. De flesta av lärarna har många års erfarenhet av att undervisa inom högre utbildning, många har lärarexamen och flera av de disputerade lärarna har sin examen inom ett utbildningsvetenskapligt område.

Det finns en tillfredsställande utbildningsmiljö. Lärosätet beskriver en omfattande forskningsmiljö för det som i självvärderingen kallas utbildning och lärande och intresserar sig särskilt för förskola, skola och utbildning. Exempel på professionsinriktning som nämns i självvärderingen är Pedagogiskt utvecklingscentrum, forskarskolan för verksamma lärare, lärarutbildningsdagar och samverkan med handledare för den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Bedömargruppen uppfattar att det finns ett tillfredsställande nära samband mellan forskning och utbildning. Att lärarkollektivet till stora delar finns i en miljö där forskning pågår ser bedömarena som positivt. Till exempel har olika former av mötesplatser inrättats för att koppla forskning och utbildning närmare varandra.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen, behandlas enligt bedömargruppen främst inom VFU. Bedömargruppen uppfattar lärosätets ansträngningar med att få till en integration mellan utbildningens olika delar samt att få till en fördjupning som lovvärda. Kvalitativ och kvantitativ metod är något som studenterna möter genom kurser, exempelvis i form av en observationsuppgift i den inledande UVK-kursen. Ett utvecklingsområde som bedömargruppen identifierar är behovet av förstärkning av kompetens bland de undervisande lärarna i kvantitativ teori och metod.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inom den utbildningsvetenskapliga kärnan. Måluppfyllelsen ska dock främst ske inom de ämnesdidaktiska kurserna som läses i termin 1 - 3. Beskrivningen av måluppfyllelsen i de ämnesdidaktiska kurserna visar enligt bedömargruppen hur lärosätet möjliggör för studenterna att utveckla kunskap också i relation till målet. Här finns det en tydligt framskriven progression i utbildningen, enligt bedömargruppen. Lärosätet kopplar detta mål också starkt till examensarbetet.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. I självvärderingen framhålls att den senare hälften av den utbildningsvetenskapliga kärnan som är integrerad med den verksamhetsförlagda delen, avgör studentens utveckling av den didaktiska kompetensens måluppfyllelse. De kurser som beskrivs ska bygga vidare på och förena elev- respektive lärar- och ledarskapsperspektivet som sätts in i ett större socialt sammanhang. Till följd av den betydelse som läggs på VFU-kurserna vill bedömargruppen poängtera vikten av att se över hur alla studenters VFU-placeringar hanteras så att alla studenter får det stöd de behöver när VFU-platser ska anordnas.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Utbildningen inom den utbildningsvetenskapliga kärnan, genom utarbetandet av nyckelkompetenser, erbjuder en god systematik för progression och uppnående av målet. Likaså

förtjänar organiserandet av VFU med dess fokus på trepartssamtal och analyser av praktiska moment att lyftas som en styrka för att uppnå examensmålet. De avslutande kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan säkerställer studenternas förmåga att utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppnås. Utifrån de exempel som lärosätet ger anser bedömargruppen att målet löper som en "röd tråd" genom utbildningen med en tydlig tanke om progression som är kopplad till utbildningens nyckelkompetenser. Ett utvecklingsområde som bedömnarna identifierar i relation till detta mål är att på ett tydligare sätt säkerställa hur dessa moment bedöms och dokumenteras.

Lärosätet beskriver hur utbildningen kopplar begreppet jämställdhet till maktbegreppet och hur dessa begrepp tas upp och behandlas i flera olika UVK-kurser. Vetenskapliga begrepp som genus, etnicitet och klass berörs samt genusperspektiv i skolan. I självvärderingen betonas att lärosätet har ett bredare perspektiv på jämställdhet än bara jämställdhet mellan kvinnor och män. Bedömnarna uppfattar således att lärosätet behöver förtydliga jämställdhetsaspekter med avseende på kön i utbildningen.

Arbetet med uppföljning, åtgärder och sker på flera nivåer och på ett ändamålsenligt sätt enligt bedömargruppen. Kurs- och programutvärderingar sker löpande och resultaten tas omhand och kommuniceras till de som berörs. Åtgärder som gjorts för att motverka andelen avhopp är att redan från början förtydliga att utbildningen förutsätter heltidsstudier. Detta anser bedömargruppen är en viktig åtgärd för att ge studenterna tillräcklig information om vad högre studier ställer för krav. Under hösten 2018 pågår en uppföljning och genomlysning av programmets avhopp med hjälp från utbildnings- och forskningskansliet vid lärosätet, vilket bedömargruppen ser som ett prioriterat arbete.

Studenterna ges goda möjligheter att aktivt medverka i utbildningen. I kurserna finns "kurslag", vilket innebär att studentrepresentanter träffar den kursansvariga läraren i mitten av kursen. Undervisande lärare finns även tillgängliga i samband med undervisningen via nätet. Bedömargruppen ser detta som särskilt angeläget eftersom distansutbildning ställer särskilda krav på tillgänglighet och synlighet av undervisande lärare. Bedömargruppen anser även att det studentinflytande som finns i programmets kurser även bör finnas på programnivå, vilket nu är under utveckling. Ett viktigt utvecklingsområde är därför att lärosätet noga följer upp om studentrepresentationen i de olika organen stärkts och säkerställs med de förändringar som nu genomförs.

Lärosätet ger många goda exempel på hur arbetsliv och samverkan kommer in i utbildningen och bedömargruppen finner de många samarbeten som lärosätet har byggt upp som såväl relevanta som kvalitetshöjande för utbildningen. VFU: n anses även viktig för att göra utbildningen användbar och förbereda studenterna inför ett kommande yrkesliv och det finns en nära samverkan med skolhuvudmännen i Dalaregionen som ytterligare bidrar till detta.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är inte adekvat och står inte i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Bedömargruppen anser utifrån tillgängligt underlag att antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga kompetens inte är adekvat och inte tillräcklig i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort sikt. I dagsläget uppfattar bedömargruppen att antalet disputerad personal är i minsta laget. Likaså råder obalans mellan språkvetare och litteraturvetare och mellan språkdidaktiker och litteraturredaktiker. Kompetensen inom litteraturredaktik är svag, anser bedömargruppen. Enligt självvärderingen och intervjuerna är lärosätet dock medveten om personalsituationen, och man bedriver ett systematiskt arbete med att rekrytera lärare, främst språkdidaktiker, liksom att stärka och behålla lärarkompetens genom att satsa på bland annat kompetensutveckling och forum för kollegialt arbete. Bedömargruppen antar därför att antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga kompetens kommer att vara adekvat framöver.

Den professionsrelaterade kompetensen är adekvat och står i proportion till utbildningen på både kort och lång sikt, enligt bedömargruppen. I dag finns en liten och stabil grupp lärare där majoriteten har lärarexamen och undervisningserfarenhet från ungdomsskolan. Lärosätet menar att den professionsinriktade kompetensen bland lärarna stärks kontinuerligt genom nyrekryteringar och skolverksuppdrag. Under intervjuerna framkom att lärosätet erbjuder VFU-handledarna utbildning. Det innebär dock inte att VFU-handledarna har handledarutbildning, vilket bedömargruppen anser är en svaghet.

Ungefär hälften av lärarna har högskolepedagogisk utbildning. Ambitionen är att all undervisande personal ska genomgå högskolepedagogisk utbildning om 15 högskolepoäng, vilket ingår både i svenskämnets treåriga strategi och i verksamhetsplanen. Bedömargruppen vill lyfta fram detta som ett gott exempel på medvetenhet om vikten av lärarnas högskolepedagogiska kompetens.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Med stöd i det samlade underlaget anser bedömargruppen att lärosätet har en tillfredställande vetenskaplig miljö för utbildningen och att verksamheten bedrivs så att det finns ett samband mellan forskning och utbildning. Enligt självvärderingen är lärarna forskningsaktiva och kan därmed ge studenterna fördjupad insikt inom vissa områden. Lärarna deltar i den forskningsmiljö som byggs upp vid lärosätet i form av mötesplatser, exempelvis i mötesplatsen för läs- och skrivdidaktik, liksom i nationella ämnesdidaktiska nätverk, konfenser och olika samarbetsprojekt. Enligt lärartabellen har dock lärarna olika mycket tid avsatt för forskning. Bedömargruppen rekommenderar därför att all undervisande personal får möjligheter att delta aktivt i forskningsmiljön.

Den professionsinriktade miljön vid lärosätet är en styrka, enligt bedömargruppen. Man nyttjar lärarnas lärarexamen och undervisningserfarenhet från ungdomsskolan. Ämneslärarna undervisar även i VFU-kurser, vilket gör att ämnesperspektivet även beaktas i VFU-kurser liksom att professionsinriktningen blir tydlig i utbildningen. Tack vare detta finns också förutsättningar för ett

kontinuerligt erfarenhetsutbyte mellan utbildningens ämneslärare och verksamma lärare i ungdomsskolan.

Som goda exempel vill bedömargruppen framhålla ett pågående didaktiskt utvecklingsprojekt om vetenskapligt skrivande, och ett större, långsiktigt visionsarbete om svenskämnets framtid och relationen mellan forskning och utbildning, mellan ämnesteorier och ämnesdidaktik och mellan studenternas förutsättningar, utbildningens krav och samhällets behov.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Bedömargruppen anser utifrån självvärderingen och intervjuerna att utbildningen gör det möjligt för studenterna att få de ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen. Kurser och examinationer visar att det finns både bredd och djup i ämnesstudier samt en god balans mellan språkvetenskapliga och litteraturvetenskapliga kurser och perspektiv. Exempelvis studeras flera olika litterära och diskursiva genrer utifrån både historiska och samhällsliga perspektiv. Kurserna framstår som klassiska med en modern tvist, till exempel kurserna Barn- och ungdomstexter i samhällsdialog och *Från Oidipus till House of Cards – dramatik i utveckling*. Fördjupningen ges i nordiska språk, text- och samtalsanalys, romangenren och litterära analysmetoder och perspektiv, medan de väsentligt fördjupade kunskaperna ges i vetenskapligt skrivande. I självvärderingen saknas genomgående exempel på lärandemål och lärandeaktiviteter. Intervjupersonerna gav emellertid exempel på uppgifter inom fördjupningskursen om romangenren och en uppgift som går ut på att planera ett forskningsprojekt utifrån samtalsanalys.

Lärosätet beskriver flera utmaningar i självvärderingen, till exempel stoffträngsel, studieovana studenter med svaga förkunskaper och skiftande kravnivåer under utbildningen. I självvärderingen och under intervjuerna gav lärosätet också flera exempel på hur man kontinuerligt arbetar för att förbättra både utbildning och kurser, till exempel genom en pågående översyn av progressionen mellan termin 1 och 2.

Det framgår av självvärderingen att målet ska examineras och därmed säkerställas i de självständiga arbetena. De självständiga arbetena visar dock att det finns brister, och inget av arbetena anses nå målet väsentligt fördjupade kunskaper och fördjupad insikt i forsknings- och utvecklingsarbete. Forskningsförankringen är generellt svag eller mycket svag, och centrala språkvetenskapliga och litteraturvetenskapliga begrepp saknas eller har missuppfattats. Det finns exempel på arbeten som rör allmändidaktik och kunde ha skrivits i vilket ämne som helst. Några arbeten visar även att studenten ifråga har bristande kunskaper i svenska språket. Texterna är osammanhängande, grammatiskt felaktiga och felstavade, vilket måste anses anmärkningsvärt med tanke på att studenterna i princip är färdiga svensk lärare. De problem med att uppnå examensmålet som lärosätet beskriver bekräftas alltså av de självständiga arbetena. Utbildningen kan därmed inte sägas säkerställa att studenterna når examensmålet. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att se

över sina riktlinjer och betygskriterier när det gäller de självständiga arbetena så att studenternas ämneskunskaper kan säkerställas.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Bedömargruppen anser att lärosätet möjliggör för studenterna att uppnå målet, enligt självvärderingen genom kurser inom ämnet och inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Lärosätet arbetar med att förstärka kopplingen mellan UVK-kurser och ämneskurser när det gäller vetenskapsteori och vetenskapliga metoder, vilket bedömargruppen anser är lovvärt. Fördjupade kunskaper om kvalitativa och kvantitativa metoder får studenterna framför allt i UVK. Inom ämneskurserna möter studenterna kurslitteratur och arbetar med vetenskapliga publikationer som lärosätet valt ut för att kunna jämföra olika teorier och metoder. Kopplat till litteratur och vetenskapliga publikationer gör studenterna uppgifter med ökande svårighetsgrad, från att analysera hur en forskningsartikel är uppbyggd till att genomföra och redovisa fältstudier och skissa på ett tänkt forskningsprojekt. Det är otydligt för bedömargruppen vilka ämnesspecifika metoder som studenterna tränas i, och lärosätet rekommenderas att utreda hur sådana metoder ytterligare skulle kunna fördjupa kunskapen om kvalitativa och kvantitativa metoder. Det skulle kunna ingå i utvecklingsarbetet som nämns ovan.

I slutet av utbildningen får studenterna i examinationsuppgift att planera och motivera ett forskningsprojekt, som en förberedelse inför det självständiga arbetet. Trots detta uppges i självvärderingen att en förhållandevis stor andel av studenterna har svårt att genomföra det självständiga arbetet. De granskade arbetena visar också på brister i måluppfyllelsen eftersom de saknar vetenskapliga resonemang om metodval, eller så är den beskrivna metoden missuppfattad alternativt inte tillämpad. Genomgående är empirin grund och analyserna enkla. Bedömargruppen anser därför att lärosätet inte säkerställer att studenterna når denna del av målet, och lärosätet rekommenderas att ytterligare utveckla undervisningen om vetenskapsteori och vetenskaplig metod. Man behöver också säkerställa att studenterna i slutet av utbildningen har sådana kunskaper och kan arbeta vetenskapligt.

Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen behandlas enligt självvärderingen främst inom VFU-kurserna. Inom ämnesstudierna görs bland annat fältstudier där studenterna observerar och reflekterar över lärares praxis. Under seminarier diskuteras löpande didaktiska dilemman utifrån ämnesteoretiska och ämnesdidaktiska perspektiv. Denna del av målet anser bedömargruppen uppnås under utbildningen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Med stöd i självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att utbildningen gör det möjligt för studenterna att uppnå delar av examensmålet. Uppgifter beskrivs där studenter får träna på att kritiskt och självständigt tillvarata och systematisera egna och andras erfarenheter och relevanta forskningsresultat, till exempel läsa vetenskapliga artiklar, analysera, reflektera, skriva paper, skissera forskningsprojekt och planera fältstudier. Lärosätet beskriver att man behöver förstärka progressionen och öka inslagen av vetenskaplig litteratur i kurserna samt i större utsträckning göra det möjligt för studenterna att bli mer självständiga och få ett mer vetenskapligt förhållningssätt. Lärosätet behöver också stödja studenterna i att få en högre grad av vetenskaplig litteracitet inför det självständiga arbetet. Ett sådant utvecklingsarbete pågår också, med fokus på att förbättra studenternas vetenskapliga läsning och skrivande.

I självvärderingen framgår att arbetet med att förbereda studenterna inför det självständiga arbetet har hög prioritet, och lärosätet uppger att kravnivån för godkänt på det självständiga arbetet är hög. Att kravnivån för godkänt är hög bekräftar under intervjuerna men inte av de självständiga arbetena som genomgående saknar kritiska resonemang och resonemang om didaktiska tillämpningar utifrån de egna studierna. Resonemangen grundas inte alltid i vetenskap, och det finns enstaka exempel på studenter med stora problem att systematisera egna och andras erfarenheter och forskningsresultat. Bedömargruppen är positiv till att lärosätet initierat ett utvecklingsarbete för att i större utsträckning förbereda studenterna för det självständiga arbetet. Däremot noterar gruppen med viss oro att lärosätet utgår från att kravnivån är för högt ställd, när de självständiga arbetena visar det motsatta. Samtidigt är arbetena didaktiska snarare än ämnesdidaktiska, vilket medför att studenterna i arbetena inte bidrar till att utveckla yrkesverksamheten eller kunskapen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik. Lärosätet säkerställer därmed inte att studenterna når målet, enligt bedömargruppen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Bedömargruppen anser utifrån det samlade underlaget att utbildningens utformning gör det möjligt för studenterna att nå målet. Lärosätet beskriver i självvärderingen innehåll, uppgifter och aktiviteter som tränar studentens färdighet och förmåga, till exempel att planera undervisning kring ett litterärt tema, en ungdomsbok, en film och en klassisk roman, och att bedöma elevtexter. Studenterna får också bland annat genomföra fältstudier och reflektera över elevers kommunikativa kompetens samt öva och pröva olika arbetsätt när det gäller muntlig framställning. Ett exempel på en examinationsuppgift i slutet av utbildningen är att studenterna ska planera undervisning i språkhistoria och i en fiktiv kontext skriftligt presentera denna för verksamma lärare. En annan examinationsuppgift sent i utbildningen går ut på att göra ett muntligt debattinlägg om en språk- och utbildningspolitisk fråga.

Både termin 1 och 2 avslutas med en renodlat ämnesdidaktisk kurs där studenternas språkdidaktiska respektive litteraturredidaktiska kunskaper examineras. Syftet är att bygga en ämnesdidaktisk grund inför första VFU:n. Ett utvecklingsarbete pågår med att förtydliga progressionen mellan dessa terminer, när det gäller ämnesdidaktisk förmåga. Bedömargruppen vill lyfta fram den medvetna strävan mot att utbildningen ska bygga upp ämnesteoretiska och ämnesdidaktiska kunskaper parallellt. Gruppen noterar även att utbildningen innehåller explicit modellering av olika

undervisningsätt, och ser det som ett gott exempel. Ämneskunniga lärare examinerar VFU-kurserna vilket skapar förutsättningar för att säkerställa studenternas svenskämnesdidaktiska förmåga. Bedömargruppen anser dock att utbildningen inte säkerställer studenternas förmåga att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik. Examinatorerna bedömer inte vid något tillfälle själva hur studenterna fungerar i undervisningssituationer utan förlitar sig helt på VFU-handledarnas omdöme. Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet utvecklar tekniska lösningar och examinationsformer som gör att examinatorerna själva kan bilda sig en uppfattning om studenternas ämnesdidaktiska förmåga i en verklig kontext.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Bedömargruppen anser utifrån det samlade underlaget att det finns goda förutsättningar för att studenterna ska uppfylla målet. Under utbildningen får studenterna många tillfällen att planera, genomföra, utvärdera och utveckla svenskundervisning. Det sker exempelvis under campusförlagda dagar som ger möjlighet till varierande övningar och olika examinationsformer samt genom att de får använda klassrum för att konkretisera planeringar. I en delkurs får studenterna i uppgift att planera en fortbildningsdag för verksamma gymnasielärare i svenska som sedan i viss utsträckning också genomförs under en VFU-kurs. I en annan delkurs får studenterna utveckla och utvärdera en examinerande uppgift utifrån svenskämnet innehåll.

Det är främst under VFU-kurser som studenterna får möjlighet att öva. Enligt självvärderingen får studenterna uppgifter som syftar till att genomföra svenskundervisning för olika typer av elever, för att öva studenternas förmåga att stimulera varje elevs lärande och utveckling. Det är också VFU-kurserna som ska säkerställa studenternas förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla svenskundervisning. Bedömargruppen anser dock att utbildningen inte säkerställer att målet uppfylls eftersom examinatorerna för VFU inte själva bedömer hur studenterna fungerar i undervisningssituationer. Det gör i stället VFU-handledare. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att hitta former för att säkerställa studenternas förmåga att tillämpa ämnesdidaktik och att utveckla och anpassa svenskundervisning till elevers olika förutsättningar och behov.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Bedömargruppen anser att jämställdhetsperspektivet beaktas i utbildningens innehåll, utformning och genomförande. Jämställdhet beaktas till exempel i valet av kurslitteratur, i undervisningen och i ämnesdidaktiska diskussioner. I självvärderingen ger lärosätet exempel på olika slags kursinnehåll och uppgifter som fokuserar på jämställdhet i svenskundervisning. Detta visar på medvetenhet och höga ambitioner när det gäller jämställdhetsintegrering i utbildningen. Bedömargruppen noterar dock att lärosätet inte nått hela vägen fram, eftersom det inte framgår om jämställdhetsperspektivet beaktas under VFU:n, och i så fall hur. Det är viktigt att studenterna kan beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den egna pedagogiska verksamheten. Om det inte innefattas av VFU:n anser bedömargruppen att det är en svaghet. Som ett utvecklingsområde anges i

självvärderingen att man behöver utveckla ett mer systematiskt sätt att följa upp jämförelseperspektivet i utbildningen. Bedömggruppen uppmanar lärosätet att i ett sådant arbete se till att jämförelse ingår i kursplanernas lärandemål, särskilt i VFU:n, om det inte redan är så.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Bedömggruppen anser att lärosätet uppfyller kraven på systematisk uppföljning och vidtar de åtgärder som krävs. Studenter och berörd personal får också återkoppling. I självvärderingen beskriver lärosätet kvalitetsarbetet på kursnivå och hur man har förbättrat det under de senaste två åren. Examinatorn har exempelvis fått en mer aktiv roll vid planeringen av kurser och kan därigenom säkerställa att studenterna får förutsättningar för att nå lärandemålen. Flera ämneskurser har också infört så kallade kurslag, efter ungefär halva kurstiden, där studentrepresentanter eller hela studentgruppen kan diskutera den pågående kursen och framföra förbättringsförslag. Exempelvis har tiden för olika moment i en språkhistorisk kurs förändrats efter studentsynpunkter.

Lärosätet håller även på att utveckla kursspecifika utvärderingsverktyg genom att bland annat ändra standardiserade frågor till mer kursspecifika och utvecklingsinriktade frågor samt vill använda olika kanaler för att samla in studentsynpunkter. Bedömggruppen vill lyfta fram lärosätets arbete med att utveckla formerna för uppföljning och återkoppling som ett gott exempel.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Utifrån det samlade underlaget uppfattar bedömggruppen att lärosätet arbetar aktivt för att studenter ska genomföra sin utbildning inom planerad tid. Man ger flera exempel på stödinsatser, bland annat korta föreläsningar och instuderingsfrågor. Man har även återkommande dialoger med studenterna för att de ska bli medvetna om lärandemål och kravnivåer. Bedömggruppen har dock svårt att få en samlad bild av vilka insatser som finns och vilken samlad strategi lärosätet har för detta arbete, liksom en uppfattning om genomströmningen.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Bedömningen är att lärosätet möjliggör för studenter att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Områdesnämnden för utbildningsvetenskap har två studentrepresentanter vilka alltid är lärarstuderande. Denna områdesnämnd beslutar om reviderade utbildningsplaner och gör regelbundna kvalitetsgranskningar. I självvärderingen framhålls de öppna och informella informationskanaler som finns mellan studenter och lärare, och att lärare finns tillgängliga via lärplattform, e-post, telefon och personliga besök. Lärosätet hoppas också att ett nytt kursvärderingssystem ska få fler studenter att utnyttja sina möjligheter att påverka.

Under intervjuerna bekräftades att studenterna har olika möjligheter, formella och informella, att påverka sina studier. Bedömargruppen anser därmed att studenterna har inflytande över utbildningen.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Bedömargruppen anser att utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap för att arbeta i en skola och i ett samhälle i förändring. Studenterna har bland annat möjlighet att utveckla förmågan att söka vidare kunskap genom inblickar i pågående forsknings- och utvecklingsarbeten samt delta i olika nätverk för verksamma lärare och alumner, för att på så sätt utvecklas som lärare.

Det finns en väl utvecklad samverkan med VFU-skolor och Skolverket, och lärosätet har som mål att skapa större utrymme för uppdragsutbildningar för att öka samverkan och kontakten med det omgivande samhället. Lärare deltar i olika populärvetenskapliga sammanhang med föreläsningar och artiklar. Genom återkommande alumnenkäter skaffar sig lärosätet en bild av hur väl utbildningen förbereder sina studenter för yrkesverksamheten.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Antalet disputerad personal är i minsta laget med tanke på utbildningens volym. Likaså råder obalans mellan språkvetare och litteraturvetare respektive mellan språkdidaktiker och litteraturdidaktiker, vilket medför att personalsituationen på kort sikt inte är tillfredsställande enligt bedömargruppen. Lärosätet visar dock att man är medvetna om personalsituationen och arbetar systematiskt med att rekrytera lärare och att stärka och behålla lärarkompetens. Bedömargruppen ser det som en styrka att en stor andel av lärarna har lärarexamen och egen erfarenhet av undervisning i ungdomsskolan. Genom nyrekryteringar och skolverksuppdrag stärks också den professionsinriktade kompetensen kontinuerligt.

Det finns en tillfredsställande vetenskaplig och professionsinriktad miljö. Lärarna är forskningsaktiva och deltar i den forskningsmiljö som byggts upp vid lärosätet i form av "mötesplatser", liksom i nationella ämnesdidaktiska nätverk, konferenser och olika samarbetsprojekt.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls delvis. Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande att studenterna får både breda och djupa ämneskunskaper. De granskade

självständiga arbetena visar dock att lärosätet inte säkerställer genom examination att studenterna når sådana kunskaper och färdigheter i slutet av sin utbildning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls delvis. Fördjupade kunskaper om kvalitativa och kvantitativa metoder ges framför allt i UVK, men även om lärosätet väljer litteratur med hänsyn till metoder i ämne- och ämnesdidaktiska kurser är det otydligt för bedömaregruppen vilka ämnesspecifika metoder som studenterna tränas i. De självständiga arbetena visar också på brister i måluppfyllelsen eftersom de saknar vetenskapliga resonemang om metodval, eller så har studenten missuppfattat den beskrivna metoden alternativt inte tillämpat den. Genomgående är empirin grund och analyserna enkla. Bedömaregruppen anser därför att lärosätet inte säkerställer att studenterna når denna del av målet. Däremot uppnår lärosätet den del av målet som rör relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls delvis. Ämneskurserna vid lärosätet ger studenterna flera möjligheter att utveckla förmågan att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera, men bedömaregruppen menar att progressionen behöver bli tydligare. Det framgår inte hur lärosätet säkerställer att studenterna har utvecklat en sådan förmåga.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls delvis. Utbildningens utformning och genomförande gör det möjligt för studenterna att få både breda och djupa ämnesdidaktiska kunskaper. Däremot anser bedömaregruppen att utbildningen inte säkerställer studenternas färdighet och förmåga eftersom examinatorerna för VFU inte själva bedömer hur studenterna fungerar i undervisningssituationer.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls delvis. Ämneskursernas utformning och upplägg ger möjlighet för studenterna att utveckla förmågan att planera och utveckla svenskundervisning och anpassa svenskundervisningen till olika elevers behov. Lärosätet säkerställer dock inte att studenterna når målet genom olika typer av examinationer, framför allt eftersom examinatorerna för VFU inte gör någon egen bedömning av studenterna i undervisningssituationer.

Jämställdhetsperspektivet beaktas i utbildningens innehåll, utformning och genomförande. Bedömaregruppen noterar dock att lärosätet inte når hela vägen fram, eftersom det inte framgår om jämställdhetsperspektivet beaktas under de verksamhetsförlagda kurserna. Det är viktigt för att studenterna ska kunna beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den egna pedagogiska verksamheten.

Lärosätet bedriver ett stort och systematiskt kvalitets- och utvecklingsarbete, både för utbildningen i sin helhet och på kursnivå. Studenterna bedöms ha goda möjligheter att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Studenterna har olika möjligheter, både formella och informella, att påverka sina studier. Bedömaregruppen anser därmed att studenterna har inflytande över utbildningen.

Utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap för att arbeta i en skola och i ett samhälle i förändring. Det finns en väl utvecklad samverkan med arbetslivet och med Skolverket, och ett kontinuerligt erfarenhetsutbyte mellan utbildningens lärare och verksamma lärare i ungdomsskolan.

Lärosäte: Högskolan i Borås
Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet svenska.
Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet
<p>Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara inte tillfredsställande.</p> <p>Inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) står personalens professionsrelaterade och vetenskapliga kompetens i proportion till utbildningens volym. Lärosätet arbetar även aktivt med högskolepedagogisk fortbildning. Det finns vissa problem med att rekrytera lärare till lärarutbildningen, vilket bland annat beror på att det vid lärosätet saknas forskarutbildning inom det utbildningsvetenskapliga området. Det finns dock långt gångna planer på att starta en forskarskola i pedagogik för att säkra kompetensförsörjningen och stärka den egna forskarmiljön. Men för inriktningen svenska är antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga kompetens inte är adekvat och inte heller tillräcklig i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort sikt. I dagsläget är att antalet disputerad personal med svenskämnesdidaktisk kompetens i minsta laget. Bedömargruppen anser dock att det är sannolikt att kompetensen kommer att finnas på lång sikt och rekommenderar lärosätet att fullfölja och utveckla det arbete som pågår när det gäller personalförsörjning. Den professionsrelaterade och pedagogiska kompetensen adekvat och står i proportion till utbildningen på både kort och lång sikt.</p> <p>Utbildningsmiljön är inte tillfredsställande till följd av brister i den vetenskapliga miljön när det gäller ämnesdidaktisk forskning. Inom UVK är merparten av de undervisande lärarna är aktiva inom olika utbildningsvetenskapliga forskningsprojekt och samarbeten. Lärosätet jobbar också aktivt med att synliggöra det vetenskapliga perspektivet och vetenskapliga förhållningssättet i lärarutbildningen. Studenterna får därmed rika möjligheter att se och själva utveckla sin förmåga att förhålla sig till sambandet mellan forskning och utbildning. För inriktningen svenska erbjuder lärosätet en professionsinriktad miljö, men den vetenskapliga miljön brister när det gäller svenskämnesdidaktisk forskning. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att intensifiera och fullfölja de tänka utvecklingsplanerna för att stärka forskningsmiljön.</p> <p>Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande.</p> <p>Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls inte. Det finns centrala områden i svenskämnet språkvetenskapliga del som inte tas upp i utbildningen, bland annat språkhistoria och grannspråk. Lärosätet säkerställer därför inte att studenterna kan utveckla både ämnesdjup och bredd.</p> <p>Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Lärosätet arbetar aktivt med att ge studenterna möjlighet att utveckla och visa kunskap om kvalitativa och kvantitativa metoder, i nära samspel med de vetenskapsteoretiska moment som ingår i UVK. Det sistnämnda gäller även för det huvudsakliga arbetet med relationen mellan beprövad erfarenhet och vetenskaplig grund. Lärosätet är medvetna om behovet av att stärka handledningen inom kvantitativa forskningsmetoder, vilket också visar att</p>

lärosätet har ytterligare ambitioner inom området. Bedömargruppens rekommendation är att fortsätta utveckla handledarkompetensen och bredda det ämnesanknutna teori- och metodfältet ytterligare. Sammantaget finns det således en vetenskaplig progression genom lärarutbildningen för att stödja studenternas utveckling av kunskap om vetenskapsteori, kvalitativa och kvantitativa metoder, forskningsetik och relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt dessa faktors betydelse för en lärares yrkesutövning.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Bedömargruppen gör bedömningen att lärosätet jobbar aktivt med målet genom att länka samman UVK, VFU och ämnesdidaktik i olika lärprocesser, och genom att använda många olika examinationsuppgifter. Lärosätet har därmed arbetat fram en modell för att säkerställa studenternas kunskaper inom det komplexa samspelet mellan erfarenhet och forskning. Arbetet genomförs i en process av kunskapsprogression. Lärosätet har en tydlig ambition om att successivt utveckla studenternas förmåga att göra egna analyser av de ovanstående sambanden och redogöra för deras betydelse i praktiken.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls inom UVK men säkerställs inte för inriktningen svenska. Lärosätets sammanlänkning mellan högskoleförlagda kurser och verksamhetsförlagda kurser stärker kopplingen dem emellan och därigenom mellan didaktisk teori och tillämpad praktik. Kopplingen mellan VFU-kurser, UVK och ämnesdidaktiska kurser är mycket medveten. Lärosätet har inlett ett arbete för att omarbeta lärandemålen eftersom de uppfattas som otydliga. Bedömargruppen ser positivt på detta arbete då formuleringarna behöver konkretiseras. Det förekommer i utvärderingsmaterialet ett flertal exempel som visar att det didaktiska perspektivet genomgående finns med i ämnesstudierna vad gäller litteraturvetenskap – litteraturredidaktik, och att samspelet mellan ämneskunskaper och didaktik där belyses och problematiseras i ett metaperspektiv. Genom utbildningens utformning och genomförande samt varierade examinationsformer, inklusive seminarieformen, får studenterna goda förutsättningar för att uppnå måluppfyllelse när det gäller litteraturredidaktik. Utbildningen visar en tydlig slagsida åt det litteraturredidaktik och brister när det gäller språkdidaktik. Lärosätet rekommenderas att ytterligare stärka studenternas möjligheter få omsätta och utvärdera teoretiska kunskaper i språkdidaktik. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör måluppfyllelse men att den inte säkerställs när det gäller språkdidaktiken.

Målet om att utveckla undervisningen och den pedagogiska verksamheten i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. UVK och VFU integreras och det finns en tydlig idé om progressionen som genomsyrar kursstrukturen, och studenternas förmåga säkerställs med olika examinationer. Den didaktiska processen omfattar exempelvis föreläsningar om kön, etnicitet, klass och intersektionalitet, vilka knyts samman med seminarier och inlämningsuppgifter för att öka medvetenheten om centrala faktorer i en inkluderande undervisning. Det framgår samtidigt att man på lärosätet är medvetna om behoven av ett fortsatt utvecklingsarbete. I underlaget finns flera exempel på lokalt formulerade kursmål som ligger i linje med uppfyllelsen av målet liksom en rad övningar och examinationsuppgifter i samma spår. Det ger därmed ett gediget intryck, enligt bedömargruppen.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Lärosätet arbetar aktivt med att mänskliga rättigheter och hållbar utveckling får genomslag i kursplaner och kursinnehåll.

Bedömgruppen kan sammanfattningsvis konstatera att jämställdhetsperspektivet är synnerligen beaktat, kommunicerat och förankrat i utbildningens innehåll, utformning och genomförande. Det finns vid lärosätet en stark medvetenhet och en genomtänkt struktur i UVK-kursernas sätt att arbeta med jämställdhetsperspektivet. En väl genomtänkt kunskapsprogression inom området finns inbyggd i kursstrukturen, vilket visas i ökade krav på studenterna när det gäller analys och didaktiska val. Lärosätet ger flera goda exempel på jämställdhetsperspektivet från litteraturdelen av ämnet och från litteraturredidaktikens område. I flera av litteraturkurserna ska studenterna inkludera kön- och genusproblematik i uppgifter som går ut på att läsa, analysera och på ett utökat sätt förstå litteraturen och samhället, och jämställdhetsperspektivet ingår även i moment som tar upp pojk- och flickböcker, ungdomsböcker och läsarens roll i en genusskapande process. Bedömgruppen menar även att jämställdhetstematik är ett centralt område inom språkvetenskap och –didaktik. Lärosätet rekommenderas därför att även i språkkurserna mer uttalat lyfter in detta perspektiv i undervisningen.

Bedömgruppen anser att det systematiska kvalitetsarbetet motsvarar formuleringarna i bedömningsgrunden. Man följer regelbundet upp utbildningen och återkopplar resultatet till relevanta intressenter, samt sätter kontinuerligt in uppföljande åtgärder. Det finns riktlinjer för löpande utvärderingar av kurser och program, och detta arbete utförs kontinuerligt och regelbundet. I den uppföljande processen ingår ett beredningsarbete med reglerade krav på att förankra och kvalitetssäkra resurser. Lärosätet arbetar också enligt bedömgruppen aktivt med att förebygga avhopp från utbildningen.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studenter inom utbildningen får möjlighet att påverka och ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Studenterna har möjligheter att ingå i beslutande organ, även om aktivitetsgraden verkar vara relativt låg. Utöver möjlighet till deltagande i formella organ finns ett utvecklat informellt studentinflytande. De informella kontaktvägarna mellan studenter och lärare används mest, och de upplevs också fungera bäst av båda parterna. Man är vidare medvetna om att små studentgrupper kan vara både en fördel och en nackdel för studentinflytandet. Vid lärosätet finns en utvecklad systematik för att utvärdera kursernas utformning och för studenternas inflytande över dem, bland annat när det gäller schemaläggning, studiegrupper och arbetsformer, enligt bedömgruppen. De obligatoriska kursvärderingarna har låg svarsfrekvens, och i stället för att försöka öka svarsfrekvensen arbetar lärosätet med andra alternativ, bland annat genom att hålla möten inför kursstart med utgångspunkt i föregående årskurs utvärderingar. Ett utvecklingsarbete pågår för att öka engagemanget ytterligare.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande

Lärosätet visar ett väl utvecklat samarbete med det omgivande samhället, när det gäller VFU, bibliotek och internationella kontakter. Det finns ett regionalt mentorssystem med överbyggande funktion, liksom ett rikt kontaktnät med skolor utomlands. Dessutom har lärosätet ett särskilt inrättat samarbete som syftar till att överbygga avstånden mellan utbildning och arbetsliv.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar**Personal**

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Ämneslärarutbildningen antar cirka 25 studenter per år och viss samläsning sker med övriga fyra lärarprogram vid lärosätet. Samläsningen omfattar generella områden inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) där ämneslärares yrkesutövning står i fokus, inte det specifika ämnet. Lärosätet är på detta sätt effektivt med sina lärarresurser samtidigt som studenterna utvecklas genom kontakten med andra lärarstudenter. Bedömargruppen anser att detta är en god form av samläsning och att det passar bättre här än inom de ämnesdidaktiska studierna.

14 lärare undervisar och minst 2 procent av deras tjänst är förlagd till ämneslärarutbildningen. Av dessa är 8 disputerade, varav 3 docenter. 11 av 14 har dessutom lärarexamen, huvudsakligen inom språk och humaniora. Merparten av lärarna bedriver forskning som är kopplad till UVK. Bedömargruppen menar därmed att den sammanlagda kompetensen är tillräcklig, inom både det vetenskapliga området och det professionsrelaterade. Lärosätet arbetar aktivt med högskolepedagogisk kompetensutbildning och med systematisk kvalitetsuppföljning inom området, bland annat genom workshoppar, seminarier, högskolepedagogisk konsultation och särskilda utvecklingsamtal för att möta personalens kompetensutvecklingsbehov. Dessa samtal följs systematiskt upp och leder till riktade utvecklingsinsatser.

I självvärderingen påtalar lärosätet att det är svårt att rekrytera lärare till lärarutbildningen, vilket bland annat anses bero på att det vid lärosätet saknas forskarutbildning inom det utbildningsvetenskapliga området. Av det sammanlagda underlaget framgår dock att lärosätet har långt gångna planer på att starta en forskarskola i pedagogiskt arbete, i samarbete med Högskolan Dalarna, för att stärka den egna forskningsmiljön och kompetensförsörjningen. Under intervjuerna framkom att tidsplanen förändrats och att starten senarelagts till 2020. Bedömargruppen anser att det finns ett reellt behov av kompetensförsörjning både i närtid och på lång sikt. Det arbete som görs för att råda bot på detta är seriöst och adekvat men det finns fortfarande en del oklarheter. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att prioritera arbetet med att säkra kompetensförsörjningen, för att undvika ytterligare förseningar, och att fundera på om man kan göra ytterligare insatser för att stärka kompetensen. Bedömargruppens anser att lärosätets personal har adekvat kompetens och står i proportion till utbildningens volym, och att det finns konkreta planer som syftar till att säkerställa kompetensen på lång sikt.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet beskriver i självvärderingen att utbildningen har ett rikt utvecklat samarbete med biblioteks- och informationsvetenskapsutbildningen och med sektionen för pedagogisk utveckling och forskning. Bedömargruppen hade gärna sett fler konkreta exempel på detta samarbete. Det som lyfts fram är en planerad magisterutbildning i litteraturpedagogik. I den senare miljön finns forskningsprogrammet Pedagogiskt arbete i utbildning och samhälle som inrymmer ett antal forskningsgrupper som bedriver

praktiknära forskning vid lärosätet. Flera av de lärare som undervisar på lärarprogrammet ingår i dessa forskargrupper. Inom forskningsmiljön Research and Capability in Inclusion and Welfare drivs flera stora forskningsprojekt i samarbete med det omgivande skolsamhället. Lärosätet lyfter att det inom lärarutbildningen inte finns en komplett akademisk miljö. Bedömargruppen menar att den forskarskola i pedagogiskt arbete som planeras i samarbete med Högskolan Dalarna är ett viktigt steg för att uppnå detta, eftersom samarbetet kan utveckla den högre seminariekulturen, med egna ämnesdidaktiska doktorander, och därigenom också säkerställa den egna kompetensförsörjningen. Sammantaget menar bedömargruppen att det finns en utvecklad och aktiv utbildningsvetenskaplig forskningsmiljö med initiativ till att utveckla den ytterligare. Det framgår också att lärarnas delaktighet i forskningsprojekten sker i form av föreläsningar och seminarier som gör att studenterna tar del av miljöerna. Studenterna uppmanas även att skriva examensarbeten som ligger i linje med den praktiknära forskning som bedrivs vid lärosätet, vilket är ett annat konkret exempel på hur den egna forskningen kopplas till utbildningen – och att forskning och utbildning hör samman.

Utbildningen uppges i självvärderingen ha en stark professionsanknytning och lärosätet lyfter det genomgående som en profilerande inriktning. Bedömargruppen delar den uppfattningen då utbildningen har en stark VFU-struktur med rika kontakter med skolsamhället och den praktikinriktade forskningen. Lärosätet har också ett medvetet arbete som rör lärarens yrkesidentitet och professionella roll. I intervjuerna får den tydliga yrkesanknytningen goda omdömen.

Lärosätet visar hur man arbetar med vetenskaplig progression genom utbildningen och att man börjat stärka det vetenskapliga förhållningssättet som en del av yrkesidentiteten. Detta arbete görs bland annat genom loggboksskrivande och skriftliga analyser. Intervjuerna bekräftar också att lärosätet skärpt sin betoning av det vetenskapliga förhållningssättet. Sammantaget menar bedömargruppen att det är tydligt att lärosätet aktivt jobbar med att synliggöra det vetenskapliga perspektivet och vetenskapliga förhållningssättet i lärarutbildningen. Genom föreläsningar, seminarier, loggboksreflektioner, analyser, intervjuer och de självständiga arbetena kan studenterna se sambandet mellan forskning och utbildning och själva utveckla sin förmåga att förhålla sig till det. Bedömargruppen anser att detta visar att den vetenskapliga profileringen pågår och att sambandet mellan forskning och utbildning blir tydligt för studenterna.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen*

I självvärderingen framhåller lärosätet att det finns en vetenskaplig progression genom lärarutbildningen för att främja studenternas kunskapsutveckling inom vetenskapsteori, kvalitativa och kvantitativa metoder, forskningsetik och relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Det vetenskapliga förhållningssättet implementeras redan under termin ett med reflektionsuppgifter, observationer, intervjuer och loggboksskrivande, och det växer sedan fram med allt mer avancerade analysuppgifter och läsning av vetenskapliga artiklar som är kopplade till seminarier. I detta arbete utvecklas kunskaper om vetenskapsteori och metodik. Lärosätet har

också en uttalad tanke om att inte isolera dessa kunskaper utan i stället synliggöra och medvetandegöra faktorernas betydelse för en lärares yrkesutövning. Det ser bedömargruppen som ett positivt exempel, inte bara för studenternas professionella identitet utan också för att lyfta relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, och påvisa dess betydelse för deras framtida yrkesutövning, samt utveckla deras kunskaper om detta.

Under de tre sista terminerna intensifieras den vetenskapliga inriktningen med kurserna *Vetenskapliga perspektiv*, *Examensarbete I* och *Examensarbete II*. I dessa kurser får studenterna möjlighet att utveckla sina teoretiska och metodologiska kunskaper genom vetenskapsteoretiska fördjupningsuppgifter, genom uppgifter som är sammankopplade med VFU, där kopplingen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet är i fokus, och genom egna forskningsprojekt. Lärosätet arbetar i dessa kurser aktivt med att få studenterna att tillämpa både kvantitativa och kvalitativa metoder, vilket avspeglar sig inte minst i målformuleringar från kursplanerna där studenterna exempelvis uppmanas att beskriva olika vetenskapsteoretiska traditioner och förklara hur dessa på olika sätt bidrar till vetenskaplig kunskap samt beskriva hur forskningsprocessens och det vetenskapliga arbetets olika delar hänger samman och bildar en helhet. Studenten ska även reflektera över relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt över forskningsprocessen och den egna yrkesrollsutvecklingen. Olika forskningsmetoder ska jämföras och kritiskt granskas med fokus på analys. Studenten ska också kritiskt och självständigt tolka statistik i vetenskapliga artiklar. Kursen om detta är nyligen omarbetad och har endast genomförts en gång i sin nuvarande form. I kursen *Vetenskapliga perspektiv* ingår även fem veckors VFU där de vetenskapliga perspektiven är aktualiserade. Ett exempel på examinationsuppgift kan illustrera detta: "Vilka olika innebörder av och relationer mellan 'vetenskaplig grund' och 'beprövad erfarenhet' kan identifieras i lärarnas utsagor?". Bedömargruppen menar sammantaget att utbildningens utformning och genomförande möjliggör det som formulerats i de ovanstående målen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Bedömargruppen har fått en tydlig bild av den progressionstanke som finns – att successivt utveckla studenternas förmåga att göra egna analyser som kopplar samman erfarenheter med teori och redogöra för dess betydelse i praktiken. Lärosätet ger exempel hur de på olika sätt arbetar med att säkerställa denna process både inom VFU och inom campuskurserna. Det finns en genomgående röd tråd i utbildningen: Studenterna ska reflektera över sambanden mellan erfarenheter – egna och andras – och sätta dessa i förhållande till kurslitteraturen och forskningen. Detta framkommer i kursernas målformuleringar och i olika former av fördjupningar och analysuppgifter som är kopplade till examination. VFU-kurserna går också ut på att just analysera, diskutera och teoretisera verk samma lärares erfarenheter och sätta dessa i förhållande till aktuell utbildningsvetenskaplig forskning. Redan första terminen betonar lärosätet vikten av att reflektera över och kritiskt granska forskning, och i den loggbok som tidigare nämnts inleds då ett långsiktigt arbete under rubriken "Utveckling av en professionell yrkesidentitet". Detta arbete ses som ett gott exempel av

bedömargruppen, även om lärosätet sett vissa problem med att få studenterna att fullfölja loggen genom hela utbildningen.

En annan utmaning som lyfts i självvärderingen och under intervjuerna är att för studenterna tydliggöra sambandet mellan forskningsresultat och studenternas kommande yrkespraktik. Lärosätet konstaterar därmed att studenterna kan behöva stöd, vilket också kan ses som ett led i processen för att möjliggöra och säkerställa målet. Hur detta stödarbete görs löpande framkommer inte riktigt i underlagen. Mer konkret betonas att studenterna i slutet av utbildningen gör två självständiga arbeten där de förväntas tillämpa sin under utbildningen tillägnade förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat. Bedömargruppen menar att det är ett fullgott säkerställande av studenternas kunskaper; gruppen är positiv till den linje som finns i utbildningen och till att behoven av stöd och förbättringar diskuteras på en öppen och aktiv nivå, även om gruppen gärna sett fler konkreta exempel på hur detta går till.

Bedömargruppen anser sammantaget att det inom utbildningen ges goda förutsättningar att uppnå det aktuella målet – och det examineras både under utbildningens gång och i samband med examensarbetet. Under intervjuerna framkom dessutom att den progression som beskrivs ovan också omfattar den ämnesdidaktiska kompetensen, framför allt den litteraturredidaktiska, och att det således finns länknings i utbildningen mellan utbildningsvetenskapliga kurser och ämnesdidaktiska.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Av självvärderingen framgår att lärosätet har en väl utvecklad VFU-organisation och att kontakten och närheten mellan högskoleförlagda och verksamhetsförlagda kurser stärker kopplingen dem emellan, och därigenom även mellan didaktisk teori och tillämpad praktik. Kommunikationen är snabb och direkt mellan lärosäte och VFU-handledare. Enligt självvärderingen framstår det som tydligt vad som ska bedömas när det gäller studentens förmåga att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik. Samtidigt framgår det i intervjuerna att dessa mål har kritiserats för att vara otydliga och svåra att förhålla sig till. Ett arbete har inletts med att omarbete dessa, vilket bedömargruppen ser som nödvändigt. Grundstrukturen för bedömning av de operativa förmågorna är att VFU-handledaren sammanställer dokumentationen under hela perioden och en examinator på lärosätet sätter betyget. Detta kräver att kriterierna är tydliga.

Lärosätet redogör också för flera sätt att säkerställa denna kunskapsutveckling hos studenterna och att den processen är levande och aktiv också på campus, bland annat genom nyligen utarbetade betygskriterier. I självvärderingen ges exempel på lärandemål i dessa nya formuleringar som "Uppvisa didaktisk medvetenhet, självständigt genomföra och granska undervisning med fokus på måluppfyllelse för alla elever" och betygskriteriet "Den didaktiska medvetenheten visas genom sammanhängande lektioner under längre perioder där olika perspektiv, värden och metoder samverkar och motiveras utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet". Bedömargruppen ser också här ett behov av mer konkreta formuleringar. Återkommande examinationer genomförs, inom både den verksamhetsförlagda och den högskoleförlagda utbildningen, som syftar till att säkerställa de efterfrågade kunskaperna och perspektiven. Dessa examinationer är dels muntliga, såsom

seminarier, lektionsredovisningar eller högläsningssuppgifter, dels salsskrivningar. Även här upplever bedömargruppen en viss tydlighet i beskrivningarna av vad som faktiskt görs eller prövas vid dessa tillfällen.

Bedömargruppen menar att målet uppfylls men att det finns möjligheter för lärosätet att stärka måluppfyllelsen. Lärosätet rekommenderas att prioritera arbetet med lärandemål för VFU och att följda upp de uppfattas som tydliga.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Av självvärderingen framgår hur förmågan att självständigt och i samarbete med andra planera, genomföra och utvärdera undervisning så att varje elevs lärande stimuleras och utvecklas är tänkt att växa fram genom integrerande VFU- och UVK-kurser. Bedömargruppen ser att en tydlig idé om progression genomsyrar kursstrukturen och att studenternas kunskapsutveckling säkerställs genom olika former av examination. Under termin ett ska studenten etablera kontakt med elever och leda en pedagogisk verksamhet med dessa, tillsammans med VFU-handledaren. Under termin fyra ställs högre krav på självständighet och studenten ska "självständigt formulera mål" och "planera, leda, genomföra, utvärdera och dokumentera undervisning i skolan så att ett inkluderande förhållningssätt och en yrkesetisk medvetenhet genomsyrar verksamheten". Senare under samma termin ska studenten prova och analysera sitt ledarskap i klassrummet inom ramen för kursen *Ledarskap, utvecklingsarbete och konflikthantering*. Dessa kunskaper säkerställs genom muntliga och skriftliga analyser. Det ingår också fem veckors VFU i kursen *Vetenskapliga perspektiv* som ges under termin sju på avancerad nivå. Inom ramen för denna kurs förväntas studenterna "uppvisa didaktisk medvetenhet, självständigt genomföra och granska undervisning med fokus på måluppfyllelse för alla elever". Detta examineras på flera olika sätt: genom reflektion, diskussioner, skriftlig tentamen och en seminarieredovisning som föregås av en inlämning av ett paper.

Att denna didaktiska process omfattar ett inkluderande synsätt visas genom flera exempel. Föreläsningar om kön, etnicitet, klass och intersektionalitet knyts samman med seminarier och inlämningsuppgifter för att öka medvetenheten om centrala faktorer i en inkluderande undervisning.

Bedömargruppen uppfattar målet som uppfyllt och ser arbetet med att synliggöra sambandet mellan UVK och VFU som lovvärt. Under intervjuerna framgick också att lärosätets struktur för VFU-kurserna är ett led i detta arbete och i progressionstanken.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

I självvärderingen visas hur arbetet med mänskliga rättigheter och hållbar utveckling får genomslag i kursplaner och kursinnehåll, främst i kurserna *Specialpedagogiska perspektiv, Hållbar utveckling och*

intersektionalitet, Ledarskap, utvecklingsarbete och konflikthantering och Vetenskapliga perspektiv samt i den inledande UVK-kursen inom lärarutbildningen och i VFU. Detta ser bedömargruppen som ett gott exempel på hur dessa perspektiv inte bara tas upp vid enstaka tillfällen utan genomsyrar hela utbildningen. Studenternas förmåga att göra bedömningar i det pedagogiska arbetet, i linje med detta, inleds redan under termin ett och fortsätter genom utbildningen. Inledningsvis handlar bedömningar om att välja relevanta vetenskapliga artiklar, och senare ska bedömningarna alltmer integreras i planeringen av undervisningen med stigande krav på att tydligt motivera och förankra didaktiska val som är förankrade i litteratur och forskning inom hållbarhetsområdet, och med krav på utvärdering.

Säkerställandet sker bland annat genom seminarieuppgifter, projekt, gestaltningar, workshoppar och muntliga och skriftliga examinationsuppgifter. Barnkonventionen och Salamancadeklarationen tas särskilt upp i den specialpedagogiska kursen. Men inga konkreta exempel ges på hur lärosätet arbetar med mänskliga rättigheter och hållbar utveckling inom de ämnesdidaktiska kurserna. Bedömargruppen anser att målet är uppfyllt på ett tillfredsställande sätt och att lärosätet visar ett stort engagemang inom området, även om det hade varit önskvärt med en tydligare koppling till ämnesdidaktik.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärosätets jämställdhetsarbete tar sig uttryck i lärosätets handlingsplan för jämställdhetsintegrering. I självvärderingen uttrycks behovet av utvecklingsarbete inom detta område, vilket tyder på en medvetenhet om att detta är frågor som man hela tiden måste arbeta aktivt med. Denna medvetenhet framträder också under intervjuerna med resonemang om att lärosätet i sig har en mycket stark övervikt av kvinnliga studenter och att det leder till rekryteringsbehov. Bedömargruppen bedömer att den strukturella jämställdhetstanken som tydligt finns vid hela lärosätet också gynnar lärarutbildningen.

Det finns vid lärosätet en stark medvetenhet och en genomtänkt struktur i UVK-kursernas sätt att arbeta med jämställdhetsperspektivet. Genus-, intersektionalitets- och jämställdhetsteori möter läroplan, skolpraktik och ämnesdidaktik i det upplägg som presenteras och i valet av metoder och examinationer, som enligt bedömargruppen ger intrycket av ett väl förankrat jämställdhetsperspektiv som säkerställs på flera olika sätt. Precis som inom andra grundstenar i utbildningen handlar lärosätets jämställdhetsarbete inte bara om att genomsyra lärarutbildningen idémässigt. En väl genomtänkt kunskapsprogression inom området finns inbyggd i kursstrukturen, vilket visas i ökade krav på studenterna när det gäller analys och didaktiska val.

I det inledande arbetet sätts forskning om kön och jämställdhet i förhållande till läroplaner och lärandesituationer, vilket examineras genom en essäuppgift, och sedan fördjupas perspektiven och blir mer resonerande och kritiska. I seminariediskussioner övas det mer kritiska perspektivet med utgångspunkt i föreläsningar och litteratur, och längre fram i utbildningen gör studenterna egna sammanställningar om jämställdhet kopplat till undervisning med bas i teoretisk litteratur. Lärosätet anger att detta arbete förbereder studenterna för att anlägga ett kritiskt perspektiv när de granskar skolverksamhet. Bedömargruppen håller med om detta och kan sammanfattningsvis konstatera att

jämställdhetsperspektivet är synnerligen beaktat, kommunicerat och förankrat i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätets beskrivning av det övergripande systematiska kvalitetsarbetet ger enligt bedömargruppen ett stabilt intryck. Det finns riktlinjer för löpande utvärderingar av kurser och program, och arbetet utförs kontinuerligt och regelbundet. I den uppföljande processen ingår ett beredningsarbete med reglerade krav på att förankra och kvalitetssäkra resurser. Ansvaret mellan kvalitetssäkring och utförande är separerat vid lärosätet. Denna ansvarsfördelning bygger på idén om kollegial granskning och denna utförs systematiskt under ansvar av lärosätets Forsknings- och utbildningsnämnd. Kursvärderingar vid lärosätet görs enligt en nyligen införd rutin på ett systematiskt sätt där de kursansvariga och studenterna får stöd och tydlighet i vad som ska utvärderas och på vilket sätt. Utvärderingarna mynnar ut i en kursrapport som ska användas i arbetet med att förbättra och vidareutveckla kurser. Denna arbetsprocess är reglerad och följer en etablerad arbetsgång där rapporterna ingår i det framåtsyftande kvalitetsarbetet. Processen är transparent, och resultat och material kommuniceras till studenterna enligt en kontrollfunktion. Bedömargruppen anser att det systematiska kvalitetsarbetet motsvarar formuleringarna i bedömningsgrunden.

Vid intervjuerna ställdes frågor om studenternas möjligheter att påverka sin egen utbildning, inte bara de efterföljandes, och det framkom att det finns en seminarieledare som fångar upp studenternas åsikter även om pågående kurser. Det korta avståndet mellan lärare och studenter lyftes också fram som en direkt möjlighet att både få och ge återkoppling. Bedömargruppen menar att lärosätet ger intryck av att ha ett gediget systematiskt uppföljningsarbete på både övergripande nivå och ner till den enskilda studentens behov. Man är lyhörda för problemen med avhoppade studenter, och underlagen visar att lärosätet hela tiden vill bli bättre inom området.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

I självvärderingen lyfter lärosätet fram ett pågående arbete med att tydliggöra vad som krävs för att klara kurserna inom utbildningen, som ett led i att kunna ge studenterna det stöd som behövs. Detta arbete har växt fram ur en åtgärdsplan med bakgrund i en pilotstudie utförd 2016. Utbildningen har en ganska stor andel avhopp och lärosätet har vidtagit åtgärder som enligt bedömargruppen är relevanta och viktiga. De ger studiestöd till studenterna såsom språkstöd och mentorer samt arbetar med olika workshoppar i exempelvis akademiskt skrivande och muntlig framställning. Det finns en närhet mellan lärare och studenter vid lärosätet som möjliggör både formella och informella samtal med studenter som signalerar att de inte kommer att fullfölja studierna. I aktuella fall uppmanas studenterna vid dessa samtal att ta kontakt med både studievägledare och programansvarig alternativt studierektor, för att diskutera de fortsatta studierna. Sammantaget är det enligt bedömargruppen tydligt att lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studenterna har möjlighet till formell representation i programråd, utbildningsutskott och andra övergripande organ. Programrådet för lärarutbildningarna inrättades 2017 med syftet att stärka dialogen om utvecklingsbehov. Denna dialog förs under hela utvecklingsarbetsprocessen, även under pågående kurser. Arbetet har bland annat lett till att en ansvarig för alla UVK-kurser har tillsatts, för att förtydliga hur dessa kurser hör samman. Studenterna har alltså möjligheten att medverka, men det framgår inte av underlagen i vilken grad de faktiskt har representanter i beslutande organ. Dock framgår att de korta vägarna mellan lärare och studenter innebär en ständigt öppen kanal för meningsutbyte och mer informell påverkan. Denna möjlighet lyftes under intervjuerna fram som en styrka.

I självvärderingen framgår att huvuddelen av utvecklingsarbetet ligger på kursnivå och att kursvärderingarna är viktiga men att svarsfrekvensen är låg. Lärosätet påpekar att det är svårt att öka studenternas svarsfrekvens men ger inga konkreta förslag på åtgärder som syftar till detta. I stället försöker lärosätet på olika sätt ge studenter möjlighet till inflytande utöver de obligatoriska kursutvärderingarna, bland annat genom att hålla planeringsmöten tillsammans med studenterna inför kursstart med utgångspunkt i föregående årskurs utvärderingar. I både självvärderingen och intervjuerna framkommer också att ett utvecklingsarbete pågår inom detta område för att öka engagemanget ytterligare. Den röda tråden i det arbetet är att arbeta för att skapa förståelse för sambanden mellan examensmål, lärandemål och läraktiviteter, med avsikten att studenterna ska bli mer aktiva när det gäller att påverka arbetsformerna.

Bedömargruppen menar att studenten får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande men att det finns svagheter. I självvärderingen framgår att ett fortsatt och kontinuerligt arbete behövs för att ge studenterna en mer framträdande roll i utvecklingsarbetet, vilket bedömargruppen instämmer i.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Arbetsliv och samverkan**

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätets självvärdering visar att det finns ett väl utvecklat samarbete med det omgivande samhället, vad gäller både VFU, bibliotek och kontakter utomlands. Inom VFU-områden finns ett nätverk av kontakter med regionens kommuner som säkerställer studenternas praktikplatser, men som också innebär en rad andra samarbeten såsom handledarutbildningar, kompetensutvecklingsdagar och ett övergripande arbete med Borås stad för en utvecklad och likvärdig VFU. Det finns även ett mentorssystem med verksamma lärare där studenterna får möjlighet att diskutera professionsrelaterade frågor och knyta kontakter. Lärosätet har även ett rikt kontaktnät utomlands, vilket möjliggör att studenterna kan göra praktik utanför Sveriges gränser.

Detta ser bedömargruppen som ett positivt exempel på flera nivåer och som mycket utvecklande för studenterna.

Kontakter med samhället utanför skolsamhället, såsom muséer och bibliotek, lyfts även fram av lärosätet, liksom ett särskilt inrättat samarbete med syftet att överbrygga avstånden mellan utbildning och arbetsliv. Bedömargruppen anser att kontakten med det omgivande samhället är god och har en potential att gynna lärarstudenternas utveckling.

När det gäller att förbereda studenterna för ett föränderligt arbetsliv menar lärosätet att de ovan nämnda kontakterna, och möjligheterna de ger, innebär att studenterna får goda förutsättningar att möta förändringar i arbetslivet. Bedömargruppen håller med om detta men konstaterar att ingenting nämns om exempelvis digitaliseringsaspekten eller det mångkulturella Sverige i detta sammanhang. Det finns därmed utrymme för utveckling, men bedömargruppen anser att bedömningsgrunden är uppfylld på ett tillfredsställande sätt.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Personalens professionsrelaterade och vetenskapliga kompetens står i proportion till utbildningens volym. Lärosätet arbetar även aktivt med högskolepedagogisk fortbildning. Det finns vissa problem med att rekrytera lärare till lärarutbildningen, vilket bland annat beror på att det vid lärosätet saknas forskarutbildning inom det utbildningsvetenskapliga området. Det finns dock långt gångna planer på att starta en forskarskola i pedagogik för att säkra kompetensförsörjningen och stärka den egna forskarmiljön.

Merparten av de undervisande lärarna är aktiva inom olika utbildningsvetenskapliga forskningsprojekt och samarbeten. Lärosätet jobbar också aktivt med att synliggöra det vetenskapliga perspektivet och vetenskapliga förhållningssättet i lärarutbildningen. Studenterna får därmed rika möjligheter att se och själva utveckla sin förmåga att förhålla sig till sambandet mellan forskning och utbildning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Det finns en vetenskaplig progression genom lärarutbildningen för att stödja studenternas utveckling av kunskap om vetenskapsteori, kvalitativa och kvantitativa metoder, forskningsetik och relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt dessa faktors betydelse för en lärares yrkesutövning.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Arbetet genomförs i en process av kunskapsprogression. Lärosätet har en tydlig ambition om att successivt utveckla studenternas förmåga att göra egna analyser av de ovanstående sambanden och redogöra för deras betydelse i praktiken.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätets sammanlänkning mellan högskoleförlagda kurser och verksamhetsförlagda kurser stärker kopplingen dem emellan och därigenom mellan didaktisk teori och tillämpad praktik. Lärosätet har inlett ett arbete för att omarbota lärandemålen eftersom de uppfattas som otydliga. Bedömaregruppen ser positivt på detta arbete då formuleringarna behöver konkretiseras.

Målet om att utveckla undervisningen och den pedagogiska verksamheten i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. UVK och VFU integreras och det finns en tydlig idé om progressionen som genomsyrar kursstrukturen, och studenternas förmåga säkerställs med olika examinationer. Den didaktiska processen omfattar exempelvis föreläsningar om kön, etnicitet, klass och intersektionalitet, vilka knyts samman med seminarier och inlämningsuppgifter för att öka medvetenheten om centrala faktorer i en inkluderande undervisning.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Lärosätet arbetar aktivt med att mänskliga rättigheter och hållbar utveckling får genomslag i kursplaner och kursinnehåll.

Det finns vid lärosätet en stark medvetenhet och en genomtänkt struktur i UVK-kursernas sätt att arbeta med jämställdhetsperspektivet. En väl genomtänkt kunskapsprogression inom området finns inbyggd i kursstrukturen, vilket visas i ökade krav på studenterna när det gäller analys och didaktiska val. Bedömaregruppen kan sammanfattningsvis konstatera att jämställdhetsperspektivet är synnerligen beaktat, kommunicerat och förankrat i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.

Bedömaregruppen anser att det systematiska kvalitetsarbetet motsvarar formuleringarna i bedömningsgrunden. Det finns riktlinjer för löpande utvärderingar av kurser och program, och detta arbete utförs kontinuerligt och regelbundet. I den uppföljande processen ingår ett beredningsarbete med reglerade krav på att förankra och kvalitetssäkra resurser. Det är också tydligt att lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid.

Studenter inom utbildningen får möjlighet att påverka och ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Utöver möjlighet till deltagande i formella organ finns ett utvecklat informellt studentinflytande. De obligatoriska kursvärderingarna har låg svarsfrekvens, och i stället för att försöka öka svarsfrekvensen arbetar lärosätet med andra alternativ, bland annat genom att hålla möten inför kursstart med utgångspunkt i föregående årskurs utvärderingar. Ett utvecklingsarbete pågår för att öka engagemanget ytterligare.

Lärosätet har ett väl utvecklat samarbete med det omgivande samhället, vad gäller både VFU, bibliotek och kontakter utomlands. Ett mentorssystem finns vid lärosätet liksom ett rikt kontaktnät med skolor utomlands. Dessutom har lärosätet ett särskilt inrättat samarbete med syftet att överbygga avstånden mellan utbildning och arbetsliv.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är inte adekvat och står inte i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Vid lärosätets svenskläroartutbildning står tolv lärare för undervisningen varav åtta av dem har 5 procent eller mindre av sin tjänst inom utbildningen. Den vetenskapliga kompetensen är på en allmändidaktisk nivå god, med sju disputerade forskare. Det samlade underlaget visar dock att det finns brister i den ämnesdidaktiska forskningskompetensen, framförallt inom språkvetenskap och språkdidaktik. Ingen disputerad språkvetare finns i den aktuella lärartabellen och endast en lärare är disputerad inom litteraturvetenskapens område. Utöver detta finns en person som är disputerad inom svenskämnet didaktik men vars forskning främst är utbildningssociologiskt inriktad. Bedömargruppen anser därför att den vetenskapliga kompetensen inom svenskämnesdidaktiken inte är tillfredställande på kort sikt.

Lärosätet är medvetna om ovan nämnda problem och har vidtagit åtgärder för att komma tillrätta med dem. Den viktigaste åtgärden som vidtagits är anställandet av en docent i språkvetenskap med syftet att stärka upp svenskämnet. Lärosätet redogör dessutom för ett etablerat samarbete med bibliotekshögskolan som i viss mån täcker upp de tomrum som finns i den svenskämnesdidaktiska personalstyrkan. Under intervjuerna framgick också att lärosätet använder extern kompetens när den egna personalen inte räcker till, bland annat vid handledning eller särskilda moment i utbildningen. Även om bedömargruppen menar att det bidrar till att stärka kompetensen på kort sikt så blir den svenskämnesdidaktiska kompetensen fortfarande för sårbar. En viktig insats för den strategiska långsiktiga kompetensförsörjningen är ett planerat samarbete med Högskolan Dalarna. Under intervjuerna framkom att detta samarbete är framflyttat, men bedömargruppen ser det som sannolikt att det startar under de närmaste åren. Det finns också långt gångna planer på att anställa doktorander i samarbete med kommunen och andra lärosäten, för att säkra lärosätets personalbehov på sikt. Om dessa planer genomförs ser bedömargruppen det som sannolikt att den svenskämnesdidaktiska kompetensen är tillräcklig på lång sikt.

Såväl den professionsrelaterade som den pedagogiska kompetensen bland personalen är tillfredställande enligt bedömargruppen. Merparten av lärarna har egen lärarbakgrund, och man har även omfattande kontakter och ett systematiskt kvalitetsarbete med det omgivande skolsamhällets verksamma lärare. Detta stärker den professionsrelaterade kompetensen. Lärosätet arbetar även aktivt med högskolepedagogisk kompetensutbildning och med systematisk kvalitetsuppföljning inom området, bland annat genom workshoppar, seminarier, högskolepedagogisk konsultation och särskilda utvecklingssamtal som rör personalens kompetensutvecklingsbehov. Dessa samtal följs systematiskt upp och leder till riktade utvecklingsinsatser.

Bedömargruppen anser alltså att antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga kompetens inte är adekvat och inte tillräcklig i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort sikt. I dagsläget är att antalet disputerad personal med svenskämnesdidaktisk kompetens i minsta laget. Bedömargruppen anser dock att det är sannolikt att kompetensen kommer att finnas på lång sikt och rekommenderar lärosätet att fullfölja och utveckla det arbete som pågår när det gäller personalförsörjning. Den professionsrelaterade och pedagogiska kompetensen är adekvat och står i proportion till utbildningen på både kort och lång sikt.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns inte en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs inte så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet beskriver i självvärderingen det utbildningsvetenskapliga forskningsarbete som pågår inom sektionen för pedagogisk utbildning och forskning och inom sektionen för biblioteks- och informationsvetenskap. När det gäller den ämnesspecifika miljön hänvisar lärosätet till de större projekt som drivs vid lärosätet, och man redovisar alltså ingen ämnesdidaktisk forskning som står på egna ben. Lärosätet planerar dock att skapa en forskningsmiljö för ämnesdidaktik, bland annat genom att inrätta en magisterutbildning i litteraturpedagogik och samarbeta med Högskolan Dalarna. Lärosätet anger även i självvärderingen att en professor i pedagogiskt arbete med inriktning mot litteraturpedagogik ska rekryteras, och en docent inom språkområdet har nyligen rekryterats. Under intervjuerna framhöll lärosätet att de tilltänkta doktoranderna är en viktig pusselbit inför framtiden. Lärosätet förtydligade också att det pågår forskning inom både den litteraturdidaktiska och den språkvetenskapliga didaktiken, bland annat i form av ett större läsforskningsprojekt och ett språkvetenskapligt samarbete med Göteborgs universitet. Forskningen kommer studenterna till del vid föreläsningar och seminarier. Därmed gör bedömargruppen bedömningen att det finns viss svenskämnesdidaktisk forskning vid lärosätet som studenterna får ta del av, men att den ämnesspecifika miljön inte är tillräcklig i nuläget. Lärosätet arbetar med att stärka forskningsmiljön för ämnesdidaktik och bedömargruppen ser positivt på de planerade åtgärderna.

Lärosätet lyfter fram sitt nära samarbete med det omgivande samhället och den nära kontakten mellan de som undervisar inom olika ämnen som en styrka när det gäller den professionsinriktade miljön. Man menar nämligen att förmågan att systematiskt visa på de nödvändiga sambanden mellan teori och praktik är ett viktigt led i professionsinriktningen. Bedömargruppen instämmer, även om det hade varit bra med fler exempel på professionsinriktning. Lärosätet visar dock att merparten av de undervisande lärarna har lärarbakgrund, vilket enligt bedömargruppen bidrar till professionsanknytningen.

Sammanvägt bedömer bedömargruppen att lärosätet erbjuder en professionsinriktad miljö, men att den vetenskapliga miljön brister när det gäller svenskämnesdidaktisk forskning. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att intensifiera och fullfölja de tänka utvecklingsplanerna för att stärka forskningsmiljön.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Bedömargruppen anser att utbildningens kursstruktur, där ämneskunskaper, ämnesdidaktik och metodik samverkar, är väl genomarbetad och välfungerande. Det finns en klart formulerad progressionstanke i kursstrukturen och lärosätet arbetar tydligt med att utveckla studenternas

ämnesdjup och bredd samt deras analytiska förmåga och akademiska och yrkesrelaterade självständighet genom hela utbildningen – inte minst i det aktiva sammanlänkandet av vetenskapliga perspektiv och den praktiska yrkesutövningen. Lärosätet redogör för varierade examinationsformer där studenternas kunskaper säkerställs genom seminariedeltagande, diskussions- och taluppgifter, skriftliga analysuppgifter, salstentor och de självständiga arbetena. Examinationsformerna blir enligt progressionstanken allt mer avancerade ju längre i utbildningen studenterna kommer, och de förväntas att mer självständigt kunna söka, använda, analysera och kritiskt granska aktuell forskning. De självständiga arbeten som bedömargruppen tagit del av uppnår målet till övervägande del, vilket bekräftar denna bild.

Även om kursstrukturen är genomtänkt och stödjer progression finns det klara brister. Huvudsakligen att vissa centrala moment helt saknas, bland annat språkhistoria och grannspråk. Problemet bekräftades också under intervjuerna. Bedömargruppen anser att det rimmar illa med lärosätets ambition, och med den aktuella bedömningsgrunden, att utveckla studenterna när det gäller både ämnesdjup och bredd. Bedömargruppen menar därför att lärosätet behöver utveckla kurserna, se över innehållet och åtgärda dessa brister. Det arbetet utformas förslagsvis i samspel med docenten i språkvetenskap som nyligen rekryterats. Med utelämnade moment i kurserna kan studenterna givetvis inte heller få insikt i aktuell forsknings- och utvecklingsarbete. Att utbildningen inte uppfyller målet beror alltså på att vissa centrala moment saknas som gör att varken studenternas ämnesdjup eller bredd säkerställs, trots att utbildningen har en väl genomtänkt kursstruktur. Här framträder den personalmässiga brist som tidigare påtalats.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Av självvärderingen framgår det att lärosätet arbetar aktivt för att studenterna ska utveckla och visa fördjupad kunskap om kvalitativa och kvantitativa metoder, i nära samspel med de vetenskapsteoretiska moment som ingår i den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Lärosätet redovisar ämnesdidaktiskt anknutna exempel såsom observationsuppgifter, vilka ska genomföras med stöd i didaktisk forskning, och kritisk granskning av vetenskapliga artiklar. Bedömargruppen ser kopplingen till det vetenskapliga området i dessa uppgifter och anser att det sammanvägda underlaget är tillfredställande i det avseendet. När det gäller forskningsmetoder lyfter lärosätet fram de självständiga arbetena för att tydliggöra hur man arbetar med att säkerställa kunskaperna, samt hur man kontinuerligt strävar efter att höja kvaliteten i studenternas vetenskapliga skrivande och förhållningssätt. Lärosätet har bland annat styrt det första självständiga arbetet mot det kvantitativa metodområdet för att garantera att studenterna inte enbart beaktar och tillämpar kvalitativa forskningsmetoder, något som tidigare varit vanligt. Det finns en medvetenhet om behovet av att stärka handledningen inom kvantitativa forskningsmetoder, vilket vittnar om ytterligare ambitioner inom området som bedömargruppen vill uppmuntra. Bedömargruppen ser arbetet som aktivt och medvetet med en tydlig strävan mot att säkerställa kunskaper inom både kvalitativa och kvantitativa metoder.

Samtidigt visar självvärderingen att det finns vissa begränsningar i vilka ämnen studenterna kan skriva om i de självständiga arbetena. Under intervjuerna förtydligade dock lärosätet att studenterna i själva verket kan välja ämnen också bortom den handledande personalens närmaste

kompetensområden. I vissa fall tar lärosätet in extern kompetens, och i andra fall får personalen utvidga sitt eget fält och bli vad de själva kallar för generalister. Man kan också använda resurser som finns inom lärosätet men inom andra utbildningar. Lärosätet känner till utvecklingsbehoven, och bedömargruppen anser att detta är ett adekvat sätt att lösa eventuella problem med handledningskompetensen. Av de självständiga arbeten som bedömargruppen tagit del av är det drygt två tredjedelar som uppnår målet. Bedömargruppens rekommendation är därmed att fortsätta utveckla handledarkompetensen och bredda det ämnesanknutna teori- och metodfältet ytterligare.

Det huvudsakliga arbetet med relationen mellan beprövad erfarenhet och vetenskaplig grund sker i nära samspel med de vetenskapsteoretiska moment som ingår i UVK. Lärosätet ger ett exempel där studenterna ska analysera praktisk yrkesutövning med stöd i vetenskapliga artiklar, som kan väljas ur både den kvantitativa forskningstraditionen och den kvalitativa. Uppgiften examineras i seminarieform. Under ämneskurserna tar studenterna del av och diskuterar forskningsresultat samt relaterar dessa till sin verksamhetsförlagda utbildning (VFU) med både muntliga och skriftliga examinationer. De filmar även den egna undervisningen och relaterar den till forskningslitteratur. Det finns därmed flera exempel på att lärosätet kopplar relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet till dess betydelse för yrkesutövningen, något som bedömargruppen ser positivt på.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätets bärande idé är att länka samman UVK, VFU och det ämnesdidaktiska området. Bedömargruppen anser att den hållningen främjar studentens förmåga att kritiskt och självständigt förhålla sig till relationen mellan egna och andras erfarenheter och forskningsresultat. I ämneskurserna får studenterna ta del av och diskutera forskningsresultat samt relatera dessa till sin VFU, sina lektionsplaneringar och sin reflektion efter undervisning, och på så sätt utvecklas en systematisk, kritisk och självständig förmåga att tillvarata egna och andras erfarenheter av undervisning. Mer konkret gör studenterna bland annat observationsuppgifter med etnografisk metod, och med utgångspunkt i vetenskapliga artiklar gör de en analys som redovisas med en muntlig presentation och genom en skriftlig rapport. Studenterna analyserar också sin egen undervisning med hjälp av videoinspelningar och relaterar den till forskningslitteratur. För att möjliggöra och säkerställa det aktuella målet används också läromedelsanalyser och intervjustudier. Lärosätet redogör även för uppgifter inom VFU-kurserna där studenterna diskuterar forskningsresultat med verksamma lärare. Bedömargruppen menar att lärosätet genom den här typen av examinationsuppgifter har arbetat fram en modell för att säkerställa studenternas kunskaper inom det komplexa samspelet mellan erfarenhet och forskning.

Studenternas egna bidrag till kunskapsutvecklingen inom ämne och ämnesdidaktik består i första hand av de självständiga arbetena. Det är dock en dryg tredjedel av arbetena som inte uppfyller målet, exempelvis för att ämnesdidaktiskt relevanta frågeställningar saknas eller för att det finns brister i hur studenten tolkat resultaten och deras relevans för verksamheten. Bedömargruppen menar dock att även ett aktivt deltagande i den systematiska process som beskrivits ovan innebär

bidrag till den didaktiska diskussionen och därmed utvecklingen. Under intervjuerna kom det fram att detta kunskapsutvecklande även gäller de ämnesanknutna teori- och metod aspekter som hör till ämnet litteraturvetenskap och ämnet svenska språket. Lärosätet tog bland annat upp den kvantitativa traditionen inom språksidan, liksom läsforskningstraditionen och den kvalitativt hermeneutiska traditionen inom litteraturvetenskapen. Utifrån det samlade underlaget gör bedömaregruppen bedömningen att lärosätet jobbar aktivt med att möjliggöra och säkerställa att studenterna uppfyller målets alla delar, men att man behöver se till att målet säkerställs även i det självständiga arbetet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Bedömaregruppen anser att lärosätet ger studenterna goda förutsättningar för att uppnå delar av målet, genom utbildningens utformning och genomförande samt genom examinationer av olika slag, inklusive seminarieformen. Man ger tydliga exempel i underlaget på hur det didaktiska perspektivet genomgående finns med i ämnesstudierna, och lärosätet belyser och problematiserar samspelet mellan ämneskunskaper och didaktik i ett metaperspektiv. Lärosätet arbetar med att koppla samman VFU-kurser, UVK och ämnesteoretiska och ämnesdidaktiska kurser på ett sätt som ligger i linje med det aktuella målet, och inom de olika kurserna examineras studenterna genom högläsningssuppgifter, diskussioner, analyser, salstentamina, workshoppar, skriftliga reflektionsuppgifter och systematiska VFU-besök med efterföljande samtal. VFU-kurserna examineras alltså inte enbart genom handledarens omdöme och intrycken från den som genomfört skolbesöken, utan man säkerställer även studenternas förmåga att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik när det gäller litteraturredidaktik. Inom det litteraturredidaktiska området har också de teoretiska högskoleförelagda kurserna tydlig förankring i VFU-kurserna, eftersom litteraturkurser dels innebär egen ämnesfördjupning hos studenterna, dels syftar framåt mot VFU-periodernas undervisning. Detta arbetssätt ger den viktiga kopplingen mellan teori och praktik, samtidigt som studenterna får nödvändig ämnesdidaktisk förberedelse inför VFU.

Lärosätet ger alltså välgrundade exempel, men främst från det litteraturredidaktiska området. Motsvarande exempel från det språkdidaktiska området saknas i stort sett. Utbildningen visar en tydlig slagsida åt det litteraturredidaktik och brister när det gäller språkdidaktik. Lärosätet rekommenderas att ytterligare stärka studenternas möjligheter få omsätta och utvärdera teoretiska kunskaper i språkdidaktik. Bedömaregruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör måluppfyllelse men att den inte säkerställs när det gäller språkdidaktiken.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

För att studenter ska nå målet integrerar lärosätet VFU-kurserna i teoretiska kurser. Enligt bedömaregruppen är kursstrukturen och samspelet mellan kurserna genomtänkt och fungerande. Lärosätets följer systematiskt upp fältdagar och VFU-perioder, tillsammans med löpande VFU-uppgifter och examinationer, såsom videopaper, salstentamina, reflektionsuppgifter, diskussioner

och skriftliga analysuppgifter som är baserade på observationer och muntliga presentationer. Syftet är att möjliggöra för och säkerställa studenternas förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisningen och den pedagogiska verksamheten i övrigt, i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling. Studenterna skriver inte bara didaktiska planeringar under eller i direkt anslutning till VFU-perioderna, utan de gör detta, tillsammans och enskilt, genom hela utbildningen – inklusive den högskoleförlagda delen av utbildningen. Planeringarna diskuteras som ett led i förberedelserna inför VFU, men också i examinerande seminarier vid lärosätet. Bedömargruppen menar att VFU-strukturen visar att det finns en progressionstanke som syftar till att utveckla studentens självständiga förmåga att analysera sin egen och andras undervisning, men delar lärosätets åsikt att den med fördel kan förtydligas ytterligare.

I självvärderingen framgår flera exempel på lärandemål för det inkluderande perspektivet, såsom "i samråd med VFU-lärare och med stöd i svenskdidaktisk forskning samt utifrån relevanta styrdokument för ämnet svenska, formulera mål, planera, leda, genomföra och dokumentera undervisning med fokus på måluppfyllelse för alla elever i åk 7–9", "utifrån observationer och bedömningar av elevers utveckling och lärande, med stöd i ämnesdidaktisk forskning och utifrån relevanta styrdokument, uppvisa didaktisk medvetenhet om och självständigt planera mål, leda, genomföra, utvärdera och dokumentera undervisning med fokus på måluppfyllelse för alla elever i åk 7–9" och "visa förmåga att med utgångspunkt i ett inkluderande synsätt på den pedagogiska verksamheten, arbeta så att alla barn ges möjlighet till full delaktighet och gemensamt ansvarstagande". Bedömargruppen kan konstatera att det finns en progressionstanke i dessa lärandemål. Det sistnämnda målet är hämtat från kursen *Specialpedagogiska perspektiv* som finns inom UVK, men målet aktualiseras även i svenskkurserna och deras VFU-mål. Även här finns enbart exempel från litteraturredidaktikens område och inte från det språkdidaktiska, vilket bedömargruppen ser som en ytterligare indikation på att lärosätet behöver stärka språkdidaktiken.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Hela verksamheten genomsyras av ett jämställdhetsperspektiv, och självvärderingen innehåller en utförlig genomgång av hur det arbetet görs på en allmäntdidaktisk nivå. Lärosätet redogör för en handlingsplan för jämlikhet som sattes i maj 2017. Den anger att man ska integrera jämställdhetsperspektivet i den ordinarie verksamhetsplaneringen. Under intervjuerna diskuterades också studentrekrytering och fortbildning av personal, och det framkom att lärosätet systematiskt fortbildar personal och arbetar övergripande för att problematisera och luckra upp den könsstereotypa könsstrukturen.

Beträffande jämställdhetsperspektivets integrering i den ämnesdidaktiska delen av utbildningen anser bedömargruppen att självvärderingen innehåller flera goda exempel från litteraturredelen av ämnet och från litteraturredidaktikens område. I flera av litteraturkurserna ska studenterna inkludera köns- och genusproblematik i uppgifter som går ut på att läsa, analysera och på ett utökat sätt förstå litteraturen och samhället. Jämställdhetsperspektivet finns också i de kursmoment som behandlar exempelvis pojk- och flickböcker, ungdomsböcker och läsarens roll i en genusskapande process. Ett kanonkritiskt perspektiv behandlas, med bland annat frågan om för vem och för vilket samhälle litteraturhistorien formas. Ett exempel är kursmålet "definiera begreppen kanon, klassiker och

kulturarv samt problematisera deras roll i dagens svenska skola utifrån såväl ett inkluderande perspektiv som ett hållbarhetsperspektiv”.

Lärosätet har kontinuerliga diskussioner under hela utbildningen, i synnerhet inom UVK, om studenternas förmåga att beakta, kommunicera och förankra jämställdhetsperspektivet i den pedagogiska verksamheten. Lärosätet nämner i självvärderingen och under intervjuerna att arbetet kan bli tydligare inom den ämnesdidaktiska delen. Bedömaregruppen konstaterar, och undrar över, att självvärderingen helt saknar exempel från språkkurserna i utbildningen, där det exempelvis inom det språksociologiska arbetsområdet kan vara mycket belysande att studera jämställdhetsperspektiv. Inte heller intervjuerna gav uttömmande svar på detta, utan lärosätet beskrev där vad man *skulle kunna* göra. Bedömaregruppen menar att jämställdhetstematik är ett centralt område inom språkvetenskap och –didaktik. Lärosätet rekommenderas därför att i även språkkurserna mer uttalat lyfter in detta perspektiv i undervisningen.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet har generella riktlinjer för uppföljning, utveckling och återkoppling, framför allt kursvärderingar, kursrapporter och revidering av kursplaner. Man gör regelbundna uppföljningar, återkopplar resultatet till relevanta intressenter och vidtar kontinuerligt uppföljande åtgärder. Inom lärarutbildningen finns fastställda rutiner för hur processen går till, hur kursrapporter skrivs och hur den informationen delas till studenterna. Denna arbetsprocess ligger också till grund för hur kurserna utformas nästa gång de ges samt fungerar som underlag för utvecklingsarbete på programnivå. Lärosätet har en särskild rutin för programutvärdering och det finns också ett programråd för lärarutbildningen som kontinuerligt arbetar med att utveckla utbildningen. Bedömaregruppen anser att lärosätets organisation för uppföljning och utvecklingsarbete är tillfredsställande.

Under intervjuerna framkom att de informella kanalerna – som också lärosätet nämner i självvärderingen – fungerar som en öppen länk mellan lärare och studenter. Denna närhet tas också upp i självvärderingen som en stor tillgång när det gäller att kartlägga och ge studenter stöd. Bedömaregruppen noterar emellertid att underlaget inte innehåller några direkta exempel på uppföljning, åtgärder och stöd inom just svensklärarutbildningen. Detta skulle därmed kunna vara ett utvecklingsområde för lärosätet att arbeta vidare med.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

I underlaget framgår att lärosätet har ett relativt stort antal studieavbrott. Man är dock medvetna om problemet och försöker möta studenternas behov med särskilda insatser såsom extra hjälp med vetenskapligt skrivande och mentorskap. Vid intervjuerna nämndes även andra former av uppföljning och stöd som kan erbjudas studenterna av studievägledare, programansvarig och studierektor. Det handlar då mer om studentens val av studieprogram och medvetandegörande av de krav som ställs på studenterna, snarare än rent studietekniskt stöd.

Lärosätet arbetar enligt bedömargruppen aktivt med att förebygga avhopp från utbildningen. Några ytterligare åtgärder är att införa tillträdeskrav till vissa terminer för att tydliggöra vilka krav som ställs på studenterna, och strävan att i kurserna bli ännu tydligare med vad som krävs för att bli godkänd.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Vid lärosätet finns en utvecklad systematik för att utvärdera kursernas utformning och ge studenterna inflytande, bland annat när det gäller schemaläggning, studiegrupper och arbetsformer, enligt bedömargruppen. Kurserna har också en mittutvärdering där studenterna kan uttala sig även om pågående kurser. Vid lärosätet är man medvetna om betydelsen av att vara fortsatt aktiv inom detta område. Vidare resonerar man kring att små studentgrupper kan vara både en fördel och en nackdel för studentinflytandet, vilket enligt bedömargruppen tyder på en nyanserad medvetenhet om studentinflytandets villkor och förutsättningar.

Lärosätet redovisar vilka formella vägar till påverkan som finns för studenterna via programråd och utbildningsutskott. Studenterna kan alltså ingå i beslutande organ, även om bedömargruppen uppfattar att studentaktiviteten är relativt låg. Därmed har lärosätet ett utvecklingsarbete att göra. I intervjuerna uttrycker lärosätet att de informella vägarna används mest, det vill säga den direkta och dagliga kontakt som finns mellan studenter, undervisande personal och programledning. Det är också de kontaktvägarna som enligt parterna fungerar bäst.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Bedömargruppen anser att lärosätet i självvärderingen beskriver ett väl utvecklat samarbete med det omgivande samhället till exempel vad gäller VFU, bibliotek och internationella kontakter. Det finns ett regionalt mentorssystem med överbyggande funktion, liksom ett rikt kontaktnät med skolor utomlands. Lärosätet har ett särskilt inrättat samarbete med Borås stad, i syfte att överbygga avstånden mellan utbildning och arbetsliv. Bedömargruppen ser detta som ett gott exempel på hur samverkan med det omgivande samhället kan utformas inom svenskläro-utbildning.

Dessa olika samarbeten är ett led i lärosätets uttalade professionsanknytning, och bedömargruppens menar att de förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv, inte minst genom de återkommande kopplingarna mellan teori och praktik som är grundtanken i VFU-strukturen. Utbildningen är användbar genom den täta kontakten med VFU-handledare och med professionsföreträdare, bland annat genom mentorskapssystemet där verksamma lärare fungerar som samtalsledare i seminariegrupper. VFU-samarbetet med Borås stad har intensifieras för att höja kvaliteten och likvärdigheten, något som bedömargruppen ser som positivt och utvecklande för studenterna. Lärosätet har även internationella kontakter i sju länder, vilket ger möjlighet till utlandspraktik.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier**Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande***

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Bedömargruppen anser att antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga kompetens inte är adekvat och inte tillräcklig i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort sikt. I dagsläget är antalet disputerad personal med svenskämnesdidaktisk kompetens i minsta laget. Bedömargruppen anser dock att det är sannolikt att kompetensen kommer att finnas på lång sikt och rekommenderar lärosätet att fullfölja och utveckla det arbete som pågår när det gäller personalförsörjning. Den professionsrelaterade och pedagogiska kompetensen adekvat och står i proportion till utbildningen på både kort och lång sikt.

Sammanvägt bedömer bedömargruppen att lärosätet erbjuder en professionsinriktad miljö, men att den vetenskapliga miljön brister när det gäller svenskämnesdidaktisk forskning. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att intensifiera och fullfölja de tänka utvecklingsplanerna för att stärka forskningsmiljön.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls inte. Det finns centrala områden i svenskämnet språkvetenskapliga del som inte tas upp i utbildningen, bland annat språkhistoria och grannspråk. Lärosätet säkerställer därför inte att studenterna kan utveckla både ämnesdjup och bredd.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Lärosätet arbetar aktivt med att ge studenterna möjlighet att utveckla och visa kunskap om kvalitativa och kvantitativa metoder, i nära samspel med de vetenskapsteoretiska moment som ingår i UVK. Det sistnämnda gäller även för det huvudsakliga arbetet med relationen mellan beprövad erfarenhet och vetenskaplig grund. Lärosätet är medvetna om behovet av att stärka handledningen inom kvantitativa forskningsmetoder, vilket också visar att lärosätet har ytterligare ambitioner inom området. Bedömargruppens rekommendation är att fortsätta utveckla handledarkompetensen och bredda det ämnesanknutna teori- och metodfältet ytterligare.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Bedömargruppen gör bedömningen att lärosätet jobbar aktivt med målet genom att länka samman UVK, VFU och ämnesdidaktik i olika lärprocesser, och genom att använda många olika examinationsuppgifter. Lärosätet har därmed arbetat fram en modell för att säkerställa studenternas kunskaper inom det komplexa samspelet mellan erfarenhet och forskning.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls delvis. Det förekommer i utvärderingsmaterialet ett flertal exempel som visar att det didaktiska perspektivet genomgående finns med i ämnesstudierna vad gäller litteraturvetenskap – litteraturredidaktik, och att samspelet mellan ämneskunskaper och didaktik där belyses och problematiseras i ett metaperspektiv.

Kopplingen mellan VFU-kurser, UVK och ämnesdidaktiska kurser är också mycket medveten. Genom utbildningens utformning och genomförande samt varierade examinationsformer, inklusive seminarieformen, får studenterna goda förutsättningar för att uppnå måluppfyllelse när det gäller litteraturdidaktik. Utbildningen visar en tydlig slagsida åt det litteraturdidaktik och brister när det gäller språkdidaktik. Lärosätet rekommenderas att ytterligare stärka studenternas möjligheter få omsätta och utvärdera teoretiska kunskaper i språkdidaktik. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör måluppfyllelse men att den inte säkerställs när det gäller språkdidaktiken.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Kursstrukturen framstår i stort som genomtänkt och fungerande, liksom samspelet mellan teori och praktik där VFU-verksamheten integreras i och interagerar med teoretiska kurser. Det framgår samtidigt att man på lärosätet är medvetna om behoven av ett fortsatt utvecklingsarbete. I underlaget finns flera exempel på lokalt formulerade kursmål som ligger i linje med uppfyllelsen av målet liksom en rad övningar och examinationsuppgifter i samma spår. Det ger därmed ett gediget intryck, enligt bedömargruppen.

Lärosätet ger flera goda exempel på jämställdhetsperspektivet från litteraturdelen av ämnet och från litteraturdidaktikens område. I flera av litteraturkurserna ska studenterna inkludera kön- och genusproblematik i uppgifter som går ut på att läsa, analysera och på ett utökat sätt förstå litteraturen och samhället, och jämställdhetsperspektivet ingår även i moment som tar upp pojkböcker, flickböcker, ungdomsböcker och läsarens roll i en genusskapande process. Bedömargruppen menar att jämställdhetstematik är ett centralt område inom språkvetenskap och –didaktik. Lärosätet rekommenderas därför att även i språkkurserna mer uttalat lyfter in detta perspektiv i undervisningen.

Vid lärosätet finns generella riktlinjer för uppföljning, utveckling och återkoppling, framför allt kursvärderingar, kursrapporter och revidering av kursplaner. Man följer regelbundet upp utbildningen och återkopplar resultatet till relevanta intressenter, samt sätter kontinuerligt in uppföljande åtgärder. Lärosätet arbetar också enligt bedömargruppen aktivt med att förebygga avhopp från utbildningen.

Vid lärosätet finns en utvecklad systematik för att utvärdera kursernas utformning och för studenternas inflytande över dem, bland annat när det gäller schemaläggning, studiegrupper och arbetsformer, enligt bedömargruppen. Studenterna har möjligheter att ingå i beslutande organ, även om aktivitetsgraden verkar vara relativt låg. Därmed har lärosätet ett utvecklingsarbete att göra. De informella kontaktvägarna mellan studenter och lärare används mest, och de upplevs också fungera bäst av båda parterna. Man är vidare medvetna om att små studentgrupper kan vara både en fördel och en nackdel för studentinflytandet.

Lärosätet visar ett väl utvecklat samarbete med det omgivande samhället, när det gäller VFU, bibliotek och internationella kontakter. Det finns ett regionalt mentorssystem med överbyggande funktion, liksom ett rikt kontaktnät med skolor utomlands. Dessutom har lärosätet ett särskilt inrättat samarbete som syftar till att överbygga avstånden mellan utbildning och arbetsliv.

Lärosäte: Högskolan i Gävle

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik.

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande

Inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) är antalet lärare och deras sammantagna kompetens, vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska, adekvat. Lärosätet har en planering och systematik för kompetensförsörjning och kompetensutveckling med vetenskaplig och högskolepedagogisk meritering samt överblick av kompetensbehov. Lärosätet har en god bild av lärarutbildningens vetenskapliga och professionsinriktade utbildningsmiljö genom att det finns en sammanhållen miljö där forskningsprojekt och forskningsområden och deras koppling till områden i den utbildningsvetenskapliga kärnan framgår. Det är positivt att lärosätet identifierat områden för professions- och verksamhetsutveckling såsom exemplet med projektet Nätbaserat lärande.

Inom inriktningen matematik står det klart att när det gäller personal är antalet lärare och deras sammantagna kompetens (vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska) god och adekvat. Lärosätet har en planering och systematik för kompetensförsörjning och kompetensutveckling med vetenskaplig och högskolepedagogisk meritering samt överblick av kompetensbehov. Den matematiska och matematikdidaktiska miljön är god både avseende vetenskaplighet och professionsmässigt.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls genom att lärosätet visar tydligt att de områden inom matematik som krävs för yrkesutövningen ingår i utbildningen. Lärosätet anger en grundton, där gedigna ämneskunskaper ses som en av grundstenarna för en gymnasielärarutbildning i matematik, med en start i de vanliga kurser som brukar ingå i en grundutbildning inom matematik, följt med kurser på högre nivå som ger en stabil begreppslig grund för mycket av gymnasiematematiken, med innehåll som är centrala i gymnasiets kurser, t.ex. för differential- och integralkalkylen. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Måluppfyllelsen för vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet säkerställs genom att studenterna möter och tillämpar teorier och metoder inom utbildningsvetenskaplig forskning samt analyserar sambandet mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Studenterna tränas att granska inte minst olika kvantitativa data rörande skolresultat och effektstudier. Metod och teori följs senare upp i ämnesstudierna på en fördjupad nivå och som förberedelse för de självständiga arbetena. Målet uppfylls inom inriktningen matematik. Kursmål som på olika sätt berör matematikens vetenskapliga grund återfinns i flera av kurserna. Främst gäller detta de senare kurserna, målen i dessa kurser är tydligt relaterade till matematiken som vetenskaplig verksamhet. De inlämningsuppgifter som utgör

stommen i dessa kurser, liksom även deras huvudsakliga examination, går huvudsakligen ut på att bevisa och tillämpa matematiska satsar. På detta sätt övar studenterna på att tillämpa metoder och arbetssätt som matematiker använder i sin vetenskapliga verksamhet. Kunskaper om kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder nås inom matematikdidaktikens kurser och i det självständiga arbetet och examinationsformerna bedöms vara tillfredsställande. En viktig aspekt av de matematikdidaktiska kurserna, bland annat som förberedelse för det självständiga arbete, är att introducera studenterna till några av de mest centrala matematikdidaktiska teoretiska ramverken och metodologierna. Den kunskap om matematikens och matematikdidaktikens vetenskapsteori och forskningsmetoder som studenterna utvecklat under utbildningen får sedan sin tillämpning i det självständiga arbetet, när studenten förväntas att med användande av matematikens eller matematikdidaktikens vetenskapliga teorier och metoder genomföra ett större enskilt arbete. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer målpuppfyllelse.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Lärosätet beskriver på ett tillfredsställande sätt hur studenterna får möjlighet att uppnå målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat. Målet rör kritisk reflektion utifrån egna och andras erfarenheter i relation till aktuell forskning och hur examinationen sker. I kurserna inom UVK finns flera examinerande moment där studenterna bland annat får möjlighet att reflektera över erfarenheter genom muntlig redovisning av sina från VFU:n samt bidra till yrkesverksamheten genom koppling av bearbetade erfarenheter till vetenskaplig forskning. Målet uppfylls inom inriktningen matematik det framkommer att studenterna i många olika kurser arbetar med att presentera egna lösningar och ta del av varandras erfarenheter samt att de ser på inspelade lektioner (japansk och svensk kontext) för att reflektera över och analysera de inspelade lärarnas erfarenheter. I alla matematikkurser ingår det i större eller mindre grad att reflektera över varför olika matematiska påståenden är giltiga, analysera under vilka förutsättningar satsar gäller, avgöra vilka matematiska metoder som är lämpliga för att lösa vissa typer av problem. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer målpuppfyllelse.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Målet säkerställs genom exempelvis tillämpning av metoder för att synliggöra och analysera specifika händelser i klassrummet, återkoppling på genomförd undervisning, reflektioner om lärande och träning att bedöma autentiska elevtexter och hur bedömningar kan kommuniceras. Målet uppfylls i inriktningen matematik genom att VFU-kursen och det självständiga arbetet tas upp i självvärderingen som didaktiska grunder som tillsammans med de tre matematikdidaktikkurserna utgör stommen för att nå målet. Det förekommer även didaktiska inslag i de ämnesteoretiska kurserna i matematik. I de matematikdidaktiska kurserna anges tillämpning av didaktik och metodik spela en viktig roll. Som examinerande moment ingår i alla tre kurserna problemdemonstrationer vid tavlan, där studenternas förmåga att på ett didaktiskt genomtänkt sätt presentera matematiska resonemang i en undervisningssituation testas. Föreläsningar och seminarier kring didaktiska aspekter av gymnasieskolans matematik ingår också i alla tre kurserna. En kurs tar upp hur man på olika sätt kan använda matematikhistorien som didaktiskt hjälpmedel, dels hur ett matematikhistoriskt perspektiv kan användas för didaktiska syften i den konkreta matematikundervisningen, dels hur den kan användas som illustration av det eventuella sambandet mellan matematiska begrepps historiska utveckling och den individuella begreppsutvecklingen. Bedömargruppen ser detta som ett gott

exempel för hur man kan examinera målet. Det beskrivna innehållet i didaktiska kurserna tillsammans med kopplingen till VFU:n och det självständiga arbetet bedöms ge studenterna goda möjligheter att nå målet. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande säkerställs inom den utbildningsvetenskapliga kärnan genom att studenter reflekterar över och analyserar den enskilda elevens lärande och utveckling, men också genom att studenten arbetar med variation av behov och förutsättningar som kan finnas i olika elevgrupper. Målet uppfylls i inriktningen matematik uppfylls genom att planering, genomförande och utvärdering anges som en central del i alla de didaktiska kurserna och ett flertal moment med till exempel lektionsplaneringar med inslag där studenterna förväntas reflektera över olika didaktiska situationer beskrivs användas i olika kurser. Vidare får de kritiskt reflektera över styrkor och svagheter hos olika lösningsmetoder och presentationsformer, både ur ett matematiskt och ur ett matematikdidaktiskt perspektiv. Detta är en viktig aspekt av den didaktiska kompetensen i matematik, ett ämne som i hög grad kretsar kring problemlösning. I den tredje matematikdidaktikkursen får studenterna planera, genomföra och utvärdera egen pedagogisk verksamhet som en förberedelse för VFU-kursen. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet att bedöma utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling säkerställs genom en kurs som berör skolans demokratiska uppdrag, barnkonventionen, mänskliga rättigheter, jämställdhet, HBTQ samt mobbning och diskriminering, VFU och kopplingen till det pedagogiska arbetet samt kursen Hållbar utveckling. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Lärosätet redogör för hur organisationen aktivt arbetar utifrån fastställda riktlinjer för att säkra ett jämställdhetsperspektiv i verksamheten. Lärosätet ger ett antal exempel på hur genusperspektiv och könsskillnader förankras hos studenterna. Inom inriktningen matematik har det gjorts översyn av litteratur och lärosätet fann en jämn könsfördelning mellan författare inom matematikdidaktiken, men en betydligt ojämnare fördelning inom matematikämnet. Det har gjorts översyn av balans mellan kvinnliga/manliga föreläsare och lärare på kurserna och balansen är där god. Sett till kursernas innehåll, så är det matematiska ämnesinnehållet i sig könsneutralt. Didaktisk forskning om kön och matematik tas upp i viss mån i de didaktiska kurserna. Sammantaget görs bedömningen att ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande och att studenterna ges goda möjligheter att nå förmågan att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv.

För säkerställande av uppföljning, åtgärder och återkoppling finns utarbetade kontaktytor och arenor för utvecklingsarbete för olika aktörer i programmen som ämnesansvariga och ansvariga för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Programmet utvärderas varje år och VFU följs kontinuerligt också upp med studenter och VFU-handledare. På kursnivå finns en utarbetad och synliggjord process för beredning, genomförande och uppföljning av kursvärderingar. I inriktningen matematik framgår måluppfyllelse genom att det i organisationen finns utarbetade kontaktytor och arenor för utvecklingsarbete mellan olika aktörer i programmen. Programmet utvärderas årligen och VFU följs kontinuerligt också upp med studenter och VFU-

handledare. På kursnivå finns en upparbetad och synliggjord process för beredning, genomförande och uppföljning av kursvärderingar.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande

Självvärderingen och intervjuerna visar att det finns rutiner för studentinflytande och strukturer för studenters medverkan i beredande och beslutande organ. Studenter kan också verka i mer informella sammanhang där de kan ge synpunkter på sina studier.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande

Lärosätet redogör för olika typer av samverkan med det omgivande samhället i stort och ger exempel på konkreta aktiviteter både inom utbildningen och i anslutning till mer externt riktade verksamheter som bidrar till att ge studenter beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Lärosätet redogör för en personalstyrka på drygt 25 lärare med en kärntrupp av lärare med en något större omfattning undervisning i programmet. Majoriteten av undervisande lärare är i första hand universitetsadjunkter, men det finns en fullgod skara lektorer. Personalen är huvudsakligen tillsvidareanställd och en majoritet har lärarutbildning. Andelen disputerade i ämnen av relevans för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) är tillfredsställande. Adjungerade adjunkter svarar för aktuell professionsrelaterad kompetens. För att säkra adekvat kompetens under studenternas VFU så utbildas lokala lärarutbildare (VFU-handledare) som bidrar med aktuell kunskap från verksamheter i skolan.

Under intervjun redogjorde lärosätet för vad som föranleder den låga andelen redovisad personal i UVK-verksamhetsförlagd utbildning (VFU) i tabellen. Lärosätet arbetar med en översyn av detta, men berättar att det finns en halvtidstjänst kopplad till VFU som inte är redovisad i lärartabellen. Under intervjun redogjorde också lärosätet för att det i utbildningen förekommer många individer med få procents undervisning i programmet. Lärosätet klargjorde att många av de verksamma forskande lärarna är inblandade i utbildningen inom planering och utveckling av UVK-kurser i kursarbetslagen, vilket inte framgår av tabellen.

Lärosätet har en planering och systematik för kompetensförsörjning och kompetensutveckling med vetenskaplig och högskolepedagogisk meritering. Självvärderingen anger att utifrån de analyser som framträder av kompetensbehov kommer ytterligare rekryteringar med pedagogisk och utbildningsvetenskaplig kompetens att bli nödvändiga, för att säkra utbildningen framöver.

Bedömargruppen delar denna bedömning. I intervjun angav lärosätet att utlysningar sker löpande för

att säkra kompetensförsörjning på kort sikt, och att doktorander är ett sätt att säkra kompetensförsörjning på längre sikt. Dessa doktorander har fått extra stödinsatser i form av extra tid för dem som är nära till disputation.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Bedömggruppen konstaterar utifrån självvärderingen och med ytterligare kompletteringar utifrån intervjuerna att forskare deltar i kursutveckling och formulering av lärandemål, val av kurslitteratur och examinationsformer i kursarbetslag. Detta skapar goda förutsättningar för forskningsanknytning av utbildningen, vilket gör att studenter möter aktuella kunskaper och pågående forskning inom olika områden. Den professionsinriktade miljön underbyggs av arbetssätt kopplat till den verksamhetsförlagda utbildningen och genom adjungerade adjunkter i form av verksamma lärare som undervisar i programmet en dag i veckan.

Lärosätet har en god bild av lärarutbildningens vetenskapliga och professionsinriktade utbildningsmiljö, genom att det finns en överblick över forskningsprojekt och forskningsområden samt deras koppling till områden i den utbildningsvetenskapliga kärnan. Det finns ett högre seminarium för utbildningsvetenskap som träffas regelbundet. Där diskuteras både aktuella forskningsfrågor och frågor om lärares yrkespraktik och lärarutbildningens innehåll, genomförande och utveckling. Bedömggruppen menar att den här sammankopplingen av forskningsaktiviteter och diskussioner om utbildningskvalitet är ett gott exempel. Det är positivt att lärosätet har identifierat områden för professions- och verksamhetsutveckling som exemplet med projektet Nätbaserat lärande, vilket tas upp i självvärderingen. Vetenskapliga publikationer som publicerats av forskare vid lärosätet används i undervisningen.

En utmaning som lärosätet har identifierat i självvärderingen och som också togs upp under intervjuerna är att möta balansen mellan omfattningen av forskningstid kontra undervisning. Bedömggruppen rekommenderar att lärosätet beaktar de svårigheter som kompetenshöjning och kompetensutveckling för forskarna innebär när det gäller att säkerställa antalet undervisningstimmar för studenterna på programmet samt att på längre sikt säkerställa en kontinuitet i personalgruppen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Bedömggruppen anser att lärosätet i sin självvärdering visar att utbildningen möjliggör att studenten uppnår målet om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet genom utformning och genomförande samt säkerställer detta genom examination. Exempel är kursen *Teorier och metoder inom utbildningsvetenskaplig forskning*, 7,5 högskolepoäng, som består av ett antal seminarier om utbildningsvetenskapliga forskningsområden samt urval av teorier, perspektiv och

metoder inom området. Kursen aktualiserar sambandet mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i relation till aktuell forskning och forskningsetik. Under intervjun redogjorde lärosätet för att den UVK som är förlagd till termin 3 behandlar teorier och metoder inom utbildningsvetenskaplig forskning – med både kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder. Exempel gavs på seminarieuppgifter som bland annat diskussioner om trovärdigheten i texter som det talats om, dvs. kritiskt förhållningsätt till metod och teori. Studenterna tränas att granska inte minst olika kvantitativa data om skolresultat och effektstudier. Metod och teori ska följas upp i ämnesstudierna på en fördjupad nivå och som förberedelse för de självständiga arbetena. Bedömggruppen anser att säkerställande av examination av fördjupad kunskap som del av examensmålet är ett utvecklingsområde för lärosätet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet beskriver på ett tillfredsställande sätt hur studenterna får möjlighet att uppnå den del av målet som rör reflektion utifrån egna och andras erfarenheter samt hur examinationen sker. Det är tydligt att reflektion som lärandeaktivitet har en central roll för lärosätets examinationer och kopplingar sker i detta avseende även till verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och trepartssamtal mellan student, VFU-handledare och lärosätets lärare. Ett exempel på reflektionen är att studenterna måste ge en muntlig redovisning av sina erfarenheter under VFU:n. Andra examinationsformer är hemtentamen och trepartssamtal. Detta anses också uppfylla målets skrivningar om att bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten.

Under intervjun redogjorde lärosätet för hur relevanta forskningsresultat integreras i UVK-kurserna samt hur erfarenheter och forskningsresultat tillsammans bidrar till att studenterna kan utveckla yrkesverksamheten relaterat till UVK. Exempel som gavs var kursen *Perspektiv på läraryrket* som inrymmer moment där studenten får konkreta erfarenheter av yrket och att de i en tentamen sedan kopplar sina bearbetade erfarenheter till vetenskaplig forskning. Ett annat exempel rör kursen i ledarskap där studenterna gör en kompetensprofil med egna styrkor, svagheter och strategier som kopplas till ledarskapsforskning och deras egna erfarenheter av ledarskap i klassrummet. Ytterligare klagörande exempel är användningen av IT i undervisning och skola, som problematiseras både utifrån relevanta forskningsresultat och egna erfarenheter och därmed ramas in i en diskussion om hur det bidrar till utvecklingen av yrkesverksamheten.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I sin självvärdering anger lärosätet både UVK-kurser och VFU som grundval för studenternas måluppfyllelse. UVK-kurserna rör bedömning och betygssättning samt ledarskap. Exempel ges i form av frågor om hur metoder kan tillämpas i undervisningen genom att lärarna tillämpar "metaundervisning". Arbetsformen innebär att studenterna får prova metoder som undervisande

lärare i kursen arbetar med i form av en transparent process där händelser i klassrummet tydliggörs. Det förekommer föreläsningar om lärandeteorier som kopplas till praktiska övningar. Studenterna får möjlighet att ge varandra återkoppling vid presentationer och undervisningen sammanfattas med reflektioner om hur läroprocesser går till och hur metanivån kan inkluderas i studenternas egen undervisningspraktik. Bedömargruppen anser det positivt att studenterna läser elevtexter, tränar på bedömning och reflekterar över hur bedömningen ska kommuniceras. Ett gott exempel är inslaget med forumteater som en integrerad del av UVK och förbereder studenternas färdighet och förmåga inför yrkesutövningen. Förmågan att tillämpa metoder examineras vidare genom VFU och till viss del genom en hemtentamen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

I självvärderingen anger lärosätet hur både kurser och enskilda moment ger studenterna möjlighet att nå målet genom examinationer. Lärosätet anger koppling och progression mellan uppgifterna samt ger ett exempel på lärandemål i en av kurserna. Specialpedagogik intar ett centralt innehåll i lärosätets beskrivning. Ett exempel är ett autentiskt fall där studenten kartlägger, reflekterar över åtgärder och utvärderar dessa när det gäller undervisning och arbetsformer. Detta är ett gott exempel på hur studenter i samband med den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) kan träna professionsnära uppgifter och bedömningar. När det gäller undervisningen provas studenternas kunskaper att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning genom tre olika examinationsuppgifter i skilda UVK-kurser samt inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) relaterad till både UVK och ämne. Varje kurs har ett särskilt bedömningsunderlag kopplat till målen i form av en progressionsmall, och detta ligger till grund för VFU-handledarens omdöme i examinationen av VFU. Utöver detta underlag som VFU-handledaren och studenterna fyller i, finns skriftliga examinationsuppgifter kopplade till UVK. Studenterna examineras via en muntlig presentation om bemötande av olika elevgrupper och åtgärder, för att stödja elevernas lärande och måluppfyllelse. Efter presentationen sker ett samtal som handlar om förhållningssätt i betyg och bedömning. Detta är ett exempel på hur lärosätet säkerställer måluppfyllelsen för den enskilda elevens lärande och utveckling, men också hur studenten får arbeta med grupper och den variation av behov och förutsättningar som kan finnas i en undervisningsgrupp och klass.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Lärosätet ger en god beskrivning av undervisning och examinationer som krävs för att uppnå målet. Bedömargruppen anser att det finns konkreta exempel och en variation av examinationsuppgifter som säkerställer måluppfyllelsen. Exempel är värderingsövningar, analys av olika fall, analys av filmklipp samt problematiserande samtal. I en av de kurser som lärosätet tar upp förekommer

relevanta teman och begrepp som berör skolans demokratiska uppdrag, barnkonventionen, mänskliga rättigheter, jämställdhet, HBTQ och mobbning och diskriminering.

Lärosätet ger exempel på lärandemål av direkt relevans för examensmålet när det gäller kopplingen till bedömningar i det pedagogiska arbetet. Målet behandlas och examineras även delvis under VFU, vilket stärker kopplingen till det pedagogiska arbetet. Hållbar utveckling och dess tre huvudsakliga dimensioner behandlas i en egen kurs med just benämningen hållbar utveckling. Den följer som progression på kursen om skolans demokratiska uppdrag. Också för den här kursen ger lärosätet tydliga exempel på examinationsuppgifter. Lärosätet identifierar i sin värdering och analys att kursen är utmanande för en del studenter, eftersom den syftar till att medvetandegöra studenterna om deras egna uppfattningar och föreställningar. Bedömggruppen anser att lärosätet har identifierat relevanta hinder som har att göra med svårigheten att få studenter att ompröva och ändra sin attityd.

En annan punkt som uppmärksammas av lärosätet är att få av studenterna väljer att tillämpa de samtalsverktyg som ges under utbildningen och att lärosätet borde uppmuntra till att studenterna tillämpar dem under VFU. Bedömggruppen anser att ett utvecklingsområde för lärosätet är att ta fram åtgärder för hur studenter i ökad grad ska tillämpa metoder och förhållningssätt som de tränas i under UVK.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen redogör lärosätet för hur organisationen aktivt arbetar utifrån fastställda riktlinjer för att säkra ett jämställdhetsperspektiv i verksamheten, exempelvis genom en analys av könsfördelningen inom personalen. Exempel ges också i form av en specifikt framtagen utbildning för genus och jämställdhet för chefer. När det gäller mer specifika rutiner och riktlinjer för hur jämställdhetsperspektivet beaktas i utbildningens utformning, framgår att lärosätet arbetar med exempelvis granskning av kurslitteratur. Det finns en tydligt angiven ambition att öka lärarnas medvetenhet i planering och genomförande av kurser.

Lärosätet ger ett antal exempel på hur genusperspektiv och könsskillnader förankras hos studenterna. Ett konkret exempel är "sokratiska samtal" i kursen *Skolans demokratiska uppdrag i ett värdegrundsperspektiv*. Det anges också flera relevanta utvecklingsområden, varav ett är att lärosätet har identifierat att befintlig kompetens inom jämställdhetsområdet på lärosätet kan användas bättre i undervisningen. Lärosätet är medvetet om att personalen behöver stöd för att inom ramen för utbildningen utveckla innehåll och genomförande baserat på genusperspektiv och jämställdhet. En översyn kommer också att genomföras för att se om genus mer specifikt kan skrivas fram som jämställdhet, så att detta tydliggörs inom styrdokumentet och för studenterna. Bedömggruppen instämmer i att en översyn bör göras så att den undervisande personalen får det stöd de behöver.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Ansvaret för ämneslärarutbildningen är förlagt på Akademien för utbildning och ekonomi, och det finns fastställda rutiner och beredningsgångar för beställningar och framtagande av kursplaner samt kvalitetssäkring av desamma. För kvalitetsarbetet finns ett utbildningsledarkollegium där utbildningsledare stöder varandra, och detta möjliggör samarbete om de olika lärarprogrammets kvalitet. Utbildningsledare möter regelbundet också ledningen, vetenskapliga ledare, ämnesansvariga, kursansvariga och lärare för kvalitetsarbete på program- och kursnivå. Genom organisationen finns utarbetade kontaktytor och arenor för utvecklingsarbete för olika aktörer i programmen som ämnesansvariga och ansvariga för UVK och VFU. Programmet utvärderas varje år, och VFU följs kontinuerligt också upp med studenter och VFU-handledare.

På kursnivå finns en utarbetad och synliggjord process för beredning, genomförande och uppföljning av kursvärderingar. Studenter utvärderar kurser både digitalt via skriftliga enkäter och muntligt. Lärosätet beskriver en process för kursutvärdering som uppfattas som välutvecklad. Att låta studenter ta del av föregående kursutvärdering och kommunicera den vid kursstart, liksom att utse två studentrepresentanter i kursen vid kursens inledning, bidrar till att uppfylla delmålet om återkoppling till relevanta intressenter. Lärosätet beskriver hur de ger studenterna möjligheter till programvärdering och kursutvärdering efter avslutad kurs, men att få studenter deltar i den webbaserade kursutvärderingen. I intervjun klargjorde lärosätet att detta är ett utvecklingsområde som de bearbetar genom att tydligare presentera gjorda förändringar utifrån kursvärderingar för studenter som påbörjar kursen.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Självvärderingen visar att lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid. Det finns rutiner för att utbildningsledaren tar kontakt med studenterna och följer upp antagnings- och registreringstal varje termin. Studenter som inte förmår följa studietakten erbjuds ett särskilt möte med en utbildningsledare om planering av studier eller behov av särskilt stöd för studierna. Lärosätet informerar tidigt studenterna om de möjligheter till studiestöd som finns för att motverka tidiga avhopp.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

I självvärderingen framkommer att det finns rutiner för studentinflytande och strukturer för studenternas medverkan i beredande och beslutande organ. Studenterna kan också verka i mer informella sammanhang, där de kan ge synpunkter på sina studier. Bedömargruppen anser att den informella dialogen mellan studenter och lärare fungerar väl, vilket också framgick av intervjuerna.

Lärosätet har identifierat svårigheter med att få studenterna att utnyttja sina möjligheter till inflytande och anger att arbete med att förbättra detta har påbörjats. Ett pågående arbete med att få fler studenter att skriva kursutvärderingar pågår. Lärosätet vill även ha in fler studentrepresentanter i planeringsträffar med utbildningsledarkollegiet och lärarkollegiet. Bedömargruppen rekommenderar att

lärosätet beaktar behovet av att vidta åtgärder som kan få studenterna mer engagerade att besvara webbenkäter samt att delta i sammanhang där de kan bidra till att utveckla sin utbildning.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet redogör för olika typer av samverkan med det omgivande samhället i stort och har även identifierat ett utvecklingsområde som avser det omgivande samhället i lärosätets mer direkta närhet. I den mån denna kontakt påverkar lärarutbildningen bidrar den till att ge studenter beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Ett exempel på arbetssätt för lärosätet är en "lärarutbildardag" dit alla VFU-handledare bjuds in. Vartannat år sker en uppföljningsträff för VFU-handledare, där man behandlar olika aktuella och relevanta teman utifrån arbetslivsperspektiv och sammankopplingen mellan utbildning och verksamhet. Lärosätet arbetar för ökad samverkan mellan högskolan och VFU-handledare, samt vill skapa ett nätverk med både fristående skolor och kommunala skolor. Andra exempel är att verksamma lärare rekryteras som adjungerade adjunkter. Lärosätet anordnar också öppna föreläsningar om samhällsrelevanta frågor som verksamma lärare och studenter bjuds in till, t.ex. HBTQ-frågor och digitalisering.

VFU-handledare erbjuds en kurs på 7,5 högskolepoäng. Att lärarna deltar i den kursen säkerställer kvaliteten i ämneslärarstudenternas verksamhetsförlagda utbildning. Det finns planer på att samverka med yrkesverksamma svensklärare på gymnasiet och föra didaktiska diskussioner om de olika delar som ingår i svenskämnet.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Utifrån underlaget står det klart att antalet lärare och deras sammantagna kompetens (vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska) är adekvat. Lärosätet har en planering och systematik för kompetensförsörjning och kompetensutveckling med vetenskaplig och högskolepedagogisk meritering samt överblick av kompetensbehov.

Lärosätet har en god bild av lärarutbildningens vetenskapliga och professionsinriktade utbildningsmiljö genom att det finns en sammanhållen miljö där forskningsprojekt och forskningsområden och deras koppling till områden i den utbildningsvetenskapliga kärnan framgår. Det är positivt att lärosätet identifierat områden för professions- och verksamhetsutveckling såsom exemplet med projektet Nätbaserat lärande.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls genom att studenterna möter och tillämpar teorier och metoder inom utbildningsvetenskaplig forskning samt analyserar sambandet mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Studenterna tränas att granska inte minst olika kvantitativa data rörande skolresultat och effektstudier. Metod och teori följs senare upp i ämnesstudierna på en fördjupad nivå och som förberedelse för de självständiga arbetena.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Målet rör kritisk reflektion utifrån egna och andras erfarenheter i relation till aktuell forskning och hur examinationen sker. I kurserna inom UVK finns flera examinerande moment där studenterna bland annat får möjlighet att reflektera över erfarenheter genom muntlig redovisning av sina från VFU:n samt bidra till yrkesverksamheten genom koppling av bearbetade erfarenheter till vetenskaplig forskning.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls genom exempelvis tillämpning av metoder för att synliggöra och analysera specifika händelser i klassrummet, återkoppling på genomförd undervisning, reflektioner om lärande och träning att bedöma autentiska elevtexter och hur bedömningar kan kommuniceras.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls genom att studenter reflekterar över och analyserar den enskilda elevens lärande och utveckling, men också genom att studenten arbetar med variation av behov och förutsättningar som kan finnas i olika elevgrupper.

Målet om att bedöma utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls genom en kurs som berör skolans demokratiska uppdrag, barnkonventionen, mänskliga rättigheter, jämställdhet, HBTQ samt mobbning och diskriminering, VFU och kopplingen till det pedagogiska arbetet samt kursen Hållbar utveckling.

Lärosätet redogör för hur organisationen aktivt arbetar utifrån fastställda riktlinjer för att säkra ett jämställdhetsperspektiv i verksamheten. Lärosätet ger ett antal exempel på hur genusperspektiv och könsskillnader förankras hos studenterna.

För säkerställande av uppföljning, åtgärder och återkoppling finns upparbetade kontaktytor och arenor för utvecklingsarbete för olika aktörer i programmen som ämnesansvariga och ansvariga för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Programmet utvärderas varje år och VFU följs kontinuerligt också upp med studenter och VFU-handledare. På kursnivå finns en upparbetad och synliggjord process för beredning, genomförande och uppföljning av kursvärderingar.

Självvärderingen och intervjuerna visar att det finns rutiner för studentinflytande och strukturer för studenters medverkan i beredande och beslutande organ. Studenter kan också verka i mer informella sammanhang där de kan ge synpunkter på sina studier.

Lärosätet redogör för olika typer av samverkan med det omgivande samhället i stort och ger exempel på konkreta aktiviteter både inom utbildningen och i anslutning till mer externt riktade verksamheter som bidrar till att ge studenter beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Två professorer och fyra lektorer i matematik, en professor i matematikdidaktik och fyra adjunkter i matematik var under 2018 verksamma i kurser inom ramarna för ämneslärarutbildningen i matematik. Fyra av dessa lärare (professorn i matematikdidaktik och tre av adjunkterna) har även gymnasielärarutbildning i matematik, och samtliga har gedigen erfarenhet av undervisning i gymnasieskolan. Åtskilliga av lärarna har högskolepedagogisk utbildning. Detta gäller dock inte alla, och man arbetar fortlöpande med att stärka lärarnas högskolepedagogiska kompetens. En av adjunkterna genomgår för närvarande forskarutbildning i matematikdidaktik och kommer efter disputation bidra till att stärka den vetenskapliga kompetensen i detta ämne. Den generella kompetensen inom matematikämnet har stärkts under de senaste åren, med rekrytering av två lektorer i matematik och en i matematikdidaktik. Det kommer ändå att finnas ett visst rekryteringsbehov under de närmaste åren, främst i matematik eftersom en förtida pensionsavgång lett till ett behov av att rekrytera ytterligare en lektor, och förväntade pensionsavgångar kommer att kräva ytterligare nyrekryteringar. Lärosätet arbetar med dessa.

Sammantaget håller bemanning hög vetenskaplig och professionsmässig kvalitet som väl täcker utbildningens volym på både kort och lång sikt. Trots att man arbetar med det vill bedömargruppen uppmana lärosätet att säkerställa att samtliga lärare har relevant högskolepedagogiskt kompetens.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

De flesta av de disputerade lärarna är forskningsaktiva inom matematik och/eller matematikdidaktik, och publicerar sig i internationella vetenskapliga tidskrifter. Flera är även inblandade i forskarutbildning som handledare eller biträdande handledare åt doktorander. Det gäller disputerade inom både matematik och matematikdidaktik. Detta stärker den vetenskapliga miljön. Lärosätet har även flera internationella forskningssamarbeten med forskare i bland annat Norge, Finland, Storbritannien, Japan och Chile, vilket också stärker miljön som helhet. Bedömargruppen anser att den vetenskapliga miljön är tillfredsställande och har tydlig relevans för utbildningen.

Den professionsinriktade miljön kommer inte fram lika tydligt i självvärderingen, men enligt intervjuerna bygger den på ett arbetssätt som är kopplat till den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) genom adjungering i form av verksamma lärare som undervisar i programmet en dag i

veckan. Som exempel nämns den professionsinriktade forskning som lärare på programmet bedriver och som har en tydlig relevans för skolans praktik. Bedömggruppen anser att den professionsinriktade miljön ger en god grund för lärarutbildningen.

Forskning och utbildning knyts samman via forskningsverksamma lärare i både kursplaneringen och genomförandet av kurserna, vilket gör att studenterna har möjlighet att ta del av forskningserfarenheter. Det finns även en seminarieverksamhet inom matematikforskning som studenter kan närvara vid. För tillfället finns ingen aktiv seminarieverksamhet inom matematikdidaktisk forskning, men man planerar att starta en i samband med insatser för att stärka den ämnesdidaktiska forskningsmiljön. Bedömggruppen ser det som angeläget att den matematikdidaktiska seminarieserien kommer igång, eftersom det kommer att stärka både forskningsmiljön och utbildningsmiljön.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Lärosätet visar tydligt att de områden inom matematik som krävs för yrkesutövningen ingår i utbildningen. Lärosätet anger en grundton, där gedigna ämneskunskaper ses som en av grundstenarna för en gymnasieläro-utbildning i matematik. Först kommer de vanliga kurser som brukar ingå i en grundutbildning inom matematik, och sedan kurser på högre nivå som ger en stabil begreppslig grund för mycket av gymnasiematematiken, med innehåll som är centralt i gymnasiet kurser för t.ex. differential- och integralkalkylen. Lärosätet stärker intrycket av att man når målet genom att ge exempel på kurser och lärandemål som svarar mot examensmålet. Dessa exempel tas från envariabelanalys, flervariabelanalys och analysens grunder där målen på ett tydligt sätt illustrerar progressionen i utbildningen. Den ämnesteoretiska progressionen är visserligen närmast en naturlig följd av matematikämnet kumulativa natur, men progressionen är tydligare för dessa kurser. Det framgår hur mål som först rör studiet av funktioner av en variabel återkommer i kursen Flervariabelanalys. Det som i kursen Envariabelanalys handlar om att redogöra för grundläggande begrepp och satser förändras i Analysens grunder till att i stället handla om att bevisa och tillämpa dessa satser. Utöver matematikkurserna anges också två ämnesdidaktiska kurser som snarare tar avstamp i gymnasieskolans matematik än i universitetsmatematiken, och de förtydligar på så sätt ämneskunskapernas relevans för yrkesutövningen. Genomförande och examinationsform är tydliga.

Forskningsanknytningen anges vara tydligare inom matematikdidaktiken än inom matematiken eftersom den kommer in mer naturligt i undervisningen. Forskningsanknytningen i matematik kräver betydligt mer förkunskaper hos studenterna och exempel på inspirationsföreläsningar lyfts fram. I självvärderingen tar man upp möjligheten att utveckla och utforma till exempel datorlaborationer på ett forskningsnära sätt. Bedömggruppen förstår denna utmaning och ser att det mer är kopplat till matematikämnet natur än till utbildningens utformning, och välkomnar det föreslagna initiativet med anknytning till datorlaborationer.

De granskade självständiga arbetena är främst matematikdidaktiska till sin natur och ger liten bedömningsgrund för väsentligt fördjupade kunskaper i matematik. Sammantaget bedöms dock lärosätet tydligt nå målet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

I lärosätets självvärdering finns en formulering om matematikens särpräglade vetenskapsteoretiska natur, och texten beskriver också hur studenterna har möjlighet att nå fördjupad vetenskapsteoretisk kunskap inom ämnet. Kursmål som på olika sätt berör matematikens vetenskapliga grund finns för flera av kurserna men främst de senare kurserna: Analysens grunder, Komplex analys och Algebra C. Målen i dessa kurser är tydligt relaterade till matematiken som vetenskaplig verksamhet. De inlämningsuppgifter som utgör stommen i dessa kurser, liksom examinationen, går huvudsakligen ut på att bevisa och tillämpa matematiska satser. På detta sätt övar studenterna på att tillämpa metoder och arbetssätt som matematiker använder i sin vetenskapliga verksamhet, och de har goda möjligheter att nå målet.

Lärosätet beskriver också att studenterna får kunskaper om kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder inom matematikdidaktikens kurser och i det självständiga arbetet. Examinationsformerna bedöms vara tillfredsställande. En viktig aspekt av de matematikdidaktiska kurserna, bland annat som förberedelse för det självständiga arbetet, är att introducera studenterna till några av de mest centrala matematikdidaktiska teoretiska ramverken och metodologierna. Detta inleds i kursen Matematisk begreppsbyggnad för gymnasieskolan, och följs sedan upp i det självständiga arbete, där studenterna även får tillfälle att öva t.ex. intervjumetodik och fenomenografisk analys som en förberedelse för arbetet. I det arbetet får studenterna sedan tillämpa den kunskap om matematikens och matematikdidaktikens vetenskapsteori och forskningsmetoder som de fått under utbildningen, eftersom de förväntas använda matematikens eller matematikdidaktikens vetenskapliga teorier och metoder för att genomföra ett större arbete. Granskningen av de självständiga arbetena visar att målet till största del bedöms vara uppfyllt. Bedömggruppen anser sammantaget att detta är ett bra upplägg för studenterna och att de får goda förutsättningar att nå målet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

I självvärderingen framkommer att studenterna i många olika kurser arbetar med att presentera egna lösningar och ta del av varandras erfarenheter samt att de ser på inspelade lektioner (japansk och svensk kontext) för att reflektera över och analysera de inspelade lärarnas erfarenheter. I bland annat kursen *Matematik med ämnesdidaktik* ligger fokus på att kritiskt reflektera över

matematikdidaktiska forskningsresultat. I övriga matematikdidaktiska kurser får studenterna även diskutera och reflektera över matematikdidaktiskt litteratur.

I alla matematikkurser ska studenterna, i olika utsträckning, bland annat reflektera över varför olika matematiska påståenden är giltiga, analysera under vilka förutsättningar satser gäller, avgöra vilka matematiska metoder som är lämpliga för att lösa vissa typer av problem. En artikel analyseras i den tredje didaktikkursen och det kommer också naturligt in i arbetet med VFU-kursen. Vidare används ett "peer review"-förfarande vid vissa skriftliga inlämningsuppgifter så att studenterna kan bedöma och reflektera över varandras erfarenheter. Sammantaget får studenterna varierade och goda möjligheter att nå målet, även om flera av de granskade självständiga arbetena visar brister. Bedömgargruppen anser trots detta sammanvägt att upplägget, kursernas utformande, seminarierna och de examinerande momenten ger studenterna goda möjligheter att nå målet. Bedömningsgrunden säkerställs genom en stor variation av examinationsuppgifter utöver det självständiga arbetet, vilket bedömgargruppen ser som positivt.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

VFU-kursen tas i självvärderingen upp som didaktiska grunder, som tillsammans med de tre matematikdidaktikkurserna utgör stommen för att nå målet. Det förekommer även didaktiska inslag i de ämnesteoritiska kurserna i matematik. Lärosätet menar också att det finns ökat utrymme för att organisera och utveckla de avslutande tre matematikkurserna så att de har fokus på den kommande yrkesutövningen eftersom dessa kurser främst läses av ämneslärarstudenter. Bedömgargruppen instämmer i att lärosätet bör kunna utveckla ämnesdidaktikens koppling till dessa matematikkurser.

I de matematikdidaktiska kurserna anges tillämpning av didaktik och metodik spela en viktig roll. I alla tre finns examinerande moment som går ut på problemdemonstrationer vid tavlan, där man testar studenternas förmåga att på ett didaktiskt genomtänkt sätt presentera matematiska resonemang i en undervisningssituation. Föreläsningar och seminarier om didaktiska aspekter av gymnasieskolans matematik ingår också i alla tre kurserna. Ett exempel gäller kursen Geometri med matematikhistoria som omfattar flera moment som på olika sätt berör didaktik och metodik. Bland annat ingår en heldag om problemlösning med hjälp av digitala verktyg, främst GeoGebra. Denna heldag omfattar även en examinerande inlämningsuppgift. En annan heldag handlar om att utveckla geometriska datorspel som ska användas i undervisning, uppbyggt kring en examinerande gruppuppgift. Spel som utvecklats inom ramen för denna kurs har testats i klassrumsmiljö med goda resultat.

Den euklidiska geometrin spelar flera roller i denna kurs. Förutom att vara matematiskt ämnesinnehåll fungerar den även som modell för hur matematiska axiomatiska system är uppbyggda. Den illustrerar också skillnaden mellan ett deduktivt och ett induktivt arbetssätt, och de didaktiska implikationerna av dessa skilda synsätt när det gäller matematik. Vidare arbetar man i denna kurs med att, med euklidisk geometri som exempel, bygga en didaktisk förståelse för kopplingen mellan figur och problemformulering, och för hur figurer och diagram kan användas didaktiskt. Kursen tar även upp hur man på olika sätt kan använda matematikhistorien som didaktiskt hjälpmedel: dels hur ett matematikhistoriskt perspektiv kan användas för didaktiska syften i den

konkreta matematikundervisningen, dels hur matematikhistorien kan illustrera det eventuella sambandet mellan matematiska begrepps historiska utveckling och den individuella begreppsutvecklingen.

Det beskrivna innehållet i didaktiska kurserna, tillsammans med kopplingen till VFU:n bedöms ge studenterna goda möjligheter att nå målet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Enligt underlaget är planering, genomförande och utvärdering en central del i alla de didaktiska kurserna, och olika kurser omfattar till exempel lektionsplaneringar med inslag där studenterna förväntas reflektera över olika didaktiska situationer. Vidare får studenterna övningar där de reflekterar över styrkor och svagheter med olika lösningar och presentationer. Under den första terminens matematikstudier, i kurserna Matematik med ämnesdidaktik och Geometri med matematikhistoria, får studenterna presentera lösningar till matematiska problem på tavlan eller med hjälp av olika digitala verktyg, samt i grupp reflektera över olika didaktiska aspekter av detta. Därmed tränar de sig på att identifiera, klargöra och förklara problemets kritiska aspekter och dess lösningsmetoder. Vidare får de kritiskt reflektera över styrkor och svagheter med olika lösningsmetoder och presentationsformer, både ur ett matematiskt och ur ett matematikdidaktiskt perspektiv. Detta är en utomordentligt viktig aspekt av den didaktiska kompetensen i matematik, ett ämne som i hög grad kretsar kring problemlösning.

I den tredje matematikdidaktikkursen får studenterna planera, genomföra och utvärdera egen pedagogisk verksamhet som en förberedelse för VFU-kursen. Uppgiften genomförs i VFU-kursen med syfte att möta samtliga elever. Ett annat mål för VFU-kursen är att "förklara hur undervisningsresultat kan utvärderas och bedömas". Den förberedande kursen examineras under den efterkommande kursen. Ett ytterligare mål i VFU-kursen (om utvärdering och bedömning) behandlas enligt självvärderingen i den föregående kursen. Detta är man medveten om och menar att det bör justeras.

Bedömggruppen anser att lärosätets upplägg, med varierande undervisningsformat och examinationsformat, ger studenterna goda möjligheter att nå målet.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I en del kurser finns ett tydligt jämställdhetsperspektiv. Lärosätet har sett över litteraturen och fann en jämn könsfördelning mellan författare inom matematikdidaktiken, men en betydligt ojämnare fördelning inom matematikämnet. Denna snedfördelning är dock inte orimlig eftersom det oftast är endast en lärobok per kurs och det finns begränsat med kurslitteratur i matematik på universitetsnivå som är författad av kvinnor. Man har också sett över fördelningen mellan kvinnliga och manliga föreläsare och lärare på kurserna, och fann att den var jämn. Sett till kursernas innehåll är det matematiska ämnesinnehållet i sig könsneutralt. Trots detta är matematik ett ämne som ofta

betraktas som manligt kodat, åtminstone i det svenska samhället och skolan, och i självvärderingen skriver lärosätet att de blivande ämneslärarna behöver förhålla sig till detta i sin framtida yrkesutövning. Aspekter av denna problematik tas också upp i de matematikdidaktiska kurserna, och studenterna får reflektera över hur man, till exempel, kan uppmuntra flickor att söka sig till matematikintensiva utbildningar i sina vidare studier. Didaktisk forskning om kön och matematik tas också upp i viss mån i de didaktiska kurserna. Dock menar lärosätet att man skulle kunna lyfta fram dessa frågor ännu tydligare, men utrymmet i kurserna är begränsat, och det är alltid en balansgång mellan vad som inkluderas och inte. Bedömargruppen delar denna reflektion och ser positivt på att lärosätet utvecklar dessa frågor i denna riktning.

Lärosätet strävar efter att ha ett jämställt perspektiv i bemötandet av studenter, i studenternas utveckling mot att själva bli lärare och bemöta elever och, där det är lämpligt, i valet av litteratur. Jämställdhetsaspekter tas upp i de matematikdidaktiska kurserna i form av t.ex. forskning på området och ingår enligt intervjuerna i examinerande moment. Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras på så vis i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Ansvar för ämneslärarutbildningen är förlagt på Akademin för utbildning och ekonomi där det finns fastställda rutiner och beredningsgångar för att beställa, ta fram och kvalitetssäkra kursplaner. För kvalitetsarbetet finns ett utbildningsledarkollegium där utbildningsledare stödjer varandra, och därmed kan samarbeta kring de olika lärarprogrammets kvalitet. Utbildningsledare har också regelbundna möten med ledningen, vetenskapliga ledare, ämnesansvariga, kursansvariga och lärare för kvalitetsarbete på program- och kursnivå. Genom organisationen finns upparbetade kontaktytor och arenor för utvecklingsarbete för olika aktörer i programmen såsom ämnesansvariga och ansvariga för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och VFU:n. Programmet utvärderas årligen och VFU följs kontinuerligt också upp med studenter och lokala lärarutbildare.

På kursnivå finns en upparbetad och synliggjord process för att bereda och genomföra kursvärderingar. Studenter utvärderar kurserna både digitalt via en skriftlig enkät och muntligt. Lärosätet skriver i självvärderingen att denna kursutvärderingsmodell är ny och än så länge endast genomförd i UVK-kurser men håller på att införas även i matematikkurserna. Man har haft problem med bristande systematik i uppföljningsarbetet inom matematik, till exempel så att studenterna får information om förändringar, men inte alltid om en uppmärksammas brist inte åtgärdats. Lärosätet menar att den nya modellen med tydligare systematik kommer att lösa detta.

Lärosätet beskriver i självvärderingen och under intervjuerna en process för kursutvärdering som uppfattas som välutvecklad. Studenterna får ta del av föregående kursutvärdering vid kursstart, och vid kursens inledning utses två studentrepresentanter, vilket bidrar till att uppfylla delmålet om återkoppling till relevanta intressenter. Lärosätet beskriver också att studenterna har möjlighet att göra en programvärdering och kursutvärdering efter avslutad kurs.

Bedömargruppen anser att uppföljningen som beskrivs är god och ser positivt på den åtgärdsplan som man berättade om vid intervjun, med tydligare kommunikation mellan matematikavdelningen

och programansvarig som befinner sig inom olika akademier. Återkoppling av utvärderingsresultat till studenter är dock ett bristområde när det gäller de nya studenterna. De som genomfört utvärderingen får tillgång till resultatet på kursytan, en elektronisk anslagstavla som når alla studenter. I intervjun klargjorde lärosätet att detta är ett utvecklingsområde som de bearbetar genom att tydligare presentera gjorda förändringar utifrån kursvärderingar för nya studenter på kursen.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Självvärderingen visar att lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid. Det finns rutiner för att utbildningsledaren tar kontakt med studenter och följer upp antagnings- och registreringstal terminsvis. Studenter som inte förmår följa studietakten erbjuds ett särskilt möte med utbildningsledare för att planera studierna och/eller diskutera behov av särskilt stöd för studierna.

På olika ställen i självvärderingen beskrivs studentinflytande, som kan ses som en del i frågan, men också studieuppehåll, studievägledning m.m. Lärosätet har också så kallade räknestugor för att stötta studenter i matematiken; dessa räknestugor är schemalagda och innebär ett gott stöd för studenterna. Vidare arbetar lärosätet med en tydlig tillgänglighetspolicy, som innebär att lärare finns tillgängliga för att svara på frågor och ge stöd och vägledning även utanför schemalagd tid. Bedömggruppen ser mycket positivt på initiativet med en tillgänglighetspolicy och ser den, tillsammans med räknestugorna, som goda exempel på stöd till studenterna.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studentrepresentation finns inom relevanta råd, nämnder styrelser etc inom högskolan som behandlar lärarutbildningen, inklusive programråd och utbildningsråd. Representanter utses av studentkåren. Självvärderingen nämner också det goda klimatet och det konkreta utrymme för informellt inflytande via kursansvarig, och nära kontakt med undervisande lärare. Samtidigt anger man i självvärderingen att studentperspektivet är ett utvecklingsområde inom matematiken. Studenterna använder i första hand kursvärderingarna för att vara med i utvecklingsarbetet, men problemet är att detta inte upplevs göra någon skillnad för de studenter som genomför värderingarna utan bara för dem som kommer efter. Med få studenter på ämneslärarprogrammet och en tydlig närhet till undervisande lärare finns dock goda möjligheter för studenterna att påverka innehållet i kurserna under studietiden, särskilt i kurser med många lärarstudenter. Bedömggruppen förstår den beskrivna problematiken, som också gäller flera andra lärosäten, men rekommenderar HiG att dra nytta av småskaligheten och i högre grad ta vara på studenternas synpunkter och önskemål, i de kurser där möjligheten finns.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är*

användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.

VFU:n anges vara lärosätets huvudsakliga kanal för samverkan med samhället och det framtida yrkeslivet. Lärosätet redogör för olika typer av samverkan i stort och har även identifierat att kontakter med det omgivande samhället i lärosätets mer direkta närhet är ett utvecklingsområde. I den mån denna kontakt påverkar på lärarutbildningen bidrar den till att ge studenter beredskap för att möta förändringar i arbetslivet. Ett exempel på arbetssätt för lärosätet är en "lärarutbildardag": Vartannat år ordnas en uppföljningsträff för alla lokala lärarutbildare där man behandlar olika aktuella och relevanta teman utifrån arbetslivsperspektiv och sammankopplingen mellan utbildning och verksamhet. Bedömargruppen ser detta som ett bra sätt att samla in information om och erfarenheter av lärarrollens föränderlighet.

Lärosätet arbetar för ökad samverkan mellan högskolan och lokala lärarutbildare samt vill skapa ett nätverk med både fristående skolor och kommunala skolor. Andra exempel är att personal på programmet samverkar med gymnasieskolor, och att verksamma lärare rekryteras som adjungerade adjunkter. Matematikdidaktiker har vidare genomfört ett forskningsprojekt inom Learning Studies i samverkan med verksamma lärare i kommunen.

VFU-handledare erbjuder en kurs på 7,5 högskolepoäng, och det bör leda till ökad kvalitet i ämneslärarstudenternas verksamhetsförlagda utbildning.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: Tillfredsställande

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna står det klart att när det gäller personal är antalet lärare och deras sammantagna kompetens (vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska) god och adekvat. Lärosätet har en planering och systematik för kompetensförsörjning och kompetensutveckling med vetenskaplig och högskolepedagogisk meritering samt överblick av kompetensbehov. Den matematiska och matematikdidaktiska miljön är god både avseende vetenskaplighet och professionsmässigt.

I självvärderingens andra del ges exempel på hur lärosätet säkerställer studenternas måluppfyllelse rörande granskade examensmål. I de delar där bedömargruppen inte kunnat styrka måluppfyllelse i delar av målen utifrån självvärderingen som underlag gav lärosätet tillfredsställande förtydliganden och svar under intervjuerna. Sammantaget ger lärosätet en god beskrivning av undervisning, konkreta exempel och en variation av examinationsuppgifter som säkerställer måluppfyllelsen.

Målet gällande ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls genom att lärosätet visar tydligt att de områden inom matematik som krävs för yrkesutövningen ingår i utbildningen. Lärosätet anger en grundton, där gedigna ämneskunskaper ses som en av grundstenarna för en gymnasielärarutbildning i matematik, med en

start i de vanliga kurser som brukar ingå i en grundutbildning inom matematik, följt med kurser på högre nivå som ger en stabil begreppslig grund för mycket av gymnasiematematiken, med innehåll som är centrala i gymnasiets kurser, t.ex. för differential- och integralkalkylen.

Målet gällande vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet bedöms uppfyllas. Kursmål som på olika sätt berör matematikens vetenskapliga grund återfinns i flera av kurserna. Främst gäller detta de senare kurserna, målen i dessa kurser är tydligt relaterade till matematiken som vetenskaplig verksamhet. De inlämningsuppgifter som utgör stommen i dessa kurser, liksom även deras huvudsakliga examination, går huvudsakligen ut på att bevisa och tillämpa matematiska satser. På detta sätt övar studenterna på att tillämpa metoder och arbetssätt som matematiker använder i sin vetenskapliga verksamhet.

Kunskaper om kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder nås inom matematikdidaktikens kurser och i det självständiga arbetet och examinationsformerna bedöms vara tillfredsställande. En viktig aspekt av de matematikdidaktiska kurserna, bland annat som förberedelse för det självständiga arbete, är att introducera studenterna till några av de mest centrala matematikdidaktiska teoretiska ramverken och metodologierna. Den kunskap om matematikens och matematikdidaktikens vetenskapsteori och forskningsmetoder som studenterna utvecklat under utbildningen får sedan sin tillämpning i det självständiga arbetet, när studenten förväntas att med användande av matematikens eller matematikdidaktikens vetenskapliga teorier och metoder genomföra ett större enskilt arbete.

I självvärderingen framkommer att studenterna i många olika kurser arbetar med att presentera egna lösningar och ta del av varandras erfarenheter samt att de ser på inspelade lektioner (japansk och svensk kontext) för att reflektera över och analysera de inspelade lärarnas erfarenheter. Målet gällande att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat anses därför vara tillfredsställande då det i alla matematikkurser ingår i större eller mindre grad att reflektera över varför olika matematiska påståenden är giltiga, analysera under vilka förutsättningar satser gäller, avgöra vilka matematiska metoder som är lämpliga för att lösa vissa typer av problem, osv. Bedömargruppen anser sammanvägt att upplägget, kursernas utformande, seminarierna och de examinerande momenten ger studenterna goda möjligheter att målet.

Målet gällande att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls genom att VFU-kursen och det självständiga arbetet tas upp i självvärderingen som didaktiska grunder som tillsammans med de tre matematikdidaktikkurserna utgör stommen för att nå målet. Det förekommer även didaktiska inslag i de ämnesteoretiska kurserna i matematik.

I de matematikdidaktiska kurserna anges tillämpning av didaktik och metodik spela en viktig roll. Som examinerande moment ingår i alla tre kurserna problemdemonstrationer vid tavlan, där studenternas förmåga att på ett didaktiskt genomtänkt sätt presentera matematiska resonemang i en undervisningssituation testas. Föreläsningar och seminarier kring didaktiska aspekter av gymnasieskolans matematik ingår också i alla tre kurserna. En kurs tar upp hur man på olika sätt kan använda matematikhistorien som didaktiskt hjälpmedel, dels hur ett matematikhistoriskt perspektiv kan användas för didaktiska syften i den konkreta matematikundervisningen, dels hur den kan användas som illustration av det eventuella sambandet mellan matematiska begrepps historiska utveckling och den individuella begreppsutvecklingen. Bedömargruppen ser detta som ett gott

exempel för hur man kan examinera målet. Det beskrivna innehållet i didaktiska kurserna tillsammans med kopplingen till VFU:n och det självständiga arbetet bedöms ge studenterna goda möjligheter att nå målet.

Målet gällande att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls genom att planering, genomförande och utvärdering anges som en central del i alla de didaktiska kurserna och ett flertal moment med till exempel lektionsplaneringar med inslag där studenterna förväntas reflektera över olika didaktiska situationer beskrivs användas i olika kurser. Vidare får de kritiskt reflektera över styrkor och svagheter hos olika lösningsmetoder och presentationsformer, både ur ett matematiskt och ur ett matematikdidaktiskt perspektiv. Detta är en viktig aspekt av den didaktiska kompetensen i matematik, ett ämne som i hög grad kretsar kring problemlösning. I den tredje matematikdidaktikkursen får studenterna planera, genomföra och utvärdera egen pedagogisk verksamhet som en förberedelse för VFU-kursen.

Det finns kurser som ingår i utbildningen där det tydligt framgår att jämställdhetsperspektiv ingår.

Det har gjorts översyn av litteratur och lärosätet fann en jämn könsfördelning mellan författare inom matematikdidaktiken, men en betydligt ojämnare fördelning inom matematikämnet. Det har gjorts översyn av balans mellan kvinnliga/manliga föreläsare och lärare på kurserna och balansen är där god. Sett till kursernas innehåll, så är det matematiska ämnesinnehållet i sig könsneutralt. Didaktisk forskning om kön och matematik tas upp i viss mån i de didaktiska kurserna. Sammantaget görs bedömningen att ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande och att studenterna ges goda möjligheter att nå förmågan att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling framträder genom att det i organisationen finns upparbetade kontaktytor och arenor för utvecklingsarbete mellan olika aktörer i programmen. Programmet utvärderas årligen och VFU följs kontinuerligt också upp med studenter och lokala lärarutbildare. På kursnivå finns en upparbetad och synliggjord process för beredning, genomförande och uppföljning av kursvärderingar.

I självvärderingen och i samband med intervjuerna framkommer att det finns rutiner för studentinflytande och strukturer för studenters medverkan i beredande och beslutande organ. Studenter kan också verka i mer informella sammanhang där de kan ge synpunkter på sina studier.

Lärosätet redogör för olika typer av samverkan med det omgivande samhället i stort och ger exempel på konkreta aktiviteter både inom utbildningen och i anslutning till mer externt riktade verksamheter som bidrar till att ge studenter beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Lärosäte: Högskolan i Gävle

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska.

Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara inte tillfredsställande.

Inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) står det klart att antalet lärare och deras sammantagna kompetens är adekvat. Lärosätet har en planering och systematik för kompetensförsörjning och kompetensutveckling med vetenskaplig och högskolepedagogisk meritering samt överblick av kompetensbehov. När det gäller personal för inriktningen svenska, ser bedömargruppen att det finns påtagliga brister på personalsidan inom ämneslärarutbildningen, lärarresurserna är knappa och utmaningarna mycket stora. Personalen är på kort sikt tillfredsställande, i synnerhet eftersom det ser ut som att en visstidsanställd lektor i litteraturvetenskap övergår i en tillsvidareanställning. Bedömargruppen menar dock att lärosätet måste ta krafttag för att säkra kompetensen på lång sikt. Det gäller både vetenskaplig, ämnesdidaktisk och professionsrelaterad kompetens.

Lärosätet har en god bild av den vetenskapliga och professionsinriktade utbildningsmiljö inom UVK genom att det finns en sammanhållen miljö där forskningsprojekt och forskningsområden och deras koppling till områden i UVKn framgår. Det är positivt att lärosätet identifierat områden för professions- och verksamhetsutveckling såsom exemplet med projektet Nätbaserat lärande. För inriktningen svenska finns det dock flera brister och bedömargruppen anser inte att utbildningsmiljön är tillfredsställande. Av underlagen att döma arbetar lärosätet aktivt för att länka samman disciplinerna svenska språket och litteraturvetenskap vilka traditionellt har varit helt åtskilda. Det är enligt bedömargruppen lovvärt men inte tillräckligt för att utvärdera utbildningsmiljön som vetenskapligt fullgod och professionsinriktad. Den förhållandevis svaga ämnesdidaktiska miljön lyser igenom och generellt är det svårt att se hur forskningen vid lärosätet genomsyrar utbildningen i stort. Positivt är dock att studenterna tar del av och reflekterar över forskning i ökande svårighetsgrad.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Bedömargruppen ser att det finns en medveten progression i ämnet även om de ämnesteoretiska kunskaperna kan ses som något snäva.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. I UVK uppfylls målet på grundläggande nivå eftersom studenterna möter och tillämpar teorier och metoder inom utbildningsvetenskaplig forskning samt analyserar sambandet mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Studenterna tränas att granska, inte minst olika kvantitativa data rörande skolresultat och effektstudier. Metod och teori ska sedan följas upp i ämnesstudierna på en fördjupad nivå och som förberedelse för de självständiga arbetena. För svenskämnet framgår att fördjupningen inte sker och enligt bedömargruppen krävs en genomgång för att säkerställa studenternas möjlighet till fördjupade kunskaper när examen utfärdas. Denna genomgång bör göras i nära samverkan med den utbildningsvetenskapliga kärnan för att man på så

vis kan se över vilka metoder som behandlas var och när i utbildningen. Trots att UVK bidrar till måluppfyllelse anser bedömagruppen att bristerna inom inriktningen svenska är så omfattande att utbildningen i sin helhet inte möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Målet rör kritisk reflektion utifrån egna och andras erfarenheter i relation till aktuell forskning och hur examinationen sker. I kurserna inom UVK finns flera examinerande moment där studenterna bland annat får möjlighet att reflektera över erfarenheter genom muntlig redovisning av sina från VFU:n samt bidra till yrkesverksamheten genom koppling av bearbetade erfarenheter till vetenskaplig forskning. Fördjupningen ska ske främst i samband med det självständiga arbetet, och bedömagruppen rekommenderar lärosätet att se över progressionen och länknigen mellan olika delar såsom lärandeaktiviteter, mål och examinationer under hela utbildningen. Trots svagheter som finns anser bedömagruppen att lärosätet har visat att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Inom UVK sker det exempelvis genom tillämpning av metoder för att synliggöra och analysera specifika händelser i klassrummet, återkoppling på genomförd undervisning, reflektioner om lärande och träning att bedöma autentiska elevtexter och hur bedömningar kan kommuniceras. Inriktningen svenska bidrar till måluppfyllelse men bedömagruppen noterar att det finns vissa utmaningar, i synnerhet för studenter på distansutbildning. Samtliga studenter behöver ledas tydligt mot dessa förmågor och få chansen att pröva dem i skarpt läge, till exempel ute på VFU, i högre grad än vad som sker nu. Trots svagheter som finns anser bedömagruppen att lärosätet har visat att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Inom UVK får studenterna reflektera över och analysera den enskilda elevens lärande och utveckling, men arbetar också med variation av behov och förutsättningar som kan finnas i olika elevgrupper. För inriktningen svenska finns det vissa svagheter. Bedömagruppen menar dock att lärosätet visar medvetenhet om dessa utmaningar och har klara tankar över hur dessa aspekter ska utvecklas i framtiden. Exempelvis har man börjat fördjupa arbetet med elevtexter och enskilda elevers skrivutvecklingsbehov under VFU:n. Trots svagheter som finns anser bedömagruppen att lärosätet har visat att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att bedöma utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Det sker genom en kurs som berör skolans demokratiska uppdrag, barnkonventionen, mänskliga rättigheter, jämställdhet, HBTQ samt mobbning och diskriminering, VFU och kopplingen till det pedagogiska arbetet samt kursen Hållbar utveckling.

Lärosätet redogör för hur organisationen aktivt arbetar utifrån fastställda riktlinjer för att säkra ett jämställdhetsperspektiv i verksamheten. Lärosätet ger ett antal exempel på hur genusperspektiv och könsskillnader förankras hos studenterna. Inriktningen svenska bidrar i hög grad till att studenten möter jämställdhetsperspektivet i utbildningen, men att det framför allt sker inom litteraturvetenskap och att perspektivets förankring kan stärkas inom den språkvetenskapliga delen av utbildningen.

För säkerställande av uppföljning, åtgärder och återkoppling finns utarbetade kontaktytor och arenor för utvecklingsarbete för olika aktörer i programmen som ämnesansvariga och ansvariga för

UVK och VFU. Programmet utvärderas varje år och VFU följs kontinuerligt upp med studenter och VFU-handledare. På kursnivå finns en upparbetad och synliggjord process för beredning, genomförande och uppföljning av kursvärderingar. Dessa rutiner och kontaktytor för uppföljning på programnivå är dock inte tillräckliga för uppföljning av svensk lärarutbildningen. Lärosätets systematiska kvalitetsarbete och förberedande arbete med genomströmning har flera olika brister, enligt bedömargruppen. Lärarna har visserligen en dialog och kontakt med utbildningsledare för programnivå, men utvecklingsarbetet vilar inte på ett robust underlag. Den bristande systematiken medför också att det för bedömargruppen blir otydligt hur kvalitetsarbetet vid behov omsätts i åtgärder för kvalitetsutveckling. Lärarlaget i svenska lyfter även utmaningar och bristande resurser, och menar att de inte är tillräckligt förberedda på den mångfacetterade studentgruppen där flera kommer från andra språk- och kulturområden eller har neuropsykologiska funktionshinder. Bedömargruppen ser positivt på att lärarlaget har identifierat sitt behov av kompetensutveckling och tid för att arbeta med dessa grupper, och rekommenderar därför att lärosätet tar fram en handlingsplan för kvalitetsarbete och genomströmning, med ett tydligt fokus på de utmaningar som identifierats.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara inte tillfredsställande.

På övergripande nivå beskriver lärosätet rutiner för studentinflytande och strukturer för studenters medverkan i beredande och beslutande organ. Studenter kan också verka i mer informella sammanhang där de kan ge synpunkter på sina studier. Särskilt för svensk lärarutbildningen finns det brister i det formella inflytandet även om det informella verkar fungera väl. Bedömargruppen anser att studenterna inte har tillräckliga förutsättningar för inflytande, även om de har möjlighet att uttrycka synpunkter på didaktiska seminarier. Inflytandet berör framförallt vad lärosätet strävar mot, och inte vad lärosätet för tillfället gör. I nuläget finns det ingen formell påverkansmöjlighet för svensklärarstudenter, till exempel vad gäller arbetet med kursplaner. Det finns dock goda exempel när det gäller informellt studentinflytande, och där granskar studenterna sina egna kursplaner och tentamensfrågor under utbildningen.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Lärosätet redogör för olika typer av samverkan med det omgivande samhället i stort och ger exempel på konkreta aktiviteter både inom utbildningen och i anslutning till mer externt riktade verksamheter som bidrar till att ge studenter beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Lärosätet arbetar dock på en mer övergripande nivå för att lärarutbildningen ska vara användbar och utveckla studentens beredskap för att möta förändringar i arbetslivet. Ett utvecklingsområde är att arbeta mer för att särskilt svensk lärarutbildningen ska leva upp till detta. Det framgår att det finns planer på att samverka med yrkesverksamma svensklärare på gymnasieskolan och att föra gemensamma didaktiska diskussioner om de olika delarna av svenskämnet. Bedömargruppen anser därmed att det inte finns en implementerad samverkan med det omgivande samhället utöver VFU, särskilt för svensk lärarutbildningen. Arbetsliv och samverkan bedöms som uppfyllt under förutsättning att lärosätet förverkligar ovan nämnda planer.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar**Personal**

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Lärosätet redogör för en personalstyrka på drygt 25 lärare med en kärntrupp av lärare med en något större omfattning undervisning i programmet. Majoriteten av undervisande lärare är i första hand universitetsadjunkter, men det finns en fullgod skara lektorer. Personalen är huvudsakligen tillsvidareanställd och en majoritet har lärarutbildning. Andelen disputerade i ämnen av relevans för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) är tillfredsställande. Adjungerade adjunkter svarar för aktuell professionsrelaterad kompetens. För att säkra adekvat kompetens under studenternas VFU så utbildas lokala lärarutbildare (VFU-handledare) som bidrar med aktuell kunskap från verksamheter i skolan.

Under intervjun redogjorde lärosätet för vad som föranleder den låga andelen redovisad personal i UVK-verksamhetsförlagd utbildning (VFU) i tabellen. Lärosätet arbetar med en översyn av detta, men berättar att det finns en halvtidstjänst kopplad till VFU som inte är redovisad i lärartabellen. Under intervjun redogjorde också lärosätet för att det i utbildningen förekommer många individer med få procents undervisning i programmet. Lärosätet klargjorde att många av de verksamma forskande lärarna är inblandade i utbildningen inom planering och utveckling av UVK-kurser i kursarbetslagen, vilket inte framgår av tabellen.

Lärosätet har en planering och systematik för kompetensförsörjning och kompetensutveckling med vetenskaplig och högskolepedagogisk meritering. Självvärderingen anger att utifrån de analyser som framträder av kompetensbehov kommer ytterligare rekryteringar med pedagogisk och utbildningsvetenskaplig kompetens att bli nödvändiga, för att säkra utbildningen framöver. Bedömggruppen delar denna bedömning. I intervjun angav lärosätet att utlysningar sker löpande för att säkra kompetensförsörjning på kort sikt, och att doktorander är ett sätt att säkra kompetensförsörjning på längre sikt. Dessa doktorander har fått extra stödinsatser i form av extra tid för dem som är nära till disputation.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Bedömggruppen konstaterar utifrån självvärderingen och med ytterligare kompletteringar utifrån intervjuerna att forskare deltar i kursutveckling och formulering av lärandemål, val av kurslitteratur och examinationsformer i kursarbetslag. Detta skapar goda förutsättningar för forskningsanknytning av utbildningen, vilket gör att studenter möter aktuella kunskaper och pågående forskning inom olika områden. Den professionsinriktade miljön underbyggs av arbetssätt kopplat till den verksamhetsförlagda utbildningen och genom adjungerade adjunkter i form av verksamma lärare som undervisar i programmet en dag i veckan.

Lärosätet har en god bild av lärarutbildningens vetenskapliga och professionsinriktade utbildningsmiljö, genom att det finns en överblick över forskningsprojekt och forskningsområden

samt deras koppling till områden i den utbildningsvetenskapliga kärnan. Det finns ett högre seminarium för utbildningsvetenskap som träffas regelbundet. Där diskuteras både aktuella forskningsfrågor och frågor om lärares yrkespraktik och lärarutbildningens innehåll, genomförande och utveckling. Bedömargruppen menar att den här sammankopplingen av forskningsaktiviteter och diskussioner om utbildningskvalitet är ett gott exempel. Det är positivt att lärosätet har identifierat områden för professions- och verksamhetsutveckling som exemplet med projektet Nätbaserat lärande, vilket tas upp i självvärderingen. Vetenskapliga publikationer som publicerats av forskare vid lärosätet används i undervisningen.

En utmaning som lärosätet har identifierat i självvärderingen och som också togs upp under intervjuerna är att möta balansen mellan omfattningen av forskningstid kontra undervisning. Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet beaktar de svårigheter som kompetenshöjning och kompetensutveckling för forskarna innebär när det gäller att säkerställa antalet undervisningstimmar för studenterna på programmet samt att på längre sikt säkerställa en kontinuitet i personalgruppen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Bedömargruppen anser att lärosätet i sin självvärdering visar att utbildningen möjliggör att studenten uppnår målet om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet genom utformning och genomförande samt säkerställer detta genom examination. Exempel är kursen *Teorier och metoder inom utbildningsvetenskaplig forskning*, 7,5 högskolepoäng, som består av ett antal seminarier om utbildningsvetenskapliga forskningsområden samt urval av teorier, perspektiv och metoder inom området. Kursen aktualiserar sambandet mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i relation till aktuell forskning och forskningsetik. Under intervjun redogjorde lärosätet för att den UVK som är förlagd till termin 3 behandlar teorier och metoder inom utbildningsvetenskaplig forskning – med både kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder. Exempel gavs på seminarieuppgifter som bland annat diskussioner om trovärdigheten i texter som det talats om, dvs. kritiskt förhållningsätt till metod och teori. Studenterna tränas att granska inte minst olika kvantitativa data om skolresultat och effektstudier. Metod och teori ska följas upp i ämnesstudierna på en fördjupad nivå och som förberedelse för de självständiga arbetena. Bedömargruppen anser att säkerställande av examination av fördjupad kunskap som del av examensmålet är ett utvecklingsområde för lärosätet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet beskriver på ett tillfredsställande sätt hur studenterna får möjlighet att uppnå den del av målet som rör reflektion utifrån egna och andras erfarenheter samt hur examinationen sker. Det är tydligt att reflektion som lärandeaktivitet har en central roll för lärosätets examinationer och kopplingar sker i detta avseende även till verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och trepartssamtal mellan student, VFU-handledare och lärosätets lärare. Ett exempel på reflektionen är att studenterna måste ge en muntlig redovisning av sina erfarenheter under VFU:n. Andra examinationsformer är hemtentamen och trepartssamtal. Detta anses också uppfylla målets skrivningar om att bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten.

Under intervjun redogjorde lärosätet för hur relevanta forskningsresultat integreras i UVK-kurserna samt hur erfarenheter och forskningsresultat tillsammans bidrar till att studenterna kan utveckla yrkesverksamheten relaterat till UVK. Exempel som gavs var kursen *Perspektiv på läraryrket* som inrymmer moment där studenten får konkreta erfarenheter av yrket och att de i en tentamen sedan kopplar sina bearbetade erfarenheter till vetenskaplig forskning. Ett annat exempel rör kursen i ledarskap där studenterna gör en kompetensprofil med egna styrkor, svagheter och strategier som kopplas till ledarskapsforskning och deras egna erfarenheter av ledarskap i klassrummet. Ytterligare klagörande exempel är användningen av IT i undervisning och skola, som problematiseras både utifrån relevanta forskningsresultat och egna erfarenheter och därmed ramas in i en diskussion om hur det bidrar till utvecklingen av yrkesverksamheten.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I sin självvärdering anger lärosätet både UVK-kurser och VFU som grundval för studenternas måluppfyllelse. UVK-kurserna rör bedömning och betygssättning samt ledarskap. Exempel ges i form av frågor om hur metoder kan tillämpas i undervisningen genom att lärarna tillämpar "metaundervisning". Arbetsformen innebär att studenterna får prova metoder som undervisande lärare i kursen arbetar med i form av en transparent process där händelser i klassrummet tydliggörs. Det förekommer föreläsningar om lärandeteorier som kopplas till praktiska övningar. Studenterna får möjlighet att ge varandra återkoppling vid presentationer och undervisningen sammanfattas med reflektioner om hur läroprocesser går till och hur metanivån kan inkluderas i studenternas egen undervisningspraktik. Bedömargruppen anser det positivt att studenterna läser elevtexter, tränar på bedömning och reflekterar över hur bedömningen ska kommuniceras. Ett gott exempel är inslaget med forumteater som en integrerad del av UVK och förbereder studenternas färdighet och förmåga inför yrkesutövningen. Förmågan att tillämpa metoder examineras vidare genom VFU och till viss del genom en hemtentamen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

I självvärderingen anger lärosätet hur både kurser och enskilda moment ger studenterna möjlighet att nå målet genom examinationer. Lärosätet anger koppling och progression mellan uppgifterna samt ger ett exempel på lärandemål i en av kurserna. Specialpedagogik intar ett centralt innehåll i

lärosätets beskrivning. Ett exempel är ett autentiskt fall där studenten kartlägger, reflekterar över åtgärder och utvärderar dessa när det gäller undervisning och arbetsformer. Detta är ett gott exempel på hur studenter i samband med den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) kan träna professionsnära uppgifter och bedömningar. När det gäller undervisningen prövas studenternas kunskaper att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning genom tre olika examinationsuppgifter i skilda UVK-kurser samt inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) relaterad till både UVK och ämne. Varje kurs har ett särskilt bedömningsunderlag kopplat till målen i form av en progressionsmall, och detta ligger till grund för VFU-handledarens omdöme i examinationen av VFU. Utöver detta underlag som VFU-handledaren och studenterna fyller i, finns skriftliga examinationsuppgifter kopplade till UVK. Studenterna examineras via en muntlig presentation om bemötande av olika elevgrupper och åtgärder, för att stödja elevernas lärande och måluppfyllelse. Efter presentationen sker ett samtal som handlar om förhållningssätt i betyg och bedömning. Detta är ett exempel på hur lärosätet säkerställer måluppfyllelsen för den enskilda elevens lärande och utveckling, men också hur studenten får arbeta med grupper och den variation av behov och förutsättningar som kan finnas i en undervisningsgrupp och klass.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Lärosätet ger en god beskrivning av undervisning och examinationer som krävs för att uppnå målet. Bedömargruppen anser att det finns konkreta exempel och en variation av examinationsuppgifter som säkerställer måluppfyllelsen. Exempel är värderingsövningar, analys av olika fall, analys av filmklipp samt problematiserande samtal. I en av de kurser som lärosätet tar upp förekommer relevanta teman och begrepp som berör skolans demokratiska uppdrag, barnkonventionen, mänskliga rättigheter, jämställdhet, HBTQ och mobbning och diskriminering.

Lärosätet ger exempel på lärandemål av direkt relevans för examensmålet när det gäller kopplingen till bedömningar i det pedagogiska arbetet. Målet behandlas och examineras även delvis under VFU, vilket stärker kopplingen till det pedagogiska arbetet. Hållbar utveckling och dess tre huvudsakliga dimensioner behandlas i en egen kurs med just benämningen hållbar utveckling. Den följer som progression på kursen om skolans demokratiska uppdrag. Också för den här kursen ger lärosätet tydliga exempel på examinationsuppgifter. Lärosätet identifierar i sin värdering och analys att kursen är utmanande för en del studenter, eftersom den syftar till att medvetandegöra studenterna om deras egna uppfattningar och föreställningar. Bedömargruppen anser att lärosätet har identifierat relevanta hinder som har att göra med svårigheten att få studenter att ompröva och ändra sin attityd.

En annan punkt som uppmärksammas av lärosätet är att få av studenterna väljer att tillämpa de samtalsverktyg som ges under utbildningen och att lärosätet borde uppmuntra till att studenterna tillämpar dem under VFU. Bedömargruppen anser att ett utvecklingsområde för lärosätet är att ta fram åtgärder för hur studenter i ökad grad ska tillämpa metoder och förhållningssätt som de tränas i under UVK.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen redogör lärosätet för hur organisationen aktivt arbetar utifrån fastställda riktlinjer för att säkra ett jämställdhetsperspektiv i verksamheten, exempelvis genom en analys av könsfördelningen inom personalen. Exempel ges också i form av en specifikt framtagen utbildning för genus och jämställdhet för chefer. När det gäller mer specifika rutiner och riktlinjer för hur jämställdhetsperspektivet beaktas i utbildningens utformning, framgår att lärosätet arbetar med exempelvis granskning av kurslitteratur. Det finns en tydligt angiven ambition att öka lärarnas medvetenhet i planering och genomförande av kurser.

Lärosätet ger ett antal exempel på hur genusperspektiv och könsskillnader förankras hos studenterna. Ett konkret exempel är "sokratiska samtal" i kursen *Skolans demokratiska uppdrag i ett värdegrundsperspektiv*. Det anges också flera relevanta utvecklingsområden, varav ett är att lärosätet har identifierat att befintlig kompetens inom jämställdhetsområdet på lärosätet kan användas bättre i undervisningen. Lärosätet är medvetet om att personalen behöver stöd för att inom ramen för utbildningen utveckla innehåll och genomförande baserat på genusperspektiv och jämställdhet. En översyn kommer också att genomföras för att se om genus mer specifikt kan skrivas fram som jämställdhet, så att detta tydliggörs inom styrdokumentet och för studenterna. Bedömggruppen instämmer i att en översyn bör göras så att den undervisande personalen får det stöd de behöver.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Ansvaret för ämneslärarutbildningen är förlagt på Akademin för utbildning och ekonomi, och det finns fastställda rutiner och beredningsgångar för beställningar och framtagande av kursplaner samt kvalitetssäkring av desamma. För kvalitetsarbetet finns ett utbildningsledarkollegium där utbildningsledare stöder varandra, och detta möjliggör samarbete om de olika lärarprogrammets kvalitet. Utbildningsledare möter regelbundet också ledningen, vetenskapliga ledare, ämnesansvariga, kursansvariga och lärare för kvalitetsarbete på program- och kursnivå. Genom organisationen finns upparbetade kontaktytor och arenor för utvecklingsarbete för olika aktörer i programmen som ämnesansvariga och ansvariga för UVK och VFU. Programmet utvärderas varje år, och VFU följs kontinuerligt också upp med studenter och VFU-handledare.

På kursnivå finns en upparbetad och synliggjord process för beredning, genomförande och uppföljning av kursvärderingar. Studenter utvärderar kurser både digitalt via skriftliga enkäter och muntligt. Lärosätet beskriver en process för kursutvärdering som uppfattas som välutvecklad. Att låta studenter ta del av föregående kursutvärdering och kommunicera den vid kursstart, liksom att utse två studentrepresentanter i kursen vid kursens inledning, bidrar till att uppfylla delmålet om återkoppling till relevanta intressenter. Lärosätet beskriver hur de ger studenterna möjligheter till programvärdering och kursutvärdering efter avslutad kurs, men att få studenter deltar i den webbaserade kursutvärderingen. I intervjun klargjorde lärosätet att detta är ett utvecklingsområde som de

bearbetar genom att tydligare presentera gjorda förändringar utifrån kursvärderingar för studenter som påbörjar kursen.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Självvärderingen visar att lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid. Det finns rutiner för att utbildningsledaren tar kontakt med studenterna och följer upp antagnings- och registreringstal varje termin. Studenter som inte förmår följa studietakten erbjuds ett särskilt möte med en utbildningsledare om planering av studier eller behov av särskilt stöd för studierna. Lärosätet informerar tidigt studenterna om de möjligheter till studiestöd som finns för att motverka tidiga avhopp.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

I självvärderingen framkommer att det finns rutiner för studentinflytande och strukturer för studenternas medverkan i beredande och beslutande organ. Studenterna kan också verka i mer informella sammanhang, där de kan ge synpunkter på sina studier. Bedömggruppen anser att den informella dialogen mellan studenter och lärare fungerar väl, vilket också framgick av intervjuerna.

Lärosätet har identifierat svårigheter med att få studenterna att utnyttja sina möjligheter till inflytande och anger att arbete med att förbättra detta har påbörjats. Ett pågående arbete med att få fler studenter att skriva kursutvärderingar pågår. Lärosätet vill även ha in fler studentrepresentanter i planeringsträffar med utbildningsledarkollegiet och lärarkollegiet. Bedömggruppen rekommenderar att lärosätet beaktar behovet av att vidta åtgärder som kan få studenterna mer engagerade att besvara webbenkäter samt att delta i sammanhang där de kan bidra till att utveckla sin utbildning.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet redogör för olika typer av samverkan med det omgivande samhället i stort och har även identifierat ett utvecklingsområde som avser det omgivande samhället i lärosätets mer direkta närhet. I den mån denna kontakt påverkar lärarutbildningen bidrar den till att ge studenter beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Ett exempel på arbetssätt för lärosätet är en "lärarutbildardag" dit alla VFU-handledare bjuds in. Vartannat år sker en uppföljningsträff för VFU-handledare, där man behandlar olika aktuella och relevanta teman utifrån arbetslivsperspektiv och sammankopplingen mellan utbildning och verksamhet. Lärosätet arbetar för ökad samverkan mellan högskolan och VFU-handledare, samt vill skapa ett nätverk med både fristående skolor och kommunala skolor. Andra exempel är att verksamma lärare rekryteras som adjungerade adjunkter. Lärosätet anordnar också

öppna föreläsningar om samhällsrelevanta frågor som verksamma lärare och studenter bjuds in till, t.ex. HBTQ-frågor och digitalisering.

VFU-handledare erbjuds en kurs på 7,5 högskolepoäng. Att lärarna deltar i den kursen säkerställer kvaliteten i ämneslärarstudenternas verksamhetsförlagda utbildning. Det finns planer på att samverka med yrkesverksamma svensklärare på gymnasiet och föra didaktiska diskussioner om de olika delar som ingår i svenskämnet.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Utifrån underlaget står det klart att antalet lärare och deras sammantagna kompetens (vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska) är adekvat. Lärosätet har en planering och systematik för kompetensförsörjning och kompetensutveckling med vetenskaplig och högskolepedagogisk meritering samt överblick av kompetensbehov.

Lärosätet har en god bild av lärarutbildningens vetenskapliga och professionsinriktade utbildningsmiljö genom att det finns en sammanhållen miljö där forskningsprojekt och forskningsområden och deras koppling till områden i den utbildningsvetenskapliga kärnan framgår. Det är positivt att lärosätet identifierat områden för professions- och verksamhetsutveckling såsom exemplet med projektet Nätbaserat lärande.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls genom att studenterna möter och tillämpar teorier och metoder inom utbildningsvetenskaplig forskning samt analyserar sambandet mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Studenterna tränas att granska inte minst olika kvantitativa data rörande skolresultat och effektstudier. Metod och teori följs senare upp i ämnesstudierna på en fördjupad nivå och som förberedelse för de självständiga arbetena.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Målet rör kritisk reflektion utifrån egna och andras erfarenheter i relation till aktuell forskning och hur examinationen sker. I kurserna inom UVK finns flera examinerande moment där studenterna bland annat får möjlighet att reflektera över erfarenheter genom muntlig redovisning av sina från VFU:n samt bidra till yrkesverksamheten genom koppling av bearbetade erfarenheter till vetenskaplig forskning.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls genom exempelvis tillämpning av metoder för att synliggöra och analysera specifika händelser i klassrummet, återkoppling på genomförd undervisning, reflektioner om lärande och träning att bedöma autentiska elevtexter och hur bedömningar kan kommuniceras.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls genom att studenter reflekterar över och analyserar den enskilda elevens lärande och utveckling, men också genom att studenten arbetar med variation av behov och förutsättningar som kan finnas i olika elevgrupper.

Målet om att bedöma utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls genom en kurs som berör skolans demokratiska uppdrag, barnkonventionen, mänskliga rättigheter, jämställdhet, HBTQ samt mobbning och diskriminering, VFU och kopplingen till det pedagogiska arbetet samt kursen Hållbar utveckling.

Lärosätet redogör för hur organisationen aktivt arbetar utifrån fastställda riktlinjer för att säkra ett jämställdhetsperspektiv i verksamheten. Lärosätet ger ett antal exempel på hur genusperspektiv och könsskillnader förankras hos studenterna.

För säkerställande av uppföljning, åtgärder och återkoppling finns upparbetade kontaktytor och arenor för utvecklingsarbete för olika aktörer i programmen som ämnesansvariga och ansvariga för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Programmet utvärderas varje år och VFU följs kontinuerligt också upp med studenter och VFU-handledare. På kursnivå finns en upparbetad och synliggjord process för beredning, genomförande och uppföljning av kursvärderingar.

Självvärderingen och intervjuerna visar att det finns rutiner för studentinflytande och strukturer för studenters medverkan i beredande och beslutande organ. Studenter kan också verka i mer informella sammanhang där de kan ge synpunkter på sina studier.

Lärosätet redogör för olika typer av samverkan med det omgivande samhället i stort och ger exempel på konkreta aktiviteter både inom utbildningen och i anslutning till mer externt riktade verksamheter som bidrar till att ge studenter beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är inte adekvat och står inte i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Bedömargruppens samlade bedömning är att det finns påtagliga brister på personalsidan inom ämneslärarutbildningen i svenska i proportion till det antal studenter som antas vid lärosätet, både på campus och på distans. Antalet lärare verkar på kort sikt vara tillräckligt vad gäller svenska språket, men i litteraturvetenskap ligger mycket ansvar på enskilda personer. Dessa personer ska klara flera utmaningar, och inte minst rätta till för den betydande andel distansstudenter som är antagna vid lärosätet. Utbildningen sker till viss del med stöd av en adjunkt, men för till exempel de självständiga arbetena är disputerad personal nödvändig. Professorer och docenter saknas. Bedömargruppen

anser också att självvärderingen och övrigt underlag tyder på att personalens ämnesdidaktiska kompetens är svag.

Lärosätet är medvetna om problemen och av intervjuer framgår det att man håller på med rekrytering i litteraturvetenskap och gör vissa fortbildningssatsningar för befintliga lärare vad gäller högskolepedagogisk och ämnesdidaktisk kompetens. Bedömggruppen menar trots det att antalet lärare och deras kompetens är bristfälligt och att lärosätet måste ta krafttag för att säkra kompetensen på lång sikt. Det gäller både vetenskaplig, ämnesdidaktisk och professionsrelaterad kompetens. Några av lektorerna i svenska och litteraturvetenskap har dock ämneslärarexamen, men det framgår inte av underlagen hur den professionsrelaterade kompetensen säkerställs.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns inte en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs inte så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Enligt självvärderingen vill lärosätet skapa en professionsinriktad miljö i utbildningen genom att bland annat tydligare koppla samman delämnena språk och litteratur som tidigare varit disparata miljöer. Man planerar en samverkan genom att studenterna läser kurser parallellt under utbildningens första del. Vidare ges exempel på en förstärkt vetenskaplig miljö genom att lärargruppen i svenska och litteraturvetenskap har startat en seminarieserie med texter som är intressanta för lärarutbildningen. Studenter inom litteraturvetenskap får läsa avhandlingar och artiklar under utbildningen som de sedan diskuterar utifrån ett vetenskapligt perspektiv med aktuella lärare. Särskilt intressant är gruppen doktorander som är knutna till projektet Språket som nyckel. Enligt intervjuerna innebär dock dessa doktorander i nuläget en liten förstärkning av ämnesmiljön i svenska, med undantag av ett intressant pilotprojekt inom litteraturdidaktik. Bedömggruppen ser positivt på pilotprojektet eftersom det aktivt involverar lärarstudenterna. Forskningsfrågan är knuten till studenternas läsintresse samt varför de över huvud taget ska läsa litteratur. Av intervjuerna framgår också att de involverade lärarna ser distansutbildningen som en stor utmaning i relation till utbildningsmiljön. Det pågår ett arbete för att skapa en seminariekultur och övningar på distans, men under rådande förutsättningar är det svårt.

De bedömda underlagen nämner huvudsakligen planerade och önskade aktiviteter som är viktiga för utbildningen på lång sikt, men säger lite om den befintliga utbildningsmiljön. Bedömggruppen menar att den vetenskapliga miljön med relevans för lärarutbildningen är svag, särskilt inom litteraturvetenskap och svenska språket med ämnesdidaktisk inriktning. Med tanke på de utmaningar som finns i utbildningsmiljön förblir det också otydligt hur kopplingen mellan forskning och utbildning ser ut, särskilt på distansutbildningen.

Den professionsinriktande miljön tas upp som ett utvecklingsområde, och en planerad didaktisk seminarieserie är ett led i en sådan förstärkning, där lärare från fältet deltar. Forskning inom ämnet svenska bedrivs visserligen, men även här är det oklart hur just lärarutbildningen har nytta av den, enligt bedömggruppen. Det verkar som att den forskning som är relevant för lärarutbildningen snarast bedrivs på avdelningen för utbildningsvetenskap. Enligt bedömggruppen är utbildningsmiljön i dagsläget för svag för att säkerställa hög kvalitet och måluppfyllelse.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Bedömargruppen menar att utbildningen, trots vissa brister, möjliggör för studenterna att uppfylla målet. De befintliga kurserna bidrar till måluppfyllelse och det finns en tillräckligt bred ämnesbas. Didaktik, inte ämnesdidaktik, skrivs fram som ständigt närvarande i utbildningen. Några centrala moment i ämnet saknas dock, såsom samtalsanalys, textanalys (mer än historiskt), grannspråksundervisning och retorik. Fokus tycks vara på språklig struktur och litteraturhistorisk kanon. Men lärosätet ger inga exempel på länkning mellan olika delar, vilket innebär att målformuleringar inte syns. I självvärderingen beskriver man innehåll i stället för att analysera och värdera hur lärosätet arbetar successivt för att studenterna ska nå detta mål. Intervjuerna tydliggör i viss mån arbetet mot målet, och det framgår att lärarna i svenska gör ett gott jobb med tanke på resurserna. Kurser i grammatik och språkhistoria beskrivs utförligt och värderas som tunga men det framkommer inte tydligt hur innehållet görs relevant för yrkesprofessionen. Bedömargruppen rekommenderar att se över hur det tunga teoretiska innehållet, såsom litteraturhistorisk kanon och språkhistoria, blir relevant för yrkesprofessionen. Kopplingen till det självständiga arbetet framgår heller inte, där detta mål bör väga förhållandevis tungt. Av de självständiga arbetena framgår att drygt två tredjedelar uppfyller målet.

Moment om skrivande framgår enligt bedömargruppen som ett särskilt positivt exempel, där studenterna får analysera skrivkrav i yrkeslivet och undersöka hur arbetet med skrivande i gymnasieskolan kan förbereda studenterna inför framtiden. Studenterna får också pröva på att skriva i olika litterära genrer. Ett annat gott exempel är det stoff och upplägg inom litteraturvetenskap som beskrivs i självvärderingen, nämligen att studenterna får utgå från egna intresseområden såsom fantasy och film för att sedan fördjupa sina kunskaper successivt. Lärosätet börjar i det kända för att sedan lotsa studenterna till det mer okända och analytiska. Examinationsformerna är varierade med muntliga och skriftliga uppgifter samt arbete individuellt och i par.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Utifrån underlagen menar bedömargruppen att det inte framgår hur ämnesläroarbetsutbildningen i svenska ger studenten förutsättningar för att uppnå målet eller säkerställer att det uppnås. Kurser som knyter an till målet tas upp, men det blir inte tydligt hur studenten får möjlighet att ta sig an denna kunskap. Det finns ingen koppling till lärandemål, aktiviteter och examinationer, vilket gör progressionen osynlig för bedömargruppen. I inledningsskedet av arbetet med det självständiga arbetet tar studenten del av flera metoder såsom närläsning, elevtextanalys och diskursanalys, men dessa moment kommer sent i utbildningen. Delvis tycks det vara under utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) som detta mål behandlas. Av intervjuerna framgår visserligen att studenterna får

bekanta sig med kvalitativa och kvantitativa metoder i en tidig kurs, *Språklig variation i tal och skrift*, men också att mer ämnesspecifika metoder och teorier är ett utvecklingsområde för lärosätet. Enligt intervjuerna väljer många studenter någon form av litteraturanlys eller läromedelsanalys i det självständiga arbetet men det är inte tydligt hur de tillgodosett sig denna kompetens.

Bedömggruppen saknar även information om kopplingen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Av intervjuerna framgår att lärosätet vet att området behöver utvecklas i relation till ämnet, och i synnerhet finns en god progressionstanke inom litteraturvetenskap. En rekommendation är att se över progressionen och arbetet inför det självständiga arbetet i samtliga av svenskämnets kurser, i relation till UVK. Av de självständiga arbetena är det drygt hälften som uppfyller målet, vilket visar att det är svårt säkerställa måluppfyllelsen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Av självvärderingen framgår att systematiskt arbete för måluppfyllelse i detta fall främst sker i samband med det självständiga arbetet. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att se över progressionen och länken mellan olika delar såsom lärandeaktiviteter, mål och examination under hela utbildningen. Bedömggruppen ser positivt på studien i litteraturdidaktik som aktivt involverar lärarstudenterna. Forskningsfrågan är knuten till studenters läsintresse samt varför de alla ska läsa litteratur. I projektet övas studenterna i att självständigt problematisera en romans tematik och samhällsrelevans.

I andra moment i utbildningen framgår hur studenternas kritiska och systematiska läsning av litteratur utvecklas över tid. Lärosätet ger också goda exempel på kritisk läsning av kurslitteratur med behandling av centrala citat, där studenten bland annat tvingas reflektera över lärarrollen i relation till aktuell forskning. Bedömggruppen anser dock att studenterna i högre grad behöver större möjligheter att pröva färdighetsmålet i praktiken, det vill säga i moment med elever på gymnasieskolan. Av de självständiga arbetena framgår att målet uppfylls i nästan samtliga fall.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Bedömggruppen anser, utifrån självvärderingen och intervjuerna, att studenterna får förutsättningar att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för att undervisa i svenska. I detta fall är man på lärosätet tydliga med hur olika delar länkas till varandra och hur progression mot målet ser ut, vilket också bedöms säkerställa måluppfyllelsen. Ett särskilt gott exempel är kursen inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) där studenterna arbetar med a) textsamtal om olika textgenrer, b) ett skriftligt arbete utifrån a samt c) bedömning och återkoppling på elevernas texter.

Vidare ges en fyllig beskrivning av ämnesdidaktik inom ämnesstudier och ämnes-VFU. Särskilt under kursen *Litteraturredaktik*, och i det självständiga arbetet, har studenten möjlighet att utveckla sina ämnesdidaktiska förmågor som är kopplade till litteratur. Även i kurserna *Didaktiska perspektiv på läs- och skrivutveckling för ämneslärare* och *Skrivande och skrivteorier* utvecklar studenterna ämnesdidaktiska kunskaper i språk. Från dessa kurser finns exempel på uppgifter och examinationer som visar att lärosätet arbetar medvetet med målet. Bedömggruppen anser att VFU-kursen tycks vara väl sammanfogad med studierna på lärosätet och att uppgifterna på VFU är väl genomtänkta. I relation till begreppet metodik nämns skönlitteraturens roll som metod, till exempel att börja i det bekanta och gå mot det okända samt olika sätt att genomföra ett textsamtal.

Utvecklingsområden som lärosätet pekar ut är att studenterna behöver få en bredare kunskap och förståelse för att läsning, analys och bedömning av text omfattar betydligt mer än just skönlitteratur. Bedömggruppen instämmer, och en rekommendation är att fortsätta stärka arbetet med textanalys och bedömning av icke-skönlitterär text.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Med utgångspunkt i det samlade underlaget kan det fastställas att målet främst behandlas i UVK. Lärosätet betonar att detta mål främst är aktuellt i VFU där studenterna bland annat får använda sina kunskaper från ämneskurserna genom att planera textsamtal om textgenrer samt planera, skriva och ge återkoppling på elevtexter. Studenterna får också utvärdera sin insats genom att reflektera över sina val av textgenre samt reflektera över återkopplingsamtalen med eleverna.

Bedömggruppen noterar att mycket av arbetet tycks gå åt till grundläggande kunskaper i ämnesteorier och ämnesdidaktik. Även målets andra del – att på bästa sätt förberedas för att stimulera varje elevs lärande och utveckling – kommer bort en del i utbildningen. Enligt bedömggruppen uppfylls målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande, även om vissa svagheter har identifierats. Bedömggruppen menar dock att lärosätet enligt intervjuerna vet om dessa utmaningar och har klara tankar över hur dessa aspekter ska utvecklas i framtiden. Ett exempel är att lärarna avser att intensifiera arbetet med elevtexter och på så vis synliggöra och möta individuella behov hos enskilda elever.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Bedömggruppen anser att svenskaläraryrket som helhet i hög grad bidrar till att studenten möter jämställdhetsperspektivet. Det är framför allt de litteraturvetenskapliga kurserna som lyfts fram i underlagen, där frågor om kön belyses och studeras i litteratur. Studenterna läser litteratur av både kvinnor och män samt studier av hur historiska författarskap värderats och omvärderats i och med olika genusteorier under senare år. Man diskuterar till exempel pojkars förhållande till manlighetsideal genom historien och i nutida fiktioner. Jämställdhet är också viktigt i de språkvetenskapligt orienterade kurserna, och inte minst problematiseras kön i relation till yrkesprofessionen inom sociolingvistik.

Bedömggruppen anser att jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande men att det framför allt sker inom litteraturvetenskap. Därmed rekommenderar gruppen lärosätet att utveckla ett perspektivets förankring i den språkvetenskapliga delen så att alla delar av utbildningen genomsyras av jämställdhetsarbetet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs inte systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts inte vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker inte till relevanta intressenter.*

På övergripande programnivå finns rutiner och utarbetade kontaktytor och arenor för utvecklingsarbete för olika aktörer i programmen, såsom ämnesansvariga och ansvariga för UVK och VFU. Programmet utvärderas årligen och VFU följs kontinuerligt upp med studenter och VFU-handledare. För svensk lärarutbildningen specifikt framgår att lärarna har en dialog om kursutveckling och stämmer av detta med utbildningsledare för ämneslärarprogrammet. Samtidigt visar lärosätet i självvärderingen att det finns flera utvecklingsområden, exempelvis de kursvärderingar som genomförs på lärosätet. Genom kursvärderingarna, vars svar skickas automatiskt till studenterna, följer lärosätet upp svensk lärarutbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination. De frågor som ingår ger dock enligt självvärderingen inte stöd för kursutveckling, och bedömggruppen noterar att det här behövs ett medvetet och aktivt utvecklingsarbete. Underlaget från utvärderingarna ger inte tillräckligt stöd för att säkerställa att det utvecklingsarbete som sker bedrivs med god kvalitet. Svarefrekvensen på utvärderingarna är dessutom låg. Lärarna är medvetna om problemet, och flera av dem har vidtagit åtgärder som innebär att de själva tar ansvar för att utvärdera sina egna kursmoment. På så sätt får de direkt återkoppling som kan återföras till kursutvecklingsarbetet.

Bedömggruppen kan därmed konstatera att det finns rutiner och kontaktytor för uppföljning på programnivå, men att det inte räcker när det gäller systematik för uppföljning av svensk lärarutbildningen. Lärarna har visserligen en dialog och kontakt med utbildningsledare för programnivå, men utvecklingsarbetet vilar inte på ett robust underlag. Lärarna gör en insats för att försöka komma tillrätta med detta, men utvecklingsarbetet blir personbundet, och insatserna bidrar visserligen till att underlag ibland finns men inte till att utbildningen följs upp på ett systematiskt sätt. Den bristande systematiken medför också att det för bedömggruppen blir otydligt hur kvalitetsarbetet vid behov omsätts i åtgärder för kvalitetsutveckling.

Lärosätet verkar inte för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Att lärosätet inte verkar för att alla studenter genomför utbildningen inom planerad studietid hör ihop med de problem som finns med att förhållandevis många studenter kommer från studieovana miljöer, med neuropsykiatriska funktionshinder och från andra språk- och kulturområden. Lärarlagen uttrycker frustration över att inte få tid för ett systematiskt arbete med alla de studenter som behöver särskilt stöd inom inriktningen. Under intervjuerna framträdde dels behovet av ett förberedande basår eller motsvarande för studenterna, dels att lärarna själva behöver kompetensutveckling för att hantera studenter som behöver olika former av stöd. Vid lärosätet verkar man vara medvetna om de stora utmaningarna, men bedömggruppen kan inte se att det finns någon handlingsplan – utöver att man satsar på digitala plattformar för att fokusera på kritiska delar och för att nå ut till samtliga

studenter. Det blir svårt att bedriva kvalitetsarbete och förberedande arbete med genomströmning när lärarna inte känner att de har tillräckligt med förkunskaper. Därför rekommenderar bedömargruppen att man tar fram en handlingsplan för kvalitetsarbete och genomströmning, med ett tydligt fokus på de utmaningar som identifierats. Handlingsplanen bör omfatta kompetensutveckling för personalen och andra resurser för att hantera den mångfacetterade studentgrupp som lärosätet antar till ämneslärarutbildningen i svenska.

Bedömargruppens uppfattning är att det krävs mer resurser för att uppnå en högre genomströmningsgrad och ge studenterna tillräckliga förutsättningar för att klara sina studier. Ett utvecklingsområde som lyfts fram i underlaget är att tillsammans med utbildningsledaren förtydliga rutinerna för åtgärder när en students arbetsinsats eller förmåga inte räcker till för studierna. Bedömargruppen ser positivt på detta, eftersom det i dagsläget finns ett påtagligt behov av att stärka lärosätets insatser för att förmå studenterna att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges inte möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

I självvärderingen framkommer att det finns rutiner för studentinflytande och strukturer för studenters medverkan i beredande och beslutande organ. Lärosätet har dock svårt att få studenterna att utnyttja sina möjligheter till inflytande och anger i självvärderingen att man börjat arbeta med detta. Av intervjuerna framgår en annan bild, att arbetet för att aktivt tillsätta poster saknas. Lärarna förklarar det med bristande resurser. Som resultat finns ingen studentrepresentation i beslutande och beredande organ för svensklärarutbildningen, såsom i arbetet med kursplaner. Bedömargruppen anser därmed att studenterna inte har tillräckliga förutsättningar för inflytande, även om de har möjlighet att uttrycka synpunkter på didaktiska seminarier. Inom ämnet svenska verkar studentperspektivet framför allt beröra vad lärosätet strävar mot, och inte vad lärosätet för tillfället gör. Det finns dock ett antal goda exempel på mer informellt studentinflytande, exempelvis att studenterna får granska sina egna kursplaner och föreslå hypotetiska frågor i en hemtentamen. Ändå verkar det formella studentinflytandet i stort sett vara begränsat till kursvärderingar, och enligt intervjuerna innehåller de inte heller några frågor som ger ett kvalitativt underlag för att utveckla kurserna.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Bedömargruppen anser att lärosätet på en mer övergripande nivå arbetar för att lärarutbildningen ska vara användbar och utveckla studentens beredskap för att möta förändringar i arbetslivet. Det sker genom olika slags samverkan med det omgivande samhället, exempelvis lärarutbildningsdagar och föreläsningar med verksamma lärare. VFU och adjungerande adjunkter bidrar också till närheten till arbetslivet. Ett utvecklingsområde är att i större utsträckning arbeta för att särskilt svensklärarutbildningen ska vara användbar och utveckla studentens beredskap för att möta

förändringar i arbetslivet. Det framgår att det finns planer på att samverka med yrkesverksamma svensklärare på gymnasieskolan och att föra gemensamma didaktiska diskussioner om de olika delarna av svenskämnet. Detta anses kunna bidra till att studenterna får större beredskap för att möta arbetslivet och dess förändringar. Bedömaregruppen delar denna mening och ser positivt på dessa planer, men konstaterar också att det är fråga om planerade aktiviteter snarare än aktiviteter som genomförs i dagsläget. Att döma av intervjuerna känner lärosätet till betydelsen av att samverka med det omgivande samhället, men det verkar också vara så att andra saker prioriteras högre. Bedömaregruppen utgår i sin bedömning från att planerna kommer att genomföras och rekommenderar lärosätet att i större utsträckning prioritera detta arbete.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Bedömaregruppens samlade bedömning är att det finns påtagliga brister på personalsidan inom ämneslärarutbildningen, lärarresurserna är knappa och utmaningarna mycket stora. Personalen är på kort sikt tillfredsställande, i synnerhet eftersom det ser ut som att en visstidsanställd lektor i litteraturvetenskap övergår i en tillsvidareanställning. Bedömaregruppen menar dock att lärosätet måste ta krafttag för att säkra kompetensen på lång sikt. Det gäller både vetenskaplig, ämnesdidaktisk och professionsrelaterad kompetens.

Inte heller utbildningsmiljön är tillfredsställande, enligt bedömaregruppen. Av underlagen att döma arbetar lärosätet aktivt för att länka samman disciplinerna svenska språket och litteraturvetenskap vilka traditionellt har varit helt åtskilda. Det är enligt bedömaregruppen lovvärt men inte tillräckligt för att utvärdera utbildningsmiljön som vetenskapligt fullgod och professionsinriktad. Den förhållandevis svaga ämnesdidaktiska miljön lyser igenom och generellt är det svårt att se hur forskningen vid lärosätet genomsyrar utbildningen i stort. Positivt är dock att studenterna tar del av och reflekterar över forskning i ökande svårighetsgrad.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Bedömaregruppen ser att det finns en medveten progression i ämnet även om de ämnesteoretiska kunskaperna kan ses som något snäva.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Enligt bedömaregruppen krävs en genomgång för att säkerställa studenternas möjlighet till fördjupade kunskaper när examen utfärdas. Denna genomgång bör göras i nära samverkan med den utbildningsvetenskapliga kärnan för att man på så vis kan se över vilka metoder som behandlas var och när i utbildningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Det sker främst i samband med det självständiga arbetet,

och bedömggruppen rekommenderar lärosätet att se över progressionen och länknigen mellan olika delar såsom lärandeaktiviteter, mål och examinationer under hela utbildningen.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Bedömggruppen noterar dock att det finns vissa utmaningar, i synnerhet för studenter på distansutbildning. Samtliga studenter behöver ledas tydligt mot dessa förmågor och få chansen att pröva dem i skarpt läge, till exempel ute på VFU, i högre grad än vad som sker nu.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Även här finns vissa svagheter. Bedömggruppen menar dock att lärosätet visar medvetenhet om dessa utmaningar och har klara tankar över hur dessa aspekter ska utvecklas i framtiden. Exempelvis har man börjat fördjupa arbetet med elevtexter och enskilda elevers skrivutvecklingsbehov under VFU:n.

Bedömggruppen anser att svenskläroarutbildningen som helhet i hög grad bidrar till att studenten möter jämställdhetsperspektivet, men att det framför allt sker inom litteraturvetenskap och att perspektivets förankring kan stärkas inom den språkvetenskapliga delen av utbildningen.

Lärosätets systematiska kvalitetsarbete och förberedande arbete med genomströmning har flera olika brister, enligt bedömggruppen. Det finns rutiner och kontaktytor för uppföljning på programnivå, men att det inte räcker när det gäller systematik för uppföljning av svenskläroarutbildningen. Lärarna har visserligen en dialog och kontakt med utbildningsledare för programnivå, men utvecklingsarbetet vilar inte på ett robust underlag. Den bristande systematiken medför också att det för bedömggruppen blir otydligt hur kvalitetsarbetet vid behov omsätts i åtgärder för kvalitetsutveckling.

Läroarlaget i svenska lyfter även utmaningar och bristande resurser, och menar att de inte är tillräckligt förberedda på den mångfacetterade studentgruppen där flera kommer från andra språk- och kulturområden eller har neuropsykologiska funktionshinder. Bedömggruppen ser positivt på att läroarlaget har identifierat sitt behov av kompetensutveckling och tid för att arbeta med dessa grupper, och rekommenderar därför att lärosätet tar fram en handlingsplan för kvalitetsarbete och genomströmning, med ett tydligt fokus på de utmaningar som identifierats.

Bedömggruppen anser att studenterna inte har tillräckliga förutsättningar för inflytande, även om de har möjlighet att uttrycka synpunkter på didaktiska seminarier. Inom ämnet svenska verkar studentperspektivet framför allt beröra vad lärosätet strävar mot, och inte vad lärosätet för tillfället gör. I nuläget finns det ingen formell påverkansmöjlighet för svenskläroarstudenter, till exempel vad gäller arbetet med kursplaner. Det finns dock goda exempel när det gäller informellt studentinflytande, och där granskar studenterna sina egna kursplaner och tentamensfrågor under utbildningen.

Lärosätet arbetar på en mer övergripande nivå för att läroarutbildningen ska vara användbar och utveckla studentens beredskap för att möta förändringar i arbetslivet. Ett utvecklingsområde är att arbeta mer för att särskilt svenskläroarutbildningen ska leva upp till detta. Det framgår att det finns planer på att samverka med yrkesverksamma svenskläroare på gymnasieskolan och att föra gemensamma didaktiska diskussioner om de olika delarna av svenskämnet. Bedömggruppen anser därmed att det inte finns en implementerad samverkan med det omgivande samhället utöver VFU,

särskilt för svensklärodbildningen. Arbetsliv och samverkan bedöms som uppfyllt under förutsättning att lärosätet förverkligar dessa planer.

Lärosäte: Högskolan i Halmstad**Yrkesexamen:** Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska**Samlat omdöme: Hög kvalitet****Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.**

Bedömargruppen bedömer att kompetensen inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) finns på kort sikt men att kompetensen inte är tillfredsställande på lång sikt. I nuläget lånar lärosätet in kompetens som saknas, vilket är positivt när det tillför aktuell kunskap från professionen eller andra delar av samhället. När kompetensen skulle kunna uppbäras av lärare rekommenderar dock bedömargruppen att lärosätet för kontinuitetens skull självt tillgodoser dessa behov. Det behövs även ytterligare kompetens till följd av en omorganisation av UVK och att ett stort ansvar vilar på utbildningens nyckelpersoner. Behovet av rekryteringar har identifierats av lärosätet men det finns ingen tydlig strategi när det gäller UVK för att säkerställa att antalet lärare och deras kompetens står i relation till utbildningens volym, innehåll och genomförande på lång sikt. Bedömargruppen rekommenderar därmed lärosätet att ge stöd för att nödvändig kompetens ska kunna tillgodoses, antingen genom nyrekrytering eller genom kompetensutveckling av befintliga lärare. För inriktningen svenska finns det en vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens som står i proportion till utbildningens volym, enligt bedömargruppen, men den ämnesdidaktiska kompetensen kan stärkas. Lärosätet vet om detta och här sker ett långsiktigt kompetensförsörjningsarbete som inkluderar rekryteringar. Lärosätet ser till att lärarna har högskolepedagogisk kompetens, bland annat genom högskolepedagogisk utbildning. En av lärarna arbetar också i ungdomsskolan och flera har tidigare arbetat med det relevanta åldersspannet i skolan. De kopplar sin erfarenhet till undervisningen, vilket gör att det finns en professionsrelaterad kompetens som är tillräcklig, enligt bedömargruppen.

Bedömargruppen ser lärosätets vetenskapliga miljö som tillräcklig för utbildningen. De flesta lärare har möjlighet att forska i någon mån och många kan koppla forskningen till UVK-kurser. Därmed etableras ett nära samband med forskningen. För att studenterna ska få tillgång till en mer professionsinriktad miljö har lärosätet också ett nära samarbete med skolor i närområdet, och lärare från skolorna anlitas regelbundet för att bidra med aktuella kunskaper. Ledningen uttrycker en önskan om och strävan efter att få forskarutbilda fler, och det skulle kunna stärka forskningsmiljön och professionsanknytningen ytterligare. I utbildningsmiljön finns det vissa samordningsproblem, men miljön ger ändå ett intryck av att erbjuda bredd och ämnes- och UVK-övergripande insikter, möjligen på bekostnad av vetenskapligt djup inom specifika områden. Ämnesmiljön är inte stor men tillräcklig för utbildningens omfattning. Bedömargruppen anser att den vetenskapliga miljön är mer gynnsam på språksidan än litteratursidan, med tanke på obalansen i antalet lärare och medverkan i forskningsnätverk. Bedömargruppen ser positivt på det samarbete som lärosätet påbörjat mellan svenska språket och litteraturvetenskap eftersom det stärker utbildningsmiljön. Eftersom få lärare har litteraturvetenskap som sitt ämne blir vetenskapliga nätverk också utanför lärosätet extra viktiga för dessa lärare, menar bedömargruppen. Den professionsrelaterade miljön säkerställer lärosätet genom praktknära forskning och ett väl utvecklat samarbete med arbetslivet om utbildning och forskning.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Lärosätet visar med lärandemål och examination hur man arbetar med progression genom utbildningen, exempelvis för den delen av ämnet som rör läsning av, struktur i och skrivande av texter. Fler sådana spår verkar finnas, till exempel i språksociologi. Det ser bedömargruppen som ett tydligt exempel på lärosätets sätt att säkerställa att studenterna når fördjupade kunskaper. Det förändringsarbete man har genomfört verkar lovande och rimligt, men det är ännu inte provat i skarpt läge. Bedömargruppen menar dock att lärosätet med dessa ändringar säkerställer att studenterna når fördjupade kunskaper. Samtidigt finns en risk för att de litteraturvetenskapliga aspekterna hamnar i skymundan för språkvetenskapen och språkdidaktiken.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Det med anledning av de stora förändringar som gjorts i utbildningen. Exempelvis ligger den teori- och metodkurs som ges inom ramen för UVK numera närmare det självständiga arbetet i tid, vilket borde förbättra studenternas möjligheter att uppnå god måluppfyllelse i slutet av sin utbildning. Svenskan har utformat en kurs som ska förstärka studenternas kunskap om respektive färdigheter i språkvetenskapliga, litteraturredidaktiska och ämnesdidaktiska teorier och metoder. Även den kursen ligger i anslutning till de självständiga arbetena. För de studenter som går den äldre varianten har man förstärkt den teoretiska och metodiska progressionen. Därmed säkerställer lärosätet att studenterna får fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder inom svenskämnet. Den beprövade erfarenhetens betydelse för yrkesutövningen blir stegvis tydligare under utbildningens gång. Lärosätet visar också den tänkta progressionen tydligt, exempelvis i en progressionsmatris. Detta behandlas tydligare i UVK men man berör det också inom svenskan. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att noggrant följa upp utvecklingsarbetet och resultatet i form av högre måluppfyllelse samt följa upp den progression som är planerad i den nya strukturen. Syftet med det är att säkerställa att denna upprätthålls och efterlevs även när nya lärare anställs.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Särskilt kurserna *Vetenskaplig teori och metod* och *Utveckling och utvärdering av lärande* bidrar till att målet omhändertas i utbildningens utformning och genomförande. I ett utvecklingsarbete som studenten genomför kopplas UVK och VFU samman, men det kan bli utmanande eftersom UVK-kurserna kräver mindre studietid för studenterna samtidigt som de är överbelastade under VFU-perioder. Lärosätet rekommenderas därmed att se över kraven och förväntningarna på studenternas insatser under UVK-kurser samt att säkerställa att alla parter är tillräckligt informerade om ansvarsfördelning, mål och förväntningar. Den första delen av målen säkerställs framför allt under ämnesstudierna medan den andra delen i huvudsak är tänkt att säkerställas inom UVK. Lärosätet ger för UVK exempel på examinationer som bedömargruppen snarare betraktar som medel för examination. Examinationen av målet brister därmed inom UVK, och lärosätet behöver inventera och se över examinationsformerna. För ämnes-VFU redovisas enbart två lärandemål i självvärderingen men ämneskunskaper i svenska och VFU kopplas även ihop i den avslutande VFU-uppgiften, där studenterna ska visa att de har tillräckliga ämneskunskaper. Här menar bedömargruppen att det krävs en hel del samarbete mellan UVK och VFU samt ämne och ämnesdidaktik för att examinationen av tillräckliga ämneskunskaper i svenska ska vara förankrad hos dem som kan fälla avgörandet vid lärosätet. De ändringar som lärosätet

genomfört har lett till att en del andra delkurser har formats om för att skapa utrymme, vilket kan medföra att studenterna stärks vetenskapligt men kanske upplever att övriga kurser är begränsade. Ändringarna verkar dock ha fått effekt och de flesta självständiga arbeten når målet. Trots svagheter som finns inom UVK anser därmed bedömargruppen att lärosätet har visat att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Bedömargruppen menar att studenterna sammantaget verkar få tillräcklig och allsidig övning i att tillämpa sina färdigheter och förmågor på området, och att kraven på examinationerna framställs som adekvata och rimliga i de aktuella kurserna i förhållande till detta område. Med talrika och tydliga exempel visar lärosätet hur man arbetar med progression och fördjupning för att nå måluppfyllelse. Den nya strukturen tillåter mer samarbeten mellan ämnena och UVK, och numera finns större möjligheter att integrera dessa två delar av utbildningen. Enligt bedömargruppen kommer den nya utbildningen troligen att kunna utvecklas planenligt, och då ge tillräckligt med didaktiska och ämnesdidaktiska färdigheter och förmågor. Det blir dock nödvändigt att följa upp hur kopplingen mellan ämne, ämnesdidaktik och UVK-kurser gestaltar sig i realiteten

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Det är en styrka hos utbildningen att den medger integrering mellan utbildningens olika delar som tillsammans bidrar till att målet uppfylls. Bedömargruppen ser positivt på den sammanhållna strukturen för VFU, som bland annat omfattar en progressionsmatris för att bedöma olika färdigheter och förmågor. Lärosätet ger också intryck av att ha en god och frekvent kontakt med VFU-handledarna. I UVK framgår att kursen *Didaktik och bedömning* upplevs som central för studenterna och som en särskilt givande kurs. Bedömargruppen råder lärosätet att utvärdera denna kurs för att se om det finns något i den som även andra VFU-kurser kan lära av, exempelvis när det gäller relevans eller förväntningar på studenterna. Ett exempel på uppgift, lärandemål, genomförande och examination inom ämnet hämtas i självvärderingen från delkursen Språkets variation och mångfald. Bedömargruppen menar att ett sådant upplägg verkar rimligt och relevant, men det handlar om lektionsplaner som man gör på plats på lärosätet. Bedömargruppen anser att ämnet tydligt bidrar till detta mål men att måluppfyllelse främst säkerställs under UVK och framför allt VFU.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls så till vida att utbildningen möjliggör måluppfyllelse men den säkerställs inte. Alla kurser inom UVK och VFU tar upp den sociala dimensionen av hållbar utveckling. Det är däremot svårare att finna inslag om ekologisk och ekonomisk hållbarhet i utbildningsprogrammets olika kurser. När det gäller värderingsförmåga och förhållningssätt finns olika inslag som är relevanta för till exempel etiska bedömningar eller hållbar utveckling som förekommer på olika ställen i utbildningen, men det verkar inte finnas någon egentlig överblick eller någon genomtänkt strategi på lärosätet. Detta har också i underlaget identifierats som ett utvecklingsområde, och lärosätet planerar att förtydliga progressionen. Bedömargruppen anser därmed att måluppfyllelsen inte säkerställs.

Lärosätet beskriver det som att jämställdhetsarbetet pågår kontinuerligt och är en del av det normala arbetet. Bedömargruppen ser positivt på detta sätt att ta sig an jämställdhetsarbete, men menar att lärosätet behöver konkretisera för sig själva vad detta mer konkret innebär. När det gäller jämställdhet i studenternas utbildning kan bedömargruppen inte se att det finns någon tydlig progression vilket medför att det är ett utvecklingsområde för lärosätet. Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet i

högre grad använder svenskämnetns olika områden för att låta studenterna fördjupa sig i frågor om jämställdhet. Man kan också ge studenterna mer stöd för att de ska kunna beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i pedagogisk verksamhet inom det egna ämnet.

Bedömargruppen anser att lärosätet har en omfattande organisation för kvalitetsarbete och att den engagerar alla nivåer på ett tillräckligt sätt, från studenter till prorektor. Kvalitetsarbetet utgår från prorektor som leder högskolans kvalitetsråd. Lärosätets fyra akademiers respektive utbildningsledare står för det konkreta arbetet, tillsammans med programansvarig. Denna leder i sin tur ett programråd som omfattar studenter, lärare, alumner, handledare inom VFU och arbetslivsrepresentanter. Bedömargruppen anser att lärosätet generellt verkar arbeta tillräckligt med uppföljning, kvalitetsutveckling och återkoppling. Det framgår också att lärosätet efter ett omfattande kvalitetsarbete bland annat har lagt till kurser för att göra ämnesstudierna bättre, efter att ha beaktat relevanta intressenters perspektiv. Bedömargruppen ser det även som att lärosätet undersöker systematiska orsaker till avhopp och använder beprövade åtgärder för att studenter ska få stöd och fullfölja sin utbildning. Rekommendationen är samtidigt att vara uppmärksam på om det framöver kan behövas insatser, särskilt för att stödja studenter på svenskläroarutbildningen.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

När det gäller svenskämnet framgår att studenterna har både formellt och informellt inflytande i programråd och genom kursambassadörer, vilket innebär att man kompletterar digitala utvärderingar med diskussioner om kurserna med studentrepresentanter. Lärarna är lyhörda och gör mindre justeringar under terminerna om studenterna efterfrågar det. Exempelvis hjälper man inom ämnet till och lägger om schemat så att studenterna inte ska missa något på grund av en schemakrock. Överlag får bedömargruppen en positiv bild av svenskläroarutbildningen och studentinflytande.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Bedömargruppen anser att lärosätet, regionen och arbetslivet verkar ha ett nära och givande samarbete som gör att studenterna är redo att möta ett föränderligt arbetsliv och det omgivande samhället. Exempelvis beskrivs en välordnad VFU och projekt sker i samverkan med skolor i regionen. Ett annat exempel är projektet Näktergalen med regionalt utvecklingscentrum där studenter är mentorer eller faddrar för ensamkommande flyktingbarn. Sådana samarbeten bidrar till studenternas kunskap om hur skolor och olika delar av regionen arbetar konkret med den föränderliga omvärlden. Ett annat exempel är läoprojekt som genomförs i samarbete med regionens bibliotek och bibliotekariet. Studenterna förbereds även när det gäller digital teknik vilken de förväntas använda i framtiden.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga,*

professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är inte adekvat och står inte i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Bedömargruppen bedömer att kompetensen finns på kort sikt, men att det sätt på vilket lärosätet planerar att säkerställa kompetensen på lång sikt inte är tydligt och därmed inte tillfredställande.

Nästan tre fjärdedelar av lärarna har lärarutbildning och bedömargruppen anser därför att möjligheterna till professionsanknytning är goda. Mer än hälften av dem är disputerade, vilket också ger potential för forskningsanknytning. En del av lärarna är disputerade i andra ämnen än utbildningsvetenskap eller motsvarande, vilket emellertid är ett medvetet val från lärosätets sida för att bredda och fördjupa kompetensen. Bedömargruppen ser positivt på detta så länge det finns personal som tillgodoser utbildningens specifika behov. Ett exempel på hur lärosätet arbetar med att tillhandahålla tillräcklig kompetens är att externa gästföreläsare anlitas för att täcka de behov som lärosätet självt inte kan tillgodose. I samtliga sex kurser i utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) hämtas sådan extern kompetens in för inslag som exempelvis rör barnkonventionen, utvecklingssamtal, nationella prov och digitala hjälpmedel vid funktionsnedsättning. Bedömargruppen ser positivt på detta när det tillför aktuell kunskap från professionen eller andra delar av samhället. När det däremot gäller sådan kompetens som skulle kunna uppbäras av lärare, rekommenderar bedömargruppen lärosätet att självt tillgodose sina behov, för kontinuitetens skull. De lärare som arbetar med UVK har en liten andel av sin tjänstgöring i utbildningen. Endast två av dem har en så pass stor tjänstgöringsandel som 10 respektive 15 procent. Den lärare som studenterna förefaller ha mest kontakt med – det vill säga den lärare som har 15 procent – är adjunkt. Lärare i UVK har låg tjänstgöringsgrad och flera externa kompetenser hämtas in. Den programansvariga verkar ha en nyckelposition för utbildningen, och med det ett stort ansvar. Bedömargruppen rekommenderar att positionen som programansvarig förstärks med en biträdande programansvarig, eftersom alltför mycket ansvar hos en enda person kan göra utbildningen sårbar.

Vidare framgår det i underlaget att endast 60 procent av handledarna inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) har genomgått en särskild handledarutbildning för VFU. Bedömargruppen anser att lärosätet behöver utreda vad som skulle kunna motivera fler VFU-handledare att genomgå utbildningen.

I personalens tjänstgöring ingår 15 procents kompetensutveckling, och ytterligare medel avsätts för strategiska satsningar. Inom ramen för dessa satsningar utvecklar personalen sig pedagogiskt. Våren 2018 gjordes satsningar på digital kompetens och man har också satsat på utbildning i kvalitetshöjande pedagogiskt arbete, "supplemental instruction". Bedömargruppen anser att lärosätet tillgodoser en adekvat utveckling av lärarnas pedagogiska kvalitet.

Under intervjuerna påtalade lärosätet behovet av att rekrytera lärare som arbetar med UVK och som också har specifik kompetens i svenska, eftersom den nya programstrukturen uppmuntrar till täta kopplingar och samarbete mellan UVK och ämnet. Det ser bedömargruppen som en lovvärd plan. Den nya programstrukturen innebär att studenter på olika program inte längre samläses, vilket bedömargruppen ser positivt på. Den nya organisationen kräver dock enligt bedömargruppen en högre grad av specialiserad kompetens hos undervisande personal. Det är då viktigt att strategiska rekryteringar görs specifikt för ämneslärarutbildningen och att man har realistiska planer för framtida rekryteringar. Bedömargruppen menar att även om behovet av rekryteringar identifierats av lärosätet finns det ingen strategi för att säkerställa att antalet lärare och deras kompetens står i relation till

utbildningens volym, innehåll och genomförande på lång sikt. Bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att ge stöd för att nödvändig kompetens ska kunna tillgodoses, antingen genom nyrekrytering eller genom kompetensutveckling av befintliga lärare.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Bedömaregruppen ser lärosätets vetenskapliga miljö som tillräcklig för utbildningen. Ett exempel är att lärosätet gjort en satsning på forskningsområdet Framtidens lärande, med finansiering från rektors strategiska medel. Detta forskningsområde behandlar exempelvis frågor som rör digitaliseringens konsekvenser för lärande och utbildning. Det pågår även forskning om ungdomars kommunikation i digitala miljöer och i deras lärmiljöer. Vid Akademin för lärande, humaniora och samhälle finns även ett värdegrundsprojekt som syftar till att motverka främlingsfientlighet och rasism. Projektet placerar sig inom ramen för den utbildningsvetenskapliga och allmäntdidaktiska forskningen och har stor relevans för ämneslärarstudenter. Under intervjun berättade lärarna om sin forskning, och det verkar som om de flesta har möjlighet att forska i någon mån och många kan koppla forskningen till UVK-kurser. Därmed etableras ett nära samband med forskningen, enligt bedömaregruppen.

Lärosätet har gjort en genomgripande förändring av UVK. Ännu har hela utbildningen inte genomförts i sin nya version, men det finns en uppenbar strävan mot att koppla samman UVK och ämnet i syfte att göra utbildningen mer professionsanknuten. Bedömaregruppen ser positivt på denna strävan. För att studenterna ska få tillgång till en ännu mer professionsinriktad miljö har lärosätet ett nära samarbete med skolor i närområdet, och lärare från skolorna anlitas regelbundet för att bidra med aktuella kunskaper inom områden såsom utvecklingssamtal och nationella prov. Bedömaregruppen anser därmed att det finns en professionsinriktad miljö.

Ledningen uttrycker en önskan om och strävan efter att få forskarutbilda fler, och det skulle potentiellt kunna stärka forskningsmiljön och professionsanknytningen ytterligare. Bedömaregruppen ser positivt på denna strävan och delar ledningens uppfattning att det skulle stärka utbildningen.

Bristande samordning och samarbeten tas upp som bekymmer i både självvärderingen och under intervjuerna. De ska förhoppningsvis vara åtgärdade i och med den omorganisering av verksamheten som nyligen genomförts. Under intervjuerna framkommer också att lärosätet står inför en generationsväxling när det gäller UVK. Bedömaregruppen delar farhågorna, men ser positivt på de kommande förändringarna som verkar kunna lösa problem med samordning. Bedömaregruppen uppmanar lärosätet att följa upp den nya organisationens verkningar så att lärosätet löser de problem som man avser. Trots dessa problem ger utbildningsmiljön överlag intryck av att erbjuda bredd och ämnes- och UVK-övergripande insikter, möjligen på bekostnad av vetenskapligt djup inom specifika områden.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om*

relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Tidigare har lärosätet noterat att studenterna inte varit tillräckligt säkra när det gäller vetenskapliga metoder och teoretisk anknytning och en man har infört en ny och omgjord struktur för att nå en högre måluppfyllelse. Under intervjuerna framkom det att den tidigare ordningen var otillfredsställande för både studenter och lärare och ledning. Bedömaregruppen utgår från att den nya strukturen har löst de tidigare problemen, och bedömningen grundas i hög grad på detta antagande. Som exempel kan nämnas att teori- och metodkursen i utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) numera ligger närmare det självständiga arbetet i tid, vilket torde öka studenternas möjligheter att uppnå god måluppfyllelse i slutet av sin utbildning.

I UVK bidrar i den nya strukturen på ett tydligare vis till måluppfyllelse, menar bedömaregruppen. I kursen *Den professionella läraren* introduceras observationer som forskningsmetod och som redskap i yrkesverksamheten, och under sin första VFU genomför studenterna observationer. I *Vetenskaplig teori och metod* examineras bland annat kunskaper om enkäter, intervjuer och videoobservationer. Detta spår fördjupas i *Läraren som ledare*, där studenterna provar att genomföra undersökningar med enkät och observation. I självvärderingen framhålls att kunskaperna om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa metoder på detta sätt planeras att växa fram successivt i olika kurser. Bedömaregruppen ser positivt på dessa planer som av beskrivningen verkar rimliga.

Kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet examineras tydligast i *Utveckling och utvärdering av lärande* och då i relation till studenternas utvecklingsarbete och den avslutande VFU:n. Även kopplingen till beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen i VFU växer fram stegvis under utbildningens gång. Lärosätet visar den tänkta progressionen i exempelvis en progressionsmatrix. Bedömaregruppen menar att det framgår av självvärderingen och av ledningens resonemang att kopplingen som sker stegvis under utbildningen bidrar till att säkerställa denna del av målet. Även i de självständiga arbetena verkar studenterna kunna använda de kunskaper som de tillägnat sig tidigare under utbildningen.

Bedömaregruppen ser det som sannolikt att UVK kommer att bidra tillräckligt till måluppfyllelsen, men rekommenderar lärosätet att noggrant följa upp utvecklingsarbetet och det tilltänkta resultatet form av högre måluppfyllelse.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Det är framför allt ämnena i inriktningen som bidrar till måluppfyllelse, men i detta fall lyfts lärandemål inom UVK fram i självvärderingen. Särskilt kurserna *Vetenskaplig teori och metod* och *Utveckling och utvärdering av lärande* framhålls av lärosätet som betydelsefulla för måluppfyllelsen när det gäller färdighet och förmåga. Bedömaregruppen menar att UVK bidrar till att studenterna lär sig att

självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat genom kursen *Vetenskaplig teori och metod*.

Det utvecklingsarbete som görs under kursen *Utveckling och utvärdering av lärande* och VFU kan även utgöra en grund för en empirisk studie i det självständiga arbetet. Studenter undersöker exempelvis hur en lärare arbetar läsutvecklande. Bedömggruppen ser det som att UVK:n på detta sätt bidrar till förmågan att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnet, ämnesområdena och ämnesdidaktiken. Av intervjuerna framgår att UVK-kurserna inte uppfattas som lika tidskrävande som andra delar av utbildningen, samtidigt som studenterna upplevs vara belastade under VFU-perioderna. Ett exempel är det utvecklingsarbete som görs under kursen *Utveckling och utvärdering av lärande* och den avslutande VFU:n, där just VFU:n upplevs som överbelastad men inte andra delar. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att se över kraven och förväntningarna på studenternas insatser under UVK-kurser och att säkerställa att alla parter – lärare inom UVK, VFU-handledare, lärare inom ämnen och inte minst studenterna – är tillräckligt informerade om ansvarsfördelning, mål och förväntningar när det gäller utvecklingsarbetet.

UVK-kurserna examineras ofta genom seminarier, och i dessa fall är det viktigt att lärosätet ser till att varje student examineras. Lärosätet anger exempelvis Power Point-presentationer som en examinationsform, men bedömggruppen betraktar sådana presentationer som bara ett medel för examination. Detta väcker frågan om vad lärosätet lägger i ordet examination. Bedömggruppen rekommenderar att lärosätet inventerar och ser över examinationsformerna och ser till att lärare har en fortlöpande diskussion om bästa sättet att examinera olika sorters kunskaper, färdigheter och förmågor.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätet menar i självvärderingen att både UVK, VFU och ämnet bidrar till detta mål. Den nya strukturen tillåter mer samarbeten mellan ämnena och UVK samt större möjligheter att integrera dessa två delar av utbildningen. Bedömggruppen anser att det är en positiv utveckling.

När det gäller UVK är det två delkurser som huvudsakligen betonas: *Didaktik och bedömning* och *Utveckling och utvärdering av lärande*. Under dessa kurser får studenterna praktiskt använda didaktik och ämnesdidaktik, inklusive metodik, vilket också är lärosätets sätt att definiera ordet tillämpa i målet. En viss övning ges också för grundskolans årskurs 7–9 på grund av den behörighet som studenterna får, vilket bedömggruppen ser positivt på. Studenterna får också övning under de andra UVK-kurserna, och praktiserandet spänner över självreflekterande till omsättande i praktiken på VFU. Tillämpningarna omfattar exempelvis fältarbete under kursen *Specialpedagogik*. En kurs som framhålls som särskilt värdefull av studenterna är *Didaktik och bedömning*. Kursen har tre delar: att planera, genomföra och utvärdera lärande, undervisning och bedömning. Enligt självvärderingen ligger dock fokus på bedömning. Lärarna framhåller *Utveckling och utvärdering av lärande* som viktig för studenternas självständighet. Fyra av de sex UVK-kurserna innehåller också inslag av VFU där studenterna får tillämpa sina kunskaper och färdigheter i skarpt läge. Bedömggruppen menar att

studenterna sammantaget får tillräcklig och allsidig övning i att tillämpa sina färdigheter och förmågor på området, och att kraven på examinationerna framställs som adekvata och rimliga i de aktuella kurserna.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet använder sig av en professionsmatris för VFU där sju bedömningsområden är inskrivna: planering; ledarskap och kommunikation; reflektion och utvärdering; delaktighet och lärande; analys och bedömning; professionellt förhållningssätt; utvärdering och utvecklingsbehov. I denna professionsmatris anges det även hur och i vilken grad de olika färdigheterna och förmågorna bör vara uppnådda av studenterna i början, mitten respektive slutet av utbildningen. För varje område finns alltså en uttalad progressionsplan. Exempelvis ska studenterna med tiden bli mer självständiga i det praktiska arbetet, och deras uppgifter ska bli mer komplexa. Den i självvärderingen redovisade matrisen är enligt bedömargruppen ett tydligt exempel på hur lärosätet kan visa hur studenterna får övning i att – i ökande självständighets- och komplexitetsgrad – planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt, i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

I självvärderingen sägs att inslag av detta mål finns tidigt i utbildningen, men för bedömargruppen framgår examinationen tydligt först i de senare UVK-kurserna, nämligen i *Didaktik och bedömning*, men framför allt i *Specialpedagogik och Utveckling och utvärdering av lärande*. Den först nämnda kursen upplevs enligt intervjuerna som central för studenterna och verkar vara särskilt givande. Bedömargruppen råder lärosätet att utvärdera denna kurs för att se om det finns något i den som även andra VFU-kurser kan lära av, exempelvis när det gäller relevans eller förväntningar på studenterna. I den sistnämnda kursen ingår även VFU med trepartssamtal. Det finns ett väl fungerande samarbete mellan VFU-handledare och lärare från lärosätet. Exempelvis kommer VFU-handledarna till lärosätet för att diskutera den ovan nämnda professionsmatrisen och betygsriterierna. Detta samspel mellan lärosäte och VFU-handledare ser bedömargruppen positivt på.

Bedömargruppen menar att strukturen, innehållet och examinationen i delkurserna bidrar till att området uppfylls på ett tillräckligt sätt och att området Delaktighet och lärande i VFU-matrisen tillgodoser att studenterna efter avslutad utbildning har fått med sig rimliga förmågor och färdigheter i att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Lärosätets redovisning i självvärderingen berör framför allt den sociala sidan av hållbar utveckling samt FN:s konventioner. Exempelvis betraktas mänskliga rättigheter, barnkonventionen och hållbar

utveckling som olika aspekter av den bedömning som en pedagog har att förhålla sig till. När det gäller hållbar utveckling är det framför allt den sociala dimensionen av begreppet som behandlas under utbildningen i form av jämställdhet och jämlikhet samt rättvisa och demokrati. Det är däremot svårare att finna inslag om ekologisk och ekonomisk hållbarhet i utbildningsprogrammets olika kurser. Detta är en brist som lärosätet av intervjun att döma är medveten om. Efter att ha fokuserat på jämställdhet ska lärosätet från och med hösten 2019 ha hållbar utveckling som utvecklingsområde. Särskilda insatser såsom workshoppar är inplanerade och lärosätet menar att kompetensen finns bland de anställda.

Det som lärosätet visar i självvärderingen är att samtliga kurser inom både UVK och VFU innehåller den sociala dimensionen av hållbar utveckling. Exempel som ges är att kursen *Den professionella läraren* omfattar föreläsningar om FN:s barnkonvention och att man ger seminarier och föreläsningar om mänskliga rättigheter. Studenterna får uppgifter som berör värdegrundsarbete under VFU:n och i kursen *Specialpedagogik*. Likabehandling och trakasserier kan betraktas som relevanta företeelser för den sociala dimensionen av hållbar utveckling och dessa tas upp i *Den professionella läraren*. Dessutom uppmanas studenterna i en uppföljande VFU-uppgift att koppla konkreta kränkande händelser till den aktuella skolans likabehandlingsplan. Det finns därmed lärandeaktiviteter men lärosätet verkar inte ha någon tydlig examination som knyter an till dessa aktiviteter. Bedömargruppen anser där med att måluppfyllelsen inte säkerställs.

När det gäller värderingsförmåga och förhållningssätt finns olika inslag som är relevanta för till exempel etiska bedömningar eller hållbar utveckling som förekommer på olika ställen i utbildningen, men det verkar inte finnas någon egentlig överblick eller någon genomtänkt strategi på lärosätet. Detta har också i underlaget identifierats som ett utvecklingsområde, och lärosätet planerar att förtydliga progressionen. Bedömargruppen anser att ett sådant förtydligande vore lovvärt och rekommenderar lärosätet att fullfölja de planerna. Än så länge saknas alltså en tydlig progression när det gäller detta mål och det saknas också konkretion när det gäller lärosätets arbete med ekonomisk och ekologisk hållbarhet.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Jämställdhetsarbetet beskrivs i självvärderingen som integrerat i det ordinarie arbetet och något som regelbundet följs upp i programuppföljningar, så även i ämneslärarprogrammet, och man beskriver att resultaten omsätts i åtgärder när det behövs. Perspektivet har även varit ett fokusområde. I redovisningen nämns övergripande att lärosätets nyckeltal i programuppföljningar är uppdelade på kön. Dessa uppgifter ingår i lärosätets regelbundna kvalitetsarbete, och i självvärderingen nämns även fortbildning för programansvariga som exempel på mer kvalitativt arbete. Bedömargruppen ser positivt på att jämställdhetsarbetet pågår kontinuerligt och är en del av det ordinarie arbetet för lärosätet. Lärosätet har god kunskap om hur avhopp förhåller sig till kön men resultat av andra analyser framgår inte. Dessutom finns få konkreta åtgärder beskrivna, vilket medför att det förblir otydligt för bedömargruppen om åtgärder vidtas till följd av de uppföljningar som görs. En åtgärd som framgår är dock att lärosätet ser till att litteraturen som studenterna möter är jämställd.

Enligt självvärderingen möter studenterna jämställdhetsfrågor genom hela utbildningen och de uppmärksammas på klassrumspraktiker ur ett konstruktivistiskt perspektiv. De exempel som

lärosätet ger i självvärderingen handlar om att jämställdhet i form av normkritik och ett intersektionellt perspektiv tas upp i de tre första UVK-kurserna samt att jämställdhet också ingår i den sociala aspekten av hållbar utveckling. I självvärderingen nämns ingen konkret examination som är kopplad till jämställdhet, men man tar upp diskussioner och studenternas självreflektion som exempel på undervisningsaktiviteter. Bedömargruppen kan inte se att det finns någon tydlig progression när det gäller jämställdhet inom UVK. Bedömargruppen rekommenderar därmed att lärare och handledare inom VFU utbildas kontinuerligt vad gäller jämställdhet samt att lärosätet undersöker progression och examination när det gäller jämställdhet i studenternas utbildning.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

I självvärderingen beskrivs lärosätets plan för utvärderingar. Kvalitetsarbetet utgår från prorektor som leder ett kvalitetsråd. Lärosätets fyra akademiers respektive utbildningsledare står för det konkreta arbetet, tillsammans med den programansvariga. Denna leder i sin tur ett programråd med studenter, lärare, alumner, handledare inom VFU och arbetslivsrepresentanter för både gymnasieskola och årskurserna 7–9. I programrådet diskuteras kursutveckling. Det finns också ett forum för ämnesansvariga som hanterar genomförandet av kurserna, samt ett centralt kollegium för utbildningen. I arbetet med kvalitet har man upptäckt utvecklingsområden, vilka sedan har åtgärdats. Det tydligaste exemplet på detta är den genomgripande förändring av UVK som lärosätet genomför, med syftet att koppla samman UVK och ämnet för att göra utbildningen mer professionsanknuten. I denna stora pågående förändring har man också tagit hänsyn till studenternas uppfattning.

Programmen utvärderas digitalt, och en uppföljning dokumenteras årligen i vilken styrkor och svagheter identifieras. Alla aktörer får återkoppling och involveras; exempelvis är kursvärderingsrapporterna tillgängliga för de studenter som läst kursen och de som ska påbörja den.

Bedömargruppen ser det som att lärosätet har en omfattande organisation för kvalitetsarbete och att den engagerar alla nivåer, från studenter till prorektor.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet har ungefär samma kvarvaro som övriga riket. År 2018 gjorde man en undersökning bland de studenter som meddelat avbrott och som hade ingångsämnet svenska höstterminen 2016 och de som hade ingångsämnet svenska under läsåret 2017. Totalt hade 36 av de här studenterna meddelat avbrott och drygt 40 procent av dem – närmare bestämt 15 studenter – valde att delta i undersökningen. Underlaget är därmed litet. Studenter angav flera olika skäl till att avsluta utbildningen, exempelvis att de valt fel yrke eller kommit in på en utbildning närmare hemorten. Lärosätet skriver att de flesta av avhopparna var nöjda med den utbildning de mött och att lärosätet inte kunde gjort något för att förhindra avhoppet. Bedömargruppen anser att denna undersökning inte gav lärosätet någon hjälp med att minska avhoppet men är positiv till att lärosätet har sökt förklaringar till dessa.

Samtidigt framgår det att lärosätet arbetar med kända och beprövade åtgärder för att studenter ska få stöd och fullfölja sin utbildning, vilket bedömargruppen också ser positivt på. Lärosätet har infört

ett "early warning system" för att i ett tidigt skede kunna ge studenter det stöd som de behöver. Det finns också en särskild resurs, Skrivpunkten, som studenterna kan vända sig till för att få hjälp med sitt skrivande och en pedagogisk modell för kamrattstötning, "supplemental instruction".

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studenterna har både formella och informella möjligheter att ge respons på utbildningen, enligt bedömargruppen. Av självvärderingen framgår att de kan ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Exempelvis finns det studentrepresentanter i akademirådet vid Akademin för lärande, humaniora och samhälle i vilket kursplaner och programuppföljningsrapporter fastställs. Vid en genomlysning av programmet påtalade studenterna att det behövdes en bättre sammanhållen utbildning med mer koherens. Detta menar lärosätet att man har tagit fasta på och att det har bidragit till omorganisationen.

För att säkerställa ett formellt studentinflytande görs kursvärderingsenkäter, men svarsfrekvensen är låg. Lärosätet har därför infört något som kallas kursambassadörer – studenter i varje årskurs som tar på sig ansvaret att föra studenternas talan. Förhoppningen är att denna åtgärd så småningom ska göra studenterna mer engagerade och villiga att besvara kursvärderingar.

Enligt självvärderingen gör lärosätets storlek och de små studentgrupperna det lätt för studenterna att påverka direkt och informellt. Bedömargruppen ser också att studenterna har goda formella och informella möjligheter att påverka. Idén med kursambassadörer verkar god ur studentinflytandeperspektiv, oavsett om den ger effekter på studenternas svarsfrekvens eller inte. Samtidigt visar intervjuerna att studenter och lärare har olika uppfattning om utbildningen. Trots goda representationsmöjligheter verkar en större ömsesidig förståelse ibland vara svår att uppnå, till exempel när det gäller hur utbildningen förändras och varför. Bedömargruppen ser alltså att det också finns anledning för lärosätet att fortsätta att söka vägar för kommunikation med studenterna.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Det samlade underlaget visar enligt bedömargruppen att lärosätet och det omgivande samhället samverkar på ett relevant, livaktigt och ömsesidigt givande sätt. Arbetslivet är representerat i programrådet och flera projekt sker i samverkan med skolor och med regionen, framför allt genom ett aktivt regionalt utvecklingscentrum. Ett exempel på samverkansprojekt är projektet Skola och arbetsliv som involverar studie- och yrkesvägledning, medan ett annat projekt handlar om kontakt med skolbiblioteken.

Samverkan med skolor verkar enligt bedömargruppen fungera väl. Organisationen för den verksamhetsförlagda utbildningen verkar välordnad, och lärosätet har en särskild utbildning för

handledare som omfattar 7,5 högskolepoäng. Under intervjuerna med lärosätesrepresentanter framkom att denna handledarutbildning är uppskattad och att studenterna märker en positiv skillnad på handledare som gått utbildningen i förhållande till de som inte gått.

I självvärderingen lyfts även fram att studenterna förbereds när det gäller digital teknik, vilken de förväntas använda i framtiden. En sådan förberedelse menar bedömaregruppen är nödvändig. Bedömaregruppen ser det som att utbildningen på ett tillräckligt sätt är utformad och genomförs så den är användbar och utvecklar studentens beredskap för att möta förändringar i arbetslivet.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Bedömaregruppen bedömer att kompetensen finns på kort sikt men att kompetensen inte är tillfredställande på lång sikt. I nuläget lånar lärosätet in kompetens som saknas, vilket är positivt när det tillför aktuell kunskap från professionen eller andra delar av samhället. När kompetensen skulle kunna uppbäras av lärare rekommenderar dock bedömaregruppen att lärosätet för kontinuitetens skull självt tillgodoser dessa behov. Det behövs även ytterligare kompetens till följd av en omorganisation av UVK och att ett stort ansvar vilar på utbildningens nyckelpersoner. Behovet av rekryteringar har identifierats av lärosätet men det finns ingen tydlig strategi för att säkerställa att antalet lärare och deras kompetens står i relation till utbildningens volym, innehåll och genomförande på lång sikt. Bedömaregruppen rekommenderar därmed lärosätet att ge stöd för att nödvändig kompetens ska kunna tillgodoses, antingen genom nyrekrytering eller genom kompetensutveckling av befintliga lärare.

Bedömaregruppen ser lärosätets vetenskapliga miljö som tillfredställande för utbildningen. De flesta lärare har möjlighet att forska i någon mån och många kan koppla forskningen till UVK-kurser. Därmed etableras ett nära samband med forskningen. För att studenterna ska få tillgång till en mer professionsinriktad miljö har lärosätet också ett nära samarbete med skolor i närområdet, och lärare från skolorna anlitas regelbundet för att bidra med aktuella kunskaper. Ledningen uttrycker en önskan om och strävan efter att få forskarutbilda fler, och det skulle kunna stärka forskningsmiljön och professionsanknytningen ytterligare. I utbildningsmiljön finns det vissa samordningsproblem, men miljön ger ändå ett intryck av att erbjuda bredd och ämnes- och UVK-övergripande insikter, möjligen på bekostnad av vetenskapligt djup inom specifika områden.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Det med anledning av de stora förändringar som gjorts i utbildningen. Exempelvis ligger den teori- och metodkurs som ges inom ramen för UVK numera närmare det självständiga arbetet i tid, vilket borde förbättra studenternas möjligheter att uppnå god målpåfyllelse i slutet av sin utbildning. Den beprövade erfarenhetens betydelse för yrkesutövningen blir stegvis tydligare under utbildningens gång. Lärosätet visar också den tänkta progressionen tydligt, exempelvis i en progressionsmatrix. Bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att noggrant

följa upp utvecklingsarbetet och resultatet i form av högre måluppfyllelse samt följa upp den progression som är planerad i den nya strukturen. Syftet med det är att säkerställa att denna upprätthålls och efterlevs även när nya lärare anställs.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls delvis. Särskilt kurserna *Vetenskaplig teori och metod* och *Utveckling och utvärdering av lärande* bidrar till att målet omhändertas i utbildningens utformning och genomförande. I ett utvecklingsarbete som studenten genomför kopplas UVK och VFU samman, men det kan bli utmanande eftersom UVK-kurserna kräver mindre studietid för studenterna samtidigt som de är överbelastade under VFU-perioder. Lärosätet rekommenderas därmed att se över kraven och förväntningarna på studenternas insatser under UVK-kurser samt att säkerställa att alla parter är tillräckligt informerade om ansvarsfördelning, mål och förväntningar. Lärosätet ger exempel på examinationer som bedömargruppen snarare betraktar som medel för examination. Examinationen av målet brister, och därmed behöver man inventera och se över examinationsformerna.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Bedömargruppen menar att studenterna sammantaget verkar få tillräcklig och allsidig övning i att tillämpa sina färdigheter och förmågor på området, och att kraven på examinationerna framställs som adekvata och rimliga i de aktuella kurserna i förhållande till detta område. Den nya strukturen tillåter mer samarbeten mellan ämnen och UVK, och numera finns större möjligheter att integrera dessa två delar av utbildningen. Bedömargruppen anser att det är en positiv utveckling.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Det är en styrka hos utbildningen att den medger integrering mellan utbildningens olika delar som tillsammans bidrar till att målet uppfylls. Bedömargruppen ser positivt på den sammanhållna strukturen för VFU, som bland annat omfattar en progressionsmatris för att bedöma olika färdigheter och förmågor. Lärosätet ger också intryck av att ha en god och frekvent kontakt med VFU-handledarna. I UVK framgår att kursen *Didaktik och bedömning* upplevs som central för studenterna och som en särskilt givande kurs. Bedömargruppen råder lärosätet att utvärdera denna kurs för att se om det finns något i den som även andra VFU-kurser kan lära av, exempelvis när det gäller relevans eller förväntningar på studenterna.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls delvis. Alla kurser inom UVK och VFU tar upp den sociala dimensionen av hållbar utveckling. Det är däremot svårare att finna inslag om ekologisk och ekonomisk hållbarhet i utbildningsprogrammets olika kurser. När det gäller värderingsförmåga och förhållningssätt finns olika inslag som är relevanta för till exempel etiska bedömningar eller hållbar utveckling som förekommer på olika ställen i utbildningen, men det verkar inte finnas någon egentlig överblick eller någon genomtänkt strategi på lärosätet. Detta har också i underlaget identifierats som ett utvecklingsområde, och lärosätet planerar att förtydliga progressionen. Bedömargruppen anser därmed att måluppfyllelsen inte säkerställs.

Lärosätet beskriver det som att jämställdhetsarbetet pågår kontinuerligt och är en del av det normala arbetet för lärosätet. Bedömargruppen ser positivt på detta sätt att ta sig an jämställdhetsarbete, men menar att lärosätet behöver konkretisera för sig själva vad detta mer konkret innebär. När det gäller jämställdhet i studenternas utbildning kan bedömargruppen inte se att det finns någon tydlig progression vilket medför att det är ett utvecklingsområde för lärosätet.

Bedömargruppen anser att lärosätet har en omfattande organisation för kvalitetsarbete och att den engagerar alla nivåer på ett tillräckligt sätt, från studenter till prorektor. Bedömargruppen ser det även som att lärosätet undersöker systematiska orsaker till avhopp och använder beprövade åtgärder för att studenter ska få stöd och fullfölja sin utbildning.

Bedömargruppen ser studenternas formella och informella möjligheter att påverka som goda. Exempelvis har lärosätet infört kursambassadörer, vilket innebär att man kompletterar digitala utvärderingar med diskussioner om kurserna med studentrepresentanter.

Bedömargruppen ser det som att utbildningen på ett tillräckligt sätt är utformad och genomförs så att den är användbar och utvecklar studentens beredskap för att möta förändringar i arbetslivet. Exempelvis beskrivs en välordnad VFU, och projekt sker i samverkan med skolor i regionen. Studenterna förbereds exempelvis när det gäller digital teknik vilken de förväntas använda i framtiden.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Enligt lärartabellen undervisar fyra lektorer, varav en docent, och tre adjunkter på utbildningen. Man tar in 25 studenter varje höst, och i relation till antalet undervisande lärare verkar kompetensen vara tillräcklig enligt bedömargruppen. Under intervjuerna berättade lärosätet att det brukar vara en del tidiga avhopp, men att studentgruppen sedan brukar vara stabil under den fortsatta utbildningen.

Lärlaget gav under intervjuerna intrycket av att vara starkt sammanhållet, med många tankar på samarbeten inom ämnet. Lärarna gav också exempel på reflektion kring samarbete med den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), både under intervjun och i självvärderingen. Lärosätet behöver enligt självvärderingen förstärka den ämnesdidaktiska kompetensen, och bedömargruppen instämmer med tanke på lektorernas inriktningar. Enligt underlaget är det en lektor och en doktorand/adjunkt som tar hand om all litteraturvetenskap, och kompetensen behöver enligt bedömargruppen förstärkas inom kort. Under intervjuerna framkom att den språkvetenskapliga sidan kommer att förstärkas med en docent under hösten 2019. Lärargruppen som jobbar med svenska språket är redan större än den grupp som undervisar i litteraturvetenskap, och obalansen beror på att de förra lärarna har fler åtaganden i andra utbildningar på lärosätet. Det medför att antalet lärare med språkvetenskaplig och språkdidaktisk kompetens är mer stabilt vid lärosätet än antalet lärare med litteraturvetenskaplig och litteraturredidaktisk kompetens. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att komma till rätta med obalansen och minska sårbarheten på den litteraturvetenskapliga sidan.

Lärarna är enligt lärosätet tillsvidareanställda och har genomgått högskolepedagogisk utbildning. Självvärderingen visar också att de är engagerade i program- och kursutveckling på

ämneslärarprogrammet, i samarbete med UVK och VFU. Bedömggruppen ser därmed att lärosätet tillgodoser den pedagogiska kompetensen. En av lärarna arbetar i ungdomsskolan och flera har tidigare arbetat i skolan, med elever i relevant åldersspann. De kopplar sin erfarenhet till undervisningen, vilket gör det finns en professionsrelaterad kompetens som är tillräcklig enligt bedömggruppen.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Läroutbildningarna vid lärosätet ligger under Akademin för lärande, humaniora och samhälle där det finns en gemensam forskningsmiljö, Centrum för forskning om lärande, kultur och samhälle (CLKS). Inom CLKS bedrivs forskning med koppling till läroutbildningen, till exempel i ämnesdidaktik. Två forskningsprojekt i ämnet svenska är direkt kopplade till läroutbildningen, varav det ena handlar om språkutveckling där studenterna kan gå in i frågor som rör språkutvecklande arbetssätt i andra ämnen än svenska. Det andra handlar om akademiskt skrivande i ett intersektionellt perspektiv, vilket bedömggruppen ser som positivt med tanke på att lärosätet i självvärderingen skriver att man har en bred rekrytering till utbildningen. Ytterligare några andra projekt nämns kort i självvärderingen, Språk och makt och Empati i skönlitteratur. Dessa projekt är direkt kopplade till professionen: till skolor och bibliotek, vilket stärker den professionsinriktade miljön. Lärosätet har ett nära samarbete med skolor och uppfattar det som ett ömsesidigt givande. Även genom regionalt utvecklingscentrum sker ett utbyte med arbetslivet när det gäller både forskning och utbildning.

Bedömggruppen anser att den vetenskapliga miljön är mer gynnsam på språksidan än litteratursidan, både till följd av obalansen i antalet lärare och sett till medverkan i forskningsnätverk. Bedömggruppen ser positivt på det samarbete som lärosätet påbörjat mellan kurser i svenska språket och litteraturvetenskap eftersom det stärker utbildningsmiljön. Ännu har man bara provat på att parallellläsa kurser under en termin, men de intervjuade lärarna verkar vara positivt inställda till att fortsätta och fördjupa det sättet att arbeta. Trots detta behöver lärosätet komma till rätta med den obalans som finns i miljön, och bedömggruppen rekommenderar därmed lärosätet att säkerställa att lärare på litteratursidan är i aktiva forskningsnätverk som kan ge dem ett större litteraturvetenskapligt och litteraturdidaktiskt sammanhang än det lokala, så att inte enbart lärosätet tar deras pedagogiska kompetens i anspråk. Lärosätet skriver också i självvärderingen om synergieffekter med engelska och ett gemensamt forskningsprojekt om empati mellan engelska och litteraturvetenskap.

Eftersom den nya varianten av utbildningen, vid tidpunkten för utvärderingen, bara har provats i två terminer är det svårt att veta hur utfallet kommer bli. Bedömggruppen anser dock att det finns goda förutsättningar för synergieffekter eftersom alla studenter i dagsläget har samma ämneskombinationer, och det är troligt att litteraturläsning eller språkstrukturell förståelse skulle kunna förstärkas av de båda språk- och litteraturämnena. För att få synergieffekterna mellan utbildningen och forskningen krävs dock ett mycket nära och kontinuerligt samarbete mellan lärarna.

Lärosätet har identifierat ett behov av att involvera studenterna mer i forskningen, för att säkerställa att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Under intervjuerna framgår att en del vetenskapliga artiklar används i kurser utan att vara obligatoriska, vilka lärosätet planerar att åtgärda genom att revidera litteraturlistorna. Bedömggruppen rekommenderar att lärosätet också

undersöker möjligheten att ytterligare stötta studenternas kontakter med ämnets och lärosätets egen forskning.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Lärosätet har omarbetat strukturen på inriktningen svenska. Det handlar huvudsakligen om att förstärka den fördjupande delen av ämnet så att studenterna får bättre teoretiska kunskaper i ämnesområdena och bättre metodiska färdigheter i ämnet. En större del av utbildningen ligger nu på avancerad nivå, där en ny teori- och metodkurs i ämnet har lagts till. Inga studenter har nått denna version av terminen ännu, men bedömargruppen bedömer att omarbetningen sannolikt säkerställer måluppfyllelse. För att få utrymme för den nya kursen har lärosätet använt osthyvelprincipen så det blir lite mindre utrymme än tidigare på några kurser. Till exempel har moderna texter lyfts fram på bekostnad av historiska. Det medför att lärosätet behåller sin bredd eftersom man inte tar bort något område helt. Bedömargruppen ser det som en acceptabel prioritering, där vinsterna med de nya kurserna verkar överväga.

I självvärderingens beskrivning av mål och examination finns exempel på hur lärosätet arbetar med progression genom utbildningen, exempelvis när det gäller den delen av ämnet som rör läsning av, struktur i och skrivande av texter. Fler sådana spår verkar finnas, till exempel i språksociologi. De språkvetenskapliga kurserna framgår tydligt i självvärderingen, och under intervjuerna förtydligar lärosätet hur man arbetar med litteraturdidaktik. Bedömargruppen menar att lärosätet behöver synliggöra den delen av ämnet, även om man resonerar om den litteraturdidaktiska progressionen och förklarar att man tidigt vill introducera studenterna i litteraturvetenskapliga verktyg. Bedömargruppen menar därmed att lärosätet säkerställer att studenterna når fördjupade kunskaper, men ser en risk för att de litteraturvetenskapliga aspekterna kommer skymundan i förhållande till den tydligt framträdande språkvetenskapen och språkdidaktiken. Bedömargruppen rekommenderar därför att lärosätet gör en separat genomgång av de litteraturvetenskapliga och de litteraturdidaktiska inslagen.

Enligt självvärderingen är lärosätet bekymrade över studenternas vetenskaplighet, metodkompetens och förmåga att formulera ett forskningssyfte, men de självständiga arbeten som bedömargruppen tagit del av bekräftar inte denna farhåga. Kunskaperna i ämnet verkar alltså vara tillfredsställande, enligt bedömargruppen. Under intervjun lyfter lärosätet att de framöver ska revidera litteraturlistorna och inkludera vetenskapliga texter som nu används utan att vara obligatorisk läsning. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att fullfölja denna ambition.

I självvärderingen skriver lärosätet om synergieffekter mellan svenska och engelska, och även om man inte ger några konkreta exempel på effekter ser lärarna en potential. Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet säkerställer att det blir en reell progression eller förstärkning för ämnet svenska, både inför och under arbetet med synergieffekter mellan svenska och engelska. Det krävs

en omfattande och kontinuerligt arbete, för annars kan studenterna uppfatta att samma område tas upp dubbelt, eller inte alls.

För det samarbete som lärosätet inlett inom svenskämnet har man sett synergieffekter, exempelvis genom att man för första gången provat att parallellläsa delkurser med litteraturhistoria och språkhistoria, och då behandlat äldre texter både språkvetenskapligt och litteraturvetenskapligt. Lärosätet är nöjda med utfallet och kommer att fortsätta att utveckla arbetssättet. Det ser bedömargruppen positivt på.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Tidigare har lärosätet noterat att studenterna inte varit tillräckligt säkra när det gäller vetenskapliga metoder och teoretisk anknytning, och en man har infört en ny struktur för att nå en högre måluppfyllelse. I den nya kursstrukturen gör studenterna en mindre studie i delkursen *Språk- och litteratursociologi*. Det är enligt bedömargruppen lovvärt att man inom ämnet har identifierat svagheter vad gäller studenternas vetenskaplighet och sedan omarbetat utbildningen för att komma till rätta med detta. Det är emellertid väldigt många olika perspektiv, metoder och områden som ska samsas i de nya kurserna eftersom lärosätet vill ge så mycket stöd som möjligt i både litteraturvetenskap och språkvetenskap under den nya fördjupande satsningen. Det är fortfarande en öppen fråga hur man ska kunna omfatta fördjupning i språkvetenskap, litteraturvetenskap och språkdidaktik under en och samma delkurs. Det finns också en risk för att kursen faller isär eftersom språksociologi och litteratursociologi omfattar skilda teoretiska utgångspunkter och metoder. Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet utvärderar ämnesfördjupningen under den sista terminen i svenska för att se om man uppnår avsedd effekt på vetenskapligheten.

Det finns även en kurs som ska öka studenternas kunskap om språkvetenskapliga, litteraturredidaktiska och språkdidaktiska teorier och metoder. Kursen ligger sent i utbildningen, i nära anslutning till de självständiga arbetena, eftersom de tidigare självständiga arbetena generellt inte höll hög kvalitet. Det förändringsarbete man har genomfört verkar lovande enligt bedömargruppen, men det är ännu inte provat i skarpt läge. För de studenter som går den äldre varianten har man också förstärkt den teoretiska och metodiska progressionen. Utifrån de självständiga arbeten som bedömargruppen tagit del av har det fått effekt och de flesta arbeten uppfyller målet.

Sammanfattningsvis kan bedömargruppen konstatera att lärosätet säkerställer att studenterna får fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder inom svenskämnet, medan delen av målet att studenterna kan visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen behandlas mer i UVK. Den senare delen av målet berörs dock i någon mån inom svenskan under ämnes-VFU och termin 4, och i den omarbetade utbildningen även termin 8.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter*

samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

Enligt självvärderingen är det främst under ämnesstudierna som lärosätet säkerställer målpuppfyllelse när det gäller fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik. I UVK säkerställer man främst målpuppfyllelse när det gäller fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten inom ämnesområden. Enbart två lärandemål redovisas för ämnes-VFU i självvärderingen. Ämneskunskaper i svenska och VFU kopplas även ihop i den avslutande VFU-uppgiften, där studenter ska visa att de har tillräckliga ämneskunskaper. Här menar bedömargruppen att det krävs en hel del samarbete mellan UVK och VFU samt ämne och ämnesdidaktik för att examinationen av tillräckliga ämneskunskaper i svenska ska vara förankrad hos dem som kan fälla avgörandet vid lärosätet.

I självvärderingen beskriver lärosätet hur de säkerställer den första delen av målet genom att studenterna läser vetenskapliga texter under de första terminerna och sedan gör en vetenskaplig undersökning under delkursen *Språk- och litteratursociologi*, med utgångspunkt i litteratursociologisk eller språksociologisk forskning. Därefter fördjupas de vetenskapliga färdigheterna och förmågorna i det självständiga arbetet. I självvärderingen redovisar lärosätet lärandemål och krav på examinerade uppgifter där studenterna ska bidra till kunskapsutvecklingen av den ämnesdidaktiska forskningen och uppvisa ett kritiskt och självständigt förhållningssätt. Lärosätet har tidigare funnit brister i kurserna när det gäller att ge studenterna förmåga att systematisera forskningsresultat, så man har därför skärpt kraven och gjort om utbildningen. Bedömargruppen anser att lärosätet uppfyller målet, inte minst med tanke på att de självständiga arbetena redan uppnår målpuppfyllelse.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätet menar att didaktiken huvudsakligen har sin hemvist inom UVK och ämnesdidaktiken inom respektive ämne, medan båda är aktuella på VFU-kurserna. Detta är en tydliggörande och rimlig reflektion, enligt bedömargruppen. I den nya utbildningen kopplar man ihop i ämnesstudierna med de didaktiska, tillämpade studierna i UVK, och därmed ser man det som att utbildningen får bredd. Ju längre studenterna kommer i utbildningen, desto högre krav ställs på självständighet och komplexitetsgrad. Det är framför allt inom ämnet som ämnesdidaktik ryms och kontinuerligt tas upp. Lärosätet visar, enligt bedömargruppen, hur progressionen går från beskrivande till allt tydligare tillämpningar när det gäller metodisk och didaktisk koppling: från att beskriva undervisningsämnet till att planera en undervisningssituation med litteratursamtal. När VFU:n är kopplad till ämnet examinerar en lektor, i form av en undervisningsreflektion. Examinationsformerna varierar från grupparbeten till skrivuppgifter och hemtentamen. Med talrika och tydliga exempel visar lärosätet därmed hur de arbetar med progression och fördjupning inom det aktuella målområdet, enligt bedömargruppen.

Bedömargruppen ser det som sannolikt att den nya utbildningen kommer att utvecklas planenligt och att studenterna då kan få tillräckligt med didaktiska och ämnesdidaktiska färdigheter och förmågor. Gruppen anser därmed att lärosätet uppfyller målet och ser positivt på att lärosätet lyft fram det litteraturredidaktiska området mer i den nya strukturen. Lärosätet behöver följa upp hur kopplingen mellan ämne, ämnesdidaktik och UVK-kurser gestaltar sig i realiteten, enligt bedömargruppen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Bedömargruppen anser att lärosätet når måluppfyllelse delvis genom ämnesstudierna. I självvärderingen beskriver lärosätet hur läraruppdraget kommer in redan i början av utbildningen, både i den äldre och nya versionen av utbildningen. Ämnesstudierna omfattar enligt självvärderingen en allt större komplexitet när det gäller lärarens uppdrag. Delkursen *Språkets variation och mångfald* omfattar exempelvis en uppgift med lärandemål, genomförande och examination som är kopplat till målet. Bedömargruppen menar att upplägget är relevant, men det handlar om lektionsplaner som man gör på plats på lärosätet och som inte kan omsättas i reell praktik.

I självvärderingen skriver lärosätet att metodinslagen inom ämnet är begränsade i början av utbildningen, men att de ökar och blir mer komplexa. Bedömargruppen ser det som att ämnet tydligt bidrar till detta mål, men att det främst är under UVK och framför allt VFU som man säkerställer måluppfyllelse

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Av självvärderingen framgår det att lärosätet kontinuerligt berör frågor om jämställdhet, och det finns ett jämställdhetsarbete som omfattar både studenter och anställda. Lärosätet har övergripande strategier för jämställdhetsarbetet; i till exempel programuppföljningar är nyckeltalen uppdelade på kön och dessa ingår i lärosätets kvalitetsarbete.

Inom inriktningen svenska beskriver lärosätet i självvärderingen hur jämställdhet kommer in genom forskningsområdet *Språk och kön* och i kursen *Språk- och litteratursociologi*, där det anläggs ett intersektionellt perspektiv som omfattar genus, och därmed mer än enbart jämställdhet. Under kursen examineras studenterna genom en skrivuppgift eller en egen mindre undersökning. Enligt självvärderingen är personalgruppen medveten om hur genus hela tiden "görs" i klassrummet, och kursansvariga ser till att fördelningen mellan manliga och kvinnliga författare i kurslitteraturen blir jämn. I självvärderingen sägs studenterna ha möjlighet att diskutera jämställdhet ur ett undervisningsperspektiv, men sammanhanget eller formerna för det beskrivs inte, med undantag för det ovan nämnda exemplet. Bedömargruppen anser att studenterna kan få större möjligheter att förankra jämställdhetsperspektivet i reell pedagogisk verksamhet. Gruppen rekommenderar därmed att lärosätet i högre grad använder svenskämnets olika områden för att låta studenterna fördjupa sig i frågor om jämställdhet, med syftet att stärka studenternas förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i pedagogisk verksamhet inom det egna ämnet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

I programrådet diskuteras kursutveckling. Det finns ett forum för ämnesansvariga som hanterar genomförandet av kurserna och ett kollegium som är centralt för utbildningen. När programrådet följer upp utbildningen återkopplas resultaten till studenter, VFU-handledare, alumner och andra arbetslivsföreträdare. Den löpande uppföljningen sker med webbenkäter och med kursambassadörer, det vill säga representanter för olika studentkullar i ämnet. I självvärderingen beskrivs att ämnet efter ett omfattande kvalitetsarbete har förändrats och lagt till kurser för att göra ämnesstudierna bättre. Detta har man gjort efter att ha beaktat relevanta intressenters perspektiv, vilket bedömargruppen ser positivt på. Bedömargruppen menar därför att utbildningarna följs upp på ett systematiskt sätt och att lärosätet arbetar med kvalitetsutveckling och återkoppling.

Utbildningen har genomgått förändringar, och lärosätet betonar de tänkta synergieffekterna och samordningsvinster när olika delar av ett ämne bidrar till samma mål. Bedömargruppen ser dock potentiella problem med de framhållna synergieffekterna, och rekommenderar att lärosätet noggrant följer upp utvecklingsarbetet och det tilltänkta resultatet i form av högre måluppfyllelse. Det finns exempelvis en risk att för att nyanställda lärare missar chansen till möjliga synergieffekter, om inte kollegiet explicit pekar ut dem. En annan uppenbar risk är att det blir luckor snarare än synergier om det inte finns ett kontinuerligt system för uppföljning. Bedömargruppen rekommenderar därmed att lärosätet särskilt följer upp den progression som är planerad i den nya strukturen, för att säkerställa att den upprätthålls och efterlevs.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Kvarvaron befinner sig på en nivå liknande den som gäller för hela riket. De studenter som fortfarande är kvar ett par terminer in i utbildningen brukar också slutföra sina studier. Enligt självvärderingen arbetar lärosätet både förebyggande och under pågående kurser med att identifiera studenter som behöver extra stöd och som har problem med utbildningen. Exempel på förekommande insatser är att upprätta individuella studieplaner, så kallad supplemental instruction (SI) som är en typ av mentorsverksamhet, och att hänvisa studenter till den centrala inrättningen Skrivpunkten där de kan få språkligt stöd i sitt skrivande.

Bedömargruppen anser att lärosätet har en systematisk organisation för att se till att studenterna avslutar sin utbildning med en examen, men man rekommenderas att vara uppmärksam på om det framöver kan behövas insatser för att stödja studenter på svenskläraryrket.

Bedömningsområde: Studentperspektiv**Studentperspektiv**

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studenterna har både formella och informella möjligheter att ge respons på utbildningen, enligt bedömargruppen. I självvärderingen står att studenterna har möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet

med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Exempelvis finns det studentrepresentanter i akademirådet vid Akademin för lärande, humaniora och samhälle där kursplaner och programuppföljningsrapporter fastställs. Vid en genomlysning av programmet påtalade studenterna att det behövdes en bättre sammanhållen utbildning med mer koherens. Detta menar lärosätet att man har tagit fasta på och att det har bidragit till omorganisationen.

För att säkerställa formellt studentinflytande görs kursvärderingsenkäter, men svarsfrekvensen är låg och lärosätet har därför infört så kallade kursambassadörer, det vill säga studenter i varje årskurs som tar på sig ansvaret att föra studenternas talan. Förhoppningen är att denna åtgärd så småningom ska öka studenternas engagemang och villighet att besvara kursvärderingar. Bedömgargruppen ser positivt på detta försök. I självvärderingen menar man också att lärosätets storlek och de små studentgrupperna gör det lätt för studenterna att påverka direkt och informellt, och bedömgargruppen ser det antagandet som rimligt.

När det gäller svenskämnet visar underlaget att studenterna har både informellt och formellt inflytande i programråd och genom kursambassadörerna. Lärare i ämnet beskrivs som lyhörda och när studenterna efterfrågar mindre justeringar gör man det under terminerna. Exempelvis lägger lärare inom ämnet om schemat för att inte få schemakrockar med sådant som kan vara intressant för studenterna och som de annars skulle kunna missa. Bedömgargruppen ser det som att lärosätet engagerar och involverar studenterna på ett tillfredställande sätt.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

I självvärderingen framträder många olika former av konstruktiva och relevanta samarbeten med skolor, bibliotek, region och forskning. Lärosätet samarbetar exempelvis med regionbiblioteket och involverar då studenterna. Man har också ett nära samarbete med skolor, och detta uppfattas av lärosätet som ömsesidigt givande. Vidare gör regionalt utvecklingscentrum att arbetsliv och akademi får kontakt, för både utbildning och forskning. Ett exempel är projektet Näktergalen där studenter är mentorer eller faddrar för ensamkommande flyktingbarn.

När det gäller arbetsliv och samverkan mer specifikt inom svenskämnet tar lärosätet upp ett läsförmedlande samarbete med bibliotek som är konkret kopplat till delkursen Ungdomars läsning. Ett annat exempel är ett läsidaktiskt projekt med Region Halland som resulterat i forskning och konferensdeltagande. Genom sådana projekt får studenterna kunskap om hur skolor och olika delar av regionen arbetar konkret med den föränderliga omvärlden. Alumner och arbetslivsrepresentanter ingår i programrådet, vilket enligt bedömgargruppen är positivt för utbildningens utformning.

Bedömgargruppen anser att lärosätet, regionen och arbetslivet verkar ha ett tätt och givande samarbete som gör att studenterna är redo att möta ett föränderligt arbetsliv och det omgivande samhället.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: Tillfredsställande

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Det finns en vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens som står i proportion till utbildningens volym, enligt bedömargruppen, men den ämnesdidaktiska kompetensen kan stärkas. Lärosätet vet om detta och har ett långsiktigt kompetensförsörjningsarbete som inkluderar rekryteringar. Lärosätet ser till att lärarna har högskolepedagogisk kompetens, bland annat genom högskolepedagogisk utbildning. En av lärarna arbetar också i ungdomsskolan och flera har tidigare arbetat med det relevanta åldersspannet i skolan. De kopplar sin erfarenhet till undervisningen, vilket gör att det finns en professionsrelaterad kompetens som är tillräcklig, enligt bedömargruppen.

Ämnesmiljön är inte stor men tillräcklig för utbildningens omfattning. Bedömargruppen anser att den vetenskapliga miljön är mer gynnsam på språksidan än litteratursidan, med tanke på obalansen i antalet lärare och medverkan i forskningsnätverk. Bedömargruppen ser positivt på det samarbete som lärosätet påbörjat mellan svenska språket och litteraturvetenskap eftersom det stärker utbildningsmiljön. Eftersom få lärare har litteraturvetenskap som sitt ämne blir vetenskapliga nätverk också utanför lärosätet extra viktiga för dessa lärare, menar bedömargruppen. Den professionsrelaterade miljön säkerställer lärosätet genom praktknära forskning och ett väl utvecklat samarbete med arbetslivet om utbildning och forskning.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Lärosätet visar med lärandemål och examination hur man arbetar med progression genom utbildningen, exempelvis för den delen av ämnet som rör läsning av, struktur i och skrivande av texter. Fler sådana spår verkar finnas, till exempel i språksociologi. Det ser bedömargruppen som ett tydligt exempel på lärosätets sätt att säkerställa att studenterna når fördjupade kunskaper. Det förändringsarbete man har genomfört verkar lovande och rimligt, men det är ännu inte provat i skarpt läge. Bedömargruppen menar dock att lärosätet med dessa ändringar säkerställer att studenterna når fördjupade kunskaper. Samtidigt finns en risk för att de litteraturvetenskapliga aspekterna hamnar i skymundan för språkvetenskapen och språkdidaktiken.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Lärosätet har arbetat om ämneslärarprogrammet för att stärka detta mål. Svenska har utformat en kurs som ska förstärka studenternas kunskap om respektive färdigheter i språkvetenskapliga, litteraturdidaktiska och ämnesdidaktiska teorier och metoder. Kursen ligger sent i utbildningen, i nära anslutning till de självständiga arbetena. För de studenter som går den äldre varianten har man förstärkt den teoretiska och metodiska progressionen. Därmed säkerställer lärosätet att studenterna får fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder inom svenskämnet. Studenterna ska kunna visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen; detta behandlas tydligare i UVK men man berör det också inom svenskan.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Den första delen av målen säkerställs framför allt under

ämnesstudierna medan den andra delen i huvudsak säkerställs i UVK. Enbart två lärandemål redovisas för ämnes-VFU i självvärderingen. Ämneskunskaper i svenska och VFU kopplas även ihop i den avslutande VFU-uppgiften, där studenterna ska visa att de har tillräckliga ämneskunskaper. Här menar bedömargruppen att det krävs en hel del samarbete mellan UVK och VFU samt ämne och ämnesdidaktik för att examinationen av tillräckliga ämneskunskaper i svenska ska vara förankrad hos dem som kan fälla avgörandet vid lärosätet. De ändringar som lärosätet genomfört har lett till att en del andra delkurser har formats om för att skapa utrymme, vilket kan medföra att studenterna stärks vetenskapligt men kanske upplever att övriga kurser är begränsade. Ändringarna verkar dock ha fått effekt och de flesta självständiga arbeten når målet.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Med talrika och tydliga exempel visar lärosätet hur man arbetar med progression och fördjupning inom det aktuella målområdet. Enligt bedömargruppen kommer den nya utbildningen troligen att kunna utvecklas planenligt, och då ge tillräckligt med didaktiska och ämnesdidaktiska färdigheter och förmågor. Det blir dock nödvändigt att följa upp hur kopplingen mellan ämne, ämnesdidaktik och UVK-kurser gestaltar sig i realiteten.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls delvis. Bedömargruppen anser att ämnet tydligt bidrar till detta mål men att måluppfyllelsefrämst säkerställs under UVK och framför allt VFU. Ett exempel på uppgift, lärandemål, genomförande och examination inom ämnet hämtas i självvärderingen från delkursen Språkets variation och mångfald. Bedömargruppen menar att ett sådant upplägg verkar rimligt och relevant, men det handlar om lektionsplaner som man gör på plats på lärosätet.

Lärosätet beaktar, kommunicerar och förankrar ett jämställdhetsperspektiv i utbildningens innehåll, utformning och genomförande, men man kan göra det tydligare inom ämnet. Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet i högre grad använder svenskämnets olika områden för att låta studenterna fördjupa sig i frågor om jämställdhet. Man kan också ge studenterna mer stöd för att de ska kunna beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i pedagogisk verksamhet inom det egna ämnet.

Kvalitetsarbetet utgår från prorektor som leder högskolans kvalitetsråd. Lärosätets fyra akademiers respektive utbildningsledare står för det konkreta arbetet, tillsammans med programansvarig. Denna leder i sin tur ett programråd som omfattar studenter, lärare, alumner, handledare inom VFU och arbetslivsrepresentanter. Bedömargruppen anser att lärosätet generellt verkar arbeta tillräckligt med uppföljning, kvalitetsutveckling och återkoppling. Det framgår också att lärosätet efter ett omfattande kvalitetsarbete bland annat har lagt till kurser för att göra ämnesstudierna bättre, efter att ha beaktat relevanta intressenters perspektiv. Bedömargruppen anser att lärosätet generellt verkar ha en tillräckligt systematisk organisation för att se till att studenterna avslutar sin utbildning med en examen. Rekommendationen är samtidigt att vara uppmärksam på om det framöver kan behövas insatser, särskilt för att stödja studenter på svenskläraryrket.

När det gäller svenskämnet framgår att studenterna har både formellt och informellt inflytande i programråd och genom kursambassadörer, samt att lärare är lyhörda och gör mindre justeringar under terminerna om studenterna efterfrågar det. Exempelvis hjälper man inom ämnet till och lägger

om schemat så att studenterna inte ska missa något på grund av en schemakrock. Överlag får bedömargruppen en positiv bild av svensklärodbildningen och studentinflytande.

Bedömargruppen anser att lärosätet, regionen och arbetslivet verkar ha ett nära och givande samarbete som gör att studenterna är redo att möta ett föränderligt arbetsliv och det omgivande samhället. Ett exempel är projektet Näktergalen med regionalt utvecklingscentrum där studenter är mentorer eller faddrar för ensamkommande flyktingbarn. Sådana samarbeten bidrar till studenternas kunskap om hur skolor och olika delar av regionen arbetar konkret med den föränderliga omvärlden. Ett annat exempel är läsprojekt som genomförs i samarbete med regionens bibliotek och bibliotekarier.

Lärosäte: Högskolan Kristianstad

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet matematik.

Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet

Inom den utbildningsvetenskapliga kärna (UVK) har lärosätet generellt svaga beskrivningar av hur utbildningens olika delar bildar en helhet i ett ämneslärarperspektiv. Utbildningen är under uppbyggnad, vilket innebär att mycket av beskrivningarna i självvärderingen och intervjuerna behöver handla om planerade och ännu inte genomförda kurser. För både personalkompetens och kursstruktur lutar sig lärosätet mycket på erfarenhet från grundlärarprogrammet. Bedömgargruppen ser det som positivt att det finns goda erfarenheter att använda och bygga vidare på, samt att lärosätet lyfter fram en del goda och relevanta exempel på kursinnehåll och strukturer. Men bedömgargruppen menar att det finns stora behov av att utveckla och formulera dessa erfarenheter och exempel i relation till en helhetsbild för UVK:s roll i ämneslärarutbildningen. När det gäller utformning, genomförande och resultat visar underlaget en del goda exempel inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), men dessa exempel är för få och de sätts sällan in i en helhet för UVK och ämneslärarutbildningen i stort. Även inriktningen mot undervisningsämnet matematik är under uppbyggnad. Utbildningens utformning, genomförande och resultat är svårbedömt inom inriktningen matematik eftersom endast del av utbildningen har genomförts. Den del som beskrivs i självvärderingen framstår dock som väl genomtänkt och ändamålsenlig för de flesta bedömda examensmål, varav flera alltså inte kan bedömas i sin helhet.

Sammanvägd bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara inte tillfredsställande.

När det gäller förutsättningar i form av personal visar självvärderingen att personalstyrkan i den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) har en ämnesmässig bredd och en hög andel disputerade lärare inom främst pedagogik, men även i ämnen som sociologi och historia. Bedömgargruppen menar att kompetensen är adekvat för kursernas innehåll och står i proportion till utbildningens volym för de kurser i UVK som hittills genomförts. Det är också tydligt att lärosätet inom den utbildningsvetenskapliga kärnan har möjlighet att utveckla en stark utbildningsmiljö inom UVK, som till stor del kan hämtas från en redan uppbyggd lärarutbildning. Lärosätet uppvisar också en medvetenhet om att forum och strukturer för att skapa en sammanhållen miljö för ämneslärarutbildningen behöver skapas och utvecklas. Bedömgargruppen anser att utbildningsmiljön inte är tillfredsställande i nuläget men det finns goda inslag och en god medvetenhet om vilka utvecklingsområdena är. Lärosätet rekommenderas därmed att formulera en tydligare strategi för hur utvecklingen ska ske. Inom inriktningen matematik är lärarnas vetenskapliga kompetens mycket god när det gäller matematikdidaktik, och svag men tillräckligt i matematik för inriktningen mot årskurs 7–9. Den professionsrelaterade kompetensen och den pedagogiska kompetensen är båda tillfredsställande. Verksamheten vid lärosätet har ett tydligt fokus på lärarutbildningen. Det finns en förhållandevis stor professionsinriktad forskningsmiljö i matematikdidaktik och en väl fungerande utbildningsmiljö med tydligt fokus på lärarutbildning.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls eftersom kurserna har en tydlig teoretisk förankring som ger studenterna god insikt i matematikämnets vetenskapliga grund. Utbildningens upplägg säkerställer att studenterna får fördjupade kunskaper i historiskt forsknings- och utvecklingsarbete i matematik som är aktuellt utifrån ett professionsinriktat perspektiv, förutsatt att lärare med vetenskaplig kompetens i matematik medverkar i matematikkurserna.

Målet för vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Tydliga svagheter finns främst inom detta område avseende UVK då grundläggande kunskaper inte ges där. Inom inriktningen matematik är målet svårbedömt eftersom examensarbetskursen ännu inte är genomförd. Det finns dock goda förutsättningar för att uppnå målet inom ämnet, tack vare att undervisning och examination genomförs av vetenskapligt kompetenta lärare som forskar inom områden som är relevanta för utbildningen. Vidare behandlas matematikdidaktiska teorier och teoretiska modeller för lärande i matematik redan från första kursen, och vetenskapliga artiklar i matematikdidaktik används återkommande i undervisningen. Enligt examensordningen är vetenskapsteori och forskningsmetodik något som den utbildningsvetenskapliga kärnan specifikt ska behandla vilket gör att svagheter här inte helt kan uppvägas inom ämnet. Trots att inriktningen matematik bidrar till måluppfyllelse anser bedömargruppen att bristerna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan är så omfattande att utbildningen i sin helhet inte möjliggör och säkerställer måluppfyllelse. Enligt examensordningen är vetenskapsteori och forskningsmetodik något som den utbildningsvetenskapliga kärnan specifikt ska behandla vilket gör att svagheter här inte helt kan uppvägas inom ämnet.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat är uppfyllt. Bedömargruppen ser dock inom den utbildningsvetenskapliga kärnan svagheter både i beskrivningar av vad som ska ingå för att uppfylla målen och att helhetssyner ofta saknas eller är svagt utvecklade. Inom inriktningen matematik är målet svårbedömt eftersom man ännu inte har genomfört flera av de kurser i utbildningen som har betydelse för måluppfyllelsen, särskilt examensarbeten och delar av VFU. Den genomförda delen av utbildningen behandlar målet genom att återkommande läsa och diskutera vetenskapliga artiklar, och genomföra undervisning där studenterna får tillfälle att systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter i relation till forskningsresultat. Den del av utbildningen som redovisas framstår som adekvat i förhållande till examensmålet. Trots svagheter som finns inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och de oklarheter som kvarstår inom inriktningen matematik anser bedömargruppen att lärosätet har visat att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls inte. Enligt lärosätet uppfylls målet inte främst genom UVK, utan inom ämneskurser. UVK har i detta sammanhang främst rollen som en sammanhållande länk gentemot VFU och ämnesdidaktik. Bedömargruppen uppmanar lärosätet att stärka de didaktiska inslagen i UVK. Inom inriktningen matematik är målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inom inklusive metodik svårbedömt på grund av oklarheter när det gäller ämnes-VFU:n. Studenterna tar del av aktuella och relevanta forskningsresultat samt planerar, genomför och analyserar undervisningsaktiviteter inför VFU. Metodiken är en integrerad del i matematikdidaktiken och får därmed en tydlig forskningsanknytning. Matematikdidaktiska tillämpningsövningar förekommer också i matematikkurser och inom VFU-kurser. Den tänkta utbildning som redovisas i självvärderingen framstår som adekvat och väl anpassad till

examensmålet, men måluppfyllelsen kan inte bedömas i sin helhet. Eftersom det finns svagheter inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och det kvarstår oklarheter när det gäller ämnes-VFU:n anser bedömargruppen att utbildningen i sin helhet inte möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Bedömargruppen ser goda intentioner i kursinslag som är förberedande, men efterfrågar beskrivningar av inslag där studenterna får öva praktiskt på detta. Särskilt efterfrågas resonemang om hur kommande inslag kan relateras till en helhetssyn för att studenterna ska kunna uppnå de efterfrågade förmågorna. Detta finns dock inom inriktningen matematik där målet uppfylls eftersom dess innehåll behandlas i en väl genomtänkt progression, vilken inleds med lärandemål som relaterar till olika strategier och metoder för problemlösning och beräkningar och hur detta påverkar elevers lärande i matematik. Målet behandlas vidare under flera kurser där studenterna får arbeta med olika undervisnings- och bedömningsmetoder för att undervisa matematik på ett varierat sätt. Detta ger dem goda förutsättningar för att kunna möta elever med olika förutsättningar och behov. Trots svagheter som finns inom den utbildningsvetenskapliga kärnan anser bedömargruppen att lärosätet inom inriktningen matematik har visat att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att bedöma utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling är uppfyllt genom att dessa frågor behandlas i UVK 1–3. Lärosätet har både en breddning och fördjupning i de tre kurserna, där det även finns flera examinerande moment.

Jämställdhetsperspektivet har på lärosätet sin främsta styrka i tydligheten och omfånget i kursinnehållet. Bedömningsgrunden anses uppfylld, men det behövs en förstärkning av hur det säkerställs att studenterna själva kan praktisera ett jämställdhetsperspektiv i sin undervisning. Lärosätet arbetar med jämställdhetsfrågor inom undervisningsämnet matematik, men detta arbete kan utvecklas ytterligare genom att kompetensutveckla personalen.

Lärosätet visar en styrka i hur strukturen för uppföljning, åtgärder och återkoppling ser ut. Bedömningsgrunden uppfylls väl där strukturen också har tydlig potential för att användas i faktiskt förändringsarbete. Särskilt starkt menar bedömargruppen att lärosätet arbetar med uppföljande åtgärder för att studenterna ska kunna fullfölja utbildningen. Den tidiga kontakten som sker med studenter som har svårigheter att klara av studierna ska ses som ett föredöme. Inom inriktningen matematik bedrivs kvalitetsarbetet på tre nivåer: ledningsnivå, programnivå och kursnivå. Kvalitetsarbetet på varje enskild nivå framstår som väl genomtänkt, men kopplingen mellan nivåerna framstår som mindre tydlig och det finns vissa svagheter. Bedömargruppen anser att de beskrivna åtgärderna är tillräckliga men skulle kunna stärkas. Lärosätet har ett åtgärdsprogram som stödjer studenterna i att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studenterna får goda förutsättningar för att påverka innehållet i och genomförandet av kurser, och är representerade i beslutande och rådgivande organ. Studenterna ges också möjlighet att påverka innehåll och genomförande av pågående kurs.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara inte tillfredsställande.

När det gäller bedömningsgrunden arbetsliv och samverkan finns det både för få exempel på hur detta sker och avsaknad av en helhetssyn. Lärosätet arbetar med att sätta igång en ny VFU-organisation, vilket bedömargruppen ser som positivt men efterfrågar tydliga förstärkningar av arbetslivskopplingen till undervisningsämnet. Flera lärare har erfarenhet av undervisning som ämneslärare inom undervisningsämnet matematik, vilket bidrar till att stärka arbetslivsperspektivet. Dock saknas beskrivning av hur studenterna får beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar**Personal**

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Lärosätets självvärdering visar att personalstyrkan på den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) har en ämnesmässig bredd och en hög andel disputerade inom främst pedagogik, men även i ämnen som sociologi och historia. De flesta har en ämneslärarexamen. Vid intervjun framkommer också att de undervisande lärarna ofta undervisar på motsvarande kurser i grundlärarprogrammet, vilket ger en god erfarenhet. Bedömargruppen menar att kompetensen är adekvat för kursernas innehåll och står i proportion till utbildningens volym för de kurser i UVK som hittills genomförts. Däremot saknar bedömargruppen beskrivningar av strategier för att fylla kompetensen i utbildningens resterande terminer och är tveksam till genomförandet på lång sikt. Kompetensförsörjningsplaner finns enligt lärosätets självvärdering på avdelnings- och fakultetsnivå, och eftersom all personal i ämneslärarprogrammet finns vid en fakultet ska en sådan plan kunna ge en helhetsbild av personalbehovet. Vid intervjuerna vidhålls den goda kompetensförsörjningen särskilt för utbildningsvetenskap och pedagogik. Men bedömargruppen saknar resonemang, och därmed en uttalad strategi, om kommande specifika kompetensbehov i kurserna på UVK. Ett utvecklingsområde är att lärosätet utformar en sådan strategi för kompetensbehov inom UVK.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns inte en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs inte så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Självvärderingen visar att det med vissa frågetecken, finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö. Bedömargruppen ser positivt på inrättandet av tre forskningsmiljöer: Barndom, lärande och utbildning (BALU), Forskning relationell pedagogik (FoRP), Learning in Science and Mathematics (LISMA) vid fakulteten för lärarutbildning. Men bedömargruppen efterfrågar tydligare beskrivningar av vilken forskning som bedrivs och på vilket sätt den är relevant för ämneslärarutbildningen. Ytterligare ett utvecklingsområde är lärosätets beskrivning av hur forskningsmiljöerna och deras forskning görs relevant i kurserna. Vid intervjuerna knyts sambandet

mellan forskning och utbildning till att forskarna är de som undervisar i kurserna. Detta menar bedömargruppen är bra, men forskningsanknytningen blir också upp till varje lärares ansvar på ett sätt som inte säkerställer att olika studentgrupper får en likvärdig kunskap. Bedömargruppen efterfrågar därför en sammantagen strategi från lärosätet för hur sambandet mellan forskning och utbildning ska säkerställas, så att detta inte blir avhängigt av vad enskilda lärare gör.

Ämneslärarutbildningen är fortfarande under uppbyggnad på lärosätet, och självvärderingen tar upp strukturer och forum för hur det ska skapas en sammanhållen miljö som ett utvecklingsområde. Ett gemensamt forum där delarna i ämneslärarutbildningen knyts samman och där aktuell forskning förankras i utbildningen är under utveckling, enligt självvärderingen. Detta ser bedömargruppen positivt på, men menar att detta redan borde vara på plats och att lärosätet mer utförligt behöver formulera och beskriva en helhetssyn för kurserna i den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK).

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

I lärosätets självvärdering saknas till stor del resonemang om hur utbildningen ska säkerställa att studenterna ska visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder. Lärosätet hänvisar till den kommande kursen UVK5, men beskriver inte vad som förväntas ingå i denna kurs och därmed saknas enligt bedömargruppen en beskrivning av lärosätets strategi för att bedömningsgrunden ska uppfyllas. Vid intervjuerna betonar lärosätet att huvudfokus ska ligga på att studenterna ska vara konsumenter av forskning, och de främsta efterfrågade förmågorna är därmed att kunna ta till sig och förstå relevant forskning. Detta menar lärosätet görs både i metodkursen som är löpande i den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och ämneskurser. Bedömargruppen ser här en avsaknad av uttalad strategi för hur studenterna ska få de efterfrågade kunskaperna, och efterfrågar därför en tydlig plan för hur de olika examensmålen ska uppnås. Relationen mellan ämne och UVK i relation till kunskaper om vetenskapsteori och forskningsmetoder behöver också synliggöras i en sådan plan.

När det gäller kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet hänvisar lärosätet i självvärderingen till lärandemålet "kunna beskriva, diskutera och problematisera olika sätt att se på både kunskap och utbildning, förhållandet mellan en vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt betydelsen av detta för den kommande yrkesutövningen /.../" i UVK1. Bedömargruppen anser att detta är en bra grund, men efterfrågar en beskrivning av hur en progression för denna kunskap ska ske.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och*

andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

När det gäller att kunna tillvarata och systematisera generellt och särskilt för relevanta forskningsresultat hänvisar lärosätet i självvärderingen till lärandemål i kurser som ännu inte getts (UVK4, 5 och 7). Även om kurserna inte getts bör lärosätet kunna presentera hur de är tänkta att genomföras och hur målen i bedömningsgrunden ska uppfyllas. När detta inte görs menar bedömargruppen att det inte går att se om lärosätet möjliggör att målet uppfylls genom utformning och genomförande, eller säkerställer det genom examination.

Bedömargruppen ser däremot i självvärderingen att ett moment om generell kritiskt granskande förmåga och reflektion över egna och andras erfarenheter är påbörjad i UVK 1–3. Detta görs genom ett återkommande kursupplägg, där studenterna skriftligt och muntligt får träna sig i att vara vetenskapligt kritiska gentemot föreläsningar och litteratur. Bedömargruppen ser positivt på att ett kritiskt förhållningssätt och en förmåga till reflektion introduceras tidigt, men saknar resonemang om hur detta fullföljs och hur det relateras till andra delar av utbildningen som verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Vid intervjuerna påpekas att samspelet mellan ämne, VFU och UVK är viktigt och centralt. Detta instämmer bedömargruppen i, men saknar konkretiseringar och helhetsbeskrivningar av hur detta ska gå till.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Vid intervjuerna diskuterar ledningsgruppen och UVK-gruppen didaktik och ämnesdidaktik i relation till utbildningens helhet. Lärosätets representanter menar att ämneslärarutbildningen har haft brister i att vara en sammanhållen utbildning, men att ett utvecklingsarbete sker där UVK får en roll i att länka samman utbildningens olika delar. Detta ser bedömargruppen positivt på, men uppmanar också till att särskilt ge didaktik en starkare position för att UVK ska kunna vara denna länk.

Lärosätet arbetar med målet främst inom ämneskurser, inte inom UVK. UVK ges i detta sammanhang främst rollen som en sammanhållande länk gentemot VFU och ämnesdidaktik. Bedömargruppen uppmanar lärosätet att i UVK stärka de didaktiska inslagen.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Självvärderingen innehåller många resonemang och beskrivningar av innehåll som förbereder för att studenterna ska kunna få förmåga i relation till undervisning, där varje elevs lärande och utveckling stimuleras. I dessa beskrivningar menar bedömargruppen att både utformning, genomförande och examination finns med. Men bedömargruppen saknar beskrivningar av moment av faktiskt genomförande där studenterna planerar, genomför, utvärderar och utvecklar undervisning. Lärosätet hänvisar till kommande verksamhetsförlagda utbildning (VFU) och UVK-kurser längre fram i

programmet där sådant genomförande ska ske. Att ha en progression och gå från teori till praktik i studenternas egen undervisning är i sig inget som bedömargruppen menar är felaktigt. Men lärosätet saknar, enligt bedömargruppen, en beskrivning av hur detta ska ske genom att innehållet i de kommande kurserna inte presenteras eller relateras till en helhetssyn. En sådan beskrivning efterfrågas därför starkt.

Lärosätet har enligt självvärderingen som avsikt att sammanfläta kurser i UVK, VFU och ämnena till en helhet. Detta identifieras däremot av lärosätet som ett utvecklingsområde och även här saknas det enligt bedömargruppen resonemang om hur detta ska ske. Vikten av en sådan sammanflätning lyfts också starkt fram vid intervjuerna. Bedömargruppen ser här goda intentioner, men menar att lärosätet behöver utveckla och konkretisera en helhetssyn för hur målet ska uppnås.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Lärosätet beskriver i självvärderingen hur vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt fokus på mänskliga rättigheter och barnkonventionen behandlas i UVK 1–3. Självvärderingen beskriver både en breddning och fördjupning i de tre kurserna, där det även finns flera examinerande moment. Exempelvis sker i UVK 2 en examinerande uppgift där tankar om en pedagogisk grundsyn ska relateras till vetenskapliga, filosofiska och etiska överväganden där mänskliga rättigheter, barnkonvention och hållbar utveckling ingår. Lärosätet nämner i självvärderingen att hela bedömningsgrunden fördjupas i kommande UVK-kurser längre fram i programmet. Bedömargruppen menar att beskrivningen visar på en god bredd och tanke om fördjupning, men ser det som en svaghet att det inte går att utläsa i självvärderingen hur fördjupningen ska gå till.

Lärosätets beskrivning av hållbar utveckling är kortfattad med en tydlig fokusering på social hållbarhet. Ett utvecklingsområde är därför att lärosätet beskriver och utformar ett bredare perspektiv på hållbar utveckling.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärosätet beskriver i självvärderingen innehåll i kurser där kunskap om och förståelse för jämställdhet beaktas och kommuniceras på ett sätt som bedömargruppen uppfattar som tydligt och tillräckligt. Exempelvis finns i UVK-kurserna mål om att kunna "redogöra för och problematisera begrepp som demokrati, värdegrund, diskriminering och jämställdhet i relation till läroplanen och skolans praktik". Men den här kunskapen om begreppet jämställdhet skulle kunna förstärkas, för att ge studenterna de förmågor som efterfrågas i att själva kunna beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. Bedömargruppen efterfrågar därför fler beskrivningar av innehåll och examinationer, som säkerställer att studenterna efter utbildningen kan praktisera ett jämställdhetsperspektiv. Vid intervjuerna påpekar lärosätet att studenterna examineras efter sin förmåga att praktisera ett jämställdhetsperspektiv på en uppgift där undervisning planeras.

Sammantaget ser bedömargruppen att lärosätet i sina kurser har innehåll som både ger kunskaper och färdigheter i ett jämställdhetsperspektiv, men efterfrågar att dessa delar utvecklas och formuleras mer helhetligt.

Bedömargruppen ser att det också finns utvecklingsområden för utbildningens utformning och genomförande. Det gäller beskrivningar av hur jämställdhetsperspektivet beaktas i bemanning, litteratur och klassrumsklimat.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Självvärderingen visar enligt bedömargruppen till övervägande del att utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination systematiskt följs upp. Särskilt för programnivån redovisar lärosätet en omfattande struktur för systematiskt kvalitetsarbete. Den programansvariga producerar med utgångspunkt i självvärderingar en verksamhetsutvecklingsplan varje år och har dialog med lärosätets ledning om utvärdering av verksamhetens resultat och förslag på förändringar. Bedömargruppen menar att detta ger förutsättningar för att resultatet systematiseras, lyfts till ledningsnivå och även omsätts i åtgärder. Även på kursnivå beskriver självvärderingen en tydlig struktur för uppföljning, åtgärder och återkoppling till både studenter, lärare och kursansvariga. Bedömargruppen ser huvudsakligen positivt på lärosätets arbete, även om strukturen är tämligen omständlig, och hade önskat mer konkreta exempel på frågor som lyfts och åtgärdats.

Sammantaget menar bedömargruppen att bedömningsgrunden för uppföljning, åtgärder och återkoppling är uppfylld.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet beskriver i självvärderingen hur de verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid och arbetar för att fånga upp studenter som ligger efter under pågående utbildning. Lärosätet tar kontakt både med studenter som slutar oannonserat och studenter som anmäler avbrott för att förhöra sig om orsakerna till deras avbrott.

Lärosätet ser det som att de rekryterar ännu bredare än andra lärosäten och har flera studentnära stödfunktioner för att hjälpa studenter från studieovana miljöer (och även andra). Detta görs främst genom olika läroverkstäder där bedömargruppen ser det som särskilt positivt att detta erbjuds till alla studenter med både bokningsbara tider och dropin. Att resurser för individuellt stöd på kursnivå ingår i varje kursbudget är också ett gott exempel. Lärosätet beskriver också i självvärderingen hur studenter som har knappa studieresultat följs upp på individnivå en gång per termin, och detta beskrivs som en framgångsfaktor för att motverka studieavhopp.

Bedömargruppen menar att lärosätet har en tydlig och väl fungerande strategi för att studenterna ska kunna genomföra utbildningen inom planerad studietid. Lärosätet uppmanas att ha en strategi för hur detta ska kunna fortsätta när utbildningen är i gång i full skala med betydligt fler studenter.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet lyfter i självvärderingen fyra delar där studentperspektivet är centralt och ger studenterna möjligheter att ta en aktiv roll: representation i beslutande nämnder, program- och kursutvärderingar, studentdialoger samt studentinflytande i undervisningen. Bedömggruppen instämmer i att dessa fyra delar kan samverka för att studentperspektivet uppfylls, men ser också att det finns vissa frågetecken som inte besvaras i självvärderingen. Det första frågetecknet gäller i vilka organ som studenterna är representerade. Av intervjuerna framgår att studentrepresentation finns i alla formella och beslutande organ i lärarutbildningen. Studenterna saknar representation i styrgruppen som av lärosätet beskrivs mer som en arbetsform än ett beslutande eller beredande organ.

För studentdialogerna beskrivs funktionen där studenterna ska kunna lyfta allt som känns viktigt, och strukturen där programansvarig och två studenter från varje klass deltar. Bedömggruppen menar att strukturen är bra, men efterfrågar exempel på vad som tas upp och hur det fungerar i verkligheten. Även när det gäller studentinflytandet på kursnivå efterfrågar bedömggruppen konkreta exempel.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Arbetsliv och samverkan**

Bedömning med motivering: *Utbildningen är inte utformad och genomförs inte på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker inte med det omgivande samhället.*

Lärosätet beskriver i självvärderingen nästan inte alls hur studenterna får beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Lärosätet hänvisar all denna beredskap till VFU och att studenterna ska växa in i yrkesrollen. Vid intervjuerna betonas den nya VFU-organisationen som en möjlighet för att samla frågor om studenternas yrkesutveckling. Bedömggruppen ser positivt på detta, men efterfrågar beskrivningar av hur studenterna ska få generiska kunskaper som beredskap att möta exempelvis nya läroplaner, organisatoriska förändringar, nya pedagogiska idéer och nya pedagogiska verktyg.

Bedömggruppen noterar också att brister det finns i samverkan med det omgivande samhället och andra skolor, förutom VFU. VFU är en viktig del av utbildningen och i självvärderingens beskrivning av VFU redovisar lärosätet planer för en förbättrad struktur, vilket bedömggruppen ser positivt på. Men samverkan behöver ske på fler sätt och detta behöver beskrivas i självvärderingen. Bedömggruppen efterfrågar beskrivningar av hur arbetslivets aktörer samverkar och har inflytande på utbildningens utformning och genomförande, samt hur arbetslivets perspektiv kommer in i ämnen och UVK förutom genom den undervisande personalens erfarenheter.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och

ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärosätet har generellt svaga beskrivningar av hur utbildningens olika delar bildar en helhet i ett ämneslärarperspektiv. Utbildningen är under uppbyggnad, vilket innebär att mycket av beskrivningarna i självvärderingen och intervjuerna behöver handla om planerade och ännu inte genomförda kurser. För både personalkompetens och kursstruktur lutar sig lärosätet mycket på erfarenhet från grundlärarprogrammet. Bedömargruppen ser det som positivt att det finns goda erfarenheter att använda och bygga vidare på, samt att lärosätet lyfter fram en del goda och relevanta exempel på kursinnehåll och strukturer. Men bedömargruppen menar att det finns stora behov av att utveckla och formulera dessa erfarenheter och exempel i relation till en helhetsbild för UVK:s roll i ämneslärarutbildningen.

När det gäller förutsättningar i form av personal visar självvärderingen att personalstyrkan på den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) har en ämnesmässig bredd och en hög andel disputerade inom främst pedagogik, men även i ämnen som sociologi och historia. Bedömargruppen menar att kompetensen är adekvat för kursernas innehåll och står i proportion till utbildningens volym för de kurser i UVK som hittills genomförts.

Det är också tydligt att lärosätet har möjlighet att utveckla en stark utbildningsmiljö inom UVK, som till stor del kan hämtas från en redan uppbyggd lärarutbildning. Lärosätet uppvisar också en medvetenhet om att forum och strukturer för att skapa en sammanhållen miljö för ämneslärarutbildningen behöver skapas och utvecklas. Bedömargruppen anser att utbildningsmiljön inte är tillfredställande i nuläget men det finns goda inslag och en god medvetenhet om vilka utvecklingsområdena är. Lärosätet rekommenderas därmed att formulera en tydligare strategi för hur utvecklingen ska ske.

När det gäller utformning, genomförande och resultat visar underlaget en del goda exempel, men dessa exempel är för få och de sätts sällan in i en helhet för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och ämneslärarutbildningen i stort. Tydliga svagheter finns främst i området för vetenskapsteori och forskningsmetoder. Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls därmed inte. Även när det gäller målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat ser bedömargruppen svagheter både i beskrivningar av vad som ska ingå för att uppfylla målen och att helhetssyner ofta saknas eller är svagt utvecklade.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls enligt lärosätet inte främst genom UVK, utan inom ämneskurser. UVK har i detta sammanhang främst rollen som en sammanhållande länk gentemot VFU och ämnesdidaktik. Bedömargruppen uppmanar lärosätet att stärka de didaktiska inslagen i UVK.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande anses inte vara uppfyllt. Bedömargruppen ser goda intentioner i kursinslag som är förberedande, men efterfrågar beskrivningar av inslag där studenterna får öva praktiskt på detta. Särskilt efterfrågas resonemang om hur kommande inslag kan relateras till en helhetssyn för att studenterna ska kunna erövra de efterfrågade förmågorna.

Målet om att bedöma utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling är uppfyllt genom att dessa frågor behandlas i UVK 1–3. Lärosätet har både en breddning och fördjupning i de tre kurserna, där det även finns flera examinerande moment.

Jämställdhetsperspektivet har på lärosätet sin främsta styrka i tydligheten och omfånget i kursinnehållet. Denna bedömningsgrund anses därmed uppfyllt, men där det behövs en förstärkning av hur det säkerställs att studenterna själva kan praktisera ett jämställdhetsperspektiv i sin undervisning.

Lärosätet visar en styrka i hur strukturen för uppföljning, åtgärder och återkoppling ser ut. Bedömningsgrunden uppfylls väl där strukturen också har tydlig potential för att användas i faktiskt förändringsarbete. Särskilt starkt menar bedömargruppen att lärosätet arbetar med uppföljande åtgärder för att studenterna ska kunna fullfölja utbildningen. Den tidiga kontakten som sker med studenter som har svårigheter att klara av studierna ska ses som ett föredöme.

Bedömningsgrunden studentperspektiv anses uppfyllt. Studenterna är representerade i beslutande organ och det finns en struktur för direkt inflytande under kursernas och utbildningens genomförande.

När det gäller bedömningsgrunden arbetsliv och samverkan finns det både för få exempel på hur detta sker och avsaknad av en helhetssyn. Lärosätet arbetar starkt med att sätta igång en ny VFU-organisation, vilket bedömargruppen ser som positivt men efterfrågar tydliga förstärkningar arbetslivskopplingen till undervisningsämnet.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Ämneslärarutbildningen är förhållandevis nystartad och inga studenter har gått igenom en hel utbildning. Lärosätet beskriver i självvärderingen enbart de lärare som deltagit i den inledande delen av utbildningen och ger inte en fullständig bild av den samlade kompetens som lärosätet har inom matematikområdet.

Inga lärare med vetenskaplig kompetens i matematik medverkar i utbildningen. Två lärare som är forskarutbildade i matematikdidaktik har omfattande utbildning i matematik, vardera motsvarande mer än 150 högskolepoäng. Vidare klargjordes vid intervjuerna att forskarutbildade lärare i datavetenskap kommer att delta i kursen Matematisk modellering, som ges i den senare delen av utbildningen som alltså ännu inte är genomförd. Det är dock oklart i vilken utsträckning dessa lärare kommer att medverka i utbildningen. De lärare som redovisas i självvärderingen och vid intervjun har sammantaget svag men tillräcklig vetenskaplig kompetens i matematik för inriktningen mot årskurs 7–9.

Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att överväga rekrytering av forskarutbildade lärare i matematik för att stärka den vetenskapliga kompetensen i matematik.

Den vetenskapliga kompetensen i matematikdidaktik är mycket god, speciellt för inriktningen mot gymnasieskolan men också mot årskurs 7–9.

I den bifogade lärartabellen framgår inte att någon lärare i matematik, inklusive matematikdidaktik, har tjänstgöring i verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Vidare klargjordes inte vid intervjuerna om någon ämnes-VFU hade genomförts, och inte heller om någon lärare i matematik har haft eller kommer att ha tjänstgöring som är kopplad till VFU. Bedömargruppen anser att lärosätet behöver säkerställa att ämneskompetenta lärare medverkar i genomförandet och examinationen av ämnes-VFU.

Den professionsrelaterade kompetensen är tillräcklig eftersom flera lärare har ämneslärarexamen med inriktning matematik. Även den pedagogiska kompetensen är god, eftersom de flesta lärare har högskolepedagogisk utbildning eller motsvarande kompetens.

Bedömargruppen anser sammantaget att personalens kompetens är tillfredsställande.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Läro- och lärutbildning är tydligt fokus för verksamheten vid lärosätet. Det finns en stark forskningsmiljö i matematikdidaktik, vilken är kopplad till en större miljö som omfattar matematikens och naturvetenskapernas didaktik för alla utbildningsnivåer. Inom dessa miljöer bedrivs forskning i matematikdidaktik som är relevant för utbildningen, exempelvis om funktionsbegreppet, begreppsbyggnad i algebra och matematikens roll i fysikundervisningen. Det finns möjligheter till internationella utbyten för både lärare och studenter, exempelvis genom ett projekt inom fakulteten för läro- och lärutbildning som bland annat syftar till att öka mobiliteten inom läro- och lärutbildningarna och bland den undervisande personalen.

Vidare har lärosätet tillsammans med omgivande kommuner etablerat plattformen Lärande i samverkan, vars syfte är att utveckla undervisningen i skola och förskola med utgångspunkt i praktisknära forskning. Sammantaget är utbildningsmiljön tydligt professionsinriktad och väl integrerad med verksamhetsrelevant forskning i matematikdidaktik. Självvärderingen och intervjuerna klargjorde dock inte hur utbildningen och studenterna får nytta av denna forskning. Bedömargruppen utgår ifrån att dessa oklarheter kan bero på att utbildningen ännu inte är genomförd i sin helhet och att det saknas exempel från den senare delen av utbildningen.

Vid lärosätet finns ingen forskningsmiljö i matematik. För inriktningen mot årskurs 7–9 vägs detta upp av att två av de forskande lärarna i matematikdidaktik har omfattande utbildning i matematik och forskar i matematikdidaktik med tydlig koppling till matematiskt ämnesinnehåll. Vid intervjuerna klargjordes att forskande lärare i datavetenskap kommer att delta i matematikkurser som ges i utbildningens senare del.

Utbildningsmiljön har sin styrka i matematikdidaktik, med både bredd och djup. Bedömaregruppen anser att utbildningsmiljön som helhet är tillfredsställande.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Lärosätet beskriver i sin självvärdering den del av utbildningen som har genomförts. Därutöver har lärosätet lämnat in kursplaner för samtliga matematikkurser förutom ämnes-VFU och självständigt arbete. De kurser som redovisas är väl anpassade till inriktningen mot årskurs 7–9 och säkerställer att studenterna uppnår det breda kunnande i matematik som krävs för yrkesutövningen, exempelvis kurserna Aritmetik, algebra och geometri och Sannolikhetslära och statistik. Fördjupning i matematik uppnås i begränsad men tillräcklig utsträckning, speciellt i kursen Matematisk modellering.

Kurserna har en tydlig teoretisk förankring som ger studenterna god insikt i ämnets vetenskapliga grund. Utbildningen säkerställer därigenom att studenterna får insikt i historiskt forsknings- och utvecklingsarbete i matematik, som är aktuellt utifrån ett professionsinriktat perspektiv.

Lärosätet redogör på ett trovärdigt sätt i självvärderingen för hur delmoment i progressionen mot examensmålet examineras i de inledande kurserna, och man beskriver tydligt hur det inom utbildningen finns en progression för enskilda områden av ämneskunskaper, exempelvis problemlösning och arbete med digitala verktyg.

Sammantaget anser bedömaregruppen att lärosätet har gjort troligt att examensmålet kommer att uppnås i sin helhet för inriktningen mot årskurs 7–9.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Vid intervjun tydliggjordes att vetenskaplig metod ännu inte har behandlats i ämnesstudierna. Den del av utbildningen i matematik och matematikdidaktik som redovisas i självvärderingen framstår dock som väl anpassad till examensmålet. Lärare forskar inom områden som är relevanta för utbildningen och kan koppla denna forskning till undervisningen. Matematikdidaktiska teorier och teoretiska modeller för lärande i matematik behandlas redan från första kursen, och vetenskapliga artiklar i matematikdidaktik används återkommande i undervisningen. I exempelvis kursen Aritmetik, algebra och geometri (15 högskolepoäng) får studenterna en introduktion till teoretiska modeller för lärande i matematik och behandlar forskningsartiklar som är relevanta för de områden som kursen omfattar. I kursen Sannolikhetslära och statistik får studenterna arbeta med kvantitativa metoder för att analysera data. Kvalitativa och kvantitativa metoder liksom vetenskapsteori introduceras i matematikkurserna

och följs upp i UVK. Ett utvecklingsområde som nämns är att ytterligare säkerställa att studenterna får arbeta med både kvantitativ och kvalitativ metod genom utbildningen.

Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas återkommande i matematikkurserna, med betoning på ett vetenskapligt förhållningssätt till lärande i matematik. Forskningsartiklar används som stöd för att reflektera kring studenternas erfarenheter från VFU.

Det är svårt att bedöma målet eftersom examensarbetskursen och delar av VFU:n ännu inte är genomförda. Bedömaregruppen anser att lärosätet har goda förutsättningar för att uppnå examensmålet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Utbildningen är professionsnära med stark inriktning mot en matematikdidaktik som har tydligt matematiskt och praktikrelevant innehåll.

I flera kurser får studenterna tillfälle att systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter i samband med examinerande uppgifter. Återkommande behandling och granskning av vetenskapliga artiklar säkerställer att de får ta del av och reflektera över aktuella och relevanta forskningsresultat. Studenterna får även prova på olika forskningsmetoder i samband med inlämningsuppgifter som en del i sin vetenskapliga skolning. Kopplingen mellan yrkesverksamhet, ämne och ämnesdidaktik stärks av att VFU-besöken, enligt självvärderingen, ska genomföras av matematiklärare vid ämneslärarutbildningen. Under intervjuerna klargjordes dock inte vilka dessa matematiklärare är eller vilken kompetens de har, vilket gör det svårt att bedöma VFU:n och dess roll för måluppfyllelsen.

Delar av utbildningen som har betydelse för att uppnå detta examensmål är ännu inte genomförda, vilket också påpekas i självvärderingen. Det gäller exempelvis självständiga arbeten och delar av VFU:n. Den del av utbildningen som redovisas framstår dock som adekvat i förhållande till examensmålet. Trots dessa oklarheter anser bedömaregruppen att lärosätet har goda förutsättningar för att uppnå examensmålet.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Utbildningen har en väl genomtänkt struktur som utgår från en gedigen vetenskaplig grund i matematikdidaktik. Lärosätet lägger också vikt vid studenternas förmåga att motivera sina didaktiska val. Studenterna tar även del av aktuella och relevanta forskningsresultat samt planerar, genomför och analyserar undervisningsaktiviteter inför VFU. Metodiken är en integrerad del i matematikdidaktiken och får därmed en tydlig forskningsanknytning. Aktuell didaktik och metodik som

rör digitala verktyg, programmering och digitala undervisningsmiljöer har särskilt utrymme i kurserna, med en tydlig progression som är framskriven i kursplanerna.

Lärosätet redovisar en progression av didaktiska delmål och beskriver hur man har planerat att arbeta mot examensmålet med matematikdidaktiska tillämpningsövningar i matematikkurser och inom VFU-kurser. Genom att övningarna genomförs i matematikkurserna säkerställs ett tydligt ämnesinnehåll i dessa övningar, vilket gör att de blir mer relevanta för den verksamhet som utbildningen avser.

I självvärderingen beskrivs i viss utsträckning hur VFU kan genomföras och examineras. Vid intervjuerna klargjordes inte om ämnes-VFU hade genomförts, det gavs inga förtydligande exempel och det redovisades inte vilken kompetens de lärarutbildare har som är eller kommer att vara involverade i ämnes-VFU:n. Den utbildning som redovisas i självvärderingen framstår som adekvat och väl anpassad till examensmålet, men på grund av de kvarstående oklarheterna avseende ämnes-VFU:n anser bedömggruppen att lärosätet inte har visat att målet uppfylls.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Examensmålet behandlas återkommande i både UVK-kurser och ämneskurser, med stöd av forskning om bedömning, tillgänglighet, individuell anpassning och framgångsrik undervisning. Målet examineras främst under VFU men också genom matematikdidaktiska tillämpningsövningar i matematikkurser, där studenterna får visa förmåga att tillämpa sina teoretiskt grundade kunskaper.

Lärosätet kopplar målet till jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv, elevers inflytande över undervisningen, kommunikation och samspel med elever och vikten av att lyssna på elever. Man beskriver också hur detta får utrymme i kursinnehållet. I självvärderingen beskrivs hur examensmålet behandlas på ett allsidigt sätt med lärandemål som relaterar till olika strategier för problemlösning och olika sätt att utföra beräkningar. Lärosätet beskriver också hur detta påverkar elevers lärande i matematik, som en nödvändig förutsättning för att kunna planera och genomföra målinriktad matematikundervisning. Särskilt under VFU men också inom flera matematikkurser får studenterna arbeta med olika undervisnings- och bedömningsmetoder för att undervisa matematik på ett varierat sätt, och på så vis kunna möta elevers olika förutsättningar och behov.

Den del av utbildningen som redovisas framstår dock som adekvat och väl anpassad till examensmålet. Trots en ofullständig beskrivning av VFU-kurserna anser bedömggruppen att måluppfyllelsen är säkerställd.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Det finns ett tydligt jämställdhetsperspektiv vid bemanningen av kurser och ledningsuppdrag och i anställningsprocessen. Lärosätet har sett över balansen mellan antal män respektive kvinnor bland föreläsare och lärare på kurserna, vilket bedömggruppen ser positivt på.

I VFU finns lärandemål om att kunna beakta och kommunicera ett jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv i planering och genomförande av undervisning. Det finns också flera kurser där jämställdhetsperspektivet ingår, exempelvis en matematikkurs där perspektivet kopplas till studenters och elevers självförtroende, och en VFU-kurs där jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv ska beaktas och kommuniceras i syfte att motverka diskriminering och kränkande behandling.

Utvecklingsområden som beskrivs är kompetensutveckling av personal och en ämneskurs i matematikens historia där genusperspektivet kan läggas på matematikens utveckling.

Bedömargruppen anser att lärosätets arbete med jämställdhetsperspektivet i utbildningen är tillfredsställande och instämmer med lärosätet att kompetensutveckling av personal kan vara ett lämpligt sätt att stärka jämställdhetsperspektivet i verksamheten.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Kursutvärderingar sammanställs i en kursrapport som överlämnas till den programansvariga för återkoppling. Utfall och genomförda förändringar återkopplas vid nästa kurstillfälle men inte till den aktuella studentgruppen. Lärosätet redovisar exempel på förändringar som har genomförts med anledning av kursrapporter.

Lärosätet beskriver i självvärderingen ett system för uppföljning, åtgärder och återkoppling. Kvalitetsarbete bedrivs på tre nivåer: ledningsnivå, programnivå och kursnivå. Kvalitetsarbetet på varje enskild nivå framstår som väl genomtänkt, men kopplingen mellan nivåerna framstår som mindre tydlig och det finns vissa svagheter. Exempelvis går kursrapporten på kursnivå endast vidare till den programansvariga, som ensam återkopplar till lärolaget utan att vare sig studenterna eller programrådet är involverade.

Vidare beskriver lärosätet ett dokument som visar hur de nationella målen knyter an till enskilda lärandemål för kursen. Arbetet med dokumentet, som sker kontinuerligt, verkar engagera många undervisande lärare.

Bedömargruppen anser att de beskrivna åtgärderna är tillräckliga men skulle kunna stärkas, exempelvis genom att återkoppla utfallet av kursvärderingar till den aktuella studentgruppen och behandla kursrapporter i programrådet eller annat formellt organ där studenterna är representerade.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet beskriver ett åtgärdsprogram som stödjer studenterna i att genomföra utbildningen inom planerad studietid. Exempelvis följer studievägledare och kursansvariga upp individuella studieresultat. Lärosätet använder studienära stödfunktioner, exempelvis lärverkstad och mentorskap, för att stötta de studenter som behöver det. Lärosätet har dock noterat en stor mängd avhopp från utbildningen. Bedömargruppen instämmer i lärosätets bedömning att det behövs en systematisk avhoppsanalys.

Bedömningsområde: Studentperspektiv**Studentperspektiv**

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Utöver studenternas formella representation i nämnder, råd och kommittéer anordnas studentdialoger där studentrepresentanter möter den programansvariga. Utfallet av studentdialogerna återkopplas till lärare och studenter. Mötena är upplagda som ett samtal där studenterna ska känna sig fria att lyfta både smått och stort, och de inleds med att den programansvariga ger kort information om vad som är på gång i programmet, följt av studenternas ärenden och frågor. Program- och kursutvärderingar används för att säkra kvaliteten i utbildningen, men också för att möjliggöra studentinflytande.

I självvärderingen beskrivs även hur studenterna får möjlighet att påverka innehållet i och genomförandet av pågående kurser. Det nämns också att identifierade utvecklingsbehov följs upp med idégenerering och beslut om åtgärder. Lärosätet använder också de digitala kursverktygen för att kommunicera med studenterna. Exempelvis redogör studenterna vid kursstart för sina förväntningar på kursen, vilka sammanställs och återkopplas till studenterna.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Arbetsliv och samverkan**

Bedömning med motivering: *Utbildningen är inte utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätets satsning på en utvecklad och fördjupad VFU stärker utbildningens professionsanknytning. Inför varje VFU genomförs träffar mellan studenter, handledare på fältet och högskolans lärare, vilket stärker samverkan mellan lärosätet och VFU-skolorna. Handledarna på VFU-skolorna kommer också att knytas närmare till ämneslärarutbildningen genom seminarier, handledarutbildning och fortbildning med seminarieledare och examinatorer från lärosätet.

Flera lärare har erfarenhet av undervisning som ämneslärare, vilket bidrar till att stärka arbetslivsperspektivet.

Plattformen Lärande i samverkan startades för att utveckla undervisningen i skola och förskola, med utgångspunkt i praktisk forskning. Den drivs i samverkan med skolor i omgivande kommuner och ger goda förutsättningar för lärarutbildare och studenter att skapa kopplingar till arbetslivet.

Det saknas dock beskrivningar kring studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet vilket gör att bedömningsområdet inte är tillfredsställande.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig

kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Verksamheten vid lärosätet har ett tydligt fokus på lärarutbildningen. Det finns en stark professionsinriktad forskningsmiljö i matematikdidaktik och en väl fungerande utbildningsmiljö för inriktningen matematik, med tydligt fokus på lärarutbildning. Den professionsrelaterade kompetensen och den pedagogiska kompetensen är båda tillfredsställande. Lärarnas vetenskapliga kompetens är mycket god när det gäller matematikdidaktik. Inga lärare med vetenskaplig kompetens i matematik medverkar i utbildningen, men lärarnas ämneskompetens i matematik är tillräckligt god för inriktningen mot årskurs 7–9.

Kurserna inom inriktningen matematik är väl anpassade till utbildningen och behandlar på ett naturligt sätt matematik och matematikdidaktik som en integrerad helhet.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls eftersom kurserna har en tydlig teoretisk förankring som ger studenterna god insikt i matematikämnets vetenskapliga grund. Utbildningens upplägg säkerställer att studenterna får insikt i historiskt forsknings- och utvecklingsarbete i matematik som är aktuellt utifrån ett professionsinriktat perspektiv.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet är svårbedömt eftersom examensarbetskursen ännu inte är genomförd. Det finns dock goda förutsättningar för att uppnå målet, tack vare att undervisning och examination genomförs av vetenskapligt kompetenta lärare som forskar inom områden som är relevanta för utbildningen. Vidare behandlas matematikdidaktiska teorier och teoretiska modeller för lärande i matematik redan från första kursen, och vetenskapliga artiklar i matematikdidaktik används återkommande i undervisningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat är svårbedömt eftersom man ännu inte har genomfört flera av de kurser i utbildningen som har betydelse för måluppfyllelsen, särskilt examensarbeten och delar av VFU. Den genomförda delen av utbildningen behandlar målet om att återkommande läsa och diskutera vetenskapliga artiklar, och undervisning där studenterna får tillfälle att systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter i relation till forskningsresultat. Den del av utbildningen som redovisas framstår som adekvat i förhållande till examensmålet.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik är svårbedömt på grund av oklarheter när det gäller ämnes-VFU:n. Studenterna tar del av aktuella och relevanta forskningsresultat samt planerar, genomför och analyserar undervisningsaktiviteter inför VFU. Metodiken är en integrerad del i matematikdidaktiken och får därmed en tydlig forskningsanknytning. Matematikdidaktiska tillämpningsövningar förekommer också i matematikkurser och ska även förekomma inom VFU-kurser. Den tänkta utbildning som redovisas i självvärderingen framstår som adekvat och väl anpassad till examensmålet, men lärosätet har inte visat hur VFU-kurserna bidrar till måluppfyllelse.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i övrigt uppfylls eftersom målet behandlas i en väl genomtänkt progression, vilken inleds med lärandemål som relaterar till olika

strategier och metoder för problemlösning och beräkningar och hur detta påverkar elevers lärande i matematik. Målet behandlas vidare under flera kurser där studenterna får arbeta med olika undervisnings- och bedömningsmetoder för att undervisa matematik på ett varierat sätt. Detta ger dem goda förutsättningar för att kunna möta elever med olika förutsättningar och behov.

Lärosätet arbetar med jämställdhetsfrågor, men detta arbete kan utvecklas ytterligare genom att kompetensutveckla personalen.

Lärosätet beskriver i självvärderingen ett system för uppföljning, åtgärder och återkoppling. Kvalitetsarbete bedrivs på tre nivåer: ledningsnivå, programnivå och kursnivå. Kvalitetsarbetet på varje enskild nivå framstår som väl genomtänkt, men kopplingen mellan nivåerna framstår som mindre tydlig och det finns vissa svagheter. Bedömargruppen anser att de beskrivna åtgärderna är tillräckliga men skulle kunna stärkas. Lärosätet har ett åtgärdsprogram som stödjer studenterna i att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Studenterna får goda förutsättningar för att påverka innehållet i och genomförandet av kurser, och är representerade i beslutande och rådgivande organ.

Lärosätets satsningar på "En utvecklad och fördjupad VFU" och "Lärande i samverkan" stärker professionsanknytningen och samverkan med omgivande kommuner. Flera lärare har erfarenhet av undervisning som ämneslärare inom undervisningsämnet matematik, vilket bidrar till att stärka arbetslivsperspektivet. Det saknas dock beskrivningar kring studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet vilket gör att bedömningsområdet arbetsliv och samverkan inte är tillfredsställande.

Lärosäte: Högskolan Kristianstad

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik.

Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet

Inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) har lärosätet generellt svaga beskrivningar av hur utbildningens olika delar bildar en helhet i ett ämneslärarperspektiv. Utbildningen är under uppbyggnad, vilket innebär att mycket av beskrivningarna i självvärderingen och intervjuerna behöver handla om planerade och ännu inte genomförda kurser. För både personalkompetens och kursstruktur lutar sig lärosätet mycket på erfarenhet från grundläroprogrammet. Bedömgården ser det som positivt att det finns goda erfarenheter att använda och bygga vidare på, samt att lärosätet lyfter fram en del goda och relevanta exempel på kursinnehåll och strukturer. Men bedömgården menar att det finns stora behov av att utveckla och formulera dessa erfarenheter och exempel i relation till en helhetsbild för UVK:s roll i ämnesläroutbildningen. När det gäller utformning, genomförande och resultat visar underlaget en del goda exempel inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), men dessa exempel är för få och de sätts sällan in i en helhet för UVK och ämnesläroutbildningen i stort. Även inriktningen mot undervisningsämnet matematik är under uppbyggnad. Utbildningens utformning, genomförande och resultat är svårbedömt inom inriktningen matematik eftersom endast del av utbildningen har genomförts. Den del som beskrivs i självvärderingen framstår dock som väl genomtänkt och ändamålsenlig för de flesta bedömda examensmål, varav flera alltså inte kan bedömas i sin helhet.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara inte tillfredsställande.

När det gäller förutsättningar i form av personal visar självvärderingen att personalstyrkan i den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) har en ämnesmässig bredd och en hög andel disputerade lärare inom främst pedagogik, men även i ämnen som sociologi och historia. Bedömgården menar att kompetensen är adekvat för kursernas innehåll och står i proportion till utbildningens volym för de kurser i UVK som hittills genomförts. Det är också tydligt att lärosätet inom den utbildningsvetenskapliga kärnan har möjlighet att utveckla en stark utbildningsmiljö inom UVK, som till stor del kan hämtas från en redan uppbyggd läroutbildning. Lärosätet uppvisar också en medvetenhet om att forum och strukturer för att skapa en sammanhållen miljö för ämnesläroutbildningen behöver skapas och utvecklas. Bedömgården anser att utbildningsmiljön inte är tillfredsställande i nuläget men det finns goda inslag och en god medvetenhet om vilka utvecklingsområdena är. Lärosätet rekommenderas därmed att formulera en tydligare strategi för hur utvecklingen ska ske. För inriktningen matematik finns det en förhållandevis stor professionsinriktad forskningsmiljö i matematikdidaktik och en väl fungerande utbildningsmiljö med tydligt fokus på läroutbildning. Den professionsrelaterade kompetensen och den pedagogiska kompetensen är båda tillfredsställande. Lärarnas vetenskapliga kompetens är mycket god när det gäller matematikdidaktik. Inga lärare med vetenskaplig kompetens i matematik medverkar i utbildningen. De lärare som redovisas i självvärderingen och vid intervjuerna har sammantaget otillräcklig vetenskaplig kompetens i matematik för inriktningen mot gymnasieskolan.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls inom inriktningen matematik eftersom kurserna har en tydlig teoretisk förankring som ger studenterna god insikt i matematikämnets vetenskapliga grund. Utbildningens upplägg säkerställer att studenterna får fördjupade kunskaper i historiskt forsknings- och utvecklingsarbete i matematik som är aktuellt utifrån ett professionsinriktat perspektiv, förutsatt att lärare med vetenskaplig kompetens i matematik medverkar i matematikkurserna.

Målet för vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Tydliga svagheter finns främst inom detta område avseende UVK då grundläggande kunskaper inte ges där. Inom inriktningen matematik är målet svårbedömt eftersom examensarbetskursen ännu inte är genomförd. Det finns dock goda förutsättningar för att uppnå målet inom ämnet, tack vare att undervisning och examination genomförs av vetenskapligt kompetenta lärare som forskar inom områden som är relevanta för utbildningen. Vidare behandlas matematikdidaktiska teorier och teoretiska modeller för lärande i matematik redan från första kursen, och vetenskapliga artiklar i matematikdidaktik används återkommande i undervisningen. Enligt examensordningen är vetenskapsteori och forskningsmetodik något som den utbildningsvetenskapliga kärnan specifikt ska behandla vilket gör att svagheter här inte helt kan uppvägas inom ämnet. Trots att inriktningen matematik bidrar till måluppfyllelse anser bedömggruppen att bristerna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan är så omfattande att utbildningen i sin helhet inte möjliggör och säkerställer måluppfyllelse. Enligt examensordningen är vetenskapsteori och forskningsmetodik något som den utbildningsvetenskapliga kärnan specifikt ska behandla vilket gör att svagheter här inte helt kan uppvägas inom ämnet.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat är uppfyllt. Bedömggruppen ser dock inom den utbildningsvetenskapliga kärnan svagheter både i beskrivningar av vad som ska ingå för att uppfylla målen och att helhetssyner ofta saknas eller är svagt utvecklade. Inom inriktningen matematik är målet svårbedömt eftersom man ännu inte har genomfört flera av de kurser i utbildningen som har betydelse för måluppfyllelsen, särskilt examensarbeten och delar av VFU. Den genomförda delen av utbildningen behandlar målet genom att återkommande läsa och diskutera vetenskapliga artiklar, och genomföra undervisning där studenterna får tillfälle att systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter i relation till forskningsresultat. Den del av utbildningen som redovisas framstår som adekvat i förhållande till examensmålet. Trots svagheterna som finns inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och de oklarheter som kvarstår inom inriktningen matematik anser bedömggruppen att lärosätet har visat att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls inte. Enligt lärosätet uppfylls målet inte främst genom UVK, utan inom ämneskurser. UVK har i detta sammanhang främst rollen som en sammanhållande länk gentemot VFU och ämnesdidaktik. Bedömggruppen uppmanar lärosätet att stärka de didaktiska inslagen i UVK. Inom inriktningen matematik är målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inom inklusive metodik svårbedömt på grund av oklarheter när det gäller ämnes-VFU:n. Studenterna tar del av aktuella och relevanta forskningsresultat samt planerar, genomför och analyserar undervisningsaktiviteter inför VFU. Metodiken är en integrerad del

i matematikdidaktiken och får därmed en tydlig forskningsanknytning. Matematikdidaktiska tillämpningsövningar förekommer också i matematikkurser och inom VFU-kurser. Den tänkta utbildning som redovisas i självvärderingen framstår som adekvat och väl anpassad till examensmålet, men måloppfyllelsen kan inte bedömas i sin helhet. Eftersom det finns svagheter inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och det kvarstår oklarheter när det gäller ämnes-VFU:n anser bedömargruppen att utbildningen i sin helhet inte möjliggör och säkerställer måloppfyllelse.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Bedömargruppen ser goda intentioner i kursinlag som är förberedande, men efterfrågar beskrivningar av inlag där studenterna får öva praktiskt på detta. Särskilt efterfrågas resonemang om hur kommande inlag kan relateras till en helhetssyn för att studenterna ska kunna uppnå de efterfrågade förmågorna. Detta finns dock inom inriktningen matematik där målet uppfylls eftersom dess innehåll behandlas i en väl genomtänkt progression, vilken inleds med lärandemål som relaterar till olika strategier och metoder för problemlösning och beräkningar och hur detta påverkar elevens lärande i matematik. Målet behandlas vidare under flera kurser där studenterna får arbeta med olika undervisnings- och bedömningsmetoder för att undervisa matematik på ett varierat sätt. Detta ger dem goda förutsättningar för att kunna möta elever med olika förutsättningar och behov. Trots svagheter som finns inom den utbildningsvetenskapliga kärnan anser bedömargruppen att lärosätet inom inriktningen matematik har visat att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måloppfyllelse.

Målet om att bedöma utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling är uppfyllt genom att dessa frågor behandlas i UVK 1–3. Lärosätet har både en breddning och fördjupning i de tre kurserna, där det även finns flera examinerande moment.

Jämställdhetsperspektivet har på lärosätet sin främsta styrka i tydligheten och omfånget i kursinnehållet. Bedömningsgrunden anses uppfyllt, men det behövs en förstärkning av hur det säkerställs att studenterna själva kan praktisera ett jämställdhetsperspektiv i sin undervisning. Lärosätet arbetar med jämställdhetsfrågor inom undervisningsämnet matematik, men detta arbete kan utvecklas ytterligare genom att kompetensutveckla personalen. Bedömargruppen anser att bedömningsgrunden jämställdhet behandlas tillfredsställande.

Lärosätet visar en styrka i hur strukturen för uppföljning, åtgärder och återkoppling ser ut. Bedömningsgrunden uppfylls väl där strukturen också har tydlig potential för att användas i faktiskt förändringsarbete. Särskilt starkt menar bedömargruppen att lärosätet arbetar med uppföljande åtgärder för att studenterna ska kunna fullfölja utbildningen. Den tidiga kontakten som sker med studenter som har svårigheter att klara av studierna ska ses som ett föredöme. Inom inriktningen matematik bedrivs kvalitetsarbetet på tre nivåer: ledningsnivå, programnivå och kursnivå. Kvalitetsarbetet på varje enskild nivå framstår som väl genomtänkt, men kopplingen mellan nivåerna framstår som mindre tydlig och det finns vissa svagheter. Bedömargruppen anser att de beskrivna åtgärderna är tillräckliga men skulle kunna stärkas. Lärosätet har ett åtgärdsprogram som stödjer studenterna i att genomföra utbildningen inom planerad studietid. Bedömargruppen anser att bedömningsgrunden om uppföljning, åtgärder och återkoppling behandlas tillfredsställande.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studenterna får goda förutsättningar för att påverka innehållet i och genomförandet av kurser, och är representerade i beslutande och rådgivande organ. Studenterna ges också möjlighet att påverka innehåll och genomförande av pågående kurs.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara inte tillfredsställande.

När det gäller bedömningsgrunden arbetsliv och samverkan finns det både för få exempel på hur detta sker och avsaknad av en helhetssyn. Lärosätet arbetar med att sätta igång en ny VFU-organisation, vilket bedömargruppen ser som positivt men efterfrågar tydliga förstärkningar av arbetslivskopplingen till undervisningsämnet. Flera lärare har erfarenhet av undervisning som ämneslärare inom undervisningsämnet matematik, vilket bidrar till att stärka arbetslivsperspektivet. Dock saknas beskrivning av hur studenterna får beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Lärosätets självvärdering visar att personalstyrkan på den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) har en ämnesmässig bredd och en hög andel disputerade inom främst pedagogik, men även i ämnen som sociologi och historia. De flesta har en ämneslärarexamen. Vid intervjun framkommer också att de undervisande lärarna ofta undervisar på motsvarande kurser i grundlärarprogrammet, vilket ger en god erfarenhet. Bedömargruppen menar att kompetensen är adekvat för kursernas innehåll och står i proportion till utbildningens volym för de kurser i UVK som hittills genomförts. Däremot saknar bedömargruppen beskrivningar av strategier för att fylla kompetensen i utbildningens resterande terminer och är tveksam till genomförandet på lång sikt. Kompetensförsörjningsplaner finns enligt lärosätets självvärdering på avdelnings- och fakultetsnivå, och eftersom all personal i ämneslärarprogrammet finns vid en fakultet ska en sådan plan kunna ge en helhetsbild av personalbehovet. Vid intervjuerna vidhålls den goda kompetensförsörjningen särskilt för utbildningsvetenskap och pedagogik. Men bedömargruppen saknar resonemang, och därmed en uttalad strategi, om kommande specifika kompetensbehov i kurserna på UVK. Ett utvecklingsområde är att lärosätet utformar en sådan strategi för kompetensbehov inom UVK.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns inte en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs inte så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Självvärderingen visar att det med vissa frågetecken, finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö. Bedömargruppen ser positivt på inrättandet av tre forskningsmiljöer: Barndom, lärande och utbildning (BALU), Forskning relationell pedagogik (FoRP), Learning in

Science and Mathematics (LISMA) vid fakulteten för lärarutbildning. Men bedömggruppen efterfrågar tydligare beskrivningar av vilken forskning som bedrivs och på vilket sätt den är relevant för ämneslärarutbildningen. Ytterligare ett utvecklingsområde är lärosätets beskrivning av hur forskningsmiljöerna och deras forskning görs relevant i kurserna. Vid intervjuerna knyts sambandet mellan forskning och utbildning till att forskarna är de som undervisar i kurserna. Detta menar bedömggruppen är bra, men forskningsanknytningen blir också upp till varje lärares ansvar på ett sätt som inte säkerställer att olika studentgrupper får en likvärdig kunskap. Bedömggruppen efterfrågar därför en sammantagen strategi från lärosätet för hur sambandet mellan forskning och utbildning ska säkerställas, så att detta inte blir avhängigt av vad enskilda lärare gör.

Ämneslärarutbildningen är fortfarande under uppbyggnad på lärosätet, och självvärderingen tar upp strukturer och forum för hur det ska skapas en sammanhållen miljö som ett utvecklingsområde. Ett gemensamt forum där delarna i ämneslärarutbildningen knyts samman och där aktuell forskning förankras i utbildningen är under utveckling, enligt självvärderingen. Detta ser bedömggruppen positivt på, men menar att detta redan borde vara på plats och att lärosätet mer utförligt behöver formulera och beskriva en helhetssyn för kurserna i den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK).

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

I lärosätets självvärdering saknas till stor del resonemang om hur utbildningen ska säkerställa att studenterna ska visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder. Lärosätet hänvisar till den kommande kursen UVK5, men beskriver inte vad som förväntas ingå i denna kurs och därmed saknas enligt bedömggruppen en beskrivning av lärosätets strategi för att bedömningsgrunden ska uppfyllas. Vid intervjuerna betonar lärosätet att huvudfokus ska ligga på att studenterna ska vara konsumenter av forskning, och de främsta efterfrågade förmågorna är därmed att kunna ta till sig och förstå relevant forskning. Detta menar lärosätet görs både i metodkursen som är löpande i den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och ämneskurser. Bedömggruppen ser här en avsaknad av uttalad strategi för hur studenterna ska få de efterfrågade kunskaperna, och efterfrågar därför en tydlig plan för hur de olika examensmålen ska uppnås. Relationen mellan ämne och UVK i relation till kunskaper om vetenskapsteori och forskningsmetoder behöver också synliggöras i en sådan plan.

När det gäller kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet hänvisar lärosätet i självvärderingen till lärandemålet "kunna beskriva, diskutera och problematisera olika sätt att se på både kunskap och utbildning, förhållandet mellan en vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt betydelsen av detta för den kommande yrkesutövningen /..." i UVK1. Bedömggruppen anser att detta är en bra grund, men efterfrågar en beskrivning av hur en progression för denna kunskap ska ske.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

När det gäller att kunna tillvarata och systematisera generellt och särskilt för relevanta forskningsresultat hänvisar lärosätet i självvärderingen till lärandemål i kurser som ännu inte getts (UVK4, 5 och 7). Även om kurserna inte getts bör lärosätet kunna presentera hur de är tänkta att genomföras och hur målen i bedömningsgrunden ska uppfyllas. När detta inte görs menar bedömggruppen att det inte går att se om lärosätet möjliggör att målet uppfylls genom utformning och genomförande, eller säkerställer det genom examination.

Bedömggruppen ser däremot i självvärderingen att ett moment om generell kritiskt granskande förmåga och reflektion över egna och andras erfarenheter är påbörjad i UVK 1–3. Detta görs genom ett återkommande kursupplägg, där studenterna skriftligt och muntligt får träna sig i att vara vetenskapligt kritiska gentemot föreläsningar och litteratur. Bedömggruppen ser positivt på att ett kritiskt förhållningssätt och en förmåga till reflektion introduceras tidigt, men saknar resonemang om hur detta fullföljs och hur det relateras till andra delar av utbildningen som verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Vid intervjuerna påpekas att samspelet mellan ämne, VFU och UVK är viktigt och centralt. Detta instämmer bedömggruppen i, men saknar konkretiseringar och helhetsbeskrivningar av hur detta ska gå till.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Vid intervjuerna diskuterar ledningsgruppen och UVK-gruppen didaktik och ämnesdidaktik i relation till utbildningens helhet. Lärosätets representanter menar att ämneslärarutbildningen har haft brister i att vara en sammanhållen utbildning, men att ett utvecklingsarbete sker där UVK får en roll i att länka samman utbildningens olika delar. Detta ser bedömggruppen positivt på, men uppmanar också till att särskilt ge didaktik en starkare position för att UVK ska kunna vara denna länk.

Lärosätet arbetar med målet främst inom ämneskurser, inte inom UVK. UVK ges i detta sammanhang främst rollen som en sammanhållande länk gentemot VFU och ämnesdidaktik. Bedömggruppen uppmanar lärosätet att i UVK stärka de didaktiska inslagen.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Självvärderingen innehåller många resonemang och beskrivningar av innehåll som förbereder för att studenterna ska kunna få förmåga i relation till undervisning, där varje elevs lärande och utveckling

stimuleras. I dessa beskrivningar menar bedömargruppen att både utformning, genomförande och examination finns med. Men bedömargruppen saknar beskrivningar av moment av faktiskt genomförande där studenterna planerar, genomför, utvärderar och utvecklar undervisning. Lärosätet hänvisar till kommande verksamhetsförlagda utbildning (VFU) och UVK-kurser längre fram i programmet där sådant genomförande ska ske. Att ha en progression och gå från teori till praktik i studenternas egen undervisning är i sig inget som bedömargruppen menar är felaktigt. Men lärosätet saknar, enligt bedömargruppen, en beskrivning av hur detta ska ske genom att innehållet i de kommande kurserna inte presenteras eller relateras till en helhetssyn. En sådan beskrivning efterfrågas därför starkt.

Lärosätet har enligt självvärderingen som avsikt att sammanfläta kurser i UVK, VFU och ämnena till en helhet. Detta identifieras däremot av lärosätet som ett utvecklingsområde och även här saknas det enligt bedömargruppen resonemang om hur detta ska ske. Vikten av en sådan sammanflätning lyfts också starkt fram vid intervjuerna. Bedömargruppen ser här goda intentioner, men menar att lärosätet behöver utveckla och konkretisera en helhetssyn för hur målet ska uppnås.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Lärosätet beskriver i självvärderingen hur vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt fokus på mänskliga rättigheter och barnkonventionen behandlas i UVK 1–3. Självvärderingen beskriver både en breddning och fördjupning i de tre kurserna, där det även finns flera examinerande moment. Exempelvis sker i UVK 2 en examinerande uppgift där tankar om en pedagogisk grundsyn ska relateras till vetenskapliga, filosofiska och etiska överväganden där mänskliga rättigheter, barnkonvention och hållbar utveckling ingår. Lärosätet nämner i självvärderingen att hela bedömningsgrunden fördjupas i kommande UVK-kurser längre fram i programmet. Bedömargruppen menar att beskrivningen visar på en god bredd och tanke om fördjupning, men ser det som en svaghet att det inte går att utläsa i självvärderingen hur fördjupningen ska gå till.

Lärosätets beskrivning av hållbar utveckling är kortfattad med en tydlig fokusering på social hållbarhet. Ett utvecklingsområde är därför att lärosätet beskriver och utformar ett bredare perspektiv på hållbar utveckling.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärosätet beskriver i självvärderingen innehåll i kurser där kunskap om och förståelse för jämställdhet beaktas och kommuniceras på ett sätt som bedömargruppen uppfattar som tydligt och tillräckligt. Exempelvis finns i UVK-kurserna mål om att kunna "redogöra för och problematisera begrepp som demokrati, värdegrund, diskriminering och jämställdhet i relation till läroplanen och skolans praktik". Men den här kunskapen om begreppet jämställdhet skulle kunna förstärkas, för att ge studenterna de förmågor som efterfrågas i att själva kunna beakta, kommunicera och förankra ett

jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. Bedömargruppen efterfrågar därför fler beskrivningar av innehåll och examinationer, som säkerställer att studenterna efter utbildningen kan praktisera ett jämställdhetsperspektiv. Vid intervjuerna påpekar lärosätet att studenterna examineras efter sin förmåga att praktisera ett jämställdhetsperspektiv på en uppgift där undervisning planeras. Sammantaget ser bedömargruppen att lärosätet i sina kurser har innehåll som både ger kunskaper och färdigheter i ett jämställdhetsperspektiv, men efterfrågar att dessa delar utvecklas och formuleras mer helhetligt.

Bedömargruppen ser att det också finns utvecklingsområden för utbildningens utformning och genomförande. Det gäller beskrivningar av hur jämställdhetsperspektivet beaktas i bemanning, litteratur och klassrumsklimat.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Självvärderingen visar enligt bedömargruppen till övervägande del att utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination systematiskt följs upp. Särskilt för programnivån redovisar lärosätet en omfattande struktur för systematiskt kvalitetsarbete. Den programansvariga producerar med utgångspunkt i självvärderingar en verksamhetsutvecklingsplan varje år och har dialog med lärosätets ledning om utvärdering av verksamhetens resultat och förslag på förändringar. Bedömargruppen menar att detta ger förutsättningar för att resultatet systematiseras, lyfts till ledningsnivå och även omsätts i åtgärder. Även på kursnivå beskriver självvärderingen en tydlig struktur för uppföljning, åtgärder och återkoppling till både studenter, lärare och kursansvariga. Bedömargruppen ser huvudsakligen positivt på lärosätets arbete, även om strukturen är tämligen omständlig, och hade önskat mer konkreta exempel på frågor som lyfts och åtgärdats.

Sammantaget menar bedömargruppen att bedömningsgrunden för uppföljning, åtgärder och återkoppling är uppfylld.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet beskriver i självvärderingen hur de verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid och arbetar för att fånga upp studenter som ligger efter under pågående utbildning. Lärosätet tar kontakt både med studenter som slutar oannonserat och studenter som anmäler avbrott för att förhöra sig om orsakerna till deras avbrott.

Lärosätet ser det som att de rekryterar ännu bredare än andra lärosäten och har flera studentnära stödfunktioner för att hjälpa studenter från studieovana miljöer (och även andra). Detta görs främst genom olika läroverkstäder där bedömargruppen ser det som särskilt positivt att detta erbjuds till alla studenter med både bokningsbara tider och dropin. Att resurser för individuellt stöd på kursnivå ingår i varje kursbudget är också ett gott exempel. Lärosätet beskriver också i självvärderingen hur studenter som har knappa studieresultat följs upp på individnivå en gång per termin, och detta beskrivs som en framgångsfaktor för att motverka studieavhopp.

Bedömggruppen menar att lärosätet har en tydlig och väl fungerande strategi för att studenterna ska kunna genomföra utbildningen inom planerad studietid. Lärosätet uppmanas att ha en strategi för hur detta ska kunna fortsätta när utbildningen är i gång i full skala med betydligt fler studenter.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet lyfter i självvärderingen fyra delar där studentperspektivet är centralt och ger studenterna möjligheter att ta en aktiv roll: representation i beslutande nämnder, program- och kursutvärderingar, studentdialoger samt studentinflytande i undervisningen. Bedömggruppen instämmer i att dessa fyra delar kan samverka för att studentperspektivet uppfylls, men ser också att det finns vissa frågetecken som inte besvaras i självvärderingen. Det första frågetecknet gäller i vilka organ som studenterna är representerade. Av intervjuerna framgår att studentrepresentation finns i alla formella och beslutande organ i lärarutbildningen. Studenterna saknar representation i styrgruppen som av lärosätet beskrivs mer som en arbetsform än ett beslutande eller beredande organ.

För studentdialogerna beskrivs funktionen där studenterna ska kunna lyfta allt som känns viktigt, och strukturen där programansvarig och två studenter från varje klass deltar. Bedömggruppen menar att strukturen är bra, men efterfrågar exempel på vad som tas upp och hur det fungerar i verkligheten. Även när det gäller studentinflytandet på kursnivå efterfrågar bedömggruppen konkreta exempel.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är inte utformad och genomförs inte på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker inte med det omgivande samhället.*

Lärosätet beskriver i självvärderingen nästan inte alls hur studenterna får beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Lärosätet hänvisar all denna beredskap till VFU och att studenterna ska växa in i yrkesrollen. Vid intervjuerna betonas den nya VFU-organisationen som en möjlighet för att samla frågor om studenternas yrkesutveckling. Bedömggruppen ser positivt på detta, men efterfrågar beskrivningar av hur studenterna ska få generiska kunskaper som beredskap att möta exempelvis nya läroplaner, organisatoriska förändringar, nya pedagogiska idéer och nya pedagogiska verktyg.

Bedömggruppen noterar också att brister det finns i samverkan med det omgivande samhället och andra skolor, förutom VFU. VFU är en viktig del av utbildningen och i självvärderingens beskrivning av VFU redovisar lärosätet planer för en förbättrad struktur, vilket bedömggruppen ser positivt på. Men samverkan behöver ske på fler sätt och detta behöver beskrivas i självvärderingen. Bedömggruppen efterfrågar beskrivningar av hur arbetslivets aktörer samverkar och har inflytande på utbildningens utformning och genomförande, samt hur arbetslivets perspektiv kommer in i ämnen och UVK förutom genom den undervisande personalens erfarenheter.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna**Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande***

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärosätet har generellt svaga beskrivningar av hur utbildningens olika delar bildar en helhet i ett ämneslärarperspektiv. Utbildningen är under uppbyggnad, vilket innebär att mycket av beskrivningarna i självvärderingen och intervjuerna behöver handla om planerade och ännu inte genomförda kurser. För både personalkompetens och kursstruktur lutar sig lärosätet mycket på erfarenhet från grundlärarprogrammet. Bedömargruppen ser det som positivt att det finns goda erfarenheter att använda och bygga vidare på, samt att lärosätet lyfter fram en del goda och relevanta exempel på kursinnehåll och strukturer. Men bedömargruppen menar att det finns stora behov av att utveckla och formulera dessa erfarenheter och exempel i relation till en helhetsbild för UVK:s roll i ämneslärarutbildningen.

När det gäller förutsättningar i form av personal visar självvärderingen att personalstyrkan på den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) har en ämnesmässig bredd och en hög andel disputerade inom främst pedagogik, men även i ämnen som sociologi och historia. Bedömargruppen menar att kompetensen är adekvat för kursernas innehåll och står i proportion till utbildningens volym för de kurser i UVK som hittills genomförts.

Det är också tydligt att lärosätet har möjlighet att utveckla en stark utbildningsmiljö inom UVK, som till stor del kan hämtas från en redan uppbyggd lärarutbildning. Lärosätet uppvisar också en medvetenhet om att forum och strukturer för att skapa en sammanhållen miljö för ämneslärarutbildningen behöver skapas och utvecklas. Bedömargruppen anser att utbildningsmiljön inte är tillfredsställande i nuläget men det finns goda inslag och en god medvetenhet om vilka utvecklingsområdena är. Lärosätet rekommenderas därmed att formulera en tydligare strategi för hur utvecklingen ska ske.

När det gäller utformning, genomförande och resultat visar underlaget en del goda exempel, men dessa exempel är för få och de sätts sällan in i en helhet för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och ämneslärarutbildningen i stort. Tydliga svagheter finns främst i området för vetenskapsteori och forskningsmetoder. Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls därmed inte. Även när det gäller målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat ser bedömargruppen svagheter både i beskrivningar av vad som ska ingå för att uppfylla målen och att helhetssyner ofta saknas eller är svagt utvecklade.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls enligt lärosätet inte främst genom UVK, utan inom ämneskurser. UVK har i detta sammanhang främst rollen som en sammanhållande länk gentemot VFU och ämnesdidaktik. Bedömargruppen uppmanar lärosätet att stärka de didaktiska inslagen i UVK.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande anses inte vara uppfyllt. Bedömargruppen ser goda intentioner i kursinslag som är förberedande, men efterfrågar beskrivningar av inslag där studenterna får öva praktiskt på detta. Särskilt efterfrågas resonemang om hur kommande inslag kan relateras till en helhetssyn för att studenterna ska kunna erövra de efterfrågade förmågorna.

Målet om att bedöma utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling är uppfyllt genom att dessa frågor behandlas i UVK 1–3. Lärosätet har både en breddning och fördjupning i de tre kurserna, där det även finns flera examinerande moment.

Jämställdhetsperspektivet har på lärosätet sin främsta styrka i tydligheten och omfånget i kursinnehållet. Denna bedömningsgrund anses därmed uppfyllt, men där det behövs en förstärkning av hur det säkerställs att studenterna själva kan praktisera ett jämställdhetsperspektiv i sin undervisning.

Lärosätet visar en styrka i hur strukturen för uppföljning, åtgärder och återkoppling ser ut. Bedömningsgrunden uppfylls väl där strukturen också har tydlig potential för att användas i faktiskt förändringsarbete. Särskilt starkt menar bedömargruppen att lärosätet arbetar med uppföljande åtgärder för att studenterna ska kunna fullfölja utbildningen. Den tidiga kontakten som sker med studenter som har svårigheter att klara av studierna ska ses som ett föredöme.

Bedömningsgrunden studentperspektiv anses uppfyllt. Studenterna är representerade i beslutande organ och det finns en struktur för direkt inflytande under kursernas och utbildningens genomförande.

När det gäller bedömningsgrunden arbetsliv och samverkan finns det både för få exempel på hur detta sker och avsaknad av en helhetssyn. Lärosätet arbetar starkt med att sätta igång en ny VFU-organisation, vilket bedömargruppen ser som positivt men efterfrågar tydliga förstärkningar arbetslivskopplingen till undervisningsämnet.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är inte adekvat och står inte i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Ämneslärarutbildningen är förhållandevis nystartad och inga studenter har gått igenom en hel utbildning. Lärosätet beskriver i självvärderingen enbart de lärare som deltagit i den inledande delen av utbildningen och ger inte en fullständig bild av den samlade kompetens som lärosätet har inom matematikområdet.

Inga lärare med vetenskaplig kompetens i matematik medverkar i utbildningen. Två lärare som är forskarutbildade i matematikdidaktik har omfattande utbildning i matematik, vardera motsvarande mer

än 150 högskolepoäng. Vidare klargjordes vid intervjuerna att forskarutbildade lärare i datavetenskap kommer att delta i kursen Matematisk modellering, som ges i den senare delen av utbildningen som alltså ännu inte är genomförd. Det är dock oklart i vilken utsträckning dessa lärare kommer att medverka i utbildningen. De lärare som redovisas i självvärderingen och vid intervjuerna har sammantaget otillräcklig vetenskaplig kompetens i matematik för inriktningen mot gymnasieskolan.

Den vetenskapliga kompetensen i matematikdidaktik är mycket god, speciellt för inriktningen mot gymnasieskolan.

I den bifogade lärartabellen framgår inte att någon lärare i matematik, inklusive matematikdidaktik, har tjänstgöring i verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Vidare klargjordes inte vid intervjuerna om ämnes-VFU hade genomförts, och inte heller om någon lärare i matematik har haft eller kommer att ha tjänstgöring som är kopplad till VFU. Bedömaregruppen anser att lärosätet behöver säkerställa att ämneskompetenta lärare medverkar i genomförandet och examinationen av ämnes-VFU.

Den professionsrelaterade kompetensen är tillräcklig eftersom flera lärare har ämneslärarexamen med inriktning matematik. Även den pedagogiska kompetensen är god eftersom de flesta lärare har högskolepedagogisk utbildning eller motsvarande kompetens.

På grund av den svaga vetenskapliga kompetensen i matematik anser bedömaregruppen att personalens sammantagna kompetens inte är tillfredsställande.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärarytelse är tydligt fokus för verksamheten vid lärosätet. Det finns en stark forskningsmiljö i matematikdidaktik; den är huvudsakligen inriktad mot gymnasieskolan och är kopplad till en större miljö som omfattar matematikens och naturvetenskapernas didaktik för alla utbildningsnivåer. Inom dessa miljöer bedrivs forskning i matematikdidaktik med inriktning mot gymnasieskolans matematik, exempelvis om elevers förståelse av funktioner och gränsvärden samt matematikens roll i fysikundervisningen. Det finns möjligheter till internationella utbyten för både lärare och studenter, exempelvis genom ett projekt inom fakulteten för lärarytelse som bland annat syftar till att öka mobiliteten inom lärarytelse och bland den undervisande personalen.

Vidare har lärosätet tillsammans med omgivande kommuner etablerat plattformen Lärande i samverkan, vars syfte är att utveckla undervisningen i skola och förskola med utgångspunkt i praktisk forskning. Sammantaget är utbildningsmiljön tydligt professionsinriktad och väl integrerad med verksamhetsrelevant forskning i matematikdidaktik. Självvärderingen och intervjuerna klargjorde dock inte hur utbildningen och studenterna får nytta av denna forskning. Bedömaregruppen utgår ifrån att dessa oklarheter kan bero på att utbildningen ännu inte är genomförd i sin helhet och att det saknas exempel från den senare delen av utbildningen.

Vid lärosätet finns ingen forskningsmiljö i matematik. Detta vägs i viss mån upp av att två av de forskande lärarna i matematikdidaktik har omfattande utbildning i matematik och forskar i matematikdidaktik med tydlig koppling till matematiskt ämnesinnehåll. Vid intervjuerna klargjordes att

forskande lärare i datavetenskap kommer att delta i matematikkurser som ges i utbildningens senare del.

Utbildningsmiljön har sin styrka i matematikdidaktik, med både bredd och djup. Utbildningsmiljön är svag när det gäller matematik för inriktningen mot gymnasieskolan. Denna svaghet vägs delvis upp av den starka matematikdidaktiska forskningsmiljön. Bedömargruppen anser att forskarutbildade lärare i matematik behöver medverka i utbildningen, men anser att utbildningsmiljön som helhet är tillfredsställande.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Lärosätet beskriver i sin självvärdering den del av utbildningen som har genomförts. Därutöver har lärosätet lämnat in kursplaner för samtliga matematikkurser förutom ämnes-VFU och självständigt arbete. De kurser som redovisas är väl anpassade till inriktningen mot gymnasieskolan och säkerställer att studenterna uppnår det breda kunnande i matematik som krävs för yrkesutövningen, exempelvis kurserna Aritmetik, algebra och geometri, Sannolikhetslära och statistik och Envariabelanalys och algebra. Väsentlig fördjupning i matematik uppnås i begränsad men tillräcklig utsträckning, speciellt i kursen Matematisk modellering.

Kurserna har en tydlig teoretisk förankring som ger studenterna god insikt i ämnets vetenskapliga grund. Utbildningen säkerställer därigenom att studenterna får fördjupade kunskaper i historiskt forsknings- och utvecklingsarbete i matematik, som är aktuellt utifrån ett professionsinriktat perspektiv.

Lärosätet redogör på ett trovärdigt sätt i självvärderingen för hur delmoment i progressionen mot examensmålet examineras i de inledande kurserna, och man beskriver tydligt hur det inom utbildningen finns en progression för enskilda områden av ämneskunskaper, exempelvis problemlösning och arbete med digitala verktyg.

Sammantaget anser bedömargruppen att lärosätet har gjort troligt att examensmålet kommer att uppnås i sin helhet för inriktningen mot gymnasieskolan, förutsatt att lärare med vetenskaplig kompetens i matematik medverkar i matematikkurserna i tillräckligt stor utsträckning.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Vid intervjun tydliggjordes att vetenskaplig metod ännu inte har behandlats i ämnesstudierna. Den del av utbildningen i matematik och matematikdidaktik som redovisas i självvärderingen framstår dock som väl anpassad till examensmålet. Lärare forskar inom områden som är relevanta för utbildningen och kan koppla denna forskning till undervisningen. Matematikdidaktiska teorier och teoretiska

modeller för lärande i matematik behandlas redan från första kursen, och vetenskapliga artiklar i matematikdidaktik används återkommande i undervisningen. I exempelvis kursen Aritmetik, algebra och geometri (15 högskolepoäng) får studenterna en introduktion till teoretiska modeller för lärande i matematik och behandlar forskningsartiklar som är relevanta för de områden som kursen omfattar. I kursen Sannolikhetslära och statistik får studenterna arbeta med kvantitativa metoder för att analysera data. Kvalitativa och kvantitativa metoder liksom vetenskapsteori introduceras i matematikkurserna och följs upp i UVK. Ett utvecklingsområde som nämns är att ytterligare säkerställa att studenterna får arbeta med både kvantitativ och kvalitativ metod genom utbildningen.

Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas återkommande i matematikkurserna, med betoning på ett vetenskapligt förhållningssätt till lärande i matematik. Forskningsartiklar används som stöd för att reflektera kring studenternas erfarenheter från VFU.

Det är svårt att bedöma målet eftersom examensarbetskursen och delar av VFU ännu inte är genomförda. Bedömaregruppen anser att lärosätet har goda förutsättningar för att uppnå examensmålet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Utbildningen är professionsnära med stark inriktning mot en matematikdidaktik som har tydligt matematiskt och praktikrelevant innehåll.

I flera kurser får studenterna tillfälle att systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter i samband med examinerande uppgifter. Återkommande behandling och granskning av vetenskapliga artiklar säkerställer att de får ta del av och reflektera över aktuella och relevanta forskningsresultat. Studenterna får även prova på olika forskningsmetoder i samband med inlämningsuppgifter som en del i sin vetenskapliga skolning. Kopplingen mellan yrkesverksamhet, ämne och ämnesdidaktik stärks av att VFU-besöken, enligt självvärderingen, ska genomföras av matematiklärare vid ämneslärarutbildningen. Under intervjuerna klargjordes dock inte vilka dessa matematiklärare är eller vilken kompetens de har, vilket gör det svårt att bedöma VFU:n och dess roll för måluppfyllelsen.

Delar av utbildningen som har betydelse för att uppnå detta examensmål är ännu inte genomförda, vilket också påpekas i självvärderingen. Det gäller exempelvis självständiga arbeten och delar av VFU:n. Den del av utbildningen som redovisas framstår dock som adekvat i förhållande till examensmålet. Trots dessa oklarheter anser bedömaregruppen att lärosätet har goda förutsättningar för att uppnå examensmålet.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och

ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Utbildningen har en väl genomtänkt struktur som utgår från en gedigen vetenskaplig grund i matematikdidaktik. Lärosätet lägger också vikt vid studenternas förmåga att motivera sina didaktiska val. Studenterna tar även del av aktuella och relevanta forskningsresultat samt planerar, genomför och analyserar undervisningsaktiviteter inför VFU. Metodiken är en integrerad del i matematikdidaktiken och får därmed en tydlig forskningsanknytning. Aktuell didaktik och metodik som rör digitala verktyg, programmering och digitala undervisningsmiljöer har särskilt utrymme i kurserna, med en tydlig progression som är framskriven i kursplanerna.

Lärosätet redovisar en progression av didaktiska delmål och beskriver hur man har planerat att arbeta mot examensmålet med matematikdidaktiska tillämpningsövningar i matematikkurser och inom VFU-kurser. Genom att övningarna genomförs i matematikkurserna säkerställs ett tydligt ämnesinnehåll i dessa övningar, vilket gör att de blir mer relevanta för den verksamhet som utbildningen avser.

I självvärderingen beskrivs i viss utsträckning hur VFU kan genomföras och examineras. Vid intervjuerna klargjordes inte om ämnes-VFU hade genomförts, det gavs inga förtydligande exempel och det redovisades inte vilken kompetens de lärarutbildare har som är eller kommer att vara involverade i ämnes-VFU:n. Den utbildning som redovisas i självvärderingen framstår som adekvat och väl anpassad till examensmålet, men på grund av de kvarstående oklarheterna avseende ämnes-VFU:n anser bedömargruppen att lärosätet inte har visat att målet uppfylls.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Examensmålet behandlas återkommande i både UVK-kurser och ämneskurser, med stöd av forskning om bedömning, tillgänglighet, individuell anpassning och framgångsrik undervisning. Målet examineras främst under VFU men också genom matematikdidaktiska tillämpningsövningar i matematikkurser, där studenterna får visa förmåga att tillämpa sina teoretiskt grundade kunskaper.

Lärosätet kopplar målet till jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv, elevers inflytande över undervisningen, kommunikation och samspel med elever och vikten av att lyssna på elever. Man beskriver också hur detta får utrymme i kursinnehållet. I självvärderingen beskrivs hur examensmålet behandlas på ett allsidigt sätt med lärandemål som relaterar till olika strategier för problemlösning och olika sätt att utföra beräkningar och hur detta påverkar elevers lärande i matematik, som en nödvändig förutsättning för att kunna planera och genomföra målinriktad matematikundervisning. Särskilt under VFU men också inom flera matematikkurser får studenterna arbeta med olika undervisnings- och bedömningsmetoder för att undervisa matematik på ett varierat sätt, och på så vis kunna möta elevers olika förutsättningar och behov.

Den del av utbildningen som redovisas framstår dock som adekvat och väl anpassad till examensmålet. Trots en ofullständig beskrivning av VFU-kurserna anser bedömargruppen att målluppfyllelsen är säkerställd.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Det finns ett tydligt jämställdhetsperspektiv vid bemanningen av kurser och ledningsuppdrag och i anställningsprocessen. Man har sett över balansen mellan kvinnliga respektive manliga föreläsare och lärare på kurserna, vilket bedömargruppen ser positivt på.

I VFU finns lärandemål om att kunna beakta och kommunicera ett jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv i planering och genomförande av undervisning. Det finns också flera kurser där jämställdhetsperspektivet ingår, exempelvis en matematikkurs där perspektivet kopplas till studenters och elevers självförtroende, och en VFU-kurs där jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv ska beaktas och kommuniceras i syfte att motverka diskriminering och kränkande behandling.

Utvecklingsområden som beskrivs är kompetensutveckling av personal och en ämneskurs i matematikens historia där genusperspektivet kan läggas på matematikens utveckling.

Bedömargruppen anser att lärosätets arbete med jämställdhetsperspektivet i utbildningen är tillfredsställande och instämmer med lärosätet att kompetensutveckling av personal kan vara ett lämpligt sätt att stärka jämställdhetsperspektivet i verksamheten.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Kursutvärderingar sammanställs i en kursrapport som överlämnas till den programansvariga för återkoppling. Utfall och genomförda förändringar återkopplas vid nästa kurstillfälle men inte till den aktuella studentgruppen. Lärosätet redovisar exempel på förändringar som har genomförts med anledning av kursrapporter.

Lärosätet beskriver i självvärderingen ett system för uppföljning, åtgärder och återkoppling. Kvalitetsarbete bedrivs på tre nivåer: ledningsnivå, programnivå och kursnivå. Kvalitetsarbetet på varje enskild nivå framstår som väl genomtänkt, men kopplingen mellan nivåerna framstår som mindre tydlig och det finns vissa svagheter. Exempelvis går kursrapporten på kursnivå endast vidare till den programansvariga, som ensam återkopplar till lärolaget utan att vare sig studenterna eller programrådet är involverade.

Vidare beskriver lärosätet ett dokument som visar hur de nationella målen knyter an till enskilda lärandemål för kursen. Arbetet med dokumentet, som sker kontinuerligt, verkar engagera många undervisande lärare.

Bedömargruppen anser att de beskrivna åtgärderna är tillräckliga men skulle kunna stärkas, exempelvis genom att återkoppla utfallet av kursvärderingar till den aktuella studentgruppen och behandla kursrapporter i programrådet eller annat formellt organ där studenterna är representerade.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet beskriver ett åtgärdsprogram som stödjer studenterna i att genomföra utbildningen inom planerad studietid. Exempelvis följer studievägledare och kursansvariga upp individuella studieresultat. Lärosätet använder studienära stödfunktioner, exempelvis lärverkstad och mentorskap, för att stötta de studenter som behöver det. Lärosätet har dock noterat en stor mängd avhopp inom utbildningen. Bedömgruppen instämmer i lärosätets bedömning att det behövs en systematisk avhopsanalys.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Utöver studenternas formella representation i nämnder, råd och kommittéer anordnas studentdialoger där studentrepresentanter möter den programansvariga. Utfallet av studentdialogerna återkopplas till lärare och studenter. Mötena är upplagda som ett samtal där studenterna ska känna sig fria att lyfta både smått och stort, och de inleds med att den programansvariga ger kort information om vad som är på gång i programmet, följt av studenternas ärenden och frågor. Program- och kursutvärderingar används för att säkra kvaliteten i utbildningen, men också för att möjliggöra studentinflytande.

I självvärderingen beskrivs även hur studenterna får möjlighet att påverka innehållet i och genomförandet av pågående kurser. Det nämns också att identifierade utvecklingsbehov följs upp med idégenerering och beslut om åtgärder. Lärosätet använder också de digitala kursverktygen för att kommunicera med studenterna. Exempelvis redogör studenterna vid kursstart för sina förväntningar på kursen, vilka sammanställs och återkopplas till studenterna.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är inte utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätets satsning på en utvecklad och fördjupad VFU stärker utbildningens professionsanknytning. Inför varje VFU genomförs träffar mellan studenter, handledare på fältet och högskolans lärare, vilket stärker samverkan mellan lärosätet och VFU-skolorna. Handledarna på VFU-skolorna kommer också att knytas närmare till ämneslärarutbildningen genom seminarier, handledarutbildning och fortbildning med seminarieledare och examinatorer från lärosätet.

Flera lärare har erfarenhet av undervisning som ämneslärare, vilket bidrar till att stärka arbetslivsperspektivet.

Plattformen Lärande i samverkan startades för att utveckla undervisningen i skola och förskola, med utgångspunkt i praktisk forskning. Den drivs i samverkan med skolor i omgivande kommuner och ger goda förutsättningar för lärarutbildare och studenter att skapa kopplingar till arbetslivet.

Det saknas dock beskrivningar kring studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet vilket gör att bedömningsområdet inte är tillfredsställande.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Verksamheten vid lärosätet har ett tydligt fokus på lärarutbildningen. Det finns en stark professionsinriktad forskningsmiljö i matematikdidaktik och en väl fungerande utbildningsmiljö för inriktningen matematik, med tydligt fokus på lärarutbildning. Den professionsrelaterade kompetensen och den pedagogiska kompetensen är båda tillfredsställande. Lärarnas vetenskapliga kompetens är mycket god när det gäller matematikdidaktik. Inga lärare med vetenskaplig kompetens i matematik medverkar i utbildningen. De lärare som redovisas i självvärderingen och vid intervjuerna har sammantaget otillräcklig vetenskaplig kompetens i matematik för inriktningen mot gymnasieskolan.

Kurserna inom inriktningen matematik är väl anpassade till utbildningen och behandlar på ett naturligt sätt matematik och matematikdidaktik som en integrerad helhet.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls eftersom kurserna har en tydlig teoretisk förankring som ger studenterna god insikt i matematikämnets vetenskapliga grund. Utbildningens upplägg säkerställer att studenterna får fördjupade kunskaper i historiskt forsknings- och utvecklingsarbete i matematik som är aktuellt utifrån ett professionsinriktat perspektiv, förutsatt att lärare med vetenskaplig kompetens i matematik medverkar i matematikkurserna.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet är svårbedömt eftersom examensarbetskursen ännu inte är genomförd. Det finns dock goda förutsättningar för att uppnå målet, tack vare att undervisning och examination genomförs av vetenskapligt kompetenta lärare som forskar inom områden som är relevanta för utbildningen. Vidare behandlas matematikdidaktiska teorier och teoretiska modeller för lärande i matematik redan från första kursen, och vetenskapliga artiklar i matematikdidaktik används återkommande i undervisningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat är svårbedömt eftersom man ännu inte har genomfört flera av de kurser i utbildningen som har betydelse för måluppfyllelsen, särskilt examensarbeten och delar av VFU. Den genomförda delen av utbildningen behandlar målet om att återkommande läsa och diskutera vetenskapliga artiklar, och undervisning där studenterna får tillfälle att systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter i relation till forskningsresultat. Den del av utbildningen som redovisas framstår som adekvat i förhållande till examensmålet.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik är svårbedömt på grund av oklarheter när det gäller ämnes-VFU:n. Studenterna tar del av aktuella och relevanta

forskningsresultat samt planerar, genomför och analyserar undervisningsaktiviteter inför VFU. Metodiken är en integrerad del i matematikdidaktiken och får därmed en tydlig forskningsanknytning. Matematikdidaktiska tillämpningsövningar förekommer också i matematikkurser och ska även förekomma inom VFU-kurser. Den tänkta utbildning som redovisas i självvärderingen framstår som adekvat och väl anpassad till examensmålet, men lärosätet har inte visat hur VFU-kurserna bidrar till måluppfyllelse.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i övrigt uppfylls eftersom målet behandlas i en väl genomtänkt progression, vilken inleds med lärandemål som relaterar till olika strategier och metoder för problemlösning och beräkningar och hur detta påverkar elevers lärande i matematik. Målet behandlas vidare under flera kurser där studenterna får arbeta med olika undervisnings- och bedömningsmetoder för att undervisa matematik på ett varierat sätt. Detta ger dem goda förutsättningar för att kunna möta elever med olika förutsättningar och behov.

Lärosätet arbetar med jämställdhetsfrågor, men detta arbete kan utvecklas ytterligare genom att kompetensutveckla personalen.

Lärosätet beskriver i självvärderingen ett system för uppföljning, åtgärder och återkoppling. Kvalitetsarbete bedrivs på tre nivåer: ledningsnivå, programnivå och kursnivå. Kvalitetsarbetet på varje enskild nivå framstår som väl genomtänkt, men kopplingen mellan nivåerna framstår som mindre tydlig och det finns vissa svagheter. Bedömggruppen anser att de beskrivna åtgärderna är tillräckliga men skulle kunna stärkas. Lärosätet har ett åtgärdsprogram som stödjer studenterna i att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Studenterna får goda förutsättningar för att påverka innehållet i och genomförandet av kurser, och är representerade i beslutande och rådgivande organ.

Lärosätets satsningar på "En utvecklad och fördjupad VFU" och "Lärande i samverkan" stärker professionsanknytningen och samverkan med omgivande kommuner. Flera lärare har erfarenhet av undervisning som ämneslärare inom undervisningsämnet matematik, vilket bidrar till att stärka arbetslivsperspektivet. Det saknas dock beskrivningar kring studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet vilket gör att bedömningsområdet arbetsliv och samverkan inte är tillfredsställande.

Lärosäte: Högskolan Kristianstad

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet samhällskunskap.

Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet

Den utbildningsplan och kursordning som studenterna, som startade 2018 vid lärosätet, har utgått från verkar lovande. Lärosätet har generellt svaga beskrivningar av hur utbildningens olika delar bildar en helhet i ett ämnesläraperspektiv. Utbildningen är under uppbyggnad, vilket innebär att mycket av beskrivningarna i självvärderingen och intervjuerna behöver handla om planerade och ännu inte genomförda kurser. För både personalkompetens och kursstruktur lutar sig lärosätet mycket på erfarenhet från grundlärarprogrammet. Bedömargruppen ser det som positivt att det finns goda erfarenheter att använda och bygga vidare på, samt att lärosätet lyfter fram en del goda och relevanta exempel på kursinnehåll och strukturer. Men bedömargruppen menar att det finns stora behov av att utveckla och formulera dessa erfarenheter och exempel i relation till en helhetsbild för UVK:s roll i ämneslärarutbildningen. För inriktningen samhällskunskap präglas underlagen till stor del av att utbildningen fortfarande är i en uppstartsfas och att det fortfarande pågår planering för delar och helhet. Detta ger också svårigheter vid bedömningen av om de olika bedömningsgrunderna uppfylls eller inte. Sammantaget ser bedömargruppen en vilja och ett arbete för att skapa en sammanhållen ämneslärarutbildning i samhällskunskap, där delar är på väg att utvecklas och det finns tendenser till en helhetssyn. Detta ses som positivt. Men det finns också svagheter och otydligheter som inte bara kan förklaras med att utbildningen är under utveckling, och att detta löser sig när kursplanerna antas och när kurserna startar. Bedömargruppen ser ett antal åtgärder som lärosätet och ämnet samhällskunskap behöver ta tag i.

Det finns två områden som gör att utbildningen i det aktuella skedet blir ifrågasatt:

- 1) Arbetet med att utveckla de terminer som innehåller självständiga arbeten har ännu inte lett till några konkreta kursplaner eller andra underlag. I underlagen beskrivs även planer för progression och fördjupning men de har inte tillräcklig substans för att bedömargruppen ska se området "Utformning, genomförande och resultat" som säkerställt.
- 2) Planerna för samarbete mellan UVK, VFU, ämnesdidaktik och ämnena behöver konkretiseras så att sambanden mellan innehåll, lärandemål och examination blir tydliga för utbildningens alla delar.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara inte tillfredsställande.

När det gäller förutsättningar i form av personal är bedömningen inte tillfredsställande på grund av att strategin för kompetensförsörjningen är för svag inom inriktningen samhällskunskap. För UVK visar självvärderingen att personalstyrkan har en ämnesmässig bredd och en hög andel disputerade inom främst pedagogik, men även i ämnen som sociologi och historia. Bedömargruppen menar att kompetensen är adekvat för kursernas innehåll och står i proportion till utbildningens volym för de kurser i UVK som hittills genomförts. Däremot efterfrågar bedömargruppen en plan för hur den disciplinspecifika kompetens som sägs finnas på lärosätet ska formas till en helhet för lärarutbildningen i samhällskunskap.

Bedömargruppen anser att utbildningsmiljön inte är tillfredsställande i nuläget men det finns goda inslag och en god medvetenhet om vilka utvecklingsområdena är. Det är tydligt att lärosätet har möjlighet att utveckla en stark utbildningsmiljö inom UVK, som till stor del kan hämtas från en redan uppbyggd lärarutbildning. För inriktningen samhällskunskap måste den forskning som bedrivs på lärosätet, antingen i egna forskarmiljöer eller på annat sätt, ha något forum som säkerställer att forskningen kommer både övrig personal och studenter till del. Detta behöver ske på ett sätt som gör att det inte är beroende av att enskilda lärare presenterar egen forskning, som i sig självklart är bra, för att sambandet mellan forskning och utbildning ska stärkas. Lärosätet uppvisar också en medvetenhet om att forum och strukturer för att skapa en sammanhållen miljö för ämneslärarutbildningen behöver skapas och utvecklas. Lärosätet rekommenderas att formulera en tydligare strategi för hur utvecklingen ska ske.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara Inte tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Lärosätet visar att det finns en genomtänkt idé för hur samhällskunskap ska ge en helhet genom både bredd och djup. Bedömargruppen menar att de genomförda och planerade kurserna har förutsättningar för att bedömningsgrunden ska uppfyllas. Användandet av centrala begrepp som demokrati och makt ger förutsättningar för att perspektiven återkommer och att kunskaperna därmed blir väsentligt fördjupade, enligt bedömargruppen. Bedömargruppen menar att studenterna därmed får förutsättningar att skaffa de nödvändiga ämneskunskaperna.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Tydliga svagheter finns främst i området för vetenskapsteori och forskningsmetoder. På en grundläggande nivå får studenterna kunskap och förståelse för ämnesrelevant vetenskapsteori och ämnesmetoder, och man prövar och diskuterar kvalitativa och kvantitativa metoder. I viss mån har man även, eller kommer att ha, en diskussion med progression om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Lärosätet lyfter fram kursen *Samhällskunskap 1* som en grundförutsättning för att nå målet om att studenterna ska kunna visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori och forskningsmetoder. I de ämnesdisciplinära kurserna ska sedan den grunden preciseras för varje disciplin och sedan knyts samman i de tvärdisciplinära kurserna. Bedömargruppen delar lärosätets bedömning att innehållet i *Samhällskunskap 1* kan ge goda förutsättningar, men ser en risk i att det nuvarande upplägget kan ge fragmentariska kunskaper och att viktiga delar inte kommer med. Lärosätet påpekar att relationen mellan ämnesstudier och VFU är central för målet, och visar hur sådana kurser följer efter varandra i kursstrukturen. Bedömargruppen menar att det visar att förutsättningar därmed ges för ett relevant innehåll, men efterlyser beskrivningar av hur detta faktiskt ska göras genom innehåll och lärandemål.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inte. När det gäller målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat ser bedömargruppen svagheter inom UVK både i beskrivningar av vad som ska ingå för att uppfylla målen och att helhetssyner ofta saknas eller är svagt utvecklade. För inriktningen samhällskunskap ser bedömargruppen positivt på att det finns en strategi och planering för var i utbildningen studenterna ska få förutsättningar för att kunna bearbeta egna och andras erfarenheter på ett systematiskt sätt. Bedömargruppen ser inte att det finns konkreta inslag för hur studenterna får ta del

av lärares och andras erfarenheter i samhällskunskap på ett strukturerat sätt. Bedömgruppen efterlyser en tydlig strategi för hur det säkerställs att relevant forskning för yrkesutövningen används i undervisningen.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls inte. Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls enligt lärosätet inte främst genom UVK, utan inom ämneskurser. UVK har i detta sammanhang främst rollen som en sammanhållande länk gentemot VFU och ämnesdidaktik. Bedömgruppen uppmanar lärosätet att stärka de didaktiska inslagen i UVK. Bedömgruppen ser en styrka i kontinuiteten av didaktiska och ämnesdidaktiska inslag men också tydliga svagheter i konkretiseringen av didaktik och ämnesdidaktik. Det är oklart vilka ämnesdidaktiska verktyg som studenterna ska skaffa sig och det saknas också ämnesdidaktisk litteratur, enligt bedömgruppen. Bedömgruppen uppmanar att lärosätet formulerar en tydligare helhetssyn på ämnesdidaktiska uppgifter och att sådana formuleringar också skrivs in i kursplanerna.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls inte. Ämneskurserna inom inriktningen samhällskunskap innehåller tillräckligt med inslag där studenterna får öva på och relatera till sin undervisning och bedömgruppen ser goda intentioner i kursinslag som är förberedande, men efterfrågar beskrivningar av inslag där studenterna får öva praktiskt på detta, framförallt inom UVK. Särskilt efterfrågas resonemang om hur kommande inslag kan relateras till en helhetssyn för att studenterna ska kunna erövra de efterfrågade förmågorna. De svagheter som bedömgruppen ser för målet om didaktik och ämnesdidaktik gäller till viss del även för det här målet, och rekommendationerna kvarstår om att stärka inslagen där studenterna får problematisera den genomförda undervisningen med hjälp av forskningslitteratur. Bedömgruppen vill också för den här bedömningsgrunden lägga till en uppmaning om att stärka delarna där studenterna tillsammans med andra får förhålla sig till sin undervisning. Vissa seminarieinslag finns i kursplanerna, men bedömgruppen vill se att detta stärks. Trots att inriktningen samhällskunskap bidrar till måluppfyllelse anser bedömgruppen att bristerna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan är så omfattande att utbildningen i sin helhet varken möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att bedöma utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling är uppfyllt genom att dessa frågor behandlas i UVK 1–3. Lärosätet har både en breddning och fördjupning i de tre kurserna, där det även finns flera examinerande moment.

Jämställdhetsperspektivet har på lärosätet sin främsta styrka i tydligheten och omfånget i kursinnehållet. Denna bedömningsgrund anses därmed uppfylld, men det behövs en förstärkning av hur det säkerställs att studenterna själva kan praktisera ett jämställdhetsperspektiv i sin undervisning. Bedömgruppen efterfrågar en tydligare beskrivning av hur det säkerställs att studenterna kan beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. Perspektivet behandlas framförallt inom utbildningen generellt och bedömgruppen rekommenderar lärosätet att utveckla arbetet med jämställdhet inom ämnet. Särskilt för samhällskunskap som har ett undervisningsinnehåll som är relevant för jämställdhet är det rimligt att stärka säkerställandet av att studenterna kan praktisera ett jämställdhetsperspektiv.

Lärosätet visar en styrka i hur strukturen för uppföljning, åtgärder och återkoppling ser ut. Bedömningsgrunden uppfylls väl där strukturen också har tydlig potential för att användas i faktiskt förändringsarbete. Särskilt starkt menar bedömgruppen att lärosätet arbetar med uppföljande

åtgärder för att studenterna ska kunna fullfölja utbildningen. Vid intervjun lyfts också fram att inriktningen samhällskunskap på sina kurser försöker ge möjlighet att ha en löpande kommunikation med studenterna utöver den generella strukturen. Detta görs dels genomgående under kurserna, dels vid första och sista kurstillfället. Den tidiga kontakten som sker med studenter som har svårigheter att klara av studierna ska ses som ett föredöme.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Bedömggruppen anser att studenterna har inflytande på utbildningens utformning och genomförande. Studenterna är representerade i beslutande organ och det finns en struktur för direkt inflytande under kursernas och utbildningens genomförande. Utöver det kan de utvärdera sin utbildning digitalt och skriftligt samt muntligt i dialog med programansvarig. Studenternas synpunkter når kursansvariga och studenterna får också återkoppling. Bedömggruppen ser detta som ett tillräckligt system.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara inte tillfredsställande.

När det gäller bedömningsgrunden arbetsliv och samverkan finns det både för få exempel på hur detta sker och avsaknad av en helhetssyn. Lärosätet arbetar starkt med att sätta igång en ny VFU-organisation, vilket bedömggruppen ser som positivt men efterfrågar tydliga förstärkningar av arbetslivskopplingen till undervisningsämnet. Även om lärosätet lyfter fram samverkan som viktigt ur ett ämnesperspektiv saknas det konkretiseringar av hur det ska ske.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Lärosätets självvärdering visar att personalstyrkan på den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) har en ämnesmässig bredd och en hög andel disputerade inom främst pedagogik, men även i ämnen som sociologi och historia. De flesta har en ämneslärarexamen. Vid intervjun framkommer också att de undervisande lärarna ofta undervisar på motsvarande kurser i grundlärarprogrammet, vilket ger en god erfarenhet. Bedömggruppen menar att kompetensen är adekvat för kursernas innehåll och står i proportion till utbildningens volym för de kurser i UVK som hittills genomförts. Däremot saknar bedömggruppen beskrivningar av strategier för att fylla kompetensen i utbildningens resterande terminer och är tveksam till genomförandet på lång sikt. Kompetensförsörjningsplaner finns enligt lärosätets självvärdering på avdelnings- och fakultetsnivå, och eftersom all personal i ämneslärarprogrammet finns vid en fakultet ska en sådan plan kunna ge en helhetsbild av personalbehovet. Vid intervjuerna vidhålls den goda kompetensförsörjningen särskilt för utbildningsvetenskap och pedagogik. Men bedömggruppen saknar resonemang, och

därmed en uttalad strategi, om kommande specifika kompetensbehov i kurserna på UVK. Ett utvecklingsområde är att lärosätet utformar en sådan strategi för kompetensbehov inom UVK.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns inte en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs inte så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Självvärderingen visar att det med vissa frågetecken, finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö. Bedömargruppen ser positivt på inrättandet av tre forskningsmiljöer: Barndom, lärande och utbildning (BALU), Forskning relationell pedagogik (FoRP), Learning in Science and Mathematics (LISMA) vid fakulteten för lärarutbildning. Men bedömargruppen efterfrågar tydligare beskrivningar av vilken forskning som bedrivs och på vilket sätt den är relevant för ämneslärarutbildningen. Ytterligare ett utvecklingsområde är lärosätets beskrivning av hur forskningsmiljöerna och deras forskning görs relevant i kurserna. Vid intervjuerna knyts sambandet mellan forskning och utbildning till att forskarna är de som undervisar i kurserna. Detta menar bedömargruppen är bra, men forskningsanknytningen blir också upp till varje lärares ansvar på ett sätt som inte säkerställer att olika studentgrupper får en likvärdig kunskap. Bedömargruppen efterfrågar därför en sammantagen strategi från lärosätet för hur sambandet mellan forskning och utbildning ska säkerställas, så att detta inte blir avhängigt av vad enskilda lärare gör.

Ämneslärarutbildningen är fortfarande under uppbyggnad på lärosätet, och självvärderingen tar upp strukturer och forum för hur det ska skapas en sammanhållen miljö som ett utvecklingsområde. Ett gemensamt forum där delarna i ämneslärarutbildningen knyts samman och där aktuell forskning förankras i utbildningen är under utveckling, enligt självvärderingen. Detta ser bedömargruppen positivt på, men menar att detta redan borde vara på plats och att lärosätet mer utförligt behöver formulera och beskriva en helhetssyn för kurserna i den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK).

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

I lärosätets självvärdering saknas till stor del resonemang om hur utbildningen ska säkerställa att studenterna ska visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder. Lärosätet hänvisar till den kommande kursen UVK5, men beskriver inte vad som förväntas ingå i denna kurs och därmed saknas enligt bedömargruppen en beskrivning av lärosätets strategi för att bedömningsgrunden ska uppfyllas. Vid intervjuerna betonar lärosätet att huvudfokus ska ligga på att studenterna ska vara konsumenter av forskning, och de främsta efterfrågade förmågorna är därmed att kunna ta till sig och förstå relevant forskning. Detta menar lärosätet görs både i metodkursen som är löpande i den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och ämneskurser. Bedömargruppen ser här en avsaknad av uttalad strategi för hur studenterna ska få de efterfrågade kunskaperna, och efterfrågar därför en tydlig plan för hur de olika examensmålen ska uppnås.

Relationen mellan ämne och UVK i relation till kunskaper om vetenskapsteori och forskningsmetoder behöver också synliggöras i en sådan plan.

När det gäller kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet hänvisar lärosätet i självvärderingen till lärandemålet "kunna beskriva, diskutera och problematisera olika sätt att se på både kunskap och utbildning, förhållandet mellan en vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt betydelsen av detta för den kommande yrkesutövningen /..." i UVK1.

Bedömargruppen anser att detta är en bra grund, men efterfrågar en beskrivning av hur en progression för denna kunskap ska ske.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

När det gäller att kunna tillvarata och systematisera generellt och särskilt för relevanta forskningsresultat hänvisar lärosätet i självvärderingen till lärandemål i kurser som ännu inte getts (UVK4, 5 och 7). Även om kurserna inte getts bör lärosätet kunna presentera hur de är tänkta att genomföras och hur målen i bedömningsgrunden ska uppfyllas. När detta inte görs menar bedömargruppen att det inte går att se om lärosätet möjliggör att målet uppfylls genom utformning och genomförande, eller säkerställer det genom examination.

Bedömargruppen ser däremot i självvärderingen att ett moment om generell kritiskt granskande förmåga och reflektion över egna och andras erfarenheter är påbörjad i UVK 1–3. Detta görs genom ett återkommande kursupplägg, där studenterna skriftligt och muntligt får träna sig i att vara vetenskapligt kritiska gentemot föreläsningar och litteratur. Bedömargruppen ser positivt på att ett kritiskt förhållningssätt och en förmåga till reflektion introduceras tidigt, men saknar resonemang om hur detta fullföljs och hur det relateras till andra delar av utbildningen som verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Vid intervjuerna påpekas att samspelet mellan ämne, VFU och UVK är viktigt och centralt. Detta instämmer bedömargruppen i, men saknar konkretiseringar och helhetsbeskrivningar av hur detta ska gå till.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Vid intervjuerna diskuterar ledningsgruppen och UVK-gruppen didaktik och ämnesdidaktik i relation till utbildningens helhet. Lärosätets representanter menar att ämnesläroarbete har haft brister i att vara en sammanhållen utbildning, men att ett utvecklingsarbete sker där UVK får en roll i att länka samman utbildningens olika delar. Detta ser bedömargruppen positivt på, men uppmanar också till att särskilt ge didaktik en starkare position för att UVK ska kunna vara denna länk.

Lärosätet arbetar med målet främst inom ämneskurser, inte inom UVK. UVK ges i detta sammanhang främst rollen som en sammanhållande länk gentemot VFU och ämnesdidaktik. Bedömargruppen uppmanar lärosätet att i UVK stärka de didaktiska inslagen.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Självvärderingen innehåller många resonemang och beskrivningar av innehåll som förbereder för att studenterna ska kunna få förmåga i relation till undervisning, där varje elevs lärande och utveckling stimuleras. I dessa beskrivningar menar bedömargruppen att både utformning, genomförande och examination finns med. Men bedömargruppen saknar beskrivningar av moment av faktiskt genomförande där studenterna planerar, genomför, utvärderar och utvecklar undervisning. Lärosätet hänvisar till kommande verksamhetsförlagda utbildning (VFU) och UVK-kurser längre fram i programmet där sådant genomförande ska ske. Att ha en progression och gå från teori till praktik i studenternas egen undervisning är i sig inget som bedömargruppen menar är felaktigt. Men lärosätet saknar, enligt bedömargruppen, en beskrivning av hur detta ska ske genom att innehållet i de kommande kurserna inte presenteras eller relateras till en helhetssyn. En sådan beskrivning efterfrågas därför starkt.

Lärosätet har enligt självvärderingen som avsikt att sammanfläta kurser i UVK, VFU och ämnena till en helhet. Detta identifieras däremot av lärosätet som ett utvecklingsområde och även här saknas det enligt bedömargruppen resonemang om hur detta ska ske. Vikten av en sådan sammanflätning lyfts också starkt fram vid intervjuerna. Bedömargruppen ser här goda intentioner, men menar att lärosätet behöver utveckla och konkretisera en helhetssyn för hur målet ska uppnås.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Lärosätet beskriver i självvärderingen hur vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt fokus på mänskliga rättigheter och barnkonventionen behandlas i UVK 1–3. Självvärderingen beskriver både en breddning och fördjupning i de tre kurserna, där det även finns flera examinerande moment. Exempelvis sker i UVK 2 en examinerande uppgift där tankar om en pedagogisk grundsyn ska relateras till vetenskapliga, filosofiska och etiska överväganden där mänskliga rättigheter, barnkonvention och hållbar utveckling ingår. Lärosätet nämner i självvärderingen att hela bedömningsgrunden fördjupas i kommande UVK-kurser längre fram i programmet. Bedömargruppen menar att beskrivningen visar på en god bredd och tanke om fördjupning, men ser det som en svaghet att det inte går att utläsa i självvärderingen hur fördjupningen ska gå till.

Lärosätets beskrivning av hållbar utveckling är kortfattad med en tydlig fokusering på social hållbarhet. Ett utvecklingsområde är därför att lärosätet beskriver och utformar ett bredare perspektiv på hållbar utveckling.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärosätet beskriver i självvärderingen innehåll i kurser där kunskap om och förståelse för jämställdhet beaktas och kommuniceras på ett sätt som bedömargruppen uppfattar som tydligt och tillräckligt. Exempelvis finns i UVK-kurserna mål om att kunna "redogöra för och problematisera begrepp som demokrati, värdegrund, diskriminering och jämställdhet i relation till läroplanen och skolans praktik". Men den här kunskapen om begreppet jämställdhet skulle kunna förstärkas, för att ge studenterna de förmågor som efterfrågas i att själva kunna beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. Bedömargruppen efterfrågar därför fler beskrivningar av innehåll och examinationer, som säkerställer att studenterna efter utbildningen kan praktisera ett jämställdhetsperspektiv. Vid intervjuerna påpekar lärosätet att studenterna examineras efter sin förmåga att praktisera ett jämställdhetsperspektiv på en uppgift där undervisning planeras. Sammantaget ser bedömargruppen att lärosätet i sina kurser har innehåll som både ger kunskaper och färdigheter i ett jämställdhetsperspektiv, men efterfrågar att dessa delar utvecklas och formuleras mer helhetligt.

Bedömargruppen ser att det också finns utvecklingsområden för utbildningens utformning och genomförande. Det gäller beskrivningar av hur jämställdhetsperspektivet beaktas i bemanning, litteratur och klassrumsklimat.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Självvärderingen visar enligt bedömargruppen till övervägande del att utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination systematiskt följs upp. Särskilt för programnivån redovisar lärosätet en omfattande struktur för systematiskt kvalitetsarbete. Den programansvariga producerar med utgångspunkt i självvärderingar en verksamhetsutvecklingsplan varje år och har dialog med lärosätets ledning om utvärdering av verksamhetens resultat och förslag på förändringar. Bedömargruppen menar att detta ger förutsättningar för att resultatet systematiseras, lyfts till ledningsnivå och även omsätts i åtgärder. Även på kursnivå beskriver självvärderingen en tydlig struktur för uppföljning, åtgärder och återkoppling till både studenter, lärare och kursansvariga. Bedömargruppen ser huvudsakligen positivt på lärosätets arbete, även om strukturen är tämligen omständlig, och hade önskat mer konkreta exempel på frågor som lyfts och åtgärdats.

Sammantaget menar bedömargruppen att bedömningsgrunden för uppföljning, åtgärder och återkoppling är uppfylld.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet beskriver i självvärderingen hur de verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid och arbetar för att fånga upp studenter som ligger efter under pågående utbildning. Lärosätet tar kontakt både med studenter som slutar oannonserat och studenter som anmäler avbrott för att förhöra sig om orsakerna till deras avbrott.

Lärosätet ser det som att de rekryterar ännu bredare än andra lärosäten och har flera studentnära stödfunktioner för att hjälpa studenter från studieovana miljöer (och även andra). Detta görs främst genom olika läroverkstäder där bedömggruppen ser det som särskilt positivt att detta erbjuds till alla studenter med både bokningsbara tider och dropin. Att resurser för individuellt stöd på kursnivå ingår i varje kursbudget är också ett gott exempel. Lärosätet beskriver också i självvärderingen hur studenter som har knappa studieresultat följs upp på individnivå en gång per termin, och detta beskrivs som en framgångsfaktor för att motverka studieavhopp.

Bedömggruppen menar att lärosätet har en tydlig och väl fungerande strategi för att studenterna ska kunna genomföra utbildningen inom planerad studietid. Lärosätet uppmanas att ha en strategi för hur detta ska kunna fortsätta när utbildningen är i gång i full skala med betydligt fler studenter.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet lyfter i självvärderingen fyra delar där studentperspektivet är centralt och ger studenterna möjligheter att ta en aktiv roll: representation i beslutande nämnder, program- och kursutvärderingar, studentdialoger samt studentinflytande i undervisningen. Bedömggruppen instämmer i att dessa fyra delar kan samverka för att studentperspektivet uppfylls, men ser också att det finns vissa frågetecken som inte besvaras i självvärderingen. Det första frågetecknet gäller i vilka organ som studenterna är representerade. Av intervjuerna framgår att studentrepresentation finns i alla formella och beslutande organ i lärarutbildningen. Studenterna saknar representation i styrgruppen som av lärosätet beskrivs mer som en arbetsform än ett beslutande eller beredande organ.

För studentdialogerna beskrivs funktionen där studenterna ska kunna lyfta allt som känns viktigt, och strukturen där programansvarig och två studenter från varje klass deltar. Bedömggruppen menar att strukturen är bra, men efterfrågar exempel på vad som tas upp och hur det fungerar i verkligheten. Även när det gäller studentinflytandet på kursnivå efterfrågar bedömggruppen konkreta exempel.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är inte utformad och genomförs inte på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker inte med det omgivande samhället.*

Lärosätet beskriver i självvärderingen nästan inte alls hur studenterna får beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Lärosätet hänvisar all denna beredskap till VFU och att studenterna ska växa in i yrkesrollen. Vid intervjuerna betonas den nya VFU-organisationen som en möjlighet för att samla frågor om studenternas yrkesutveckling. Bedömggruppen ser positivt på detta, men

efterfrågar beskrivningar av hur studenterna ska få generiska kunskaper som beredskap att möta exempelvis nya läroplaner, organisatoriska förändringar, nya pedagogiska idéer och nya pedagogiska verktyg.

Bedömargruppen noterar också att brister det finns i samverkan med det omgivande samhället och andra skolor, förutom VFU. VFU är en viktig del av utbildningen och i självvärderingens beskrivning av VFU redovisar lärosätet planer för en förbättrad struktur, vilket bedömargruppen ser positivt på. Men samverkan behöver ske på fler sätt och detta behöver beskrivas i självvärderingen. Bedömargruppen efterfrågar beskrivningar av hur arbetslivets aktörer samverkar och har inflytande på utbildningens utformning och genomförande, samt hur arbetslivets perspektiv kommer in i ämnen och UVK förutom genom den undervisande personalens erfarenheter.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärosätet har generellt svaga beskrivningar av hur utbildningens olika delar bildar en helhet i ett ämnesläraperspektiv. Utbildningen är under uppbyggnad, vilket innebär att mycket av beskrivningarna i självvärderingen och intervjuerna behöver handla om planerade och ännu inte genomförda kurser. För både personalkompetens och kursstruktur lutar sig lärosätet mycket på erfarenhet från grundläroprogrammet. Bedömargruppen ser det som positivt att det finns goda erfarenheter att använda och bygga vidare på, samt att lärosätet lyfter fram en del goda och relevanta exempel på kursinnehåll och strukturer. Men bedömargruppen menar att det finns stora behov av att utveckla och formulera dessa erfarenheter och exempel i relation till en helhetsbild för UVK:s roll i ämnesläroutbildningen.

När det gäller förutsättningar i form av personal visar självvärderingen att personalstyrkan på den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) har en ämnesmässig bredd och en hög andel disputerade inom främst pedagogik, men även i ämnen som sociologi och historia. Bedömargruppen menar att kompetensen är adekvat för kursernas innehåll och står i proportion till utbildningens volym för de kurser i UVK som hittills genomförts.

Det är också tydligt att lärosätet har möjlighet att utveckla en stark utbildningsmiljö inom UVK, som till stor del kan hämtas från en redan uppbyggd läroutbildning. Lärosätet uppvisar också en medvetenhet om att forum och strukturer för att skapa en sammanhållen miljö för ämnesläroutbildningen behöver skapas och utvecklas. Bedömargruppen anser att utbildningsmiljön inte är tillfredsställande i nuläget men det finns goda inslag och en god medvetenhet om vilka utvecklingsområdena är. Lärosätet rekommenderas därmed att formulera en tydligare strategi för hur utvecklingen ska ske.

När det gäller utformning, genomförande och resultat visar underlaget en del goda exempel, men dessa exempel är för få och de sätts sällan in i en helhet för den utbildningsvetenskapliga kärnan

(UVK) och ämneslärarutbildningen i stort. Tydliga svagheter finns främst i området för vetenskapsteori och forskningsmetoder. Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls därmed inte. Även när det gäller målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat ser bedömaregruppen svagheter både i beskrivningar av vad som ska ingå för att uppfylla målen och att helhetssyner ofta saknas eller är svagt utvecklade.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls enligt lärosätet inte främst genom UVK, utan inom ämneskurser. UVK har i detta sammanhang främst rollen som en sammanhållande länk gentemot VFU och ämnesdidaktik. Bedömaregruppen uppmanar lärosätet att stärka de didaktiska inslagen i UVK.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande anses inte vara uppfyllt. Bedömaregruppen ser goda intentioner i kursinslag som är förberedande, men efterfrågar beskrivningar av inslag där studenterna får öva praktiskt på detta. Särskilt efterfrågas resonemang om hur kommande inslag kan relateras till en helhetssyn för att studenterna ska kunna erövra de efterfrågade förmågorna.

Målet om att bedöma utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling är uppfyllt genom att dessa frågor behandlas i UVK 1–3. Lärosätet har både en breddning och fördjupning i de tre kurserna, där det även finns flera examinerande moment.

Jämställdhetsperspektivet har på lärosätet sin främsta styrka i tydligheten och omfånget i kursinnehållet. Denna bedömningsgrund anses därmed uppfyllt, men där det behövs en förstärkning av hur det säkerställs att studenterna själva kan praktisera ett jämställdhetsperspektiv i sin undervisning.

Lärosätet visar en styrka i hur strukturen för uppföljning, åtgärder och återkoppling ser ut. Bedömningsgrunden uppfylls väl där strukturen också har tydlig potential för att användas i faktiskt förändringsarbete. Särskilt starkt menar bedömaregruppen att lärosätet arbetar med uppföljande åtgärder för att studenterna ska kunna fullfölja utbildningen. Den tidiga kontakten som sker med studenter som har svårigheter att klara av studierna ska ses som ett föredöme.

Bedömningsgrunden studentperspektiv anses uppfyllt. Studenterna är representerade i beslutande organ och det finns en struktur för direkt inflytande under kursernas och utbildningens genomförande.

När det gäller bedömningsgrunden arbetsliv och samverkan finns det både för få exempel på hur detta sker och avsaknad av en helhetssyn. Lärosätet arbetar starkt med att sätta igång en ny VFU-organisation, vilket bedömaregruppen ser som positivt men efterfrågar tydliga förstärkningar arbetslivskopplingen till undervisningsämnet.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är inte adekvat och står inte i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Lärargruppens sammantagna kompetens för att ge ämneslärarutbildning i samhällskunskap är svag på lärosätet, enligt bedömargruppen. Främst gäller detta när samtliga kurser i samhällskunskap ska ges framöver. Både på kort och lång sikt behöver kompetensen stärkas och säkerställas och tydligare sättas i relation till ämnet samhällskunskap. Enligt lärartabellen och självvärderingen finns i lärargruppen vetenskapligt meriterad personal och personal med professionserfarenheter i form av egen genomgången lärarutbildning. Det finns också en blandning av personer med pedagogisk/didaktisk kompetens och ämneskompetens i både sociologi, statsvetenskap samt historia. Enligt självvärderingen är doktorn i historiedidaktik lektor i de samhällsorienterade ämnenas didaktik, vilket enligt bedömargruppen är en styrka för samhällskunskapsämnet.

I självvärderingen nämns en möjlig rekrytering i statsvetenskap som en del av en strategi för kompetensförsörjningen. Vid intervjuerna nämns flera rekryteringsbehov och att det finns med i en strategiplan, men bedömargruppen har svårt att förstå hur lärosätet ska säkerställa att detta ska täcka behovet när ämnet samhällskunskap ges i 90/120 högskolepoäng på ämneslärarprogrammet. Behovet av att tydligare knyta lärare som tas in från andra ämnesdiscipliner på lärosätet till samhällskunskapsämnet framgår också av intervjuerna. Att ett sådant behov är uppmärksammat menar bedömargruppen är bra, men saknar en plan för hur det konkret ska ske.

Bedömargruppen menar att strategin för kompetensförsörjning är för svag och efterfrågar framför allt en plan för hur den disciplinspecifika kompetens som sägs finnas på lärosätet ska formas till en helhet för lärarutbildningen i samhällskunskap.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns inte en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs inte så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet beskriver i självvärderingen att det finns flera relevanta forskningsmiljöer. De beskrivs däremot inte alls eller mycket kortfattat, och sätts inte i relation till utbildningen i samhällskunskap. Vid intervjuerna beskrivs ämnesdidaktiken som den främsta styrkan i forskningsmiljöerna. I relation till forskningsmiljöernas relevans för ämneslärarutbildningen nämner både självvärderingen och intervjuerna att styrgruppen för ämneslärarutbildningen är en sammanhållande länk. Att styrgruppen tar ansvar för att forskning och ingående ämnen där får möjlighet att lära av varandra menar bedömargruppen är bra, men efterfrågar också en starkare koppling mellan forskningsmiljöerna och lärarutbildningen. Inte minst gäller detta för samhällskunskapen.

Tre praktiktäta projekt kopplade till en forskningsplattform benämnd Lärande i samverkan presenteras i lärosätets självvärdering. Inget av projekten bedöms däremot ha en tydlig koppling till ämneslärarutbildningen i samhällskunskap. Det är enligt bedömargruppen svårt att utifrån lärosätets samlade beskrivningar avgöra kvaliteten för både forskningsmiljön och den professionsinriktade miljön för ämneslärarutbildningen i samhällskunskap. Och framför allt saknas det strategier och specifika forum, där vetenskapligheten och professionsinriktningen för ämnet samhällskunskap kan

få specifik uppmärksamhet och präglas av en helhetssyn. Detta gäller även för sambandet mellan forskning och utbildning.

Lärosätet för fram att underlaget till självvärderingen är begränsad, eftersom bara 15 högskolepoäng av 90/120 högskolepoäng genomförts. Bedömggruppen uppfattar i både självvärderingen och vid intervjuerna en vilja att arbeta fram en livskraftig utbildningsmiljö för ämnesläroutbildningen i samhällskunskap. Denna vilja välkomnas av bedömggruppen, men ser det som bekymmersamt att utbildningen bedrivs utan att en helhetssyn och stabilitet för detta är på plats i nuläget.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Lärosätet visar i självvärderingen att det finns en genomtänkt idé för hur samhällskunskap ska ge en helhet genom både bredd och djup. Dock saknas det specifika resonemang om hur helheten för bredd och djup påverkas av att läsa 90 högskolepoäng i ämnet som studenterna med inriktning 7-9 gör jämfört med blivande gymnasielärarna som läser 120 högskolepoäng i ämnet. I beskrivningen betonar lärosätet det svåra i att ge utbildning i ett blockämne som samhällskunskap. Vid intervjuerna går lärosätet ett steg längre och menar att de vill komma bort från synen på ämnet som ett blockämne, där ämnesdidaktiken ska vara det sammanhållande kittet som ger ämnet en helhetssyn. Självvärderingen lyfter fram att de ska ge förutsättningar för studenterna att skaffa en helhetssyn genom att ha tvärdisciplinära kurser tidigt och sent i utbildningen. Dessa kurser ramar in de ämnesdisciplinära kurserna, där även kulturgeografi förutom statsvetenskap, nationalekonomi och sociologi ingår. Lärosätets självvärdering menar också att centrala begrepp som aktör, struktur, demokrati och makt ska följa med genom de olika kurserna. Vid intervjuerna utvecklas bilden för hur de centrala begreppen ska introduceras tidigt och sedan användas återkommande under utbildningen.

Bedömggruppen menar att de genomförda och planerade kurserna har förutsättningar för att målet ska uppfyllas. Användandet av centrala begrepp som demokrati och makt ger enligt bedömggruppen förutsättningar för att perspektiven återkommer och fördjupas och menar att studenterna därmed få förutsättningar att skaffa de nödvändiga ämneskunskaperna. Det faktum att lärosätet inte har haft några självständiga arbeten i samhällskunskap under den aktuella perioden och att bara några få kurser i samhällskunskap har genomförts, gör samtidigt att bedömggruppen bara kan bedöma att förutsättningarna finns men inte i vilken grad de faktiskt förverkligas.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Lärosätet lyfter fram den genomförda kursen *Samhällskunskap 1* som en grundförutsättning för att uppnå målet om att studenterna ska kunna visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori och forskningsmetoder. I de ämnesdisciplinära kurserna ska sedan enligt självvärderingen den grunden preciseras för varje disciplin och sedan knyts samman i de tvärdisciplinära kurserna.

Bedömargruppen delar lärosätets bedömning att innehållet i *Samhällskunskap 1* kan ge goda förutsättningar, men ser en otydlighet i hur det ska bli en helhet. Särskilt gäller otydligheten de forskningsmetoder där det inte finns beskrivet några kursinslag där detta får särskilt fokus.

Bedömargruppen ser en risk i att det nuvarande upplägget kan ge fragmentariska kunskaper och att viktiga delar inte kommer med. Lärosätet pekar i självvärderingen på att kursen *Samhällskunskap 8* ska kunna ge samhällsvetenskaplig metod en fördjupning och helhet, men tonar ner detta vid intervjuerna. Bedömargruppen uppmanar lärosätet att förverkliga metodfördjupningen i någon av de senare kurserna i samhällskunskap, med särskilt fokus på metodologiska aspekter som är riktade mot blivande samhällskunskapslärare.

Lärosätets beskrivning i självvärderingen av hur studenterna ska få och visa kunskaper om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet är enligt bedömargruppen svag och bristfällig. Lärosätet påpekar att relationen mellan ämnesstudier och VFU är central för detta mål, och visar hur sådana kurser följer efter varandra i kursstrukturen. Bedömargruppen menar att detta möjligen visar på att förutsättningar därmed ges för ett relevant innehåll, men efterlyser starkt beskrivningar av hur detta faktiskt ska göras genom innehåll och lärandemål.

Lärosätet har inte haft några självständiga arbeten i samhällskunskap under den aktuella perioden och har inte heller genomfört kurserna i samhällskunskap som ligger i den senare delen av utbildningen. Bedömargruppen kan därför inte avgöra i vilken grad vetenskapsteoretiska och metodologiska kunskaper förverkligas i studenternas examinationer och självständiga arbeten.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

I självvärderingen argumenterar lärosätet för hur en tidig VFU med tillhörande lärandemål och examination ger en introduktion i att behandla erfarenheter. Erfarenheterna ska sedan utökas i kommande ämneskurser och VFU, för att avslutas med ett självständigt arbete. Lärosätet exemplifierar från en specifik ämneskurs, där studenten gör en mindre observation ute i samhället som sedan ska relateras till forskning. Vid intervjun utvecklar lärosätet beskrivningen, genom att betona de stora öppningar som finns mellan ämnesstudier, VFU och didaktik för att bearbeta egna och andras erfarenheter. Bedömargruppen ser positivt på att det finns en strategi och planering för var i utbildningen studenterna ska få förutsättningar för att kunna bearbeta egna och andras erfarenheter på ett systematiskt sätt, men menar också att underlaget sammantaget saknar konkretisering och helhetssyn. Bedömargruppen efterlyser därför en tydligare strategi med konkreta inslag för hur studenterna får ta del av lärares och andras erfarenheter i samhällskunskap på ett

strukturerat sätt, där de själva och ihop med andra kritiskt får reflektera över och systematisera sådana erfarenheter.

Även när det gäller att använda relevanta forskningsresultat ser bedömaregruppen en otydlighet hos lärosätet. I både självvärdering och intervjuer beskrivs forskningsläget för specifik forskning om samhällskunskapsdidaktik som svag, och strategin är därför att också använda didaktisk forskning från andra ämnen. Bedömaregruppen ser här en risk i att forskningen inte har eller får en tydlig relevans för yrkesverksamheten som samhällskunskapslärare, och efterlyser därför en tydlig strategi för hur det säkerställs att relevant forskning för yrkesutövningen används i undervisningen.

Lärosätet har inte haft några självständiga arbeten i samhällskunskap under den aktuella perioden. Det är därför inte möjligt att bedöma i vilken grad som bedömningsgrundens kunskaper och förmågor får uttryck i sådana arbeten.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätet betonar i självvärderingen att ämnesdidaktik i samhällskunskap ska ske integrerat i de ämnesteoretiska studierna. Kursen *Samhällskunskap 1* ska ge de teoretiska och ämnesdidaktiska grunderna för detta, och didaktiseringen ska sedan ske kontinuerligt i övriga kurser. I kursplanerna framgår det också att ämnesdidaktiska lärandemål med tillhörande examinationer förekommer tämligen heltäckande. Bedömaregruppen ser en styrka i kontinuiteten av didaktiska och ämnesdidaktiska inslag.

Men bedömaregruppen ser också tydliga svagheter i konkretiseringen av didaktik och ämnesdidaktik. I *Samhällskunskap 1*, som lägger grunden för kommande ämnesdidaktiska inslag, är det enligt bedömaregruppen oklart vilka ämnesdidaktiska verktyg som studenterna ska skaffa sig, och det saknas ämnesdidaktisk litteratur. Flera gånger där det finns ämnesdidaktiska lärandemål i kurserna sker också examinationen antingen muntligt eller skriftligt, där bedömaregruppen menar att det tydligare kan formuleras så att studenterna med hjälp av litteratur får skriftligt problematisera sina egna muntliga framställningar. Vid intervjun kompletterar lärosätet beskrivningen av muntliga uppgifter, och framhåller att det ofta finns någon form av skriftlig uppgift som komplement. Bedömaregruppen uppmanar lärosätet att formulera en tydligare helhetssyn för sådana ämnesdidaktiska uppgifter, och att sådana formuleringar skrivs in i kursplanerna. Även om bedömaregruppen förstår att aktuell samhällskunskapsdidaktisk forskning behöver läggas till i samband med att kursen hålls för att det ska vara aktuellt, är bedömningen att förekomsten av ämnesdidaktisk litteratur och teori generellt är svag och behöver stärkas.

När det gäller metodik anser bedömaregruppen att den ingår i bedömningen av ämnesdidaktiken.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet ser att den här bedömningsgrunden starkt hör ihop med bedömningsgrunden om didaktik och ämnesdidaktik. Bedömargruppen delar den uppfattningen och ser i lärosätets samlade beskrivning en kontinuitet i hur studenterna löpande får öva på att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning. De svagheter som bedömargruppen ser för målet för didaktik och ämnesdidaktik gäller däremot till viss del även för det här målet, och rekommendationerna kvarstår om att stärka inslagen där studenterna får problematisera den undervisning som de genomfört med hjälp av forskningslitteratur. Kurserna innehåller samtidigt tillräckligt med inslag där studenterna får öva på och relatera till sin undervisning för att målet ska anses vara uppfyllt.

Bedömargruppen vill också för den här bedömningsgrunden lägga till en uppmaning om att stärka delarna där studenterna tillsammans med andra får förhålla sig till sin undervisning. Vissa seminarieinslag finns i kursplanerna, men bedömargruppen vill se att detta stärks.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärosätet visar i självvärderingen att det finns ett relevant kursinnehåll för bedömningsgrunden jämställdhet. Enligt självvärderingen finns det också krav och riktlinjer för både lärares bemötande och utbildningens struktur genom ämneslärautbildningens styrning. Lärosätet tar upp detta som ett utvecklingsområde, där ämnets personal ska få kompetensutveckling.

Bedömargruppen ser positivt på lärosätets medvetenhet om behovet av kompetensutveckling på området. Men bedömargruppen efterfrågar också några konkreta åtgärder som kan genomföras före kompetensutvecklingen. Sådana åtgärder är strategier för att öka jämställdheten på bemanningen av ämneskurserna och ämnets ansvar för att säkerställa ett jämställt klimat i klassrummet. En annan åtgärd är att använda ett jämställdhetsperspektiv när lärosätet tar fram och analyserar befintlig kurslitteratur.

Bedömargruppen efterfrågar en tydligare beskrivning av hur det säkerställs att studenterna kan beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. Att det är vid VFU som lärosätet kan bedöma studenternas förmåga att själva använda ett jämställdhetsperspektiv är naturligt. Men särskilt för ämnet samhällskunskap som har ett undervisningsinnehåll som är relevant för jämställdhet är det rimligt att stärka säkerställandet av att studenterna kan praktisera ett jämställdhetsperspektiv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Självvärderingen visar enligt bedömargruppen att utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs upp systematiskt. Självvärderingen beskriver en omfattande struktur för systematiskt kvalitetsarbete. Den programansvariga producerar med utgångspunkt i självvärderingarna en verksamhetsutvecklingsplan varje år, och har en dialog med lärosätets ledning om utvärdering av verksamhetens resultat och förslag på förändringar. I beskrivningen av uppföljningen på ämnesnivå hänvisar självvärderingen till en generell struktur på kursnivå för

uppföljning, åtgärder och återkoppling till studenter. Vid intervjun lyfts också fram att ämnet på sina kurser försöker ge möjlighet att ha en löpande kommunikation med studenterna utöver den generella strukturen. Detta görs dels genomgående under kurserna, dels vid första och sista kurstillfället. Bedömggruppen ser huvudsakligen positivt på lärosätets arbete, även om strukturen är tämligen omständlig, men vill se mer konkreta exempel på frågor som har lyfts och åtgärdats.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet hänvisar i självvärderingen till en gemensam strategi och struktur för hur de verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid och arbetar för att fånga upp studenter som ligger efter under pågående utbildning. Lärosätet tar kontakt både med studenter som slutar oannonserat och studenter som anmäler avbrott, för att förhöra sig om orsakerna till deras avbrott.

Lärosätet upplever att de rekryterar ännu bredare än andra lärosäten och har flera studentnära stödfunktioner för att hjälpa studenter från studieovana miljöer (och även andra). Lärosätet beskriver också i självvärderingen hur studenter som har knappa studieresultat följs upp på individnivå en gång per termin. Detta beskrivs som en framgångsfaktor för att motverka studieavhopp.

När fler kurser i samhällskunskap har genomförts menar bedömggruppen att det också behövs en analys av vilka specifika svårigheter som studenterna eventuellt kan uppleva på ämneskurserna, för att högskolan ska kunna göra en relevant kursutveckling.

Bedömggruppen menar att lärosätet har en tydlig och väl fungerande strategi för att studenterna ska kunna genomföra utbildningen inom planerad studietid. Lärosätet uppmanas att ha en strategi för hur detta ska kunna fortsätta när utbildningen är i gång i full skala med betydligt fler studenter.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet lyfter i självvärderingen fram fyra delar där studentperspektivet är centralt och ger studenterna möjligheter att ta en aktiv roll: representation i beslutande nämnder, program- och kursutvärderingar, studentdialoger samt studentinflytande i undervisningen. Vid intervjun framgår det att studenterna inte har någon representant i ämneslärarprogrammets styrgrupp, med motiveringen att detta mer ska ses som en arbetsform än ett beredande eller styrande organ.

På ämnesnivå betonas både i självvärderingen och intervjuerna den form där studenter i början på en kurs formulerar förväntningar som sedan följs upp i slutet på kursen.

Bedömggruppen menar att strukturen för studentperspektiv verkar bra, men efterfrågar exempel på vad som tas upp och hur det fungerar i verkligheten. Även för studentinflytandet på kursnivå vill bedömggruppen se exempel på hur detta fungerar i verkligheten. Att så få kurser har genomförts i ämnet bidrar till att det i självvärderingen och intervjuerna har varit svårt att få fram exempel. Lärosätet uppmanas därför att följa upp hur de goda intentionerna och den tydliga strukturen fortsättningsvis fungerar.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Arbetsliv och samverkan**

Bedömning med motivering: *Utbildningen är inte utformad och genomförs inte på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker inte med det omgivande samhället.*

Lärosätet har i självvärderingen nästan ingen beskrivning av hur studenterna får beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Lärosätet hänvisar helt och hållet till VFU och att studenterna där får möjlighet att växa in i yrkesrollen. Bedömggruppen efterfrågar beskrivningar av hur studenterna ska få generiska kunskaper som beredskap att möta exempelvis nya läroplaner, organisatoriska förändringar, nya pedagogiska idéer och nya pedagogiska verktyg.

Bedömggruppen ser också brister i samverkan med det omgivande samhället och skolorna, förutom VFU. För VFU redovisar lärosätet planer för en förbättrad struktur i form av exempelvis samarbetskolor, vilket bedömggruppen ser positivt på. Intervjun visar att det är självklart att samarbeta med det omgivande samhället i ämnet samhällskunskap, men att det är svårt att se hur ämnet och ämneskurserna på ett strukturerat sätt ger möjlighet till detta förutom i VFU och självständiga arbeten.

Bedömggruppen efterfrågar därför en strategi för ämnets samverkan med arbetslivets aktörer och hur arbetslivets perspektiv kommer in i ämneskurserna förutom via undervisande personals erfarenheter.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier**Bedömning med motivering:** *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärosätets beskrivning av ämneslärarutbildningen i samhällskunskap präglas till stor del av att utbildningen fortfarande är i en uppstartsfas och att det fortfarande pågår planering för delar och helhet. Detta ger också svårigheter vid bedömningen av om de olika bedömningsgrunderna uppfylls eller inte. Sammantaget ser bedömggruppen en vilja och ett arbete för att skapa en sammanhållen ämneslärarutbildning i samhällskunskap, där delar är på väg att utvecklas och att det finns tendenser till en helhetssyn. Detta ses som positivt. Men det finns också svagheter och otydligheter som inte bara kan förklaras med att utbildningen är under utveckling och att detta löser sig när kursplanerna antas, och kurserna startar. Bedömggruppen ser ett antal åtgärder som lärosätet och ämnet samhällskunskap behöver ta tag i.

Bedömningsgrunderna personal och utbildningsmiljö bedöms som ej tillfredsställande. När det gäller förutsättningar i form av personalens kompetens och sammansättning samt utbildningsmiljö, efterfrågar bedömggruppen främst en strategi och ett arbete för att skapa en livskraftig ämnesgrupp och ämnesmiljö. Bedömggruppen menar att strategin för kompetensförsörjning är för svag och efterfrågar framför allt en plan för hur den disciplinspecifika kompetens som sägs finnas på lärosätet

ska formas till en helhet för lärarutbildningen i samhällskunskap. Den forskning som bedrivs på lärosätet, antingen i egna forskarmiljöer eller på annat sätt, behöver ha något forum som säkerställer att forskningen kommer både övrig personal i samhällskunskap och studenter till del. Detta behöver ske på ett sätt som gör att det inte är beroende av att enskilda lärare presenterar egen forskning, som i sig självklart är bra, för att sambandet mellan forskning och utbildning ska stärkas.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Lärosätet visar att det finns en genomtänkt idé för hur samhällskunskap ska ge en helhet genom både bredd och djup. Bedömargruppen menar att de genomförda och planerade kurserna har förutsättningar för att bedömningsgrunden ska uppfyllas. Användandet av centrala begrepp som demokrati och makt ger förutsättningar för att perspektiv återkommer och att kunskaperna därmed blir väsentligt fördjupade, enligt bedömargruppen. Bedömargruppen menar att studenterna därmed får förutsättningar att skaffa de nödvändiga ämneskunskaperna.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Lärosätet lyfter fram kursen *Samhällskunskap 1* som en grundförutsättning för att nå målet om att studenterna ska kunna visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori och forskningsmetoder. I de ämnesdisciplinära kurserna ska sedan den grunden preciseras för varje disciplin och sedan knyts samman i de tvärdisciplinära kurserna. Bedömargruppen delar lärosätets bedömning att innehållet i *Samhällskunskap 1* kan ge goda förutsättningar, men ser en risk i att det nuvarande upplägget kan ge fragmentariska kunskaper och att viktiga delar inte kommer med. Lärosätet påpekar att relationen mellan ämnesstudier och VFU är central för målet, och visar hur sådana kurser följer efter varandra i kursstrukturen. Bedömargruppen menar att det visar att förutsättningar därmed ges för ett relevant innehåll, men efterlyser starkt beskrivningar av hur detta faktiskt ska göras genom innehåll och lärandemål.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Bedömargruppen ser positivt på att det finns en strategi och planering för var i utbildningen studenterna ska få förutsättningar för att kunna bearbeta egna och andras erfarenheter på ett systematiskt sätt, men menar också att underlaget sammantaget saknar konkretisering och helhetssyn. Bedömargruppen efterlyser därför en tydligare strategi med konkreta inslag för hur studenterna får ta del av lärares och andras erfarenheter i samhällskunskap på ett strukturerat sätt, där de själva och ihop med andra kritiskt får reflektera över och systematisera sådana erfarenheter. Bedömargruppen ser en risk i ambitionen att använda ämnesdidaktisk forskning också från andra ämnen, eftersom forskningen inte har eller får en tydlig relevans för yrkesverksamheten som samhällskunskapslärare. Därför efterlyser bedömargruppen en tydlig strategi för hur högskolan säkerställer att relevant forskning för yrkesutövningen används i undervisningen.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls inte. Bedömargruppen ser en styrka i kontinuiteten av didaktiska och ämnesdidaktiska inslag, men också tydliga svagheter i konkretiseringen av didaktik och ämnesdidaktik. Det är oklart vilka ämnesdidaktiska verktyg som studenterna ska skaffa sig och det saknas också ämnesdidaktisk litteratur, enligt bedömargruppen. Bedömargruppen uppmanar att lärosätet formulerar en tydligare helhetssyn på ämnesdidaktiska uppgifter och att sådana formuleringar också skrivs in i kursplanerna.

Målet att utveckla undervisningen och den pedagogiska verksamheten för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Bedömargruppen ser i lärosätets samlade beskrivning en kontinuitet i hur studenterna löpande får övning i att planera, genomföra, utvärdera och utveckla sin undervisning. De svagheter som bedömargruppen ser för målet om didaktik och ämnesdidaktik gäller däremot till viss del även för den här bedömningsgrunden. Rekommendationerna om att stärka inslagen där studenterna får problematisera den genomförda undervisningen med hjälp av forskningslitteratur kvarstår därför. Bedömargruppen vill också för den här bedömningsgrunden lägga till en uppmaning om att stärka delarna där studenterna tillsammans med andra får förhålla sig till sin undervisning.

Bedömningsgrunden som rör jämställdhet bedöms som tillfredsställande. Lärosätet visar i självvärderingen att det finns ett relevant kursinnehåll för bedömningsgrunden jämställdhet. Enligt självvärderingen finns det också krav och riktlinjer för både lärares bemötande och utbildningens struktur genom ämnesläroinnehållens styrning.

Bedömningsgrunden som rör uppföljning bedöms som tillfredsställande. När det gäller uppföljning på ämnesnivå hänvisar lärosätet till en generell struktur på kursnivå för uppföljning, åtgärder och återkoppling till studenter. Lärosätet har en tydlig och tämligen omfattande struktur, som tyder på att frågan tas på allvar och som ger förutsättningar för att målen uppfylls. Bedömargruppen menar att lärosätet har en tydlig och väl fungerande strategi, för att studenterna ska kunna genomföra utbildningen inom planerad studietid. Lärosätet uppmanas att ha en strategi för hur detta ska kunna fortsätta när utbildningen är i gång i full skala med betydligt fler studenter.

Bedömningsområdet studentperspektivet är tillfredsställande. Studentperspektivet är viktigt i utbildningen och ger studenterna möjligheter att ta en aktiv roll. Studenterna är representerade i beslutande nämnder, deltar i program- och kursutvärderingar samt studentdialoger, och har inflytande över undervisningen. Vid intervjun framgår det att studenterna inte har någon representant i ämnesläroinnehållens styrgrupp med motiveringen att detta mer ska ses som en arbetsform än ett beredande eller styrande organ. Lärosätet uppmanas att följa upp hur de goda intentionerna och den tydliga strukturen fortsättningsvis fungerar.

Bedömningsområdet arbetsliv och samverkan är tillfredsställande. För arbetsliv och samverkan finns ett starkt fokus på en förbättrad VFU-utformning. Detta ser bedömargruppen positivt på. Men bedömargruppen menar också att det finns en svaghet i övriga perspektiv på samverkan, och även om lärosätet lyfter fram samverkan som viktigt ur ett ämnesperspektiv saknas det konkretiseringar av hur det ska ske.

Lärosäte: Högskolan Kristianstad

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap.

Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet

Den utbildningsplan och kursordning som studenterna, som startade 2018 vid lärosätet, har utgått från verkar lovande. Lärosätet har generellt svaga beskrivningar av hur utbildningens olika delar bildar en helhet i ett ämnesläraperspektiv. Utbildningen är under uppbyggnad, vilket innebär att mycket av beskrivningarna i självvärderingen och intervjuerna behöver handla om planerade och ännu inte genomförda kurser. För både personalkompetens och kursstruktur lutar sig lärosätet mycket på erfarenhet från grundlärarprogrammet. Bedömargruppen ser det som positivt att det finns goda erfarenheter att använda och bygga vidare på, samt att lärosätet lyfter fram en del goda och relevanta exempel på kursinnehåll och strukturer. Men bedömargruppen menar att det finns stora behov av att utveckla och formulera dessa erfarenheter och exempel i relation till en helhetsbild för UVK:s roll i ämneslärarutbildningen. För inriktningen samhällskunskap präglas underlagen till stor del av att utbildningen fortfarande är i en uppstartsfas och att det fortfarande pågår planering för delar och helhet. Detta ger också svårigheter vid bedömningen av om de olika bedömningsgrunderna uppfylls eller inte. Sammantaget ser bedömargruppen en vilja och ett arbete för att skapa en sammanhållen ämneslärarutbildning i samhällskunskap, där delar är på väg att utvecklas och det finns tendenser till en helhetssyn. Detta ses som positivt. Men det finns också svagheter och otydligheter som inte bara kan förklaras med att utbildningen är under utveckling, och att detta löser sig när kursplanerna antas och när kurserna startar. Bedömargruppen ser ett antal åtgärder som lärosätet och ämnet samhällskunskap behöver ta tag i.

Det finns två områden som gör att utbildningen i det aktuella skedet blir ifrågasatt:

- 1) Arbetet med att utveckla de terminer som innehåller självständiga arbeten har ännu inte lett till några konkreta kursplaner eller andra underlag. I underlagen beskrivs även planer för progression och fördjupning men de har inte tillräcklig substans för att bedömargruppen ska se området "Utformning, genomförande och resultat" som säkerställt.
- 2) Planerna för samarbete mellan UVK, VFU, ämnesdidaktik och ämnena behöver konkretiseras så att sambanden mellan innehåll, lärandemål och examination blir tydliga för utbildningens alla delar.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara Inte tillfredsställande.

När det gäller förutsättningar i form av personal är bedömningen inte tillfredsställande på grund av att strategin för kompetensförsörjningen är för svag inom inriktningen samhällskunskap. För UVK visar självvärderingen att personalstyrkan har en ämnesmässig bredd och en hög andel disputerade inom främst pedagogik, men även i ämnen som sociologi och historia. Bedömargruppen menar att kompetensen är adekvat för kursernas innehåll och står i proportion till utbildningens volym för de kurser i UVK som hittills genomförts. Däremot efterfrågar bedömargruppen en plan för hur den disciplinspecifika kompetens som sägs finnas på lärosätet ska formas till en helhet för lärarutbildningen i samhällskunskap.

Bedömargruppen anser att utbildningsmiljön inte är tillfredsställande i nuläget men det finns goda inslag och en god medvetenhet om vilka utvecklingsområdena är. Det är tydligt att lärosätet har möjlighet att utveckla en stark utbildningsmiljö inom UVK, som till stor del kan hämtas från en redan uppbyggd lärarutbildning. För inriktningen samhällskunskap måste den forskning som bedrivs på lärosätet, antingen i egna forskarmiljöer eller på annat sätt, ha något forum som säkerställer att forskningen kommer både övrig personal och studenter till del. Detta behöver ske på ett sätt som gör att det inte är beroende av att enskilda lärare presenterar egen forskning, som i sig självklart är bra, för att sambandet mellan forskning och utbildning ska stärkas. Lärosätet uppvisar också en medvetenhet om att forum och strukturer för att skapa en sammanhållen miljö för ämneslärarutbildningen behöver skapas och utvecklas. Lärosätet rekommenderas att formulera en tydligare strategi för hur utvecklingen ska ske.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara Inte tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Lärosätet visar att det finns en genomtänkt idé för hur samhällskunskap ska ge en helhet genom både bredd och djup. Bedömargruppen menar att de genomförda och planerade kurserna har förutsättningar för att bedömningsgrunden ska uppfyllas. Användandet av centrala begrepp som demokrati och makt ger förutsättningar för att perspektiven återkommer och att kunskaperna därmed blir väsentligt fördjupade, enligt bedömargruppen. Bedömargruppen menar att studenterna därmed får förutsättningar att skaffa de nödvändiga ämneskunskaperna.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Tydliga svagheter finns främst i området för vetenskapsteori och forskningsmetoder. På en grundläggande nivå får studenterna kunskap och förståelse för ämnesrelevant vetenskapsteori och ämnesmetoder, och man prövar och diskuterar kvalitativa och kvantitativa metoder. I viss mån har man även, eller kommer att ha, en diskussion med progression om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Lärosätet lyfter fram kursen *Samhällskunskap 1* som en grundförutsättning för att nå målet om att studenterna ska kunna visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori och forskningsmetoder. I de ämnesdisciplinära kurserna ska sedan den grunden preciseras för varje disciplin och sedan knyts samman i de tvärdisciplinära kurserna. Bedömargruppen delar lärosätets bedömning att innehållet i *Samhällskunskap 1* kan ge goda förutsättningar, men ser en risk i att det nuvarande upplägget kan ge fragmentariska kunskaper och att viktiga delar inte kommer med. Lärosätet påpekar att relationen mellan ämnesstudier och VFU är central för målet, och visar hur sådana kurser följer efter varandra i kursstrukturen. Bedömargruppen menar att det visar att förutsättningar därmed ges för ett relevant innehåll, men efterlyser beskrivningar av hur detta faktiskt ska göras genom innehåll och lärandemål.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inte. När det gäller målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat ser bedömargruppen svagheter inom UVK både i beskrivningar av vad som ska ingå för att uppfylla målen och att helhetssyner ofta saknas eller är svagt utvecklade. För inriktningen samhällskunskap ser bedömargruppen positivt på att det finns en strategi och planering för var i utbildningen studenterna ska få förutsättningar för att kunna bearbeta egna och andras erfarenheter på ett systematiskt sätt. Bedömargruppen ser inte att det finns konkreta inslag för hur studenterna får ta del

av lärares och andras erfarenheter i samhällskunskap på ett strukturerat sätt. Bedömgruppen efterlyser en tydlig strategi för hur det säkerställs att relevant forskning för yrkesutövningen används i undervisningen.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls inte. Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls enligt lärosätet inte främst genom UVK, utan inom ämneskurser. UVK har i detta sammanhang främst rollen som en sammanhållande länk gentemot VFU och ämnesdidaktik. Bedömgruppen uppmanar lärosätet att stärka de didaktiska inslagen i UVK. Bedömgruppen ser en styrka i kontinuiteten av didaktiska och ämnesdidaktiska inslag men också tydliga svagheter i konkretiseringen av didaktik och ämnesdidaktik. Det är oklart vilka ämnesdidaktiska verktyg som studenterna ska skaffa sig och det saknas också ämnesdidaktisk litteratur, enligt bedömgruppen. Bedömgruppen uppmanar att lärosätet formulerar en tydligare helhetssyn på ämnesdidaktiska uppgifter och att sådana formuleringar också skrivs in i kursplanerna.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls inte. Ämneskurserna inom inriktningen samhällskunskap innehåller tillräckligt med inslag där studenterna får öva på och relatera till sin undervisning och bedömgruppen ser goda intentioner i kursinslag som är förberedande, men efterfrågar beskrivningar av inslag där studenterna får öva praktiskt på detta, framförallt inom UVK. Särskilt efterfrågas resonemang om hur kommande inslag kan relateras till en helhetssyn för att studenterna ska kunna erövra de efterfrågade förmågorna. De svagheter som bedömgruppen ser för målet om didaktik och ämnesdidaktik gäller till viss del även för det här målet, och rekommendationerna kvarstår om att stärka inslagen där studenterna får problematisera den genomförda undervisningen med hjälp av forskningslitteratur. Bedömgruppen vill också för den här bedömningsgrunden lägga till en uppmaning om att stärka delarna där studenterna tillsammans med andra får förhålla sig till sin undervisning. Vissa seminarieinslag finns i kursplanerna, men bedömgruppen vill se att detta stärks. Trots att inriktningen samhällskunskap bidrar till måluppfyllelse anser bedömgruppen att bristerna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan är så omfattande att utbildningen i sin helhet varken möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att bedöma utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling är uppfyllt genom att dessa frågor behandlas i UVK 1–3. Lärosätet har både en breddning och fördjupning i de tre kurserna, där det även finns flera examinerande moment.

Jämställdhetsperspektivet har på lärosätet sin främsta styrka i tydligheten och omfånget i kursinnehållet. Denna bedömningsgrund anses därmed uppfylld, men det behövs en förstärkning av hur det säkerställs att studenterna själva kan praktisera ett jämställdhetsperspektiv i sin undervisning. Bedömgruppen efterfrågar en tydligare beskrivning av hur det säkerställs att studenterna kan beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. Perspektivet behandlas framförallt inom utbildningen generellt och bedömgruppen rekommenderar lärosätet att utveckla arbetet med jämställdhet inom ämnet. Särskilt för samhällskunskap som har ett undervisningsinnehåll som är relevant för jämställdhet är det rimligt att stärka säkerställandet av att studenterna kan praktisera ett jämställdhetsperspektiv.

Lärosätet visar en styrka i hur strukturen för uppföljning, åtgärder och återkoppling ser ut. Bedömningsgrunden uppfylls väl där strukturen också har tydlig potential för att användas i faktiskt förändringsarbete. Särskilt starkt menar bedömgruppen att lärosätet arbetar med uppföljande

åtgärder för att studenterna ska kunna fullfölja utbildningen. Vid intervjun lyfts också fram att inriktningen samhällskunskap på sina kurser försöker ge möjlighet att ha en löpande kommunikation med studenterna utöver den generella strukturen. Detta görs dels genomgående under kurserna, dels vid första och sista kurstillfället. Den tidiga kontakten som sker med studenter som har svårigheter att klara av studierna ska ses som ett föredöme.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Bedömargruppen anser att studenterna har inflytande på utbildningens utformning och genomförande. Studenterna är representerade i beslutande organ och det finns en struktur för direkt inflytande under kursernas och utbildningens genomförande. Utöver det kan de utvärdera sin utbildning digitalt och skriftligt samt muntligt i dialog med programansvarig. Studenternas synpunkter når kursansvariga och studenterna får också återkoppling. Bedömargruppen ser detta som ett tillräckligt system.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara inte tillfredsställande.

När det gäller bedömningsgrunden arbetsliv och samverkan finns det både för få exempel på hur detta sker och avsaknad av en helhetssyn. Lärosätet arbetar starkt med att sätta igång en ny VFU-organisation, vilket bedömargruppen ser som positivt men efterfrågar tydliga förstärkningar av arbetslivskopplingen till undervisningsämnet. Även om lärosätet lyfter fram samverkan som viktigt ur ett ämnesperspektiv saknas det konkretiseringar av hur det ska ske.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Lärosätets självvärdering visar att personalstyrkan på den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) har en ämnesmässig bredd och en hög andel disputerade inom främst pedagogik, men även i ämnen som sociologi och historia. De flesta har en ämneslärarexamen. Vid intervjun framkommer också att de undervisande lärarna ofta undervisar på motsvarande kurser i grundlärarprogrammet, vilket ger en god erfarenhet. Bedömargruppen menar att kompetensen är adekvat för kursernas innehåll och står i proportion till utbildningens volym för de kurser i UVK som hittills genomförts. Däremot saknar bedömargruppen beskrivningar av strategier för att fylla kompetensen i utbildningens resterande terminer och är tveksam till genomförandet på lång sikt. Kompetensförsörjningsplaner finns enligt lärosätets självvärdering på avdelnings- och fakultetsnivå, och eftersom all personal i ämneslärarprogrammet finns vid en fakultet ska en sådan plan kunna ge en helhetsbild av personalbehovet. Vid intervjuerna vidhålls den goda kompetensförsörjningen särskilt för utbildningsvetenskap och pedagogik. Men bedömargruppen saknar resonemang, och

därmed en uttalad strategi, om kommande specifika kompetensbehov i kurserna på UVK. Ett utvecklingsområde är att lärosätet utformar en sådan strategi för kompetensbehov inom UVK.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns inte en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs inte så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Självvärderingen visar att det med vissa frågetecken, finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö. Bedömargruppen ser positivt på inrättandet av tre forskningsmiljöer: Barndom, lärande och utbildning (BALU), Forskning relationell pedagogik (FoRP), Learning in Science and Mathematics (LISMA) vid fakulteten för lärarutbildning. Men bedömargruppen efterfrågar tydligare beskrivningar av vilken forskning som bedrivs och på vilket sätt den är relevant för ämneslärarutbildningen. Ytterligare ett utvecklingsområde är lärosätets beskrivning av hur forskningsmiljöerna och deras forskning görs relevant i kurserna. Vid intervjuerna knyts sambandet mellan forskning och utbildning till att forskarna är de som undervisar i kurserna. Detta menar bedömargruppen är bra, men forskningsanknytningen blir också upp till varje lärares ansvar på ett sätt som inte säkerställer att olika studentgrupper får en likvärdig kunskap. Bedömargruppen efterfrågar därför en sammantagen strategi från lärosätet för hur sambandet mellan forskning och utbildning ska säkerställas, så att detta inte blir avhängigt av vad enskilda lärare gör.

Ämneslärarutbildningen är fortfarande under uppbyggnad på lärosätet, och självvärderingen tar upp strukturer och forum för hur det ska skapas en sammanhållen miljö som ett utvecklingsområde. Ett gemensamt forum där delarna i ämneslärarutbildningen knyts samman och där aktuell forskning förankras i utbildningen är under utveckling, enligt självvärderingen. Detta ser bedömargruppen positivt på, men menar att detta redan borde vara på plats och att lärosätet mer utförligt behöver formulera och beskriva en helhetssyn för kurserna i den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK).

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

I lärosätets självvärdering saknas till stor del resonemang om hur utbildningen ska säkerställa att studenterna ska visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder. Lärosätet hänvisar till den kommande kursen UVK5, men beskriver inte vad som förväntas ingå i denna kurs och därmed saknas enligt bedömargruppen en beskrivning av lärosätets strategi för att bedömningsgrunden ska uppfyllas. Vid intervjuerna betonar lärosätet att huvudfokus ska ligga på att studenterna ska vara konsumenter av forskning, och de främsta efterfrågade förmågorna är därmed att kunna ta till sig och förstå relevant forskning. Detta menar lärosätet görs både i metodkursen som är löpande i den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och ämneskurser. Bedömargruppen ser här en avsaknad av uttalad strategi för hur studenterna ska få de efterfrågade kunskaperna, och efterfrågar därför en tydlig plan för hur de olika examensmålen ska uppnås.

Relationen mellan ämne och UVK i relation till kunskaper om vetenskapsteori och forskningsmetoder behöver också synliggöras i en sådan plan.

När det gäller kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet hänvisar lärosätet i självvärderingen till lärandemålet "kunna beskriva, diskutera och problematisera olika sätt att se på både kunskap och utbildning, förhållandet mellan en vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt betydelsen av detta för den kommande yrkesutövningen /..." i UVK1.

Bedömargruppen anser att detta är en bra grund, men efterfrågar en beskrivning av hur en progression för denna kunskap ska ske.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

När det gäller att kunna tillvarata och systematisera generellt och särskilt för relevanta forskningsresultat hänvisar lärosätet i självvärderingen till lärandemål i kurser som ännu inte getts (UVK4, 5 och 7). Även om kurserna inte getts bör lärosätet kunna presentera hur de är tänkta att genomföras och hur målen i bedömningsgrunden ska uppfyllas. När detta inte görs menar bedömargruppen att det inte går att se om lärosätet möjliggör att målet uppfylls genom utformning och genomförande, eller säkerställer det genom examination.

Bedömargruppen ser däremot i självvärderingen att ett moment om generell kritiskt granskande förmåga och reflektion över egna och andras erfarenheter är påbörjad i UVK 1–3. Detta görs genom ett återkommande kursupplägg, där studenterna skriftligt och muntligt får träna sig i att vara vetenskapligt kritiska gentemot föreläsningar och litteratur. Bedömargruppen ser positivt på att ett kritiskt förhållningssätt och en förmåga till reflektion introduceras tidigt, men saknar resonemang om hur detta fullföljs och hur det relateras till andra delar av utbildningen som verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Vid intervjuerna påpekas att samspelet mellan ämne, VFU och UVK är viktigt och centralt. Detta instämmer bedömargruppen i, men saknar konkretiseringar och helhetsbeskrivningar av hur detta ska gå till.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Vid intervjuerna diskuterar ledningsgruppen och UVK-gruppen didaktik och ämnesdidaktik i relation till utbildningens helhet. Lärosätets representanter menar att ämnesläro-utbildningen har haft brister i att vara en sammanhållen utbildning, men att ett utvecklingsarbete sker där UVK får en roll i att länka samman utbildningens olika delar. Detta ser bedömargruppen positivt på, men uppmanar också till att särskilt ge didaktik en starkare position för att UVK ska kunna vara denna länk.

Lärosätet arbetar med målet främst inom ämneskurser, inte inom UVK. UVK ges i detta sammanhang främst rollen som en sammanhållande länk gentemot VFU och ämnesdidaktik. Bedömargruppen uppmanar lärosätet att i UVK stärka de didaktiska inslagen.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Självvärderingen innehåller många resonemang och beskrivningar av innehåll som förbereder för att studenterna ska kunna få förmåga i relation till undervisning, där varje elevs lärande och utveckling stimuleras. I dessa beskrivningar menar bedömargruppen att både utformning, genomförande och examination finns med. Men bedömargruppen saknar beskrivningar av moment av faktiskt genomförande där studenterna planerar, genomför, utvärderar och utvecklar undervisning. Lärosätet hänvisar till kommande verksamhetsförlagda utbildning (VFU) och UVK-kurser längre fram i programmet där sådant genomförande ska ske. Att ha en progression och gå från teori till praktik i studenternas egen undervisning är i sig inget som bedömargruppen menar är felaktigt. Men lärosätet saknar, enligt bedömargruppen, en beskrivning av hur detta ska ske genom att innehållet i de kommande kurserna inte presenteras eller relateras till en helhetssyn. En sådan beskrivning efterfrågas därför starkt.

Lärosätet har enligt självvärderingen som avsikt att sammanfläta kurser i UVK, VFU och ämnena till en helhet. Detta identifieras däremot av lärosätet som ett utvecklingsområde och även här saknas det enligt bedömargruppen resonemang om hur detta ska ske. Vikten av en sådan sammanflätning lyfts också starkt fram vid intervjuerna. Bedömargruppen ser här goda intentioner, men menar att lärosätet behöver utveckla och konkretisera en helhetssyn för hur målet ska uppnås.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Lärosätet beskriver i självvärderingen hur vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt fokus på mänskliga rättigheter och barnkonventionen behandlas i UVK 1–3. Självvärderingen beskriver både en breddning och fördjupning i de tre kurserna, där det även finns flera examinerande moment. Exempelvis sker i UVK 2 en examinerande uppgift där tankar om en pedagogisk grundsyn ska relateras till vetenskapliga, filosofiska och etiska överväganden där mänskliga rättigheter, barnkonvention och hållbar utveckling ingår. Lärosätet nämner i självvärderingen att hela bedömningsgrunden fördjupas i kommande UVK-kurser längre fram i programmet. Bedömargruppen menar att beskrivningen visar på en god bredd och tanke om fördjupning, men ser det som en svaghet att det inte går att utläsa i självvärderingen hur fördjupningen ska gå till.

Lärosätets beskrivning av hållbar utveckling är kortfattad med en tydlig fokusering på social hållbarhet. Ett utvecklingsområde är därför att lärosätet beskriver och utformar ett bredare perspektiv på hållbar utveckling.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärosätet beskriver i självvärderingen innehåll i kurser där kunskap om och förståelse för jämställdhet beaktas och kommuniceras på ett sätt som bedömargruppen uppfattar som tydligt och tillräckligt. Exempelvis finns i UVK-kurserna mål om att kunna "redogöra för och problematisera begrepp som demokrati, värdegrund, diskriminering och jämställdhet i relation till läroplanen och skolans praktik". Men den här kunskapen om begreppet jämställdhet skulle kunna förstärkas, för att ge studenterna de förmågor som efterfrågas i att själva kunna beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. Bedömargruppen efterfrågar därför fler beskrivningar av innehåll och examinationer, som säkerställer att studenterna efter utbildningen kan praktisera ett jämställdhetsperspektiv. Vid intervjuerna påpekar lärosätet att studenterna examineras efter sin förmåga att praktisera ett jämställdhetsperspektiv på en uppgift där undervisning planeras. Sammantaget ser bedömargruppen att lärosätet i sina kurser har innehåll som både ger kunskaper och färdigheter i ett jämställdhetsperspektiv, men efterfrågar att dessa delar utvecklas och formuleras mer helhetligt.

Bedömargruppen ser att det också finns utvecklingsområden för utbildningens utformning och genomförande. Det gäller beskrivningar av hur jämställdhetsperspektivet beaktas i bemanning, litteratur och klassrumsklimat.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Självvärderingen visar enligt bedömargruppen till övervägande del att utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination systematiskt följs upp. Särskilt för programnivån redovisar lärosätet en omfattande struktur för systematiskt kvalitetsarbete. Den programansvariga producerar med utgångspunkt i självvärderingar en verksamhetsutvecklingsplan varje år och har dialog med lärosätets ledning om utvärdering av verksamhetens resultat och förslag på förändringar. Bedömargruppen menar att detta ger förutsättningar för att resultatet systematiseras, lyfts till ledningsnivå och även omsätts i åtgärder. Även på kursnivå beskriver självvärderingen en tydlig struktur för uppföljning, åtgärder och återkoppling till både studenter, lärare och kursansvariga. Bedömargruppen ser huvudsakligen positivt på lärosätets arbete, även om strukturen är tämligen omständlig, och hade önskat mer konkreta exempel på frågor som lyfts och åtgärdats.

Sammantaget menar bedömargruppen att bedömningsgrunden för uppföljning, åtgärder och återkoppling är uppfylld.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet beskriver i självvärderingen hur de verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid och arbetar för att fånga upp studenter som ligger efter under pågående utbildning. Lärosätet tar kontakt både med studenter som slutar oannonserat och studenter som anmäler avbrott för att förhöra sig om orsakerna till deras avbrott.

Lärosätet ser det som att de rekryterar ännu bredare än andra lärosäten och har flera studentnära stödfunktioner för att hjälpa studenter från studieovana miljöer (och även andra). Detta görs främst genom olika läroverkstäder där bedömggruppen ser det som särskilt positivt att detta erbjuds till alla studenter med både bokningsbara tider och dropin. Att resurser för individuellt stöd på kursnivå ingår i varje kursbudget är också ett gott exempel. Lärosätet beskriver också i självvärderingen hur studenter som har knappa studieresultat följs upp på individnivå en gång per termin, och detta beskrivs som en framgångsfaktor för att motverka studieavhopp.

Bedömggruppen menar att lärosätet har en tydlig och väl fungerande strategi för att studenterna ska kunna genomföra utbildningen inom planerad studietid. Lärosätet uppmanas att ha en strategi för hur detta ska kunna fortsätta när utbildningen är i gång i full skala med betydligt fler studenter.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet lyfter i självvärderingen fyra delar där studentperspektivet är centralt och ger studenterna möjligheter att ta en aktiv roll: representation i beslutande nämnder, program- och kursutvärderingar, studentdialoger samt studentinflytande i undervisningen. Bedömggruppen instämmer i att dessa fyra delar kan samverka för att studentperspektivet uppfylls, men ser också att det finns vissa frågetecken som inte besvaras i självvärderingen. Det första frågetecknet gäller i vilka organ som studenterna är representerade. Av intervjuerna framgår att studentrepresentation finns i alla formella och beslutande organ i lärarutbildningen. Studenterna saknar representation i styrgruppen som av lärosätet beskrivs mer som en arbetsform än ett beslutande eller beredande organ.

För studentdialogerna beskrivs funktionen där studenterna ska kunna lyfta allt som känns viktigt, och strukturen där programansvarig och två studenter från varje klass deltar. Bedömggruppen menar att strukturen är bra, men efterfrågar exempel på vad som tas upp och hur det fungerar i verkligheten. Även när det gäller studentinflytandet på kursnivå efterfrågar bedömggruppen konkreta exempel.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är inte utformad och genomförs inte på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker inte med det omgivande samhället.*

Lärosätet beskriver i självvärderingen nästan inte alls hur studenterna får beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Lärosätet hänvisar all denna beredskap till VFU och att studenterna ska växa in i yrkesrollen. Vid intervjuerna betonas den nya VFU-organisationen som en möjlighet för att samla frågor om studenternas yrkesutveckling. Bedömggruppen ser positivt på detta, men

efterfrågar beskrivningar av hur studenterna ska få generiska kunskaper som beredskap att möta exempelvis nya läroplaner, organisatoriska förändringar, nya pedagogiska idéer och nya pedagogiska verktyg.

Bedömargruppen noterar också att brister det finns i samverkan med det omgivande samhället och andra skolor, förutom VFU. VFU är en viktig del av utbildningen och i självvärderingens beskrivning av VFU redovisar lärosätet planer för en förbättrad struktur, vilket bedömargruppen ser positivt på. Men samverkan behöver ske på fler sätt och detta behöver beskrivas i självvärderingen. Bedömargruppen efterfrågar beskrivningar av hur arbetslivets aktörer samverkar och har inflytande på utbildningens utformning och genomförande, samt hur arbetslivets perspektiv kommer in i ämnen och UVK förutom genom den undervisande personalens erfarenheter.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärosätet har generellt svaga beskrivningar av hur utbildningens olika delar bildar en helhet i ett ämneslärarperspektiv. Utbildningen är under uppbyggnad, vilket innebär att mycket av beskrivningarna i självvärderingen och intervjuerna behöver handla om planerade och ännu inte genomförda kurser. För både personalkompetens och kursstruktur lutar sig lärosätet mycket på erfarenhet från grundlärarprogrammet. Bedömargruppen ser det som positivt att det finns goda erfarenheter att använda och bygga vidare på, samt att lärosätet lyfter fram en del goda och relevanta exempel på kursinnehåll och strukturer. Men bedömargruppen menar att det finns stora behov av att utveckla och formulera dessa erfarenheter och exempel i relation till en helhetsbild för UVK:s roll i ämneslärarutbildningen.

När det gäller förutsättningar i form av personal visar självvärderingen att personalstyrkan på den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) har en ämnesmässig bredd och en hög andel disputerade inom främst pedagogik, men även i ämnen som sociologi och historia. Bedömargruppen menar att kompetensen är adekvat för kursernas innehåll och står i proportion till utbildningens volym för de kurser i UVK som hittills genomförts.

Det är också tydligt att lärosätet har möjlighet att utveckla en stark utbildningsmiljö inom UVK, som till stor del kan hämtas från en redan uppbyggd lärarutbildning. Lärosätet uppvisar också en medvetenhet om att forum och strukturer för att skapa en sammanhållen miljö för ämneslärarutbildningen behöver skapas och utvecklas. Bedömargruppen anser att utbildningsmiljön inte är tillfredsställande i nuläget men det finns goda inslag och en god medvetenhet om vilka utvecklingsområdena är. Lärosätet rekommenderas därmed att formulera en tydligare strategi för hur utvecklingen ska ske.

När det gäller utformning, genomförande och resultat visar underlaget en del goda exempel, men dessa exempel är för få och de sätts sällan in i en helhet för den utbildningsvetenskapliga kärnan

(UVK) och ämneslärarutbildningen i stort. Tydliga svagheter finns främst i området för vetenskapsteori och forskningsmetoder. Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls därmed inte. Även när det gäller målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat ser bedömaregruppen svagheter både i beskrivningar av vad som ska ingå för att uppfylla målen och att helhetssyner ofta saknas eller är svagt utvecklade.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls enligt lärosätet inte främst genom UVK, utan inom ämneskurser. UVK har i detta sammanhang främst rollen som en sammanhållande länk gentemot VFU och ämnesdidaktik. Bedömaregruppen uppmanar lärosätet att stärka de didaktiska inslagen i UVK.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande anses inte vara uppfyllt. Bedömaregruppen ser goda intentioner i kursinslag som är förberedande, men efterfrågar beskrivningar av inslag där studenterna får öva praktiskt på detta. Särskilt efterfrågas resonemang om hur kommande inslag kan relateras till en helhetssyn för att studenterna ska kunna erövra de efterfrågade förmågorna.

Målet om att bedöma utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling är uppfyllt genom att dessa frågor behandlas i UVK 1–3. Lärosätet har både en breddning och fördjupning i de tre kurserna, där det även finns flera examinerande moment.

Jämställdhetsperspektivet har på lärosätet sin främsta styrka i tydligheten och omfånget i kursinnehållet. Denna bedömningsgrund anses därmed uppfyllt, men där det behövs en förstärkning av hur det säkerställs att studenterna själva kan praktisera ett jämställdhetsperspektiv i sin undervisning.

Lärosätet visar en styrka i hur strukturen för uppföljning, åtgärder och återkoppling ser ut. Bedömningsgrunden uppfylls väl där strukturen också har tydlig potential för att användas i faktiskt förändringsarbete. Särskilt starkt menar bedömaregruppen att lärosätet arbetar med uppföljande åtgärder för att studenterna ska kunna fullfölja utbildningen. Den tidiga kontakten som sker med studenter som har svårigheter att klara av studierna ska ses som ett föredöme.

Bedömningsgrunden studentperspektiv anses uppfyllt. Studenterna är representerade i beslutande organ och det finns en struktur för direkt inflytande under kursernas och utbildningens genomförande.

När det gäller bedömningsgrunden arbetsliv och samverkan finns det både för få exempel på hur detta sker och avsaknad av en helhetssyn. Lärosätet arbetar starkt med att sätta igång en ny VFU-organisation, vilket bedömaregruppen ser som positivt men efterfrågar tydliga förstärkningar arbetslivskopplingen till undervisningsämnet.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är inte adekvat och står inte i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Lärargruppens sammantagna kompetens för att ge ämneslärarutbildning i samhällskunskap är svag på lärosätet, enligt bedömargruppen. Främst gäller detta när samtliga kurser i samhällskunskap ska ges framöver. Både på kort och lång sikt behöver kompetensen stärkas och säkerställas och tydligare sättas i relation till ämnet samhällskunskap. Enligt lärartabellen och självvärderingen finns i lärargruppen vetenskapligt meriterad personal och personal med professionserfarenheter, i form av egen genomgången lärarutbildning. Det finns också en blandning av personer med pedagogisk/didaktisk kompetens och ämneskompetens i både sociologi, statsvetenskap och historia. Enligt självvärderingen är doktorn i historiedidaktik lektor i de samhällsorienterade ämnenas didaktik, vilket enligt bedömargruppen är en styrka för samhällskunskapsämnet.

I självvärderingen nämns en möjlig rekrytering i statsvetenskap som en del av en strategi för kompetensförsörjningen. Vid intervjuerna nämns flera rekryteringsbehov och att det finns med i en strategiplan, men bedömargruppen har svårt att förstå hur lärosätet ska säkerställa att detta ska täcka behovet när ämnet samhällskunskap ges i samtliga 120 högskolepoäng på ämneslärarprogrammet. Behovet av att tydligare knyta lärare som tas in från andra ämnesdiscipliner på lärosätet till samhällskunskapsämnet framgår också av intervjuerna. Att ett sådant behov är uppmärksammat menar bedömargruppen är bra, men saknar en plan för hur det ska ske.

Bedömargruppen menar att strategin för kompetensförsörjning är för svag och efterfrågar framför allt en plan för hur den disciplinspecifika kompetens som sägs finnas på lärosätet ska formas till en helhet för lärarutbildningen i samhällskunskap.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns inte en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs inte så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet beskriver i självvärderingen att det finns flera relevanta forskningsmiljöer. De beskrivs däremot inte alls eller mycket kortfattat och sätts inte i relation till utbildningen i samhällskunskap. Vid intervjuerna beskrivs ämnesdidaktiken som den främsta styrkan i forskningsmiljöerna. I relation till forskningsmiljöernas relevans för ämneslärarutbildningen nämner både självvärderingen och intervjuerna styrgruppen för ämneslärarutbildningen som en sammanhållande länk. Att styrgruppen tar ansvar för att forskning och ingående ämnen där får möjlighet att lära av varandra menar bedömargruppen är bra, men efterfrågar också en starkare koppling mellan forskningsmiljöerna och lärarutbildningen. Inte minst gäller detta för samhällskunskapen.

Tre praktiktäta projekt kopplade till en forskningsplattform för Lärande i samverkan presenteras i lärosätets självvärdering. Inget av projekten bedöms däremot ha en tydlig koppling till ämneslärarutbildningen i samhällskunskap. Det är enligt bedömargruppen svårt att utifrån lärosätets samlade beskrivningar avgöra kvaliteten för både forskningsmiljön och den professionsinriktade miljön för ämneslärarutbildningen i samhällskunskap. Och framför allt saknas det strategier och specifika forum, där vetenskapligheten och professionsinriktningen för ämnet samhällskunskap kan

få specifik uppmärksamhet och en helhetssyn. Detta gäller även för sambandet mellan forskning och utbildning.

Lärosätet för fram att underlaget till självvärderingen är begränsad, eftersom bara 15 högskolepoäng av 90/120 högskolepoäng genomförts. Bedömggruppen uppfattar i både självvärderingen och vid intervjuerna en vilja att arbeta fram en livskraftig utbildningsmiljö för ämneslärautbildningen i samhällskunskap. Denna vilja välkomnas av bedömggruppen, men ser det som bekymmersamt att utbildningen bedrivs utan att en helhetssyn och stabilitet för detta är på plats i nuläget.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Lärosätet visar i självvärderingen att det finns en genomtänkt idé för hur samhällskunskap ska ge en helhet genom både bredd och djup. I beskrivningen betonar lärosätet det svåra i att ge utbildning i ett blockämne som samhällskunskap. Vid intervjuerna går lärosätet ett steg längre och menar att de vill komma bort från synen på ämnet som ett blockämne, där ämnesdidaktiken ska vara det sammanhållande kittet som ger ämnet en helhetssyn. Självvärderingen lyfter fram att de ska ge förutsättningar för studenterna att skaffa en helhetssyn, genom att ha tvärdisciplinära kurser tidigt och sent i utbildningen. Dessa kurser ramar in de ämnesdisciplinära kurserna, där även kulturgeografi förutom statsvetenskap, nationalekonomi och sociologi ingår. Lärosätets självvärdering menar också att centrala begrepp som aktör, struktur, demokrati och makt ska följa med genom de olika kurserna. Vid intervjuerna utvecklas bilden av hur de centrala begreppen ska introduceras tidigt och sedan användas återkommande under utbildningen.

Bedömggruppen menar att de genomförda och planerade kurserna har förutsättningar för att bedömningsgrunden ska uppfyllas. Användandet av centrala begrepp som demokrati och makt ger enligt bedömggruppen förutsättningar för att perspektiven återkommer och att kunskaperna därmed blir väsentligt fördjupade. Bedömggruppen menar att studenterna därmed får förutsättningar att skaffa de nödvändiga ämneskunskaperna. Det faktum att lärosätet inte har haft några självständiga arbeten i samhällskunskap under den aktuella perioden och att bara några få kurser i samhällskunskap har genomförts, gör samtidigt att bedömggruppen bara kan bedöma att förutsättningarna finns men inte i vilken grad de faktiskt förverkligas.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Lärosätet lyfter fram den genomförda kursen *Samhällskunskap 1* som en grundförutsättning för att uppnå målet om att studenterna ska kunna visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori och forskningsmetoder. I de ämnesdisciplinära kurserna ska sedan enligt självvärderingen den grunden

preciseras för varje disciplin och sedan knyts samman i de tvärdisciplinära kurserna. Bedömggruppen delar lärosätets bedömning att innehållet i *Samhällskunskap 1* kan ge goda förutsättningar, men ser en otydlighet i hur det ska bli en helhet. Särskilt gäller otydligheten de forskningsmetoder där det inte finns beskrivet några kursinslag där detta får särskilt fokus.

Bedömggruppen ser en risk i att det nuvarande upplägget kan ge fragmentariska kunskaper och att viktiga delar inte kommer med. Lärosätet pekar i självvärderingen på att kursen *Samhällskunskap 8* ska kunna ge samhällsvetenskaplig metod en fördjupning och helhet, men tonar ner detta vid intervjuerna. Bedömggruppen uppmanar lärosätet att förverkliga metodfördjupningen i någon av de senare kurserna i samhällskunskap med särskilt fokus på metodologiska aspekter som är riktade mot blivande samhällskunskapslärare.

Lärosätets beskrivning i självvärderingen av hur studenterna ska få och visa kunskaper om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet är enligt bedömggruppen svag och bristfällig. Lärosätet påpekar att relationen mellan ämnesstudier och VFU är central för detta mål och visar hur sådana kurser följer efter varandra i kursstrukturen. Bedömggruppen menar att detta möjligen visar på att förutsättningar därmed ges för ett relevant innehåll, men efterlyser starkt beskrivningar av hur detta faktiskt ska göras genom innehåll och lärandemål.

Lärosätet har inte haft några självständiga arbeten i samhällskunskap under den aktuella perioden och har inte heller genomfört kurserna i samhällskunskap som ligger i den senare delen av utbildningen. Bedömggruppen kan därför inte avgöra i vilken grad vetenskapsteoretiska och metodologiska kunskaper förverkligas i studenternas examinationer och självständiga arbeten.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

I självvärderingen argumenterar lärosätet för hur en tidig VFU med tillhörande lärandemål och examination ger en introduktion i att behandla erfarenheter. Erfarenheterna ska sedan utökas i kommande ämneskurser och VFU, för att avslutas med examensarbetet. Lärosätet exemplifierar från en specifik ämneskurs, där studenten gör en mindre observation ute i samhället som sedan ska relateras till forskning. Vid intervjun utvecklar lärosätet beskrivningen genom att betona de stora öppningar som finns mellan ämnesstudier, VFU och didaktik för att bearbeta egna och andras erfarenheter. Bedömggruppen ser positivt på att det finns en strategi och planering för var i utbildningen studenterna ska få förutsättningar för att kunna bearbeta egna och andras erfarenheter på ett systematiskt sätt, men menar också att underlaget sammantaget saknar konkretisering och helhetssyn. Bedömggruppen efterlyser därför en tydligare strategi med konkreta inslag för hur studenterna får ta del av lärares och andras erfarenheter i samhällskunskap på ett strukturerat sätt, där de själva och ihop med andra kritiskt får reflektera över och systematisera sådana erfarenheter.

Även när det gäller att använda relevanta forskningsresultat ser bedömggruppen en otydlighet hos lärosätet. I både självvärderingen och intervjuerna beskrivs forskningsläget för specifik forskning om samhällskunskapsdidaktik som svag, och strategin är därför att också använda didaktisk forskning

från andra ämnen. Bedömggruppen ser här en risk i att forskningen inte har eller får en tydlig relevans för yrkesverksamheten som samhällskunskapslärare, och efterlyser därför en tydlig strategi för hur det säkerställs att relevant forskning för yrkesutövningen används i undervisningen.

Lärosätet har inte haft några självständiga arbeten i samhällskunskap under den aktuella perioden. Det är därför inte möjligt att bedöma i vilken grad som bedömningsgrundens kunskaper och förmågor får uttryck i sådana arbeten.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätet betonar i självvärderingen att ämnesdidaktik i samhällskunskap ska ske integrerat i de ämnesteorietiska studierna. Kursen *Samhällskunskap 1* ska ge de teoretiska och ämnesdidaktiska grunderna för detta, och didaktiseringen ska sedan ske kontinuerligt i övriga kurser. I kursplanerna framgår det också att ämnesdidaktiska lärandemål med tillhörande examinationer förekommer tämligen heltäckande. Bedömggruppen ser en styrka i kontinuiteten av didaktiska och ämnesdidaktiska inslag.

Men bedömggruppen ser också tydliga svagheter i konkretiseringen av didaktik och ämnesdidaktik. I *Samhällskunskap 1*, som lägger grunden för kommande ämnesdidaktiska inslag, är det enligt bedömggruppen oklart vilka ämnesdidaktiska verktyg som studenterna ska skaffa sig, och det saknas också ämnesdidaktisk litteratur. Flera gånger där det finns ämnesdidaktiska lärandemål i kurserna sker också examinationen antingen muntligt eller skriftligt, där bedömggruppen menar att det tydligare kan formuleras så att studenterna med hjälp av litteratur får skriftligt problematisera sina egna muntliga framställningar. Vid intervjun kompletterar lärosätet beskrivningen av muntliga uppgifter och framhåller att det ofta finns någon form av skriftlig uppgift som komplement. Bedömggruppen uppmanar att lärosätet formulerar en tydligare helhetssyn för sådana ämnesdidaktiska uppgifter och att sådana formuleringar skrivs in i kursplanerna. Även om bedömggruppen förstår att aktuell samhällskunskapsdidaktisk forskning behöver läggas till i samband med att kursen hålls för att det ska vara aktuellt, är bedömningen att förekomsten av ämnesdidaktisk litteratur och teori generellt är svag och behöver stärkas.

När det gäller metodik anser bedömggruppen att den ingår i bedömningen av ämnesdidaktiken.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet ser att den här bedömningsgrunden starkt hör ihop med bedömningsgrunden om didaktik och ämnesdidaktik. Bedömggruppen delar den uppfattningen och ser i lärosätets samlade beskrivning en kontinuitet i hur studenterna löpande får öva på att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisningen. De svagheter som bedömggruppen ser för målet om didaktik och ämnesdidaktik gäller däremot till viss del även för det här målet, och rekommendationerna kvarstår om att stärka inslagen där studenterna får problematisera den genomförda undervisningen med hjälp

av forskningslitteratur. Kurserna innehåller samtidigt tillräckligt med inslag där studenterna får öva på och relatera till sin undervisning för att målet ska anses vara uppfyllt.

Bedömargruppen vill också för den här bedömningsgrunden lägga till en uppmaning om att stärka delarna där studenterna tillsammans med andra får förhålla sig till sin undervisning. Vissa seminarieinslag finns i kursplanerna, men bedömargruppen vill se att detta stärks.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärosätet visar i självvärderingen att det finns ett relevant kursinnehåll för bedömningsgrunden jämställdhet. Enligt självvärderingen finns det också krav och riktlinjer för både lärares bemötande och utbildningens struktur genom ämnesläroplanens styrning. Lärosätet tar upp detta som ett utvecklingsområde, där ämnets personal ska få kompetensutveckling.

Bedömargruppen ser positivt på lärosätets medvetenhet om behovet av kompetensutveckling på området. Men bedömargruppen efterfrågar också några konkreta åtgärder som kan genomföras före kompetensutvecklingen. Sådana åtgärder är strategier för att öka jämställdheten på bemanningen av ämneskurserna och ämnets ansvar för att säkerställa ett jämställt klimat i klassrummet. En annan åtgärd är att använda ett jämställdhetsperspektiv när lärosätet tar fram och analyserar befintlig kurslitteratur.

Bedömargruppen efterfrågar en tydligare beskrivning av hur det säkerställs att studenterna kan beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. Att det är vid VFU som lärosätet kan bedöma studenternas förmåga att själva använda ett jämställdhetsperspektiv är naturligt. Men särskilt för ämnet samhällskunskap som har ett undervisningsinnehåll som är relevant för jämställdhet är det rimligt att stärka säkerställandet av att studenterna kan praktisera ett jämställdhetsperspektiv.

Bedömargruppen anser sammantaget att ett tydligt undervisningsinnehåll och klara riktlinjer visar att målet om jämställdhet är tillfredsställande uppfyllt.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Självvärderingen visar enligt bedömargruppen att utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs upp systematiskt. Självvärderingen beskriver en omfattande struktur för systematiskt kvalitetsarbete. Den programansvariga producerar med utgångspunkt i självvärderingarna en verksamhetsutvecklingsplan varje år, och har också en dialog med lärosätets ledning om utvärdering av verksamhetens resultat och förslag på förändringar. I beskrivningen av uppföljningen på ämnesnivå hänvisar självvärderingen till en generell struktur på kursnivå för uppföljning, åtgärder och återkoppling till studenter. Vid intervjun lyfts också fram att ämnet på sina kurser försöker ge möjlighet att ha en löpande kommunikation med studenterna utöver den generella strukturen. Detta görs dels genomgående under kurserna, dels vid första och sista kurstillfället.

Bedömggruppen ser huvudsakligen positivt på lärosätets arbete, även om strukturen är tämligen omständlig, men vill se mer konkreta exempel på frågor som har lyfts och åtgärdats.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet hänvisar i självvärderingen till en gemensam strategi och struktur för hur de verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid och arbetar för att fånga upp studenter som ligger efter under pågående utbildning. Lärosätet tar kontakt både med studenter som slutar oannonserat och studenter som anmäler avbrott för att förhöra sig om orsakerna till deras avbrott.

Lärosätet upplever att de rekryterar ännu bredare än andra lärosäten och har flera studentnära stödfunktioner för att hjälpa studenter från studieovana miljöer (och även andra). Lärosätet beskriver också i självvärderingen hur studenter som har knappa studieresultat följs upp på individnivå en gång per termin. Detta beskrivs som en framgångsfaktor för att motverka studieavhopp.

När fler kurser i samhällskunskap har genomförts menar bedömggruppen att det också behövs en analys av vilka specifika svårigheter som studenterna eventuellt kan uppleva på ämneskurserna, för att högskolan ska kunna göra en relevant kursutveckling.

Bedömggruppen menar att lärosätet har en tydlig och väl fungerande strategi för att studenterna ska kunna genomföra utbildningen inom planerad studietid. Lärosätet uppmanas att ha en strategi för hur detta ska kunna fortsätta när utbildningen är i gång i full skala med betydligt fler studenter.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet lyfter i självvärderingen fram fyra delar där studentperspektivet är centralt och ger studenterna möjligheter att ta en aktiv roll: representation i beslutande nämnder, program- och kursutvärderingar, studentdialoger samt studentinflytande i undervisningen. Vid intervjun framgår det att studenterna inte har någon representant i ämneslärarprogrammets styrgrupp, med motiveringen att detta mer ska ses som en arbetsform än ett beredande eller styrande organ.

På ämnesnivå betonas både i självvärderingen och intervjuerna den form där studenter i början på en kurs formulerar förväntningar som sedan följs upp i slutet på kursen.

Bedömggruppen menar att strukturen för studentperspektiv verkar bra, men efterfrågar exempel på vad som tas upp och hur det fungerar i verkligheten. Även för studentinflytandet på kursnivå vill bedömggruppen se exempel på hur detta fungerar i verkligheten. Att så få kurser har genomförts i ämnet bidrar till att det i självvärderingen och intervjuerna har varit svårt att få fram exempel. Lärosätet uppmanas därför att följa upp hur de goda intentionerna och den tydliga strukturen fortsättningsvis fungerar.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är inte utformad och genomförs inte på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker inte med det omgivande samhället.*

Lärosätet har i självvärderingen nästan ingen beskrivning av hur studenterna får beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Lärosätet hänvisar helt och hållet till VFU och att studenterna där får möjligheten att växa in i yrkesrollen. Bedömaregruppen efterfrågar beskrivningar av hur studenterna ska få generiska kunskaper som beredskap att möta exempelvis nya läroplaner, organisatoriska förändringar, nya pedagogiska idéer och nya pedagogiska verktyg.

Bedömaregruppen ser också brister i samverkan med det omgivande samhället och skolorna, förutom VFU. För VFU redovisar lärosätet planer för en förbättrad struktur i form av exempelvis samarbetskolor, vilket bedömaregruppen ser positivt på. Intervjun visar att det är självklart att samarbeta med det omgivande samhället i ämnet samhällskunskap, men det är svårt att se hur ämnet och ämneskurserna på ett strukturerat sätt ger möjlighet till detta förutom i VFU och självständiga arbeten.

Bedömaregruppen efterfrågar därför en strategi för ämnets samverkan med arbetslivets aktörer och hur arbetslivets perspektiv kommer in i ämneskurserna förutom via undervisande personals erfarenheter.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärosätets beskrivning av ämneslärarutbildningen i samhällskunskap präglas till stor del av att utbildningen fortfarande är i en uppstartsfas och att det fortfarande pågår planering för delar och helhet. Detta ger också svårigheter vid bedömningen av om de olika bedömningsgrunderna uppfylls eller inte. Sammantaget ser bedömaregruppen en vilja och ett arbete för att skapa en sammanhållen ämneslärarutbildning i samhällskunskap, där delar är på väg att utvecklas och det finns tendenser till en helhetssyn. Detta ses som positivt. Men det finns också svagheter och otydligheter som inte bara kan förklaras med att utbildningen är under utveckling, och att detta löser sig när kursplanerna antas och när kurserna startar. Bedömaregruppen ser ett antal åtgärder som lärosätet och ämnet samhällskunskap behöver ta tag i.

Bedömningsgrunderna personal och utbildningsmiljö bedöms som ej tillfredsställande. När det gäller förutsättningar i form av personalens kompetens och sammansättning samt utbildningsmiljö, efterfrågar bedömaregruppen främst en strategi och ett arbete för att skapa en livskraftig ämnesgrupp och ämnesmiljö. Bedömaregruppen menar att strategin för kompetensförsörjning är för svag och efterfrågar framför allt en plan för hur den disciplinspecifika kompetens som sägs finnas på lärosätet ska formas till en helhet för lärarutbildningen i samhällskunskap. Den forskning som bedrivs på

lärosätet, antingen i egna forskarmiljöer eller på annat sätt, behöver ha något forum som säkerställer att forskningen kommer både övrig personal i samhällskunskap och studenter till del. Detta behöver ske på ett sätt som gör att det inte är beroende av att enskilda lärare presenterar egen forskning, som i sig självklart är bra, för att sambandet mellan forskning och utbildning ska stärkas.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Lärosätet visar att det finns en genomtänkt idé för hur samhällskunskap ska ge en helhet genom både bredd och djup. Bedömargruppen menar att de genomförda och planerade kurserna har förutsättningar för att bedömningsgrunden ska uppfyllas. Användandet av centrala begrepp som demokrati och makt ger förutsättningar för att perspektiven återkommer och att kunskaperna därmed blir väsentligt fördjupade, enligt bedömargruppen. Bedömargruppen menar att studenterna därmed får förutsättningar att skaffa de nödvändiga ämneskunskaperna.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Lärosätet lyfter fram kursen *Samhällskunskap 1* som en grundförutsättning för att nå målet om att studenterna ska kunna visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori och forskningsmetoder. I de ämnesdisciplinära kurserna ska sedan den grunden preciseras för varje disciplin och sedan knyts samman i de tvärdisciplinära kurserna. Bedömargruppen delar lärosätets bedömning att innehållet i *Samhällskunskap 1* kan ge goda förutsättningar, men ser en risk i att det nuvarande upplägget kan ge fragmentariska kunskaper och att viktiga delar inte kommer med. Lärosätet påpekar att relationen mellan ämnesstudier och VFU är central för målet, och visar hur sådana kurser följer efter varandra i kursstrukturen. Bedömargruppen menar att det visar att förutsättningar därmed ges för ett relevant innehåll, men efterlyser beskrivningar av hur detta faktiskt ska göras genom innehåll och lärandemål.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Bedömargruppen ser positivt på att det finns en strategi och planering för var i utbildningen studenterna ska få förutsättningar för att kunna bearbeta egna och andras erfarenheter på ett systematiskt sätt, men menar också att underlaget sammantaget saknar konkretisering och helhetssyn. Bedömargruppen efterlyser därför en tydligare strategi med konkreta inslag för hur studenterna får ta del av lärares och andras erfarenheter i samhällskunskap på ett strukturerat sätt, där de själva och ihop med andra kritiskt får reflektera över och systematisera sådana erfarenheter. Bedömargruppen ser en risk i ambitionen att använda ämnesdidaktisk forskning också från andra ämnen, eftersom forskningen inte har eller får en tydlig relevans för yrkesverksamheten som samhällskunskapslärare. Därför efterlyser bedömargruppen en tydlig strategi för hur det säkerställs att relevant forskning för yrkesutövningen används i undervisningen.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls inte. Bedömargruppen ser en styrka i kontinuiteten av didaktiska och ämnesdidaktiska inslag men också tydliga svagheter i konkretiseringen av didaktik och ämnesdidaktik. Det är oklart vilka ämnesdidaktiska verktyg som studenterna ska skaffa sig och det saknas också ämnesdidaktisk litteratur, enligt bedömargruppen. Bedömargruppen uppmanar att lärosätet formulerar en tydligare helhetssyn på ämnesdidaktiska uppgifter och att sådana formuleringar också skrivs in i kursplanerna.

Målet att utveckla undervisningen och den pedagogiska verksamheten för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Bedömargruppen ser i lärosätets samlade beskrivning en kontinuitet i hur studenterna löpande får övning att planera, genomföra, utvärdera och utveckla sin undervisning. De

svagheter som bedömargruppen ser för målet om didaktik och ämnesdidaktik gäller däremot till viss del även för den här bedömningsgrunden. Rekommendationerna om att stärka inslagen där studenterna får problematisera den genomförda undervisningen med hjälp av forskningslitteratur kvarstår. Bedömargruppen vill också för den här bedömningsgrunden lägga till en uppmaning om att stärka delarna där studenterna tillsammans med andra får förhålla sig till sin undervisning.

Bedömningsgrunden som rör jämställdhet bedöms som tillfredsställande. Lärosätet visar i självvärderingen att det finns ett relevant kursinnehåll för bedömningsgrunden jämställdhet. Enligt självvärderingen finns det också krav och riktlinjer för både lärares bemötande och utbildningens struktur genom ämneslärarutbildningens styrning.

Bedömningsgrunden som rör uppföljning bedöms som tillfredsställande. När det gäller uppföljning på ämnesnivå hänvisar lärosätet till en generell struktur på kursnivå för uppföljning, åtgärder och återkoppling till studenter. Lärosätet har en tydlig och tämligen omfattande struktur, som tyder på att frågan tas på allvar och som ger förutsättningar för att målen uppfylls. Bedömargruppen menar att lärosätet har en tydlig och väl fungerande strategi, för att studenterna ska kunna genomföra utbildningen inom planerad studietid. Lärosätet uppmanas att ha en strategi för hur detta ska kunna fortsätta när utbildningen är i gång i full skala med betydligt fler studenter.

Bedömningsområdet studentperspektivet är tillfredsställande. Studentperspektivet är viktigt i utbildningen och ger studenterna möjligheter att ta en aktiv roll. Studenterna är representerade i beslutande nämnder, deltar i program- och kursutvärderingar samt studentdialoger och har inflytande över undervisningen. Vid intervjun framgår det att studenterna inte har någon representant i ämneslärarprogrammets styrgrupp med motiveringen att detta mer ska ses som en arbetsform än ett beredande eller styrande organ. Lärosätet uppmanas att följa upp hur de goda intentionerna och den tydliga strukturen fortsättningsvis fungerar.

Bedömningsområdet arbetsliv och samverkan är tillfredsställande. För arbetsliv och samverkan finns ett starkt fokus på en förbättrad VFU-utformning. Detta ser bedömargruppen positivt på. Men bedömargruppen menar också att det finns en svaghet i övriga perspektiv på samverkan, och även om lärosätet lyfter fram samverkan som viktigt ur ett ämnesperspektiv saknas det konkretiseringar av hur det ska ske.

Lärosäte: Högskolan Kristianstad

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet svenska.

Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet

Den utbildningsplan och kursordning som studenterna, som startade 2018 vid lärosätet, har utgått från verkar lovande. Lärosätet har generellt svaga beskrivningar av hur utbildningens olika delar bildar en helhet i ett ämnesläraperspektiv. Utbildningen är under uppbyggnad, vilket innebär att mycket av beskrivningarna i självvärderingen och intervjuerna behöver handla om planerade och ännu inte genomförda kurser. För både personalkompetens och kursstruktur lutar sig lärosätet mycket på erfarenhet från grundlärarprogrammet. Bedömargruppen ser det som positivt att det finns goda erfarenheter att använda och bygga vidare på, samt att lärosätet lyfter fram en del goda och relevanta exempel på kursinnehåll och strukturer. Men bedömargruppen menar att det finns stora behov av att utveckla och formulera dessa erfarenheter och exempel i relation till en helhetsbild för utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) och dess roll i ämneslärarutbildningen. Inom ämnet har lärosätet, bland annat med hjälp av studenternas synpunkter, förbättrat strukturen på så sätt att introduktionen till ämnet blir bredare. Det som redan pågår ger ett gott intryck när det gäller ämnesdidaktisk koppling och relevanta, grundläggande kurser i ämnet. Både i självvärderingen, i kompletteringen och under intervjuerna uttrycker lärosätet progressionstankar på flera områden, exempelvis metoder. Bedömargruppen har fått intrycket av att lärosätet är på god väg mot en utbildning av hög kvalitet. Kursplaner för de avslutande kurserna är dock inte beslutade och ingår därmed inte i underlaget. Inom lärosätet har man en stark gemensam ambition att fläta samman utbildningens olika delar, och ämnet svenska står inför utvecklingsarbete när det gäller att samverka med andra kurser (UVK och VFU).

Det finns dock tre områden som gör att utbildningen i det aktuella skedet blir ifrågasatt:

- 1) Arbetet med att utveckla de terminer som innehåller självständiga arbeten har ännu inte lett till några konkreta kursplaner eller andra underlag. I intervjuerna beskrivs planer för progression och fördjupning i ämnena svenska språket, litteraturvetenskap och ämnesdidaktik, men de har inte tillräcklig substans för att bedömargruppen ska se området "Utformning, genomförande och resultat" som säkerställt.
- 2) Planerna för samarbete mellan UVK, VFU, ämnesdidaktik och ämnena behöver konkretiseras så att sambanden mellan innehåll, lärandemål och examination blir tydliga för utbildningens alla delar.
- 3) Riskerna med idén om en sammanflätad utbildning behöver tas i beaktande så att ämnesdjup och fördjupade kunskaper kan examineras och bedömas.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Personalstyrkan inom UVK har en ämnesmässig bredd och en hög andel disputerade inom främst pedagogik, men även i ämnen som sociologi och historia. Bedömargruppen menar att kompetensen är adekvat för kursernas innehåll och står i proportion till utbildningens volym för de kurser i UVK som hittills genomförts. Även för inriktningen svenska är antalet lärare adekvat och den vetenskapliga professionsrelaterade och pedagogiska kompetensen är tillräcklig i utbildningens

nuvarande skede. Bedömaregruppen ser dock positivt på den väntade förstärkningen eftersom den säkerställer kompetensen på längre sikt, när hela utbildningen är utbyggd, och gör lärosätet mindre sårbart när det gäller ämnet svenska. Lärarna verkar ha goda möjligheter att bedriva ämnesdidaktisk forskning, men lärosätet skulle också behöva se till att de ingår i sina respektive discipliners forskningsnätverk.

Det är också tydligt att lärosätet har möjlighet att utveckla en stark utbildningsmiljö inom UVK, som till stor del kan hämtas från en redan uppbyggd lärarutbildning. Lärosätet uppvisar också en medvetenhet om att forum och strukturer för att skapa en sammanhållen miljö för ämneslärarutbildningen behöver skapas och utvecklas. Bedömaregruppen anser att utbildningsmiljön inte är tillfredsställande för UVK i nuläget men det finns goda inslag och en god medvetenhet om vilka utvecklingsområdena är. Lärosätet rekommenderas därmed att formulera en tydligare strategi för hur utvecklingen ska ske. De lärare som undervisar i svenska har forskning i tjänsten och det pågår forskning som är relevant för lärarutbildningen inom exempelvis digitalisering, läromedelsforskning, retorik och litteraturdidaktik samt relationell pedagogik och lärande i samverkan, vilket bedömaregruppen menar bidrar till ämnets vetenskapliga, professionsinriktade miljö. En grundläggande idé för lärarna som utvecklar utbildningen i svenska, och står för forskningsmiljön, är att de vill sammanfläta skolämnets delar. Bedömarna rekommenderar dock lärarna/forskarna att arbeta för livaktiga forskningsnätverk även inom svenska språket och litteraturvetenskap.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls inte. Bedömaregruppen ser visserligen att målet på det stora hela kan uppnås på sikt, men när utvärderingen görs finns inte tillräckligt med underlag för att övertyga bedömaregruppen om att alla delar som behövs för att uppnå målet kommer att vara på plats när studenterna når dit i sin utbildning. Lärarnas engagemang, arbete och strävan är lovande, och förhoppningsvis kan lärosätet ge ämnet stöd för att utveckla de kurser som ännu inte finns och som alltså kommer att skilja sig från den utbildning som man tidigare gav tillsammans med ett annat lärosäte. Bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att omgående påbörja det mer konkreta arbetet med de återstående kurserna. Det blir då tydligt hur innehållet i de pågående kurserna ska bidra till helheten och hur de kan byggas på. Bedömarna rekommenderar också att lärosätet avsätter extra medel för kursutveckling inför den avslutande delen av inriktningen, samt stöd för att ge en utbildning som bidrar till ämnesdjup i svenska språket, litteraturvetenskap och ämnesdidaktik.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Tydliga svagheter finns främst i området för vetenskapsteori och forskningsmetoder. På en grundläggande nivå får studenterna kunskap och förståelse för ämnesrelevant vetenskapsteori och ämnesmetoder, och man prövar och diskuterar kvalitativa och kvantitativa metoder. I viss mån har man även, eller kommer att ha, en diskussion med progression om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Utbildningens avslutande arbete med detta mål i självständigt arbete diskuteras inte. Prognosen för att lärosätet ska säkerställa detta mål är enligt bedömaregruppen god, men än så länge finns inte tillräckligt med underlag för att visa hur måluppfyllelse ska realiseras på fördjupad nivå längre fram i utbildningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inte. Bedömaregruppen ser svagheter både i beskrivningar av vad som ska ingå för att uppfylla målen och att helhetssyner ofta saknas eller är svagt utvecklade. Lärosätet ger dock exempel på hur förmågan att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över relevanta forskningsresultat övas genom lärandemål och säkerställs genom examination. Men det sker ännu inte på ett fördjupat sätt, men det finns en progression mellan de tre kurser som redovisas. Lärosätet har inte redogjort för de kurser som avslutar utbildningen och därmed heller ingen kurs i svenska på avancerad nivå. Alltså bidrar lärosätet ännu inte till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnet genom självständiga arbeten eller kurser på avancerad nivå. Om utvecklingsarbetet vid lärosätet fortsätter anser bedömaregruppen dock att målet sannolikt kommer att uppnås under den närmaste framtiden.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls inte. UVK har i detta sammanhang främst rollen som en sammanhållande länk gentemot VFU och ämnesdidaktik. Bedömaregruppen uppmanar lärosätet att stärka de didaktiska inslagen i UVK. Inom ramen för ämnesstudierna finns exempel på att ämnesinnehållet kopplas till övningar i att diskutera, planera och tillämpa delar av ämnet i förhållande till undervisning. Bedömaregruppen anser därmed att lärosätet gör relevanta kopplingar mellan ämne och ämnesdidaktik under studierna i svenska språket och litteraturvetenskap, och att man genom examination säkerställer den delen av målet. Däremot finns i nuläget få kopplingar mellan utbildningens olika delar eller kopplingar till annan verksamhet än undervisning i ämnet svenska, och målet kan därför i sin helhet inte sägas vara uppfyllt.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls inte. Bedömaregruppen ser goda intentioner i kursinslag som är förberedande, men efterfrågar beskrivningar av inslag där studenterna får öva praktiskt på detta. Särskilt efterfrågas resonemang om hur kommande inslag kan relateras till en helhetssyn för att studenterna ska kunna erövra de efterfrågade förmågorna. Dessutom kopplar lärosätet i liten utsträckning målet till ämnet. Man gör ingen explicit hänvisning till andra delar av utbildningen, men under intervjuerna meddelar lärosätet att det finns nya planer för UVK- och VFU-kurser och att de ger bättre förutsättningar att koppla samman till svenskan och den övriga lärarutbildningen. Det bådagar gott, menar bedömaregruppen.

Målet om att bedöma utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling är uppfyllt genom att dessa frågor behandlas i UVK 1–3. Lärosätet har både en breddning och fördjupning i de tre kurserna, där det även finns flera examinerande moment.

Jämställdhetsperspektivet har på lärosätet sin främsta styrka i tydligheten och omfånget i kursinnehållet. Perspektivet behandlas framförallt inom utbildningen generellt och bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att utveckla arbetet med jämställdhet inom ämnet. Även om jämställdhetsperspektivet bedöms som tillfredställande vore det önskvärt att alla studenter får större möjlighet att arbeta med jämställdhetsperspektivet, till exempel att praktisera ett jämställdhetsperspektiv i sin undervisning, än vad som verkar vara fallet i dag.

Bedömaregruppens uppfattning är att lärosätet generellt har en mycket god struktur och organisation för att följa upp utbildningen, ge återkoppling av resultat från uppföljningen och genomföra eventuella åtgärder. Det är en styrka hos lärosätet att strukturen för uppföljning har en tydlig potential för att användas i faktiskt förändringsarbete. Exempelvis har utbildningen omstrukturerats till följd av

studenternas synpunkter. Särskilt starkt menar bedömargruppen att lärosätet arbetar med uppföljande åtgärder för att studenterna ska kunna fullfölja utbildningen. Den tidiga kontakten som sker med studenter som har svårigheter att klara av studierna ska ses som ett föredöme. Studentkullarna är inte stora och det finns goda förutsättningar för lärosätet att följa upp och stötta studenter under utbildningen. Kvarvaron verkar vissa terminer vara problematisk även om lärosätet förändrat utbildningen för att förbättra studenternas möjligheter. Om studentgrupperna fortsätter att vara små finns det en risk för att det saknas en kritisk massa för att få en dynamisk diskussion. Samtidigt minskar studenternas möjlighet att vara anonyma vid tentamina.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Bedömargruppen anser att studenterna har inflytande på utbildningens utformning och genomförande. Studenterna är representerade i beslutande organ och det finns en struktur för direkt inflytande under kursernas och utbildningens genomförande. Utöver det kan de utvärdera sin utbildning digitalt och skriftligt samt muntligt i dialog med programansvarig. Studenternas synpunkter når kursansvariga och studenterna får också återkoppling. Bedömargruppen ser detta som ett tillräckligt system.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara inte tillfredsställande.

När det gäller bedömningsområdet arbetsliv och samverkan är exemplen på hur detta sker för få och det saknas en helhetssyn. Lärosätet arbetar starkt med att sätta igång en ny VFU-organisation, vilket bedömargruppen ser som positivt men efterfrågar tydliga förstärkningar av bedömningsgrunden när de gäller de olika ämnesinriktningarna. Man har därmed startat arbetet med att koppla ihop utbildningen med det omgivande samhället. Ett exempel från svenskämnet är att studenterna involveras i en läsforskningskonferens tillsammans med yrkesverksamma lärare. Dessa kopplingar verkar annars göras genom VFU och lärarnas kompetens som tidigare yrkesverksamma i ungdomsskolan. Prognosen är god, även om det ännu inte finns tillräckligt med konkreta planer för att visa att arbetsliv och samverkan är tillfredsställande.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Lärosätets självvärdering visar att personalstyrkan på den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) har en ämnesmässig bredd och en hög andel disputerade inom främst pedagogik, men även i ämnen som sociologi och historia. De flesta har en ämneslärarexamen. Vid intervjun framkommer också att de undervisande lärarna ofta undervisar på motsvarande kurser i grundlärarprogrammet, vilket ger en god erfarenhet. Bedömargruppen menar att kompetensen är adekvat för kursernas innehåll och står i proportion till utbildningens volym för de kurser i UVK som hittills genomförts.

Däremot saknar bedömargruppen beskrivningar av strategier för att fylla kompetensen i utbildningens resterande terminer och är tveksam till genomförandet på lång sikt. Kompetensförsörjningsplaner finns enligt lärosätets självvärdering på avdelnings- och fakultetsnivå, och eftersom all personal i ämneslärarprogrammet finns vid en fakultet ska en sådan plan kunna ge en helhetsbild av personalbehovet. Vid intervjuerna vidhålls den goda kompetensförsörjningen särskilt för utbildningsvetenskap och pedagogik. Men bedömargruppen saknar resonemang, och därmed en uttalad strategi, om kommande specifika kompetensbehov i kurserna på UVK. Ett utvecklingsområde är att lärosätet utformar en sådan strategi för kompetensbehov inom UVK.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns inte en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs inte så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Självvärderingen visar att det med vissa frågetecken, finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö. Bedömargruppen ser positivt på inrättandet av tre forskningsmiljöer: Barndom, lärande och utbildning (BALU), Forskning relationell pedagogik (FoRP), Learning in Science and Mathematics (LISMA) vid fakulteten för lärarutbildning. Men bedömargruppen efterfrågar tydligare beskrivningar av vilken forskning som bedrivs och på vilket sätt den är relevant för ämneslärarutbildningen. Ytterligare ett utvecklingsområde är lärosätets beskrivning av hur forskningsmiljöerna och deras forskning görs relevant i kurserna. Vid intervjuerna knyts sambandet mellan forskning och utbildning till att forskarna är de som undervisar i kurserna. Detta menar bedömargruppen är bra, men forskningsanknytningen blir också upp till varje lärares ansvar på ett sätt som inte säkerställer att olika studentgrupper får en likvärdig kunskap. Bedömargruppen efterfrågar därför en sammantagen strategi från lärosätet för hur sambandet mellan forskning och utbildning ska säkerställas, så att detta inte blir avhängigt av vad enskilda lärare gör.

Ämneslärarutbildningen är fortfarande under uppbyggnad på lärosätet, och självvärderingen tar upp strukturer och forum för hur det ska skapas en sammanhållen miljö som ett utvecklingsområde. Ett gemensamt forum där delarna i ämneslärarutbildningen knyts samman och där aktuell forskning förankras i utbildningen är under utveckling, enligt självvärderingen. Detta ser bedömargruppen positivt på, men menar att detta redan borde vara på plats och att lärosätet mer utförligt behöver formulera och beskriva en helhetssyn för kurserna i den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK).

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

I lärosätets självvärdering saknas till stor del resonemang om hur utbildningen ska säkerställa att studenterna ska visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder. Lärosätet hänvisar till den kommande kursen UVK5, men beskriver inte vad som förväntas ingå i denna kurs och därmed saknas enligt bedömargruppen en beskrivning av lärosätets

strategi för att bedömningsgrunden ska uppfyllas. Vid intervjuerna betonar lärosätet att huvudfokus ska ligga på att studenterna ska vara konsumenter av forskning, och de främsta efterfrågade förmågorna är därmed att kunna ta till sig och förstå relevant forskning. Detta menar lärosätet görs både i metodkursen som är löpande i den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och ämneskurser. Bedömggruppen ser här en avsaknad av uttalad strategi för hur studenterna ska få de efterfrågade kunskaperna, och efterfrågar därför en tydlig plan för hur de olika examensmålen ska uppnås. Relationen mellan ämne och UVK i relation till kunskaper om vetenskapsteori och forskningsmetoder behöver också synliggöras i en sådan plan.

När det gäller kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet hänvisar lärosätet i självvärderingen till lärandemålet "kunna beskriva, diskutera och problematisera olika sätt att se på både kunskap och utbildning, förhållandet mellan en vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt betydelsen av detta för den kommande yrkesutövningen /.../" i UVK1. Bedömggruppen anser att detta är en bra grund, men efterfrågar en beskrivning av hur en progression för denna kunskap ska ske.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

När det gäller att kunna tillvarata och systematisera generellt och särskilt för relevanta forskningsresultat hänvisar lärosätet i självvärderingen till lärandemål i kurser som ännu inte getts (UVK4, 5 och 7). Även om kurserna inte getts bör lärosätet kunna presentera hur de är tänkta att genomföras och hur målen i bedömningsgrunden ska uppfyllas. När detta inte görs menar bedömggruppen att det inte går att se om lärosätet möjliggör att målet uppfylls genom utformning och genomförande, eller säkerställer det genom examination.

Bedömggruppen ser däremot i självvärderingen att ett moment om generell kritiskt granskande förmåga och reflektion över egna och andras erfarenheter är påbörjad i UVK 1–3. Detta görs genom ett återkommande kursupplägg, där studenterna skriftligt och muntligt får träna sig i att vara vetenskapligt kritiska gentemot föreläsningar och litteratur. Bedömggruppen ser positivt på att ett kritiskt förhållningssätt och en förmåga till reflektion introduceras tidigt, men saknar resonemang om hur detta fullföljs och hur det relateras till andra delar av utbildningen som verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Vid intervjuerna påpekas att samspelet mellan ämne, VFU och UVK är viktigt och centralt. Detta instämmer bedömggruppen i, men saknar konkretiseringar och helhetsbeskrivningar av hur detta ska gå till.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Vid intervjuerna diskuterar ledningsgruppen och UVK-gruppen didaktik och ämnesdidaktik i relation till utbildningens helhet. Lärosätets representanter menar att ämneslärarutbildningen har haft brister i

att vara en sammanhållen utbildning, men att ett utvecklingsarbete sker där UVK får en roll i att länka samman utbildningens olika delar. Detta ser bedömargruppen positivt på, men uppmanar också till att särskilt ge didaktik en starkare position för att UVK ska kunna vara denna länk.

Lärosätet arbetar med målet främst inom ämneskurser, inte inom UVK. UVK ges i detta sammanhang främst rollen som en sammanhållande länk gentemot VFU och ämnesdidaktik. Bedömargruppen uppmanar lärosätet att i UVK stärka de didaktiska inslagen.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Självvärderingen innehåller många resonemang och beskrivningar av innehåll som förbereder för att studenterna ska kunna få förmåga i relation till undervisning, där varje elevs lärande och utveckling stimuleras. I dessa beskrivningar menar bedömargruppen att både utformning, genomförande och examination finns med. Men bedömargruppen saknar beskrivningar av moment av faktiskt genomförande där studenterna planerar, genomför, utvärderar och utvecklar undervisning. Lärosätet hänvisar till kommande verksamhetsförlagda utbildning (VFU) och UVK-kurser längre fram i programmet där sådant genomförande ska ske. Att ha en progression och gå från teori till praktik i studenternas egen undervisning är i sig inget som bedömargruppen menar är felaktigt. Men lärosätet saknar, enligt bedömargruppen, en beskrivning av hur detta ska ske genom att innehållet i de kommande kurserna inte presenteras eller relateras till en helhetssyn. En sådan beskrivning efterfrågas därför starkt.

Lärosätet har enligt självvärderingen som avsikt att sammanfläta kurser i UVK, VFU och ämnena till en helhet. Detta identifieras däremot av lärosätet som ett utvecklingsområde och även här saknas det enligt bedömargruppen resonemang om hur detta ska ske. Vikten av en sådan sammanflätning lyfts också starkt fram vid intervjuerna. Bedömargruppen ser här goda intentioner, men menar att lärosätet behöver utveckla och konkretisera en helhetssyn för hur målet ska uppnås.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Lärosätet beskriver i självvärderingen hur vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt fokus på mänskliga rättigheter och barnkonventionen behandlas i UVK 1–3. Självvärderingen beskriver både en breddning och fördjupning i de tre kurserna, där det även finns flera examinerande moment. Exempelvis sker i UVK 2 en examinerande uppgift där tankar om en pedagogisk grundsyn ska relateras till vetenskapliga, filosofiska och etiska överväganden där mänskliga rättigheter, barnkonvention och hållbar utveckling ingår. Lärosätet nämner i självvärderingen att hela bedömningsgrunden fördjupas i kommande UVK-kurser längre fram i programmet. Bedömargruppen

menar att beskrivningen visar på en god bredd och tanke om fördjupning, men ser det som en svaghet att det inte går att utläsa i självvärderingen hur fördjupningen ska gå till.

Lärosätets beskrivning av hållbar utveckling är kortfattad med en tydlig fokusering på social hållbarhet. Ett utvecklingsområde är därför att lärosätet beskriver och utformar ett bredare perspektiv på hållbar utveckling.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärosätet beskriver i självvärderingen innehåll i kurser där kunskap om och förståelse för jämställdhet beaktas och kommuniceras på ett sätt som bedömargruppen uppfattar som tydligt och tillräckligt. Exempelvis finns i UVK-kurserna mål om att kunna "redogöra för och problematisera begrepp som demokrati, värdegrund, diskriminering och jämställdhet i relation till läroplanen och skolans praktik". Men den här kunskapen om begreppet jämställdhet skulle kunna förstärkas, för att ge studenterna de förmågor som efterfrågas i att själva kunna beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. Bedömargruppen efterfrågar därför fler beskrivningar av innehåll och examinationer, som säkerställer att studenterna efter utbildningen kan praktisera ett jämställdhetsperspektiv. Vid intervjuerna påpekar lärosätet att studenterna examineras efter sin förmåga att praktisera ett jämställdhetsperspektiv på en uppgift där undervisning planeras. Sammantaget ser bedömargruppen att lärosätet i sina kurser har innehåll som både ger kunskaper och färdigheter i ett jämställdhetsperspektiv, men efterfrågar att dessa delar utvecklas och formuleras mer helhetligt.

Bedömargruppen ser att det också finns utvecklingsområden för utbildningens utformning och genomförande. Det gäller beskrivningar av hur jämställdhetsperspektivet beaktas i bemanning, litteratur och klassrumsklimat.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Självvärderingen visar enligt bedömargruppen till övervägande del att utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination systematiskt följs upp. Särskilt för programnivån redovisar lärosätet en omfattande struktur för systematiskt kvalitetsarbete. Den programansvariga producerar med utgångspunkt i självvärderingar en verksamhetsutvecklingsplan varje år och har dialog med lärosätets ledning om utvärdering av verksamhetens resultat och förslag på förändringar. Bedömargruppen menar att detta ger förutsättningar för att resultatet systematiseras, lyfts till ledningsnivå och även omsätts i åtgärder. Även på kursnivå beskriver självvärderingen en tydlig struktur för uppföljning, åtgärder och återkoppling till både studenter, lärare och kursansvariga. Bedömargruppen ser huvudsakligen positivt på lärosätets arbete, även om strukturen är tämligen omständlig, och hade önskat mer konkreta exempel på frågor som lyfts och åtgärdats.

Sammantaget menar bedömargruppen att bedömningsgrunden för uppföljning, åtgärder och återkoppling är uppfylld.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet beskriver i självvärderingen hur de verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid och arbetar för att fånga upp studenter som ligger efter under pågående utbildning. Lärosätet tar kontakt både med studenter som slutar oannonserat och studenter som anmäler avbrott för att förhöra sig om orsakerna till deras avbrott.

Lärosätet ser det som att de rekryterar ännu bredare än andra lärosäten och har flera studentnära stödfunktioner för att hjälpa studenter från studieovana miljöer (och även andra). Detta görs främst genom olika läroverkstäder där bedömargruppen ser det som särskilt positivt att detta erbjuds till alla studenter med både bokningsbara tider och dropin. Att resurser för individuellt stöd på kursnivå ingår i varje kursbudget är också ett gott exempel. Lärosätet beskriver också i självvärderingen hur studenter som har knappa studieresultat följs upp på individnivå en gång per termin, och detta beskrivs som en framgångsfaktor för att motverka studieavhopp.

Bedömargruppen menar att lärosätet har en tydlig och väl fungerande strategi för att studenterna ska kunna genomföra utbildningen inom planerad studietid. Lärosätet uppmanas att ha en strategi för hur detta ska kunna fortsätta när utbildningen är i gång i full skala med betydligt fler studenter.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet lyfter i självvärderingen fyra delar där studentperspektivet är centralt och ger studenterna möjligheter att ta en aktiv roll: representation i beslutande nämnder, program- och kursutvärderingar, studentdialoger samt studentinflytande i undervisningen. Bedömargruppen instämmer i att dessa fyra delar kan samverka för att studentperspektivet uppfylls, men ser också att det finns vissa frågetecken som inte besvaras i självvärderingen. Det första frågetecknet gäller i vilka organ som studenterna är representerade. Av intervjuerna framgår att studentrepresentation finns i alla formella och beslutande organ i lärarutbildningen. Studenterna saknar representation i styrgruppen som av lärosätet beskrivs mer som en arbetsform än ett beslutande eller beredande organ.

För studentdialogerna beskrivs funktionen där studenterna ska kunna lyfta allt som känns viktigt, och strukturen där programansvarig och två studenter från varje klass deltar. Bedömargruppen menar att strukturen är bra, men efterfrågar exempel på vad som tas upp och hur det fungerar i verkligheten. Även när det gäller studentinflytandet på kursnivå efterfrågar bedömargruppen konkreta exempel.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är inte utformad och genomförs inte på sådant sätt att*

den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker inte med det omgivande samhället.

Lärosätet beskriver i självvärderingen nästan inte alls hur studenterna får beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Lärosätet hänvisar all denna beredskap till VFU och att studenterna ska växa in i yrkesrollen. Vid intervjuerna betonas den nya VFU-organisationen som en möjlighet för att samla frågor om studenternas yrkesutveckling. Bedömargruppen ser positivt på detta, men efterfrågar beskrivningar av hur studenterna ska få generiska kunskaper som beredskap att möta exempelvis nya läroplaner, organisatoriska förändringar, nya pedagogiska idéer och nya pedagogiska verktyg.

Bedömargruppen noterar också att brister det finns i samverkan med det omgivande samhället och andra skolor, förutom VFU. VFU är en viktig del av utbildningen och i självvärderingens beskrivning av VFU redovisar lärosätet planer för en förbättrad struktur, vilket bedömargruppen ser positivt på. Men samverkan behöver ske på fler sätt och detta behöver beskrivas i självvärderingen. Bedömargruppen efterfrågar beskrivningar av hur arbetslivets aktörer samverkar och har inflytande på utbildningens utformning och genomförande, samt hur arbetslivets perspektiv kommer in i ämnen och UVK förutom genom den undervisande personalens erfarenheter.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärosätet har generellt svaga beskrivningar av hur utbildningens olika delar bildar en helhet i ett ämneslärarperspektiv. Utbildningen är under uppbyggnad, vilket innebär att mycket av beskrivningarna i självvärderingen och intervjuerna behöver handla om planerade och ännu inte genomförda kurser. För både personalkompetens och kursstruktur lutar sig lärosätet mycket på erfarenhet från grundlärarprogrammet. Bedömargruppen ser det som positivt att det finns goda erfarenheter att använda och bygga vidare på, samt att lärosätet lyfter fram en del goda och relevanta exempel på kursinnehåll och strukturer. Men bedömargruppen menar att det finns stora behov av att utveckla och formulera dessa erfarenheter och exempel i relation till en helhetsbild för UVK:s roll i ämneslärarutbildningen.

När det gäller förutsättningar i form av personal visar självvärderingen att personalstyrkan på den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) har en ämnesmässig bredd och en hög andel disputerade inom främst pedagogik, men även i ämnen som sociologi och historia. Bedömargruppen menar att kompetensen är adekvat för kursernas innehåll och står i proportion till utbildningens volym för de kurser i UVK som hittills genomförts.

Det är också tydligt att lärosätet har möjlighet att utveckla en stark utbildningsmiljö inom UVK, som till stor del kan hämtas från en redan uppbyggd lärarutbildning. Lärosätet uppvisar också en medvetenhet om att forum och strukturer för att skapa en sammanhållen miljö för

ämneslärarutbildningen behöver skapas och utvecklas. Bedömaregruppen anser att utbildningsmiljön inte är tillfredställande i nuläget men det finns goda inslag och en god medvetenhet om vilka utvecklingsområdena är. Lärosätet rekommenderas därmed att formulera en tydligare strategi för hur utvecklingen ska ske.

När det gäller utformning, genomförande och resultat visar underlaget en del goda exempel, men dessa exempel är för få och de sätts sällan in i en helhet för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och ämneslärarutbildningen i stort. Tydliga svagheter finns främst i området för vetenskapsteori och forskningsmetoder. Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls därmed inte. Även när det gäller målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat ser bedömaregruppen svagheter både i beskrivningar av vad som ska ingå för att uppfylla målen och att helhetssyner ofta saknas eller är svagt utvecklade.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls enligt lärosätet inte främst genom UVK, utan inom ämneskurser. UVK har i detta sammanhang främst rollen som en sammanhållande länk gentemot VFU och ämnesdidaktik. Bedömaregruppen uppmanar lärosätet att stärka de didaktiska inslagen i UVK.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande anses inte vara uppfyllt. Bedömaregruppen ser goda intentioner i kursinslag som är förberedande, men efterfrågar beskrivningar av inslag där studenterna får öva praktiskt på detta. Särskilt efterfrågas resonemang om hur kommande inslag kan relateras till en helhetssyn för att studenterna ska kunna erövra de efterfrågade förmågorna.

Målet om att bedöma utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling är uppfyllt genom att dessa frågor behandlas i UVK 1–3. Lärosätet har både en breddning och fördjupning i de tre kurserna, där det även finns flera examinerande moment.

Jämställdhetsperspektivet har på lärosätet sin främsta styrka i tydligheten och omfånget i kursinnehållet. Denna bedömningsgrund anses därmed uppfyllt, men där det behövs en förstärkning av hur det säkerställs att studenterna själva kan praktisera ett jämställdhetsperspektiv i sin undervisning.

Lärosätet visar en styrka i hur strukturen för uppföljning, åtgärder och återkoppling ser ut. Bedömningsgrunden uppfylls väl där strukturen också har tydlig potential för att användas i faktiskt förändringsarbete. Särskilt starkt menar bedömaregruppen att lärosätet arbetar med uppföljande åtgärder för att studenterna ska kunna fullfölja utbildningen. Den tidiga kontakten som sker med studenter som har svårigheter att klara av studierna ska ses som ett föredöme.

Bedömningsgrunden studentperspektiv anses uppfyllt. Studenterna är representerade i beslutande organ och det finns en struktur för direkt inflytande under kursernas och utbildningens genomförande.

När det gäller bedömningsgrunden arbetsliv och samverkan finns det både för få exempel på hur detta sker och avsaknad av en helhetssyn. Lärosätet arbetar starkt med att sätta igång en ny VFU-

organisation, vilket bedömargruppen ser som positivt men efterfrågar tydliga förstärkningar arbetslivskopplingen till undervisningsämnet.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Under intervjuerna meddelade lärosätet att man antar cirka 17 studenter till inriktning svenska varje år, och av den första kullen återstår bara sex studenter. Med tanke på det låga studentantalet menar bedömargruppen att antalet lärare är adekvat, men lärosätet har identifierat ett behov av att rekrytera ytterligare en språkvetare med ämnesdidaktisk kompetens. Bedömargruppen instämmer med detta behov och rekommenderar att lärosätet påskyndar tillsättningen. Balansen mellan litteraturvetenskap och svenska språket verkar därmed säkerställd. Under intervjuerna framkommer det att lärosätet vid tillsättning av tjänster säkerställer att lärarna har en ämnesdidaktisk profil, vilket bidrar till professionsanknytningen. Två av lärarna har ämneslärarexamen vilket också förstärker professionsanknytningen.

Alla lärare forskar och de ägnar sig bland annat åt läromedel, textanalys och grammatik. Lärarna har minst en månads forskning i tjänsten per år, men kan tilldelas mer utifrån prestation.

För övrigt har de lärare som anställs i allmänhet genomgått en högskolepedagogisk utbildning. All undervisande personal har också en månads kompetensutveckling per år. Denna tid planeras av läraren och avdelningschefen utifrån verksamhetens behov. Ett exempel på en särskild kompetensutvecklingsinsats gäller en förstärkning av medarbetarnas digitala kompetens.

Eftersom lärargruppen är liten ser bedömargruppen en sårbarhet som kan bli problematisk om de anställda lärarna av något skäl inte skulle kunna undervisa i planerad utsträckning. Lärosätet framhåller under intervjuerna att de har kontakter med andra lärosäten i regionen och avser att låna kompetens därifrån, till exempel handledare om det skulle behövas. Bedömargruppen anser att den vetenskapliga professionsrelaterade och pedagogiska kompetensen är tillräcklig i det skede som utbildningen är i nu, men ser positivt på den väntade förstärkningen eftersom det säkerställer kompetensen på längre sikt, när hela utbildningen är utbyggd, och gör lärosätet mindre sårbart när det gäller ämnet svenska.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

I självvärderingen framgår att de tre lärare som undervisade i svenska vid tiden för utvärderingen alla hade forskning i tjänsten och att det pågår forskning som är relevant för lärarutbildningen såsom digitalisering, läromedelsforskning, retorik och litteraturredidaktik samt relationell pedagogik och

lärande i samverkan. Bedömggruppen menar att detta bidrar till ämnets vetenskapliga och professionsinriktade miljö. Vid intervjuerna uttrycker lärosätet att de har särskilt fokus på den ämnesdidaktiska forskningen och ger exempel på att studenterna får ta aktiv del i forskning om läromedel genom att göra egna analyser. Det är ett exempel på hur lärosätet synliggör kopplingen mellan forskning och beprövad erfarenhet, menar bedömggruppen. Studenterna kan även delta i en läskonferens som tar upp aktuell forskning med inriktning mot läsning i olika lärandesammanhang. Denna är riktad till både yrkesverksamma lärare och studenter, och bedömggruppen ser det därför som ett exempel på att lärosätet samverkar med det omgivande samhället.

En grundläggande idé för lärarna som utvecklar utbildningen i svenska, och som står för forskningsmiljön, är att de vill sammanfläta skolämnets delar, det vill säga ämnesteorin, ämnesdidaktik, utbildningsvetenskap och verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Syftet är att förbereda studenterna inför den syntes av delarna som finns i yrkesutövningen. Detta är naturligtvis en fördel på många sätt, men bedömggruppen vill understryka att idén också kan medföra en risk för att forskning och fördjupning i ämnena svenska språket respektive litteraturvetenskap kommer i skymundan. Forskningen och forskningsanknytningen kan inte enbart vara ämnesdidaktisk även om den också är central. Bedömgarna rekommenderar lärarna/forskarna att arbeta för livaktiga forskningsnätverk även inom svenska språket och litteraturvetenskap.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Eftersom hela utbildningen inte genomförts vid tiden för självvärderingen och intervjuerna är det sannolikheten för måluppfyllelse som bedöms. Redogörelsen nedan inleds med lärosätets måluppfyllelse under genomförda och planerade kurser och avslutas med de kurser som återstår att utveckla.

Lärosätet har i självvärderingen, i kursplanerna och under intervjuerna visat och förklarat vad de första 45 högskolepoängen i svenska innehåller för ämneskunskaper. Man omarbetade strukturer ganska omgående efter att den första terminen hade givits, och nu kommer till exempel en introduktion till undervisningsämnet som första delkurs i stället för grammatik, som tidigare inledde studierna. Detta var ett önskemål från studenterna som tyckte att den kursen var svår som inledning på utbildningen. Under intervjun berättar lärarna att studenterna som fått prova den nya ordningen verkar nöjda med ändringen. I det kompletterade underlaget och under intervjuerna redogör lärosätet i större omfattning för innehåll i delkurser och för progressionstankar, till exempel när det gäller textanalys och elevers skrivande.

De båda delkurserna som redovisas i självvärderingen, *Svenska språkets struktur* och *Språk och textvärldar*, innehåller enligt bedömggruppen relevanta och grundläggande delar av ämnet. En tydlig idé som finns vid lärosätet är att sammanföra ämnets delar till en helhet, så litteraturvetenskaplig analys och språkvetenskaplig analys samsas i samma kurs. Idén är i sig lovvärd, men det kan finnas

en risk att lärosätet inte når fördjupning eller hinner ge studenterna tillräckligt språkvetenskapligt och litteraturvetenskapligt djup. Exempelvis använder lärosätet språkvetenskapliga modeller för analys av sakprosa för att analysera skönlitteratur, vilket skulle kunna vara förvirrande för studenterna. Bedömggruppen menar att vilka litteraturvetenskapliga frågor som kan besvaras med språkvetenskapliga metoder torde tillhöra mer avancerade resonemang än vad studenterna är redo för i början av sin utbildning. Två tydliga exempel på delkurser som kommer att fördjupa utbildningen, och i viss mån bredda den, är emellertid *Skrivande i skolan* och *Mediala multimodala berättande perspektiv*.

Det som gör att målet inte bedöms som uppnått är dock att det för den avslutande delen av utbildningen ännu inte finns tillräckligt konkreta planer. Bedömggruppen kan inte med utgångspunkt i de underlag som föreligger för senare delen av utbildningen konstatera att det är sannolikt att målet kommer att säkerställas. Till exempel nämns det självständiga arbetet inte alls i självvärderingen. Inte heller under intervjun ger lärosätet en konkret bild av hur de har tänkt sig att den avslutande terminen i svenska ska gestalta sig när det gäller progression, fördjupning eller examination. Det lärosätet planerar i nuläget är att de självständiga arbetena ska få en ämnesdidaktisk prägel och att studenterna ska skriva två arbeten i svenska: en kunskapsöversikt och en undersökning. Intervjuerna visar dock att man vid lärosätet är medvetna om att detta är något som kommer att kräva mycket mer arbete. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att omgående påbörja det mer konkreta arbetet med de återstående kurserna. Det blir då tydligt hur innehållet i de pågående kurserna ska bidra till helheten och hur de kan byggas på.

De delar av utbildningen som finns i beslutade kursplaner, och som planeras, ger på det stora hela intrycket av att de resterande delarna på längre sikt kan uppnå målet om ämneskunskap. Vid tidpunkten för utvärderingen finns dock inte tillräckligt med underlag för att övertyga bedömggruppen om att alla delar av detta mål kommer att vara säkerställt när studenterna kommer dit. Lärarnas engagemang, arbete och strävan är lovande, och förhoppningsvis kan lärosätet ge ämnet stöd för att utveckla de kurser som ännu inte finns och som alltså kommer att skilja sig från den utbildning som man tidigare gav tillsammans med ett annat lärosäte. Bedömggruppen rekommenderar att extra medel avsätts för kursutveckling inför den avslutande delen av inriktningen, samt stöd för att ge en utbildning som bidrar till ämnesdjup i svenska språket, litteraturvetenskap och ämnesdidaktik.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Självvärderingarna pekar på att ämnets styrka är att studenterna får grundläggande kunskaper i olika metoder, till exempel inom textanalys där skillnader mellan hermeneutisk analys och mer deskriptiv analys diskuteras. Sådana inslag ska sedan utgöra grunden för fördjupning. Lärosätet säkerställer målet på grundläggande nivå genom examination då studenterna får möjlighet att resonera om metodval och teoretiska utgångspunkter. Det sker exempelvis genom en hemtenta. Bedömggruppen understryker dock att det i nuläget gäller kunskaper på grundläggande nivå, och i viss mån avancerad nivå. Planerna för progressionen mot fördjupad kunskap är ännu i sin linda, även om lärosätet i underlagen resonerar i stora drag om hur man ska bygga vidare på detta. Man anger också planerade lärandemål som exempel där det krävs kunskaper om metoder och teorier.

Bedömargruppen anser sig dock inte ha fått tillräckligt med underlag för att göra bedömningen att studenterna kommer att få fördjupande kunskaper i vetenskapsteori.

I självvärderingen skriver lärosätet att studenterna kommer att möta kvalitativa och kvantitativa metoder under kursen *Språklig analys av muntliga och skriftliga genrer*, under sin andra termin. Lärosätet planerar att inkludera en diskussion om kvalitativa och kvantitativa språkliga metoder. Bedömargruppen anser sig dock inte ha fått tillräckligt med underlag för att göra bedömningen att studenterna kommer att få fördjupande kunskaper om kvalitativa och kvantitativa metoder.

Ett utvecklingsområde är enligt lärosätet att införa lärandemål som tar hänsyn till samspelet mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Under intervjuerna framkommer det att lärosätet ser positivt på det kommande arbetet med att koppla ihop professionen och ämnesstudierna mer. Samspelet verkar tas upp i den inledande kursen, som är en introduktion till svenskämnet, och sedan ytterligare i den andra svenskursen, men det finns inga exempel på hur man ska säkerställa samspelet mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Prognosen är dock god, enligt bedömargruppen, även om det ännu inte finns tillräckligt med underlag för att visa hur detta ska realiseras längre fram i utbildningen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

När det gäller förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över relevanta forskningsresultat ger lärosätet exempel på hur detta övas genom lärandemål och säkerställs genom examination. Det sker ännu inte på ett fördjupat sätt, men det finns en progression mellan de tre kurser som redovisas. Till exempel ska studenterna i ett lärandemål reflektera kring språkförhållanden i Norden. Under kursen lär sig studenterna enligt självvärderingen att analysera språk på ett kritiskt och systematiskt sätt utifrån olika perspektiv. Ytterligare ett exempel är ett lärandemål i litteraturvetenskap där studenterna övar sin kritiska analysförmåga i att tolka skönlitteratur utifrån genre och ideologi med mera. Examination sker genom skriftliga tentamina. Bedömargruppen menar att lärosätet har en bra grund i ämnet att bygga vidare på när målet ska fördjupas vetenskapligt.

Under de genomförda kurserna i ämnet, och de planerade, får studenterna möjligheter att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter, även om det ännu inte sker på ett fördjupat sätt. Studenterna har en auskultande verksamhetsförlagd utbildning (VFU) som de kan relatera till i reflektionsuppgifter, och för övrigt verkar erfarenheter av professionen utgå från kurslitteraturen och lärarna i ämnet när studenterna exempelvis ger respons och bedömer elevtexter. Lärosätet har i självvärderingen inte diskuterat de kurser som avslutar utbildningen och därmed heller ingen kurs i svenska på avancerad nivå. Lärosätet ger alltså ännu inget bidrag till utvecklingen av yrkesverksamheten eller kunskapsutvecklingen inom ämnet genom självständiga arbeten eller kurser på avancerad nivå.

I självvärderingen resonerar lärosätet kring progression och visar under intervjun att man är medvetna om att det kommer att behöva finnas med hela vägen fram och igenom de självständiga arbetena. Arbetena i sig kommer att vara ämnesdidaktiska så det är sannolikt att utbildningen kommer att erbjuda studenterna möjlighet att visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter, även om det lärosätet hittills kan visa bara gäller grundläggande nivå. Det finns inga konkreta planer för de självständiga arbetena, och därför ser bedömaregruppen i nuläget inte att lärosätet säkerställer det aktuella målet. Om utvecklingsarbetet fortsätter anser bedömaregruppen att målet sannolikt kommer att uppnås under den närmaste framtiden.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Ett ledord som återkommer under intervjuerna är sammanflätning, vilket innebär en ambition att göra utbildningen till en helhet. Denna explicita ambition gäller också kopplingen mellan ämne, ämnesdidaktik, didaktik och metodik, och det är lovt värt enligt bedömaregruppen. Lärosätet är medvetet om de risker som finns med sammanflätning, nämligen att de olika delarna förlorar sin särart. Inom ämnet är man dock hoppfulla och uttrycker sig med tillförsikt när det gäller möjliga samarbetsmöjligheter mellan VFU, didaktik, ämnesdidaktik och ämne, men eftersom det ännu inte finns några konkreta planer för hur sammanflätandet och samarbetena ska gå till har bedömaregruppen inte fått tillräckligt underlag för att bekräfta måluppfyllelsen. När det gäller att genomföra och examinera didaktik, ämnesdidaktik och metodik inom ämnes-VFU, VFU och UVK är kopplingarna till ämnesstudierna ännu inte fastlagda. För den delen av målet finns det ingen grund för bedömaregruppen att ta ställning till.

Inom ramen för ämnesstudierna finns exempel på att ämnesinnehållet kopplas till övningar i att diskutera, planera och tillämpa delar av ämnet i förhållande till undervisning. I termin två och tre examineras exempelvis att studenterna har färdighet och förmåga att granska och genomföra övningar i ämnet retorik med fokus på skolundervisning samt att studenterna kan diskutera hur man motiverar läsning av skönlitteratur i klassrummet. När det gäller verksamhet utöver undervisning i svenska språket och litteraturvetenskap finns få underlag för att bedöma självvärderingen av svenskämnet. Det exempel som ges i självvärderingen är att studenterna under sin inledande VFU, som är auskulterande, kan ta med sig erfarenheter och reflektioner till efterföljande kurser i ämnet.

Bedömaregruppen anser att lärosätet gör relevanta kopplingar mellan ämne och ämnesdidaktik under studierna i svenska språket och litteraturvetenskap och att man genom examination säkerställer den delen av målet. Däremot finns i nuläget få kopplingar mellan utbildningens olika delar, och få kopplingar till annan verksamhet än undervisning i ämnet svenska.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet understryker i självvärderingen att de ämne-teoretiska delarna har ett större utrymme i de inledande ämnesstudierna, på bekostnad av de ämnesdidaktiska. Syftet är att ge studenterna en ordentlig ämnesgrund att stå på, och bedömaregruppen ser det som ett rimligt ställningstagande. Trots detta upplägg tar lärosätet upp resonemang om ämnesinnehåll och undervisningsstoff i början av utbildningen. Studenterna får exempelvis öva elevtextanalys för att få ta ställning till vilket stöd skribenterna behöver för att utveckla sitt skrivande.

I självvärderingen finns exempel på en progression mellan de kurser som ska följa den första, om att planera och genomföra undervisning. Det handlar dock om ämnesdidaktisk teori, inte hur övningarna kopplas till VFU. Ett exempel är, enligt lärosätet, att studenterna först förstår sin egen skrivprocess och på så sätt kan tänkas få förståelse för sina kommande elevers. Ett annat exempel är att lärosätet har kurser med tydligt fokus på skrivutveckling och bedömning av elevtexter. Ett tredje exempel är hämtat från litteraturvetenskapen och innebär bland annat att studenterna ska kunna analysera multimodala berättelser på sätt som skulle kunna förmedlas till elever. Uppgifterna i exemplen innebär att studenterna både får diskutera och resonera med andra i grupp och att de examineras individuellt och skriftligt. Bedömaregruppen anser att lärosätets exempel definitivt bidrar till måluppfyllelsen, men att hela målet inte blir säkerställt eftersom det saknas kopplingar till VFU och UVK i nuläget. Under intervjuerna meddelar lärosätet att det finns nya planer för UVK- och VFU-kurser och att de ger bättre förutsättningar att koppla samman till svenskan och den övriga lärutbildningen. Det bådar gott, menar bedömaregruppen.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen beskrivs huvudsakligen hur jämställdhetsperspektivet behandlas inom utbildningen generellt, och det finns mindre information om hur jämställdhetsperspektivet beaktas, kommuniceras och förankras i ämnets innehåll och utformning. Inom ämnet ser lärosätet till att fördelningen är jämn mellan manliga och kvinnliga författare av kurslitteratur. Strävan efter en jämn fördelning mellan manliga och kvinnliga lärare ingår också i jämställdhetsperspektivet, enligt självvärderingen. Hur man arbetar med det konkret framgår emellertid inte.

Under kurserna i svenska möter studenterna litteraturteoretiska resonemang som tar upp intersektionalitet och språklig analys utifrån genusperspektiv. Exempelvis diskuteras synen på manliga och kvinnliga författarskap. Inom svenskämnet aktualiseras alltså jämställdhetsperspektivet, men bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att utveckla arbetet med jämställdhet inom ämnet. Exempelvis skulle lärandemålen kunna innehålla tydligare aspekter av jämställdhet, vilket skulle medföra att studenterna i högre utsträckning ska visa på förmåga att beakta ett jämställdhetsperspektiv i pedagogisk verksamhet. Det är önskvärt att alla studenter får större möjlighet att arbeta med jämställdhetsperspektivet än vad som verkar vara fallet i dag.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Bedömgargruppens uppfattning är att lärosätet generellt har en mycket god struktur och organisation för att följa upp utbildningen, även när det gäller att återkoppla resultat från uppföljningen och genomföra eventuella åtgärder. Flera olika instanser är inblandade, från ledningsnivå, programnivå, programansvarig och kursnivå till studenterna. De senare får göra både skriftliga och muntliga utvärderingar som sedan diskuteras och analyseras av både kurs- och programansvariga. Diskussionen resulterar i en programrapport. Åtgärderna redovisas även för följande studentkullar som på så sätt få ta del av vad som förändrats och varför. Bedömgargruppen ser att detta är ett gott exempel på hur ett lärosäte kan genomföra och arbeta med utvärderingar.

Särskilt för ämnet svenska ger lärosätet ett exempel på en åtgärd som vidtagits utifrån studenternas synpunkter: Utbildningen har omstrukturerats så att den numera inleds med en introduktion till både svenskämnet och professionen i stället för med en grammatikkurs.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet beskriver i självvärderingen en välutvecklad organisation som identifierar, stöttar och följer upp studenter som behöver stöd för att kunna slutföra sina studier. Studieresultat följs upp en gång per termin gemensamt av programansvarig, kursansvarig och studiestöd. Lärosätet menar att det är viktigt att uppmärksamma behov av stöd hos studenter tidigt så att åtgärder kan sättas in. De studenter som behöver det kan exempelvis få stöd i form av lärverkstäder och skrivstöd. Lärarna får också tid för att ta sig an studenter som behöver stöd under pågående kurs. Detta ser bedömgargruppen som gynnsamma förutsättningar för att arbeta med kvarvaron.

Ämnet svenska ger emellertid inga exempel på hur man specifikt arbetar med genomströmning och kvarvaro på sina kurser, men bedömgargruppen ser omflyttningen av grammatikkursen som ett sådant exempel. Studentgruppen är dessutom liten vilket borde underlätta för lärosätet att identifiera studenter som kan tänkas överväga att avsluta sina studier.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studenterna är representerade i beslutande organ via studentkåren som utser representanter. Vid lärosätet finns också dialogmöten med studenter, då två representanter för varje grupp får information av den programansvariga samtidigt som den programvariga tar del av studenternas frågor och ärenden. Den programansvariga tar sedan vidare det som studenterna har tagit upp till berörda instanser. Studenterna får senare återkoppling om vilka eventuella åtgärder som ska vidtas. Bedömgargruppen ser detta som ett gott exempel på system för kommunikation mellan studenter och lärosäte, som kompletterar traditionella digitala, anonyma utvärderingar.

I underlaget nämns ett digitalt verktyg där studenterna skriver in sina förväntningar inför en kurs, vilka därefter sammanställs och återförs till studentgruppen. Detta menar bedömgargruppen är ett tydligt exempel på hur studentinflytandet tillgodoses inom utbildningen. I ämnet svenska har lärosätet gjort om inledningen på utbildningen eftersom studenterna tidigare tyckte att starten med grammatik var mindre bra. Nu möter studenterna i stället en introduktion till undervisningsämnet svenska. Detta

ser bedömggruppen som ett konkret exempel på att studenternas kan påverka innehållet i och genomförandet av sin utbildning.

Bedömggruppen ser det som att lärosätet på olika sätt möjliggör för studenterna att ta en aktiv roll i ämneslärarutbildningen, men skulle gärna ha sett en tydligare koppling till särskilt ämneslärarutbildningen i svenska.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är inte utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan inte sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet tar framför allt fram resonemang om VFU i relation till detta mål och har därmed definierat det snävt i självvärderingen. Av intervjuerna och självvärderingen framgår att man startat arbetet med att knyta samman VFU och UVK med det omgivande samhället, men att det största arbetet återstår. Även inom svenskämnet håller lärosätet på att stärka samverkan mellan utbildningen och det omgivande samhället. Studiebesök, examinationsuppgifter och fallstudier är sådant som planeras inom ramen för detta utvecklingsarbete. Det preciseras dock inte i underlaget hur detta konkret kommer att genomföras, eftersom planerna inte är så pass långt framskridna ännu. Redan i dag har dock studenterna möjlighet att delta i en läsforskningskonferens tillsammans med yrkesverksamma lärare.

En styrka för ämnet är att flera av de undervisande lärarna har lärarutbildning och erfarenhet av att undervisa i skolan. Bedömggruppen ser det som positivt för att studenterna ska förberedas på att möta förändringar i arbetslivet. Därmed är prognosen god, även om det ännu inte finns tillräckligt med underlag och konkreta planer för att visa att arbetsliv och samverkan blir tillfredställande.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Bedömggruppen anser antalet lärare är adekvat och att den vetenskapliga professionsrelaterade och pedagogiska kompetensen är tillräcklig i utbildningens nuvarande skede. Gruppen ser dock positivt på den väntade förstärkningen eftersom den säkerställer kompetensen på längre sikt, när hela utbildningen är utbyggd, och gör lärosätet minde sårbart när det gäller ämnet svenska. Lärarna verkar ha goda möjligheter att bedriva ämnesdidaktisk forskning, men lärosätet skulle också behöva se till att de ingår i sina respektive discipliners forskningsnätverk.

De lärare som undervisar i svenska har forskning i tjänsten och det pågår forskning som är relevant för lärarutbildningen inom exempelvis digitalisering, läromedelsforskning, retorik och litteraturdidaktik samt relationell pedagogik och lärande i samverkan, vilket bedömggruppen menar bidrar till ämnets

vetenskapliga, professionsinriktade miljö. En grundläggande idé för lärarna som utvecklar utbildningen i svenska, och står för forskningsmiljön, är att de vill sammanfläta skolämnets delar. Bedömare rekommenderar dock lärarna/forskarna att arbeta för livaktiga forskningsnätverk även inom svenska språket och litteraturvetenskap.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls inte. Bedömaregruppen ser visserligen att målet på det stora hela kan uppnås på sikt, men när utvärderingen görs finns inte tillräckligt med underlag för att övertyga bedömaregruppen om att alla delar som behövs för att uppnå målet kommer att vara på plats när studenterna når dit i sin utbildning. Lärarnas engagemang, arbete och strävan är lovande, och förhoppningsvis kan lärosätet ge ämnet stöd för att utveckla de kurser som ännu inte finns och som alltså kommer att skilja sig från den utbildning som man tidigare gav tillsammans med ett annat lärosäte. Bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att omgående påbörja det mer konkreta arbetet med de återstående kurserna. Det blir då tydligt hur innehållet i de pågående kurserna ska bidra till helheten och hur de kan byggas på. Bedömare rekommenderar också att lärosätet avsätter extra medel för kursutveckling inför den avslutande delen av inriktningen, samt stöd för att ge en utbildning som bidrar till ämnesdjup i svenska språket, litteraturvetenskap och ämnesdidaktik.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Prognosen för att lärosätet ska säkerställa detta mål är enligt bedömaregruppen god, men än så länge finns inte tillräckligt med underlag för att visa hur detta ska realiseras på fördjupad nivå längre fram i utbildningen. På en grundläggande nivå får studenterna kunskap och förståelse för ämnesrelevant vetenskapsteori och ämnesmetoder, och man prövar och diskuterar kvalitativa och kvantitativa metoder. I viss mån har man även, eller kommer att ha, en diskussion med progression om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Utbildningens avslutande arbete med detta mål i självständigt arbete diskuteras inte.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inte. När det gäller förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över relevanta forskningsresultat ger lärosätet exempel på hur detta övas genom lärandemål och säkerställs genom examination. Det sker ännu inte på ett fördjupat sätt, men det finns en progression mellan de tre kurser som redovisas. Lärosätet har inte redogjort för de kurser som avslutar utbildningen och därmed heller ingen kurs i svenska på avancerad nivå. Alltså bidrar lärosätet ännu inte till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnet genom självständiga arbeten eller kurser på avancerad nivå. Om utvecklingsarbetet vid lärosätet fortsätter anser bedömaregruppen dock att målet sannolikt kommer att uppnås under den närmaste framtiden.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls inte. Inom ramen för ämnesstudierna finns exempel på att ämnesinnehållet kopplas till övningar i att diskutera, planera och tillämpa delar av ämnet i förhållande till undervisning. Bedömaregruppen anser därmed att lärosätet gör relevanta kopplingar mellan ämne och ämnesdidaktik under studierna i svenska språket och litteraturvetenskap, och att man genom examination säkerställer den delen av målet. Däremot finns i nuläget få kopplingar mellan utbildningens olika delar eller kopplingar till annan verksamhet än undervisning i ämnet svenska, och målet kan därför i sin helhet inte sägas vara säkerställt.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls inte. Lärosätet kopplar i liten utsträckning målet till ämnet. Man gör ingen explicit hänvisning till andra delar av utbildningen, men under intervjuerna meddelar lärosätet att det finns nya planer för UVK- och VFU-kurser och att de ger bättre förutsättningar att koppla samman till svenskan och den övriga lärarutbildningen. Det bådär gott, menar bedömaregruppen.

Jämställdhetsperspektivet behandlas framförallt inom utbildningen generellt och bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att utveckla arbetet med jämställdhet inom ämnet. Även om jämställdhetsperspektivet bedöms som tillfredställande vore det önskvärt att alla studenter får större möjlighet att arbeta med jämställdhetsperspektivet än vad som verkar vara fallet i dag.

Bedömaregruppens uppfattning är att lärosätet generellt har en mycket god struktur och organisation för att följa upp utbildningen, ge återkoppling av resultat från uppföljningen och genomföra eventuella åtgärder. Exempelvis har utbildningen omstrukturerats till följd av studenternas synpunkter.

Studentkullarna är inte stora och det finns goda förutsättningar för lärosätet att följa upp och stötta studenter under utbildningen. Kvarvaron verkar vissa terminer vara problematisk även om lärosätet förändrat utbildningen för att förbättra studenternas möjligheter. Om studentgrupperna fortsätter att vara små finns det en risk för att det saknas en kritisk massa för att få en dynamisk diskussion. Samtidigt minskar studenternas möjlighet att vara anonyma vid tentamina.

Studenterna är representerade i beslutande organ vid lärosätet. Utöver det kan de utvärdera sin utbildning digitalt och skriftligt samt muntligt i dialog med programansvarig. Studenternas synpunkter når kursansvariga och studenterna får också återkoppling. Bedömaregruppen ser detta som ett tillräckligt system.

Lärosätet har startat arbetet med att koppla ihop utbildningen med det omgivande samhället. Ett exempel från svenskämnet är att studenterna involveras i en läsforskningskonferens tillsammans med yrkesverksamma lärare. Dessa kopplingar verkar annars göras genom VFU och lärarnas kompetens som tidigare yrkesverksamma i ungdomsskolan. Prognosen är god, även om det ännu inte finns tillräckligt med konkreta planer för att visa att arbetsliv och samverkan är tillfredställande.

Lärosäte: Högskolan Väst**Yrkesexamen:** Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet samhällskunskap.**Samlat omdöme:** Hög kvalitet**Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.**

Inom utbildningsvetenskaplig kärna har över 90 procent av lärarna lärarexamen och två tredjedelar har disputerat. Flera av de disputerade lärarna har dock inte sin ämnesmässiga bakgrund i pedagogik/utbildningsvetenskap. Den kompetensen finns på lärosätet även om den inte nyttjas, vilket bedömargruppen rekommenderar att man gör. Flera av lärarna har omfattande erfarenhet av att undervisa och lärosätet ger högskolepedagogisk kompetensutveckling. Lärosätet har även en strategi för att säkerställa kompetensen på lång sikt. Lärosätet visar i relation till inriktningen samhällskunskap omfattning adekvat ämnesmässig och vetenskaplig lärarkompetens, ämnesdidaktisk kompetens samt professionskompetens. Ett viktigt tillskott är en nyligen rekryterad lektor i nationalekonomi, som också har gymnasielärarexamen. Högskolepedagogisk utbildning ges, liksom VFU-handledarutbildning. Strategier finns för att hantera kommande pensionsavgångar. Som brukligt är för samhällskunskapsutbildning finns ett beroende av lärarkraft från flera olika institutioner. En god medvetenhet om den typen av utmaningar finns och ett förändringsarbete pågår, för att stärka samordningen och använda de olika kompetenser som behövs.

Bedömargruppen anser att det på lärosätet finns en vetenskaplig och professionsinriktad miljö för UVK samt en genomtänkt strategi för forskningsanknytning och studenternas vetenskapliga utveckling. Forskningsanknytningen inom UVK sker genom forskningsverksamma lärare, ett genomgående vetenskapligt perspektiv och utveckling av ett vetenskapligt kritiskt förhållningssätt. Trots det framgår att kopplingen mellan teori och praktik kan stärkas, och bedömargruppen rekommenderar lärosätet att genomföra ett utvecklingsarbete med målet att åstadkomma ett nära samband mellan forskning och utbildning. Den ämnesdidaktiska utbildningsmiljön på inriktningen samhällskunskap har förstärkts. Lärares ämnesteoritiska forskningskompetens nyttjas också i utbildningen. Vid lärosätet bedrivs forskning av relevans för ämneslärarutbildningen, dock primärt med inriktning på barn- och ungdomsvetenskap. Det finns emellertid strategier för att stärka den ämnesdidaktiska forskningen.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls. Lärosätet visar en till synes genomtänkt idé för innehåll och progression i studierna i samhällskunskap. Politiska, sociala och samhällsekonomiska perspektiv ingår. Studierna innefattar både överblick och fördjupade kunskaper inom vissa delar av ämnesområdet, inklusive insikter i aktuell forskning. Flera kurser är tematiskt inriktade och förbereder på så sätt väl för lärarrollen i skolämnet samhällskunskap.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Undervisningen i vetenskapliga metoder återkommer i flera kurser och

det examineras på olika sätt. Metodmässig variation eftersträvas och lärosätet har vidtagit åtgärder för att säkerställa att både kvalitativ och kvantitativ metod examineras vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet bearbetas både i VFU och i en kurs om skolutveckling. Lärosätet visar att vetenskapsteoretiska frågor och metod, både kvalitativ och kvantitativ, har en viktig roll i inriktningen samhällskunskap och att utbildningen på området knyts till yrkesutövningen. Mest centrala är delkurser om forskningsmetod, inom ramen för studierna i samhällskunskap och UVK, samt det självständiga arbete som skrivs i samhällskunskap. Flera kurser under utbildningen innehåller också moment som är relevanta för målet.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Studentens utveckling till en reflekterande praktiker är ett genomgående tema i VFU-kurserna inom ämneslärarutbildningen. Studenterna får också tillfälle att reflektera, exempelvis under VFU-perioderna. Det sker även en varierad examination av detta mål, exempelvis genom bloggar och genom att identifiera ett utvecklingsbehov och designa ett utvecklingsarbete. Inriktningen samhällskunskap innehåller uppgifter för systematisering och kritisk granskning av egna och andras erfarenheter, med anknytning till ämnesdidaktisk forskning. VFU-uppgifter och självständigt arbete har en viktig roll. Ett visst glapp föreligger dock mellan ämnesstudier och VFU, som i hög grad är allmändidaktiskt inramad. Lärosätet arbetar för att överbygga detta.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. I högskoleförlagda kurser behandlas exempelvis elever villkor och förutsättningar, både individuellt och i grupp, specialpedagogik och bedömning för lärande och betygsättning. Förmågan att tillämpa utvecklas och säkerställs framför allt i VFU, och som komplement till VFU-handledarens rådgivande bedömning av studentens prestationer under VFU används bland annat videoupptagning av egen undervisning för att synliggöra och reflektera kring den egna didaktiska förmågan. Möjligen borde man här ha ett större fokus på att tydliggöra sambandet mellan UVK och ämnesdidaktik. Lärosätet bedöms ha en tydlig strategi för den ämnesdidaktiska utbildningen inom inriktningen samhällskunskap, både som en strimma genom kurser och i form av en separat delkurs. Av intervjuerna framkommer dock att tämligen stora skillnader finns mellan olika kurser på så sätt att vissa nästan helt saknar yrkeskoppling, medan andra moment ibland blir väl fjärrade från ämnesinnehållet. Att ämnesdidaktiska inslag ingår i merparten av ämneskurserna framstår dock som en styrka

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet har tagit fram en progressionsplan som betonar tre förmågor: reflektions- och analysförmåga, didaktisk kompetens och kommunikationsförmåga och demokratiskt ledarskap. I förhållande till dessa förmågor breddas och fördjupas träningen av dem i den verksamhetsförlagda utbildningen där de även examineras. För inriktningen samhällskunskap finns det en strategi för träning i planering, genomförande och utveckling av undervisning, framför allt knuten till VFU. Ett helhetsgrepp för VFU finns vid lärosätet, vilket dock primärt är allmändidaktiskt inriktat. Lärosätet har uppmärksammat ett glapp mellan VFU och den högskoleförlagda utbildningen, och därför krävs en särskild vaksamhet när det gäller anknytningen mellan ämnesstudier, ämnesdidaktiska studier och VFU.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Delar av målet som har att göra med bedömningskompetens när det gäller de vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekterna, examineras i en rad UVK-kurser och i de flesta VFU-kurser. I intervjun med

lärosätesrepresentanterna förtydligades hur undervisningen om mänskliga rättigheter, hållbar utveckling och barnets rättigheter organiseras och examineras.

Undervisning om jämställdhetsperspektiv och olika ojämlikhetsmönster grundade på sociala kategorier såsom genus sker i både ämneskurser och UVK-kurser. I VFU-kurserna tas nämnda ojämlikhetsmönster också upp när det gäller själva undervisningen och hur studenten förmår tillämpa ett jämställdhetsperspektiv i konkreta undervisningssituationer. Vid analys av utbildningen tenderar lärosätet att göra bredare analyser, där jämställdhetsperspektivet utgör en delmängd, i stället för att fokusera särskilt på jämställdhet. Lärosätet arbetar med jämställdhet också inom inriktningen samhällskunskap, både i form av ett genomtänkt ämnesinnehåll och organisatoriskt. Det pågår också ett kontinuerligt utvecklingsarbete.

Utbildningen följs upp på olika sätt, regelbundet och i olika forum. Bedömggruppen anser att man har en systematisk uppföljning av utbildningens innehåll, utformning och genomförande. Svarefrekvensen på kursvärderingar är dock låg, men lärosätet har redan tagit initiativ för att förbättra detta. Åtgärder har även vidtagits för de utvecklingsområden som identifierats, exempelvis har man infört en ny organisation av VFU och en progressionsplan. Återkoppling av resultaten sker på kvalitetskonferenser, genom publicering på en lärplattform och muntligen vid kursstart.

Bedömggruppen anser att lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid, genom att analysera skälen till avhopp och genom att erbjuda studenterna olika stöd, bland annat för det vetenskapliga skrivandet. För inriktningen samhällskunskap görs återkommande analyser av genomströmningen på både program- och kursnivå. Satsningar på att stärka alla studenternas vetenskapliga skrivförmåga, samt särskilt stöd för vissa studenter i form av exempelvis språk- och textcentrum, kan underlätta för studenterna att slutföra sina studier inom planerad studietid

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Bedömggruppen anser att studenten får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Det framgår att det finns möjlighet till både formellt och informellt inflytande, men att studenten kan få större möjligheter att lämna synpunkter under pågående kurser. Lärosätet planerar att utveckla studentdialoger och samarbetet med alumner för att öka studentdeltagandet i formella utvärderingar. Dessutom finns planer på regelbundna avstämningar för att fånga upp studenters enskilda klagomål. Bedömggruppen ser positivt på planerna och vill tillägga att studenternas möjlighet att lämna synpunkter på pågående kurser kan stärkas. För inriktningen samhällskunskap samlas studenternas synpunkter samlas in och tillvaratas under kursutvecklingsarbetet. Att lärosätet är tämligen litet gynnar det informella inflytandet. När det gäller uppföljning och studenternas synpunkter finns utrymme för reflektion om avvägningen mellan standardiserade centrala processer och mer utbildningsnära arbetssätt.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Utbildningen arbetar med att skapa förutsättningar för progression i studenternas lärande och ansvarstagande, på ett sätt som ska förbereda dem inför ett föränderligt arbetsliv. En ny organisation av VFU har nyligen implementeras, liksom en progressionsplan. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället, exempelvis genom professionsdagar, och man samverkar med regionens

kommuner genom arbetsintegrerad lärarutbildning och Forum för skolutveckling. Bedömargruppen ser positivt på att organisationen för VFU ändrats men noterar att samverkan mellan lärosätets nya organisation och skolor kan stärkas ytterligare. Inriktningen samhällskunskap förbereder studenterna för förändringar i arbetslivet, både generellt genom samhällskunskapskursernas ämnesinnehåll och genom specifik uppmärksamhet på t.ex. digitala verktyg. Etablerad samverkan finns också med skolverksamheten, bland annat genom VFU, konferenser, att verksamhetsnära frågor knyts till självständiga arbeten samt utbyte av kompetensutveckling och samverkansforskning. Vissa studiebesök och arbetsuppgifter sker också i samspel med det omgivande samhället.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Av självvärderingen framgår att ämneslärarutbildningen vid lärosätet årligen antar 50–60 studenter och är placerad vid institutionen för individ och samhälle, en av lärosätets fyra institutioner. Totalt 33 lärare arbetar inom ämneslärarutbildningen, varav 14 är verksamma inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK). Över 90 procent av lärarna i UVK har lärarexamen och två tredjedelar har disputerat. Under intervjuerna framhåller lärosätet att alla lärarutbildningens lärare ska vara forskande. Bedömargruppen noterar dock att det är flera av de disputerade lärarna i lärartabellen som inte har sin ämnesmässiga grund i pedagogik/utbildningsvetenskap eller liknande, vilket kan utgöra en kunskapsmässig begränsning i relation till UVK-kursernas innehåll. Av självvärderingen framgår vidare att flera professorer i pedagogik finns knutna till utbildningen, dock utan att ha undervisat under 2018. Bedömargruppen noterar därmed att lärosätet har en adekvat vetenskaplig kompetens men att den inte alltid används i utbildningen. Lärosätet rekommenderas att i större utsträckning använda kompetensen med inriktning mot pedagogik/utbildningsvetenskap i UVK.

Bedömargruppen anser att den professionsrelaterade kompetensen säkras av att de flesta lärare har lärarexamen och att antalet VFU-handledare motsvarar antalet studenter. Lärosätets handledarutbildning har ändrats för att i större utsträckning tillmötesgå de verksamma lärarnas behov av flexibilitet och olika studietakt. I självvärderingen framgår också att lektorerna och adjunkterna har mångårig erfarenhet av undervisning. När det gäller högskolepedagogisk kompetens uttrycker riktlinjerna på lärosätet att samtliga lärare ska ha genomgått högskolepedagogiska kurser om minst 15 högskolepoäng. Lärosätet anordnar också seminarier och pedagogiska träffar som fokuserar på högskolepedagogiska frågor, vilket bedömargruppen ser positivt på.

Bedömargruppen konstaterar att lärosätet har en strategi för kompetensutveckling och framtida kompetensförsörjning. Det finns även en relativt ny organisation av VFU i vilken lärarna organiseras i team, med en VFU-ledare som arbetar 70 procent i nära samarbete med programansvarig. I självvärderingen redogör lärosätet för ett aktivt arbete med både externa rekryteringar och intern kompetensförsörjning och kompetensutveckling. Bland annat har de professorer som är knutna till institutionen, förutom sin kompetensutvecklingstid, 20 procent av arbetstiden avsatt för att driva

forskningsprojekt med kollegor och/eller arbeta med andra forskningsutvecklande aktiviteter såsom meriteringsstöd. I intervjuerna framgår att lärosätet anser att det är en utmaning att behålla och rekrytera lärare som har aktuell kompetens från skolan. Att lärosätet inkluderar adjunkter i forskningsmiljön kan dock enligt bedömargruppen bidra till att den aktuella kompetensen stannar kvar på utbildningen. Sammantaget ser bedömargruppen att den vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetensen säkerställs också på lång sikt.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Två forskningsmiljöer finns i anslutning till lärosätets lärarutbildningar: Lärande i och för det nya arbetslivet och Barn- och ungdomsvetenskap. Flera av lärarna som arbetar inom ämneslärarprogrammet ingår i en eller båda dessa forskningsmiljöer, där det bland annat anordnas forskningsseminarier. Den barn- och ungdomsvetenskapliga miljön, som av ämnesmässiga skäl ligger närmast lärarprogrammen, arbetar strategiskt med samverkansforskning. Flera forskningsprojekt och miljöer av relevans för utbildningen lyfts också fram. Därtill följs ämneslärarutbildningens forskningsanknytning upp i lärosätets kvalitetsarbete. Bedömargruppen menar därmed att det finns en vetenskaplig miljö för utbildningen och ser positivt på att forskningsprojekt inom det utbildningsvetenskapliga området prioriterades under 2017.

I självvärderingen finns det flera aspekter som bidrar till en professionsinriktad miljö. Samverkansforskningen är praktikinära så att problemformuleringen sker i samverkan med fältet, och flera av de forskningsprojekt som bedrivs kopplat till ämneslärarutbildningen är enligt lärosätet praktikinära. Trots detta framgår det inte tydligt för bedömargruppen hur den professionsinriktade miljön ser ut i sin helhet. Det finns ett nära samarbete med regionens skolor men lärosätet identifierar i självvärderingen ett visst glapp mellan den högskoleförlagda delen av utbildningen och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Denna bild bekräftades också under intervjuerna. Det teoretiska upplevs inte alltid som relevant för en ämneslärarutbildning och det är ibland svårt att se kopplingen mellan det teoretiska och praktiska. Lärosätet uttrycker att de vill utveckla både studentens möjlighet till reflektion och kopplingen mellan UVK, ämne och ämnesdidaktiska studier samt VFU. Bedömargruppen ser positivt på ett sådant utvecklingsarbete.

Forskningsanknytningen sker enligt lärosätets självvärdering genom forskningsverksamma lärare, ett genomgående vetenskapligt perspektiv i kurserna och strävan efter att studenterna ska utveckla bland annat ett vetenskapligt kritiskt förhållningssätt. Bedömargruppen menar att lärosätet resonerar väl kring hur sambandet mellan forskning och utbildning är tänkt att fungera. Dock visar intervjuerna att intentionerna inte räcker hela vägen fram. Det framgår att lärarna använder den egna forskningen i utbildningen men att den inte alltid upplevs som relevant för ämneslärarutbildningen när det gäller det praktiska arbetet som lärare. Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet genomför ett utvecklingsarbete med målet att åstadkomma ett nära samband mellan forskning och utbildning.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap*

om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen

I självvärderingen betonar lärosätet ett vetenskapligt förhållningssätt generellt inom utbildningen. Inom kurser i vetenskaplig metod, analys och vetenskapsteori finns en progression från programmets tidiga kurser till de sena. Undervisning i vetenskapliga metoder återkommer i flera kurser medan vetenskapsteori behandlas i programmets första kurs. Inom UVK ger lärosätet en metodkurs som är gemensam för alla ämnen, och kursen har därför ett allmänvetenskapligt fokus. Här sker en omfattande examination där studenterna ska utföra en skriftlig opposition på tre studentuppsatser vilka sedan seminariebehandlas. Minst en av uppsatserna som opponeras på ska ha använt kvantitativ metod eftersom lärosätet eftersträvar att studenterna använder olika metoder och en vetenskapsteoretisk variation.

Studenterna skriver också två självständiga arbeten; det första fokuserar ämnets metoder och det andra föregås av kursen ovan med allmänvetenskapligt fokus. Av intervjuerna framgår att det första arbetet har fokus på metodkunskaper och teorier medan det andra har mer fokus på hur dessa kan vara till nytta. Att studenter möter både kvalitativ och kvantitativ metod under utbildningen bekräftas också av intervjuerna, även om tyngdpunkten är på kvalitativ metod eftersom den är vanlig i de självständiga arbetena. Bedömggruppen menar därmed att det finns en progression i utbildningen när det gäller vetenskapligt förhållningssätt och metoder, genom ett samarbete mellan UVK och ämnet och ämnesdidaktiska studier. I självvärderingen redogörs för flera olika lärandemål som syftar till detta mål, och studentens kunskap och förståelse säkerställs genom olika slags examinationer.

Enligt självvärderingen anser lärosätet att vetenskaplig grund är enklare att hantera än beprövad erfarenhet. Det senare kopplas till kunskapsgörande av erfarenheter och förmågan att se praxis som grund för skolutveckling, och därför ingår vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i VFU och i en kurs om skolutveckling. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet tas framför allt upp i VFU-kurserna. Utifrån intervjuerna menar bedömggruppen att lärosätet kan stärka kopplingen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Studenternas reflektion i samband med VFU där teori och praktik kopplas samman kan upplevas som utmanande. Under intervjuerna framgår även att teoriernas betydelse för yrkesutövningen inte alltid är tydlig.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet beskriver hur studenterna konkret bereds tillfälle att reflektera, exempelvis under VFU. Av självvärderingen framgår att studentens utveckling till en reflekterande praktiker är ett genomgående tema i VFU-kurserna inom ämneslärarutbildningen. Detta framkom också i intervjuerna där lärosätet betonade vikten av att examinera både studenternas görande och deras reflekterande över görandet, och detta ser bedömggruppen positivt på. Lärosätets lärandemål vittnar om hur detta görs praktiskt i olika kurser där lärosätet lägger vikt vid reflektion över den egna lärarrollen, läraruppdraget

och lärarprofessionen samt den vetenskapliga grunden för skolutveckling. Bedömargruppen anser att utbildningen når målen vad avser fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat.

Lärosätets lärandemål "kritiskt kunna reflektera över läraruppdraget, lärarprofessionen och den egna yrkesrollen i syfte att säkerställa och utveckla verksamhetens kvalitet" examineras genom en PM där en företeelse från VFU:n ska analyseras. Denna reflektionsförmåga tränas och examineras även i examensarbetet. Blogg och dialog om VFU-erfarenheter används enligt lärosätet för att studenten ska reflektera över sin egen och andras undervisning och planering. I självvärderingen beskrivs de olika kurserna med de förmågor som testas – att kunna reflektera över lärarrollen kopplat till teori, att kunna reflektera över läraruppdraget och lärarprofessionen, att med stöd av relevant forskning och styrdokument kunna identifiera ett utvecklingsbehov på en skola och designa ett utvecklingsarbete som svarar mot detta – och den beskrivningen visar progressionen när det gäller att utveckla reflektionsförmågan. Bedömargruppen anser att utbildningen skapar förutsättningar för studenten att bidra till utveckling av yrkesverksamheten och kunskapsutveckling inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen beskriver lärosätet flera kurser vars innehåll enligt bedömargruppen svarar mot det aktuella målet. Dessa kurser är *Perspektiv på utbildning, lärande och undervisning för ämneslärare*, som bland annat behandlar skolans roll och historia, *Ungdomars identitet och livsvillkor* och *Konflikt och intersektionalitet för ämneslärare*, vilka behandlar elevers villkor och förutsättningar både individuellt och i grupp, *Ämneslärarens pedagogiska uppdrag II* som har specialpedagogisk inriktning och kursen *Bedömning för lärande och betygsättning*. Bedömargruppen konstaterar att det är tydligt hur styrdokumentet speglas i undervisningspraktiker, även om metodik inte nämns explicit.

Lärosätet hänvisar i stor utsträckning till förmågan att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik som krävs för undervisning till VFU. När det gäller att säkerställa förmågan används bland annat videoupptagningar av studentens undervisning som komplement till VFU-handledarens rådgivande bedömning av studentens prestationer under VFU. Detta är ett sätt att synliggöra och reflektera kring den egna didaktiska förmågan. I självvärderingen ges även flera exempel på hur högskoleförlagda kurser kopplas samman med VFU. I en kurs om bedömning ska studenterna ha med sig material från föregående VFU, och en examinationsuppgift går ut på att analysera en händelse eller ett undervisningsförlopp. I kursen med specialpedagogik, som är viktig för att utveckla studenternas didaktiska kompetens, arbetar studenten med att utforma och planera undervisningen. Också här bygger examinationen på erfarenheter från VFU. Intervjuerna ger en delvis annan bild genom att UVK, didaktik, ämnesdidaktik och VFU beskrivs som uppdelat. Även om kurserna bygger på varandra kan det vara svårt att se helheten. När examinationen i en högskoleförlagd kurs bygger på att studenten genomfört en uppgift under VFU-kursen kan det uppstå svårigheter om studenten inte utfört uppgiften korrekt under VFU. Examinationen av den högskoleförlagda kursen kan också upplevas som svår att klara av redan från start. Bedömargruppen ser att utbildningens olika delar bidrar till att uppfylla målen men att de olika delarna i större utsträckning kan hänga samman.

Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att tydliggöra sambandet mellan de utbildningsvetenskapliga kärnkursernas innehåll och ämnesdidaktiken.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

För att uppfylla examensmålet har lärosätet utvecklat en progressionsplan som betonar tre aspekter: reflektions- och analysförmåga, didaktisk kompetens och kommunikationsförmåga samt demokratiskt ledarskap. I självvärderingen framgår att innehållet i flera högskoleförlagda kurser har betydelse för detta mål, till exempel elevers villkor och förutsättningar, både individuellt och i grupp, specialpedagogik och bedömning för lärande och betygsättning. Lärosätet betonar att det framför allt är under VFU som målet uppfylls. För VFU-kurserna har mål med tillhörande bedömningskriterier tagits fram utifrån ovan nämnda aspekter som syftar till att aspekterna ska breddas och fördjupas under utbildningens gång. Intervjuerna visar att det finns glapp mellan högskoleförlagda kurser och VFU, att det finns exempel där studenterna inte förbereds utifrån de kriterier som bedömningen vilar på. Det framgår också att organisationen av VFU kan förbättras. Trots att det finns VFU-ledare på lärosätet och personalen organiseras i VFU-team visar det sig att placeringen av och tillgången till handledare upplevs som bristfällig. Detsamma gäller även kommunikationen kring detta. Av underlagen framgår dock att lärosätet arbetat med att stärka organisationen av VFU på lärosätet. Bedömggruppen ser att arbetet går i rätt riktning och rekommenderar lärosätet att också stärka samarbetet med huvudmän och skolor.

Även säkerställandet av examensmålen uppfylls i första hand under VFU. Den första VFU:n examineras genom bedömningsbesök från en ämnesdidaktiker från lärosätet, och den andra examineras genom en individuellt skriven text och ett seminarium. Studenterna har totalt fem VFU-kurser där fokus ligger på att planera och genomföra undervisning, ha ett specialpedagogiskt perspektiv och göra en ämnesdidaktisk utvärdering med forskningsförankring. Examinationsformerna är varierade genom skriftliga inlämningar, seminarier, filminspelningar, presentationer och muntliga utvärderingar. I självvärderingen beskrivs också en yrkesmässig, ämnesdidaktisk och vetenskaplig progression inom lärutbildningen. Men bedömggruppen noterar att VFU-kurserna har en gemensam, allmänt didaktiskt präglad inramning, och gruppen anser att lärosätet bör uppmärksamma risken för att detta kan fjärma VFU:n från ämnesstudierna och specifika ämnesdidaktiska perspektiv. Kopplingen däremellan är bland annat viktig för att studenten ska utveckla förmågan att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Bedömggruppen anser att målet uppfylls men att tyngdpunkten ligger på det pedagogiska arbetet med att göra bedömningar utifrån relevanta, samhällsliga och etiska aspekter. Beaktandet av mänskliga rättigheter och hållbar utveckling omhändertas i större utsträckning inom ämnena än i

UVK, vilket bekräftas av intervjuerna. I självvärderingen visar lärosätet att bedömningskompetens när det gäller de vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekterna, examineras i en rad UVK-kurser och i de flesta VFU-kurser. Examinationen består bland annat av särskilda examinationsuppgifter om relationer mellan undervisning, lärande och bedömning. Sociala och ekonomiska aspekter av hållbar utveckling examineras även i flera olika samhällskunskapskurser samt med litteraturkoppling i kurser i svenska.

Lärosätet beskriver tydligt i självvärderingen vilka kursmål som ska uppfyllas för att täcka in de olika områdena, men mänskliga rättigheter och barnkonventionen nämns inte explicit. Hållbar utveckling behandlas inom ämnena och exempel visas för svenska och samhällskunskap. Detta kräver enligt bedömggruppen en kontinuerlig bevakning från de programansvariga. Under intervjun förtydligades på ett tillfredsställande sätt hur undervisningen om mänskliga rättigheter, hållbar utveckling och barnets rättigheter organiseras och examineras: Det går som ett stråk från den inledande kursen för att sedan komma in på flera olika ställen i olika kurser. Bedömggruppen rekommenderar dock lärosätet att mer explicit synliggöra mänskliga rättigheter och barnkonventionen.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärosätet har tagit fram en plan för hur arbetet med jämställdhetsintegrering ska planeras, bedrivas och implementeras systematiskt och på alla nivåer. Exempelvis ska alla programråd kartlägga intersektionella perspektiv i utbildningarna. Under 2018 gjordes en enkätundersökning om lika villkor där kön behandlades som ojämlikhetsvillkor. Enligt intervjuerna pågår också en undersökning på institutionen för att undersöka män och kvinnors förutsättningar på arbetsplatsen, exempelvis möjligheten att forska och ta ansvar. Bedömggruppen noterar att lärosätet startat ett arbete med att analysera utbildningen i förhållande till jämställdhetsperspektivet, dock som en delmängd av andra perspektiv. Lärosätet rekommenderas att i det fortsatta arbetet även göra en mer avgränsad analys av utbildningen, för att exempelvis se vilken litteratur och vilka vetenskapliga traditioner som studenterna möter i förhållande till ett jämställdhetsperspektiv.

I utbildningens innehåll, utformning och genomförande framgår jämställdhetsperspektivet tydligare, enligt bedömggruppen. Självvärderingen beskriver flera kurser inom utbildningen, inom både UVK och ämneskurser, där perspektivet aktualiseras. Inom UVK behandlas det tydligast i kurser under termin ett och fem. I den första kursen *Ungdomars identitet och livsvillkor* ges exempel på lärandemålet "utifrån ett lärandeperspektiv och med beaktande av elevers sociala bakgrund kunna diskutera strategier för jämställdhet och jämlikhet i den pedagogiska verksamheten". Målet beaktar bland annat olika ojämlikhetsmönster som är grundade på sociala kategorier såsom genus samt hur skola och lärare kan motverka sådana mönster. Målet examineras under den första terminen genom en hemtentamen. I en senare kurs examineras jämställdhetsperspektivet genom en undervisningsplanering. I VFU-kurserna tas nämnda ojämlikhetsmönster också upp när det gäller själva undervisningen och hur studenten förmår tillämpa jämställdhetsperspektiv i konkreta undervisningssituationer, och där ingår jämställdhetsperspektiv som ett betygskriterium. Sammantaget menar bedömggruppen att ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande men att perspektivet kan stärkas i den analys som görs av utbildningen.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Utbildningen följs upp inom ramen för ett kvalitetssäkringsprogram som finns vid den institution där lärarutbildningen är placerad. I självvärderingen framgår att uppföljningen sker på flera olika sätt, regelbundet och i olika forum, som enligt bedömargruppen kompletterar varandra. Tillsammans bidrar detta till en systematik. Det finns bland annat en tydlig roll- och ansvarsfördelning i en arbetsbeskrivning som revideras årligen och ett Forum för skolutveckling där man samordnar de olika lärarprogrammen. Dessutom finns programrådet som kvalitetssäkrar policydokument, följer upp kursvärderingar och kursrapporter, planerar kvalitetskonferenser och hanterar strategiska kvalitets- och utvecklingsfrågor. Kvalitetskonferenserna sker terminsvis och programrådet arbetar då framåtsyttande tillsammans med avdelningschefen för att utifrån kurs- och programrapporter höja programmets kvalitet. Varje kurs följs också upp genom att lärarna i mindre grupper granskar kursens innehåll och upplägg utifrån på förhand fastställda perspektiv. Det utmynnar i de kursrapporter som används i det fortsatta uppföljningsarbetet. Bedömargruppen ser positivt på att lärosätet har som ambition att inte enbart arbeta reaktivt utan även proaktivt. Men arbetet beskrivs mer som en granskning av dokument och kursupplägg på flera olika nivåer, och det framkommer exempelvis inte hur studenterna kan påtala eventuella brister under kursens gång.

Svarsfrekvensen på kursvärderingarna är låg, 29 procent för 2017. I självvärderingen framgår att lärosätet till följd av detta har analyserat kursvärderingarnas utformning. Intervjuerna bekräftar att utformningen har minskat svarsfrekvensen. Under en period har studenterna inte kunnat lämna öppna svar utan endast kunnat svara på en skala 1–4, vilket medfört att kursvärderingarna inte känts meningsfulla att svara på. Lärosätet avser enligt intervjuerna att åter införa öppna svar, vilket bedömargruppen ser positivt på.

De samlade underlagen visar att lärosätets uppföljning har identifierat flera utvecklingsområden, bland annat behovet av en tydligare organisation och kvalitetssäkring av VFU-kursernas bidrag till de kunskaper och kompetenser som krävs av en ämneslärare. Flera olika åtgärder har vidtagits, såsom en omorganisation och progressionsplan för att säkerställa att examensmålen tränas och provas. Bedömargruppen ser positivt på dessa åtgärder och rekommenderar lärosätet att även i fortsättningen prioritera detta arbete.

Återkoppling sker enligt bedömargruppen till relevanta intressenter, dels genom att resultaten diskuteras inom olika beslutande organ, bland annat med hjälp av terminsvisa kvalitetskonferenser, dels genom att resultaten publiceras på en lärplattform och presenteras vid kursintroduktionen. Resultaten blir då tillgängliga för studenter som avslutat kursen och för de som ska påbörja den.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

När det gäller genomströmning är kvarvaron inom lärosätets ämneslärarutbildning densamma som riksgenomsnittet. Lärosätet kartlägger studenternas resultat, bland annat för att synliggöra hur olika bedömningspraktiker inom olika kurser påverkar betygsättningen. Enligt självvärderingen tycks det vetenskapliga förhållningssättet och skrivandet vara de faktorer inom utbildningen som i högst grad minskar genomströmningen. Särskilda insatser har därför gjorts på det området, såsom att studenter

erbjuds skrivstödjande åtgärder, extra undervisning och kamratrespons samt språklig återkoppling på inlämnade uppgifter. Syftet är att skapa förutsättningar för studenterna att tidigt lära sig akademiskt skrivande. Insatserna är nya och har ännu inte gått att utvärdera. Därutöver framgår det av självvärderingen att det finns en utbredd organisation för stöd till studenter, bland annat i form av ett språk- och textcentrum och särskilda resurser för studenter med funktionsnedsättningar. Bedömaregruppen anser därmed att lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Enligt självvärderingen deltar studentrepresentanter i olika beslutande organ, från högskolestyrelsen till programråd. Avdelningschef, programansvarig och prefekt har kontinuerliga kontakter med företrädare för studentkåren. Studentrepresentanter inbjuds också till avdelningens kvalitetskonferenser. Lärosätet menar att studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i det formella arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande, i vilket bedömaregruppen instämmer. I självvärderingen framgår att det finns ett informellt inflytande, en närhet mellan studenter och lärare som medför att det är lätt att kommunicera. Samtidigt visar intervjuerna att kommunikationen mellan lärare och student inte alltid fungerar, exempelvis att praktisk information om kurserna dröjer trots upprepade förfrågningar. Bedömaregruppen ser därmed positivt på att lärosätet har som mål att utveckla studentdialoger och samarbete med alumner för att öka studenternas delaktighet i formella utvärderingar. Det finns också planer på regelbundna avstämningsmöten för att fånga upp studenters enskilda återkommande klagomål.

Av självvärderingen framgår att information till studenterna sker via en lärplattform där den kursansvariga också lägger ut en sammanställning av kursvärderingar, för både nya studenter och de som deltagit i utvärderingen. Lärplattformen är ny och förhoppningen är att den ska förbättra kommunikationen med studenterna och möjliggöra för studenterna att påverka pågående kurser. Lärosätet har problem med låg svarsfrekvens i kursvärderingarna och kompletterar därför den digitala kursvärderingen med en muntlig utvärdering. Intervjuerna visar att studenterna under en period inte kunnat lämna öppna svar på kursvärderingar, utan endast kunna svara på en skala 1–4. Den bristande möjligheten att lämna kvalitativa svar har medfört att kursvärderingarna inte känts meningsfulla att svara på. Lärosätet avser enligt intervjuerna att åter införa öppna svar, vilket bedömaregruppen ser positivt på.

Bedömaregruppen anser därmed att studenten får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande, men att studenten kan få större möjligheter att lämna synpunkter under pågående kurser. Lärosätet planerar redan för aktiviteter i denna riktning varpå bedömaregruppen rekommenderar att lärosätet arbeta vidare enligt plan.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är*

användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.

Enligt självvärderingen arbetar lärosätet med att skapa förutsättningar för progression i studenternas lärande och ansvarstagande, i syfte att förbereda dem inför ett föränderligt arbetsliv. Det innebär exempelvis att innehållet i utbildningen ska vara långsiktigt hållbart och inte enbart spegla aktuella skolförhållanden. Vidare satsas på ett projekt om digitalisering inom lärande. Det framgår också att lärosätet kopplar samman de högskoleförlagda kurserna med VFU, men att det enligt bedömaregruppen inte riktigt nått hela vägen fram. I självvärderingen har lärosätet identifierat ett behov av en tydligare organisation och kvalitetssäkring av VFU-kursernas bidrag till de kunskaper och kompetenser som krävs av en ämneslärare. Det bekräftas av intervjuerna att den teori som studenterna möter i utbildningen inte alltid upplevs som relevant för en ämneslärare. Det framgår också att organisationen av VFU inte fungerat helt när det gäller placeringen av och tillgången till handledare. Bedömaregruppen ser positivt på att lärosätet vidtagit åtgärder, såsom att ändra hur VFU organiseras på lärosätet och ta fram en progressionsplan för att säkerställa att examensmålen tränas och provas. Bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att fortsatt prioritera detta arbete eftersom det syftar till att göra utbildningen mer användbar och öka studentens möjlighet att möta förändringar i arbetslivet.

Samverkan sker med det omgivande samhället, exempelvis genom en VFU-dag där lärarutbildare och VFU-handledare möts. För studenter anordnas också en professionsdag då studenter får möta verksamhetsrepresentanter. Lärosätet samverkar även med en av regionens kommuner kring ämneslärarutbildningens examensarbeten. Våren 2018 undersökte lärosätet, tillsammans med samverkansaktörer i regionen, möjligheterna att konstruera en arbetsintegrerad lärarutbildning, alltså en lärarutbildning där studenter kombinerar arbete i skolverksamhet med studier. I självvärderingen anges detta kunna vara en faktor som får flera studenter att fullfölja sin utbildning. Lärosätet har vidare ett regeringsuppdrag att utveckla arbetsintegrerat lärande, och inom högskolan bedrivs också forskning inom det området. Lärosätet har ett regionalt utvecklingscentrum, Forum för skolutveckling, som arbetar med samverkansfrågor mellan lärosätet och skolor. I självvärderingen beskrivs även samverkan med det omgivande samhället genom VFU. Lärosätet har en ny organisation och i självvärderingen beskrivs att den fungerar väl. Intervjuerna visar dock att man kan stärka samverkan och dialogen med huvudmän och skolor. Sammantaget menar bedömaregruppen att relevant samverkan sker med det omgivande samhället men noterar att den nya organisationen av VFU kan behöva fokusera på att stärka samarbetet med huvudmän och skolor.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Inom utbildningsvetenskaplig kärna har över 90 procent av lärarna lärarexamen och två tredjedelar har disputerat. Flera av de disputerade lärarna har dock inte sin ämnesmässiga bakgrund i pedagogik/utbildningsvetenskap. Den kompetensen finns på lärosätet även om den inte nyttjas,

vilket bedömargruppen rekommenderar att man gör. Flera av lärarna har omfattande erfarenhet av att undervisa och lärosätet ger högskolepedagogisk kompetensutveckling. Lärosätet har även en strategi för att säkerställa kompetensen på lång sikt.

Bedömargruppen anser att det på lärosätet finns en vetenskaplig och professionsinriktad miljö för UVK samt en genomtänkt strategi för forskningsanknytning och studenternas vetenskapliga utveckling. Forskningsanknytningen inom UVK sker genom forskningsverksamma lärare, ett genomgående vetenskapligt perspektiv och utveckling av ett vetenskapligt kritiskt förhållningssätt. Trots det framgår att kopplingen mellan teori och praktik kan stärkas, och bedömargruppen rekommenderar lärosätet att genomföra ett utvecklingsarbete med målet att åstadkomma ett nära samband mellan forskning och utbildning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Undervisningen i vetenskapliga metoder återkommer i flera kurser och det examineras på olika sätt. Metodmässig variation eftersträvas och lärosätet har vidtagit åtgärder för att säkerställa att både kvalitativ och kvantitativ metod examineras vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet bearbetas både i VFU och i en kurs om skolutveckling.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Studentens utveckling till en reflekterande praktiker är ett genomgående tema i VFU-kurserna inom ämneslärarutbildningen. Studenterna får också tillfälle att reflektera, exempelvis under VFU-perioderna. Det sker även en varierad examination av detta mål, exempelvis genom bloggar och genom att identifiera ett utvecklingsbehov och designa ett utvecklingsarbete.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. I högskoleförlagda kurser behandlas exempelvis elever villkor och förutsättningar, både individuellt och i grupp, specialpedagogik och bedömning för lärande och betygsättning. Förmågan att tillämpa utvecklas och säkerställs framför allt i VFU, och som komplement till VFU-handledarens rådgivande bedömning av studentens prestationer under VFU används bland annat videoupptagning av egen undervisning för att synliggöra och reflektera kring den egna didaktiska förmågan. Möjligen borde man här ha ett större fokus på att tydliggöra sambandet mellan UVK och ämnesdidaktik.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet har tagit fram en progressionsplan som betonar tre förmågor: reflektions- och analysförmåga, didaktisk kompetens och kommunikationsförmåga och demokratiskt ledarskap. I förhållande till dessa förmågor breddas och fördjupas träningen av dem i den verksamhetsförlagda utbildningen där de även examineras.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Delar av målet som har att göra med bedömningskompetens när det gäller de vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekterna, examineras i en rad UVK-kurser och i de flesta VFU-kurser. I intervjun med lärosätesrepresentanterna förtydligades hur undervisningen om mänskliga rättigheter, hållbar utveckling och barnets rättigheter organiseras och examineras.

Undervisning om jämställdhetsperspektiv och olika ojämlikhetsmönster grundade på sociala kategorier såsom genus sker i både ämneskurser och UVK-kurser. I VFU-kurserna tas nämnda

ojämlikhetsmönster också upp när det gäller själva undervisningen och hur studenten förmår tillämpa ett jämställdhetsperspektiv i konkreta undervisningssituationer. Vid analys av utbildningen tenderar lärosätet att göra bredare analyser, där jämställdhetsperspektivet utgör en delmängd, i stället för att fokusera särskilt på jämställdhet.

Utbildningen följs upp på olika sätt, regelbundet och i olika forum. Bedömaregruppen anser att man har en systematisk uppföljning av utbildningens innehåll, utformning och genomförande. Svartfrekvensen på kursvärderingar är dock låg, men lärosätet har redan tagit initiativ för att förbättra detta. Åtgärder har även vidtagits för de utvecklingsområden som identifierats, exempelvis har man infört en ny organisation av VFU och en progressionsplan. Återkoppling av resultaten sker på kvalitetskonferenser, genom publicering på en lärplattform och muntligen vid kursstart.

Bedömaregruppen anser att lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid, genom att analysera skälen till avhopp och genom att erbjuda studenterna olika stöd, bland annat för det vetenskapliga skrivandet.

Bedömaregruppen anser att studenten får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Det framgår att det finns möjlighet till både formellt och informellt inflytande, men att studenten kan få större möjligheter att lämna synpunkter under pågående kurser. Lärosätet planerar att utveckla studentdialoger och samarbetet med alumner för att öka studentdeltagandet i formella utvärderingar. Dessutom finns planer på regelbundna avstämningar för att fånga upp studenters enskilda klagomål. Bedömaregruppen ser positivt på planerna och vill tillägga att studenternas möjlighet att lämna synpunkter på pågående kurser kan stärkas.

Utbildningen arbetar med att skapa förutsättningar för progression i studenternas lärande och ansvarstagande, på ett sätt som ska förbereda dem inför ett föränderligt arbetsliv. En ny organisation av VFU har nyligen implementerats, liksom en progressionsplan. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället, exempelvis genom professionsdagar, och man samverkar med regionens kommuner genom arbetsintegrerad lärutbildning och Forum för skolutveckling. Bedömaregruppen ser positivt på att organisationen för VFU ändrats men noterar att samverkan mellan lärosätets nya organisation och skolor kan stärkas ytterligare.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Lärosätet visar erforderlig ämnesmässig, vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk lärarkompetens för att utbilda ämneslärare i samhällskunskap. Personal som besitter central ämnesinnehållslig och vetenskaplig kompetens finns vid den institution som har huvudansvaret för ämnesstudierna, medan annan kompetens tas in från andra delar av högskolan. I lärartabellen

saknas lärarkompetens i nationalekonomi. Vid intervjun framkom att en extern person har ansvarat för de delar av utbildningen som rör samhällsekonomi, men att en lektor i nationalekonomi med gymnasielärarexamen nyligen har rekryterats. I personalgruppen ingår också personer med ämnesdidaktisk kompetens, samt professionsutbildning och -erfarenhet.

Lärosätet ger högskolepedagogisk utbildning för sina lärare, samt utbildning för VFU-handledare, som cirka 300 verksamma lärare har genomgått, enligt intervjuerna. Det finns strategier för att hantera kommande pensionsavgångar och stärka den ämnesdidaktiska forskningen.

Till lärosätets styrkeområden hör en stark professionskompetens. Den vetenskapliga lärarkompetensen är adekvat. Men det innebär en viss sårbarhet att den samlas i relativt få personer och delvis är beroende av flera institutioners villighet och förmåga att leverera det utbildningen kräver. Detta beroende är vanligt för utbildningar i skolämnet samhällskunskap. Medvetenheten om detta framstår emellertid som god och här pågår också ett utvecklingsarbete.

Bedömgurupper rekommenderar att lärosätet fortsätter arbetet med att stärka samordningen av samhällskunskapsämnet. Lärosätet bör också säkerställa den långsiktiga tillgången till vetenskapligt kompetent personal, som sammantaget ger den ämnesmässiga bredd som en utbildning i samhällskunskap kräver samt har kunskap om och intresse för ämneslärarutbildningen.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet har mot bakgrund av en utvärdering inlett ett organisatoriskt förändringsarbete, för att bättre samordna ansvaret och använda de olika kompetenser som behövs i den komplexa utbildningen i samhällskunskap. Analysen av utmaningarna framstår som välgrundad och de åtgärder som vidtagits relevanta. Positiva effekter av detta förändringsarbete framhålls, bland annat har den ämnesdidaktiska utbildningsmiljön förstärkts genom att lärosätets ämnesdidaktiska kompetens kommer in i fler kurser. Lärarnas ämnesteoritiska forskningskompetens används också på flera platser i utbildningen. Av det samlade underlaget framgår att det vid lärosätet bedrivs forskning av relevans för ämneslärarutbildningen. Forskningen är emellertid i hög grad inramad av barn- och ungdomsvetenskap. Strategiska ekonomiska satsningar görs dock av lärosätet för att initiera ämnesdidaktiskt inriktad forskning och skapa forskargrupper, bland annat i de samhällsorienterade ämnena.

Bedömgurupper rekommenderar att lärosätet säkerställer att det påbörjade förändringsarbetet för att stärka utbildningsmiljön inte avstannar eller blir alltför beroende av enskilda personer. Lärosätet bör också fortsätta utvecklingsarbetet för att stärka den ämnesdidaktiskt inriktade forskningen i samhällskunskap och integrera den i utbildningen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas*

huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

Samhällskunskapsämnets karaktär gör att det kan sättas samman på olika sätt. Politiska, sociala och samhällsekonomiska perspektiv bör dock ingå. Med tanke på att 7–9-inriktningen bara omfattar 90 högskolepoäng för ämnesstudier i samhällskunskap, blir frågan om en sammansättning som ska ge såväl både överblick och fördjupning inom vissa områden, en särskild utmaning. Självvärderingen innehåller vissa oklarheter om lärosätets kurssammansättning, men de förtydligades under intervjun. Bedömargruppens bild är att lärosätet visar en tämligen genomtänkt idé för innehåll och progression i ämnesstudierna, som sammantaget ger både överblick och viss fördjupning. Intervjuerna klargjorde exempelvis att ett självständigt arbete om 15 högskolepoäng skrivs inom ramen för studierna i samhällskunskap. Inga självständiga arbeten ingick i underlaget. En styrka är att flera kurser är tematiskt inriktade, vilket förbereder för lärarrollen i skolämnet samhällskunskap. Den samverkan mellan lärare som den här typen av kurser kräver kan emellertid vara en utmaning.

Även om det övergripande omdömet är positivt, finns också utvecklingsmöjligheter. Lärosätet framhåller i självvärderingen ett behov av att ännu bättre integrera olika moment till en helhet. Precis som sägs kräver detta mötesplatser och samarbete mellan olika lärare. Det kan också finnas skäl att återkommande analysera hur balansen i utbildningen som helhet ser ut, exempelvis de samhällsekonomiska perspektivens omfattning och plats i utbildningen. Bedömargruppen rekommenderar därför lärosätet att fortsätta arbetet med att stärka samverkan mellan lärare samt följa upp hur väl mötesplatser och tematiska kurser fungerar. Lärosätet bör också återkommande analysera samhällskunskapskurserna som helhet, så att de mest centrala perspektiven blir tillräckligt tydliga, omfattande och examinerade, samt att utbildningen sammantaget ger både överblick och visst djup.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Utifrån de samlade underlagen ser bedömargruppen att vetenskapsteoretiska frågor och metod, både kvalitativ och kvantitativ, har en återkommande plats i utbildningen i samhällskunskap. Den här delen av utbildningen knyter också an till ämnesdidaktik och yrkesutövning. Vissa kurser och uppgifter har särskild betydelse, framför allt en metodkurs om 7,5 högskolepoäng (termin 6) och ett självständigt arbete om 15 högskolepoäng (termin 7) på grundnivå.

Den integration som finns mellan metodkursen och det självständiga arbetet ser bedömargruppen som en styrka. Vid intervjuerna framkom också att vetenskapliga frågor och tillämpad metod uppmärksammas genom hela utbildningen. En potentiell svaghet är att inga ämnesstudier i samhällskunskap, och följaktligen heller inga metodorienterade inslag, sker på avancerad nivå. Studierna på avancerad nivå rymmer UVK och ämne 2. Bedömargruppen rekommenderar därför lärosätet att analysera hur väl utbildningens kurser på avancerad nivå säkerställer studenternas fördjupade kunskap i vetenskapsteori och metod, med anknytning till yrkesutövningen. Inga självständiga arbeten ingick i underlaget.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Bedömarens bild är att lärosätet har en tydlig strategi för att integrera ämnesstudier och ämnesdidaktiska studier, även om skillnader finns mellan olika kurser. Exempel ges på uppgifter som är inriktade på systematisering och kritisk granskning av egna och andras erfarenheter samt knyter an till ämnesdidaktisk forskning.

VFU-uppgifter är också viktiga för arbetet med kritisk reflektion och systematisering av egna och andras erfarenheter, med anknytning till teoretisk litteratur. Lärosätets tydliga grepp om och gemensamma ram för VFU är i grunden en styrka. Samtidigt finns anledning att uppmärksamma att inramningen i hög grad framstår som allmäntdidaktisk, vilket är en begränsning ur ett ämnesperspektiv. I självvärderingen identifieras också ett glapp mellan VFU och de högskoleförlagda delarna av utbildningen, vilket också bekräftas av intervjuerna.

Det självständiga arbete som skrivs inom ramen för ämnesstudierna bidrar också till förmågan att systematisera erfarenheter och forskningsresultat av betydelse för yrkesutvecklingen. Viktigt är dock att studenterna redan är bekanta med (delar av) forskningsområdet när den kursen börjar.

Bedömarens rekommenderar lärosätet att stärka den ämnesteoretiska och ämnesdidaktiska kopplingen till VFU och integrera VFU tydligare ämnesstudierna som helhet. Lärosätet bör också analysera hur mycket forskning av relevans för yrket som samhällskunskapslärare som studenterna har mött inför det självständiga arbetet. Inga självständiga arbeten ingick i underlaget.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Som nämnts uppfattar bedömarens bild att lärosätet i grunden har en tydlig strategi för den ämnesdidaktiska utbildningen, både som en strimma genom kurser och i form av en separat delkurs. Av intervjuerna framkommer dock att tämligen stora skillnader finns mellan olika kurser på så sätt att vissa nästan helt saknar yrkeskoppling, medan andra moment ibland blir väl fjärrade från ämnesinnehållet.

Att ämnesdidaktiska inslag ingår i merparten av ämneskurserna framstår som en styrka. Det tidigare påtalade glappet mellan VFU och de högskoleförlagda delarna av utbildningen innebär samtidigt en svaghet och en outnyttjad potential för tillämpningen av ämnesdidaktik. I sammanhanget kan också uppmärksammas att den sista ämneskopplade VFU-perioden sker efter det att ämnesstudierna i övrigt är avslutade, inklusive det avslutande självständiga arbetet.

Bedömarens rekommenderar lärosätet att fortsätta arbetet med att integrera ämnesdidaktik i ämnesstudierna och att stärka relationen mellan ämnesstudier och ämnesdidaktiska studier samt

VFU. Lärosätet bör också analysera hur den sista ämnesklassade VFU-perioden kan interagera med ämnesstudierna, som vid den tidpunkten är avslutade.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätets självvärdering kring ämnet beskriver inte arbetet med det här målet, utan betonar den verksamhetsförlagda delen av utbildningen och redogör för en till synes genomtänkt helhetsidé med VFU. Idén är dock i hög grad allmändidaktiskt orienterad och inramad av ett UVK-perspektiv.

Även om intervjuerna klargjorde vilka VFU-perioder (termin 3 och 9) som är knutna till ämnesstudierna framkom en viss osäkerhet i frågan, och det är tydligt att länken mellan ämnesstudier och VFU är tämligen personberoende. Detta bekräftar att något av ett glapp (uppmärksammat även av lärosätet självt) finns mellan ämnesstudierna och VFU. Bedömargruppen framhåller vikten av att arbetet med att överbygga detta glapp intensifieras. Träningen i att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning under VFU behöver ske med samhällskunskapsämnet i fokus samt förankras bredare i ämnesstudierna och personalgruppen vid lärosätet. Ett annat utvecklingsområde är organisationen för VFU, där intervjuerna ger olika bilder av hur väl den fungerar när det gäller att kontakta och förbereda VFU-skolor inför VFU-perioder.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Utbildningen säkerställer att studenten når målet att visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten.

Bedömargruppen bedömer att lärosätet visar en god medvetenhet och en klar strategi i arbetet med jämställdhet, både i form av ett genomtänkt ämnesinnehåll och i organisatoriskt avseende. Exempelvis är frågor om köns- och maktfrågor viktiga inslag i flera kurser, och normkritik ingår i den behörighetsgivande högskolepedagogiska kursen för universitetslärare, bland annat utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Utvecklingsarbete pågår även i andra avseenden.

Till styrkeområdena hör att jämställdhetsaspekter uppmärksammas ur flera olika perspektiv under ämnesstudierna i samhällskunskap. Den potential som finns i att knyta ämnesstudier och VFU närmare varandra kan lyftas även på detta område, framför allt när det gäller att ännu tydligare säkerställa studenternas förmåga att beakta, kommunicera och förankra jämställdhetsfrågor i den pedagogiska verksamheten. Några av de analyser och insatser som gjorts av organisatoriska aspekter vid lärosätet bör med fördel följas upp.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

De samlade underlagen ger bilden av att lärosätet bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, som inkluderar flera upparbetade formella procedurer för uppföljning och utveckling av utbildningen. Återkoppling sker till studenterna.

Å ena sidan ser bedömagruppen de omfattande kvalitetsprocedurerna vid lärosätet som en styrka. Å andra sidan finns en risk att dokumenterandet tar tid och energi som kunde användas till analys och konkret hantering av identifierade problem. Låg svarsfrekvens i kursutvärderingar är en påtaglig svaghet. Bedömagruppen rekommenderar att lärosätet säkerställer att påbörjade utvecklingsprojekt följs upp. Lärosätet bör också överväga att eventuellt tona ned några av de centrala, standardiserade, procedurerna, till förmån för uppföljning som ligger "närmare" specifika delar av utbildningen (exempelvis kurserna i samhällskunskap).

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Bedömagruppen ser att lärosätet arbetar med insatser som har förutsättningar att främja studenternas slutförande av utbildningen inom planerad studietid. Lärosätet gör exempelvis återkommande analyser av genomströmning på både program- och kursnivå, satsar på att stärka alla studenters vetenskapliga skrivförmåga, samt ger särskilt stöd för vissa studenter i form av exempelvis språk- och textcentrum.

Analyser av genomströmningen är en god grund för att identifiera moment och delar i utbildningen som framstår som särskilt utmanande för studenter. Även här finns emellertid en risk att det stannar vid dokumentation, och bedömagruppen uppmanar lärosätet att omsätta den kunskap analyser av det här slaget ger till konkret utvecklingsarbete. Satsningar som görs, t.ex. för att stärka studenterna skrivförmåga, förtjänar också systematisk uppföljning.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Bedömagruppen ser att det på lärosätet finns formaliserade strukturer och procedurer för representation av lärarstudenter i relevanta beslutsorgan, samt för att samla in studenternas synpunkter och tillvarata dem i kursutvecklingsarbetet. Att lärosätet är tämligen litet gynnar också det informella inflytandet och möjliggör en närmare relation mellan lärare och studenter, vilket är en styrka.

En stor utmaning för de formaliserade inslagen är svagt studentintresse i form av låg svarsfrekvens för flera av utvärderingsinstrumenten. Det kan möjligen kopplas till att flera av de formella kanalerna framstår som tämligen centraliserade och fjärrade från de konkreta undervisningssammanhangen. Bedömagruppen rekommenderar lärosätet att analysera om studentintresset för att ge feedback skulle kunna gynnas av att delvis förändra de nuvarande inflytandeformerna, exempelvis genom att knyta dem närmare till ämnesstudierna.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevanta samverkan sker med det omgivande samhället.*

Bedömggruppen bedömer att lärosätets ämneslärarutbildning i samhällskunskap förbereder studenterna för förändringar i arbetslivet, både generellt genom sitt kursinnehåll och mer specifikt genom uppmärksamhet på digitalisering, samt genom etablerad samverkan med skolverksamheten. Utöver VFU innefattar den senare också konferensdagar, att verksamhetsnära och verksamhetsiniterade frågor knyts till självständiga arbeten, och utbyte av kompetensutveckling och samverkansforskning. Vid intervjuerna lyftes också inslag i ämnesstudierna fram, som studiebesök i miljöprogramsområden och samtal med imamer.

Lärosätet förefaller ha en god förankring i närområdet med välutvecklade och dubbelriktade samverkansformer. Ett utvecklingsområde kan vara att stärka samverkan som ligger på lägre nivå än lärosätetsnivå, vilket exempelvis möjligen skulle kunna bidra till en närmare koppling mellan ämnesstudierna i samhällskunskap och VFU.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Lärosätet visar i relation till utbildningens omfattning adekvat ämnesmässig och vetenskaplig lärarkompetens, ämnesdidaktisk kompetens samt professionskompetens. Ett viktigt tillskott är en nyligen rekryterad lektor i nationalekonomi, som också har gymnasielärarexamen. Högskolepedagogisk utbildning ges, liksom VFU-handledarutbildning. Strategier finns för att hantera kommande pensionsavgångar. Som brukligt är för samhällskunskapsutbildning finns ett beroende av lärarkraft från flera olika institutioner. En god medvetenhet om den typen av utmaningar finns och ett förändringsarbete pågår, för att stärka samordningen och använda de olika kompetenser som behövs.

Utbildningsmiljön bedöms som tillfredsställande. Den ämnesdidaktiska utbildningsmiljön har förstärkts. Lärares ämnesteoriska forskningskompetens nyttjas också i utbildningen. Vid lärosätet bedrivs forskning av relevans för ämneslärarutbildningen, dock primärt med inriktning på barn- och ungdomsvetenskap. Det finns emellertid strategier för att stärka den ämnesdidaktiska forskningen.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Lärosätet visar en till synes genomtänkt idé för innehåll och progression i studierna i samhällskunskap. Politiska, sociala och samhällsekonomiska perspektiv ingår. Studierna innefattar både överblick och fördjupade kunskaper inom vissa delar av ämnesområdet, inklusive insikter i aktuell forskning. Flera kurser är tematiskt inriktade och förbereder på så sätt väl för lärarrollen i skolämnet samhällskunskap.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Lärosätet visar att vetenskapsteoretiska frågor och metod, både kvalitativ och kvantitativ, har en viktig roll i utbildningen och att utbildningen på området knyts till yrkesutövningen. Mest centrala är delkurser om forskningsmetod, inom ramen för studierna i

samhällskunskap och UVK, samt det självständiga arbete som skrivs i samhällskunskap. Flera kurser under utbildningen innehåller också moment som är relevanta för målet.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Utbildningen i samhällskunskap innehåller uppgifter för systematisering och kritisk granskning av egna och andras erfarenheter, med anknytning till ämnesdidaktisk forskning. VFU-uppgifter och självständigt arbete har en viktig roll. Ett visst glapp föreligger dock mellan ämnesstudier och VFU, som i hög grad är allmändidaktiskt inramad. Lärosätet arbetar för att överbrygga detta.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet bedöms ha en tydlig strategi för den ämnesdidaktiska utbildningen, både som en strimma genom kurser och i form av en separat delkurs. Av intervjuerna framkommer dock att tämligen stora skillnader finns mellan olika kurser på så sätt att vissa nästan helt saknar yrkeskoppling, medan andra moment ibland blir väl fjärrade från ämnesinnehållet. Att ämnesdidaktiska inslag ingår i merparten av ämneskurserna framstår dock som en styrka.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Det finns en strategi för träning i planering, genomförande och utveckling av undervisning, framför allt knuten till VFU. Ett helhetsgrepp för VFU finns vid lärosätet, vilket dock primärt är allmändidaktiskt inriktat. Lärosätet har uppmärksammat ett glapp mellan VFU och den högskoleförlagda utbildningen, och därför krävs en särskild vaksamhet när det gäller anknytningen mellan ämnesstudier, ämnesdidaktiska studier och VFU.

Lärosätet arbetar med jämställdhet, både i form av ett genomtänkt ämnesinnehåll och organisatoriskt. Det pågår också ett kontinuerligt utvecklingsarbete.

Lärosätet har utvecklade procedurer för systematisk uppföljning av utbildningen, förändringsarbete och återkoppling till studenterna. Återkommande analyser görs av genomströmningen på både program- och kursnivå. Satsningar på att stärka alla studenternas vetenskapliga skrivförmåga, samt särskilt stöd för vissa studenter i form av exempelvis språk- och textcentrum, kan underlätta för studenterna att slutföra sina studier inom planerad studietid.

Lärarstudentsrepresentation i relevanta beslutsorgan finns på lärosätet. Studenternas synpunkter samlas också in och tillvaratas under kursutvecklingsarbetet. Att lärosätet är tämligen litet gynnar det informella inflytandet. När det gäller uppföljning och studenternas synpunkter finns utrymme för reflektion om avvägningen mellan standardiserade centrala processer och mer utbildningsnära arbetssätt.

Utbildningen förbereder studenterna för förändringar i arbetslivet, både generellt genom samhällskunskapskursernas ämnesinnehåll och genom specifik uppmärksamhet på t.ex. digitala verktyg. Etablerad samverkan finns också med skolverksamheten, bland annat genom VFU, konferenser, att verksamhetsnära frågor knyts till självständiga arbeten samt utbyte av kompetensutveckling och samverkansforskning. Vissa studiebesök och arbetsuppgifter sker också i samspel med det omgivande samhället.

Lärosäte: Högskolan Väst

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap.

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Inom utbildningsvetenskaplig kärna har över 90 procent av lärarna lärarexamen och två tredjedelar har disputerat. Flera av de disputerade lärarna har dock inte sin ämnesmässiga bakgrund i pedagogik/utbildningsvetenskap. Den kompetensen finns på lärosätet även om den inte nyttjas, vilket bedömargruppen rekommenderar att man gör. Flera av lärarna har omfattande erfarenhet av att undervisa och lärosätet ger högskolepedagogisk kompetensutveckling. Lärosätet har även en strategi för att säkerställa kompetensen på lång sikt. För inriktningen samhällskunskap är ett viktigt tillskott en nyligen rekryterad lektor i nationalekonomi, som också har gymnasielärarexamen. Högskolepedagogisk utbildning ges, liksom VFU-handledarutbildning. Strategier finns för att hantera kommande pensionsavgångar. Som brukligt är för samhällskunskapsutbildning finns ett beroende av lärarkraft från flera olika institutioner. En god medvetenhet om den typen av utmaningar finns och ett förändringsarbete pågår, för att stärka samordningen och använda de olika kompetenser som behövs.

Bedömargruppen anser att det på lärosätet finns en vetenskaplig och professionsinriktad miljö för UVK samt en genomtänkt strategi för forskningsanknytning och studenternas vetenskapliga utveckling. Forskningsanknytningen inom UVK sker genom forskningsverksamma lärare, ett genomgående vetenskapligt perspektiv och utveckling av ett vetenskapligt kritiskt förhållningssätt. Trots det framgår att kopplingen mellan teori och praktik kan stärkas, och bedömargruppen rekommenderar lärosätet att genomföra ett utvecklingsarbete med målet att åstadkomma ett nära samband mellan forskning och utbildning. För inriktningen samhällskunskap har den ämnesdidaktiska utbildningsmiljön förstärkts. Lärares ämnesteoriska forskningskompetens nyttjas också i utbildningen. Vid lärosätet bedrivs forskning av relevans för ämneslärarutbildningen, dock primärt med inriktning på barn- och ungdomsvetenskap. Det finns emellertid strategier för att stärka den ämnesdidaktiska forskningen.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls. Lärosätet visar en till synes genomtänkt idé för innehåll och progression i studierna i samhällskunskap. Politiska, sociala och samhällsekonomiska perspektiv ingår. Studierna innehåller både bredd och väsentligt djup inom vissa områden, inklusive insikter i aktuell forskning. Flera kurser är tematiskt inriktade, och förbereder på så sätt väl för lärarrollen i skolämnet samhällskunskap.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Undervisningen i vetenskapliga metoder återkommer i flera kurser och det examineras på olika sätt. Metodmässig variation eftersträvas och lärosätet har vidtagit åtgärder

för att säkerställa att både kvalitativ och kvantitativ metod examineras vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet bearbetas både i VFU och i en kurs om skolutveckling. Lärosätet visar att vetenskapsteoretiska frågor och metod, både kvalitativ och kvantitativ, har en central roll i inriktningen samhällskunskap och att utbildningen på området knyts till yrkesutövningen. Viktigast är delkurser om forskningsmetod, inom ramen för studierna i samhällskunskap och UVK, samt de två självständiga arbeten som skrivs i samhällskunskap när det är ämne 1. För samhällskunskap som ämne 2 ingår inget självständigt arbete i samhällskunskap, dock en fördjupande undersökningsuppgift. Flera kurser under utbildningen innehåller också moment som är relevanta för målet.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Studentens utveckling till en reflekterande praktiker är ett genomgående tema i VFU-kurserna inom ämneslärarutbildningen. Studenterna får också tillfälle att reflektera, exempelvis under VFU-perioderna. Det sker även en varierad examination av detta mål, exempelvis genom bloggar och genom att identifiera ett utvecklingsbehov och designa ett utvecklingsarbete. Utbildningen i samhällskunskap innehåller uppgifter för systematisering och kritisk granskning av egna och andras erfarenheter, med anknytning till ämnesdidaktisk forskning. VFU-uppgifter och de självständiga arbetena har en viktig roll. Ett visst glapp föreligger dock mellan ämnesstudier och VFU, som i hög grad är allmändidaktiskt inramad. Lärosätet arbetar för att överbygga detta.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. I högskoleförlagda kurser behandlas exempelvis elever villkor och förutsättningar, både individuellt och i grupp, specialpedagogik och bedömning för lärande och betygsättning. Förmågan att tillämpa utvecklas och säkerställs framför allt i VFU, och som komplement till VFU-handledarens rådgivande bedömning av studentens prestationer under VFU används bland annat videoupptagning av egen undervisning för att synliggöra och reflektera kring den egna didaktiska förmågan. Möjligen borde man här ha ett större fokus på att tydliggöra sambandet mellan UVK och ämnesdidaktik. Lärosätet bedöms ha en tydlig strategi för den ämnesdidaktiska utbildningen inom inriktningen samhällskunskap, både som en strimma genom kurser och i form av en separat delkurs. Av intervjuerna framkommer dock att tämligen stora skillnader finns mellan olika kurser på så sätt att vissa nästan helt saknar yrkeskoppling, medan andra moment ibland blir väl fjärrade från ämnesinnehållet. Att ämnesdidaktiska inslag ingår i merparten av ämneskurserna framstår dock som en styrka.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet har tagit fram en progressionsplan som betonar tre förmågor: reflektions- och analysförmåga, didaktisk kompetens och kommunikationsförmåga och demokratiskt ledarskap. I förhållande till dessa förmågor breddas och fördjupas träningen av dem i den verksamhetsförlagda utbildningen där de även examineras. Inom inriktningen samhällskunskap finns det en strategi för träning i planering, genomförande och utveckling av undervisning, framför allt knuten till VFU. Ett helhetsgrepp för VFU finns vid lärosätet, vilket dock primärt är allmändidaktiskt inriktat. Lärosätet har uppmärksammat ett glapp mellan VFU och den högskoleförlagda utbildningen, och därför krävs en särskild vaksamhet när det gäller anknytningen mellan ämnesstudier, ämnesdidaktiska studier och VFU.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Delar av målet som har att göra med bedömningskompetens när det gäller de vetenskapliga, samhälleliga och

etiska aspekterna, examineras i en rad UVK-kurser och i de flesta VFU-kurser. I intervjun med lärosätesrepresentanterna förtydligades hur undervisningen om mänskliga rättigheter, hållbar utveckling och barnets rättigheter organiseras och examineras.

Undervisning om jämställdhetsperspektiv och olika ojämlikhetsmönster grundade på sociala kategorier såsom genus sker i både ämneskurser och UVK-kurser. I VFU-kurserna tas nämnda ojämlikhetsmönster också upp när det gäller själva undervisningen och hur studenten förmår tillämpa ett jämställdhetsperspektiv i konkreta undervisningssituationer. Vid analys av utbildningen tenderar lärosätet att göra bredare analyser, där jämställdhetsperspektivet utgör en delmängd, i stället för att fokusera särskilt på jämställdhet. Lärosätet arbetar med jämställdhet även inom inriktningen samhällskunskap, både i form av ett genomtänkt ämnesinnehåll och organisatoriskt. Det pågår också ett kontinuerligt utvecklingsarbete.

Utbildningen följs upp på olika sätt, regelbundet och i olika forum. Bedömargruppen anser att man har en systematisk uppföljning av utbildningens innehåll, utformning och genomförande. Svarefrekvensen på kursvärderingar är dock låg, men lärosätet har redan tagit initiativ för att förbättra detta. Åtgärder har även vidtagits för de utvecklingsområden som identifierats, exempelvis har man infört en ny organisation av VFU och en progressionsplan. Återkoppling av resultaten sker på kvalitetskonferenser, genom publicering på en lärplattform och muntligen vid kursstart.

Bedömargruppen anser att lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid, genom att analysera skälen till avhopp och genom att erbjuda studenterna olika stöd, bland annat för det vetenskapliga skrivandet. För inriktningen samhällskunskap görs återkommande analyser av genomströmningen på både program- och kursnivå. Satsningar på att stärka alla studenternas vetenskapliga skrivförmåga, samt särskilt stöd för vissa studenter i form av exempelvis språk- och textcentrum, kan underlätta för studenterna att slutföra sina studier inom planerad studietid.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Bedömargruppen anser att studenten får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Det framgår att det finns möjlighet till både formellt och informellt inflytande, men att studenten kan få större möjligheter att lämna synpunkter under pågående kurser. Lärosätet planerar att utveckla studentdialoger och samarbetet med alumner för att öka studentdeltagandet i formella utvärderingar. Dessutom finns planer på regelbundna avstämningar för att fånga upp studenters enskilda klagomål. Bedömargruppen ser positivt på planerna och vill tillägga att studenternas möjlighet att lämna synpunkter på pågående kurser kan stärkas. För inriktningen samhällskunskap samlas studenternas synpunkter också in och tillvaratas under kursutvecklingsarbetet. Att lärosätet är tämligen litet gynnar det informella inflytandet. När det gäller uppföljning och studenternas synpunkter finns utrymme för reflektion om avvägningen mellan standardiserade centrala processer och mer utbildningsnära arbetssätt.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Utbildningen arbetar med att skapa förutsättningar för progression i studenternas lärande och ansvarstagande, på ett sätt som ska förbereda dem inför ett föränderligt arbetsliv. En ny organisation av VFU har nyligen implementerats, liksom en progressionsplan. Relevant samverkan sker med det

omgivande samhället, exempelvis genom professionsdagar, och man samverkar med regionens kommuner genom arbetsintegrerad lärarutbildning och Forum för skolutveckling. Bedömargruppen ser positivt på att organisationen för VFU ändrats men noterar att samverkan mellan lärosätets nya organisation och skolor kan stärkas ytterligare. För inriktningen samhällskunskap förbereder utbildningen studenterna för förändringar i arbetslivet, både generellt genom samhällskunskapskursernas ämnesinnehåll och genom specifik uppmärksamhet på t.ex. digitala verktyg. Etablerad samverkan finns också med skolverksamheten, bland annat genom VFU, konferenser, att verksamhetsnära frågor knyts till självständiga arbeten, samt utbyte av kompetensutveckling och samverkansforskning. Vissa studiebesök och arbetsuppgifter sker också i samspel med det omgivande samhället.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Av självvärderingen framgår att ämneslärarutbildningen vid lärosätet årligen antar 50–60 studenter och är placerad vid institutionen för individ och samhälle, en av lärosätets fyra institutioner. Totalt 33 lärare arbetar inom ämneslärarutbildningen, varav 14 är verksamma inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK). Över 90 procent av lärarna i UVK har lärarexamen och två tredjedelar har disputerat. Under intervjuerna framhåller lärosätet att alla lärarutbildningens lärare ska vara forskande. Bedömargruppen noterar dock att det är flera av de disputerade lärarna i lärtabellen som inte har sin ämnesmässiga grund i pedagogik/utbildningsvetenskap eller liknande, vilket kan utgöra en kunskapsmässig begränsning i relation till UVK-kursernas innehåll. Av självvärderingen framgår vidare att flera professorer i pedagogik finns knutna till utbildningen, dock utan att ha undervisat under 2018. Bedömargruppen noterar därmed att lärosätet har en adekvat vetenskaplig kompetens men att den inte alltid används i utbildningen. Lärosätet rekommenderas att i större utsträckning använda kompetensen med inriktning mot pedagogik/utbildningsvetenskap i UVK.

Bedömargruppen anser att den professionsrelaterade kompetensen säkras av att de flesta lärare har lärarexamen och att antalet VFU-handledare motsvarar antalet studenter. Lärosätets handledarutbildning har ändrats för att i större utsträckning tillmötesgå de verksamma lärarnas behov av flexibilitet och olika studietakt. I självvärderingen framgår också att lektorena och adjunkterna har mångårig erfarenhet av undervisning. När det gäller högskolepedagogisk kompetens uttrycker riktlinjerna på lärosätet att samtliga lärare ska ha genomgått högskolepedagogiska kurser om minst 15 högskolepoäng. Lärosätet anordnar också seminarier och pedagogiska träffar som fokuserar på högskolepedagogiska frågor, vilket bedömargruppen ser positivt på.

Bedömargruppen konstaterar att lärosätet har en strategi för kompetensutveckling och framtida kompetensförsörjning. Det finns även en relativt ny organisation av VFU i vilken lärarna organiseras i team, med en VFU-ledare som arbetar 70 procent i nära samarbete med programansvarig. I självvärderingen redogör lärosätet för ett aktivt arbete med både externa rekryteringar och intern

kompetensförsörjning och kompetensutveckling. Bland annat har de professorer som är knutna till institutionen, förutom sin kompetensutvecklingstid, 20 procent av arbetstiden avsatt för att driva forskningsprojekt med kollegor och/eller arbeta med andra forskningsutvecklande aktiviteter såsom meriteringsstöd. I intervjuerna framgår att lärosätet anser att det är en utmaning att behålla och rekrytera lärare som har aktuell kompetens från skolan. Att lärosätet inkluderar adjunkter i forskningsmiljön kan dock enligt bedömargruppen bidra till att den aktuella kompetensen stannar kvar på utbildningen. Sammantaget ser bedömargruppen att den vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetensen säkerställs också på lång sikt.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Två forskningsmiljöer finns i anslutning till lärosätets lärarutbildningar: Lärande i och för det nya arbetslivet och Barn- och ungdomsvetenskap. Flera av lärarna som arbetar inom ämneslärarprogrammet ingår i en eller båda dessa forskningsmiljöer, där det bland annat anordnas forskningsseminarier. Den barn- och ungdomsvetenskapliga miljön, som av ämnesmässiga skäl ligger närmast lärarprogrammen, arbetar strategiskt med samverkansforskning. Flera forskningsprojekt och miljöer av relevans för utbildningen lyfts också fram. Därtill följs ämneslärarutbildningens forskningsanknytning upp i lärosätets kvalitetsarbete. Bedömargruppen menar därmed att det finns en vetenskaplig miljö för utbildningen och ser positivt på att forskningsprojekt inom det utbildningsvetenskapliga området prioriterades under 2017.

I självvärderingen finns det flera aspekter som bidrar till en professionsinriktad miljö. Samverkansforskningen är praktisknära så att problemformuleringen sker i samverkan med fältet, och flera av de forskningsprojekt som bedrivs kopplat till ämneslärarutbildningen är enligt lärosätet praktisknära. Trots detta framgår det inte tydligt för bedömargruppen hur den professionsinriktade miljön ser ut i sin helhet. Det finns ett nära samarbete med regionens skolor men lärosätet identifierar i självvärderingen ett visst glapp mellan den högskoleförlagda delen av utbildningen och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Denna bild bekräftades också under intervjuerna. Det teoretiska upplevs inte alltid som relevant för en ämneslärarutbildning och det är ibland svårt att se kopplingen mellan det teoretiska och praktiska. Lärosätet uttrycker att de vill utveckla både studentens möjlighet till reflektion och kopplingen mellan UVK, ämne och ämnesdidaktiska studier samt VFU. Bedömargruppen ser positivt på ett sådant utvecklingsarbete.

Forskningsanknytningen sker enligt lärosätets självvärdering genom forskningsverksamma lärare, ett genomgående vetenskapligt perspektiv i kurserna och strävan efter att studenterna ska utveckla bland annat ett vetenskapligt kritiskt förhållningssätt. Bedömargruppen menar att lärosätet resonerar väl kring hur sambandet mellan forskning och utbildning är tänkt att fungera. Dock visar intervjuerna att intentionerna inte räcker hela vägen fram. Det framgår att lärarna använder den egna forskningen i utbildningen men att den inte alltid upplevs som relevant för ämneslärarutbildningen när det gäller det praktiska arbetet som lärare. Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet genomför ett utvecklingsarbete med målet att åstadkomma ett nära samband mellan forskning och utbildning.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen*

I självvärderingen betonar lärosätet ett vetenskapligt förhållningssätt generellt inom utbildningen. Inom kurser i vetenskaplig metod, analys och vetenskapsteori finns en progression från programmets tidiga kurser till de sena. Undervisning i vetenskapliga metoder återkommer i flera kurser medan vetenskapsteori behandlas i programmets första kurs. Inom UVK ger lärosätet en metodkurs som är gemensam för alla ämnen, och kursen har därför ett allmänvetenskapligt fokus. Här sker en omfattande examination där studenterna ska utföra en skriftlig opposition på tre studentuppsatser vilka sedan seminariebehandlas. Minst en av uppsatserna som opponeras på ska ha använt kvantitativ metod eftersom lärosätet eftersträvar att studenterna använder olika metoder och en vetenskapsteoretisk variation.

Studenterna skriver också två självständiga arbeten; det första fokuserar ämnets metoder och det andra föregås av kursen ovan med allmänvetenskapligt fokus. Av intervjuerna framgår att det första arbetet har fokus på metodkunskaper och teorier medan det andra har mer fokus på hur dessa kan vara till nytta. Att studenter möter både kvalitativ och kvantitativ metod under utbildningen bekräftas också av intervjuerna, även om tyngdpunkten är på kvalitativ metod eftersom den är vanlig i de självständiga arbetena. Bedömggruppen menar därmed att det finns en progression i utbildningen när det gäller vetenskapligt förhållningssätt och metoder, genom ett samarbete mellan UVK och ämnet och ämnesdidaktiska studier. I självvärderingen redogörs för flera olika lärandemål som syftar till detta mål, och studentens kunskap och förståelse säkerställs genom olika slags examinationer.

Enligt självvärderingen anser lärosätet att vetenskaplig grund är enklare att hantera än beprövad erfarenhet. Det senare kopplas till kunskapsgörande av erfarenheter och förmågan att se praxis som grund för skolutveckling, och därför ingår vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i VFU och i en kurs om skolutveckling. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet tas framför allt upp i VFU-kurserna. Utifrån intervjuerna menar bedömggruppen att lärosätet kan stärka kopplingen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Studenternas reflektion i samband med VFU där teori och praktik kopplas samman kan upplevas som utmanande. Under intervjuerna framgår även att teoriernas betydelse för yrkesutövningen inte alltid är tydlig.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet beskriver hur studenterna konkret bereds tillfälle att reflektera, exempelvis under VFU. Av självvärderingen framgår att studentens utveckling till en reflekterande praktiker är ett genomgående tema i VFU-kurserna inom ämneslärarutbildningen. Detta framkom också i intervjuerna där lärosätet

betonade vikten av att examinera både studenternas görande och deras reflekterande över görandet, och detta ser bedömargruppen positivt på. Lärosätets lärandemål vittnar om hur detta görs praktiskt i olika kurser där lärosätet lägger vikt vid reflektion över den egna lärarrollen, läraruppdraget och lärarprofessionen samt den vetenskapliga grunden för skolutveckling. Bedömargruppen anser att utbildningen når målen vad avser fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat.

Lärosätets lärandemål "kritiskt kunna reflektera över läraruppdraget, lärarprofessionen och den egna yrkesrollen i syfte att säkerställa och utveckla verksamhetens kvalitet" examineras genom en PM där en företeelse från VFU:n ska analyseras. Denna reflektionsförmåga tränas och examineras även i examensarbetet. Blogg och dialog om VFU-erfarenheter används enligt lärosätet för att studenten ska reflektera över sin egen och andras undervisning och planering. I självvärderingen beskrivs de olika kurserna med de förmågor som testas – att kunna reflektera över lärarrollen kopplat till teori, att kunna reflektera över läraruppdraget och lärarprofessionen, att med stöd av relevant forskning och styrdokument kunna identifiera ett utvecklingsbehov på en skola och designa ett utvecklingsarbete som svarar mot detta – och den beskrivningen visar progressionen när det gäller att utveckla reflektionsförmågan. Bedömargruppen anser att utbildningen skapar förutsättningar för studenten att bidra till utveckling av yrkesverksamheten och kunskapsutveckling inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen beskriver lärosätet flera kurser vars innehåll enligt bedömargruppen svarar mot det aktuella målet. Dessa kurser är *Perspektiv på utbildning, lärande och undervisning för ämneslärare*, som bland annat behandlar skolans roll och historia, *Ungdomars identitet och livsvillkor* och *Konflikt och intersektionalitet för ämneslärare*, vilka behandlar elevens villkor och förutsättningar både individuellt och i grupp, *Ämneslärarens pedagogiska uppdrag II* som har specialpedagogisk inriktning och kursen *Bedömning för lärande och betygssättning*. Bedömargruppen konstaterar att det är tydligt hur styrdokumentet speglas i undervisningspraktiker, även om metodik inte nämns explicit.

Lärosätet hänvisar i stor utsträckning till förmågan att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik som krävs för undervisning till VFU. När det gäller att säkerställa förmågan används bland annat videoupptagningar av studentens undervisning som komplement till VFU-handledarens rådgivande bedömning av studentens prestationer under VFU. Detta är ett sätt att synliggöra och reflektera kring den egna didaktiska förmågan. I självvärderingen ges även flera exempel på hur högskoleförlagda kurser kopplas samman med VFU. I en kurs om bedömning ska studenterna ha med sig material från föregående VFU, och en examinationsuppgift går ut på att analysera en händelse eller ett undervisningsförlopp. I kursen med specialpedagogik, som är viktig för att utveckla studenternas didaktiska kompetens, arbetar studenten med att utforma och planera undervisningen. Också här bygger examinationen på erfarenheter från VFU. Intervjuerna ger en delvis annan bild genom att UVK, didaktik, ämnesdidaktik och VFU beskrivs som uppdelat. Även om kurserna bygger på varandra kan det vara svårt att se helheten. När examinationen i en högskoleförlagd kurs bygger på att studenten genomfört en uppgift under VFU-kursen kan det uppstå svårigheter om studenten inte utfört uppgiften korrekt under VFU. Examinationen av den högskoleförlagda kursen kan också

upplevas som svår att klara av redan från start. Bedömggruppen ser att utbildningens olika delar bidrar till att uppfylla målen men att de olika delarna i större utsträckning kan hänga samman. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att tydliggöra sambandet mellan de utbildningsvetenskapliga kärnkursernas innehåll och ämnesdidaktiken.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

För att uppfylla examensmålet har lärosätet utvecklat en progressionsplan som betonar tre aspekter: reflektions- och analysförmåga, didaktisk kompetens och kommunikationsförmåga samt demokratiskt ledarskap. I självvärderingen framgår att innehållet i flera högskoleförlagda kurser har betydelse för detta mål, till exempel elevers villkor och förutsättningar, både individuellt och i grupp, specialpedagogik och bedömning för lärande och betygsättning. Lärosätet betonar att det framför allt är under VFU som målet uppfylls. För VFU-kurserna har mål med tillhörande bedömningskriterier tagits fram utifrån ovan nämnda aspekter som syftar till att aspekterna ska breddas och fördjupas under utbildningens gång. Intervjuerna visar att det finns glapp mellan högskoleförlagda kurser och VFU, att det finns exempel där studenterna inte förbereds utifrån de kriterier som bedömningen vilar på. Det framgår också att organisationen av VFU kan förbättras. Trots att det finns VFU-ledare på lärosätet och personalen organiseras i VFU-team visar det sig att placeringen av och tillgången till handledare upplevs som bristfällig. Detsamma gäller även kommunikationen kring detta. Av underlagen framgår dock att lärosätet arbetat med att stärka organisationen av VFU på lärosätet. Bedömggruppen ser att arbetet går i rätt riktning och rekommenderar lärosätet att också stärka samarbetet med huvudmän och skolor.

Även säkerställandet av examensmålen uppfylls i första hand under VFU. Den första VFU:n examineras genom bedömningsbesök från en ämnesdidaktiker från lärosätet, och den andra examineras genom en individuellt skriven text och ett seminarium. Studenterna har totalt fem VFU-kurser där fokus ligger på att planera och genomföra undervisning, ha ett specialpedagogiskt perspektiv och göra en ämnesdidaktisk utvärdering med forskningsförankring. Examinationsformerna är varierade genom skriftliga inlämningar, seminarier, filminspelningar, presentationer och muntliga utvärderingar. I självvärderingen beskrivs också en yrkesmässig, ämnesdidaktisk och vetenskaplig progression inom lärarutbildningen. Men bedömggruppen noterar att VFU-kurserna har en gemensam, allmänt didaktiskt präglad inramning, och gruppen anser att lärosätet bör uppmärksamma risken för att detta kan fjärma VFU:n från ämnesstudierna och specifika ämnesdidaktiska perspektiv. Kopplingen däremellan är bland annat viktig för att studenten ska utveckla förmågan att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt
Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Bedömggruppen anser att målet uppfylls men att tyngdpunkten ligger på det pedagogiska arbetet med att göra bedömningar utifrån relevanta, samhälleliga och etiska aspekter. Beaktandet av mänskliga rättigheter och hållbar utveckling omhändertas i större utsträckning inom ämnena än i UVK, vilket bekräftas av intervjuerna. I självvärderingen visar lärosätet att bedömningskompetens när det gäller de vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekterna, examineras i en rad UVK-kurser och i de flesta VFU-kurser. Examinationen består bland annat av särskilda examinationsuppgifter om relationer mellan undervisning, lärande och bedömning. Sociala och ekonomiska aspekter av hållbar utveckling examineras även i flera olika samhällskunskapskurser samt med litteraturkoppling i kurser i svenska.

Lärosätet beskriver tydligt i självvärderingen vilka kursmål som ska uppfyllas för att täcka in de olika områdena, men mänskliga rättigheter och barnkonventionen nämns inte explicit. Hållbar utveckling behandlas inom ämnena och exempel visas för svenska och samhällskunskap. Detta kräver enligt bedömggruppen en kontinuerlig bevakning från de programansvariga. Under intervjun förtydligades på ett tillfredsställande sätt hur undervisningen om mänskliga rättigheter, hållbar utveckling och barnets rättigheter organiseras och examineras: Det går som ett stråk från den inledande kursen för att sedan komma in på flera olika ställen i olika kurser. Bedömggruppen rekommenderar dock lärosätet att mer explicit synliggöra mänskliga rättigheter och barnkonventionen.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärosätet har tagit fram en plan för hur arbetet med jämställdhetsintegrering ska planeras, bedrivas och implementeras systematiskt och på alla nivåer. Exempelvis ska alla programråd kartlägga intersektionella perspektiv i utbildningarna. Under 2018 gjordes en enkätundersökning om lika villkor där kön behandlades som ojämlikhetsvillkor. Enligt intervjuerna pågår också en undersökning på institutionen för att undersöka män och kvinnors förutsättningar på arbetsplatsen, exempelvis möjligheten att forska och ta ansvar. Bedömggruppen noterar att lärosätet startat ett arbete med att analysera utbildningen i förhållande till jämställdhetsperspektivet, dock som en delmängd av andra perspektiv. Lärosätet rekommenderas att i det fortsatta arbetet även göra en mer avgränsad analys av utbildningen, för att exempelvis se vilken litteratur och vilka vetenskapliga traditioner som studenterna möter i förhållande till ett jämställdhetsperspektiv.

I utbildningens innehåll, utformning och genomförande framgår jämställdhetsperspektivet tydligare, enligt bedömggruppen. Självvärderingen beskriver flera kurser inom utbildningen, inom både UVK och ämneskurser, där perspektivet aktualiseras. Inom UVK behandlas det tydligast i kurser under termin ett och fem. I den första kursen *Ungdomars identitet och livsvillkor* ges exempel på lärandemålet "utifrån ett lärandeperspektiv och med beaktande av elevers sociala bakgrund kunna diskutera strategier för jämställdhet och jämlikhet i den pedagogiska verksamheten". Målet beaktar bland annat olika ojämlikhetsmönster som är grundade på sociala kategorier såsom genus samt hur skola och lärare kan motverka sådana mönster. Målet examineras under den första terminen genom en hemtentamen. I en senare kurs examineras jämställdhetsperspektivet genom en undervisningsplanering. I VFU-kurserna tas nämnda ojämlikhetsmönster också upp när det gäller själva undervisningen och hur studenten förmår tillämpa jämställdhetsperspektiv i konkreta undervisningssituationer, och där ingår jämställdhetsperspektiv som ett betygskriterium.

Sammantaget menar bedömggruppen att ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och

förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande men att perspektivet kan stärkas i den analys som görs av utbildningen.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Utbildningen följs upp inom ramen för ett kvalitetssäkringsprogram som finns vid den institution där lärarutbildningen är placerad. I självvärderingen framgår att uppföljningen sker på flera olika sätt, regelbundet och i olika forum, som enligt bedömargruppen kompletterar varandra. Tillsammans bidrar detta till en systematik. Det finns bland annat en tydlig roll- och ansvarsfördelning i en arbetsbeskrivning som revideras årligen och ett Forum för skolutveckling där man samordnar de olika lärarprogrammen. Dessutom finns programrådet som kvalitetssäkrar policydokument, följer upp kursvärderingar och kursrapporter, planerar kvalitetskonferenser och hanterar strategiska kvalitets- och utvecklingsfrågor. Kvalitetskonferenserna sker terminsvis och programrådet arbetar då framåtsyftande tillsammans med avdelningschefen för att utifrån kurs- och programrapporter höja programmets kvalitet. Varje kurs följs också upp genom att lärarna i mindre grupper granskar kursens innehåll och upplägg utifrån på förhand fastställda perspektiv. Det utmynnar i de kursrapporter som används i det fortsatta uppföljningsarbetet. Bedömargruppen ser positivt på att lärosätet har som ambition att inte enbart arbeta reaktivt utan även proaktivt. Men arbetet beskrivs mer som en granskning av dokument och kursupplägg på flera olika nivåer, och det framkommer exempelvis inte hur studenterna kan påtala eventuella brister under kursens gång.

Svarsfrekvensen på kursvärderingarna är låg, 29 procent för 2017. I självvärderingen framgår att lärosätet till följd av detta har analyserat kursvärderingarnas utformning. Intervjuerna bekräftar att utformningen har minskat svarsfrekvensen. Under en period har studenterna inte kunnat lämna öppna svar utan endast kunnat svara på en skala 1–4, vilket medfört att kursvärderingarna inte känts meningsfulla att svara på. Lärosätet avser enligt intervjuerna att åter införa öppna svar, vilket bedömargruppen ser positivt på.

De samlade underlagen visar att lärosätets uppföljning har identifierat flera utvecklingsområden, bland annat behovet av en tydligare organisation och kvalitetssäkring av VFU-kursernas bidrag till de kunskaper och kompetenser som krävs av en ämneslärare. Flera olika åtgärder har vidtagits, såsom en omorganisation och progressionsplan för att säkerställa att examensmålen tränas och provas. Bedömargruppen ser positivt på dessa åtgärder och rekommenderar lärosätet att även i fortsättningen prioritera detta arbete.

Återkoppling sker enligt bedömargruppen till relevanta intressenter, dels genom att resultaten diskuteras inom olika beslutande organ, bland annat med hjälp av terminsvisa kvalitetskonferenser, dels genom att resultaten publiceras på en lärplattform och presenteras vid kursintroduktionen. Resultaten blir då tillgängliga för studenter som avslutat kursen och för de som ska påbörja den.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

När det gäller genomströmning är kvarvaron inom lärosätets ämneslärarutbildning densamma som riksgenomsnittet. Lärosätet kartlägger studenternas resultat, bland annat för att synliggöra hur olika

bedömningspraktiker inom olika kurser påverkar betygsättningen. Enligt självvärderingen tycks det vetenskapliga förhållningssättet och skrivandet vara de faktorer inom utbildningen som i högst grad minskar genomströmningen. Särskilda insatser har därför gjorts på det området, såsom att studenter erbjuds skrivstödande åtgärder, extra undervisning och kamratrespons samt språklig återkoppling på inlämnade uppgifter. Syftet är att skapa förutsättningar för studenterna att tidigt lära sig akademiskt skrivande. Insatserna är nya och har ännu inte gått att utvärdera. Därutöver framgår det av självvärderingen att det finns en utbredd organisation för stöd till studenter, bland annat i form av ett språk- och textcentrum och särskilda resurser för studenter med funktionsnedsättningar. Bedömggruppen anser därmed att lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Enligt självvärderingen deltar studentrepresentanter i olika beslutande organ, från högskolestyrelsen till programråd. Avdelningschef, programansvarig och prefekt har kontinuerliga kontakter med företrädare för studentkåren. Studentrepresentanter inbjuds också till avdelningens kvalitetskonferenser. Lärosätet menar att studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i det formella arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande, i vilket bedömggruppen instämmer. I självvärderingen framgår att det finns ett informellt inflytande, en närhet mellan studenter och lärare som medför att det är lätt att kommunicera. Samtidigt visar intervjuerna att kommunikationen mellan lärare och student inte alltid fungerar, exempelvis att praktisk information om kurserna dröjer trots upprepade förfrågningar. Bedömggruppen ser därmed positivt på att lärosätet har som mål att utveckla studentdialoger och samarbete med alumner för att öka studenternas delaktighet i formella utvärderingar. Det finns också planer på regelbundna avstämningsmöten för att fånga upp studenters enskilda återkommande klagomål.

Av självvärderingen framgår att information till studenterna sker via en lärplattform där den kursansvariga också lägger ut en sammanställning av kursvärderingar, för både nya studenter och de som deltagit i utvärderingen. Lärplattformen är ny och förhoppningen är att den ska förbättra kommunikationen med studenterna och möjliggöra för studenterna att påverka pågående kurser. Lärosätet har problem med låg svarsfrekvens i kursvärderingarna och kompletterar därför den digitala kursvärderingen med en muntlig utvärdering. Intervjuerna visar att studenterna under en period inte kunnat lämna öppna svar på kursvärderingar, utan endast kunna svara på en skala 1–4. Den bristande möjligheten att lämna kvalitativa svar har medfört att kursvärderingarna inte känts meningsfulla att svara på. Lärosätet avser enligt intervjuerna att åter införa öppna svar, vilket bedömggruppen ser positivt på.

Bedömggruppen anser därmed att studenten får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande, men att studenten kan få större möjligheter att lämna synpunkter under pågående kurser. Lärosätet planerar redan för aktiviteter i denna riktning varpå bedömggruppen rekommenderar att lärosätet arbeta vidare enligt plan.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Enligt självvärderingen arbetar lärosätet med att skapa förutsättningar för progression i studenternas lärande och ansvarstagande, i syfte att förbereda dem inför ett föränderligt arbetsliv. Det innebär exempelvis att innehållet i utbildningen ska vara långsiktigt hållbart och inte enbart spegla aktuella skolförhållanden. Vidare satsas på ett projekt om digitalisering inom lärande. Det framgår också att lärosätet kopplar samman de högskoleförlagda kurserna med VFU, men att det enligt bedömggruppen inte riktigt nått hela vägen fram. I självvärderingen har lärosätet identifierat ett behov av en tydligare organisation och kvalitetssäkring av VFU-kursernas bidrag till de kunskaper och kompetenser som krävs av en ämneslärare. Det bekräftas av intervjuerna att den teori som studenterna möter i utbildningen inte alltid upplevs som relevant för en ämneslärare. Det framgår också att organisationen av VFU inte fungerat helt när det gäller placeringen av och tillgången till handledare. Bedömggruppen ser positivt på att lärosätet vidtagit åtgärder, såsom att ändra hur VFU organiseras på lärosätet och ta fram en progressionsplan för att säkerställa att examensmålen tränas och provas. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att fortsatt prioritera detta arbete eftersom det syftar till att göra utbildningen mer användbar och öka studentens möjlighet att möta förändringar i arbetslivet.

Samverkan sker med det omgivande samhället, exempelvis genom en VFU-dag där lärarutbildare och VFU-handledare möts. För studenter anordnas också en professionsdag då studenter får möta verksamhetsrepresentanter. Lärosätet samverkar även med en av regionens kommuner kring ämneslärarutbildningens examensarbeten. Våren 2018 undersökte lärosätet, tillsammans med samverkansaktörer i regionen, möjligheterna att konstruera en arbetsintegrerad lärarutbildning, alltså en lärarutbildning där studenter kombinerar arbete i skolverksamhet med studier. I självvärderingen anges detta kunna vara en faktor som får flera studenter att fullfölja sin utbildning. Lärosätet har vidare ett regeringsuppdrag att utveckla arbetsintegrerat lärande, och inom högskolan bedrivs också forskning inom det området. Lärosätet har ett regionalt utvecklingscentrum, Forum för skolutveckling, som arbetar med samverkansfrågor mellan lärosätet och skolor. I självvärderingen beskrivs även samverkan med det omgivande samhället genom VFU. Lärosätet har en ny organisation och i självvärderingen beskrivs att den fungerar väl. Intervjuerna visar dock att man kan stärka samverkan och dialogen med huvudmän och skolor. Sammantaget menar bedömggruppen att relevant samverkan sker med det omgivande samhället men noterar att den nya organisationen av VFU kan behöva fokusera på att stärka samarbetet med huvudmän och skolor.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Inom utbildningsvetenskaplig kärna har över 90 procent av lärarna lärarexamen och två tredjedelar har disputerat. Flera av de disputerade lärarna har dock inte sin ämnesmässiga bakgrund i pedagogik/utbildningsvetenskap. Den kompetensen finns på lärosätet även om den inte nyttjas, vilket bedömargruppen rekommenderar att man gör. Flera av lärarna har omfattande erfarenhet av att undervisa och lärosätet ger högskolepedagogisk kompetensutveckling. Lärosätet har även en strategi för att säkerställa kompetensen på lång sikt.

Bedömargruppen anser att det på lärosätet finns en vetenskaplig och professionsinriktad miljö för UVK samt en genomtänkt strategi för forskningsanknytning och studenternas vetenskapliga utveckling. Forskningsanknytningen inom UVK sker genom forskningsverksamma lärare, ett genomgående vetenskapligt perspektiv och utveckling av ett vetenskapligt kritiskt förhållningssätt. Trots det framgår att kopplingen mellan teori och praktik kan stärkas, och bedömargruppen rekommenderar lärosätet att genomföra ett utvecklingsarbete med målet att åstadkomma ett nära samband mellan forskning och utbildning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Undervisningen i vetenskapliga metoder återkommer i flera kurser och det examineras på olika sätt. Metodmässig variation eftersträvas och lärosätet har vidtagit åtgärder för att säkerställa att både kvalitativ och kvantitativ metod examineras vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet bearbetas både i VFU och i en kurs om skolutveckling.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Studentens utveckling till en reflekterande praktiker är ett genomgående tema i VFU-kurserna inom ämneslärarutbildningen. Studenterna får också tillfälle att reflektera, exempelvis under VFU-perioderna. Det sker även en varierad examination av detta mål, exempelvis genom bloggar och genom att identifiera ett utvecklingsbehov och designa ett utvecklingsarbete.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. I högskoleförlagda kurser behandlas exempelvis elever villkor och förutsättningar, både individuellt och i grupp, specialpedagogik och bedömning för lärande och betygsättning. Förmågan att tillämpa utvecklas och säkerställs framför allt i VFU, och som komplement till VFU-handledarens rådgivande bedömning av studentens prestationer under VFU används bland annat videoupptagning av egen undervisning för att synliggöra och reflektera kring den egna didaktiska förmågan. Möjligen borde man här ha ett större fokus på att tydliggöra sambandet mellan UVK och ämnesdidaktik.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet har tagit fram en progressionsplan som betonar tre förmågor: reflektions- och analysförmåga, didaktisk kompetens och kommunikationsförmåga och demokratiskt ledarskap. I förhållande till dessa förmågor breddas och fördjupas träningen av dem i den verksamhetsförlagda utbildningen där de även examineras.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Delar av målet som har att göra med bedömningskompetens när det gäller de vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekterna, examineras i en rad UVK-kurser och i de flesta VFU-kurser. I intervjun med

lärosätesrepresentanterna förtydligades hur undervisningen om mänskliga rättigheter, hållbar utveckling och barnets rättigheter organiseras och examineras.

Undervisning om jämställdhetsperspektiv och olika ojämlikhetsmönster grundade på sociala kategorier såsom genus sker i både ämneskurser och UVK-kurser. I VFU-kurserna tas nämnda ojämlikhetsmönster också upp när det gäller själva undervisningen och hur studenten förmår tillämpa ett jämställdhetsperspektiv i konkreta undervisningssituationer. Vid analys av utbildningen tenderar lärosätet att göra bredare analyser, där jämställdhetsperspektivet utgör en delmängd, i stället för att fokusera särskilt på jämställdhet.

Utbildningen följs upp på olika sätt, regelbundet och i olika forum. Bedömggruppen anser att man har en systematisk uppföljning av utbildningens innehåll, utformning och genomförande. Svartfrekvensen på kursvärderingar är dock låg, men lärosätet har redan tagit initiativ för att förbättra detta. Åtgärder har även vidtagits för de utvecklingsområden som identifierats, exempelvis har man infört en ny organisation av VFU och en progressionsplan. Återkoppling av resultaten sker på kvalitetskonferenser, genom publicering på en lärplattform och muntligen vid kursstart. Bedömggruppen anser att lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid, genom att analysera skälen till avhopp och genom att erbjuda studenterna olika stöd, bland annat för det vetenskapliga skrivandet.

Bedömggruppen anser att studenten får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Det framgår att det finns möjlighet till både formellt och informellt inflytande, men att studenten kan få större möjligheter att lämna synpunkter under pågående kurser. Lärosätet planerar att utveckla studentdialoger och samarbetet med alumner för att öka studentdeltagandet i formella utvärderingar. Dessutom finns planer på regelbundna avstämningar för att fånga upp studenters enskilda klagomål. Bedömggruppen ser positivt på planerna och vill tillägga att studenternas möjlighet att lämna synpunkter på pågående kurser kan stärkas.

Utbildningen arbetar med att skapa förutsättningar för progression i studenternas lärande och ansvarstagande, på ett sätt som ska förbereda dem inför ett föränderligt arbetsliv. En ny organisation av VFU har nyligen implementerats, liksom en progressionsplan. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället, exempelvis genom professionsdagar, och man samverkar med regionens kommuner genom arbetsintegrerad lärutbildning och Forum för skolutveckling. Bedömggruppen ser positivt på att organisationen för VFU ändrats men noterar att samverkan mellan lärosätets nya organisation och skolor kan stärkas ytterligare.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Lärosätet visar erforderlig ämnesmässig, vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk lärarkompetens för att utbilda ämneslärare i samhällskunskap. Personal som besitter central ämnesinnehållslig och vetenskaplig kompetens finns vid den institution som har huvudansvaret för ämnesstudierna, medan annan kompetens tas in från andra delar av högskolan. I lärtabellen saknas lärarkompetens i nationalekonomi. Vid intervjun framkom att en extern person har ansvarat för de delar av utbildningen som rör samhällsekonomi, men att en lektor i nationalekonomi med gymnasielärarexamen nyligen har rekryterats. I personalgruppen ingår också personer med ämnesdidaktisk kompetens, samt professionsutbildning och -erfarenhet.

Lärosätet ger högskolepedagogisk utbildning för sina lärare, samt utbildning för VFU-handledare, som cirka 300 verksamma lärare har genomgått, enligt intervjuerna. Det finns strategier för att hantera kommande pensionsavgångar och stärka den ämnesdidaktiska forskningen.

Till lärosätets styrkeområden hör en stark professionskompetens. Den vetenskapliga lärarkompetensen är adekvat. Men det innebär en viss sårbarhet att den samlas i relativt få personer och delvis är beroende av flera institutioners villighet och förmåga att leverera det utbildningen kräver. Detta beroende är vanligt för utbildningar i skolämnet samhällskunskap. Medvetenheten om detta framstår emellertid som god och här pågår också ett utvecklingsarbete.

Bedömggrupper rekommenderar att lärosätet fortsätter arbetet med att stärka samordningen av samhällskunskapsämnet. Lärosätet bör också säkerställa den långsiktiga tillgången till vetenskapligt kompetent personal, som sammantaget ger den ämnesmässiga bredd som en utbildning i samhällskunskap kräver samt har kunskap om och intresse för ämneslärarutbildningen.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet har mot bakgrund av en utvärdering inlett ett organisatoriskt förändringsarbete, för att bättre samordna ansvaret och använda de olika kompetenser som behövs i den komplexa utbildningen i samhällskunskap. Analysen av utmaningarna framstår som välgrundad och de åtgärder som vidtagits relevanta. Positiva effekter av detta förändringsarbete framhålls, bland annat har den ämnesdidaktiska utbildningsmiljön förstärkts genom att lärosätets ämnesdidaktiska kompetens kommer in i fler kurser. Lärarnas ämnesteoritiska forskningskompetens används också på flera platser i utbildningen. Av det samlade underlaget framgår att det vid lärosätet bedrivs forskning av relevans för ämneslärarutbildningen. Forskningen är emellertid i hög grad inramad av barn- och ungdomsvetenskap. Strategiska ekonomiska satsningar görs dock av lärosätet för att initiera ämnesdidaktiskt inriktad forskning och skapa forskargrupper, bland annat i de samhällsorienterade ämnena.

Bedömggruppen rekommenderar att lärosätet säkerställer att det påbörjade förändringsarbetet för att stärka utbildningsmiljön inte avstannar eller blir alltför beroende av enskilda personer. Lärosätet bör också fortsätta utvecklingsarbetet för att stärka den ämnesdidaktiskt inriktade forskningen i samhällskunskap och integrera den i utbildningen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Samhällskunskapsämnet karaktär gör att det kan sättas samman på olika sätt. Politiska, sociala och samhällsekonomiska perspektiv bör dock ingå. Här är bedömargruppens bild av det samlade underlaget att lärosätet uppvisar en tämligen genomtänkt idé för innehåll och progression i ämnesstudierna, som ger både bredd och väsentligt djup inom vissa områden, inklusive insikter i aktuell forskning. De få självständiga arbeten som granskats ger viss indikation att målet på uppfylls. En styrka är att flera kurser är tematiskt inriktade, vilket förbereder för lärarrollen i skolämnet samhällskunskap. Den samverkan mellan lärare som den här typen av kurser kräver kan emellertid vara en utmaning.

Även om det övergripande omdömet är positivt finns också utvecklingsmöjligheter. Lärosätet framhåller i självvärderingen ett behov av att ännu bättre integrera olika moment till en helhet. Precis som sägs där kräver detta mötesplatser och samarbete mellan olika lärare. Det kan också finnas skäl att återkommande analysera hur balansen i utbildningen som helhet ser ut, exempelvis de samhällsekonomiska perspektivens omfattning och plats i utbildningen. Det faktum att samhällskunskap kan både vara ämne 1 och ämne 2 i utbildningen, och att studiegångarna delvis skiljer sig åt kräver också vaksamhet. Samhällskunskap som ämne 1 innefattar två självständiga arbeten om totalt 30 högskolepoäng, medan samhällskunskap som ämne 2 inte rymmer några självständiga arbeten utan istället ytterligare ämnesteoritiska studier. Bedömargruppen rekommenderar därför lärosätet att fortsätta arbetet med att stärka samverkan mellan lärare och följa upp hur väl mötesplatser och tematiska kurser fungerar. Lärosätet bör också återkommande analysera samhällskunskapskurserna som helhet, så att de mest centrala perspektiven blir tillräckligt tydliga, omfattande och examinerade – utan att ge avkall på den nödvändiga bredden. Vidare förordas en analys av om olikheterna mellan samhällskunskap som ämne 1 respektive ämne 2 påverkar bredden eller fördjupningen inom respektive studiegång, samt om inslag i någon av inriktningarna kan vara av värde också för den andra.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Utifrån de samlade underlagen ser bedömargruppen att vetenskapsteoretiska frågor och metod, både kvalitativ och kvantitativ, har en återkommande plats i utbildningen i samhällskunskap. Den delen av utbildningen knyter också an till ämnesdidaktik och yrkesutövning. Vissa kurser och uppgifter har särskild betydelse, framför allt en metodkurs om 7,5 högskolepoäng (termin 6) och de två självständiga arbetena (termin 7 och 10) för samhällskunskap som ämne 1.

Den integration som finns mellan metodinriktade kurser och självständiga arbeten ser bedömargruppen som en styrka när samhällskunskap läses som ämne 1. De få självständiga arbeten som granskats ger viss indikation på att målet uppfylls. När samhällskunskap är ämne 2

skrivs dock inget självständigt arbete i ämnet, vilket innebär en risk att de (samhälls)vetenskapliga perspektiven blir alltför svaga i både metodhänseende och när det gäller vetenskaplighetens betydelse för yrkesutövningen. Vid intervjuerna framkom dock att de ämnesstudier som är exklusiva för den här studiegången bland annat innefattar en tämligen omfattande undersökningsuppgift, och det betonades att vetenskapliga frågor och tillämpad metod uppmärksammas genom hela utbildningen, alltså också i kurser som är gemensamma för samhällskunskap som ämne 1 och 2. Bedömargruppen ser detta som tillräckligt, men rekommenderar lärosätet att analysera om olikheterna mellan samhällskunskap som ämne 1 respektive ämne 2 riskerar att ge en för svag (samhälls)vetenskaplig grund, med koppling till yrkesutövningen, för studenter som läser samhällskunskap som ämne 2 (där inget självständigt arbete skrivs inom ramen för ämnesstudierna).

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Bedömargruppens bild är att lärosätet har en tydlig strategi för att integrera ämnesstudier och ämnesdidaktiska studier, även om skillnader finns mellan olika kurser. Exempel ges på uppgifter som är inriktade på systematisering och kritisk granskning av egna och andras erfarenheter samt knyter an till ämnesdidaktisk forskning.

VFU-uppgifter är också viktiga för arbetet med kritisk reflektion och systematisering av egna och andras erfarenheter, med anknytning till teoretisk litteratur. Lärosätets tydliga grepp om och gemensamma ram för VFU är i grunden en styrka. Samtidigt finns anledning att uppmärksamma att inramningen i hög grad framstår som allmäntdidaktisk, vilket är en begränsning ur ett ämnesperspektiv. I självvärderingen identifieras också ett glapp mellan VFU och de högskoleförlagda delarna av utbildningen, vilket också bekräftas av intervjuerna.

De självständiga arbeten som skrivs inom ramen för ämnesstudierna när samhällskunskap är ämne 1 bidrar också till förmågan att systematisera erfarenheter och forskningsresultat av betydelse för yrkesutvecklingen. De få självständiga arbeten som granskats ger viss indikation på att målet uppfylls. När samhällskunskap är ämne 2 skrivs dock inget självständigt arbete i ämnet, vilket innebär en potentiell svaghet för den studiegången. Som nämnts framkom vid intervjuerna dock att de ämnesstudier som är exklusiva för studiegången för ämne 2 bland annat innefattar en tämligen omfattande undersökningsuppgift.

Bedömargruppen lämnar rekommendationen att stärka den ämnesteoretiska och ämnesdidaktiska kopplingen till VFU och integrera VFU tydligare ämnesstudierna som helhet, samt att analysera om olikheterna mellan samhällskunskap som ämne 1 respektive ämne 2 innebär att förmågan att systematisera erfarenheter och forskningsresultat av betydelse för yrkesutvecklingen ges otillräckligt utrymme för studenter som läser samhällskunskap som ämne 2.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och

ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Som nämnts uppfattar bedömargruppen att lärosätet i grunden har en tydlig strategi för den ämnesdidaktiska utbildningen, både som en strimma genom kurser och i form av en separat delkurs. Av intervjuerna framkommer dock att tämligen stora skillnader finns mellan olika kurser på så sätt att vissa nästan helt saknar yrkeskoppling, medan andra moment ibland blir väl fjärrade från ämnesinnehållet.

Att ämnesdidaktiska inslag ingår i merparten av ämneskurserna framstår som en styrka. Det tidigare påtalade glappet mellan VFU och de högskoleförlagda delarna av utbildningen innebär samtidigt en svaghet och en outnyttjad potential för tillämpningen av ämnesdidaktik. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att fortsätta arbetet med att integrera ämnesdidaktik i ämnesstudierna, och att stärka relationen mellan ämnesstudier och ämnesdidaktiska studier samt VFU.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätets självvärdering beskriver inte arbetet med det här målet, utan hänvisar till del 1, som betonar den verksamhetsförlagda delen av utbildningen och redogör för en till synes genomtänkt helhetsidé med VFU. Idén är dock i hög grad allmäntdidaktiskt orienterad och inramad av ett UVK-perspektiv.

Även om intervjuerna klargjorde vilka VFU-perioder (termin 3 och 9) som är knutna till ämnesstudierna framkom en viss osäkerhet i frågan, och det är tydligt att länken mellan ämnesstudier och VFU är tämligen personberoende. Detta bekräftar att något av ett glapp (uppmärksammat även av lärosätet självt) finns mellan ämnesstudierna och VFU. Bedömargruppen framhåller vikten av att arbetet med att överbygga detta glapp intensifieras. Träningen i att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning under VFU behöver ske med samhällskunskapsämnet i fokus samt förankras bredare i ämnesstudierna och personalgruppen vid lärosätet. Ett annat utvecklingsområde är organisationen för VFU, där intervjuerna ger olika bilder av hur väl den fungerar när det gäller att kontakta och förbereda VFU-skolor inför VFU-perioder.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Utbildningen säkerställer att studenten når målet att visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten.

Bedömargruppen bedömer att lärosätet visar en god medvetenhet och en klar strategi i arbetet med jämställdhet, både i form av ett genomtänkt ämnesinnehåll och i organisatoriskt avseende. Exempelvis är frågor om köns- och maktfrågor viktiga inslag i flera kurser, och normkritik ingår i den

behörighetsgivande högskolepedagogiska kursen för universitetslärare, bland annat utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Utvecklingsarbete pågår även i andra avseenden.

Till styrkeområdena hör att jämställdhetsaspekter uppmärksammas ur flera olika perspektiv under ämnesstudierna i samhällskunskap. Den potential som finns i att knyta ämnesstudier och VFU närmare varandra kan lyftas även på detta område, framför allt när det gäller att ännu tydligare säkerställa studenternas förmåga att beakta, kommunicera och förankra jämställdhetsfrågor i den pedagogiska verksamheten. Några av de analyser och insatser som gjorts av organisatoriska aspekter vid lärosätet bör med fördel följas upp.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

De samlade underlagen ger bilden av att lärosätet bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, som inkluderar flera utarbetade formella procedurer för uppföljning och utveckling av utbildningen. Återkoppling sker till studenterna.

Å ena sidan ser bedömargruppen de omfattande kvalitetsprocedurerna vid lärosätet som en styrka. Å andra sidan finns en risk att dokumenterandet tar tid och energi som kunde användas till analys och konkret hantering av identifierade problem. Låg svarsfrekvens i kursutvärderingar är en påtaglig svaghet. Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet säkerställer att påbörjade utvecklingsprojekt följs upp. Lärosätet bör också överväga att eventuellt tona ned några av de centrala, standardiserade, procedurerna, till förmån för uppföljning som ligger "närmare" specifika delar av utbildningen (exempelvis kurserna i samhällskunskap).

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Bedömargruppen ser att lärosätet arbetar med insatser som har förutsättningar att främja studenternas slutförande av utbildningen inom planerad studietid. Lärosätet gör exempelvis återkommande analyser av genomströmning på både program- och kursnivå, satsar på att stärka alla studenters vetenskapliga skrivförmåga, samt ger särskilt stöd för vissa studenter i form av exempelvis språk- och textcentrum.

Analyser av genomströmningen är en god grund för att identifiera moment och delar i utbildningen som framstår som särskilt utmanande för studenter. Även här finns emellertid en risk att det stannar vid dokumentation, och bedömargruppen uppmanar lärosätet att omsätta den kunskap analyser av det här slaget ger till konkret utvecklingsarbete. Satsningar som görs, t.ex. för att stärka studenterna skrivförmåga, förtjänar också systematisk uppföljning.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Bedömggruppen ser att det på lärosätet finns formaliserade strukturer och procedurer för representation av lärarstudenter i relevanta beslutsorgan, samt för att samla in studenternas synpunkter och tillvarata dem i kursutvecklingsarbetet. Att lärosätet är tämligen litet gynnar också det informella inflytandet och möjliggör en närmare relation mellan lärare och studenter, vilket är en styrka.

En stor utmaning för de formaliserade inslagen är svagt studentintresse i form av låg svarsfrekvens för flera av utvärderingsinstrumenten. Det kan möjligen kopplas till att flera av de formella kanalerna framstår som tämligen centraliserade och fjärrade från de konkreta undervisningssammanhangen. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att analysera om studentintresset för att ge feedback skulle kunna gynnas av att delvis förändra de nuvarande inflytandeformerna, exempelvis genom att knyta dem närmare till ämnesstudierna.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Bedömggruppen bedömer att lärosätets ämneslärarutbildning i samhällskunskap förbereder studenterna för förändringar i arbetslivet, både generellt genom sitt kursinnehåll och mer specifikt genom uppmärksamhet på digitalisering, samt genom etablerad samverkan med skolverksamheten. Utöver VFU innefattar den senare också konferensdagar, att verksamhetsnära och verksamhetsiniterade frågor knyts till de självständiga arbetena, och utbyte av kompetensutveckling och samverkansforskning. Vid intervjuerna lyftes också inslag i ämnesstudierna fram, som studiebesök i miljonprogramsområden och samtal med imamer.

Lärosätet förefaller ha en god förankring i närområdet med välutvecklade och dubbelriktade samverkansformer. Ett utvecklingsområde kan vara att stärka samverkan som ligger på lägre nivå än lärosätetsnivå, vilket exempelvis möjligen skulle kunna bidra till en närmare koppling mellan ämnesstudierna i samhällskunskap och VFU.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Lärosätet visar i relation till utbildningens omfattning adekvat ämnesmässig och vetenskaplig lärarkompetens, ämnesdidaktisk kompetens samt professionskompetens. Ett viktigt tillskott är en nyligen rekryterad lektor i nationalekonomi, som också har gymnasielärarexamen. Högskolepedagogisk utbildning ges, liksom VFU-handledarutbildning. Strategier finns för att hantera kommande pensionsavgångar. Som brukligt är för samhällskunskapsutbildning finns ett beroende av lärarkraft från flera olika institutioner. En god medvetenhet om den typen av utmaningar finns och ett förändringsarbete pågår, för att stärka samordningen och använda de olika kompetenser som behövs.

Utbildningsmiljön bedöms som tillfredsställande. Den ämnesdidaktiska utbildningsmiljön har förstärkts. Lärares ämnesteoriska forskningskompetens nyttjas också i utbildningen. Vid lärosätet

bedrivs forskning av relevans för ämneslärarutbildningen, dock primärt med inriktning på barn- och ungdomsvetenskap. Det finns emellertid strategier för att stärka den ämnesdidaktiska forskningen.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Lärosätet visar en till synes genomtänkt idé för innehåll och progression i studierna i samhällskunskap. Politiska, sociala och samhällsekonomiska perspektiv ingår. Studierna innehåller både bredd och väsentligt djup inom vissa områden, inklusive insikter i aktuell forskning. Flera kurser är tematiskt inriktade, och förbereder på så sätt väl för lärarrollen i skolämnet samhällskunskap.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Lärosätet visar att vetenskapsteoretiska frågor och metod, både kvalitativ och kvantitativ, har en central roll i utbildningen och att utbildningen på området knyts till yrkesutövningen. Viktigast är delkurser om forskningsmetod, inom ramen för studierna i samhällskunskap och UVK, samt de två självständiga arbeten som skrivs i samhällskunskap när det är ämne 1. För samhällskunskap som ämne 2 ingår inget självständigt arbete i samhällskunskap, dock en fördjupande undersökningsuppgift. Flera kurser under utbildningen innehåller också moment som är relevanta för målet.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Utbildningen i samhällskunskap innehåller uppgifter för systematisering och kritisk granskning av egna och andras erfarenheter, med anknytning till ämnesdidaktisk forskning. VFU-uppgifter och de självständiga arbetena har en viktig roll. Ett visst glapp föreligger dock mellan ämnesstudier och VFU, som i hög grad är allmändidaktiskt inramad. Lärosätet arbetar för att överbygga detta.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet bedöms ha en tydlig strategi för den ämnesdidaktiska utbildningen, både som en strimma genom kurser och i form av en separat delkurs. Av intervjuerna framkommer dock att tämligen stora skillnader finns mellan olika kurser på så sätt att vissa nästan helt saknar yrkeskoppling, medan andra moment ibland blir väl fjärrade från ämnesinnehållet. Att ämnesdidaktiska inslag ingår i merparten av ämneskurserna framstår dock som en styrka.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Det finns en strategi för träning i planering, genomförande och utveckling av undervisning, framför allt knuten till VFU. Ett helhetsgrepp för VFU finns vid lärosätet, vilket dock primärt är allmändidaktiskt inriktat. Lärosätet har uppmärksammat ett glapp mellan VFU och den högskoleförlagda utbildningen, och därför krävs en särskild vaksamhet när det gäller anknytningen mellan ämnesstudier, ämnesdidaktiska studier och VFU.

Lärosätet arbetar med jämställdhet, både i form av ett genomtänkt ämnesinnehåll och organisatoriskt. Det pågår också ett kontinuerligt utvecklingsarbete.

Lärosätet har utvecklade procedurer för systematisk uppföljning av utbildningen, förändringsarbete och återkoppling till studenterna. Återkommande analyser görs av genomströmningen på både program- och kursnivå. Satsningar på att stärka alla studenternas vetenskapliga skrivförmåga, samt

särskilt stöd för vissa studenter i form av exempelvis språk- och textcentrum, kan underlätta för studenterna att slutföra sina studier inom planerad studietid.

Lärostudentrepresentation i relevanta beslutsorgan finns på lärosätet. Studenternas synpunkter samlas också in och tillvaratas under kursutvecklingsarbetet. Att lärosätet är tämligen litet gynnar det informella inflytandet. När det gäller uppföljning och studenternas synpunkter finns utrymme för reflektion om avvägningen mellan standardiserade centrala processer och mer utbildningsnära arbetssätt.

Utbildningen förbereder studenterna för förändringar i arbetslivet, både generellt genom samhällskunskursernas ämnesinnehåll och genom specifik uppmärksamhet på t.ex. digitala verktyg. Etablerad samverkan finns också med skolverksamheten, bland annat genom VFU, konferenser, att verksamhetsnära frågor knyts till självständiga arbeten, samt utbyte av kompetensutveckling och samverkansforskning. Vissa studiebesök och arbetsuppgifter sker också i samspel med det omgivande samhället.

Lärosäte: Högskolan Väst**Yrkesexamen:** Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet svenska**Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet****Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara inte tillfredsställande.**

Lärarnas vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat för utbildningen och står i proportion till utbildningens volym, men med vissa svagheter. Inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) har över 90 procent av lärarna lärarexamen och två tredjedelar har disputerat. Flera av de disputerade lärarna har dock inte sin ämnesmässiga bakgrund i pedagogik/utbildningsvetenskap. Den kompetensen finns på lärosätet även om den inte nyttjas, vilket bedömargruppen rekommenderar att man gör. Flera av lärarna har omfattande erfarenhet av att undervisa och lärosätet ger högskolepedagogisk kompetensutveckling. För inriktningen svenska sker ett pedagogiskt utvecklingsarbete och det finns en stabil VFU-organisation för att säkerställa professionsanknytningen. Vidare är ett tillfredsställande antal av personalen disputerande och de flesta har relevant ämneslärarexamen. Samtidigt kan bedömargruppen konstatera att de verksamma lärarna och forskarna inom svensklärarytbildningen är förhållandevis få och att detta medför en del problem, både på kort och på lång sikt. Lärosätet har en strategi för att säkerställa kompetensen på lång sikt. Men bedömargruppen rekommenderar lärosätet att intensifiera kompetensförsörjningsarbetet och bredda den grupp som jobbar inom svensklärarytbildningen. Stora delar av utbildningen vilar på enstaka personer, vilket gör utbildningen sårbar.

Utbildningsmiljön är inte tillfredsställande för svensklärarytbildningen. Det finns en vetenskaplig och professionsinriktad miljö för UVK samt en genomtänkt strategi för forskningsanknytning och studenternas vetenskapliga utveckling. Forskningsanknytningen sker inom UVK genom forskningsverksamma lärare, ett genomgående vetenskapligt perspektiv och utveckling av ett vetenskapligt kritiskt förhållningssätt. Trots det framgår att kopplingen mellan teori och praktik kan stärkas, och bedömargruppen rekommenderar lärosätet att genomföra ett utvecklingsarbete med målet att åstadkomma ett nära samband mellan forskning och utbildning. För inriktningen svenska finns det finns visserligen en professionsinriktad miljö genom praktknära forskning, lärosätets VFU-struktur och lärarnas nära samarbete med arbetslivet, men brister har noterats i den vetenskapliga miljön. Litteraturredaktisk forskning ingår i flera större tvärvetenskapliga projekt, och det finns ett rikt kontaktnät inom Nationella nätverket för svenska med didaktisk inriktning, vilket är en tillgång för den egna forskningsmiljön och för studenterna. Riktigt samma motsvarighet finns dock inte för den språkliga sidan av svenskämnet. Bedömargruppen anser att denna slagsida i viss mån avspeglar sig i hur kurserna är utformade inom hela svensklärarytbildningen, där den språkliga delen av svenskämnet inte är lika utvecklad vad gäller de didaktiska delarna. Helhetsintrycket som bedömargruppen har fått är att den ämnesdidaktiska forskningen behöver breddas och fördjupas vid lärosätet.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls. Det finns en tydlig linje genom utbildningen och en progressionstanke i kunskapsinhämtande och lärande bland studenterna som säkerställer både ämnesdjup och bredd. De didaktiska perspektiven synliggörs, diskuteras och tillämpas. Lärosätet redogör också för flera olika examinationsformer som säkerställer studenternas ämnesdidaktiska kunskaper.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Undervisningen i vetenskapliga metoder återkommer i flera kurser och det examineras på olika sätt. Metodmässig variation eftersträvas och lärosätet har vidtagit åtgärder för att säkerställa att både kvalitativ och kvantitativ metod examineras vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet bearbetas både i VFU och i en kurs om skolutveckling. Lärosätet har en uttalad ambition om att utveckla studenternas vetenskapliga tänkande genom utbildningen, och det finns ett utvecklat samarbete mellan UVK och ämne och ämnesdidaktiska studier när det gäller teori och metod. Sammantaget ger detta ett gott helhetsintryck även om bedömargruppen ser att det finns förbättringsmöjligheter. Gruppen rekommenderar lärosätet att teori- och metodområdet i större utsträckning ska innefatta och kopplas samman med det svenskämnesdidaktiska området, också i själva kursstrukturen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Studentens utveckling till en reflekterande praktiker är ett genomgående tema i VFU-kurserna inom ämnesläraryrket. Studenterna får också tillfälle att reflektera, exempelvis under VFU-perioderna. Det sker även en varierad examination av detta mål, exempelvis genom bloggar och genom att identifiera ett utvecklingsbehov och designa ett utvecklingsarbete. Lärosätet arbetar därmed genom hela utbildningen för att möjliggöra för studenter att knyta egna VFU-erfarenheter till teoretiska perspektiv, med det avslutande självständiga arbetet som det tydliga slutmålet. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls inom UVK men säkerställs inte för inriktningen svenska. I högskoleförlagda kurser behandlas exempelvis elever villkor och förutsättningar, både individuellt och i grupp, specialpedagogik och bedömning för lärande och betygsättning. Förmågan att tillämpa utvecklas och säkerställs framför allt i VFU, och som komplement till VFU-handledarens rådgivande bedömning av studentens prestationer under VFU används bland annat videoupptagning av egen undervisning för att synliggöra och reflektera kring den egna didaktiska förmågan. Möjligen borde man här ha ett större fokus på att tydliggöra sambandet mellan UVK och ämnesdidaktik. Ämnesstudierna kopplas kontinuerligt till det ämnesdidaktiska området, innefattande forskningslitteratur om lärande, beprövad erfarenhet och aktuella styrdokument. Samtidigt uppmärksammar bedömargruppen att de exempel som lärosätet ger för att konkretisera detta främst rör det litteraturredidaktiska området. Lärosätet rekommenderas därmed att ytterligare stärka studenternas möjligheter få omsätta och utvärdera teoretiska kunskaper i språkdidaktik. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör måluppfyllelse men den säkerställs inte.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls inom UVK men säkerställs inte för inriktningen svenska. Lärosätet har tagit fram en progressionsplan som betonar tre förmågor: reflektions- och analysförmåga, didaktisk kompetens och kommunikationsförmåga och demokratiskt ledarskap. I förhållande till dessa förmågor breddas

och fördjupas träningen av dem i den verksamhetsförlagda utbildningen där de även examineras. Lärosätet ger studenterna möjligheter att utveckla och utforma sina ämnesdidaktiska färdigheter i den riktning som målet anger. Men eftersom ämnesdidaktiken ingår i UVK blir det tydligt hur svensk lärutbildningens olika delar kopplas samman, särskilt litteraturredaktik med litteraturvetenskap och språkdidaktik med språkvetenskap. Därmed blir progressionen tydlig, och bedömggruppen anser inte att måluppfyllelsen säkerställs när det gäller språkdidaktiken. För litteraturredaktiken finns exempel på examinationer och redovisningar.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Delar av målet som har att göra med bedömningskompetens när det gäller de vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekterna, examineras i en rad UVK-kurser och i de flesta VFU-kurser. I intervjun med lärosätetsrepresentanterna förtydligades hur undervisningen om mänskliga rättigheter, hållbar utveckling och barnets rättigheter organiseras och examineras.

Bedömggruppen anser att jämställdhetsperspektivet inkluderas i utbildningen på ett positivt sätt. På generell nivå har utbildningen inriktats mot värdegrundsdilemman, normkritik, rasism och intersektionella perspektiv omfattande både organisatoriska och didaktiska perspektiv. Undervisning om jämställdhetsperspektiv och olika ojämlikhetsmönster grundade på sociala kategorier såsom genus sker i både ämneskurser och UVK-kurser. I VFU-kurserna tas nämnda ojämlikhetsmönster också upp när det gäller själva undervisningen och hur studenten förmår tillämpa ett jämställdhetsperspektiv i konkreta undervisningssituationer. Det finns ett väl genomtänkt och förankrat jämställdhetsarbete genom hela kursverksamheten, i synnerhet i de litteraturvetenskapliga kurserna. Vid analys av utbildningen tenderar dock lärosätet att göra bredare analyser, där jämställdhetsperspektivet utgör en delmängd, i stället för att fokusera särskilt på jämställdhet.

Bedömggruppen anser att lärosätet systematiskt följer upp utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination, både proaktivt och reaktivt. Det sker regelbundet och i olika forum. Svarefrekvensen på kursvärderingar är dock låg, men lärosätet har redan tagit initiativ för att förbättra detta. Åtgärder har även vidtagits för de utvecklingsområden som identifierats, exempelvis har man infört en ny organisation av VFU och en progressionsplan. Man har även uppmärksammat ett problem med bristande kvalitet på självständiga arbeten vilket har lett till nya samarbetsformer och strukturer inom ramen för den kursmässiga "peer-review"-processen. Arbetslagens närhet till utbildningarna framstår också som en styrka, liksom att VFU-delen av utbildningen är väl integrerad i detta arbete. Återkoppling av resultaten sker på kvalitetskonferenser, genom publicering på en lärplattform och muntligen vid kursstart. Bedömggruppen anser att lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid, genom att analysera skälen till avhopp och genom att erbjuda studenterna olika stöd, bland annat för det vetenskapliga skrivandet. Trots detta är avhoppet förhållandevis många, och bedömggruppen ser positivt på att lärosätet planerar fördjupande analyser för att komma tillrätta med problemet.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Bedömggruppen anser att studenten får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Det framgår att det finns möjlighet till både formellt och informellt inflytande, men att studenten kan få större möjligheter att lämna synpunkter under pågående kurser. Lärosätet planerar att utveckla studentdialoger och samarbetet med alumner för att öka studentdeltagandet i formella utvärderingar. Dessutom finns planer på regelbundna

avstämningar för att fånga upp studenters enskilda klagomål. Bedömaregruppen ser positivt på planerna och vill tillägga att studenternas möjlighet att lämna synpunkter på pågående kurser kan stärkas. För svenskläro-utbildningen gynnar de låga trösklarna och den nära kontakt som finns mellan studenter och personal på olika nivåer studenternas möjligheter till inflytande, och det finns även ett fungerande formellt studentinflytande. Lärosätets engagemang och närhet till studenterna är enligt bedömaregruppen ett gott exempel.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Utbildningen är enligt bedömaregruppen utformad i samarbete med det omgivande arbetslivet, och studenterna förbereds inför sin framtida yrkesroll i en föränderlig skolvärld. Utbildningen arbetar med att skapa förutsättningar för progression i studenternas lärande och ansvarstagande, på ett sätt som ska förbereda dem inför ett föränderligt arbetsliv. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället, exempelvis genom professionsdagar, och man samverkar med regionens kommuner genom arbetsintegrerad läro-utbildning och Forum för skolutveckling. Samverkan sker också genom lärosätets regionala utvecklingscentrum där representanter för olika skolformer i regionen medverkar, och det finns en väl utvecklad alumnverksamhet. En ny organisation av VFU har nyligen implementeras, liksom en progressionsplan. Bedömaregruppen ser positivt på att organisationen för VFU ändrats men noterar att samverkan mellan lärosätets nya organisation och skolor kan stärkas ytterligare. Bedömaregruppen menar att den tydliga verksamhetsanknytningen, bland annat genom samarbetet med det omgivande samhället, är ett gott exempel.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Av självvärderingen framgår att ämnesläro-utbildningen vid lärosätet årligen antar 50–60 studenter och är placerad vid institutionen för individ och samhälle, en av lärosätets fyra institutioner. Totalt 33 lärare arbetar inom ämnesläro-utbildningen, varav 14 är verksamma inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK). Över 90 procent av lärarna i UVK har lärarexamen och två tredjedelar har disputerat. Under intervjuerna framhåller lärosätet att alla läro-utbildningens lärare ska vara forskande. Bedömaregruppen noterar dock att det är flera av de disputerade lärarna i lärartabellen som inte har sin ämnesmässiga grund i pedagogik/utbildningsvetenskap eller liknande, vilket kan utgöra en kunskapsmässig begränsning i relation till UVK-kursernas innehåll. Av självvärderingen framgår vidare att flera professorer i pedagogik finns knutna till utbildningen, dock utan att ha undervisat under 2018. Bedömaregruppen noterar därmed att lärosätet har en adekvat vetenskaplig kompetens men att den inte alltid används i utbildningen. Lärosätet rekommenderas att i större utsträckning använda kompetensen med inriktning mot pedagogik/utbildningsvetenskap i UVK.

Bedömaregruppen anser att den professionsrelaterade kompetensen säkras av att de flesta lärare har lärarexamen och att antalet VFU-handledare motsvarar antalet studenter. Lärosätets

handledarutbildning har ändrats för att i större utsträckning tillmötesgå de verksamma lärarnas behov av flexibilitet och olika studietakt. I självvärderingen framgår också att lektorerna och adjunkterna har mångårig erfarenhet av undervisning. När det gäller högskolepedagogisk kompetens uttrycker riktlinjerna på lärosätet att samtliga lärare ska ha genomgått högskolepedagogiska kurser om minst 15 högskolepoäng. Lärosätet anordnar också seminarier och pedagogiska träffar som fokuserar på högskolepedagogiska frågor, vilket bedömargruppen ser positivt på.

Bedömargruppen konstaterar att lärosätet har en strategi för kompetensutveckling och framtida kompetensförsörjning. Det finns även en relativt ny organisation av VFU i vilken lärarna organiseras i team, med en VFU-ledare som arbetar 70 procent i nära samarbete med programansvarig. I självvärderingen redogör lärosätet för ett aktivt arbete med både externa rekryteringar och intern kompetensförsörjning och kompetensutveckling. Bland annat har de professorer som är knutna till institutionen, förutom sin kompetensutvecklingstid, 20 procent av arbetstiden avsatt för att driva forskningsprojekt med kollegor och/eller arbeta med andra forskningsutvecklande aktiviteter såsom meriteringsstöd. I intervjuerna framgår att lärosätet anser att det är en utmaning att behålla och rekrytera lärare som har aktuell kompetens från skolan. Att lärosätet inkluderar adjunkter i forskningsmiljön kan dock enligt bedömargruppen bidra till att den aktuella kompetensen stannar kvar på utbildningen. Sammantaget ser bedömargruppen att den vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetensen säkerställs också på lång sikt.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Två forskningsmiljöer finns i anslutning till lärosätets lärarutbildningar: Lärande i och för det nya arbetslivet och Barn- och ungdomsvetenskap. Flera av lärarna som arbetar inom ämneslärarprogrammet ingår i en eller båda dessa forskningsmiljöer, där det bland annat anordnas forskningsseminarier. Den barn- och ungdomsvetenskapliga miljön, som av ämnesmässiga skäl ligger närmast lärarprogrammen, arbetar strategiskt med samverkansforskning. Flera forskningsprojekt och miljöer av relevans för utbildningen lyfts också fram. Därtill följs ämneslärarutbildningens forskningsanknytning upp i lärosätets kvalitetsarbete. Bedömargruppen menar därmed att det finns en vetenskaplig miljö för utbildningen och ser positivt på att forskningsprojekt inom det utbildningsvetenskapliga området prioriterades under 2017.

I självvärderingen finns det flera aspekter som bidrar till en professionsinriktad miljö. Samverkansforskningen är praktisknära så att problemformuleringen sker i samverkan med fältet, och flera av de forskningsprojekt som bedrivs kopplat till ämneslärarutbildningen är enligt lärosätet praktisknära. Trots detta framgår det inte tydligt för bedömargruppen hur den professionsinriktade miljön ser ut i sin helhet. Det finns ett nära samarbete med regionens skolor men lärosätet identifierar i självvärderingen ett visst glapp mellan den högskoleförlagda delen av utbildningen och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Denna bild bekräftades också under intervjuerna. Det teoretiska upplevs inte alltid som relevant för en ämneslärarutbildning och det är ibland svårt att se kopplingen mellan det teoretiska och praktiska. Lärosätet uttrycker att de vill utveckla både studentens möjlighet till reflektion och kopplingen mellan UVK, ämne och ämnesdidaktiska studier samt VFU. Bedömargruppen ser positivt på ett sådant utvecklingsarbete.

Forskningsanknytningen sker enligt lärosätets självvärdering genom forskningsverksamma lärare, ett genomgående vetenskapligt perspektiv i kurserna och strävan efter att studenterna ska utveckla bland annat ett vetenskapligt kritiskt förhållningssätt. Bedömaregruppen menar att lärosätet resonerar väl kring hur sambandet mellan forskning och utbildning är tänkt att fungera. Dock visar intervjuerna att intentionerna inte räcker hela vägen fram. Det framgår att lärarna använder den egna forskningen i utbildningen men att den inte alltid upplevs som relevant för ämneslärarutbildningen när det gäller det praktiska arbetet som lärare. Bedömaregruppen rekommenderar att lärosätet genomför ett utvecklingsarbete med målet att åstadkomma ett nära samband mellan forskning och utbildning.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen*

I självvärderingen betonar lärosätet ett vetenskapligt förhållningssätt generellt inom utbildningen. Inom kurser i vetenskaplig metod, analys och vetenskapsteori finns en progression från programmets tidiga kurser till de sena. Undervisning i vetenskapliga metoder återkommer i flera kurser medan vetenskapsteori behandlas i programmets första kurs. Inom UVK ger lärosätet en metodkurs som är gemensam för alla ämnen, och kursen har därför ett allmänvetenskapligt fokus. Här sker en omfattande examination där studenterna ska utföra en skriftlig opposition på tre studentuppsatser vilka sedan seminariebehandlas. Minst en av uppsatserna som opponeras på ska ha använt kvantitativ metod eftersom lärosätet eftersträvar att studenterna använder olika metoder och en vetenskapsteoretisk variation.

Studenterna skriver också två självständiga arbeten; det första fokuserar ämnets metoder och det andra föregås av kursen ovan med allmänvetenskapligt fokus. Av intervjuerna framgår att det första arbetet har fokus på metodkunskaper och teorier medan det andra har mer fokus på hur dessa kan vara till nytta. Att studenter möter både kvalitativ och kvantitativ metod under utbildningen bekräftas också av intervjuerna, även om tyngdpunkten är på kvalitativ metod eftersom den är vanlig i de självständiga arbetena. Bedömaregruppen menar därmed att det finns en progression i utbildningen när det gäller vetenskapligt förhållningssätt och metoder, genom ett samarbete mellan UVK och ämnet och ämnesdidaktiska studier. I självvärderingen redogörs för flera olika lärandemål som syftar till detta mål, och studentens kunskap och förståelse säkerställs genom olika slags examinationer.

Enligt självvärderingen anser lärosätet att vetenskaplig grund är enklare att hantera än beprövad erfarenhet. Det senare kopplas till kunskapsgörande av erfarenheter och förmågan att se praxis som grund för skolutveckling, och därför ingår vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i VFU och i en kurs om skolutveckling. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet tas framför allt upp i VFU-kurserna. Utifrån intervjuerna menar bedömaregruppen att lärosätet kan stärka kopplingen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Studenternas reflektion i samband med VFU där teori och praktik kopplas samman

kan upplevas som utmanande. Under intervjuerna framgår även att teoriernas betydelse för yrkesutövningen inte alltid är tydlig.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet beskriver hur studenterna konkret bereds tillfälle att reflektera, exempelvis under VFU. Av självvärderingen framgår att studentens utveckling till en reflekterande praktiker är ett genomgående tema i VFU-kurserna inom ämneslärarutbildningen. Detta framkom också i intervjuerna där lärosätet betonade vikten av att examinera både studenternas görande och deras reflekterande över görandet, och detta ser bedömargruppen positivt på. Lärosätets lärandemål vittnar om hur detta görs praktiskt i olika kurser där lärosätet lägger vikt vid reflektion över den egna lärarrollen, läraruppdraget och lärarprofessionen samt den vetenskapliga grunden för skolutveckling. Bedömargruppen anser att utbildningen når målen vad avser fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat.

Lärosätets lärandemål "kritiskt kunna reflektera över läraruppdraget, lärarprofessionen och den egna yrkesrollen i syfte att säkerställa och utveckla verksamhetens kvalitet" examineras genom en PM där en företeelse från VFU:n ska analyseras. Denna reflektionsförmåga tränas och examineras även i examensarbetet. Blogg och dialog om VFU-erfarenheter används enligt lärosätet för att studenten ska reflektera över sin egen och andras undervisning och planering. I självvärderingen beskrivs de olika kurserna med de förmågor som testas – att kunna reflektera över lärarrollen kopplat till teori, att kunna reflektera över läraruppdraget och lärarprofessionen, att med stöd av relevant forskning och styrdokument kunna identifiera ett utvecklingsbehov på en skola och designa ett utvecklingsarbete som svarar mot detta – och den beskrivningen visar progressionen när det gäller att utveckla reflektionsförmågan. Bedömargruppen anser att utbildningen skapar förutsättningar för studenten att bidra till utveckling av yrkesverksamheten och kunskapsutveckling inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen beskriver lärosätet flera kurser vars innehåll enligt bedömargruppen svarar mot det aktuella målet. Dessa kurser är *Perspektiv på utbildning, lärande och undervisning för ämneslärare*, som bland annat behandlar skolans roll och historia, *Ungdomars identitet och livsvillkor* och *Konflikt och intersektionalitet för ämneslärare*, vilka behandlar elevers villkor och förutsättningar både individuellt och i grupp, *Ämneslärarens pedagogiska uppdrag II* som har specialpedagogisk inriktning och kursen *Bedömning för lärande och betygsättning*. Bedömargruppen konstaterar att det är tydligt hur styrdokumentet speglas i undervisningspraktiker, även om metodik inte nämns explicit.

Lärosätet hänvisar i stor utsträckning till förmågan att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik som krävs för undervisning till VFU. När det gäller att säkerställa förmågan används bland annat videoupptagningar av studentens undervisning som komplement till VFU-handledarens rådgivande bedömning av studentens prestationer under VFU. Detta är ett sätt att synliggöra och reflektera kring den egna didaktiska förmågan. I självvärderingen ges även flera exempel på hur högskoleförlagda kurser kopplas samman med VFU. I en kurs om bedömning ska studenterna ha med sig material från föregående VFU, och en examinationsuppgift går ut på att analysera en händelse eller ett undervisningsförlopp. I kursen med specialpedagogik, som är viktig för att utveckla studenternas didaktiska kompetens, arbetar studenten med att utforma och planera undervisningen. Också här bygger examinationen på erfarenheter från VFU. Intervjuerna ger en delvis annan bild genom att UVK, didaktik, ämnesdidaktik och VFU beskrivs som uppdelat. Även om kurserna bygger på varandra kan det vara svårt att se helheten. När examinationen i en högskoleförlagd kurs bygger på att studenten genomfört en uppgift under VFU-kursen kan det uppstå svårigheter om studenten inte utfört uppgiften korrekt under VFU. Examinationen av den högskoleförlagda kursen kan också upplevas som svår att klara av redan från start. Bedömggruppen ser att utbildningens olika delar bidrar till att uppfylla målen men att de olika delarna i större utsträckning kan hänga samman. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att tydliggöra sambandet mellan de utbildningsvetenskapliga kärnkursernas innehåll och ämnesdidaktiken.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

För att uppfylla examensmålet har lärosätet utvecklat en progressionsplan som betonar tre aspekter: reflektions- och analysförmåga, didaktisk kompetens och kommunikationsförmåga samt demokratiskt ledarskap. I självvärderingen framgår att innehållet i flera högskoleförlagda kurser har betydelse för detta mål, till exempel elevens villkor och förutsättningar, både individuellt och i grupp, specialpedagogik och bedömning för lärande och betygsättning. Lärosätet betonar att det framför allt är under VFU som målet uppfylls. För VFU-kurserna har mål med tillhörande bedömningskriterier tagits fram utifrån ovan nämnda aspekter som syftar till att aspekterna ska breddas och fördjupas under utbildningens gång. Intervjuerna visar att det finns glapp mellan högskoleförlagda kurser och VFU, att det finns exempel där studenterna inte förbereds utifrån de kriterier som bedömningen vilar på. Det framgår också att organisationen av VFU kan förbättras. Trots att det finns VFU-ledare på lärosätet och personalen organiseras i VFU-team visar det sig att placeringen av och tillgången till handledare upplevs som bristfällig. Detsamma gäller även kommunikationen kring detta. Av underlagen framgår dock att lärosätet arbetat med att stärka organisationen av VFU på lärosätet. Bedömggruppen ser att arbetet går i rätt riktning och rekommenderar lärosätet att också stärka samarbetet med huvudmän och skolor.

Även säkerställandet av examensmålen uppfylls i första hand under VFU. Den första VFU:n examineras genom bedömningsbesök från en ämnesdidaktiker från lärosätet, och den andra examineras genom en individuellt skriven text och ett seminarium. Studenterna har totalt fem VFU-kurser där fokus ligger på att planera och genomföra undervisning, ha ett specialpedagogiskt perspektiv och göra en ämnesdidaktisk utvärdering med forskningsförankring. Examinationsformerna är varierade genom skriftliga inlämningar, seminarier, filminspelningar, presentationer och muntliga utvärderingar. I självvärderingen beskrivs också en yrkesmässig, ämnesdidaktisk och vetenskaplig

progression inom lärarutbildningen. Men bedömaregruppen noterar att VFU-kurserna har en gemensam, allmänt didaktiskt präglad inramning, och gruppen anser att lärosätet bör uppmärksamma risken för att detta kan fjärma VFU:n från ämnesstudierna och specifika ämnesdidaktiska perspektiv. Kopplingen däremellan är bland annat viktig för att studenten ska utveckla förmågan att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Bedömaregruppen anser att målet uppfylls men att tyngdpunkten ligger på det pedagogiska arbetet med att göra bedömningar utifrån relevanta, samhällliga och etiska aspekter. Beaktandet av mänskliga rättigheter och hållbar utveckling omhändertas i större utsträckning inom ämnena än i UVK, vilket bekräftas av intervjuerna. I självvärderingen visar lärosätet att bedömningskompetens när det gäller de vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekterna, examineras i en rad UVK-kurser och i de flesta VFU-kurser. Examinationen består bland annat av särskilda examinationsuppgifter om relationer mellan undervisning, lärande och bedömning. Sociala och ekonomiska aspekter av hållbar utveckling examineras även i flera olika samhällskunskapskurser samt med litteraturkoppling i kurser i svenska.

Lärosätet beskriver tydligt i självvärderingen vilka kursmål som ska uppfyllas för att täcka in de olika områdena, men mänskliga rättigheter och barnkonventionen nämns inte explicit. Hållbar utveckling behandlas inom ämnena och exempel visas för svenska och samhällskunskap. Detta kräver enligt bedömaregruppen en kontinuerlig bevakning från de programansvariga. Under intervjun förtydligades på ett tillfredsställande sätt hur undervisningen om mänskliga rättigheter, hållbar utveckling och barnets rättigheter organiseras och examineras: Det går som ett stråk från den inledande kursen för att sedan komma in på flera olika ställen i olika kurser. Bedömaregruppen rekommenderar dock lärosätet att mer explicit synliggöra mänskliga rättigheter och barnkonventionen.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärosätet har tagit fram en plan för hur arbetet med jämställdhetsintegrering ska planeras, bedrivas och implementeras systematiskt och på alla nivåer. Exempelvis ska alla programråd kartlägga intersektionella perspektiv i utbildningarna. Under 2018 gjordes en enkätundersökning om lika villkor där kön behandlades som ojämlikhetsvillkor. Enligt intervjuerna pågår också en undersökning på institutionen för att undersöka män och kvinnors förutsättningar på arbetsplatsen, exempelvis möjligheten att forska och ta ansvar. Bedömaregruppen noterar att lärosätet startat ett arbete med att analysera utbildningen i förhållande till jämställdhetsperspektivet, dock som en delmängd av andra perspektiv. Lärosätet rekommenderas att i det fortsatta arbetet även göra en mer avgränsad analys av utbildningen, för att exempelvis se vilken litteratur och vilka vetenskapliga traditioner som studenterna möter i förhållande till ett jämställdhetsperspektiv.

I utbildningens innehåll, utformning och genomförande framgår jämställdhetsperspektivet tydligare, enligt bedömargruppen. Självvärderingen beskriver flera kurser inom utbildningen, inom både UVK och ämneskurser, där perspektivet aktualiseras. Inom UVK behandlas det tydligast i kurser under termin ett och fem. I den första kursen *Ungdomars identitet och livsvillkor* ges exempel på lärandemålet "utifrån ett lärandeperspektiv och med beaktande av elevers sociala bakgrund kunna diskutera strategier för jämställdhet och jämlikhet i den pedagogiska verksamheten". Målet beaktar bland annat olika ojämlikhetsmönster som är grundade på sociala kategorier såsom genus samt hur skola och lärare kan motverka sådana mönster. Målet examineras under den första terminen genom en hemtentamen. I en senare kurs examineras jämställdhetsperspektivet genom en undervisningsplanering. I VFU-kurserna tas nämnda ojämlikhetsmönster också upp när det gäller själva undervisningen och hur studenten förmår tillämpa jämställdhetsperspektiv i konkreta undervisningssituationer, och där ingår jämställdhetsperspektiv som ett betygskriterium. Sammantaget menar bedömargruppen att ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande men att perspektivet kan stärkas i den analys som görs av utbildningen.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Utbildningen följs upp inom ramen för ett kvalitetssäkringsprogram som finns vid den institution där lärarutbildningen är placerad. I självvärderingen framgår att uppföljningen sker på flera olika sätt, regelbundet och i olika forum, som enligt bedömargruppen kompletterar varandra. Tillsammans bidrar detta till en systematik. Det finns bland annat en tydlig roll- och ansvarsfördelning i en arbetsbeskrivning som revideras årligen och ett Forum för skolutveckling där man samordnar de olika lärarprogrammen. Dessutom finns programrådet som kvalitetssäkrar policydokument, följer upp kursvärderingar och kursrapporter, planerar kvalitetskonferenser och hanterar strategiska kvalitets- och utvecklingsfrågor. Kvalitetskonferenserna sker terminsvis och programrådet arbetar då framåtsyftande tillsammans med avdelningschefen för att utifrån kurs- och programrapporter höja programmets kvalitet. Varje kurs följs också upp genom att lärarna i mindre grupper granskar kursens innehåll och upplägg utifrån på förhand fastställda perspektiv. Det utmynnar i de kursrapporter som används i det fortsatta uppföljningsarbetet. Bedömargruppen ser positivt på att lärosätet har som ambition att inte enbart arbeta reaktivt utan även proaktivt. Men arbetet beskrivs mer som en granskning av dokument och kursupplägg på flera olika nivåer, och det framkommer exempelvis inte hur studenterna kan påtala eventuella brister under kursens gång.

Svarsfrekvensen på kursvärderingarna är låg, 29 procent för 2017. I självvärderingen framgår att lärosätet till följd av detta har analyserat kursvärderingarnas utformning. Intervjuerna bekräftar att utformningen har minskat svarsfrekvensen. Under en period har studenterna inte kunnat lämna öppna svar utan endast kunnat svara på en skala 1–4, vilket medfört att kursvärderingarna inte känts meningsfulla att svara på. Lärosätet avser enligt intervjuerna att åter införa öppna svar, vilket bedömargruppen ser positivt på.

De samlade underlagen visar att lärosätets uppföljning har identifierat flera utvecklingsområden, bland annat behovet av en tydligare organisation och kvalitetssäkring av VFU-kursernas bidrag till de kunskaper och kompetenser som krävs av en ämneslärare. Flera olika åtgärder har vidtagits, såsom

en omorganisation och progressionsplan för att säkerställa att examensmålen tränas och provas. Bedömggruppen ser positivt på dessa åtgärder och rekommenderar lärosätet att även i fortsättningen prioritera detta arbete.

Återkoppling sker enligt bedömggruppen till relevanta intressenter, dels genom att resultaten diskuteras inom olika beslutande organ, bland annat med hjälp av terminsvisa kvalitetskonferenser, dels genom att resultaten publiceras på en lärplattform och presenteras vid kursintroduktionen. Resultaten blir då tillgängliga för studenter som avslutat kursen och för de som ska påbörja den.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

När det gäller genomströmning är kvarvaron inom lärosätets ämnesläroutbildning densamma som riksgenomsnittet. Lärosätet kartlägger studenternas resultat, bland annat för att synliggöra hur olika bedömningspraktiker inom olika kurser påverkar betygsättningen. Enligt självvärderingen tycks det vetenskapliga förhållningssättet och skrivandet vara de faktorer inom utbildningen som i högst grad minskar genomströmningen. Särskilda insatser har därför gjorts på det området, såsom att studenter erbjuds skrivstödande åtgärder, extra undervisning och kamratrespons samt språklig återkoppling på inlämnade uppgifter. Syftet är att skapa förutsättningar för studenterna att tidigt lära sig akademiskt skrivande. Insatserna är nya och har ännu inte gått att utvärdera. Därutöver framgår det av självvärderingen att det finns en utbredd organisation för stöd till studenter, bland annat i form av ett språk- och textcentrum och särskilda resurser för studenter med funktionsnedsättningar. Bedömggruppen anser därmed att lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Enligt självvärderingen deltar studentrepresentanter i olika beslutande organ, från högskolestyrelsen till programråd. Avdelningschef, programansvarig och prefekt har kontinuerliga kontakter med företrädare för studentkåren. Studentrepresentanter inbjuds också till avdelningens kvalitetskonferenser. Lärosätet menar att studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i det formella arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande, i vilket bedömggruppen instämmer. I självvärderingen framgår att det finns ett informellt inflytande, en närhet mellan studenter och lärare som medför att det är lätt att kommunicera. Samtidigt visar intervjuerna att kommunikationen mellan lärare och student inte alltid fungerar, exempelvis att praktisk information om kurserna dröjer trots upprepade förfrågningar. Bedömggruppen ser därmed positivt på att lärosätet har som mål att utveckla studentdialoger och samarbete med alumner för att öka studenternas delaktighet i formella utvärderingar. Det finns också planer på regelbundna avstämningsmöten för att fånga upp studenters enskilda återkommande klagomål.

Av självvärderingen framgår att information till studenterna sker via en lärplattform där den kursansvariga också lägger ut en sammanställning av kursvärderingar, för både nya studenter och de som deltagit i utvärderingen. Lärplattformen är ny och förhoppningen är att den ska förbättra kommunikationen med studenterna och möjliggöra för studenterna att påverka pågående kurser.

Lärosätet har problem med låg svarsfrekvens i kursvärderingarna och kompletterar därför den digitala kursvärderingen med en muntlig utvärdering. Intervjuerna visar att studenterna under en period inte kunnat lämna öppna svar på kursvärderingar, utan endast kunna svara på en skala 1–4. Den bristande möjligheten att lämna kvalitativa svar har medfört att kursvärderingarna inte känts meningsfulla att svara på. Lärosätet avser enligt intervjuerna att åter införa öppna svar, vilket bedömargruppen ser positivt på.

Bedömargruppen anser därmed att studenten får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande, men att studenten kan få större möjligheter att lämna synpunkter under pågående kurser. Lärosätet planerar redan för aktiviteter i denna riktning varpå bedömargruppen rekommenderar att lärosätet arbeta vidare enligt plan.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Enligt självvärderingen arbetar lärosätet med att skapa förutsättningar för progression i studenternas lärande och ansvarstagande, i syfte att förbereda dem inför ett föränderligt arbetsliv. Det innebär exempelvis att innehållet i utbildningen ska vara långsiktigt hållbart och inte enbart spegla aktuella skolförhållanden. Vidare satsas på ett projekt om digitalisering inom lärande. Det framgår också att lärosätet kopplar samman de högskoleförlagda kurserna med VFU, men att det enligt bedömargruppen inte riktigt nått hela vägen fram. I självvärderingen har lärosätet identifierat ett behov av en tydligare organisation och kvalitetssäkring av VFU-kursernas bidrag till de kunskaper och kompetenser som krävs av en ämneslärare. Det bekräftas av intervjuerna att den teori som studenterna möter i utbildningen inte alltid upplevs som relevant för en ämneslärare. Det framgår också att organisationen av VFU inte fungerat helt när det gäller placeringen av och tillgången till handledare. Bedömargruppen ser positivt på att lärosätet vidtagit åtgärder, såsom att ändra hur VFU organiseras på lärosätet och ta fram en progressionsplan för att säkerställa att examensmålen tränas och prövas. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att fortsatt prioritera detta arbete eftersom det syftar till att göra utbildningen mer användbar och öka studentens möjlighet att möta förändringar i arbetslivet.

Samverkan sker med det omgivande samhället, exempelvis genom en VFU-dag där lärarutbildare och VFU-handledare möts. För studenter anordnas också en professionsdag då studenter får möta verksamhetsrepresentanter. Lärosätet samverkar även med en av regionens kommuner kring ämneslärarutbildningens examensarbeten. Våren 2018 undersökte lärosätet, tillsammans med samverkansaktörer i regionen, möjligheterna att konstruera en arbetsintegrerad lärarutbildning, alltså en lärarutbildning där studenter kombinerar arbete i skolverksamhet med studier. I självvärderingen anges detta kunna vara en faktor som får flera studenter att fullfölja sin utbildning. Lärosätet har vidare ett regeringsuppdrag att utveckla arbetsintegrerat lärande, och inom högskolan bedrivs också forskning inom det området. Lärosätet har ett regionalt utvecklingscentrum, Forum för skolutveckling, som arbetar med samverkansfrågor mellan lärosätet och skolor. I självvärderingen beskrivs även samverkan med det omgivande samhället genom VFU. Lärosätet har en ny organisation och i självvärderingen beskrivs att den fungerar väl. Intervjuerna visar dock att man kan stärka samverkan

och dialogen med huvudmän och skolor. Sammantaget menar bedömargruppen att relevant samverkan sker med det omgivande samhället men noterar att den nya organisationen av VFU kan behöva fokusera på att stärka samarbetet med huvudmän och skolor.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Inom utbildningsvetenskaplig kärna har över 90 procent av lärarna lärarexamen och två tredjedelar har disputerat. Flera av de disputerade lärarna har dock inte sin ämnesmässiga bakgrund i pedagogik/utbildningsvetenskap. Den kompetensen finns på lärosätet även om den inte nyttjas, vilket bedömargruppen rekommenderar att man gör. Flera av lärarna har omfattande erfarenhet av att undervisa och lärosätet ger högskolepedagogisk kompetensutveckling. Lärosätet har även en strategi för att säkerställa kompetensen på lång sikt.

Bedömargruppen anser att det på lärosätet finns en vetenskaplig och professionsinriktad miljö för UVK samt en genomtänkt strategi för forskningsanknytning och studenternas vetenskapliga utveckling. Forskningsanknytningen inom UVK sker genom forskningsverksamma lärare, ett genomgående vetenskapligt perspektiv och utveckling av ett vetenskapligt kritiskt förhållningssätt. Trots det framgår att kopplingen mellan teori och praktik kan stärkas, och bedömargruppen rekommenderar lärosätet att genomföra ett utvecklingsarbete med målet att åstadkomma ett nära samband mellan forskning och utbildning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Undervisningen i vetenskapliga metoder återkommer i flera kurser och det examineras på olika sätt. Metodmässig variation eftersträvas och lärosätet har vidtagit åtgärder för att säkerställa att både kvalitativ och kvantitativ metod examineras vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet bearbetas både i VFU och i en kurs om skolutveckling.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Studentens utveckling till en reflekterande praktiker är ett genomgående tema i VFU-kurserna inom ämneslärarutbildningen. Studenterna får också tillfälle att reflektera, exempelvis under VFU-perioderna. Det sker även en varierad examination av detta mål, exempelvis genom bloggar och genom att identifiera ett utvecklingsbehov och designa ett utvecklingsarbete.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. I högskoleförlagda kurser behandlas exempelvis elever villkor och förutsättningar, både individuellt och i grupp, specialpedagogik och bedömning för lärande och betygsättning. Förmågan att tillämpa utvecklas och säkerställs framför allt i VFU, och som komplement till VFU-handledarens rådgivande bedömning av studentens prestationer under VFU används bland annat videoupptagning av egen undervisning för

att synliggöra och reflektera kring den egna didaktiska förmågan. Möjligen borde man här ha ett större fokus på att tydliggöra sambandet mellan UVK och ämnesdidaktik.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet har tagit fram en progressionsplan som betonar tre förmågor: reflektions- och analysförmåga, didaktisk kompetens och kommunikationsförmåga och demokratiskt ledarskap. I förhållande till dessa förmågor breddas och fördjupas träningen av dem i den verksamhetsförlagda utbildningen där de även examineras.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Delar av målet som har att göra med bedömningskompetens när det gäller de vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekterna, examineras i en rad UVK-kurser och i de flesta VFU-kurser. I intervjun med lärosätetsrepresentanterna förtydligades hur undervisningen om mänskliga rättigheter, hållbar utveckling och barnets rättigheter organiseras och examineras.

Undervisning om jämställdhetsperspektiv och olika ojämlikhetsmönster grundade på sociala kategorier såsom genus sker i både ämneskurser och UVK-kurser. I VFU-kurserna tas nämnda ojämlikhetsmönster också upp när det gäller själva undervisningen och hur studenten förmår tillämpa ett jämställdhetsperspektiv i konkreta undervisningssituationer. Vid analys av utbildningen tenderar lärosätet att göra bredare analyser, där jämställdhetsperspektivet utgör en delmängd, i stället för att fokusera särskilt på jämställdhet.

Utbildningen följs upp på olika sätt, regelbundet och i olika forum. Bedömggruppen anser att man har en systematisk uppföljning av utbildningens innehåll, utformning och genomförande. Svarefrekvensen på kursvärderingar är dock låg, men lärosätet har redan tagit initiativ för att förbättra detta. Åtgärder har även vidtagits för de utvecklingsområden som identifierats, exempelvis har man infört en ny organisation av VFU och en progressionsplan. Återkoppling av resultaten sker på kvalitetskonferenser, genom publicering på en lärplattform och muntligen vid kursstart. Bedömggruppen anser att lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid, genom att analysera skälen till avhopp och genom att erbjuda studenterna olika stöd, bland annat för det vetenskapliga skrivandet.

Bedömggruppen anser att studenten får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Det framgår att det finns möjlighet till både formellt och informellt inflytande, men att studenten kan få större möjligheter att lämna synpunkter under pågående kurser. Lärosätet planerar att utveckla studentdialoger och samarbetet med alumner för att öka studentdeltagandet i formella utvärderingar. Dessutom finns planer på regelbundna avstämningar för att fånga upp studenternas enskilda klagomål. Bedömggruppen ser positivt på planerna och vill tillägga att studenternas möjlighet att lämna synpunkter på pågående kurser kan stärkas.

Utbildningen arbetar med att skapa förutsättningar för progression i studenternas lärande och ansvarstagande, på ett sätt som ska förbereda dem inför ett föränderligt arbetsliv. En ny organisation av VFU har nyligen implementerats, liksom en progressionsplan. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället, exempelvis genom professionsdagar, och man samverkar med regionens kommuner genom arbetsintegrerad lärutbildning och Forum för skolutveckling. Bedömggruppen

ser positivt på att organisationen för VFU ändrats men noterar att samverkan mellan lärosätets nya organisation och skolor kan stärkas ytterligare.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Inom svenskläraryrket finns en hög andel disputerad personal och personal med ämneslärarexamen. Bland de totalt sex undervisande lärarna är fyra disputerade och fem har ämneslärarexamen i svenska. Lärosätet skriver också i självvärderingen att på generell nivå, inom hela läraryrket, har många i personalen varit verksamma lärare innan de kom till lärosätet, och att det finns adjunkter som undervisar inom utbildningen. Ett annat bärande ben i professionsanknytningen är organisationen för verksamhetsförlagd utbildning (VFU) som enligt bedömargruppen ger ett stabilt intryck. Bland annat garanteras studenterna inriktningsrelevant VFU med utbildade handledare. Personalens sammanlagda vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är enligt bedömargruppen tillräcklig och adekvat för utbildningen.

Samtidigt konstaterar bedömargruppen att de verksamma lärarna och forskarna är förhållandevis få och att detta medför en del problem, både på kort och på lång sikt. Utbildningen blir sårbar genom att stora kompetensområden vilar på enstaka personer. Ett rekryteringsarbete har inletts för att råda bot på detta men det framgår av det samlade underlaget att en del arbete återstår. Lärarantalet måste också ses i förhållande till antalet studenter, totalt 65 per år inom ämneslärarprogrammet med dess fyra olika ämnen. I relation till utbildningens volym anser bedömargruppen att antalet lärare och deras kompetens är tillfredställande.

Enligt självvärderingen anger lärosätets riktlinjer att undervisande lärare ska ha genomgått högskolepedagogiska kurser omfattande 15 högskolepoäng. Lärosätet bedriver även en rad andra kompetensutvecklande verksamheter inom det pedagogiska området, såsom seminarier och pedagogiska träffar.

Det upplägg för hela utbildningen som presenteras i självvärderingen har många förtjänster. Det stärker helhetsintrycket av personalens pedagogiska, professionsrelaterade och vetenskapliga kompetens och operativa förmåga. Bedömargruppens rekommendation är att utveckla och intensifiera det systematiska kompetensförsörjningsarbetet inom svenskläraryrket för att motverka den sårbarhet som berörs ovan.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns inte en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs inte så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

I självvärderingen hänvisar lärosätet till den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) när det gäller den vetenskapliga och professionsinriktade miljön. Bedömargruppen menar dock att det inte framgår att det finns en svenskämnesdidaktisk forskningsmiljö, vilket ger intrycket av att den ämnesdidaktiska forskningen inte existerar vid lärosätet. Den forskning som lärosätet redogör för, och som berör svenskläraryrket, handlar om allmänt didaktisk forskning inom barn- och ungdomsvetenskap kring ämnen såsom studiemotivation i relation till genusmönster och lärande i det nya arbetslivet. Under intervjuerna framgick dock att litteraturdidaktisk forskning pågår som ett led i flera större tvärvetenskapliga projekt, och att det finns ett rikt kontaktnät inom Nationella nätverket för svenska med didaktisk inriktning, vilket är en tillgång för den egna forskningsmiljön och för studenterna. Studenterna får ta del av denna forskning genom föreläsningar, seminarier, vetenskapliga artiklar från projekten och viss egen medverkan i dessa. Den språkliga sidan av svenskämnet har inte någon riktig motsvarighet, även om vissa samarbeten pågår där också, bland annat med Göteborgs universitet. Lärosätet hoppas på att kunna knyta till sig nydisputerade språkvetare från Göteborg, som en följd av detta samarbete. Bedömargruppen anser att denna slagsida i viss mån avspeglar sig i hur kurserna är utformade inom hela svenskläraryrket, där den språkliga delen av svenskämnet inte är lika utvecklad när det gäller de didaktiska delarna. Vidare är det endast en person inom utbildningen som är disputerad litteraturvetare och litteraturdidaktiker, och hen drar således ett mycket tungt lass. Helhetsintrycket som bedömargruppen har fått är att den ämnesdidaktiska forskningen behöver breddas och fördjupas vid lärosätet. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att ytterligare utveckla hur ämnesdidaktisk forskning kommer studenterna till del, framför allt på språksidan.

Bedömargruppen gör den sammanvägda bedömningen att utbildningen blir sårbar på grund av att hela utbildningen vilar på några få personer, varav ännu färre har ämnesdidaktisk forskningsbakgrund, och det gör också att en levande svenskämnesdidaktisk forskningsmiljö har svårt att växa fram. I det sammanvägda underlaget finns det enligt bedömargruppen inte tillräckligt tydligt redovisat hur denna situation ska avhjälpas.

När det gäller den professionsinriktade miljön lyfter lärosätet framför allt den praktiska forskningen. Bedömargruppens sammanlagda bedömning är att lärosätet säkerställer denna miljö med sin praktiska forskning samt genom sin VFU-struktur och personalens nära samarbete med arbetslivet.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Målpåfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

I självvärderingen beskriver lärosätet en väl underbyggd och genomtänkt genomgång av utbildningens struktur. Bedömargruppen menar att det finns en tydlig linje genom utbildningen och en progressionstanke i kunskapsinhämtandet och lärandet bland studenterna, som bygger på tre delar: 1) ämneskunskaper, 2) allmän- och ämnesdidaktiska kunskaper, och 3) kunskaper om ämneskonceptioner och styrdokument. Lärosätet har enligt bedömargruppen en tydlig idé om att

utveckla studenternas vetenskapliga kompetens och knyta samman det vetenskapliga perspektivet med yrkesutövningen. Därför läser studenterna forskningsbaserad litteratur och aktuell forskning i form av artiklar genom hela utbildningen, och de sätts i relation till undervisningssituationer. Kurser med språkvetenskaplig och -didaktisk inriktning, och med litteraturvetenskaplig och -didaktisk inriktning, ger talrika och illustrativa exempel på sammanlänkning och fördjupning där moment som berörts på en grundläggande nivå, tidigt i utbildningen, senare kräver kritiska perspektiv och utvecklade resonemang som baseras på fördjupad teoretisk kompetens. Lärosätet redogör också för flera olika examinationsformer såsom samtal, skriftliga analyser, muntliga redovisningar och salstentamina, och bedömaregruppen anser att de säkerställer och fördjupar studenternas kunskaper. Under intervjuerna framkom dock olika synpunkter på kravnivåer vid examinationerna inom utbildningen som indikerar för bedömaregruppen att lärosätet behöver arbeta vidare för att hitta rätt nivå.

De självständiga arbeten som bedömaregruppen tagit del av visar att de flesta studenter har de teoretiska och yrkesrelaterade kunskaper som krävs för att formulera forskningsfrågor, och besvara dem, något som bedömaregruppen menar motsvarar väsentligt fördjupade kunskaper och fördjupad insikt i relevanta och aktuella forskningsfrågor. Bedömaregruppen ser därmed att måluppfyllelse säkerställs.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

I självvärderingen framgår det att lärosätet har en uttalad ambition att utveckla studenternas vetenskapliga tänkande genom utbildningen. Det finns också ett utvecklat samarbete mellan UVK, ämne och ämnesdidaktik när det gäller teori och metod. Den beprövade erfarenheten aktualiseras genom VFU och en särskild skolutvecklingskurs. Lärarna inom utbildningen har arbetat särskilt med att studera och definiera begreppet beprövad erfarenhet utifrån aktuell forskning för att kunna konkretisera detta för studenterna. Lärosätets arbetssätt bygger på att begreppet dels kopplas till förmågan att knyta professionsrelaterade erfarenheter till teoretiska perspektiv, och dels till förmågan att se praxis som en grund för skolutveckling. Sammantaget ger detta ett gediget helhetsintryck, enligt bedömaregruppen.

Det vetenskapliga tänkandet tränas och utvecklas genom att studenterna tidigt får tillgodogöra sig, diskutera och förhålla sig till forskningsperspektiv och vetenskaplig litteratur. Kunskaperna säkerställs genom examinationsformer såsom samtal, skriftliga analyser, muntliga redovisningar och salstentamina. Detta arbetssätt pågår genom hela utbildningen och mynnar ut i de två examensarbetskurserna som berör teori och metod på ett fördjupat sätt. De kräver att också studenterna utvecklat sina förmågor inom det området för att de själva ska kunna ställa relevanta frågor och göra egna analyser.

När det gäller det ämnesspecifika och ämnesdidaktiska teori- och metodområdet ser bedömaregruppen vissa brister. Två självständiga arbeten genomförs som nämnts inom svenskläro-utbildningen. I och med att det andra självständiga arbetet frikopplas från ämnesdidaktiken riskerar studenterna att inte få med sig nödvändiga kunskaper om förhållandet mellan vetenskaplig grund, beprövad erfarenhet och kopplingen till yrkesutövningen. Lärosätet ger

inte heller någon särskild metodkurs inom det ämnesdidaktiska området. I en svenskläroarutbildning anser bedömaregruppen att det är problematiskt inför skrivandet av ämnesdidaktiska självständiga arbeten, men framför allt inför den kommande yrkesrollen. Fördjupad ämnesdidaktisk kunskap är också viktigt för att studenterna fortsatt ska kunna vara en del av den forskningsdiskussion som pågår inom fältet. Under intervjuerna framkom det emellertid att studenterna arbetar med både kvalitativa och kvantitativa metoder inom svenskämnetns två delar, också under andra skeden i utbildningen. Det framgick även att handledarkompetensen förstärks vid behov, det vill säga när kompetensen på lärosätet inte räcker till. Det för att undvika att begränsa studenternas valmöjligheter. De lästa självständiga arbetena uppfyller till största del det målet, vilket stärker bedömningen att lärosätet säkerställer målpuppfyllelse.

Sammantaget menar bedömaregruppen att målet är uppfyllt, men att det finns förbättringsmöjligheter. Bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att teori- och metodområdet i större utsträckning innefattar och kopplas samman med det svenskämnesdidaktiska området också i själva kursstrukturen.

Målpuppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Bedömaregruppen menar att lärosätet under hela utbildningen arbetar målinriktat och medvetet med studenternas förmåga att knyta egna VFU-erfarenheter till teoretiska perspektiv. De lärandemål som lärosätet har formulerat för olika VFU-kurser är relevanta, och det avslutande självständiga arbetet är ett tydligt slutmål. Studenterna ska enligt dessa lärandemål bland annat "kunna reflektera över sin lärarroll med relevant koppling till teorier om lärande och undervisning väsentliga för årskurs 7–9 och/eller gymnasieskolan", "kunna reflektera över och problematisera läraruppdraget", "kritiskt kunna reflektera över läraruppdraget, lärarprofessionen och den egna yrkesrollen i syfte att säkerställa och utveckla verksamhetens kvalitet" och "utifrån en problemanalys och med stöd av relevant forskning och styrdokument kunna identifiera ett utvecklingsbehov på en skola samt designa ett utvecklingsarbete som svarar mot detta". Lärosätet ger också exempel på hur dessa lärandemål konkretiseras i examination där studenten analyserar sin VFU. Enligt kriterierna för godkänt på uppgiften krävs att studenten "med stöd av relevant litteratur, inklusive självständigt vald ämnesdidaktisk forskning, analyserar och motiverar hur den analyserade företeelsen från den egna verksamheten kan påverka undervisningens kvalitet i positiv eller negativ "riktning", och "kan ge relevanta exempel på verktyg/kunskap som betraktas som tillämplig för den företeelse som analyserats. Detta gör studenten med stöd av relevant litteratur".

För dessa kurser beskriver man alltså en väl genomtänkt arbetsgång och kvalitetssäkringsprocess. Redogörelsen innehåller som visas ovan flera exempel på lärandemål, studieuppgifter och betygs-kriterier inom UVK och VFU, för att utveckla förmågor hos en reflekterande praktiker, och som länkar till de båda självständiga arbetena. Upplägget innebär kontinuerlig koppling till VFU, och metakognition i form av kontinuerligt bloggskrivande är en del av examinationen. Detta, tillsammans med de utvecklade mittseminarierna för det självständiga arbetet, borgar för att studenterna uppnår det aktuella målet. Under intervjuerna framgick det också att den sista VFU-kursen är tydligt

ämnesdidaktiskt inriktad. Detta stärker helhetsintrycket, men kan också sättas i relation till bedömargruppens tidigare kommentarer om att det ämnesdidaktiska teori- och metodområdet kan få en tydligare plats i den formella kursstrukturen. En dryg tredjedel av de självständiga arbetena uppfyller inte målet men bedömargruppen menar att måluppfyllelse säkerställs på andra sätt utöver de självständiga arbetena.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Bedömargruppen ser i självvärderingen att lärosätet redogör för en utbildning vars utformning, genomförande och examination verkar för att studenten ska nå det aktuella målet. Lärosätet delar upp det didaktiska kunskapsområdet i tre delar: 1) kunskaper om didaktisk teori, 2) förmåga till didaktisk tillämpning som avser planering utifrån teorier om lärande, och 3) förmåga att omsätta didaktiska kunskaper och färdigheter i en konkret undervisningspraktik. Det finns exempel på hur detta perspektiv och de didaktiska och metodologiska färdigheterna utvecklas och prövas hos studenterna, när det gäller hur ämnesstudier kontinuerligt kopplas till det ämnesdidaktiska området, innefattande forskningslitteratur om lärande, beprövad erfarenhet och aktuella styrdokument. Examinationsformerna för att säkerställa förmågor varierar, men handlar främst om att planera, att genomföra planeringarna och utvärdera undervisning. Föreläsningar, seminarier och analysuppgifter förekommer också, liksom fältobservationer och intervjuer med verksamma lärare. Lärosätet betonar att det didaktiska arbetet syftar till att alla elever ska få så stora möjligheter som möjligt till utveckling och måluppfyllelse.

Under intervjuerna förtydligades hur ämnesdjupet för gymnasielärare säkerställs och hur kopplingen mellan VFU och denna bedömningsgrund ser ut. VFU-länkningen har en stor och framskjuten plats i lärosätets sätt att uppfylla detta mål eftersom det är där som de teoretiska kunskaperna om didaktik och ämnesdidaktik omsätts och utvärderas. Lärosätet ger välgrundade exempel, främst från det litteraturdidaktiska området när det gäller centrala fält såsom kanonkritik och mångkulturalitet. Detsamma gäller i självvärderingen som har en tydlig slagsida åt det litteraturdidaktiska, även om det där också finns språkliga exempel som rör skrivprocess och grammatik. Lärosätet berör också bedömning inom detta mål, vilket bedömargruppen ser positivt på. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör måluppfyllelse men att den inte säkerställs när det gäller språkdidaktiken. Lärosätet rekommenderas att ytterligare stärka studenternas möjligheter få omsätta och utvärdera teoretiska kunskaper i språkdidaktik.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

I självvärderingen beskriver lärosätet en utarbetad och systematisk struktur med en tydlig progressionstanke genom de olika VFU-kurserna. Fokus är på UVK där ämnesdidaktiken nämns som en del av helheten, men inte alls detaljerat och i sin egen rätt. Bedömargruppen vill betona att detta område är synnerligen centralt och relevant inom en svensk lärutbildning. Vid intervjuerna framkom att studenterna får tillräckliga möjligheter att utveckla och utforma sina ämnesdidaktiska

färdigheter i den riktning som målet anger, och att man regelbundet följer upp denna utveckling och kompetensför djupning genom olika former av examinationer och redovisningar. Det handlar framför allt om planeringsuppgifter där didaktisk forskning, i samspel med beprövad erfarenhet, används i examinerande övningar, samt planerings- och analysuppgifter med det tydliga syftet att främja varje elevs lärande på bästa sätt. I huvudsak framkom i dessa samtal exempel från det litteraturdidaktiska området.

Bedömargruppen anser att utbildningen har flera olika lärandeaktiviteter och examinationer, framför allt i UVK och VFU, som möjliggör måluppfyllelse. Eftersom ämnesdidaktiken ingår i UVK blir det dock otydligt hur svenskläro utbildningens olika delar kopplas samman, särskilt i förhållandet mellan ämnesför djupning och ämnesdidaktik (det vill säga relationen litteraturdidaktik – litteraturvetenskap och språkdidaktik – språkvetenskap). Därmed blir progressionen otydlig, och bedömargruppen anser inte att måluppfyllelsen säkerställs. Bedömargruppen rekommenderar därmed att lärosätet för svenskläro utbildningen förtydligar och säkerställer måluppfyllelse genom att se över lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer i relevanta kurserna, särskilt med fokus på att stärka språkdidaktiken.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen beskriver lärosätet att ämnesläro utbildningen vid lärosätet har en generell inriktning mot värdegrundsdilemman, normkritik, rasism och intersektionellt perspektiv, omfattande både organisatoriska och didaktiska aspekter. I denna generella ansats ingår också regelbunden fortbildning av personal i form av seminarier och kurser, och en utarbetad strategi för en jämställd personaltillsättning. Bedömargruppen anser att strukturen är väl genomtänkt och att det finns ett jämställdhetsarbete som är förankrat i hela kursverksamheten vid lärosätet i stort, men också inom svenskläro utbildningen. Detta gäller i synnerhet litteraturdelen av ämnet.

Det är framför allt i de litteraturvetenskapliga kurserna som studenterna får möjlighet att utveckla och visa sin förmåga att inkludera jämställdhetsperspektivet i sin egen undervisning. Genom hela utbildningen ingår detta perspektiv i samtliga litteraturkurser, med särskilda seminariediskussioner och analysuppgifter som är inriktade på jämställdhetsområdet. Studenterna möter bland annat frågor om äldre texters normsystem, och de får aktivt förhålla sig till hur det påverkar deras framtida yrkespraktik. Ett exempel är en examinationsuppgift där studenterna i en planering ska synliggöra hur de beaktar och tänker förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i undervisningen. Under intervjuerna frågade bedömargruppen lärosätet hur den språkvetenskapliga delen arbetar med jämställdhet. Bedömargruppens intryck är svaren mer var ett slags inventering av vad som skulle gå att göra inom den språkvetenskapliga delen, men att detta arbete inte är en del av svenskämnet i nuläget.

Bedömargruppen anser att jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande, men att det framför allt sker inom litteraturvetenskapen område. Bedömargruppen menar därför att ett utvecklingsarbete är nödvändigt inom språkvetenskap och –didaktik, där det saknas helt, och rekommenderar att även språkkurserna tydligare och mer uttalat lyfter in jämställdhetsperspektivet i undervisningen.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Bedömargruppen bedömer utifrån självvärderingen att lärosätet systematiskt följer upp utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination, på ett sätt som är både proaktivt och reaktivt. Man ger flera exempel på att uppmärksammade problem – till exempel bristande kvalitet på de självständiga arbetena – har lett till nya samarbetsformer och strukturer inom ramen för den terminsvisa "peer review"-process som lärosätet använder. I denna återkommande process granskas terminens kurser i mindre grupper av lärare, vilka genomlyser kursernas innehåll och upplägg samt ger sina utlåtanden i form av kursrapporter som lämnas till den programansvariga.

Uppföljningsarbetet är enligt bedömargruppen systematiskt, och det pågår på olika nivåer i en samspelande process, där olika typer av kursuppföljningar på ett genomtänkt sätt återkopplas till studenter och lärare. Detta ger sedan ny input till de kommande kurserna. Arbetslagens närhet till utbildningarna framstår som en styrka, liksom att den verksamhetsförlagda utbildningen är väl integrerad i uppföljningsverksamheten. Arbetet med studenternas självständiga arbeten ger också ett gott intryck, inte minst genom den nära uppföljningen och mittseminarierna. På lärosätet är man medvetna om vilka utvecklingsområden som är aktuella, vilket ger bedömargruppen ett intryck av medvetenhet och ambition om ytterligare utveckling. Bedömargruppen anser att uppföljning, åtgärder och återkoppling för svenskläro-utbildningen är ett område som är väl tillgodosett vid lärosätet.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

I självvärderingen används återkommande ordet "stöd" synonymt med undervisning, vilket bedömargruppen har ställt sig undrande inför. Frågan infinner sig om då alla studenter vid lärosätet skulle behöva stöd. Vid intervjuerna klargjordes att så inte var fallet, men att man erbjuder många olika former av stöd, uppföljning och återkoppling i den nära och direkta kontakt som finns mellan studenter och personal.

I självvärderingen beskriver lärosätet sitt generella arbete med att utveckla studenternas vetenskapliga förhållningssätt och skrivande som ett led i stöd- och återkopplingsprocessen. Bedömargruppens uppfattning är att närheten mellan lärare och studenter ger goda möjligheter att följa studenterna på nära håll och tidigt uppmärksamma om någon exempelvis behöver extra insatser. Dessa möjligheter utnyttjas på ett för studenterna gynnsamt sätt, inte minst i och genom den arbetslagsorganisation som präglar lärosätet. Enligt intervjuerna gäller detta både på generell nivå och specifikt inom svenskläro-utbildningen. Man har dock en relativt stor andel avhopp, enligt analyser av genomströmningen, och det anges främst bero på en stor spridning inom grupperna vad gäller intagspoäng och studiekapacitet. Lärosätet planerar att fördjupa sin analys av avhoppet och har en rad stödverksamheter för att hålla kvar studenterna, framför allt språkstöd och insatser för att främja det akademiska skrivandet. Bedömargruppen kan konstatera att lärosätet genomför flera olika åtgärder för att studenterna ska genomföra utbildningen inom planerad studietid. Trots dessa är andelen avhopp förhållandevis hög, och bedömargruppen ser positivt på planerna med fördjupande analyser för att komma tillrätta med problemen.

Bedömningsområde: Studentperspektiv**Studentperspektiv**

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Enligt underlaget får studenterna möjlighet till inflytande via kurs- och programvärderingar, som dock besvaras av en relativt låg andel. Lärosätet har analyserat de låga svarsfrekvenserna och kallat till möten och programdagar där man tagit upp frågan om hur studenterna ska bli mer engagerade i sin utbildning. Ett resultat är att det i flera kurser genomförs kompletterande kursvärderingar. Lärosätet har i detta uppföljningsarbete uppmärksammat att enbart kursvärderingar inte är ett fullvärdigt verktyg för studentinflytande och man arbetar på flera sätt för att öka studenternas möjlighet att påverka utbildningen, bland annat genom samverkansmöten av olika slag. Lärosätet har rutiner för hur kursvärderingsresultat sammanställs och återkopplas till studenter som gått kursen, men även till de som ska gå den kommande terminen. Bedömargruppen anser att arbetet är systematiskt och tillfredställande.

Den informella vägen för påverkan lyfts fram av både studenter och personal som en mycket värdefull kanal för dialog och påverkan, framför allt när det gäller den pågående verksamheten. Den formella vägen – exempelvis via Studentkåren – lyfts fram av den programansvariga som mer lämplig för andra slags frågor, och hen uppmuntrar studenterna att gå den vägen i mer övergripande ärenden. I underlaget framhålls genomgående de "låga trösklarna" och den nära kontakten mellan studenter och personal på olika nivåer som en garant för att studenterna vågar framföra sina åsikter om utbildningen. Det kan exempelvis röra arbetsformer och examinationssätt. Bedömargruppen ser positivt på detta, men enligt intervjuerna gäller det i högre grad de högskoleförlagda kurserna. Bedömargruppen vill därför uppmuntra lärosätet att säkerställa att studenterna har samma möjligheter till inflytande över sin VFU.

När det gäller arbetet med att få studenter att engagera sig och delta i beslutande organ som rör svenskläraryrket framhåller lärosätet sitt samarbete med Studentkåren.

Studentrepresentationen vid lärosätet framstår i stort som god, enligt bedömargruppen. Inom svenskläraryrket lyfter man också betydelsen av de informella kanalerna och regelbundna avstämningsmötena, att det är där det huvudsakliga studentinflytandet sker. Här ser bedömargruppen ett förbättringsområde, och inflytandet när det gäller VFU-kurser kan stärkas.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Arbetsliv och samverkan**

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Utifrån det sammanlagda underlaget verkar utbildningen vara utformad i nära och väl utbyggt samarbete med det omgivande arbetslivet, och det tycks som att studenterna förbereds inför sin framtida yrkesroll i en föränderlig skolvärld. En central del är VFU och samarbetet med regionens skolor och verksamheter. VFU-dagar och andra kompetensutvecklingsdagar anordnas regelbundet, då aktörer från både lärosätet och arbetslivet medverkar. Möten och kurser för handledare hålls regelbundet, och man har ett regionalt samarbete för självständiga arbeten. Bedömargruppen anser

att detta samarbete stärker lärosätets profil om att medvetandegöra kopplingen mellan teori och praktik.

Lärosätet driver ett regionalt utvecklingscentrum, Forum för skolutveckling, med representanter för olika skolformer i regionen. Vidare finns en väl utvecklad alumnverksamhet som ytterligare stärker kontakterna mellan lärosätet och arbetslivet. Där blir övergången mellan lärosäte och ett dynamiskt och föränderligt arbetsliv konkret, och den kan diskuteras på ett konstruktivt sätt. Självvärderingen beskriver också en medvetenhet om de förändringar som skolans digitalisering kan komma att innebära, och man har gjort en särskild satsning på att utveckla nya pedagogiska modeller som är avpassade för en mer digitaliserad skola. Bedömggruppen ser därmed att samarbetet med det omgivande samhället är relevant och utvecklande för de blivande ämneslärarna som är på väg ut i ett föränderligt arbetsliv.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Vid lärosätet sker ett pedagogiskt utvecklingsarbete och det finns en stabil VFU-organisation för att säkerställa professionsanknytningen. Vidare är ett tillfredsställande antal av personalen disputerande och de flesta har relevant ämneslärarexamen. Lärarnas vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetensen är därmed adekvat för utbildningen och står i proportion till utbildningens volym. Samtidigt kan bedömggruppen konstatera att de verksamma lärarna och forskarna inom svensklärarytbildningen är förhållandevis få och att detta medför en del problem, både på kort och på lång sikt. Bedömggruppen rekommenderar därför lärosätet att intensifiera kompetensförsörjningsarbetet och bredda den grupp som jobbar inom svensklärarytbildningen. Stora delar av utbildningen vilar på enstaka personer, vilket gör utbildningen sårbar.

Utbildningsmiljön bedöms som inte tillfredsställande. Det finns visserligen en professionsinriktad miljö genom praktknära forskning, lärosätets VFU-struktur och lärarnas nära samarbete med arbetslivet, men brister har noterats i den vetenskapliga miljön. Litteraturredaktisk forskning ingår i flera större tvärvetenskapliga projekt, och det finns ett rikt kontaktnät inom Nationella nätverket för svenska med didaktisk inriktning, vilket är en tillgång för den egna forskningsmiljön och för studenterna. Riktigt samma motsvarighet finns dock inte för den språkliga sidan av svenskämnet. Bedömggruppen anser att denna slagsida i viss mån avspeglar sig i hur kurserna är utformade inom hela svensklärarytbildningen, där den språkliga delen av svenskämnet inte är lika utvecklad vad gäller de didaktiska delarna. Helhetsintrycket som bedömggruppen har fått är att den ämnesdidaktiska forskningen behöver breddas och fördjupas vid lärosätet.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Det finns en tydlig linje genom utbildningen och en progressionstanke i kunskapsinhämtande och lärande bland studenterna som säkerställer både ämnesdjup och bredd.

De didaktiska perspektiven synliggörs, diskuteras och tillämpas. Lärosätet redogör också för flera olika examinationsformer som säkerställer studenternas ämnesdidaktiska kunskaper.

Bedömggruppen anser att målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Lärosätet har en uttalad ambition om att utveckla studenternas vetenskapliga tänkande genom utbildningen, och det finns ett utvecklat samarbete mellan UVK och ämne och ämnesdidaktiska studier när det gäller teori och metod. Den beprövade erfarenheten aktualiseras genom VFU och i en särskild skolutvecklingskurs. Sammantaget ger detta ett gott helhetsintryck även om bedömggruppen ser att det finns förbättringsmöjligheter. Gruppen rekommenderar lärosätet att teori- och metodområdet i större utsträckning ska innefatta och kopplas samman med det svenskämnesdidaktiska området, också i själva kursstrukturen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Genom hela utbildningen arbetar lärosätet för att möjliggöra för studenter att knyta egna VFU-erfarenheter till teoretiska perspektiv, med det avslutande självständiga arbetet som det tydliga slutmålet.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls delvis. Ämnesstudierna kopplas kontinuerligt till det ämnesdidaktiska området, innefattande forskningslitteratur om lärande, beprövad erfarenhet och aktuella styrdokument. Samtidigt uppmärksammar bedömggruppen att de exempel som lärosätet ger för att konkretisera detta främst rör det litteraturdidaktiska området. Bedömggruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör måluppfyllelse men att den inte säkerställs när det gäller språkdidaktiken. Lärosätet rekommenderas att ytterligare stärka studenternas möjligheter få omsätta och utvärdera teoretiska kunskaper i språkdidaktik.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls delvis. Lärosätet ger studenterna möjligheter att utveckla och utforma sina ämnesdidaktiska färdigheter i den riktning som målet anger. Men eftersom ämnesdidaktiken ingår i UVK blir det tydligt hur svenskläro-utbildningens olika delar kopplas samman, särskilt litteraturdidaktik med litteraturvetenskap och språkdidaktik med språkvetenskap. Därmed blir progressionen tydlig, och bedömggruppen anser inte att måluppfyllelsen säkerställs när det gäller språkdidaktiken. För litteraturdidaktiken finns exempel på examinationer och redovisningar.

Bedömggruppen anser att jämställdhetsperspektivet inkluderas i utbildningen på ett positivt sätt. På generell nivå har utbildningen inriktats mot värdegrundsdilemman, normkritik, rasism och intersektionella perspektiv omfattande både organisatoriska och didaktiska perspektiv. Det finns ett väl genomtänkt och förankrat jämställdhetsarbete genom hela kursverksamheten, i synnerhet i de litteraturvetenskapliga kurserna.

Bedömggruppen anser att lärosätet systematiskt följer upp utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination, både proaktivt och reaktivt. Man ger flera exempel på att uppmärksammade problem, till exempel bristande kvalitet på självständiga arbeten, har lett till nya samsarbetsformer och strukturer inom ramen för den kursmässiga "peer-review"-processen. Arbetslagens närhet till utbildningarna framstår också som en styrka, liksom att VFU-delen av utbildningen är väl integrerad i detta arbete. Bedömggruppen kan även konstatera att lärosätet har satt in flera olika åtgärder för att studenterna ska genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Trots dessa är avhoppen förhållandevis många, och bedömargruppen ser positivt på att lärosätet planerar fördjupande analyser för att komma tillrätta med problemet.

Studenterna får enligt bedömargruppen möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande, både formellt och informellt. De låga trösklarna och den nära kontakt som finns mellan studenter och personal på olika nivåer gynnar studenternas möjligheter till inflytande, och det finns även ett fungerande formellt studentinflytande. Lärosätets engagemang och närhet till studenterna är enligt bedömargruppen ett gott exempel.

Utbildningen är enligt bedömargruppen utformad i samarbete med det omgivande arbetslivet, och studenterna förbereds inför sin framtida yrkesroll i en föränderlig skolvärld. Genom lärosätets regionala utvecklingscentrum medverkar representanter för olika skolformer i regionen, och det finns en väl utvecklad alumnverksamhet. Bedömargruppen menar att den tydliga verksamhetsanknytningen, bland annat genom samarbetet med det omgivande samhället, är ett gott exempel.

Lärosäte: Högskolan Väst**Yrksexamen:** Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska.**Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet****Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara inte tillfredsställande.**

Lärarnas vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat för utbildningen och står i proportion till utbildningens volym, men med vissa svagheter. Inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) har över 90 procent av lärarna lärarexamen och två tredjedelar har disputerat. Flera av de disputerade lärarna har dock inte sin ämnesmässiga bakgrund i pedagogik/utbildningsvetenskap. Den kompetensen finns på lärosätet även om den inte nyttjas, vilket bedömargruppen rekommenderar att man gör. Flera av lärarna har omfattande erfarenhet av att undervisa och lärosätet ger högskolepedagogisk kompetensutveckling. För inriktningen svenska sker ett pedagogiskt utvecklingsarbete och det finns en stabil VFU-organisation för att säkerställa professionsanknytningen. Vidare är ett tillfredsställande antal av personalen disputerande och de flesta har relevant ämneslärarexamen. Samtidigt kan bedömargruppen konstatera att de verksamma lärarna och forskarna inom svensklärarytbildningen är förhållandevis få och att detta medför en del problem, både på kort och på lång sikt. Lärosätet har en strategi för att säkerställa kompetensen på lång sikt. Men bedömargruppen rekommenderar lärosätet att intensifiera kompetensförsörjningsarbetet och bredda den grupp som jobbar inom svensklärarytbildningen. Stora delar av utbildningen vilar på enstaka personer, vilket gör utbildningen sårbar.

Utbildningsmiljön är inte tillfredsställande för svensklärarytbildningen. Det finns en vetenskaplig och professionsinriktad miljö för UVK samt en genomtänkt strategi för forskningsanknytning och studenternas vetenskapliga utveckling. Forskningsanknytningen sker inom UVK genom forskningsverksamma lärare, ett genomgående vetenskapligt perspektiv och utveckling av ett vetenskapligt kritiskt förhållningssätt. Trots det framgår att kopplingen mellan teori och praktik kan stärkas, och bedömargruppen rekommenderar lärosätet att genomföra ett utvecklingsarbete med målet att åstadkomma ett nära samband mellan forskning och utbildning. För inriktningen svenska finns det finns visserligen en professionsinriktad miljö genom praktknära forskning, lärosätets VFU-struktur och lärarnas nära samarbete med arbetslivet, men brister har noterats i den vetenskapliga miljön. Litteraturredaktisk forskning ingår i flera större tvärvetenskapliga projekt, och det finns ett rikt kontaktnät inom Nationella nätverket för svenska med didaktisk inriktning, vilket är en tillgång för den egna forskningsmiljön och för studenterna. Riktigt samma motsvarighet finns dock inte för den språkliga sidan av svenskämnet. Bedömargruppen anser att denna slagsida i viss mån avspeglar sig i hur kurserna är utformade inom hela svensklärarytbildningen, där den språkliga delen av svenskämnet inte är lika utvecklad vad gäller de didaktiska delarna. Helhetsintrycket som bedömargruppen har fått är att den ämnesdidaktiska forskningen behöver breddas och fördjupas vid lärosätet.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls. Det finns en tydlig linje genom utbildningen och en progressionstanke i kunskapsinhämtande och lärande bland studenterna som säkerställer både ämnesdjup och bredd. De didaktiska perspektiven synliggörs, diskuteras och tillämpas. Lärosätet redogör också för flera olika examinationsformer som säkerställer studenternas ämnesdidaktiska kunskaper.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Undervisningen i vetenskapliga metoder återkommer i flera kurser och det examineras på olika sätt. Metodmässig variation eftersträvas och lärosätet har vidtagit åtgärder för att säkerställa att både kvalitativ och kvantitativ metod examineras vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet bearbetas både i VFU och i en kurs om skolutveckling. Lärosätet har en uttalad ambition om att utveckla studenternas vetenskapliga tänkande genom utbildningen, och det finns ett utvecklat samarbete mellan UVK och ämne och ämnesdidaktiska studier när det gäller teori och metod. Sammantaget ger detta ett gott helhetsintryck även om bedömargruppen ser att det finns förbättringsmöjligheter. Gruppen rekommenderar lärosätet att teori- och metodområdet i större utsträckning ska innefatta och kopplas samman med det svenskämnesdidaktiska området, också i själva kursstrukturen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Studentens utveckling till en reflekterande praktiker är ett genomgående tema i VFU-kurserna inom ämnesläroarbete. Studenterna får också tillfälle att reflektera, exempelvis under VFU-perioderna. Det sker även en varierad examination av detta mål, exempelvis genom bloggar och genom att identifiera ett utvecklingsbehov och designa ett utvecklingsarbete. Lärosätet arbetar därmed genom hela utbildningen för att möjliggöra för studenter att knyta egna VFU-erfarenheter till teoretiska perspektiv, med det avslutande självständiga arbetet som det tydliga slutmålet. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls inom UVK men säkerställs inte för inriktningen svenska. I högskoleförlagda kurser behandlas exempelvis elever villkor och förutsättningar, både individuellt och i grupp, specialpedagogik och bedömning för lärande och betygsättning. Förmågan att tillämpa utvecklas och säkerställs framför allt i VFU, och som komplement till VFU-handledarens rådgivande bedömning av studentens prestationer under VFU används bland annat videoupptagning av egen undervisning för att synliggöra och reflektera kring den egna didaktiska förmågan. Möjligen borde man här ha ett större fokus på att tydliggöra sambandet mellan UVK och ämnesdidaktik. Ämnesstudierna kopplas kontinuerligt till det ämnesdidaktiska området, innefattande forskningslitteratur om lärande, beprövad erfarenhet och aktuella styrdokument. Samtidigt uppmärksammar bedömargruppen att de exempel som lärosätet ger för att konkretisera detta främst rör det litteraturredidaktiska området. Lärosätet rekommenderas därmed att ytterligare stärka studenternas möjligheter få omsätta och utvärdera teoretiska kunskaper i språkdidaktik. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör måluppfyllelse men den säkerställs inte.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls inom UVK men säkerställs inte för inriktningen svenska. Lärosätet har tagit fram en progressionsplan som betonar tre förmågor: reflektions- och analysförmåga, didaktisk kompetens och kommunikationsförmåga och demokratiskt ledarskap. I förhållande till dessa förmågor breddas

och fördjupas träningen av dem i den verksamhetsförlagda utbildningen där de även examineras. Lärosätet ger studenterna möjligheter att utveckla och utforma sina ämnesdidaktiska färdigheter i den riktning som målet anger. Men eftersom ämnesdidaktiken ingår i UVK blir det tydligt hur svensk lärutbildningens olika delar kopplas samman, särskilt litteraturredaktik med litteraturvetenskap och språkdidaktik med språkvetenskap. Därmed blir progressionen tydlig, och bedömggruppen anser inte att måluppfyllelsen säkerställs när det gäller språkdidaktiken. För litteraturredaktiken finns exempel på examinationer och redovisningar.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Delar av målet som har att göra med bedömningskompetens när det gäller de vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekterna, examineras i en rad UVK-kurser och i de flesta VFU-kurser. I intervjun med lärosätetsrepresentanterna förtydligades hur undervisningen om mänskliga rättigheter, hållbar utveckling och barnets rättigheter organiseras och examineras.

Bedömggruppen anser att jämställdhetsperspektivet inkluderas i utbildningen på ett positivt sätt. På generell nivå har utbildningen inriktats mot värdegrundsdilemman, normkritik, rasism och intersektionella perspektiv omfattande både organisatoriska och didaktiska perspektiv. Undervisning om jämställdhetsperspektiv och olika ojämlikhetsmönster grundade på sociala kategorier såsom genus sker i både ämneskurser och UVK-kurser. I VFU-kurserna tas nämnda ojämlikhetsmönster också upp när det gäller själva undervisningen och hur studenten förmår tillämpa ett jämställdhetsperspektiv i konkreta undervisningssituationer. Det finns ett väl genomtänkt och förankrat jämställdhetsarbete genom hela kursverksamheten, i synnerhet i de litteraturvetenskapliga kurserna. Vid analys av utbildningen tenderar dock lärosätet att göra bredare analyser, där jämställdhetsperspektivet utgör en delmängd, i stället för att fokusera särskilt på jämställdhet.

Bedömggruppen anser att lärosätet systematiskt följer upp utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination, både proaktivt och reaktivt. Det sker regelbundet och i olika forum. Svartfrekvensen på kursvärderingar är dock låg, men lärosätet har redan tagit initiativ för att förbättra detta. Åtgärder har även vidtagits för de utvecklingsområden som identifierats, exempelvis har man infört en ny organisation av VFU och en progressionsplan. Man har även uppmärksammat ett problem med bristande kvalitet på självständiga arbeten vilket har lett till nya samarbetsformer och strukturer inom ramen för den kursmässiga "peer-review"-processen. Arbetslagens närhet till utbildningarna framstår också som en styrka, liksom att VFU-delen av utbildningen är väl integrerad i detta arbete. Återkoppling av resultaten sker på kvalitetskonferenser, genom publicering på en lärplattform och muntligen vid kursstart. Bedömggruppen anser att lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid, genom att analysera skälen till avhopp och genom att erbjuda studenterna olika stöd, bland annat för det vetenskapliga skrivandet. Trots detta är avhoppet förhållandevis många, och bedömggruppen ser positivt på att lärosätet planerar fördjupande analyser för att komma tillrätta med problemet.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Bedömggruppen anser att studenten får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Det framgår att det finns möjlighet till både formellt och informellt inflytande, men att studenten kan få större möjligheter att lämna synpunkter under pågående kurser. Lärosätet planerar att utveckla studentdialoger och samarbetet med alumner för att öka studentdeltagandet i formella utvärderingar. Dessutom finns planer på regelbundna

avstämningar för att fånga upp studenters enskilda klagomål. Bedömaregruppen ser positivt på planerna och vill tillägga att studenternas möjlighet att lämna synpunkter på pågående kurser kan stärkas. För svenskläro-utbildningen gynnar de låga trösklarna och den nära kontakt som finns mellan studenter och personal på olika nivåer studenternas möjligheter till inflytande, och det finns även ett fungerande formellt studentinflytande. Lärosätets engagemang och närhet till studenterna är enligt bedömaregruppen ett gott exempel.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Utbildningen är enligt bedömaregruppen utformad i samarbete med det omgivande arbetslivet, och studenterna förbereds inför sin framtida yrkesroll i en föränderlig skolvärld. Utbildningen arbetar med att skapa förutsättningar för progression i studenternas lärande och ansvarstagande, på ett sätt som ska förbereda dem inför ett föränderligt arbetsliv. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället, exempelvis genom professionsdagar, och man samverkar med regionens kommuner genom arbetsintegrerad läro-utbildning och Forum för skolutveckling. Samverkan sker också genom lärosätets regionala utvecklingscentrum där representanter för olika skolformer i regionen medverkar, och det finns en väl utvecklad alumnverksamhet. En ny organisation av VFU har nyligen implementeras, liksom en progressionsplan. Bedömaregruppen ser positivt på att organisationen för VFU ändrats men noterar att samverkan mellan lärosätets nya organisation och skolor kan stärkas ytterligare. Bedömaregruppen menar att den tydliga verksamhetsanknytningen, bland annat genom samarbetet med det omgivande samhället, är ett gott exempel.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Av självvärderingen framgår att ämnesläro-utbildningen vid lärosätet årligen antar 50–60 studenter och är placerad vid institutionen för individ och samhälle, en av lärosätets fyra institutioner. Totalt 33 lärare arbetar inom ämnesläro-utbildningen, varav 14 är verksamma inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK). Över 90 procent av lärarna i UVK har lärarexamen och två tredjedelar har disputerat. Under intervjuerna framhåller lärosätet att alla läro-utbildningens lärare ska vara forskande. Bedömaregruppen noterar dock att det är flera av de disputerade lärarna i lärartabellen som inte har sin ämnesmässiga grund i pedagogik/utbildningsvetenskap eller liknande, vilket kan utgöra en kunskapsmässig begränsning i relation till UVK-kursernas innehåll. Av självvärderingen framgår vidare att flera professorer i pedagogik finns knutna till utbildningen, dock utan att ha undervisat under 2018. Bedömaregruppen noterar därmed att lärosätet har en adekvat vetenskaplig kompetens men att den inte alltid används i utbildningen. Lärosätet rekommenderas att i större utsträckning använda kompetensen med inriktning mot pedagogik/utbildningsvetenskap i UVK.

Bedömaregruppen anser att den professionsrelaterade kompetensen säkras av att de flesta lärare har lärarexamen och att antalet VFU-handledare motsvarar antalet studenter. Lärosätets

handledarutbildning har ändrats för att i större utsträckning tillmötesgå de verksamma lärarnas behov av flexibilitet och olika studietakt. I självvärderingen framgår också att lektorerna och adjunkterna har mångårig erfarenhet av undervisning. När det gäller högskolepedagogisk kompetens uttrycker riktlinjerna på lärosätet att samtliga lärare ska ha genomgått högskolepedagogiska kurser om minst 15 högskolepoäng. Lärosätet anordnar också seminarier och pedagogiska träffar som fokuserar på högskolepedagogiska frågor, vilket bedömargruppen ser positivt på.

Bedömargruppen konstaterar att lärosätet har en strategi för kompetensutveckling och framtida kompetensförsörjning. Det finns även en relativt ny organisation av VFU i vilken lärarna organiseras i team, med en VFU-ledare som arbetar 70 procent i nära samarbete med programansvarig. I självvärderingen redogör lärosätet för ett aktivt arbete med både externa rekryteringar och intern kompetensförsörjning och kompetensutveckling. Bland annat har de professorer som är knutna till institutionen, förutom sin kompetensutvecklingstid, 20 procent av arbetstiden avsatt för att driva forskningsprojekt med kollegor och/eller arbeta med andra forskningsutvecklande aktiviteter såsom meriteringsstöd. I intervjuerna framgår att lärosätet anser att det är en utmaning att behålla och rekrytera lärare som har aktuell kompetens från skolan. Att lärosätet inkluderar adjunkter i forskningsmiljön kan dock enligt bedömargruppen bidra till att den aktuella kompetensen stannar kvar på utbildningen. Sammantaget ser bedömargruppen att den vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetensen säkerställs också på lång sikt.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Två forskningsmiljöer finns i anslutning till lärosätets lärarutbildningar: Lärande i och för det nya arbetslivet och Barn- och ungdomsvetenskap. Flera av lärarna som arbetar inom ämneslärarprogrammet ingår i en eller båda dessa forskningsmiljöer, där det bland annat anordnas forskningsseminarier. Den barn- och ungdomsvetenskapliga miljön, som av ämnesmässiga skäl ligger närmast lärarprogrammen, arbetar strategiskt med samverkansforskning. Flera forskningsprojekt och miljöer av relevans för utbildningen lyfts också fram. Därtill följs ämneslärarutbildningens forskningsanknytning upp i lärosätets kvalitetsarbete. Bedömargruppen menar därmed att det finns en vetenskaplig miljö för utbildningen och ser positivt på att forskningsprojekt inom det utbildningsvetenskapliga området prioriterades under 2017.

I självvärderingen finns det flera aspekter som bidrar till en professionsinriktad miljö. Samverkansforskningen är praktisknära så att problemformuleringen sker i samverkan med fältet, och flera av de forskningsprojekt som bedrivs kopplat till ämneslärarutbildningen är enligt lärosätet praktisknära. Trots detta framgår det inte tydligt för bedömargruppen hur den professionsinriktade miljön ser ut i sin helhet. Det finns ett nära samarbete med regionens skolor men lärosätet identifierar i självvärderingen ett visst glapp mellan den högskoleförlagda delen av utbildningen och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Denna bild bekräftades också under intervjuerna. Det teoretiska upplevs inte alltid som relevant för en ämneslärarutbildning och det är ibland svårt att se kopplingen mellan det teoretiska och praktiska. Lärosätet uttrycker att de vill utveckla både studentens möjlighet till reflektion och kopplingen mellan UVK, ämne och ämnesdidaktiska studier samt VFU. Bedömargruppen ser positivt på ett sådant utvecklingsarbete.

Forskningsanknytningen sker enligt lärosätets självvärdering genom forskningsverksamma lärare, ett genomgående vetenskapligt perspektiv i kurserna och strävan efter att studenterna ska utveckla bland annat ett vetenskapligt kritiskt förhållningssätt. Bedömaregruppen menar att lärosätet resonerar väl kring hur sambandet mellan forskning och utbildning är tänkt att fungera. Dock visar intervjuerna att intentionerna inte räcker hela vägen fram. Det framgår att lärarna använder den egna forskningen i utbildningen men att den inte alltid upplevs som relevant för ämneslärarutbildningen när det gäller det praktiska arbetet som lärare. Bedömaregruppen rekommenderar att lärosätet genomför ett utvecklingsarbete med målet att åstadkomma ett nära samband mellan forskning och utbildning.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen*

I självvärderingen betonar lärosätet ett vetenskapligt förhållningssätt generellt inom utbildningen. Inom kurser i vetenskaplig metod, analys och vetenskapsteori finns en progression från programmets tidiga kurser till de sena. Undervisning i vetenskapliga metoder återkommer i flera kurser medan vetenskapsteori behandlas i programmets första kurs. Inom UVK ger lärosätet en metodkurs som är gemensam för alla ämnen, och kursen har därför ett allmänvetenskapligt fokus. Här sker en omfattande examination där studenterna ska utföra en skriftlig opposition på tre studentuppsatser vilka sedan seminariebehandlas. Minst en av uppsatserna som opponeras på ska ha använt kvantitativ metod eftersom lärosätet eftersträvar att studenterna använder olika metoder och en vetenskapsteoretisk variation.

Studenterna skriver också två självständiga arbeten; det första fokuserar ämnets metoder och det andra föregås av kursen ovan med allmänvetenskapligt fokus. Av intervjuerna framgår att det första arbetet har fokus på metodkunskaper och teorier medan det andra har mer fokus på hur dessa kan vara till nytta. Att studenter möter både kvalitativ och kvantitativ metod under utbildningen bekräftas också av intervjuerna, även om tyngdpunkten är på kvalitativ metod eftersom den är vanlig i de självständiga arbetena. Bedömaregruppen menar därmed att det finns en progression i utbildningen när det gäller vetenskapligt förhållningssätt och metoder, genom ett samarbete mellan UVK och ämnet och ämnesdidaktiska studier. I självvärderingen redogörs för flera olika lärandemål som syftar till detta mål, och studentens kunskap och förståelse säkerställs genom olika slags examinationer.

Enligt självvärderingen anser lärosätet att vetenskaplig grund är enklare att hantera än beprövad erfarenhet. Det senare kopplas till kunskapsgörande av erfarenheter och förmågan att se praxis som grund för skolutveckling, och därför ingår vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i VFU och i en kurs om skolutveckling. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet tas framför allt upp i VFU-kurserna. Utifrån intervjuerna menar bedömaregruppen att lärosätet kan stärka kopplingen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Studenternas reflektion i samband med VFU där teori och praktik kopplas samman

kan upplevas som utmanande. Under intervjuerna framgår även att teoriernas betydelse för yrkesutövningen inte alltid är tydlig.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet beskriver hur studenterna konkret bereds tillfälle att reflektera, exempelvis under VFU. Av självvärderingen framgår att studentens utveckling till en reflekterande praktiker är ett genomgående tema i VFU-kurserna inom ämneslärarutbildningen. Detta framkom också i intervjuerna där lärosätet betonade vikten av att examinera både studenternas görande och deras reflekterande över görandet, och detta ser bedömargruppen positivt på. Lärosätets lärandemål vittnar om hur detta görs praktiskt i olika kurser där lärosätet lägger vikt vid reflektion över den egna lärarrollen, läraruppdraget och lärarprofessionen samt den vetenskapliga grunden för skolutveckling. Bedömargruppen anser att utbildningen når målen vad avser fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat.

Lärosätets lärandemål "kritiskt kunna reflektera över läraruppdraget, lärarprofessionen och den egna yrkesrollen i syfte att säkerställa och utveckla verksamhetens kvalitet" examineras genom en PM där en företeelse från VFU:n ska analyseras. Denna reflektionsförmåga tränas och examineras även i examensarbetet. Blogg och dialog om VFU-erfarenheter används enligt lärosätet för att studenten ska reflektera över sin egen och andras undervisning och planering. I självvärderingen beskrivs de olika kurserna med de förmågor som testas – att kunna reflektera över lärarrollen kopplat till teori, att kunna reflektera över läraruppdraget och lärarprofessionen, att med stöd av relevant forskning och styrdokument kunna identifiera ett utvecklingsbehov på en skola och designa ett utvecklingsarbete som svarar mot detta – och den beskrivningen visar progressionen när det gäller att utveckla reflektionsförmågan. Bedömargruppen anser att utbildningen skapar förutsättningar för studenten att bidra till utveckling av yrkesverksamheten och kunskapsutveckling inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen beskriver lärosätet flera kurser vars innehåll enligt bedömargruppen svarar mot det aktuella målet. Dessa kurser är *Perspektiv på utbildning, lärande och undervisning för ämneslärare*, som bland annat behandlar skolans roll och historia, *Ungdomars identitet och livsvillkor* och *Konflikt och intersektionalitet för ämneslärare*, vilka behandlar elevers villkor och förutsättningar både individuellt och i grupp, *Ämneslärarens pedagogiska uppdrag II* som har specialpedagogisk inriktning och kursen *Bedömning för lärande och betygsättning*. Bedömargruppen konstaterar att det är tydligt hur styrdokumentet speglas i undervisningspraktiker, även om metodik inte nämns explicit.

Lärosätet hänvisar i stor utsträckning till förmågan att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik som krävs för undervisning till VFU. När det gäller att säkerställa förmågan används bland annat videoupptagningar av studentens undervisning som komplement till VFU-handledarens rådgivande bedömning av studentens prestationer under VFU. Detta är ett sätt att synliggöra och reflektera kring den egna didaktiska förmågan. I självvärderingen ges även flera exempel på hur högskoleförlagda kurser kopplas samman med VFU. I en kurs om bedömning ska studenterna ha med sig material från föregående VFU, och en examinationsuppgift går ut på att analysera en händelse eller ett undervisningsförlopp. I kursen med specialpedagogik, som är viktig för att utveckla studenternas didaktiska kompetens, arbetar studenten med att utforma och planera undervisningen. Också här bygger examinationen på erfarenheter från VFU. Intervjuerna ger en delvis annan bild genom att UVK, didaktik, ämnesdidaktik och VFU beskrivs som uppdelat. Även om kurserna bygger på varandra kan det vara svårt att se helheten. När examinationen i en högskoleförlagd kurs bygger på att studenten genomfört en uppgift under VFU-kursen kan det uppstå svårigheter om studenten inte utfört uppgiften korrekt under VFU. Examinationen av den högskoleförlagda kursen kan också upplevas som svår att klara av redan från start. Bedömggruppen ser att utbildningens olika delar bidrar till att uppfylla målen men att de olika delarna i större utsträckning kan hänga samman. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att tydliggöra sambandet mellan de utbildningsvetenskapliga kärnkursernas innehåll och ämnesdidaktiken.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

För att uppfylla examensmålet har lärosätet utvecklat en progressionsplan som betonar tre aspekter: reflektions- och analysförmåga, didaktisk kompetens och kommunikationsförmåga samt demokratiskt ledarskap. I självvärderingen framgår att innehållet i flera högskoleförlagda kurser har betydelse för detta mål, till exempel elevens villkor och förutsättningar, både individuellt och i grupp, specialpedagogik och bedömning för lärande och betygsättning. Lärosätet betonar att det framför allt är under VFU som målet uppfylls. För VFU-kurserna har mål med tillhörande bedömningskriterier tagits fram utifrån ovan nämnda aspekter som syftar till att aspekterna ska breddas och fördjupas under utbildningens gång. Intervjuerna visar att det finns glapp mellan högskoleförlagda kurser och VFU, att det finns exempel där studenterna inte förbereds utifrån de kriterier som bedömningen vilar på. Det framgår också att organisationen av VFU kan förbättras. Trots att det finns VFU-ledare på lärosätet och personalen organiseras i VFU-team visar det sig att placeringen av och tillgången till handledare upplevs som bristfällig. Detsamma gäller även kommunikationen kring detta. Av underlagen framgår dock att lärosätet arbetat med att stärka organisationen av VFU på lärosätet. Bedömggruppen ser att arbetet går i rätt riktning och rekommenderar lärosätet att också stärka samarbetet med huvudmän och skolor.

Även säkerställandet av examensmålen uppfylls i första hand under VFU. Den första VFU:n examineras genom bedömningsbesök från en ämnesdidaktiker från lärosätet, och den andra examineras genom en individuellt skriven text och ett seminarium. Studenterna har totalt fem VFU-kurser där fokus ligger på att planera och genomföra undervisning, ha ett specialpedagogiskt perspektiv och göra en ämnesdidaktisk utvärdering med forskningsförankring. Examinationsformerna är varierade genom skriftliga inlämningar, seminarier, filminspelningar, presentationer och muntliga utvärderingar. I självvärderingen beskrivs också en yrkesmässig, ämnesdidaktisk och vetenskaplig

progression inom lärarutbildningen. Men bedömaregruppen noterar att VFU-kurserna har en gemensam, allmänt didaktiskt präglad inramning, och gruppen anser att lärosätet bör uppmärksamma risken för att detta kan fjärma VFU:n från ämnesstudierna och specifika ämnesdidaktiska perspektiv. Kopplingen däremellan är bland annat viktig för att studenten ska utveckla förmågan att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Bedömaregruppen anser att målet uppfylls men att tyngdpunkten ligger på det pedagogiska arbetet med att göra bedömningar utifrån relevanta, samhällliga och etiska aspekter. Beaktandet av mänskliga rättigheter och hållbar utveckling omhändertas i större utsträckning inom ämnena än i UVK, vilket bekräftas av intervjuerna. I självvärderingen visar lärosätet att bedömningskompetens när det gäller de vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekterna, examineras i en rad UVK-kurser och i de flesta VFU-kurser. Examinationen består bland annat av särskilda examinationsuppgifter om relationer mellan undervisning, lärande och bedömning. Sociala och ekonomiska aspekter av hållbar utveckling examineras även i flera olika samhällskunskapskurser samt med litteraturkoppling i kurser i svenska.

Lärosätet beskriver tydligt i självvärderingen vilka kursmål som ska uppfyllas för att täcka in de olika områdena, men mänskliga rättigheter och barnkonventionen nämns inte explicit. Hållbar utveckling behandlas inom ämnena och exempel visas för svenska och samhällskunskap. Detta kräver enligt bedömaregruppen en kontinuerlig bevakning från de programansvariga. Under intervjun förtydligades på ett tillfredsställande sätt hur undervisningen om mänskliga rättigheter, hållbar utveckling och barnets rättigheter organiseras och examineras: Det går som ett stråk från den inledande kursen för att sedan komma in på flera olika ställen i olika kurser. Bedömaregruppen rekommenderar dock lärosätet att mer explicit synliggöra mänskliga rättigheter och barnkonventionen.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärosätet har tagit fram en plan för hur arbetet med jämställdhetsintegrering ska planeras, bedrivas och implementeras systematiskt och på alla nivåer. Exempelvis ska alla programråd kartlägga intersektionella perspektiv i utbildningarna. Under 2018 gjordes en enkätundersökning om lika villkor där kön behandlades som ojämlikhetsvillkor. Enligt intervjuerna pågår också en undersökning på institutionen för att undersöka män och kvinnors förutsättningar på arbetsplatsen, exempelvis möjligheten att forska och ta ansvar. Bedömaregruppen noterar att lärosätet startat ett arbete med att analysera utbildningen i förhållande till jämställdhetsperspektivet, dock som en delmängd av andra perspektiv. Lärosätet rekommenderas att i det fortsatta arbetet även göra en mer avgränsad analys av utbildningen, för att exempelvis se vilken litteratur och vilka vetenskapliga traditioner som studenterna möter i förhållande till ett jämställdhetsperspektiv.

I utbildningens innehåll, utformning och genomförande framgår jämställdhetsperspektivet tydligare, enligt bedömargruppen. Självvärderingen beskriver flera kurser inom utbildningen, inom både UVK och ämneskurser, där perspektivet aktualiseras. Inom UVK behandlas det tydligast i kurser under termin ett och fem. I den första kursen *Ungdomars identitet och livsvillkor* ges exempel på lärandemålet "utifrån ett lärandeperspektiv och med beaktande av elevers sociala bakgrund kunna diskutera strategier för jämställdhet och jämlikhet i den pedagogiska verksamheten". Målet beaktar bland annat olika ojämlikhetsmönster som är grundade på sociala kategorier såsom genus samt hur skola och lärare kan motverka sådana mönster. Målet examineras under den första terminen genom en hemtentamen. I en senare kurs examineras jämställdhetsperspektivet genom en undervisningsplanering. I VFU-kurserna tas nämnda ojämlikhetsmönster också upp när det gäller själva undervisningen och hur studenten förmår tillämpa jämställdhetsperspektiv i konkreta undervisningssituationer, och där ingår jämställdhetsperspektiv som ett betygskriterium. Sammantaget menar bedömargruppen att ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande men att perspektivet kan stärkas i den analys som görs av utbildningen.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Utbildningen följs upp inom ramen för ett kvalitetssäkringsprogram som finns vid den institution där lärarutbildningen är placerad. I självvärderingen framgår att uppföljningen sker på flera olika sätt, regelbundet och i olika forum, som enligt bedömargruppen kompletterar varandra. Tillsammans bidrar detta till en systematik. Det finns bland annat en tydlig roll- och ansvarsfördelning i en arbetsbeskrivning som revideras årligen och ett Forum för skolutveckling där man samordnar de olika lärarprogrammen. Dessutom finns programrådet som kvalitetssäkrar policydokument, följer upp kursvärderingar och kursrapporter, planerar kvalitetskonferenser och hanterar strategiska kvalitets- och utvecklingsfrågor. Kvalitetskonferenserna sker terminsvis och programrådet arbetar då framåtsyftande tillsammans med avdelningschefen för att utifrån kurs- och programrapporter höja programmets kvalitet. Varje kurs följs också upp genom att lärarna i mindre grupper granskar kursens innehåll och upplägg utifrån på förhand fastställda perspektiv. Det utmynnar i de kursrapporter som används i det fortsatta uppföljningsarbetet. Bedömargruppen ser positivt på att lärosätet har som ambition att inte enbart arbeta reaktivt utan även proaktivt. Men arbetet beskrivs mer som en granskning av dokument och kursupplägg på flera olika nivåer, och det framkommer exempelvis inte hur studenterna kan påtala eventuella brister under kursens gång.

Svarsfrekvensen på kursvärderingarna är låg, 29 procent för 2017. I självvärderingen framgår att lärosätet till följd av detta har analyserat kursvärderingarnas utformning. Intervjuerna bekräftar att utformningen har minskat svarsfrekvensen. Under en period har studenterna inte kunnat lämna öppna svar utan endast kunnat svara på en skala 1–4, vilket medfört att kursvärderingarna inte känts meningsfulla att svara på. Lärosätet avser enligt intervjuerna att åter införa öppna svar, vilket bedömargruppen ser positivt på.

De samlade underlagen visar att lärosätets uppföljning har identifierat flera utvecklingsområden, bland annat behovet av en tydligare organisation och kvalitetssäkring av VFU-kursernas bidrag till de kunskaper och kompetenser som krävs av en ämneslärare. Flera olika åtgärder har vidtagits, såsom

en omorganisation och progressionsplan för att säkerställa att examensmålen tränas och provas. Bedömggruppen ser positivt på dessa åtgärder och rekommenderar lärosätet att även i fortsättningen prioritera detta arbete.

Återkoppling sker enligt bedömggruppen till relevanta intressenter, dels genom att resultaten diskuteras inom olika beslutande organ, bland annat med hjälp av terminsvisa kvalitetskonferenser, dels genom att resultaten publiceras på en lärplattform och presenteras vid kursintroduktionen. Resultaten blir då tillgängliga för studenter som avslutat kursen och för de som ska påbörja den.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

När det gäller genomströmning är kvarvaron inom lärosätets ämnesläroutbildning densamma som riksgenomsnittet. Lärosätet kartlägger studenternas resultat, bland annat för att synliggöra hur olika bedömningspraktiker inom olika kurser påverkar betygsättningen. Enligt självvärderingen tycks det vetenskapliga förhållningssättet och skrivandet vara de faktorer inom utbildningen som i högst grad minskar genomströmningen. Särskilda insatser har därför gjorts på det området, såsom att studenter erbjuds skrivstödande åtgärder, extra undervisning och kamratrespons samt språklig återkoppling på inlämnade uppgifter. Syftet är att skapa förutsättningar för studenterna att tidigt lära sig akademiskt skrivande. Insatserna är nya och har ännu inte gått att utvärdera. Därutöver framgår det av självvärderingen att det finns en utbredd organisation för stöd till studenter, bland annat i form av ett språk- och textcentrum och särskilda resurser för studenter med funktionsnedsättningar. Bedömggruppen anser därmed att lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Enligt självvärderingen deltar studentrepresentanter i olika beslutande organ, från högskolestyrelsen till programråd. Avdelningschef, programansvarig och prefekt har kontinuerliga kontakter med företrädare för studentkåren. Studentrepresentanter inbjuds också till avdelningens kvalitetskonferenser. Lärosätet menar att studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i det formella arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande, i vilket bedömggruppen instämmer. I självvärderingen framgår att det finns ett informellt inflytande, en närhet mellan studenter och lärare som medför att det är lätt att kommunicera. Samtidigt visar intervjuerna att kommunikationen mellan lärare och student inte alltid fungerar, exempelvis att praktisk information om kurserna dröjer trots upprepade förfrågningar. Bedömggruppen ser därmed positivt på att lärosätet har som mål att utveckla studentdialoger och samarbete med alumner för att öka studenternas delaktighet i formella utvärderingar. Det finns också planer på regelbundna avstämningsmöten för att fånga upp studenters enskilda återkommande klagomål.

Av självvärderingen framgår att information till studenterna sker via en lärplattform där den kursansvariga också lägger ut en sammanställning av kursvärderingar, för både nya studenter och de som deltagit i utvärderingen. Lärplattformen är ny och förhoppningen är att den ska förbättra kommunikationen med studenterna och möjliggöra för studenterna att påverka pågående kurser.

Lärosätet har problem med låg svarsfrekvens i kursvärderingarna och kompletterar därför den digitala kursvärderingen med en muntlig utvärdering. Intervjuerna visar att studenterna under en period inte kunnat lämna öppna svar på kursvärderingar, utan endast kunna svara på en skala 1–4. Den bristande möjligheten att lämna kvalitativa svar har medfört att kursvärderingarna inte känts meningsfulla att svara på. Lärosätet avser enligt intervjuerna att åter införa öppna svar, vilket bedömargruppen ser positivt på.

Bedömargruppen anser därmed att studenten får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande, men att studenten kan få större möjligheter att lämna synpunkter under pågående kurser. Lärosätet planerar redan för aktiviteter i denna riktning varpå bedömargruppen rekommenderar att lärosätet arbeta vidare enligt plan.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Enligt självvärderingen arbetar lärosätet med att skapa förutsättningar för progression i studenternas lärande och ansvarstagande, i syfte att förbereda dem inför ett föränderligt arbetsliv. Det innebär exempelvis att innehållet i utbildningen ska vara långsiktigt hållbart och inte enbart spegla aktuella skolförhållanden. Vidare satsas på ett projekt om digitalisering inom lärande. Det framgår också att lärosätet kopplar samman de högskoleförlagda kurserna med VFU, men att det enligt bedömargruppen inte riktigt nått hela vägen fram. I självvärderingen har lärosätet identifierat ett behov av en tydligare organisation och kvalitetssäkring av VFU-kursernas bidrag till de kunskaper och kompetenser som krävs av en ämneslärare. Det bekräftas av intervjuerna att den teori som studenterna möter i utbildningen inte alltid upplevs som relevant för en ämneslärare. Det framgår också att organisationen av VFU inte fungerat helt när det gäller placeringen av och tillgången till handledare. Bedömargruppen ser positivt på att lärosätet vidtagit åtgärder, såsom att ändra hur VFU organiseras på lärosätet och ta fram en progressionsplan för att säkerställa att examensmålen tränas och prövas. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att fortsatt prioritera detta arbete eftersom det syftar till att göra utbildningen mer användbar och öka studentens möjlighet att möta förändringar i arbetslivet.

Samverkan sker med det omgivande samhället, exempelvis genom en VFU-dag där lärarutbildare och VFU-handledare möts. För studenter anordnas också en professionsdag då studenter får möta verksamhetsrepresentanter. Lärosätet samverkar även med en av regionens kommuner kring ämneslärarutbildningens examensarbeten. Våren 2018 undersökte lärosätet, tillsammans med samverkansaktörer i regionen, möjligheterna att konstruera en arbetsintegrerad lärarutbildning, alltså en lärarutbildning där studenter kombinerar arbete i skolverksamhet med studier. I självvärderingen anges detta kunna vara en faktor som får flera studenter att fullfölja sin utbildning. Lärosätet har vidare ett regeringsuppdrag att utveckla arbetsintegrerat lärande, och inom högskolan bedrivs också forskning inom det området. Lärosätet har ett regionalt utvecklingscentrum, Forum för skolutveckling, som arbetar med samverkansfrågor mellan lärosätet och skolor. I självvärderingen beskrivs även samverkan med det omgivande samhället genom VFU. Lärosätet har en ny organisation och i självvärderingen beskrivs att den fungerar väl. Intervjuerna visar dock att man kan stärka samverkan

och dialogen med huvudmän och skolor. Sammantaget menar bedömargruppen att relevant samverkan sker med det omgivande samhället men noterar att den nya organisationen av VFU kan behöva fokusera på att stärka samarbetet med huvudmän och skolor.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Inom utbildningsvetenskaplig kärna har över 90 procent av lärarna lärarexamen och två tredjedelar har disputerat. Flera av de disputerade lärarna har dock inte sin ämnesmässiga bakgrund i pedagogik/utbildningsvetenskap. Den kompetensen finns på lärosätet även om den inte nyttjas, vilket bedömargruppen rekommenderar att man gör. Flera av lärarna har omfattande erfarenhet av att undervisa och lärosätet ger högskolepedagogisk kompetensutveckling. Lärosätet har även en strategi för att säkerställa kompetensen på lång sikt.

Bedömargruppen anser att det på lärosätet finns en vetenskaplig och professionsinriktad miljö för UVK samt en genomtänkt strategi för forskningsanknytning och studenternas vetenskapliga utveckling. Forskningsanknytningen inom UVK sker genom forskningsverksamma lärare, ett genomgående vetenskapligt perspektiv och utveckling av ett vetenskapligt kritiskt förhållningssätt. Trots det framgår att kopplingen mellan teori och praktik kan stärkas, och bedömargruppen rekommenderar lärosätet att genomföra ett utvecklingsarbete med målet att åstadkomma ett nära samband mellan forskning och utbildning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Undervisningen i vetenskapliga metoder återkommer i flera kurser och det examineras på olika sätt. Metodmässig variation eftersträvas och lärosätet har vidtagit åtgärder för att säkerställa att både kvalitativ och kvantitativ metod examineras vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet bearbetas både i VFU och i en kurs om skolutveckling.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Studentens utveckling till en reflekterande praktiker är ett genomgående tema i VFU-kurserna inom ämneslärarutbildningen. Studenterna får också tillfälle att reflektera, exempelvis under VFU-perioderna. Det sker även en varierad examination av detta mål, exempelvis genom bloggar och genom att identifiera ett utvecklingsbehov och designa ett utvecklingsarbete.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. I högskoleförlagda kurser behandlas exempelvis elever villkor och förutsättningar, både individuellt och i grupp, specialpedagogik och bedömning för lärande och betygsättning. Förmågan att tillämpa utvecklas och säkerställs framför allt i VFU, och som komplement till VFU-handledarens rådgivande bedömning av studentens prestationer under VFU används bland annat videoupptagning av egen undervisning för

att synliggöra och reflektera kring den egna didaktiska förmågan. Möjligen borde man här ha ett större fokus på att tydliggöra sambandet mellan UVK och ämnesdidaktik.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet har tagit fram en progressionsplan som betonar tre förmågor: reflektions- och analysförmåga, didaktisk kompetens och kommunikationsförmåga och demokratiskt ledarskap. I förhållande till dessa förmågor breddas och fördjupas träningen av dem i den verksamhetsförlagda utbildningen där de även examineras.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Delar av målet som har att göra med bedömningskompetens när det gäller de vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekterna, examineras i en rad UVK-kurser och i de flesta VFU-kurser. I intervjun med lärosätetsrepresentanterna förtydligades hur undervisningen om mänskliga rättigheter, hållbar utveckling och barnets rättigheter organiseras och examineras.

Undervisning om jämställdhetsperspektiv och olika ojämlikhetsmönster grundade på sociala kategorier såsom genus sker i både ämneskurser och UVK-kurser. I VFU-kurserna tas nämnda ojämlikhetsmönster också upp när det gäller själva undervisningen och hur studenten förmår tillämpa ett jämställdhetsperspektiv i konkreta undervisningssituationer. Vid analys av utbildningen tenderar lärosätet att göra bredare analyser, där jämställdhetsperspektivet utgör en delmängd, i stället för att fokusera särskilt på jämställdhet.

Utbildningen följs upp på olika sätt, regelbundet och i olika forum. Bedömggruppen anser att man har en systematisk uppföljning av utbildningens innehåll, utformning och genomförande. Svarefrekvensen på kursvärderingar är dock låg, men lärosätet har redan tagit initiativ för att förbättra detta. Åtgärder har även vidtagits för de utvecklingsområden som identifierats, exempelvis har man infört en ny organisation av VFU och en progressionsplan. Återkoppling av resultaten sker på kvalitetskonferenser, genom publicering på en lärplattform och muntligen vid kursstart. Bedömggruppen anser att lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid, genom att analysera skälen till avhopp och genom att erbjuda studenterna olika stöd, bland annat för det vetenskapliga skrivandet.

Bedömggruppen anser att studenten får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Det framgår att det finns möjlighet till både formellt och informellt inflytande, men att studenten kan få större möjligheter att lämna synpunkter under pågående kurser. Lärosätet planerar att utveckla studentdialoger och samarbetet med alumner för att öka studentdeltagandet i formella utvärderingar. Dessutom finns planer på regelbundna avstämningar för att fånga upp studenternas enskilda klagomål. Bedömggruppen ser positivt på planerna och vill tillägga att studenternas möjlighet att lämna synpunkter på pågående kurser kan stärkas.

Utbildningen arbetar med att skapa förutsättningar för progression i studenternas lärande och ansvarstagande, på ett sätt som ska förbereda dem inför ett föränderligt arbetsliv. En ny organisation av VFU har nyligen implementerats, liksom en progressionsplan. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället, exempelvis genom professionsdagar, och man samverkar med regionens kommuner genom arbetsintegrerad lärutbildning och Forum för skolutveckling. Bedömggruppen

ser positivt på att organisationen för VFU ändrats men noterar att samverkan mellan lärosätets nya organisation och skolor kan stärkas ytterligare.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Inom svensklärarytbildningen finns en hög andel disputerad personal och personal med ämneslärarexamen. Bland de totalt sex undervisande lärarna är fyra disputerade och fem har ämneslärarexamen i svenska. Lärosätet skriver också i självvärderingen att på generell nivå, inom hela lärarytbildningen, har många i personalen varit verksamma lärare innan de kom till lärosätet, och att det finns adjunkter som undervisar inom utbildningen. Ett annat bärande ben i professionsanknytningen är organisationen för verksamhetsförlagd utbildning (VFU) som enligt bedömggruppen ger ett stabilt intryck. Bland annat garanteras studenterna inriktningsrelevant VFU med utbildade handledare. Personalens sammanlagda vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är enligt bedömggruppen tillräcklig och adekvat för utbildningen.

Samtidigt konstaterar bedömggruppen att de verksamma lärarna och forskarna är förhållandevis få och att detta medför en del problem, både på kort och på lång sikt. Utbildningen blir sårbar genom att stora kompetensområden vilar på enstaka personer. Ett rekryteringsarbete har inletts för att råda bot på detta men det framgår av det samlade underlaget att en del arbete återstår. Lärarantalet måste också ses i förhållande till antalet studenter, totalt 65 per år inom ämneslärarprogrammet med dess fyra olika ämnen. I relation till utbildningens volym anser bedömggruppen att antalet lärare och deras kompetens är tillfredställande.

Enligt självvärderingen anger lärosätets riktlinjer att undervisande lärare ska ha genomgått högskolepedagogiska kurser omfattande 15 högskolepoäng. Lärosätet bedriver även en rad andra kompetensutvecklande verksamheter inom det pedagogiska området, såsom seminarier och pedagogiska träffar.

Det upplägg för hela utbildningen som presenteras i självvärderingen har många förtjänster. Det stärker helhetsintrycket av personalens pedagogiska, professionsrelaterade och vetenskapliga kompetens och operativa förmåga. Bedömggruppens rekommendation är att utveckla och intensifiera det systematiska kompetensförsörjningsarbetet inom svensklärarytbildningen för att motverka den sårbarhet som berörs ovan.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns inte en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs inte så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

I självvärderingen hänvisar lärosätet till den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) när det gäller den vetenskapliga och professionsinriktade miljön. Bedömargruppen menar dock att det inte framgår att det finns en svenskämnesdidaktisk forskningsmiljö, vilket ger intrycket av att den ämnesdidaktiska forskningen inte existerar vid lärosätet. Den forskning som lärosätet redogör för, och som berör svenskläraryrket, handlar om allmänt didaktisk forskning inom barn- och ungdomsvetenskap kring ämnen såsom studiemotivation i relation till genusmönster och lärande i det nya arbetslivet. Under intervjuerna framgick dock att litteraturdidaktisk forskning pågår som ett led i flera större tvärvetenskapliga projekt, och att det finns ett rikt kontaktnät inom Nationella nätverket för svenska med didaktisk inriktning, vilket är en tillgång för den egna forskningsmiljön och för studenterna. Studenterna får ta del av denna forskning genom föreläsningar, seminarier, vetenskapliga artiklar från projekten och viss egen medverkan i dessa. Den språkliga sidan av svenskämnet har inte någon riktig motsvarighet, även om vissa samarbeten pågår där också, bland annat med Göteborgs universitet. Lärosätet hoppas på att kunna knyta till sig nydisputerade språkvetare från Göteborg, som en följd av detta samarbete. Bedömargruppen anser att denna slagsida i viss mån avspeglar sig i hur kurserna är utformade inom hela svenskläraryrket, där den språkliga delen av svenskämnet inte är lika utvecklad när det gäller de didaktiska delarna. Vidare är det endast en person inom utbildningen som är disputerad litteraturvetare och litteraturdidaktiker, och hen drar således ett mycket tungt lass. Helhetsintrycket som bedömargruppen har fått är att den ämnesdidaktiska forskningen behöver breddas och fördjupas vid lärosätet. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att ytterligare utveckla hur ämnesdidaktisk forskning kommer studenterna till del, framför allt på språksidan.

Bedömargruppen gör den sammanvägda bedömningen att utbildningen blir sårbar på grund av att hela utbildningen vilar på några få personer, varav ännu färre har ämnesdidaktisk forskningsbakgrund, och det gör också att en levande svenskämnesdidaktisk forskningsmiljö har svårt att växa fram. I det sammanvägda underlaget finns det enligt bedömargruppen inte tillräckligt tydligt redovisat hur denna situation ska avhjälpas.

När det gäller den professionsinriktade miljön lyfter lärosätet framför allt den praktiska forskningen. Bedömargruppens sammanlagda bedömning är att lärosätet säkerställer denna miljö med sin praktiska forskning samt genom sin VFU-struktur och personalens nära samarbete med arbetslivet.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

I självvärderingen beskriver lärosätet en väl underbyggd och genomtänkt genomgång av utbildningens struktur. Bedömargruppen menar att det finns en tydlig linje genom utbildningen och en progressionstanke i kunskapsinhämtandet och lärandet bland studenterna, som bygger på tre delar: 1) ämneskunskaper, 2) allmän- och ämnesdidaktiska kunskaper, och 3) kunskaper om ämneskonceptioner och styrdokument. Lärosätet har enligt bedömargruppen en tydlig idé om att

utveckla studenternas vetenskapliga kompetens och knyta samman det vetenskapliga perspektivet med yrkesutövningen. Därför läser studenterna forskningsbaserad litteratur och aktuell forskning i form av artiklar genom hela utbildningen, och de sätts i relation till undervisningssituationer. Kurser med språkvetenskaplig och -didaktisk inriktning, och med litteraturvetenskaplig och -didaktisk inriktning, ger talrika och illustrativa exempel på sammanlänkning och fördjupning där moment som berörts på en grundläggande nivå, tidigt i utbildningen, senare kräver kritiska perspektiv och utvecklade resonemang som baseras på fördjupad teoretisk kompetens. Lärosätet redogör också för flera olika examinationsformer såsom samtal, skriftliga analyser, muntliga redovisningar och salstentamina, och bedömaregruppen anser att de säkerställer och fördjupar studenternas kunskaper. Under intervjuerna framkom dock olika synpunkter på kravnivåer vid examinationerna inom utbildningen som indikerar för bedömaregruppen att lärosätet behöver arbeta vidare för att hitta rätt nivå.

De självständiga arbeten som bedömaregruppen tagit del av visar att de flesta studenter har de teoretiska och yrkesrelaterade kunskaper som krävs för att formulera forskningsfrågor, och besvara dem, något som bedömaregruppen menar motsvarar väsentligt fördjupade kunskaper och fördjupad insikt i relevanta och aktuella forskningsfrågor. Bedömaregruppen ser därmed att måluppfyllelse säkerställs.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

I självvärderingen framgår det att lärosätet har en uttalad ambition att utveckla studenternas vetenskapliga tänkande genom utbildningen. Det finns också ett utvecklat samarbete mellan UVK, ämne och ämnesdidaktik när det gäller teori och metod. Den beprövade erfarenheten aktualiseras genom VFU och en särskild skolutvecklingskurs. Lärarna inom utbildningen har arbetat särskilt med att studera och definiera begreppet beprövad erfarenhet utifrån aktuell forskning för att kunna konkretisera detta för studenterna. Lärosätets arbetssätt bygger på att begreppet dels kopplas till förmågan att knyta professionsrelaterade erfarenheter till teoretiska perspektiv, och dels till förmågan att se praxis som en grund för skolutveckling. Sammantaget ger detta ett gediget helhetsintryck, enligt bedömaregruppen.

Det vetenskapliga tänkandet tränas och utvecklas genom att studenterna tidigt får tillgodogöra sig, diskutera och förhålla sig till forskningsperspektiv och vetenskaplig litteratur. Kunskaperna säkerställs genom examinationsformer såsom samtal, skriftliga analyser, muntliga redovisningar och salstentamina. Detta arbetssätt pågår genom hela utbildningen och mynnar ut i de två examensarbetskurserna som berör teori och metod på ett fördjupat sätt. De kräver att också studenterna utvecklat sina förmågor inom det området för att de själva ska kunna ställa relevanta frågor och göra egna analyser.

När det gäller det ämnesspecifika och ämnesdidaktiska teori- och metodområdet ser bedömaregruppen vissa brister. Två självständiga arbeten genomförs som nämnts inom svenskläro-utbildningen. I och med att det andra självständiga arbetet frikopplas från ämnesdidaktiken riskerar studenterna att inte få med sig nödvändiga kunskaper om förhållandet mellan vetenskaplig grund, beprövad erfarenhet och kopplingen till yrkesutövningen. Lärosätet ger

inte heller någon särskild metodkurs inom det ämnesdidaktiska området. I en svenskläroarutbildning anser bedömargruppen att det är problematiskt inför skrivandet av ämnesdidaktiska självständiga arbeten, men framför allt inför den kommande yrkesrollen. Fördjupad ämnesdidaktisk kunskap är också viktigt för att studenterna fortsatt ska kunna vara en del av den forskningsdiskussion som pågår inom fältet. Under intervjuerna framkom det emellertid att studenterna arbetar med både kvalitativa och kvantitativa metoder inom svenskämnets två delar, också under andra skeden i utbildningen. Det framgick även att handledarkompetensen förstärks vid behov, det vill säga när kompetensen på lärosätet inte räcker till. Det för att undvika att begränsa studenternas valmöjligheter. De lästa självständiga arbetena uppfyller till största del det målet, vilket stärker bedömningen att lärosätet säkerställer målpuppfyllelse.

Sammantaget menar bedömargruppen att målet är uppfyllt, men att det finns förbättringsmöjligheter. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att teori- och metodområdet i större utsträckning innefattar och kopplas samman med det svenskämnesdidaktiska området också i själva kursstrukturen.

Målpuppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Bedömargruppen menar att lärosätet under hela utbildningen arbetar målinriktat och medvetet med studenternas förmåga att knyta egna VFU-erfarenheter till teoretiska perspektiv. De lärandemål som lärosätet har formulerat för olika VFU-kurser är relevanta, och det avslutande självständiga arbetet är ett tydligt slutmål. Studenterna ska enligt dessa lärandemål bland annat "kunna reflektera över sin lärarroll med relevant koppling till teorier om lärande och undervisning väsentliga för årskurs 7–9 och/eller gymnasieskolan", "kunna reflektera över och problematisera läraruppdraget", "kritiskt kunna reflektera över läraruppdraget, lärarprofessionen och den egna yrkesrollen i syfte att säkerställa och utveckla verksamhetens kvalitet" och "utifrån en problemanalys och med stöd av relevant forskning och styrdokument kunna identifiera ett utvecklingsbehov på en skola samt designa ett utvecklingsarbete som svarar mot detta". Lärosätet ger också exempel på hur dessa lärandemål konkretiseras i examination där studenten analyserar sin VFU. Enligt kriterierna för godkänt på uppgiften krävs att studenten "med stöd av relevant litteratur, inklusive självständigt vald ämnesdidaktisk forskning, analyserar och motiverar hur den analyserade företeelsen från den egna verksamheten kan påverka undervisningens kvalitet i positiv eller negativ "riktning", och "kan ge relevanta exempel på verktyg/kunskap som betraktas som tillämplig för den företeelse som analyserats. Detta gör studenten med stöd av relevant litteratur".

För dessa kurser beskriver man alltså en väl genomtänkt arbetsgång och kvalitetssäkringsprocess. Redogörelsen innehåller som visas ovan flera exempel på lärandemål, studieuppgifter och betygskriterier inom UVK och VFU, för att utveckla förmågor hos en reflekterande praktiker, och som länkar till de båda självständiga arbetena. Upplägget innebär kontinuerlig koppling till VFU, och metakognition i form av kontinuerligt bloggskrivande är en del av examinationen. Detta, tillsammans med de utvecklade mittseminarierna för det självständiga arbetet, borgar för att studenterna uppnår det aktuella målet. Under intervjuerna framgick det också att den sista VFU-kursen är tydligt

ämnesdidaktiskt inriktad. Detta stärker helhetsintrycket, men kan också sättas i relation till bedömargruppens tidigare kommentarer om att det ämnesdidaktiska teori- och metodområdet kan få en tydligare plats i den formella kursstrukturen. En dryg tredjedel av de självständiga arbetena uppfyller inte målet men bedömargruppen menar att måluppfyllelse säkerställs på andra sätt utöver de självständiga arbetena.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Bedömargruppen ser i självvärderingen att lärosätet redogör för en utbildning vars utformning, genomförande och examination verkar för att studenten ska nå det aktuella målet. Lärosätet delar upp det didaktiska kunskapsområdet i tre delar: 1) kunskaper om didaktisk teori, 2) förmåga till didaktisk tillämpning som avser planering utifrån teorier om lärande, och 3) förmåga att omsätta didaktiska kunskaper och färdigheter i en konkret undervisningspraktik. Det finns exempel på hur detta perspektiv och de didaktiska och metodologiska färdigheterna utvecklas och prövas hos studenterna, när det gäller hur ämnesstudier kontinuerligt kopplas till det ämnesdidaktiska området, innefattande forskningslitteratur om lärande, beprövad erfarenhet och aktuella styrdokument. Examinationsformerna för att säkerställa förmågor varierar, men handlar främst om att planera, att genomföra planeringarna och utvärdera undervisning. Föreläsningar, seminarier och analysuppgifter förekommer också, liksom fältobservationer och intervjuer med verksamma lärare. Lärosätet betonar att det didaktiska arbetet syftar till att alla elever ska få så stora möjligheter som möjligt till utveckling och måluppfyllelse.

Under intervjuerna förtydligades hur ämnesdjupet för gymnasielärare säkerställs och hur kopplingen mellan VFU och denna bedömningsgrund ser ut. VFU-länkningen har en stor och framskjuten plats i lärosätets sätt att uppfylla detta mål eftersom det är där som de teoretiska kunskaperna om didaktik och ämnesdidaktik omsätts och utvärderas. Lärosätet ger välgrundade exempel, främst från det litteraturdidaktiska området när det gäller centrala fält såsom kanonkritik och mångkulturalitet. Detsamma gäller i självvärderingen som har en tydlig slagsida åt det litteraturdidaktiska, även om det där också finns språkliga exempel som rör skrivprocess och grammatik. Lärosätet berör också bedömning inom detta mål, vilket bedömargruppen ser positivt på. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör måluppfyllelse men att den inte säkerställs när det gäller språkdidaktiken. Lärosätet rekommenderas att ytterligare stärka studenternas möjligheter få omsätta och utvärdera teoretiska kunskaper i språkdidaktik.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

I självvärderingen beskriver lärosätet en utarbetad och systematisk struktur med en tydlig progressionstanke genom de olika VFU-kurserna. Fokus är på UVK där ämnesdidaktiken nämns som en del av helheten, men inte alls detaljerat och i sin egen rätt. Bedömargruppen vill betona att detta område är synnerligen centralt och relevant inom en svensk lärutbildning. Vid intervjuerna framkom att studenterna får tillräckliga möjligheter att utveckla och utforma sina ämnesdidaktiska

färdigheter i den riktning som målet anger, och att man regelbundet följer upp denna utveckling och kompetensför djupning genom olika former av examinationer och redovisningar. Det handlar framför allt om planeringsuppgifter där didaktisk forskning, i samspel med beprövad erfarenhet, används i examinerande övningar, samt planerings- och analysuppgifter med det tydliga syftet att främja varje elevs lärande på bästa sätt. I huvudsak framkom i dessa samtal exempel från det litteraturdidaktiska området.

Bedömargruppen anser att utbildningen har flera olika lärandeaktiviteter och examinationer, framför allt i UVK och VFU, som möjliggör måluppfyllelse. Eftersom ämnesdidaktiken ingår i UVK blir det dock otydligt hur svenskläro ut bildningens olika delar kopplas samman, särskilt i förhållandet mellan ämnesför djupning och ämnesdidaktik (det vill säga relationen litteraturdidaktik – litteraturvetenskap och språkdidaktik – språkvetenskap). Därmed blir progressionen otydlig, och bedömargruppen anser inte att måluppfyllelsen säkerställs. Bedömargruppen rekommenderar därmed att lärosätet för svenskläro ut bildningen förtydligar och säkerställer måluppfyllelse genom att se över lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer i relevanta kurserna, särskilt med fokus på att stärka språkdidaktiken.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen beskriver lärosätet att ämnesläro ut bildningen vid lärosätet har en generell inriktning mot värdegrundsdilemman, normkritik, rasism och intersektionellt perspektiv, omfattande både organisatoriska och didaktiska aspekter. I denna generella ansats ingår också regelbunden fortbildning av personal i form av seminarier och kurser, och en utarbetad strategi för en jämställd personaltillsättning. Bedömargruppen anser att strukturen är väl genomtänkt och att det finns ett jämställdhetsarbete som är förankrat i hela kursverksamheten vid lärosätet i stort, men också inom svenskläro ut bildningen. Detta gäller i synnerhet litteraturdelen av ämnet.

Det är framför allt i de litteraturvetenskapliga kurserna som studenterna får möjlighet att utveckla och visa sin förmåga att inkludera jämställdhetsperspektivet i sin egen undervisning. Genom hela utbildningen ingår detta perspektiv i samtliga litteraturkurser, med särskilda seminariediskussioner och analysuppgifter som är inriktade på jämställdhetsområdet. Studenterna möter bland annat frågor om äldre texters normsystem, och de får aktivt förhålla sig till hur det påverkar deras framtida yrkespraktik. Ett exempel är en examinationsuppgift där studenterna i en planering ska synliggöra hur de beaktar och tänker förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i undervisningen. Under intervjuerna frågade bedömargruppen lärosätet hur den språkvetenskapliga delen arbetar med jämställdhet. Bedömargruppens intryck är svaren mer var ett slags inventering av vad som skulle gå att göra inom den språkvetenskapliga delen, men att detta arbete inte är en del av svenskämnet i nuläget.

Bedömargruppen anser att jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande, men att det framför allt sker inom litteraturvetenskapen område. Bedömargruppen menar därför att ett utvecklingsarbete är nödvändigt inom språkvetenskap och –didaktik, där det saknas helt, och rekommenderar att även språkkurserna tydligare och mer uttalat lyfter in jämställdhetsperspektivet i undervisningen.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Bedömargruppen bedömer utifrån självvärderingen att lärosätet systematiskt följer upp utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination, på ett sätt som är både proaktivt och reaktivt. Man ger flera exempel på att uppmärksammade problem – till exempel bristande kvalitet på de självständiga arbetena – har lett till nya samarbetsformer och strukturer inom ramen för den terminsvisa "peer review"-process som lärosätet använder. I denna återkommande process granskas terminens kurser i mindre grupper av lärare, vilka genomlyser kursernas innehåll och upplägg samt ger sina utlåtanden i form av kursrapporter som lämnas till den programansvariga.

Uppföljningsarbetet är enligt bedömargruppen systematiskt, och det pågår på olika nivåer i en samspelande process, där olika typer av kursuppföljningar på ett genomtänkt sätt återkopplas till studenter och lärare. Detta ger sedan ny input till de kommande kurserna. Arbetslagens närhet till utbildningarna framstår som en styrka, liksom att den verksamhetsförlagda utbildningen är väl integrerad i uppföljningsverksamheten. Arbetet med studenternas självständiga arbeten ger också ett gott intryck, inte minst genom den nära uppföljningen och mittseminarierna. På lärosätet är man medvetna om vilka utvecklingsområden som är aktuella, vilket ger bedömargruppen ett intryck av medvetenhet och ambition om ytterligare utveckling. Bedömargruppen anser att uppföljning, åtgärder och återkoppling för svenskläro-utbildningen är ett område som är väl tillgodosett vid lärosätet.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

I självvärderingen används återkommande ordet "stöd" synonymt med undervisning, vilket bedömargruppen har ställt sig undrande inför. Frågan infinner sig om då alla studenter vid lärosätet skulle behöva stöd. Vid intervjuerna klargjordes att så inte var fallet, men att man erbjuder många olika former av stöd, uppföljning och återkoppling i den nära och direkta kontakt som finns mellan studenter och personal.

I självvärderingen beskriver lärosätet sitt generella arbete med att utveckla studenternas vetenskapliga förhållningssätt och skrivande som ett led i stöd- och återkopplingsprocessen. Bedömargruppens uppfattning är att närheten mellan lärare och studenter ger goda möjligheter att följa studenterna på nära håll och tidigt uppmärksamma om någon exempelvis behöver extra insatser. Dessa möjligheter utnyttjas på ett för studenterna gynnsamt sätt, inte minst i och genom den arbetslagsorganisation som präglar lärosätet. Enligt intervjuerna gäller detta både på generell nivå och specifikt inom svenskläro-utbildningen. Man har dock en relativt stor andel avhopp, enligt analyser av genomströmningen, och det anges främst bero på en stor spridning inom grupperna vad gäller intagspoäng och studiekapacitet. Lärosätet planerar att fördjupa sin analys av avhoppet och har en rad stödverksamheter för att hålla kvar studenterna, framför allt språkstöd och insatser för att främja det akademiska skrivandet. Bedömargruppen kan konstatera att lärosätet genomför flera olika åtgärder för att studenterna ska genomföra utbildningen inom planerad studietid. Trots dessa är andelen avhopp förhållandevis hög, och bedömargruppen ser positivt på planerna med fördjupande analyser för att komma tillrätta med problemen.

Bedömningsområde: Studentperspektiv**Studentperspektiv**

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Enligt underlaget får studenterna möjlighet till inflytande via kurs- och programvärderingar, som dock besvaras av en relativt låg andel. Lärosätet har analyserat de låga svarsfrekvenserna och kallat till möten och programdagar där man tagit upp frågan om hur studenterna ska bli mer engagerade i sin utbildning. Ett resultat är att det i flera kurser genomförs kompletterande kursvärderingar. Lärosätet har i detta uppföljningsarbete uppmärksammat att enbart kursvärderingar inte är ett fullvärdigt verktyg för studentinflytande och man arbetar på flera sätt för att öka studenternas möjlighet att påverka utbildningen, bland annat genom samverkansmöten av olika slag. Lärosätet har rutiner för hur kursvärderingsresultat sammanställs och återkopplas till studenter som gått kursen, men även till de som ska gå den kommande terminen. Bedömargruppen anser att arbetet är systematiskt och tillfredställande.

Den informella vägen för påverkan lyfts fram av både studenter och personal som en mycket värdefull kanal för dialog och påverkan, framför allt när det gäller den pågående verksamheten. Den formella vägen – exempelvis via Studentkåren – lyfts fram av den programansvariga som mer lämplig för andra slags frågor, och hen uppmuntrar studenterna att gå den vägen i mer övergripande ärenden. I underlaget framhålls genomgående de "låga trösklarna" och den nära kontakten mellan studenter och personal på olika nivåer som en garant för att studenterna vågar framföra sina åsikter om utbildningen. Det kan exempelvis röra arbetsformer och examinationssätt. Bedömargruppen ser positivt på detta, men enligt intervjuerna gäller det i högre grad de högskoleförlagda kurserna. Bedömargruppen vill därför uppmuntra lärosätet att säkerställa att studenterna har samma möjligheter till inflytande över sin VFU.

När det gäller arbetet med att få studenter att engagera sig och delta i beslutande organ som rör svenskläraryrket framhåller lärosätet sitt samarbete med Studentkåren.

Studentrepresentationen vid lärosätet framstår i stort som god, enligt bedömargruppen. Inom svenskläraryrket lyfter man också betydelsen av de informella kanalerna och regelbundna avstämningsmötena, att det är där det huvudsakliga studentinflytandet sker. Här ser bedömargruppen ett förbättringsområde, och inflytandet när det gäller VFU-kurser kan stärkas.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Arbetsliv och samverkan**

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Utifrån det sammanlagda underlaget verkar utbildningen vara utformad i nära och väl utbyggt samarbete med det omgivande arbetslivet, och det tycks som att studenterna förbereds inför sin framtida yrkesroll i en föränderlig skolvärld. En central del är VFU och samarbetet med regionens skolor och verksamheter. VFU-dagar och andra kompetensutvecklingsdagar anordnas regelbundet, då aktörer från både lärosätet och arbetslivet medverkar. Möten och kurser för handledare hålls regelbundet, och man har ett regionalt samarbete för självständiga arbeten. Bedömargruppen anser

att detta samarbete stärker lärosätets profil om att medvetandegöra kopplingen mellan teori och praktik.

Lärosätet driver ett regionalt utvecklingscentrum, Forum för skolutveckling, med representanter för olika skolformer i regionen. Vidare finns en väl utvecklad alumnverksamhet som ytterligare stärker kontakterna mellan lärosätet och arbetslivet. Där blir övergången mellan lärosäte och ett dynamiskt och föränderligt arbetsliv konkret, och den kan diskuteras på ett konstruktivt sätt. Självvärderingen beskriver också en medvetenhet om de förändringar som skolans digitalisering kan komma att innebära, och man har gjort en särskild satsning på att utveckla nya pedagogiska modeller som är avpassade för en mer digitaliserad skola. Bedömggruppen ser därmed att samarbetet med det omgivande samhället är relevant och utvecklande för de blivande ämneslärarna som är på väg ut i ett föränderligt arbetsliv.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Vid lärosätet sker ett pedagogiskt utvecklingsarbete och det finns en stabil VFU-organisation för att säkerställa professionsanknytningen. Vidare är ett tillfredsställande antal av personalen disputerande och de flesta har relevant ämneslärarexamen. Lärarnas vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetensen är därmed adekvat för utbildningen och står i proportion till utbildningens volym. Samtidigt kan bedömggruppen konstatera att de verksamma lärarna och forskarna inom svensklärarytbildningen är förhållandevis få och att detta medför en del problem, både på kort och på lång sikt. Bedömggruppen rekommenderar därför lärosätet att intensifiera kompetensförsörjningsarbetet och bredda den grupp som jobbar inom svensklärarytbildningen. Stora delar av utbildningen vilar på enstaka personer, vilket gör utbildningen sårbar.

Utbildningsmiljön bedöms som inte tillfredsställande. Det finns visserligen en professionsinriktad miljö genom praktknära forskning, lärosätets VFU-struktur och lärarnas nära samarbete med arbetslivet, men brister har noterats i den vetenskapliga miljön. Litteraturredidaktisk forskning ingår i flera större tvärvetenskapliga projekt, och det finns ett rikt kontaktnät inom Nationella nätverket för svenska med didaktisk inriktning, vilket är en tillgång för den egna forskningsmiljön och för studenterna. Riktigt samma motsvarighet finns dock inte för den språkliga sidan av svenskämnet. Bedömggruppen anser att denna slagsida i viss mån avspeglar sig i hur kurserna är utformade inom hela svensklärarytbildningen, där den språkliga delen av svenskämnet inte är lika utvecklad vad gäller de didaktiska delarna. Helhetsintrycket som bedömggruppen har fått är att den ämnesdidaktiska forskningen behöver breddas och fördjupas vid lärosätet.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Det finns en tydlig linje genom utbildningen och en progressionstanke i kunskapsinhämtande och lärande bland studenterna som säkerställer både ämnesdjup och bredd.

De didaktiska perspektiven synliggörs, diskuteras och tillämpas. Lärosätet redogör också för flera olika examinationsformer som säkerställer studenternas ämnesdidaktiska kunskaper.

Bedömggruppen anser att målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Lärosätet har en uttalad ambition om att utveckla studenternas vetenskapliga tänkande genom utbildningen, och det finns ett utvecklat samarbete mellan UVK och ämne och ämnesdidaktiska studier när det gäller teori och metod. Den beprövade erfarenheten aktualiseras genom VFU och i en särskild skolutvecklingskurs. Sammantaget ger detta ett gott helhetsintryck även om bedömggruppen ser att det finns förbättringsmöjligheter. Gruppen rekommenderar lärosätet att teori- och metodområdet i större utsträckning ska innefatta och kopplas samman med det svenskämnesdidaktiska området, också i själva kursstrukturen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Genom hela utbildningen arbetar lärosätet för att möjliggöra för studenter att knyta egna VFU-erfarenheter till teoretiska perspektiv, med det avslutande självständiga arbetet som det tydliga slutmålet.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls delvis. Ämnesstudierna kopplas kontinuerligt till det ämnesdidaktiska området, innefattande forskningslitteratur om lärande, beprövad erfarenhet och aktuella styrdokument. Samtidigt uppmärksammar bedömggruppen att de exempel som lärosätet ger för att konkretisera detta främst rör det litteraturdidaktiska området. Bedömggruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör måluppfyllelse men att den inte säkerställs när det gäller språkdidaktiken. Lärosätet rekommenderas att ytterligare stärka studenternas möjligheter få omsätta och utvärdera teoretiska kunskaper i språkdidaktik.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls delvis. Lärosätet ger studenterna möjligheter att utveckla och utforma sina ämnesdidaktiska färdigheter i den riktning som målet anger. Men eftersom ämnesdidaktiken ingår i UVK blir det tydligt hur svenskläro-utbildningens olika delar kopplas samman, särskilt litteraturdidaktik med litteraturvetenskap och språkdidaktik med språkvetenskap. Därmed blir progressionen tydlig, och bedömggruppen anser inte att måluppfyllelsen säkerställs när det gäller språkdidaktiken. För litteraturdidaktiken finns exempel på examinationer och redovisningar.

Bedömggruppen anser att jämställdhetsperspektivet inkluderas i utbildningen på ett positivt sätt. På generell nivå har utbildningen inriktats mot värdegrundsdilemman, normkritik, rasism och intersektionella perspektiv omfattande både organisatoriska och didaktiska perspektiv. Det finns ett väl genomtänkt och förankrat jämställdhetsarbete genom hela kursverksamheten, i synnerhet i de litteraturvetenskapliga kurserna.

Bedömggruppen anser att lärosätet systematiskt följer upp utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination, både proaktivt och reaktivt. Man ger flera exempel på att uppmärksammade problem, till exempel bristande kvalitet på självständiga arbeten, har lett till nya samarbetsformer och strukturer inom ramen för den kursmässiga "peer-review"-processen. Arbetslagens närhet till utbildningarna framstår också som en styrka, liksom att VFU-delen av utbildningen är väl integrerad i detta arbete. Bedömggruppen kan även konstatera att lärosätet har satt in flera olika åtgärder för att studenterna ska genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Trots dessa är avhoppen förhållandevis många, och bedömaregruppen ser positivt på att lärosätet planerar fördjupande analyser för att komma tillrätta med problemet.

Studenterna får enligt bedömaregruppen möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande, både formellt och informellt. De låga trösklarna och den nära kontakt som finns mellan studenter och personal på olika nivåer gynnar studenternas möjligheter till inflytande, och det finns även ett fungerande formellt studentinflytande. Lärosätets engagemang och närhet till studenterna är enligt bedömaregruppen ett gott exempel.

Utbildningen är enligt bedömaregruppen utformad i samarbete med det omgivande arbetslivet, och studenterna förbereds inför sin framtida yrkesroll i en föränderlig skolvärld. Genom lärosätets regionala utvecklingscentrum medverkar representanter för olika skolformer i regionen, och det finns en väl utvecklad alumnverksamhet. Bedömaregruppen menar att den tydliga verksamhetsanknytningen, bland annat genom samarbetet med det omgivande samhället, är ett gott exempel.

Lärosäte: Karlstads universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet idrott och hälsa.

Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande

Inom UVK återfinns bland lärarna både vetenskapligt kompetent personal och personal med professionell ämneslärarefarenhet. Den vetenskapliga kompetensen omfattar både ämnesdidaktik, allmändidaktik och pedagogik. Ett arbete för att stärka kompetensen på längre sikt har inletts, och det inbegriper att stärka den allmändidaktiska-pedagogiska kompetens och forskning som är relevant för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Avseende inriktningen idrott och hälsa visar underlagen att personalen består av dels lärare med vetenskaplig kompetens inom för utbildningen relevanta områden, dels lärare med lärarexamen samt erfarenhet av undervisning i grund- och gymnasieskola. En stor andel av lärarna inom ämnet är tillsvidareanställda och lärosätet presenterar en genomtänkt strategi för kompetensförsörjning. I utbildningsmiljön finns en livaktig forskningsmiljö med tydlig samverkan mellan lärare inom ämnet, särskilt inom de idrottspedagogiska och humanbiologiska områdena.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande

Bedömggruppen har haft svårt att identifiera vilka specifika lärandemål som relaterar till de olika bedömningsområdena samt hur undervisningsinnehåll och examinationer knyter an till målen. Lärosätet anger själv inga utvecklingsområden. Endast 7,5 högskolepoäng inom ämnesstudierna ligger på avancerad nivå, vilket kan medföra svårigheter för studenterna att nå fördjupad kunskap inom en rad områden. När det gäller ämneskunskaper kan det medföra svårigheter att nå väsentligt fördjupad kunskap.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls inte. Bedömggruppen är inte övertygad om att studenterna når fördjupade kunskaper utifrån det aktuella målet. Humanbiologiska kunskaper respektive ledarskap och coaching dominerar ämneskunskaperna inom utbildningen. Ämnets traditionellt starka praktiska kunskapstraditioner syns inte i självvärderingen. Kunskaper om barns och ungdomars utveckling och lärande är nedtonade.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Avseende UVK nås dock målpuppfyllnad. Målet behandlas inom flera kurser, men med tyngdpunkt i kursen Vetenskaplig metod och utvecklingsarbete, som föregår det avslutande självständiga arbetet. Genomgående framträder en ambition att i kurserna knyta forskning till skolpraktiken. Tyngdpunkten ligger däremot främst på kvalitativ metodik, även om kvantitativ metodik också behandlas. Samordningen mellan UVK och ämnena för detta mål framträder som relativt svag. Självvärderingen visar att studenterna i inriktningen idrott och hälsa når kunskaper om vetenskapsteori, kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder samt viss kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, men inte fördjupad kunskap.

Intervjuerna övertygade inte heller bedömargruppen om att studenterna når väsentligt fördjupade metodkunskaper.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inte. Underlagen ger flera belägg för att UVK och verksamhetsförlagd utbildning (VFU) systematiskt och på olika sätt bidrar till att utveckla och pröva studenternas förmåga att kritiskt och självständigt väga erfarenheter mot forskningsrön och målet bedöms var uppfyllt i den del som avser UVK. Lärosätets självvärdering visar att studenterna i inriktningen idrott och hälsa når en viss förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat, för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnesdidaktik. Förmågan att bidra till kunskapsutvecklingen inom ämnen och ämnesområden är däremot mindre framträdande. Bedömargruppen är inte övertygad om att studenterna når fördjupad förmåga utifrån det aktuella målet.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Bedömargruppen anser att det huvudsakligen är positivt att ämneslärutbildningen framstår som tydligt ämnesdidaktiskt inriktad och ser det som befogat att målet i första hand knyts till VFU. Lärosätet visar på ett i sin helhet övertygande sätt hur VFU och UVK bidrar till måluppfyllelse. Men det är önskvärt att lärosätet starkare förankrar och utvecklar UVK:s didaktiska och metodiska bidrag i utbildningen, samt tydliggör progressionen inom UVK och stärker samordningen mellan UVK, VFU och ämnen. Av självvärderingen framgår att didaktik, ämnesdidaktik och metodik behandlas i flera ämneskurser inom inriktningen idrott och hälsa, med tydliga kopplingar till VFU. Självvärderingen ger exempel på innehåll och examinationer. Bedömargruppen föreslår att de ämnesdidaktiska inslagen i utbildningen tydligare knyts till ett ämnesstoff.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls inte. Bedömargruppen konstaterar att målet uppfylls avseende UVK då lärosätet på ett huvudsakligen adekvat sätt argumenterar för hur UVK bidrar till att utveckla planering, genomförande och utvärdering av undervisningen, i relation till VFU. Lärosätet redogör för hur specialpedagogik behandlas inom UVK, och visar på ett övertygande sätt hur detta examineras kopplat till olika specialpedagogiska perspektiv. Bedömargruppen betonar vikten av det revideringsarbete som inletts för att tydliggöra progressionen inom UVK samt fullfölja och utvärdera samordningen med övriga delar i utbildningen. Avseende inriktningen idrott och hälsa behandlas målet enligt självvärderingen inom flera ämneskurser. Lärosätet ger exempel på innehåll och examinationer, men sätter inte in dem i ett systematiskt sammanhang. Underlagen visar att utbildningen säkerställer att studenterna når förmåga att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning som på bästa sätt stimulerar varje elevs utveckling. Underlagen visar däremot inte att studenterna når motsvarande förmåga när det gäller varje elevs lärande.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Lärosätet visar övertygande hur studenternas förmåga att göra etiska och andra bedömningar utvecklas löpande inom UVK, och provas både i VFU och i olika UVK-kurser.

Jämställdhetsperspektivet beaktas inom utbildningen. Lärosätet redogör för ett omfattande, övergripande jämställdhetsarbete där lärarutbildningen och UVK prioriterats. Detta arbete innefattar både lärarutbildningens upplägg och personella aspekter. Vissa svagheter kan noteras när det gäller

formuleringar av jämställdhetsmål i kurser, lärarhandledares kompetens att bedöma jämställdhetsaspekter samt en ojämn könsfördelning i lärarkåren. Avseende inriktningen idrott och hälsa beskriver lärosätet på ett konkret och övertygande sätt hur jämställdhet genomsyrar både utformningen av utbildningen samt dess innehåll och genomförande. Lärosätets exempel behandlar främst jämställdhet som utbildningsinnehåll i olika kurser. Flera konkreta exempel gäller lärandemål, undervisningsaktiviteter samt uppgifter och examinationer från ämneskurserna.

Lärosätet har ett fungerande system för utvärdering, återkoppling och åtgärdsprogram. Utbildningen följs upp systematiskt och det har lett till ett omfattande revideringsarbete av UVK som går i riktning mot att förbättra samordningen inom UVK och i relation till utbildningens övriga delar. Lärosätet ger i inriktningen idrott och hälsa exempel på uppföljningar och utvärderingar i form av både standardiserade webbenkäter och muntliga utvärderingar efter avslutad kurs samt muntliga formativa uppföljningar under pågående kurs. Kursanalyserna redovisas till studentrådet samt diskuteras i lärarlaget och på ämnesmöten. Var det organisatoriska ansvaret för uppföljning, åtgärder och återkoppling för ämnet är placerat framgår däremot inte av självvärderingen. Om det är oklart även inom organisationen framstår detta som ett utvecklingsområde. Lärosätet konstaterar i självvärderingen att kurserna i idrott och hälsa har mycket hög genomströmning.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande

Studentperspektivet beaktas på ett tillfredsställande vis, främst genom olika formella kanaler, alltifrån möjlighet att delta och fatta beslut i programråd och lärarutbildningsnämnd till att framföra synpunkter i anslutning till enskilda kurser. Studenternas kritiska synpunkter på UVK framträder som en tungt vägande grund för den revidering av UVK som inletts. Intervjuerna avseende inriktningen idrott och hälsa gav exempel på studenternas möjligheter att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningen. Bedömargruppens intryck är ändå att studentperspektivet är ett utvecklingsområde.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande

Arbetslivsperspektivet i ett samtida och framtida perspektiv beaktas främst i VFU men också i UVK. Utbildningen bedrivs genom organiserad samverkan med skolor i regionen och olika regionala nätverk. Flera exempel finns på hur utbildningen i UVK och ämneskurser samt i samspel med aktiva lärare och VFU tar upp aspekter av detta, exempelvis hur digitaliseringen kan komma att påverka skolan. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att stärka detta område inom UVK, som del av det mer generella perspektiv på läraryrket som UVK ska bidra till, och som ger studenterna redskap att konstruktivt hantera framtida skolreformer. Av lärosätets självvärdering framgår att systematisk samverkan med arbetslivet sker mellan lärosätet och ämnet idrott och hälsa samt skolektorn, bland annat genom kontakter med förstelärare (gästföreläsare) och via den så kallade Värmlandsmodellen. Systematisk samverkan sker även med en del ideella idrottsorganisationer.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga,*

professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Den samlade studentvolymen är svår att uttolka, men antalet nyregistrerade programstudenter har enligt självvärderingen stigit från 147 till 257 under åren 2012–2017. Inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) arbetar sammanlagt 36 lärare och inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) 14 lärare), varav hälften på högst 10 procent av en heltid. I lärargruppen finns både vetenskapligt kompetent personal och personal med professionserfarenheter i form av egen lärarutbildning. Det finns också en blandning av lärare med allmän didaktisk-pedagogisk kompetens och ämnesdidaktisk respektive ämnesspecifik kompetens. De lektorer som undervisar i UVK har lärarutbildning eller bedriver pedagogisk forskning. Överlag har en relativt stor andel lärare lärarbakgrund, och studenterna får enligt självvärderingen och intervjuerna möta en del nu yrkesverksamma lärare inom ramen för UVK, utöver de lokala handledare som leder dem under den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Självvärderingen resonerar också tydligt om rekrytering och kompetensutveckling av lärare, t.ex. genom forskarutbildning av adjunkter.

Lärosätet bedriver enligt självvärderingen ett arbete med att åtgärda personalrelaterade brister. Bland annat lyfter man fram ett målmedvetet arbete för en adekvat och god kompetensförsörjning. Andelen disputerade lärare inom UVK påpekas i självvärderingen vara lägre än rekommenderat. En angiven orsak till detta är att flera disputerade har fått forskningsmedel och därför inte deltar som lärare i utbildningen. Bedömgruppen anser att andelen disputerade lärare inom UVK (20 av 35 lärare) säkerställer kompetensen på kort sikt, men anser samtidigt att den kompetensstärkning som initierats är befogad för att säkra kompetensen på längre sikt. Bedömgruppen anser också att en professor med didaktisk inriktning bör få större plats inom UVK, något som också påpekas i självvärderingen. Den här bristen kan på lång sikt komma att åtgärdas via de satsningar lärosätet gör på forskning inom området. Här bör lärosätet enligt bedömgruppen upprätta tydliga åtgärdsplaner för att säkra kompetensen på längre sikt.

Lärosätet redovisar ett stort antal lärare som är inbegripna i UVK, både i Karlstad och vid Musikhögskolan Ingesund, varav de flesta gör relativt små undervisningsinsatser inom utbildningen. Lärosätet anger vid intervjuerna att detta förhållande bottnar i en strävan att erbjuda kvalificerad kompetens i de olika kurserna som ingår. Bedömgruppen menar utifrån uppgifterna i självvärderingen och intervjuerna att lärosätet bör överväga en läramässigt mer sammanhållen UVK genom att minska antalet involverade lärare, i synnerhet för UVK i Karlstad. Ett annat utvecklingsområde för UVK i Karlstad är att stärka det gemensamma ansvaret för UVK som helhet och som en del av ämneslärarutbildningen hos alla undervisande lärare. Detta gäller i synnerhet de kursansvariga lärarna.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

En särskild omständighet som försvårar bedömningen av UVK är att den förekommer i två skilda utbildningsmiljöer knutna till samma universitet: Karlstads universitet och Musikhögskolan Ingesund. Trots att de är formellt samordnade genom gemensamma kursplaner för UVK, bedrivs de på olika platser och utifrån skilda upplägg på utbildningarna. UVK behandlas i huvudsak som en enhet i den

här utvärderingen, och vi markerar om bedömargruppens kommentarer skiljer sig åt mellan utbildningarna.

Lärosätet har enligt självvärderingen och intervjuerna goda förutsättningar att bedriva lärarutbildning på grund av att det finns forskningsmiljöer, för både ämneskunskaper och ämnesdidaktik, och i viss utsträckning en allmän didaktisk miljö. Bedömargruppen delar i huvudsak den bedömningen. Lärosätet (den del som finns i Karlstad) har fyra ämnesdidaktiska och didaktiska centrumbildningar som verkar ämnes- och fakultetsövergripande. Dessa centrumbildningar bedriver forskning som är praxisnära och yrkesrelevant, och lärarna som medverkar i ämneslärarprogrammen är i hög grad knutna till dessa centrum. Centrumbildningarna får största delen av de forskningsmedel som kanaliseras via lärarutbildningsnämnden. Överlag framträder en praktikorienterad miljö, som under senare tid även innefattar en forskarskola för lärare inom ramen för den statligt finansierade försöksverksamheten med praktknära forskning (ULF). Man har alltså nära samverkan med skolor för praktknära forskning.

De centrumbildningar som finns har däremot i första hand gynnat ämnesinriktad forskning, ibland i direkt samverkan med skolor, medan forskning knuten till den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) i första hand har krävt fakultetsmedel. Även om det pågår en satsning för att stärka UVK- och VFU-området, vilket framgår både av självvärderingen och av intervjuerna, har detta område hittills varit underfinansierat med forskningsmedel. Bedömargruppens slutsats blir därför att de nuvarande utbildningsmiljöerna i första hand knyter samman egen ämnesforskning med utbildning och praktik, men att forskning kopplad till UVK bör stärkas. Enligt självvärderingen och intervjuerna är detta något som lärosätet arbetar med. Det är, menar bedömargruppen, viktigt att försöksverksamheten med praxisnära forskning följs upp, så att den allmändidaktiska och pedagogiska forskningen stärks och kommer studenterna till del via UVK och VFU.

Bedömargruppen anser att lärosätet bör arbeta för att skapa en mer integrerad lärarutbildning (Karlstad), där utbildningens olika delar (ämneskurser, UVK och VFU) och struktur är tydligt kommunicerad och förankrad bland studenter och lärare. Här kan Karlstad hämta vissa lärdomar från Musikhögskolan Ingesunds integrerade utbildning, även om förutsättningarna är mycket olika. Det handlar enligt bedömargruppen framför allt om att tidigt och genomgående förankra utbildningen som en helhet, så att studenterna ser och uppskattar hur de olika delarna med ämneskurser, UVK och VFU, vilket bidrar till att rusta dem för läraryrket. Intervjuerna vittnar om att ett sådant helhetstänkande är mer förankrat i Ingesund än i Karlstad. Att stärka formerna för rekrytering, samverkan med och utbildning av VFU-handledare är något som däremot både Karlstad och Ingesund bör utveckla, som grund för en sammanhållen utbildning och garant för dess kvalitet.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Lärosätet visar i självvärderingen och intervjuerna hur man inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) behandlar kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa metoder, både i olika läskurser och i förberedelser i övrigt som rör skrivande, seminariebehandlingar, examinationer inför det självständiga arbetet. Både utformning och genomförande samt examination redovisas med flera konkreta exempel som illustrationer. Tyngdpunkten i detta ligger enligt framställningen på UVK-kursen Vetenskaplig metod och utvecklingsarbete, som föregår det avslutande självständiga arbetet. Men av självvärderingen och intervjuerna framgår det övertygande för bedömargruppen hur de olika UVK-kurserna bidrar till måluppfyllelsen, bland annat genom att ta upp olika teoretiska perspektiv på skolans uppdrag samt på kunskap, lärande och ledarskap, och låta studenterna genomföra olika typer av mindre undersökningar.

Bedömargruppen urskiljer en god ambition att genomgående knyta samman forskning och praktik, och på så sätt göra studenternas fördjupade vetenskapliga kunskaper yrkesrelevanta. Inom UVK ges flera kurser som syftar till att bidra till att fördjupa kunskapen om relationen mellan vetenskap och beprövad erfarenhet i ett lärarprofessionsperspektiv, och som i de flesta fall provas genom olika skrivuppgifter och det självständiga arbetet, men också genom muntlig examination utifrån fall, i workshoppar och seminarier. Lärosätet visar även hur de säkerställer målet för relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Överlag redovisas hur ämnesteorin, pedagogisk/didaktisk forskning och studenternas egen beprövade erfarenhet kopplas till målet via den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Ett framträdande inslag i utbildningen är att studenterna ska kunna bedriva skolutvecklande verksamhet på vetenskaplig grund, något som exempelvis lyfts fram som centralt i UVK-kursen Vetenskapsteori och utvecklingsarbete, och i den skriftliga, vetenskapligt grundade utvecklingsplan som studenterna ska arbeta fram under VFU utifrån sina praktikerfarenheter.

Bedömargruppen menar att arbetet med att undervisa i och examinera kvantitativa metoder kan stärkas inom UVK, ett utvecklingsområde som även lärosätet har identifierat i självvärderingen och intervjuerna, och som bör stärkas i samråd med utbildningens övriga delar, både ämnen och VFU. Detta lyfts fram i självvärderingen och handlar om att introducera en kvantitativ metod tidigt i utbildningen. Nu behandlas inte kvantitativa metoder förrän i den sent förlagda kursen *Vetenskapsteori och utvecklingsarbete*.

Bedömargruppen vill även framhålla vikten av att behandla kvantitativa metoder som något professionsrelevant, och därför angeläget för studenterna att ha kunskap om. Bedömargruppen rekommenderar generellt utifrån självvärderingen och intervjuerna en stärkt samordning av vetenskapsteori och forskningsmetodik mellan UVK, VFU och ämnena, som ett viktigt led i att förankra utbildningen som en helhet, och få studenterna att förhålla sig till olika vetenskapliga traditioner. Det kan också bidra till att minska den teoretiska spretighet som, enligt de intervjuade studenterna, delvis präglar utbildningen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga**Bedömning med motivering:** *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande,*

samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

Bedömaregruppen anser att ovanstående målskrivning uppfylls. Lärosätet visar i sin självvärdering detta genom att beskriva flera olika typer av uppgifter inom UVK och VFU i samverkan med ämneskurserna. Ett par belysande exempel är den skriftliga utvecklingsplan som studenterna utformar under VFU och de två examinationsuppgifter som ingår i kursen *Vetenskaplig metod och utvecklingsarbete*, där studenterna med stöd i forskning ska argumentera för utvecklingsinsatser kopplade till ämnet och till skolan mer generellt. Ett annat gott exempel är UVK vid Musikhögskolan Ingesund, där studenterna i bedömningskursen ska formulera och motivera bedömningsexempel i ämnet musik med stöd i relevant forskning och beprövad erfarenhet.

Lärosätet visar med ovanstående exempel och flera andra på ett trovärdigt sätt hur studenterna systematiskt och i relation till relevant forskning får bearbeta, utvärdera och reflektera över framför allt sina praktikerfarenheter, som ett led i att bli rustade för att ta aktiv del i skolans utveckling. Lärosätet visar också i självvärderingen och intervjuerna ganska utförligt och övertygande hur målet examineras i flera av UVK:s kurser både på grundläggande och avancerad nivå, exempelvis i kursen *Leda och lärande* genom en reflektionsuppgift utifrån en fallbeskrivning och i *Betyg och bedömning* genom en hemtentamen som sätter dagens betygssystem i ett historiskt och ett internationellt perspektiv. Dessa exempel belyser att man prövar studenternas förmåga att förhålla sig kritiskt och självständigt både till egna och andras erfarenheter och till forskning, genom att dessa aspekter bildar grund för bedömningen av examinationsuppgifterna. Flera intervjuade studenter vittnar om att antalet examinationsuppgifter varit alltför många inom utbildningen, och att just separata reflektionsuppgifter varit ett återkommande inslag inom UVK. Enligt studenterna har däremot mängden examinerande uppgifter successivt minskat som en följd av studenternas påpekanden, något bedömaregruppen ser som en positiv förändring.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Självvärderingen understryker att detta målområde huvudsakligen bedöms i VFU-verksamheten. Målet knyts alltså i första hand av lärosätet till den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och den progression som där eftersträvas i samspelet med den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) när det gäller t.ex. värdegrundsarbete, konflikthantering, elever med skilda förutsättningar och bedömningsrutiner. Det skrivs fram en tydlig progression i VFU-kurserna, där de två första VFU-kurserna har ämnesmål och den tredje och sista VFU-kursen både har UVK-mål och ämnesmål. Studenterna ska visa ökad medvetenhet om vad läraryrket innebär genom rapportering, egna reflektioner och i trepartssamtal.

Några exempel ges i självvärderingen och intervjuerna på hur olika UVK-kurser bidrar till att utveckla och examinera målet och hur detta kopplas till VFU. Bedömaregruppen anser dock att skrivningen är rätt kortfattad och att utrymmet främst ägnas åt de lärandemål som finns i olika kurser, och att självvärderingen och intervjuerna enligt bedömaregruppen ger en mindre tydlig bild av vad UVK-

kurserna bidrar med i förhållande till den didaktiska och metodiska tillämpningen, vilket nog delvis kan förklaras med att lärosätet anser att målet i första hand är en angelägenhet för ämnena och VFU. Självvärderingen och intervjuerna stärker med andra ord bilden av att ämneslärarutbildningen på lärosätet är tydligt ämnesdidaktiskt inriktad och fäster stor vikt vid VFU-praktiken. Detta ser bedömggruppen som i huvudsak positivt, men vi noterar också en del svagheter i konstruktionen. För UVK:s del ser vi ett behov av att förstärka de allmänna didaktiska och metodiska grunderna för lärarbetet. Vi ser detta som en delförklaring till att studenterna har haft vissa svårigheter att förstå UVK:s roll i utbildningen.

En annan utmaning som delvis berör UVK är hur lärosätet säkrar kvaliteten i VFU inklusive examinationsformer, utbildning av lokala handledare samt formerna för samverkan mellan lärosäte och skolor. Bedömggruppen anser att självvärderingen och intervjuerna ger belägg för att VFU håller tillräcklig kvalitet, vilket främst garanteras genom examinationen via trepartssamtal, i kombination med studentens egen löpande dokumentation och VFU-handledarens bedömningsunderlag. Men lärosätet noterar att VFU behöver stärkas i flera av dessa avseenden. Även bedömggruppen konstaterar att det finns flera utvecklingsområden, och att kvaliteten på VFU kan variera mellan olika ämnen. Framför allt vill bedömggruppen uppmana lärosätet att utvecklingsarbetet som riktas mot VFU leder till att VFU inom alla ämnesinriktningar bedrivs i nära samverkan mellan ämnena och UVK, samt att alla VFU-handledare är handledarutbildade. Lärosätet visar i självvärderingen och intervjuerna hur mål som examineras inom VFU genom trepartssamtal och annan studentdokumentation förbereds och bearbetas inom UVK, men utifrån intervjuerna (gäller i första hand Karlstad) finns det anledning att påpeka vikten av att sådana kopplingar mellan UVK och VFU (och ämnena) också i praktiken blir synliga för studenterna som en del av ett förankrat helhetstänkande kring utbildningen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Bedömggruppen anser att målområdet uppfylls. Av självvärderingen framgår att VFU utgör det centrala sammanhanget för måluppfyllelsen, att det främst är genom VFU som studenterna får möjlighet att pröva, visa upp och bli bedömda för sina lärarpraktiska förmågor och examineras genom olika bedömningsunderlag och undervisningsplaneringar som också ligger till grund för det avslutande trepartssamtalet. Bedömggruppen konstaterar utifrån självvärderingen och intervjuerna att lärosätet på ett huvudsakligen adekvat sätt även beskriver och argumenterar för hur den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) bidrar till att utveckla planering, genomförande och utvärdering av undervisningen, i relation till VFU. I självvärderingen tar man exempelvis upp hur specialpedagogik behandlas inom UVK-kursen *Den lärande eleven*, och visar på ett övertygande sätt hur detta examineras genom att studenterna individuellt och i grupp utvecklar och analyserar egna fallbeskrivningar, kopplat till olika specialpedagogiska perspektiv. För musikstudenter tas identitetsformation specifikt upp knutet till just musik. Ledarskap i klassrummet, elevbedömningars motiverande funktion och konfliktlösning tas upp som andra exempel på hur man inom UVK förbereder studenterna för att utveckla sin praktiska förmåga att verka som lärare.

Intervjuerna ger däremot blandade vittnesmål om hur väl UVK i dessa två tappningar har förankrat detta målområde, särskilt gäller det för Karlstad som del av en kritik av hur UVK har bedrivits och samordnats.

Bedömargruppen betonar därför vikten av att det revideringsarbete som inletts, för att tydliggöra att progressionen inom UVK och samordningen med övriga delar i utbildningen fullföljs och utvärderas. Utifrån självvärderingen och intervjuerna understryker bedömargruppen betydelsen av att inom UVK också ge utrymme åt de mer generella aspekterna av läraruppdraget, som t.ex. mentorskap, föräldrakontakt, ordningsfrågor och andra frågor relaterade till "den pedagogiska verksamheten i övrigt", aspekter som inte lyfts fram i någon större omfattning, men som är en central del av lärarens arbete i skolan.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsrelaterade och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Självvärderingen visar enligt bedömargruppen att studenter får möjlighet att utveckla ovanstående förmågor under utbildningens gång. Även under detta målområde ligger det en betoning på VFU kopplat till UVK, med särskild tonvikt på hur styrdokumenterna ska tolkas och sättas i ett barnperspektiv och ett vidare samhällsperspektiv. Men det betonas också hur man genom arbete med fallbeskrivningar kopplar samhälle och etik till praktiken, knutet till teorier om lärande. Självvärderingen styrker att studenterna kan visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsrelaterade och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna och barnkonventionen. Särskild tonvikt läggs på värdegrundsfrågor. Beskrivningen är relativt utförlig och konkret, med flera illustrativa exempel, där olika UVK-kurser syftar till att fördjupa studenternas VFU-erfarenheter och knyta an dem till forskningen. Lärosätet redogör för olika seminarier och enskilda kursmål som ska rusta studenterna för att uppnå målen. Målområdets aspekter förekommer löpande under hela utbildningstiden och svarar väl mot bedömningsgrunden. Det saknas däremot explicita skrivningar om hållbar utveckling i självvärderingen, vilket lärosätet själv lyfter fram som ett utvecklingsområde inom UVK, och som något man upprättat en åtgärdsplan för.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras huvudsakligen i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Bedömargruppen anser att jämställdhet hanteras inom utbildningen på ett tillfredställande sätt. Lärosätet redovisar enligt bedömargruppen i självvärderingen ett utvecklat arbete med jämställdhetsfrågor och detta bekräftas genom intervjuer. Perspektivet genomsyrar utbildningen och det finns explicita mål och examinationer där studenterna ska beakta ett jämställdhetsperspektiv. I VFU finns jämställdhetsperspektivet explicit utskrivet som mål, och där får studenterna använda egen beprövad erfarenhet och som forskningslitteratur för att resonera om jämställdhet, normkritik

och andra genusrelaterade frågor. Flera exempel ges på hur målet redovisas och examineras, däribland hur studenterna ska lära sig att arbeta med jämställdhetsfrågor i den egna undervisningen.

Lärosätet redogör även för att arbetet med jämställdhetsfrågor inom utbildningen är del av en övergripande strategi att verka för jämställdhet inom hela lärosätet, både med avseende på utbildningens innehåll och sammansättning. I det arbetet har lärosätet valt att prioritera lärarutbildningarna och i ett första steg särskilt UVK. Bedömggruppen noterar att lärosätet i detta strategiarbete har identifierat ett behov av att förtydliga målskrivningar om jämställdhet och genuspedagogik inom UVK och VFU, samt att förstärka kompetensen hos de lokala lärarutbildarna i att bedöma måluppfyllelsen för jämställdhet. Bedömggruppen konstaterar också att lärarkåren inom UVK är klart mansdominerad, vilket är något att beakta i framtida rekryteringsarbete.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Bedömggruppen anser att formerna för ämneslärarutbildningens uppföljning, åtgärder och återkoppling är tillfredsställande. Lärosätet redogör för ett centralt utarbetat utvärderande arbete som bedrivs med studenter i olika skeden av sin utbildning liksom med alumner. I självvärderingen redovisar de rutiner för hur dessa synpunkter tas upp samt leder till förändring och anpassning utifrån önskemål. De redovisar tydligt i självvärderingen hur de arbetar med systematisk uppföljning av utbildningen, och hur dessa insatser återrapporteras och vid behov omsätts i åtgärder. I det mer övergripande kvalitetsarbetet lägger man i självvärderingen stor vikt vid att lyfta fram den personal som har huvudansvar för kvalitetsarbete, utvärdering och uppföljning. Lärarutbildningsnämnden ansvarar för kontinuerlig uppföljning, och har en speciell utredningsenhet. Nämnden och utbildningens lärare tar del av resultatet från den uppföljningen och andra utvärderingar. Det finns flera andra konkreta exempel, till exempel klagorande av examinatorns och den kursansvarigas uppgifter, programråd, kurs- och programutvärderingar samt hur resultaten av dessa leder till förändringar av utbildningen.

Självvärderingens beskrivningar bekräftas i stort genom intervjuerna, där det också framkommer hur UVK har utvärderats och förändrats som följd av detta. Genom utvärderingarna har lärosätet fått kunskap om brister i UVK-kursernas överlappande struktur (något som omtalats tidigare), och har som följd av detta genomfört uppföljande åtgärder för att koordinera kurserna bättre.

Uppföljningssystemet verkar med andra ord fungera, men förändringen av UVK-kursernas struktur är som tidigare noterats i den här bedömningen ännu i sin inledningsfas. Ett problem som lärosätet delar med flera andra är den låga svarsfrekvensen i de digitala enkätutvärderingarna, som därför kompletteras med mer löpande utvärdering. Bedömggruppen efterlyser ett fördjupat arbete för att öka svarsfrekvensen på de digitala utvärderingarna, och om det till exempel kan ske genom att man utvecklar de löpande formativa och muntliga utvärderingarna.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet påtalar en ökande utmaning med att bristande skrivförmåga försvårar för en del studenter att slutföra sin utbildning. Lärosätet redogör i självvärderingen och intervjuerna ett omfattande

analysarbete och åtgärder, t.ex. hur de arbetar med stöd till studenter att genomföra utbildningen i tid eller genom särskilt stöd till bibliotekets skrivverkstad, diagnostiska skrivprov, skrivhandledning och stöd till elever som inte har svenska som modersmål.

Bedömggruppen anser att lärosätet uppnår bedömningsgrunden, men att det finns utvecklingspotential inom området. Lärosätet är medvetet om problemen med avhopp, låg prestationsgrad och långsam genomströmning men kan behöva stärka stödet för studenterna ytterligare. Skälet är att de vidtagna åtgärderna inte varit helt framgångsrika, sett till att avhoppsfrekvensen anges som relativt hög. Som påpekas i intervjuer är problemet inte helt enkelt, eftersom avhoppet inte bara är kopplade till studenternas varierande studieförutsättningar, utan också till deras förväntningar, inte minst hos distansstudenter. Bedömggruppen menar att lärosätets insatser för att en lärarstudent ska genomgå utbildningen inte bara rör studievana, utan också måste vägas mot faktorer som studentens förväntningar, ambition och lämplighet.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Bedömggruppen finner att studenterna har möjligheter att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Det sker enligt självvärderingen på flera nivåer genom möjlighet till deltagande och inflytande i samtliga beslutande och beredande organ vid lärosätet, där även dekanen regelbundet träffar studentkåren. Även studenternas synpunkter i kursvärderingar och löpande formativa utvärderingar har legat till grund för omfattande förändringar inom UVK.

Intervjuerna bekräftar i stort denna bild, där det bland annat framgår att möjligheten till inflytande verkligen finns, men att inte alla utnyttjar möjligheten. Utifrån intervjuerna och självvärderingen framkommer att studenterna har stort inflytande på utbildningen via studentkåren, lärarutbildningsnämnden och programrådet. Det är med andra ord i första hand via formella kanaler som studenterna har inflytande, medan de informella vägarna inte lyfts fram som lika framträdande, i alla fall inte lika mycket i Karlstad som i Musikhögskolan Ingesund.

Studenternas och alumnernas synpunkter har lett till en översyn av bland annat specialpedagogikens utrymme i UVK-kurserna, men även andra delar i UVK och VFU som till exempel flerspråkighet, konflikthantering, betyg och bedömning. Detta är goda exempel på hur studenternas perspektiv tillvaratas och hur det i gengäld kan påverka utbildningen. Mot bakgrund av den kritik som riktats mot UVK Karlstad från studenthåll och som lett till flera förändringar, vill bedömggruppen också påpeka vikten av att den här delen av utbildningen också engagerar studenterna. Det är en utmaning för ett större lärosäte att inom UVK samla studenter från flera olika ämnen, men det är viktigt att studenterna ser värdet av dessa kurser och därför aktivt vill och kan påverka deras utformning och innehåll.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är*

användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärosätet visar enligt bedömargruppen i självvärderingen och intervjuerna att utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. I självvärderingen saknade bedömargruppen mer utförliga beskrivningar av hur UVK-kurser förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv, men detta kompletterades under intervjuerna, med flera exempel på hur utbildningen i UVK och ämneskurser samt i samspel med aktiva lärare och VFU tar upp aspekter av detta, exempelvis hur digitaliseringen kan komma att påverka skolan. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att stärka detta område inom UVK, som del av det mer generella perspektiv på läraryrket som UVK ska bidra till, och som ger studenterna redskap att konstruktivt hantera framtida skolreformer.

Lärosätet redovisar ett väl utvecklat system för samarbete med regionen och enskilda skolor. I självvärderingen redovisas ett antal projekt med syfte att stärka skolkontakterna: Värmlandsmodellen, alumniverksamheten, Regionalt utvecklingscentrum för skola, samverkansgruppen inom Region Värmland för att samordna VFU, samt projektet Ledarskapsdidaktiker. Bedömargruppen anser att man i beskrivningen av dessa samarbeten på ett trovärdigt sätt visar hur de bidrar till att rusta läraren inför det framtida arbetslivet, och även bidrar till att påverka utbildningens utformning.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärosätet har tillfredställande förutsättningar när det gäller personal och miljö för att bedriva den del som utgör den utbildningsvetenskapliga kärnan. Bland lärarna inom UVK återfinns både vetenskapligt kompetent personal och personal med professionell ämneslärarefarenhet. Den vetenskapliga kompetensen omfattar både ämnesdidaktik, allmändidaktik och pedagogik. Ett arbete för att stärka kompetensen på längre sikt har inletts, och det inbegriper att stärka den allmändidaktiska-pedagogiska kompetens och forskning som är relevant för UVK. Ämneslärarutbildningen har delvis olika utformning i Karlstad och Ingesund (musiklärarutbildningen), och även om Karlstad har andra förutsättningar med många olika ämnesinriktningar så bör Karlstad sträva efter att mer integrera utbildningens olika delar, så att den bildar en tydlig helhet för studenter och lärare.

En särskild omständighet vad gäller utbildningsmiljön för UVK är att den förekommer i två skilda utbildningsmiljöer knutna till samma universitet: Karlstads universitet och Musikhögskolan Ingesund. UVK behandlas i huvudsak som en enhet i den här utvärderingen. Lärosätet har goda förutsättningar att bedriva lärarutbildning på grund av att det finns forskningsmiljöer, för både ämneskunskaper och ämnesdidaktik, och i viss utsträckning en allmän didaktisk miljö. Lärosätet (den del som finns i Karlstad) har fyra ämnesdidaktiska och didaktiska centrumbildningar som verkar ämnes- och fakultetsövergripande. Dessa centrumbildningar bedriver forskning som är praxisnära och yrkesrelevant. Överlag framträder en praktikorienterad miljö, som har nära samverkan med skolor för praktknära forskning. De centrumbildningar som finns har däremot i första hand gynnat ämnesinriktad forskning. Bedömarens gruppens menar att de nuvarande utbildningsmiljöerna i första hand knyter samman egen ämnesforskning med utbildning och praktik, men att forskning kopplad till UVK bör stärkas. Den allmänt didaktiska och pedagogiska forskningen behöver också tydligare komma studenterna till del via UVK och VFU. Bedömarens grupp anser att lärosätet bör arbeta för att skapa en mer integrerad lärarutbildning (Karlstad), där utbildningens olika delar (ämneskurser, UVK och VFU) och struktur är tydligt kommunicerad och förankrad bland studenter och lärare. Vid Musikhögskolan Ingesund är utbildningen tydligare integrerad. Att stärka formerna för rekrytering, samverkan med och utbildning av VFU-handledare är något som däremot både Karlstad och Ingesund bör utveckla, som grund för en sammanhållen utbildning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Målet behandlas inom flera kurser, men med tyngdpunkt i kursen Vetenskaplig metod och utvecklingsarbete, som föregår det avslutande självständiga arbetet. Genomgående framträder en ambition att i kurserna knyta forskning till skolpraktiken. Tyngdpunkten ligger däremot främst på kvalitativ metodik, även om kvantitativ metodik också behandlas. Samordningen mellan UVK och ämnena för detta mål framträder som relativt svag. Ett framträdande inslag i utbildningen är att studenterna ska kunna bedriva skolutvecklande verksamhet på vetenskaplig grund, något som exempelvis lyfts fram som centralt i UVK-kursen Vetenskapsteori och utvecklingsarbete, och i den skriftliga, vetenskapligt grundade utvecklingsplan som studenterna ska arbeta fram under VFU utifrån sina praktikerfarenheter.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Underlagen ger flera belägg för att UVK och VFU systematiskt och på olika sätt bidrar till att utveckla och pröva studenternas förmåga att kritiskt och självständigt väga erfarenheter mot forskningsrön.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Bedömarens grupp ser det huvudsakligen som positivt att ämneslärarutbildningen framstår som tydligt ämnesdidaktiskt inriktad och ser det som befogat att målet i första hand knyts till VFU. Lärosätet visar på ett i sin helhet övertygande sätt hur VFU och UVK bidrar till måluppfyllelse. Men det är önskvärt att lärosätet starkare förankrar och utvecklar UVK:s didaktiska och metodiska bidrag i utbildningen, samt tydliggör progressionen inom UVK och stärker samordningen mellan UVK, VFU och ämnen.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Bedömarens grupp konstaterar att lärosätet på ett huvudsakligen adekvat sätt argumenterar för hur den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) bidrar till att utveckla planering, genomförande och utvärdering av undervisningen, i relation till VFU. Lärosätet redogör för hur specialpedagogik behandlas inom UVK, och visar på ett övertygande sätt hur detta examineras

kopplat till olika specialpedagogiska perspektiv. Intervjuerna ger däremot blandade vittnesmål om hur väl UVK i dessa två tappningar har förankrat detta målområde, särskilt gäller det för Karlstad som del av en kritik av hur UVK bedrivits och samordnats. Bedömaregruppen betonar därför vikten av att det revideringsarbete som inletts för att tydliggöra progressionen inom UVK samt fullfölja och utvärdera samordningen med övriga delar i utbildningen. Utifrån självvärderingen och intervjuerna understryker bedömaregruppen betydelsen av att inom UVK också ge utrymme åt de mer generella aspekterna av läraruppdraget, t.ex. mentorskap, föräldrakontakt, ordningsfrågor och andra frågor relaterade till "den pedagogiska verksamheten i övrigt".

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Lärosätet visar övertygande hur studenternas förmåga att göra etiska och andra bedömningar utvecklas löpande inom UVK, och provas både i VFU och i olika UVK-kurser.

Jämställdhetsperspektivet beaktas inom utbildningen. Lärosätet redogör för ett omfattande, övergripande jämställdhetsarbete där lärarutbildningen och UVK prioriterats. Detta arbete innefattar både lärarutbildningens upplägg och personella aspekter. Vissa svagheter kan noteras när det gäller formuleringar av jämställdhetsmål i kurser, lärarhandledares kompetens att bedöma jämställdhetsaspekter samt en ojämn könsfördelning i lärarkåren.

Lärosätet har ett fungerande system för utvärdering, återkoppling och åtgärdsprogram. Utbildningen följs upp systematiskt och det har lett till ett omfattande revideringsarbete av UVK som går i riktning mot att förbättra samordningen inom UVK och i relation till utbildningens övriga delar. Man har också ett utförligt program för att understödja studenternas studier, men samtidigt är avhoppsfrekvensen ganska hög.

Studentperspektivet beaktas på ett tillfredsställande vis, främst genom olika formella kanaler, alltifrån möjlighet att delta och fatta beslut i programråd och lärarutbildningsnämnd till att framföra synpunkter i anslutning till enskilda kurser. Studenternas kritiska synpunkter på UVK framträder som en tungt vägande grund för den revidering av UVK som inletts.

Arbetslivsperspektivet i ett samtida och framtida perspektiv beaktas främst i VFU men också i UVK. Utbildningen bedrivs genom organiserad samverkan med skolor i regionen och olika regionala nätverk. Flera exempel finns på hur utbildningen i UVK och ämneskurser samt i samspel med aktiva lärare och VFU tar upp aspekter av detta, exempelvis hur digitaliseringen kan komma att påverka skolan. Bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att stärka detta område inom UVK, som del av det mer generella perspektiv på läraryrket som UVK ska bidra till, och som ger studenterna redskap att konstruktivt hantera framtida skolreformer.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga,*

professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Självvärderingen, lärartabellen och intervjuerna visar en ändamålsenlig blandning av dels lärare med vetenskaplig kompetens inom områden som är relevanta för utbildningen, dels lärare med lärarexamen samt erfarenhet av undervisning i grund- och gymnasieskola. En stor andel av lärarna inom ämnet är tillsvidareanställda och lärosätet presenterar en genomtänkt strategi för kompetensförsörjning, uppföljning och utveckling. Detta borgar för att lärarkompetensen är tillfredsställande i förhållande till utbildningens genomförande på kort och lång sikt.

Bedömggruppen noterar att en avsevärd del av undervisningen inom ämnet och ämnesdidaktiken bärs upp av ett fåtal lärare inom ämnet. På så sätt möjliggörs kraftfulla insatser för ämnesutveckling och goda möjligheter att erbjuda studenterna en sammanhållen utbildning. Samtidigt uppstår en utsatt situation när förhållandevis få lärare bär upp stora delar av utbildningen.

Lärosätet framhåller att det finns behov av förstärkningar inom områden som naturvetenskap och medicin. Bedömggruppen delar inte den bedömningen. Av självvärderingen framgår att ämnesområden som naturvetenskap och medicin är starka inom utbildningen. Det är i stället bedömggruppens uppfattning att behoven av förstärkning av vetenskapligt kompetent personal snarare finns inom det idrottsdidaktiska området, särskilt när det gäller undervisning och elevers lärande. Bedömggruppen noterar också att ämneskollegiet nyligen flyttat till en utbildningsvetenskaplig fakultet för att stärka fokus på lärarutbildningen, vilket kan medföra en gynnsam utveckling av lärarnas didaktiska kompetens.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Av självvärderingen och intervjuerna framgår att det finns en livaktig forskningsmiljö med en tydlig samverkan mellan lärare inom ämnet, särskilt inom de idrottspedagogiska och humanbiologiska områdena. Forskningsmiljön inom det idrottsdidaktiska området förefaller däremot inte vara lika utvecklad. Ett förhållandevis stort fokus läggs i självvärderingen vid det humanbiologiska området. När det gäller professionsinriktningen, så fokuserar lärosätet på ledarskap och träningslära inom prestationsidrott snarare än lärarskap och undervisning för lärande i skolans idrott och hälsa. Intervjuerna påvisade däremot att den nyligen genomförda flytten till en utbildningsvetenskaplig fakultet bidragit till en förstärkning av utbildningsrelaterade verksamheter inom ämnet.

Ämneskollegiemöten arrangeras regelbundet för att ge lärarna möjligheter att koordinera ämnesutbildningen. Även forskningsseminarier arrangeras regelbundet inom lärargruppen. Detta ser bedömggruppen som en styrka. I samband med flytten till en ny fakultet har ämneskollegiet också tilldelats nya resurser för att förstärka forskningsanknytningen inom det utbildningsvetenskapliga området.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt*

genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

Självvärderingen visar att studenterna når brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde, men inte väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av området. Bedömggruppen har inte haft några självständiga arbeten att grunda bedömningen på och intervjuerna övertygade inte bedömggruppen om att studenterna når väsentligt fördjupade ämneskunskaper. Endast 7,5 högskolepoäng av ämnesutbildningen ligger på avancerad nivå och det skrivs inte några självständiga arbeten på avancerad nivå inom ämnet.

Utifrån självvärderingen framstår det som om humanbiologiska kunskaper respektive ledarskap och coaching dominerar ämneskunskaperna inom utbildningen – kunskaper som är kopplade till prestationsidrott. Ämnets traditionellt starka praktiska kunskapstraditioner syns inte i självvärderingen. Kunskaper om barns och ungdomars utveckling och lärande är nedtonade. Självvärderingen och intervjuerna med studenter och personal ger bara en vag bild av ämnesstrukturen och ämnesstudiernas uppläggning.

Bedömggruppen rekommenderar att lärargruppen återkommande – både inom ämneskollegiet och tillsammans med studenterna – diskuterar vad ämneskunskaper kan vara samt ämnets struktur och ämnesstudiernas uppläggning. Diskussionen kan med fördel inkludera frågor om förhållandet mellan ämneskunskaper och ämnesdidaktiska kunskaper.

Innehållet i självvärderingen är allmänt hålet, vilket försvårar en tillförlitlig bedömning. Lärosätet ger exempel på innehåll och examinationer, men sätter inte in dem i ett systematiskt sammanhang. Bedömggruppen framhåller värdet av att i tabellform åskådliggöra vilka lärandemål som i olika kurser kopplas till viktiga ämneskunskaper. Lärandemålen kan därefter i friare text men med tydlig systematik knytas till innehåll, examinationer och kunskapskrav.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, och säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Lärosätets självvärdering visar att studenterna når kunskaper om vetenskapsteori, kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder samt viss kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, men inte fördjupad kunskap. Bedömggruppen har inte haft några självständiga arbeten att grunda bedömningen på och intervjuerna övertygade inte bedömggruppen om att studenterna når väsentligt fördjupade metodkunskaper. Endast 7,5 högskolepoäng av ämnesutbildningen ligger på avancerad nivå och det skrivs inte några självständiga arbeten på avancerad nivå inom ämnet.

Innehållet i självvärderingen är allmänt hålet, vilket försvårar en tillförlitlig bedömning. Lärosätet ger exempel på innehåll och examinationer, men sätter inte in dem i ett systematiskt sammanhang. Självvärderingen och intervjuerna ger bara en vag bild av ämnesstrukturen och ämnesstudiernas uppläggning. Bedömggruppen framhåller värdet av att i tabellform åskådliggöra vilka lärandemål

som i olika kurser kopplas till vetenskapsteori samt vilka kvalitativa och kvantitativa metoder som används. Lärandemålen kan därefter i friare text men med tydlig systematik knytas till innehåll, examinationer och kunskapskrav.

Bedömargruppen noterar också att framställningen i självvärderingen saknar kopplingar till utbildningsvetenskaplig kärna (UVK), där frågor om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa metoder också behandlas.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätets självvärdering visar att studenterna når en viss förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat, för att på så sätt bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnesdidaktik. Förmågan att bidra till kunskapsutvecklingen inom ämnen och ämnesområden är däremot mindre framträdande. Bedömargruppen är inte övertygad om att studenterna når fördjupad förmåga med avseende på det aktuella målet, men det har heller inte funnits några självständiga arbeten att grunda bedömningen på. Endast 7,5 högskolepoäng av ämnesutbildningen ligger på avancerad nivå och det skrivs inte några självständiga arbeten på avancerad nivå inom ämnet.

Innehållet i självvärderingen är allmänt hållet, vilket försvårar en tillförlitlig bedömning. Lärosätet ger exempel på innehåll och examinationer, men sätter inte in dem i ett systematiskt sammanhang. Bedömargruppen framhåller värdet av att i tabellform åskådliggöra vilka lärandemål som i olika kurser kopplas till förmågan att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Av självvärderingen framgår att didaktik, ämnesdidaktik och metodik behandlas i flera ämneskurser, med tydliga kopplingar till verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Kopplingen till VFU är central eftersom kunskapsformen färdighet och förmåga tydligt kommer till uttryck inom de momenten i utbildningen. Självvärderingen ger exempel på innehåll och examinationer, men de sätts inte alltid in i ett systematiskt sammanhang. Detta kan hänga ihop med den tidigare nämnda vaga strukturen hos ämnesstudierna. Bedömargruppen uppfattar att ämnesdidaktiken har en framskjuten position i utbildningen, men att de ämneskunskaper som behandlas i undervisningssammanhang inte framgår lika tydligt. Didaktiska överväganden ställs i relation till deltagande i fysisk aktivitet snarare än till lärande. Bedömargruppen föreslår att de tydliga ämnesdidaktiska inslagen i utbildningen tydligare knyts till ett ämnesstoff.

Lärosätet betonar i självvärderingen att ämneskunskaper och ämnesdidaktik integreras i utbildningen. Intervjuerna förstärker intrycket av en stark integrering av ämneskunskaper och ämnesdidaktiska kunskaper. Detta är positivt, men bedömargruppen vill samtidigt betona betydelsen av att ämneskunskaper och ämnesdidaktiska kunskaper är tydligt urskiljbara för studenterna också var för sig. I lärosätets beskrivning av utbildningsinnehållet framkommer innehåll som också kan ses som ämneskunskaper, exempelvis friluftsliv, dans, simning och livräddning (praktiska kunskapstraditioner).

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Målet behandlas enligt självvärderingen inom flera ämneskurser. Innehållet i självvärderingen är däremot allmänt hållet, vilket försvårar en tillförlitlig bedömning. Lärosätet ger exempel på innehåll och examinationer, men sätter inte in dem i ett systematiskt sammanhang. Bedömargruppen framhåller värdet av att i tabellform åskådliggöra vilka lärandemål som i olika kurser kopplas till det aktuella målet. Lärandemålen kan därefter i friare text men med tydlig systematik knytas till innehåll, examinationer och kunskapskrav.

Självvärderingen visar inte att målet behandlas i samband med VFU, vilket vore rimligt eftersom kunskapsformen färdighet och förmåga tydligt kommer till uttryck inom den delen av utbildningen. Intervjuerna visade däremot att målet behandlas i samband med VFU. Bedömargruppen ser den här kopplingen mellan ämnesstudier och VFU som en styrka.

Underlagen visar att utbildningen säkerställer att studenterna når förmåga att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning som på bästa sätt stimulerar varje elevs utveckling. Underlagen visar däremot inte att studenterna når motsvarande förmåga när det gäller varje elevs lärande. I underlagen dominerar formuleringar om träning och träningsupplägg, vilket förstärker intrycket att utbildningen i relativt stor utsträckning har fokus på förenings- och prestationsidrott.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen beskriver lärosätet på ett konkret och övertygande sätt hur jämställdhet genomsyrar både utformningen av utbildningen samt dess innehåll och genomförande. Lärosätets exempel behandlar främst jämställdhet som utbildningsinnehåll i olika kurser. Flera konkreta exempel på lärandemål, undervisningsaktiviteter samt uppgifter och examinationer ges från ämneskurserna. Exempelen utgår främst från träning och utövande av olika fysiska aktiviteter samt skolans styrdokument.

Lärosätet belyser i självvärderingen att studenterna i VFU 1 ska kunna "reflektera över hur jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv kan integreras i pedagogisk verksamhet". Bedömargruppen

framhåller att målet med fördel kan formuleras om till att gälla studenternas förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i pedagogisk verksamhet.

Lärosätet ger i viss utsträckning exempel på utformning och genomförande. Sådana exempel handlar om andelarna män respektive kvinnor inom utbildningen samt om resursfördelning, karriärvägar och meritering bland lärarna.

Inom idrottsvetenskap samt idrott och hälsa råder en överrepresentation av män både inom personalen och bland studenterna. Självvärderingen nämner ett universitetsgemensamt utvecklingsarbete med jämställdhetsintegrering, där ämnet idrottsvetenskap ingår. Bedömargruppen ser mycket positivt på sådana betydelsefulla initiativ.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Självvärderingen ger exempel på uppföljningar och utvärderingar i form av både standardiserade webbenkäter och muntliga utvärderingar efter avslutad kurs samt muntliga formativa uppföljningar under pågående kurs. Kursanalyserna redovisas till studentrådet samt diskuteras i lärarlaget och på ämnesmöten. Var det organisatoriska ansvaret för uppföljning, åtgärder och återkoppling för ämnet är placerat framgår däremot inte av självvärderingen. Om det är oklart även inom organisationen framstår detta som ett utvecklingsområde.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet konstaterar i självvärderingen att kurserna i idrott och hälsa har mycket hög genomströmning. Möjligen som en konsekvens av detta ger lärosätet inte några exempel på insatser som visar hur man verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid. I del 1 av självvärderingen framgår däremot hur lärosätet på ett övergripande plan verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid.

Framställningen i självvärderingen är mycket kortfattad, men intervjuerna gav bedömargruppen viktig kompletterande information. Kompletterande information finns även i självvärderingen under bedömningsområdet Studentperspektiv. Bedömargruppens intryck är ändå att bedömningsområdet Uppföljning, åtgärder och återkoppling är ett viktigt utvecklingsområde.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätets självvärdering är mycket kortfattad när det gäller bedömningsområdet och delvis berörs aspekter av bedömningsområdet Uppföljning, åtgärder och återkoppling, exempelvis om kurs- och programutvärderingar. Intervjuerna gav däremot viktig kompletterande information.

Självvärderingen ger exempel på studentrepresentation i samband med kurs- och programutvärderingar, men inte i beslutande organ eller andra ämnes- eller programövergripande instanser. Att studenterna vid lärosätet är representerade i beslutande organ framgår däremot i del 1 av självvärderingen.

Intervjuerna gav exempel på studenternas möjligheter att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande i det dagliga arbetet, exempelvis när det gäller kursupplägg, kurslitteratur och återkoppling på genomförd undervisning. Bedömarens intryck är däremot att studentperspektivet är ett viktigt utvecklingsområde.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Av lärosätets självvärdering framgår att systematisk samverkan med arbetslivet sker mellan lärosätet och ämnet samt skolektorn, bland annat genom kontakter med förstelärare (gästföreläsare) och via den så kallade Värmlandsmodellen. Modellen går ut på att yrkesverksamma lärare på deltid involveras i sådana yrkesförberedande moment i lärarutbildningen som inte ingår i den verksamhetsförlagda utbildningen.

Systematisk samverkan sker även med en del ideella idrottsorganisationer, som Svenska livräddningssällskapet, Svenska gymnastikförbundet och Internationella orienteringsförbundet. När det gäller hur lärosätet arbetar med att utveckla studenternas beredskap för att möta förändringar i arbetslivet, så lyfter självvärderingen fram frågor om digital respektive specialpedagogisk kompetens. Av intervjuerna framkom att även frågor om läraryrkets breda uppdrag – utöver undervisning i snäv mening – berörs inom utbildningen, liksom att ämnesgruppen är involverad i handledarutbildningen. Bedömarens grupp ser positivt på de inslagen i utbildningen.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Självvärderingen, lärartabellen och intervjuerna visar att personalen består av dels lärare med vetenskaplig kompetens inom för utbildningen relevanta områden, dels lärare med lärarexamen samt erfarenhet av undervisning i grund- och gymnasieskola. En stor andel av lärarna inom ämnet är tillsvidareanställda och lärosätet presenterar en genomtänkt strategi för kompetensförsörjning. I utbildningsmiljön finns en livaktig forskningsmiljö med tydlig samverkan mellan lärare inom ämnet, särskilt inom de idrottspedagogiska och humanbiologiska områdena. I samband med flytten till en ny

fakultet har ämneskollegiet också fått nya resurser för att förstärka forskningsanknytningen inom det utbildningsvetenskapliga området.

Självvärderingens andra del är kortfattad när det gäller vissa bedömningsområden, exempelvis uppföljning, åtgärder och återkoppling. Texten om jämställdhet är mycket kort. Framställningen i självvärderingen är i huvudsak beskrivande, och analys och värdering förekommer bara i begränsad utsträckning och saknas helt för vissa bedömningsområden. Bedömggruppen har haft svårt att identifiera vilka specifika lärandemål som relaterar till de olika bedömningsområdena samt hur undervisningsinnehåll och examinationer knyter an till målen. Lärosätet anger själv inga utvecklingsområden. Endast 7,5 högskolepoäng inom ämnesstudierna ligger på avancerad nivå, vilket kan medföra svårigheter för studenterna att nå fördjupad kunskap inom en rad områden. När det gäller ämneskunskaper kan det medföra svårigheter att nå väsentligt fördjupad kunskap. Självständiga arbeten på avancerad nivå genomförs inte inom ämnet, vilket innebär att bedömggruppen saknar viktiga underlag att utgå från i sin bedömning.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls inte. Bedömggruppen är inte övertygad om att studenterna når fördjupade kunskaper utifrån det aktuella målet. Humanbiologiska kunskaper respektive ledarskap och coaching dominerar ämneskunskaperna inom utbildningen. Ämnets traditionellt starka praktiska kunskapstraditioner syns inte i självvärderingen. Kunskaper om barns och ungdomars utveckling och lärande är nedtonade.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet bedöms inte uppfyllas. Lärosätets självvärdering visar att studenterna når kunskaper om vetenskapsteori, kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder samt viss kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, men inte fördjupad kunskap. Intervjuerna övertygade inte heller bedömggruppen om att studenterna når väsentligt fördjupade metodkunskaper.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat är inte uppfyllt. Lärosätets självvärdering visar att studenterna når en viss förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat, för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnesdidaktik. Förmågan att bidra till kunskapsutvecklingen inom ämnen och ämnesområden är däremot mindre framträdande. Bedömggruppen är inte övertygad om att studenterna når fördjupad förmåga utifrån det aktuella målet.

Målet att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik uppfylls. Av självvärderingen framgår att didaktik, ämnesdidaktik och metodik behandlas i flera ämneskurser, med tydliga kopplingar till verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Kopplingen till VFU är viktig, eftersom kunskapsformen färdighet och förmåga tydligt kommer till uttryck inom de momenten av utbildningen. Självvärderingen ger exempel på innehåll och examinationer, men de sätts inte alltid in i ett systematiskt sammanhang. Bedömggruppen föreslår att de ämnesdidaktiska inslagen i utbildningen tydligare knyts till ett ämnesstoff.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls inte. Målet behandlas enligt självvärderingen inom flera ämneskurser. Lärosätet ger exempel

på innehåll och examinationer, men sätter inte in dem i ett systematiskt sammanhang. Underlagen visar att utbildningen säkerställer att studenterna når förmåga att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning som på bästa sätt stimulerar varje elevs utveckling. Underlagen visar däremot inte att studenterna når motsvarande förmåga när det gäller varje elevs lärande. I underlagen dominerar formuleringar om träning och träningsupplägg, vilket förstärker intrycket att utbildningen i relativt stor utsträckning har fokus på förenings- och prestationsidrott.

I självvärderingen beskriver lärosätet på ett konkret och övertygande sätt hur jämställdhet genomsyrar både utformningen av utbildningen samt dess innehåll och genomförande. Lärosätets exempel behandlar främst jämställdhet som utbildningsinnehåll i olika kurser. Flera konkreta exempel gäller lärandemål, undervisningsaktiviteter samt uppgifter och examinationer från ämneskurserna. Exempelen utgår främst från träning och utövande av olika fysiska aktiviteter samt skolans styrdokument, men även VFU.

Självvärderingen ger exempel på uppföljningar och utvärderingar i form av både standardiserade webbenkäter och muntliga utvärderingar efter avslutad kurs samt muntliga formativa uppföljningar under pågående kurs. Kursanalyserna redovisas till studentrådet samt diskuteras i lärarlaget och på ämnesmöten. Var det organisatoriska ansvaret för uppföljning, åtgärder och återkoppling för ämnet är placerat framgår däremot inte av självvärderingen. Om det är oklart även inom organisationen framstår detta som ett utvecklingsområde. Lärosätet konstaterar i självvärderingen att kurserna i idrott och hälsa har mycket hög genomströmning. Möjligen som en konsekvens av detta ger lärosätet inte några exempel på insatser som visar hur man verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid. Första delen av självvärderingen beskriver däremot hur lärosätet på ett övergripande plan verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid.

Självvärderingen ger exempel på studentrepresentation i samband med kurs- och programutvärderingar, men inte i beslutande organ eller andra ämnes- eller programövergripande instanser. Att studenterna vid lärosätet är representerade i beslutande organ framgår däremot i första delen av självvärderingen. Intervjuerna gav exempel på studenternas möjligheter att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningen. Bedömargruppens intryck är ändå att studentperspektivet är ett viktigt utvecklingsområde.

Av lärosätets självvärdering framgår att systematisk samverkan med arbetslivet sker mellan lärosätet och ämnet samt skolsektorn, bland annat genom kontakter med förstelärare (gästföreläsare) och via den så kallade Värmlandsmodellen. Systematisk samverkan sker även med en del ideella idrottsorganisationer. När det gäller hur lärosätet arbetar med att utveckla studenternas beredskap för att möta förändringar i arbetslivet, så lyfter självvärderingen fram frågor om digital respektive specialpedagogisk kompetens.

Lärosäte: Karlstads universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik.

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet förutsättningar vara tillfredsställande.

Lärosätet har tillräckliga förutsättningar när det gäller personal och miljö för att bedriva ämneslärarutbildning inklusive den del som utgör den utbildningsvetenskapliga kärnan. Bland lärarna inom UVK återfinns både vetenskapligt kompetent personal och personal med professionell ämneslärarerfarenhet. Den vetenskapliga kompetensen omfattar både ämnesdidaktik, allmändidaktik och pedagogik. Ett arbete för att stärka kompetensen på längre sikt har inletts, och det inbegriper att stärka den allmändidaktiska-pedagogiska kompetens och forskning som är relevant för UVK. Ämneslärarutbildningen har delvis olika utformning i Karlstad och Ingesund (musiklärarutbildningen), och även om Karlstad har andra förutsättningar med många olika ämnesinriktningar så bör Karlstad sträva efter att mer integrera utbildningens olika delar, så att den bildar en tydlig helhet för studenter och lärare. Det finns god vetenskaplig och ämnesdidaktisk kompetens bland lärarna som undervisar i matematik och matematikdidaktik inom utbildningen. Denna kompetens vidmakthålls genom aktiv forskning inom båda fälten. Den professionsinriktade kompetensen finns delvis genom att 60 procent av lärarna har ämneslärarutbildning, men man har också adjungerade adjunkter och snart tillförs kompetens genom Värmlandsmodellen. Det finns en god vetenskaplig och professionsinriktad miljö inom inriktningen matematik. Det finns vetenskaplig miljö inom både matematik och matematikdidaktik. Professionsinriktning verkar finnas till viss del genom tidsbegränsade adjunkterna och att en majoritet av universitetslärarna har ämneslärarexamen. Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet ser över och tydliggör hur studenterna får ta del av lärarnas egna forskningsresultat på ett systematiskt sätt. Genom inslagen inom inriktningen matematik tillsammans med de inslagen som finns inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) så finner bedömargruppen personal och utbildningsmiljö vara tillfredsställande.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls genom att det matematiska innehållet är relevant för ämneslärare i matematik. Ett utvecklingsområde är att finna former för hur studenterna ska få insyn i forskningsverksamhet. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer målluppfyllelse.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Målet behandlas i UVK inom flera kurser, men med tyngdpunkt i kursen Vetenskaplig metod och utvecklingsarbete, som föregår det avslutande självständiga arbetet. Genomgående framträder en ambition att i kurserna knyta forskning till skolpraktiken. Tyngdpunkten ligger däremot främst på kvalitativ metodik, även om kvantitativ metodik också behandlas. Samordningen mellan UVK och ämnena för detta mål framträder som relativt svag. Ett framträdande inslag i utbildningen är att studenterna ska kunna bedriva skolutvecklande verksamhet på

vetenskaplig grund, något som exempelvis lyfts fram som centralt i UVK-kursen Vetenskapsteori och utvecklingsarbete, och i den skriftliga, vetenskapligt grundade utvecklingsplan som studenterna ska arbeta fram under VFU utifrån sina praktikerfarenheter. Bedömggruppen anser att lärosätet säkerställer att studenterna utvecklar kunskap om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt utvecklar förmåga att systematiskt tillvarata erfarenheter och relevanta forskningsresultat inom inriktningen matematik. Detta framkommer både i självvärdering och i bedömningar av självständiga arbeten. I självvärderingen nämns också att man använder examensarbetena för att fördjupa studenternas kunskaper om vetenskapsteori och kvantitativa och kvalitativa vetenskapliga metoder, och för att relatera detta till undervisningsnära problemformuleringar. Studenterna förväntas även visa sina kunskaper om hur vetenskap och beprövad erfarenhet kan ge en grund till systematiska undersökningar i skolan. Bedömggruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Underlagen ger flera belägg för att UVK och VFU systematiskt och på olika sätt bidrar till att utveckla och pröva studenternas förmåga att kritiskt och självständigt väga erfarenheter mot forskningsrön. I inriktningen matematik når lärosätet måluppfyllelse genom en följd av metodikinslag som förbereder studenterna för VFU inom de matematikdidaktiska kurserna. Bedömggruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls inom UVK. Bedömggruppen ser det huvudsakligen som positivt att ämnesläroutbildningen framstår som tydligt ämnesdidaktiskt inriktad och ser det som befogat att målet i första hand knyts till VFU. Lärosätet visar på ett i sin helhet övertygande sätt hur VFU och UVK bidrar till måluppfyllelse. Men det är önskvärt att lärosätet starkare förankrar och utvecklar UVK:s didaktiska och metodiska bidrag i utbildningen, samt tydliggör progressionen inom UVK och stärker samordningen mellan UVK, VFU och ämnen. Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls delvis i inriktningen matematik. Målet finns förankrat i utbildningen. Dock anser bedömggruppen att lärosätet inte har ett likvärdigt sätt för att genom examination säkerställa att studenterna under sin VFU kan tillämpa didaktik samt planera och genomföra undervisning. Inga lektionsbesök ingår nämligen i bedömningen av nätstudenter och vissa campusstudenter. Examinationen av VFU bygger på studentens självvärdering och reflektioner, trepartssamtal och handledarens bedömningsunderlag. Måluppfyllelse säkerställs till stor del genom trepartssamtalet där samtliga lärande mål berörs i en kritisk diskussion kring studentens utveckling. Trots bristerna som finns inom inriktningen matematik anser bedömggruppen att lärosätet på ett trovärdigt sätt har visat att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Bedömggruppen konstaterar att lärosätet på ett huvudsakligen adekvat sätt argumenterar för hur den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) bidrar till att utveckla planering, genomförande och utvärdering av undervisningen, i relation till VFU. Lärosätet redogör för hur specialpedagogik behandlas inom UVK, och visar på ett övertygande sätt hur detta examineras kopplat till olika specialpedagogiska perspektiv. Intervjuerna ger däremot blandade vittnesmål om hur väl UVK i dessa två tappningar har förankrat detta målområde, särskilt gäller det för Karlstad som del av en kritik av hur UVK bedrivits och samordnats. Bedömggruppen betonar därför vikten av att det revideringsarbete som inletts för att tydliggöra progressionen inom UVK samt fullfölja och

utvärdera samordningen med övriga delar i utbildningen. Utifrån självvärderingen och intervjuerna understryker bedömargruppen betydelsen av att inom UVK också ge utrymme åt de mer generella aspekterna av läraruppdraget, t.ex. mentorskap, föräldrakontakt, ordningsfrågor och andra frågor relaterade till "den pedagogiska verksamheten i övrigt". Målet är tillfredsställande inom inriktningen matematik. Bedömargruppen anser dock att lärosätet behöver inkludera platsbesök eller ta del av inspelat material från VFU:n för att rättssäkert kunna examinera och säkerställa att studenten kan planera och genomföra utbildning för att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande. Den återstående delen av målet, att utvärdera och utveckla undervisning, finns större möjligheter att examinera skriftligt även utan lektionsbesök, men bedömargruppen anser att VFU-erfarenheter behöver utgöra underlag för sådan examination. Det är föredömligt att de ämnesdidaktiska inslagen också omfattar moment om särbegåvning. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Lärosätet visar övertygande hur studenternas förmåga att göra etiska och andra bedömningar utvecklas löpande inom UVK, och prövas både i VFU och i olika UVK-kurser. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Jämställdhetsperspektivet beaktas inom utbildningen. Lärosätet redogör för ett omfattande, övergripande jämställdhetsarbete där lärarutbildningen och UVK prioriterats. Detta arbete innefattar både lärarutbildningens upplägg och personella aspekter. Vissa brister kan noteras när det gäller formuleringar av jämställdhetsmål i kurser, lärarhandledares kompetens att bedöma jämställdhetsaspekter samt en ojämn könsfördelning i lärarkåren. Jämställdhetsperspektivet beaktas även i inriktningen matematik. I den ämnesdidaktiska delen av utbildningen ingår examinerande moment om jämställdhet, i rimlig omfattning. Ett utvecklingsområde är att säkerställa ett jämställt genomförande genom att inventera kurs- och personallistor och utveckla processer för att säkerställa god utveckling när det gäller dessa. Trots bristerna som finns inom inriktningen matematik anser bedömargruppen att lärosätet på ett trovärdigt sätt inom den utbildningsvetenskapliga kärnan har visat att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

I UVK har lärosätet ett fungerande system för utvärdering, återkoppling och åtgärdsprogram. Utbildningen följs upp systematiskt och det har lett till ett omfattande revideringsarbete av UVK som går i riktning mot att förbättra samordningen inom UVK och i relation till utbildningens övriga delar. Man har också ett utförligt program för att understödja studenternas studier, men samtidigt är avhoppsfrekvensen ganska hög. I inriktningen matematik har lärosätet fungerande processer för att göra kursutvärderingar och sprida resultat. Ett viktigt utvecklingsområde är att säkerställa att utbildningens olika delar hålls samman, i synnerhet ämnesdidaktik och UVK. Detta arbete bör involvera studenterna och deras perspektiv. Bedömargruppen anser att lärosätet har gjort ett rimligt arbete för att säkerställa genomströmning, men trots det är det för få studenter som slutför utbildningen på utsatt tid. Därför behövs ytterligare arbete för att utreda och förbättra genomströmningen.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet studentperspektiv vara tillfredsställande.

I utbildningen i sin helhet beaktas studentperspektivet på ett tillfredsställande vis, främst genom olika formella kanaler, alltifrån möjlighet att delta och fatta beslut i programråd och lärarutbildningsnämnd till att framföra synpunkter i anslutning till enskilda kurser. Studenternas kritiska synpunkter på UVK

framträder som en tungt vägande grund för den revidering av UVK som inletts. I inriktningen matematik har studenterna möjlighet att påverka sin utbildning både formellt och informellt. Lärosätet beskriver på ett trovärdigt sätt hur man arbetar med studentinflytande och att man faktiskt lyssnar på studenterna.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Arbetslivsperspektivet i ett samtida och framtida perspektiv beaktas främst i VFU men också i UVK. Utbildningen bedrivs genom organiserad samverkan med skolor i regionen och olika regionala nätverk och olika regionala nätverk. Flera exempel finns på hur utbildningen i UVK och ämneskurser samt i samspel med aktiva lärare och VFU tar upp aspekter av detta, exempelvis hur digitaliseringen kan komma att påverka skolan. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att stärka detta område inom UVK, som del av det mer generella perspektiv på läraryrket som UVK ska bidra till, och som ger studenterna redskap att konstruktivt hantera framtida skolreformer. I inriktningen matematik bjuds yrkesaktiva matematiklärare in och får träffa studenterna. Lärosätet har även stor medverkan i Lärarlyftet. Genom praktikinrä forskning och utveckling får studenterna också möjlighet att hantera ett föränderligt arbetsliv, och man har relevant samverkan med det omgivande samhället. Lärosätet behöver dock arbeta vidare för att säkerställa att utbildningen är relevant och förbereder studenterna för yrkeslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Den samlade studentvolymen är svår att uttolka, men antalet nyregistrerade programstudenter har enligt självvärderingen stigit från 147 till 257 under åren 2012–2017. Inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) arbetar sammanlagt 36 lärare och inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) 14 lärare), varav hälften på högst 10 procent av en heltid. I lärargruppen finns både vetenskapligt kompetent personal och personal med professionserfarenheter i form av egen lärarutbildning. Det finns också en blandning av lärare med allmän didaktisk-pedagogisk kompetens och ämnesdidaktisk respektive ämnesspecifik kompetens. De lektorer som undervisar i UVK har lärarutbildning eller bedriver pedagogisk forskning. Överlag har en relativt stor andel lärare lärarbakgrund, och studenterna får enligt självvärderingen och intervjuerna möta en del nu yrkesverksamma lärare inom ramen för UVK, utöver de lokala handledare som leder dem under den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Självvärderingen resonerar också tydligt om rekrytering och kompetensutveckling av lärare, t.ex. genom forskarutbildning av adjunkter.

Lärosätet bedriver enligt självvärderingen ett arbete med att åtgärda personalrelaterade brister. Bland annat lyfter man fram ett målmedvetet arbete för en adekvat och god kompetensförsörjning. Andelen disputerade lärare inom UVK påpekas i självvärderingen vara lägre än rekommenderat. En angiven orsak till detta är att flera disputerade har fått forskningsmedel och därför inte deltar som

lärare i utbildningen. Bedömgruppen anser att andelen disputerade lärare inom UVK (20 av 35 lärare) säkerställer kompetensen på kort sikt, men anser samtidigt att den kompetensstärkning som initierats är befogad för att säkra kompetensen på längre sikt. Bedömgruppen anser också att en professor med didaktisk inriktning bör få större plats inom UVK, något som också påpekas i självvärderingen. Den här bristen kan på lång sikt komma att åtgärdas via de satsningar lärosätet gör på forskning inom området. Här bör lärosätet enligt bedömgruppen upprätta tydliga åtgärdsplaner för att säkra kompetensen på längre sikt.

Lärosätet redovisar ett stort antal lärare som är inbegripna i UVK, både i Karlstad och vid Musikhögskolan Ingesund, varav de flesta gör relativt små undervisningsinsatser inom utbildningen. Lärosätet anger vid intervjuerna att detta förhållande bottnar i en strävan att erbjuda kvalificerad kompetens i de olika kurserna som ingår. Bedömgruppen menar utifrån uppgifterna i självvärderingen och intervjuerna att lärosätet bör överväga en lärarmässigt mer sammanhållen UVK genom att minska antalet involverade lärare, i synnerhet för UVK i Karlstad. Ett annat utvecklingsområde för UVK i Karlstad är att stärka det gemensamma ansvaret för UVK som helhet och som en del av ämneslärarutbildningen hos alla undervisande lärare. Detta gäller i synnerhet de kursansvariga lärarna.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

En särskild omständighet som försvårar bedömningen av UVK är att den förekommer i två skilda utbildningsmiljöer knutna till samma universitet: Karlstads universitet och Musikhögskolan Ingesund. Trots att de är formellt samordnade genom gemensamma kursplaner för UVK, bedrivs de på olika platser och utifrån skilda upplägg på utbildningarna. UVK behandlas i huvudsak som en enhet i den här utvärderingen, och vi markerar om bedömgruppens kommentarer skiljer sig åt mellan utbildningarna.

Lärosätet har enligt självvärderingen och intervjuerna goda förutsättningar att bedriva lärarutbildning på grund av att det finns forskningsmiljöer, för både ämneskunskaper och ämnesdidaktik, och i viss utsträckning en allmän didaktisk miljö. Bedömgruppen delar i huvudsak den bedömningen. Lärosätet (den del som finns i Karlstad) har fyra ämnesdidaktiska och didaktiska centrumbildningar som verkar ämnes- och fakultetsövergripande. Dessa centrumbildningar bedriver forskning som är praxisnära och yrkesrelevant, och lärarna som medverkar i ämneslärarprogrammen är i hög grad knutna till dessa centrum. Centrumbildningarna får största delen av de forskningsmedel som kanaliseras via lärarutbildningsnämnden. Överlag framträder en praktikorienterad miljö, som under senare tid även innefattar en forskarskola för lärare inom ramen för den statligt finansierade försöksverksamheten med praktknära forskning (ULF). Man har alltså nära samverkan med skolor för praktknära forskning.

De centrumbildningar som finns har däremot i första hand gynnat ämnesinriktad forskning, ibland i direkt samverkan med skolor, medan forskning knuten till den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) i första hand har krävt fakultetsmedel. Även om det pågår en satsning för att stärka UVK- och VFU-området, vilket framgår både av självvärderingen och av intervjuerna, har detta område hittills varit underfinansierat med forskningsmedel.

Bedömgruppens slutsats blir därför att de nuvarande utbildningsmiljöerna i första hand knyter

samman egen ämnesforskning med utbildning och praktik, men att forskning kopplad till UVK bör stärkas. Enligt självvärderingen och intervjuerna är detta något som lärosätet arbetar med. Det är, menar bedömaregruppen, viktigt att försöksverksamheten med praxisnära forskning följs upp, så att den allmänbildnings- och pedagogiska forskningen stärks och kommer studenterna till del via UVK och VFU.

Bedömaregruppen anser att lärosätet bör arbeta för att skapa en mer integrerad lärarutbildning (Karlstad), där utbildningens olika delar (ämneskurser, UVK och VFU) och struktur är tydligt kommunicerad och förankrad bland studenter och lärare. Här kan Karlstad hämta vissa lärdomar från Musikhögskolan Ingesunds integrerade utbildning, även om förutsättningarna är mycket olika. Det handlar enligt bedömaregruppen framför allt om att tidigt och genomgående förankra utbildningen som en helhet, så att studenterna ser och uppskattar hur de olika delarna med ämneskurser, UVK och VFU, vilket bidrar till att rusta dem för läraryrket. Intervjuerna vittnar om att ett sådant helhetstänkande är mer förankrat i Ingesund än i Karlstad. Att stärka formerna för rekrytering, samverkan med och utbildning av VFU-handledare är något som däremot både Karlstad och Ingesund bör utveckla, som grund för en sammanhållen utbildning och garant för dess kvalitet.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Lärosätet visar i självvärderingen och intervjuerna hur man inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) behandlar kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa metoder, både i olika läskurser och i förberedelser i övrigt som rör skrivande, seminariebehandlingar, examinationer inför det självständiga arbetet. Både utformning och genomförande samt examination redovisas med flera konkreta exempel som illustrationer. Tyngdpunkten i detta ligger enligt framställningen på UVK-kursen Vetenskaplig metod och utvecklingsarbete, som föregår det avslutande självständiga arbetet. Men av självvärderingen och intervjuerna framgår det övertygande för bedömaregruppen hur de olika UVK-kurserna bidrar till måluppfyllelsen, bland annat genom att ta upp olika teoretiska perspektiv på skolans uppdrag samt på kunskap, lärande och ledarskap, och låta studenterna genomföra olika typer av mindre undersökningar.

Bedömaregruppen urskiljer en god ambition att genomgående knyta samman forskning och praktik, och på så sätt göra studenternas fördjupade vetenskapliga kunskaper yrkesrelevanta. Inom UVK ges flera kurser som syftar till att bidra till att fördjupa kunskapen om relationen mellan vetenskap och beprövad erfarenhet i ett lärarprofessionsperspektiv, och som i de flesta fall provas genom olika skrivuppgifter och det självständiga arbetet, men också genom muntlig examination utifrån fall, i

workshoppar och seminarier. Lärosätet visar även hur de säkerställer målet för relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Överlag redovisas hur ämnesteorin, pedagogisk/didaktisk forskning och studenternas egen beprövade erfarenhet kopplas till målet via den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Ett framträdande inslag i utbildningen är att studenterna ska kunna bedriva skolutvecklande verksamhet på vetenskaplig grund, något som exempelvis lyfts fram som centralt i UVK-kursen Vetenskapsteori och utvecklingsarbete, och i den skriftliga, vetenskapligt grundade utvecklingsplan som studenterna ska arbeta fram under VFU utifrån sina praktikerfarenheter.

Bedömggruppen menar att arbetet med att undervisa i och examinera kvantitativa metoder kan stärkas inom UVK, ett utvecklingsområde som även lärosätet har identifierat i självvärderingen och intervjuerna, och som bör stärkas i samråd med utbildningens övriga delar, både ämnen och VFU. Detta lyfts fram i självvärderingen och handlar om att introducera en kvantitativ metod tidigt i utbildningen. Nu behandlas inte kvantitativa metoder förrän i den sent förlagda kursen Vetenskapsteori och utvecklingsarbete.

Bedömggruppen vill även framhålla vikten av att behandla kvantitativa metoder som något professionsrelevant, och därför angeläget för studenterna att ha kunskap om. Bedömggruppen rekommenderar generellt utifrån självvärderingen och intervjuerna en starkt samordning av vetenskapsteori och forskningsmetodik mellan UVK, VFU och ämnena, som ett viktigt led i att förankra utbildningen som en helhet, och få studenterna att förhålla sig till olika vetenskapliga traditioner. Det kan också bidra till att minska den teoretiska spretighet som, enligt de intervjuade studenterna, delvis präglar utbildningen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Bedömggruppen anser att ovanstående målskrivning uppfylls. Lärosätet visar i sin självvärdering detta genom att beskriva flera olika typer av uppgifter inom UVK och VFU i samverkan med ämneskurserna. Ett par belysande exempel är den skriftliga utvecklingsplan som studenterna utformar under VFU och de två examinationsuppgifter som ingår i kursen *Vetenskaplig metod och utvecklingsarbete*, där studenterna med stöd i forskning ska argumentera för utvecklingsinsatser kopplade till ämnet och till skolan mer generellt. Ett annat gott exempel är UVK vid Musikhögskolan Ingesund, där studenterna i bedömningskursen ska formulera och motivera bedömningsexempel i ämnet musik med stöd i relevant forskning och beprövad erfarenhet.

Lärosätet visar med ovanstående exempel och flera andra på ett trovärdigt sätt hur studenterna systematiskt och i relation till relevant forskning får bearbeta, utvärdera och reflektera över framför allt sina praktikerfarenheter, som ett led i att bli rustade för att ta aktiv del i skolans utveckling. Lärosätet visar också i självvärderingen och intervjuerna ganska utförligt och övertygande hur målet examineras i flera av UVK:s kurser både på grundläggande och avancerad nivå, exempelvis i kursen *Leda och lärande* genom en reflektionsuppgift utifrån en fallbeskrivning och i *Betyg och bedömning* genom en hemtentamen som sätter dagens betygssystem i ett historiskt och ett internationellt

perspektiv. Dessa exempel belyser att man prövar studenternas förmåga att förhålla sig kritiskt och självständigt både till egna och andras erfarenheter och till forskning, genom att dessa aspekter bildar grund för bedömningen av examinationsuppgifterna. Flera intervjuade studenter vittnar om att antalet examinationsuppgifter varit alltför många inom utbildningen, och att just separata reflektionsuppgifter varit ett återkommande inslag inom UVK. Enligt studenterna har däremot mängden examinerande uppgifter successivt minskat som en följd av studenternas påpekanden, något bedömargruppen ser som en positiv förändring.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Självvärderingen understryker att detta målområde huvudsakligen bedöms i VFU-verksamheten. Målet knyts alltså i första hand av lärosätet till den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och den progression som där eftersträvas i samspelet med den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) när det gäller t.ex. värdegrundsarbete, konflikthantering, elever med skilda förutsättningar och bedömningsrutiner. Det skrivs fram en tydlig progression i VFU-kurserna, där de två första VFU-kurserna har ämnesmål och den tredje och sista VFU-kursen både har UVK-mål och ämnesmål. Studenterna ska visa ökad medvetenhet om vad läraryrket innebär genom rapportering, egna reflektioner och i trepartssamtal.

Några exempel ges i självvärderingen och intervjuerna på hur olika UVK-kurser bidrar till att utveckla och examinera målet och hur detta kopplas till VFU. Bedömargruppen anser dock att skrivningen är rätt kortfattad och att utrymmet främst ägnas åt de lärandemål som finns i olika kurser, och att självvärderingen och intervjuerna enligt bedömargruppen ger en mindre tydlig bild av vad UVK-kurserna bidrar med i förhållande till den didaktiska och metodiska tillämpningen, vilket nog delvis kan förklaras med att lärosätet anser att målet i första hand är en angelägenhet för ämnena och VFU. Självvärderingen och intervjuerna stärker med andra ord bilden av att ämnesläroutbildningen på lärosätet är tydligt ämnesdidaktiskt inriktad och fäster stor vikt vid VFU-praktiken. Detta ser bedömargruppen som i huvudsak positivt, men vi noterar också en del svagheter i konstruktionen. För UVK:s del ser vi ett behov av att förstärka de allmänna didaktiska och metodiska grunderna för lärarbetet. Vi ser detta som en delförklaring till att studenterna har haft vissa svårigheter att förstå UVK:s roll i utbildningen.

En annan utmaning som delvis berör UVK är hur lärosätet säkrar kvaliteten i VFU inklusive examinationsformer, utbildning av lokala handledare samt formerna för samverkan mellan lärosäte och skolor. Bedömargruppen anser att självvärderingen och intervjuerna ger belägg för att VFU håller tillräcklig kvalitet, vilket främst garanteras genom examinationen via trepartssamtal, i kombination med studentens egen löpande dokumentation och VFU-handledarens bedömningsunderlag. Men lärosätet noterar att VFU behöver stärkas i flera av dessa avseenden. Även bedömargruppen konstaterar att det finns flera utvecklingsområden, och att kvaliteten på VFU kan variera mellan olika ämnen. Framför allt vill bedömargruppen uppmana lärosätet att utvecklingsarbetet som riktas mot VFU leder till att VFU inom alla ämnesinriktningar bedrivs i nära samverkan mellan ämnena och UVK, samt att alla VFU-handledare är handledarutbildade. Lärosätet visar i självvärderingen och intervjuerna hur mål som examineras inom VFU genom trepartssamtal och annan studentdokumentation förbereds och bearbetas inom UVK, men utifrån intervjuerna

(gäller i första hand Karlstad) finns det anledning att påpeka vikten av att sådana kopplingar mellan UVK och VFU (och ämnena) också i praktiken blir synliga för studenterna som en del av ett förankrat helhetstänkande kring utbildningen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Bedömargruppen anser att målområdet uppfylls. Av självvärderingen framgår att VFU utgör det centrala sammanhanget för måluppfyllelsen, att det främst är genom VFU som studenterna får möjlighet att pröva, visa upp och bli bedömda för sina lärarpraktiska förmågor och examineras genom olika bedömningsunderlag och undervisningsplaneringar som också ligger till grund för det avslutande trepartssamtalet. Bedömargruppen konstaterar utifrån självvärderingen och intervjuerna att lärosätet på ett huvudsakligen adekvat sätt även beskriver och argumenterar för hur den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) bidrar till att utveckla planering, genomförande och utvärdering av undervisningen, i relation till VFU. I självvärderingen tar man exempelvis upp hur specialpedagogik behandlas inom UVK-kursen *Den lärande eleven*, och visar på ett övertygande sätt hur detta examineras genom att studenterna individuellt och i grupp utvecklar och analyserar egna fallbeskrivningar, kopplat till olika specialpedagogiska perspektiv. För musikstudenter tas identitetsformation specifikt upp knutet till just musik. Ledarskap i klassrummet, elevbedömnings motiverande funktion och konfliktlösning tas upp som andra exempel på hur man inom UVK förbereder studenterna för att utveckla sin praktiska förmåga att verka som lärare.

Intervjuerna ger däremot blandade vittnesmål om hur väl UVK i dessa två tappningar har förankrat detta målområde, särskilt gäller det för Karlstad som del av en kritik av hur UVK har bedrivits och samordnats.

Bedömargruppen betonar därför vikten av att det revideringsarbete som inletts, för att tydliggöra att progressionen inom UVK och samordningen med övriga delar i utbildningen fullföljs och utvärderas. Utifrån självvärderingen och intervjuerna understryker bedömargruppen betydelsen av att inom UVK också ge utrymme åt de mer generella aspekterna av läraruppdraget, som t.ex. mentorskap, föräldrakontakt, ordningsfrågor och andra frågor relaterade till "den pedagogiska verksamheten i övrigt", aspekter som inte lyfts fram i någon större omfattning, men som är en central del av lärarens arbete i skolan.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Självvärderingen visar enligt bedömargruppen att studenter får möjlighet att utveckla ovanstående förmågor under utbildningens gång. Även under detta målområde ligger det en betoning på VFU kopplat till UVK, med särskild tonvikt på hur styrdokumenterna ska tolkas och sättas i ett barnperspektiv och ett vidare samhällsperspektiv. Men det betonas också hur man genom arbete

med fallbeskrivningar kopplar samhälle och etik till praktiken, knutet till teorier om lärande. Självvärderingen styrker att studenterna kan visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna och barnkonventionen. Särskild tonvikt läggs på värdegrundsfrågor. Beskrivningen är relativt utförlig och konkret, med flera illustrativa exempel, där olika UVK-kurser syftar till att fördjupa studenternas VFU-erfarenheter och knyta an dem till forskningen. Lärosätet redogör för olika seminarier och enskilda kursmål som ska rusta studenterna för att uppnå målen. Målområdets aspekter förekommer löpande under hela utbildningstiden och svarar väl mot bedömningsgrunden. Det saknas däremot explicita skrivningar om hållbar utveckling i självvärderingen, vilket lärosätet själv lyfter fram som ett utvecklingsområde inom UVK, och som något man upprättat en åtgärdsplan för.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras huvudsakligen i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Bedömargruppen anser att jämställdhet hanteras inom utbildningen på ett tillfredställande sätt. Lärosätet redovisar enligt bedömargruppen i självvärderingen ett utvecklat arbete med jämställdhetsfrågor och detta bekräftas genom intervjuer. Perspektivet genomsyrar utbildningen och det finns explicita mål och examinationer där studenterna ska beakta ett jämställdhetsperspektiv. I VFU finns jämställdhetsperspektivet explicit utskrivet som mål, och där får studenterna använda egen beprövad erfarenhet och som forskningslitteratur för att resonera om jämställdhet, normkritik och andra genusrelaterade frågor. Flera exempel ges på hur målet redovisas och examineras, däribland hur studenterna ska lära sig att arbeta med jämställdhetsfrågor i den egna undervisningen.

Lärosätet redogör även för att arbetet med jämställdhetsfrågor inom utbildningen är del av en övergripande strategi att verka för jämställdhet inom hela lärosätet, både med avseende på utbildningens innehåll och sammansättning. I det arbetet har lärosätet valt att prioritera lärarutbildningarna och i ett första steg särskilt UVK. Bedömargruppen noterar att lärosätet i detta strategiarbete har identifierat ett behov av att förtydliga målskrivningar om jämställdhet och genuspedagogik inom UVK och VFU, samt att förstärka kompetensen hos de lokala lärarutbildarna i att bedöma måluppfyllelsen för jämställdhet. Bedömargruppen konstaterar också att lärarkåren inom UVK är klart mansdominerad, vilket är något att beakta i framtida rekryteringsarbete.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Bedömargruppen anser att formerna för ämneslärarutbildningens uppföljning, åtgärder och återkoppling är tillfredsställande. Lärosätet redogör för ett centralt utarbetat utvärderande arbete som bedrivs med studenter i olika skeden av sin utbildning liksom med alumner. I självvärderingen redovisar de rutiner för hur dessa synpunkter tas upp samt leder till förändring och anpassning utifrån önskemål. De redovisar tydligt i självvärderingen hur de arbetar med systematisk uppföljning av utbildningen, och hur dessa insatser återrapporteras och vid behov omsätts i åtgärder. I det mer övergripande kvalitetsarbetet lägger man i självvärderingen stor vikt vid att lyfta fram den personal som har huvudansvar för kvalitetsarbete, utvärdering och uppföljning. Lärarutbildningsnämnden

ansvarar för kontinuerlig uppföljning, och har en speciell utredningsenhet. Nämnden och utbildningens lärare tar del av resultatet från den uppföljningen och andra utvärderingar. Det finns flera andra konkreta exempel, till exempel klargörande av examinatorns och den kursansvarigas uppgifter, programråd, kurs- och programutvärderingar samt hur resultaten av dessa leder till förändringar av utbildningen.

Självvärderingens beskrivningar bekräftas i stort genom intervjuerna, där det också framkommer hur UVK har utvärderats och förändrats som följd av detta. Genom utvärderingarna har lärosätet fått kunskap om brister i UVK-kursernas överlappande struktur (något som omtalats tidigare), och har som följd av detta genomfört uppföljande åtgärder för att koordinera kurserna bättre.

Uppföljningssystemet verkar med andra ord fungera, men förändringen av UVK-kursernas struktur är som tidigare noterats i den här bedömningen ännu i sin inledningsfas. Ett problem som lärosätet delar med flera andra är den låga svarsfrekvensen i de digitala enkätutvärderingarna, som därför kompletteras med mer löpande utvärdering. Bedömargruppen efterlyser ett fördjupat arbete för att öka svarsfrekvensen på de digitala utvärderingarna, och om det till exempel kan ske genom att man utvecklar de löpande formativa och muntliga utvärderingarna.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet påtalar en ökande utmaning med att bristande skrivförmåga försvårar för en del studenter att slutföra sin utbildning. Lärosätet redogör i självvärderingen och intervjuerna ett omfattande analysarbete och åtgärder, t.ex. hur de arbetar med stöd till studenter att genomföra utbildningen i tid eller genom särskilt stöd till bibliotekets skrivverkstad, diagnostiska skrivprov, skrivhandledning och stöd till elever som inte har svenska som modersmål.

Bedömargruppen anser att lärosätet uppnår bedömningsgrunden, men att det finns utvecklingspotential inom området. Lärosätet är medvetet om problemen med avhopp, låg prestationsgrad och långsam genomströmning men kan behöva stärka stödet för studenterna ytterligare. Skälet är att de vidtagna åtgärderna inte varit helt framgångsrika, sett till att avhoppsfrekvensen anges som relativt hög. Som påpekas i intervjuer är problemet inte helt enkelt, eftersom avhoppet inte bara är kopplat till studenternas varierande studieförutsättningar, utan också till deras förväntningar, inte minst hos distansstudenter. Bedömargruppen menar att lärosätets insatser för att en lärarstudent ska genomgå utbildningen inte bara rör studievana, utan också måste vägas mot faktorer som studentens förväntningar, ambition och lämplighet.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Bedömargruppen finner att studenterna har möjligheter att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Det sker enligt självvärderingen på flera nivåer genom möjlighet till deltagande och inflytande i samtliga beslutande och beredande organ vid lärosätet, där även dekanen regelbundet träffar studentkåren. Även studenternas synpunkter i kursvärderingar och löpande formativa utvärderingar har legat till grund för omfattande förändringar inom UVK.

Intervjuerna bekräftar i stort denna bild, där det bland annat framgår att möjligheten till inflytande verkligen finns, men att inte alla utnyttjar möjligheten. Utifrån intervjuerna och självvärderingen framkommer att studenterna har stort inflytande på utbildningen via studentkåren, lärarutbildningsnämnden och programrådet. Det är med andra ord i första hand via formella kanaler som studenterna har inflytande, medan de informella vägarna inte lyfts fram som lika framträdande, i alla fall inte lika mycket i Karlstad som i Musikhögskolan Ingesund.

Studenternas och alumnernas synpunkter har lett till en översyn av bland annat specialpedagogikens utrymme i UVK-kurserna, men även andra delar i UVK och VFU som t.ex. flerspråkighet, konflikthantering, betyg och bedömning. Detta är goda exempel på hur studenternas perspektiv tillvaratas och hur det i gengäld kan påverka utbildningen. Mot bakgrund av den kritik som riktats mot UVK Karlstad från studenthåll och som lett till flera förändringar, vill bedömargruppen också påpeka vikten av att den här delen av utbildningen också engagerar studenterna. Det är en utmaning för ett större lärosäte att inom UVK samla studenter från flera olika ämnen, men det är viktigt att studenterna ser värdet av dessa kurser och därför aktivt vill och kan påverka deras utformning och innehåll.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärosätet visar enligt bedömargruppen i självvärderingen och intervjuerna att utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. I självvärderingen saknade bedömargruppen mer utförliga beskrivningar av hur UVK-kurser förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv, men detta kompletterades under intervjuerna, med flera exempel på hur utbildningen i UVK och ämneskurser samt i samspel med aktiva lärare och VFU tar upp aspekter av detta, exempelvis hur digitaliseringen kan komma att påverka skolan. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att stärka detta område inom UVK, som del av det mer generella perspektiv på läraryrket som UVK ska bidra till, och som ger studenterna redskap att konstruktivt hantera framtida skolreformer.

Lärosätet redovisar ett väl utvecklat system för samarbete med regionen och enskilda skolor. I självvärderingen redovisas ett antal projekt med syfte att stärka skolkontakterna: Värmlandsmodellen, alumniverksamheten, Regionalt utvecklingscentrum för skola, samverkansgruppen inom Region Värmland för att samordna VFU, samt projektet Ledarskapsdidaktiker. Bedömargruppen anser att man i beskrivningen av dessa samarbeten på ett trovärdigt sätt visar hur de bidrar till att rusta läraren inför det framtida arbetslivet, och även bidrar till att påverka utbildningens utformning.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna**Bedömning med motivering: Tillfredsställande**

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärosätet har tillfredsställande förutsättningar när det gäller personal och miljö för att bedriva den del som utgör den utbildningsvetenskapliga kärnan. Bland lärarna inom UVK återfinns både vetenskapligt kompetent personal och personal med professionell ämneslärarefarenhet. Den vetenskapliga kompetensen omfattar både ämnesdidaktik, allmändidaktik och pedagogik. Ett arbete för att stärka kompetensen på längre sikt har inletts, och det inbegriper att stärka den allmändidaktiska-pedagogiska kompetens och forskning som är relevant för UVK. Ämneslärarutbildningen har delvis olika utformning i Karlstad och Ingesund (musiklärarutbildningen), och även om Karlstad har andra förutsättningar med många olika ämnesinriktningar så bör Karlstad sträva efter att mer integrera utbildningens olika delar, så att den bildar en tydlig helhet för studenter och lärare.

En särskild omständighet vad gäller utbildningsmiljön för UVK är att den förekommer i två skilda utbildningsmiljöer knutna till samma universitet: Karlstads universitet och Musikhögskolan Ingesund. UVK behandlas i huvudsak som en enhet i den här utvärderingen. Lärosätet har goda förutsättningar att bedriva lärarutbildning på grund av att det finns forskningsmiljöer, för både ämneskunskaper och ämnesdidaktik, och i viss utsträckning en allmän didaktisk miljö. Lärosätet (den del som finns i Karlstad) har fyra ämnesdidaktiska och didaktiska centrumbildningar som verkar ämnes- och fakultetsövergripande. Dessa centrumbildningar bedriver forskning som är praxisnära och yrkesrelevant. Överlag framträder en praktikorienterad miljö, som har nära samverkan med skolor för praktikinära forskning. De centrumbildningar som finns har däremot i första hand gynnat ämnesinriktad forskning. Bedömgrensens menar att de nuvarande utbildningsmiljöerna i första hand knyter samman egen ämnesforskning med utbildning och praktik, men att forskning kopplad till UVK bör stärkas. Den allmänt didaktiska och pedagogiska forskningen behöver också tydligare komma studenterna till del via UVK och VFU. Bedömgrensens anser att lärosätet bör arbeta för att skapa en mer integrerad lärarutbildning (Karlstad), där utbildningens olika delar (ämneskurser, UVK och VFU) och struktur är tydligt kommunicerad och förankrad bland studenter och lärare. Vid Musikhögskolan Ingesund är utbildningen tydligare integrerad. Att stärka formerna för rekrytering, samverkan med och utbildning av VFU-handledare är något som däremot både Karlstad och Ingesund bör utveckla, som grund för en sammanhållen utbildning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Målet behandlas inom flera kurser, men med tyngdpunkt i kursen Vetenskaplig metod och utvecklingsarbete, som föregår det avslutande självständiga arbetet. Genomgående framträder en ambition att i kurserna knyta forskning till skolpraktiken. Tyngdpunkten ligger däremot främst på kvalitativ metodik, även om kvantitativ metodik också behandlas. Samordningen mellan UVK och ämnena för detta mål framträder som relativt svag. Ett framträdande inslag i utbildningen är att studenterna ska kunna bedriva skolutvecklande verksamhet på vetenskaplig grund, något som exempelvis lyfts fram som centralt i UVK-kursen Vetenskapsteori och

utvecklingsarbete, och i den skriftliga, vetenskapligt grundade utvecklingsplan som studenterna ska arbeta fram under VFU utifrån sina praktikerfarenheter.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Underlagen ger flera belägg för att UVK och VFU systematiskt och på olika sätt bidrar till att utveckla och pröva studenternas förmåga att kritiskt och självständigt väga erfarenheter mot forskningsrön.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Bedömaregruppen ser det huvudsakligen som positivt att ämnesläroinnehållet framstår som tydligt ämnesdidaktiskt inriktat och ser det som befogat att målet i första hand knyts till VFU. Lärosätet visar på ett i sin helhet övertygande sätt hur VFU och UVK bidrar till måloppfyllelse. Men det är önskvärt att lärosätet starkare förankrar och utvecklar UVK:s didaktiska och metodiska bidrag i utbildningen, samt tydliggör progressionen inom UVK och stärker samordningen mellan UVK, VFU och ämnen.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Bedömaregruppen konstaterar att lärosätet på ett huvudsakligen adekvat sätt argumenterar för hur den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) bidrar till att utveckla planering, genomförande och utvärdering av undervisningen, i relation till VFU. Lärosätet redogör för hur specialpedagogik behandlas inom UVK, och visar på ett övertygande sätt hur detta examineras kopplat till olika specialpedagogiska perspektiv. Intervjuerna ger däremot blandade vittnesmål om hur väl UVK i dessa två tappningar har förankrat detta målområde, särskilt gäller det för Karlstad som del av en kritik av hur UVK bedrivits och samordnats. Bedömaregruppen betonar därför vikten av att det revideringsarbete som inletts för att tydliggöra progressionen inom UVK samt fullfölja och utvärdera samordningen med övriga delar i utbildningen. Utifrån självvärderingen och intervjuerna understryker bedömaregruppen betydelsen av att inom UVK också ge utrymme åt de mer generella aspekterna av läraruppdraget, t.ex. mentorskap, föräldrakontakt, ordningsfrågor och andra frågor relaterade till "den pedagogiska verksamheten i övrigt".

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Lärosätet visar övertygande hur studenternas förmåga att göra etiska och andra bedömningar utvecklas löpande inom UVK, och provas både i VFU och i olika UVK-kurser.

Jämställdhetsperspektivet beaktas inom utbildningen. Lärosätet redogör för ett omfattande, övergripande jämställdhetsarbete där läroinnehållet och UVK prioriterats. Detta arbete innefattar både läroinnehållens upplägg och personella aspekter. Vissa svagheter kan noteras när det gäller formuleringar av jämställdhetsmål i kurser, läroinnehållares kompetens att bedöma jämställdhetsaspekter samt en ojämn könsfördelning i läroinnehållen.

Lärosätet har ett fungerande system för utvärdering, återkoppling och åtgärdsprogram. Utbildningen följs upp systematiskt och det har lett till ett omfattande revideringsarbete av UVK som går i riktning mot att förbättra samordningen inom UVK och i relation till utbildningens övriga delar. Man har också ett utförligt program för att understödja studenternas studier, men samtidigt är avhopsfrekvensen ganska hög.

Studentperspektivet beaktas på ett tillfredsställande vis, främst genom olika formella kanaler, alltifrån möjlighet att delta och fatta beslut i programråd och läroinnehållsnämnd till att framföra synpunkter

i anslutning till enskilda kurser. Studenternas kritiska synpunkter på UVK framträder som en tungt vägande grund för den revidering av UVK som inletts.

Arbetslivsperspektivet i ett samtida och framtida perspektiv beaktas främst i VFU men också i UVK. Utbildningen bedrivs genom organiserad samverkan med skolor i regionen och olika regionala nätverk. Flera exempel finns på hur utbildningen i UVK och ämneskurser samt i samspel med aktiva lärare och VFU tar upp aspekter av detta, exempelvis hur digitaliseringen kan komma att påverka skolan. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att stärka detta område inom UVK, som del av det mer generella perspektiv på läraryrket som UVK ska bidra till, och som ger studenterna redskap att konstruktivt hantera framtida skolreformer.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

I självvärderingen framkommer att det inom matematik och matematikdidaktik finns fjorton disputerade anställda, en professor, fyra docenter och nio lektorer. Enligt lärartabellen är åtta av dessa engagerade i ämneslärarutbildningen, en docent i matematikdidaktik (pensionerad), en docent i matematik, tre lektorer i matematik och två lektorer i matematikdidaktik. Åtta adjunkter finns också anställda, varav tre deltar i undervisningen på ämneslärarutbildningen. Lärartabellen tyder dock på att professorn inte bidrar till undervisningen inom ämneslärarutbildningen, trots att hen enligt självvärderingen har inriktning mot matematikdidaktik. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att överväga hur studenterna på bästa sätt ska få ta del av professors kompetens.

Lärosätet anger i självvärderingen att cirka 60 procent av undervisningen ges av lärare med ämneslärarexamen. Där framkommer också ett utvecklingsbehov, nämligen att involvera verksamma lärare i utbildningen för att tillföra beprövad, aktuell praktik. Det sker redan i form av tidsbegränsade adjunkter men praktikinslaget ska stärkas ytterligare genom nya avtal inom den så kallade Värmlandsmodellen. Syftet med modellen är att professionens främsta företrädare ska involveras på del av tjänst i yrkesförberedande moment, även vid sidan av den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), för att kunna förmedla exempel från aktuell praktik.

I självvärderingen anges att det är 20–40 studenter som läser ämneslärarutbildning i matematik varje år. Antalet lärare och deras sammansättning framstår som adekvat och i proportion till utbildningen på kort sikt. Enligt självvärderingen ser man det som ett utvecklingsområde att stärka den matematikdidaktiska kompetens, bland annat genom att anställa doktorander inom matematikdidaktik. Eftersom forskarutbildning är en mångårig process är det enligt bedömggruppen också klokt för att förbereda sig för de pensioneringar som väntas, dock först om cirka tio år, enligt självvärderingen.

Vid intervjuerna framkom att alla tillsvidareanställda ska ha gått de högskolepedagogiska kurserna eller fått dessa validerade.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

I lärartabellen framkommer att sex disputerade undervisande universitetslärare är aktiva inom matematikdidaktisk forskning, varav fem är lektorer och en är pensionerad docent, och att dessa lärare har 30 procent av en heltidstjänst avsatt för forskning. I självvärderingen beskrivs att forskningsverksamheten sker inom centrumbildningen Science, Mathematics, Engineering Education, och en forskargrupp, Research on Subject-Specific Education. I självvärderingen nämns att studenterna får ta del av lärarnas egen forskning i undervisningen, men det framkommer inte hur, varken genom exempel eller genom beskrivningar av hur det är organiserat.

Vidare visar lärartabellen att fem disputerade universitetslärare är matematiker, varav en är docent. Deras forskningstid motsvarar 20 procent, inom både ren och tillämpad matematik. Bara docenten har 30 procent, lika mycket som matematikdidaktikerna, en skillnad som enligt bedömargruppen inte är motiverad.

Totalt 60 procent av de undervisande universitetslärarna har ämneslärarutbildning, enligt självvärderingen, vilket till viss del kan leda till en professionsinriktad miljö. Dessutom har lärosätet tidsbegränsade adjunktstjänster genom vilka studenterna kan få insikter om praktiken. Det beskrivs dock inte hur dessa adjunkter används i utbildningen. Man pekar också på den kommande Värmlandsmodellen som ett sätt att stärka professionsinriktningen.

Bedömargruppens slutsats är att det finns en vetenskaplig miljö inom både matematik och matematikdidaktik. En professionsinriktning verkar finnas till viss del genom de tidsbegränsade adjunktstjänsterna och genom att en majoritet av universitetslärarna har ämneslärarexamen.

I självvärderingen nämns att studenterna får ta del av lärarnas egna forskningsresultat. Tyvärr beskrivs inte inom vilka områden eller hur det går till, men vid intervjuerna framkommer ett exempel på hur undervisningen omfattar lärares forskning om användning av det digitala matematiska hjälpmedlet Geogebra. Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet ser över och tydliggör hur studenterna får ta del av lärarnas egna forskningsresultat på ett systematiskt sätt.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

I självvärderingen framkommer att matematikkurserna inom ämneslärarutbildningen inte samläses med andra studenter. Det matematikinnehåll som beskrivs i självvärderingen är det vanliga, dvs. från

envariabelanalys och linjär algebra till modellering, via kurser i flervariabelanalys, diskret matematik. Det verkar finnas ett något större inslag av algebraiska strukturer, vilket bedömaregruppen ser som relevant för denna målgrupp, och kan ge väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av matematikämnet. Lärosätet anger i självvärderingen att man ligger långt fram när det gäller digitala hjälpmedel, och sedan våren 2019 ingår en programmeringskurs i ämnesstudierna, vilket bedömaregruppen anser vara i senaste laget. Det finns en tydlig progression i utbildningen genom de tre matematikterminerna *Matematik med didaktisk inriktning 1, 2 och 3*. Lärosätet beskriver också på ett trovärdigt sätt hur studenterna får sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen genom att de får träna på att använda programmering i undervisningen.

Det finns två olika studentgrupper som läser ämneslärarutbildning vid lärosätet, distansstudenter och campusstudenter, och bedömaregruppen har försökt förstå vilka skillnader i förutsättningar som finns för dessa olika studentgrupper. Enligt intervjuerna finns ingen nämnvärd skillnad mellan campus- och nätstudenterna när det gäller undervisning i matematik. Den ena gruppen får undervisning på förmiddagen och den andra på eftermiddagen, och man använder samma material inklusive filmer för båda grupper.

Enligt självvärderingen examineras studenternas matematikkunskaper främst genom skriftliga tentamina. Totalt 6,5 av 30 högskolepoäng under första terminen examineras med gruppuppgifter eller övriga examinationsformer. Under termin två är examinationsvariationen ännu mindre. Bedömaregruppen anser att lärosätet bör överväga en ökad variation i examinationsformer.

Två av de fyra självständiga arbeten som bedömts har ett visst matematiskt innehåll, men inte de återstående två. Bedömarna anser inte att detta urval av självständiga arbeten kan användas för att avgöra om studenterna fått de ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen. Studenterna som läser 90 högskolepoäng matematik får fortsätta på terminen *Matematik med didaktisk inriktning* genom en fjärde kurs, medan de studenter som läser 120 högskolepoäng matematik får läsa en femte kurs inom *Matematik med didaktisk inriktning*. Den femte terminen innehåller ett självständigt arbete om 15 högskolepoäng där studenterna ska välja, läsa in sig på och redogöra för en matematisk modell i rapportform och på seminarium. Vidare ska de utforma lektionsmaterial som kan användas i skolan, med utgångspunkt i den valda modellen.

Lärosätet visar på tidigare forskning genom den historiska utvecklingen av matematik, inklusive euklidisk geometri. Studenterna går igenom teori och bevisföring i matematikkurserna, och får på så sätt väsentligt fördjupad insikt i äldre matematisk forskning som fortfarande är giltig och aktuell. Vidare har man också ingenjörsmatematik i form av den modelleringsdel som nämns i självvärderingen. Bedömaregruppen anser att detta är rimligt för detta mål, men lärosätet bör ändå överväga om det självständiga arbetet om 15 högskolepoäng, som ingår i termin 5 inom *Matematik med didaktisk inriktning*, kan utvecklas till att bidra till att nå målet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

I självvärderingen beskriver lärosätet hur man använder matematikkurser för att ge vetenskapsteoretiska och matematikens vetenskapliga särart till exempel insikter via bland annat

euklidisk geometri och undersökande arbetssätt. Vidare står det att man i tredje terminens didaktikkurs använder litteratur och filmer som beskriver forskning, och att lärare delar med sig med av goda exempel från praktiken för att stärka studenternas förståelse av kopplingen mellan forskning och beprövad erfarenhet. Föregående tillämpas i kurser inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), i dialog med erfarna lärare, och vid ett seminarium efter VFU-perioden då studenterna delar erfarenheter med varandra. Vid intervjuerna framkom att målpuppfyllelsen säkras genom examination i geometrikursen med tentamensfrågor om axiomatisk framställning.

I självvärderingen nämns också att man använder examensarbetena för att fördjupa studenternas kunskaper om vetenskapsteori och kvantitativa och kvalitativa vetenskapliga metoder, och för att relatera detta till undervisningsnära problemformuleringar. Studenterna förväntas även visa sina kunskaper om hur vetenskap och beprövad erfarenhet kan ge en grund till systematiska undersökningar i skolan. Tre av fyra självständiga arbeten hade hög kvalitet när det gäller vetenskaplig metod.

Bedömargruppen anser därmed att lärosätet arbetar tillfredställande med detta mål. Ett utvecklingsområde är dock hur lärosätet utnyttjar statistikkurser för att stärka studenternas kunskaper om kvantitativa metoder.

Målpuppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Eftersom matematikkurserna som ingår i ämneslärarprogrammet inte samläses med andra studenter har lärosätet valt att ha ämnesdidaktiska lärandemål under hela ämnesstudierna. De två första terminerna är dock fokuserade på ämneskunskaper. Under tredje terminen får studenterna en VFU-förberedande kurs om 5 högskolepoäng som syftar till att ta ett samlat grepp om matematikens didaktik inför VFU:n. Kursmål för kursen innefattar att identifiera, beskriva och förstå de processer som utgör lärande och undervisning i matematik. I självvärderingen står att studenterna under termin nio går en ämnesdidaktisk kurs, i vilken ett av de centrala målen är att redogöra för, och diskutera, olika matematikdidaktiska teorier och aktuell forskning. Detta examineras skriftligt genom att studenterna väljer en empirisk forskningsstudie och redogör för artikelns olika delar enligt en metod, så som Introduction, Method, Results and Discussion (IMRaD) samt genom att de diskuterar studiens bidrag till kunskapsutvecklingen. Bedömargruppen ser detta som ett bra sätt för studenterna att kritiskt reflektera över andras erfarenheter och relevanta forskningsresultat. Lärosätet planerar också att utveckla den ämnesdidaktiska fördjupningskursen för att ytterligare förbereda studenterna inför examensarbetet den nästkommande terminen, vilket bedömargruppen ser positivt på.

Ett annat centralt mål i samma kurs är att analysera undervisningssituationer i förhållande till relevant matematikdidaktisk forskning. Detta examineras muntligt vid ett seminarium där studenterna ska koppla ihop sina observationer med forskningslitteratur. Enligt bedömargruppen blir detta ett sätt för studenterna att både kritiskt reflektera över egna erfarenheter och koppla dessa till relevanta forskningsresultat. VFU:n lyfts även fram som särskilt viktig för att säkerställa att studenterna reflekterar över egna erfarenheter. Kurserna VFU 1, VFU 2 och VFU 3 innehåller lärandemål där

studenterna i progression ska redogöra för, diskutera och analysera sin egen professionsutveckling. Kurserna examineras genom en skriftlig uppgift som är kopplad till varje VFU-period.

Slutligen lyfter lärosätet fram examensarbetet som en viktig kompetent för att studenterna ska nå detta mål. Ett av målen är att de ska visa kritisk medvetenhet och självständighet gentemot tidigare forskning och diskutera undersökningens värde för yrkesutövningen och kunskapsutvecklingen. Alla fyra examensarbeten som granskats bedömdes hålla god kvalitet för detta mål, när det gäller att både använda tidigare forskning och dra egna slutsatser för att bidra till kunskapsutvecklingen.

Bedömargruppens slutsats är att lärosätets utbildning innehåller inslag som leder till att studenterna utvecklar de kunskaper och förmågor som krävs för att nå detta mål.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen beskrivs en progression som förbereder studenterna för VFU:n med start termin 1. Där ingår mikroundervisning, inspelning av egen undervisning, auskultation och användning av digitala verktyg i undervisning. Detta är de ämnesdidaktiska delarna i första årets specialutformade matematikkurser. Termin tre finns ett ämnesdidaktiskt kursinslag om 5 högskolepoäng som tydligt ska förbereda studenterna för VFU. Denna ämnesdidaktiska delkurs hålls precis före studenternas första VFU, och genom den får de mer generella kunskaper om kommunikation, bedömning, individualisering och lektionsplanering. Vid intervjuerna framkom att lärosätet ser detta som värdefullt.

Enligt självvärderingen använder man de tre VFU-perioderna för att nå detta mål. Vid intervjuerna framkom att de två första VFU-kurserna ingår i matematikkurserna och alltid examineras av matematiker. I en kurs under termin 1 så finns en övning där studenterna tränas att omsätta didaktiska och ämnesteoritiska kunskaper till undervisning för gymnasiet eller årskurs 7-9. Examinationen av VFU bygger på studentens självvärdering och reflektioner, trepartssamtal och handledarens bedömningsunderlag. Ett lärandemål från VFU 1 är att "beskriva och reflektera över den egna undervisningen och hur den förankras i styrdokument, ämneskunskap och ämnesdidaktik". Det är dock inte rutin att personal från universitet gör lektionsbesök eller tar del av inspelat material från VFU:n för att bedöma studentens förmåga att tillämpa didaktik och metodik i klassrumssituationer. Inga studenter får besök i VFU 1, och nätstudenterna och vissa campusstudenter får inte heller lektionsbesök i VFU 2. Vidare ger inte denna examination förutsättningar för att kalibrera bedömningarna mellan olika handledare, för att kunna sätta graderade betyg på förmågan att praktiskt tillämpa didaktik. Måluppfyllelse säkerställs till viss del dock genom ett trepartssamtal där samtliga lärandemål berörs i en kritisk diskussion kring studentens utveckling. Under intervjuerna framkommer att man visserligen erbjuder en handledarskurs och anordnar årliga handledarträffar, men att det inte är alla handledare som kan ta del av dem. I synnerhet handledarna för nätstudenterna deltar i mindre utsträckning eftersom de är utspridda i landet. Dessa handledare spelar dock allra störst roll vid bedömningen eftersom man inte gör något lektionsbesök för nätstudenter, men det är också de handledarna som får minst möjlighet

att kalibrera och skapa samsyn i bedömningen. Bedömningsprotokollen anger om en handledare har gått handledarkurs eller inte.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

I självvärderingen beskrivs aktiviteter där studenterna får planera och genomföra undervisning, exempelvis spela in sin egen undervisning, för att sedan diskutera den i grupp med studiekamrater, och undervisa inför studiekamrater, så kallad mikroundervisning. Detta sker i både termin 1 och 2, insprängt i matematikkurserna. Under termin 1 finns en individuell uppgift där studenten ska planera och genomföra en egeninspelning där man demonstrerar en lösning av en matematisk uppgift. Vidare så ska studenterna i par eller grupp planera en lektion och genomföra ett lektionsmoment inför övriga kurskamrater. I övningen tränas studenterna att omsätta didaktiska och ämnestooretiska kunskaper till undervisning för gymnasiet eller årskurs 7-9. Studenterna får muntlig återkoppling på planeringen från kursens lärare.

Precis innan VFU:n inleds termin 5 ges, enligt självvärderingen, en ämnesdidaktisk delkurs om 5 högskolepoäng som har stort fokus på att planera undervisning. Detta examineras genom par- och gruppuppgifter där studenterna planerar en lektion, eller en serie av lektioner. Didaktiska val ska motiveras med hjälp av litteraturen. Bedömggruppen ser detta som ett bra sätt att utvärdera och utveckla undervisning, men skulle gärna se att denna del av målet stärktes i utbildningen.

Lärosätet har själva sett att studenterna behöver utveckla förmåga att planera längre undervisningsavsnitt såsom hela kurser eller läsår. Detta anser bedömggruppen bör vara ett prioriterat utvecklingsområde.

I kursmålen för ovan nämnda didaktikkurs under termin 3 ingår att individualisera undervisningen för att skapa förutsättningar för varje elev. Detta inkluderar lågpresterande elever och elever med andra kulturella bakgrunder och annat modersmål. Här ingår enligt lärosätet även elever som nått kunskapsmålen (särbegåvade) och vuxna, vilket är berömvärdt och ett gott exempel för andra att lära av. Dock beskrivs inget examinationsmoment som särskilt beaktar detta.

Den verksamhetsförlagda utbildningen är den del av utbildningen då studenternas förmåga att planera och genomföra undervisning skarpt sätts på prov i autentiska situationer med variation i studenters förmåga och motivation. Bedömggruppen anser att lärosätet behöver inkludera platsbesök eller ta del av inspelat material från VFU:n för att ytterligare kunna examinera och säkerställa att studenten kan planera och genomföra utbildning för att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande. Den återstående delen av målet, att utvärdera och utveckla undervisning, finns större möjligheter att examinera skriftligt även utan lektionsbesök, men bedömggruppen anser att VFU-erfarenheter behöver utgöra underlag för sådan examination.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Enligt självvärderingen har lärosätet ett kursmål som rör genus inom ämnesdidaktisk kurs termin 3. Vidare ingår jämställdhetsperspektivet i VFU 1 och VFU 3, med progression från att reflektera över jämställdhet till att självständigt integrera ett normkritiskt perspektiv. I självvärderingen av UVK framkommer att det finns utmaningar när det gäller examinationen. VFU-handledare har haft svårt att bedöma jämställdhetsmålen, vilket lett till att lärosätet satt in särskilda åtgärder för att ge dem den kompetens som behövs. Detta pekar åter på att lärosätet har utmaningar när det gäller att säkerställa kursmålen i och med att man i så hög grad förlitar sig på handledarens bedömning när det gäller praktiskt genomförande.

Lärosätet har inte inventerat sin verksamhet för att säkerställa jämställdhet i genomförandet, alltså när det gäller t.ex. litteratur. Det framkom vid intervjuerna att man snarast ska göra detta, men att det inte fanns några farhågor om resultatet. Bedömargruppen anser ändå att inventeringen är viktig att genomföra.

Bedömargruppens anser att jämställdhetsperspektivet kan stärkas när det gäller genomförandet. Bedömargruppen anser dock att lärosätet i tillräcklig utsträckning förankrar jämställdhet i utbildningens innehåll genom att återkommande behandla jämställdhet i flera kurser och utifrån olika perspektiv. Därmed säkerställer lärosätet att studenten kan inkludera ett jämställdhetsperspektiv i sitt pedagogiska arbete.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

När det gäller UVK anges i självvärderingen att utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination systematiskt följs upp med hjälp av lärosätets gemensamma kvalitetssystem där studenter genom enkäter får ge synpunkter på kurserna. Lärarlag diskuterar också hur kurserna kan utvecklas. Analysen av kurserna delges sedan digitalt, vilket tyder på att relevanta intressenter får återkoppling. Bedömargruppen har inte fått klart för sig om de aktuella studenterna ingår där, men rekommenderar lärosätet att säkerställa att de får ta del av resultatet.

I självvärderingen finns konkreta exempel på förändringar som skett som en följd av uppföljningar. Till exempel har matematikkurser och matematikdidaktiska kurser flyttats inom utbildningsplanen efter synpunkter från studenter, för att få bättre progression och anpassa dem till studenternas kunskapsbehov.

Självvärderingen anger inte hur de ämnesdidaktiska kurserna och UVK-kurserna samordnas. Vid intervjuerna framstår samverkan också som svag och enkelriktad. Bedömargruppen anser därför att det finns ett stort behov av att säkerställa en sammanhållen utbildning där ämne, ämnesdidaktik, UVK och VFU samverkar i progressionen.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

I genomströmningsstatistiken framkommer att lärosätets ämneslärarutbildning har 56 procents kvarvaro. Enligt självvärderingen beror det på att studenterna ofta är äldre och saknar studiemedel samt förvärvsarbetar vid sidan av studierna. Det kan vara del av orsaken, tillsammans med det

faktum att distansutbildningar ofta har lägre genomströmning, men lärosätet behöver se sin roll i detta resultat. Intervjupersonerna säger också att detta är något man funderar mycket på. Man har identifierat att en del studenter misslyckas på grund av att de samtidigt förvärvsarbetar, men att en annan grupp tycker att matematikstudierna är allt för utmanande. Bland de som misslyckas på grund av förvärvsarbete är nätstudenterna överrepresenterade, men campusstudenterna är i majoritet bland de som misslyckas för att studierna är för utmanande. Man arbetar med båda dessa grupper och kommunicerar med studenterna individuellt, erbjuder mycket schemalagd undervisning och har filmade föreläsningar som resurs. Dessutom erbjuder man speciella repetitionstillfällen inför omtentamina.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

I självvärderingen beskrivs att lärosätet genomför kursenkäter i slutet av varje termin, och enligt intervjuerna är svarsfrekvensen cirka 50 procent. Resultatet från enkäten presenteras för de svarande vid nästa matematik- eller matematikdidaktiska kurs, och studenterna har då möjlighet att kommentera det.

I självvärderingen beskrivs att man också använder en enkät med fritextfrågor i mitten av varje termin. Detta är ett bra tillägg, men det är fortfarande relativt långt mellan utvärderingarna, och bedömargruppen rekommenderar att man överväger att införa fler förbestämda kursutvärderingsdialoger med studenter. Detta sker redan "vid behov", men det är inte helt lätt att avgöra när behovet finns. Enligt självvärderingen blir alla studenter sedda eftersom det bara gäller 20–40 studenter, men de som studerar på distans har svårare att framföra sina åsikter ansikte mot ansikte. Därför vore det bättre med systematiska utvärderingar. Bedömargruppen anser också att lärosätet bör arbeta hårdare för att höja svarsfrekvensen i kursutvärderingsenkäter.

I självvärderingen hänvisas till självvärderingen avseende UVK när det gäller studentrepresentanter i utskott. Vid intervjuerna framkom att en lärarstudent ingår i utbildningsutskottet, men att det kan vara en student i ett annat ämne än matematik. Samordningen mellan ämnesdidaktik, UVK och VFU bör stärkas och skiljer sig mellan olika ämnen, och därför är det viktigt att säkerställa att dessa olika studentperspektiv beaktas. Studenterna är de som tydligast kan hjälpa till med att identifiera var det finns brister i sammanhållningen av utbildningen.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Enligt självvärderingen omfattar utbildningen inslag av samverkan med det omgivande samhället, exempelvis genom att yrkesaktiva matematiklärare bjuds in för att träffa studenterna. Lärosätet har också haft stor medverkan i Lärarlyftet och man har nyligen varit värd för Matematikbiennalen. I

andra kurser har studenterna examinationsuppgifter som inkluderar fältstudier, och studenter från tredje matematikterminen leder en workshop med studenterna från första terminen.

Vidare framkommer att lärosätet bedriver flera forsknings- och skolutvecklingsprojekt i samarbete mellan forskare och verksamma lärare vid flera olika skolor. I dessa projekt designar man elevaktiviteter och undervisning som inkluderar digitala verktyg. Studenterna får ta del av resultaten i de matematikdidaktiska kurserna. Därmed får studenterna insikt i hur praktiska forsknings- och skolutvecklingsprojekt kan utveckla lärares beredskap och förmåga att möta förändringar i arbetslivet.

För att ytterligare säkerställa att utbildningen är relevant och förbereder studenterna för yrkeslivet rekommenderar bedömggruppen att lärosätet så snart som möjligt involverar fler yrkesverksamma matematiklärare i utbildningen.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: Tillfredsställande

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Det finns god vetenskaplig och ämnesdidaktisk kompetens bland lärarna som undervisar i matematik och matematikdidaktik inom utbildningen. Denna kompetens vidmakthålls genom aktiv forskning inom båda fälten. Den professionsinriktade kompetensen finns delvis genom att 60 procent av lärarna har ämneslärarutbildning, men man har också adjungerade adjunkter och snart tillförs kompetens genom Värmlandsmodellen. Det finns en god vetenskaplig och professionsinriktad miljö. Det finns vetenskaplig miljö inom både matematik och matematikdidaktik. Professionsinriktning verkar finnas till viss del genom tidsbegränsade adjunkterna och att en majoritet av universitetslärarna har ämneslärarexamen. Bedömggruppen rekommenderar att lärosätet ser över och tydliggör hur studenterna får ta del av lärarnas egna forskningsresultat på ett systematiskt sätt.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls genom att det matematiska innehållet är relevant för ämneslärare i matematik. Ett utvecklingsområde är att finna former för hur studenterna ska få insyn i forskningsverksamhet.

Bedömggruppen anser att lärosätet säkerställer att studenterna utvecklar kunskap om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt utvecklar förmåga att systematiskt tillvarata erfarenheter och relevanta forskningsresultat. Detta framkommer både i självvärdering och i bedömningar av självständiga arbeten. Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet anses därmed vara uppfyllt.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls genom en följd av metodikinslag som förbereder studenterna för VFU inom de matematikdidaktiska kurserna.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Målet finns förankrat i utbildningen. Dock anser bedömargruppen att lärosätet inte har ett likvärdigt sätt för att genom examination säkerställa att studenterna under sin VFU kan tillämpa didaktik samt planera och genomföra undervisning. Inga lektionsbesök ingår nämligen i bedömningen av nätstudenter och vissa campusstudenter. Examinationen av VFU bygger på studentens självvärdering och reflektioner, trepartssamtal och handledarens bedömningsunderlag. Måluppfyllelse säkerställs till stor del genom trepartssamtalen där samtliga lärande mål berörs i en kritisk diskussion kring studentens utveckling.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Bedömargruppen anser dock att lärosätet behöver inkludera platsbesök eller ta del av inspelat material från VFU:n för att rättssäkert kunna examinera och säkerställa att studenten kan planera och genomföra utbildning för att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande. Den återstående delen av målet, att utvärdera och utveckla undervisning, finns större möjligheter att examinera skriftligt även utan lektionsbesök, men bedömargruppen anser att VFU-erfarenheter behöver utgöra underlag för sådan examination. Det är föredömligt att de ämnesdidaktiska inslagen också omfattar moment om särbegåvning.

I den ämnesdidaktiska delen av utbildningen ingår examinerande moment om jämställdhet, i rimlig omfattning. Ett utvecklingsområde är att säkerställa ett jämställt genomförande genom att inventera kurs- och personallistor och utveckla processer för att säkerställa god utveckling när det gäller dessa.

Lärosätet har fungerande processer för att göra kursutvärderingar och sprida resultat. Ett viktigt utvecklingsområde är att säkerställa att utbildningens olika delar hålls samman, i synnerhet ämnesdidaktik och UVK. Detta arbete bör involvera studenterna och deras perspektiv.

Bedömargruppen anser att lärosätet har gjort ett rimligt arbete för att säkerställa genomströmning, men trots det är det för få studenter som slutför utbildningen på utsatt tid. Därför behövs ytterligare arbete för att utreda och förbättra genomströmningen.

Studenterna har möjlighet att påverka sin utbildning både formellt och informellt. Lärosätet beskriver på ett trovärdigt sätt hur man arbetar med studentinflytande och att man faktiskt lyssnar på studenterna.

Yrkesaktiva matematiklärare bjuds in och får träffa studenterna. Lärosätet har även stor medverkan i Läraryftet. Genom praktiktäta forskning och utveckling får studenterna också möjlighet att hantera ett föränderligt arbetsliv, och man har relevant samverkan med det omgivande samhället. Lärosätet behöver dock arbeta vidare för att säkerställa att utbildningen är relevant och förbereder studenterna för yrkeslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.

Lärosäte: Karlstads universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet musik.

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Lärosätet har tillfredsställande förutsättningar när det gäller personal och miljö för att bedriva den del som utgör den utbildningsvetenskapliga kärnan. Bland lärarna inom UVK återfinns både vetenskapligt kompetent personal och personal med professionell ämneslärarerfarenhet. Den vetenskapliga kompetensen omfattar både ämnesdidaktik, allmändidaktik och pedagogik. Ett arbete för att stärka kompetensen på längre sikt har inletts, och det inbegriper att stärka den allmändidaktiska-pedagogiska kompetens och forskning som är relevant för UVK.

Ämneslärarutbildningen har delvis olika utformning i Karlstad och Ingesund (musiklärarutbildningen), och även om Karlstad har andra förutsättningar med många olika ämnesinriktningar så bör Karlstad sträva efter att mer integrera utbildningens olika delar, så att den bildar en tydlig helhet för studenter och lärare.

Bedömningsgrunden Personal bedöms inte vara tillfredsställande inom inriktningen musik eftersom det saknas tillräcklig vetenskaplig kompetens på lång sikt, framför allt inom musikpedagogik. Bedömargruppens rekommendation till lärosätet är därför att se över vilken personal som krävs med både pensionsavgångar och vetenskaplig kompetens i åtanke, och att sedan genomföra åtgärder för att stärka den vetenskapliga musikpedagogiska kompetensen. Den yrkesrelaterade, konstnärliga och pedagogiska kompetensen är däremot tillfredsställande. Ett utvecklingsområde är att stärka de yrkesverksamma lärarnas insatser i utbildningen.

En särskild omständighet vad gäller utbildningsmiljön för UVK är att den förekommer i två skilda utbildningsmiljöer knutna till samma universitet: Karlstads universitet och Musikhögskolan Ingesund. UVK behandlas i huvudsak som en enhet i den här utvärderingen. Lärosätet har goda förutsättningar att bedriva lärarutbildning på grund av att det finns forskningsmiljöer, för både ämneskunskaper och ämnesdidaktik, och i viss utsträckning en allmän didaktisk miljö. Vid Musikhögskolan Ingesund är utbildningen tydligare integrerad än vid Karlstad. Att stärka formerna för rekrytering, samverkan med och utbildning av VFU-handledare är något som däremot både Karlstad och Ingesund bör utveckla, som grund för en sammanhållen utbildning.

Det finns en relevant vetenskaplig, konstnärlig och professionsinriktad miljö inom inriktningen musik, vilket bland annat visas genom de många konstnärliga och verksamhetsanknutna samverkansprojekten som pågår. Kopplingen mellan forskning och utbildning bedöms som god, och som en styrka vill bedömargruppen särskilt lyfta fram det nära samarbetet mellan teori och praktik som pågår i utbildningen där utrymme ges för både konstnärliga och pedagogiska inslag. En svaghet i utbildningsmiljön är den begränsade vetenskapliga kompetensen i personalgruppen, särskilt inom musikpedagogik, vilket på längre sikt kan få konsekvenser för den vetenskapliga miljö som omgärdar studenterna, samt begränsar lektorernas möjligheter att docentmeritera sig och på sikt befordras till professorer. Bedömargruppens rekommendation är därför att lärosätet anställer fler disputerade lärare, helst i ämnet musikpedagogik. Trots de svagheter bedömargruppen identifierat vad gäller

inriktningen musik och bedömningsgrunden Personal anser bedömggruppen att bedömningsområdet i sin helhet är tillfredsställande.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls i utbildningen och anses av bedömarna hålla hög kvalitet. Bedömggruppen anser att utbildningens goda struktur med tydliga upplägg som erbjuder både bredd och djup, tydlig progression och möjligheter för studenterna att kombinera kurser med varandra, bidrar till detta. Alla bedömda självständiga arbeten visar dessutom hög måluppfyllelse. Att studenterna möter musikdidaktisk och pedagogisk litteratur samt forskning inom både ämnesdidaktiska kurser och inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) ser bedömggruppen som särskilt positivt.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Målet behandlas inom flera kurser i den utbildningsvetenskapliga kärnan(UVK), men med tyngdpunkt i kursen Vetenskaplig metod och utvecklingsarbete, som föregår det avslutande självständiga arbetet. Genomgående framträder en ambition att i kurserna knyta forskning till skolpraktiken. Tyngdpunkten ligger däremot främst på kvalitativ metodik, även om kvantitativ metodik också behandlas. Ett framträdande inslag i utbildningen är att studenterna ska kunna bedriva skolutvecklande verksamhet på vetenskaplig grund, något som exempelvis lyfts fram som centralt i UVK-kursen Vetenskapsteori och utvecklingsarbete, och i den skriftliga, vetenskapligt grundade utvecklingsplan som studenterna ska arbeta fram under VFU utifrån sina praktikerfarenheter. Målet säkerställs inom inriktningen musikfrämst när det gäller kvalitativa metoder och vetenskapsteori. Majoriteten av de självständiga arbetena visar även på god måluppfyllelse. Möjligheter för studenterna att kunna använda kvantitativa metoder behöver däremot stärkas i utbildningen, eftersom det görs i mindre utsträckning. När det gäller relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen erbjuds studenterna att reflektera över detta kontinuerligt i utbildningen, till exempel genom analyser av videoinspelad musikpedagogisk praktik. Bedömggruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Underlagen ger flera belägg för att UVK och VFU systematiskt och på olika sätt bidrar till att utveckla och pröva studenternas förmåga att kritiskt och självständigt väga erfarenheter mot forskningsrön. Målet uppfylls inom inriktningen musik eftersom studenterna kontinuerligt och på ett varierat sätt uppmuntras till att reflektera över både egna och andras erfarenheter kopplade till yrkesrollen. Den samverkan som sker mellan utbildningens olika delar ger även goda förutsättningar för att studenterna ska få öva, införliva och visa nämnda förmågor på ett genomtänkt sätt genom hela utbildningen. De självständiga arbetena visar även god måluppfyllelse.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Bedömggruppen ser det huvudsakligen som positivt att ämneslärarutbildningen framstår som tydligt ämnesdidaktiskt inriktad och ser det som befogat att målet i första hand knyts till VFU. Lärosätet visar på ett i sin helhet övertygande sätt hur VFU och UVK bidrar till måluppfyllelse. Men det är önskvärt att lärosätet starkare förankrar och utvecklar UVK:s didaktiska och metodiska bidrag i utbildningen, samt tydliggör

progressionen inom UVK och stärker samordningen mellan UVK, VFU och ämnen. Studenten med inriktning musik får på ett genomtänkt sätt möjlighet att genomföra praktik i varierade skolformer och på flera utbildningsnivåer. Utbildningen erbjuder studenterna VFU runt om i landet, vilket bedömargruppen ser som positivt. Ett viktigt utvecklingsområde är samtidigt att garantera att handledare inom VFU har genomgått handledarutbildning, vilket nu inte alltid är fallet. Det är något bedömargruppen rekommenderar lärosätet att åtgärda. Trots svagheter som finns inom den utbildningsvetenskapliga kärnan anser bedömargruppen att lärosätet har visat att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Bedömargruppen konstaterar att lärosätet på ett huvudsakligen adekvat sätt argumenterar för hur den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) bidrar till att utveckla planering, genomförande och utvärdering av undervisningen, i relation till VFU. Lärosätet redogör för hur specialpedagogik behandlas inom UVK, och visar på ett övertygande sätt hur detta examineras kopplat till olika specialpedagogiska perspektiv. Intervjuerna ger däremot blandade vittnesmål om hur väl UVK i dessa två tappningar har förankrat detta målområde, särskilt gäller det för Karlstad som del av en kritik av hur UVK bedrivits och samordnats. Bedömargruppen betonar därför vikten av att det revideringsarbete som inletts för att tydliggöra progressionen inom UVK samt fullfölja och utvärdera samordningen med övriga delar i utbildningen. Utifrån självvärderingen och intervjuerna understryker bedömargruppen betydelsen av att inom UVK också ge utrymme åt de mer generella aspekterna av läraruppdraget, till exempel mentorskap, föräldrakontakt, ordningsfrågor och andra frågor relaterade till "den pedagogiska verksamheten i övrigt". För att införliva de specialpedagogiska och allmänpedagogiska kompetenserna i utbildningen samarbetar kollegiet vid musikhögskolan Ingesund med personal vid Karlstad universitet, vilket bedömargruppen ser som positivt. Ett utvecklingsområde som bedömare vill föreslå är att införliva en ännu mer medveten syn när det gäller ett relationellt perspektiv på musikpedagogisk interaktion.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Lärosätet visar övertygande hur studenternas förmåga att göra etiska och andra bedömningar utvecklas löpande inom UVK, och provas både i VFU och i olika UVK-kurser.

Jämställdhetsperspektivet beaktas inom utbildningen. Lärosätet redogör för ett omfattande, övergripande jämställdhetsarbete där lärarutbildningen och UVK prioriterats. Detta arbete innefattar både lärarutbildningens upplägg och personella aspekter. Vissa svagheter kan noteras när det gäller formuleringar av jämställdhetsmål i kurser, lärarhandledares kompetens att bedöma jämställdhetsaspekter samt en ojämn könsfördelning i lärarkåren.

Arbetet bedrivs på flera nivåer inom inriktningen musik och ur flera perspektiv genomgående i kollegiet. Särskilt positivt är det arbete som genomförs i utbildningen om att problematisera och utmana könsnormer i musikvärlden. Ett utvecklingsområde är att aktualisera musikpedagogisk genusforskning på bred front.

Lärosätet har ett fungerande system för utvärdering, återkoppling och åtgärdsprogram. Utbildningen följs upp systematiskt och det har lett till ett omfattande revideringsarbete av UVK som går i riktning mot att förbättra samordningen inom UVK och i relation till utbildningens övriga delar. Man har också ett utförligt program för att understödja studenternas studier, men samtidigt är avhoppsfrekvensen ganska hög. Att verka för att studenterna i högre grad svarar på kursenkäter är ett

utvecklingsområde, liksom att se över hur studenter i små studentgrupper kan svara på enkäter utan att det framgår vem som har svarat vad.

Lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid. Lärosätet har bland annat infört behörighetsspärrar, som innebär att studenterna bara kan ha resttentamina från två terminer bakåt i tiden. Ett positivt exempel som bedömarna vill lyfta är att lärare och studenter tidigt kontaktas om någon verkar ligga i riskzonen för att inte vara behörig för nästa kurs. Ett utvecklingsområde som bedömarna har identifierat är att lärosätet ännu tydligare bör klargöra för studenterna vilka former av särskilt stöd som finns och hur de får tillgång till det.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studentperspektivet beaktas på ett tillfredsställande vis, främst genom olika formella kanaler, alltifrån möjlighet att delta och fatta beslut i programråd och lärarutbildningsnämnd till att framföra synpunkter i anslutning till enskilda kurser. Studenternas kritiska synpunkter på UVK framträder som en tungt vägande grund för den revidering av UVK som inletts.

Ett gott exempel är att programledaren möter studenterna minst en gång per termin där de kan ta upp styrkor och utmaningar med upplägg och innehåll i utbildningen.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Arbetslivsperspektivet i ett samtida och framtida perspektiv beaktas främst i VFU men också i UVK. Utbildningen bedrivs genom organiserad samverkan med skolor i regionen och olika regionala nätverk. Flera exempel finns på hur utbildningen i UVK och ämneskurser samt i samspel med aktiva lärare och VFU tar upp aspekter av detta, exempelvis hur digitaliseringen kan komma att påverka skolan. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att stärka detta område inom UVK, som del av det mer generella perspektiv på läraryrket som UVK ska bidra till, och som ger studenterna redskap att konstruktivt hantera framtida skolreformer. Kurserna inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) täcker in alla skolformer, inklusive musik- och kulturskola, vilket bedömargruppen ser som en styrka. Särskilt positivt är att det finns goda kontakter med det omgivande samhället, kulturliv och aktuella skolformer. Ett utvecklingsområde är se till att de aktiva musiklärarnas insatser tydligare kommer in i utbildningen.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Den samlade studentvolymen är svår att uttolka, men antalet nyregistrerade programstudenter har enligt självvärderingen stigit från 147 till 257 under åren 2012–2017. Inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) arbetar sammanlagt 36 lärare och inom verksamhetsförlagd

utbildning (VFU) 14 lärare), varav hälften på högst 10 procent av en heltid. I lärargruppen finns både vetenskapligt kompetent personal och personal med professionserfarenheter i form av egen lärarutbildning. Det finns också en blandning av lärare med allmän didaktisk-pedagogisk kompetens och ämnesdidaktisk respektive ämnesspecifik kompetens. De lektorer som undervisar i UVK har lärarutbildning eller bedriver pedagogisk forskning. Överlag har en relativt stor andel lärare lärarbakgrund, och studenterna får enligt självvärderingen och intervjuerna möta en del nu yrkesverksamma lärare inom ramen för UVK, utöver de lokala handledare som leder dem under den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Självvärderingen resonerar också tydligt om rekrytering och kompetensutveckling av lärare, t.ex. genom forskarutbildning av adjunkter.

Lärosätet bedriver enligt självvärderingen ett arbete med att åtgärda personalrelaterade brister. Bland annat lyfter man fram ett målmedvetet arbete för en adekvat och god kompetensförsörjning. Andelen disputerade lärare inom UVK påpekas i självvärderingen vara lägre än rekommenderat. En angiven orsak till detta är att flera disputerade har fått forskningsmedel och därför inte deltar som lärare i utbildningen. Bedömargruppen anser att andelen disputerade lärare inom UVK (20 av 35 lärare) säkerställer kompetensen på kort sikt, men anser samtidigt att den kompetensstärkning som initierats är befogad för att säkra kompetensen på längre sikt. Bedömargruppen anser också att en professor med didaktisk inriktning bör få större plats inom UVK, något som också påpekas i självvärderingen. Den här bristen kan på lång sikt komma att åtgärdas via de satsningar lärosätet gör på forskning inom området. Här bör lärosätet enligt bedömargruppen upprätta tydliga åtgärdsplaner för att säkra kompetensen på längre sikt.

Lärosätet redovisar ett stort antal lärare som är inbegripna i UVK, både i Karlstad och vid Musikhögskolan Ingesund, varav de flesta gör relativt små undervisningsinsatser inom utbildningen. Lärosätet anger vid intervjuerna att detta förhållande bottnar i en strävan att erbjuda kvalificerad kompetens i de olika kurserna som ingår. Bedömargruppen menar utifrån uppgifterna i självvärderingen och intervjuerna att lärosätet bör överväga en lärarmässigt mer sammanhållen UVK genom att minska antalet involverade lärare, i synnerhet för UVK i Karlstad. Ett annat utvecklingsområde för UVK i Karlstad är att stärka det gemensamma ansvaret för UVK som helhet och som en del av ämneslärarutbildningen hos alla undervisande lärare. Detta gäller i synnerhet de kursansvariga lärarna.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

En särskild omständighet som försvårar bedömningen av UVK är att den förekommer i två skilda utbildningsmiljöer knutna till samma universitet: Karlstads universitet och Musikhögskolan Ingesund. Trots att de är formellt samordnade genom gemensamma kursplaner för UVK, bedrivs de på olika platser och utifrån skilda upplägg på utbildningarna. UVK behandlas i huvudsak som en enhet i den här utvärderingen, och vi markerar om bedömargruppens kommentarer skiljer sig åt mellan utbildningarna.

Lärosätet har enligt självvärderingen och intervjuerna goda förutsättningar att bedriva lärarutbildning på grund av att det finns forskningsmiljöer, för både ämneskunskaper och ämnesdidaktik, och i viss utsträckning en allmän didaktisk miljö. Bedömargruppen delar i huvudsak den bedömningen.

Lärosätet (den del som finns i Karlstad) har fyra ämnesdidaktiska och didaktiska centrumbildningar

som verkar ämnes- och fakultetsövergripande. Dessa centrumbildningar bedriver forskning som är praxisnära och yrkesrelevant, och lärarna som medverkar i ämneslärarprogrammen är i hög grad knutna till dessa centrum. Centrumbildningarna får största delen av de forskningsmedel som kanaliseras via lärarutbildningsnämnden. Överlag framträder en praktikorienterad miljö, som under senare tid även innefattar en forskarskola för lärare inom ramen för den statligt finansierade försöksverksamheten med praktknära forskning (ULF). Man har alltså nära samverkan med skolor för praktknära forskning.

De centrumbildningar som finns har däremot i första hand gynnat ämnesinriktad forskning, ibland i direkt samverkan med skolor, medan forskning knuten till den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) i första hand har krävt fakultetsmedel. Även om det pågår en satsning för att stärka UVK- och VFU-området, vilket framgår både av självvärderingen och av intervjuerna, har detta område hittills varit underfinansierat med forskningsmedel.

Bedömgargruppens slutsats blir därför att de nuvarande utbildningsmiljöerna i första hand knyter samman egen ämnesforskning med utbildning och praktik, men att forskning kopplad till UVK bör stärkas. Enligt självvärderingen och intervjuerna är detta något som lärosätet arbetar med. Det är, menar bedömgargruppen, viktigt att försöksverksamheten med praxisnära forskning följs upp, så att den allmändidaktiska och pedagogiska forskningen stärks och kommer studenterna till del via UVK och VFU.

Bedömgargruppen anser att lärosätet bör arbeta för att skapa en mer integrerad lärarutbildning (Karlstad), där utbildningens olika delar (ämneskurser, UVK och VFU) och struktur är tydligt kommunicerad och förankrad bland studenter och lärare. Här kan Karlstad hämta vissa lärdomar från Musikhögskolan Ingesunds integrerade utbildning, även om förutsättningarna är mycket olika. Det handlar enligt bedömgargruppen framför allt om att tidigt och genomgående förankra utbildningen som en helhet, så att studenterna ser och uppskattar hur de olika delarna med ämneskurser, UVK och VFU, vilket bidrar till att rusta dem för läraryrket. Intervjuerna vittnar om att ett sådant helhetstänkande är mer förankrat i Ingesund än i Karlstad. Att stärka formerna för rekrytering, samverkan med och utbildning av VFU-handledare är något som däremot både Karlstad och Ingesund bör utveckla, som grund för en sammanhållen utbildning och garant för dess kvalitet.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Lärosätet visar i självvärderingen och intervjuerna hur man inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) behandlar kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa metoder,

både i olika läskurser och i förberedelser i övrigt som rör skrivande, seminariebehandlingar, examinationer inför det självständiga arbetet. Både utformning och genomförande samt examination redovisas med flera konkreta exempel som illustrationer. Tyngdpunkten i detta ligger enligt framställningen på UVK-kursen Vetenskaplig metod och utvecklingsarbete, som föregår det avslutande självständiga arbetet. Men av självvärderingen och intervjuerna framgår det övertygande för bedömargruppen hur de olika UVK-kurserna bidrar till måluppfyllelsen, bland annat genom att ta upp olika teoretiska perspektiv på skolans uppdrag samt på kunskap, lärande och ledarskap, och låta studenterna genomföra olika typer av mindre undersökningar.

Bedömargruppen urskiljer en god ambition att genomgående knyta samman forskning och praktik, och på så sätt göra studenternas fördjupade vetenskapliga kunskaper yrkesrelevanta. Inom UVK ges flera kurser som syftar till att bidra till att fördjupa kunskapen om relationen mellan vetenskap och beprövad erfarenhet i ett lärarprofessionsperspektiv, och som i de flesta fall provas genom olika skrivuppgifter och det självständiga arbetet, men också genom muntlig examination utifrån fall, i workshoppar och seminarier. Lärosätet visar även hur de säkerställer målet för relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Överlag redovisas hur ämnesteorier, pedagogisk/didaktisk forskning och studenternas egen beprövade erfarenhet kopplas till målet via den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Ett framträdande inslag i utbildningen är att studenterna ska kunna bedriva skolutvecklande verksamhet på vetenskaplig grund, något som exempelvis lyfts fram som centralt i UVK-kursen Vetenskapsteori och utvecklingsarbete, och i den skriftliga, vetenskapligt grundade utvecklingsplan som studenterna ska arbeta fram under VFU utifrån sina praktikerfarenheter.

Bedömargruppen menar att arbetet med att undervisa i och examinera kvantitativa metoder kan stärkas inom UVK, ett utvecklingsområde som även lärosätet har identifierat i självvärderingen och intervjuerna, och som bör stärkas i samråd med utbildningens övriga delar, både ämnen och VFU. Detta lyfts fram i självvärderingen och handlar om att introducera en kvantitativ metod tidigt i utbildningen. Nu behandlas inte kvantitativa metoder förrän i den sent förlagda kursen Vetenskapsteori och utvecklingsarbete.

Bedömargruppen vill även framhålla vikten av att behandla kvantitativa metoder som något professionsrelevant, och därför angeläget för studenterna att ha kunskap om. Bedömargruppen rekommenderar generellt utifrån självvärderingen och intervjuerna en stärkt samordning av vetenskapsteori och forskningsmetodik mellan UVK, VFU och ämnena, som ett viktigt led i att förankra utbildningen som en helhet, och få studenterna att förhålla sig till olika vetenskapliga traditioner. Det kan också bidra till att minska den teoretiska spretighet som, enligt de intervjuade studenterna, delvis präglar utbildningen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Bedömargruppen anser att ovanstående målskrivning uppfylls. Lärosätet visar i sin självvärdering detta genom att beskriva flera olika typer av uppgifter inom UVK och VFU i samverkan med

ämneskurserna. Ett par belysande exempel är den skriftliga utvecklingsplan som studenterna utformar under VFU och de två examinationsuppgifter som ingår i kursen *Vetenskaplig metod och utvecklingsarbete*, där studenterna med stöd i forskning ska argumentera för utvecklingsinsatser kopplade till ämnet och till skolan mer generellt. Ett annat gott exempel är UVK vid Musikhögskolan Ingesund, där studenterna i bedömningskursen ska formulera och motivera bedömningsexempel i ämnet musik med stöd i relevant forskning och beprövad erfarenhet.

Lärosätet visar med ovanstående exempel och flera andra på ett trovärdigt sätt hur studenterna systematiskt och i relation till relevant forskning får bearbeta, utvärdera och reflektera över framför allt sina praktikerfarenheter, som ett led i att bli rustade för att ta aktiv del i skolans utveckling. Lärosätet visar också i självvärderingen och intervjuerna ganska utförligt och övertygande hur målet examineras i flera av UVK:s kurser både på grundläggande och avancerad nivå, exempelvis i kursen *Leda och lärande* genom en reflektionsuppgift utifrån en fallbeskrivning och i *Betyg och bedömning* genom en hemtentamen som sätter dagens betygssystem i ett historiskt och ett internationellt perspektiv. Dessa exempel belyser att man prövar studenternas förmåga att förhålla sig kritiskt och självständigt både till egna och andras erfarenheter och till forskning, genom att dessa aspekter bildar grund för bedömningen av examinationsuppgifterna. Flera intervjuade studenter vittnar om att antalet examinationsuppgifter varit alltför många inom utbildningen, och att just separata reflektionsuppgifter varit ett återkommande inslag inom UVK. Enligt studenterna har däremot mängden examinerande uppgifter successivt minskat som en följd av studenternas påpekanden, något bedömargruppen ser som en positiv förändring.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Självvärderingen understryker att detta målområde huvudsakligen bedöms i VFU-verksamheten. Målet knyts alltså i första hand av lärosätet till den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och den progression som där eftersträvas i samspelet med den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) när det gäller t.ex. värdegrundsarbete, konflikthantering, elever med skilda förutsättningar och bedömningsrutiner. Det skrivs fram en tydlig progression i VFU-kurserna, där de två första VFU-kurserna har ämnesmål och den tredje och sista VFU-kursen både har UVK-mål och ämnesmål. Studenterna ska visa ökad medvetenhet om vad läraryrket innebär genom rapportering, egna reflektioner och i trepartssamtal.

Några exempel ges i självvärderingen och intervjuerna på hur olika UVK-kurser bidrar till att utveckla och examinera målet och hur detta kopplas till VFU. Bedömargruppen anser dock att skrivningen är rätt kortfattad och att utrymmet främst ägnas åt de lärandemål som finns i olika kurser, och att självvärderingen och intervjuerna enligt bedömargruppen ger en mindre tydlig bild av vad UVK-kurserna bidrar med i förhållande till den didaktiska och metodiska tillämpningen, vilket nog delvis kan förklaras med att lärosätet anser att målet i första hand är en angelägenhet för ämnena och VFU. Självvärderingen och intervjuerna stärker med andra ord bilden av att ämnesläraryrket utbildningen på lärosätet är tydligt ämnesdidaktiskt inriktad och fäster stor vikt vid VFU-praktiken. Detta ser bedömargruppen som i huvudsak positivt, men vi noterar också en del svagheter i konstruktionen. För UVK:s del ser vi ett behov av att förstärka de allmänna didaktiska och metodiska grunderna för

lärararbetet. Vi ser detta som en delförklaring till att studenterna har haft vissa svårigheter att förstå UVK:s roll i utbildningen.

En annan utmaning som delvis berör UVK är hur lärosätet säkrar kvaliteten i VFU inklusive examinationsformer, utbildning av lokala handledare samt formerna för samverkan mellan lärosäte och skolor. Bedömggruppen anser att självvärderingen och intervjuerna ger belägg för att VFU håller tillräcklig kvalitet, vilket främst garanteras genom examinationen via trepartssamtal, i kombination med studentens egen löpande dokumentation och VFU-handledarens bedömningsunderlag. Men lärosätet noterar att VFU behöver stärkas i flera av dessa avseenden. Även bedömggruppen konstaterar att det finns flera utvecklingsområden, och att kvaliteten på VFU kan variera mellan olika ämnen. Framför allt vill bedömggruppen uppmana lärosätet att utvecklingsarbetet som riktas mot VFU leder till att VFU inom alla ämnesinriktningar bedrivs i nära samverkan mellan ämnena och UVK, samt att alla VFU-handledare är handledarutbildade. Lärosätet visar i självvärderingen och intervjuerna hur mål som examineras inom VFU genom trepartssamtal och annan studentdokumentation förbereds och bearbetas inom UVK, men utifrån intervjuerna (gäller i första hand Karlstad) finns det anledning att påpeka vikten av att sådana kopplingar mellan UVK och VFU (och ämnena) också i praktiken blir synliga för studenterna som en del av ett förankrat helhetstänkande kring utbildningen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Bedömggruppen anser att målområdet uppfylls. Av självvärderingen framgår att VFU utgör det centrala sammanhanget för måluppfyllelsen, att det främst är genom VFU som studenterna får möjlighet att pröva, visa upp och bli bedömda för sina lärarpraktiska förmågor och examineras genom olika bedömningsunderlag och undervisningsplaneringar som också ligger till grund för det avslutande trepartssamtalet. Bedömggruppen konstaterar utifrån självvärderingen och intervjuerna att lärosätet på ett huvudsakligen adekvat sätt även beskriver och argumenterar för hur den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) bidrar till att utveckla planering, genomförande och utvärdering av undervisningen, i relation till VFU. I självvärderingen tar man exempelvis upp hur specialpedagogik behandlas inom UVK-kursen *Den lärande eleven*, och visar på ett övertygande sätt hur detta examineras genom att studenterna individuellt och i grupp utvecklar och analyserar egna fallbeskrivningar, kopplat till olika specialpedagogiska perspektiv. För musikstudenter tas identitetsformation specifikt upp knutet till just musik. Ledarskap i klassrummet, elevbedömningsars motiverande funktion och konfliktlösning tas upp som andra exempel på hur man inom UVK förbereder studenterna för att utveckla sin praktiska förmåga att verka som lärare.

Intervjuerna ger däremot blandade vittnesmål om hur väl UVK i dessa två tappningar har förankrat detta målområde, särskilt gäller det för Karlstad som del av en kritik av hur UVK har bedrivits och samordnats.

Bedömggruppen betonar därför vikten av att det revideringsarbete som inletts, för att tydliggöra att progressionen inom UVK och samordningen med övriga delar i utbildningen fullföljs och utvärderas. Utifrån självvärderingen och intervjuerna understryker bedömggruppen betydelsen av att inom UVK också ge utrymme åt de mer generella aspekterna av läraruppdraget, som t.ex. mentorskap,

föräldrakontakt, ordningsfrågor och andra frågor relaterade till "den pedagogiska verksamheten i övrigt", aspekter som inte lyfts fram i någon större omfattning, men som är en central del av lärarens arbete i skolan.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Självvärderingen visar enligt bedömargruppen att studenter får möjlighet att utveckla ovanstående förmågor under utbildningens gång. Även under detta målområde ligger det en betoning på VFU kopplat till UVK, med särskild tonvikt på hur styrdokumenterna ska tolkas och sättas i ett barnperspektiv och ett vidare samhällsperspektiv. Men det betonas också hur man genom arbete med fallbeskrivningar kopplar samhälle och etik till praktiken, knutet till teorier om lärande. Självvärderingen styrker att studenterna kan visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna och barnkonventionen. Särskild tonvikt läggs på värdegrundsfrågor. Beskrivningen är relativt utförlig och konkret, med flera illustrativa exempel, där olika UVK-kurser syftar till att fördjupa studenternas VFU-erfarenheter och knyta an dem till forskningen. Lärosätet redogör för olika seminarier och enskilda kursmål som ska rusta studenterna för att uppnå målen. Målområdets aspekter förekommer löpande under hela utbildningstiden och svarar väl mot bedömningsgrunden. Det saknas däremot explicita skrivningar om hållbar utveckling i självvärderingen, vilket lärosätet själv lyfter fram som ett utvecklingsområde inom UVK, och som något man upprättat en åtgärdsplan för.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras huvudsakligen i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Bedömargruppen anser att jämställdhet hanteras inom utbildningen på ett tillfredställande sätt. Lärosätet redovisar enligt bedömargruppen i självvärderingen ett utvecklat arbete med jämställdhetsfrågor och detta bekräftas genom intervjuer. Perspektivet genomsyrar utbildningen och det finns explicita mål och examinationer där studenterna ska beakta ett jämställdhetsperspektiv. I VFU finns jämställdhetsperspektivet explicit utskrivet som mål, och där får studenterna använda egen beprövad erfarenhet och som forskningslitteratur för att resonera om jämställdhet, normkritik och andra genusrelaterade frågor. Flera exempel ges på hur målet redovisas och examineras, däribland hur studenterna ska lära sig att arbeta med jämställdhetsfrågor i den egna undervisningen.

Lärosätet redogör även för att arbetet med jämställdhetsfrågor inom utbildningen är del av en övergripande strategi att verka för jämställdhet inom hela lärosätet, både med avseende på utbildningens innehåll och sammansättning. I det arbetet har lärosätet valt att prioritera lärarutbildningarna och i ett första steg särskilt UVK. Bedömargruppen noterar att lärosätet i detta strategiarbete har identifierat ett behov av att förtydliga målskrivningar om jämställdhet och genuspedagogik inom UVK och VFU, samt att förstärka kompetensen hos de lokala lärarutbildarna i

att bedöma måluppfyllelsen för jämställdhet. Bedömargruppen konstaterar också att lärarkåren inom UVK är klart mansdominerad, vilket är något att beakta i framtida rekryteringsarbete.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Bedömargruppen anser att formerna för ämneslärutbildningens uppföljning, åtgärder och återkoppling är tillfredsställande. Lärosätet redogör för ett centralt utarbetat utvärderande arbete som bedrivs med studenter i olika skeden av sin utbildning liksom med alumner. I självvärderingen redovisar de rutiner för hur dessa synpunkter tas upp samt leder till förändring och anpassning utifrån önskemål. De redovisar tydligt i självvärderingen hur de arbetar med systematisk uppföljning av utbildningen, och hur dessa insatser återrapporteras och vid behov omsätts i åtgärder. I det mer övergripande kvalitetsarbetet lägger man i självvärderingen stor vikt vid att lyfta fram den personal som har huvudansvar för kvalitetsarbete, utvärdering och uppföljning. Lärarutbildningsnämnden ansvarar för kontinuerlig uppföljning, och har en speciell utredningsenhet. Nämnden och utbildningens lärare tar del av resultatet från den uppföljningen och andra utvärderingar. Det finns flera andra konkreta exempel, till exempel klagorande av examinatorns och den kursansvarigas uppgifter, programråd, kurs- och programutvärderingar samt hur resultaten av dessa leder till förändringar av utbildningen.

Självvärderingens beskrivningar bekräftas i stort genom intervjuerna, där det också framkommer hur UVK har utvärderats och förändrats som följd av detta. Genom utvärderingarna har lärosätet fått kunskap om brister i UVK-kursernas överlappande struktur (något som omtalats tidigare), och har som följd av detta genomfört uppföljande åtgärder för att koordinera kurserna bättre.

Uppföljningssystemet verkar med andra ord fungera, men förändringen av UVK-kursernas struktur är som tidigare noterats i den här bedömningen ännu i sin inledningsfas. Ett problem som lärosätet delar med flera andra är den låga svarsfrekvensen i de digitala enkätutvärderingarna, som därför kompletteras med mer löpande utvärdering. Bedömargruppen efterlyser ett fördjupat arbete för att öka svarsfrekvensen på de digitala utvärderingarna, och om det till exempel kan ske genom att man utvecklar de löpande formativa och muntliga utvärderingarna.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet påtalar en ökande utmaning med att bristande skrivförmåga försvårar för en del studenter att slutföra sin utbildning. Lärosätet redogör i självvärderingen och intervjuerna ett omfattande analysarbete och åtgärder, t.ex. hur de arbetar med stöd till studenter att genomföra utbildningen i tid eller genom särskilt stöd till bibliotekets skrivverkstad, diagnostiska skrivprov, skrivhandledning och stöd till elever som inte har svenska som modersmål.

Bedömargruppen anser att lärosätet uppnår bedömningsgrunden, men att det finns utvecklingspotential inom området. Lärosätet är medvetet om problemen med avhopp, låg prestationsgrad och långsam genomströmning men kan behöva stärka stödet för studenterna ytterligare. Skälet är att de vidtagna åtgärderna inte varit helt framgångsrika, sett till att avhoppsfrekvensen anges som relativt hög. Som påpekas i intervjuer är problemet inte helt enkelt,

eftersom avhoppen inte bara är kopplade till studenternas varierande studieförutsättningar, utan också till deras förväntningar, inte minst hos distansstudenter. Bedömggruppen menar att lärosätets insatser för att en lärarstudent ska genomgå utbildningen inte bara rör studievana, utan också måste vägas mot faktorer som studentens förväntningar, ambition och lämplighet.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Bedömggruppen finner att studenterna har möjligheter att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Det sker enligt självvärderingen på flera nivåer genom möjlighet till deltagande och inflytande i samtliga beslutande och beredande organ vid lärosätet, där även dekanen regelbundet träffar studentkåren. Även studenternas synpunkter i kursvärderingar och löpande formativa utvärderingar har legat till grund för omfattande förändringar inom UVK.

Intervjuerna bekräftar i stort denna bild, där det bland annat framgår att möjligheten till inflytande verkligen finns, men att inte alla utnyttjar möjligheten. Utifrån intervjuerna och självvärderingen framkommer att studenterna har stort inflytande på utbildningen via studentkåren, lärarutbildningsnämnden och programrådet. Det är med andra ord i första hand via formella kanaler som studenterna har inflytande, medan de informella vägarna inte lyfts fram som lika framträdande, i alla fall inte lika mycket i Karlstad som i Musikhögskolan Ingesund.

Studenternas och alumnernas synpunkter har lett till en översyn av bland annat specialpedagogikens utrymme i UVK-kurserna, men även andra delar i UVK och VFU som t.ex. flerspråkighet, konflikthantering, betyg och bedömning. Detta är goda exempel på hur studenternas perspektiv tillvaratas och hur det i gengäld kan påverka utbildningen. Mot bakgrund av den kritik som riktats mot UVK Karlstad från studenthåll och som lett till flera förändringar, vill bedömggruppen också påpeka vikten av att den här delen av utbildningen också engagerar studenterna. Det är en utmaning för ett större lärosäte att inom UVK samla studenter från flera olika ämnen, men det är viktigt att studenterna ser värdet av dessa kurser och därför aktivt vill och kan påverka deras utformning och innehåll.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärosätet visar enligt bedömggruppen i självvärderingen och intervjuerna att utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap

att möta förändringar i arbetslivet. I självvärderingen saknade bedömaregruppen mer utförliga beskrivningar av hur UVK-kurser förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv, men detta kompletterades under intervjuerna, med flera exempel på hur utbildningen i UVK och ämneskurser samt i samspel med aktiva lärare och VFU tar upp aspekter av detta, exempelvis hur digitaliseringen kan komma att påverka skolan. Bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att stärka detta område inom UVK, som del av det mer generella perspektiv på läraryrket som UVK ska bidra till, och som ger studenterna redskap att konstruktivt hantera framtida skolreformer.

Lärosätet redovisar ett väl utvecklat system för samarbete med regionen och enskilda skolor. I självvärderingen redovisas ett antal projekt med syfte att stärka skolkontakterna: Värmlandsmodellen, alumniverksamheten, Regionalt utvecklingscentrum för skola, samverkansgruppen inom Region Värmland för att samordna VFU, samt projektet Ledarskapsdidaktiker. Bedömaregruppen anser att man i beskrivningen av dessa samarbeten på ett trovärdigt sätt visar hur de bidrar till att rusta läraren inför det framtida arbetslivet, och även bidrar till att påverka utbildningens utformning.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: Tillfredsställande

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärosätet har tillfredsställande förutsättningar när det gäller personal och miljö för att bedriva den del som utgör den utbildningsvetenskapliga kärnan. Bland lärarna inom UVK återfinns både vetenskapligt kompetent personal och personal med professionell ämneslärarefarenhet. Den vetenskapliga kompetensen omfattar både ämnesdidaktik, allmändidaktik och pedagogik. Ett arbete för att stärka kompetensen på längre sikt har inletts, och det inbegriper att stärka den allmändidaktiska-pedagogiska kompetens och forskning som är relevant för UVK. Ämneslärarutbildningen har delvis olika utformning i Karlstad och Ingesund (musiklärarutbildningen), och även om Karlstad har andra förutsättningar med många olika ämnesinriktningar så bör Karlstad sträva efter att mer integrera utbildningens olika delar, så att den bildar en tydlig helhet för studenter och lärare.

En särskild omständighet vad gäller utbildningsmiljön för UVK är att den förekommer i två skilda utbildningsmiljöer knutna till samma universitet: Karlstads universitet och Musikhögskolan Ingesund. UVK behandlas i huvudsak som en enhet i den här utvärderingen. Lärosätet har goda förutsättningar att bedriva lärarutbildning på grund av att det finns forskningsmiljöer, för både ämneskunskaper och ämnesdidaktik, och i viss utsträckning en allmän didaktisk miljö. Lärosätet (den del som finns i Karlstad) har fyra ämnesdidaktiska och didaktiska centrumbildningar som verkar ämnes- och fakultetsövergripande. Dessa centrumbildningar bedriver forskning som är praxisnära och yrkesrelevant. Överlag framträder en praktikorienterad miljö, som har nära samverkan med skolor för praktisk forskning. De centrumbildningar som finns har däremot i första hand gynnat ämnesinriktad forskning. Bedömaregruppens menar att de nuvarande utbildningsmiljöerna i första hand knyter samman egen ämnesforskning med utbildning och praktik, men att forskning kopplad till

UVK bör stärkas. Den allmänt didaktiska och pedagogiska forskningen behöver också tydligare komma studenterna till del via UVK och VFU. Bedömargruppen anser att lärosätet bör arbeta för att skapa en mer integrerad lärarutbildning (Karlstad), där utbildningens olika delar (ämneskurser, UVK och VFU) och struktur är tydligt kommunicerad och förankrad bland studenter och lärare. Vid Musikhögskolan Ingesund är utbildningen tydligare integrerad. Att stärka formerna för rekrytering, samverkan med och utbildning av VFU-handledare är något som däremot både Karlstad och Ingesund bör utveckla, som grund för en sammanhållen utbildning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Målet behandlas inom flera kurser, men med tyngdpunkt i kursen Vetenskaplig metod och utvecklingsarbete, som föregår det avslutande självständiga arbetet. Genomgående framträder en ambition att i kurserna knyta forskning till skolpraktiken. Tyngdpunkten ligger däremot främst på kvalitativ metodik, även om kvantitativ metodik också behandlas. Samordningen mellan UVK och ämnena för detta mål framträder som relativt svag. Ett framträdande inslag i utbildningen är att studenterna ska kunna bedriva skolutvecklande verksamhet på vetenskaplig grund, något som exempelvis lyfts fram som centralt i UVK-kursen Vetenskapsteori och utvecklingsarbete, och i den skriftliga, vetenskapligt grundade utvecklingsplan som studenterna ska arbeta fram under VFU utifrån sina praktikerfarenheter.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Underlagen ger flera belägg för att UVK och VFU systematiskt och på olika sätt bidrar till att utveckla och pröva studenternas förmåga att kritiskt och självständigt väga erfarenheter mot forskningsrön.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Bedömargruppen ser det huvudsakligen som positivt att ämneslärarutbildningen framstår som tydligt ämnesdidaktiskt inriktad och ser det som befogat att målet i första hand knyts till VFU. Lärosätet visar på ett i sin helhet övertygande sätt hur VFU och UVK bidrar till måluppfyllelse. Men det är önskvärt att lärosätet starkare förankrar och utvecklar UVK:s didaktiska och metodiska bidrag i utbildningen, samt tydliggör progressionen inom UVK och stärker samordningen mellan UVK, VFU och ämnen.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Bedömargruppen konstaterar att lärosätet på ett huvudsakligen adekvat sätt argumenterar för hur den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) bidrar till att utveckla planering, genomförande och utvärdering av undervisningen, i relation till VFU. Lärosätet redogör för hur specialpedagogik behandlas inom UVK, och visar på ett övertygande sätt hur detta examineras kopplat till olika specialpedagogiska perspektiv. Intervjuerna ger däremot blandade vittnesmål om hur väl UVK i dessa två tappningar har förankrat detta målområde, särskilt gäller det för Karlstad som del av en kritik av hur UVK bedrivits och samordnats. Bedömargruppen betonar därför vikten av att det revideringsarbete som inletts för att tydliggöra progressionen inom UVK samt fullfölja och utvärdera samordningen med övriga delar i utbildningen. Utifrån självvärderingen och intervjuerna understryker bedömargruppen betydelsen av att inom UVK också ge utrymme åt de mer generella aspekterna av läraruppdraget, t.ex. mentorskap, föräldrakontakt, ordningsfrågor och andra frågor relaterade till "den pedagogiska verksamheten i övrigt".

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Lärosätet visar övertygande hur studenternas förmåga att göra etiska och andra bedömningar utvecklas löpande inom UVK, och provas både i VFU och i olika UVK-kurser.

Jämställdhetsperspektivet beaktas inom utbildningen. Lärosätet redogör för ett omfattande, övergripande jämställdhetsarbete där lärarutbildningen och UVK prioriterats. Detta arbete innefattar både lärarutbildningens upplägg och personella aspekter. Vissa svagheter kan noteras när det gäller formuleringar av jämställdhetsmål i kurser, lärarhandledares kompetens att bedöma jämställdhetsaspekter samt en ojämn könsfördelning i lärarkåren.

Lärosätet har ett fungerande system för utvärdering, återkoppling och åtgärdsprogram. Utbildningen följs upp systematiskt och det har lett till ett omfattande revideringsarbete av UVK som går i riktning mot att förbättra samordningen inom UVK och i relation till utbildningens övriga delar. Man har också ett utförligt program för att understödja studenternas studier, men samtidigt är avhoppsfrekvensen ganska hög.

Studentperspektivet beaktas på ett tillfredsställande vis, främst genom olika formella kanaler, alltifrån möjlighet att delta och fatta beslut i programråd och lärarutbildningsnämnd till att framföra synpunkter i anslutning till enskilda kurser. Studenternas kritiska synpunkter på UVK framträder som en tungt vägande grund för den revidering av UVK som inletts.

Arbetslivsperspektivet i ett samtida och framtida perspektiv beaktas främst i VFU men också i UVK. Utbildningen bedrivs genom organiserad samverkan med skolor i regionen och olika regionala nätverk. Flera exempel finns på hur utbildningen i UVK och ämneskurser samt i samspel med aktiva lärare och VFU tar upp aspekter av detta, exempelvis hur digitaliseringen kan komma att påverka skolan. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att stärka detta område inom UVK, som del av det mer generella perspektiv på läraryrket som UVK ska bidra till, och som ger studenterna redskap att konstruktivt hantera framtida skolreformer.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga/konstnärliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är inte adekvat och står inte i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Bedömargruppen bedömer att den vetenskapliga kompetensen finns på kort sikt, men att det sätt på vilket lärosätet planerar att säkerställa kompetensen på lång sikt inte är tydligt och därmed inte tillfredställande.

Utifrån självvärderingen, bifogad lärartabell och intervjuerna konstaterar bedömargruppen att antalet lärare och deras konstnärliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt. Starka kopplingar finns till såväl pedagogisk som konstnärlig yrkesverksamhet och den pedagogiska

utbildningen bland de anställda bedöms vara relevant. Även den konstnärliga kompetensen i utbildningen bedöms som hög. En styrka som framkommer i självvärderingen och intervjuerna är att studenterna får möta yrkesverksamma lärare och att majoriteten av de anställda också har koppling till yrkespraktiken på ett eller annat sätt. Ett utvecklingsområde som bedömargruppen har identifierat utifrån självvärderingen och intervjuerna är att lärosätet ytterligare bör stärka de yrkesverksamma lärarnas insatser i utbildningen så att de tar en än mer aktiv roll i den.

Bedömargruppen anser däremot att antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga kompetens inte är adekvat i förhållande till utbildningens innehåll och genomförande på lång sikt, eftersom det bara finns en docent, men ingen professor i musikpedagogik i lärarstaben. En utmaning som bedömargruppen identifierar utifrån det samlade materialet är även flera väntande pensionsavgångar. Den låga andelen seniora forskare och få disputerade bland personalen, innebär enligt bedömarna negativa konsekvenser för utbildningen på avancerad nivå, eftersom dessa kurser blir beroende av ett litet antal vetenskapligt meriterade medarbetare. Även efter intervjuerna framstår det som oklart vilka möjligheter som finns för att ansöka om titeln oavlönad docent i ämnet musikpedagogik vid lärosätet, vilket bedömargruppen anser vara oroväckande.

Ett angeläget utvecklingsområde är därför att stärka den vetenskapliga kompetensen inom lärarstaben för att garantera kvaliteten på undervisningen och handledningen på avancerad nivå. Bedömargruppens rekommendation till lärosätet är därför att se över vilken personal som krävs med både pensionsavgångar och vetenskaplig kompetens i åtanke och att därefter vidta åtgärder för att stärka den vetenskapliga musikpedagogiska kompetensen.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig/konstnärlig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Enligt självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att det vid lärosätet finns en konstnärlig och professionsinriktad miljö som är relevant för ämneslärarutbildning i musik, vilket bland annat visas genom de många konstnärliga och verksamhetsanknutna samverkansprojekt där personal med intresse för konstnärlig och vetenskaplig forskning samt studenter medverkar. Verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Undervisande forskande lärare bidrar med sin kompetens och två personer arbetar särskilt med detta i utbildningen. Bedömargruppen uppmärksammar även att konstnärliga forskningsprojekt och resultat kommer studenterna till godo, vilket är positivt. Som en styrka vill bedömargruppen särskilt lyfta fram det nära samarbetet mellan teori och praktik i utbildningen, som ger utrymme för både konstnärliga och pedagogiska inslag.

En svaghet i utbildningsmiljön är att det finns en begränsad grupp av anställd vetenskaplig personal. Enligt bedömargruppen kan det få konsekvenser för den vetenskapliga miljö som omgärdar studenterna. Detta är tydligt inom ämnet musikpedagogik där det bara finns en lektor och en docent anställda vid institutionen. Eftersom ämnet musikpedagogik inte finns som forskningsämne eller forskarutbildningsämne finns inte heller några doktorander i miljön, vilket annars hade kunnat gynna den vetenskapliga miljön med anknytning till ämneslärarutbildningen i musik. Ett angeläget utvecklingsområde på lång sikt är alltså att forma en mer stabil, vetenskaplig utbildningsmiljö där även lektorer uppmuntras att docentmeritera sig och på så sätt också kan befordras till professorer

längre fram. Bedömargruppens rekommendation är att prioritera ansträngningarna för att anställa fler disputerade lärare, helst i ämnet musikpedagogik.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Bedömargruppen anser att utbildningens goda struktur med tydliga upplägg, möjligheter för studenterna att kombinera kurser med varandra och det stora urval av inriktningar som finns, borgar för att studenterna har goda möjligheter att vid examen visa ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen när det gäller ett brett kunnande inom huvudområdet. Det säkerställs enligt bedömargruppen även genom valda examinationsformer, där studenterna till exempel förväntas skriva en akademisk text med fokus på sin lärarfilosofi med utgångspunkt i mötet mellan videoobserverade handlingar och vetenskapliga lärandeteorier. Att studenterna dessutom kan tillägna sig väsentligt fördjupande kunskaper, menar bedömargruppen, säkerställs genom en tydlig progression i musikkurserna och att tydliga mål är formulerade i kursplanerna.

När det kommer till fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete ger självvärderingen tillsammans med intervjuerna en bild av ett upplägg som möjliggör detta. Målet är också värderat som väl uppfyllt i samtliga självständiga arbeten som bedömarna tagit del av. En styrka är enligt bedömargruppen inte bara att de självständiga arbetena håller hög nivå på den här punkten, utan också att det finns en tydlig tanke om att studenterna ska erbjudas bredd och djup i utbildningens upplägg. Ett gott exempel är att musikkurserna erbjuder bredd i den gemensamma ämnesinriktningen och djup i den fördjupning som väljs. En annan styrka som bedömarna vill lyfta är att studenterna möter musikdidaktisk- och pedagogisk litteratur och forskning inom både ämnesdidaktiska kurser och kurser inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK).

Lärosätet har själva uppmärksammat svårigheter med att man med många undervisande lärare i många genrer och instrument kan ha svårt att skapa likvärdighet i undervisningen och i slutändan göra rättvisa bedömningar. Detta försöker lärosätet nu åtgärda genom ett pilotprojekt, där alla genreområden och huvudinstrument finns representerade och där man arbetar med progression, bedömning och betygssättning. Bedömargruppen ser positivt på detta och uppmuntrar lärosätet att fortsätta det initierade bedömningsarbetet, för att tydliggöra vad som faktiskt bedöms på vilket sätt, vilket i förlängningen säkerställer att de kunskaper målet avser faktiskt utvecklas bland studenterna.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna framkom att handledare behöver kopplas in från olika lärosäten i Sverige för att handleda studenterna. Detta kan enligt bedömargruppen medföra att handledarkollegiet blir instabilt. Att se över hur handledningen av studenternas självständiga arbeten kan få en mer långsiktig och stabil prägel ser bedömargruppen därför som ett utvecklingsområde.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt

kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Självvärderingen visar på hur studenterna löpande genom utbildningen tränas i kvalitativa metoder och då främst i video-observation. I den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) ges kursen Vetenskaplig metod och utvecklingsarbete, där studenterna även möter olika metoder och teorier. Enligt självvärderingen och intervjuerna införlivas dessa metoder och teorier löpande genom utbildningen och de exempel på examinationsuppgifter som lärosätet ger visar på en progression i förhållande till målet. Bedömaregruppen anser att studenterna är väl förberedda inför det självständiga arbetet när det gäller kvalitativ metod och vetenskapsteori.

Bedömaregruppen anser dock att studenternas möjligheter att få kunskaper i kvantitativ metod är mer begränsade, eftersom föreläsningar och möjligheter att pröva metoderna får mindre utrymme inom UVK-kurserna och kursen Självständigt arbete 1 på grundnivå. Det syns också att de självständiga arbeten på avancerad nivå där kvantitativa metoder valts för att fylla studiens syfte, generellt inte är lika välgrundade teoretiskt som de med kvalitativ tillnärmning. Ett angeläget utvecklingsområde är enligt bedömaregruppen att införa fler moment med kvantitativa metoder i utbildningen, eftersom de flesta metodövningar berör kvalitativa metoder.

Studenterna visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen, eftersom de erbjuds reflektera över detta kontinuerligt under utbildningens gång. Till exempel får de välja ett teoretiskt perspektiv för att analysera videospelad musikpedagogisk praktik. En styrka i sammanhanget är att de flesta av de självständiga arbeten som bedömare tagit del av når hög måluppfyllelse för detta mål. Utifrån självvärderingen och intervjuerna framkommer också att kunskapen uppmuntras och reflekteras löpande under utbildningen, vilket bedömaregruppen ser som positivt.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Utifrån självvärderingen, intervjuerna och resultaten av de självständiga arbetena anser bedömaregruppen att utbildningen möjliggör för studenterna att uppnå målet. Utformning, genomförande, och examinationsformer harmonierar i hög grad, och självvärderingen och intervjuerna tyder på att den samverkan som sker mellan utbildningens olika delar ger goda förutsättningar för att studenterna får öva, införliva och visa nämnda förmågor på ett genomtänkt sätt genom hela utbildningen. Studenterna förväntas analysera och reflektera över egna erfarenheter av att öva och lära musik, andras erfarenheter av att bedriva musikundervisning, andras forskningsresultat och erfarenheter gjorda i undervisningssammanhang i relation till styrdokument och didaktiska teorier. De självständiga arbetena visar även i hög grad på hög måluppfyllelse i förhållande till detta mål vilket visar att studenterna tillgodogör sig undervisningen på ett ändamålsenligt sätt.

Styrkor som bedömare identifierat utifrån självvärderingen och intervjuerna är det genomarbetade upplägget av utbildningen som uppmuntrar till kunskapsutveckling i förhållande till målet. Detta visar sig också i granskningen av de inlämnade självständiga arbetena som nästan alla visar god målpåfyllelse. Ett gott exempel på hur studenterna får tillfälle att reflektera över egna och andras erfarenheter är de inspelningar av VFU-moment som studenterna gör och där de får möjlighet att reflektera över olika handlingar som de genomfört i praktiken.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna framkommer det att lärosätet möjliggör och säkerställer detta mål genom en varierad verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och genom övningsundervisning som äger rum åtta till tio gånger per termin. Underlagen visar även att förmågorna examineras på varierade och genomtänkta sätt, till exempel genom att moment spelas in med hjälp av video och att studenterna därefter reflekterar över momenten. Utöver studenternas egna reflektioner, examineras momentet av en metodiklärare. Ett annat exempel på examination är trepartssamtalen där studenten, VFU-läraren och VFU-handledaren bland annat diskuterar ett undervisningsmoment som studenten haft, vilket även bedöms formativt och summativt.

En svaghet i utbildningen är att handledarna inom VFU i låg grad har genomgått handledarutbildning, samtidigt som de har ett stort ansvar för att bedöma studenternas samlade förmåga i förhållande till målet. Detta är ett dilemma eftersom utbildningen, på goda grunder och med goda intentioner, erbjuder praktik runt om i landet. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att utifrån de förutsättningar som finns inom musikämnet, åtgärda den låga andelen handledarutbildade inom en snar framtid, för att kvalitetssäkra VFU-verksamheten. Utifrån den information som framkom under intervjun vill bedömare också understryka att filminspelade instruktioner inte kan ersätta en genomgången handledarutbildning i detta sammanhang.

När det gäller målet i relation till den verksamhet i övrigt som utbildningen avser, menar bedömargruppen att det området även efter intervjuerna framstår som något ottydligt behandlat i utbildningen. Att lyfta in mer allmänpedagogiska aspekter, så som lärares förhållningssätt, specialpedagogiska frågor och kollegialt arbete i musiklektörutbildningen, ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde. En styrka som bedömargruppen vill lyfta utifrån självvärderingen och intervjuerna är ändå att studenterna ska genomföra VFU inom samtliga de skolformer och nivåer de utbildas för, samt att de utbildas i specifik didaktik/metodik relaterade till dessa skolformer. Detta, menar bedömargruppen, skapar en god grund för att studenterna i sin framtida yrkesroll ska kunna undervisa inom olika skolformer och verksamheter.

En svaghet som bedömargruppen har identifierat i utbildningen är att det även efter intervjuerna framstår som ottydligt om, och på vilka sätt, didaktisk teori integreras i musikkurserna. Att integrera didaktisk teori i musikkurserna ser därför bedömargruppen som ett utvecklingsområde i utbildningen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med

andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att utbildningen säkerställer att studenterna uppnår målet för undervisning i musik. I kurserna allmän musikdidaktik, gruppmetodik och instrumentmetodik tränas studenterna i att planera, genomföra och utvärdera musikundervisning. Examinationer sker genom skriftliga reflektionsuppgifter som examineras av metodik- och didaktiklärare. De delar av målet som berör den pedagogiska verksamheten i övrigt liksom förmågan att stimulera varje elevs lärande och utveckling, var något oklart beskrivna i självvärderingen. I intervjuerna klargjorde däremot lärosätet att kollegiet i Ingesund samarbetar med personal vid Karlstad universitet för att införliva de specialpedagogiska och allmänpedagogiska kompetenserna i utbildningen som är nödvändiga för att möjliggöra att studenterna kan nå målpåfyllelse för hela målet. Detta anser bedömargruppen vara ett klokt och ändamålsenligt sätt för lärosätet att lösa de kompetensluckor som uppkommit, och anser därmed att lärosätet möjliggör och säkerställer målet i sin helhet.

En styrka i sammanhanget är upplägget med den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) som ger studenterna stor möjlighet att träna på och diskutera erfarenheter som de gjort i relation till målet. I självvärderingen och intervjuerna framkommer att det finns en stor variation i VFU-platsernas kvalitet. Att säkerställa att alla studenters VFU-platser håller god kvalitet och att de alla får handledning av handledarutbildad lärare ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde för lärosätet. Ytterligare ett utvecklingsområde som bedömargruppen vill uppmärksamma är behovet av att tydligare och mer genomgående i utbildningen lyfta in relationell pedagogik i musikpedagogiska sammanhang för att på så vis erbjuda studenterna möjlighet att hantera varierade gruppkonstellationer och bemöta elever i heterogena grupper.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Ett jämställdhetsperspektiv beaktas i utbildningens innehåll genom att temat behandlas i flera av utbildningens kurser. Utifrån självvärderingen hade bedömargruppen svårt att avgöra hur ett jämställdhetsperspektiv kommuniceras och förankras i utbildningen, men efter intervjuerna blev det tydligare på vilka nivåer och i vilka sammanhang detta görs. Lärare i både didaktiska kurser och ämneskurser vittnar om att jämställdhet är kursinnehåll både när det gäller musikalisk och didaktisk praktik. Ytterligare exempel på hur lärosätet arbetar med jämställdhet i utbildningen är att undervisande lärare arbetar för att jämställdhetsperspektivet beaktas i såväl litteraturlistor som vid val av musikexempel i utbildningen. Metareflektioner över detta görs även kontinuerligt.

Vid intervjuerna framkom även att det finns ett medvetet förhållningssätt när det gäller gruppmetodikkurser där alla studenter får spela alla instrument. Även när studenterna åker ut i skolor och spelar för elever intas detta förhållningssätt, vilket bedömargruppen ser som positivt för att skapa förebilder. Studenterna uppmuntras även kontinuerligt att reflektera över hur de som lärare kan agera för att undvika konservering av traditionella könsroller i klassrummet.

Något som bedömargruppen ser som positivt är det arbete som genomförs i utbildningen när det gäller att problematisera och utmana könsnormer i musikvärlden. Det finns en medvetenhet om att

normer går att förändra, och ytterligare en styrka i utbildningen är det arbete som pågår i lärargruppen där man bland annat reflekterar över och diskuterar hur jämlika och jämställda förhållanden för lärande kan skapas inom utbildningen och på fältet. Ett utvecklingsområde som bedömargruppen har identifierat är att fortsätta och vidare förankra det påbörjade genus- och jämställdhetsarbetet inom lärargruppen för fortsatt införande i utbildningens alla kurser, från dokument till klassrum. En rekommendation är att fortsätta det genomtänkta arbetet med att aktualisera musikpedagogisk genusforskning både bland medarbetare och studenter.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination granskas kontinuerligt och följs systematiskt upp genom att den komplexa organisationen av utbildningen vid musikhögskolan Ingesund (IMH) ställer stora krav på samordning. I självvärderingen och inte minst genom intervjuerna framkom att utbildningens struktur lägger en god grund för att kunna utvärdera kurser och återkoppla resultaten till de som berörs. Alla kurser bedrivs vid campus Ingesund av ett någorlunda samlat kollegium, musikkurser varvas kontinuerligt med UVK-kurser och samordnare och lokal ledning träffar studenterna regelbundet. Kursvärderingar genomförs både analogt och digitalt, och resultaten omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling. Vissa förändringar sker direkt inom pågående kurs, och andra får vänta tills styrdokument och studiematerial ska justeras inför nya kursomgångar. En förändring som skett till följd av en studentenkät är exempelvis att studiematerial fått en ny form.

En styrka som bedömarna ser är att den systematiska återkopplingen sker varje månad i form av att lärarprogramgruppen systematiskt följer upp studentresultat, program- och kursvärderingar, studentärenden samt programledarens årskursträffar med studenter. Ytterligare en styrka är att det finns olika stödfunktioner för återkoppling, till exempel studievägledare, administratör och lärarprogramgrupp som arbetar för att studenternas erfarenheter omgående ska kunna tas tillvara. En brist är däremot att studenterna inte svarar på utvärderingsenkäter i så hög grad. Ett utvecklingsområde för lärosätet är därför att arbeta för att få studenterna mer engagerade i utvecklingsarbetet, vilket delvis, enligt bedömargruppen, bör handla om att fortsätta det pågående arbetet med att utveckla nya kursvärderingsmodeller.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Utifrån informationen som framkommit i självvärderingen och intervjuerna menar bedömargruppen att ämneslärarutbildningen i musik på ett medvetet sätt verkar för att studenter ska ha möjlighet att genomföra sin utbildning inom planerad studietid. Detta sker bland annat genom att lärosätet har infört behörighetsspärrar som innebär att studenterna bara kan ha resttentamina från två terminer bakåt i tiden. Syftet är att minska risken för att studenterna hamnar efter i utbildningen på grund av för många resttentamina. Dessutom finns det vid institutionen en studie- och yrkesvägledare som studenterna kan ha nära kontakt med för att få stöd att klara kurserna. Ett positivt exempel som bedömarna vill lyfta fram är att lärare och studenter tidigt kontaktas om någon verkar ligga i riskzonen för att inte vara behörig för nästa kurs. Lärarprogramgruppen (LPG) har dessutom kontinuerliga möten med uppföljning av studenter och deras genomförande av utbildningen. Ett

utvecklingsområde som bedömarna har identifierat är att lärosätet ännu tydligare bör klargöra för studenterna vilka former av särskilt stöd som finns och hur de får tillgång till det.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Inom ämneslärarprogrammet i musik får studenterna möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande genom att delta i programråd och att vara i dialog med lärare och övrig personal. Självvärderingen och intervjuerna visar på styrkan med att skolans storlek och placering gör att studenter och övrig personal träffas regelbundet, vilket gör det lätt att ta kontakt. Förutom den lagstadgade, formella möjligheten att delta i programråd och institutionsråd, vittnar materialet om att studenterna uppmuntras att ta kontakt direkt med de personer som eventuella problem gäller. Ett gott exempel är att programledaren möter studenterna minst en gång per termin där de kan ta upp styrkor och utmaningar med upplägg och innehåll i utbildningen.

En nyligen genomförd studentenkät med fokus på hälsa och inflytande som ännu inte är färdigbearbetad visade bland annat att studenterna inte var nöjda med studiehandledningarnas utformning. Överlag gav ändå intervjuerna intrycket att studenterna är nöjda med sin möjlighet till inflytande, inte minst genom att campus är litet och att det finns goda möjligheter att samtala med lärare och lokal ledning.

Ett utvecklingsområde är att fortsätta bearbeta svaren från den nyligen genomförda studentenkäten om inflytande, och att reflektera över problemet med anonymisering i utvärderingar inom små studentgrupper vid en liten institution, eftersom det är lätt att koppla värderande kommentarer till en specifik person i en liten miljö.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Institutionens ställning i det lokala kultur- och kulturskolelivet är stark enligt bedömargruppen, vilket också influerar studenternas möjligheter att utveckla sin beredskap enligt bedömningsgrunden. Utifrån självvärderingen och intervjuerna framkommer det att kurserna inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) tillsammans täcker in alla skolformer, inklusive musik- och kulturskola. Det ser bedömargruppen som en styrka i utbildningen, eftersom det gör utbildningen användbar och utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Utifrån underlagen framkommer även att det finns en relevant samverkan med det omgivande samhället. Mötesplatser med undervisnings- och musiklivet har skapats både inom och utanför institutionen där studenterna möter flera av länets skolchefer och där skolklasser från förskolan till gymnasiet, medverkar i olika musikprojekt.

Dessutom möter studenterna professionella externa utövare genom samtal, workshoppar och så kallade "masterclasses". Flera av de undervisande lärarna vid utbildningen är dessutom själva verksamma i arbetslivet som lärare och musiker, vilket skapar en kontinuerlig koppling till arbetslivet i utbildningen. Ett gott exempel är att de kunskaper som studenterna utvecklar inom de ovan nämnda mötesplatserna också tas tillvara och examineras i vissa kurser.

Ett utvecklingsområde som bedömggruppen har identifierat utifrån självvärderingen och intervjuerna är att lärosätet ytterligare bör stärka de yrkesverksamma lärarnas insatser i utbildningen så att de tar en än mer aktiv roll, vilket är särskilt viktigt utifrån ett arbetslivsperspektiv.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Bedömningsgrunden Personal bedöms inte vara tillfredsställande eftersom det saknas tillräcklig vetenskaplig kompetens på lång sikt, framför allt inom musikpedagogik. Bedömggruppens rekommendation till lärosätet är därför att se över vilken personal som krävs med både pensionsavgångar och vetenskaplig kompetens i åtanke, och att sedan genomföra åtgärder för att stärka den vetenskapliga musikpedagogiska kompetensen. Den yrkesrelaterade, konstnärliga och pedagogiska kompetensen är däremot tillfredsställande. Ett utvecklingsområde är att stärka de yrkesverksamma lärarnas insatser i utbildningen.

Det finns en relevant vetenskaplig, konstnärlig och yrkesinriktad miljö, vilket bland annat visas genom de många konstnärliga och verksamhetsanknutna samverkansprojekten som pågår. Kopplingen mellan forskning och utbildning bedöms som god, och som en styrka vill bedömggruppen särskilt lyfta fram det nära samarbetet mellan teori och praktik som pågår i utbildningen där utrymme ges för både konstnärliga och pedagogiska inslag. En svaghet i utbildningsmiljön är den begränsade vetenskapliga kompetensen i personalgruppen, särskilt inom musikpedagogik, vilket på längre sikt kan få konsekvenser för den vetenskapliga miljö som omgärdar studenterna, samt begränsar lektorernas möjligheter att docentmeritera sig och på sikt befordras till professorer. Bedömggruppens rekommendation är därför att lärosätet anställer fler disputerade lärare, helst i ämnet musikpedagogik.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls i utbildningen och anses av bedömnarna hålla hög kvalitet. Bedömggruppen anser att utbildningens goda struktur med tydliga upplägg som erbjuder både bredd och djup, tydlig progression och möjligheter för studenterna att kombinera kurser med varandra, bidrar till detta. Alla bedömda självständiga arbeten visar dessutom hög måluppfyllelse. Att studenterna möter musikdidaktisk och pedagogisk litteratur samt forskning inom både ämnesdidaktiska kurser och inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) ser bedömggruppen som särskilt positivt.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls, inte minst när det gäller kvalitativa metoder och vetenskapsteori. Majoriteten av de självständiga arbetena visar även på god måloppfyllelse. Möjligheter för studenterna att kunna använda kvantitativa metoder behöver däremot stärkas i utbildningen, eftersom det görs i mindre utsträckning. När det gäller relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen erbjuds studenterna att reflektera över detta kontinuerligt i utbildningen, till exempel genom analyser av videoinspelad musikpedagogisk praktik.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls, eftersom studenterna kontinuerligt och på ett varierat sätt uppmuntras till att reflektera över både egna och andras erfarenheter kopplade till yrkesrollen. Den samverkan som sker mellan utbildningens olika delar ger även goda förutsättningar för att studenterna ska få öva, införliva och visa nämnda förmågor på ett genomtänkt sätt genom hela utbildningen. De självständiga arbetena visar även god måloppfyllelse.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Studenten får på ett genomtänkt sätt möjlighet att genomföra praktik i varierade skolformer och på flera utbildningsnivåer. Utbildningen erbjuder studenterna VFU runt om i landet, vilket bedömargruppen ser som positivt. Ett viktigt utvecklingsområde är samtidigt att garantera att handledare inom VFU har genomgått handledarutbildning, vilket nu inte alltid är fallet. Det är något bedömargruppen rekommenderar lärosätet att åtgärda.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. För att införliva de specialpedagogiska och allmänpedagogiska kompetenserna i utbildningen samarbetar kollegiet vid musikhögskolan Ingesund med personal vid Karlstad universitet, vilket bedömargruppen ser som positivt. Ett utvecklingsområde som bedömarerna vill föreslå är att införliva en ännu mer medveten syn när det gäller ett relationellt perspektiv på musikpedagogisk interaktion.

Det pågår ett medvetet arbete om jämställdhet på lärosätet och i utbildningen. Arbetet bedrivs på flera nivåer och ur flera perspektiv genomgående i kollegiet. Särskilt positivt är det arbete som genomförs i utbildningen om att problematisera och utmana könsnormer i musikvärlden. Ett utvecklingsområde är att aktualisera musikpedagogisk genusforskning på bred front.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling sker på olika nivåer på lärosätet och i utbildningen. Kursvärderingar genomförs efter avslutad kurs och resultaten av dessa återförs till studenterna. En styrka är att den systematiska återkopplingen sker månadsvis genom att lärarprogramgruppen följer upp studentresultat, program- och kursvärderingar samt studentärenden. Att verka för att studenterna i högre grad svarar på kursenkäter är ett utvecklingsområde, liksom att se över hur studenter i små studentgrupper kan svara på enkäter utan att det framgår vem som har svarat vad.

Lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid. Lärosätet har bland annat infört behörighetsspärrar, som innebär att studenterna bara kan ha resttentamina från två terminer bakåt i tiden. Ett positivt exempel som bedömarerna vill lyfta är att lärare och studenter tidigt kontaktas om någon verkar ligga i riskzonen för att inte vara behörig för nästa kurs. Ett

utvecklingsområde som bedömarna har identifierat är att lärosätet ännu tydligare bör klargöra för studenterna vilka former av särskilt stöd som finns och hur de får tillgång till det.

Lärosätet ger studenterna möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande på ett genomtänkt sätt. Utöver den lagstadgade formella möjligheten att delta i programråd och liknande uppmuntras även direkt kontakt mellan studenter och personal. Ett gott exempel är att programledaren möter studenterna minst en gång per termin där de kan ta upp styrkor och utmaningar med upplägg och innehåll i utbildningen.

Utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Kurserna inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) täcker in alla skolformer, inklusive musik-och kulturskola, vilket bedömargruppen ser som en styrka. Särskilt positivt är att det finns goda kontakter med det omgivande samhället, kulturliv och aktuella skolformer. Ett utvecklingsområde är se till att de aktiva musikleärares insatser tydligare kommer in i utbildningen.

Lärosäte: Karlstad universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap.

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Lärosätet har tillräckliga förutsättningar när det gäller personal inom utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Lärarkåren på lärosätet utgör en stark och bred vetenskaplig, pedagogisk och professionsrelaterad kompetens. Den vetenskapliga och professionsrelaterade kompetensen förenas dessutom ofta hos samma personer. Bland lärarna inom UVK återfinns både vetenskapligt kompetent personal och personal med professionell ämneslärarefarenhet. Den vetenskapliga kompetensen för inriktningen samhällskunskap omfattar både ämnesdidaktik, allmäntdidaktik och pedagogik. Den nationalekonomiska kompetensen kommer att säkerställas inom kort. Ett arbete för att stärka kompetensen på längre sikt har inletts, och det innebär att stärka den allmäntdidaktiska-pedagogiska kompetens och forskningen. Lärosätet rekommenderas att sträva efter att mer integrera utbildningens olika delar, så att den bildar en tydlig helhet för studenter och lärare. Bedömggruppen menar att antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Utbildningsmiljö är tillräcklig när det gäller UVK. Bedömggruppens menar att de nuvarande utbildningsmiljöerna i första hand knyter samman egen ämnesforskning med utbildning och praktik, men att forskning kopplad till UVK bör stärkas. Den allmänt didaktiska och pedagogiska forskningen behöver också tydligare komma studenterna till del via UVK och VFU. För inriktningen samhällskunskap har lärosätet en vetenskaplig och professionsinriktad miljö, och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Samhällskunskapens koppling till ämnesdidaktiska och didaktiska centrumbildningar som Centrum för de samhällsvetenskapliga ämnens didaktik (CSD) och Research on subject-specific Education (ROSE) är en styrka för utbildningen.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls. Den ordnade strukturen för utbildningen som beskrivs genom aktiva verb med en lägre respektive högre kognitiv svårighetsnivå ju längre fram i utbildningen studenterna kommer övertygar i sin tydlighet. Bedömggruppen menar också att mikroundervisningen är ett intressant inslag i programmets uppbyggnad.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Målet behandlas inom flera kurser, men med tyngdpunkt i kursen Vetenskaplig metod och utvecklingsarbete, som föregår det avslutande självständiga arbetet. Genomgående framträder en ambition att i kurserna knyta forskning till skolpraktiken. Tyngdpunkten ligger däremot främst på kvalitativ metodik, även om kvantitativ metodik också behandlas.

Bedömgruppen menar att lärosätet har anledning till ett fortsatt utvecklingsarbete av undervisning om kvantitativa metoder både inom UVK och inriktningen samhällskunskap. Samordningen mellan UVK och ämnet för detta mål framträder som relativt svag. Ett framträdande inslag i utbildningen är att studenterna ska kunna bedriva skolutvecklande verksamhet på vetenskaplig grund, något som exempelvis lyfts fram som centralt i UVK-kursen Vetenskapsteori och utvecklingsarbete, och i den skriftliga, vetenskapligt grundade utvecklingsplan som studenterna ska arbeta fram under VFU utifrån sina praktikerfarenheter.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Underlagen ger flera belägg för att utbildningen systematiskt och på olika sätt bidrar till att utveckla och pröva studenternas förmåga att kritiskt och självständigt väga erfarenheter mot forskningsrön. Samtidigt hade bedömgruppen gärna sett en fylligare beskrivning av delar av examensmålet, t.ex. reflektioner om hur studenterna reflekterar över egna och andras erfarenheter inom inriktningen samhällskunskap.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Bedömgruppen ser det huvudsakligen som positivt att ämneslärarutbildningen framstår som tydligt ämnesdidaktiskt inriktad och ser det som befogat att målet i första hand knyts till VFU. Lärosätet visar på ett i sin helhet övertygande sätt hur VFU och UVK bidrar till måluppfyllelse. Men det är önskvärt att lärosätet starkare förankrar och utvecklar UVK:s didaktiska och metodiska bidrag i utbildningen, samt tydliggör progressionen inom UVK och stärker samordningen mellan UVK, VFU och ämnen. Ett intressant sätt att bearbeta examensmålet inom inriktningen samhällskunskap kommenteras i lärosätets självvärdering i termer av "mikroundervisning". Den förekommer på flera kurser och beskrivs som att studenten, med utgångspunkt i begreppet transformation, anpassar ämnesteoretiskt innehåll till undervisning.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Bedömgruppen konstaterar att lärosätet på ett huvudsakligen adekvat sätt argumenterar för hur utbildningen bidrar till att utveckla planering, genomförande och utvärdering av undervisningen, i relation till VFU. Lärosätet redogör för hur specialpedagogik behandlas, och visar på ett övertygande sätt hur detta examineras kopplat till olika specialpedagogiska perspektiv. Förmågorna tränas och testas också genom mikroundervisning och andra aktiviteter. En av examinationerna består av en ämnesdidaktisk gruppuppgift om klimatfrågan. Uppgiften tränar planering tillsammans med andra, genom att gruppen utformar en skriftlig lektionsplanering för området och tillämpar ämnesdidaktiska teorier. En annan examination består av en hemtentamen där studenterna bland annat ska utgå ifrån en sakfråga eller ett område inom internationell politik, för att sedan redogöra för hur området kan hanteras ur ett undervisningsperspektiv. Intervjuerna ger däremot blandade vittnesmål om hur väl UVK bedrivits och samordnats. Bedömgruppen betonar därför vikten av att det revideringsarbete som inletts för att tydliggöra progressionen inom UVK samt fullfölja och utvärdera samordningen med övriga delar i utbildningen. Utifrån självvärderingen och intervjuerna understryker bedömgruppen betydelsen av att inom UVK också ge utrymme åt de mer generella aspekterna av läraruppdraget, t.ex. mentorskap, föräldrakontakt, ordningsfrågor och andra frågor relaterade till "den pedagogiska verksamheten i övrigt".

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Lärosätet visar övertygande hur studenternas förmåga att göra etiska och andra bedömningar utvecklas löpande inom UVK, och provas både i VFU och i olika UVK-kurser.

Lärosätet redogör för ett omfattande, övergripande jämställdhetsarbete där lärarutbildningen och UVK prioriterats. Detta arbete innefattar både lärarutbildningens upplägg och personella aspekter. Lärosätet beskriver i sin självvärdering att det finns en progression i samhällskunskapskurserna för jämställdhetsmålet. Kurserna använder olika metoder och olika innehåll för att gradvis utveckla studenternas förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i sin pedagogiska gärning som samhällskunskapslärare. Exempelvis ska studenterna, enligt ett lärandemål under den första terminen, beskriva och värdera hur faktorer som kön, etnicitet, klass och religion har betydelse för individens sociala levnadsvillkor och samhällsdeltagande. Läraktiviteterna utgörs av föreläsningar och formativa seminarier som följer upp föreläsningarna. Studenternas färdigheter examineras via en tentamen. Vissa svagheter kan noteras när det gäller formuleringar av jämställdhetsmål i kurser, lärarhandledares kompetens att bedöma jämställdhetsaspekter samt en ojämn könsfördelning i lärarkåren.

Uppföljning, åtgärder, återkoppling. Lärosätet har ett fungerande system för utvärdering, återkoppling och åtgärdsprogram. Utbildningen följs upp systematiskt och det har lett till ett omfattande revideringsarbete av UVK som går i riktning mot att förbättra samordningen inom UVK och i relation till utbildningens övriga delar. Ansvariga kursledare analyserar även studenternas resultat och föreslår vid behov åtgärder och förändringar till nästa kurstillfälle. De föreslagna åtgärderna behandlas inom arbetslaget och personalgruppen för den aktuella kursen, och vid ämnesmöten om det gäller mer omfattande förändringar. Kursutvärderingsanalyser publiceras på ämnets kurssidor på lärosätets webbplats för att tydligt kommunicera kursutvärderingarnas resultat. Ett problem med programavbrott anges ha lett till åtgärder för att minska avbrotten. En åtgärd som har initierats är att tidigt i utbildningen introducera vad utbildningen innebär och har till syfte samt att skapa motivation och identifikation med det yrkesval som gjorts. Man har också ett utförligt program för att understödja studenternas studier, men samtidigt är avhoppsfrekvensen ganska hög.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studentperspektivet beaktas på ett tillfredsställande vis, främst genom olika formella kanaler, alltifrån möjlighet att delta och fatta beslut i programråd och lärarutbildningsnämnd till att framföra synpunkter i anslutning till enskilda kurser. Studenternas kritiska synpunkter på UVK framträder som en tungt vägande grund för den revidering av UVK som inletts. I samband med kursavslutningar hålls summeringar när studenterna via muntlig dialog får möjlighet att kommentera kurser ur ett helhetsperspektiv. Kursledare för då ett samtal med studenterna om den aktuella kursen. På ämnesråd möts kursledare och studentrepresentanter för att diskutera kursernas innehåll och form. Återkommande punkter på dagordningen är kopplingen lärandemål–kursinnehåll–examinationer, kurslitteratur, undervisningsformer och progression. Bedömargruppen menar att detta är ett bra arbetssätt, men hade gärna även sett kommentarer från lärosätet om studenternas delaktighet och engagemang i dessa frågor.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Arbetslivsperspektivet i ett samtida och framtida perspektiv beaktas främst i VFU men också i utbildningens övriga delar. Utbildningen bedrivs genom organiserad samverkan med skolor i regionen och olika regionala nätverk. Flera exempel finns på hur utbildningen och ämneskurser i samspel med aktiva lärare och VFU tar upp aspekter av detta, exempelvis hur digitaliseringen kan komma att påverka skolan. Förutom att studenterna möter arbetslivet i form av yrkesverksamma lärare under sin VFU, så uppträder verksamma lärare på olika sätt i utbildningen. Exempelvis tillvaratas några tidigare lärarstuderandes erfarenheter av sina första år som lärare genom att de gästföreläser tidigt i programmet. Andra exempel är en verksam gymnasielärare som leder och undervisar i en delkurs om medier. Även representanter för andra yrkesgrupper förekommer. Bedömgargruppen rekommenderar lärosätet att stärka detta område inom UVK, som del av det mer generella perspektiv på läraryrket som UVK ska bidra till, och som ger studenterna redskap att konstruktivt hantera framtida skolreformer.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Den samlade studentvolymen är svår att uttolka, men antalet nyregistrerade programstudenter har enligt självvärderingen stigit från 147 till 257 under åren 2012–2017. Inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) arbetar sammanlagt 36 lärare och inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) 14 lärare), varav hälften på högst 10 procent av en heltid. I lärargruppen finns både vetenskapligt kompetent personal och personal med professionserfarenheter i form av egen lärarutbildning. Det finns också en blandning av lärare med allmän didaktisk-pedagogisk kompetens och ämnesdidaktisk respektive ämnesspecifik kompetens. De lektorer som undervisar i UVK har lärarutbildning eller bedriver pedagogisk forskning. Överlag har en relativt stor andel lärare lärarbakgrund, och studenterna får enligt självvärderingen och intervjuerna möta en del nu yrkesverksamma lärare inom ramen för UVK, utöver de lokala handledare som leder dem under den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Självvärderingen resonerar också tydligt om rekrytering och kompetensutveckling av lärare, t.ex. genom forskarutbildning av adjunkter.

Lärosätet bedriver enligt självvärderingen ett arbete med att åtgärda personalrelaterade brister. Bland annat lyfter man fram ett målmedvetet arbete för en adekvat och god kompetensförsörjning. Andelen disputerade lärare inom UVK påpekas i självvärderingen vara lägre än rekommenderat. En angiven orsak till detta är att flera disputerade har fått forskningsmedel och därför inte deltar som lärare i utbildningen. Bedömgargruppen anser att andelen disputerade lärare inom UVK (20 av 35 lärare) säkerställer kompetensen på kort sikt, men anser samtidigt att den kompetensstärkning som initierats är befogad för att säkra kompetensen på längre sikt. Bedömgargruppen anser också att en professor med didaktisk inriktning bör få större plats inom UVK, något som också påpekas i självvärderingen. Den här bristen kan på lång sikt komma att åtgärdas via de satsningar lärosätet gör

på forskning inom området. Här bör lärosätet enligt bedömggruppen upprätta tydliga åtgärdsplaner för att säkra kompetensen på längre sikt.

Lärosätet redovisar ett stort antal lärare som är inbegripna i UVK, både i Karlstad och vid Musikhögskolan Ingesund, varav de flesta gör relativt små undervisningsinsatser inom utbildningen. Lärosätet anger vid intervjuerna att detta förhållande bottnar i en strävan att erbjuda kvalificerad kompetens i de olika kurserna som ingår. Bedömggruppen menar utifrån uppgifterna i självvärderingen och intervjuerna att lärosätet bör överväga en lärarmässigt mer sammanhållen UVK genom att minska antalet involverade lärare, i synnerhet för UVK i Karlstad. Ett annat utvecklingsområde för UVK i Karlstad är att stärka det gemensamma ansvaret för UVK som helhet och som en del av ämneslärarutbildningen hos alla undervisande lärare. Detta gäller i synnerhet de kursansvariga lärarna.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

En särskild omständighet som försvårar bedömningen av UVK är att den förekommer i två skilda utbildningsmiljöer knutna till samma universitet: Karlstads universitet och Musikhögskolan Ingesund. Trots att de är formellt samordnade genom gemensamma kursplaner för UVK, bedrivs de på olika platser och utifrån skilda upplägg på utbildningarna. UVK behandlas i huvudsak som en enhet i den här utvärderingen, och vi markerar om bedömggruppens kommentarer skiljer sig åt mellan utbildningarna.

Lärosätet har enligt självvärderingen och intervjuerna goda förutsättningar att bedriva lärarutbildning på grund av att det finns forskningsmiljöer, för både ämneskunskaper och ämnesdidaktik, och i viss utsträckning en allmän didaktisk miljö. Bedömggruppen delar i huvudsak den bedömningen. Lärosätet (den del som finns i Karlstad) har fyra ämnesdidaktiska och didaktiska centrumbildningar som verkar ämnes- och fakultetsövergripande. Dessa centrumbildningar bedriver forskning som är praxisnära och yrkesrelevant, och lärarna som medverkar i ämneslärarprogrammen är i hög grad knutna till dessa centrum. Centrumbildningarna får största delen av de forskningsmedel som kanaliseras via lärarutbildningsnämnden. Överlag framträder en praktikorierad miljö, som under senare tid även innefattar en forskarskola för lärare inom ramen för den statligt finansierade försöksverksamheten med praktknära forskning (ULF). Man har alltså nära samverkan med skolor för praktknära forskning.

De centrumbildningar som finns har däremot i första hand gynnat ämnesinriktad forskning, ibland i direkt samverkan med skolor, medan forskning knuten till den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) i första hand har krävt fakultetsmedel. Även om det pågår en satsning för att stärka UVK- och VFU-området, vilket framgår både av självvärderingen och av intervjuerna, har detta område hittills varit underfinansierat med forskningsmedel.

Bedömggruppens slutsats blir därför att de nuvarande utbildningsmiljöerna i första hand knyter samman egen ämnesforskning med utbildning och praktik, men att forskning kopplad till UVK bör stärkas. Enligt självvärderingen och intervjuerna är detta något som lärosätet arbetar med. Det är, menar bedömggruppen, viktigt att försöksverksamheten med praxisnära forskning följs upp, så att

den allmäändidaktiska och pedagogiska forskningen stärks och kommer studenterna till del via UVK och VFU.

Bedömggruppen anser att lärosätet bör arbeta för att skapa en mer integrerad lärutbildning (Karlstad), där utbildningens olika delar (ämneskurser, UVK och VFU) och struktur är tydligt kommunicerad och förankrad bland studenter och lärare. Här kan Karlstad hämta vissa lärdomar från Musikhögskolan Ingesunds integrerade utbildning, även om förutsättningarna är mycket olika. Det handlar enligt bedömggruppen framför allt om att tidigt och genomgående förankra utbildningen som en helhet, så att studenterna ser och uppskattar hur de olika delarna med ämneskurser, UVK och VFU, vilket bidrar till att rusta dem för läraryrket. Intervjuerna vittnar om att ett sådant helhetstänkande är mer förankrat i Ingesund än i Karlstad. Att stärka formerna för rekrytering, samverkan med och utbildning av VFU-handledare är något som däremot både Karlstad och Ingesund bör utveckla, som grund för en sammanhållen utbildning och garant för dess kvalitet.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Lärosätet visar i självvärderingen och intervjuerna hur man inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) behandlar kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa metoder, både i olika läskurser och i förberedelser i övrigt som rör skrivande, seminariebehandlings, examinationer inför det självständiga arbetet. Både utformning och genomförande samt examination redovisas med flera konkreta exempel som illustrationer. Tyngdpunkten i detta ligger enligt framställningen på UVK-kursen Vetenskaplig metod och utvecklingsarbete, som föregår det avslutande självständiga arbetet. Men av självvärderingen och intervjuerna framgår det övertygande för bedömggruppen hur de olika UVK-kurserna bidrar till måluppfyllelsen, bland annat genom att ta upp olika teoretiska perspektiv på skolans uppdrag samt på kunskap, lärande och ledarskap, och låta studenterna genomföra olika typer av mindre undersökningar.

Bedömggruppen urskiljer en god ambition att genomgående knyta samman forskning och praktik, och på så sätt göra studenternas fördjupade vetenskapliga kunskaper yrkesrelevanta. Inom UVK ges flera kurser som syftar till att bidra till att fördjupa kunskapen om relationen mellan vetenskap och beprövad erfarenhet i ett lärarprofessionsperspektiv, och som i de flesta fall provas genom olika skrivuppgifter och det självständiga arbetet, men också genom muntlig examination utifrån fall, i workshoppar och seminarier. Lärosätet visar även hur de säkerställer målet för relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Överlag redovisas hur ämnesteorin, pedagogisk/didaktisk forskning och studenternas egen beprövade erfarenhet kopplas till målet via

den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Ett framträdande inslag i utbildningen är att studenterna ska kunna bedriva skolutvecklande verksamhet på vetenskaplig grund, något som exempelvis lyfts fram som centralt i UVK-kursen Vetenskapsteori och utvecklingsarbete, och i den skriftliga, vetenskapligt grundade utvecklingsplan som studenterna ska arbeta fram under VFU utifrån sina praktikerfarenheter.

Bedömggruppen menar att arbetet med att undervisa i och examinera kvantitativa metoder kan stärkas inom UVK, ett utvecklingsområde som även lärosätet har identifierat i självvärderingen och intervjuerna, och som bör stärkas i samråd med utbildningens övriga delar, både ämnen och VFU. Detta lyfts fram i självvärderingen och handlar om att introducera en kvantitativ metod tidigt i utbildningen. Nu behandlas inte kvantitativa metoder förrän i den sent förlagda kursen Vetenskapsteori och utvecklingsarbete.

Bedömggruppen vill även framhålla vikten av att behandla kvantitativa metoder som något professionsrelevant, och därför angeläget för studenterna att ha kunskap om. Bedömggruppen rekommenderar generellt utifrån självvärderingen och intervjuerna en stärkt samordning av vetenskapsteori och forskningsmetodik mellan UVK, VFU och ämnena, som ett viktigt led i att förankra utbildningen som en helhet, och få studenterna att förhålla sig till olika vetenskapliga traditioner. Det kan också bidra till att minska den teoretiska spretighet som, enligt de intervjuade studenterna, delvis präglar utbildningen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Bedömggruppen anser att ovanstående målskrivning uppfylls. Lärosätet visar i sin självvärdering detta genom att beskriva flera olika typer av uppgifter inom UVK och VFU i samverkan med ämneskurserna. Ett par belysande exempel är den skriftliga utvecklingsplan som studenterna utformar under VFU och de två examinationsuppgifter som ingår i kursen *Vetenskaplig metod och utvecklingsarbete*, där studenterna med stöd i forskning ska argumentera för utvecklingsinsatser kopplade till ämnet och till skolan mer generellt. Ett annat gott exempel är UVK vid Musikhögskolan Ingesund, där studenterna i bedömningskursen ska formulera och motivera bedömningsexempel i ämnet musik med stöd i relevant forskning och beprövad erfarenhet.

Lärosätet visar med ovanstående exempel och flera andra på ett trovärdigt sätt hur studenterna systematiskt och i relation till relevant forskning får bearbeta, utvärdera och reflektera över framför allt sina praktikerfarenheter, som ett led i att bli rustade för att ta aktiv del i skolans utveckling. Lärosätet visar också i självvärderingen och intervjuerna ganska utförligt och övertygande hur målet examineras i flera av UVK:s kurser både på grundläggande och avancerad nivå, exempelvis i kursen *Leda och lärande* genom en reflektionsuppgift utifrån en fallbeskrivning och i *Betyg och bedömning* genom en hemtentamen som sätter dagens betygssystem i ett historiskt och ett internationellt perspektiv. Dessa exempel belyser att man prövar studenternas förmåga att förhålla sig kritiskt och självständigt både till egna och andras erfarenheter och till forskning, genom att dessa aspekter bildar grund för bedömningen av examinationsuppgifterna. Flera intervjuade studenter vittnar om att

antalet examinationsuppgifter varit alltför många inom utbildningen, och att just separata reflektionsuppgifter varit ett återkommande inslag inom UVK. Enligt studenterna har däremot mängden examinerande uppgifter successivt minskat som en följd av studenternas påpekanden, något bedömargruppen ser som en positiv förändring.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Självvärderingen understryker att detta målområde huvudsakligen bedöms i VFU-verksamheten. Målet knyts alltså i första hand av lärosätet till den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och den progression som där eftersträvas i samspelet med den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) när det gäller t.ex. värdegrundsarbete, konflikthantering, elever med skilda förutsättningar och bedömningsrutiner. Det skrivs fram en tydlig progression i VFU-kurserna, där de två första VFU-kurserna har ämnesmål och den tredje och sista VFU-kursen både har UVK-mål och ämnesmål. Studenterna ska visa ökad medvetenhet om vad läraryrket innebär genom rapportering, egna reflektioner och i trepartssamtal.

Några exempel ges i självvärderingen och intervjuerna på hur olika UVK-kurser bidrar till att utveckla och examinera målet och hur detta kopplas till VFU. Bedömargruppen anser dock att skrivningen är rätt kortfattad och att utrymmet främst ägnas åt de lärandemål som finns i olika kurser, och att självvärderingen och intervjuerna enligt bedömargruppen ger en mindre tydlig bild av vad UVK-kurserna bidrar med i förhållande till den didaktiska och metodiska tillämpningen, vilket nog delvis kan förklaras med att lärosätet anser att målet i första hand är en angelägenhet för ämnena och VFU. Självvärderingen och intervjuerna stärker med andra ord bilden av att ämneslärarutbildningen på lärosätet är tydligt ämnesdidaktiskt inriktad och fäster stor vikt vid VFU-praktiken. Detta ser bedömargruppen som i huvudsak positivt, men vi noterar också en del svagheter i konstruktionen. För UVK:s del ser vi ett behov av att förstärka de allmänna didaktiska och metodiska grunderna för lärarbetet. Vi ser detta som en delförklaring till att studenterna har haft vissa svårigheter att förstå UVK:s roll i utbildningen.

En annan utmaning som delvis berör UVK är hur lärosätet säkrar kvaliteten i VFU inklusive examinationsformer, utbildning av lokala handledare samt formerna för samverkan mellan lärosäte och skolor. Bedömargruppen anser att självvärderingen och intervjuerna ger belägg för att VFU håller tillräcklig kvalitet, vilket främst garanteras genom examinationen via trepartssamtal, i kombination med studentens egen löpande dokumentation och VFU-handledarens bedömningsunderlag. Men lärosätet noterar att VFU behöver stärkas i flera av dessa avseenden. Även bedömargruppen konstaterar att det finns flera utvecklingsområden, och att kvaliteten på VFU kan variera mellan olika ämnen. Framför allt vill bedömargruppen uppmana lärosätet att utvecklingsarbetet som riktas mot VFU leder till att VFU inom alla ämnesinriktningar bedrivs i nära samverkan mellan ämnena och UVK, samt att alla VFU-handledare är handledarutbildade. Lärosätet visar i självvärderingen och intervjuerna hur mål som examineras inom VFU genom trepartssamtal och annan studentdokumentation förbereds och bearbetas inom UVK, men utifrån intervjuerna (gäller i första hand Karlstad) finns det anledning att påpeka vikten av att sådana kopplingar mellan

UVK och VFU (och ämnena) också i praktiken blir synliga för studenterna som en del av ett förankrat helhetstänkande kring utbildningen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Bedömggruppen anser att målområdet uppfylls. Av självvärderingen framgår att VFU utgör det centrala sammanhanget för måluppfyllelsen, att det främst är genom VFU som studenterna får möjlighet att pröva, visa upp och bli bedömda för sina lärarpraktiska förmågor och examineras genom olika bedömningsunderlag och undervisningsplaneringar som också ligger till grund för det avslutande trepartssamtalet. Bedömggruppen konstaterar utifrån självvärderingen och intervjuerna att lärosätet på ett huvudsakligen adekvat sätt även beskriver och argumenterar för hur den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) bidrar till att utveckla planering, genomförande och utvärdering av undervisningen, i relation till VFU. I självvärderingen tar man exempelvis upp hur specialpedagogik behandlas inom UVK-kursen *Den lärande eleven*, och visar på ett övertygande sätt hur detta examineras genom att studenterna individuellt och i grupp utvecklar och analyserar egna fallbeskrivningar, kopplat till olika specialpedagogiska perspektiv. För musikstudenter tas identitetsformation specifikt upp knutet till just musik. Ledarskap i klassrummet, elevbedömnings motiverande funktion och konfliktlösning tas upp som andra exempel på hur man inom UVK förbereder studenterna för att utveckla sin praktiska förmåga att verka som lärare.

Intervjuerna ger däremot blandade vittnesmål om hur väl UVK i dessa två tappningar har förankrat detta målområde, särskilt gäller det för Karlstad som del av en kritik av hur UVK har bedrivits och samordnats.

Bedömggruppen betonar därför vikten av att det revideringsarbete som inletts, för att tydliggöra att progressionen inom UVK och samordningen med övriga delar i utbildningen fullföljs och utvärderas. Utifrån självvärderingen och intervjuerna understryker bedömggruppen betydelsen av att inom UVK också ge utrymme åt de mer generella aspekterna av läraruppdraget, som t.ex. mentorskap, föräldrakontakt, ordningsfrågor och andra frågor relaterade till "den pedagogiska verksamheten i övrigt", aspekter som inte lyfts fram i någon större omfattning, men som är en central del av lärarens arbete i skolan.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Självvärderingen visar enligt bedömggruppen att studenter får möjlighet att utveckla ovanstående förmågor under utbildningens gång. Även under detta målområde ligger det en betoning på VFU kopplat till UVK, med särskild tonvikt på hur styrdokumenterna ska tolkas och sättas i ett barnperspektiv och ett vidare samhällsperspektiv. Men det betonas också hur man genom arbete med fallbeskrivningar kopplar samhälle och etik till praktiken, knutet till teorier om lärande.

Självvärderingen styrker att studenterna kan visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna och barnkonventionen. Särskild tonvikt läggs på värdegrundsfrågor. Beskrivningen är relativt utförlig och konkret, med flera illustrativa exempel, där olika UVK-kurser syftar till att fördjupa studenternas VFU-erfarenheter och knyta an dem till forskningen. Lärosätet redogör för olika seminarier och enskilda kursmål som ska rusta studenterna för att uppnå målen. Målområdets aspekter förekommer löpande under hela utbildningstiden och svarar väl mot bedömningsgrunden. Det saknas däremot explicita skrivningar om hållbar utveckling i självvärderingen, vilket lärosätet själv lyfter fram som ett utvecklingsområde inom UVK, och som något man upprättat en åtgärdsplan för.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras huvudsakligen i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Bedömargruppen anser att jämställdhet hanteras inom utbildningen på ett tillfredställande sätt. Lärosätet redovisar enligt bedömargruppen i självvärderingen ett utvecklat arbete med jämställdhetsfrågor och detta bekräftas genom intervjuer. Perspektivet genomsyrar utbildningen och det finns explicita mål och examinationer där studenterna ska beakta ett jämställdhetsperspektiv. I VFU finns jämställdhetsperspektivet explicit utskrivet som mål, och där får studenterna använda egen beprövad erfarenhet och som forskningslitteratur för att resonera om jämställdhet, normkritik och andra genusrelaterade frågor. Flera exempel ges på hur målet redovisas och examineras, däribland hur studenterna ska lära sig att arbeta med jämställdhetsfrågor i den egna undervisningen.

Lärosätet redogör även för att arbetet med jämställdhetsfrågor inom utbildningen är del av en övergripande strategi att verka för jämställdhet inom hela lärosätet, både med avseende på utbildningens innehåll och sammansättning. I det arbetet har lärosätet valt att prioritera lärarutbildningarna och i ett första steg särskilt UVK. Bedömargruppen noterar att lärosätet i detta strategiarbete har identifierat ett behov av att förtydliga målskrivningar om jämställdhet och genuspedagogik inom UVK och VFU, samt att förstärka kompetensen hos de lokala lärarutbildarna i att bedöma måluppfyllelsen för jämställdhet. Bedömargruppen konstaterar också att lärarkåren inom UVK är klart mansdominerad, vilket är något att beakta i framtida rekryteringsarbete.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Bedömargruppen anser att formerna för ämneslärarutbildningens uppföljning, åtgärder och återkoppling är tillfredsställande. Lärosätet redogör för ett centralt utarbetat utvärderande arbete som bedrivs med studenter i olika skeden av sin utbildning liksom med alumner. I självvärderingen redovisar de rutiner för hur dessa synpunkter tas upp samt leder till förändring och anpassning utifrån önskemål. De redovisar tydligt i självvärderingen hur de arbetar med systematisk uppföljning av utbildningen, och hur dessa insatser återrapporteras och vid behov omsätts i åtgärder. I det mer övergripande kvalitetsarbetet lägger man i självvärderingen stor vikt vid att lyfta fram den personal som har huvudansvar för kvalitetsarbete, utvärdering och uppföljning. Lärarutbildningsnämnden ansvarar för kontinuerlig uppföljning, och har en speciell utredningsenhet. Nämnden och

utbildningens lärare tar del av resultatet från den uppföljningen och andra utvärderingar. Det finns flera andra konkreta exempel, till exempel klargörande av examinatorns och den kursansvarigas uppgifter, programråd, kurs- och programutvärderingar samt hur resultaten av dessa leder till förändringar av utbildningen.

Självvärderingens beskrivningar bekräftas i stort genom intervjuerna, där det också framkommer hur UVK har utvärderats och förändrats som följd av detta. Genom utvärderingarna har lärosätet fått kunskap om brister i UVK-kursernas överlappande struktur (något som omtalats tidigare), och har som följd av detta genomfört uppföljande åtgärder för att koordinera kurserna bättre.

Uppföljningssystemet verkar med andra ord fungera, men förändringen av UVK-kursernas struktur är som tidigare noterats i den här bedömningen ännu i sin inledningsfas. Ett problem som lärosätet delar med flera andra är den låga svarsfrekvensen i de digitala enkätutvärderingarna, som därför kompletteras med mer löpande utvärdering. Bedömggruppen efterlyser ett fördjupat arbete för att öka svarsfrekvensen på de digitala utvärderingarna, och om det till exempel kan ske genom att man utvecklar de löpande formativa och muntliga utvärderingarna.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet påtalar en ökande utmaning med att bristande skrivförmåga försvårar för en del studenter att slutföra sin utbildning. Lärosätet redogör i självvärderingen och intervjuerna ett omfattande analysarbete och åtgärder, t.ex. hur de arbetar med stöd till studenter att genomföra utbildningen i tid eller genom särskilt stöd till bibliotekets skrivverkstad, diagnostiska skrivprov, skrivhandledning och stöd till elever som inte har svenska som modersmål.

Bedömggruppen anser att lärosätet uppnår bedömningsgrunden, men att det finns utvecklingspotential inom området. Lärosätet är medvetet om problemen med avhopp, låg prestationsgrad och långsam genomströmning men kan behöva stärka stödet för studenterna ytterligare. Skälet är att de vidtagna åtgärderna inte varit helt framgångsrika, sett till att avhoppsfrekvensen anges som relativt hög. Som påpekas i intervjuer är problemet inte helt enkelt, eftersom avhoppet inte bara är kopplade till studenternas varierande studieförutsättningar, utan också till deras förväntningar, inte minst hos distansstudenter. Bedömggruppen menar att lärosätets insatser för att en lärarstudent ska genomgå utbildningen inte bara rör studievana, utan också måste vägas mot faktorer som studentens förväntningar, ambition och lämplighet.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Bedömggruppen finner att studenterna har möjligheter att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Det sker enligt självvärderingen på flera nivåer genom möjlighet till deltagande och inflytande i samtliga beslutande och beredande organ vid lärosätet, där även dekanen regelbundet träffar studentkåren. Även studenternas synpunkter i kursvärderingar och löpande formativa utvärderingar har legat till grund för omfattande förändringar inom UVK.

Intervjuerna bekräftar i stort denna bild, där det bland annat framgår att möjligheten till inflytande verkligen finns, men att inte alla utnyttjar möjligheten. Utifrån intervjuerna och självvärderingen framkommer att studenterna har stort inflytande på utbildningen via studentkåren, lärarutbildningsnämnden och programrådet. Det är med andra ord i första hand via formella kanaler som studenterna har inflytande, medan de informella vägarna inte lyfts fram som lika framträdande, i alla fall inte lika mycket i Karlstad som i Musikhögskolan Ingesund.

Studenternas och alumnernas synpunkter har lett till en översyn av bland annat specialpedagogikens utrymme i UVK-kurserna, men även andra delar i UVK och VFU som t.ex. flerspråkighet, konflikthantering, betyg och bedömning. Detta är goda exempel på hur studenternas perspektiv tillvaratas och hur det i gengäld kan påverka utbildningen. Mot bakgrund av den kritik som riktats mot UVK Karlstad från studenthåll och som lett till flera förändringar, vill bedömargruppen också påpeka vikten av att den här delen av utbildningen också engagerar studenterna. Det är en utmaning för ett större lärosäte att inom UVK samla studenter från flera olika ämnen, men det är viktigt att studenterna ser värdet av dessa kurser och därför aktivt vill och kan påverka deras utformning och innehåll.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärosätet visar enligt bedömargruppen i självvärderingen och intervjuerna att utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. I självvärderingen saknade bedömargruppen mer utförliga beskrivningar av hur UVK-kurser förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv, men detta kompletterades under intervjuerna, med flera exempel på hur utbildningen i UVK och ämneskurser samt i samspel med aktiva lärare och VFU tar upp aspekter av detta, exempelvis hur digitaliseringen kan komma att påverka skolan. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att stärka detta område inom UVK, som del av det mer generella perspektiv på läraryrket som UVK ska bidra till, och som ger studenterna redskap att konstruktivt hantera framtida skolreformer.

Lärosätet redovisar ett väl utvecklat system för samarbete med regionen och enskilda skolor. I självvärderingen redovisas ett antal projekt med syfte att stärka skolkontakterna: Värmlandsmodellen, alumniverksamheten, Regionalt utvecklingscentrum för skola, samverkansgruppen inom Region Värmland för att samordna VFU, samt projektet Ledarskapsdidaktiker. Bedömargruppen anser att man i beskrivningen av dessa samarbeten på ett trovärdigt sätt visar hur de bidrar till att rusta läraren inför det framtida arbetslivet, och även bidrar till att påverka utbildningens utformning.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna**Bedömning med motivering: Tillfredsställande**

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärosätet har tillfredsställande förutsättningar när det gäller personal och miljö för att bedriva den del som utgör den utbildningsvetenskapliga kärnan. Bland lärarna inom UVK återfinns både vetenskapligt kompetent personal och personal med professionell ämneslärarerfarenhet. Den vetenskapliga kompetensen omfattar både ämnesdidaktik, allmändidaktik och pedagogik. Ett arbete för att stärka kompetensen på längre sikt har inletts, och det inbegriper att stärka den allmändidaktiska-pedagogiska kompetens och forskning som är relevant för UVK. Ämneslärarutbildningen har delvis olika utformning i Karlstad och Ingesund (musiklärarutbildningen), och även om Karlstad har andra förutsättningar med många olika ämnesinriktningar så bör Karlstad sträva efter att mer integrera utbildningens olika delar, så att den bildar en tydlig helhet för studenter och lärare.

En särskild omständighet vad gäller utbildningsmiljön för UVK är att den förekommer i två skilda utbildningsmiljöer knutna till samma universitet: Karlstads universitet och Musikhögskolan Ingesund. UVK behandlas i huvudsak som en enhet i den här utvärderingen. Lärosätet har goda förutsättningar att bedriva lärarutbildning på grund av att det finns forskningsmiljöer, för både ämneskunskaper och ämnesdidaktik, och i viss utsträckning en allmän didaktisk miljö. Lärosätet (den del som finns i Karlstad) har fyra ämnesdidaktiska och didaktiska centrumbildningar som verkar ämnes- och fakultetsövergripande. Dessa centrumbildningar bedriver forskning som är praxisnära och yrkesrelevant. Överlag framträder en praktikorienterad miljö, som har nära samverkan med skolor för praktikinära forskning. De centrumbildningar som finns har däremot i första hand gynnat ämnesinriktad forskning. Bedömgrensens menar att de nuvarande utbildningsmiljöerna i första hand knyter samman egen ämnesforskning med utbildning och praktik, men att forskning kopplad till UVK bör stärkas. Den allmänt didaktiska och pedagogiska forskningen behöver också tydligare komma studenterna till del via UVK och VFU. Bedömgrensens anser att lärosätet bör arbeta för att skapa en mer integrerad lärarutbildning (Karlstad), där utbildningens olika delar (ämneskurser, UVK och VFU) och struktur är tydligt kommunicerad och förankrad bland studenter och lärare. Vid Musikhögskolan Ingesund är utbildningen tydligare integrerad. Att stärka formerna för rekrytering, samverkan med och utbildning av VFU-handledare är något som däremot både Karlstad och Ingesund bör utveckla, som grund för en sammanhållen utbildning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Målet behandlas inom flera kurser, men med tyngdpunkt i kursen Vetenskaplig metod och utvecklingsarbete, som föregår det avslutande självständiga arbetet. Genomgående framträder en ambition att i kurserna knyta forskning till skolpraktiken. Tyngdpunkten ligger däremot främst på kvalitativ metodik, även om kvantitativ metodik också behandlas. Samordningen mellan UVK och ämnena för detta mål framträder som relativt svag. Ett framträdande inslag i utbildningen är att studenterna ska kunna bedriva skolutvecklande verksamhet på vetenskaplig grund, något som exempelvis lyfts fram som centralt i UVK-kursen Vetenskapsteori och

utvecklingsarbete, och i den skriftliga, vetenskapligt grundade utvecklingsplan som studenterna ska arbeta fram under VFU utifrån sina praktikerfarenheter.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Underlagen ger flera belägg för att UVK och VFU systematiskt och på olika sätt bidrar till att utveckla och pröva studenternas förmåga att kritiskt och självständigt väga erfarenheter mot forskningsrön.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Bedömaregruppen ser det huvudsakligen som positivt att ämnesläroutbildningen framstår som tydligt ämnesdidaktiskt inriktad och ser det som befogat att målet i första hand knyts till VFU. Lärosätet visar på ett i sin helhet övertygande sätt hur VFU och UVK bidrar till måloppfyllelse. Men det är önskvärt att lärosätet starkare förankrar och utvecklar UVK:s didaktiska och metodiska bidrag i utbildningen, samt tydliggör progressionen inom UVK och stärker samordningen mellan UVK, VFU och ämnen.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Bedömaregruppen konstaterar att lärosätet på ett huvudsakligen adekvat sätt argumenterar för hur den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) bidrar till att utveckla planering, genomförande och utvärdering av undervisningen, i relation till VFU. Lärosätet redogör för hur specialpedagogik behandlas inom UVK, och visar på ett övertygande sätt hur detta examineras kopplat till olika specialpedagogiska perspektiv. Intervjuerna ger däremot blandade vittnesmål om hur väl UVK i dessa två tappningar har förankrat detta målområde, särskilt gäller det för Karlstad som del av en kritik av hur UVK bedrivits och samordnats. Bedömaregruppen betonar därför vikten av att det revideringsarbete som inletts för att tydliggöra progressionen inom UVK samt fullfölja och utvärdera samordningen med övriga delar i utbildningen. Utifrån självvärderingen och intervjuerna understryker bedömaregruppen betydelsen av att inom UVK också ge utrymme åt de mer generella aspekterna av läraruppdraget, t.ex. mentorskap, föräldrakontakt, ordningsfrågor och andra frågor relaterade till "den pedagogiska verksamheten i övrigt".

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Lärosätet visar övertygande hur studenternas förmåga att göra etiska och andra bedömningar utvecklas löpande inom UVK, och provas både i VFU och i olika UVK-kurser.

Jämställdhetsperspektivet beaktas inom utbildningen. Lärosätet redogör för ett omfattande, övergripande jämställdhetsarbete där läroutbildningen och UVK prioriterats. Detta arbete innefattar både läroutbildningens upplägg och personella aspekter. Vissa svagheter kan noteras när det gäller formuleringar av jämställdhetsmål i kurser, lärarhandledares kompetens att bedöma jämställdhetsaspekter samt en ojämn könsfördelning i lärarkåren.

Lärosätet har ett fungerande system för utvärdering, återkoppling och åtgärdsprogram. Utbildningen följs upp systematiskt och det har lett till ett omfattande revideringsarbete av UVK som går i riktning mot att förbättra samordningen inom UVK och i relation till utbildningens övriga delar. Man har också ett utförligt program för att understödja studenternas studier, men samtidigt är avhoppsfrekvensen ganska hög.

Studentperspektivet beaktas på ett tillfredsställande vis, främst genom olika formella kanaler, alltifrån möjlighet att delta och fatta beslut i programråd och läroutbildningsnämnd till att framföra synpunkter

i anslutning till enskilda kurser. Studenternas kritiska synpunkter på UVK framträder som en tungt vägande grund för den revidering av UVK som inletts.

Arbetslivsperspektivet i ett samtida och framtida perspektiv beaktas främst i VFU men också i UVK. Utbildningen bedrivs genom organiserad samverkan med skolor i regionen och olika regionala nätverk. Flera exempel finns på hur utbildningen i UVK och ämneskurser samt i samspel med aktiva lärare och VFU tar upp aspekter av detta, exempelvis hur digitaliseringen kan komma att påverka skolan. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att stärka detta område inom UVK, som del av det mer generella perspektiv på läraryrket som UVK ska bidra till, och som ger studenterna redskap att konstruktivt hantera framtida skolreformer.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Antalet lärare i samhällskunskap och den sammantagna kompetensen är god på lärosätet. I lärargruppen finns både vetenskapligt meriterad personal och personal med professionserfarenheter i form av egen lärarutbildning. Det finns också en blandning av personer med pedagogisk kompetens och ämneskompetens i både sociologi, statsvetenskap och nationalekonomi. Enligt lärartabellen, bekräftad vid intervjuerna, hämtas lärarkompetensen i nationalekonomi i form av en adjunkt från Södertörns högskola. Samhällskunskapen har därmed ingen egen kompetens i lärargruppen när det gäller nationalekonomi. I självvärderingen förklarar lärosätet bristen med att det har varit svårt att rekrytera disputerade nationalekonomer och att ingen disputerad nationalekonom med lärarexamen har sökt de utannonserade tjänsterna.

Bedömggruppen anser att det är en rimlig förklaring till den brist i nationalekonomisk kompetens som redovisas, men på lång sikt behöver lärosätet säkerställa egen kompetens inom nationalekonomi. Vid intervjuerna framkom att en sådan långsiktig lösning finns i och med att det finns en verksam doktorand med relevant ämnesinriktning.

I ämnesgruppen för samhällskunskap finns även ett antal historiker uppräknande. De utgör en väsentlig del av den totala lärargruppen. Lärosätet skriver i sin självvärdering att samhällskunskapen historiskt har starka band till statsvetenskap och historia, och på senare år även till sociologi, vilket förklarar fördelningen mellan discipliner. Argumentet övertygar inte, med tanke på samhällskunskapens nuvarande ämnesmässiga koppling. Även lärosätet kommenterar det i sin självvärdering. Där konstaterar man samhällskunskapens tvärvetenskapliga innehåll och att det baseras på statsvetenskaplig, sociologisk och nationalekonomisk ämnesteorier.

Kompletterande vetenskaplig kompetens inom ämnen som historia och juridik kan vara till fördel, men förutsättningen är att lärosätet har tillgodosett de centrala ämnesområdena för samhällskunskapen. Bedömggruppen menar att ämnet har god ämneskompetens inom både

sociologi och statsvetenskap. Enligt intervjuerna kommer även den nationalekonomiska kompetensen säkras inom en inte alltför avlägsen framtid.

Totalt arbetar enligt lärartabellen 16 personer på lärosätet inom ämneskurserna i samhällskunskap. 88 procent av undervisningen sker med tillsvidareanställda lärare och drygt 80 procent av ämnesundervisningen sker med lärare som har ämneslärarexamen eller motsvarande. Den professionsrelaterade kompetensen förstärks av att en av adjunkterna delar sin tid mellan universitetet och gymnasieskolan. Lärarkårens sammansättning kan därmed beskrivas som att den har en stark och bred vetenskaplig, pedagogisk och professionsrelaterad kompetens på både kort och lång sikt. Den vetenskapliga och professionsrelaterade kompetensen förenas dessutom ofta hos samma personer.

Bedömggruppen menar utifrån det ovanstående att antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet har fyra ämnesdidaktiska och didaktiska centrumbildningar som verkar ämnes- och fakultetsövergripande. Samhällskunskapen är enligt självvärderingen nära knuten till den didaktiska centrumbildningen *Centrum för de samhällsvetenskapliga ämnernas didaktik (CSD)*. Ett centralt mål för CSD är att utveckla kunskap om undervisning och dess betydelse för elevernas möjligheter till lärande i de samhällsorienterade ämnena. Detta exemplifieras av lärosätet via

- a) redovisning av samarbetsprojekt med kommuner där verksamma lärare deltar i forskningscirklar
- b) att forskning inom CSD används som kurslitteratur i ämneskurser
- c) att CSD är medgrundare och ägare av den nordiska ämnesdidaktiska tidskriften *Nordidactica*. Artiklar från tidskriften används också i ämneskurserna.

CSD anordnar veckovisa forskningsseminarier där samhällskunskapsämnets personal deltar. Forskare från CSD ingår även i forskargruppen *ROSE (Research on subject-specific Education)*, ett nätverk där ämnesdidaktiska forskare från olika ämnen samlas kring hur komparation mellan ämnen kan generera kunskap om undervisning och lärande.

Lärosätet redovisar också att det tagits initiativ till uppstart av ett nationellt nätverk för samhällskunskap och ämnesdidaktik, och att personal inom ämnet regelbundet deltar i nationella och nordiska konferenser om samhällskunskapsdidaktik. Personal inom samhällskunskapsämnet har också i uppdrag av Skolverket att bevaka forskning inom det samhällskunskaps- och SO-didaktiska fältet.

Bedömggruppen menar att det finns en vetenskaplig och professionsinriktad miljö för utbildningen. Verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Samhällskunskap är som ämne tvärvetenskapligt och baseras på både statsvetenskaplig samt sociologisk och nationalekonomisk ämnesteorier. Ämnet är därmed till sin karaktär brett i sitt kunskapsinnehåll. Bedömggruppen ser det som positivt, med tanke på utbildningens fokus, att begreppen samhälle och samhällsfrågor lyfts fram som centrala i undervisningen.

Samhällskunskapen genomförs på lärosätet i form av kurser särskilt utformade för lärare, där studenterna har möjlighet att integrera ämnesteoriska och ämnesdidaktiska kunskaper. Därigenom beaktas att den ämnesteorier som förmedlas till studenterna har relevans för yrkesutövningen.

I självvärderingen anges att de två inledande terminerna i utbildningen tydligast svarar mot examensmålet om brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde, medan termin tre och fyra mer tydligt svarar mot examensmålets skrivningar om väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område. Lärosätet exemplifierar detta genom att hänvisa till att lärandemålen i den inledande terminen är centrerade kring aktiva verb med en lägre kognitiv svårighetsnivå, som att kunna *beskriva* och *redogöra* för ett ämnesteoriskt innehåll, medan aktiviteter längre fram i utbildningen centreras kring aktiva verb med en högre kognitiv svårighetsnivå, som att kunna *tolka*, *analysera*, *jämföra*, *planera*, *genomföra*, *argumentera*, *försvara*, *granska* och *opponera*. Argumentationen är övertygande.

Lärandeaktiviteterna består av föreläsningar med efterföljande formativa seminarier. Lärandemålet examineras bland annat genom ämnesteorisk salstentamen och med en ämnesdidaktisk skrivuppgift. Fördjupade kunskaper examineras genom att studenterna skriver självständiga texter och avslutande arbeten. Självvärderingen ger flera exempel på examinationer. De arbeten som har skickats in och bedömts föranleder inga kritiska reflektioner från bedömggruppens sida.

Det finns även undervisningsinslag som kallas mikroundervisning i samtliga terminer, där de praktiska och teoretiska aktiviteterna kombineras. Mikroundervisningens betydelse för programmet bekräftades och underströks under intervjuerna. Bedömggruppen ser mikroundervisningen som ett intressant inslag i programmets uppbyggnad.

Lärandemålets skrivning om fördjupade insikter i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete behandlas under termin ett i form av undervisningsinsatser och examination som berör vad samhällskunskap kan vara och hur den kan undervisas om. Det är inte tydligt motiverat varför inslaget är en fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. Under termin tre har däremot studenterna en uppgift att tolka och jämföra aktuell samhällskunskapsdidaktisk forskning. Lärosätet ger därmed exempel på hur man i utbildningen beaktar kravet på insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. Argumentationen i den delen av lärandemålet är däremot, i jämförelse med lärandemålets inledande delar, inte lika starkt motiverad.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Lärosätet visar i självvärderingen hur man behandlar kunskap om vetenskapsteori och kvalitativa samt kvantitativa metoder i samhällskunskapen. Progressionen i utbildningen gestaltas även för detta examensmål genom att lärosätet resonerar om aktiva verb, med allt högre kognitiv svårighetsnivå ju längre fram i utbildningen studenterna kommer. De exemplifieras sedan från kursplanbeskrivningarna.

Den tredje och fjärde terminen anges tydligast svara mot målet, även om inslag om det finns på samtliga terminer. Tredje och fjärde terminen innehåller metod- och vetenskapsteoretiska kurser och självständigt vetenskapligt skrivande. Examinationen sker genom självständiga arbeten, salstentamen och hemtentamen. En del av de fördjupade kunskaperna visas i studenternas självständiga arbete. De arbeten som har skickats in och bedömts föranleder inga kritiska reflektioner från bedömargruppens sida.

Lärosätet redovisar lärandemål på termin tre som behandlar dels vetenskapsteori, dels att beskriva och tolka grundläggande samhällsvetenskaplig metod med nominal-, ordinal- och intervalldata (kvantitativ metod). Någon motsvarande beskrivning av de kvalitativa metoderna görs inte. Intervjuerna gav ytterligare underlag för slutsatsen att lärosätet bör överväga att säkerställa en fylligare behandling av även kvalitativa metoder.

I lärosätets beskrivning framkommer ett innehåll som kan beskrivas som en fördjupad kunskap i vetenskapsteori, men grundläggande samhällsvetenskaplig metod kan svårtolkas som fördjupade metodkunskaper. Det framgår heller inte hur undervisningen om de kvalitativa forskningsmetoderna kan uppfylla kravet på att vara utgörande fördjupad nivå. Samtidigt redovisar lärosätet att metodundervisning även förekommer kopplad till uppsatsarbete på grundläggande och avancerad nivå. Intervjuerna gav underlag för slutsatsen att dessa kompletterar metodundervisningen i ämnet på ett nöjaktigt sätt. Intervjuerna visade också att lärosätet har en medvetenhet om lärandemålets betydelse för utbildningen.

I självvärderingens text framkommer att länkningen mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen framför allt sker via VFU-kurserna under utbildningens tredje termin. Lärandeaktiviteter utgörs av att studenterna planerar och genomför undervisning. Lärosätet diskuterar detta examensmål även i sin del ett, där en UVK-kurs i vetenskaplig metod och utvecklingsarbete anges vara en del av att uppfylla lärandemålet. Det självständiga arbetet anges slutligen som det främsta exemplet på hur lärandemålet uppfylls, även om man samtidigt ser en utvecklingspotential i att spegla forskningsresultat på vetenskaplig grund respektive beprövad erfarenhet.

Lärosätets diskussion om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt dess betydelse för yrkesutövningen är påtagligt kortfattat och allmänt skrivet. Det hade varit positivt om självvärderingen var fylligare i den delen och åtföljdes av exemplifieringar.

Bedömggruppen menar att lärosätet uppfyller examensmålet om att utbildningen möjliggör att studenterna visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Samtidigt menar bedömggruppen, baserat på de kommentarer som ges ovan, att lärosätet inom detta område har skäl till ett fortsatt utvecklingsarbete av utbildningen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet kommenterar detta mål både i självvärderingens del ett och två. Texten är i del ett dels ett allmänt resonemang om hur examensmålet återkommer i olika kurser, dels hur temat konkret examineras via t.ex. den didaktiska triangeln (relationen ämnesinnehåll – undervisning – student) och fältuppgifter. Mål tre kommenteras i självvärderingens övergripande del i relation till utbildningen. Därför kan det vara svårt att avgränsat exemplifiera på ett konkret sätt. Lärosätet visar samtidigt i självvärderingen att man arbetar med detta mål.

I självvärderingen diskuteras examensmålet i förhållande till ämnet samhällskunskap på ett mer preciserat sätt. Där framgår referenser till både lärandemål på kurser och i förhållande till uppsatsskrivande. I samtliga kurser finns en ambition att integrera ämnesteoritiskt och ämnesdidaktiskt stoff, vilket möjliggör att utveckla de förmågor som examensmålet anger. Aktiviteter som används för att utveckla olika förmågor är föreläsningar, grupparbete, diskussioner, examinationer och formativa seminarier.

I en examinationsuppgift ska studenten välja tre licentiatavhandlingar i forskningsgenren och utifrån avhandlingarna resonera om vilken kunskap om samhällskunskap som uttrycks i avhandlingarna, vilka forskningsfält de befinner sig i och vad som kan vara intressant att forska vidare om. I en annan examinationsuppgift ska studenterna utgå från ett tänkt forskningsprojekt om att i rollen som forskare utveckla samhällskunskap på mellanstadiet och med den utgångspunkten göra en problemformulering, argumentera för metod och skissa på ett analysätt utifrån en hermeneutisk ansats.

Från bedömggruppen menar vi att det ändå hade varit bättre för en utbildning till gymnasielärare i samhällskunskap om exemplifieringen skett med fokus på gymnasiet och inte mellanstadiet. I den fjärde terminen analyserar studenterna forskning om elevers, lärares och medborgares förhållningssätt till demokrati. Aktiviteter som används för att utveckla färdigheten är föreläsningar och formativa diskussioner som följer upp föreläsningarna. I en skriftlig examinationsuppgift, som seminariebehandlas, ska studenterna välja ett demokratiskt problem som är en utmaning att arbeta med i samhällskunskap.

Självvärderingen behandlar framför allt frågan om att kritiskt och självständigt ta tillvara, systematisera och reflektera över relevanta forskningsresultat, men mindre över egna och andras erfarenheter. Det saknas också en beskrivning av hur studenterna kan visa en fördjupad förmåga att

bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten genom att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat. Det avslutande stycket i självvärderingen under det här lärandemålet hade med fördel kunnat utvecklas mer, även om bedömargruppen förstår de ämnesdidaktiska uppsatserna betydelse för att uppfylla examensmålet. Intervjuerna kompletterade däremot på ett tillfyllt sätt innehållet i den här delen av självvärderingen. De arbeten som har skickats in och bedömts föranleder inga kritiska reflektioner från bedömargruppens sida.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätet kommenterar i självvärderingen VFU som särskilt betydelsefullt för att uppnå detta mål. I underlagen utvecklas texten om VFU-kursernas betydelse i samhällskunskapen. Ämnesdidaktik anges vara integrerad i samtliga kurser. Bedömargruppen menar att examensmålets krav på metodik innefattas av ämnesdidaktik och didaktik.

Ämnesteorin och ämnesdidaktik anges sammanknutna i kurserna. Ett intressant sätt att bearbeta examensmålet kommenteras i lärosätets självvärdering i termer av "mikroundervisning". Den förekommer på flera kurser och beskrivs som att studenten, med utgångspunkt i begreppet transformation, anpassar ämnesteorin till innehåll till undervisning. Studenten får därefter agera lärare inför en grupp och leda en efterföljande diskussion om anpassningen. Mikroundervisningen kombineras med en skriftlig inlämning där studenten ska förhålla sig till valda teorier, transformation av ämnesinnehållet, styrdokument och didaktiska grundfrågor. I självvärderingen beskrivs hur konceptet med mikroundervisning gestaltas i olika kurser. Bedömargruppen finner att idén om mikroundervisning är ett innovativt inslag i undervisningen på programmet.

Under kurserna VFU 1 och VFU 2 utvecklas också ämnesdidaktiska förmågor och blir föremål för muntlig och skriftlig examination. I det självständiga arbetet, slutligen, ska studenterna formulera en ämnesdidaktisk fråga, där studenternas högre kognitiva förmågor prövas. Bedömargruppen tolkar texten i självvärderingen som att det är obligatoriskt att behandla en ämnesdidaktisk fråga.

Lärosätet kommenterar i självvärderingen den del av examensmålet som avser undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser. Men det saknas kommentarer om den del av lärandemålet som anger den verksamhet i övrigt som utbildningen avser. Vad detta avser i examensmålet är svårtolkat och bedömargruppen anser att den samlade text som redovisas för examensmålet är tillfyllest för vår bedömning av måluppfyllelsen. En kritisk reflektion är samtidigt att målet, tillsammans med ämnesteoriska kunskaper, är centralt för en yrkesutbildning som ämneslärarutbildningen. Det är därför viktigt att en prövning av måluppfyllelsen möjliggör en kritisk granskning av lärandemål, arbetssätt och examination.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Det här examensmålet diskuteras i självvärderingens båda delar. Texten är i del ett konkret och visar hur målet säkerställs genom lärandemål och examinationer i olika kurser. I del två kommenteras examensmålet satt i relation till samhällskunskap. Planera, genomföra och bedöma utgör en tematik som lärosätet menar är integrerade i samtliga kurser. Det anknyter även examinationsmässig till den "mikroundervisning" som bedrivs. Visst kunskapsinnehåll i kurserna kommenteras i självvärderingen och VFU lyfts fram som betydelsefull för uppnående av målet.

I självvärderingen anges att kurserna använder olika metoder och olika innehåll för att gradvis utveckla studenternas förmåga att självständigt och med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisningen. Förmågorna anges tränas och testas genom mikroundervisning och andra aktiviteter. En av examinationerna består av en ämnesdidaktisk gruppuppgift om klimatfrågan. Uppgiften tränar planering tillsammans med andra, genom att gruppen utformar en skriftlig lektionsplanering för området och tillämpar ämnesdidaktiska teorier. En annan examination består av en hemtentamen där studenterna bland annat ska utgå ifrån en sakfråga eller ett område inom internationell politik, för att sedan redogöra för hur området kan hanteras ur ett undervisningsperspektiv. Förmågorna övas och testas även genom VFU. Bedömggruppen menar att lärosätet med detta har visat att man beaktar examensmålet och att utbildningen genomförs på ett relevant sätt.

Lärosätet avslutar sin text om examensmålet med att ge en utvecklingsambition för framtiden. De skriver att tematiken planering, genomförande och utvärdering av undervisningen bör lyftas fram i det självständiga arbetet och att det bör formuleras ett lärandemål i kursen för det självständiga arbetet om att studenterna ska reflektera över hur den kunskap studien har genererat kan påverka planering och utveckling av undervisningen för att stimulera elevers lärande. Bedömggruppen menar att förslaget är intressant och stärker intrycket av att examensmålet är beaktat i utbildningen.

En kritisk reflektion är att lärosätets text huvudsakligen handlar om att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning. Det saknas text som kommenterar den pedagogiska verksamheten i övrigt. Intervjuerna gav någon ytterligare information om den delen. Vad som avses med examensmålet del om den pedagogiska verksamheten i övrigt är inte helt enkelt att fastslå och kan förstås på många olika sätt. Vi menar ändå att lärosätet hade kunnat kommentera eller problematisera den delen av examensmålet ytterligare. Samtidigt tycker vi att den redovisning som ges är tillräckligt för att täcka även den här delen av examensmålet.

Bedömggrupper menar att lärosätet har visat att utbildningen uppfyller kraven att studenterna ska visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt. Bedömggruppen menar samtidigt att den del av examensmålet som avser den pedagogiska verksamheten i övrigt behöver tydliggöras innehållsligt i det fortsatta utvecklingsarbetet av programmet.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärosätet beskriver i sin självvärdering att det finns en tydlig progression i samhällskunskapskurserna för jämställdhetsmålet. I likhet med deras beskrivningar av vissa andra examensmål så kommenteras deras användning av aktiva verb och hur de förhåller sig till de inledande terminerna

jämfört med ett senare skede i utbildningen. Även för det här lärandemålet lyfts VFU-kurserna fram som betydelsefulla för måluppfyllelsen.

Kurserna använder olika metoder och olika innehåll för att gradvis utveckla studenternas förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i sin pedagogiska gärning som samhällskunskapslärare. Exempelvis ska studenterna, enligt ett lärandemål under den första terminen, beskriva och värdera hur faktorer som kön, etnicitet, klass och religion har betydelse för individens sociala levnadsvillkor och samhällsdeltagande. Läraktiviteterna utgörs av föreläsningar och formativa seminarier som följer upp föreläsningarna. Studenternas färdigheter examineras via en tentamen där en av uppgifterna är att förklara principer som upprätthåller genussystemet. En analys av samtliga författarnamn på kursernas litteraturlistor visar att män dominerar bland författarna. Ett utvecklingsområde är att undersöka om det har konsekvenser för vilka teoretiska och forskningsmässiga perspektiven som tas upp i utbildningen.

Lärosätet pekar på att samhällskunskapen historisk har haft en manlig dominans bland personalen och att detta fortfarande gäller. Därför prioriteras kvinnliga lärare vid nyanställningar. En analys av personalen på samtliga ämneskurser visar att kvinnlig personal saknas helt på tre av sju kurser. Av de personalinsatser som görs totalt i kurserna utförs en mycket stor andel av män. Sedan några år prioriteras kvinnor systematiskt vid nyanställning och den pågående fortbildningen av adjunkter medför också att könsfördelningen bland lektorer kan utjämnas. Kvinnlig nyanställd personal arbetar däremot främst inom grundlärokurserna, i linje med sin yrkesmässiga profil.

Lärosätet visar att man beaktar och arbetar med examensmålet. Bedömgruppen menar att examensmålet är uppfyllt, men rekommenderar att lärosätet kontinuerligt och aktivt arbetar med uppföljning av personalens sammansättning och eventuella konsekvenser av denna. När det gäller kursernas innehåll kommer perspektivet jämställdhet studenterna till del.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet redovisar i sin självvärdering hur de arbetar med systematisk uppföljning av utbildningen, hur dessa insatser återrapporteras och hur de vid behov omsätts i åtgärder. Ett exempel på åtgärder som förs fram om samhällskunskapen är fler formativa seminarier.

Lärosätet redovisar att de har universitetsgemensamt utformade enkäter och särskilda utvärderingar på delkursnivå. Sammantaget finns på ämnesläroarutbildningen tre formella vägar för uppföljning av studentsynpunkter på kursnivå – i form av standardiserade webbenkäter, delkursspecifika enkäter och schemalagd muntlig dialog. Ansvariga kursledare analyserar även studenternas resultat och föreslår vid behov åtgärder och förändringar till nästa kurstillfälle. De föreslagna åtgärderna behandlas inom arbetslaget och personalgruppen för den aktuella kursen, och vid ämnesmöten om det gäller mer omfattande förändringar. Kursutvärderingsanalyser publiceras på ämnets kurssidor på lärosätets webbplats för att tydligt kommunicera kursutvärderingarnas resultat.

Bedömggruppen anser att utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination systematiskt följs upp, att uppföljningarna vid behov omsätts i åtgärder och att återkoppling sker till relevanta intressenter.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätets självvärdering behandlar det här området, men mycket summariskt. Den åtgärd som lärosätet redovisar i relation till bedömningsgrunden är placeringen av en delkurs (*Att vara samhällskunskapslärare i dag och i morgon*) tidigt i utbildningen och att tydlig kommunikation om behörighetskrav och annat sker. Det är svårt att utifrån den skrivna texten säkert avgöra om eller hur väl lärosätet uppfyller lärandemålet i ämneslärarutbildningen i samhällskunskap. De genomförda intervjuerna gav däremot kompletterande information som har gjort bedömning möjlig.

Ett problem med programavbrott anges ha lett till åtgärder för att minska avbrotten. En åtgärd som har initierats är att tidigt i utbildningen introducera vad utbildningen innebär och har till syfte samt att skapa motivation och identifikation med det yrkesval som gjorts. Lärosätet anger även att de har kommunicerat vilket studiestöd universitetet kan erbjuda och vilka behörighetskrav som finns för kurserna. Lärosätets perspektiv och åtgärder för att studenterna ska genomföra utbildningen inom planerad studietid länkas till frågan om transparens, dvs. att studenterna ska veta vad utbildningen innebär och vilka krav som ställs för att klara utbildningen.

Bedömggruppen menar att lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid. Vi menar samtidigt att lärosätet i sin självvärdering och i intervjuerna har beskrivit sitt arbete på ett kortfattat och otydligt sätt. Bedömggruppen hade alltså önskat en mer tydlig och fyllig information gällande vad universitetet erbjuder för att hjälpa studenterna att fullfölja utbildningen.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet redovisar i sin självvärdering hur studenterna får möjlighet att utveckla utbildningens innehåll. Detta görs företrädesvis genom att hänvisa till studentrepresentation i beslutande och beredande organ, systematiserade kursutvärderingar och dialog med personalen. I självvärderingens avslutande stycke om det här bedömningsområdet kommenteras även det viktiga informella inflytandet. Lärosätet skriver att ett exempel på ett mer informellt inflytande som rör enskilda studenters läroprocesser är utformandet av examinationsuppgifter. Detta länkas till mikroundervisningen med tillhörande skriftlig text. Examinationsformen ger dels studenterna tillfälle att öva undervisning samt att reflektera över och problematisera den, dels möjlighet att strukturerat fundera över och utveckla sina egna läroprocesser. Bedömggruppen menar däremot att det inte är tydligt hur det resonemanget är en beskrivning av hur bedömningsområdet uppfylls.

I samband med kursavslutningar hålls summeringar när studenterna via muntlig dialog får möjlighet att kommentera kurser ur ett helhetsperspektiv. Kursledare för då ett samtal med studenterna om den aktuella kursen. På ämnesråd möts kursledare och studentrepresentanter för att diskutera kursernas innehåll och form. Återkommande punkter på dagordningen är kopplingen lärandemål–

kursinnehåll–examinationer, kurslitteratur, undervisningsformer och progression. Studenterna uppmanas att utse två representanter per kurs som för studenternas talan vid ämnesrådet.

Bedömggruppen menar att detta är ett bra arbetssätt, men hade gärna även sett kommentarer från lärosätet om studenternas delaktighet och engagemang i dessa frågor. De genomförda intervjuerna visade att lärosätet är medvetet om bedömningsområdet och beaktar det.

Bedömggruppen menar att lärosätet har visat att studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

I självvärderingen redovisar lärosätet ett antal sätt som studenterna förbereds för förändringar i arbetslivet. VFU-kurserna lyfts fram som viktiga i detta avseende tillsammans med att yrkesverksamma lärare finns i utbildningen. Förutom att studenterna möter arbetslivet i form av yrkesverksamma lärare under sin VFU, så uppträder verksamma lärare på olika sätt i utbildningen. Exempelvis tillvaratas några tidigare lärarstuderandes erfarenheter av sina första år som lärare genom att de gästföreläser tidigt i programmet. Andra exempel är en verksam gymnasielärare som leder och undervisar i en delkurs om medier. Även representanter för andra yrkesgrupper förekommer. Ett exempel är en verksam lagman och förvaltningschef som ansvarar för undervisningen om rättsvetenskap och kriminologi samt organiserar studiebesök på tingsrätten. Andra föreläsningssatsningar inom samma tema görs av en företagsledare, författare och tidigare verksamma lärare samt en forskare och debattör.

Ett valt perspektiv på tematiken hållbar utveckling är att i utbildningen knyta den till ett förändrat samhälls- och yrkesliv. Tematiken fördjupas bland annat i termin tre som behandlar samhällsdeltagande, och där man belyser begreppet hållbar utveckling utifrån ett samhälls- och undervisningsperspektiv.

Lärosätet redovisar även ett antal internationaliseringsprojekt (Kenya och Indien), där samhällskunskapen medverkar. Bedömggruppen menar däremot att det inte är tydligt varför denna del av texten är en relevant beskrivning av insatser i förhållande till bedömningsområdet. Detta hade med fördel kunnat tydliggöras.

Bedömggruppen menar att en mer fyllig redovisning i självvärderingen av lärosätets insatser för det här bedömningsområdet hade underlättat för en större säkerhet i bedömningen. De genomförda intervjuerna var därför både viktiga och klargörande. Samtidigt är vi i bedömggruppen medvetna om de begränsningar i sidantal som gäller för lärosätets självvärdering.

Självvärderingens text om det här examensmålet är kortfattat. Bedömggruppen har uppfattat det som särskilt problematiskt att göra en bedömning av samverkan med det omgivande samhället. En

samlad bild av självvärderingen och intervjuerna gör det ändå möjligt att bedöma att lärosätet har uppfyllt bedömningsområdet.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärarkåren på lärosätet utgör en stark och bred vetenskaplig, pedagogisk och professionsrelaterad kompetens. Den vetenskapliga och professionsrelaterade kompetensen förenas dessutom ofta hos samma personer. Den nationalekonomiska kompetensen kommer att säkerställas inom kort. Bedömargruppen menar att antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Lärosätet har en vetenskaplig och professionsinriktad miljö, och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Samhällskunskapens koppling till ämnesdidaktiska och didaktiska centrumbildningar som *Centrum för de samhällsvetenskapliga ämnenas didaktik (CSD)* och *Research on subject-specific Education (ROSE)* är en styrka för utbildningen.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Den ordnande strukturen för utbildningen som beskrivs genom aktiva verb med en lägre respektive högre kognitiv svårighetsnivå ju längre fram i utbildningen studenterna kommer övertygar i sin tydlighet. Bedömargruppen menar också att mikroundervisningen är ett intressant inslag i programmets uppbyggnad.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Samtidigt menar bedömargruppen att lärosätet har anledning till ett fortsatt utvecklingsarbete av undervisning i kvantitativa metoder. Lärosätets diskussion om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt dess betydelse för yrkesutövningen är dessutom påtagligt kortfattat och allmänt skrivet.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Samtidigt hade bedömargruppen gärna sett en fylligare beskrivning av delar av examensmålet, t.ex. reflektioner om hur studenterna reflekterar över egna och andras erfarenheter.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Ett intressant sätt att bearbeta examensmålet kommenteras i lärosätets självvärdering i termer av "mikroundervisning". Den förekommer på flera kurser och beskrivs som att studenten, med utgångspunkt i begreppet transformation, anpassar ämnesteoretiskt innehåll till undervisning.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Bedömgruppen menar däremot att den del av examensmålet som avser den pedagogiska verksamheten i övrigt behöver tydliggöras innehållsligt i det fortsatta utvecklingsarbetet av programmet.

Bedömgruppen menar att lärosätet har visat att bedömningsgrunderna uppfylls för jämställdhetsperspektivet (som för samhällskunskap är både ett ämnesinnehåll och en ämnesdidaktisk fråga i den pedagogiska verksamheten), uppföljning av utbildningen, studentperspektivet samt arbetsliv och samverkan. Lärosätets redovisning av sitt arbete om möjligheterna för studenterna att slutföra sin utbildning är kortfattad och otydlig, om än tillräcklig. På motsvarande sätt hade arbetet om samverkan med det omkringliggande samhället kunnat utvecklas ytterligare eller förtydligas.

Lärosäte: Karlstads universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska.

Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Lärosätet har tillräckliga förutsättningar när det gäller personal inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK). Bland lärarna inom UVK återfinns både vetenskapligt kompetent personal och personal med professionell ämneslärarefarenhet. Den vetenskapliga kompetensen omfattar både ämnesdidaktik, allmäntdidaktik och pedagogik. Ett arbete för att stärka kompetensen på längre sikt har inletts, och det inbegriper att stärka den allmäntdidaktiska-pedagogiska kompetens och forskning som är relevant för UVK. Bedömggruppen anser att den ämnesmässiga kompetensen är god när det gäller disputerade lärare i litteraturvetenskap och språkvetenskap/lingvistik, men den teoretiska ämnesdidaktiska kompetensen är svag och behöver stärkas med fler som är disputerade i ämnesdidaktik. Den professionsinriktade kompetensen är tillfredsställande och består främst av adjunkter och några disputerade lärare med egen ämneslärarexamen. Många lärare är verksamma på utbildningen, men generellt har de lite undervisningstid och bedömggruppen noterar brister i samordningen dem emellan. Sett till helheten är alltså personalen tillfredsställande men det finns utvecklingsmöjligheter.

Utbildningsmiljö är tillfredsställande när det gäller UVK. En särskild omständighet vad gäller utbildningsmiljön för UVK är att den förekommer i två skilda utbildningsmiljöer, olika orter beroende på ämnen, knutna till samma universitet. Bedömggruppens menar att de nuvarande utbildningsmiljöerna i första hand knyter samman egen ämnesforskning med utbildning och praktik, men att forskning kopplad till UVK bör stärkas. Den allmänt didaktiska och pedagogiska forskningen behöver också tydligare komma studenterna till del via UVK och VFU, men studenterna får ta del av forskning om till exempel lässtrategier och läsandet av webbtexter. Dessutom finns moment där studenterna jämför forskning. Utbildningsmiljön är god och det finns starka forskningsmiljöer som är lämpade för svenskläraryt utbildning, och en tillfredsställande professionsinriktad miljö. Sammantaget anser bedömggruppen att lärosätet bör arbeta för att skapa en mer integrerad lärarutbildning, där utbildningens olika delar (ämneskurser, UVK och VFU) och struktur är tydligt kommunicerad och förankrad bland studenter och lärare.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls inte. Bredden i ämneskunskaperna för yrkesutövningen är tillfredsställande, enligt bedömggruppen. Underlaget innehåller också många goda exempel på lärandeaktiviteter, särskilt inom språkinriktad ämnesdidaktik och språkvetenskap. Man har också god variation och relevant ämnesteorier. Däremot framgår inte hur ämnet studeras på en djupare nivå, såsom kritisk granskning, analys och värdering. Bedömggruppen menar att de olika momenten blir avgränsade öar i utbildningen, och att samordningen och progressionen mellan momenten i delkurserna och kurserna är svag och behöver utvecklas. Mycket tyder på att lärosätet inte når målet om väsentligt fördjupade

kunskaper i vissa delar av ämnet. Det finns en brist i kopplingen mellan ämne och ämnesdidaktik, särskilt på litteratursidan, vilket sannolikt beror på att det saknas disputerade lärare i litteraturredaktik. Läget är heller inte helt tillfredsställande när det gäller väsentligt fördjupade kunskaper, inbegripet fördjupade kunskaper om forsknings- och utvecklingsarbete.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inom UVK men säkerställs inte för inriktningen svenska. Målet behandlas inom flera kurser som föregår det avslutande självständiga arbetet. Studenterna möter både kvalitativa och kvantitativa metoder under utbildningen samt moment som rör relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Tyngdpunkten ligger däremot främst på kvalitativ metodik, även om kvantitativ metodik också behandlas. Studenterna möter även ämnesspecifika metoder men progressionen och den röda tråden kan bli tydligare, vilket bekräftas av att flera av de självständiga arbetena saknar en utvecklad forskningsmetod. Samordningen mellan UVK och ämnena för detta mål framträder som relativt svag. Däremot är kopplingen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet bättre. Genomgående framträder en ambition att i kurserna knyta forskning till skolpraktiken. Ett framträdande inslag i utbildningen är att studenterna ska kunna bedriva skolutvecklande verksamhet på vetenskaplig grund, något som exempelvis lyfts fram som centralt i UVK-kursen *Vetenskapsteori och utvecklingsarbete*, och i den skriftliga, vetenskapligt grundade utvecklingsplan som studenterna ska arbeta fram under VFU utifrån sina praktikerfarenheter. Sammantaget behöver lärosätet alltså göra mer för att säkerställa kunskaperna och progressionen, vilket man också är medvetna om och man har inlett ett utvecklingsarbete. Bedömargruppen menar att lärosätet inte når hela vägen, med väldigt högt uppställda vetenskapliga ämnesmål tidigt i utbildningen. Därmed möjliggör utbildningen i sin helhet måluppfyllelse men den säkerställs inte.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inom UVK men säkerställs inte för inriktningen svenska. Underlagen ger flera belägg för att UVK och VFU systematiskt och på olika sätt bidrar till att utveckla och pröva studenternas förmåga att kritiskt och självständigt väga erfarenheter mot forskningsrön. Men bedömargruppen noterar att lärosätet har svårt att tydliggöra vad progression mot kritiskt och självständigt innebär för hela utbildningen. Även om det finns lärandeaktiviteter måste examinationerna ses över för att säkerställa den kritiskt analyserande delen. Det bekräftas även av de självständiga arbetena som inte heller uppfyller delen av målet som avser att ha en fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata och systematisera. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att se över kursmålen och betygskriterierna för olika examinationer, för att i progression genom de olika kurserna säkerställa denna del av målet. Därtill menar lärosätet i självvärderingen att ämneskunskap kopplas till yrkesutövningen, men intervjuerna visar att kopplingen mellan ämne och ämnesdidaktik är svag och att lärarna i ämnet inte känner till vad som görs i de ämnesdidaktiska delarna. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör måluppfyllelse men den säkerställs inte.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Bedömargruppen ser det huvudsakligen som positivt att ämneslärarutbildningen framstår som tydligt ämnesdidaktiskt inriktad och ser det som befogat att målet i första hand knyts till VFU. Lärosätet visar på ett i sin helhet övertygande sätt hur VFU och UVK bidrar till måluppfyllelse. Men det är önskvärt att lärosätet starkare förankrar och utvecklar UVK:s didaktiska och metodiska bidrag i utbildningen, samt tydliggör progressionen inom UVK och stärker samordningen mellan UVK, VFU och ämnen. För inriktningen svenska finns det en stark koppling mellan VFU:n och de campusförlagda övningarna och

examineras enligt en utarbetad systematisk modell. Lärosätet uppvisar också en stor variation med campusförlagda didaktiska och metodiska övningar, även om progressionen och kopplingen till ämneskurserna kan vara tydligare – särskilt inom litteraturredidaktik. Bedömggruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Det genom att UVK bidrar till att utveckla planering, genomförande och utvärdering av undervisningen, i relation till VFU. Lärosätet redogör för hur specialpedagogik behandlas inom UVK, och visar på ett övertygande sätt hur detta examineras kopplat till olika specialpedagogiska perspektiv. Bedömggruppen understryker betydelsen av att inom UVK också ge utrymme åt de mer generella aspekterna av läraruppdraget, till exempel mentorskap, föräldrakontakt, ordningsfrågor och andra frågor relaterade till den pedagogiska verksamheten i övrigt. Målet aktualiseras särskilt under VFU men också i VFU-förberedande övningar i ämnesdidaktik. Bland annat berörs i ämnesdidaktiken hur undervisningen kan anpassas till elevers olika individuella behov. Det finns också exempel på lärandemål och hur de examineras, till exempel i seminarier eller skriftliga inlämningsuppgifter. Lärosätet gör även mikroundervisning på några olika moment, vilket innebär att studenterna följer hela kedjan från transformering av ämnesstoff till planering och utvärdering. Bedömggruppen hade dock gärna sett exempel på uppföljning av VFU-relaterade moment och uppgifter samt explicita ämnesdidaktiska och metodiska kursmål för VFU-kurserna. Gruppen vill också betona vikten av att det revideringsarbete som inletts för att tydliggöra progressionen inom UVK samt fullfölja och utvärdera samordningen med övriga delar i utbildningen. Det eftersom intervjuerna ger blandade vittnesmål om hur väl UVK bedrivits och samordnats. Bedömggruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse. Mycket av innehållet i utbildningen handlar om att utveckla undervisning i syfte att stimulera varje elevs lärande.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Lärosätet visar övertygande hur studenternas förmåga att göra etiska och andra bedömningar utvecklas löpande inom UVK, och provas både i VFU och i olika UVK-kurser.

Jämställdhetsperspektivet tillgodoses i svensklärarytbildningen och lärosätet har ett mycket medvetet arbete. Lärosätet redogör för ett omfattande, övergripande jämställdhetsarbete där lärarutbildningen och UVK prioriterats. Detta arbete innefattar både lärarutbildningens upplägg och personella aspekter. Det finns bland annat en handlingsplan för jämställdhet som går ut på att perspektivet ska genomsyra all utbildning och det finns också flera exempel på att så sker. Vissa svagheter kan noteras när det gäller formuleringar av jämställdhetsmål i kurser inom UVK, lärarhandledares kompetens att bedöma jämställdhetsaspekter samt en ojämn könsfördelning i lärarkåren.

Utbildningen följs upp systematiskt och lärosätet vidtar åtgärder för att utveckla kvaliteten och att resultaten av utvärderingar återkopplas till ledning, lärare och studenter. Det har lett till ett omfattande revideringsarbete av UVK som går i riktning mot att förbättra samordningen inom UVK och i relation till utbildningens övriga delar. För bedömggruppen är det dock lite oklart hur lärosätet följer upp VFU och utvecklingen av VFU-kurserna. Lärosätet har också ett utförligt program för att understödja studenternas studier. Man analyserar genomströmningen och vidtar åtgärder för att kunna stödja studenter att genomföra utbildningen i planerad studietid, men samtidigt är avhoppsfrekvensen ganska hög.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studentperspektivet beaktas på ett tillfredsställande vis, främst genom olika formella kanaler, alltifrån möjlighet att delta och fatta beslut i programråd och lärarutbildningsnämnd till att framföra synpunkter i anslutning till enskilda kurser. Studenternas kritiska synpunkter på UVK framträder som en tungt vägande grund för den revidering av UVK som inletts. Lärosätet och ämnet svenska arbetar enligt bedömggruppen aktivt för att öka studenternas inflytande på flera nivåer, både formella och informella.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Arbetsliv och samverkan är tillfredsställande, enligt bedömggruppen, och det finns många goda exempel på kontakt med det närliggande skolsamhället såsom praxisnära forskning, Värmlandsmodellen och verksamma lärare som kommer till campus. Utbildningen bedrivs därmed genom organiserad samverkan med skolor i regionen och olika regionala nätverk. Detta är en modern utbildning med stor satsning på distansundervisning och digital arbetsmiljö samt ett aktivt mångfaldsperspektiv. Arbetslivsperspektivet i ett samtida och framtida perspektiv beaktas främst i VFU men också i UVK och i svenska. Flera exempel finns på hur utbildningen i UVK och ämneskurser samt i samspel med aktiva lärare och VFU tar upp aspekter av detta, exempelvis hur digitaliseringen kan komma att påverka skolan. Bedömggruppen rekommenderar dock lärosätet att stärka detta område inom UVK, som del av det mer generella perspektiv på läraryrket som UVK ska bidra till, och som ger studenterna redskap att konstruktivt hantera framtida skolreformer.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar**Personal**

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Den samlade studentvolymen är svår att uttolka, men antalet nyregistrerade programstudenter har enligt självvärderingen stigit från 147 till 257 under åren 2012–2017. Inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) arbetar sammanlagt 36 lärare och inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) 14 lärare), varav hälften på högst 10 procent av en heltid. I lärargruppen finns både vetenskapligt kompetent personal och personal med professionserfarenheter i form av egen lärarutbildning. Det finns också en blandning av lärare med allmän didaktisk-pedagogisk kompetens och ämnesdidaktisk respektive ämnesspecifika kompetens. De lektorer som undervisar i UVK har lärarutbildning eller bedriver pedagogisk forskning. Överlag har en relativt stor andel lärare lärarbakgrund, och studenterna får enligt självvärderingen och intervjuerna möta en del nu yrkesverksamma lärare inom ramen för UVK, utöver de lokala handledare som leder dem under den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Självvärderingen resonerar också tydligt om rekrytering och kompetensutveckling av lärare, t.ex. genom forskarutbildning av adjunkter.

Lärosätet bedriver enligt självvärderingen ett arbete med att åtgärda personalrelaterade brister. Bland annat lyfter man fram ett målmedvetet arbete för en adekvat och god kompetensförsörjning. Andelen disputerade lärare inom UVK påpekas i självvärderingen vara lägre än rekommenderat. En angiven orsak till detta är att flera disputerade har fått forskningsmedel och därför inte deltar som lärare i utbildningen. Bedömaregruppen anser att andelen disputerade lärare inom UVK (20 av 35 lärare) säkerställer kompetensen på kort sikt, men anser samtidigt att den kompetensstärkning som initierats är befogad för att säkra kompetensen på längre sikt. Bedömaregruppen anser också att en professor med didaktisk inriktning bör få större plats inom UVK, något som också påpekas i självvärderingen. Den här bristen kan på lång sikt komma att åtgärdas via de satsningar lärosätet gör på forskning inom området. Här bör lärosätet enligt bedömaregruppen upprätta tydliga åtgärdsplaner för att säkra kompetensen på längre sikt.

Lärosätet redovisar ett stort antal lärare som är inbegripna i UVK, både i Karlstad och vid Musikhögskolan Ingesund, varav de flesta gör relativt små undervisningsinsatser inom utbildningen. Lärosätet anger vid intervjuerna att detta förhållande bottnar i en strävan att erbjuda kvalificerad kompetens i de olika kurserna som ingår. Bedömaregruppen menar utifrån uppgifterna i självvärderingen och intervjuerna att lärosätet bör överväga en lärarmässigt mer sammanhållen UVK genom att minska antalet involverade lärare, i synnerhet för UVK i Karlstad. Ett annat utvecklingsområde för UVK i Karlstad är att stärka det gemensamma ansvaret för UVK som helhet och som en del av ämneslärarutbildningen hos alla undervisande lärare. Detta gäller i synnerhet de kursansvariga lärarna.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

En särskild omständighet som försvårar bedömningen av UVK är att den förekommer i två skilda utbildningsmiljöer knutna till samma universitet: Karlstads universitet och Musikhögskolan Ingesund. Trots att de är formellt samordnade genom gemensamma kursplaner för UVK, bedrivs de på olika platser och utifrån skilda upplägg på utbildningarna. UVK behandlas i huvudsak som en enhet i den här utvärderingen, och vi markerar om bedömaregruppens kommentarer skiljer sig åt mellan utbildningarna.

Lärosätet har enligt självvärderingen och intervjuerna goda förutsättningar att bedriva lärarutbildning på grund av att det finns forskningsmiljöer, för både ämneskunskaper och ämnesdidaktik, och i viss utsträckning en allmän didaktisk miljö. Bedömaregruppen delar i huvudsak den bedömningen. Lärosätet (den del som finns i Karlstad) har fyra ämnesdidaktiska och didaktiska centrumbildningar som verkar ämnes- och fakultetsövergripande. Dessa centrumbildningar bedriver forskning som är praxisnära och yrkesrelevant, och lärarna som medverkar i ämneslärarprogrammen är i hög grad knutna till dessa centrum. Centrumbildningarna får största delen av de forskningsmedel som kanaliseras via lärarutbildningsnämnden. Överlag framträder en praktikorienterad miljö, som under senare tid även innefattar en forskarskola för lärare inom ramen för den statligt finansierade försöksverksamheten med praktisknära forskning (ULF). Man har alltså nära samverkan med skolor för praktisknära forskning.

De centrumbildningar som finns har däremot i första hand gynnat ämnesinriktad forskning, ibland i direkt samverkan med skolor, medan forskning knuten till den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK)

och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) i första hand har krävt fakultetsmedel. Även om det pågår en satsning för att stärka UVK- och VFU-området, vilket framgår både av självvärderingen och av intervjuerna, har detta område hittills varit underfinansierat med forskningsmedel.

Bedömargruppens slutsats blir därför att de nuvarande utbildningsmiljöerna i första hand knyter samman egen ämnesforskning med utbildning och praktik, men att forskning kopplad till UVK bör stärkas. Enligt självvärderingen och intervjuerna är detta något som lärosätet arbetar med. Det är, menar bedömargruppen, viktigt att försöksverksamheten med praxisnära forskning följs upp, så att den allmändidaktiska och pedagogiska forskningen stärks och kommer studenterna till del via UVK och VFU.

Bedömargruppen anser att lärosätet bör arbeta för att skapa en mer integrerad lärarutbildning (Karlstad), där utbildningens olika delar (ämneskurser, UVK och VFU) och struktur är tydligt kommunicerad och förankrad bland studenter och lärare. Här kan Karlstad hämta vissa lärdomar från Musikhögskolan Ingesunds integrerade utbildning, även om förutsättningarna är mycket olika. Det handlar enligt bedömargruppen framför allt om att tidigt och genomgående förankra utbildningen som en helhet, så att studenterna ser och uppskattar hur de olika delarna med ämneskurser, UVK och VFU, vilket bidrar till att rusta dem för läraryrket. Intervjuerna vittnar om att ett sådant helhetstänkande är mer förankrat i Ingesund än i Karlstad. Att stärka formerna för rekrytering, samverkan med och utbildning av VFU-handledare är något som däremot både Karlstad och Ingesund bör utveckla, som grund för en sammanhållen utbildning och garant för dess kvalitet.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Lärosätet visar i självvärderingen och intervjuerna hur man inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) behandlar kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa metoder, både i olika läskurser och i förberedelser i övrigt som rör skrivande, seminariebehandlingar, examinationer inför det självständiga arbetet. Både utformning och genomförande samt examination redovisas med flera konkreta exempel som illustrationer. Tyngdpunkten i detta ligger enligt framställningen på UVK-kursen Vetenskaplig metod och utvecklingsarbete, som föregår det avslutande självständiga arbetet. Men av självvärderingen och intervjuerna framgår det övertygande för bedömargruppen hur de olika UVK-kurserna bidrar till måluppfyllelsen, bland annat genom att ta upp olika teoretiska perspektiv på skolans uppdrag samt på kunskap, lärande och ledarskap, och låta studenterna genomföra olika typer av mindre undersökningar.

Bedömggruppen urskiljer en god ambition att genomgående knyta samman forskning och praktik, och på så sätt göra studenternas fördjupade vetenskapliga kunskaper yrkesrelevanta. Inom UVK ges flera kurser som syftar till att bidra till att fördjupa kunskapen om relationen mellan vetenskap och beprövad erfarenhet i ett lärarprofessionsperspektiv, och som i de flesta fall provas genom olika skrivuppgifter och det självständiga arbetet, men också genom muntlig examination utifrån fall, i workshoppar och seminarier. Lärosätet visar även hur de säkerställer målet för relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Överlag redovisas hur ämnesteorier, pedagogisk/didaktisk forskning och studenternas egen beprövade erfarenhet kopplas till målet via den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Ett framträdande inslag i utbildningen är att studenterna ska kunna bedriva skolutvecklande verksamhet på vetenskaplig grund, något som exempelvis lyfts fram som centralt i UVK-kursen Vetenskapsteori och utvecklingsarbete, och i den skriftliga, vetenskapligt grundade utvecklingsplan som studenterna ska arbeta fram under VFU utifrån sina praktikerfarenheter.

Bedömggruppen menar att arbetet med att undervisa i och examinera kvantitativa metoder kan stärkas inom UVK, ett utvecklingsområde som även lärosätet har identifierat i självvärderingen och intervjuerna, och som bör stärkas i samråd med utbildningens övriga delar, både ämnen och VFU. Detta lyfts fram i självvärderingen och handlar om att introducera en kvantitativ metod tidigt i utbildningen. Nu behandlas inte kvantitativa metoder förrän i den sent förlagda kursen Vetenskapsteori och utvecklingsarbete.

Bedömggruppen vill även framhålla vikten av att behandla kvantitativa metoder som något professionsrelevant, och därför angeläget för studenterna att ha kunskap om. Bedömggruppen rekommenderar generellt utifrån självvärderingen och intervjuerna en stärkt samordning av vetenskapsteori och forskningsmetodik mellan UVK, VFU och ämnena, som ett viktigt led i att förankra utbildningen som en helhet, och få studenterna att förhålla sig till olika vetenskapliga traditioner. Det kan också bidra till att minska den teoretiska spretighet som, enligt de intervjuade studenterna, delvis präglar utbildningen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Bedömggruppen anser att ovanstående målskrivning uppfylls. Lärosätet visar i sin självvärdering detta genom att beskriva flera olika typer av uppgifter inom UVK och VFU i samverkan med ämneskurserna. Ett par belysande exempel är den skriftliga utvecklingsplan som studenterna utformar under VFU och de två examinationsuppgifter som ingår i kursen *Vetenskaplig metod och utvecklingsarbete*, där studenterna med stöd i forskning ska argumentera för utvecklingsinsatser kopplade till ämnet och till skolan mer generellt. Ett annat gott exempel är UVK vid Musikhögskolan Ingesund, där studenterna i bedömningskursen ska formulera och motivera bedömningsexempel i ämnet musik med stöd i relevant forskning och beprövad erfarenhet.

Lärosätet visar med ovanstående exempel och flera andra på ett trovärdigt sätt hur studenterna systematiskt och i relation till relevant forskning får bearbeta, utvärdera och reflektera över framför

allt sina praktikerfarenheter, som ett led i att bli rustade för att ta aktiv del i skolans utveckling. Lärosätet visar också i självvärderingen och intervjuerna ganska utförligt och övertygande hur målet examineras i flera av UVK:s kurser både på grundläggande och avancerad nivå, exempelvis i kursen *Leda och lärande* genom en reflektionsuppgift utifrån en fallbeskrivning och i *Betyg och bedömning* genom en hemtentamen som sätter dagens betygssystem i ett historiskt och ett internationellt perspektiv. Dessa exempel belyser att man prövar studenternas förmåga att förhålla sig kritiskt och självständigt både till egna och andras erfarenheter och till forskning, genom att dessa aspekter bildar grund för bedömningen av examinationsuppgifterna. Flera intervjuade studenter vittnar om att antalet examinationsuppgifter varit alltför många inom utbildningen, och att just separata reflektionsuppgifter varit ett återkommande inslag inom UVK. Enligt studenterna har däremot mängden examinerande uppgifter successivt minskat som en följd av studenternas påpekanden, något bedömargruppen ser som en positiv förändring.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Självvärderingen understryker att detta målområde huvudsakligen bedöms i VFU-verksamheten. Målet knyts alltså i första hand av lärosätet till den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och den progression som där eftersträvas i samspelet med den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) när det gäller t.ex. värdegrundsarbete, konflikthantering, elever med skilda förutsättningar och bedömningsrutiner. Det skrivs fram en tydlig progression i VFU-kurserna, där de två första VFU-kurserna har ämnesmål och den tredje och sista VFU-kursen både har UVK-mål och ämnesmål. Studenterna ska visa ökad medvetenhet om vad läraryrket innebär genom rapportering, egna reflektioner och i trepartssamtal.

Några exempel ges i självvärderingen och intervjuerna på hur olika UVK-kurser bidrar till att utveckla och examinera målet och hur detta kopplas till VFU. Bedömargruppen anser dock att skrivningen är rätt kortfattad och att utrymmet främst ägnas åt de lärandemål som finns i olika kurser, och att självvärderingen och intervjuerna enligt bedömargruppen ger en mindre tydlig bild av vad UVK-kurserna bidrar med i förhållande till den didaktiska och metodiska tillämpningen, vilket nog delvis kan förklaras med att lärosätet anser att målet i första hand är en angelägenhet för ämnena och VFU. Självvärderingen och intervjuerna stärker med andra ord bilden av att ämnesläroutbildningen på lärosätet är tydligt ämnesdidaktiskt inriktad och fäster stor vikt vid VFU-praktiken. Detta ser bedömargruppen som i huvudsak positivt, men vi noterar också en del svagheter i konstruktionen. För UVK:s del ser vi ett behov av att förstärka de allmänna didaktiska och metodiska grunderna för lärarbetet. Vi ser detta som en delförklaring till att studenterna har haft vissa svårigheter att förstå UVK:s roll i utbildningen.

En annan utmaning som delvis berör UVK är hur lärosätet säkrar kvaliteten i VFU inklusive examinationsformer, utbildning av lokala handledare samt formerna för samverkan mellan lärosäte och skolor. Bedömargruppen anser att självvärderingen och intervjuerna ger belägg för att VFU håller tillräcklig kvalitet, vilket främst garanteras genom examinationen via trepartssamtal, i kombination med studentens egen löpande dokumentation och VFU-handledarens bedömningsunderlag. Men lärosätet noterar att VFU behöver stärkas i flera av dessa avseenden. Även bedömargruppen konstaterar att det finns flera utvecklingsområden, och att kvaliteten på VFU

kan variera mellan olika ämnen. Framför allt vill bedömargruppen uppmana lärosätet att utvecklingsarbetet som riktas mot VFU leder till att VFU inom alla ämnesinriktningar bedrivs i nära samverkan mellan ämnena och UVK, samt att alla VFU-handledare är handledarutbildade. Lärosätet visar i självvärderingen och intervjuerna hur mål som examineras inom VFU genom trepartssamtal och annan studentdokumentation förbereds och bearbetas inom UVK, men utifrån intervjuerna (gäller i första hand Karlstad) finns det anledning att påpeka vikten av att sådana kopplingar mellan UVK och VFU (och ämnena) också i praktiken blir synliga för studenterna som en del av ett förankrat helhetstänkande kring utbildningen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Bedömargruppen anser att målområdet uppfylls. Av självvärderingen framgår att VFU utgör det centrala sammanhanget för måluppfyllelsen, att det främst är genom VFU som studenterna får möjlighet att pröva, visa upp och bli bedömda för sina lärarpraktiska förmågor och examineras genom olika bedömningsunderlag och undervisningsplaneringar som också ligger till grund för det avslutande trepartssamtalet. Bedömargruppen konstaterar utifrån självvärderingen och intervjuerna att lärosätet på ett huvudsakligen adekvat sätt även beskriver och argumenterar för hur den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) bidrar till att utveckla planering, genomförande och utvärdering av undervisningen, i relation till VFU. I självvärderingen tar man exempelvis upp hur specialpedagogik behandlas inom UVK-kursen *Den lärande eleven*, och visar på ett övertygande sätt hur detta examineras genom att studenterna individuellt och i grupp utvecklar och analyserar egna fallbeskrivningar, kopplat till olika specialpedagogiska perspektiv. För musikstudenter tas identitetsformation specifikt upp knutet till just musik. Ledarskap i klassrummet, elevbedömnings motiverande funktion och konfliktlösning tas upp som andra exempel på hur man inom UVK förbereder studenterna för att utveckla sin praktiska förmåga att verka som lärare.

Intervjuerna ger däremot blandade vittnesmål om hur väl UVK i dessa två tappningar har förankrat detta målområde, särskilt gäller det för Karlstad som del av en kritik av hur UVK har bedrivits och samordnats.

Bedömargruppen betonar därför vikten av att det revideringsarbete som inletts, för att tydliggöra att progressionen inom UVK och samordningen med övriga delar i utbildningen fullföljs och utvärderas. Utifrån självvärderingen och intervjuerna understryker bedömargruppen betydelsen av att inom UVK också ge utrymme åt de mer generella aspekterna av läraruppdraget, som t.ex. mentorskap, föräldrakontakt, ordningsfrågor och andra frågor relaterade till "den pedagogiska verksamheten i övrigt", aspekter som inte lyfts fram i någon större omfattning, men som är en central del av lärarens arbete i skolan.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska*

aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.

Självvärderingen visar enligt bedömargruppen att studenter får möjlighet att utveckla ovanstående förmågor under utbildningens gång. Även under detta målområde ligger det en betoning på VFU kopplat till UVK, med särskild tonvikt på hur styrdokumenterna ska tolkas och sättas i ett barnperspektiv och ett vidare samhällsperspektiv. Men det betonas också hur man genom arbete med fallbeskrivningar kopplar samhälle och etik till praktiken, knutet till teorier om lärande. Självvärderingen styrker att studenterna kan visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna och barnkonventionen. Särskild tonvikt läggs på värdegrundsfrågor. Beskrivningen är relativt utförlig och konkret, med flera illustrativa exempel, där olika UVK-kurser syftar till att fördjupa studenternas VFU-erfarenheter och knyta an dem till forskningen. Lärosätet redogör för olika seminarier och enskilda kursmål som ska rusta studenterna för att uppnå målen. Målområdets aspekter förekommer löpande under hela utbildningstiden och svarar väl mot bedömningsgrunden. Det saknas däremot explicita skrivningar om hållbar utveckling i självvärderingen, vilket lärosätet själv lyfter fram som ett utvecklingsområde inom UVK, och som något man upprättat en åtgärdsplan för.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras huvudsakligen i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Bedömargruppen anser att jämställdhet hanteras inom utbildningen på ett tillfredställande sätt. Lärosätet redovisar enligt bedömargruppen i självvärderingen ett utvecklat arbete med jämställdhetsfrågor och detta bekräftas genom intervjuer. Perspektivet genomsyrar utbildningen och det finns explicita mål och examinationer där studenterna ska beakta ett jämställdhetsperspektiv. I VFU finns jämställdhetsperspektivet explicit utskrivet som mål, och där får studenterna använda egen beprövad erfarenhet och som forskningslitteratur för att resonera om jämställdhet, normkritik och andra genusrelaterade frågor. Flera exempel ges på hur målet redovisas och examineras, däribland hur studenterna ska lära sig att arbeta med jämställdhetsfrågor i den egna undervisningen.

Lärosätet redogör även för att arbetet med jämställdhetsfrågor inom utbildningen är del av en övergripande strategi att verka för jämställdhet inom hela lärosätet, både med avseende på utbildningens innehåll och sammansättning. I det arbetet har lärosätet valt att prioritera lärarutbildningarna och i ett första steg särskilt UVK. Bedömargruppen noterar att lärosätet i detta strategiarbete har identifierat ett behov av att förtydliga målskrivningar om jämställdhet och genuspedagogik inom UVK och VFU, samt att förstärka kompetensen hos de lokala lärarutbildarna i att bedöma måluppfyllelsen för jämställdhet. Bedömargruppen konstaterar också att lärarkåren inom UVK är klart mansdominerad, vilket är något att beakta i framtida rekryteringsarbete.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Bedömggruppen anser att formerna för ämneslärutbildningens uppföljning, åtgärder och återkoppling är tillfredsställande. Lärosätet redogör för ett centralt utarbetat utvärderande arbete som bedrivs med studenter i olika skeden av sin utbildning liksom med alumner. I självvärderingen redovisar de rutiner för hur dessa synpunkter tas upp samt leder till förändring och anpassning utifrån önskemål. De redovisar tydligt i självvärderingen hur de arbetar med systematisk uppföljning av utbildningen, och hur dessa insatser återrapporteras och vid behov omsätts i åtgärder. I det mer övergripande kvalitetsarbetet lägger man i självvärderingen stor vikt vid att lyfta fram den personal som har huvudansvar för kvalitetsarbete, utvärdering och uppföljning. Lärarutbildningsnämnden ansvarar för kontinuerlig uppföljning, och har en speciell utredningsenhet. Nämnden och utbildningens lärare tar del av resultatet från den uppföljningen och andra utvärderingar. Det finns flera andra konkreta exempel, till exempel klargörande av examinatorns och den kursansvarigas uppgifter, programråd, kurs- och programutvärderingar samt hur resultaten av dessa leder till förändringar av utbildningen.

Självvärderingens beskrivningar bekräftas i stort genom intervjuerna, där det också framkommer hur UVK har utvärderats och förändrats som följd av detta. Genom utvärderingarna har lärosätet fått kunskap om brister i UVK-kursernas överlappande struktur (något som omtalats tidigare), och har som följd av detta genomfört uppföljande åtgärder för att koordinera kurserna bättre.

Uppföljningssystemet verkar med andra ord fungera, men förändringen av UVK-kursernas struktur är som tidigare noterats i den här bedömningen ännu i sin inledningsfas. Ett problem som lärosätet delar med flera andra är den låga svarsfrekvensen i de digitala enkätutvärderingarna, som därför kompletteras med mer löpande utvärdering. Bedömggruppen efterlyser ett fördjupat arbete för att öka svarsfrekvensen på de digitala utvärderingarna, och om det till exempel kan ske genom att man utvecklar de löpande formativa och muntliga utvärderingarna.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet påtalar en ökande utmaning med att bristande skrivförmåga försvårar för en del studenter att slutföra sin utbildning. Lärosätet redogör i självvärderingen och intervjuerna ett omfattande analysarbete och åtgärder, t.ex. hur de arbetar med stöd till studenter att genomföra utbildningen i tid eller genom särskilt stöd till bibliotekets skrivverkstad, diagnostiska skrivprov, skrivhandledning och stöd till elever som inte har svenska som modersmål.

Bedömggruppen anser att lärosätet uppnår bedömningsgrunden, men att det finns utvecklingspotential inom området. Lärosätet är medvetet om problemen med avhopp, låg prestationsgrad och långsam genomströmning men kan behöva stärka stödet för studenterna ytterligare. Skälet är att de vidtagna åtgärderna inte varit helt framgångsrika, sett till att avhoppsfrekvensen anges som relativt hög. Som påpekas i intervjuer är problemet inte helt enkelt, eftersom avhoppet inte bara är kopplat till studenternas varierande studieförutsättningar, utan också till deras förväntningar, inte minst hos distansstudenter. Bedömggruppen menar att lärosätets insatser för att en lärarstudent ska genomgå utbildningen inte bara rör studievana, utan också måste vägas mot faktorer som studentens förväntningar, ambition och lämplighet.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Bedömargruppen finner att studenterna har möjligheter att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Det sker enligt självvärderingen på flera nivåer genom möjlighet till deltagande och inflytande i samtliga beslutande och beredande organ vid lärosätet, där även dekanen regelbundet träffar studentkåren. Även studenternas synpunkter i kursvärderingar och löpande formativa utvärderingar har legat till grund för omfattande förändringar inom UVK.

Intervjuerna bekräftar i stort denna bild, där det bland annat framgår att möjligheten till inflytande verkligen finns, men att inte alla utnyttjar möjligheten. Utifrån intervjuerna och självvärderingen framkommer att studenterna har stort inflytande på utbildningen via studentkåren, lärarutbildningsnämnden och programrådet. Det är med andra ord i första hand via formella kanaler som studenterna har inflytande, medan de informella vägarna inte lyfts fram som lika framträdande, i alla fall inte lika mycket i Karlstad som i Musikhögskolan Ingesund.

Studenternas och alumnernas synpunkter har lett till en översyn av bland annat specialpedagogikens utrymme i UVK-kurserna, men även andra delar i UVK och VFU som t.ex. flerspråkighet, konflikthantering, betyg och bedömning. Detta är goda exempel på hur studenternas perspektiv tillvaratas och hur det i gengäld kan påverka utbildningen. Mot bakgrund av den kritik som riktats mot UVK Karlstad från studenthåll och som lett till flera förändringar, vill bedömargruppen också påpeka vikten av att den här delen av utbildningen också engagerar studenterna. Det är en utmaning för ett större lärosäte att inom UVK samla studenter från flera olika ämnen, men det är viktigt att studenterna ser värdet av dessa kurser och därför aktivt vill och kan påverka deras utformning och innehåll.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Arbetsliv och samverkan**

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärosätet visar enligt bedömargruppen i självvärderingen och intervjuerna att utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. I självvärderingen saknade bedömargruppen mer utförliga beskrivningar av hur UVK-kurser förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv, men detta kompletterades under intervjuerna, med flera exempel på hur utbildningen i UVK och ämneskurser samt i samspel med aktiva lärare och VFU tar upp aspekter av detta, exempelvis hur digitaliseringen kan komma att påverka skolan. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att stärka detta område

inom UVK, som del av det mer generella perspektiv på läraryrket som UVK ska bidra till, och som ger studenterna redskap att konstruktivt hantera framtida skolreformer.

Lärosätet redovisar ett väl utvecklat system för samarbete med regionen och enskilda skolor. I självvärderingen redovisas ett antal projekt med syfte att stärka skolkontakterna: Värmlandsmodellen, alumniverksamheten, Regionalt utvecklingscentrum för skola, samverkansgruppen inom Region Värmland för att samordna VFU, samt projektet Ledarskapsdidaktiker. Bedömggruppen anser att man i beskrivningen av dessa samarbeten på ett trovärdigt sätt visar hur de bidrar till att rusta läraren inför det framtida arbetslivet, och även bidrar till att påverka utbildningens utformning.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärosätet har tillfredsställande förutsättningar när det gäller personal och miljö för att bedriva den del som utgör den utbildningsvetenskapliga kärnan. Bland lärarna inom UVK återfinns både vetenskapligt kompetent personal och personal med professionell ämneslärarefarenhet. Den vetenskapliga kompetensen omfattar både ämnesdidaktik, allmändidaktik och pedagogik. Ett arbete för att stärka kompetensen på längre sikt har inletts, och det inbegriper att stärka den allmändidaktiska-pedagogiska kompetens och forskning som är relevant för UVK. Ämneslärarutbildningen har delvis olika utformning i Karlstad och Ingesund (musiklärarutbildningen), och även om Karlstad har andra förutsättningar med många olika ämnesinriktningar så bör Karlstad sträva efter att mer integrera utbildningens olika delar, så att den bildar en tydlig helhet för studenter och lärare.

En särskild omständighet vad gäller utbildningsmiljön för UVK är att den förekommer i två skilda utbildningsmiljöer knutna till samma universitet: Karlstads universitet och Musikhögskolan Ingesund. UVK behandlas i huvudsak som en enhet i den här utvärderingen. Lärosätet har goda förutsättningar att bedriva lärarutbildning på grund av att det finns forskningsmiljöer, för både ämneskunskaper och ämnesdidaktik, och i viss utsträckning en allmän didaktisk miljö. Lärosätet (den del som finns i Karlstad) har fyra ämnesdidaktiska och didaktiska centrumbildningar som verkar ämnes- och fakultetsövergripande. Dessa centrumbildningar bedriver forskning som är praxisnära och yrkesrelevant. Överlag framträder en praktikorienterad miljö, som har nära samverkan med skolor för praktknära forskning. De centrumbildningar som finns har däremot i första hand gynnat ämnesinriktad forskning. Bedömggruppens menar att de nuvarande utbildningsmiljöerna i första hand knyter samman egen ämnesforskning med utbildning och praktik, men att forskning kopplad till UVK bör stärkas. Den allmänt didaktiska och pedagogiska forskningen behöver också tydligare komma studenterna till del via UVK och VFU. Bedömggruppen anser att lärosätet bör arbeta för att skapa en mer integrerad lärarutbildning (Karlstad), där utbildningens olika delar (ämneskurser, UVK och VFU) och struktur är tydligt kommunicerad och förankrad bland studenter och lärare. Vid Musikhögskolan Ingesund är utbildningen tydligare integrerad. Att stärka formerna för rekrytering,

samverkan med och utbildning av VFU-handledare är något som däremot både Karlstad och Ingesund bör utveckla, som grund för en sammanhållen utbildning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Målet behandlas inom flera kurser, men med tyngdpunkt i kursen Vetenskaplig metod och utvecklingsarbete, som föregår det avslutande självständiga arbetet. Genomgående framträder en ambition att i kurserna knyta forskning till skolpraktiken. Tyngdpunkten ligger däremot främst på kvalitativ metodik, även om kvantitativ metodik också behandlas. Samordningen mellan UVK och ämnena för detta mål framträder som relativt svag. Ett framträdande inslag i utbildningen är att studenterna ska kunna bedriva skolutvecklande verksamhet på vetenskaplig grund, något som exempelvis lyfts fram som centralt i UVK-kursen Vetenskapsteori och utvecklingsarbete, och i den skriftliga, vetenskapligt grundade utvecklingsplan som studenterna ska arbeta fram under VFU utifrån sina praktikerfarenheter.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Underlagen ger flera belägg för att UVK och VFU systematiskt och på olika sätt bidrar till att utveckla och pröva studenternas förmåga att kritiskt och självständigt väga erfarenheter mot forskningsrön.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Bedömggruppen ser det huvudsakligen som positivt att ämneslärarutbildningen framstår som tydligt ämnesdidaktiskt inriktad och ser det som befogat att målet i första hand knyts till VFU. Lärosätet visar på ett i sin helhet övertygande sätt hur VFU och UVK bidrar till måluppfyllelse. Men det är önskvärt att lärosätet starkare förankrar och utvecklar UVK:s didaktiska och metodiska bidrag i utbildningen, samt tydliggör progressionen inom UVK och stärker samordningen mellan UVK, VFU och ämnen.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Bedömggruppen konstaterar att lärosätet på ett huvudsakligen adekvat sätt argumenterar för hur den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) bidrar till att utveckla planering, genomförande och utvärdering av undervisningen, i relation till VFU. Lärosätet redogör för hur specialpedagogik behandlas inom UVK, och visar på ett övertygande sätt hur detta examineras kopplat till olika specialpedagogiska perspektiv. Intervjuerna ger däremot blandade vittnesmål om hur väl UVK i dessa två tappningar har förankrat detta målområde, särskilt gäller det för Karlstad som del av en kritik av hur UVK bedrivits och samordnats. Bedömggruppen betonar därför vikten av att det revideringsarbete som inletts för att tydliggöra progressionen inom UVK samt fullfölja och utvärdera samordningen med övriga delar i utbildningen. Utifrån självvärderingen och intervjuerna understryker bedömggruppen betydelsen av att inom UVK också ge utrymme åt de mer generella aspekterna av läraruppdraget, t.ex. mentorskap, föräldrakontakt, ordningsfrågor och andra frågor relaterade till "den pedagogiska verksamheten i övrigt".

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Lärosätet visar övertygande hur studenternas förmåga att göra etiska och andra bedömningar utvecklas löpande inom UVK, och provas både i VFU och i olika UVK-kurser.

Jämställdhetsperspektivet beaktas inom utbildningen. Lärosätet redogör för ett omfattande, övergripande jämställdhetsarbete där lärarutbildningen och UVK prioriterats. Detta arbete innefattar både lärarutbildningens upplägg och personella aspekter. Vissa svagheter kan noteras när det gäller

formuleringar av jämställdhetsmål i kurser, lärarhandledares kompetens att bedöma jämställdhetsaspekter samt en ojämn könsfördelning i lärarkåren.

Lärosätet har ett fungerande system för utvärdering, återkoppling och åtgärdsprogram. Utbildningen följs upp systematiskt och det har lett till ett omfattande revideringsarbete av UVK som går i riktning mot att förbättra samordningen inom UVK och i relation till utbildningens övriga delar. Man har också ett utförligt program för att understödja studenternas studier, men samtidigt är avhoppsfrekvensen ganska hög.

Studentperspektivet beaktas på ett tillfredsställande vis, främst genom olika formella kanaler, alltifrån möjlighet att delta och fatta beslut i programråd och lärarutbildningsnämnd till att framföra synpunkter i anslutning till enskilda kurser. Studenternas kritiska synpunkter på UVK framträder som en tungt vägande grund för den revidering av UVK som inletts.

Arbetslivsperspektivet i ett samtida och framtida perspektiv beaktas främst i VFU men också i UVK. Utbildningen bedrivs genom organiserad samverkan med skolor i regionen och olika regionala nätverk. Flera exempel finns på hur utbildningen i UVK och ämneskurser samt i samspel med aktiva lärare och VFU tar upp aspekter av detta, exempelvis hur digitaliseringen kan komma att påverka skolan. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att stärka detta område inom UVK, som del av det mer generella perspektiv på läraryrket som UVK ska bidra till, och som ger studenterna redskap att konstruktivt hantera framtida skolreformer.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Lärosätet har både campusförlagd svenskläro-utbildning och distansutbildning med närträffar på campus. Totalt antas cirka 60 studenter varje år till svenska, och efter drygt ett år är cirka 40 studenter kvar i utbildningen. Fördelningen mellan campusutbildningen och distansutbildningen är 50/50. Man har totalt 21 lärare, vilket står i god proportion till utbildningens volym. Bedömggruppens intryck är att många lärare gör relativt små och avgränsade insatser i kurserna, vilket kan vara både en fördel och en nackdel. Fördelen är att det finns god tillgång på handledare för de självständiga arbetena och att distansutbildningen har god tillgång på lärare. Nackdelen är att det kan vara svårt att samordna lärarna och det finns risk för att de utför sina uppdrag som avgränsade öar i utbildningen. Intervjuerna bekräftar det som delvis framgår i självvärderingen – att samordningen mellan de inblandade lärarna inte är god. Det är kursledaren för varje kurs eller delkurs som samordnar kursen, men det verkar saknas någon som har ett helhetsansvar för svenskläro-utbildningen. Vidare finns brister i samordningen mellan lärarna och därmed också mellan kurserna, vilket framkommer i intervjuerna, eftersom lärarna inte verkar veta vad som görs i de olika kurserna. Bedömggruppen rekommenderar att lärosätet utser en disputerad

ämnesdidaktiker för att garantera samordningen mellan lärare i ämnesdidaktik, ämne och praktisk ämnesdidaktik genom hela svenskläroverutbildningen.

Vid intervjuerna framkommer att lärosätet ställer särskilda krav på lärarna inom distansutbildningen och att personalen har utvecklat sin kompetens för den utbildningsformen. Andelen disputerade lärare är hög, 64 procent. Man håller också på att rekrytera tre lektorer, och 2018 anställdes tre lektorer inom svenska språket. Dock är det oklart för bedömggruppen hur många av de undervisande lärarna som också har ämnesdidaktisk kompetens. Det finns välrenommerade forskare som har externa forskningsmedel för ämnesdidaktisk forskning men som inte deltog i lärarutbildningen under 2018. Enligt lärosätets ledning finns en plan för hur forskare med mycket forskningsmedel ändå kan delta, särskilt inom de områden där det råder brist på ämnesdidaktisk kompetens såsom litteraturdidaktik. Om inte dessa forskare deltar i utbildningen framöver anser bedömggruppen att den teoretiska ämnesdidaktiska kompetensen bör stärkas med nyrekryteringar, särskilt inom området litteraturdidaktik. Sammantaget anser bedömggruppen alltså att den ämnesmässiga kompetensen är god när det gäller disputerade lärare i litteraturvetenskap och språkvetenskap/lingvistik, medan den teoretiska ämnesdidaktiska kompetensen är svag och behöver stärkas med fler disputerade i ämnesdidaktik. Lektorerna och docenterna i ämnet har möjlighet att auskultera i skolor i området, men det garanterar inte att det blir en vetenskapligt hållbar ämnesdidaktisk förstärkning. Bedömggruppen rekommenderar också att de svenskämnesdidaktiska forskarna, med 100 procent forskning, deltar aktivt i lärarutbildningen.

Den professionsinriktade kompetensen utgörs främst av adjunkter och några disputerade lärare med egen ämnesläroexamen. Lärosätet planerar nyrekryteringar inom det litteraturvetenskapliga området, och forskarutbildning för adjunkter säkerställer också på sikt kompetensförsörjningen. Bedömggruppen anser också att det finns en god ämnesdidaktisk praktisk kompetens, framför allt hos tillsvidareanställda adjunkter. Dessa adjunkter kan fortbilda sig genom att delta i den forskande miljön men har mycket begränsad tid avsatt för kompetensutveckling. Verksamma gymnasielärare rekryteras för viss campusförlagd undervisning i den så kallade Värmlandsmodellen. Bedömggruppen anser att den professionsinriktade kompetensen är tillfredsställande, och lärare från fältet rekryteras till campusförlagd utbildning, bland annat på sina pedagogiska meriter. Lärarna i ämne och ämnesdidaktik har genomgått högskolepedagogiska kurser och har möjlighet att auskultera i skolan, enligt intervjuerna.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Bedömggruppen anser med stöd i självvärderingen att det finns en stark vetenskaplig miljö för utbildningen. Lärosätet har flera forskningsmiljöer som kommer lärarutbildningen tillgodo. Centrum för språk och litteratur är en stark miljö inom svenskämnet område som också står lärarutbildningen nära. Till denna miljö knyts lärare och ämnesdidaktisk forskning, och miljön finansierar praxisnära forskningsprojekt som ger ämnesläroverutbildningen god vetenskaplig förankring.

Ämnesläroverutbildningen, när det gäller litteraturvetenskap, har också kontakt med Kulturvetenskapliga forskargruppen som ordnar litteraturvetenskapens högre seminarium och som samtliga lärare inom litteraturvetenskap är knutna till. Inom ämnesdisciplinen finns även en mångfald av forskningsprojekt som svenskläroverutbildningen har nytta av. Enligt intervjuerna får studenterna i

olika kurser läsa artiklar som härrör från den ämnesdidaktiska forskning som finns på lärosätet. Det finns också en aktiv seminarieverksamhet som alla undervisande lärare har tillgång till. Att den vetenskapliga miljön är stark och god råder det enligt bedömargruppen ingen tvekan om, men efter granskning av självvärderingen och efter intervjuerna är fortfarande lite oklart hur forskning och utbildning är sammankopplade. Det framgår alltså inte hur undervisningen konkret påverkas av den egna vetenskapliga miljön, annat än som en resurs i handledning, enstaka föreläsningar och läsning av artiklar. Bedömargruppen ser dock att studenterna får ta del av forskning, till exempel om lässtrategier och läsandet av webbtexter, och det finns även moment där studenterna jämför forskning.

Utbildningsmiljön håller på att utvecklas digitalt, eftersom lärosätet både har distansutbildning och campusförlagd utbildning och strävar efter att de ska vara likvärdiga. Lärosätet lyfter fram det som en styrka under intervjuerna. Man nämner till exempel att campusförlagda föreläsningar ofta sänds via webben så att distansstudenterna kan delta, och att de samläser i seminarier och föreläsningar med campusstudenter under de så kallade närdagarna. Bedömargruppens uppfattning är att distansutbildningen fungerar väl.

När det gäller den professionsinriktade miljön har lärosätet god kontakt med det omgivande skolsamhället. För det första förekommer praxisnära forskning, och för det andra finns möjligheter till ett utbyte med regionens gymnasieskolor där aktiva lärare kommer till campus för olika typer av aktiviteter. Lärosätet har byggt upp den så kallade Värmlandsmodellen; den innebär att avtal med skolhuvudmännen gör att skolverksamma lärare på olika sätt kommer in i utbildningen. En kurs i nordiska språk ges också i Norge, vilket stärker ämnet och ämnesdidaktiken. Lärare har möten i seminarieform för kollegialt lärande, vilket är positivt enligt bedömargruppen. Även lektoreernas och docenternas auskultationer i skolor i regionen måste ses som ett gott exempel på att de ämnesteoretiska och ämnesdidaktiskt praktiska miljöerna närmar sig varandra. Det finns många goda exempel på miljöer vid lärosätet men även här verkar samordningen vara ett problem, för den professionsinriktade miljön är i princip helt skild från den vetenskapliga. Undantaget är den praxisnära forskningen, och vissa lärares auskultationer i skolor. Ett gott exempel är det nära samarbetet med Centrum för språk och litteratur.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

I självvärderingen ger lärosätet goda exempel på kursmål, lärandeaktiviteter, examinationer och betygskriterier som visar att lärosätet säkerställer målet om bredd. På litteratursidan analyserar studenterna skönlitteratur med olika typer av analysmetoder, och tanken är att de ska utveckla en avancerad litteraturvetenskaplig begreppsapparat. Man genomför även studier av film och andra medier. På språksidan tar lärosätet upp relevanta delar såsom grammatik, fonetik, språksociologi, grannspråk, språklig variation, textanalys och läs- och skrivproblematik. Dock menar

bedömggruppen att vissa mål kan vara aningen för högt ställda, särskilt tidigt i utbildningen, eller för lågt ställda senare i utbildningen.

Lärosätet arbetar enligt självvärderingen med stoffmässig breddning och fördjupning, och det gör man kontinuerligt och samordnat under utbildningens gång för att stärka studenternas ämnesförståelse och förmåga att tillämpa begreppsapparaten. I självvärderingen nämns flera examinationsuppgifter som borde uppfylla kravet på djup, till exempel en uppgift där studenten ska beskriva ett språkvårdsproblem med fokus på dess historiska orsaker och konsekvenser. Uppgiften examineras sedan genom en individuell skriftlig inlämningsuppgift och i ett seminarium. Studenterna ska fördjupa kunskaperna om grammatik genom att beskriva texttyper och genrer samt göra självständiga textanalyser av skrift- och talspråk. Detta examineras genom textanalyser och retorikanalyser som borde säkerställa måluppfyllelsen för just det momentet, enligt bedömggruppen. I självvärderingen framgår också att man har en god integrering av språkvetenskap, litteraturvetenskap och ämnesdidaktik i flera av kurserna. Samtidigt menar lärosätet att en viss progression sker när det gäller studierna av både svenska språket och litteraturvetenskap, upp till grundnivå, men att studenten enbart når en fördjupning på avancerad nivå i antingen språk eller litteratur. Intervjuerna bekräftar inte uppgifterna från självvärderingen, varken för integrering eller progression. Enligt intervjuerna finns en mycket svag integrering och samordning av kurserna, och bland annat kan omfattande kurser sakna ämnesdidaktiska inslag som hörde ihop med ämnesteorin. Det framgick också att ämnesdidaktiska inslag skedde skilt från ämnesundervisningen. Vid intervjuerna fick bedömggruppen intrycket av att det inte finns en röd tråd eller en tydlig progression genom ämnesstudierna. Från lärosätets sida kunde man heller inte ge ett tydligt svar på frågan om hur ämnesdjupet säkerställs. Det tycks inte finnas en samsyn och lärarna verkar inte veta vad de andra gör i sina kursdelar. Enligt intervjuerna planerar lärosätet ett utvecklingsarbete för att dels skriva om kursplanemålen, dels stärka den röda tråden genom utbildningen. Bedömggruppen anser därmed utbildningen möjliggör för studenten att visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde, men inte väsentligt fördjupade kunskaper. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att se över hur man kan förbättra progressionen mellan kurserna och integreringen mellan ämne och teoretisk ämnesdidaktik.

De självständiga arbetena förstärker enligt bedömggruppen också intrycket av att lärosätet inte uppfyller delen av målet som gäller väsentligt fördjupade kunskaper i ämnet och framför allt målet om fördjupad insikt i aktuell forskning. Flera arbeten har mycket grunda forskningsöversikter, och studenterna hänvisar till andra självständiga arbeten och enklare utvärderingstexter och rapporter. För delen av målet som handlar om insikt i aktuellt utvecklingsarbete ser det något bättre ut eftersom studenterna bland annat använder Skolverkets webbplats och andra utredningsrapporter som referenser i de självständiga arbetena. Samsyn avseende kraven saknas dock, vilket blev tydligt vid intervjuerna. Därför undrar bedömggruppen hur kraven på ett självständigt arbete är ställda och vad som räknas som fördjupad insikt i aktuell forskning. Bedömggruppen rekommenderar att lärosätet tar ett övergripande grepp om innehållet i svenskläro-utbildningen och ser över hur det självständiga arbetet kan förberedas för att uppfylla examensmålet fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. Lärosätet bör också se över hur man kan säkerställa progressionen mot väsentligt fördjupade kunskaper.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt

kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

I självvärderingen beskrivs att ämnes- och vetenskapsteori behandlas i de litteraturvetenskapliga studierna med successiv fördjupning. Detta motsägs dock i intervjuerna där det framgår att den röda tråden och progressionen kan bli tydligare. Ambitionen för vetenskapliga teorier och begrepp är mycket hög, och redan under första terminens studier i litteraturvetenskap möter studenten avancerade begrepp såsom hermeneutik, ontologi och epistemologi. Vid intervjuerna framkommer att detta vetenskapliga innehåll, som framför allt återfinns i kursen litteraturvetenskap, kommer för tidigt i utbildningen.

Kurserna inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) med vetenskapsteori och metod integreras med ämnet på så sätt att det finns en ämnesdidaktisk del där studenterna får integrera vetenskapsteori och metod med det ämne som de avser skriva sitt självständiga arbete inom. När det gäller forskningsmetod får studenterna i termin tre göra en kvantitativ språksociologisk studie, vilket bedömggruppen ser som ett gott exempel. Ett annat bra exempel på övningar i forskningsmetod och design är läraaktiviteten att identifiera ett ämnesdidaktiskt forskningsproblem och föreslå tre olika forskningsdesigner. De kurser och moment som beskrivs i självvärderingen borde förbereda för det självständiga arbetet, men det är endast något enstaka arbete som helt uppfyller målet om fördjupad kunskap om vetenskapsteori och forskningsmetod. Det gäller oavsett om studenterna använder kvalitativa eller kvantitativa metoder. Detta verkar tyda på att på att kursmålen och betygskriterierna inte uppmärksammar detta som ett krav för ett godkänt arbete. Varken självvärderingen eller de självständiga arbetena visar att lärosätet säkerställer uppfyllelse av målet om fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, enligt bedömggruppen.

Det ser lite annorlunda ut för den del av målet som gäller att visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Där når de flesta studenter målet och kan göra kopplingar mellan sina egna resultat och beprövad erfarenhet. Den relationen är också tydligt framskriven i självvärderingen, där det även finns flera goda exempel på hur lärosätet arbetar för att säkerställa den delen av målet. De ämnesdidaktiska studierna relateras till beprövad erfarenhet i den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och i så kallad mikroundervisning i mötet med verksamma lärare. Studenterna arbetar också med att designa egna forskningsfrågor utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Enligt självvärderingen finns en stark koppling mellan ämnesteori, pedagogisk/didaktisk forskning och studenternas beprövade erfarenhet via VFU. Denna koppling och integration finns dock inte enligt intervjuerna. Där framstår i stället den ämnesteoretiska kopplingen som svag, liksom den ämnesdidaktiska delen med VFU, och förhållandet mellan ämnesdidaktik och beprövad erfarenhet verkar fungera som en avskild enhet i förhållande till ämnet. Detta leder till problem i handledning och examination av de självständiga arbetena eftersom handledarkollegiet består av lektorer och docenter i ämnet språkvetenskap och litteraturvetenskap. Självvärderingen och intervjuerna bekräftar att samsynen på handledning och bedömning av de självständiga arbetena är ett utvecklingsområde och att lärosätet arbetar med att revidera kursplaner och skriva om kursmålen. Det finns också ett pågående kollegialt seminarium för att stärka samsynen på bedömning och examination.

Sammanfattningsvis menar bedömggruppen att lärosätet inte når hela vägen, med väldigt högt uppställda vetenskapliga ämnesmål tidigt i utbildningen. De självständiga arbetena uppvisar brister i vetenskapsteori och fördjupad kunskap om forskningsmetod, så bedömggruppen rekommenderar

att lärosätet ser över kursmålen och betygskriterierna för det självständiga arbetet så att de motsvarar kraven som ställs i examensmålet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Bedömgargruppen anser att lärosätet genom självvärderingen delvis beskriver att studenterna visar förmåga att självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över andras erfarenheter och relevanta forskningsresultat. Intervjuerna och de självständiga arbetena motsäger dock självvärderingen på flera punkter. Lärosätet beskriver ett medvetet upplägg och att man tidigt i utbildningen introducerar Värmlandsmodellen där studenter möter verksamma lärare, samtidigt som de läser teoretisk litteratur om ämnesdidaktik som behandlar det som tas upp i mötet. Ämneskunskap kopplas till yrkesutövningen, och ett genomgående tema är att lösa den så kallade transformationsproblematiken, enligt självvärderingen. Dock visar intervjuerna att kopplingen mellan ämne och ämnesdidaktik är svag och att lärarna i ämnet inte vet vad som görs i de ämnesdidaktiska delarna.

Enligt självvärderingen lär sig studenterna att tillvarata och systematisera genom att jämföra forskares resultat. Verksamma lärare är engagerade för att också koppla yrkeserfarenheten till forskningsresultat, vilket bedömgargruppen menar är ett gott exempel. Studenterna får exempelvis träning i att jämföra, systematisera och tillvarata forskning via fyra examinationer i en delkurs. Först refererar de forskning om lässtrategier och sedan får de redogöra för forskning om webbtexter. Den tredje examinationen handlar om att referera och jämföra forskning om läsförmåga, läsförståelse, läskompetens och textval i relation till olika elever och elevgrupper, och i den fjärde examinationen ska studenterna referera olika forskares syn på bedömning av läsförmåga. I självvärderingen och i examinationen saknas dock genomgående ord såsom kritiskt granska, analysera och värdera, så bedömgargruppen tvivlar på att man säkerställer uppfyllnad av målet om fördjupad förmåga att kritiskt granska. Intervjuerna bekräftar att just de ovanstående examinationsmomenten saknar progression och att målen för dessa examinationer måste ses över för att säkerställa den kritiskt analyserande delen. Enligt lärosätet behöver man också se över värdeorden i kursmålen för de olika kurserna, för forskning i både ämnesdidaktik och ämne, så att progressionen mot målet synliggörs.

Hela processen genom olika typer av lärandeaktiviteter borde leda till goda självständiga arbeten när det gäller detta mål, men i de aktuella arbetena är det osäkert om studenten har en fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata och systematisera. Hälften av arbetena når inte den delen av målet. Däremot är läget betydligt bättre för den del av målet som rör att reflektera över egna forskningsresultat och erfarenheter för att bidra till yrkesutvecklingen och kunskapsutvecklingen. Här kommer de flesta arbetena nära ett säkerställande. Metod användningen i arbetena är med något undantag ganska enkel och oflekterad. Ämnena är dock intressanta och ämnesdidaktiskt relevanta.

Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att se över kursmålen och betygskriterierna för olika examinationer, för att i progression genom de olika kurserna säkerställa målet om fördjupad förmåga att kritiskt granska [...] självständigt tillvarata och systematisera [...] relevanta forskningsresultat.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen framgår att ämnesdidaktiken integreras i ämneskurserna och har specifika kursmål. Intervjuerna visar dock det motsatta: att ämnesdidaktiken är en avskild del i ämneskurserna och den genomförs av universitetslärare och lärare som rekryterats från skolorna i området. Examinationen av de ämnesdidaktiska och metodiska momenten är också oklar för bedömggruppen medan de olika lärandeaktiviteterna framstår tydligt. Teorier och ämneskunskap transformeras i olika undervisningsmoment, men det är inte lärarna i ämnet som gör kopplingarna utan en viss del plockas upp i avgränsade didaktiska moment som leds av gymnasielärare eller adjunkter. Exempelvis ska studenterna analysera olika undervisningsmetoder inom grammatik och språkriktighet, utforma en lektion i utveckling av läsförståelse och ge respons på elevtexter. Examinationen Bedömning av elevtexter består av att skriftligt bedöma en elevtext från det nationella provet, betygsätta den och ge formativ återkoppling till eleven. En annan examination handlar om muntlig framställning där studenterna får planera undervisning samt bedöma och ge respons till autentiska elever som gör muntliga framställningar i mindre grupper, på lärosätet. Ämnes- och didaktikstudier på grundnivå förbereder för VFU med tydliga lärandemål om planering och genomförande. Målet blir också synligt i VFU:n och VFU-relaterade moment. Enligt självvärderingen examineras de ämnesdidaktiska kursmålen i VFU, med stöd i trepartssamtal, och i efterföljande seminarium.

Bedömggruppen ser utifrån det samlade underlaget att lärosätet uppfyller målet, men ett utvecklingsområde är att koppla ämnesdidaktiken starkare till ämnesinnehållet i varje ämneskurs. Detta gäller särskilt litteraturredidaktik. Progressionen i de olika ämnesdidaktiska momenten i utbildningen måste också bli tydligare, så att studenterna förstår hur ämne, ämnesdidaktik och VFU-moment hänger samman.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Bedömggruppen anser med stöd i självvärderingen att målet uppfylls, särskilt under VFU men också i VFU-förberedande övningar i ämnesdidaktik. Bland annat berör lärosätet i ämnesdidaktiken hur undervisningen kan anpassas på olika sätt beroende på elevers olika individuella behov. Det finns exempel på lärandemål, och de examineras till exempel i seminarier eller skriftliga inlämningsuppgifter. Ett exempel är bedömning av elevtexter där man mycket noggrant går igenom alla faser i en bedömningsprocess med bland annat respons och formativ återkoppling. Olika typer av elevproblematik och språkliga områden tas upp såsom talängslan, dyslexi, olika gruppers språkbruk, flerspråkighet och etnolekter. Lärosätet arbetar även med responsarbete, som förutsätter anpassning till individen. Dessutom tar man upp frågor om literacy i utbildningen. Ovanstående

exempel visar att specialpedagogiska frågor inte enbart behandlas i UVK-kurserna utan att också svenskämnet präglas av detta, och enligt bedömargruppen finns stor medvetenhet om vikten av att se till varje elevs lärande och utveckling.

Delen av målet om att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning ingår i VFUn och examineras bland annat genom trepartssamtal. Studentens förmåga framgår sedan av det slutgiltiga underlag som VFU-handledaren lämnar till den examinerande läraren på lärarutbildningen. Dessutom förekommer reflekterande skrivuppgifter om att analysera den egna undervisningen i relation till litteratur som behandlats i undervisningen, enligt självvärderingen. Lärosätet genomför även det som kallas mikroundervisning i några olika moment. Det går till så att studenten följer hela kedjan från transformering av ämnesstoff till planering och utvärdering, bland annat i behandlingen av en roman. Att öka omfattningen av och utveckla formerna för sådan undervisning är ett utpekat utvecklingsområde enligt lärosätet. Det finns flera exempel på lärandeaktiviteter, uppgifter och examinationer som säkerställer att målet uppfylls, enligt vad bedömargruppen kan avgöra. Bedömargruppen hade dock gärna sett exempel på uppföljning av VFU-relaterade moment och uppgifter samt explicita ämnesdidaktiska och metodiska kursmål för VFU-kurserna. Intervjuerna visar också att lärarna i ämnet, till exempel litteraturvetenskap, inte vet vad som görs i VFU:n och i VFU-relaterade moment eftersom det sköts av en enhet som ligger utanför ämnet. Kopplingen mellan UVK-relaterad VFU och ämnesrelaterad VFU är tydlig i självvärderingen men mycket oklar i intervjuerna. I självvärderingen är däremot förhållandet otydligt mellan det som görs under de olika VFU-kurserna och progressionen mellan dem. Denna otydlighet kvarstår även efter intervjuerna. Bedömargruppen rekommenderar därmed att lärosätet tydliggör kopplingen mellan UVK och dess relation till ämnes-VFU samt tydliggör kopplingen till de olika ämnena för studenterna.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Utifrån underlagen anser bedömargruppen att jämställdhetsperspektivet tillgodoses i utbildningen. I självvärderingen beskriver lärosätet ett mycket medvetet arbete med jämställdhet, och det finns en handlingsplan för jämställdhet som går ut på att perspektivet ska genomsyra all utbildning. Alla kursplaner ses också över för att ligga i linje med handlingsplanen. I undervisningen uppmärksammas särskilt frågor om könsmaktordning och normkritik. Enligt självvärderingen tas jämställdhetsfrågor upp när det gäller både skönlitteratur och exempelvis språkbruk. Det finns även en målsättning om jämn könsfördelning bland studenter och personal. Lärarna i litteraturvetenskap är jämnt fördelade mellan könen, medan det i svenska språket finns en majoritet av kvinnliga lärare. Svenskämnet studeras precis som vid flera andra lärosäten av fler kvinnor än män, men man anger att könsfördelningen bland studenterna har jämnats ut något. Underlaget säger inte så mycket om hur kursansvariga med flera ser på bland annat litteraturlistor när det gäller jämställdhet, förutom att självvärderingen innehåller en ingående beskrivning av hur man väljer ut skönlitteratur. Man problematiserar det faktum att äldre klassisk litteratur oftast är skriven av män, och lärarna försöker lyfta in kvinnor i den klassiska litteraturen så långt det går. Medvetenheten om denna problematik finns starkt framskrivet i självvärderingen.

Enligt självvärderingen är jämställdhetsperspektivet införlivat i lärarutbildningens alla kurser, vilket möjliggör att studenterna kan beakta ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. Perspektivet är också inskrivet i vissa av kursplanernas lärandemål, till exempel för kurserna VFU 1

och 2. Det finns även en progression där studenterna i VFU 1 ombeds reflektera över jämställdhetsfrågor och till exempel normkritik, medan de i VFU 2 ska integrera det i sin undervisning. Bedömgårgruppen har reagerat på att studenterna i lärandemålen till VFU 1 uppmanas att ha ett normkritiskt perspektiv och reflektera över hur normkritik finns i den undervisningskontext som de verkar i, men det är först i en efterföljande kurs som de får kunskaper om vad normkritik kan vara. Detta lärandemål kommer dock att ses över, enligt intervjuerna. För övrigt får bedömgårgruppen intrycket av att det finns en strävan mot att skriva in jämställdhet i lärandemålen till alla kurser.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Bedömgårgruppen kan konstatera att utbildningen systematiskt följs upp, att lärosätet vidtar åtgärder för att utveckla kvaliteten och att resultaten av utvärderingar återkopplas till ledning, lärare och studenter. Det är dock lite oklart hur man följer upp VFU och utvecklingen av VFU-kurserna. Det är också oklart om lärosätet återkopplar resultat från uppföljningar av VFU till skolor och handledare. På kursnivå gör kursledaren annars en kursvärderingsanalys som sammanfattar studenternas synpunkter samt lärarnas erfarenheter och förslag till åtgärder. Analysen länkar man till en plattform som kallas Kurstorget och som alla studenter har tillgång till, samt skickar den till berörda studierektorer och arbetslag. Till följd av utvärderingarna har lärosätet gjort om examinationer och ändrat lärandemål. Exempelvis framkom i intervjuerna att man i svenska tänker revidera kursplaner, ändra lärandemål och ändra innehåll i kurser. Lärosätet har alltså en medveten och systematisk hantering av kursvärderingar och kvalitetsutveckling, enligt bedömgårgruppen.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

I självvärderingen framgår att lärosätet har identifierat vissa kurser som särskilt svåra, där en del studenter fastnar. Det gäller till exempel delkursen Språkstruktur som behandlar grammatik med mera. Man kan då sätta in stödinsatser i form av särskilda studiementorer som arbetar enligt modellen supplemental instruction (SI). Lärare arbetar också med inspelade föreläsningar – som inslag i vad som kommit att kallas "flipped classroom" – för att stödja studentens lärande. Lärosätet gör också om kurser för att öka genomströmningen, vilken regelbundet följs upp bland annat av lärarutbildningens kansli. Exempelvis kan stora omfattande salstentamina göras om till flera mindre tentamina.

Inför det sista året finns en spärr: Innan studenterna börjar arbeta med det självständiga arbetet på termin nio ska de ha godkänts för samtliga högskolepoäng under de föregående åren på utbildningen. Den här regeln finns inskriven i förkunskapskraven för alla kurser som inleder termin nio, och lärosätets ledning menar att den medför en bättre genomströmning. Andra anser dock att de studenter som fastnar på grund av spärren har svårt att komma igenom utbildningen i tid och att det även finns en risk för att de inte alls återvänder till utbildningen. Man har dock inga uppgifter om hur många studenter som avslutat sin utbildning i förtid av det skälet. Det är också oklart om och hur lärosätet stöttar de studenter som ligger efter och inte klarar förkunskapskraven, enligt bedömgårgruppen.

För att öka genomströmningen för det avslutande självständiga arbetet finns stödåtgärder, till exempel skrivhandledning. Ett handledarkollegium har bildats för att öka samsynen när det gäller att bedöma de självständiga arbetena, vilket bedömargruppen ser positivt på.

Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet ser över förkunskapskraven inför termin nio och tar fram statistik över hur de påverkar studenternas möjlighet att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studenterna har enligt bedömargruppen möjlighet till inflytande, dels formellt genom representation i olika organ, dels informellt i dialog mellan lärare och student. Studenter ingår i programråd och ämnesråd samt alla beslutande organ, däribland lärarutbildningsnämnden. Svenskläroverutbildningen har också kontinuerlig kontakt med studentkåren, och studenter kan framföra sina synpunkter till kursledare, både formellt och mer informellt. Lärosätet använder vidare en så kallad mentimeter för att ytterligare stärka alla studenters inflytande, även om det kanske mer får betraktas som ett utvärderingsinstrument. Vid intervjuerna framhölls att en kurs inom UVK helt har gjorts om som en följd av studenternas inflytande, och intervjuerna bekräftade överlag att studenterna har stora möjligheter att påverka sin utbildning.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

I självvärderingen beskriver lärosätet flera olika sätt att samverka med det omgivande samhället. Framför allt samarbetar man med gymnasielärare som medverkar i utbildningen. I utbildningen satsar man också på digitala lösningar för undervisning, vilket gör studenterna mer förberedda på att möta förändringar i det kommande arbetslivet. Studieveckan i Norge är också ett exempel på samverkan, där studenterna får möta internationella föreläsare.

Under utbildningen får studenterna stifta bekantskap med olika undervisningsmetoder som kan vara lämpliga för kommande arbete i mångkulturella skolor. Värmlandsmodellen innebär också en aktiv och kontinuerlig kontakt med regionens skolor, och lärare från skolorna kommer in i campusmiljön för att förstärka kursinnehållet och uppmärksamma studenterna på de förändringar som skolan står inför. Lärare i ämnesteori har också möjlighet att auskultera på skolor, vilket är ett annat exempel på samverkan. Campuslärarna kan då uppmärksamma problem som finns i skolan och ta upp dessa i ämnesundervisningen. Vidare kan man ha viss samverkan och utbyte mellan campus och skolor genom den praxisnära forskningen, men det är något oklart på vilket sätt studenterna kan ta del av den sortens samverkan.

Bedömggruppen vill veta mer konkret vad utbildningen bidrar med när det gäller samverkan med det omgivande samhället, det vill säga utöver skolor. Ett utvecklingsområde enligt bedömggruppen är att knyta närmare kontakt med det omgivande samhället, såsom andra kulturinstitutioner, i samband med studenternas självständiga arbeten. Bedömggruppen kan likväl konstatera att utbildningen är användbar och ger studenternas beredskap för att möta förändringar i arbetslivet.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Bedömggruppen anser att den ämnesmässiga kompetensen är god när det gäller disputerade lärare i litteraturvetenskap och språkvetenskap/lingvistik, men den teoretiska ämnesdidaktiska kompetensen är svag och behöver stärkas med fler som är disputerade i ämnesdidaktik. Den professionsinriktade kompetensen är tillfredsställande och består främst av adjunkter och några disputerade lärare med egen ämneslärarexamen. Många lärare är verksamma på utbildningen, men generellt har de lite undervisningstid och bedömggruppen noterar brister i samordningen dem emellan. Sett till helheten är alltså personalen tillfredsställande men det finns utvecklingsmöjligheter.

Utbildningsmiljön är god och det finns starka forskningsmiljöer som är lämpade för lärarutbildning, och en tillfredsställande professionsinriktad miljö. Kopplingen mellan den egna vetenskapliga miljön och utbildningen kan dock stärkas, men studenterna får ta del av forskning om till exempel lässtrategier och läsandet av webbtexter. Dessutom finns moment där studenterna jämför forskning.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls inte. Bredden i ämneskunskaperna för yrkesutövningen är tillfredsställande, enligt bedömggruppen. Underlaget innehåller också många goda exempel på lärandeaktiviteter, särskilt inom språkinriktad ämnesdidaktik och språkvetenskap. Man har också god variation och relevant ämnesteorier. Däremot framgår inte hur ämnet studeras på en djupare nivå, såsom kritisk granskning, analys och värdering. Bedömggruppen menar att de olika momenten blir avgränsade öar i utbildningen, och att samordningen och progressionen mellan momenten i delkurserna och kurserna är svag och behöver utvecklas. Mycket tyder på att lärosätet inte når målet om väsentligt fördjupade kunskaper i vissa delar av ämnet. Det finns en brist i kopplingen mellan ämne och ämnesdidaktik, särskilt på litteratursidan, vilket sannolikt beror på att det saknas disputerade lärare i litteraturredidaktik. Läget är heller inte helt tillfredsställande när det gäller väsentligt fördjupade kunskaper, inbegripet fördjupade kunskaper om forsknings- och utvecklingsarbete.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls delvis. Studenterna möter både kvalitativa och kvantitativa metoder under utbildningen samt moment som rör relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Studenterna möter även ämnesspecifika metoder men progressionen och den röda tråden kan bli tydligare, vilket bekräftas av att flera av de självständiga arbetena saknar en utvecklad forskningsmetod. Däremot är kopplingen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet bättre.

Lärosätet behöver alltså göra mer för att säkerställa kunskaperna och progressionen, vilket man också är medvetna om och man har inlett ett utvecklingsarbete. Sammanfattningsvis menar bedömargruppen att lärosätet inte når hela vägen, med väldigt högt uppställda vetenskapliga ämnesmål tidigt i utbildningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls delvis. Lärosätet menar i självvärderingen att ämneskunskap kopplas till yrkesutövningen, men intervjuerna visar att kopplingen mellan ämne och ämnesdidaktik är svag och att lärarna i ämnet inte känner till vad som görs i de ämnesdidaktiska delarna. Bedömargruppen saknar dock framför allt delen om "kritiskt och självständigt" eftersom lärosätet har svårt att tydliggöra vad progression mot kritiskt och självständigt innebär. Även om det finns lärandeaktiviteter måste examinationerna ses över för att säkerställa den kritiskt analyserande delen. Det bekräftas även av de självständiga arbetena som inte heller uppfyller delen av målet som avser att ha en fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata och systematisera. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att se över kursmålen och betygskriterierna för olika examinationer, för att i progression genom de olika kurserna säkerställa denna del av målet.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet uppvisar stor variation med campusförlagda didaktiska och metodiska övningar, även om progressionen och kopplingen till ämneskurserna kan vara tydligare – särskilt inom litteraturredidaktik. VFU:n har stark koppling till de campusförlagda övningarna och examineras enligt en utarbetad systematisk modell.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Det sker särskilt under VFU men också i VFU-förberedande övningar i ämnesdidaktik. Bland annat berörs i ämnesdidaktiken hur undervisningen kan anpassas till elevers olika individuella behov. Det finns också exempel på lärandemål och hur de examineras, till exempel i seminarier eller skriftliga inlämningsuppgifter. Lärosätet gör även mikroundervisning på några olika moment, vilket innebär att studenterna följer hela kedjan från transformering av ämnesstoff till planering och utvärdering. Bedömargruppen hade dock gärna sett exempel på uppföljning av VFU-relaterade moment och uppgifter samt explicita ämnesdidaktiska och metodiska kursmål för VFU-kurserna. Samtidigt kan gruppen konstatera att mycket av innehållet i utbildningen handlar om att utveckla undervisning i syfte att stimulera varje elevs lärande.

Jämställdhetsperspektivet tillgodoses i svenskläro utbildningen och lärosätet har ett mycket medvetet arbete. Det finns bland annat en handlingsplan för jämställdhet som går ut på att perspektivet ska genomsyra all utbildning och det finns också flera exempel på att så sker.

Utbildningen följs systematiskt upp och lärosätet vidtar åtgärder för att utveckla kvaliteten och att resultaten av utvärderingar återkopplas till ledning, lärare och studenter. Det är dock lite oklart hur man följer upp VFU och utvecklingen av VFU-kurserna. Lärosätet analyserar genomströmningen och vidtar åtgärder för att kunna stödja studenter att genomföra utbildningen i planerad studietid.

Lärosätet och ämnet svenska arbetar enligt bedömargruppen aktivt för att öka studenternas inflytande på flera nivåer, både formella och informella.

Arbetsliv och samverkan är tillfredställande, enligt bedömargruppen, och det finns många goda exempel på kontakt med det närliggande skolsamhället såsom praxisnära forskning,

Värmlandsmodellen och verksamma lärare som kommer till campus. Detta är en modern utbildning med stor satsning på distansundervisning och digital arbetsmiljö samt ett aktivt mångfaldsperspektiv.

Lärosäte: Konstfack**Yrkesexamen:** Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet bild.**Samlat omdöme: Hög kvalitet****Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.**

Tillgången på högre akademisk kompetens är tillfredsställande, liksom möjligheterna till forskning och utvecklingsarbete. På kort sikt uppfattas lärarbehoven täckta i relation till volymen, men på lång sikt ifrågasätter bedömargruppen personalsituationen på grund av kommande pensionsavgångar och att många lärare har tidsbegränsad anställningsform. Eftersom tidsbegränsad anställning är en strukturell anställningsform vid lärosätet, rekommenderar bedömargruppen den högsta ledningen att snarast omarbete de bestämmelserna för att ge utbildningen goda förutsättningar på lång sikt. För studenterna är kontinuitet både i handledning och undervisning viktigt för att kunna tillgodogöra sig en utbildning av hög kvalitet. Då är det även viktigt att lärosätet tar väl hand om detta genom att skapa bättre förutsättningar för personalens anställningsformer. Bedömarna rekommenderar även lärosätet att diskutera vikten av att delta i högskolepedagogisk utbildning med samtliga lärare.

Bedömargruppen anser att lärosätet har en aktiv och internationell forskningsmiljö vilket ger förutsättningar för ett nära samband mellan forskning och utbildning, som också som erbjuder studenterna en lärmiljö med en nationell särställning och inkluderar många internationella kontaktytor. För att ytterligare stärka utbildningens vetenskapliga förankring planeras praktisknära forskning med studentmedverkan. Dessutom startas en licentiatforskarsskola i samverkan med Göteborgs universitet. Dessa ambitioner betraktar bedömargruppen som en styrka. Bedömargruppen anser även att den konstnärliga miljön garanteras genom ämnes- och yrkeskompetens bland lärarna. Lärosätet har väl utrustade lokaler, erbjuder specialkompetenser och har ett bra bibliotek. Något som bedömargruppen vill uppmärksamma är lärosätets sammanhållna utbildning, vilket återkommer som en styrka under flera av de mål som bedömningen omfattar. Lärosätet skiljer däremot inte tillräckligt mellan inriktningarna 7–9 och gymnasieskolan, och det blir de undervisande lärarnas ansvar att åldersanpassa undervisningen efter de olika målgrupperna. Lärosätets verkstäder är en kraftfull potential för studenternas hantverksmässiga och konstnärliga utbildning. Men bedömarna anser att utbildningsförhållandena för den konstnärligt gestaltande kompetensen behöver förstärkas och stabiliseras, särskilt på lektornivå.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Utbildningens visar på goda förutsättningar att kunna kombinera allmänna lärarkunskaper med det ämnesspecifika. Detta bekräftas delvis i bedömningen av studenternas självständiga arbeten när det gäller att kombinera en vetenskaplig undersökning med gestaltningar. Bedömningsgruppen rekommenderar lärosätet att fortsätta och intensifiera utvecklingsarbete om samarbetet med den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) för att uppnå bättre förankring i bildlärarkyrket och att stärka handledningen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Den sammanhållna utbildningen betraktas både som en styrka och gott exempel. Metoderna SUS (student undervisar student) och SUE (student undervisar elev) erbjuder studenterna en konkret koppling till bildläraryrket, vilket bedömarna också anser är en uppenbar styrka. Genom samverkan mellan kurserna inom UVK och VFU, inom vissa ämneskurser och genom seminarier, diskussioner och samtal behandlas och säkras kunskapsinnehållet. Bedömargruppen vill däremot rekommendera lärosätet att verka för en mer samstämmig och likvärdig handledning för alla studenter. Dessutom bör lärosätet säkerställa hur kvantitativa metoder från UVK-delen används och kopplas till ämnesdelen i utbildningen, och särskilt relaterat till examination. Ytterligare en styrka är att studenterna gradvis förbereds för skrivandet av de självständiga arbetena och tidigt får arbeta med att ta fram frågeställningar kring problematik som har att göra med skola och undervisning.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Bedömargruppen anser att det vid lärosätet finns flera metoder och rutiner för att studenterna ska utveckla förmågor för systematisk reflektion, exempelvis genom bearbetning individuellt och i grupp av insamlat material på VFU och högskoleförlagd utbildning. Trots att lärosätet deltar i handledarutbildning för VFU-lärare och arbetar med skolövertagande inom VFU, behöver kopplingen till yrkesfältet förstärkas. Inom bildämnet finns vissa svagheter. Det finns självständiga arbeten som inte når måluppfyllelsen och som visar svagheter i förmåga att knyta kunskap från skolans verksamhet till det självständiga arbetet. Sammantaget anser bedömargruppen att den utbildningsvetenskapliga och ämnesdidaktiska kunskapen samt förankringen i VFU-skolan är angelägna utvecklingsområden för lärosätet. Bedömargruppen föreställer sig att en del av svagheterna i de självständiga arbetena skulle kunna ha undvikits genom utökad handledning. Trots vissa svagheter anser bedömargruppen att måluppfyllelsen säkerställs.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Inom utbildningen används olika metoder för att utveckla ämnesdidaktik i utbildningen. För måluppfyllelse visar utbildningen en styrka genom att använda metoderna SUS och SUE. Övningar med så kallade flipped classroom bidrar också enligt bedömargruppen positivt till studenternas möjligheter att utveckla didaktisk kompetens. Det framkommer dock kritik under intervjuerna och det faktum att vissa av studenternas självständiga arbeten inte når måluppfyllelse. Eftersom utbildningen i princip genomförs på liknande sätt för båda inriktningarna ligger ansvaret för en åldersanpassad ämnesdidaktik i huvudsak på den enskilda undervisande läraren. Det leder till godtycklighet i systemet, och bedömargruppen önskar att utbildningen uppmärksammar och möter studenternas behov av åldersanpassad ämnesdidaktik. Även under det här målet framkommer dock enligt bedömarna fördelarna och styrkan med en sammanhållen utbildning.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Detta sker bland annat genom en UVK-kurs, fallstudier, förberedelser genom flipped classroom och under VFU. För bildämnet framkommer i självvärderingen att utbildningen säkerställer att studenterna får träna på att planera, genomföra samt utveckla och utvärdera den konkreta undervisningssituationen. Det sker bland annat genom fallstudier och fiktiva problemsituationer. Lärosätet lyfter fram att den relativt begränsade kretsen av VFU-handledare skapar en personlig kontakt i kommunikationen och relationerna med VFU-skolorna.

Bedömggruppen vill uppmantra lärosätet att fortsätta med arbetet med handledarutbildningen för VFU-lärare.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. De beskrivna kursmomenten och reflekterande aktiviteter är att betrakta som en styrka i utbildningen. Till exempel arbetar studenterna med etiska dilemman inom konstnärlig och vetenskaplig forskning liksom med frågor om hur rollen som lärare innebär ett arbetsledarskap där yrkesetisk reflektion ingår. Målet har särskilt beaktats i den programutveckling som gjordes vid lärosätet under 2015 och som fortfarande pågår. Ett utvecklingsområde är dock hur frågor om funktionsvariation tas upp i utbildningen.

Bedömggruppen anser att det vid lärosätet finns en medveten strategi för arbetet med jämställdhet via behandling i programrådet, och utbildningen bjuder på flera goda praktiska exempel. Institutionen arbetar i undervisningen aktivt med jämställdhet och studenterna anger att de får med sig verktyg från utbildningen inför skolarbetet. Trots detta vill bedömggruppen uppmärksamma utbildningen på att genom den konsekventa användningen av intersektionalitetsbegreppet i stället för jämställdhetsbegreppet sker en form av generalisering av normkritiska begrepp. Därmed riskerar man att osynliggöra till exempel jämställdhet och kön, vad det är och vad det betyder. Lärosätet rekommenderas att fortsätta arbetet och att ytterligare särskilja hur jämställdhet mellan kvinnor och män tas upp i utbildningen samt att bemöta studenternas önskemål, om att ta upp frågor om inkludering, olika könsuttryck och binär könsuppdelning.

Lärosätet har ett väl utvecklat system för uppföljning av utbildningar och kurser ända från ledningsnivå till studentnivå, för att säkerställa det systematiska kvalitetsarbetet. Lärarna är organiserade i årskurslag och arbetar med utvecklingsarbete av kurser, program, examination, handledning, och arbetsformer. Programrådet är ett viktigt organ för detta arbete. Genomströmningen av studenter är god, och kartläggning samt analyser görs regelbundet. Utbildningen arbetar aktivt med tydlig information om kunskapskraven och erbjuder samtal med studievägledare och årskurslagsmöten för att motverka avhopp. För studenter med funktionsvariationer finns kontaktperson och samordnare samt biblioteket med inläst litteratur och studieverkstad för akademiskt skrivande. Det senare sägs i självvärderingen fortsatt vara ett utvecklingsområde för en långsiktig stödstruktur i akademiskt skrivande, vilket bedömggruppen instämmer i.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studentperspektivet är tillfredsställande vid lärosätet. Miljön upplevs av bedömgarna som inkluderande och skapar goda möjligheter för studenterna att delta i och påverka utbildningen på en mängd olika sätt. Samtidigt framkom kritik mot en så kallad "ämneskrasch" inom utbildningen mellan ett fokus på konst och läraruppdraget. Studenterna förväntas enligt självvärderingen ta aktivt och kritiskt ansvar för sin utbildning. En styrka inom studentperspektivet är att utvärderingarna ger studenterna möjlighet till framåtsyftande kritik, vilket kan skapa mer intresse för utvärderingarna eftersom svarsfrekvenserna är något låga.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Lärosätet visar också goda förutsättningar för internationalisering och samverkan med arbetslivet, och erbjuder studenterna en bred utbildning som går utöver läraryrket. Det regionala

samverkansavtal som lärosätet har inom Stockholmsområdet innebär även en viss kvalitetssäkring. Bedömggruppen ser det som en styrka att utbildningen har flera internationella kontakter och ingår i många nätverk och samverkar med andra utbildningar. VFU-placeringarna anpassas efter den faktiska arbetsmarknaden oavsett inriktning, vilket också omfattar placering på museer och folkhögskolor.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Lärlaget vid lärosätet omfattar 17,5 heltidstjänster fördelat på 22 lärare, där antalet professorer, lektorer och adjunkter är adekvat för utbildningen enligt bedömggruppen. Det är åtta av lärarna som är verksamma inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK). Lärlaget har sammantaget en bredd i sin akademiska kompetens, utbildning och även undervisningserfarenhet, vilket skapar en god professionsanknytning. Andelen lektorer är fler än andelen adjunkter på utbildningen, vilket borgar för en god undervisningskvalitet.

Det finns goda förutsättningar för utbildning på lärosätet. Enligt bedömggruppen ges god tidsomfattning för den undervisning som bedrivs i utbildningen. Två professorer handleder aktivt och examinerar i utbildningen och det finns betryggande många disputerade lärare, liksom lärare med master- eller minst magisterkompetens i bildpedagogik, vilket bidrar till kvalitet i utbildningen. Många av lärarna har lärar- och bildlärarexamen, vilket borgar för ett professionsperspektiv och en god koppling mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Det finns lärare med lärarexamen inom andra ämnesområden som har kompetens i pedagogik eller didaktik, vilket är tillfredsställande med tanke på att lärosätet själva ansvarar för undervisningen inom UVK. Lärarna är indelade i ämneslag med olika specialistkompetenser riktade gentemot olika utbildningsinnehåll, exempelvis i teori och gestaltning, vilket skapar ett kollegialt kompetensutbyte. På lärosätet finns en plan för kontinuitet i den akademiska kompetensen vid pensionsavgångar och en tydlig plan för kompetensöverföring vid föräldraledigheter, där vikariat och nyrekrytering påbörjas i god tid, vilket också förankras i programrådet för lärarutbildningen. Lärare och studenter rekryteras dessutom internationellt.

Forskargruppens akademiska kompetens inom lärlaget anges som ett utvecklingsområde i självvärderingen, men förutsättningarna för lärosätet att erbjuda utbildningen med den kompetens som krävs för UVK är enligt bedömggruppen goda. Omfattningen och förutsättningarna för forsknings- och kompetensutvecklingstid för lärlaget är tillfredsställande enligt bedömggruppen. Det finns också möjligheter att söka interna forskningsanslag och medel för utvecklingsarbete, för att stärka den forskningsmässiga grunden i utbildningen. Fyra doktorandtjänster utlystes i slutet av 2018, varav en är riktad gentemot bild- och slöjdpedagogik.

Anställningsformerna och fördelning av tjänsteprocent vid lärosätet är en utmaning och försvårar möjligheterna att skapa en hållbar kontinuitet. Trots att tillgången på lärarkompetens för övrigt är

tillfredsställande, identifierar bedömarna svagheter på grund av den höga omfattningen av tidsbegränsade anställningar och särskilt adjunkternas anställningsvillkor. Denna svaghet bekräftas även av intervjuerna. Bedömarens tydliga rekommendation är därför att lärosätet bör arbeta vidare med att skapa tryggare anställningsförhållanden, särskilt för de tidsbegränsade anställningarna.

När det gäller den högskolepedagogiska kompetensen framkommer det under intervjuerna att lärarna med pedagogisk examen inte ansåg sig behöva gå högskolepedagogiska kurser. Det tycker bedömarna är anmärkningsvärt, eftersom högskolepedagogik är något annat än pedagogik inriktat mot undervisning i olika skolformer. Bedömarens rekommendation är att lärosätet diskuterar vikten av att delta med samtliga lärare och att lärosätet fortsätter att utveckla den kurs som nu tagits fram.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet har skapat en sammanhållen utbildning som enligt bedömarens grupp skapar en helhet för studierna och borgar för utbildningskvalitet. Lärosätets fyra övergripande forskningsteman bildar utbildningarnas sammantagna forskningsmiljö, vilket enligt bedömarens grupp bidrar till en sammanhållen utbildningsmiljö. Forskningsområdet *Visuella kulturer och lärande* liksom forskningen representerar olika praktiska och yrkesorienterade forskningsansatser. Det skapar enligt bedömarens grupp goda förutsättningar för en bred teoretisk bas för studenterna i bildlärarutbildningen. Arbetsprover används för urval med särskilt tillstånd från Universitets- och högskolerådet, vilket fungerar studiemotiverande.

Lärosätet är Sveriges största konst- och designhögskola med utbildningar inom ämnesområdena på kandidat- och mastersnivå. Utbildning i bildpedagogik ges även på avancerad nivå samt på forskarnivå genom anknytande lärosäte med examenstillstånd, vilket bidrar till den sammantagna kompetensen inom ämnesområdet på nationell nivå. På lärosätet finns välutrustade verkstäder inrättade utifrån ämnesområdena konst, design, konsthantverk och lärarutbildning, som skapar mycket goda förutsättningar för att förankra studenternas kunskaper om hantverk och material inom utbildningen, enligt bedömarens grupp. Lärosätets geografiska placering i en storstad skapar möjligheter till samverkan med museer och andra kulturinstitutioner vid VFU, utställningsverksamhet, föreläsningar och verkstäder, vilket i sin tur skapar ett mervärde för utbildningens lärmiljöer.

Lärosätets forskningsbibliotek erbjuder ett stort utbud av konstnärliga och vetenskapliga databaser, facklitteratur, tidskrifter, arkivmaterial och videotek. Tillräckligt stöd för studenterna erbjuds genom att biblioteket medverkar vid handledning av självständiga arbeten, databassökning och källkritik och genom en studieverkstad som stödjer studenter i akademiskt skrivande. Den sammantagna bedömningen är därför att det finns en tillfredsställande vetenskaplig och yrkesinriktad utbildnings- och forskningsmiljö för UVK, och att verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan utbildning och forskning.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Enligt bedömargruppen sammanlänkas utbildningen på ett tydligt sätt. Målmatrisen i självvärderingen beskriver progressionen och relationen mellan UVK, VFU och ämnes- och ämnesdidaktiska studier vilket ska säkerställa att studenterna successivt tillägnar sig grundläggande och fördjupade kunskaper. Det är dock otydligt för bedömargruppen hur kvantitativa metoder inom UVK kopplas till ämnet. Därför rekommenderas lärosätet att säkerställa användningen av kvantitativa metoder i förhållande till examination.

Bedömargruppen anser att måluppfyllelse sker genom att vetenskapsteori och forskningsmetodik går som ett stråk genom utbildningen. Dessutom har kursen *Didaktik och forskningsmetodik* ett särskilt fokus på examensmålet. Kurser tar ofta utgångspunkt i studenternas frågor och reflektioner där olika seminarieformer erbjuder forum för diskussion, vilket tydligt bidrar till utbildningskvalitet. Intervjuerna visar på att studenterna i de flesta fall får en gedigen introduktion till och utbildning i teorier om utbildningsvetenskap och forskningsfältet visuell kultur. Detta säkerställs också genom den dubbla didaktiken, eller genomförandet av en undersökning med både vetenskapliga och konstbaserade metoder. Detta utvecklar kunskap och förståelse för bildläraryrket och undervisningsmetoder utifrån ett vetenskapligt reflekterande arbete och med konstnärlig process. Enligt bedömargruppen får studenterna därmed ta del av och utveckla många tekniker och metoder inom bildområdet, eftersom kursernas tematiska ingångar bearbetas och processas genom olika medier.

Den återkommande översyn som genomförs vid lärosätet över vilka vetenskapsteoretiska och forskningsmetodologiska perspektiv som tas upp på utbildningarna, borgar enligt bedömargruppen för kvalitet, även eftersom detta följs upp i arbetslagen. Även beredningen av kursplaner i programrådet för lärarutbildning skapar en översyn av vetenskaplig kvalitet. Goda exempel på hur de olika kurserna inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) kompletterar varandra innehållsmässigt och hur kunskapsprogression skapas, är progressionen mellan kurserna *Skola och samhälle I, II och III*.

Handledning är en viktig nyckel genom att studenterna handleds av lärarna men handleder också varandra genom metoden SUS (student undervisar student) och får prova på att undervisa gymnasieelever genom SUE (student undervisar elev). Detta är en styrka i undervisningen. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att fortsätta med samverkan mellan lärare för en mer samstämmig och likvärdig handledning för alla studenter, vilket också nämns i självvärderingen som ett utvecklingsområde.

Det är en styrka att studenterna gradvis förbereds för skrivandet av de självständiga arbetena genom att examinationsformerna varierar samt att opponent- och respondentförfarande tas in tidigt i utbildningen. Det förbereder studenterna inför den slutliga examinationen på programmet. Det är även en styrka att frågeställningar tas fram tidigt i kurser om problem som har att göra med skola och undervisning. Lärosätet anger arbetet med de skolor där den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) sker som ett utvecklingsområde. Bedömargruppen rekommenderar att VFU kopplas starkare till fältstudier, eftersom anknytningen till yrkesrollen och yrkesverksamheten utifrån intervjuunderlaget

behöver fortsatta åtgärder, något som också framkom som en generell svaghet i de självständiga arbetena.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Bedömggruppen anser att det vid lärosätet finns flera metoder och rutiner för att studenterna ska utveckla förmågor för systematisk reflektion. Det sker exempelvis genom individuell bearbetning och gruppbearbetning av insamlat material på VFU och högskoleförlagd utbildning, liksom via läsning av litteratur, användande av olika undervisnings- och examinationsformer samt studier i bibliotekskunskap. För måluppfyllelse är kopplingen mellan utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) och VFU centralt, liksom skapandet av en helhet tillsammans med de ämnesdidaktiska kurserna där studenterna ska kunna arbeta systematiskt med att pröva olika metoder, samla material och utveckla en förmåga att analysera sitt arbete.

Trepartssamtal inom VFU följs upp genom ett pågående utvecklingsarbete om bedömningsformulären i samverkan mellan VFU-lärare och VFU-handledare. Ett utvecklingsområde som lärosätet har identifierat som är kopplat till handledarutbildningen är det skolövertagande som genomförs med studenter inom inriktningen årskurs 7-9, där studenterna undervisar medan VFU-lärarna är på VFU-utbildning. Bedömggruppen rekommenderar ett fortsatt arbete med skolövertagandet utifrån de goda erfarenheter som satsningen har lett till. Satsningen ska nu prövas gentemot gymnasieinriktningen för att stärka kopplingen mellan högskoleförlagd utbildning och VFU.

Konkreta kommunikationsövningar och gestaltande arbete i utbildningen erbjuder en möjlighet för studenterna att utveckla förmågan att hantera olika slags skolsituationer. Bedömggruppen anser att detta är en styrka, eftersom interaktion och inlevelse skapar en fördjupad egen erfarenhet och en förmåga att granska konflikt- och maktförhållanden i skol- och utbildningssammanhang. Enligt bedömggruppen är det däremot oklart hur forskning kopplas till VFU, för att studenterna som färdiga lärare ska kunna bedriva ett utvecklingsarbete på skolan och i klassrummet. Studenterna bör få möjlighet att utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet samt kritiskt och systematisk analysera, bedöma och hantera frågeställningar och forskningsresultat inom det bildpedagogiska området. Enligt intervjuerna är arbetet med bedömning på god väg, och bedömggruppen noterar att lärosätets utvecklingsarbete tycks ha lett till goda resultat och bedömer det som tillfredsställande.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Enligt självvärderingen används olika metoder för att utveckla ämnesdidaktik i utbildningen. Metoderna SUS (student undervisar student) och SUE (student undervisar elev) samt övningar i så kallat flipped classroom ger studenterna möjligheter att utveckla didaktisk kompetens. Det är en styrka, menar bedömggruppen. Studierna utvecklar förmågan att formulera ett konkret

undervisningsinnehåll, där studenterna får möjlighet att diskutera metoder för undervisning i bildämnet, planera och formulera undervisningsstrategier, formulera relevanta kunskapsmål samt tillämpa och kommunicera kunskapskrav. För att uppfylla examensmålet är kopplingen mellan UVK och ämneskurserna särskilt viktig.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Enligt bedömargruppen skapas förmågor att planera, genomföra, utveckla och utvärdera den konkreta undervisningssituationen bland annat i Kursen *Delaktighet och inkludering*, där studenterna praktiserar undervisning med fokus på elevers rätt till delaktighet och anpassning utifrån olika förutsättningar. Studierna kompletteras med att studenterna genomför en fallstudie som innehåller analys och förslag på anpassningar utifrån en verklig eller fiktiv problemsituation. En instruktionsfilm görs utifrån temat inkludering, där arbetet kopplas till styrdokument och förankras vetenskapligt. Ett gott exempel på hur det skapas en förberedelse för bildlärarrollen sker exempelvis genom uppgifter som flipped classroom, där studenterna kan dela med sig av sitt kursmaterial och sina redovisningar till varandra.

Ytterligare exempel på hur studenterna utvecklar dessa förmågor är när de inom de ämnes- och ämnesdidaktiska studierna använder redovisningsformen SUS, och problematiserar, reflekterar över och redovisar kursinnehållet i olika former. SUS har enligt självvärderingen skapat kvalitet i studenternas beredskap inför läraruppdraget, vilket bland annat framkommer genom en utvecklad förmåga att planera undervisning och att stå inför grupp. Dessa lärandeaktiviteter har en tydlig koppling till UVK vilket stödjer en progression mot måluppfyllelse. Även SUE tillämpas och stärker studenternas didaktiska och organisatoriska kompetens, vilket bedömargruppen anser skapar en förankring mellan teori och praktik i relation till bildundervisningen och mötet med elever.

Elevperspektivet lyfts fram och kurser examineras utifrån pedagogiska planeringar, gruppvisa presentationer av lektionsplanering och genom att koppla reflektion över den egna rollen som bildlärare till VFU. I kursen *Utveckla och leda* utvecklar studenterna didaktiska förmågor genom undervisningsmetoder som är anpassade till både individer och grupper. Även VFU-kurs III säkerställer att studenterna lär sig att planera och genomföra undervisning samt arbeta med bedömning och rättssäker betygssättning. Studenterna tränar bedömning i bild kopplat till hur kunskapskrav tolkas och kommuniceras.

Lärosätet har enligt självvärderingen en relativt liten krets av VFU-handledare jämfört med andra utbildningar med större studentvolym, vilket skapar en personlig kontakt i kommunikationen och relationerna med VFU-skolorna. Lärosätet tycker att det skapar goda förutsättningar för ett utvecklingsarbete, vilket bekräftades under intervjuerna. Bedömargruppen vill uppmuntra lärosätet att fortsätta med arbetet med handledarutbildningen för VFU-lärare, och ser det som en styrka att lärosätet deltar i anordnandet av fortbildningen. Utvecklandet av samverkan med VFU-lärarna är viktigt för att de på ett bättre sätt ska kunna förbereda studenterna för undervisningssituationer. Samverkan underlättar också en uppföljning av progressionen mellan VFU-kurserna, vilket kan ses som ett utvecklingsområde.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningsätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Bedömggruppen måluppfyllelse säkerställs genom att lärosätet behandlar frågor om skolans demokratiska uppdrag utifrån många olika perspektiv i de olika kurserna inom UVK. Självvärderingen ger flera exempel på detta, exempelvis hur det i kursen *Skola och samhälle I* grundläggs en förståelse för mänskliga rättigheter och skolans värdegrund, liksom för hur sociala relationer ligger till grund för utveckling och lärande. I den efterföljande kursen *Skola och samhälle II* genomför studenterna en etnografisk fältstudie förlagd till en skola där skolans samhällsuppdrag är i fokus. Här skriver studenterna en reflekterande text där de kopplar innehållet till kurslitteratur och behandlar olika slags dilemman i pedagogiska situationer.

Kursen *Skola och samhälle III* tar upp betydelsen av lärarens röst och kroppsspråk, samt sex- och samlevnadsfrågor och frågor om människosyn, samhällssyn och kunskapssyn. Studenterna arbetar med etiska dilemman inom konstnärlig och vetenskaplig forskning liksom med frågor om hur rollen som lärare innebär ett arbetsledarskap där yrkesetisk reflektion ingår. Studenterna har alltså möjlighet att använda olika slags kommunikativa strategier för att fördjupa värdegrund och förhållningsätt.

I kursen *Didaktik och forskningsmetodik* får studenterna möjlighet att koppla innehåll i UVK till bildämnet samt arbetar med källkritik, yttrandefrihet, visuell läskunnighet och mänskliga rättigheter liksom frågor om etik, hållbarhet och globala perspektiv. VFU-kurserna innehåller även inslag om hållbarhetsaspekter. Den sista VFU-kursen problematiserar frågor om elevers delaktighet och grundläggande demokratiska värderingar.

Studenterna har efterfrågat inkluderingsfrågor i undervisningen, och bedömggruppen anser att det finns oklarheter om hur frågor om etnicitet och inkluderingsperspektiv genomsyrar utbildningen, vilket inte tydligt framkommer i självvärderingen eller intervjuerna. Samma sak gäller hur frågor om funktionsvariation tas upp i utbildningen, och där studievägledningen deltar. Detta uppfattar bedömggruppen därför som ett utvecklingsområde. Under intervjuerna framkom också att det pågår kompetensutveckling inom bildämnet inom området hållbar utveckling, som också är efterfrågad av lärarna. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att även framöver stödja personalutbildning och kortkurser för lärarna, bland annat för att öka kompetensen att handleda studenternas självständiga arbeten inom till exempel hållbar utveckling.

Bedömggruppen anser sammantaget att examensmålet uppfylls och att de beskrivna momenten är en styrka i utbildningen. Detta mål har även särskilt beaktats i den programutveckling som gjordes vid lärosätet under 2015 och som fortfarande pågår.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Jämställdhet behandlas kontinuerligt genom utbildningen på olika nivåer utifrån inkluderings- och intersektionalitetsperspektiv, vilket innebär att frågor om makt tas upp i relation till olika diskrimineringsgrunder och behandlas både inom UVK och inom bild. Här finns en risk att jämställdhet utifrån kön inte lyfts fram tillräckligt. Frågor om genus, klass och etnicitet introduceras, följs upp i en progression och skapar en successiv fördjupning.

Bedömaregruppen anser att det vid lärosätet finns en strategi för arbetet med jämställdhet via behandling i programrådet. Ett syfte är att säkerställa att kurslitteraturen är jämnt könsfördelad, innehåller jämställdhetsperspektiv och där fördelningen av män och kvinnor tas upp i relation till val av kurslitteratur och författare. Ett gott exempel på hur jämställdhetsperspektivet tas upp är att kursvärderingarna efterfrågar om lärarna i sin undervisning har arbetat könsmedvetet. Perspektivet tas även upp i programvärderingen under det fjärde läsåret, där studenterna får frågan om de anser att de förberetts för att undervisa och bemöta elever oavsett kön/könsidentitet/könsuttryck. Bedömaregruppen rekommenderar utbildningen att fortsätta arbetet och att ytterligare särskilja hur jämställdhet mellan kvinnor och män tas upp i utbildningen samt att bemöta studenternas önskemål, enligt självvärderingen, om att ta upp frågor om inkludering, olika könsuttryck och binär könsuppdelning.

Det som tydligt framkommer är hur utbildningen arbetar med studenter som har svårt att klara sin utbildning. Detta kan även ha positiva effekter på genomströmningen ur ett jämställdhetsperspektiv, och är därför något som bedömarna vill lyfta fram som något positivt. Det framgår av intervjuerna att lärosätet själva ser frågan som angelägen. Lärargruppen är medveten om problemet med en ojämn könsfördelning mellan lärarna på utbildningen, liksom mellan studerande. De konstaterar att bildlärarutbildningen till mestadels lockar kvinnor som studenter, trots försök att få in fler män som studenter i utbildningen.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Utifrån självvärderingen framkommer att en systematisk uppföljning genomförs på kursnivå, programnivå och lärosätetsnivå. Kontinuerlig uppföljning på lärosätetsnivå sker genom att Utbildnings- och forskningsnämnden (UFN) följer upp alla utbildningar vart tredje år baserat på en självvärdering från utbildningsprogrammen. Programnivån utvärderas av lärarutbildningen under det fjärde läsåret och är grund för programrådets arbete. Goda exempel lyfts fram och sprids dessutom via ett seminarium varje höst och UFN uppmuntrar till fortsatt utvecklingsarbete, vilket ytterligare säkrar kvalitetsuppföljningen. I programrådet sitter nio personer: fem lärarrepresentanter från olika delar i utbildningen, två studentrepresentanter och två arbetslivsrepresentanter varav en alumn. En alumnenkät som genomförs via lärarutbildningskonventet vartannat år kan troligen bidra till en bättre uppföljning av alumner.

För kursvärderingarna finns en systematik där studenternas svar i regel analyseras och sammanställs på olika sätt, som kvartalsvisa sammanfattningar av kursvärderingar med och utan fristextsvar, av lärarna och studierektorn. Dessa analyser följs sedan upp i prefektrådet, vars protokoll publiceras på intranätet och skickas via mejl till studenterna och återkopplas till nästa kull studenter. Det finns därmed en tydlig gång för uppföljning av utvärdering och en rutin för att alla ska

kunna ta del av informationen. Genom detta förfarande anser bedömargruppen att det finns ett väl genomtänkt och välfungerande system för uppföljningarna av kursvärdering, vilket också bekräftas under intervjuerna. Detta visar hur utbildningens innehåll och utformning följs upp och leder till förbättringsåtgärder.

Resultaten av uppföljningen omsätts på detta sätt i åtgärder av kvalitetsutveckling och återkopplas till berörda studenter, lärare och ledning. Kursutvärderingarna schemaläggs i regel och svarsfrekvensen ligger på 50–70 procent. Treparsamtalen och handledningen av kurserna inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) utvärderas också, vilket enligt bedömarna tyder på att det sätts in olika typer av åtgärder och modeller för uppföljning. Ett kvalitetssäkringsarbete genomfördes 2015 utifrån arbetslagets utvecklingsarbete och studenternas kursutvärderingar, och tyder på en vilja att förbättra och kvalitetssäkra utbildningen och att tydligare koppla innehåll till examensmålen.

Allt detta påvisar att uppföljning och återkoppling sker på ett tillfredsställande sätt på lärosätet. Lyhördheten för studenterna och studentdeltagandet blir därmed ett styrkeområde på utbildningen.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Enligt självvärderingen genomförs en genomströmningsanalys två gånger per år, där en aktiv kartläggning och uppföljning av avhopp har intensifierats de senaste åren. Utifrån UKÄ:s genomströmningsstatistik framkommer att lärosätet har jämförelsevis färre avhopp, vilket delvis kan bero på att studenterna genomför ett arbetsprov som kan gynna ett intag av särskilt studiemotiverade studenter. En orsak till avhopp som lärosätet funnit i sin analys, berör vissa studenters felaktiga studieval och oförmåga att klara av utbildningen. Här har stödåtgärder satts in i form av studievägledande samtal och årskurslagsmöten med studentuppföljning, vilket tyder på att lärosätet har försökt åtgärda denna problematik.

Ytterligare stöd till studenter för att klara sina studier ges i form av biblioteksvägledning och bibliotekskunskap med information om plagiering, upphovsrätt och arbete med det självständiga arbetet och publikationsdatabas. Studenter med funktionsvariation får kontakt med studievägledaren, vilket fungerar väl enligt intervjuerna. En studieverkstad är inrättad för att ge stöd med akademiskt skrivande och studenter med funktionsvariation får inläsningsstöd, hjälp med talsyntes, talböcker och stöd av en särskild samordnare som är kopplad till utbildnings- och forskningsadministrativa avdelningen. Därmed anser bedömargruppen att lärosätet på ett tillfredsställande sätt erbjuder studenterna olika former av stöd för att de ska klara av sina studier under utsatt tid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Bedömargruppen anser att det skapas många möjligheter och kontaktytor för studenter att vara delaktiga och att aktivt påverka utbildningens utformning och innehåll, vilket är en uppenbar styrka i utbildningen. Det finns en tydlig arbetsgång vid lärosätet för att ta upp synpunkter och ärenden från studenterna. Exempel på detta är bland annat de två studentrepresentanterna i lärarutbildningens programråd samt student- och doktorandrepresentanter i Utbildnings- och forskningsnämnden

(UFN). I programrådet och UFN följs alla program och fristående kurser upp genom lärosätets kvalitetssystem.

Det prefektråd där tio studenter representerar varje inriktning och årskurs, liksom två lärare och studievägledare, skapar möjligheter för studenterna till delaktighet, påverkan och skapar en tydlig arbetsgång för att ta upp synpunkter och ärenden från studenterna. I självvärderingen skrivs att studenten förväntas ta en aktiv och kritisk roll när det gäller innehåll och genomförande, vilket är ett bra tecken på att studenterna verkligen blir lyssnade på.

De olika möjligheter som finns för kurs- och terminsutvärderingar är anonyma enkäter som genomförs vid kursslut och lärarnas egen utvärdering som tillgängliggörs via intranätet. Där sammanfattar de kursen och föreslår förbättringsåtgärder, vilket bidrar till en kontinuerlig dokumentation av kvalitet i kurserna och som också ger ett lärarperspektiv på utbildningen till studenterna.

Ytterligare ett positivt exempel enligt bedömargruppen är de så kallade exit-tickets. De lämnas över till kursläraren utifrån gruppsamtal mellan studenterna och kompletterar de programutvärderingar som genomförs i årskurs fyra inför det avslutande självständiga arbetet i årskurs fem. Studenternas aktiva roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande sker därmed på flera sätt, vilket skapar många möjliga vägar att ge synpunkter och framföra åsikter både anonymt och direkt till lärarna.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Det regionala samverkansavtal som lärosätet har inom Stockholmsområdet innebär en viss kvalitetssäkring. Utifrån detta avtal görs placeringarna inom den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU). Det gäller också det krav på handledarutbildning som VFU-lärarna förväntas genomgå och som lärosätet är medarrangör till i samverkan med andra lärosäten. Den programutvärdering som görs med studenter i årskurs fyra och som används i uppföljningsarbetet, kan på sikt skapa en bättre bild av utbildningens relevans utifrån ett samhällsperspektiv. Den alumnenkät som genomförs vartannat år av Statistiska centralbyrån, kan enligt bedömargruppen ytterligare bidra till insikt och en positiv förstärkning av hur studenter förbereds för att möta förändringar i arbetslivet.

En styrka utifrån bedömargruppens bedömning är att VFU-placeringarna har anpassats för att svara mot den faktiska arbetsmarknaden och där studenterna uppmuntras att genomföra VFU på kulturinstitutioner utanför ett skolsammanhang. Att detta ger resultat visar det faktum att flera studenter efter utbildningen arbetar i andra verksamheter än skolan, vilket tyder på att utbildningen har bredd och skapar en god inblick i kultur och samhälle utifrån ett vidgat lärandeperspektiv för studenterna.

Lärosätet har också många nationella, nordiska och internationella kontakter och samarbeten, vilket skapar möjligheter för studenter och lärare till olika slags utbyten och omvärldsperspektiv. Samverkan finns med andra lärosäten, utbildningar och forskarutbildningar på nationell och nordisk nivå, exempelvis med Göteborgs universitet, Aalto universitet i Finland och Aalborg universitet i Danmark. Andra exempel på samverkan är att specialistkompetens hämtas från externa gästlärare, exempelvis inom specialpedagogik från Stockholms universitet i Kursen *Delaktighet och inkludering*, liksom att forskarutbildning genomförs i samverkan med KTH inom ramen för programmet Konst, teknik, design.

Internationell samverkan finns och studenterna har möjlighet att göra VFU utomlands, vilket skapar förutsättningar för internationalisering. Lärosätet erbjuder därmed en lärmiljö som är nationell och internationell, vilket är ett styrkeområde.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärlarlaget har sammantaget en bredd i sin akademiska kompetens, utbildning och även undervisningserfarenhet, vilket skapar en god professionsanknytning. Andelen lektorer är fler än andelen adjunkter på utbildningen, vilket borgar för en god undervisningskvalitet. Anställningsförhållandena är överlag goda på lärosätet, liksom möjligheterna till forskning och utvecklingsarbete. Däremot behöver den stora andelen tidsbegränsade anställningar för adjunkter ses över, liksom tillgången till lektorer med konstnärlig kompetens. Bedömarna anser att den högskolepedagogiska kompetensen hos lärarna också är ett utvecklingsområde.

Utbildningsmiljön i stort är ett styrkeområde vid lärosätet, som erbjuder studenterna en lärmiljö med en nationell särställning och inkluderar många internationella kontaktytor. Lärosätets verkstäder är en kraftfull potential för studenternas hantverksmässiga och konstnärliga utbildning. Men bedömarna anser att utbildningsförhållandena för den konstnärligt gestaltande kompetensen behöver förstärkas och stabiliseras, särskilt på lektornivå. Lärosätet har skapat en sammanhållen utbildning som enligt bedömargruppen skapar en helhet för studierna och borgar för utbildningskvalitet.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Det finns en tydlig progression mellan utbildningens olika delar vilket säkerställer att studenterna successivt tillägnar sig grundläggande och fördjupade kunskaper. Det är dock otydligt för bedömargruppen hur kvantitativa metoder inom UVK kopplas till ämnet. Därför rekommenderas lärosätet att säkerställa användningen av kvantitativa metoder i förhållande till examination. En styrka är att studenterna gradvis förbereds för skrivandet av de självständiga arbetena och tidigt får arbeta med att ta fram frågeställningar kring problematik som har att göra med skola och undervisning. Metoderna SUS (student undervisar student) och SUE (student undervisar

elev) erbjuder studenterna en konkret koppling till bildlärarkyrket, vilket bedömarna också anser är en uppenbar styrka.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Bedömargruppen anser att det vid lärosätet finns flera metoder och rutiner för att studenterna ska utveckla förmågor för systematisk reflektion, exempelvis genom bearbetning individuellt och i grupp av insamlat material på VFU och högskoleförlagd utbildning. Trots att lärosätet deltar i handledarutbildning för VFU-lärare och arbetar med skolövertagande inom VFU, behöver kopplingen till yrkesfältet förstärkas.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Inom utbildningen används olika metoder för att utveckla ämnesdidaktik i utbildningen. För måloppfyllelse visar utbildningen en styrka genom att använda metoderna SUS och SUE. Övningar med så kallade flipped classroom bidrar också enligt bedömargruppen positivt till studenternas möjligheter att utveckla didaktisk kompetens.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Detta sker bland annat genom en UVK-kurs, fallstudier, förberedelser genom flipped classroom och under VFU. Lärosätet lyfter fram att den relativt begränsade kretsen av VFU-handledare skapar en personlig kontakt i kommunikationen och relationerna med VFU-skolorna. Bedömargruppen vill uppmuntra lärosätet att fortsätta med arbetet med handledarutbildningen för VFU-lärare.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. De beskrivna kursmomenten och reflekterande aktiviteter är att betrakta som en styrka i utbildningen. Till exempel arbetar studenterna med etiska dilemman inom konstnärlig och vetenskaplig forskning liksom med frågor om hur rollen som lärare innebär ett arbetsledarskap där yrkesetisk reflektion ingår. Målet har särskilt beaktats i den programutveckling som gjordes vid lärosätet under 2015 och som fortfarande pågår. Ett utvecklingsområde är dock hur frågor om funktionsvariation tas upp i utbildningen.

Bedömargruppen anser att det vid lärosätet finns en medveten strategi för arbetet med jämställdhet via behandling i programrådet, och utbildningen bjuder på flera goda praktiska exempel. Lärosätet rekommenderas att fortsätta arbetet och att ytterligare särskilja hur jämställdhet mellan kvinnor och män tas upp i utbildningen samt att bemöta studenternas önskemål, om att ta upp frågor om inkludering, olika könsuttryck och binär könsuppdelning.

Lärosätet har ett väl utvecklat system för uppföljning av utbildningar och kurser ända från ledningsnivå till studentnivå, för att säkerställa det systematiska kvalitetsarbetet. Lärarna är organiserade i ämneslag och arbetar med utvecklingsarbete av kurser, program, examination, handledning, och arbetsformer.

Även studentperspektivet är ett styrkeområde vid lärosätet. Miljön upplevs av bedömarna som inkluderande och skapar goda möjligheter för studenterna att delta i och påverka utbildningen på en mängd olika sätt.

Lärosätet visar också goda förutsättningar för internationalisering och samverkan med arbetslivet, och erbjuder studenterna en bred utbildning som går utöver läraryrket. Det regionala samverkansavtal som lärosätet har inom Stockholmsområdet innebär även en viss kvalitetssäkring.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga/konstnärliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Bedömggruppen anser utifrån självvärderingen att den akademiska kompetensen hos lärarna är tillfredsställande. Utifrån lärartabellen framträder en god nivå av professors- och lektorskompetens och en tillfredsställande nivå av adjunktskompetens. En styrka är att många lärare vid utbildningen har bildlärarexamen och yrkeserfarenhet. I självvärderingen framkommer att ett antal disputerade lärare och gestaltningshandledare tillkommer för handledning under studenternas arbete med självständiga arbeten. Andelen lektorer är större än andelen adjunkter, men anställningsformerna varierar mellan tidsbegränsning och tillsvidareanställningar. Räknat i tjänsteprocent är andelen tidsbegränsade anställningar större än tillsvidareanställningar.

På kort sikt anser bedömggruppen att lärarbehoven täcks i relation till antalet studenter, men med tanke på kommande pensionsavgångar och att många lärare endast har tidsbegränsad anställningsform ifrågasätter bedömggruppen om personalsituationen är långsiktigt hållbar. Institutionen visade under intervjuerna en medvetenhet om detta förhållande och det framkom också att man arbetar aktivt med frågan vid nyrekrytering. Ett utvecklingsområde är således lärosätets personalförsörjning på lång sikt.

Bedömggruppen anser också utifrån intervjuerna, att de många tidsbegränsade anställningarna medför oklara förutsättningar i arbetet, som diskontinuitet, osäkerhet i arbetslaget och oklar framförhållning. Eftersom tidsbegränsad anställning utgör en strukturell anställningsform vid lärosätet, rekommenderar bedömggruppen den högsta ledningen att snarast omarbeta bestämmelserna för att ge utbildningen så goda förutsättningar som möjligt att bedriva en sammanhållen utbildning på lång sikt. För studenterna är kontinuiteten både i handledning och i undervisning avgörande för en hög kvalitet i utbildningen.

I självvärderingen saknades information om lärarnas högskolepedagogiska kompetens. Vid intervjuerna framkom att lärarna inte ansåg det nödvändigt att pedagogiskt skolad personal hade detta, vilket bedömggruppen ställer sig frågande till. Om lärosätet ställer krav på högskolepedagogisk utbildning, även om det inte framkommer i underlagen, rekommenderar bedömggruppen att vikten av att delta diskuteras med samtliga lärare. Det eftersom undervisning på högskolenivå är något annat än undervisning i skolan och att högskolepedagogisk kompetens även kan borga för bättre kvalitet i studenternas självständiga arbeten.

En styrka som bedömargruppen vill uppmärksamma är att lärosätets sammanhållna utbildning skapar en unik situation, där undervisningen kan integrera och väva samman de utbildningsvetenskapliga och ämnesspecifika kunskaperna med varandra. Det skapar förutsättningar för att ge en sammanhållen utbildning om alla aspekter av att verka som bildlärare.

Samtidigt motverkas sammanhållningen och kontinuiteten av den stora andelen visstidsanställningar, bedömarna vill därför understryka vikten av mer hållbara anställningsformer för personalen. Ytterligare en styrka är den väl tilltagna kompetensutvecklingstid som lärarna får. Under intervjuerna bekräftades att detta bidrar till hög kvalitet och borgar för att aktuell forskning kan tas upp i utbildningen. Lärosätet arbetar även med rekrytering av disputerad personal. Den kommande licentiatforskerskolan utgör även ett gott exempel på framåtsyftande verksamhet.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig/konstnärlig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Bedömargruppen anser att lärosätet har en aktiv forskningsmiljö, och att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Det framgår i självvärderingen att lärosätet planerar praktisknära forskning för att öka studentmedverkan och därmed ytterligare förankra utbildningen vetenskapligt. Vid intervjuerna framkom att detta arbete är på planeringsnivå. Det finns ämnes- och professionskompetensen bland lärarna. Bedömargruppen anser att den konstnärliga miljön garanteras, genom att flera har en egen konstpraktik samt att det finns en disputerad lärare och en med master i fri konst.

I den samlade utbildningen skiljer lärosätet i mycket liten grad på 7–9 och gymnasiet. Det är en relativt ny ordning som genomförts baserat på önskemål från både lärare och studenter vid utbildningen. Samtidigt framkom det under intervjuerna att det blir upp till de undervisande lärarna att åldersanpassa undervisningen efter de olika målgrupperna. Enligt bedömarna leder detta till ett godtyckligt system som i hög grad är personbaserat och därmed inte helt stabilt.

Bedömargruppen anser att lärosätet med dess sammansättning av lärare och studenter är en internationell miljö. Det finns väl utrustade lokaler och erbjuds specialkompetens. Genom att lärosätet anordnar forsknings- och utvecklingsdagar, där studenter deltar aktivt, skapas också kontakt mellan lärare och studenter och ett nära samband mellan forskning och utbildning. Ambitionen att involvera studenterna i forskningen och engagera dem i det verksamhetsnära forskningsprojektet betraktar bedömargruppen som en styrka. Eftersom det arbetet ännu befinner sig i planeringsstadiet, rekommenderar bedömargruppen att lärosätet fortsätter att arbeta aktivt med utvecklingsområde.

Av självvärderingen framkom att lärosätet arbetar med att upprätta ett nära samarbete mellan utbildningen och lärare inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Det sker bland annat genom inbjudningar och kurser. I självvärderingen beskriver lärosätet hur studenterna uppmuntras att återknyta till VFU:n i de självständiga arbetena, men under intervjuerna framkommer att det inte är ett krav. Ambitionen är god, men bedömargruppen ställer sig delvis kritisk till detta eftersom en del

av de självständiga arbetena uppvisar brister som är VFU-relaterade. Detta resonemang fördjupas under berörda mål i yttrandet.

Bedömggruppen rekommenderar därför lärosätet att i högre grad aktivt arbeta för en närhet mellan utbildningen, VFU och skolans arbete samt fortsätta det påbörjade utvecklingsarbetet. Utifrån intervjuerna framkom även skillnaden mellan utbildningens målsättningar och skolornas mer traditionella arbetssätt i undervisningen. Den konfliktytan bör uppmärksammas tillsammans med studenterna, för att utbildningsmiljön i högre grad ska stödja studenterna inför deras kommande yrkesutövning.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

I självvärderingen framhålls att det är kombinationen av bildkurser och två kurser inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), som i huvudsak berör målet. UVK-kurserna ger ett brett kunnande för yrkesutövningen, där sedan de specifika bildkunskaperna i bildkurserna ger grundläggande ämneskunskaper. Aktuell forskning tas även upp i bildkurserna. Här framträder enligt bedömnarna lärosätets styrka och fördelen med att kunna kombinera allmänna och ämnesspecifika kunskaper, eftersom de undervisar i samtliga ämnen. UVK-kunskaperna respektive bildkunskaperna integreras med varandra. Ämnenas olika arbetsmetoder förstärker både bred och djup kunskap.

När det gäller de självständiga arbetena inom inriktning 7–9 är målet uppfyllt. Här funderar bedömggruppen över skillnaden mellan 7–9 och gymnasieinriktningen, eftersom kursupplägget till stor del är detsamma. Genomförandet av kombinationen mellan UVK- och bildkurserna framstår inom 7–9 däremot som annorlunda, baserat på bedömningen av de självständiga arbetena. Studenterna inom 7–9 lyckas i högre grad med sina självständiga arbeten, jämfört med gymnasieinriktningen. Bedömggruppen anser därmed att förändringsarbetet med större närhet och engagemang i relation till VFU-lärarna, och därmed bättre balans mellan den utbildningsvetenskapliga och den konstbaserade kunskapsdelen, har gett goda resultat. Här rekommenderar bedömggruppen även lärosätet att bevaka måluppfyllelsen för 7–9 framöver, eftersom förändringsarbetet har inneburit att de självständiga arbetena inom 7–9 numera skrivs på 15 i stället för 30 högskolepoäng.

Bedömggruppen vill lyfta att lärosätet tidigt i utbildningen infört opponent- och respondentförfarande och utvecklat arbetsmetoder för studenterna att arbeta med undervisning, uppgifter och bedömning genom teknikerna student undervisar student och student undervisar elev som goda exempel.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt

kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Självvärderingen anger att den huvudsakliga måluppfyllelsen finns inom UVK-kurser och VFU. För ämnesutbildningen ges däremot exempel på en del av måluppfyllelsen genom första kursen i bild. På samma sätt som beskrivningen av det föregående målet framhåller lärosätet samordningen mellan UVK-kurserna och ämnesstudierna. Där sker integreringen av vetenskap och kvalitativa respektive kvantitativa metoder. Under intervjuerna framgick det för bedömarna att studenterna får en tillräcklig orientering även i kvantitativa metoder.

I självvärderingen lyfter lärosätet fram seminarierna som det mest betydelsefulla bidraget till kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Seminarierna löper som en röd tråd genom kurserna. Examinationen varierar mellan gruppdiskussioner och samtal, som i hög grad betraktas som kollektiva lärtillfällen. För att kvalitetssäkra utbildningen har lärosätet en återkommande översyn för att säkerställa de vetenskapsteoretiska och forskningsmetodologiska perspektiven samt relationen till beprövad erfarenhet inom utbildningen.

De självständiga arbetena med inriktning 7–9 visar överlag på hög måluppfyllelse. Studenterna visar god kunskap om relationen mellan vetenskap och beprövad erfarenhet. Bedömargruppen anser att detta bekräftades under intervjuerna, det framgick att seminarierna fungerar som en reflekterande bas för relationen mellan vetenskap och beprövad erfarenhet. Dessutom har studenterna godtagbart fördjupade kunskaper om vetenskapsteorier och metoder. I de arbeten som uppvisar brister visar studenterna grunda vetenskapsteoretiska och metodologiska kunskaper och i texten finns ingen eller en svag relation mellan vetenskap och beprövad erfarenhet, vilket bedömarna uppfattar som ett utvecklingsområde.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet framhåller att målet främst behandlas i kurserna inom UVK, VFU och kurserna inför det självständiga arbetet. För ämnesdelen ger lärosätet exempel från de första bildkurserna, vilket bedömargruppen ser som en del av den sammanhållna utbildningen som ges vid lärosätet. Det genomgående arbetet med olika pedagogiska metoder, dokumentation, bedömningsmatriser och utforskande arbetssätt borgar för en utbildning med hög kvalitet. Det framkommer även under intervjuerna att både bedömning och undersökande/gestaltande arbete förekommer ofta.

En majoritet av de självständiga arbetena visar på hög måluppfyllelse. I tre av dessa finns en mycket god förankring och kunskap om elevgruppen, vilket visar på en samverkan mellan självständigt arbete och VFU. Studenterna visar också en god kritisk förmåga och reflexivitet i relation till yrkesverksamheten. I de två arbetena som visar brister i måluppfyllelse saknas förmåga till analys, kritiskt förhållningssätt, reflektion och ämnesdidaktiskt fokus. Bedömargruppen ser ett behov av att fortsätta arbeta med studenternas kontakt och förankring i skolans verksamhet knutet till deras självständiga arbeten. Studenterna har täta handledningskontakter, men garanteras bara 15 timmar

handledning, vilket bedömargruppen inte anser är tillräckligt, och menar att en del av bristerna i de självständiga arbetena skulle kunna ha undvikits genom utökad handledning.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen beskrivs den samverkan som sker mellan bild-, UVK -och VFU-kurserna, även om det har framkommit kritik under intervjuerna. Kritiken rör bland annat svårigheterna för studenterna att kombinera utbildningens ambition – att ha ett framtidsytande arbete inom undervisningen genom att arbeta med samtidskonst – samtidigt som VFU-skolorna har en mer traditionell syn på vad bildämnet ska omfatta.

Studenterna får genomgående en möjlighet att bearbeta detta och arbeta med didaktiska frågeställningar. Självvärderingen ger goda exempel på hur arbetet bedrivs, som historisk förankring i ämnet och studier av styrdokument samt konkret arbete med undervisning. Bedömargruppen vill framför allt lyfta fram den sista examinationen av VFU som ett gott exempel. I den skriftliga examinationen, som tar upp delar som pedagogisk grundsyn, egna erfarenheter av VFU tillsammans med vad utbildningen gett, ska studenterna bedöma tre elevarbeten från VFU. De ska bedömas på tre nivåer i en formativ och summativ bedömning. Att under utbildningen få pröva bedömning på elevarbeten på flera nivåer, ser bedömargruppen som värdefullt. Dessutom får studenterna arbeta med olika redovisningsformer som student undervisar student (SUS) och student undervisar elev (SUE) för att stärka sina didaktiska kompetenser. Att bjuda in elevgrupper (gymnasieklass) till utbildningen (SUE) visar just på hur en ämnesintegrerad undervisning kan bedrivas.

Bedömargruppen anser att det finns svagheter i lärosätets säkerställande av bredd och fördjupning av studenternas ämnesdidaktiska kompetens för grundskolans årskurs 7-9. Genomgående i självvärderingen och intervjuerna sägs det inte vara någon skillnad mellan 7–9 och gymnasieskolan. Beroende på elevgrupp krävs ändå olika inriktningar på didaktiken, och vid intervjuerna framkom att det blir upp till undervisande lärare att åldersanpassa undervisningen efter de olika målgrupperna. Bedömargruppen anser att det är ett instabilt system som i hög grad är personbaserat. Samtidigt har bedömargruppen förståelse för förändringarna som sägs utgå från både lärarnas och studenternas önskemål. Utbildningen borde dock uppmärksamma och tillgodose en åldersanpassad ämnesdidaktik för att också möta studenternas behov i yrkeslivet.

Under intervjuerna framkom att lärosätet genomgående anordnar handledarutbildning för VFU-handledarna. Det gäller även de handledare som är verksamma på museer och andra institutioner. Bedömargruppen ser det som en styrka.

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten när examen utfärdas uppnått förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Målet behandlas framför allt inom UVK-kurserna och för ämneskunskapen framkommer i självvärderingen att utbildningen säkerställer att studenterna får träna på att planera, genomföra

samt utveckla och utvärdera den konkreta undervisningssituationen. Det sker bland annat genom fallstudier och fiktiva problemsituationer. Förberedelser inför bildlärarrollen sker exempelvis genom uppgifter som flipped classroom, där studenterna kan dela med sig av sitt kursmaterial och sina redovisningar med varandra.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen uppmärksammar bedömargruppen att intersektionalitetsbegreppet används genomgående i stället för jämställdhetsbegreppet. I självvärderingen framkommer inte hur lärarna konkret arbetar med frågor om jämställdhet i undervisningen. Under intervjuerna framkom däremot mycket information om hur utbildningen aktivt arbetar med perspektivet. Bedömargruppen anser att bedömningsgrunden är tillfredställande utifrån den information som intervjuerna gav men står samtidigt kvar vid kritiken. För utbildningen gäller det att hitta en balans mellan intersektionalitet och jämställdhet. Inom undervisningen framhölls att det löpande pågår ett samtal om jämställdhet. Det framkom även som en angelägenhet inom studentgruppen och ett ämne som väcker engagemang.

Studenterna anser även att de får verktyg att arbeta med jämställdhet inom skolan, något bedömargruppen ser som positivt. Ett exempel som ges i självvärderingen är att programrådet gör en jämställdhetsanalys av kurslitteraturen, avseende fördelningen av män och kvinnor som författare. Granskningen visar på en jämn fördelning. I ungefär hälften av studenternas självständiga arbeten återspeglas vetskapen om detta genom att förnamnen anges i litteraturlistan. Ett genusperspektiv förekommer även i några av studenternas självständiga arbeten, vilket bedömarna finner både relevant och positivt.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Det finns enligt självvärderingen en väl utvecklad rutin för kvalitetsutveckling inom utbildningen. Alumner används som bollplank, genom att de deltar i olika råd och fungerar som källor för att ytterligare förbättra utbildningen. Likaså beskriver lärosätet ett antal nyligen beslutade åtgärder som analys av kursutvärderingar och kvalitetsutveckling för att få bättre kunskap om utbildningens kvalitet. Under intervjuerna framkom att utbildningen via prefektrådet är intresserade av studenternas synpunkter och idéer om förändringar och att synpunkterna överlag tas emot väl.

Kvalitetsutvärderingarna ingår i ett årshjul med olika insatser som sätts in. Mycket bereds och arbetas fram inom prefekt- och programrådet. Även arbetslagen behandlar frågeställningar och kritik i direkt anslutning till kursplaneringen. Bedömargruppen anser att det vore önskvärt om svarsfrekvensen på studenternas utvärderingar kan höjas. Inget påtagligt kom fram under intervjuerna om hur det kan förändras, och från studentgruppen ventilerades den återkommande synpunkten att utvärderingarnas påverkan inte kommer dem själva till gagn. Samtidigt framhölls att förändringar i kursplanerna utifrån utvärderingarna delges studenterna vid kursstart, så trots kritiken anser bedömargruppen att målet uppfylls.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

I självvärderingen framkommer att lärosätet har en relativt god genomströmning av studenter. Två gånger per år görs genomströmningsanalyser och från och med 2018 görs en aktiv kartläggning av orsakerna till avbrott, studieuppehåll och återkomst. Eftersom avhopp visar sig bero framför allt på svårigheter med att klara av utbildningen, åtgärdas det nu med tydlig information om kunskapskraven. Lärosätet erbjuder dessutom samtal med studievägledare och årskurslagsmöten ett par gånger per termin (uppföljning). För studenter med funktionsvariationer finns kontaktperson, samordnare och biblioteket med inläst litteratur och studieverkstad för akademiskt skrivande. Det senare sägs i självvärderingen fortsatt vara ett utvecklingsområde för en långsiktig stödstruktur i akademiskt skrivande, vilket bedömargruppen ser som positivt. Under intervjuerna framkom att bibliotekets skrivarstuga är mycket användbar för att träna eget skrivande.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studenterna finns representerade i relevanta rådgivande och beslutande organ för att stärka kvaliteten, och vid intervjuerna framkommer att deras närvaro uppskattas. Samtidigt framkom även kritik mot en så kallad "ämneskrasch" inom utbildningen – mellan ett fokus på konst och läraruppdraget – något som studenter inte tycker sig få något gehör för. Studenterna förväntas enligt självvärderingen ta aktivt och kritiskt ansvar för sin utbildning, något som även bekräftades i intervjuerna. Studentrepresentationen framstår som god i programrådet, utbildnings- och forskningsnämnden samt prefektrådet. Prefektrådet lyfts fram både i självvärderingen och under intervjuerna som centralt, med ett utvecklat arbetssätt för deltagande.

Enligt självvärderingen gör studenterna individuella skriftliga utvärderingar och för gruppsamtal tillsammans med lärarna. Återkopplingen av utvärderingarna framstod under intervjuerna som otydlig och förändringar genomförs ibland utan förankring i historik. Trots detta säger studenterna att deras synpunkter tas emot väl. Från och med 2018 sker programutvärderingar under år fyra och lärosätet har infört lärarutvärderingar (av kursledaren) för att i högre grad kunna ta hand om studentutvärderingarna. Förstärkningen ska utvärderas 2019. En styrka inom studentperspektivet, enligt självvärderingen och intervjuerna, är att utvärderingarna ger studenterna möjlighet till vad som kan ses som framåtsyftande kritik. Studenterna för diskussioner i grupper om sin kunskapsutveckling och överlämnar detta – en "exiticket" – till läraren efter kursavslut.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

I självvärderingen framkommer att placeringarna inom VFU anpassas efter den faktiska arbetsmarknaden, därmed kan en student på inriktningen mot gymnasieskolan även göra sin VFU på grundskolans årskurs 7-9. Inför den sista VFU:n uppmuntrar lärosätet studenterna att söka sig utanför

skolan och förlägga sin VFU exempelvis på museer eller folkhögskolor. Lärosätet arbetar aktivt med att handledare på VFU ska vara behöriga lärare och att de har gått handledarutbildning. Det är även något skollärarna erbjuds i form av en kurs om 7,5 högskolepoäng.

Lärosätet samverkar med andra utbildningar, som Göteborgs universitet samt Aalto och Aalborg universitet. Alumner inkluderas som representanter i programrådet, och vartannat år genomförs alumnienkäter. Enligt dessa inleder de flesta sin arbetskarriär med att vara i grundskolan eller som museipedagoger eller i annan pedagogisk verksamhet. VFU-placeringarna anpassas därför efter detta och från och med 2018 sker första VFU:n på en grundskola.

Ett positivt exempel och en styrka som bedömargruppen uppmärksammar är det så kallade skolövertagandet som genomförts för inriktningen 7–9, där studenterna självständigt undervisar i skolan medan handledaren är på lärosätet och får information och egen handledning.

Utbildningen har även flera internationella kontakter som de baltiska staterna via NordForsk samt Sydafrika, London och Aalborgs universitet i Danmark. Utbildningen ingår även i många nätverk, som InSEA Sverige, InSEA internationellt, MIK-konventet som är kopplat till Lärarkonventet, Nordiskt nätverk för slöjd, SLUGIS och NordFo.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Tillgången på högre akademisk kompetens är tillfredsställande inom lärargruppen. På kort sikt uppfattas lärarbehoven täckta i relation till volymen, men på lång sikt ifrågasätter bedömargruppen personalsituationen på grund av kommande pensionsavgångar och att de flesta lärare har tidsbegränsad anställningsform. Eftersom tidsbegränsad anställning är en strukturell anställningsform vid lärosätet, rekommenderar bedömargruppen den högsta ledningen att snarast omarbota de bestämmelserna för att ge utbildningen goda förutsättningar på lång sikt. För studenterna är kontinuitet både i handledning och undervisning viktigt för att kunna tillgodogöra sig en utbildning av hög kvalitet. Då är det även viktigt att lärosätet tar väl hand om detta genom att skapa bättre förutsättningar för personalens anställningsformer. Bedömarna rekommenderar även att lärosätet diskuterar vikten av att delta i högskolepedagogisk utbildning med samtliga lärare.

Bedömargruppen anser att lärosätet har en aktiv och internationell forskningsmiljö vilket ger förutsättningar för ett nära samband mellan forskning och utbildning. För att ytterligare stärka utbildningens vetenskapliga förankring planeras praktknära forskning med studentmedverkan. Dessutom startas en licentiatforskarsskola i samverkan med Göteborgs universitet. Dessa ambitioner betraktar bedömargruppen som en styrka. Bedömargruppen anser även att den konstnärliga miljön garanteras genom ämnes- och yrkeskompetens bland lärarna. Lärosätet har väl utrustade lokaler, erbjuder specialkompetenser och har ett bra bibliotek. Lärosätet skiljer däremot inte tillräckligt mellan

inriktningarna 7–9 och gymnasieskolan, och det blir de undervisande lärarnas ansvar att åldersanpassa undervisningen efter de olika målgrupperna.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Utbildningens visar på goda förutsättningar att kunna kombinera allmänna lärarkunskaper med de ämnesspecifika. Detta bekräftas delvis i bedömningen av studenternas självständiga arbeten när det gäller att kombinera en vetenskaplig undersökning med gestaltningar. Bedömningsgruppen rekommenderar lärosätet att fortsätta och intensifiera utvecklingsarbete om samarbetet med den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) för att uppnå bättre förankring i bildlärarkyrket och att stärka handledningen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, uppfylls. Genom samverkan mellan kurserna inom UVK och VFU samt inom vissa ämneskurser behandlas och säkras kunskapsinnehållet. Detsamma gäller även kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Det finns vissa arbeten som inte når måluppfyllelsen och som visar svagheter i förmåga att knyta kunskap från skolans verksamhet till det självständiga arbetet. Sammantaget anser bedömargruppen att den utbildningsvetenskapliga och ämnesdidaktiska kunskapen samt förankringen i VFU-skolan är angelägna utvecklingsområden för lärosätet. Bedömargruppen föreställer sig att en del av svagheter i de självständiga arbetena skulle kunna ha undvikits genom utökad handledning.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Det framkommer kritik under intervjuerna och att vissa av studenternas självständiga arbeten inte når måluppfyllelse. Eftersom utbildningen i princip genomförs på liknande sätt för båda inriktningarna ligger ansvaret för en åldersanpassad ämnesdidaktik i huvudsak på den enskilda undervisande läraren. Det leder till godtycklighet i systemet, och bedömargruppen önskar att utbildningen uppmärksammar och möter studenternas behov av åldersanpassad ämnesdidaktik. Även under det här målet framkommer däremot enligt bedömarna fördelarna och styrkan med en sammanhållen utbildning.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Det sker framför allt inom UVK-kurserna och för ämneskunskapen framkommer i självvärderingen att utbildningen säkerställer att studenterna får träna på att planera, genomföra samt utveckla och utvärdera den konkreta undervisningssituationen. Det sker bland annat genom fallstudier och fiktiva problemsituationer.

Institutionen arbetar i undervisningen aktivt med jämställdhet och studenterna anger att de får med sig verktyg från utbildningen inför skolarbetet. Trots detta vill bedömargruppen uppmärksamma utbildningen på att genom den konsekventa användningen av intersektionalitetsbegreppet i stället för jämställdhetsbegreppet sker en form av generalisering av normkritiska begrepp. Därmed riskerar man att osynliggöra till exempel jämställdhet och kön, vad det är och vad det betyder.

När det gäller uppföljning, åtgärder och återkoppling finns det väl utvecklade rutiner för kvalitetssäkring där även alumner engageras. Programrådet är ett viktigt organ för detta arbete.

Genomströmningen av studenter är god, och kartläggning samt analyser görs regelbundet. Utbildningen arbetar aktivt med tydlig information om kunskapskraven och erbjuder samtal med studievägledare och årskurslagsmöten för att motverka avhopp. För studenter med funktionsvariationer finns kontaktperson och samordnare samt biblioteket med inläst litteratur och studieverkstad för akademiskt skrivande. Det senare sägs i självvärderingen fortsatt vara ett utvecklingsområde för en långsiktig stödstruktur i akademiskt skrivande, vilket bedömargruppen instämmer i.

Bedömargruppen anser att studentperspektivet är tillfredsställande och att studenterna förväntas ta aktivt och kritiskt ansvar för sin utbildning. Samtidigt framkom även kritik mot en så kallad "ämneskrasch" inom utbildningen mellan ett fokus på konst och läraruppdraget. Studenterna förväntas enligt självvärderingen ta aktivt och kritiskt ansvar för sin utbildning. En styrka inom studentperspektivet är att utvärderingarna ger studenterna möjlighet till framåtsyftande kritik, vilket kan skapa mer intresse för utvärderingarna eftersom svarsfrekvenserna är något låga.

Arbetslivsperspektivet är tillfredsställande. Bedömargruppen ser det som en styrka att utbildningen har flera internationella kontakter och ingår i många nätverk och samverkar med andra utbildningar. VFU-placeringarna anpassas efter den faktiska arbetsmarknaden oavsett inriktning, vilket också omfattar placering på museer och folkhögskolor.

Lärosäte: Konstfack**Yrkesexamen:** Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete gymnasieskolan i undervisningsämnet bild.**Samlat omdöme: Hög kvalitet****Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.**

Tillgången på högre akademisk kompetens är tillfredsställande, liksom möjligheterna till forskning och utvecklingsarbete. På kort sikt uppfattas lärarbehoven täckta i relation till volymen, men på lång sikt ifrågasätter bedömargruppen personalsituationen på grund av kommande pensionsavgångar och att många lärare har tidsbegränsad anställningsform. Eftersom tidsbegränsad anställning är en strukturell anställningsform vid lärosätet, rekommenderar bedömargruppen den högsta ledningen att snarast omarbeta de bestämmelserna för att ge utbildningen goda förutsättningar på lång sikt. För studenterna är kontinuitet både i handledning och undervisning viktigt för att kunna tillgodogöra sig en utbildning av hög kvalitet. Då är det även viktigt att lärosätet tar väl hand om detta genom att skapa bättre förutsättningar för personalens anställningsformer. Bedömarna rekommenderar även lärosätet att diskutera vikten av att delta i högskolepedagogisk utbildning med samtliga lärare.

Bedömargruppen anser att lärosätet har en aktiv och internationell forskningsmiljö vilket ger förutsättningar för ett nära samband mellan forskning och utbildning, som också som erbjuder studenterna en lärmiljö med en nationell särställning och inkluderar många internationella kontaktytor. För att ytterligare stärka utbildningens vetenskapliga förankring planeras praktisknära forskning med studentmedverkan. Dessutom startas en licentiatforskarsskola i samverkan med Göteborgs universitet. Dessa ambitioner betraktar bedömargruppen som en styrka. Bedömargruppen anser även att den konstnärliga miljön garanteras genom ämnes- och yrkeskompetens bland lärarna. Lärosätet har väl utrustade lokaler, erbjuder specialkompetenser och har ett bra bibliotek. Något som bedömargruppen vill uppmärksamma är lärosätets sammanhållna utbildning, vilket återkommer som en styrka under flera av de mål som bedömningen omfattar. Lärosätet skiljer däremot inte tillräckligt mellan inriktningarna 7–9 och gymnasieskolan, och det blir de undervisande lärarnas ansvar att åldersanpassa undervisningen efter de olika målgrupperna. Lärosätets verkstäder är en kraftfull potential för studenternas hantverksmässiga och konstnärliga utbildning. Men bedömarna anser att utbildningsförhållandena för den konstnärligt gestaltande kompetensen behöver förstärkas och stabiliseras, särskilt på lektornivå.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Utbildningens visar på goda förutsättningar att kunna kombinera allmänna lärarkunskaper med det ämnesspecifika. Detta bekräftas delvis i bedömningen av studenternas självständiga arbeten när det gäller att kombinera en vetenskaplig undersökning med gestaltningar. Bedömningsgruppen rekommenderar lärosätet att fortsätta och intensifiera utvecklingsarbete om samarbetet med den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) för att uppnå bättre förankring i bildläraryrket och att stärka handledningen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Den sammanhållna utbildningen betraktas både som en styrka och gott exempel. Metoderna SUS (student undervisar student) och SUE (student undervisar elev) erbjuder studenterna en konkret koppling till bildläraryrket, vilket bedömnarna också anser är en uppenbar styrka. Genom samverkan mellan kurserna inom UVK och VFU, inom vissa ämneskurser och genom seminarier, diskussioner och samtal behandlas och säkras kunskapsinnehållet. Bedömnargruppen vill däremot rekommendera lärosätet att verka för en mer samstämmig och likvärdig handledning för alla studenter. Dessutom bör lärosätet säkerställa hur kvantitativa metoder från UVK-delen används och kopplas till ämnesdelen i utbildningen, och särskilt relaterat till examination. Ytterligare en styrka är att studenterna gradvis förbereds för skrivandet av de självständiga arbetena och tidigt får arbeta med att ta fram frågeställningar kring problematik som har att göra med skola och undervisning. Men det finns ändå svagheter inom bildämnet när det gäller de självständiga arbetena eftersom de vetenskapsteoretiska och metodologiska kunskaperna är grunda och i texten finns ingen eller en svag relation mellan vetenskap och beprövad erfarenhet.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inom UVK men säkerställs inte för inriktningen bild. Bedömnargruppen anser att det vid lärosätet finns flera metoder och rutiner för att studenterna ska utveckla förmågor för systematisk reflektion, exempelvis genom bearbetning individuellt och i grupp av insamlat material på VFU och högskoleförlagd utbildning. Trots att lärosätet deltar i handledarutbildning för VFU-lärare och arbetar med skolövertagande inom VFU, behöver kopplingen till yrkesfältet förstärkas. Inom bildämnet finns vissa brister. Det finns självständiga arbeten som inte når måluppfyllelsen och som brister i förmåga att knyta kunskap från skolans verksamhet till det självständiga arbetet. Sammantaget anser bedömnargruppen att den utbildningsvetenskapliga och ämnesdidaktiska kunskapen samt förankringen i VFU-skolan är angelägna utvecklingsområden för lärosätet. Bedömnargruppen föreställer sig att en del av bristerna i de självständiga arbetena skulle kunna ha undvikits genom utökad handledning. Sammantaget menar bedömnargruppen att även om UVK bidrar till måluppfyllelse så finns det brister som medför att den inte säkerställs.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Inom utbildningen används olika metoder för att utveckla ämnesdidaktik i utbildningen. För måluppfyllelse visar utbildningen en styrka genom att använda metoderna SUS och SUE. Övningar med så kallade flipped classroom bidrar också enligt bedömnargruppen positivt till studenternas möjligheter att utveckla didaktisk kompetens. Det framkommer dock kritik under intervjuerna och det faktum att vissa av studenternas självständiga arbeten inte når måluppfyllelse. Eftersom utbildningen i princip genomförs på liknande sätt för båda inriktningarna ligger ansvaret för en åldersanpassad ämnesdidaktik i huvudsak på den enskilda undervisande läraren. Det leder till godtycklighet i systemet, och bedömnargruppen önskar att utbildningen uppmärksammar och möter studenternas behov av åldersanpassad ämnesdidaktik. Även under det här målet framkommer dock enligt bedömnarna fördelarna och styrkan med en sammanhållen utbildning.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Detta sker bland annat genom en UVK-kurs, fallstudier, förberedelser genom flipped classroom och under VFU. För bildämnet framkommer i självvärderingen att utbildningen säkerställer att studenterna får träna på att planera, genomföra samt utveckla och utvärdera den konkreta undervisningssituationen. Det sker bland annat genom fallstudier och fiktiva problemsituationer. Lärosätet lyfter fram att den relativt begränsade kretsen av VFU-handledare

skapar en personlig kontakt i kommunikationen och relationerna med VFU-skolorna. Bedömgargruppen vill uppmuntra lärosätet att fortsätta med arbetet med handledarutbildningen för VFU-lärare.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. De beskrivna kursmomenten och reflekterande aktiviteter är att betrakta som en styrka i utbildningen. Till exempel arbetar studenterna med etiska dilemman inom konstnärlig och vetenskaplig forskning liksom med frågor om hur rollen som lärare innebär ett arbetsledarskap där yrkesetisk reflektion ingår. Målet har särskilt beaktats i den programutveckling som gjordes vid lärosätet under 2015 och som fortfarande pågår. Ett utvecklingsområde är dock hur frågor om funktionsvariation tas upp i utbildningen.

Bedömgargruppen anser att det vid lärosätet finns en medveten strategi för arbetet med jämställdhet via behandling i programrådet, och utbildningen bjuder på flera goda praktiska exempel. Institutionen arbetar i undervisningen aktivt med jämställdhet och studenterna anger att de får med sig verktyg från utbildningen inför skolarbetet. Trots detta vill bedömgargruppen uppmärksamma utbildningen på att genom den konsekventa användningen av intersektionalitetsbegreppet i stället för jämställdhetsbegreppet sker en form av generalisering av normkritiska begrepp. Därmed riskerar man att osynliggöra till exempel jämställdhet och kön, vad det är och vad det betyder. Lärosätet rekommenderas att fortsätta arbetet och att ytterligare särskilja hur jämställdhet mellan kvinnor och män tas upp i utbildningen samt att bemöta studenternas önskemål, om att ta upp frågor om inkludering, olika könsuttryck och binär könsuppdelning.

Lärosätet har ett väl utvecklat system för uppföljning av utbildningar och kurser ända från ledningsnivå till studentnivå, för att säkerställa det systematiska kvalitetsarbetet. Lärarna är organiserade i årskurslag och arbetar med utvecklingsarbete av kurser, program, examination, handledning, och arbetsformer. Programrådet är ett viktigt organ för detta arbete. Genomströmningen av studenter är god, och kartläggning samt analyser görs regelbundet. Utbildningen arbetar aktivt med tydlig information om kunskapskraven och erbjuder samtal med studievägledare och årskurslagsmöten för att motverka avhopp. För studenter med funktionsvariationer finns kontaktperson och samordnare samt biblioteket med inläst litteratur och studieverkstad för akademiskt skrivande. Det senare sägs i självvärderingen fortsatt vara ett utvecklingsområde för en långsiktig stödstruktur i akademiskt skrivande, vilket bedömgargruppen instämmer i.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studentperspektivet är tillfredsställande vid lärosätet. Miljön upplevs av bedömarna som inkluderande och skapar goda möjligheter för studenterna att delta i och påverka utbildningen på en mängd olika sätt. Samtidigt framkom kritik mot en så kallad "ämneskrasch" inom utbildningen mellan ett fokus på konst och läraruppdraget. Studenterna förväntas enligt självvärderingen ta aktivt och kritiskt ansvar för sin utbildning. En styrka inom studentperspektivet är att utvärderingarna ger studenterna möjlighet till framåtsyftande kritik, vilket kan skapa mer intresse för utvärderingarna eftersom svarsfrekvenserna är något låga.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Lärosätet visar också goda förutsättningar för internationalisering och samverkan med arbetslivet, och erbjuder studenterna en bred utbildning som går utöver läraryrket. Det regionala samverkansavtal som lärosätet har inom Stockholmsområdet innebär även en viss kvalitetssäkring. Bedömggruppen ser det som en styrka att utbildningen har flera internationella kontakter och ingår i många nätverk och samverkar med andra utbildningar. VFU-placeringarna anpassas efter den faktiska arbetsmarknaden oavsett inriktning, vilket också omfattar placering på museer och folkhögskolor.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Lärolaget vid lärosätet omfattar 17,5 heltidstjänster fördelat på 22 lärare, där antalet professorer, lektorer och adjunkter är adekvat för utbildningen enligt bedömggruppen. Det är åtta av lärarna som är verksamma inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK). Lärolaget har sammantaget en bredd i sin akademiska kompetens, utbildning och även undervisningserfarenhet, vilket skapar en god professionsanknytning. Andelen lektorer är fler än andelen adjunkter på utbildningen, vilket borgar för en god undervisningskvalitet.

Det finns goda förutsättningar för utbildning på lärosätet. Enligt bedömggruppen ges god tidsomfattning för den undervisning som bedrivs i utbildningen. Två professorer handleder aktivt och examinerar i utbildningen och det finns betryggande många disputerade lärare, liksom lärare med master- eller minst magisterkompetens i bildpedagogik, vilket bidrar till kvalitet i utbildningen. Många av lärarna har lärar- och bildlärarexamen, vilket borgar för ett professionsperspektiv och en god koppling mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Det finns lärare med lärarexamen inom andra ämnesområden som har kompetens i pedagogik eller didaktik, vilket är tillfredsställande med tanke på att lärosätet själva ansvarar för undervisningen inom UVK. Lärarna är indelade i ämneslag med olika specialistkompetenser riktade gentemot olika utbildningsinnehåll, exempelvis i teori och gestaltning, vilket skapar ett kollegialt kompetensutbyte. På lärosätet finns en plan för kontinuitet i den akademiska kompetensen vid pensionsavgångar och en tydlig plan för kompetensöverföring vid föräldraledigheter, där vikariat och nyrekrytering påbörjas i god tid, vilket också förankras i programrådet för lärarutbildningen. Lärare och studenter rekryteras dessutom internationellt.

Forskargruppens akademiska kompetens inom lärolaget anges som ett utvecklingsområde i självvärderingen, men förutsättningarna för lärosätet att erbjuda utbildningen med den kompetens som krävs för UVK är enligt bedömggruppen goda. Omfattningen och förutsättningarna för forsknings- och kompetensutvecklingstid för lärolaget är tillfredsställande enligt bedömggruppen. Det finns också möjligheter att söka interna forskningsanslag och medel för utvecklingsarbete, för att stärka den forskningsmässiga grunden i utbildningen. Fyra doktorandtjänster utlystes i slutet av 2018, varav en är riktad gentemot bild- och slöjdpedagogik.

Anställningsformerna och fördelning av tjänsteprocent vid lärosätet är en utmaning och försvårar möjligheterna att skapa en hållbar kontinuitet. Trots att tillgången på lärarkompetens för övrigt är tillfredsställande, identifierar bedömarna svagheter på grund av den höga omfattningen av tidsbegränsade anställningar och särskilt adjunkternas anställningsvillkor. Denna svaghet bekräftas även av intervjuerna. Bedömargruppens tydliga rekommendation är därför att lärosätet bör arbeta vidare med att skapa tryggare anställningsförhållanden, särskilt för de tidsbegränsade anställningarna.

När det gäller den högskolepedagogiska kompetensen framkommer det under intervjuerna att lärarna med pedagogisk examen inte ansåg sig behöva gå högskolepedagogiska kurser. Det tycker bedömarna är anmärkningsvärt, eftersom högskolepedagogik är något annat än pedagogik inriktat mot undervisning i olika skolformer. Bedömargruppens rekommendation är att lärosätet diskuterar vikten av att delta med samtliga lärare och att lärosätet fortsätter att utveckla den kurs som nu tagits fram.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet har skapat en sammanhållen utbildning som enligt bedömargruppen skapar en helhet för studierna och borgar för utbildningskvalitet. Lärosätets fyra övergripande forskningsteman bildar utbildningarnas sammantagna forskningsmiljö, vilket enligt bedömargruppen bidrar till en sammanhållen utbildningsmiljö. Forskningsområdet *Visuella kulturer och lärande* liksom forskningen representerar olika praktknära och yrkesorienterade forskningsansatser. Det skapar enligt bedömargruppen goda förutsättningar för en bred teoretisk bas för studenterna i bildlärarutbildningen. Arbetsprover används för urval med särskilt tillstånd från Universitets- och högskolerådet, vilket fungerar studiemotiverande.

Lärosätet är Sveriges största konst- och designhögskola med utbildningar inom ämnesområdena på kandidat- och mastersnivå. Utbildning i bildpedagogik ges även på avancerad nivå samt på forskarnivå genom anknävt lärosäte med examenstillstånd, vilket bidrar till den sammantagna kompetensen inom ämnesområdet på nationell nivå. På lärosätet finns välutrustade verkstäder inrättade utifrån ämnesområdena konst, design, konsthantverk och lärarutbildning, som skapar mycket goda förutsättningar för att förankra studenternas kunskaper om hantverk och material inom utbildningen, enligt bedömargruppen. Lärosätets geografiska placering i en storstad skapar möjligheter till samverkan med museer och andra kulturinstitutioner vid VFU, utställningsverksamhet, föreläsningar och verkstäder, vilket i sin tur skapar ett mervärde för utbildningens lärmiljöer.

Lärosätets forskningsbibliotek erbjuder ett stort utbud av konstnärliga och vetenskapliga databaser, facklitteratur, tidskrifter, arkivmaterial och videotek. Tillräckligt stöd för studenterna erbjuds genom att biblioteket medverkar vid handledning av självständiga arbeten, databassökning och källkritik och genom en studieverkstad som stödjer studenter i akademiskt skrivande. Den sammantagna bedömningen är därför att det finns en tillfredsställande vetenskaplig och yrkesinriktad utbildnings- och forskningsmiljö för UVK, och att verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan utbildning och forskning.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Enligt bedömargruppen sammanlänkas utbildningen på ett tydligt sätt. Målmatrisen i självvärderingen beskriver progressionen och relationen mellan UVK, VFU och ämnes- och ämnesdidaktiska studier vilket ska säkerställa att studenterna successivt tillägnar sig grundläggande och fördjupade kunskaper. Det är dock otydligt för bedömargruppen hur kvantitativa metoder inom UVK kopplas till ämnet. Därför rekommenderas lärosätet att säkerställa användningen av kvantitativa metoder i förhållande till examination.

Bedömargruppen anser att måluppfyllelse sker genom att vetenskapsteori och forskningsmetodik går som ett stråk genom utbildningen. Dessutom har kursen *Didaktik och forskningsmetodik* ett särskilt fokus på examensmålet. Kurser tar ofta utgångspunkt i studenternas frågor och reflektioner där olika seminarieformer erbjuder forum för diskussion, vilket tydligt bidrar till utbildningskvalitet. Intervjuerna visar på att studenterna i de flesta fall får en gedigen introduktion till och utbildning i teorier om utbildningsvetenskap och forskningsfältet visuell kultur. Detta säkerställs också genom den dubbla didaktiken, eller genomförandet av en undersökning med både vetenskapliga och konstbaserade metoder. Detta utvecklar kunskap och förståelse för bildläraryrket och undervisningsmetoder utifrån ett vetenskapligt reflekterande arbete och med konstnärlig process. Enligt bedömargruppen får studenterna därmed ta del av och utveckla många tekniker och metoder inom bildområdet, eftersom kursernas tematiska ingångar bearbetas och processas genom olika medier.

Den återkommande översyn som genomförs vid lärosätet över vilka vetenskapsteoretiska och forskningsmetodologiska perspektiv som tas upp på utbildningarna, borgar enligt bedömargruppen för kvalitet, även eftersom detta följs upp i arbetslagen. Även beredningen av kursplaner i programrådet för lärarutbildning skapar en översyn av vetenskaplig kvalitet. Goda exempel på hur de olika kurserna inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) kompletterar varandra innehållsmässigt och hur kunskapsprogression skapas, är progressionen mellan kurserna *Skola och samhälle I, II och III*.

Handledning är en viktig nyckel genom att studenterna handleds av lärarna men handleder också varandra genom metoden SUS (student undervisar student) och får prova på att undervisa gymnasieelever genom SUE (student undervisar elev). Detta är en styrka i undervisningen. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att fortsätta med samverkan mellan lärare för en mer samstämmig och likvärdig handledning för alla studenter, vilket också nämns i självvärderingen som ett utvecklingsområde.

Det är en styrka att studenterna gradvis förbereds för skrivandet av de självständiga arbetena genom att examinationsformerna varierar samt att opponent- och respondentförfarande tas in tidigt i utbildningen. Det förbereder studenterna inför den slutliga examinationen på programmet. Det är även en styrka att frågeställningar tas fram tidigt i kurser om problem som har att göra med skola och undervisning. Lärosätet anger arbetet med de skolor där den verksamhetsförlagda utbildningen

(VFU) sker som ett utvecklingsområde. Bedömaregruppen rekommenderar att VFU kopplas starkare till fältstudier, eftersom anknytningen till yrkesrollen och yrkesverksamheten utifrån intervjuunderlaget behöver fortsätta åtgärder, något som också framkom som en generell svaghet i de självständiga arbetena.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Bedömaregruppen anser att det vid lärosätet finns flera metoder och rutiner för att studenterna ska utveckla förmågor för systematisk reflektion. Det sker exempelvis genom individuell bearbetning och gruppbearbetning av insamlat material på VFU och högskoleförlagd utbildning, liksom via läsning av litteratur, användande av olika undervisnings- och examinationsformer samt studier i bibliotekskunskap. För måluppfyllelse är kopplingen mellan utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) och VFU centralt, liksom skapandet av en helhet tillsammans med de ämnesdidaktiska kurserna där studenterna ska kunna arbeta systematiskt med att pröva olika metoder, samla material och utveckla en förmåga att analysera sitt arbete.

Trepartssamtal inom VFU följs upp genom ett pågående utvecklingsarbete om bedömningsformulären i samverkan mellan VFU-lärare och VFU-handledare. Ett utvecklingsområde som lärosätet har identifierat som är kopplat till handledarutbildningen är det skolövertagande som genomförs med studenter inom inriktningen årskurs 7-9, där studenterna undervisar medan VFU-lärarna är på VFU-utbildning. Bedömaregruppen rekommenderar ett fortsatt arbete med skolövertagandet utifrån de goda erfarenheter som satsningen har lett till. Satsningen ska nu prövas gentemot gymnasieinriktningen för att stärka kopplingen mellan högskoleförlagd utbildning och VFU.

Konkreta kommunikationsövningar och gestaltande arbete i utbildningen erbjuder en möjlighet för studenterna att utveckla förmågan att hantera olika slags skolsituationer. Bedömaregruppen anser att detta är en styrka, eftersom interaktion och inlevelse skapar en fördjupad egen erfarenhet och en förmåga att granska konflikt- och maktförhållanden i skol- och utbildningssammanhang. Enligt bedömaregruppen är det däremot oklart hur forskning kopplas till VFU, för att studenterna som färdiga lärare ska kunna bedriva ett utvecklingsarbete på skolan och i klassrummet. Studenterna bör få möjlighet att utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet samt kritiskt och systematiskt analysera, bedöma och hantera frågeställningar och forskningsresultat inom det bildpedagogiska området. Enligt intervjuerna är arbetet med bedömning på god väg, och bedömaregruppen noterar att lärosätets utvecklingsarbete tycks ha lett till goda resultat och bedömer det som tillfredsställande.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Enligt självvärderingen används olika metoder för att utveckla ämnesdidaktik i utbildningen. Metoderna SUS (student undervisar student) och SUE (student undervisar elev) samt övningar i så

kallat flipped classroom ger studenterna möjligheter att utveckla didaktisk kompetens. Det är en styrka, menar bedömargruppen. Studierna utvecklar förmågan att formulera ett konkret undervisningsinnehåll, där studenterna får möjlighet att diskutera metoder för undervisning i bildämnet, planera och formulera undervisningsstrategier, formulera relevanta kunskapsmål samt tillämpa och kommunicera kunskapskrav. För att uppfylla examensmålet är kopplingen mellan UVK och ämneskurserna särskilt viktig.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Enligt bedömargruppen skapas förmågor att planera, genomföra, utveckla och utvärdera den konkreta undervisningssituationen bland annat i Kursen *Delaktighet och inkludering*, där studenterna praktiserar undervisning med fokus på elevers rätt till delaktighet och anpassning utifrån olika förutsättningar. Studierna kompletteras med att studenterna genomför en fallstudie som innehåller analys och förslag på anpassningar utifrån en verklig eller fiktiv problemsituation. En instruktionsfilm görs utifrån temat inkludering, där arbetet kopplas till styrdokument och förankras vetenskapligt. Ett gott exempel på hur det skapas en förberedelse för bildlärarrollen sker exempelvis genom uppgifter som flipped classroom, där studenterna kan dela med sig av sitt kursmaterial och sina redovisningar till varandra.

Ytterligare exempel på hur studenterna utvecklar dessa förmågor är när de inom de ämnes- och ämnesdidaktiska studierna använder redovisningsformen SUS, och problematiserar, reflekterar över och redovisar kursinnehållet i olika former. SUS har enligt självvärderingen skapat kvalitet i studenternas beredskap inför läraruppdraget, vilket bland annat framkommer genom en utvecklad förmåga att planera undervisning och att stå inför grupp. Dessa lärandeaktiviteter har en tydlig koppling till UVK vilket stödjer en progression mot måloppfyllelse. Även SUE tillämpas och stärker studenternas didaktiska och organisatoriska kompetens, vilket bedömargruppen anser skapar en förankring mellan teori och praktik i relation till bildundervisningen och mötet med elever.

Elevperspektivet lyfts fram och kurser examineras utifrån pedagogiska planeringar, gruppvisa presentationer av lektionsplanering och genom att koppla reflektion över den egna rollen som bildlärare till VFU. I kursen *Utveckla och leda* utvecklar studenterna didaktiska förmågor genom undervisningsmetoder som är anpassade till både individer och grupper. Även VFU-kurs III säkerställer att studenterna lär sig att planera och genomföra undervisning samt arbeta med bedömning och rättssäker betygssättning. Studenterna tränar bedömning i bild kopplat till hur kunskapskrav tolkas och kommuniceras.

Lärosätet har enligt självvärderingen en relativt liten krets av VFU-handledare jämfört med andra utbildningar med större studentvolym, vilket skapar en personlig kontakt i kommunikationen och relationerna med VFU-skolorna. Lärosätet tycker att det skapar goda förutsättningar för ett utvecklingsarbete, vilket bekräftades under intervjuerna. Bedömargruppen vill uppmuntra lärosätet att fortsätta med arbetet med handledarutbildningen för VFU-lärare, och ser det som en styrka att lärosätet deltar i anordnandet av fortbildningen. Utvecklandet av samverkan med VFU-lärarna är viktigt för att de på ett bättre sätt ska kunna förbereda studenterna för undervisningssituationer.

Samverkan underlättar också en uppföljning av progressionen mellan VFU-kurserna, vilket kan ses som ett utvecklingsområde.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Bedömargruppen måluppfyllelse säkerställs genom att lärosätet behandlar frågor om skolans demokratiska uppdrag utifrån många olika perspektiv i de olika kurserna inom UVK. Självvärderingen ger flera exempel på detta, exempelvis hur det i kursen *Skola och samhälle I* grundläggs en förståelse för mänskliga rättigheter och skolans värdegrund, liksom för hur sociala relationer ligger till grund för utveckling och lärande. I den efterföljande kursen *Skola och samhälle II* genomför studenterna en etnografisk fältstudie förlagd till en skola där skolans samhällsuppdrag är i fokus. Här skriver studenterna en reflekterande text där de kopplar innehållet till kurslitteratur och behandlar olika slags dilemman i pedagogiska situationer.

Kursen *Skola och samhälle III* tar upp betydelsen av lärarens röst och kroppsspråk, samt sex- och samlevnadsfrågor och frågor om människosyn, samhällssyn och kunskapsyn. Studenterna arbetar med etiska dilemman inom konstnärlig och vetenskaplig forskning liksom med frågor om hur rollen som lärare innebär ett arbetsledarskap där yrkesetisk reflektion ingår. Studenterna har alltså möjlighet att använda olika slags kommunikativa strategier för att fördjupa värdegrund och förhållningssätt.

I kursen *Didaktik och forskningsmetodik* får studenterna möjlighet att koppla innehåll i UVK till bildämnet samt arbetar med källkritik, yttrandefrihet, visuell läskunnighet och mänskliga rättigheter liksom frågor om etik, hållbarhet och globala perspektiv. VFU-kurserna innehåller även inslag om hållbarhetsaspekter. Den sista VFU-kursen problematiserar frågor om elevers delaktighet och grundläggande demokratiska värderingar.

Studenterna har efterfrågat inkluderingsfrågor i undervisningen, och bedömargruppen anser att det finns oklarheter om hur frågor om etnicitet och inkluderingsperspektiv genomsyrar utbildningen, vilket inte tydligt framkommer i självvärderingen eller intervjuerna. Samma sak gäller hur frågor om funktionsvariation tas upp i utbildningen, och där studievägledningen deltar. Detta uppfattar bedömargruppen därför som ett utvecklingsområde. Under intervjuerna framkom också att det pågår kompetensutveckling inom bildämnet inom området hållbar utveckling, som också är efterfrågad av lärarna. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att även framöver stödja personalutbildning och kortkurser för lärarna, bland annat för att öka kompetensen att handleda studenternas självständiga arbeten inom till exempel hållbar utveckling.

Bedömargruppen anser sammantaget att examensmålet uppfylls och att de beskrivna momenten är en styrka i utbildningen. Detta mål har även särskilt beaktats i den programutveckling som gjordes vid lärosätet under 2015 och som fortfarande pågår.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Jämställdhet behandlas kontinuerligt genom utbildningen på olika nivåer utifrån inkluderings- och intersektionalitetsperspektiv, vilket innebär att frågor om makt tas upp i relation till olika diskrimineringsgrunder och behandlas både inom UVK och inom bild. Här finns en risk att jämställdhet utifrån kön inte lyfts fram tillräckligt. Frågor om genus, klass och etnicitet introduceras, följs upp i en progression och skapar en successiv fördjupning.

Bedömargruppen anser att det vid lärosätet finns en strategi för arbetet med jämställdhet via behandling i programrådet. Ett syfte är att säkerställa att kurslitteraturen är jämnt könsfördelad, innehåller jämställdhetsperspektiv och där fördelningen av män och kvinnor tas upp i relation till val av kurslitteratur och författare. Ett gott exempel på hur jämställdhetsperspektivet tas upp är att kursvärderingarna efterfrågar om lärarna i sin undervisning har arbetat könsmedvetet. Perspektivet tas även upp i programvärderingen under det fjärde läsåret, där studenterna får frågan om de anser att de förberetts för att undervisa och bemöta elever oavsett kön/könsidentitet/könsuttryck. Bedömargruppen rekommenderar utbildningen att fortsätta arbetet och att ytterligare särskilja hur jämställdhet mellan kvinnor och män tas upp i utbildningen samt att bemöta studenternas önskemål, enligt självvärderingen, om att ta upp frågor om inkludering, olika könsuttryck och binär könsuppdelning.

Det som tydligt framkommer är hur utbildningen arbetar med studenter som har svårt att klara sin utbildning. Detta kan även ha positiva effekter på genomströmningen ur ett jämställdhetsperspektiv, och är därför något som bedömarna vill lyfta fram som något positivt. Det framgår av intervjuerna att lärosätet själva ser frågan som angelägen. Lärargruppen är medveten om problemet med en ojämn könsfördelning mellan lärarna på utbildningen, liksom mellan studerande. De konstaterar att bildlärarutbildningen till mestadels lockar kvinnor som studenter, trots försök att få in fler män som studenter i utbildningen.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Utifrån självvärderingen framkommer att en systematisk uppföljning genomförs på kursnivå, programnivå och lärosätetsnivå. Kontinuerlig uppföljning på lärosätetsnivå sker genom att Utbildnings- och forskningsnämnden (UFN) följer upp alla utbildningar vart tredje år baserat på en självvärdering från utbildningsprogrammen. Programnivån utvärderas av lärarutbildningen under det fjärde läsåret och är grund för programrådets arbete. Goda exempel lyfts fram och sprids dessutom via ett seminarium varje höst och UFN uppmuntrar till fortsatt utvecklingsarbete, vilket ytterligare säkrar kvalitetsuppföljningen. I programrådet sitter nio personer: fem lärarrepresentanter från olika delar i utbildningen, två studentrepresentanter och två arbetslivsrepresentanter varav en alumn. En alumnenkät som genomförs via lärarutbildningskonventet vartannat år kan troligen bidra till en bättre uppföljning av alumner.

För kursutvärderingarna finns en systematik där studenternas svar i regel analyseras och sammanställs på olika sätt, som kvartalsvisa sammanfattningar av kursvärderingar med och utan fristextsvar, av lärarna och studierektorn. Dessa analyser följs sedan upp i prefektrådet, vars protokoll publiceras på intranätet och skickas via mejl till studenterna och återkopplas till nästa kull studenter. Det finns därmed en tydlig gång för uppföljning av utvärdering och en rutin för att alla ska kunna ta del av informationen. Genom detta förfarande anser bedömargruppen att det finns ett väl genomtänkt och välfungerande system för uppföljningarna av kursvärdering, vilket också bekräftas under intervjuerna. Detta visar hur utbildningens innehåll och utformning följs upp och leder till förbättringsåtgärder.

Resultaten av uppföljningen omsätts på detta sätt i åtgärder av kvalitetsutveckling och återkopplas till berörda studenter, lärare och ledning. Kursutvärderingarna schemaläggs i regel och svarsfrekvensen ligger på 50–70 procent. Treparsamtalen och handledningen av kurserna inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) utvärderas också, vilket enligt bedömare tyder på att det sätts in olika typer av åtgärder och modeller för uppföljning. Ett kvalitetssäkringsarbete genomfördes 2015 utifrån arbetslagets utvecklingsarbete och studenternas kursutvärderingar, och tyder på en vilja att förbättra och kvalitetssäkra utbildningen och att tydligare koppla innehåll till examensmålen.

Allt detta påvisar att uppföljning och återkoppling sker på ett tillfredsställande sätt på lärosätet. Lyhördheten för studenterna och studentdeltagandet blir därmed ett styrkeområde på utbildningen.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Enligt självvärderingen genomförs en genomströmningsanalys två gånger per år, där en aktiv kartläggning och uppföljning av avhopp har intensifierats de senaste åren. Utifrån UKÄ:s genomströmningsstatistik framkommer att lärosätet har jämförelsevis färre avhopp, vilket delvis kan bero på att studenterna genomför ett arbetsprov som kan gynna ett intag av särskilt studiemotiverade studenter. En orsak till avhopp som lärosätet funnit i sin analys, berör vissa studenters felaktiga studieval och oförmåga att klara av utbildningen. Här har stödåtgärder satts in i form av studievägledande samtal och årskurslagsmöten med studentuppföljning, vilket tyder på att lärosätet har försökt åtgärda denna problematik.

Ytterligare stöd till studenter för att klara sina studier ges i form av biblioteksvägledning och bibliotekskunskap med information om plagiering, upphovsrätt och arbete med det självständiga arbetet och publikationsdatabas. Studenter med funktionsvariation får kontakt med studievägledaren, vilket fungerar väl enligt intervjuerna. En studieverkstad är inrättad för att ge stöd med akademiskt skrivande och studenter med funktionsvariation får inläsningsstöd, hjälp med talsyntes, talböcker och stöd av en särskild samordnare som är kopplad till utbildnings- och forskningsadministrativa avdelningen. Därmed anser bedömargruppen att lärosätet på ett tillfredsställande sätt erbjuder studenterna olika former av stöd för att de ska klara av sina studier under utsatt tid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Bedömggruppen anser att det skapas många möjligheter och kontaktytor för studenter att vara delaktiga och att aktivt påverka utbildningens utformning och innehåll, vilket är en uppenbar styrka i utbildningen. Det finns en tydlig arbetsgång vid lärosätet för att ta upp synpunkter och ärenden från studenterna. Exempel på detta är bland annat de två studentrepresentanterna i lärarutbildningens programråd samt student- och doktorandrepresentanter i Utbildnings- och forskningsnämnden (UFN). I programrådet och UFN följs alla program och fristående kurser upp genom lärosätets kvalitetssystem.

Det prefektråd där tio studenter representerar varje inriktning och årskurs, liksom två lärare och studievägledare, skapar möjligheter för studenterna till delaktighet, påverkan och skapar en tydlig arbetsgång för att ta upp synpunkter och ärenden från studenterna. I självvärderingen skrivs att studenten förväntas ta en aktiv och kritisk roll när det gäller innehåll och genomförande, vilket är ett bra tecken på att studenterna verkligen blir lyssnade på.

De olika möjligheter som finns för kurs- och terminsutvärderingar är anonyma enkäter som genomförs vid kurslut och lärarnas egen utvärdering som tillgängliggörs via intranätet. Där sammanfattar de kursen och föreslår förbättringsåtgärder, vilket bidrar till en kontinuerlig dokumentation av kvalitet i kurserna och som också ger ett lärarperspektiv på utbildningen till studenterna.

Ytterligare ett positivt exempel enligt bedömggruppen är de så kallade exit-tickets. De lämnas över till kursläraren utifrån gruppsamtal mellan studenterna och kompletterar de programutvärderingar som genomförs i årskurs fyra inför det avslutande självständiga arbetet i årskurs fem. Studenternas aktiva roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande sker därmed på flera sätt, vilket skapar många möjliga vägar att ge synpunkter och framföra åsikter både anonymt och direkt till lärarna.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Det regionala samverkansavtal som lärosätet har inom Stockholmsområdet innebär en viss kvalitetssäkring. Utifrån detta avtal görs placeringarna inom den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU). Det gäller också det krav på handledarutbildning som VFU-lärarna förväntas genomgå och som lärosätet är medarrangör till i samverkan med andra lärosäten. Den programutvärdering som görs med studenter i årskurs fyra och som används i uppföljningsarbetet, kan på sikt skapa en bättre bild av utbildningens relevans utifrån ett samhällsperspektiv. Den alumnenkät som genomförs vartannat år av Statistiska centralbyrån, kan enligt bedömggruppen ytterligare bidra till insikt och en positiv förstärkning av hur studenter förbereds för att möta förändringar i arbetslivet.

En styrka utifrån bedömggruppens bedömning är att VFU-placeringarna har anpassats för att svara mot den faktiska arbetsmarknaden och där studenterna uppmuntras att genomföra VFU på kulturinstitutioner utanför ett skolsammanhang. Att detta ger resultat visar det faktum att flera

studenter efter utbildningen arbetar i andra verksamheter än skolan, vilket tyder på att utbildningen har bredd och skapar en god inblick i kultur och samhälle utifrån ett vidgat lärandeperspektiv för studenterna.

Lärosätet har också många nationella, nordiska och internationella kontakter och samarbeten, vilket skapar möjligheter för studenter och lärare till olika slags utbyten och omvärldsperspektiv. Samverkan finns med andra lärosäten, utbildningar och forskarutbildningar på nationell och nordisk nivå, exempelvis med Göteborgs universitet, Aalto universitet i Finland och Aalborg universitet i Danmark. Andra exempel på samverkan är att specialistkompetens hämtas från externa gästlärare, exempelvis inom specialpedagogik från Stockholms universitet i Kursen *Delaktighet och inkludering*, liksom att forskarutbildning genomförs i samverkan med KTH inom ramen för programmet Konst, teknik, design.

Internationell samverkan finns och studenterna har möjlighet att göra VFU utomlands, vilket skapar förutsättningar för internationalisering. Lärosätet erbjuder därmed en lärmiljö som är nationell och internationell, vilket är ett styrkeområde.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärlaget har sammantaget en bredd i sin akademiska kompetens, utbildning och även undervisningserfarenhet, vilket skapar en god professionsanknytning. Andelen lektorer är fler än andelen adjunkter på utbildningen, vilket borgar för en god undervisningskvalitet. Anställningsförhållandena är överlag goda på lärosätet, liksom möjligheterna till forskning och utvecklingsarbete. Däremot behöver den stora andelen tidsbegränsade anställningar för adjunkter ses över, liksom tillgången till lektorer med konstnärlig kompetens. Bedömare anser att den högskolepedagogiska kompetensen hos lärarna också är ett utvecklingsområde.

Utbildningsmiljön i stort är ett styrkeområde vid lärosätet, som erbjuder studenterna en lärmiljö med en nationell särställning och inkluderar många internationella kontaktytor. Lärosätets verkstäder är en kraftfull potential för studenternas hantverksmässiga och konstnärliga utbildning. Men bedömare anser att utbildningsförhållandena för den konstnärligt gestaltande kompetensen behöver förstärkas och stabiliseras, särskilt på lektornivå. Lärosätet har skapat en sammanhållen utbildning som enligt bedömaregruppen skapar en helhet för studierna och borgar för utbildningskvalitet.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Det finns en tydlig progression mellan utbildningens olika delar vilket säkerställer att studenterna successivt tillägnar sig grundläggande och fördjupade kunskaper. Det är dock otydligt för bedömaregruppen hur kvantitativa metoder inom UVK kopplas till ämnet. Därför rekommenderas lärosätet att säkerställa användningen av kvantitativa metoder i förhållande till examination. En styrka är att studenterna gradvis förbereds för skrivandet av de självständiga

arbetena och tidigt får arbeta med att ta fram frågeställningar kring problematik som har att göra med skola och undervisning. Metoderna SUS (student undervisar student) och SUE (student undervisar elev) erbjuder studenterna en konkret koppling till bildläraryrket, vilket bedömarna också anser är en uppenbar styrka.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Bedömargruppen anser att det vid lärosätet finns flera metoder och rutiner för att studenterna ska utveckla förmågor för systematisk reflektion, exempelvis genom bearbetning individuellt och i grupp av insamlat material på VFU och högskoleförlagd utbildning. Trots att lärosätet deltar i handledarutbildning för VFU-lärare och arbetar med skolövertagande inom VFU, behöver kopplingen till yrkesfältet förstärkas.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Inom utbildningen används olika metoder för att utveckla ämnesdidaktik i utbildningen. För måluppfyllelse visar utbildningen en styrka genom att använda metoderna SUS och SUE. Övningar med så kallade flipped classroom bidrar också enligt bedömargruppen positivt till studenternas möjligheter att utveckla didaktisk kompetens.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Detta sker bland annat genom en UVK-kurs, fallstudier, förberedelser genom flipped classroom och under VFU. Lärosätet lyfter fram att den relativt begränsade kretsen av VFU-handledare skapar en personlig kontakt i kommunikationen och relationerna med VFU-skolorna. Bedömargruppen vill uppmuntra lärosätet att fortsätta med arbetet med handledarutbildningen för VFU-lärare.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. De beskrivna kursmomenten och reflekterande aktiviteter är att betrakta som en styrka i utbildningen. Till exempel arbetar studenterna med etiska dilemman inom konstnärlig och vetenskaplig forskning liksom med frågor om hur rollen som lärare innebär ett arbetsledarskap där yrkesetisk reflektion ingår. Målet har särskilt beaktats i den programutveckling som gjordes vid lärosätet under 2015 och som fortfarande pågår. Ett utvecklingsområde är dock hur frågor om funktionsvariation tas upp i utbildningen.

Bedömargruppen anser att det vid lärosätet finns en medveten strategi för arbetet med jämställdhet via behandling i programrådet, och utbildningen bjuder på flera goda praktiska exempel. Lärosätet rekommenderas att fortsätta arbetet och att ytterligare särskilja hur jämställdhet mellan kvinnor och män tas upp i utbildningen samt att bemöta studenternas önskemål, om att ta upp frågor om inkludering, olika könsuttryck och binär könsuppdelning.

Lärosätet har ett väl utvecklat system för uppföljning av utbildningar och kurser ända från ledningsnivå till studentnivå, för att säkerställa det systematiska kvalitetsarbetet. Lärarna är organiserade i ämneslag och arbetar med utvecklingsarbete av kurser, program, examination, handledning, och arbetsformer.

Även studentperspektivet är ett styrkeområde vid lärosätet. Miljön upplevs av bedömarna som inkluderande och skapar goda möjligheter för studenterna att delta i och påverka utbildningen på en mängd olika sätt.

Lärosätet visar också goda förutsättningar för internationalisering och samverkan med arbetslivet, och erbjuder studenterna en bred utbildning som går utöver läraryrket. Det regionala samverkansavtal som lärosätet har inom Stockholmsområdet innebär även en viss kvalitetssäkring.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga/konstnärliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Bedömggruppen anser utifrån självvärderingen att den akademiska kompetensen hos lärarna är tillfredsställande. Utifrån lärartabellen framträder en god nivå av professors- och lektorskompetens och en tillfredsställande nivå av adjunktskompetens. En styrka är att många lärare vid utbildningen har bildlärarexamen och yrkeserfarenhet. I självvärderingen framkommer att ett antal disputerade lärare och gestaltningshandledare tillkommer för handledning under studenternas arbete med självständiga arbeten. Andelen lektorer är större än andelen adjunkter, men anställningsformerna varierar mellan tidsbegränsning och tillsvidareanställningar. Räknat i tjänsteprocent är andelen tidsbegränsade anställningar större än tillsvidareanställningar.

På kort sikt anser bedömggruppen att lärarbehoven täcks i relation till antalet studenter, men med tanke på kommande pensionsavgångar och att många lärare endast har tidsbegränsad anställningsform ifrågasätter bedömggruppen om personalsituationen är långsiktigt hållbar. Institutionen visade under intervjuerna en medvetenhet om detta förhållande och det framkom också att man arbetar aktivt med frågan vid nyrekrytering. Ett utvecklingsområde är således lärosätets personalförsörjning på lång sikt.

Bedömggruppen anser också utifrån intervjuerna, att de många tidsbegränsade anställningarna medför oklara förutsättningar i arbetet, som diskontinuitet, osäkerhet i arbetslaget och bristande framförhållning. Eftersom tidsbegränsad anställning utgör en strukturell anställningsform vid lärosätet, rekommenderar bedömggruppen den högsta ledningen att snarast omarbete bestämmelserna för att ge utbildningen så goda förutsättningar som möjligt att bedriva en sammanhållen utbildning på lång sikt. För studenterna är kontinuiteten både i handledning och i undervisning avgörande för en hög kvalitet i utbildningen.

I självvärderingen saknades information om lärarnas högskolepedagogiska kompetens. Vid intervjuerna framkom att lärarna inte ansåg det nödvändigt att pedagogiskt skolad personal hade detta, vilket bedömggruppen ställer sig frågande till. Om lärosätet ställer krav på högskolepedagogisk utbildning, även om det inte framkommer i underlagen, rekommenderar bedömggruppen att vikten av att delta diskuteras med samtliga lärare. Det eftersom undervisning på högskolenivå är något annat än undervisning i skolan och att högskolepedagogisk kompetens även kan borga för bättre kvalitet i studenternas självständiga arbeten.

Bedömggruppen ifrågasätter huruvida den akademiska kompetensen hos forskande lärare används optimalt i undervisning och handledning av studenter. Detta eftersom hälften av de självständiga arbetena som ingått i bedömningen uppnår måluppfyllelse för de examensmål som ingår i granskningen. Där förhåller sig bedömggruppen också kritisk till om handledningens frekvens är tillräcklig och om den håller hög kvalitet. Under intervjuerna framkom att handledningen planeras utifrån studenternas undersökningsämne och att även adjunkterna handleder utöver lektorerna. Handledningens omfattning är fastlagt i timmar, men verkar variera i praktiken. Bedömggruppen anser därför att det finns tydliga utvecklingsområden för handledningen av studenter.

En styrka som bedömggruppen vill uppmärksamma är att lärosätets sammanhållna utbildning skapar en unik situation där undervisningen kan integrera och väva samman de utbildningsvetenskapliga och ämnesspecifika kunskaperna med varandra. Det skapar förutsättningar för att ge en sammanhållen utbildning om alla aspekter av att verka som bildlärare. Samtidigt motverkas sammanhållningen och kontinuiteten av den stora andelen visstidsanställningar, bedömgarna vill därför understryka vikten av mer hållbara anställningsformer för personalen. Ytterligare en styrka är den väl tilltagna kompetensutvecklingstid som lärarna får. Under intervjuerna bekräftades att detta bidrar till hög kvalitet och borgar för att aktuell forskning kan tas upp i utbildningen. Lärosätet arbetar även med rekrytering av disputerad personal. Den kommande licentiatforskar skolan utgör även ett gott exempel på framåtsyftande verksamhet.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig/konstnärlig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Bedömggruppen anser att lärosätet har en aktiv forskningsmiljö, och att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Det framgår i självvärderingen att lärosätet planerar praktisknära forskning för att öka studentmedverkan och därmed ytterligare förankra utbildningen vetenskapligt. Vid intervjuerna framkom att detta arbete är på planeringsnivå. Det finns ämnes- och professionskompetensen bland lärarna. Bedömggruppen anser att den konstnärliga miljön garanteras, genom att flera har en egen konstpraktik samt att det finns en disputerad lärare och en med master i fri konst.

I den samlade utbildningen skiljer lärosätet i mycket liten grad på 7–9 och gymnasieskola. Det är en relativt ny ordning som genomförts baserat på önskemål från både lärare och studenter vid utbildningen. Samtidigt framkom det under intervjuerna att det blir upp till de undervisande lärarna att åldersanpassa undervisningen efter de olika målgrupperna. Enligt bedömgarna leder detta till ett godtyckligt system som i hög grad är personbaserat och därmed inte helt stabilt.

Bedömggruppen anser att lärosätet med dess sammansättning av lärare och studenter är en internationell miljö. Det finns väl utrustade lokaler och erbjuds specialkompetens. Genom att lärosätet anordnar forsknings- och utvecklingsdagar där studenter deltar aktivt, skapas också kontakt mellan lärare och studenter och ett nära samband mellan forskning och utbildning. Ambitionen att involvera studenterna i forskningen och engagera dem i det verksamhetsnära forskningsprojektet betraktar bedömggruppen som en styrka. Eftersom det arbetet ännu befinner sig i planeringsstadiet rekommenderar bedömggruppen att lärosätet fortsätter att arbeta aktivt med utvecklingsområde.

Av självvärderingen framkom att lärosätet arbetar med att upprätta ett nära samarbete mellan utbildningen och lärare inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Detta sker bland annat genom inbjudningar och kurser. I självvärderingen beskriver lärosätet hur studenterna uppmuntras att återknyta till VFU:n i de självständiga arbetena, men under intervjuerna framkommer att det inte är ett krav. Ambitionen är god, men bedömargruppen ställer sig delvis kritisk till detta eftersom en relativt stor andel av de självständiga arbetena uppvisar brister som är VFU-relaterade. Detta resonemang fördjupas under berörda mål i yttrandet.

Bedömargruppen rekommenderar därför lärosätet att i högre grad aktivt arbeta för en närhet mellan utbildningen, VFU och skolans arbete samt fortsätta det påbörjade utvecklingsarbetet. Utifrån intervjuerna framkom även diskrepansen mellan utbildningens målsättningar och skolornas mer traditionella arbetssätt i undervisningen. Den konfliktytan bör uppmärksammas tillsammans med studenterna, för att utbildningsmiljön i högre grad ska stödja studenterna inför deras kommande yrkesutövning.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

I självvärderingen framhålls att det är kombinationen av bildkurser och två kurser inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), som i huvudsak berör målet. UVK-kurserna ger ett brett kunnande för yrkesutövningen, där sedan de specifika bildkunskaperna i bildkurserna ger grundläggande ämneskunskaper. Aktuell forskning tas även upp i bildkurserna. Här framträder enligt bedömarena lärosätets styrka och fördelen med att kunna kombinera allmänna och ämnesspecifika kunskaper, eftersom de undervisar i samtliga ämnen. UVK-kunskaperna respektive bildkunskaperna integreras med varandra. Ämnenas olika arbetsmetoder förstärker både bred och djup kunskap.

För gymnasieskolan har måluppfyllelse inte uppnåtts i mer än hälften av de självständiga arbetena. I de arbeten där måluppfyllelsen nåtts har studenterna förtjänstfullt kombinerat en vetenskaplig undersökning med sina gestaltningar. De båda perspektiven visar sammantaget på brett kunnande, insikt i forsknings- och utvecklingsarbete och fördjupade ämneskunskaper. I de självständiga arbeten där måluppfyllelsen inte nås uppvisar studenterna ytliga kunskaper om aktuell forsknings- och utvecklingsarbete och i de ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen. Studenterna använder inte sin empiri i analysen, har svag utbildningsvetenskaplig förankring, ytlig ämneskunskap och svårigheter med kombinationen av det vetenskapliga och det konstbaserade kunskapsområdena. Här rekommenderar bedömningsgruppen att lärosätet fortsätter och intensifierar det utvecklingsarbete som startade 2015 om samarbetet med den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) för att uppnå bättre förankring i bildläraryrket och att stärka handledningen. Under intervjuerna uppfattade inte bedömarena att närheten mellan UVK-, ämnes- och VFU-kurserna är fullt så stark som självvärderingen anger och rekommenderar därför att den stärks. För gymnasieskolan framstår kombinationen mellan UVK- och bildkurserna som annorlunda, eftersom bara hälften av de självständiga arbetena uppvisar måluppfyllelse. Bedömargruppen anser att förändringsarbetet bör

intensifieras för gymnasieskolan med större närhet och engagemang i relation till VFU-lärarna, och därmed bättre balans mellan den utbildningsvetenskapliga och den konstbaserade kunskapsdelen.

Bedömggruppen vill lyfta att lärosätet tidigt i utbildningen infört opponent- och respondentförfarande och utvecklat arbetsmetoder för studenterna att arbeta med undervisning, uppgifter och bedömning genom teknikerna student undervisar student och student undervisar elev som goda exempel på måluppfyllelse.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Självvärderingen anger att den huvudsakliga måluppfyllelsen finns inom UVK-kurser och VFU. För ämnesutbildningen ges däremot exempel på en del av måluppfyllelsen genom första kursen i bild. På samma sätt som beskrivningen av det föregående målet framhåller lärosätet samordningen mellan UVK-kurserna och ämnesstudierna. Där sker integreringen av vetenskap och kvalitativa respektive kvantitativa metoder. Under intervjuerna framgick det för bedömarna att studenterna får en tillräcklig orientering även i kvantitativa metoder.

I självvärderingen lyfter lärosätet fram seminarierna som det mest betydelsefulla bidraget till kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Seminarierna löper som en röd tråd genom kurserna. Examinationen varierar mellan gruppdiskussioner och samtal, som i hög grad betraktas som kollektiva lärtillfällen. För att kvalitetssäkra utbildningen har lärosätet en återkommande översyn för att säkerställa de vetenskapsteoretiska och forskningsmetodologiska perspektiven samt relationen till beprövad erfarenhet inom utbildningen.

Bedömggruppen anser att måluppfyllelsen säkras trots att en dryg tredjedel av de självständiga arbetena brister i måluppfyllelsen. I de övriga arbetena visar studenterna en särskilt utmärkande kunskap om relationen mellan vetenskap och beprövad erfarenhet, och godtagbart fördjupade kunskaper om vetenskapsteorier och metoder. Under intervjuerna framkom att seminarierna fungerar som en reflekterande bas för relationen mellan vetenskap och beprövad erfarenhet. De självständiga arbetena som inte når måluppfyllelse uppvisar brister på motsvarande punkter. Detta tillsammans med lärosätets positiva ambition med översynen och den kursutveckling som nämns i självvärderingen – att stärka kontakten med det utbildningsvetenskapliga forskningsfältet – väcker frågan i hur hög grad utbildningsvetenskaplig forskning förekommer i undervisningen inom de integrerade UVK- och ämneskurserna. Genom bedömningen av de självständiga arbetena framkommer behovet att stärka detta samt betydelsen av kunskap om kvantitativa och kvalitativa metoder, skillnaderna mellan dem och att studenterna påvisar sin kunskap om detta.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras*

erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

Lärosätet framhåller att målet främst behandlas och säkras i kurserna inom UVK, VFU och kurserna inför det självständiga arbetet. För ämnesdelen ger lärosätet exempel från de första bildkurserna, vilket bedömaregruppen ser som en del av den sammanhållna utbildningen som ges vid lärosätet. Det genomgående arbetet med olika pedagogiska metoder, dokumentation, bedömningsmatriser och utforskande arbetssätt borgar för en utbildning med hög kvalitet. Det framkommer även under intervjuerna att både bedömning samt undersökande och gestaltande arbete förekommer ofta. När det gäller måluppfyllelse inom ämnesdelen baserar sig bedömningen övervägande på studenternas självständiga arbeten.

Hälften av de självständiga arbetena visar på hög måluppfyllelse. Studenten visar förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt förtjänstfullt lyckas skapa samverkan mellan den gestaltande delen och vetenskapligheten. De bidrar både till kunskapsutveckling och yrkesrollen genom att vara ämnesdidaktiskt adekvata. Ett av arbetena når enligt bedömarna ej hög måluppfyllelse i den utbildningsvetenskapliga och systematiskt kritiska hållningen. Bedömaregruppen uppfattar samtidigt att samma arbete når hög konstnärlig nivå. Utfallet av denna bedömning pekar på ett utvecklingsområde rörande att skapa större förankring i skolan och närhet till VFU och läroplanerna i studenternas självständiga arbeten. De arbeten där måluppfyllelsen brister har samtliga en svag anknytning till yrkesverksamheten, en svag förankring i utbildningsvetenskaplig forskning, låg reflexivitet och bidrar inte till utveckling av yrkesverksamheten, kunskapsutvecklingen inom ämnet och ämnesdidaktiken. Bedömaregruppen vill framhålla att de bristfälliga arbetena i allmänhet saknar ämnesdidaktiskt fokus, eller behandlar ämnet hållbar utveckling. Bedömaregruppen ser ett behov av att fortsätta arbeta med studenternas kontakt och förankring i skolans verksamhet knutet till deras självständiga arbeten. Studenterna har täta handledningskontakter, men garanteras bara 15 timmar handledning, vilket bedömarna inte anser är tillräckligt. Bedömaregruppen menar att en del av bristerna i de självständiga arbetena skulle kunna ha undvikits genom ökad handledning.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen beskrivs den samverkan som sker mellan bild-, UVK -och VFU-kurserna, även om det framkom kritik under intervjuerna. Kritiken rör bland annat svårigheterna för studenterna att kombinera utbildningens ambition – att ha ett framtidsytande arbete inom undervisningen genom att arbeta med samtidskonst – samtidigt som VFU-skolorna har en mer traditionell syn på vad bildämnet ska omfatta.

Studenterna får genomgående en möjlighet att bearbeta detta och arbeta med didaktiska frågeställningar. Självvärderingen ger goda exempel på hur arbetet bedrivs, som historisk förankring i ämnet och studier av styrdokument samt konkret arbete med undervisning. Bedömaregruppen vill framför allt lyfta fram den sista examinationen av VFU som ett gott exempel. I den skriftliga examinationen, som tar upp delar som pedagogisk grundsyn, egna erfarenheter av VFU tillsammans med vad utbildningen gett, ska studenterna bedöma tre elevarbeten från VFU. De ska bedömas på

tre nivåer, i en formativ och summativ bedömning. Att under utbildningen få pröva bedömning på elevarbeten på flera nivåer, ser bedömargruppen som värdefullt. Dessutom får studenterna arbeta med olika redovisningsformer som student undervisar student (SUS) och student undervisar elev (SUE) för att stärka sina didaktiska kompetenser. Att bjuda in elevgrupper (gymnasieklass) till utbildningen (SUE) visar just på hur en ämnesintegrerad undervisning kan bedrivas.

Bedömargruppen att det finns svagheter i lärosätets säkerställande av bredd och fördjupning av studenternas ämnesdidaktiska kompetens för gymnasieskolan. Genomgående i självvärderingen och intervjuerna sägs det inte vara någon skillnad mellan 7–9 och gymnasieskolan. Beroende på elevgrupp krävs ändå olika inriktningar på didaktiken, och vid intervjuerna framkom att det blir upp till undervisande lärare att åldersanpassa undervisningen efter de olika målgrupperna. Bedömargruppen anser att det är ett instabilt system som i hög grad är personbaserat. Samtidigt har bedömargruppen förståelse för förändringarna som sägs utgå från både lärarnas och studenternas önskemål. Men utbildningen borde uppmärksamma och tillgodose en åldersanpassad ämnesdidaktik för att också möta studenternas behov i yrkeslivet.

Under intervjuerna framkommer att lärosätet genomgående är aktiva med handledarutbildning för VFU-handledarna. Det gäller även de handledare som är verksamma på museer och andra institutioner. Bedömargruppen ser det som en styrka.

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten när examen utfärdas uppnått förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Målet behandlas framför allt inom UVK-kurserna och för ämneskunskapen framkommer i självvärderingen att utbildningen säkerställer att studenterna får träna på att planera, genomföra samt utveckla och utvärdera den konkreta undervisningssituationen. Det sker bland annat genom fallstudier och fiktiva problemsituationer. Förberedelser inför bildlärarrollen sker exempelvis genom uppgifter som flipped classroom, där studenterna kan dela med sig av sitt kursmaterial och sina redovisningar med varandra.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen uppmärksammar bedömargruppen att intersektionalitetsbegreppet används genomgående i stället för jämställdhetsbegreppet. I självvärderingen framkommer inte hur lärarna konkret arbetar med frågor om jämställdhet i undervisningen. Under intervjuerna framkom däremot mycket information om hur utbildningen aktivt arbetar med perspektivet. Bedömargruppen anser att bedömningsgrunden är tillfredställande utifrån den information som intervjuerna gav men står samtidigt kvar vid kritiken. För utbildningen gäller det att hitta en balans mellan intersektionalitet och jämställdhet. Inom undervisningen framhölls att det löpande pågår ett samtal om jämställdhet. Det framkom även som en angelägenhet inom studentgruppen och ett ämne som väcker engagemang.

Studenterna anser även att de får verktyg att arbeta med jämställdhet inom skolan, något bedömargruppen ser som positivt. Ett exempel som ges i självvärderingen är att programrådet gör

en jämställdhetsanalys av kurslitteraturen, avseende fördelningen av män och kvinnor som författare. Granskningen visar på en jämn fördelning. I ungefär hälften av studenternas självständiga arbeten återspeglas vetenskapen om detta genom att förnamnen anges i litteraturlistan. Ett genusperspektiv förekommer även i några av studenternas självständiga arbeten, vilket bedömarna finner både relevant och positivt.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Det finns enligt självvärderingen en väl utvecklad rutin för kvalitetsutveckling inom utbildningen. Alumner används som bollplank, genom att de deltar i olika råd och fungerar som källor för att ytterligare förbättra utbildningen. Likaså beskriver lärosätet ett antal nyligen beslutade åtgärder som analys av kursutvärderingar och kvalitetsutveckling för att få bättre kunskap om utbildningens kvalitet. Under intervjuerna framkom att utbildningen via prefekträdet är intresserade av studenternas synpunkter och idéer om förändringar och att synpunkterna överlag tas emot väl.

Kvalitetsutvärderingarna ingår i ett årshjul med olika insatser som sätts in där. Mycket bereds och arbetas fram inom prefekt- och programrådet. Även arbetslagen behandlar frågeställningar och kritik i direkt anslutning till kursplaneringen. Bedömargruppen anser att det vore önskvärt om svarsfrekvensen på studenternas utvärderingar kan höjas. Inget påtagligt kom fram under intervjuerna om hur det kan förändras, och från studentgruppen ventilerades den återkommande synpunkten att utvärderingarnas påverkan inte kommer dem själva till gagn. Samtidigt framhölls att förändringar i kursplanerna utifrån utvärderingarna delges studenterna vid kursstart, så trots kritiken anser bedömargruppen att målet uppfylls.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

I självvärderingen framkommer att lärosätet har en relativt god genomströmning av studenter. Två gånger per år görs genomströmningsanalyser och från och med 2018 görs en aktiv kartläggning av orsakerna till avbrott, studieuppehåll och återkomst. Eftersom avhopp visar sig bero framför allt på svårigheter med att klara av utbildningen, åtgärdas det nu med tydlig information om kunskapskraven. Lärosätet erbjuder dessutom samtal med studievägledare och årskurslagsmöten ett par gånger per termin (uppföljning). För studenter med funktionsvariationer finns kontaktperson och samordnare samt biblioteket med inläst litteratur och studieverkstad för akademiskt skrivande. Det senare sägs i självvärderingen fortsatt vara ett utvecklingsområde för en långsiktig stödstruktur i akademiskt skrivande, vilket bedömargruppen ser som positivt. Under intervjuerna framkom att bibliotekets skrivarstuga är mycket användbar för att träna eget skrivande.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studenterna finns representerade i relevanta rådgivande och beslutande organ för att stärka kvaliteten, och vid intervjuerna framkommer att deras närvaro uppskattas. Samtidigt framkom även kritik mot en så kallad "ämneskrasch" inom utbildningen – mellan ett fokus på konst och läraruppdraget – något som studenter inte tycker sig få något gehör för. Studenterna förväntas enligt självvärderingen ta aktivt och kritiskt ansvar för sin utbildning, något som även bekräftades i intervjuerna. Studentrepresentationen framstår som god i programrådet, utbildnings- och forskningsnämnden samt prefektrådet. Prefektrådet lyfts fram både i självvärderingen och under intervjuerna som centralt, med ett utvecklat arbetssätt för deltagande.

Enligt självvärderingen gör studenterna individuella skriftliga utvärderingar och för gruppsamtal tillsammans med lärarna. Återkopplingen av utvärderingarna framstod under intervjuerna som otydlig och förändringar genomförs ibland utan förankring i historik. Trots detta säger studenterna att deras synpunkter tas emot väl. Från och med 2018 sker programutvärderingar under år fyra och lärosätet har infört lärarutvärderingar (av kursledaren) för att i högre grad kunna ta hand om studentutvärderingarna. Förstärkningen ska utvärderas 2019. En styrka inom studentperspektivet, enligt självvärderingen och intervjuerna, är att utvärderingarna ger studenterna möjlighet till vad som kan ses som framåtsyftande kritik. Studenterna för diskussioner i grupper om sin kunskapsutveckling och överlämnar detta – en "exitticket" – till läraren efter kursavslut.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

I självvärderingen framkommer att placeringarna inom den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) anpassas efter den faktiska arbetsmarknaden, därmed kan en student på inriktningen mot gymnasieskolan även göra sin VFU på grundskolans årskurs 7-9. Inför den sista VFU:n uppmanar lärosätet studenterna att söka sig utanför skolan och förlägga sin VFU exempelvis på museer eller folkhögskolor. Lärosätet arbetar aktivt med att handledare på VFU ska vara behöriga lärare och att de har gått handledarutbildning. Det är även något skollärarna erbjuds i form av en kurs om 7,5 högskolepoäng.

Lärosätet samverkar med andra utbildningar, som Göteborgs universitet samt Aalto och Aalborg universitet. Alumner inkluderas som representanter i programrådet, och vartannat år genomförs alumnienkäter. Enligt dessa inleder de flesta sin arbetskarriär med att vara i grundskolan eller som museipedagoger eller i annan pedagogisk verksamhet. VFU-placeringarna anpassas därför efter detta och från och med 2018 sker första VFU:n på en grundskola.

Enligt intervjuerna kommer skolövertagandet införas för gymnasieskolan från och 2019. Det innebär att studenterna självständigt undervisar i skolan medan handledaren är på lärosätet och får information och egen handledning. Skolövertagandet har prövats i inriktningen 7-9 och har visat sig vara positivt.

Utbildningen har även flera internationella kontakter som de baltiska staterna via NordForsk samt Sydafrika, London och Aalborgs universitet i Danmark. Utbildningen ingår även i många nätverk,

som InSEA Sverige, InSEA internationellt, MIK-konventet som är kopplat till Lärarkonventet, Nordiskt nätverk för slöjd, SLUGIS och NordFo.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Tillgången på högre akademisk kompetens är tillfredsställande inom lärargruppen. På kort sikt uppfattas lärarbehoven täckta i relation till volymen, men på lång sikt ifrågasätter bedömargruppen personalsituationen på grund av kommande pensionsavgångar och att de flesta lärare har tidsbegränsad anställningsform. Eftersom tidsbegränsad anställning är en strukturell anställningsform vid lärosätet, rekommenderar bedömargruppen den högsta ledningen att snarast omarbeta de bestämmelserna för att ge utbildningen goda förutsättningar på lång sikt. För studenterna är kontinuitet både i handledning och undervisning viktigt för att kunna tillgodogöra sig en utbildning av hög kvalitet. Då är det även viktigt att lärosätet tar väl hand om detta genom att skapa bättre förutsättningar för personalens anställningsformer. Bedömarna rekommenderar även lärosätet att diskutera vikten av att delta i högskolepedagogisk utbildning med samtliga lärare.

Bedömargruppen anser att lärosätet har en aktiv och internationell forskningsmiljö vilket ger förutsättningar för ett nära samband mellan forskning och utbildning. För att ytterligare stärka utbildningens vetenskapliga förankring planeras praktknära forskning med studentmedverkan. Dessutom startas en licentiatforsarskola i samverkan med Göteborgs universitet. Dessa ambitioner betraktar bedömargruppen som en styrka. Bedömargruppen anser även att den konstnärliga miljön garanteras genom ämnes- och yrkeskompetens bland lärarna. Lärosätet har väl utrustade lokaler, erbjuder specialkompetenser och har ett bra bibliotek. Lärosätet skiljer däremot inte tillräckligt mellan inriktningarna 7–9 och gymnasieskolan, och det blir de undervisande lärarnas ansvar att åldersanpassa undervisningen efter de olika målgrupperna.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Utbildningens visar på goda förutsättningar att kunna kombinera allmänna lärarkunskaper med de ämnesspecifika. Detta både bekräftas delvis i bedömningen av studenternas självständiga arbeten när det gäller att kombinera en vetenskaplig undersökning med gestaltningar. Bedömningsgruppen rekommenderar lärosätet att fortsätta och intensifiera utvecklingsarbete om samarbetet med den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) för att uppnå bättre förankring i bildläraryrket och att stärka handledningen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Genom samverkan mellan kurserna inom UVK och VFU, inom vissa ämneskurser och genom seminarier, diskussioner och samtal behandlas och säkras kunskapsinnehållet. Men det finns svagheter när det gäller de självständiga arbetena eftersom de vetenskapsteoretiska och metodologiska kunskaperna är grunda och i texten finns ingen eller en svag relation mellan vetenskap och beprövad erfarenhet. Detsamma gäller även kunskap om

relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls delvis. Det finns självständiga arbeten som inte når måluppfyllelsen och som brister i förmåga att knyta kunskap från skolans verksamhet till det självständiga arbetet. Sammantaget anser bedömargruppen att den utbildningsvetenskapliga och ämnesdidaktiska kunskapen samt förankringen i VFU-skolan är angelägna utvecklingsområden för lärosätet. Bedömargruppen föreställer sig att en del av bristerna i de självständiga arbetena skulle kunna ha undvikits genom utökad handledning.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Det framkommer kritik under intervjuerna och att vissa av studenternas självständiga arbeten inte når måluppfyllelse. Eftersom utbildningen i princip genomförs på liknande sätt för båda inriktningarna ligger ansvaret för en åldersanpassad ämnesdidaktik i huvudsak på den enskilda undervisande läraren. Det leder till godtycklighet i systemet, och bedömargruppen önskar att utbildningen uppmärksammar och möter studenternas behov av åldersanpassad ämnesdidaktik. Även under det här målet framkommer däremot enligt bedömarerna fördelarna och styrkan med en sammanhållen utbildning.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Det sker framför allt inom UVK-kurserna och för ämneskunskapen framkommer i självvärderingen att utbildningen säkerställer att studenterna får träna på att planera, genomföra samt utveckla och utvärdera den konkreta undervisningssituationen. Det sker bland annat genom fallstudier och fiktiva problemsituationer.

Institutionen arbetar i undervisningen aktivt med jämställdhet och studenterna anger att de får med sig verktyg från utbildningen inför skolarbetet. Trots detta vill bedömargruppen uppmärksamma utbildningen på att genom den konsekventa användningen av intersektionalitetsbegreppet i stället för jämställdhetsbegreppet sker en form av generalisering av normkritiska begrepp. Därmed riskerar man att osynliggöra till exempel jämställdhet och kön, vad det är och vad det betyder.

När det gäller uppföljning, åtgärder och återkoppling finns det väl utvecklade rutiner för kvalitetssäkring där även alumner engageras. Programrådet är ett viktigt organ för detta arbete. Genomströmningen av studenter är god, och kartläggning samt analyser görs regelbundet. Utbildningen arbetar aktivt med tydlig information om kunskapskraven och erbjuder samtal med studievägledare och årskurslagsmöten för att motverka avhopp. För studenter med funktionsvariationer finns kontaktperson och samordnare samt biblioteket med inläst litteratur och studieverkstad för akademiskt skrivande. Det senare sägs i självvärderingen fortsatt vara ett utvecklingsområde för en långsiktig stödstruktur i akademiskt skrivande, vilket bedömargruppen instämmer i.

Bedömargruppen anser att studentperspektivet är tillfredställande och att studenterna förväntas ta aktivt och kritiskt ansvar för sin utbildning. Samtidigt framkom även kritik mot en så kallad "ämneskrasch" inom utbildningen mellan ett fokus på konst och läraruppdraget. Studenterna förväntas enligt självvärderingen ta aktivt och kritiskt ansvar för sin utbildning. En styrka inom

studentperspektivet är att utvärderingarna ger studenterna möjlighet till framåtsyftande kritik, vilket kan skapa mer intresse för utvärderingarna eftersom svarsfrekvenserna är något låga.

Arbetslivsperspektivet är tillfredsställande. Bedömaregruppen ser det som en styrka att utbildningen har flera internationella kontakter och ingår i många nätverk och samverkar med andra utbildningar. VFU-placeringarna anpassas efter den faktiska arbetsmarknaden oavsett inriktning, vilket också omfattar placering på museer och folkhögskolor.

Lärosäte: Kungliga Musikhögskolan i Stockholm

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet musik.

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande

Lärosätet har tillräckliga förutsättningar när det gäller personal och miljö att bedriva ämneslärarutbildning inklusive den del som utgör den utbildningsvetenskapliga kärnan. Personalens sammantagna kompetens ger goda förutsättningar för att bedriva utbildningen i sin helhet och tillräckliga förutsättningar för att genomföra den utbildningsvetenskapliga kärnans kurser. Men det vore önskvärt med fler allmändidaktiska och allmänpedagogiska forskare inom UVK, och det pågående förstärkningsarbetet bör därför överväga den här typen av vetenskaplig förstärkning, menar bedömargruppen.

Den vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetensen bedöms vara god inom inriktningen musik. Det finns två professorer och sex lektorer inom det musikvetenskapliga och musikpedagogiska fältet som är tillsvidareanställda, samt ett antal lektorer och adjunkter som är anställda på konstnärlig grund. Lärarkollegiet bjuds in till ett högre seminarium, där bland annat musikpedagogisk forskning behandlas, och till ett återkommande pedagogiskt forum, där forskningsanknuten högskolepedagogik står i fokus. Doktorander har också institutionstjänstgöring, vilket bedömargruppen ser positivt på. Att fortsätta följa upp hur timlärare som undervisar i utbildningen får möjlighet att vara delaktiga i utvecklingen av utbildningen, samt att de också får möjligheter att kompetensutveckla sig, är något bedömargruppen ser som angeläget i utbildningen.

Lärosätet har en stark konstnärlig miljö med genomtänkta strukturer och en professionsinriktad miljö med lång tradition av kvalitetsdrivande arbete inom UVK. En breddad mer vetenskaplig musikpedagogisk miljö, som stärker sambandet mellan forskning och utbildning har börjat etableras, och lärosätet rekommenderas att aktivt stödja vetenskapliga aktiviteter som är relevanta för musiklärarutbildningen, och därmed att utveckla utbildningen som en resurs för att överbygga motsättningar mellan tradition och förnyelse, specialisering och bredd.

Den vetenskapliga och professionsinriktade miljön framstår som god inom inriktningen musik. Särskilt den konstnärliga miljön framstår som stark och välfungerande. På senare tid har lärosätet etablerat en breddad och mer vetenskapligt förankrad musikpedagogisk miljö, vilket stärker sambandet mellan forskning och utbildning. Den fysiska utbildningsmiljön bedöms som välfungerande med många konsertsalar, studior och övningslokaler. Ett utvecklingsområde är att ytterligare stärka den allmändidaktiska och pedagogiska forskningen för att på så vis ytterligare stärka den professionsinriktade och vetenskapliga miljön. Att även fortsättningsvis arbeta för att lärarutbildningen blir en konstruktiv brygga mellan gammalt och nytt vid lärosätet ser bedömargruppen som ett viktigt utvecklingsarbete.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. De konstnärliga kvaliteterna i utbildningen är framträdande och det finns en progression både i kursupplägg och i examinerande moment. De väsentligt fördjupade kunskaperna inom ämnesområdet nås bland annat genom att studenter kan välja mellan olika inriktningar i utbildningen och genom att lärosätet samplanerar gemensamma lektioner i huvudinstrumentet med kandidatstudenterna vid institutionen för klassisk musik. En god spetskompetens bland lärarna möjliggör även att undervisningen kan anpassas efter studentens olika konstnärliga kompetenser. Studenternas insikter i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete framstår som ett utvecklingsområde. Granskningen av de självständiga arbetena visar att de flesta uppnår målet och målet även säkerställs där.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inom UVK men säkerställs inte inom inriktningen musik. I det nuvarande upplägget av utbildningen menar bedömaregruppen att studenterna får grundläggande kunskaper om forskningsmetoder och vetenskapsteori, men att möjligheten att nå de fördjupa kunskaperna ännu inte erbjuds de studenter som läser musik tillsammans med ett annat ämne. Ett stort utvecklingsarbete pågår i utbildningen i anknytning till målet vilket enligt bedömaregruppen gör det troligt att lärosätet både kommer möjliggöra och säkerställa måluppfyllelsen längre fram. Då de självständiga arbetena i nuläget visar på brister i förhållandet till examensmålet gör bedömaregruppen bedömningen att målet ännu inte säkerställs genom examination. Bedömaregruppens rekommendation är att lärosätet prioriterar arbetet med att implementera den beskrivna nya strukturen för de studenter som läser musik och ett ytterligare ämne och därefter följer upp resultatet av förändringsarbetet i anslutning till de självständiga arbetena. Ett ytterligare utvecklingsområde är att tydligare behandla relationen mellan beprövad erfarenhet och vetenskapligt tänkande i utbildningen. Inom UVK får studenterna på ett strukturerat sätt arbeta med att utveckla självständigt grundade kunskaper om teori i relation till praktik och beprövad erfarenhet. Fördjupade kunskaper i kvantitativ metodik har dock varit eftersatt, och har ännu inte riktigt funnit sina former trots att man inlett ett utvecklingsarbete och genomfört personalförstärkning. Bedömaregruppen anser att det är viktigt att lärosätet fullföljer förändringsarbetet som pågår samt att forskning och forskningsmetodik inklusive kvalitativa och kvantitativa metoder genomgående hanteras som något lärrelevant. Då det sammantaget finns brister i fråga om att säkerställa målet genom examination på fördjupad nivå anser bedömaregruppen att utbildningen i sin helhet möjliggör måluppfyllelse men att den inte säkerställs.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Det finns enligt bedömaregruppen en medveten ambition att stegvis stärka studenternas självständiga hantering av forskning och erfarenheter i relation till musiklärarprofessionen och skolpraktiken. Ett utvecklingsarbete pågår för detta mål, bland annat när det gäller att stärka progressionen. Den fördel som finns med en integrerad UVK får inte utesluta en övergripande ansats, eftersom musikläraren ingår i ett vidare skolsammanhang. Lärosätet har en praktisknära verksamhet som utvecklar studenternas reflektioner om läraruppdraget och dess utmaningar. Som ett gott exempel vill bedömaregruppen framhålla att det finns en tydlig koppling i utbildningen till musikterapi samt till musik och hälsa. Detta är inte minst utifrån ett arbetslivsperspektiv viktiga frågor och det här inslaget i utbildningen representerar ett tydligt bidrag till utvecklingen av yrkesverksamheten. Trots att instrumentallärarna inte ägnar sin undervisningstid åt att lära studenterna metoder som är anpassade för elever på gymnasiet (och på så sätt gör

ämnesdidaktiken till ett utvecklingsområde), så är det bedömargruppens uppfattning att måluppfyllelsen av examensmålet överlag kan säkerställas.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet visar övertygande hur målet om didaktisk och metodisk tillämpning uppfylls genom utbildningen. Det sker genom uppbyggnaden av de tre VFU-kurserna kopplade till i första hand ämnesdidaktiska men också UVK-kurser, inräknat en strävan att ge alla studenter erfarenhet av undervisning både i grund- och gymnasieskolan. Lärosätet bör däremot genom målskrivningar och kursupplägg tydliggöra UVK-kursernas bidrag för att förbereda och bearbeta VFU-kurserna i det här avseendet. Bedömargruppen understryker även vikten av att lärosätet tillgodoser ambitionen att VFU genomförs både inom grund- och gymnasieskolan. Utbildningen är tydligt inriktad på att utveckla och följa upp studenternas förmåga att förbereda, genomföra och utveckla musikundervisning främst i gymnasieskolan. Strukturen hos den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) förefaller vara välfungerande och den professionsutvecklingsmatris som finns för att stödja trepartssamtalen inom VFU: n framstår som genomarbetad och välgrundad. Bedömargruppen ser också positivt på att utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) inte är en avgränsad del av utbildningen, utan är nära integrerad med ämnesspecifika kurser och VFU: n. Ett utvecklingsområde är att utöka stödet till studenter när det gäller att arbeta didaktiskt på sina instrument i ämneskurserna.

Målet om att utveckla undervisningen och den pedagogiska verksamheten för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Flera föredömliga, konkreta exempel ges på hur studenterna enskilt och i grupp får utveckla förmågan att planera, genomföra, utvärdera och utveckla sin musikundervisning både riktad mot större och mindre elevgrupper. Lärosätet påpekar i självvärderingen att utbildningen i första hand är inriktad mot gymnasieskolan och därmed underförstått inte beaktar grundskolans musikundervisning, trots att programmet i sin nuvarande form ger behörighet även för grundskolan. Lärosätet rekommenderas att genom UVK tydligare förankra ett mer övergripande perspektiv på undervisningens varierande villkor och på olika elevers skilda förutsättningar i grundskolan och gymnasieskolan, inklusive mer fördjupning av bedömning och betygsättning. Beskrivningarna av examinationen i samband med VFU är övertygande, och i den professionsutvecklingsmatris som används ingår kriterier som fokuserar på elevers skiftande förmågor och behov. Ett gott exempel på inslag inom inriktningen musik som bidrar till måluppfyllelsen är den övningsundervisning som genomförs och som innebär att studenten bland annat får utvärdera sin egen undervisning i verkliga undervisningssituationer.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Utbildningen möjliggör och säkerställer att studenterna visar förmåga att göra pedagogiska bedömningar som är vetenskapligt, samhällligt och etiskt grundade och som beaktar mänskliga rättigheter och hållbar utveckling. Lärosätet rekommenderas att stärka den vetenskapliga förankringen innehållsmässigt inom UVK genom att genomgående låta studenterna ta del av och kritiskt granska relevant, allsidig forskning relaterad till målområdet.

Jämställdhetsperspektivet beaktas inom utbildningen. Det förankras i utbildningen inom lärosätet, genom personalfördelning, kursinnehåll och olika mer övergripande jämställdhetsinsatser. För flera av de ingående kurserna finns lärandemål som tydligt tar upp jämställdhet, och återkommande kollegiedagar med genustema anordnas. Studenterna får inom utbildningen tillfälle att reflektera över normer och könsstereotyper i musikvärlden.

Lärosätet har ett fungerande system för utvärdering, återkoppling och åtgärdsprogram. Det har lett till påbörjade förbättringsåtgärder, däribland en tydligare kursprogression inom UVK och en starkare vetenskaplig förankring. Lärosätet bör följa upp det reviderade systemet för kursutvärdering och stämma av det mot ämneslärarutbildningens examensförordning.

Den kontinuerliga studentåterkopplingen har resulterat i konkreta förändringar av utbildningen. Bedömargruppen betonar vikten av att lärosätet följer upp resultatet av den pågående revideringen av den stärkta integreringen mellan utbildningens delar och den stärkta vetenskapliga förankringen inom inriktningen musik. Lärosätet ger stöd vid behov och fångar upp de studenter som har problem med studierna genom samtal med studievägledaren och möjliggör vid behov en anpassad studiegång.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande

Studentperspektivet beaktas på flera plan. Studenterna är representerade på ledningsnivå och är med i beslutsprocesserna för utbildningsplaner och kursplaner. De har goda möjligheter att påverka kursernas utformning och innehåll, och har varit involverade i det pågående revideringsarbetet. Närheten mellan studenter och lärare ger goda förutsättningar för studenterna att påverka, även om sådana informella kontakter också kan innebära att enskilda personer får väl stort inflytande över utbildningen. Bedömargruppen anser att studenterna har goda möjligheter att aktivt utveckla utbildningen på både ämnes- och programnivå.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande

Arbetslivsperspektivet i ett samtida och framtida perspektiv beaktas av lärosätet. Utbildningen bedrivs genom organiserad samverkan med skolor i regionen och olika regionala nätverk. Utbildningen har goda förutsättningar att förbereda studenterna inför det kommande arbetslivet och verkar för att förbereda studenterna för ett föränderligt arbetsliv, inklusive de utmaningar som följer med förändringar knutna till ungas musikvanor och framväxten av digital teknik. Lärosätet och dess musiklärarutbildning har ett etablerat samarbete inom Stockholmsregionen med skolor och andra lärarutbildande lärosäten och med andra miljöer inom det egna lärosätet, samt för VFU utomlands genom internationella kontakter. Det finns möjligheter för studenter att genomföra VFU på en skola i Sydafrika och det sker ett lärar- och studentutbyte med ett sydafrikanskt lärosäte. Detta internationella samarbete bidrar till studenternas mångkulturella kunskaper, som är värdefulla inför inträdet i ett föränderligt och mångskiftande arbetsliv.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Bedömggruppen finner att personalens sammantagna kompetens ger goda förutsättningar för att bedriva utbildningen i sin helhet och tillräckliga förutsättningar för att genomföra den utbildningsvetenskapliga kärnans kurser. Personalen har hög konstnärlig och eller ämnespedagogisk kompetens. Lärarna är i huvudsak disputerade eller icke-disputerade musiklärare, varav några är musikpedagoger. Bland de disputerade finns en professor i musikpedagogik, en professor i musik och hälsa, fem lektorer i musikpedagogik, och en lektor i musikvetenskap inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Självvärderingen och intervjuerna visar att lärarna arbetar i nära samarbete med varandra, och ämnesprofessionsinriktat. Under de senaste åren har lärosätet börjat arbeta med att förstärka den vetenskapliga kompetensen vid musiklärarprogrammet, men bedömggruppen konstaterar att de lärare som nu undervisar inom UVK genomgående är musikpedagoger. Några forskare med allmän didaktisk eller pedagogisk kompetens finns inte anställda, vilket kan återverka på hur mer generella aspekter av undervisning och utbildning behandlas inom UVK. Det pågående förstärkningsarbetet bör överväga den här typen av vetenskaplig förstärkning.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig, och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet har en stark konstnärlig miljö med genomtänkta strukturer, en professionsinriktad miljö med lång tradition av kvalitetsdrivande arbete. På senare tid har högskolan etablerat en breddad och mer vetenskaplig musikpedagogisk miljö, vilket stärker sambandet mellan forskning och utbildning. Det ger i sig goda möjligheter för både konstnärliga och vetenskapliga utbyten inom lärosätet samt med utomstående nationella och internationella musiker, musiklärare och forskare. Av självvärderingen och intervjuerna framgår att tyngdpunkten i den nya miljön hittills i huvudsak legat på konstnärliga utbyten, medan de vetenskapliga utbytena är något som behöver stärkas. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att lägga särskilt vikt vid att understödja vetenskapliga aktiviteter som är relevanta för musiklärarutbildningen (t.ex. i form av seminarier, föreläsningsserier och inbjudna gästforskare), eftersom sådana aktiviteter kan ha svårt att få fäste på ett lärosäte där kreativitet och konstnärlighet är kärnan i miljön.

I självvärderingen påpekas att lärosätets lärare har en didaktisk utmaning i att balansera traditionen av musikalisk spetskompetens mot musiklärarens bredare undervisningsuppdrag, inte minst i grundskolan. Intervjuerna vittnar om en spänning mellan tradition och förnyelse, där lärosätet lyfter fram musiklärarutbildningen som en viktig brobyggare. Det framgår också av intervjuerna att en långtgående specialisering kopplad till instrument och musikgenre kan vara en annan utmaning när det gäller att hålla samman musiklärarutbildningen. Bedömggruppen rekommenderar därför lärosätet att i det fortsatta arbetet med att utveckla den egna miljön att verkligen använda musiklärarutbildningen som en resurs för att överbrygga den här typen av motsättningar inom lärosätet, genom att medvetet och strukturerat låta studenterna möta lärosätets olika konstnärliga och vetenskapliga miljöer. En annan rekommendation är att öka utbytet med andra lärosäten, t.ex. inom ramen för en viss allmän, didaktisk breddning av utbildningen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande,*

samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Självvärderingen ger en komprimerad bild av att studenterna på ett strukturerat sätt får arbeta med att utveckla självständigt grundade kunskaper om teori i relation till praktik och beprövad erfarenhet. Bedömargruppen finner att den modell som har presenteras och som hittills varit i bruk till vissa delar är övertygande, men noterar att de förändringar av kursupplägget som nu har genomförts kan stärka modellen.

Tyngdpunkten i vetenskapsteori och forskningsmetodik har legat på en enskild kurs inom UVK, relativt sent i utbildningen i samband med självständiga arbeten på grundläggande och avancerad nivå, och metodanknytning i andra kurser. Revideringen av kursstrukturen innebär enligt beskrivningen att fler kurser som är relaterade till målområdet tillkommer och att den tidigare UVK-kursen dessutom delas in i två kurser som introduceras tidigare under utbildningen. Lärosätet lyfter i självvärderingen och intervjuerna fram att de kvalitativa metoder som är brukliga inom det musikpedagogiska fältet också dominerar inom utbildningen, medan fördjupade kunskaper i kvantitativa metoder har varit eftersatta. Lärosätet har genomfört åtgärder för detta, bland annat genom att anställa en professor i musikpedagogik med sådan kompetens som är knuten till utbildningen. Av intervjuerna och självvärderingen att döma har detta utvecklingsarbete ännu inte riktigt funnit sina former. Bedömargruppen betonar vikten av att lärosätet fullföljer de förändringar som har inletts, och i detta arbete ser till att studenterna genom tydlig professionsanknytning får fördjupade vetenskapliga kunskaper. Det innebär att forskning och forskningsmetodik – kvalitativ och kvantitativ – inte hanteras separat, utan genomgående som något lärarrelevant.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet uppger i självvärderingen att de arbetar med detta mål genom hela utbildningen: i ämneskurserna, den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) och det självständiga arbetet. Det finns enligt bedömargruppen en medveten ambition att stegvis stärka studenternas självständiga hantering av forskning och erfarenheter i relation till musiklärarprofessionen och skolpraktiken. Ett exempel på detta är kursen Betyg och bedömning, där självvärderingen visar hur den kopplas till en föregående VFU-kurs och hur kursens lärare alla är forskare med lärarbakgrund.

Självvärderingen påtalar däremot att ett utvecklingsarbete pågår för detta mål, bland annat för att stärka progressionen, vilket ytterligare beskrevs under intervjuerna. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att i UVK stärka ett bredare kritiskt perspektiv på läraruppdraget, grundat på forskning och beprövad erfarenhet. Den fördel som finns med en integrerad UVK får inte utesluta en övergripande ansats, eftersom musikläraren ingår i ett vidare skolsammanhang.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätet ger enligt bedömargruppen en övertygande beskrivning i självvärderingen av hur målet uppfylls genom uppbyggnaden av de tre VFU-kurserna kopplade till i första hand ämnesdidaktiska kurser, men också mer allmäändidaktiska kurser. I det ingår även en strävan att ge alla studenter erfarenhet av undervisning både i grund- och gymnasieskolan. Professionsutvecklingsmatrisen som finns för att stödja trepartssamtal inom VFU framstår för bedömargruppen som genomarbetad och välgrundad. Hur detta mål ska behandlas i själva UVK-kurserna framgår av självvärderingen. Till exempel visar lärosätet hur man förbereder och bearbetar didaktiska överväganden kring betyg och bedömning, där studenterna utifrån kritisk granskning av kurslitteratur och VFU-erfarenheter utarbetar egna förslag på hur olika ämnesområden kan bedömas formativt och summativt, och där kursen examineras allsidigt, dels genom ett skriftligt fördjupningsarbete, dels genom olika former av muntlig presentation och seminariediskussion. En styrka med kursupplägget som framhålls i självvärderingen och bekräftas i intervjuer är att uppgifterna är tydligt förankrade i studenternas VFU-erfarenheter och i den övningsundervisning som studenterna bedriver på det egna lärosätet. Det är uppenbart att UVK inte är någon avgränsad del av utbildningen, utan är nära integrerad med de ämnesspecifika kurserna och VFU, något som i hög grad är en styrka. Bedömargruppens rekommendation är ändå att lärosätet mer genomgående i UVK genom beskrivningar av mål och kursupplägg tydliggör de olika UVK-kursernas specifika didaktiska och metodiska bidrag.

Bedömargruppen konstaterar att lärosätet är medvetet om vissa utmaningar när det gäller utbudet av VFU-platser. Utmaningarna är bland annat kopplade till ambitionen att studenterna ska genomföra VFU också i grundskolan, och bedömargruppen understryker vikten av att sådan erfarenhet också ingår i utbildningen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet redovisar enligt bedömargruppen övertygande hur detta mål uppfylls i självvärderingens andra del (Del 2. Ämnes- och ämnesdidaktiska studier) med starkt fokus mot VFU och ämnesdidaktik. Flera föredömliga, konkreta exempel ges på hur studenterna enskilt och i grupp får utveckla förmågan att planera, genomföra, utvärdera och utveckla sin musikundervisning, både riktad mot större och mindre elevgrupper, dels inom ramen för flera ämnesdidaktiska kurser och inom den övningsundervisning som sker på lärosätet, dels ute i skolorna under VFU. Här vill bedömargruppen särskilt framhålla övningsundervisningen som både innefattar att utarbeta undervisningsmaterial, planera och genomföra instrumentalundervisning för mindre grupper elever som anmält intresse att delta. Denna övningsundervisning lär ge studenterna mycket goda förutsättningar att pröva och utveckla sin undervisningsförmåga. Samtidigt vill bedömargruppen påpeka att denna mer individualiserade instrumentundervisning av genomgående motiverade elever på flera punkter skiljer sig från den klassundervisning som bedrivs i skolan, inte minst i förhållande till grundskolan där musik är ett obligatoriskt ämne som omfattar alla elever. Lärosätet påpekar i självvärderingen att deras musikleäroinriktad utbildning i första hand är inriktad mot gymnasieskolan och

därmed underförstått inte beaktar grundskolans musikundervisning, trots att programmet i sin nuvarande form ger behörighet även för grundskolan. Detta perspektiv bekräftar lärosätet även i intervjuerna. Bedömggruppen framhåller därför att det kan finnas skäl att genom UVK tydligare förankra ett mer övergripande perspektiv på undervisningens varierande villkor och olika elevers skilda förutsättningar, kopplat till planering, utformning och utvärdering. Bedömnarna rekommenderar lärosätet att även inkludera ytterligare fördjupning av bedömning och betygsättning, något som också skiljer sig åt mellan grundskolan och gymnasieskolan.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

I självvärderingen argumenterar lärosätet, enligt bedömggruppen, övertygande för att målet etableras successivt och framför allt i relation till VFU, understött av erfarna VFU-lärare. Lärosätet behandlar och examinerar målets olika delar. De beskriver hur de arbetar med att få studenterna att sätta sin musikundervisning i ett samhällligt, vetenskapligt och etiskt perspektiv, och i vilka sammanhang de tar upp hållbar utveckling, barnkonventionen och de mänskliga rättigheterna i några UVK-kurser och i VFU. Studenterna examineras slutligen utifrån vissa förmågekriterier i den matris för professionsutveckling som används under VFU.

Bedömggruppen konstaterar att lärosätet i självvärderingen av detta målområde lägger starkast tonvikt på de etiska aspekterna, men att man även visar hur de kopplas till lärarens samhällliga uppdrag och hanteras vetenskapligt (genom examinationsuppgifter och forskningskompetenta lärare). Här vill bedömggruppen betona vikten av att lärosätet säkrar den vetenskapliga innehållsliga förankringen genom att inom ramen för UVK (t.ex. i de angivna kurserna *Skolväsendets historia, organisation och villkor* respektive *Läroplansteori och didaktik*) låta studenterna ta del av och kritiskt granska relevant, allsidig forskning om målområdet.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Självvärderingen och intervjuerna visar enligt bedömggruppen att jämställdhetsaspekter uppmärksammas på lärosätet och inom utbildningen på flera olika sätt. Däribland kan nämnas ett kontinuerligt övergripande jämställdhetsarbete på lärosätet, en innehållslig ambition att lyfta kvinnliga musiker och kompositörer i ämneskurserna, liksom arbetet med att skapa trygga pedagogiska miljöer och anordnandet av särskilda jämställdhets dagar.

Lärarkåren är jämnt könsfördelad inom UVK och VFU, men med klar manlig övervikt inom ämneslärarkåren. I UVK behandlas bedömningsområdet i tre stora kurser. Kursen *Bedömning och betygsättning samt utvärdering och utvecklingsarbete* behandlar exempelvis genusproblematik – dels i hur den performativa skolkulturen som präglar stora delar av skolsystemet får olika effekter för pojkar respektive flickor, dels i hur lärare kan visa tendenser av att hantera formativ och summativ bedömning av pojkar och flickor på olika sätt. I utbildningens VFU examineras studenternas förmåga

att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv genom seminarier och i samband med platsbesök och trepartssamtal. Lärosätet påpekar, både i självvärderingen och i intervjuerna, att jämställdhetsperspektivet ytterligare kan stärkas och bli mer förankrat under VFU, genom att studenterna mer ingående får beakta det i sin planering och sitt genomförande av undervisningen. Detta ser bedömargruppen som ett angeläget utvecklingsområde, inte minst med tanke på musikämnets betydelse för att påverka elevers syn på jämställdhet och genus i förhållande till musikutövning och musikintresse.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Utbildningens kvalitet säkerställs enligt självvärderingen och intervjuerna centralt, genom väldokumenterade rutiner och system för planering och genomförande av verksamheten samt examination. Självvärderingen redovisar en uppsättning verktyg för utvärdering, uppföljning och utvecklingsarbete, bland annat kontinuerlig studentåterkoppling. Utvärderingarna har lett till att flera utvecklingsområden har identifierats, bland annat kursprogressionen inom UVK. Lärosätet lyfter där särskilt vikten av att förbereda studenterna vetenskapligt för examensarbetet, vilket enligt självvärderingen har lett till en ökad forskningsmedvetenhet inom kollegiet men även en strävan att integrera ämneskurser, UVK och VFU mer. Den här revideringen påbörjades 2017, och är enligt bedömargruppen befogad, något som självvärderingen och intervjuerna direkt och indirekt visar. Lärosätet ger en detaljerad och insiktsfull beskrivning av detta omfattande revideringsarbete, som enligt lärosätet skapat större kunskap bland lärare och studenter om lärarutbildningens examensordning. Bedömargruppen betonar vikten av att lärosätet följer upp resultatet av revideringen både när det gäller den stärkta integreringen mellan utbildningens delar och den stärkta vetenskapliga förankringen. Man bör även noga följa upp det reviderade systemet för kursutvärdering, som till skillnad från det tidigare ska vara utformat med hänsyn till ämneslärarutbildningens examensmål.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet har en genomgående god genomströmning av studenter. Enligt bedömargruppen kan det utifrån intervjuerna och självvärderingen kopplas till att studenterna söker in på antagningsprov, men är också ett tecken på att utbildningen och lärosätet fungerar väl. Lärosätet ger stöd vid behov och fångar upp de studenter som har problem med studierna. Detta sker genom samtal med studievägledaren eller med studierektorn som vid förekommande fall tar fram individuella studiegångar för studenter som behöver längre tid på sig för att genomgå utbildningen.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studenterna är representerade på ledningsnivå och är med i beslutsprocesser för utbildningsplaner och kursplaner. Studenterna har representation i lärosätets styrelse, i utbildnings- och

forskningsnämnden, samt i arbetsmiljökommittén och i centrala samverkansgruppen. De bjuds regelbundet in till institutionsmöten, klassmöten och prefektens lunchmöten. De har enligt intervjuerna goda möjligheter att påverka kursernas utformning och innehåll, och har varit involverade i det pågående revideringsarbetet. Lärosätet lyfter särskilt fram närheten mellan studenter och lärare, vilket ger goda förutsättningar för studenterna att påverka. Att detta i huvudsak är en styrka framgår också genom intervjuerna. Bedömaregruppen vill ändå med stöd i intervjuerna påpeka att sådana informella kontakter kan riskera att få för stor betydelse genom att enskilda aktörer får alltför stort inflytande över utbildningen. Ett sätt att motverka detta är enligt bedömaregruppen att stärka studenternas engagemang i kursvärderingar och annat mer formaliserat utvecklingsarbete.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet och dess musiklektörutbildning har ett etablerat samarbete inom Stockholmsregionen med skolor, andra lärarutbildande lärosäten och med andra miljöer inom det egna lärosätet, samt för VFU utomlands genom internationella kontakter. Utbytena är både pedagogiskt, vetenskapligt och konstnärligt inriktade. Under intervjuerna framkom för bedömaregruppen även hur utbildningen verkar för att förbereda studenterna för ett föränderligt arbetsliv, inklusive de utmaningar som följer med förändringar knutna till ungas musikvanor och framväxten av digital teknik.

I detta avsnitt lyfter självvärderingen på ett övertygande sätt fram flera centrala aspekter av ämnet, däribland dess kulturella och kreativa grund, något som lärosätet menar kan utvecklas i relation till UVK. Här nämns också ett samarbete med grundsärskolan, vilket aktualiserar specialpedagogiken. Ett identifierat utvecklingsområde som redan har börjat åtgärdas är att i samverkan med andra lärarutbildningar i Stockholm stärka VFU-handledarutbildningen. Lärosätet deltar i satsningen med fokus på att stärka handledarnas vetenskapliga kompetens. Det här är ett utvecklingsarbete som bedömaregruppen ser som välmotiverat och angeläget med tanke på det generella behovet att vetenskapligt stärka utbildningen. Sammantaget anser bedömaregruppen att utbildningen har goda förutsättningar att förbereda inför ett föränderligt arbetsliv.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärosätet har tillräckliga förutsättningar när det gäller personal och miljö att bedriva ämneslärarutbildning inklusive den del som utgör den utbildningsvetenskapliga kärnan. Personalens sammantagna kompetens ger goda förutsättningar för att bedriva utbildningen i sin helhet och tillräckliga förutsättningar för att genomföra den utbildningsvetenskapliga kärnans kurser. Men det

vore önskvärt med fler allmäändaktiska och allmänpedagogiska forskare inom UVK, och det pågående förstärkningsarbetet bör därför överväga den här typen av vetenskaplig förstärkning, menar bedömargruppen.

Lärosätet har en stark konstnärlig miljö med genomtänkta strukturer och en professionsinriktad miljö med lång tradition av kvalitetsdrivande arbete. En breddad mer vetenskaplig musikpedagogisk miljö, som stärker sambandet mellan forskning och utbildning har börjat etableras, och lärosätet rekommenderas att aktivt stödja vetenskapliga aktiviteter som är relevanta för musiklärarutbildningen, och därmed att utveckla utbildningen som en resurs för att överbygga lärosätets motsättningar mellan tradition och förnyelse, specialisering och bredd.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Lärosätet arbetar med målet genom hela utbildningen och utifrån en medveten ambition att stegvis stärka studenternas självständiga hantering av forskning och erfarenheter i relation till musklärarprofessionen och skolpraktiken. Progressionen bör däremot utvecklas, och UVK kan bidra med att stärka det kritiska och breddade perspektivet på läraruppdraget. Studenterna får på ett strukturerat sätt arbeta med att utveckla självständigt grundade kunskaper om teori i relation till praktik och beprövad erfarenhet. Fördjupade kunskaper i kvantitativ metodik har varit eftersatt, och har ännu inte riktigt funnit sina former trots att man inlett ett utvecklingsarbete och genomfört personalförstärkning. Det är viktigt att lärosätet fullföljer förändringsarbetet samt att forskning och forskningsmetodik inklusive kvalitativa och kvantitativa metoder genomgående hanteras som något lärarrelevant.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Det finns enligt bedömargruppen en medveten ambition att stegvis stärka studenternas självständiga hantering av forskning och erfarenheter i relation till musiklärarprofessionen och skolpraktiken. Ett utvecklingsarbete pågår för detta mål, bland annat när det gäller att stärka progressionen. Den fördel som finns med en integrerad UVK får inte utesluta en övergripande ansats, eftersom muskläraren ingår i ett vidare skolsammanhang.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet visar övertygande hur målet om didaktisk och metodisk tillämpning uppfylls genom utbildningen. Det sker genom uppbyggnaden av de tre VFU-kurserna kopplade till i första hand ämnesdidaktiska men också UVK-kurser, inräknat en strävan att ge alla studenter erfarenhet av undervisning både i grund- och gymnasieskolan. Lärosätet bör däremot genom målskrivningar och kursupplägg tydliggöra UVK-kursernas bidrag för att förbereda och bearbeta VFU-kurserna i det här avseendet. Bedömargruppen understryker även vikten av att lärosätet tillgodoser ambitionen att VFU genomförs både inom grund- och gymnasieskolan. Utbildningen är tydligt inriktad på att utveckla och följa upp studenternas förmåga att förbereda, genomföra och utveckla musikundervisning främst i gymnasieskolan.

Målet om att utveckla undervisningen och den pedagogiska verksamheten för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Flera föredömliga, konkreta exempel ges på hur studenterna enskilt och i grupp får utveckla förmågan att planera, genomföra, utvärdera och utveckla sin musikundervisning både riktad mot större och mindre elevgrupper. Lärosätet påpekar i självvärderingen att utbildningen i första hand är inriktad mot gymnasieskolan och därmed underförstått inte beaktar grundskolans musikundervisning, trots att programmet i sin nuvarande form ger behörighet även för grundskolan. Lärosätet rekommenderas att genom UVK tydligare förankra ett mer övergripande perspektiv på

undervisningens varierande villkor och på olika elevers skilda förutsättningar i grundskolan och gymnasieskolan, inklusive mer fördjupning av bedömning och betygsättning.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Utbildningen möjliggör och säkerställer att studenterna visar förmåga att göra pedagogiska bedömningar som är vetenskapligt, samhällligt och etiskt grundade och som beaktar mänskliga rättigheter och hållbar utveckling. Lärosätet rekommenderas att stärka den vetenskapliga förankringen innehållsmässigt inom UVK genom att genomgående låta studenterna ta del av och kritiskt granska relevant, allsidig forskning relaterad till målområdet.

Jämställdhetsperspektivet beaktas inom utbildningen. Det förankras i utbildningen inom lärosätet, genom personalfördelning, kursinnehåll och olika mer övergripande jämställdhetsinsatser.

Lärosätet har ett fungerande system för utvärdering, återkoppling och åtgärdsprogram. Det har lett till påbörjade förbättringsåtgärder, däribland en tydligare kursprogression inom UVK och en starkare vetenskaplig förankring. Lärosätet bör även noga följa upp det reviderade systemet för kursutvärdering och stämma av det mot ämneslärarutbildningens examensförordning.

Bedömargruppens bedömning är att lärosätet har ett fungerande utvärderingssystem. Utbildningens kvalitet säkerställs genom väldokumenterade rutiner och system för planering och genomförande av verksamheten samt examination. Den kontinuerliga studentåterkopplingen har också resulterat i konkreta förändringar av utbildningen. Bedömargruppen betonar vikten av att lärosätet följer upp resultatet av den pågående revideringen av den stärkta integreringen mellan utbildningens delar och den stärkta vetenskapliga förankringen. Lärosätet ger stöd vid behov och fångar upp de studenter som har problem med studierna genom samtal med studievägledaren och möjliggör vid behov en anpassad studiegång.

Studentperspektivet beaktas på flera plan. Studenterna är representerade på ledningsnivå och är med i beslutsprocesserna för utbildningsplaner och kursplaner. De har goda möjligheter att påverka kursernas utformning och innehåll, och har varit involverade i det pågående revideringsarbetet. Närheten mellan studenter och lärare ger goda förutsättningar för studenterna att påverka, även om sådana informella kontakter också kan innebära att enskilda personer får väl stort inflytande över utbildningen.

Arbetslivsperspektivet i ett samtida och framtida perspektiv beaktas av lärosätet. Utbildningen bedrivs genom organiserad samverkan med skolor i regionen och olika regionala nätverk. Utbildningen har goda förutsättningar att förbereda studenterna inför det kommande arbetslivet. Lärosätet och dess musiklärarutbildning har ett etablerat samarbete inom Stockholmsregionen med skolor och andra lärarutbildande lärosäten och med andra miljöer inom det egna lärosätet, samt för VFU utomlands genom internationella kontakter. Utbildningen verkar även för att förbereda studenterna för ett föränderligt arbetsliv, inklusive de utmaningar som följer med förändringar knutna till ungas musikvanor och framväxten av digital teknik.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar**Personal**

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga/konstnärliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Utifrån självvärdering och lärartabell anser bedömargruppen att den vetenskapliga och konstnärliga kompetensen som finns vid lärosätet är god. Institutionen för musik, pedagogik och samhälle har tillsvidareanställd personal som består av en professor i musikpedagogik, en professor i musik och hälsa, fem lektorer som är disputerade i musikpedagogik, varav en med inriktning mot musikterapi, och en lektor som är disputerad i musikvetenskap. I personalen ingår dessutom lektorer och adjunkter anställda på konstnärlig grund som främst arbetar inom ämnet musik och musikdidaktik, samt inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Den professionsrelaterade och pedagogiska kompetensen stärks genom att flera lärare har lärarutbildning och är musikpedagoger. Även adjunkter som arbetar i utbildningen har en musiklärarutbildning och några av dessa delar även sin tid mellan lärosätet och skolan vilket ytterligare bidrar till en relevant professionsanknytning enligt bedömargruppen. De disputerade lärarna har främst ansvar för de vetenskapliga delarna av utbildningen, som VFU, ämnesdidaktik, utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) och handledning och examination av självständiga arbeten. Doktoranderna har även institutionstjänstgöring, vilket bedömargruppen ser som positivt.

I underlagen framkommer det att den kompetensutveckling inom konstnärlig forskning som skett vid lärosätets andra konstnärliga institutioner stärker ämneslärarutbildningen i musik, i synnerhet den fördjupningsinriktning som ges för studenter som läser musik som både första- och andraämne. De fem konstnärliga institutionerna ansvarar nämligen för undervisning och examination inom fördjupningsdelen, vilken upptar två och en halv termins heltidsstudier. Detta ser bedömargruppen som positivt.

I självvärderingen nämner lärosätet ett par utvecklingsområden, så som att de behöver förbättra kommunikationen mellan de olika institutionerna och i högre grad bjuda in och involvera timplärarna i de aktiviteter som pågår och till de möten som hålls. Ett förändringsarbete pågår nu inom organisationen för att komma till rätta med detta vilket bedömargruppen ser som positivt och angeläget. Att timplärarna som undervisar i utbildningen också har möjlighet att vara en delaktiga i utvecklingen av utbildningen, samt att de också får möjligheter att kompetensutveckla sig, är något bedömargruppen ser som ett viktigt område för fortsatt utveckling. Bedömargruppen uppmanar lärosätet att följa upp det förändringsarbete som nu pågår så att denna grupp blir än mer involverad i utbildningen.

I självvärderingen och intervjuerna framkommer det även att det finns en stabil personalstyrka där personalomsättningen är låg. Detta ser bedömargruppen överlag som en styrka i utbildningen, även om det också kan vara av godo med viss rörlighet för att få in nya perspektiv och bedriva förändringsarbete.

Enligt självvärderingen bjuds lärarkollegiet in till ett högre seminarium där bland annat musikpedagogisk forskning behandlas samt till ett återkommande pedagogiskt forum, där forskningsanknuten högskolepedagogik står i fokus. Dessutom uppmuntras lärare att genomgå

högskolepedagogisk fortbildning genom ett samarbete med Södertörns högskola. Detta visar enligt bedömargruppen att det finns en medvetenhet om vikten av kompetensutveckling inom högskolepedagogisk utbildning vid lärosätet och att aktiviteter genomförs och uppmuntras för att personalen ska ha möjlighet att utvecklas inom området. Att tydligt följa upp vilka lärare som genomgår högskolepedagogisk utbildning och fortsätta arbetet med att få fler att gå en sådan ser bedömargruppen som ett område att fortsätta arbeta med i utbildningen.

Sammanfattningsvis visar underlagen att det finns en god kompetens bland lärarna i utbildningen och att kompetensen är adekvat utifrån utbildningens innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig, konstnärlig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Utifrån självvärderingen framstår särskilt den konstnärliga miljön vid lärosätet som stark och välfungerande enligt bedömargruppen. Då flera lärare har en lärarutbildning och vissa adjunkter även arbetar i skolan, bidrar detta till en professionsinriktad miljö. På senare tid har högskolan etablerat en breddad och mer vetenskapligt meriterad miljö, vilket bedömargruppen anser stärker sambandet mellan forskning och utbildning. I intervjuerna framkommer att lärosätet själv anser att de behöver stärka den allmändidaktiska och pedagogiska forskningen, vilket bedömargruppen även anser skulle vara positivt för att stärka den professionsrelaterade och vetenskapliga miljön på längre sikt. Det sker även många samarbeten med Stockholms universitet för öka kompetensen inom exempelvis didaktik.

Vid lärosätet finns även en forskarutbildning i musikpedagogik som bedrivs i samarbete med Lunds universitet. (Detta då lärosätet inte har en egen examensrätt.) Detta ser bedömargruppen som positivt och som något som stärker den vetenskapliga miljön.

Utifrån underlagen framkommer det att det på det relativt nya campuset finns många konsertsalar, studior och övningsrum och att lärosätet bedriver en omfattande konsertverksamhet, vilket bedömargruppen anser bidrar till en god och kreativ utbildningsmiljö för studenterna. Även bibliotekets fysiska placering och dess utökade resurser samt tillgång till nya databaser är exempel på gynnsamma förutsättningar som det nya campuset har fört med sig. Av självvärderingen och intervjuerna framgår att tyngdpunkten i den nya miljön hittills i huvudsak legat på konstnärliga utbyten, medan de vetenskapliga utbytena är något som behöver stärkas. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att lägga särskilt vikt vid att understödja vetenskapliga aktiviteter som är relevanta för muskläroinbildningen (t.ex. i form av seminarier, föreläsningsserier och inbjudna gästforskare), eftersom sådana aktiviteter kan ha svårt att få fäste på ett lärosäte där kreativitet och konstnärlighet är kärnan i miljön. I självvärderingen påpekas att lärosätets lärare har en didaktisk utmaning i att balansera traditionen av musikalisk spetskompetens mot muskläroinbildningens bredare undervisningsuppdrag, inte minst i grundskolan. Vid intervjuerna framkom även att gamla traditioner fortfarande sätter viss prägel på verksamheten vid lärosätet och att det finns en viss spänning mellan tradition och förnyelse, där lärosätet lyfter fram muskläroinbildningen som en viktig brobyggare. Bedömargruppen rekommenderar därför lärosätet att i det fortsatta arbetet med att utveckla den egna miljön verkligen använda muskläroinbildningen som en resurs för att överbrygga den här

typen av motsättningar inom lärosätet, genom att medvetet och strukturerat låta studenterna möta lärosätets olika konstnärliga och vetenskapliga miljöer.

Vid intervjuerna framkom att det finns vissa skillnader mellan olika delar av utbildningen i fråga om utbildningsmiljö, till exempel mellan instrumentgrupper och genrer. Att göra en översyn av dessa olika delar för att skapa en ökad likvärdighet i utbildningen ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde. Sammanfattningsvis är bedömargruppens uppfattning att utbildningsmiljön trots vissa utvecklingsområden ger goda förutsättningar för att bedriva en ämneslärarutbildning i musik.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

I underlagen lyfter lärosätet fram de konstnärliga kvaliteterna i utbildningen. Det framträder en tydlig bild av att utbildningen genomgående möjliggör och säkerställer ett brett kunnande inom musikämnet, samt att det finns en progression både i kursupplägg och examinerande moment. I Självvärderingen beskriver lärosätet tydligt hur examinationer går till när det gäller examinerande moment för ensemblespel. Här examineras bland annat studentens musikaliska arrangemang, didaktiska kunnande och eget spel. Även i intervjuerna bekräftades detta.

De väsentligt fördjupade kunskaperna inom ämnesområdet nås bland annat genom att studenter kan välja mellan olika inriktningar i utbildningen och genom att lärosätet samplanerar gemensamma lektioner i huvudinstrumentet med kandidatstudenterna vid institutionen för klassisk musik. I lärargruppen finns enligt lärosätet även god spetskompetens vilket möjliggör att undervisningen kan anpassas efter studentens olika konstnärliga kompetenser och förutsättningar. Bedömargruppen ser detta som ett gott exempel på att utbildningen möjliggör och säkerställer en fördjupad ämneskunskap hos studenterna.

I självvärderingen skriver lärosätet att de själva anser att de behöver utveckla moment för att stärka studenternas möjligheter att nå fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. Bedömargruppen instämmer i detta och uppmanar lärosätet att utveckla detta mer i utbildningen för att ytterligare bidra till måluppfyllelsen. Vid granskningen av självständiga arbeten bedömdes de flesta nå hög måluppfyllelse för det här examensmålet, vilket visar att målet även säkerställs där.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, eller visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Av självvärderingen framgår det att vetenskapsteorier och forskningsmetoder behandlas i kursen *Vetenskapsteori och forskningsmetodik* (7,5 hp) som ligger under termin 6. I kursen får studenten möjlighet att i tre moment pröva egna forskningsidéer, metoder och teorier som diskuteras i

studentgruppen. Kursen examineras genom att studenten skriver en forskningsplan som sedan presenteras vid ett seminarium där en studentkamrat opponerar på den. Bedömaregruppen anser att detta upplägg visar på en god struktur där vetenskapsteori och forskningsmetoder behandlas och där studenter får möjligheter att arbeta med olika metoder och teorier på grundläggande nivå.

Vad bedömaregruppen däremot anser saknas i det nuvarande upplägget av utbildningen är moment som berör vetenskapsteori och både kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder på fördjupad nivå. Detta är något som även lärosätet identifierat som ett utvecklingsområde och därför har också förändringar påbörjats och delvis genomförts. I nuläget har förändringarna enbart genomförts för de studenter som läser musik som både första och andra ämne, men enligt lärosätet ska dessa förändringar även genomföras för de studenter som läser musik och ett ytterligare ämne. I detta nya upplägg ska kursen *Vetenskapsteori och forskningsmetodik* delas upp i två moment, men med samma antal högskolepoäng. Det första momentet: *Forskningsförberedande kurs* (2,5 hp) förbereder inför det första självständiga arbetet och det andra momentet: *Forskningsmetoder* (5 hp) ska tydligare behandla kvantitativa och kvalitativa metoder. Två ytterligare kurser ska även bidra med att en fördjupning av målet sker. Lärosätet har även rekryterat två professorer med kompetens inom kvantitativa metoder för att stärka de kompetensluckor inom området som man tidigare identifierat. Bedömaregruppen anser att dessa förändringar är väl avvägda och att de kan skapa bättre förutsättningar för studenterna att få fördjupad kunskap om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, samt att använda sig av dessa i sina självständiga arbeten.

Vid granskningen av självständiga arbeten bedömdes nästan hälften av arbetena inte uppnå målpåfyllelse för det här examensmålet. Vad som framför allt saknades var beskrivningar av vetenskapsteoretiska perspektiv och en väl genomarbetad teori. Då mycket utvecklingsarbete pågår i utbildningen i anknytning till examensmålet anser bedömaregruppen att målet delvis uppfylls. Utbildningen möjliggör, i det nya upplägget, att studenterna får kunskap om vetenskapsteori och forskningsmetoder på fördjupad nivå, men då de självständiga arbetena visar på brister säkerställs ännu inte målet där. Bedömaregruppens rekommendation är att lärosätet prioriterar arbetet med att implementera den beskrivna strukturen för de studenter som läser musik och ett ytterligare ämne och därefter följer upp det i anslutning till de självständiga arbetena.

Hur relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet kommer in i utbildningen var enligt bedömaregruppen inte tydligt utifrån självvärderingen eller intervjuerna. Kursen *Vetenskapsteori och forskningsmetodik* (7,5 hp) under termin 6 utgör enligt självvärderingen en länk mellan den andra VFU-perioden tidigare under terminen och de kommande självständiga arbetena under terminerna 7 och 9. Enligt bedömaregruppen bidrar detta till att skapa en relation mellan beprövad erfarenhet och vetenskapligt tänkande, men bedömaregruppen anser att detta område behöver utvecklas ytterligare i utbildningen.

Målpåfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Av självvärderingen och intervjuerna framgår det enligt bedömargruppen att lärosätet arbetar med det här målet genom hela utbildningen på ett ändamålsenligt sätt. Både beskrivningarna av verksamhetsförlagd utbildning (VFU), ämneskurser och utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) samt utifrån granskningen av de självständiga arbetena tyder på det. Ämnesvalen i de självständiga arbetena är enligt bedömargruppen relevanta för kunskapsutvecklingen inom musikpedagogik. Dessutom bidrar både själva resultaten och diskussionerna i de självständiga arbetena till utveckling av yrkespraktiken. Lärosätet uppvisar även en praktisknära verksamhet som utvecklar studentens reflektioner över läraruppdraget och dess utmaningar. De svagheter som finns i de självständiga arbetena kretsar främst kring det vetenskapsteoretiska, och på grund av detta blir också i viss mån den kritiska analysen lidande. Överlag visar dock de självständiga arbetena god måluppfyllelse vilket visar att målet även säkerställs där.

Studenternas möjlighet att självständigt tillvarata egna och andras erfarenheter tränas bland annat i kursen *Musik, fördjupning för gymnasieskolans estetiska program 1*, där studenterna får en inblick i mental träning och frågor som berör hur mentala processer påverkar kroppen genom tankar, känslor och inre bilder. Bedömargruppen ser detta som en styrka i utbildningen och som ett gott exempel på hur det musiska kan lyftas fram i en lärarutbildning, det vill säga hur kunskapen om sinnesupplevelser kan stärkas och hur studenterna genom ämnesintegrering kan få möjlighet att arbeta med kroppen i lärandet. Ett ytterligare exempel på hur målet behandlas och examineras i utbildningen är kursen *Musikdidaktik, projektledning och entreprenörskap*, där studenterna skriver texter om ungas musikaliska lärande utifrån erfarenheter från VFU och i relation till kurslitteratur. Kursen examineras både muntligt och skriftligt.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Självvärderingen tyder på att utbildningens innehåll och upplägg gör det möjligt för studenterna att utveckla den förmåga att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik som krävs för undervisning och lärande i musik på gymnasieskolan. I underlagen ges även en komprimerad men övertygande beskrivning av hur examensmålet uppfylls genom uppbyggnaden av de tre VFU-kurserna. Utbudet av VFU-platser via en teknisk plattform som kallas VFU-portalen lyfts i självvärderingen fram som en pågående utmaning. Vid intervjuerna framhölls däremot ett framgångsrikt och långsiktigt samarbete om VFU mellan de sju lärosäten i regionen som anordnar lärarutbildning i Storstockholm, det vill säga Stockholms kommun och dess kranskommuner. Denna typ av nätverksbyggande borgar också för att en god kvalitetssäkring av studenternas VFU sker, vilket bedömargruppen ser som en styrka.

VFU:s struktur framstår enligt bedömargruppen som välfungerande och den professionsutvecklingsmatris som finns för att stödja trepartssamtalen inom VFU: n är genomarbetad och välgrundad. Tyngdpunkten i VFU: n är i ämnesdidaktik där kurserna i första hand är kopplade till ämnesdidaktiska kurser men också till mer allmäntdidaktiska. UVK, VFU och ämneskurser är även väl integrerade med varandra vilket bedömargruppen ser som en styrka i förhållande till målet.

Bedömargruppen är även positiv till lärosätets val att låta alla studenter genomgå VFU både inom grundskola och inom gymnasium, inte minst på grund av att det krävs varierande didaktiska utmaningar för att kunna säkerställa måluppfyllelsen av examensmålet. Insikten om att de

kompetensbehov och de aspekter av undervisningsbehörigheten som motsvarar examensmålet är likartade inom grund- och gymnasieskolan ser bedömargruppen som en styrka hos lärosätet. Bedömargruppen konstaterar att lärosätet är medvetet om vissa utmaningar när det gäller utbudet av VFU-platser.

Vid intervjuerna framkom att stödet till studenter när det gäller att arbeta instrumentdidaktiskt i vissa av ämneskurserna skulle behöva stärkas. Underlagen visar att studenterna får undervisning på hög nivå i eget spel men bedömargruppens intryck är att det finns ett behov av att utveckla studenternas förmåga att omsätta kunskaperna och göra de tillämpliga för undervisning och i didaktiska sammanhang. För detta behövs stöd från lärosätets lärare.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

I självvärderingen och intervjuerna framkom enligt bedömargruppen flera exempel på hur studenternas förmåga att planera, genomföra och utveckla undervisning och pedagogiska verksamhet möjliggörs och säkerställs genom VFU: n, som har en välfungerande struktur. Olika teoretiska ingångar kopplade till de olika VFU-perioderna beskrivs tydligt, men något bedömargruppen saknar är en beskrivning av hur teori bearbetas i relation till praktik. Även efter intervjuerna var detta ett område som bedömargruppen ansåg vara något otydligt i utbildningen. Ett utvecklingsområde är därför att tydligare koppla samman teoretiska ingångar med undervisningspraktik i utbildningen.

Beskrivningarna av trepartssamtal, skriftligt utlåtande, videoobservation och portfölj visar däremot på en solid examination av målet. I den professionsutvecklingsmatris som används vid examination av VFU ingår ett kriterium som fokuserar på studenternas analys av egna didaktiska val "med hänsyn till barns eller elevers skiftande förmågor, intressen och behov", vilket enligt bedömargruppen visar att målet tydligt behandlas inom VFU.

Ett gott exempel på inslag i utbildningen som bidrar till måluppfyllelsen av examensmålet är den övningsundervisning som genomförs och som innebär att studenterna får värdera sin egen undervisning i verkliga undervisningssituationer. Under termin fyra ska studenterna i samband med övningsundervisningen enligt lärandemålen bland annat visa förmåga att improvisera i lektionsplaneringen "beroende på elevens förutsättningar och behov". Vidare genomför studenterna under termin fem inom ramen för en ämnesdidaktisk kurs ett moment med undervisning på en skola, där eleverna får ge återkoppling på studenternas undervisning. Återkopplingen blir sedan underlag till en utvärdering av undervisningen som musiklärare vid skolan ger vid lärosätet. Detta visar enligt bedömargruppen att det sker en progression av de färdigheter som examensmålet stipulerar och bedömargruppens intryck är att utbildningen sammantaget ger studenten goda förutsättningar att uppnå målet vid examen.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Bedömargruppens intryck är att lärosätet genom sitt övergripande jämställdhetsarbete erbjuder goda förutsättningar för studenterna att utveckla sin förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i undervisningen. Jämställdhet finns tydligt med i lärandemålen för åtta av de totalt tjugo kurser som tillsammans utgör utbildningen, och en förtrogenhet hos personalen med jämställdhetsperspektivet behålls genom återkommande kollegiedagar med genus- och jämställdhetstema.

Självvärderingen ger uttryck för en medvetenhet om könsstereotyper i musikvärlden, och det ges exempel från olika kurser på hur bland annat lärares könsmedvetna musik- och instrumentval kan främja en reflektion hos studenterna över genusfrågor inför deras egna kommande musikval i sin verksamhet som gymnasielärare. Kvinnor som tonsättare lyfts fram, klassrumsinstrument spelas av alla studenter och reflektioner över strukturer och normer uppmuntras. I självvärderingen skriver lärosätet att examinationsformerna skulle kunna bli mer belysande när det gäller just jämställdhet och bedömargruppen uppmuntrar lärosätet att arbeta vidare med detta. Bedömargruppen anser sammantaget att ett jämställdhetsperspektiv framstår som väl integrerat i utbildningens innehåll och genomförande.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Utbildningens kvalitet säkerställs enligt självvärderingen och intervjuerna centralt, genom väldokumenterade rutiner och system för planering och genomförande av verksamheten samt examination. I självvärderingen redovisar lärosätet en uppsättning verktyg för utvärdering, uppföljning och utvecklingsarbete, bland annat kontinuerlig studentåterkoppling. Utvärderingarna har lett till att flera utvecklingsområden har identifierats, bland annat angående kursprogressionen. Lärosätet lyfter där särskilt vikten av att förbereda studenterna vetenskapligt för examensarbetet, vilket enligt självvärderingen har lett till en ökad forskningsmedvetenhet inom kollegiet men även en strävan att integrera ämneskurser, UVK och VFU mer. Den här revideringen påbörjades 2018, och är enligt bedömargruppen befogad, något som självvärderingen och intervjuerna direkt och indirekt visar. Lärosätet ger en detaljerad och insiktsfull beskrivning av detta omfattande revideringsarbete, som enligt lärosätet skapat större kunskap bland lärare och studenter om lärarutbildningens examensordning. Bedömargruppen betonar vikten av att lärosätet följer upp resultatet av revideringen både när det gäller den stärkta integreringen mellan kursens delar och den stärkta vetenskapliga förankringen. Man bör även noga följa upp det reviderade systemet för kursutvärdering, som till skillnad från det tidigare ska vara utformat med hänsyn till ämneslärarutbildningens examensmål. Sammantaget anser bedömargruppen att uppföljning, åtgärder och återkoppling sker med god systematik vid lärosätet och att förändringar och utvecklingsarbete sker när det finns ett behov för detta.

I självvärderingen framgår det att utbildningens kvalitet säkerställs centralt genom väldokumenterade rutiner och system för planering och genomförande av verksamheten och examinationer. Lärosätet redovisar en uppsättning verktyg för utvärdering, uppföljning och utvecklingsarbete, bland annat kontinuerlig studentåterkoppling. Utifrån resultat från kursvärderingar har flera utvecklingsområden identifierats av lärosätet, bland annat kursprogressionen inom UVK där särskilt betydelsen av att förbereda vetenskapligt för examensarbetet har lyfts fram. Som en följd har forskningsmedvetenhet

inom kollegiet ökat, men även en strävan mot att oftare integrera ämneskurserna med UVK och VFU.

En revideringsprocess av utbildningsplanen och kursplanerna påbörjades 2017. Nytt från och med höstterminen 2018 är exempelvis att UVK inte är någon avgränsad del av utbildningen, utan är nära integrerad med de ämnesspecifika musikämneskurserna och VFU: n. Ett nytt kursvärderingssystem inrättades också 2018. Detta var dock inte utformat med tillräcklig hänsyn tagen till examensordningen för ämneslärarutbildningen enligt lärosätet. Detta, menar lärosätet, är därför ett utvecklingsområde. Bedömargruppen uppmuntrar lärosätet till att vidareutveckla kursvärderingssystemet och följa upp resultatet i utbildningen. Sammantaget anser bedömargruppen att uppföljning, åtgärder och återkoppling sker med god systematik vid lärosätet att åtgärder för kvalitetsutveckling vidtas vid behov.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Institutionen för musik, pedagogik och samhälle har en genomgående hög genomströmning av studenter, vilken delvis kan kopplas samman med att de har antagningsprov till utbildningen. Bedömargruppen menar ändå att den höga genomströmningen kan betraktas som ett tecken på att utbildningen och lärosätet fungerar väl. Möjligheter till stöd erbjuds studenter vid behov och studenter som har problem med studierna verkar också fångas upp av den stödverksamhet som finns. I den analys av genomströmning som den studieadministrativa avdelningen gör framgår det att bara fem studieavbrott har ägt rum under en tvåårsperiod, vilket bedömargruppen ser som positivt.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studenterna är representerade i beredande och beslutande organ vid lärosätet. Utifrån intervjuer och självvärdering framgår det att det finns en nära kontakt mellan studenter och lärare, och studieklimatet framstår som gott. Vid intervjuerna framkom också att studenterna har goda möjligheter att på informell väg påverka kursernas utformning och innehåll och att de även bjuds in till institutionsmöten där både utbildningens innehåll och institutionens miljö tas upp till diskussion. Dessutom har prefekten regelbundna lunchmöten, där utbildningsfrågor behandlas och dit studentrepresentanter från de olika årskurserna bjuds in. Förutom möjligheterna till mer informell påverkan på kursernas innehåll, så kan studenterna även ge formell återkoppling på utbildningen i samband med de kursvärderingar som genomförs.

Sammanfattningsvis är det bedömargruppens uppfattning att studenterna får goda möjligheter till inflytande på utbildningens innehåll och genomförande.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är*

användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.

Studenterna erbjuds goda möjligheter till förberedelser inför yrkeslivet där VFU och samverkan med skolor och andra lärosäten spelar en stor roll. En del av de yrkesverksamma handledarna inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) är lärare som genomgått tidigare lärarutbildningar och därmed inte har så stor erfarenhet av att koppla ihop forskning med undervisning. För att förstärka handledarkompetensen och inte minst forskningsanknytningen, erbjuder lärosätet VFU-handledarutbildning på avancerad nivå.Handledarutbildningen anordnas tillsammans med några andra konstnärliga lärosäten i Stockholm, och bedömargruppen ser det som ett gott exempel på samverkan i syfte att säkerställa hög kvalitet i ämneslärarutbildningen.

Lärosätet har ett etablerat samarbete inom Stor-Stockholm med skolor och andra lärarutbildande lärosäten i regionen när det gäller anordnandet av VFU. Sedan en tid tillbaka finns det även möjlighet för studenter att genomföra en VFU-kurs utomlands, vid en skola i Sydafrika. Institutionen för musik, pedagogik och samhälle deltar även varje år i lärar- och studentutbyten med det sydafrikanska lärosätet North-West University, för att fördjupa studenternas och lärarnas mångkulturella kunskaper – något som i förlängningen bidrar till studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Lärosätet ingår även i en försöksverksamhet om praktisknära skolforskning, som en lektor vid institutionen för musik, pedagogik och samhälle leder i samarbete med Eskilstuna kommun. Bedömargruppens uppfattning är att de olika slagen av samverkan tillsammans bidrar till utbildningens användbarhet och till studenternas förberedelser inför ett föränderligt arbetsliv.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: Tillfredsställande

Att bedömningsgrunden är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen som helhet.

Den vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetensen bedöms vara god. Det finns två professorer och sex lektorer inom det musikvetenskapliga och musikpedagogiska fältet som är tillsvidareanställda, samt ett antal lektorer och adjunkter som är anställda på konstnärlig grund. Lärarkollegiet bjuds in till ett högre seminarium, där bland annat musikpedagogisk forskning behandlas, och till ett återkommande pedagogiskt forum, där forskningsanknuten högskolepedagogik står i fokus. Doktorander har också institutionstjänstgöring, vilket bedömargruppen ser positivt på. Att fortsätta följa upp hur timplärare som undervisar i utbildningen får möjlighet att vara delaktiga i utvecklingen av utbildningen, samt att de också får möjligheter att kompetensutveckla sig, är något bedömargruppen ser som angeläget i utbildningen.

Den vetenskapliga och professionsinriktade miljön framstår som god. Särskilt den konstnärliga miljön framstår som stark och välfungerande. På senare tid har lärosätet etablerat en breddad och mer vetenskapligt förankrad musikpedagogisk miljö, vilket stärker sambandet mellan forskning och utbildning. Den fysiska utbildningsmiljön bedöms som välfungerande med många konsertsalar, studior och övningslokaler. Ett utvecklingsområde är att ytterligare stärka den allmäändidaktiska och

pedagogiska forskningen för att på så vis ytterligare stärka den professionsinriktade och vetenskapliga miljön. Att även fortsättningsvis arbeta för att lärarutbildningen blir en konstruktiv brygga mellan gammalt och nytt vid lärosätet ser bedömargruppen som ett viktigt utvecklingsarbete.

Målet om ämneskunskaper för ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. De konstnärliga kvaliteterna i utbildningen är framträdande och det finns en progression både i kursupplägg och i examinerande moment. De väsentligt fördjupade kunskaperna inom ämnesområdet nås bland annat genom att studenter kan välja mellan olika inriktningar i utbildningen och genom att lärosätet samplanerar gemensamma lektioner i huvudinstrumentet med kandidatstudenterna vid institutionen för klassisk musik. En god spetskompetens bland lärarna möjliggör även att undervisningen kan anpassas efter studentens olika konstnärliga kompetenser. Studenternas insikter i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete framstår som ett utvecklingsområde. Granskningen av de självständiga arbetena visar att de flesta uppnår målet och målet även säkerställs där.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls delvis i utbildningen. I det nuvarande upplägget av utbildningen menar bedömargruppen att studenterna får grundläggande kunskaper om forskningsmetoder och vetenskapsteori, men att möjligheten att nå de fördjupa kunskaperna ännu inte erbjuds de studenter som läser musik tillsammans med ett annat ämne. Ett stort utvecklingsarbete pågår i utbildningen i anknytning till målet vilket enligt bedömargruppen gör det troligt att lärosätet både kommer möjliggöra och säkerställa måluppfyllelsen längre fram. Då de självständiga arbetena i nuläget visar på brister i förhållandet till examensmålet gör bedömargruppen bedömningen att målet ännu inte säkerställs genom examination. Bedömargruppens rekommendation är att lärosätet prioriterar arbetet med att implementera den beskrivna nya strukturen för de studenter som läser musik och ett ytterligare ämne och därefter följer upp resultatet av förändringsarbetet i anslutning till de självständiga arbetena. Ett ytterligare utvecklingsområde är att tydligare behandla relationen mellan beprövad erfarenhet och vetenskapligt tänkande i utbildningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Lärosätet har en praktisknära verksamhet som utvecklar studenternas reflektioner om läraruppdraget och dess utmaningar. Som ett gott exempel vill bedömargruppen framhålla att det finns en tydlig koppling i utbildningen till musikterapi samt till musik och hälsa. Detta är inte minst utifrån ett arbetslivsperspektiv viktiga frågor och det här inslaget i utbildningen representerar ett tydligt bidrag till utvecklingen av yrkesverksamheten. Trots att instrumentallärarna inte ägnar sin undervisningstid åt att lära studenterna metoder som är anpassade för elever på gymnasiet (och på så sätt gör ämnesdidaktiken till ett utvecklingsområde), så är det bedömargruppens uppfattning att måluppfyllelsen av examensmålet överlag kan säkerställas.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Strukturen hos den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) förefaller vara välfungerande och den professionsutvecklingsmatris som finns för att stödja trepartssamtalen inom VFU: n framstår som genomarbetad och välgrundad. Upplägget av VFU: n är sådant att de tre VFU-kurserna är kopplade till i första hand ämnesdidaktiska kurser men också till mer allmäntdidaktiska kurser, vilket är positivt. Bedömargruppen ser också positivt på att utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) inte är en avgränsad del av utbildningen, utan är nära integrerad med ämnesspecifika kurser och VFU: n. Ett

utvecklingsområde är att utöka stödet till studenter när det gäller att arbeta didaktiskt på sina instrument i ämneskurserna.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Beskrivningarna av examinationen i samband med VFU är övertygande, och i den professionsutvecklingsmatris som används ingår kriterier som fokuserar på elevers skiftande förmågor och behov. Ett gott exempel på inslag i utbildningen som bidrar till måluppfyllelsen är den övningsundervisning som genomförs och som innebär att studenten bland annat får utvärdera sin egen undervisning i verkliga undervisningssituationer.

Bedömggruppen ser positivt på hur ett jämställdhetsperspektiv uppmärksammas i utbildningen. För flera av de ingående kurserna finns lärandemål som tydligt tar upp jämställdhet, och återkommande kollegiedagar med genustema anordnas. Studenterna får inom utbildningen tillfälle att reflektera över normer och könsstereotyper i musikvärlden.

Det finns tydliga rutiner för uppföljning, åtgärder och återkoppling. Utifrån resultat från kursvärderingar har flera utvecklingsområden identifierats, och adekvata åtgärder har genomförts. Systematiken för kursvärderingar och andra uppföljningsverktyg som finns framstår som god. Möjligheter till stöd erbjuds studenter vid behov och studenter som har problem med studierna verkar också fångas upp av den stödverksamhet som finns.

Bedömggruppen anser att studenterna har goda möjligheter att aktivt utveckla utbildningen på både ämnes- och programnivå. Studenterna är representerade i beredande och beslutande organ, och det verkar finnas en nära kontakt mellan studenter och lärare. Det ger studenterna goda möjligheter att på informell väg påverka kursers utformning och innehåll. Studenterna bjuds bland annat in till institutionsmöten, där både utbildningens innehåll och utbildningsmiljön diskuteras.

Studenterna erbjuds goda möjligheter till förberedelser inför ett föränderligt arbetsliv. Samverkan om VFU mellan lärosäten och kommuner är väletablerad. Det finns även möjligheter för studenter att genomföra VFU på en skola i Sydafrika och det sker ett lärar- och studentutbyte med ett sydafrikanskt lärosäte. Detta internationella samarbete bidrar till studenternas mångkulturella kunskaper, som är värdefulla inför inträdet i ett föränderligt och mångskiftande arbetsliv.

Lärosäte: Kungliga Tekniska högskolan

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik.

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Bemanningsmässigt finns en fördelning av personal med goda vetenskapliga meriter och relevant professionskunskap inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Lärarnas vetenskapliga kompetens i inriktningen matematik är mycket hög och har en bredd som gott och väl täcker utbildningens behov. Den matematikdidaktiska vetenskapliga kompetensen är också god via samarbetet med Stockholms universitet. Genom lärare med lärarexamen och praktisk erfarenhet från grund- och gymnasieskolan säkerställs den professionsrelaterade kompetensen. De flesta lärare har också formell högskolepedagogisk kompetens och är engagerade i utbildningsfrågor.

Den vetenskapliga och professionsorienterade miljön vid lärosätet och samarbetspartnern Stockholms universitet är stark och bedöms ge utbildningen en bra bas. Lärosätet behöver däremot säkerställa samarbetet miljöerna emellan så att studenternas möter en sammanhållen miljö. Lärosätet har en stark vetenskaplig miljö i matematik. En styrka är kopplingen till civilingenjörsutbildningen som gör att lärarstudenterna får se hur matematik används i andra ämnen och i samhället, men det är också en utmaning för utbildningen att hantera detta dubbla fokus. Utbildningsmiljön utgår från starka vetenskapliga miljöer i matematik och matematikdidaktik och är sammansatt av lärare som verkar på flera olika institutioner och vid samarbetspartnern Stockholms universitet. Inom den vetenskapliga miljön i matematikdidaktik bedrivs professionsinriktad forskning som ämneslärarstudenterna kommer i kontakt med.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls genom fördjupande matematikkurser och behandling av matematisk modellering i flera kurser trots att inte alla bedömda självständiga arbeten bidrar till måluppfyllelse. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Inom UVK visas en genomtänkt progression och tydliga exempel på hur studenter examineras i att hantera olika vetenskapliga metoder – dels via problembaserat lärande, dels via studentledda seminarier. Studenterna möter fördjupande perspektiv på vetenskapsteori. Under första och andra året i inriktningen matematik behandlas forskningsmetodik och analys av empiriska undersökningar i lärsituationer i olika kurser. I årskurs 3 fördjupas kunskaperna inom samhällsvetenskaplig forskning med fokus på etnografisk forskning. I flera av kurserna får studenterna använda teoretiska begrepp för att analysera observerade lektioner i konkreta lärsituationer, vilket stärker kunskapen om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. De självständiga arbetena har god kvalitet avseende detta mål och det samlade omdömet är att lärosätets lärarutbildning ger studenterna goda möjligheter att nå målet som

helhet. Bedömggruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Inom UVK beskriver lärosätet en progression som leder till att studenterna uppnår målet. I vissa moment förväntas studenterna observera och diskutera med verksamma lärare och får på så sätt möjligheter till reflektion över egna och andras erfarenheter. Målet uppfylls inom inriktningen matematik med en progression genom flera namngivna kurser. Lärosätet redovisar hur kursmål examineras genom att VFU-uppgifter följs upp i campusförlagda kurser, exempelvis genom granskning av verksamma lärares praktik i förhållande till teorier om lärande. Ett annat exempel handlar om att studenterna presenterar och diskuterar lösningar på olika problem, vilket ger dem möjlighet att lära sig andra sätt att lösa matematikuppgifter av sina kamrater. Ett tredje exempel redogör för hur studenterna prövar varandras lektionsplaneringar genom att växla mellan roller som planerare, lärare och elever. Vidare visar de självständiga arbetena god måluppfyllelse och bedömggruppen konstaterar att målet uppfylls genom förankring i kursmål, variation av examinationsformer och koppling till det självständiga arbetet. Bedömggruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Inom UVK är måluppfyllelse kopplat till verksamhetsförlagd utbildning (VFU), och progressionen beskrivs på ett tydligt sätt. Även vid de mer generella kurserna får studenterna övningar och uppgifter kopplade till sina ämnesval. Dessa övningar kan innehålla observationer med tillhörande reflektioner. Kopplingen mellan de verksamhetsförlagda och ämnesdidaktiska inslagen stärker metodikutvecklingen. Målet uppfylls inom inriktningen matematik med en tydlig progression genom utbildningen. Didaktiken är generellt kopplad till VFU:n, och därmed får studenterna goda möjligheter att pröva de teoretiska kunskaperna i flera praktiska sammanhang och vice versa, så att praktiska erfarenheter kan stå som grund för teoretisk förståelse. Både muntliga och skriftliga examinationsmoment ingår. Bedömggruppen delar lärosätets uppfattning att progressionen säkerställs genom litteraturens och uppgifternas karaktär, samt successivt ökad komplexitet och svårighetsgrad i kurserna. Bedömggruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls inom UVK främst inom programmets VFU-kurser, som alla är integrerade med ämnesdidaktik eller UVK. Målet examineras genom handledarnas bedömning av utvecklingsarbetet, klassrumsbesök, presentationer och rapporter med en progression som består av en ökad självständighetsgrad i att planera, genomföra och utvärdera undervisningen. Att stimulera varje elevs lärande finns som mål i en specialpedagogisk kurs där det också finns examinerande moment. Målet uppfylls inom inriktningen matematik med tydlig koppling till VFU-kurserna och de didaktiska kurserna. Studenterna får självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning i både formella och informella lärandemiljöer. Vidare redovisas en specialpedagogisk kurs som behandlar matematiksvårigheter. Lärosätet lyfter utmaningen med att nå de elever som är högpresterande i matematik och visar att det finns inslag om detta i flera kurser, men ingen obligatorisk litteratur. Det planeras man dock att införa. Vid intervjun fördjupades dessa resonemang, och eftersom samarbetspartnern Stockholms universitet har forskning inom området

finns det goda förutsättningar för en positiv utveckling inom området. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Under målet så redogörs hur särskild uppmärksamhet läggs på att diskutera utvecklingen av en etisk medvetenhet enligt barnkonventionen. Hållbar utveckling knyts till det pedagogiska arbetet i två obligatoriska kurser. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Lärosätet redogör för hur hela organisationen aktivt arbetar utifrån fastställda riktlinjer för att säkra ett jämställdhetsperspektiv i verksamheten. Lärosätet visar exempel på hur genusperspektiv och könsskillnader förankras hos studenterna. I inriktningen matematik finns kursen *Undervisning och bedömning i matematik och teknik eller naturvetenskap* behandlar frågan ur ett mer ämnesspecifikt perspektiv, där studenterna får läsa relevant litteratur för att analysera och värdera undervisningssituationer ur ett jämställdhetsperspektiv. Bedömargruppen ser detta som ett gott exempel.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling framträder genom att det i organisationen finns utarbetade kontaktytor och arenor för utvecklingsarbete mellan olika aktörer. Programmet utvärderas varje år, och verksamhetsförlagd utbildning (VFU) följs kontinuerligt också upp med studenter. På kursnivå finns en utarbetad och synliggjord process för beredning, genomförande och uppföljning av kursvärderingar med gott studentinflytande. Eftersom ansvaret för utbildningen är spritt över flera delar av lärosätet anges det övergripande kvalitetssäkringssystemet ha stor betydelse. Våren 2018 analyserades programmet och i självvärderingen lyfts fram utmaningar med ett distribuerat ansvar. Det står att de olika skolorna vid lärosätet har programansvar, men att kurser ligger på institutionsnivå. Därmed krävs ett systematiskt samarbete mellan flera aktörer för att adressera prioriterade kvalitetsfrågor. Bedömargruppen rekommenderar att området följs upp av lärosätet och att man behandlar de rapporterade svårigheterna. Som exempel beskrivs att de genomströmningsindikatorer som används inte ger hela bilden utan endast gäller för en medianstudent. På lärosätet är man medvetna om denna problematik.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studentperspektivet framkommer genom att det finns rutiner för studentinflytande och strukturer för studenters medverkan i beredande och beslutande organ. Studenter kan också verka i mer informella sammanhang, där de kan ge synpunkter på sina studier.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Bedömargruppen anser att utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar. Utbildningen utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan dock sker inte med det omgivande samhället. Lärosätet måste säkerställa att samtliga studenter får en VFU-plats och dessutom möter en handledare med relevant ämneskombination.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar**Personal**

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Personalstyrkan omfattar cirka 20 lärare med ett par lärare som utgör en "kärntrupp" med mer undervisning i programmet. En majoritet av lärarna som undervisar inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) är disputerade inom tekniska och naturvetenskapliga ämnen, vilket bedöms som relevant för utbildningens inriktning. Personalen på lärosätet har goda ämneskunskaper inom matematik, men också inom områden som programmering. Samarbetet med Stockholms universitet täcker upp de områden där man har mindre kompetens, som matematikdidaktik och naturvetenskapernas didaktik. Lärosätet samarbetar även med Stockholms universitet om pedagogik och specialpedagogik.

De flesta har också yrkesrelevant examen som ämneslärare, och professionskompetensen kan därmed anses vara säkrad. Lärosätet menar även att många lärare får professionsrelaterad erfarenhet genom handledning av doktorander och forskningsprojekt. Utifrån underlaget så går det däremot inte att säkerställa hur lärosätet arbetar med att säkra relevant handledarkompetens under den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Lärosätet nämner också svårigheter att hitta VFU-placering på gymnasieskolor. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att säkerställa att studenterna möter handledare med relevant kompetens och att studenterna får möjlighet att genomföra sin VFU på en gymnasieskola. Lärosätet har identifierat ett behov av ökad rekrytering genom nya lektorat, vilket leder till säkerställande av handledningskapacitet inom VFU och examensarbete. Bedömargruppen ser positivt på detta.

Lärosätet har som policy att samtliga undervisande adjunkter och lektorer ska ha formell högskolepedagogisk kompetens. I de fall där det saknas så arbetas det in i ett individuellt utvecklingsprogram.

Bedömargruppen anser att lärosätet har en väl utarbetad plan för att säkerställandet av personalen på kort och lång sikt. Genom rekryteringen och samarbetet med Stockholms universitet så säkras kompetens på kort sikt och genom en långsiktig plan för kompetensutveckling som togs fram 2019 så säkras kompetens på lång sikt.

Under intervjun med lärosätet framkommer att det finns flera undervisande lärare som inte har redovisats i den ursprungliga lärarlistan. Det framkommer också att flera lärare har klassificerats felaktigt. Bedömargruppen anser att lärosätet på organisatorisk nivå saknar överblick och kontroll över vilka lärare som används i utbildningen. Den kompletterande lärarlista som kom in efter intervjun ger ändå en annan bild av både vetenskapligt och professionskompetenta lärare. Sammantaget är det få lärare, men studenterna är heller inte så många.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Självvärderingen redovisar hur lärare som är verksamma inom olika forskningsmiljöer undervisar i kurser inom programmet och hur forskande lärare inom forskningsmiljön teknikdidaktik ansvarar för de självständiga arbetena. Lärosätet redovisar vetenskapligt kompetent personal inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och kurserna inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU). De kurser som ges vid lärosätet är också baserade i ämnet och ämnesdidaktiska miljöer. Det står inte klart hur forskningsgrupperna som benämns har ett genomslag i utbildningen genom att de hör till centrala pedagogiska och didaktiska forskningsområden.

Vid intervjun beskrevs den samlade utbildningsmiljön, och en rik bild framträdde. Men den styrka som lärosätet beskriver i och med tillgången till två lärosätens samlade miljöer kan också innebära en splittrad och bitvis osammanhängande miljö. Vid intervjuerna framkom bristande kommunikation mellan de UVK- och ämnesdidaktikrelaterade miljöerna vid Stockholms universitet och ämnes och ämnesdidaktiska miljöerna vid lärosätet, vilket beskrevs som att de olika miljöerna inte alltid visste vad de andra höll på med. Bedömgargruppen rekommenderar lärosätet att förtydliga kommunikationen med sin samarbetspartner, Stockholms universitet, så att studenterna får möta en sammanhållen miljö.

Både utbildningsvetenskaplig och ämnesdidaktisk forskning bedrivs på lärosätet eller hos samarbetspartnern Stockholms universitet. På lärosätet möter studenterna forskning inom matematik, naturvetenskap, teknik och teknikens didaktik. Den forskning på Stockholms universitet som görs tillgänglig för studenter är forskning om matematikens, fysikens och kemins didaktik, pedagogik och specialpedagogik. Studenterna får i de pedagogiska och didaktiska kurserna möta personal som forskar inom didaktik, pedagogik och specialpedagogik, där de omsätter sin och andras forskning. Lärosätet klargjorde vid intervjun att lärosätet förlitar sig på att samarbetspartnern säkerställer att studenterna får möta en relevant forskningsmiljö inom den utbildningsvetenskapliga kärnan.

Lärosätet påpekar att i många kurser så läser studenterna forskningsartiklar för att både utveckla sin förståelse för metoder och teoretiska perspektiv samt för att utveckla sin förmåga att analysera data. Lärosätet redogör även för hur den fysiska miljön är anpassad för t.ex. gruppstudier och att den är tillgänglighetsanpassad. Beskrivningen och kompletterande svar vid intervjuerna visar därmed att en forskningsnära och tillgänglig utbildningsmiljö finns vid utbildningen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Generellt ger beskrivningen i självvärderingen ett tillfredsställande intryck av att lärosätet arbetar mot måluppfyllelse i detta mål. Det finns en genomtänkt progression, tydliga exempel på hur studenter examineras och tränas i att hantera olika vetenskapliga metoder: dels via problembaserat lärande, projektarbeten, dels via studentledda seminarier med mera. Studenterna möter fördjupande perspektiv på vetenskapsteori, inte minst genom att både naturvetenskapliga, tekniska och

samhällsvetenskapliga perspektiv behandlas i utbildningen. Undervisningsformerna kännetecknas av både introducerande/informerande moment och moment där studenterna får tillämpa sina kunskaper. I en kurs får de möjlighet att konstruera och grafiskt representera både teoretiska och empiriska modeller utifrån empiriska data. Bedömargruppen ser positivt på den här integreringen av ingenjör- och lärarperspektiv som syns i flera kurser. I kurserna framgår också betydelsen för yrkesutövningen, till exempel via analys av lärande i olika autentiska klassrumssituationer.

Lärosätet beskriver hur man använder sig av *supplemental instruction* (SI). Det är en metod där utvalda och kontrakterade äldre studenter stödjer andra studenter i problemlösning och reflektion i samband med föreläsningar.

I självvärderingen beskriver lärosätet att studenterna får visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder genom olika kursmål. Studenterna ska genom inlämningsuppgifter och seminarier visa förmågan att konstruera och analysera modeller utifrån empiriska data. I årskurs 5 läser studenterna en kurs som heter *Vetenskapsteori och forskningsmetodik för lärare*, som ger studenterna fördjupad kunskap om vetenskapsteori inför det självständiga arbetet. I sin helhet så finns det en variation av examinationsuppgifter.

Bedömargruppen anser att lärosätets analys och värdering, med föreslagna åtgärder för utvecklingsområdena, är högst rimliga. Tydligast behov av utveckling ser lärosätet inom kurserna som förbereder inför examensarbetet, där även två konkreta åtgärder föreslås: fortsätta utbilda handledare inom examensarbetskursen genom workshoppar och utveckla seminarieserien inom examensarbetskursen genom att inkludera mer om etik och forskningstraditioner. Bedömargruppen instämmer i att detta är utvecklingsområden.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Självvärderingen ger ett antal exempel på hur studenter systematiskt examineras så att måluppfyllelsen kan säkerställas för målet. Detta görs i flera olika kurser och det gäller både muntliga och skriftliga examinationer. Det finns exempel som belyser studentröster om upplägget i programmet av bland annat examensarbetskursen.

I olika kurser får studenterna möta och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat. I kursen *Lärande som professionellt uppdrag* får studenterna med hjälp av teorier om lärande observera undervisningsverksamheten, och lämna in en skriftlig uppgift där hen ska relatera insikterna till den egna yrkesrollen. Genom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU:n) har studenterna en aktiv fältuppgift som examineras i en skriftlig rapport. I rapporten ska det ingå reflektioner utifrån litteratur och andras erfarenheter, kopplat till rollen som ledare och lärare. Vidare beskriver lärosätet hur studenterna i VFU:n med ämnesdidaktik ska diskutera och problematisera undervisningsplaneringen i respektive ämne.

I kursen *Läroplansteori och ämnesdidaktik* får studenterna goda kunskaper om hur forskning kan bidra till den egna yrkesrollen och dess utveckling. Kursen examineras genom en tenta och deltagande i ett seminarium.

I vissa moment förväntas studenterna observera och diskutera med verksamma lärare, och får då goda möjligheter till reflektion över både egna och andras erfarenheter. Samtidigt beskriver lärosätet att vissa kurser kan uppfattas som fristående av studenterna, som därmed inte alltid själva kan se progressionen. Lärosätet beskriver dessa kurser som att de ger en breddad grund för reflektion över yrkesverksamheten samt den egna kunskapsutvecklingen. Bedömgargruppen anser att kursinnehållet och systematiken i upplägget ger ett tydligt intryck av att studenterna når målet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Självvärderingen beskriver hur didaktik, ämnesdidaktik och metodik behandlas i ett antal kurser spridda över årskurserna. Kurserna i didaktik och ämnesdidaktik är generellt kopplade till verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och progressionen beskrivs på ett tydligt sätt. Även vid de inledande mer generella kurserna får studenterna övningar och uppgifter kopplade till sina ämnesval. Dessa inledande övningar kan innehålla observationer med tillhörande reflektioner, och kopplingen mellan de verksamhetsförlagda och ämnesdidaktiska inslagen stärker metodikutvecklingen. Flera ämnesdidaktiska kurser och deras upplägg beskrivs, och tillsammans med redogörelsen vid intervjun framträder en bild av att studenterna får goda möjligheter att nå målet.

Redovisningen innehåller konkretiserade examinerande moment, både muntliga och skriftliga. Progressionen säkerställs genom att litteraturens och uppgifternas karaktär, komplexitet och svårighetsgrad ökar.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet skriver fram en progression i utbildningen för det aktuella målet. Samtidigt ser de ett utvecklingsbehov som handlar om behovet att ta fram tydligare lärandemål och bedömningskriterier, i synnerhet tydligare riktlinjer för underkännande av verksamhetsförlagd utbildning. Målet uppnås främst inom programmets kurser inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), som alla är integrerade med ämnesdidaktik eller UVK. Lärosätet argumenterar för fördelarna med detta upplägg – dels stärks kopplingen mellan UVK och ämnesdidaktik, dels kan t.ex. lärandeteorier mer direkt kopplas konkreta praktiska situationer.

Målet examineras genom handledarnas bedömning av studenternas utvecklingsarbete, klassrumsbesök, muntliga presentationer och skriftliga rapporter med en progression som till stor del består av ökad självständighetsgrad i att planera, genomföra och utvärdera undervisningen och den pedagogiska verksamheten i övrigt. Att kunna stimulera varje elevs lärande finns som mål i en specialpedagogisk kurs, där det också finns examinerande moment direkt utformade mot målet. Som

utvecklingsområde i förhållande till samma del av målet identifierar lärosätet arbetet med elever med särskild begåvning. Bedömaregruppen instämmer i att det är ett utvecklingsområde, men ser att lärosätet behandlar området i en del kurser, samt att det finns forskning inom området genom samarbetspartnern Stockholms universitet. För att utveckla den här delen av målet anser bedömaregruppen att studenterna även bör beakta teorier om elevers olika förutsättningar i förhållande till t.ex. genus, klass, etnicitet och hur detta kan påverka trygghetskänslan i klassrummet eller självbilden och förväntningarna hos eleverna.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

De kurser lärosätet beskriver tar upp allt innehåll som beskrivs i målet. Exempelvis belyses – utöver lärarens uppdrag och skolans styrdokument – skolväsendets historia, dess organisation och villkor samt värdegrund, innefattande de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna. Ett antal etiska dilemman diskuteras i samband med att lärarens yrkesetiska principer behandlas. De här fallstudierna problematiserar på ett bra sätt komplexiteten i att verka som lärare och att ha det samhällsuppdrag som uttrycks i skolans styrdokument. Innehållet i kurserna innefattar också hur lärande kan komma till uttryck i både formella och informella sammanhang. Olika metaforer för lärande som beteendeförändring, kunskapskonstruktion, förändrat deltagande, handlande och kommunikation bearbetas och diskuteras.

Hållbar utveckling knyts till det pedagogiska arbetet i två obligatoriska kurser. Kurserna har ett ingenjörsperspektiv som berikar innehållet med ett grupparbete som behandlar hållbarhetsaspekter på energislåg, men även innefattar hur man arbetar i projekt, t.ex. att man behöver ta hänsyn till varandra, och kunna lösa konflikter. Detta är viktiga perspektiv, inte minst i skolans vardag.

Bedömaregruppen anser att det är positivt att lärosätet lyfter fram aspekter från ingenjörskunskapsfältet med hög relevans för skolans arbete. Sammantaget bedöms utbildningen möjliggöra att studenterna når målet som helhet.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

På regeringens uppdrag pågår ett arbete vid lärosätet med att förstärka jämställdhetsintegrationen i utbildningarna och i lärmiljöerna. I ljuset av detta utvecklingsarbete sker ett omfattande arbete på organisatorisk och kompetensförsörjande nivå samt inom utbildningarna. Lärosätet har särskilda funktioner och rutiner kopplade till jämställdhetsarbetet på flera nivåer, och det finns en medvetenhet om betydelsen av könsbundna strukturer. Handlingsplaner finns upprättade för jämställdhetsarbetet. Utbildningen har en specialdesignad kurs inom området som behandlar genusperspektivet med fokus på organisation och kön, dvs. hur man kan förstå organisationer med ett kultur-/könsperspektiv. Lärosätet beskriver hur kursen ger de kvinnliga studenterna mycket motivation och inspiration, men att de behöver utveckla former för att öka intresset hos de manliga studenterna.

Bedömggruppen delar vikten av att utforma kursen så att *alla* deltagare känner delaktighet, intresse och engagemang.

Vid lärosätet finns en arbetsgrupp bland studenterna som arbetar med perspektivet, med målet att främja arbetet med jämställdhet samt förebygga trakasserier och annan kränkande behandling. Programmet som helhet anges ha en jämn könsfördelning bland undervisande lärare, och ett jämställdhetsperspektiv ingår i flera andra kurser. Självvärderingen visar därmed att ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande. I den specialdesignade kursen finns två examinerande moment angivna.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Självvärderingen visar att utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs upp systematiskt. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling, och återkoppling sker till relevanta intressenter, t.ex. lärare, kursansvariga och studenter. Lärosätet har ett antal formella organ, där uppgifter kopplat till programmets kvalitet- och utvecklingsarbete samt genomförande kan kommuniceras och beslutas. Programmet styrs i första hand av en ledningsgrupp sammansatt av personal från lärosätet och Stockholms universitet, gymnasieskolan, studenterna och näringslivet. Återkommande hålls möten och träffar för att diskutera kvalitetsfrågor i programmen. Dessa möten sker i olika format – dels vid programmöten, informella möten inom sektionen, vid en årlig utvecklingskonferens och en utvärderingsdag, dels vid en årlig programanalys.

Självvärderingen tar upp några utvecklingsområden, som bedömggruppen instämmer i, bland annat genomströmningen på envariabelkursen och platser för VFU. Konkreta lösningar presenteras inte i självvärderingen, men lärosätet visar vid intervjun att de medvetet arbetar med problemet.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet genomför återkommande analyser och följer upp orsaker till studieavbrott och att studier försenas, till exempel utbytesstudier och förseningar i examensarbetena eftersom många studenter börjar arbeta. Programmet har enligt lärosätets egen bedömning relativt få studieavbrott, 12 procent. Självvärderingen beskriver programmets historik, som från början hade betydligt lägre genomströmning än i dag, och att utbildningen som följd utformats på ett annat sätt. Jämförelse görs också med andra civilingenjörsutbildningar, och visar att genomströmningen i dag är betydligt bättre än när utbildningen startade. Självvärderingen visar att lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Ett tydligt och gott exempel på samarbetet mellan lärosätet och studenterna är att studenter själva driver en s.k. studienämnd, som bland annat ser till att studenter finns representerade i relevanta beslutande organ, fungerar som en mellanhand mellan studenter och lärare, samlar in och följer upp kursanalyser, främjar synligheten av lärarstudenterna genom att skicka förberedande mejl till lärare som ska ha kurser där lärarstudenter är en minoritet, nätverkar och samarbetar med andra sektioner för att få inspiration och kunna utveckla arbetet med utbildningsbevakning ytterligare.

Studienämnden får bidrag från *Skolan för industriell teknik och management* på lärosätet för att kunna bedriva sitt arbete.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet anger att det finns etablerade informationskanaler till studenterna. Den så kallade studienämnden är ett gott exempel på hur studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i utbildningen. För kurser finns så kallade kursnämnder med studenter som diskuterar kvalitetsfrågor tillsammans med kursansvariga. Bedömggruppen anser att det är ett bra och konkret format för studentinflytande. Utöver formella organ där studenter kan ha inflytande finns informella sammanhang, bland annat möten med studentsektionens styrelse. Lärosätet har uppmärksammat att studenter upplevt att deras synpunkter och åsikter inte alltid leder till förändring och har därför initierat ett arbete för att stärka inhämtande av synpunkter med tydligare återkoppling till studenter vilket bedömggruppen menar är en positiv insats.

Självvärderingen visar tillsammans med lärosätets förberedelse för nya insatser att studenten får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs inte på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker inte med det omgivande samhället.*

Lärosätet lyfter fram att studenterna får en god grund för att verka i ett föränderligt arbetsliv genom kombinationen ingenjörs- och lärarutbildning samt hur utbildningen som helhet är utformad. Civilingenjörens uppgift att utveckla morgondagens teknik antas också bidra till att utveckla framtidens undervisning. Bedömggruppen anser att utbildningen utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. När det gäller samverkan med det omgivande samhället lyfter man fram en rad exempel dels inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och vid de självständiga arbetena, dels vid utåtriktade verksamheter som matematikcoach på nätet och matematik för nyanlända.

Bedömggruppen anser att självvärderingen tillsammans med intervjuvaren visar att utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar Relevant samverkan sker dock inte med det omgivande samhället. Eftersom lärosätet påpekar att studenterna inte alltid får VFU på relevant skola eller möter handledare med rätt kompetens menar bedömggruppen att lärosätet inte visar på måluppfyllelse. Lärosätet påpekar att det finns svårigheter med att hitta tillräckligt många VFU-platser för deras studenter. En samverkan mellan olika lärosäten och kommunerna behövs, menar lärosätet. Trots detta menar bedömggruppen att lärosätet måste säkerställa att samtliga studenter får en relevant VFU-plats och dessutom möter en handledare med relevant ämneskombination.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna**Bedömning med motivering: Tillfredsställande**

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Sammantaget visar lärosätet att ämneslärarutbildningens utformande av den utbildningsvetenskapliga kärnan är tillfredsställande. Bemanningsmässigt finns en fördelning av personal med goda vetenskapliga meriter och relevant professionskunskap. Den vetenskapliga och professionsorienterade miljön vid lärosätet och samarbetspartnern Stockholms universitet är stark och bedöms ge utbildningen en bra bas. Lärosätet behöver däremot säkerställa samarbetet miljöerna emellan så att studenternas möter en sammanhållen miljö.

Målet för vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls via genomtänkt progression och tydliga exempel på hur studenter examineras i att hantera olika vetenskapliga metoder – dels via problembaserat lärande, dels via studentledda seminarier. Studenterna möter fördjupande perspektiv på vetenskapsteori.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls genom att lärosätet beskriver en progression som leder till att studenterna uppnår målet. I vissa moment förväntas studenterna observera och diskutera med verksamma lärare och får på så sätt möjligheter till reflektion över egna och andras erfarenheter.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls genom kopplingen till verksamhetsförlagd utbildning (VFU), och progressionen beskrivs på ett tydligt sätt. Även vid de mer generella kurserna får studenterna övningar och uppgifter kopplade till sina ämnesval. Dessa övningar kan innehålla observationer med tillhörande reflektioner. Kopplingen mellan de verksamhetsförlagda och ämnesdidaktiska inslagen stärker metodikutvecklingen.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls främst inom programmets VFU-kurser, som alla är integrerade med ämnesdidaktik eller UVK. Målet examineras genom handledarnas bedömning av utvecklingsarbetet, klassrumsbesök, presentationer och rapporter med en progression som består av en ökad självständighetsgrad i att planera, genomföra och utvärdera undervisningen. Att stimulera varje elevs lärande finns som mål i en specialpedagogisk kurs där det också finns examinerande moment.

Under målet för bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling så redogörs hur särskild uppmärksamhet läggs på att diskutera utvecklingen av en etisk medvetenhet enligt barnkonventionen. Hållbar utveckling knyts till det pedagogiska arbetet i två obligatoriska kurser.

Lärosätet redogör för hur hela organisationen aktivt arbetar utifrån fastställda riktlinjer för att säkra ett jämställdhetsperspektiv i verksamheten. Lärosätet visar exempel på hur genusperspektiv och könsskillnader förankras hos studenterna.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling framträder genom att det i organisationen finns upparbetade kontaktytor och arenor för utvecklingsarbete mellan olika aktörer. Programmet utvärderas varje år, och verksamhetsförlagd utbildning (VFU) följs kontinuerligt också upp med studenter. På kursnivå finns en upparbetad och synliggjord process för beredning, genomförande och uppföljning av kursvärderingar med gott studentinflytande.

Studentperspektivet framkommer genom att det finns rutiner för studentinflytande och strukturer för studenters medverkan i beredande och beslutande organ. Studenter kan också verka i mer informella sammanhang, där de kan ge synpunkter på sina studier.

Bedömggruppen anser att utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar. Den utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan dock sker inte med det omgivande samhället. Lärosätet måste säkerställa att samtliga studenter får en VFU-plats och dessutom möter en handledare med relevant ämneskombination.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Den vetenskapliga kompetensen i matematik är mycket hög. Den kompletterande lärarlista som inkom efter intervjuerna visar att lärosätet genom samarbetspartnern Stockholms universitet också har lärare med hög vetenskaplig kompetens i matematikdidaktik. Sammantaget är lärarna få, men studentantalet är heller inte så stort. Bedömggruppen instämmer i lärosätets bedömning att den vetenskapliga kompetensen på lärosätet och Stockholms universitet kompletterar varandra.

Av den kompletterande lärarlistan framgår också att lärosätet genom samarbetspartnern Stockholms universitet har tillräcklig professionsrelaterad kompetens, då en majoritet av lärarna i matematikdidaktik har bakgrund som grundskole- eller gymnasielärare.

Självvärderingen redovisar också kurs- och programutvecklingsprojekt som ingår i högskolepedagogiska kurser, och bedömggruppen ser detta som en god modell för att kompetensutveckla personalen, en sorts praktisknära utbildningsform med tydlig relevans för lärarutbildningen. Vidare rapporteras om en starkt pågående satsning på högskolepedagogisk kompetensutveckling, och bedömggruppen ser positivt på att använda den dialogseminariemetod som beskrivs.

Bedömggruppen anser att lärosätet har ett tillfredsställande antal lärare med vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. I denna bedömning har beaktats både lärare från det egna lärosätet och lärare från samarbetspartnern Stockholms universitet.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Det finns en stark vetenskaplig miljö i matematik som säkerställer att studenterna möter kvalificerade lärare i matematik. Utbildningsmiljön utgår ifrån starka vetenskapliga miljöer i matematik och matematikdidaktik och är sammansatt av lärare som verkar på flera olika institutioner och vid samarbetspartnern Stockholms universitet. Utbildningsmiljön har en stark forskningsprofil i både matematik och matematikdidaktik, med god publicering och god medelstilldelning.

Det framkom vid intervjuerna att den vetenskapliga miljön inom matematikdidaktik bedriver professionsinriktad forskning. Ämneslärarstudenterna kommer i kontakt med den främst i slutet av sin utbildning, vilket kopplar samman de vetenskapliga perspektiven med professionen på ett konkret sätt. En styrka är kopplingen till civilingenjörsutbildning som gör att lärarstudenterna får erfara hur matematik används i andra ämnen och i samhället samtidigt som det är en utmaning för utbildningen att hantera detta dubbla fokus. Under det självständiga arbetet har studenterna två handledare, en som ansvarar för lärarperspektivet och en som ansvarar för ingenjörsperspektivet, och berikningen från olika discipliner stärker sambandet mellan forskning och utbildning. Lärosätet har en egen institution för lärande och Vetenskapens Hus ligger under denna institution. Vetenskapens hus är en centrumbildning mellan KTH och Stockholms universitet där studenterna får planera och genomföra undervisning med elever.

Sammantaget anser bedömargruppen att det finns goda vetenskapliga och professionsinriktade miljöer för både matematik och matematikdidaktik, där främst den matematikdidaktiska miljön bidrar till att säkerställa ett nära samband mellan forskning och utbildning.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

I självvärderingen bryts målet ned i tre delar för huvudområdet matematik: brett kunnande (*Perspektiv på matematik, Diskret matematik, Analys i en variabel, Algebra och geometri, Flervariabelanalys, Numeriska metoder, Differentialekvationer och transformmetoder, Sannolikhetslära och statistik och Tillämpad statistik*), väsentligt fördjupade kunskaper (*Matematik fördjupning, Matematik för kemister och Matematikens historia*) och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete (*Matematik fördjupning och Examensarbete inom teknik och lärande*). De kurser som redovisas bedöms vara fullt tillräckliga för att uppnå det breda kunnande i matematik som krävs för yrkesutövningen.

De självständiga arbetena har i vissa fall god kvalitet avseende behandling av matematiskt ämnesinnehåll och har i andra fall svag eller obefintlig koppling till matematik. Lärosätet anger att man arbetar för att stärka den konstruktiva länkningen mellan examensmål och lärandemål i

kurserna. Därmed har lärosätet identifierat ett relevant utvecklingsområde, där speciellt bör beaktas hur de självständiga arbetena bidrar till måluppfyllelse i matematik. Samtidigt konstaterar bedömargruppen att lärosätets övriga kurser, särskilt *Matematik fördjupning* och återkommande behandling av matematisk modellering i flera kurser, i tillräcklig utsträckning säkerställer måluppfyllelse avseende väsentligt fördjupade kunskaper i matematik och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

En inledande kurs i programmet behandlar hypotetisk-deduktiv forskningsmetodik. Under utbildningens första och andra år behandlas också forskningsmetodik och analys av empiriska undersökningar i lärsituationer. I årskurs 3 fördjupas kunskaperna inom samhällsvetenskaplig forskning med fokus på etnografisk forskning. I årskurs 4 ska studenterna med utgångspunkt i didaktiska forskningsmetoder "beskriva olika sätt att utvärdera undervisningen", vilket under år 5 följs upp med vetenskapsteori, jämförelse och värdering av ämnesdidaktiska forskningsresultat och examensarbete inom teknik och lärande. I flera av kurserna får studenterna också använda teoretiska begrepp för att analysera observerade lektioner i konkreta lärsituationer, vilket stärker kunskapen om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Detta upplägg framstår som väl genomtänkt och ändamålsenligt för ämneslärutbildning i matematik.

De självständiga arbetena har god kvalitet avseende detta mål och det samlade omdömet är att lärosätets lärutbildning ger studenterna goda möjligheter att nå målet som helhet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

I självvärderingen anger lärosätet hur de arbetar för att nå målet, med konkretiseringar från flera olika kurser. När det gäller att systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter anger lärosätet att man delar upp detta i tre aspekter: att reflektera över egna erfarenheter, att låta sig påverkas och vara öppen för att lära av andra personer i sin omgivning, och att tillgodogöra sig forskningslitteratur. Lärosätet anger att det finns en progression genom flera namngivna kurser och beskriver hur studenterna lär sig dessa färdigheter och förmågor, exempelvis genom seminarier där studenterna presenterar och diskuterar lösningar på olika problem. Därmed får de möjlighet att lära sig andra sätt att lösa uppgifter av sina kamrater. Ett annat exempel, som illustrerar värdet av verksamhetsförlagd utbildning (VFU), är kursen *Lärande som professionellt uppdrag*. Där finns ett kursmål om att studenterna ska använda teorier om lärande som redskap för att kritiskt granska lärarens profession. Detta examineras genom en observationsuppgift under VFU:n inom kursen *Matematikdidaktik med verksamhetsförlagd utbildning för gymnasiet*, där verkamma lärares praktisk problematiseras i förhållande till lärandeteorier. Det finns också andra uppgifter beskrivna, till exempel att studenterna prövar varandras lektionsplaneringar. En grupp studenter utvecklar ett

lektionsupplägg, en annan grupp testar upplägget genom att agera lärare och en tredje grupp agerar elever. Denna typ av aktivitet ger studenterna en god grund för att tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter.

Lärosätet visar att utbildningen som helhet ger studenterna goda möjligheter att nå målet. Bedömggruppen delar dock lärosätets egen kritik mot examinationen i kursen *Matematik fördjupning*, som anges endast innehålla ett examinerande moment om att tillvarata relevanta forskningsresultat i matematik. Lärosätet anser att det är osäkert i vilken grad studenterna nått målet i kursen, så det är ett tydligt utvecklingsområde. Bedömggruppen anser vidare att lärosätet tydligare bör beakta hur relevanta forskningsresultat i matematikdidaktik behandlas och bidrar till måluppfyllelse. De självständiga arbetena visar dock god måluppfyllelse. Trots de påtalade bristerna anser bedömggruppen att det sammantaget är säkerställt att målet uppnås genom förankring i kursmål, variation av examinationsformer och koppling till det självständiga arbetet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätet beskriver i självvärderingen hur studenter möter didaktiska kurser under olika delar av utbildningen och får möjlighet att visa att de utvecklar sina kunskaper inom området. Lärosätet beskriver hur examensmålet behandlas genom en progression av lärandemål samt redogör för olika aktiviteter i olika kurser och hur dessa examineras. Examensmålet behandlas växlande mellan didaktikkurser och VFU-kurser genom hela utbildningen. Didaktiken är generellt kopplad till VFU:n, och därmed har studenterna goda möjligheter att pröva de teoretiska kunskaperna i flera praktiska sammanhang – och vice versa, se att praktiska erfarenheter kan stå som grund för teoretisk förståelse. Både muntliga och skriftliga examinationsmoment ingår, exempelvis observationer i samband med VFU, med skriftliga uppgifter där studenterna får visa att de kan koppla samman sina matematikdidaktiska kunskaper med det observerade och relatera till den egna yrkesrollen. Andra uppgifter är mer designade för att skapa grund för diskussion med studentkamrater och erfarna lärare kring specifika lärandesituationer.

I kursen *Lärande som professionellt uppdrag* ska studenterna göra en observation och en skriftlig uppgift för att relatera insikterna till den egna yrkesrollen. I kursen *Matematikdidaktik med verksamhetsförlagd utbildning för gymnasiet* ingår det ett didaktikmoment där studenterna får reflektera över olika sätt att planera, organisera och genomföra undervisning.

Bedömggruppen delar lärosätets uppfattning att progressionen säkerställs genom litteraturens och uppgifternas karaktär, samt successivt ökad komplexitet och svårighetsgrad i kurserna.

Lärosätet beskriver vidare andra kurser inom naturvetenskap och teknik, med didaktiska moment, som ytterligare stärker måluppfyllelsen. I kursen *Undervisning och bedömning i matematik* ska studenterna bland annat skriftligt och muntligt redogöra för ämnesdidaktiska teorier om undervisning och bedömning i matematik.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med

andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

I självvärderingen lyfter man fram en specialpedagogisk kurs som syftar till att nå delen av målet som rör varje elevs lärande, och där ingår också examinerande moment. Dessutom redovisas många andra kurser vars utformning och examinerande moment ger studenterna möjlighet att nå målets andra delar. Delen av målet om förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera undervisning kopplas huvudsakligen till VFU-kurserna, men också till de didaktiska kurserna. Ett exempel är en kurs där fokus ligger på experimentets betydelse och sätt att använda informella lärandemiljöer som en resurs för att förmedla naturvetenskap och teknik till skola och allmänhet. I kursen ingår att utifrån aktuella styrdokument planera, genomföra och utvärdera ett lektionsupplägg som bygger på laborationer, och att planera, genomföra och utvärdera ett lektionsupplägg som bygger på besök i en informell lärandemiljö. Studenterna arbetar i grupper om två eller tre och ska i dialog med en gymnasielärare planera dessa aktiviteter så att de passar in i undervisningen för en specifik klass. Studenterna utvecklar också en egen laboration som genomförs på Vetenskapens Hus och ett besök på Tom Tits Experiment. Laborationen respektive besöket ska föregås av en förberedande lektion i gymnasieskolan och en lektion efter aktiviteten som uppföljning. Studenterna ska även göra en empirisk undersökning på ett museum. Bedömggruppen ser detta som ett gott exempel med relevans för matematikundervisning.

Lärosätet lyfter utmaningen med att nå de elever som är högpresterande i matematik och visar att flera kurser har inslag om detta, men att det i dagsläget saknas obligatorisk litteratur, vilket man planerar att införa. Vid intervjuerna fördjupades dessa resonemang, och eftersom samarbetspartnern Stockholms universitet också har forskning inom området anser bedömggruppen att det finns goda förutsättningar för en utveckling inom området. Sammantaget är bedömningen att studenterna har tillräckligt goda möjligheter att nå målet som helhet.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärosätet tar upp ett pågående uppdrag från regeringen som rör jämställdhetsintegreringen i utbildningarna och lärmiljöerna vid hela lärosätet. Detta arbete utförs både på kompetensförsörjningsnivå och på utbildningsnivå. Enligt självvärderingen omfattar utbildningen flera kurser som har ett jämställdhetsperspektiv. Man har också sett över fördelningen mellan kvinnliga och manliga föreläsare och lärare på kurserna. Begreppet jämställdhetspolitik och till exempel kvotering diskuteras vid seminarier. Vidare arbetar man för ökad jämställdhet mellan studenterna, och lärosätet upplever stort intresse främst hos de kvinnliga studenterna men mindre engagemang hos de manliga studenterna. Därmed har man identifierat ett utvecklingsområde.

Jämställdhetsperspektivet behandlas till stor del inom UVK- och VFU-kurser. I kursen *Undervisning och bedömning i matematik och teknik eller naturvetenskap* behandlas frågan ur ett mer ämnesspecifikt perspektiv, där studenterna får läsa relevant litteratur för att analysera och värdera undervisningssituationer ur ett jämställdhetsperspektiv. Lärosätet tar också upp kursen *Verksamhetsanalys och yrkesroller*. Den innehåller kursmål som svarar mot målet, och examination med två inlämningsuppgifter säkerställer att studenten nått målet när examina utfärdas.

Bedömningen är att lärosätet beaktar, kommunicerar och förankrar ett jämställdhetsperspektiv i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Ansvar för utbildningen är spritt över flera delar av lärosätet så det övergripande kvalitetssäkringssystemet anges ha stor betydelse. Våren 2018 analyserades programmet och i självvärderingen lyfts utmaningar med ett distribuerat ansvar. Det anges att de olika skolorna vid lärosätet har programansvar, men att kurser ligger på institutionsnivå. Därmed krävs ett systematiskt samarbete mellan flera aktörer för att adressera prioriterade kvalitetsfrågor. Uppföljning sker via regelbundna formella programmöten och informella möten med sektionen, vid en årlig utvecklingskonferens, en utvärderingsdag och en årlig programanalys. Studenterna är representerade vid de informella mötena och vid den årliga utvärderingsdagen.

Programansvarig ska samla in och följa upp kursanalyser, som sammanställs av kursansvarig lärare med utgångspunkt i kursvärderingen och synpunkter under kursnämndsmötena där studenterna är representerade.

Bedömargruppens samlade bedömning är att utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs upp systematiskt. Bedömargruppen anser att alla nödvändiga formella verktyg för uppföljning finns på plats, och att relevanta intressenter får återkoppling, men rekommenderar att lärosätet följer upp området och behandlar rapporterade svårigheter. Exempelvis beskrivs att de genomströmningsindikatorer som används inte ger hela bilden utan endast gäller för en medianstudent. På lärosätet är man medvetna om denna problematik.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Redovisningen i lärosätets självvärderingar ger delvis motstridiga bilder. Självvärderingen som rör UVK ger intrycket av att lärosätet tydligt arbetar för att studenterna ska genomföra utbildningen inom planerad studietid. Den självvärdering som rör ämne och ämnesdidaktik pekar dock på att lärosätet inte har tillgång till hela bilden. Intervjuerna bekräftade också att det ur ett ledningsperspektiv finns flera "ansvariga instanser". Bedömargruppen anser att det behövs en bättre intern kommunikation, men bedömer att lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet beskriver ett upplägg där studenter har möjlighet att påverka kursinnehållet både under kursens gång och efter avslutad kurs. Flera kurser har en kursnämnd, där studenterna diskuterar den pågående kursen med kursansvarig lärare och har därmed möjlighet att påverka kursens fortsatta utformning. Efter avslutad kurs görs en kursutvärdering och kursansvarig lärare

sammanställer en kursanalys som diskuteras på ett avslutande kursmöte där studenterna är representerade. Vidare görs programanalyser som studierektor och programansvarig följer upp, och vid en årlig utvärderingsdag samlas programmets akademiska ledning där studenter finns representerade. Samtliga studenter får information om resultatet via en så kallad programwebb på intranätet, via en lärplattform som används för att nå studenterna och via e-post. Bedömggruppen anser att lärosätet har en väl genomtänkt organisation för utveckling på kurs- och programnivå som inkluderar ett tydligt system för studentrepresentation.

Lärosätet arbetar för att tydliggöra för studenterna hur deras feedback tas emot och behandlas, för att uppmuntra fler studenter att delta i utvärderingar. Enligt lärosätet anser dock studenterna att deras inflytande är lågt på individuellt plan, och en orsak anges vara att det finns få valbara kurser.

Lärosätet ger ett exempel på hur man tagit tillvara feedback från studenterna, när det gäller problem med låg genomströmning i en matematikkurs, *Envariabelanalys*. Där har lärosätet satt in extra stöd och träffat studenterna gruppvis samt ändrat lite i kursinnehållet. Effekterna av denna åtgärd syns först under kommande år. Bedömggruppen ser positivt på försök med stöd och åtgärder, och uppmuntrar det planerade initiativet med supplementary instruction.

Sammantaget bedöms lärosätet ge studenterna god möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker inte med det omgivande samhället.*

Institutionen för matematik har lång och omfattande erfarenhet av samarbete med gymnasieskolan. Exempelvis anordnas Matematisk Cirkel för gymnasieelever, mattecoach på nätet och matte för nyanlända. Genom Vetenskapens Hus får studenterna möjlighet att genomföra och utvärdera aktiviteter, som tillsammans med erfarenheter från VFU kan leda till examensarbeten. Det är dock svårt för VFU-samordnaren på KTH att hitta relevanta VFU-platser via Skolverkets VFU-portal, vilket ger en försvagad koppling till arbetslivet och det omgivande samhället. Då det är lärosätets ansvar att hitta relevanta VFU-platser anser bedömggruppen att lärosätet inte i tillräcklig utsträckning har säkerställt utbildningens behov av samverkan med det omgivande samhället.

Under intervjuerna redogjorde lärosätet för att den kombinerade lärar- och ingenjörsutbildningen som helhet ger studenterna goda möjligheter att möta förändringar i arbetslivet, delvis eftersom ingenjören är med och skapar morgondagens teknik. Utbildningen bedöms som helhet innehålla de verktyg som morgondagens lärare behöver för att möta förändringar i arbetslivet.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig

kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärarnas vetenskapliga kompetens i matematik är mycket hög och har en bredd som gott och väl täcker utbildningens behov. Den matematikdidaktiska vetenskapliga kompetensen är också god via samarbetet med Stockholms universitet. Genom lärare med lärarexamen och praktisk erfarenhet från grund- och gymnasieskolan säkerställs den professionsrelaterade kompetensen. De flesta lärare har också formell högskolepedagogisk kompetens och är engagerade i utbildningsfrågor.

Lärosätet har en stark vetenskaplig miljö i matematik. En styrka är kopplingen till civilingenjörsutbildningen som gör att lärarstudenterna får se hur matematik används i andra ämnen och i samhället, men det är också en utmaning för utbildningen att hantera detta dubbla fokus. Utbildningsmiljön utgår från starka vetenskapliga miljöer i matematik och matematikdidaktik och är sammansatt av lärare som verkar på flera olika institutioner och vid samarbetspartnern Stockholms universitet. Inom den vetenskapliga miljön i matematikdidaktik bedrivs professionsinriktad forskning som ämneslärarstudenterna kommer i kontakt med.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls genom fördjupande matematikkurser och behandling av matematisk modellering i flera kurser trots att inte alla bedömda självständiga arbeten bidrar till måluppfyllelse.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Under första och andra året behandlas forskningsmetodik och analys av empiriska undersökningar i lärsituationer i olika kurser. I årskurs 3 fördjupas kunskaperna inom samhällsvetenskaplig forskning med fokus på etnografisk forskning. I flera av kurserna får studenterna använda teoretiska begrepp för att analysera observerade lektioner i konkreta lärsituationer, vilket stärker kunskapen om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. De självständiga arbetena har god kvalitet avseende detta mål och det samlade omdömet är att lärosätets lärarutbildning ger studenterna goda möjligheter att nå målet som helhet.

Målet gällande att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls med en progression genom flera namngivna kurser. Lärosätet redovisar hur kursmål examineras genom att VFU-uppgifter följs upp i campusförlagda kurser, exempelvis genom granskning av verksamma lärares praktik i förhållande till teorier om lärande. Ett annat exempel handlar om att studenterna presenterar och diskuterar lösningar på olika problem, vilket ger dem möjlighet att lära sig andra sätt att lösa matematikuppgifter av sina kamrater. Ett tredje exempel redogör för hur studenterna prövar varandras lektionsplaneringar genom att växla mellan roller som planerare, lärare och elever. Vidare visar de självständiga arbetena god måluppfyllelse och bedömggruppen konstaterar att målet uppfylls genom förankring i kursmål, variation av examinationsformer och koppling till det självständiga arbetet.

Även målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls med en tydlig progression genom utbildningen. Didaktiken är generellt kopplad till VFU:n, och därmed får studenterna goda möjligheter att pröva de teoretiska kunskaperna i flera praktiska sammanhang och vice versa, så att praktiska erfarenheter kan stå som grund för teoretisk förståelse. Både muntliga och skriftliga examinationsmoment ingår. Bedömggruppen delar lärosätets uppfattning att

progressionen säkerställs genom litteraturens och uppgifternas karaktär, samt successivt ökad komplexitet och svårighetsgrad i kurserna.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls, med tydlig koppling till VFU-kurserna och de didaktiska kurserna. Studenterna får självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning i både formella och informella lärandemiljöer. Vidare redovisas en specialpedagogisk kurs som behandlar matematiksvårigheter. Lärosätet lyfter utmaningen med att nå de elever som är högpresterande i matematik och visar att det finns inslag om detta i flera kurser, men ingen obligatorisk litteratur. Det planerar man dock att införa. Vid intervjun fördjupades dessa resonemang, och eftersom samarbetspartnern Stockholms universitet har forskning inom området finns det goda förutsättningar för en positiv utveckling inom området.

Lärosätet har sett över fördelningen av kvinnliga och manliga föreläsare och lärare på kurserna. Jämställdhetsperspektivet behandlas till stor del inom UVK- och VFU-kurser, men kursen *Undervisning och bedömning i matematik och teknik eller naturvetenskap* behandlar frågan ur ett mer ämnesspecifikt perspektiv, där studenterna får läsa relevant litteratur för att analysera och värdera undervisningssituationer ur ett jämställdhetsperspektiv. Bedömggruppen ser detta som ett gott exempel.

Eftersom ansvaret för utbildningen är spritt över flera delar av lärosätet anges det övergripande kvalitetssäkringssystemet ha stor betydelse. Våren 2018 analyserades programmet och i självvärderingen lyfts fram utmaningar med ett distribuerat ansvar. Det står att de olika skolorna vid lärosätet har programansvar, men att kurser ligger på institutionsnivå. Därmed krävs ett systematiskt samarbete mellan flera aktörer för att adressera prioriterade kvalitetsfrågor. Uppföljning sker via regelbundna formella programmöten och informella möten med sektionen, vid en årlig utvecklingskonferens, en utvärderingsdag och en årlig programanalys. Studenterna är representerade vid de informella mötena och vid den årliga utvärderingsdagen. Bedömggruppen anser att alla formella verktyg för uppföljning som behövs finns på plats, och att relevanta intressenter får återkoppling, men rekommenderar att området följs upp av lärosätet och att man behandlar de rapporterade svårigheterna. Som exempel beskrivs att de genomströmningsindikatorer som används inte ger hela bilden utan endast gäller för en medianstudent. På lärosätet är man medvetna om denna problematik.

Avseende stöd för studenterna att genomföra utbildningen inom planerad studietid ger lärosätets självvärderingar delvis motstridiga bilder. Självvärderingen som rör UVK ger intrycket av att lärosätet tydligt arbetar för att studenterna ska genomföra utbildningen inom planerad studietid. Den som rör ämne och ämnesdidaktik pekar dock på att lärosätet behöver utveckla bättre indikatorer för genomströmning. Intervjuerna bekräftade också att det ur ett ledningsperspektiv finns flera "ansvariga instanser". Bedömggruppen anser att det behövs en bättre intern kommunikation, men bedömer att lärosätet i tillräcklig utsträckning verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

I självvärderingen och i samband med intervjuerna framkommer att det finns rutiner för studentinflytande och strukturer för studenters medverkan i beredande och beslutande organ. Studenter kan också verka i mer informella sammanhang där de kan ge synpunkter på sina studier.

Lärosätet ger exempel på konkreta aktiviteter både inom utbildningen och i anslutning till mer externt riktade verksamheter, som bidrar till att ge studenter beredskap för att möta förändringar i arbetslivet. Dock finns det brister avseende relevant samverkan med det omgivande samhället, då lärosätet inte har säkerställt att studenterna får delta i relevant VFU.

Lärosäte: Linköpings universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet matematik.

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Inom den utbildningsvetenskapliga kärnan framkommer att lärosätet har en tydlig plan och systematisk arbetsordning för både tjänsteplanering, kompetensförsörjning och kompetensutveckling. Personalen kan svara för den utbildningsvetenskapliga kärnans områden och tillfredsställer därmed de examensmål som avser UVK. Inom inriktningen matematik erbjuder lärosätet en utbildning som är allsidig och väl integrerad när det gäller ämne, ämnesdidaktik och professionskunskap. Lärosätet redovisar också en tydlig progression av lärandemål som utmynnar i att lärosätet säkerställer samtliga examensmål som ingår i denna bedömning.

Inom den utbildningsvetenskapliga kärnans utbildningsmiljö redovisar lärosätet tillfredsställande professionsrelaterad, vetenskaplig och pedagogisk kompetens. De åtta utbildningsvetenskapliga kärnkurserna kan kopplas till olika forskningsområden/forskningsprojekt. Det finns aktiva forskare i utbildningen och en nära koppling mellan utbildning och forskning. Professionsrelevansen tillgodoses genom kursmentorer som är verksamma gymnasielärare, VFU-handledare och personal med ämneslärarexamen. Inom inriktningen matematik har lärosätet god tillgång till kvalificerad personal som verkar i en vetenskaplig och professionsinriktad miljö. Av lärosätets självvärdering framgår att lärarna har hög vetenskaplig kompetens i matematik och tillfredsställande vetenskaplig kompetens i matematikdidaktik. En styrka hos de forskande lärarna i matematikdidaktik är att de bedriver praktisknära forskning med tydlig relevans för yrkesutövningen.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, är uppfyllt eftersom utbildningens självständiga arbeten håller hög kvalitet. Detta kan kopplas till de fördjupade ämneskunskaper och det vetenskapliga förhållningssätt som studenterna utvecklar under utbildningen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och inom inriktningen matematik. Inom UVK finns progressionen inom ramen för och examination av innehåll i UVK och VFU samt i relation till studentens ämnesstudier med avseende på fördjupad kunskap om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa metoder. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt betydelsen för lärarens yrkesutövning säkerställs. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfyllt eftersom relationen mellan vetenskap och beprövad erfarenhet behandlas återkommande inom inriktningen matematik, särskilt i den verksamhetsförlagda delen av utbildningen. Det stärks också av att utbildningen kopplas till flera

praktiknära forskningsprojekt med tydlig relevans för yrkesutövningen. Bedömaregruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt över forskningsresultat uppfylls inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och inom inriktningen matematik. Dessa aspekter examineras på ett sådant sätt att målet uppnås. Det finns en klar bild i matrisform av hur lärandemål, aktiva verb och aktiviteter som stöder studenters lärande och examination hänger ihop inom ramen för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt i relation till studenternas ämnesstudier. Det finns en god progression från det första självständiga arbetet, inriktat mot forskningskonsumtion, till det andra självständiga arbetet, inriktat mot forskningsproduktion. Dessutom behandlas utveckling av yrkesverksamheten explicit i utbildningen. Bedömaregruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och inom inriktningen matematik. Det finns progression mellan UVK, VFU och ämnesstudier, allmäntdidaktiska moment i UVK samt verksamhetsförlagd utbildning. Inom inriktningen matematik finns en progression för det aktuella examensmålet med utgångspunkt i lärandemål som är hämtade från samtliga kurser i ämnesdidaktik och ämnes-VFU. Bedömaregruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och inom inriktningen matematik.

UVK-kurserna innehåller stöd till kommande verksamhetsförlagd utbildning (VFU), specialpedagogik, elevs sociala relationer, gruppdynamik och grupprocesser, bedömning och dokumentation samt kamratbedömningar. Det finns en väl genomtänkt integration av ämne, ämnesdidaktik och professionskunskap. Detta ger goda förutsättningar för studenterna att utveckla de färdigheter och förmågor som behövs i yrkesutövningen, speciellt att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning. Bedömaregruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling säkerställs via lärandemål för exempelvis värdegrundsfrågor, elevmångfald, forskningsetik, ledarskap, specialpedagogik och genomförandet av bedömningsprocesser.

Lärosätet arbetar bl.a. med genomlysning av utbildningsplaner, kursplaner, litteraturlistor och normkritiska perspektiv. Det finns ett genomtänkt upplägg av undervisningen om jämställdhet. Det har gjorts en genomlysning av kurserna i matematiklärarutbildningen när det gäller bemanning, val av litteratur och innehåll i kurser. Analyserna visar att utbildningen bedrivs så att både mäns och kvinnors erfarenheter och kunskaper synliggörs och utvecklas. Bedömaregruppen anser att bedömningsgrunden jämställdhet behandlas tillfredsställande.

Det sker uppföljning, åtgärder och återkoppling via en kvalitets- och uppföljningsorganisation från övergripande universitetsnivå via programnivå och ned till institutions- och kursnivå, samt utifrån intressenter som lärare, VFU-handledare, studenter och alumner. Det ämnesnära kvalitetsarbetet i matematik utgår huvudsakligen från kursvärderingar, och resultaten och de vidtagna åtgärderna

redovisas till de studenter som läser kursen vid nästa tillfälle. Studenter erbjuds bland annat vägledningssamtal, studentmentorer och individuella studieplaner som syftar till att synliggöra studenternas väg genom utbildningen i syfte att få dem att genomföra utbildningen inom planerad studietid. Studiementorerna kan vara särskilda för matematik och det finns också "pluggstugor" inom matematik. Bedömargruppen anser att bedömningsgrunden om uppföljning, åtgärder och återkoppling behandlas tillfredsställande.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studentperspektivet säkerställs genom att studenterna har möjlighet att påverka sin utbildning i beslutsfattande organ på alla nivåer. Alla studenter får möjlighet att utvärdera kurser i lärosätets digitala utvärderingssystem. Skriftliga enkäter till kurser kompletteras med muntliga synpunkter från studenterna. Inom matematikläraryrket finns därutöver också exempel på att studentinflytande har lett till byte av litteratur och fler praktiska övningar.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

När det gäller arbetsliv och samverkan ger lärosätet ett antal exempel på hur samverkan sker med olika aktörer kopplade till studenternas framtida arbetsmarknad och intressenter som är viktiga för att utbildningen ska utveckla studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Inom matematikläraryrket finns också praktisk forskning och kursmentorer som samtidigt är verksamma lärare på skolor. Matematikdidaktikerna samverkar även med lärare i kommunerna.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

I självvärderingen framgår att personalstyrkan omfattar ett fyrtiotal lärare, där en hög andel är tillsvidareanställda. Det finns en kärntrupp av lärare med större omfattning på sin undervisning som bidrar till kontinuitet och stabilitet för studenterna. Av lärartabellen framgår att personalen har hög nivå på disputerade inom relevanta ämnen för UVK: 70 procent, varav hälften har lärarutbildning. De flesta har ämneslärarutbildning, vilket är en styrka i fråga om den vetenskapliga och professionsrelevanta kompetensen. Som särskild resurs för professionsrelevans finns kursmentorer som är verksamma gymnasielärare som är visstidsanställda och detta garanterar professionsanknytning. En annan lärarresurs är handledare för verksamhetsförlagd utbildning (VFU), där lärosätet samverkar med 19 kommuner. Riktlinjerna säger att studenterna ska få handledare i rätt ämne/ämnen, rätt inriktning och att handledaren ska ha genomgått en introduktion. I intervjuerna ställdes frågor om lärarnas möjligheter att bedriva undervisning och examinera studenterna i förhållande till tilldelad tid för VFU, tid för att utveckla VFU samt knyta kontakter med skolor och initiera samverkan. Lärosätet klargjorde

att de som är redovisade i tabellen är VFU-ansvariga (kursansvariga) och inte handledare. Lärare som genomför trepartssamtal och ingår i besöksteam är alltså inte redovisade.

Lärosätet redogör i sin självvärdering för en tydlig plan och systematisk arbetsordning för både tjänsteplanering, kompetensförsörjning samt kompetensutveckling med vetenskaplig och högskolepedagogisk meritering. Uppföljningar av kompetens och kompetensförsörjningsanalyser sker varje år enligt självvärderingen. Medvetna rekryteringsprocesser är en annan del av kompetensförsörjningen. Det finns en bra överblick över personalen och en genomtänkt sammansättning av personal vid berörda institutioner utifrån pedagogisk, vetenskaplig och professionsrelaterad kompetens. Lärosätet kan uppvisa en strategi för både kort och lång sikt.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

I självvärderingen framgår att de flesta forskningsprojekten är kopplade till IBL (institutionen för beteendevetenskap och lärande), men några till Tema. Det finns aktiva forskare som ingår i utbildningen. Av självvärderingen framgår att de åtta utbildningsvetenskapliga kärnkurserna kan kopplas till olika forskningsområden/forskningsprojekt som finns inom bland annat de institutioner som levererar lärare till lärarutbildningen. Detta exemplifieras i självvärderingen av den utbildningsvetenskapliga kärnkurs som heter *Ledarskap och konflikthantering*, där den kursansvariga och samtliga föreläsare bedriver aktuell forskning inom kursens områden. I intervjuerna gav lärosätet ytterligare exempel på kopplingen mellan aktuell forskning och utbildning genom att undervisande lärare i UVK-kursen om bedömning är verksamma forskare inom bedömning och gemensamt tar fram seminarieuppgifter för studenterna. Andra exempel är metoder för självskattning och att utvärdera den egna verksamheten som baseras på vetenskaplig forskning. Den progressionsmodell som utvecklats inom lärarutbildningen innebär att studenterna successivt utvecklar ämneskunskande, didaktiskt och vetenskapligt kunskande, vilket styrks i självvärderingen med hänvisning till lärandemål och betygskriterier.

Genom sin modell för progression genom programmet visar lärosätet att det finns en systematisk och genomtänkt struktur för hur utbildningens olika delar i form av den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och ämnesstudier integreras samt den stegrande graden av svårighet från grundläggande nivå till avancerad nivå. Progressionen är tydligt knuten till utvecklingen av studenternas didaktiska och vetenskapliga kunskande. Lärosätet visar genom konkreta exempel på läranderesultat hur deras modell rymmer konstruktiv länkning mellan mål, innehåll och examinationer samt en uppdelning av examensmålen kunskap och förståelse, färdighet och förmåga samt värderingsförmåga och förhållningssätt. I självvärderingen är det tydligt att det finns ett professionsinriktat innehåll integrerat med olika vetenskapliga metoder och perspektiv. Bedömggruppen anser att detta främjar att studenterna utvecklar ett forskande förhållningssätt som grund för sin profession.

Lärosätet har via sitt kursbeställningssystem en god bild av lärarutbildningens vetenskapliga och professionsinriktade utbildningsmiljö genom att det finns en överblick över forskningsprojekt/forskningsområden och deras koppling till områden i den utbildningsvetenskapliga

kärnan. Det finns alltså en övergripande struktur som kan ställa kvalitetskrav vid exempelvis kursbeställningar. Programråd, ämnesråd och UVK-råd har täta och regelbundna träffar.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Lärosätet ger i självvärderingen en god bild av hur lärandemål samt aktiviteter som stöder studenters lärande och examination hänger ihop. Lärosätet beskriver och motiverar progressionen inom ramen för innehåll i UVK och VFU samt i relation till studenternas ämnesstudier med avseende på fördjupad kunskap om vetenskapsteori, kvalitativa och kvantitativa metoder, relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och betydelsen för lärarens yrkesutövning. Lärosätet visar genom sin redogörelse för utvecklingsområden att kvalitetsarbetet fångar upp brister i planering och genomförande samt åtgärder för att utveckla och förbättra utbildningen. I en särskild kurs (UVK8) fördjupas och bearbetas målet särskilt via metodövningar, seminarier, workshoppar och en forskningspromemoria. Lärosätet visar i självvärderingen en medvetenhet om hur denna här kursen ska utvecklas för att möta studenternas lärande på ett tydligare sätt med relevans för professionen. Det är ett utvecklingsområde att tydliggöra professionsrelevansen och motivera studenterna inför kursen. I intervjun ställdes frågan om vilka förändringar och åtgärder som lärosätet gjort för att stärka kopplingen mellan studierna i UVK och yrkesutövningen samt motivera studenterna att läsa forskningsmetodik. Lärosätet angav att de infört moment som tränar studenterna att ställa frågor med didaktisk relevans, att vara kritiska till sina egna ställningstaganden samt att de tydligare belyser hur lärarprofessionen utvecklats i ett vetenskapshistoriskt perspektiv. Fältanknutna och praktikorienterade uppgifter är också en tydligare del av kursen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

I självvärderingen visar lärosätet hur det skapas förutsättningar för att studenten examineras på ett sådant sätt att målet uppnås. Det finns en klar bild i matrisform av hur lärandemål, aktiva verb och aktiviteter som stöder studenternas lärande och examination hänger ihop inom ramen för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt i relation till studenternas ämnesstudier. Riktat mot de olika inriktningarna för ämneslärarprogrammet finns relevanta styrdokument specifikt för 7–9 och gymnasiet. Lärosätet visar på progressionen genom undervisning inom de utbildningsvetenskapliga kärnkurserna och träning och tillämpning i den verksamhetsförlagda utbildningen. Studenterna ska självständigt kunna planera en vetenskaplig empirisk undersökning samt visa förmåga att utifrån självreflektion, kollegiala samtal och konstruktiv kritik utvecklas mot en professionell yrkesroll. Det presenteras tydliggöranden och rikliga exempel på

hur undervisningen stödjer studenterna samt examinationsuppgifter av relevans för målet, exempelvis skriftliga och muntliga tentamina där studenterna ska visa hur de tar del av andras erfarenheter av utformning av examinationer samt diskussioner om kunskapsbedömning i seminarier. Lärosätet beskriver hur studenterna tar del av forskningsresultat och kopplar i viss mån detta till professionen under VFU och diskussioner om autentiska fall. Vidare anger lärosätet betyg och bedömning som ett utvecklingsområde. Det anses vara ett forskningsområde i snabb utveckling och lärosätet menar att arbetet med utvecklingsområdet underbyggs och premieras av att lärarna själva bedrivit forskning eller aktivt forskar i området.

Bedömggruppen ser lärosätets översiktliga och genomtänkta upplägg av progression med lärandemål, formulering av aktiva verb, beskrivning av lärandeaktiviteter och undervisningsformer, självstudier och examinationsformer med angivna betygsgrader som ett gott exempel på konstruktiv länkning.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen presenterar lärosätet en översiktlig tabell (tabell 7) av lärandemål av relevans för examensmålet under studentens hela utbildning. Tabellen ger en god överblick av lärandemål där tyngdpunkten i de inledande kurserna – med undantag för VFU i UVK2 – är inriktade mot universitetsförlagda delar. De avslutande lärandemålen examineras i verksamhetsförlagd utbildning (VFU) via en skriftlig och en muntlig uppgift där studenterna funderar över ett dilemma om didaktiska eller sociala dimensioner. Därutöver ska studenterna redovisa planering och genomförande av undervisning kopplat till ämnet. Bedömggruppen noterar att den inledande UVK-kursen (UK1) rymmer introducerande och grundläggande moment för målet som handlar om färdighet och förmåga.

I den avslutande VFU-kursen finns ett antal relevanta mål som handlar om färdighet och förmåga inom ramen för didaktik. I lärosätets översiktmatris (tabell 7) över UVK-kurser och VFU som anses vara betydelsefulla för examensmålet anges inte specifika aktiviteter som stöder studenternas lärande och examination, utan de presenteras separat utifrån UK1 och avslutande VFU. Inom ramen för detta mål visar lärosätet ett gott exempel på progression mellan UVK, VFU och ämnesstudier.

Självvärderingen ger konkreta exempel på lärandeaktiviteter som visar färdighet och förmåga när det gäller ämne och ämnesdidaktik. Där framgår en progression inom ramen för innehåll i UVK, VFU och studenternas ämnesstudier. De introducerande delar som finns i inledande UVK-delar fördjupas med moment som handlar om färdighet och förmåga, och då med koppling till ämnesdidaktik. Dessa kompletterar på ett bra sätt de allmändidaktiska moment som skrivs fram i självvärderingen för UVK.

Lärosätet anger att införandet av den tregradiga betygsskalan för VFU föranledde ett utvecklingsarbete om examinationer i programmets VFU-kurser. En tyngdpunkt i detta arbete gäller frågan om tillämpning som en del av lärandemål, examinationer och betygskriterier samt omdömesformulär som används av VFU-handledare, examinator och för studenter. I intervjun beskrev lärosätet att examination av VFU sker via en VFU-dagbok för studenter,

bedömningsformulär som stöd till handledare, s.k. fältmentorer samt uppföljande samtal via digitala kommunikationsverktyg.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätets beskrivning av arbetet med bedömningsgrunden täcker in både målets del om undervisningspraktik, dels övergripande utvärderings- och utvecklingsarbete. När det gäller undervisning täcks detta in av olika UVK-kurser som innehåller stöd till kommande verksamhetsförlagd utbildning (VFU), specialpedagogik, elevers sociala relationer, gruppdynamik och gruppprocesser, bedömning och dokumentation samt kamratbedömningar. Lärare förutsätts och förväntas ofta delta i utvecklingsarbete på organisationsnivå, och utvärdering och utvecklingsarbete är ett av den utbildningsvetenskapliga kärnans områden. Detta belyses särskilt i UVK7.

Det tvärvetenskapliga samarbetet med psykolog- eller socionomstudenter ses som ett gott exempel, liksom att studenterna får möta representanter från bland annat Skolinspektionen. I intervjun klargjorde lärosätet att mötet med psykologer och socionomer bidrar till att studenterna lär sig hantera variationer i grupp, samt hur individanpassning och gruppanpassning sker utifrån sociala relationer och kulturella faktorer. Här, liksom för övriga examensmål, visar lärosätet en medvetenhet om hur de två inriktningarna – 7–9 samt gymnasiet – tillgodoses med relevant fokus. Särskilt positivt är att man i UVK7 även tar upp vuxenutbildningen, som ofta lyser med sin frånvaro och att lärosätet i den avslutande VFU-kursen förefaller ta ett seriöst grepp om utvärdering av undervisningen på olika sätt. Lärosätet kan både beskriva och motivera progressionen inom ramen för UVK och VFU samt i relation till studentens ämnesstudier med aktiva verb och lärandeaktiviteter (tabell 10).

Bedömggruppen ser det också som ett gott exempel att UVK innehåller inslag med fokus på att öva och lära sig undervisning, dokumentation, kartläggning, stöd på individ-, grupp- och organisationsnivå, samverkan med specialpedagog, enligt tidigare angivna synpunkter. Exempelen är konkreta och det förekommer bedömningskriterier.

Lärosätet identifierar ett utvecklingsområde som handlar om att studenterna vill ha mer inslag av metodik, mer uppgifter och innehåll kopplat till verk samma lärares erfarenheter samt kontextuell kunskap baserad på förtrogenhet om pedagogisk verksamhet i mer övergripande mening som förekommer i skolan. För att utveckla detta har lärosätet infört en särskild "mentorsstrimma" som lyfter frågor om kontakt med vårdnadshavare, mentorskap och hur lärares ledarskap relaterar till stödet för den enskilde elevens lärande och utveckling. I det arbetet finns en kursmentor för UVK som samarbetat med kursmentorer från ämnena. Inslaget är inte ett obligatoriskt moment, och detta är enligt lärosätet sannolikt ett skäl till att studenternas deltagande hittills inte motsvarat förväntningarna. En annan tänkbar förklaring är att kursen är krävande och att studenterna är så pass tidigt i sin utbildning kan ha svårt att relatera till mentorsstrimmans innehåll. Därför har lärosätet planerat att göra mentorsstrimman till ett obligatoriskt moment som också examineras i avslutande VFU. Bedömggruppen ser detta som en rimlig och väl avvägd åtgärd för utvecklingsarbetet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande,*

samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.

Lärosätet redogör i självvärderingen för hur examensmålets olika delar examineras enligt en progression i UVK-kurserna och verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Progressionen inom ramen för innehåll i utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och VFU samt i relation till studenternas ämnesstudier (lärosätet hänvisar här också till del 2 av självvärderingen) framgår med avseende på lärandemål för exempelvis värdegrundsfrågor, elevmångfald, forskningsetik, ledarskap, specialpedagogik och genomförandet av bedömningsprocesser. Inom ramen för de UVK-kurser som anges förekommer exempel på lärandemål i kurserna, vilka stärker redogörelsen av att studenterna under utbildningen får möjligheter att uppnå examensmålet. Lärosätet beskriver särskilt hur lärandemål, aktiviteter som stöder studenters lärande och examination hänger ihop genom att exemplifiera med UVK-kurs 4. Workshoppar ger studenterna möjlighet till träning och reflektion över lärares professionella förhållningssätt i svåra situationer. Olika etiska perspektiv och specifikt fokus på mänskliga rättigheter finns uttalat i UVK, medan det är mindre uttalat för hållbar utveckling. Lärosätet visar genom sin redogörelse för utvecklingsområden att det är medvetet om bristerna i hur hållbar utveckling skrivs fram i utbildningen. Bedömargruppen instämmer i lärosätets bedömning att hållbar utveckling behöver komma in tydligare i lärandemål och belysas ur sina olika dimensioner.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen och intervjuerna framkom att lärosätet aktivt arbetar för att jämställdhetsperspektivet både ska genomsyra lärarutbildningens organisation och ingå i programmets innehåll och genomförande. Lärosätet arbetar med bland annat genomlysning av utbildningsplaner, kursplaner, litteraturlistor och normkritiska perspektiv. En satsning sedan 2005 är också en genuslektor per fakultet/område som har tid i tjänst att jobba med dessa frågor riktat mot styrelse, program och samverkan med studentkårer och studentrepresentanter. Lärosätet har utvecklade rutiner och processer och i beställningen av kurser till institutionerna föreskrivs att internationalisering, genus, klass och etnicitet ska beaktas vid utformningen av kurserna. Detta ska också synliggöras i lärandemål, kursinnehåll, arbetsformer eller val av litteratur och examinationer. Kurserna planeras så att både män och kvinnor finns representerade bland lärarna, både som föreläsare och seminarieledare i den mån det är möjligt, och bifogad lärarlista visar en jämn könsfördelning. Även arbetsformerna beaktar jämställdhet genom att lärarna ser till att båda könen finns representerade i seminariegrupperna i den mån det är möjligt.

Det finns ett genomtänkt upplägg av undervisningen om jämställdhet. Mot bakgrund av lärandemål i tre olika utbildningsvetenskapliga kärnkurser redogörs för lärandeaktiviteter om jämställdhet, exempelvis om bemötande och förmåga att analysera exempelvis hur skolan sorterar utifrån genus. Sammantaget innebär detta att studenterna får en samlad kunskap om genus och jämställdhet för att kunna omsätta i handling/förhållningssätt i skolan. I självvärderingen framgår att en större andel män än kvinnor gör avbrott i sin utbildning, särskilt på inriktningen mot gymnasieskolan.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

I självvärderingen beskriver lärosätet en kvalitets- och uppföljningsorganisation från övergripande universitetsnivå via program- och ned till institutions- och kursnivå. Utöver lärosätets generella sexårscykel för programutvärdering så listas en mängd olika typer av kvalitetsgranskningar av ämneslärarprogrammet, som sammantaget innebär att programmet på olika sätt genomlysas och att underlag genereras för utveckling på olika nivåer i programmet. Dessa nivåer omfattar lokala kursutvärderingar till övergripande budget och genomströmning. De ämnes- och programansvariga aktörerna är involverade i flera av dem. Synpunkter hämtas även in från alumner i en återkommande enkät. Också VFU-placeringar utvärderas och följs upp efter varje VFU-period, vilket ska ses som en positiv rutin för att kunna kvalitetssäkra den verksamhetsförlagda utbildningen som en central del i genomförande av programmet. Genomströmningsanalyser sker och digitala enkäter används för att samla underlag. Återkoppling sker till studenter och kursansvariga. En tydlig systematik beskrivs, där det även lyfts klara exempel på hur uppföljningen har omsatts i förbättringsåtgärder. Lärosätet ger i detta avseende konkreta exempel på förändringar efter utvärderingar. Studenternas synpunkter på UVK5 ledde till att examinationen utökades med en analys av ett fall och att längre seminarierid genomfördes. Ett annat exempel är att lärosätet i strukturplanen bytte plats på UVK7 och UVK8 som ett resultat av synpunkter. Resultaten återkopplas till samma studenter som skrev den, och förändringar redovisas till de nya studenter som läser kursen efter. Bedömargruppen ser detta som ett gott exempel på att åtgärder görs som en direkt följd av studenternas synpunkter.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Självvärderingen redogör för en lång rad av olika undersökningar, utvärderingar, dialoger, uppföljningar och analyser som används för att få en bild av studenternas resultat och väg genom utbildningen i förhållande till bl.a. planerad studietid. Studenter erbjuds vägledningssamtal och en rad åtgärder nämns som syftar till att synliggöra studenternas väg genom utbildningen i syfte att få dem att genomföra utbildningen inom planerad studietid. Utöver att team följer upp studenter som inte följer studietakten och upprättar individuella studieplaner för dem finns stödundervisning för studenter. Det nämns också studentmentorerna som ger nya studenter stöttning. Relaterat till kurserna är det främst genom rutiner för examination och om-examination som studenterna kan undvika dröjsmål. Direktiv för publicering av scheman och litteraturlistor finns för att studenterna ska kunna planera sin tid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv**Studentperspektiv**

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Utifrån självvärderingen som underlag konstaterar bedömargruppen att studenterna har möjlighet att påverka sin utbildning i beslutsfattande organ på alla nivåer. Genom studentkåren utses studentrepresentanter från alltifrån övergripande beslutande och beredande organ (styrelsen för

utbildningsvetenskap; kvalitetsuppföljning) till organ som mer direkt berör ämneslärarutbildningen (VFU-studentråd, UK-råd, ämnesråd, team). Dessutom samverkar studenterna med genuslektorn.

Alla studenter får möjlighet att utvärdera kurser i lärosätets digitala utvärderingssystem. Skriftliga enkäter till kurser kompletteras med muntliga synpunkter från studenterna. Vidare har studenterna möjlighet att påverka sin utbildning genom att välja inriktningar och andraämne, t.ex. kan 7–9-inriktningen vänta till termin 4 innan studenterna väljer mellan 2-ämnes- och 3-ämneskombinationer.

Bedömggruppen anser att studiementorsprogrammet är ett föredömligt exempel på hur studenternas erfarenheter kan tillvaratas i utbildningen, där mer erfarna studenter kan stötta nya och lyfta frågor ur studenternas perspektiv till studievägledaren och den programansvariga. Ett annat föredömligt exempel är att lärosätet har infört en introduktionsutbildning för studentrepresentanter.

Självvärderingen tar upp problemet med att representationen blir svag om intresset för att engagera sig bland studenterna är lågt. Detta problem försöker man komma till rätta med genom att informera om vilka möjligheter till studentinflytande som finns och genom att utbilda studentrepresentanter.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet ger ett antal exempel på hur samverkan sker med olika aktörer kopplade till studenternas framtida arbetsmarknad och intressenter som är viktiga för att utbildningen ska utveckla studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Samtliga av dessa exempel ger ett intryck av att lärosätet bedriver relevant samverkan som bidrar till kvaliteten i programmets genomförande. I intervjuerna framhölls särskilt den betydelse som utvecklingen av ett vetenskapligt förhållningssätt i dialog med både yrkesverksamma lärare och företrädare för andra humanvetenskapliga professioner har för att studenterna ska kunna möta ett föränderligt arbetsliv.

En huvudsaklig samverkansytta är den verksamhetsförlagda utbildningen som studenterna genomför både kopplat till UVK och sina ämnesstudier. Förutom VFU finns andra former för samverkan, bland annat genom "kursmentorer" där yrkesverksamma lärare deltar i kurser på lärarutbildningen. I självvärderingen och i intervjuerna beskriver lärosätet att kursmentorererna stödjer studenterna om exempel på digitalisering i skolan, diskussioner om mångfald och etnicitet och kopplar alltså utbildningen till den aktuella situationen i skolan. Detta ser bedömggruppen som ett positivt grepp, eftersom kursmentorerens funktion är att närmare koppla utbildningen till den aktuella situationen i skolan. Det bidrar till att utveckla studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

En annan arena för samverkan med arbetslivet är Skolsamverkan som syftar till dialog mellan lärosätet och huvudmännen. Genom denna samverkansform sker seminarierier inom exempelvis digitalt lärande för lärare och studenter. Det finns en inbyggd progression i programmet för att utveckla dessa kunskaper. Etnicitet och mångfald är andra teman, liksom angivna exempel under redogörelsen för examensmålen som att samverka med socionom- och psykologstudenter i fallstudier

utifrån barnets perspektiv. Samverkan med Skolinspektionen, rektorer och kommunen sker också, vilket breddar studenternas inblick i arbetslivet.

Lärosätet samverkar med alumner genom att en del alumner nu är handledare på VFU och alumner också kan dela med sig av erfarenheter från utlandsstudier. Här identifierar lärosätet ett utvecklingsområde: tillvaratagandet av alumners erfarenheter är något som lärosätet vill utveckla mer, till exempel genom att ordna alumnträffar.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

När det gäller personal framkommer att lärosätet har en tydlig plan och systematisk arbetsordning för både tjänsteplanering, kompetensförsörjning och kompetensutveckling. Personalen kan svara för den utbildningsvetenskapliga kärnans områden och tillfredsställer därmed de examensmål som avser UVK.

Med hänvisning till utbildningsmiljön redovisar lärosätet tillfredsställande professionsrelaterad, vetenskaplig och pedagogisk kompetens. De åtta utbildningsvetenskapliga kärnkurserna kan kopplas till olika forskningsområden/forskningsprojekt. Det finns aktiva forskare i utbildningen och en nära koppling mellan utbildning och forskning. Professionsrelevansen tillgodoses genom kursmentorer som är verksamma gymnasielärare, VFU-handledare och personal med ämneslärarexamen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet säkerställs genom progressionen inom ramen för och examination av innehåll i UVK och VFU samt i relation till studentens ämnesstudier med avseende på fördjupad kunskap om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa metoder. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt betydelsen för lärarens yrkesutövning säkerställs.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat examineras på ett sådant sätt att målet uppnås. Det finns en klar bild i matrisform av hur lärandemål, aktiva verb och aktiviteter som stöder studenters lärande och examination hänger ihop inom ramen för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt i relation till studenternas ämnesstudier.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik säkerställs via progression mellan UVK, VFU och ämnesstudier, allmändidaktiska moment i UVK samt verksamhetsförlagd utbildning.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande säkerställs i olika UVK-kurser som innehåller stöd till kommande verksamhetsförlagd utbildning (VFU), specialpedagogik, elevers sociala relationer, gruppdynamik och grupprocesser, bedömning och dokumentation samt kamratbedömningar.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling säkerställs via lärandemål för exempelvis värdegrundsfrågor, elevmångfald, forskningsetik, ledarskap, specialpedagogik och genomförandet av bedömningsprocesser.

Lärosätet arbetar med bland annat genomlysning av utbildningsplaner, kursplaner, litteraturlistor och normkritiska perspektiv. Det finns ett genomtänkt upplägg av undervisningen om jämställdhet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling sker via en kvalitets- och uppföljningsorganisation från övergripande universitetsnivå via programnivå och ned till institutions- och kursnivå, samt utifrån intressenter som lärare, VFU-handledare, studenter och alumner.

Studenter erbjuds bland annat vägledningssamtal, studentmentorer och individuella som syftar till att synliggöra studenternas väg genom utbildningen i syfte att få dem att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Studentperspektivet säkerställs genom att studenterna har möjlighet att påverka sin utbildning i beslutsfattande organ på alla nivåer. Alla studenter får möjlighet att utvärdera kurser i lärosätets digitala utvärderingssystem. Skriftliga enkäter till kurser kompletteras med muntliga synpunkter från studenterna.

När det gäller arbetsliv och samverkan ger lärosätet ett antal exempel på hur samverkan sker med olika aktörer kopplade till studenternas framtida arbetsmarknad och intressenter som är viktiga för att utbildningen ska utveckla studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Av lärosätets självvärdering framgår att lärarna har hög vetenskaplig kompetens i matematik och tillfredsställande vetenskaplig kompetens i matematikdidaktik. En styrka hos de forskande lärarna i matematikdidaktik är att de bedriver praktisknära forskning med tydlig relevans för yrkesutövningen.

När det gäller professionsrelaterad kompetens finns tre tillsvidareanställda lärare som har ämneslärarexamen med inriktning matematik. Vidare finns en visstidsanställd kursmentor med ämneslärarexamen vars huvudsakliga anställning är inom kommunen. Kursmentorn har endast 10 procent tjänstgöring i ämneslärarutbildningen, varav 5 procent i matematik. Bedömargruppen anser att lärosätet bör överväga att öka kursmentorns tjänstgöring i ämneslärarutbildningen. Den professionsrelaterade kompetensen är i nuläget tillräcklig. Det gäller även den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), där det under intervjuerna framkom att ytterligare lärare med professionsrelaterad kompetens deltar i VFU-team som stödjer genomförandet av VFU.

De flesta lärare är tillsvidareanställda och har högskolepedagogisk utbildning eller motsvarande kompetens. Lärarna träffas regelbundet för att diskutera pedagogiska frågor och utbyta erfarenheter om undervisning, vilket bidrar till att stärka det kollegiala engagemanget och den pedagogiska kompetensen.

Inom matematik finns en stabil lärarresurs med bred ämneskompetens. Det finns endast ett fåtal lärare i matematikdidaktik, vilket är tillräckligt på kort sikt. Lärosätet redovisar också adekvata åtgärder för att säkerställa lärarkompetens i matematikdidaktik på längre sikt; till exempel genom att stödja lektorerna i att uppnå docentkompetens för att därmed också kunna rekrytera forskarstuderande i matematikdidaktik.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Det finns en god forskningsmiljö i matematik som säkerställer att studenterna möter kvalificerade lärare som kan förmedla fördjupade ämneskunskaper och ett vetenskapligt förhållningssätt i ämnesundervisningen. Den matematikdidaktiska forskningen är till mer direkt nytta för utbildningen och studenterna. Utbildningen behandlar praktikinära forsknings- och utvecklingsprojekt med inriktning matematisk modellering, flerspråkiga matematikklassrum, bedömning av elevers kunskaper i matematik och användandet av appar i matematikklassrummet, som ligger väl i linje med professionens behov och har tydlig koppling till ett yrkesrelevant matematikinnehåll. Denna forskning och dess resultat kopplas till de ämnesdidaktiska kurserna, vilket skapar ett nära samband mellan forskning och utbildning och bidrar till hög kvalitet i de självständiga arbetena.

Flera lärare har professionsanknytning genom egen ämneslärarexamen. Endast en lärare är involverad i den ämnesintegrerade VFU:n, och dessutom med låg tjänstgöringsgrad.

Ämnesintegrationen innebär dock att VFU förbereds, följs upp och examineras inom en kurs i matematikdidaktik, där lärarna har ytterligare avsatt arbetstid som är kopplad till VFU. Genomförandet av VFU stöds också av ett VFU-team där fler lärare med professionserfarenhet deltar.

Utbildningsmiljön hålls samman med stöd av en väl genomtänkt beställarorganisation som både säkerställer att kurserna genomförs med hög kvalitet och ser till att de olika aktörerna samverkar för att skapa en sammanhållen utbildning med god progression.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Matematikstudierna för inriktningen mot årskurs 7–9 samläses i stor utsträckning med inriktningen mot gymnasieskolan, vilket gör att studenterna kan få gott om undervisningstid. De matematikkurser

som samläses ger, särskilt på nivån 31–60 högskolepoäng, fördjupade kunskaper i matematik i förhållande till den matematik som undervisas i årskurs 7–9.

Kurserna i matematikdidaktik och ämnes-VFU läses delvis inriktningsspecifikt, vilket för inriktningen mot årskurs 7–9 gör att kurserna kan fokuseras på att planera och genomföra undervisning av stadiespecifik matematik. Inom de inriktningsspecifika kurserna i ämnesdidaktik behandlas också den mer elementära matematik – exempelvis aritmetik och grundläggande algebra – som krävs för yrkesutövningen i årskurs 7–9. Därigenom breddas och fördjupas också studenternas ämneskunskaper om den matematik som undervisas i årskurs 7–9.

Genom att behandla teori och bevisföring i matematikkurserna får studenterna insikt i äldre matematisk forskning och ämnesteoretiskt utvecklingsarbete som fortfarande är giltigt och aktuellt. Kurserna i matematik, och speciellt kursen Matematikens historia, ger även insikt i matematikens idéhistoriska utveckling. Det ämnesteoretiska innehållet följs upp i de matematikdidaktiska kurserna där matematisk teori och bevisföring behandlas ur ett undervisningsperspektiv.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

I lärosätets självvärdering redovisas en väl genomarbetad länkning av lärandemål som säkerställer en god progression i vetenskapsteori och vetenskaplig metod mellan kurser, både i den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och inom ämnet. Det ges konkreta exempel på projekt där studenten tränas i vetenskaplig textproduktion med krav på att ha ett vetenskapligt förhållningssätt, formulera relevanta frågeställningar och göra kvalitativa och kvantitativa analyser av empiriska data. Lärosätet beskriver ett pågående utvecklingsarbete för att stärka progressionen mot kunskap om kvalitativa forskningsmetoder, vilket exemplifieras med att analys av klassrumsobservationer har tillkommit som kursmoment. Bedömggruppen instämmer i att detta är ett väl valt utvecklingsområde och framhåller att både kvalitativa och kvantitativa metoder bör behandlas så pass utförligt att studenten kan använda dem som instrument för att utforska sin kommande yrkesverksamhet.

Sammantaget visar lärosätet att utbildningen har ett väl fungerande kursinnehåll och progression av lärandemål för vetenskapsteori och vetenskaplig metod. Den inleds med att studenterna jämför olika sätt att se på kunskapsbegreppet i matematik som disciplin och som skolämne, och avslutas med att de får planera och genomföra ett vetenskapligt arbete. Den höga kvaliteten i de självständiga arbetena bekräftar målpuffyllelse när det gäller vetenskapsteori och vetenskaplig metod.

Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, och dess betydelse för yrkesutövningen, behandlas särskilt inom VFU-kurserna genom ämnesrelaterade VFU-uppgifter och examineras genom muntliga redovisningar, ämnesdidaktiska rapporter och hemtentamen. Vidare kopplas kursuppgifter och självständiga arbeten till de praktiska forskningsprojekten, vilket säkerställer att relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet även beaktas i den campusförlagda delen av utbildningen.

Målpuffyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande,*

samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

Lärosätet ger i självvärderingen en tydlig bild av progressionen för det aktuella examensmålet, med utgångspunkt i lärandemål som är hämtade från samtliga kurser i ämnesdidaktik, självständiga arbeten och ämnes-VFU. Särskilt progressionen från det första självständiga arbetet, inriktat mot forskningskonsumtion, till det andra självständiga arbetet, inriktat mot forskningsproduktion, övertygar om att måluppfyllelsen säkerställs – liksom det faktum att utveckling av yrkesverksamheten behandlas explicit i utbildningen. Måluppfyllelsen bekräftas av att de självständiga arbetena håller hög kvalitet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätets självvärdering ger en tydlig bild av progressionen för det aktuella examensmålet med utgångspunkt i lärandemål som är hämtade från samtliga kurser i ämnesdidaktik och ämnes-VFU. Ett utvecklingsområde som nämns är att i kursplaner synliggöra de metodikinslag som redan genomförs och att utöka dessa inslag genom att låta kursmentorn vara mer involverad i de tidiga didaktikkurserna. Bedömargruppen instämmer i lärosätets bedömning att det är önskvärt att förtydliga och säkerställa utbildningens metodikinnehåll, även avseende hur detta innehåll examineras. Det framgår av beskrivningarna i lärosätets självvärdering att metodik inte bara behandlas utförligt i VFU-kurserna. Metodiken behandlas även i matematikdidaktiken där den integreras som en naturlig del av kursinnehållet och motiveras i relation till lärande i matematik, elevers olika förutsättningar, styrdokument och didaktisk forskning och didaktiska teorier.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Även för detta examensmål redovisas i lärosätets självvärdering lärandemål från samtliga ämnesdidaktiska kurser, ämnes-VFU och självständiga arbeten.

I självvärderingen beskrivs en tydlig progression för att uppnå examensmålet, som introduceras på G1-nivå och behandlas på G2-nivå under ämnes-VFU med uppföljning i den anslutande kursen i matematikdidaktik. Måluppfyllelse uppnås på avancerade nivån (AV-nivån) inom VFU där studenten ska visa förmåga att ta helhetsansvar för undervisningen.

Utbildningen ger studenterna en god grund för att kunna stimulera varje elevs lärande och utveckling. Särskilt behandlas och examineras betydelsen av sociala och kulturella faktorer i samband med undervisningsverksamhet, och speciellt hur undervisning kan organiseras i relation till elevgruppens olika förutsättningar.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärosätet beskriver i självvärderingen arbetet med jämställdhet på generell nivå, och speciellt genuslektorns uppdrag. Fakultetens genuslektor arbetar med att öka medvetenheten och kunskapen om genusperspektiv i utbildningar samt har i uppdrag att utveckla pedagogiska modeller för arbetet med jämställdhets- och genusfrågor.

Utbildningen har påbörjat en genomlysning av jämställdhetsintegreringen i ämneslärarprogrammet. Analyser har också genomförts av kurserna i matematik när det gäller bemanning, val av litteratur och innehåll i kurser. Analyserna visar att utbildningen bedrivs så att både mäns och kvinnors erfarenheter och kunskaper synliggörs och utvecklas. Jämställdhet och jämlikhet nämns också uttryckligen i lärandemålen i VFU-kurserna. Studenterna lär sig att reflektera och agera utifrån ett jämställdhetsperspektiv, speciellt i samband med att de planerar och genomför lärandeaktiviteter.

Lärosätet ger också konkreta exempel på kurser i ämnesdidaktik och ämnes-VFU där jämställdhetsperspektivet examineras i samband med skriftliga redovisningar.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Det finns ett centralt system för uppföljning, åtgärder och återkoppling. Det ämnesnära kvalitetsarbetet i matematik utgår huvudsakligen från kursvärderingar, och resultaten och de vidtagna åtgärderna redovisas till de studenter som läser kursen vid nästa tillfälle. Kursvärderingarna behandlas även vid budget- och verksamhetsdialoger. Vidare har ämnesföreträdare för matematik och ledningen för ämneslärarprogrammet ett nära samarbete som säkerställer att ledningen får återkoppling om undervisningens genomförande. Bedömargruppen instämmer i lärosätets bedömning att det också behövs fungerande sätt att återkoppla resultat och åtgärder till de studenter som genomförde kursvärderingen.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

På samtliga kurser finns utförliga studiehandledningar, och information om studierna finns tillgänglig via kurshemsidor. Programmet har också ett studiementorsprogram där studenter på senare årskurser har i uppdrag att vara mentorer för nya studenter. Det finns även en särskild studiementor i matematik. Vidare anordnas "pluggstugor" där studenterna hjälper varandra. Studieprestationer och eventuella avbrott följs upp och analyseras, och leder vid behov till åtgärder och kontakt med studievägledare.

Bedömningsområde: Studentperspektiv**Studentperspektiv**

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Det formella studentinflytandet inom ämnet matematik består av att studenterna kan delta i kursvärderingar och ha representation i institutionsstyrelsen och ämnesråden. Lärosätet ger exempel på effekten av detta inflytande, bland annat byte av litteratur och fler praktiska övningar.

Lärosätet framhåller i självvärderingen att det är svårt att rekrytera till ämnesrådet, men det genomförs kontinuerligt informella dialoger med lärarna. Exempelvis har lärarna i matematikdidaktik kallat studenterna till samtal om nytt kursupplägg. Lärosätet avser att förstärka kvalitetsarbetet på ämnesnivå genom att utveckla ämnesrådets funktion och säkra att en studentrepresentant medverkar. Institutionen samarbetar med ledningen för ämneslärarprogrammet och Studentkåren för att stärka studentrepresentationen i beredande och beslutande organ.

Bedömggruppen instämmer i att det är angeläget att säkerställa och formalisera studenternas medverkan i både det övergripande och det ämnesnära kvalitetsarbetet.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Kurserna i matematik anpassas så att de ger användbara kunskaper och färdigheter som går att bygga vidare på under hela yrkeslivet. En sådan anpassning är en ny programmeringskurs med didaktiska inslag som infördes vårterminen 2019. Lärosätet redovisar en ambition att utveckla fler moment kring digitalisering, speciellt hantering av digitala lärplattformar och digitala läromedel.

I syfte att säkerställa en aktuell professionsanknytning har lärosätet valt att anställa kursmentorerna som också är verksamma lärare på skolor. Alumner bjuds in för att berätta om sina erfarenheter, och lärosätet planerar att bjuda in dem för att utvärdera utbildningen i sin helhet. Förutom VFU samverkar matematikdidaktikerna med lärare i kommunerna, bland annat kring praktiska forskning inom ramen för projektet Matematikdidaktik för bättre matematikkunskaper. Utbildningen har därmed en tydlig koppling till arbetslivet och aktuella utvecklingsområden i skolan.

Några lärare är delaktiga i att utforma och genomföra Skolverkets uppdragsutbildningar i programmering i matematikundervisningen. Lärarstudenterna har möjlighet att delta i projektet Mattecoach på nätet, där de får träna på att ge kvalificerad handledning till elever i grundskolan och gymnasieskolan. Dessa insatser utgör, tillsammans med de praktiska forskningsprojekten, goda exempel på relevant samverkan.

Samlad omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärosätet erbjuder en utbildning som är allsidig och väl integrerad när det gäller ämne, ämnesdidaktik och professionskunskap. Lärosätet redovisar också en tydlig progression av lärandemål som utmynnar i att lärosätet säkerställer samtliga examensmål som ingår i denna bedömning.

Lärosätet har god tillgång till kvalificerad personal som verkar i en vetenskaplig och professionsinriktad miljö. Av lärosätets självvärdering framgår att lärarna har hög vetenskaplig kompetens i matematik och tillfredsställande vetenskaplig kompetens i matematikdidaktik. En styrka hos de forskande lärarna i matematikdidaktik är att de bedriver praktisknära forskning med tydlig relevans för yrkesutövningen.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, är uppfyllt eftersom utbildningens självständiga arbeten håller hög kvalitet. Detta kan kopplas till de fördjupade ämneskunskaper och det vetenskapliga förhållningssätt som studenterna utvecklar under utbildningen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet är uppfyllt. Utbildningen behandlar vetenskapsteori och forskningsmetoder i flera kurser, och måluppfyllelse uppnås i de självständiga arbetena. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet säkerställs eftersom relationen behandlas återkommande, särskilt i den verksamhetsförlagda delen av utbildningen. Progressionen stärks också av att utbildningen kopplas till flera praktisknära forskningsprojekt med tydlig relevans för yrkesutövningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat är uppfyllt eftersom det finns en god progression från det första självständiga arbetet, inriktat mot forskningskonsumtion, till det andra självständiga arbetet, inriktat mot forskningsproduktion. Dessutom behandlas utveckling av yrkesverksamheten explicit i utbildningen.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik är uppfyllt eftersom det finns en progression för det aktuella examensmålet med utgångspunkt i lärandemål som är hämtade från samtliga kurser i ämnesdidaktik och ämnes-VFU.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande är uppfyllt eftersom det finns en väl genomtänkt integration av ämne, ämnesdidaktik och professionskunskap. Detta ger goda förutsättningar för studenterna att utveckla de färdigheter och förmågor som behövs i yrkesutövningen, speciellt att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning.

Lärosätet arbetar systematiskt med jämställdhetsfrågor och har gjort en genomlysning av kurserna i matematik när det gäller bemanning, val av litteratur och innehåll i kurser. Analyserna visar att utbildningen bedrivs så att både mäns och kvinnors erfarenheter och kunskaper synliggörs och utvecklas.

Det ämnesnära kvalitetsarbetet i matematik utgår huvudsakligen från kursvärderingar och resultaten av utvärderingen och de vidtagna åtgärderna redovisas till de studenter som läser kursen vid nästa

tillfälle. Studenterna erbjuds studiestöd genom studiementorer och har tillgång till väl strukturerad information om kursers innehåll och examination.

I syfte att säkerställa en aktuell professionsanknytning har lärosätet valt att anställa kursmentorer som också är verksamma lärare på skolor. Praktisk forskning och samverkan med verksamma lärare samt återkommande perioder med verksamhetsförlagd utbildning ger studenterna goda förutsättningar för att få insyn i de krav, villkor och utmaningar som de kommer att möta i arbetslivet.

Lärosäte: Linköpings universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik.

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Inom utbildningsvetenskaplig kärna framkommer att lärosätet har en tydlig plan och systematisk arbetsordning för både tjänsteplanering, kompetensförsörjning och kompetensutveckling. Personalen kan svara för den utbildningsvetenskapliga kärnans områden och tillfredsställer därmed de examensmål som avser UVK. Inom inriktningen matematik erbjuder lärosätet en utbildning som är allsidig och väl integrerad när det gäller ämne, ämnesdidaktik och professionskunskap. Lärosätet redovisar också en tydlig progression av lärandemål som utmynnar i att lärosätet säkerställer samtliga examensmål som ingår i denna bedömning.

Inom den utbildningsvetenskapliga kärnans utbildningsmiljö redovisar lärosätet tillfredsställande professionsrelaterad, vetenskaplig och pedagogisk kompetens. De åtta utbildningsvetenskapliga kärnkurserna kan kopplas till olika forskningsområden/forskningsprojekt. Det finns aktiva forskare i utbildningen och en nära koppling mellan utbildning och forskning. Professionsrelevansen tillgodoses genom kursmentorer som är verksamma gymnasielärare, VFU-handledare och personal med ämneslärarexamen. Inom inriktningen matematik har lärosätet god tillgång till kvalificerad personal som verkar i en vetenskaplig och professionsinriktad miljö. Av lärosätets självvärdering framgår att lärarna har hög vetenskaplig kompetens i matematik och tillfredsställande vetenskaplig kompetens i matematikdidaktik. En styrka hos de forskande lärarna i matematikdidaktik är att de bedriver praktisknära forskning med tydlig relevans för yrkesutövningen.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, är uppfyllt eftersom utbildningens självständiga arbeten håller hög kvalitet. Detta kan kopplas till de fördjupade ämneskunskaper och det vetenskapliga förhållningssätt som studenterna utvecklar under utbildningen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och inom inriktningen matematik. Inom UVK finns progressionen inom ramen för och examination av innehåll i UVK och VFU samt i relation till studentens ämnesstudier med avseende på fördjupad kunskap om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa metoder. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt betydelsen för lärarens yrkesutövning säkerställs. Relationen mellan vetenskap och beprövad erfarenhet behandlas återkommande inom inriktningen matematik, särskilt i den verksamhetsförlagda delen av utbildningen. Det stärks också av att utbildningen kopplas till flera praktisknära forskningsprojekt med tydlig relevans för yrkesutövningen. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt över forskningsresultat uppfylls inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och inom inriktningen matematik. Dessa aspekter examineras inom UVK på ett sådant sätt att målet uppnås. Det finns en klar bild i matrisform av hur lärandemål, aktiva verb och aktiviteter som stöder studenters lärande och examination hänger ihop inom ramen för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt i relation till studenternas ämnesstudier. Det finns en god progression från det första självständiga arbetet, inriktat mot forskningskonsumtion, till det andra självständiga arbetet, inriktat mot forskningsproduktion. Dessutom behandlas utveckling av yrkesverksamheten explicit i utbildningen. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och inom inriktningen matematik. Det finns progression mellan UVK, VFU och ämnesstudier, allmäntdidaktiska moment i UVK samt verksamhetsförlagd utbildning. Inom inriktningen matematik finns en progression för det aktuella examensmålet med utgångspunkt i lärandemål som är hämtade från samtliga kurser i ämnesdidaktik och ämnes-VFU. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och inom inriktningen matematik.

UVK-kurserna innehåller stöd till kommande verksamhetsförlagd utbildning (VFU), specialpedagogik, elevers sociala relationer, gruppdynamik och grupprocesser, bedömning och dokumentation samt kamratbedömningar. Det finns en väl genomtänkt integration av ämne, ämnesdidaktik och professionskunskap. Detta ger goda förutsättningar för studenterna att utveckla de färdigheter och förmågor som behövs i yrkesutövningen, speciellt att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling säkerställs via lärandemål för exempelvis värdegrundsfrågor, elevmångfald, forskningsetik, ledarskap, specialpedagogik och genomförandet av bedömningsprocesser.

Lärosätet arbetar bl.a. med genomlysning av utbildningsplaner, kursplaner, litteraturlistor och normkritiska perspektiv. Det finns ett genomtänkt upplägg av undervisningen om jämställdhet. Det har gjorts en genomlysning av kurserna i matematiklärarutbildningen när det gäller bemanning, val av litteratur och innehåll i kurser. Analyserna visar att utbildningen bedrivs så att både mäns och kvinnors erfarenheter och kunskaper synliggörs och utvecklas. Bedömargruppen anser att bedömningsgrunden jämställdhet behandlas tillfredsställande.

Det sker uppföljning, åtgärder och återkoppling via en kvalitets- och uppföljningsorganisation från övergripande universitetsnivå via programnivå och ned till institutions- och kursnivå, samt utifrån intressenter som lärare, VFU-handledare, studenter och alumner. Det ämnesnära kvalitetsarbetet i matematik utgår huvudsakligen från kursvärderingar, och resultaten och de vidtagna åtgärderna redovisas till de studenter som läser kursen vid nästa tillfälle. Studenter erbjuds bland annat vägledningssamtal, studentmentorer och individuella studieplaner som syftar till att synliggöra studenternas väg genom utbildningen i syfte att få dem att genomföra utbildningen inom planerad

studietid. Studiementorerna kan vara särskilda för matematik och det finns också "pluggstugor" inom matematik. Bedömargruppen anser att bedömningsgrunden om uppföljning, åtgärder och återkoppling behandlas tillfredsställande.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studentperspektivet säkerställs genom att studenterna har möjlighet att påverka sin utbildning i beslutsfattande organ på alla nivåer. Alla studenter får möjlighet att utvärdera kurser i lärosätets digitala utvärderingssystem. Skriftliga enkäter till kurser kompletteras med muntliga synpunkter från studenterna. Inom matematiklärarutbildningen finns därutöver också exempel på att studentinflytande har lett till byte av litteratur och fler praktiska övningar.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

När det gäller arbetsliv och samverkan ger lärosätet ett antal exempel på hur samverkan sker med olika aktörer kopplade till studenternas framtida arbetsmarknad och intresser som är viktiga för att utbildningen ska utveckla studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Inom matematiklärarutbildningen finns också praktisknära forskning och kursmentorer som samtidigt är verksamma lärare på skolor. Matematikdidaktikerna samverkar även med lärare i kommunerna.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

I självvärderingen framgår att personalstyrkan omfattar ett fyrtiotal lärare, där en hög andel är tillsvidareanställda. Det finns en kärntrupp av lärare med större omfattning på sin undervisning som bidrar till kontinuitet och stabilitet för studenterna. Av lärartabellen framgår att personalen har hög nivå på disputerade inom relevanta ämnen för UVK: 70 procent, varav hälften har lärarutbildning. De flesta har ämneslärarutbildning, vilket är en styrka i fråga om den vetenskapliga och professionsrelevanta kompetensen. Som särskild resurs för professionsrelevans finns kursmentorer som är verksamma gymnasielärare som är visstidsanställda och detta garanterar professionsanknytning. En annan lärarresurs är handledare för verksamhetsförlagd utbildning (VFU), där lärosätet samverkar med 19 kommuner. Riktlinjerna säger att studenterna ska få handledare i rätt ämne/ämnen, rätt inriktning och att handledaren ska ha genomgått en introduktion. I intervjuerna ställdes frågor om lärarnas möjligheter att bedriva undervisning och examinera studenterna i förhållande till tilldelad tid för VFU, tid för att utveckla VFU samt knyta kontakter med skolor och initiera samverkan. Lärosätet klargjorde att de som är redovisade i tabellen är VFU-ansvariga (kursansvariga) och inte handledare. Lärare som genomför trepartssamtal och ingår i besöksteam är alltså inte redovisade.

Lärosätet redogör i sin självvärdering för en tydlig plan och systematisk arbetsordning för både tjänsteplanering, kompetensförsörjning samt kompetensutveckling med vetenskaplig och

högskolepedagogisk meritering. Uppföljningar av kompetens och kompetensförsörjningsanalyser sker varje år enligt självvärderingen. Medvetna rekryteringsprocesser är en annan del av kompetensförsörjningen. Det finns en bra överblick över personalen och en genomtänkt sammansättning av personal vid berörda institutioner utifrån pedagogisk, vetenskaplig och professionsrelaterad kompetens. Lärosätet kan uppvisa en strategi för både kort och lång sikt.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

I självvärderingen framgår att de flesta forskningsprojekten är kopplade till IBL (institutionen för beteendevetenskap och lärande), men några till Tema. Det finns aktiva forskare som ingår i utbildningen. Av självvärderingen framgår att de åtta utbildningsvetenskapliga kärnkurserna kan kopplas till olika forskningsområden/forskningsprojekt som finns inom bland annat de institutioner som levererar lärare till lärarutbildningen. Detta exemplifieras i självvärderingen av den utbildningsvetenskapliga kärnkurs som heter *Ledarskap och konflikthantering*, där den kursansvariga och samtliga föreläsare bedriver aktuell forskning inom kursens områden. I intervjuerna gav lärosätet ytterligare exempel på kopplingen mellan aktuell forskning och utbildning genom att undervisande lärare i UVK-kursen om bedömning är verksamma forskare inom bedömning och gemensamt tar fram seminarieuppgifter för studenterna. Andra exempel är metoder för självskattning och att utvärdera den egna verksamheten som baseras på vetenskaplig forskning. Den progressionsmodell som utvecklats inom lärarutbildningen innebär att studenterna successivt utvecklar ämneskunskande, didaktiskt och vetenskapligt kunnande, vilket styrks i självvärderingen med hänvisning till lärandemål och betygskriterier.

Genom sin modell för progression genom programmet visar lärosätet att det finns en systematisk och genomtänkt struktur för hur utbildningens olika delar i form av den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och ämnesstudier integreras samt den stegrande graden av svårighet från grundläggande nivå till avancerad nivå. Progressionen är tydligt knuten till utvecklingen av studenternas didaktiska och vetenskapliga kunnande. Lärosätet visar genom konkreta exempel på läranderesultat hur deras modell rymmer konstruktiv länkning mellan mål, innehåll och examinationer samt en uppdelning av examensmålen kunskap och förståelse, färdighet och förmåga samt värderingsförmåga och förhållningssätt. I självvärderingen är det tydligt att det finns ett professionsinriktat innehåll integrerat med olika vetenskapliga metoder och perspektiv. Bedömargruppen anser att detta främjar att studenterna utvecklar ett forskande förhållningssätt som grund för sin profession.

Lärosätet har via sitt kursbeställningssystem en god bild av lärarutbildningens vetenskapliga och professionsinriktade utbildningsmiljö genom att det finns en överblick över forskningsprojekt/forskningsområden och deras koppling till områden i den utbildningsvetenskapliga kärnan. Det finns alltså en övergripande struktur som kan ställa kvalitetskrav vid exempelvis kursbeställningar. Programråd, ämnesråd och UVK-råd har täta och regelbundna träffar.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande,*

samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Lärosätet ger i självvärderingen en god bild av hur lärandemål samt aktiviteter som stöder studenters lärande och examination hänger ihop. Lärosätet beskriver och motiverar progressionen inom ramen för innehåll i UVK och VFU samt i relation till studenternas ämnesstudier med avseende på fördjupad kunskap om vetenskapsteori, kvalitativa och kvantitativa metoder, relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och betydelsen för lärarens yrkesutövning. Lärosätet visar genom sin redogörelse för utvecklingsområden att kvalitetsarbetet fångar upp brister i planering och genomförande samt åtgärder för att utveckla och förbättra utbildningen. I en särskild kurs (UVK8) fördjupas och bearbetas målet särskilt via metodövningar, seminarier, workshoppar och en forskningspromemoria. Lärosätet visar i självvärderingen en medvetenhet om hur denna här kursen ska utvecklas för att möta studenternas lärande på ett tydligare sätt med relevans för professionen. Det är ett utvecklingsområde att tydliggöra professionsrelevansen och motivera studenterna inför kursen. I intervjun ställdes frågan om vilka förändringar och åtgärder som lärosätet gjort för att stärka kopplingen mellan studierna i UVK och yrkesutövningen samt motivera studenterna att läsa forskningsmetodik. Lärosätet angav att de infört moment som tränar studenterna att ställa frågor med didaktisk relevans, att vara kritiska till sina egna ställningstaganden samt att de tydligare belyser hur lärarprofessionen utvecklats i ett vetenskapshistoriskt perspektiv. Fältanknutna och praktikorienterade uppgifter är också en tydligare del av kursen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

I självvärderingen visar lärosätet hur det skapas förutsättningar för att studenten examineras på ett sådant sätt att målet uppnås. Det finns en klar bild i matrisform av hur lärandemål, aktiva verb och aktiviteter som stöder studenternas lärande och examination hänger ihop inom ramen för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt i relation till studenternas ämnesstudier. Riktat mot de olika inriktningarna för ämneslärarprogrammet finns relevanta styrdokument specifikt för 7–9 och gymnasiet. Lärosätet visar på progressionen genom undervisning inom de utbildningsvetenskapliga kärnkurserna och träning och tillämpning i den verksamhetsförlagda utbildningen. Studenterna ska självständigt kunna planera en vetenskaplig empirisk undersökning samt visa förmåga att utifrån självreflektion, kollegiala samtal och konstruktiv kritik utvecklas mot en professionell yrkesroll. Det presenteras tydliggöranden och rikliga exempel på hur undervisningen stödjer studenterna samt examinationsuppgifter av relevans för målet, exempelvis skriftliga och muntliga tentamina där studenterna ska visa hur de tar del av andras erfarenheter av utformning av examinationer samt diskussioner om kunskapsbedömning i seminarier. Lärosätet beskriver hur studenterna tar del av forskningsresultat och kopplar i viss mån detta till professionen under VFU och diskussioner om autentiska fall. Vidare anger lärosätet betyg och bedömning som ett utvecklingsområde. Det anses vara ett forskningsområde i snabb utveckling

och lärosätet menar att arbetet med utvecklingsområdet underbyggs och premieras av att lärarna själva bedrivit forskning eller aktivt forskar i området.

Bedömggruppen ser lärosätets översiktliga och genomtänkta upplägg av progression med lärandemål, formulering av aktiva verb, beskrivning av lärandeaktiviteter och undervisningsformer, självstudier och examinationsformer med angivna betygsgrader som ett gott exempel på konstruktiv länkning.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen presenterar lärosätet en översiktlig tabell (tabell 7) av lärandemål av relevans för examensmålet under studentens hela utbildning. Tabellen ger en god överblick av lärandemål där tyngdpunkten i de inledande kurserna – med undantag för VFU i UVK2 – är inriktade mot universitetsförlagda delar. De avslutande lärandemålen examineras i verksamhetsförlagd utbildning (VFU) via en skriftlig och en muntlig uppgift där studenterna funderar över ett dilemma om didaktiska eller sociala dimensioner. Därutöver ska studenterna redovisa planering och genomförande av undervisning kopplat till ämnet. Bedömggruppen noterar att den inledande UVK-kursen (UK1) rymmer introducerande och grundläggande moment för målet som handlar om färdighet och förmåga.

I den avslutande VFU-kursen finns ett antal relevanta mål som handlar om färdighet och förmåga inom ramen för didaktik. I lärosätets översiktmatris (tabell 7) över UVK-kurser och VFU som anses vara betydelsefulla för examensmålet anges inte specifika aktiviteter som stöder studenternas lärande och examination, utan de presenteras separat utifrån UK1 och avslutande VFU. Inom ramen för detta mål visar lärosätet ett gott exempel på progression mellan UVK, VFU och ämnesstudier.

Självvärderingen ger konkreta exempel på lärandeaktiviteter som visar färdighet och förmåga när det gäller ämne och ämnesdidaktik. Där framgår en progression inom ramen för innehåll i UVK, VFU och studenternas ämnesstudier. De introducerande delar som finns i inledande UVK-delar fördjupas med moment som handlar om färdighet och förmåga, och då med koppling till ämnesdidaktik. Dessa kompletterar på ett bra sätt de allmäntdidaktiska moment som skrivs fram i självvärderingen för UVK.

Lärosätet anger att införandet av den tregradiga betygsskalan för VFU föranledde ett utvecklingsarbete om examinationer i programmets VFU-kurser. En tyngdpunkt i detta arbete gäller frågan om tillämpning som en del av lärandemål, examinationer och betygskriterier samt omdömesformulär som används av VFU-handledare, examinator och för studenter. I intervju beskrev lärosätet att examination av VFU sker via en VFU-dagbok för studenter, bedömningsformulär som stöd till handledare, s.k. fältmentorer samt uppföljande samtal via digitala kommunikationsverktyg.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätets beskrivning av arbetet med bedömningsgrunden täcker in både målets del om undervisningspraktik, dels övergripande utvärderings- och utvecklingsarbete. När det gäller undervisning täcks detta in av olika UVK-kurser som innehåller stöd till kommande verksamhetsförlagd utbildning (VFU), specialpedagogik, elevers sociala relationer, gruppdynamik och gruppprocesser, bedömning och dokumentation samt kamratbedömningar. Lärare förutsätts och förväntas ofta delta i utvecklingsarbete på organisationsnivå, och utvärdering och utvecklingsarbete är ett av den utbildningsvetenskapliga kärnans områden. Detta belyses särskilt i UVK7.

Det tvärvetenskapliga samarbetet med psykolog- eller socionomstudenter ses som ett gott exempel, liksom att studenterna får möta representanter från bland annat Skolinspektionen. I intervjun klargjorde lärosätet att mötet med psykologer och socionomer bidrar till att studenterna lär sig hantera variationer i grupp, samt hur individanpassning och gruppanpassning sker utifrån sociala relationer och kulturella faktorer. Här, liksom för övriga examensmål, visar lärosätet en medvetenhet om hur de två inriktningarna – 7–9 samt gymnasiet – tillgodogörs med relevant fokus. Särskilt positivt är att man i UVK7 även tar upp vuxenutbildningen, som ofta lyser med sin frånvaro och att lärosätet i den avslutande VFU-kursen förefaller ta ett seriöst grepp om utvärdering av undervisningen på olika sätt. Lärosätet kan både beskriva och motivera progressionen inom ramen för UVK och VFU samt i relation till studentens ämnesstudier med aktiva verb och lärandeaktiviteter (tabell 10).

Bedömggruppen ser det också som ett gott exempel att UVK innehåller inslag med fokus på att öva och lära sig undervisning, dokumentation, kartläggning, stöd på individ-, grupp- och organisationsnivå, samverkan med specialpedagog, enligt tidigare angivna synpunkter. Exempelen är konkreta och det förekommer bedömningskriterier.

Lärosätet identifierar ett utvecklingsområde som handlar om att studenterna vill ha mer inslag av metodik, mer uppgifter och innehåll kopplat till verkamma lärares erfarenheter samt kontextuell kunskap baserad på förtroget om pedagogisk verksamhet i mer övergripande mening som förekommer i skolan. För att utveckla detta har lärosätet infört en särskild "mentorsstrimma" som lyfter frågor om kontakt med vårdnadshavare, mentorskap och hur lärares ledarskap relaterar till stödet för den enskilde elevens lärande och utveckling. I det arbetet finns en kursmentor för UVK som samarbetat med kursmentorer från ämnena. Inslaget är inte ett obligatoriskt moment, och detta är enligt lärosätet sannolikt ett skäl till att studenternas deltagande hittills inte motsvarat förväntningarna. En annan tänkbar förklaring är att kursen är krävande och att studenterna är så pass tidigt i sin utbildning kan ha svårt att relatera till mentorsstrimmans innehåll. Därför har lärosätet planerat att göra mentorsstrimman till ett obligatoriskt moment som också examineras i avslutande VFU. Bedömggruppen ser detta som en rimlig och väl avvägd åtgärd för utvecklingsarbetet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Lärosätet redogör i självvärderingen för hur examensmålets olika delar examineras enligt en progression i UVK-kurserna och verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Progressionen inom ramen för innehåll i utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och VFU samt i relation till studenternas

ämnesstudier (lärosätet hänvisar här också till del 2 av självvärderingen) framgår med avseende på lärandemål för exempelvis värdegrundsfrågor, elevmångfald, forskningsetik, ledarskap, specialpedagogik och genomförandet av bedömningsprocesser. Inom ramen för de UVK-kurser som anges förekommer exempel på lärandemål i kurserna, vilka stärker redogörelsen av att studenterna under utbildningen får möjligheter att uppnå examensmålet. Lärosätet beskriver särskilt hur lärandemål, aktiviteter som stöder studenters lärande och examination hänger ihop genom att exemplifiera med UVK-kurs 4. Workshoppar ger studenterna möjlighet till träning och reflektion över lärares professionella förhållningssätt i svåra situationer. Olika etiska perspektiv och specifikt fokus på mänskliga rättigheter finns uttalat i UVK, medan det är mindre uttalat för hållbar utveckling. Lärosätet visar genom sin redogörelse för utvecklingsområden att det är medvetet om bristerna i hur hållbar utveckling skrivs fram i utbildningen. Bedömargruppen instämmer i lärosätets bedömning att hållbar utveckling behöver komma in tydligare i lärandemål och belysas ur sina olika dimensioner.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen och intervjuerna framkom att lärosätet aktivt arbetar för att jämställdhetsperspektivet både ska genomsyra lärarutbildningens organisation och ingå i programmets innehåll och genomförande. Lärosätet arbetar med bland annat genomlysning av utbildningsplaner, kursplaner, litteraturlistor och normkritiska perspektiv. En satsning sedan 2005 är också en genuslektor per fakultet/område som har tid i tjänst att jobba med dessa frågor riktat mot styrelse, program och samverkan med studentkårer och studentrepresentanter. Lärosätet har utvecklade rutiner och processer och i beställningen av kurser till institutionerna föreskrivs att internationalisering, genus, klass och etnicitet ska beaktas vid utformningen av kurserna. Detta ska också synliggöras i lärandemål, kursinnehåll, arbetsformer eller val av litteratur och examinationer. Kurserna planeras så att både män och kvinnor finns representerade bland lärarna, både som föreläsare och seminarieledare i den mån det är möjligt, och bifogad lärarlista visar en jämn könsfördelning. Även arbetsformerna beaktar jämställdhet genom att lärarna ser till att båda könen finns representerade i seminariegrupperna i den mån det är möjligt.

Det finns ett genomtänkt upplägg av undervisningen om jämställdhet. Mot bakgrund av lärandemål i tre olika utbildningsvetenskapliga kärnkurser redogörs för lärandeaktiviteter om jämställdhet, exempelvis om bemötande och förmåga att analysera exempelvis hur skolan sorterar utifrån genus. Sammantaget innebär detta att studenterna får en samlad kunskap om genus och jämställdhet för att kunna omsätta i handling/förhållningssätt i skolan. I självvärderingen framgår att en större andel män än kvinnor gör avbrott i sin utbildning, särskilt på inriktningen mot gymnasieskolan.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

I självvärderingen beskriver lärosätet en kvalitets- och uppföljningsorganisation från övergripande universitetsnivå via program- och ned till institutions- och kursnivå. Utöver lärosätets generella sexårscykel för programvärdering så listas en mängd olika typer av kvalitetsgranskningar av ämneslärarprogrammet, som sammantaget innebär att programmet på olika sätt genomlysas och att

underlag genereras för utveckling på olika nivåer i programmet. Dessa nivåer omfattar lokala kursutvärderingar till övergripande budget och genomströmning. De ämnes- och programansvariga aktörerna är involverade i flera av dem. Synpunkter hämtas även in från alumner i en återkommande enkät. Också VFU-placeringar utvärderas och följs upp efter varje VFU-period, vilket ska ses som en positiv rutin för att kunna kvalitetssäkra den verksamhetsförlagda utbildningen som en central del i genomförande av programmet. Genomströmningsanalyser sker och digitala enkäter används för att samla underlag. Återkoppling sker till studenter och kursansvariga. En tydlig systematik beskrivs, där det även lyfts klara exempel på hur uppföljningen har omsatts i förbättringsåtgärder. Lärosätet ger i detta avseende konkreta exempel på förändringar efter utvärderingar. Studenternas synpunkter på UVK5 ledde till att examinationen utökades med en analys av ett fall och att längre seminarierid genomfördes. Ett annat exempel är att lärosätet i strukturplanen bytte plats på UVK7 och UVK8 som ett resultat av synpunkter. Resultaten återkopplas till samma studenter som skrev den, och förändringar redovisas till de nya studenter som läser kursen efter. Bedömargruppen ser detta som ett gott exempel på att åtgärder görs som en direkt följd av studenternas synpunkter.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Självvärderingen redogör för en lång rad av olika undersökningar, utvärderingar, dialoger, uppföljningar och analyser som används för att få en bild av studenternas resultat och väg genom utbildningen i förhållande till bl.a. planerad studietid. Studenter erbjuds vägledningssamtal och en rad åtgärder nämns som syftar till att synliggöra studenternas väg genom utbildningen i syfte att få dem att genomföra utbildningen inom planerad studietid. Utöver att team följer upp studenter som inte följer studietakten och upprättar individuella studieplaner för dem finns stödundervisning för studenter. Det nämns också studentmentorer som ger nya studenter stöttning. Relaterat till kurserna är det främst genom rutiner för examination och om-examination som studenterna kan undvika dröjsmål. Direktiv för publicering av scheman och litteraturlistor finns för att studenterna ska kunna planera sin tid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Utifrån självvärderingen som underlag konstaterar bedömargruppen att studenterna har möjlighet att påverka sin utbildning i beslutsfattande organ på alla nivåer. Genom studentkåren utses studentrepresentanter från alltifrån övergripande beslutande och beredande organ (styrelsen för utbildningsvetenskap; kvalitetsuppföljning) till organ som mer direkt berör ämnesläroutbildningen (VFU-studentråd, UK-råd, ämnesråd, team). Dessutom samverkar studenterna med genuslektorn.

Alla studenter får möjlighet att utvärdera kurser i lärosätets digitala utvärderingssystem. Skriftliga enkäter till kurser kompletteras med muntliga synpunkter från studenterna. Vidare har studenterna möjlighet att påverka sin utbildning genom att välja inriktningar och andraämne, t.ex. kan 7–9-inriktningen vänta till termin 4 innan studenterna väljer mellan 2-ämnes- och 3-ämneskombinationer.

Bedömargruppen anser att studiementorsprogrammet är ett föredömligt exempel på hur studenternas erfarenheter kan tillvaratas i utbildningen, där mer erfarna studenter kan stötta nya och lyfta frågor ur

studenternas perspektiv till studievägledaren och den programansvariga. Ett annat föredömligt exempel är att lärosätet har infört en introduktionsutbildning för studentrepresentanter.

Självvärderingen tar upp problemet med att representationen blir svag om intresset för att engagera sig bland studenterna är lågt. Detta problem försöker man komma till rätta med genom att informera om vilka möjligheter till studentinflytande som finns och genom att utbilda studentrepresentanter.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet ger ett antal exempel på hur samverkan sker med olika aktörer kopplade till studenternas framtida arbetsmarknad och intressenter som är viktiga för att utbildningen ska utveckla studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Samtliga av dessa exempel ger ett intryck av att lärosätet bedriver relevant samverkan som bidrar till kvaliteten i programmets genomförande. I intervjuerna framhölls särskilt den betydelse som utvecklingen av ett vetenskapligt förhållningssätt i dialog med både yrkesverksamma lärare och företrädare för andra humanvetenskapliga professioner har för att studenterna ska kunna möta ett föränderligt arbetsliv.

En huvudsaklig samverkansytta är den verksamhetsförlagda utbildningen som studenterna genomför både kopplat till UVK och sina ämnesstudier. Förutom VFU finns andra former för samverkan, bland annat genom "kursmentorer" där yrkesverksamma lärare deltar i kurser på lärarutbildningen. I självvärderingen och i intervjuerna beskriver lärosätet att kursmentorena stödjer studenterna om exempel på digitalisering i skolan, diskussioner om mångfald och etnicitet och kopplar alltså utbildningen till den aktuella situationen i skolan. Detta ser bedömargruppen som ett positivt grepp, eftersom kursmentorens funktion är att närmare koppla utbildningen till den aktuella situationen i skolan. Det bidrar till att utveckla studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

En annan arena för samverkan med arbetslivet är Skolsamverkan som syftar till dialog mellan lärosätet och huvudmännen. Genom denna samverkansform sker seminarierier inom exempelvis digitalt lärande för lärare och studenter. Det finns en inbyggd progression i programmet för att utveckla dessa kunskaper. Etnicitet och mångfald är andra teman, liksom angivna exempel under redogörelsen för examensmålen som att samverka med socionom- och psykologstudenter i fallstudier utifrån barnets perspektiv. Samverkan med Skolinspektionen, rektorer och kommunen sker också, vilket breddar studenternas inblick i arbetslivet.

Lärosätet samverkar med alumner genom att en del alumner nu är handledare på VFU och alumner också kan dela med sig av erfarenheter från utlandsstudier. Här identifierar lärosätet ett utvecklingsområde: tillvaratagandet av alumners erfarenheter är något som lärosätet vill utveckla mer, till exempel genom att ordna alumnträffar.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

När det gäller personal framkommer att lärosätet har en tydlig plan och systematisk arbetsordning för både tjänsteplanering, kompetensförsörjning och kompetensutveckling. Personalen kan svara för den utbildningsvetenskapliga kärnans områden och tillfredsställer därmed de examensmål som avser UVK.

Med hänvisning till utbildningsmiljön redovisar lärosätet tillfredsställande professionsrelaterad, vetenskaplig och pedagogisk kompetens. De åtta utbildningsvetenskapliga kärnkurserna kan kopplas till olika forskningsområden/forskningsprojekt. Det finns aktiva forskare i utbildningen och en nära koppling mellan utbildning och forskning. Professionsrelevansen tillgodoses genom kursmentoror som är verksamma gymnasielärare, VFU-handledare och personal med ämneslärarexamen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet säkerställs genom progressionen inom ramen för och examination av innehåll i UVK och VFU samt i relation till studentens ämnesstudier med avseende på fördjupad kunskap om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa metoder. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt betydelsen för lärarens yrkesutövning säkerställs.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat examineras på ett sådant sätt att målet uppnås. Det finns en klar bild i matrisform av hur lärandemål, aktiva verb och aktiviteter som stöder studenters lärande och examination hänger ihop inom ramen för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt i relation till studenternas ämnesstudier.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik säkerställs via progression mellan UVK, VFU och ämnesstudier, allmäntdidaktiska moment i UVK samt verksamhetsförlagd utbildning.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande säkerställs i olika UVK-kurser som innehåller stöd till kommande verksamhetsförlagd utbildning (VFU), specialpedagogik, elevers sociala relationer, gruppdynamik och grupprocesser, bedömning och dokumentation samt kamratbedömningar.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling säkerställs via lärandemål för exempelvis värdegrundsfrågor, elevmångfald, forskningsetik, ledarskap, specialpedagogik och genomförandet av bedömningsprocesser.

Lärosätet arbetar med bland annat genomlysning av utbildningsplaner, kursplaner, litteraturlistor och normkritiska perspektiv. Det finns ett genomtänkt upplägg av undervisningen om jämställdhet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling sker via en kvalitets- och uppföljningsorganisation från övergripande universitetsnivå via programnivå och ned till institutions- och kursnivå, samt utifrån intressenter som lärare, VFU-handledare, studenter och alumner.

Studenter erbjuds bland annat vägledningssamtal, studentmentorer och individuella som syftar till att synliggöra studenternas väg genom utbildningen i syfte att få dem att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Studentperspektivet säkerställs genom att studenterna har möjlighet att påverka sin utbildning i beslutsfattande organ på alla nivåer. Alla studenter får möjlighet att utvärdera kurser i lärosätets digitala utvärderingssystem. Skriftliga enkäter till kurser kompletteras med muntliga synpunkter från studenterna.

När det gäller arbetsliv och samverkan ger lärosätet ett antal exempel på hur samverkan sker med olika aktörer kopplade till studenternas framtida arbetsmarknad och intressenter som är viktiga för att utbildningen ska utveckla studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Av lärosätets självvärdering framgår att lärarna har hög vetenskaplig kompetens i matematik och tillfredsställande vetenskaplig kompetens i matematikdidaktik. En styrka hos de forskande lärarna i matematikdidaktik är att de bedriver praktisknära forskning med tydlig relevans för yrkesutövningen.

När det gäller professionsrelaterad kompetens finns tre tillsvidareanställda lärare som har ämneslärarexamen med inriktning matematik. Vidare finns en visstidsanställd kursmentor med ämneslärarexamen vars huvudsakliga anställning är inom kommunen. Kursmentorn har endast 10 procent tjänstgöring i ämneslärarutbildningen, varav 5 procent i matematik. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att överväga att öka kursmentorns tjänstgöring i ämneslärarutbildningen. Den professionsrelaterade kompetensen är i nuläget tillfredsställande. Det gäller även den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), där det under intervjuerna framkom att ytterligare lärare med professionsrelaterad kompetens deltar i VFU-team som stödjer genomförandet av VFU.

De flesta lärare är tillsvidareanställda och har högskolepedagogisk utbildning eller motsvarande kompetens. Lärarna träffas regelbundet för att diskutera pedagogiska frågor och utbyta erfarenheter om undervisning, vilket bidrar till att stärka det kollegiala engagemanget och den pedagogiska kompetensen.

Inom matematik finns en stabil lärarresurs med bred ämneskompetens. Det finns endast ett fåtal lärare i matematikdidaktik, vilket är tillräckligt på kort sikt. Lärosätet redovisar också adekvata åtgärder för att säkerställa lärarkompetens i matematikdidaktik på längre sikt; till exempel vill man stödja lektorerna i att uppnå docentkompetens för att därmed också kunna rekrytera forskarstuderande i matematikdidaktik.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Det finns en god forskningsmiljö i matematik som säkerställer att studenterna möter kvalificerade lärare som kan förmedla fördjupade ämneskunskaper och ett vetenskapligt förhållningssätt i ämnesundervisningen. Den matematikdidaktiska forskningen är till mer direkt nytta för utbildningen och studenterna. Utbildningen behandlar praktisknära forsknings- och utvecklingsprojekt med inriktning matematisk modellering, matematik på yrkesprogram, bedömning av elevers kunskaper i matematik och användandet av appar i matematikklassrummet, som ligger väl i linje med professionens behov och har tydlig koppling till ett yrkesrelevant matematikinnehåll. Denna forskning och dess resultat kopplas till de ämnesdidaktiska kurserna, vilket skapar ett nära samband mellan forskning och utbildning och bidrar till hög kvalitet i de självständiga arbetena.

Flera lärare har professionsanknytning genom egen ämneslärarexamen. Endast en lärare är involverad i VFU:n, och dessutom med låg tjänstgöringsgrad. Ämnesintegrationen innebär dock att VFU förbereds, följs upp och examineras inom en kurs i matematikdidaktik, där lärarna har ytterligare avsatt arbetstid som är kopplad till VFU. Genomförandet av VFU stöds också av ett VFU-team där fler lärare med professionserfarenhet deltar.

Utbildningsmiljön hålls samman med stöd av en väl genomtänkt beställarorganisation som både säkerställer att kurserna genomförs med hög kvalitet och ser till att de olika aktörerna samverkar för att skapa en sammanhållen utbildning med god progression.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

De inledande matematikstudierna inom 1–60 högskolepoäng framstår som väl anpassade till inriktningen mot gymnasieskolan och samläses i stor utsträckning med inriktningen mot årskurs 7–9. Matematikkurserna inom 1–60 poäng ger ett brett kunnande och viss fördjupning inom matematiska områden som är centrala för matematikundervisning i gymnasieskolan. Den senare delen av matematikstudierna, 61–90 poäng matematik, läses enbart av studenter med inriktning mot gymnasieskolan, och de ger fördjupade och även väsentligt fördjupade kunskaper i matematik – särskilt genom kurserna Beräkningsmatematik och Modeller och modellering. De väsentligt fördjupade ämneskunskaperna visar sig i de självständiga arbetena, vilka håller hög kvalitet.

Kurserna i matematikdidaktik och ämnes-VFU läses delvis inriktningsspecifikt, vilket för inriktningen mot gymnasieskolan gör att kurserna kan fokuseras på att planera och genomföra undervisning av stadiespecifikt matematik. Därigenom breddas och fördjupas också studenternas ämneskunskaper om den matematik som undervisas i gymnasieskolan.

Genom att behandla teori och bevisföring i matematikkurserna får studenterna fördjupad insikt i äldre matematisk forskning och ämnesteoretiskt utvecklingsarbete som fortfarande är giltigt och aktuellt. Kurserna i matematik, och speciellt kursen Matematikens historia, ger även fördjupad insikt i matematikens idéhistoriska utveckling. Det ämnesteoretiska innehållet följs upp i de matematikdidaktiska kurserna där matematisk teori och bevisföring behandlas ur ett undervisningsperspektiv.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

I lärosätets självvärdering redovisas en väl genomarbetad länkning av lärandemål som säkerställer en god progression i vetenskapsteori och vetenskaplig metod mellan kurser, både i den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och inom ämnet. Man ger konkreta exempel på projekt där studenten tränas i vetenskaplig textproduktion med krav på att ha ett vetenskapligt förhållningssätt, formulera relevanta frågeställningar och göra kvalitativa och kvantitativa analyser av empiriska data. Lärosätet beskriver ett pågående utvecklingsarbete för att stärka progressionen mot kunskap om kvalitativa forskningsmetoder, vilket exemplifieras med att analys av klassrumsobservationer har tillkommit som kursmoment. Bedömargruppen instämmer i att detta är ett väl valt utvecklingsområde och framhåller att både kvalitativa och kvantitativa metoder bör behandlas så pass utförligt att studenten kan använda dem som instrument för att utforska sin kommande yrkesverksamhet. Vidare håller studenternas självständiga arbeten hög kvalitet, såväl avseende behandling av ämnesinnehåll som användande av vetenskaplig metod. Sammantaget visar lärosätet att utbildningen har ett väl fungerande kursinnehåll och progression av lärandemål för vetenskapsteori och vetenskaplig metod. Den inleds med att studenterna jämför olika sätt att se på kunskapsbegreppet i matematik som disciplin och som skolämne, och avslutas med att de får planera och genomföra ett vetenskapligt arbete. Den höga kvaliteten i de självständiga arbetena bekräftar måluppfyllelse när det gäller vetenskapsteori och vetenskaplig metod.

Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, och dess betydelse för yrkesutövningen, behandlas särskilt inom VFU-kurserna genom ämnesrelaterade VFU-uppgifter och examineras genom muntliga redovisningar, ämnesdidaktiska rapporter och hemtentamen. Vidare kopplas kursuppgifter och självständiga arbeten till de praktiska forskningsprojekten, vilket säkerställer att relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet även beaktas i den campusförlagda delen av utbildningen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet ger i självvärderingen en tydlig bild av progressionen för det aktuella examensmålet, med utgångspunkt i lärandemål som är hämtade från samtliga kurser i ämnesdidaktik, självständiga arbeten och ämnes-VFU. Särskilt progressionen från det första självständiga arbetet, inriktat mot

forskningskonsumtion, till det andra självständiga arbetet, inriktat mot forskningsproduktion, övertygar om att måluppfyllelsen säkerställs – liksom det faktum att utveckling av yrkesverksamheten behandlas explicit i utbildningen. Måluppfyllelsen bekräftas av att de självständiga arbetena håller hög kvalitet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätets självvärdering ger en tydlig bild av progressionen för det aktuella examensmålet med utgångspunkt i lärandemål som är hämtade från samtliga kurser i ämnesdidaktik och ämnes-VFU. Ett utvecklingsområde som nämns är att i kursplaner synliggöra de metodikinslag som redan genomförs och att utöka dessa inslag genom att låta kursmentorn vara mer involverad i de tidiga didaktikkurserna. Bedömgargruppen instämmer i lärosätets bedömning att det är önskvärt att förtydliga och säkerställa utbildningens metodikinnehåll, även hur detta innehåll examineras. Det framgår av beskrivningarna i lärosätets självvärdering att metodik inte bara behandlas utförligt i VFU-kurserna. Metodiken behandlas även i matematikdidaktiken där den integreras som en naturlig del av kursinnehållet och motiveras i relation till lärande i matematik, elevers olika förutsättningar, styrdokument och didaktisk forskning och didaktiska teorier.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Även för detta examensmål redovisas i lärosätets självvärdering lärandemål från samtliga ämnesdidaktiska kurser, ämnes-VFU och självständiga arbeten.

I självvärderingen beskrivs en tydlig progression för att uppnå examensmålet som introduceras på G1-nivå och behandlas på G2-nivå. På G3-nivå ska studenten även öva förmågan att anpassa ämnesinnehållet till elevgruppens olika förutsättningar. Måluppfyllelse uppnås på avancerade nivån (AV-nivå) inom VFU där studenten ska visa förmåga att ta helhetsansvar för undervisningen.

Utbildningen ger studenterna en god grund för att kunna stimulera varje elevs lärande och utveckling. Särskilt behandlas och examineras betydelsen av sociala och kulturella faktorer i samband med undervisningsverksamhet, och speciellt hur undervisning kan organiseras i relation till elevgruppens olika förutsättningar.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärosätet beskriver i självvärderingen arbetet med jämställdhet på generell nivå, och speciellt genuslektorns uppdrag. Fakultetens genuslektor arbetar med att öka medvetenheten och kunskapen

om genusperspektiv i utbildningar samt har i uppdrag att utveckla pedagogiska modeller för arbetet med jämställdhets- och genusfrågor.

Man har påbörjat en genomlysning av jämställdhetsintegreringen i ämneslärarprogrammet, och har analyserat kurserna i matematik när det gäller bemanning, val av litteratur och innehåll i kurser. Analyserna visar att utbildningen bedrivs så att både mäns och kvinnors erfarenheter och kunskaper synliggörs och utvecklas. Jämställdhet och jämlikhet nämns också uttryckligen i lärandemålen i VFU-kurserna. Studenterna lär sig att reflektera och agera utifrån ett jämställdhetsperspektiv, speciellt i samband med att de planerar och genomför lärandeaktiviteter. Lärosätet ger också konkreta exempel på kurser i ämnesdidaktik och ämnes-VFU där jämställdhetsperspektivet examineras i samband med skriftliga redovisningar.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Det finns ett centralt system för uppföljning, åtgärder och återkoppling. Det ämnesnära kvalitetsarbetet i matematik utgår huvudsakligen från kursvärderingar, och resultaten och de vidtagna åtgärderna redovisas till de studenter som läser kursen vid nästa tillfälle. Kursvärderingarna behandlas även vid budget- och verksamhetsdialoger. Vidare har ämnesföreträdare för matematik och ledningen för ämneslärarprogrammet ett nära samarbete som säkerställer att ledningen får återkoppling om undervisningens genomförande. Bedömargruppen instämmer i lärosätets bedömning att det också behövs fungerande sätt att återkoppla resultat och åtgärder till de studenter som genomförde kursvärderingen.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

På samtliga kurser finns utförliga studiehandledningar, och information om studierna finns tillgänglig via kurshemsidor. Programmet har också ett studiementorsprogram där studenter på senare årskurser har i uppdrag att vara mentorer för nya studenter. Det finns även en särskild studiementor i matematik. Vidare anordnas "pluggstugor" där studenterna hjälper varandra. Studieprestationer och eventuella avbrott följs upp och analyseras, och leder vid behov till åtgärder och kontakt med studievägledare.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Det formella studentinflytandet inom ämnet matematik består av att studenterna kan delta i kursvärderingar och ha representation i institutionsstyrelsen och ämnesråden. Lärosätet ger exempel på effekten av detta inflytande, bland annat byte av litteratur och fler praktiska övningar.

Lärosätet framhåller i självvärderingen att det är svårt att rekrytera till ämnesrådet, men det genomförs kontinuerligt informella dialoger med lärarna. Exempelvis har lärarna i matematikdidaktik kallat

studenterna till samtal om nytt kursupplägg. Lärosätet avser att förstärka kvalitetsarbetet på ämnesnivå genom att utveckla ämnesrådets funktion och säkra att en studentrepresentant medverkar. Institutionen samarbetar med ledningen för ämneslärarprogrammet och Studentkåren för att stärka studentrepresentationen i beredande och beslutande organ.

Bedömgargruppen instämmer i lärosätets bedömning att det är angeläget att säkerställa och formalisera studenternas medverkan i både det övergripande och det ämnesnära kvalitetsarbetet.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Kurserna i matematik anpassas så att de ger användbara kunskaper och färdigheter som går att bygga vidare på under hela yrkeslivet. En sådan anpassning är en ny programmeringskurs med didaktiska inslag som infördes vårterminen 2019. Lärosätet redovisar en ambition att utveckla fler moment kring digitalisering, speciellt hantering av digitala lärplattformar och digitala läromedel.

I syfte att säkerställa en aktuell professionsanknytning har lärosätet valt att anställa kursmentorerna som också är verksamma lärare på skolor. Alumner bjuds in för att berätta om sina erfarenheter och lärosätet planerar att bjuda in dem för att utvärdera utbildningen i sin helhet. Förutom VFU samverkar matematikdidaktikerna med lärare i kommunerna, bland annat kring praktiska forskning inom ramen för projektet Matematikdidaktik för bättre matematikkunskaper. Utbildningen har därmed en tydlig koppling till arbetslivet och aktuella utvecklingsområden i skolan.

Några lärare är delaktiga i att utforma och genomföra Skolverkets uppdragsutbildningar i programmering i matematikundervisningen. Lärarstudenterna har möjlighet att delta i projektet Mattecoach på nätet, där de får träna på att ge kvalificerad handledning till elever i grundskolan och gymnasieskolan. Dessa insatser är, tillsammans med de praktiska forskningsprojekten, goda exempel på relevant samverkan.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärosätet erbjuder en utbildning som är allsidig och väl integrerad när det gäller ämne, ämnesdidaktik och professionskunskap. Lärosätet redovisar också en tydlig progression av lärandemål som utmynnar i att lärosätet säkerställer samtliga examensmål som ingår i denna bedömning.

Lärosätet har god tillgång till kvalificerad personal som verkar i en vetenskaplig och professionsinriktad miljö. Av lärosätets självvärdering framgår att lärarna har hög vetenskaplig kompetens i matematik och tillfredsställande vetenskaplig kompetens i matematikdidaktik. En styrka hos de forskande lärarna i matematikdidaktik är att de bedriver praktiska forskning med tydlig relevans för yrkesutövningen.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, är uppfyllt eftersom utbildningens självständiga arbeten håller hög kvalitet. Detta kan kopplas till de fördjupade ämneskunskaper och det vetenskapliga förhållningssätt som studenterna utvecklar under utbildningen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet är uppfyllt. Utbildningen behandlar vetenskapsteori och forskningsmetoder i flera kurser, och måloppfyllelse uppnås i de självständiga arbetena. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet säkerställs eftersom relationen behandlas återkommande, särskilt i den verksamhetsförlagda delen av utbildningen. Progressionen stärks också av att utbildningen kopplas till flera praktiska forskningsprojekt med tydlig relevans för yrkesutövningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat är uppfyllt eftersom det finns en god progression från det första självständiga arbetet, inriktat mot forskningskonsumtion, till det andra självständiga arbetet, inriktat mot forskningsproduktion. Dessutom behandlas utveckling av yrkesverksamheten explicit i utbildningen.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik är uppfyllt eftersom det finns en progression för det aktuella examensmålet med utgångspunkt i lärandemål som är hämtade från samtliga kurser i ämnesdidaktik och ämnes-VFU.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande är uppfyllt eftersom det finns en väl genomtänkt integration av ämne, ämnesdidaktik och professionskunskap. Detta ger goda förutsättningar för studenterna att utveckla de färdigheter och förmågor som behövs i yrkesutövningen, speciellt att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning.

Lärosätet arbetar systematiskt med jämställdhetsfrågor och har gjort en genomlysning av kurserna i matematik när det gäller bemanning, val av litteratur och innehåll i kurser. Analyserna visar att utbildningen bedrivs så att både mäns och kvinnors erfarenheter och kunskaper synliggörs och utvecklas.

Det ämnesnära kvalitetsarbetet i matematik utgår huvudsakligen från kursvärderingar, och resultaten och de vidtagna åtgärderna redovisas till de studenter som läser kursen vid nästa tillfälle. Det finns studiementorer och pluggstugor för att studenterna ska genomföra studierna inom utsatt tid.

Studentinflytandet består av att studenterna kan delta i kursvärderingar och ha representation i institutionsstyrelsen och ämnesråden. Lärosätet ger exempel på effekten av detta inflytande, bland annat byte av litteratur och fler praktiska övningar.

I syfte att säkerställa en aktuell professionsanknytning har lärosätet valt att anställa kursmentorer som också är verksamma lärare på skolor. Praktisk forskning och samverkan med verksamma lärare samt återkommande perioder med verksamhetsförlagd utbildning ger studenterna goda förutsättningar för att få insyn i de krav, villkor och utmaningar som de kommer att möta i arbetslivet.

Lärosäte: Linköpings universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet samhällskunskap.

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande

När det gäller personal framkommer att lärosätet har en tydlig plan och systematisk arbetsordning för både tjänsteplanering, kompetensförsörjning och kompetensutveckling. Det framkommer en bred kompetens i såväl inom UVK som för ämnet samhällskunskaps olika ämnesområden som i det avseendet tydligt står i proportion till utbildningens volym och innehåll. Bedömaregruppen anser däremot att den professionsrelaterade kompetensen för inriktningen samhällskunskap har några svagheter. Dessa svagheter gäller det låga antalet med lärarutbildning och skolerfarenhet, vilket framgår av lärartabellen och självvärderingen

Med hänvisning till utbildningsmiljön redovisar lärosätet tillfredsställande professionsrelaterad, vetenskaplig och pedagogisk kompetens för utbildningens UVK del. De åtta utbildningsvetenskapliga kärnkurserna kan kopplas till olika forskningsområden/forskningsprojekt. Det finns aktiva forskare i utbildningen och en nära koppling mellan utbildning och forskning. För inriktningen samhällskunskap finns det lärare med aktuella egna forskningsexempel som relaterar till detta i sin undervisning, vilket visar på ett adekvat samband mellan forskning och utbildning. Professionsrelevansen tillgodoses genom kursmentorerna som är verksamma gymnasielärare, VFU-handledare och personal med ämneslärarexamen. Men otydlighet i hur väl den sammanhållna miljön är för ämnet samhällskunskap ger en viss farhåga för att bredden och djupet i forskningen kan ha svårt att nå in i utbildningen i ett långsiktigt perspektiv. Framför allt gäller detta att bedömaregruppen inte ser var och hur forskningen sätts i ett helhetsperspektiv i ämnet samhällskunskap. Sammantaget ser bedömaregruppen utbildningsmiljön som tillräckligt stark, men vill se en förstärkning av den specifika professionsinriktningen gentemot samhällskunskap.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Lärosätet visar i självvärderingen en genomtänkt idé för att de olika akademiska ämnena ska knytas ihop till en helhet för ämnet samhällskunskap. När det gäller väsentligt fördjupade kunskaper ser däremot bedömaregruppen en del otydligheter. Otydligheterna gäller om kurserna 61–90 högskolepoäng ska ses som breddning eller fördjupning. För blivande gymnasielärare ser 91–120 högskolepoäng olika ut beroende på om studenterna har ämneskombination med svenska eller inte. Bedömaregruppen uppmanar lärosätet att formulera en tydlig strategi för helhetssynen på bredd och fördjupning i sina samhällskunskapskurser

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls genom progressionen inom ramen för och examination av innehåll i UVK och VFU samt i relation till studentens ämnesstudier med avseende på fördjupad kunskap om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa metoder. Relationen mellan vetenskaplig grund och

beprövad erfarenhet samt betydelsen för lärarens yrkesutövning säkerställs. För inriktningen samhällskunskap ser bedömargruppen en kontinuitet i undervisningen om vetenskapsteori och forskningsmetoder, där sökande och analyserande av forskning och tillämpning av metoder sker flera gånger. Den brist som bedömargruppen identifierar gäller en helhet för grundläggande samhällsvetenskaplig metod. Det finns ingen metodkurs före Examensarbete 1. Bedömargruppen ser en otydlighet i hur det säkerställs att studenterna inte bara får många olika delar av vetenskapsteori och metodologi, utan att delarna även kan knytas till en samhällsvetenskaplig helhet. Bedömargruppen riktar en uppmaning till lärosätet att utveckla och synliggöra en strategi för hur helhetssynen på vetenskapsteori och metodologi ser ut och säkerställs

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Det finns en klar bild i matrisform av hur lärandemål, aktiva verb och aktiviteter som stöder studenters lärande och examination hänger ihop inom ramen för UVK och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt i relation till studenternas ämnesstudier. Bedömargruppen menar att detta är särskilt framträdande i bedömningsgrundens formuleringar om förmågan att förhålla sig kritisk och självständig till relevanta forskningsresultat. Bedömargruppen noterar att studenterna enligt självvärderingen tränas i detta på olika sätt, men saknar en starkare helhetssyn som lärosätet uppmanas att utveckla.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls genom progression mellan UVK, VFU och ämnesstudier, allmändidaktiska moment i UVK samt verksamhetsförlagd utbildning. Ämnesdidaktiska grundverktyg ges i kursen SH1, vilket gör att omfattningen av undervisningen i bedömningsgrunden om didaktik och ämnesdidaktik därför till stor del finns enligt bedömargruppen. Bedömargruppen menar att utbildningen visar en svaghet i var och hur de didaktiska och ämnesdidaktiska verktygen faktiskt får användas av studenterna. Framför allt efterlyser bedömargruppen en utveckling av hur studenterna får möjlighet att använda ämnesdidaktiska modeller för både planering och problematisering av sin egen undervisning.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls i olika UVK-kurser som innehåller stöd till kommande verksamhetsförlagd utbildning (VFU), specialpedagogik, elevers sociala relationer, gruppdynamik och grupprocesser, bedömning och dokumentation samt kamratbedömningar. Det finns i utbildningen inslag där konstruktiv kritik både ska ges och tas emot av studenterna. Bedömargruppen menar att de inslag som ingår i fältstudierna ger möjlighet att se olika typer av undervisning och kan därmed öka förmågan att stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls via lärandemål för exempelvis värdegrundsfrågor, elevmångfald, forskningsetik, ledarskap, specialpedagogik och genomförandet av bedömningsprocesser.

För jämställdhetsperspektivet arbetar lärosätet med bland annat genomlysning av utbildningsplaner, kursplaner, litteraturlistor och normkritiska perspektiv. Det finns ett genomtänkt upplägg av undervisningen om jämställdhet. Lärosätet visar enligt bedömargruppen en medvetenhet om hur universitetslärarnas eget beteende i klassrummet och representationen i litteraturen påverkar hur jämställdhetsperspektivet kommuniceras och förankras hos studenterna. Den här bilden förstärks

också vid intervjuerna, där lärosätet kan beskriva och resonera om kursernas innehåll och lärarnas agerande utifrån jämställdhetsperspektivet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling sker via en kvalitets- och uppföljningsorganisation från övergripande universitetsnivå via programnivå och ned till institutions- och kursnivå, samt utifrån intressenter som lärare, VFU-handledare, studenter och alumner. Självvärderingen ger goda exempel på uppföljning, som att uppföljning sker i lärarlaget och är grund för kursutveckling. Utvärderingar sker både skriftligt och muntligt. Lärosätet visar också i självvärderingen hur återkoppling sker. Förändringar tas upp i dialog med studenterna i både undervisningssituationer och ämnesråd. Studenterna får också veta i början på en ny kurs vilka förändringar som skett.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studentperspektivet säkerställs genom att studenterna har möjlighet att påverka sin utbildning i beslutsfattande organ på alla nivåer. Alla studenter får möjlighet att utvärdera kurser i lärosätets digitala utvärderingssystem. Skriftliga enkäter till kurser kompletteras med muntliga synpunkter från studenterna. Den formella strukturen menar bedömargruppen är viktig, men lika viktigt är det att ge möjligheter till en aktiv dialog direkt i kurserna, något som bedömargruppen bedömer att högskolan gör på ett bra sätt

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Lärosätet ett antal exempel på hur samverkan sker med olika aktörer kopplade till studenternas framtida arbetsmarknad och intressenter som är viktiga för att utbildningen ska utveckla studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Utbyte med en specifik grundskola i Linköping och kursmentorer är konkreta exempel på detta. Bedömargruppen menar att detta visar på relevant samverkan med det omgivande samhället, men anser också att samverkan som har en specifik koppling till ämnesinnehållet kan stärkas.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

I självvärderingen framgår att personalstyrkan omfattar ett fyrtiotal lärare, där en hög andel är tillsvidareanställda. Det finns en kärntrupp av lärare med större omfattning på sin undervisning som bidrar till kontinuitet och stabilitet för studenterna. Av lärartabellen framgår att personalen har hög nivå på disputerade inom relevanta ämnen för UVK: 70 procent, varav hälften har lärarutbildning. De flesta har ämneslärarutbildning, vilket är en styrka i fråga om den vetenskapliga och professionsrelevanta kompetensen. Som särskild resurs för professionsrelevans finns kursmentorer som är verksamma gymnasielärare som är visstidsanställda och detta garanterar professionsanknytning. En annan lärarresurs är handledare för verksamhetsförlagd utbildning (VFU), där lärosätet samverkar med 19

kommuner. Riktlinjerna säger att studenterna ska få handledare i rätt ämne/ämnen, rätt inriktning och att handledaren ska ha genomgått en introduktion. I intervjuerna ställdes frågor om lärarnas möjligheter att bedriva undervisning och examinera studenterna i förhållande till tilldelad tid för VFU, tid för att utveckla VFU samt knyta kontakter med skolor och initiera samverkan. Lärosätet klargjorde att de som är redovisade i tabellen är VFU-ansvariga (kursansvariga) och inte handledare. Lärare som genomför trepartssamtal och ingår i besöksteam är alltså inte redovisade.

Lärosätet redogör i sin självvärdering för en tydlig plan och systematisk arbetsordning för både tjänsteplanering, kompetensförsörjning samt kompetensutveckling med vetenskaplig och högskolepedagogisk meritering. Uppföljningar av kompetens och kompetensförsörjningsanalyser sker varje år enligt självvärderingen. Medvetna rekryteringsprocesser är en annan del av kompetensförsörjningen. Det finns en bra överblick över personalen och en genomtänkt sammansättning av personal vid berörda institutioner utifrån pedagogisk, vetenskaplig och professionsrelaterad kompetens. Lärosätet kan uppvisa en strategi för både kort och lång sikt.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

I självvärderingen framgår att de flesta forskningsprojekten är kopplade till IBL (institutionen för beteendevetenskap och lärande), men några till Tema. Det finns aktiva forskare som ingår i utbildningen. Av självvärderingen framgår att de åtta utbildningsvetenskapliga kärnkurserna kan kopplas till olika forskningsområden/forskningsprojekt som finns inom bland annat de institutioner som levererar lärare till lärarutbildningen. Detta exemplifieras i självvärderingen av den utbildningsvetenskapliga kärnkurs som heter *Ledarskap och konflikthantering*, där den kursansvariga och samtliga föreläsare bedriver aktuell forskning inom kursens områden. I intervjuerna gav lärosätet ytterligare exempel på kopplingen mellan aktuell forskning och utbildning genom att undervisande lärare i UVK-kursen om bedömning är verksamma forskare inom bedömning och gemensamt tar fram seminarieuppgifter för studenterna. Andra exempel är metoder för självskattning och att utvärdera den egna verksamheten som baseras på vetenskaplig forskning. Den progressionsmodell som utvecklats inom lärarutbildningen innebär att studenterna successivt utvecklar ämneskunnande, didaktiskt och vetenskapligt kunnande, vilket styrks i självvärderingen med hänvisning till lärandemål och betygskriterier.

Genom sin modell för progression genom programmet visar lärosätet att det finns en systematisk och genomtänkt struktur för hur utbildningens olika delar i form av den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och ämnesstudier integreras samt den stegrande graden av svårighet från grundläggande nivå till avancerad nivå. Progressionen är tydligt knuten till utvecklingen av studenternas didaktiska och vetenskapliga kunnande. Lärosätet visar genom konkreta exempel på läranderesultat hur deras modell rymmer konstruktiv länkning mellan mål, innehåll och examinationer samt en uppdelning av examensmålen kunskap och förståelse, färdighet och förmåga samt värderingsförmåga och förhållningssätt. I självvärderingen är det tydligt att det finns ett professionsinriktat innehåll integrerat med olika vetenskapliga metoder och perspektiv. Bedömggruppen anser att detta främjar att studenterna utvecklar ett forskande förhållningssätt som grund för sin profession.

Lärosätet har via sitt kursbeställningssystem en god bild av lärarutbildningens vetenskapliga och professionsinriktade utbildningsmiljö genom att det finns en överblick över forskningsprojekt/forskningsområden och deras koppling till områden i den utbildningsvetenskapliga kärnan. Det finns alltså en övergripande struktur som kan ställa kvalitetskrav vid exempelvis kursbeställningar. Programråd, ämnesråd och UVK-råd har täta och regelbundna träffar.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Lärosätet ger i självvärderingen en god bild av hur lärandemål samt aktiviteter som stöder studenters lärande och examination hänger ihop. Lärosätet beskriver och motiverar progressionen inom ramen för innehåll i UVK och VFU samt i relation till studenternas ämnesstudier med avseende på fördjupad kunskap om vetenskapsteori, kvalitativa och kvantitativa metoder, relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och betydelsen för lärarens yrkesutövning. Lärosätet visar genom sin redogörelse för utvecklingsområden att kvalitetsarbetet fångar upp brister i planering och genomförande samt åtgärder för att utveckla och förbättra utbildningen. I en särskild kurs (UVK8) fördjupas och bearbetas målet särskilt via metodövningar, seminarier, workshoppar och en forskningspromemoria. Lärosätet visar i självvärderingen en medvetenhet om hur denna här kursen ska utvecklas för att möta studenternas lärande på ett tydligare sätt med relevans för professionen. Det är ett utvecklingsområde att tydliggöra professionsrelevansen och motivera studenterna inför kursen. I intervjun ställdes frågan om vilka förändringar och åtgärder som lärosätet gjort för att stärka kopplingen mellan studierna i UVK och yrkesutövningen samt motivera studenterna att läsa forskningsmetodik. Lärosätet angav att de infört moment som tränar studenterna att ställa frågor med didaktisk relevans, att vara kritiska till sina egna ställningstaganden samt att de tydligare belyser hur lärarprofessionen utvecklats i ett vetenskapshistoriskt perspektiv. Fältanknutna och praktikorienterade uppgifter är också en tydligare del av kursen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

I självvärderingen visar lärosätet hur det skapas förutsättningar för att studenten examineras på ett sådant sätt att målet uppnås. Det finns en klar bild i matrisform av hur lärandemål, aktiva verb och aktiviteter som stöder studenternas lärande och examination hänger ihop inom ramen för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt i relation till studenternas ämnesstudier. Riktat mot de olika inriktningarna för ämneslärarprogrammet finns relevanta styrdokument specifikt för 7–9 och gymnasiet. Lärosätet visar på progressionen genom undervisning inom de utbildningsvetenskapliga kärnkurserna och träning och tillämpning i den

verksamhetsförlagda utbildningen. Studenterna ska självständigt kunna planera en vetenskaplig empirisk undersökning samt visa förmåga att utifrån självreflektion, kollegiala samtal och konstruktiv kritik utvecklas mot en professionell yrkesroll. Det presenteras tydliggöranden och rikliga exempel på hur undervisningen stödjer studenterna samt examinationsuppgifter av relevans för målet, exempelvis skriftliga och muntliga tentamina där studenterna ska visa hur de tar del av andras erfarenheter av utformning av examinationer samt diskussioner om kunskapsbedömning i seminarier. Lärosätet beskriver hur studenterna tar del av forskningsresultat och kopplar i viss mån detta till professionen under VFU och diskussioner om autentiska fall. Vidare anger lärosätet betyg och bedömning som ett utvecklingsområde. Det anses vara ett forskningsområde i snabb utveckling och lärosätet menar att arbetet med utvecklingsområdet underbyggs och premieras av att lärarna själva bedrivit forskning eller aktivt forskar i området.

Bedömargruppen ser lärosätets översiktliga och genomtänkta upplägg av progression med lärandemål, formulering av aktiva verb, beskrivning av lärandeaktiviteter och undervisningsformer, självstudier och examinationsformer med angivna betygsgrader som ett gott exempel på konstruktiv länkning.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen presenterar lärosätet en översiktlig tabell (tabell 7) av lärandemål av relevans för examensmålet under studentens hela utbildning. Tabellen ger en god överblick av lärandemål där tyngdpunkten i de inledande kurserna – med undantag för VFU i UVK2 – är inriktade mot universitetsförlagda delar. De avslutande lärandemålen examineras i verksamhetsförlagd utbildning (VFU) via en skriftlig och en muntlig uppgift där studenterna funderar över ett dilemma om didaktiska eller sociala dimensioner. Därutöver ska studenterna redovisa planering och genomförande av undervisning kopplat till ämnet. Bedömargruppen noterar att den inledande UVK-kursen (UK1) rymmer introducerande och grundläggande moment för målet som handlar om färdighet och förmåga.

I den avslutande VFU-kursen finns ett antal relevanta mål som handlar om färdighet och förmåga inom ramen för didaktik. I lärosätets översiktmatris (tabell 7) över UVK-kurser och VFU som anses vara betydelsefulla för examensmålet anges inte specifika aktiviteter som stöder studenternas lärande och examination, utan de presenteras separat utifrån UK1 och avslutande VFU. Inom ramen för detta mål visar lärosätet ett gott exempel på progression mellan UVK, VFU och ämnesstudier.

Självvärderingen ger konkreta exempel på lärandeaktiviteter som visar färdighet och förmåga när det gäller ämne och ämnesdidaktik. Där framgår en progression inom ramen för innehåll i UVK, VFU och studenternas ämnesstudier. De introducerande delar som finns i inledande UVK-delar fördjupas med moment som handlar om färdighet och förmåga, och då med koppling till ämnesdidaktik. Dessa kompletterar på ett bra sätt de allmäntdidaktiska moment som skrivs fram i självvärderingen för UVK.

Lärosätet anger att införandet av den tregradiga betygsskalan för VFU föranledde ett utvecklingsarbete om examinationer i programmets VFU-kurser. En tyngdpunkt i detta arbete gäller frågan om tillämpning som en del av lärandemål, examinationer och betygskriterier samt omdömesformulär som används av VFU-handledare, examinator och för studenter. I intervjun

beskrev lärosätet att examination av VFU sker via en VFU-dagbok för studenter, bedömningsformulär som stöd till handledare, s.k. fältmentorer samt uppföljande samtal via digitala kommunikationsverktyg.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätets beskrivning av arbetet med bedömningsgrunden täcker in både målets del om undervisningspraktik, dels övergripande utvärderings- och utvecklingsarbete. När det gäller undervisning täcks detta in av olika UVK-kurser som innehåller stöd till kommande verksamhetsförlagd utbildning (VFU), specialpedagogik, elevers sociala relationer, gruppdynamik och gruppprocesser, bedömning och dokumentation samt kamratbedömningar. Lärare förutsätts och förväntas ofta delta i utvecklingsarbete på organisationsnivå, och utvärdering och utvecklingsarbete är ett av den utbildningsvetenskapliga kärnans områden. Detta belyses särskilt i UVK7.

Det tvärvetenskapliga samarbetet med psykolog- eller socionomstudenter ses som ett gott exempel, liksom att studenterna får möta representanter från bland annat Skolinspektionen. I intervjun klargjorde lärosätet att mötet med psykologer och socionomer bidrar till att studenterna lär sig hantera variationer i grupp, samt hur individanpassning och gruppanpassning sker utifrån sociala relationer och kulturella faktorer. Här, liksom för övriga examensmål, visar lärosätet en medvetenhet om hur de två inriktningarna – 7–9 samt gymnasiet – tillgodoses med relevant fokus. Särskilt positivt är att man i UVK7 även tar upp vuxenutbildningen, som ofta lyser med sin frånvaro och att lärosätet i den avslutande VFU-kursen förefaller ta ett seriöst grepp om utvärdering av undervisningen på olika sätt. Lärosätet kan både beskriva och motivera progressionen inom ramen för UVK och VFU samt i relation till studentens ämnesstudier med aktiva verb och lärandeaktiviteter (tabell 10).

Bedömargruppen ser det också som ett gott exempel att UVK innehåller inslag med fokus på att öva och lära sig undervisning, dokumentation, kartläggning, stöd på individ-, grupp- och organisationsnivå, samverkan med specialpedagog, enligt tidigare angivna synpunkter. Exempelen är konkreta och det förekommer bedömningskriterier.

Lärosätet identifierar ett utvecklingsområde som handlar om att studenterna vill ha mer inslag av metodik, mer uppgifter och innehåll kopplat till verk samma lärares erfarenheter samt kontextuell kunskap baserad på förtroenhet om pedagogisk verksamhet i mer övergripande mening som förekommer i skolan. För att utveckla detta har lärosätet infört en särskild "mentorsstrimma" som lyfter frågor om kontakt med vårdnadshavare, mentorskap och hur lärares ledarskap relaterar till stödet för den enskilde elevens lärande och utveckling. I det arbetet finns en kursmentor för UVK som samarbetat med kursmentorer från ämnena. Inslaget är inte ett obligatoriskt moment, och detta är enligt lärosätet sannolikt ett skäl till att studenternas deltagande hittills inte motsvarat förväntningarna. En annan tänkbar förklaring är att kursen är krävande och att studenterna är så pass tidigt i sin utbildning kan ha svårt att relatera till mentorsstrimmans innehåll. Därför har lärosätet planerat att göra mentorsstrimman till ett obligatoriskt moment som också examineras i avslutande VFU. Bedömargruppen ser detta som en rimlig och väl avvägd åtgärd för utvecklingsarbetet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Lärosätet redogör i självvärderingen för hur examensmålets olika delar examineras enligt en progression i UVK-kurserna och verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Progressionen inom ramen för innehåll i utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och VFU samt i relation till studenternas ämnesstudier (lärosätet hänvisar här också till del 2 av självvärderingen) framgår med avseende på lärandemål för exempelvis värdegrundsfrågor, elevmångfald, forskningsetik, ledarskap, specialpedagogik och genomförandet av bedömningsprocesser. Inom ramen för de UVK-kurser som anges förekommer exempel på lärandemål i kurserna, vilka stärker redogörelsen av att studenterna under utbildningen får möjligheter att uppnå examensmålet. Lärosätet beskriver särskilt hur lärandemål, aktiviteter som stöder studenters lärande och examination hänger ihop genom att exemplifiera med UVK-kurs 4. Workshoppar ger studenterna möjlighet till träning och reflektion över lärares professionella förhållningssätt i svåra situationer. Olika etiska perspektiv och specifikt fokus på mänskliga rättigheter finns uttalat i UVK, medan det är mindre uttalat för hållbar utveckling. Lärosätet visar genom sin redogörelse för utvecklingsområden att det är medvetet om bristerna i hur hållbar utveckling skrivs fram i utbildningen. Bedömargruppen instämmer i lärosätets bedömning att hållbar utveckling behöver komma in tydligare i lärandemål och belysas ur sina olika dimensioner.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen och intervjuerna framkom att lärosätet aktivt arbetar för att jämställdhetsperspektivet både ska genomsyra lärarutbildningens organisation och ingå i programmets innehåll och genomförande. Lärosätet arbetar med bland annat genomlysning av utbildningsplaner, kursplaner, litteraturlistor och normkritiska perspektiv. En satsning sedan 2005 är också en genuslektor per fakultet/område som har tid i tjänst att jobba med dessa frågor riktat mot styrelse, program och samverkan med studentkårer och studentrepresentanter. Lärosätet har utvecklade rutiner och processer och i beställningen av kurser till institutionerna föreskrivs att internationalisering, genus, klass och etnicitet ska beaktas vid utformningen av kurserna. Detta ska också synliggöras i lärandemål, kursinnehåll, arbetsformer eller val av litteratur och examinationer. Kurserna planeras så att både män och kvinnor finns representerade bland lärarna, både som föreläsare och seminarieledare i den mån det är möjligt, och bifogad lärarlista visar en jämn könsfördelning. Även arbetsformerna beaktar jämställdhet genom att lärarna ser till att båda könen finns representerade i seminariegrupperna i den mån det är möjligt.

Det finns ett genomtänkt upplägg av undervisningen om jämställdhet. Mot bakgrund av lärandemål i tre olika utbildningsvetenskapliga kärnkurser redogörs för lärandeaktiviteter om jämställdhet, exempelvis om bemötande och förmåga att analysera exempelvis hur skolan sorterar utifrån genus. Sammantaget innebär detta att studenterna får en samlad kunskap om genus och jämställdhet för att

kunna omsätta i handling/förhållningssätt i skolan. I självvärderingen framgår att en större andel män än kvinnor gör avbrott i sin utbildning, särskilt på inriktningen mot gymnasieskolan.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

I självvärderingen beskriver lärosätet en kvalitets- och uppföljningsorganisation från övergripande universitetsnivå via program- och ned till institutions- och kursnivå. Utöver lärosätets generella sexårscykel för programutvärdering så listas en mängd olika typer av kvalitetsgranskningar av ämneslärarprogrammet, som sammantaget innebär att programmet på olika sätt genomlysas och att underlag genereras för utveckling på olika nivåer i programmet. Dessa nivåer omfattar lokala kursutvärderingar till övergripande budget och genomströmning. De ämnes- och programansvariga aktörerna är involverade i flera av dem. Synpunkter hämtas även in från alumner i en återkommande enkät. Också VFU-placeringar utvärderas och följs upp efter varje VFU-period, vilket ska ses som en positiv rutin för att kunna kvalitetssäkra den verksamhetsförlagda utbildningen som en central del i genomförande av programmet. Genomströmningsanalyser sker och digitala enkäter används för att samla underlag. Återkoppling sker till studenter och kursansvariga. En tydlig systematik beskrivs, där det även lyfts klara exempel på hur uppföljningen har omsatts i förbättringsåtgärder. Lärosätet ger i detta avseende konkreta exempel på förändringar efter utvärderingar. Studenternas synpunkter på UVK5 ledde till att examinationen utökades med en analys av ett fall och att längre seminariedag genomfördes. Ett annat exempel är att lärosätet i strukturplanen bytte plats på UVK7 och UVK8 som ett resultat av synpunkter. Resultaten återkopplas till samma studenter som skrev den, och förändringar redovisas till de nya studenter som läser kursen efter. Bedömggruppen ser detta som ett gott exempel på att åtgärder görs som en direkt följd av studenternas synpunkter.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Självvärderingen redogör för en lång rad av olika undersökningar, utvärderingar, dialoger, uppföljningar och analyser som används för att få en bild av studenternas resultat och väg genom utbildningen i förhållande till bl.a. planerad studietid. Studenter erbjuds vägledningssamtal och en rad åtgärder nämns som syftar till att synliggöra studenternas väg genom utbildningen i syfte att få dem att genomföra utbildningen inom planerad studietid. Utöver att team följer upp studenter som inte följer studietakten och upprättar individuella studieplaner för dem finns stödundervisning för studenter. Det nämns också studentmentorer som ger nya studenter stöttning. Relaterat till kurserna är det främst genom rutiner för examination och om-examination som studenterna kan undvika dröjsmål. Direktiv för publicering av scheman och litteraturlistor finns för att studenterna ska kunna planera sin tid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Utifrån självvärderingen som underlag konstaterar bedömargruppen att studenterna har möjlighet att påverka sin utbildning i beslutsfattande organ på alla nivåer. Genom studentkåren utses studentrepresentanter från alltifrån övergripande beslutande och beredande organ (styrelsen för utbildningsvetenskap; kvalitetsuppföljning) till organ som mer direkt berör ämneslärarutbildningen (VFU-studentråd, UK-råd, ämnesråd, team). Dessutom samverkar studenterna med genuslektorn.

Alla studenter får möjlighet att utvärdera kurser i lärosätets digitala utvärderingssystem. Skriftliga enkäter till kurser kompletteras med muntliga synpunkter från studenterna. Vidare har studenterna möjlighet att påverka sin utbildning genom att välja inriktningar och andraämne, t.ex. kan 7–9-inriktningen vänta till termin 4 innan studenterna väljer mellan 2-ämnes- och 3-ämneskombinationer.

Bedömargruppen anser att studiementorsprogrammet är ett föredömligt exempel på hur studenternas erfarenheter kan tillvaratas i utbildningen, där mer erfarna studenter kan stötta nya och lyfta frågor ur studenternas perspektiv till studievägledaren och den programansvariga. Ett annat föredömligt exempel är att lärosätet har infört en introduktionsutbildning för studentrepresentanter.

Självvärderingen tar upp problemet med att representationen blir svag om intresset för att engagera sig bland studenterna är lågt. Detta problem försöker man komma till rätta med genom att informera om vilka möjligheter till studentinflytande som finns och genom att utbilda studentrepresentanter.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet ger ett antal exempel på hur samverkan sker med olika aktörer kopplade till studenternas framtida arbetsmarknad och intressenter som är viktiga för att utbildningen ska utveckla studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Samtliga av dessa exempel ger ett intryck av att lärosätet bedriver relevant samverkan som bidrar till kvalitet i programmets genomförande. I intervjuerna framhölls särskilt den betydelse som utvecklingen av ett vetenskapligt förhållningssätt i dialog med både yrkesverksamma lärare och företrädare för andra humanvetenskapliga professioner har för att studenterna ska kunna möta ett föränderligt arbetsliv.

En huvudsaklig samverkansytta är den verksamhetsförlagda utbildningen som studenterna genomför både kopplat till UVK och sina ämnesstudier. Förutom VFU finns andra former för samverkan, bland annat genom "kursmentorerna" där yrkesverksamma lärare deltar i kurser på lärarutbildningen. I självvärderingen och i intervjuerna beskriver lärosätet att kursmentorerna stödjer studenterna om exempel på digitalisering i skolan, diskussioner om mångfald och etnicitet och kopplar alltså utbildningen till den aktuella situationen i skolan. Detta ser bedömargruppen som ett positivt grepp, eftersom kursmentorernas funktion är att närmare koppla utbildningen till den aktuella situationen i skolan. Det bidrar till att utveckla studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

En annan arena för samverkan med arbetslivet är Skolsamverkan som syftar till dialog mellan lärosätet och huvudmännen. Genom denna samverkansform sker seminarierier inom exempelvis digitalt lärande för lärare och studenter. Det finns en inbyggd progression i programmet för att

utveckla dessa kunskaper. Etnicitet och mångfald är andra teman, liksom angivna exempel under redogörelsen för examensmålen som att samverka med socionom- och psykologstudenter i fallstudier utifrån barnets perspektiv. Samverkan med Skolinspektionen, rektorer och kommunen sker också, vilket breddar studenternas inblick i arbetslivet.

Lärosätet samverkar med alumner genom att en del alumner nu är handledare på VFU och alumner också kan dela med sig av erfarenheter från utlandsstudier. Här identifierar lärosätet ett utvecklingsområde: tillvaratagandet av alumners erfarenheter är något som lärosätet vill utveckla mer, till exempel genom att ordna alumträffar.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

När det gäller personal framkommer att lärosätet har en tydlig plan och systematisk arbetsordning för både tjänsteplanering, kompetensförsörjning och kompetensutveckling. Personalen kan svara för den utbildningsvetenskapliga kärnans områden och tillfredsställer därmed de examensmål som avser UVK.

Med hänvisning till utbildningsmiljön redovisar lärosätet tillfredsställande professionsrelaterad, vetenskaplig och pedagogisk kompetens. De åtta utbildningsvetenskapliga kärnkurserna kan kopplas till olika forskningsområden/forskningsprojekt. Det finns aktiva forskare i utbildningen och en nära koppling mellan utbildning och forskning. Professionsrelevansen tillgodoses genom kursmentorer som är verksamma gymnasielärare, VFU-handledare och personal med ämneslärarexamen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet säkerställs genom progressionen inom ramen för och examination av innehåll i UVK och VFU samt i relation till studentens ämnesstudier med avseende på fördjupad kunskap om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa metoder. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt betydelsen för lärarens yrkesutövning säkerställs.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat examineras på ett sådant sätt att målet uppnås. Det finns en klar bild i matrisform av hur lärandemål, aktiva verb och aktiviteter som stöder studenters lärande och examination hänger ihop inom ramen för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt i relation till studenternas ämnesstudier.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik säkerställs via progression mellan UVK, VFU och ämnesstudier, allmändidaktiska moment i UVK samt verksamhetsförlagd utbildning.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande säkerställs i olika UVK-kurser som innehåller stöd till kommande verksamhetsförlagd utbildning

(VFU), specialpedagogik, elevers sociala relationer, gruppdynamik och grupprocesser, bedömning och dokumentation samt kamratbedömningar.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling säkerställs via lärandemål för exempelvis värdegrundsfrågor, elevmångfald, forskningsetik, ledarskap, specialpedagogik och genomförandet av bedömningsprocesser.

Lärosätet arbetar med bland annat genomlysning av utbildningsplaner, kursplaner, litteraturlistor och normkritiska perspektiv. Det finns ett genomtänkt upplägg av undervisningen om jämställdhet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling sker via en kvalitets- och uppföljningsorganisation från övergripande universitetsnivå via programnivå och ned till institutions- och kursnivå, samt utifrån intressenter som lärare, VFU-handledare, studenter och alumner.

Studenter erbjuds bland annat vägledningssamtal, studentmentorer och individuella som syftar till att synliggöra studenternas väg genom utbildningen i syfte att få dem att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Studentperspektivet säkerställs genom att studenterna har möjlighet att påverka sin utbildning i beslutsfattande organ på alla nivåer. Alla studenter får möjlighet att utvärdera kurser i lärosätets digitala utvärderingssystem. Skriftliga enkäter till kurser kompletteras med muntliga synpunkter från studenterna.

När det gäller arbetsliv och samverkan ger lärosätet ett antal exempel på hur samverkan sker med olika aktörer kopplade till studenternas framtida arbetsmarknad och intressenter som är viktiga för att utbildningen ska utveckla studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Bedömargruppen menar att lärosätet visar att det finns en adekvat lärarkompetens, där den vetenskapliga kompetensen framstår som särskilt stark. I både lärartabellen och självvärderingen framkommer en bred kompetens i ämnet samhällskunskaps olika ämnesområden som i det avseendet tydligt står i proportion till utbildningens volym och innehåll. Lärosätet redovisar en plan för den vetenskapliga kompetensförsörjningen både på kort och lång sikt. Bedömargruppen anser däremot att den professionsrelaterade kompetensen har några svagheter. Dessa svagheter gäller det låga antalet med lärarutbildning och skolerfarenhet, vilket framgår av lärartabellen och självvärderingen.

Lärosätet visar i självvärderingen en viss medvetenhet om att den professionsrelaterade kompetensen behöver stärkas genom att lyfta fram två kommande doktorander med inriktning mot samhällsämnenas didaktik. Vid intervjun påpekas att behovet av en förstärkning av professionskompetensen har uppmärksamats av ämnet i samband med självvärderingen och att en rekrytering är på gång. Bedömaregruppen menar att detta kan vara en välkommen förstärkning, men vill också se en tydligare strategi för hur den professionsrelaterade kompetensen ska stärkas både på kort och på lång sikt.

Trots de påtalade bristerna i professionskompetens, anser bedömaregruppen att bedömningsgrunden är uppfylld med hänsyn till övriga starka sidor och lärosätets påbörjade arbete för att åtgärda bristerna.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Av självvärderingen framgår att det finns en bred vetenskaplig miljö i de disciplinämnena som tillhör ämnet samhällskunskap. Mycket av den forskning som lärosätet lyfter fram är tydligt relevant för ämnet samhällskunskap, enligt bedömaregruppen. Lärare med aktuella egna forskningsexempel relaterar till detta i sin undervisning enligt lärosätets självvärdering, vilket visar på ett adekvat samband mellan forskning och utbildning. Bedömaregruppen menar att beskrivningen av studenternas möjlighet att konkret medverka i ett forskningsprojekt är ett gott exempel på ett nära samband mellan forskning och utbildning. Bredden på forskningen och att en stor del av den bedöms som relevant för ämnet samhällskunskap är en styrka. Men otydlighet i hur väl den sammanhållna miljön är för ämnet samhällskunskap ger en viss farhåga för att bredden och djupet i forskningen kan ha svårt att nå in i utbildningen i ett långsiktigt perspektiv.

Bedömaregruppen ser utifrån lärosätets självvärdering svagheter i den vetenskapliga och professionsinriktade miljön i relation till ämnesdidaktiken. Denna svaghet och otydlighet bekräftas också i intervjuerna. Framför allt gäller detta att bedömaregruppen inte ser var och hur forskningen sätts i ett helhetsperspektiv i ämnet samhällskunskap. Ämnets kärngrupp träffas enligt självvärderingen tre gånger per termin, men bedömaregruppen efterfrågar ett forum där vetenskapliga och professionsinriktade perspektiv för samhällskunskap kan lyftas. Sammantaget ser bedömaregruppen utbildningsmiljön som tillräckligt stark, men vill se en förstärkning av den specifika professionsinriktningen gentemot samhällskunskap.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Lärosätet visar i självvärderingen en genomtänkt idé för att de olika akademiska ämnena ska knytas ihop till en helhet för ämnet samhällskunskap. Varje termin innehåller förutom disciplinspecifika

kurser även kurser med benämningen samhällskunskap. Bedömaregruppen menar att detta ger studenterna förutsättningar för en helhetssyn på undervisningsämnet samhällskunskap. De två första terminerna med 1–60 högskolepoäng ger enligt bedömaregruppen det breda kunnandet i statsvetenskap, sociologi och nationalekonomi som efterfrågas. Men för de fördjupade kunskaperna ser bedömaregruppen en del otydligheter i lärosätets självvärdering. Otydligheterna gäller dels om kurserna 61–90 högskolepoäng ska ses som breddning eller fördjupning. Om de främst är inriktade på breddning, så är frågan om lärosätet anser att kurserna inte är nödvändiga för att undervisa i grundskolan, eftersom det bara är studenter med ämneskombinationen svenska som läser kurserna. I lärosätets självständiga arbeten bedöms fyra av fem arbeten uppfylla bedömningsgrunden om ämneskunskaper.

Sammantaget menar bedömaregruppen att målet om ämneskunskaper är uppfyllt, men har också några tydliga uppmaningar. Bedömaregruppen uppmanar lärosätet att formulera en tydlig strategi för helhetssynen på bredd och fördjupning i sina samhällskunskapskurser. För de två olika varianter som finns för de avslutande 30 högskolepoängen i ämnet behöver det klargöras på vilket sätt det säkerställs att nivån på kunskaperna och färdigheterna är likvärdiga.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Bedömaregruppen ser i lärosätets självvärdering en kontinuitet i undervisningen om vetenskapsteori och forskningsmetoder, där sökande och analyserande av forskning samt tillämpning av metoder sker flera gånger. Den brist som bedömaregruppen identifierar gäller en helhet för grundläggande samhällsvetenskaplig metod. Det finns ingen metodkurs före Examensarbete 1, och även om en kontinuitet med många små metodologiska inslag är bra, menar bedömaregruppen att det finns en tveksamhet i om upplägget ger möjlighet till en helhet för vetenskaplighet eller om blir det splittrat.

Vid intervjuerna säger sig lärosätet vara medvetet om den här risken, och menar att de därför har en tydlig progression främst i de olika samhällskunskapskurserna. Vetenskapligt skrivande introduceras tidigt enligt lärosätet och olika metodologiska aspekter förs sedan in löpande. Bedömaregruppen ser ändå en viss otydlighet i hur det säkerställs att studenterna inte bara får många olika delar kring vetenskapsteori och metodologi, utan att de även kan knytas till en samhällsvetenskaplig helhet. För studenter som skriver ett självständigt arbete i samhällskunskap ska detta göras främst i den första av två sådana kurser, men det finns en oklarhet i hur det görs för övriga studenter.

I tre av lärosätets fem självständiga arbeten anses bedömningsgrunden uppfyllt, vilket ger en ökad tveksamhet om studenterna får tillräckliga kunskaper om vetenskapsteori och forskningsmetoder.

Lärosätet beskriver i självvärderingen inslag där relationen mellan vetenskap och beprövad erfarenhet behandlas. Detta introduceras tidigt i kursen SH 1, där lektioner med erfarna lärare relateras till forskning om exempelvis lärandeteorier. I kurser i senare delar av utbildningen finns fler inslag, där studenterna ska relatera sina och andras erfarenheter till forskning och teori.

Sammantaget ger detta en bild av att målet uppfylls. Men bedömargruppen uppmanar ändå lärosätet att utveckla och synliggöra en strategi för hur helhetssynen för vetenskapsteori och metodologi ser ut och säkerställs.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet hänvisar i självvärderingen till ett antal olika lärandemål i sina kurser som relaterar till målet. Bedömargruppen menar att detta är särskilt framträdande i bedömningsgrundens delar om förmåga att förhålla sig kritiskt och självständigt till relevanta forskningsresultat. Något otydligare är självvärderingen i förhållande till hur och var studenterna får förmågan att förhålla sig till egna och andras erfarenheter. Bedömargruppen noterar att studenterna enligt självvärderingen tränas i detta på olika sätt, exempelvis genom VFU-uppgifter kopplade till verksamheten och i reflekterande seminarier, men saknar en starkare helhetssyn som lärosätet uppmanas att utveckla.

Lärosätets självständiga arbeten styrker att bedömningsgrunden uppnås, och att de olika delarna därigenom har examinerats. Flera arbeten visar enligt bedömargruppen på en förmåga att tydligt relatera till yrkesverksamhet och kunskapsutveckling.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Många ämnesdidaktiska inslag där studenterna redogör för och diskuterar didaktik beskrivs i lärosätets självvärdering. Ämnesdidaktiska grundverktyg ges i kursen SH1, vilket gör att omfattningen av undervisningen utifrån bedömningsgrunden om didaktik och ämnesdidaktik därför till stor del finns enligt bedömargruppen. Men bedömningsgrunden betonar också tydligt att studenterna ska kunna tillämpa kunskapen inom ämnet. Bedömargruppen menar därför att lärosätets beskrivning i självvärderingen visar en svaghet i var och hur de didaktiska och ämnesdidaktiska verktygen faktiskt får användas av studenterna. Det framgår inte vilka av ämnets kunskapsområden som är föremål för tillämpning. Vid intervjuerna förstärks otydligheten och bristen i ämnesdidaktisk tillämpning. En del specifika modeller och undervisningsexempel introduceras till studenterna, men bedömargruppen saknar hur detta relateras till mer övergripande och allmängiltiga ämnesdidaktiska resonemang. Framför allt efterlyser bedömargruppen en utveckling av hur studenterna får möjlighet att använda ämnesdidaktiska modeller för både planering och problematisering av sin egen undervisning.

När det gäller den ämnesdidaktiska kompetensen och hur det säkerställs att en helhetssyn för samhällskunskapsdidaktik säkerställs i kurserna, är detta enligt självvärderingen och intervjuerna bundet till några få personer. Att det finns någon som har ansvar för detta menar bedömargruppen är

bra, men efterlyser också ett arbete för att stärka en helhetsbild av ämnesdidaktiska aspekter för ämnet i hela lärargruppen.

Sammantaget menar bedömaregruppen att målet är uppfyllt, men efterfrågar starkt en utveckling av hur ämnet resoneras om och för in ämnesspecifika aspekter av det ämnesdidaktiska i utbildningen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet fokuserar på hur olika lärandemål för elevers lärande kan kopplas till målet, och det framkommer att det examineras främst under VFU. Självvärderingen har också inslag där konstruktiv kritik ska både ges och tas emot av studenterna. Sammantaget ger detta en tillräcklig uppfyllelse av bedömningsgrunden, enligt bedömaregruppen. Ett gott exempel är också greppet med fältstudierna i Afrika, där studenterna bl.a. får analysera elev- och lärarcentrerade förhållningssätt. Bedömaregruppen menar att inslag som fältstudierna ger möjlighet att se undervisningen utanför det studenterna oftast kommer i kontakt med, och därmed kan öka förmågan att stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Bedömaregruppen ser också ett tydligt utvecklingsområde för den här bedömningsgrunden tillsammans med bedömningsgrunden för didaktik och ämnesdidaktik. Övningar utifrån studenternas egen undervisning behöver vara tydligare relaterade till olika och flera specifika kunskapsområden i samhällskunskap. Att mycket av övningarna sker i relation till VFU är på många sätt naturligt, men bedömaregruppen vill se en tydligare koppling även till ämnesstudierna.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälls- och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Den här bedömningsgrunden ska säkerställas genom den utbildningsvetenskapliga kärnan. För ämnet samhällskunskap har samhälls- och etiska aspekter med särskild betoning på mänskliga rättigheter en given plats i samhällskunskapens ämnesinnehåll, menar både lärosätet och bedömaregruppen. I lärosätets självvärdering beskrivs också flera inslag av innehåll och examination i relation till bedömningsgrunden. Bedömaregruppen menar att studenterna i ämnet samhällskunskap på lärosätet till stor del får bedömningsgrunden uppfyllt i ämneskurserna.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Jämställdhetsperspektivet finns enligt lärosätets självvärdering med som innehåll i ämnets undervisning och finns också med i VFU-målen. Lärosätet visar också enligt bedömaregruppen en medvetenhet om hur universitetslärarnas eget beteende i klassrummet och representationen i

litteraturen påverkar hur jämställdhetsperspektivet kommuniceras och förankras hos studenterna. Den här bilden förstärks också vid intervjuerna, där lärosätet kan beskriva och resonera om kursernas innehåll och lärarnas agerande utifrån jämställdhetsperspektivet. Bedömaregruppen menar därför att den första delen av bedömningsgrunden är uppfylld.

Den andra delen av bedömningsgrunden berör om studenterna har visat förmåga att använda jämställdhetsperspektivet i den pedagogiska verksamheten. Enligt lärosätet uppfylls detta i VFU, där det finns klara lärandemål. Bedömaregruppen ser utifrån självvärderingen en osäkerhet i hur detta säkerställs och om lärosätet exempelvis tar upp detta i trepartssamtal. Intervjuerna ger stöd för att studenterna både får möjlighet att öva på att praktisera ett jämställdhetsperspektiv och att deras förmåga att använda perspektivet bedöms.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Ämnet har struktur, genomförande och återkoppling av uppföljning som enligt bedömaregruppen är rimlig och relevant för ämnesstudierna. Självvärderingen ger goda exempel, som att uppföljning sker i lärolaget och är grund för kursutveckling. Utvärderingar sker både skriftligt och muntligt. Lärosätet visar också i självvärderingen hur återkoppling sker. Förändringar tas upp i dialog med studenterna i både undervisningssituationer och ämnesråd. Studenterna får också veta i början på en ny kurs vilka förändringar som skett. Detta är också en bild som stärks vid intervjuerna. Ur ett ämnesperspektiv anser därför bedömaregruppen att detta starkt bidrar till att uppfylla bedömningsgrunden.

I självvärderingen beskriver lärosätet en omfattande uppföljningsorganisation från övergripande universitetsnivå till bland annat student- och alumundersökning samt den programansvarigas kvalitetsdialog med de ämnesansvariga. Genomströmningsanalyser sker och digitala enkäter används för att samla underlag. Sammantaget menar bedömaregruppen att lärosätet både har en god struktur för uppföljning, återkoppling och åtgärder på både övergripande nivå och ämnesnivå.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

På ämnesnivå visar självvärderingen relevant stöd, som tydliga kriterier i kursspecifika studiehandledningar. Den kursansvariga ansvarar för att tydliggöra vilka examinerande moment och studiestöttande insatser som finns utöver kursens ordinarie lärandeaktiviteter. Studiehandledningar och att lärare är tillgängliga är andra strategier för att studenterna ska genomföra utbildningen inom planerad tid, enligt självvärderingen. När det gäller kurserna är det främst genom rutiner för examination och omexamination som studenterna kan undvika dröjsmål. Studieprestationer och avbrott analyseras genom genomströmningsuppföljning och i så kallade teammöten. Sammantaget anser bedömaregruppen att ämnet uppfyller bedömningsgrunden med en tydlig strategi och ett bra genomförande.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Enligt självvärderingen finns studentrepresentanter i ämnesrådet, och studentperspektivet uppmärksammas löpande i kurserna och genom kursvärderingar. Det finns också beskrivningar av hur frågor som har uppmärksammats direkt i kurser också lett till faktiska förändringar. Vid intervjuerna stärks också bilden av att studenterna får möjlighet och uppmuntras till att påverka sin egen utbildning samt att studenternas frågor tas på allvar. Stor vikt läggs vid det formella inflytandet i ämnesrådet, som ska vara en garant för att studenterna upplever som viktigt också behandlas av ämnet. Bedömargruppen ser positivt på att lärosätet ger studenterna en bred tillgång till inflytande. Den formella strukturen menar bedömargruppen är viktig, men lika viktigt är det att ge möjligheter till en aktiv dialog direkt i kurserna, något som bedömargruppen bedömer att högskolan gör på ett bra sätt.

Vid intervjuerna framkommer att många upplever att mer grundläggande förändringar av exempelvis kvalitet är svåra att genomföra. Att stora och genomgripande förändringar inte kan och inte heller ska ske omedelbart och utan genomgripande beredning är naturligt, men bedömargruppen uppmanar ämnet att ha en strategi även för att föra in studenternas åsikter i sådana frågor. Bedömargruppen uppmanar också till en förbättrad återkoppling av genomförda förändringar efter studenternas synpunkter.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Arbetsliv och samverkan**

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet visar i självvärderingen exempel på samverkan ute på skolor och genom att verksamma lärare medverkar på lärosätets kurser. Utbyte med en specifik grundskola i Linköping och kursmentorer är konkreta exempel på detta. Bedömargruppen menar att detta visar på relevant samverkan med det omgivande samhället, men anser också att samverkan som har en specifik koppling till ämnesinnehållet kan stärkas. När det gäller beredskapen att möta förändringar i arbetslivet lyfts det i självvärderingen fram att goda ämnesdidaktiska kunskaper och kunskaper om hur skolan och ämnet förändrats tidigare är en viktig faktor för den förmågan. Bedömargruppen delar den uppfattningen, och bilden av att detta faktiskt genomförs stärks vid intervjuerna.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

När det gäller förutsättningar så finns det en god grund både genom personalens kompetens och sammansättning samt utbildningsmiljön. Ämnesteoretisk kompetens och forskningsmiljöer med relevans för specifika delar av ämnet samhällskunskap ser bedömargruppen som särskilt starka aspekter. De svagare delarna finns i den professionsinriktade och ämnesdidaktiska kompetensen och miljön som har en specifik inriktning gentemot ämnet samhällskunskap. Detta är en svaghet som återkommer i flera delar.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Lärosätet visar i självvärderingen en genomtänkt idé för att de olika akademiska ämnena ska knytas ihop till en helhet för ämnet samhällskunskap. När det gäller väsentligt fördjupade kunskaper ser däremot bedömargruppen en del otydligheter. Otydligheterna gäller om kurserna 61–90 högskolepoäng ska ses som breddning eller fördjupning. Bedömargruppen uppmanar lärosätet att formulera en tydlig strategi för helhetssynen på bredd och fördjupning i sina samhällskunskapskurser.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Bedömargruppen ser i lärosätets självvärdering en kontinuitet i undervisningen om vetenskapsteori och forskningsmetoder, där sökande och analyserande av forskning och tillämpning av metoder sker flera gånger. Den brist som bedömargruppen identifierar gäller en helhet för grundläggande samhällsvetenskaplig metod. Det finns ingen metodkurs före Examensarbete 1. Bedömargruppen ser en otydlighet i hur det säkerställs att studenterna inte bara får många olika delar av vetenskapsteori och metodologi, utan att delarna även kan knytas till en samhällsvetenskaplig helhet. Bedömargruppen riktar en uppmaning till lärosätet att utveckla och synliggöra en strategi för hur helhetssynen på vetenskapsteori och metodologi ser ut och säkerställs.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Bedömargruppen menar att detta är särskilt framträdande i bedömningsgrundens formuleringar om förmågan att förhålla sig kritisk och självständig till relevanta forskningsresultat. Bedömargruppen noterar att studenterna enligt självvärderingen tränas i detta på olika sätt, men saknar en starkare helhetssyn som lärosätet uppmanas att utveckla.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Ämnesdidaktiska grundverktyg ges i kursen SH1, vilket gör att omfattningen av undervisningen i bedömningsgrunden om didaktik och ämnesdidaktik därför till stor del finns enligt bedömargruppen. Bedömargruppen menar att utbildningen visar en svaghet i var och hur de didaktiska och ämnesdidaktiska verktygen faktiskt får användas av studenterna. Framför allt efterlyser bedömargruppen en utveckling av hur studenterna får möjlighet att använda ämnesdidaktiska modeller för både planering och problematisering av sin egen undervisning.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Det finns i utbildningen inslag där konstruktiv kritik både ska ges och tas emot av studenterna. Sammantaget ger detta enligt bedömargruppen en tillräcklig uppfyllelse av bedömningsgrunden. Bedömargruppen menar att de inslag som ingår i fältstudierna ger möjlighet att se olika typer av undervisning och kan därmed öka förmågan att stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Lärosätet beskriver flera inslag av innehåll och examination i relation till bedömningsgrunden. Bedömargruppen menar att studenterna i ämnet samhällskunskap på lärosätet till stor del får bedömningsgrunden uppfylld i ämneskurserna.

Bedömningsgrunden om jämställdhet bedöms som tillfredsställande. Lärosätet visar enligt bedömargruppen en medvetenhet om hur universitetslärares eget beteende i klassrummet och representationen i litteraturen påverkar hur jämställdhetsperspektivet kommuniceras och förankras hos studenterna. Den här bilden förstärks också vid intervjuerna, där lärosätet kan beskriva och resonera om kursernas innehåll och lärarnas agerande utifrån jämställdhetsperspektivet.

Självvärderingen ger goda exempel på uppföljning, som att uppföljning sker i lärarlaget och är grund för kursutveckling. Utvärderingar sker både skriftligt och muntligt. Lärosätet visar också i självvärderingen hur återkoppling sker. Förändringar tas upp i dialog med studenterna i både undervisningssituationer och ämnesråd. Studenterna får också veta i början på en ny kurs vilka förändringar som skett. Detta är också en bild som stärks vid intervjuerna.

Bedömargruppen ser positivt på att lärosätet ger studenterna en bred tillgång till inflytande. Den formella strukturen menar bedömargruppen är viktig, men lika viktigt är det att ge möjligheter till en aktiv dialog direkt i kurserna, något som bedömargruppen bedömer att högskolan gör på ett bra sätt.

Lärosätet visar i självvärderingen exempel på samverkan ute på skolor och genom att verksamma lärare medverkar på lärosätets kurser. Utbyte med en specifik grundskola i Linköping och kursmentorerna är konkreta exempel på detta. Bedömargruppen menar att detta visar på relevant samverkan med det omgivande samhället, men anser också att samverkan som har en specifik koppling till ämnesinnehållet kan stärkas.

Lärosäte: Linköpings universitet

Yrksexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap.

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande

När det gäller personal framkommer att lärosätet har en tydlig plan och systematisk arbetsordning för både tjänsteplanering, kompetensförsörjning och kompetensutveckling. Det framkommer en bred kompetens i såväl inom UVK som för ämnet samhällskunskaps olika ämnesområden som i det avseendet tydligt står i proportion till utbildningens volym och innehåll. Bedömaregruppen anser däremot att den professionsrelaterade kompetensen för inriktningen samhällskunskap har några svagheter. Dessa svagheter gäller det låga antalet med lärarutbildning och skolerfarenhet, vilket framgår av lärartabellen och självvärderingen

Med hänvisning till utbildningsmiljön redovisar lärosätet tillfredsställande professionsrelaterad, vetenskaplig och pedagogisk kompetens för utbildningens UVK del. De åtta utbildningsvetenskapliga kärnkurserna kan kopplas till olika forskningsområden/forskningsprojekt. Det finns aktiva forskare i utbildningen och en nära koppling mellan utbildning och forskning. För inriktningen samhällskunskap finns det lärare med aktuella egna forskningsexempel som relaterar till detta i sin undervisning, vilket visar på ett adekvat samband mellan forskning och utbildning. Professionsrelevansen tillgodoses genom kursmentorerna som är verksamma gymnasielärare, VFU-handledare och personal med ämneslärarexamen. Men otydlighet i hur väl den sammanhållna miljön är för ämnet samhällskunskap ger en viss farhåga för att bredden och djupet i forskningen kan ha svårt att nå in i utbildningen i ett långsiktigt perspektiv. Framför allt gäller detta att bedömaregruppen inte ser var och hur forskningen sätts i ett helhetsperspektiv i ämnet samhällskunskap. Sammantaget ser bedömaregruppen utbildningsmiljön som tillräckligt stark, men vill se en förstärkning av den specifika professionsinriktningen gentemot samhällskunskap.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Lärosätet visar i självvärderingen en genomtänkt idé för att de olika akademiska ämnena ska knytas ihop till en helhet för ämnet samhällskunskap. När det gäller väsentligt fördjupade kunskaper ser däremot bedömaregruppen en del otydligheter. Otydligheterna gäller om kurserna 61–90 högskolepoäng ska ses som breddning eller fördjupning. För blivande gymnasielärare ser 91–120 högskolepoäng olika ut beroende på om studenterna har ämneskombination med svenska eller inte. Bedömaregruppen uppmanar lärosätet att formulera en tydlig strategi för helhetssynen på bredd och fördjupning i sina samhällskunskapskurser

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls genom progressionen inom ramen för och examination av innehåll i UVK och VFU samt i relation till studentens ämnesstudier med avseende på fördjupad kunskap om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa metoder. Relationen mellan vetenskaplig grund och

beprövad erfarenhet samt betydelsen för lärarens yrkesutövning säkerställs. För inriktningen samhällskunskap ser bedömargruppen en kontinuitet i undervisningen om vetenskapsteori och forskningsmetoder, där sökande och analyserande av forskning och tillämpning av metoder sker flera gånger. Den brist som bedömargruppen identifierar gäller en helhet för grundläggande samhällsvetenskaplig metod. Det finns ingen metodkurs före Examensarbete 1. Bedömargruppen ser en otydlighet i hur det säkerställs att studenterna inte bara får många olika delar av vetenskapsteori och metodologi, utan att delarna även kan knytas till en samhällsvetenskaplig helhet. Bedömargruppen riktar en uppmaning till lärosätet att utveckla och synliggöra en strategi för hur helhetssynen på vetenskapsteori och metodologi ser ut och säkerställs

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Det finns en klar bild i matrisform av hur lärandemål, aktiva verb och aktiviteter som stöder studenters lärande och examination hänger ihop inom ramen för UVK och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt i relation till studenternas ämnesstudier. Bedömargruppen menar att detta är särskilt framträdande i bedömningsgrundens formuleringar om förmågan att förhålla sig kritisk och självständig till relevanta forskningsresultat. Bedömargruppen noterar att studenterna enligt självvärderingen tränas i detta på olika sätt, men saknar en starkare helhetssyn som lärosätet uppmanas att utveckla.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls genom progression mellan UVK, VFU och ämnesstudier, allmändidaktiska moment i UVK samt verksamhetsförlagd utbildning. Ämnesdidaktiska grundverktyg ges i kursen SH1, vilket gör att omfattningen av undervisningen i bedömningsgrunden om didaktik och ämnesdidaktik därför till stor del finns enligt bedömargruppen. Bedömargruppen menar att utbildningen visar en svaghet i var och hur de didaktiska och ämnesdidaktiska verktygen faktiskt får användas av studenterna. Framför allt efterlyser bedömargruppen en utveckling av hur studenterna får möjlighet att använda ämnesdidaktiska modeller för både planering och problematisering av sin egen undervisning.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls i olika UVK-kurser som innehåller stöd till kommande verksamhetsförlagd utbildning (VFU), specialpedagogik, elevers sociala relationer, gruppdynamik och grupprocesser, bedömning och dokumentation samt kamratbedömningar. Det finns i utbildningen inslag där konstruktiv kritik både ska ges och tas emot av studenterna. Bedömargruppen menar att de inslag som ingår i fältstudierna ger möjlighet att se olika typer av undervisning och kan därmed öka förmågan att stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls via lärandemål för exempelvis värdegrundsfrågor, elevmångfald, forskningsetik, ledarskap, specialpedagogik och genomförandet av bedömningsprocesser.

För jämställdhetsperspektivet arbetar lärosätet med bland annat genomlysning av utbildningsplaner, kursplaner, litteraturlistor och normkritiska perspektiv. Det finns ett genomtänkt upplägg av undervisningen om jämställdhet. Lärosätet visar enligt bedömargruppen en medvetenhet om hur universitetslärarnas eget beteende i klassrummet och representationen i litteraturen påverkar hur jämställdhetsperspektivet kommuniceras och förankras hos studenterna. Den här bilden förstärks

också vid intervjuerna, där lärosätet kan beskriva och resonera om kursernas innehåll och lärarnas agerande utifrån jämställdhetsperspektivet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling sker via en kvalitets- och uppföljningsorganisation från övergripande universitetsnivå via programnivå och ned till institutions- och kursnivå, samt utifrån intressenter som lärare, VFU-handledare, studenter och alumner. Självvärderingen ger goda exempel på uppföljning, som att uppföljning sker i lärarlaget och är grund för kursutveckling. Utvärderingar sker både skriftligt och muntligt. Lärosätet visar också i självvärderingen hur återkoppling sker. Förändringar tas upp i dialog med studenterna i både undervisningssituationer och ämnesråd. Studenterna får också veta i början på en ny kurs vilka förändringar som skett.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studentperspektivet säkerställs genom att studenterna har möjlighet att påverka sin utbildning i beslutsfattande organ på alla nivåer. Alla studenter får möjlighet att utvärdera kurser i lärosätets digitala utvärderingssystem. Skriftliga enkäter till kurser kompletteras med muntliga synpunkter från studenterna. Den formella strukturen menar bedömargruppen är viktig, men lika viktigt är det att ge möjligheter till en aktiv dialog direkt i kurserna, något som bedömargruppen bedömer att högskolan gör på ett bra sätt

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Lärosätet ett antal exempel på hur samverkan sker med olika aktörer kopplade till studenternas framtida arbetsmarknad och intressenter som är viktiga för att utbildningen ska utveckla studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Utbyte med en specifik grundskola i Linköping och kursmentorer är konkreta exempel på detta. Bedömargruppen menar att detta visar på relevant samverkan med det omgivande samhället, men anser också att samverkan som har en specifik koppling till ämnesinnehållet kan stärkas.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

I självvärderingen framgår att personalstyrkan omfattar ett fyrtiotal lärare, där en hög andel är tillsvidareanställda. Det finns en kärntrupp av lärare med större omfattning på sin undervisning som bidrar till kontinuitet och stabilitet för studenterna. Av lärartabellen framgår att personalen har hög nivå på disputerade inom relevanta ämnen för UVK: 70 procent, varav hälften har lärarutbildning. De flesta har ämneslärarutbildning, vilket är en styrka i fråga om den vetenskapliga och professionsrelevanta kompetensen. Som särskild resurs för professionsrelevans finns kursmentorer som är verksamma gymnasielärare som är visstidsanställda och detta garanterar professionsanknytning. En annan lärarresurs är handledare för verksamhetsförlagd utbildning (VFU), där lärosätet samverkar med 19

kommuner. Riktlinjerna säger att studenterna ska få handledare i rätt ämne/ämnen, rätt inriktning och att handledaren ska ha genomgått en introduktion. I intervjuerna ställdes frågor om lärarnas möjligheter att bedriva undervisning och examinera studenterna i förhållande till tilldelad tid för VFU, tid för att utveckla VFU samt knyta kontakter med skolor och initiera samverkan. Lärosätet klargjorde att de som är redovisade i tabellen är VFU-ansvariga (kursansvariga) och inte handledare. Lärare som genomför trepartssamtal och ingår i besöksteam är alltså inte redovisade.

Lärosätet redogör i sin självvärdering för en tydlig plan och systematisk arbetsordning för både tjänsteplanering, kompetensförsörjning samt kompetensutveckling med vetenskaplig och högskolepedagogisk meritering. Uppföljningar av kompetens och kompetensförsörjningsanalyser sker varje år enligt självvärderingen. Medvetna rekryteringsprocesser är en annan del av kompetensförsörjningen. Det finns en bra överblick över personalen och en genomtänkt sammansättning av personal vid berörda institutioner utifrån pedagogisk, vetenskaplig och professionsrelaterad kompetens. Lärosätet kan uppvisa en strategi för både kort och lång sikt.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

I självvärderingen framgår att de flesta forskningsprojekten är kopplade till IBL (institutionen för beteendevetenskap och lärande), men några till Tema. Det finns aktiva forskare som ingår i utbildningen. Av självvärderingen framgår att de åtta utbildningsvetenskapliga kärnkurserna kan kopplas till olika forskningsområden/forskningsprojekt som finns inom bland annat de institutioner som levererar lärare till lärarutbildningen. Detta exemplifieras i självvärderingen av den utbildningsvetenskapliga kärnkurs som heter *Ledarskap och konflikthantering*, där den kursansvariga och samtliga föreläsare bedriver aktuell forskning inom kursens områden. I intervjuerna gav lärosätet ytterligare exempel på kopplingen mellan aktuell forskning och utbildning genom att undervisande lärare i UVK-kursen om bedömning är verksamma forskare inom bedömning och gemensamt tar fram seminarieuppgifter för studenterna. Andra exempel är metoder för självskattning och att utvärdera den egna verksamheten som baseras på vetenskaplig forskning. Den progressionsmodell som utvecklats inom lärarutbildningen innebär att studenterna successivt utvecklar ämneskunskande, didaktiskt och vetenskapligt kunnande, vilket styrks i självvärderingen med hänvisning till lärandemål och betygskriterier.

Genom sin modell för progression genom programmet visar lärosätet att det finns en systematisk och genomtänkt struktur för hur utbildningens olika delar i form av den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och ämnesstudier integreras samt den stegrande graden av svårighet från grundläggande nivå till avancerad nivå. Progressionen är tydligt knuten till utvecklingen av studenternas didaktiska och vetenskapliga kunnande. Lärosätet visar genom konkreta exempel på läranderesultat hur deras modell rymmer konstruktiv länkning mellan mål, innehåll och examinationer samt en uppdelning av examensmålen kunskap och förståelse, färdighet och förmåga samt värderingsförmåga och förhållningssätt. I självvärderingen är det tydligt att det finns ett professionsinriktat innehåll integrerat med olika vetenskapliga metoder och perspektiv. Bedömggruppen anser att detta främjar att studenterna utvecklar ett forskande förhållningssätt som grund för sin profession.

Lärosätet har via sitt kursbeställningssystem en god bild av lärarutbildningens vetenskapliga och professionsinriktade utbildningsmiljö genom att det finns en överblick över forskningsprojekt/forskningsområden och deras koppling till områden i den utbildningsvetenskapliga kärnan. Det finns alltså en övergripande struktur som kan ställa kvalitetskrav vid exempelvis kursbeställningar. Programråd, ämnesråd och UVK-råd har täta och regelbundna träffar.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Lärosätet ger i självvärderingen en god bild av hur lärandemål samt aktiviteter som stöder studenters lärande och examination hänger ihop. Lärosätet beskriver och motiverar progressionen inom ramen för innehåll i UVK och VFU samt i relation till studenternas ämnesstudier med avseende på fördjupad kunskap om vetenskapsteori, kvalitativa och kvantitativa metoder, relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och betydelsen för lärarens yrkesutövning. Lärosätet visar genom sin redogörelse för utvecklingsområden att kvalitetsarbetet fångar upp brister i planering och genomförande samt åtgärder för att utveckla och förbättra utbildningen. I en särskild kurs (UVK8) fördjupas och bearbetas målet särskilt via metodövningar, seminarier, workshoppar och en forskningspromemoria. Lärosätet visar i självvärderingen en medvetenhet om hur denna här kursen ska utvecklas för att möta studenternas lärande på ett tydligare sätt med relevans för professionen. Det är ett utvecklingsområde att tydliggöra professionsrelevansen och motivera studenterna inför kursen. I intervjun ställdes frågan om vilka förändringar och åtgärder som lärosätet gjort för att stärka kopplingen mellan studierna i UVK och yrkesutövningen samt motivera studenterna att läsa forskningsmetodik. Lärosätet angav att de infört moment som tränar studenterna att ställa frågor med didaktisk relevans, att vara kritiska till sina egna ställningstaganden samt att de tydligare belyser hur lärarprofessionen utvecklats i ett vetenskapshistoriskt perspektiv. Fältanknutna och praktikorienterade uppgifter är också en tydligare del av kursen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

I självvärderingen visar lärosätet hur det skapas förutsättningar för att studenten examineras på ett sådant sätt att målet uppnås. Det finns en klar bild i matrisform av hur lärandemål, aktiva verb och aktiviteter som stöder studenternas lärande och examination hänger ihop inom ramen för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt i relation till studenternas ämnesstudier. Riktat mot de olika inriktningarna för ämneslärarprogrammet finns relevanta styrdokument specifikt för 7–9 och gymnasiet. Lärosätet visar på progressionen genom undervisning inom de utbildningsvetenskapliga kärnkurserna och träning och tillämpning i den

verksamhetsförlagda utbildningen. Studenterna ska självständigt kunna planera en vetenskaplig empirisk undersökning samt visa förmåga att utifrån självreflektion, kollegiala samtal och konstruktiv kritik utvecklas mot en professionell yrkesroll. Det presenteras tydliggöranden och rikliga exempel på hur undervisningen stödjer studenterna samt examinationsuppgifter av relevans för målet, exempelvis skriftliga och muntliga tentamina där studenterna ska visa hur de tar del av andras erfarenheter av utformning av examinationer samt diskussioner om kunskapsbedömning i seminarier. Lärosätet beskriver hur studenterna tar del av forskningsresultat och kopplar i viss mån detta till professionen under VFU och diskussioner om autentiska fall. Vidare anger lärosätet betyg och bedömning som ett utvecklingsområde. Det anses vara ett forskningsområde i snabb utveckling och lärosätet menar att arbetet med utvecklingsområdet underbyggs och premieras av att lärarna själva bedrivit forskning eller aktivt forskar i området.

Bedömargruppen ser lärosätets översiktliga och genomtänkta upplägg av progression med lärandemål, formulering av aktiva verb, beskrivning av lärandeaktiviteter och undervisningsformer, självstudier och examinationsformer med angivna betygsgrader som ett gott exempel på konstruktiv länkning.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen presenterar lärosätet en översiktlig tabell (tabell 7) av lärandemål av relevans för examensmålet under studentens hela utbildning. Tabellen ger en god överblick av lärandemål där tyngdpunkten i de inledande kurserna – med undantag för VFU i UVK2 – är inriktade mot universitetsförlagda delar. De avslutande lärandemålen examineras i verksamhetsförlagd utbildning (VFU) via en skriftlig och en muntlig uppgift där studenterna funderar över ett dilemma om didaktiska eller sociala dimensioner. Därutöver ska studenterna redovisa planering och genomförande av undervisning kopplat till ämnet. Bedömargruppen noterar att den inledande UVK-kursen (UK1) rymmer introducerande och grundläggande moment för målet som handlar om färdighet och förmåga.

I den avslutande VFU-kursen finns ett antal relevanta mål som handlar om färdighet och förmåga inom ramen för didaktik. I lärosätets översiktmatris (tabell 7) över UVK-kurser och VFU som anses vara betydelsefulla för examensmålet anges inte specifika aktiviteter som stöder studenternas lärande och examination, utan de presenteras separat utifrån UK1 och avslutande VFU. Inom ramen för detta mål visar lärosätet ett gott exempel på progression mellan UVK, VFU och ämnesstudier.

Självvärderingen ger konkreta exempel på lärandeaktiviteter som visar färdighet och förmåga när det gäller ämne och ämnesdidaktik. Där framgår en progression inom ramen för innehåll i UVK, VFU och studenternas ämnesstudier. De introducerande delar som finns i inledande UVK-delar fördjupas med moment som handlar om färdighet och förmåga, och då med koppling till ämnesdidaktik. Dessa kompletterar på ett bra sätt de allmäntdidaktiska moment som skrivs fram i självvärderingen för UVK.

Lärosätet anger att införandet av den tregradiga betygsskalan för VFU föranledde ett utvecklingsarbete om examinationer i programmets VFU-kurser. En tyngdpunkt i detta arbete gäller frågan om tillämpning som en del av lärandemål, examinationer och betygskriterier samt omdömesformulär som används av VFU-handledare, examinator och för studenter. I intervjun

beskrev lärosätet att examination av VFU sker via en VFU-dagbok för studenter, bedömningsformulär som stöd till handledare, s.k. fältmentorer samt uppföljande samtal via digitala kommunikationsverktyg.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätets beskrivning av arbetet med bedömningsgrunden täcker in både målets del om undervisningspraktik, dels övergripande utvärderings- och utvecklingsarbete. När det gäller undervisning täcks detta in av olika UVK-kurser som innehåller stöd till kommande verksamhetsförlagd utbildning (VFU), specialpedagogik, elevers sociala relationer, gruppdynamik och gruppprocesser, bedömning och dokumentation samt kamratbedömningar. Lärare förutsätts och förväntas ofta delta i utvecklingsarbete på organisationsnivå, och utvärdering och utvecklingsarbete är ett av den utbildningsvetenskapliga kärnans områden. Detta belyses särskilt i UVK7.

Det tvärvetenskapliga samarbetet med psykolog- eller socionomstudenter ses som ett gott exempel, liksom att studenterna får möta representanter från bland annat Skolinspektionen. I intervjun klargjorde lärosätet att mötet med psykologer och socionomer bidrar till att studenterna lär sig hantera variationer i grupp, samt hur individanpassning och gruppanpassning sker utifrån sociala relationer och kulturella faktorer. Här, liksom för övriga examensmål, visar lärosätet en medvetenhet om hur de två inriktningarna – 7–9 samt gymnasiet – tillgodoses med relevant fokus. Särskilt positivt är att man i UVK7 även tar upp vuxenutbildningen, som ofta lyser med sin frånvaro och att lärosätet i den avslutande VFU-kursen förefaller ta ett seriöst grepp om utvärdering av undervisningen på olika sätt. Lärosätet kan både beskriva och motivera progressionen inom ramen för UVK och VFU samt i relation till studentens ämnesstudier med aktiva verb och lärandeaktiviteter (tabell 10).

Bedömargruppen ser det också som ett gott exempel att UVK innehåller inslag med fokus på att öva och lära sig undervisning, dokumentation, kartläggning, stöd på individ-, grupp- och organisationsnivå, samverkan med specialpedagog, enligt tidigare angivna synpunkter. Exempelen är konkreta och det förekommer bedömningskriterier.

Lärosätet identifierar ett utvecklingsområde som handlar om att studenterna vill ha mer inslag av metodik, mer uppgifter och innehåll kopplat till verkamma lärares erfarenheter samt kontextuell kunskap baserad på förtrogenhet om pedagogisk verksamhet i mer övergripande mening som förekommer i skolan. För att utveckla detta har lärosätet infört en särskild "mentorsstrimma" som lyfter frågor om kontakt med vårdnadshavare, mentorskap och hur lärares ledarskap relaterar till stödet för den enskilde elevens lärande och utveckling. I det arbetet finns en kursmentor för UVK som samarbetat med kursmentorer från ämnena. Inslaget är inte ett obligatoriskt moment, och detta är enligt lärosätet sannolikt ett skäl till att studenternas deltagande hittills inte motsvarat förväntningarna. En annan tänkbar förklaring är att kursen är krävande och att studenterna är så pass tidigt i sin utbildning kan ha svårt att relatera till mentorsstrimmans innehåll. Därför har lärosätet planerat att göra mentorsstrimman till ett obligatoriskt moment som också examineras i avslutande VFU. Bedömargruppen ser detta som en rimlig och väl avvägd åtgärd för utvecklingsarbetet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Lärosätet redogör i självvärderingen för hur examensmålets olika delar examineras enligt en progression i UVK-kurserna och verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Progressionen inom ramen för innehåll i utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och VFU samt i relation till studenternas ämnesstudier (lärosätet hänvisar här också till del 2 av självvärderingen) framgår med avseende på lärandemål för exempelvis värdegrundsfrågor, elevmångfald, forskningsetik, ledarskap, specialpedagogik och genomförandet av bedömningsprocesser. Inom ramen för de UVK-kurser som anges förekommer exempel på lärandemål i kurserna, vilka stärker redogörelsen av att studenterna under utbildningen får möjligheter att uppnå examensmålet. Lärosätet beskriver särskilt hur lärandemål, aktiviteter som stöder studenters lärande och examination hänger ihop genom att exemplifiera med UVK-kurs 4. Workshoppar ger studenterna möjlighet till träning och reflektion över lärares professionella förhållningssätt i svåra situationer. Olika etiska perspektiv och specifikt fokus på mänskliga rättigheter finns uttalat i UVK, medan det är mindre uttalat för hållbar utveckling. Lärosätet visar genom sin redogörelse för utvecklingsområden att det är medvetet om bristerna i hur hållbar utveckling skrivs fram i utbildningen. Bedömargruppen instämmer i lärosätets bedömning att hållbar utveckling behöver komma in tydligare i lärandemål och belysas ur sina olika dimensioner.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen och intervjuerna framkom att lärosätet aktivt arbetar för att jämställdhetsperspektivet både ska genomsyra lärarutbildningens organisation och ingå i programmets innehåll och genomförande. Lärosätet arbetar med bland annat genomlysning av utbildningsplaner, kursplaner, litteraturlistor och normkritiska perspektiv. En satsning sedan 2005 är också en genuslektor per fakultet/område som har tid i tjänst att jobba med dessa frågor riktat mot styrelse, program och samverkan med studentkårer och studentrepresentanter. Lärosätet har utvecklade rutiner och processer och i beställningen av kurser till institutionerna föreskrivs att internationalisering, genus, klass och etnicitet ska beaktas vid utformningen av kurserna. Detta ska också synliggöras i lärandemål, kursinnehåll, arbetsformer eller val av litteratur och examinationer. Kurserna planeras så att både män och kvinnor finns representerade bland lärarna, både som föreläsare och seminarieledare i den mån det är möjligt, och bifogad lärarlista visar en jämn könsfördelning. Även arbetsformerna beaktar jämställdhet genom att lärarna ser till att båda könen finns representerade i seminariegrupperna i den mån det är möjligt.

Det finns ett genomtänkt upplägg av undervisningen om jämställdhet. Mot bakgrund av lärandemål i tre olika utbildningsvetenskapliga kärnkurser redogörs för lärandeaktiviteter om jämställdhet, exempelvis om bemötande och förmåga att analysera exempelvis hur skolan sorterar utifrån genus. Sammantaget innebär detta att studenterna får en samlad kunskap om genus och jämställdhet för att

kunna omsätta i handling/förhållningssätt i skolan. I självvärderingen framgår att en större andel män än kvinnor gör avbrott i sin utbildning, särskilt på inriktningen mot gymnasieskolan.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

I självvärderingen beskriver lärosätet en kvalitets- och uppföljningsorganisation från övergripande universitetsnivå via program- och ned till institutions- och kursnivå. Utöver lärosätets generella sexårscykel för programutvärdering så listas en mängd olika typer av kvalitetsgranskningar av ämneslärarprogrammet, som sammantaget innebär att programmet på olika sätt genomlysas och att underlag genereras för utveckling på olika nivåer i programmet. Dessa nivåer omfattar lokala kursutvärderingar till övergripande budget och genomströmning. De ämnes- och programansvariga aktörerna är involverade i flera av dem. Synpunkter hämtas även in från alumner i en återkommande enkät. Också VFU-placeringar utvärderas och följs upp efter varje VFU-period, vilket ska ses som en positiv rutin för att kunna kvalitetssäkra den verksamhetsförlagda utbildningen som en central del i genomförande av programmet. Genomströmningsanalyser sker och digitala enkäter används för att samla underlag. Återkoppling sker till studenter och kursansvariga. En tydlig systematik beskrivs, där det även lyfts klara exempel på hur uppföljningen har omsatts i förbättringsåtgärder. Lärosätet ger i detta avseende konkreta exempel på förändringar efter utvärderingar. Studenternas synpunkter på UVK5 ledde till att examinationen utökades med en analys av ett fall och att längre seminarier genomfördes. Ett annat exempel är att lärosätet i strukturplanen bytte plats på UVK7 och UVK8 som ett resultat av synpunkter. Resultaten återkopplas till samma studenter som skrev den, och förändringar redovisas till de nya studenter som läser kursen efter. Bedömggruppen ser detta som ett gott exempel på att åtgärder görs som en direkt följd av studenternas synpunkter.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Självvärderingen redogör för en lång rad av olika undersökningar, utvärderingar, dialoger, uppföljningar och analyser som används för att få en bild av studenternas resultat och väg genom utbildningen i förhållande till bl.a. planerad studietid. Studenter erbjuds vägledningssamtal och en rad åtgärder nämns som syftar till att synliggöra studenternas väg genom utbildningen i syfte att få dem att genomföra utbildningen inom planerad studietid. Utöver att team följer upp studenter som inte följer studietakten och upprättar individuella studieplaner för dem finns stödundervisning för studenter. Det nämns också studentmentorer som ger nya studenter stöttning. Relaterat till kurserna är det främst genom rutiner för examination och om-examination som studenterna kan undvika dröjsmål. Direktiv för publicering av scheman och litteraturlistor finns för att studenterna ska kunna planera sin tid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Utifrån självvärderingen som underlag konstaterar bedömaregruppen att studenterna har möjlighet att påverka sin utbildning i beslutsfattande organ på alla nivåer. Genom studentkåren utses studentrepresentanter från alltifrån övergripande beslutande och beredande organ (styrelsen för utbildningsvetenskap; kvalitetsuppföljning) till organ som mer direkt berör ämneslärarutbildningen (VFU-studentråd, UK-råd, ämnesråd, team). Dessutom samverkar studenterna med genuslektorn.

Alla studenter får möjlighet att utvärdera kurser i lärosätets digitala utvärderingssystem. Skriftliga enkäter till kurser kompletteras med muntliga synpunkter från studenterna. Vidare har studenterna möjlighet att påverka sin utbildning genom att välja inriktningar och andraämne, t.ex. kan 7–9-inriktningen vänta till termin 4 innan studenterna väljer mellan 2-ämnes- och 3-ämneskombinationer.

Bedömaregruppen anser att studiementorsprogrammet är ett föredömligt exempel på hur studenternas erfarenheter kan tillvaratas i utbildningen, där mer erfarna studenter kan stötta nya och lyfta frågor ur studenternas perspektiv till studievägledaren och de n programansvariga. Ett annat föredömligt exempel är att lärosätet har infört en introduktionsutbildning för studentrepresentanter.

Självvärderingen tar upp problemet med att representationen blir svag om intresset för att engagera sig bland studenterna är lågt. Detta problem försöker man komma till rätta med genom att informera om vilka möjligheter till studentinflytande som finns och genom att utbilda studentrepresentanter.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet ger ett antal exempel på hur samverkan sker med olika aktörer kopplade till studenternas framtida arbetsmarknad och intresser som är viktiga för att utbildningen ska utveckla studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Samtliga av dessa exempel ger ett intryck av att lärosätet bedriver relevant samverkan som bidrar till kvalitet i programmets genomförande. I intervjuerna framhölls särskilt den betydelse som utvecklingen av ett vetenskapligt förhållningssätt i dialog med både yrkesverksamma lärare och företrädare för andra humanvetenskapliga professioner har för att studenterna ska kunna möta ett föränderligt arbetsliv.

En huvudsaklig samverkansytta är den verksamhetsförlagda utbildningen som studenterna genomför både kopplat till UVK och sina ämnesstudier. Förutom VFU finns andra former för samverkan, bland annat genom "kursmentor" där yrkesverksamma lärare deltar i kurser på lärarutbildningen. I självvärderingen och i intervjuerna beskriver lärosätet att kursmentorerna stödjer studenterna om exempel på digitalisering i skolan, diskussioner om mångfald och etnicitet och kopplar alltså utbildningen till den aktuella situationen i skolan. Detta ser bedömaregruppen som ett positivt grepp, eftersom kursmentorernas funktion är att närmare koppla utbildningen till den aktuella situationen i skolan. Det bidrar till att utveckla studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

En annan arena för samverkan med arbetslivet är Skolsamverkan som syftar till dialog mellan lärosätet och huvudmännen. Genom denna samverkansform sker seminarierier inom exempelvis digitalt lärande för lärare och studenter. Det finns en inbyggd progression i programmet för att

utveckla dessa kunskaper. Etnicitet och mångfald är andra teman, liksom angivna exempel under redogörelsen för examensmålen som att samverka med socionom- och psykologstudenter i fallstudier utifrån barnets perspektiv. Samverkan med Skolinspektionen, rektorer och kommunen sker också, vilket breddar studenternas inblick i arbetslivet.

Lärosätet samverkar med alumner genom att en del alumner nu är handledare på VFU och alumner också kan dela med sig av erfarenheter från utlandsstudier. Här identifierar lärosätet ett utvecklingsområde: tillvaratagandet av alumners erfarenheter är något som lärosätet vill utveckla mer, till exempel genom att ordna alumnträffar.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

När det gäller personal framkommer att lärosätet har en tydlig plan och systematisk arbetsordning för både tjänsteplanering, kompetensförsörjning och kompetensutveckling. Personalen kan svara för den utbildningsvetenskapliga kärnans områden och tillfredsställer därmed de examensmål som avser UVK.

Med hänvisning till utbildningsmiljön redovisar lärosätet tillfredsställande professionsrelaterad, vetenskaplig och pedagogisk kompetens. De åtta utbildningsvetenskapliga kärnkurserna kan kopplas till olika forskningsområden/forskningsprojekt. Det finns aktiva forskare i utbildningen och en nära koppling mellan utbildning och forskning. Professionsrelevansen tillgodoses genom kursmentorer som är verksamma gymnasielärare, VFU-handledare och personal med ämneslärarexamen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet säkerställs genom progressionen inom ramen för och examination av innehåll i UVK och VFU samt i relation till studentens ämnesstudier med avseende på fördjupad kunskap om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa metoder. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt betydelsen för lärarens yrkesutövning säkerställs.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat examineras på ett sådant sätt att målet uppnås. Det finns en klar bild i matrisform av hur lärandemål, aktiva verb och aktiviteter som stöder studenters lärande och examination hänger ihop inom ramen för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt i relation till studenternas ämnesstudier.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik säkerställs via progression mellan UVK, VFU och ämnesstudier, allmändidaktiska moment i UVK samt verksamhetsförlagd utbildning.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande säkerställs i olika UVK-kurser som innehåller stöd till kommande verksamhetsförlagd utbildning

(VFU), specialpedagogik, elevers sociala relationer, gruppdynamik och grupprocesser, bedömning och dokumentation samt kamratbedömningar.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling säkerställs via lärandemål för exempelvis värdegrundsfrågor, elevmångfald, forskningsetik, ledarskap, specialpedagogik och genomförandet av bedömningsprocesser.

Lärosätet arbetar med bland annat genomlysning av utbildningsplaner, kursplaner, litteraturlistor och normkritiska perspektiv. Det finns ett genomtänkt upplägg av undervisningen om jämställdhet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling sker via en kvalitets- och uppföljningsorganisation från övergripande universitetsnivå via programnivå och ned till institutions- och kursnivå, samt utifrån intressenter som lärare, VFU-handledare, studenter och alumner.

Studenter erbjuds bland annat vägledningssamtal, studentmentorer och individuella som syftar till att synliggöra studenternas väg genom utbildningen i syfte att få dem att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Studentperspektivet säkerställs genom att studenterna har möjlighet att påverka sin utbildning i beslutsfattande organ på alla nivåer. Alla studenter får möjlighet att utvärdera kurser i lärosätets digitala utvärderingssystem. Skriftliga enkäter till kurser kompletteras med muntliga synpunkter från studenterna.

När det gäller arbetsliv och samverkan ger lärosätet ett antal exempel på hur samverkan sker med olika aktörer kopplade till studenternas framtida arbetsmarknad och intressenter som är viktiga för att utbildningen ska utveckla studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Bedömargruppen menar att lärosätet visar att det finns en adekvat lärarkompetens, där den vetenskapliga kompetensen framstår som särskilt stark. I både lärartabellen och självvärderingen framkommer en bred kompetens i ämnet samhällskunskaps olika ämnesområden som i det avseendet tydligt står i proportion till utbildningens volym och innehåll. Lärosätet redovisar en plan för den vetenskapliga kompetensförsörjningen både på kort och lång sikt. Bedömargruppen anser däremot att den professionsrelaterade kompetensen har några svagheter. Dessa svagheter gäller det låga antalet med lärarutbildning och skolerfarenhet, vilket framgår av lärartabellen och självvärderingen.

Lärosätet visar i självvärderingen en viss medvetenhet om att den professionsrelaterade kompetensen behöver stärkas genom att lyfta fram två kommande doktorander med inriktning emot samhällsämnenas didaktik. Vid intervjun påpekas att behovet av en förstärkning av professionskompetensen har uppmärksamats av ämnet i samband med självvärderingen och att en rekrytering är på gång. Bedömaregruppen menar att detta kan vara en välkommen förstärkning, men vill också se en tydligare strategi för hur den professionsrelaterade kompetensen ska stärkas både på kort och på lång sikt.

Trots de påtalade bristerna i professionskompetens, anser bedömaregruppen att bedömningsgrunden är uppfylld med hänsyn till övriga starka sidor och lärosätets påbörjade arbete för att åtgärda bristerna.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Av självvärderingen framgår att det finns en bred vetenskaplig miljö i de disciplinämnena som tillhör ämnet samhällskunskap. Mycket av den forskning som lärosätet lyfter fram är tydligt relevant för ämnet samhällskunskap, enligt bedömaregruppen. Lärare med aktuella egna forskningsexempel relaterar till detta i sin undervisning enligt lärosätets självvärdering, vilket visar på ett adekvat samband mellan forskning och utbildning. Bedömaregruppen menar att beskrivningen av studenternas möjlighet att konkret medverka i ett forskningsprojekt är ett gott exempel på ett nära samband mellan forskning och utbildning. Bredden på forskning och att en stor del av den får bedömas som relevant för ämnet samhällskunskap är en styrka. Men otydlighet i hur väl den sammanhållna miljön är för ämnet samhällskunskap ger en viss farhåga för att bredden och djupet i forskningen kan ha svårt att nå in i utbildningen i ett långsiktigt perspektiv.

Bedömaregruppen ser utifrån lärosätets självvärdering svagheter i den vetenskapliga och professionsinriktade miljön i relation till ämnesdidaktik. Denna svaghet och otydlighet bekräftas också i intervjuerna. Framför allt gäller detta att bedömaregruppen inte ser var och hur forskningen sätts i ett helhetsperspektiv i ämnet samhällskunskap. Ämnets kärngrupp träffas enligt självvärderingen tre gånger per termin, men bedömaregruppen efterfrågar ett forum där vetenskapliga och professionsinriktade perspektiv för samhällskunskap kan lyftas. Sammantaget ser bedömaregruppen utbildningsmiljön som tillräckligt stark, men vill se en förstärkning av den specifika professionsinriktningen gentemot samhällskunskap.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Lärosätet visar i självvärderingen en genomtänkt idé för att de olika akademiska ämnena ska knytas ihop till en helhet för ämnet samhällskunskap. Varje termin innehåller förutom disciplinspecifika

kurser även kurser med benämningen samhällskunskap. Bedömargruppen menar att detta ger studenterna förutsättningar för en helhetssyn på undervisningsämnet samhällskunskap. De två första terminerna med 1–60 högskolepoäng ger enligt bedömargruppen det breda kunnandet i statsvetenskap, sociologi och nationalekonomi som efterfrågas. Men när det gäller väsentligt fördjupade kunskaper ser bedömargruppen en del otydligheter i lärosätets självvärdering. Otydligheterna gäller om kurserna 61–90 högskolepoäng ska ses som breddning eller fördjupning. Om de främst är inriktade på breddning, sker all fördjupning för studenterna genom självständiga arbeten och bedömargruppen ser då risken att fördjupningen blir för smal. Vid intervjuerna utvecklas beskrivningen av bredd och fördjupning. Lärosätet menar att även om kurserna 61–90 högskolepoäng ofta har en grund i nya kunskapsområden på grundläggande nivå, så används i stegrande grad teoretiska perspektiv som kan ses som fördjupande.

För blivande gymnasielärare ser 91–120 högskolepoäng olika ut beroende på om studenterna har en ämneskombination med svenska eller inte. Lärosätet argumenterar för att det är nödvändigt att skriva utbildningens båda självständiga arbeten i ett ämne, för att kunna få progression i forskningskonsumtion och forskningsproduktion. En eventuell brist i en sådan progression för de studenter som inte skriver självständiga arbeten i samhällskunskap avfärdas vid intervjun med att innehållet i de fördjupningskurser som dessa studenter läser har tydliga inslag som ger samma typ av progression.

I lärosätets självständiga arbeten bedöms sex av åtta arbeten uppfylla bedömningsgrunden om ämneskunskaper. Motiveringarna från bedömarna visar att fördjupad kunskap ofta finns, men att studenterna har svårt att relatera den till en ämnesmässig helhet.

Sammantaget menar bedömargruppen att målet om ämneskunskaper är uppfyllt, men har också några tydliga uppmaningar. Bedömargruppen uppmanar lärosätet att formulera en tydlig strategi för helhetssynen på bredd och fördjupning i sina samhällskunskapskurser. För de två olika varianter som finns för de avslutande 30 högskolepoängen i ämnet behöver det klargöras på vilket sätt det säkerställs att nivån på kunskaperna och färdigheterna är likvärdiga.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Bedömargruppen ser i lärosätets självvärdering en kontinuitet i undervisningen om vetenskapsteori och forskningsmetoder, där sökande och analyserande av forskning samt tillämpning av metoder sker flera gånger. Den brist som bedömargruppen identifierar gäller en helhet för grundläggande samhällsvetenskaplig metod. Det finns ingen metodkurs före Examensarbete 1, och även om en kontinuitet med många små metodologiska inslag är bra, menar bedömargruppen att det finns en tveksamhet i om upplägget ger möjlighet till en helhet för vetenskaplighet eller om blir det splittrat.

Vid intervjuerna säger sig lärosätet vara medvetet om den risken, och menar att de därför har en tydlig progression främst i de olika samhällskunskapskurserna. Vetenskapligt skrivande introduceras tidigt enligt lärosätet och olika metodologiska aspekter förs sedan in löpande. Bedömargruppen ser ändå en viss otydlighet i hur det säkerställs att studenterna inte bara får många olika delar av

vetenskapsteori och metodologi, utan att de även kan knytas till en samhällsvetenskaplig helhet. För studenter som skriver självständigt arbete i samhällskunskap ska detta göras främst i den första av två sådana kurser, men det finns en oklarhet i hur det görs för övriga studenter.

I sju av lärosätets åtta självständiga arbeten anses bedömningsgrunden uppfylld, vilket stödjer bilden av att studenterna får tillräckliga kunskaper om vetenskapsteori och forskningsmetoder.

Lärosätet beskriver i självvärderingen inslag där relationen mellan vetenskap och beprövad erfarenhet behandlas. Detta introduceras tidigt i kursen SH 1, där lektioner med erfarna lärare relateras till forskning om exempelvis lärandeteorier. I kurser i senare delar av utbildningen finns fler inslag, där studenterna ska relatera sina och andras erfarenheter till forskning och teorier.

Sammantaget ger detta en bild av att målet uppfylls. Men bedömargruppen uppmanar ändå lärosätet att utveckla och synliggöra en strategi för hur helhetssynen för vetenskapsteori och metodologi ser ut och säkerställs.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet hänvisar i självvärderingen till ett antal olika lärandemål i sina kurser som relaterar till målet. Bedömargruppen menar att detta är särskilt framträdande i bedömningsgrundens delar om förmåga att förhålla sig kritiskt och självständigt till relevanta forskningsresultat. Något otydligare är självvärderingen i förhållande till hur och var studenterna får förmågan att förhålla sig till egna och andras erfarenheter. Bedömargruppen noterar att studenterna enligt självvärderingen tränas i detta på olika sätt, exempelvis genom VFU-uppgifter kopplade till verksamheten och i reflekterande seminarier, men saknar en starkare helhetssyn som lärosätet uppmanas att utveckla.

Lärosätets självständiga arbeten styrker att bedömningsgrunden uppnås, och att de olika delarna därigenom har examinerats. Flera arbeten visar enligt bedömargruppen på en förmåga att tydligt relatera till yrkesverksamhet och kunskapsutveckling.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Många ämnesdidaktiska inslag där studenterna redogör för och diskuterar didaktik beskrivs i lärosätets självvärdering. Ämnesdidaktiska grundverktyg ges i kursen SH1, vilket gör att omfattningen av undervisningen om bedömningsgrunden om didaktik och ämnesdidaktik därför till stor del finns enligt bedömargruppen. Men bedömningsgrunden betonar också tydligt att studenterna ska kunna tillämpa kunskapen inom ämnet. Bedömargruppen menar därför att lärosätets beskrivning i självvärderingen visar en svaghet i var och hur de didaktiska och ämnesdidaktiska verktygen

faktiskt får användas av studenterna. Det framgår inte vilka av ämnets kunskapsområden som är föremål för tillämpning. Vid intervjuerna förstärks tydligheten och bristen i ämnesdidaktisk tillämpning. En del specifika modeller och undervisningsexempel introduceras till studenterna, men bedömargruppen saknar hur detta relateras till mer övergripande och allmängiltiga ämnesdidaktiska resonemang. Framför allt efterlyser bedömargruppen en utveckling av hur studenterna får möjlighet att använda ämnesdidaktiska modeller för både planering och problematisering av sin egen undervisning.

När det gäller den ämnesdidaktiska kompetensen och hur det säkerställs att en helhetssyn för samhällskunskapsdidaktik säkerställs i kurserna, är detta enligt självvärderingen och intervjuerna bundet till några få personer. Att det finns någon som har ansvar för detta menar bedömargruppen är bra, men efterlyser också ett arbete för att stärka en helhetsbild av ämnesdidaktiska aspekter för ämnet i hela lärargruppen.

Sammantaget menar bedömargruppen att målet är uppfyllt, men efterfrågar starkt en utveckling av hur ämnet resonerar om och för in ämnesspecifika aspekter av det ämnesdidaktiska i utbildningen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet fokuserar på hur olika lärandemål för elevers lärande kan kopplas till målet, och det framkommer att det examineras främst under VFU. Det finns också i självvärderingen inslag där konstruktiv kritik ska både ges och tas emot av studenterna. Sammantaget ger detta en tillräcklig uppfyllelse av bedömningsgrunden, enligt bedömargruppen. Ett gott exempel är också greppet med fältstudierna i Afrika, där studenterna bl.a. får analysera elev- och lärarcentrerade förhållningssätt. Bedömargruppen menar att inslag som fältstudierna ger möjlighet att se undervisningen utanför det studenterna oftast kommer i kontakt med, och därmed kan öka förmågan att stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Bedömargruppen ser också ett tydligt utvecklingsområde för den här bedömningsgrunden tillsammans med bedömningsgrunden för didaktik och ämnesdidaktik. Övningar utifrån studenternas egen undervisning behöver vara tydligare relaterade till olika och flera specifika kunskapsområden i samhällskunskap. Att mycket av övningarna sker i relation till VFU är på många sätt naturligt, men bedömargruppen vill se en tydligare koppling även till ämnesstudierna.

Måluppfyllelse av examensmål I kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Den här bedömningsgrunden ska säkerställas genom den utbildningsvetenskapliga kärnan. För ämnet samhällskunskap har samhällsliga och etiska aspekter med särskild betoning på mänskliga

rättigheter en given plats i samhällskunskapens ämnesinnehåll, menar både lärosätet och bedömaregruppen. I lärosätets självvärdering beskrivs också flera inslag av innehåll och examination i relation till bedömningsgrunden. Bedömaregruppen menar att studenterna i ämnet samhällskunskap på lärosätet till stor del får bedömningsgrunden uppfylld i ämneskurserna.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Jämställdhetsperspektivet finns med som innehåll i ämnets undervisning och finns också med i VFU-målen, enligt lärosätets självvärdering. Lärosätet visar också enligt bedömaregruppen en medvetenhet om hur universitetslärares eget beteende i klassrummet och representationen i litteraturen påverkar hur jämställdhetsperspektivet kommuniceras och förankras hos studenterna. Den här bilden förstärks också vid intervjuerna, där lärosätet kan beskriva och resonera om kursernas innehåll och lärarnas agerande utifrån jämställdhetsperspektivet. Bedömaregruppen menar därför att bedömningsgrunden är uppfylld.

Den andra delen av bedömningsgrunden berör om studenterna har visat förmåga att använda jämställdhetsperspektivet i den pedagogiska verksamheten. Enligt lärosätet uppfylls detta i VFU där det finns klara lärandemål. Bedömaregruppen ser utifrån självvärderingen en osäkerhet i hur detta säkerställs och om lärosätet exempelvis tar upp detta i trepartssamtal. Intervjuerna ger stöd för att studenterna både får möjlighet att öva på att praktisera ett jämställdhetsperspektiv och att deras förmåga att använda perspektivet bedöms.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Ämnet har struktur, genomförande och återkoppling av uppföljning som enligt bedömaregruppen är rimlig och relevant för ämnesstudierna. Självvärderingen ger goda exempel, som att uppföljning sker i lärarlaget och är grund för kursutveckling. Utvärderingar sker både skriftligt och muntligt. Lärosätet visar också i självvärderingen hur återkoppling sker. Förändringar tas upp i dialog med studenter i både undervisningssituationer och ämnesråd. Studenterna får också veta i början på en ny kurs vilka förändringar som skett. Detta är också en bild som stärks vid intervjuerna. Ur ett ämnesperspektiv anser därför bedömaregruppen att detta starkt bidrar till att uppfylla bedömningsgrunden.

I självvärderingen beskriver lärosätet en omfattande uppföljningsorganisation från övergripande universitetsnivå till bland annat student- och alumundersökning samt den programansvarigas kvalitetsdialog med de ämnesansvariga. Genomströmningsanalyser sker och digitala enkäter används för att samla underlag. Sammantaget menar bedömaregruppen att lärosätet både har en god struktur för uppföljning, återkoppling och åtgärder på både övergripande nivå och ämnesnivå.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

På ämnesnivå visar självvärderingen relevant stöd, som tydliga kriterier i kursspecifika studiehandledningar. Den kursansvariga ansvarar för att tydliggöra vilka examinerande moment och studiestöttande insatser som finns utöver kursens ordinarie lärandeaktiviteter. Studiehandledningar och att lärare är tillgängliga är andra strategier för att studenterna ska genomföra utbildningen inom planerad tid, enligt självvärderingen. När det gäller kurserna är det främst genom rutiner för examination och omexamination som studenterna kan undvika dröjsmål. Studieprestationer och avbrott analyseras genom genomströmningsuppföljning och i så kallade teammöten. Sammantaget anser bedömargruppen att ämnet uppfyller bedömningsgrunden med en tydlig strategi och ett bra genomförande.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Enligt självvärderingen finns studentrepresentanter i ämnesråd, och studentperspektivet uppmärksammas löpande i kurserna och genom kursvärderingar. Det finns också beskrivningar av hur frågor som har uppmärksammats direkt i kurser också lett till faktiska förändringar. Vid intervjuerna stärks också bilden av att studenterna får möjlighet och uppmuntras till att påverka sin egen utbildning samt att studenternas frågor tas på allvar. Stor vikt läggs vid det formella inflytandet i ämnesrådet, som ska vara en garant för att det studenterna upplever som viktigt också behandlas av ämnet. Bedömargruppen ser positivt på att lärosätet ger studenterna en bred tillgång till inflytande. Den formella strukturen menar bedömargruppen är viktig, men lika viktigt är det att ge möjligheter till en aktiv dialog direkt i kurserna, något som bedömargruppen bedömer att högskolan gör på ett bra sätt.

Vid intervjuerna framkommer att många upplever att mer grundläggande förändringar av exempelvis kvalitet är svåra att genomföra. Att stora och genomgripande förändringar inte kan och inte heller ska ske omedelbart och utan genomgripande beredning är naturligt, men bedömargruppen uppmanar ämnet att ha en strategi även för att föra in studenternas åsikter i sådana frågor. Bedömargruppen uppmanar också till en förbättrad återkoppling av genomförda förändringar efter studenternas synpunkter.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet ger i självvärderingen exempel på samverkan ute på skolor och genom att verksamma lärare medverkar på lärosätets kurser. Utbyte med en specifik grundskola i Linköping och kursmentorer är konkreta exempel på detta. Bedömargruppen menar att detta visar på relevant samverkan med det omgivande samhället, men anser också att samverkan som har en specifik koppling till ämnesinnehållet kan stärkas.

När det gäller beredskapen att möta förändringar i arbetslivet lyfts det i självvärderingen att goda ämnesdidaktiska kunskaper och kunskaper om hur skolan och ämnet förändrats tidigare är en viktig faktor för denna förmåga. Bedömaregruppen delar den uppfattningen och bilden av att detta faktiskt genomförs stärks vid intervjuerna.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: Tillfredsställande

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Bedömaregruppen menar att lärosätet visar att det finns en adekvat lärarkompetens, där den vetenskapliga kompetensen framstår som särskilt stark. Det framkommer en bred kompetens i ämnet samhällskunskaps olika ämnesområden som i det avseendet tydligt står i proportion till utbildningens volym och innehåll. Lärosätet redovisar en plan för den vetenskapliga kompetensförsörjningen både på kort och lång sikt. Bedömaregruppen anser däremot att den professionsrelaterade kompetensen har några svagheter. Dessa svagheter gäller det låga antalet med lärarutbildning och skolerfarenhet, vilket framgår av lärartabellen och självvärderingen.

Av självvärderingen framgår att det finns en bred vetenskaplig miljö i de disciplinämnena som tillhör ämnet samhällskunskap. Mycket av den forskning som lärosätet lyfter fram är tydligt relevant för ämnet samhällskunskap, enligt bedömaregruppen. Lärare med aktuella egna forskningsexempel relaterar till detta i sin undervisning enligt lärosätets självvärdering, vilket visar på ett adekvat samband mellan forskning och utbildning. Men otydlighet i hur väl den sammanhållna miljön är för ämnet samhällskunskap ger en viss farhåga för att bredden och djupet i forskningen kan ha svårt att nå in i utbildningen i ett långsiktigt perspektiv. Framför allt gäller detta att bedömaregruppen inte ser var och hur forskningen sätts i ett helhetsperspektiv i ämnet samhällskunskap. Sammantaget ser bedömaregruppen utbildningsmiljön som tillräckligt stark, men vill se en förstärkning av den specifika professionsinriktningen gentemot samhällskunskap.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Lärosätet visar i självvärderingen en genomtänkt idé för att de olika akademiska ämnena ska knytas ihop till en helhet för ämnet samhällskunskap. När det gäller väsentligt fördjupade kunskaper ser däremot bedömaregruppen en del otydligheter. Otydligheterna gäller om kurserna 61–90 högskolepoäng ska ses som breddning eller fördjupning. För blivande gymnasielärare ser 91–120 högskolepoäng olika ut beroende på om studenterna har ämneskombination med svenska eller inte. Bedömaregruppen uppmanar lärosätet att formulera en tydlig strategi för helhetssynen på bredd och fördjupning i sina samhällskunskapskurser.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Bedömaregruppen ser i lärosätets självvärdering en kontinuitet i undervisningen om vetenskapsteori och forskningsmetoder, där sökande och analyserande av forskning och tillämpning av metoder sker flera gånger. Den brist som bedömaregruppen identifierar gäller en helhet för grundläggande samhällsvetenskaplig metod. Det finns ingen metodkurs före

Examensarbete 1. Bedömaregruppen ser en otydlighet i hur det säkerställs att studenterna inte bara får många olika delar av vetenskapsteori och metodologi, utan att delarna även kan knytas till en samhällsvetenskaplig helhet. Bedömaregruppen riktar en uppmaning till lärosätet att utveckla och synliggöra en strategi för hur helhetssynen på vetenskapsteori och metodologi ser ut och säkerställs.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Bedömaregruppen menar att detta är särskilt framträdande i bedömningsgrundens formuleringar om förmågan att förhålla sig kritisk och självständig till relevanta forskningsresultat. Bedömaregruppen noterar att studenterna enligt självvärderingen tränas i detta på olika sätt, men saknar en starkare helhetssyn som lärosätet uppmanas att utveckla.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Ämnesdidaktiska grundverktyg ges i kursen SH1, vilket gör att omfattningen av undervisningen i bedömningsgrunden om didaktik och ämnesdidaktik därför till stor del finns enligt bedömaregruppen. Bedömaregruppen menar att utbildningen visar en svaghet i var och hur de didaktiska och ämnesdidaktiska verktygen faktiskt får användas av studenterna. Framför allt efterlyser bedömaregruppen en utveckling av hur studenterna får möjlighet att använda ämnesdidaktiska modeller för både planering och problematisering av sin egen undervisning.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Det finns i utbildningen inslag där konstruktiv kritik både ska ges och tas emot av studenterna. Sammantaget ger detta enligt bedömaregruppen en tillräcklig uppfyllelse av bedömningsgrunden. Bedömaregruppen menar att de inslag som ingår i fältstudierna ger möjlighet att se olika typer av undervisning och kan därmed öka förmågan att stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Lärosätet beskriver flera inslag av innehåll och examination i relation till bedömningsgrunden. Bedömaregruppen menar att studenterna i ämnet samhällskunskap på lärosätet till stor del får bedömningsgrunden uppfylld i ämneskurserna.

Bedömningsgrunden om jämställdhet bedöms som tillfredsställande. Lärosätet visar enligt bedömaregruppen en medvetenhet om hur universitetslärares eget beteende i klassrummet och representationen i litteraturen påverkar hur jämställdhetsperspektivet kommuniceras och förankras hos studenterna. Den här bilden förstärks också vid intervjuerna, där lärosätet kan beskriva och resonera om kursernas innehåll och lärarnas agerande utifrån jämställdhetsperspektivet.

Självvärderingen ger goda exempel på uppföljning, som att uppföljning sker i lärarlaget och är grund för kursutveckling. Utvärderingar sker både skriftligt och muntligt. Lärosätet visar också i självvärderingen hur återkoppling sker. Förändringar tas upp i dialog med studenterna i både undervisningssituationer och ämnesråd. Studenterna får också veta i början på en ny kurs vilka förändringar som skett. Detta är också en bild som stärks vid intervjuerna.

Bedömargruppen ser positivt på att lärosätet ger studenterna en bred tillgång till inflytande. Den formella strukturen menar bedömargruppen är viktig, men lika viktigt är det att ge möjligheter till en aktiv dialog direkt i kurserna, något som bedömargruppen bedömer att högskolan gör på ett bra sätt.

Lärosätet visar i självvärderingen exempel på samverkan ute på skolor och genom att verksamma lärare medverkar på lärosätets kurser. Utbyte med en specifik grundskola i Linköping och kursmentorer är konkreta exempel på detta. Bedömargruppen menar att detta visar på relevant samverkan med det omgivande samhället, men anser också att samverkan som har en specifik koppling till ämnesinnehållet kan stärkas.

Lärosäte: Linköpings universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet svenska.

Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

När det gäller personal framkommer att lärosätet har en tydlig plan och systematisk arbetsordning för både tjänsteplanering, kompetensförsörjning och kompetensutveckling. Personalen kan svara för den utbildningsvetenskapliga kärnans områden och tillfredsställer därmed de examensmål som avser UVK. För inriktningen svenska är personalen sårbar på kort sikt men bedömggruppen anser att lärosätet kommer att ha den vetenskapliga, pedagogiska och professionsrelaterade kompetens som behövs, när planerade nyrekryteringar är genomförda. Därför rekommenderar bedömggruppen att lärosätet stöttar ämnet så att rekryteringarna kan fullföljas. Lärosätets kompetensinventerings- och beställningssystem verkar se till att ämnet får tillräcklig kompetens när det gäller vetenskaplighet, professionsanknytning och pedagogik.

Det finns en tillfredsställande utbildningsmiljö. De åtta utbildningsvetenskapliga kärnkurserna kan kopplas till olika forskningsområden och forskningsprojekt. Det finns aktiva forskare i utbildningen och en nära koppling mellan utbildning och forskning. En annan styrka är den tydliga kopplingen till professionen vilket sker genom kursmentorerna som är verksamma gymnasielärare, VFU-handledare och personal med ämneslärarexamen. En av lärosätets styrkor är ämnesdidaktiken, både i forskning och i utbildning. Utvecklingsområden är att det saknas ämnesspecifik forskning, och man har en liten andel docenter och professorer som undervisar. Lärosätet behöver också driva forskning som inriktad mot årskurs 7–9 för att få en miljö som på ett konkret sätt är relevant för studenterna som siktar mot att undervisa i detta spann.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls inte. Det finns en stark ämnesdidaktisk anknytning och en ambition att integrera utbildningens olika delar, men de inledande kurserna präglas av en påfallande stoffträngsel. Bedömggruppen menar att lärosätet behöver fundera på nivån och den stora bredden som ska omfattas, och man måste hitta sätt för studenterna att fördjupa sina ämneskunskaper i svenska språket och litteraturvetenskap. Lärosätets svaghet är alltså balansen mellan ämnesdidaktik och ämneskunskaper och bedömggruppen rekommenderar därmed lärosätet att se över strukturen för inriktningen mot årskurs 7–9.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. I UVK uppfylls målet på grundläggande nivå eftersom det finns en progression i innehåll och examinationer i UVK och VFU som relateras till studentens ämnesstudier med avseende på fördjupad kunskap om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa metoder. För svenskämnet framgår att dock att fördjupningen inte sker. Det finns lärandemål från alla delkurser som stöttar vetenskaplighet men målet ska enligt lärosätet huvudsakligen komma till

uttryck under de båda kurserna som omfattar självständigt arbete. Arbetena brister när det gäller fördjupad kunskap om vetenskapsteori eller kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och bedömargruppen rekommenderar att lärosätet förstärker moment inom ämnet svenska som ger kunskap om vetenskaplighet, ämnesteorier och färdighet i att tillämpa både ämnesspecifika och generella vetenskapliga metoder. Lärosätet säkerställer däremot den andra delen av målet, att visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Trots att UVK bidrar till måluppfyllelse anser bedömargruppen att bristerna inom inriktningen svenska är så omfattande att utbildningen i sin helhet inte möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Professionsanknytning är en av lärosätets styrkor för inriktningen svenska. Studenterna får successivt öva på att kritiskt och självständigt systematisera och reflektera. De exempel på lärandeaktiviteter och examination som är kopplade till det aktuella lärandemålet verkar, enligt bedömargruppen, hänga ihop på ett sätt som säkerställer måluppfyllelse. Det finns en klar bild i matrisform av hur lärandemål, aktiva verb och aktiviteter som stöder studenters lärande och examination hänger ihop inom ramen för UVK och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt i relation till studenternas ämnesstudier.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Målet examineras både inom ämnet och under VFU. Bedömargruppen ser lärosätets integrerade ämnesdidaktik som en styrka, men menar att den kan behöva balanseras. Vissa ämneskunskaper är avsedda för att ge studenterna djupare förståelse för ämnet, och allt varken kan eller bör omsättas i klassrumspraktik. På lärosätet är man medvetna om detta och ger också studenterna ett visst stöd genom att låta dem reflektera över vad som kan omsättas i praktiken. Bedömargruppen rekommenderar ändå lärosätet att i högre grad se över hur man kommunicerar sätt att omsätta kunskaper i handling. Måluppfyllelse säkerställs via progression mellan UVK, VFU och ämnesstudier, allmäntdidaktiska moment i UVK samt VFU.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Olika UVK-kurser innehåller examinationer och stöd till kommande VFU när det gäller specialpedagogik, elevers sociala relationer, gruppdynamik och grupprocesser, bedömning och dokumentation samt kamratbedömningar. Eftersom även VFU och ämne är integrerat tar lärosätet upp hur innehåll, lärandemål och examination i svenskämnet bidrar till måluppfyllelsen. Lärosätet visar hur man kopplar lärandemål till detta examensmål, och det är tydligt att studenterna får övning i att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten både inom ämnet och under ämnes-VFU:n.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Det sker via lärandemål för exempelvis värdegrundsfrågor, elevmångfald, forskningsetik, ledarskap, specialpedagogik och genomförandet av bedömningsprocesser. Lärosätet menar att ämnet i grunden utgår från att vetenskapliga, samhällsrelaterade och etiska aspekter ska säkerställas under utbildningen. Bedömargruppen anser att det framför allt är den sociala sidan av hållbarhet som berörs, och rekommenderar lärosätet att se om man kan omfatta även andra aspekter av hållbarhet i större utsträckning.

Jämställdhetsperspektivet är väl förankrat i lärarutbildningen, och detta område är ett tydligt exempel på att lärosätets samlade kompetens tas tillvara. Lärosätet arbetar med bland annat genomlysning av utbildningsplaner, kursplaner, litteraturlistor och normkritiska perspektiv. Det finns ett genomtänkt upplägg av undervisningen om jämställdhet och jämställdhetsaspekter behandlas explicit i föreläsningar och seminarier. Bedömgargruppen rekommenderar att man inför lärandemål som på ett tydligare sätt omfattar jämställdhet, för att stärka studenternas förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i pedagogisk verksamhet inom det egna ämnet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling sker via en kvalitets- och uppföljningsorganisation från övergripande universitetsnivå via programnivå och ned till institutions- och kursnivå, samt utifrån intressenter som lärare, VFU-handledare, studenter och alumner. Lärosätet har därmed rutiner för kvalitetsarbete på lärarutbildningen, vilka bedömgargruppen uppfattar som tillräckliga, och resultat från kursvärderingar och annan uppföljning leder till åtgärder när det behövs. Samtidigt gör det nya utvärderingsverktyget att fler intressenter kan få återkoppling. Lärosätets kvarvaro ger inte indikationer på några oroväckande tendenser och det finns en organisation för att identifiera och stötta studenter i svårigheter. Studenter erbjuds bland annat vägledningssamtal, studentmentor och individuella som syftar till att synliggöra studenternas väg genom utbildningen i syfte att få dem att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Bedömgargruppen menar att studenterna kan påverka utbildningens innehåll. De är representerade i institutionsstyrelsen och på institutionsnivå, och därutöver finns en studeranderepresentant i alla ämnesråden. Lärosätet har även diskussioner med studenter som har gått igenom inriktningens samtliga kurser. De har bland annat lett till att man bytt ut kurslitteratur och gjort förändringar för att få en tydligare kontinuitet i ämnet.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

När det gäller arbetsliv och samverkan ger lärosätet ett antal exempel på hur samverkan sker med olika aktörer kopplade till studenternas framtida arbetsmarknad och intressenter som är viktiga för att utbildningen ska utveckla studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevanta samarbeten sker med det omgivande samhället genom exempelvis Läslyftet och skolverksmoduler samt samverkan med skolor, men i självvärderingen identifieras också utvecklingsområden såsom alumnverksamhet. Man vill också ha mer utbyte med bibliotek och lärare som inbjuds att föreläsa. Bedömgargruppen rekommenderar att lärosätet fullföljer sinaplaner för att få mer relevant samverkan.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga,*

professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

I självvärderingen framgår att personalstyrkan omfattar ett fyrtiotal lärare, där en hög andel är tillsvidareanställda. Det finns en kärntrupp av lärare med större omfattning på sin undervisning som bidrar till kontinuitet och stabilitet för studenterna. Av lärartabellen framgår att personalen har hög nivå på disputerade inom relevanta ämnen för UVK: 70 procent, varav hälften har lärarutbildning. De flesta har ämneslärarutbildning, vilket är en styrka i fråga om den vetenskapliga och professionsrelevanta kompetensen. Som särskild resurs för professionsrelevans finns kursmentorer som är verksamma gymnasielärare som är visstidsanställda och detta garanterar professionsanknytning. En annan lärarresurs är handledare för verksamhetsförlagd utbildning (VFU), där lärosätet samverkar med 19 kommuner. Riktlinjerna säger att studenterna ska få handledare i rätt ämne/ämnen, rätt inriktning och att handledaren ska ha genomgått en introduktion. I intervjuerna ställdes frågor om lärarnas möjligheter att bedriva undervisning och examinera studenterna i förhållande till tilldelad tid för VFU, tid för att utveckla VFU samt knyta kontakter med skolor och initiera samverkan. Lärosätet klargjorde att de som är redovisade i tabellen är VFU-ansvariga (kursansvariga) och inte handledare. Lärare som genomför trepartssamtal och ingår i besöksteam är alltså inte redovisade.

Lärosätet redogör i sin självvärdering för en tydlig plan och systematisk arbetsordning för både tjänsteplanering, kompetensförsörjning samt kompetensutveckling med vetenskaplig och högskolepedagogisk meritering. Uppföljningar av kompetens och kompetensförsörjningsanalyser sker varje år enligt självvärderingen. Medvetna rekryteringsprocesser är en annan del av kompetensförsörjningen. Det finns en bra överblick över personalen och en genomtänkt sammansättning av personal vid berörda institutioner utifrån pedagogisk, vetenskaplig och professionsrelaterad kompetens. Lärosätet kan uppvisa en strategi för både kort och lång sikt.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

I självvärderingen framgår att de flesta forskningsprojekten är kopplade till IBL (institutionen för beteendevetenskap och lärande), men några till Tema. Det finns aktiva forskare som ingår i utbildningen. Av självvärderingen framgår att de åtta utbildningsvetenskapliga kärnkurserna kan kopplas till olika forskningsområden/forskningsprojekt som finns inom bland annat de institutioner som levererar lärare till lärarutbildningen. Detta exemplifieras i självvärderingen av den utbildningsvetenskapliga kärnkurs som heter *Ledarskap och konflikthantering*, där den kursansvariga och samtliga föreläsare bedriver aktuell forskning inom kursens områden. I intervjuerna gav lärosätet ytterligare exempel på kopplingen mellan aktuell forskning och utbildning genom att undervisande lärare i UVK-kursen om bedömning är verksamma forskare inom bedömning och gemensamt tar fram seminarieuppgifter för studenterna. Andra exempel är metoder för självskattning och att utvärdera den egna verksamheten som baseras på vetenskaplig forskning. Den progressionsmodell som utvecklats inom lärarutbildningen innebär att studenterna successivt utvecklar ämneskunnande, didaktiskt och vetenskapligt kunnande, vilket styrks i självvärderingen med hänvisning till lärandemål och betygskriterier.

Genom sin modell för progression genom programmet visar lärosätet att det finns en systematisk och genomtänkt struktur för hur utbildningens olika delar i form av den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och ämnesstudier integreras samt den stegrande graden av svårighet från grundläggande nivå till avancerad nivå. Progressionen är tydligt knuten till utvecklingen av studenternas didaktiska och vetenskapliga kunskaper. Lärosätet visar genom konkreta exempel på läranderesultat hur deras modell rymmer konstruktiv länkning mellan mål, innehåll och examinationer samt en uppdelning av examensmålen kunskap och förståelse, färdighet och förmåga samt värderingsförmåga och förhållningssätt. I självvärderingen är det tydligt att det finns ett professionsinriktat innehåll integrerat med olika vetenskapliga metoder och perspektiv. Bedömgargruppen anser att detta främjar att studenterna utvecklar ett forskande förhållningssätt som grund för sin profession.

Lärosätet har via sitt kursbeställningssystem en god bild av lärarutbildningens vetenskapliga och professionsinriktade utbildningsmiljö genom att det finns en överblick över forskningsprojekt/forskningsområden och deras koppling till områden i den utbildningsvetenskapliga kärnan. Det finns alltså en övergripande struktur som kan ställa kvalitetskrav vid exempelvis kursbeställningar. Programråd, ämnesråd och UVK-råd har täta och regelbundna träffar.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Lärosätet ger i självvärderingen en god bild av hur lärandemål samt aktiviteter som stöder studenters lärande och examination hänger ihop. Lärosätet beskriver och motiverar progressionen inom ramen för innehåll i UVK och VFU samt i relation till studenternas ämnesstudier med avseende på fördjupad kunskap om vetenskapsteori, kvalitativa och kvantitativa metoder, relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och betydelsen för lärarens yrkesutövning. Lärosätet visar genom sin redogörelse för utvecklingsområden att kvalitetsarbetet fångar upp brister i planering och genomförande samt åtgärder för att utveckla och förbättra utbildningen. I en särskild kurs (UVK8) fördjupas och bearbetas målet särskilt via metodövningar, seminarier, workshoppar och en forskningspromemoria. Lärosätet visar i självvärderingen en medvetenhet om hur denna här kursen ska utvecklas för att möta studenternas lärande på ett tydligare sätt med relevans för professionen. Det är ett utvecklingsområde att tydliggöra professionsrelevansen och motivera studenterna inför kursen. I intervjun ställdes frågan om vilka förändringar och åtgärder som lärosätet gjort för att stärka kopplingen mellan studierna i UVK och yrkesutövningen samt motivera studenterna att läsa forskningsmetodik. Lärosätet angav att de infört moment som tränar studenterna att ställa frågor med didaktisk relevans, att vara kritiska till sina egna ställningstaganden samt att de tydligare belyser hur lärarprofessionen utvecklats i ett vetenskapshistoriskt perspektiv. Fältanknutna och praktikorienterade uppgifter är också en tydligare del av kursen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande,*

samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

I självvärderingen visar lärosätet hur det skapas förutsättningar för att studenten examineras på ett sådant sätt att målet uppnås. Det finns en klar bild i matrisform av hur lärandemål, aktiva verb och aktiviteter som stöder studenternas lärande och examination hänger ihop inom ramen för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt i relation till studenternas ämnesstudier. Riktat mot de olika inriktningarna för ämneslärarprogrammet finns relevanta styrdokument specifikt för 7–9 och gymnasiet. Lärosätet visar på progressionen genom undervisning inom de utbildningsvetenskapliga kärnkurserna och träning och tillämpning i den verksamhetsförlagda utbildningen. Studenterna ska självständigt kunna planera en vetenskaplig empirisk undersökning samt visa förmåga att utifrån självreflektion, kollegiala samtal och konstruktiv kritik utvecklas mot en professionell yrkesroll. Det presenteras tydliggöranden och rikliga exempel på hur undervisningen stödjer studenterna samt examinationsuppgifter av relevans för målet, exempelvis skriftliga och muntliga tentamina där studenterna ska visa hur de tar del av andras erfarenheter av utformning av examinationer samt diskussioner om kunskapsbedömning i seminarier. Lärosätet beskriver hur studenterna tar del av forskningsresultat och kopplar i viss mån detta till professionen under VFU och diskussioner om autentiska fall. Vidare anger lärosätet betyg och bedömning som ett utvecklingsområde. Det anses vara ett forskningsområde i snabb utveckling och lärosätet menar att arbetet med utvecklingsområdet underbyggs och premieras av att lärarna själva bedrivit forskning eller aktivt forskat i området.

Bedömggruppen ser lärosätets översiktliga och genomtänkta upplägg av progression med lärandemål, formulering av aktiva verb, beskrivning av lärandeaktiviteter och undervisningsformer, självstudier och examinationsformer med angivna betygsgrader som ett gott exempel på konstruktiv länkning.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen presenterar lärosätet en översiktlig tabell (tabell 7) av lärandemål av relevans för examensmålet under studentens hela utbildning. Tabellen ger en god överblick av lärandemål där tyngdpunkten i de inledande kurserna – med undantag för VFU i UVK2 – är inriktade mot universitetsförlagda delar. De avslutande lärandemålen examineras i verksamhetsförlagd utbildning (VFU) via en skriftlig och en muntlig uppgift där studenterna funderar över ett dilemma om didaktiska eller sociala dimensioner. Därutöver ska studenterna redovisa planering och genomförande av undervisning kopplat till ämnet. Bedömggruppen noterar att den inledande UVK-kursen (UK1) rymmer introducerande och grundläggande moment för målet som handlar om färdighet och förmåga.

I den avslutande VFU-kursen finns ett antal relevanta mål som handlar om färdighet och förmåga inom ramen för didaktik. I lärosätets översiktmatris (tabell 7) över UVK-kurser och VFU som anses vara betydelsefulla för examensmålet anges inte specifika aktiviteter som stöder studenternas

lärande och examination, utan de presenteras separat utifrån UK1 och avslutande VFU. Inom ramen för detta mål visar lärosätet ett gott exempel på progression mellan UVK, VFU och ämnesstudier.

Självvärderingen ger konkreta exempel på lärandeaktiviteter som visar färdighet och förmåga när det gäller ämne och ämnesdidaktik. Där framgår en progression inom ramen för innehåll i UVK, VFU och studenternas ämnesstudier. De introducerande delar som finns i inledande UVK-delar fördjupas med moment som handlar om färdighet och förmåga, och då med koppling till ämnesdidaktik. Dessa kompletterar på ett bra sätt de allmäntdidaktiska moment som skrivs fram i självvärderingen för UVK.

Lärosätet anger att införandet av den tregradiga betygsskalan för VFU föranledde ett utvecklingsarbete om examinationer i programmets VFU-kurser. En tyngdpunkt i detta arbete gäller frågan om tillämpning som en del av lärandemål, examinationer och betygskriterier samt omdömesformulär som används av VFU-handledare, examinator och för studenter. I intervjun beskrev lärosätet att examination av VFU sker via en VFU-dagbok för studenter, bedömningsformulär som stöd till handledare, s.k. fältmentorer samt uppföljande samtal via digitala kommunikationsverktyg.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätets beskrivning av arbetet med bedömningsgrunden täcker in både målets del om undervisningspraktik, dels övergripande utvärderings- och utvecklingsarbete. När det gäller undervisning täcks detta in av olika UVK-kurser som innehåller stöd till kommande verksamhetsförlagd utbildning (VFU), specialpedagogik, elevers sociala relationer, gruppdynamik och gruppprocesser, bedömning och dokumentation samt kamratbedömningar. Lärare förutsätts och förväntas ofta delta i utvecklingsarbete på organisationsnivå, och utvärdering och utvecklingsarbete är ett av den utbildningsvetenskapliga kärnans områden. Detta belyses särskilt i UVK7.

Det tvärvetenskapliga samarbetet med psykolog- eller socionomstudenter ses som ett gott exempel, liksom att studenterna får möta representanter från bland annat Skolinspektionen. I intervjun klargjorde lärosätet att mötet med psykologer och socionomer bidrar till att studenterna lär sig hantera variationer i grupp, samt hur individanpassning och gruppanpassning sker utifrån sociala relationer och kulturella faktorer. Här, liksom för övriga examensmål, visar lärosätet en medvetenhet om hur de två inriktningarna – 7–9 samt gymnasieskolan – tillgodoses med relevant fokus. Särskilt positivt är att man i UVK7 även tar upp vuxenutbildningen, som ofta lyser med sin frånvaro och att lärosätet i den avslutande VFU-kursen förefaller ta ett seriöst grepp om utvärdering av undervisningen på olika sätt. Lärosätet kan både beskriva och motivera progressionen inom ramen för UVK och VFU samt i relation till studentens ämnesstudier med aktiva verb och lärandeaktiviteter (tabell 10).

Bedömgargruppen ser det också som ett gott exempel att UVK innehåller inslag med fokus på att öva och lära sig undervisning, dokumentation, kartläggning, stöd på individ-, grupp- och organisationsnivå, samverkan med specialpedagog, enligt tidigare angivna synpunkter. Exempelen är konkreta och det förekommer bedömningskriterier.

Lärosätet identifierar ett utvecklingsområde som handlar om att studenterna vill ha mer inslag av metodik, mer uppgifter och innehåll kopplat till verksamma lärares erfarenheter samt kontextuell kunskap baserad på förtroget om pedagogisk verksamhet i mer övergripande mening som förekommer i skolan. För att utveckla detta har lärosätet infört en särskild "mentorsstrimma" som lyfter frågor om kontakt med vårdnadshavare, mentorskap och hur lärares ledarskap relaterar till stödet för den enskilde elevens lärande och utveckling. I det arbetet finns en kursmentor för UVK som samarbetat med kursmentorer från ämnena. Inslaget är inte ett obligatoriskt moment, och detta är enligt lärosätet sannolikt ett skäl till att studenternas deltagande hittills inte motsvarat förväntningarna. En annan tänkbar förklaring är att kursen är krävande och att studenterna är så pass tidigt i sin utbildning kan ha svårt att relatera till mentorsstrimmans innehåll. Därför har lärosätet planerat att göra mentorsstrimman till ett obligatoriskt moment som också examineras i avslutande VFU. Bedömargruppen ser detta som en rimlig och väl avvägd åtgärd för utvecklingsarbetet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Lärosätet redogör i självvärderingen för hur examensmålets olika delar examineras enligt en progression i UVK-kurserna och verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Progressionen inom ramen för innehåll i utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och VFU samt i relation till studenternas ämnesstudier (lärosätet hänvisar här också till del 2 av självvärderingen) framgår med avseende på lärandemål för exempelvis värdegrundsfrågor, elevmångfald, forskningsetik, ledarskap, specialpedagogik och genomförandet av bedömningsprocesser. Inom ramen för de UVK-kurser som anges förekommer exempel på lärandemål i kurserna, vilka stärker redogörelsen av att studenterna under utbildningen får möjligheter att uppnå examensmålet. Lärosätet beskriver särskilt hur lärandemål, aktiviteter som stöder studenters lärande och examination hänger ihop genom att exemplifiera med UVK-kurs 4. Workshoppar ger studenterna möjlighet till träning och reflektion över lärares professionella förhållningssätt i svåra situationer. Olika etiska perspektiv och specifikt fokus på mänskliga rättigheter finns uttalat i UVK, medan det är mindre uttalat för hållbar utveckling. Lärosätet visar genom sin redogörelse för utvecklingsområden att det är medvetet om bristerna i hur hållbar utveckling skrivs fram i utbildningen. Bedömargruppen instämmer i lärosätets bedömning att hållbar utveckling behöver komma in tydligare i lärandemål och belysas ur sina olika dimensioner.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen och intervjuerna framkom att lärosätet aktivt arbetar för att jämställdhetsperspektivet både ska genomsyra lärarutbildningens organisation och ingå i programmets innehåll och genomförande. Lärosätet arbetar med bland annat genomlysning av utbildningsplaner, kursplaner, litteraturlistor och normkritiska perspektiv. En satsning sedan 2005 är också en genuslektor per fakultet/område som har tid i tjänst att jobba med dessa frågor riktat mot styrelse, program och samverkan med studentkårer och studentrepresentanter. Lärosätet har utvecklade rutiner och

processer och i beställningen av kurser till institutionerna föreskrivs att internationalisering, genus, klass och etnicitet ska beaktas vid utformningen av kurserna. Detta ska också synliggöras i lärandemål, kursinnehåll, arbetsformer eller val av litteratur och examinationer. Kurserna planeras så att både män och kvinnor finns representerade bland lärarna, både som föreläsare och seminarieledare i den mån det är möjligt, och bifogad lärarlista visar en jämn könsfördelning. Även arbetsformerna beaktar jämställdhet genom att lärarna ser till att båda könen finns representerade i seminariegrupperna i den mån det är möjligt.

Det finns ett genomtänkt upplägg av undervisningen om jämställdhet. Mot bakgrund av lärandemål i tre olika utbildningsvetenskapliga kärnkurser redogörs för lärandeaktiviteter om jämställdhet, exempelvis om bemötande och förmåga att analysera exempelvis hur skolan sorterar utifrån genus. Sammantaget innebär detta att studenterna får en samlad kunskap om genus och jämställdhet för att kunna omsätta i handling/förhållningssätt i skolan. I självvärderingen framgår att en större andel män än kvinnor gör avbrott i sin utbildning, särskilt på inriktningen mot gymnasieskolan.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

I självvärderingen beskriver lärosätet en kvalitets- och uppföljningsorganisation från övergripande universitetsnivå via program- och ned till institutions- och kursnivå. Utöver lärosätets generella sexårscykel för programutvärdering så listas en mängd olika typer av kvalitetsgranskningar av ämneslärarprogrammet, som sammantaget innebär att programmet på olika sätt genomlysas och att underlag genereras för utveckling på olika nivåer i programmet. Dessa nivåer omfattar lokala kursutvärderingar till övergripande budget och genomströmning. De ämnes- och programansvariga aktörerna är involverade i flera av dem. Synpunkter hämtas även in från alumner i en återkommande enkät. Också VFU-placeringar utvärderas och följs upp efter varje VFU-period, vilket ska ses som en positiv rutin för att kunna kvalitetssäkra den verksamhetsförlagda utbildningen som en central del i genomförande av programmet. Genomströmningsanalyser sker och digitala enkäter används för att samla underlag. Återkoppling sker till studenter och kursansvariga. En tydlig systematik beskrivs, där det även lyfts klara exempel på hur uppföljningen har omsatts i förbättringsåtgärder. Lärosätet ger i detta avseende konkreta exempel på förändringar efter utvärderingar. Studenternas synpunkter på UVK5 ledde till att examinationen utökades med en analys av ett fall och att längre seminarietid genomfördes. Ett annat exempel är att lärosätet i strukturplanen bytte plats på UVK7 och UVK8 som ett resultat av synpunkter. Resultaten återkopplas till samma studenter som skrev den, och förändringar redovisas till de nya studenter som läser kursen efter. Bedömargruppen ser detta som ett gott exempel på att åtgärder görs som en direkt följd av studenternas synpunkter.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Självvärderingen redogör för en lång rad av olika undersökningar, utvärderingar, dialoger, uppföljningar och analyser som används för att få en bild av studenternas resultat och väg genom utbildningen i förhållande till bl.a. planerad studietid. Studenter erbjuds vägledningssamtal och en rad åtgärder nämns som syftar till att synliggöra studenternas väg genom utbildningen i syfte att få dem att genomföra utbildningen inom planerad studietid. Utöver att team följer upp studenter som inte

följer studietakten och upprättar individuella studieplaner för dem finns stödundervisning för studenter. Det nämns också studentmentorerna som ger nya studenter stöttning. Relaterat till kurserna är det främst genom rutiner för examination och om-examination som studenterna kan undvika dröjsmål. Direktiv för publicering av scheman och litteraturlistor finns för att studenterna ska kunna planera sin tid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Utifrån självvärderingen som underlag konstaterar bedömargruppen att studenterna har möjlighet att påverka sin utbildning i beslutsfattande organ på alla nivåer. Genom studentkåren utses studentrepresentanter från alltifrån övergripande beslutande och beredande organ (styrelsen för utbildningsvetenskap; kvalitetsuppföljning) till organ som mer direkt berör ämnesläro-utbildningen (VFU-studentråd, UK-råd, ämnesråd, team). Dessutom samverkar studenterna med genuslektorn.

Alla studenter får möjlighet att utvärdera kurser i lärosätets digitala utvärderingssystem. Skriftliga enkäter till kurser kompletteras med muntliga synpunkter från studenterna. Vidare har studenterna möjlighet att påverka sin utbildning genom att välja inriktningar och andraämne, t.ex. kan 7–9-inriktningen vänta till termin 4 innan studenterna väljer mellan 2-ämnes- och 3-ämneskombinationer.

Bedömargruppen anser att studiementorsprogrammet är ett föredömligt exempel på hur studenternas erfarenheter kan tillvaratas i utbildningen, där mer erfarna studenter kan stötta nya och lyfta frågor ur studenternas perspektiv till studievägledaren och den programansvariga. Ett annat föredömligt exempel är att lärosätet har infört en introduktionsutbildning för studentrepresentanter.

Självvärderingen tar upp problemet med att representationen blir svag om intresset för att engagera sig bland studenterna är lågt. Detta problem försöker man komma till rätta med genom att informera om vilka möjligheter till studentinflytande som finns och genom att utbilda studentrepresentanter.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet ger ett antal exempel på hur samverkan sker med olika aktörer kopplade till studenternas framtida arbetsmarknad och intressenter som är viktiga för att utbildningen ska utveckla studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Samtliga av dessa exempel ger ett intryck av att lärosätet bedriver relevant samverkan som bidrar till kvaliteten i programmets genomförande. I intervjuerna framhölls särskilt den betydelse som utvecklingen av ett vetenskapligt förhållningssätt i dialog med både yrkesverksamma lärare och företrädare för andra humanvetenskapliga professioner har för att studenterna ska kunna möta ett föränderligt arbetsliv.

En huvudsaklig samverkansytta är den verksamhetsförlagda utbildningen som studenterna genomför både kopplat till UVK och sina ämnesstudier. Förutom VFU finns andra former för samverkan, bland annat genom "kursmentor" där yrkesverksamma lärare deltar i kurser på lärarutbildningen. I självvärderingen och i intervjuerna beskriver lärosätet att kursmentorerna stödjer studenterna om exempel på digitalisering i skolan, diskussioner om mångfald och etnicitet och kopplar alltså utbildningen till den aktuella situationen i skolan. Detta ser bedömargruppen som ett positivt grepp, eftersom kursmentorernas funktion är att närmare koppla utbildningen till den aktuella situationen i skolan. Det bidrar till att utveckla studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

En annan arena för samverkan med arbetslivet är Skolsamverkan som syftar till dialog mellan lärosätet och huvudmännen. Genom denna samverkansform sker seminarierier inom exempelvis digitalt lärande för lärare och studenter. Det finns en inbyggd progression i programmet för att utveckla dessa kunskaper. Etnicitet och mångfald är andra teman, liksom angivna exempel under redogörelsen för examensmålen som att samverka med socionom- och psykologstudenter i fallstudier utifrån barnets perspektiv. Samverkan med Skolinspektionen, rektorer och kommunen sker också, vilket breddar studenternas inblick i arbetslivet.

Lärosätet samverkar med alumner genom att en del alumner nu är handledare på VFU och alumner också kan dela med sig av erfarenheter från utlandsstudier. Här identifierar lärosätet ett utvecklingsområde: tillvaratagandet av alumners erfarenheter är något som lärosätet vill utveckla mer, till exempel genom att ordna alumträffar.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: Tillfredsställande

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

När det gäller personal framkommer att lärosätet har en tydlig plan och systematisk arbetsordning för både tjänsteplanering, kompetensförsörjning och kompetensutveckling. Personalen kan svara för den utbildningsvetenskapliga kärnans områden och tillfredsställer därmed de examensmål som avser UVK.

Med hänvisning till utbildningsmiljön redovisar lärosätet tillfredsställande professionsrelaterad, vetenskaplig och pedagogisk kompetens. De åtta utbildningsvetenskapliga kärnkurserna kan kopplas till olika forskningsområden/forskningsprojekt. Det finns aktiva forskare i utbildningen och en nära koppling mellan utbildning och forskning. Professionsrelevansen tillgodoses genom kursmentor som är verksamma gymnasielärare, VFU-handledare och personal med ämneslärarexamen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet säkerställs genom progressionen inom ramen för och examination av innehåll i UVK och VFU samt i relation till studentens ämnesstudier med avseende på fördjupad kunskap om

vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa metoder. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt betydelsen för lärarens yrkesutövning säkerställs.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat examineras på ett sådant sätt att målet uppnås. Det finns en klar bild i matrisform av hur lärandemål, aktiva verb och aktiviteter som stöder studenters lärande och examination hänger ihop inom ramen för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt i relation till studenternas ämnesstudier.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik säkerställs via progression mellan UVK, VFU och ämnesstudier, allmändidaktiska moment i UVK samt verksamhetsförlagd utbildning.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande säkerställs i olika UVK-kurser som innehåller stöd till kommande verksamhetsförlagd utbildning (VFU), specialpedagogik, elevers sociala relationer, gruppdynamik och grupprocesser, bedömning och dokumentation samt kamratbedömningar.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling säkerställs via lärandemål för exempelvis värdegrundsfrågor, elevmångfald, forskningsetik, ledarskap, specialpedagogik och genomförandet av bedömningsprocesser.

Lärosätet arbetar med bland annat genomlysning av utbildningsplaner, kursplaner, litteraturlistor och normkritiska perspektiv. Det finns ett genomtänkt upplägg av undervisningen om jämställdhet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling sker via en kvalitets- och uppföljningsorganisation från övergripande universitetsnivå via programnivå och ned till institutions- och kursnivå, samt utifrån intressenter som lärare, VFU-handledare, studenter och alumner.

Studenter erbjuds bland annat vägledningssamtal, studentmentorer och individuella som syftar till att synliggöra studenternas väg genom utbildningen i syfte att få dem att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Studentperspektivet säkerställs genom att studenterna har möjlighet att påverka sin utbildning i beslutsfattande organ på alla nivåer. Alla studenter får möjlighet att utvärdera kurser i lärosätets digitala utvärderingssystem. Skriftliga enkäter till kurser kompletteras med muntliga synpunkter från studenterna.

När det gäller arbetsliv och samverkan ger lärosätet ett antal exempel på hur samverkan sker med olika aktörer kopplade till studenternas framtida arbetsmarknad och intressenter som är viktiga för att utbildningen ska utveckla studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Lärosätets ämneslärarprogram ingår i ett system där man centralt inventerar kompetensbehov och därefter beställer kompetens från institutionerna. Det är värdinstitutionen för svenska som ser till att beställningen tillgodoses när det gäller ämneskompetens och ämnesdidaktisk, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens för utbildningen. Vid anställning av lärare ställer lärosätet krav på att personen har gått högskolepedagogiska kurser. När det gäller de tillsvidareanställda lärarna följer värdinstitutionen för svenska årligen upp kompetens och kompetensutveckling, enligt självvärderingen. Under intervjuerna framhålls även att det finns centrala medel för kompetensutveckling att söka på lärosätet. Bedömargruppen menar att detta system är ett bra exempel på hur lärosätet garanterar att det är en balans i lärarutbildningens alla delar. Bedömargruppen vill dock påpeka att systemet måste fungera ömsesidigt, så att även institutionerna får styra vilken kompetens som behövs, och lärosätet behöver se till att en kontinuerlig dialog förs.

Ett stort antal lektorer och adjunkter är involverade i lärosätets ämneslärarutbildning i svenska. Enligt läartabellen har de flesta också undervisning på andra utbildningar och undervisar endast några procent på ämneslärarprogrammet. Under intervjuerna framkom det att bemanningssituationen kan vara pressad för lärarna, men att lärosätet är på väg att anställa nydisputerade personer. Personalen är därmed sårbar på kort sikt men bedömargruppen ser att bemanningen kommer att förstärkas på lång sikt. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att fullfölja de pågående rekryteringarna och se till att ledningen är lyhörd för lärarnas undervisningssituation.

Inom programmet finns flera väletablerade forskare samt lärare med tydlig anknytning till professionen, till exempel kursmentorer. I ämnet svenska finns en mentor som arbetar i grundskolans senare år, och denna mentor bidrar kontinuerligt med professionsanknytning under utbildningen. Detta ser bedömargruppen positivt på och bedömer att professionsanknytningen är tillgodosedd.

Bedömargruppen anser att lärosätet har en tillfredsställande situation när de planerade nyrekryteringarna är genomförda. Bemanningen kommer då att förstärkas både på lång och på kort sikt. Lärosätets kompetensinventerings- och beställningssystem tillgodoser att ämnet får tillräcklig kompetens när det gäller vetenskaplighet, professionsanknytning och pedagogik.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

En av lärosätets styrkor är ämnesdidaktiken, både i forskning och i utbildning. Det finns exempelvis forskningsprojekt inom skrivdidaktik, textforskning och litterära begrepp, som har en koppling till utbildningen. En annan styrka är den tydliga kopplingen till professionen, till exempel genom en kursmentor som är verksam i skolan. Bedömargruppen menar att de svagheter som finns i miljön,

såsom svag ämnesspecifik forskning eller en liten andel docenter och professorer som undervisar i ämnet, vägs upp av att lärosätet är så starkt inom ämnesdidaktik.

Av självvärderingen, lärartabellerna och intervjuerna framgår det för bedömargruppen att lärosätet har etablerade forskare som bedriver forskning som är viktig för svenskämnet, och att lärarna deltar i relevanta forskningsnätverk. Eftersom forskningen är ämnesdidaktisk kan den enkelt kopplas till konkreta kurser, vilket också görs genom kurslitteratur och föreläsningssinnehåll. Det finns vidare planer på att rekrytera fler forskare som har ny forskarutbildning i de aktuella ämnena. Bedömargruppen menar att det är viktigt att de etablerade forskarna också undervisar eller är delaktiga i att utveckla utbildningen. Av lärartabellen att döma har de flesta lärare en ganska liten del av sin tid förlagd till ämneslärarprogrammet.

Utbildningsmiljön för studenterna är gynnsam eftersom forskning bedrivs inom en rad relevanta områden, till exempel lärares skrivdidaktiska utveckling och mediebruk samt multimodal läsning. Lärosätet har dock identifierat ett behov av att bedriva fler forskningsprojekt som mer direkt anknyter till studenter som har inriktning mot år 7–9. Den analysen håller bedömargruppen med om och ser det som viktigt att detta identifierade behov tillfredsställs. Bedömargruppen rekommenderar att man fortsätter att söka medel centralt vid lärosätet för lektors och adjunkters vetenskapliga kompetensutveckling. Den årliga uppföljningen av kompetens bör kunna omfatta en konkret plan för lektorernas och adjunkternas vetenskapliga meritering så att fler kan bli docenter respektive forskarutbildade. Bedömargruppen rekommenderar därmed lärosätet att ge förutsättningar för de undervisande lärarna att utveckla utbildningsmiljön för studenter med inriktning mot år 7–9.

Lärosätet framhåller också i självvärderingen att man har seminarier som inte är lärarledda, där studenterna på egen hand genomför uppgifter. Underlaget visar dock inte vad den egentliga skillnaden är mellan lärarlösa seminarier och schemalagda grupparbeten, och av intervjuerna att döma är det snarare fler lärarledda seminarier som skulle kunna öka kvaliteten. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att diskutera syfte och mål med seminarier som inte är lärarledda, tillsammans med studenter, lärare och programansvariga.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Målpuppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Lärosätet beskriver i självvärderingen upplägget för ämnesstudierna som en första och en andra termin där ämnets delar introduceras, och enligt lärosätet får studenterna även en fördjupning i ämnesdidaktiken. Till detta kommer även verksamhetsförlagd utbildning (VFU) inom ämnet om 7,5 högskolepoäng. Strukturen på utbildningen innebär enligt självvärderingen att mycket av ämnesområdet svenska avhandlas på kort tid, och sedan följer terminer med självständiga arbeten för de studenter som ska bli ämneslärare med inriktning mot grundskolans årskurs 7–9. Utbildningen innehåller ett så kallat forskningskonsumerande och ett forskningsproducerande arbete, varav det senare ligger på avancerad nivå. Studenter som har kombinationen svenska och samhällskunskap,

och skriver sina självständiga arbeten i samhällskunskap, har dock en studiegång som ser lite annorlunda ut. Dessa studenter har mer samläsning med blivande gymnasielärare, vilket ger dem fler kurser med specifikt ämnesinnehåll.

Bedömargruppen anser att de inledande kurserna på grundläggande nivå och fortsättningsnivå präglas av en påfallande stofffrängsel. Under den första terminen ska studenterna tillgodogöra sig grunderna i grammatik, språkhistoria, grannspråk, språksociologi, litteraturhistoria, litteraturteori och litterär textanalys. Under intervjuerna bekräftades bedömargruppens bild av att lärosätet behöver fundera på nivån och den stora bredden som ska omfattas. Efter de två första terminerna har alltså studenterna fått med sig de ämneskunskaper som de sedan använder under de ämnesdidaktiskt inriktade självständiga arbetena. Kurserna är anpassade efter de förkunskaper som studenterna med inriktning mot årskurs 7–9 har. I det forskningskonsumerande arbetet görs en litteraturstudie, och det andra självständiga arbetet innebär en forskningsproduktion, en egen undersökning. Det senare arbetet är enligt självvärderingen utbildningsvetenskapligt, med inriktning svenskämnets didaktik, av döma av ett lärandemål som exemplifieras återkommande.

En av lärosätets styrkor är den ämnesdidaktiska anknytningen och ambitionen att integrera utbildningens olika delar, enligt bedömargruppen. Ett konkret exempel på det är när studenterna spelar in sig själva under sin ämnes-VFU under den andra inriktningsterminen och sedan använder inspelningen som underlag för analys under en kurs i retorik. Det finns också en strävan efter att samverka mer med kurser inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), vilket bedömargruppen ser positivt på.

När det gäller ämnesfördjupning finns brister i flera av de självständiga arbeten som bedömargruppen tagit del av. På lärosätet är man medvetna om problemet, och under intervjuerna beskrev man att ämnet inom ramen för det första självständiga arbetet har infört några gemensamma obligatoriska texter som studenterna läser. Lärosätet ser också gärna att studenterna använder språkvetenskapliga eller litteraturvetenskapliga metoder i det senare arbetet, men att studenterna själva helst använder traditionellt ämnesdidaktiska metoder såsom intervjuer. Bedömargruppen menar att initiativet till viss gemensam obligatorisk läsning inom ramen för det första självständiga arbetet är lovvärt, och föreslår en utökning och tydligare styrning av de texter som studenter behöver ta till sig. Ett annat förslag på styrning är att göra det obligatoriskt för studenterna att använda språkvetenskapliga eller litteraturvetenskapliga metoder i arbetena, eller att utgå från teorier från dessa ämnesområden. Ytterligare en annan lösning vore att lägga ämnes-VFU utanför poängomfånget för ämnesstudierna, men studenterna skulle då eventuellt gå miste om möjligheten att spela in sig i klassrummet och sedan använda inspelningen som underlag under sin kurs i retorik.

Sammantaget uppnår inte lärosätet målet och bedömargruppen rekommenderar att man ser över strukturen för inriktningen mot årskurs 7–9. Det behövs fördjupade kunskaper i ämnet om utbildningen ska göra det möjligt för studenterna att nå en tillräcklig nivå där de kan använda metoder i språkvetenskap eller litteraturvetenskap i de självständiga arbetena. Dagens struktur verkar lägga grunden till ett språkvetenskapligt eller litteraturvetenskapligt arbete, men fördjupningen är sedan ämnesdidaktisk, vilket leder till diskontinuitet, trots lärosätets omfattande arbete med progression. Lärosätet verkar i huvudsak säkerställa bredd när det gäller de delar av ämnet som inte är ämnesdidaktik, och studenterna stöter troligen på problem när de ska utveckla elevers

ämneskunskaper om deras egna kunskaper inte är fördjupade. Bedömargruppen ser att studenterna tvekar inför att använda litteraturvetenskapliga och språkvetenskapliga metoder i sina självständiga arbeten, och menar att det kan vara ett symptom på detta problem.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

I självvärderingen redovisar lärosätet sitt arbete med att utveckla studenternas vetenskaplighet och förtrogenhet med metoder. Det finns lärandemål från alla delkurser som stöttar vetenskaplighet, fram till terminerna med självständigt arbete, men målet sägs huvudsakligen komma till uttryck under de båda kurserna som omfattar självständigt arbete. Där menar lärosätet att studenterna också får mer kunskap om kvalitativa och kvantitativa metoder. I flera av de självständiga arbeten som bedömargruppen tagit del av visar inte studenterna att de har fördjupad kunskap om vetenskapsteori eller kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder på ett sätt som skulle varit relevant för det specifika arbetet, och därför menar bedömargruppen att det kan finnas problem med hur lärosätet arbetar. I flera av arbetena visar studenterna inte tillräcklig vetenskaplighet och/eller kunskaper om olika sorters metoder, eller hur de ska tillämpas. I de självständiga arbetena hänvisar studenterna i det som är det som kallas produktionsarbetet i flera fall till det som kallas konsumtionsarbetet som om det förra vore känt för läsaren. Texterna kan därmed inte betraktas som autonoma, utan de ingår snarare i ett lärosätesspecifikt sammanhang. Detta ser bedömargruppen som en svaghet, eftersom vetenskapliga arbeten som regel är autonoma. Både i självvärderingen och under intervjuerna beskriver lärosätet hur man har lagt in extra obligatorisk läsning som ska ge ämnesfördjupning eller ämnesbredd inför studenternas självständiga arbeten, men även om lärosätet arbetar aktivt med hela målet får studenterna tydligen inte tillräckligt med stöd. Det verkar som om de behöver bli säkrare när det gäller vetenskaplighet i allmänhet, men också inom ämnet. Bedömargruppen rekommenderar därmed att lärosätet förstärker moment inom ämnet svenska som ger kunskap om vetenskaplighet och ämnesteorier samt färdighet i att tillämpa både generella och ämnesspecifika vetenskapliga metoder. För självständiga arbeten i svenska verkar det inte räcka med det mer generella stödet från teori- och metodkurser inom UVK.

Lärosätet kan däremot tydligt visa hur man säkerställer att studenterna kan visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt dess betydelse för yrkesutövningen. I självvärderingen beskrivs hur detta återkommer under hela utbildningen och att perspektivet finns i den forskning som lärarna relaterar till studenternas erfarenheter. I självvärderingen finns exempelvis en beskrivning av arbete med tentamensfrågor som rör undervisning om skrivhandlingar, vilket kräver kunskap om relationen mellan vetenskap och beprövad erfarenhet samt förmågan att reflektera över den. Också kurslitteraturen sägs ha detta fokus. Bedömargruppen ser därmed den delen av målet som uppfyllt, i synnerhet som studenterna i de självständiga arbetena har kunskap om kopplingen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att*

kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

Ämnesdidaktik och professionsanknytning är några av lärosätets styrkor i svensk lärarutbildningen. I självvärderingen beskriver lärosätet att studenterna successivt får öva på kritiskt och självständigt systematiserande och reflekterande. Hela 17 lärandemål pekar mot att studenterna utvecklar dessa förmågor, som alla omfattar förväntningar på att studenterna tillvaratar, systematiserar och reflekterar. Ett exempel från litteraturvetenskapen är ett lärandemål för en kurs under andra terminen där studenterna ska beskriva hur litteraturdidaktiska begrepp kan omsättas i skolans praktik. Lärandemålet kräver att de är väl insatta i forskning och kan göra relevanta och systematiska reflektioner om tillämpning. Studenterna läser en del kurslitteratur som är specifikt anpassad för yrkesverksamheten för årskurs 7–9. De lärandeaktiviteter och examinationer som är kopplade till det aktuella lärandemålet för kursen verkar, enligt bedömargruppen, hänga ihop på ett sätt som säkerställer målet.

Med kunskapsutveckling avser lärosätet dels de bidrag som de självständiga arbetena resulterar i, dels det erfarenhetsutbyte som studenterna har sinsemellan under seminarier. Lärosätet framhåller dock att bidragen till kunskapsutvecklingen inte är så omfattande och räckvidden inte så stor, och det är en rimlig och insiktsfull reflektion, menar bedömargruppen. Inom utbildningens ramar är det inte helt lätt att göra några tydliga avtryck. När det gäller detta mål uppvisar de självständiga arbetena, tillsammans med lärosätets resonemang och exemplifiering i självvärderingen, en tillräckligt hög grad av måluppfyllelse, enligt bedömargruppen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Det framgår av självvärderingen att operationaliseringar av ämneskunskaper ska finnas med under hela utbildningen. Till en början reflekterar studenterna över hypotetiska tillämpningar, case, där de övar på att göra rimliga ämnesdidaktiska och metodiska överväganden. Under VFU:n får studenterna prova i praktiken för att sedan återkoppla sina vunna erfarenheter till ämnesdidaktiska och metodiska resonemang under campuskurser. Det finns alltså en koppling mellan campusförlagda kurser och VFU-kurser.

I självvärderingen visar lärosätet exempel på hur målet examineras, både inom ämnet och under VFU:n. Ämnesdidaktik och metodik på högskoleförlagda kurser examineras enligt självvärderingen genom att studenterna exempelvis övar på att bedöma och ge respons på autentiska elevtexter, med utgångspunkt i textanalytiska och skrivpedagogiska metoder. Det sker genom en hemtentamen. Ett annat exempel gäller att planera ett större undervisningsområde i litteratur, och det examineras både under VFU och på efterföljande högskoleförlagda kurser. Bedömargruppen menar att lärosätet genom sin exemplifiering visar att målet säkerställs.

Studenterna som har inriktning mot årskurs 7–9 arbetar till exempel med elevtexter från dessa år och bedömningsmetodik för samma åldersspann. Lärosätet påpekar både i självvärderingen och under

intervjuerna att man saknar en del litteratur för just dessa elever, och ett utvecklingsområde är att beforska årskurs 7–9 ytterligare, något som bedömargruppen uppmuntrar.

Bedömargruppen ser dock att lärosätets styrka, det vill säga den integrerade ämnesdidaktiken, kan behöva balanseras. Vissa ämneskunskaper är avsedda för att ge studenterna en djupare förståelse för ämnet, och allt varken kan eller bör omsättas i klassrumspraktik. Detta är man medvetna om, och studenterna får också ett visst stöd genom att de får reflektera över vad som kan omsättas i praktiken. Bedömargruppen vill ändå rekommendera lärosätet att ytterligare se över hur man kommunicerar hur kunskaper ska omsättas i klassrummet. Sammantaget anser bedömargruppen att lärosätet visar att man uppfyller målet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet beskriver i självvärderingen att detta mål ombesörjs tydligast under VFU:n. Studenter med inriktning mot 7–9 har sin VFU fördelad på flera ämnen, och en VFU-kurs är specifikt kopplad till svenskan. Studenter som har kombinationen svenska och samhällskunskap har emellertid två VFU-kurser som specifikt rör svenska, och den senare innebär ett större helhetsansvar, enligt självvärderingen. Eftersom VFU och ämne är integrerat tar lärosätet upp även hur innehåll, lärandemål och examination i svenskämnet bidrar till måloppfyllelsen. I självvärderingen framgår hur man kopplar ett eller flera lärandemål till detta mål under alla terminer, förutom under de självständiga arbetena. Enligt bedömargruppen är det därmed tydligt att studenterna får övning i att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisningen och den pedagogiska verksamheten, både inom ämnet och under ämnes-VFU:n. Ett exempel är ett lärandemål där studenterna ska visa att de kan anpassa undervisningen till elevers olika förkunskaper och förutsättningar. Ett annat lärandemål innebär att studenterna diskuterar bedömning av specifika elevtexter. Lärosätet framhåller även i självvärderingen att det finns en progression i vad som förväntas av studenternas förmåga. Inriktningen har också en betoning på studenternas självständighet i utbildningen. Bedömargruppen tolkar lärosätets beskrivning som att ämnet på ett rimligt sätt bidrar till att uppfylla detta mål.

Måloppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Lärosätet menar att ämnet i grunden utgår från att vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter ska säkerställas under utbildningen. Det låter som en rimlig grund för bedömargruppen, om än något vagt beskriven. I självvärderingen för inriktningen svenska lyfter lärosätet dock fram tio konkreta, och enligt bedömargruppen, relevanta lärandemål som examineras under svenskkurserna, framför allt under ämnes-VFU:n. Ett exempel är att kunna urskilja hur sociala och kognitiva faktorer påverkar ungas lärande. Uppfyllelsen under ämnesstudierna gäller framför allt social hållbarhet och

värdegrundsfrågor som visar sig i litteraturstudier och i språksociologi med språkförhållanden i Sverige och Norden. Lärandemålen rör exempelvis litteratur i förhållande till kulturella, teknologiska och samhällsliga förändringar, eller skrivutveckling i förhållande till sociala faktorer.

Mänskliga rättigheter aktualiseras under ämnesstudierna när texter såsom reklam, propaganda och skönlitteratur analyseras ur bland annat ett normkritiskt, intersektionellt och postkolonialt perspektiv.

Bedömggruppen anser att det framför allt är den sociala sidan av hållbarhet som berörs och rekommenderar lärosätet att undersöka om man kan omfatta även andra aspekter av hållbarhet i större utsträckning. Säkerställandet av målet och progressionen kan också explicitgöras genom hela utbildningen.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Jämställdhetsperspektivet är väl förankrat i lärarutbildningen, och detta område är ett tydligt exempel på att lärosätets samlade kompetens tas tillvara. I självvärderingen nämns flera sätt att medvetandegöra jämställdhetsperspektivets betydelse. Ett exempel är det jämställdhetsarbete som är generellt för hela lärosätet och som bland annat omfattar en plan för jämställdhetsorientering med konkreta åtgärder som ska säkerställa lärosätets jämställdhetsarbete. Ett annat exempel är en så kallad genuslektor som är anställd för att öka medvetenheten om genusperspektiv under utbildningen och i det pedagogiska arbetet. Ett tredje exempel är att studentgrupper blandas i syfte att undvika en skev könsfördelning. Bedömggruppen anser därmed att det övergripande arbetet med jämställdhet på lärosätet är gediget och genomgripande.

När det gäller svenskämnet specifikt behandlar man, enligt självvärderingen, jämställdhetsaspekter explicit i föreläsningar och seminarier. Jämställdhet syns mest i ett lärandemål för en språksociologikurs där kön tas upp som en av flera faktorer för språklig variation. Enligt självvärderingen ska både kvinnors och mäns erfarenheter komma till uttryck och beaktas under utbildningen. När det gäller kurslitteraturen eftersträvas också en jämn fördelning av kvinnliga och manliga författare. Bedömggruppen rekommenderar att man inför lärandemål som på ett tydligare sätt omfattar jämställdhet, för att stärka studenternas förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i pedagogisk verksamhet inom det egna ämnet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Av självvärderingen framgår att lärosätet har rutiner för kvalitetsarbete på lärarutbildningen, vilka bedömggruppen uppfattar som tillräckliga. Resultat från kursvärderingar och annan uppföljning leder också till åtgärder när det behövs. I självvärderingen nämns till exempel att studenter haft önskemål om en fördjupad uppföljning av VFU:n, varpå lärosätet genomfört seminarier med det temat, ledda av en kursmentor som är specifik för lärarutbildningen mot årskurserna 7–9. Lärarna

har också initierat en förändring, nämligen att studenterna inför sitt första självständiga arbete läser en sammanställning av artiklar för att bli bättre förberedda inför det egna arbetet.

I det centrala utvärderingssystemet Evaluate arbetar lärosätet med en ny funktion som ska börja användas 2019. Med den ska kursansvariga kunna återkoppla resultaten till både de studenter som har utvärderat en kurs och de studenter som läser kursen nästa gång. Bedömggruppen ser det som positivt att studenter på detta sätt direkt ser utfallet av uppföljningen. Inom svenskämnet planerar lärarna att dessutom genomföra mittkursutvärderingar för kurser som omfattar minst 30 högskolepoäng. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att fullfölja dessa planer. För övrigt ger man återkoppling även till ämnesråd, och där ingår lärare, kursmentorn och representanter för studenterna.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätets kvarvaro är på ungefär genomsnittsnivån för landet, och inom ämneslärarprogrammet gör den programansvariga utbildningsledaren varje år genomströmningsanalyser. Analyserna redovisas inför styrelsen för utbildningsvetenskap, som kan besluta om eventuella åtgärder.

Enligt självvärderingen har lärosätet ett systematiskt kvalitetsarbete och man arbetar för att studenterna ska få en tydlig överblick över moment, krav och kopplingar mellan mål, aktiviteter och examination. Målsättningen är att ge studenterna tydliga ramar för kurser, innehåll och förväntningar. Studenter som ber om extra återkoppling kan också få det, och det finns språkstödande verksamhet att hänvisa studenter till. Bedömggruppen anser att lärosätet gör systematiska uppföljningar och man gör tillräckligt för att hantera kvarvaro. Ämnet svenska ingår i detta system och det finns exempel på åtgärder som lärosätet riktar direkt till studenter på svenskläro-utbildningen.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studeranderepresentanter finns i institutionsstyrelsen och på institutionsnivå, och därutöver finns en studeranderepresentant i vart och ett av ämnesråden, vilka sammanträder tre gånger per år. Lärosätet har även diskussioner med studenter som har gått igenom inriktningens samtliga kurser.

I ämnesrådet för studentrepresentanten studenternas talan i olika frågor och samlar in information som återkopplas till lärarna. Av självvärderingen framgår det att utvecklingsfrågor som är kopplade till svenskämnet tas upp varje gång ämnesrådet sammanträder. Bedömggruppen menar att studenter således kan påverka utbildningens innehåll. Efter diskussioner med studenterna har man bland annat bytt ut kurslitteratur och gjort förändringar för att få en tydligare kontinuitet i ämnet. Ett annat exempel är att ordningen på kurserna är omgjord enligt studenters önskemål. Lärosätet ska utvärdera nyordningen under 2019.

Ett sätt att väcka studenternas engagemang är att under mötena lägga stort fokus på deras åsikter, och lärosätet anser att man lyckats bra med att engagera studentrepresentanter. Bedömargruppen anser att lärosätet tillgodoser målet i tillräckligt hög grad.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

I det samlade underlaget beskriver lärosätet svenskläroplanerna som flexibla, och ett exempel från intervjuerna är att styrdokument diskuteras generellt och inte bara förbereder studenterna på hur läroplaner och kursplaner i svenska ser ut i dagsläget. Genom doktoranders forskning om läromedel och olika medier kan lärosätet också på ett aktuellt sätt anknyta till digitalisering. Bedömargruppen menar att dessa inslag i utbildningen bidrar till att utbildningen är användbar och utvecklar studentens beredskap för att möta förändringar i arbetslivet.

Inom svenskämnet finns samarbeten med det omgivande samhället genom Läslifvet och skolverksmoduler samt samverkan med skolor. Men enligt självvärderingen identifierar man också utvecklingsområden, till exempel alumnverksamhet och mer utbyte med bibliotek och lärare som inbjuds att föreläsa. Bedömargruppen håller med om att lärosätet skulle kunna ha mer inslag av relevant samverkan. Det finns många aspekter av arbetslivet som det går att förbereda studenterna på, till exempel olika huvudmän, samtal med föräldrar, svåra elevsamtal och kollegial samverkan. Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet fullföljer planerna på att utveckla samverkan med det omgivande samhället.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Personalen är sårbar på kort sikt men bedömargruppen anser att lärosätet kommer att ha den vetenskapliga, pedagogiska och professionsrelaterade kompetens som behövs, när planerade nyrekryteringar är genomförda. Därför rekommenderar bedömargruppen att lärosätet stöttar ämnet så att rekryteringarna kan fullföljas. Lärosätets kompetensinventerings- och beställningssystem verkar se till att ämnet får tillräcklig kompetens när det gäller vetenskaplighet, professionsanknytning och pedagogik.

Det finns en tillfredsställande utbildningsmiljö och en av lärosätets styrkor är ämnesdidaktiken, både i forskning och i utbildning. En annan styrka är den tydliga kopplingen till professionen, till exempel genom kursmentorer som är verksamma i skolor. Utvecklingsområden är att det saknas ämnesspecifik forskning, och man har en liten andel docenter och professorer som undervisar.

Lärosätet behöver också driva forskning som inriktad mot årskurs 7–9 för att få en miljö som på ett konkret sätt är relevant för studenterna som siktar mot att undervisa i detta spann.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls inte. Det finns en stark ämnesdidaktisk anknytning och en ambition att integrera utbildningens olika delar, men de inledande kurserna präglas av en påfallande stoffträngsel. Bedömggruppen menar att lärosätet behöver fundera på nivån och den stora bredden som ska omfattas, och man måste hitta sätt för studenterna att fördjupa sina ämneskunskaper i svenska språket och litteraturvetenskap. Bedömggruppen rekommenderar därmed lärosätet att se över strukturen för inriktningen mot årskurs 7–9.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Det finns lärandemål från alla delkurser som stöttar vetenskaplighet men målet ska enligt lärosätet huvudsakligen komma till uttryck under de båda kurserna som omfattar självständigt arbete. Arbetena brister när det gäller fördjupad kunskap om vetenskapsteori eller kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder och bedömggruppen rekommenderar att lärosätet förstärker moment inom ämnet svenska som ger kunskap om vetenskaplighet, ämnesteorier och färdighet i att tillämpa både ämnesspecifika och generella vetenskapliga metoder. Lärosätet säkerställer däremot den andra delen av målet, att visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Professionsanknytningen är en av lärosätets styrkor i inriktningen svenska. Studenterna får successivt öva på att kritiskt och självständigt systematisera och reflektera. De exempel på lärandeaktiviteter och examination som är kopplade till det aktuella lärandemålet verkar, enligt bedömggruppen, hänga ihop på ett sätt som säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Målet examineras både inom ämnet och under VFU. Bedömggruppen ser lärosätets integrerade ämnesdidaktik som en styrka, men menar att den kan behöva balanseras. Vissa ämneskunskaper är avsedda för att ge studenterna djupare förståelse för ämnet, och allt varken kan eller bör omsättas i klassrumspraktik. På lärosätet är man medvetna om detta och ger också studenterna ett visst stöd genom att låta dem reflektera över vad som kan omsättas i praktiken. Bedömggruppen rekommenderar ändå lärosätet att i högre grad se över hur man kommunicerar sätt att omsätta kunskaper i handling.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Eftersom VFU och ämne är integrerat tar lärosätet upp hur innehåll, lärandemål och examination i svenskämnet bidrar till måluppfyllelsen. Lärosätet visar hur man kopplar lärandemål till detta examensmål, och det är tydligt får övning i att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten både inom ämnet och under ämnes-VFU:n.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Lärosätet menar att ämnet i grunden utgår från att vetenskapliga, samhällrelaterade och etiska aspekter ska säkerställas under utbildningen. Bedömggruppen anser att det framför allt är den sociala sidan av hållbarhet som

berörs, och rekommenderar lärosätet att se om man kan omfatta även andra aspekter av hållbarhet i större utsträckning.

Jämställdhetsperspektivet är väl förankrat i lärarutbildningen, och detta område är ett tydligt exempel på att lärosätets samlade kompetens tas tillvara. När det gäller svenskämnet specifikt behandlas jämställdhetsaspekter explicit i föreläsningar och seminarier. Bedömggruppen rekommenderar att man inför lärandemål som på ett tydligare sätt omfattar jämställdhet, för att stärka studenternas förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i pedagogisk verksamhet inom det egna ämnet.

Lärosätet har rutiner för kvalitetsarbete på lärarutbildningen, vilka bedömggruppen uppfattar som tillräckliga, och resultat från kursvärderingar och annan uppföljning leder till åtgärder när det behövs. Samtidigt gör det nya utvärderingsverktyget att fler intressenter kan få återkoppling. Lärosätets kvarvarar ger inte indikationer på några oroväckande tendenser och det finns en organisation för att identifiera och stötta studenter i svårigheter.

Bedömggruppen menar att studenterna kan påverka utbildningens innehåll. De är representerade i institutionsstyrelsen och på institutionsnivå, och därutöver finns en studeranderepresentant i alla ämnesråden. Lärosätet har även diskussioner med studenter som har gått igenom inrikningens samtliga kurser. De har bland annat lett till att man bytt ut kurslitteratur och gjort förändringar för att få en tydligare kontinuitet i ämnet.

När det gäller arbetsliv och samverkan finns inom svenskämnet relevanta samarbeten med det omgivande samhället genom exempelvis Läslyftet och skolverksmoduler samt samverkan med skolor, men i självvärderingen identifieras också utvecklingsområden såsom alumnverksamhet. Man vill också ha mer utbyte med bibliotek och lärare som inbjuds att föreläsa. Bedömggruppen rekommenderar att lärosätet fullföljer sina planer för att få mer relevant samverkan.

Lärosäte: Linköpings universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska.

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

När det gäller personal framkommer att lärosätet har en tydlig plan och systematisk arbetsordning för både tjänsteplanering, kompetensförsörjning och kompetensutveckling. Personalen kan svara för den utbildningsvetenskapliga kärnans områden och tillfredsställer därmed de examensmål som avser UVK. För inriktningen svenska är personalen sårbar på kort sikt men bedömggruppen anser att lärosätet kommer att ha den vetenskapliga, pedagogiska och professionsrelaterade kompetens som behövs, när planerade nyrekryteringar är genomförda. Därför rekommenderar bedömggruppen att lärosätet stöttar ämnet så att rekryteringarna kan fullföljas. Lärosätets kompetensinventerings- och beställningssystem verkar se till att ämnet får tillräcklig kompetens när det gäller vetenskaplighet, professionsanknytning och pedagogik.

Det finns en tillfredsställande utbildningsmiljö. De åtta utbildningsvetenskapliga kärnkurserna kan kopplas till olika forskningsområden och forskningsprojekt. Det finns aktiva forskare i utbildningen och en nära koppling mellan utbildning och forskning. En annan styrka är den tydliga kopplingen till professionen vilket sker genom kursmentorerna som är verksamma gymnasielärare, VFU-handledare och personal med ämneslärarexamen. En av lärosätets styrkor är ämnesdidaktiken, både i forskning och i utbildning. Utvecklingsområdena är att det saknas ämnesspecifik forskning, och man har en liten andel docenter och professorer som undervisar.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Det finns en väl genomförd progressionstanke och lärosätet strävar också efter att samverka mer med UVK-kurser. De inledande kurserna på grundläggande nivå och fortsättningsnivå präglas dock av en påfallande stoffträngsel, och bedömggruppen menar att lärosätet behöver fundera på nivån och den stora bredden som ska omfattas. En av lärosätets styrkor är den ämnesdidaktiska anknytningen och ambitionen att integrera utbildningens olika delar. Det framgår också att studenterna fördjupar sig i sina ämnesstudier inom så såväl det litteraturvetenskapliga, som det språkvetenskapliga och det ämnesdidaktiska området.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Sammantaget finns en progression i innehåll och examinationer i UVK och VFU samt i relation till studentens ämnesstudier med avseende på fördjupad kunskap om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa metoder. Det finns lärandemål från alla delkurser som stöttar vetenskaplighet men enligt lärosätet ska målet huvudsakligen komma till uttryck under de båda kurserna som omfattar självständigt arbete. Inför dessa arbeten har lärosätet infört obligatorisk läsning som fokuserar på forskningsmetod och vetenskapsteori, vilket medför att studenterna får fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa metoder. Det är tydligt att de

självständiga arbetena når måluppfyllelse och det framgår även tydligt att lärosätet säkerställer att studenten visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Professionsanknytning är en av lärosätets styrkor för inriktningen svenska. Studenterna får successivt öva på att kritiskt och självständigt systematisera och reflektera. De exempel på lärandeaktiviteter och examination som är kopplade till det aktuella lärandemålet verkar, enligt bedömggruppen, hänga ihop på ett sätt som säkerställer måluppfyllelse. Det finns en klar bild i matrisform av hur lärandemål, aktiva verb och aktiviteter som stöder studenters lärande och examination hänger ihop inom ramen för UVK och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt i relation till studenternas ämnesstudier.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Målet examineras både inom ämnet och under VFU. Bedömggruppen ser lärosätets integrerade ämnesdidaktik som en styrka, men menar att den kan behöva balanseras. Vissa ämneskunskaper är avsedda för att ge studenterna djupare förståelse för ämnet, och allt varken kan eller bör omsättas i klassrumspraktik. På lärosätet är man medvetna om detta och ger också studenterna ett visst stöd genom att låta dem reflektera över vad som kan omsättas i praktiken. Bedömggruppen rekommenderar ändå lärosätet att i högre grad se över hur man kommunicerar sätt att omsätta kunskaper i handling. Måluppfyllelse säkerställs via progression mellan UVK, VFU och ämnesstudier, allmäntdidaktiska moment i UVK samt VFU.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Olika UVK-kurser innehåller examinationer och stöd till kommande VFU när det gäller specialpedagogik, elevers sociala relationer, gruppdynamik och grupprocesser, bedömning och dokumentation samt kamratbedömningar. Eftersom även VFU och ämne är integrerat tar lärosätet upp hur innehåll, lärandemål och examination i svenskämnet bidrar till måluppfyllelsen. Lärosätet visar hur man kopplar lärandemål till detta examensmål, och det är tydligt att studenterna får övning i att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten både inom ämnet och under ämnes-VFU:n.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Det sker via lärandemål för exempelvis värdegrundsfrågor, elevmångfald, forskningsetik, ledarskap, specialpedagogik och genomförandet av bedömningsprocesser. Lärosätet menar att ämnet i grunden utgår från att vetenskapliga, samhällseliga och etiska aspekter ska säkerställas under utbildningen. Bedömggruppen anser att det framför allt är den sociala sidan av hållbarhet som berörs, och rekommenderar lärosätet att se om man kan omfatta även andra aspekter av hållbarhet i större utsträckning.

Jämställdhetsperspektivet är väl förankrat i lärarutbildningen, och detta område är ett tydligt exempel på att lärosätets samlade kompetens tas tillvara. Lärosätet arbetar med bland annat genomlysning av utbildningsplaner, kursplaner, litteraturlistor och normkritiska perspektiv. Det finns ett genomtänkt upplägg av undervisningen om jämställdhet och jämställdhetsaspekter behandlas explicit i föreläsningar och seminarier. Bedömggruppen rekommenderar att man inför lärandemål som på ett

tydligare sätt omfattar jämställdhet, för att stärka studenternas förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i pedagogisk verksamhet inom det egna ämnet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling sker via en kvalitets- och uppföljningsorganisation från övergripande universitetsnivå via programnivå och ned till institutions- och kursnivå, samt utifrån intressenter som lärare, VFU-handledare, studenter och alumner. Lärosätet har därmed rutiner för kvalitetsarbete på lärarutbildningen, vilka bedömargruppen uppfattar som tillräckliga, och resultat från kursvärderingar och annan uppföljning leder till åtgärder när det behövs. Samtidigt gör det nya utvärderingsverktyget att fler intressenter kan få återkoppling. Lärosätets kvarvaro ger inte indikationer på några oroväckande tendenser och det finns en organisation för att identifiera och stötta studenter i svårigheter. Studenter erbjuds bland annat vägledningssamtal, studentmentoror och individuella som syftar till att synliggöra studenternas väg genom utbildningen i syfte att få dem att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Bedömargruppen menar att studenterna kan påverka utbildningens innehåll. De är representerade i institutionsstyrelsen och på institutionsnivå, och därutöver finns en studeranderepresentant i alla ämnesråden. Lärosätet har även diskussioner med studenter som har gått igenom inrikningens samtliga kurser. De har bland annat lett till att man bytt ut kurslitteratur och gjort förändringar för att få en tydligare kontinuitet i ämnet.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

När det gäller arbetsliv och samverkan ger lärosätet ett antal exempel på hur samverkan sker med olika aktörer kopplade till studenternas framtida arbetsmarknad och intressenter som är viktiga för att utbildningen ska utveckla studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevanta samarbeten sker med det omgivande samhället genom exempelvis Läslyftet och skolverksmoduler samt samverkan med skolor, men i självvärderingen identifieras också utvecklingsområden såsom alumnverksamhet. Man vill också ha mer utbyte med bibliotek och lärare som inbjuds att föreläsa. Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet fullföljer sinaplaner för att få mer relevant samverkan.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

I självvärderingen framgår att personalstyrkan omfattar ett fyrtiotal lärare, där en hög andel är tillsvidareanställda. Det finns en kärntrupp av lärare med större omfattning på sin undervisning som bidrar till kontinuitet och stabilitet för studenterna. Av lärartabellen framgår att personalen har hög nivå på disputerade inom relevanta ämnen för UVK: 70 procent, varav hälften har lärarutbildning. De flesta

har ämneslärarutbildning, vilket är en styrka i fråga om den vetenskapliga och professionsrelevanta kompetensen. Som särskild resurs för professionsrelevans finns kursmentorer som är verksamma gymnasielärare som är visstidsanställda och detta garanterar professionsanknytning. En annan lärarresurs är handledare för verksamhetsförlagd utbildning (VFU), där lärosätet samverkar med 19 kommuner. Riktlinjerna säger att studenterna ska få handledare i rätt ämne/ämnena, rätt inriktning och att handledaren ska ha genomgått en introduktion. I intervjuerna ställdes frågor om lärarnas möjligheter att bedriva undervisning och examinera studenterna i förhållande till tilldelad tid för VFU, tid för att utveckla VFU samt knyta kontakter med skolor och initiera samverkan. Lärosätet klargjorde att de som är redovisade i tabellen är VFU-ansvariga (kursansvariga) och inte handledare. Lärare som genomför trepartssamtal och ingår i besöksteam är alltså inte redovisade.

Lärosätet redogör i sin självvärdering för en tydlig plan och systematisk arbetsordning för både tjänsteplanering, kompetensförsörjning samt kompetensutveckling med vetenskaplig och högskolepedagogisk meritering. Uppföljningar av kompetens och kompetensförsörjningsanalyser sker varje år enligt självvärderingen. Medvetna rekryteringsprocesser är en annan del av kompetensförsörjningen. Det finns en bra överblick över personalen och en genomtänkt sammansättning av personal vid berörda institutioner utifrån pedagogisk, vetenskaplig och professionsrelaterad kompetens. Lärosätet kan uppvisa en strategi för både kort och lång sikt.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

I självvärderingen framgår att de flesta forskningsprojekten är kopplade till IBL (institutionen för beteendevetenskap och lärande), men några till Tema. Det finns aktiva forskare som ingår i utbildningen. Av självvärderingen framgår att de åtta utbildningsvetenskapliga kärnkurserna kan kopplas till olika forskningsområden/forskningsprojekt som finns inom bland annat de institutioner som levererar lärare till lärarutbildningen. Detta exemplifieras i självvärderingen av den utbildningsvetenskapliga kärnkurs som heter *Ledarskap och konflikthantering*, där den kursansvariga och samtliga föreläsare bedriver aktuell forskning inom kursens områden. I intervjuerna gav lärosätet ytterligare exempel på kopplingen mellan aktuell forskning och utbildning genom att undervisande lärare i UVK-kursen om bedömning är verksamma forskare inom bedömning och gemensamt tar fram seminarieuppgifter för studenterna. Andra exempel är metoder för självskattning och att utvärdera den egna verksamheten som baseras på vetenskaplig forskning. Den progressionsmodell som utvecklats inom lärarutbildningen innebär att studenterna successivt utvecklar ämneskunskande, didaktiskt och vetenskapligt kunnande, vilket styrks i självvärderingen med hänvisning till lärandemål och betygskriterier.

Genom sin modell för progression genom programmet visar lärosätet att det finns en systematisk och genomtänkt struktur för hur utbildningens olika delar i form av den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och ämnesstudier integreras samt den stegrande graden av svårighet från grundläggande nivå till avancerad nivå. Progressionen är tydligt knuten till utvecklingen av studenternas didaktiska och vetenskapliga kunnande. Lärosätet visar genom konkreta exempel på läranderesultat hur deras modell rymmer konstruktiv länkning mellan mål, innehåll och examinationer samt en uppdelning av examensmålen kunskap och förståelse, färdighet och förmåga samt värderingsförmåga och förhållningssätt. I självvärderingen är det tydligt att det finns

ett professionsinriktat innehåll integrerat med olika vetenskapliga metoder och perspektiv. Bedömaregruppen anser att detta främjar att studenterna utvecklar ett forskande förhållningssätt som grund för sin profession.

Lärosätet har via sitt kursbeställningssystem en god bild av lärarutbildningens vetenskapliga och professionsinriktade utbildningsmiljö genom att det finns en överblick över forskningsprojekt/forskningsområden och deras koppling till områden i den utbildningsvetenskapliga kärnan. Det finns alltså en övergripande struktur som kan ställa kvalitetskrav vid exempelvis kursbeställningar. Programråd, ämnesråd och UVK-råd har täta och regelbundna träffar.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Lärosätet ger i självvärderingen en god bild av hur lärandemål samt aktiviteter som stöder studenters lärande och examination hänger ihop. Lärosätet beskriver och motiverar progressionen inom ramen för innehåll i UVK och VFU samt i relation till studenternas ämnesstudier med avseende på fördjupad kunskap om vetenskapsteori, kvalitativa och kvantitativa metoder, relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och betydelsen för lärarens yrkesutövning. Lärosätet visar genom sin redogörelse för utvecklingsområden att kvalitetsarbetet fångar upp brister i planering och genomförande samt åtgärder för att utveckla och förbättra utbildningen. I en särskild kurs (UVK8) fördjupas och bearbetas målet särskilt via metodövningar, seminarier, workshoppar och en forskningspromemoria. Lärosätet visar i självvärderingen en medvetenhet om hur denna här kursen ska utvecklas för att möta studenternas lärande på ett tydligare sätt med relevans för professionen. Det är ett utvecklingsområde att tydliggöra professionsrelevansen och motivera studenterna inför kursen. I intervjun ställdes frågan om vilka förändringar och åtgärder som lärosätet gjort för att stärka kopplingen mellan studierna i UVK och yrkesutövningen samt motivera studenterna att läsa forskningsmetodik. Lärosätet angav att de infört moment som tränar studenterna att ställa frågor med didaktisk relevans, att vara kritiska till sina egna ställningstaganden samt att de tydligare belyser hur lärarprofessionen utvecklats i ett vetenskapshistoriskt perspektiv. Fältanknutna och praktikorienterade uppgifter är också en tydligare del av kursen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

I självvärderingen visar lärosätet hur det skapas förutsättningar för att studenten examineras på ett sådant sätt att målet uppnås. Det finns en klar bild i matrisform av hur lärandemål, aktiva verb och aktiviteter som stöder studenternas lärande och examination hänger ihop inom ramen för den

utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt i relation till studenternas ämnesstudier. Riktat mot de olika inriktningarna för ämneslärarprogrammet finns relevanta styrdokument specifikt för 7–9 och gymnasiet. Lärosätet visar på progressionen genom undervisning inom de utbildningsvetenskapliga kärnkurserna och träning och tillämpning i den verksamhetsförlagda utbildningen. Studenterna ska självständigt kunna planera en vetenskaplig empirisk undersökning samt visa förmåga att utifrån självreflektion, kollegiala samtal och konstruktiv kritik utvecklas mot en professionell yrkesroll. Det presenteras tydliggöranden och rikliga exempel på hur undervisningen stödjer studenterna samt examinationsuppgifter av relevans för målet, exempelvis skriftliga och muntliga tentamina där studenterna ska visa hur de tar del av andras erfarenheter av utformning av examinationer samt diskussioner om kunskapsbedömning i seminarier. Lärosätet beskriver hur studenterna tar del av forskningsresultat och kopplar i viss mån detta till professionen under VFU och diskussioner om autentiska fall. Vidare anger lärosätet betyg och bedömning som ett utvecklingsområde. Det anses vara ett forskningsområde i snabb utveckling och lärosätet menar att arbetet med utvecklingsområdet underbyggs och premieras av att lärarna själva bedrivit forskning eller aktivt forskat i området.

Bedömggruppen ser lärosätets översiktliga och genomtänkta upplägg av progression med lärandemål, formulering av aktiva verb, beskrivning av lärandeaktiviteter och undervisningsformer, självstudier och examinationsformer med angivna betygsgrader som ett gott exempel på konstruktiv länkning.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen presenterar lärosätet en översiktlig tabell (tabell 7) av lärandemål av relevans för examensmålet under studentens hela utbildning. Tabellen ger en god överblick av lärandemål där tyngdpunkten i de inledande kurserna – med undantag för VFU i UVK2 – är inriktade mot universitetsförlagda delar. De avslutande lärandemålen examineras i verksamhetsförlagd utbildning (VFU) via en skriftlig och en muntlig uppgift där studenterna funderar över ett dilemma om didaktiska eller sociala dimensioner. Därutöver ska studenterna redovisa planering och genomförande av undervisning kopplat till ämnet. Bedömggruppen noterar att den inledande UVK-kursen (UK1) rymmer introducerande och grundläggande moment för målet som handlar om färdighet och förmåga.

I den avslutande VFU-kursen finns ett antal relevanta mål som handlar om färdighet och förmåga inom ramen för didaktik. I lärosätets översiktmatris (tabell 7) över UVK-kurser och VFU som anses vara betydelsefulla för examensmålet anges inte specifika aktiviteter som stöder studenternas lärande och examination, utan de presenteras separat utifrån UK1 och avslutande VFU. Inom ramen för detta mål visar lärosätet ett gott exempel på progression mellan UVK, VFU och ämnesstudier.

Självvärderingen ger konkreta exempel på lärandeaktiviteter som visar färdighet och förmåga när det gäller ämne och ämnesdidaktik. Där framgår en progression inom ramen för innehåll i UVK, VFU och studenternas ämnesstudier. De introducerande delar som finns i inledande UVK-delar fördjupas med

moment som handlar om färdighet och förmåga, och då med koppling till ämnesdidaktik. Dessa kompletterar på ett bra sätt de allmändidaktiska moment som skrivs fram i självvärderingen för UVK.

Lärosätet anger att införandet av den tregradiga betygsskalan för VFU föranledde ett utvecklingsarbete om examinationer i programmets VFU-kurser. En tyngdpunkt i detta arbete gäller frågan om tillämpning som en del av lärandemål, examinationer och betygskriterier samt omdömesformulär som används av VFU-handledare, examinator och för studenter. I intervjun beskrev lärosätet att examination av VFU sker via en VFU-dagbok för studenter, bedömningsformulär som stöd till handledare, s.k. fältmentorer samt uppföljande samtal via digitala kommunikationsverktyg.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätets beskrivning av arbetet med bedömningsgrunden täcker in både målets del om undervisningspraktik, dels övergripande utvärderings- och utvecklingsarbete. När det gäller undervisning täcks detta in av olika UVK-kurser som innehåller stöd till kommande verksamhetsförlagd utbildning (VFU), specialpedagogik, elevers sociala relationer, gruppdynamik och gruppprocesser, bedömning och dokumentation samt kamratbedömningar. Lärare förutsätts och förväntas ofta delta i utvecklingsarbete på organisationsnivå, och utvärdering och utvecklingsarbete är ett av den utbildningsvetenskapliga kärnans områden. Detta belyses särskilt i UVK7.

Det tvärvetenskapliga samarbetet med psykolog- eller socionomstudenter ses som ett gott exempel, liksom att studenterna får möta representanter från bland annat Skolinspektionen. I intervjun klargjorde lärosätet att mötet med psykologer och socionomer bidrar till att studenterna lär sig hantera variationer i grupp, samt hur individanpassning och gruppanpassning sker utifrån sociala relationer och kulturella faktorer. Här, liksom för övriga examensmål, visar lärosätet en medvetenhet om hur de två inriktningarna – 7–9 samt gymnasiet – tillgodoses med relevant fokus. Särskilt positivt är att man i UVK7 även tar upp vuxenutbildningen, som ofta lyser med sin frånvaro och att lärosätet i den avslutande VFU-kursen förefaller ta ett seriöst grepp om utvärdering av undervisningen på olika sätt. Lärosätet kan både beskriva och motivera progressionen inom ramen för UVK och VFU samt i relation till studentens ämnesstudier med aktiva verb och lärandeaktiviteter (tabell 10).

Bedömgargruppen ser det också som ett gott exempel att UVK innehåller inslag med fokus på att öva och lära sig undervisning, dokumentation, kartläggning, stöd på individ-, grupp- och organisationsnivå, samverkan med specialpedagog, enligt tidigare angivna synpunkter. Exempelen är konkreta och det förekommer bedömningskriterier.

Lärosätet identifierar ett utvecklingsområde som handlar om att studenterna vill ha mer inslag av metodik, mer uppgifter och innehåll kopplat till verk samma lärares erfarenheter samt kontextuell kunskap baserad på förtrogenhet om pedagogisk verksamhet i mer övergripande mening som förekommer i skolan. För att utveckla detta har lärosätet infört en särskild "mentorsstrimma" som lyfter frågor om kontakt med vårdnadshavare, mentorskap och hur lärares ledarskap relaterar till stödet för den enskilde elevens lärande och utveckling. I det arbetet finns en kursmentor för UVK som

samarbetat med kursmentorer från ämnena. Inslaget är inte ett obligatoriskt moment, och detta är enligt lärosätet sannolikt ett skäl till att studenternas deltagande hittills inte motsvarat förväntningarna. En annan tänkbar förklaring är att kursen är krävande och att studenterna är så pass tidigt i sin utbildning kan ha svårt att relatera till mentorsstrimmans innehåll. Därför har lärosätet planerat att göra mentorsstrimman till ett obligatoriskt moment som också examineras i avslutande VFU. Bedömargruppen ser detta som en rimlig och väl avvägd åtgärd för utvecklingsarbetet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Lärosätet redogör i självvärderingen för hur examensmålets olika delar examineras enligt en progression i UVK-kurserna och verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Progressionen inom ramen för innehåll i utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och VFU samt i relation till studenternas ämnesstudier (lärosätet hänvisar här också till del 2 av självvärderingen) framgår med avseende på lärandemål för exempelvis värdegrundsfrågor, elevmångfald, forskningsetik, ledarskap, specialpedagogik och genomförandet av bedömningsprocesser. Inom ramen för de UVK-kurser som anges förekommer exempel på lärandemål i kurserna, vilka stärker redogörelsen av att studenterna under utbildningen får möjligheter att uppnå examensmålet. Lärosätet beskriver särskilt hur lärandemål, aktiviteter som stöder studenters lärande och examination hänger ihop genom att exemplifiera med UVK-kurs 4. Workshoppar ger studenterna möjlighet till träning och reflektion över lärares professionella förhållningssätt i svåra situationer. Olika etiska perspektiv och specifikt fokus på mänskliga rättigheter finns uttalat i UVK, medan det är mindre uttalat för hållbar utveckling. Lärosätet visar genom sin redogörelse för utvecklingsområden att det är medvetet om bristerna i hur hållbar utveckling skrivs fram i utbildningen. Bedömargruppen instämmer i lärosätets bedömning att hållbar utveckling behöver komma in tydligare i lärandemål och belysas ur sina olika dimensioner.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen och intervjuerna framkom att lärosätet aktivt arbetar för att jämställdhetsperspektivet både ska genomsyra lärarutbildningens organisation och ingå i programmets innehåll och genomförande. Lärosätet arbetar med bland annat genomlysning av utbildningsplaner, kursplaner, litteraturlistor och normkritiska perspektiv. En satsning sedan 2005 är också en genuslektor per fakultet/område som har tid i tjänst att jobba med dessa frågor riktat mot styrelse, program och samverkan med studentkårer och studentrepresentanter. Lärosätet har utvecklade rutiner och processer och i beställningen av kurser till institutionerna föreskrivs att internationalisering, genus, klass och etnicitet ska beaktas vid utformningen av kurserna. Detta ska också synliggöras i lärandemål, kursinnehåll, arbetsformer eller val av litteratur och examinationer. Kurserna planeras så att både män och kvinnor finns representerade bland lärarna, både som föreläsare och seminarieledare i den mån det är möjligt, och bifogad lärarlista visar en jämn könsfördelning. Även

arbetsformerna beaktar jämställdhet genom att lärarna ser till att båda könen finns representerade i seminariegrupperna i den mån det är möjligt.

Det finns ett genomtänkt upplägg av undervisningen om jämställdhet. Mot bakgrund av lärandemål i tre olika utbildningsvetenskapliga kärnkurser redogörs för lärandeaktiviteter om jämställdhet, exempelvis om bemötande och förmåga att analysera exempelvis hur skolan sorterar utifrån genus. Sammantaget innebär detta att studenterna får en samlad kunskap om genus och jämställdhet för att kunna omsätta i handling/förhållningssätt i skolan. I självvärderingen framgår att en större andel män än kvinnor gör avbrott i sin utbildning, särskilt på inriktningen mot gymnasieskolan.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

I självvärderingen beskriver lärosätet en kvalitets- och uppföljningsorganisation från övergripande universitetsnivå via program- och ned till institutions- och kursnivå. Utöver lärosätets generella sexårscykel för programutvärdering så listas en mängd olika typer av kvalitetsgranskningar av ämneslärarprogrammet, som sammantaget innebär att programmet på olika sätt genomlysas och att underlag genereras för utveckling på olika nivåer i programmet. Dessa nivåer omfattar lokala kursutvärderingar till övergripande budget och genomströmning. De ämnes- och programansvariga aktörerna är involverade i flera av dem. Synpunkter hämtas även in från alumner i en återkommande enkät. Också VFU-placeringar utvärderas och följs upp efter varje VFU-period, vilket ska ses som en positiv rutin för att kunna kvalitetssäkra den verksamhetsförlagda utbildningen som en central del i genomförande av programmet. Genomströmningsanalyser sker och digitala enkäter används för att samla underlag. Återkoppling sker till studenter och kursansvariga. En tydlig systematik beskrivs, där det även lyfts klara exempel på hur uppföljningen har omsatts i förbättringsåtgärder. Lärosätet ger i detta avseende konkreta exempel på förändringar efter utvärderingar. Studenternas synpunkter på UVK5 ledde till att examinationen utökades med en analys av ett fall och att längre seminarietid genomfördes. Ett annat exempel är att lärosätet i strukturplanen bytte plats på UVK7 och UVK8 som ett resultat av synpunkter. Resultaten återkopplas till samma studenter som skrev den, och förändringar redovisas till de nya studenter som läser kursen efter. Bedömaregruppen ser detta som ett gott exempel på att åtgärder görs som en direkt följd av studenternas synpunkter.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Självvärderingen redogör för en lång rad av olika undersökningar, utvärderingar, dialoger, uppföljningar och analyser som används för att få en bild av studenternas resultat och väg genom utbildningen i förhållande till bl.a. planerad studietid. Studenter erbjuds vägledningssamtal och en rad åtgärder nämns som syftar till att synliggöra studenternas väg genom utbildningen i syfte att få dem att genomföra utbildningen inom planerad studietid. Utöver att team följer upp studenter som inte följer studietakten och upprättar individuella studieplaner för dem finns stödundervisning för studenter. Det nämns också studentmentorer som ger nya studenter stöttning. Relaterat till kurserna är det främst genom rutiner för examination och om-examination som studenterna kan undvika dröjsmål.

Direktiv för publicering av scheman och litteraturlistor finns för att studenterna ska kunna planera sin tid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Utifrån självvärderingen som underlag konstaterar bedömargruppen att studenterna har möjlighet att påverka sin utbildning i beslutsfattande organ på alla nivåer. Genom studentkåren utses studentrepresentanter från alltifrån övergripande beslutande och beredande organ (styrelsen för utbildningsvetenskap; kvalitetsuppföljning) till organ som mer direkt berör ämneslärarutbildningen (VFU-studentråd, UK-råd, ämnesråd, team). Dessutom samverkar studenterna med genuslektorn.

Alla studenter får möjlighet att utvärdera kurser i lärosätets digitala utvärderingssystem. Skriftliga enkäter till kurser kompletteras med muntliga synpunkter från studenterna. Vidare har studenterna möjlighet att påverka sin utbildning genom att välja inriktningar och andraämne, t.ex. kan 7–9-inriktningen vänta till termin 4 innan studenterna väljer mellan 2-ämnes- och 3-ämneskombinationer.

Bedömargruppen anser att studiementorsprogrammet är ett föredömligt exempel på hur studenternas erfarenheter kan tillvaratas i utbildningen, där mer erfarna studenter kan stötta nya och lyfta frågor ur studenternas perspektiv till studievägledaren och den programansvariga. Ett annat föredömligt exempel är att lärosätet har infört en introduktionsutbildning för studentrepresentanter.

Självvärderingen tar upp problemet med att representationen blir svag om intresset för att engagera sig bland studenterna är lågt. Detta problem försöker man komma till rätta med genom att informera om vilka möjligheter till studentinflytande som finns och genom att utbilda studentrepresentanter.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet ger ett antal exempel på hur samverkan sker med olika aktörer kopplade till studenternas framtida arbetsmarknad och intressenter som är viktiga för att utbildningen ska utveckla studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Samtliga av dessa exempel ger ett intryck av att lärosätet bedriver relevant samverkan som bidrar till kvaliteten i programmets genomförande. I intervjuerna framhölls särskilt den betydelse som utvecklingen av ett vetenskapligt förhållningssätt i dialog med både yrkesverksamma lärare och företrädare för andra humanvetenskapliga professioner har för att studenterna ska kunna möta ett föränderligt arbetsliv.

En huvudsaklig samverkansytta är den verksamhetsförlagda utbildningen som studenterna genomför både kopplat till UVK och sina ämnesstudier. Förutom VFU finns andra former för samverkan, bland annat genom "kursmentorer" där yrkesverksamma lärare deltar i kurser på lärarutbildningen. I

självvärderingen och i intervjuerna beskriver lärosätet att kursmentorerna stödjer studenterna om exempel på digitalisering i skolan, diskussioner om mångfald och etnicitet och kopplar alltså utbildningen till den aktuella situationen i skolan. Detta ser bedömaregruppen som ett positivt grepp, eftersom kursmentorernas funktion är att närmare koppla utbildningen till den aktuella situationen i skolan. Det bidrar till att utveckla studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

En annan arena för samverkan med arbetslivet är Skolsamverkan som syftar till dialog mellan lärosätet och huvudmännen. Genom denna samverkansform sker seminarier inom exempelvis digitalt lärande för lärare och studenter. Det finns en inbyggd progression i programmet för att utveckla dessa kunskaper. Etnicitet och mångfald är andra teman, liksom angivna exempel under redogörelsen för examensmålen som att samverka med socionom- och psykologstudenter i fallstudier utifrån barnets perspektiv. Samverkan med Skolinspektionen, rektorer och kommunen sker också, vilket breddar studenternas inblick i arbetslivet.

Lärosätet samverkar med alumner genom att en del alumner nu är handledare på VFU och alumner också kan dela med sig av erfarenheter från utlandsstudier. Här identifierar lärosätet ett utvecklingsområde: tillvaratagandet av alumners erfarenheter är något som lärosätet vill utveckla mer, till exempel genom att ordna alumträffar.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: Tillfredsställande

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

När det gäller personal framkommer att lärosätet har en tydlig plan och systematisk arbetsordning för både tjänsteplanering, kompetensförsörjning och kompetensutveckling. Personalen kan svara för den utbildningsvetenskapliga kärnans områden och tillfredsställer därmed de examensmål som avser UVK.

Med hänvisning till utbildningsmiljön redovisar lärosätet tillfredsställande professionsrelaterad, vetenskaplig och pedagogisk kompetens. De åtta utbildningsvetenskapliga kärnkurserna kan kopplas till olika forskningsområden/forskningsprojekt. Det finns aktiva forskare i utbildningen och en nära koppling mellan utbildning och forskning. Professionsrelevansen tillgodoses genom kursmentorerna som är verksamma gymnasielärare, VFU-handledare och personal med ämneslärarexamen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet säkerställs genom progressionen inom ramen för och examination av innehåll i UVK och VFU samt i relation till studentens ämnesstudier med avseende på fördjupad kunskap om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa metoder. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt betydelsen för lärarens yrkesutövning säkerställs.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat examineras på ett sådant sätt att målet uppnås. Det finns en klar bild i matrisform av hur lärandemål, aktiva verb och aktiviteter som stöder studenters lärande och examination hänger ihop inom ramen för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt i relation till studenternas ämnesstudier.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik säkerställs via progression mellan UVK, VFU och ämnesstudier, allmändidaktiska moment i UVK samt verksamhetsförlagd utbildning.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande säkerställs i olika UVK-kurser som innehåller stöd till kommande verksamhetsförlagd utbildning (VFU), specialpedagogik, elevs sociala relationer, gruppdynamik och grupprocesser, bedömning och dokumentation samt kamratbedömningar.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling säkerställs via lärandemål för exempelvis värdegrundsfrågor, elevmångfald, forskningsetik, ledarskap, specialpedagogik och genomförandet av bedömningsprocesser.

Lärosätet arbetar med bland annat genomlysning av utbildningsplaner, kursplaner, litteraturlistor och normkritiska perspektiv. Det finns ett genomtänkt upplägg av undervisningen om jämställdhet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling sker via en kvalitets- och uppföljningsorganisation från övergripande universitetsnivå via programnivå och ned till institutions- och kursnivå, samt utifrån intressenter som lärare, VFU-handledare, studenter och alumner.

Studenter erbjuds bland annat vägledningssamtal, studentmentorer och individuella som syftar till att synliggöra studenternas väg genom utbildningen i syfte att få dem att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Studentperspektivet säkerställs genom att studenterna har möjlighet att påverka sin utbildning i beslutsfattande organ på alla nivåer. Alla studenter får möjlighet att utvärdera kurser i lärosätets digitala utvärderingssystem. Skriftliga enkäter till kurser kompletteras med muntliga synpunkter från studenterna.

När det gäller arbetsliv och samverkan ger lärosätet ett antal exempel på hur samverkan sker med olika aktörer kopplade till studenternas framtida arbetsmarknad och intressenter som är viktiga för att utbildningen ska utveckla studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga*

professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Lärosätets ämneslärarprogram ingår i ett system där man centralt inventerar kompetensbehov och därefter beställer kompetens från institutionerna. Det är värdinstitutionen för svenska som ser till att beställningen tillgodoses när det gäller ämneskompetens och ämnesdidaktisk, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens för utbildningen. Vid anställning av lärare ställer lärosätet krav på att personen har gått högskolepedagogiska kurser. När det gäller de tillsvidareanställda lärarna följer värdinstitutionen för svenska årligen upp kompetens och kompetensutveckling, enligt självvärderingen. Under intervjuerna framhålls även att det finns centrala medel för kompetensutveckling att söka på lärosätet. Bedömaregruppen menar att detta system är ett bra exempel på hur lärosätet garanterar att det är en balans i lärarutbildningens alla delar. Bedömaregruppen vill dock påpeka att systemet måste fungera ömsesidigt, så att även institutionerna får styra vilken kompetens som behövs, och lärosätet behöver se till att en kontinuerlig dialog förs.

Ett stort antal lektorer och adjunkter är involverade i lärosätets ämneslärarutbildning i svenska. Enligt lärartabellen har de flesta också undervisning på andra utbildningar och undervisar endast några procent på ämneslärarprogrammet. Under intervjuerna framkom det att bemanningssituationen kan vara pressad för lärarna, men att lärosätet är på väg att anställa nydisputerade personer. Personalen är därmed sårbar på kort sikt men bedömaregruppen ser att bemanningen kommer att förstärkas på lång sikt. Bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att fullfölja de pågående rekryteringarna och se till att ledningen är lyhörd för lärarnas undervisningssituation.

Inom programmet finns flera väletablerade forskare samt lärare med tydlig anknytning till professionen, till exempel kursmentorer. I ämnet svenska finns en mentor som arbetar i grundskolans senare år, och denna mentor bidrar kontinuerligt med professionsanknytning under utbildningen. Detta ser bedömaregruppen positivt på och bedömer att professionsanknytningen är tillgodosedd.

Bedömaregruppen anser att lärosätet har en tillfredsställande situation när de planerade nyrekryteringarna är genomförda. Bemanningen kommer då att förstärkas både på lång och på kort sikt. Lärosätets kompetensinventerings- och beställningssystem tillgodoser att ämnet får tillräcklig kompetens när det gäller vetenskaplighet, professionsanknytning och pedagogik.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs inte så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

En av lärosätets styrkor är ämnesdidaktiken, både i forskning och i utbildning. Det finns exempelvis forskningsprojekt, inom skrivdidaktik, textforskning och litterära begrepp, som har en koppling till utbildningen. En annan styrka är den tydliga kopplingen till professionen, till exempel genom en kursmentor som är verksam i skolan. Bedömaregruppen menar att de svagheter som finns i miljön, såsom svag ämnesspecifik forskning eller en liten andel docenter och professorer som undervisar i ämnet, vägs upp av att lärosätet är så starkt inom ämnesdidaktik.

Av självvärderingen, lärartablerna och intervjuerna framgår det för bedömargruppen att lärosätet har etablerade forskare som bedriver forskning som är viktig för svenskämnet, och att lärarna deltar i relevanta forskningsnätverk. Eftersom forskningen är ämnesdidaktisk kan den enkelt kopplas till konkreta kurser, vilket också görs genom kurslitteratur och föreläsningssinnehåll. Det finns vidare planer på att rekrytera fler forskare som har ny forskarutbildning i de aktuella ämnena. Bedömargruppen menar att det är viktigt att de etablerade forskarna också undervisar eller är delaktiga i att utveckla utbildningen. Av lärartabellen att döma har de flesta lärare en ganska liten del av sin tid förlagd till ämneslärarprogrammet.

Utbildningsmiljön för studenterna är gynnsam eftersom forskning bedrivs inom en rad relevanta områden, till exempel lärares skrivdidaktiska utveckling och mediebruk samt multimodal läsning. Den årliga uppföljningen av kompetens bör kunna omfatta en konkret plan för lektornas och adjunkternas vetenskapliga meritering så att fler kan bli docenter respektive forskarutbildade. Bedömargruppen rekommenderar att man fortsätter att söka medel centralt vid lärosätet för lektors och adjunkters vetenskapliga kompetensutveckling.

Lärosätet framhåller också i självvärderingen att man har seminarier som inte är lärarledda, där studenterna på egen hand genomför uppgifter. Underlaget visar dock inte vad den egentliga skillnaden är mellan lärarlösa seminarier och schemalagda grupparbeten, och av intervjuerna att döma är det snarare fler lärarledda seminarier som skulle kunna öka kvaliteten. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att diskutera syfte och mål med seminarier som inte är lärarledda, tillsammans med studenter, lärare och programansvariga.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Lärosätet beskriver i självvärderingen upplägget för ämnesstudierna som en första och en andra termin där ämnets delar introduceras, och enligt lärosätet får studenterna även en fördjupning i ämnesdidaktiken. Till detta kommer även verksamhetsförlagd utbildning (VFU) inom ämnet om 7,5 högskolepoäng. Strukturen på utbildningen innebär enligt självvärderingen att mycket av ämnesområdet svenska avhandlas på kort tid. Dessa inledande terminer är gemensamma för blivande lärare med inriktning mot grundskolans årskurs 7–9 och med inriktning mot gymnasieskolan. De senare fördjupar därefter sina ämnesstudier inom det litteraturvetenskapliga, det språkvetenskapliga och det ämnesdidaktiska området. Studenterna avslutar utbildningen med två självständiga arbeten, ett forskningskonsumerande och ett forskningsproducerande, samt en kurs i multimodalitet på avancerad nivå. Bedömargruppen anser att de inledande kurserna på grundläggande nivå och fortsättningsnivå präglas av en påfallande stofffrängsel. Under den första terminen ska studenterna tillgodogöra sig grunderna i grammatik, språkhistoria, grannspråk, språksociologi, litteraturhistoria, litteraturteori och litterär textanalys. Under intervjuerna bekräftades

bedömgargruppens bild av att lärosätet behöver fundera på nivån och den stora bredden som ska omfattas.

En av lärosätets styrkor är den ämnesdidaktiska anknytningen och ambitionen att integrera utbildningens olika delar, enligt bedömgargruppen. Ett konkret exempel på det är när studenterna spelar in sig själva under sin ämnes-VFU under den andra inriktningsterminen och sedan använder inspelningen som underlag för analys under en kurs i retorik. En annan styrka när det gäller inriktningen mot svenska i gymnasieskolan är att det verkar finnas en väl genomförd progressionstanke, enligt bedömgargruppen. Till exempel visar lärandemålen att studenterna får möjlighet att fördjupa sig successivt i textanalys och litterär analys. Det finns också en strävan efter att samverka mer med kurser inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), vilket bedömgargruppen ser positivt på. Lärosätet har även gjort om ordningen på kurserna enligt studenternas önskemål, och resultatet ska utvärderas 2019. Dessutom har man förstärkt området retorik och muntlighet. Bedömgargruppen noterar att det samtalsanalytiska inslaget möjligen skulle kunna vara ännu starkare, eftersom utbildningen verkar ha en betoning på skrivna texter.

Det ena självständiga arbetet går ut på så kallad forskningskonsumtion, och innebär med andra ord en litteraturstudie, och det andra gäller forskningsproduktion, vilket ger en empirisk studie. Det senare arbetet har enligt självvärderingen ett lärandemål som är utbildningsvetenskapligt, och det ska genomföras enligt praxis för det utbildningsvetenskapliga området, förvisso med inriktning svenskämnets didaktik. Lärosätet har själva identifierat en svaghet när det gäller studenternas val av metoder i det andra självständiga arbetet. Enligt underlaget vill man gärna att studenterna ska använda litteraturvetenskapliga eller språkvetenskapliga metoder, men de flesta väljer mer utbildningsvetenskapliga metoder, såsom att intervjua lärare. De självständiga arbeten som bedömts präglas också av intervjuer och attitydundersökningar. Arbetena har dock överlag bedömts hålla tillräckligt hög nivå, så de blivande gymnasielärarna verkar få tillräckligt med stöd för att kunna utföra egna ämnesdidaktiska undersökningar, som förvisso är begränsade men ändå relevanta och adekvata. Om lärosätet vill fullfölja sin ambition – att studenterna i högre grad ska använda de litteraturvetenskapliga och språkvetenskapliga metoder som introduceras i början av inriktningen – rekommenderar bedömgargruppen att man gör sådana inslag obligatoriska. Arbeten med en tydligare litteraturvetenskaplig eller språkvetenskaplig inramning skulle också kunna öka utbildningens kvalitet så att fördjupningen inom något ämnesområde blir ännu tydligare.

Bedömgargruppen anser sammantaget att lärosätet, i det samlade underlaget, har en god progression i utbildningens utformning och genomförande när det gäller målet samt att måluppfyllelse säkerställs.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

I självvärderingen redovisar lärosätet sitt arbete med att utveckla studenternas vetenskaplighet och förtrogenhet med metoder. Det finns lärandemål från alla delkurser som stöttar vetenskaplighet, fram till terminerna med självständigt arbete, men målet sägs huvudsakligen komma till uttryck under de båda kurserna som omfattar arbetena. Där menar lärosätet att studenterna också får mer kunskap om kvalitativa och kvantitativa metoder. Både i självvärderingen och under intervjuerna beskriver

lärosätet att man har lagt in extra, obligatorisk läsning inför studenternas självständiga arbeten. När det gäller blivande gymnasielärare ligger fokus på forskningsmetod och vetenskapsteori snarare än ämnesfördjupning eller ämnesbredd. Bedömggruppen anser att lärosätet visar att studenterna genom den extra läsningen får fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa metoder.

De flesta självständiga arbeten som lärosätet skickat in bedöms väl uppnå detta mål, vilket för bedömggruppen bekräftar att måluppfyllelse säkerställs. Studenterna visar fördjupad kunskap inom det ämnesdidaktiska fältet och använder adekvata metoder. Arbetena visar dock inte nödvändigtvis att studenterna har god förtrogenhet med både kvalitativa och kvantitativa metoder, men de hanterar åtminstone det ena, vanligtvis kvalitativa metoder. Dessutom skulle måluppfyllelsen kanske bli ännu starkare om studenterna kunde lockas att bredda sin metodiska repertoar och sina teoretiska utgångspunkter med hjälp av litteraturvetenskap eller språkvetenskap. I de självständiga arbetena hänvisar studenterna till i produktionsarbetet i flera fall till konsumtionsarbetet som om det vore känt för läsaren, så texterna kan inte betraktas som autonoma utan ingår snarare i ett lärosätesspecifikt sammanhang. Detta ser bedömggruppen som en svaghet, eftersom vetenskapliga arbeten som regel är autonoma.

Lärosätet visar i självvärderingen hur man arbetar med att säkerställa att studenterna kan visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. I självvärderingen beskrivs hur detta återkommer under hela utbildningen och att perspektivet finns i den forskning som lärarna relaterar till studenternas erfarenheter. I självvärderingen finns exempelvis en beskrivning av arbete med tentamensfrågor som rör undervisning om skrivhandlingar, vilket kräver kunskap om relationen mellan vetenskap och beprövad erfarenhet samt förmågan att reflektera över den. Också kurslitteraturen sägs ha detta fokus. Bedömggruppen ser därmed den delen av målet som uppfyllt för blivande gymnasielärare, i synnerhet som studenterna i de självständiga arbetena har kunskap om kopplingen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Ämnesdidaktik och professionsanknytning är några av lärosätets styrkor i svenskläro-utbildningen. I självvärderingen beskriver lärosätet att studenterna successivt får öva på kritiskt och självständigt systematiserande och reflekterande. Hela 17 lärandemål pekar mot att studenterna utvecklar dessa förmågor, som alla omfattar förväntningar på att studenterna tillvaratar, systematiserar och reflekterar. Ett exempel från litteraturvetenskapen är ett lärandemål för en kurs under andra terminen där studenterna ska beskriva hur litteraturdidaktiska begrepp kan omsättas i skolans praktik. Lärandemålet kräver att de är väl insatta i forskning och kan göra relevanta och systematiska reflektioner om tillämpning. Studenterna läser en del kurslitteratur som är specifikt anpassad för yrkesverksamheten på gymnasiet. De lärandeaktiviteter och examinationer som är kopplade till det

aktuella lärandemålet för kursen verkar, enligt bedömargruppen, hänga ihop på ett sätt som säkerställer målet.

Med kunskapsutveckling avser lärosätet dels de bidrag som de självständiga arbetena resulterar i, dels det erfarenhetsutbyte som studenterna har sinsemellan under seminarier. Lärosätet framhåller dock att bidragen till kunskapsutvecklingen inte är så omfattande och räckvidden inte så stor, och det är en rimlig och insiktsfull reflektion, menar bedömargruppen. Inom utbildningens ramar är det inte helt lätt att göra några tydliga avtryck. När det gäller detta mål uppvisar de självständiga arbetena, tillsammans med lärosätets resonemang och exemplifiering i självvärderingen, en tillräckligt hög grad av måluppfyllelse, enligt bedömargruppen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Det framgår av självvärderingen att operationaliseringar av ämneskunskaper ska finnas med under hela utbildningen. Till en början reflekterar studenterna över hypotetiska tillämpningar, case, där de övar på att göra rimliga ämnesdidaktiska och metodiska överväganden. Under VFU:n får studenterna prova i praktiken för att sedan återkoppla sina vunna erfarenheter till ämnesdidaktiska och metodiska resonemang under campuskurser. Det finns alltså en koppling mellan campusförlagda kurser och VFU-kurser.

I självvärderingen visar lärosätet exempel på hur målet examineras, både inom ämnet och under VFU:n. Ämnesdidaktik och metodik på högskoleförlagda kurser examineras enligt självvärderingen genom att studenterna exempelvis övar på att bedöma och ge respons på autentiska elevtexter, med utgångspunkt i textanalytiska och skrivpedagogiska metoder. Det sker genom en hemtentamen. Ett annat exempel gäller att planera ett större undervisningsområde i litteratur, och det examineras både under VFU och på efterföljande högskoleförlagda kurser. Bedömargruppen menar att lärosätet genom sig exemplifiering visar att målet säkerställs.

Studenterna som har inriktning mot gymnasieskolan får en tydlig fördjupning inom detta område. I en kurs fördjupa de sig exempelvis i anpassningar till äldre elevers läs- och skrivsvårigheter samt bedömning och betygssättning för det aktuella åldersspannet. Detta gör de genom att kritiskt studera relevant forskning på området.

Bedömargruppen ser dock att lärosätets styrka, det vill säga den integrerade ämnesdidaktiken, kan behöva balanseras. Vissa ämneskunskaper är avsedda för att ge studenterna en djupare förståelse för ämnet, och allt varken kan eller bör omsättas i klassrumspraktik. Detta är man medvetna om, och studenterna får också ett visst stöd genom att de får reflektera över vad som kan omsättas i praktiken. Bedömargruppen vill ändå rekommendera lärosätet att ytterligare se över hur man kommunicerar hur kunskaper ska omsättas i undervisningen. Sammantaget anser bedömargruppen att lärosätet visar att man uppfyller målet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med

andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet beskriver i självvärderingen att detta mål ombesörjs tydligast under VFU:n. Studenter med inriktning mot gymnasieskolan får en särskild fördjupning under den senare delen av utbildningen som enligt självvärderingen behandlar helhetsplanering, betygssättning och dokumentation av elevers kunskap. Eftersom VFU och ämne är integrerat tar lärosätet upp även hur innehåll, lärandemål och examination i svenskämnet bidrar till måluppfyllelsen. I självvärderingen framgår hur man kopplar ett eller flera lärandemål till detta mål under alla terminer, förutom under de självständiga arbetena. Enligt bedömargruppen är det därmed tydligt att studenterna får övning i att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisningen och den pedagogiska verksamheten, både inom ämnet och under ämnes-VFU:n. Ett exempel är ett lärandemål där studenterna ska visa att de kan anpassa undervisningen till elevers olika förkunskaper och förutsättningar. Ett annat lärandemål innebär att studenterna diskuterar bedömning av specifika elevtexter. Lärosätet framhåller även i självvärderingen att det finns en progression i vad som förväntas av studenternas förmåga. Inriktningen har också en betoning på studenternas självständighet i utbildningen. Bedömargruppen tolkar lärosätets beskrivning som att ämnet på ett rimligt sätt bidrar till att uppfylla detta mål.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Lärosätet menar att ämnet i grunden utgår från att vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter ska säkerställas under utbildningen. Det låter som en rimlig grund för bedömargruppen, om än något vagt beskriven. I självvärderingen för inriktningen svenska lyfter lärosätet dock fram tio konkreta, och enligt bedömargruppen, relevanta lärandemål som examineras under svenskkurserna, framför allt under ämnes-VFU:n. Ett exempel är att kunna urskilja hur sociala och kognitiva faktorer påverkar ungas lärande. Uppfyllelsen under ämnesstudierna gäller framför allt social hållbarhet och värdegrundsfrågor som visar sig i litteraturstudier och i språksociologi med språkförhållanden i Sverige och Norden. Lärandemålen rör exempelvis litteratur i förhållande till kulturella, teknologiska och samhällsliga förändringar, eller skrivutveckling i förhållande till sociala faktorer.

Mänskliga rättigheter aktualiseras under ämnesstudierna när texter såsom reklam, propaganda och skönlitteratur analyseras ur bland annat ett normkritiskt, intersektionellt och postkolonialt perspektiv.

Bedömargruppen anser att det framför allt är den sociala sidan av hållbarhet som berörs och rekommenderar lärosätet att undersöka om man kan omfatta även andra aspekter av hållbarhet i större utsträckning. Säkerställandet av målet och progressionen kan också explicitgöras genom hela utbildningen.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.

Jämställdhetsperspektivet är väl förankrat i lärarutbildningen, och detta område är ett tydligt exempel på att lärosätets samlade kompetens tas tillvara. I självvärderingen nämns flera sätt att medvetandegöra jämställdhetsperspektivets betydelse. Ett exempel är det jämställdhetsarbete som är generellt för hela lärosätet och som bland annat omfattar en plan för jämställdhetsorientering med konkreta åtgärder som ska säkerställa lärosätets jämställdhetsarbete. Ett annat exempel är en så kallad genuslektor som är anställd för att öka medvetenheten om genusperspektiv under utbildningen och i det pedagogiska arbetet. Ett tredje exempel är att studentgrupper blandas i syfte att undvika en skev könsfördelning. Bedömargruppen anser därmed att det övergripande arbetet med jämställdhet på lärosätet är gediget och genomgripande.

När det gäller svenskämnet specifikt behandlar man, enligt självvärderingen, jämställdhetsaspekter explicit i föreläsningar och seminarier. Jämställdhet syns mest i ett lärandemål för en språksociologikurs där kön tas upp som en av flera faktorer för språklig variation. Enligt självvärderingen ska både kvinnors och mäns erfarenheter komma till uttryck och beaktas under utbildningen. När det gäller kurslitteraturen eftersträvas också en jämn fördelning av kvinnliga och manliga författare. Bedömargruppen rekommenderar att man inför lärandemål som på ett tydligare sätt omfattar jämställdhet, för att stärka studenternas förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i pedagogisk verksamhet inom det egna ämnet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Av självvärderingen framgår att lärosätet har rutiner för kvalitetsarbete på lärarutbildningen, vilka bedömargruppen uppfattar som tillräckliga. Resultat från kursvärderingar och annan uppföljning leder också till åtgärder när det behövs. I självvärderingen nämns till exempel att studenter haft önskemål om en fördjupad uppföljning av VFU:n, varpå lärosätet genomfört seminarier med det temat, ledda av en kursmentor som är specifik för lärarutbildningen riktat mot gymnasieskolan. Lärarna har också initierat en förändring, nämligen att studenterna inför sitt första självständiga arbete läser en sammanställning av artiklar för att bli bättre förberedda inför det egna arbetet.

I det centrala utvärderingssystemet Evaluate arbetar lärosätet med en ny funktion som ska börja användas 2019. Med den ska kursansvariga kunna återkoppla resultaten till både de studenter som har utvärderat en kurs och de studenter som läser kursen nästa gång. Bedömargruppen ser det som positivt att studenter på detta sätt direkt ser utfallet av uppföljningen. Inom svenskämnet planerar lärarna att dessutom genomföra mittkursutvärderingar för kurser som omfattar minst 30 högskolepoäng. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att fullfölja dessa planer. För övrigt ger man återkoppling även till ämnesråd, och där ingår lärare, kursmentorn och representanter för studenterna.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätets kvarvaro är på ungefär genomsnittsnivån för landet, och inom ämneslärarprogrammet gör den programansvariga utbildningsledaren varje år genomströmningsanalyser. Analyserna redovisas inför styrelsen för utbildningsvetenskap, som kan besluta om eventuella åtgärder.

Enligt självvärderingen har lärosätet ett systematiskt kvalitetsarbete och man arbetar för att studenterna ska få en tydlig överblick över moment, krav och kopplingar mellan mål, aktiviteter och examination. Målsättningen är att ge studenterna tydliga ramar för kurser, innehåll och förväntningar. Studenter som ber om extra återkoppling kan också få det, och det finns språkstödande verksamhet att hänvisa studenter till. Bedömggruppen anser att lärosätet gör systematiska uppföljningar och man gör tillräckligt för att hantera kvarvaro. Ämnet svenska ingår i detta system och det finns exempel på åtgärder som lärosätet riktar direkt till studenter på svensklärarytbildningen.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studeranderepresentanter finns i institutionsstyrelsen och på institutionsnivå, och därutöver finns en studeranderepresentant i vart och ett av ämnesråden, vilka sammanträder tre gånger per år. Lärosätet har även diskussioner med studenter som har gått igenom inriktningens samtliga kurser.

I ämnesrådet för studentrepresentanten studenternas talan i olika frågor och samlar in information som återkopplas till lärarna. Av självvärderingen framgår det att utvecklingsfrågor som är kopplade till svenskämnet tas upp varje gång ämnesrådet sammanträder. Bedömggruppen menar att studenter således kan påverka utbildningens innehåll. Efter diskussioner med studenterna har man bland annat bytt ut kurslitteratur och gjort förändringar för att få en tydligare kontinuitet i ämnet. Ett annat exempel är att ordningen på kurserna är omgjord enligt studenters önskemål. Lärosätet ska utvärdera nyordningen under 2019.

Ett sätt att väcka studenternas engagemang är att under mötena lägga stort fokus på deras åsikter, och lärosätet anser att man lyckats bra med att engagera studentrepresentanter. Bedömggruppen anser att lärosätet tillgodoser målet i tillräckligt hög grad.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

I det samlade underlaget beskriver lärosätet svensklärarytbildningen som flexibel, och ett exempel från intervjuerna är att styrdokument diskuteras generellt och inte bara förbereder studenterna på hur läroplaner och kursplaner i svenska ser ut i dagsläget. Genom doktoranders forskning om läromedel och olika medier kan lärosätet också på ett aktuellt sätt anknyta till digitalisering.

Bedömargruppen menar att dessa inslag i utbildningen bidrar till att utbildningen är användbar och utvecklar studentens beredskap för att möta förändringar i arbetslivet.

Inom svenskämnet finns samarbeten med det omgivande samhället genom Läslyftet och skolverksmoduler samt samverkan med skolor. Men enligt självvärderingen identifierar man också utvecklingsområden, till exempel alumnverksamhet och mer utbyte med bibliotek och lärare som inbjuds att föreläsa. Bedömargruppen håller med om att lärosätet skulle kunna ha mer inslag av relevant samverkan. Det finns många aspekter av arbetslivet som det går att förbereda studenterna på, till exempel olika huvudmän, samtal med föräldrar, svåra elevsamtal och kollegial samverkan. Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet fullföljer planerna på att utveckla samverkan med det omgivande samhället.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Personalen är sårbar på kort sikt men bedömargruppen anser att lärosätet kommer att ha den vetenskapliga, pedagogiska och professionsrelaterade kompetens som behövs, när planerade nyrekryteringar är genomförda. Därför rekommenderar bedömargruppen att lärosätet stöttar ämnet så att rekryteringarna kan fullföljas. Lärosätets kompetensinventerings- och beställningssystem verkar se till att ämnet får tillräcklig kompetens när det gäller vetenskaplighet, professionsanknytning och pedagogik.

Det finns en tillfredsställande utbildningsmiljö och en av lärosätets styrkor är ämnesdidaktiken, både i forskning och i utbildning. En annan styrka är den tydliga kopplingen till professionen, till exempel genom kursmentorer som är verksamma i skolor. Utvecklingsområden är att det saknas ämnesspecifik forskning, och man har en liten andel docenter och professorer som undervisar.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Det finns en väl genomförd progressionstanke och lärosätet strävar också efter att samverka mer med UVK-kurser. De inledande kurserna på grundläggande nivå och fortsättningsnivå präglas dock av en påfallande stoffträngsel, och bedömargruppen menar att lärosätet behöver fundera på nivån och den stora bredden som ska omfattas. En av lärosätets styrkor är den ämnesdidaktiska anknytningen och ambitionen att integrera utbildningens olika delar. Det framgår också att studenterna fördjupar sig i sina ämnesstudier inom både det litteraturvetenskapliga, det språkvetenskapliga och det ämnesdidaktiska området.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Det finns lärandemål från alla delkurser som stöttar vetenskaplighet men enligt lärosätet ska målet huvudsakligen komma till uttryck under de båda kurserna som omfattar självständigt arbete. Inför dessa arbeten har lärosätet infört obligatorisk läsning som fokuserar på forskningsmetod och vetenskapsteori, vilket medför att studenterna får fördjupad

kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa metoder. Det är tydligt att de självständiga arbetena når måluppfyllelse och det framgår även tydligt att lärosätet säkerställer att studenten visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Professionsanknytningen är en av lärosätets styrkor i inriktningen svenska. Studenterna får successivt öva på att kritiskt och självständigt systematisera och reflektera. De exempel på lärandeaktiviteter och examination som är kopplade till det aktuella lärandemålet verkar, enligt bedömargruppen, hänga ihop på ett sätt som säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Målet examineras både inom ämnet och under VFU. Bedömargruppen ser lärosätets integrerade ämnesdidaktik som en styrka, men menar att den kan behöva balanseras. Vissa ämneskunskaper är avsedda för att ge studenterna djupare förståelse för ämnet, och allt varken kan eller bör omsättas i klassrumspraktik. På lärosätet är man medvetna om detta och ger också studenterna ett visst stöd genom att låta dem reflektera över vad som kan omsättas i praktiken. Bedömargruppen rekommenderar ändå lärosätet att i högre grad se över hur man kommunicerar sätt att omsätta kunskaper i handling.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Eftersom VFU och ämne är integrerat tar lärosätet upp hur innehåll, lärandemål och examination i svenskämnet bidrar till måluppfyllelsen. Lärosätet visar hur man kopplar lärandemål till detta examensmål, och det är tydligt att studenterna får övning i att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten både inom ämnet och under ämnes-VFU:n.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Lärosätet menar att ämnet i grunden utgår från att vetenskapliga, samhällseliga och etiska aspekter ska säkerställas under utbildningen. Bedömargruppen anser att det framför allt är den sociala sidan av hållbarhet som berörs, och rekommenderar lärosätet att se om man kan omfatta även andra aspekter av hållbarhet i större utsträckning.

Jämställdhetsperspektivet är väl förankrat i lärarutbildningen, och detta område är ett tydligt exempel på att lärosätets samlade kompetens tas tillvara. När det gäller svenskämnet specifikt behandlas jämställdhetsaspekter explicit i föreläsningar och seminarier. Bedömargruppen rekommenderar att man inför lärandemål som på ett tydligare sätt omfattar jämställdhet, för att stärka studenternas förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i pedagogisk verksamhet inom det egna ämnet.

Lärosätet har rutiner för kvalitetsarbete på lärarutbildningen, vilka bedömargruppen uppfattar som tillräckliga, och resultat från kursvärderingar och annan uppföljning leder till åtgärder när det behövs. Samtidigt gör det nya utvärderingsverktyget att fler intressenter kan få återkoppling. Lärosätets kvarvaro ger inte indikationer på några oroväckande tendenser och det finns en organisation för att identifiera och stötta studenter i svårigheter.

Bedömargruppen menar att studenterna kan påverka utbildningens innehåll. De är representerade i institutionsstyrelsen och på institutionsnivå, och därutöver finns en studeranderepresentant i alla ämnesråden. Lärosätet har även diskussioner med studenter som har gått igenom inriktnings samtliga kurser. De har bland annat lett till att man bytt ut kurslitteratur och gjort förändringar för att få en tydligare kontinuitet i ämnet.

När det gäller arbetsliv och samverkan finns inom svenskämnet relevanta samarbeten med det omgivande samhället genom exempelvis Läslyftet och skolverksmoduler samt samverkan med skolor, men i självvärderingen identifieras också utvecklingsområden såsom alumnverksamhet. Man vill också ha mer utbyte med bibliotek och lärare som inbjuds att föreläsa. Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet fullföljer sinaplaner för att få mer relevant samverkan.

Lärosäte: Linnéuniversitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet bild

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Det finns en ändamålsenlig variation av lärare inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) med vetenskaplig, professionell och pedagogisk kompetens, och en stor andel av lärarna är även fast anställda. Ett utvecklingsområde är att låta en större andel av professorer och docenter medverka inom UVK, vilket skulle stärka kvaliteten ytterligare. Även för inriktningen bild är den professionsinriktade och pedagogiska kompetensen tillfredsställande, men att den konstnärliga kompetensen på lektorsnivå är svag. Bedömargruppen ser att det finns ett behov av att stärka den vetenskapliga kompetensen ytterligare genom rekrytering av en professor. Lärarna har möjlighet att ta del av de flera forskningsmiljöer som erbjuds vid lärosätet.

Inom UVK finns en livaktig forskningsmiljö med en rad centrumbildningar och forskargrupper, vilket bland annat borgar för goda kopplingar mellan vetenskap och profession. Det är ett utvecklingsområde att ytterligare tydliggöra kopplingarna mellan utbildningens olika delar. För inriktningen bild finns en vetenskaplig/konstnärlig och professionsinriktad miljö och att verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. De satsningar som gjorts, för att säkerställa forskningskvalitet i bildlärarutbildningen genom att bekosta studier gentemot licentiat- och doktorsexamen för lärare, har på ett betydande sätt förstärkt kopplingen mellan lärarutbildning och forskarutbildning. Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och även VI-dagar (verksamhetsintegrerade dagar) knyter an med högskoleförlagd utbildning och skapar en helhet för studenten. Det ger enligt bedömargruppen en god professionsanknytning att teori och läraryrkets praktik kopplas samman på detta sätt.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet gällande om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Innehållsdimensionen i bildlärarutbildningen har en ämnesmässig bredd och ett djup såväl teoretiskt som praktiskt med hög relevans för bildämnet och det vidare forskningsfältet visuell kultur och kan betraktas ett styrkeområde. Användandet av en workbook och bedömningsmatris skapar förutsättningar för reflektion kring bildundervisning och fördjupad förståelse av bedömning i bildämnet. Det framgår också tydligt att kunskaper i ämnet är kopplat till yrkesutövningen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Bedömargruppen framhåller vikten av att det bör finnas tydliga kopplingar mellan vetenskapsteori och forskningsmetodik inom ämnesstudier och UVK, eftersom målet examineras och behandlas inom båda dessa områden. Förutom vetenskapsteori innehåller utbildningen ämnesdidaktik och läroplansteori samt aspekter på konstnärlig forskning. I utbildningens kurser aktualiseras också metoder med särskild relevans för bildämnet, såsom bildanalys, foto-

elicitering och andra visuella metoder som kan användas inom forskning på ämnesområdet. Den gestaltande delen av det självständiga arbetet genomförs i tre faser: orienteringsfas, idégenereringsfas samt realiseringsfas, vilket visar på en medvetenhet om arbetets möjligheter att träna både vetenskapligt som konstnärligt gestaltande metoder. Inom UVK finns ett gott exempel på hur kvantitativa metoder behandlas genom den enkätundersökning som studenterna utför. Det framkommer inte dock tydligt hur kvantitativa forskningsmetoder tas upp i bildundervisningen och kompletterar användningen av kvalitativa metoder, vilket därmed är ett utvecklingsområde.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt över forskningsresultat uppfylls. Målet nås genom studier i såväl UVK, inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt i ämnen/ämnesdidaktik. Ett tydligt exempel på hur lärosätet säkerställer måluppfyllelsen inom UVK är den skriftliga examinationsuppgift som berör utvärdering och effekter av kvalitets- och resultatmätning. Inom inriktningen bild används olika vetenskapliga metoder för undersökande där har studenten därigenom bidrar till yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnet. Gestaltande arbete knyts till vetenskaplig grund och teori bland annat genom att studenterna utifrån en workshop och undersökande av begreppen diskurs och representation, ska identifiera en forskningsfråga som är relevant för professionen och sedan producera en rapport av vetenskaplig karaktär med genomtänkt frågeställning, metod och disposition. Underlagen visar att lärosätet har utmaningar med att organisera utbildningen så att studenterna upplever att dess olika delar ömsesidigt befruktar varandra. Ett utvecklingsområde är till exempel studentens möjligheter att bidra till ämnets kunskapsutveckling genom en koppling mellan självständigt arbete och VFU. Därför uppmuntrar bedömargruppen till fortsatta aktiva insatser av Nämnden för lärarutbildning och programrådet, där arbete redan bedrivs.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Som ett positivt exempel på hur lärosätet arbetar med målet vill bedömargruppen lyfta fram projektet med de verksamhetsintegrerade dagarna (VI-dagarna) i Kalmar. Här arbetar lärosätet med att tydliggöra professionsanknytningen i utbildningens olika delar, vilket stärker studentens färdighet och förmåga. Utbildningens lärandemål knyter an till examensmålet och progressionen över de olika kurserna är tydligt. I ett exempel gällande ämnesdidaktik, framträder en komplex progression från en ämnesdidaktisk grund till att olika perspektiv och vetenskapliga nivåer kan anläggas. Förutsättningar för en didaktisk förankring i utbildningen anser därmed bedömargruppen överlag vara goda, framför allt utifrån en tydlig koppling mellan teori och didaktik i utbildningen.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Utbildningen utvecklar studentens förmåga att planera, genomföra undervisning, och vilket kopplas till den pedagogiska verksamheten i skolan utifrån ett progressionsperspektiv i studierna. Elevperspektivet blir synliggjort och problematiserat genom att bedömning och betygssättning behandlas utifrån dokumentation av elevarbeten, vilket enligt bedömargruppen bland annat borgar för att studierna behandlar hur läraren på bästa sätt stimulerar varje elevs lärande och utveckling. Momenten om betyg och bedömning i ämneskurserna, behöver dock förstärkas. I förhållande till målet ser bedömargruppen positivt på att lärosätet visar att det finns både en bred syn på varje elevs lärande och utveckling samt en mer specifik syn på elever i behov av särskilt stöd.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Bedömargruppen ser särskilt positivt på att forskning och utbildning bedrivs i en miljö som präglas av ett

hållbarhetsperspektiv när det gäller UVK. Av intervjuerna framgår dock att hållbarhetsfrågorna ännu inte har integrerats på ett tydligt sätt för inriktningen bild. Även om lärosätet har fokus på hållbarhetsfrågorna finns det därmed utvecklingsmöjligheter inom bildläroutbildningen.

Ett jämställdhetsperspektiv genomsyrar både utformningen av utbildningen samt dess innehåll och genomförande. Jämställdhet tas upp på flera sätt såväl i lärosätets policy, rekrytering, extern kommunikation, kursplanearbetet som i bildämnet kursinnehåll, vilket borgar för att ett jämställdhetsperspektiv levandegörs i den pedagogiska verksamheten. Lärandemål som berör jämställdhet tas upp i flera kurser inom UVK, och olika beteenden som är förknippade med traditionella könsroller uppmärksammas och problematiseras. Jämställdhet berörs även i examinationsuppgifter där flickors och pojkars situation i skolan fokuseras ur ett jämställdhetsperspektiv. I bildämnet kopplas jämställdhet till en kritisk hållning och granskning av blick i relation till kön, makt, etnicitet och mångfald och ingår som etablerade delar av arbetet med forskningsområdet visuell kultur. Detta bekräftas i intervjuerna där flera exempel ges på uppgifter där frågor kring kvinnligt och manligt eller andra aspekter av könsuttryck står i fokus utifrån ett kritiskt perspektiv, vilket bedömargruppen särskilt noterar som en styrka i bildläroutbildningen.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande. På kursnivå görs digitala utvärderingar som sammanställs och kommenteras av kursansvarig, arkiveras och återkopplas till studenterna. Lärosätet har exempelvis följt upp studentutvärderingar och arbetat aktivt med svarsfrekvens på utvärderingar och med en studentbarometer, vilket enligt självvärderingen lyckats väl, men arbetet med att få studentrepresentation i råd är en fortsatt utmaning för lärosätet. Bedömargruppen ser positivt på de åtgärder som lärosätet har gjort till följd av resultaten av kursvärderingar, enkäter, alumnuundersökningar och programuppföljningar. Ett exempel är vidareutvecklingen av VFU-kurser med avseende på deras koppling till den campusförlagda delen av utbildningen. Utvecklingsinsatser har även gjorts för studenters akademiska skrivande. Lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid bland annat genom att regelbundet analysera kvarvarostatistik och genom att erbjuda extra stöd, som handledning via Studieverkstaden, om studenterna har problem med akademiskt skrivande. Det finns både rutiner och studentnära dialog exempelvis vid problem med att genomföra studier.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studentperspektivet bedöms som tillfredsställande. Studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Genom studentrepresentation, lärplattform, webbaserade utvärderingar och genom närhet mellan student och lärare kan studenten ta en aktiv roll i att påverka utformningen av utbildningen. Vid lärosätet finns övergripande rutiner och fora, för att möjliggöra både formellt och informellt studentinflytande. Studenterna ger sina synpunkter i den webbaserade utvärderingen som ingår efter varje kurs. Lärosätet har haft problem med låga svarsfrekvenser och avsätter därför numera kurstid för att genomföra kursutvärderingen.

Som en särskild styrka vill bedömargruppen nämna de fokusgruppsamtal som fungerar som en ytterligare kvalitativ dimension till de skriftliga kursvärderingarna.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Utbildningen som helhet är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker på olika sätt med det omgivande samhället, inte minst i regionen. Detta sker exempelvis med konstinstitutioner, med andra institutioner inom andra bildrelaterade kompetensområden och genom nätverksaktiviteter och så kallade VI-dagar (verksamhetsintegrering), som förbereder studenternas samverkan med blivande verksamhetsförlagd utbildning. Verksamhetsintegreringen av utbildningen som sker i Kalmar är att anse som ett gott exempel och att ytterligare förstärka professionsanknytningen genom verksamhetsintegrering för *alla* studenter i utbildningen är något som lärosätet kan utveckla vidare. Bedömggruppen uppmuntrar även den fortsatta utvecklingen av interkulturell och digital kompetens i utbildningen. Studenterna har liksom lärarna möjlighet till utlandsförlagda utbyten och bedömggruppen vill uppmuntra fortsatt arbete för internationella samverkansprojekt. Bedömggruppen vill även rekommendera lärosätet att tillse att det stödmaterial som tagits fram om hur mångkultur kan knytas till ämnesdidaktiken, när samtliga lärare och utbildningar vid lärosätet.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Utifrån självvärderingen och lärartabellen anser bedömggruppen att det finns en ändamålsenlig variation av lärare med vetenskaplig, professionell och pedagogisk kompetens. Den konstnärliga kompetensen bland lärarna är däremot begränsad. Antalet lärare bedöms stå i proportion till utbildningens volym. En stor andel av lärarna är tillsvidareanställda och har viss tid för forsknings- och utvecklingsarbete i tjänsten, vilket bedömggruppen ser som en styrka. Lärosätet presenterar en genomtänkt strategi för kompetensförsörjning, uppföljning och utveckling, vilket borgar för att lärarkompetensen är tillfredsställande i förhållande till utbildningens genomförande på kort och lång sikt.

Lärartabellen visar att många lärare är verksamma inom den aktuella utbildningens utbildningsvetenskapliga kärna (UVK), men i begränsad omfattning och att få lärare har en omfattande verksamhet inom området. Av de uppföljande intervjuerna framkom att dessa lärare är involverade i liknande utbildningsmoment inom andra lärarutbildningar, eftersom de har specifik utbildningsvetenskaplig kompetens, vilket bedömggruppen ser som en styrka för utbildningen. Professorer och docenter med inriktning mot det utbildningsvetenskapliga området är däremot bara i begränsad utsträckning verksamma inom UVK. Bedömggruppen bedömer att en större medverkan av professorer och docenter i utbildningen skulle stärka kvaliteten ytterligare, särskilt när det gäller fördjupade kunskaper och forskningsanknytning. Detta framstår för bedömggruppen som ett utvecklingsområde.

Lärosätet konstaterar att forskarutbildning med inriktning mot skola och utbildning nationellt sett inte verkar motsvara lärosätenas behov av disputerade lärare inom området. Bedömaregruppen instämmer i att detta är ett utvecklingsområde som är värt att arbeta vidare med för lärosätet.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Av lärosätets självvärdering och intervjuer med lärare och ledning framgår att det finns en livaktig forskningsmiljö inom en rad centrumbildningar med forskning av relevans för UVK. Detta ser bedömaregruppen som en styrka. Lärosätet framhåller även strategier för att knyta samman forskning och utbildning, bland annat genom att forskare från olika vetenskapliga discipliner undervisar i en kurs i vetenskapsteori och forskningsmetodik. Detta kan bidra till en ökad kunskap bland studenter om hur olika vetenskapliga traditioner inom ämnen kan stödja utbildningsvetenskaplig kunskapsbildning.

Underlagen ger tydliga indikationer på en nära koppling mellan vetenskap och profession, inte minst när det gäller den utbildningsvetenskapliga forskningen. Den bedrivs inom centrumbildningar, som Centrum för ämnesdidaktisk forskning inom konst och humaniora och Centrum för specialpedagogisk forskning, samt i forskningsmiljöer, som forskargruppen Läroplansteori och didaktik och Kollegiet för lärares arbete. Inom dessa centrumbildningar och forskningsmiljöer bedrivs bland annat praktisknära utbildningsvetenskapliga projekt, vilket bedömaregruppen ser som en styrka.

Underlagen visar att det finns en tydlig progression inom utbildningen från grundnivå till avancerad nivå, bland annat uttryckt i form av mål, lärandeaktiviteter och examinationer med stegrad svårighetsgrad, vilket bedömaregruppen uppfattar som en styrka. Av självvärderingen och intervjun med lärosätets ledning framkom dessutom att lärarutbildningsnämnden är aktiv i utvecklingen av utbildningen, både när det gäller sambandet mellan forskning och utbildning (t.ex. genom fördelning av forskningsmedel) och på förhållandet mellan utbildningens olika delar, UVK, ämnesstudier och VFU. Bedömaregruppen ser möjligheter för lärosätet att via programrådet ytterligare tydliggöra kopplingarna mellan utbildningens olika delar, vilket kan bidra till att studenterna får en mer sammanhållen utbildning.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Av självvärderingen framgår det att undervisning om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) ska relatera till den utbildning studenterna genomgår inom sina ämnesstudier. Detta borgar för att studenterna utvecklar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder. Bedömaregruppen

framhåller betydelsen av att det finns tydliga kopplingar mellan vetenskapsteori och forskningsmetodik inom ämnesstudier och UVK.

Inom UVK behandlas frågor om vetenskapsteori och forskningsmetodik främst i kursen *Vetenskapsteori och forskningsmetodik*, men också i kursen *Bedömning och betygssättning*, där förhållandet mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen behandlas. Bedömaregruppen anser att de exempel på lärandemål, undervisningsinnehåll, undervisningsupplägg och examinationer som lärosätet presenterar i sin självvärdering, säkerställer att studenterna når målet. De frågor som presenteras för temat kvantitativ enkätundersökning är enligt bedömaregruppen ett gott exempel på undervisning och examination som svarar mot det aktuella målet. Här får studenterna möjlighet att problematisera frågor om urval, bortfall och samband.

Studenterna får möjlighet att tillämpa sina kunskaper i ett självständigt arbete som skrivs inom ramen för ämnesstudierna. Enligt bedömarna fördjupar det studenternas kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Utifrån självvärderingen framkommer det att den fördjupade kunskapen om kvalitativa och kvantitativa metoder, liksom vetenskapsteori, framför allt nås inom ämnena. Lärosätet diskuterar i sin självvärdering utmaningar för studenterna att nå fördjupningen inom både kvantitativa och kvalitativa forskningsmetoder, eftersom många ämnen är inriktade på något specifikt område. Bedömaregruppen påpekar att lärarutbildningen är lång och att det kan finnas goda möjligheter för lärosätet att med gemensam planering mellan ämnen och UVK säkerställa att studenterna når fördjupade kunskaper på området.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Bedömaregruppen anser att målet nås genom studier i både UVK och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt inom ämnen/ämnesdidaktik. Under utbildningens sista termin läser studenterna kurser i UVK och VFU parallellt, för att stärka sin färdighet och förmåga, vilket bedömaregruppen uppfattar som en styrka. I samband med VFU får studenterna, enligt ett särskilt lärandemål, möjlighet att självständigt reflektera över den egna yrkesverksamheten med utgångspunkt i teoretiska modeller, praktiska erfarenheter och etiska överväganden. Inom UVK behandlas målet i kurserna *Läroplansteori och didaktik* och *Utvärdering och utvecklingsarbete*.

Att utbildningen inom UVK och VFU samt ämnen och ämnesdidaktik varvas enligt lärosätets utbildningsplan, borgar för att studenternas färdigheter och förmågor bidrar till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapen inom ämnen och ämnesdidaktik. I självvärderingen presenterar lärosätet exempel på lärandemål, undervisningsinnehåll, undervisningsupplägg och examinationer på ett övertygande sätt, vilket säkerställer att studenterna når målet. Ett tydligt exempel på hur lärosätet säkerställer måluppfyllelsen genom examination är en skriftlig examinationsuppgift som

berör utvärdering och effekter av kvalitets- och resultatmätning. Utöver den skriftliga inlämningen får studenterna även kritiskt granska en studiekamrats text utifrån fastställda bedömningskriterier, vilket bedömargruppen ser som ett gott exempel på hur målet kan examineras.

I de programvärderingar som lärosätet har genomfört framkommer det att studenterna ofta anser att utbildningen borde vara än mer professionsinriktad och att den innehåller "för mycket uppsats och för lite VFU". Detta, menar bedömargruppen, är en relativt vanlig uppfattning bland studenter på ämneslärarutbildningen. Bedömargruppens uppfattning är, särskilt utifrån intervjuerna med lärare och ledning, att erfarenheterna av praktknära utbildningsvetenskaplig forskning vid lärosätet gör det väl rustat för att systematiskt arbeta med att vidareutveckla både en vetenskapligt förankrad och en professionsinriktad utbildning.

Självvärderingen och intervjuerna visar utmaningar med att organisera utbildningen så att studenterna upplever att studierna inom UVK, ämnen och ämnesdidaktik samt VFU ömsesidigt befruktar varandra. Bedömargruppen understryker betydelsen av sådana insatser och uppfattar att lärosätet, främst genom Nämnden för lärarutbildningens och programrådets aktiviteter, bedriver ett aktivt och systematiskt arbete inom detta utvecklingsområde. Bedömargruppen ser detta som en styrka.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Inom UVK behandlas målet i kurserna *Skolväsendets historia, värdegrund och samhällliga villkor, Läroplansteori och didaktik för ämneslärare* samt i kursen *Bedömning och betygssättning*. Dessutom behandlas målet inom VFU och i ämnesstudierna. Kopplingen till VFU är central, eftersom kunskapsformen färdighet och förmåga särskilt tydligt kommer till uttryck där. Goda exempel på hur målet behandlas finns inom VFU III, när det gäller konstruktion av provuppgifter som diskuteras i förhållande till ämnesplan, kunskapskrav, teorier om lärande och etiskt förhållningssätt.

Bedömargruppen anser att de exempel lärosätet ger på lärandemål, undervisningsinnehåll, undervisningsupplägg och examinationer möjliggör och säkerställer att studenterna når målet. Planeringsuppgiften i kursen *Läroplansteori och didaktik* är ett gott exempel på det.

I självvärderingen framhåller lärosätet studenternas önskemål om mer praktknära inslag i utbildningen. Projektet med verksamhetsintegrering (VI) i Kalmar lyfts fram som ett framgångsrikt exempel på en sådan utveckling av utbildningen. I projektet har lärosätet systematiskt arbetat med att professionsanknyta utbildningens alla delar genom särskilda VI-dagar varje termin under hela utbildningen. Detta ser bedömargruppen som ett mycket gott exempel på hur utbildningen kan stödja studenternas utveckling av färdighet och förmåga. Enligt lärosätet är arbetet med att organisera utbildningen så att studenterna upplever VFU och UVK som ömsesidigt befrämjande delar av programmet ett tydligt utvecklingsområde. Bedömargruppen ser positivt på ambitionen att på sikt verksamhetsintegrera all lärarutbildning vid lärosätet, för att stödja studenternas utveckling av sin didaktiska förmåga.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Inom UVK behandlas målet bland annat i kurserna *Utveckling och lärande, Specialpedagogik* och VFU III. I självvärderingen ger lärosätet exempel på lärandemål, undervisningsinnehåll, undervisningsupplägg och examinationer, som bedömargruppen anser säkerställer att studenterna når målet. Ett exempel inom VFU I handlar om att planera och genomföra undervisning som är ändamålsenlig och begriplig för eleverna. Inom kursen *Specialpedagogik* gör studenterna en praxisnära skriftlig uppgift med koppling till forsknings- och yrkesrelaterad kunskap. I fokus för uppgiften står kunskaper om normalitet och avvikelse samt pedagogisk inkludering av elever i undervisningen.

I målet fokuseras "varje elevs lärande och utveckling", och bedömargruppen noterar att utbildningsinnehållet enligt självvärderingen och intervjuerna speglar både en bred syn på varje elevs lärande och utveckling i termer av individualisering, samt en mera specifik syn på elever i behov av särskilt stöd. Detta ser bedömargruppen som en styrka i utbildningen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Inom UVK behandlas målet i kurserna *Skolväsendets historia, värdegrund och samhällliga villkor, Specialpedagogik* och *Bedömning och betygssättning*, samt inom VFU III. De exempel på lärandemål, undervisningsinnehåll, undervisningsupplägg och examinationer som lärosätet ger i sin självvärdering anser bedömargruppen säkerställer att studenterna når målet. Exempelvis finns i kurserna *Bedömning och betygssättning* (inom UVK) och VFU III mål, lärandeaktiviteter och examinationer som handlar om att kritiskt granska och problematisera bedömningar (UVK) och konstruera bedömningssituationer (VFU) som utgår från samhällliga och etiska aspekter av bedömning.

Självvärderingen framhåller lärosätet att man på ett övergripande plan aktivt arbetar för att forskning och utbildning bedrivs i en miljö som präglas av ett hållbarhetsperspektiv. Bedömargruppen ser de höga ambitionerna och det aktiva arbete som bedrivs i förhållande till målet som positivt.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen beskriver lärosätet på ett konkret och övertygande sätt hur jämställdhet genomsyrar både utformningen av utbildningen samt dess innehåll och genomförande. När det gäller utformningen av utbildningen ges exempel på hur jämställdhet beaktas till exempel i rekryteringen av

lärare och marknadsföringen av utbildningen samt i strategierna för rekrytering, forskningsmedelsfördelning och sakkunniggranskningar.

När det gäller utbildningsinnehållet framhåller lärosätet att lärandemål som berör jämställdhet tas upp inom UVK-kurserna *Skolväsendets historia, värdegrund och samhällliga villkor* och *Bedömning och betygssättning*. Konkreta exempel ges även på examinerande uppgifter som berör området, till exempel tentamensuppgifter kring flickors och pojkars situation i skolan ur ett jämställdhetsperspektiv.

Bedömargruppen uppfattar vidare att studenterna, när examen utfärdas, visar förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten, bland annat genom systematiska överväganden när det gäller traditionella val och att beteenden som är förknippade med traditionella könsmonster uppmärksammas och problematiseras, till exempel med avseende på ämnesval, gruppindelningar, arbetsfördelning och talutrymme. Lärosätet framhåller att studenterna själva uppmärksammar genusaspekter av sin egen utbildning, vilket bedömargruppen uppfattar som en styrka.

Bedömargruppen framhåller att de mål som behandlas i UVK-kurserna med fördel kan återkomma inom VFU och ämnesstudier. Syftet är att säkerställa att studenterna, när examen utfärdas, visar förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i sin egen pedagogiska verksamhet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

I självvärderingen framgår hur utbildningen på ett systematiskt sätt följs upp och hur uppföljningar kan leda till förändringar av utbildningen. Som underlag för självvärderingar och förändringsförslag från examinatorer till programråd används kursutvärderingar, Linnébarometern (en enkät som genomförs varje år och riktar sig till programstudenter på grundnivå och avancerad nivå i slutet av sin utbildning), programvärderingar och alumnundersökningar. Dessutom samlar programrådet in tecken på förändringsbehov från studievägledare och utbildningssamordnare. Lärosätet deltar också i lärarutbildningskonventets gemensamma alumnundersökning.

Programrådet genomför varje år särskilda insatser för att identifiera eventuella behov av förändringar av utbildningen, till exempel granskningar av styrdokument, enkäter och intervjuer. Lärosätet pekar i självvärderingen på flera åtgärder som gjorts på initiativ av Nämnden för lärarutbildning (NLU) som en följd av utvärderingar, till exempel utveckling av kvaliteten i VFU-kurser och framtagande av ett ämnesdidaktiskt minimiinnehåll. Bedömargruppen ser positivt på lärosätets åtgärder som en följd av uppföljning.

Av självvärderingen framgår även att programrådet har ett övergripande ansvar för programmets kvalitetsutveckling. Programrådet är sammansatt av lärare från de fakulteter som är involverade i utbildningens genomförande, studenter och en extern representant. Bedömargruppen framhåller betydelsen av förekomsten av ett övergripande organ med ett tydligt ansvar för lärarutbildningen

(Nämnden för lärarutbildning) och ett operativt organ (programrådet) som kan koordinera uppföljning, åtgärder och återkoppling inom utbildningen.

Bedömargruppen noterar att omfattande utvecklingsinsatser gjorts inom området under de senaste åren, bland annat för att utveckla kvaliteten i VFU-kurserna och deras koppling till den högskoleförlagda delen av utbildningen samt för att förbättra kommunikationen mellan lärosätets lärare och VFU-handledare. Utvecklingsinsatser har även gjorts när det gäller studenternas akademiska skrivande. Flera goda initiativ har tagits inom detta område, bland annat har man tagit fram en guide till akademiskt skrivande. Dessa insatser ser bedömargruppen som goda exempel på hur uppföljning leder till utveckling av utbildningen.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet analyserar kvarvarostatistik regelbundet och sätter in lämpliga åtgärder. Samtliga studenter erbjuds stöd i akademiskt skrivande och studieteknik via Studieverkstaden. För studenter med funktionsnedsättningar finns möjligheter att få ett särskilt pedagogiskt stöd.

Lärosätet understryker i självvärderingen utmaningen med att kvalitetssäkra en så pass lång och komplex utbildning, där anledningarna till avhopp kan vara mycket varierande. Som ett särskilt utvecklingsområde nämns studenters i vissa fall bristande förmåga att uttrycka sig i skrift. Som en följd av detta har Studieverkstaden tagit fram skriften *Liten guide för akademiskt skrivande* och utarbetat ett ramverk för hur progressionen i det akademiska skrivandet ska säkerställas. De har även påbörjat fortbildning av kursansvariga och lärare om studenters skrivande. Bedömargruppen ser positivt på dessa insatser för att förbättra utbildningens kvalitet och för att öka studenternas möjligheter att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Av självvärderingen framgår att studenter finns representerade i universitetsstyrelse, fakultetsnämnd och programråd och att ett studentperspektiv ska finnas med i alla beslut som fattas, vilket bedömargruppen ser som en styrka. Bedömargruppen anser vidare att studenternas tillgång till information är tillfredsställande, bland annat genom att utbildningssamordnaren informerar om utbildningens upplägg och organisation vid utbildningens start, samt löpande via lärplattformen MyMoodle. Genom kursvärderingar, program – och alumnvärderingar har studenterna möjlighet att uttrycka åsikter och kritik kring utbildningen. Deras åsikter omhändertas bland annat genom fokusgruppssamtal som lärosätet menar ger en välbehövlig kvalitativ dimension till de skriftliga kursvärderingarna. Bedömargruppen ser arbetet med fokusgrupper som en särskild styrka.

Lärosätet understryker den utmaning som ligger i utbildningens komplexitet och kravet på att undervisningsupplägget följer utbildningsplaner och kursplaner. Det innebär att till exempel målformuleringar och urval av kurslitteratur är svåra att förändra under utbildningens gång, utan måste ske som en följd av utvärderingar inför nya utbildningsomgångar. Däremot finns det möjlighet för studenter att under utbildningens gång förändra exempelvis hur examinationer konkret ska

utföras, utifrån vad kursplaner generellt stipulerar. Bedömggruppen instämmer med lärosätet i betoningen på att det därför är av största vikt med ett öppet samtalsklimat och möjligheter för studenter att på olika sätt ge uttryck för kritik.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömggruppen att lärosätet utför ett gott arbete på flera områden när det gäller arbetsliv och samverkan. Den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) framstår som en central del i att förbereda studenterna för sin kommande yrkesutövning och bedömggruppen ser den samverkan som sker inom ramen för VFU som väl genomtänkt. Likaså anser bedömggruppen att projektet med verksamhetsintegrering av utbildningen i Kalmar är ett gott exempel på samverkan mellan utbildning och arbetsliv, men att en ytterligare förstärkning av professionsanknytningen genom verksamhetsintegrering för *alla* studenter i utbildningen är något som lärosätet kan utveckla vidare.

Ytterligare exempel på samverkan är gästföreläsningar med skolledare, att universitetet bjuder in skolchefer för att diskutera angelägna skolutvecklingsfrågor under det som kallas Linnédialogen, samt det stora antalet skolrelaterade nätverk där lärare och andra aktörer från skolväsendet sammanförs med lärosätets lärare. Detta är enligt bedömnarnas mening både viktiga och väl fungerande aktiviteter för att stärka samverkan mellan utbildning och arbetsliv.

Vad bedömggruppen däremot efterfrågar mer av i utbildningen är inslag som berör samverkan med samhället i övrigt och som ligger utanför just den verksamhetsförlagda utbildningen. Detta eftersom bedömggruppen menar att samhället består av mer än enbart skolan och att samarbeten med andra samhällsaktörer skulle kunna ge ytterligare värdefulla dimensioner i utbildningen.

I UVK-kurserna *Skolväsendets historia, värdegrund och samhällliga villkor, Didaktik och läroplansteori* och i *Utvärdering och utvecklingsarbete* finns inslag som berör skolans föränderliga natur. Bedömggruppen menar att dessa exempel på kurser visar att det finns en god grund för att förbereda studenterna på skolans föränderlighet, men att detta också skulle kunna utvecklas ytterligare för att studenterna, utöver att förstå hur och varför skolan förändras, även förbereds för att på ett positivt men kritiskt sätt ta del av det förändringsarbete som är en naturlig del i yrkesutövandet.

I självvärderingen lyfter lärosätet själva fram utvecklingsområden med anknytning till arbetslivet där utvecklingsarbete redan initierats. Utvecklingen av digital kompetens nämns som ett område. Här tycker bedömggruppen bland annat att det är positivt att man skiljer mellan studenternas personliga digitala kompetens och förmåga att digitalisera i undervisningen för eleverna. Vidare nämns en fortsatt utveckling av interkulturell kompetens, och man nämner inte bara hur undervisningen påverkas av den ökade migrationen till Sverige utan betonar också den allt snabbare globaliseringen. Att lärosätet arbetar med dessa områden ser bedömggruppen som positivt för att förbereda studenterna för ett föränderligt arbetsliv. Något bedömggruppen slutligen vill nämna i anknytning till att förbereda studenterna inför ett föränderligt arbetsliv är frågan om hur studenterna

förbereds för att hålla som lärare fram till den dagen de går i pension. Att införliva dessa frågor mer i utbildningen är något som bedömargruppen uppmuntrar lärosätet till.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Samlat omdöme: Tillfredställande

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Det finns en ändamålsenlig variation av lärare med vetenskaplig, professionell och pedagogisk kompetens, och en stor andel av lärarna är även fast anställda. Ett utvecklingsområde är att låta en större andel av professorer och docenter medverka inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK), vilket skulle stärka kvaliteten ytterligare.

Det finns en livaktig forskningsmiljö med en rad centrumbildningar och forskargrupper, vilket bland annat borgar för goda kopplingar mellan vetenskap och profession. Det är ett utvecklingsområde att ytterligare tydliggöra kopplingarna mellan utbildningens olika delar.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Bedömargruppen framhåller vikten av att det bör finnas tydliga kopplingar mellan vetenskapsteori och forskningsmetodik inom ämnesstudier och UVK, eftersom målet examineras och behandlas inom båda dessa områden. Ett gott exempel på hur kvantitativa metoder behandlas är den enkätundersökning som studenterna utför.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt över forskningsresultat uppfylls. Målet nås genom studier i såväl UVK, inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt i ämnen/ämnesdidaktik. Ett tydligt exempel på hur lärosätet säkerställer måluppfyllelsen inom UVK är den skriftliga examinationsuppgift som berör utvärdering och effekter av kvalitets- och resultatmätning. Underlagen visar att lärosätet har utmaningar med att organisera utbildningen så att studenterna upplever att dess olika delar ömsesidigt befruktar varandra. Därför uppmuntrar bedömargruppen till fortsatta aktiva insatser av Nämnden för lärarutbildning och programrådet, där arbete redan bedrivs.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Som ett positivt exempel på hur lärosätet arbetar med målet vill bedömargruppen lyfta fram projektet med de verksamhetsintegrerade dagarna (VI-dagarna) i Kalmar. Här arbetar lärosätet med att tydliggöra professionsanknytningen i utbildningens olika delar, vilket stärker studentens färdighet och förmåga.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. I förhållande till målet ser bedömargruppen positivt på att lärosätet visar att det finns både en bred syn på varje elevs lärande och utveckling samt en mer specifik syn på elever i behov av särskilt stöd.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Bedömaregruppen ser särskilt positivt på att forskning och utbildning bedrivs i en miljö som präglas av ett hållbarhetsperspektiv.

Ett jämställdhetsperspektiv genomsyrar både utformningen av utbildningen samt dess innehåll och genomförande. Jämställdhet beaktas till exempel i rekrytering av lärare och marknadsföring av utbildningen samt i strategier för rekrytering, forskningsmedelsfördelning och sakkunniggranskningar. Lärandemål som berör jämställdhet tas upp i flera kurser inom UVK, och olika beteenden som är förknippade med traditionella könsmönster uppmärksammas och problematiseras. Jämställdhet berörs även i examinationsuppgifter där flickors och pojkars situation i skolan fokuseras ur ett jämställdhetsperspektiv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande inom UVK, och bedömaregruppen ser positivt på de åtgärder som lärosätet har gjort till följd av resultaten av kursvärderingar, enkäter, alumnuundersökningar och programuppföljningar. Ett exempel är vidareutvecklingen av VFU-kurser med avseende på deras koppling till den campusförlagda delen av utbildningen. Utvecklingsinsatser har även gjorts för studenters akademiska skrivande. Lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid bland annat genom att regelbundet analysera kvarvarostatistik och genom att erbjuda extra stöd, som handledning via Studieverkstaden, om studenterna har problem med akademiskt skrivande.

Studentperspektivet bedöms som tillfredsställande inom UVK. Studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Vid lärosätet finns övergripande rutiner och fora, för att möjliggöra både formellt och informellt studentinflytande. Som en särskild styrka vill bedömaregruppen nämna de fokusgruppsamtal som fungerar som en ytterligare kvalitativ dimension till de skriftliga kursvärderingarna.

Arbetsliv och samverkan bedöms som tillfredsställande inom UVK. Lärosätet ger exempel på många väl fungerande aktiviteter för att stärka samverkan mellan utbildning och arbetsliv. Ett särskilt gott exempel är den verksamhetsintegrering av utbildningen som sker i Kalmar. Att ytterligare förstärka professionsanknytningen genom verksamhetsintegrering för *alla* studenter i utbildningen är något som lärosätet kan utveckla vidare. Bedömaregruppen uppmuntrar den fortsatta utvecklingen av interkulturell och digital kompetens i utbildningen, och ser en ytterligare förstärkning av samverkan med det omgivande samhället utanför skolan som ett utvecklingsområde.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga/konstnärliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

I bildlärararbetslaget finns sammantaget sexton lärare varav elva har tillsvidareanställning och fem lärare har tidsbegränsad anställning. Dock är bildlärarutbildningen liten i omfattning då endast undervisning motsvarande sammanlagt cirka 3 heltidstjänster som genomförs i ämneskurserna. Bedömggruppen noterar att lärosätet har satsat på kompetensutveckling av adjunkter med gynnsamma villkor, men samtidigt är förhållandet mellan lektorer och adjunkter i bildlärararbetslaget inte helt tillfredsställande då adjunkterna står för en stor del av undervisningen. Att andelen adjunkter är stor i relation till lektorer, kan ha påverkan på undervisningskvaliteten. Avsaknaden av docent eller professor är givetvis något som också påverkar utbildningskvaliteten, och att enbart en lektor i konstvetenskap har en större omfattning undervisning i bildlärarutbildningen. Enligt lärartabellen finns en docent i pedagogik som är ämneslärare i bild, men som inte undervisar i bildkurserna. Sammantaget rekommenderar bedömggruppen därför att lärosätet ser över förutsättningarna för undervisning, och ser detta som ett angeläget utvecklingsområde.

Adjunkter har 10-15 procent kompetensutvecklingstid och lektorer 20 procent, vilket anges som viktigt för verksamhetsutvecklingen. I flera fall har institutionen bekostat studier mot magisterexamen, eller på 50 procent för lärare att uppnå licentiatexamen, vilket är mycket positivt enligt bedömggruppen. Två av lärarna med licentiatexamen är nu antagna till fortsatt utbildning mot doktorexamen. Licentiaternas arbeten anges av lärosätet vara viktiga för forskningsanknytningen av bildlärarutbildningen med tydlig koppling till ämnesområdet eftersom licentiaterna även arbetat som adjunkter under sina studier. Trots många tillsvidareanställningar och satsningar på meritering till licentiat och doktorer, finns brister i bildkompetens, då de lärare som anges som forskningskompetenta endast undervisar marginellt inom bildlärarutbildningen. Samtliga lärare, förutom tre, har genomgått högskolepedagogisk utbildning. Lärosätet har nyrekryterat vid pensionsavgångar. Lärarlagets möjligheter till kompetensutveckling och forskningstid samt stöd från arbetsgivare i form av betalda studier är enligt bedömggruppen mycket gynnsamma, även ur ett nationellt perspektiv.

I bildlärararbetslaget har lärarna examina i bland annat konstvetenskap, pedagogik, bilddidaktik, bildpedagogik, fri konst och arkitektur. I bildlärararbetslaget har sju lärare bildlärarexamen, vilket visar en god förankring i bildlärarprofessionen. I kurserna inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) undervisar fyra lärare sammanlagt 40 procent, vilket är en tillfredsställande nivå i relation till studentantal. I bildlärarutbildning undervisar två yrkesverksamma konstnärer/ lärare från regionen som gästlärare för att få ytterligare verksamhetsnära anknytning i bildkurserna, vilket bedömggruppen anser stärker professionsförankringen. Bedömggruppen noterar att de konstnärliga lektorer som finns i lärartabellen inte undervisar mer än 5 procent vardera på bildlärarinriktningen. Den konstnärliga kompetensen på lektornivå anses av bedömggruppen vara ett utvecklingsområde eftersom endast 10 procent av lärarna med konstnärlig lektorskompetens undervisar i bildkurserna.

Trots att konstnärer är knutna till bildlärarutbildningen, bedöms den konstnärliga forskningsförankringen inte helt säkerställd. Innevarande år planerar lärosätet en tillsättning av ytterligare en konstnärlig lärare, vilket bedömggruppen ser som positivt för säkerställandet av den konstnärliga lektorskompetensen. Sammantaget anser bedömggruppen att den professionsinriktade och pedagogiska kompetensen är tillfredsställande, men att den konstnärliga kompetensen på lektornivå är svag.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig/konstnärlig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Ämneslärarutbildningen vid lärosätet ligger vid två campus i Växjö och Kalmar, och bildlära­rinriktnin­gen ligger förlagd vid campus Kalmar vid Institutionen för musik och bild. Alla lärare från båda campus ingår i samma arbetslag för lärarutbildning. Kollegial utveckling sker enligt självvärderingen genom seminarier, gemensamma internat och hel- eller halvdagsträffar där kursutveckling, examinationer, litteratur och aktuella frågor om utbildningen diskuteras. Lärarna har möjlighet att gå fortbildning i VFU-handledning och ta del av lärosätets fem forskningsmiljöer. I intervjun med lärarlaget bekräftas att lokaliseringen av utbildningarna liksom tillhörigheten och kollegialiteten fungerar väl, trots förutsättningarna med två arbetsplatser, vilket kunde varit en utmaning. Utifrån självvärderingen och intervjuer anser bedö­margruppen att lärosätet erbjuder de förutsättningar som krävs för en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och att verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Nätverksträffar anordnas också av bildlära­rararbetslaget varje termin för verksamma lärare på fältet, vilket bidrar till verksamhetsnärlighet och anknyter utbildningsmiljön till närmiljön utanför universitetet.

Bildlära­rarutbildning kräver lärare med vetenskaplig, praktisknära, konstnärlig och didaktisk kompetens. I lärarlaget finns alla dessa kompetenser representerade, även om den sammantagna konstnärliga kompetensen på lektornivå kan stärkas. Lärare i bildlära­rararbetslaget är inte synliga i UVK-kurser eller i andra allmänna delar av lärosätets aktiviteter, vilket indikerar en svag koppling mellan ämnesstudier och UVK.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Det finns 21 antagna studenter på bildlära­rarutbildningen, och samläsning sker under de inledande 30 högskolepoängen med studenter från grundlära­rarprogrammet fritidshem och år 4-6 samt med fristående studenter i bildpedagogik. I kurserna i bildpedagogik 1-90 högskolepoäng används ett kreativt och reflekterande arbetssätt där teori, gestaltungspraktik, tekniska överväganden och konsbaserat kunnande samverkar. Vid lärosätet används lärplattformen Mydoodle och i bildlära­rarutbildningen används workbook som en loggbok i studierna. En workbook fungerar som en portfölj som följer studenten genom utbildningen där de dokumenterar och presenterar sina arbeten. I en workbook ingår skisser, gestaltande arbeten, skriftliga inlämningar, hemtentamina, anteckningar från litteraturseminarier, didaktiska uppgifter samt studentens reflektion. Den utgör därmed också underlag för examination och samtal mellan student och lärare som en förutsättning för dialog och att synliggöra studentens lärprocess. En överskådlig bedömningsmatris används där olika bedömningskriterier; produktion, perception, reflektion, arbetssätt, komplexitet, didaktik, visar förhållandet mellan de olika kriterierna utifrån en cirkelmatis som bildar en grafisk helhet över

bedömningarna. Detta ger enligt bedömargruppen en metodbredd i studierna. Workbook som metod uppges i självvärderingen vara tidskrävande samt initialt påfrestande för studenterna, då den ställer krav på självständighet och självvärdering. Bedömargruppen ser dock stora fördelar med metoden och relaterad bedömningsmatris, i linje med självvärderingens beskrivning.

I självvärderingen finns en detaljerad genomgång av kurserna och deras innehåll som beskriver möjligheter till fördjupning i bildämnet utifrån olika ingångar och perspektiv. I nämnda matris som presenteras över studierna framkommer följande ämnesinnehåll: bildspråkliga och bildkommunikativa teorier och synsätt, konst, media, design, arkitektur, samtida och historiska perspektiv, kulturella och hållbarhetsperspektiv, tekniker i två och tredimensionellt bildarbete, analoga och digitala tekniker, barn och ungdomars bildspråkliga utveckling, skiss och idéutveckling, kognitivt perspektiv, filmanalys, dramaturgi och bildretorik, design, hållbarhetsperspektiv, konstupbegrepp, modernism, postmodernism, samtidskonst, konstpedagogik, nationell och internationell bildpedagogisk forskning. Detta beskriver en bredd av olika ingångar och perspektiv till bildämnet, som det idag karaktäriseras och visar enligt bedömargruppen på god kvalitet i utbildningen. Utifrån detta underlag görs därför bedömningen att studiernas innehåll ger den bredd och djup i kunskaper som studenterna behöver för att uppfylla examensmålet, inklusive fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. Detta intryck stärks av att det enda självständiga arbetet som bedömts visar på hög måluppfyllelse.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Det finns enligt bedömargruppen goda förutsättningar för studenternas möjligheter att utveckla den fördjupade kunskap som målet beskriver. Lärosätet skriver i självvärderingen att vetenskapsteori och forskningsmetodik behandlas i en progression, där studenterna tillskansar sig inledningsvis begrepp inom bildteoretisk och bildpedagogisk teori, och som sedan byggs på med forskning som är relevant för ämnet knutet till delkursernas tematiska ämnesinnehåll. För att visa på relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet läggs speciellt fokus på forskning som har relevans för den framtida yrkesutövningen. Förutom vetenskapsteori innehåller utbildningen moment kring ämnesdidaktik och läroplansteori samt aspekter av konstnärlig forskning. I utbildningens kurser aktualiseras också metoder med särskild relevans för bildämnet, såsom bildanalys, foto-elicitering och andra visuella metoder som kan användas inom forskning på ämnesområdet. Detta ger bedömargruppen ett sammantaget intryck av att bildläraryrket ämnesmässigt har en bredd och ett djup, såväl ämnesteoretiskt som i bildframställning, med stor relevans för bildämnet och det vidare forskningsfältet visuell kultur. Beskrivningen är tydlig av hur den vetenskapliga grunden relateras till beprövad erfarenhet, det vill säga anknytning till den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) och bilddidaktik, och hur kompetensen byggs kring ett vetenskapligt förhållningssätt, liksom kunskap och förståelse. Det som också framkommer tydligt är hur det vetenskapliga arbetet relateras till och kompletteras med ett konstbaserat gestaltande arbete, vilket är nödvändigt i bildämnet.

Studenter som gör sitt självständiga arbete i bildpedagogik på grund- och avancerad nivå genomför även ett gestaltande arbete. På institutionen har en guide inför skrivandet av det självständiga

arbetet i bildpedagogik utarbetats och liknande anvisningar finns även för det gestaltande arbetet. Den skriftliga delen av det självständiga arbetet examineras utifrån de gemensamma bedömningskriterier som tagits fram inom lärarutbildningen. Den gestaltande delen av det självständiga arbetet genomförs i tre steg: orienteringsfas, idégenereringsfas samt realiseringsfas. I orienteringsfasen utgår studenten från sin problemformulering vilket borgar för en kvalitet i processen med skrivandet av det självständiga arbetet. Utifrån problemformuleringen väljer studenten en tematisk ingång och genomför sedan research inom det konstnärliga området för att se vilka konstnärer som arbetat med temat eller närliggande områden (tidigare forskning). Detta utgör sedan grund för en egen positionering där konstnärlig problematik och teoretiska utgångspunkter redogörs för. Idégenereringsfasen utgörs av ett processinriktat arbete som bland annat innehåller skisser, analyser, laborationer och främmandegöring. I realiseringsfasen arbetar studenten undersökande i gestaltande form. Det enda självständiga arbete som bedömts visar på hög måluppfyllelse gällande studentens förståelse av förhållandet mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Enligt bedömargruppen finns en medvetenhet vid utbildningen om betydelsen av hur såväl vetenskapligt som konstnärligt gestaltande metoder används i det självständiga arbetet. Att den konstnärligt gestaltande delen av självständigt arbete är genomtänkt noteras också av bedömargruppen, särskilt med tanke på svagheten inom konstnärlig kompetens på lektornivå. Det framkommer inte tydligt i självvärderingen eller intervjuerna hur kvantitativa forskningsmetoder tas upp i bildundervisningen. Bedömargruppen rekommenderar därmed att lärolaget arbetar för att synliggöra de kvantitativa aspekterna av ämnets forskningsmetoder liksom kvantifiering inom konstnärlig teori och metod.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

I självvärderingen presenteras en tabell över hur kriterier kring färdighet och förmåga uppfylls utifrån målet i de olika kurserna. Exempel på olika lärandemål ger en bild av hur målen uppfylls i progression över studiegången, exempelvis genom kopplingen mellan den verksamhets- respektive högskoleförlagda delen av utbildningen (VFU och HFU). Genom användning av olika vetenskapliga metoder för undersökande har studenten möjlighet att alltmer kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andra erfarenheter samt relevanta forskningsresultat, och därigenom bidra till yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnet. Detta ser bedömargruppen mycket positivt på. Exempel på hur gestaltande arbete knyts till vetenskaplig grund och teori ges, där studenterna utifrån en workshop och undersökande av begreppen diskurs och representation, skall identifiera en forskningsfråga som är relevant för professionen och sedan producera en rapport av vetenskaplig karaktär med genomtänkt frågeställning, metod och disposition. Begreppet representation undersöks exempelvis genom arbete med analys av maskulinitet i nutida livsstilsmagasin och presenteras i gestaltande form. Andra liknande uppgifter där studenten tränar sin färdighet och förmåga kring målen är fokusgruppsamtal med barn och unga, som ligger till grund för en empiriinsamling som sedan sammanställs, analyseras och

presenteras samt ventileras i studentgruppen. Dessa med flera goda exempel i självvärderingen noteras som tillfredsställande av bedömargruppen.

Studenterna läser också valda avhandlingar i ämnet, vilket examineras via inlämningsuppgifter och litteraturseminarier där läsningen diskuteras utifrån didaktiska, vetenskapliga, samhällsliga och etiska perspektiv. Kraven på vetenskaplighet anges successivt öka inom programmet liksom komplexitet i examinationerna, vilket bedöms som en bra progression av bedömnarna. I utbildningen behandlas läroplansteori liksom studentens kunskaps- och människosyn samt syn på etik, samhälle och pedagogiska hållning. Exempel på teoretiska perspektiv och begrepp som behandlas och problematiseras är sociokulturell teori och estetiska läroprocesser. Även erfarenheter från VFU kopplas till ämneskurserna liksom ämnesforskningens relation till yrkesverksamheten och den framtida professionen.

Koppling mellan självständigt arbete och VFU identifieras av lärosätet som ett utvecklingsområde. VFU-besök genomförs vid minst ett tillfälle under studentens utbildning och blir ett forum för samtal med lärare på fältet. Utbildningen är utformad med kravet att det självständiga arbetet skall belysa problematik som studenten möter under VFU, men ytterligare åtgärder krävs enligt lärosätet för att hur denna del av examensmålet ska säkras i utbildningen. Även om det självständiga arbete som bedömts, utgår ifrån verksamhetsförlagd problematik, anser bedömargruppen genom självvärderingen och intervjuerna att detta område behöver utvecklas i utbildningens genomförande.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Progressionen i kunskaper om didaktik och ämnesdidaktik ger enligt självvärderingen en god grund och möjligheter för studenterna att utveckla relaterade färdigheter och förmågor. Gällande ämnesdidaktik, framträder en progression i komplexitet från en ämnesdidaktisk grund till att olika perspektiv och vetenskapliga nivåer kan anläggas. Andra exempel är hur visualiserade material redovisas utifrån ett av studenten planerat lektionstillfälle och som sedan utgör plattform för didaktiska diskussioner bland studenterna. Enligt självvärderingen behandlas ämnesdidaktik i termin två med fokus på barn och ungdomars identitetsskapande, bilder och visuella medierings betydelse i lärande processer, konstpedagogisk teori och didaktik, studier av styrdokument för grundskola och gymnasieskolan samt design som kunskapsprocess. Förutsättningar för en didaktisk förankring i utbildningen anser därmed bedömargruppen överlag vara goda, framför allt utifrån en tydlig koppling mellan teori och didaktik i utbildningen, ett omdöme som stärks av intervjuerna.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet visar utifrån information om kursinnehåll i en matris hur studenten utvecklar sin förmåga att planera, genomföra undervisning enligt examensmålet, och hur detta kopplas till den pedagogiska verksamheten i skolan utifrån ett progressionsperspektiv i studierna. I matrisen visas hur de olika

lärandemålen i de olika kurserna förbereder studenten för det kommande arbetet som bildlärare i skolan. Matrisen framhålls som ett viktigt metodiskt stöd i undervisningen, vilket bekräftas av intervjuerna. Elevperspektivet blir synliggjort och problematiserat genom att bedömning och betygssättning behandlas utifrån dokumentation av eleverbeten, vilket enligt bedömargruppen borgar för att studierna behandlar hur läraren på bästa sätt stimulerar varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet beskriver hur studenterna under sin verksamhetsintegrerade profil (VI-dagar) behandlar sina egna erfarenheter av elevers bildarbete, vilket även blir ett empiriskt material som ligger till grund för seminarier på lärosätet om betyg och bedömning. Genom att elevers bildarbete dokumenteras, och sedan behandlas i seminarieform i relation till bedömningsmatriser och teorier om bedömning, blir relationen mellan teori och undervisningspraktik synliggjord och aktuell för studenterna, vilket också anses tillfredsställande för bedömargruppen. Ett av lärosätet identifierat utvecklingsområde är att förstärka momenten om betyg och bedömning i ämneskurserna, vilket trots ovanstående beskrivning av gediget arbete, är ett område som studenterna i sina utvärderingar efterlyst mer kunskaper om. Därför rekommenderar bedömargruppen fortsatt och intensifierat utvecklingsarbete.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningsätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

I Utbildningsplanen beskrivs att barn och elevers olika livsvillkor relaterat till mångfaldsaspekter såsom etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, beaktas i utbildningen. Enligt utbildningsplanen för lärosätet ingår också hållbar utveckling i utbildningen som ett av de grundläggande värdegrundsperspektiven. Lärosätet är certifierat enligt ISO 14001, vilket innebär att forskning och utbildning bedrivs i en miljö som präglas av ett hållbarhetsperspektiv, men lärosätet anser ändå att det är ett utvecklingsområde, varför fortsatt utveckling rekommenderas inte minst hållbarhetsfrågor som didaktisk resurs. Lärosätet erbjuder en intern tvärvetenskaplig kurs för lärarna i hållbar utveckling. Av intervjuerna framgår dock att hållbarhetsfrågorna ännu inte har integrerats på ett tydligt sätt i bildlärairiktningen, enligt bedömargruppen.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Av självvärderingen framgår att det centralt vid lärosätet finns en jämställdhetspolicy som aktivt följs upp på olika sätt. Jämställdhetsperspektiv tas upp i samband med rekrytering, marknadsföring av lärosätet utåt, liksom i kursplaneskrivande. I bildämnet kopplas jämställdhet till den kritiska hållning och granskning av blick i relation till kön, makt, etnicitet och mångfald och ingår som integrerade delar av arbetet med forskningsområdet visuell kultur. I utbildningsplanen beskrivs att barn och elevers olika livsvillkor relaterat till mångfaldsaspekter såsom kön, funktionsnedsättning eller sexuell läggning beaktas i utbildningen. Detta bekräftas i intervjuerna där flera exempel ges på uppgifter där frågor kring kvinnligt och manligt eller andra aspekter av könsuttryck står i fokus utifrån ett kritiskt

perspektiv, vilket bedömargruppen särskilt noterar som en styrka i bildläroutbildningen. Eftersom lärosätet även i utbildningsplanen tar upp jämställdhet borgar detta enligt bedömargruppen för att ett jämställdhetsperspektiv tillämpas i den pedagogiska verksamheten.

Jämställdhetsperspektivet behandlas främst i UVK-kurserna, men av beskrivningarna i ämnesinnehållet för bildkurserna framgår hur perspektivet följs upp på ett mycket tillfredsställande sätt i ämnesstudierna, vilket bedömargruppen betraktar som ett styrkeområde i bildläroutbildningen.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Nämnden för läroutbildning har enligt självvärderingen ansvar för det systematiska kvalitetsarbetet. Kvalitetssäkring sker centralt där det genomförs utvärderingar efter avslutad utbildning. På kursnivå görs digitala utvärderingar som sammanställs, kommenteras av kursansvarig, arkiveras och återkopplas till studenterna. Lärosätet har exempelvis följt upp studentutvärderingar och arbetat aktivt med att öka svarsfrekvensen och med studentbarometer, vilket enligt självvärderingen lyckats väl. Bedömargruppen noterar däremot att studentrepresentation i råd är en fortsatt utmaning. För utbildningen följs innehållsaspekter upp, som ämnesdidaktik, vetenskaplig förankring, konstnärligt arbete och så vidare. Läroutbildningsansvarig i ämnet har ett speciellt ansvar för att utveckla och revidera studieguiden, se över litteraturlistor och kursplaner kontinuerligt för att säkra kvaliteten i utbildningen. Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination tycks därmed enligt bedömargruppen följas upp systematiskt genom de centrala funktioner som lärosätet beskriver.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

En problematik som lärosätet lyfter fram i självvärderingen är att studenterna själva väljer att lägga upp sina studier genom att de plockar kurser efter en egen studiegång och att studenter från ämnesläroprogrammet lämnar programmet till fördel för kompletterande pedagogisk utbildning (KPU). I planeringen av bildläroutbildningen förekommer utmaningar med avhopp efter 90 högskolepoäng till KPU. Enligt självvärderingen beror detta på upplägget av studiegången, och bedömarerna rekommenderar att lärosätet gör en konsekvensanalys och fortsatt översyn av detta. Studenter har i vissa fall svårigheter att genomföra sin utbildning och erbjuds då stödsamtal med studievägledare och programansvarig och studenter med funktionsnedsättning har möjlighet till pedagogisk stöd, anteckningsstöd, kurslitteraturinläsning, mentorstöd, extra handledning i samband med det självständiga arbetet samt anpassad examination och om-examinationer vid sjukdom. En studieverkstad erbjuder studenter skrivstöd med akademiskt skrivande och med studieteknik, vilket tyder på en god tillgång på stöd för studenter att genomföra sina studier.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studentrepresentanter finns i universitetsstyrelsen, i samtliga fakultetsstyrelser, i Nämnden för lärarutbildning och i programrådet för ämneslärarexamen. I självvärderingen beskrivs att den digitala lärplattformen Mydoodle ger möjligheter för studenter att ta del av kursupplägg, kursplan, schema och kursguider, och att studenterna därmed kan påverka genom att ge sina synpunkter i den webbaserade utvärderingen som ingår efter varje kurs. Enligt intervjuer arbetar utbildningen dialogiskt med studentkontakter på olika nivåer där lärplattformen utgör en väsentlig del och fungerar väl. Utvärderingarna sammanställs centralt och delges kursansvariga lärare och åtgärder återkopplas till studenterna. På institutionsnivå är det de programansvariga och kursansvariga som ansvarar för att studenternas görs delaktiga. Studenterna ger sina synpunkter i den webbaserade utvärderingen som ingår efter varje kurs. Lärosätet har haft problem med låga svarsfrekvenser och avsätter därför numera kurstid för att genomföra kursvärderingen. Vid varje avslutad delkurs i bild har varje student ett 30 minuter långt samtal utifrån workbook, vilket innehåller möjlighet att komma med synpunkter på kursens innehåll. Dessa samtal dokumenteras inte, vilket kanske inte är optimalt för en utvärdering, men blir ändå en möjlighet för studenten att i dialog med läraren för fram sina synpunkter om kursen. Bedömggruppen anser därför att studenterna ges möjlighet till deltagande och påverkan i sin utbildning.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Arbetsliv och samverkan**

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Arbetslivsperspektivet tas enligt lärosätets självvärdering främst omhand genom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), studier i ämnets historiska utveckling och nätverkande. Den ämnesdidaktiska kopplingen sker genom kontinuerliga inslag i utbildningen genom de ämnesrelaterade kurserna och VFU. VFU-kurserna är en viktig del av samverkan med skolhuvudmän. VFU-besöken genomförs i form av trepartssamtal. I nätverket för bildlärare ingår ett hundratal lärare från skolor kring Kalmar och Växjö. Vid nätverksträffar diskuteras forskning och utvecklingsfrågor: interkulturell bildundervisning, digitala media, betyg och bedömning med mera. Bildlärararbetslagets egen forskning presenteras i nätverket som även fungerar som ett forum för kontaktskapande gällande VFU. På VI-dagar (verksamhetsintegrerad profil) skall studenterna genomföra uppgifter på skolorna som de har med sig från lärosätet, där uppgifterna även examineras. Detta knyter an den högskole- och verksamhetsförlagda utbildningen med varandra och skapar en helhet för studenten genom att koppla samman teori och yrkespraktik och medför en professionsanknytning.

Bildlärarutbildningen har tidigare haft kontakter med ett universitet i Gambia. Kontakt med University of Auckland på Nya Zeeland är under uppbyggnad, där utbildningen sökt pengar för planeringsbesök. Bedömggruppen vill uppmuntra fortsatt arbete för internationella samverkansprojekt. Enligt självvärderingen har det vid lärosätet gjorts en programöverskridande satsning för att stärka interkulturella aspekter i utbildningen på lärosätet och ett stödmaterial har tagits fram kring hur mångkultur kan knytas till ämnesdidaktiken. Vid intervjuerna verkar dock inte lärolaget känna till stödmaterialet. För att stärka bildlärarutbildningens konstnärliga och kulturella profil har bildlärarutbildningen samverkan med kulturinstitutioner inom kommunen och hade tidigare en samverkan med Konstmuseet i Kalmar. Bedömggruppen anser att samverkan med

kulturinstitutioner och återupptagandet av samverkan med Konstmuseet, samverkan med utlandet liksom interkulturella perspektiv vore ett viktigt tillskott för studenterna med potential att se bildämnet utifrån ett breddat perspektiv och dess samhällsrelevans.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Sammantaget uppfattar bedömargruppen att den professionsinriktade och pedagogiska kompetensen är tillfredsställande, men att den konstnärliga kompetensen på lektorsnivå är svag. Bedömargruppen ser att det finns ett behov av att stärka den vetenskapliga kompetensen ytterligare genom rekrytering av en professor. Lärarna har möjlighet att ta del av de flera forskningsmiljöer som erbjuds vid lärosätet.

Bedömargruppen anser att det finns en vetenskaplig/konstnärlig och professionsinriktad miljö och att verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. De satsningar som gjorts, för att säkerställa forskningskvalitet i bildlärarutbildningen, genom att bekosta studier gentemot licentiat- och doktorsexamen för lärare har på ett betydande sätt förstärkt kopplingen mellan lärarutbildning och forskarutbildning. Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och även VI-dagar (verksamhetsintegrerade dagar) knyter an med högskoleförlagd utbildning och skapar en helhet för studenten. Det ger en god professionsanknytning att teori och läraryrkets praktik kopplas samman på detta sätt.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Innehållsdimensionen i bildlärarutbildningen har en ämnesmässig bredd och ett djup såväl teoretiskt som praktiskt med hög relevans för bildämnet och det vidare forskningsfältet visuell kultur och kan betraktas ett styrkeområde. Användandet av en workbook och bedömningsmatris skapar förutsättningar för reflektion kring bildundervisning och fördjupad förståelse av bedömning i bildämnet. Det framgår också tydligt att kunskaper i ämnet är kopplat till yrkesutövningen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Förutom vetenskapsteori innehåller utbildningen ämnesdidaktik och läroplansteori samt aspekter på konstnärlig forskning. I utbildningens kurser aktualiseras också metoder med särskild relevans för bildämnet, såsom bildanalys, foto-elicitering och andra visuella metoder som kan användas inom forskning på ämnesområdet. Den gestaltande delen av det självständiga arbetet genomförs i tre faser: orienteringsfas, idégenereringsfas samt realiseringsfas, vilket visar på en medvetenhet om arbetets möjligheter att träna både vetenskapligt som konstnärligt gestaltande metoder. Det framkommer inte tydligt hur kvantitativa forskningsmetoder tas upp i bildundervisningen och kompletterar användningen av kvalitativa metoder, vilket därmed är ett utvecklingsområde.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Det sker genom användning av olika vetenskapliga metoder för undersökande där har studenten därigenom bidrar till yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnet. Gestaltande arbete knyts till vetenskaplig grund och teori bland annat genom att studenterna utifrån en workshop och undersökande av begreppen diskurs och representation, ska identifiera en forskningsfråga som är relevant för professionen och sedan producera en rapport av vetenskaplig karaktär med genomtänkt frågeställning, metod och disposition. Ett utvecklingsområde är studentens möjligheter att bidra till ämnets kunskapsutveckling genom en koppling mellan självständigt arbete och VFU.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Utbildningens lärandemål knyter an till examensmålet och progressionen över de olika kurserna är tydligt. I ett exempel gällande ämnesdidaktik, framträder en komplex progression från en ämnesdidaktisk grund till att olika perspektiv och vetenskapliga nivåer kan anläggas. Förutsättningar för en didaktisk förankring i utbildningen anser därmed bedömargruppen överlag vara goda, framför allt utifrån en tydlig koppling mellan teori och didaktik i utbildningen.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Utbildningen utvecklar studentens förmåga att planera, genomföra undervisning, och vilket kopplas till den pedagogiska verksamheten i skolan utifrån ett progressionsperspektiv i studierna. Elevperspektivet blir synliggjort och problematiserat genom att bedömning och betygssättning behandlas utifrån dokumentation av elevarbeten, vilket enligt bedömargruppen bland annat borgar för att studierna behandlar hur läraren på bästa sätt stimulerar varje elevs lärande och utveckling. Momenten om betyg och bedömning i ämneskurserna, behöver dock förstärkas.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Utifrån ämnesinnehållet för bildkurserna framgår hur värderingsförmåga och förhållningssätt följs upp på ett mycket tillfredsställande sätt, vilket är ett styrkeområde för bildämnet vid lärosätet. Det framgår dock att hållbarhetsfrågorna ännu inte har integrerats på ett tydligt sätt i bildlärarinriktningen vilket medför att bedömargruppen ser det som ett utvecklingsområde.

Jämställdhet tas upp på flera sätt såväl i lärosätets policy, rekrytering, extern kommunikation, kursplanarbetet som i bildämnets kursinnehåll, vilket borgar för att ett jämställdhetsperspektiv levandegörs i den pedagogiska verksamheten. I bildämnet kopplas jämställdhet till en kritisk hållning och granskning av blick i relation till kön, makt, etnicitet och mångfald och ingår som etablerade delar av arbetet med forskningsområdet visuell kultur. Detta bekräftas i intervjuerna där flera exempel ges på uppgifter där frågor kring kvinnligt och manligt eller andra aspekter av könsuttryck står i fokus utifrån ett kritiskt perspektiv, vilket bedömargruppen särskilt noterar som en styrka i bildlärarutbildningen.

På kursnivå görs digitala utvärderingar som sammanställs och kommenteras av kursansvarig, arkiveras och återkopplas till studenterna. Lärosätet har exempelvis följt upp studentutvärderingar och arbetat aktivt med svarsfrekvens på utvärderingar och med en studentbarometer, vilket enligt självvärderingen lyckats väl, men arbetet med att få studentrepresentation i råd är en fortsatt utmaning för lärosätet. Lärosätet verkar systematiskt för att studenten genomför utbildningen inom

planerad studietid. Det finns både rutiner och studentnära dialog exempelvis vid problem med att genomföra studier.

Genom studentrepresentation, lärplattform, webbaserade utvärderingar och genom närhet mellan student och lärare kan studenten ta en aktiv roll i att påverka utformningen av utbildningen. Studenterna ger sina synpunkter i den webbaserade utvärderingen som ingår efter varje kurs. Lärosätet har haft problem med låga svarsfrekvenser och avsätter därför numera kurstid för att genomföra kursutvärderingen.

Utbildningen som helhet är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker på olika sätt med det omgivande samhället, inte minst i regionen. Detta sker exempelvis med konstinstitutioner, med andra institutioner inom andra bildrelaterade kompetensområden och genom nätverksaktiviteter och så kallade VI-dagar (verksamhetsintegrerad profil), som förbereder studenternas samverkan med blivande verksamhetsförlagd utbildning. Studenterna har liksom lärarna möjlighet till utlandsförlagda utbyten men bedömargruppen vill trots detta uppmuntra fortsatt arbete för internationella samverkansprojekt. Bedömargruppen vill även rekommendera lärosätet att tillse att det stödmaterial som tagits fram om hur mångkultur kan knytas till ämnesdidaktiken, när samtliga lärare och utbildningar vid lärosätet.

Lärosäte: Linnéuniversitetet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet idrott och hälsa.

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande

Det finns en ändamålsenlig variation av lärare med vetenskaplig, professionell och pedagogisk kompetens och en stor andel av lärarna är fast anställda. Ett utvecklingsområde är att låta en större andel professorer och docenter medverka inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK), vilket skulle stärka kvaliteten ytterligare. Underlagen visar på en ändamålsenlig blandning av dels lärare med vetenskaplig kompetens inom för utbildningen lämpliga områden och dels lärare med lärarexamen samt erfarenhet av undervisning. Även inom ämnet är en stor andel av lärarna tillsvidareanställda och lärosätet presenterar en genomtänkt strategi för kompetensförsörjning. Den ämnesdidaktiska kompetensen vid lärosätet framstår som särskilt stark, bland annat genom kopplingen till Ämnesdidaktiskt forum.

Det finns en livaktig forskningsmiljö med en rad centrumbildningar och forskargrupper, vilket bland annat borgar för goda kopplingar mellan vetenskap och profession. Det är ett utvecklingsområde att ytterligare tydliggöra kopplingarna mellan utbildningens olika delar. Den ämnesdidaktiska forskningen inom idrott och hälsa som lyfts fram är professionsinriktad och flera av utbildningens lärare är involverade i forskningen, vilket är en styrka. Bedömargruppen noterar att den ämnesmässiga verksamhet som inte avser ämnesdidaktik inte är lika framträdande som ämnesdidaktiken. Detta framstår som ett utvecklingsområde.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Underlagen visar att studenterna utvecklar såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade ämneskunskaper inom vissa delar av detta område samt når fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. Det ämnesdidaktiska innehållet framstår för bedömargruppen som särskilt starkt och samtliga självständiga arbeten har ett ämnesdidaktiskt innehåll. I självvärderingen framhålls studenternas förmåga att didaktiskt omsätta ämnesinnehållet samt peka på forskningens implikationer för undervisning i idrott och hälsa. Bedömargruppen menar att det kan finnas behov av att emellanåt klargöra de specifika ämneskunskaperna och då avstå från den omedelbara kopplingen mellan ämnet och ämnesdidaktiken.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Bedömargruppen framhåller vikten av att det bör finnas tydliga kopplingar mellan vetenskapsteori och forskningsmetodik inom ämnesstudier och UVK, eftersom målet examineras och behandlas inom båda dessa områden. Ett gott exempel på hur kvantitativa metoder behandlas är den enkätundersökning som studenterna utför. Av lärosätets självvärdering framgår att målet berörs i samtliga ämneskurser inom inriktningen idrott och hälsa. Exempel på

lärandemål följs upp av konkreta och illustrativa exempel på kursinnehåll och examinationer. Kopplingen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen tydliggörs särskilt genom de självständiga arbetena. Bedömargruppen ser positivt på det arbete med att säkerställa den vetenskapliga progressionen i ämnet som har initierats.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt över forskningsresultat uppfylls. Målet nås genom studier i såväl UVK, som inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och i ämnet och ämnesdidaktiken. Ett tydligt exempel på hur lärosätet säkerställer måluppfyllelsen inom UVK är den skriftliga examinationsuppgift som berör utvärdering och effekter av kvalitets- och resultatmätning. Underlagen visar att lärosätet har utmaningar med att organisera utbildningen så att studenterna upplever att dess olika delar ömsesidigt befruktar varandra. Därför uppmuntrar bedömargruppen till fortsatta aktiva insatser av Nämnden för lärarutbildning och programrådet. Av självvärderingen framgår att målet berörs i flera av ämneskurserna och i en kurs inom UVK. De exempel på lärandemål som tas upp i självvärderingen följs upp av konkreta och illustrativa exempel på kursinnehåll och examinationer. De problem som undersöks i de självständiga arbetena är adekvata i förhållande till målet och de diskuteras genomgripande i förhållande till egna och andras erfarenheter samt i förhållande till tidigare forskning. När det gäller möjligheterna att bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnet och inom ämnesdidaktiken, uppfylls målet när det gäller ämnesdidaktik men det är inte lika tydligt när det gäller ämnet. Kopplingen till VFU är central eftersom kunskapsformen färdighet och förmåga tydligt kommer till uttryck inom de momenten av utbildningen.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Som ett positivt exempel på hur lärosätet arbetar med målet vill bedömargruppen lyfta fram projektet med de verksamhetsintegrerade dagarna (VI-dagarna) i Kalmar där lärosätet arbetar med att tydliggöra professionsanknytningen i utbildningens olika delar. Målet behandlas inom fyra av de fem ämneskurserna i samtliga VFU-kurser och i en kurs inom UVK. I självvärderingen ges exempel på lärandemål, undervisningsinnehåll, kursupplägg och examinationer vilka sammantagna på ett konkret och övertygande sätt visar hur lärosätet säkerställer att studenterna når målet. Kopplingen till VFU är central eftersom kunskapsformen färdighet och förmåga tydligt kommer till uttryck inom de momenten av utbildningen. Frågor om metodik uttrycks sällan explicit i ämneskursernas lärandemål och dessa frågor behandlas främst i samband med VFU. Bedömargruppen vill framhålla betydelsen av att också sådana lärandemål görs explicita även om lärosätet på ett trovärdigt sätt visar att studenterna når målet i sin helhet.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. I förhållande till målet ser bedömargruppen positivt på att lärosätet visar att det finns både en bred syn på varje elevs lärande och utveckling och en mer specifik syn på elever i behov av särskilt stöd. Målet behandlas enligt lärosätets självvärdering inom fyra av de fem ämneskurserna, inom samtliga VFU-kurser och i en kurs inom UVK. Kopplingen till VFU är central eftersom kunskapsformen färdighet och förmåga tydligt kommer till uttryck inom de momenten. Lärosätet presenterar på ett konkret och övertygande sätt exempel på lärandemål, undervisningsinnehåll och kursupplägg samt examinationer vilka sammantagna visar hur lärosätet säkerställer att studenterna

när målet. Då självvärderingen särskilt framhåller "elevers" möjligheter att delta och utvecklas, vill bedömargruppen påminna om betydelsen av att även "varje elevs" lärande uppmärksammas.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Bedömargruppen ser särskilt positivt på att forskning och utbildning bedrivs i en miljö som präglas av ett hållbarhetsperspektiv.

Ett jämställdhetsperspektiv genomsyrar både utformningen av utbildningen och dess innehåll och genomförande. Jämställdhet beaktas till exempel i rekrytering av lärare och marknadsföring av utbildningen samt i strategier för rekrytering, forskningsmedelsfördelning och sakkunnigranskningar. Lärandemål som berör jämställdhet tas upp i flera kurser inom UVK, och olika beteenden som är förknippade med traditionella könsmönster uppmärksammas och problematiseras. Jämställdhet berörs även i examinationsuppgifter där flickors och pojkars situation i skolan är i fokus ur ett jämställdhetsperspektiv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande, och bedömargruppen ser positivt på de åtgärder som lärosätet har gjort till följd av resultaten av kursvärderingar, enkäter, alumnuundersökningar och programuppföljningar. Ett exempel är vidareutvecklingen av VFU-kurser med avseende på deras koppling till den campusförlagda delen av utbildningen. Utvecklingsinsatser har även gjorts för studenters akademiska skrivande. Lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid bland annat genom att regelbundet analysera kvarvarostatistik och genom att erbjuda extra stöd, som handledning via Studieverkstaden. I självvärderingen anger lärosätet ett flertal strategier för att möjliggöra för studenter att inom inriktningen idrott och hälsa genomföra utbildningen inom planerad studietid. Detta gäller alla studenter inklusive dem med någon funktionsnedsättning. Specifikt för ämnesstudierna anges möjligheter till särskilt stöd och omexaminationer vid skador och sjukdom. Ett utvecklingsarbete pågår vid lärosätet för att öka kunskapen om orsakerna till avvikelser vad gäller studenters kvarvaro.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande

Studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Vid lärosätet finns övergripande rutiner och fora, för att möjliggöra både formellt och informellt studentinflytande. Som en särskild styrka vill bedömargruppen nämna de fokusgruppssamtal som fungerar som en ytterligare kvalitativ dimension till de skriftliga kursvärderingarna.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande

Lärosätet ger exempel på många väl fungerande aktiviteter för att stärka samverkan mellan utbildning och arbetsliv. Ett särskilt gott exempel är den verksamhetsintegrering av utbildningen som sker i Kalmar. Att ytterligare förstärka professionsanknytningen genom verksamhetsintegrering för alla studenter i utbildningen är något som lärosätet kan utveckla vidare. Bedömargruppen uppmuntrar den fortsatta utvecklingen av interkulturell och digital kompetens i utbildningen och ser en ytterligare förstärkning av samverkan med det omgivande samhället utanför skolan som ett utvecklingsområde. Studenterna kommer även i kontakt med arbetslivsfrågor i samband med ämneskurser, verksamhetsförlagd utbildning, fältstudier och en pågående försöksverksamhet kring

utökad verksamhetsintegrering i vilken studenterna inom ramen för de ämnesdidaktiska delkurserna tillbringar ett antal dagar per termin ute i skolverksamheterna. Utöver denna arbetslivsanknytning inom utbildningen bedrivs såväl forsknings- som samverkansprojekt kring liknande frågor. Bedömargruppen noterar att arbetet kring arbetsliv och samverkan bedrivs vid lärosätet utifrån ett studentcentrerat perspektiv, vilket är en styrka.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Utifrån självvärderingen och lärartabellen anser bedömargruppen att det finns en ändamålsenlig variation av lärare med vetenskaplig, professionell och pedagogisk kompetens. Den konstnärliga kompetensen bland lärarna är däremot begränsad. Antalet lärare bedöms stå i proportion till utbildningens volym. En stor andel av lärarna är tillsvidareanställda och har viss tid för forsknings- och utvecklingsarbete i tjänsten, vilket bedömargruppen ser som en styrka. Lärosätet presenterar en genomtänkt strategi för kompetensförsörjning, uppföljning och utveckling, vilket borgar för att lärarkompetensen är tillfredsställande i förhållande till utbildningens genomförande på kort och lång sikt.

Lärartabellen visar att många lärare är verksamma inom den aktuella utbildningens utbildningsvetenskapliga kärna (UVK), men i begränsad omfattning och att få lärare har en omfattande verksamhet inom området. Av de uppföljande intervjuerna framkom att dessa lärare är involverade i liknande utbildningsmoment inom andra lärarutbildningar, eftersom de har specifik utbildningsvetenskaplig kompetens, vilket bedömargruppen ser som en styrka för utbildningen. Professorer och docenter med inriktning mot det utbildningsvetenskapliga området är däremot bara i begränsad utsträckning verksamma inom UVK. Bedömargruppen bedömer att en större medverkan av professorer och docenter i utbildningen skulle stärka kvaliteten ytterligare, särskilt när det gäller fördjupade kunskaper och forskningsanknytning. Detta framstår för bedömargruppen som ett utvecklingsområde.

Lärosätet konstaterar att forskarutbildning med inriktning mot skola och utbildning nationellt sett inte verkar motsvara lärosätenas behov av disputerade lärare inom området. Bedömargruppen instämmer i att detta är ett utvecklingsområde som är värt att arbeta vidare med för lärosätet.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Av lärosätets självvärdering och intervjuer med lärare och ledning framgår att det finns en livaktig forskningsmiljö inom en rad centrumbildningar med forskning av relevans för UVK. Detta ser bedömargruppen som en styrka. Lärosätet framhåller även strategier för att knyta samman forskning

och utbildning, bland annat genom att forskare från olika vetenskapliga discipliner undervisar i en kurs i vetenskapsteori och forskningsmetodik. Detta kan bidra till en ökad kunskap bland studenter om hur olika vetenskapliga traditioner inom ämnen kan stödja utbildningsvetenskaplig kunskapsbildning.

Underlagen ger tydliga indikationer på en nära koppling mellan vetenskap och profession, inte minst när det gäller den utbildningsvetenskapliga forskningen. Den bedrivs inom centrumbildningar, som Centrum för ämnesdidaktisk forskning inom konst och humaniora och Centrum för specialpedagogisk forskning, samt i forskningsmiljöer, som forskargruppen Läroplansteori och didaktik och Kollegiet för lärares arbete. Inom dessa centrumbildningar och forskningsmiljöer bedrivs bland annat praktknära utbildningsvetenskapliga projekt, vilket bedömargruppen ser som en styrka.

Underlagen visar att det finns en tydlig progression inom utbildningen från grundnivå till avancerad nivå, bland annat uttryckt i form av mål, lärandeaktiviteter och examinationer med stegrad svårighetsgrad, vilket bedömargruppen uppfattar som en styrka. Av självvärderingen och intervjun med lärosätets ledning framkom dessutom att lärarutbildningsnämnden är aktiv i utvecklingen av utbildningen, både när det gäller sambandet mellan forskning och utbildning (t.ex. genom fördelning av forskningsmedel) och på förhållandet mellan utbildningens olika delar, UVK, ämnesstudier och VFU. Bedömargruppen ser möjligheter för lärosätet att via programrådet ytterligare tydliggöra kopplingarna mellan utbildningens olika delar, vilket kan bidra till att studenterna får en mer sammanhållen utbildning.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Av självvärderingen framgår det att undervisning om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) ska relatera till den utbildning studenterna genomgår inom sina ämnesstudier. Detta borgar för att studenterna utvecklar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder. Bedömargruppen framhåller betydelsen av att det finns tydliga kopplingar mellan vetenskapsteori och forskningsmetodik inom ämnesstudier och UVK.

Inom UVK behandlas frågor om vetenskapsteori och forskningsmetodik främst i kursen *Vetenskapsteori och forskningsmetodik*, men också i kursen *Bedömning och betygssättning*, där förhållandet mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen behandlas. Bedömargruppen anser att de exempel på lärandemål, undervisningsinnehåll, undervisningsupplägg och examinationer som lärosätet presenterar i sin självvärdering, säkerställer att studenterna når målet. De frågor som presenteras för temat kvantitativ enkätundersökning är enligt bedömargruppen ett gott exempel på undervisning och examination som

svarar mot det aktuella målet. Här får studenterna möjlighet att problematisera frågor om urval, bortfall och samband.

Studenterna får möjlighet att tillämpa sina kunskaper i ett självständigt arbete som skrivs inom ramen för ämnesstudierna. Enligt bedömarna fördjupar det studenternas kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Utifrån självvärderingen framkommer det att den fördjupade kunskapen om kvalitativa och kvantitativa metoder, liksom vetenskapsteori, framför allt nås inom ämnena. Lärosätet diskuterar i sin självvärdering utmaningar för studenterna att nå fördjupningen inom både kvantitativa och kvalitativa forskningsmetoder, eftersom många ämnen är inriktade på något specifikt område. Bedömargruppen påpekar att lärarutbildningen är lång och att det kan finnas goda möjligheter för lärosätet att med gemensam planering mellan ämnen och UVK säkerställa att studenterna når fördjupade kunskaper på området.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Bedömargruppen anser att målet nås genom studier i både UVK och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt inom ämnen/ämnesdidaktik. Under utbildningens sista termin läser studenterna kurser i UVK och VFU parallellt, för att stärka sin färdighet och förmåga, vilket bedömargruppen uppfattar som en styrka. I samband med VFU får studenterna, enligt ett särskilt lärandemål, möjlighet att självständigt reflektera över den egna yrkesverksamheten med utgångspunkt i teoretiska modeller, praktiska erfarenheter och etiska överväganden. Inom UVK behandlas målet i kurserna *Läroplansteori och didaktik* och *Utvärdering och utvecklingsarbete*.

Att utbildningen inom UVK och VFU samt ämnen och ämnesdidaktik varvas enligt lärosätets utbildningsplan, borgar för att studenternas färdigheter och förmågor bidrar till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapen inom ämnen och ämnesdidaktik. I självvärderingen presenterar lärosätet exempel på lärandemål, undervisningsinnehåll, undervisningsupplägg och examinationer på ett övertygande sätt, vilket säkerställer att studenterna når målet. Ett tydligt exempel på hur lärosätet säkerställer måluppfyllelsen genom examination är en skriftlig examinationsuppgift som berör utvärdering och effekter av kvalitets- och resultatmätning. Utöver den skriftliga inlämningen får studenterna även kritiskt granska en studiekamrats text utifrån fastställda bedömningskriterier, vilket bedömargruppen ser som ett gott exempel på hur målet kan examineras.

I de programvärderingar som lärosätet har genomfört framkommer det att studenterna ofta anser att utbildningen borde vara än mer professionsinriktad och att den innehåller "för mycket uppsats och för lite VFU". Detta, menar bedömargruppen, är en relativt vanlig uppfattning bland studenter på ämneslärarutbildningen. Bedömargruppens uppfattning är, särskilt utifrån intervjuerna med lärare och ledning, att erfarenheterna av praktisknära utbildningsvetenskaplig forskning vid lärosätet gör det

väl rustat för att systematiskt arbeta med att vidareutveckla både en vetenskapligt förankrad och en professionsinriktad utbildning.

Självvärderingen och intervjuerna visar utmaningar med att organisera utbildningen så att studenterna upplever att studierna inom UVK, ämnen och ämnesdidaktik samt VFU ömsesidigt befruktar varandra. Bedömaregruppen understryker betydelsen av sådana insatser och uppfattar att lärosätet, främst genom Nämnden för lärarutbildningens och programrådets aktiviteter, bedriver ett aktivt och systematiskt arbete inom detta utvecklingsområde. Bedömaregruppen ser detta som en styrka.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Inom UVK behandlas målet i kurserna *Skolväsendets historia, värdegrund och samhällliga villkor, Läroplansteori och didaktik för ämneslärare* samt i kursen *Bedömning och betygssättning*. Dessutom behandlas målet inom VFU och i ämnesstudierna. Kopplingen till VFU är central, eftersom kunskapsformen färdighet och förmåga särskilt tydligt kommer till uttryck där. Goda exempel på hur målet behandlas finns inom VFU III, när det gäller konstruktion av provuppgifter som diskuteras i förhållande till ämnesplan, kunskapskrav, teorier om lärande och etiskt förhållningssätt.

Bedömaregruppen anser att de exempel lärosätet ger på lärandemål, undervisningsinnehåll, undervisningsupplägg och examinationer möjliggör och säkerställer att studenterna når målet. Planeringsuppgiften i kursen *Läroplansteori och didaktik* är ett gott exempel på det.

I självvärderingen framhåller lärosätet studenternas önskemål om mer praktisknära inslag i utbildningen. Projektet med verksamhetsintegrering (VI) i Kalmar lyfts fram som ett framgångsrikt exempel på en sådan utveckling av utbildningen. I projektet har lärosätet systematiskt arbetat med att professionsanknyta utbildningens alla delar genom särskilda VI-dagar varje termin under hela utbildningen. Detta ser bedömaregruppen som ett mycket gott exempel på hur utbildningen kan stödja studenternas utveckling av färdighet och förmåga. Enligt lärosätet är arbetet med att organisera utbildningen så att studenterna upplever VFU och UVK som ömsesidigt befrämjande delar av programmet ett tydligt utvecklingsområde. Bedömaregruppen ser positivt på ambitionen att på sikt verksamhetsintegrera all lärarutbildning vid lärosätet, för att stödja studenternas utveckling av sin didaktiska förmåga.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Inom UVK behandlas målet bland annat i kurserna *Utveckling och lärande, Specialpedagogik* och VFU III. I självvärderingen ger lärosätet exempel på lärandemål, undervisningsinnehåll, undervisningsupplägg och examinationer, som bedömaregruppen anser säkerställer att studenterna når målet. Ett exempel inom VFU I handlar om att planera och genomföra undervisning som är ändamålsenlig och begriplig för eleverna. Inom kursen *Specialpedagogik* gör studenterna en

praxisnära skriftlig uppgift med koppling till forsknings- och yrkesrelaterad kunskap. I fokus för uppgiften står kunskaper om normalitet och avvikelse samt pedagogisk inkludering av elever i undervisningen.

I målet fokuseras "varje elevs lärande och utveckling", och bedömargruppen noterar att utbildningsinnehållet enligt självvärderingen och intervjuerna speglar både en bred syn på varje elevs lärande och utveckling i termer av individualisering, samt en mera specifik syn på elever i behov av särskilt stöd. Detta ser bedömargruppen som en styrka i utbildningen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Inom UVK behandlas målet i kurserna *Skolväsendets historia, värdegrund och samhällliga villkor, Specialpedagogik* och *Bedömning och betygssättning*, samt inom VFU III. De exempel på lärandemål, undervisningsinnehåll, undervisningsupplägg och examinationer som lärosätet ger i sin självvärdering anser bedömargruppen säkerställer att studenterna når målet. Exempelvis finns i kurserna *Bedömning och betygssättning* (inom UVK) och VFU III mål, lärandeaktiviteter och examinationer som handlar om att kritiskt granska och problematisera bedömningar (UVK) och konstruera bedömningssituationer (VFU) som utgår från samhällliga och etiska aspekter av bedömning.

Självvärderingen framhåller lärosätet att man på ett övergripande plan aktivt arbetar för att forskning och utbildning bedrivs i en miljö som präglas av ett hållbarhetsperspektiv. Bedömargruppen ser de höga ambitionerna och det aktiva arbete som bedrivs i förhållande till målet som positivt.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen beskriver lärosätet på ett konkret och övertygande sätt hur jämställdhet genomsyrar både utformningen av utbildningen samt dess innehåll och genomförande. När det gäller utformningen av utbildningen ges exempel på hur jämställdhet beaktas till exempel i rekryteringen av lärare och marknadsföringen av utbildningen samt i strategierna för rekrytering, forskningsmedelsfördelning och sakkunniggranskningar.

När det gäller utbildningsinnehållet framhåller lärosätet att lärandemål som berör jämställdhet tas upp inom UVK-kurserna *Skolväsendets historia, värdegrund och samhällliga villkor* och *Bedömning och betygssättning*. Konkreta exempel ges även på examinerande uppgifter som berör området, till exempel tentamensuppgifter kring flickors och pojkars situation i skolan ur ett jämställdhetsperspektiv.

Bedömargruppen uppfattar vidare att studenterna, när examen utfärdas, visar förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten, bland annat

genom systematiska överväganden när det gäller traditionella val och att beteenden som är förknippade med traditionella könsmönster uppmärksammas och problematiseras, till exempel med avseende på ämnesval, gruppindelningar, arbetsfördelning och talutrymme. Lärosätet framhåller att studenterna själva uppmärksammar genusaspekter av sin egen utbildning, vilket bedömargruppen uppfattar som en styrka.

Bedömargruppen framhåller att de mål som behandlas i UVK-kurserna med fördel kan återkomma inom VFU och ämnesstudier. Syftet är att säkerställa att studenterna, när examen utfärdas, visar förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i sin egen pedagogiska verksamhet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

I självvärderingen framgår hur utbildningen på ett systematiskt sätt följs upp och hur uppföljningar kan leda till förändringar av utbildningen. Som underlag för självvärderingar och förändringsförslag från examinatorer till programråd används kursutvärderingar, Linnébarometern (en enkät som genomförs varje år och riktar sig till programstudenter på grundnivå och avancerad nivå i slutet av sin utbildning), programvärderingar och alumnundersökningar. Dessutom samlar programrådet in tecken på förändringsbehov från studievägledare och utbildningssamordnare. Lärosätet deltar också i lärarutbildningskonventets gemensamma alumnundersökning.

Programrådet genomför varje år särskilda insatser för att identifiera eventuella behov av förändringar av utbildningen, till exempel granskningar av styrdokument, enkäter och intervjuer. Lärosätet pekar i självvärderingen på flera åtgärder som gjorts på initiativ av Nämnden för lärarutbildning (NLU) som en följd av utvärderingar, till exempel utveckling av kvaliteten i VFU-kurser och framtagande av ett ämnesdidaktiskt minimiinnehåll. Bedömargruppen ser positivt på lärosätets åtgärder som en följd av uppföljning.

Av självvärderingen framgår även att programrådet har ett övergripande ansvar för programmets kvalitetsutveckling. Programrådet är sammansatt av lärare från de fakulteter som är involverade i utbildningens genomförande, studenter och en extern representant. Bedömargruppen framhåller betydelsen av förekomsten av ett övergripande organ med ett tydligt ansvar för lärarutbildningen (Nämnden för lärarutbildning) och ett operativt organ (programrådet) som kan koordinera uppföljning, åtgärder och återkoppling inom utbildningen.

Bedömargruppen noterar att omfattande utvecklingsinsatser gjorts inom området under de senaste åren, bland annat för att utveckla kvaliteten i VFU-kurserna och deras koppling till den högskoleförlagda delen av utbildningen samt för att förbättra kommunikationen mellan lärosätets lärare och VFU-handledare. Utvecklingsinsatser har även gjorts när det gäller studenternas akademiska skrivande. Flera goda initiativ har tagits inom detta område, bland annat har man tagit fram en guide till akademiskt skrivande. Dessa insatser ser bedömargruppen som goda exempel på hur uppföljning leder till utveckling av utbildningen.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet analyserar kvarvarostatistik regelbundet och sätter in lämpliga åtgärder. Samtliga studenter erbjuds stöd i akademiskt skrivande och studieteknik via Studieverkstaden. För studenter med funktionsnedsättningar finns möjligheter att få ett särskilt pedagogiskt stöd.

Lärosätet understryker i självvärderingen utmaningen med att kvalitetssäkra en så pass lång och komplex utbildning, där anledningarna till avhopp kan vara mycket varierande. Som ett särskilt utvecklingsområde nämns studenters i vissa fall bristande förmåga att uttrycka sig i skrift. Som en följd av detta har Studieverkstaden tagit fram skriften *Liten guide för akademiskt skrivande* och utarbetat ett ramverk för hur progressionen i det akademiska skrivandet ska säkerställas. De har även påbörjat fortbildning av kursansvariga och lärare om studenters skrivande. Bedömggruppen ser positivt på dessa insatser för att förbättra utbildningens kvalitet och för att öka studenternas möjligheter att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Av självvärderingen framgår att studenter finns representerade i universitetsstyrelse, fakultetsnämnd och programråd och att ett studentperspektiv ska finnas med i alla beslut som fattas, vilket bedömggruppen ser som en styrka. Bedömggruppen anser vidare att studenternas tillgång till information är tillfredsställande, bland annat genom att utbildningssamordnaren informerar om utbildningens upplägg och organisation vid utbildningens start, samt löpande via lärplattformen MyMoodle. Genom kursvärderingar, program – och alumnvärderingar har studenterna möjlighet att uttrycka åsikter och kritik kring utbildningen. Deras åsikter omhändertas bland annat genom fokusgruppssamtal som lärosätet menar ger en välbehövlig kvalitativ dimension till de skriftliga kursvärderingarna. Bedömggruppen ser arbetet med fokusgrupper som en särskild styrka.

Lärosätet understryker den utmaning som ligger i utbildningens komplexitet och kravet på att undervisningsupplägget följer utbildningsplaner och kursplaner. Det innebär att till exempel målformuleringar och urval av kurslitteratur är svåra att förändra under utbildningens gång, utan måste ske som en följd av utvärderingar inför nya utbildningsomgångar. Däremot finns det möjlighet för studenter att under utbildningens gång förändra exempelvis hur examinationer konkret ska utformas, utifrån vad kursplaner generellt stipulerar. Bedömggruppen instämmer med lärosätet i betoningen på att det därför är av största vikt med ett öppet samtalsklimat och möjligheter för studenter att på olika sätt ge uttryck för kritik.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömaregruppen att lärosätet utför ett gott arbete på flera områden när det gäller arbetsliv och samverkan. Den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) framstår som en central del i att förbereda studenterna för sin kommande yrkesutövning och bedömaregruppen ser den samverkan som sker inom ramen för VFU som väl genomtänkt. Likaså anser bedömaregruppen att projektet med verksamhetsintegrering av utbildningen i Kalmar är ett gott exempel på samverkan mellan utbildning och arbetsliv, men att en ytterligare förstärkning av professionsanknytningen genom verksamhetsintegrering för *alla* studenter i utbildningen är något som lärosätet kan utveckla vidare.

Ytterligare exempel på samverkan är gästföreläsningar med skolledare, att universitetet bjuder in skolchefer för att diskutera angelägna skolutvecklingsfrågor under det som kallas Linnédialogen, samt det stora antalet skolrelaterade nätverk där lärare och andra aktörer från skolväsendet sammanförs med lärosätets lärare. Detta är enligt bedömarens mening både viktiga och väl fungerande aktiviteter för att stärka samverkan mellan utbildning och arbetsliv.

Vad bedömaregruppen däremot efterfrågar mer av i utbildningen är inslag som berör samverkan med samhället i övrigt och som ligger utanför just den verksamhetsförlagda utbildningen. Detta eftersom bedömaregruppen menar att samhället består av mer än enbart skolan och att samarbeten med andra samhällsaktörer skulle kunna ge ytterligare värdefulla dimensioner i utbildningen.

I UVK-kurserna *Skolväsendets historia, värdegrund och samhällsliga villkor, Didaktik och läroplansteori* och i *Utvärdering och utvecklingsarbete* finns inslag som berör skolans föränderliga natur. Bedömaregruppen menar att dessa exempel på kurser visar att det finns en god grund för att förbereda studenterna på skolans föränderlighet, men att detta också skulle kunna utvecklas ytterligare för att studenterna, utöver att förstå hur och varför skolan förändras, även förbereds för att på ett positivt men kritiskt sätt ta del av det förändringsarbete som är en naturlig del i yrkesutövandet.

I självvärderingen lyfter lärosätet själva fram utvecklingsområden med anknytning till arbetslivet där utvecklingsarbete redan initierats. Utvecklingen av digital kompetens nämns som ett område. Här tycker bedömaregruppen bland annat att det är positivt att man skiljer mellan studenternas personliga digitala kompetens och förmåga att digitalisera i undervisningen för eleverna. Vidare nämns en fortsatt utveckling av interkulturell kompetens, och man nämner inte bara hur undervisningen påverkas av den ökade migrationen till Sverige utan betonar också den allt snabbare globaliseringen. Att lärosätet arbetar med dessa områden ser bedömaregruppen som positivt för att förbereda studenterna för ett föränderligt arbetsliv. Något bedömaregruppen slutligen vill nämna i anknytning till att förbereda studenterna inför ett föränderligt arbetsliv är frågan om hur studenterna förbereds för att hålla som lärare fram till den dagen de går i pension. Att införliva dessa frågor mer i utbildningen är något som bedömaregruppen uppmuntrar lärosätet till.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Samlat omdöme: *Tillfredställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och

ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Det finns en ändamålsenlig variation av lärare med vetenskaplig, professionell och pedagogisk kompetens, och en stor andel av lärarna är även fast anställda. Ett utvecklingsområde är att låta en större andel av professorer och docenter medverka inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK), vilket skulle stärka kvaliteten ytterligare.

Det finns en livaktig forskningsmiljö med en rad centrumbildningar och forskargrupper, vilket bland annat borgar för goda kopplingar mellan vetenskap och profession. Det är ett utvecklingsområde att ytterligare tydliggöra kopplingarna mellan utbildningens olika delar.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Bedömargruppen framhåller vikten av att det bör finnas tydliga kopplingar mellan vetenskapsteori och forskningsmetodik inom ämnesstudier och UVK, eftersom målet examineras och behandlas inom båda dessa områden. Ett gott exempel på hur kvantitativa metoder behandlas är den enkätundersökning som studenterna utför.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt över forskningsresultat uppfylls. Målet nås genom studier i såväl UVK, inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt i ämnen/ämnesdidaktik. Ett tydligt exempel på hur lärosätet säkerställer måluppfyllelsen inom UVK är den skriftliga examinationsuppgift som berör utvärdering och effekter av kvalitets- och resultatmätning. Underlagen visar att lärosätet har utmaningar med att organisera utbildningen så att studenterna upplever att dess olika delar ömsesidigt befruktar varandra. Därför uppmuntrar bedömargruppen till fortsatta aktiva insatser av Nämnden för lärarutbildning och programrådet, där arbete redan bedrivs.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Som ett positivt exempel på hur lärosätet arbetar med målet vill bedömargruppen lyfta fram projektet med de verksamhetsintegrerade dagarna (VI-dagarna) i Kalmar. Här arbetar lärosätet med att tydliggöra professionsanknytningen i utbildningens olika delar, vilket stärker studentens färdighet och förmåga.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. I förhållande till målet ser bedömargruppen positivt på att lärosätet visar att det finns både en bred syn på varje elevs lärande och utveckling samt en mer specifik syn på elever i behov av särskilt stöd.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Bedömargruppen ser särskilt positivt på att forskning och utbildning bedrivs i en miljö som präglas av ett hållbarhetsperspektiv.

Ett jämställdhetsperspektiv genomsyrar både utformningen av utbildningen samt dess innehåll och genomförande. Jämställdhet beaktas till exempel i rekrytering av lärare och marknadsföring av utbildningen samt i strategier för rekrytering, forskningsmedelsfördelning och sakkunniggranskningar. Lärandemål som berör jämställdhet tas upp i flera kurser inom UVK, och olika beteenden som är förknippade med traditionella könsmonster uppmärksammas och problematiseras. Jämställdhet

berörs även i examinationsuppgifter där flickors och pojkars situation i skolan fokuseras ur ett jämställdhetsperspektiv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande inom UVK, och bedömargruppen ser positivt på de åtgärder som lärosätet har gjort till följd av resultaten av kursvärderingar, enkäter, alumnundersökningar och programuppföljningar. Ett exempel är vidareutvecklingen av VFU-kurser med avseende på deras koppling till den campusförlagda delen av utbildningen. Utvecklingsinsatser har även gjorts för studenters akademiska skrivande. Lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid bland annat genom att regelbundet analysera kvarvarostatistik och genom att erbjuda extra stöd, som handledning via Studieverkstaden, om studenterna har problem med akademiskt skrivande.

Studentperspektivet bedöms som tillfredsställande inom UVK. Studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Vid lärosätet finns övergripande rutiner och fora, för att möjliggöra både formellt och informellt studentinflytande. Som en särskild styrka vill bedömargruppen nämna de fokusgruppsamtal som fungerar som en ytterligare kvalitativ dimension till de skriftliga kursvärderingarna.

Arbetsliv och samverkan bedöms som tillfredsställande inom UVK. Lärosätet ger exempel på många väl fungerande aktiviteter för att stärka samverkan mellan utbildning och arbetsliv. Ett särskilt gott exempel är den verksamhetsintegrering av utbildningen som sker i Kalmar. Att ytterligare förstärka professionsanknytningen genom verksamhetsintegrering för *alla* studenter i utbildningen är något som lärosätet kan utveckla vidare. Bedömargruppen uppmuntrar den fortsatta utvecklingen av interkulturell och digital kompetens i utbildningen, och ser en ytterligare förstärkning av samverkan med det omgivande samhället utanför skolan som ett utvecklingsområde.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Självvärderingen, lärartabellen och intervjuerna visar på en ändamålsenlig blandning av dels lärare med vetenskaplig kompetens inom för utbildningen lämpliga områden och dels lärare med lärarexamen samt erfarenhet av undervisning i grund- och gymnasieskola. En stor andel av lärarna inom ämnet, 87 procent, är tillsvidareanställda och lärosätet presenterar en genomtänkt strategi för kompetensförsörjning, uppföljning och utveckling. Detta borgar för att den samlade lärarkompetensen är tillfredsställande i förhållande till utbildningens genomförande på kort och lång sikt.

Den ämnesdidaktiska kompetensen vid lärosätet framstår som särskilt stark, bland annat genom kopplingen till Ämnesdidaktiskt forum där utveckling av det ämnesdidaktiska innehållet i alla ämneslärarprogrammets ämnen sker i samverkan mellan berörda lärare. Bedömargruppen vill

framhålla betydelsen av lärarnas ämnesmässiga kompetens för ämnesstudiernas kvalitet. I självvärderingen anger lärosätet att samtliga lärare inom ämnet förväntas delta i de forskningsseminarier och didaktiska seminarier som erbjuds. Bedömggruppen ser mycket positivt på denna ambition och vill betona hur betydelsefull sådan verksamhet är.

I självvärderingen redogör lärosätet för svårigheterna med att rekrytera pedagogiskt och professionellt kompetent personal med doktorsexamen. Bedömggruppen instämmer i att detta är ett utvecklingsområde för lärosätet att arbeta vidare med.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Av självvärderingen framgår att det finns en livaktig forskningsmiljö inom ämnesdidaktik i idrott och hälsa. Det är en miljö som stöds systematiskt genom fördelning av forskningsanslag från Nämnden för lärarutbildning (NLU). Den ämnesdidaktiska forskning som lyfts fram är professionsinriktad och handlar främst om social rättvisa, jämlikhet, hälsa, etik och genus i idrott och hälsa. Flera av utbildningens lärare är involverade i forskningen, vilket är en styrka. Av intervjuerna framkom att ämneslärare i viss utsträckning är involverade i kurser inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) och att ämneslärare under studenternas verksamhetsförlagda utbildning (VFU) systematiskt gör besök på de aktuella VFU-platserna. Också detta ser bedömggruppen som en styrka.

Lärosätet framhåller även betydelsen av strategier för att knyta samman forskning och utbildning, bland annat genom att forskande lärare deltar aktivt i undervisningen och genom att det finns en tydlig forskningsförankring av utbildningen. Bedömggruppen noterar att ämnets flervetenskapliga karaktär understryks av lärosätet, men att den ämnesmässiga verksamhet som inte avser ämnesdidaktik inte förefaller vara lika framträdande som ämnesdidaktiken. Detta framstår som ett utvecklingsområde.

I självvärderingen framhålls att studenternas möjligheter att medverka i pågående forskningsprojekt är små och att detta också har identifierats av lärosätet som ett utvecklingsområde. Lärosätet betonar framför allt betydelsen av forskning för den professionella verksamheten, men bedömggruppen vill även lyfta att den professionella verksamheten också kan ha stor betydelse för forskningen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Självvärderingen, de självständiga arbetena och intervjuerna visar att studenterna utvecklar såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade ämneskunskaper inom vissa delar av detta område. Underlagen påvisar vidare att studenterna når fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. Det ämnesdidaktiska innehållet framstår för

bedömargruppen som särskilt starkt. I självvärderingen understryks särskilt studenternas förmåga att didaktiskt omsätta ämnesinnehållet samt peka på forskningens implikationer för undervisning i idrott och hälsa. Bedömargruppen konstaterar att uppsatserna genomgående har ett ämnesdidaktiskt innehåll. Det ämnesinnehåll som synliggörs berör i huvudsak humanbiologi respektive sociologiska perspektiv på kropp, rörelse, identitet och hälsa. Av självvärderingen framgår att de praktiska kunskaperna som till exempel rörelseförmåga inklusive simförmåga och förmåga att bedriva friluftsliv däremot inte är lika framträdande i utbildningen, eller att de främst berörs i relation till ämnesdidaktisk förmåga.

I självvärderingen framgår vidare att kopplingen mellan examensmålet och utbildningsinnehållet är tydlig i samtliga ämneskurser – det vill säga *Idrott och hälsa I* till och med *Idrott och hälsa V* – samt i en kurs inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK). De flesta av de exempel på lärandemål som tas upp i självvärderingen är av ämnesdidaktisk karaktär. Dessa följs upp av konkreta och illustrativa exempel på kursinnehåll och examinationer, vilket borgar för att målet uppnås. En uppgift där studenterna ska dra tänkbara didaktiska slutsatser av innehållet i vetenskapliga artiklar utgör ett gott exempel.

Det framgår i självvärderingen att lärosätet ser möjligheter för studenten att i utbildningen nå en fördjupning av ämneskunskaper som ett utvecklingsområde. Lärosätet framhåller också att ämnesstudierna bedrivs parallellt och integrerat med ämnesdidaktik. Bedömargruppens uppfattning är att det kan finnas behov av att emellanåt klargöra de specifika ämneskunskaperna och att vid dessa tillfällen då avstå från den omedelbara kopplingen mellan ämnet och ämnesdidaktiken.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Självvärderingen, de självständiga arbetena samt intervjuerna påvisar att studenterna utvecklar fördjupade kunskaper om vetenskapsteori och forskningsmetodik. Kopplingen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen tydliggörs särskilt genom de självständiga arbetena.

Av lärosätets självvärdering framgår att målet berörs inom samtliga ämneskurser – det vill säga *Idrott och hälsa I* till och med *Idrott och hälsa V* – samt i kurserna *Vetenskapsteori och forskningsmetodik för ämneslärare* och *Verksamhetsförlagd utbildning för ämneslärare III*. De exempel på lärandemål som tas upp i självvärderingen följs upp av konkreta och illustrativa exempel på kursinnehåll och examinationer, vilket borgar för att målet uppnås. Uppgifter som inkluderar ”ministudier” med olika datainsamlingstekniker och analysmetoder utgör goda exempel. Underlagen ger intryck av att ett undersökande förhållningssätt tillämpas inom utbildningen, liksom även att vetenskaplig litteratur används systematiskt.

Lärosätet framhåller i självvärderingen att utbildningen i kvantitativa metoder utgör ett utvecklingsområde. Exempel på sådana metoder i de självständiga arbetena är också få. Bedömargruppen instämmer i att detta är ett betydelsefullt utvecklingsområde. Likväl ser

bedömggruppen mycket positivt på det arbete med att säkerställa den vetenskapliga progressionen i ämnet som har initierats vid lärosätet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Självvärderingen, de självständiga arbetena och intervjuerna visar på att studenterna når målet. De problem som undersöks i de självständiga arbetena är adekvata i förhållande till målet och de diskuteras genomgripande i förhållande till egna och andras erfarenheter samt i förhållande till tidigare forskning. När det gäller möjligheterna att bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnet och inom ämnesdidaktik, så uppfylls målet när det gäller ämnesdidaktik men det är inte lika tydligt när det gäller ämnet.

Av självvärderingen framgår att målet berörs i flera av ämneskurserna – *Idrott och hälsa I-III* samt *Idrott och hälsa V* – i *Verksamhetsförlagd utbildning för ämneslärare I-III* och i en kurs inom UVK. De exempel på lärandemål som tas upp i självvärderingen följs upp av konkreta och illustrativa exempel på kursinnehåll och examinationer, vilket borgar för att målet uppnås. En uppgift som inkluderar observation och analys av undervisning med fokus på didaktiska överväganden utgör ett gott exempel. Vidare är ett flertal examinerande uppgifter knutna till verksamhetsförlagd utbildning (VFU) respektive till fältstudiedagar eller en i Kalmar pågående försöksverksamhet kring utökad verksamhetsintegrering (VI) i vilken studenterna inom ramen för de ämnesdidaktiska delkurserna tillbringar ett antal dagar per termin ute i skolverksamheterna. Bedömggruppen ser examinationen i samband med de här nämnda delarna av utbildningen som en styrka. Kopplingen till VFU är central eftersom kunskapsformen färdighet och förmåga tydligt kommer till uttryck inom de momenten av utbildningen.

Bedömggruppen vill lyfta betydelsen av att studenterna utvecklar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över erfarenheter avseende kunskapsbildningen inom såväl ämnet som ämnesdidaktiken.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Målet behandlas inom fyra av de fem ämneskurserna – *Idrott och hälsa I-III* samt *Idrott och hälsa V* – i samtliga VFU-kurser och i en kurs inom UVK. Vid Campus Kalmar behandlas målet även i samband med de särskilda VI-dagarna. I självvärderingen ges exempel på lärandemål, undervisningsinnehåll, kursupplägg och examinationer vilka sammantagna på ett konkret och övertygande sätt visar hur lärosätet säkerställer att studenterna når målet. Kopplingen till VFU är central eftersom kunskapsformen färdighet och förmåga tydligt kommer till uttryck inom de momenten av utbildningen.

I självvärderingen påtalar lärosätet att frågor om metodik sällan uttrycks explicit i ämneskursernas lärandemål och att sådana frågor främst behandlas i samband med VFU. Bedömaregruppen vill framhålla betydelsen av att också sådana lärandemål görs explicita. Likväl är bedömaregruppens uppfattning att underlagen och inte minst intervjuerna på ett trovärdigt sätt visar att studenter når målet i sin helhet. Lärosätet framhåller även behovet av att förstärka studenters möjligheter att utveckla sitt ämnesdidaktiska kunnande på avancerad nivå, i komplexa undervisningssituationer. Bedömaregruppen ser mycket positivt på denna ambition inom ett område som redan framstår som starkt.

Vidare påpekas i självvärderingen att metodiska och ämnesdidaktiska förhållningssätt är integrerade med ämnets specifika innehåll, vilket i sig är positivt. Bedömaregruppen vill betona värdet av att studenterna också utvecklar förmåga att urskilja ämneskunskaper utan deras koppling till ämnesdidaktik.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Målet behandlas enligt lärosätets självvärdering inom fyra av de fem ämneskurserna – närmare bestämt *Idrott och hälsa I och II* respektive *Idrott och hälsa IV och V* – samt inom samtliga VFU-kurser och i en kurs inom UVK. Kopplingen till VFU är central eftersom kunskapsformen färdighet och förmåga tydligt kommer till uttryck inom de momenten. Lärosätet presenterar i självvärderingen på ett konkret och övertygande sätt exempel på lärandemål, undervisningsinnehåll och kursupplägg samt examinationer vilka sammantagna visar hur lärosätet säkerställer att godkända studenter når målet.

I självvärderingen pekar lärosätet ut behovet av att utveckla kursinnehåll som på ett fördjupat sätt utvecklar studenternas förmåga att stimulera elevers lärande och utveckling på individnivå. Bedömaregruppen ser positivt på denna ambition och vill i detta sammanhang påpeka att många av lärandemålen behandlar "elevers" lärande och utveckling, medan examensmålet framhåller "varje elevs" lärande och utveckling. Då självvärderingen också särskilt framhåller "elevers" möjligheter att delta och utvecklas, vill bedömaregruppen påminna om betydelsen av att även "varje elevs" lärande uppmärksammas.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande. När examen utfärdas, visar studenten förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten.*

I självvärderingen beskriver lärosätet på ett konkret och övertygande sätt hur jämställdhet genomsyrar såväl utformningen av utbildningen som dess innehåll och genomförande. Gällande utbildningens utformning efterföljs den övergripande jämställdhetspolicy som fastställts av Nämnden för lärarutbildning (NLU), till exempel avseende vilken kurslitteratur som anges och hur den anges samt hur marknadsföringsmaterial utformas.

När det gäller utbildningsinnehåll framhåller lärosätet att lärandemål som berör jämställdhet berörs inom kurserna *Verksamhetsförlagd utbildning för ämneslärare I och III* samt *Idrott och hälsa I-IV*. Exempel ges på lärandeaktiviteter och examinerande uppgifter som berör jämställdhetsfrågor. Beträffande utbildningens genomförande lyfter lärosätet fram att traditionella val och beteenden uppmärksammas och problematiseras under utbildningen, till exempel med avseende på ämnesval, gruppindelningar, arbetsfördelning och talutrymme. Detta sker även då gästföreläsare bjuds in till att delta i undervisningen.

Lärosätet framhåller att jämställdhetsperspektivet behöver bli tydligare framskrivet i lärandemålen. Detta gäller särskilt VFU-kurser eftersom studenterna där ska utveckla förmågan att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. Bedömargruppen instämmer i lärosätets bedömning att detta är ett utvecklingsområde och att lärosätet har goda förutsättningar att arbeta med det.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet beskriver i självvärderingen utförligt och med konkreta exempel hur utbildningen följs upp på ett systematiskt sätt och hur uppföljningar kan leda till förändringar av utbildningen. Exempel ges såväl på hur uppföljning, åtgärder och återkoppling organiseras som på metoder för arbetet. Bedömargruppen noterar också att lärosätet utvecklat tydliga rutiner för uppföljning och återkoppling såväl inför och efter utbildningen som under densamma.

Som ett exempel på hur uppföljning lett till specifika åtgärder anger lärosätet den särskilda delkursen *Betyg och bedömning (7,5 högskolepoäng)* inom *Idrott och hälsa III* på grundnivån. En ytterligare förstärkning vad avser frågor om bedömning av kunskaper har även skett i *Idrott och hälsa V* på avancerad nivå. Bedömargruppen ser dessa exempel på förändringar som uttryck för ett väl fungerande arbete med uppföljning, åtgärder och återkoppling.

Lärosätet lyfter fram studenters i vissa fall bristande förmåga att uttrycka sig i skrift som ett särskilt utvecklingsområde. Bedömargruppen ser mycket positivt på att denna ambition om att stärka studenters skriftliga förmåga finns.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

I självvärderingen anger lärosätet ett flertal strategier för att möjliggöra för studenter att genomföra utbildningen inom planerad studietid. Detta gäller alla studenter inklusive dem med någon funktionsnedsättning. För studenter med funktionsnedsättningar är insatserna av individuell art, medan möjligheter till stöd via Studieverkstaden – där akademiskt skrivande och studieteknik står i fokus – och universitetsbiblioteket finns för samtliga studenter. Specifikt för ämnesstudierna anges även möjligheter till särskilt stöd och omexaminationer vid skador och sjukdom.

Ett utvecklingsarbete pågår vid lärosätet för att öka kunskapen om orsakerna till avvikelser vad gäller studenters kvarvaro. Bedömargruppen vill framhålla värdet av att sådan kunskap tas fram, men

noterar samtidigt att lärosätet redan verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

I självvärderingen påvisar lärosätet med konkreta exempel hur studenterna ges möjlighet att påverka utbildningen, till exempel genom representation i beslutande organ samt genom såväl skriftliga som muntliga uppföljningar och utvärderingar under utbildningens gång. Samtliga kurser utvärderas skriftligen, såväl efter avslutad kurs som mitt i kursen (så kallad mittkursavstämning). Muntlig utvärdering sker kontinuerligt tillsammans med programansvarig. Lärosätet understryker betydelsen av studenternas tillgång till information, vilket är ett område som utbildningssamordnaren arbetar särskilt med.

Ett utvecklingsarbete kring likvärdig bedömning har initierats efter kritik från studenter. Institutionen för idrottsvetenskap medverkar i ett projekt som drivs av lärosätets kvalitetsråd i syfte att utveckla utvärderingsverktyg och rutiner för studentåterkoppling. Bedömargruppen framhåller betydelsen av att detta viktiga utvecklingsarbete fullföljs.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

I självvärderingen beskriver lärosätet ett aktivt arbete för samverkan mellan utbildningen och det omgivande samhället. Studenterna kommer i kontakt med arbetslivsfrågor i samband med ämneskurser, verksamhetsförlagd utbildning, fältstudier och en i Kalmar pågående försöksverksamhet kring utökad verksamhetsintegrering i vilken studenterna inom ramen för de ämnesdidaktiska delkurserna tillbringar ett antal dagar per termin ute i skolverksamheterna. Utöver denna arbetslivsanknytning inom utbildningen bedrivs såväl forsknings- som samverkansprojekt kring liknande frågor. Bland samverkansprojekten kan nämnas tillkomsten av ett nätverk för lärarutbildare och forskare samt verksamma lärare vilket ägnar sig åt frågor om betyg och bedömning i Idrott och hälsa. Detta nätverk drivs av ämneslärarutbildningen i Idrott och hälsa. Ett annat, nystartat nätverk vänder sig särskilt till förstelärare och utvecklingslärare i Idrott och hälsa och det syftar till erfarenhetsutbyte lärare emellan samt diskussioner kring hur forskning kan integreras i undervisningen. Också detta nätverk har nära anknytning till ämneslärarutbildningen i Idrott och hälsa. Lärosätet påtalar vidare att specifika teman som till exempel mångkultur och digitalisering ofta ramar in samverkansinsatserna, vilka relaterar till studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Bedömargruppen noterar att arbetet kring arbetsliv och samverkan bedrivs vid lärosätet utifrån ett studentcentrerat perspektiv, vilket är en styrka.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier**Bedömning med motivering: Tillfredsställande**

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Underlagen visar på en ändamålsenlig blandning av dels lärare med vetenskaplig kompetens inom för utbildningen lämpliga områden och dels lärare med lärarexamen samt erfarenhet av undervisning. En stor andel av lärarna inom ämnet är tillsvidareanställda och lärosätet presenterar en genomtänkt strategi för kompetensförsörjning. Den ämnesdidaktiska kompetensen vid lärosätet framstår som särskilt stark, bland annat genom kopplingen till Ämnesdidaktiskt forum. Den ämnesdidaktiska forskning som lyfts fram är professionsinriktad och flera av utbildningens lärare är involverade i forskningen, vilket är en styrka. Bedömggruppen noterar att den ämnesmässiga verksamhet som inte avser ämnesdidaktik inte är lika framträdande som ämnesdidaktiken. Detta framstår som ett utvecklingsområde.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Underlagen visar att studenterna utvecklar såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade ämneskunskaper inom vissa delar av detta område samt når fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. Det ämnesdidaktiska innehållet framstår för bedömggruppen som särskilt starkt och samtliga självständiga arbeten har ett ämnesdidaktiskt innehåll. I självvärderingen framhålls studenternas förmåga att didaktiskt omsätta ämnesinnehållet samt peka på forskningens implikationer för undervisning i idrott och hälsa. Bedömggruppen menar att det kan finnas behov av att emellanåt klargöra de specifika ämneskunskaperna och då avstå från den omedelbara kopplingen mellan ämnet och ämnesdidaktiken.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet bedöms uppfyllas. Av lärosätets självvärdering framgår att målet berörs inom samtliga ämneskurser. De exempel på lärandemål som framgår följs upp av konkreta och illustrativa exempel på kursinnehåll och examinationer. Kopplingen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen tydliggörs särskilt genom de självständiga arbetena. Bedömggruppen ser positivt på det arbete med att säkerställa den vetenskapliga progressionen i ämnet som har initierats.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat är uppfyllt. Av självvärderingen framgår att målet berörs i flera av ämneskurserna och i en kurs inom UVK. De exempel på lärandemål som tas upp i självvärderingen följs upp av konkreta och illustrativa exempel på kursinnehåll och examinationer. De problem som undersöks i de självständiga arbetena är adekvata i förhållande till målet och de diskuteras genomgripande i förhållande till egna och andras erfarenheter samt i förhållande till tidigare forskning. När det gäller möjligheterna att bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnet och inom ämnesdidaktik, så uppfylls målet när det gäller ämnesdidaktik men det är inte lika tydligt när det gäller ämnet. Kopplingen till VFU är central

eftersom kunskapsformen färdighet och förmåga tydligt kommer till uttryck inom de momenten av utbildningen.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Målet behandlas inom fyra av de fem ämneskurserna i samtliga VFU-kurser och i en kurs inom UVK. I självvärderingen ges exempel på lärandemål, undervisningsinnehåll, kursupplägg och examinationer vilka sammantagna på ett konkret och övertygande sätt visar hur lärosätet säkerställer att studenterna når målet. Kopplingen till VFU är central eftersom kunskapsformen färdighet och förmåga tydligt kommer till uttryck inom de momenten av utbildningen. Frågor om metodik uttrycks sällan explicit i ämneskursernas lärandemål och att sådana frågor behandlas främst i samband med VFU. Bedömgargruppen vill framhålla betydelsen av att också sådana lärandemål görs explicita även om lärosätet på ett trovärdigt sätt visar att studenterna når målet i sin helhet.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Målet behandlas enligt lärosätets självvärdering inom fyra av de fem ämneskurserna, inom samtliga VFU-kurser och i en kurs inom UVK. Kopplingen till VFU är central eftersom kunskapsformen färdighet och förmåga tydligt kommer till uttryck inom de momenten. Lärosätet presenterar på ett konkret och övertygande sätt exempel på lärandemål, undervisningsinnehåll och kursupplägg samt examinationer vilka sammantagna visar hur lärosätet säkerställer att studenterna når målet. Då självvärderingen särskilt framhåller "elevers" möjligheter att delta och utvecklas, vill bedömgargruppen påminna om betydelsen av att även "varje elevs" lärande uppmärksammas.

I självvärderingen beskriver lärosätet på ett konkret och övertygande sätt hur jämställdhet genomsyrar såväl utformningen av utbildningen som dess innehåll och genomförande. Gällande utbildningens utformning efterföljs den övergripande jämställdhetspolicy som finns, till exempel avseende vilken kurslitteratur som anges och hur marknadsföringsmaterial utformas. När det gäller utbildningsinnehåll ges exempel på lärandeaktiviteter och examinerande uppgifter som berör jämställdhetsfrågor. Beträffande utbildningens genomförande lyfter lärosätet fram att traditionella val och beteenden uppmärksammas och problematiseras under utbildningen, till exempel med avseende på ämnesval, gruppindelningar, arbetsfördelning och talutrymme.

Avseende uppföljning, åtgärder och återkoppling beskriver lärosätet i självvärderingen utförligt och med konkreta exempel hur utbildningen följs upp på ett systematiskt sätt och hur uppföljningar kan leda till förändringar av utbildningen. Exempel ges såväl på hur uppföljning, åtgärder och återkoppling organiseras som på metoder för arbetet. I självvärderingen anger lärosätet ett flertal strategier för att möjliggöra för studenter att genomföra utbildningen inom planerad studietid. Detta gäller alla studenter inklusive dem med någon funktionsnedsättning. Specifikt för ämnesstudierna anges möjligheter till särskilt stöd och omexaminationer vid skador och sjukdom. Ett utvecklingsarbete pågår vid lärosätet för att öka kunskapen om orsakerna till avvikelser vad gäller studenters kvarvaro.

I självvärderingen visar lärosätet med konkreta exempel hur studenterna ges möjlighet att påverka utbildningen, till exempel genom representation i beslutande organ samt genom såväl skriftliga som muntliga uppföljningar och utvärderingar under utbildningens gång. Ett utvecklingsarbete kring likvärdig bedömning har initierats efter kritik från studenter.

I självvärderingen beskriver lärosätet ett aktivt arbete för samverkan mellan utbildningen och det omgivande samhället. Studenterna kommer i kontakt med arbetslivsfrågor i samband med ämneskurser, verksamhetsförlagd utbildning, fältstudier och en pågående försöksverksamhet kring utökad verksamhetsintegrering i vilken studenterna inom ramen för de ämnesdidaktiska delkurserna tillbringar ett antal dagar per termin ute i skolverksamheterna. Utöver denna arbetslivsanknytning inom utbildningen bedrivs såväl forsknings- som samverkansprojekt kring liknande frågor. Bedömggruppen noterar att arbetet kring arbetsliv och samverkan bedrivs vid lärosätet utifrån ett studentcentrerat perspektiv, vilket är en styrka.

Lärosäte: Linnéuniversitetet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik.

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

I den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) finns en ändamålsenlig variation av lärare med vetenskaplig, professionell och pedagogisk kompetens, och en stor andel av lärarna är även fast anställda. Ett utvecklingsområde är att låta en större andel av professorer och docenter medverka inom UVK, vilket skulle stärka kvaliteten ytterligare. Inom inriktningen matematik visar underlagen att ämne och ämnesdidaktik är tillfredsställande, genom att lärosätet har en stabil lärarkår med god ämnes- och professionskompetens. Lärosätet har flera professorer inom matematik och matematisk statistik, och inom matematikdidaktik och matematik har utbildningen ett antal lektorer, varav flera docenter, samt adjunkter.

Det finns inom den utbildningsvetenskapliga kärnan en livaktig forskningsmiljö med en rad centrumbildningar och forskargrupper, vilket bland annat borgar för goda kopplingar mellan vetenskap och profession. Ett utvecklingsområde är att ytterligare tydliggöra kopplingarna mellan utbildningens olika delar. Inom inriktningen matematik präglar den goda kompetensen även utbildningsmiljön. Forskande lärare undervisar på utbildningen och studenterna möter pågående forskning i didaktikkurserna. Lärosätet arrangerar också seminarier om bland annat forskning, som studenterna bjuds in till, och studenterna får återkommande arbeta med forskningslitteratur såsom doktorsavhandlingar.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls eftersom lärosätet bedriver forskning som är relevant för utbildningen och som studenterna får ta del av. Ämneskurserna i matematik har en klar koppling till det centrala innehållet i gymnasieskolans matematikkurser och ger den ämnesbredd och det ämnesdjup som en gymnasielärare behöver.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och inom inriktningen matematik. Bedömaregruppen framhåller vikten av att det bör finnas tydliga kopplingar mellan vetenskapsteori och forskningsmetodik inom ämnesstudier och UVK, eftersom målet examineras och behandlas inom båda dessa områden. Ett gott exempel på hur kvantitativa metoder behandlas är den enkätundersökning som studenterna utför. Det finns en progression genom utbildningen för både ämnesstudier och vetenskapsteori. Studenterna får också ta del av forskningslitteratur i olika aktiviteter som på ett rimligt sätt förbereder dem på att skriva självständiga arbeten. Bedömaregruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt över forskningsresultat uppfylls inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och inom inriktningen matematik. Målet nås genom studier i UVK, inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och i ämnen/ämnesdidaktik. Ett tydligt exempel på hur lärosätet säkerställer måluppfyllelsen inom UVK är den skriftliga examinationsuppgift som berör utvärdering och effekter av kvalitets- och resultatmätning. Underlagen visar att lärosätet har utmaningar med att organisera utbildningen så att studenterna upplever att dess olika delar ömsesidigt befruktar varandra. Därför uppmuntrar bedömargruppen till fortsatta aktiva insatser av Nämnden för lärarutbildning och programrådet, där arbete redan bedrivs. Inom didaktikkurserna och inom själva matematiken ska studenterna reflektera över andras lösningar och problem. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och inom inriktningen matematik. Som ett positivt exempel på hur lärosätet arbetar med målet vill bedömargruppen lyfta fram projektet med de verksamhetsintegrerade dagarna (VI-dagarna) i Kalmar. Här arbetar lärosätet med att tydliggöra professionsanknytningen i utbildningens olika delar, vilket stärker studentens färdighet och förmåga. Studenterna studerar matematik och matematikdidaktik separerat, men de olika delarna kopplas samman på olika sätt med fokus på relevansen för det kommande yrket. Matematikinnehållet är relevant för det som studenterna kommer att undervisa i som lärare, men det saknas delar om programmering, vilket lärosätet arbetar med. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och inom inriktningen matematik. I förhållande till målet ser bedömargruppen positivt på att lärosätet visar att det finns både en bred syn på varje elevs lärande och utveckling samt en mer specifik syn på elever i behov av särskilt stöd. Studenterna arbetar bland annat med att anpassa matematikuppgifter till elevers olika förutsättningar. Moment som rör detta mål ingår också i kursplanerna för VFU och UVK. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Bedömargruppen ser särskilt positivt på att forskning och utbildning bedrivs i en miljö som präglas av ett hållbarhetsperspektiv.

Ett jämställdhetsperspektiv genomsyrar utformningen av utbildningen såväl som dess innehåll och genomförande. Jämställdhet beaktas till exempel i rekrytering av lärare och marknadsföring av utbildningen samt i strategier för rekrytering, forskningsmedelsfördelning och sakkunniggranskningar. Lärandemål som berör jämställdhet tas upp i flera kurser inom UVK, och olika beteenden som är förknippade med traditionella könsroller uppmärksammas och problematiseras. Jämställdhet berörs även i examinationsuppgifter där flickors och pojkars situation i skolan fokuseras ur ett jämställdhetsperspektiv. Inom inriktningen matematik tas jämställdhetsperspektivet upp i vissa kurser, även om en del av det arbetet inte syns explicit. Bedömargruppen anser att bedömningsgrunden jämställdhet behandlas tillfredsställande.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande inom UVK, och bedömggruppen ser positivt på de åtgärder som lärosätet har gjort till följd av resultaten av kursvärderingar, enkäter, alumnundersökningar och programuppföljningar. Ett exempel är vidareutvecklingen av VFU-kurser med avseende på deras koppling till den campusförlagda delen av utbildningen. Utvecklingsinsatser har även gjorts för studenters akademiska skrivande. Lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid bland annat genom att regelbundet analysera kvarvarostatistik och genom att erbjuda extra stöd, som handledning via Studieverkstaden, om studenterna har problem med akademiskt skrivande. Vid lärosätet finns organisationer för kvalitetsarbete för ämneslärarexamen på programnivå och för ämneskurserna på institutionsnivå. Bedömggruppen anser att bedömningsgrunden om uppföljning, åtgärder och återkoppling behandlas tillfredsställande.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studentperspektivet bedöms som tillfredsställande inom UVK. Studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Vid lärosätet finns övergripande rutiner och fora, för att möjliggöra både formellt och informellt studentinflytande. Det finns möjligheter till studentrepresentation i styrelser, nämnder och råd samt vid prefektens beslutsmöten. Som en särskild styrka vill bedömggruppen nämna de fokusgruppsamtal som fungerar som en ytterligare kvalitativ dimension till de skriftliga kursvärderingarna.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Arbetsliv och samverkan bedöms som tillfredsställande inom UVK. Lärosätet ger exempel på många väl fungerande aktiviteter för att stärka samverkan mellan utbildning och arbetsliv. Ett särskilt gott exempel är den verksamhetsintegrering av utbildningen som sker i Kalmar. Att ytterligare förstärka professionsanknytningen genom verksamhetsintegrering för alla studenter i utbildningen är något som lärosätet kan utveckla vidare. Bedömggruppen uppmuntrar den fortsatta utvecklingen av interkulturell och digital kompetens i utbildningen, och ser en ytterligare förstärkning av samverkan med det omgivande samhället utanför skolan som ett utvecklingsområde. Inom inriktningen matematik finns olika arrangemang, i samverkan med det omgivande samhället, för elever och allmänheten såsom exempelvis mattefredag där studenterna fungerar som mentorer. Lärosätet har även nätverksträffar mellan verksamma lärare och universitetslärare, där temat flera gånger varit digitalisering och programmering.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Utifrån självvärderingen och lärartabellen anser bedömggruppen att det finns en ändamålsenlig variation av lärare med vetenskaplig, professionell och pedagogisk kompetens. Den konstnärliga

kompetensen bland lärarna är däremot begränsad. Antalet lärare bedöms stå i proportion till utbildningens volym. En stor andel av lärarna är tillsvidareanställda och har viss tid för forsknings- och utvecklingsarbete i tjänsten, vilket bedömggruppen ser som en styrka. Lärosätet presenterar en genomtänkt strategi för kompetensförsörjning, uppföljning och utveckling, vilket borgar för att lärarkompetensen är tillfredsställande i förhållande till utbildningens genomförande på kort och lång sikt.

Lärartabellen visar att många lärare är verksamma inom den aktuella utbildningens utbildningsvetenskapliga kärna (UVK), men i begränsad omfattning och att få lärare har en omfattande verksamhet inom området. Av de uppföljande intervjuerna framkom att dessa lärare är involverade i liknande utbildningsmoment inom andra lärarutbildningar, eftersom de har specifik utbildningsvetenskaplig kompetens, vilket bedömggruppen ser som en styrka för utbildningen. Professorer och docenter med inriktning mot det utbildningsvetenskapliga området är däremot bara i begränsad utsträckning verksamma inom UVK. Bedömggruppen bedömer att en större medverkan av professorer och docenter i utbildningen skulle stärka kvaliteten ytterligare, särskilt när det gäller fördjupade kunskaper och forskningsanknytning. Detta framstår för bedömggruppen som ett utvecklingsområde.

Lärosätet konstaterar att forskarutbildning med inriktning mot skola och utbildning nationellt sett inte verkar motsvara lärosätenas behov av disputerade lärare inom området. Bedömggruppen instämmer i att detta är ett utvecklingsområde som är värt att arbeta vidare med för lärosätet.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Av lärosätets självvärdering och intervjuer med lärare och ledning framgår att det finns en livaktig forskningsmiljö inom en rad centrumbildningar med forskning av relevans för UVK. Detta ser bedömggruppen som en styrka. Lärosätet framhåller även strategier för att knyta samman forskning och utbildning, bland annat genom att forskare från olika vetenskapliga discipliner undervisar i en kurs i vetenskapsteori och forskningsmetodik. Detta kan bidra till en ökad kunskap bland studenter om hur olika vetenskapliga traditioner inom ämnen kan stödja utbildningsvetenskaplig kunskapsbildning.

Underlagen ger tydliga indikationer på en nära koppling mellan vetenskap och profession, inte minst när det gäller den utbildningsvetenskapliga forskningen. Den bedrivs inom centrumbildningar, som Centrum för ämnesdidaktisk forskning inom konst och humaniora och Centrum för specialpedagogisk forskning, samt i forskningsmiljöer, som forskargruppen Läroplansteori och didaktik och Kollegiet för lärares arbete. Inom dessa centrumbildningar och forskningsmiljöer bedrivs bland annat praktknära utbildningsvetenskapliga projekt, vilket bedömggruppen ser som en styrka.

Underlagen visar att det finns en tydlig progression inom utbildningen från grundnivå till avancerad nivå, bland annat uttryckt i form av mål, lärandeaktiviteter och examinationer med stegrad svårighetsgrad, vilket bedömggruppen uppfattar som en styrka. Av självvärderingen och intervjun med lärosätets ledning framkom dessutom att lärarutbildningsnämnden är aktiv i utvecklingen av utbildningen, både när det gäller sambandet mellan forskning och utbildning (t.ex. genom fördelning av forskningsmedel) och på förhållandet mellan utbildningens olika delar, UVK, ämnesstudier och

VFU. Bedömgruppen ser möjligheter för lärosätet att via programrådet ytterligare tydliggöra kopplingarna mellan utbildningens olika delar, vilket kan bidra till att studenterna får en mer sammanhållen utbildning.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Av självvärderingen framgår det att undervisning om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) ska relatera till den utbildning studenterna genomgår inom sina ämnesstudier. Detta borgar för att studenterna utvecklar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder. Bedömgruppen framhåller betydelsen av att det finns tydliga kopplingar mellan vetenskapsteori och forskningsmetodik inom ämnesstudier och UVK.

Inom UVK behandlas frågor om vetenskapsteori och forskningsmetodik främst i kursen *Vetenskapsteori och forskningsmetodik*, men också i kursen *Bedömning och betygssättning*, där förhållandet mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen behandlas. Bedömgruppen anser att de exempel på lärandemål, undervisningsinnehåll, undervisningsupplägg och examinationer som lärosätet presenterar i sin självvärdering, säkerställer att studenterna når målet. De frågor som presenteras för temat kvantitativ enkätundersökning är enligt bedömgruppen ett gott exempel på undervisning och examination som svarar mot det aktuella målet. Här får studenterna möjlighet att problematisera frågor om urval, bortfall och samband.

Studenterna får möjlighet att tillämpa sina kunskaper i ett självständigt arbete som skrivs inom ramen för ämnesstudierna. Enligt bedömnarna fördjupar det studenternas kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Utifrån självvärderingen framkommer det att den fördjupade kunskapen om kvalitativa och kvantitativa metoder, liksom vetenskapsteori, framför allt nås inom ämnena. Lärosätet diskuterar i sin självvärdering utmaningar för studenterna att nå fördjupningen inom både kvantitativa och kvalitativa forskningsmetoder, eftersom många ämnen är inriktade på något specifikt område. Bedömgruppen påpekar att lärarutbildningen är lång och att det kan finnas goda möjligheter för lärosätet att med gemensam planering mellan ämnen och UVK säkerställa att studenterna når fördjupade kunskaper på området.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter*

samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

Bedömggruppen anser att målet nås genom studier i både UVK och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt inom ämnen/ämnesdidaktik. Under utbildningens sista termin läser studenterna kurser i UVK och VFU parallellt, för att stärka sin färdighet och förmåga, vilket bedömggruppen uppfattar som en styrka. I samband med VFU får studenterna, enligt ett särskilt lärandemål, möjlighet att självständigt reflektera över den egna yrkesverksamheten med utgångspunkt i teoretiska modeller, praktiska erfarenheter och etiska överväganden. Inom UVK behandlas målet i kurserna *Läroplansteori och didaktik* och *Utvärdering och utvecklingsarbete*.

Att utbildningen inom UVK och VFU samt ämnen och ämnesdidaktik varvas enligt lärosätets utbildningsplan, borgar för att studenternas färdigheter och förmågor bidrar till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapen inom ämnen och ämnesdidaktik. I självvärderingen presenterar lärosätet exempel på lärandemål, undervisningsinnehåll, undervisningsupplägg och examinationer på ett övertygande sätt, vilket säkerställer att studenterna når målet. Ett tydligt exempel på hur lärosätet säkerställer måluppfyllelsen genom examination är en skriftlig examinationsuppgift som berör utvärdering och effekter av kvalitets- och resultatmätning. Utöver den skriftliga inlämningen får studenterna även kritiskt granska en studiekamrats text utifrån fastställda bedömningskriterier, vilket bedömggruppen ser som ett gott exempel på hur målet kan examineras.

I de programvärderingar som lärosätet har genomfört framkommer det att studenterna ofta anser att utbildningen borde vara än mer professionsinriktad och att den innehåller "för mycket uppsats och för lite VFU". Detta, menar bedömggruppen, är en relativt vanlig uppfattning bland studenter på ämneslärarutbildningen. Bedömggruppens uppfattning är, särskilt utifrån intervjuerna med lärare och ledning, att erfarenheterna av praktisknära utbildningsvetenskaplig forskning vid lärosätet gör det väl rustat för att systematiskt arbeta med att vidareutveckla både en vetenskapligt förankrad och en professionsinriktad utbildning.

Självvärderingen och intervjuerna visar utmaningar med att organisera utbildningen så att studenterna upplever att studierna inom UVK, ämnen och ämnesdidaktik samt VFU ömsesidigt befruktar varandra. Bedömggruppen understryker betydelsen av sådana insatser och uppfattar att lärosätet, främst genom Nämnden för lärarutbildningens och programrådets aktiviteter, bedriver ett aktivt och systematiskt arbete inom detta utvecklingsområde. Bedömggruppen ser detta som en styrka.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Inom UVK behandlas målet i kurserna *Skolväsendets historia, värdegrund och samhällliga villkor*, *Läroplansteori och didaktik för ämneslärare* samt i kursen *Bedömning och betygssättning*. Dessutom behandlas målet inom VFU och i ämnesstudierna. Kopplingen till VFU är central, eftersom kunskapsformen färdighet och förmåga särskilt tydligt kommer till uttryck där. Goda exempel på hur

målet behandlas finns inom VFU III, när det gäller konstruktion av provuppgifter som diskuteras i förhållande till ämnesplan, kunskapskrav, teorier om lärande och etiskt förhållningssätt.

Bedömargruppen anser att de exempel lärosätet ger på lärandemål, undervisningsinnehåll, undervisningsupplägg och examinationer möjliggör och säkerställer att studenterna når målet. Planeringsuppgiften i kursen *Läroplansteori och didaktik* är ett gott exempel på det.

I självvärderingen framhåller lärosätet studenternas önskemål om mer praktisknära inslag i utbildningen. Projektet med verksamhetsintegrering (VI) i Kalmar lyfts fram som ett framgångsrikt exempel på en sådan utveckling av utbildningen. I projektet har lärosätet systematiskt arbetat med att professionsanknyta utbildningens alla delar genom särskilda VI-dagar varje termin under hela utbildningen. Detta ser bedömargruppen som ett mycket gott exempel på hur utbildningen kan stödja studenternas utveckling av färdighet och förmåga. Enligt lärosätet är arbetet med att organisera utbildningen så att studenterna upplever VFU och UVK som ömsesidigt befrämjande delar av programmet ett tydligt utvecklingsområde. Bedömargruppen ser positivt på ambitionen att på sikt verksamhetsintegrera all lärarutbildning vid lärosätet, för att stödja studenternas utveckling av sin didaktiska förmåga.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Inom UVK behandlas målet bland annat i kurserna *Utveckling och lärande, Specialpedagogik* och VFU III. I självvärderingen ger lärosätet exempel på lärandemål, undervisningsinnehåll, undervisningsupplägg och examinationer, som bedömargruppen anser säkerställer att studenterna når målet. Ett exempel inom VFU I handlar om att planera och genomföra undervisning som är ändamålsenlig och begriplig för eleverna. Inom kursen *Specialpedagogik* gör studenterna en praxisnära skriftlig uppgift med koppling till forsknings- och yrkesrelaterad kunskap. I fokus för uppgiften står kunskaper om normalitet och avvikelse samt pedagogisk inkludering av elever i undervisningen.

I målet fokuseras "varje elevs lärande och utveckling", och bedömargruppen noterar att utbildningsinnehållet enligt självvärderingen och intervjuerna speglar både en bred syn på varje elevs lärande och utveckling i termer av individualisering, samt en mera specifik syn på elever i behov av särskilt stöd. Detta ser bedömargruppen som en styrka i utbildningen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Inom UVK behandlas målet i kurserna *Skolväsendets historia, värdegrund och samhällsliga villkor, Specialpedagogik* och *Bedömning och betygssättning*, samt inom VFU III. De exempel på lärandemål, undervisningsinnehåll, undervisningsupplägg och examinationer som lärosätet ger i sin

självvärdering anser bedömargruppen säkerställer att studenterna når målet. Exempelvis finns i kurserna *Bedömning och betygssättning* (inom UVK) och VFU III mål, lärandeaktiviteter och examinationer som handlar om att kritiskt granska och problematisera bedömningar (UVK) och konstruera bedömningsituationer (VFU) som utgår från samhällliga och etiska aspekter av bedömning.

Självvärderingen framhåller lärosätet att man på ett övergripande plan aktivt arbetar för att forskning och utbildning bedrivs i en miljö som präglas av ett hållbarhetsperspektiv. Bedömargruppen ser de höga ambitionerna och det aktiva arbete som bedrivs i förhållande till målet som positivt.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen beskriver lärosätet på ett konkret och övertygande sätt hur jämställdhet genomsyrar både utformningen av utbildningen samt dess innehåll och genomförande. När det gäller utformningen av utbildningen ges exempel på hur jämställdhet beaktas till exempel i rekryteringen av lärare och marknadsföringen av utbildningen samt i strategierna för rekrytering, forskningsmedelsfördelning och sakkunniggranskningar.

När det gäller utbildningsinnehållet framhåller lärosätet att lärandemål som berör jämställdhet tas upp inom UVK-kurserna *Skolväsendets historia, värdegrund och samhällliga villkor* och *Bedömning och betygssättning*. Konkreta exempel ges även på examinerande uppgifter som berör området, till exempel tentamensuppgifter kring flickors och pojkars situation i skolan ur ett jämställdhetsperspektiv.

Bedömargruppen uppfattar vidare att studenterna, när examen utfärdas, visar förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten, bland annat genom systematiska överväganden när det gäller traditionella val och att beteenden som är förknippade med traditionella könsmonster uppmärksammas och problematiseras, till exempel med avseende på ämnesval, gruppindelningar, arbetsfördelning och talutrymme. Lärosätet framhåller att studenterna själva uppmärksammar genusaspekter av sin egen utbildning, vilket bedömargruppen uppfattar som en styrka.

Bedömargruppen framhåller att de mål som behandlas i UVK-kurserna med fördel kan återkomma inom VFU och ämnesstudier. Syftet är att säkerställa att studenterna, när examen utfärdas, visar förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i sin egen pedagogiska verksamhet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

I självvärderingen framgår hur utbildningen på ett systematiskt sätt följs upp och hur uppföljningar kan leda till förändringar av utbildningen. Som underlag för självvärderingar och förändringsförslag från examinatorer till programråd används kursutvärderingar, Linnébarometern (en enkät som

genomförs varje år och riktar sig till programstudenter på grundnivå och avancerad nivå i slutet av sin utbildning), programvärderingar och alumnundersökningar. Dessutom samlar programrådet in tecken på förändringsbehov från studievägledare och utbildningssamordnare. Lärosätet deltar också i lärarutbildningskonventets gemensamma alumnundersökning.

Programrådet genomför varje år särskilda insatser för att identifiera eventuella behov av förändringar av utbildningen, till exempel granskningar av styrdokument, enkäter och intervjuer. Lärosätet pekar i självvärderingen på flera åtgärder som gjorts på initiativ av Nämnden för lärarutbildning (NLU) som en följd av utvärderingar, till exempel utveckling av kvaliteten i VFU-kurser och framtagande av ett ämnesdidaktiskt minimiinnehåll. Bedömggruppen ser positivt på lärosätets åtgärder som en följd av uppföljning.

Av självvärderingen framgår även att programrådet har ett övergripande ansvar för programmets kvalitetsutveckling. Programrådet är sammansatt av lärare från de fakulteter som är involverade i utbildningens genomförande, studenter och en extern representant. Bedömggruppen framhåller betydelsen av förekomsten av ett övergripande organ med ett tydligt ansvar för lärarutbildningen (Nämnden för lärarutbildning) och ett operativt organ (programrådet) som kan koordinera uppföljning, åtgärder och återkoppling inom utbildningen.

Bedömggruppen noterar att omfattande utvecklingsinsatser gjorts inom området under de senaste åren, bland annat för att utveckla kvaliteten i VFU-kurserna och deras koppling till den högskoleförlagda delen av utbildningen samt för att förbättra kommunikationen mellan lärosätets lärare och VFU-handledare. Utvecklingsinsatser har även gjorts när det gäller studenternas akademiska skrivande. Flera goda initiativ har tagits inom detta område, bland annat har man tagit fram en guide till akademiskt skrivande. Dessa insatser ser bedömggruppen som goda exempel på hur uppföljning leder till utveckling av utbildningen.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet analyserar kvarvarostatistik regelbundet och sätter in lämpliga åtgärder. Samtliga studenter erbjuds stöd i akademiskt skrivande och studieteknik via Studieverkstaden. För studenter med funktionsnedsättningar finns möjligheter att få ett särskilt pedagogiskt stöd.

Lärosätet understryker i självvärderingen utmaningen med att kvalitetssäkra en så pass lång och komplex utbildning, där anledningarna till avhopp kan vara mycket varierande. Som ett särskilt utvecklingsområde nämns studenters i vissa fall bristande förmåga att uttrycka sig i skrift. Som en följd av detta har Studieverkstaden tagit fram skriften *Liten guide för akademiskt skrivande* och utarbetat ett ramverk för hur progressionen i det akademiska skrivandet ska säkerställas. De har även påbörjat fortbildning av kursansvariga och lärare om studenters skrivande. Bedömggruppen ser positivt på dessa insatser för att förbättra utbildningens kvalitet och för att öka studenternas möjligheter att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Av självvärderingen framgår att studenter finns representerade i universitetsstyrelse, fakultetsnämnd och programråd och att ett studentperspektiv ska finnas med i alla beslut som fattas, vilket bedömargruppen ser som en styrka. Bedömargruppen anser vidare att studenternas tillgång till information är tillfredsställande, bland annat genom att utbildningssamordnaren informerar om utbildningens upplägg och organisation vid utbildningens start, samt löpande via lärplattformen MyMoodle. Genom kursvärderingar, program – och alumnvärderingar har studenterna möjlighet att uttrycka åsikter och kritik kring utbildningen. Deras åsikter omhändertas bland annat genom fokusgruppssamtal som lärosätet menar ger en välbehövlig kvalitativ dimension till de skriftliga kursvärderingarna. Bedömargruppen ser arbetet med fokusgrupper som en särskild styrka.

Lärosätet understryker den utmaning som ligger i utbildningens komplexitet och kravet på att undervisningsupplägget följer utbildningsplaner och kursplaner. Det innebär att till exempel målformuleringar och urval av kurslitteratur är svåra att förändra under utbildningens gång, utan måste ske som en följd av utvärderingar inför nya utbildningssomgångar. Däremot finns det möjlighet för studenter att under utbildningens gång förändra exempelvis hur examinationer konkret ska utformas, utifrån vad kursplaner generellt stipulerar. Bedömargruppen instämmer med lärosätet i betoningen på att det därför är av största vikt med ett öppet samtalsklimat och möjligheter för studenter att på olika sätt ge uttryck för kritik.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att lärosätet utför ett gott arbete på flera områden när det gäller arbetsliv och samverkan. Den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) framstår som en central del i att förbereda studenterna för sin kommande yrkesutövning och bedömargruppen ser den samverkan som sker inom ramen för VFU som väl genomtänkt. Likaså anser bedömargruppen att projektet med verksamhetsintegrering av utbildningen i Kalmar är ett gott exempel på samverkan mellan utbildning och arbetsliv, men att en ytterligare förstärkning av professionsanknytningen genom verksamhetsintegrering för *alla* studenter i utbildningen är något som lärosätet kan utveckla vidare.

Ytterligare exempel på samverkan är gästföreläsningar med skolledare, att universitetet bjuder in skolchefer för att diskutera angelägna skolutvecklingsfrågor under det som kallas Linnédialogen, samt det stora antalet skolrelaterade nätverk där lärare och andra aktörer från skolväsendet sammanförs med lärosätets lärare. Detta är enligt bedömarens mening både viktiga och väl fungerande aktiviteter för att stärka samverkan mellan utbildning och arbetsliv.

Vad bedömargruppen däremot efterfrågar mer av i utbildningen är inslag som berör samverkan med samhället i övrigt och som ligger utanför just den verksamhetsförlagda utbildningen. Detta eftersom bedömargruppen menar att samhället består av mer än enbart skolan och att samarbeten med andra samhällsaktörer skulle kunna ge ytterligare värdefulla dimensioner i utbildningen.

I UVK-kurserna *Skolväsendets historia, värdegrund och samhällsliga villkor, Didaktik och läroplansteori* och i *Utvärdering och utvecklingsarbete* finns inslag som berör skolans föränderliga natur. Bedömargruppen menar att dessa exempel på kurser visar att det finns en god grund för att förbereda studenterna på skolans föränderlighet, men att detta också skulle kunna utvecklas ytterligare för att studenterna, utöver att förstå hur och varför skolan förändras, även förbereds för att på ett positivt men kritiskt sätt ta del av det förändringsarbete som är en naturlig del i yrkesutövandet.

I självvärderingen lyfter lärosätet själva fram utvecklingsområden med anknytning till arbetslivet där utvecklingsarbete redan initierats. Utvecklingen av digital kompetens nämns som ett område. Här tycker bedömargruppen bland annat att det är positivt att man skiljer mellan studenternas personliga digitala kompetens och förmåga att digitalisera i undervisningen för eleverna. Vidare nämns en fortsatt utveckling av interkulturell kompetens, och man nämner inte bara hur undervisningen påverkas av den ökade migrationen till Sverige utan betonar också den allt snabbare globaliseringen. Att lärosätet arbetar med dessa områden ser bedömargruppen som positivt för att förbereda studenterna för ett föränderligt arbetsliv. Något bedömargruppen slutligen vill nämna i anknytning till att förbereda studenterna inför ett föränderligt arbetsliv är frågan om hur studenterna förbereds för att hålla som lärare fram till den dagen de går i pension. Att införliva dessa frågor mer i utbildningen är något som bedömargruppen uppmuntrar lärosätet till.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Samlat omdöme: Tillfredställande

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Det finns en ändamålsenlig variation av lärare med vetenskaplig, professionell och pedagogisk kompetens, och en stor andel av lärarna är även fast anställda. Ett utvecklingsområde är att låta en större andel av professorer och docenter medverka inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK), vilket skulle stärka kvaliteten ytterligare.

Det finns en livaktig forskningsmiljö med en rad centrumbildningar och forskargrupper, vilket bland annat borgar för goda kopplingar mellan vetenskap och profession. Det är ett utvecklingsområde att ytterligare tydliggöra kopplingarna mellan utbildningens olika delar.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Bedömargruppen framhåller vikten av att det bör finnas tydliga kopplingar mellan vetenskapsteori och forskningsmetodik inom ämnesstudier och UVK, eftersom målet examineras och behandlas inom båda dessa områden. Ett gott exempel på hur kvantitativa metoder behandlas är den enkätundersökning som studenterna utför.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt över forskningsresultat uppfylls. Målet nås genom studier i såväl UVK, inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt i ämnen/ämnesdidaktik. Ett tydligt exempel på hur lärosätet säkerställer måluppfyllelsen inom UVK är den skriftliga examinationsuppgift som berör

utvärdering och effekter av kvalitets- och resultatmätning. Underlagen visar att lärosätet har utmaningar med att organisera utbildningen så att studenterna upplever att dess olika delar ömsesidigt befruktar varandra. Därför uppmuntrar bedömaregruppen till fortsatta aktiva insatser av Nämnden för lärarutbildning och programrådet, där arbete redan bedrivs.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Som ett positivt exempel på hur lärosätet arbetar med målet vill bedömaregruppen lyfta fram projektet med de verksamhetsintegrerade dagarna (VI-dagarna) i Kalmar. Här arbetar lärosätet med att tydliggöra professionsanknytningen i utbildningens olika delar, vilket stärker studentens färdighet och förmåga.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. I förhållande till målet ser bedömaregruppen positivt på att lärosätet visar att det finns både en bred syn på varje elevs lärande och utveckling samt en mer specifik syn på elever i behov av särskilt stöd.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Bedömaregruppen ser särskilt positivt på att forskning och utbildning bedrivs i en miljö som präglas av ett hållbarhetsperspektiv.

Ett jämställdhetsperspektiv genomsyrar både utformningen av utbildningen samt dess innehåll och genomförande. Jämställdhet beaktas till exempel i rekrytering av lärare och marknadsföring av utbildningen samt i strategier för rekrytering, forskningsmedelsfördelning och sakkunnigranskningar. Lärandemål som berör jämställdhet tas upp i flera kurser inom UVK, och olika beteenden som är förknippade med traditionella könsroller uppmärksammas och problematiseras. Jämställdhet berörs även i examinationsuppgifter där flickors och pojkars situation i skolan fokuseras ur ett jämställdhetsperspektiv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande inom UVK, och bedömaregruppen ser positivt på de åtgärder som lärosätet har gjort till följd av resultaten av kursvärderingar, enkäter, alumnuundersökningar och programuppföljningar. Ett exempel är vidareutvecklingen av VFU-kurser med avseende på deras koppling till den campusförlagda delen av utbildningen. Utvecklingsinsatser har även gjorts för studenters akademiska skrivande. Lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid bland annat genom att regelbundet analysera kvarvarostatistik och genom att erbjuda extra stöd, som handledning via Studieverkstaden, om studenterna har problem med akademiskt skrivande.

Studentperspektivet bedöms som tillfredsställande inom UVK. Studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Vid lärosätet finns övergripande rutiner och fora, för att möjliggöra både formellt och informellt studentinflytande. Som en särskild styrka vill bedömaregruppen nämna de fokusgruppsamtal som fungerar som en ytterligare kvalitativ dimension till de skriftliga kursvärderingarna.

Arbetsliv och samverkan bedöms som tillfredsställande inom UVK. Lärosätet ger exempel på många väl fungerande aktiviteter för att stärka samverkan mellan utbildning och arbetsliv. Ett särskilt gott exempel är den verksamhetsintegrering av utbildningen som sker i Kalmar. Att ytterligare förstärka professionsanknytningen genom verksamhetsintegrering för *alla* studenter i utbildningen är något som lärosätet kan utveckla vidare. Bedömaregruppen uppmuntrar den fortsatta utvecklingen av

interkulturell och digital kompetens i utbildningen, och ser en ytterligare förstärkning av samverkan med det omgivande samhället utanför skolan som ett utvecklingsområde.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Av det samlade underlaget framgår att ämneskompetensen, den ämnesdidaktiska kompetensen och professionskompetensen är god bland personalen som undervisar inom matematikinriktningen. Lärosätet har flera professorer inom matematik och matematisk statistik, och inom matematikdidaktik och matematik har utbildningen ett antal lektorer, varav flera docenter, samt adjunkter. Detta borgar för en god personalförsörjning till kurserna i matematik och matematikdidaktik. Personalen bedriver forskning inom både matematik och matematikdidaktik, och av självvärderingen framgår att det bedrivs matematikdidaktisk forskning som är direkt relevant för utbildningen, till exempel inom digitala verktyg i gymnasieskolans matematik. Majoriteten av den undervisande personalen har en lärarexamen som är relevant för utbildningen, det vill säga gymnasielärare och/eller 7–9-lärare i matematik. Lärosätet arbetar med den långsiktiga personalförsörjningen genom att till exempel kompetensutveckla adjunkter i matematikdidaktik och erbjuda extra forskningsmedel till nyanställda. Enligt lärartabellen har personalen genomgående en rimlig andel forskning och kompetensutveckling i sina tjänster, med cirka 15–30 procent av intervjuerna framkom att högskolepedagogisk utbildning är ett krav för anställning och att den ska vara fullgjord senast inom två år efter anställningen. Antalet lärare är med marginal tillräckligt för att hantera de 15–20 studenterna med inriktning mot matematik som börjar per år. Bedömargruppen bedömer att lärosätet har en stabil personaluppsättning med relevant kompetens för att utbilda blivande gymnasielärare i matematik på kort och lång sikt.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

I självvärderingen beskrivs matematikinstitutionens två avdelningar, matematik och matematikdidaktik, och båda beskrivs som starka vetenskapliga miljöer. Institutionen bedriver forsknings- och utvecklingsprojekt i samarbete med en kommun och regionen, och båda är direkt relevanta för ämneslärarutbildningen. Ett exempel är projektet "Mot nya höjder" som man driver tillsammans med Region Kronoberg, med syftet till att få barn mer intresserade av matematik, naturvetenskap och teknik. Forskande lärare undervisar på utbildningen och studenterna möter pågående forskning i didaktikkurserna, men också i kursen Matematik, vetenskap och samhälle. Av självvärderingen och intervjuerna framgår att studenterna bjuds in till seminarier där forskning tas upp, och studenterna får även arbeta med forskningslitteratur såsom doktorsavhandlingar, återkommande genom utbildningen. En annan aspekt som bidrar till att miljön vid lärosätet är professionsinriktad är att de flesta lärare som undervisar på ämneslärarprogrammets matematikkurser har professionserfarenhet. Det finns även exempel på samverkan med samhället i

form av till exempel lärarnätverk och studiebesök på skolor, som ytterligare stärker professionskopplingen i miljön. Bedömargruppen anser sammantaget att lärosätet uppfyller målet.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Självvärderingen visar att ämneskurserna i matematik har en klar koppling till det centrala innehållet i gymnasieskolans matematikkurser, och att de ger den ämnesbredd och det ämnesdjup som en gymnasielärare behöver. För att uppnå målet om väsentligt fördjupade kunskaper läser studenterna en av två mer avancerade kurser, antingen Ordinära differentialekvationer eller Algebraiska strukturer. Fördjupningen i ett aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete har fokus på ämnets didaktik. I kursen Matematik, vetenskap och samhälle fördjupar studenterna sig i bland annat forskningsmetoder och tillämpningar. Det fåtal självständiga arbeten som skickats in bedöms hålla god kvalitet, vilket bedömargruppen ser som ett tecken på uppnådd fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. Lärosätet har också ett varierat utbud av examinationsformer såsom skriftliga salstentamina, projektarbeten och inlämningsuppgifter, för att säkerställa att studenterna når målet.

Av intervjuerna och självvärderingen framgår att studenterna samläser flera matematikkurser med andra program som inte har koppling till läraryrket. För att stärka kopplingen till yrkesutövningen har lärosätet satt in räkneövningar som är specifika för ämneslärarna, vilket bedömargruppen ser som ett gott exempel på anpassning för att sätta in ämneskunskaperna i relevanta sammanhang.

Lärosätet har initierat ett arbete om att implementera explicita inslag om programmering, för att möta behov i studenternas kommande praktik, och enligt intervjuerna ska dessa inslag implementeras så fort som möjligt. Programmering ingår redan i flera kurser, till exempel i diskret matematik och geometri, men det syns inte i kursplanerna. Lärosätet håller på med en helhetsöversyn och programmering planeras att ingå i två av matematikdidaktikkurserna. Bedömargruppen ser detta som ett viktigt pågående utvecklingsområde för att säkerställa att studenterna har de ämneskunskaper som krävs för den kommande yrkesutövningen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Det framgår av självvärderingen att studenter möter vetenskapsteori genom utbildningen, till exempel i egna mindre studier som är kopplade till forskning där de jämför olika teoretiska perspektiv. Matematikens vetenskapliga grund problematiseras i matematikdidaktikkurserna.

Progressionen inom vetenskapsteori går från ämne 1, till ämne 2 (inklusive självständigt arbete 1), till utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) och avslutas i självständigt arbete 2 inom ämne 1, vilket framgår av självvärderingen. Studenterna arbetar med vetenskapliga skrivuppgifter med ökade krav på självständighet i matematikdidaktikkurserna. Ansvaret för att studenterna når fördjupad kunskap om vetenskapsteori ligger på ämne 1 i samband med det självständiga arbetet på avancerad nivå, som omfattar både kvalitativa och kvantitativa metoder. I statistikkursen behandlas särskilt kvantitativa metoder, vilket bedömargruppen ser som ett viktigt inslag för att studenterna ska kunna tolka kvantitativa data i matematikdidaktisk forskning. Även UVK-kurserna tar upp kvalitativa och kvantitativa metoder.

Studenterna arbetar återkommande med forskningsmetodfrågor, till exempel i samband med mindre studier, och examineras muntligt och skriftligt på området vid flera tillfällen under sin utbildning innan de skriver de självständiga arbetena. Bedömargruppen anser att de självständiga arbetena som skickats in håller god kvalitet, vilket tyder på måluppfyllelse. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, samt dess betydelse för yrkesutövningen, är ett genomgående tema för utbildningen genom ämnesdidaktiken, den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och UVK, enligt självvärderingen. Man ger exempel från UVK-kursen Bedömning och betygssättning där studenterna genomför seminarier utifrån vetenskapliga perspektiv och metodologiska traditioner, för att sedan examineras via en hemtentamen. Bedömargruppen bedömer sammanfattningsvis att lärosätet visar en genomtänkt progression, vad gäller genomförande och examination, i den vetenskapsteoretiska delen av utbildningen som är kopplad till beprövad erfarenhet och yrkesutövningen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Bedömargruppen anser, utifrån det samlade underlaget, att utbildningens utformning och genomförande erbjuder studenterna tillfällen att reflektera över både egna och andras erfarenheter av matematikundervisning. Studenterna gör till exempel fältstudier under matematikdidaktikkurserna, som är kopplade till forskningsartiklar, och får sedan ta del av varandras erfarenheter. Genom olika examinationsformer såsom seminarier får studenterna ta del av och reflektera över varandras erfarenheter. Lärosätet nämner i självvärderingen en progression genom matematikdidaktikkurserna där man ställer krav på studenternas förmåga att argumentera med stöd i vetenskaplig litteratur.

Studenterna får flera gånger pröva på den verkliga skolverksamheten för att reflektera kring olika didaktiska val, till exempel under studiebesök och VFU. Målet examineras bland annat i det självständiga arbetet i ämne 2 och examensarbetet i matematikdidaktik, som kräver att studenten kritiskt och självständigt kan tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat. Målet uppnås främst i didaktikkurserna, men även inom själva matematiken då studenterna ska reflektera över andras lösningar på problem. Studenterna kan bidra till att utveckla yrkesverksamheten, inklusive skolämnet matematik, till exempel genom sitt examensarbete och sina ämnesdidaktiska studier. I självvärderingen framgår

tydligt att det inte är rimligt att studenterna ska bidra på samma sätt till själva matematiken, och bedömargruppen delar denna uppfattning.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen och vid intervjuerna beskriver lärosätet hur ämnesdidaktik, inklusive metodik, tillämpas i matematikdidaktikkurserna kring till exempel problemlösning och problemkonstruktion. Lärosätet beskriver vidare att praktik görs under basåret med studenter vid lärosätet och att man har fältstudier där studenterna får erfarenheter som är relevanta för det kommande yrket. I VFU-kurserna får studenterna tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande, speciellt i matematik i VFU-kursen i termin 4. Kursen examineras av lärare vid institutionen för matematik, och bedömningen baseras på VFU-handledarens omdöme – tillsammans med lärarutbildarens observationer från ett lektionsbesök samt en dokumenterad VFU-uppgift. Studenterna gör studiebesök på skolor och får också undervisa varandra, för att på så sätt reflektera över didaktik- och metodikaspekter i relation till yrkesverksamheten i ett större perspektiv. Matematikdidaktik läses i separata kurser parallellt med matematikkurserna termin 1–3 och vävs samman via till exempel portfoliuppgifter, vilket gör att didaktiken direkt kopplas till ämnet. Målet examineras muntligt och skriftligt, bland annat genom problemkonstruktion och bedömning av elevlösningar. Bedömargruppen anser lärosätet sammanfattningsvis ger studenterna goda förutsättningar för att nå målet genom de olika aktiviteter och examinationer som beskrivs i självvärderingen och vid intervjuerna.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Självvärderingen visar att studenterna arbetar med att planera och genomföra fiktiva skolaktiviteter, enskilt och tillsammans med andra, i matematikdidaktikkurs 1. De bedömer också elevlösningar och utvärderar utländsk undervisning i matematikdidaktikkurs 3. Under VFU I, som har matematikfokus, genomför och utvärderar de matematikmoment om minst fyra lektioner. Studenterna ska tillämpa de färdigheter som yrket kräver utifrån ämneskunskaper och didaktiska kunskaper och erfarenheter, och VFU-handledaren utvärderar löpande studentens planering och genomförande. Examinationen bygger på VFU-handledarens omdöme, tillsammans med lärarutbildarens observationer från ett lektionsbesök samt en dokumenterad lektionsplanering. Besöken görs av matematikdidaktiker, och ansvaret för bedömningen ligger hos läraren från lärosätet, vilket bedömargruppen ser som ett sätt att säkerställa god kvalitet vid examinationen. VFU III utgår från elevers skilda villkor och förutsättningar, och då examineras studenternas förmåga att använda sina samlade ämneskunskaper och didaktiska kunskaper och erfarenheter för att tillämpa de färdigheter som yrket kräver.

I den första matematikdidaktikkursen finns ett muntligt moment om att stimulera varje elevs lärande där studenterna arbetar med målgruppens olikheter i åtanke. Enligt intervjuerna arbetar studenterna till exempel med att anpassa matematikuppgifter till elevers olika förutsättningar. Självvärderingen

visar att ett urval av målen i VFU- och UVK-kursplanerna, tillsammans med det självständiga arbetet i ämne 1, tar upp alla aspekter av detta mål utom möjligen "tillsammans med andra". Lärosätet ger dock andra exempel på uppgifter där studenterna arbetar tillsammans med andra, till exempel i matematikdidaktik, men också när de ska planera undervisningsmoment med handledare och göra portfoliuppgifter som kopplar samman matematikkurserna och matematikdidaktikkurserna. Bedömargruppen anser, med grund i beskrivningarna av utformning, genomförande och examinationer, att lärosätet uppfyller målet.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Jämställdhetsperspektivet praktiseras på olika sätt vid lärosätet, och man beskriver i underlaget att både för- och efternamn på författare till kurslitteratur ska skrivas ut. Klassrumsnormer tas upp i Matematikdidaktik 3, liksom läromedelsgranskning med genusperspektiv. I utbildningsplanen är jämställdhet ett av de perspektiv som lyfts och integreras i ämneskurserna i matematikinriktningen och i VFU:n. Vid intervjuerna nämndes även exempel från matematikkursernas problemlösningsmoment där män och kvinnor tas upp. Exempel på hur lärarna konkret arbetar med jämställdhet i kurserna kom även fram i intervjuerna, kopplat till lärares och studenters agerande vid datoranvändande. Lärosätet har tagit fram en bemötandekod som bland annat tar upp likabemötande oavsett kön. Den tas årligen upp till diskussion, vilket bedömargruppen ser som ett gott exempel på hur jämställdhetsdiskussioner hålls levande i kollegiet. Enligt underlaget ser lärosätet ett utvecklingsområde här, nämligen att tydliggöra jämställdhetsperspektivet i till exempel kursen Matematik, vetenskap och samhälle. Studentutvärderingar visar dock att ämneskurserna genomsyras av ett jämställdhetsperspektiv, enligt självvärderingen.

Bedömargruppen anser sammanfattningsvis att lärosätet möjliggör att studenten, när examen utfärdas, visar förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten, eftersom jämställdhet tas upp i flera olika sammanhang och genomsyrar verksamheten. Bedömargruppen ser dock ett utvecklingsområde när det gäller att explicitgöra jämställdhetsperspektivet i undervisning och examination, vilket är i linje med lärosätets egen slutsats.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Vid lärosätet finns, enligt självvärderingen, organisationer för kvalitetsarbete för ämneslärarexamen på programnivå och för ämneskurserna på institutionsnivå. Programrådet gör regelbundet uppföljningar med studenter och alumner, och de gör flera olika kvalitetsundersökningar i olika konstellationer, till exempel Linnébarometern och en examensmålsinventering 2017 där man bland annat inventerade UVK-kurserna och ett urval av ämneskurserna. Vid matematikinstitutionen används fokussamtal för att avhjälpa den låga svarsfrekvensen på kursutvärderingarna. Nya rutiner införs 2019 med samordnare för de delar som ligger på institutionen, och prefekt och studierektor kommer att följa upp kursutvärderingarna och fokussamtalen från föregående termin. På lärosätet är man alltså medvetna om problemet med låg svarsfrekvens, och åtgärder har satts in för att öka

kvaliteten på utbildningen. Detta ser bedömggruppen som ett viktigt exempel på lärosätets aktiva förhållningssätt till kvalitetsarbete. Resultat från utvärderingar återkopplas via kursytur, fokussamtal, Nämnden för lärarutbildning och berörda lärare. Bedömggruppen anser att lärosätet i och med detta uppfyller målet.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Efter den första terminen i programmet är det ett visst antal studenter som hoppar av, men därefter är situationen stabil. Institutionen har försökt komma tillrätta med detta genom olika åtgärder, och den som haft bäst effekt är att samla ämneslärarstudenterna i en egen övningsgrupp i matematikkurserna med en erfaren gymnasielärare som ledare. Lärosätet erbjuder även andra stödåtgärder, bland annat handledning via Studieverkstaden, pedagogisk stöd och stöd för akademiskt skrivande och studieteknik. Studenter erbjuds dessutom samtal med studie- och yrkesvägledare om de funderar på att lämna programmet. Lärosätet har också haft ett projekt som gick ut på att stärka studenternas förmåga att uttrycka sig i skrift. Enligt bedömggruppen är det särskilt berömvärdt att "stödåtgärderna är individuella och syftar till att studenter med olika funktionsvariationer ska komma i en jämförbar situation med studenter utan någon funktionsvariation". Lärosätet verkar alltså på flera olika sätt för att studenterna ska genomföra utbildningen inom planerad tid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

I självvärderingen beskrivs att studenter vid lärosätet är representerade i styrelser, nämnder och råd samt vid prefektens beslutsmöten. Kursansvariga samtalar med studenterna på kursnivå, och man beaktar deras önskemål och behov i den mån det går, till exempel när det gäller upplägg av undervisning i delar av kurserna i matematikdidaktik. Varje kurs utvärderas, och hösten 2018 infördes fokussamtal med ämneslärarprogrammets studenter. Alla studenter i en årskull kallas till samtalet som har fokus på upplevelsen av utbildningens kvalitet, professionskopplingen genom utbildningen och mottagandet av matematikstudenter. Studenterna får sedan återkoppling från utvärderingar och fokussamtal via kursrum och i de följande fokussamtalen. Bedömggruppen anser att lärosätet ger studenterna goda möjligheter, både formella och informella, att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Självvärderingen och intervjuerna visar att studenterna möter olika aspekter av sitt kommande yrke via obligatoriska moment såsom VFU, fältstudier och praktik på basåret. Sådana möjligheter ges också genom olika arrangemang, i samverkan med det omgivande samhället, för elever och allmänheten. Ett exempel är Mattefredag, där studenterna fungerar som mentorer, och ett annat är

Matteklubben som drivs i samverkan med skolor och huvudmän i Kalmar och Växjö. En koppling till yrkesliv finns även i en av matematikkurserna, Matematik, vetenskap och samhälle, där matematikens roll i näringsliv och industri tas upp. Studenter på ämneslärarprogrammet möter då studenter från uppdragsutbildningar och andra program för att utbyta erfarenheter. Lärosätet har även nätverksträffar mellan verksamma lärare och universitetslärare, där temat flera gånger varit digitalisering och programmering, vilket lärosätet aktivt arbetar med i kursutvecklingen. Även VFU diskuteras vid nätverksträffar. Flera av matematikkurserna samläses med studenter som inte läser till lärare; studenterna möter då andra problem än skolans och får på så sätt en bredare erfarenhet av sätt att tillämpa matematiken.

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen att utbildningen är användbar och att lärosätet ger flera goda exempel på inslag som förbereder studenterna på att möta ett föränderligt arbetsliv, både inom utbildningen och i samverkan med det omgivande samhället.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Underlagen visar att ämne och ämnesdidaktik är tillfredsställande, genom att lärosätet har en stabil lärarkår med god ämnes- och professionskompetens. Lärosätet har flera professorer inom matematik och matematisk statistik, och inom matematikdidaktik och matematik har utbildningen ett antal lektorer, varav flera docenter, samt adjunkter.

Den goda kompetensen präglar även utbildningsmiljön. Forskande lärare undervisar på utbildningen och studenterna möter pågående forskning i didaktikkurserna. Lärosätet arrangerar också seminarier om bland annat forskning, som studenterna bjuds in till, och studenterna får återkommande arbeta med forskningslitteratur såsom doktorsavhandlingar.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls eftersom lärosätet bedriver forskning som är relevant för utbildningen och som studenterna får ta del av. Ämneskurserna i matematik har en klar koppling till det centrala innehållet i gymnasieskolans matematikkurser och ger den ämnesbredd och det ämnesdjup som en gymnasielärare behöver.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls, eftersom det finns en progression genom utbildningen för både ämnesstudier och vetenskapsteori. Studenterna får också ta del av forskningslitteratur i olika aktiviteter som på ett rimligt sätt förbereder dem på att skriva självständiga arbeten.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls främst i didaktikkurserna, men även inom själva matematiken när studenterna ska reflektera över andras lösningar och problem.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Studenterna studerar matematik och matematikdidaktik separerat, men de olika delarna kopplas samman på olika sätt med fokus på relevansen för det kommande yrket. Matematikinnehållet är relevant för det som studenterna kommer att undervisa i som lärare, men det saknas delar om programmering, vilket lärosätet arbetar med.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls, genom att studenterna bland annat arbetar med att anpassa matematikuppgifter till elevers olika förutsättningar. Moment som rör detta mål ingår också i kursplanerna för VFU och UVK.

Jämställdhet genomsyrar lärosätets arbete i stort. Exempelvis tas jämställdhetsperspektivet upp i vissa kurser, även om en del av det arbetet inte syns explicit.

Vid lärosätet finns organisationer för kvalitetsarbete för ämneslärarexamen på programnivå och för ämneskurserna på institutionsnivå. Man erbjuder också olika typer av stöd för att studenterna ska klara sin utbildning inom planerad tid, och studenterna har möjlighet att påverka sin utbildning.

Lärosätet ger studenterna goda möjligheter, både formella och informella, att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Bland annat genom representantskap i styrelser, nämnder och råd samt vid prefektens beslutsmöten. Det finns också ett system med fokussamtal med studenter kring utbildningens kvalitet.

Studenterna möter olika aspekter av sitt kommande yrke via obligatoriska moment såsom VFU, fältstudier och praktik på basåret. Sådana möjligheter ges också genom olika arrangemang, i samverkan med det omgivande samhället, för elever och allmänheten såsom exempelvis mattefredag där studenterna fungerar som mentorer. Lärosätet har även nätverksträffar mellan verksamma lärare och universitetslärare, där temat flera gånger varit digitalisering och programmering.

Lärosäte: Linnéuniversitetet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet musik.

Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) finns en ändamålsenlig variation av lärare med vetenskaplig, professionell och pedagogisk kompetens, och en stor andel av lärarna är även fast anställda. Ett utvecklingsområde är att låta en större andel av professorer och docenter medverka inom UVK, vilket skulle stärka kvaliteten ytterligare.

Inom inriktningen musik finns en mångsidig vetenskaplig kompetens, även om en svaghet är avsaknaden av en professor i musikpedagogik vilket även gör att det inte finns forskarutbildning i ämnet. Att förverkliga de planer på en gästprofessur i musikpedagogik och ett docentprogram för lektorerna som finns vid lärosätet rekommenderas för att stärka den vetenskapliga kompetensen och den vetenskapliga utbildningsmiljön. Att även stärka den konstnärliga kompetens som är kopplad till musikämnet är ytterligare ett utvecklingsområde i utbildningen. Den professionsrelaterade kompetensen bedöms som adekvat och det finns goda kopplingar till professionen genom de undervisande lärarnas egen lärarbakgrund, samt genom samarbetsavtal med olika skolor vilket verkar för en professionsnära lärarkår.

Inom UVK finns en livaktig forskningsmiljö med en rad centrumbildningar och forskargrupper, vilket bland annat borgar för goda kopplingar mellan vetenskap och profession. Det är ett utvecklingsområde att ytterligare tydliggöra kopplingarna mellan utbildningens olika delar.

Det finns en vetenskaplig utbildningsmiljö och det bedrivs forskning som är relevant för ämneslärarutbildningen i musik. För att stärka kompetensutveckling inom miljön och organiseringen av forskning, samt för att ytterligare stärka relationen mellan forskning och utbildning, rekommenderar bedömargruppen en uppbyggnad av forskarutbildning i musikpedagogik eller andra relevanta satsningar i den vetenskapliga forskningsmiljön. Den professionsrelaterade miljön är väl utvecklad och samarbetet mellan lärare förstärks med olika fora så som musikpedagogkollegium, högre seminarium och centrum för ämnesdidaktisk forskning.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls inte. Upplägget av utbildningen och de moment som beskrivs anser bedömargruppen visar en tydlig progression som kan leda till fördjupade ämneskunskaper. Då utbildningen i hög grad är inriktad mot populärmusik med där tillhörande instrumentuppsättning, menar bedömargruppen att det finns en risk att utbildningen blir något smal. Ett utvecklingsområde för lärosätet är därför genrebredd. Enligt självvärderingen nås den fördjupade insikten i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete till hög grad genom självständiga arbeten. Utifrån analysen av de självständiga arbetena framkommer det dock att det finns brister i studenters förmåga att visa fördjupad insikt i

aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. Bedömggruppen anser därför att målet inte uppfylls och säkerställs och rekommenderar lärosätet att analysera om problemen i måluppfyllelse skulle kunna åtgärdas med väl utvalda satsningar på personal.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Inom UVK uppfylls målet men inte inom inriktningen musik. Utifrån de exempel som lärosätet ger anser bedömggruppen att studenterna får möjlighet att utveckla en fördjupad kunskap i vetenskapsteori men att det saknas en tydlig metodkurs i utbildningen där studenters möjligheter till att nå fördjupad kunskap i både kvantitativa och kvalitativa analysmetoder säkerställs. Även om lärosätet i praktiken verkar satsa mest på kvalitativa metoder, visar bedömningen av självständiga arbeten även brister i studenters kunskaper i dessa. Bedömggruppen rekommenderar satsningar på en kurs som speciellt behandlar kvalitativa och kvantitativa analysmetoder samt förstärkning av den forskningsmetodiska handledningen av självständiga arbeten. Bedömggruppen framhåller även vikten av att det bör finnas tydliga kopplingar mellan vetenskapsteori och forskningsmetodik inom ämnesstudier och UVK, eftersom målet examineras och behandlas inom båda dessa områden. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen behandlas på ett ändamålsenligt sätt i utbildningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt över forskningsresultat uppfylls. Målet nås genom studier i såväl UVK, som inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt i ämnen/ämnesdidaktik. Studenterna får kontinuerligt och på varierade sätt möjlighet att arbeta med de färdigheter och förmågor målet stipulerar. Alla de självständiga arbetena bedöms nå hög måluppfyllelse vilket även visar att studenterna kan använda dessa färdigheter och förmågor i egna forskande sammanhang. Ett tydligt exempel på hur lärosätet säkerställer måluppfyllelsen inom UVK är den skriftliga examinationsuppgift som berör utvärdering och effekter av kvalitets- och resultatmätning. Underlagen visar att lärosätet har utmaningar med att organisera utbildningen så att studenterna upplever att dess olika delar ömsesidigt befruktar varandra. Därför uppmuntrar bedömggruppen till fortsatta aktiva insatser av Nämnden för lärarutbildning och programrådet, där arbete redan bedrivs.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Som ett positivt exempel på hur lärosätet arbetar med målet vill bedömggruppen lyfta fram projektet med de verksamhetsintegrerade dagarna (VI-dagarna) i Kalmar. Här arbetar lärosätet med att tydliggöra professionsanknytningen i utbildningens olika delar, vilket stärker studentens färdighet och förmåga.

I både VFU-kurser och högskoleförlagda kurser utvecklar studenterna sin förmåga att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik. VFU-rapportens utformning i form av pedagogisk planering är ett bra exempel på hur förmågan systematiskt kan säkerställas, liksom Skolkonsertprojektet där studenters förmåga att använda lämplig didaktik examineras i ett mer konstnärligt sammanhang.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet visar ett genomtänkt upplägg där speciellt den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) intar en central ställning för måluppfyllelse.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. I förhållande till målet ser bedömggruppen positivt på att lärosätet visar att det finns

både en bred syn på varje elevs lärande och utveckling samt en mer specifik syn på elever i behov av särskilt stöd. Lärosätet visar ett genomtänkt upplägg där speciellt den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) intar en central ställning för måluppfyllelse.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Bedömggruppen ser särskilt positivt på att forskning och utbildning bedrivs i en miljö som präglas av ett hållbarhetsperspektiv.

Ett jämställdhetsperspektiv genomsyrar både utformningen av utbildningen samt dess innehåll och genomförande. Jämställdhet beaktas till exempel i rekrytering av lärare och marknadsföring av utbildningen samt i strategier för rekrytering, forskningsmedelsfördelning och sakkunniggranskningar. Lärandemål som berör jämställdhet tas upp i flera kurser inom UVK, och olika beteenden som är förknippade med traditionella könsroller uppmärksammas och problematiseras. Jämställdhet berörs även i examinationsuppgifter där flickors och pojkars situation i skolan fokuseras ur ett jämställdhetsperspektiv och i undervisningen problematiseras även "rockbandsnormen" ur ett genus- och jämställdhetsperspektiv. Bedömggruppen uppmuntrar lärosätet att även fortsätta arbeta för en jämnare könsfördelning i utbildningen på längre sikt.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande och bedömggruppen ser positivt på de åtgärder som lärosätet har vidtagit till följd av resultaten av kursvärderingar, enkäter, alumnundersökningar och programuppföljningar. Ett exempel är vidareutvecklingen av VFU-kurser med avseende på deras koppling till den campusförlagda delen av utbildningen. Utvecklingsinsatser har även gjorts för studenters akademiska skrivande. Lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid bland annat genom att regelbundet analysera kvarvarostatistik och genom att erbjuda extra stöd, som handledning via Studieverkstaden, om studenterna har problem med akademiskt skrivande.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Studentperspektivet tas i beaktande genom studentrepresentation i formella organ och genom studenters möjligheter att delta i utvecklingen av utbildningens innehåll och genomförande, till exempel genom att studenterna kan påverka valet av kurslitteratur.

Som en särskild styrka vill bedömggruppen nämna de fokusgruppsamtal som fungerar som en ytterligare kvalitativ dimension till de skriftliga kursvärderingarna.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Lärosätet ger exempel på många väl fungerande aktiviteter för att stärka samverkan mellan utbildning och arbetsliv. Den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) fyller här en viktig funktion, men även andra kursmoment, så som auskultationer, fältstudier och projekt, bidrar till en användbar utbildning och en relevant samverkan. Ett särskilt gott exempel är den verksamhetsintegrering av utbildningen som sker i Kalmar. Att ytterligare förstärka professionsanknytningen genom verksamhetsintegrering för *alla* studenter i utbildningen är något som lärosätet kan utveckla vidare.

Genom medverkan av externa aktörer i kurser ges utbildningen ytterligare en arbetslivsanknytning och förbereder studenter för uppgifter i ett föränderligt arbetsliv. Ett gott exempel på samverkan är det entreprenörskapsfrämjande projektet *Make music matter* som sker i samverkan mellan lärosätet och aktörer inom musikbranschen. Bedömggruppen uppmuntrar till fortsatt utveckling av interkulturell och digital kompetens i utbildningen.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Utifrån självvärderingen och lärartabellen anser bedömggruppen att det finns en ändamålsenlig variation av lärare med vetenskaplig, professionell och pedagogisk kompetens. Den konstnärliga kompetensen bland lärarna är däremot begränsad. Antalet lärare bedöms stå i proportion till utbildningens volym. En stor andel av lärarna är tillsvidareanställda och har viss tid för forsknings- och utvecklingsarbete i tjänsten, vilket bedömggruppen ser som en styrka. Lärosätet presenterar en genomtänkt strategi för kompetensförsörjning, uppföljning och utveckling, vilket borgar för att lärarkompetensen är tillfredsställande i förhållande till utbildningens genomförande på kort och lång sikt.

Lärartabellen visar att många lärare är verksamma inom den aktuella utbildningens utbildningsvetenskapliga kärna (UVK), men i begränsad omfattning och att få lärare har en omfattande verksamhet inom området. Av de uppföljande intervjuerna framkom att dessa lärare är involverade i liknande utbildningsmoment inom andra lärarutbildningar, eftersom de har specifik utbildningsvetenskaplig kompetens, vilket bedömggruppen ser som en styrka för utbildningen. Professorer och docenter med inriktning mot det utbildningsvetenskapliga området är däremot bara i begränsad utsträckning verksamma inom UVK. Bedömggruppen bedömer att en större medverkan av professorer och docenter i utbildningen skulle stärka kvaliteten ytterligare, särskilt när det gäller fördjupade kunskaper och forskningsanknytning. Detta framstår för bedömggruppen som ett utvecklingsområde.

Lärosätet konstaterar att forskarutbildning med inriktning mot skola och utbildning nationellt sett inte verkar motsvara lärosätens behov av disputerade lärare inom området. Bedömggruppen instämmer i att detta är ett utvecklingsområde som är värt att arbeta vidare med för lärosätet.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Av lärosätets självvärdering och intervjuer med lärare och ledning framgår att det finns en livaktig forskningsmiljö inom en rad centrumbildningar med forskning av relevans för UVK. Detta ser bedömggruppen som en styrka. Lärosätet framhåller även strategier för att knyta samman forskning

och utbildning, bland annat genom att forskare från olika vetenskapliga discipliner undervisar i en kurs i vetenskapsteori och forskningsmetodik. Detta kan bidra till en ökad kunskap bland studenter om hur olika vetenskapliga traditioner inom ämnen kan stödja utbildningsvetenskaplig kunskapsbildning.

Underlagen ger tydliga indikationer på en nära koppling mellan vetenskap och profession, inte minst när det gäller den utbildningsvetenskapliga forskningen. Den bedrivs inom centrumbildningar, som Centrum för ämnesdidaktisk forskning inom konst och humaniora och Centrum för specialpedagogisk forskning, samt i forskningsmiljöer, som forskargruppen Läroplansteori och didaktik och Kollegiet för lärares arbete. Inom dessa centrumbildningar och forskningsmiljöer bedrivs bland annat praktknära utbildningsvetenskapliga projekt, vilket bedömargruppen ser som en styrka.

Underlagen visar att det finns en tydlig progression inom utbildningen från grundnivå till avancerad nivå, bland annat uttryckt i form av mål, lärandeaktiviteter och examinationer med stegrad svårighetsgrad, vilket bedömargruppen uppfattar som en styrka. Av självvärderingen och intervjun med lärosätets ledning framkom dessutom att lärarutbildningsnämnden är aktiv i utvecklingen av utbildningen, både när det gäller sambandet mellan forskning och utbildning (t.ex. genom fördelning av forskningsmedel) och på förhållandet mellan utbildningens olika delar, UVK, ämnesstudier och VFU. Bedömargruppen ser möjligheter för lärosätet att via programrådet ytterligare tydliggöra kopplingarna mellan utbildningens olika delar, vilket kan bidra till att studenterna får en mer sammanhållen utbildning.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Av självvärderingen framgår det att undervisning om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) ska relatera till den utbildning studenterna genomgår inom sina ämnesstudier. Detta borgar för att studenterna utvecklar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder. Bedömargruppen framhåller betydelsen av att det finns tydliga kopplingar mellan vetenskapsteori och forskningsmetodik inom ämnesstudier och UVK.

Inom UVK behandlas frågor om vetenskapsteori och forskningsmetodik främst i kursen *Vetenskapsteori och forskningsmetodik*, men också i kursen *Bedömning och betygssättning*, där förhållandet mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen behandlas. Bedömargruppen anser att de exempel på lärandemål, undervisningsinnehåll, undervisningsupplägg och examinationer som lärosätet presenterar i sin självvärdering, säkerställer att studenterna når målet. De frågor som presenteras för temat kvantitativ enkätundersökning är enligt bedömargruppen ett gott exempel på undervisning och examination som

svarar mot det aktuella målet. Här får studenterna möjlighet att problematisera frågor om urval, bortfall och samband.

Studenterna får möjlighet att tillämpa sina kunskaper i ett självständigt arbete som skrivs inom ramen för ämnesstudierna. Enligt bedömarna fördjupar det studenternas kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Utifrån självvärderingen framkommer det att den fördjupade kunskapen om kvalitativa och kvantitativa metoder, liksom vetenskapsteori, framför allt nås inom ämnena. Lärosätet diskuterar i sin självvärdering utmaningar för studenterna att nå fördjupningen inom både kvantitativa och kvalitativa forskningsmetoder, eftersom många ämnen är inriktade på något specifikt område. Bedömggruppen påpekar att lärarutbildningen är lång och att det kan finnas goda möjligheter för lärosätet att med gemensam planering mellan ämnen och UVK säkerställa att studenterna når fördjupade kunskaper på området.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Bedömggruppen anser att målet nås genom studier i både UVK och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt inom ämnen/ämnesdidaktik. Under utbildningens sista termin läser studenterna kurser i UVK och VFU parallellt, för att stärka sin färdighet och förmåga, vilket bedömggruppen uppfattar som en styrka. I samband med VFU får studenterna, enligt ett särskilt lärandemål, möjlighet att självständigt reflektera över den egna yrkesverksamheten med utgångspunkt i teoretiska modeller, praktiska erfarenheter och etiska överväganden. Inom UVK behandlas målet i kurserna *Läroplansteori och didaktik* och *Utvärdering och utvecklingsarbete*.

Att utbildningen inom UVK och VFU samt ämnen och ämnesdidaktik varvas enligt lärosätets utbildningsplan, borgar för att studenternas färdigheter och förmågor bidrar till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapen inom ämnen och ämnesdidaktik. I självvärderingen presenterar lärosätet exempel på lärandemål, undervisningsinnehåll, undervisningsupplägg och examinationer på ett övertygande sätt, vilket säkerställer att studenterna når målet. Ett tydligt exempel på hur lärosätet säkerställer måluppfyllelsen genom examination är en skriftlig examinationsuppgift som berör utvärdering och effekter av kvalitets- och resultatmätning. Utöver den skriftliga inlämningen får studenterna även kritiskt granska en studiekamrats text utifrån fastställda bedömningskriterier, vilket bedömggruppen ser som ett gott exempel på hur målet kan examineras.

I de programvärderingar som lärosätet har genomfört framkommer det att studenterna ofta anser att utbildningen borde vara än mer professionsinriktad och att den innehåller "för mycket uppsats och för lite VFU". Detta, menar bedömggruppen, är en relativt vanlig uppfattning bland studenter på ämneslärarutbildningen. Bedömggruppens uppfattning är, särskilt utifrån intervjuerna med lärare och ledning, att erfarenheterna av praktisknära utbildningsvetenskaplig forskning vid lärosätet gör det

väl rustat för att systematiskt arbeta med att vidareutveckla både en vetenskapligt förankrad och en professionsinriktad utbildning.

Självvärderingen och intervjuerna visar utmaningar med att organisera utbildningen så att studenterna upplever att studierna inom UVK, ämnen och ämnesdidaktik samt VFU ömsesidigt befruktar varandra. Bedömaregruppen understryker betydelsen av sådana insatser och uppfattar att lärosätet, främst genom Nämnden för lärarutbildningens och programrådets aktiviteter, bedriver ett aktivt och systematiskt arbete inom detta utvecklingsområde. Bedömaregruppen ser detta som en styrka.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Inom UVK behandlas målet i kurserna *Skolväsendets historia, värdegrund och samhällliga villkor, Läroplansteori och didaktik för ämneslärare* samt i kursen *Bedömning och betygssättning*. Dessutom behandlas målet inom VFU och i ämnesstudierna. Kopplingen till VFU är central, eftersom kunskapsformen färdighet och förmåga särskilt tydligt kommer till uttryck där. Goda exempel på hur målet behandlas finns inom VFU III, när det gäller konstruktion av provuppgifter som diskuteras i förhållande till ämnesplan, kunskapskrav, teorier om lärande och etiskt förhållningssätt.

Bedömaregruppen anser att de exempel lärosätet ger på lärandemål, undervisningsinnehåll, undervisningsupplägg och examinationer möjliggör och säkerställer att studenterna når målet. Planeringsuppgiften i kursen *Läroplansteori och didaktik* är ett gott exempel på det.

I självvärderingen framhåller lärosätet studenternas önskemål om mer praktiska inslag i utbildningen. Projektet med verksamhetsintegrering (VI) i Kalmar lyfts fram som ett framgångsrikt exempel på en sådan utveckling av utbildningen. I projektet har lärosätet systematiskt arbetat med att professionsanknyta utbildningens alla delar genom särskilda VI-dagar varje termin under hela utbildningen. Detta ser bedömaregruppen som ett mycket gott exempel på hur utbildningen kan stödja studenternas utveckling av färdighet och förmåga. Enligt lärosätet är arbetet med att organisera utbildningen så att studenterna upplever VFU och UVK som ömsesidigt befrämjande delar av programmet ett tydligt utvecklingsområde. Bedömaregruppen ser positivt på ambitionen att på sikt verksamhetsintegrera all lärarutbildning vid lärosätet, för att stödja studenternas utveckling av sin didaktiska förmåga.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Inom UVK behandlas målet bland annat i kurserna *Utveckling och lärande, Specialpedagogik* och VFU III. I självvärderingen ger lärosätet exempel på lärandemål, undervisningsinnehåll, undervisningsupplägg och examinationer, som bedömaregruppen anser säkerställer att studenterna når målet. Ett exempel inom VFU I handlar om att planera och genomföra undervisning som är ändamålsenlig och begriplig för eleverna. Inom kursen *Specialpedagogik* gör studenterna en

praxisnära skriftlig uppgift med koppling till forsknings- och yrkesrelaterad kunskap. I fokus för uppgiften står kunskaper om normalitet och avvikelse samt pedagogisk inkludering av elever i undervisningen.

I målet fokuseras "varje elevs lärande och utveckling", och bedömargruppen noterar att utbildningsinnehållet enligt självvärderingen och intervjuerna speglar både en bred syn på varje elevs lärande och utveckling i termer av individualisering, samt en mera specifik syn på elever i behov av särskilt stöd. Detta ser bedömargruppen som en styrka i utbildningen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Inom UVK behandlas målet i kurserna *Skolväsendets historia, värdegrund och samhällliga villkor, Specialpedagogik* och *Bedömning och betygssättning*, samt inom VFU III. De exempel på lärandemål, undervisningsinnehåll, undervisningsupplägg och examinationer som lärosätet ger i sin självvärdering anser bedömargruppen säkerställer att studenterna når målet. Exempelvis finns i kurserna *Bedömning och betygssättning* (inom UVK) och VFU III mål, lärandeaktiviteter och examinationer som handlar om att kritiskt granska och problematisera bedömningar (UVK) och konstruera bedömningssituationer (VFU) som utgår från samhällliga och etiska aspekter av bedömning.

Självvärderingen framhåller lärosätet att man på ett övergripande plan aktivt arbetar för att forskning och utbildning bedrivs i en miljö som präglas av ett hållbarhetsperspektiv. Bedömargruppen ser de höga ambitionerna och det aktiva arbete som bedrivs i förhållande till målet som positivt.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen beskriver lärosätet på ett konkret och övertygande sätt hur jämställdhet genomsyrar både utformningen av utbildningen samt dess innehåll och genomförande. När det gäller utformningen av utbildningen ges exempel på hur jämställdhet beaktas till exempel i rekryteringen av lärare och marknadsföringen av utbildningen samt i strategierna för rekrytering, forskningsmedelsfördelning och sakkunniggranskningar.

När det gäller utbildningsinnehållet framhåller lärosätet att lärandemål som berör jämställdhet tas upp inom UVK-kurserna *Skolväsendets historia, värdegrund och samhällliga villkor* och *Bedömning och betygssättning*. Konkreta exempel ges även på examinerande uppgifter som berör området, till exempel tentamensuppgifter kring flickors och pojkars situation i skolan ur ett jämställdhetsperspektiv.

Bedömargruppen uppfattar vidare att studenterna, när examen utfärdas, visar förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten, bland annat

genom systematiska överväganden när det gäller traditionella val och att beteenden som är förknippade med traditionella könsmönster uppmärksammas och problematiseras, till exempel med avseende på ämnesval, gruppindelningar, arbetsfördelning och talutrymme. Lärosätet framhåller att studenterna själva uppmärksammar genusaspekter av sin egen utbildning, vilket bedömargruppen uppfattar som en styrka.

Bedömargruppen framhåller att de mål som behandlas i UVK-kurserna med fördel kan återkomma inom VFU och ämnesstudier. Syftet är att säkerställa att studenterna, när examen utfärdas, visar förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i sin egen pedagogiska verksamhet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

I självvärderingen framgår hur utbildningen på ett systematiskt sätt följs upp och hur uppföljningar kan leda till förändringar av utbildningen. Som underlag för självvärderingar och förändringsförslag från examinatorer till programråd används kursutvärderingar, Linnébarometern (en enkät som genomförs varje år och riktar sig till programstudenter på grundnivå och avancerad nivå i slutet av sin utbildning), programvärderingar och alumnundersökningar. Dessutom samlar programrådet in tecken på förändringsbehov från studievägledare och utbildningssamordnare. Lärosätet deltar också i lärarutbildningskonventets gemensamma alumnundersökning.

Programrådet genomför varje år särskilda insatser för att identifiera eventuella behov av förändringar av utbildningen, till exempel granskningar av styrdokument, enkäter och intervjuer. Lärosätet pekar i självvärderingen på flera åtgärder som gjorts på initiativ av Nämnden för lärarutbildning (NLU) som en följd av utvärderingar, till exempel utveckling av kvaliteten i VFU-kurser och framtagande av ett ämnesdidaktiskt minimiinnehåll. Bedömargruppen ser positivt på lärosätets åtgärder som en följd av uppföljning.

Av självvärderingen framgår även att programrådet har ett övergripande ansvar för programmets kvalitetsutveckling. Programrådet är sammansatt av lärare från de fakulteter som är involverade i utbildningens genomförande, studenter och en extern representant. Bedömargruppen framhåller betydelsen av förekomsten av ett övergripande organ med ett tydligt ansvar för lärarutbildningen (Nämnden för lärarutbildning) och ett operativt organ (programrådet) som kan koordinera uppföljning, åtgärder och återkoppling inom utbildningen.

Bedömargruppen noterar att omfattande utvecklingsinsatser gjorts inom området under de senaste åren, bland annat för att utveckla kvaliteten i VFU-kurserna och deras koppling till den högskoleförlagda delen av utbildningen samt för att förbättra kommunikationen mellan lärosätets lärare och VFU-handledare. Utvecklingsinsatser har även gjorts när det gäller studenternas akademiska skrivande. Flera goda initiativ har tagits inom detta område, bland annat har man tagit fram en guide till akademiskt skrivande. Dessa insatser ser bedömargruppen som goda exempel på hur uppföljning leder till utveckling av utbildningen.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet analyserar kvarvarostatistik regelbundet och sätter in lämpliga åtgärder. Samtliga studenter erbjuds stöd i akademiskt skrivande och studieteknik via Studieverkstaden. För studenter med funktionsnedsättningar finns möjligheter att få ett särskilt pedagogiskt stöd.

Lärosätet understryker i självvärderingen utmaningen med att kvalitetssäkra en så pass lång och komplex utbildning, där anledningarna till avhopp kan vara mycket varierande. Som ett särskilt utvecklingsområde nämns studenters i vissa fall bristande förmåga att uttrycka sig i skrift. Som en följd av detta har Studieverkstaden tagit fram skriften *Liten guide för akademiskt skrivande* och utarbetat ett ramverk för hur progressionen i det akademiska skrivandet ska säkerställas. De har även påbörjat fortbildning av kursansvariga och lärare om studenters skrivande. Bedömargruppen ser positivt på dessa insatser för att förbättra utbildningens kvalitet och för att öka studenternas möjligheter att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Av självvärderingen framgår att studenter finns representerade i universitetsstyrelse, fakultetsnämnd och programråd och att ett studentperspektiv ska finnas med i alla beslut som fattas, vilket bedömargruppen ser som en styrka. Bedömargruppen anser vidare att studenternas tillgång till information är tillfredsställande, bland annat genom att utbildningssamordnaren informerar om utbildningens upplägg och organisation vid utbildningens start, samt löpande via lärplattformen MyMoodle. Genom kursvärderingar, program – och alumnvärderingar har studenterna möjlighet att uttrycka åsikter och kritik kring utbildningen. Deras åsikter omhändertas bland annat genom fokusgruppssamtal som lärosätet menar ger en välbehövlig kvalitativ dimension till de skriftliga kursvärderingarna. Bedömargruppen ser arbetet med fokusgrupper som en särskild styrka.

Lärosätet understryker den utmaning som ligger i utbildningens komplexitet och kravet på att undervisningsupplägget följer utbildningsplaner och kursplaner. Det innebär att till exempel målformuleringar och urval av kurslitteratur är svåra att förändra under utbildningens gång, utan måste ske som en följd av utvärderingar inför nya utbildningsomgångar. Däremot finns det möjlighet för studenter att under utbildningens gång förändra exempelvis hur examinationer konkret ska utformas, utifrån vad kursplaner generellt stipulerar. Bedömargruppen instämmer med lärosätet i betoningen på att det därför är av största vikt med ett öppet samtalsklimat och möjligheter för studenter att på olika sätt ge uttryck för kritik.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömaregruppen att lärosätet utför ett gott arbete på flera områden när det gäller arbetsliv och samverkan. Den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) framstår som en central del i att förbereda studenterna för sin kommande yrkesutövning och bedömaregruppen ser den samverkan som sker inom ramen för VFU som väl genomtänkt. Likaså anser bedömaregruppen att projektet med verksamhetsintegrering av utbildningen i Kalmar är ett gott exempel på samverkan mellan utbildning och arbetsliv, men att en ytterligare förstärkning av professionsanknytningen genom verksamhetsintegrering för *alla* studenter i utbildningen är något som lärosätet kan utveckla vidare.

Ytterligare exempel på samverkan är gästföreläsningar med skolledare, att universitetet bjuder in skolchefer för att diskutera angelägna skolutvecklingsfrågor under det som kallas Linnédialogen, samt det stora antalet skolrelaterade nätverk där lärare och andra aktörer från skolväsendet sammanförs med lärosätets lärare. Detta är enligt bedömarnas mening både viktiga och väl fungerande aktiviteter för att stärka samverkan mellan utbildning och arbetsliv.

Vad bedömaregruppen däremot efterfrågar mer av i utbildningen är inslag som berör samverkan med samhället i övrigt och som ligger utanför just den verksamhetsförlagda utbildningen. Detta eftersom bedömaregruppen menar att samhället består av mer än enbart skolan och att samarbeten med andra samhällsaktörer skulle kunna ge ytterligare värdefulla dimensioner i utbildningen.

I UVK-kurserna *Skolväsendets historia, värdegrund och samhällsliga villkor, Didaktik och läroplansteori* och i *Utvärdering och utvecklingsarbete* finns inslag som berör skolans föränderliga natur. Bedömaregruppen menar att dessa exempel på kurser visar att det finns en god grund för att förbereda studenterna på skolans föränderlighet, men att detta också skulle kunna utvecklas ytterligare för att studenterna, utöver att förstå hur och varför skolan förändras, även förbereds för att på ett positivt men kritiskt sätt ta del av det förändringsarbete som är en naturlig del i yrkesutövandet.

I självvärderingen lyfter lärosätet själva fram utvecklingsområden med anknytning till arbetslivet där utvecklingsarbete redan initierats. Utvecklingen av digital kompetens nämns som ett område. Här tycker bedömaregruppen bland annat att det är positivt att man skiljer mellan studenternas personliga digitala kompetens och förmåga att digitalisera i undervisningen för eleverna. Vidare nämns en fortsatt utveckling av interkulturell kompetens, och man nämner inte bara hur undervisningen påverkas av den ökade migrationen till Sverige utan betonar också den allt snabbare globaliseringen. Att lärosätet arbetar med dessa områden ser bedömaregruppen som positivt för att förbereda studenterna för ett föränderligt arbetsliv. Något bedömaregruppen slutligen vill nämna i anknytning till att förbereda studenterna inför ett föränderligt arbetsliv är frågan om hur studenterna förbereds för att hålla som lärare fram till den dagen de går i pension. Att införliva dessa frågor mer i utbildningen är något som bedömaregruppen uppmuntrar lärosätet till.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Samlat omdöme: *Tillfredställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och

ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Det finns en ändamålsenlig variation av lärare med vetenskaplig, professionell och pedagogisk kompetens, och en stor andel av lärarna är även fast anställda. Ett utvecklingsområde är att låta en större andel av professorer och docenter medverka inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK), vilket skulle stärka kvaliteten ytterligare.

Det finns en livaktig forskningsmiljö med en rad centrumbildningar och forskargrupper, vilket bland annat borgar för goda kopplingar mellan vetenskap och profession. Det är ett utvecklingsområde att ytterligare tydliggöra kopplingarna mellan utbildningens olika delar.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Bedömargruppen framhåller vikten av att det bör finnas tydliga kopplingar mellan vetenskapsteori och forskningsmetodik inom ämnesstudier och UVK, eftersom målet examineras och behandlas inom båda dessa områden. Ett gott exempel på hur kvantitativa metoder behandlas är den enkätundersökning som studenterna utför.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt över forskningsresultat uppfylls. Målet nås genom studier i såväl UVK, inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt i ämnen/ämnesdidaktik. Ett tydligt exempel på hur lärosätet säkerställer måluppfyllelsen inom UVK är den skriftliga examinationsuppgift som berör utvärdering och effekter av kvalitets- och resultatmätning. Underlagen visar att lärosätet har utmaningar med att organisera utbildningen så att studenterna upplever att dess olika delar ömsesidigt befruktar varandra. Därför uppmuntrar bedömargruppen till fortsatta aktiva insatser av Nämnden för lärarutbildning och programrådet, där arbete redan bedrivs.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Som ett positivt exempel på hur lärosätet arbetar med målet vill bedömargruppen lyfta fram projektet med de verksamhetsintegrerade dagarna (VI-dagarna) i Kalmar. Här arbetar lärosätet med att tydliggöra professionsanknytningen i utbildningens olika delar, vilket stärker studentens färdighet och förmåga.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. I förhållande till målet ser bedömargruppen positivt på att lärosätet visar att det finns både en bred syn på varje elevs lärande och utveckling samt en mer specifik syn på elever i behov av särskilt stöd.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Bedömargruppen ser särskilt positivt på att forskning och utbildning bedrivs i en miljö som präglas av ett hållbarhetsperspektiv.

Ett jämställdhetsperspektiv genomsyrar både utformningen av utbildningen samt dess innehåll och genomförande. Jämställdhet beaktas till exempel i rekrytering av lärare och marknadsföring av utbildningen samt i strategier för rekrytering, forskningsmedelsfördelning och sakkunniggranskningar. Lärandemål som berör jämställdhet tas upp i flera kurser inom UVK, och olika beteenden som är förknippade med traditionella könsmönster uppmärksammas och problematiseras. Jämställdhet

berörs även i examinationsuppgifter där flickors och pojkars situation i skolan fokuseras ur ett jämställdhetsperspektiv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande inom UVK, och bedömargruppen ser positivt på de åtgärder som lärosätet har gjort till följd av resultaten av kursvärderingar, enkäter, alumnundersökningar och programuppföljningar. Ett exempel är vidareutvecklingen av VFU-kurser med avseende på deras koppling till den campusförlagda delen av utbildningen. Utvecklingsinsatser har även gjorts för studenters akademiska skrivande. Lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid bland annat genom att regelbundet analysera kvarvarostatistik och genom att erbjuda extra stöd, som handledning via Studieverkstaden, om studenterna har problem med akademiskt skrivande.

Studentperspektivet bedöms som tillfredsställande inom UVK. Studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Vid lärosätet finns övergripande rutiner och fora, för att möjliggöra både formellt och informellt studentinflytande. Som en särskild styrka vill bedömargruppen nämna de fokusgruppsamtal som fungerar som en ytterligare kvalitativ dimension till de skriftliga kursvärderingarna.

Arbetsliv och samverkan bedöms som tillfredsställande inom UVK. Lärosätet ger exempel på många väl fungerande aktiviteter för att stärka samverkan mellan utbildning och arbetsliv. Ett särskilt gott exempel är den verksamhetsintegrering av utbildningen som sker i Kalmar. Att ytterligare förstärka professionsanknytningen genom verksamhetsintegrering för *alla* studenter i utbildningen är något som lärosätet kan utveckla vidare. Bedömargruppen uppmuntrar den fortsatta utvecklingen av interkulturell och digital kompetens i utbildningen, och ser en ytterligare förstärkning av samverkan med det omgivande samhället utanför skolan som ett utvecklingsområde.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga/konstnärliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Lärartabellen inkluderar 28 medarbetare som är verksamma inom ämnet musik (eller dess didaktik), inklusive 1 professor, 10 lektorer och 4 adjunkter. Utbildningens genomförande på längre sikt garanteras av att 46 procent av medarbetarna (1 professor, 8 lektorer, 4 adjunkter) har en tillsvidareanställning på 100 procent och alla lektorer har minst 20 procent kompetensutvecklingstid. Samtidigt finns det också en tydligt skild grupp av medarbetare som arbetar som vikarier och har tidsbegränsade anställningar på 5 procent, vilket bedömargruppen anser kan vara problematiskt med tanke på att den största delen av dessa lärare har liknande utbildning (som musiklärare).

Utifrån självvärderingen och lärartabellen anser bedömargruppen att kopplingen till det praktiska musikläraryrket är adekvat och genomtänkt, vilket också genomsyrar lärarutbildningen. Enligt självvärderingen har 20 av de 28 lärarna som arbetat inom utbildningen under 2018 en

musiklärarutbildning, vilket bedömargruppen anser tyder på adekvat professionsrelaterad kompetens. Också samarbetsavtal med skolor verkar för en professionsnära lärarkår.

Lärarnas sammantagna vetenskapliga kompetens är adekvat i den meningen att ett nära samarbete mellan musikpedagogik och musikvetenskap kan ge en bred bas för ämneslärarutbildningen i musik. Fyra av lärarna (inklusive professorn) är disputerade i musikvetenskap, fyra i musikpedagogik eller pedagogik och en på konstnärlig grund. Lärarkåren väcker däremot vissa frågor i förhållande till utbildningens innehåll och genomförande. Det finns ingen professor i musikpedagogik, och enligt självvärderingen finns det bara en anställd docent i musikpedagogik som under den granskade perioden har varit tjänstledig på 70 procent. Några doktorander i musikpedagogik finns inte bland de som undervisar, och lärarna som är disputerade i musikvetenskap har bara en liten del (1–6 procent) av sina tjänster kopplade till lärarutbildningen. Bedömargruppen rekommenderar att de planer om en gästprofessur i musikpedagogik och ett docentprogram för lektorerna (eller liknande satsningar) som nämndes under intervjuerna förverkligas, för att säkerställa den vetenskapliga kompetensen i ämnet.

Utifrån självvärderingen och den bifogade lärartabellen anser bedömargruppen att den konstnärliga kompetens som är kopplad till musikämnet är begränsad. Detta i och med att största delen av personal som undervisar i mer praktiska musikkurser enbart har musiklärarexamen. Tre lektorer finns på konstnärlig grund (en av dem doktor i konstnärlig forskning), men hur deras kompetens påverkar utbildningen syns inte vad gäller utbildningens bredd. Att stärka den konstnärliga kompetensen inom lärargruppen anser bedömargruppen vara ett utvecklingsområde för lärosätet.

Bara tre icke-disputerade lärare som är involverade i ämnet undervisar i den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) med 10–12 procent var. Det kan innebära vissa svårigheter för att integrera UVK i ämnes- och ämnesdidaktiska studier, menar bedömargruppen. Att utöka andelen undervisande lärare från ämnet musik i den utbildningsvetenskapliga kärnan ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde för att skapa tydligare koppling mellan musikämnet och UVK.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig/konstnärlig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Blandningen av musikpedagogisk och musikvetenskaplig kompetens ger i princip goda förutsättningar för att säkerställa den akademiska nivån i en komplicerad utbildning. Självvärderingen visar att trots att det inte finns musikpedagogisk forskarutbildning bedrivs det forskning inom området som är mer eller mindre relevant för ämneslärarutbildningen i musik, så som VR-projektet om färdighetsprov och bedömningar vid antagningar till musiklärarutbildningar.

Den professionsinriktade miljön framstår som adekvat genom att många av lärarna har lärarutbildning även om det saknas personal med inriktning mot de lägre åldrarna. Enligt självvärderingen har all forskande personal ansvar för delar av utbildningen, och samarbetet mellan lärare förstärks genom ett antal forum så som musikpedagogikkollegium, handledarkollegium och högre seminarium. Ett antal lärare är involverade i forskningsprojekt eller i ett centrum för

ämnesdidaktisk forskning. Lärare deltar även i olika professionella nätverk, så som *Nordiska nätverket för musikpedagogisk forskning* och *International society for music education*.

I självvärderingen ger lärosätet exempel på kopplingar mellan forskning och utbildning. Dels kan studenterna själva vara direkt involverade i forskningen, dels kan forskningen som bedrivs påverka antagningsprocesser och leda till ett nytt vetenskapligt kursinnehåll. Även om dessa exempel inte beskrivs på en detaljerad nivå i självvärderingen, anser bedömargruppen att exemplen visar på en medvetenhet om hur forskningen ska komma studenterna till del.

En svaghet i utbildningsmiljön är däremot avsaknaden av forskarutbildning i musikpedagogik samt av en professor inom området. Bedömargruppen menar att detta kan försvåra kompetensutvecklingen och organiseringen av forskning, samt den överbyggnad som ska ske mellan forskning och utbildning. Att stärka den vetenskapliga forskningsmiljön ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde för lärosätet.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

I självvärderingen ger lärosätet exempel på hur studenterna når väsentligt fördjupade kunskaper inom delar av ämnesområdet genom kunskaper i gitarrspel. I beskrivningen redovisas fördjupning och examination av dessa kunskaper i ett antal kurser med en viss betoning av jazz som genre. Här får studenterna öva på sina färdigheter i ackompanjemang med teoretiskt fokus på grundläggande harmonilära. Upplägget och de moment som beskrivs anser bedömargruppen visar en tydlig progression som kan leda till fördjupade kunskaper i gitarrackompanjemang. Kunskaperna säkerställs genom en examination där studenten får ackompanjera en valfri och en given jazzstandard.

Lärosätet beskriver i självvärderingen att ett brett kunnande dels skapas genom de mångsidiga teoretiska och praktiska kunskaper som erbjuds i utbildningens obligatoriska delar, dels genom att samma grundkunskaper används i varierande sammanhang, som i individuellt spel, ensemblespel och didaktiska moment. Bedömargruppen menar att det finns en tanke om progression i förhållandet till bredden och lärosätet beskriver även examinationer. Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser däremot bedömargruppen att det utbildningsinnehåll som lärosätet redovisar inte tillräckligt tydligt visar att de breda ämneskunskaperna täcks in i utbildningen då utbildningen till stor del är inriktad mot populärmusik med tillhörande instrumentuppsättning. I självvärderingen saknas en analys av detta, men i intervjun framkom det däremot att en större genrebredd eftersträvas genom bland annat musikvetenskaplig kunskap om klassisk musik samt ett musiketnologiskt projekt, där även andra instrument används. Utifrån de samlade underlagen anser bedömargruppen att genrebredd är ett utvecklingsområde i utbildningen.

I självvärderingen ger lärosätet exempel på hur den fördjupade insikten i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete kommer studenterna till del genom att exempelvis lärarna själva forskar och har kunskap om det musikpedagogiska fältet, men även genom kursmoment där studenterna själva lär sig söka forskningslitteratur. Ett exempel på en uppgift är i kursen *Musikpedagogisk fortsättningskurs II*, där studenterna sammanställer musikpedagogisk forskningslitteratur om genus och reflekterar över dess relation till musikpedagogisk praktik. Examination sker genom seminariediskussioner och en skriftlig reflektion baserad på kurslitteraturen. I intervjun nämndes också att arbete med portfolioteknik genomförs.

Bedömargruppen anser att dessa exempel visserligen är relevanta för studenternas förståelse för forsknings- och utvecklingsarbete, men att de inte borgar för självständig användning av tidigare forskning på ett sätt som leder till fördjupad insikt i aktuellt forskningsarbete. Enligt självvärderingen nås den fördjupade insikten i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete till hög grad genom självständiga arbeten. I bedömningen av självständiga arbeten har dock hälften av arbetena fått omdömet "bristande måluppfyllelse" i förhållande till målet, vilket tyder på att det faktiskt kan finnas problem i hur studenterna självständigt kan visa sina ämneskunskaper i forskande sammanhang. Bedömargruppen påpekar att problemen kan ha att göra med eventuella svagheter i den sammantagna konstnärliga och vetenskapliga kompetensen i ämnet. Bedömargruppen rekommenderar därför lärosätet att även analysera om problemen i måluppfyllelse skulle kunna åtgärdas med väl utvalda satsningar på personal.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Utifrån självvärderingen framkommer det att studenterna framför allt får möjlighet att utveckla fördjupad kunskap i vetenskapsteori inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), samt i det självständiga arbetet på avancerad nivå. I kursen *Självständigt arbete i musik*, som ges i ämnet på avancerad nivå under termin 9 finns vetenskapsteoretiskt innehåll i seminarier och föreläsningar som ges i anslutning till det självständiga arbetet. I det självständiga arbetet ska även studenterna visa att de kan förstå och använda vetenskapsteoretiska begrepp samt visa en fördjupad vetenskapsteoretisk medvetenhet.

När det gäller forskningsmetoder menar däremot bedömargruppen att det finns en brist i fråga om hur studenter får fördjupade kunskaper i både kvantitativa och kvalitativa metoder då kurser inom UVK inte behandlar detta på fördjupad nivå. I självvärderingen nämner lärosätet att intervju- och observationsmetoder behandlas i kursen *Musikvetenskap i teori och praktik*, som är en fördjupningskurs för de studenter som läser musikfördjupning. Utifrån intervjuerna framkom även att studenterna under det tredje läsåret lär sig om kvalitativ kodning enligt *grounded theory*.

I kursen *Förberedelser för musikpedagogisk forskning* finns även moment som innehåller enkätstudier. Bedömargruppen anser dock att dessa mest verkar utgå från kvalitativa metoder och enligt självvärderingen har analysmetoderna i de självständiga arbeten där enkäter använts till största delen varit kvalitativa.

Det finns däremot ingen kurs i utbildningen som huvudsakligen utvecklar studenternas kunskaper i kvalitativ och kvantitativ analys, vilket innebär att fördjupade kunskaper i analysmetoder enbart kan utvecklas i det självständiga arbetet. I självvärderingen skriver lärosätet att de flesta självständiga arbetena har en kvalitativ karaktär, men att studenter som vill välja kvantitativa metoder för sina uppsatser även får en möjlighet att fördjupa sig i dem i kursen där det självständiga arbetet på avancerad nivå skrivs. Studenterna kan därmed nå fördjupade kunskaper i antingen kvalitativa eller kvantitativa metoder, men inte i båda inriktningarna.

Lärosätet konstaterar i självvärderingen att studenterna ska förstå olika typer av forskning, men inte nödvändigtvis använda alla olika forskningsmetoder. Lärosätet ska under 2019 göra en översyn av UVK-kurserna och därefter ämneskurserna, för att se över behoven av mer kurser med metodinslag. Detta menar bedömggruppen är positivt. I det nuvarande läget vill bedömggruppen ändå lyfta fram undervisning i kvalitativa och kvantitativa analysmetoder som ett nödvändigt utvecklingsområde. Enligt bedömggruppen skulle lärosätet behöva utveckla en progression i undervisningen av sådana metoder som säkerställer att fördjupade kunskaper verkligen kan nås i det andra självständiga arbetet.

I bedömningen av självständiga arbeten har hälften av arbetena fått omdömet bristande måluppfyllelse på detta mål. De flesta självständiga arbeten använder en kvalitativ forskningsmetod, och den huvudsakliga metoden i de arbeten som bedömts ha bristande måluppfyllelse har varit antingen hermeneutik eller fenomenografi. Detta antyder att trots att betoningen i utbildningen ligger på kvalitativa metoder kan det finnas brister i den metodologiska handledningskompetensen som står studenterna till förfogande även inom detta område. Bedömggruppen rekommenderar att lärosätet analyserar denna möjlighet och även överväger satsningar på personal, om problemen som finns i måluppfyllelse inte enbart kan lösas genom förändringar i utbildningens upplägg och genomförande.

I självvärderingen beskriver lärosätet att kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen genomsyrar utbildningen. I intervjuerna förtydligades detta med att det till exempel finns både disputerade lärare och praktiker som undervisar samt att fältstudier och VFU kopplas till teori. Bedömggruppen ser att det finns en medvetenhet om frågan, men föreslår att detta ytterligare konkretiseras i förhållande till undervisningsverksamheten.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Utifrån självvärderingen framkommer att studenterna kontinuerligt och på varierade sätt arbetar med de färdigheter och förmågor som nämns i målformuleringen. Måluppfyllelsen säkerställs genom ett stort antal examinerade kursmål som är relevanta för målet och som finns samlade i självvärderingens tabell. Bedömggruppen anser att tabellen på ett övertygande sätt visar hur

lärosätet har eftersträvat en progression i förhållande till målet, vilket är viktigt för att en fördjupad förmåga ska uppnås.

Ett tydligt exempel på hur studenterna skolas in i förmågan att reflektera över sina egna erfarenheter anser bedömargruppen är kursen Musikpedagogisk grundkurs I. Här ska de reflektera över sin kunskapsutveckling och sitt kunnande och lärande genom loggboksskrivande. Examinationen sker både genom loggboksskrivande och genom metareflektion. Ett exempel på mer fördjupad reflektion sker i kursen Musikpedagogisk fördjupning II, där studenterna lär sig beskriva sin egen musiksmak utifrån musiksociologiska begrepp – något som examineras genom en skriftlig inlämningsuppgift. Båda dessa exempel involverar användning av kurslitteratur, vilket innebär att studenternas reflektionsförmåga övas upp i förhållande till vetenskaplig forskning, exempelvis musiksociologisk forskning om musiksmak.

Bedömargruppen anser att lärosätet genom dessa exempel tydligt visar hur studenterna får öva sin reflektionsförmåga både utifrån sina egna erfarenheter och forskning. Bedömargruppen anser även att studenternas färdighet och förmåga att tillvarata och systematisera egna och andras erfarenheter möjliggörs och säkerställs i utbildningen, speciellt i flera VFU-kurser där det även ställs krav på fördjupad reflektion över relationen mellan planering, genomförande, bedömning och skolans uppdrag.

Studenternas fördjupade förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna erfarenheter och forskning visas framför allt genom självständiga arbeten på avancerad nivå. I bedömningen av självständiga arbeten i utvärderingen visade alla arbeten på hög måluppfyllelse i förhållande till detta mål. Enligt bedömargruppen visar detta att utbildningen har lyckats speciellt bra i sitt arbete med detta mål.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen framkommer det att VFU-kurser, men även högskoleförlagda kurser, är viktiga för hur studenternas förmåga att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik tränas och utvecklas i utbildningen. Redan under kursen VFU I ska studenterna visa ett professionellt förhållningssätt och en förmåga att omsätta ämneskunskaper i didaktiskt lämplig handling. Allt detta examineras i form av ett VFU-besök av en lärare från lärosätet i samråd med VFU-handledaren. Som bedömningsunderlag används även en skriftlig VFU-rapport, där praktiska erfarenheter kopplas samman med didaktiska kunskaper som studenterna har fått i tidigare kurser. Bedömargruppen anser att examinationen säkerställer att studenterna kan visa sin förmåga att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik. Enligt bedömargruppen är speciellt VFU-rapportens utformning i form av pedagogisk planering, ett bra exempel på hur förmågan systematiskt kan säkerställas. Även resultat från lärosätets egen programvärdering pekar på att studenterna anser att VFU i mycket hög grad fördjupar deras yrkeskunskaper och kopplar samman de teoretiska studierna med praktiska erfarenheter av undervisning.

I kursen *Musik IV – inriktning mot arbete i gymnasieskolan* får studenterna utveckla sina didaktiska kunskaper i ett konstnärligt sammanhang. Här ska de ta ansvar för planering och genomförande av

en skolkonsert som enligt kursmålet ska vara förankrad i läroplanen och ha ett musikdidaktiskt, konstnärligt fokus. Här får de också öva sig i att hantera verksamhet och projekt som ingår i de bredare uppgifter en musiklärare ska kunna hantera. Kursen examineras dels genom en formativ bedömning som bland annat gäller det didaktiska innehållet och studenternas ledarförmåga, dels genom en skriftlig uppgift där studenterna med stöd i kurslitteraturen ska visa tydliga didaktiska resonemang i förhållande till sin arbetsprocess. Enligt bedömargruppen möjliggör konsertprojektet att studenterna kan visa sin didaktiska förmåga även utanför klassrummet, i ett för musiklärarkyrket typiskt projektsammanhang.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

I självvärderingen och den tabell som har bifogats beskriver lärosätet ett stort antal kursmål med relevans för examensmålet. Enligt bedömargruppen ger detta en bra utgångspunkt för att gradvis i progression öva upp den förmåga som avses. I självvärderingen framkommer ett konkret exempel på hur de högskoleförlagda kurserna förbereder studenterna för att målet ska uppnås. I kursen *Musikpedagogisk fördjupning I* får studenterna planera, genomföra och utvärdera egen undervisning med stöd från ämnesdidaktisk teori – en process som examineras genom en skriftlig uppgift. Bedömargruppen anser att uppgiften på ett relevant sätt kan förbereda studenterna för den pedagogiska verksamheten och låter dem visa sin förmåga att självständigt planera, genomföra, utvärdera och utveckla sin undervisning.

För att säkerställa målet genom examination är speciellt VFU-kurserna av stor vikt. Både arbetsformer och examination i dessa kurser har beskrivits på ett övertygande sätt i självvärderingen, vilket tidigare nämnts i samband med didaktikmålet. Utifrån självvärderingen och intervjuerna framkommer det däremot inte tydligt om lärosätet har satsat tillräckligt på att göra tydliga kopplingar mellan VFU och den högskoleförlagda delen av utbildningen. Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet analyserar detta, men anser att VFU i stort sett möjliggör uppfyllelse för detta mål.

Kursinnehåll och examinerande moment som motsvarar målformuleringens sista del, det vill säga att "på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling" beskrivs i självvärderingen med exempel från *UVK-kursen Specialpedagogik* och med kursen *VFU III*, där studenterna ska ta sin utgångspunkt i elevers skilda villkor och förutsättningar. Jämförelsen av kursmål för VFU-kurserna visar en progression i studenternas självständiga förmåga att ta elevers skilda förutsättningar i beaktande. Bedömargruppen anser att utbildningen även här visar på ett genomtänkt upplägg och tydlig progression i förhållande till målet.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen framkommer att ett medvetet och mångsidigt arbete med jämställdhet utförs i utbildningen. I kurser som *Musikpedagogisk grundkurs IV* får studenterna bland annat granska metoder som används i grundskolans musikundervisning och även diskutera och problematisera den maskulint färgade "rockbandsnormen" ur ett genus- och jämställdhetsperspektiv. Här är

jämställdhetsperspektivet en del av kursinnehållet och studenterna får göra sina egna reflektioner över genus i förhållande till musikpedagogisk forskningslitteratur om temat.

För att förankra perspektivet i den pedagogiska verksamheten arbetar lärosätet också i praktiken för att undvika "genuskodning" av musikinstrument: alla studenter spelar alla instrument både på lektioner och konserter. Dessa musikrelaterade jämställdhetsfrågor kompletteras inom UVK av allmänpedagogiska aspekter. Exempelvis i examinationen av kursen Bedömning och betygsättning ska studenterna visa att de kan förhålla sig kritiskt till och problematisera bedömning av elever utifrån ett genusperspektiv. Bedömargruppen anser därför att jämställdhetsperspektivet finns med på ett mångsidigt sätt i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.

Universitetet har också en övergripande plan för jämställdhetsintegrering som inbegriper en rad mål, aktiviteter, ansvar och tidsplan. En del av målen verkar ha fått tydligt genomslag i musiklärarutbildningen, som att litteraturlistor inom musikpedagogik visar en relativt jämställd könsbalans. Målet lärosätet satt upp om att säkerställa ett systematiskt jämställdhetsintegrerat rekryteringsarbete har däremot ännu inte uppnåtts. Bedömargruppen uppmuntrar lärosätet att reflektera över vad detta kan innebära för utbildningen och fortsätta arbeta för en jämnare könsfördelning på längre sikt.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Utifrån självvärderingen framkommer det att kursvärderingar sker genom det formella verktyget Survey & report och kompletteras genom kursansvarigas muntliga och skriftliga utvärderingar, vilket leder till direkt återkoppling till studenterna. Studenternas synpunkter ligger till grund för kursförändringar, vilket sker i samarbete mellan de kursansvariga, lärarna och de programansvariga. Enligt självvärderingen har studenterna kontinuerlig kontakt med de programansvariga, vilket också kan leda till förändringar i utbildningen. Dessutom finns ett annat formellt uppföljningsverktyg, Linnébarometern, som fokuserar på utbildningens upplägg, genomförande och examinationer och genomförs av studenterna mot slutet av sin utbildning. Bedömargruppen anser att dessa system för uppföljning är ändamålsenliga i förhållande till bedömningsgrunden.

Ett problem som har identifierats i självvärderingen är den låga svarsfrekvensen i kursvärderingarna. Detta, menar bedömargruppen, skulle kunna bero på att kursansvariga även gör sina egna parallella kursvärderingar och att det då kan skapas en viss "utvärderingströtthet" hos studenterna. Att utveckla kursvärderingarna och sättet på vilket de genomförs så att fler deltar ser bedömargruppen som ett viktigt utvecklingsområde, för att säkra studenternas möjligheter att utöva faktiskt inflytande i utbildningen.

Lärosätet ger i självvärderingen exempel på hur resultat av uppföljning har omsatts i kvalitetsutvecklingsåtgärder. Bland dessa åtgärder kan nämnas att lärosätet har skapat tydligare studieguider inom ämneslärarutbildningen i musik 2018, och att kurs- och programvärderingar återkommande används för att analysera hur examination och betygskriterier stödjer studenternas lärande och även kopplas till examensmålen. Utifrån de exempel som lärosätet ger anser därför

bedömggruppen att lärosätet uppfyller den del av bedömningsgrunden som berör hur uppföljningens resultat omsätts i kvalitetsutvecklingsåtgärder.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet har själva identifierat ett potentiellt problem i kvarvarostatistiken, eftersom en stor andel av studenterna lämnar utbildningen under det första studieåret. I självvärderingen görs inte en tydlig analys av vad detta beror på, men det framkommer att rutiner finns för att genom samtal med programansvariga och studievägledare samt genom individuella studieplaner stötta studenter som överväger att avbryta sina studier.

Lärosätet har även olika stödfunktioner för studenter med funktionsvariationer eller med problem i akademiskt skrivande och studieteknik. Studenter med funktionsvariationer har en möjlighet att få individuellt pedagogiskt stöd under studietiden. När det gäller problem med det akademiska skrivandet har nämnden för lärarutbildning i samarbete med universitetets studieverkstad utarbetat ett ramverk för hur progressionen i det akademiska skrivandet ska kunna säkras, och har påbörjat utbildning om detta för de kursansvariga och lärarna.

Bedömggruppen anser att de befintliga stödfunktionerna visar att lärosätet verkar för att studenterna ska genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Av självvärderingen framgår att studenterna har representation i styrelser, nämnder och på möten, där de har möjlighet att delta i utvecklingen av utbildningens innehåll och genomförande. Det finns rutiner för att säkerställa studenternas tillgång till information. På olika strukturella nivåer ansvarar utbildningssamordnare, programansvariga och kursansvariga för att studenterna har omfattande information om utbildningen och vilket stöd som finns.

Studenterna har också möjlighet att ge uttryck för kritik genom en centralt utformad kursvärdering. Studentinflytandet kanaliseras ofta genom kursansvariga lärare. Studenternas förslag har även lett till förändringar i kursinnehållet, och självvärderingen ger exempel på två kurser där studenterna har möjlighet att i samråd med läraren eller enligt anvisningarna själv välja en del av kurslitteraturen. Utifrån de angivna exemplen anser bedömggruppen att studenterna får en möjlighet att inta en aktiv roll i utvecklingen av utbildningens innehåll och genomförande.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Extern representation i utbildningen finns i nämnden för lärarutbildning och programråd, och dessutom finns det ett regionalt utvecklingscentrum (RUC) som bland annat samordnar samverkan med skolhuvudmän. Utbildningen har även en internationaliseringsprofil och ambitionen är att öka utbytet med andra länder både på lärar- och studentnivå, vilket bedömargruppen ser som positivt.

Utifrån självvärderingen framgår det att studenternas viktigaste samverkan och kontakter med arbetslivet sker genom VFU. Även andra kursmoment, som auskultationer, fältstudier och projekt, bidrar till en relevant samverkan. Genom medverkan av externa aktörer i kurser får utbildningen en arbetslivsanknytning och förbereder studenterna för uppgifter i ett föränderligt arbetsliv.

Bedömningsområdet är däremot relativt snävt beskrivet i självvärderingen, men i intervjun berättade lärosätet mer om hur de olika samverkansprojekten genomförs och vad de innebär. Ett exempel på projekt är det årliga entreprenörskapsfrämjande projektet *Make music matter*, som genomförs i samverkan mellan lärosätet och aktörer inom musikbranschen. Digitala musikskapande verktyg står i centrum i detta projekt, och lärarna framhöll också viljan att ligga i framkant när det gäller digitala medier. Utifrån de exempel som ges i självvärderingen och den ytterligare information som framkom vid intervjuerna anser bedömargruppen att utbildningen har relevant samverkan med det omgivande samhället.

Utifrån självvärderingen framkom även att lärosätet driver ett forskningsprojekt som inkluderar samarbete med en skola i ett socialt utsatt område, och som ska utveckla studenternas beredskap för förändringar inom arbetslivet. Bedömargruppen anser att utbildningen genom dessa exempel uppfyller delmålet som gäller utbildningens användbarhet och studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Bedömningsgrunden Personal bedöms som tillfredsställande. Det finns en mångsidig vetenskaplig kompetens, även om en svaghet är avsaknaden av en professor i musikpedagogik vilket även gör att det inte finns forskarutbildning i ämnet. Att förverkliga de planer på en gästprofessur i musikpedagogik och ett docentprogram för lektorerna som finns vid lärosätet rekommenderas för att stärka den vetenskapliga kompetensen och den vetenskapliga utbildningsmiljön. Att även stärka den konstnärliga kompetens som är kopplad till musikämnet är ytterligare ett utvecklingsområde i utbildningen. Den professionsrelaterade kompetensen bedöms som adekvat och det finns goda kopplingar till professionen genom de undervisande lärarnas egen lärarbakgrund, samt genom samarbetsavtal med olika skolor vilket verkar för en professionsnära lärarkår.

Det finns en vetenskaplig utbildningsmiljö och det bedrivs forskning som är relevant för ämneslärarutbildningen i musik. För att stärka kompetensutveckling inom miljön och organiseringen av forskning, samt för att ytterligare stärka relationen mellan forskning och utbildning,

rekommenderar bedömargruppen en uppbyggnad av forskarutbildning i musikpedagogik eller andra relevanta satsningar i den vetenskapliga forskningsmiljön. Den professionsrelaterade miljön är väl utvecklad och samarbetet mellan lärare förstärks med olika fora så som musikpedagogkollegium, högre seminarium och centrum för ämnesdidaktisk forskning.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls inte. Upplägget av utbildningen och de moment som beskrivs anser bedömargruppen visar en tydlig progression som kan leda till fördjupade ämneskunskaper. Då utbildningen i hög grad är inriktad mot populärmusik med där tillhörande instrumentuppsättning, menar dock bedömargruppen att det finns en risk att utbildningen blir något smal. Ett utvecklingsområde för lärosätet är därför genrebredd. Enligt självvärderingen nås den fördjupade insikten i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete till hög grad genom självständiga arbeten. Utifrån analysen av de självständiga arbetena framkommer det dock att det finns brister i studenters förmåga att visa fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. Bedömargruppen anser därför att målet inte uppfylls och säkerställs och rekommenderar lärosätet att analysera om problemen i måluppfyllelse skulle kunna åtgärdas med väl utvalda satsningar på personal.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Utifrån de exempel som lärosätet ger anser bedömargruppen att studenterna får möjlighet att utveckla en fördjupad kunskap i vetenskapsteori men att det saknas en tydlig metodkurs i utbildningen där studenters möjligheter till att nå fördjupad kunskap i både kvantitativa och kvalitativa analysmetoder säkerställs. Även om lärosätet i praktiken verkar satsa mest på kvalitativa metoder, visar bedömningen av självständiga arbeten även brister i studenters kunskaper i dessa. Bedömargruppen rekommenderar satsningar på en kurs som speciellt behandlar kvalitativa och kvantitativa analysmetoder samt förstärkning av den forskningsmetodiska handledningen av självständiga arbeten. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen behandlas på ett ändamålsenligt sätt i utbildningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Studenterna får kontinuerligt och på varierade sätt möjlighet att arbeta med de färdigheter och förmågor målet stipulerar. Alla de självständiga arbetena bedöms nå hög måluppfyllelse vilket även visar att studenterna kan visa dessa färdigheter och förmågor i egna forskande sammanhang.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. I både VFU-kurser och högskoleförlagda kurser utvecklar studenterna sin förmåga att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik. VFU-rapportens utformning i form av pedagogisk planering är ett bra exempel på hur förmågan systematiskt kan säkerställas, liksom Skolkonsertprojektet där studenters förmåga att använda lämplig didaktik examineras i ett mer konstnärligt sammanhang.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet visar ett genomtänkt upplägg där speciellt den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) intar en central ställning för måluppfyllelse.

Ett medvetet och mångsidigt jämställdhetsarbete bedrivs i utbildningen. Detta då lärosätet arbetar med frågor så som jämställdhet i undervisningen där man bland annat problematiserar

"rockbandsnormen" ur ett genus- och jämställdhetsperspektiv. Bedömggruppen uppmuntrar lärosätet att även fortsätta arbeta för en jämnare könsfördelning i utbildningen på längre sikt.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande i utbildningen. Kursvärderingar sker genom olika kvalitetssäkringsverktyg och resultaten av uppföljningen har omsatts i kvalitetsutvecklingsåtgärder. Lärosätet verkar också för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid genom att bland annat erbjuda samtal med studievägledare då risk för avhopp finns, samt genom olika stödfunktioner för studenter.

Studentperspektivet tas i beaktande genom studentrepresentation i formella organ och genom studenters möjligheter att delta i utvecklingen av utbildningens innehåll och genomförande till exempel genom att studenterna kan påverka valet av kurslitteratur.

Bedömningsområdet arbetsliv och samverkan uppfylls på ett tillfredsställande sätt. Den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) fyller här en viktig funktion, men även andra kursmoment, så som auskultationer, fältstudier och projekt, bidrar till en användbar utbildning och en relevant samverkan. Genom medverkan av externa aktörer i kurser ges utbildningen ytterligare en arbetslivsanknytning och förbereder studenter för uppgifter i ett föränderligt arbetsliv. Ett gott exempel på samverkan är det entreprenörskapsfrämjande projektet *Make music matter* som sker i samverkan mellan lärosätet och aktörer inom musikbranschen.

Lärosäte: Linnéuniversitetet

Yrksexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Det finns en ändamålsenlig variation av lärare med vetenskaplig, professionell och pedagogisk kompetens, och en stor andel av lärarna är även fast anställda. Ett utvecklingsområde är att låta en större andel av professorer och docenter medverka inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK), vilket skulle stärka kvaliteten ytterligare. Lärosätet redovisar konkreta planer för att säkra professionsinriktad och vetenskaplig kompetens inom inriktningen på kort och lång sikt.

Det finns en livaktig forskningsmiljö med en rad centrumbildningar och forskargrupper, vilket bland annat borgar för goda kopplingar mellan vetenskap och profession. Det är ett utvecklingsområde att ytterligare tydliggöra kopplingarna mellan utbildningens olika delar. Det finns en vetenskaplig miljö som är relevant för samhällskunskapen, med ett nära samband mellan utbildning och forskning. Lärosätet redovisar teoretisk fördjupning och forskning inom ämnesdidaktik som ett utvecklingsområde, något som bedömargruppen instämmer i.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Lärosätet tillgodoser ämnets bredd med relevant innehåll från olika discipliner. Världsinstitutionens forskningsinriktning ger studenterna möjlighet få fördjupade kunskaper och insikter i relevant och aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Studenterna får direkt i starten på utbildningen öva i akademiskt skrivande och läsande och utbildningen tar upp vetenskapsteori, källkritik, text- och idéanalys, intervjuer, statistik och komparativa metoder. I kursen Vetenskapsteori och forskningsmetodik för ämneslärare ska studenterna även problematisera relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i relation till den kommande yrkesutövningen. Studenterna examineras i både kvalitativ och kvantitativ metod. En sammantagen bedömning av de granskade självständiga arbetena är att de visar god ämnes- och yrkesrelevans samt god metodologisk medvetenhet. Studenten får möjlighet till fördjupad kunskap i vetenskaplig teori och metod, både kvalitativ och kvantitativ, och om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Länken mellan ämne, den utbildningsvetenskapliga kärnan och den verksamhetsförlagda utbildningen är ett utvecklingsområde.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Målet nås genom studier i både UVK och inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt i ämnen/ämnesdidaktik. Ett tydligt exempel på hur lärosätet säkerställer måluppfyllelsen inom UVK är den skriftliga examinationsuppgift som berör

utvärdering och effekter av kvalitets- och resultatmätning. De självständiga arbeten från lärosätet som granskats indikerar att målet uppfylls. Genom auskultation och kollegiala samtal ska studenten reflektera över andras erfarenheter. Ämnet har hand om den första VFU-kursen under termin tre, ett annat ämne har hand om den sista VFU-kursen. Lärosätet redovisar den nyutvecklade kursen *Undervisa i samhällskunskap*, termin 10, där förmågan att utveckla yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen i ämnet och ämnesdidaktiken tränas och examineras. Examinationsuppgiften går ut på att analysera kurs- och ämnesplaner i samhällskunskap med särskilt fokus på mänskliga rättigheter. Kursen kommer sent i utbildningen och förutsätter gedigna ämneskunskaper, och har en direkt koppling till bedömningsområdet. Bedömargruppen anser att de här förmågorna också bör tränas tidigare i utbildningen även inom inriktningen samhällskunskap. Underlagen visar att lärosätet har utmaningar med att organisera utbildningen så att studenterna upplever att dess olika delar ömsesidigt befruktar varandra. Därför uppmuntrar bedömargruppen fortsatta aktiva insatser av Nämnden för lärarutbildning och programrådet, där arbete redan bedrivs.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Som ett positivt exempel på hur lärosätet arbetar med målet vill bedömargruppen lyfta fram projektet med de verksamhetsintegrerade dagarna (VI-dagarna) i Kalmar. Här arbetar lärosätet med att tydliggöra professionsanknytningen i utbildningens olika delar, vilket stärker studentens färdighet och förmåga. Lärosätet har under läsåret 2018/19 stärkt de ämnesdidaktiska inslagen i utbildningen med ämnesdidaktiska stråk och inslag. Detta redovisas även som ett pågående utvecklingsarbete för att stärka praktiska och teoretiska inslag i utbildningen.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Utbildningen möjliggör för studenterna att lära sig planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisningen samt den pedagogiska verksamheten i övrigt för att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling. Detta examineras också på olika sätt, bland annat inom VFU. Länken mellan ämne och VFU beskrivs som ett utvecklingsområde, där ämnet i dag har ansvar för den första VFU-kursen. Bedömargruppen instämmer i beskrivningen och anser att länken mellan ämne och VFU bör stärkas. I förhållande till målet ser bedömargruppen positivt på att lärosätet visar att det finns både en bred syn på varje elevs lärande och utveckling och en mer specifik syn på elever i behov av särskilt stöd.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Bedömargruppen ser särskilt positivt på att forskning och utbildning bedrivs i en miljö som präglas av ett hållbarhetsperspektiv.

Ett jämställdhetsperspektiv genomsyrar både utformningen av utbildningen och dess innehåll och genomförande. Jämställdhet beaktas till exempel i rekrytering av lärare och marknadsföring av utbildningen samt i strategier för rekrytering, forskningsmedelsfördelning och sakkunnigranskningar. Lärandemål som berör jämställdhet tas upp i flera kurser inom UVK, och olika beteenden som är förknippade med traditionella könsmönster uppmärksammas och problematiseras. Jämställdhet berörs även i examinationsuppgifter där flickors och pojkars situation i skolan fokuseras ur ett jämställdhetsperspektiv. Bedömargruppen anser att det här finns ett utvecklingsområde där studenten får möjlighet visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten för inriktningen samhällskunskap.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande, och bedömgården ser positivt på de åtgärder som lärosätet har gjort till följd av resultaten av kursvärderingar, enkäter, alumnundersökningar och programuppföljningar. Ett exempel är vidareutvecklingen av VFU-kurser med avseende på deras koppling till den campusförlagda delen av utbildningen. Utvecklingsinsatser har även gjorts för studenters akademiska skrivande. Lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid bland annat genom att regelbundet analysera kvarvarostatistik och genom att erbjuda extra stöd, som handledning via Studieverkstaden, om studenterna har problem med akademiskt skrivande. Exempelen visar också en handlingsberedskap för att utöver det centrala kvalitetsarbetet göra förändringar i ämnet, när till exempel studenter har goda argument.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Vid lärosätet finns övergripande rutiner och fora, för att möjliggöra både formellt och informellt studentinflytande. Som en särskild styrka vill bedömgården nämna de fokusgruppssamtal som fungerar som en ytterligare kvalitativ dimension till de skriftliga kursvärderingarna. Detta till trots är bedömgårdens uppfattning, med grund i lärosätets redovisning, att studentinflytande är ett utvecklingsområde när det gäller fungerande former och kanaler för ämneslärarstudenterna i samhällskunskap, så att studenternas synpunkter tas upp och återkopplas.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Arbetsliv och samverkan bedöms som tillfredsställande. Lärosätet ger exempel på många väl fungerande aktiviteter för att stärka samverkan mellan utbildning och arbetsliv. Ett särskilt gott exempel är den verksamhetsintegrering av utbildningen som sker i Kalmar. Att ytterligare förstärka professionsanknytningen genom verksamhetsintegrering för *alla* studenter i utbildningen är något som lärosätet kan utveckla vidare. För att möta förändringar i arbetslivet och i skolans villkor nämns digitalisering och migration, flerspråkighet och mångkultur. Det finns inslag i undervisningen och möten med inbjudna experter om dessa delar. Bedömgården uppmuntrar den fortsatta utvecklingen av interkulturell och digital kompetens i utbildningen, och ser en ytterligare förstärkning av samverkan med det omgivande samhället utanför skolan som ett utvecklingsområde.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Utifrån självvärderingen och lärartabellen anser bedömgården att det finns en ändamålsenlig variation av lärare med vetenskaplig, professionell och pedagogisk kompetens. Den konstnärliga kompetensen bland lärarna är däremot begränsad. Antalet lärare bedöms stå i proportion till utbildningens volym. En stor andel av lärarna är tillsvidareanställda och har viss tid för forsknings-

och utvecklingsarbete i tjänsten, vilket bedömargruppen ser som en styrka. Lärosätet presenterar en genomtänkt strategi för kompetensförsörjning, uppföljning och utveckling, vilket borgar för att lärarkompetensen är tillfredsställande i förhållande till utbildningens genomförande på kort och lång sikt.

Lärartabellen visar att många lärare är verksamma inom den aktuella utbildningens utbildningsvetenskapliga kärna (UVK), men i begränsad omfattning och att få lärare har en omfattande verksamhet inom området. Av de uppföljande intervjuerna framkom att dessa lärare är involverade i liknande utbildningsmoment inom andra lärarutbildningar, eftersom de har specifik utbildningsvetenskaplig kompetens, vilket bedömargruppen ser som en styrka för utbildningen. Professorer och docenter med inriktning mot det utbildningsvetenskapliga området är däremot bara i begränsad utsträckning verksamma inom UVK. Bedömargruppen bedömer att en större medverkan av professorer och docenter i utbildningen skulle stärka kvaliteten ytterligare, särskilt när det gäller fördjupade kunskaper och forskningsanknytning. Detta framstår för bedömargruppen som ett utvecklingsområde.

Lärosätet konstaterar att forskarutbildning med inriktning mot skola och utbildning nationellt sett inte verkar motsvara lärosätenas behov av disputerade lärare inom området. Bedömargruppen instämmer i att detta är ett utvecklingsområde som är värt att arbeta vidare med för lärosätet.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Av lärosätets självvärdering och intervjuer med lärare och ledning framgår att det finns en livaktig forskningsmiljö inom en rad centrumbildningar med forskning av relevans för UVK. Detta ser bedömargruppen som en styrka. Lärosätet framhåller även strategier för att knyta samman forskning och utbildning, bland annat genom att forskare från olika vetenskapliga discipliner undervisar i en kurs i vetenskapsteori och forskningsmetodik. Detta kan bidra till en ökad kunskap bland studenter om hur olika vetenskapliga traditioner inom ämnen kan stödja utbildningsvetenskaplig kunskapsbildning.

Underlagen ger tydliga indikationer på en nära koppling mellan vetenskap och profession, inte minst när det gäller den utbildningsvetenskapliga forskningen. Den bedrivs inom centrumbildningar, som Centrum för ämnesdidaktisk forskning inom konst och humaniora och Centrum för specialpedagogisk forskning, samt i forskningsmiljöer, som forskargruppen Läroplansteori och didaktik och Kollegiet för lärares arbete. Inom dessa centrumbildningar och forskningsmiljöer bedrivs bland annat praktikinära utbildningsvetenskapliga projekt, vilket bedömargruppen ser som en styrka.

Underlagen visar att det finns en tydlig progression inom utbildningen från grundnivå till avancerad nivå, bland annat uttryckt i form av mål, lärandeaktiviteter och examinationer med stegrad svårighetsgrad, vilket bedömargruppen uppfattar som en styrka. Av självvärderingen och intervjun med lärosätets ledning framkom dessutom att lärarutbildningsnämnden är aktiv i utvecklingen av utbildningen, både när det gäller sambandet mellan forskning och utbildning (t.ex. genom fördelning av forskningsmedel) och på förhållandet mellan utbildningens olika delar, UVK, ämnesstudier och VFU. Bedömargruppen ser möjligheter för lärosätet att via programrådet ytterligare tydliggöra

kopplingarna mellan utbildningens olika delar, vilket kan bidra till att studenterna får en mer sammanhållen utbildning.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Av självvärderingen framgår det att undervisning om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) ska relatera till den utbildning studenterna genomgår inom sina ämnesstudier. Detta borgar för att studenterna utvecklar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder. Bedömargruppen framhåller betydelsen av att det finns tydliga kopplingar mellan vetenskapsteori och forskningsmetodik inom ämnesstudier och UVK.

Inom UVK behandlas frågor om vetenskapsteori och forskningsmetodik främst i kursen *Vetenskapsteori och forskningsmetodik*, men också i kursen *Bedömning och betygssättning*, där förhållandet mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen behandlas. Bedömargruppen anser att de exempel på lärandemål, undervisningsinnehåll, undervisningsupplägg och examinationer som lärosätet presenterar i sin självvärdering, säkerställer att studenterna når målet. De frågor som presenteras för temat kvantitativ enkätundersökning är enligt bedömargruppen ett gott exempel på undervisning och examination som svarar mot det aktuella målet. Här får studenterna möjlighet att problematisera frågor om urval, bortfall och samband.

Studenterna får möjlighet att tillämpa sina kunskaper i ett självständigt arbete som skrivs inom ramen för ämnesstudierna. Enligt bedömarena fördjupar det studenternas kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Utifrån självvärderingen framkommer det att den fördjupade kunskapen om kvalitativa och kvantitativa metoder, liksom vetenskapsteori, framför allt nås inom ämnena. Lärosätet diskuterar i sin självvärdering utmaningar för studenterna att nå fördjupningen inom både kvantitativa och kvalitativa forskningsmetoder, eftersom många ämnen är inriktade på något specifikt område. Bedömargruppen påpekar att lärarutbildningen är lång och att det kan finnas goda möjligheter för lärosätet att med gemensam planering mellan ämnen och UVK säkerställa att studenterna når fördjupade kunskaper på området.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter*

samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

Bedömggruppen anser att målet nås genom studier i både UVK och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt inom ämnen/ämnesdidaktik. Under utbildningens sista termin läser studenterna kurser i UVK och VFU parallellt, för att stärka sin färdighet och förmåga, vilket bedömggruppen uppfattar som en styrka. I samband med VFU får studenterna, enligt ett särskilt lärandemål, möjlighet att självständigt reflektera över den egna yrkesverksamheten med utgångspunkt i teoretiska modeller, praktiska erfarenheter och etiska överväganden. Inom UVK behandlas målet i kurserna *Läroplansteori och didaktik* och *Utvärdering och utvecklingsarbete*.

Att utbildningen inom UVK och VFU samt ämnen och ämnesdidaktik varvas enligt lärosätets utbildningsplan, borgar för att studenternas färdigheter och förmågor bidrar till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapen inom ämnen och ämnesdidaktik. I självvärderingen presenterar lärosätet exempel på lärandemål, undervisningsinnehåll, undervisningsupplägg och examinationer på ett övertygande sätt, vilket säkerställer att studenterna når målet. Ett tydligt exempel på hur lärosätet säkerställer måluppfyllelsen genom examination är en skriftlig examinationsuppgift som berör utvärdering och effekter av kvalitets- och resultatmätning. Utöver den skriftliga inlämningen får studenterna även kritiskt granska en studiekamrats text utifrån fastställda bedömningskriterier, vilket bedömggruppen ser som ett gott exempel på hur målet kan examineras.

I de programvärderingar som lärosätet har genomfört framkommer det att studenterna ofta anser att utbildningen borde vara än mer professionsinriktad och att den innehåller "för mycket uppsats och för lite VFU". Detta, menar bedömggruppen, är en relativt vanlig uppfattning bland studenter på ämneslärarutbildningen. Bedömggruppens uppfattning är, särskilt utifrån intervjuerna med lärare och ledning, att erfarenheterna av praktisknära utbildningsvetenskaplig forskning vid lärosätet gör det väl rustat för att systematiskt arbeta med att vidareutveckla både en vetenskapligt förankrad och en professionsinriktad utbildning.

Självvärderingen och intervjuerna visar utmaningar med att organisera utbildningen så att studenterna upplever att studierna inom UVK, ämnen och ämnesdidaktik samt VFU ömsesidigt befruktar varandra. Bedömggruppen understryker betydelsen av sådana insatser och uppfattar att lärosätet, främst genom Nämnden för lärarutbildningens och programrådets aktiviteter, bedriver ett aktivt och systematiskt arbete inom detta utvecklingsområde. Bedömggruppen ser detta som en styrka.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Inom UVK behandlas målet i kurserna *Skolväsendets historia, värdegrund och samhällliga villkor*, *Läroplansteori och didaktik för ämneslärare* samt i kursen *Bedömning och betygssättning*. Dessutom behandlas målet inom VFU och i ämnesstudierna. Kopplingen till VFU är central, eftersom kunskapsformen färdighet och förmåga särskilt tydligt kommer till uttryck där. Goda exempel på hur

målet behandlas finns inom VFU III, när det gäller konstruktion av provuppgifter som diskuteras i förhållande till ämnesplan, kunskapskrav, teorier om lärande och etiskt förhållningssätt.

Bedömargruppen anser att de exempel lärosätet ger på lärandemål, undervisningsinnehåll, undervisningsupplägg och examinationer möjliggör och säkerställer att studenterna når målet. Planeringsuppgiften i kursen *Läroplansteori och didaktik* är ett gott exempel på det.

I självvärderingen framhåller lärosätet studenternas önskemål om mer praktisknära inslag i utbildningen. Projektet med verksamhetsintegrering (VI) i Kalmar lyfts fram som ett framgångsrikt exempel på en sådan utveckling av utbildningen. I projektet har lärosätet systematiskt arbetat med att professionsanknyta utbildningens alla delar genom särskilda VI-dagar varje termin under hela utbildningen. Detta ser bedömargruppen som ett mycket gott exempel på hur utbildningen kan stödja studenternas utveckling av färdighet och förmåga. Enligt lärosätet är arbetet med att organisera utbildningen så att studenterna upplever VFU och UVK som ömsesidigt befrämjande delar av programmet ett tydligt utvecklingsområde. Bedömargruppen ser positivt på ambitionen att på sikt verksamhetsintegrera all lärarutbildning vid lärosätet, för att stödja studenternas utveckling av sin didaktiska förmåga.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Inom UVK behandlas målet bland annat i kurserna *Utveckling och lärande, Specialpedagogik* och VFU III. I självvärderingen ger lärosätet exempel på lärandemål, undervisningsinnehåll, undervisningsupplägg och examinationer, som bedömargruppen anser säkerställer att studenterna når målet. Ett exempel inom VFU I handlar om att planera och genomföra undervisning som är ändamålsenlig och begriplig för eleverna. Inom kursen *Specialpedagogik* gör studenterna en praxisnära skriftlig uppgift med koppling till forsknings- och yrkesrelaterad kunskap. I fokus för uppgiften står kunskaper om normalitet och avvikelse samt pedagogisk inkludering av elever i undervisningen.

I målet fokuseras "varje elevs lärande och utveckling", och bedömargruppen noterar att utbildningsinnehållet enligt självvärderingen och intervjuerna speglar både en bred syn på varje elevs lärande och utveckling i termer av individualisering, samt en mera specifik syn på elever i behov av särskilt stöd. Detta ser bedömargruppen som en styrka i utbildningen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Inom UVK behandlas målet i kurserna *Skolväsendets historia, värdegrund och samhälleliga villkor, Specialpedagogik* och *Bedömning och betygssättning*, samt inom VFU III. De exempel på lärandemål, undervisningsinnehåll, undervisningsupplägg och examinationer som lärosätet ger i sin

självvärdering anser bedömargruppen säkerställer att studenterna når målet. Exempelvis finns i kurserna *Bedömning och betygssättning* (inom UVK) och VFU III mål, lärandeaktiviteter och examinationer som handlar om att kritiskt granska och problematisera bedömningar (UVK) och konstruera bedömningsituationer (VFU) som utgår från samhällliga och etiska aspekter av bedömning.

Självvärderingen framhåller lärosätet att man på ett övergripande plan aktivt arbetar för att forskning och utbildning bedrivs i en miljö som präglas av ett hållbarhetsperspektiv. Bedömargruppen ser de höga ambitionerna och det aktiva arbete som bedrivs i förhållande till målet som positivt.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen beskriver lärosätet på ett konkret och övertygande sätt hur jämställdhet genomsyrar både utformningen av utbildningen samt dess innehåll och genomförande. När det gäller utformningen av utbildningen ges exempel på hur jämställdhet beaktas till exempel i rekryteringen av lärare och marknadsföringen av utbildningen samt i strategierna för rekrytering, forskningsmedelsfördelning och sakkunniggranskningar.

När det gäller utbildningsinnehållet framhåller lärosätet att lärandemål som berör jämställdhet tas upp inom UVK-kurserna *Skolväsendets historia, värdegrund och samhällliga villkor* och *Bedömning och betygssättning*. Konkreta exempel ges även på examinerande uppgifter som berör området, till exempel tentamensuppgifter kring flickors och pojks situation i skolan ur ett jämställdhetsperspektiv.

Bedömargruppen uppfattar vidare att studenterna, när examen utfärdas, visar förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten, bland annat genom systematiska överväganden när det gäller traditionella val och att beteenden som är förknippade med traditionella könsroller uppmärksammas och problematiseras, till exempel med avseende på ämnesval, gruppindelningar, arbetsfördelning och talutrymme. Lärosätet framhåller att studenterna själva uppmärksammar genusaspekter av sin egen utbildning, vilket bedömargruppen uppfattar som en styrka.

Bedömargruppen framhåller att de mål som behandlas i UVK-kurserna med fördel kan återkomma inom VFU och ämnesstudier. Syftet är att säkerställa att studenterna, när examen utfärdas, visar förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i sin egen pedagogiska verksamhet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

I självvärderingen framgår hur utbildningen på ett systematiskt sätt följs upp och hur uppföljningar kan leda till förändringar av utbildningen. Som underlag för självvärderingar och förändringsförslag från examinatorer till programråd används kursutvärderingar, Linnébarometern (en enkät som

genomförs varje år och riktar sig till programstudenter på grundnivå och avancerad nivå i slutet av sin utbildning), programvärderingar och alumnundersökningar. Dessutom samlar programrådet in tecken på förändringsbehov från studievägledare och utbildningssamordnare. Lärosätet deltar också i lärarutbildningskonventets gemensamma alumnundersökning.

Programrådet genomför varje år särskilda insatser för att identifiera eventuella behov av förändringar av utbildningen, till exempel granskningar av styrdokument, enkäter och intervjuer. Lärosätet pekar i självvärderingen på flera åtgärder som gjorts på initiativ av Nämnden för lärarutbildning (NLU) som en följd av utvärderingar, till exempel utveckling av kvaliteten i VFU-kurser och framtagande av ett ämnesdidaktiskt minimiinnehåll. Bedömargruppen ser positivt på lärosätets åtgärder som en följd av uppföljning.

Av självvärderingen framgår även att programrådet har ett övergripande ansvar för programmets kvalitetsutveckling. Programrådet är sammansatt av lärare från de fakulteter som är involverade i utbildningens genomförande, studenter och en extern representant. Bedömargruppen framhåller betydelsen av förekomsten av ett övergripande organ med ett tydligt ansvar för lärarutbildningen (Nämnden för lärarutbildning) och ett operativt organ (programrådet) som kan koordinera uppföljning, åtgärder och återkoppling inom utbildningen.

Bedömargruppen noterar att omfattande utvecklingsinsatser gjorts inom området under de senaste åren, bland annat för att utveckla kvaliteten i VFU-kurserna och deras koppling till den högskoleförlagda delen av utbildningen samt för att förbättra kommunikationen mellan lärosätets lärare och VFU-handledare. Utvecklingsinsatser har även gjorts när det gäller studenternas akademiska skrivande. Flera goda initiativ har tagits inom detta område, bland annat har man tagit fram en guide till akademiskt skrivande. Dessa insatser ser bedömargruppen som goda exempel på hur uppföljning leder till utveckling av utbildningen.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet analyserar kvarvarostatistik regelbundet och sätter in lämpliga åtgärder. Samtliga studenter erbjuds stöd i akademiskt skrivande och studieteknik via Studieverkstaden. För studenter med funktionsnedsättningar finns möjligheter att få ett särskilt pedagogiskt stöd.

Lärosätet understryker i självvärderingen utmaningen med att kvalitetssäkra en så pass lång och komplex utbildning, där anledningarna till avhopp kan vara mycket varierande. Som ett särskilt utvecklingsområde nämns studenters i vissa fall bristande förmåga att uttrycka sig i skrift. Som en följd av detta har Studieverkstaden tagit fram skriften *Liten guide för akademiskt skrivande* och utarbetat ett ramverk för hur progressionen i det akademiska skrivandet ska säkerställas. De har även påbörjat fortbildning av kursansvariga och lärare om studenters skrivande. Bedömargruppen ser positivt på dessa insatser för att förbättra utbildningens kvalitet och för att öka studenternas möjligheter att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Av självvärderingen framgår att studenter finns representerade i universitetsstyrelse, fakultetsnämnd och programråd och att ett studentperspektiv ska finnas med i alla beslut som fattas, vilket bedömaregruppen ser som en styrka. Bedömaregruppen anser vidare att studenternas tillgång till information är tillfredsställande, bland annat genom att utbildningssamordnaren informerar om utbildningens upplägg och organisation vid utbildningens start, samt löpande via lärplattformen MyMoodle. Genom kursvärderingar, program – och alumnvärderingar har studenterna möjlighet att uttrycka åsikter och kritik kring utbildningen. Deras åsikter omhändertas bland annat genom fokusgruppssamtal som lärosätet menar ger en välbehövlig kvalitativ dimension till de skriftliga kursvärderingarna. Bedömaregruppen ser arbetet med fokusgrupper som en särskild styrka.

Lärosätet understryker den utmaning som ligger i utbildningens komplexitet och kravet på att undervisningsupplägget följer utbildningsplaner och kursplaner. Det innebär att till exempel målformuleringar och urval av kurslitteratur är svåra att förändra under utbildningens gång, utan måste ske som en följd av utvärderingar inför nya utbildningssomgångar. Däremot finns det möjlighet för studenter att under utbildningens gång förändra exempelvis hur examinationer konkret ska utformas, utifrån vad kursplaner generellt stipulerar. Bedömaregruppen instämmer med lärosätet i betoningen på att det därför är av största vikt med ett öppet samtalsklimat och möjligheter för studenter att på olika sätt ge uttryck för kritik.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömaregruppen att lärosätet utför ett gott arbete på flera områden när det gäller arbetsliv och samverkan. Den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) framstår som en central del i att förbereda studenterna för sin kommande yrkesutövning och bedömaregruppen ser den samverkan som sker inom ramen för VFU som väl genomtänkt. Likaså anser bedömaregruppen att projektet med verksamhetsintegrering av utbildningen i Kalmar är ett gott exempel på samverkan mellan utbildning och arbetsliv, men att en ytterligare förstärkning av professionsanknytningen genom verksamhetsintegrering för *alla* studenter i utbildningen är något som lärosätet kan utveckla vidare.

Ytterligare exempel på samverkan är gästföreläsningar med skolledare, att universitetet bjuder in skolchefer för att diskutera angelägna skolutvecklingsfrågor under det som kallas Linnédialogen, samt det stora antalet skolrelaterade nätverk där lärare och andra aktörer från skolväsendet sammanförs med lärosätets lärare. Detta är enligt bedömarens mening både viktiga och väl fungerande aktiviteter för att stärka samverkan mellan utbildning och arbetsliv.

Vad bedömaregruppen däremot efterfrågar mer av i utbildningen är inslag som berör samverkan med samhället i övrigt och som ligger utanför just den verksamhetsförlagda utbildningen. Detta eftersom bedömaregruppen menar att samhället består av mer än enbart skolan och att samarbeten med andra samhällsaktörer skulle kunna ge ytterligare värdefulla dimensioner i utbildningen.

I UVK-kurserna *Skolväsendets historia, värdegrund och samhällsliga villkor, Didaktik och läroplansteori* och i *Utvärdering och utvecklingsarbete* finns inslag som berör skolans föränderliga natur. Bedömargruppen menar att dessa exempel på kurser visar att det finns en god grund för att förbereda studenterna på skolans föränderlighet, men att detta också skulle kunna utvecklas ytterligare för att studenterna, utöver att förstå hur och varför skolan förändras, även förbereds för att på ett positivt men kritiskt sätt ta del av det förändringsarbete som är en naturlig del i yrkesutövandet.

I självvärderingen lyfter lärosätet själva fram utvecklingsområden med anknytning till arbetslivet där utvecklingsarbete redan initierats. Utvecklingen av digital kompetens nämns som ett område. Här tycker bedömargruppen bland annat att det är positivt att man skiljer mellan studenternas personliga digitala kompetens och förmåga att digitalisera i undervisningen för eleverna. Vidare nämns en fortsatt utveckling av interkulturell kompetens, och man nämner inte bara hur undervisningen påverkas av den ökade migrationen till Sverige utan betonar också den allt snabbare globaliseringen. Att lärosätet arbetar med dessa områden ser bedömargruppen som positivt för att förbereda studenterna för ett föränderligt arbetsliv. Något bedömargruppen slutligen vill nämna i anknytning till att förbereda studenterna inför ett föränderligt arbetsliv är frågan om hur studenterna förbereds för att hålla som lärare fram till den dagen de går i pension. Att införliva dessa frågor mer i utbildningen är något som bedömargruppen uppmuntrar lärosätet till.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Samlat omdöme: Tillfredställande

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Det finns en ändamålsenlig variation av lärare med vetenskaplig, professionell och pedagogisk kompetens, och en stor andel av lärarna är även fast anställda. Ett utvecklingsområde är att låta en större andel av professorer och docenter medverka inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK), vilket skulle stärka kvaliteten ytterligare.

Det finns en livaktig forskningsmiljö med en rad centrumbildningar och forskargrupper, vilket bland annat borgar för goda kopplingar mellan vetenskap och profession. Det är ett utvecklingsområde att ytterligare tydliggöra kopplingarna mellan utbildningens olika delar.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Bedömargruppen framhåller vikten av att det bör finnas tydliga kopplingar mellan vetenskapsteori och forskningsmetodik inom ämnesstudier och UVK, eftersom målet examineras och behandlas inom båda dessa områden. Ett gott exempel på hur kvantitativa metoder behandlas är den enkätundersökning som studenterna utför.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt över forskningsresultat uppfylls. Målet nås genom studier i såväl UVK, inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt i ämnen/ämnesdidaktik. Ett tydligt exempel på hur lärosätet säkerställer måluppfyllelsen inom UVK är den skriftliga examinationsuppgift som berör

utvärdering och effekter av kvalitets- och resultatmätning. Underlagen visar att lärosätet har utmaningar med att organisera utbildningen så att studenterna upplever att dess olika delar ömsesidigt befruktar varandra. Därför uppmuntrar bedömaregruppen till fortsatta aktiva insatser av Nämnden för lärarutbildning och programrådet, där arbete redan bedrivs.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Som ett positivt exempel på hur lärosätet arbetar med målet vill bedömaregruppen lyfta fram projektet med de verksamhetsintegrerade dagarna (VI-dagarna) i Kalmar. Här arbetar lärosätet med att tydliggöra professionsanknytningen i utbildningens olika delar, vilket stärker studentens färdighet och förmåga.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. I förhållande till målet ser bedömaregruppen positivt på att lärosätet visar att det finns både en bred syn på varje elevs lärande och utveckling samt en mer specifik syn på elever i behov av särskilt stöd.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Bedömaregruppen ser särskilt positivt på att forskning och utbildning bedrivs i en miljö som präglas av ett hållbarhetsperspektiv.

Ett jämställdhetsperspektiv genomsyrar både utformningen av utbildningen samt dess innehåll och genomförande. Jämställdhet beaktas till exempel i rekrytering av lärare och marknadsföring av utbildningen samt i strategier för rekrytering, forskningsmedelsfördelning och sakkunniggranskningar. Lärandemål som berör jämställdhet tas upp i flera kurser inom UVK, och olika beteenden som är förknippade med traditionella könsroller uppmärksammas och problematiseras. Jämställdhet berörs även i examinationsuppgifter där flickors och pojkars situation i skolan fokuseras ur ett jämställdhetsperspektiv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande inom UVK, och bedömaregruppen ser positivt på de åtgärder som lärosätet har gjort till följd av resultaten av kursvärderingar, enkäter, alumnuundersökningar och programuppföljningar. Ett exempel är vidareutvecklingen av VFU-kurser med avseende på deras koppling till den campusförlagda delen av utbildningen. Utvecklingsinsatser har även gjorts för studenters akademiska skrivande. Lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid bland annat genom att regelbundet analysera kvarvarostatistik och genom att erbjuda extra stöd, som handledning via Studieverkstaden, om studenterna har problem med akademiskt skrivande.

Studentperspektivet bedöms som tillfredsställande inom UVK. Studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Vid lärosätet finns övergripande rutiner och fora, för att möjliggöra både formellt och informellt studentinflytande. Som en särskild styrka vill bedömaregruppen nämna de fokusgruppsamtal som fungerar som en ytterligare kvalitativ dimension till de skriftliga kursvärderingarna.

Arbetsliv och samverkan bedöms som tillfredsställande inom UVK. Lärosätet ger exempel på många väl fungerande aktiviteter för att stärka samverkan mellan utbildning och arbetsliv. Ett särskilt gott exempel är den verksamhetsintegrering av utbildningen som sker i Kalmar. Att ytterligare förstärka professionsanknytningen genom verksamhetsintegrering för *alla* studenter i utbildningen är något som lärosätet kan utveckla vidare. Bedömaregruppen uppmuntrar den fortsatta utvecklingen av

interkulturell och digital kompetens i utbildningen, och ser en ytterligare förstärkning av samverkan med det omgivande samhället utanför skolan som ett utvecklingsområde.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Samhällskunskap har sin institutionella hemvist på den statsvetenskapliga institutionen. Lärarna är tillsvidareanställda och har högskolepedagogisk utbildning. Kompetensutveckling och kollegial utveckling sker på ansvar av institutionen. Tretton lärare av nitton är disputerade och fem har ämneslärarexamen för ämnet. Av de fem sistnämnda arbetar fyra inom ämnesdidaktiken i samhällskunskapsämnet. Två är tillsvidareanställda med 27 procent respektive 1 procent inom samhällskunskap eller ämnesdidaktik. De andra två arbetar tidsbegränsat med 3 procent respektive 7 procent inom ämnet eller ämnesdidaktik. Av underlaget att döma är alltså ämnesdidaktiken i praktiken beroende av en person (med en anställning på 27 procent), vilket bedöms vara sårbart på lång sikt.

I lärargruppen finns alltså både vetenskapligt meriterad personal och personal med yrkeserfarenheter i form av egen lärarutbildning. Det finns ämneskompetens i sociologi och statsvetenskap. När det gäller ekonomi ansvarar statsvetenskapliga institutionen för innehåll och kompetens.

I självvärderingen finns inget resonemang om hur kompetens i nationalekonomi ska lösas på lång sikt, men i intervjun framkommer att lärosätet har tillförsäkrat sig adekvat kompetens för ett kursinnehåll som anses relevant för yrket. Föreläsare köps in från nationalekonomiska institutionen och kursen har reviderats, så att innehållet mer fokuserar på det som finns i kursplanerna för samhällskunskap på gymnasiet. Kursinnehållet blir mer av samhällsekonomi än ren nationalekonomi. Enligt lärosätet kommer ytterligare lektorat tillkomma i statsvetenskap med kompetens i samhällskunskap och samhällskunskapsdidaktik.

När det gäller den professionsrelaterade kompetensen kan det finnas en brist på lång sikt, på grund av fler studenter men även med tanke på den mängd ämnesdidaktik som studenterna ska få genom de ämnesdidaktiska stråken och de professionsrelaterade kurserna. Den ämnesdidaktiska forskningen är inte så stark jämfört med den statsvetenskapliga, eftersom det är få anställda inom didaktiken. Institutionen får centrala medel för att utveckla den ämnesdidaktiska forskningen och enligt intervjun har institutionen äskat medel för en doktorand i ämnesdidaktik.

I självvärderingen framgår att det pågår kompetensutveckling av befintlig personal. Institutionen för statsvetenskap har antagit riktlinjer för tiden för kompetensutveckling. Adjunkter har 10 procent av sin tjänstgöring avsatt för kompetensutveckling och för lektorer är motsvarande andel för forskning 20–25 procent. Inriktningen på kompetensutvecklingen och forskningen beslutas i samråd med

prefekten, och ska ha betydelse för utbildningens kurser samt bidra till vetenskaplig meritering och utveckling av professionsbasen. Kollegial utveckling sker via seminarier, gemensamma internat och heldagsträffar, där lärare i ämneskurserna träffas och diskuterar exempelvis kursutveckling, examinationer, litteratur och utveckling av undervisning. Handledarna inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) har lärarlegitimation och av intervjun framgår att de också får handledarutbildning.

Självvärderingen visar sammantaget på en adekvat lärarkompetens som står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt. Lärosätet rekommenderas ändå att fortsätta arbetet med att tillförsäkra kompetens inom ekonomi i utbildningen samt inom ämnesdidaktik i utbildningen och forskningen.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

På den statsvetenskapliga institutionen finns flera forskargrupper, och undervisningen har god förankring i forskningsarbetet. På motsvarande sätt finns aktiva forskargrupper inom sociologi, exempelvis gruppen Forum för professionsforskning. Den vetenskapliga miljön är trovärdig och det redovisas i underlaget ett nära samarbete mellan forskning och utbildning.

Den professionsinriktade miljön framstår inte som lika stark eller tydlig. Lärosätet beskriver att det inte finns någon professionsanknytning i de kurser där studenterna samläser med andra studentkategorier. Den första terminen har ett ämnesdidaktiskt stråk med undervisning bland andra av en doktorand som forskar om samhällskunskapsdiskurser. I intervjun framkommer att lärarstudenterna genomför de ämnesdidaktiska momenten, medan studenterna i samhällskunskap har statsvetenskapliga moment. Lärosätet menar att lärarstudenterna har samma ämnesdjup som studenterna i statsvetenskap.

Lärosätet redovisar en insikt om att professionsanknytningen är ett utvecklingsområde som behöver beaktas på kort och lång sikt. I sammanhanget finns i underlaget ett resonemang om att studenter "ibland vill ta avstånd från det vetenskapliga förhållningssättet och söka en motsättning mellan detta och utbildningens professionsinriktning." Här pekar underlagen på ett behov av att forskningsförankra ämnesdidaktiken, så att de professionsinriktade inslagen också har en teoretisk grund.

Lärosätet har under några år satsat resurser på att utveckla ämnenas ämnesdidaktiska forskning och utbildning. Med hjälp av dessa medel har samhällskunskapsdidaktiken utvecklats genom nya och reformerade kurser. I underlaget nämns två nya kurser, där kursen *Att undervisa i samhällskunskap* ges på avancerad nivå i termin 10, för första gången våren 2018 och våren 2019. Enligt intervjun uppskattar studenterna kursen men vill ha den tidigare i utbildningen, medan lärarna menar att kurserna kräver gedigna ämneskunskaper. Den ligger också parallellt med en kurs i statsvetenskaplig teori. I intervju framkommer vidare att det pågår en diskussion om att införa fler ämnesdidaktiska moment på grundnivå. I programrådet förs också en diskussion om den verksamhetsförlagda utbildningen och koppling till ämne å ena sidan och studentens progression å andra sidan, där ansvaret för VFU-perioderna flyttas mellan institutionerna.

Den sammanvägda bedömningen av lärosätets förutsättningar att bedriva ämneslärarutbildning i samhällskunskap är tillfredsställande. Det finns en vetenskaplig miljö som är relevant för utbildningen. Verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Den professionsinriktade miljön med forskning inom ämnet och ämnesdidaktiken är däremot ett utvecklingsområde.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

I självvärderingen visas hur och var i utbildningen lärosätet behandlar lärandemål som förhåller sig till grundläggande nivå (bredd) och avancerad nivå (fördjupande kunskaper). Utbildningen har ett relevant ämnesinnehåll. Förutom grundläggande ämnen som statsvetenskap, sociologi och nationalekonomi ges kurser som är utformade för yrket. När det gäller nationalekonomi har systemet med samläsning inte fungerat, utan värdinstitutionen statsvetenskap har tagit hand om kursen. Innehållet har utformats i relation till samhällskunskapens innehåll i skolan, med föreläsningar av en nationalekonom. Ett annat exempel på en professionsinriktad kurs på värdinstitutionen är kursen i medie- och kommunikationskunskap. I underlaget exemplifieras även hur breddkunskaper examineras. Kunskaper och förmågor säkerställs genom ett antal olika examinationer som salstentamen, skriftliga inlämningar, muntliga presentationer och gruppuppgifter.

Ett självständigt arbete på lärosätet bedöms utifrån fyra olika områden: forskningsanknytning och problematisering, metodologisk medvetenhet, analysförmåga och vetenskapligt bidrag samt vetenskaplig kommunikation och reflektion. Lärosätet ställer också krav på yrkesrelevans för de självständiga arbetena i samhällskunskap. Det självständiga arbetet under den sista terminen anges också som exempel på hur studenterna når fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete av betydelse för yrket. I intervjun framhåller lärosätet kopplingen till forskningsmiljöerna som inspiration för de självständiga arbetena. De självständiga arbetena från lärosätet som granskats håller sammantaget hög kvalitet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Lärosätet visar i självvärderingen på ett tydligt sätt hur utbildningen behandlar kunskap om vetenskapsteori och kvalitativa samt kvantitativa metoder i samhällskunskapen. Termin 2, 3, 7 och 8 innehåller kurser där vetenskapsteori och metod behandlas. På termin tio fördjupas de metodologiska kunskaperna och den vetenskapsteoretiska kompetensen. I texten kommenteras även relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för

yrkesutövningen. I kursen VFU 1 (verksamhetsförlagd utbildning) tränas studenterna på att förstå relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i verksamheten.

Studenterna får direkt i starten på utbildningen öva i akademiskt skrivande och läsande. Under termin två ligger en kurs i grundläggande metod som tar upp vetenskapsteori, källkritik, text- och idéanalys, intervjuer, statistik och komparativa metoder. Studenterna skriver sedan en vetenskaplig rapport. Vetenskapsteori och forskningsmetodik för ämneslärare är en kurs inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), som beskrivs i självvärderingen. I den kursen ska studenterna även problematisera relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i relation till den kommande yrkesutövningen.

Bedömggruppen drar utifrån självvärderingen och intervjun slutsatsen att länkningen mellan kurser i utbildningsvetenskaplig kärna och samhällskunskap är ett utvecklingsområde. Underlaget är lite oklart om hur metodkursen i UVK matchar ämnets metodkurser. Kommunikation mellan ämne och UVK sker bland annat i programråd och ämneslärardagar. Här sker ett utvecklingsarbete om länkningen ämne, UVK och den verksamhetsförlagda utbildningen, VFU. I slutet av utbildningen läser studenterna teori- och tillämpningskurser på avancerad nivå och avslutar med ett självständigt arbete. Den grundläggande metodkursen examineras genom två skriftliga seminarieuppgifter med gruppredovisning, en skriftlig uppgift i statistik och en salstentamen.

I självvärderingen framgår att studenterna examineras i både kvalitativ och kvantitativ metod. Enligt redovisningen ska studenterna i det avslutande självständiga arbetet kunna redogöra för val av metod i relation till teoretiska perspektiv och motivera betydelsen av det vetenskapliga arbetet i relation till yrkesutövningen. En sammantagen bedömning av de granskade självständiga arbetena är att de visar god ämnes- och yrkesrelevans samt god metodologisk medvetenhet.

Sammantaget anser bedömggruppen anser måluppfyllelsen vara tillfredsställande. Studenten får möjlighet till fördjupad kunskap i vetenskaplig teori och metod, både kvalitativ och kvantitativ, och om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Länkningen mellan ämne, den utbildningsvetenskapliga kärnan och den verksamhetsförlagda utbildningen, lyfts i underlaget fram som ett utvecklingsområde. Bedömggruppen instämmer i det, eftersom det är viktigt för att utbildningen ska framstå som sammanhållen. Lärosätet bedöms redovisa en systematik i utvecklingsarbetet med måluppfyllelsen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet påpekar att examensmålet visar ämneslärarutbildningens position i skärningspunkten mellan vetenskap och profession. Lärosätet redovisar hur studenterna tränar att systematisera egna och andras erfarenheter och hur färdigheterna examineras under VFU och UVK-kurser samt i självständiga arbeten. De självständiga arbeten från lärosätet som granskats indikerar att målet uppfylls. I underlaget synliggörs lärandemål kopplade till examensmålet och var i utbildningen detta kommer. I en skriftlig dokumentation får studenterna göra en självreflektion under sin VFU.

Studenten filmas i sitt genomförande under VFU, som också examineras tillsammans med den skriftliga dokumentationen. Genom auskultation och kollegiala samtal ska studenten reflektera över andras erfarenheter. Ämnet har hand om den första VFU-kursen under termin tre, ett annat ämne har hand om den sista VFU-kursen.

I intervjun sågs att kopplingarna mellan ämne och VFU släpps för tidigt och att det pågår en diskussion i programrådet om detta och möjliga förändringar. Bedömaregruppen anser att länken mellan ämnet och VFU är viktig för bedömningsområdet.

Vid intervjun diskuterades skärningspunkten mellan vetenskap och profession. Det refererades en tendens hos studenterna att måla upp en bild av att det som händer på universitetet är "teori" och påhitt, medan det som händer i skolan är "praktik" och verkligt. Intervjuerna stärker bilden av att studenterna efterfrågar relevans och verklighetsförankring. Bland annat av det skälet vill lärosätet förstärka den vetenskapliga förankringen av ämnesdidaktiken, där yrkesinslagen har en teoretisk grund som studenterna behöver kunna för att uppnå examensmålet. Lärosätet redovisar den nyutvecklade kursen *Undervisa i samhällskunskap*, termin 10, där förmågan att utveckla yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen i ämnet och ämnesdidaktiken tränas och examineras. Examinationsuppgiften går ut på att analysera kurs- och ämnesplaner i samhällskunskap med särskilt fokus på mänskliga rättigheter. Kursen kommer sent i utbildningen och förutsätter gedigna ämneskunskaper, och har en direkt koppling till bedömningsområdet. Bedömaregruppen anser att de här förmågorna också bör tränas tidigare i utbildningen.

Sammantaget anser bedömaregruppen att lärosätet uppfyller målet. Utvecklingen av ämnesdidaktiken och den ämnesdidaktiska forskningen är samtidigt ett viktigt utvecklingsområde.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätet kommenterar i självvärderingen det "didaktiska stråket" under termin 1, VFU under termin 3, 7 eller 8 och 9 samt läskursen under termin 10 (*Undervisa i samhällskunskap*) som särskilt betydelsefulla för att uppnå detta mål. Självvärderingen innehåller även exempel på examinationsuppgifter. Lärosätet redovisar hur synpunkter från studentkullarna i 2011 års utbildning har tagits till vara och hur utbildningen utvecklats för att nå examensmålet. Studenterna saknade i vid mening yrkesrelevans och sådant som metodik i ämnesundervisningen. Det centrala programrådet har initierat och ekonomiskt stött utvecklingen av inslag i ämnesdidaktik inklusive metodik i ämneskurserna. Satsningarna har inletts med ett inventeringsarbete som bland annat har lett till att man inrättat ett ämnesdidaktiskt forum och en kompetensutvecklande seminarierie om praktiska inslag i undervisningen, beslut av ett ämnesdidaktiskt minimi innehåll samt kompetensutveckling i metodik. I självvärderingen menar lärosätet att det har lett till en påtaglig utveckling av ämnesdidaktiska inslag i samhällskunskapskurserna.

Inventeringen har resulterat i didaktiska och metodiska inslag i en ämneskurs (nationalekonomi), samt två egna kurser som studenterna inte samläser med statsvetenskap. Studenterna får på det sättet delkurser med ämnesdidaktiska stråk kopplade till sin kommande yrkesutövning. Studenterna får exempelvis i uppgift att rätta fiktiva provsvar, analysera provkonstruktioner och undersöka hur

olika kunskapssyner kan komma till uttryck i skolan. Det didaktiska stråket omfattar egna högskolepoäng och examineras. I intervjun redovisar lärosätet ett pågående utvecklingsarbete med ämnesdidaktiska inslag på grundnivå och avancerad nivå, något som bedömargruppen vill uppmuntra. Ovanstående är goda exempel på yrkesrelevanta ämnesdidaktiska inslag. Underlaget visar sammantaget att ämnet och programrådet har genomfört ett systematiskt arbete för att utveckla utbildningens yrkesrelevans.

Bedömargruppen anser att målet är tillfredsställande uppfyllt. Underlaget ger prov på ett systematiskt utvecklingsarbete och med goda exempel på innehåll, aktiviteter och examination som främjar måluppfyllelsen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet redovisar hur färdigheterna och förmågorna som rör målet utvecklas och examineras framför allt i de tre VFU-kurserna. I underlaget görs sedan en översikt av lärandemål i kurser på olika terminer utifrån examensmålet. Hur studenterna tränar och examineras i att stimulera varje elevs lärande och utveckling sker i UVK-kurser som beskrivs i underlaget. I självvärderingen framgår tydligt vilka förmågor som testas samt under vilken kurs och termin. Exempelvis får studenterna under sin första VFU träna på att forma undervisningen på ett sätt som är anpassat till elevgruppen. Under sista VFU:n får studenterna självständigt planera och genomföra undervisning med utgångspunkt i elevers skilda villkor och förutsättningar. Examination sker genom dokumenterad planering, trepartssamtal och handledarutlåtande. Lärosätet redovisar hur VFU III ställer ökade krav på att studenterna ska kunna välja undervisningsmetod och anpassa innehåll till olika elevers förutsättningar. I examinationsuppgifterna ingår bland annat att konstruera, välja ut och använda adekvata, formativa och summativa bedömningsformer som utgår från kunskapskraven, är rättssäkra och anpassade till elevernas förutsättningar. Studenterna examineras också i förmågan att planera, genomföra och reflektera över undervisning med utgångspunkt i elevers skilda villkor och förutsättningar. Bedömargruppen anser att underlaget med exemplen visar en systematik i hur färdigheterna och förmågorna bearbetas och examineras.

Utbildningens tre VFU-kurser är förlagda till vardera tre olika institutioner med kurs- och examinationsansvar. Lärosätet signalerar här ett för ett utvecklingsområde och en handlingsberedskap för att kunna följa den enskilda studentens progression. Här finns nu en gemensam kursguide för samtliga tre kurser, vilket noteras som en avgörande förbättring. Ämne 1, samhällskunskap, har hand om den första VFU-kursen, men tappar sedan anknytningen till VFU. Den här omständigheten motiverar också utvecklingen av kursen *Undervisa i samhällskunskap* under termin 10. Bedömargruppen anser att detta är ett viktigt utvecklingsområde för att studenten ska få möjlighet att förvärva färdigheterna och förmågorna i ämnet.

Sammantaget anser bedömargruppen att måluppfyllelsen är tillfredsställande. Studenterna får möjlighet utveckla färdigheter och förmågor för att stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärosätet redovisar en studentsammansättning med avseende på kön som visar en obalans med en större andel studenter som är män: 2017 utgjorde de 65 procent och 2018 utgjorde de 70 procent. På personalsidan redovisar lärosätet en brist på lektorer som är kvinnor, en omständighet som tagits med för åtgärd i kompetensförsörjningsplanen för 2019.

I självvärderingen redovisas att ett jämställdhetsarbete bedrivs inom ramen för begreppet Lika villkor. Tio problemområden har definierats, som ligger till grund för olika jämställdhetsmål. Till varje mål knyts aktiviteter, ansvar och tidsplan. Lärosätet beskriver därefter i sin självvärdering hur jämställdhetsarbetet pågår med avseende på innehåll i utbildningen, med demokratiteori, makt och politikens organisering, examinationsuppgifter och olika verksamhetsformer med könsmässig balans bland lärarpersonalen.

Jämställdhetsperspektivet tas upp i ämnesinnehållet bland annat inom ramen för studierna i demokratiteori. Feministisk teori behandlas och tar upp kvinnors underordning. Som en tentamensfråga får studenterna diskutera representation i förhållande till jämställdhetsaspekter.

Den ovan nämnda obalansen där cirka två tredjedelar av studenterna är män påverkar utbildningsmiljön anser bedömargruppen, och det kan också påverka studenternas förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. Det är en komplex fråga varför olika ämnen har olika könsmässig obalans, men bedömargruppen anser ändå att frågan har betydelse för utbildningen och för yrket.

Sammantaget anser bedömargruppen att jämställdhetsperspektivet beaktas i utbildningen. Lärosätet rekommenderas att göra en analys av rekryteringen och antagningen av studenter till utbildningen som i dag visar en snedfördelning.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet presenterar en struktur och en systematik i arbetet med utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination. Programrådet för ämneslärarutbildningen har i uppdrag att säkra helhet och progression. Sammansättningen består av programrådsledare (lärare), lärarrepresentanter från samtliga fakulteter, en extern representant i form av en verksam ämneslärare och två studentrepresentanter. Dessutom finns en programkoordinator. De senaste årens revidering av kurserna i samhällskunskap med ämnesdidaktik och metodik har gjorts möjliga genom programrådets stöd. De ämnesrelaterade VFU-kurserna är ett annat exempel på programrådets initiativ och stöd.

Lärosätet redovisar hur programrådet (NLU) gjort en genomgripande inventering av examensmålen 2017 och genomfört åtgärder, för att stärka utbildningens innehåll, utförande, genomförande och examination. I underlaget beskrivs systematiken med programråd, programkoordinatorer och en

kontinuerlig dialog med studenterna med "exit tickets" bland annat, samt återföring av kursvärderingar i den digitala lärplattform som används.

Beskrivningen är att studenternas röster är betydelsefulla för lärosätets utvecklingsarbete. Studenterna påtalade brister i yrkesanknytningen under 2011 års utbildning. Bland åtgärderna nämns på olika ställen i redovisningen nyinrättade kurser som är yrkesanknutna till ämnesinnehållet och innehåller ämnesdidaktiska inslag. Kursvärderingar återkopplas vid nästa kurstillfälle tillsammans med lärarens redogörelse för vidtagna åtgärder. Lärosätet ger också exempel på hur studenternas synpunkter på arbets- och redovisningsformer tas till vara och leder till snabb förändring. Ett exempel är kursen i nationalekonomi, där studenternas synpunkter höstterminen 2014 ledde till att en ny kurs utvecklades med start höstterminen 2015. Synpunkterna handlade om otydlighet i kursens förkunskapskrav, brister i pedagogisk förmåga och brister i kursens yrkesrelevans. I intervjun betonar lärosätet betydelsen av studenternas röster. Där framkom också att studenterna upplever inflytande i utbildningen som en stor och svår fråga, men också att de har förtroende för att det finns kompetens inom lärosätet som ansvarar för utbildningens kvalitet.

Sammantaget anser bedömargruppen att lärosätet systematiskt följer upp utbildningens innehåll, genomförande och examination. Lärosätet ger också exempel på vad som görs för att höja utbildningens kvalitet. Exempelen visar också en handlingsberedskap för att utöver det centrala kvalitetsarbetet göra förändringar i ämnet, när till exempel studenter har goda argument.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet redovisar bekymmer med studieavbrott under de första årens studier. Den analys lärosätet redovisar pekar på ett par strukturella omständigheter. Det finns en poängspärr för tillträde till termin 2, och kursen VFU1 är placerad vid termin 3. I intervjun motiverar lärosätet poängspärren med att studenter som inte examineras på den första terminens studier kommer att ha svårt fullfölja utbildningen. Studenterna ska också ha ordentliga ämneskunskaper när de gör sin första VFU. Systemet med en sådan spärr tillämpas på andra program och med goda erfarenheter. Bland de åtgärder lärosätet redovisar för att hantera poängspärren finns stöd via universitetsbiblioteket, t.ex. i form av kurser i studieteknik och akademiskt skrivande.

Eftersom skrivandet är avgörande för att klara studierna har det lagts extra tid för återkoppling på texter i den första terminens didaktiska stråk. Varje student får en personlig genomgång av sin skriftliga inlämningsuppgift i en film på cirka 10 minuter som spelas in av läraren med hjälp det digitala verktyget LnuPlay. Eftersom någon möjlighet till omexamination inte hinner ges på höstterminens sista kurs inför registreringsperioden på vårterminen registreras studenterna även om de saknar 7,5 av de 30 högskolepoäng som krävs. Studievägledaren erbjuder samtal till alla studenter som har problem med att klara studierna eller som vill diskutera sitt utbildningsval. Lärosätet säger i sin analys att enstaka studenter avbryter sina studier för att de ångrar sitt utbildningsval. Här framförs farhågor om placeringen av VFU1 under termin 3, eftersom studenterna inte har möjlighet att känna om de passar för yrket innan de har hunnit investera lång tid i utbildningen. I intervjun uttryckte lärargruppen att deras erfarenhet är att studenterna inte gör avbrott i samband med sin VFU i under termin 3 på grund av att de är osäkra över sitt yrkesval.

Bedömgruppen anser att lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad tid. Systemet med en spärr efter den första terminen kombineras med ett antal olika studiestödande insatser i ämne, ämnesdidaktik och akademiskt skrivande.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet redovisar studenternas möjligheter till en aktiv del i utbildningens innehåll och genomförande, framför allt genom att hänvisa till studentrepresentation i beslutande och beredande organ och systematiserade kursutvärderingar. Studentrepresentation finns i programrådet samt i övriga beredande och beslutande organ i hela universitetsorganisationen. Elektroniska kursutvärderingar sker automatiskt efter varje avslutad kurs. Men lärosätet har problem med låg svarsfrekvens, vilket lett till ett universitetsövergripande arbete med att förbättra kursutvärderingssystemet. Lärosätet redovisar att studenterna brukar uttrycka stor tillfredsställelse med sina kontakter med lärarna. I stora studentgrupper, som t.ex. i studierna i statsvetenskap, förblir samtidigt enskilda individer rätt osynliga. Självvärderingen redovisar att lärare och studenter upplever att det didaktiska stråket och de enskilda samhällskunskapskurserna ger studenterna möjlighet att ta plats och vara delaktiga. Kursutvärderingarna finns tillgängliga för studenterna att kommentera och diskutera, för att möta studenternas upplevda brist på återkoppling på sina synpunkter.

Bedömgruppen anser att de exempel på studentinflytande som nämnts i utvecklingen av kurserna i samhällskunskap är relevanta. Samtidigt framstår studentinflytandet som ett utvecklingsområde bland annat med tanke på lärosätets redovisning av svårigheter med svarsfrekvens på centrala kursvärderingar och att studenterna upplever en brist på återkoppling på sina synpunkter.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet redovisar målet i relation till yrkesverksamheten och i viss grad i relation till det omgivande samhället och arbetslivet, men inte i kontakt med alumner. Självvärderingen tar utgångspunkt i ämnet där samhällskunskapen har arbetsmarknad och arbetsliv som ett av sina innehållsområden. Studenterna får träning i att förhålla sig analytiskt till förändringar i arbetslivet. Redovisningen visar att det finns kontakter med skolor och yrkesverksamma lärare under VFU där lärare från lärosätet också gör besök, som led i att uppfylla examensmålet. Olika aktiviteter genomförs i samverkan med skolverksamheten för att uppgifter och innehåll ska vara yrkesrelevant och aktuellt.

För att möta förändringar i arbetslivet och i skolans villkor nämns digitalisering och migration, flerspråkighet och mångkultur. Det finns inslag i undervisningen och möten med inbjudna experter om dessa delar. I intervjun redovisar lärosätet särskilt digitalisering och mångkultur som viktiga utvecklingsområden, något man tagit fasta på utifrån studentsynpunkter som menar att universitetet ligger efter inom dessa områden. Programrådet har lagt in medel för kursutveckling och vårterminen

2019 gavs kursen *Samhällskunskap IV*, med lärandemålen "efter avslutad kurs ska studenten kunna presentera välgrundade didaktiska förhållningssätt till samhällskunskapsundervisning i interkulturella klassrum" och "efter avslutad kurs ska studenten kritiskt kunna beakta betydelsen av olika mediers och i synnerhet digitala mediers roll i demokratin". Vid intervjun fanns inte möjlighet diskutera erfarenheter av kursens upplägg. Lärargruppen konstaterade att lärarutbildningen är under ständig förändring. Bedömargruppen ser detta som ett gott exempel hur lärosätet på olika sätt möter förändringar i samhällslivet och skolans villkor. Samverkan med olika samhällsaktörer och institutioner ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde för utbildningen i ämnet.

Sammantaget anser bedömargruppen att lärosätet uppfyller bedömningsgrunden med ett systematiskt arbete för att studenterna ska kunna utveckla sin förmåga hantera förändringar i arbetsliv och skola. Vidare anser bedömargruppen att samverkan med andra aktörer än skolan är en del i yrkesutövningen i samhällskunskap och ett utvecklingsområde i utbildningen.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Det finns sammantaget en adekvat lärarkompetens som står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt. Lärosätet redovisar konkreta planer för att säkra professionsinriktad och vetenskaplig kompetens i ämnet på kort och lång sikt.

Det finns en vetenskaplig miljö som är relevant för ämnet, med ett nära samband mellan utbildning och forskning. Lärosätet redovisar teoretisk fördjupning och forskning inom ämnesdidaktik som ett utvecklingsområde, något som bedömargruppen instämmer i.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Lärosätet tillgodoser ämnets bredd med relevant innehåll från olika discipliner. Världsinstitutionens forskningsinriktning ger studenterna möjlighet få fördjupade kunskaper och insikter i relevant och aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Studenterna får direkt i starten på utbildningen öva i akademiskt skrivande och läsande och tar upp vetenskapsteori, källkritik, text- och idéanalys, intervjuer, statistik och komparativa metoder. I kursen Vetenskapsteori och forskningsmetodik för ämneslärare ska studenterna även problematisera relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i relation till den kommande yrkesutövningen. Studenterna examineras i både kvalitativ och kvantitativ metod. En sammantagen bedömning av de granskade självständiga arbetena är att de visar god ämnes- och yrkesrelevans samt god metodologisk medvetenhet. Studenten får möjlighet till fördjupad kunskap i vetenskaplig teori och metod, både kvalitativ och kvantitativ, och om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Länknigen mellan ämne, den utbildningsvetenskapliga kärnan och den verksamhetsförlagda utbildningen är ett

utvecklingsområde. Lärosätet bedöms redovisa en systematik i utvecklingsarbetet med måluppfyllelsen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Lärosätet redovisar hur studenterna tränar att systematisera egna och andras erfarenheter och hur färdigheterna examineras under VFU och UVK-kurser samt i självständiga arbeten. De självständiga arbeten från lärosätet som granskats indikerar att målet uppfylls. I underlaget synliggörs lärandemål kopplade till examensmålet och var i utbildningen detta kommer. I en skriftlig dokumentation får studenterna göra en självreflektion under sin VFU. Studenten filmas i sitt genomförande under VFU, som också examineras tillsammans med den skriftliga dokumentationen. Genom auskultation och kollegiala samtal ska studenten reflektera över andras erfarenheter. Ämnet har hand om den första VFU-kursen under termin tre, ett annat ämne har hand om den sista VFU-kursen.

Lärosätet redovisar den nyutvecklade kursen *Undervisa i samhällskunskap*, termin 10, där förmågan att utveckla yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen i ämnet och ämnesdidaktiken tränas och examineras. Examinationsuppgiften går ut på att analysera kurs- och ämnesplaner i samhällskunskap med särskilt fokus på mänskliga rättigheter. Kursen kommer sent i utbildningen och förutsätter gedigna ämneskunskaper, och har en direkt koppling till bedömningsområdet. Bedömgargruppen anser att de här förmågorna också bör tränas tidigare i utbildningen. Sammantaget anser bedömgargruppen att lärosätet uppfyller målet. Utvecklingen av ämnesdidaktiken och den ämnesdidaktiska forskningen är samtidigt ett viktigt utvecklingsområde.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet har under läsåret 2018/19 stärkt de ämnesdidaktiska inslagen i utbildningen med ämnesdidaktiska stråk och inslag. Detta redovisas även som ett pågående utvecklingsarbete för att stärka praktiska och teoretiska inslag i utbildningen.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Utbildningen möjliggör för studenterna att lära sig planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisningen samt den pedagogiska verksamheten i övrigt för att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling. Detta examineras också på olika sätt, bland annat inom VFU. Länkningen mellan ämne och VFU beskrivs som ett utvecklingsområde, där ämnet i dag har ansvar för den första VFU-kursen. Bedömgargruppen instämmer i beskrivningen och anser att länkningen mellan ämne och VFU bör stärkas.

Lärosätet redovisar hur man beaktar ett jämställdhetsperspektiv både i rekrytering och i ämnesinnehåll. Bedömgargruppen anser att det här finns ett utvecklingsområde där studenten får möjlighet visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten för samhällskunskap.

För uppföljning ger lärosätet exempel på vad som görs för att höja utbildningens kvalitet. Exempelen visar också en handlingsberedskap för att utöver det centrala kvalitetsarbetet göra förändringar i ämnet, när till exempel studenter har goda argument.

För studentperspektivet redovisar lärosätet ett gott exempel på ett systematiskt kvalitetsarbete en inventering av examensmål som genomfördes 2017, och som resulterade i ämnesdidaktiska inslag i

utbildningen i samhällskunskap. Studenternas röster beskrivs som centrala för utvecklingsarbetet av kursers innehåll och relevans i ett föränderligt arbetsliv. Detta till trots är bedömargruppens uppfattning, med grund i lärosätets redovisning, att studentinflytande är ett utvecklingsområde när det gäller fungerande former och kanaler för ämneslärostudenterna i samhällskunskap, så att studenternas synpunkter tas upp och återkopplas.

För arbetsliv och samverkan så visar lärosätet att det finns kontakter med skolor och yrkesverksamma lärare under VFU där lärare från lärosätet också gör besök, som led i att uppfylla examensmålet. Olika aktiviteter genomförs i samverkan med skolverksamheten för att uppgifter och innehåll ska vara yrkesrelevant och aktuellt. Samverkan med andra aktörer än skolan bedöms vara ett utvecklingsområde för samhällskunskapsämnet. För att möta förändringar i arbetslivet och i skolans villkor nämns digitalisering och migration, flerspråkighet och mångkultur. Det finns inslag i undervisningen och möten med inbjudna experter om dessa delar.

Lärosäte: Linnéuniversitetet
Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska
Samlat omdöme: Hög kvalitet
<p>Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.</p> <p>Det finns en ändamålsenlig variation av lärare inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) med vetenskaplig, professionell och pedagogisk kompetens, och en stor andel av lärarna är även tillsvidareanställda. Ett utvecklingsområde är att låta en större andel av professorer och docenter medverka inom UVK, vilket skulle stärka kvaliteten ytterligare. Även för inriktningen svenska är antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt. Lärargruppen framstår enligt bedömargruppen som stabil, med relevant kompetens och lång erfarenhet av lärarutbildning.</p> <p>Inom UVK finns en livaktig forskningsmiljö med en rad centrumbildningar och forskargrupper, vilket bland annat borgar för goda kopplingar mellan vetenskap och profession. För inriktningen svenska har lärosätet har en stark vetenskaplig miljö för utbildningen och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Studenterna möter verksamma svensklärare i flera kurser, vilket säkerställer att utbildningen är aktuell och förankrad i skolverksamheten. Både den vetenskapliga miljön och utbildningsmiljön framstår som stabil, rik och välutvecklad. Ett utvecklingsområde är dock att via programrådet ytterligare tydliggöra kopplingarna mellan utbildningens olika delar.</p> <p>Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.</p> <p>Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls. Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande att studenterna får både breda och djupa ämneskunskaper. Kurser och examinationer har en genomtänkt progression och examinationerna är även genomgående relevanta för professionen.</p> <p>Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Bedömargruppen framhåller vikten av att det bör finnas tydliga kopplingar mellan vetenskapsteori och forskningsmetodik inom ämnesstudier och UVK, eftersom målet examineras och behandlas inom båda dessa områden. Lärosätet beskriver hur man samordnar ämnesstudierna med en UVK-kurs för att bredda och fördjupa studenternas vetenskapsteoretiska kunnande, och man planerar att se över en fortbildningskurs för VFU-lärare som syftar till att överbrygga gapet mellan teori och praktik. Bedömargruppen ser positivt på båda dessa utvecklingsinsatser. I UVK finns ett gott exempel på hur kvantitativa metoder behandlas i och med den enkätundersökning som studenterna utför, men för fördjupningen inom inriktningen svenska framgår att lärosätet behöver lägga större fokus på kvantitativa metoder och examinationen av dem.</p>

Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt över forskningsresultat uppfylls. Målet nås genom studier i såväl UVK, inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt i ämne och ämnesdidaktik. Ett tydligt exempel på hur lärosätet säkerställer måluppfyllelsen inom UVK är den skriftliga examinationsuppgift som berör utvärdering och effekter av kvalitets- och resultatmätning. Även ämneskurserna vid lärosätet ger studenterna flera möjligheter att utveckla denna förmåga, och man säkerställer också måluppfyllelse genom examination. Bedömargruppen vill särskilt lyfta fram lärosätets arbete med att föra tillbaka studenternas resultat i de självständiga arbetena till yrkesverksamheten. Underlagen visar att lärosätet har utmaningar med att organisera utbildningen så att studenterna upplever att dess olika delar ömsesidigt befruktas varandra. Därför uppmanar bedömargruppen till fortsatta aktiva insatser av Nämnden för lärarutbildning och programrådet, där arbete redan bedrivs.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Samtliga kurser har specificerad ämnesdidaktisk litteratur och examinationer som är renodlat didaktiska. Det finns också olika typer av examinationer som säkerställer att studenterna når målet.

Bedömargruppen uppskattar lärosätets utvecklingsarbete som innebär att man fördjupar samarbetet med verkamma gymnasielärare för bättre ta tillvara och integrera deras metodiska kunnande i ämneskurserna.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. I förhållande till målet ser bedömargruppen positivt på att lärosätet visar att det finns både en bred syn på varje elevs lärande och utveckling samt en mer specifik syn på elever i behov av särskilt stöd. Genom ämneskursernas utformning och upplägg kan studenterna utveckla förmågan att planera och utveckla svenskundervisning, och att anpassa svenskundervisningen till olika elevers behov och förutsättningar. Lärosätet säkerställer genom olika typer av examinationer att studenterna når detta examensmål.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Bedömargruppen ser särskilt positivt på att forskning och utbildning bedrivs i en miljö som präglas av ett hållbarhetsperspektiv.

Ett jämställdhetsperspektiv genomsyrar både utformningen av utbildningen samt dess innehåll och genomförande. Jämställdhet beaktas till exempel i rekrytering av lärare och marknadsföring av utbildningen samt i strategier för rekrytering, forskningsmedelsfördelning och sakkunniggranskningar. Lärandemål som berör jämställdhet tas upp i flera kurser inom UVK, och olika beteenden som är förknippade med traditionella könsmönster uppmärksammas och problematiseras. Jämställdhet berörs även i examinationsuppgifter där flickors och pojkars situation i skolan fokuseras ur ett jämställdhetsperspektiv. Perspektivet behandlas också i ämnesstudierna, där studenterna blir medvetna om perspektivet, och i VFU-kurserna där examensmålet prövas och examineras.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande och lärosätet bedriver ett stort och systematiskt kvalitets- och utvecklingsarbete för utbildningen i sin helhet och på kursnivå. Bedömargruppen ser positivt på de åtgärder som lärosätet har gjort till följd av resultaten av

kursvärderingar, enkäter, alumnuundersökningar och programuppföljningar. Ett exempel är vidareutvecklingen av VFU-kurser med avseende på deras koppling till den campusförlagda delen av utbildningen. Utvecklingsinsatser har även gjorts för studenters akademiska skrivande. Lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid bland annat genom att regelbundet analysera kvarvarostatistik och genom att erbjuda extra stöd, som handledning via Studieverkstaden, om studenterna har problem med akademiskt skrivande.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studenterna bedöms ha goda möjligheter att påverka sin utbildning. Studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Vid lärosätet finns övergripande rutiner och forum, för att möjliggöra både formellt och informellt studentinflytande. Som en särskild styrka vill bedömggruppen nämna de fokusgruppsamtal som fungerar som en ytterligare kvalitativ dimension till de skriftliga kursvärderingarna.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Svenskläroinbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap för att arbeta i en skola och i ett samhälle i förändring. Lärosätet ger exempel på många väl fungerande aktiviteter för att stärka samverkan mellan utbildning och arbetsliv. Ett utvecklingsområde är att även studenter med inriktningen svenska får del av verksamhetsintegrering för att förstärka utbildningens professionsanknytning. Bedömggruppen uppmuntrar den fortsatta utvecklingen av interkulturell och digital kompetens i utbildningen, och ser en ytterligare förstärkning av samverkan med det omgivande samhället utanför skolan som ett utvecklingsområde. Samtidigt framgår att lärosätet redan arbetar för att utveckla samverkan på internationell nivå. Bedömggruppen anser därmed att det finns en väl utvecklad samverkan med arbetslivet.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Utifrån självvärderingen och lärartabellen anser bedömggruppen att det finns en ändamålsenlig variation av lärare med vetenskaplig, professionell och pedagogisk kompetens. Den konstnärliga kompetensen bland lärarna är däremot begränsad. Antalet lärare bedöms stå i proportion till utbildningens volym. En stor andel av lärarna är tillsvidareanställda och har viss tid för forsknings- och utvecklingsarbete i tjänsten, vilket bedömggruppen ser som en styrka. Lärosätet presenterar en genomtänkt strategi för kompetensförsörjning, uppföljning och utveckling, vilket borgar för att lärarkompetensen är tillfredsställande i förhållande till utbildningens genomförande på kort och lång sikt.

Lärartabellen visar att många lärare är verksamma inom den aktuella utbildningens utbildningsvetenskapliga kärna (UVK), men i begränsad omfattning och att få lärare har en omfattande verksamhet inom området. Av de uppföljande intervjuerna framkom att dessa lärare är involverade i liknande utbildningsmoment inom andra lärarutbildningar, eftersom de har specifik utbildningsvetenskaplig kompetens, vilket bedömargruppen ser som en styrka för utbildningen. Professorer och docenter med inriktning mot det utbildningsvetenskapliga området är däremot bara i begränsad utsträckning verksamma inom UVK. Bedömargruppen bedömer att en större medverkan av professorer och docenter i utbildningen skulle stärka kvaliteten ytterligare, särskilt när det gäller fördjupade kunskaper och forskningsanknytning. Detta framstår för bedömargruppen som ett utvecklingsområde.

Lärosätet konstaterar att forskarutbildning med inriktning mot skola och utbildning nationellt sett inte verkar motsvara lärosätens behov av disputerade lärare inom området. Bedömargruppen instämmer i att detta är ett utvecklingsområde som är värt att arbeta vidare med för lärosätet.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Av lärosätets självvärdering och intervjuer med lärare och ledning framgår att det finns en livaktig forskningsmiljö inom en rad centrumbildningar med forskning av relevans för UVK. Detta ser bedömargruppen som en styrka. Lärosätet framhåller även strategier för att knyta samman forskning och utbildning, bland annat genom att forskare från olika vetenskapliga discipliner undervisar i en kurs i vetenskapsteori och forskningsmetodik. Detta kan bidra till en ökad kunskap bland studenter om hur olika vetenskapliga traditioner inom ämnen kan stödja utbildningsvetenskaplig kunskapsbildning.

Underlagen ger tydliga indikationer på en nära koppling mellan vetenskap och profession, inte minst när det gäller den utbildningsvetenskapliga forskningen. Den bedrivs inom centrumbildningar, som Centrum för ämnesdidaktisk forskning inom konst och humaniora och Centrum för specialpedagogisk forskning, samt i forskningsmiljöer, som forskargruppen Läroplansteori och didaktik och Kollegiet för lärares arbete. Inom dessa centrumbildningar och forskningsmiljöer bedrivs bland annat praktisknära utbildningsvetenskapliga projekt, vilket bedömargruppen ser som en styrka.

Underlagen visar att det finns en tydlig progression inom utbildningen från grundnivå till avancerad nivå, bland annat uttryckt i form av mål, lärandeaktiviteter och examinationer med stegrad svårighetsgrad, vilket bedömargruppen uppfattar som en styrka. Av självvärderingen och intervjun med lärosätets ledning framkom dessutom att lärarutbildningsnämnden är aktiv i utvecklingen av utbildningen, både när det gäller sambandet mellan forskning och utbildning (t.ex. genom fördelning av forskningsmedel) och på förhållandet mellan utbildningens olika delar, UVK, ämnesstudier och VFU. Bedömargruppen ser möjligheter för lärosätet att via programrådet ytterligare tydliggöra kopplingarna mellan utbildningens olika delar, vilket kan bidra till att studenterna får en mer sammanhållen utbildning.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Av självvärderingen framgår det att undervisning om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) ska relatera till den utbildning studenterna genomgår inom sina ämnesstudier. Detta borgar för att studenterna utvecklar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder. Bedömargruppen framhåller betydelsen av att det finns tydliga kopplingar mellan vetenskapsteori och forskningsmetodik inom ämnesstudier och UVK.

Inom UVK behandlas frågor om vetenskapsteori och forskningsmetodik främst i kursen *Vetenskapsteori och forskningsmetodik*, men också i kursen *Bedömning och betygssättning*, där förhållandet mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen behandlas. Bedömargruppen anser att de exempel på lärandemål, undervisningsinnehåll, undervisningsupplägg och examinationer som lärosätet presenterar i sin självvärdering, säkerställer att studenterna når målet. De frågor som presenteras för temat kvantitativ enkätundersökning är enligt bedömargruppen ett gott exempel på undervisning och examination som svarar mot det aktuella målet. Här får studenterna möjlighet att problematisera frågor om urval, bortfall och samband.

Studenterna får möjlighet att tillämpa sina kunskaper i ett självständigt arbete som skrivs inom ramen för ämnesstudierna. Enligt bedömarena fördjupar det studenternas kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Utifrån självvärderingen framkommer det att den fördjupade kunskapen om kvalitativa och kvantitativa metoder, liksom vetenskapsteori, framför allt nås inom ämnena. Lärosätet diskuterar i sin självvärdering utmaningar för studenterna att nå fördjupningen inom både kvantitativa och kvalitativa forskningsmetoder, eftersom många ämnen är inriktade på något specifikt område. Bedömargruppen påpekar att lärarutbildningen är lång och att det kan finnas goda möjligheter för lärosätet att med gemensam planering mellan ämnen och UVK säkerställa att studenterna når fördjupade kunskaper på området.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Bedömargruppen anser att målet nås genom studier i både UVK och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt inom ämnen/ämnesdidaktik. Under utbildningens sista termin läser studenterna kurser i UVK och VFU parallellt, för att stärka sin färdighet och förmåga, vilket bedömargruppen uppfattar som en styrka. I samband med VFU får studenterna, enligt ett särskilt

lärandemål, möjlighet att självständigt reflektera över den egna yrkesverksamheten med utgångspunkt i teoretiska modeller, praktiska erfarenheter och etiska överväganden. Inom UVK behandlas målet i kurserna *Läroplansteori och didaktik* och *Utvärdering och utvecklingsarbete*.

Att utbildningen inom UVK och VFU samt ämnen och ämnesdidaktik varvas enligt lärosätets utbildningsplan, borgar för att studenternas färdigheter och förmågor bidrar till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapen inom ämnen och ämnesdidaktik. I självvärderingen presenterar lärosätet exempel på lärandemål, undervisningsinnehåll, undervisningsupplägg och examinationer på ett övertygande sätt, vilket säkerställer att studenterna når målet. Ett tydligt exempel på hur lärosätet säkerställer måluppfyllelsen genom examination är en skriftlig examinationsuppgift som berör utvärdering och effekter av kvalitets- och resultatmätning. Utöver den skriftliga inlämningen får studenterna även kritiskt granska en studiekamrats text utifrån fastställda bedömningskriterier, vilket bedömargruppen ser som ett gott exempel på hur målet kan examineras.

I de programvärderingar som lärosätet har genomfört framkommer det att studenterna ofta anser att utbildningen borde vara än mer professionsinriktad och att den innehåller "för mycket uppsats och för lite VFU". Detta, menar bedömargruppen, är en relativt vanlig uppfattning bland studenter på ämneslärarutbildningen. Bedömargruppens uppfattning är, särskilt utifrån intervjuerna med lärare och ledning, att erfarenheterna av praktisknära utbildningsvetenskaplig forskning vid lärosätet gör det väl rustat för att systematiskt arbeta med att vidareutveckla både en vetenskapligt förankrad och en professionsinriktad utbildning.

Självvärderingen och intervjuerna visar utmaningar med att organisera utbildningen så att studenterna upplever att studierna inom UVK, ämnen och ämnesdidaktik samt VFU ömsesidigt befruktar varandra. Bedömargruppen understryker betydelsen av sådana insatser och uppfattar att lärosätet, främst genom Nämnden för lärarutbildningens och programrådets aktiviteter, bedriver ett aktivt och systematiskt arbete inom detta utvecklingsområde. Bedömargruppen ser detta som en styrka.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Inom UVK behandlas målet i kurserna *Skolväsendets historia, värdegrund och samhällliga villkor*, *Läroplansteori och didaktik för ämneslärare* samt i kursen *Bedömning och betygssättning*. Dessutom behandlas målet inom VFU och i ämnesstudierna. Kopplingen till VFU är central, eftersom kunskapsformen färdighet och förmåga särskilt tydligt kommer till uttryck där. Goda exempel på hur målet behandlas finns inom VFU III, när det gäller konstruktion av provuppgifter som diskuteras i förhållande till ämnesplan, kunskapskrav, teorier om lärande och etiskt förhållningssätt.

Bedömargruppen anser att de exempel lärosätet ger på lärandemål, undervisningsinnehåll, undervisningsupplägg och examinationer möjliggör och säkerställer att studenterna når målet. Planeringsuppgiften i kursen *Läroplansteori och didaktik* är ett gott exempel på det.

I självvärderingen framhåller lärosätet studenternas önskemål om mer praktisknära inslag i utbildningen. Projektet med verksamhetsintegrering (VI) i Kalmar lyfts fram som ett framgångsrikt

exempel på en sådan utveckling av utbildningen. I projektet har lärosätet systematiskt arbetat med att professionsanknyta utbildningens alla delar genom särskilda VI-dagar varje termin under hela utbildningen. Detta ser bedömargruppen som ett mycket gott exempel på hur utbildningen kan stödja studenternas utveckling av färdighet och förmåga. Enligt lärosätet är arbetet med att organisera utbildningen så att studenterna upplever VFU och UVK som ömsesidigt befrämjande delar av programmet ett tydligt utvecklingsområde. Bedömargruppen ser positivt på ambitionen att på sikt verksamhetsintegrera all lärarutbildning vid lärosätet, för att stödja studenternas utveckling av sin didaktiska förmåga.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Inom UVK behandlas målet bland annat i kurserna *Utveckling och lärande, Specialpedagogik* och VFU III. I självvärderingen ger lärosätet exempel på lärandemål, undervisningsinnehåll, undervisningsupplägg och examinationer, som bedömargruppen anser säkerställer att studenterna når målet. Ett exempel inom VFU I handlar om att planera och genomföra undervisning som är ändamålsenlig och begriplig för eleverna. Inom kursen *Specialpedagogik* gör studenterna en praxisnära skriftlig uppgift med koppling till forsknings- och yrkesrelaterad kunskap. I fokus för uppgiften står kunskaper om normalitet och avvikelse samt pedagogisk inkludering av elever i undervisningen.

I målet fokuseras "varje elevs lärande och utveckling", och bedömargruppen noterar att utbildningsinnehållet enligt självvärderingen och intervjuerna speglar både en bred syn på varje elevs lärande och utveckling i termer av individualisering, samt en mera specifik syn på elever i behov av särskilt stöd. Detta ser bedömargruppen som en styrka i utbildningen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Inom UVK behandlas målet i kurserna *Skolväsendets historia, värdegrund och samhälleliga villkor, Specialpedagogik* och *Bedömning och betygssättning*, samt inom VFU III. De exempel på lärandemål, undervisningsinnehåll, undervisningsupplägg och examinationer som lärosätet ger i sin självvärdering anser bedömargruppen säkerställer att studenterna når målet. Exempelvis finns i kurserna *Bedömning och betygssättning* (inom UVK) och VFU III mål, lärandeaktiviteter och examinationer som handlar om att kritiskt granska och problematisera bedömningar (UVK) och konstruera bedömningssituationer (VFU) som utgår från samhälleliga och etiska aspekter av bedömning.

Självvärderingen framhåller lärosätet att man på ett övergripande plan aktivt arbetar för att forskning och utbildning bedrivs i en miljö som präglas av ett hållbarhetsperspektiv. Bedömargruppen ser de höga ambitionerna och det aktiva arbete som bedrivs i förhållande till målet som positivt.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen beskriver lärosätet på ett konkret och övertygande sätt hur jämställdhet genomsyrar både utformningen av utbildningen samt dess innehåll och genomförande. När det gäller utformningen av utbildningen ges exempel på hur jämställdhet beaktas till exempel i rekryteringen av lärare och marknadsföringen av utbildningen samt i strategierna för rekrytering, forskningsmedelsfördelning och sakkunniggranskningar.

När det gäller utbildningsinnehållet framhåller lärosätet att lärandemål som berör jämställdhet tas upp inom UVK-kurserna *Skolväsendets historia, värdegrund och samhällliga villkor* och *Bedömning och betygssättning*. Konkreta exempel ges även på examinerande uppgifter som berör området, till exempel tentamensuppgifter kring flickors och pojkars situation i skolan ur ett jämställdhetsperspektiv.

Bedömargruppen uppfattar vidare att studenterna, när examen utfärdas, visar förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten, bland annat genom systematiska överväganden när det gäller traditionella val och att beteenden som är förknippade med traditionella könsmonster uppmärksammas och problematiseras, till exempel med avseende på ämnesval, gruppindelningar, arbetsfördelning och talutrymme. Lärosätet framhåller att studenterna själva uppmärksammar genusaspekter av sin egen utbildning, vilket bedömargruppen uppfattar som en styrka.

Bedömargruppen framhåller att de mål som behandlas i UVK-kurserna med fördel kan återkomma inom VFU och ämnesstudier. Syftet är att säkerställa att studenterna, när examen utfärdas, visar förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i sin egen pedagogiska verksamhet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

I självvärderingen framgår hur utbildningen på ett systematiskt sätt följs upp och hur uppföljningar kan leda till förändringar av utbildningen. Som underlag för självvärderingar och förändringsförslag från examinatorer till programråd används kursutvärderingar, Linnébarometern (en enkät som genomförs varje år och riktar sig till programstudenter på grundnivå och avancerad nivå i slutet av sin utbildning), programvärderingar och alumnundersökningar. Dessutom samlar programrådet in tecken på förändringsbehov från studievägledare och utbildningssamordnare. Lärosätet deltar också i lärarutbildningskonventets gemensamma alumnundersökning.

Programrådet genomför varje år särskilda insatser för att identifiera eventuella behov av förändringar av utbildningen, till exempel granskningar av styrdokument, enkäter och intervjuer. Lärosätet pekar i självvärderingen på flera åtgärder som gjorts på initiativ av Nämnden för lärarutbildning (NLU) som en följd av utvärderingar, till exempel utveckling av kvaliteten i VFU-kurser och framtagande av ett ämnesdidaktiskt minimi innehåll. Bedömggruppen ser positivt på lärosätets åtgärder som en följd av uppföljning.

Av självvärderingen framgår även att programrådet har ett övergripande ansvar för programmets kvalitetsutveckling. Programrådet är sammansatt av lärare från de fakulteter som är involverade i utbildningens genomförande, studenter och en extern representant. Bedömggruppen framhåller betydelsen av förekomsten av ett övergripande organ med ett tydligt ansvar för lärarutbildningen (Nämnden för lärarutbildning) och ett operativt organ (programrådet) som kan koordinera uppföljning, åtgärder och återkoppling inom utbildningen.

Bedömggruppen noterar att omfattande utvecklingsinsatser gjorts inom området under de senaste åren, bland annat för att utveckla kvaliteten i VFU-kurserna och deras koppling till den högskoleförlagda delen av utbildningen samt för att förbättra kommunikationen mellan lärosätets lärare och VFU-handledare. Utvecklingsinsatser har även gjorts när det gäller studenternas akademiska skrivande. Flera goda initiativ har tagits inom detta område, bland annat har man tagit fram en guide till akademiskt skrivande. Dessa insatser ser bedömggruppen som goda exempel på hur uppföljning leder till utveckling av utbildningen.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet analyserar kvarvarostatistik regelbundet och sätter in lämpliga åtgärder. Samtliga studenter erbjuds stöd i akademiskt skrivande och studieteknik via Studieverkstaden. För studenter med funktionsnedsättningar finns möjligheter att få ett särskilt pedagogiskt stöd.

Lärosätet understryker i självvärderingen utmaningen med att kvalitetssäkra en så pass lång och komplex utbildning, där anledningarna till avhopp kan vara mycket varierande. Som ett särskilt utvecklingsområde nämns studenters i vissa fall bristande förmåga att uttrycka sig i skrift. Som en följd av detta har Studieverkstaden tagit fram skriften *Liten guide för akademiskt skrivande* och utarbetat ett ramverk för hur progressionen i det akademiska skrivandet ska säkerställas. De har även påbörjat fortbildning av kursansvariga och lärare om studenters skrivande. Bedömggruppen ser positivt på dessa insatser för att förbättra utbildningens kvalitet och för att öka studenternas möjligheter att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Av självvärderingen framgår att studenter finns representerade i universitetsstyrelse, fakultetsnämnd och programråd och att ett studentperspektiv ska finnas med i alla beslut som fattas, vilket bedömggruppen ser som en styrka. Bedömggruppen anser vidare att studenternas tillgång till information är tillfredsställande, bland annat genom att utbildningssamordnaren informerar om

utbildningens upplägg och organisation vid utbildningens start, samt löpande via lärplattformen MyMoodle. Genom kursvärderingar, program – och alumnvärderingar har studenterna möjlighet att uttrycka åsikter och kritik kring utbildningen. Deras åsikter omhändertas bland annat genom fokusgruppssamtal som lärosätet menar ger en välbehövlig kvalitativ dimension till de skriftliga kursvärderingarna. Bedömaregruppen ser arbetet med fokusgrupper som en särskild styrka.

Lärosätet understryker den utmaning som ligger i utbildningens komplexitet och kravet på att undervisningsupplägget följer utbildningsplaner och kursplaner. Det innebär att till exempel målformuleringar och urval av kurslitteratur är svåra att förändra under utbildningens gång, utan måste ske som en följd av utvärderingar inför nya utbildningsomgångar. Däremot finns det möjlighet för studenter att under utbildningens gång förändra exempelvis hur examinationer konkret ska utformas, utifrån vad kursplaner generellt stipulerar. Bedömaregruppen instämmer med lärosätet i betoningen på att det därför är av största vikt med ett öppet samtalsklimat och möjligheter för studenter att på olika sätt ge uttryck för kritik.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömaregruppen att lärosätet utför ett gott arbete på flera områden när det gäller arbetsliv och samverkan. Den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) framstår som en central del i att förbereda studenterna för sin kommande yrkesutövning och bedömaregruppen ser den samverkan som sker inom ramen för VFU som väl genomtänkt. Likaså anser bedömaregruppen att projektet med verksamhetsintegrering av utbildningen i Kalmar är ett gott exempel på samverkan mellan utbildning och arbetsliv, men att en ytterligare förstärkning av professionsanknytningen genom verksamhetsintegrering för *alla* studenter i utbildningen är något som lärosätet kan utveckla vidare.

Ytterligare exempel på samverkan är gästföreläsningar med skolledare, att universitetet bjuder in skolchefer för att diskutera angelägna skolutvecklingsfrågor under det som kallas Linnédialogen, samt det stora antalet skolrelaterade nätverk där lärare och andra aktörer från skolväsendet sammanförs med lärosätets lärare. Detta är enligt bedömarens mening både viktiga och väl fungerande aktiviteter för att stärka samverkan mellan utbildning och arbetsliv.

Vad bedömaregruppen däremot efterfrågar mer av i utbildningen är inslag som berör samverkan med samhället i övrigt och som ligger utanför just den verksamhetsförlagda utbildningen. Detta eftersom bedömaregruppen menar att samhället består av mer än enbart skolan och att samarbeten med andra samhällsaktörer skulle kunna ge ytterligare värdefulla dimensioner i utbildningen.

I UVK-kurserna *Skolväsendets historia, värdegrund och samhällliga villkor, Didaktik och läroplansteori* och i *Utvärdering och utvecklingsarbete* finns inslag som berör skolans föränderliga natur. Bedömaregruppen menar att dessa exempel på kurser visar att det finns en god grund för att förbereda studenterna på skolans föränderlighet, men att detta också skulle kunna utvecklas

ytterligare för att studenterna, utöver att förstå hur och varför skolan förändras, även förbereds för att på ett positivt men kritiskt sätt ta del av det förändringsarbete som är en naturlig del i yrkesutövandet.

I självvärderingen lyfter lärosätet själva fram utvecklingsområden med anknytning till arbetslivet där utvecklingsarbete redan initierats. Utvecklingen av digital kompetens nämns som ett område. Här tycker bedömargruppen bland annat att det är positivt att man skiljer mellan studenternas personliga digitala kompetens och förmåga att digitalisera i undervisningen för eleverna. Vidare nämns en fortsatt utveckling av interkulturell kompetens, och man nämner inte bara hur undervisningen påverkas av den ökade migrationen till Sverige utan betonar också den allt snabbare globaliseringen. Att lärosätet arbetar med dessa områden ser bedömargruppen som positivt för att förbereda studenterna för ett föränderligt arbetsliv. Något bedömargruppen slutligen vill nämna i anknytning till att förbereda studenterna inför ett föränderligt arbetsliv är frågan om hur studenterna förbereds för att hålla som lärare fram till den dagen de går i pension. Att införliva dessa frågor mer i utbildningen är något som bedömargruppen uppmuntrar lärosätet till.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Samlat omdöme: Tillfredställande

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Det finns en ändamålsenlig variation av lärare med vetenskaplig, professionell och pedagogisk kompetens, och en stor andel av lärarna är även fast anställda. Ett utvecklingsområde är att låta en större andel av professorer och docenter medverka inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK), vilket skulle stärka kvaliteten ytterligare.

Det finns en livaktig forskningsmiljö med en rad centrumbildningar och forskargrupper, vilket bland annat borgar för goda kopplingar mellan vetenskap och profession. Det är ett utvecklingsområde att ytterligare tydliggöra kopplingarna mellan utbildningens olika delar.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Bedömargruppen framhåller vikten av att det bör finnas tydliga kopplingar mellan vetenskapsteori och forskningsmetodik inom ämnesstudier och UVK, eftersom målet examineras och behandlas inom båda dessa områden. Ett gott exempel på hur kvantitativa metoder behandlas är den enkätundersökning som studenterna utför.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt över forskningsresultat uppfylls. Målet nås genom studier i såväl UVK, inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt i ämnen/ämnesdidaktik. Ett tydligt exempel på hur lärosätet säkerställer måluppfyllelsen inom UVK är den skriftliga examinationsuppgift som berör utvärdering och effekter av kvalitets- och resultatmätning. Underlagen visar att lärosätet har utmaningar med att organisera utbildningen så att studenterna upplever att dess olika delar ömsesidigt befruktar varandra. Därför uppmuntrar bedömargruppen till fortsatta aktiva insatser av Nämnden för lärarutbildning och programrådet, där arbete redan bedrivs.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Som ett positivt exempel på hur lärosätet arbetar med målet vill bedömargruppen lyfta fram projektet med de verksamhetsintegrerade dagarna (VI-dagarna) i Kalmar. Här arbetar lärosätet med att tydliggöra professionsanknytningen i utbildningens olika delar, vilket stärker studentens färdighet och förmåga.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. I förhållande till målet ser bedömargruppen positivt på att lärosätet visar att det finns både en bred syn på varje elevs lärande och utveckling samt en mer specifik syn på elever i behov av särskilt stöd.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Bedömargruppen ser särskilt positivt på att forskning och utbildning bedrivs i en miljö som präglas av ett hållbarhetsperspektiv.

Ett jämställdhetsperspektiv genomsyrar både utformningen av utbildningen samt dess innehåll och genomförande. Jämställdhet beaktas till exempel i rekrytering av lärare och marknadsföring av utbildningen samt i strategier för rekrytering, forskningsmedelsfördelning och sakkunniggranskningar. Lärandemål som berör jämställdhet tas upp i flera kurser inom UVK, och olika beteenden som är förknippade med traditionella könsmönster uppmärksammas och problematiseras. Jämställdhet berörs även i examinationsuppgifter där flickors och pojkars situation i skolan fokuseras ur ett jämställdhetsperspektiv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande inom UVK, och bedömargruppen ser positivt på de åtgärder som lärosätet har gjort till följd av resultaten av kursvärderingar, enkäter, alumnuundersökningar och programuppföljningar. Ett exempel är vidareutvecklingen av VFU-kurser med avseende på deras koppling till den campusförlagda delen av utbildningen. Utvecklingsinsatser har även gjorts för studenters akademiska skrivande. Lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid bland annat genom att regelbundet analysera kvarvarostatistik och genom att erbjuda extra stöd, som handledning via Studieverkstaden, om studenterna har problem med akademiskt skrivande.

Studentperspektivet bedöms som tillfredsställande inom UVK. Studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Vid lärosätet finns övergripande rutiner och fora, för att möjliggöra både formellt och informellt studentinflytande. Som en särskild styrka vill bedömargruppen nämna de fokusgruppsamtal som fungerar som en ytterligare kvalitativ dimension till de skriftliga kursvärderingarna.

Arbetsliv och samverkan bedöms som tillfredsställande inom UVK. Lärosätet ger exempel på många väl fungerande aktiviteter för att stärka samverkan mellan utbildning och arbetsliv. Ett särskilt gott exempel är den verksamhetsintegrering av utbildningen som sker i Kalmar. Att ytterligare förstärka professionsanknytningen genom verksamhetsintegrering för *alla* studenter i utbildningen är något som lärosätet kan utveckla vidare. Bedömargruppen uppmuntrar den fortsatta utvecklingen av interkulturell och digital kompetens i utbildningen, och ser en ytterligare förstärkning av samverkan med det omgivande samhället utanför skolan som ett utvecklingsområde.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar**Personal**

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Bedömggruppen anser att lärargruppen framstår som stabil, med relevant kompetens och lång erfarenhet av lärarutbildning. Antalet lärare uppfattas också stå i proportion till antalet studenter. Majoriteten av lärarna har både doktorsexamen, högskolepedagogisk utbildning och lärarexamen, vilket är en styrka. Lärarna med språkvetenskaplig inriktning är något fler än de med litteraturvetenskaplig inriktning. Hösten 2018 utlyste man dock en lektorstjänst med inriktning mot litteraturvetenskap och litteraturdidaktik.

Verksamma svensklärare undervisar på flera kurser, inklusive kurser i verksamhetsförlagd utbildning (VFU), vilket säkerställer att utbildningen är aktuell och förankrad i skolverksamheten. Lärosätet erbjuder handledarutbildning till VFU-handledarna, och de är också knutna till ämneslärarutbildningen i svenska. Man har alltså god kompetens när det gäller att genomföra och examinera verksamhetsförlagda kurser, enligt bedömggruppen.

Lärosätet arbetar aktivt för att stärka kompetensen på både lång och kort sikt, och enligt självvärderingen är man mycket väl medvetna om vikten av rekrytering och kompetensutveckling. Femåriga kompetensförsörjningsplaner upprättas och följs upp av fakultetsledningen. Lärosätet avsätter även interna medel för att stärka den ämnesdidaktiska kompetensen, och flera kompetensutvecklingsprojekt pågår för att säkerställa ett verksamhetsnära fokus i hela utbildningen. Dessutom avsätts medel till forskarutbildning för befintlig personal, till exempel adjunkter, för att säkra tillgången på personal på lång sikt. Bedömggruppen menar att lärosätet har en strategisk kompetensförsörjning för att säkerställa den vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetensen på lång sikt. Lärosätet ställer krav på både vetenskaplig kompetens och professionserfarenhet vid rekrytering, vilket bedömggruppen anser är föredömligt.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Utifrån det samlade underlaget framstår både den vetenskapliga och den professionsinriktade miljön som stabil, rik och välutvecklad, enligt bedömggruppen. Forskning som är relevant för ämneslärarutbildningen i svenska bedrivs bland annat i tre centrum som lärarna tillhör: Center for Childhood Research in Literature, Language and Learning; Centrum för ämnesdidaktisk forskning inom konst och humaniora vid Linnéuniversitetet, och Educational Linguistics.

Bedömggruppen anser att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning genom att forskare undervisar och genom att lärosätet ordnar särskilda forskardagar för studenterna, som sedan följs upp i undervisningen. Som utvecklingsområde anger lärosätet att i högre grad knyta de självständiga arbetena till de tre forskningscentrum.

Den professionsinriktade miljön beskrivs utförligt i självvärderingen. Studenterna möter verksamma svensklärare i flera kurser, inklusive VFU-kurser, vilket säkerställer att utbildningen är aktuell och förankrad i skolverksamheten. Flera av lärarna har uppdrag mot Skolverket och enskilda skolor, vilka bland annat genererar samarbeten med verksamma lärare. Vidare finns nätverk för verksamma svensklärare som drivs och administreras av lärosätet. Sammantaget anser bedömargruppen att ämneslärarutbildningen mot svenska bedrivs i nära samverkan med både forskning och profession.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Bedömargruppen anser med stöd i självvärdering och de självständiga arbetena att utbildningen möjliggör och säkerställer att studenterna får de ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen samt fördjupad insikt i skolrelevant forsknings- och utvecklingsarbete. De kurser och examinationsuppgifter som lärosätet beskriver ger en bild av en genomtänkt progression och utformning med både bredd och djup i ämnesstudierna. De väsentligt fördjupade ämneskunskaperna ges enligt lärosätet i ämnesdidaktik. Under de första terminerna ges kurser som utgör ämnesrådets grund, såsom grammatik, språksociologi, litteraturhistoria och litteraturanlys. Därefter fördjupas kunskaperna och riktas samtidigt mot svenskläraryrkets kunskapsområde. Exempelvis får studenterna göra analyser utifrån olika perspektiv, bland annat didaktiska. I de avslutande ämneskurserna fokuseras aktuell forskning och dess relevans för skolverksamheten. Till exempel får studenterna i uppgift att kritiskt granska en vald ämnesdidaktisk avhandling. För betyget godkänd ska studenten "självständigt och kritiskt granska den valda avhandlingen och göra kritiska ställningstaganden om metod, teori och resultat". Ämnesstudierna framstår därmed som klassiska men tydligt anpassade för ämneslärare, och examinationerna är genomgående relevanta för professionen, enligt bedömargruppen. Betygskriterier finns också beskrivna som säkerställer måluppfyllelsen.

I princip alla de självständiga arbetena når målet väsentligt fördjupade kunskaper och fördjupad insikt i forsknings- och utvecklingsarbete. Studenterna positionerar sig på ett nyanserat och väl avvägt sätt i det aktuella forskningsområdet och visar att de är belasta inom både nationella, nordiska och internationella studier, enligt bedömargruppen. Den övergripande bilden är att de självständiga arbetena stämmer väl överens med ambitionen för målet, så som det är beskrivet i självvärderingen.

För att bredda utbildningen ytterligare planeras en strimma om svenska som andraspråk genom alla ämneskurser. Likaså undersöks möjligheterna att fördjupa studenternas kunskaper i nordiska språk genom kurslitteratur på nordiska språk och digitala språk- och litteraturseminarier med lärarstudenter från andra nordiska länder, samt möjligheterna att förstärka de internationella inslagen i både språk- och litteraturkurser. Bedömargruppen ser detta utvecklingsarbete som mycket positivt.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen

Med stöd i självvärderingen och de självständiga arbetena anser bedömargruppen att utbildningen gör det möjligt för studenterna att uppnå målet men att ett större fokus än kan behöva läggas på kvantitativa metoder och examinationen av dem. Under ämneskurserna möter studenterna teorier, metoder och forskningstraditioner i kurslitteraturen liksom verksamma forskare som undervisar. De får bland annat göra en kvalitativ fältstudie av hur lärare initierar, motiverar och presenterar litteraturläsning i svenskämnet. Lite längre fram i utbildningen granskar studenterna teori- och metodval i avhandlingar i svenska med didaktisk inriktning, i en kurs om forskningsperspektiv inom språkämnet svenska. Inom humaniora är kvalitativa undersökningar vanligast, vilket också avspeglas i de undervisningsaktiviteter och examinationer som lärosätet beskriver i självvärderingen. För att uppfylla målet till fullo behöver utbildningen säkerställa att studenterna även fördjupar sina kunskaper om kvantitativa metoder genom tillämpningar av olika slag.

När det gäller de självständiga arbetena uppnår majoriteten målet att visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori och vetenskaplig metod och om betydelsen för yrkesutövningen. Studenterna genomför studier och för resonemang som visar att de har fördjupade kunskaper om vetenskapliga arbetssätt. I några av arbetena saknas resonemang om vetenskapsteoretiska antaganden, metodval och didaktiska implikationer. Trots det gör bedömargruppen bedömningen att utbildningen gör det möjligt för studenterna att uppnå examensmålet och säkerställer studenternas kunskaper genom examination.

Enligt självvärderingen pågår ett arbete med att utveckla och samordna ämnesstudierna med en kurs inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) för att bredda och fördjupa studenternas vetenskapsteoretiska kunnande. Syftet är att ytterligare förbereda studenterna inför de självständiga arbetena. Bedömargruppen ser positivt på detta, både att ämneskurser och UVK-kurser integreras och stödjer varandra, och att studenternas vetenskapsteoretiska kunnande kopplas till ämnesstudierna.

Med stöd i självvärderingen och de självständiga arbetena anser bedömargruppen att utbildningen även möjliggör och säkerställer att studenterna uppnår den delen av examensmålet som rör relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Forskare och verksamma svensk lärare undervisar tillsammans i flera ämneskurser, vilket gör att relationen mellan vetenskap och professionsspecifika erfarenheter aktualiseras naturligt under hela utbildningen. Under VFU:n möter studenterna också beprövad erfarenhet och yrkeskunnande hos sina handledare och kan ställa den mot den vetenskapliga kunskap som de möter i ämneskurserna. I det självständiga arbetet examineras sedan studenternas förmåga att relatera både egna och andras analytiska slutsatser till yrkesverksamheten. För att stärka studenternas insikter i förhållandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet planerar man att se över en fortbildningskurs för VFU-lärare. Syftet är att försöka överbrygga gapet mellan teori och praktik. Även detta anser bedömargruppen är positivt. Högskoleförlagda och verksamhetsförlagda kurser behöver samordnas för att skapa en sammanhållen utbildning.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Bedömargruppen anser att ämneskurserna vid lärosätet ger studenterna flera möjligheter att utveckla förmågan att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera. Exempelvis får de tidigt i uppgift att söka och värdera vetenskapliga artiklar. Senare under utbildningen får de göra fältstudier, skriva kortare forskningsöversikter och granska och diskutera egna och kurskamraters texter och framföranden. Under seminarier övar studenterna sin förmåga att kritiskt reflektera över egen och andras undervisning, som en förberedelse inför kollegialt utvecklingsarbete.

Måluppfyllelsen säkerställs också genom examination. Exempelvis är två av betygskriterierna för godkänt betyg i det självständiga arbetet att studenten "systematiskt och problematiserande presenterat tidigare forskning och visat hur denna relaterar till arbetets syfte" och "diskuterat resultaten och dess relevans för yrkesverksamheten och fortsatt forskning".

Bedömargruppen vill särskilt lyfta fram initiativet att ordna uppsatssymposier för verksamma lärare och andra studenter, i syfte att föra tillbaka studenternas resultat i de självständiga arbeten till yrkesverksamheten. Gruppen ser det som ett mycket gott exempel på hur lärarutbildningen kan bidra till yrkes- och kunskapsutveckling inom svenskämnet. Ser man till de självständiga arbetena uppfyller alla arbeten i hög grad målet. Studenterna visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över sina erfarenheter med utgångspunkt i teori och tidigare forskning. Det tyder på en genomtänkt utformning av utbildningen när det gäller detta examensmål, enligt bedömargruppen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Bedömargruppen anser utifrån det samlade underlaget att utbildningens utformning gör det möjligt för att studenterna att med god marginal nå examensmålet, och att man säkerställer det genom olika typer av examinationer. I ämneskurserna vävs ämne, ämnesdidaktiska och metodiska perspektiv samman. Samtliga kurser har specificerad ämnesdidaktisk litteratur och examinationer som är renodlat didaktiska, till exempel uppgifter som innebär didaktisk reflektion och förtrogenhet med styrdokument och olika undervisningsalternativ. Vissa examinationsuppgifter har även ett dubbelt didaktiskt syfte genom att de övar och examinerar exempelvis studenternas muntliga framställning. Lärosäten prövar sedan studenternas ämnesdidaktiska förmåga under VFU:n men även inom ämneskursernas ram genom simuleringar.

Bedömargruppen uppskattar det utvecklingsarbete som beskrivs i självvärderingen, när det gäller att fördjupa samarbetet med verksamma gymnasielärare med syftet att bättre ta tillvara och integrera deras metodiska kunnande i ämneskurserna.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Bedömargruppen anser utifrån det samlade underlaget att det finns goda förutsättningar för att studenterna ska uppfylla målet. Under utbildningen får studenterna många tillfällen att planera, genomföra, utvärdera och utveckla svenskundervisning. Studenterna får exempelvis i uppgift att planera, leda och utvärdera litteratursamtal, och för godkänt betyg ska de bland annat kunna hantera meningsskiljaktigheter. Ett annat exempel från en senare del av utbildningen är uppgiften att planera ett femveckorsmoment för en specifik grupp elever inom något av svenskämnets områden, och konstruera betygsgrundande uppgifter som bygger på kunskapskrav i grund- och gymnasieskolans kursplaner. Det är främst under VFU:n som studenterna får möjlighet att öva, och det är också dessa moment som säkerställer studenternas förmåga. Studenterna ska för godkänt betyg alltmot självständigt planera, anpassa och genomföra svenskundervisning för olika elevgrupper.

Lärosätet har ett utvecklingsarbete som syftar till att fördjupa studenternas kunskaper om olika undervisningsmetoder och deras förmåga att individanpassa undervisningen, och det vill bedömargruppen lyfta fram som ett gott exempel. Bland annat införs moment i ämnesstudierna där undervisningsmetoder diskuteras i relation till individens olika behov och förutsättningar. Även specialpedagogiska frågor är tänkta att ingå.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Bedömargruppen anser att jämställdhetsperspektivet beaktas väl i ämnesstudiernas innehåll, utformning och genomförande, även om det inte alltid är synligt i specifika lärandemål. Detta är något som lärosätet skulle kunna förtydliga. I självvärderingen beskriver lärosätet att man problematiserar och diskuterar jämställdhetsperspektivet kontinuerligt i ämnesstudierna för att skapa medvetenhet, bland annat utifrån svensklärares uppdrag och kulturavsfrågor. Exempelvis får studenterna göra en fältstudie där talutrymmet för pojkar och flickor i klassrummet observeras, analyseras och diskuteras.

Lärosätet följer löpande upp jämställdhetsperspektivet i programrådets kvalitetsarbete. Enligt en inventering 2017 som beskrivs i självvärderingen bedömdes jämställdhetsperspektivet vara väl förankrat i kurserna i svenska. I en undersökning samma år ansåg också 80 procent av studenterna att utbildningen innehöll ett uttalat och konkret jämställdhetsperspektiv.

Bedömargruppen anser också att studenterna får möjlighet att utveckla sin förmåga att beakta ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. Exempelvis finns betygsriteriet att studenter ska kunna "skapa ett klimat som främjar jämlikhet och rättvisa" i de verksamhetsförlagda kurserna. Av självvärderingen framgår att man arbetar med att tydligare skriva fram jämställdhetsperspektivet i kursplanerna för VFU:n, vilket bedömargruppen ser som positivt.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination*

följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Av lärosätets beskrivning framgår att ett stort och systematiskt kvalitets- och utvecklingsarbete genomförs på olika nivåer. Det finns ett fast lärarlag för ämneslärarprogrammet i svenska som planerar, genomför och utvärderar utbildningens alla kurser, vilket säkerställer progression, översikt och kontinuitet. Detta vill bedömargruppen lyfta fram som en styrka.

Utvärderingar och uppföljningar görs genom centrala system men kompletteras med kursspecifika granskningar. Uppföljningsresultaten återkopplas till programråd, fakultet, prefekt, studenter och lärare. Kursansvarig ansvarar för att en åtgärdsplan sammanställs och denna görs sedan tillgänglig för bland annat nästkommande studentgrupp som får ta del av den vid kursintroduktionen.

Som exempel på åtgärder har lärarlaget på programrådets initiativ utarbetat ett ämnesdidaktiskt minimi innehåll i alla kurser. Låga svarsfrekvenser är ett problem i digitala utvärderingssystem, och lärosätet hanterar det genom att vid sidan om de digitala kursvärderingarna anordnar återkommande fokussamtal med studentgrupper. Man arbetar också centralt med att förbättra de centrala utvärderingarna eftersom studenterna tycker att de är alltför omfattande och lärarna ser dem som ett trubbigt verktyg i kvalitetsarbetet. Sammantaget framstår arbetet med att kvalitetssäkra utbildningen och säkerställa att examensmålen uppfylls som både omfattande och systematiskt.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Nämnden för lärarutbildning för egen statistik över kvarvaro och genomströmning bland lärarprogrammets studenter. Enligt självvärderingen är man på lärosätet medvetna om diskrepansen mellan låga antagningskrav och höga krav inom utbildningen, vilken bidrar till att en del studenter avslutar sina studier i förtid. Lärosätet erbjuder dock alla studenter stöd i studieteknik och i akademiskt skrivande. Flera olika typer av stöd erbjuds också genom studenthälsan, Studieverkstaden och studievägledningen. Enligt självvärderingen sätts dessa insatser bland annat in som följd av att vissa studenter har svårt att genomföra det självständiga arbetet. Bedömargruppens uppfattning är att lärosätet arbetar på ett tillfredsställande sätt för att studenterna ska avsluta sin utbildning inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Bedömargruppen anser att lärosätet erbjuder goda möjligheter för studenter att delta aktivt i utbildningens utformning, både formellt och informellt och på olika nivåer. Studenter representeras i programråd, fakulteter och prefektmöten. Därutöver genomför lärare skriftliga kursutvärderingar och muntliga utvärderingar samt för kontinuerliga diskussioner under pågående kurser. Studenterna har även ett eget forum på ämneslärarutbildningens lärplattform för att sprida information och framföra och dela synpunkter på utbildningens innehåll och genomförande.

Formerna för studentinflytande är enligt bedömargruppen väl fungerande och det finns exempel på att svenskurser har förändrats till följd av studentsynpunkter. Exempelvis har kursstrukturen och poängantalet för två kurser ändrats.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Bedömargruppen anser att utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap för att arbeta i en skola och i ett samhälle i ständig förändring. Lärosätet har bland annat ett samarbete med partneruniversitet där studenter kan läsa ämneskurser och göra VFU. På så sätt kan studenterna få insikter i sådant som mångkulturalitet och globalisering. Likaså finns ett pågående utvecklingsarbete vid lärosätet om den mångkulturella skolan och samhällets digitalisering.

Utbildningen har en väl utvecklad samverkan med arbetslivet, enligt bedömargruppen. Förutom VFU och fältstudiedagar samverkar man med skolor genom lärarfortbildning. Utbildningens lärare har också uppdrag för Skolverket och genomför fortbildning för skolbibliotekarier om barns och ungas läsning. Det finns även samarbeten med IT-företag om olika digitala lösningar i svenskundervisning.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt. Lärargruppen framstår som stabil, med relevant kompetens och lång erfarenhet av lärarutbildning.

Lärosätet har en stark vetenskaplig miljö för utbildningen och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Studenterna möter verksamma svensk lärare i flera kurser, vilket säkerställer att utbildningen är aktuell och förankrad i skolverksamheten. Både den vetenskapliga miljön och utbildningsmiljön framstår som stabil, rik och välutvecklad.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls. Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande att studenterna får både breda och djupa ämneskunskaper. Kurser och examinationer har en genomtänkt progression och examinationerna är även genomgående relevanta för professionen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls, men lärosätet behöver lägga större fokus på kvantitativa metoder och examinationen av dem. Lärosätet beskriver hur man samordnar ämnesstudierna med en UVK-kurs för att bredda och fördjupa studenternas vetenskapsteoretiska kunnande, och man planerar att se över en fortbildningskurs för VFU-lärare som syftar till att överbrygga gapet mellan teori och praktik. Bedömargruppen ser positivt på båda dessa utvecklingsinsatser.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Ämneskurserna vid lärosätet ger studenterna flera möjligheter att utveckla denna förmåga, och man säkerställer också måluppfyllelse genom examination. Bedömargruppen vill särskilt lyfta fram lärosätets arbete med att föra tillbaka studenternas resultat i de självständiga arbetena till yrkesverksamheten.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Samtliga kurser har specificerad ämnesdidaktisk litteratur och examinationer som är renodlat didaktiska. Det finns också olika typer av examinationer som säkerställer att studenterna når målet. Bedömargruppen uppskattar lärosätets utvecklingsarbete som innebär att man fördjupar samarbetet med verksamma gymnasielärare för bättre ta tillvara och integrera deras metodiska kunnande i ämneskurserna.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Genom ämneskursernas utformning och upplägg kan studenterna utveckla förmågan att planera och utveckla svenskundervisning, och att anpassa svenskundervisningen till olika elevers behov och förutsättningar. Lärosätet säkerställer genom olika typer av examinationer att studenterna når detta examensmål.

Jämställdhetsperspektivet beaktas väl i utbildningens innehåll, utformning och genomförande. Perspektivet behandlas både i ämnesstudierna, där studenterna blir medvetna om perspektivet, och i VFU-kurserna där examensmålet prövas och examineras.

Lärosätet bedriver ett stort och systematiskt kvalitets- och utvecklingsarbete för utbildningen i sin helhet och på kursnivå. Studenterna bedöms ha goda möjligheter att påverka sin utbildning och genomföra utbildningen inom planerad tid.

Utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap för att arbeta i en skola och i ett samhälle i förändring. Det finns en väl utvecklad samverkan med arbetslivet och man arbetar för att utveckla samverkan på internationell nivå.

Lärosäte: Luleå tekniska universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet dans.

Samlad omdöme: Ifrågasatt kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara inte tillfredsställande.

Antalet lärare och deras sammantagna kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym och innehåll vad gäller UVK. I lärargruppen finns både vetenskapligt meriterad personal och personal med professionserfarenheter i form av egen lärarutbildning. Bedömaregruppen menar vidare att kompetensförsörjningen är god med hänvisning till den forskarskola med 8 doktorander som startar 2019. Den samlade kompetensen hos personalen inom inriktningen dans bedöms däremot som inte tillfredsställande på kort och lång sikt. Den vetenskapliga kompetensen är inte tillräcklig och behöver förstärkas med fler disputerade lärare på vetenskaplig grund inom danspedagogik och dansdidaktik. Den konstnärliga kompetensen bedöms däremot som god då det finns en professor i danspedagogik på konstnärlig grund. Många lärare har visstidsanställningar eller är timanställda vilket bedömaregruppen menar gör utbildningen sårbar på lång sikt och rekommenderar lärosätet att se över detta. Den professionsrelaterade kompetensen bedöms som adekvat då de fyra visstidsanställda adjunkterna har en lärarutbildning och två av dem en god koppling till gymnasieskolan.

Det finns en vetenskaplig miljö som är relevant för utbildningens UVK-del. Den professionsinriktade miljön är svagare. Bedömaregruppen anser ändå att lärosätet uppfyller en grundnivå, men att den kan utvecklas. Samma sak gäller för sambandet mellan forskning och utbildning. För inriktningen dans finns det dock flera brister och bedömaregruppen anser inte att utbildningsmiljön är tillfredsställande. Den vetenskapliga miljön bedöms som bristande eftersom det inte bedrivs forskning med relevans för danslärarutbildningen. Även kopplingen mellan forskning och utbildning blir därmed otydlig. Att anställa fler disputerade för att möjliggöra en vetenskaplig miljö är ett viktigt utvecklingsområde. Den konstnärliga och professionsinriktade miljön bedöms som tillfredsställande med många samarbeten mellan olika inriktningar, kulturutövare och med välfungerande lokaler.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls inte. Danslärarutbildningen erbjuder bredd i praktiskt kunnande och djup, men det saknas enligt bedömaregruppen en tydlig fördjupning i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete i utbildningen. De självständiga arbeten som har granskats antyder även att vissa studenter har svårigheter med att anknyta sitt forskningsarbete till aktuell forskning. Att utveckla och förstärka forskningsförankringen i utbildningen är ett viktigt utvecklingsområde menar bedömaregruppen, vilket även hänger samman med ett behov av att stärka den vetenskapliga kompetensen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Inom UVK finns en progression i kurserna länkat till frågan om examinationsformer och examinationskrav framgår på ett tydligt sätt. Framför allt gäller detta hur

vetenskap och beprövad erfarenhet kan länkas till varandra ur ett professionsperspektiv, men arbetet med kvalitativa och kvantitativa metoder kan bli tydligare. Målet uppfylls däremot inte inom inriktningen dans. Målet hanteras främst inom UVK, men det förekommer inslag även i ämnet. Att utöka inslagen av forskningsmetoder och vetenskapsteori med anknytning till ämnet dans på avancerad nivå, samt även tillföra adekvat vetenskaplig lärarkompetens ser bedömargruppen som ett viktigt utvecklingsområde. De självständiga arbetena indikerar även att vissa studenter har svårigheter med att använda teori och metod. Trots att den utbildningsvetenskapliga kärnan bidrar till måluppfyllelse anser bedömargruppen att bristerna inom inriktningen dans är så omfattande att utbildningen i sin helhet inte möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Målet behandlas framför allt i det avslutande självständiga arbetet om 30 högskolepoäng och i VFU-kurserna. Målet anses även vara tillfredsställande inom inriktningen dans och lärosätet ger exempel på kurser och moment där målet behandlas i progression och målet säkerställs även genom examination. Kreativa seminarieformer där studenter agerar så kallade kritiska vänner ser bedömargruppen som en styrka i utbildningen. Ett utvecklingsområde är att utveckla fler moment som behandlar relevant forskning då detta framstår som mindre väl utvecklat. De självständiga arbetena ger även signaler om att studenterna behöver mer stöd i att knyta egna forskningsresultat till tidigare forskning.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Didaktik och ämnesdidaktik återkommer som teman i de flesta av de kurser som ges inom UVK. Lärosätet erbjuder UVK-kurser som behandlar och examinerar frågor om elevers lärande, behov och förutsättningar samt allmändidaktiska frågor. En del av säkerställandet av målet sker i de specifika ämnena. För inriktningen dans utvecklas färdigheter och förmågor inom VFU och inom ämneskurser. Detta sker i progression, samt säkerställs genom examination. En styrka i utbildningen är enligt bedömargruppen de många samarbeten som lärosätet har med estetiska program i gymnasieskolor som lärosätet är delaktigt i och som också bidrar till välfungerande VFU-placeringar.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet behandlar och examinerar detta mål i de tre VFU-kurserna med tillhörande examinationsuppgifter. Kurserna länkas till utbildningsvetenskapliga kärnkurser och ämnesstudier. Lärosätet genomför examination genom så kallade trepartssamtal och skriftliga redovisningsuppgifter. Bedömargruppen menar att det finns en progression i VFU-kurserna som går mot ökad självständighet i planering, genomförande och utvärdering samt även i att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet. Målet behandlas även i ämneskurser. Det finns en progression och målet säkerställs även genom examination. Ett utvecklingsområde är hur varje elevs lärande och utveckling kommer in i utbildningen. En styrka i utbildningen är det goda stöd studenterna får av sina lärare då de planerar undervisning.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Flera UVK-kurser lyfter fram frågor om etik, likabehandling, konflikthantering, specialpedagogik samt, på ett mer övergripande plan frågor om demokrati och hållbarhet. I den vetenskapsteoretiska kursen får studenterna utrymme att diskutera frågorna på ett mer kunskapsfilosofiskt plan. Hållbar utveckling exemplifieras utifrån naturvetenskapliga utgångspunkter. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Lärosätet redovisar tydligt hur jämställdhetsarbetet säkerställs. Lärare i UVK-kurser deltar och engagerar sig i det universitetsövergripande jämställdhetsarbetet. Jämställdhetsperspektivet på ämnesnivå och i kurser beskrivs i självvärderingen, och där konstateras att det finns skillnader mellan ämnen. Därför har ett utvecklingsarbete inletts under 2019 för att öka medvetenheten om jämställdhetsfrågorna inom samtliga ämnen i ämneslärarutbildningen. För inriktningen dans ger lärosätet flera exempel på hur lärare och studenter tillsammans bidrar till att skapa en utbildning där jämställdhet beaktas, kommuniceras och förankras. Goda exempel är de work-shops som genomförts med teman som till exempel dans och samtyckeskultur. Att fortsätta arbeta för en jämnare könsrepresentation i utbildningen är något som bedömargruppen uppmuntrar lärosätet till.

Bedömargruppen anser att en systematisk uppföljning sker av utbildningens innehåll, utformning och genomförande. Lärosätet redovisar en infrastruktur för uppföljning, utvärdering och utvecklingsarbete, en övergripande plan för hela universitetet när det gäller studenternas utveckling och lärande samt flera olika formella och informella forum för återkoppling. Lärosätet ger exempel på förändringar som har genomförts som en följd av det arbetet. Kursutvärderingar och andra former av återkoppling har lett till att utbildningen har utvecklats och att förändringar skett i olika kurser. Det exemplifieras med de självständiga arbetena och en satsning på progression mellan kurserna gällande generiska förmågor såsom självständighet, vetenskapligt förhållningssätt, självkänedom, kreativitet, digital kompetens, kommunikationsförmåga, etiskt förhållningssätt och förmåga till samverkan. Positivt är att studenterna har lätt för att komma i kontakt med sina lärare och på så vis få stöttning vid behov.

Lärosätet arbetar för att hjälpa studenterna att genomföra utbildningen inom planerad studietid genom en modell med en "självständighetstrappa" med tre steg: professionell student, deltagande aktör och självständig aktör. Trappan gestaltar en ambition av progression i processen att få studenten att ta eget ansvar för sin utbildning. Dessutom finns stöd i form av bibliotek och skrivstöd. Lärosätet genomför även analyser av genomströmning och kvarvaro.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Bedömargruppen anser att studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Kurserna avslutas med kursutvärderingar och några kurser har även en utvärdering som genomförs under pågående kurs. Studenterna deltar i programråd och även i mer informella möten mellan lärare och studenter som medför att förbättringar i utbildningen kan genomföras snabbt. Lärosätet genomför även alumnenkäter. Lärosätet ger exempel på hur studenters åsikter har tagits omhand i utbildningen vilket lett till förändringar. Ett utvecklingsområde är att se över hur studenternas dansträning kan underlättas då de läser sitt andraämne.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet, även om bedömargruppen menar att detta är ett utvecklingsområde för vidare preciseringar inom UVK. Inom inriktningen dans ger lärosätet exempel på flera aktiviteter som förbereder studenterna inför ett föränderligt arbetsliv utöver VFU. Studenterna tränas exempelvis i att undervisa i olika skolformer och det anordnas ett öppet hus för danselever där studenter medverkar. Lärosätet har även samarbeten med flera lokala aktörer och

ett gott exempel på detta är Dans i skolan-biennialerna där forskare, danslärare och danskonstnärer medverkar.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Antalet lärare och dess sammantagna kompetens är god på lärosätet. I lärargruppen finns både vetenskapligt meriterad personal samt personal med professionserfarenheter i form av egen lärarutbildning. Luleå tekniska universitet beskriver i sin självvärdering att undervisningen inom ämneslärarprogrammet görs av lektorer, biträdande professorer, professorer, adjunkter och doktorander. Universitetsadjunkternas andel av undervisningstiden är 24 procent, och därför sker en stor del av undervisningen med vetenskaplig meriterad personal. Undervisande adjunkter är dessutom vanliga särskilt vid de konstnärliga utbildningarna. Enligt självvärderingen är drygt 100 lärare/konsulter involverade i ämneslärarutbildningen. Självvärderingens avsnitt om antalet lärare och deras sammantagna kompetens förhåller sig till utbildningen som helhet och inte uttryckligen till den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Det är därför svårt att exakt värdera hur adekvat lärarkompetensen är på kort och lång sikt när det gäller UVK. Av lärartabellen framgår däremot att den disputerade personalen i nuläget även dominerar i undervisningen inom UVK. Därför bedöms antalet lärare och lärarnas vetenskapliga kompetens som adekvat.

Kompetensen är ämnesmässigt adekvat och i proportion till UVK:s innehåll och genomförande på kort sikt. Lärosätet anger i sin självvärdering att det finns ett system för långsiktig kompetensförsörjning och den kortsiktiga kompetensförsörjningen på programmet anses vara adekvat, eftersom det finns en majoritet av tillsvidareanställda lärare kopplade till programmet.

Bedömargruppen delar den uppfattningen, men noterar samtidigt att alla lärare har mindre än 17 procent av sin tjänst förlagd inom UVK och att lärarna är spridda på flera ämnen. Detta, tillsammans med antalet lärare som är verksamma på UVK-kurserna, kan vara ett problem för att säkerställa en sammanhållen utbildning. Enligt lärartabellen undervisar 24 personer i UVK och 8 personer i den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU). Både självvärderingen och intervjuerna visar att antalet ämneslärare är tämligen få och fördelade på olika inriktningar. Av intervjuerna framgår att antalet ämneslärarstudenter sammantaget är tämligen få. Det stämmer överens med självvärderingens uppgift att det är få studenter i utbildningen fördelade på många inriktningar.

Bedömargruppen drar därför slutsatsen att antalet lärare är i proportion till utbildningens volym. Bedömargruppen menar vidare att kompetensförsörjningen är god med hänvisning till den forskarskola med 8 doktorander som startar 2019.

Bedömargruppen menar att ett möjligt utvecklingsarbete kan utgöras av att skapa en lärarmässigt mer sammanhållen UVK genom att minska antalet involverade lärare. Ett annat utvecklingsområde är att stärka det gemensamma ansvaret för UVK som helhet och som del av ämneslärarutbildningen. Detta med avseende på alla undervisande lärare i UVK, men även mellan UVK samt ämnes- och

ämnesdidaktiska studier. Bedömggruppen menar alltså att lärosätet bör arbeta för att skapa en mer integrerad lärarutbildning, där utbildningens olika delar (ämneskurser, UVK och VFU) och struktur är tydligt integrerad, kommunicerad, förstådd och förankrad bland studenter och lärare.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet skriver i sin självvärdering att lärarutbildningen är kopplad till fem forskningsämnen på institutionen för konst, kommunikation och lärande, samtliga med vetenskapligt meriterade forskningsledare. Dessutom bedrivs ämneslärarutbildningen kopplad till ämnena fysik, samhällskunskap och historia. För samtliga ämnen anger lärosätet att det bedrivs forskning med god vetenskaplig kvalitet. Självvärderingen beskriver i allmänna ordalag utbildningsmiljön på campusorterna Luleå och Piteå där utbildningen bedrivs, med viss betoning på de studiesociala miljöerna. Exempelvis kommenterar lärosätet arbetet att integrera utbildningarna i Luleå respektive Piteå genom samarbeten och aktiviteter (exempelvis "Universitetet presenterar"), men också genom utbyte av studieerfarenheter och kulturaktiviteter. Självvärderingens text redovisar huvudsakligen integrationen på respektive ort, men inte så mycket mellan orterna. Intervjuerna kompletterar däremot självvärderingen med att viss integration även förekommer mellan orterna (exempelvis att det finns subventionerade bussresor mellan orterna för medverkan på UVK-kurser som är gemensamma för ämneslärarutbildningen).

Av texten framgår att lärosätet har en vetenskaplig miljö, med meriterad undervisande personal. Det saknas däremot beskrivningar som tydligt visar att lärosätet har en professionsinriktad miljö för ämneslärarutbildningens utbildningsvetenskapliga kärna. Intervjuerna kompletterar samtidigt lärosätets självvärdering i den delen. Sambandet mellan forskning och utbildning, kopplad till ämneslärarutbildningen, är inte heller tydligt beskriven. Samtidigt kan de beskrivningar som görs ha viss relevans för professionsinriktningen för de konstnärliga utbildningarna, men mindre för andra. Ämneslärarutbildningen i musik får exempelvis en framträdande roll i självvärderingens beskrivning av UVK. Den professionsinriktade miljön, och sambandet mellan forskning och utbildning, kommenteras i självvärderingen för respektive ämnen.

Bedömggruppen menar att utbildningsmiljön, och sambandet mellan forskning och utbildning, borde ha kommenterats på ett fylligare och tydligare sätt i självvärderingen när det gäller UVK. De genomförda intervjuerna gav däremot kompletterande information om utbildningsmiljön, och därför anser bedömggruppen att även den delen är tillfredsställande.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Lärosätet resonerar i självvärderingen om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Detta görs bland annat genom en diskussion om professionskunskap och genom att diskussionen kopplas till VFU. Lärosätet visar också i självvärderingen hur de behandlar kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa metoder, både i olika läskurser som i förberedelser i övrigt (skrivande och seminariebehandlings) inför studenternas självständiga arbeten. Bedömggruppen saknar däremot en beskrivning av hur undervisningen om kvalitativa och kvantitativa metoder genomförs i praktiken. Detta hade med fördel kunnat preciseras och beskrivas tydligare.

I självvärderingen kommenteras på ett tydligt sätt progressionen i kurserna, länkat till frågan om examinationsformer och examinationskrav. I självvärderingen visas, genom exempel från fyra olika UVK-kurser, hur progressionen gentemot examensmålet säkerställs. Framför allt gäller detta hur vetenskap och beprövad erfarenhet kan länkas till varandra ur ett professionsperspektiv. Bedömggruppen menar därför att utbildningen möjliggör att studenterna uppnår målet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet behandlar i självvärderingen examensmålet om att visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat. Detta gör man genom ett allmänt resonemang om hur temaområdet återkommer i olika kurser och hur temat examineras. Bedömggruppen har beaktat att den här delen av examensmålet kan vara svårt att avgränsat exemplifiera på ett konkret sätt. Lärosätet menar att målet framför allt behandlas i det avslutande självständiga arbetet om 30 högskolepoäng och i VFU-kurserna. Opposition och försvar av det självständiga arbetet utgör en examination, vilket skapar förutsättningar för studenterna att utveckla ett kritiskt förhållningssätt och reflektionsförmåga. Examination sker också genom att studenterna ska beskriva och reflektera över teori- och metodval, samt metodologiska tillämpningar och etiska överväganden i samband med uppsatsskrivning.

Bedömggruppen menar att lärosätets redovisning av sitt arbete utifrån det här examensmålet är kortfattat och summariskt beskrivet. Det gäller exempelvis hur lärosätet säkerställer att utbildningen utvecklar studenternas förmåga att inta ett kritiskt och självständigt förhållningssätt till de kunskaper som de möter i och utanför utbildningen samt hur utbildningen bidrar via utformning och genomförande till att examensmålet uppnås. Bedömggruppens sammantagna bedömning, efter kompletterande information via intervjuerna om både organisation av VFU-kurserna (arbetssätt, VFU-handledare, examination) samt det självständiga arbetets upplägg, innehåll och examination är att lärosätet uppfyller examensmålet. Bedömggruppen menar dock att lärosätet har anledning att fortsatt analysera utbildningens innehåll utifrån examensmålet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och

ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätets självvärdering beskriver att studenterna får många tillfällen under utbildningens gång att utveckla kunskap om att tillämpa didaktik och metodik. Ett sådant exempel är kursen *U0042P*, där en del av innehållet är lärandeteori och didaktik. Lärosätet exemplifierar sedan sitt resonemang genom att kommentera innehållet i en kurs om läraruppdraget (*U0042P*, 15 högskolepoäng) samt, företrädesvis, två kurser om specialpedagogiskt ledarskap (*P0056P*, 7,5 högskolepoäng, och *P0057P*, 7,5 högskolepoäng). På lärosätet finns också UVK-kurser som behandlar och examinerar frågor om elevers lärande, behov och förutsättningar, samt applikationen om allmänna didaktiska frågor med utgångspunkt i läroplanen. En del av säkerställandet av målet anges ske i de specifika ämnena.

Lärosätet skriver om kurserna i specialpedagogik att "Efter genomgången kurs ska studenterna kunna identifiera, beskriva och problematisera centrala specialpedagogiska ledarskapsteorier, där innehållsliga och etiska aspekter utgör grunden för att skapa förtroendefulla relationer och goda lärmiljöer för alla elever i gymnasieskolan. I den andra kursen vidareutvecklar studenterna sin förmåga att visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap. Bedömningskriterierna avspeglar målen genom att begrepp, perspektiv och teorier sätts in i en specialpedagogisk kontext och motiveras väl". Bedömringsgruppen menar att lärosätets beskrivning av examensmålet i alltför stor utsträckning fokuserar på specialpedagogiskt ledarskap. I intervjuerna framkom även återkommande kritik mot kursernas innehåll, tillämpning och fokus. Det saknas alltså beskrivningar och exemplifieringar av hur examensmålet även täcks in i andra delar av UVK-kurserna, t.ex. via VFU. Bedömringsgruppen menar också att lärosätets formulering om bedömningskriterierna för de refererade kurserna inte tydligt fokuserar på examensmålets skrivning om didaktik och ämnesdidaktik. Intervjuerna gav dock fylligare beskrivningar av hur lärosätet säkerställer att utbildningen ger studenterna förmåga att tillämpa den didaktik och ämnesdidaktik som krävs för undervisning och lärande. Där redovisades att didaktik och ämnesdidaktik återkommer som teman i de flesta av de kurser som ges inom UVK.

Självvärderingen och den viktiga information som framkom intervjuerna ger enligt bedömringsgruppen sammantaget skäl att anse att lärosätet uppfyller examensmålet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet redogör för att detta mål framför allt behandlas i de tre VFU-kurserna och de examinationsuppgifter som hör till dem. Målformuleringarna är kopplade till respektive föregående utbildningsvetenskapliga kärnkurser och till ämnesstudier. Lärosätet övergår sedan till att beskriva hur dessa tre VFU-kurser behandlar måltemat och hur examinationen sker. Två av tre VFU-kurser inkluderar exempelvis trepartssamtal, dvs. att utbildningen har ett innehåll där planering av utbildningen diskuteras med andra.

Kursmålen examineras utifrån kriterier för studentens tillämpning av sociala och didaktiska kunskaper och förståelser, färdigheter och förmågor samt värderingsförmågor och förhållningssätt.

Efter avslutad kurs gör också examinatorn en individuell helhetsbedömning av studenternas insatser under VFU. Lärosätet genomför examinationen genom så kallade trepartssamtal och skriftliga redovisningsuppgifter. Bedömaregruppen menar att det finns en progression i VFU-kurserna som går mot ökad självständighet i planering, genomförande och utvärdering samt även i att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet. Detta sker både i VFU som är kopplad till UVK och i VFU som är kopplad till ämnen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Lärosätet anger i sin självvärdering att värderingsförmågor och förhållningssätt undervisas och examineras på olika sätt, bland annat i undervisningsformer där studenterna deltar aktivt och genom kamratrespons. Lärosätet tar också upp kursen om läraruppdrag (U0042P) och den skolhistoriska kursen (U0047N) som viktiga för frågor om etik, likabehandling, konflikthantering och specialpedagogik, samt, på ett mer övergripande plan, frågor om demokrati och hållbarhet. Den vetenskapsteoretiska kursen ger utrymme att diskutera frågorna på ett mer kunskapsfilosofiskt plan. Kursernas innehåll och litteratur revideras enligt självvärderingen regelbundet, för att möta samhällsförändringar och ge insikter i aktuell forskning. Värderingsövningar finns i utbildningen där studenterna prövas i bland annat empatisk förmåga.

Lärosätet redovisar i självvärderingen att de etiska frågorna även är viktiga i kurserna om specialpedagogiskt ledarskap (P0056P och P0057P) innefattande sociala, juridiska och specialpedagogiska aspekter på läraruppdraget. Elever i behov av särskilt stöd, normalitet, elevers utsatthet, språkutvecklande arbetssätt och olika språkmiljöer används som exemplifiering av samhällsliga och etiska aspekter att beakta. Kursernas koppling till mänskliga rättigheter, barnkonventionen eller en hållbar utveckling kommenteras däremot inte vidare.

I självvärderingen förs en mer generell diskussion om utbildningen satt i relation till de mänskliga rättigheterna och hållbarhet. Hållbar utveckling exemplifieras utifrån naturvetenskapliga utgångspunkter.

Bedömaregruppen menar att lärosätets beskrivning är tillräcklig för att examensmålet ska anses uppfyllt.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärare i UVK-kurser deltar och engagerar sig i universitetsövergripande jämställdhetsarbete. Jämställdhetsperspektivet på ämnesnivå och i kurser beskrivs i självvärderingen, och där konstateras att det finns skillnader mellan ämnen. Därför ska ett utvecklingsarbete inledas under 2019 för att öka medvetenheten inom samtliga ämnen i ämneslärarutbildningen. Varken i självvärderingen eller i de genomförda intervjuerna framkommer dock hur långt arbetet har kommit.

Bedömargruppen menar att utvecklingsinsatsen är ett tecken på att lärosätet arbetar aktivt med jämställdhet.

Bedömargruppen menar att lärosätets har visat att det pågår ett arbete gällande såväl struktur för, och innehåll i jämställdhetsarbetet, och att utbildningen därmed uppfyller bedömningsgrundens krav.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet redovisar tydligt i sin självvärdering hur de arbetar med systematisk uppföljning av UVK, hur dessa insatser återrapporteras och hur de vid behov omsätts i åtgärder. Lärosätet redovisar en infrastruktur för uppföljning, utvärdering och utvecklingsarbete, en övergripande plan för hela universitetet när det gäller studenternas utveckling och lärande samt flera olika formella och informella forum för återkoppling. Lärosätet ger flera exempel på förändringar som har genomförts sedan 2011 som följd av detta arbete, både i relation till studenter, vetenskaplighet och specifika ämnen. Hit kan också räknas utbildningens modell för självständiga arbeten som har utvecklats genom fondstöd från lärosätet centralt. Arbetet genomförs både programövergripande och i programråd med representanter för lärare och studenter. En självvärdering genomförs vartannat år, enligt lärosätets kvalitetssystem.

Kursutvärderingar och andra former av återkoppling har enligt självvärderingen lett till att utbildningen utvecklas och att förändringar skett i olika kurser. Detta exemplifieras med de självständiga arbetena och en satsning på progression mellan kurserna när det gäller generiska förmågor som självständighet, vetenskapligt förhållningssätt, självkännedom, kreativitet, digital kompetens, kommunikationsförmåga, etiskt förhållningssätt och förmåga till samverkan. Bedömargruppen menar att lärosätet ger en tydlig beskrivning av insatser som visar att denna bedömningsgrund är tillfredsställande.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet beskriver i sin självvärdering att utbildningens utformning och genomförande är upplag på ett sätt som tar hänsyn till studenternas förutsättningar och behov. Syftet är att studenterna ska ha möjlighet att slutföra sin utbildning inom planerad studietid. I självvärderingens text exemplifieras detta genom olika stödande åtgärder som studenterna har tillgång till. Det finns också en systematisk uppföljning av och statistik över genomströmning och kvarvaro.

Lärosätet redovisar i sin självvärdering hur de arbetar med en för alla utbildningar gemensam pedagogisk idé för att stödja studenternas utveckling mot självständighet. Bedömargruppen menar att denna pedagogiska idé är intressant. I den pedagogiska idén finns en "självständighetstrappa" med tre steg: professionell student, deltagande aktör och självständig aktör. Trappan gestaltar en ambition av progression i processen att få studenten att ta eget ansvar för sin utbildning – att gå från att vara professionell student till självständig och professionell lärare. Studenterna får stöd i form av bibliotek, skrivstöd m.m. Dessutom redovisas att lärosätet arbetar med målmatriser för utbildningen och att justeringar av kursplaner görs löpande för att nå målen med utbildningen. Det framgår i

självvärderingen att en del studenter har svårt att slutföra utbildningen på grund av bristande skrivförmåga.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet redovisar i sin självvärdering hur studenterna ges möjlighet att utveckla utbildningens innehåll. Det görs framför allt genom att hänvisa till studentkårens arbete, studentrepresentation i beslutande och beredande organ, nöjd student-index och systematiserade kursutvärderingar. Några kurser har utvärderingar som genomförs under pågående kurs. Lärosätet genomför även alumnenkäter.

Bedömggruppen menar att lärosätet via självvärderingen och de genomförda intervjuerna har visat att studenterna ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

I självvärderingen redovisar lärosätet en bredd i antal projekt för att stärka skolkontakterna. Några exempel på det är regional forskarskola, regionalt samverkansråd, näraliggande lärosäten, avtal om praktisknära forskning, försöksverksamhet med övningsskolor och alumnverksamhet. Relevant samverkan med det omgivande samhället sker alltså enligt bedömggruppen. Självvärderingen saknar däremot en tydlig beskrivning av hur utbildningen genom de här insatserna utvecklar studentens beredskap för att möta förändringar i arbetslivet. Det är utifrån självvärderingen och intervjuerna rimligt att anta att så sker, men det hade kunnat beskrivas tydligare. Under intervjuerna kommenterades frågan om studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet på ett mycket allmänt sätt, utöver att nätverken med externa intressenter existerar. Bedömggruppen menar därför att ett utvecklingsområde för lärosätet är att förtydliga och precisera hur samverkan med det omgivande samhället konkret utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Genomgången visar att utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Samtidigt menar dock bedömggruppen att detta är ett utvecklingsområde för vidare preciseringar vad avser att visa hur detta sker och hur det kan förstärkas. Bedömggruppen menar att relevant samverkan sker med det omgivande samhället.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Antalet lärare och deras sammantagna kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym och innehåll vad gäller UVK. I lärargruppen finns både vetenskapligt meriterad personal och personal med professionserfarenheter i form av egen lärarutbildning. Bedömggruppen menar vidare att kompetensförsörjningen är god med hänvisning till den forskarskola med 8 doktorander som startar 2019.

Det finns en vetenskaplig miljö som är relevant för utbildningens UVK del. Den professionsinriktade miljön är svagare. Bedömggruppen anser ändå att lärosätet uppfyller en grundnivå, men att den kan utvecklas. Samma sak gäller för sambandet mellan forskning och utbildning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Inom UVK framgår på ett tydligt sätt progressionen i kurserna, länkat till frågan om examinationsformer och examinationskrav. Framför allt gäller detta hur vetenskap och beprövad erfarenhet kan länkas till varandra ur ett professionsperspektiv, men arbetet med kvalitativa och kvantitativa metoder kan bli tydligare.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Målet behandlas framför allt i det avslutande självständiga arbetet om 30 högskolepoäng och i VFU-kurserna. Opposition och försvar av det egna arbetet är en examination som skapar förutsättningar för studenten att utveckla ett kritiskt förhållningssätt och reflektionsförmåga. Examination sker också genom att studenten ska beskriva och reflektera över teori- och metodval, samt göra metodologiska tillämpningar och etiska överväganden i samband med uppsatsskrivning.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Didaktik och ämnesdidaktik återkommer som teman i de flesta av de kurser som ges inom UVK. Lärosätet erbjuder UVK-kurser som behandlar och examinerar frågor om elevers lärande, behov och förutsättningar samt allmändidaktiska frågor. En del av säkerställandet av målet sker i de specifika ämnena.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet behandlar och examinerar detta mål i de tre VFU-kurserna med tillhörande examinationsuppgifter. Kurserna länkas till utbildningsvetenskapliga kärnkurser och ämnesstudier. Lärosätet genomför examination genom så kallade trepartssamtal och skriftliga redovisningsuppgifter. Bedömggruppen menar att det finns en progression i VFU-kurserna som går mot ökad självständighet i planering, genomförande och utvärdering samt även i att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Flera UVK-kurser lyfter fram frågor om etik, likabehandling, konflikthantering, specialpedagogik samt, på ett mer övergripande plan, frågor om demokrati och hållbarhet. I den vetenskapsteoretiska kursen får

studenterna utrymme att diskutera frågorna på ett mer kunskapsfilosofiskt plan. Hållbar utveckling exemplifieras utifrån naturvetenskapliga utgångspunkter.

Lärosätet redovisar tydligt hur jämställdhetsarbetet säkerställs. Lärare i UVK-kurser deltar och engagerar sig i det universitetsövergripande jämställdhetsarbetet. Jämställdhetsperspektivet på ämnesnivå och i kurser beskrivs i självvärderingen, och där konstateras att det finns skillnader mellan ämnen. Därför har ett utvecklingsarbete inletts under 2019, för att öka medvetenheten om jämställdhetsfrågorna inom samtliga ämnen i ämneslärarutbildningen.

Bedömargruppen anser att en systematisk uppföljning sker av utbildningens innehåll, utformning och genomförande. Lärosätet redovisar en infrastruktur för uppföljning, utvärdering och utvecklingsarbete, en övergripande plan för hela universitetet när det gäller studenternas utveckling och lärande samt flera olika formella och informella forum för återkoppling. Lärosätet ger exempel på förändringar som har genomförts som en följd av det arbetet. Kursutvärderingar och andra former av återkoppling har lett till att utbildningen har utvecklats och att förändringar skett i olika kurser. Det exemplifieras med de självständiga arbetena och en satsning på progression mellan kurserna gällande generiska förmågor såsom självständighet, vetenskapligt förhållningssätt, självkännedom, kreativitet, digital kompetens, kommunikationsförmåga, etiskt förhållningssätt och förmåga till samverkan.

Bedömargruppen anser att lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid. Lärosätet arbetar för att hjälpa studenterna att genomföra utbildningen inom planerad studietid genom en modell med en "självständighetstrappa" med tre steg: professionell student, deltagande aktör och självständig aktör. Trappan gestaltar en ambition av progression i processen att få studenten att ta eget ansvar för sin utbildning. Dessutom finns stöd i form av bibliotek och skrivstöd.

Bedömargruppen anser att studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Kurserna avslutas med kursutvärderingar och några kurser har även en utvärdering som genomförs under pågående kurs. Lärosätet genomför även alumnenkäter.

Utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet, även om bedömargruppen menar att detta är ett utvecklingsområde för vidare preciseringar.

Lärosätet redovisar ett brett urval samarbetspartner, men beskriver inte på ett övertygande sätt hur dessa kontakter kan bidra till att göra studenterna förberedda på förändringar i arbetslivet. En del av säkerställandet av bedömningsgrunden sker inom ramen för de specifika ämnena.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga/konstnärliga,*

professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är inte adekvat och står inte i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Utifrån självvärdering och lärartabell framkommer det att åtta lärare undervisar i utbildningen i olika omfattning: en anställd professor i danspedagogik på konstnärlig grund undervisar på 10,7 procent i utbildningen och fyra visstidsanställda adjunkter undervisar på sammanlagt 84,5 procent. Adjunkterna har tidsbegränsade anställningar och samtliga tjänster bland adjunkterna utgörs av cirka 30-40 procent av en heltid och utan forskning/kompetensutveckling i tjänsten. Lärosätet använder sig även av ett antal timanställda lärare/konsulter i utbildningen för att tillföra specialistkompetens.

Utifrån underlaget anser bedömaregruppen att den vetenskapliga kompetensen är för svag och att lärosätet behöver anställa fler lärare som är disputerade på vetenskaplig grund inom dans. Ett samarbete med musiklektörutbildningen är av stor betydelse för utbildningen då lärare i musikdidaktik arbetar sammanlagt cirka 11 procent i danslärarutbildningen. Kompetensen används framför allt då det gäller handledning av självständiga arbeten. Bedömaregruppen menar dock att detta tillskott inte i tillräckligt hög grad kan uppväga behovet av vetenskaplig kompetens i ämnet dans som sammantaget är för låg. Bedömaregruppen anser även att det är sårbart med många visstids- och timläraranställningar i en utbildning och rekommenderar lärosätet att se över detta för att säkra kompetens på längre sikt. Den samlade vetenskapliga kompetensen hos personalen bedöms som inte tillfredsställande på varken kort eller lång sikt.

Den professionsrelaterade och pedagogiska kompetensen är enligt bedömaregruppen relevant då professorn och samtliga adjunkter som arbetar i utbildningen enligt lärartabell och självvärdering har en lärarutbildning eller en danspedagogutbildning. Två av adjunkterna är även verksamma i grundskolan, vilket bedömaregruppen ser som positivt för en god kontakt med det aktuella yrkesområdet. En svaghet är dock att den professionsrelaterade kompetensen är sårbar då adjunkterna inte är tillsvidareanställda och många timlärare används. Att arbeta för att minska denna sårbarhet genom stabilare anställningsformer ser bedömaregruppen som ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet. Detta är även viktigt för att möjliggöra för adjunkterna att kompetensutveckla och/eller vidareutbilda sig.

Den konstnärliga kompetensen bedöms som tillräcklig då det finns en professor i danspedagogik som är anställd på konstnärlig grund och som också har ett övergripande ansvar för utbildningen. Danskonstnärer i form av gästlärare från Israel, USA och Frankrike används även i vissa delar av undervisningen. En styrka i utbildningen är att studenterna får möjlighet att möta utländska danskonstnärer som är ledande inom sina områden. Detta, menar bedömaregruppen, ger studenterna goda möjligheter att få insikter i danstekniska, didaktiska och pedagogiska riktningar som är aktuella i samtiden. En annan styrka är de många olika kombinationerna av ämneskompetens som lärarna har, en lärare har till exempel både kompetens inom fysioterapi och dans.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna framkommer det att det finns en kompetensförsörjningsplan och att det skett förändringar i utbildningen utifrån de behov som identifierats. En adjunkt har till exempel fått möjlighet att läsa en breddad master i Finland. Bedömaregruppen ser det som positivt att lärosätet aktivt arbetar för att utveckla kompetensen, men anser att lärosätet behöver ta ett större och mer samlat grepp om kompetensbehovet i utbildningen. Att anställa fler disputerade i danspedagogik och dansdidaktik ser bedömaregruppen som ett angeläget utvecklingsområde som

bör prioriteras. Då det kan vara svårt att hitta rätt kompetens inom Sverige, vill bedömargruppen uppmuntra lärosätet till att även söka kompetens internationellt.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns inte en för utbildningen vetenskaplig/konstnärlig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs inte så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Utifrån självvärdering och intervjuer anser bedömargruppen att den vetenskapliga miljön brister. I självvärderingen beskrivs inte några forskningsprojekt med relevans för utbildningen och inte heller hur utbildningen bedrivs för att skapa nära samband mellan forskning och utbildning. I självvärderingen framkommer det att den vetenskapliga miljön stärks av att en professor i musikpedagogik medverkar i utbildningen, men att övriga lärare saknar vetenskaplig kompetens och att dessa inte heller har tid för kompetensutveckling i tjänsten. Detta, menar bedömargruppen, omöjliggör en bärkraftig vetenskaplig miljö på både kort och lång sikt då studenterna ska ha möjlighet att kunna ta del av forskningsprojekt och forskning inom dansområdet. Att studenterna inte heller har möjlighet till vetenskaplig/akademisk handledningskompetens inom dansämnet är också en brist i miljön menar bedömargruppen. Att anställa fler disputerade för att möjliggöra en vetenskaplig miljö i enlighet med bedömningsgrunden ovan är ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet. En rekommendation är att söka kompetens även utanför Sverige.

Vad som däremot framstår som välfungerande är att det finns en utbildningsmiljö där samarbeten mellan olika utbildningar och områden pågår. Positivt är även att det finns en god tillgång till välfungerande lokaler. I självvärderingen och intervjuerna framkommer det att det finns ett stort utbyte vid lärosätet mellan människor från olika delar av dans- och kulturlivet, både nationellt och internationellt. Bedömargruppen ser detta som exempel på en mångfacetterad, konstnärlig och professionsinriktad miljö och det faktum att många medarbetare även har en danslärarutbildning stärker professionsorienteringen i förhållande till dansläraryrket. Den professionsinriktade miljön utmärks även av att många samarbeten med skolor i närområdet pågår och framstår som välfungerande.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Utbildningen erbjuder bredd i praktiskt kunnande och djup, men det saknas enligt bedömargruppen en tydlig fördjupning i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete i utbildningen.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna framkommer det att bredden i ämnet dels nås genom VFU och auskultation vid olika skolor, dels genom olika ämneskurser. I självvärderingen beskriver lärosätet hur studenten under det första året lär sig grunderna inom olika områden kopplade till genrerna balett, jazz och modern nutida dans, för att under år 2 välja genre och därefter koppla

didaktikundervisningen till den. På detta sätt sker en fördjupning av kunskapen. För de som fortsätter läsa dans som andraämne väljs under år 5 en ytterligare genre där studenten får möjlighet att både få en breddad och fördjupad genrekunskap, samt en väsentligt fördjupad ämnesdidaktisk kunskap. Utifrån informationen som framkommer i självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att studenterna får möjlighet att uppnå bredd och djup i utbildningen och att kurserna är utformade i progression.

Även efter intervjuerna framstår det dock som oklart hur studenterna får möjlighet att nå en fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. Enligt självvärderingen får studenterna möta vetenskapliga metoder som kopplas till aktuell forskning i dans under kursen *Avancerad kurs i dans och lärande 1* och *Avancerad kurs i dans och lärande 2*, men hur detta examineras eller på vilket sätt denna forskning förmedlas var även efter intervjuerna oklart för bedömargruppen. Då den vetenskapliga kompetensen saknas inom dansämnet är det enligt bedömargruppen även osäkert hur undervisning och handledning inom området kan förmedlas till studenterna. De självständiga arbetena är få, men av de som granskats uppvisade majoriteten svagheter i hur aktuell forskning används. Att utveckla detta mer i utbildningen är enligt bedömargruppen ett angeläget utvecklingsområde, liksom att se till att handledningen av självständiga arbeten sker med disputerad personal med rätt akademisk kompetens inom ämnet dans.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

I självvärderingen framkommer det att vetenskapsteori främst behandlas i UVK-kurserna, vilket även bekräftades vid intervjuerna. Metoder som anknyter till dansämnet berörs i två ämneskurser samt i det avslutande självständiga arbetet. I kursen *Avancerad kurs i dans och lärande 1* ingår ett moment om forskningsmetodik och vetenskapsteorier i form av litteraturstudier som berör aktionsforskning. Här ingår en föreläsning och metodikverkstad där studenterna ska formulera ett PM med en koreografisk idé som stöds av metodisk litteratur. Ett lärandemål är enligt självvärderingen att studenten ska kunna "redogöra för och kritiskt reflektera över forskningsprocesser och metoder i dans". Examination sker genom inlämning av PM där bland annat metod ska ingå. I den efterföljande kursen *Avancerad kurs i dans och lärande 2* ska studenten vidareutveckla tidigare inlämnade PM och genomföra ett eget forskningsarbete som förbereder studenten inför det avslutande självständiga arbetet. Bedömargruppen anser att exemplen visar att det finns innehåll i ämneskurserna som anknyter till examensmålet och att detta även examineras på grundläggande nivå. Dock behöver lärosätet se över hur forskningsmetoder och vetenskapsteori tydligare kan kopplas till dansämnet och att detta görs på fördjupad nivå med personal som har rätt vetenskaplig kompetens inom dans. Detta då vetenskapsteori med bäring på praktiska kunskapstraditioner inte har en stark ställning inom UVK där merparten av undervisningen äger rum. Det framgår i självvärderingen och intervjuerna att studenterna får god träning i att skapa, framföra och tolka dans och att detta enligt bedömargruppen fungerar väl på en praktisk-didaktisk nivå, men att den vetenskapliga nivån är svagare.

I bedömningen av självständiga arbeten finns indikationer på att det finns problem med att använda teori och metod och att det även i något arbete saknas reflektion på en högre nivå. Då de självständiga arbetena är få är det dock inte möjligt att dra alltför säkra slutsatser utifrån dem.

Utifrån underlaget framkommer det att relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet berörs inom UVK-delen av utbildningen. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att utveckla detta område tydligt inom dansämnet då studenterna även behöver kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet även där.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

I självvärderingen beskriver lärosätet hur målet behandlas i två kurser: *Fortsättningskurs i lärande 1* och *Fortsättningskurs i lärande 2*. I den första kursen finns ett moment där studenterna ska visa hur danskomplementär träning kan användas för att lösa problem utifrån träningsfysiologiska principer, forskning och kunskaper i anatomiska studier. Examination sker genom föreläsning av danskomplementära övningar utifrån vald problemställning och en efterföljande reflektion i studentgruppen. I den andra kursen finns övningar där studenten ska beskriva, analysera och reflektera över den egna utvecklingen i danslärarrollen. Exempelen visar att målet behandlas på ett välstrukturerat och ändamålsenligt sätt i kurserna och att det även säkerställs tydligt genom examination.

Den fördjupade förmågan att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över relevanta forskningsresultat för att bidra till utveckling av yrkesverksamhet samt kunskapsutveckling inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik tränas i kursen *Självständigt arbete* enligt självvärderingen. Här använder sig lärosätet av en seminariemodell där studenter agerar så kallade «kritiska vänner» till varandra. Fokus ligger här på att studenterna läser varandras texter och ger varandra återkoppling. Med detta tillvägagångssätt menar lärosätet att studenterna också får möjlighet att utveckla förmågan att tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter. Att denna seminarieform och pedagogik inte enbart är studentstyrd, utan även innehåller formaliserade arbetsformer och handledning framkom vid intervjuerna. Bedömargruppen ser de kreativa seminarieformerna som en styrka i utbildningen och anser även att det finns en progression.

Examination sker i det självständiga arbetet där studenterna ska reflektera över relevanta forskningsresultat. Handledningen sker enligt lärosätet med hjälp av disputerade lärare från musikämnet i samarbete med adjunkter. Examinator är enligt självvärderingen också disputerad.

De självständiga arbetena är få, men av de som granskats uppvisade de flesta svagheter i att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över aktuell forskning. Detta, menar bedömargruppen kan vara en signal om att det saknas tillräcklig vetenskaplig kompetens i lärarkollegiet för att kunna förmedla ett vetenskapligt forskningsperspektiv i ämnet dans i utbildningen. Att utveckla forskningsanknytningen, samt säkerställa rätt ämneskompetens i

handledning och examination av studenternas självständiga arbeten ser bedömargruppen som ett angeläget utvecklingsområde även i förhållande till detta mål. Sammantaget anser bedömargruppen att utbildningen möjliggör och säkerställer målet, men att de utvecklingsområden som angivits är viktiga att hantera framöver.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen framkommer det enligt bedömargruppen att lärosätet arbetar med didaktik, ämnesdidaktik och metodik på ett tydligt och välstrukturerat sätt och att det sker i progression. Undervisning som relaterar till målet sker dels i VFU-kurserna, dels i andra ämneskurser. I kursen Grundkurs i dans och lärande1 ingår dansdidaktiska moment där studenten till exempel ska kunna genomföra och utvärdera danslektioner för elever på en grundläggande nivå för att på så sätt få en ämnesdidaktisk grund. I efterföljande kurser fördjupas detta område ytterligare.

Lärosätet ger i självvärderingen exempel på olika former av examinationer, både skriftliga uppgifter, reflektioner och redovisningar. Under VFU examineras även studenten genom de trepartssamtal, seminarier och skriftliga inlämningar som sker där. Utifrån de exempel som lärosätet ger anser bedömargruppen att målet även säkerställs genom examination. I självvärderingen var det inte tydligt hur VFU-placeringarna gick till, men vid intervjuerna förtydligade lärosätet att VFU sker i gymnasieskolan. En styrka i utbildningen är enligt bedömargruppen de många samarbeten som lärosätet har med estetiska program i gymnasieskolor som lärosätet är delaktigt i och som också bidrar till välfungerande VFU-placeringar.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Enligt självvärderingen nås målet främst genom de tre VFU-kurserna som lärosätet redogör för i självvärderingen. Beskrivningarna av dessa kurser visar enligt bedömargruppen att utbildningen möjliggör och säkerställer målet och att det finns en progression i kurserna där studenten mer och mer självständigt planerar, genomför, utvärderar och utvecklar undervisningen. VFU examineras genom trepartssamtal, seminarier och skriftliga inlämningar. I självvärderingen beskrivs även flera ämneskurser där målet behandlas, så som i kursen *Estetisk kommunikation*. Studenten visar enligt bedömargruppen här sin förmåga i förhållande till målet genom att bland annat planera lektioner, undervisa och därefter under ett slutseminarium utvärdera, diskutera och reflektera över den undervisning som genomförts tillsammans med de övriga studenterna i kursen. Lärosätet ger även exempel på hur studenterna arbetar med olika elevgrupper med olika förkunskaper, så som unga vuxna som aldrig dansat och nyanlända. Detta, menar bedömargruppen är ett exempel på hur studenternas förmåga att undervisa elever på olika nivåer och utifrån olika behov adresseras i utbildningen. Något som bedömargruppen anser bör utvecklas mer är hur varje elevs lärande och utveckling kommer in i utbildningen. Detta var dock något som lärosätet själv identifierat som ett

utvecklingsområde inom dansämnet och som man enligt intervjuerna arbetar med att utveckla i utbildningen.

Utifrån intervjuerna framkom det att det studenterna får ett bra stöd från lärosätets lärare då de ska planera sin undervisning. Detta ser bedömaregruppen som en styrka.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen ger lärosätet flera exempel på hur ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningen och detta perspektiv påverkar utbildningens utformning och genomförande. I kursen Dansteori finns det till exempel ett lärandemål som relaterar till närliggande områden så som normkritik, genus och etnicitet där studenterna ska utforska sin egen dansundervisning utifrån dessa kategorier. Ett annat exempel berör dans och samtyckeskultur där lärosätet har hållit seminarier och workshops utifrån diskussioner som studenter och lärare fört med anledning av #Metoo-debatten som pågick som under hösten 2017. Under den så kallade "Dans i skolan-biennalen" som lärosätet anordnar varje år lyftes 2018 förutom samtyckeskultur, även teman så som normkritik och jämställdhet. Detta ser bedömaregruppen som goda exempel på hur utbildningen aktivt beaktar ett jämställdhetsperspektiv och hur lärare och studenter tillsammans arbetar för att utveckla dansen utifrån ett jämställt och jämlikt förhållningssätt.

Ett område som lärosätet själv problematiserar är den ojämna könsbalansen inom ämnet dans. Här hoppas man att en kommunal satsning på dans i Luleå där lärosätet även varit involverat, så småningom kan ge resultat så att fler grupper söker sig till dansutbildning. Bedömaregruppen ser det som positivt att satsningar görs och uppmuntrar lärosätet att fortsätta det pågående arbetet för att få en mer jämn könsbalans inom dansämnet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

I självvärderingen framkommer det att kursvärderingar sker efter varje kurs utifrån de rutiner som fastställts vid lärosätet. Resultaten presenteras för examinator som därefter gör en analys och vidtar åtgärder om det är nödvändigt. Resultaten av kursvärderingarna återkopplas enligt lärosätet till studenterna under nästkommande kurs och de får även veta vilka eventuella förändringar som gjorts. I självvärderingen framhåller lärosätet att studenter i dans också närvarar vid programråden och att de även i de sammanhangen kan vara med och ge förslag och ge återkoppling på åtgärder för kvalitetsutveckling, till exempel utifrån resultaten på kursvärderingarna. Exempelen visar enligt bedömaregruppen att området behandlas på ett tillfredsställande sätt i dansläroutbildningen. Som både en styrka och en möjlig svaghet vill bedömaregruppen lyfta de små studentgrupperna där studenter har lätt för att komma i kontakt med sina lärare och där de kan få ytterligare stöd vid behov. Detta, menar bedömaregruppen, är förstås positivt. Samtidigt kan de små studentgrupperna innebära att anonymiteten i exempelvis kursvärderingar och liknande kan vara svår att upprätthålla. Studenters möjligheter att kunna uttrycka sig fritt i kursvärderingar är därför något som

bedömggruppen vill skicka med som ett område att bevaka i utbildningen om studentantalet fortsätter att vara lågt.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna framkommer det att lärosätet har flera olika stödjande åtgärder som studenterna har tillgång till, exempelvis när det gäller stöd i akademiskt skrivande. Genomströmningen i utbildningen är hög och det genomförs en systematisk uppföljning av och statistik över genomströmning och kvarvaro. Lärosätet har även tillsammans med Institutet Dans i skolan genomfört en kartläggning av hur många av de studenter som tar examen som sedan arbetar som danslärare, vilket bedömggruppen ser som positivt. Bedömggruppen anser att de exempel lärosätet ger visar att lärosätet verkar för att studenten genomför sin utbildning inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Utifrån självvärdering och intervjuer framkommer det att studenterna får goda möjligheter att ta en aktiv roll i utvecklingen av utbildningen. Studenterna deltar i programrådet som träffas fyra gånger per år och har här möjlighet att komma med förslag på kursernas innehåll, progression och deras relevans i förhållandet till yrkesverksamheten. I intervjuerna blev det enligt bedömggruppen tydligt att studenterna har goda möjligheter att påverka utbildningen och att förändringar också skett efter påpekanden från studenter. Ett exempel är att studenter upplevde att det fanns för många små moment i utbildningen. Kursplanen reviderades då och större, mer sammanhållna moment infördes. Bedömggruppens intryck är att lärare och ledning aktivt arbetar för att studenterna ska ha en så bra studietid som möjligt med goda förutsättningar för att kunna påverka sin utbildning. En utmaning är de små studentgrupperna som bedömggruppen menar kan skapa svårigheter när det handlar om att få med studenter i utvecklingsarbetet och i programråd. Bedömggruppen uppmanar lärosätet till att arbeta för att studentgrupperna blir större. Ett utvecklingsområde är att se över hur studenternas dansträning kan underlättas då de läser sitt andraämne. Intervjuerna visade att det finns en medvetenhet om dessa svårigheter och att lärosätet arbetar för att hitta bra lösningar för de enskilda studenterna.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

I självvärderingen och i intervjuerna framkommer flera exempel på att utbildningen är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Studenterna tränas exempelvis i att undervisa i olika skolformer, inte enbart mot gymnasieskolan, vilket bedömggruppen menar bidrar till utbildningens användbarhet. Utöver den kontakt med skolverksamheten som sker under VFU pågår enligt självvärderingen även annan samverkan med skolor. Varje år bjuds danselever in

till ett öppet hus vid lärosätet och de får även möjlighet att gå minikurser i dans. Med denna verksamhet ges även studenterna möjlighet att träffa eventuella framtida arbetsgivare och på så vis skapa sig kontakter. I självvärderingen beskrivs även hur lärosätet anlagt ett fokus mot nyanlända ungdomar i kursutbudet vilket bedömggruppen ser som positivt för att ytterligare stärka utbildningens användbarhet och utveckla studentens beredskap inför ett föränderligt arbetsliv.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna framkommer det att samverkan med det omgivande samhället sker på flera sätt. Lärosätet har många samarbeten med lokala aktörer och den nationella plattformen Dans i skolan är även viktig för ämneslärarutbildningen i dans. De workshops, seminarier med internationella danskonstnärer, danslärare och forskare som äger rum under Dans i skolan-biennialerna menar bedömggruppen skapar goda och viktiga kontakter för studenterna och för utbildningen som helhet. Utifrån intervjuerna framkom att det även finns ett medvetet fokus på minoriteter i utbildningen, vilket bedömggruppen ser som en styrka.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Den samlade kompetensen hos personalen bedöms som inte tillfredsställande på kort och lång sikt. Den vetenskapliga kompetensen är inte tillräcklig och behöver förstärkas med fler disputerade lärare på vetenskaplig grund inom danspedagogik och dansdidaktik. Den konstnärliga kompetensen bedöms däremot som god då det finns en professor i danspedagogik på konstnärlig grund. Många lärare har visstidsanställningar eller är timanställda vilket bedömggruppen menar gör utbildningen sårbar på lång sikt och rekommenderar lärosätet att se över detta. Den professionsrelaterade kompetensen bedöms som adekvat då de fyra visstidsanställda adjunkterna har en lärarutbildning och två av dem en god koppling till gymnasieskolan.

Utbildningsmiljön bedöms som inte tillfredsställande. Den vetenskapliga miljön bedöms som bristande eftersom det inte bedrivs forskning med relevans för danslärarutbildningen. Även kopplingen mellan forskning och utbildning blir därmed otidlig. Att anställa fler disputerade för att möjliggöra en vetenskaplig miljö är ett viktigt utvecklingsområde. Den konstnärliga och professionsinriktade miljön bedöms som tillfredsställande med många samarbeten mellan olika inriktningar, kulturutövare och med välfungerande lokaler.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls inte. Danslärarutbildningen erbjuder bredd i praktiskt kunnande och djup, men det saknas enligt bedömggruppen en tydlig fördjupning i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete i utbildningen. De självständiga arbeten som har granskats antyder även att vissa studenter har svårigheter med att anknyta sitt forskningsarbete till aktuell forskning. Att utveckla och förstärka forskningsförankringen i utbildningen är ett viktigt utvecklingsområde menar bedömggruppen, vilket även hänger samman med ett behov av att stärka den vetenskapliga kompetensen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Målet hanteras främst inom UVK, men det förekommer inslag även i ämnet. Att utöka inslagen av forskningsmetoder och vetenskapsteori med anknytning till ämnet dans på avancerad nivå, samt även tillföra adekvat vetenskaplig lärarkompetens ser bedömargruppen som ett viktigt utvecklingsområde. De självständiga arbetena indikerar även att vissa studenter har svårigheter med att använda teori och metod.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Lärosätet ger exempel på kurser och moment där målet behandlas i progression och målet säkerställs även genom examination. Kreativa seminarieformer där studenter agerar så kallade kritiska vänner ser bedömargruppen som en styrka i utbildningen. Ett utvecklingsområde är att utveckla fler moment som behandlar relevant forskning då detta framstår som mindre väl utvecklat. De självständiga arbetena ger även signaler om att studenterna behöver mer stöd i att knyta egna forskningsresultat till tidigare forskning.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Färdigheter och förmågor utvecklas inom VFU och inom ämneskurser och det sker i progression, samt säkerställs genom examination. En styrka i utbildningen är enligt bedömargruppen de många samarbeten som lärosätet har med estetiska program i gymnasieskolor som lärosätet är delaktigt i och som också bidrar till välfungerande VFU-placeringar.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Målet behandlas främst inom VFU men även i ämneskurser. Det finns en progression och målet säkerställs även genom examination. Ett utvecklingsområde är hur varje elevs lärande och utveckling kommer in i utbildningen. En styrka i utbildningen är det goda stöd studenterna får av sina lärare då de planerar undervisning.

Ett jämställdhetsperspektiv är tydligt närvarande i utbildningen och lärosätet ger flera exempel på hur lärare och studenter tillsammans bidrar till att skapa en utbildning där jämställdhet beaktas, kommuniceras och förankras. Goda exempel är de work-shops som genomförts med teman som till exempel dans och samtyckeskultur. Att fortsätta arbeta för en jämnare könsrepresentation i utbildningen är något som bedömargruppen uppmuntrar lärosätet till.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande. Det finns tydliga rutiner för hur utbildningens innehåll, utformning och examinationer följs upp, och kursvärderingar görs efter varje kurs. Resultaten av kursvärderingarna återkopplas till studenterna. Lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid genom att olika stödinsatser erbjuds och genom att analyser av genomströmning och kvarvaro genomförs. Positivt är att studenterna har lätt för att komma i kontakt med sina lärare och på så vis få stöttning vid behov.

Studenterna deltar aktivt i utvecklingen av utbildningen och deras åsikter tas omhand av lärosätet. Studenterna deltar i programråd och kursvärderingar, och även mer informella möten mellan lärare och studenter medför att förbättringar i utbildningen kan genomföras snabbt. Lärosätet ger även exempel på hur studenters åsikter har tagits omhand i utbildningen vilket lett till förändringar. Ett utvecklingsområde är att se över hur studenternas dansträning kan underlättas då de läser sitt andraämne.

Arbetsliv och samverkan bedöms som tillfredsställande. Utbildningen är användbar och utöver VFU ger lärosätet exempel på flera aktiviteter som förbereder studenterna inför ett föränderligt arbetsliv. Studenterna tränas exempelvis i att undervisa i olika skolformer och det anordnas ett öppet hus för danselever där studenter medverkar. Lärosätet har även samarbeten med flera lokala aktörer och ett gott exempel på detta är Dans i skolan-biennialerna där forskare, danslärare och danskonstnärer medverkar.

Lärosäte: Luleå tekniska universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik.

Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara inte tillfredsställande.

Antalet lärare och deras sammantagna kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym och innehåll vad gäller UVK. I lärargruppen finns både vetenskapligt meriterad personal och personal med professionserfarenheter i form av egen lärarutbildning. Bedömggruppen menar vidare att kompetensförsörjningen är god med hänvisning till den forskarskola med 8 doktorander som startar 2019. Det finns god vetenskaplig kompetens bland lärarna som undervisar i matematik. De flesta även professorerna, har endast 10 procent av sin tid avsatt för kompetensutveckling och forskning men de är ändå aktiva i forskning och med publicering. Bedömggruppen anser dock att det behövs en starkare och bredare professionskompetens inom läraryrket för att säkerställa att utbildningen är relevant och förbereder studenterna för lärarens verklighet. Den matematikdidaktiska kompetensen behöver även stärkas. Bedömggruppen menar därför att personalen inom inriktningen matematik inte är tillfredsställande.

Det finns en vetenskaplig miljö som är relevant för utbildningens UVK del. Den professionsinriktade miljön är svagare. Bedömggruppen anser ändå att lärosätet uppfyller en grundnivå, men att den kan utvecklas. Samma sak gäller för sambandet mellan forskning och utbildning. Bedömggruppen anser att den vetenskapliga kompetensen i dag är god i matematik men inte matematikdidaktik, och att det finns ett samband mellan denna kompetens och utbildningens genomförande. Ett viktigt utvecklingsområde är att stärka den professionsinriktade miljön och kompetensen bland lärarna, eftersom man i dag har mycket få lärare med ämneslärarexamen och inga adjungerade adjunkter från gymnasieskolan. Bedömggruppen menar därför att utbildningsmiljön inom inriktningen matematik inte är tillfredsställande.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete anses uppfyllt. Det matematiska innehållet omfattar kurser om modellering och programmering, och det läses i huvudsak tillsammans med ingenjörstudenter. Det matematiska innehållet framstår som relevant för ämneslärare i matematik, i synnerhet nu när man lägger till inslag om klassisk geometri, vilket saknats tidigare. Bedömggruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inom UVK men inom inriktningen matematik så finns det svagheter gällande hur man arbetar med relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Bedömggruppen anser dock sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse. Självvärderingen beskriver på ett acceptabelt sätt hur progressionen gentemot

examensmålet säkerställs inom UVK. Framför allt gäller detta hur vetenskap och beprövad erfarenhet kan länkas till varandra ur ett professionsperspektiv. Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte inom inriktningen matematik. Lärosätet har ämnesdidaktiska kurser för att utveckla studenternas kunskap om vetenskapsteori och forskningsmetoder. Detta framkommer i självvärderingen. Lärosätet har dock inte visat hur man på ett tillfredsställande sätt arbetar med att studenten visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inte. Målet behandlas i UVK framför allt i det avslutande självständiga arbetet om 30 högskolepoäng och i VFU-kurserna. Opposition och försvar av det egna arbetet är en examination som skapar förutsättningar för studenten att utveckla ett kritiskt förhållningssätt och reflektionsförmåga. Examination sker också genom att studenten ska beskriva och reflektera över teori- och metodval, samt göra metodologiska tillämpningar och etiska överväganden i samband med uppsatsskrivning. Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat anses vara inte tillfredsställande inom inriktningen matematik. Enligt självvärderingen har den ämnesdidaktiska kursen inslag som går ut på att utveckla studenternas förmåga att systematiskt tillvarata erfarenheter och relevanta forskningsresultat. I underlaget framgår det att studenterna får möjlighet att utveckla förmågor i förhållande till bedömningsgrunden, men det går inte in på djupet om hur fördjupad förmåga uppnås, och uppvisar heller ingen tydlig progression. Lärosätet har valt att förlägga den del som handlar om att bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten till det självständiga arbetet, vilket bedömargruppen tycker är positivt, men vi vill även rekommendera lärosätet att integrera aspekten i övriga kurser. Lärosätet bör även överväga att införa en större variation i examinationsformerna. Eftersom bristerna inom inriktningen matematik är omfattande och inom den utbildningsvetenskapliga kärnan finns en rad svagheter anser bedömargruppen att utbildningen i sin helhet inte möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls inte. Didaktik och ämnesdidaktik återkommer som teman i de flesta av de kurser som ges inom UVK. Lärosätet erbjuder UVK-kurser som behandlar och examinerar frågor om elevers lärande, behov och förutsättningar samt allmäntdidaktiska frågor. En del av säkerställandet av målet sker i de specifika ämnena. Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik anses vara inte tillfredsställande inom inriktningen matematik. De ämnesdidaktiska inslagen som beskrivs är matematiknära, vilket är positivt. Bedömargruppen anser dock att studenterna behöver förberedas bättre inför VFU, med mer praktiktäna metodikinslag. Mycket väsentligt är också att VFU inkluderas i progressionen, för att säkerställa att studenterna kan tillämpa ämnesdidaktiken när de planerar och genomför undervisning. Dock anser bedömargruppen att lärosätet inte säkerställer på ett likvärdigt sätt genom examination att studenterna under sin VFU kan tillämpa didaktik samt planera och genomföra undervisning, eftersom lektionsbesök/eller inspelat material från VFU:n inte alltid ingår i bedömningen. Bedömargruppen har inte heller funnit evidens på att lärosätet säkerställer måluppfyllelse på annat tillfredsställande sätt. Trots att den utbildningsvetenskapliga kärnan bidrar till måluppfyllelse anser bedömargruppen att bristerna inom inriktningen matematik är så omfattande att utbildningen i sin helhet inte möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls inte. Lärosätet behandlar och examinerar detta mål i de tre VFU-kurserna med tillhörande examinationsuppgifter. Kurserna länkas till utbildningsvetenskapliga kärnkurser och ämnesstudier. Lärosätet genomför examination genom så kallade trepartssamtal och skriftliga redovisningsuppgifter. Bedömgruppen menar att det finns en progression i VFU-kurserna som går mot ökad självständighet i planering, genomförande och utvärdering samt även i att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet. Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls dock inte inom inriktningen matematik. Enligt bedömgruppen är det anmärkningsvärt att den ämnesanknutna VFU:n inte inkluderas i progressionen för att både utveckla och examinera förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning. Bedömgruppen anser att lärosätet inte säkerställer på ett likvärdigt sätt genom examination att studenterna under sin VFU kan tillämpa didaktik samt planera och genomföra undervisning, eftersom lektionsbesök eller inspelat material från VFU:n inte alltid ingår i bedömningen. Bedömgruppen har inte heller funnit evidens på att lärosätet säkerställer måluppfyllelse på annat tillfredsställande sätt. Trots att den utbildningsvetenskapliga kärnan bidrar till måluppfyllelse anser bedömgruppen att bristerna inom inriktningen matematik är så omfattande att utbildningen i sin helhet inte möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Flera UVK-kurser lyfter fram frågor om etik, likabehandling, konflikthantering, specialpedagogik samt, på ett mer övergripande plan, frågor om demokrati och hållbarhet. I den vetenskapsteoretiska kursen får studenterna utrymme att diskutera frågorna på ett mer kunskapsfilosofiskt plan. Hållbar utveckling exemplifieras utifrån naturvetenskapliga utgångspunkter. Bedömgruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Lärosätet redovisar tydligt hur jämställdhetsarbetet säkerställs. Lärare i UVK-kurser deltar och engagerar sig i det universitetsövergripande jämställdhetsarbetet. Jämställdhetsperspektivet på ämnesnivå och i kurser beskrivs i självvärderingen, och där konstateras att det finns skillnader mellan ämnen. Därför har ett utvecklingsarbete inletts under 2019, för att öka medvetenheten om jämställdhetsfrågorna inom samtliga ämnen i ämneslärarutbildningen. Jämställdhetsperspektivet säkerställs inom inriktningen matematik. Det finns dock en mycket sned könsbalans i lärolaget som undervisar ämneslärarstudenterna i matematik och matematikdidaktik, vilket är något som lärosätet behöver beakta på allvar och finna strategier för. Vidare bör lärosätet arbeta mer aktivt för jämställdhet i studentgruppen, för att både attrahera och behålla studenter av båda könen. Ett konkret utvecklingsområde är att säkerställa ett jämställt genomförande genom att inventera författarlistorna för kurslitteraturen. I självvärderingen beskriver lärosätet sitt arbete för att säkra bättre könsbalans bland studenterna genom att belysa att det finns en skillnad i intresse för matematik mellan kvinnor och män, i stället för att beskriva vad man gör för att motverka den sneda rekryteringen av studenter. Bedömgruppen ser detta som oroväckande och rekommenderar lärosätet att tydliggöra vilka åtgärder man vidtar samt tydliggöra jämställdhetsperspektivet explicit i ämnes och/eller ämnesdidaktiska kurserna.

Bedömgruppen anser att en systematisk uppföljning sker av utbildningens innehåll, utformning och genomförande. Lärosätet redovisar en infrastruktur för uppföljning, utvärdering och utvecklingsarbete, en övergripande plan för hela universitetet när det gäller studenternas utveckling och lärande samt flera olika formella och informella forum för återkoppling. Lärosätet

ger exempel på förändringar som har genomförts som en följd av det arbetet. Kursutvärderingar och andra former av återkoppling har lett till att utbildningen har utvecklats och att förändringar skett i olika kurser. Det exemplifieras med de självständiga arbetena och en satsning på progression mellan kurserna gällande generiska förmågor såsom självständighet, vetenskapligt förhållningssätt, självkännedom, kreativitet, digital kompetens, kommunikationsförmåga, etiskt förhållningssätt och förmåga till samverkan. Ett viktigt utvecklingsområde är att säkerställa sammanhållning mellan utbildningens olika delar, i synnerhet mellan ämnesdidaktik och UVK. Detta arbete bör involvera studenterna och deras perspektiv.

Lärosätet arbetar för att hjälpa studenterna att genomföra utbildningen inom planerad studietid genom en modell med en "självständighetstrappa" med tre steg: professionell student, deltagande aktör och självständig aktör. Trappan gestaltar en ambition av progression i processen att få studenten att ta eget ansvar för sin utbildning. Dessutom finns stöd i form av bibliotek och skrivstöd. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att tydliggöra vilka stödfunktioner som finns för inriktningen matematik.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Bedömargruppen anser att studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Kurserna avslutas med kursutvärderingar och några kurser har även en utvärdering som genomförs under pågående kurs. Lärosätet genomför även alumnenkäter. I inriktningen matematik pekar man på att studenterna svarar på kursutvärderingar och får återkoppling på utfallet. Därtill har man diskussionsforum i Canvas där studenterna kan framföra sina åsikter. Med en så liten grupp hamnar studenterna nära lärarna. I intervjuerna framkom också vid flera tillfällen att lärarna i matematik och ämnesdidaktik tar till sig av studenternas åsikter. Det framkommer t.ex. att man ändrat kursordning när det gäller ämneskombinationen matematik och fysik samt hur VFU förhåller sig till helgdagar.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet, även om bedömargruppen menar att detta är ett utvecklingsområde för vidare preciseringar. Lärosätet redovisar ett brett urval samarbetspartner, men beskriver inte på ett övertygande sätt hur dessa kontakter kan bidra till att göra studenterna förberedda på förändringar i arbetslivet. En del av säkerställandet av bedömningsgrunden sker inom ramen för de specifika ämnena. Positivt är att lärosätet samverkar med övningsskolor och att man arbetar för att förbereda studenterna för ett föränderligt arbetsliv i både matematikkurser och matematikdidaktiska kurser t.ex. inom diskret matematik, klassisk geometri och nu senast programmering. Ett gott exempel inom inriktningen matematik är den kompetensutvecklingsdag för lärare som också ingår i en ämnesdidaktisk kurs i utbildningen. Det framstår som ett utmärkt initiativ för att få studenterna att samverka med verksamma lärare, till nytta för båda parter.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar**Personal**

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Antalet lärare och dess sammantagna kompetens är god på lärosätet. I lärargruppen finns både vetenskapligt meriterad personal samt personal med professionserfarenheter i form av egen lärarutbildning. Luleå tekniska universitet beskriver i sin självvärdering att undervisningen inom ämneslärarprogrammet görs av lektorer, biträdande professorer, professorer, adjunkter och doktorander. Universitetsadjunkternas andel av undervisningstiden är 24 procent, och därför sker en stor del av undervisningen med vetenskaplig meriterad personal. Undervisande adjunkter är dessutom vanliga särskilt vid de konstnärliga utbildningarna. Enligt självvärderingen är drygt 100 lärare/konsulter involverade i ämneslärarutbildningen. Självvärderingens avsnitt om antalet lärare och deras sammantagna kompetens förhåller sig till utbildningen som helhet och inte uttryckligen till den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Det är därför svårt att exakt värdera hur adekvat lärarkompetensen är på kort och lång sikt när det gäller UVK. Av lärartabellen framgår däremot att den disputerade personalen i nuläget även dominerar i undervisningen inom UVK. Därför bedöms antalet lärare och lärarnas vetenskapliga kompetens som adekvat.

Kompetensen är ämnesmässigt adekvat och i proportion till UVK:s innehåll och genomförande på kort sikt. Lärosätet anger i sin självvärdering att det finns ett system för långsiktig kompetensförsörjning och den kortsiktiga kompetensförsörjningen på programmet anses vara adekvat, eftersom det finns en majoritet av tillsvidareanställda lärare kopplade till programmet. Bedömggruppen delar den uppfattningen, men noterar samtidigt att alla lärare har mindre än 17 procent av sin tjänst förlagd inom UVK och att lärarna är spridda på flera ämnen. Detta, tillsammans med antalet lärare som är verksamma på UVK-kurserna, kan vara ett problem för att säkerställa en sammanhållen utbildning. Enligt lärartabellen undervisar 24 personer i UVK och 8 personer i den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU). Både självvärderingen och intervjuerna visar att antalet ämneslärare är tämligen få och fördelade på olika inriktningar. Av intervjuerna framgår att antalet ämneslärarstudenter sammantaget är tämligen få. Det stämmer överens med självvärderingens uppgift att det är få studenter i utbildningen fördelade på många inriktningar. Bedömggruppen drar därför slutsatsen att antalet lärare är i proportion till utbildningens volym. Bedömggruppen menar vidare att kompetensförsörjningen är god med hänvisning till den forskarskola med 8 doktorander som startar 2019.

Bedömggruppen menar att ett möjligt utvecklingsarbete kan utgöras av att skapa en läarmässigt mer sammanhållen UVK genom att minska antalet involverade lärare. Ett annat utvecklingsområde är att stärka det gemensamma ansvaret för UVK som helhet och som del av ämneslärarutbildningen. Detta med avseende på alla undervisande lärare i UVK, men även mellan UVK samt ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Bedömggruppen menar alltså att lärosätet bör arbeta för att skapa en mer integrerad lärarutbildning, där utbildningens olika delar (ämneskurser, UVK och VFU) och struktur är tydligt integrerad, kommunicerad, förstådd och förankrad bland studenter och lärare.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet skriver i sin självvärdering att lärarutbildningen är kopplad till fem forskningsämnen på institutionen för konst, kommunikation och lärande, samtliga med vetenskapligt meriterade forskningsledare. Dessutom bedrivs ämneslärarutbildningen kopplad till ämnena fysik, samhällskunskap och historia. För samtliga ämnen anger lärosätet att det bedrivs forskning med god vetenskaplig kvalitet. Självvärderingen beskriver i allmänna ordalag utbildningsmiljön på campusorterna Luleå och Piteå där utbildningen bedrivs, med viss betoning på de studiesociala miljöerna. Exempelvis kommenterar lärosätet arbetet att integrera utbildningarna i Luleå respektive Piteå genom samarbeten och aktiviteter (exempelvis "Universitetet presenterar"), men också genom utbyte av studieerfarenheter och kulturaktiviteter. Självvärderingens text redovisar huvudsakligen integrationen på respektive ort, men inte så mycket mellan orterna. Intervjuerna kompletterar däremot självvärderingen med att viss integration även förekommer mellan orterna (exempelvis att det finns subventionerade bussresor mellan orterna för medverkan på UVK-kurser som är gemensamma för ämneslärarutbildningen).

Av texten framgår att lärosätet har en vetenskaplig miljö, med meriterad undervisande personal. Det saknas däremot beskrivningar som tydligt visar att lärosätet har en professionsinriktad miljö för ämneslärarutbildningens utbildningsvetenskapliga kärna. Intervjuerna kompletterar samtidigt lärosätets självvärdering i den delen. Sambandet mellan forskning och utbildning, kopplad till ämneslärarutbildningen, är inte heller tydligt beskriven. Samtidigt kan de beskrivningar som görs ha viss relevans för professionsinriktningen för de konstnärliga utbildningarna, men mindre för andra. Ämneslärarutbildningen i musik får exempelvis en framträdande roll i självvärderingens beskrivning av UVK. Den professionsinriktade miljön, och sambandet mellan forskning och utbildning, kommenteras i självvärderingen för respektive ämnen.

Bedömggruppen menar att utbildningsmiljön, och sambandet mellan forskning och utbildning, borde ha kommenterats på ett fylligare och tydligare sätt i självvärderingen när det gäller UVK. De genomförda intervjuerna gav däremot kompletterande information om utbildningsmiljön, och därför anser bedömggruppen att även den delen är tillfredsställande.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Lärosätet resonerar i självvärderingen om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Detta görs bland annat genom en diskussion om professionskunskap och genom att diskussionen kopplas till VFU. Lärosätet visar också i självvärderingen hur de behandlar kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa metoder, både i olika läskurser som i förberedelser i övrigt (skrivande och seminariebehandlingar)

inför studenternas självständiga arbeten. Bedömargruppen saknar däremot en beskrivning av hur undervisningen om kvalitativa och kvantitativa metoder genomförs i praktiken. Detta hade med fördel kunnat preciseras och beskrivas tydligare.

I självvärderingen kommenteras på ett tydligt sätt progressionen i kurserna, länkat till frågan om examinationsformer och examinationskrav. I självvärderingen visas, genom exempel från fyra olika UVK-kurser, hur progressionen gentemot examensmålet säkerställs. Framför allt gäller detta hur vetenskap och beprövad erfarenhet kan länkas till varandra ur ett professionsperspektiv. Bedömargruppen menar därför att utbildningen möjliggör att studenterna uppnår målet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet behandlar i självvärderingen examensmålet om att visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat. Detta gör man genom ett allmänt resonemang om hur temaområdet återkommer i olika kurser och hur temat examineras. Bedömargruppen har beaktat att den här delen av examensmålet kan vara svårt att avgränsat exemplifiera på ett konkret sätt. Lärosätet menar att målet framför allt behandlas i det avslutande självständiga arbetet om 30 högskolepoäng och i VFU-kurserna. Opposition och försvar av det självständiga arbetet utgör en examination, vilket skapar förutsättningar för studenterna att utveckla ett kritiskt förhållningssätt och reflektionsförmåga. Examination sker också genom att studenterna ska beskriva och reflektera över teori- och metodval, samt metodologiska tillämpningar och etiska överväganden i samband med uppsatsskrivning.

Bedömargruppen menar att lärosätets redovisning av sitt arbete utifrån det här examensmålet är kortfattat och summariskt beskrivet. Det gäller exempelvis hur lärosätet säkerställer att utbildningen utvecklar studenternas förmåga att inta ett kritiskt och självständigt förhållningssätt till de kunskaper som de möter i och utanför utbildningen samt hur utbildningen bidrar via utformning och genomförande till att examensmålet uppnås. Bedömargruppens sammantagna bedömning, efter kompletterande information via intervjuerna om både organisation av VFU-kurserna (arbetsätt, VFU-handledare, examination) samt det självständiga arbetets upplägg, innehåll och examination är att lärosätet uppfyller examensmålet. Bedömargruppen menar dock att lärosätet har anledning att fortsatt analysera utbildningens innehåll utifrån examensmålet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätets självvärdering beskriver att studenterna får många tillfällen under utbildningens gång att utveckla kunskap om att tillämpa didaktik och metodik. Ett sådant exempel är kursen U0042P,

där en del av innehållet är lärandeteori och didaktik. Lärosätet exemplifierar sedan sitt resonemang genom att kommentera innehållet i en kurs om läraruppdraget (*U0042P*, 15 högskolepoäng) samt, företrädesvis, två kurser om specialpedagogiskt ledarskap (*P0056P*, 7,5 högskolepoäng, och *P0057P*, 7,5 högskolepoäng). På lärosätet finns också UVK-kurser som behandlar och examinerar frågor om elevers lärande, behov och förutsättningar, samt applikationen om allmänna didaktiska frågor med utgångspunkt i läroplanen. En del av säkerställandet av målet anges ske i de specifika ämnena.

Lärosätet skriver om kurserna i specialpedagogik att "Efter genomgången kurs ska studenterna kunna identifiera, beskriva och problematisera centrala specialpedagogiska ledarskapsteorier, där innehållsliga och etiska aspekter utgör grunden för att skapa förtroendefulla relationer och goda lärmiljöer för alla elever i gymnasieskolan. I den andra kursen vidareutvecklar studenterna sin förmåga att visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap. Bedömningskriterierna avspeglar målen genom att begrepp, perspektiv och teorier sätts in i en specialpedagogisk kontext och motiveras väl". Bedömargruppen menar att lärosätets beskrivning av examensmålet i alltför stor utsträckning fokuserar på specialpedagogiskt ledarskap. I intervjuerna framkom även återkommande kritik mot kursernas innehåll, tillämpning och fokus. Det saknas alltså beskrivningar och exemplifieringar av hur examensmålet även täcks in i andra delar av UVK-kurserna, t.ex. via VFU. Bedömargruppen menar också att lärosätets formulering om bedömningskriterierna för de refererade kurserna inte tydligt fokuserar på examensmålets skrivning om didaktik och ämnesdidaktik. Intervjuerna gav dock fylligare beskrivningar av hur lärosätet säkerställer att utbildningen ger studenterna förmåga att tillämpa den didaktik och ämnesdidaktik som krävs för undervisning och lärande. Där redovisades att didaktik och ämnesdidaktik återkommer som teman i de flesta av de kurser som ges inom UVK.

Självvärderingen och den viktiga information som framkom intervjuerna ger enligt bedömargruppen sammantaget skäl att anse att lärosätet uppfyller examensmålet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet redogör för att detta mål framför allt behandlas i de tre VFU-kurserna och de examinationsuppgifter som hör till dem. Målformuleringarna är kopplade till respektive föregående utbildningsvetenskapliga kärnkurser och till ämnesstudier. Lärosätet övergår sedan till att beskriva hur dessa tre VFU-kurser behandlar måltemat och hur examinationen sker. Två av tre VFU-kurser inkluderar exempelvis trepartsamtal, dvs. att utbildningen har ett innehåll där planering av utbildningen diskuteras med andra.

Kursmålen examineras utifrån kriterier för studentens tillämpning av sociala och didaktiska kunskaper och förståelser, färdigheter och förmågor samt värderingsförmågor och förhållningssätt. Efter avslutad kurs gör också examinatorn en individuell helhetsbedömning av studenternas insatser under VFU. Lärosätet genomför examinationen genom så kallade trepartsamtal och skriftliga redovisningsuppgifter. Bedömargruppen menar att det finns en progression i VFU-kurserna som går mot ökad självständighet i planering, genomförande och utvärdering samt

även i att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet. Detta sker både i VFU som är kopplad till UVK och i VFU som är kopplad till ämnen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Lärosätet anger i sin självvärdering att värderingsförmågor och förhållningssätt undervisas och examineras på olika sätt, bland annat i undervisningsformer där studenterna deltar aktivt och genom kamratrespons. Lärosätet tar också upp kursen om läraruppdrag (U0042P) och den skolhistoriska kursen (U0047N) som viktiga för frågor om etik, likabehandling, konflikthantering och specialpedagogik, samt, på ett mer övergripande plan, frågor om demokrati och hållbarhet. Den vetenskapsteoretiska kursen ger utrymme att diskutera frågorna på ett mer kunskapsfilosofiskt plan. Kursernas innehåll och litteratur revideras enligt självvärderingen regelbundet, för att möta samhällsförändringar och ge insikter i aktuell forskning. Värderingsövningar finns i utbildningen där studenterna prövas i bland annat empatisk förmåga.

Lärosätet redovisar i självvärderingen att de etiska frågorna även är viktiga i kurserna om specialpedagogiskt ledarskap (P0056P och P0057P) innefattande sociala, juridiska och specialpedagogiska aspekter på läraruppdraget. Elever i behov av särskilt stöd, normalitet, elevers utsatthet, språkutvecklande arbetssätt och olika språkmiljöer används som exemplifiering av samhällsliga och etiska aspekter att beakta. Kursernas koppling till mänskliga rättigheter, barnkonventionen eller en hållbar utveckling kommenteras däremot inte vidare.

I självvärderingen förs en mer generell diskussion om utbildningen satt i relation till de mänskliga rättigheterna och hållbarhet. Hållbar utveckling exemplifieras utifrån naturvetenskapliga utgångspunkter.

Bedömggruppen menar att lärosätets beskrivning är tillräcklig för att examensmålet ska anses uppfyllt.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärare i UVK-kurser deltar och engagerar sig i universitetsövergripande jämställdhetsarbete. Jämställdhetsperspektivet på ämnesnivå och i kurser beskrivs i självvärderingen, och där konstateras att det finns skillnader mellan ämnen. Därför ska ett utvecklingsarbete inledas under 2019 för att öka medvetenheten inom samtliga ämnen i ämneslärarutbildningen. Varken i självvärderingen eller i de genomförda intervjuerna framkommer dock hur långt arbetet har kommit. Bedömggruppen menar att utvecklingsinsatsen är ett tecken på att lärosätet arbetar aktivt med jämställdhet.

Bedömggruppen menar att lärosätets har visat att det pågår ett arbete gällande såväl struktur för, och innehåll i jämställdhetsarbetet, och att utbildningen därmed uppfyller bedömningsgrundens krav.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet redovisar tydligt i sin självvärdering hur de arbetar med systematisk uppföljning av UVK, hur dessa insatser återrapporteras och hur de vid behov omsätts i åtgärder. Lärosätet redovisar en infrastruktur för uppföljning, utvärdering och utvecklingsarbete, en övergripande plan för hela universitetet när det gäller studenternas utveckling och lärande samt flera olika formella och informella forum för återkoppling. Lärosätet ger flera exempel på förändringar som har genomförts sedan 2011 som följd av detta arbete, både i relation till studenter, vetenskaplighet och specifika ämnen. Hit kan också räknas utbildningens modell för självständiga arbeten som har utvecklats genom fondstöd från lärosätet centralt. Arbetet genomförs både programövergripande och i programråd med representanter för lärare och studenter. En självvärdering genomförs vartannat år, enligt lärosätets kvalitetssystem.

Kursutvärderingar och andra former av återkoppling har enligt självvärderingen lett till att utbildningen utvecklas och att förändringar skett i olika kurser. Detta exemplifieras med de självständiga arbetena och en satsning på progression mellan kurserna när det gäller generiska förmågor som självständighet, vetenskapligt förhållningssätt, självkänedom, kreativitet, digital kompetens, kommunikationsförmåga, etiskt förhållningssätt och förmåga till samverkan. Bedömggruppen menar att lärosätet ger en tydlig beskrivning av insatser som visar att denna bedömningsgrund är tillfredsställande.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet beskriver i sin självvärdering att utbildningens utformning och genomförande är upplag på ett sätt som tar hänsyn till studenternas förutsättningar och behov. Syftet är att studenterna ska ha möjlighet att slutföra sin utbildning inom planerad studietid. I självvärderingens text exemplifieras detta genom olika stödjande åtgärder som studenterna har tillgång till. Det finns också en systematisk uppföljning av och statistik över genomströmning och kvarvaro.

Lärosätet redovisar i sin självvärdering hur de arbetar med en för alla utbildningar gemensam pedagogisk idé för att stödja studenternas utveckling mot självständighet. Bedömggruppen menar att denna pedagogiska idé är intressant. I den pedagogiska idén finns en "självständighetstrappa" med tre steg: professionell student, deltagande aktör och självständig aktör. Trappan gestaltar en ambition av progression i processen att få studenten att ta eget ansvar för sin utbildning – att gå från att vara professionell student till självständig och professionell lärare. Studenterna får stöd i form av bibliotek, skrivstöd m.m. Dessutom redovisas att lärosätet arbetar med målmatriser för utbildningen och att justeringar av kursplaner görs löpande för att nå målen med utbildningen. Det framgår i självvärderingen att en del studenter har svårt att slutföra utbildningen på grund av bristande skrivförmåga.

Bedömningsområde: Studentperspektiv**Studentperspektiv**

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet redovisar i sin självvärdering hur studenterna ges möjlighet att utveckla utbildningens innehåll. Det görs framför allt genom att hänvisa till studentkårens arbete, studentrepresentation i beslutande och beredande organ, nöjd student-index och systematiserade kursutvärderingar. Några kurser har utvärderingar som genomförs under pågående kurs. Lärosätet genomför även alumnenkäter.

Bedömggruppen menar att lärosätet via självvärderingen och de genomförda intervjuerna har visat att studenterna ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Arbetsliv och samverkan**

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

I självvärderingen redovisar lärosätet en bredd i antal projekt för att stärka skolkontakterna. Några exempel på det är regional forskarskola, regionalt samverkansråd, näraliggande lärosäten, avtal om praktiska forskning, försöksverksamhet med övningsskolor och alumnverksamhet. Relevant samverkan med det omgivande samhället sker alltså enligt bedömggruppen. Självvärderingen saknar däremot en tydlig beskrivning av hur utbildningen genom de här insatserna utvecklar studentens beredskap för att möta förändringar i arbetslivet. Det är utifrån självvärderingen och intervjuerna rimligt att anta att så sker, men det hade kunnat beskrivas tydligare. Under intervjuerna kommenterades frågan om studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet på ett mycket allmänt sätt, utöver att nätverken med externa intressenter existerar. Bedömggruppen menar därför att ett utvecklingsområde för lärosätet är att förtydliga och precisera hur samverkan med det omgivande samhället konkret utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Genomgången visar att utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Samtidigt menar dock bedömggruppen att detta är ett utvecklingsområde för vidare preciseringar vad avser att visa hur detta sker och hur det kan förstärkas. Bedömggruppen menar att relevant samverkan sker med det omgivande samhället.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom

utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Antalet lärare och deras sammantagna kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym och innehåll vad gäller UVK. I lärargruppen finns både vetenskapligt meriterad personal och personal med professionserfarenheter i form av egen lärarutbildning. Bedömaregruppen menar vidare att kompetensförsörjningen är god med hänvisning till den forskarskola med 8 doktorander som startar 2019.

Det finns en vetenskaplig miljö som är relevant för utbildningens UVK del. Den professionsinriktade miljön är svagare. Bedömaregruppen anser ändå att lärosätet uppfyller en grundnivå, men att den kan utvecklas. Samma sak gäller för sambandet mellan forskning och utbildning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Inom UVK framgår på ett tydligt sätt progressionen i kurserna, länkat till frågan om examinationsformer och examinationskrav. Framför allt gäller detta hur vetenskap och beprövad erfarenhet kan länkas till varandra ur ett professionsperspektiv, men arbetet med kvalitativa och kvantitativa metoder kan bli tydligare.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Målet behandlas framför allt i det avslutande självständiga arbetet om 30 högskolepoäng och i VFU-kurserna. Opposition och försvar av det egna arbetet är en examination som skapar förutsättningar för studenten att utveckla ett kritiskt förhållningssätt och reflektionsförmåga. Examination sker också genom att studenten ska beskriva och reflektera över teori- och metodval, samt göra metodologiska tillämpningar och etiska överväganden i samband med uppsatsskrivning.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Didaktik och ämnesdidaktik återkommer som teman i de flesta av de kurser som ges inom UVK. Lärosätet erbjuder UVK-kurser som behandlar och examinerar frågor om elevers lärande, behov och förutsättningar samt allmäntdidaktiska frågor. En del av säkerställandet av målet sker i de specifika ämnena.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet behandlar och examinerar detta mål i de tre VFU-kurserna med tillhörande examinationsuppgifter. Kurserna länkas till utbildningsvetenskapliga kärnkurser och ämnesstudier. Lärosätet genomför examination genom så kallade trepartssamtal och skriftliga redovisningsuppgifter. Bedömaregruppen menar att det finns en progression i VFU-kurserna som går mot ökad självständighet i planering, genomförande och utvärdering samt även i att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Flera UVK-kurser lyfter fram frågor om etik, likabehandling, konflikthantering, specialpedagogik samt, på ett mer övergripande plan, frågor om demokrati och hållbarhet. I den vetenskapsteoretiska kursen får

studenterna utrymme att diskutera frågorna på ett mer kunskapsfilosofiskt plan. Hållbar utveckling exemplifieras utifrån naturvetenskapliga utgångspunkter.

Lärosätet redovisar tydligt hur jämställdhetsarbetet säkerställs. Lärare i UVK-kurser deltar och engagerar sig i det universitetsövergripande jämställdhetsarbetet. Jämställdhetsperspektivet på ämnesnivå och i kurser beskrivs i självvärderingen, och där konstateras att det finns skillnader mellan ämnen. Därför har ett utvecklingsarbete inletts under 2019, för att öka medvetenheten om jämställdhetsfrågorna inom samtliga ämnen i ämneslärarutbildningen.

Bedömargruppen anser att en systematisk uppföljning sker av utbildningens innehåll, utformning och genomförande. Lärosätet redovisar en infrastruktur för uppföljning, utvärdering och utvecklingsarbete, en övergripande plan för hela universitetet när det gäller studenternas utveckling och lärande samt flera olika formella och informella forum för återkoppling. Lärosätet ger exempel på förändringar som har genomförts som en följd av det arbetet. Kursutvärderingar och andra former av återkoppling har lett till att utbildningen har utvecklats och att förändringar skett i olika kurser. Det exemplifieras med de självständiga arbetena och en satsning på progression mellan kurserna gällande generiska förmågor såsom självständighet, vetenskapligt förhållningssätt, självkännedom, kreativitet, digital kompetens, kommunikationsförmåga, etiskt förhållningssätt och förmåga till samverkan.

Bedömargruppen anser att lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid. Lärosätet arbetar för att hjälpa studenterna att genomföra utbildningen inom planerad studietid genom en modell med en "självständighetstrappa" med tre steg: professionell student, deltagande aktör och självständig aktör. Trappan gestaltar en ambition av progression i processen att få studenten att ta eget ansvar för sin utbildning. Dessutom finns stöd i form av bibliotek och skrivstöd.

Bedömargruppen anser att studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Kurserna avslutas med kursutvärderingar och några kurser har även en utvärdering som genomförs under pågående kurs. Lärosätet genomför även alumnenkäter.

Utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet, även om bedömargruppen menar att detta är ett utvecklingsområde för vidare preciseringar.

Lärosätet redovisar ett brett urval samarbetspartner, men beskriver inte på ett övertygande sätt hur dessa kontakter kan bidra till att göra studenterna förberedda på förändringar i arbetslivet. En del av säkerställandet av bedömningsgrunden sker inom ramen för de specifika ämnena.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga,*

professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är inte adekvat och står inte i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Lärosätet anger i självvärderingen att man normalt har cirka 10 matematiklärarstudenter per år. Vidare anges att åtta av nio matematikkurser samläses med civilingenjörsprogram, men att en matematikkurs ges enbart för ämneslärarstudenterna. Enligt självvärderingen är sex av matematikinstitutionens sjutton anställda engagerade i ämneslärarutbildningen. Med 10 studenter finns det alltså gott om personal i matematik. Vid intervjuerna framkommer att nästan alla lärare har högskolepedagogisk utbildning.

Den vetenskapliga kompetensen i matematik bedöms som tillfredställande. Det finns dock brister i kompetens i matematikdidaktik bland de tillsvidareanställda lärarna. Enligt självvärderingen har undervisningen i ämnesdidaktik under det senaste året genomförts av en professor och två universitetslektorer (vikarierande, har inte angivits i lärartabellen), alla tre forskare i matematikdidaktik. Dessa tre har också hand om de självständiga arbetena. Vid intervjuerna framkom att den universitetslektor i matematikdidaktik som angivits i tabellen har gått i pension. I självvärderingen står att man har startat en forskarskola, vilket innebär ett tillskott av minst tre doktorander i *Matematik och lärande*. Enligt självvärderingen finns "ett antal" universitetslektorer vid institutionen, vilket lär betyda att det finns ytterligare personal. Det framkommer dock inte varför man inte använt dessa och i stället engagerat vikarier i undervisningen på ämneslärarprogrammet. Vid intervjuerna angavs att många som arbetar med pedagogiska ämnen vid lärosätet inte är tillsvidareanställda.

Den professionsinriktade kompetensen bland personalen framstår som svag i både självvärderingen och intervjuerna. I lärartabellen anges att en av tio lärare har ämneslärarexamen, och vid intervjuerna framkom att denna lärarexamen är från ett annat land. Denna lärare gör skolbesök, vilket är positivt.

Bedömggruppen anser att det behövs en starkare och bredare professionskompetens inom lärarlaget för att säkerställa att utbildningen är relevant och förbereder studenterna för lärarens verklighet. Lärosätet behöver dessutom säkerställa den matematikdidaktiska kompetensen.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns inte en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Enligt lärartabellen är fyra professorer engagerade i ämneslärarutbildningen. Bedömggruppen anser att det är föredömligt, även om lärartabellen anger att bara en av dessa har egentlig forskningstid, utöver 10 procent kompetensutvecklingstid. Detsamma gäller för fem av sex universitetslektorer. Vid intervjuerna anges dock att dessa lärare publicerar cirka 2 artiklar per anställd och år, och att orsaken till detta är att man i verkligheten lägger mer tid på forskning än vad procentsatserna i tjänsteplaneringen anger. Bedömggruppen ser dock inte detta som ett bra system för att styra en tjänsteplanering som främjar kompetensutveckling och förkovran.

I självvärderingen framkommer att man använder forskningsartiklar i undervisningen i matematikdidaktik, även artiklar som är skrivna av de undervisande lärarna. I tillägg till lärarnas

vetenskapliga kompetens blir detta ett sätt att säkerställa att utbildningen vilar på vetenskaplig grund.

Eftersom den professionsinriktade kompetensen i läroplanen är liten finns i dag ingen stark professionsinriktad miljö. Den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) genomförs inom övningskoleverksamheten, vilket bör stärka professionskompetensen något, men bedömargruppen vill framhålla att kunskap om professionen och dess villkor är viktigt även inom högskoleförlagda kurser.

Bedömargruppen anser att den vetenskapliga kompetensen i dag är god i både matematik men inte matematikdidaktik, och att det finns ett samband mellan denna kompetens och utbildningens genomförande. Dock rekommenderar bedömargruppen att tjänsteplaneringen görs så att lärarna inom planerad tid får tid för forskning, för att säkerställa att den vetenskapliga kompetensen bibehålls, även hos undervisande personal som inte vill forska på fritiden.

Utifrån självvärderingen, intervjuerna och läroplanen anser bedömargruppen att den professionsrelaterade miljön behöver utvecklas, t.ex. för att säkerställa att studenterna får förståelse för relationen mellan vetenskaplig och beprövad erfarenhet, så att t.ex. matematikdidaktisk teori och metodik kan diskuteras och balanseras i utbildningen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Åtta av de nio matematikkurserna samläses tillsammans med civilingenjörsstudenter, enligt självvärderingen. De flesta är inom området analys, inklusive transformteori. Därtill finns kurser om linjär algebra, statistik, diskret matematik och Matlab. Vid intervjuerna framkom att man precis omformat den inledande kursen Analysens grunder så att den ska inkludera klassisk geometri som är relevant för gymnasieskolan.

I självvärderingen framkommer att man främst har skriftliga tentamina, och de exempeluppgifter som ges är tekniskt avancerade. Bedömargruppen anser att lärosätet bör överväga en ökad variation i examinationsformerna för ämneslärnans ämnesstudier.

I självvärderingen anges att matematikkursernas innehåll relaterar till ett antal tillämpningar i det moderna samhället och i forskningen, och att de behandlar teorier, metoder och begrepp som är relevanta för både civilingenjörer och matematiklärare. Vidare ingår modellering i matematikkurserna. Rätt genomfört kan det innebära att studenterna får fördjupad insyn i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, vilket bedömargruppen anser att lärosätet behöver säkerställa.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om

relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

I självvärdering beskrivs vetenskapsteoretiska inslag i kursen Matematikdidaktik för ämneslärare 1 som behandlar filosofiska frågor om den matematiska kunskapens natur samt begrepp såsom logicismen, intuitionismen, realismen och positivismen.

I samma kurs ingår också en introduktion om kvalitativa forskningsmetoder, t.ex. innehållsanalys, varefter kunskaperna om kvalitativa forskningsmetoder fördjupas under kursen *Matematikdidaktik för ämneslärare 2*. I *Matematikdidaktisk fördjupningskurs* ingår inslag om kvantitativa forskningsmetoder, inklusive statistisk programvara. Detta examineras genom kursuppgifter och projektarbete. Ett enda examensarbete har bedömts, och det var tillfredsställande när det gäller vetenskaplig metod.

Bedömargruppen har inte funnit evidens för att lärosätet inom de ämnesmässiga och didaktiska delarna av utbildningen ger studenterna möjlighet att utveckla kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Vidare tyder intervjuerna på att det är mindre framgångsrikt att den utbildningsvetenskapliga kursen om forskningsmetoder läses redan termin 2. Innehållet lär då uppfattas som abstrakt och mindre relevant för studenterna. Dessutom lär studenterna glömma mycket av innehållet innan de hunnit fram till det självständiga arbetet under termin 10. Bedömargruppen föreslår därför att kursen om forskningsmetoder och vetenskapsteori flyttas till ett senare tillfälle i utbildningen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

I självvärderingen beskrivs tillfällena då studenterna får möjlighet att utveckla förmågor i förhållande till målet. Till exempel beskrivs att de studerar sin egen inläring i Matematikdidaktik för ämneslärare 1 och 2, genom att de besvarar en enkät och sedan ritar begreppskartor.

Vid intervjuerna framkom att man i utbildningen har projektarbeten i grupper om 2–3 studenter för att lära studenterna att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter, t.ex. hur man systematiskt samlar och analyserar data för att kritiskt dra slutsatser. Detta examineras genom ett seminarium i slutet av kursen och genom en skriftlig rapport.

När det gäller att bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten hänvisar lärosätet i självvärderingen till det självständiga arbetet. Man skriver att de i framtiden kan skrivas i samverkan med en forskarskola, om praktisk forskning. Endast ett självständigt arbete har bedömts.

Det är inte tydligt hur lärosätet, genom utbildningens utformning och genomförande, möjliggör och säkerställer att studenten når fördjupad förmåga. I underlaget framgår det att studenterna har

möjlighet att utveckla förmågor i förhållande till bedömningsgrunden, men man förklarar inte närmare hur fördjupad förmåga uppnås och uppvisar ingen tydlig progression, till exempel hur man förbereder studenterna att systematiskt insamla erfarenheter och forskningsresultat som förberedelse inför examensarbetet. Lärosätet har valt att förlägga den del som handlar om att bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten till det självständiga arbetet, vilket bedömggruppen tycker är positivt, men en rekommendation är att lärosätet även integrerar aspekten i övriga kurser. Lärosätet bör även överväga att införa en större variation i examinationsformerna.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen beskrivs innehållet i kursen Matematikdidaktik för ämneslärare 1 och 2. Exempelen som ges är matematiknära, vilket bedömnarna ser som positivt. Man nämner t.ex. elevers förståelse för begrepp, elevers olika förutsättningar, föreställning om det matematiska tänkandet och matematikens språk, metoder för att undervisa i matematik, laborativa och kollaborativa undervisningsexperiment, problem med matematiskt innehåll, programmering som verktyg och läromedel. Man nämner teorierna APOS och begreppsbild. Lärosätet skriver att didaktiska inslag examineras genom skriftliga kursuppgifter eller rapporter från projektarbeten.

Bedömggruppen anser att utbildningen också behöver inkludera metodik som förbereder studenterna för att kunna visa denna kunskap under VFU:n. I underlagen finns inga sådana inslag tydligt redovisade. Vid intervjuerna framkom vid flera tillfällen att man ser en utmaning i studenternas förberedelse inför VFU. Man har hittills inte haft en struktur för detta, utan förberedelserna ska göras inom UVK där det dock saknas matematikdidaktisk expertis. Inför VFU 2 undervisar den ämnesdidaktiska personalen en del inslag om generella matematiska teorier, enligt intervjuerna. Varken i självvärderingen eller vid intervjun fram kom dock att lärosätet inkluderar genomtänkta och systematiska metodikinslag i utbildningen, vilket bedömggruppen ser som avgörande brist.

Enligt bedömggruppen är det anmärkningsvärt att lärosätet inte inkluderar VFU för att nå dessa mål. Varken i självvärderingen för UVK eller ämne och ämnesdidaktik visar lärosätet att VFU används för att uppnå detta mål. Enligt självvärderingen för UVK ska även VFU behandlas i självvärderingen när det gäller ämne och ämnesdidaktik, vilket inte sker. Vid intervjuerna framkom också motstridiga uppgifter om huruvida studenterna möter matematikkompetent personal som lärare eller examinatorer i VFU-kurserna. Bedömggruppen anser att lärosätet inte kan uppnå detta mål utan nära koppling mellan de ämnesdidaktiska kurserna och VFU.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

I självvärderingen anges att lärosätet använder projektarbeten i varje didaktisk kurs för att utveckla förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och

utveckla undervisning. Man anger att det till exempel kan innebära att studenterna undersöker hur programmering kan användas för att lära ut ett givet matematiskt begrepp eller en räknemetod. Bedömaregruppen gör tolkningen att de projekt som ingår bidrar till studenternas förmåga att utvärdera och utveckla undervisning.

Enligt bedömaregruppen är det anmärkningsvärt att den ämnesanknutna VFU:n inte inkluderas i progressionen för att både utveckla och examinera förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning. I självvärderingen för UVK beskrivs visserligen VFU under detta mål, men bedömaregruppen anser att det krävs en nära koppling mellan de ämnesdidaktiska kurserna och VFU för att säkerställa att studenterna visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt.

Vid intervjuerna framkom att VFU examineras genom trepartssamtal i VFU 1 och VFU 3, medan VFU 2 examineras genom samtal mellan högskolan och handledaren. Det är dock inte alltid som personal från högskolan gör lektionsbesök eller tar del av inspelat material från VFU:n för att bedöma studentens förmåga att tillämpa didaktik och metodik i klassrumssituationer. Denna examination ger enligt bedömaregruppen svaga förutsättningar för en rättssäker examination och för att olika handledare ska kunna kalibrera sina bedömningar och sätta graderade betyg på förmågan att praktiskt tillämpa didaktik. Bedömaregruppen har inte heller funnit evidens på att lärosätet säkerställer måluppfyllelse på annat tillfredsställande sätt. Under intervjuerna framkommer att handledarna på övningsskolorna förväntas ha handledarutbildning, men alla har inte tagit del av en sådan kurs än. Bedömaregruppen anser därför att högskolan inte har förutsättningar för att säkerställa måluppfyllelsen.

I självvärderingen nämns kort att de matematikdidaktiska kurserna inkluderar inslag om hur man kan hantera elevers olika förutsättningar. Vid intervjuerna framkom dock att det är ett utvecklingsområde att studenterna på bästa sätt ska kunna stimulera varje elevs lärande och utveckling. Exempelvis har man ingen undervisning om särbegåvade (även om man haft en workshop på detta tema för verksamma lärare). Bedömaregruppen ser inte att lärosätet i dag säkerställer att studenten när examen utfärdas har förmåga att stimulera varje elevs lärande.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Enligt självvärderingen tas jämställdhetsfrågor upp i didaktikkurserna i samband med diskussioner om olika perspektiv på skolans matematik och matematikens natur. Studenterna ska se matematiken på ett "brett sätt" och vara öppna för "olika utgångspunkter och värderingar". Vid intervjuerna lyftes dessa vaga beskrivningar, också för examination, och lärosätet ansåg att det finns utmaningar med dessa inslag i utbildningen. Samtidigt vill man i utbildningen betona att matematiken är för alla. Vidare framkom vid intervjuerna att undervisning om jämställdhet får stort utrymme i UVK-delarna av utbildningen.

Vid intervjun framkom att man för kurserna i matematik och matematikdidaktik gått igenom kurslitteraturens innehåll ur ett jämställdhetsperspektiv. Dock har man inte beaktat författarlistor.

I självvärderingen beskriver lärosätet sitt arbete för att säkra bättre könsbalans bland studenterna genom att belysa att det finns en skillnad i intresse för matematik mellan kvinnor och män, i stället för att beskriva vad man gör för att motverka den sneda rekryteringen av studenter. Bedömaregruppen ser detta som oroväckande och rekommenderar lärosätet att tydliggöra vilka åtgärder man gör för att motverka denna sneda rekrytering. Vidare anser bedömaregruppen att jämställdhetsperspektivet bör explicit förankras i ämnes och/eller ämnesdidaktiska kurserna.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

I självvärderingen anges att kvantitativa data från tentamensresultat följs upp, och att didaktikkurserna utvärderas enligt SOLO-taxonomin. Vid intervjuerna framkom att bara 25–30 procent av studenterna väljer att svara på kursenkäterna, men enligt självvärderingen diskuteras enkätsvaren, det vill säga den samlade bilden av studenternas åsikter, på ämnesmöten. Detta har lett till utveckling, till exempel fler undervisningspass, uppdaterad litteratur och mer programmering. Under rubriken Studentperspektiv i självvärderingen framkommer att resultaten från kursutvärderingar återkopplas till programråd och studenterna. En brist är dock att lärarstudenternas kursutvärderingssvar inte kan urskiljas från övriga studenter, så lärarstudenternas specifika behov beaktas inte särskilt utifrån deras anonyma svar. Men eftersom studentgruppen är liten har man direkt kontakt och studenternas åsikter kan komma fram den vägen. Hur detta säkerställs framkommer dock inte.

I självvärderingen ger lärosätet ett exempel på förändringar som gjorts, till exempel för att möta förändringarna i skolan rörande användningen av datorer och programmering.

Samverkan mellan UVK och de ämnesdidaktiska kurserna framstår som otillräcklig, i både självvärderingen och intervjuerna. För att säkerställa att man har en sammanhållen utbildning behöver lärosätet utveckla en progression som inkluderar kurser inom ämnesdidaktik och UVK, t.ex. när det gäller didaktik och bedömning.

Bedömaregruppen anser att självvärderingen brister i reflektion kring lärosätets utvecklingsbehov, t.ex. varför man har få kvinnliga studenter, varför studenter hoppar av från studierna, hur studenterna behöver förberedas inför VFU och hur det är lämpligt med samverkan med UVK och VFU. Denna självkritiska reflektion är en förutsättning för att öka utbildningens kvalitet. Vår slutsats är därför att denna självkritiska del av kvalitetsarbetet är ett utvecklingsområde för lärosätet.

Lärosätet verkar inte för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

I självvärderingen finns inget som tyder på att man särskilt arbetar med genomströmningen i ämnesdelarna och de ämnesdidaktiska delarna, förutom möjligtvis att man ger mycket tid till handledning av de självständiga arbetena. Med så få studenter bör det dock vara prioriterat att arbeta för god genomströmning och få avhopp. Bedömaregruppen anser därför att lärosätet inte

när detta mål. Vid intervjuerna framkom att matematik, jämfört med andra ämnen, inte särskiljer sig när det gäller genomströmning.

Bedömningsområde: Studentperspektiv**Studentperspektiv**

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

I självvärderingen pekar man på att studenterna svarar på kursutvärderingar och får återkoppling på utfallet. Därtill har man diskussionsforum i Canvas där studenterna kan framföra sina åsikter. Med en så liten grupp hamnar studenterna nära lärarna. I intervjuerna framkom också vid flera tillfällen att lärarna i matematik och ämnesdidaktik tar till sig av studenternas åsikter. Det framkommer t.ex. att man ändrat kursordning när det gäller ämneskombinationen matematik och fysik samt hur VFU förhåller sig till helgdagar. Bedömargruppen anser dock att lärosätet behöver säkerställa att studenterna blir drivande och engagerade i utvecklingen av de ämnesinriktade och ämnesdidaktiska delarna av utbildningen, samt att man arbetar aktivt för att höja svarsfrekvensen på kursutvärderingar.

Bedömargruppens slutsatser är att studenten har möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Arbetsliv och samverkan**

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Enligt självvärderingen förbereder man studenterna för ett föränderligt yrkesliv genom att lära dem hantera många olika fenomen som förändras över tiden. I didaktiken fokuserar man på allmänna matematikdidaktiska teorier som ska vara användbara oberoende av inlärningsmiljö. Man beaktar utvecklingen inom matematikdidaktiken och har t.ex. infört inslag om teorier som motiverar införandet av programmering.

Vidare lyfter man fram samverkan i form av lärosätets kompetensutvecklingsdag tillsammans med gymnasieskolor från flera kommuner i Norrbotten. Sedan läsåret 19/20 ingår denna dag i kursen Matematikdidaktik för ämneslärare 1, vilket för bedömargruppen framstår som ett utmärkt initiativ för att studenterna ska samverka med verksamma lärare, för ömsesidig nytta.

Bedömargruppen reagerar på att lärosätet i självvärderingen framställer skolämnet matematik som opåverkat av utveckling. En del förändringar har faktiskt skett över åren, t.ex. inom diskret matematik, klassisk geometri och nu senast programmering. Man bör alltså förvänta sig att lärare även i framtiden måste vara redo att utvecklas, även ämnesmässigt, för att hantera kommande förändringar i skolämnet matematik.

För att ytterligare säkerställa att utbildningen är relevant och förbereder studenterna för yrkeslivet rekommenderar bedömargruppen att lärosätet involverar representanter för yrkeslivet i styrningen av programmet.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Det finns god vetenskaplig kompetens bland lärarna som undervisar i matematik. De flesta även professorerna, har endast 10 procent av sin tid avsatt för kompetensutveckling och forskning men de är ändå aktiva i forskning och med publicering. Bedömargruppen anser dock att det behövs en starkare och bredare professionskompetens inom läraryrket för att säkerställa att utbildningen är relevant och förbereder studenterna för lärarens verklighet. Den matematikdidaktiska kompetensen behöver även stärkas. Bedömargruppen menar därför att personal inte är tillfredsställande.

Bedömargruppen anser att den vetenskapliga kompetensen i dag är god i matematik men inte matematikdidaktik, och att det finns ett samband mellan denna kompetens och utbildningens genomförande. Ett viktigt utvecklingsområde är att stärka den professionsinriktade miljön och kompetensen bland lärarna, eftersom man i dag har mycket få lärare med ämneslärarexamen och inga adjungerade adjunkter från gymnasieskolan.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, anses uppfyllt. Det matematiska innehållet omfattar kurser om modellering och programmering, och det läses i huvudsak tillsammans med ingenjörstudenter. Det matematiska innehållet framstår som relevant för ämneslärare i matematik, i synnerhet nu när man lägger till inslag om klassisk geometri, vilket saknats tidigare.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Lärosätet har ämnesdidaktiska kurser för att utveckla studenternas kunskap om vetenskapsteori och forskningsmetoder. Detta framkommer i självvärderingen. Lärosätet har dock inte visat hur man på ett tillfredsställande sätt arbetar med att studenten visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat anses vara inte tillfredsställande.

Enligt självvärderingen har den ämnesdidaktiska kursen inslag som går ut på att utveckla studenternas förmåga att systematiskt tillvarata erfarenheter och relevanta forskningsresultat. I underlaget framgår det att studenterna får möjlighet att utveckla förmågor i förhållande till bedömningsgrunden, men det går inte in på djupet om hur fördjupad förmåga uppnås, och uppvisar heller ingen tydlig progression. Lärosätet har valt att förlägga den del som handlar om att

bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten till det självständiga arbetet, vilket bedömgargruppen tycker är positivt, men vi vill även rekommendera lärosätet att integrera aspekten i övriga kurser. Lärosätet bör även överväga att införa en större variation i examinationsformerna.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik anses vara inte tillfredsställande. De ämnesdidaktiska inlagen som beskrivs är matematiknära, vilket är positivt. Bedömgargruppen anser dock att studenterna behöver förberedas bättre inför VFU, med mer praktiknära metodikinslag. Mycket väsentligt är också att VFU inkluderas i progressionen, för att säkerställa att studenterna kan tillämpa ämnesdidaktiken när de planerar och genomför undervisning.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls inte. Enligt bedömgargruppen är det anmärkningsvärt att den ämnesanknutna VFU:n inte inkluderas i progressionen för att både utveckla och examinera förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning. Bedömgargruppen anser att lärosätet inte säkerställer på ett likvärdigt sätt genom examination att studenterna under sin VFU kan tillämpa didaktik samt planera och genomföra undervisning, eftersom lektionsbesök/eller inspelat material från VFU:n inte alltid ingår i bedömningen. Bedömgargruppen har inte heller funnit evidens på att lärosätet säkerställer måluppfyllelse på annat tillfredsställande sätt.

Jämställdhet bedöms som tillfredsställande. Det finns en mycket sned könsbalans i lärarlaget som undervisar ämneslärarstudenterna i matematik och matematikdidaktik, vilket är något som lärosätet behöver beakta på allvar och finna strategier för. Vidare bör lärosätet arbeta mer aktivt för jämställdhet i studentgruppen, för att både attrahera och behålla studenter av båda könen. Ett konkret utvecklingsområde är att säkerställa ett jämställt genomförande genom att inventera författarlistorna för kurslitteraturen. I självvärderingen beskriver lärosätet sitt arbete för att säkra bättre könsbalans bland studenterna genom att belysa att det finns en skillnad i intresse för matematik mellan kvinnor och män, i stället för att beskriva vad man gör för att motverka den sneda rekryteringen av studenter. Bedömgargruppen ser detta som oroväckande och rekommenderar lärosätet att tydliggöra vilka åtgärder man vidtar samt tydliggöra jämställdhetsperspektivet explicit i ämnes och/eller ämnesdidaktiska kurserna.

Ett viktigt utvecklingsområde är att säkerställa sammanhållning mellan utbildningens olika delar, i synnerhet mellan ämnesdidaktik och UVK. Detta arbete bör involvera studenterna och deras perspektiv. Dessutom behöver VFU mycket tydligare ingå i progressionen, tillsammans med ämnesdidaktiken och UVK-kurserna, för att studenterna ska utveckla förmåga att undervisa och hantera det pedagogiska arbetet i övrigt. Bedömgargruppen anser att lärosätet inte verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Bedömgargruppen anser att lärosätet bör arbeta mer aktivt för att säkerställa att studenterna genomför utbildningen inom planerad tid. Eftersom studenterna är så få bör god genomströmning vara prioriterat. Det är dock positivt att studenternas åsikter beaktas, och att man reviderar utbildningens genomförande för att möta studenternas behov.

I självvärderingen pekar man på att studenterna svarar på kursutvärderingar och får återkoppling på utfallet. Därtill har man diskussionsforum i Canvas där studenterna kan framföra sina åsikter.

Med en så liten grupp hamnar studenterna nära lärarna. I intervjuerna framkom också vid flera tillfällen att lärarna i matematik och ämnesdidaktik tar till sig av studenternas åsikter. Det framkommer t.ex. att man ändrat kursordning när det gäller ämneskombinationen matematik och fysik samt hur VFU förhåller sig till helgdagar.

Positivt är att lärosätet samverkar med övningskolor och att man arbetar för att förbereda studenterna för ett föränderligt yrkesliv i både matematikkurser och matematikdidaktiska kurser. Ett gott exempel är den kompetensutvecklingsdag för lärare som också ingår i en ämnesdidaktisk kurs i utbildningen. Det framstår som ett utmärkt initiativ för att få studenterna att samverka med verksamma lärare, till nytta för båda parter.

Lärosäte: Luleå tekniska universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet musik.

Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara inte tillfredsställande.

Antalet lärare och deras sammantagna kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym och innehåll vad gäller UVK. I lärargruppen finns både vetenskapligt meriterad personal och personal med professionserfarenheter i form av egen lärarutbildning. Bedömggruppen menar vidare att kompetensförsörjningen är god med hänvisning till den forskarskola med 8 doktorander som startar 2019. Den samlade kompetensen hos personalen inom inriktningen musik bedöms däremot som inte tillfredsställande på kort och lång sikt. Den vetenskapliga kompetensen behöver förstärkas med fler disputerade lärare och en professor på vetenskaplig grund inom musikpedagogik. Den yrkesrelaterade, pedagogiska och konstnärliga kompetensen bedöms vara adekvat. Flera lärare är anställda på konstnärlig grund och många har en lärarutbildning, vilket stärker den professionsrelaterade och pedagogiska kompetensen.

Det finns en vetenskaplig miljö som är relevant för utbildningens UVK-del. Den professionsinriktade miljön är svagare. Bedömggruppen anser ändå att lärosätet uppfyller en grundnivå, men att den kan utvecklas. Samma sak gäller för sambandet mellan forskning och utbildning. För inriktningen musik finns det dock flera brister och bedömggruppen anser inte att utbildningsmiljön är tillfredsställande. Den vetenskapliga miljön bedöms som bristande eftersom det inte bedrivs forskning med relevans för musklärarutbildningen. Även kopplingen mellan forskning och utbildning blir därmed otidlig. För närvarande finns inte några planer på att utveckla den musikpedagogiska forskningsmiljön, utan fokus ligger på pedagogik och musikalisk gestaltning. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att stärka den vetenskapliga utbildningsmiljön, i synnerhet inom det musikpedagogiska området. Den konstnärliga och professionsinriktade miljön bedöms däremot som tillfredsställande med många samarbeten mellan olika inriktningar, kulturutövare och med välfungerande lokaler för musikutövning.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls inte. Musklärarutbildningen erbjuder en stor bredd i praktiskt kunnande, men det saknas enligt bedömggruppen en fördjupning av teoretiska ämneskunskaper samt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. De självständiga arbeten som har granskats antyder även att vissa studenter har svårigheter med att anknyta till aktuell forskning och att kunna omsätta sina ämneskunskaper i ett forskningsarbete. Att utveckla och förstärka forskningsförankringen i utbildningen är ett viktigt utvecklingsområde menar bedömggruppen, vilket även hänger samman med ett behov av att stärka den vetenskapliga kompetensen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Målet uppfylls inom UVK där progressionen i kurserna, länkat till frågan om examinationsformer och examinationskrav framgår på ett tydligt sätt. Framför allt gäller

detta hur vetenskap och beprövad erfarenhet kan länkas till varandra ur ett professionsperspektiv, men arbetet med kvalitativa och kvantitativa metoder kan bli tydligare. Målet uppfylls däremot inte inom inriktningen musik. Eftersom målet bara hanteras inom UVK och i det självständiga arbetet finns det inte en tillräckligt tydlig anknytning mellan vetenskapsteori och forskningsmetodik å ena sidan och ämnes- och ämnesdidaktiska studier å den andra. Med detta upplägg menar bedömaregruppen att utbildningen inte kan möjliggöra och säkerställa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, eller möjliggöra och säkerställa att studenterna har tillräckliga kunskaper inom vetenskapsteori och forskningsmetoder med koppling till musikämnet när examen utfärdas. Ett utvecklingsområde är att införa moment som berör ovanstående områden i inriktningen musik. De självständiga arbetena indikerar även att vissa studenter har svårigheter med att använda teori. Trots att den utbildningsvetenskapliga kärnan bidrar till måluppfyllelse anser bedömaregruppen att bristerna inom inriktningen musik är så omfattande att utbildningen i sin helhet inte möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Målet behandlas framför allt i det avslutande självständiga arbetet om 30 högskolepoäng och i VFU-kurserna. Lärosätet ger exempel på kurser och moment där målet behandlas i progression och målet säkerställs även genom examination. Kreativa seminarieformer där studenter agerar så kallade kritiska vänner och "skuggar" varandra under övningsundervisning, ser bedömaregruppen som en styrka i utbildningen. Ett utvecklingsområde är att utveckla fler moment som behandlar relevant forskning. De självständiga arbetena ger även signaler om att studenterna behöver mer stöd i att knyta egna forskningsresultat till tidigare forskning.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Didaktik och ämnesdidaktik återkommer som teman i de flesta av de kurser som ges inom UVK. Lärosätet erbjuder UVK-kurser som behandlar och examinerar frågor om elevers lärande, behov och förutsättningar samt allmändidaktiska frågor. En del av säkerställandet av målet sker i de specifika ämnen och färdigheter och förmågor utvecklas inom VFU och inom ämneskurser. Målet examineras dels inom VFU och de trepartssamtal, seminarier och skriftliga inlämningar som sker där, dels genom muntliga övningar och i praktisk ensembleform i musikämneskurser. Hur musikämneskurser, VFU-kurser och UVK-kurser kopplas ihop behöver förtydligas för studenterna för att de ska förstå utbildningen som en helhet. Detta ser bedömaregruppen som ett utvecklingsområde.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet behandlar och examinerar detta mål i tre VFU-kurser med tillhörande examinationsuppgifter. Kurserna länkas till utbildningsvetenskapliga kärnkurser och ämnesstudier. Lärosätet genomför examination genom så kallade trepartssamtal och skriftliga redovisningsuppgifter. Bedömaregruppen menar att det finns en progression i VFU-kurserna som går mot ökad självständighet i planering, genomförande och utvärdering samt även i att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet. Lärosätet ger exempel på musikämneskurser där förmågan tränas och det finns även en tydlig progression i kurserna där studenterna mer och mer självständigt får planera, genomföra och utvärdera undervisning. Ett utvecklingsområde är att stärka hur studenterna får möjlighet att utveckla förmågan att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling i muskläro-utbildningen.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Flera UVK-kurser lyfter fram frågor om etik, likabehandling, konflikthantering, specialpedagogik samt, på ett mer

övergripande plan frågor om demokrati och hållbarhet. I den vetenskapsteoretiska kursen får studenterna utrymme att diskutera frågorna på ett mer kunskapsfilosofiskt plan. Hållbar utveckling exemplifieras utifrån naturvetenskapliga utgångspunkter. Bedömggruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Lärosätet redovisar tydligt hur jämställdhetsarbetet säkerställs. Lärare i UVK-kurser deltar och engagerar sig i det universitetsövergripande jämställdhetsarbetet. Jämställdhetsperspektivet på ämnesnivå och i kurser beskrivs i självvärderingen, och där konstateras att det finns skillnader mellan ämnen. Därför har ett utvecklingsarbete inletts under 2019 för att öka medvetenheten om jämställdhetsfrågorna inom samtliga ämnen i ämneslärarutbildningen. Lärosätet flera exempel på hur jämställdhet berörs i ämneskurser. I beskrivningen av det utvecklingsarbete som ska inledas under 2019 framgår det att musikämnet ska införa examinerande moment kopplade till jämställdhet. Bedömggruppen ser det som ett sätt att ytterligare stärka området i utbildningen.

Bedömggruppen anser att en systematisk uppföljning sker av utbildningens innehåll, utformning och genomförande. Lärosätet redovisar en infrastruktur för uppföljning, utvärdering och utvecklingsarbete, en övergripande plan för hela universitetet när det gäller studenternas utveckling och lärande samt flera olika formella och informella forum för återkoppling. Lärosätet ger exempel på förändringar som har genomförts som en följd av det arbetet. Kursutvärderingar och andra former av återkoppling har lett till att utbildningen har utvecklats och att förändringar skett i olika kurser. Det exemplifieras med de självständiga arbetena och en satsning på progression mellan kurserna gällande generiska förmågor såsom självständighet, vetenskapligt förhållningssätt, självkänedom, kreativitet, digital kompetens, kommunikationsförmåga, etiskt förhållningssätt och förmåga till samverkan.

Lärosätet arbetar för att hjälpa studenterna att genomföra utbildningen inom planerad studietid genom en modell med en "självständighetstrappa" med tre steg: professionell student, deltagande aktör och självständig aktör. Trappan gestaltar en ambition av progression i processen att få studenten att ta eget ansvar för sin utbildning. Dessutom finns stöd i form av bibliotek och skrivstöd. Lärosätet genomför även analyser av genomströmning och kvarvaro.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Bedömggruppen anser att studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Kurserna avslutas med kursutvärderingar och några kurser har även en utvärdering som genomförs under pågående kurs. Studenterna deltar i programråd och även i mer informella möten mellan lärare och studenter som medför att förbättringar i utbildningen kan genomföras snabbt. Lärosätet genomför även alumnenkäter.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara inte tillfredsställande.

Bedömggruppen anser att utbildningen är användbar, men att den inte i tillräckligt hög grad utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Det framkom varken i intervjuerna eller självvärderingen hur lärosätet arbetar med detta i utbildningen, och bedömggruppen ser därför detta som ett viktigt utvecklingsområde. Lärosätet redovisar ett brett urval samarbetspartners, men beskriver inte på ett övertygande sätt hur dessa kontakter kan bidra till

att göra studenterna förberedda på förändringar i arbetslivet. De exempel på samverkan med det omgivande samhället som lärosätet ger i självvärderingen och intervjuerna berör bara till liten del inriktningen musik. Att skapa en ömsesidigt värdefull samverkan med det omgivande samhället ser bedömargruppen därför som ett viktigt utvecklingsområde.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Antalet lärare och dess sammantagna kompetens är god på lärosätet. I lärargruppen finns både vetenskapligt meriterad personal samt personal med professionserfarenheter i form av egen lärarutbildning. Luleå tekniska universitet beskriver i sin självvärdering att undervisningen inom ämneslärarprogrammet görs av lektorer, biträdande professorer, professorer, adjunkter och doktorander. Universitetsadjunkternas andel av undervisningstiden är 24 procent, och därför sker en stor del av undervisningen med vetenskaplig meriterad personal. Undervisande adjunkter är dessutom vanliga särskilt vid de konstnärliga utbildningarna. Enligt självvärderingen är drygt 100 lärare/konsulter involverade i ämneslärarutbildningen. Självvärderingens avsnitt om antalet lärare och deras sammantagna kompetens förhåller sig till utbildningen som helhet och inte uttryckligen till den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Det är därför svårt att exakt värdera hur adekvat lärarkompetensen är på kort och lång sikt när det gäller UVK. Av lärartabellen framgår däremot att den disputerade personalen i nuläget även dominerar i undervisningen inom UVK. Därför bedöms antalet lärare och lärarnas vetenskapliga kompetens som adekvat.

Kompetensen är ämnesmässigt adekvat och i proportion till UVK:s innehåll och genomförande på kort sikt. Lärosätet anger i sin självvärdering att det finns ett system för långsiktig kompetensförsörjning och den kortsiktiga kompetensförsörjningen på programmet anses vara adekvat, eftersom det finns en majoritet av tillsvidareanställda lärare kopplade till programmet. Bedömargruppen delar den uppfattningen, men noterar samtidigt att alla lärare har mindre än 17 procent av sin tjänst förlagd inom UVK och att lärarna är spridda på flera ämnen. Detta, tillsammans med antalet lärare som är verksamma på UVK-kurserna, kan vara ett problem för att säkerställa en sammanhållen utbildning. Enligt lärartabellen undervisar 24 personer i UVK och 8 personer i den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU). Både självvärderingen och intervjuerna visar att antalet ämneslärare är tämligen få och fördelade på olika inriktningar. Av intervjuerna framgår att antalet ämneslärarstudenter sammantaget är tämligen få. Det stämmer överens med självvärderingens uppgift att det är få studenter i utbildningen fördelade på många inriktningar. Bedömargruppen drar därför slutsatsen att antalet lärare är i proportion till utbildningens volym. Bedömargruppen menar vidare att kompetensförsörjningen är god med hänvisning till den forskarskola med 8 doktorander som startar 2019.

Bedömargruppen menar att ett möjligt utvecklingsarbete kan utgöras av att skapa en läarmässigt mer sammanhållen UVK genom att minska antalet involverade lärare. Ett annat utvecklingsområde

är att stärka det gemensamma ansvaret för UVK som helhet och som del av ämneslärarutbildningen. Detta med avseende på alla undervisande lärare i UVK, men även mellan UVK samt ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Bedömaregruppen menar alltså att lärosätet bör arbeta för att skapa en mer integrerad lärarutbildning, där utbildningens olika delar (ämneskurser, UVK och VFU) och struktur är tydligt integrerad, kommunicerad, förstådd och förankrad bland studenter och lärare.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet skriver i sin självvärdering att lärarutbildningen är kopplad till fem forskningsämnen på institutionen för konst, kommunikation och lärande, samtliga med vetenskapligt meriterade forskningsledare. Dessutom bedrivs ämneslärarutbildningen kopplad till ämnena fysik, samhällskunskap och historia. För samtliga ämnen anger lärosätet att det bedrivs forskning med god vetenskaplig kvalitet. Självvärderingen beskriver i allmänna ordalag utbildningsmiljön på campusorterna Luleå och Piteå där utbildningen bedrivs, med viss betoning på de studiesociala miljöerna. Exempelvis kommenterar lärosätet arbetet att integrera utbildningarna i Luleå respektive Piteå genom samarbeten och aktiviteter (exempelvis "Universitetet presenterar"), men också genom utbyte av studieerfarenheter och kulturaktiviteter. Självvärderingens text redovisar huvudsakligen integrationen på respektive ort, men inte så mycket mellan orterna. Intervjuerna kompletterar däremot självvärderingen med att viss integration även förekommer mellan orterna (exempelvis att det finns subventionerade bussresor mellan orterna för medverkan på UVK-kurser som är gemensamma för ämneslärarutbildningen).

Av texten framgår att lärosätet har en vetenskaplig miljö, med meriterad undervisande personal. Det saknas däremot beskrivningar som tydligt visar att lärosätet har en professionsinriktad miljö för ämneslärarutbildningens utbildningsvetenskapliga kärna. Intervjuerna kompletterar samtidigt lärosätets självvärdering i den delen. Sambandet mellan forskning och utbildning, kopplad till ämneslärarutbildningen, är inte heller tydligt beskriven. Samtidigt kan de beskrivningar som görs ha viss relevans för professionsinriktningen för de konstnärliga utbildningarna, men mindre för andra. Ämneslärarutbildningen i musik får exempelvis en framträdande roll i självvärderingens beskrivning av UVK. Den professionsinriktade miljön, och sambandet mellan forskning och utbildning, kommenteras i självvärderingen för respektive ämnen.

Bedömaregruppen menar att utbildningsmiljön, och sambandet mellan forskning och utbildning, borde ha kommenterats på ett fylligare och tydligare sätt i självvärderingen när det gäller UVK. De genomförda intervjuerna gav däremot kompletterande information om utbildningsmiljön, och därför anser bedömaregruppen att även den delen är tillfredsställande.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om*

relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Lärosätet resonerar i självvärderingen om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Detta görs bland annat genom en diskussion om professionskunskap och genom att diskussionen kopplas till VFU. Lärosätet visar också i självvärderingen hur de behandlar kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa metoder, både i olika läskurser som i förberedelser i övrigt (skrivande och seminariebehandlingar) inför studenternas självständiga arbeten. Bedömaregruppen saknar däremot en beskrivning av hur undervisningen om kvalitativa och kvantitativa metoder genomförs i praktiken. Detta hade med fördel kunnat preciseras och beskrivas tydligare.

I självvärderingen kommenteras på ett tydligt sätt progressionen i kurserna, länkat till frågan om examinationsformer och examinationskrav. I självvärderingen visas, genom exempel från fyra olika UVK-kurser, hur progressionen gentemot examensmålet säkerställs. Framför allt gäller detta hur vetenskap och beprövad erfarenhet kan länkas till varandra ur ett professionsperspektiv. Bedömaregruppen menar därför att utbildningen möjliggör att studenterna uppnår målet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet behandlar i självvärderingen examensmålet om att visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat. Detta gör man genom ett allmänt resonemang om hur temaområdet återkommer i olika kurser och hur temat examineras. Bedömaregruppen har beaktat att den här delen av examensmålet kan vara svårt att avgränsat exemplifiera på ett konkret sätt. Lärosätet menar att målet framför allt behandlas i det avslutande självständiga arbetet om 30 högskolepoäng och i VFU-kurserna. Opposition och försvar av det självständiga arbetet utgör en examination, vilket skapar förutsättningar för studenterna att utveckla ett kritiskt förhållningssätt och reflektionsförmåga. Examination sker också genom att studenterna ska beskriva och reflektera över teori- och metodval, samt metodologiska tillämpningar och etiska överväganden i samband med uppsatsskrivning.

Bedömaregruppen menar att lärosätets redovisning av sitt arbete utifrån det här examensmålet är kortfattat och summariskt beskrivet. Det gäller exempelvis hur lärosätet säkerställer att utbildningen utvecklar studenternas förmåga att inta ett kritiskt och självständigt förhållningssätt till de kunskaper som de möter i och utanför utbildningen samt hur utbildningen bidrar via utformning och genomförande till att examensmålet uppnås. Bedömaregruppens sammantagna bedömning, efter kompletterande information via intervjuerna om både organisation av VFU-kurserna (arbetssätt, VFU-handledare, examination) samt det självständiga arbetets upplägg, innehåll och examination är att lärosätet uppfyller examensmålet. Bedömaregruppen menar dock att lärosätet har anledning att fortsatt analysera utbildningens innehåll utifrån examensmålet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätets självvärdering beskriver att studenterna får många tillfällen under utbildningens gång att utveckla kunskap om att tillämpa didaktik och metodik. Ett sådant exempel är kursen *U0042P*, där en del av innehållet är lärandeteori och didaktik. Lärosätet exemplifierar sedan sitt resonemang genom att kommentera innehållet i en kurs om lärarpupdraget (*U0042P*, 15 högskolepoäng) samt, företrädesvis, två kurser om specialpedagogiskt ledarskap (*P0056P*, 7,5 högskolepoäng, och *P0057P*, 7,5 högskolepoäng). På lärosätet finns också UVK-kurser som behandlar och examinerar frågor om elevers lärande, behov och förutsättningar, samt applikationen om allmänna didaktiska frågor med utgångspunkt i läroplanen. En del av säkerställandet av målet anges ske i de specifika ämnena.

Lärosätet skriver om kurserna i specialpedagogik att "Efter genomgången kurs ska studenterna kunna identifiera, beskriva och problematisera centrala specialpedagogiska ledarskapsteorier, där innehållsliga och etiska aspekter utgör grunden för att skapa förtroendefulla relationer och goda lärmiljöer för alla elever i gymnasieskolan. I den andra kursen vidareutvecklar studenterna sin förmåga att visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap. Bedömningskriterierna avspeglar målen genom att begrepp, perspektiv och teorier sätts in i en specialpedagogisk kontext och motiveras väl". Bedömggruppen menar att lärosätets beskrivning av examensmålet i alltför stor utsträckning fokuserar på specialpedagogiskt ledarskap. I intervjuerna framkom även återkommande kritik mot kursernas innehåll, tillämpning och fokus. Det saknas alltså beskrivningar och exemplifieringar av hur examensmålet även täcks in i andra delar av UVK-kurserna, t.ex. via VFU. Bedömggruppen menar också att lärosätets formulering om bedömningskriterierna för de refererade kurserna inte tydligt fokuserar på examensmålets skrivning om didaktik och ämnesdidaktik. Intervjuerna gav dock fylligare beskrivningar av hur lärosätet säkerställer att utbildningen ger studenterna förmåga att tillämpa den didaktik och ämnesdidaktik som krävs för undervisning och lärande. Där redovisades att didaktik och ämnesdidaktik återkommer som teman i de flesta av de kurser som ges inom UVK.

Självvärderingen och den viktiga information som framkom intervjuerna ger enligt bedömggruppen sammantaget skäl att anse att lärosätet uppfyller examensmålet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet redogör för att detta mål framför allt behandlas i de tre VFU-kurserna och de examinationsuppgifter som hör till dem. Målformuleringarna är kopplade till respektive föregående utbildningsvetenskapliga kärnkurser och till ämnesstudier. Lärosätet övergår sedan till att beskriva hur dessa tre VFU-kurser behandlar måltemat och hur examinationen sker. Två av tre VFU-kurser inkluderar exempelvis trepartssamtal, dvs. att utbildningen har ett innehåll där planering av utbildningen diskuteras med andra.

Kursmålen examineras utifrån kriterier för studentens tillämpning av sociala och didaktiska kunskaper och förståelser, färdigheter och förmågor samt värderingsförmågor och förhållningssätt. Efter avslutad kurs gör också examinatorn en individuell helhetsbedömning av studenternas insatser under VFU. Lärosätet genomför examinationen genom så kallade trepartssamtal och skriftliga redovisningsuppgifter. Bedömaregruppen menar att det finns en progression i VFU-kurserna som går mot ökad självständighet i planering, genomförande och utvärdering samt även i att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet. Detta sker både i VFU som är kopplad till UVK och i VFU som är kopplad till ämnen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Lärosätet anger i sin självvärdering att värderingsförmågor och förhållningssätt undervisas och examineras på olika sätt, bland annat i undervisningsformer där studenterna deltar aktivt och genom kamratrespons. Lärosätet tar också upp kursen om läraruppdrag (U0042P) och den skolhistoriska kursen (U0047N) som viktiga för frågor om etik, likabehandling, konflikthantering och specialpedagogik, samt, på ett mer övergripande plan, frågor om demokrati och hållbarhet. Den vetenskapsteoretiska kursen ger utrymme att diskutera frågorna på ett mer kunskapsfilosofiskt plan. Kursernas innehåll och litteratur revideras enligt självvärderingen regelbundet, för att möta samhällsförändringar och ge insikter i aktuell forskning. Värderingsövningar finns i utbildningen där studenterna prövas i bland annat empatisk förmåga.

Lärosätet redovisar i självvärderingen att de etiska frågorna även är viktiga i kurserna om specialpedagogiskt ledarskap (P0056P och P0057P) innefattande sociala, juridiska och specialpedagogiska aspekter på läraruppdraget. Elever i behov av särskilt stöd, normalitet, elevers utsatthet, språkutvecklande arbetssätt och olika språkmiljöer används som exemplifiering av samhällliga och etiska aspekter att beakta. Kursernas koppling till mänskliga rättigheter, barnkonventionen eller en hållbar utveckling kommenteras däremot inte vidare.

I självvärderingen förs en mer generell diskussion om utbildningen satt i relation till de mänskliga rättigheterna och hållbarhet. Hållbar utveckling exemplifieras utifrån naturvetenskapliga utgångspunkter.

Bedömaregruppen menar att lärosätets beskrivning är tillräcklig för att examensmålet ska anses uppfyllt.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärare i UVK-kurser deltar och engagerar sig i universitetsövergripande jämställdhetsarbete. Jämställdhetsperspektivet på ämnesnivå och i kurser beskrivs i självvärderingen, och där konstateras att det finns skillnader mellan ämnen. Därför ska ett utvecklingsarbete inledas under

2019 för att öka medvetenheten inom samtliga ämnen i ämneslärutbildningen. Varken i självvärderingen eller i de genomförda intervjuerna framkommer dock hur långt arbetet har kommit. Bedömaregruppen menar att utvecklingsinsatsen är ett tecken på att lärosätet arbetar aktivt med jämställdhet.

Bedömaregruppen menar att lärosätets har visat att det pågår ett arbete gällande såväl struktur för, och innehåll i jämställdhetsarbetet, och att utbildningen därmed uppfyller bedömningsgrundens krav.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet redovisar tydligt i sin självvärdering hur de arbetar med systematisk uppföljning av UVK, hur dessa insatser återrapporteras och hur de vid behov omsätts i åtgärder. Lärosätet redovisar en infrastruktur för uppföljning, utvärdering och utvecklingsarbete, en övergripande plan för hela universitetet när det gäller studenternas utveckling och lärande samt flera olika formella och informella forum för återkoppling. Lärosätet ger flera exempel på förändringar som har genomförts sedan 2011 som följd av detta arbete, både i relation till studenter, vetenskaplighet och specifika ämnen. Hit kan också räknas utbildningens modell för självständiga arbeten som har utvecklats genom fondstöd från lärosätet centralt. Arbetet genomförs både programövergripande och i programråd med representanter för lärare och studenter. En självvärdering genomförs vartannat år, enligt lärosätets kvalitetssystem.

Kursutvärderingar och andra former av återkoppling har enligt självvärderingen lett till att utbildningen utvecklas och att förändringar skett i olika kurser. Detta exemplifieras med de självständiga arbetena och en satsning på progression mellan kurserna när det gäller generiska förmågor som självständighet, vetenskapligt förhållningssätt, självkännedom, kreativitet, digital kompetens, kommunikationsförmåga, etiskt förhållningssätt och förmåga till samverkan. Bedömaregruppen menar att lärosätet ger en tydlig beskrivning av insatser som visar att denna bedömningsgrund är tillfredsställande.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet beskriver i sin självvärdering att utbildningens utformning och genomförande är upplagd på ett sätt som tar hänsyn till studenternas förutsättningar och behov. Syftet är att studenterna ska ha möjlighet att slutföra sin utbildning inom planerad studietid. I självvärderingens text exemplifieras detta genom olika stödjande åtgärder som studenterna har tillgång till. Det finns också en systematisk uppföljning av och statistik över genomströmning och kvarvaro.

Lärosätet redovisar i sin självvärdering hur de arbetar med en för alla utbildningar gemensam pedagogisk idé för att stödja studenternas utveckling mot självständighet. Bedömaregruppen menar att denna pedagogiska idé är intressant. I den pedagogiska idén finns en "självständighetstrappa" med tre steg: professionell student, deltagande aktör och självständig aktör. Trappan gestaltar en ambition av progression i processen att få studenten att ta eget ansvar för sin utbildning – att gå från att vara professionell student till självständig och professionell lärare. Studenterna får stöd i form av bibliotek, skrivstöd m.m. Dessutom redovisas att lärosätet arbetar med målmatriser för utbildningen

och att justeringar av kursplaner görs löpande för att nå målen med utbildningen. Det framgår i självvärderingen att en del studenter har svårt att slutföra utbildningen på grund av bristande skrivförmåga.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet redovisar i sin självvärdering hur studenterna ges möjlighet att utveckla utbildningens innehåll. Det görs framför allt genom att hänvisa till studentkårens arbete, studentrepresentation i beslutande och beredande organ, nöjd student-index och systematiserade kursutvärderingar. Några kurser har utvärderingar som genomförs under pågående kurs. Lärosätet genomför även alumnenkäter.

Bedömggruppen menar att lärosätet via självvärderingen och de genomförda intervjuerna har visat att studenterna ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

I självvärderingen redovisar lärosätet en bredd i antal projekt för att stärka skolkontakterna. Några exempel på det är regional forskarskola, regionalt samverkansråd, näraliggande lärosäten, avtal om praktiska forskning, försöksverksamhet med övningsskolor och alumnverksamhet. Relevant samverkan med det omgivande samhället sker alltså enligt bedömggruppen. Självvärderingen saknar däremot en tydlig beskrivning av hur utbildningen genom de här insatserna utvecklar studentens beredskap för att möta förändringar i arbetslivet. Det är utifrån självvärderingen och intervjuerna rimligt att anta att så sker, men det hade kunnat beskrivas tydligare. Under intervjuerna kommenterades frågan om studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet på ett mycket allmänt sätt, utöver att nätverken med externa intressenter existerar. Bedömggruppen menar därför att ett utvecklingsområde för lärosätet är att förtydliga och precisera hur samverkan med det omgivande samhället konkret utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Genomgången visar att utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Samtidigt menar dock bedömggruppen att detta är ett utvecklingsområde för vidare preciseringar vad avser att visa hur detta sker och hur det kan förstärkas. Bedömggruppen menar att relevant samverkan sker med det omgivande samhället.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: Tillfredsställande

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Antalet lärare och deras sammantagna kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym och innehåll vad gäller UVK. I lärargruppen finns både vetenskapligt meriterad personal och personal med professionserfarenheter i form av egen lärarutbildning. Bedömargruppen menar vidare att kompetensförsörjningen är god med hänvisning till den forskarskola med 8 doktorander som startar 2019.

Det finns en vetenskaplig miljö som är relevant för utbildningens UVK del. Den professionsinriktade miljön är svagare. Bedömargruppen anser ändå att lärosätet uppfyller en grundnivå, men att den kan utvecklas. Samma sak gäller för sambandet mellan forskning och utbildning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Inom UVK framgår på ett tydligt sätt progressionen i kurserna, länkat till frågan om examinationsformer och examinationskrav. Framför allt gäller detta hur vetenskap och beprövad erfarenhet kan länkas till varandra ur ett professionsperspektiv, men arbetet med kvalitativa och kvantitativa metoder kan bli tydligare.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Målet behandlas framför allt i det avslutande självständiga arbetet om 30 högskolepoäng och i VFU-kurserna. Opposition och försvar av det egna arbetet är en examination som skapar förutsättningar för studenten att utveckla ett kritiskt förhållningssätt och reflektionsförmåga. Examination sker också genom att studenten ska beskriva och reflektera över teori- och metodval, samt göra metodologiska tillämpningar och etiska överväganden i samband med uppsatsskrivning.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Didaktik och ämnesdidaktik återkommer som teman i de flesta av de kurser som ges inom UVK. Lärosätet erbjuder UVK-kurser som behandlar och examinerar frågor om elevers lärande, behov och förutsättningar samt allmändidaktiska frågor. En del av säkerställandet av målet sker i de specifika ämnena.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet behandlar och examinerar detta mål i de tre VFU-kurserna med tillhörande examinationsuppgifter. Kurserna länkas till utbildningsvetenskapliga kärnkurser och ämnesstudier. Lärosätet genomför examination genom så kallade trepartssamtal och skriftliga redovisningsuppgifter. Bedömargruppen menar att det finns en progression i VFU-kurserna som går mot ökad självständighet i planering, genomförande och utvärdering samt även i att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Flera UVK-kurser lyfter fram frågor om etik, likabehandling, konflikthantering, specialpedagogik samt, på ett mer övergripande plan, frågor om demokrati och hållbarhet. I den vetenskapsteoretiska kursen får

studenterna utrymme att diskutera frågorna på ett mer kunskapsfilosofiskt plan. Hållbar utveckling exemplifieras utifrån naturvetenskapliga utgångspunkter.

Lärosätet redovisar tydligt hur jämställdhetsarbetet säkerställs. Lärare i UVK-kurser deltar och engagerar sig i det universitetsövergripande jämställdhetsarbetet. Jämställdhetsperspektivet på ämnesnivå och i kurser beskrivs i självvärderingen, och där konstateras att det finns skillnader mellan ämnen. Därför har ett utvecklingsarbete inletts under 2019, för att öka medvetenheten om jämställdhetsfrågorna inom samtliga ämnen i ämneslärarutbildningen.

Bedömargruppen anser att en systematisk uppföljning sker av utbildningens innehåll, utformning och genomförande. Lärosätet redovisar en infrastruktur för uppföljning, utvärdering och utvecklingsarbete, en övergripande plan för hela universitetet när det gäller studenternas utveckling och lärande samt flera olika formella och informella forum för återkoppling. Lärosätet ger exempel på förändringar som har genomförts som en följd av det arbetet. Kursutvärderingar och andra former av återkoppling har lett till att utbildningen har utvecklats och att förändringar skett i olika kurser. Det exemplifieras med de självständiga arbetena och en satsning på progression mellan kurserna gällande generiska förmågor såsom självständighet, vetenskapligt förhållningssätt, självkännedom, kreativitet, digital kompetens, kommunikationsförmåga, etiskt förhållningssätt och förmåga till samverkan.

Bedömargruppen anser att lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid. Lärosätet arbetar för att hjälpa studenterna att genomföra utbildningen inom planerad studietid genom en modell med en "självständighetstrappa" med tre steg: professionell student, deltagande aktör och självständig aktör. Trappan gestaltar en ambition av progression i processen att få studenten att ta eget ansvar för sin utbildning. Dessutom finns stöd i form av bibliotek och skrivstöd.

Bedömargruppen anser att studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Kurserna avslutas med kursutvärderingar och några kurser har även en utvärdering som genomförs under pågående kurs. Lärosätet genomför även alumnenkäter.

Utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet, även om bedömargruppen menar att detta är ett utvecklingsområde för vidare preciseringar.

Lärosätet redovisar ett brett urval samarbetspartner, men beskriver inte på ett övertygande sätt hur dessa kontakter kan bidra till att göra studenterna förberedda på förändringar i arbetslivet. En del av säkerställandet av bedömningsgrunden sker inom ramen för de specifika ämnena.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga/konstnärliga,*

professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är inte adekvat och står inte i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Självvärderingen och lärartabellen (som uppdaterades efter att den skickades in) visar att det finns 21 lärare som är anknutna till ämneslärarutbildningen i musik. Bland dessa ingår två lektorer och en professor på vetenskaplig grund och 11 lektorer, samt 7 adjunkter på konstnärlig grund. I intervjuerna framkom att det för närvarande finns 33 studenter i utbildningen och att 7 går sitt första år. I självvärderingen framkommer det även att personalen som är verksam vid musikhögskolan i Piteå tillhör Luleå Tekniska universitet, men att inriktningarna dans och musik har en särskild utbildningsledare på musikhögskolan i Piteå.

16 av de 21 lärarna har en tillsvidareanställning och den genomsnittliga tiden för forskning och kompetensutveckling i tjänsten är 3,5 procent. Bedömggruppen anser att det är en något låg andel om kompetensutveckling på längre sikt ska vara möjlig. Två av de nuvarande lärarna i ämnet musik medverkar också inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK).

Den samlade vetenskapliga kompetensen i ämnet musikpedagogik är bristande enligt bedömggruppen. Det finns bara två disputerade lektorer i musiklärarutbildningen och ett antal utbildade musiklärare som har anställts på konstnärlig grund. Dessutom visar lärartabellen att bara en av de två disputerade har undervisat i ämneskurser eller ämnesdidaktiska kurser, och då med 10 procents insats. I självvärderingen framkommer det att institutionen arbetar med en plan där bland annat en professorsrekrytering inom musikpedagogik ingår. Dock konstaterade ledningen i intervju att det visserligen finns en ambition att utveckla det konstnärliga forskningsämnet musikalisk gestaltning, men att det inte finns några planer på att utveckla den vetenskapliga miljön i ämnet musikpedagogik. Det framkom även att det för närvarande inte pågår några rekryteringar i musikpedagogik.

I självvärderingen framkommer det att den största delen av lektorer och adjunkter har en musiklärarutbildning och att de har varit verksamma som musiklärare i grund- och gymnasieskolan. Bedömggruppen anser att detta visar på en tydlig koppling till skolan och en god professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. Bedömggruppen anser också att en tillräcklig ämnesdidaktisk kompetens garanteras av att det finns 10 lektorer inom musikalisk gestaltning. Även den konstnärliga kompetensen är enligt bedömggruppen adekvat eftersom det finns flera anställda på konstnärlig grund och där det även finns tydliga kopplingar till musikalivet utanför akademien. Bedömggruppen noterar dock att den konstnärliga kompetensen i stor utsträckning baseras på lärarkompetens mot grundskola och gymnasieskola. Att bredda denna kompetens är ett utvecklingsområde.

Utifrån den samlade informationen som framkom i självvärderingen och intervjuerna anser bedömggruppen att den sammantagna vetenskapliga kompetensen inte är adekvat, och att den professorsrekrytering som självvärderingen omnämner är nödvändig för att den vetenskapliga nivån ska kunna nås i utbildningen.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns inte en för utbildningen vetenskaplig/konstnärlig och*

professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs inte så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.

Den vetenskapliga miljön framstår som bristande. I självvärderingen beskrivs inte några forskningsprojekt med relevans för utbildningen och inte heller hur utbildningen bedrivs för att skapa nära samband mellan forskning och utbildning. Även efter intervjuerna kvarstod denna svaghet, och bedömargruppen gör analysen att ämneslärarutbildningens inriktning mot musik inte är så tätt integrerad i det vetenskapliga sammanhang som finns vid campus i Luleå. Utifrån intervjuerna framkom att det för närvarande inte finns några planer på att utveckla den musikpedagogiska forskningsmiljön, utan att fokus ligger på pedagogik och musikalisk gestaltning.

Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att stärka den vetenskapliga utbildningsmiljön, i synnerhet inom det musikpedagogiska området. Att även tydliggöra sambandet mellan forskning och utbildning så att den kommer studenterna till del ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde i utbildningen då detta i nuläget inte görs tillräckligt.

I självvärderingen framkommer även att det finns en utbildningsmiljö som utmärks av samarbeten mellan olika utbildningar. Det finns god tillgång till konkreta resurser som konsertlokaler, inspelningslokaler och ensemblerum, och det sker många värdefulla möten mellan människor från olika delar av musik- och kulturlivet. Bedömargruppen ser detta som exempel på en mångfacetterad, konstnärlig och professionsinriktad miljö. Det faktum att många medarbetare även har en musiklärarutbildning stärker professionsorienteringen i förhållande till musikläraryrket.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

I självvärderingen beskrivs en utbildning som bedömargruppen anser gör det möjligt för studenterna att nå ett brett praktiskt kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde. Beskrivningen visar på ett mångsidigt innehåll av praktiska musikaliska kunskaper som även reflekterar många av kunskapsbehoven i förhållande till gymnasieskolans musikämne. I kursen *Grundkurs musik 1* får till exempel studenterna arbeta med inspelningsfunktioner och enklare redigering i inspelningsprogrammet *Garageband*, samt grundläggande kunskaper i notskrivningsprogrammet *Sibelius* för att senare i den valbara kursen *Arrangering och musikproduktion* fördjupa kunskaperna. Det beskrivs också en progression i åtta huvudinstrumentkurser, som även borgar för fördjupade kunskaper i huvudinstrumentet. Lärarintervjun tydliggjorde även att progressionen i kurserna sker genom individuella studieplaner, ökat ansvarstagande, skiftande ensemblekonstellationer och lärare som arbetar på olika sätt.

Musikpedagogisk forskning behandlas enligt självvärderingen i kurserna *Metodik instrument/sång* (3 x7,5 högskolepoäng) där det ingår seminarier och föreläsningar som behandlar forskning inom musikpedagogik. I kursen *Musik i grundskolans senare år* (7,5 högskolepoäng) finns också moment

där musikpedagogisk forskning ingår. Examinationen sker bland annat genom att studenterna formulerar en forskningsfråga och beskriver en forskningsplan.

Bedömggruppen anser däremot att informationen i självvärderingen och intervjuerna inte gjorde det tillräckligt tydligt om kurserna erbjuder studenterna fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. I intervjuerna framkom till exempel att den förstnämnda kursen *Metodik instrument/sång* (3 x 7,5 högskolepoäng) bara har haft tre undervisningstillfällen av en disputerad lektor, vilket bedömggruppen ser som ett tecken på att forskningsinnehållet inte får stort utrymme i de kurserna.

I självvärderingen framkommer det att det pågår en utveckling av läsoordning och kursinnehåll i utbildningen, där bland annat forskningsanknytningen ska få större utrymme. I intervjuerna framkom däremot att utvecklingsarbetet mer har handlat om praktiska frågor, som att få mer tid för musikteori i utbildningen, än att stärka forskningsförankringen. De självständiga arbeten som bedömggruppen har granskat antyder att vissa studenter har svårigheter med att anknyta till aktuell forskning och omsätta sina ämneskunskaper i ett forskningsarbete. Hälften av de granskade arbetena visade på bristande måluppfyllelse i förhållande till det här målet. I intervjun framkom att självständiga arbeten även handleds av lärare från andra ämnen, vilket bedömggruppen anser kan påverka studenternas möjligheter att nå måluppfyllelsen.

Utifrån självvärdering och intervjuer anser bedömggruppen att målet uppfylls för praktiska ämneskunskaper i musik, men inte för mer teoretiska ämneskunskaper samt insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. Forskningsförankringen i ämnesstudier och ämnesdidaktiska studier skulle behöva förstärkas. Bedömggruppen anser även att brister i forskningsförankring hänger ihop med den svaga vetenskapliga kompetensen i ämnet musikpedagogik, som nämns under bedömningsgrunden Personal. De här bristerna kan därför tas som ytterligare anledning till att lärosätet bör förstärka den vetenskapliga kompetensen i utbildningen och att det inte bara kan behandlas som en fråga om kursplanering.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Av självvärderingen och intervjuerna framkommer det att vetenskapsteori och forskningsmetoder huvudsakligen behandlas inom UVK och i det självständiga arbetet. Det konstateras även i självvärderingen att de konstnärliga och vetenskapliga perspektiven möts i vissa ämneskurser. Självvärderingen ger dock inga exempel på vetenskapsteoretiskt och forskningsmetodologiskt kursinnehåll i de ämnes- och ämnesdidaktiska kurserna. Inte heller intervjun gav någon information om sådant kursinnehåll. Helhetsbilden är därför att eftersom målet bara hanteras inom UVK och i det självständiga arbetet, finns det inte en tillräckligt tydlig anknytning mellan vetenskapsteori och forskningsmetodik å ena sidan och ämnes- och ämnesdidaktiska studier å den andra sidan. Med detta upplägg menar bedömggruppen att utbildningen inte kan möjliggöra och säkerställa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i ämnet musik, eller möjliggöra och säkerställa att studenterna har tillräckliga kunskaper inom vetenskapsteori och

forskningsmetoder med koppling till musikämnet när examen utfärdas. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att införa moment som berör ovanstående områden i ämnet musik.

Bedömningen av de självständiga arbetena antyder även att det kan finnas problem med att använda teori i de självständiga arbetena, eftersom hälften av de granskade arbetena antingen saknar ett teoriavsnitt eller en teoretisk grund.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

I självvärderingen ger lärosätet flera exempel på hur de arbetar med målet. De har till exempel en rytmikkurs där studenterna ska kunna tillgodogöra sig grundläggande färdigheter och kunskaper om olika teorier och begrepp inom rytmik, för att sedan kunna praktisera detta genom att leda barn och ungdomar i rytmikundervisning. Kursen examineras bland annat genom inlämning av en lektionsplanering och genom en muntlig redovisning, där även reflektion över gjorda didaktiska och metodiska val ingår. Ett annat exempel på hur målet beaktas i utbildningen är i kursen *Metodik instrument/sång*, där studenterna genom seminarier och övningsundervisning får möjlighet att reflektera över både andras erfarenheter och sin egen lärarroll. Här får studenterna också "skugga" varandra i övningsundervisningen för att kunna ge varandra konstruktiv kritik.

I det självständiga arbetet fördjupas slutligen förmågan att kunna förhålla sig kritisk till vetenskapliga texter, samt till egen textproduktion. Här använder sig lärosätet av en seminariemodell där studenterna agerar kritiska vänner till varandra. Att denna seminarieform och pedagogik inte bara är studentstyrd, utan även innehåller formaliserade arbetsformer och handledning framkom vid intervjuerna. Utifrån de exempel som framkom i självvärderingen och de arbetsformer som förtydligades vid intervjun anser bedömargruppen att det finns en god progression i förhållande till målet, och att målet även säkerställs genom examination. De olika kreativa seminarieformerna ser bedömargruppen som en styrka i utbildningen.

Den del av målet som berör studenternas förmåga att tillvarata, systematisera och reflektera över relevanta forskningsresultat, för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik var enligt bedömargruppen inte tydligt beskriven i självvärderingen. De självständiga arbetena som bedömargruppen har granskat ger även signaler om att studenterna kan ha svårt att nå målet, eftersom hälften av arbetena bland annat visade brister i att knyta egna forskningsresultat till tidigare forskning. Vid intervjuerna framkom att det finns moment och arbetsformer där relevant forskning behandlas. Att ytterligare utveckla dessa moment i utbildningen för att stärka forskningsanknytningen ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och

ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen framkommer det att undervisning som relaterar till målet dels sker i de tre VFU-kurserna som ges vid campus i Luleå, dels i andra ämneskurser vid Musikhögskolan i Piteå. I kurserna *Metodik/sång 1–3* får studenterna till en början träna på att planera egen övningsundervisning utifrån grundläggande metodiska val, för att senare utveckla sin undervisning utifrån en bredare kunskap om metodik och didaktik. I övningsundervisningen möter studenterna elever i olika åldrar och med olika förkunskaper och får där möjlighet praktisera kunskaperna. Bedömargruppen ser detta som ett tydligt exempel på hur förmågan tillämpas och att detta även görs i progression. Även i kurserna *Ensemble och körledning* och *Klassmusik* får studenterna möjlighet att i praktisk form utveckla förmågan. Målet examineras dels inom VFU och de trepartssamtal, seminarier och skriftliga inlämningar som sker där, dels genom muntliga övningar och i praktisk ensembleform i de ovan nämnda musikämneskurserna.

I intervjuerna beskrev lärosätet även hur VFU-perioderna förbereds i tre valbara musikkurser, även om exakt *hur* detta sker förblev något otydligt för bedömargruppen. Det framkom även att det finns en samverkan mellan UVK och ämnet som förbereder studenterna inför VFU, och att detta bland annat sker genom gemensamma informationsträffar där berörda lärare träffas tillsammans med studenterna. Bedömargruppen anser att innehållet i UVK, VFU och ämne gemensamt möjliggör och säkerställer att studenterna vid examen når målet, men att kopplingen mellan musikämnet, VFU-kurserna och UVK-kurserna behöver stärkas och bli tydligare för att studenterna ska kunna förstå utbildningen som en helhet. Detta ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Enligt självvärderingen nås målet främst genom de tre VFU-kurserna som lärosätet redogör för i självvärderingen. Beskrivningarna av de här kurserna visar enligt bedömargruppen att utbildningen möjliggör och säkerställer målet och att det finns en progression i kurserna där studenterna mer och mer självständigt planerar, genomför, utvärderar och utvecklar undervisningen. VFU examineras genom trepartssamtal, seminarier och skriftliga inlämningar. I självvärderingen beskrivs även två ämneskurser där målet behandlas.

I ämneskursen *Eстетisk kommunikation* arbetar studenterna med olika estetiska uttrycksformer och genomför ett projekt i form av en fältstudie på en övningsskola. Studenternas förmåga att planera, genomföra och utvärdera undervisning tränas här. Examination sker genom att projektplanens genomförande examineras vid ett seminarium, bland annat med utgångspunkt utifrån de didaktiska val som studenterna har gjort och hur väl de har planerat för att möta varje elevs förutsättningar och behov. I kursen *Musikteorimetodik* arbetar studenterna också med att planera, genomföra och utvärdera undervisning i olika sammanhang och med att undervisa elever på olika nivåer. Undervisningsupplägg och material diskuteras med handledare och övriga studenter, och kursen examineras genom inlämning av ett kompendium med undervisningsmaterial.

Bedömargruppen ser detta som ett gott exempel på hur studenterna visar förmågan i förhållande till målet. Ett utvecklingsområde är att stärka hur studenterna får möjlighet att utveckla förmågan att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling i musiklärarutbildningen.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen framkommer det att jämställdhets- och värdegrundsperspektiv diskuteras i kurser som handlar om ensemblemetodik och musikhistoria, men att det även finns en metodikkurs där det ingår ett seminarium som behandlar forskning om genusfrågor i musikundervisning. I kurserna ingår diskussioner om och problematisering av representativitet och förebilder i musikundervisning, liksom val av repertoar, framförande och låtskrivande utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Bedömargruppen anser därför att jämställdhet beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningen.

I självvärderingen framkommer det även att ett utvecklingsarbete ska inledas under 2019, där musikämnet ska införa examinerande moment kopplade till jämställdhet. Bedömargruppen ser det som ett sätt att ytterligare stärka området i utbildningen.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Av självvärderingen framkommer det att kursvärderingar sker efter varje kurs utifrån de rutiner som lärosätet har fastställt. Resultaten presenteras för examinatorn, som därefter gör en analys och vidtar åtgärder om det är nödvändigt. Resultaten av kursvärderingarna återkopplas enligt lärosätet till studenterna under nästa kurs och de får få även veta vilka eventuella förändringar som har gjorts. Utifrån självvärderingen framkommer det även att lärosätet har genomfört många förändringar i utbildningen med stöd från en pedagogisk utvecklingsfond. Det har till exempel gjorts en satsning på de självständiga arbetena för att höja kvaliteten och effektivisera lärarinsatserna, samt en satsning på progression mellan kurserna när det gäller studenternas generella lärarförmågor. Utifrån informationen som framkommit i självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att systematisk uppföljning behandlas på ett tillfredsställande sätt i musiklärarutbildningen.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Av självvärderingen och intervjuerna framkommer det att lärosätet har flera olika stödjande funktioner som studenterna har tillgång till, exempelvis när det gäller stöd i akademiskt skrivande. Det genomförs även en systematisk uppföljning av och statistik över genomströmning och kvarvaro. Bedömargruppen anser därför att lärosätet verkar för att studenten genomför sin utbildning inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Enligt självvärderingen sker en aktiv studentmedverkan genom att studenter deltar i de programråd som äger rum fyra gånger per år på Campus i Piteå och genom de kursvärderingar som genomförs efter varje avslutad kurs. Kursutvärderingar publiceras offentligt och om deras resultat leder till åtgärder, återkopplas de till studenterna. I självvärderingen framkommer även att de direkta, mer informella mötena med studenter ofta leder till snabba förbättringar i de olika kurserna. Det finns även en elektronisk enkät som ställs till studenterna från och med deras tredje termin, för att följa upp kvaliteten på ämneslärarprogrammet. Exemplet visar enligt bedömargruppen att det finns möjligheter för studenter att aktivt påverka sin utbildning.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Arbetsliv och samverkan**

Bedömning med motivering: *Utbildningen är inte utformad och genomförs inte på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker inte med det omgivande samhället.*

Av självvärderingen och intervjuerna framstår det för bedömargruppen som att utbildningen är användbar, men att den inte i tillräckligt hög grad utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Det framkom varken i intervjuerna eller självvärderingen hur lärosätet arbetar med detta i utbildningen. Det finns många förändringar i samhället som har påverkat skola och utbildning de senaste åren, men varken i självvärderingen eller intervjuerna framkom det att musiklärarutbildningen arbetar med frågor som handlar om att rusta studenterna för att kunna hantera just ett föränderligt arbetsliv. Detta ser därför bedömargruppen som ett utvecklingsområde i utbildningen.

Den samverkan som beskrivs i självvärderingen berör framför allt samarbeten med VFU-skolorna och kompetensutveckling för lärare. Även olika samverkansprojekt beskrivs, som ett regionalt samverkansråd och en forskarskola med fokus på praktisk forskning. Utifrån den information som framkom vid intervjun är det däremot inte tydligt om de här projekten involverar just ämneslärarutbildningen i musik. Självvärderingen beskriver även samverkan med andra musikrelaterade organisationer, som Norrbottensmusiken och Framnäs folkhögskola, men den samverkan är enligt lärosätet inte heller direkt kopplad till ämneslärarutbildningen i musik. Hur just ämneslärarutbildningen i musik kan skapa en ömsesidigt värdefull samverkan med det omgivande samhället ser bedömargruppen därför som ett viktigt utvecklingsområde.

Samlad omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunden är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen som helhet.

Den samlade kompetensen hos personalen bedöms som inte tillfredsställande på kort och lång sikt. Den vetenskapliga kompetensen behöver förstärkas med fler disputerade lärare och en professor på vetenskaplig grund inom musikpedagogik. Den yrkesrelaterade, pedagogiska och konstnärliga kompetensen bedöms vara adekvat. Flera lärare är anställda på konstnärlig grund och många har en lärarutbildning, vilket stärker den professionsrelaterade och pedagogiska kompetensen.

Utbildningsmiljön bedöms som inte tillfredsställande. Den vetenskapliga miljön bedöms som bristande eftersom det inte bedrivs forskning med relevans för muskläroverutbildningen. Även kopplingen mellan forskning och utbildning blir därmed otydlig. För närvarande finns inte några planer på att utveckla den musikpedagogiska forskningsmiljön, utan fokus ligger på pedagogik och musikalisk gestaltning. Bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att stärka den vetenskapliga utbildningsmiljön, i synnerhet inom det musikpedagogiska området. Den konstnärliga och professionsinriktade miljön bedöms däremot som tillfredsställande med många samarbeten mellan olika inriktningar, kulturutövare och med välfungerande lokaler för musikutövning.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls inte. Muskläroverutbildningen erbjuder en stor bredd i praktiskt kunnande, men det saknas enligt bedömaregruppen en fördjupning av teoretiska ämneskunskaper samt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. De självständiga arbeten som har granskats antyder även att vissa studenter har svårigheter med att anknyta till aktuell forskning och att kunna omsätta sina ämneskunskaper i ett forskningsarbete. Att utveckla och förstärka forskningsförankringen i utbildningen är ett viktigt utvecklingsområde menar bedömaregruppen, vilket även hänger samman med ett behov av att stärka den vetenskapliga kompetensen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Eftersom målet bara hanteras inom UVK och i det självständiga arbetet finns det inte en tillräckligt tydlig anknytning mellan vetenskapsteori och forskningsmetodik å ena sidan och ämnes- och ämnesdidaktiska studier å den andra. Med detta upplägg menar bedömaregruppen att utbildningen inte kan möjliggöra och säkerställa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i ämnet musik, eller möjliggöra och säkerställa att studenterna har tillräckliga kunskaper inom vetenskapsteori och forskningsmetoder med koppling till musikämnet när examen utfärdas. Ett utvecklingsområde är att införa moment som berör ovanstående områden i ämnet musik. De självständiga arbetena indikerar även att vissa studenter har svårigheter med att använda teori.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Lärosätet ger exempel på kurser och moment där målet behandlas i progression och målet säkerställs även genom examination. Kreativa seminarieformer där studenter agerar så kallade kritiska vänner och "skuggar" varandra under övningsundervisning, ser bedömaregruppen som en styrka i utbildningen. Ett utvecklingsområde är att utveckla fler moment som behandlar relevant forskning. De självständiga arbetena ger även signaler om att studenterna behöver mer stöd i att knyta egna forskningsresultat till tidigare forskning.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Färdigheter och förmågor utvecklas inom VFU och inom ämneskurser. Målet examineras dels inom VFU och de trepartssamtal, seminarier och skriftliga inlämningar som sker där, dels genom muntliga övningar och i praktisk ensembleform i musikämneskurser. Hur musikämneskurser, VFU-kurser och UVK-kurser

kopplas ihop behöver förtydligas för studenterna för att de ska förstå utbildningen som en helhet. Detta ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Målet behandlas inom VFU och lärosätet ger även exempel på musikämneskurser där förmågan tränas. Det finns även en tydlig progression i kurserna, där studenterna mer och mer självständigt får planera, genomföra och utvärdera undervisning. Ett utvecklingsområde är att stärka hur studenterna får möjlighet att utveckla förmågan att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling i musikärläro utbildningen.

Ett jämställdhetsperspektiv är tydligt närvarande i utbildningen och lärosätet ger flera exempel på hur det berörs i kurser. Ett utvecklingsarbete ska inledas under 2019, där musikämnet ska införa examinerande moment kopplade till jämställdhet. Bedömargruppen ser det som ett sätt att ytterligare stärka området i utbildningen.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande. Det finns tydliga rutiner för hur utbildningens innehåll, utformning och examinationer följs upp, och kursvärderingar görs efter varje kurs utifrån de rutiner som lärosätet har fastställt. Resultaten av kursvärderingarna återkopplas till studenterna och det framkommer även att många förändringar gjorts i utbildningen som även inbegriper musikämnet. Lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid genom att olika stödinsatser erbjuds och genom att analyser av genomströmning och kvarvaro genomförs.

Studenterna deltar aktivt i utvecklingen av utbildningen och deras åsikter tas omhand av lärosätet. Studenterna deltar i programråd och kursvärderingar, och även mer informella möten mellan lärare och studenter medför att förbättringar i utbildningen kan genomföras snabbt.

Bedömningsområdet om arbetsliv och samverkan bedöms som inte tillfredsställande. Bedömargruppen anser att utbildningen är användbar, men att den inte i tillräckligt hög grad utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Det framkom varken i intervjuerna eller självvärderingen hur lärosätet arbetar med detta i utbildningen, och bedömargruppen ser därför detta som ett viktigt utvecklingsområde. De exempel på samverkan med det omgivande samhället som lärosätet ger i självvärderingen och intervjuerna berör bara till liten del ämnesläro utbildningen i musik. Att skapa en ömsesidigt värdefull samverkan med det omgivande samhället ser bedömargruppen därför som ett viktigt utvecklingsområde.

Lärosäte: Luleå Tekniska Universitet
Yrksexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap.
Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet
<p>Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara Inte tillfredsställande.</p> <p>Antalet lärare och deras sammantagna kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym och innehåll för utbildningens UVK del. I lärargruppen finns både vetenskapligt meriterad personal och personal med professionserfarenheter i form av egen lärarutbildning. Bedömaregruppen menar vidare att kompetensförsörjningen är god med hänvisning till den forskarskola med 8 doktorander som startar 2019. För undervisningsämnet samhällskunskap bedöms bedömningsgrunden inte uppfylld. Underlagen visar att ämne och ämnesdidaktik inte är tillfredsställande genom att lärargruppen visserligen innehåller vetenskapligt meriterad personal men saknar personal med yrkeserfarenheter i form av egen lärarutbildning i samhällskunskap. Det framgår inte heller om den disputerade personalen bedriver forskning av relevans för lärarutbildning, skola eller skolämnet samhällskunskap. Den forskningsmiljö som presenteras borde på ett tydligare sätt ha återförts till dess betydelse för undervisningen i samhällskunskap.</p> <p>Det finns en vetenskaplig miljö som är relevant för utbildningens UVK del. Den professionsinriktade miljön är svagare. Bedömaregruppen anser ändå att lärosätet uppfyller en grundnivå, men att den kan utvecklas. Samma sak gäller för sambandet mellan forskning och utbildning. För undervisningsämnet samhällskunskap bedöms utbildningsmiljön inte vara uppfylld eftersom bedömaregruppen menar att det är oklart hur nära sambandet mellan forskning och utbildning är. Det saknas också i underlagen utvecklade resonemang om den yrkesinriktade miljön. Detta medför att bedömaregruppen sammantaget anser att det inte finns en för utbildningen relevant professionsinriktad miljö.</p> <p>Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara Inte tillfredsställande.</p> <p>Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls inte. I självvärderingen saknas en redovisning om hur examinationsformer används och säkerställer att studenterna når examensmålet. Framför allt är det svårt att utifrån underlagen avgöra progressionen (brett kunnande i förhållande till väsentligt fördjupade kunskaper) och fördjupad insikt i forsknings- och utvecklingsarbete.</p> <p>Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Inom UVK framgår på ett tydligt sätt progressionen i kurserna, länkat till frågan om examinationsformer och examinationskrav. Framför allt gäller detta hur vetenskap och beprövad erfarenhet kan länkas till varandra ur ett professionsperspektiv, men arbetet med kvalitativa och kvantitativa metoder kan bli tydligare. För inriktningen samhällskunskap genomför lärosätet metodundervisning både på grund och avancerad nivå och bedömaregruppen menar att lärosätet därmed uppfyller kraven på fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder. Det saknas däremot text i självvärderingen om den del av</p>

lärandemålet som handlar om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Målet behandlas framför allt i det avslutande självständiga arbetet om 30 högskolepoäng och i VFU-kurserna. Opposition och försvar av det egna arbetet är en examination som skapar förutsättningar för studenten att utveckla ett kritiskt förhållningssätt och reflektionsförmåga. Examination sker också genom att studenten ska beskriva och reflektera över teori- och metodval, samt göra metodologiska tillämpningar och etiska överväganden i samband med uppsatsskrivning. På lärosätet har det utarbetats en bedömningsmall för självständigt arbete inom inriktningen samhällskunskap. Detta för att säkerställa att uppsatserna är ett viktigt instrument för att uppfylla examensmålen. Det framgår däremot inte i text hur bedömningsmallen förhåller sig till examensmålet. Det hade med fördel kunnat klargöras tydligare.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Didaktik och ämnesdidaktik återkommer som teman i de flesta av de kurser som ges inom UVK. Lärosätet erbjuder UVK-kurser som behandlar och examinerar frågor om elevers lärande, behov och förutsättningar samt allmändidaktiska frågor. Inom inriktningen samhällskunskap tränas studenterna i olika kurser på att utforma lektionsplaneringar, hålla fiktiva föreläsningar, utforma uppgifter och bedömningar relaterat till gymnasieskolans verksamhet, vilket gör att lärosätet visar medvetenhet om examensmålet. Samtidigt hade bedömargruppen önskat ytterligare preciseringar och exemplifieringar i vissa delar av självvärderingens text. Bedömargruppen saknar dessutom kommentarer om didaktik och den del av examensmålet som berör verksamhet i övrigt. I självvärderingen anger lärosätet ett intresse för hur undervisningen kan läggas upp med hänsyn taget till olika elevers inlärningsstilar. Bedömargruppen finner kommentaren intressant, och hade gärna sett exempel på hur det har genomförts.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet behandlar och examinerar detta mål i de tre VFU-kurserna med tillhörande examinationsuppgifter. Kurserna länkas till utbildningsvetenskapliga kärnkurser och ämnesstudier. Lärosätet genomför examination genom så kallade trepartssamtal och skriftliga redovisningsuppgifter. Bedömargruppen menar att det finns en progression i VFU-kurserna som går mot ökad självständighet i planering, genomförande och utvärdering samt även i att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet. För inriktningen samhällskunskap sker det företrädesvis i VFU 2 och VFU 3. Lärosätet beskriver hur dessa två VFU-kurser är organiserade med lärandemål och examinationer, som utvärdering av lektioner och reflektioner kopplade till ämnesrelevant litteratur och trepartssamtal.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Flera UVK-kurser lyfter fram frågor om etik, likabehandling, konflikthantering, specialpedagogik samt, på ett mer övergripande plan, frågor om demokrati och hållbarhet. I den vetenskapsteoretiska kursen får studenterna utrymme att diskutera frågorna på ett mer kunskapsfilosofiskt plan. Hållbar utveckling exemplifieras utifrån naturvetenskapliga utgångspunkter.

Lärare i UVK-kurser deltar och engagerar sig i det universitetsövergripande jämställdhetsarbetet. Jämställdhetsperspektivet på ämnesnivå och i kurser beskrivs i självvärderingen, och där konstateras att det finns skillnader mellan ämnen. Dessutom anger lärosätet en jämställdhetsambition i lärarnas arbetssätt och ett arbete med att säkerställa både manliga och

kvinnliga författare till kurslitteraturen. Bedömargruppen menar att samtliga dessa insatser visar att lärosätet beaktar examensmålet om jämställdhet. Ett utvecklingsarbete inletts under 2019, för att öka medvetenheten om jämställdhetsfrågorna inom samtliga ämnen i ämneslärarutbildningen.

Bedömargruppen anser att en systematisk uppföljning sker av utbildningens innehåll, utformning och genomförande. Lärosätet redovisar en infrastruktur för uppföljning, utvärdering och utvecklingsarbete, en övergripande plan för hela universitetet när det gäller studenternas utveckling och lärande samt flera olika formella och informella forum för återkoppling. Lärosätet ger exempel på förändringar som har genomförts som en följd av det arbetet. Kursutvärderingar och andra former av återkoppling har lett till att utbildningen har utvecklats och att förändringar skett i olika kurser. Lärosätet nämner både obligatoriska kursvärderingssystem, kollegialt arbete inom ämnesgrupper, programråd och kursintroduktioner med återföring av synpunkter på utbildningen från den tidigare studentgruppen. Detta exemplifieras med de självständiga arbetena och en satsning på progression mellan kurserna gällande generiska förmågor såsom självständighet, vetenskapligt förhållningssätt, självkännedom, kreativitet, digital kompetens, kommunikationsförmåga, etiskt förhållningssätt och förmåga till samverkan. Bedömargruppen anser att lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid. Lärosätet arbetar för att hjälpa studenterna att genomföra utbildningen inom planerad studietid genom en modell med en "självständighetstrappa" med tre steg: professionell student, deltagande aktör och självständig aktör. Trappan gestaltar en ambition av progression i processen att få studenten att ta eget ansvar för sin utbildning. Dessutom finns stöd i form av bibliotek och skrivstöd.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet, även om bedömargruppen menar att detta är ett utvecklingsområde för vidare preciseringar. Kurserna avslutas med kursutvärderingar och några kurser har även en utvärdering som genomförs under pågående kurs. Lärosätet genomför även alumnenkäter.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Lärosätet redovisar ett brett urval samarbetspartner, men beskriver inte på ett helt övertygande sätt hur dessa kontakter kan bidra till att göra studenterna förberedda på förändringar i arbetslivet. Regional forskarskola, regionalt samverkansråd, övningsskoleprojekt och alumnverksamhet är några exempel på samverkan.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Antalet lärare och dess sammantagna kompetens är god på lärosätet. I lärargruppen finns både vetenskapligt meriterad personal samt personal med professionserfarenheter i form av egen lärarutbildning. Luleå tekniska universitet beskriver i sin självvärdering att undervisningen inom ämneslärarprogrammet görs av lektorer, biträdande professorer, professorer, adjunkter och doktorander. Universitetsadjunkternas andel av undervisningstiden är 24 procent, och därför sker en stor del av undervisningen med vetenskaplig meriterad personal. Undervisande adjunkter är dessutom vanliga särskilt vid de konstnärliga utbildningarna. Enligt självvärderingen är drygt 100 lärare/konsulter involverade i ämneslärarutbildningen. Självvärderingens avsnitt om antalet lärare och deras sammantagna kompetens förhåller sig till utbildningen som helhet och inte uttryckligen till den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Det är därför svårt att exakt värdera hur adekvat lärarkompetensen är på kort och lång sikt när det gäller UVK. Av lärartabellen framgår däremot att den disputerade personalen i nuläget även dominerar i undervisningen inom UVK. Därför bedöms antalet lärare och lärarnas vetenskapliga kompetens som adekvat.

Kompetensen är ämnesmässigt adekvat och i proportion till UVK:s innehåll och genomförande på kort sikt. Lärosätet anger i sin självvärdering att det finns ett system för långsiktig kompetensförsörjning och den kortsiktiga kompetensförsörjningen på programmet anses vara adekvat, eftersom det finns en majoritet av tillsvidareanställda lärare kopplade till programmet. Bedömgargruppen delar den uppfattningen, men noterar samtidigt att alla lärare har mindre än 17 procent av sin tjänst förlagd inom UVK och att lärarna är spridda på flera ämnen. Detta, tillsammans med antalet lärare som är verksamma på UVK-kurserna, kan vara ett problem för att säkerställa en sammanhållen utbildning. Enligt lärartabellen undervisar 24 personer i UVK och 8 personer i den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU). Både självvärderingen och intervjuerna visar att antalet ämneslärare är tämligen få och fördelade på olika inriktningar. Av intervjuerna framgår att antalet ämneslärarstudenter sammantaget är tämligen få. Det stämmer överens med självvärderingens uppgift att det är få studenter i utbildningen fördelade på många inriktningar. Bedömgargruppen drar därför slutsatsen att antalet lärare är i proportion till utbildningens volym. Bedömgargruppen menar vidare att kompetensförsörjningen är god med hänvisning till den forskarskola med 8 doktorander som startar 2019.

Bedömgargruppen menar att ett möjligt utvecklingsarbete kan utgöras av att skapa en lärmässigt mer sammanhållen UVK genom att minska antalet involverade lärare. Ett annat utvecklingsområde är att stärka det gemensamma ansvaret för UVK som helhet och som del av ämneslärarutbildningen. Detta med avseende på alla undervisande lärare i UVK, men även mellan UVK samt ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Bedömgargruppen menar alltså att lärosätet bör arbeta för att skapa en mer integrerad lärarutbildning, där utbildningens olika delar (ämneskurser, UVK och VFU) och struktur är tydligt integrerad, kommunicerad, förstörd och förankrad bland studenter och lärare.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet skriver i sin självvärdering att lärarutbildningen är kopplad till fem forskningsämnen på institutionen för konst, kommunikation och lärande, samtliga med vetenskapligt meriterade forskningsledare. Dessutom bedrivs ämneslärarutbildningen kopplad till ämnena fysik, samhällskunskap och historia. För samtliga ämnen anger lärosätet att det bedrivs forskning med god vetenskaplig kvalitet. Självvärderingen beskriver i allmänna ordalag utbildningsmiljön på

campusorterna Luleå och Piteå där utbildningen bedrivs, med viss betoning på de studiesociala miljöerna. Exempelvis kommenterar lärosätet arbetet att integrera utbildningarna i Luleå respektive Piteå genom samarbeten och aktiviteter (exempelvis "Universitetet presenterar"), men också genom utbyte av studieerfarenheter och kulturaktiviteter. Självvärderingens text redovisar huvudsakligen integrationen på respektive ort, men inte så mycket mellan orterna. Intervjuerna kompletterar däremot självvärderingen med att viss integration även förekommer mellan orterna (exempelvis att det finns subventionerade bussresor mellan orterna för medverkan på UVK-kurser som är gemensamma för ämneslärarutbildningen).

Av texten framgår att lärosätet har en vetenskaplig miljö, med meriterad undervisande personal. Det saknas däremot beskrivningar som tydligt visar att lärosätet har en professionsinriktad miljö för ämneslärarutbildningens utbildningsvetenskapliga kärna. Intervjuerna kompletterar samtidigt lärosätets självvärdering i den delen. Sambandet mellan forskning och utbildning, kopplad till ämneslärarutbildningen, är inte heller tydligt beskriven. Samtidigt kan de beskrivningar som görs ha viss relevans för professionsinriktningen för de konstnärliga utbildningarna, men mindre för andra. Ämneslärarutbildningen i musik får exempelvis en framträdande roll i självvärderingens beskrivning av UVK. Den professionsinriktade miljön, och sambandet mellan forskning och utbildning, kommenteras i självvärderingen för respektive ämnen.

Bedömargruppen menar att utbildningsmiljön, och sambandet mellan forskning och utbildning, borde ha kommenterats på ett fylligare och tydligare sätt i självvärderingen när det gäller UVK. De genomförda intervjuerna gav däremot kompletterande information om utbildningsmiljön, och därför anser bedömargruppen att även den delen är tillfredsställande.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Lärosätet resonerar i självvärderingen om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Detta görs bland annat genom en diskussion om professionskunskap och genom att diskussionen kopplas till VFU. Lärosätet visar också i självvärderingen hur de behandlar kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa metoder, både i olika läskurser som i förberedelser i övrigt (skrivande och seminariebehandlingar) inför studenternas självständiga arbeten. Bedömargruppen saknar däremot en beskrivning av hur undervisningen om kvalitativa och kvantitativa metoder genomförs i praktiken. Detta hade med fördel kunnat preciseras och beskrivas tydligare.

I självvärderingen kommenteras på ett tydligt sätt progressionen i kurserna, länkat till frågan om examinationsformer och examinationskrav. I självvärderingen visas, genom exempel från fyra olika UVK-kurser, hur progressionen gentemot examensmålet säkerställs. Framför allt gäller detta hur

vetenskap och beprövad erfarenhet kan länkas till varandra ur ett professionsperspektiv. Bedömargruppen menar därför att utbildningen möjliggör att studenterna uppnår målet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet behandlar i självvärderingen examensmålet om att visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat. Detta gör man genom ett allmänt resonemang om hur temaområdet återkommer i olika kurser och hur temat examineras. Bedömargruppen har beaktat att den här delen av examensmålet kan vara svårt att avgränsat exemplifiera på ett konkret sätt. Lärosätet menar att målet framför allt behandlas i det avslutande självständiga arbetet om 30 högskolepoäng och i VFU-kurserna. Opposition och försvar av det självständiga arbetet utgör en examination, vilket skapar förutsättningar för studenterna att utveckla ett kritiskt förhållningssätt och reflektionsförmåga. Examination sker också genom att studenterna ska beskriva och reflektera över teori- och metodval, samt metodologiska tillämpningar och etiska överväganden i samband med uppsatsskrivning.

Bedömargruppen menar att lärosätets redovisning av sitt arbete utifrån det här examensmålet är kortfattat och summariskt beskrivet. Det gäller exempelvis hur lärosätet säkerställer att utbildningen utvecklar studenternas förmåga att inta ett kritiskt och självständigt förhållningssätt till de kunskaper som de möter i och utanför utbildningen samt hur utbildningen bidrar via utformning och genomförande till att examensmålet uppnås. Bedömargruppens sammantagna bedömning, efter kompletterande information via intervjuerna om både organisation av VFU-kurserna (arbetssätt, VFU-handledare, examination) samt det självständiga arbetets upplägg, innehåll och examination är att lärosätet uppfyller examensmålet. Bedömargruppen menar dock att lärosätet har anledning att fortsatt analysera utbildningens innehåll utifrån examensmålet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätets självvärdering beskriver att studenterna får många tillfällen under utbildningens gång att utveckla kunskap om att tillämpa didaktik och metodik. Ett sådant exempel är kursen *U0042P*, där en del av innehållet är lärandeteori och didaktik. Lärosätet exemplifierar sedan sitt resonemang genom att kommentera innehållet i en kurs om läraruppdraget (*U0042P*, 15 högskolepoäng) samt, företrädesvis, två kurser om specialpedagogiskt ledarskap (*P0056P*, 7,5 högskolepoäng, och *P0057P*, 7,5 högskolepoäng). På lärosätet finns också UVK-kurser som behandlar och examinerar frågor om elevers lärande, behov och förutsättningar, samt applikationen om allmänna didaktiska frågor med utgångspunkt i läroplanen. En del av säkerställandet av målet anges ske i de specifika ämnena.

Lärosätet skriver om kurserna i specialpedagogik att "Efter genomgången kurs ska studenterna kunna identifiera, beskriva och problematisera centrala specialpedagogiska ledarskapsteorier, där innehållsliga och etiska aspekter utgör grunden för att skapa förtroendefulla relationer och goda lärmiljöer för alla elever i gymnasieskolan. I den andra kursen vidareutvecklar studenterna sin förmåga att visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap. Bedömningskriterierna avspeglar målen genom att begrepp, perspektiv och teorier sätts in i en specialpedagogisk kontext och motiveras väl". Bedömggruppen menar att lärosätets beskrivning av examensmålet i alltför stor utsträckning fokuserar på specialpedagogiskt ledarskap. I intervjuerna framkom även återkommande kritik mot kursernas innehåll, tillämpning och fokus. Det saknas alltså beskrivningar och exemplifieringar av hur examensmålet även täcks in i andra delar av UVK-kurserna, t.ex. via VFU. Bedömggruppen menar också att lärosätets formulering om bedömningskriterierna för de refererade kurserna inte tydligt fokuserar på examensmålets skrivning om didaktik och ämnesdidaktik. Intervjuerna gav dock fylligare beskrivningar av hur lärosätet säkerställer att utbildningen ger studenterna förmåga att tillämpa den didaktik och ämnesdidaktik som krävs för undervisning och lärande. Där redovisades att didaktik och ämnesdidaktik återkommer som teman i de flesta av de kurser som ges inom UVK.

Självvärderingen och den viktiga information som framkom intervjuerna ger enligt bedömggruppen sammantaget skäl att anse att lärosätet uppfyller examensmålet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet redogör för att detta mål framför allt behandlas i de tre VFU-kurserna och de examinationsuppgifter som hör till dem. Målformuleringarna är kopplade till respektive föregående utbildningsvetenskapliga kärnkurser och till ämnesstudier. Lärosätet övergår sedan till att beskriva hur dessa tre VFU-kurser behandlar måltemat och hur examinationen sker. Två av tre VFU-kurser inkluderar exempelvis trepartssamtal, dvs. att utbildningen har ett innehåll där planering av utbildningen diskuteras med andra.

Kursmålen examineras utifrån kriterier för studentens tillämpning av sociala och didaktiska kunskaper och förståelser, färdigheter och förmågor samt värderingsförmågor och förhållningssätt. Efter avslutad kurs gör också examinatorn en individuell helhetsbedömning av studenternas insatser under VFU. Lärosätet genomför examinationen genom så kallade trepartssamtal och skriftliga redovisningsuppgifter. Bedömggruppen menar att det finns en progression i VFU-kurserna som går mot ökad självständighet i planering, genomförande och utvärdering samt även i att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet. Detta sker både i VFU som är kopplad till UVK och i VFU som är kopplad till ämnen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska*

aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.

Lärosätet anger i sin självvärdering att värderingsförmågor och förhållningssätt undervisas och examineras på olika sätt, bland annat i undervisningsformer där studenterna deltar aktivt och genom kamratrespons. Lärosätet tar också upp kursen om läraruppdrag (U0042P) och den skolhistoriska kursen (U0047N) som viktiga för frågor om etik, likabehandling, konflikthantering och specialpedagogik, samt, på ett mer övergripande plan, frågor om demokrati och hållbarhet. Den vetenskapsteoretiska kursen ger utrymme att diskutera frågorna på ett mer kunskapsfilosofiskt plan. Kursernas innehåll och litteratur revideras enligt självvärderingen regelbundet, för att möta samhällsförändringar och ge insikter i aktuell forskning. Värderingsövningar finns i utbildningen där studenterna prövas i bland annat empatisk förmåga.

Lärosätet redovisar i självvärderingen att de etiska frågorna även är viktiga i kurserna om specialpedagogiskt ledarskap (P0056P och P0057P) innefattande sociala, juridiska och specialpedagogiska aspekter på läraruppdraget. Elever i behov av särskilt stöd, normalitet, elevers utsatthet, språkutvecklande arbetssätt och olika språkmiljöer används som exemplifiering av samhälleliga och etiska aspekter att beakta. Kursernas koppling till mänskliga rättigheter, barnkonventionen eller en hållbar utveckling kommenteras däremot inte vidare.

I självvärderingen förs en mer generell diskussion om utbildningen satt i relation till de mänskliga rättigheterna och hållbarhet. Hållbar utveckling exemplifieras utifrån naturvetenskapliga utgångspunkter.

Bedömggruppen menar att lärosätets beskrivning är tillräcklig för att examensmålet ska anses uppfyllt.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärare i UVK-kurser deltar och engagerar sig i universitetsövergripande jämställdhetsarbete. Jämställdhetsperspektivet på ämnesnivå och i kurser beskrivs i självvärderingen, och där konstateras att det finns skillnader mellan ämnen. Därför ska ett utvecklingsarbete inledas under 2019 för att öka medvetenheten inom samtliga ämnen i ämnesläroutbildningen. Varken i självvärderingen eller i de genomförda intervjuerna framkommer dock hur långt arbetet har kommit. Bedömggruppen menar att utvecklingsinsatsen är ett tecken på att lärosätet arbetar aktivt med jämställdhet.

Bedömggruppen menar att lärosätets har visat att det pågår ett arbete gällande såväl struktur för, och innehåll i jämställdhetsarbetet, och att utbildningen därmed uppfyller bedömningsgrundens krav.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet redovisar tydligt i sin självvärdering hur de arbetar med systematisk uppföljning av UVK, hur dessa insatser återrapporteras och hur de vid behov omsätts i åtgärder. Lärosätet redovisar en infrastruktur för uppföljning, utvärdering och utvecklingsarbete, en övergripande plan för hela universitetet när det gäller studenternas utveckling och lärande samt flera olika formella och informella forum för återkoppling. Lärosätet ger flera exempel på förändringar som har genomförts sedan 2011 som följd av detta arbete, både i relation till studenter, vetenskaplighet och specifika ämnen. Hit kan också räknas utbildningens modell för självständiga arbeten som har utvecklats genom fondstöd från lärosätet centralt. Arbetet genomförs både programövergripande och i programråd med representanter för lärare och studenter. En självvärdering genomförs vartannat år, enligt lärosätets kvalitetssystem.

Kursutvärderingar och andra former av återkoppling har enligt självvärderingen lett till att utbildningen utvecklas och att förändringar skett i olika kurser. Detta exemplifieras med de självständiga arbetena och en satsning på progression mellan kurserna när det gäller generiska förmågor som självständighet, vetenskapligt förhållningssätt, självkännedom, kreativitet, digital kompetens, kommunikationsförmåga, etiskt förhållningssätt och förmåga till samverkan. Bedömargruppen menar att lärosätet ger en tydlig beskrivning av insatser som visar att denna bedömningsgrund är tillfredsställande.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet beskriver i sin självvärdering att utbildningens utformning och genomförande är upplag på ett sätt som tar hänsyn till studenternas förutsättningar och behov. Syftet är att studenterna ska ha möjlighet att slutföra sin utbildning inom planerad studietid. I självvärderingens text exemplifieras detta genom olika stödjande åtgärder som studenterna har tillgång till. Det finns också en systematisk uppföljning av och statistik över genomströmning och kvarvaro.

Lärosätet redovisar i sin självvärdering hur de arbetar med en för alla utbildningar gemensam pedagogisk idé för att stödja studenternas utveckling mot självständighet. Bedömargruppen menar att denna pedagogiska idé är intressant. I den pedagogiska idén finns en "självständighetstrappa" med tre steg: professionell student, deltagande aktör och självständig aktör. Trappan gestaltar en ambition av progression i processen att få studenten att ta eget ansvar för sin utbildning – att gå från att vara professionell student till självständig och professionell lärare. Studenterna får stöd i form av bibliotek, skrivstöd m.m. Dessutom redovisas att lärosätet arbetar med målmatriser för utbildningen och att justeringar av kursplaner görs löpande för att nå målen med utbildningen. Det framgår i självvärderingen att en del studenter har svårt att slutföra utbildningen på grund av bristande skrivförmåga.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet redovisar i sin självvärdering hur studenterna ges möjlighet att utveckla utbildningens innehåll. Det görs framför allt genom att hänvisa till studentkårens arbete, studentrepresentation i beslutande och beredande organ, nöjd student-index och systematiserade kursutvärderingar. Några

kurser har utvärderingar som genomförs under pågående kurs. Lärosätet genomför även alumnenkäter.

Bedömggruppen menar att lärosätet via självvärderingen och de genomförda intervjuerna har visat att studenterna ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

I självvärderingen redovisar lärosätet en bredd i antal projekt för att stärka skolkontakterna. Några exempel på det är regional forskarskola, regionalt samverkansråd, näraliggande lärosäten, avtal om praktiknära forskning, försöksverksamhet med övningsskolor och alumnverksamhet. Relevant samverkan med det omgivande samhället sker alltså enligt bedömggruppen. Självvärderingen saknar däremot en tydlig beskrivning av hur utbildningen genom de här insatserna utvecklar studentens beredskap för att möta förändringar i arbetslivet. Det är utifrån självvärderingen och intervjuerna rimligt att anta att så sker, men det hade kunnat beskrivas tydligare. Under intervjuerna kommenterades frågan om studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet på ett mycket allmänt sätt, utöver att nätverken med externa intressenter existerar. Bedömggruppen menar därför att ett utvecklingsområde för lärosätet är att förtydliga och precisera hur samverkan med det omgivande samhället konkret utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Genomgången visar att utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Samtidigt menar dock bedömggruppen att detta är ett utvecklingsområde för vidare preciseringar vad avser att visa hur detta sker och hur det kan förstärkas. Bedömggruppen menar att relevant samverkan sker med det omgivande samhället.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Antalet lärare och deras sammantagna kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym och innehåll vad gäller UVK. I lärargruppen finns både vetenskapligt meriterad personal och personal med professionserfarenheter i form av egen lärarutbildning. Bedömggruppen menar vidare att kompetensförsörjningen är god med hänvisning till den forskarskola med 8 doktorander som startar 2019.

Det finns en vetenskaplig miljö som är relevant för utbildningens UVK del. Den professionsinriktade miljön är svagare. Bedömargruppen anser ändå att lärosätet uppfyller en grundnivå, men att den kan utvecklas. Samma sak gäller för sambandet mellan forskning och utbildning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Inom UVK framgår på ett tydligt sätt progressionen i kurserna, länkat till frågan om examinationsformer och examinationskrav. Framför allt gäller detta hur vetenskap och beprövad erfarenhet kan länkas till varandra ur ett professionsperspektiv, men arbetet med kvalitativa och kvantitativa metoder kan bli tydligare.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Målet behandlas framför allt i det avslutande självständiga arbetet om 30 högskolepoäng och i VFU-kurserna. Opposition och försvar av det egna arbetet är en examination som skapar förutsättningar för studenten att utveckla ett kritiskt förhållningssätt och reflektionsförmåga. Examination sker också genom att studenten ska beskriva och reflektera över teori- och metodval, samt göra metodologiska tillämpningar och etiska överväganden i samband med uppsatsskrivning.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Didaktik och ämnesdidaktik återkommer som teman i de flesta av de kurser som ges inom UVK. Lärosätet erbjuder UVK-kurser som behandlar och examinerar frågor om elevers lärande, behov och förutsättningar samt allmändidaktiska frågor. En del av säkerställandet av målet sker i de specifika ämnena.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet behandlar och examinerar detta mål i de tre VFU-kurserna med tillhörande examinationsuppgifter. Kurserna länkas till utbildningsvetenskapliga kärnkurser och ämnesstudier. Lärosätet genomför examination genom så kallade trepartssamtal och skriftliga redovisningsuppgifter. Bedömargruppen menar att det finns en progression i VFU-kurserna som går mot ökad självständighet i planering, genomförande och utvärdering samt även i att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Flera UVK-kurser lyfter fram frågor om etik, likabehandling, konflikthantering, specialpedagogik samt, på ett mer övergripande plan, frågor om demokrati och hållbarhet. I den vetenskapsteoretiska kursen får studenterna utrymme att diskutera frågorna på ett mer kunskapsfilosofiskt plan. Hållbar utveckling exemplifieras utifrån naturvetenskapliga utgångspunkter.

Lärosätet redovisar tydligt hur jämställdhetsarbetet säkerställs. Lärare i UVK-kurser deltar och engagerar sig i det universitetsövergripande jämställdhetsarbetet. Jämställdhetsperspektivet på ämnesnivå och i kurser beskrivs i självvärderingen, och där konstateras att det finns skillnader mellan ämnen. Därför har ett utvecklingsarbete inletts under 2019, för att öka medvetenheten om jämställdhetsfrågorna inom samtliga ämnen i ämneslärarutbildningen.

Bedömargruppen anser att en systematisk uppföljning sker av utbildningens innehåll, utformning och genomförande. Lärosätet redovisar en infrastruktur för uppföljning, utvärdering och utvecklingsarbete, en övergripande plan för hela universitetet när det gäller studenternas utveckling och lärande samt flera olika formella och informella forum för återkoppling. Lärosätet ger exempel på

förändringar som har genomförts som en följd av det arbetet. Kursutvärderingar och andra former av återkoppling har lett till att utbildningen har utvecklats och att förändringar skett i olika kurser. Det exemplifieras med de självständiga arbetena och en satsning på progression mellan kurserna gällande generiska förmågor såsom självständighet, vetenskapligt förhållningssätt, självkänedom, kreativitet, digital kompetens, kommunikationsförmåga, etiskt förhållningssätt och förmåga till samverkan.

Bedömggruppen anser att lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid. Lärosätet arbetar för att hjälpa studenterna att genomföra utbildningen inom planerad studietid genom en modell med en "självständighetstrappa" med tre steg: professionell student, deltagande aktör och självständig aktör. Trappan gestaltar en ambition av progression i processen att få studenten att ta eget ansvar för sin utbildning. Dessutom finns stöd i form av bibliotek och skrivstöd.

Bedömggruppen anser att studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Kurserna avslutas med kursutvärderingar och några kurser har även en utvärdering som genomförs under pågående kurs. Lärosätet genomför även alumnenkäter.

Utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet, även om bedömggruppen menar att detta är ett utvecklingsområde för vidare preciseringar.

Lärosätet redovisar ett brett urval samarbetspartner, men beskriver inte på ett övertygande sätt hur dessa kontakter kan bidra till att göra studenterna förberedda på förändringar i arbetslivet. En del av säkerställandet av bedömningsgrunden sker inom ramen för de specifika ämnena.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är inte adekvat och står inte i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

I självvärderingen anger lärosätet att den akademiska kompetensen hos lärarna som bedriver undervisning i samhällskunskapsämnena inom ämneslärarutbildningen är god. Åtta av tio lärare som undervisar i samhällskunskap är disputerade inom nationalekonomi, statsvetenskap, sociologi eller rättsvetenskap, och är samtidigt aktiva forskare inom sina respektive discipliner. Fyra av tio är dessutom docent- eller professorskompetenta. I den lärartabell som medföljer självvärderingen listas däremot bara sex personer som undervisar i samhällskunskap. Detta förklarades vid intervjuerna bero på ett missförstånd, dvs. att lärartabellen bara listar dem som vid tillfället för självvärderingens tillkomst var aktiva i undervisning i någon kurs.

Självvärderingen klargör inte om den forskning som de åtta disputerade lärarna bedriver har relevans för lärarutbildning, skola eller skolämnet samhällskunskap. Det framkom dock senare att de flesta av publikationerna tycks ha fokus på förvaltning, orientering och användning av naturresurser. Bedömargruppen får intrycket av att publikationerna inte berör didaktik, ämnesdidaktik eller ämnesteorier, utöver en orientering mot naturresursfrågor som är länkade till samhällskunskapsämnet. Kunskapsområdet naturresurser är intressant för samhällskunskapen, men lärarkårens forskningsmässiga fokus ger intrycket av att vara tämligen snävt avgränsat till ett fält, samtidigt som ämnet är flervetenskapligt och brett.

Bedömargruppen menar däremot att utbildningen till ämneslärare i samhällskunskap berikas av den ämneskompetens som redovisas i rättsvetenskap. Enligt lärartabellen saknas lärare i sociologi. Disputerade lärare i sociologi medverkar dock, enligt intervjuerna, i undervisningen. Att de inte finns med i lärartabellen förklaras av det missförstånd som kommenterats ovan. Därmed uppfylls vad lärosätet skriver i självvärderingen att "Ämneslärarutbildningen i samhällskunskap vid Luleå tekniska universitet utgår från disciplinerna statsvetenskap, sociologi och nationalekonomi".

Lärosätet anger att en person tidigare har arbetat som rektor inom grundskolan och även har rektorsutbildning. Ytterligare en person har examen som ämneslärare mot samhällskunskapsämnen (SO 4–9). I den lärartabell som lämnats in för samhällskunskap finns ingen lärare i samhällsorientering SO 4–9 som undervisar i samhällskunskap. En lektor i historia, som enligt lärartabellen inte undervisar i samhällskunskap, men i UVK, har däremot den kompetensen. Sammantaget har bedömargruppen haft svårigheter att sammanlänka texter om personal på olika ställen i självvärderingen till en förståelig helhet. Bedömargruppens tolkning är att det beror på den princip av "ögonblicksbild" som styr utformningen av lärartabellen.

I lärargruppen finns vetenskapligt meriterad personal, men det saknas personal med yrkeserfarenheter i form av till exempel egen lärarutbildning i samhällskunskap. Den person som har haft tjänst som rektor har en gedigen administrativ ledningserfarenhet (inklusive en period som gymnasiechef), men har inte arbetat som lärare i gymnasieskolan. Intervjuerna bekräftade denna bild. Lärosätet skriver i sin självvärdering att vid en översyn av ämneslärarutbildningen vid lärosätet 2015 identifierades ämnesdidaktisk kompetens i samhällskunskap som ett förbättringsområde. Det konstateras vidare att få i lärarlaget har formell ämnesdidaktisk utbildning.

Lärosätet skriver att ett utvecklingsarbete påbörjades för ett par år sedan, i form av temadagar med inbjudna gäster "för att stärka den ämnesdidaktiska kompetensen". Den bild som förmedlas via självvärderingen är att det fortfarande är ett förbättringsområde, även om lärosätet anger en ambition att under våren 2019 genomföra en workshop inom lärarlaget i samhällskunskap med fokus på hur de ämnesdidaktiska inslagen kan stärkas. Bedömargruppens tolkning av detta är att det inte hänt tillräckligt på lärosätet för att åtgärda de brister som den egna översynen 2015 lyfte fram, vilket vi finner problematiskt.

Bedömargruppen har i sitt arbete haft uppgiften att värdera antalet lärare i relation till examensmålets skrivning om den sammantagna kompetensen är adekvat och står i proportion till utbildningens volym. Intervjuerna gav information om att studentantalet är tämligen lågt. Det stämmer överens med självvärderingens beskrivning av att det är "få studenter fördelat på många inriktningar".

Sammantaget framgår det inte tydligt för bedömargruppen om den disputerade personalen bedriver forskning av relevans för lärarutbildning och skola eller skolämnet samhällskunskap. Bedömargruppen har vidare noterat lärosätets kommentarer i självvärderingens del ett om vikten av att långsiktigt säkerställa tillgång till vetenskaplig personal. Den forskarskola om minst åtta doktorander som under år 2019 anges starta på institutionen KKL innefattar dock inte samhällskunskap. I lärosätets självvärdering kommenteras inte hur lärosätet långsiktigt avser att säkerställa den vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetensen inom ämnet. Bedömargruppen menar även att det i nuläget finns vetenskapligt meriterad personal i lärargruppen, men att det saknas personal med yrkeserfarenheter i form av till exempel egen lärarutbildning i samhällskunskap.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig men inte professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs inte så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet skriver i sin självvärdering att lärarutbildningen är kopplad till fem forskningsämnen (engelska, matematik, musikpedagogik, pedagogik och svenska) på institutionen för konst, kommunikation och lärande. Samtliga ämnen har vetenskapligt meriterade forskningsledare. Dessutom bedrivs ämneslärarutbildning med koppling till fysik, samhällskunskap och historia.

I självvärderingen preciseras även miljön för samhällskunskap. Där konstateras att forskningen inom samhällsvetenskap vid lärosätet har ett starkt fokus på naturresursförvaltning. Statsvetenskapen är inriktad mot frågor om styrning och förvaltning av naturresurser, energipolitik och miljökonflikter. Dessutom har lärarlaget väldokumenterad kunskap om begrepp som är viktiga för ämneslärare i samhällskunskap, som demokrati, rättvisa, makt och välfärd. Forskningen inom sociologi bedrivs gemensamt med ämnet arbetsvetenskap och omfattar arbetsmiljö, teknik, produktionssystem, arbetsorganisation, arbetsmarknad samt andra samhällsrelaterade processer och miljöer. Det framgår inte i texten hur detta kommer ämneslärarutbildningen till del. Merparten av forskningen i ämnet nationalekonomi har en starkt internationell prägel inom områden som globalisering och hållbarhet i samhällets resursanvändning. Det konstateras att forskningsfokus på naturresursförvaltning har starka beröringspunkter med hållbar utveckling som integreras i utbildningen på många olika sätt.

Bedömargruppen menar att den forskningsmiljö som presenteras på ett tydligare sätt borde ha återförts till dess betydelse för undervisningen i samhällskunskap. Det framgår av texten att det finns en vetenskaplig miljö där utbildningen bedrivs, men det är oklart hur nära sambandet mellan forskning och utbildning är och om den refererade forskningen är relevant för de kurser som ingår i ämneslärarutbildningen. Lärosätet antyder också att detta är ett utvecklingsområde, genom att i självvärderingen skriva att de ska integrera fler exempel från pågående forskningsprojekt i utbildningen och ta med fler vetenskapliga artiklar, något som bedömarna instämmer i. Det saknas i underlaget också utvecklade resonemang om den professionsinriktade miljön. Detta medför att bedömargruppen anser att lärosätet inte visat att utbildningen genomförs så att det finns ett nära samband mellan utbildning och forskning och att de inte finns en för utbildningen relevant professionsinriktad miljö.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Lärosätet skriver i sin självvärdering att en styrka med ämneslärarutbildningen på lärosätet är att kurserna tagits fram specifikt för utbildningen. Lärosätet skriver också att samhällskunskapsstudenterna finns i ämneskombinationen samhällskunskap–historia samt att ämnesdidaktik integreras i kurserna i samhällskunskap och examineras löpande. Bedömargruppen menar att integreringen av ämnesdidaktiken i kurserna hade behövt tydliggöras och fylligare exemplifieras. Förutom ett inledande stycke är texten en beskrivning av ämneslärarprogrammets uppbyggnad under år 1–5 med kurser i UVK, historia och samhällskunskap.

Den kursstruktur som beskrivs i självvärderingen visar att lärosätet har en ambition av progression i utbildningen, med avstamp i läraruppdraget i första årets studier till mer fördjupande kurser under det fjärde och femte årets kurser. Lärosätet beskriver dock utbildningens utformning och genomförande på ett mycket översiktligt sätt, vilket gör det svårt att som bedömare uppskatta hur mycket av fördjupade kunskaper som studenterna har tillgodogjort sig. I självvärderingen saknas en redovisning om hur examinationsformer används och säkerställer att studenterna når examensmålet. Exempel på examinationsuppgifter som gestaltar progressionen hade varit önskvärt. Då endast ett självständigt arbete har funnits att granska har bedömningen av detta arbete inte påverkat bedömningen av måluppfyllelsen i stort.

Den beskrivning av programmets struktur som görs i självvärderingen är upplysande, men tar utrymme från att tydligt beskriva samhällskunskapen trots att samhällskunskapen är föremålet för utvärderingen. Det är alltså svårt att värdera om samhällskunskapen uppfyller examensmålen av både brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde samt väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. Framför allt är det svårt att utifrån underlaget avgöra progressionen (brett kunnande i förhållande till väsentligt fördjupade kunskaper) samt fördjupad insikt i forsknings- och utvecklingsarbete. Det enda exempel som ges i självvärderingen på fördjupad insikt i aktuellt forsknings och utvecklingsarbete är att studenterna ska läsa "exempelvis en licentiatuppsats som behandlar lärares erfarenheter om innehåll och mål i samhällskunskapsämnet".

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Lärosätet visar i självvärderingen hur man behandlar kunskap om vetenskapsteori och kvalitativa samt kvantitativa metoder, framför allt genom de olika läskurser som ges. Metodträningen för samhällskunskapens studenter startar med en grundläggande kurs i vetenskapsteori, forskningsmetodik och statistik under det första årets andra termin (inom ramen för UVK) och går vidare med en "grundkurs i samhällsvetenskaplig metod" under år 4 som innehåller både kvantitativa och kvalitativa metoder. Vidare innehåller år 2 en kurs i källkritik och historisk berättande (ämnet

historia). Lärosätet sammanfattar beskrivningen av metodundervisning med att den "omfattar sammanlagt 15 högskolepoäng + 7,5 högskolepoäng källkritik samt metodträning inom ramen för uppsatsen i historia (15 högskolepoäng)".

Beroende på studenternas val av uppsatsämne i slutet av sin utbildning anges i självvärderingen att det kan vara tillräckligt eller kräva ytterligare fördjupning. De arbeten som hittills godkänts har, enligt självvärderingen, pekats på behov av fördjupade studier inom innehålls- och textanalys. Då endast ett självständigt arbete har funnits att granska har bedömningen av detta arbete inte påverkat bedömningen av måluppfyllelsen i stort. En analysövning som stärker studenternas förmåga att genomföra en kvalitativ textanalys infördes därför under höstterminen 2018 på *Integrationskurs Globalisering* (P7001N, 15 högskolepoäng) med examinationsformen rapport (6 högskolepoäng). Bedömggruppen menar att det saknas en beskrivning och exemplifiering av omfånget på och innehållet i en sådan fördjupning.

Den beskrivning som gjorts i självvärderingen visar att metodundervisningen företrädesvis ligger på grundläggande och inte på avancerad nivå. Under intervjuerna gavs dock information om att metodundervisning på avancerad nivå sker i samband med självständigt arbete om 30 högskolepoäng. Bedömggruppen menar att lärosätet därmed uppfyller kraven på fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder.

Det saknas text i självvärderingen om den del av lärandemålet som handlar om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt dess betydelse för yrkesutövningen. Detta är ett besvärande faktum för bedömggruppen, man sammantaget bedöms examensmålet vara uppfyllt.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet kommenterar examensmålet i självvärderingen. Texten är dels ett allmänt resonemang om hur examensmålet återkommer i olika kurser, dels hur det examineras. Examensmålet är övergripande satt i relation till utbildningen och kan därmed vara svårt att avgränsat exemplifiera på ett konkret sätt. Lärosätet menar i självvärderingen att målet framför allt behandlas i det avslutande självständiga arbetet om 30 högskolepoäng och i samband med VFU-kurserna.

Uppsatsarbetet i samhällskunskap om 30 högskolepoäng samordnas enligt lärosätet "så långt som möjligt med självständigt arbete i svenska för ämneslärare". Kurserna går parallellt och anges ha liknande upplägg med en introduktion till uppsatsskrivandet, lektioner om problemformulering, syfte och frågor, teori, metod, material samt resultat. Det framgår inte av självvärderingen vilka delar av detta som samhällskunskapens lärare ansvarar för eller medverkar i, men intervjuerna gav svar på att lärare i samhällskunskap medverkar under kursen. Samordningen med svenska avser alltså studentgruppen. Kursplanen anger som lärandemål för självständigt arbete att studenterna ska välja

en forskningsfråga eller ett problemområde med ämnesdidaktisk relevans för läraruppdraget. Bedömgargruppen menar att den ämnesdidaktiska orienteringen dels förstärker att självständigt arbete är relevant för att uppfylla examensmålet, dels är rimlig för en lärarutbildning.

Lärosätet har också utarbetat en bedömningsmall för självständigt arbete i samhällskunskap, för att säkerställa att uppsatserna är ett viktigt instrument för att nå examensmålen. Det framgår däremot inte hur bedömningsmallen förhåller sig till examensmålet om att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat, för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik. I lärosätets självvärdering framgår däremot att ett inslag i arbetet med självständigt arbete är att diskutera uppsatsens betydelse för kommande yrkesverksamhet. Då endast ett självständigt arbete har funnits att granska har bedömningen av detta arbete inte påverkat bedömningen av måluppfyllelsen i stort. I självvärderingens kommenteras också VFU-kursernas innehåll och examination. Beskrivningar av VFU-kursernas innehåll återkommer även i självvärderingen, men kopplat till examensmål fem (att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisningen för elevers lärande och utveckling).

Sammantaget ger utbildningen möjlighet för studenterna att visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat, för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätet kommenterar i självvärderingen att studenterna får många tillfällen under utbildningen att utveckla kunskap att tillämpa didaktik och metodik. Bedömgargruppen menar att examensmålets krav på metodik innefattas av ämnesdidaktik och didaktik. Lärosätet skriver att ämnesdidaktiken sätter undervisningen i fokus, och att det är ett regelbundet återkommande inslag på kurserna i samhällskunskap, exempelvis genom seminarier eller övningsuppgifter. Detta exemplifieras sedan i texten. Studenterna tränas i olika kurser på att utforma lektionsplaneringar, hålla fiktiva föreläsningar, utforma uppgifter och bedömningar relaterat till gymnasieskolans verksamhet, vilket gör att lärosätet visar medvetenhet om examensmålet. De exempel som lyfts fram i texten är hämtade från utbildningens år 3–5.

Bedömgargruppen menar att utveckla en förmåga till tillämpning av didaktik och ämnesdidaktik kräver att de inslagen återkommer och tränas genom hela utbildningen, och inte bara i dess avslutande del. Lärosätet anger också att de ser en förbättringspotential när det gäller specifik kurslitteratur till stöd för de ämnesdidaktiska inslagen. Den formuleringen visar ett lovt värt självkritiskt förhållningssätt med fokus på fortsatt utveckling av utbildningen.

Lärosätet lyfter fram att ett välintegrerat ämnesdidaktiskt inslag i undervisningen i samhällskunskap är att hantera värdefrågor. Som exempel nämns att studenterna tränas i att jämföra olika normativa ställningstaganden i aktuella samhällsfrågor. Detta exemplifieras av flytten av Kiruna centralort på grund av gruvans expansion. Den beskrivning som sedan ges av uppgiften ger snarare intryck av

träning i att använda olika teoretiska utgångspunkter än didaktisk och ämnesdidaktisk tillämpning. Bedömgargruppen saknar dessutom kommentarer om didaktik och den del av examensmålet som berör verksamhet i övrigt. Verksamhet i övrigt kan avse många olika saker och ett kort resonemang om detta hade varit önskvärt.

I självvärderingen anger lärosätet ett intresse för hur undervisningen kan läggas upp med hänsyn taget till olika elevers inlärningsstilar. Bedömgargruppen finner kommentaren intressant och hade gärna sett att lärosätet hade gett exempel på hur detta genomförts.

Bedömgargruppen menar att lärosätet har visat att man uppfyller examensmålet, även om bedömgargruppen hade önskat ytterligare preciseringar och exemplifieringar i vissa delar av självvärderingens text om examensmålet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet redogör i självvärderingen att målet behandlas i de tre VFU-kurserna och de examinationsuppgifter som tillhör dem. För samhällskunskapen sker det företrädesvis i VFU 2 och VFU 3. Lärosätet beskriver hur dessa två VFU-kurser är organiserade med lärandemål och examinationer. Redovisade lärandemål för VFU 2 och 3 är relevanta för examensmålet och beaktar såväl frågan om att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisningen som olika elevers intressen, förmågor och behov. Bedömgargruppen menar att självvärderingens text i dessa delar är tydlig och övertygande. I självvärderingen beskrivs också utvärdering av lektioner och reflektioner under VFU kopplat till ämnesrelevant litteratur i VFU 2 och 3. Ett ytterligare redovisat arbetssätt med relevans för detta examensmål är trepartssamtal mellan student, handledare och kurslärare.

Bedömgargruppen menar att lärosätet, genom redovisningen i självvärderingen av examinationsformerna för VFU 2 och 3, övertygande visat att man beaktat examensmålet. Examinationerna, med dess fokus på didaktiska-metodologiska handlingskompetenser och praxisorientering, bidrar till måluppfyllelse.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärosätet presenterar i självvärderingen det arbete som pågår på institutionsnivå och på universitetsnivå när det gäller jämställdhet och likabehandling. Lärosätet presenterar också hur jämställdhet finns som innehållstema i flera av samhällskunskapens läskurser och hur det praktiskt kan tillämpas. Slutligen kommenterar lärosätet även hur man reflekterar över jämställdhet som tema i lärarnas arbetssätt och i kurslitteraturen.

För samhällskunskap är jämställdhet både ett ämnesinnehåll och en ämnesdidaktisk fråga i den pedagogiska verksamheten. Bedömgargruppen menar med den formuleringen att jämställdhet både är ett innehållsligt kunskapsområde för utbildningen samt något som behöver speglas i verksamhetens sätt att organiseras och genomföras. Lärosätet visar hur jämställdhet kan finnas som

innehåll i utbildningen. Dessutom anger man en jämställdhetsambition i lärarnas arbetssätt och ett arbete med att säkerställa att både män och kvinnor är författare av använd kurslitteratur. Bedömgårgruppen menar att samtliga dessa insatser visar att lärosätet beaktar jämställdhet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet redovisar tydligt i sin självvärdering hur de arbetar med systematisk uppföljning av utbildningen, hur dessa insatser återrapporteras och hur de vid behov omsätts i åtgärder. Lärosätet nämner både obligatoriska kursvärdringssystem, kollegialt arbete inom ämnesgrupper samt programråd och kursintroduktioner med återföring av synpunkter på utbildningen från gruppen innan.

Bedömgårgruppen menar att beskrivningen av studievägledarnas arbete är värd att lyfta fram. Redan efter den första läsperioden under det första årets studier gör någon av ämneslärarprogrammets två studievägledare en avstämning av studieresultatet, och studenter som inte har klarat studierna erbjuds uppföljande samtal och studieplanering. Förutom kollegialt arbete inom ämnesgrupperna finns även lärosätets centrala kursvärdringssystem, och förbättringsarbetet förmedlas till studenterna via programråd och i samband med kursintroduktioner.

Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet redovisar i sin självvärdering hur de arbetar med en pedagogisk idé för att stödja studenternas utveckling till självständiga aktörer, som är intressant och gemensam för alla utbildningar. Dessutom finns stöd i form av biblioteket och skrivstöd. I självvärderingen kompletteras den här informationen med studievägledningens arbete och studenthälsan. Lärosätet redovisar även att ämneslärarprogrammet har två studievägledare som gör avstämningar av studieresultat och erbjuder studenterna uppföljande samtal och studieplanering.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet redovisar i sin självvärdering hur studenterna får möjlighet att medverka till att utveckla utbildningens innehåll. Det görs framför allt genom att hänvisa till formaliserade processer, systematiserade kursutvärderingar och studentrepresentation i beslutande eller beredande organ. Varje termin hålls programråd med studentrepresentanter, utbildningsledare, examinatorer och lärare. Studenterna får då direkt återkoppling på åtgärder som beslutats och rapporterar intryck från pågående kurser. I självvärderingen framkommer inte hur studenterna är delaktiga i formella processer högre än programrådsnivå. Det tydliggörs heller inte i intervjuerna. Bedömgårgruppen

menar att det är viktigt att studenterna har möjlighet att ha en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningen på universitetets olika beslutsnivåer.

Bedömggruppen menar att samtliga dessa insatser visar att lärosätet beaktar examensmålet om att studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet redovisar ett antal projekt för att stärka skolkontakterna. Regional forskarskola, regionalt samverkansråd, ULF-avtal, projekt med övningskolor och alumnverksamhet är några exempel. I självvärderingen diskuteras uppfyllelsen för det här området framför allt utifrån dels VFU-kurserna, dels ett samarbete med det kommunala gymnasiet i Luleå. Lärosätet beskriver att VFU är en viktig del i samverkan med arbetslivet. Här kan det tidigare kommenterade trepartssamtalet i den tredje VFU-kursen enligt bedömnarna ses som ett gott exempel där student, handledare och universitetslärare möts. Lärosätet har också utbyte av personal med det kommunala gymnasiet. Dels gästas studenter på campus av en samhällskunskapslärare som bland annat pratar om skolans uppdrag (följt av examinerande moment), dels gästföreläser personal vid lärosätet på gymnasiet. Det finns därmed ett antal inslag som enligt bedömnarna bidrar till att bedömningsgrunden uppfylls.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Bedömningsgrunden personal bedöms som ej tillfredsställande. Sammantaget visar underlagen att ämne och ämnesdidaktik inte är tillfredsställande genom att lärargruppen visserligen innehåller vetenskapligt meriterad personal men saknar personal med yrkeserfarenheter i form av till exempel egen lärarutbildning i samhällskunskap. Det framgår inte heller tydligt i självvärderingen om den disputerade personalen bedriver forskning av relevans för lärarutbildning, skola eller skolämnet samhällskunskap. Den forskningsmiljö som presenteras borde på ett tydligare sätt ha återförts till dess betydelse för undervisningen i samhällskunskap.

Bedömningsgrunden utbildningsmiljö bedöms som ej tillfredsställande. Det finns en vetenskaplig miljö där utbildningen bedrivs. Det är dock oklart hur nära sambandet mellan forskning och utbildning är och om den refererade forskningen är relevant för de kurser som ingår i ämneslärarutbildningen med inriktning mot samhällskunskap. Det saknas i underlagen utvecklade resonemang om den professionsinriktade miljön. Detta medför att bedömggruppen anser att lärosätet inte visat att

utbildningen genomförs så att det finns ett nära samband mellan utbildning och forskning och att de inte finns en för utbildningen relevant professionsinriktad miljö.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls inte. I självvärderingen saknas en redovisning om hur examinationsformer används och säkerställer att studenterna når examensmålet. Framför allt är det svårt att utifrån underlagen avgöra progressionen (brett kunnande i förhållande till väsentligt fördjupade kunskaper) och fördjupad insikt i forsknings- och utvecklingsarbete.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Lärosätet genomför metodundervisning både på grund och avancerad nivå inom inriktningen samhällskunskap och bedömargruppen menar att lärosätet därmed uppfyller kraven på fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder. Det saknas däremot text i självvärderingen om den del av lärandemålet som handlar om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. På lärosätet har det utarbetats en bedömningsmall för självständigt arbete i samhällskunskap. Detta för att säkerställa att uppsatserna är ett viktigt instrument för att uppfylla examensmålen. Det framgår däremot inte i text hur bedömningsmallen förhåller sig till examensmålet. Det hade med fördel kunnat klargöras tydligare.

Målet om förmåga att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik uppfylls. Studenterna tränas i olika kurser på att utforma lektionsplaneringar, hålla fiktiva föreläsningar, utforma uppgifter och bedömningar relaterat till gymnasieskolans verksamhet, vilket gör att lärosätet visar medvetenhet om examensmålet. Samtidigt hade bedömargruppen önskat ytterligare preciseringar och exemplifieringar i vissa delar av självvärderingens text. Bedömargruppen saknar dessutom kommentarer om didaktik och den del av examensmålet som berör verksamhet i övrigt. I självvärderingen anger lärosätet ett intresse för hur undervisningen kan läggas upp med hänsyn taget till olika elevers inlärningsstilar. Bedömargruppen finner kommentaren intressant, och hade gärna sett exempel på hur det har genomförts.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. För samhällskunskapen sker det företrädesvis i VFU 2 och VFU 3. Lärosätet beskriver hur dessa två VFU-kurser är organiserade med lärandemål och examinationer, som utvärdering av lektioner och reflektioner kopplade till ämnesrelevant litteratur och trepartssamtal.

Bedömningsgrunden om jämställdhet bedöms som tillfredsställande. Lärosätet visar hur jämställdhet finns som innehåll i utbildningen. Dessutom anger lärosätet en jämställdhetsambition i lärarnas arbetssätt och ett arbete med att säkerställa både manliga och kvinnliga författare till kurslitteraturen. Bedömargruppen menar att samtliga dessa insatser visar att lärosätet beaktar examensmålet om jämställdhet.

Uppföljning och studentinflytande bedöms vara tillfredsställande. Lärosätet redovisar tydligt i sin självvärdering hur de arbetar med systematisk uppföljning av utbildningen, hur dessa insatser återrapporteras och hur de vid behov omsätts i åtgärder. Lärosätet nämner både obligatoriska

kursvärdringssystem, kollegialt arbete inom ämnesgrupper, programråd och kursintroduktioner med återföring av synpunkter på utbildningen från den tidigare studentgruppen.

Studentinflytandet bedöms vara tillfredsställande på programnivå. Bedömargruppen vill samtidigt skicka med att det är viktigt att studenterna har möjlighet att ha en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningen på lärosätets olika beslutsnivåer.

Förberedelse för arbetslivet och samverkan bedöms som tillfredsställande. Regional forskarskola, regionalt samverkansråd, övningsskoleprojekt och alumnverksamhet är några exempel på samverkan.

Lärosäte: Luleå tekniska universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Antalet lärare och deras sammantagna kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym och innehåll vad gäller utbildningsvetenskaplig kärna (UVK). I lärargruppen finns både vetenskapligt meriterad personal och personal med professionserfarenheter i form av egen lärarutbildning. Bedömggruppen menar vidare att kompetensförsörjningen är god med hänvisning till den forskarskola med 8 doktorander som startar 2019. Bedömggruppen menar även att lärarna är väl försörjda med kompetens inom både ämne och ämnesdidaktik. Lärarna har egen lärarutbildning och många är disputerade inom ämnesdidaktik och ämne. Det finns en mycket bra balans mellan vetenskaplig kompetens och professionsinriktad kompetens, och de olika kompetenserna kompletterar varandra.

Det finns en vetenskaplig miljö som är relevant för utbildningens UVK del. Den professionsinriktade miljön är svagare. Bedömggruppen anser ändå att lärosätet uppfyller en grundnivå, men att den kan utvecklas. Samma sak gäller för sambandet mellan forskning och utbildning inom UVK. Lärosätet har en aktiv och levande ämnesdidaktisk och ämnesteoritisk forskning, men även praxisnära forskningsprojekt. Vidare finns en god samverkan med skolorna i regionen och kontakt med gymnasielärare som föreläser i utbildningen. Lärosätet har en stark vetenskaplig miljö för svensk lärarutbildningen, och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Även om det senare kan stärkas inom UVK.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Kurserna är integrerade mellan ämne och ämnesdidaktik, och det finns fördjupning i vissa områden såsom litteraturvetenskaplig analys och textlingvistik. Den starka integreringstanken som finns, mellan ämne och ämnesdidaktik, är enligt bedömggruppen ett gott exempel. Lärosätet fördjupar också relevanta delar av ämnet i progression genom olika kurser i utbildningen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Inom UVK framgår på ett tydligt sätt progressionen i kurserna, länkat till frågan om examinationsformer och examinationskrav. Framför allt gäller detta hur vetenskap och beprövad erfarenhet kan länkas till varandra ur ett professionsperspektiv, men arbetet med kvalitativa och kvantitativa metoder kan bli tydligare. Däremot är det tydligt att utbildningen gör det möjligt för studenterna att få kunskaper om svenskämnesdidaktisk teori och kvalitativa och kvantitativa metoder samt om andra metoder, till exempel litteraturanlys, textanalys och analys av multimodala texter. Bedömggruppen ser det som positivt att den vetenskapliga och teoretiska sidan av svenskämnet didaktik synliggörs tydligt för studenterna genom en särskild kurs i forskningsmetoder och teorier för svenskämnet och svenskämnesdidaktik. Lärosätet är nog med

arbetet som omgärdar de självständiga arbetena och ser till att studenterna har goda förutsättningar för att lyckas, och det är tydligt att målet säkerställs även där. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Svenskämnets kurser vid lärosätet innehåller flera möjligheter att utveckla förmågan att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera.

Det finns också många examinationer där ämne kopplas till ämnesdidaktisk forskning och studenternas egen beprövade erfarenhet. Målet behandlas även i det avslutande självständiga arbetet om 30 högskolepoäng och i VFU-kurserna. Opposition och försvar av det egna arbetet är en examination som skapar förutsättningar för studenten att utveckla ett kritiskt förhållningssätt och reflektionsförmåga. Examination sker också genom att studenten ska beskriva och reflektera över teori- och metodval, samt göra metodologiska tillämpningar och etiska överväganden i samband med uppsatsskrivning. Progressionen under utbildningen framgår tydligt och bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Didaktik och ämnesdidaktik återkommer som teman i de flesta av de kurser som ges inom UVK. Lärosätet erbjuder UVK-kurser som behandlar och examinerar frågor om elevers lärande, behov och förutsättningar samt allmändidaktiska frågor. Högskoleförlagd utbildning i ämnesdidaktik och metodik förbereder för VFU, som följs upp kontinuerligt och i progression efter varje VFU-period med loggböcker, uppgifter och praxisseminarier utöver trepartssamtal. Detta ser bedömargruppen som ett gott exempel. Det leder bland annat till att det finns en stark koppling mellan VFU och ämnesinnehållet i kurserna.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet behandlar och examinerar detta mål i de tre VFU-kurserna med tillhörande examinationsuppgifter. Kurserna länkas till utbildningsvetenskapliga kärnkurser och ämnesstudier. Lärosätet genomför examination genom så kallade trepartssamtal och skriftliga redovisningsuppgifter. Bedömargruppen menar att det finns en progression i VFU-kurserna som går mot ökad självständighet i planering, genomförande och utvärdering samt även i att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet. Att stimulera varje elevs lärande uppfylls i det stora hela genom att man kopplar samman UVK-kursen i specialpedagogik och ämnes-VFU:n. När det gäller anpassningar till elevers olika behov följs frågor om detta upp med seminarier på lärosätet. Lärosätet rekommenderas att synliggöra detta mål tydligare i ämnet och ämnesdidaktiken, och att klargöra hur studenterna kan göra anpassningar i praktiken till elever med läs- och skrivsvårigheter eller andra typer av språklig sårbarhet. Sammantaget har dock lärosätet många modeller för examination och lärande, och det finns en tydlig progression.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Flera UVK-kurser lyfter fram frågor om etik, likabehandling, konflikthantering, specialpedagogik samt, på ett mer övergripande plan, frågor om demokrati och hållbarhet. I den vetenskapsteoretiska kursen får studenterna utrymme att diskutera frågorna på ett mer kunskapsfilosofiskt plan. Hållbar utveckling exemplifieras utifrån naturvetenskapliga utgångspunkter.

Lärare i UVK-kurser deltar och engagerar sig i det universitetsövergripande jämställdhetsarbetet. Jämställdhetsperspektivet på ämnesnivå och i kurser beskrivs i självvärderingen, och där

konstateras att det finns skillnader mellan ämnen. Därför har ett utvecklingsarbete inletts under 2019, för att öka medvetenheten om jämställdhetsfrågorna inom samtliga ämnen i ämneslärarutbildningen. För inriktningen svenska finns dock många goda exempel på lärandemål och även examinationer, där studenten bland annat ska relatera till jämställdhet i sin egen professionsutveckling. Över huvud taget finns det en stor medvetenhet om att jämställdhetsperspektivet ska beaktas på alla nivåer i utbildningen, och enligt bedömargruppen är det rimligt att studenterna efter examen har förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten.

Bedömargruppen anser att en systematisk uppföljning sker av utbildningens innehåll, utformning och genomförande. Lärosätet redovisar en infrastruktur för uppföljning, utvärdering och utvecklingsarbete, en övergripande plan för hela universitetet när det gäller studenternas utveckling och lärande samt flera olika formella och informella forum för återkoppling. Lärosätet ger exempel på förändringar som har genomförts som en följd av det arbetet. Kursutvärderingar och andra former av återkoppling har lett till att utbildningen har utvecklats och att förändringar skett i olika kurser. Det exemplifieras med de självständiga arbetena och en satsning på progression mellan kurserna gällande generiska förmågor såsom självständighet, vetenskapligt förhållningssätt, självkänedom, kreativitet, digital kompetens, kommunikationsförmåga, etiskt förhållningssätt och förmåga till samverkan. Svarsfrekvensen på kursvärderingarna är dock låg och bedömargruppen ser positivt på att lärosätet har vidtagit flera olika åtgärder för att öka den.

Bedömargruppen anser att lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid. Lärosätet arbetar för att hjälpa studenterna att genomföra utbildningen inom planerad studietid genom en modell med en "självständighetstrappa" med tre steg: professionell student, deltagande aktör och självständig aktör. Trappan gestaltar en ambition av progression i processen att få studenten att ta eget ansvar för sin utbildning. Dessutom finns stöd i form av bibliotek och skrivstöd. Lärosätet sammanställer statistik över genomströmningen och utvärderar detta. Exempelvis har man identifierat flaskhalsar i utbildningen och olika sätt för lärare att stötta studenter som fastnat.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Bedömargruppen anser att studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Lärosätet arbetar för att studenterna ska vara aktiva, och de finns representerade i programråd. Kurserna avslutas med kursutvärderingar och några kurser har även en utvärdering som genomförs under pågående kurs. Det framgår tydligt att lärargruppen står nära studenterna, vilket resulterat i ett kursutvecklingsarbete som är en direkt följd av studenternas synpunkter och utvärderingar. Bedömargruppen anser därmed att studenternas informella inflytande fungerar väl. Lärosätet genomför även alumnenkäter.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet, även om bedömargruppen menar att detta är ett utvecklingsområde inom UVK. I övrigt främjar utbildningen studentens beredskap för att möta förändringar i arbetslivet, framför allt genom att lärosätet betonar vikten av studenternas handlingskompetens och arbete med digitala presentationsformer. Vissa kurser har också fokus på undervisning i mångfaldsperspektiv, vilket ytterligare ökar denna beredskap. Lärosätet redovisar ett

brett urval samarbetspartner, men beskriver inte på ett övertygande sätt hur dessa kontakter inom UVK kan bidra till att göra studenterna förberedda på förändringar i arbetslivet. För svenska har lärosätet utvecklade samarbeten med skolorna i regionen genom olika typer av samverkansprojekt. Dock handlar det mest om skolsamverkan, mindre om andra institutioner såsom kulturinstitutioner och föreningar, vilket kan utvecklas enligt bedömargruppen.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Antalet lärare och dess sammantagna kompetens är god på lärosätet. I lärargruppen finns både vetenskapligt meriterad personal samt personal med professionserfarenheter i form av egen lärarutbildning. Luleå tekniska universitet beskriver i sin självvärdering att undervisningen inom ämneslärarprogrammet görs av lektorer, biträdande professorer, professorer, adjunkter och doktorander. Universitetsadjunkternas andel av undervisningstiden är 24 procent, och därför sker en stor del av undervisningen med vetenskaplig meriterad personal. Undervisande adjunkter är dessutom vanliga särskilt vid de konstnärliga utbildningarna. Enligt självvärderingen är drygt 100 lärare/konsulter involverade i ämneslärarutbildningen. Självvärderingens avsnitt om antalet lärare och deras sammantagna kompetens förhåller sig till utbildningen som helhet och inte uttryckligen till den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Det är därför svårt att exakt värdera hur adekvat lärarkompetensen är på kort och lång sikt när det gäller UVK. Av lärartabellen framgår däremot att den disputerade personalen i nuläget även dominerar i undervisningen inom UVK. Därför bedöms antalet lärare och lärarnas vetenskapliga kompetens som adekvat.

Kompetensen är ämnesmässigt adekvat och i proportion till UVK:s innehåll och genomförande på kort sikt. Lärosätet anger i sin självvärdering att det finns ett system för långsiktig kompetensförsörjning och den kortsiktiga kompetensförsörjningen på programmet anses vara adekvat, eftersom det finns en majoritet av tillsvidareanställda lärare kopplade till programmet. Bedömargruppen delar den uppfattningen, men noterar samtidigt att alla lärare har mindre än 17 procent av sin tjänst förlagd inom UVK och att lärarna är spridda på flera ämnen. Detta, tillsammans med antalet lärare som är verksamma på UVK-kurserna, kan vara ett problem för att säkerställa en sammanhållen utbildning. Enligt lärartabellen undervisar 24 personer i UVK och 8 personer i den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU). Både självvärderingen och intervjuerna visar att antalet ämneslärare är tämligen få och fördelade på olika inriktningar. Av intervjuerna framgår att antalet ämneslärarstudenter sammantaget är tämligen få. Det stämmer överens med självvärderingens uppgift att det är få studenter i utbildningen fördelade på många inriktningar. Bedömargruppen drar därför slutsatsen att antalet lärare är i proportion till utbildningens volym. Bedömargruppen menar vidare att kompetensförsörjningen är god med hänvisning till den forskarskola med 8 doktorander som startar 2019.

Bedömargruppen menar att ett möjligt utvecklingsarbete kan utgöras av att skapa en läarmässig mer sammanhållen UVK genom att minska antalet involverade lärare. Ett annat utvecklingsområde är att stärka det gemensamma ansvaret för UVK som helhet och som del av ämneslärutbildningen. Detta med avseende på alla undervisande lärare i UVK, men även mellan UVK samt ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Bedömargruppen menar alltså att lärosätet bör arbeta för att skapa en mer integrerad lärutbildning, där utbildningens olika delar (ämneskurser, UVK och VFU) och struktur är tydligt integrerad, kommunicerad, förstådd och förankrad bland studenter och lärare.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet skriver i sin självvärdering att lärutbildningen är kopplad till fem forskningsämnen på institutionen för konst, kommunikation och lärande, samtliga med vetenskapligt meriterade forskningsledare. Dessutom bedrivs ämneslärutbildningen kopplad till ämnena fysik, samhällskunskap och historia. För samtliga ämnen anger lärosätet att det bedrivs forskning med god vetenskaplig kvalitet. Självvärderingen beskriver i allmänna ordalag utbildningsmiljön på campusorterna Luleå och Piteå där utbildningen bedrivs, med viss betoning på de studiesociala miljöerna. Exempelvis kommenterar lärosätet arbetet att integrera utbildningarna i Luleå respektive Piteå genom samarbeten och aktiviteter (exempelvis "Universitetet presenterar"), men också genom utbyte av studieerfarenheter och kulturaktiviteter. Självvärderingens text redovisar huvudsakligen integrationen på respektive ort, men inte så mycket mellan orterna. Intervjuerna kompletterar däremot självvärderingen med att viss integration även förekommer mellan orterna (exempelvis att det finns subventionerade bussresor mellan orterna för medverkan på UVK-kurser som är gemensamma för ämneslärutbildningen).

Av texten framgår att lärosätet har en vetenskaplig miljö, med meriterad undervisande personal. Det saknas däremot beskrivningar som tydligt visar att lärosätet har en professionsinriktad miljö för ämneslärutbildningens utbildningsvetenskapliga kärna. Intervjuerna kompletterar samtidigt lärosätets självvärdering i den delen. Sambandet mellan forskning och utbildning, kopplad till ämneslärutbildningen, är inte heller tydligt beskriven. Samtidigt kan de beskrivningar som görs ha viss relevans för professionsinriktningen för de konstnärliga utbildningarna, men mindre för andra. Ämneslärutbildningen i musik får exempelvis en framträdande roll i självvärderingens beskrivning av UVK. Den professionsinriktade miljön, och sambandet mellan forskning och utbildning, kommenteras i självvärderingen för respektive ämnen.

Bedömargruppen menar att utbildningsmiljön, och sambandet mellan forskning och utbildning, borde ha kommenterats på ett tydligare och tydligare sätt i självvärderingen när det gäller UVK. De genomförda intervjuerna gav däremot kompletterande information om utbildningsmiljön, och därför anser bedömargruppen att även den delen är tillfredsställande.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om*

relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Lärosätet resonerar i självvärderingen om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Detta görs bland annat genom en diskussion om professionskunskap och genom att diskussionen kopplas till VFU. Lärosätet visar också i självvärderingen hur de behandlar kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa metoder, både i olika läskurser som i förberedelser i övrigt (skrivande och seminariebehandlingar) inför studenternas självständiga arbeten. Bedömaregruppen saknar däremot en beskrivning av hur undervisningen om kvalitativa och kvantitativa metoder genomförs i praktiken. Detta hade med fördel kunnat preciseras och beskrivas tydligare.

I självvärderingen kommenteras på ett tydligt sätt progressionen i kurserna, länkat till frågan om examinationsformer och examinationskrav. I självvärderingen visas, genom exempel från fyra olika UVK-kurser, hur progressionen gentemot examensmålet säkerställs. Framför allt gäller detta hur vetenskap och beprövad erfarenhet kan länkas till varandra ur ett professionsperspektiv. Bedömaregruppen menar därför att utbildningen möjliggör att studenterna uppnår målet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet behandlar i självvärderingen examensmålet om att visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat. Detta gör man genom ett allmänt resonemang om hur temaområdet återkommer i olika kurser och hur temat examineras. Bedömaregruppen har beaktat att den här delen av examensmålet kan vara svårt att avgränsat exemplifiera på ett konkret sätt. Lärosätet menar att målet framför allt behandlas i det avslutande självständiga arbetet om 30 högskolepoäng och i VFU-kurserna. Opposition och försvar av det självständiga arbetet utgör en examination, vilket skapar förutsättningar för studenterna att utveckla ett kritiskt förhållningssätt och reflektionsförmåga. Examination sker också genom att studenterna ska beskriva och reflektera över teori- och metodval, samt metodologiska tillämpningar och etiska överväganden i samband med uppsatsskrivning.

Bedömaregruppen menar att lärosätets redovisning av sitt arbete utifrån det här examensmålet är kortfattat och summariskt beskrivet. Det gäller exempelvis hur lärosätet säkerställer att utbildningen utvecklar studenternas förmåga att inta ett kritiskt och självständigt förhållningssätt till de kunskaper som de möter i och utanför utbildningen samt hur utbildningen bidrar via utformning och genomförande till att examensmålet uppnås. Bedömaregruppens sammantagna bedömning, efter kompletterande information via intervjuerna om både organisation av VFU-kurserna (arbetssätt, VFU-handledare, examination) samt det självständiga arbetets upplägg, innehåll och examination är att lärosätet uppfyller examensmålet. Bedömaregruppen menar dock att lärosätet har anledning att fortsatt analysera utbildningens innehåll utifrån examensmålet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätets självvärdering beskriver att studenterna får många tillfällen under utbildningens gång att utveckla kunskap om att tillämpa didaktik och metodik. Ett sådant exempel är kursen *U0042P*, där en del av innehållet är lärandeteori och didaktik. Lärosätet exemplifierar sedan sitt resonemang genom att kommentera innehållet i en kurs om läraruppdraget (*U0042P*, 15 högskolepoäng) samt, företrädesvis, två kurser om specialpedagogiskt ledarskap (*P0056P*, 7,5 högskolepoäng, och *P0057P*, 7,5 högskolepoäng). På lärosätet finns också UVK-kurser som behandlar och examinerar frågor om elevers lärande, behov och förutsättningar, samt applikationen om allmänna didaktiska frågor med utgångspunkt i läroplanen. En del av säkerställandet av målet anges ske i de specifika ämnena.

Lärosätet skriver om kurserna i specialpedagogik att "Efter genomgången kurs ska studenterna kunna identifiera, beskriva och problematisera centrala specialpedagogiska ledarskapsteorier, där innehållsliga och etiska aspekter utgör grunden för att skapa förtroendefulla relationer och goda lärmiljöer för alla elever i gymnasieskolan. I den andra kursen vidareutvecklar studenterna sin förmåga att visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap. Bedömningskriterierna avspeglar målen genom att begrepp, perspektiv och teorier sätts in i en specialpedagogisk kontext och motiveras väl". Bedömggruppen menar att lärosätets beskrivning av examensmålet i alltför stor utsträckning fokuserar på specialpedagogiskt ledarskap. I intervjuerna framkom även återkommande kritik mot kursernas innehåll, tillämpning och fokus. Det saknas alltså beskrivningar och exemplifieringar av hur examensmålet även täcks in i andra delar av UVK-kurserna, t.ex. via VFU. Bedömggruppen menar också att lärosätets formulering om bedömningskriterierna för de refererade kurserna inte tydligt fokuserar på examensmålets skrivning om didaktik och ämnesdidaktik. Intervjuerna gav dock fylligare beskrivningar av hur lärosätet säkerställer att utbildningen ger studenterna förmåga att tillämpa den didaktik och ämnesdidaktik som krävs för undervisning och lärande. Där redovisades att didaktik och ämnesdidaktik återkommer som teman i de flesta av de kurser som ges inom UVK.

Självvärderingen och den viktiga information som framkom intervjuerna ger enligt bedömggruppen sammantaget skäl att anse att lärosätet uppfyller examensmålet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet redogör för att detta mål framför allt behandlas i de tre VFU-kurserna och de examinationsuppgifter som hör till dem. Målformuleringarna är kopplade till respektive föregående utbildningsvetenskapliga kärnkurser och till ämnesstudier. Lärosätet övergår sedan till att beskriva hur dessa tre VFU-kurser behandlar måltemat och hur examinationen sker. Två av tre VFU-kurser inkluderar exempelvis trepartssamtal, dvs. att utbildningen har ett innehåll där planering av utbildningen diskuteras med andra.

Kursmålen examineras utifrån kriterier för studentens tillämpning av sociala och didaktiska kunskaper och förståelser, färdigheter och förmågor samt värderingsförmågor och förhållningssätt. Efter avslutad kurs gör också examinatorn en individuell helhetsbedömning av studenternas insatser under VFU. Lärosätet genomför examinationen genom så kallade trepartssamtal och skriftliga redovisningsuppgifter. Bedömaregruppen menar att det finns en progression i VFU-kurserna som går mot ökad självständighet i planering, genomförande och utvärdering samt även i att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet. Detta sker både i VFU som är kopplad till UVK och i VFU som är kopplad till ämnen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Lärosätet anger i sin självvärdering att värderingsförmågor och förhållningssätt undervisas och examineras på olika sätt, bland annat i undervisningsformer där studenterna deltar aktivt och genom kamratrespons. Lärosätet tar också upp kursen om läraruppdrag (U0042P) och den skolhistoriska kursen (U0047N) som viktiga för frågor om etik, likabehandling, konflikthantering och specialpedagogik, samt, på ett mer övergripande plan, frågor om demokrati och hållbarhet. Den vetenskapsteoretiska kursen ger utrymme att diskutera frågorna på ett mer kunskapsfilosofiskt plan. Kursernas innehåll och litteratur revideras enligt självvärderingen regelbundet, för att möta samhällsförändringar och ge insikter i aktuell forskning. Värderingsövningar finns i utbildningen där studenterna prövas i bland annat empatisk förmåga.

Lärosätet redovisar i självvärderingen att de etiska frågorna även är viktiga i kurserna om specialpedagogiskt ledarskap (P0056P och P0057P) innefattande sociala, juridiska och specialpedagogiska aspekter på läraruppdraget. Elever i behov av särskilt stöd, normalitet, elevers utsatthet, språkutvecklande arbetssätt och olika språkmiljöer används som exemplifiering av samhällsliga och etiska aspekter att beakta. Kursernas koppling till mänskliga rättigheter, barnkonventionen eller en hållbar utveckling kommenteras däremot inte vidare.

I självvärderingen förs en mer generell diskussion om utbildningen satt i relation till de mänskliga rättigheterna och hållbarhet. Hållbar utveckling exemplifieras utifrån naturvetenskapliga utgångspunkter.

Bedömaregruppen menar att lärosätets beskrivning är tillräcklig för att examensmålet ska anses uppfyllt.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärare i UVK-kurser deltar och engagerar sig i universitetsövergripande jämställdhetsarbete. Jämställdhetsperspektivet på ämnesnivå och i kurser beskrivs i självvärderingen, och där konstateras att det finns skillnader mellan ämnen. Därför ska ett utvecklingsarbete inledas under

2019 för att öka medvetenheten inom samtliga ämnen i ämneslärutbildningen. Varken i självvärderingen eller i de genomförda intervjuerna framkommer dock hur långt arbetet har kommit. Bedömaregruppen menar att utvecklingsinsatsen är ett tecken på att lärosätet arbetar aktivt med jämställdhet.

Bedömaregruppen menar att lärosätets har visat att det pågår ett arbete gällande såväl struktur för, och innehåll i jämställdhetsarbetet, och att utbildningen därmed uppfyller bedömningsgrundens krav.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet redovisar tydligt i sin självvärdering hur de arbetar med systematisk uppföljning av UVK, hur dessa insatser återrapporteras och hur de vid behov omsätts i åtgärder. Lärosätet redovisar en infrastruktur för uppföljning, utvärdering och utvecklingsarbete, en övergripande plan för hela universitetet när det gäller studenternas utveckling och lärande samt flera olika formella och informella forum för återkoppling. Lärosätet ger flera exempel på förändringar som har genomförts sedan 2011 som följd av detta arbete, både i relation till studenter, vetenskaplighet och specifika ämnen. Hit kan också räknas utbildningens modell för självständiga arbeten som har utvecklats genom fondstöd från lärosätet centralt. Arbetet genomförs både programövergripande och i programråd med representanter för lärare och studenter. En självvärdering genomförs vartannat år, enligt lärosätets kvalitetssystem.

Kursutvärderingar och andra former av återkoppling har enligt självvärderingen lett till att utbildningen utvecklas och att förändringar skett i olika kurser. Detta exemplifieras med de självständiga arbetena och en satsning på progression mellan kurserna när det gäller generiska förmågor som självständighet, vetenskapligt förhållningssätt, självkännedom, kreativitet, digital kompetens, kommunikationsförmåga, etiskt förhållningssätt och förmåga till samverkan. Bedömaregruppen menar att lärosätet ger en tydlig beskrivning av insatser som visar att denna bedömningsgrund är tillfredsställande.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet beskriver i sin självvärdering att utbildningens utformning och genomförande är utplag på ett sätt som tar hänsyn till studenternas förutsättningar och behov. Syftet är att studenterna ska ha möjlighet att slutföra sin utbildning inom planerad studietid. I självvärderingens text exemplifieras detta genom olika stödjande åtgärder som studenterna har tillgång till. Det finns också en systematisk uppföljning av och statistik över genomströmning och kvarvaro.

Lärosätet redovisar i sin självvärdering hur de arbetar med en för alla utbildningar gemensam pedagogisk idé för att stödja studenternas utveckling mot självständighet. Bedömaregruppen menar att denna pedagogiska idé är intressant. I den pedagogiska idén finns en "självständighetstrappa" med tre steg: professionell student, deltagande aktör och självständig aktör. Trappan gestaltar en ambition av progression i processen att få studenten att ta eget ansvar för sin utbildning – att gå från att vara professionell student till självständig och professionell lärare. Studenterna får stöd i form av bibliotek, skrivstöd m.m. Dessutom redovisas att lärosätet arbetar med målmatriser för utbildningen

och att justeringar av kursplaner görs löpande för att nå målen med utbildningen. Det framgår i självvärderingen att en del studenter har svårt att slutföra utbildningen på grund av bristande skrivförmåga.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet redovisar i sin självvärdering hur studenterna ges möjlighet att utveckla utbildningens innehåll. Det görs framför allt genom att hänvisa till studentkårens arbete, studentrepresentation i beslutande och beredande organ, nöjd student-index och systematiserade kursutvärderingar. Några kurser har utvärderingar som genomförs under pågående kurs. Lärosätet genomför även alumnenkäter.

Bedömggruppen menar att lärosätet via självvärderingen och de genomförda intervjuerna har visat att studenterna ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

I självvärderingen redovisar lärosätet en bredd i antal projekt för att stärka skolkontakterna. Några exempel på det är regional forskarskola, regionalt samverkansråd, näraliggande lärosäten, avtal om praktiska forskning, försöksverksamhet med övningsskolor och alumnverksamhet. Relevant samverkan med det omgivande samhället sker alltså enligt bedömggruppen. Självvärderingen saknar däremot en tydlig beskrivning av hur utbildningen genom de här insatserna utvecklar studentens beredskap för att möta förändringar i arbetslivet. Det är utifrån självvärderingen och intervjuerna rimligt att anta att så sker, men det hade kunnat beskrivas tydligare. Under intervjuerna kommenterades frågan om studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet på ett mycket allmänt sätt, utöver att nätverken med externa intressenter existerar. Bedömggruppen menar därför att ett utvecklingsområde för lärosätet är att förtydliga och precisera hur samverkan med det omgivande samhället konkret utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Genomgången visar att utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Samtidigt menar dock bedömggruppen att detta är ett utvecklingsområde för vidare preciseringar vad avser att visa hur detta sker och hur det kan förstärkas. Bedömggruppen menar att relevant samverkan sker med det omgivande samhället.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: Tillfredsställande

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Antalet lärare och deras sammantagna kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym och innehåll vad gäller UVK. I lärargruppen finns både vetenskapligt meriterad personal och personal med professionserfarenheter i form av egen lärarutbildning. Bedömaregruppen menar vidare att kompetensförsörjningen är god med hänvisning till den forskarskola med 8 doktorander som startar 2019.

Det finns en vetenskaplig miljö som är relevant för utbildningens UVK del. Den professionsinriktade miljön är svagare. Bedömaregruppen anser ändå att lärosätet uppfyller en grundnivå, men att den kan utvecklas. Samma sak gäller för sambandet mellan forskning och utbildning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Inom UVK framgår på ett tydligt sätt progressionen i kurserna, länkat till frågan om examinationsformer och examinationskrav. Framför allt gäller detta hur vetenskap och beprövad erfarenhet kan länkas till varandra ur ett professionsperspektiv, men arbetet med kvalitativa och kvantitativa metoder kan bli tydligare.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Målet behandlas framför allt i det avslutande självständiga arbetet om 30 högskolepoäng och i VFU-kurserna. Opposition och försvar av det egna arbetet är en examination som skapar förutsättningar för studenten att utveckla ett kritiskt förhållningssätt och reflektionsförmåga. Examination sker också genom att studenten ska beskriva och reflektera över teori- och metodval, samt göra metodologiska tillämpningar och etiska överväganden i samband med uppsatsskrivning.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Didaktik och ämnesdidaktik återkommer som teman i de flesta av de kurser som ges inom UVK. Lärosätet erbjuder UVK-kurser som behandlar och examinerar frågor om elevers lärande, behov och förutsättningar samt allmändidaktiska frågor. En del av säkerställandet av målet sker i de specifika ämnena.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet behandlar och examinerar detta mål i de tre VFU-kurserna med tillhörande examinationsuppgifter. Kurserna länkas till utbildningsvetenskapliga kärnkurser och ämnesstudier. Lärosätet genomför examination genom så kallade trepartssamtal och skriftliga redovisningsuppgifter. Bedömaregruppen menar att det finns en progression i VFU-kurserna som går mot ökad självständighet i planering, genomförande och utvärdering samt även i att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Flera UVK-kurser lyfter fram frågor om etik, likabehandling, konflikthantering, specialpedagogik samt, på ett mer övergripande plan, frågor om demokrati och hållbarhet. I den vetenskapsteoretiska kursen får

studenterna utrymme att diskutera frågorna på ett mer kunskapsfilosofiskt plan. Hållbar utveckling exemplifieras utifrån naturvetenskapliga utgångspunkter.

Lärosätet redovisar tydligt hur jämställdhetsarbetet säkerställs. Lärare i UVK-kurser deltar och engagerar sig i det universitetsövergripande jämställdhetsarbetet. Jämställdhetsperspektivet på ämnesnivå och i kurser beskrivs i självvärderingen, och där konstateras att det finns skillnader mellan ämnen. Därför har ett utvecklingsarbete inletts under 2019, för att öka medvetenheten om jämställdhetsfrågorna inom samtliga ämnen i ämneslärarutbildningen.

Bedömargruppen anser att en systematisk uppföljning sker av utbildningens innehåll, utformning och genomförande. Lärosätet redovisar en infrastruktur för uppföljning, utvärdering och utvecklingsarbete, en övergripande plan för hela universitetet när det gäller studenternas utveckling och lärande samt flera olika formella och informella forum för återkoppling. Lärosätet ger exempel på förändringar som har genomförts som en följd av det arbetet. Kursutvärderingar och andra former av återkoppling har lett till att utbildningen har utvecklats och att förändringar skett i olika kurser. Det exemplifieras med de självständiga arbetena och en satsning på progression mellan kurserna gällande generiska förmågor såsom självständighet, vetenskapligt förhållningssätt, självkännedom, kreativitet, digital kompetens, kommunikationsförmåga, etiskt förhållningssätt och förmåga till samverkan.

Bedömargruppen anser att lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid. Lärosätet arbetar för att hjälpa studenterna att genomföra utbildningen inom planerad studietid genom en modell med en "självständighetstrappa" med tre steg: professionell student, deltagande aktör och självständig aktör. Trappan gestaltar en ambition av progression i processen att få studenten att ta eget ansvar för sin utbildning. Dessutom finns stöd i form av bibliotek och skrivstöd.

Bedömargruppen anser att studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Kurserna avslutas med kursutvärderingar och några kurser har även en utvärdering som genomförs under pågående kurs. Lärosätet genomför även alumnenkäter.

Utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet, även om bedömargruppen menar att detta är ett utvecklingsområde för vidare preciseringar.

Lärosätet redovisar ett brett urval samarbetspartner, men beskriver inte på ett övertygande sätt hur dessa kontakter kan bidra till att göra studenterna förberedda på förändringar i arbetslivet. En del av säkerställandet av bedömningsgrunden sker inom ramen för de specifika ämnena.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga,*

professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Bedömggruppen anser att lärarkollegiet framstår som stabil, med relevant kompetens och lång erfarenhet av lärarutbildning. De flesta har enligt lärartabellen en egen aktuell och adekvat lärarutbildning i botten och också erfarenhet från att undervisa i gymnasieskolan. Alla lärare har dessutom en obligatorisk högskolepedagogisk utbildning och har möjlighet till kontinuerlig fortbildning, exempelvis inom IT och pedagogiskt lärande. Kollegial fortbildning förekommer också i form av seminarier om aktuell och lokal ämnesdidaktisk forskning, enligt självvärderingen. Fyra av lärarna undervisar både i svenska, utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) och verksamhetsförlagd utbildning (VFU), vilket enligt bedömggruppen bör borga för en sammanhållen utbildning där man har överblick över utbildningens olika delar. Den som håller samman ämnet svenska är ämnesföreträdaren, en professor som för närvarande inte har någon undervisning i ämnet. Det finns 11 disputerade och 3 doktorander som undervisar i svenska, vilket enligt bedömggruppen står väl i proportion till utbildningens innehåll och volym. Varje år antas 10–15 studenter till svensk lärarutbildningen.

De disputerade lärarna är också forskande lärare, och lärosätet har satsat mycket på att rekrytera lärare som också har forskning i sin tjänst. En förstärkning på språksidan är på gång och man har rekryterat doktorander som forskar inom den språkliga delen av ämnesdidaktiken. När det gäller den professionsrelaterade kompetensen finns lärarnas egen erfarenhet av arbete i gymnasieskolan. Även adjungerande adjunkter med ny aktuell erfarenhet från gymnasieskolan kommer till lärosätet, och de står för den beprövande professionskompetensen genom seminarier och föreläsningar. Under intervjuerna framkom det att balansen mellan lärarna i språk respektive litteratur är god. Svenskämnet i lärosätets lärarutbildning är integrerad mellan språkvetenskap, litteraturvetenskap och svenskämnets didaktik, vilket framstod tydligt under intervjuerna. Som bedömggruppen ser det finns en mycket bra balans mellan vetenskaplig kompetens och professionsinriktad kompetens. Dessutom tyder intervjuerna på att lärarnas olika kompetenser kompletterar varandra.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Med stöd i det samlade underlaget bedömer bedömggruppen att lärosätet har en stark vetenskaplig miljö för utbildningen, och att verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Lärargruppen bedriver flera mycket relevanta ämnesdidaktiska forskningsprojekt, främst inom litteraturredidaktik och övrig svenskämnesdidaktik. Det finns också flera doktorander som har relevant forskning, som är som en direkt överbyggnad till lärarprogrammet. Studenterna tar del av denna forskning på flera olika sätt, genom föreläsningar, artiklar och böcker. Några exempel är forskning om läromedel inom svenskämnet, så kallade lättlästa fiktionsböcker i svenskundervisningen, unga läsaes boksamtal online, ungdomars medievanor på fritiden och hur de relaterar till lärande i skolan, spelifierad litteraturundervisning och poesididaktik. I övrigt anser bedömggruppen att det finns en mycket bra och utvecklad idé om en helhetssyn på svenskämnet, som tydligt skrivs fram i självvärderingen och bekräftas i intervjuerna. Lärosätet visar på ett tillförlitligt sätt att den vetenskapliga miljön är anpassad för just gymnasielärarutbildning. Lärargruppen publicerar sig nationellt och internationellt med artiklar och med populärvetenskapliga arbeten som är

riktade till lärare, exempelvis läromedel och artiklar i ämnesdidaktiska tidskrifter. Dessutom inbjuds studenterna kontinuerligt att delta i högre seminarier och på disputationer, enligt självvärderingen.

När det gäller VFU och kopplingen mellan den professionsinriktade miljön och vetenskapliga miljön ger intervjupersonerna delvis olika bilder. En del ger exempel som tyder på att miljöerna är åtskilda, men andra beskriver att försöksverksamheten med övningskolor har lett till ett samarbete som gjort att den professionsinriktade miljön är relativt nära den högskoleförlagda utbildningen. Lärosätet har även startat ett samverkansprojekt med två lektorer och gymnasielärare, för att identifiera möjliga samverkansområden. Forskarskolan och samverkansprojektet kommer på sikt att stärka professionsperspektivet i utbildningen. Många i lärarpersonalen har också goda kontakter med skolorna i regionen. Det finns vidare inslag av andra typer av samarbeten med professionen såsom praxisnära forskning och aktiva gymnasielärare som ingår som föreläsare på lärosätet. Bedömargruppen anser sammantaget att lärosätet arbetar aktivt med kopplingen mellan VFU och den högskoleförlagda delen av utbildningen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

De kurser och examinationer som beskrivs ger en bild av en genomtänkt progression och utformning med både bredd och djup i ämnesstudier, enligt bedömargruppen. Exempelvis innehåller kurserna både historiska, nutida och framtida perspektiv på ämnet; till exempel både klassisk fonetik och speldesign. Det finns aktuella kurser som ger ett väsentligt djup i till exempel nya mediers påverkan på text och berättande. Med stöd i översikten över kursstruktur och kursinnehåll framgår det på ett trovärdigt sätt att ämnet har ett brett grundläggande innehåll, med fördjupning inom vissa delar.

Enligt bedömargruppen finns goda exempel på hur det breda kunnandet övergår till väsentligt fördjupade kunskaper, och hur relationen till forsknings- och utvecklingsarbete kopplas till kunskaperna och till relevansen för yrkeskunnandet. Som exempel kan nämnas en kurs i svenska språkets struktur där tentamen består av att studenterna dels ska kunna analysera och använda relevanta språkvetenskapliga begrepp, dels använda dem aktivt i bedömning av elevtexter. I självvärderingen framgår att uppgiften är konstruerad för att ge det breda kunnande som kopplas till yrkesutövningen. När det gäller väsentligt fördjupade kunskaper bygger kurser på avancerad nivå på tidigare kunskaper i ämne, ämnesdidaktik och didaktik. Forskningslitteratur och styrdokument används och granskas med hjälp av en analytisk begreppsapparat samt studenternas erfarenheter av vetenskapliga texter och egen beprövad erfarenhet. I självvärderingen framgår att kunskaperna säkerställs via examinationer och betygskriterier. Ett exempel i självvärderingen gäller en examinationsuppgift som ger fördjupad kunskap genom att studenterna ska skapa en multimodal presentation på ett givet tema samt göra en kommunikationsanalys av sin egen presentation. Det handlar dock om en kurs på avancerad nivå som har ett liknande innehåll som en kurs på första grundnivån – fast fördjupad, och bedömargruppen ser en risk för att studenterna ska uppfatta det som upprepande eller överlappande. Intervjuerna motsäger denna farhåga eftersom lärargruppen

menar att de arbetar med progression och en tydlig koppling mellan de olika kurserna som uttrycks med hjälp av värdeord som signalerar ämnesdjup på flera olika nivåer. Bedömaregruppen anser att denna koppling behöver tydliggöras gentemot studenterna så att de inte misstar ämnesdjup för ämnesrepetition.

Ett gott exempel på forsknings och utvecklingsarbete visas i kursen *Svenskämnesdidaktiska forsknings- och analysmetoder*. I kursen ingår fördjupad insikt i forskning och utvecklingsarbete om svenskämnet. Studenterna presenteras för ett spektrum av teorier och metoder som använts i svenskämnesdidaktisk forskning, framför allt av de lärare som undervisar. Där granskar man hur forskning bedrivs och hur den kan analyseras. När det gäller de självständiga arbetena når nästan samtliga målet väsentligt fördjupade kunskaper och fördjupad insikt i forsknings- och utvecklingsarbete. Detta ser bedömaregruppen som positivt och det stämmer väl överens med lärosätets ambition för målet. Bedömaregruppen anser därmed att lärosätet säkerställer att alla delar av målet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Bedömaregruppen menar att utbildningen möjliggör att studenterna får kunskaper om svenskämnesdidaktisk teori och kvalitativa och kvantitativa metoder, men också andra metoder såsom litteraturanalys, textanalys och analys av multimodala texter. Enligt självvärderingen får studenterna exempelvis formulera ett vetenskapligt problemområde med ämnesdidaktisk relevans i kurser som föregår det självständiga arbetet. Bedömaregruppen anser att det är positivt att den vetenskapliga och teoretiska sidan av svenskämnets didaktik synliggörs så tydligt för studenterna, och det finns en hel kurs på 7,5 högskolepoäng som riktar in sig på svenskämnesdidaktisk forskningsteori och metod. Lärarnas svenskämnesdidaktiska forskningsintressen kopplas ihop med ett konkret kursinnehåll genom att de i den ovan nämnda kursen presenterar och låter studenterna ta del av den forskning och vetenskap som lärarna själva bedriver, allt enligt självvärderingen.

Underlaget visar också att relationen mellan forskning och beprövad erfarenhet prövas i VFU-kurserna genom att studenterna tar del av praxisnära forskning och andras beprövade erfarenhet, som sätts i relation till egna erfarenheten av VFU. I examinationen av VFU 3 ska studenten analysera sin egen didaktiskt metodiska handlingskompetens när det gäller ämneskunskap, lärandesyn, förankring i styrdokument, förhållningssätt mot elever och kollegor, examinationsformer och bedömning. Det finns ett samarbete med den UVK-kurs som tar upp vetenskapsteori och metod, både kvantitativ och kvalitativ, och enligt lärargruppen kompletterar kurserna varandra. Kurserna blir ännu mer sammankopplade genom att lärare i svenska och undervisar i UVK-kurserna, vilket betonas särskilt i intervjuerna. När det gäller de självständiga arbetena når nästan samtliga målet, och i några är metoden särskilt mångbottnad och väl beskriven samt problematiserad. Det finns även en god insikt om relationen mellan å ena sidan vetenskaplig grund och erfarenhet, och å andra sidan betydelsen för yrkesutövningen, i och med problemställningarna. Dessutom finns en tydlig länk mellan den teoretiska basen och metoderna. Det tyder enligt bedömaregruppen på en bra koppling mellan de kurser som förbereder för det självständiga arbetet, de kriterier som finns för arbetet och

den kunskap som studenterna visar. Noteras bör att studenterna vid lärosätet skriver ett sammanhållet självständigt arbete om 30 högskolepoäng.

Sammantaget bedömer bedömargruppen att lärosätet på en mängd olika sätt säkerställer att målet nåtts. Bedömningen stärks även av att lärargruppen vid intervjuerna visar att det finns en väl utvecklad och god samsyn för målet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Svenskämnets kurser vid lärosätet ger studenterna flera möjligheter att utveckla en förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera. Exempelvis får de skriva en forskningsöversikt, analysera texter utifrån olika perspektiv och kritiskt granska sin egen svenskämneskonstruktion. I samband med VFU-kurserna får studenterna också formulera, definiera och värdera sin yrkesidentitet och yrkesutveckling. Ytterligare exempel är den tydliga progressionen i kurs 1, 3 och 5 med uppgifter av ökande komplexitet och svårighet. I självvärderingen finns ett gott och belysande exempel från examinationen av målet där studenterna skapar och genomför en presentation som innefattar minst tre olika modaliteter, och där de analyserar, problematiserar och diskuterar svårigheten med att begränsa sig till tal och skrift i dagens samhälle. Studenterna läser alltså teorier om multimodalitet och prövar att på egen hand tillvarata och systematisera de olika teorierna med hjälp av multimodala presentationsformer. Det är enligt bedömargruppen en komplex och nyskapande uppgift med en krävande lösning, som också förbereder studenterna för ett förändrat svenskämne.

I övrigt säkerställs färdigheterna och förmågorna genom olika typer av uppgifter och examinationer, det självständiga arbetet och examinationer av VFU. I självvärderingen framgår att studenterna i flera kurser läser, sammanställer och granskar praxisnära forskning och artiklar som bygger på beprövad erfarenhet, och att de kopplar ihop dessa med sin egen erfarenhet och utveckling. De fördjupade kurserna omfattar också självständigt formulerade teman, och i dem ska studenterna vara kritiska och till exempel granska styrdokument med stöd i forskning. Studenterna ska också kunna skriva en forskningsöversikt inom ett eget valt, begränsat område samt en projektbeskrivning inför det självständiga arbetet. Nästan alla självständiga arbeten uppfyller i hög grad målet, exempelvis genom att studenten kunnat ta tillvarata lärares, elevers, forskningens och de egna slutsatserna. Dessutom bedöms att det självständiga arbetet kan vara till användning för verksamma lärare och bidra till kunskapsutvecklingen inom området. För detta mål kan inga brister eller svagheter noteras, utan bedömargruppen ser endast goda exempel som tyder på en genomtänkt utbildning i progression.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätet visar, enligt bedömaregruppen, att man uppnår målet, framför allt genom den integrerade undervisningen i ämne och ämnesdidaktik. Varje kurs har inslag av ämnesdidaktik och metodik där studenten får presentera och tillämpa olika typer av ämnesdidaktiska inslag. Exempel på detta är genreskrivande, genrekunskap, läsning och samtal om skönlitteratur, minilektioner om analys av skönlitterära texter och lektionsplanering. Ett gott exempel är att studenten ska visa förmåga att analysera och bedöma elevtexter i ett utvecklingsperspektiv, utifrån ämnes- och ämnesdidaktiska kunskaper om det svenska språkets struktur. Detta examineras genom en skriftlig elevtextanalys, där studenten ska formulera en konstruktiv bakåt- och framåtsyftande återkoppling till eleven samt analysera och problematisera sin bedömning av elevtexten. Examinationerna är många och varierande, till exempel portfolio och essäskrivande. Lärosätet ger i självvärderingen många och spännande "torrsimsexempel", det vill säga metodikövningar som görs utan klassrum eller elever, exempelvis att göra lektionsplaneringar, leda ett litteratursamtal eller formulera framåtsyftande återkoppling på text och minilektioner om litteraturvetenskapliga eller litteraturredidaktiska analysmodeller.

Vid intervjuerna klargörs frågan om hur ämnesdidaktik tillämpas under VFU, genom att lärargruppen redogör för de praxisseminarier som hålls efter varje VFU. Studenterna får göra många olika typer av tillämpningsövningar och allt examineras på olika sätt. Ett exempel på tillämpning från självvärderingen är att man i progression genom olika kurser utvecklar studenternas förmåga att tillämpa kunskap om genrer och om skrivdidaktik, vilket efter den första VFU:n examineras i en skriftlig portfolio och en skriftlig essä. Kriterierna och kursmålen för VFU:n är direkt kopplade till kurserna, och VFU:n följs systematiskt upp genom trepartssamtal, praxisseminarier och inlämningsuppgifter som bygger på att tillämpa ämne och ämnesdidaktik. Bedömaregruppen anser att lärosätet uppfyller alla delar av målet, trots att det under intervjuerna framkom vissa påpekanden om att kurserna kunde ha ett större metodikinslag. Ett utvecklingsområde kan vara att föra in mer metodikanpassad litteratur som bygger på både forskning och beprövad erfarenhet, i kursinnehållet

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

I självvärderingen beskrivs tydligt hur studenterna förbereds för svenskämnet när det gäller att planera, genomföra och utvärdera undervisning. Olika övningar görs inför varje VFU. Under VFU 2 ska studenten enligt självvärderingen, relativt självständigt och med utgångspunkt i styrdokumentet, planera och genomföra undervisning utifrån verksamhets- och ämnesmål, och samtidigt beakta elevers olika intressen, förmågor och behov. Detta är enligt bedömaregruppen ett gott exempel på ett VFU-mål. För VFU 3 ska studenten "på ett självständigt och didaktiskt relevant sätt tillämpa verksamhets- och ämnesmål i planering, genomförande och utvärdering av undervisning". Progressionen är därmed transparent och tydlig. Under VFU-perioderna genomförs arbetet mot dessa mål bland annat med hjälp av en loggbok som studenterna för utifrån sina erfarenheter under VFU:n. VFU:n examineras enligt självvärderingen alltid av en disputerad lärare, med stöd av underlag från handledare, skolbesök och trepartssamtal. Om VFU:n görs på en övningsskola ingår också systematiskt genomförda praxisseminarier.

I självvärderingen är det otydligt hur utbildningen på bästa sätt kan stimulera varje elevs lärande och utveckling i svenska. Men det sker delvis inom UVK eftersom den specialpedagogiska kursen tar upp

literacyfrågor och språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt, vilket tydliggör kopplingen mellan UVK och ämne. Lärare som undervisar i svenska undervisar också i kurser i UVK, och på detta sätt säkerställer man möjligen att allmändidaktiska frågor, till exempel om anpassningar till olika elevers förmåga och behov, tas upp i förhållande till svenskämnesrelaterade frågor. Under intervjuerna framhålls att lärosätet vid de så kallade praxisseminarierna lyfter frågan om att anpassa undervisningen för att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling. Till praxisseminarierna tar studenterna med sig språkrelaterade problem som de stöter på i undervisningen och som har med anpassningar att göra. Kopplingen till svenskämnet förtydligas under intervjuerna, men bedömargruppen anser ändå att den kan stärkas ytterligare. Därmed rekommenderas lärosätet att för studenterna synliggöra den metodik och ämnesdidaktik som syftar till att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling i undervisningen i svenska.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Bedömargruppens uppfattning utifrån underlaget är att jämställdhet beaktas och kommuniceras samt tycks vara en integrerad del av arbetet med litteraturlistor, bemanning och examinationer.

Jämställdhetsperspektivet belyses också i den forskning som ingår i undervisningen. Exempelvis är olika aspekter på jämställdhet ett återkommande tema i diskussioner om texter, språkliga företeelser och didaktiska modeller, och i kurserna i litteratur gör man bland annat genusrelaterade analyser. Inom svensk lärarutbildningen arbetar lärosätet med flerspråkighet, jämställdhet och klass med mera, och intersektionalitetsbegreppet finns inskrivet i kursplaner. Bedömargruppen ser dock ändå ett utvecklingsområde när det gäller att skriva fram jämställdhetsperspektivet i samtliga kursplaner.

Samtidigt ger lärosätet flera exempel på att jämställdhet i relation till professionsutvecklingen beaktas och problematiseras. Det finns många goda exempel på lärandemål och även examinationer, där studenten bland annat ska relatera till jämställdhet i sin egen professionsutveckling. Över huvud taget finns det en stor medvetenhet om att jämställdhetsperspektivet ska beaktas på alla nivåer i utbildningen, och enligt bedömargruppen är det rimligt att studenterna efter examen har förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Bedömargruppen menar att lärosätet arbetar systematiskt med att ta tillvara resultaten från utvärderingar och omsätta dem i åtgärder. I självvärderingen framgår det att utvärderingar regelbundet följs upp på särskilt avsatta möten, och kursplaner och kursstruktur revideras då utifrån resultaten från utvärderingarna. Examinatorer har avsatt tid för att efter genomförd kurs utarbeta förslag till förändringar eller göra uppföljningar som bygger på studenternas kursvärderingar. Exempelvis har kursstrukturen för de inledande kurserna i svenska ändrats efter önskemål från studenterna. Även litteraturlistor och lektionsupplägg har förändrats efter studenternas kursvärderingar. Det finns ett centralt utvärderingssystem vid lärosätet, men det finns problem med låg svarsfrekvens. För att öka svarsbenägenheten bland studenterna redogör flera lärare inom ämnesgruppen vid kursintroduktioner för på vilket sätt tidigare års kursvärderingar har påverkat

kursutformningen. I kurs- och programråd försöker lärare och andra ansvariga att hitta olika vägar för att öka svarsfrekvensen i samband med kursvärderingar. Flera lärare använder pappersversioner av kursvärderingen i anslutning till undervisningstillfällen. Bedömargruppen ser positivt på att lärosätet har vidtagit flera olika åtgärder för att öka svarsfrekvensen på kursutvärderingarna.

Kursutvärderingarnas resultat återkopplas enligt självvärderingen genom att kursledare bjuder in till uppföljningsmöten, men det har visat sig att studenterna inte närvarar i önskad utsträckning. Vid lärosätet arbetar man därför för att öka deltagandet, vilket bedömargruppen ser positivt på.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Utifrån underlaget anser bedömargruppen att lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid. Lärosätet sammanställer statistik över genomströmningen och utvärderar detta, bland annat genom att identifiera flaskhalsar i utbildningen och olika sätt för lärare att stötta studenter som fastnat. Lärosätet fokuserar särskilt på stöd inför och under det självständiga arbetet. Stödet innebär att studenterna noga förbereds inför arbetet och får veta att lärosätet kan ge stöd i skrivandet, exempelvis hjälp till självhjälp och kamratstöd. Studenter erbjuds även träffar i så kallade handledningsgrupper, varje vecka under det självständiga arbetet. På mer övergripande nivå finns även en text- och språkverkstad på universitetet. Sammanfattningsvis förefaller lärosätet visa omsorg om studenterna och ge stöd, så att de kan genomföra sin utbildning inom planerad studietid, enligt bedömargruppen.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

I självvärderingen framgår det att lärosätet ger studenterna goda möjligheter till inflytande över utbildningen, enligt bedömargruppen. Svensklärarkollektivet har exempelvis uppmanat studenterna att vara aktiva i ämneslärarutbildningens programråd, där deras synpunkter inhämtas. Programrådet är det organ som beslutar om ändringar och utveckling av kurser och kursordning. Man har en kontinuerlig avstämning med samtal där studenternas perspektiv är avgörande, men studenterna kan också på en mer övergripande nivå delta i arbetet med att utveckla ämneslärarutbildningen. Studentinflytandet har visat på flera utvecklingsområden, exempelvis hur innehållet i kurserna kan kopplas samman för optimal progression, och hur verksamhetsförlagd utbildning på bästa sätt kan bidra till utbildningens helhet.

Tillsammans med kursvärderingar är programrådets verksamhet viktiga instanser i utvecklingsarbetet. Lärarna uppmanar studenterna att ge förslag på till exempel arbetsätt och utvärderingsformer i exempelvis "exit notes", det vill säga sammanfattande reflektionstexter eller löpande gemensamma muntliga utvärderingar. Bedömargruppen noterar att studentgrupperna är små och det är korta kontaktvägar mellan studenter och lärare. Det framgår tydligt att lärargruppen står nära studenterna, och studenternas synpunkter och utvärderingar har resulterat i ett kursutvecklingsarbete. Bedömargruppen anser därmed att studenternas informella inflytande fungerar väl.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Arbetsliv och samverkan**

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

I självvärderingen framstår VFU:s som den relevanta samverkan som utbildningen har med det omgivande samhället, men enligt intervjuerna har utbildningen en betydligt mer omfattande samverkan än så. Det finns flera goda exempel på samverkansformer såsom övningsskolor och praxisnära forskning i en nystartad forskarskola. Vidare har man startat ett projekt med två lektorer och gymnasielärare som ska identifiera möjliga samverkansområden. Forskarskolan och samverkansprojektet kommer på sikt att stärka professionsperspektivet i utbildningen. Bedömggruppen menar därmed att samverkan med det omgivande samhället i huvudsak sker med skolor, och att samverkan kan utvecklas till att i större utsträckning omfatta andra aktörer i lärosätets omvärld än skolan, till exempel kulturinstitutioner, bibliotek och föreningar.

I övrigt innehåller självvärderingen konkreta exempel på hur lärosätet i två olika kurser hanterar studentens beredskap för att möta förändringar i arbetslivet. En målsättning inom VFU är att studenterna ska utveckla en didaktisk-metodisk handlingskompetens som bygger på tradition, men som samtidigt innefattar en beredskap för att hantera förändringar. Lärosätet deltar också tillsammans med Umeå universitet i en försöksverksamhet för utveckling, lärande och forskning (ULF) i samverkan med skolor i regionen. När det gäller om utbildningen främjar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet anser bedömggruppen att lärosätet uppfyller det målet, främst genom att man i självvärderingen framhävt vikten av studenternas handlingskompetens, arbetet med digitala presentationsformer och vissa kursers fokus på undervisning i ett mångfaldsperspektiv.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Sammantaget menar bedömggruppen att lärarna är väl försörjda med kompetens inom både ämne och ämnesdidaktik. Lärarna har egen lärarutbildning och många är disputerade inom ämnesdidaktik och ämne. Det finns en mycket bra balans mellan vetenskaplig kompetens och professionsinriktad kompetens, och de olika kompetenserna kompletterar varandra.

Lärosätet har en stark vetenskaplig miljö för utbildningen, och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Dessutom har man en aktiv och levande ämnesdidaktisk och ämnesteoretisk forskning, men även praxisnära forskningsprojekt. Vidare finns en god samverkan med skolorna i regionen och kontakt med gymnasielärare som föreläser i utbildningen.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Kurserna är integrerade mellan ämne och ämnesdidaktik, och det finns fördjupning i vissa områden såsom litteraturvetenskaplig analys och textlingvistik. Den starka integreringstanken som finns, mellan ämne och ämnesdidaktik, är enligt bedömargruppen ett gott exempel. Lärosätet fördjupar också relevanta delar av ämnet i progression genom olika kurser i utbildningen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Utbildningen gör det möjligt för studenterna att få kunskaper om svenskämnesdidaktisk teori och kvalitativa och kvantitativa metoder samt om andra metoder, till exempel litteraturanalys, textanalys och analys av multimodala texter. Bedömargruppen ser det som positivt att den vetenskapliga och teoretiska sidan av svenskämnets didaktik synliggörs tydligt för studenterna genom en särskild kurs i forskningsmetoder och teorier för svenskämnet och svenskämnesdidaktik. Lärosätet är noga med arbetet som omgärdar de självständiga arbetena och ser till att studenterna har goda förutsättningar för att lyckas, och det är tydligt att målet säkerställs även där.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Svenskämnets kurser vid lärosätet innehåller flera möjligheter att utveckla förmågan att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera.

Det finns också många examinationer där ämne kopplas till ämnesdidaktisk forskning och studenternas egen beprövade erfarenhet. Progressionen under utbildningen framgår tydligt för bedömargruppen.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Högskoleförlagd utbildning i ämnesdidaktik och metodik förbereder för VFU, som följs upp kontinuerligt och i progression efter varje VFU-period med loggböcker, uppgifter och praxisseminarier utöver trepartssamtal. Detta ser bedömargruppen som ett gott exempel. Det leder bland annat till att det finns en stark koppling mellan VFU och ämnesinnehållet i kurserna.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet har många modeller för examination och lärande, och det finns en tydlig progression. Att stimulera varje elevs lärande uppfylls i det stora hela genom att man kopplar samman UVK-kursen i specialpedagogik och ämnes-VFU:n. När det gäller anpassningar till elevers olika behov följs frågor om detta upp med seminarier på lärosätet. Lärosätet rekommenderas att synliggöra detta mål tydligare i ämnet och ämnesdidaktiken, och att klargöra hur studenterna kan göra anpassningar i praktiken till elever med läs- och skrivsvårigheter eller andra typer av språklig sårbarhet.

Det finns många goda exempel på lärandemål och även examinationer, där studenten bland annat ska relatera till jämställdhet i sin egen professionsutveckling. Över huvud taget finns det en stor medvetenhet om att jämställdhetsperspektivet ska beaktas på alla nivåer i utbildningen, och enligt bedömargruppen är det rimligt att studenterna efter examen har förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten.

Lärosätet arbetar systematiskt med uppföljning, åtgärder och återkoppling. Resultaten från utvärderingarna följs upp, och leder exempelvis till förändringar görs efter kursvärderingar.

Svarsfrekvensen på kursvärderingarna är dock låg och bedömagruppen ser positivt på att lärosätet har vidtagit flera olika åtgärder för att öka den. Lärosätet verkar också för att studenterna ska genomföra utbildningen inom planerad studietid, genom att sammanställa statistik över genomströmningen och utvärdera detta. Exempelvis har man identifierat flaskhalsar i utbildningen och olika sätt för lärare att stötta studenter som fastnat.

Lärosätet arbetar för att studenterna ska vara aktiva, och de finns representerade i programråd. Det framgår tydligt att lärargruppen står nära studenterna, vilket resulterat i ett kursutvecklingsarbete som är en direkt följd av studenternas synpunkter och utvärderingar. Bedömagruppen anser därmed att studenternas informella inflytande fungerar väl.

Lärosätet har utvecklade samarbeten med skolorna i regionen genom olika typer av samverkansprojekt. Dock handlar det mest om skolsamverkan, mindre om andra institutioner såsom kulturinstitutioner och föreningar, vilket kan utvecklas enligt bedömagruppen. Utbildningen främjar studentens beredskap för att möta förändringar i arbetslivet, framför allt genom att lärosätet betonar vikten av studenternas handlingskompetens och arbete med digitala presentationsformer. Vissa kurser har också fokus på undervisning i mångfaldsperspektiv, vilket ytterligare ökar denna beredskap.

Lärosäte: Lunds universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik.

Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet

Ämneslärarutbildningen i Lund startade i egen regi 2016 efter att i flera år inom lärarutbildning ha samverkat med Högskolan i Kristianstad. När självvärderingen skrevs hade studenterna bara genomgått 2 av 5 år. Bedömargruppen tolkar detta som en av orsakerna till att självvärderingen i stor utsträckning består av svepande beskrivningar om vad som är viktigt och vad man har för ambitioner, snarare än vad man gör, hur det ser ut i realiteten och hur det påverkar studenterna.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara inte tillfredsställande.

När det gäller personal och vetenskaplig samt professionsinriktad och pedagogisk miljö är idag allt för stor andel av lärarna i UVK-kurserna tidsbegränsat anställda. Bedömargruppen utgår ifrån att lärosätet kommer att åtgärda det nu när utbildningens sista två år genomförs av den första studentkullen. Lärosätet har byggt upp forskningsmiljöer som lärarna ingår i. Många av dem har också ämneslärarexamen vilket bedömargruppen ser som ett steg mot en professionsinriktad miljö.

Det finns planer inom flera UVK-kurser som ska ge studenterna fördjupade kunskaper om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt utveckla förmågan att kritiskt och systematiskt tillvara egna och andras erfarenheter. Den planen ser bedömargruppen som nödvändig för att utbildningen ska säkerställa möjligheten till studenternas måluppfyllelse.

Det finns god kompetens och en aktiv forskningsverksamhet i matematik. I matematikdidaktik är tillgången på kompetens sämre, för att inte säga otillräcklig. Varken i självvärderingen eller vid intervjun framkom att det vid lärosätet idag finns något annat system för att säkra den professionsrelaterade kompetensen inom inriktningen matematik i personalgruppen och i utbildningen.

För att få en aktiv och fungerande miljö anser bedömargruppen att lärosätet snarast behöver tillföra mer ämnesdidaktisk kompetens, vilket lärosätet också planerar. Den brist i professionsinriktade kompetensen, som beskrivs under bedömningsgrunden Personal, leder också till att en underkritisk professionsinriktad miljö

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande.

När det gäller ämneskunskaper för yrkesutövningen läser ämneslärarna tillsammans med kandidatstudenter, och innehållet framstår som gediget och genomtänkt. Lärosätet har bland annat gjort tillägg till kandidatstudenternas matematik om algebrans grunder, som även ämneslärarstudenter behöver. Bedömargruppen ser lärosätet som ett gott exempel när det gäller att utforma en stark samverkan mellan matematikämnet och matematikdidaktiken i utbildningen. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inom UVK. Vetenskapsteori och metodval berörs i princip i alla kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Bedömgargruppen anser att detta är tillfredställande men vill peka på att det finns behov att också explicit inkludera undervisning om välkända analysmetoder. Eftersom UVK-kurs 8 ännu inte genomförts uppfattar bedömgargruppen det som att självvärderingens beskrivningar utgår från den kurs som genomförts i samarbete med Högskolan i Kristianstad, och att Lunds universitets planerade kurser har liknande innehåll och genomförande. Relationen mellan vetenskap och beprövad erfarenhet ingår i kursen Utvärdering och utvecklingsarbete (UVK 7). Inte heller denna kurs är genomförd men lärosätet ska enligt självvärderingen utveckla kursen som gavs i samarbete med Högskolan i Kristianstad vilken framstår som rimlig för ändamålet enligt bedömgargruppen. Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte inom inriktningen matematik. När det gäller målet visar självvärderingen att vetenskapsteori behandlas i samband med diskussioner om matematikdidaktiska teorier i Matematik med ämnesdidaktik 2. Det framgår också att forskningsmetodik så här långt inkluderat kvantitativa metoder i kursen Matematik med ämnesdidaktik 4. Av underlaget verkar det dock som att lärosätet behöver utveckla inslag som behandlar kvalitativa forskningsmetoder och hantering av kvalitativa data, som ett led i att förbereda studenterna för kommande självständiga arbeten. Eftersom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) tydligt bidrar till måluppfyllelse anser bedömgargruppen att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inom UVK. Lärosätet behandlar och planerar att behandla didaktik i kursen UVK 3, Undervisningsämnen; mål, innehåll och arbetssätt, i UVK-kurs 5, Bedömning av kunskaper och betygsättning, och i de kommande kurserna UVK 7 och UVK 8 där studenterna ska planera och utvärdera ett didaktiskt utvecklingsprojekt. När det gäller metodik ser lärosätet att det med fördel hanteras av personer med ämneskompetens inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Examination sker genom seminarier kopplade till uppgifter inom VFU där studenten ska koppla didaktiken till sin praktik. Bedömgargruppen ser det som en svaghet att inte studentens praktiska förmåga att tillämpa didaktik ingår som en del i examinationen för detta mål. I underlagen framträdde en bild av att det är liten samordning mellan UVK-kurserna och ämnesdidaktikkurserna när det till exempel gäller didaktik- och metodikinslagen i utbildningen. Bedömgargruppen rekommenderar att lärosätet ser över samordningen mellan UVK och ämnes- samt ämnesdidaktiska studier liksom samordningen mellan UVK-kurser och VFU. Målet uppfylls inte inom inriktningen matematik. I självvärderingen finns egentligen inga beskrivningar av hur lärosätet arbetar inom den ämnesdidaktiska delen med att utbilda studenterna i att ta till sig forskningsresultat. I självvärderingen anger lärosätet att det självständiga arbetet kan bli ett sätt att examinera detta mål. För att studenterna ska kunna producera självständiga arbeten av hög kvalitet behöver de dock, enligt bedömgargruppen, förberedas och bygga kompetens när det gäller att systematiskt tillvarata erfarenheter och data samt att finna ett klokt sätt använda relevanta forskningsresultat. Bedömgargruppens slutsats är att lärosätet snarast behöver utveckla inslag som förbereder studenterna för att bearbeta data och forskningsresultat, så att de är förberedda för de självständiga arbetena och därefter kan nå detta mål. Trots att den utbildningsvetenskapliga kärnan bidrar till måluppfyllelse anser bedömgargruppen att bristerna inom inriktningen matematik är så omfattande att utbildningen i sin helhet inte möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls inom UVK. Lärosätet behandlar och planerar att behandla didaktik i kursen UVK 3, *Undervisningsämnena; mål, innehåll och arbetssätt*, i UVK-kurs 5, *Bedömning av kunskaper och betygsättning*, och i de kommande kurserna UVK 7 och UVK 8 där studenterna ska planera och utvärdera ett didaktiskt utvecklingsprojekt. När det gäller metodik ser lärosätet att det med fördel hanteras av personer med ämneskompetens inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Examination sker genom seminarier kopplade till uppgifter inom VFU där studenten ska koppla didaktiken till sin praktik. Bedömggruppen ser det som en brist att inte studentens praktiska förmåga att tillämpa didaktiken i klassrummet ingår som en del i examinationen för detta mål. I underlagen framträdde en bild av att det är liten samordning mellan UVK-kurserna och ämnesdidaktikkurserna när det till exempel gäller didaktik- och metodikinslagen i utbildningen. Bedömggruppen rekommenderar att lärosätet ser över samordningen mellan UVK och ämnes- samt ämnesdidaktiska studier liksom samordningen mellan UVK-kurser och VFU. Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls inom inriktningen matematik. Det finns en sekvens med matematikdidaktiska delkurser med relevant innehåll. Enligt intervjuerna inkluderar dessa också bedömning. Dessa kunskaper kan studenterna sedan utveckla vidare och tillämpa inom VFU-kurserna. Länken mellan matematikdidaktiken och VFU är i dag inte tydligt uttalad, troligen delvis på grund av att VFU-kurserna ännu inte genomförts. Vidare ser bedömggruppen svagheter i säkerställandet av progression inom didaktik och bedömning mellan matematikdidaktiken och UVK:n. Bedömggruppen understryker att lärosätet behöver mer samordning mellan ämnen, ämnesdidaktik, UVK och VFU, liksom programmets struktur och organisation samt studievägledning som nu finns vid båda institutionerna. Lärosätet bör också säkerställa att den specialiserade kompetensen står för undervisningen i ämnesläroprogrammets respektive del. Bedömggruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande är delvis uppfyllt inom UVK. Lärosätet pekar i självvärderingen ut flera kurser inom UVK som behandlar att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning. De beskrivningar som ges av utbildningens inslag saknar dock konkretion och det ges inga exempel på vad man gör eller skall göra. Förklaring till detta är att samtliga UVK-kurserna ännu inte genomförts vid skrivandet av självvärderingen. Bedömggruppen anser dock att lärosätet brister när det gäller att genom examination säkerställa studenternas förmåga att utveckla och genomföra undervisning, och anser att det är anmärkningsvärt att lärosätet inte inkluderar VFU i större omfattning för att säkerställa måluppfyllelse av detta mål. Bedömggruppens bedömning att lärosätet behöver åtgärda detta, och att de planer som beskrivits inte är tillräckliga för att bedömningsgrunden ska kunna anses vara helt uppfyllt. Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls inte inom inriktningen matematik. För målet anger lärosätet att man har moment som ger studenten möjlighet att öva på att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning, både individuellt och i grupp. Bedömggruppen betonar att lärosätet måste inkludera VFU ännu tydligare i progressionen mot detta mål. I självvärderingen framkommer också att studenter som har matematik som förstaämne har sin första VFU först under termin 9, vilket bedömggruppen anser att lärosätet omgående behöver omvärdera. När det gäller studenternas förberedelse för att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande behöver lärosätet finna vägar för att säkerställa måluppfyllelse. Man behöver även säkerställa att de matematiklärostudenter som har musik som huvudämne också får rätt stöd och examineras av matematikkompetent personal. Bedömggruppen finner ingen evidens för att lärosätet inom de matematiska och

matematikdidaktiska kurserna förbereder studenterna för att på bästa sätt stimulera varje elev, varken de med svårigheter eller de elever som behöver ytterligare stimulans. Eftersom bristerna inom inriktningen matematik är omfattande och inom den utbildningsvetenskapliga kärnan finns en rad utvecklingsområden/svagheter anser bedömargruppen att utbildningen i sin helhet inte möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att bedöma utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling är uppfyllt. Lärosätet har visat att det finns planer för hur studenten skall utveckla förmåga att göra bedömningar utifrån relevanta målbeskrivningen. Hållbar utveckling finns ännu inte inskrivet i kursplanen och flera andra delar ingår i kurser som ännu inte givit inom utbildningen. Bedömargruppen utgår ifrån att lärosätet uppfyller de ambitioner som angivits.

Bedömargruppen anser att ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande men att det finns utvecklingsområden. I självvärderingen beskrivs hur fler olika kurser kommer att beröra jämställdhetsperspektiv och bedömargruppen utgår återigen från att detta realiserats. Lärosätet anger vidare att kurslitteratur och examination granskas ur jämställdhetsperspektiv. Bedömargruppens bedömning är att lärosäte har förutsättningar att säkerställa att ett jämställdhetsperspektiv i utbildningen. I inriktningen matematik finns det en arbetsgrupp för jämställdhet, likabehandling och mångfald vid Matematikcentrum, och man har handlingsplaner för detta. Bedömargruppen anser att lärosätet snarast ska inventera kurslitteraturen ur ett jämställdhetsperspektiv. En brist är att det inte finns evidens för att man inom de matematikdidaktiska kurserna säkerställer att studenten, när examen utfärdas, visar förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten.

Utbildningen kvalitetsarbete säkerställs genom ett programråd. Det finns fungerande processer för kursutvärdering och återkoppling till programråd, institutioner och lärare. Man har idag stort fokus på att utveckla nya UVK-kurser och ger exempel på utvecklingsarbete som pågår. Utifrån självvärderingen och intervjuerna är bedömargruppens slutsats att det idag finns brist på samverkan mellan UVK, ämnesdidaktik och VFU som behöver uppmärksamhet så fort som det akuta utvecklingsarbetet inom UVK är avslutat. Bedömargruppen anser att lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad tid.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara inte tillfredsställande.

När det gäller studentperspektiv anser bedömargruppen att det finns brister. Studenterna finns som väntat representerade i råd och styrelser. De har också möjlighet att svara på en anonym kursenkät. Dock anser bedömargruppen att lärosätet bör arbeta säkerställa studenternas engagemang och höja svarsfrekvensen kursenkäterna. Bedömargruppen har inte genom underlagen kunnat fastslå att återkoppling sker till studenterna eller att de får medverka i kursutveckling. Processerna för hur studenternas medverkan i kursutveckling säkerställs överlag bör utvecklas, framhåller bedömargruppen. Inom inriktningen matematik får studenterna ta en aktiv roll att utveckla utbildningen. Vid varje kurs uppmuntras studenterna att utse kursombud. Vidare anges att studenterna pratar direkt med lärarna, eftersom studentgruppen är så liten. Bedömargruppen anser att studenterna har möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Dock rekommenderar bedömargruppen lärosätet att utveckla rutiner som säkrar

studentinflytandet, t.ex. så att studenterna alltid har ett kursombud och inte bara uppmuntras att utse ett.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande

När det gäller arbetsliv och samverkan har lärosätet idag samverkansytor som ger förutsättningar för att utveckla aktiviteter och strategier för att säkerställa att utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och relevant för yrkeslivet. Bedömargruppen rekommenderar dock att lärosätet tydligt utvecklar hur man arbetar med ett föränderligt arbetsliv genom att inkorporera till exempel hur man hanterar digitala verktyg, programmering eller flerspråkighet.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

I självvärderingens beskrivning framkommer att utbildningen startade 2016, varför endast en liten del av utbildningen har genomförts när denna utvärdering genomförs. De tre omgångar som antagits hittills består av i genomsnitt ca 70 studenter per årskull.

Lärartabellen har inte fyllts i enligt instruktionerna när det gäller procentsatser. Vid intervjuerna angavs orsaken vara att man på lärosätet ser forskning som en del av undervisningen. Detta sätt att räkna har dock inte använts konsekvent på alla lärare i tabellen. Det är inte heller tydligt i lärartabellen vilka lärare som undervisar på de två modellerna av utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) som Lund ansvarar för. Vid intervjuerna förtydligades att "gemensamma lärare med övrig ÄLU vid LU" inte är verksamma som lärare i båda UVK-modellerna.

I lärartabellen framkommer att tre av de fyra universitetslektorer som står för huvuddelen av undervisningen i kurserna inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) har en tidsbegränsad anställning. Därtill finns en tillsvidareanställd adjunkt som undervisar mycket inom utbildningens UVK. Utöver det undervisar en professor, en universitetslektor och tre doktorander. Professorns insats enligt självvärderingen rör huvudsakligen tid för studenternas examensarbeten och omfattar 5 procent. Att en så hög andel undervisningen bedrivs av lärare med tidsbegränsad anställning är inte bra för det långsiktiga utvecklingsarbetet, menar bedömargruppen. Bedömargruppen anser att det är avgörande för utbildningens kvalitet och för säkerställandet av genomförandet på både kort och lång sikt att det finns tillsvidareanställd personal. Lärosätet planerar att rekrytera ytterligare en heltidsanställd universitetslektor som ska ha ett övergripande ansvar för VFU, men vid tiden för intervjuerna hade denna rekrytering ännu inte genomförts.

I självvärderingen framkommer att samtliga UVK- lärare har genomgått högskolepedagogisk utbildning. Flera av de personer som undervisar mycket på programmet har lärarexamen. Lärosätet

planerar att anställa ytterligare en halvtidsadjunkt, vilket innebär att lärosätet får in ytterligare professionskompetens.

Det faktum att lärosätet genomfört endast några få kurser i UVK inom nuvarande struktur gör att bedömargruppen endast kan bedöma om förutsättningarna finns men inte i vilken grad det faktiskt realiserar. Bedömargruppen bedömer att antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens har möjligheter att bli adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt, allt eftersom de senare åren i utbildningens läggs till och genomförs. Det är nu viktigt att lärosätet säkerställa att dessa rekryteringar blir genomförda och lyckosamma.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

I självvärderingen anges att lärosätet, sedan de fick examenstillståndet 2011, har byggt upp en forskningsmiljö. Två professorer har anställts tillsammans med totalt 17 doktorander inom ämnesdidaktik, allmäntdidaktik, utbildningshistoria och utbildningssociologi. Det ser bedömargruppen som positivt då dessa forskares verksamhetsfält knyter an till utbildningens ämnen. Lärarlaget har även skrivit en antologi för lärarutbildare, vilket för bedömargruppen indikerar att det finns en aktiv vetenskaplig forskningsmiljö med tydlig anknytning till ämneslärarutbildningen vid lärosätet.

Doktoranderna och professorerna som medverkar i utbildningen har enligt lärartabellen mycket forskningstid. Lektorerna har däremot endast 10 procent forskningstid vilket bedömargruppen anser vara i underkant, då det är näst intill omöjligt bedriva fungerande forskning på så liten andel av heltid. Lektorerna har 20 procent av sin tid för forskning vilket för dem som arbetar 50 procent innebär 10 procent forskningstid. Bedömargruppen ser utmaningar i att lyckas bedriva forskning på denna begränsade tid. Vid intervjun framkom att dessa lärare kan ingå i projekt tillsammans med andra forskare, vilket knappt övertygade bedömargruppen om att lärosätet ger lektorerna en godtagbar möjlighet till forskning.

Enligt självvärderingen bedriver lärarna forskning inom relevanta områden vilket lärosätet menar säkerställer att forskningen kommer studenterna till del. Hur detta sker har inte framkommit tydligt för bedömargruppen, varken i självvärdering eller vid intervjuerna. Då institutionen för utbildningsvetenskap har skickat in en ansökan till universitetsledningen för finansiering av uppbyggnaden kring praktisk forskning som involverar studenterna, finns enligt bedömargruppens bedömning ytterligare möjligheter för studenterna, att när de nu kommer upp i de senare åren av utbildningen, ta del av forskning. Det är av stor vikt att lärosätet genomför de planerade insatserna för att säkra studenternas delaktighet.

Flera av de personer som undervisar mycket på programmet har lärarexamen, vilket bedömargruppen ser som en styrka. Den planerade rekryteringen av ytterligare en halvtidsadjunkt, vilket innebär att lärosätet får in ytterligare professionskompetens. Att bygga upp en nära samverkan med VFU-skolorna för att tillsammans med dem utveckla studenternas professionskompetens är möjligt redan nu eftersom som den första VFU-kursen har genomförts, varför bedömargruppen anser att lärosätet måste agera snarast för att säkra god samverkan.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen*

I självvärderingen framhålls att vetenskapsteori och metodval berörs i princip i alla kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Detta inleds i första kursen med att frågor om vetenskaplig grund, beprövad erfarenhet och relationen däremellan behandlas. Den kurs där vetenskapsteori och metodval har störst fokus är UVK-kurs 8 (termin 9) som planeras förbereda studenterna inför skrivandet av det självständiga arbetet. I kursen ingår olika examinerande gruppmoment där studenterna exempelvis ska utforma enkätfrågor och intervjuguider utifrån fallbeskrivningar. I en hemtentamen ställs frågor om vetenskapsteoretiska inriktningar, kvalitativ och kvantitativ metod. Examinationen i kurserna kan vara i form av seminarium, individuell skriftlig essä eller individuell hemtentamen enligt självvärderingen. Bedömggruppen anser att detta är tillfredställande men vill peka på att det finns behov att också explicit inkludera undervisning om välkända analysmetoder. Eftersom UVK-kurs 8 ännu inte genomförts uppfattar bedömggruppen det som att självvärderingens beskrivningar utgår från den kurs som genomförts i samarbete med Högskolan i Kristianstad, och att Lunds universitets planerade kurser har liknande innehåll och genomförande. Vid intervjuerna framkommer att lärosätet ser det som ett stort arbete att skapa en röd tråd genom kurserna och att det är en utmaning att forskningsmetodik och vetenskapsteorin ligger i UVKn men att examensarbetet skrivs i ämnena.

Relationen mellan vetenskap och beprövad erfarenhet ingår i kursen Utvärdering och utvecklingsarbete (UVK 7). Inte heller denna kurs är genomförd men lärosätet ska enligt självvärderingen utveckla kursen som gavs i samarbete med Högskolan i Kristianstad vilken framstår som rimlig för ändamålet enligt bedömggruppen.

Bedömggruppen anser att utbildningen kommer att möjliggöra genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställa genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Enligt självvärderingen finns en planerad progression där en första grund för detta mål läggs i UVK 1, där studenterna utifrån sina egna erfarenheter ska reflektera över kunskapssyn och inlärningssyn. Vidare anges att tanken är att forskningen successivt skall ges allt större plats i UVK-kurserna. I

UVK-kurs 7 planerar lärosätet att behandla förändringsarbete utifrån ett forskningsbaserat arbetssätt för att utveckla yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen. Detta framstår som rimligt för bedömargruppen men gruppen anser att lärosätet snarast behöver utveckla mer konkreta planer för hur denna fokusering skall realiseras.

En ambition är att kursinnehåll generellt relateras till egna och andras erfarenheter av VFU och yrkesverksamhet, något som lärosätet vill utveckla ytterligare. Bedömargruppen anser att det är viktigt att lärosätet säkerställer att dessa planer och ambitioner blir verklighet när kurserna ges.

Bedömargruppen gör bedömningen att utbildningen kommer att möjliggöra genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställa genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen lyfter lärosätet upp UVK-kurser vars innehåll leder fram mot detta mål. Exempelvis behandlas enligt självvärderingen didaktik i kursen UVK 3, *Undervisningsämnen; mål, innehåll och arbetssätt*, där studenten ska kunna planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisningen genom ämnesdidaktiska, didaktiska och metodiska överväganden. I UVK-kurs 5, *Bedömning av kunskaper och betygsättning*, är syftet att aktualisera studentens ämnes-, ämnesdidaktiska och didaktiska kunskaper. Även de kommande kurserna UVK 7 och UVK 8 planeras att inkludera didaktiska kunskaper genom litteratur och genom att studenterna skall planera och utvärdera ett didaktiskt utvecklingsprojekt. När det gäller metodik ser lärosätet att det med fördel hanteras av personer med ämneskompetens inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier.

Examination som lärosätet beskriver genomförs inom den verksamhetsförlagda utbildning (VFU) som ingår i kursen UVK 3, där studenten ska koppla didaktiken till sin praktik. Detta examineras genom seminarier och uppgifter inom VFU. Bedömargruppen ser det som en svaghet att inte studentens praktiska förmåga att tillämpa didaktiken ingår som en del i examinationen för detta mål.

Via självvärderingen framträdde en bild av att det är liten samordning mellan UVK-kurserna och ämnesdidaktikkurserna när det till exempel gäller didaktik- och metodikinslagen i utbildningen. Denna bild förstärkes under intervjuerna. Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet ser över samordningen mellan UVK och ämnes- samt ämnesdidaktiska studier liksom samordningen mellan UVK-kurser och VFU.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet pekar i självvärderingen ut UVK 3, UVK 5 och UVK 7 som behandlar att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning. Vidare anges i självvärderingen att kursen UVK 4 behandlar innehåll som ska utveckla studenternas förmåga att kunna möta varje elevs behov. Kursen inkluderar specialpedagogik, språk, funktionsvariation, diagnoser med mera. De beskrivningar som ges av utbildningens inslag saknar konkretion. Man anger teman som ska inkluderas men det ges inga exempel på vad man gör eller ska göra. Bedömaregruppen anser att en förklaring till detta är att samtliga UVK-kurserna ännu inte genomförts vid skrivandet av självvärderingen.

Mer allvarligt ser bedömaregruppen på att det inte finns tillräcklig evidens för att lärosätet genom examination säkerställer studenternas förmåga att planera, genomföra och utveckla undervisning. Bedömaregruppen anser att det är anmärkningsvärt att lärosätet inte ger exempel på praktiska inslag i kommande VFU för att i större omfattning för att kunna säkerställa måluppfyllelse. VFU nämns i samband med en examinationsuppgift inom UVK 3. VFU bör enligt bedömaregruppen spela en avgörande stor roll för att studenterna skall utvecklas och visa förmågan att planera och genomföra undervisning. Därför bör det inom de planerade VFU-kurserna ingå examinerande moment för att säkerställa progressionen mot detta mål, tillsammans med ämnesdidaktiska och allmändidaktiska examinationer inom ämnesdidaktiska- och UVK-kurser. Förmågan behöver examineras i klassrumspraktiken och inte bara genom inlämningsuppgifter och seminarier. För bedömaregruppen framträder en bild av en utbildning som skulle gynnas av större samordning och tydligare progression mellan utbildningens olika delar för att säkerställa måluppfyllelse. Bedömaregruppen anser att lärosätet behöver åtgärda detta, och att de planer som beskrivits inte är tillräckliga för att bedömaregruppen ska kunna anse att måluppfyllelse säkerställs.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Enligt självvärderingen berörs målet återkommande i UVK-kurserna, exempelvis i skolans demokrati- och värdegrundsuppdrag i UVK 1 som också examineras genom en uppgift. UVK 4 som genomförts i samverkan med Högskolan i Kristianstad, behandlar värdegrund, mänskliga rättigheter, internationella fördrag och konventioner samt skolans ansvar att ge elever det stöd de behöver. Enligt självvärderingen berörs etiska aspekter i flera av UVK-kurserna. Forskningsetik är planerad att tas upp i den avslutande UVK-kursen.

I självvärderingen anges att i kursen UVK 1 inkluderas aspekter som rör hållbar utveckling, exempelvis behandlas Agenda 30 kopplad till skolans roll. Dock finns inte detta ännu med i kursplanen enligt självvärderingen. Lärosätet skriver i självvärderingen att man i pågående revideringen av UVK-kurser kommer att diskuteras möjligheten att arbeta fram mer fördjupande och undervisningsrelaterande kursmoment med avseende på ämnesrelevanta perspektiv på hållbar utveckling för lärarstudenterna. Bland annat har man planer finns att inleda samarbete med forskare inom området för att utveckla hållbarhetsområdet i lärarutbildningen.

Vid intervjun framkom att hållbar utveckling ännu inte tagits med kursplanen för UVK 4 vilket enligt bedömaregruppen är ett oroande tecken. Bedömaregruppen gör bedömningen att lärosätet har relevanta inslag om hållbar utveckling men att lärosätet måste säkerställa långsiktig kvalitet på dessa inslag genom att föra in dem i kursplanerna och utveckla progressionen kring hållbar utveckling.

Bedömaregruppen anser att lärosätet visat på tillräckligt konkreta planer för att utbildningen kommer att möjliggöra genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställa genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Jämställdhetsperspektivet berörs enligt självvärderingen i flera UVK-kurser, som en återkommande tematik. Enligt lärosätet tränas studenternas förmåga att beakta, kommunicera och förankra perspektivet och att skapa förebildande strukturer. Man beskriver att studenterna i samband med VFU inventerar kurslitteratur och material, varierar undervisningen och ser över examinationsformerna ur ett jämställdhetsperspektiv. Vidare anger lärosätet att maktrelationer och normer behandlas i undervisningen i till exempel UVK 4, 6 och 7 och i examinationen. Som utvecklingsområden pekar lärosätet ut kompetensutveckling och beredskap att i utbildningen ta in relevanta diskussioner som förs i skolan.

När det gäller genomförande anges i självvärderingen att kurslitteratur, annat material och undervisningen i stort analyserats ur ett jämställdhetsperspektiv för att därigenom ge studenterna exempel på undervisning som främjar jämställdhet, till exempel genom exempel i undervisningen som alla kan relatera till. Enligt lärartabellen undervisas studenterna av kvinnor och män i liknande omfattning vilket bidrar till bilden att lärosätets beaktar jämställdhet i utbildningens genomförande. Som utvecklingsområden pekar lärosätet på behov av kompetensutveckling och ökad beredskap att i utbildningen ta in relevanta diskussioner som förs i skolan.

De tankar om jämställdhet och beskrivningar av dess värde i lärarutbildning som beskrivs ingående i självvärderingen är övertygande. Bedömaregruppen anser dock att en större konkretion och exempel på undervisningsaktiviteter och examinationsinslag hade varit önskvärt. Till exempel borde lärosätet återgett resultatet av de inventeringar av kurslitteraturen som lärarna på utbildningen genomfört och vilket utvecklingsarbete som det lett till.

Även om de nämnda kurserna ännu inte genomförts inom utbildningen vill bedömaregruppen framhålla att lärosätet omgående behöver forma konkret kursmål med tillhörande examination som skapar en progression mellan kurserna för att förbereda studenterna inför att förankra ett jämställdhetsperspektiv i sin pedagogiska verksamhet. Man behöver också arbeta för att beakta de analyser av kurslitteratur och undervisning som man genomför för att utveckla utbildningen i strävan mot ett jämställt genomförande av utbildningen.

Bedömargruppen anser att lärosätet har förutsättningar att säkerställa att ett jämställdhetsperspektiv kommer att beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Det finns ett programråd med övergripande ansvar för utbildningen. Enligt självvärderingen hanterar de en inventering av omfattningen av ämnesdidaktik i de olika ämneskurserna. De arbetar även med att bygga upp kontinuerliga avstämningar mellan utbildningens ämnes- och ämnesdidaktiska studier, UVK och VFU. I självvärderingen anger lärosätet att programrådet inkluderar representanter från utbildningens samtliga delar. Vid intervjuerna framkommer för bedömargruppen att detta inte betyder att alla ämnen är representerade, vilket bedömargruppen anser olyckligt.

I självvärderingen beskrivs att det efter varje avslutad kurs genomförs digitala kursutvärderingar där studenterna får besvara frågor kring exempelvis lärandemålen, deras egen insats och examinationsuppgifter. Efter att under en kortare period haft svagheter i rutinerna genomför lärosätet alltid kursutvärderingar där studenterna anonymt får framföra sina åsikter om kursen. I självvärderingen anger lärosätet att de vill arbeta med att höja svarsfrekvensen och få studenterna mer involverade och de anger kursutvärderingarna som exempel på utvecklingsområden. Möjlighet till fritextsvar ges också och utfallet redovisas i form av en rapport som skickas till kursansvarig lärare och utbildningens utbildningschef. I självvärderingen exemplifierar lärosätet med konkreta förändringar som gjorts utifrån kritik på tidigare kurser som givits tillsammans med Högskolan i Kristianstad. Lärarutbildningen ingår också i årliga kvalitetsdialoger på fakultetsnivå för att identifiera styrkor och utvecklingsområden i mer allmänna drag men att även inrikta sig på ett särskilt tema.

Utbildningen befinner sig i en uppbyggnadsfas. Detta återspeglas i självvärderingen där det framstår som att lärosätet lägger mycket fokus på utveckling av den nya sekvensen av UVK-kurser, och på introduktionsveckan. Det konkreta exempel på utvecklingsarbete som gavs i självvärderingen behandlade utvecklingen av UVK-kurserna, som delvis sker inom en högskolepedagogisk kurs. Bedömargruppen har förståelse för denna prioritering i denna fas av omstarten. Bedömargruppen anser dock att lärosätet inom kort behöver lägga större vikt på att säkerställa processer för kontinuerlig uppföljning och vidareutveckling och progression som också inkluderar de ämnesdidaktiska och ämnesinriktade kurserna. För bedömargruppen framstod som att samverkan mellan UVK och de ämnesdidaktiska inslagen i utbildningen var eftersatt och i behov av större fokus. Ytterligare en svaghet är avsaknad av evidens för att studenterna systematiskt får ta del av uppföljningarna, vilket vi återkommer till under studentperspektiv nedan.

Sammantaget finner bedömargruppen att det finns systematisk uppföljning och strukturer för kvalitetsarbete även om detta senare behöver utvecklas för att också tydligare omfatta ämnesdidaktiken.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

I självvärderingen beskriver lärosätet att de gör en uppföljning av studenter som är i behov av stöd. Det innebär att en studieplan upprättas och de centrala i detta arbete är studievägledarna som, om så bedöms nödvändigt, hänvisar vidare till exempelvis studenthälsan. Lärosätet tillhandahåller också stöd för att studenterna ska kunna genomföra sina studier genom funktioner benämnda Studieverkstaden och Pedagogiskt stöd. Anpassad examination för dem som behöver det erbjuds också. Genom bland annat introduktionsveckan och genom att erbjuda en bra utbildning försöker man skapa engagemang för studierna och undvika avhopp.

Även om utbildningen bara antagit tre studentkullar och det för bedömningen saknas statistik för genomströmning anser bedömargruppen att lärosätet verkar aktivt för att studenten skall genomföra utbildningen inom planerad studietid. Bedömargruppens slutsats är att lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges inte möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet anger att det finns studentrepresentanter i exempelvis programråd och i institutionsstyrelsen. För bedömargruppen är det oroande att inte studenternas roll har synliggjorts i andra sammanhang i denna självvärdering tex när man beskriver sammansättningen av programrådet under rubriken Uppföljning, åtgärder och återkoppling.

Vidare anser bedömargruppen att det är viktigt att studentgrupper som fått möjlighet att svara på enkäter också får återkoppling. Att sådan återkoppling sker framkom varken i självvärderingen eller vid intervjuerna. Sådan återkoppling kan också leda till ökad motivation att svara på kursenkäter, menar bedömargruppen. Vidare anser bedömargruppen att det är väsentligt att studenternas involveras i kursutveckling.

Under rubriken Uppföljning, åtgärder och återkoppling framkommer att i nästa fas av den pågående revideringen av UVK-kurserna kommer studenterna att inkluderas. Processerna för hur studenternas medverkan i kursutveckling säkerställs överlag bör utvecklas, framhåller bedömargruppen.

Bedömargruppen med stöd av underlagen anser att lärosätet idag ej ger studenterna tillfredställande möjlighet att ta en aktiv roll i utvecklingen av utbildningen.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

I självvärderingen framkommer att det finns en extern representant i programrådet. Vid intervjuerna framkom att denna externa ledamot idag är en rektor genom vilken programrådet kan skicka frågor till ämneslärare. Lärosätet beskriver i självvärderingen att man har en stark samverkan med andra ämneslärarutbildningar inom Lärosäten Syd. Vidare anges att det sker samverkan med kommunerna

genom ett regionalt samverkansråd. Detta bör enligt bedömagruppen skapa förutsättningar för en yrkeslivet relevant utbildning.

Bra är att lärosätet, som beskrivet i självvärderingen, inser arbetslivets föränderlighet. Förberedelsen för detta läggs främst på samverkan med olika samhällsaktörer. Hur de konkreta aktiviteterna skall se ut är inte klarlagt. Bedömagruppen anser också att dessa förberedelser för denna föränderlighet ska hanteras i samverkan med UVK-kursers innehåll.

Formuleringarna i självvärderingen beskriver i goda syften och möjligheter på ett övertygande sätt. För en fullgången utbildning hade bedömagruppen krävt konkret evidens för vad det leder till och hur det kommer studenterna till del. Men bedömagruppen ser återigen att en delförklaring till detta är att utbildningen är mitt i en uppstartsfas. Inte minst i uppstartsfasen är konkret samverkan med det omgivande samhället viktigt för att därigenom kunna forma en yrkesrelevant utbildning varför bedömagruppen uppmanar lärosätet i utvecklingsarbetet aktivt utnyttja de kontakter och samverkansytor man beskriver.

Bedömagruppen slutsats är därför att lärosätets har förutsättningar att säkerställa att utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Ämneslärarutbildningen i Lund startade i egen regi 2016 efter att i flera år inom lärarutbildning ha samverkat med Högskolan i Kristianstad. När självvärderingen skrevs hade studenterna bara genomgått 2 av 5 år. Bedömagruppen tolkar detta som en av orsakerna till att självvärderingen i stor utsträckning består av svepande beskrivningar om vad som är viktigt och vad man har för ambitioner, snarare än vad man gör, hur det ser ut i realiteten och hur det påverkar studenterna.

När det gäller personal och vetenskaplig samt professionsinriktad och pedagogisk miljö är idag allt för stor andel av lärarna i UVK-kurserna tidsbegränsat anställda. Bedömagruppen utgår ifrån att lärosätet kommer att åtgärda det nu när utbildningens sista två år genomförs av den första studentkullen. Lärosätet har byggt upp forskningsmiljöer som lärarna ingår i. Många av dem har också ämneslärarexamen vilket bedömagruppen ser som ett steg mot en professionsinriktad miljö.

Det finns planer inom flera UVK-kurser som ska ge studenterna fördjupade kunskaper om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt utveckla förmågan att kritiskt och systematiskt tillvara egna och andras erfarenheter. Den planen ser bedömagruppen som nödvändig för att utbildningen ska säkerställa möjligheten till studenternas måluppfyllelse.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Vetenskapsteori och metodval berörs i princip i alla kurserna inom den

utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Bedömggruppen anser att detta är tillfredställande men vill peka på att det finns behov att också explicit inkludera undervisning om välkända analysmetoder. Eftersom UVK-kurs 8 ännu inte genomförts uppfattar bedömggruppen det som att självvärderingens beskrivningar utgår från den kurs som genomförts i samarbete med Högskolan i Kristianstad, och att Lunds universitets planerade kurser har liknande innehåll och genomförande. Relationen mellan vetenskap och beprövad erfarenhet ingår i kursen Utvärdering och utvecklingsarbete (UVK 7). Inte heller denna kurs är genomförd men lärosätet ska enligt självvärderingen utveckla kursen som gavs i samarbete med Högskolan i Kristianstad vilken framstår som rimlig för ändamålet enligt bedömggruppen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Lärosätet har visat en progressionsplan med början i UVK 1 och framåt om hur detta mål ska uppfyllas och examineras. Detta framstår som rimligt för bedömggruppen men gruppen anser att lärosätet snarast behöver utveckla mer konkreta planer för hur denna fokusering skall realiseras. En ambition är att kursinnehåll generellt relateras till egna och andras erfarenheter av VFU och yrkesverksamhet, något som lärosätet vill utveckla ytterligare. Bedömggruppen anser att det är viktigt att lärosätet säkerställer att dessa planer och ambitioner blir verklighet när kurserna ges. Bedömggruppen gör bedömningen att UVK genom sin utformning och sitt genomförande kan skapa förutsättningar för måluppfyllelse samt säkerställa den genom examination.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet behandlar och planerar att behandla didaktik i kursen UVK 3, Undervisningsämnen; mål, innehåll och arbetssätt, i UVK-kurs 5, Bedömning av kunskaper och betygsättning, och i de kommande kurserna UVK 7 och UVK 8 där studenterna ska planera och utvärdera ett didaktiskt utvecklingsprojekt. När det gäller metodik ser lärosätet att det med fördel hanteras av personer med ämneskompetens inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Examination sker genom seminarier kopplade till uppgifter inom VFU där studenten ska koppla didaktiken till sin praktik. Bedömggruppen ser det som en svaghet att inte studentens praktiska förmåga att tillämpa didaktik ingår som en del i examinationen för detta mål. I underlagen framträdde en bild av att det är liten samordning mellan UVK-kurserna och ämnesdidaktikkurserna när det till exempel gäller didaktik- och metodikinslagen i utbildningen. Bedömggruppen rekommenderar att lärosätet ser över samordningen mellan UVK och ämnes- samt ämnesdidaktiska studier liksom samordningen mellan UVK-kurser och VFU.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande är delvis uppfyllt. Lärosätet pekar i självvärderingen ut flera kurser inom UVK som behandlar att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning. De beskrivningar som ges av utbildningens inslag saknar dock konkretion och det ges inga exempel på vad man gör eller skall göra. Förklaring till detta är att samtliga UVK-kurserna ännu inte genomförts vid skrivandet av självvärderingen. Bedömggruppen anser dock att lärosätet brister när det gäller att genom examination säkerställa studenternas förmåga att utveckla och genomföra undervisning, och anser att det är anmärkningsvärt att lärosätet inte inkluderar VFU i större omfattning för att säkerställa måluppfyllelse av detta mål. Bedömggruppens bedömning att lärosätet behöver åtgärda detta, och att de planer som beskrivits inte är tillräckliga för att bedömningsgrunden ska kunna anses vara helt uppfyllt.

Målet om att bedöma utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling är uppfyllt. Lärosätet har visat att det finns planer för hur studenten skall utveckla förmåga att göra bedömningar utifrån relevanta målbeskrivningen. Hållbar utveckling finns ännu inte inskrivet i kursplanen och flera andra delar ingår i kurser som ännu inte givit inom utbildningen. Bedömargruppen utgår ifrån att lärosätet uppfyller de ambitioner som angivits.

I självvärderingen beskrivs hur fler olika kurser kommer att beröra jämställdhetsperspektiv och bedömargruppen utgår återigen från att detta realiserats. Lärosätet anger vidare att kurslitteratur och examination granskas ur jämställdhetsperspektiv. Bedömargruppens bedömning är att lärosäte har förutsättningar att säkerställa att ett jämställdhetsperspektiv i utbildningen.

Utbildningen kvalitetsarbete säkerställs genom ett programråd. Det finns fungerande processer för kursutvärdering och återkoppling till programråd, institutioner och lärare. Man har idag stort fokus på att utveckla nya UVK-kurser och ger exempel på utvecklingsarbete som pågår. Utifrån självvärderingen och intervjuerna är bedömargruppens slutsats att det idag finns brist på samverkan mellan UVK, ämnesdidaktik och VFU som behöver uppmärksamhet så fort som det akuta utvecklingsarbetet inom UVK är avslutat. Bedömargruppen anser att lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad tid.

När det gäller studentperspektiv anser bedömargruppen att det finns brister. Studenterna finns som väntat representerade i råd och styrelser. De har också möjlighet att svara på en anonym kursenkät. Dock anser bedömargruppen att lärosätet bör arbeta säkerställa studenternas engagemang och höja svarsfrekvensen kursenkäterna. Bedömargruppen har inte genom underlagen kunnat fastslå att återkoppling sker till studenterna eller att de får medverka i kursutveckling. Processerna för hur studenternas medverkan i kursutveckling säkerställs överlag bör utvecklas, framhåller bedömargruppen.

När det gäller arbetsliv och samverkan har lärosätet idag samverkansytor som ger förutsättningar för att utveckla aktiviteter och strategier för att säkerställa att den utbildningsvetenskapliga kärnan är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och relevant för yrkeslivet.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är inte adekvat och står inte i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

I självvärderingen framkommer att ämneslärarutbildningen vid Lunds universitet startade hösten 2016, så ingen studentkull har ännu gått genom hela programmet. Antalet nybörjarstudenter per år är cirka 20. Vid Matematikcentrum finns ett lärarlag om nio lärare som har särskilt ansvar för studenterna i ämneslärarprogrammet, men fler lärare är involverade eftersom matematikkurserna samläses tillsammans med studenter på kandidatprogrammet i matematik. Sju av lärarna i laget är

disputerade i matematik, en är licentiat i matematik och en är doktorand i matematikdidaktik. Alla har högskolepedagogisk utbildning, enligt självvärderingen.

Bedömggruppen anser att när det gäller vetenskaplig kompetens i matematik är institutionen väl försedd. De aktiva lärarnas kompetens är god och det finns stor tillgång till lärare i övriga kollegiet. Detta gäller dock inte matematikdidaktik där tillgången på kompetent personal är allt för liten. Det framkom vid intervjuerna att alla lärare ska ha pedagogisk utbildning.

I självvärderingen och vid intervjun framkom att två personer undervisar i matematikdidaktik, en docent och en doktorand. Docenten är medlem i Lunds pedagogiska akademi och bedriver forskning om till exempel "flipped classroom" och "just-in-time"-undervisning, och är intresserad av användningen av programmering i matematikundervisningen. Doktoranden arbetar också deltid som adjunkt vid lärosätet och är ämneslärarutbildad. Doktorandens forskningsintresse beskrivs inte i detalj, men det framgår av underlaget att det har att göra med digitalisering. I självvärderingen anges att man planerar att utöka arbetslaget med en lektor i matematikdidaktik.

Enligt lärartabellen är det en av de aktiva lärarna på programmet som har lärarexamen, nämligen doktoranden nämnd ovan. Varken i självvärderingen eller vid intervjun framkom att lärosätet har något annat sätt för att säkra den professionsrelaterade kompetensen i personalgruppen och i utbildningen.

Bedömggruppen anser utifrån underlagen att antalet lärare och deras sammantagna matematiska vetenskapliga och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på både kort och lång sikt. Den vetenskapliga kompetenstillgången inom ämnesdidaktik är otillräcklig och det saknas redundans och ett sätt att säkerställa kompetensen på lång sikt. Den professionsrelaterade kompetensen bedöms vara inte tillfredsställande eftersom endast en aktiv lärare har lärarexamen.

Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att realisera sina tankar om adjungerade gymnasielärare, alternativt finna andra strategier, för att åtgärda bristen på professionskompetens. Därtill behöver lärosätet säkerställa att den matematikdidaktiska kompetensen inom kort stärks genom att genomföra den planerade rekryteringen. Man behöver också en långsiktig plan för hur man ska utveckla den ämnesdidaktiska kompetensen, för att möta lärarutbildningens behov av bredd och redundans. Under intervjuerna diskuterades möjligheten att vidareutbilda och engagera fler personer i den befintliga personalen inom matematikdidaktisk forskning.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns inte en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

I självvärderingen framkommer tydligt att den matematiska forskningsmiljön vid lärosätet är stark och aktiv. Eftersom detta också gäller lärarna som verkar inom ämneslärarprogrammet anser bedömningsgruppen att det finns en vetenskaplig miljö inom matematik och att verksamheten bedrivs så att den har ett nära samband med utbildningen.

Den matematikdidaktiska forskningsmiljön är i en uppbyggnadsfas, men omfattar forskningsverksamhet och ett aktivt pedagogiskt seminarium. Den ämnesdidaktiska forskningen

inkluderar teman såsom programmering i matematikundervisningen, designmodeller och "flipped classroom". Dessa forskningsområden är skolrelevanta och praktiska i sin natur, och enligt intervjuerna får studenterna ta del av dem genom val av forskningslitteratur som används i undervisningen. För att få en hållbar, välfungerande och dynamisk matematikdidaktisk forskningsmiljö rekommenderar bedömargruppen att lärosätet förstärker gruppen och finner samverkansformer med andra matematikdidaktiska miljöer, till exempel för att kunna driva en mer forskningsinriktad seminariereserie.

Det finns en för utbildningen vetenskaplig miljö i matematik och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Bristen på professionsinriktad kompetens, som beskrivs under bedömningsgrunden Personal, leder också till en inte tillfredsställande professionsinriktad miljö. Om lärosätet löser detta genom att tillföra adjungerade gymnasielärare anser bedömargruppen att övriga i lärolaget också behöver få ta del av den professionsrelaterade kompetens som dessa tillför, för att öka deras förståelse för läraryrkets verklighet och vardag. Intervjupersoner ur ledningen ser utmaningar med kombinerade tjänster, men vill som ett minimum få in verksamma lärare som gästspelare i utbildningen. Bedömargruppen anser att sådana gästspel visserligen tillför professionskompetens till studenterna men att det inte i sig skapar en professionsinriktad miljö för utbildningen i stort. Enligt självvärderingen överväger man att anställa adjungerade gymnasielärare, och när det gäller den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) anges att skolverksamhetens perspektiv ska tillvaratas genom olika samarbeten med skolor. Tanken är att lärare och rektorer kommer in i utbildningen, eller att studentgrupper besöker verksamheten och följer arbetet. Det är väsentligt att dessa verksamheter utvecklas snarast.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

I självvärderingen framkommer att lärarstudenterna samläser med kandidatstudenterna i stor utsträckning men utgör en egen grupp. Innehållet är det klassiska och sträcker sig från envariabelanalys och linjär algebra till flervariabelanalys, diskret matematik och sannolikhetslära. Därtill har man kursen *Beräkningsmatematik med Python* som förbereder studenterna för programmering i skolan. En delkurs om algebrans grunder ser bedömargruppen som ett positivt inslag som förbereder studenterna för till exempel *Matematik 5*. Lärosätet erbjuder mycket lärarledd tid, 36 timmar per vecka. Det framkommer också i självvärderingen att examination sker genom skriftliga tentamina med problem och bevis. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att se över möjligheten att använda flera olika examinationsformer.

Lärosätet beskriver på ett trovärdigt sätt att studenterna tränar i att presentera och diskutera bland annat matematiska beräkningar, kritiska analyser och matematisk bevisföring. Man lyfter dock ett utvecklingsområde, nämligen att studenterna kan nå väsentligt fördjupade kunskaper inom matematikämnet, vilket bedömargruppen instämmer i. Bedömargruppen menar vidare att lärosätet

bör säkerställa att de väsentligt fördjupade kunskaperna nås genom en progression i utbildningen, trots tanken att självständiga arbetet ska bidra till måluppfyllelse.

Studenterna har ännu inte gjort några självständiga arbeten inom denna nya utbildning, och därför finns inga sådana som underlag för bedömningen. I självvärderingen pekar man även på de självständiga arbetena som den del i utbildningen då studenterna kan få inblick i aktuell forskning och utvecklingsarbete. På lärosätet diskuteras att införa en modell med två självständiga arbeten, ett i ämnet och ett inom ämnesdidaktik, för att studenterna ska nå väsentligt fördjupade kunskaper i vissa delar och insikt om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

I självvärderingen nämns att vetenskapsteori ingår i kursen Matematik med ämnesdidaktik 2. Vid intervjun framkom att detta examineras med två muntliga redovisningar där studenterna ska återkoppla till kurslitteraturen. I de kursplaner som lärosätet skickat in framkommer att matematikdidaktiska teorier ingår i kursen, men det finns inga andra formuleringar som direkt tyder på ett allmänt vetenskapsteoretiskt innehåll eller forskningsmetodikinslag. Detta behöver lärosätet snarast åtgärda.

Enligt självvärderingen omfattar statistikinslagen i kursen Matematik och ämnesdidaktik 4 både undervisning om kvantitativa metoder och en grundlig diskussion om relationen mellan vetenskapsteori och hypotesprövning.

I självvärderingen pekar lärosätet på de självständiga arbetena som ett sätt att nå detta mål, men att man ännu inte genomfört dem. Studenterna bör dock redan nu förberedas inför de självständiga arbetena, och utbildas i hur man arbetar med forskningsmetoder, även kvalitativa metoder, och därför är det hög tid att forma dessa utbildningsinslag. De bör formas med en progression som inkluderar UVK-kursernas inslag om forskningsmetoder. För att studenterna ska förstå relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet anser bedömargruppen också att man behöver inkludera professionsrelaterad kompetens i denna progression.

Med tanke på att utbildningen är i en uppstartsfas är bedömargruppens slutsats att utbildningen har förutsättningar för att inom kort nå detta mål. Men då krävs att lärosätet snarast agerar för att säkerställa studenternas kompetens inom kvalitativa forskningsmetoder, samt säkerställer vetenskapsteoretiska inslag i kursplanen och genomförandet av Matematik med ämnesdidaktik 2.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

I självvärderingen finns egentligen inga beskrivningar av hur lärosätet arbetar inom den ämnesdidaktiska delen med att utbilda studenterna i att ta till sig forskningsresultat. Lärosätet skriver att studenterna är intresserade av forskningsprojekt om programmering, men det framgår inte hur de lär sig att själva bygga på tidigare forskning för att utveckla undervisningen i matematik. Inte heller i kursplanerna för Matematik med ämnesdidaktik 1, 2 och 4 finner bedömargruppen evidens för att detta ingår i utbildningen.

I både självvärderingen och intervjuerna framkom att det finns inslag om hantering av kvantitativa data i statistik kursen, där studenterna får analysera hur kvantitativ data behandlas i vetenskapliga artiklar inom medicin och kvantfysik. Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet i detta sammanhang också inkluderar matematikdidaktiska studier som använder kvantitativa metoder.

Enligt intervjuerna säger lärarna till studenterna att tänka igenom hur de ska samla observationer innan de går ut på den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Det framgick också att lärosätet ännu inte gjort mycket för att förbereda studenterna inför de självständiga arbetena när det gäller att hantera kvalitativa data. I självvärderingen anger lärosätet att det självständiga arbetet kan bli ett sätt att examinera detta mål. För att studenterna ska kunna producera självständiga arbeten av hög kvalitet behöver de dock, enligt bedömargruppen, förberedas och bygga kompetens när det gäller att systematiskt tillvarata erfarenheter och data samt att finna ett klokt sätt använda relevanta forskningsresultat.

När det gäller att förmåga att systematisera och reflektera över andras erfarenheter vill bedömargruppen peka på att VFU kan spela en roll. När självvärderingen skrevs hade studenterna ännu inte kommit dit i sin utbildning, men bedömargruppen uppmanar lärosätet att planera VFU:n så att studenterna kan utveckla didaktisk kunskap utifrån beprövad erfarenhet och egna erfarenheter.

Bedömargruppens slutsats är att lärosätet snarast behöver utveckla inslag som förbereder studenterna för att bearbeta data och forskningsresultat, så att de är förberedda för de självständiga arbetena och därefter kan nå detta mål.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Bedömargruppen anser att det är beklagligt att lärosätet under detta mål inte tillfört information om matematikdidaktisk undervisning och metodikundervisning som förbereder studenterna för VFU:n och för undervisning. I stället har man bara hänvisat till beskrivningar av VFU-kurser i självvärderingen när det gäller UVK. Under detta mål i självvärderingen för UVK skriver man dock att det didaktiska perspektivet är i hög grad närvarande i studenternas ämnesstudier, i form av ämnesdidaktik inklusive metodik. Därmed verkar lärosätet inte säkerställa att utbildningen som helhet leder till att studenterna kan tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik, inklusive metodik, som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen gäller samt verksamheten i övrigt.

I andra delar av självvärderingen framkommer dock att de matematikdidaktiska inslagen finns i delkurser inom matematikkurserna. Under dessa delkurser skiljs ämneslärarstudenterna från

kandidatstudenterna som läser samma matematikkurs. Enligt självvärderingen har också försökt skapa en genomtänkt koppling mellan kursens matematik och den didaktik som behandlas i delkursen. Bedömaregruppen ser lärosätets starka integration mellan de matematiska och ämnesdidaktiska studierna som en styrka.

För att få mer information har bedömaregruppen begärt in kursplaner. Enligt ämnesplanerna för Matematik med ämnesdidaktik 1,2 och 4 ingår följande.

Elevers lärandeprocesser och begreppsbyggnad inom analys- och algebraområdet.

Planering av elevaktiviteter, interaktiv och dynamisk matematik med hjälp av digitala hjälpmedel.

Kommunikation och gruppdynamik i undervisningssammanhang.

Gymnasieskolans kursplaner i matematik, koppling mellan ämnesinnehållet i de parallella delkurserna och matematikundervisningen i gymnasieskolan.

Utvärdering i matematikundervisningen.

Skolmatematik och utvärdering i matematikundervisning ur ett historiskt perspektiv.

Didaktiska teorier om matematiklärande och olika matematikdidaktiska skolor.

Läromedel för matematikundervisning på gymnasienivå samt styrdokument i form av kursplaner med anknytning till geometri.

Planering och genomförande av elevaktiviteter med anknytning till ett urval av kursmoment som är relevanta för gymnasie matematiken.

Eftersom det tycks saknas inslag om bedömning i matematik togs detta upp vid intervjuerna. Det framkom då att studenterna i första kursen gör bedömningar i grupp som examineras genom skriftliga inlämningar. Dessa används sedan som diskussionsunderlag. Bedömning ingår också i fjärde kursen (geometri) där studenterna bedömer längre uppgifter från nationella prov. Studenterna ska också skapa egna uppgifter för de andra studenterna samt bedöma dessa. Vidare hänvisar lärarna till att kursen UVK 5 handlar om bedömning och betygssättning. Kopplingen mellan kursen och bedömning i matematik är inte tydlig.

Bedömaregruppen ser det som viktigt att lärosätet arbetar för att ämnesdidaktiken och metodiken hålls samman med VFU, så att de blir en tydlig förberedelse inför VFU, samt att VFU används för att fördjupa och examinera dessa kunskaper och färdigheter. Självvärderingen visar inte att så är fallet, men bedömaregruppen väljer att tolka det som ett uttryck för att lärosätet ännu inte haft någon ämnesdidaktik i den nystartade utbildningen.

Enligt intervjuerna finns ett utvecklingsområde, nämligen att skapa en tydligare riktning och progression i didaktikundervisningen. Denna progression behöver inkludera didaktiken som ingår i både de matematikdidaktiska kurserna och UVK-kurserna.

Vidare anser bedömggruppen att det i dag saknas tecken på att lärosätet säkerställer att utbildningen är sammanhållen, speciellt när det gäller inslagen om didaktik och bedömning. Eftersom dessa ingår i både ämnesdidaktiken och UVK:n behöver lärosätet säkerställa en progression som inkluderar båda dessa delar av utbildningen. Bedömggruppen understryker att lärosätet behöver mer samordning mellan ämnen, ämnesdidaktik, UVK och VFU, liksom programmets struktur och organisation samt studievägledning som nu finns vid båda institutionerna. Lärosätet bör också säkerställa att den specialiserade kompetensen står för undervisningen i ämneslärarprogrammets respektive del.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, och säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Sammanställningen av det ämnesdidaktiska innehållet i kursplanerna under Mål 4 ovan visar att det omfattar moment som är relevanta för detta mål, nämligen att

planera elevaktiviteter samt interaktiv och dynamisk matematik med hjälp av digitala hjälpmedel

planera och genomföra elevaktiviteter med anknytning till kursmoment som är relevanta för gymnasimatematiken
utvärdera matematikundervisningen.

Enligt självvärderingen ingår moment som ger studenten möjlighet att öva på att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning. Där nämns att detta sker både individuellt och i grupp, till exempel i de två första matematikdidaktiska kurserna, och att det examineras genom presentationer. I självvärderingen finns också vissa beskrivningar av hur man i delkursen om geometri ska låta studenterna planera, genomföra och utvärdera undervisning i form av föreläsningar, lektioner och räkneövningar.

I självvärderingen hänvisas kort till att den kommande VFU:n står för en stor del av den undervisning som studenterna ska få genomföra och utveckla under sin studietid. Bedömggruppen betonar att lärosätet måste inkludera VFU ännu tydligare i progressionen, för att säkerställa att studenterna lär sig att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning, både självständigt och tillsammans med andra.

Vidare visar självvärderingen att studenter med matematik som förstaämne har sin första VFU först under termin 9, vilket enligt bedömggruppen innebär flera utmaningar för studenterna. Bedömggruppen anser att inte minst de ämnesdidaktiska studierna drabbas av att studenterna inte har någon praktisk erfarenhet att relatera innehållet till, vilket hämmar förståelsen och lärandet samt gör att både ämnesdidaktik och UVK upplevs som mindre motiverande. Det finns också stor risk för en praktikchock och att studenterna alltför sent får insikter om yrket, för att avgöra huruvida man passar för det eller inte. Detta är något som lärosätet omgående behöver beakta.

När det gäller studenternas förberedelse för att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande finner bedömggruppen ingen evidens, varken i kursplanerna eller i självvärderingen, för att detta hanteras inom de ämnesdidaktiska kurserna. Bedömggruppen anser därför att detta är ett

utvecklingsområde. Studenterna behöver förberedas för att kunna hjälpa studenter med svårigheter, men också för att kunna stimulera elever som med lätthet når målen.

Ett utvecklingsområde som framkom under intervjuerna är att de studenter som har musik som förstaämne läser en annan UVK och har annan VFU än övriga. Bedömggruppen frågade om studenterna med matematik som andraämne fick stöd av matematikkompetent personal, och examineras av sådan personal, men svaren varierade. Lärosätet behöver säkerställa att även studenter med matematik som andraämne får det stöd och den examination som behövs för att säkerställa att de har förmåga att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning i matematik.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras inte i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen framkommer att lärosätet har en handlingsplan och en arbetsgrupp för jämställdhet. Lärosätet anser att frågan är viktig och detta är något man jobbar kontinuerligt med, exempelvis när det gäller upplägg av undervisning, undervisningsformer, tillsättning av lärare och lärarassistenter samt kommunikation i alla former. Det finns vidare en arbetsgrupp för jämställdhet, likabehandling och mångfald vid Matematikcentrum. Man har också handlingsplaner för jämställdhet, likabehandling och mångfald som Naturvetenskapliga fakulteten och Lunds tekniska högskola tagit fram.

Varken självvärderingen eller intervjuerna gav evidens för att utbildningens ämnesdidaktiska innehåll så här långt inkluderar undervisning om jämställdhet i pedagogisk verksamhet. Nu behöver lärosätet säkerställa att detta ingår, för att förbereda lärarstudenterna för arbetslivet men också för att säkerställa att studenterna vid examen når de nationella examensmålen.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

I självvärderingen framkommer att lärosätet arbetar systematiskt med kursutvärderingar i form av anonyma enkäter, vars resultat återkopplas till studenter vid tentamen och diskuteras i lärarlaget. Detta leder fram till en kursanalys och kursutveckling. Bedömggruppen anser dock att lärosätet bör ge återkoppling till de studenter som haft möjlighet att svara på enkäten.

Lärosätet beskriver att man i nuläget inte har något smidigt sätt att få en övergripande enhetlig sammanställning av de kurser som ingår i ämneslärarutbildningen, men att man håller på att införa ett nytt system som ska klara av detta. I självvärderingen anges att lärarna har kontinuerlig kontakt med lärarstudenterna inom de ämnesdidaktiska delkurserna, och kan på det sättet fånga upp problem. Man beskriver exempel på hur detta lett till konkreta förändringar under kurser.

Som beskrivs under målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik, inklusive metodik ser bedömggruppen brister i sammanhållningen av utbildningen mellan ämnesdidaktik och UVK. Detta

tolkas som en brist i lärosätets kvalitetssystem, men bedömggruppen anser också att det är ett svårt problem som troligen kommer att åtgärdas med åren.

Bedömggruppen anser att utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs upp systematiskt. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling, men lärosätet bör också ge återkoppling till de aktuella intressenterna.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Utbildningen startade 2016, och ännu finns ingen statistik om genomströmning. Eftersom lärarstudenterna samläser med kandidatstudenter är det dock värt att följa upp huruvida genomströmningen i kurserna är densamma för dessa båda grupper. Vid intervjuerna framkom inga klara besked, men möjligen har lärarstudenterna lägre genomströmning. I självvärderingen för UVK framkommer att man erbjuder studenterna stöd för att de ska kunna genomföra utbildningen inom planerad tid. Bedömggruppen anser ändå att lärosätet behöver stärka denna verksamhet och särskilt titta på genomströmningen för matematiklärarstudenterna i matematikkurserna.

Lärosätet har identifierat ett behov av extra stöd till lärarstudentgruppen under första kursomgången av *Matematik 1* och *Matematik 2* vilket lett till utökad lärarledd undervisning.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

I både självvärderingen och vid intervjuerna lyfte lärosätet fram de introduktionsmöten i varje kurs som används för att skapa närhet, och där studenterna får information om hur de kan påverka diverse frågor. I självvärderingen framkommer också att studenterna informeras om sina rättigheter att påverka och ingå i olika organ, till exempel beredningsgruppen för grundutbildningsfrågor, institutionsstyrelsen och gruppen för jämställdhet och likabehandling. Vid varje kurs uppmuntras studenterna att utse kursombud. Vidare anges att studenterna pratar direkt med lärarna, eftersom studentgruppen är så liten.

Bedömggruppen anser att studenterna har möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Dock rekommenderar vi lärosätet att utveckla rutiner som säkrar studentinflytandet, t.ex. så att studenterna alltid har ett kursombud och inte bara uppmuntras att utse ett. Lärosätet bör vidare säkerställa högre svarsfrekvens på kursenkäter och se till att studenterna blir drivande och engagerade i programutveckling.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Utbildningen är i uppbyggnadsfas, vilket delvis förklarar varför självvärderingens beskrivning av arbetsliv och samverkan består av önskingar och intentioner när det gäller framtida VFU, snarare än vad man faktiskt gör.

Bedömggruppen anser att lärosätet redan nu behöver ha processer för att säkra att utbildningen är relevant, men intentionen är att utbildningen utformas och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet, samt så att lärosätet har relevant samverkan med det omgivande samhället. Gruppen anser att lärosätet har förutsättningar för att se till utbildningen är användbar och att relevant samverkan sker med det omgivande samhället. Bedömggruppen rekommenderar dock att lärosätet tydligt utvecklar hur man arbetar med ett föränderligt arbetsliv genom att inkorporera till exempel hur man hanterar digitala verktyg, programmering eller flerspråkighet.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

När självvärderingen skrevs hade studenterna bara genomgått 2 av 5 år. Bedömggruppen tolkar detta som en av orsakerna till att självvärderingen i stor utsträckning består av svepande beskrivningar om vad som är viktigt och vad man har för ambitioner, snarare än vad man gör, hur det ser ut i realiteten och hur det påverkar studenterna.

Det finns god kompetens och en aktiv forskningsverksamhet i matematik. I matematikdidaktik är tillgången på kompetens sämre, för att inte säga otillräcklig. Varken i självvärderingen eller vid intervjun framkom att det vid lärosätet idag finns något annat system för att säkra den professionsrelaterade kompetensen i personalgruppen och i utbildningen.

För att få en aktiv och fungerande miljö anser bedömggruppen att lärosätet snarast behöver tillföra mer kompetens, vilket lärosätet också planerar. Den brist i professionsinriktade kompetensen, som beskrivs under bedömningsgrunden Personal, leder också till att en underkritisk professionsinriktad miljö

När det gäller ämneskunskaper för yrkesutövningen läser ämneslärarna tillsammans med kandidatstudenter, och innehållet framstår som gediget och genomtänkt. Lärosätet har bland annat gjort tillägg till kandidatstudenternas matematik om algebrans grunder, som även ämneslärarstudenter behöver. Bedömggruppen ser lärosätet som ett gott exempel när det gäller att utforma en stark samverkan mellan matematikämnet och matematikdidaktiken i utbildningen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. uppfylls inte. Självvärderingen visar att vetenskapsteori behandlas i samband med diskussioner om matematikdidaktiska teorier i Matematik med ämnesdidaktik 2. Det framgår också att forskningsmetodik så här långt inkluderat kvantitativa metoder i kursen Matematik med ämnesdidaktik 4. Av underlaget verkar det dock som att lärosätet behöver utveckla inslag som

behandlar kvalitativa forskningsmetoder och hantering av kvalitativa data, som ett led i att förbereda studenterna för kommande självständiga arbeten. För att studenterna ska förstå relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet anser bedömargruppen också att man behöver inkludera professionsrelaterad kompetensen i denna progression.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inte. I självvärderingen finns egentligen inga beskrivningar av hur lärosätet arbetar inom den ämnesdidaktiska delen med att utbilda studenterna i att ta till sig forskningsresultat. I självvärderingen anger lärosätet att det självständiga arbetet kan bli ett sätt att examinera detta mål. För att studenterna ska kunna producera självständiga arbeten av hög kvalitet behöver de dock, enligt bedömargruppen, förberedas och bygga kompetens när det gäller att systematiskt tillvarata erfarenheter och data samt att finna ett klokt sätt använda relevanta forskningsresultat. Bedömargruppens slutsats är att lärosätet snarast behöver utveckla inslag som förbereder studenterna för att bearbeta data och forskningsresultat, så att de är förberedda för de självständiga arbetena och därefter kan nå detta mål.

För målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Det finns en sekvens med matematikdidaktiska delkurser med relevant innehåll. Enligt intervjuerna inkluderar dessa också bedömning. Dessa kunskaper kan studenterna sedan utveckla vidare och tillämpa inom VFU-kurserna. Länken mellan matematikdidaktiken och VFU är i dag inte tydligt uttalad, troligen delvis på grund av att VFU-kurserna ännu inte genomförts. Vidare ser bedömargruppen svagheter i säkerställandet av progression inom didaktik och bedömning mellan matematikdidaktiken och UVK:n. Bedömargruppen understryker att lärosätet behöver mer samordning mellan ämnen, ämnesdidaktik, UVK och VFU, liksom programmets struktur och organisation samt studievägledning som nu finns vid båda institutionerna. Lärosätet bör också säkerställa att den specialiserade kompetensen står för undervisningen i ämneslärarprogrammets respektive del.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls inte. För målet e anger lärosätet att man har moment som ger studenten möjlighet att öva på att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning, både individuellt och i grupp. Bedömargruppen betonar att lärosätet måste inkludera VFU ännu tydligare i progressionen mot detta mål. I självvärderingen framkommer också att studenter som har matematik som förstaämne har sin första VFU först under termin 9, vilket bedömargruppen anser att lärosätet omgående behöver omvärdera. När det gäller studenternas förberedelse för att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande behöver lärosätet finna vägar för att säkerställa måluppfyllelse. Man behöver även säkerställa att de matematiklärarstudenter som har musik som huvudämne också får rätt stöd och examineras av matematikkompetent personal. Bedömargruppen finner ingen evidens för att lärosätet inom de matematiska och matematikdidaktiska kurserna förbereder studenterna för att på bästa sätt stimulera varje elev, varken de med svårigheter eller de elever som behöver ytterligare stimulans.

Lärosätet anser att man kontinuerligt arbetar med jämställdhet. Det finns en arbetsgrupp för jämställdhet, likabehandling och mångfald vid Matematikcentrum, och man har handlingsplaner för detta. En brist är att det inte finns evidens för att man inom de matematikdidaktiska kurserna säkerställer att studenten, när examen utfärdas, visar förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten.

Lärosätet beskriver att man i nuläget inte har något smidigt sätt att få en övergripande enhetlig sammanställning av de kurser som ingår i ämneslärarutbildningen, men att man håller på att införa ett nytt system som ska klara av detta. I självvärderingen anges att lärarna har kontinuerlig kontakt med lärarstudenterna inom de ämnesdidaktiska delkurserna, och kan på det sättet fånga upp problem. Man beskriver exempel på hur detta lett till konkreta förändringar under kurser.

Bedömggruppen anser att utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs upp systematiskt. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling, men lärosätet bör också ge återkoppling till de aktuella intressenterna.

Lärosätet arbetar för att studenterna ska kunna ta en aktiv roll i att utveckla utbildningen. Vid varje kurs uppmuntras studenterna att utse kursombud. Vidare anges att studenterna pratar direkt med lärarna, eftersom studentgruppen är så liten. Bedömggruppen anser att studenterna har möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Dock rekommenderar vi lärosätet att utveckla rutiner som säkrar studentinflytandet, t.ex. så att studenterna alltid har ett kursombud och inte bara uppmuntras att utse ett.

Bedömggruppen anser att lärosätet har förutsättningar för att se till utbildningen är användbar och att relevant samverkan sker med det omgivande samhället. Bedömggruppen rekommenderar dock att lärosätet tydligt utvecklar hur man arbetar med ett föränderligt arbetsliv genom att inkorporera till exempel hur man hanterar digitala verktyg, programmering eller flerspråkighet.

Lärosäte: Lunds universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet musik.

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Lärosätets personal verksamma inom UVK utgörs av fem lärare, varav fyra har forskarutbildning vilket säkerställer den vetenskapliga kompetensen. Av de fem är en professor och två universitetslektorer. Vidare är en av lärarna intermitterad och disputerad utanför musikrelaterade ämnen. Personalen kompletteras med specialpedagogisk kompetens från Malmö universitet. Den professionsinriktade kompetensen tillgodoses av det stora antalet lärare med lärarexamen och av att lärargruppen har erfarenhet från olika skolformer. Den pedagogiska kompetensen stärks av att lärarna i hög utsträckning har egen lärarexamen och av att merparten av lärarna har genomgått högskolepedagogisk utbildning. 70 medarbetare är verksamma inom ämnet musik (eller ämnesdidaktik), inklusive 4 professorer, 20 lektorer samt ett stort antal adjunkter och andra lärare. Utbildningens placering vid en musikhögskola ger tillgång till ett stort antal instrumentlärare och garanterar även en hög konstnärlig kompetens. Den professionsinriktade kompetensen tillgodoses av det stora antalet lärare med lärarexamen och av att lärargruppen har erfarenhet från olika skolformer. Den pedagogiska kompetensen stärks av att lärarna i hög utsträckning har egen lärarexamen och av att merparten av lärarna har genomgått högskolepedagogisk utbildning.

Det finns en vetenskaplig och professionsinriktad miljö som inkluderar både forskarutbildning i både musik och musikpedagogik, musikerutbildning och ämneslärarutbildning. Den professionsinriktade miljön förstärks av det stora antalet lärare med lärarexamen. Alla delar av ämneslärarutbildningen i musik organiseras av lärosätet, vilket gör att utbildningens olika delar kan interagera på ett för studenterna gynnsamt vis.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet ett aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls i utbildningen. Lärosätet visar ett genomtänkt upplägg och en medvetenhet om hur utbildningens olika delar bidrar till utveckling av yrkeskompetens. Studenten erbjuds både djup och bredd i utbildningen genom att bland annat kunna välja bland flera valbara kurser, samt möjligheten att även välja musik som andraämne. Hur studenter får insikt i forsknings- och utvecklingsarbete är ett utvecklingsområde.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Det finns kurser som berör vetenskapsteori och forskningsmetoder och lärosätet ger även exempel på aktiviteter som berör detta. Även efter intervjuerna hade bedömargruppen svårigheter att se hur fördjupad kunskap konkret uppnås i förhållande till målet och ett utvecklingsområde är därför att utveckla progressionen i förhållande till målet ytterligare, i synnerhet vad gäller analysmetoder. I bedömningen av de självständiga arbetena har majoriteten fått omdömet "bristande måluppfyllelse", vilket innebär att det finns betydande problem med hur

studenterna förmår visa en fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder. Då det finns vetenskapsteoretiskt innehåll i undervisningen menar bedömaregruppen att det kan finnas problem i hur handledningen har organiserats. Bedömaregruppen rekommenderar att lärosätet noga analyserar glappet mellan den vetenskapliga kompetens som finns i ämnet och problemen med vetenskaplighet i de självständiga arbetena, och vidtar de åtgärder som behövs. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet befästs bland annat i samarbetet mellan lärosätet och VFU-skolorna. Trots att den utbildningsvetenskapliga kärnan bidrar till måluppfyllelse anser bedömaregruppen att bristerna inom inriktningen är så omfattande att utbildningen i sin helhet inte möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Studenterna ges kontinuerligt möjlighet att reflektera över upplevelser och erfarenheter från VFU och de många givna exemplen övertygar bedömaregruppen om att detta görs på ett tillfredsställande sätt. Studenterna tränar även sin förmåga att tillvarata, systematisera och reflektera över forskning i kurser inom UVK. Bedömningen av de självständiga arbetena visar dock att det finns problem med hur förmågan realiserar i en forskningskontext. Bedömaregruppen anser att målet uppfylls men rekommenderar lärosätet att analysera de problem som framkommit angående hur studenterna använder och reflekterar över relevant forskning i sina självständiga arbeten och därefter åtgärda dem.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls då utbildningens olika delar tillsammans bidrar till att studenterna har möjlighet att nå avsedda förmågor och kompetens. Didaktisk teori kring lärande, kommunikation, ledarskap och elevers delaktighet förekommer i de ämnesdidaktiska och ämnesmetodiska kurserna och det sker även en koppling mellan dessa kurser och arbete i praktiska situationer, så som inom VFU. Detta ser bedömaregruppen som positivt och som något som skapar sammanhållning och kunskapsöverföring mellan kurserna. Didaktisk teori förekommer i kurser och det sker även en koppling mellan ämnesdidaktiska och ämnesmetodiska kurser, till arbete i praktiska situationer, så som inom VFU. Detta ser bedömaregruppen som positivt och som något som skapar sammanhållning och kunskapsöverföring mellan kurserna.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. I UVK-kurserna ingår många relevanta exempel på hur utbildningen möjliggör måluppfyllelse genom sin utformning och sitt genomförande samt säkerställer den genom examination. Progressionen som sker inom VFU är central för måluppfyllelsen och i UVK-kurserna ingår många relevanta exempel på hur utbildningen möjliggör måluppfyllelse genom sin utformning och sitt genomförande samt säkerställer den genom examination.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Redovisat kursinnehåll från UVK inkluderar många relevanta exempel som övertygar bedömaregruppen om att utbildningen möjliggör måluppfyllelse genom sin utformning och sitt genomförande samt säkerställer den genom examination.

Jämställdhet uppmärksammas och involveras i utbildningen tydligt, på bred front och ur flera perspektiv. Ett gott exempel på jämställdhetsarbete finner bedömaregruppen i lärosätets projekt *Feedback & Feedforward* som syftar till att ge studenter bättre förutsättningar för att arbeta med frågor om köns- och andra maktordningar.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling sker på ett väl genomtänkt sätt med hjälp av ett tredelat utvärderingssystem som inkluderar formativa och summativa utvärderingar för kurser, offentliggjorda resultat från kursvärderingarna samt en årligen återkommande utbildningsutvärdering. Att följa upp och säkerställa kvaliteten på de självständiga arbetena ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde för lärosätet. Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande

Lärosätet ger studenterna möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande på ett genomtänkt sätt. Studentinflytandet som sker inom ramen för kurser har formaliserats genom att studenter som kursambassadörer tillsammans med kursansvariga har planerat både kursinnehåll och former för undervisning.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Detta sker genomtänkt, på flera nivåer och i varierade former. Studenterna erbjuds att bli involverade i såväl skolverksamhet, kulturskoleverksamhet, konsertverksamhet, som specialpedagogisk verksamhet av olika slag med relevans för yrkesområdet.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, konstnärliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Utbildningen i sin helhet har relativt stora personalresurser enligt lärartabellen som inkluderar 70 medarbetare verksamma inom ämnet musik eller ämnesdidaktik, inklusive fyra professorer, 20 lektorer samt ett stort antal adjunkter och andra lärare. En hög relevant vetenskaplig kompetens i utbildningen garanteras av att åtta lärare inom ämnet musik har doktorsexamen. 41 av lärarna i ämnet musik har lärarexamen, vilket innebär en stark samlad professionsrelaterad kompetens. Av självvärderingen framgår, att det även finns en kompetensbredd vad gäller erfarenhet från olika skolformer. Merparten av lärarna inom ämneslärarutbildningen har genomgått högskolepedagogisk utbildning, vilket innebär att den pedagogiska kompetensen säkerställs.

Samtidigt är bara fem av dessa lärare, inklusive en professor och två universitetslektorer, verksamma inom den UVK som organiseras av lärosätet. Utbildningens genomförande på längre sikt garanteras av att professorn och båda universitetslektorerna har en tillsvidareanställning. Av de fem lärare som är verksamma inom UVK är en intermittent lärare disputerad utanför musikrelaterade

ämnen vilket kan innebära en viss begränsning för utbildningen. Vid intervjuerna framkom att personalen kompletteras med specialpedagogisk kompetens från Malmö universitet.

Bedömggruppen anser att personalresurserna är adekvata för UVK, men rekommenderar samtidigt en fortsatt analys om hur lärosätet kan utveckla sin utbildningsvetenskapliga kompetensbas.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Bedömningsgrundens krav uppfylls eftersom bedömggruppen anser att det finns en vetenskaplig och professionsinriktad miljö som inkluderar både musikerutbildning och ämneslärarutbildning tillsammans med forskarutbildning i både musik och musikpedagogik. I självvärderingen lyfter lärosätet fram att alla delar av ämneslärarutbildningen i musik organiseras av lärosätet, vilket gör att olika delar av utbildningen aktivt kan varvas för att skapa ett fruktbart samspel dem emellan.

Den vetenskapliga miljön stöds inte minst av en välfungerande forskarutbildning i musikpedagogik som ger goda förutsättningar för en forskningsanknuten lärarutbildning. Den professionsinriktade miljön förstärks av det stora antalet lärare med lärarexamen.

Forskningsmiljön omkring UVK förtydligades ytterligare vid intervjuerna. Lärosätet uttryckte att de ser musikpedagogik som ett brett forskningsområde som i sig omfattar många för UVK viktiga teman, såsom mångkulturella frågor och praktknära forskning som ingår i kurser om exempelvis ledarskap och utvärdering. Vid intervjun framkom att särskild kompetens i specialpedagogik saknas och att detsamma gäller för kompetens i bedömning och betygssättning. Miljön kompletteras därför genom samarbete med andra lärosäten och vid intervjun exemplifieras detta med att beskriva hur tre lärare i specialpedagogik från Malmö universitet undervisar på ämneslärarprogrammet i musik under det senaste året. Bedömggruppen anser att den vetenskapliga och professionsinriktade miljön kompletteras på ett sätt som gör att bedömningsgrundens krav uppfylls.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Den kurs som tydligast berör kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder är kursen *Forskning i skolans vardag*, en kurs som är kopplad till VFU och det första självständiga arbetet. I kursen ingår metoder för enkät, observation, intervju och appreciative inquiry. Resultaten redovisas genom en så kallad "enkätvernissage" och "ED-talks" (konferensliknande presentationstillfällen). En annan kurs som också behandlar vetenskapsteori och forskningsmetod är *Forskningens kreativa genvägar* som ges under det femte året och i vilken studenternas fördjupade kunskaper i vetenskapsteori, samhällsvetenskapliga metoder och akademiskt skrivande utvecklas enligt självvärderingen. Även efter intervjuerna kvarstod dock vissa oklarheter kring hur fördjupad kunskap konkret nås i

vetenskapsteori och analysmetoder varför bedömargruppen ser att progressionen i förhållande till målet behöver stärkas och förtydligas ytterligare i utbildningen.

Utifrån självvärderingen framkommer det att relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet bland annat befästs i samarbetet mellan lärosätet och VFU-skolorna. Ett exempel är då VFU-skolorna bjuds in för att ge förslag på ämnesområden studenterna kan utforska i sina självständiga arbeten. Studenterna presenterar sedan resultaten av sina undersökningar under de så kallade "Vetgirig-dagarna" då allmänheten är inbjuden. Detta ser bedömargruppen som ett positivt exempel på att utveckla relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Utifrån underlagen anser bedömargruppen att målet sammantaget möjliggörs och säkerställs, men att ett utvecklingsområde är att utveckla progressionen i förhållande till målet ytterligare, i synnerhet vad gäller analysmetoder.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Av lärosätets självvärdering framgår att studenterna kontinuerligt ges möjlighet att reflektera över upplevelser och erfarenheter från den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) och de många exempel lärosätet ger på detta i sin självvärdering övertygar bedömargruppen om att detta sker på ett ändamålsenligt sätt. Ett gott exempel på hur målet säkerställs är att studenterna vid sidan av skriftliga examinationsmoment, även ges möjlighet till konferensliknande presentationstillfällen. Dessa varierade examinationsformer, menar bedömargruppen, bidrar till att studenten får möjlighet att visa sin färdighet och förmåga på flera sätt. Studenternas förmåga att bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten utvecklas och säkerställs genom en utbildningsstruktur som möjliggör att studenterna även kan reflektera över erfarenheterna från VFU i andra kurser. I kursen *Bedömning och betygsättning* får de även möjlighet att i samarbete med en skola genomföra ett utvecklingsprojekt, vilket bedömargruppen ser som ett exempel på hur studenterna kan lära sig använda forskningsbaserade kunskaper i utvecklingen av yrkesverksamheten.

Av självvärderingen framgår även att studenterna får träna sin förmåga att tillvarata, systematisera och reflektera över forskning. Detta sker exempelvis i kursen *Specialpedagogik och utvärdering* där studenterna får reflektera över sina erfarenheter med stöd av aktuell forskning, samt i kursen *Den mångdimensionella läraren*, där studenterna bland annat tar del av forskning kring skolans villkor och handlingsutrymme samt forskning kring kreativ musikundervisning.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna framkommer det enligt bedömargruppen att utbildningens olika delar tillsammans bidrar till att studenterna har möjlighet att nå avsedda förmågor och kompetens. Didaktisk teori kring lärande, kommunikation, ledarskap och elevers delaktighet

förekommer i de ämnesdidaktiska och ämnesmetodiska kurserna och det sker även en koppling mellan dessa kurser och arbete i praktiska situationer, så som inom VFU. Detta ser bedömargruppen som positivt och som något som skapar sammanhållning och kunskapsöverföring mellan kurserna. Självvinsikt visas också när det gäller utmaningen att garantera att alla inblandade förstår sin del i att skapa en sammanhållen utbildning, vilket man också arbetar medvetet med i lärargruppen.

Då en stor del av målpuffyllelsen sker inom den ämnesspecifika delen av utbildningen menar bedömargruppen att målet uppfylls där.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Självvärderingens beskrivningar av de fem UVK-kurserna övertygar bedömargruppen i bedömningen att utbildningen möjliggör målpuffyllelse genom sin utformning och sitt genomförande samt säkerställer studenternas förmågor genom examination. Exempel som bedömargruppen finner relevanta inkluderar utvecklande av och ledarskap i ett projekt på en VFU-skola utifrån begreppet handlingsutrymme, handledning av en annan student med dokumentation i form av loggboksskrivande, en självvärderingsuppgift om specialpedagogik samt en videobaserad bedömningsuppgift. Det för bedömargruppen tydligaste exemplet på examination tar lärosätet från ett utvecklingsprojekt inom delkursen i utvärdering, där studenterna får självständigt planera och utveckla utvärderingsmodeller vid en gymnasieskola. Modellerna presenteras både muntligt till skolans ledning och berörd personal samt skriftligt till skolans rektor, som kan välja att tillämpa de föreslagna modellerna.

Målformuleringen som rör syftet att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling beaktar lärosätet främst i kursen om specialpedagogik. Kursen är nära kopplad till en VFU-period vilket skapar grund för en analysuppgift om lärandemiljön, skolans dokument och lärares dokumentation med utgångspunkt i elevers olika villkor. Sammantaget anser bedömargruppen att lärosätet möjliggör målpuffyllelse för studenterna.

Målpuffyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Självvärderingen ger för bedömargruppen övertygande exempel på både undervisningsinnehåll och examinerande moment som förekommer i flera UVK-kurser och som är relevanta för målet. Enligt självvärderingen belyses forskningsetiska aspekter i samtliga UVK-kurser. I kursen om specialpedagogik utgör diskussionen om barns lika rättigheter en grund för examinationsuppgifter där studenters bedömningar och analyser tar sin utgångspunkt i elevers olika villkor. Frågor om mänskliga rättigheter och hållbar utveckling tas upp i kursen *Att utveckla skolan*. Kursen beskrivs

som en viktig höjdpunkt för hela utbildningen och genomförs i internationell samverkan med syfte att bidra till hållbarhet även internationellt.

Lärosätet framhåller i självvärderingen den roll verksamhetsförlagd utbildning (VFU) har i att samla praktiska erfarenheter som förberedelse för utbildningsvetenskapliga beskrivningar av de aspekter som avses i målformuleringen. Enligt självvärderingen är några av uppgifterna inom UVK placerade under VFU:n vilket innebär att studenterna där får praktiskt tillämpa sina kunskaper om exempelvis forskningsetiska principer. Också examination inom UVK-kurserna sker i vissa fall genom konkreta aktiviteter. Ett exempel är kursen *Forskning i skolans vardag* där forskningsetiska principer examineras som en del av en enkätstudie som studenterna sammanställer och presenterar.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen beskriver lärosätet ett omfattande och medvetet jämställdhetsarbete. Detta sträcker sig från lärosätets egna rutiner, så som att det finns en nämnd för jämlikhet och likabehandling, till skapandet av förebildande strukturer i undervisningen. Kurslitteratur och undervisningsmaterial inventeras i samband med kursplanering och kursgenomförande ur ett genus- och jämställdhetsperspektiv och även examinationsformer och utvärderingsformer ses över. Detta ser bedömargruppen som ett gott exempel på hur ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.

Ett ytterligare gott exempel på jämställdhetsarbete finner bedömargruppen i lärosätets projekt *Feedback & Feedforward* som syftar till att ge studenter bättre förutsättningar för att arbeta med frågor om köns- och andra maktordningar. Självvärderingen lyfter också fram att jämställdhet utgör ett kunskapsområde i sig i flera kurser. Enligt bedömargruppen är det tydligt att temat uppmärksammas och ingår i utbildningen på bred front och ur flera perspektiv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Självvärderingen presenterar ett väl genomtänkt, tredelat utvärderingssystem som inkluderar formativa och summativa utvärderingar för kurser, offentliggjorda resultat från kursvärderingarna samt en årligen återkommande utbildningsutvärdering. Det finns bra rutiner kring uppföljning, t.ex. att varje kursstart inleds med en genomgång av utvärderingen från tidigare års delkurs eller kurs. Resultaten av uppföljningen återkopplas till studenterna via en internwebb. Systemet erbjuder studenter hög grad av delaktighet t.ex. genom att engagera dem i utformandet av kursvärderingen finner bedömargruppen.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Även om inga siffror redovisas, nämner lärosätet i självvärderingen att utbildningen har en mycket hög genomströmning, vilket kan förklaras med utbildningens antagningsprov.

Självvärderingen lyfter inte fram några aktiva åtgärder eller stödfunktioner genom vilka lärosätet aktivt verkar för att studenterna får bättre förutsättningar att genomföra utbildningen inom planerad studietid. Vid intervjuerna framkom däremot att studenterna har tillgång till sådana stödfunktioner, exempelvis kuratorn vid Studenthälsan i Lund vilket övertygade bedömargruppen att den delen av bedömningsgrunden är tillgodosedd.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Enligt självvärderingen finns det studentrepresentation vid lärosätets alla viktiga organ. Studenterna har även tagit del i ett antal projekt och arbetsgrupper för utveckling av verksamheten. Studentinflytande som sker inom ramen för kurser har formaliserats genom att studenter som kursambassadörer har tillsammans med kursansvariga planerat kursinnehåll och former för undervisningen. Bedömargruppen menar att lärosätet ger studenterna möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande på ett genomtänkt sätt. Genom projekt som *Feedback & Feedforward* visar lärosätet också sitt intresse att utveckla modeller som inkluderar reflektion över förhållningssätt till studenter. Bedömargruppens bedömning är att studenterna överlag ges möjlighet att ta en aktiv roll i utvecklingen av utbildningen. Samtidigt får bedömargruppen intrycket genom både självvärderingen och intervjuerna, att ytterligare arbete krävs för att studenterna ska uppleva sig inkluderade i det arbetet. Bedömargruppen rekommenderar därför detta som ett utvecklingsområde för lärosätet.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Detta sker enligt bedömargruppen genomtänkt, på flera nivåer och i varierade former. Studenterna erbjuds att bli involverade i såväl skolverksamhet, kulturskoleverksamhet, konsertverksamhet, som specialpedagogisk verksamhet av olika slag med relevans för yrkesområdet.

Relevant samverkan sker med det omgivande samhället. Enligt självvärderingen har lärosätet omfattande kontakter med det omgivande samhället, vilket inkluderar samarbete med ett stort antal praktikskolor, konsertlokaler, andra kulturorganisationer och utbildningsorganisationer, till exempel *EI Sistema*. Även gästföreläsare bjuds in och medverkar i utbildningen. Därutöver finns det forskningsbaserade kontakter samt institutionella kontakter och samarbeten, även på internationell nivå. Det finns internationella avtal och överenskommelser för olika typer av utbyten, till exempel för student- och lärarmobilitet. Dessa kontakter verkar gynnande för studenternas möjlighet att hantera sin framtid i såväl skola som samhälle. Positivt är också att studenterna får möjlighet att genomföra verksamhetsförlagd utbildning (VFU) på skolor med olika förutsättningar.

Av självvärderingen framgår, att samverkan med det omgivande samhället inkluderar informationsflöde i båda riktningar. Å ena sidan bjuder lärosätet in gästföreläsare i seminarier vilket ger studenterna möjlighet att träffa aktörer från fältet. Å andra sidan organiserar lärosätet också "minikonferenser" som är öppna för allmänheten där studenter får presentera sina uppsatser.

Lärosätets sätt att utveckla studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet har inte explicit beskrivits i självvärderingen. Vid intervjuerna lyftes dock i detta sammanhang digitala verktyg och att lärarna ansåg det som viktigt att behålla nyfikenheten och att också själv kontinuerligt lära sig nya programvaror. Likaså ansågs det viktigt att visa olika typer av undervisningsformer och förhållningssätt för att träna studenter i att lyssna på sina elever. Det framkom också att lärosätets representanter deltar på en årlig nationell estetisk kongress för att se vilka förändringar det finns i skolans värld. Sammantaget anser bedömargruppen att lärosätet säkerställer bedömningsgrunden.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärosätets personal verksamma inom UVK utgörs av fem lärare, varav fyra har forskarutbildning vilket säkerställer den vetenskapliga kompetensen. Av de fem är en professor och två universitetslektorer. Vidare är en av lärarna intermitterad och disputerad utanför musikrelaterade ämnen. Personalen kompletteras med specialpedagogisk kompetens från Malmö universitet. Den professionsinriktade kompetensen tillgodoses av det stora antalet lärare med lärarexamen och av att lärargruppen har erfarenhet från olika skolformer. Den pedagogiska kompetensen stärks av att lärarna i hög utsträckning har egen lärarexamen och av att merparten av lärarna har genomgått högskolepedagogisk utbildning.

Det finns en vetenskaplig och professionsinriktad miljö som inkluderar både forskarutbildning i både musik och musikpedagogik, musikerutbildning och ämneslärarutbildning. Den professionsinriktade miljön förstärks av det stora antalet lärare med lärarexamen. Alla delar av ämneslärarutbildningen i musik organiseras av lärosätet, vilket gör att utbildningens olika delar kan interagera på ett för studenterna gynnsamt vis.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Det finns kurser som berör vetenskapsteori och forskningsmetoder och lärosätet ger exempel på aktiviteter som berör detta. Även efter intervjuerna hade bedömargruppen svårigheter att se hur fördjupad kunskap konkret uppnås i förhållande till målet och ett utvecklingsområde är att utveckla progressionen i förhållande till målet ytterligare, i synnerhet vad gäller analysmetoder. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet befasts bland annat i samarbetet mellan lärosätet och VFU-skolorna.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Studenterna ges kontinuerligt möjlighet att reflektera över

upplevelser och erfarenheter från VFU och de många givna exemplen övertygar bedömaregruppen om att detta görs på ett tillfredsställande sätt. Studenterna tränar även sin förmåga att tillvarata, systematisera och reflektera över forskning i kurser inom UVK.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls då utbildningens olika delar tillsammans bidrar till att studenterna har möjlighet att nå avsedda förmågor och kompetens. Didaktisk teori kring lärande, kommunikation, ledarskap och elevs delaktighet förekommer i de ämnesdidaktiska och ämnesmetodiska kurserna och det sker även en koppling mellan dessa kurser och arbete i praktiska situationer, så som inom VFU. Detta ser bedömaregruppen som positivt och som något som skapar sammanhållning och kunskapsöverföring mellan kurserna. Då en stor del av måluppfyllelsen sker inom den ämnesspecifika delen av utbildningen menar bedömaregruppen att målet uppfylls där.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. I UVK-kurserna ingår många relevanta exempel på hur utbildningen möjliggör måluppfyllelse genom sin utformning och sitt genomförande samt säkerställer den genom examination.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Redovisat kursinnehåll från UVK inkluderar många relevanta exempel som övertygar bedömaregruppen om att utbildningen möjliggör måluppfyllelse genom sin utformning och sitt genomförande samt säkerställer den genom examination.

Jämställdhet uppmärksammas och involveras i utbildningen tydligt, på bred front och ur flera perspektiv. Ett gott exempel på jämställdhetsarbete finner bedömaregruppen i lärosätets projekt *Feedback & Feedforward* som syftar till att ge studenter bättre förutsättningar för att arbeta med frågor om köns- och andra maktordningar.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling sker på ett väl genomtänkt sätt med hjälp av ett tredelat utvärderingssystem som inkluderar formativa och summativa utvärderingar för kurser, offentliggjorda resultat från kursvärderingarna samt en årligen återkommande utbildningsutvärdering.

Lärosätet ger studenterna möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande på ett genomtänkt sätt. Studentinflytandet som sker inom ramen för kurser har formaliserats genom att studenter som kursambassadörer tillsammans med kursansvariga har planerat både kursinnehåll och former för undervisning.

Utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Detta sker genomtänkt, på flera nivåer och i varierade former. Studenterna erbjuds att bli involverade i såväl skolverksamhet, kulturskoleverksamhet, konsertverksamhet, som specialpedagogisk verksamhet av olika slag med relevans för yrkesområdet.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar**Personal**

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga/konstnärliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Utifrån lärartabellen framkommer det att utbildningen har relativt stora personalresurser: 70 medarbetare är verksamma inom ämnet musik eller ämnesdidaktik, inklusive 4 professorer (varav en i musikpedagogik och tre i konstnärliga ämnen), 20 lektorer samt ett stort antal adjunkter och andra lärare.

Utbildningens placering i en musikhögskola ger tillgång till ett stort antal instrumentlärare, vilket bedömggruppen anser garanterar en hög konstnärlig kompetens. I självvärderingen framkommer även att många av lärarna är verksamma som professionella konstutövare i musiklivet. Bedömggruppen anser även att det finns en hög vetenskaplig kompetens i utbildningen, eftersom åtta av medarbetarna inom ämnet musik har doktorsexamen liksom fem inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) som är speciellt inriktad mot musik.

41 av lärarna i ämnet musik har lärarexamen, vilket enligt bedömggruppen visar på en stark samlad professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. Av självvärderingen framgår att det även finns en kompetensbredd i musikaliska genrer och erfarenhet från olika skolformer, vilket ytterligare stärker kompetensen i utbildningen.

Utbildningens genomförande på längre sikt garanteras av att 70 procent av lärarna som är verksamma i ämnet musik eller musikdidaktik har en tillsvidareanställning. Att alla lärare som arbetar mer än 25 procent har tid för forskning och/eller kompetensutveckling i sina tjänster ser bedömggruppen som positivt för lärarnas professionella utveckling. Intervjuerna visade att det finns en långsiktig kompetensförsörjningsplan som innebär att lärosätet arbetar för fortbildning och för återväxt av lärarkompetens och att det finns ett 10-årigt perspektiv på kommande pensionsavgångar. Detta stärker ytterligare kompetensen på lång sikt, menar bedömggruppen.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig/konstnärlig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Av självvärderingen och intervjuerna framkommer att det finns en vetenskaplig, konstnärlig och yrkesinriktad miljö som inkluderar både musikerutbildning och ämneslärarutbildning tillsammans med forskarutbildning i musik och musikpedagogik. I självvärderingen framkommer det att alla delar av ämneslärarutbildningen i musik organiseras av Musikhögskolan, vilket gör att olika delar av utbildningen aktivt kan varvas. Enligt bedömggruppen är detta positivt, eftersom det skapar ett fruktbart samspel mellan utbildningens olika delar. Arbetslag har skapats för att ytterligare bidra till en sammanhållen utbildning, vilket bedömggruppen ser som värdefullt.

I självvärderingen betonar lärosätet miljöns mångsidighet och kreativitet samt ämneslärarstudenternas möten med konstnärliga experter. Ett exempel på hur den mångsidigheten

tar sig uttryck är den integrerade ensembleundervisningen i genreinriktningarna jazz samt folk- och världsmusik, där studenter från både musiker- och musiklärarutbildningarna deltar. Bedömaregruppen ser detta som ett positivt exempel på hur den bredare musikhögskolekontexten konkret kan bidra till en starkare konstnärlig miljö för ämneslärarutbildningen.

Bedömaregruppen anser att utbildningens vetenskapliga miljö framför allt stöds av en välfungerande forskarutbildning i musikpedagogik som ger goda förutsättningar för att skapa forskningsanknytning i lärarutbildningen. Forskarutbildningen stöds av ett nära samarbete kring seminarier, kurser och utveckling med Högskolan för scen och musik vid Göteborgs universitet. Den professionsinriktade miljön förstärks av det stora antalet lärare med lärarexamen. Lärosätet betonar i självvärderingen vikten av forskningsanknytning i utbildningen och att lärosätet deltar i utvecklingsarbete ute på skolorna. I detta instämmer bedömaregruppen och uppmuntrar till fortsatta samarbeten mellan lärosätet och skolor, för att skapa en praxisnära forskningsanknytning.

En utmaning som lärosätet själv reflekterar över är att de behöver bli ännu bättre på att samordna lärare och aktiviteter i utbildningen så att studenterna inte drabbas av onödiga upprepningar av ämnesinnehåll eller tentamensträngsel. Det pågår just nu ett utvecklingsarbete kring detta vilket bedömaregruppen ser som positivt och man uppmuntrar lärosätet att arbeta vidare med det.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Utifrån självvärderingen anser bedömaregruppen att utbildningen är upplagd på ett genomtänkt sätt och att det finns en medvetenhet om hur utbildningens olika delar bidrar till utvecklingen av yrkeskompetensen. Pedagogiska och didaktiska färdigheter som studenterna får i kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) infärgas av musik och musikpedagogik, vilket bedömaregruppen ser som positivt för att skapa en sammanhållen utbildning där delarna tydligt länkas samman. Studenterna erbjuds fördjupning av ämneskunskaper genom att exempelvis kunna välja musik som andraämne, samt genom flera valbara kurser. Med dessa möjligheter följer att studenterna både kan fördjupa och bredda sin ämneskompetens. Studenterna möter både konstnärligt och vetenskapligt meriterade lärare, vilket bidrar till att de kan ta del av och införliva även vetenskapliga och forskningsbaserade perspektiv inom området.

Hur studenterna får insikt i forsknings- och utvecklingsarbete och hur forskningen konkret sammanflätas med de praktiska musikkunskaperna framkommer inte tydligt i självvärderingen. Det nämns att många lärare integrerar kunskaper från sina forsknings- och utvecklingsarbeten i sin egen undervisning, även om denna typ av forskningsanknytning enligt intervjuerna inte alltid kopplas till ämneskunskaper, exempelvis i den mer praktiska instrumentalmetodiken.

bedömningen av självständiga arbeten har en tredjedel av arbetena fått omdömet "bristande måluppfyllelse" för detta mål, vilket skulle kunna tyda på att det kan finnas vissa problem i hur

studenterna når en fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete i ämnet musik. Att ytterligare stärka den delen av i utbildningen ser bedömgruppen som ett utvecklingsområde för lärosätet.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Den kurs som tydligast berör kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder är kursen *Forskning i skolans vardag*, en kurs som är kopplad till VFU och det första självständiga arbetet. I kursen ingår metoder för enkät, observation, intervju och appreciative inquiry. Resultaten redovisas genom en så kallad "enkätvernissage" och "ED-talks" (konferensliknande presentationstillfällen). En annan kurs som också behandlar vetenskapsteori och forskningsmetod är *Forskningens kreativa genvägar* som ges under det femte året och i vilken studenternas fördjupade kunskaper i vetenskapsteori, samhällsvetenskapliga metoder och akademiskt skrivande utvecklas enligt självvärderingen. Även efter intervjuerna kvarstod dock vissa oklarheter kring *hur* fördjupad kunskap konkret nås i vetenskapsteori och analysmetoder varför bedömgruppen ser att progressionen i förhållande till målet behöver stärkas och förtydligas ytterligare i utbildningen.

I bedömningen av självständiga arbeten har majoriteten fått omdömet "bristande måluppfyllelse" för detta mål, vilket innebär att det finns betydande problem med hur studenterna förmår visa en fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder. Av de arbeten där måluppfyllelsen har blivit ifrågasatt är de flesta kvalitativa intervjustudier och någon enstaka är en kvantitativ enkätstudie. Metodanvändningen anses i flera av dessa vara outvecklad.

Vid sidan om bristande kunskaper i forskningsmetoder finns även betydande brister med användningen av vetenskapsteori, eftersom en vetenskaplig grund saknas i nästan alla självständiga arbeten. Vid intervjuerna gav lärosätet övertygande svar om att det finns vetenskapsteoretiskt innehåll i undervisningen och i ljuset av detta menar bedömgruppen att det i så fall kan finnas problem i hur handledningen har organiserats. Bedömgruppen rekommenderar att lärosätet noga analyserar glappet mellan den vetenskapliga kompetens som finns i ämnet och problemen med vetenskaplighet i de självständiga arbetena, och vidtar de åtgärder som behövs.

Utifrån självvärderingen framkommer det att relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet bland annat befästs i samarbetet mellan lärosätet och VFU-skolorna. Ett exempel är när VFU-skolorna bjuds in för att ge förslag på ämnesområden som studenterna kan utforska i sina självständiga arbeten. Studenterna presenterar sedan resultaten av sina undersökningar under de så kallade "Vetgirig-dagarna" när allmänheten är inbjuden. Detta ser bedömgruppen som ett positivt exempel på hur lärosätet i utbildningen arbetar med att utveckla relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter*

samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

Av lärosätets självvärdering framgår att studenterna kontinuerligt får möjlighet att reflektera över upplevelser och erfarenheter från den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU). De många exempel lärosätet ger på detta i sin självvärdering övertygar bedömargruppen om att detta sker på ett ändamålsenligt sätt. Ett gott exempel på hur målet säkerställs är att studenterna vid sidan av skriftliga examinationsmoment, även får möjlighet till konferensliknande presentationstillfällen. Dessa varierade examinationsformer bidrar till att studenten får möjlighet att visa sin färdighet och förmåga på flera sätt, menar bedömargruppen.

Studenternas förmåga att bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten utvecklas och säkerställs genom en utbildningsstruktur som möjliggör att de även kan reflektera över erfarenheterna från VFU i andra kurser. I kursen Bedömning och betygsättning inom UVK-musik får studenterna även möjlighet att i samarbete med en skola genomföra ett utvecklingsprojekt, vilket bedömargruppen ser som ett exempel på hur studenterna kan lära sig använda forskningsbaserade kunskaper i utvecklingen av yrkesverksamheten.

Av självvärderingen framgår även att studenterna till viss del får träna sin förmåga att tillvarata, systematisera och reflektera över forskning. Detta sker exempelvis i kursen *Den mångdimensionella läraren* inom UVK-musik, där studenterna bland annat tar del av forskning om skolans villkor och handlingsutrymme samt forskning om kreativ musikundervisning. Däremot menar bedömargruppen att lärosätet bör utveckla detta område mer i sin utbildning eftersom det utifrån bedömningen av de självständiga arbetena framstår som ett område som studenterna behöver stöttas mer i. Knappt hälften av de självständiga arbetena bedömdes ha bristande måluppfyllelse för detta mål och av dessa ansågs alla uppvisa otydligheter eller en ytlighet i hur arbetets resultat relaterades till relevanta forskningsresultat.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna framkommer det enligt bedömargruppen att utbildningens olika delar tillsammans bidrar till att studenterna har möjlighet att nå avsedda förmågor och kompetens. Didaktisk teori kring lärande, kommunikation, ledarskap och elevers delaktighet förekommer i de ämnesdidaktiska och ämnesmetodiska kurserna och det sker även en koppling mellan dessa kurser och arbete i praktiska situationer, så som inom VFU. Detta ser bedömargruppen som positivt och som något som skapar sammanhållning och kunskapsöverföring mellan kurserna. Självinsikt visas också när det gäller utmaningen att garantera att alla inblandade förstår sin del i att skapa en sammanhållen utbildning, vilket man också arbetar medvetet med i lärargruppen.

Musikaliskt lärande, kommunikation, ledarskap och elevers delaktighet anges i självvärderingen som perspektiv som studenterna analyserar och reflekterar över. Självinsikt visas också när det gäller utmaningen att garantera att alla inblandade förstår sin del i att skapa en sammanhållen utbildning, vilket man också arbetar medvetet med i lärargruppen.

I självvärderingen beskriver lärosätet de förutsättningar i undervisningsinnehåll som gör att studenterna ska kunna tillämpa didaktik och ämnesdidaktik enligt målformuleringen. I kurser som *Lärande och ledarskap i skolan, Barn och ungdomars lärande och Ämnesdidaktik och ämnesmetodik* lär sig studenterna om ledning, vilket sedan appliceras i praktiken när de får utveckla sin förmåga att leda elevgrupper i exempelvis rytmik samt i kör- och ensembleledning. Studenterna skapar även egna läromedel för att kunna anpassa undervisningsmaterial efter den elevgrupp de undervisar. Exempelen visar tydlig fokus på tillämpning av didaktiska och ämnesdidaktiska kunskaper i konkreta undervisningssammanhang.

Utifrån informationen som framkom i självvärderingen har däremot bedömaregruppen svårt att få en tydlig bild av hur målet säkerställs genom examination. I de exempel som ges på uppgifter om kör- och ensembleledning samt uppgifter om multimodal kreativ kommunikation i rytmik, framkommer inte tydligt vad studenterna mer konkret gör och hur det som görs sedan examineras. I självvärderingen lyfter lärosätet fram ett antal olika examinationsformer, men de beskrivs i mycket allmänna ordalag, som att något "presenteras i form av praktiska undervisningssituationer" eller att det "granskas i samband med VFU", men ger inga mer konkreta exempel på hur måluppfyllelse i dessa fall har säkerställts.

I intervjuerna framkom däremot mer information om examination, bland annat gav lärosätet ett övertygande ämnesdidaktiskt exempel på hur studenternas skrivna arrangemang först spelas med klasskamrater för att sedan tas med till VFU och spelas med barn/elever. Videoinspelningar av resultaten granskas efteråt i grupp tillsammans med läraren på musikhögskolan. Med de förtydliganden som gjordes vid intervjun menar bedömaregruppen att målet också säkerställs på ett adekvat sätt.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet ger utifrån självvärderingens båda delar en bred bild av hur studenternas färdighet och förmåga i förhållande till målet tränas och byggs på i ett stort antal kurser. Beskrivningen av ämnes- och ämnesdidaktiska kurser visar att utbildningen kontinuerligt flätar samman kunskap och förståelse med färdigheter och förmåga samt på så vis utvecklar ett helhetstänkande kring utbildningen, vilket bedömaregruppen ser som positivt.

I självvärderingen för ämne- och ämnesdidaktik lyfter lärosätet fram VFU-progressionen som central för att studenterna ska visa förmågan som avses i målet. Detta ser bedömaregruppen som relevant, men efterfrågar ännu mer tydlighet om hur målet examineras. Säkerställandet av målet genom examination inom hela utbildningen blir däremot tydligare i de exempel som lärosätet ger i självvärderingen för UVK musik, vilket innebär att bedömaregruppen anser att målet säkerställs genom examination. I intervjuerna framkom även exempel på ämneskurser där elevernas olika villkor tas i beaktande; studenter skriver till exempel arrangemang för grupper på olika nivåer – också för nybörjare. Utifrån de olika underlagen anser bedömaregruppen att lärosätet både möjliggör och säkerställer målet.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen beskriver lärosätet ett omfattande och medvetet jämställdhetsarbete. Detta sträcker sig från lärosätets egna rutiner, som att det finns en nämnd för jämlikhet och likabehandling, till skapandet av förebildande strukturer i undervisningen. Kurslitteratur och undervisningsmaterial inventeras i samband med kursplanering och kursgenomförande ur ett genus- och jämställdhetsperspektiv, och även examinationsformer och utvärderingsformer ses över. Detta ser bedömargruppen som ett gott exempel på hur ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.

Ett ytterligare gott exempel på jämställdhetsarbete finner bedömargruppen i lärosätets projekt *Feedback & Feedforward* som syftar till att ge studenterna bättre förutsättningar för att arbeta med frågor om köns- och andra maktordningar. Självvärderingen lyfter också fram att jämställdhet är ett kunskapsområde i sig i flera kurser. Enligt bedömargruppen är det tydligt att temat uppmärksammas och ingår i utbildningen på bred front och ur flera perspektiv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

I självvärderingen presenterar lärosätet ett väl genomtänkt, tredelat utvärderingssystem som inkluderar formativa och summativa utvärderingar för kurser, offentliggjorda resultat från kursvärderingarna samt en utbildningsutvärdering som återkommer varje år. Det finns bra rutiner för uppföljning, till exempel att varje kursstart inleds med en genomgång av utvärderingen från tidigare års delkurs eller kurs. Resultaten av uppföljningen återkopplas till studenterna via en internwebb. Enligt bedömargruppen erbjuder systemet studenterna en hög grad av delaktighet, till exempel genom att engagera dem i utformandet av kursvärderingen.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Även om inga siffror redovisas, nämner lärosätet i självvärderingen att utbildningen har en mycket hög genomströmning, vilket kan förklaras med utbildningens antagningsprov. Bedömargruppen vill samtidigt påpeka att detta också delvis kan bero på en tendens att godkänna även mindre utvecklade självständiga arbeten, eftersom flera arbeten visat svagheter inom något eller flera bedömda examensmål. Att följa upp och säkerställa kvaliteten på de självständiga arbetena ser därför bedömargruppen som ett utvecklingsområde för lärosätet.

Självvärderingen lyfter inte fram några aktiva åtgärder eller stödfunktioner genom vilka lärosätet aktivt verkar för att studenterna får bättre förutsättningar att genomföra utbildningen inom planerad studietid. Vid intervjuerna framkom däremot att studenterna har tillgång till sådana stödfunktioner, exempelvis kuratorn vid Studenthälsan i Lund, vilket övertygade bedömargruppen att den delen av bedömningsgrunden är tillgodosedd.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Enligt självvärderingen finns det studentrepresentation vid lärosätets alla viktiga organ. Studenterna har även tagit del i ett antal projekt och arbetsgrupper för att utveckla verksamheten. Studentinflytandet som sker inom ramen för kurserna har formaliserats genom att studenter som kursambassadörer tillsammans med de kursansvariga har planerat kursinnehållet och formerna för undervisningen. Bedömggruppen menar att lärosätet ger studenterna möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande på ett genomtänkt sätt. Genom projekt som *Feedback & Feedforward* visar lärosätet också sitt intresse att utveckla modeller som inkluderar reflektion över förhållningssätt till studenter. Bedömggruppens bedömning är att studenterna överlag får möjlighet att ta en aktiv roll i utvecklingen av utbildningen. Samtidigt får bedömggruppen intrycket genom både självvärderingen och intervjuerna, att ytterligare arbete krävs för att studenterna ska uppleva sig inkluderade i det arbetet. Bedömggruppen rekommenderar därför detta som ett utvecklingsområde för lärosätet.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Arbetsliv och samverkan**

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Detta sker enligt bedömggruppen genomtänkt, på flera nivåer och i varierade former. Studenterna erbjuds att bli involverade i både skolverksamhet, kulturskoleverksamhet och konsertverksamhet, som specialpedagogisk verksamhet av olika slag med relevans för yrkesområdet.

Relevant samverkan sker med det omgivande samhället. Enligt självvärderingen har lärosätet omfattande kontakter med det omgivande samhället, vilket inkluderar samarbete med ett stort antal praktikskolor, konsertlokaler, andra kulturorganisationer och utbildningsorganisationer, till exempel *EI Sistema*. Även gästföreläsare bjuds in och medverkar i utbildningen. Dessutom finns det forskningsbaserade och institutionella kontakter och samarbeten, även på internationell nivå. Det finns internationella avtal och överenskommelser för olika typer av utbyten, till exempel student- och lärarmobilitet. Dessa kontakter verkar gynnsamma för studenternas möjlighet att hantera sin framtid i både skola och samhälle. Positivt är också att studenterna får möjlighet att genomföra verksamhetsförlagd utbildning (VFU) på skolor med olika förutsättningar.

Av självvärderingen framgår att samverkan med det omgivande samhället inkluderar ett informationsflöde i båda riktningar. Å ena sidan bjuder lärosätet in gästföreläsare i seminarierier, vilket ger studenterna möjlighet att träffa aktörer från fältet. Å andra sidan organiserar lärosätet också "minikonferenser" som är öppna för allmänheten, där studenterna får presentera sina uppsatser.

Lärosätets sätt att utveckla studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet har inte explicit beskrivits i självvärderingen. Vid intervjuerna lyfte man däremot fram digitala verktyg och att

lärarna ansåg det som viktigt att behålla nyfikenheten och att också själv kontinuerligt lära sig nya programvaror. Likaså ansågs det viktigt att visa olika typer av undervisningsformer och förhållningssätt, för att träna studenter i att lyssna på sina elever. Det framkom också att lärosätets representanter deltar på en årlig nationell estetisk kongress för att se vilka förändringar det finns i skolans värld. Sammantaget anser bedömaregruppen att lärosätet säkerställer bedömningsgrunden.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: Tillfredsställande

Att bedömningsgrunden är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen som helhet.

Lärosätets personal består av 70 medarbetare som är verksamma inom ämnet musik (eller ämnesdidaktik), inklusive 4 professorer, 20 lektorer samt ett stort antal adjunkter och andra lärare. Utbildningens placering vid en musikhögskola ger tillgång till ett stort antal instrumentlärare och garanterar även en hög konstnärlig kompetens. Den professionsinriktade kompetensen tillgodoses av det stora antalet lärare med lärarexamen och av att lärargruppen har erfarenhet från olika skolformer. Den pedagogiska kompetensen stärks av att lärarna i hög utsträckning har egen lärarexamen och av att merparten av lärarna har genomgått högskolepedagogisk utbildning.

Det finns en vetenskaplig, konstnärlig och professionsinriktad miljö som inkluderar både forskarutbildning i både musik och musikpedagogik, musikerutbildning och ämneslärarutbildning. Den professionsinriktade miljön förstärks av det stora antalet lärare med lärarexamen. Alla delar av ämneslärarutbildningen i musik organiseras av lärosätet, vilket gör att utbildningens olika delar kan interagera på ett för studenterna gynnsamt vis.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings och utvecklingsarbete uppfylls. Lärosätet visar ett genomtänkt upplägg och en medvetenhet om hur utbildningens olika delar bidrar till utveckling av yrkeskompetens. Studenten erbjuds både djup och bredd i utbildningen genom att bland annat kunna välja bland flera valbara kurser, samt möjligheten att även välja musik som andraämne. Hur studenter får insikt i forsknings- och utvecklingsarbete är ett utvecklingsområde.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Det finns kurser som berör vetenskapsteori och forskningsmetoder och lärosätet ger exempel på aktiviteter som berör detta. Även efter intervjuerna hade bedömaregruppen svårigheter att se hur fördjupad kunskap konkret uppnås i förhållande till målet och ett utvecklingsområde är därför att utveckla progressionen i förhållande till målet ytterligare, i synnerhet vad gäller analysmetoder. I bedömningen av de självständiga arbetena har majoriteten fått omdömet "bristande måluppfyllelse", vilket innebär att det finns betydande problem med hur studenterna förmår visa en fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder. Då det finns vetenskapsteoretiskt innehåll i undervisningen menar bedömaregruppen att det kan finnas problem i hur handledningen har organiserats. Bedömaregruppen rekommenderar att lärosätet noga analyserar glappet mellan den vetenskapliga kompetens som

finns i ämnet och problemen med vetenskaplighet i de självständiga arbetena, och vidtar de åtgärder som behövs. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet befästs bland annat i samarbetet mellan lärosätet och VFU-skolorna.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Studenterna ges kontinuerligt möjlighet att reflektera över upplevelser och erfarenheter från VFU och de många givna exemplen övertygar bedömargruppen. Bedömningen av de självständiga arbetena visar dock att det finns problem med hur förmågan realiseras i en forskningskontext. Bedömargruppen anser att målet uppfylls men rekommenderar lärosätet att analysera de problem som framkommit angående hur studenterna använder och reflekterar över relevant forskning i sina självständiga arbeten och därefter åtgärda dem.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Didaktisk teori förekommer i kurserna och det sker även en koppling mellan ämnesdidaktiska och ämnesmetodiska kurser, till arbete i praktiska situationer, så som inom VFU. Detta ser bedömargruppen som positivt och som något som skapar sammanhållning och kunskapsöverföring mellan kurserna.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Progressionen som sker inom VFU är central för måluppfyllelsen och i UVK-kurserna ingår många relevanta exempel på hur utbildningen möjliggör måluppfyllelse genom sin utformning och sitt genomförande samt säkerställer den genom examination.

Jämställdhet uppmärksammas och involveras i utbildningen tydligt, på bred front och ur flera perspektiv. Ett gott exempel på jämställdhetsarbete finner bedömargruppen i lärosätets projekt *Feedback & Feedforward* som syftar till att ge studenterna bättre förutsättningar för att arbeta med frågor om köns- och maktordningar.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling sker på ett väl genomtänkt sätt med hjälp av ett tredelat utvärderingssystem som inkluderar formativa och summativa utvärderingar för kurser, offentliggjorda resultat från kursvärderingarna samt en årligen återkommande utbildningsutvärdering. Att följa upp och säkerställa kvaliteten på de självständiga arbetena ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde för lärosätet. Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet ger studenterna möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande på ett genomtänkt sätt. Studentinflytandet som sker inom ramen för kurser har formaliserats genom att studenter som kursambassadörer tillsammans med kursansvariga har planerat både kursinnehåll och former för undervisning.

Utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Detta sker genomtänkt, på flera nivåer och i varierade former. Studenterna erbjuds att bli involverade i såväl skolverksamhet, kulturskoleverksamhet, konsertverksamhet, som specialpedagogisk verksamhet av olika slag med relevans för yrkesområdet.

Lärosäte: Lunds universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet svenska.

Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet

Ämneslärarutbildningen vid Lunds universitet startade i egen regi 2016 efter att i flera år inom lärarutbildning ha samverkat med Högskolan i Kristianstad. Knappat hälften av utbildningen har genomförts när självvärderingen skrevs.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara inte tillfredsställande

När det gäller personal och vetenskaplig samt professionsinriktad och pedagogisk miljö är idag allt för stor andel av lärarna i UVK-kurserna tidsbegränsat anställda. Bedömggruppen utgår ifrån att lärosätet kommer att åtgärda det nu när utbildningens sista två år genomförs av den första studentkullen. Många av lärarna har ämneslärarexamen vilket stärker den professionsinriktade kompetensen inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK). Bedömggruppen anser att antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga kompetens i litteraturvetenskap och språkvetenskap är adekvat, den professionsrelaterade kompetensen bedöms vara svagare och den svenskämnesdidaktiska kompetensen bedöms vara inte tillfredsställande. Detta är lärosätet medvetet om och man arbetar på olika sätt för att tillgodose kraven. Exempelvis håller lärosätet på att bygga upp en ämnesdidaktisk forskningsmiljö med bland annat en planerad anställning av en professor i ämnesdidaktik.

Lärosätet har inom UVK byggt upp forskningsmiljöer som lärarna ingår i. Många av dem har också ämneslärarexamen vilket bedömggruppen ser som ett steg mot en professionsinriktad miljö. För inriktningen svenska finns en vetenskaplig miljö med ett nära samband mellan forskning och utbildning, men den professionsinriktade miljön är svagare. Organisationen kring samverkan mellan utbildningens olika delar, ämne, ämnesdidaktik, UVK och VFU, framstår som oklar. Bedömggruppen rekommenderar att forskningen inom Språk- och litteraturcentrum stärker den ämnesdidaktiska kompetensen och att lärosätet rekryterar disputerade ämnesdidaktiker. Därtill föreslås att ett forum för samarbete skapas för att säkra att utbildningen uppfattas som en helhet av studenterna.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Samtliga kurser i ämneslärarutbildningen i svenska är utformade specifikt för lärarstudenter, vilket gör att de kan anpassas till yrkesutövandet och till didaktiska frågor. Programmets kurser fokuserar på de ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, och fördjupning sker genomgående genom att disputerade lärare som är aktiva forskare, ofta med professorskompetens, undervisar och fördjupar olika frågor. Bedömggruppen anser att studenterna med stor sannolikhet kommer att kunna nå "fördjupade kunskaper" i slutet av utbildningen. Innehållet i flera kurser i svenska språket och litteraturvetenskap är tydligt, medan lärandemål, läraaktiviteter och examination av kurserna behöver tydliggöras ytterligare av lärosätet.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Vetenskapsteori och metodval berörs i princip i alla kurserna inom UVK. Bedömaregruppen anser att detta är tillfredställande men vill peka på att det finns behov att också explicit inkludera undervisning om välkända analysmetoder. Eftersom UVK-kurs 8 ännu inte genomförts uppfattar bedömaregruppen det som att självvärderingens beskrivningar utgår från den kurs som genomförts i samarbete med Högskolan i Kristianstad, och att Lunds universitets planerade kurser har liknande innehåll och genomförande. Relationen mellan vetenskap och beprövad erfarenhet ingår i kursen *Utvärdering och utvecklingsarbete* (UVK 7). Inte heller denna kurs är genomförd men lärosätet ska enligt självvärderingen utveckla kursen som gavs i samarbete med Högskolan i Kristianstad vilken framstår som rimlig för ändamålet enligt bedömaregruppen. För inriktningen svenska framgår dock inte hur relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen kommer att beaktas. Det beskrivs dock att samordningen mellan UVK och ämnesföreträdarna ska stärkas, och bedömaregruppen ser här ett viktigt utvecklingsområde eftersom det ämnesspecifika avseende området teori och metod måste beaktas och behandlas av ämnesspecialister. Studenterna förbereds inför det självständiga arbetet genom olika svenskkurser, och lärosätet planerar för utformningen av handledning och examination, som genomförs av disputerade ämnesspecialister. Bedömaregruppen ser positivt på dessa förberedelser självständiga arbetet. Trots vissa svagheter anser bedömaregruppen att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inom UVK men säkerställs inte inom inriktningen svenska. UVK bidrar till måluppfyllelse genom att lärosätet har visat på en progressionsplan med början i UVK 1 och framåt om hur detta mål ska uppfyllas och examineras. Detta framstår som rimligt för bedömaregruppen men gruppen anser att lärosätet snarast behöver utveckla mer konkreta planer för hur denna fokusering ska realiseras. En ambition är att kursinnehåll generellt relateras till egna och andras erfarenheter av VFU och yrkesverksamhet, något som lärosätet vill utveckla ytterligare. Bedömaregruppen anser att det är viktigt att lärosätet säkerställer att dessa planer och ambitioner blir verklighet när kurserna ges. Bedömaregruppen gör bedömningen att UVK genom sin utformning och sitt genomförande kan skapa förutsättningar för måluppfyllelse, men kopplingen till svenskämnet framgår inte. I UVK ingår ämnesdidaktiska inslag som inte svenskämnesdidaktiker ansvarar för. Detta kan leda till att ämnesdidaktiken i svenska får ett ottydligt innehåll för studenterna eftersom flera parter är involverade utan att ha kontakt eller samarbete med varandra. Dessutom äventyras i vissa delar anknytningen till den svenskämnesdidaktiska forskningen, liksom kopplingen mellan ämnet och ämnesdidaktiken. I andra delar av självvärderingen redogör man dock för hur teoretiska studier i svenska genomgående kopplas till konkreta undervisningssituationer där planering, genomförande och utvärdering ingår. Inga självständiga arbeten har ännu skrivits, men i planerna ingår moment som rör detta mål. Sammantaget anser bedömaregruppen att utbildningen har flera olika lärandeaktiviteter och examinationer som möjliggör måluppfyllelse. Dock blir progressionen ottydlig till följd av svenskämnesdidaktikens relation till UVK. Det finns flera svagheter i utbildningen som tillsammans tyder på att måluppfyllelsen inte säkerställs och bedömaregruppen understryker vikten av att lärosätet säkerställer att den specialiserade kompetensen också står för undervisningen i ämneslärarprogrammets respektive del.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet behandlar och planerar att behandla didaktik i kursen UVK 3, Undervisningsämnen; mål, innehåll och arbetssätt, i

UVK-kurs 5, Bedömning av kunskaper och betygsättning, och i de kommande kurserna UVK 7 och UVK 8 där studenterna ska planera och utvärdera ett didaktiskt utvecklingsprojekt. När det gäller metodik ser lärosätet att det med fördel hanteras av personer med ämneskompetens inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Examination sker genom seminarier kopplade till uppgifter inom VFU där studenten ska koppla didaktiken till sin praktik. Bedömggruppen ser det som en svaghet att inte studentens praktiska förmåga att tillämpa didaktiken ingår som en del i examinationen för detta mål. I underlagen framträdde en bild av att det är liten samordning mellan UVK-kurserna och ämnesdidaktikkurserna när det till exempel gäller didaktik- och metodikinslagen i utbildningen. Bedömggruppen rekommenderar att lärosätet ser över samordningen mellan UVK, ämnes- samt ämnesdidaktiska studier och VFU. Lärosätet gör varje termin en avvägning mellan ämneskunskaper och ämnesdidaktik. Svenskkurserna utformas för att studenterna ska möta situationer som kan överföras, med lämplig anpassning, till en tänkt undervisningssituation och bli underlag för didaktisk reflektion. Bedömggruppen ser positivt på detta sätt hålla både ämnesdidaktik och metodik levande under utbildningen.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls så till vida att utbildningen möjliggör måluppfyllelse men den säkerställs inte. Lärosätet pekar i självvärderingen ut flera kurser inom UVK som behandlar att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning. De beskrivningar som ges av utbildningens inslag saknar dock konkretion och det ges inga exempel på vad man gör eller ska göra. Förklaring till detta är att samtliga UVK-kurserna ännu inte genomförts vid skrivandet av självvärderingen. Examensmålet behandlas huvudsakligen inom UVK men för inriktningen svenska ges ämnesrelaterade exempel som bidrar till måluppfyllelse när utbildningen är fullt utbyggd. Frågor av betydelse för varje elevs lärande berörs i olika kurser, till exempel i sociolingvistik. Bedömggruppen menar att de utvecklingsområden som lärosätet identifierar är viktiga för ämneslärarutbildningen i svenska. Bedömggruppen anser dock att lärosätet brister när det gäller att genom examination säkerställa studenternas förmåga att utveckla och genomföra undervisning, och anser att det är anmärkningsvärt att lärosätet inte inkluderar VFU i större omfattning för att säkerställa måluppfyllelse av detta mål. Bedömggruppens bedömning är att lärosätet behöver åtgärda detta, och att de planer som beskrivits inte är tillräckliga för att utbildningen ska kunna anses säkerställa måluppfyllelse.

Målet om att bedöma utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Lärosätet har visat att det finns planer för hur studenten ska utveckla förmåga att göra bedömningar utifrån relevanta målbeskrivningen. Hållbar utveckling finns ännu inte inskrivet i kursplanen och flera andra delar ingår i kurser som ännu inte givits inom utbildningen. Bedömggruppen utgår ifrån att lärosätet uppfyller de ambitioner som angivits.

Inom UVK beskrivs hur fler olika kurser kommer att beröra jämställdhetsperspektiv och bedömggruppen utgår återigen från att detta realiseras. Lärosätet anger vidare att kurslitteratur och examination granskas ur jämställdhetsperspektiv. Jämställdhetsperspektivet ingår i olika svenskkurser, men det framgår inte hur det behandlas eftersom inga lärandemål, lärtaktiviteter eller former för examination anges. Inte heller är det synligt i tydliga kursmål. Bedömggruppen vill här betona vikten av att jämställdhetsperspektivet synliggörs i kursmålen för att det inte ska bli beroende av vilken lärare som har kursen. Bedömggruppens bedömning är att lärosätet att beaktar ett jämställdhetsperspektiv i utbildningen men lärosätet rekommenderas att behandla perspektivet tydligare i de olika svenskkurserna.

Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp, men åtgärder och återkoppling är inte tillfredsställande. Att kvalitetsarbete sker i utbildningen säkerställs genom ett programråd. Det finns fungerande processer på programnivå för kursutvärdering och återkoppling till programråd, institutioner och lärare. Men för bedömargruppen är det oklart hur lärosätet genomför åtgärder och återkopplar resultat av genomförda åtgärder till studenterna och relevanta intressenter för svensklärarytbildningen. Lärosätet gör helkursutvärderingar i enlighet med lärosätets riktlinjer, men på grund av en låg svarsfrekvens ger de inte den förväntade informationen. Kommande kursvärderingar kommer därför att inledas med en diskussion om kursmomenten, följd av en skriftlig utvärdering. Utvärderingar på delkursnivå ger mer omfattande information, och leder till att man identifierar fler utvecklingsområden. Man har idag stort fokus på att utveckla nya UVK-kurser och ger exempel på utvecklingsarbete som pågår. Utifrån självvärderingen och intervjuerna är bedömargruppens slutsats att det idag finns brist på samverkan mellan UVK, ämnesdidaktik och VFU som behöver uppmärksamhet så fort som det akuta utvecklingsarbetet inom UVK är avslutat.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Examinationsresultat följs upp och för de studenter som är i behov av det sätts olika stödjande åtgärder in. En del studenter avbryter sin utbildning tidigt, ofta efter de två första delkurserna. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att undersöka orsakerna till dessa avbrott.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara inte tillfredsställande.

Lärosätet uppfyller inte studentperspektivet på ett tillfredsställande sätt. Studenterna finns som väntat representerade i råd och styrelser. Det finns studeranderepresentation när det gäller att fastställa kursplaner/litteraturlistor och lärosätet genomföra olika typer av kursvärderingar, både inom och efter kurser. Dock anser bedömargruppen att lärosätet bör arbeta säkerställa studenternas engagemang och höja svarsfrekvensen kursenkäterna. Bedömargruppen har inte genom underlagen kunnat fastslå att återkoppling sker till studenterna eller att de får medverka i kursutveckling. Studenterna har formella möjligheter att påverka men ett forum där studenterna kan påverka svensklärarytbildningen specifikt vore önskvärt. Lärosätet beaktar dock de synpunkter på framtida kurser som studenterna framför i kursutvärderingar. Bedömargruppen anser att det vore rimligt att studentperspektivet beaktades mer speciellt i uppbyggnadsskedet av svensklärarytbildningen, och att man i högre grad beaktar studentperspektivet i de svenskkurser som redan ges. Processerna för hur studenternas medverkan i kursutveckling säkerställs överlag, bör utvecklas.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

När det gäller arbetsliv och samverkan har lärosätet idag samverkansytor som ger förutsättningar för att utveckla aktiviteter och strategier för att säkerställa att utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och relevant för yrkeslivet. Samverkan sker med övriga lärarytbildningar, Lärosäten Syd och i internationella nätverk, liksom med yrkesverksamma lärare genom föreläsningar för studenter, gemensamma seminarieserier och workshoppar. Ämnesstudierna kopplas till skolans verksamhet och till läroplaner, och exempelvis kurser i sociolingvistik behandlar frågor om etnicitet, genus och klass, vilket är viktigt med tanke på de heterogena klassrum som studenterna kommer att möta. Dessutom samarbetar man med bibliotek. Bedömargruppen vill dock betona att perspektivet är viktigt att hålla levande både i utbildningen i stort och i ämnena.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

I självvärderingens beskrivning framkommer att utbildningen startade 2016, varför endast en liten del av utbildningen har genomförts när denna utvärdering genomförs. De tre omgångar som antagits hittills består av i genomsnitt ca 70 studenter per årskull.

Lärartabellen har inte fyllts i enligt instruktionerna när det gäller procentsatser. Vid intervjuerna angavs orsaken vara att man på lärosätet ser forskning som en del av undervisningen. Detta sätt att räkna har dock inte använts konsekvent på alla lärare i tabellen. Det är inte heller tydligt i lärartabellen vilka lärare som undervisar på de två modellerna av utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) som Lund ansvarar för. Vid intervjuerna förtydligades att "gemensamma lärare med övrig ÄLU vid LU" inte är verksamma som lärare i båda UVK-modellerna.

I lärartabellen framkommer att tre av de fyra universitetslektorer som står för huvuddelen av undervisningen i kurserna inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) har en tidsbegränsad anställning. Därtill finns en tillsvidareanställd adjunkt som undervisar mycket inom utbildningens UVK. Utöver det undervisar en professor, en universitetslektor och tre doktorander. Professorns insats enligt självvärderingen rör huvudsakligen tid för studenternas examensarbeten och omfattar 5 procent. Att en så hög andel undervisningen bedrivs av lärare med tidsbegränsad anställning är inte bra för det långsiktiga utvecklingsarbetet, menar bedömargruppen. Bedömargruppen anser att det är avgörande för utbildningens kvalitet och för säkerställandet av genomförandet på både kort och lång sikt att det finns tillsvidareanställd personal. Lärosätet planerar att rekrytera ytterligare en heltidsanställd universitetslektor som ska ha ett övergripande ansvar för VFU, men vid tiden för intervjuerna hade denna rekrytering ännu inte genomförts.

I självvärderingen framkommer att samtliga UVK- lärare har genomgått högskolepedagogisk utbildning. Flera av de personer som undervisar mycket på programmet har lärarexamen. Lärosätet planerar att anställa ytterligare en halvtidsadjunkt, vilket innebär att lärosätet får in ytterligare professionskompetens.

Det faktum att lärosätet genomfört endast några få kurser i UVK inom nuvarande struktur gör att bedömargruppen endast kan bedöma om förutsättningarna finns men inte i vilken grad det faktiskt realiserar. Bedömargruppen bedömer att antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens har möjligheter att bli adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt, allt eftersom de senare åren i utbildningens läggs till och genomförs. Det är nu viktigt att lärosätet säkerställa att dessa rekryteringar blir genomförda och lyckosamma.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

I självvärderingen anges att lärosätet, sedan de fick examenstillståndet 2011, har byggt upp en forskningsmiljö. Två professorer har anställts tillsammans med totalt 17 doktorander inom ämnesdidaktik, allmäntdidaktik, utbildningshistoria och utbildningssociologi. Det ser bedömaregruppen som positivt då dessa forskares verksamhetsfält knyter an till utbildningens ämnen. Lärarlaget har även skrivit en antologi för lärarutbildare, vilket för bedömaregruppen indikerar att det finns en aktiv vetenskaplig forskningsmiljö med tydlig anknytning till ämneslärarutbildningen vid lärosätet.

Doktoranderna och professorn som medverkar i utbildningen har enligt lärartabellen mycket forskningstid. Lektorerna har däremot endast 10 procent forskningstid vilket bedömaregruppen anser vara i underkant, då det är näst intill omöjligt bedriva fungerande forskning på så liten andel av heltid. Lektorerna har 20 procent av sin tid för forskning vilket för dem som arbetar 50 procent innebär 10 procent forskningstid. Bedömaregruppen ser utmaningar i att lyckas bedriva forskning på denna begränsade tid. Vid intervjun framkom att dessa lärare kan ingå i projekt tillsammans med andra forskare, vilket knappt övertygade bedömaregruppen om att lärosätet ger lektorerna en godtagbar möjlighet till forskning.

Enligt självvärderingen bedriver lärarna forskning inom relevanta områden vilket lärosätet menar säkerställer att forskningen kommer studenterna till del. Hur detta sker har inte framkommit tydligt för bedömaregruppen, varken i självvärdering eller vid intervjuerna. Då institutionen för utbildningsvetenskap har skickat in en ansökan till universitetsledningen för finansiering av uppbyggnaden kring praktisk forskning som involverar studenterna, finns enligt bedömaregruppens bedömning ytterligare möjligheter för studenterna, att när de nu kommer upp i de senare åren av utbildningen, ta del av forskning. Det är av stor vikt att lärosätet genomför de planerade insatserna för att säkra studenternas delaktighet.

Flera av de personer som undervisar mycket på programmet har lärarexamen, vilket bedömaregruppen ser som en styrka. Den planerade rekryteringen av ytterligare en halvtidsadjunkt, vilket innebär att lärosätet får in ytterligare professionskompetens. Att bygga upp en nära samverkan med VFU-skolorna för att tillsammans med dem utveckla studenternas professionskompetens är möjligt redan nu eftersom som den första VFU-kursen har genomförts, varför bedömaregruppen anser att lärosätet måste agera snarast för att säkra god samverkan.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen*

I självvärderingen framhålls att vetenskapsteori och metodval berörs i princip i alla kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Detta inleds i första kursen med att frågor om

vetenskaplig grund, beprövad erfarenhet och relationen däremellan behandlas. Den kurs där vetenskapsteori och metodval har störst fokus är UVK-kurs 8 (termin 9) som planeras förbereda studenterna inför skrivandet av det självständiga arbetet. I kursen ingår olika examinerande gruppmoment där studenterna exempelvis ska utforma enkätfrågor och intervjuguider utifrån fallbeskrivningar. I en hemtentamen ställs frågor om vetenskapsteoretiska inriktningar, kvalitativ och kvantitativ metod. Examinationen i kurserna kan vara i form av seminarium, individuell skriftlig essä eller individuell hemtentamen enligt självvärderingen. Bedömggruppen anser att detta är tillfredställande men vill peka på att det finns behov att också explicit inkludera undervisning om välkända analysmetoder. Eftersom UVK-kurs 8 ännu inte genomförts uppfattar bedömggruppen det som att självvärderingens beskrivningar utgår från den kurs som genomförts i samarbete med Högskolan i Kristianstad, och att Lunds universitets planerade kurser har liknande innehåll och genomförande. Vid intervjuerna framkommer att lärosätet ser det som ett stort arbete att skapa en röd tråd genom kurserna och att det är en utmaning att forskningsmetodik och vetenskapsteori ligger i UVKn men att examensarbetet skrivs i ämnena.

Relationen mellan vetenskap och beprövad erfarenhet ingår i kursen Utvärdering och utvecklingsarbete (UVK 7). Inte heller denna kurs är genomförd men lärosätet ska enligt självvärderingen utveckla kursen som gavs i samarbete med Högskolan i Kristianstad vilken framstår som rimlig för ändamålet enligt bedömggruppen.

Bedömggruppen anser att utbildningen kommer att möjliggöra genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställa genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Enligt självvärderingen finns en planerad progression där en första grund för detta mål läggs i UVK 1, där studenterna utifrån sina egna erfarenheter ska reflektera över kunskapssyn och inlärningssyn. Vidare anges att tanken är att forskningen successivt skall ges allt större plats i UVK-kurserna. I UVK-kurs 7 planerar lärosätet att behandla förändringsarbete utifrån ett forskningsbaserat arbetssätt för att utveckla yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen. Detta framstår som rimligt för bedömggruppen men gruppen anser att lärosätet snarast behöver utveckla mer konkreta planer för hur denna fokusering skall realiseras.

En ambition är att kursinnehåll generellt relateras till egna och andras erfarenheter av VFU och yrkesverksamhet, något som lärosätet vill utveckla ytterligare. Bedömggruppen anser att det är viktigt att lärosätet säkerställer att dessa planer och ambitioner blir verklighet när kurserna ges.

Bedömggruppen gör bedömningen att utbildningen kommer att möjliggöra genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställa genom examination, att studenten när examen utfärdas

visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen lyfter lärosätet upp UVK-kurser vars innehåll leder fram mot detta mål. Exempelvis behandlas enligt självvärderingen didaktik i kursen UVK 3, *Undervisningsämnen; mål, innehåll och arbetssätt*, där studenten ska kunna planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisningen genom ämnesdidaktiska, didaktiska och metodiska överväganden. I UVK-kurs 5, *Bedömning av kunskaper och betygsättning*, är syftet att aktualisera studentens ämnes-, ämnesdidaktiska och didaktiska kunskaper. Även de kommande kurserna UVK 7 och UVK 8 planeras att inkludera didaktiska kunskaper genom litteratur och genom att studenterna skall planera och utvärdera ett didaktiskt utvecklingsprojekt. När det gäller metodik ser lärosätet att det med fördel hanteras av personer med ämneskompetens inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier.

Examination som lärosätet beskriver genomförs inom den verksamhetsförlagda utbildning (VFU) som ingår i kursen UVK 3, där studenten ska koppla didaktiken till sin praktik. Detta examineras genom seminarier och uppgifter inom VFU. Bedömargruppen ser det som en svaghet att inte studentens praktiska förmåga att tillämpa didaktiken ingår som en del i examinationen för detta mål.

Via självvärderingen framträdde en bild av att det är liten samordning mellan UVK-kurserna och ämnesdidaktikkurserna när det till exempel gäller didaktik- och metodikinslagen i utbildningen. Denna bild förstärkes under intervjuerna. Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet ser över samordningen mellan UVK och ämnes- samt ämnesdidaktiska studier liksom samordningen mellan UVK-kurser och VFU.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet pekar i självvärderingen ut UVK 3, UVK 5 och UVK 7 som behandlar att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning. Vidare anges i självvärderingen att kursen UVK 4 behandlar innehåll som ska utveckla studenternas förmåga att kunna möta varje elevs behov. Kursen inkluderar specialpedagogik, språk, funktionsvariation, diagnoser med mera. De beskrivningar som ges av utbildningens inslag saknar konkretion. Man anger teman som ska inkluderas men det ges inga exempel på vad man gör eller ska göra. Bedömargruppen anser att en förklaring till detta är att samtliga UVK-kurserna ännu inte genomförts vid skrivandet av självvärderingen.

Mer allvarligt ser bedömargruppen på att det inte finns tillräcklig evidens för att lärosätet genom examination säkerställer studenternas förmåga att planera, genomföra och utveckla undervisning. Bedömargruppen anser att det är anmärkningsvärt att lärosätet inte ger exempel på praktiska inslag i

kommande VFU för att i större omfattning för att kunna säkerställa måluppfyllelse. VFU nämns i samband med en examinationsuppgift inom UVK 3. VFU bör enligt bedömargruppen spela en avgörande stor roll för att studenterna skall utvecklar och visa förmågan att planera och genomföra undervisning. Därför bör det inom de planerade VFU-kurserna ingå examinerande moment för att säkerställa progressionen mot detta mål, tillsammans med ämnesdidaktiska och allmäändidaktiska examinationer inom ämnesdidaktiska- och UVK-kurser. Förmågan behöver examineras i klassrumspraktiken och inte bara genom inlämningsuppgifter och seminarier. För bedömargruppen framträder en bild av en utbildning som skulle gynnas av större samordning och tydligare progression mellan utbildningens olika delar för att säkerställa måluppfyllelse. Bedömargruppen anser att lärosätet behöver åtgärda detta, och att de planer som beskrivits inte är tillräckliga för att bedömargruppen ska kunna anse att måluppfyllelse säkerställs.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Enligt självvärderingen berörs målet återkommande i UVK-kurserna, exempelvis i skolans demokrati- och värdegrundsuppdrag i UVK 1 som också examineras genom en uppgift. UVK 4 som genomförts i samverkan med Högskolan i Kristianstad, behandlar värdegrund, mänskliga rättigheter, internationella fördrag och konventioner samt skolans ansvar att ge elever det stöd de behöver. Enligt självvärderingen berörs etiska aspekter i flera av UVK-kurserna. Forskningsetik är planerad att tas upp i den avslutande UVK-kursen.

I självvärderingen anges att i kursen UVK 1 inkluderas aspekter som rör hållbar utveckling, exempelvis behandlas Agenda 30 kopplad till skolans roll. Dock finns inte detta ännu med i kursplanen enligt självvärderingen. Lärosätet skriver i självvärderingen att man i pågående revideringen av UVK-kurser kommer att diskuteras möjligheten att arbeta fram mer fördjupande och undervisningsrelaterande kursmoment med avseende på ämnesrelevanta perspektiv på hållbar utveckling för lärarstudenterna. Bland annat har man planer finns att inleda samarbete med forskare inom området för att utveckla hållbarhetsområdet i lärarutbildningen.

Vid intervjun framkom att hållbar utveckling ännu inte tagits med kursplanen för UVK 4 vilket enligt bedömargruppen är ett oroande tecken. Bedömargruppen gör bedömningen att lärosätet har relevanta inslag om hållbar utveckling men att lärosätet måste säkerställa långsiktig kvalitet på dessa inslag genom att föra in dem i kursplanerna och utveckla progressionen kring hållbar utveckling.

Bedömargruppen anser att lärosätet visat på tillräckligt konkreta planer för att utbildningen kommer att möjliggöra genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställa genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Jämställdhetsperspektivet berörs enligt självvärderingen i flera UVK-kurser, som en återkommande tematik. Enligt lärosätet tränas studenternas förmåga att beakta, kommunicera och förankra perspektivet och att skapa förebildande strukturer. Man beskriver att studenterna i samband med VFU inventerar kurslitteratur och material, varierar undervisningen och ser över examinationsformerna ur ett jämställdhetsperspektiv. Vidare anger lärosätet att maktrelationer och normer behandlas i undervisningen i till exempel UVK 4, 6 och 7 och i examinationen. Som utvecklingsområden pekar lärosätet ut kompetensutveckling och beredskap att i utbildningen ta in relevanta diskussioner som förs i skolan.

När det gäller genomförande anges i självvärderingen att kurslitteratur, annat material och undervisningen i stort analyserats ur ett jämställdhetsperspektiv för att därigenom ge studenterna exempel på undervisning som främjar jämställdhet, till exempel genom exempel i undervisningen som alla kan relatera till. Enligt lärartabellen undervisas studenterna av kvinnor och män i liknande omfattning vilket bidrar till bilden att lärosätets beaktar jämställdhet i utbildningens genomförande. Som utvecklingsområden pekar lärosätet på behov av kompetensutveckling och ökad beredskap att i utbildningen ta in relevanta diskussioner som förs i skolan.

De tankar om jämställdhet och beskrivningar av dess värde i lärarutbildning som beskrivs ingående i självvärderingen är övertygande. Bedömaregruppen anser dock att en större konkretion och exempel på undervisningsaktiviteter och examinationsinslag hade varit önskvärt. Till exempel borde lärosätet återgett resultatet av de inventeringar av kurslitteraturen som lärarna på utbildningen genomfört och vilket utvecklingsarbete som det lett till.

Även om de nämnda kurserna ännu inte genomförts inom utbildningen vill bedömaregruppen framhålla att lärosätet omgående behöver forma konkret kursmål med tillhörande examination som skapar en progression mellan kurserna för att förbereda studenterna inför att förankra ett jämställdhetsperspektiv i sin pedagogiska verksamhet. Man behöver också arbeta för att beakta de analyser av kurslitteratur och undervisning som man genomför för att utveckla utbildningen i strävan mot ett jämställt genomförande av utbildningen.

Bedömaregruppen anser att lärosätet har förutsättningar att säkerställa att ett jämställdhetsperspektiv kommer att beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Det finns ett programråd med övergripande ansvar för utbildningen. Enligt självvärderingen hanterar de en inventering av omfattningen av ämnesdidaktik i de olika ämneskurserna. De arbetar även med att bygga upp kontinuerliga avstämningar mellan utbildningens ämnes- och ämnesdidaktiska studier, UVK och VFU. I självvärderingen anger lärosätet att programrådet inkluderar representanter från

utbildningens samtliga delar. Vid intervjuerna framkommer för bedömargruppen att detta inte betyder att alla ämnen är representerade, vilket bedömargruppen anser olyckligt.

I självvärderingen beskrivs att det efter varje avslutad kurs genomförs digitala kursutvärderingar där studenterna får besvara frågor kring exempelvis lärandemålen, deras egen insats och examinationsuppgifter. Efter att under en kortare period haft svagheter i rutinerna genomför lärosätet alltid kursutvärderingar där studenterna anonymt får framföra sina åsikter om kursen. I självvärderingen anger lärosätet att de vill arbeta med att höja svarsfrekvensen och få studenterna mer involverade och de anger kursutvärderingarna som exempel på utvecklingsområden. Möjlighet till fritextsvar ges också och utfallet redovisas i form av en rapport som skickas till kursansvarig lärare och utbildningens utbildningschef. I självvärderingen exemplifierar lärosätet med konkreta förändringar som gjorts utifrån kritik på tidigare kurser som givits tillsammans med Högskolan i Kristianstad. Lärarutbildningen ingår också i årliga kvalitetsdialoger på fakultetsnivå för att identifiera styrkor och utvecklingsområden i mer allmänna drag men att även inrikta sig på ett särskilt tema.

Utbildningen befinner sig i en uppbyggnadsfas. Detta återspeglas i självvärderingen där det framstår som att lärosätet lägger mycket fokus på utveckling av den nya sekvensen av UVK-kurser, och på introduktionsveckan. Det konkreta exempel på utvecklingsarbete som gavs i självvärderingen behandlade utvecklingen av UVK-kurserna, som delvis sker inom en högskolepedagogisk kurs. Bedömargruppen har förståelse för denna prioritering i denna fas av omstarten. Bedömargruppen anser dock att lärosätet inom kort behöver lägga större vikt på att säkerställa processer för kontinuerlig uppföljning och vidareutveckling och progression som också inkluderar de ämnesdidaktiska och ämnesinriktade kurserna. För bedömargruppen framstod som att samverkan mellan UVK och de ämnesdidaktiska inslagen i utbildningen var eftersatt och i behov av större fokus. Ytterligare en svaghet är avsaknad av evidens för att studenterna systematiskt får ta del av uppföljningarna, vilket vi återkommer till under studentperspektiv nedan.

Sammantaget finner bedömargruppen att det finns systematisk uppföljning och strukturer för kvalitetsarbete även om detta senare behöver utvecklas för att också tydligare omfatta ämnesdidaktiken.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

I självvärderingen beskriver lärosätet att de gör en uppföljning av studenter som är i behov av stöd. Det innebär att en studieplan upprättas och de centrala i detta arbete är studievägledarna som, om så bedöms nödvändigt, hänvisar vidare till exempelvis studenthälsan. Lärosätet tillhandahåller också stöd för att studenterna ska kunna genomföra sina studier genom funktioner benämnda Studieverkstaden och Pedagogiskt stöd. Anpassad examination för dem som behöver det erbjuds också. Genom bland annat introduktionsveckan och genom att erbjuda en bra utbildning försöker man skapa engagemang för studierna och undvika avhopp.

Även om utbildningen bara antagit tre studentkullar och det för bedömningen saknas statistik för genomströmning anser bedömargruppen att lärosätet verkar aktivt för att studenten skall genomföra utbildningen inom planerad studietid. Bedömargruppens slutsats är att lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv**Studentperspektiv**

Bedömning med motivering: *Studenten ges inte möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet anger att det finns studentrepresentanter i exempelvis programråd och i institutionsstyrelsen. För bedömargruppen är det oroande att inte studenternas roll har synliggjorts i andra sammanhang i denna självvärdering tex när man beskriver sammansättningen av programrådet under rubriken Uppföljning, åtgärder och återkoppling.

Vidare anser bedömargruppen att det är viktigt att studentgrupper som fått möjlighet att svara på enkäter också får återkoppling. Att sådan återkoppling sker framkom varken i självvärderingen eller vid intervjuerna. Sådan återkoppling kan också leda till ökad motivation att svara på kursenkäter, menar bedömargruppen. Vidare anser bedömargruppen att det är väsentligt att studenternas involveras i kursutveckling.

Under rubriken Uppföljning, åtgärder och återkoppling framkommer att i nästa fas av den pågående revideringen av UVK-kurserna kommer studenterna att inkluderas. Processerna för hur studenternas medverkan i kursutveckling säkerställs överlag bör utvecklas, framhåller bedömargruppen.

Bedömargruppen med stöd av underlagen anser att lärosätet idag ej ger studenterna tillfredställande möjlighet att ta en aktiv roll i utvecklingen av utbildningen.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Arbetsliv och samverkan**

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

I självvärderingen framkommer att det finns en extern representant i programrådet. Vid intervjuerna framkom att denna externa ledamot idag är en rektor genom vilken programrådet kan skicka frågor till ämneslärare. Lärosätet beskriver i självvärderingen att man har en stark samverkan med andra ämneslärarutbildningar inom Lärosäten Syd. Vidare anges att det sker samverkan med kommunerna genom ett regionalt samverkansråd. Detta bör enligt bedömargruppen skapa förutsättningar för en yrkeslivet relevant utbildning.

Bra är att lärosätet, som beskrivet i självvärderingen, inser arbetslivets föränderlighet. Förberedelsen för detta läggs främst på samverkan med olika samhällsaktörer. Hur de konkreta aktiviteterna skall se ut är inte klarlagt. Bedömargruppen anser också att dessa förberedelser för denna föränderlighet ska hanteras i samverkan med UVK-kursers innehåll.

Formuleringarna i självvärderingen beskriver i goda syften och möjligheter på ett övertygande sätt. För en fullgånge utbildning hade bedömargruppen krävt konkret evidens för vad det leder till och hur det kommer studenterna till del. Men bedömargruppen ser återigen att en delförklaring till detta är att utbildningen är mitt i en uppstartsfas. Inte minst i uppstartsfasen är konkret samverkan med det omgivande samhället viktigt för att därigenom kunna forma en yrkesrelevant utbildning varför

bedömggruppen uppmanar lärosätet i utvecklingsarbetet aktivt utnyttja de kontakter och samverkansytor man beskriver.

Bedömggruppen slutsats är därför att lärosätets har förutsättningar att säkerställa att utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Ämneslärarutbildningen i Lund startade i egen regi 2016 efter att i flera år inom lärarutbildning ha samverkat med Högskolan i Kristianstad. När självvärderingen skrevs hade studenterna bara genomgått 2 av 5 år. Bedömggruppen tolkar detta som en av orsakerna till att självvärderingen i stor utsträckning består av svepande beskrivningar om vad som är viktigt och vad man har för ambitioner, snarare än vad man gör, hur det ser ut i realiteten och hur det påverkar studenterna.

När det gäller personal och vetenskaplig samt professionsinriktad och pedagogisk miljö är idag allt för stor andel av lärarna i UVK-kurserna tidsbegränsat anställda. Bedömggruppen utgår ifrån att lärosätet kommer att åtgärda det nu när utbildningens sista två år genomförs av den första studentkullen. Lärosätet har byggt upp forskningsmiljöer som lärarna ingår i. Många av dem har också ämneslärarexamen vilket bedömggruppen ser som ett steg mot en professionsinriktad miljö.

Det finns planer inom flera UVK-kurser som ska ge studenterna fördjupade kunskaper om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt utveckla förmågan att kritiskt och systematiskt tillvara egna och andras erfarenheter. Den planen ser bedömggruppen som nödvändig för att utbildningen ska säkerställa möjligheten till studenternas måluppfyllelse.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Vetenskapsteori och metodval berörs i princip i alla kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Bedömggruppen anser att detta är tillfredsställande men vill peka på att det finns behov att också explicit inkludera undervisning om välkända analysmetoder. Eftersom UVK-kurs 8 ännu inte genomförts uppfattar bedömggruppen det som att självvärderingens beskrivningar utgår från den kurs som genomförts i samarbete med Högskolan i Kristianstad, och att Lunds universitets planerade kurser har liknande innehåll och genomförande. Relationen mellan vetenskap och beprövad erfarenhet ingår i kursen Utvärdering och utvecklingsarbete (UVK 7). Inte heller denna kurs är genomförd men lärosätet ska enligt självvärderingen utveckla kursen som gavs i samarbete med Högskolan i Kristianstad vilken framstår som rimlig för ändamålet enligt bedömggruppen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Lärosätet har visat en progressionsplan med början i UVK 1 och framåt om hur detta mål ska uppfyllas och examineras. Detta framstår som rimligt för

bedömggruppen men gruppen anser att lärosätet snarast behöver utveckla mer konkreta planer för hur denna fokusering skall realiseras. En ambition är att kursinnehåll generellt relateras till egna och andras erfarenheter av VFU och yrkesverksamhet, något som lärosätet vill utveckla ytterligare. Bedömggruppen anser att det är viktigt att lärosätet säkerställer att dessa planer och ambitioner blir verklighet när kurserna ges. Bedömggruppen gör bedömningen att UVK genom sin utformning och sitt genomförande kan skapa förutsättningar för målpuppfyllelse samt säkerställa den genom examination.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet behandlar och planerar att behandla didaktik i kursen UVK 3, Undervisningsämnen; mål, innehåll och arbetssätt, i UVK-kurs 5, Bedömning av kunskaper och betygsättning, och i de kommande kurserna UVK 7 och UVK 8 där studenterna ska planera och utvärdera ett didaktiskt utvecklingsprojekt. När det gäller metodik ser lärosätet att det med fördel hanteras av personer med ämneskompetens inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Examination sker genom seminarier kopplade till uppgifter inom VFU där studenten ska koppla didaktiken till sin praktik. Bedömggruppen ser det som en svaghet att inte studentens praktiska förmåga att tillämpa didaktik ingår som en del i examinationen för detta mål. I underlagen framträdde en bild av att det är liten samordning mellan UVK-kurserna och ämnesdidaktikkurserna när det till exempel gäller didaktik- och metodikinslagen i utbildningen. Bedömggruppen rekommenderar att lärosätet ser över samordningen mellan UVK och ämnes- samt ämnesdidaktiska studier liksom samordningen mellan UVK-kurser och VFU.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande är delvis uppfyllt. Lärosätet pekar i självvärderingen ut flera kurser inom UVK som behandlar att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning. De beskrivningar som ges av utbildningens inslag saknar dock konkretion och det ges inga exempel på vad man gör eller skall göra. Förklaring till detta är att samtliga UVK-kurserna ännu inte genomförts vid skrivandet av självvärderingen. Bedömggruppen anser dock att lärosätet brister när det gäller att genom examination säkerställa studenternas förmåga att utveckla och genomföra undervisning, och anser att det är anmärkningsvärt att lärosätet inte inkluderar VFU i större omfattning för att säkerställa målpuppfyllelse av detta mål. Bedömggruppens bedömning att lärosätet behöver åtgärda detta, och att de planer som beskrivits inte är tillräckliga för att bedömningsgrunden ska kunna anses vara helt uppfyllt.

Målet om att bedöma utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling är uppfyllt. Lärosätet har visat att det finns planer för hur studenten skall utveckla förmåga att göra bedömningar utifrån relevanta målbeskrivningen. Hållbar utveckling finns ännu inte inskrivet i kursplanen och flera andra delar ingår i kurser som ännu inte givit inom utbildningen. Bedömggruppen utgår ifrån att lärosätet uppfyller de ambitioner som angivits.

I självvärderingen beskrivs hur fler olika kurser kommer att beröra jämställdhetsperspektiv och bedömggruppen utgår återigen från att detta realiseras. Lärosätet anger vidare att kurslitteratur och examination granskas ur jämställdhetsperspektiv. Bedömggruppens bedömning är att lärosäte har förutsättningar att säkerställa att ett jämställdhetsperspektiv i utbildningen.

Utbildningen kvalitetsarbete säkerställs genom ett programråd. Det finns fungerande processer för kursutvärdering och återkoppling till programråd, institutioner och lärare. Man har idag stort fokus på att utveckla nya UVK-kurser och ger exempel på utvecklingsarbete som pågår. Utifrån

självvärderingen och intervjuerna är bedömargruppens slutsats att det idag finns brist på samverkan mellan UVK, ämnesdidaktik och VFU som behöver uppmärksamhet så fort som det akuta utvecklingsarbetet inom UVK är avslutat. Bedömargruppen anser att lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad tid.

När det gäller studentperspektiv anser bedömargruppen att det finns brister. Studenterna finns som väntat representerade i råd och styrelser. De har också möjlighet att svara på en anonym kursenkät. Dock anser bedömargruppen att lärosätet bör arbeta säkerställa studenternas engagemang och höja svarsfrekvensen kursenkäterna. Bedömargruppen har inte genom underlagen kunnat fastslå att återkoppling sker till studenterna eller att de får medverka i kursutveckling. Processerna för hur studenternas medverkan i kursutveckling säkerställs överlag bör utvecklas, framhåller bedömargruppen.

När det gäller arbetsliv och samverkan har lärosätet idag samverkansytor som ger förutsättningar för att utveckla aktiviteter och strategier för att säkerställa att den utbildningsvetenskapliga kärnan är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och relevant för yrkeslivet.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är inte adekvat och står inte i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Bedömargruppen anser utifrån underlagen att antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga kompetens i ämnet svenska är adekvat, den professionsrelaterade kompetensen bedöms vara svagare och den svenskämnesdidaktiska kompetensen bedöms vara inte tillfredställande.

Den ämnesmässiga kompetensen är hög och representerar olika områden inom ämnet svenska. De flesta lärare som undervisar på utbildningen har doktors- eller docentkompetens, dessutom undervisar sex professorer. Vid intervjuerna framgår att det finns en balans mellan lärare i svenska språket och lärare i litteraturvetenskap. Nästan alla lärare är tillsvidareförordnade och har genomgått minst två högskolepedagogiska kurser med fokus på undervisning. Både lektorer och professorer har tid för forskning och kompetensutveckling.

Av de lärare som anges i lärartabellen har tre professorer och en doktorand lärarexamen i svenska. Dessa bedriver bland annat forskning som är relevant för undervisning i svenskämnet, och bedömargruppen utgår från att de kommer vara delaktiga i den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) när den blir aktuell. Inga adjungerade adjunkter tycks undervisa, men gymnasielärare ger föreläsningar för studenterna. Inga lärare är disputerade i ämnesdidaktik och av både självvärderingen och intervjuerna framgår att lärosätet har identifierat behov av att stärka ämnesdidaktiken på olika sätt. Lärosätet planerar bland annat att anställa en professor som har svenskämnes didaktiska kompetens, och ett projekt har lett till ett systematiskt arbete för tydligare didaktiska inslag i svenskkurserna. För att ytterligare stärka ämnesdidaktiken utvecklas även ett

samarbete med gymnasielärare i svenska genom gemensamma fortbildningar och utbyten och en gemensam seminarierie. Av underlagen framgår inte om samarbetet också omfattar handledarutbildning. Ambitionen är, enligt självvärderingen, att utbildningen ska ha en tydlig förankring i dagens skolor. Bedömargruppen anser dock att detta inte är tillräckligt för att tillgodose de krav på ämnesdidaktisk kompetens som kan ställas på ämneslärarutbildningen. Bedömargruppen rekommenderar därför lärosätet att rekrytera disputerade med svenskämnesdidaktisk kompetens. Utöver detta är det positivt att man samverkar med skolor och knyter gymnasielärare i svenska till utbildningen.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Utifrån underlagen menar bedömargruppen att det finns en för utbildningen vetenskaplig miljö som bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Däremot bedöms den professionsinriktade miljön vara svagare, men bedömargruppen noterar att ambitioner finns att bygga upp denna del av utbildningsmiljön. Dock framstår organisationen kring utbildningens olika delar som oklar.

När självvärderingen skrevs hade svenskurser om sammanlagt 45 högskolepoäng hunnit ges vid lärosätet. Miljön erbjuder både bredd och djup med ett stort kursutbud, många forskningsprojekt och seminarierier. Flera av forskarna bedriver forskning som är kopplad till skola och svenskämnet specifikt och deltar även i olika omfattning i utbildningen. Biblioteket erbjuder även en bred verksamhet med bland annat seminarier om till exempel sökning i databaser. Därigenom knyts forskning och utbildning samman, enligt bedömargruppen. Bedömargruppen ser bibliotekets delaktighet i ämneslärarutbildningen som ett positivt exempel på hur lärosätets olika kompetenser kan samverka för att skapa en god utbildningsmiljö. Under läsåret 2019/20 planerar man att införa en struktur för att i lärarutbildningen tillvarata även forskning som inte är specifikt ämnesdidaktiskt inriktad och därigenom ge tillgång till fortbildning för verksamma lärare och möten mellan ämneslärarstudenter och verksamma lärare. Bedömargruppen ser positivt på utvecklingen av en ämnesdidaktisk forskningsmiljö med bland annat en professor med svenskämnesdidaktisk kompetens, men bedömargruppen rekommenderar även att forskningen inom Språk- och litteraturcentrum används för att stärka den ämnesdidaktiska kompetensen.

Språk- och litteraturcentrum och Institutionen för utbildningsvetenskap, som samordnar lärarprogrammen och ansvarar för utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) och VFU, ligger geografiskt nära varandra, vilket framhålls som positivt för utbildningen. Men vare sig självvärderingen eller intervjuerna visar tydligt hur svenskämnet, svenskämnets didaktik, UVK och VFU relateras till varandra eller hur organisationen ser ut. Bedömargruppen understryker vikten av att lärosätet tydliggör ansvarsfördelningen för och gränserna mellan ämnen, ämnesdidaktik, UVK och VFU, liksom programmets struktur och organisation samt studievägledning som nu finns vid båda institutionerna. Bedömargruppen anser därmed att utbildningsmiljön, med viss tveksamhet, är tillfredsställande. Lärosätet rekommenderas att skapa ett forum för samarbete för att utbildningen ska bilda en helhet för studenten.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande,*

samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

Samtliga kurser i ämneslärarutbildningen i svenska är utformade specifikt för lärarstudenter. Som en styrka framhåller lärosätet att programmets kurser fokuserar på de ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen och anknyter till ämnesplanen i svenska i LGY11/LGR11. Två kurser, *Retorik för lärare* och *Berättande i medier*, tillhör inte kärnan i svensk lärarutbildningen, men de lyfts fram i självvärderingen eftersom de berör bland annat demokratifrågor. Bedömaregruppen ser positivt på denna utveckling av kurserna i svenska eftersom kursutformningen medger att både ämneskunskaper, ämnesdidaktik och yrkesutövning beaktas kontinuerligt.

Innehållet i flera kurser i svenska språket och litteraturvetenskap beskrivs tydligt i självvärderingen. Däremot är redogörelsen för lärandemål, läraaktiviteter och examination av kurserna knapphändig. Bedömaregruppen gör trots det den sammantagna bedömningen att utbildningen har förutsättningar att ge studenterna goda ämneskunskaper, vilket bekräftas under intervjuerna. Ämnesstudiernas 90 högskolepoäng är indelade i fyra kurser, Svenska 1–4, vilka sammantaget ger studenterna ett brett kunnande. I den inledande kursen behandlas svenskämnets bredd – både svenska språket och litteraturvetenskapen – medan de följande kurserna erbjuder koncentrerade studier av olika delar av ämnet. Exempelvis introduceras en kärna med litteratur i den första kursen som sedan följs av *Litteraturhistorisk introduktion*, *Ungdomars läsning* och *Litteraturhistorisk fördjupning*. Av underlaget framgår att lärosätet eftersträvar en tydlig progression mellan programmets delkurser, vilket bedömaregruppen ser positivt på.

Enligt självvärderingen är utbildningen upplagd så att väsentligt fördjupade kunskaper säkerställs först i samband med det självständiga arbetet i slutet av utbildningen. Inga självständiga arbeten har ännu skrivits i ämnet, och därmed finns inget underlag för att bedöma om lärosätet säkerställer detta. Även delen av måloppfyllelsen som rör insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete har en tydlig koppling till det självständiga arbetet. Självvärderingen och intervjuerna visar att studenterna får fördjupningar genomgående under utbildningen genom att disputerade lärare som är aktiva forskare, ofta med professorskompetens, undervisar och fördjupar olika frågor. Som förberedelse inför den fördjupning som examensarbetet ska innebära ingår vetenskapliga artiklar i kurslitteraturen under de tidigare delarna av utbildningen. För att handleda studenterna i skrivandet krävs doktorsexamen och för examination docent- eller professorskompetens. Man strävar efter att studenten ska få en handledare som är specialiserad inom området, vilket enligt lärosätet ökar sannolikheten för att fördjupning nås. I planerna ingår att studenten ska få individuell handledning men att också grupphandledning ska erbjudas. Eftersom det finns planer för hur kunskaperna säkerställs i slutet av utbildningen anser bedömaregruppen att studenterna med stor sannolikhet kommer att nå fördjupade kunskaper och få insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

Som ett gott exempel vill bedömaregruppen framhålla att betygskriterier för studentens egen skriftfärdighet anges under hela utbildningen och att omfattande skrivuppgifter förekommer i många av kurserna, till exempel i form av hemtentamen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt

kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

I självvärderingen anges att detta examensmål främst behandlas i kurser inom UVK, där bland annat kvantitativa och kvalitativa metoder tas upp redan i den första UVK-kursen. Även kopplingen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas i flera UVK-kurser. I lärosätets redogörelse av kurser inom UVK noterar bedömaregruppen att kopplingen till svenskämnet inte nämns för detta examensmål. Dock framgår att lärosätet avser att stärka samordningen mellan företrädare för UVK och ämnesföreträdarna. Bedömaregruppen ser det som ett viktigt utvecklingsområde eftersom det ämnesspecifika för området teori och metod måste beaktas och behandlas av ämnesspecialister.

Av intervjuerna framgår det att studenterna förbereds inför det självständiga arbetet i olika svenskurser. Exempelvis tas teori och metod upp tidigt i utbildningen, och de får läsa vetenskapliga artiklar. Det framgår dock inte hur dessa artiklar behandlas och huruvida ämnesspecifika metoder berörs. Också kursen *Uppsats i svenska med didaktisk inriktning* kommer, enligt självvärderingen, att tillgodose detta mål. Lärosätet planerar för utformningen av handledningen och för mitterminsseminarier i examensarbetskursen. Där deltar en examinator som kan ge indikationer på vad studenten behöver arbeta med. I samband med handledning och seminarier får studenterna förutsättningar för att behandla områden som är relevanta för detta examensmål, menar bedömaregruppen. Kursplanerna är specifika för självständigt arbete i svenska.

Bedömaregruppen ser positivt på förberedelserna inför kursen i det självständiga arbetet men betonar vikten av samarbete med UVK om ansvar, innehåll och gränser. Självvärderingen visar inte hur relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, och dess betydelse för yrkesutövningen, kommer att beaktas i utbildningen. Vid intervjuerna ställdes frågor om detta, men det är fortfarande ot tydligt för bedömaregruppen hur denna del av målet uppfylls vilket gör att det är ett utvecklingsområde.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

I självvärderingen menar lärosätet att målet behandlas inom UVK. Det framgår dock inte för bedömaregruppen hur svenskämnet omhändertas inom UVK. Vid intervjuerna frågade bedömaregruppen hur lärosätet arbetar för att säkerställa att studenterna uppnår målet, men det är fortfarande oklart för bedömaregruppen hur lärosätet arbetar med målet i utbildningen. Av självvärderingen framgår att UVK omfattar flera svenskämnesdidaktiska inslag, men under intervjuerna framkom det att lärare från svenskämnet inte är involverade. Av intervjuerna framgår också att inget samarbete finns mellan ämnen och UVK angående det ibland ämnesanknutna innehållet eller de ämnesdidaktiska inslagen i UVK-kurser, även om svenskämnet är representerat i programrådet. Därigenom finns en risk för att innehållet i ämnesdidaktiken i svenska blir ot tydligt för studenterna eftersom flera parter är involverade utan att ha kontakt eller samarbete med varandra. Dessutom äventyras anknytningen den svenskämnesdidaktiska forskningen i vissa delar. Ytterligare

en konsekvens blir att ämne och ämnesdidaktik delvis skiljs åt, vilket enligt bedömargruppen inte är att rekommendera.

Ett genomgående drag i utbildningen, med koppling till VFU, är att de teoretiska studierna konkretiseras i undervisningssituationer som omfattar både planering, genomförande och utvärdering. Dessa situationer värderas och granskas kritiskt, och studenterna reflekterar också kring dem. Därigenom relateras forskning till yrkesverksamhet och kunskapsutveckling. Det finns inga självständiga arbeten som kan utgöra underlag för bedömningen, men i planerade seminarier och vid handledning av självständigt arbete får studenten tillfällen att visa förmågor med anknytning till detta mål.

Sammantaget ser bedömargruppen en brist i måluppfyllelsen med avseende på oklarheterna angående ämnesdidaktikens relation till UVK. I självvärderingen anges att målet behandlas i UVK, men under intervjuerna sades att svenskämnet har hand om ämnesdidaktiken. Det blir därmed otydligt hur svenskläraryrkesutbildningens olika delar kopplas samman, särskilt litteraturdidaktik med litteraturvetenskap och språkdidaktik med språkvetenskap. Därmed blir progressionen otydlig, och bedömargruppen anser inte att måluppfyllelsen säkerställs. Bedömargruppen rekommenderar därmed att lärosätet för svenskläraryrkesutbildningen förtydligar och säkerställer måluppfyllelse genom att se över lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer i tillämpliga kurser. Bedömargruppen understryker vikten av att lärosätet säkerställer att den specialiserade kompetensen också står för undervisningen i ämnesläraryrkesprogrammens respektive del.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Examensmålet berörs delvis inom UVK men kompletteras med uppgifter som gäller specifikt svenskämnet och som bedömargruppen anser ökar sannolikheten för att examensmålet uppfylls när utbildningen är helt utvecklad. Stora delar av kurslitteraturen återspeglar svenskämnesdidaktiska perspektiv. Varje termin gör lärosätet också en avvägning mellan ämneskunskaper och ämnesdidaktik i samband med att man hanterar kurslitteraturlistor. En bärande tanke i utformningen av svenskkurserna är att inkludera metodiska inslag genom att låta studenterna möta situationer som kan överföras till en tänkt undervisningssituation och utgöra underlag för ämnesdidaktisk reflektion. Lärosätet ger exempel på innehåll, såsom kritik på analytisk grund och respons, och examination, till exempel i form av skriftlig litteraturanlys, elevtextanalys och textutvecklande respons till eleven. Detta sätt att relatera de teoretiska studierna till konkret undervisningssituation är enligt bedömargruppen ett positivt exempel på hur studenten kan förberedas för sin VFU. Ingen VFU har ännu genomförts, men enligt intervjuerna planerar lärosätet för att de svenskämnesdidaktiker som kommer att undervisa också gör VFU-besök och i praktiken bedömer, medan lärare inom UVK formellt examinerar, enligt uppgifter i intervjuer. Bedömargruppen uppfattar osäkerhet om ansvarsfördelningen avseende VFU och vill peka på vikten av att tydliggöra var ansvaret för VFU ligger.

I underlaget anges flera utvecklingsområden, bland annat att fördjupa samarbetet med UVK angående gränsen mellan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik. Ett annat är att i svenskkurserna utveckla samverkan med främst gymnasieskolor, exempelvis i form av

seminarieserier. Ytterligare ett är att skapa en tydlig progression i utbildningen även för ämnesdidaktik och metod eftersom ämneskunskaperna hittills haft störst fokus. Bedömargruppen ser positivt på att dessa utvecklingsområden identifieras och delar lärosätets uppfattning att de är angelägna.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Enligt självvärderingen omhändertar lärosätet examensmålet huvudsakligen inom UVK, men det ges även ämnesrelaterade exempel som medför att målet med sannolikhet uppfylls när utbildningen är fullt utbyggd. Bedömargruppen vill i sammanhanget framhålla vikten av att examensmålet tydligt knyts till ämnet svenska och ämnesdidaktik och inte i första hand till UVK-kurser med ett allmänt didaktiskt innehåll.

I flera svenskkurser ingår moment där studenterna planerar och genomför undervisning i anslutning till ett specifikt ämnesinnehåll. Lärosätet ger exempel på undervisningsupplägg som omfattar både planering, genomförande och utvärdering, vilka värderas och kommer andra studenter till del. Exempelvis får studenter ge respons på varandras texter för att i ett senare skede, med beaktande av de egna erfarenheterna av respons, göra en textanalys på en autentisk elevtext och därefter ge respons till eleven. Detta, menar bedömargruppen, berör ett centralt område i svensklärares yrkesutövning eftersom det krävs att responsgivaren har stor kunskap om hur responsen kan utformas och hur den individuella elevens skrivande kan stimuleras för att hen ska känna fortsatt lust att skriva. Frågor av betydelse för varje elevs lärande berörs också inom kurser i sociolingvistik. Bedömargruppen anser att detta är goda exempel på hur ämneskurser och ämnesdidaktik kan vävas samman i utbildningen.

Ingen VFU har ännu genomförts och denna del av utbildningen är, enligt intervjuerna, under utveckling. Svenskämnesdidaktiker ska göra VFU-besök, men hur ansvaret för dessa och andra delar av VFU:n ska fördelas mellan ämnen och UVK är ännu inte klart. Som ett utvecklingsområde anger lärosätet att moment i delkurser ska få tydligare koppling till VFU-perioder, både som förberedelse inför VFU och som uppföljning efteråt. Bedömargruppen ser positivt på att ämnesdidaktiker kommer att genomföra VFU-besöken så att ämnesperspektivet beaktas, liksom på strävan att koppla teoretiska studier till VFU:n. Ytterligare ett utvecklingsområde som anges är att i enstaka moment samverka med lärare från skolor, till exempel när man diskuterar lektionsplaneringar. Bedömargruppen menar att det är betydelsefullt att lärosätet identifierar dessa utvecklingsområden som är viktiga för ämneslärarutbildningen i svenska. Den första VFU-perioden ligger först i termin sex och det är därför angeläget att studierna under de föregående terminerna inkluderar ämnes- och ämnesdidaktiska moment som kan kopplas till VFU liksom möjligheter att träffa verksamma lärare.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras inte i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen skrivs inget specifikt om svenskämnet när det gäller jämställdhetsperspektivets integrering i utbildningen. Man anger att svenskämnet har stora möjligheter att behandla jämställdhets- och värdegrundsfrågor i olika kurser med anknytning till språk, litteratur och medier, men kanske framför allt i kursen Språksociologi. Lärosätet redogör dock inte för hur jämställdhetsperspektivet behandlas i dessa kurser, och man anger inga lärandemål, läraaktiviteter eller former för examination. Bedömaregruppen ser till de kurser som hittills hunnit ges i svenskläroarutbildningen vid lärosätet och menar att det borde ha varit möjligt att närmare kommentera hur jämställdhetsperspektivet beaktas i dem. Under intervjuerna sägs dock att perspektivet behandlas löpande i utbildningen och att man exempelvis reflekterat kring hur män och kvinnor lyfts fram i olika kurser. Att lärandemål inte redovisas inom svenska kan, enligt bedömaregruppen, tyda på att perspektivet inte fått tillräcklig uppmärksamhet. Lärosätet påpekar att problem kan uppstå om vikarier undervisar. Bedömaregruppen vill här betona vikten av att jämställdhetsperspektivet synliggörs i kursplanerna för att det inte ska bli beroende av vilken lärare som har kursen.

Bedömaregruppen uppfattar att lärosätet är medvetna om jämställdhetsperspektivet, men att systematiken i hur perspektivet behandlas inom svenska kan stärkas. Bedömaregruppen uppmanar lärosätet att ytterligare uppmärksamma jämställdhetsperspektivet i detta avseende.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts inte vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker inte till relevanta intressenter.*

I svenskläroarutbildningen görs helkursvärderingar i enlighet med lärosätets riktlinjer, men på grund av låg svarsfrekvens har de inte gett den önskade återkopplingen. Därför planerar man att vid kommande kursvärderingar ha en inledande diskussion om kursmomenten som sedan följs av en skriftlig utvärdering där studenten betonar vad som är viktigast att lyfta fram för olika områden. Utvärderingar på delkursnivå görs och ger mer omfattande kunskap om vilka områden som behöver utvecklas. Under intervjuerna angavs det att lärosätet beaktar studenternas synpunkter om framtida kurser, men i det samlade underlaget ges inga exempel på åtgärder till följd av uppföljningen. Varken självvärderingen eller intervjuerna klargjorde hur resultat och genomförda åtgärder återkopplas till intressenter.

Bedömaregruppen ser positivt på de planerade åtgärderna för att höja svarsfrekvensen vid utvärderingarna inom svenskämnet, men saknar exempel på vidtagna åtgärder och på hur intressenterna får återkoppling.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Examinationsresultat följs upp och är särskilt viktiga under den första terminen med de inledande två delkurserna i svenska, i vilka många blir underkända. De studenter som avbryter sin utbildning gör det ofta efter första eller andra delkursen. I självvärderingen beskriver lärosätet att detta beror på att studenterna då får större kunskap om ämnets karaktär och inser att ämnet kanske inte passar, varvid de omvärderar ämnesvalet eller kanske yrkesvalet. Bedömaregruppen menar att det också finns en annan tolkning, nämligen att studenterna kan uppleva kursen *Svenska språkets struktur* som en svår första kurs och att den blir en hög tröskel att ta sig över. Bedömaregruppen rekommenderar lärosätet

att undersöka varför studenterna väljer att avbryta sin utbildning och om en annan första kurs kanske skulle fungera bättre som introduktion till utbildningen.

För de studenter som är tveksamma har lärosätet satt in olika stödjande åtgärder: utökad lärartid i de inledande kurserna, mentorsverksamhet i form av "supplemental instruction" och samarbete med Studieverkstaden. Dessa åtgärder har ännu inte utvärderats, men bedömagruppen ser positivt på dem.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges inte möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

På programnivå ingår studenterna enligt självvärderingen i ämneslärarutbildningens programråd, ämneslärarutbildningens budgetgrupp, institutionsstyrelsen och ett utbildningsråd för lärarstudenter. De har alltså formella möjligheter till inflytande inom programmet, enligt bedömagruppen. Dessutom framgår det att det finns studeranderepresentation när lärosätet fastställer kursplaner och litteraturlistor i sektionsstyrelser. Studenterna kan lämna synpunkter på utbildningen i samband med olika typer av kursvärderingar, både inom och efter olika kurser.

Ämneslärarutbildningen vid lärosätet befinner sig i en uppbyggnadsfas och många kurser har ännu inte hunnit ges, men inom svenskämnet har lärosätet strävat efter en tydlig progression mellan delkurser i programmet. Enligt lärosätet tillhandhålls i början av utbildningen en översikt över vilka kurser som ingår/ska ingå, men det samlade underlaget tyder ändå på att kommunikationen kring detta kan utvecklas ytterligare. Studenterna har formella möjligheter att påverka men ett forum där studenterna kan påverka svenskämnet specifikt vore önskvärt. Enligt bedömningsunderlaget beaktar lärosätet dock de synpunkter på framtida kurser som studenterna framför i kursutvärderingar.

Eftersom utbildningen befinner sig i ett uppbyggnadsskede anser bedömagruppen att det vore rimligt att involvera studenterna i utvecklingen av ämneslärarprogrammet, mer specifikt för ämnet svenska, i högre grad än vad som framgår av bedömagruppens samlade underlag. Likaså borde studentperspektivet beaktas i högre grad i de svenskkurser som redan ges.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Bedömagruppen bedömer att utbildningen när den är helt utformad, sannolikt kommer att genomföras på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker också med det omgivande samhället.

I självvärderingen anges att samverkan sker med övriga lärarutbildningar, Lärosäten Syd, som är ett nätverk mellan lärosäten i Sydsverige, och i internationella nätverk. För svenskämnet specifikt

samverkar man med yrkesverksamma lärare genom gemensamma seminarieserier och workshoppar. Detta samarbete är etablerat men ska utvecklas ytterligare. Yrkesverksamma lärare inbjuds även att vara delaktiga i utbildningen i svenska och möta studenterna. Vidare samarbetar lärosätet med bibliotek. Bedömargruppen anser dessa är exempel på relevant samverkan med det omgivande samhället och att det visar på goda möjligheter för studenter att möta arbetslivet.

Ingen VFU har ännu genomförts och denna del av utbildningen är, enligt intervjuerna, under utveckling. Ämnesdidaktiker ska också göra VFU-besök, vilket bedömargruppen betonar vikten av. Ytterligare ett utvecklingsområde som anges är att i enstaka moment samverka med lärare från skolor, till exempel när man diskuterar lektionsplaneringar. Den första VFU-perioden ligger först i termin sex, och enligt bedömargruppen är det därför angeläget att studierna under de föregående terminerna inkluderar ämnes- och ämnesdidaktiska moment som kan kopplas till VFU:n, liksom möjligheter att träffa verksamma lärare.

I underlaget framhålls också att ämneskunskap och ämnesdjup är viktiga delar i förberedelserna för arbetslivet, och lärosätet kopplar kontinuerligt ämnesstudierna till skolans verksamhet och läroplanerna. Det framgår även i självvärderingen hur till exempel kurser i sociolingvistik behandlar frågor om etnicitet, genus och klass. Detta är viktigt med tanke på de heterogena klassrum som studenterna kommer att möta. Bedömargruppen vill dock betona att perspektivet är viktigt att hålla levande, både allmänt i utbildningen och specifikt i svenskämnet.

Samlat omdöme ämne- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Bedömargruppen anser utifrån underlagen att antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga kompetens i ämnet svenska är adekvat, den professionsrelaterade kompetensen bedöms vara svagare och den svenskämnesdidaktiska kompetensen bedöms vara inte tillfredsställande. Detta är lärosätet medvetna om och man arbetar på olika sätt för att tillgodose kraven. Exempelvis håller lärosätet på att bygga upp en ämnesdidaktisk forskningsmiljö med bland annat en planerad anställning av en professor i ämnesdidaktik.

Enligt bedömargruppen finns en vetenskaplig miljö med ett nära samband mellan forskning och utbildning, men den professionsinriktade miljön är svagare liksom organisationen kring utbildningen. Bedömargruppen rekommenderar att forskningen inom Språk- och litteraturcentrum stärker den ämnesdidaktiska kompetensen och att lärosätet rekryterar disputerade ämnesdidaktiker. Därtill föreslås att ett forum för samarbete skapas för att säkra att utbildningen uppfattas som en helhet av studenterna.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Samtliga kurser i ämneslärarutbildningen i svenska är utformade specifikt för lärarstudenter, vilket gör att de kan anpassas till yrkesutövandet och till didaktiska frågor. Programmets kurser

fokuserar på de ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, och fördjupning sker genomgående genom att disputerade lärare som är aktiva forskare, ofta med professorskompetens, undervisar och fördjupar olika frågor. Bedömggruppen anser att studenterna med stor sannolikhet kommer att kunna nå "fördjupade kunskaper" i slutet av utbildningen. Innehållet i flera kurser i svenska språket och litteraturvetenskap är tydligt, medan lärandemål, läraaktiviteter och examination av kurserna behöver tydliggöras ytterligare av lärosätet.

Bedömggruppen menar att målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Samordningen mellan UVK och ämnesföreträdarna ska stärkas, och bedömggruppen ser här ett viktigt utvecklingsområde eftersom det ämnesspecifika avseende området teori och metod måste beaktas och behandlas av ämnesspecialister. Studenterna förbereds inför det självständiga arbetet genom olika svenskkurser, och lärosätet planerar för utformningen av handledning och examination, som genomförs av disputerade ämnesspecialister. Bedömggruppen ser positivt på dessa förberedelser inför det självständiga arbetet. Det framgår dock inte hur relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen kommer att beaktas i utbildningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inte. Lärosätet hänvisar till att målet uppfylls inom UVK men där framgår inte kopplingen till svenskämnet. Detta kan leda till att ämnesdidaktiken i svenska får ett ottydligt innehåll för studenterna eftersom flera parter är involverade utan att ha kontakt eller samarbete med varandra. Dessutom äventyras i vissa delar anknytningen till den svenskämnesdidaktiska forskningen, liksom kopplingen mellan ämnet och ämnesdidaktiken. I andra delar av självvärderingen redogör man dock för hur teoretiska studier i svenska genomgående kopplas till konkreta undervisningssituationer där planering, genomförande och utvärdering ingår. Inga självständiga arbeten har ännu skrivits, men i planerna ingår moment som rör detta mål. Sammantaget ser bedömggruppen en brist i måluppfyllelsen med avseende på oklarheterna angående ämnesdidaktikens relation till UVK. Bedömggruppen understryker vikten av att lärosätet säkerställer att den specialiserade kompetensen också står för undervisningen i ämneslärarprogrammets respektive del.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet gör varje termin en avvägning mellan ämneskunskaper och ämnesdidaktik. Svenskkurserna utformas för att studenterna ska möta situationer som kan överföras, med lämplig anpassning, till en tänkt undervisningssituation och bli underlag för didaktisk reflektion. Bedömggruppen ser positivt på detta sätt hålla både ämnesdidaktik och metodik levande under utbildningen.

Målet om att visa förmåga att planera, genomföra och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten för att stimulera varje elevs lärande och utveckling uppfylls. Examensmålet behandlas huvudsakligen inom UVK, men även ämnesrelaterade exempel ges som medför att målet med sannolikhet uppfylls när utbildningen är fullt utbyggd. Frågor av betydelse för varje elevs lärande berörs i olika kurser, till exempel i sociolingvistik. Bedömggruppen menar att de utvecklingsområden som lärosätet identifierar är viktiga för ämneslärarutbildningen i svenska.

Jämställdhetsperspektivet ingår i olika svenskkurser, men det framgår inte hur det behandlas eftersom inga lärandemål, läraaktiviteter eller former för examination anges. Inte heller är det synligt i

tydliga kursmål. Bedömggruppen vill här betona vikten av att jämställdhetsperspektivet synliggörs i kursmålen för att det inte ska bli beroende av vilken lärare som har kursen.

Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp, men åtgärder och återkopplingen är inte tillfredsställande. Man gör helkursutvärderingar i enlighet med lärosätets riktlinjer, men på grund av en låg svarsfrekvens ger de inte den förväntade informationen. Kommande kursvärderingar kommer därför att inledas med en diskussion om kursmomenten, följt av en skriftlig utvärdering. Utvärderingar på delkursnivå ger mer omfattande information, och leder till att man identifierar fler utvecklingsområden. För bedömggruppen är det oklart hur lärosätet genomför åtgärder och återkopplar resultat av genomförda åtgärder till studenterna och relevanta intressenter.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid. Examinationsresultat följs upp och för de studenter som är i behov av det sätts olika stödjande åtgärder in. En del studenter avbryter sin utbildning tidigt, ofta efter de två första delkurserna. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att undersöka orsakerna till dessa avbrott.

Lärosätet uppfyller inte studentperspektivet på ett tillfredsställande sätt. Det finns studeranderepresentation när det gäller att fastställa kursplaner/litteraturlistor och genomföra olika typer av kursutvärderingar, både inom och efter kurser. Studenterna har formella möjligheter att påverka men ett forum där studenterna kan påverka svensklärarytbildningen specifikt vore önskvärt. Lärosätet beaktar dock de synpunkter på framtida kurser som studenterna framför i kursutvärderingar. Bedömggruppen anser att det vore rimligt att studentperspektivet beaktades mer speciellt i uppbyggnadsskedet av svensklärarytbildningen, och att man i högre grad beaktar studentperspektivet i de svenskkurser som redan ges.

Arbetsliv och samverkan behandlas på ett tillfredsställande sätt. Samverkan sker med övriga lärarutbildningar, Lärosäten Syd och i internationella nätverk, liksom med yrkesverksamma lärare genom föreläsningar för studenter, gemensamma seminarier och workshoppar. Ämnesstudierna kopplas till skolans verksamhet och till läroplaner, och exempelvis kurser i sociolingvistik behandlar frågor om etnicitet, genus och klass, vilket är viktigt med tanke på de heterogena klassrum som studenterna kommer att möta. Dessutom samarbetar man med bibliotek. Bedömggruppen vill dock betona att perspektivet är viktigt att hålla levande både i utbildningen i stort och i ämnena.

Lärosäte: Lunds universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska.

Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet

Ämneslärarutbildningen vid Lunds universitet startade i egen regi 2016 efter att i flera år inom lärarutbildning ha samverkat med Högskolan i Kristianstad. Knappat hälften av utbildningen har genomförts när självvärderingen skrevs.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara inte tillfredsställande

När det gäller personal och vetenskaplig samt professionsinriktad och pedagogisk miljö är idag allt för stor andel av lärarna i UVK-kurserna tidsbegränsat anställda. Bedömggruppen utgår ifrån att lärosätet kommer att åtgärda det nu när utbildningens sista två år genomförs av den första studentkullen. Många av lärarna har ämneslärarexamen vilket stärker den professionsinriktade kompetensen inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK). Bedömggruppen anser att antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga kompetens i litteraturvetenskap och språkvetenskap är adekvat, den professionsrelaterade kompetensen bedöms vara svagare och den svenskämnesdidaktiska kompetensen bedöms vara inte tillfredsställande. Detta är lärosätet medvetet om och man arbetar på olika sätt för att tillgodose kraven. Exempelvis håller lärosätet på att bygga upp en ämnesdidaktisk forskningsmiljö med bland annat en planerad anställning av en professor i ämnesdidaktik.

Lärosätet har inom UVK byggt upp forskningsmiljöer som lärarna ingår i. Många av dem har också ämneslärarexamen vilket bedömggruppen ser som ett steg mot en professionsinriktad miljö. För inriktningen svenska finns en vetenskaplig miljö med ett nära samband mellan forskning och utbildning, men den professionsinriktade miljön är svagare. Organisationen kring samverkan mellan utbildningens olika delar, ämne, ämnesdidaktik, UVK och VFU, framstår som oklar. Bedömggruppen rekommenderar att forskningen inom Språk- och litteraturcentrum stärker den ämnesdidaktiska kompetensen och att lärosätet rekryterar disputerade ämnesdidaktiker. Därtill föreslås att ett forum för samarbete skapas för att säkra att utbildningen uppfattas som en helhet av studenterna.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Samtliga kurser i ämneslärarutbildningen i svenska är utformade specifikt för lärarstudenter, vilket gör att de kan anpassas till yrkesutövandet och till didaktiska frågor. Programmets kurser fokuserar på de ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, och fördjupning sker genomgående genom att disputerade lärare som är aktiva forskare, ofta med professorskompetens, undervisar och fördjupar olika frågor. Bedömggruppen anser att studenterna med stor sannolikhet kommer att kunna nå "väsentligt fördjupade kunskaper" i slutet av utbildningen. Innehållet i flera kurser i svenska språket och litteraturvetenskap är tydligt, medan lärandemål, läraaktiviteter och examination av kurserna behöver tydliggöras ytterligare av lärosätet.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Vetenskapsteori och metodval berörs i princip i alla kurserna inom UVK. Bedömargruppen anser att detta är tillfredställande men vill peka på att det finns behov att också explicit inkludera undervisning om välkända analysmetoder. Eftersom UVK-kurs 8 ännu inte genomförts uppfattar bedömargruppen det som att självvärderingens beskrivningar utgår från den kurs som genomförts i samarbete med Högskolan i Kristianstad, och att Lunds universitets planerade kurser har liknande innehåll och genomförande. Relationen mellan vetenskap och beprövad erfarenhet ingår i kursen *Utvärdering och utvecklingsarbete* (UVK 7). Inte heller denna kurs är genomförd men lärosätet ska enligt självvärderingen utveckla kursen som gavs i samarbete med Högskolan i Kristianstad vilken framstår som rimlig för ändamålet enligt bedömargruppen. För inriktningen svenska framgår dock inte hur relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen kommer att beaktas. Det beskrivs dock att samordningen mellan UVK och ämnesföreträdarna ska stärkas, och bedömargruppen ser här ett viktigt utvecklingsområde eftersom det ämnesspecifika avseende området teori och metod måste beaktas och behandlas av ämnesspecialister. Studenterna förbereds inför det självständiga arbetet genom olika svenskkurser, och lärosätet planerar för utformningen av handledning och examination, som genomförs av disputerade ämnesspecialister. Bedömargruppen ser positivt på dessa förberedelser självständiga arbetet. Trots vissa svagheter anser bedömargruppen att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inom UVK men säkerställs inte inom inriktningen svenska. UVK bidrar till måluppfyllelse genom att lärosätet har visat på en progressionsplan med början i UVK 1 och framåt om hur detta mål ska uppfyllas och examineras. Detta framstår som rimligt för bedömargruppen men gruppen anser att lärosätet snarast behöver utveckla mer konkreta planer för hur denna fokusering ska realiseras. En ambition är att kursinnehåll generellt relateras till egna och andras erfarenheter av VFU och yrkesverksamhet, något som lärosätet vill utveckla ytterligare. Bedömargruppen anser att det är viktigt att lärosätet säkerställer att dessa planer och ambitioner blir verklighet när kurserna ges. Bedömargruppen gör bedömningen att UVK genom sin utformning och sitt genomförande kan skapa förutsättningar för måluppfyllelse, men kopplingen till svenskämnet framgår inte. I UVK ingår ämnesdidaktiska inslag som inte svenskämnesdidaktiker ansvarar för. Detta kan leda till att ämnesdidaktiken i svenska får ett ottydligt innehåll för studenterna eftersom flera parter är involverade utan att ha kontakt eller samarbete med varandra. Dessutom äventyras i vissa delar anknytningen till den svenskämnesdidaktiska forskningen, liksom kopplingen mellan ämnet och ämnesdidaktiken. I andra delar av självvärderingen redogör man dock för hur teoretiska studier i svenska genomgående kopplas till konkreta undervisningssituationer där planering, genomförande och utvärdering ingår. Inga självständiga arbeten har ännu skrivits, men i planerna ingår moment som rör detta mål. Sammantaget anser bedömargruppen att utbildningen har flera olika lärandeaktiviteter och examinationer som möjliggör måluppfyllelse. Dock blir progressionen ottydlig till följd av svenskämnesdidaktikens relation till UVK. Det finns flera svagheter i utbildningen som tillsammans tyder på att måluppfyllelsen inte säkerställs och bedömargruppen understryker vikten av att lärosätet säkerställer att den specialiserade kompetensen också står för undervisningen i ämneslärarprogrammets respektive del.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet behandlar och planerar att behandla didaktik i kursen UVK 3, Undervisningsämnen; mål, innehåll och arbetssätt, i

UVK-kurs 5, Bedömning av kunskaper och betygsättning, och i de kommande kurserna UVK 7 och UVK 8 där studenterna ska planera och utvärdera ett didaktiskt utvecklingsprojekt. När det gäller metodik ser lärosätet att det med fördel hanteras av personer med ämneskompetens inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Examination sker genom seminarier kopplade till uppgifter inom VFU där studenten ska koppla didaktiken till sin praktik. Bedömggruppen ser det som en svaghet att inte studentens praktiska förmåga att tillämpa didaktiken ingår som en del i examinationen för detta mål. I underlagen framträdde en bild av att det är liten samordning mellan UVK-kurserna och ämnesdidaktikkurserna när det till exempel gäller didaktik- och metodikinslagen i utbildningen. Bedömggruppen rekommenderar att lärosätet ser över samordningen mellan UVK, ämnes- samt ämnesdidaktiska studier och VFU. Lärosätet gör varje termin en avvägning mellan ämneskunskaper och ämnesdidaktik. Svenskkurserna utformas för att studenterna ska möta situationer som kan överföras, med lämplig anpassning, till en tänkt undervisningssituation och bli underlag för didaktisk reflektion. Bedömggruppen ser positivt på detta sätt hålla både ämnesdidaktik och metodik levande under utbildningen.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls så till vida att utbildningen möjliggör måluppfyllelse men den säkerställs inte. Lärosätet pekar i självvärderingen ut flera kurser inom UVK som behandlar att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning. De beskrivningar som ges av utbildningens inslag saknar dock konkretion och det ges inga exempel på vad man gör eller ska göra. Förklaring till detta är att samtliga UVK-kurserna ännu inte genomförts vid skrivandet av självvärderingen. Examensmålet behandlas huvudsakligen inom UVK men för inriktningen svenska ges ämnesrelaterade exempel som bidrar till måluppfyllelse när utbildningen är fullt utbyggd. Frågor av betydelse för varje elevs lärande berörs i olika kurser, till exempel i sociolingvistik. Bedömggruppen menar att de utvecklingsområden som lärosätet identifierar är viktiga för ämneslärarutbildningen i svenska. Bedömggruppen anser dock att lärosätet brister när det gäller att genom examination säkerställa studenternas förmåga att utveckla och genomföra undervisning, och anser att det är anmärkningsvärt att lärosätet inte inkluderar VFU i större omfattning för att säkerställa måluppfyllelse av detta mål. Bedömggruppens bedömning är att lärosätet behöver åtgärda detta, och att de planer som beskrivits inte är tillräckliga för att utbildningen ska kunna anses säkerställa måluppfyllelse.

Målet om att bedöma utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Lärosätet har visat att det finns planer för hur studenten ska utveckla förmåga att göra bedömningar utifrån relevanta målbeskrivningen. Hållbar utveckling finns ännu inte inskrivet i kursplanen och flera andra delar ingår i kurser som ännu inte givits inom utbildningen. Bedömggruppen utgår ifrån att lärosätet uppfyller de ambitioner som angivits.

Inom UVK beskrivs hur fler olika kurser kommer att beröra jämställdhetsperspektiv och bedömggruppen utgår återigen från att detta realiseras. Lärosätet anger vidare att kurslitteratur och examination granskas ur jämställdhetsperspektiv. Jämställdhetsperspektivet ingår i olika svenskkurser, men det framgår inte hur det behandlas eftersom inga lärandemål, lärtaktiviteter eller former för examination anges. Inte heller är det synligt i tydliga kursmål. Bedömggruppen vill här betona vikten av att jämställdhetsperspektivet synliggörs i kursmålen för att det inte ska bli beroende av vilken lärare som har kursen. Bedömggruppens bedömning är att lärosätet att beaktar ett jämställdhetsperspektiv i utbildningen men lärosätet rekommenderas att behandla perspektivet tydligare i de olika svenskkurserna.

Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp, men åtgärder och återkoppling är inte tillfredsställande. Att kvalitetsarbete sker i utbildningen säkerställs genom ett programråd. Det finns fungerande processer på programnivå för kursutvärdering och återkoppling till programråd, institutioner och lärare. Men för bedömargruppen är det oklart hur lärosätet genomför åtgärder och återkopplar resultat av genomförda åtgärder till studenterna och relevanta intressenter för svensklärarytbildningen. Lärosätet gör helkursutvärderingar i enlighet med lärosätets riktlinjer, men på grund av en låg svarsfrekvens ger de inte den förväntade informationen. Kommande kursvärderingar kommer därför att inledas med en diskussion om kursmomenten, följd av en skriftlig utvärdering. Utvärderingar på delkursnivå ger mer omfattande information, och leder till att man identifierar fler utvecklingsområden. Man har idag stort fokus på att utveckla nya UVK-kurser och ger exempel på utvecklingsarbete som pågår. Utifrån självvärderingen och intervjuerna är bedömargruppens slutsats att det idag finns brist på samverkan mellan UVK, ämnesdidaktik och VFU som behöver uppmärksamhet så fort som det akuta utvecklingsarbetet inom UVK är avslutat.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Examinationsresultat följs upp och för de studenter som är i behov av det sätts olika stödjande åtgärder in. En del studenter avbryter sin utbildning tidigt, ofta efter de två första delkurserna. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att undersöka orsakerna till dessa avbrott.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara inte tillfredsställande.

Lärosätet uppfyller inte studentperspektivet på ett tillfredsställande sätt. Studenterna finns som väntat representerade i råd och styrelser. Det finns studeranderepresentation när det gäller att fastställa kursplaner/litteraturlistor och lärosätet genomföra olika typer av kursvärderingar, både inom och efter kurser. Dock anser bedömargruppen att lärosätet bör arbeta säkerställa studenternas engagemang och höja svarsfrekvensen kursenkäterna. Bedömargruppen har inte genom underlagen kunnat fastslå att återkoppling sker till studenterna eller att de får medverka i kursutveckling. Studenterna har formella möjligheter att påverka men ett forum där studenterna kan påverka svensklärarytbildningen specifikt vore önskvärt. Lärosätet beaktar dock de synpunkter på framtida kurser som studenterna framför i kursutvärderingar. Bedömargruppen anser att det vore rimligt att studentperspektivet beaktades mer speciellt i uppbyggnadsskedet av svensklärarytbildningen, och att man i högre grad beaktar studentperspektivet i de svenskkurser som redan ges. Processerna för hur studenternas medverkan i kursutveckling säkerställs överlag, bör utvecklas.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

När det gäller arbetsliv och samverkan har lärosätet idag samverkansytor som ger förutsättningar för att utveckla aktiviteter och strategier för att säkerställa att utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och relevant för yrkeslivet. Samverkan sker med övriga lärarytbildningar, Lärosäten Syd och i internationella nätverk, liksom med yrkesverksamma lärare genom föreläsningar för studenter, gemensamma seminarieserier och workshoppar. Ämnesstudierna kopplas till skolans verksamhet och till läroplaner, och exempelvis kurser i sociolingvistik behandlar frågor om etnicitet, genus och klass, vilket är viktigt med tanke på de heterogena klassrum som studenterna kommer att möta. Dessutom samarbetar man med bibliotek. Bedömargruppen vill dock betona att perspektivet är viktigt att hålla levande både i utbildningen i stort och i ämnena.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

I självvärderingens beskrivning framkommer att utbildningen startade 2016, varför endast en liten del av utbildningen har genomförts när denna utvärdering genomförs. De tre omgångar som antagits hittills består av i genomsnitt ca 70 studenter per årskull.

Lärartabellen har inte fyllts i enligt instruktionerna när det gäller procentsatser. Vid intervjuerna angavs orsaken vara att man på lärosätet ser forskning som en del av undervisningen. Detta sätt att räkna har dock inte använts konsekvent på alla lärare i tabellen. Det är inte heller tydligt i lärartabellen vilka lärare som undervisar på de två modellerna av utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) som Lund ansvarar för. Vid intervjuerna förtydligades att "gemensamma lärare med övrig ÄLU vid LU" inte är verksamma som lärare i båda UVK-modellerna.

I lärartabellen framkommer att tre av de fyra universitetslektorer som står för huvuddelen av undervisningen i kurserna inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) har en tidsbegränsad anställning. Därtill finns en tillsvidareanställd adjunkt som undervisar mycket inom utbildningens UVK. Utöver det undervisar en professor, en universitetslektor och tre doktorander. Professorns insats enligt självvärderingen rör huvudsakligen tid för studenternas examensarbeten och omfattar 5 procent. Att en så hög andel undervisningen bedrivs av lärare med tidsbegränsad anställning är inte bra för det långsiktiga utvecklingsarbetet, menar bedömargruppen. Bedömargruppen anser att det är avgörande för utbildningens kvalitet och för säkerställandet av genomförandet på både kort och lång sikt att det finns tillsvidareanställd personal. Lärosätet planerar att rekrytera ytterligare en heltidsanställd universitetslektor som ska ha ett övergripande ansvar för VFU, men vid tiden för intervjuerna hade denna rekrytering ännu inte genomförts.

I självvärderingen framkommer att samtliga UVK- lärare har genomgått högskolepedagogisk utbildning. Flera av de personer som undervisar mycket på programmet har lärarexamen. Lärosätet planerar att anställa ytterligare en halvtidsadjunkt, vilket innebär att lärosätet får in ytterligare professionskompetens.

Det faktum att lärosätet genomfört endast några få kurser i UVK inom nuvarande struktur gör att bedömargruppen endast kan bedöma om förutsättningarna finns men inte i vilken grad det faktiskt realiserats. Bedömargruppen bedömer att antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens har möjligheter att bli adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt, allt eftersom de senare åren i utbildningens läggs till och genomförs. Det är nu viktigt att lärosätet säkerställa att dessa rekryteringar blir genomförda och lyckosamma.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

I självvärderingen anges att lärosätet, sedan de fick examenstillståndet 2011, har byggt upp en forskningsmiljö. Två professorer har anställts tillsammans med totalt 17 doktorander inom ämnesdidaktik, allmäntdidaktik, utbildningshistoria och utbildningssociologi. Det ser bedömaregruppen som positivt då dessa forskares verksamhetsfält knyter an till utbildningens ämnen. Lärarlaget har även skrivit en antologi för lärarutbildare, vilket för bedömaregruppen indikerar att det finns en aktiv vetenskaplig forskningsmiljö med tydlig anknytning till ämneslärarutbildningen vid lärosätet.

Doktoranderna och professorn som medverkar i utbildningen har enligt lärartabellen mycket forskningstid. Lektorerna har däremot endast 10 procent forskningstid vilket bedömaregruppen anser vara i underkant, då det är näst intill omöjligt bedriva fungerande forskning på så liten andel av heltid. Lektorerna har 20 procent av sin tid för forskning vilket för dem som arbetar 50 procent innebär 10 procent forskningstid. Bedömaregruppen ser utmaningar i att lyckas bedriva forskning på denna begränsade tid. Vid intervjun framkom att dessa lärare kan ingå i projekt tillsammans med andra forskare, vilket knappt övertygade bedömaregruppen om att lärosätet ger lektorerna en godtagbar möjlighet till forskning.

Enligt självvärderingen bedriver lärarna forskning inom relevanta områden vilket lärosätet menar säkerställer att forskningen kommer studenterna till del. Hur detta sker har inte framkommit tydligt för bedömaregruppen, varken i självvärdering eller vid intervjuerna. Då institutionen för utbildningsvetenskap har skickat in en ansökan till universitetsledningen för finansiering av uppbyggnaden kring praktisk forskning som involverar studenterna, finns enligt bedömaregruppens bedömning ytterligare möjligheter för studenterna, att när de nu kommer upp i de senare åren av utbildningen, ta del av forskning. Det är av stor vikt att lärosätet genomför de planerade insatserna för att säkra studenternas delaktighet.

Flera av de personer som undervisar mycket på programmet har lärarexamen, vilket bedömaregruppen ser som en styrka. Den planerade rekryteringen av ytterligare en halvtidsadjunkt, vilket innebär att lärosätet får in ytterligare professionskompetens. Att bygga upp en nära samverkan med VFU-skolorna för att tillsammans med dem utveckla studenternas professionskompetens är möjligt redan nu eftersom som den första VFU-kursen har genomförts, varför bedömaregruppen anser att lärosätet måste agera snarast för att säkra god samverkan.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen*

I självvärderingen framhålls att vetenskapsteori och metodval berörs i princip i alla kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Detta inleds i första kursen med att frågor om

vetenskaplig grund, beprövad erfarenhet och relationen däremellan behandlas. Den kurs där vetenskapsteori och metodval har störst fokus är UVK-kurs 8 (termin 9) som planeras förbereda studenterna inför skrivandet av det självständiga arbetet. I kursen ingår olika examinerande gruppmoment där studenterna exempelvis ska utforma enkätfrågor och intervjuguider utifrån fallbeskrivningar. I en hemtentamen ställs frågor om vetenskapsteoretiska inriktningar, kvalitativ och kvantitativ metod. Examinationen i kurserna kan vara i form av seminarium, individuell skriftlig essä eller individuell hemtentamen enligt självvärderingen. Bedömggruppen anser att detta är tillfredställande men vill peka på att det finns behov att också explicit inkludera undervisning om välkända analysmetoder. Eftersom UVK-kurs 8 ännu inte genomförts uppfattar bedömggruppen det som att självvärderingens beskrivningar utgår från den kurs som genomförts i samarbete med Högskolan i Kristianstad, och att Lunds universitets planerade kurser har liknande innehåll och genomförande. Vid intervjuerna framkommer att lärosätet ser det som ett stort arbete att skapa en röd tråd genom kurserna och att det är en utmaning att forskningsmetodik och vetenskapsteorin ligger i UVKn men att examensarbetet skrivs i ämnena.

Relationen mellan vetenskap och beprövad erfarenhet ingår i kursen Utvärdering och utvecklingsarbete (UVK 7). Inte heller denna kurs är genomförd men lärosätet ska enligt självvärderingen utveckla kursen som gavs i samarbete med Högskolan i Kristianstad vilken framstår som rimlig för ändamålet enligt bedömggruppen.

Bedömggruppen anser att utbildningen kommer att möjliggöra genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställa genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Enligt självvärderingen finns en planerad progression där en första grund för detta mål läggs i UVK 1, där studenterna utifrån sina egna erfarenheter ska reflektera över kunskapssyn och inläringssyn. Vidare anges att tanken är att forskningen successivt skall ges allt större plats i UVK-kurserna. I UVK-kurs 7 planerar lärosätet att behandla förändringsarbete utifrån ett forskningsbaserat arbetssätt för att utveckla yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen. Detta framstår som rimligt för bedömggruppen men gruppen anser att lärosätet snarast behöver utveckla mer konkreta planer för hur denna fokusering skall realiseras.

En ambition är att kursinnehåll generellt relateras till egna och andras erfarenheter av VFU och yrkesverksamhet, något som lärosätet vill utveckla ytterligare. Bedömggruppen anser att det är viktigt att lärosätet säkerställer att dessa planer och ambitioner blir verklighet när kurserna ges.

Bedömggruppen gör bedömningen att utbildningen kommer att möjliggöra genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställa genom examination, att studenten när examen utfärdas

visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen lyfter lärosätet upp UVK-kurser vars innehåll leder fram mot detta mål. Exempelvis behandlas enligt självvärderingen didaktik i kursen UVK 3, *Undervisningsämnen; mål, innehåll och arbetssätt*, där studenten ska kunna planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisningen genom ämnesdidaktiska, didaktiska och metodiska överväganden. I UVK-kurs 5, *Bedömning av kunskaper och betygsättning*, är syftet att aktualisera studentens ämnes-, ämnesdidaktiska och didaktiska kunskaper. Även de kommande kurserna UVK 7 och UVK 8 planeras att inkludera didaktiska kunskaper genom litteratur och genom att studenterna skall planera och utvärdera ett didaktiskt utvecklingsprojekt. När det gäller metodik ser lärosätet att det med fördel hanteras av personer med ämneskompetens inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier.

Examination som lärosätet beskriver genomförs inom den verksamhetsförlagda utbildning (VFU) som ingår i kursen UVK 3, där studenten ska koppla didaktiken till sin praktik. Detta examineras genom seminarier och uppgifter inom VFU. Bedömargruppen ser det som en svaghet att inte studentens praktiska förmåga att tillämpa didaktiken ingår som en del i examinationen för detta mål.

Via självvärderingen framträdde en bild av att det är liten samordning mellan UVK-kurserna och ämnesdidaktikkurserna när det till exempel gäller didaktik- och metodikinslagen i utbildningen. Denna bild förstärkes under intervjuerna. Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet ser över samordningen mellan UVK och ämnes- samt ämnesdidaktiska studier liksom samordningen mellan UVK-kurser och VFU.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet pekar i självvärderingen ut UVK 3, UVK 5 och UVK 7 som behandlar att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning. Vidare anges i självvärderingen att kursen UVK 4 behandlar innehåll som ska utveckla studenternas förmåga att kunna möta varje elevs behov. Kursen inkluderar specialpedagogik, språk, funktionsvariation, diagnoser med mera. De beskrivningar som ges av utbildningens inslag saknar konkretion. Man anger teman som ska inkluderas men det ges inga exempel på vad man gör eller ska göra. Bedömargruppen anser att en förklaring till detta är att samtliga UVK-kurserna ännu inte genomförts vid skrivandet av självvärderingen.

Mer allvarligt ser bedömargruppen på att det inte finns tillräcklig evidens för att lärosätet genom examination säkerställer studenternas förmåga att planera, genomföra och utveckla undervisning. Bedömargruppen anser att det är anmärkningsvärt att lärosätet inte ger exempel på praktiska inslag i

kommande VFU för att i större omfattning för att kunna säkerställa måluppfyllelse. VFU nämns i samband med en examinationsuppgift inom UVK 3. VFU bör enligt bedömargruppen spela en avgörande stor roll för att studenterna skall utvecklar och visa förmågan att planera och genomföra undervisning. Därför bör det inom de planerade VFU-kurserna ingå examinerande moment för att säkerställa progressionen mot detta mål, tillsammans med ämnesdidaktiska och allmäändidaktiska examinationer inom ämnesdidaktiska- och UVK-kurser. Förmågan behöver examineras i klassrumspraktiken och inte bara genom inlämningsuppgifter och seminarier. För bedömargruppen framträder en bild av en utbildning som skulle gynnas av större samordning och tydligare progression mellan utbildningens olika delar för att säkerställa måluppfyllelse. Bedömargruppen anser att lärosätet behöver åtgärda detta, och att de planer som beskrivits inte är tillräckliga för att bedömargruppen ska kunna anse att måluppfyllelse säkerställs.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Enligt självvärderingen berörs målet återkommande i UVK-kurserna, exempelvis i skolans demokrati- och värdegrundsuppdrag i UVK 1 som också examineras genom en uppgift. UVK 4 som genomförts i samverkan med Högskolan i Kristianstad, behandlar värdegrund, mänskliga rättigheter, internationella fördrag och konventioner samt skolans ansvar att ge elever det stöd de behöver. Enligt självvärderingen berörs etiska aspekter i flera av UVK-kurserna. Forskningsetik är planerad att tas upp i den avslutande UVK-kursen.

I självvärderingen anges att i kursen UVK 1 inkluderas aspekter som rör hållbar utveckling, exempelvis behandlas Agenda 30 kopplad till skolans roll. Dock finns inte detta ännu med i kursplanen enligt självvärderingen. Lärosätet skriver i självvärderingen att man i pågående revideringen av UVK-kurser kommer att diskuteras möjligheten att arbeta fram mer fördjupande och undervisningsrelaterande kursmoment med avseende på ämnesrelevanta perspektiv på hållbar utveckling för lärarstudenterna. Bland annat har man planer finns att inleda samarbete med forskare inom området för att utveckla hållbarhetsområdet i lärarutbildningen.

Vid intervjun framkom att hållbar utveckling ännu inte tagits med kursplanen för UVK 4 vilket enligt bedömargruppen är ett oroande tecken. Bedömargruppen gör bedömningen att lärosätet har relevanta inslag om hållbar utveckling men att lärosätet måste säkerställa långsiktig kvalitet på dessa inslag genom att föra in dem i kursplanerna och utveckla progressionen kring hållbar utveckling.

Bedömargruppen anser att lärosätet visat på tillräckligt konkreta planer för att utbildningen kommer att möjliggöra genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställa genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Jämställdhetsperspektivet berörs enligt självvärderingen i flera UVK-kurser, som en återkommande tematik. Enligt lärosätet tränas studenternas förmåga att beakta, kommunicera och förankra perspektivet och att skapa förebildande strukturer. Man beskriver att studenterna i samband med VFU inventerar kurslitteratur och material, varierar undervisningen och ser över examinationsformerna ur ett jämställdhetsperspektiv. Vidare anger lärosätet att maktrelationer och normer behandlas i undervisningen i till exempel UVK 4, 6 och 7 och i examinationen. Som utvecklingsområden pekar lärosätet ut kompetensutveckling och beredskap att i utbildningen ta in relevanta diskussioner som förs i skolan.

När det gäller genomförande anges i självvärderingen att kurslitteratur, annat material och undervisningen i stort analyserats ur ett jämställdhetsperspektiv för att därigenom ge studenterna exempel på undervisning som främjar jämställdhet, till exempel genom exempel i undervisningen som alla kan relatera till. Enligt lärartabellen undervisas studenterna av kvinnor och män i liknande omfattning vilket bidrar till bilden att lärosätets beaktar jämställdhet i utbildningens genomförande. Som utvecklingsområden pekar lärosätet på behov av kompetensutveckling och ökad beredskap att i utbildningen ta in relevanta diskussioner som förs i skolan.

De tankar om jämställdhet och beskrivningar av dess värde i lärarutbildning som beskrivs ingående i självvärderingen är övertygande. Bedömargruppen anser dock att en större konkretion och exempel på undervisningsaktiviteter och examinationsinslag hade varit önskvärt. Till exempel borde lärosätet återgett resultatet av de inventeringar av kurslitteraturen som lärarna på utbildningen genomfört och vilket utvecklingsarbete som det lett till.

Även om de nämnda kurserna ännu inte genomförts inom utbildningen vill bedömargruppen framhålla att lärosätet omgående behöver forma konkret kursmål med tillhörande examination som skapar en progression mellan kurserna för att förbereda studenterna inför att förankra ett jämställdhetsperspektiv i sin pedagogiska verksamhet. Man behöver också arbeta för att beakta de analyser av kurslitteratur och undervisning som man genomför för att utveckla utbildningen i strävan mot ett jämställt genomförande av utbildningen.

Bedömargruppen anser att lärosätet har förutsättningar att säkerställa att ett jämställdhetsperspektiv kommer att beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Det finns ett programråd med övergripande ansvar för utbildningen. Enligt självvärderingen hanterar de en inventering av omfattningen av ämnesdidaktik i de olika ämneskurserna. De arbetar även med att bygga upp kontinuerliga avstämningar mellan utbildningens ämnes- och ämnesdidaktiska studier, UVK och VFU. I självvärderingen anger lärosätet att programrådet inkluderar representanter från

utbildningens samtliga delar. Vid intervjuerna framkommer för bedömargruppen att detta inte betyder att alla ämnen är representerade, vilket bedömargruppen anser olyckligt.

I självvärderingen beskrivs att det efter varje avslutad kurs genomförs digitala kursutvärderingar där studenterna får besvara frågor kring exempelvis lärandemålen, deras egen insats och examinationsuppgifter. Efter att under en kortare period haft svagheter i rutinerna genomför lärosätet alltid kursutvärderingar där studenterna anonymt får framföra sina åsikter om kursen. I självvärderingen anger lärosätet att de vill arbeta med att höja svarsfrekvensen och få studenterna mer involverade och de anger kursutvärderingarna som exempel på utvecklingsområden. Möjlighet till fritextsvar ges också och utfallet redovisas i form av en rapport som skickas till kursansvarig lärare och utbildningens utbildningschef. I självvärderingen exemplifierar lärosätet med konkreta förändringar som gjorts utifrån kritik på tidigare kurser som givits tillsammans med Högskolan i Kristianstad. Lärarutbildningen ingår också i årliga kvalitetsdialoger på fakultetsnivå för att identifiera styrkor och utvecklingsområden i mer allmänna drag men att även inrikta sig på ett särskilt tema.

Utbildningen befinner sig i en uppbyggnadsfas. Detta återspeglas i självvärderingen där det framstår som att lärosätet lägger mycket fokus på utveckling av den nya sekvensen av UVK-kurser, och på introduktionsveckan. Det konkreta exempel på utvecklingsarbete som gavs i självvärderingen behandlade utvecklingen av UVK-kurserna, som delvis sker inom en högskolepedagogisk kurs. Bedömargruppen har förståelse för denna prioritering i denna fas av omstarten. Bedömargruppen anser dock att lärosätet inom kort behöver lägga större vikt på att säkerställa processer för kontinuerlig uppföljning och vidareutveckling och progression som också inkluderar de ämnesdidaktiska och ämnesinriktade kurserna. För bedömargruppen framstod som att samverkan mellan UVK och de ämnesdidaktiska inslagen i utbildningen var eftersatt och i behov av större fokus. Ytterligare en svaghet är avsaknad av evidens för att studenterna systematiskt får ta del av uppföljningarna, vilket vi återkommer till under studentperspektiv nedan.

Sammantaget finner bedömargruppen att det finns systematisk uppföljning och strukturer för kvalitetsarbete även om detta senare behöver utvecklas för att också tydligare omfatta ämnesdidaktiken.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

I självvärderingen beskriver lärosätet att de gör en uppföljning av studenter som är i behov av stöd. Det innebär att en studieplan upprättas och de centrala i detta arbete är studievägledarna som, om så bedöms nödvändigt, hänvisar vidare till exempelvis studenthälsan. Lärosätet tillhandahåller också stöd för att studenterna ska kunna genomföra sina studier genom funktioner benämnda Studieverkstaden och Pedagogiskt stöd. Anpassad examination för dem som behöver det erbjuds också. Genom bland annat introduktionsveckan och genom att erbjuda en bra utbildning försöker man skapa engagemang för studierna och undvika avhopp.

Även om utbildningen bara antagit tre studentkullar och det för bedömningen saknas statistik för genomströmning anser bedömargruppen att lärosätet verkar aktivt för att studenten skall genomföra utbildningen inom planerad studietid. Bedömargruppens slutsats är att lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv**Studentperspektiv**

Bedömning med motivering: *Studenten ges inte möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet anger att det finns studentrepresentanter i exempelvis programråd och i institutionsstyrelsen. För bedömargruppen är det oroande att inte studenternas roll har synliggjorts i andra sammanhang i denna självvärdering tex när man beskriver sammansättningen av programrådet under rubriken Uppföljning, åtgärder och återkoppling.

Vidare anser bedömargruppen att det är viktigt att studentgrupper som fått möjlighet att svara på enkäter också får återkoppling. Att sådan återkoppling sker framkom varken i självvärderingen eller vid intervjuerna. Sådan återkoppling kan också leda till ökad motivation att svara på kursenkäter, menar bedömargruppen. Vidare anser bedömargruppen att det är väsentligt att studenternas involveras i kursutveckling.

Under rubriken Uppföljning, åtgärder och återkoppling framkommer att i nästa fas av den pågående revideringen av UVK-kurserna kommer studenterna att inkluderas. Processerna för hur studenternas medverkan i kursutveckling säkerställs överlag bör utvecklas, framhåller bedömargruppen.

Bedömargruppen med stöd av underlagen anser att lärosätet idag ej ger studenterna tillfredställande möjlighet att ta en aktiv roll i utvecklingen av utbildningen.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Arbetsliv och samverkan**

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

I självvärderingen framkommer att det finns en extern representant i programrådet. Vid intervjuerna framkom att denna externa ledamot idag är en rektor genom vilken programrådet kan skicka frågor till ämneslärare. Lärosätet beskriver i självvärderingen att man har en stark samverkan med andra ämneslärarutbildningar inom Lärosäten Syd. Vidare anges att det sker samverkan med kommunerna genom ett regionalt samverkansråd. Detta bör enligt bedömargruppen skapa förutsättningar för en yrkeslivet relevant utbildning.

Bra är att lärosätet, som beskrivet i självvärderingen, inser arbetslivets föränderlighet. Förberedelsen för detta läggs främst på samverkan med olika samhällsaktörer. Hur de konkreta aktiviteterna skall se ut är inte klarlagt. Bedömargruppen anser också att dessa förberedelser för denna föränderlighet ska hanteras i samverkan med UVK-kursers innehåll.

Formuleringarna i självvärderingen beskriver i goda syften och möjligheter på ett övertygande sätt. För en fullgånge utbildning hade bedömargruppen krävt konkret evidens för vad det leder till och hur det kommer studenterna till del. Men bedömargruppen ser återigen att en delförklaring till detta är att utbildningen är mitt i en uppstartsfas. Inte minst i uppstartsfasen är konkret samverkan med det omgivande samhället viktigt för att därigenom kunna forma en yrkesrelevant utbildning varför

bedömggruppen uppmanar lärosätet i utvecklingsarbetet aktivt utnyttja de kontakter och samverkansytor man beskriver.

Bedömggruppen slutsats är därför att lärosätets har förutsättningar att säkerställa att utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Ämneslärarutbildningen i Lund startade i egen regi 2016 efter att i flera år inom lärarutbildning ha samverkat med Högskolan i Kristianstad. När självvärderingen skrevs hade studenterna bara genomgått 2 av 5 år. Bedömggruppen tolkar detta som en av orsakerna till att självvärderingen i stor utsträckning består av svepande beskrivningar om vad som är viktigt och vad man har för ambitioner, snarare än vad man gör, hur det ser ut i realiteten och hur det påverkar studenterna.

När det gäller personal och vetenskaplig samt professionsinriktad och pedagogisk miljö är idag allt för stor andel av lärarna i UVK-kurserna tidsbegränsat anställda. Bedömggruppen utgår ifrån att lärosätet kommer att åtgärda det nu när utbildningens sista två år genomförs av den första studentkullen. Lärosätet har byggt upp forskningsmiljöer som lärarna ingår i. Många av dem har också ämneslärarexamen vilket bedömggruppen ser som ett steg mot en professionsinriktad miljö.

Det finns planer inom flera UVK-kurser som ska ge studenterna fördjupade kunskaper om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt utveckla förmågan att kritiskt och systematiskt tillvara egna och andras erfarenheter. Den planen ser bedömggruppen som nödvändig för att utbildningen ska säkerställa möjligheten till studenternas måluppfyllelse.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Vetenskapsteori och metodval berörs i princip i alla kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Bedömggruppen anser att detta är tillfredsställande men vill peka på att det finns behov att också explicit inkludera undervisning om välkända analysmetoder. Eftersom UVK-kurs 8 ännu inte genomförts uppfattar bedömggruppen det som att självvärderingens beskrivningar utgår från den kurs som genomförts i samarbete med Högskolan i Kristianstad, och att Lunds universitets planerade kurser har liknande innehåll och genomförande. Relationen mellan vetenskap och beprövad erfarenhet ingår i kursen Utvärdering och utvecklingsarbete (UVK 7). Inte heller denna kurs är genomförd men lärosätet ska enligt självvärderingen utveckla kursen som gavs i samarbete med Högskolan i Kristianstad vilken framstår som rimlig för ändamålet enligt bedömggruppen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Lärosätet har visat en progressionsplan med början i UVK 1 och framåt om hur detta mål ska uppfyllas och examineras. Detta framstår som rimligt för

bedömggruppen men gruppen anser att lärosätet snarast behöver utveckla mer konkreta planer för hur denna fokusering skall realiseras. En ambition är att kursinnehåll generellt relateras till egna och andras erfarenheter av VFU och yrkesverksamhet, något som lärosätet vill utveckla ytterligare. Bedömggruppen anser att det är viktigt att lärosätet säkerställer att dessa planer och ambitioner blir verklighet när kurserna ges. Bedömggruppen gör bedömningen att UVK genom sin utformning och sitt genomförande kan skapa förutsättningar för målpuppfyllelse samt säkerställa den genom examination.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet behandlar och planerar att behandla didaktik i kursen UVK 3, Undervisningsämnen; mål, innehåll och arbetssätt, i UVK-kurs 5, Bedömning av kunskaper och betygsättning, och i de kommande kurserna UVK 7 och UVK 8 där studenterna ska planera och utvärdera ett didaktiskt utvecklingsprojekt. När det gäller metodik ser lärosätet att det med fördel hanteras av personer med ämneskompetens inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Examination sker genom seminarier kopplade till uppgifter inom VFU där studenten ska koppla didaktiken till sin praktik. Bedömggruppen ser det som en svaghet att inte studentens praktiska förmåga att tillämpa didaktik ingår som en del i examinationen för detta mål. I underlagen framträdde en bild av att det är liten samordning mellan UVK-kurserna och ämnesdidaktikkurserna när det till exempel gäller didaktik- och metodikinslagen i utbildningen. Bedömggruppen rekommenderar att lärosätet ser över samordningen mellan UVK och ämnes- samt ämnesdidaktiska studier liksom samordningen mellan UVK-kurser och VFU.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande är delvis uppfyllt. Lärosätet pekar i självvärderingen ut flera kurser inom UVK som behandlar att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning. De beskrivningar som ges av utbildningens inslag saknar dock konkretion och det ges inga exempel på vad man gör eller skall göra. Förklaring till detta är att samtliga UVK-kurserna ännu inte genomförts vid skrivandet av självvärderingen. Bedömggruppen anser dock att lärosätet brister när det gäller att genom examination säkerställa studenternas förmåga att utveckla och genomföra undervisning, och anser att det är anmärkningsvärt att lärosätet inte inkluderar VFU i större omfattning för att säkerställa målpuppfyllelse av detta mål. Bedömggruppens bedömning att lärosätet behöver åtgärda detta, och att de planer som beskrivits inte är tillräckliga för att bedömningsgrunden ska kunna anses vara helt uppfyllt.

Målet om att bedöma utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling är uppfyllt. Lärosätet har visat att det finns planer för hur studenten skall utveckla förmåga att göra bedömningar utifrån relevanta målbeskrivningen. Hållbar utveckling finns ännu inte inskrivet i kursplanen och flera andra delar ingår i kurser som ännu inte givit inom utbildningen. Bedömggruppen utgår ifrån att lärosätet uppfyller de ambitioner som angivits.

I självvärderingen beskrivs hur fler olika kurser kommer att beröra jämställdhetsperspektiv och bedömggruppen utgår återigen från att detta realiseras. Lärosätet anger vidare att kurslitteratur och examination granskas ur jämställdhetsperspektiv. Bedömggruppens bedömning är att lärosäte har förutsättningar att säkerställa att ett jämställdhetsperspektiv i utbildningen.

Utbildningen kvalitetsarbete säkerställs genom ett programråd. Det finns fungerande processer för kursutvärdering och återkoppling till programråd, institutioner och lärare. Man har idag stort fokus på att utveckla nya UVK-kurser och ger exempel på utvecklingsarbete som pågår. Utifrån

självvärderingen och intervjuerna är bedömargruppens slutsats att det idag finns brist på samverkan mellan UVK, ämnesdidaktik och VFU som behöver uppmärksamhet så fort som det akuta utvecklingsarbetet inom UVK är avslutat. Bedömargruppen anser att lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad tid.

När det gäller studentperspektiv anser bedömargruppen att det finns brister. Studenterna finns som väntat representerade i råd och styrelser. De har också möjlighet att svara på en anonym kursenkät. Dock anser bedömargruppen att lärosätet bör arbeta säkerställa studenternas engagemang och höja svarsfrekvensen kursenkäterna. Bedömargruppen har inte genom underlagen kunnat fastslå att återkoppling sker till studenterna eller att de får medverka i kursutveckling. Processerna för hur studenternas medverkan i kursutveckling säkerställs överlag bör utvecklas, framhåller bedömargruppen.

När det gäller arbetsliv och samverkan har lärosätet idag samverkansytor som ger förutsättningar för att utveckla aktiviteter och strategier för att säkerställa att den utbildningsvetenskapliga kärnan är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och relevant för yrkeslivet.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är inte adekvat och står inte i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Bedömargruppen anser utifrån underlagen att antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga kompetens i ämnet svenska är adekvat, den professionsrelaterade kompetensen bedöms vara svagare och den svenskämnesdidaktiska kompetensen bedöms vara inte tillfredställande.

Den ämnesmässiga kompetensen är hög och representerar olika områden inom ämnet svenska. De flesta lärare som undervisar på utbildningen har doktors- eller docentkompetens, dessutom undervisar sex professorer. Vid intervjuerna framgår att det finns en balans mellan lärare i svenska språket och lärare i litteraturvetenskap. Nästan alla lärare är tillsvidareförordnade och har genomgått minst två högskolepedagogiska kurser med fokus på undervisning. Både lektorer och professorer har tid för forskning och kompetensutveckling.

Av de lärare som anges i lärartabellen har tre professorer och en doktorand lärarexamen i svenska. Dessa bedriver bland annat forskning som är relevant för undervisning i svenskämnet, och bedömargruppen utgår från att de kommer vara delaktiga i den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) när den blir aktuell. Inga adjungerade adjunkter tycks undervisa, men gymnasielärare ger föreläsningar för studenterna. Inga lärare är disputerade i ämnesdidaktik och av både självvärderingen och intervjuerna framgår att lärosätet har identifierat behov av att stärka ämnesdidaktiken på olika sätt. Lärosätet planerar bland annat att anställa en professor som har svenskämnes didaktiska kompetens, och ett projekt har lett till ett systematiskt arbete för tydligare didaktiska inslag i svenskkurserna. För att ytterligare stärka ämnesdidaktiken utvecklas även ett

samarbete med gymnasielärare i svenska genom gemensamma fortbildningar och utbyten och en gemensam seminarierie. Av underlagen framgår inte om samarbetet också omfattar handledarutbildning. Ambitionen är, enligt självvärderingen, att utbildningen ska ha en tydlig förankring i dagens skolor. Bedömargruppen anser dock att detta inte är tillräckligt för att tillgodose de krav på ämnesdidaktisk kompetens som kan ställas på ämneslärarutbildningen. Bedömargruppen rekommenderar därför lärosätet att rekrytera disputerade med svenskämnesdidaktisk kompetens. Utöver detta är det positivt att man samverkar med skolor och knyter gymnasielärare i svenska till utbildningen.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Utifrån underlagen menar bedömargruppen att det finns en för utbildningen vetenskaplig miljö som bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Däremot bedöms den professionsinriktade miljön vara svagare, men bedömargruppen noterar att ambitioner finns att bygga upp denna del av utbildningsmiljön. Dock framstår organisationen kring utbildningens olika delar som oklar.

När självvärderingen skrevs hade svenskurser om sammanlagt 45 högskolepoäng hunnit ges vid lärosätet. Miljön erbjuder både bredd och djup med ett stort kursutbud, många forskningsprojekt och seminarierier. Flera av forskarna bedriver forskning som är kopplad till skola och svenskämnet specifikt och deltar även i olika omfattning i utbildningen. Biblioteket erbjuder även en bred verksamhet med bland annat seminarier om till exempel sökning i databaser. Därigenom knyts forskning och utbildning samman, enligt bedömargruppen. Bedömargruppen ser bibliotekets delaktighet i ämneslärarutbildningen som ett positivt exempel på hur lärosätets olika kompetenser kan samverka för att skapa en god utbildningsmiljö. Under läsåret 2019/20 planerar man att införa en struktur för att i lärarutbildningen tillvarata även forskning som inte är specifikt ämnesdidaktiskt inriktad och därigenom ge tillgång till fortbildning för verksamma lärare och möten mellan ämneslärarstudenter och verksamma lärare. Bedömargruppen ser positivt på utvecklingen av en ämnesdidaktisk forskningsmiljö med bland annat en professor med svenskämnesdidaktisk kompetens, men bedömargruppen rekommenderar även att forskningen inom Språk- och litteraturcentrum används för att stärka den ämnesdidaktiska kompetensen.

Språk- och litteraturcentrum och Institutionen för utbildningsvetenskap, som samordnar lärarprogrammen och ansvarar för utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) och VFU, ligger geografiskt nära varandra, vilket framhålls som positivt för utbildningen. Men vare sig självvärderingen eller intervjuerna visar tydligt hur svenskämnet, svenskämnets didaktik, UVK och VFU relateras till varandra eller hur organisationen ser ut. Bedömargruppen understryker vikten av att lärosätet tydliggör ansvarsfördelningen för och gränserna mellan ämnen, ämnesdidaktik, UVK och VFU, liksom programmets struktur och organisation samt studievägledning som nu finns vid båda institutionerna. Bedömargruppen anser därmed att utbildningsmiljön, med viss tveksamhet, är tillfredsställande. Lärosätet rekommenderas att skapa ett forum för samarbete för att utbildningen ska bilda en helhet för studenten.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande,*

samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

Samtliga kurser i ämneslärarutbildningen i svenska är utformade specifikt för lärarstudenter. Som en styrka framhåller lärosätet att programmets kurser fokuserar på de ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen och anknyter till ämnesplanen i svenska i LGY11/LGR11. Två kurser, *Retorik för lärare* och *Berättande i medier*, tillhör inte kärnan i svensk lärarutbildningen, men de lyfts fram i självvärderingen eftersom de berör bland annat demokratifrågor. Bedömaregruppen ser positivt på denna utveckling av kurserna i svenska eftersom kursutformningen medger att både ämneskunskaper, ämnesdidaktik och yrkesutövning beaktas kontinuerligt.

Innehållet i flera kurser i svenska språket och litteraturvetenskap beskrivs tydligt i självvärderingen. Däremot är redogörelsen för lärandemål, läraaktiviteter och examination av kurserna knapphändig. Bedömaregruppen gör trots det den sammantagna bedömningen att utbildningen har förutsättningar att ge studenterna goda ämneskunskaper, vilket bekräftas under intervjuerna. Ämnesstudiernas 90 högskolepoäng är indelade i fyra kurser, Svenska 1–4, vilka sammantaget ger studenterna ett brett kunnande. I den inledande kursen behandlas svenskämnets bredd – både svenska språket och litteraturvetenskapen – medan de följande kurserna erbjuder koncentrerade studier av olika delar av ämnet. Exempelvis introduceras en kärna med litteratur i den första kursen som sedan följs av *Litteraturhistorisk introduktion*, *Ungdomars läsning* och *Litteraturhistorisk fördjupning*. Av underlaget framgår att lärosätet eftersträvar en tydlig progression mellan programmets delkurser, vilket bedömaregruppen ser positivt på.

Enligt självvärderingen är utbildningen upplagd så att väsentligt fördjupade kunskaper säkerställs först i samband med det självständiga arbetet i slutet av utbildningen. Inga självständiga arbeten har ännu skrivits i ämnet, och därmed finns inget underlag för att bedöma om lärosätet säkerställer detta. Även delen av måloppfyllelsen som rör insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete har en tydlig koppling till det självständiga arbetet. Självvärderingen och intervjuerna visar att studenterna får fördjupningar genomgående under utbildningen genom att disputerade lärare som är aktiva forskare, ofta med professorskompetens, undervisar och fördjupar olika frågor. Som förberedelse inför den fördjupning som examensarbetet ska innebära ingår vetenskapliga artiklar i kurslitteraturen under de tidigare delarna av utbildningen. För att handleda studenterna i skrivandet krävs doktorsexamen och för examination docent- eller professorskompetens. Man strävar efter att studenten ska få en handledare som är specialiserad inom området, vilket enligt lärosätet ökar sannolikheten för att fördjupning nås. I planerna ingår att studenten ska få individuell handledning men att också grupphandledning ska erbjudas. Eftersom det finns planer för hur kunskaperna säkerställs i slutet av utbildningen anser bedömaregruppen att studenterna med stor sannolikhet kommer att nå väsentligt fördjupade kunskaper och få insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

Som ett gott exempel vill bedömaregruppen framhålla att betygskriterier för studentens egen skriftfärdighet anges under hela utbildningen och att omfattande skrivuppgifter förekommer i många av kurserna, till exempel i form av hemtentamen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt

kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

I självvärderingen anges att detta examensmål främst behandlas i kurser inom UVK, där bland annat kvantitativa och kvalitativa metoder tas upp redan i den första UVK-kursen. Även kopplingen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas i flera UVK-kurser. I lärosätets redogörelse av kurser inom UVK noterar bedömaregruppen att kopplingen till svenskämnet inte nämns för detta examensmål. Dock framgår att lärosätet avser att stärka samordningen mellan företrädare för UVK och ämnesföreträdarna. Bedömaregruppen ser det som ett viktigt utvecklingsområde eftersom det ämnesspecifika för området teori och metod måste beaktas och behandlas av ämnesspecialister.

Av intervjuerna framgår det att studenterna förbereds inför det självständiga arbetet i olika svenskurser. Exempelvis tas teori och metod upp tidigt i utbildningen, och de får läsa vetenskapliga artiklar. Det framgår dock inte hur dessa artiklar behandlas och huruvida ämnesspecifika metoder berörs. Också kursen *Uppsats i svenska med didaktisk inriktning* kommer, enligt självvärderingen, att tillgodose detta mål. Lärosätet planerar för utformningen av handledningen och för mitterminsseminarier i examensarbetskursen. Där deltar en examinator som kan ge indikationer på vad studenten behöver arbeta med. I samband med handledning och seminarier får studenterna förutsättningar för att behandla områden som är relevanta för detta examensmål, menar bedömaregruppen. Kursplanerna är specifika för självständigt arbete i svenska.

Bedömaregruppen ser positivt på förberedelserna inför kursen i det självständiga arbetet men betonar vikten av samarbete med UVK om ansvar, innehåll och gränser. Självvärderingen visar inte hur relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, och dess betydelse för yrkesutövningen, kommer att beaktas i utbildningen. Vid intervjuerna ställdes frågor om detta, men det är fortfarande ot tydligt för bedömaregruppen hur denna del av målet uppfylls vilket gör att det är ett utvecklingsområde.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

I självvärderingen menar lärosätet att målet behandlas inom UVK. Det framgår dock inte för bedömaregruppen hur svenskämnet omhändertas inom UVK. Vid intervjuerna frågade bedömaregruppen hur lärosätet arbetar för att säkerställa att studenterna uppnår målet, men det är fortfarande oklart för bedömaregruppen hur lärosätet arbetar med målet i utbildningen. Av självvärderingen framgår att UVK omfattar flera svenskämnesdidaktiska inslag, men under intervjuerna framkom det att lärare från svenskämnet inte är involverade. Av intervjuerna framgår också att inget samarbete finns mellan ämnen och UVK angående det ibland ämnesanknutna innehållet eller de ämnesdidaktiska inslagen i UVK-kurser, även om svenskämnet är representerat i programrådet. Därigenom finns en risk för att innehållet i ämnesdidaktiken i svenska blir ot tydligt för studenterna eftersom flera parter är involverade utan att ha kontakt eller samarbete med varandra. Dessutom äventyras anknytningen till den svenskämnesdidaktiska forskningen i vissa delar.

Ytterligare en konsekvens blir att ämne och ämnesdidaktik delvis skiljs åt, vilket enligt bedömargruppen inte är att rekommendera.

Ett genomgående drag i utbildningen, med koppling till VFU, är att de teoretiska studierna konkretiseras i undervisningssituationer som omfattar både planering, genomförande och utvärdering. Dessa situationer värderas och granskas kritiskt, och studenterna reflekterar också kring dem. Därigenom relateras forskning till yrkesverksamhet och kunskapsutveckling. Det finns inga självständiga arbeten som kan utgöra underlag för bedömningen, men i planerade seminarier och vid handledning av självständigt arbete får studenten tillfällen att visa förmågor med anknytning till detta mål.

Sammantaget ser bedömargruppen en brist i måluppfyllelsen med avseende på oklarheterna angående ämnesdidaktikens relation till UVK. I självvärderingen anges att målet behandlas i UVK, men under intervjuerna sades att svenskämnet har hand om ämnesdidaktiken. Det blir därmed otydligt hur svenskläroarbetsutbildningens olika delar kopplas samman, särskilt litteraturredaktik med litteraturvetenskap och språkdidaktik med språkvetenskap. Därmed blir progressionen otydlig, och bedömargruppen anser inte att måluppfyllelsen säkerställs. Bedömargruppen rekommenderar därmed att lärosätet för svenskläroarbetsutbildningen förtydligar och säkerställer måluppfyllelse genom att se över lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer i tillämpliga kurser. Bedömargruppen understryker vikten av att lärosätet säkerställer att den specialiserade kompetensen också står för undervisningen i ämnesläroarbetsprogrammets respektive del.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Examensmålet berörs delvis inom UVK men kompletteras med uppgifter som gäller specifikt svenskämnet och som bedömargruppen anser ökar sannolikheten för att examensmålet uppfylls när utbildningen är helt utvecklad. Stora delar av kurslitteraturen återspeglar svenskämnesdidaktiska perspektiv. Varje termin gör lärosätet också en avvägning mellan ämneskunskaper och ämnesdidaktik i samband med att man hanterar kurslitteraturlistor. En bärande tanke i utformningen av svenskkurserna är att inkludera metodiska inslag genom att låta studenterna möta situationer som kan överföras till en tänkt undervisningssituation och utgöra underlag för ämnesdidaktisk reflektion. Lärosätet ger exempel på innehåll, såsom kritik på analytisk grund och respons, och examination, till exempel i form av skriftlig litteraturanlys, elevtextanalys och textutvecklande respons till eleven. Detta sätt att relatera de teoretiska studierna till konkret undervisningssituation är enligt bedömargruppen ett positivt exempel på hur studenten kan förberedas för sin VFU. Ingen VFU har ännu genomförts, men enligt intervjuerna planerar lärosätet för att de svenskämnesdidaktiker som kommer att undervisa också gör VFU-besök och i praktiken bedömer, medan lärare inom UVK formellt examinerar, enligt uppgifter i intervjuer. Bedömargruppen uppfattar osäkerhet om ansvarsfördelningen avseende VFU och vill peka på vikten av att tydliggöra var ansvaret för VFU ligger.

I underlaget anges flera utvecklingsområden, bland annat att fördjupa samarbetet med UVK angående gränsen mellan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik. Ett annat är att i svenskkurserna utveckla samverkan med främst gymnasieskolor, exempelvis i form av

seminarieserier. Ytterligare ett är att skapa en tydlig progression i utbildningen även för ämnesdidaktik och metod eftersom ämneskunskaperna hittills haft störst fokus. Bedömargruppen ser positivt på att dessa utvecklingsområden identifieras och delar lärosätets uppfattning att de är angelägna.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Enligt självvärderingen omhändertar lärosätet examensmålet huvudsakligen inom UVK, men det ges även ämnesrelaterade exempel som medför att målet med sannolikhet uppfylls när utbildningen är fullt utbyggd. Bedömargruppen vill i sammanhanget framhålla vikten av att examensmålet tydligt knyts till ämnet svenska och ämnesdidaktik och inte i första hand till UVK-kurser med ett allmänt didaktiskt innehåll.

I flera svenskkurser ingår moment där studenterna planerar och genomför undervisning i anslutning till ett specifikt ämnesinnehåll. Lärosätet ger exempel på undervisningsupplägg som omfattar både planering, genomförande och utvärdering, vilka värderas och kommer andra studenter till del. Exempelvis får studenter ge respons på varandras texter för att i ett senare skede, med beaktande av de egna erfarenheterna av respons, göra en textanalys på en autentisk elevtext och därefter ge respons till eleven. Detta, menar bedömargruppen, berör ett centralt område i svensklärares yrkesutövning eftersom det krävs att responsgivaren har stor kunskap om hur responsen kan utformas och hur den individuella elevens skrivande kan stimuleras för att hen ska känna fortsatt lust att skriva. Frågor av betydelse för varje elevs lärande berörs också inom kurser i sociolingvistik. Bedömargruppen anser att detta är goda exempel på hur ämneskurser och ämnesdidaktik kan vävas samman i utbildningen.

Ingen VFU har ännu genomförts och denna del av utbildningen är, enligt intervjuerna, under utveckling. Svenskämnesdidaktiker ska göra VFU-besök, men hur ansvaret för dessa och andra delar av VFU:n ska fördelas mellan ämnen och UVK är ännu inte klart. Som ett utvecklingsområde anger lärosätet att moment i delkurser ska få tydligare koppling till VFU-perioder, både som förberedelse inför VFU och som uppföljning efteråt. Bedömargruppen ser positivt på att ämnesdidaktiker kommer att genomföra VFU-besöken så att ämnesperspektivet beaktas, liksom på strävan att koppla teoretiska studier till VFU:n. Ytterligare ett utvecklingsområde som anges är att i enstaka moment samverka med lärare från skolor, till exempel när man diskuterar lektionsplaneringar. Bedömargruppen menar att det är betydelsefullt att lärosätet identifierar dessa utvecklingsområden som är viktiga för ämneslärarutbildningen i svenska. Den första VFU-perioden ligger först i termin sex och det är därför angeläget att studierna under de föregående terminerna inkluderar ämnes- och ämnesdidaktiska moment som kan kopplas till VFU liksom möjligheter att träffa verksamma lärare.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras inte i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen skrivs inget specifikt om svenskämnet när det gäller jämställdhetsperspektivets integrering i utbildningen. Man anger att svenskämnet har stora möjligheter att behandla jämställdhets- och värdegrundsfrågor i olika kurser med anknytning till språk, litteratur och medier, men kanske framför allt i kursen Språksociologi. Lärosätet redogör dock inte för hur jämställdhetsperspektivet behandlas i dessa kurser, och man anger inga lärandemål, läraaktiviteter eller former för examination. Bedömaregruppen ser till de kurser som hittills hunnit ges i svenskläroarutbildningen vid lärosätet och menar att det borde ha varit möjligt att närmare kommentera hur jämställdhetsperspektivet beaktas i dem. Under intervjuerna sägs dock att perspektivet behandlas löpande i utbildningen och att man exempelvis reflekterat kring hur män och kvinnor lyfts fram i olika kurser. Att lärandemål inte redovisas inom svenska kan, enligt bedömaregruppen, tyda på att perspektivet inte fått tillräcklig uppmärksamhet. Lärosätet påpekar att problem kan uppstå om vikarier undervisar. Bedömaregruppen vill här betona vikten av att jämställdhetsperspektivet synliggörs i kursplanerna för att det inte ska bli beroende av vilken lärare som har kursen.

Bedömaregruppen uppfattar att lärosätet är medvetna om jämställdhetsperspektivet, men att systematiken i hur perspektivet behandlas inom svenska kan stärkas. Bedömaregruppen uppmanar lärosätet att ytterligare uppmärksamma jämställdhetsperspektivet i detta avseende.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts inte vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker inte till relevanta intressenter.*

I svenskläroarutbildningen görs helkursvärderingar i enlighet med lärosätets riktlinjer, men på grund av låg svarsfrekvens har de inte gett den önskade återkopplingen. Därför planerar man att vid kommande kursvärderingar ha en inledande diskussion om kursmomenten som sedan följs av en skriftlig utvärdering där studenten betonar vad som är viktigast att lyfta fram för olika områden. Utvärderingar på delkursnivå görs och ger mer omfattande kunskap om vilka områden som behöver utvecklas. Under intervjuerna angavs det att lärosätet beaktar studenternas synpunkter om framtida kurser, men i det samlade underlaget ges inga exempel på åtgärder till följd av uppföljningen. Varken självvärderingen eller intervjuerna klargjorde hur resultat och genomförda åtgärder återkopplas till intressenter.

Bedömaregruppen ser positivt på de planerade åtgärderna för att höja svarsfrekvensen vid utvärderingarna inom svenskämnet, men saknar exempel på vidtagna åtgärder och på hur intressenterna får återkoppling.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Examinationsresultat följs upp och är särskilt viktiga under den första terminen med de inledande två delkurserna i svenska, i vilka många blir underkända. De studenter som avbryter sin utbildning gör det ofta efter första eller andra delkursen. I självvärderingen beskriver lärosätet att detta beror på att studenterna då får större kunskap om ämnets karaktär och inser att ämnet kanske inte passar, varvid de omvärderar ämnesvalet eller kanske yrkesvalet. Bedömaregruppen menar att det också finns en annan tolkning, nämligen att studenterna kan uppleva kursen *Svenska språkets struktur* som en svår första kurs och att den blir en hög tröskel att ta sig över. Bedömaregruppen rekommenderar lärosätet

att undersöka varför studenterna väljer att avbryta sin utbildning och om en annan första kurs kanske skulle fungera bättre som introduktion till utbildningen.

För de studenter som är tveksamma har lärosätet satt in olika stödjande åtgärder: utökad lärartid i de inledande kurserna, mentorsverksamhet i form av "supplemental instruction" och samarbete med Studieverkstaden. Dessa åtgärder har ännu inte utvärderats, men bedömagruppen ser positivt på dem.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges inte möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

På programnivå ingår studenterna enligt självvärderingen i ämneslärarutbildningens programråd, ämneslärarutbildningens budgetgrupp, institutionsstyrelsen och ett utbildningsråd för lärarstudenter. De har alltså formella möjligheter till inflytande inom programmet, enligt bedömagruppen. Dessutom framgår det att det finns studeranderepresentation när lärosätet fastställer kursplaner och litteraturlistor i sektionsstyrelser. Studenterna kan lämna synpunkter på utbildningen i samband med olika typer av kursvärderingar, både inom och efter olika kurser.

Ämneslärarutbildningen vid lärosätet befinner sig i en uppbyggnadsfas och många kurser har ännu inte hunnit ges, men inom svenskämnet har lärosätet strävat efter en tydlig progression mellan delkurser i programmet. Enligt lärosätet tillhandhålls i början av utbildningen en översikt över vilka kurser som ingår/ska ingå, men det samlade underlaget tyder ändå på att kommunikationen kring detta kan utvecklas ytterligare. Studenterna har formella möjligheter att påverka men ett forum där studenterna kan påverka svenskämnet specifikt vore önskvärt. Enligt bedömningsunderlaget beaktar lärosätet dock de synpunkter på framtida kurser som studenterna framför i kursutvärderingar.

Eftersom utbildningen befinner sig i ett uppbyggnadsskede anser bedömagruppen att det vore rimligt att involvera studenterna i utvecklingen av ämneslärarprogrammet, mer specifikt för ämnet svenska, i högre grad än vad som framgår av bedömagruppens samlade underlag. Likaså borde studentperspektivet beaktas i högre grad i de svenskkurser som redan ges.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Bedömagruppen bedömer att utbildningen när den är helt utformad, sannolikt kommer att genomföras på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker också med det omgivande samhället.

I självvärderingen anges att samverkan sker med övriga lärarutbildningar, Lärosäten Syd, som är ett nätverk mellan lärosäten i Sydsverige, och i internationella nätverk. För svenskämnet specifikt

samverkar man med yrkesverksamma lärare genom gemensamma seminarieserier och workshoppar. Detta samarbete är etablerat men ska utvecklas ytterligare. Yrkesverksamma lärare inbjuds även att vara delaktiga i utbildningen i svenska och möta studenterna. Vidare samarbetar lärosätet med bibliotek. Bedömargruppen anser dessa är exempel på relevant samverkan med det omgivande samhället och att det visar på goda möjligheter för studenter att möta arbetslivet.

Ingen VFU har ännu genomförts och denna del av utbildningen är, enligt intervjuerna, under utveckling. Ämnesdidaktiker ska också göra VFU-besök, vilket bedömargruppen betonar vikten av. Ytterligare ett utvecklingsområde som anges är att i enstaka moment samverka med lärare från skolor, till exempel när man diskuterar lektionsplaneringar. Den första VFU-perioden ligger först i termin sex, och enligt bedömargruppen är det därför angeläget att studierna under de föregående terminerna inkluderar ämnes- och ämnesdidaktiska moment som kan kopplas till VFU:n, liksom möjligheter att träffa verksamma lärare.

I underlaget framhålls också att ämneskunskap och ämnesdjup är viktiga delar i förberedelserna för arbetslivet, och lärosätet kopplar kontinuerligt ämnesstudierna till skolans verksamhet och läroplanerna. Det framgår även i självvärderingen hur till exempel kurser i sociolingvistik behandlar frågor om etnicitet, genus och klass. Detta är viktigt med tanke på de heterogena klassrum som studenterna kommer att möta. Bedömargruppen vill dock betona att perspektivet är viktigt att hålla levande, både allmänt i utbildningen och specifikt i svenskämnet.

Samlat omdöme ämne- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Bedömargruppen anser utifrån underlagen att antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga kompetens i ämnet svenska är adekvat, den professionsrelaterade kompetensen bedöms vara svagare och den svenskämnesdidaktiska kompetensen bedöms vara inte tillfredsställande. Detta är lärosätet medvetna om och man arbetar på olika sätt för att tillgodose kraven. Exempelvis håller lärosätet på att bygga upp en ämnesdidaktisk forskningsmiljö med bland annat en planerad anställning av en professor i ämnesdidaktik.

Enligt bedömargruppen finns en vetenskaplig miljö med ett nära samband mellan forskning och utbildning, men den professionsinriktade miljön är svagare liksom organisationen kring utbildningen. Bedömargruppen rekommenderar att forskningen inom Språk- och litteraturcentrum stärker den ämnesdidaktiska kompetensen och att lärosätet rekryterar disputerade ämnesdidaktiker. Därtill föreslås att ett forum för samarbete skapas för att säkra att utbildningen uppfattas som en helhet av studenterna.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Samtliga kurser i ämneslärarutbildningen i svenska är utformade specifikt för lärarstudenter, vilket gör att de kan anpassas till yrkesutövandet och till didaktiska frågor. Programmets kurser

fokuserar på de ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, och fördjupning sker genomgående genom att disputerade lärare som är aktiva forskare, ofta med professorskompetens, undervisar och fördjupar olika frågor. Bedömggruppen anser att studenterna med stor sannolikhet kommer att kunna nå "väsentligt fördjupade kunskaper" i slutet av utbildningen. Innehållet i flera kurser i svenska språket och litteraturvetenskap är tydligt, medan lärandemål, läraktiviteter och examination av kurserna behöver tydliggöras ytterligare av lärosätet.

Bedömggruppen menar att målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Samordningen mellan UVK och ämnesföreträdarna ska stärkas, och bedömggruppen ser här ett viktigt utvecklingsområde eftersom det ämnesspecifika avseende området teori och metod måste beaktas och behandlas av ämnesspecialister. Studenterna förbereds inför det självständiga arbetet genom olika svenskkurser, och lärosätet planerar för utformningen av handledning och examination, som genomförs av disputerade ämnesspecialister. Bedömggruppen ser positivt på dessa förberedelser inför det självständiga arbetet. Det framgår dock inte hur relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen kommer att beaktas i utbildningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inte. Lärosätet hänvisar till att målet uppfylls inom UVK men där framgår inte kopplingen till svenskämnet. Detta kan leda till att ämnesdidaktiken i svenska får ett ottydligt innehåll för studenterna eftersom flera parter är involverade utan att ha kontakt eller samarbete med varandra. Dessutom äventyras i vissa delar anknytningen till den svenskämnesdidaktiska forskningen, liksom kopplingen mellan ämnet och ämnesdidaktiken. I andra delar av självvärderingen redogör man dock för hur teoretiska studier i svenska genomgående kopplas till konkreta undervisningssituationer där planering, genomförande och utvärdering ingår. Inga självständiga arbeten har ännu skrivits, men i planerna ingår moment som rör detta mål. Sammantaget ser bedömggruppen en brist i måloppfyllelsen med avseende på oklarheterna angående ämnesdidaktikens relation till UVK. Bedömggruppen understryker vikten av att lärosätet säkerställer att den specialiserade kompetensen också står för undervisningen i ämneslärarprogrammets respektive del.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet gör varje termin en avvägning mellan ämneskunskaper och ämnesdidaktik. Svenskkurserna utformas för att studenterna ska möta situationer som kan överföras, med lämplig anpassning, till en tänkt undervisningssituation och bli underlag för didaktisk reflektion. Bedömggruppen ser positivt på detta sätt hålla både ämnesdidaktik och metodik levande under utbildningen.

Målet om att visa förmåga att planera, genomföra och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten för att stimulera varje elevs lärande och utveckling uppfylls. Examensmålet behandlas huvudsakligen inom UVK, men även ämnesrelaterade exempel ges som medför att målet med sannolikhet uppfylls när utbildningen är fullt utbyggd. Frågor av betydelse för varje elevs lärande berörs i olika kurser, till exempel i sociolingvistik. Bedömggruppen menar att de utvecklingsområden som lärosätet identifierar är viktiga för ämneslärarutbildningen i svenska.

Jämställdhetsperspektivet ingår i olika svenskkurser, men det framgår inte hur det behandlas eftersom inga lärandemål, läraktiviteter eller former för examination anges. Inte heller är det synligt i

tydliga kursmål. Bedömggruppen vill här betona vikten av att jämställdhetsperspektivet synliggörs i kursmålen för att det inte ska bli beroende av vilken lärare som har kursen.

Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp, men åtgärder och återkopplingen är inte tillfredsställande. Man gör helkursutvärderingar i enlighet med lärosätets riktlinjer, men på grund av en låg svarsfrekvens ger de inte den förväntade informationen. Kommande kursvärderingar kommer därför att inledas med en diskussion om kursmomenten, följd av en skriftlig utvärdering. Utvärderingar på delkursnivå ger mer omfattande information, och leder till att man identifierar fler utvecklingsområden. För bedömggruppen är det oklart hur lärosätet genomför åtgärder och återkopplar resultat av genomförda åtgärder till studenterna och relevanta intressenter.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid. Examinationsresultat följs upp och för de studenter som är i behov av det sätts olika stödjande åtgärder in. En del studenter avbryter sin utbildning tidigt, ofta efter de två första delkurserna. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att undersöka orsakerna till dessa avbrott.

Lärosätet uppfyller inte studentperspektivet på ett tillfredsställande sätt. Det finns studeranderepresentation när det gäller att fastställa kursplaner/litteraturlistor och genomföra olika typer av kursutvärderingar, både inom och efter kurser. Studenterna har formella möjligheter att påverka men ett forum där studenterna kan påverka svensklärarytbildningen specifikt vore önskvärt. Lärosätet beaktar dock de synpunkter på framtida kurser som studenterna framför i kursutvärderingar. Bedömggruppen anser att det vore rimligt att studentperspektivet beaktades mer speciellt i uppbyggnadsskedet av svensklärarytbildningen, och att man i högre grad beaktar studentperspektivet i de svenskkurser som redan ges.

Arbetsliv och samverkan behandlas på ett tillfredsställande sätt. Samverkan sker med övriga lärarutbildningar, Lärosäten Syd och i internationella nätverk, liksom med yrkesverksamma lärare genom föreläsningar för studenter, gemensamma seminarier och workshoppar. Ämnesstudierna kopplas till skolans verksamhet och till läroplaner, och exempelvis kurser i sociolingvistik behandlar frågor om etnicitet, genus och klass, vilket är viktigt med tanke på de heterogena klassrum som studenterna kommer att möta. Dessutom samarbetar man med bibliotek. Bedömggruppen vill dock betona att perspektivet är viktigt att hålla levande både i utbildningen i stort och i ämnena.

Lärosäte: Malmö universitet**Yrkesexamen:** Ämneslärare med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet bild**Samlat omdöme: Hög kvalitet****Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.**

Lärosätets personal inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) har tillfredsställande vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. Lärarna erbjuds kompetensutveckling inom pedagogisk, ämnesmässig och professionsrelaterad utbildning, vilket bedömargruppen ser positivt på. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att omsätta sina planer med rekryteringar inom området för att säkerställa kompetens på lång sikt. För inriktningen bild motsvarar det totala antalet verksamma lärare kravet på vetenskaplig kompetens och samtliga bildlärare har tillsvidareanställning, vilket skapar stabilitet i lärargruppen. Olika slags strategiska, kompetenshöjande fortbildningssatsningar förekommer också. Det har upprättats en kompetensförsörjningsplan men det finns inte någon professor eller docent knuten till bildämnet, vilket bedömargruppen ser som en svaghet. Tillgången till lärare med aktuell yrkeserfarenhet är däremot god, delvis beroende på att yrkesskickliga VFU-lärare knyts till lärosätet genom den pågående försöksverksamheten med övningsskolor.

Inom UVK finns det en vetenskaplig miljö som forskar inom olika forskningsnätverk och forskningsprogram. Lärosätet har även ett pågående utvecklingsarbete för att förstärka forskningsanknytningen. Bedömargruppen vill rekommendera lärosätet att tydliggöra UVK som huvudområde inom den vetenskapliga forskningen. Den professionsrelaterade kompetensen bedöms som tillfredsställande, vilket stöds av ett upparbetat samarbete med partnerskolorna. Sambandet mellan forskning och utbildning finns i dag, men bör inom UVK stärkas ytterligare. För inriktningen bild är forskningsanknytningen inom utbildningsmiljön framträdande, samtidigt som denna även är utpräglad yrkesrelaterad. Lokalerna är lämpligt utrustade för bildundervisning och lärarnas konstnärliga kompetens är bred och adekvat. Bedömargruppens intryck är emellertid att det vetenskapliga, ämnesdidaktiska inslaget i utbildningsmiljön skulle behöva stärkas. Ett tillsättande av en professor i bildpedagogik och bilddidaktik vore därför ett välkommet tillskott till utbildningsmiljön, vilken i dagsläget verkar vara något mer estetiskt präglad än vetenskaplig. Fastän bildämnet vid lärosätet således framstår som snarare ett estetiskt ämne än ett samtida språk- och kommunikationsämne, kan bedömargruppen konstatera att olika fortbildnings- och samverkanssatsningar likväl medför att ämnet innehållsligt hanteras på ett i hög grad samtidsrelevant sätt.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Utbildningen har en utpräglad kulturteoretisk profil och studierna inom bildämnet är upplagda i form av fem kurser, inom vilka det finns en tydlig progression med avseende på ämneskunskaperna. Exempelvis ingår bildanalys som ett integrerat moment i samtliga ämneskurser. Studenterna har även goda möjligheter att utveckla insikter i aktuellt forsknings- och

utvecklingsarbete. Genom egna val i de olika kurserna har studenterna också goda möjligheter till fördjupade studier inom delar av huvudområdet.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Det finns en progression genom utbildningen vad gäller vetenskapsteoretiska kunskaper och studenterna ges goda möjligheter att tillägna sig fördjupade kunskaper inom kvalitativ forskningsmetod som till exempel diskursanalys. Målet berörs inom UVK-kurserna med lärandemål, läraaktiviteter och examination, vilket utvecklar studenternas kunskap för måluppfyllelse. Bedömargruppen kan emellertid konstatera att för inriktningen bild är kvantitativ metod ett utvecklingsområde. Inslag av forskningsmetod förekommer inte desto mindre i alla ämneskurserna, vilket bidrar till studenternas kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Målet om att kritiskt och självständigt ta tillvara och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Det finns en progression inom UVK, där studenterna ska systematisera och reflektera, och kravet ökar under följande UVK-kurser. Lärosätet har som ambition att det självständiga arbetet ska bidra till måluppfyllelse, men i nuläget är det övriga examinationsuppgifter som skriftliga analyser och seminarier som ligger till grund för säkerställandet av måluppfyllelsen inom UVK. Studenterna tillägnar sig en bred ämnesdidaktisk kompetens genom bland annat undersökningar av ungdomars bildvanor och lektionsplaneringar vilka delvis genomförs i samverkan med skolor och lokala kulturinstitutioner. I många olika sammanhang under utbildningens gång blandas systematiska reflektioner med fokus på utvecklingen av den framtida yrkesverksamheten med kritiska värderingar av bland annat tidigare forskning och eget insamlat material.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Det sker under utbildningen en fortlöpande progression beträffande ämnesdidaktik och metoder. Didaktiska moment är integrerade i alla de fem ämneskurserna. VFU-kurserna utformas individuellt för att studenten ska nå måluppfyllelse genom kurserna, vilket bedömargruppen ser positivt på. Studenterna utformar bland annat lektionsplaneringar inför kommande verksamhetsförlagd utbildning (VFU) utifrån givna teman och analyserar egna och andras bedömningspraktiker, delvis med underlag i form av autentiska elevarbeten som de själva dokumenterat under sin VFU. Lärosätet pekar på trepartssamtalet som en viktig del i säkerställandet av måluppfyllelse men bedömargruppen menar att en stor variation av examinationsformer också bidrar till måluppfyllelse vad avser detta examensmål. Bedömargruppen menar samtidigt att lärosätet behöver säkerställa att studenterna examineras i samtliga ämnen under sin VFU. Lärosätet behöver också undersöka möjligheten att förlägga VFU vid en tidpunkt som gynnar studenternas tillämpning av sina ämneskunskaper. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Vid bedömning av studenternas lektionsplaneringar medverkar vid vissa tillfällen externa konstpedagoger och tidigt i utbildningen får studenterna i uppgift att ta fram förslag på lärande rum för inkluderande bildundervisning. Inom UVK-kurserna finns lärandemål där studenterna bland annat ska kunna visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra bland annat utveckla undervisning genom till exempel analys av en utvärdering. Måluppfyllelsen säkerställs till stor del genom muntliga redovisningar, men även här spelar trepartssamtalet en stor roll. I en

specialpedagogisk kurs sker en koppling till studentens ämne, för att på bästa sätt kunna stimulera varje elevs lärande och utveckling. I olika kurser längre fram i utbildningen ingår också flera fördjupande inslag med fokus på elevers behov, identitet och flerspråkighet. Elevernas perspektiv står återkommande under utbildningen i fokus och det finns en tydlig progression vad gäller såväl lektionsplaneringar som samhällsorientering, också utöver vad som aktualiseras i samband med VFU.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Bedömggruppen finner utformningen och arbetssätten för att säkerställa examensmålet som väl organiserat. Arbetet med att uppnå målet inriktas enligt självvärderingen till stor del mot att studenternas förmåga att göra bedömningar fördjupas, utifrån vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter. Utifrån studier av skolans uppdrag, styrning och organisation ges exemplet där studenten problematiserar ett etiskt dilemma inom ramen för ett grupparbete.

Jämställdhetsfrågor framstår för bedömggruppen som väl integrerade i utbildningen. Beträffande såväl kurslitteratur som utformningen av lärandemål och inför nyrekryteringar beaktas jämställdhet. Likaså synliggörs jämställdhetsaspekter i kompetensförsörjningsplanen, att lärosätet har en plan för att verka för att perspektivet behandlas systematiskt ser bedömggruppen positivt på.

Jämställdhetsperspektivet ingår i flera av kurserna inom UVK. Perspektivet examineras muntligt och skriftligt. I ämnesstudierna och de ämnesdidaktiska studierna behandlas vid olika tillfällen bland annat könsstereotyper, maktordningar och moraliska dilemman med bäring på jämställdhetsfrågor. Det är bedömggruppens uppfattning att olika inslag i utbildningen som helhet förbereder studenterna att kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten.

Det finns ett kvalitetssäkringssystem på fakultetsnivå som inbegriper principer om utformning, genomförande och examination, studentinflytande och samverkan med externa partner samt jämställdhet. Både programutvärderingar och kursvärderingar genomförs regelbundet och uppföljning sker kontinuerligt i programnämnden, där även studenter är representerade. Det framgår att kursvärderingar görs i anslutning till varje kurs och information om värderingen kommer upp på webbplatsen för programmet. Vid intervjuerna framkommer att kursutvärderingarna är levande dokument som används i kvalitetsförbättrande syfte. Utifrån resultat från kursvärderingar sammanställer kursansvarig lärare kursrapporter, vars innehåll senare kommuniceras till de nya studenterna nästa gång kursen i fråga ges. Såväl fakultets- som lärosätetsgemensamma dialogmöten anordnas även årligen, varvid utbildningen diskuteras och eventuella åtgärder föreslås.

Genomströmning och prestationsgrad behandlas återkommande i programnämnden och studenterna ges stöd för att genomföra utbildningen i planerad studietid. Lärosätet har genomfört telefonintervjuer med studenter som avbrutit utbildningen. I kurser som uppfattas som särskilt svåra organiseras stöd enligt en särskilt utarbetad stödmodell och studenter som inte har klarat studierna i de inledande kurserna följs upp. Tillgång till skrivverkstad och matematikverkstad finns vid behov för studenter, och studenter som fångas upp genom Early Alert hänvisas dit.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Lärosätet har enligt självvärderingen en policy för studentinflytande som vägleder arbetet inom ämneslärarprogrammet. Studenter är representerade i beredande och beslutande organ. En

nyinrättad programsamordnare anordnar dialogmöten med studenterna, samt ansvarar bland annat för att formativa och summativa kursvärderingar genomförs. Ett utvecklingsområde vad gäller studentinflytandet är svarsfrekvensen vid de enkätbaserade program- och kursvärderingarna, vilken är låg. Ett samarbete med studentkåren bedrivs för att informera och engagera studenter samt sprida kunskap om vilka möjligheter till inflytande över utbildningen som finns. Lärosätet tar också enligt självvärderingen ett aktivt ansvar för att få fler studenter att engagera sig, eftersom det har visat sig att många studenter inte vetat om hur de kan utöva inflytande över sin utbildning. Denna brist på information framkommer också vid intervjuerna med lärosätets representanter, och därför rekommenderar bedömargruppen starkt en ökad information om hur studenter faktiskt kan påverka sin utbildning inom organisationen.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Aktuella utvecklingsprojekt som redovisas i självvärderingen är medverkan av skickliga yrkeslärare i högskoleförlagda kurser samt att knyta studenternas självständiga arbeten till skolornas verksamhet. Det anordnas regelbundet arbetsmarknads- och inspirationsdagar, där studenterna kan möta framtida arbetsgivare. Enligt bedömarna är det i första hand utbildningens samverkan med yrkeslivet inom partnerskolor som förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv. Förutom VFU-skolorna sker relevant samverkan även inom ramen för ämneskurser genom medverkan av olika kulturinstitutioner, yrkesgrupper och verksamheter som bidrar till studenternas insyn i olika kulturrelaterade yrkesområden. Lärosätet organiserar även en internationell vecka, då studenterna ges möjlighet att lyssna till internationella gästföreläsare.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Graden av vetenskaplig kompetens bedöms vara tillfredsställande. Enligt självvärderingen utlystes under våren 2018 medel av fakulteten för att ytterligare stärka forskningsanknytningen i lärarutbildningen genom att låta adjunkter och seniora forskare gemensamt genomföra forskningsprojekt inom sin egen undervisning. 2017 startade den fakultetsfinansierade forskarskolan *Lärande i mångkulturella samhällskontexter*. Lärare i lärarutbildningen fungerar som handledare inom denna forskarskola.

Bedömargruppen ser utifrån lärartablerna en viss övervikt inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) när det gäller ämnen och ämnesdidaktik, vilket verkar ske på bekostnad av mer generella pedagogiska och didaktiska kunskaper. Ett utvecklingsområde för att ytterligare stärka utbildningens kvalitet vore därför enligt bedömargruppen att öka andelen av forskare med sin huvudsakliga kompetens inom ämnena pedagogik och didaktik inom UVK.

Graden av professionsinriktad och pedagogisk kompetens bedöms vara tillfredsställande. Ett gott exempel bedömggruppen uppmärksammat är det samarbete som finns med partnerskolor inom UVK. Användandet av särskilt yrkesskickliga lärare från partnerskolorna stärker enligt bedömggruppen tillgången på lärare med aktuell professionserfarenhet. Handledare inom den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) genomgår en handledarutbildning, enligt självvärderingen. För skolor som medverkar som övningsskolor är utbildningen obligatorisk, vilket bedömggruppen tycker är ett bra sätt för att garantera kvaliteten inom den delen av utbildningen. Bedömggruppen uppfattar också att utbildningen följs upp systematiskt och de flesta av de undervisande lärarna har ämneslärarexamen, vilket bedöms främja utbildningens kvalitet.

Graden av den sammantagna kompetensen på kort och lång sikt bedöms som tillfredsställande. Inom den kompetensutveckling som erbjuds inom lärosätet ryms bland annat pedagogisk, ämnesmässig och professionsrelaterad utbildning. Medieverkstaden fungerar som stöd för lärarnas pedagogiska utveckling av digitala former för lärande, och särskilda satsningar på kompetensutveckling genomförs utifrån behov.

Bedömggruppen anser att alla dessa satsningar är bra strategier för att säkerställa lärarnas möjligheter att utvecklas inom sina lärarroller.

Trots kommande omfördelningar av disputerad personal mellan de olika lärarprogrammen och redan gjorda rekryteringar, har behov av ytterligare rekryteringar identifierats som en konsekvens av pensionsavgångar och en ökande andel forskande personal. Sammanlagt tio rekryteringar inom området pedagogik och utbildningsvetenskap är planerade, vilket enligt bedömggruppen är positivt för att säkerställa kvaliteten och för att ytterligare stärka de mer allmänna pedagogiska och didaktiska inslagen inom UVK.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet ger flera exempel på flervetenskapliga och praxisnära vetenskapsområden med forskningsmiljöer inom utbildningsvetenskap. Lärarna forskar, deltar i olika forskningsnätverk och forskningsprogram. Bedömggruppen ser det som positivt att lärosätet sedan 2016 bedriver ett utvecklingsarbete för att förstärka forskningsanknytningen i utbildningen med stöd av en professor i utbildningsvetenskap. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att i det arbetet öka medverkan från forskare från det pedagogiska och didaktiska kunskapsområdet inom UVK, eftersom det finns en viss obalans gentemot stora inslag av ämnesdidaktiker inom UVK.

Bedömggruppen uppfattar att det finns ett tydligt fokus på en professionsinriktad miljö vid lärosätet, vilket ytterligare stöds av att det finns ett väl upparbetat samarbete med partnerskolorna. Dessutom undervisar adjunkter med insikt i den pågående skolverksamheten vid utbildningen. Sammantaget bidrar detta till att utbildningen präglas av en tydlig koppling till professionen. Upplägget på utbildningen ger studenterna goda förutsättningar att utveckla en professionell identitet, ämnes- och ämnesdidaktisk kunskap, ett demokratiskt ledarskap och en förmåga att medverka till skolutveckling, enligt bedömggruppen. Studenterna har sin huvudsakliga placering under den verksamhetsförlagda

utbildningen (VFU) på samma partnerskola, vilket enligt självvärderingen bland annat underlättar fördjupningar i professionsutvecklingen.

Det finns enligt bedömargruppen ett nära samband mellan forskning och utbildning vid lärosätet. Men bedömargruppen bedömer ändå att det sambandet ytterligare bör förstärkas genom att tydligare informera studenterna om hur sambandet rent konkret kommer till uttryck.

Ett kollegialt samarbete i lärarlag och med partnerskolor ger enligt bedömargruppen goda förutsättningar för en utbildning som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Självvärderingen och intervjuerna ger exempel på läraaktiviteter där studenterna tillägnar sig förmågan att analysera undervisning på vetenskaplig grund. Lärosätet har också startat forskarskolan *Lärande i mångkulturella samhällskontexter* vilket bedömargruppen anser har positiv betydelse för utbildningen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Enligt självvärderingen berörs målet i kurserna I, II och IV inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). I den integrerade UVK:n i programmets samtliga förstaämnen är ett lärandemål att "kritiskt diskutera relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för lärarprofessionen". Detta borgar enligt bedömarna för att studenterna får förståelse om detta. Bedömargruppen bedömer att det finns progression mellan UVK-kurserna, lärandemål, läraaktiviteter och examination, vilket stödjer studenternas utveckling av kunskap för att nå målet. UVK-kurserna har enligt lärosätet reviderats under 2017 och 2018 för att stärka forskningsanknytningen och förtydliga kopplingen till examensmålen. Självvärderingen ger flera exempel på kopplingen mellan lärandemål och examinationsformer. Bedömargruppen finner därför att lärosätet når måluppfyllelse.

Lärosätet uttrycker i självvärderingen att för liten vikt läggs på forskningsmetoder, vilket särskilt i relation till att lärosätet uppmärksammar kvantitativ metod som ett utvecklingsområde. Bedömargruppen delar lärosätets uppfattning att ett större fokus på forskningsmetoder, särskilt kvantitativ metod, är ett utvecklingsområde inom UVK.

Ytterligare ett utvecklingsområde enligt lärosätet är att ge stöd och struktur åt studenternas lärande. Bedömargruppen instämmer i det. Under intervjuerna framkom att ett annat sätt att stödja är att stärka studenternas metodologiska förståelse och metodkunskap där vetenskapsteori och kvantitativa metoder får större fokus. Lärosätet har infört kursen *Vetenskap och beprövad erfarenhet*, vilket bedömargruppen anser visar att lärosätet har en strävan att vid behov vidta åtgärder.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Progressionen inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) beskrivs i självvärderingen. I den första UVK-kursen *Pedagogisk ledarskap, sociala relationer och konflikthantering* ska studenten kunna lyfta samband, systematisera och reflektera på en grundläggande nivå. Kraven på att visa ett kritiskt förhållningssätt och självständighet ökar med följande UVK-kurser.

Genom ett nära samarbete mellan den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), UVK och ämnesstudierna samt försöksverksamheten med partnerskolor pågår ett arbete för att det självständiga arbetet ska kunna bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämne, ämnesområde och ämnesdidaktik. En av examinationsuppgifterna är en skriftlig analys av en filmad undervisningssekvens. Analysen ska underbyggas med relevant teori hämtad från kurslitteraturen, vilken bearbetas i föreläsningar och seminarier.

I kurs II, *Skola, värdegrund och samhälle/Skolans organisation och värdering*, ska studenterna samla in lokala styrdokument på partnerskolan, för en analys som ska bli grunden för slutsatser om verksamheten. Studenterna bearbetar och systematiserar materialet i seminarier och examineras med en skriftlig analys av skolverksamheten. För betyget godkänd krävs att analysen relaterar till nationella styrdokument och sätts in i ett internationellt och historiskt sammanhang. Enligt bedömggruppen finns det goda möjligheter för studenterna att inom UVK uppfylla målets samtliga delar tack vare utbildningens upplägg och tydliga fokus på progression.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

VFU-kurserna utformas individuellt för att anpassas till den enskilda studentens yrkesutveckling. VFU-handledaren tar ansvar för att i samråd med lärosätet lägga upp kursen utifrån studenternas starka och svaga sidor i relation till kursens lärandemål och utifrån den bedömning av studenterna som gjorts i tidigare kurs. Studenterna ska genomföra VFU i samtliga ämnen, men examineras i sitt förstaämne. Bedömggruppen anser utifrån intervjuerna att lärosätet uppfyller ambitionen om att studenterna examineras i sitt förstaämne. När det gäller studenternas möjligheter att genomföra VFU i sina samtliga ämnen framkommer däremot motstridiga uppgifter. Att bättre tillhandahålla studenternas möjlighet att få träning inom fler av sina ämnen är därför ett viktigt utvecklingsområde.

Enligt bedömggruppen är det en styrka att handledaren vid partnerskolan följer studenten under hela utbildningstiden. Treparsamtalen med handledaren, studenten och den ansvariga läraren vid lärosätet är en nyckelfunktion som utpekats med stöd i den interna skriften *På väg mot läraryrket*. Skriften beskriver kursernas lärandemål och kvalitetsnivåer som handledaren och ansvarig lärare vid

lärosätet bedömer när det gäller ämneskunskande och ämnesdidaktisk kompetens. Kvalitetsnivåerna, som uttrycks i både text och matris, är kriterier för bedömning.

Studenten ska under trepartssamtalet kunna motivera och exemplifiera sitt undervisningsupplägg och sin metodik utifrån lärandeteorier och ämnesdidaktiska teorier och begrepp. Successivt ska studenten sedan bland annat koppla sin undervisning till elever med olika och särskilda behov, till elever med annat förstaspråk, till elevers tidigare kunskaper, vara lyhörd och flexibel i undervisningssituationer, uppvisa en bred repertoar av metoder och arbetsformer och skapa en flerstämmig lärandemiljö.

I självvärderingen redogörs hur målet uppfylls i utbildningens VFU-kurser, och i beskrivningen av VFU-kursernas innehåll syns en tydlig progression enligt bedömggruppen. Kravet att undervisningen ska vara vetenskapligt underbyggd är en genomgående tråd i självvärderingen. Höga krav ställs på studenternas ämneskunskaper samt deras teoretiskt förankrade didaktiska och ämnesdidaktiska bedömningar. Bedömggruppen anser att betoningen på goda ämneskunskaper, kravet på att kunna ge kvalitativ respons och bedömning samt utvecklingen av flerstämmiga lärmiljöer förtjänar särskild uppmärksamhet som goda exempel i utbildningen.

Däremot finner bedömggruppen att det utifrån intervjuerna är av stor vikt att förbättra rutinerna för att säkerställa att studenterna under sin VFU får möjlighet att undervisa i nivå med de ämneskunskaper de har fått inom utbildningen. Var i utbildningen VFU läggs in påverkar den möjligheten, och därför rekommenderar bedömggruppen att ett sådant arbete påbörjas. Målet med ett sådant arbete skulle vara att bättre anpassa graden av studenternas ämneskunskaper till de kurser som studenterna kommer att undervisa i under sin VFU.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

I kursen *Lärande, bedömning och utvärdering*, ska studenterna kunna presentera och analysera en utvärdering och värdera dess möjligheter och begränsningar. Kursen examineras muntligt i samarbete med andra studenter med krav på beskrivning och analys av den valda utvärderingen samt en diskussion om utvärderingens möjligheter och begränsningar.

Kurs IV, *Specialpedagogiska perspektiv på utveckling och lärande*, behandlar utvärdering och utveckling av lärandesituationer för varje elevs lärande och utveckling. Som ett gott exempel kan bedömggruppen notera att den eventuella kopplingen mellan läs- och skrivsvårigheter respektive matematiksvårigheter och lärande på ett andraspråk behandlas i den här kursen. Kursen examineras dels muntligt genom att studenten redovisar en pedagogisk utredning som presenteras i ett seminarium, dels skriftligt genom en individuell text. Den pedagogiska utredningen kommer enligt självvärderingen att ersättas med en kartläggning, något som bedömggruppen ser positivt på.

Även två VFU-kurser, II/III och sista UVK-kursen, nämns som särskilt relevanta för måluppfyllelse. Kurserna behandlar analys- och reflektionsförmåga samt kommunikativt och demokratiskt ledarskap. Under de här VFU-kurserna ska studenterna på olika sätt visa sin förmåga. Några exempel på detta är att studenterna förväntas använda ett professionellt språk om lärande och utveckling, vilket

bedömggruppen vill framhålla som ett gott exempel. Studenterna ska också kunna hantera oförutsägbara situationer, med utgångspunkt i vetenskapliga perspektiv och utifrån egna erfarenheter redogöra för hur den egna undervisningen kan utvecklas samt dra slutsatser om mönster i verksamheten.

Utvärdering av undervisning behandlas i UVK-kurs III där studenterna ska kunna presentera en lokal, nationell eller internationell utvärdering utifrån dess betydelse för den lokala skolnivån.

Examinationen sker genom muntliga posterpresentationer. Bedömggruppen finner den generella utformningen av progressionsprocessen som god. Men bedömgarna vill uppmärksamma att flera av de examinerande momenten bara redovisas muntligt. Därför bör lärosätet se över genomförandet av examinationerna för att bättre kunna säkerställa resultatet av progressionen.

Redovisningen av VFU sker enligt självvärderingen på samma sätt som för det föregående examensmålet, genom trepartssamtal efter bedömningskriterier som finns i skriften *På väg mot läraryrket*. I trepartssamtalet ska studenterna använda andras beprövade erfarenhet för att formulera slutsatser om hur den egna undervisningen ska kunna utvecklas. Studenterna sätter i detta samtal den egna undervisningen i relation till teoretiska perspektiv och styrdokument samt granskar kritiskt alternativa tillvägagångssätt för sin fortsatta undervisning.

I den sista VFU-kursen krävs att studenterna med hög grad av självständighet identifierar vad som behöver utvecklas i den egna undervisningen, för att eleverna ska få förutsättning att lära och utvecklas i en trygg och utvecklande läromiljö. Strategier baserade på vetenskaplig grund och ett prövande förhållningssätt blir utgångspunkt i utvärderande samtal om den egna undervisningen. Genom kursens gång visar studenterna förmåga att föra konstruktiva samtal om den pedagogiska verksamheten med skolans aktörer. Studenten använder handledaren och andra lärare som samtalspartner för att utvärdera och utveckla sin undervisning och tar aktivt del av arbetslagets löpande arbete. Ovanstående förfarande anser bedömggruppen är ett tillfredsställande sätt att arbeta mot målpuppfyllelse.

I trepartssamtalet visar studenterna förmåga att utvärdera och utveckla sin undervisning och pedagogisk verksamhet genom att ställa upp hypoteser om konsekvenser av olika ageranden, samt förklara och motivera sina val och överväganden med stöd i andras systematiserade erfarenheter. Bedömggruppen finner metoden att organisera utbildningen för att uppnå målet som välmotiverat och välfungerande i strävan mot en progression i studenternas lärande. Enligt bedömggruppen är ett utvecklingsområde i relation till målet att de flesta av examinationerna baserar sig på muntliga redovisningsformer. Lärosätet bör särskilt förbättra förutsättningarna för skriftlig dokumentation, för att bättre underlätta och säkerställa de enskilda studenternas möjligheter till progression.

Målpuppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Arbetet med att uppnå målet inriktas enligt självvärderingen till stor del mot att studenternas förmåga att göra bedömningar fördjupas, utifrån vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter. Utifrån

studier av skolans uppdrag, styrning och organisation ges exemplet där studenterna problematiserar ett etiskt dilemma inom ramen för ett grupparbete. Det etiska dilemmat presenteras och diskuteras i ett seminarium där studenternas förmåga att värdera examineras. Grupparbetet följs av en individuellt skriven analys, där skolans organisation och värdegrund ska genomlysas i relation till de grundläggande demokratiska rättigheterna samt till maktordningar som genus, klass och etnicitet. För godkänt resultat krävs bland annat att sambandet mellan skolans värdegrund och de grundläggande demokratiska och mänskliga rättigheterna samt till maktordningar som genus, klass och etnicitet diskuteras med stöd av teorier. Bedömggruppen finner utformningen och arbetssättet för att säkerställa måluppfyllelse som väl organiserat, vilket borgar för en undervisning av hög kvalitet. I relation till examensmålet uppmärksammar samtidigt bedömggruppen vikten av tydliga rutiner för stöd och hjälp till studenter som har svårigheter att nå det specifika examensmålet. Skälet är att de flesta examinationsformerna för att nå målet baserar sig på relativt avancerade förmågor hos den enskilda studenten om att kunna analysera komplexa samband. Bedömggruppen ser därför sådana rutiner för detta examensmål som särskilt viktiga.

Under VFU ska studenterna enligt självvärderingen ta initiativ till att diskutera värdegrundsfrågor och etiska förhållningssätt. I det examinerande seminariet ska studenterna redogöra för hur personliga värderingar, värdegrundsfrågor och etiska överväganden påverkar studenternas undervisning. I den sista VFU-kursen förutsätts att studenterna är medvetna om maktstrukturer och försöker hitta hållbara lösningar.

Bedömggruppen finner dessa intentioner som väl förankrade och välgrundade, men ställer sig undrande till hur utbildningen säkerställer att dessa frågor verkligen tas upp samt dokumenteras under VFU annat än genom de trepartssamtal som genomförs. Bedömggruppen ser därför dokumentation under VFU i relation till detta examensmål som ett utvecklingsområde.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Bedömningsområdet jämställdhet beaktas enligt självvärderingen på flera olika sätt i utbildningen. Exempelvis behandlas frågor om makt och kön under studenternas VFU, och i intervjuerna framkom att jämställdhetsperspektivet är en del av examinationen inför VFU:n. Jämställdhetsperspektivet ingår som bedömggruppen uppfattat det i flera av programmets kurser samt examineras och utvärderas på olika sätt både muntligt och skriftligt, i grupp eller enskilt. Enligt självvärderingen är syftet att studenterna successivt ska öva upp sin förmåga att tillämpa ett genusperspektiv som analysverktyg i sin undervisning. Bedömggruppen bedömer det som ett systematiskt sätt för studenterna att tillföra perspektivet i sin undervisning.

Jämställdhet berörs även i utvärderingar på central nivå genom lärosätets nya kvalitetssäkringssystem. Med ett nytt kvalitetssäkringssystem vill lärosätet verka för att perspektivet behandlas systematiskt, det vill säga att det ska undersökas, analyseras, åtgärdas och följas upp. Som grund för programnämndens arbete har en handlingsplan tagits fram i samarbete med studentkåren.

Lärosätet beskriver följaktligen att jämställdhet är viktigt och att det finns med som perspektiv i flera av UVK-kurserna. Däremot ges det enligt bedömggruppen inga mer konkreta exempel på hur detta

diskuteras mellan lärare eller förmedlas till studenter, så att de kan visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv. Fram till hösten 2018 har det inte funnits någon utvecklad systematik för att följa upp jämställdhetsfrågor med relevans för utbildningen. Fakultetens nya kvalitetssäkringssystem kan enligt bedömargruppen bidra till att skapa en systematik för att undersöka, analysera, åtgärda och följa upp risken för diskriminering och hinder för lika rättigheter och möjligheter utifrån diskrimineringsgrunderna (där kön är en).

Sammantaget anser bedömargruppen att jämställdhetsfrågor är en integrerad del av utbildningen genom att det finns kursmål som svarar mot jämställdhetsperspektivet i de flesta av programmets kurser. Lärosätet framhåller i självvärderingen jämställdhetsarbetet som en styrka som synliggörs och initieras i det utbildningsnära kvalitetsarbetet. Bedömargruppen uppfattar att det finns en god potential i arbetet, som började systematiseras 2018, och att utformningen av perspektivet i utbildningen genom kursmål är godtagbar.

En treårig kompetensförsörjningsplan har upprättats för att säkerställa en adekvat lärarkompetens, och som samspelar med institutionernas verksamhetsplan och budget. Rutinerna som redovisas bedöms av bedömargruppen som relevanta.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

I självvärderingen redogörs för hur en systematisk kvalitetssäkring fungerar på olika nivåer. För lärosätet som helhet finns ett ramverk för kvalitetsarbete som bedömargruppen uppfattar som genomtänkt och adekvat. I det ingår ett kvalitetssäkringssystem på fakultetsnivå som inbegriper principer om utformning, genomförande och examination, studentinflytande och samverkan med externa partner samt jämställdhet. En fakultetsdialog under ledning av dekanen genomförs varje år, där strategier för kompetensförsörjning behandlas.

För ämneslärarprogrammet finns en programnämnd och en programsamordnare med samlande funktion och tydliga uppdrag. Som ett positivt exempel på kvalitetsarbete vill bedömarna framhålla programnämndens utskottsarbete under 2018. Arbetet bedrevs under ledning av en internationell forskare, för att säkerställa det lokala examensmålet om sambandet mellan ämnesspecifikt språk och elevers kunskapsutveckling.

Det framgår att kursvärderingar görs i anslutning till varje kurs och information om värderingen kommer upp på programmets webbplats. Vid intervjuerna framkommer att kursutvärderingarna är levande dokument som används i kvalitetsförbättrande syfte. Lärosätet ger i självvärderingen exempel på att utvärderingar har visat behov av att knyta ett stabilt lärarlag till varje kurs.

Lärosätet har också anordnat ett studentforum för att samla upp åsikter från studenterna som ett komplement till kursutvärderingarna som haft låg svarsfrekvens. Enligt självvärderingen följs utbildningsmiljön systematiskt upp i en programnämnd, vilket bedöms som tillfredsställande.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Genom lärosätets analys av genomströmningsstatistik konstaterar bedömggruppen att avhoppet mestadels sker under det första studieåret, och ofta kopplat till studenter med låga gymnasiebetyg. Lärosätet har även genomfört telefonintervjuer med studenter som avbrutit utbildningen. I kurser som uppfattas som särskilt svåra organiseras stöd enligt en särskilt utarbetad stödmodell, och studenter som inte klarat studierna i de inledande kurserna följs upp genom att använda en modell kallad Supplementary Instruction. Det innebär att studenter med dokumenterade svårigheter med att klara av de inledande kurserna varnas genom ett automatiserat system kallat Early Alert.

Tillgång till skrivverkstad och matematikverkstad finns vid behov för studenter och det är dit studenter hänvisas som fångas upp genom Early Alert. Bedömggruppen finner dessa systematiserade rutiner som goda för att hjälpa studenter och förhindra avhopp. Sammantaget uppfattar bedömgarna att lärosätet visar en medvetenhet om vikten av uppföljning för att kunna ge studenterna de verktyg de behöver för att kunna genomföra sin utbildning.

Arbetsuppgifter kopplade till studenternas genomströmning var enligt självvärderingen tidigare utplacerad på flera personer, men har nu sammanfogats i en tjänst. Detta är positivt enligt bedömggruppen, eftersom målet är att hjälpa studenterna till en mer sammanhållen väg genom utbildningen. Det är enligt självvärderingen programnämnden som analyserar statistik över genomströmning och prestationsgrad samt föreslår åtgärder. För att komma tillrätta med avhopp som sker i samband med den första VFU-kursen ordnas möten mellan nya och äldre studenter. Bedömggruppen finner detta som en god ordning för att hjälpa och stödja studenterna i deras utbildning.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet har enligt självvärderingen en policy för studentinflytande som vägleder arbetet inom ämneslärarprogrammet. I den framkommer det att studenten kan kontakta kurslärare och delta i kursutvärderingar. Studenternas kursutvärderingar och läroverksamhetens analys sammanställs till en kursrapport, som publiceras i anslutning till kursplanen. Svarsfrekvensen i kursutvärderingarna varierar och är inte alltid så hög, men enligt beslut av dekan ska kursrapporter skrivas ändå. Ett exempel som nämndes under intervjun på en konkret åtgärd till följd av studentinflytande är en förändring av examinationsform.

Andra möjligheter till inflytande som nämns är att vända sig med synpunkter till de studenter som finns representerade i programnämnden, eller att kontakta studentkåren. Ett samarbete med studentkåren bedrivs för att informera och engagera studenter samt sprida kunskap om vilka möjligheter till inflytande över utbildningen som finns. Ett annat samarbete inleddes läsåret 2018/19 mellan programnämnden och studentkåren för att organisera ett studentforum som väljer representanter till nämnden. Vid studentklagomål följer fakulteten en handlägningsordning med beslutade rutiner och handlingsplan. Både formativa och summativa kursutvärderingar görs som sedan följs upp på olika sätt, och förslag till åtgärder ges och sammanställs i kursrapporten. I slutet av utbildningen görs en exitenkät med 32–44 procents svarsfrekvens. Även en alumnenkät

genomförs med två års mellanrum. Bedömggruppen finner rutinerna och policy som väl genomarbetade och adekvata för att möjliggöra studentinflytande.

Studenterna har enligt självvärderingen och vad som framkommer vid intervjuerna en möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Lärosätet tar också enligt självvärderingen ett aktivt ansvar i att få fler studenter att engagera sig, eftersom det visat sig att många studenter inte vetat om hur de kan utöva inflytande över sin utbildning. Denna brist på information framkommer också vid intervjuerna med lärosätets representanter, och därför rekommenderar bedömggruppen starkt en ökad information om hur studenter faktiskt kan påverka sin utbildning inom gällande organisation.

Lärosätet ger i självvärderingen exempel på hur de tar ett gemensamt ansvar med studentkåren om att införa rutiner för rekrytering av studentrepresentanter, vilket enligt bedömggruppen visar på att lärosätet värdesätter studentinflytande. Informella samtal under kursernas gång verkar också ske utifrån vad som framkommer vid intervjuerna. Studenternas synpunkter på utbildningen samlas in genom kurs- och programutvärderingar. Resultaten av dem publiceras på webbplatsen.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet ingår enligt självvärderingen ett ramavtal mellan kommunala och fristående skolor och andra lärosäten i regionen. Representanter för de olika intressenterna diskuterar frågor om den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), praktisknära forskning med mera, vilket är en god grund för samverkan inom utbildning enligt bedömggruppen. Aktuella utvecklingsprojekt som redovisas i självvärderingen är medverkan av skickliga yrkeslärare i högskoleförlagda kurser och att knyta studenternas examensarbeten till skolornas verksamhet. Bedömggruppen vill understryka att om lärare från regionens skolor ska engageras i högskoleförlagda kurser, så måste utbildningen säkerställa att den akademiska nivån garanteras.

Det anordnas regelbundet arbetsmarknads- och inspirationsdagar, enligt självvärderingen. I första hand är det enligt bedömgarna utbildningens samverkan med yrkeslivet inom partnerskolor som förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv. Kurserna inom VFU har enligt självvärderingen tre lärandemål som vardera uttrycker krav för utvecklingsområdena: analys- och reflektionsförmåga, ämneskunnskap och ämnesdidaktisk kompetens respektive kommunikativt och demokratiskt ledarskap. Dessutom följer ett fjärde mål som innebär att studenterna ska göra en självvärdering av sin professionsutveckling. För varje VFU-kurs finns texter och matriser i skriften *På väg mot läraryrket*, som konkretiserar kursernas lärandemål och bildar underlag för handledning och bedömning av studentens professionsutveckling. Bedömggruppen finner att hanterandet fungerar väl och bidrar positivt till utbildningens kvalitet och bedömer särskilt skriften *På väg mot läraryrket* som ett bra redskap för att rusta studenterna inför arbetslivet.

Studenterna har också kursinslag med föreläsningar i lärosätets varje år återkommande internationella vecka, där internationella föreläsare medverkar enligt självvärderingen. I

högskoleförlagda kurser sker samarbete med det omgivande samhället bland annat genom studiebesök och exkursioner. I kursen inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) *Specialpedagogik, lärande och utveckling* förekommer exempelvis föreläsningar av medarbetare vid Specialpedagogiska myndigheten. I UVK-kursen *Pedagogiskt ledarskap, sociala relationer och konflikthantering* används en filmad intervju med lärare vid Teacher Education at Makerere University, Uganda. Sammantaget bedöms dessa aktiviteter bidra väl till utbildningens samverkan med det omgivande samhället.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärosätets personal har tillfredsställande vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. Lärarna erbjuder kompetensutveckling inom pedagogisk, ämnesmässig och professionsrelaterad utbildning, vilket bedömargruppen ser positivt på. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att omsätta sina planer med rekryteringar inom området för att säkerställa kompetens på lång sikt.

Inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) finns det en vetenskaplig miljö som forskar inom olika forskningsnätverk och forskningsprogram. Lärosätet har ett pågående utvecklingsarbete för att förstärka forskningsanknytningen. Bedömargruppen vill rekommendera lärosätet att tydliggöra UVK som huvudområde inom den vetenskapliga forskningen. Den professionsrelaterade kompetens bedöms som tillfredsställande, vilket stöds av ett upparbetat samarbete med partnerskolorna. Sambandet mellan forskning och utbildning finns i dag, men bör stärkas ytterligare.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Målet berörs inom UVK-kurserna som lärandemål. Det finns en progression inom UVK-kurserna kopplat till lärandemål, läraktiviteter och examination, vilket utvecklar studenternas kunskap för måluppfyllelse. Bedömargruppen har noterat att det förekommer ett smalt fokus på forskningsmetoder, och bedömer därför att det är ett utvecklingsområde.

Målet om att kritiskt och självständigt ta tillvara och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Det finns en progression inom UVK, där studenterna ska systematisera och reflektera, och kravet ökar under följande UVK-kurser. Lärosätet har som ambition att det självständiga arbetet ska bidra till måluppfyllelse, men i nuläget är det övriga examinationsuppgifter som skriftliga analyser och seminarier som ligger till grund för säkerställandet av måluppfyllelsen.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet pekar på trepartssamtalet som en viktig del i säkerställandet av måluppfyllelse. VFU-kurserna utformas individuellt för att studenten ska nå måluppfyllelse genom kurserna, vilket bedömargruppen ser positivt på. Bedömargruppen menar samtidigt att lärosätet behöver säkerställa att studenterna

examineras i samtliga ämnen under sin VFU. Bedömargruppen menar också att lärosätet behöver undersöka möjligheten att förlägga VFU vid en tidpunkt som gynnar studenternas tillämpning av sina ämneskunskaper.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet hänvisar måluppfyllelsen till lärandemålen i UVK-kurser där studenterna bland annat ska kunna visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra bland annat utveckla undervisning genom till exempel analys av en utvärdering. Måluppfyllelsen säkerställs till stor del genom muntliga redovisningar, men även här spelar trepartssamtalet en stor roll. I en specialpedagogisk kurs sker en koppling till studentens ämne, för att på bästa sätt kunna stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Bedömargruppen finner utformningen och arbetssätten för att säkerställa examensmålet som väl organiserat. Arbetet med att uppnå målet inriktas enligt självvärderingen till stor del mot att studenternas förmåga att göra bedömningar fördjupas, utifrån vetenskapliga, samhällseliga och etiska aspekter. Utifrån studier av skolans uppdrag, styrning och organisation ges exemplet där studenten problematiserar ett etiskt dilemma inom ramen för ett grupparbete.

Jämställdhetsperspektivet ingår i flera av programmets kurser. Perspektivet examineras muntligt och skriftligt. Bedömargruppen anser att perspektivet är väl förankrat i utbildningen innehåll. Lärosätet har en plan för att verka för att perspektivet behandlas systematiskt, vilket bedömargruppen ser positivt på.

Det finns ett kvalitetssäkringssystem på fakultetsnivå som inbegriper principer om utformning, genomförande och examination, studentinflytande och samverkan med externa partner samt jämställdhet. Det framgår att kursvärderingar görs i anslutning till varje kurs och information om värderingen kommer upp på webbplatsen för programmet. Vid intervjuerna framkommer att kursutvärderingarna är levande dokument som används i kvalitetsförbättrande syfte.

Lärosätet har genomfört telefonintervjuer med studenter som avbrutit utbildningen. I kurser som uppfattas som särskilt svåra organiseras stöd enligt en särskilt utarbetad stödmodell och studenter som inte har klarat studierna i de inledande kurserna följs upp. Tillgång till skrivverkstad och matematikverkstad finns vid behov för studenter, och studenter som fångas upp genom Early Alert, hänvisas dit.

Lärosätet har enligt självvärderingen en policy för studentinflytande som vägleder arbetet inom ämneslärarprogrammet. Ett samarbete med studentkåren bedrivs för att informera och engagera studenter samt sprida kunskap om vilka möjligheter till inflytande över utbildningen som finns. Lärosätet tar också enligt självvärderingen ett aktivt ansvar för att få fler studenter att engagera sig, eftersom det har visat sig att många studenter inte vetat om hur de kan utöva inflytande över sin utbildning. Denna brist på information framkommer också vid intervjuerna med lärosätets representanter, och därför rekommenderar bedömargruppen starkt en ökad information om hur studenter faktiskt kan påverka sin utbildning inom organisationen.

Aktuella utvecklingsprojekt som redovisas i självvärderingen är medverkan av skickliga yrkeslärare i högskoleförlagda kurser samt att knyta studenternas examensarbeten till skolornas verksamhet. Det

Tiden för kompetensutveckling och forskning uppfattar bedömarna som acceptabel. Enligt självvärderingen förekommer också olika slags kompetenshöjande fortbildningssatsningar, till exempel obligatoriska utbildningsdagar för lärarna. Därtill framgår att lärosätet planerar att rekrytera personal. Under 2019 rekryterar lärosätet ett antal biträdande lektorer med 50 procent forskning i tjänsterna. Bland dessa finns en biträdande lektor i ämnet bild och lärande. En lektor och en adjunkt i bildämnet rekryteras även till följd av en pensionsavgång och under 2019–2020 planerar lärosätet att rekrytera en doktorand med motsvarande inriktning. Vidare pågår meriteringsarbete för en lektor att bli docent, en adjunkt att befordras till konstnärlig lektor och en annan adjunkt att slutföra en master i ämnesdidaktik. Vid intervjuerna framhölls dock att bildämnet är förhållandevis litet inom lärarutbildningen, men bedömagruppens uppfattning är att detta i sig inte får medföra att kvalitetskraven inom lärosätet på längre sikt begränsas. Professorskompetens är en viktig förutsättning för ämnets utveckling inom visuellt kommunikativa undervisningsområden, liksom forskningsanknytning och handledning av kommande doktorander.

Sammantaget anser bedömagruppen att planerna för rekryteringar och meritering hos befintlig personal gör att den sammantagna kompetensen är adekvat och står i proportion till utbildningens behov även på lång sikt. I självvärderingen framgår hur förutsättningar för samtidsrelevant innehåll i utbildningen skapas och att det sker ett arbete för att komma till rätta med sådant som har identifierats som utvecklingsområden. Det finns dock ett behov av ett tydligare långsiktigt säkerställande av kompetensförsörjningen. Bedömagruppen rekommenderar därmed lärosätet att komplettera kompetensförsörjningsplanen med docent- eller professorskompetens inom bildpedagogik och bilddidaktik.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig/konstnärlig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

I självvärderingen framgår det att forskning och utbildning är väl integrerade med varandra. Den forskningsanknutna och professionsrelaterade miljön följs upp på ett systematiskt sätt i en programnämnd som ansvarar för kvalitetsutvecklingen. Lärarlagen ansvarar för att studenterna får ta del av såväl internationell som nationell forskning som är aktuell och relevant. Självvärderingen framhåller interna medel som har utlysts våren 2018 för att på sikt gynna lärarnas forskning på sin egen undervisning – något som bedömagruppen ser positivt på. Likaså omnämndes under intervjuerna flera mindre praktisknära och ämnesövergripande projekt som drivs av undervisande lärare. Ett gott exempel på forskningsanknytning utgör även forskarskolan Lärande i mångkulturella samhällskontexter, där lärare inom ämneslärarprogrammet ingår som handledare. Bedömarna noterar också att det sker viktiga fortbildningssatsningar gällande digitala former för undervisning, akademisk litteracitet och lärande samt bedömning av gestaltande arbeten och processer. Lärosätet har även lämpligt utrustade lokaler för bildundervisning.

Traditionellt har bildämnet mestadels kommit att värderas utifrån ett konst- och hantverksperspektiv. Det samtida bildämnet som ett språk- och kommunikationsämne borde emellertid framgå tydligare i miljön, både i vetenskapligt och didaktiskt hänseende. Vid intervjuerna framträdde en bild av utbildningsmiljön som i första hand en estetisk miljö, sannolikt beroende på att bildämnet ingår i en forskningsmiljö där drama och musik utgör starka inslag. Bedömagruppens intryck är att den vetenskapliga miljön behöver stärkas, så till vida att den tenderar att stå i bakgrunden till förmån för

den estetiska miljön. I vissa moment där det krävs disputerade lärare råder det en stor arbetsbelastning på en enskild lektor. Bedömargruppen understryker vikten av att studenterna möter disputerade lärare på alla nivåer i utbildningen, samt att ämnesdidaktiska frågor även grundläggs och anknyts vetenskapligt. Detta skulle gynna studenternas förutsättningar att genomföra VFU på ett framgångsrikt sätt och samtidigt ge en god bas för det självständiga arbetet. Som utbildningsmiljö betraktad vore därmed professorskompetens i bildpedagogik och bilddidaktik ett viktigt komplement för att säkerställa och utveckla den ämnesdidaktiska vetenskapliga kvaliteten.

Något som förefaller prioriteras vid lärosätet är att åstadkomma en stärkt infrastruktur kring lärarutbildningen och VFU. Lärosätet arbetar med att anknyta ämneslärarutbildningens högskoleförlagda och verksamhetsförlagda delar till forskning, i syfte att stärka kopplingen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Som exempel kan nämnas att studenterna får arbeta med videobaserade fall och autentiska klassrumssituationer vilka analyseras i relation till kursernas lärandemål – det vill säga en form av casemetodik. I bildämnet sker detta från höstterminen 2019. Syftet är att tydliggöra den didaktiska relevansen hos ämnesstudierna för studenterna som en direkt förberedelse inför VFU-perioden. Sådana nytillkomna inslag i utbildningen ser bedömargruppen positivt på.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Utifrån självvärderingen anser bedömargruppen att bildlärarutbildningen har en välgrundad kulturteoretisk profil. Dels utgör cultural studies en tongivande teoriram och dels betonas gestaltungspraktiker som fokuserar berättande, undersökande, kommunikation och analys i både manuella och digitala processer. Studenterna utvecklar även ämneskunskaper för yrkesutövningen genom en välstrukturerad verksamhetsförlagd del av utbildningen som kopplas samman med den högskoleförlagda utbildningen.

Bildlärarutbildningen är utformad med fem bildkurser där utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) har integrerats i fyra av dem. I studierna ingår föreläsningar och övningar med varierande visuella, konstnärliga material och metoder. Som exempel på inslag i utbildningen kan nämnas analogt och digitalt berättande genom gestaltning, undersökande metoder, observation, portfoliomethodik, blogg som didaktisk resurs, diskursanalys och gestaltning som medel för kommunikation av analysresultat. Viktiga återkommande inslag enligt bedömargruppen är kontinuerlig kamratrespons, formativ bedömning, flippat klassrum och studentaktiva seminarier. Självvärderingen beskriver ett kursinnehåll som är nära relaterat till grundskolans kursplaner och där bildämnets tre huvudaspekter – bildframställning, redskap för bildframställning och bildanalys – behandlas integrerade genom hela utbildningen. Studenterna får enligt bedömargruppen möjlighet att tillägna sig ett brett kunnande inom dessa områden som under ämnesstudiernas gång hålls samman av två genomgående teman: gestaltande som berättande och gestaltande som utforskande metod.

Valda samtidsteoretiska perspektiv även inom samtidskonst talar sammantaget för att studenterna har goda möjligheter att utveckla insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, samt att skaffa sig överblick över ämnesstudiernas huvudområde. Bedömargruppen uppfattar att studenterna genom egna val i kurserna även kan fördjupa sina kunskaper inom vissa delar av ämnesområdet. Vid intervjuerna framträdde emellertid en otydlighet kring hur studenterna ska kunna knyta ihop innehållet och praktiskt hantera det i didaktisk verksamhet. Enligt självvärderingen undervisar disputerade lärare i samtliga kurser, men detta bekräftades inte vid intervjuerna – något som försvårar kopplingen mellan teori och praktik. Bedömargruppen menar därmed att vetenskaplig ämnesdidaktisk och bildpedagogisk forskningskompetens som en sammanbindande resurs är ett utvecklingsområde. Bedömargruppen rekommenderar ett intensifierat arbete med att i bildkurserna integrera ämnesstudierna med didaktiskt tänkande och handling, samt att anlägga ett tydligare forskningsmetodologiskt perspektiv i ämneskurserna.

I självvärderingen lyfts progressionen i bildanalys fram, vilken ingår som ett integrerat moment i samtliga kurser. Denna ser bedömarna som en styrka, och även det stöd och den undervisning i akademiskt skrivande som också beskrivs i självvärderingen. Det ges i självvärderingen ingående beskrivningar av varierade och relevanta examineringsmetoder som genomförs både visuellt, muntligt och skriftligt och som gagnar fördjupade kunskaper inom vissa delar av ämnesområdet. Studenterna gör även två självständiga arbeten om 15 högskolepoäng vardera. Det självständiga arbete som bedömargruppen tagit del av visar på hög måluppfyllelse. Arbetet visar på en god insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, goda ämneskunskaper samt en avancerad bilddidaktisk fördjupning. Sammantaget anser bedömargruppen att det finns en tydlig progression mellan kurserna, vilket möjliggör en god överblick över ämnesstudiernas huvudområde för studenterna samt att måluppfyllelse säkerställs.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Lärosätet identifierar vetenskapsteori och metodkunskap som utvecklingsområden. Inom ämneskurserna utpekas just kvantitativ metod som ett sådant. Inom UVK genomförs därför ett nytt kursupplägg som syftar till att stärka både vetenskapsteori och kvantitativa metoder. Enligt självvärderingen ska även visualisering av kvantitativa data i den fjärde ämneskursen *Bild och lärande: Bildanalys* utvecklas under 2019 i samarbete med matematikämnet, vilket bekräftades vid intervjuerna. När det gäller studenters utvecklande av fördjupad kunskap i bildvetenskap och kvalitativa forskningsmetoder, så sker det – inom en teoretisk och metodisk referensram av cultural studies – under hela den femte ämneskursen *Bild och lärande: Visualitet och offentliga rum*. Här genomförs diskursanalyser av bildämnet över tid och med hjälp av studentens empiriska material från sin VFU. Bedömargruppen anser att detta möjliggör för studenterna att utveckla kunskaper med ett kvalitativt djup samt att utveckla en god förmåga att göra etiska överväganden. Från och med 2019 kommer den sist nämnda kursen även att omfatta observerade och egenkonstruerade mönster som studier av design, men också som träning i att se komplexa samband. Den träning vad gäller analytisk förmåga som det momentet innebär utgör i sig en god förberedelse för det självständiga arbetet.

Ett lärandemål avseende den integrerade UVK som ingår i den tredje ämneskursen *Bild och lärande: Perspektiv på identitet och kultur* handlar om vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Från vårterminen 2019 förläggs denna kurs direkt före den första VFU-kursen. Bedömggruppen anser att detta är positivt, då studenterna får ökat stöd inför VFU:n. Det nämnda lärandemålet examineras med casemetodik.

I självvärderingen beskrivs vidare hur forskningsmetodik genomsyrar alla ämneskurser genom ett undersökande och problemlösande arbetssätt, vilket stärker relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Spänningsfältet inom bildämnet mellan vetenskap och samtidskonst omtalas i självvärderingen som ett unikt handlingsutrymme för undersökande metoder. Dels infinner sig detta handlingsutrymme genom en ökad tillgång på visuella vetenskapliga metoder i dag och dels genom den utforskande samtidskonst som på nya sätt aktualiserar etablerade forskningsmetoder. Bedömggruppen är benägen att instämma i den här beskrivningen men rekommenderar att de olika aspekterna av forskningsmetodik – det vill säga undersökande metoder i didaktiska sammanhang med bäring på exempelvis gestaltungsfrågor respektive forskningsmetodik i samband med självständiga arbeten – tydliggörs i utbildningen. Självvärderingen berör också självkritiskt det faktum att lärarna tenderar att värdera text högre än gestaltning. Ett uttryck för detta problem är att det saknas lärandemål för gestaltande i kursplanen till det självständiga arbetet. Vid intervjuerna framkom att ett utvecklingsarbete pågår med att utarbeta lärandemål för gestaltande arbeten, vilket utgör ett led i att stärka den gemensamma forskningsmiljön för de estetiska ämnena vid institutionen. Bedömggruppen ser positivt på detta utvecklingsarbete och rekommenderar lärosätet att prioritera det.

Progressionen vad avser vetenskapsteoretiska kunskaper fullbordas genom det självständiga arbetet på avancerad nivå, men introduceras redan i den andra ämneskursen *Bild och lärande: Visuella kulturer och kommunikation* under termin 1 på utbildningen. Självvärderingen beskriver hur dominerande kunskapsfilosofiska perspektiv jämförs i kursen tillsammans med texter om kognitivt, sociokulturellt och relationellt perspektiv på lärande. Dessa kunskapsfilosofiska perspektiv följs senare upp under utbildningens gång, bland annat didaktiskt i den femte ämneskursen *Bild och lärande: Visualitet och offentliga rum*. I det självständiga arbete som bedömggruppen tagit del av hämtar studenten den vetenskapsteoretiska delen från utbildningsvetenskap och didaktisk forskning. Den forskningsuppgift som studenten genomfört inom ramen för det självständiga arbetet handlar om hur visuella metoder kan stärka elevers mångsidiga lärande och om undervisning som utgår från elevers liv och erfarenheter. Studenten visar i sitt självständiga arbete god kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, vilket bland annat visar sig i valet av den nationella och internationella litteratur som återfinns i referenslistan.

Bedömggruppens uppfattning är att utbildningen möjliggör och säkerställer måluppfyllelse, men också att studenternas fördjupade kunskap om vetenskapsteori och kvantitativ forskningsmetodik är ett utvecklingsområde.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter*

samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

Självvärderingen ger många exempel på utformning och genomförande som enligt bedömargruppen bidrar till måluppfyllelse beträffande detta examensmål. Studenterna bearbetar och reflekterar över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat på en rad olika sätt, delvis i nära samarbete med skolorna inom den verksamhetsförlagda delen av utbildningen. Förmågan att kritiskt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter utvecklas exempelvis genom att studenterna undersöker ungdomars bildvanor – bland annat i gemensamma redovisningar med filmade sekvenser – samt genom portföljarbete, bloggproduktion och medbedömning av studentkamraters arbeten. Systematiska reflektioner med fokus på utvecklingen av den framtida yrkesverksamheten blandas med kritiska värderingar av tidigare forskning och eget insamlat material. Analyser görs med stöd i litteratur om bedömning, portfoliomethodik, bilddidaktisk forskning och texter som behandlar kursens tema.

Den ämnesdidaktiska kopplingen är tydlig i många delar av utbildningen. Av självvärderingen framgår ett behov av en ytterligare förstärkning när det gäller lärarledda seminarier med didaktiskt innehåll. Lektionsplaneringar genomförs även i samverkan med lokala kulturinstitutioner, vilket enligt självvärderingen skapar förutsättningar för studenterna att utveckla bred ämnesdidaktisk kompetens samt utvecklas i yrket och ämnet. Ett gott exempel som bedömarna vill lyfta fram är det sätt på vilket studenterna fördjupar sin förmåga att använda etnografiska och visuella metoder genom att undersöka visuella kulturuttryck i offentliga rum, vilket sker i den femte ämneskursen *Bild och lärande: Visualitet och offentliga rum*. Här får studenten tillfälle att uppvisa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter.

Självvärderingen beskriver gemensamma regler för utbildningens två självständiga arbeten. Studenterna ska självständigt välja metod, form och innehåll med tydlig ämnesdidaktisk relevans och relevans för yrkets kunskapsutveckling. En kunskapsöversikt ingår i det första självständiga arbetet, vilken sedan kan utvecklas i det avslutande arbetet. I den femte ämneskursen *Bild och lärande: Visualitet och offentliga rum* ingår en lektionsplanering där studenterna får ägna sig åt kritisk värdering av forskning och systematiskt insamlat kunskap. Lektionsplaneringen utformas i samarbete med en lokal konstinstitution och även denna är enligt självvärderingen möjlig att utveckla i det avslutande självständiga arbetet. Med det här upplägget tränas studenterna fortlöpande i att självständigt samla, bearbeta, analysera och reflektera över varierande källmaterial samt egna och andras erfarenheter i relation till yrkesverksamheten.

Genom lärosätets arbete med att knyta självständiga arbeten närmare VFU-skolorna anser bedömargruppen också att utbildningen gör det möjligt att studenten via arbetet bidrar till ämnet, ämnesområdet och ämnesdidaktiken beroende på valet av undersökningsområde. Det enda självständiga arbetet som ingår i bedömningsunderlaget är självständigt genomfört med mycket hög relevans för både läraryrket och det bildpedagogiska ämnesområdet. Genom en ämnesintegrerad studie bidrar arbetet till att utveckla yrkesverksamheten och kunskaperna inom ämnena bild och historia samt ämnesdidaktik. Bedömargruppen ser därmed positivt på utbildningens upplägg av de självständiga arbetena och menar att det säkerställer måluppfyllelse.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och

ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Självvärderingen beskriver detaljerat hur måluppfyllelse med avseende på detta examensmål möjliggörs genom utformningen och genomförandet av utbildningen. Upplägget av de sammantagna ämneskurserna präglas av en didaktisk integrering och en fortlöpande progression vad gäller ämnesdidaktik och metoder. Detta upplägg samt en nära koppling till VFU och UVK bidrar starkt till måluppfyllelse och bedömargruppen anser att utformningen är fullt tillfredsställande. Ett fokus under de första ämneskurserna är reflektioner kring egna erfarenheter och utveckling av ett yrkesspråk, samt undersökningar av och förslag på lärandemiljöer för bildundervisning.

I självvärderingen beskrivs hur det kursinnehåll som ska omsättas i bildundervisning integreras i alla kurser och successivt bearbetas muntligt, skriftligt, digitalt och manuellt av studenterna. De skriver exempelvis en essä där de diskuterar en vald aspekt av bildämnet med stöd av grundläggande begrepp och modeller inom allmän didaktik och ämnesdidaktik. I den andra ämneskursen *Bild och lärande: Visuella kulturer och kommunikation* undersöker studenterna de dominerande kunskapsfilosofiska perspektiven utifrån utvalda originaltexter. Den nästföljande tredje ämneskursen *Bild och lärande: Perspektiv på identitet och kultur* förbereder dem ämnesdidaktiskt och metodiskt med fokus på bedömning och lektionsplanering inför kommande VFU-kurs. Studenterna utformar en egen lektionsplanering med grund i kursens tema: identitet och kultur. De gör även ett eget val av gestaltande moment och en skriftlig reflektion över feedback och bedömning. Härigenom anser bedömargruppen att utbildningen tillhandahåller goda förutsättningar för studenterna att nå måluppfyllelse.

Andra exempel i självvärderingen handlar bland annat om analyser av egna och andras bedömningspraktiker utifrån relevant litteratur, samt utvärdering med fokus på utveckling av den kommande yrkesverksamheten. Studenterna förbereds inför VFU med fokus på att tillämpa bedömning, lektionsplanering och portofoliometodik. Detta ser bedömargruppen som en styrka, i likhet med kamratrespons och lärarledda pedagogiska samtal varannan vecka som stödjer studenternas utveckling mot yrket. Under sin VFU tränar studenterna bedömning på ett underlag bestående av autentiska elevarbeten som de själva dokumenterat under sin VFU, vilket bedömargruppen menar är att betrakta som ett gott exempel.

Bedömargruppen konstaterar vidare att studenterna under utbildningen möter en stor variation av examinationsformer, vilket också det bidrar till att lärosätet kan säkerställa att studenterna efter examen har tillräckliga färdigheter och förmågor. Utbildningen ger sammanfattningsvis goda förutsättningar för att utexaminerade studenter kan tillämpa en sådan didaktik, ämnesdidaktik och metodik som krävs för undervisning och lärande inom bildämnet och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

I självvärderingen beskrivs flerdisciplinära ämnesstudier i fyra av fem bildkurser, vilka genomförs i samverkan med VFU och integrerade med UVK. Det framgår också hur lektionsplaneringar med

olika fokus, alltifrån lärandemiljö till bedömning, är återkommande konkreta inslag i utbildningen. Dessa lektionsplaneringar genomförs med stöd av relevanta styrdokument och präglas av ett ämnesspecifikt språk, förutom att de görs med hänsyn till elevers olika behov. I en kurs utvecklar studenterna ett tänkt samarbete med en existerande konstinstitution som en resurs för elevers lärande, samt konkretiserar detta i en lektionsplanering. Konstpedagoger från konstinstitutionen deltar i redovisningen, vilket bedömare anser bidrar i hög grad till måluppfyllelse så till vida att denna medverkan stärker validitet och reliabilitet i studenternas lektionsförslag. Bedömaregruppen ser även positivt på formen för examinationen av dessa lektionsförslag: en didaktisk webbresurs i två delar, riktade till elever respektive lärare. I kursen ingår även litteraturstudier, litteraturseminarier och handledning förutom arbetet med den digitala webbresursen.

Det finns enligt bedömaregruppen en tydlig progression vad gäller teori- och forskningsförankring liksom även vad gäller samhällsorientering utöver den som infinner sig i samband med VFU. Att studentens dokumenterade material från VFU-platsen används som underlag för att bedöma autentiska bilder är ett annat exempel på inslag som bidrar till utvecklandet av studentens förmåga att stimulera varje elevs lärande och utveckling. Likaså är medverkan av kulturinstitutionernas pedagoger vid bedömningen av studenternas lektionsplaneringar något som borgar för relevant respons och god inblick i didaktiska överväganden. I den första ämneskursen *Bild och lärande: Ungdomar och bilder* får studenterna göra kartläggningar av lärandemiljöer, varpå de tar fram ett förslag på lärandeum för inkluderande bildundervisning i form av en tredimensionell modell. I detta moment ingår reflektioner kring förutsättningarna för gynnsamma lärandemiljöer i termer av bland annat interkulturell pedagogik, inkludering, hållbar utveckling, bildämnet historiska utveckling, estetik, visualitet och ämnesdidaktik. Bedömaregruppen ser detta förhållandevis tidiga moment i utbildningen som ett gott exempel på inslag som bidrar till måluppfyllelse med avseende på detta examensmål.

Det finns också flera fördjupande inslag i olika kurser med fokus på elevers behov, identitet och flerspråkighet. Som ett exempel kan nämnas att studenterna i samband med att etnografiska metoder introduceras för dem i den första ämneskursen *Bild och lärande: Ungdomar och bilder* får i uppgift att söka upp ungdomar i det offentliga rummet för att försöka förstå deras bildintressen och bildvanor såväl i skolan som på fritiden. Bedömaregruppens menar att metoder av det här slaget kan underlätta för studenterna att utgå från elevernas perspektiv i undervisningen. Sammanfattningsvis anser bedömaregruppen att studenterna ges många möjligheter att träna planering, genomförande, utvärdering och utveckling av undervisning i syfte att stimulera varje elevs lärande och utveckling. Utbildningen säkerställer också måluppfyllelsen genom lämpliga examinationsformer.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Bedömaregruppen anser att jämställdhetsperspektivet framstår som väl integrerade i bildlärarutbildningen. Flera av utbildningens kurser har lärandemål med bäring på jämställdhet, mot vilka också studenterna examineras och deras prestationer utvärderas. Enligt självvärderingen behandlas frågor om maktordningar, könsstereotyper, könsidentiteter och genus i ämnesstudierna och de ämnesdidaktiska studierna. Exempelvis ingår frågor om hur stereotypa föreställningar om kön

och könsnormer återskapas och påverkar undervisningen. Sådana frågor tas även upp i handledarutbildningen för VFU-handledare, främst utifrån ett maktperspektiv.

I självvärderingen framgår det att den fjärde ämneskursen *Bild och lärande: Bildanalys* – som infaller efter det att studier inom andraämnet ägt rum – innehåller didaktiska seminarier där studenterna konkret tränar metodiska färdigheter i att leda gruppen i strukturerade bildsamtal. Bildsamtalen förbereds enligt självvärderingen med avseende på både bredd och djup genom litteratur om genus och fotografi, filmpedagogik och visuell kulturpedagogik, ämnesdidaktik och metodik. I samband med filmanalys bearbetas bland annat etiska och moraliska dilemman tillsammans med jämställdhet, både på individ- och samhällsnivå. Detta arbete syftar primärt till att utveckla studenternas kritiska värderingsförmåga, kommunikationsförmåga och förhållningssätt. Det är bedömargruppens uppfattning att detta och andra inslag i utbildningen förbereder studenterna att kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten.

Också kurslitteraturen präglas av ett jämställdhetsperspektiv. Lärosätet eftersträvar en balans mellan antalet män och kvinnor bland författarna och denna följs upp av fakultetens kursplaneutskott. I lärosätets handlingsplan för jämställdhetsintegrering 2017–2019 är jämställdhetsintegrerade yrkesutbildningar ett prioriterat utvecklingsområde. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att knyta ihop jämställdhetsfrågor på organisatorisk nivå och på kursnivå genom att låta handlingsplanen ingå som kurslitteratur, så att studenterna kan jämföra den med motsvarande handlingsplaner på de skolor där de gör sin VFU.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Självvärderingen beskriver fakultetens nyligen inrättade kvalitetssäkringssystem som inbegriper lärosätets kvalitetsprinciper om utformning, genomförande och examination, studentinflytande och samverkan med externa parter samt jämställdhet. Programnämnden för ämneslärarprogrammet har ett antal olika relevanta representanter, bland annat studenter. Dess permanenta utskott arbetar med fokusområden som publiceras på lärosätets webbplats. Under 2018 har ett arbete skett med att säkerställa det lokala examensmålet om sambandet mellan ämnesspecifikt språk och elevernas kunskapsutveckling. Arbetet leds av en internationell gästprofessor. Ett annat område som utskottet arbetat med är progression i akademisk litteracitet. Ett stödmaterial har tagits fram och används som verktyg för uppföljning i utskottet.

Det finns en programsamordnare som har ansvar för att överblicka studenternas utbildning. I uppdraget ingår det även att ha dialogmöten med studenterna och vara tillgänglig för frågor om programmet, samt att ansvara för att såväl formativ som summativ programutvärdering genomförs. Lärosätet genomför kursvärderingar varvid studenternas synpunkter tas om hand i lärlaget och uppföljning sker kontinuerligt i programnämnden. Utifrån de inkomna synpunkterna i samband med kursvärdering sammanställer vidare den kursansvariga läraren en kursrapport där också förslag på lämpliga åtgärder ingår. Kursrapportens innehåll återkopplas till de nya studenterna nästa gång kursen ges. Programsamordnaren sammanställer också en analys av kursrapporterna och kursvärderingsprocessen, samt en analys av statistik och nyckeltal. I övrigt följs utbildningen upp bland annat genom såväl fakultets- som lärosätetsgemensamma dialogmöten som anordnas på årlig

basis, då utbildningens styrkor och utvecklingsområden diskuteras och eventuella åtgärder planeras. Bedömgargruppen anser därmed att lärosätet följer upp utbildningen systematiskt, att åtgärder vidtas och att återkoppling till olika relevanta intressenter sker.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Bedömgargruppens uppfattning är att lärosätet gör goda insatser för att studenterna ska genomföra utbildningen i tid. Det framgår av självvärderingen att programnämnden analyserar statistik över genomströmningen och prestationsgraden. I programnämnden föreslås åtgärder som sedan följs upp i lärarlagen och i VFU-organisationen. Analysen från antagningen 2011 visade att de flesta avhoppet sker i början av utbildningen och av studenter som har relativt låga gymnasiebetyg. Genomströmningen är könsneutral och en viss förbättring kan ses över tid. Lärosätet har även genomfört kompletterande telefonintervjuer med studenter som lämnat utbildningen.

En svårighet som lärosätet uppger har bidragit till studieavbrott är övergången från förstaämnet till andraämnet och tillbaka, då olika ämnes- och undervisningskulturer krockar. För att komma till rätta med det här problemet har lärarna omformat den fjärde ämneskursen *Bild och lärande: Bildanalys* i syfte att åstadkomma en mer smidig övergång tillbaka in i förstaämnet med kortare, mer flexibla och frekventa samtal om olika teman i stället för längre litteraturseminarier. Bedömgargruppen ser positivt på detta sätt att hantera den här problematiken kring relationen mellan första- och andraämnet.

Lärosätet har vidtagit ytterligare åtgärder för att förhindra avhopp. Exempelvis organiseras möten mellan nya och äldre studenter under introduktionsperioden före första VFU-kursen, för frågor och erfarenhetsutbyte. En annan åtgärd som bedömgargruppen vill lyfta fram är modellen supplementary instruction (SI), där erfarna studenter agerar mentorer i kurser som initialt uppfattats som särskilt svåra. Utbildning ges för SI-ledare och lärare som är utbildade metodhandledare, vilket enligt utvärderingar uppskattats av studenterna. Sedan 2017 används även early alert, det vill säga ett system där studenter som inte tagit poäng i de inledande kurserna tidigt identifieras och kontaktas med erbjudande om samtal och stöd.

Sedan 2018 ansvarar en programsamordnare för såväl introduktionsprogram i samband med utbildningsstart som alumnverksamhet och information om bland annat studiehandledning, prov och omprov, studenters rättigheter och skyldigheter samt vilka resurser för stöd i lärandet som finns. Detta samlade ansvar för viktiga delar av studentens utbildning och tillvaro ser bedömgargruppen som ett gott exempel när det gäller att skapa överblick över utbildningen, vilket i sin tur torde bidra till att studenter genomför utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Det framgår av underlagen att studenterna har inflytande över sin utbildning, såväl genom formativa och summativa kursvärderingar som i form av representation i nämnder och programråd. Bedömgargruppen noterar flera exempel i självvärderingen på hur lärosätet arbetat med att öka rekrytering och engagemang. Ett studentforum rekryterar studenter till beredande och beslutande

organ och medverkar till att skapa engagemang för medinflytande bland studenterna. I självvärderingen nämns likväl att det i samtal och intervjuer med studenterna har framkommit att de ofta saknar kunskap om sina möjligheter att utöva inflytande över utbildningen. Till följd av detta ska studentkåren delta i utbildningens senare delar, bland annat i syfte att säkerställa god representation i beredande och beslutande organ.

Studenterna bjuds in till en webbplattform för att ta del av information om utbildningsbevakning och möjligheter att utöva inflytande. Denna är enligt bedömargruppen en viktig resurs, där kursvärderingar och programutvärderingar med enkäter publiceras och läggs som grund för nästkommande kursstarter. Lärosätet uppger att det är låg svarsfrekvens på enkäterna, bland annat den exit-enkät som genomförs varje år i slutet av utbildningen. Vid intervjuerna efterlystes dessutom mer utförlig respons på studenternas ifyllda enkätsvar. Bedömargruppen rekommenderar att åtgärder vidtas för att öka svarsfrekvensen, exempelvis genom schemaläggning av utvärderingen och integrering i undervisningen som en del av läraryrkets kompetens.

Ett ämnesspecifikt exempel på studentinflytande är arbetet för att hantera kulturkrockar i övergången från förstaämnet till andraämnet och tillbaka. Med utgångspunkt i lärarnas och studenternas synpunkter i samband med kursvärderingar har pedagogiska samtal införts, vilka lärosätet bedömer bättre kan stärka studenternas förmåga till kontinuerlig reflektion genom utbildningen jämfört med tidigare litteraturseminarier med kamratrespons.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Självvärderingen betonar hur bildläro-utbildningen liksom övriga läro-utbildningar har en styrka i sitt långvariga samarbete med geografiskt spridda skolor inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Studenterna tillhör samma VFU-skola under hela utbildningen, vilket lärosätet menar underlättar ett fördjupat yrkeskunnande eftersom skolans hela verksamhet och kultur blir tillgänglig under en längre och mer sammanhängande tid. Bedömargruppen ser också fördelar med det här upplägget, men vill framhålla betydelsen av de dagar som erbjuds med studentutbyte mellan VFU-platser. Likaså vill bedömargruppen betona vikten av att regler och rutiner fungerar vid behov av omplaceringar, om handledare saknas eller om förutsättningarna för ämnesplacering är bristfälliga.

Enligt självvärderingen finns det ett utvecklingsområde beträffande arbetet med rättssäker examination i samband med VFU:n som bedömargruppen anser vara utbildningens grundpelare. VFU-kurserna har tre lärandemål med krav på analys- och reflektionsförmåga, ämneskunnande och ämnesdidaktisk kompetens samt kommunikativt och demokratiskt ledarskap. Som en gemensam struktur för kurserna finns ett ramverk för bedömningsprocessen i VFU. Bland annat anger självvärderingen att förutsättningarna för att VFU-lärare, handledare och studenter når en gemensam tolkning och förståelse för bland annat lärandemål och bedömningskriterier behöver kunna säkerställas. Bedömargruppen vill understryka att detta är ett betydelsefullt utvecklingsområde.

Förutom med VFU-skolorna sker relevant samverkan med det omgivande samhället genom arbetsmarknadsdagar, där studenterna varje termin kan möta framtida arbetsgivare vid regionens lärosäten. Bedömggruppen ser positivt på de samarbeten och kursrelaterad samverkan med andra kulturinstitutioner, yrkesgrupper och verksamheter som vidgar kunskapsområdet och ger studenterna insyn i olika kulturrelaterade yrkesområden som beskrivs i självvärderingen. Lärosätet planerar för utökad samverkan i utbildningen med olika slags institutioner inom kulturområdet och som innefattar yrken som till exempel arkitekter, där bland annat formgivning av offentliga rum och utveckling av skolgårdar som rum för lärande står i fokus. Ett stadsplaneringsprojekt med Malmö stad som redan på planeringsstadiet involverar barn och unga är likaså redan under utveckling. Bedömggruppen ser positivt på dessa planer på utökad samverkan. Bedömggruppen anser slutligen att det ligger ett stort värde i detta att lärosätet organiserar en internationell vecka, då studenterna ges möjlighet att lyssna på internationella gästföreläsare.

Sammantaget uppfattar bedömgarna att utbildningen är användbar och utvecklar bildlärostudentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet, inte minst när det gäller framtida behov av digitalisering och visuell kommunikation.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Det totala antalet verksamma lärare motsvarar kravet på vetenskaplig kompetens och samtliga bildlärare har tillsvidareanställning, vilket skapar stabilitet i lärargruppen. Olika slags strategiska, kompetenshöjande fortbildningsåtgärder förekommer också. Det har upprättats en kompetensförsörjningsplan men det finns inte någon professor eller docent knuten till bildämnet, vilket bedömggruppen ser som en svaghet. Tillgången till lärare med aktuell yrkeserfarenhet är däremot god, delvis beroende på att yrkesskickliga VFU-lärare knyts till lärosätet genom den pågående försöksverksamheten med övningsskolor.

Forskningsanknytningen inom utbildningsmiljön är framträdande, samtidigt som denna även är utpräglad yrkesrelaterad. Lokalerna är lämpligt utrustade för bildundervisning och lärarnas konstnärliga kompetens är bred och adekvat. Bedömggruppens intryck är emellertid att det vetenskapliga, ämnesdidaktiska inslaget i utbildningsmiljön skulle behöva stärkas. Ett tillsättande av en professor i bildpedagogik och bilddidaktik vore därför ett välkommet tillskott till utbildningsmiljön, vilken i dagsläget verkar vara något mer estetiskt präglad än vetenskaplig. Fastän bildämnet vid lärosätet således framstår som snarare ett estetiskt ämne än ett samtida språk- och kommunikationsämne, kan bedömggruppen konstatera att olika fortbildnings- och samverkansåtgärder likväl medför att ämnet innehållsligt hanteras på ett i hög grad samtidsrelevant sätt.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Utbildningen har en utpräglad kulturteoretisk profil och studierna inom bildämnet är upplagda

i form av fem kurser, inom vilka det finns en tydlig progression med avseende på ämneskunskaperna. Exempelvis ingår bildanalys som ett integrerat moment i samtliga ämneskurser. Studenterna har även goda möjligheter att utveckla insikter i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. Genom egna val i de olika kurserna har studenterna också goda möjligheter till fördjupade studier inom delar av huvudområdet.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Det finns en progression genom utbildningen vad gäller vetenskapsteoretiska kunskaper och studenterna ges goda möjligheter att tillägna sig fördjupade kunskaper inom kvalitativ forskningsmetod som till exempel diskursanalys. Bedömggruppen kan emellertid konstatera att kvantitativ metod är ett utvecklingsområde. Inslag av forskningsmetod förekommer inte desto mindre i alla ämneskurserna, vilket bidrar till studenternas kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Genom bland annat undersökningar av ungdomars bildvanor och lektionsplaneringar vilka delvis genomförs i samverkan med skolor och lokala kulturinstitutioner tillägnar sig studenterna en bred ämnesdidaktisk kompetens. I många olika sammanhang under utbildningens gång blandas systematiska reflektioner med fokus på utvecklingen av den framtida yrkesverksamheten med kritiska värderingar av bland annat tidigare forskning och eget insamlat material.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Det sker under utbildningen en fortlöpande progression beträffande ämnesdidaktik och metoder. Didaktiska moment är integrerade i alla de fem ämneskurserna. Studenterna utformar bland annat lektionsplaneringar inför kommande verksamhetsförlagd utbildning (VFU) utifrån givna teman och analyserar egna och andras bedömningspraktiker, delvis med underlag i form av autentiska elevarbeten som de själva dokumenterat under sin VFU. En stor variation av examinationsformer bidrar också till måluppfyllelse vad avser detta examensmål.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Vid bedömning av studenternas lektionsplaneringar medverkar vid vissa tillfällen externa konstpedagoger och tidigt i utbildningen får studenterna i uppgift att ta fram förslag på lärande rum för inkluderande bildundervisning. I olika kurser längre fram i utbildningen ingår också flera fördjupande inslag med fokus på elevers behov, identitet och flerspråkighet. Elevernas perspektiv står återkommande under utbildningen i fokus och det finns en tydlig progression vad gäller såväl lektionsplaneringar som samhällsorientering, också utöver vad som aktualiseras i samband med VFU.

Jämställdhetsfrågor framstår för bedömggruppen som väl integrerade i utbildningen. Beträffande såväl kurslitteratur som utformningen av lärandemål och inför nyrekryteringar beaktas jämställdhet. Likaså synliggörs jämställdhetsaspekter i kompetensförsörjningsplanen. I ämnesstudierna och de ämnesdidaktiska studierna behandlas vid olika tillfällen bland annat könsstereotyper, maktordningar och moraliska dilemman med bäring på jämställdhetsfrågor. Det är bedömggruppens uppfattning att olika inslag i utbildningen som helhet förbereder studenterna att kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten.

Både programutvärderingar och kursvärderingar genomförs regelbundet och uppföljning sker kontinuerligt i programnämnden, där även studenter är representerade. Utifrån resultat från kursvärderingar sammanställer kursansvarig lärare kursrapporter, vars innehåll senare kommuniceras till de nya studenterna nästa gång kursen i fråga ges. Såväl fakultets- som lärosätetsgemensamma dialogmöten anordnas även årligen, varvid utbildningen diskuteras och eventuella åtgärder föreslås. Genomströmning och prestationsgrad behandlas återkommande i programnämnden och studenterna ges stöd för att genomföra utbildningen i planerad studietid.

En nyinrättad programsamordnare anordnar dialogmöten med studenterna, samt ansvarar bland annat för att formativa och summativa kursvärderingar genomförs. Ett utvecklingsområde vad gäller studentinflytandet är svarsfrekvensen vid de enkätbaserade program- och kursvärderingarna, vilken är låg. Studenter är representerade i beredande och beslutande organ, men det framkom vid intervjuer att en del studenter saknar kunskap om sina möjligheter till inflytande över utbildningen. Ett studentforum verkar för att skapa ett utökat engagemang hos studenterna för medinflytande.

Förutom med VFU-skolorna sker relevant samverkan med det omgivande samhället genom bland annat arbetsmarknadsdagar, där studenterna kan möta framtida arbetsgivare. Inom ramen för ämneskurser sker medverkan av olika kulturinstitutioner, yrkesgrupper och verksamheter som bidrar till studenternas insyn i olika kulturrelaterade yrkesområden. Lärosätet organiserar även en internationell vecka, då studenterna ges möjlighet att lyssna till internationella gästföreläsare.

Lärosäte: Malmö universitet

Yrksexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet idrott och hälsa.

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande

Lärosätets personal har tillfredsställande vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. Bedömargruppen ser positivt på att lärarna erbjuds kompetensutveckling genom pedagogisk, professionsrelaterad och ämnesmässig utbildning. Bedömargruppen rekommenderar dock lärosätet att genomföra sina planer med rekryteringar för att säkerställa kompetens på lång sikt.

Inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) finns det en vetenskaplig miljö som forskar inom olika forskningsnätverk och forskningsprogram. Lärosätet har ett pågående utvecklingsarbete för att förstärka forskningsanknytningen. Bedömargruppen vill rekommendera lärosätet att tydliggöra UVK som huvudområde inom den vetenskapliga forskningen. Den professionsrelaterade kompetensen bedöms som tillfredsställande, vilken stöds av ett upparbetat samarbete med partnerskolorna. Det finns ett samband mellan forskning och utbildning, men detta bör stärkas ytterligare.

Personalen har tillsammans en stor bredd i kompetensen som är relevant för utbildningen i idrott och hälsa. Många av de undervisande lärarna är tillsvidareanställda, vilket är en styrka. En treårig kompetensförsörjningsplan ska säkerställa en adekvat sammanlagd lärarkompetens. Lärosätet satsar på att adjunkter och seniora forskare kan delta i gemensamma forskningsprojekt för att ytterligare öka forskningsanknytningen i lärarutbildningen. Bedömargruppen ser satsningen som en styrka. En utbildning på 7,5 högskolepoäng för verksamhetsförlagda lärare är obligatorisk. Det samlade underlaget visar att lärosätet har en stark vetenskaplig och professionsinriktad miljö. En programnämnd ansvarar för att följa upp den miljön.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, där aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete ingår, uppfylls. Lärosätet har planerat för en tydlig progression i kunnande och fördjupning i utbildningen inom de tre kunskapsområdena humanbiologi, idrottslära samt individ och samhälle. Studenterna får möjlighet att bearbeta aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete utifrån olika källor. Självvärderingen visar även att aktiva forskare och doktorander medverkar i undervisningen och en styrka är att de flesta av de lärare som undervisar i kurserna har disputerat och forskat med specialisering mot frågor om ämne och ämnesdidaktik. Bedömargruppen ser det också som en styrka att lärande är centralt i utbildningen. Ett utvecklingsområde är att bättre säkerställa måluppfyllelse genom att utveckla utbildningens utformning och genomförande.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Målet berörs inom UVK-kurserna som lärandemål. Det finns en progression inom UVK-kurserna kopplat till lärandemål, läraaktiviteter och examination, vilket utvecklar studenternas kunskap och säkerställer måluppfyllnad. Bedömargruppen har noterat att det

förekommer ett smalt fokus på forskningsmetoder, och bedömer därför att det är ett utvecklingsområde. Lärosätet visar tydligt hur undervisning, mål och examinationer inom inriktningen idrott och hälsa inriktas mot målet. Studenterna får möjlighet att arbeta med kvantitativa och kvalitativa data, vilket bedömargruppen ser som en styrka även om självvärderingen och underlaget från intervjuerna anger det som ett utvecklingsområde. Det samlade underlaget visar att studenternas skolning i vetenskapsteori är ett utvecklingsområde, och därför rekommenderar bedömargruppen lärosätet att utveckla utbildningens innehåll för att säkerställa måluppfyllelsen. Trots svagheter som finns inom inriktningen idrott och hälsa anser bedömargruppen att lärosätet har visat att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att kritiskt och självständigt ta tillvara och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Det finns en progression inom UVK, där studenterna ska systematisera och reflektera, och kravet ökar under UVK-kurserna. Lärosätet har som ambition att det självständiga arbetet ska bidra till måluppfyllelse, men i nuläget är det övriga examinationsuppgifter som skriftliga analyser och seminarier som ligger till grund för säkerställandet av måluppfyllelsen. Lärosätet visar att både innehåll och examinationer inom inriktningen idrott och hälsa fokuserar på målet. Studenterna samlar självständigt in olika former av empiri i de gemensamma ämneskurserna. De använder och förhåller sig systematiskt och kritiskt till empirin genom att utforska, analysera och reflektera över egna och andras erfarenheter. Studenterna får ta del av, och behandla systematiska kunskapsöversikter, och genomgående krävs att de ska relatera till yrkesverksamheten. Som ett särskilt gott exempel vill bedömargruppen framhäva uppgiften där studenterna får läsa och analysera läromedel som används i ämnet idrott och hälsa. Bedömargruppen ser detta som en styrka. Ett utvecklingsområde är att bättre säkerställa måluppfyllelsen genom att utveckla utbildningens utformning och genomförande. Trots svagheter som finns inom inriktningen idrott och hälsa anser bedömargruppen att lärosätet har visat att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet pekar på trepartssamtalet som en viktig del i säkerställandet av måluppfyllelse. VFU-kurserna utformas individuellt för att studenten ska nå måluppfyllelse genom kurserna, vilket bedömargruppen ser positivt på. Bedömargruppen menar samtidigt att lärosätet behöver säkerställa att studenterna examineras i samtliga ämnen under sin VFU. Bedömargruppen menar också att lärosätet behöver undersöka möjligheten att förlägga VFU vid en tidpunkt som gynnar studenternas tillämpning av sina ämneskunskaper. Lärosätet understryker att ämnesdidaktik, didaktik och metodik genomsyrar kurserna i idrottslära, vilket är synligt i flera lärandemål för varje kurs inom de tre kunskapsfälten humanbiologi, idrottslära samt individ och samhälle. Detta är en precisering som bedömargruppen ser som en styrka. Flera av målformuleringarna visar konkret hur utbildningen integrerar idrott och lärande. Lärosätet ger också exempel på läraktiviteter och examinationer som borde ge goda förutsättningar för att säkerställa att studenterna når målet.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet hänvisar måluppfyllelsen till lärandemålen i UVK-kurser där studenterna bland annat ska kunna visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra utveckla undervisning genom till exempel analys av en utvärdering. Måluppfyllelsen säkerställs till stor del genom muntliga redovisningar, men här spelar också trepartssamtalet en stor roll. I en specialpedagogisk kurs sker en koppling till studentens ämne, för att på bästa sätt kunna stimulera varje elevs lärande och utveckling. Lärosätet ger flera exempel på möjligheter för studenterna att både enskilt och

tillsammans med andra planera, genomföra och utveckla undervisning inom inriktningen idrott och hälsa. Det samlade underlaget visar att lärosätet inte accepterar dikotomisering av elever eller en föreställning om att anpassningar ska ske utifrån kön, utan vill främja inställningen till en mer induktiv ingång där studenterna får öva på att se den enskilda eleven. Bedömargruppen ser detta som en styrka och ett gott exempel. Lärosätet ger också exempel på läraktiviteter och examinationer som borde ge goda förutsättningar för att säkerställa att studenterna når målet.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Bedömargruppen finner utformningen och arbetssätten för att säkerställa examensmålet som väl organiserat. Arbetet med att uppnå målet inriktas till stor del mot att studenternas förmåga att göra bedömningar fördjupas, utifrån vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter. Utifrån studier av skolans uppdrag, styrning och organisation ges exemplet där studenten problematiserar ett etiskt dilemma inom ramen för ett grupparbete. Lärosätet visar att både undervisning och examinationer inom inriktningen idrott och hälsa bidrar till att utveckla studenternas förmåga som beskrivs i målet. Ett av perspektiven som behandlas konkret är allas rättighet att ha tillgång till miljöer för lärande och fysisk aktivitet både inom skolan och generellt i samhället. I en kurs genomför studenterna en exkursion där de ska redogöra för, och värdera, hur olika miljöer i staden används eller skulle kunna användas för idrott och fysisk aktivitet för alla. Detta ser bedömargruppen som ett gott exempel.

Jämställdhetsperspektivet ingår i flera av programmets kurser. Perspektivet examineras muntligt och skriftligt. Bedömargruppen anser att perspektivet är väl förankrat i utbildningen innehåll. Lärosätet har en plan för att verka för att perspektivet behandlas systematiskt, vilket bedömargruppen ser positivt på. Inriktningen idrott och hälsa innehåller flera kursmål i ett antal kurser som svarar väl mot jämställdhetsperspektivet. Frågor om maktordningar, könsstereotyper, könsidentiteter och genus behandlas i de ämnes- och ämnesdidaktiska kurserna samt i UVK-kurserna. Bedömargruppen ser det som mycket troligt att utbildningen ger studenterna förmåga att beakta ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten.

Det finns ett kvalitetssäkringssystem på fakultetsnivå som inbegriper principer om utformning, genomförande och examination, studentinflytande och samverkan med externa partner samt jämställdhet. Det framgår att kursvärderingar görs i anslutning till varje kurs och information om värderingen kommer upp på webbplatsen för programmet. Vid intervjuerna framkommer att kursvärderingarna är levande dokument som används i kvalitetsförbättrande syfte.

Lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid genom att ha tydliga rutiner och strukturer för att följa och stödja studenternas studier. I kurser som uppfattas som särskilt svåra organiseras stöd enligt en särskilt utarbetad stödmodell och studenter som inte har klarat studierna i de inledande kurserna följs upp. Tillgång till skrivverkstad och matematikverkstad finns vid behov för studenter. Bedömargruppen vill framhålla systemet med *early alert* samt mentorsmodellen *supplementary introduction* som en styrka. En styrka är också att telefonintervjuer genomförs med de studenter som har avbrutit utbildningen.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande

Lärosätet har en policy för studentinflytande som vägleder arbetet inom ämneslärarprogrammet. Ett samarbete med studentkåren bedrivs för att informera och engagera studenter samt sprida kunskap om vilka möjligheter till inflytande över utbildningen som finns. Lärosätet tar också ett aktivt ansvar

för att få fler studenter att engagera sig, eftersom det har visat sig att många studenter inte vetat om hur de kan utöva inflytande över sin utbildning. Denna brist på information framkommer också vid intervjuerna med lärosätets representanter, och därför rekommenderar bedömargruppen starkt en ökad information om hur studenter faktiskt kan påverka sin utbildning inom organisationen. Lärosätet har tydliga rutiner och strukturer för att studenterna aktivt kan ta del i arbetet med att utveckla utbildningen på alla nivåer. Bedömargruppen ser detta som starkt bidragande till studenternas möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Särskilt vill bedömargruppen framhäva det goda exemplet med att informera studenterna om den policy för studentinflytande som lärosätet har.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande

Aktuella utvecklingsprojekt som redovisas i självvärderingen är medverkan av skickliga yrkeslärare i högskoleförlagda kurser samt att knyta studenternas examensarbeten till skolornas verksamhet. Det anordnas regelbundet arbetsmarknads- och inspirationsdagar. Enligt bedömarna är det i första hand utbildningens samverkan med yrkeslivet inom partnerskolor som förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv. Studenterna får också studera fall i juridisk belysning, vilket kan ge ytterligare ett värdefullt perspektiv på det kommande yrkeslivet.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Graden av vetenskaplig kompetens bedöms vara tillfredsställande. Enligt självvärderingen utlystes under våren 2018 medel av fakulteten för att ytterligare stärka forskningsanknytningen i lärarutbildningen genom att låta adjunkter och seniora forskare gemensamt genomföra forskningsprojekt inom sin egen undervisning. 2017 startade den fakultetsfinansierade forskarskolan *Lärande i mångkulturella samhällskontexter*. Lärare i lärarutbildningen fungerar som handledare inom denna forskarskola.

Bedömargruppen ser utifrån lärartabellerna en viss övervikt inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) när det gäller ämnen och ämnesdidaktik, vilket verkar ske på bekostnad av mer generella pedagogiska och didaktiska kunskaper. Ett utvecklingsområde för att ytterligare stärka utbildningens kvalitet vore därför enligt bedömargruppen att öka andelen av forskare med sin huvudsakliga kompetens inom ämnena pedagogik och didaktik inom UVK.

Graden av professionsinriktad och pedagogisk kompetens bedöms vara tillfredsställande. Ett gott exempel bedömargruppen uppmärksammat är det samarbete som finns med partnerskolor inom UVK. Användandet av särskilt yrkesskickliga lärare från partnerskolorna stärker enligt bedömargruppen tillgången på lärare med aktuell professionserfarenhet. Handledare inom den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) genomgår en handledarutbildning, enligt

självvärderingen. För skolor som medverkar som övningskolor är utbildningen obligatorisk, vilket bedömaregruppen tycker är ett bra sätt för att garantera kvalitet inom den delen av utbildningen. Bedömaregruppen uppfattar också att utbildningen följs upp systematiskt och de flesta av de undervisande lärarna har ämneslärarexamen, vilket bedöms främja utbildningens kvalitet.

Graden av den sammantagna kompetensen på kort och lång sikt bedöms som tillfredsställande. Inom den kompetensutveckling som erbjuds inom lärosätet ryms bland annat pedagogisk, ämnesmässig och professionsrelaterad utbildning. Medieverkstaden fungerar som stöd för lärarnas pedagogiska utveckling av digitala former för lärande, och särskilda satsningar på kompetensutveckling genomförs utifrån behov.

Bedömaregruppen anser att alla dessa satsningar är bra strategier för att säkerställa lärarnas möjligheter att utvecklas inom sina lärarroller.

Trots kommande omfördelningar av disputerad personal mellan de olika lärarprogrammen och redan gjorda rekryteringar, har behov av ytterligare rekryteringar identifierats som en konsekvens av pensionsavgångar och en ökande andel forskande personal. Sammanlagt tio rekryteringar inom området pedagogik och utbildningsvetenskap är planerade, vilket enligt bedömaregruppen är positivt för att säkerställa kvaliteten och för att ytterligare stärka de mer allmänna pedagogiska och didaktiska inslagen inom UVK.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet ger flera exempel på flervetenskapliga och praxisnära vetenskapsområden med forskningsmiljöer inom utbildningsvetenskap. Lärarna forskar, deltar i olika forskningsnätverk och forskningsprogram. Bedömaregruppen ser det som positivt att lärosätet sedan 2016 bedriver ett utvecklingsarbete för att förstärka forskningsanknytningen i utbildningen med stöd av en professor i utbildningsvetenskap. Bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att i det arbetet öka medverkan från forskare från det pedagogiska och didaktiska kunskapsområdet inom UVK, eftersom det finns en viss obalans gentemot stora inslag av ämnesdidaktiker inom UVK.

Bedömaregruppen uppfattar att det finns ett tydligt fokus på en professionsinriktad miljö vid lärosätet, vilket ytterligare stöds av att det finns ett väl utarbetat samarbete med partnerskolorna. Dessutom undervisar adjunkter med insikt i den pågående skolverksamheten vid utbildningen. Sammantaget bidrar detta till att utbildningen präglas av en tydlig koppling till professionen. Upplägget på utbildningen ger studenterna goda förutsättningar att utveckla en professionell identitet, ämnes- och ämnesdidaktisk kunskap, ett demokratiskt ledarskap och en förmåga att medverka till skolutveckling, enligt bedömaregruppen. Studenterna har sin huvudsakliga placering under den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) på samma partnerskola, vilket enligt självvärderingen bland annat underlättar fördjupningar i professionsutvecklingen.

Det finns enligt bedömaregruppen ett nära samband mellan forskning och utbildning vid lärosätet. Men bedömaregruppen bedömer ändå att det sambandet ytterligare bör förstärkas genom att tydligare informera studenterna om hur sambandet rent konkret kommer till uttryck.

Ett kollegialt samarbete i lärarlag och med partnerskolor ger enligt bedömargruppen goda förutsättningar för en utbildning som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Självvärderingen och intervjuerna ger exempel på läraktiviteter där studenterna tillägnar sig förmågan att analysera undervisning på vetenskaplig grund. Lärosätet har också startat forskarskolan *Lärande i mångkulturella samhällskontexter* vilket bedömargruppen anser har positiv betydelse för utbildningen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Enligt självvärderingen berörs målet i kurserna I, II och IV inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). I den integrerade UVK:n i programmets samtliga förstaämnen är ett lärandemål att "kritiskt diskutera relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för lärarprofessionen". Detta borgar enligt bedömarna för att studenterna får förståelse om detta. Bedömargruppen bedömer att det finns progression mellan UVK-kurserna, lärandemål, läraktiviteter och examination, vilket stödjer studenternas utveckling av kunskap för att nå målet. UVK-kurserna har enligt lärosätet reviderats under 2017 och 2018 för att stärka forskningsanknytningen och förtydliga kopplingen till examensmålen. Självvärderingen ger flera exempel på kopplingen mellan lärandemål och examinationsformer. Bedömargruppen finner därför att lärosätet når måluppfyllelse.

Lärosätet uttrycker i självvärderingen att för liten vikt läggs på forskningsmetoder, vilket särskilt i relation till att lärosätet uppmärksammar kvantitativ metod som ett utvecklingsområde. Bedömargruppen delar lärosätets uppfattning att ett större fokus på forskningsmetoder, särskilt kvantitativ metod, är ett utvecklingsområde inom UVK.

Ytterligare ett utvecklingsområde enligt lärosätet är att ge stöd och struktur åt studenternas lärande. Bedömargruppen instämmer i det. Under intervjuerna framkom att ett annat sätt att stödja är att stärka studenternas metodologiska förståelse och metodkunskap där vetenskapsteori och kvantitativa metoder får större fokus. Lärosätet har infört kursen *Vetenskap och beprövad erfarenhet*, vilket bedömargruppen anser visar att lärosätet har en strävan att vid behov vidta åtgärder.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Progressionen inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) beskrivs i självvärderingen. I den första UVK-kursen *Pedagogisk ledarskap, sociala relationer och konflikthantering* ska studenten

kunna lyfta samband, systematisera och reflektera på en grundläggande nivå. Kraven på att visa ett kritiskt förhållningssätt och självständighet ökar med följande UVK-kurser.

Genom ett nära samarbete mellan den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), UVK och ämnesstudierna samt försöksverksamheten med partnerskolor pågår ett arbete för att det självständiga arbetet ska kunna bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämne, ämnesområde och ämnesdidaktik. En av examinationsuppgifterna är en skriftlig analys av en filmad undervisningssekvens. Analysen ska underbyggas med relevant teori hämtad från kurslitteraturen, vilken bearbetas i föreläsningar och seminarier.

I kurs II, *Skola, värdegrund och samhälle/Skolans organisation och värdering*, ska studenterna samla in lokala styrdokument på partnerskolan, för en analys som ska bli grunden för slutsatser om verksamheten. Studenterna bearbetar och systematiserar materialet i seminarier och examineras med en skriftlig analys av skolverksamheten. För betyget godkänd krävs att analysen relaterar till nationella styrdokument och sätts in i ett internationellt och historiskt sammanhang. Enligt bedömargruppen finns det goda möjligheter för studenterna att inom UVK uppfylla målets samtliga delar tack vare utbildningens upplägg och tydliga fokus på progression.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

VFU-kurserna utformas individuellt för att anpassas till den enskilda studentens yrkesutveckling. VFU-handledaren tar ansvar för att i samråd med lärosätet lägga upp kursen utifrån studenternas starka och svaga sidor i relation till kursens lärandemål och utifrån den bedömning av studenterna som gjorts i tidigare kurs. Studenterna ska genomföra VFU i samtliga ämnen, men examineras i sitt förstaämne. Bedömargruppen anser utifrån intervjuerna att lärosätet uppfyller ambitionen om att studenterna examineras i sitt förstaämne. När det gäller studenternas möjligheter att genomföra VFU i sina samtliga ämnen framkommer däremot motstridiga uppgifter. Att bättre tillhandahålla studenternas möjlighet att få träning inom fler av sina ämnen är därför ett viktigt utvecklingsområde.

Enligt bedömargruppen är det en styrka att handledaren vid partnerskolan följer studenten under hela utbildningstiden. Trepårtssamtalet med handledaren, studenten och den ansvariga läraren vid lärosätet är en nyckelfunktion som utpekats med stöd i den interna skriften *På väg mot läraryrket*. Skriften beskriver kursernas lärandemål och kvalitetsnivåer som handledaren och ansvarig lärare vid lärosätet bedömer när det gäller ämneskunskande och ämnesdidaktisk kompetens. Kvalitetsnivåerna, som uttrycks i både text och matris, är kriterier för bedömning.

Studenten ska under trepartssamtalet kunna motivera och exemplifiera sitt undervisningsupplägg och sin metodik utifrån lärandeteorier och ämnesdidaktiska teorier och begrepp. Successivt ska studenten sedan bland annat koppla sin undervisning till elever med olika och särskilda behov, till elever med annat förstaspråk, till elevers tidigare kunskaper, vara lyhörd och flexibel i undervisningssituationer, uppvisa en bred repertoar av metoder och arbetsformer och skapa en flerstämmig lärandemiljö.

I självvärderingen redogörs hur målet uppfylls i utbildningens VFU-kurser, och i beskrivningen av VFU-kursernas innehåll syns en tydlig progression enligt bedömggruppen. Kravet att undervisningen ska vara vetenskapligt underbyggd är en genomgående tråd i självvärderingen. Höga krav ställs på studenternas ämneskunskaper samt deras teoretiskt förankrade didaktiska och ämnesdidaktiska bedömningar. Bedömggruppen anser att betoningen på goda ämneskunskaper, kravet på att kunna ge kvalitativ respons och bedömning samt utvecklingen av flerstämmiga lärmiljöer förtjänar särskild uppmärksamhet som goda exempel i utbildningen.

Däremot finner bedömggruppen att det utifrån intervjuerna är av stor vikt att förbättra rutinerna för att säkerställa att studenterna under sin VFU får möjlighet att undervisa i nivå med de ämneskunskaper de har fått inom utbildningen. Var i utbildningen VFU läggs in påverkar den möjligheten, och därför rekommenderar bedömggruppen att ett sådant arbete påbörjas. Målet med ett sådant arbete skulle vara att bättre anpassa graden av studenternas ämneskunskaper till de kurser som studenterna kommer att undervisa i under sin VFU.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

I kursen *Lärande, bedömning och utvärdering*, ska studenterna kunna presentera och analysera en utvärdering och värdera dess möjligheter och begränsningar. Kursen examineras muntligt i samarbete med andra studenter med krav på beskrivning och analys av den valda utvärderingen samt en diskussion om utvärderingens möjligheter och begränsningar.

Kurs IV, *Specialpedagogiska perspektiv på utveckling och lärande*, behandlar utvärdering och utveckling av lärandesituationer för varje elevs lärande och utveckling. Som ett gott exempel kan bedömggruppen notera att den eventuella kopplingen mellan läs- och skrivsvårigheter respektive matematiksvårigheter och lärande på ett andraspråk behandlas i den här kursen. Kursen examineras dels muntligt genom att studenten redovisar en pedagogisk utredning som presenteras i ett seminarium, dels skriftligt genom en individuell text. Den pedagogiska utredningen kommer enligt självvärderingen att ersättas med en kartläggning, något som bedömggruppen ser positivt på.

Även två VFU-kurser, II/III och sista UVK-kursen, nämns som särskilt relevanta för måluppfyllelse. Kurserna behandlar analys- och reflektionsförmåga samt kommunikativt och demokratiskt ledarskap. Under de här VFU-kurserna ska studenterna på olika sätt visa sin förmåga. Några exempel på detta är att studenterna förväntas använda ett professionellt språk om lärande och utveckling, vilket bedömggruppen vill framhålla som ett gott exempel. Studenterna ska också kunna hantera oförutsägbara situationer, med utgångspunkt i vetenskapliga perspektiv och utifrån egna erfarenheter redogöra för hur den egna undervisningen kan utvecklas samt dra slutsatser om mönster i verksamheten.

Utvärdering av undervisning behandlas i UVK-kurs III där studenterna ska kunna presentera en lokal, nationell eller internationell utvärdering utifrån dess betydelse för den lokala skolnivån. Examinationen sker genom muntliga posterpresentationer. Bedömggruppen finner den generella utformningen av progressionsprocessen som god. Men bedömgarna vill uppmärksamma att flera av

de examinerande momenten bara redovisas muntligt. Därför bör lärosätet se över genomförandet av examinationerna för att bättre kunna säkerställa resultatet av progressionen.

Redovisningen av VFU sker enligt självvärderingen på samma sätt som för det föregående examensmålet, genom trepartssamtal efter bedömningskriterier som finns i skriften *På väg mot läraryrket*. I trepartssamtalet ska studenterna använda andras beprövade erfarenhet för att formulera slutsatser om hur den egna undervisningen ska kunna utvecklas. Studenterna sätter i detta samtal den egna undervisningen i relation till teoretiska perspektiv och styrdokument samt granskar kritiskt alternativa tillvägagångssätt för sin fortsatta undervisning.

I den sista VFU-kursen krävs att studenterna med hög grad av självständighet identifierar vad som behöver utvecklas i den egna undervisningen, för att eleverna ska få förutsättning att lära och utvecklas i en trygg och utvecklande läromiljö. Strategier baserade på vetenskaplig grund och ett prövande förhållningssätt blir utgångspunkt i utvärderande samtal om den egna undervisningen. Genom kursens gång visar studenterna förmåga att föra konstruktiva samtal om den pedagogiska verksamheten med skolans aktörer. Studenten använder handledaren och andra lärare som samtalspartner för att utvärdera och utveckla sin undervisning och tar aktivt del av arbetslagets löpande arbete. Ovanstående förfarande anser bedömargruppen är ett tillfredsställande sätt att arbeta mot målpuppfyllelse.

I trepartssamtalet visar studenterna förmåga att utvärdera och utveckla sin undervisning och pedagogisk verksamhet genom att ställa upp hypoteser om konsekvenser av olika ageranden, samt förklara och motivera sina val och överväganden med stöd i andras systematiserade erfarenheter. Bedömargruppen finner metoden att organisera utbildningen för att uppnå målet som välmotiverat och välfungerande i strävan mot en progression i studenternas lärande. Enligt bedömargruppen är ett utvecklingsområde i relation till målet att de flesta av examinationerna baserar sig på muntliga redovisningsformer. Lärosätet bör särskilt förbättra förutsättningarna för skriftlig dokumentation, för att bättre underlätta och säkerställa de enskilda studenternas möjligheter till progression.

Målpuppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Arbetet med att uppnå målet inriktas enligt självvärderingen till stor del mot att studenternas förmåga att göra bedömningar fördjupas, utifrån vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter. Utifrån studier av skolans uppdrag, styrning och organisation ges exemplet där studenterna problematiserar ett etiskt dilemma inom ramen för ett grupparbete. Det etiska dilemmat presenteras och diskuteras i ett seminarium där studenternas förmåga att värdera examineras. Grupparbetet följs av en individuellt skriven analys, där skolans organisation och värdegrund ska genomlysas i relation till de grundläggande demokratiska rättigheterna samt till maktordningar som genus, klass och etnicitet. För godkänt resultat krävs bland annat att sambandet mellan skolans värdegrund och de grundläggande demokratiska och mänskliga rättigheterna samt till maktordningar som genus, klass och etnicitet diskuteras med stöd av teorier. Bedömargruppen finner utformningen och arbetssättet för att säkerställa målpuppfyllelse som väl organiserat, vilket borgar för en undervisning av hög

kvalitet. I relation till examensmålet uppmärksammar samtidigt bedömargruppen vikten av tydliga rutiner för stöd och hjälp till studenter som har svårigheter att nå det specifika examensmålet. Skälet är att de flesta examinationsformerna för att nå målet baserar sig på relativt avancerade förmågor hos den enskilda studenten om att kunna analysera komplexa samband. Bedömargruppen ser därför sådana rutiner för detta examensmål som särskilt viktiga.

Under VFU ska studenterna enligt självvärderingen ta initiativ till att diskutera värdegrundsfrågor och etiska förhållningssätt. I det examinerande seminariet ska studenterna redogöra för hur personliga värderingar, värdegrundsfrågor och etiska överväganden påverkar studenternas undervisning. I den sista VFU-kursen förutsätts att studenterna är medvetna om maktstrukturer och försöker hitta hållbara lösningar.

Bedömargruppen finner dessa intentioner som väl förankrade och välgrundade, men ställer sig undrande till hur utbildningen säkerställer att dessa frågor verkligen tas upp samt dokumenteras under VFU annat än genom de trepartssamtal som genomförs. Bedömargruppen ser därför dokumentation under VFU i relation till detta examensmål som ett utvecklingsområde.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Bedömningsområdet jämställdhet beaktas enligt självvärderingen på flera olika sätt i utbildningen. Exempelvis behandlas frågor om makt och kön under studenternas VFU, och i intervjuerna framkom att jämställdhetsperspektivet är en del av examinationen inför VFU:n. Jämställdhetsperspektivet ingår som bedömargruppen uppfattat det i flera av programmets kurser samt examineras och utvärderas på olika sätt både muntligt och skriftligt, i grupp eller enskilt. Enligt självvärderingen är syftet att studenterna successivt ska öva upp sin förmåga att tillämpa ett genusperspektiv som analysverktyg i sin undervisning. Bedömargruppen bedömer det som ett systematiskt sätt för studenterna att tillföra perspektivet i sin undervisning.

Jämställdhet berörs även i utvärderingar på central nivå genom lärosätets nya kvalitetssäkringssystem. Med ett nytt kvalitetssäkringssystem vill lärosätet verka för att perspektivet behandlas systematiskt, det vill säga att det ska undersökas, analyseras, åtgärdas och följas upp. Som grund för programnämndens arbete har en handlingsplan tagits fram i samarbete med studentkåren.

Lärosätet beskriver följaktligen att jämställdhet är viktigt och att det finns med som perspektiv i flera av UVK-kurserna. Däremot ges det enligt bedömargruppen inga mer konkreta exempel på hur detta diskuteras mellan lärare eller förmedlas till studenter, så att de kan visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv. Fram till hösten 2018 har det inte funnits någon utvecklad systematik för att följa upp jämställdhetsfrågor med relevans för utbildningen. Fakultetens nya kvalitetssäkringssystem kan enligt bedömargruppen bidra till att skapa en systematik för att undersöka, analysera, åtgärda och följa upp risken för diskriminering och hinder för lika rättigheter och möjligheter utifrån diskrimineringsgrunderna (där kön är en).

Sammantaget anser bedömargruppen att jämställdhetsfrågor är en integrerad del av utbildningen genom att det finns kursmål som svarar mot jämställdhetsperspektivet i de flesta av programmets

kurser. Lärosätet framhåller i självvärderingen jämställdhetsarbetet som en styrka som synliggörs och initieras i det utbildningsnära kvalitetsarbetet. Bedömaregruppen uppfattar att det finns en god potential i arbetet, som började systematiseras 2018, och att utformningen av perspektivet i utbildningen genom kursmål är godtagbar.

En treårig kompetensförsörjningsplan har upprättats för att säkerställa en adekvat lärarkompetens, och som samspelar med institutionernas verksamhetsplan och budget. Rutinerna som redovisas bedöms av bedömaregruppen som relevanta.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

I självvärderingen redogörs för hur en systematisk kvalitetssäkring fungerar på olika nivåer. För lärosätet som helhet finns ett ramverk för kvalitetsarbete som bedömaregruppen uppfattar som genomtänkt och adekvat. I det ingår ett kvalitetssäkringssystem på fakultetsnivå som inbegriper principer om utformning, genomförande och examination, studentinflytande och samverkan med externa partner samt jämställdhet. En fakultetsdialog under ledning av dekanen genomförs varje år, där strategier för kompetensförsörjning behandlas.

För ämneslärarprogrammet finns en programnämnd och en programsamordnare med samlande funktion och tydliga uppdrag. Som ett positivt exempel på kvalitetsarbete vill bedömarna framhålla programnämndens utskottsarbete under 2018. Arbetet bedrevs under ledning av en internationell forskare, för att säkerställa det lokala examensmålet om sambandet mellan ämnesspecifikt språk och elevers kunskapsutveckling.

Det framgår att kursvärderingar görs i anslutning till varje kurs och information om värderingen kommer upp på programmets webbplats. Vid intervjuerna framkommer att kursutvärderingarna är levande dokument som används i kvalitetsförbättrande syfte. Lärosätet ger i självvärderingen exempel på att utvärderingar har visat behov av att knyta ett stabilt lärarlag till varje kurs.

Lärosätet har också anordnat ett studentforum för att samla upp åsikter från studenterna som ett komplement till kursutvärderingarna som haft låg svarsfrekvens. Enligt självvärderingen följs utbildningsmiljön systematiskt upp i en programnämnd, vilket bedöms som tillfredsställande.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Genom lärosätets analys av genomströmningsstatistik konstaterar bedömaregruppen att avhoppet mestadels sker under det första studieåret, och ofta kopplat till studenter med låga gymnasiebetyg. Lärosätet har även genomfört telefonintervjuer med studenter som avbrutit utbildningen. I kurser som uppfattas som särskilt svåra organiseras stöd enligt en särskilt utarbetad stödmodell, och studenter som inte klarat studierna i de inledande kurserna följs upp genom att använda en modell kallad Supplementary Instruction. Det innebär att studenter med dokumenterade svårigheter med att klara av de inledande kurserna varnas genom ett automatiserat system kallat Early Alert.

Tillgång till skrivverkstad och matematikverkstad finns vid behov för studenter och det är dit studenter hänvisas som fångas upp genom Early Alert. Bedömaregruppen finner dessa systematiserade rutiner som goda för att hjälpa studenter och förhindra avhopp. Sammantaget uppfattar bedömarna att lärosätet visar en medvetenhet om vikten av uppföljning för att kunna ge studenterna de verktyg de behöver för att kunna genomföra sin utbildning.

Arbetsuppgifter kopplade till studenternas genomströmning var enligt självvärderingen tidigare utplacerad på flera personer, men har nu sammanfogats i en tjänst. Detta är positivt enligt bedömaregruppen, eftersom målet är att hjälpa studenterna till en mer sammanhållen väg genom utbildningen. Det är enligt självvärderingen programnämnden som analyserar statistik över genomströmning och prestationsgrad samt föreslår åtgärder. För att komma tillrätta med avhopp som sker i samband med den första VFU-kursen ordnas möten mellan nya och äldre studenter. Bedömaregruppen finner detta som en god ordning för att hjälpa och stödja studenterna i deras utbildning.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet har enligt självvärderingen en policy för studentinflytande som vägleder arbetet inom ämneslärarprogrammet. I den framkommer det att studenten kan kontakta kurslärare och delta i kursutvärderingar. Studenternas kursutvärderingar och lärarlagens analys sammanställs till en kursrapport, som publiceras i anslutning till kursplanen. Svarsfrekvensen i kursutvärderingarna varierar och är inte alltid så hög, men enligt beslut av dekan ska kursrapporter skrivas ändå. Ett exempel som nämndes under intervjun på en konkret åtgärd till följd av studentinflytande är en förändring av examinationsform.

Andra möjligheter till inflytande som nämns är att vända sig med synpunkter till de studenter som finns representerade i programnämnden, eller att kontakta studentkåren. Ett samarbete med studentkåren bedrivs för att informera och engagera studenter samt sprida kunskap om vilka möjligheter till inflytande över utbildningen som finns. Ett annat samarbete inleds läsåret 2018/19 mellan programnämnden och studentkåren för att organisera ett studentforum som väljer representanter till nämnden. Vid studentklagomål följer fakulteten en handläggningsordning med beslutade rutiner och handlingsplan. Både formativa och summativa kursutvärderingar görs som sedan följs upp på olika sätt, och förslag till åtgärder ges och sammanställs i kursrapporten. I slutet av utbildningen görs en exitenkät med 32–44 procents svarsfrekvens. Även en alumnenkät genomförs med två års mellanrum. Bedömaregruppen finner rutinerna och policy som väl genomarbetade och adekvata för att möjliggöra studentinflytande.

Studenterna har enligt självvärderingen och vad som framkommer vid intervjuerna en möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Lärosätet tar också enligt självvärderingen ett aktivt ansvar i att få fler studenter att engagera sig, eftersom det visat sig att många studenter inte vetat om hur de kan utöva inflytande över sin utbildning. Denna brist på information framkommer också vid intervjuerna med lärosätets representanter, och därför

rekommenderar bedömggruppen starkt en ökad information om hur studenter faktiskt kan påverka sin utbildning inom gällande organisation.

Lärosätet ger i självvärderingen exempel på hur de tar ett gemensamt ansvar med studentkåren om att införa rutiner för rekrytering av studentrepresentanter, vilket enligt bedömggruppen visar på att lärosätet värdesätter studentinflytande. Informella samtal under kursernas gång verkar också ske utifrån vad som framkommer vid intervjuerna. Studenternas synpunkter på utbildningen samlas in genom kurs- och programutvärderingar. Resultaten av dem publiceras på webbplatsen.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet ingår enligt självvärderingen ett ramavtal mellan kommunala och fristående skolor och andra lärosäten i regionen. Representanter för de olika intressenterna diskuterar frågor om den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), praktiktäna forskning med mera, vilket är en god grund för samverkan inom utbildning enligt bedömggruppen. Aktuella utvecklingsprojekt som redovisas i självvärderingen är medverkan av skickliga yrkeslärare i högskoleförlagda kurser och att knyta studenternas examensarbeten till skolornas verksamhet. Bedömggruppen vill understryka att om lärare från regionens skolor ska engageras i högskoleförlagda kurser, så måste utbildningen säkerställa att den akademiska nivån garanteras.

Det anordnas regelbundet arbetsmarknads- och inspirationsdagar, enligt självvärderingen. I första hand är det enligt bedömgarna utbildningens samverkan med yrkeslivet inom partnerskolor som förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv. Kurserna inom VFU har enligt självvärderingen tre lärandemål som vardera uttrycker krav för utvecklingsområdena: analys- och reflektionsförmåga, ämneskunnskap och ämnesdidaktisk kompetens respektive kommunikativt och demokratiskt ledarskap. Dessutom följer ett fjärde mål som innebär att studenterna ska göra en självvärdering av sin professionsutveckling. För varje VFU-kurs finns texter och matriser i skriften *På väg mot läraryrket*, som konkretiserar kursernas lärandemål och bildar underlag för handledning och bedömning av studentens professionsutveckling. Bedömggruppen finner att hanterandet fungerar väl och bidrar positivt till utbildningens kvalitet och bedömer särskilt skriften *På väg mot läraryrket* som ett bra redskap för att rusta studenterna inför arbetslivet.

Studenterna har också kursinslag med föreläsningar i lärosätets varje år återkommande internationella vecka, där internationella föreläsare medverkar enligt självvärderingen. I högskoleförlagda kurser sker samarbete med det omgivande samhället bland annat genom studiebesök och exkursioner. I kursen inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) *Specialpedagogik, lärande och utveckling* förekommer exempelvis föreläsningar av medarbetare vid Specialpedagogiska myndigheten. I UVK-kursen *Pedagogiskt ledarskap, sociala relationer och konflikthantering* används en filmad intervju med lärare vid Teacher Education at Makerere University, Uganda. Sammantaget bedöms dessa aktiviteter bidra väl till utbildningens samverkan med det omgivande samhället.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna**Bedömning med motivering: Tillfredsställande**

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärosätets personal har tillfredsställande vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. Lärarna erbjuds kompetensutveckling inom pedagogisk, ämnesmässig och professionsrelaterad utbildning, vilket bedömagruppen ser positivt på. Bedömagruppen rekommenderar lärosätet att omsätta sina planer med rekryteringar inom området för att säkerställa kompetens på lång sikt.

Inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) finns det en vetenskaplig miljö som forskar inom olika forskningsnätverk och forskningsprogram. Lärosätet har ett pågående utvecklingsarbete för att förstärka forskningsanknytningen. Bedömagruppen vill rekommendera lärosätet att tydliggöra UVK som huvudområde inom den vetenskapliga forskningen. Den professionsrelaterade kompetens bedöms som tillfredsställande, vilket stöds av ett upparbetat samarbete med partnerskolorna. Sambandet mellan forskning och utbildning finns i dag, men bör stärkas ytterligare.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Målet berörs inom UVK-kurserna som lärandemål. Det finns en progression inom UVK-kurserna kopplat till lärandemål, läraktiviteter och examination, vilket utvecklar studenternas kunskap för måluppfyllelse. Bedömagruppen har noterat att det förekommer ett smalt fokus på forskningsmetoder, och bedömer därför att det är ett utvecklingsområde.

Målet om att kritiskt och självständigt ta tillvara och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Det finns en progression inom UVK, där studenterna ska systematisera och reflektera, och kravet ökar under följande UVK-kurser. Lärosätet har som ambition att det självständiga arbetet ska bidra till måluppfyllelse, men i nuläget är det övriga examinationsuppgifter som skriftliga analyser och seminarier som ligger till grund för säkerställandet av måluppfyllelsen.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet pekar på trepartssamtalet som en viktig del i säkerställandet av måluppfyllelse. VFU-kurserna utformas individuellt för att studenten ska nå måluppfyllelse genom kurserna, vilket bedömagruppen ser positivt på. Bedömagruppen menar samtidigt att lärosätet behöver säkerställa att studenterna examineras i samtliga ämnen under sin VFU. Bedömagruppen menar också att lärosätet behöver undersöka möjligheten att förlägga VFU vid en tidpunkt som gynnar studenternas tillämpning av sina ämneskunskaper.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet hänvisar måluppfyllelsen till lärandemålen i UVK-kurser där studenterna bland annat ska kunna visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra bland annat utveckla undervisning genom till exempel analys av en utvärdering. Måluppfyllelsen säkerställs till stor del

genom muntliga redovisningar, men även här spelar trepartssamtalet en stor roll. I en specialpedagogisk kurs sker en koppling till studentens ämne, för att på bästa sätt kunna stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Bedömargruppen finner utformningen och arbetssätten för att säkerställa examensmålet som väl organiserat. Arbetet med att uppnå målet inriktas enligt självvärderingen till stor del mot att studenternas förmåga att göra bedömningar fördjupas, utifrån vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter. Utifrån studier av skolans uppdrag, styrning och organisation ges exemplet där studenten problematiserar ett etiskt dilemma inom ramen för ett grupparbete.

Jämställdhetsperspektivet ingår i flera av programmets kurser. Perspektivet examineras muntligt och skriftligt. Bedömargruppen anser att perspektivet är väl förankrat i utbildningen innehåll. Lärosätet har en plan för att verka för att perspektivet behandlas systematiskt, vilket bedömargruppen ser positivt på.

Det finns ett kvalitetssäkringssystem på fakultetsnivå som inbegriper principer om utformning, genomförande och examination, studentinflytande och samverkan med externa partner samt jämställdhet. Det framgår att kursvärderingar görs i anslutning till varje kurs och information om värderingen kommer upp på webbplatsen för programmet. Vid intervjuerna framkommer att kursutvärderingarna är levande dokument som används i kvalitetsförbättrande syfte.

Lärosätet har genomfört telefonintervjuer med studenter som avbrutit utbildningen. I kurser som uppfattas som särskilt svåra organiseras stöd enligt en särskilt utarbetad stödmodell och studenter som inte har klarat studierna i de inledande kurserna följs upp. Tillgång till skrivverkstad och matematikverkstad finns vid behov för studenter, och studenter som fångas upp genom Early Alert, hänvisas dit.

Lärosätet har enligt självvärderingen en policy för studentinflytande som vägleder arbetet inom ämneslärarprogrammet. Ett samarbete med studentkåren bedrivs för att informera och engagera studenter samt sprida kunskap om vilka möjligheter till inflytande över utbildningen som finns. Lärosätet tar också enligt självvärderingen ett aktivt ansvar för att få fler studenter att engagera sig, eftersom det har visat sig att många studenter inte vetat om hur de kan utöva inflytande över sin utbildning. Denna brist på information framkommer också vid intervjuerna med lärosätets representanter, och därför rekommenderar bedömargruppen starkt en ökad information om hur studenter faktiskt kan påverka sin utbildning inom organisationen.

Aktuella utvecklingsprojekt som redovisas i självvärderingen är medverkan av skickliga yrkeslärare i högskoleförlagda kurser samt att knyta studenternas examensarbeten till skolornas verksamhet. Det anordnas regelbundet arbetsmarknads- och inspirationsdagar enligt vad som framkommer vid självvärderingen. Enligt bedömnarna är det i första hand utbildningens samverkan med yrkeslivet inom partnerskolor som förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar**Personal**

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Personallistan visar att den sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetensen hos lärarkåren är adekvat. Många av de undervisande lärarna är tillsvidareanställda, vilket är en styrka. Lärarnas tjänstgöring motsvarar sammanlagt fyra och en halv tjänst för utbildning för årskurs 7–9 och gymnasieskolan. Personalen har tillsammans en stor bredd i kompetensen som är relevant för utbildningen i idrott och hälsa. Självvärderingen visar att utöver de tillsvidareanställda lärarna engagerar lärosätet verksamma lärare med specialistkompetens, främst i specialpedagogik och nutrition. Vid intervjuerna framkom att kontakter med de lärare som inte är tillsvidareanställda sker via nätverk och genom att de medverkar som handledare i kurserna inom den verksamhetsförlagda utbildningen.

Självvärderingen visar att lärosätet har en treårig kompetensförsörjningsplan, för att säkerställa en adekvat sammanlagd lärarkompetens. Planen samspelar även med institutionernas treåriga verksamhetsplaner och budget.

Lärosätet satsar på att adjunkter och seniora forskare kan delta i gemensamma forskningsprojekt för att ytterligare öka forskningsanknytningen i lärarutbildningen. Bedömggruppen ser satsningen som en styrka. Självvärderingen visar också att utbildningen på 7,5 högskolepoäng för verksamhetsförlagda lärare är obligatorisk.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Enligt det samlade underlaget har lärosätet en stark vetenskaplig och professionsinriktad miljö. Miljön innefattar 15 doktorander vilket bedömggruppen ser som en styrka. Det framgår däremot inte i självvärderingen hur många doktorander som inriktar sin forskning mot undervisning och lärande i ämnet idrott och hälsa. Högre seminarier, där studenter på avancerad nivå erbjuds delta, genomförs regelbundet.

En programnämnd ansvarar för att följa upp den professionsinriktade och vetenskapliga miljön. Fakultetens forskningsråd diskuterar bland annat forskningsanknytning av utbildning på grundnivå och avancerad nivå och säkerställer att studenterna ingår i kompletta miljöer där forskning integreras med utbildning.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas*

huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

Av självvärderingen, och den tabell med en översikt över de kurser som ingår i utbildningen, framgår att lärosätet har planerat för en tydlig progression i ämnet och fördjupning i utbildningen inom de tre kunskapsområdena humanbiologi, idrottslära samt individ och samhälle. Studenterna får möjlighet att bearbeta aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete utifrån olika källor. I utbildningen används rapporter, avhandlingar samt aktuella forskningsartiklar vilka ingår i kurslitteraturen.

Självvärderingen visar att aktiva forskare och doktorander medverkar i undervisningen och en styrka är att de flesta av de lärare som undervisar i kurserna har disputerat och forskat med specialisering mot frågor om relevant ämne och ämnesdidaktik. Intervjuerna visar att lärarna inom de olika kunskapsområdena är medvetna om de olika synsätt på kunskap som de representerar och att diskussioner förs om detta som studenterna också får ta del av. Bedömargruppen ser detta som ett gott exempel, en styrka och något positivt för studenternas utbildning och bildning.

Bedömargruppen ser det också som en styrka att självvärderingen visar att lärande är centralt i utbildningen. Tabellen över kurserna ger god inblick i utbildningens innehåll och självvärderingen i övrigt visar en god balans mellan tydligt uttryckta teman som bidrar till studenternas kunskapsutveckling utifrån målet.

Självvärderingen redovisar en variation av examinationsformer som borde ge goda förutsättningar för att säkerställa att studenterna har de ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen. Däremot uppvisar de fåtal självständiga arbeten som granskats brister i det här målet. Bedömargruppen ser detta som ett utvecklingsområde och rekommenderar lärosätet att utveckla utbildningens utformning och genomförande för att bättre säkerställa måluppfyllelsen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Studenterna får möjlighet att arbeta med både kvantitativa och kvalitativa data, vilket bedömargruppen ser som en styrka. Lärosätet menar å sin sida att det är ett utvecklingsområde att ytterligare stärka undervisningen med kvantitativa data tidigare i utbildningen, vilket framgår av självvärderingen och intervjuerna.

Enligt självvärderingen får studenterna läsa, bearbeta och reflektera över texter om vetenskapsteori och vetenskapligt förhållningssätt. I samband med detta utvecklar de kunskap om positivism och hermeneutik samt om en essentialistisk respektive konstruktionistisk kunskapssyn. Det samlade underlaget visar trots detta att studenternas skolning i vetenskapsteori är ett utvecklingsområde, och bedömargruppen rekommenderar att lärosätet på ett systematiskt sätt utvecklar detta område. Studenterna får också möjlighet att reflektera över egna skol- och idrottserfarenheter samt diskutera dessa i relation till läraryrket och ett vetenskapligt förhållningssätt.

Självvärderingen redovisar ett innehåll och en variation av examinationsformer som borde ge goda förutsättningar för att säkerställa att studenterna når målet. Däremot visar de fåtal självständiga

arbeten som granskats brister. Bedömggruppen ser detta som ett utvecklingsområde och rekommenderar lärosätet att utveckla utbildningens utformning och genomförande för att bättre säkerställa målpuppfyllelsen.

Målpuppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Självvärderingen visar att både utbildningens innehåll och examinationer har ett tydligt fokus på målet. Studenterna samlar självständigt in olika former av empiri i de gemensamma ämneskurserna. De använder och förhåller sig systematiskt och kritiskt till empirin genom att utforska, analysera och reflektera över egna och andras erfarenheter. Exempelvis får studenterna i uppgift att observera undervisning och koppla sina observationer till teorier, aktuell forskning och yrkesverksamhet. Studenterna får ta del av och behandla systematiska kunskapsöversikter. Genomgående krävs av studenterna att de ska relatera till yrkesverksamheten.

Bedömggruppen vill som en styrka och som ett gott exempel lyfta fram uppgiften där studenterna får läsa och analysera läromedel som används i ämnet idrott och hälsa i undervisningen i skolan. För att ytterligare stärka kopplingen till utveckling av yrkesverksamheten och ämnesutvecklingen, finns ett etablerat nätverk i regionen. Här finns representanter från institutionen och kommunen (förstelärare). Nätverket initierar och stödjer också studenternas examensarbeten. Ett utvecklingsområde som lärosätet skriver fram i självvärderingen är att möjliggöra för studenterna att bedriva praktiska ämnesdidaktiska utvecklingsprojekt på partnerskolan. Den frågan ska tas upp vid kommande nätverksträffar. Bedömggruppen ser detta som en positiv utveckling.

Självvärderingen redovisar en variation av examinationsformer som borde ge goda förutsättningar för att säkerställa att studenterna når målet. Däremot visar de fåtal självständiga arbeten som har granskats brister. Bedömggruppen ser detta som ett utvecklingsområde och rekommenderar lärosätet att utveckla utbildningens utformning och genomförande för att bättre säkerställa målpuppfyllelsen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Självvärderingen understryker att ämnesdidaktik, didaktik och metodik genomsyrar kurserna i idrottslära, vilket är synligt i flera lärandemål för varje kurs inom de tre kunskapsfälten humanbiologi, idrottslära samt individ och samhälle. Detta är en precisering som bedömggruppen ser som en styrka. Flera av målformuleringarna visar konkret hur utbildningen integrerar idrott och lärande. Som goda exempel vill bedömggruppen lyfta fram uppgiften att planera en aktivitetsdag i vinteridrott och friluftsliv samt den undervisningsuppgift i hälsa som studenterna får. Det är däremot oklart om det didaktiska innehållet i träningslära handlar om att undervisa "i träning" eller "i träningslära".

Undervisningsuppgiften som behandlar hälsa är relevant och i det avseendet ett gott exempel, men

inget om lärande nämns utan i stället ligger fokus på motivation till fysisk aktivitet. Uppgiften skulle vinna på ett förtydligande om att den också ska omfatta lärande i hälsa.

Lärosätet ger i självvärderingen exempel på läraktiviteter och examinationer som borde ge goda förutsättningar för att säkerställa att studenterna når målet.

Lärosätet poängterar att i flera kurser undervisar särskilt yrkesskickliga lärare. Det framgår däremot inte av självvärderingen vad lärosätet har för kriterier för att vara "särskilt yrkesskicklig" eller hur dessa lärare identifieras eller väljs ut. Under intervjuerna framkom att den särskilda yrkesskickligheten främst handlar om specialpedagogik och nutrition och att dessa lärare väljs ut genom kontakter i nätverk.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Självvärderingen ger flera exempel på möjligheter för studenterna att både enskilt och tillsammans med andra planera, genomföra och utveckla undervisning. Undervisningen har ett tydligt fokus på kroppsligt lärande och motorisk utveckling, vilket även innefattar anpassad fysisk aktivitet. Lärosätet skriver bland annat att ett lärandemål handlar om att kartlägga idrottsrelaterade svårigheter för elever att tillägna sig kunskap samt redogöra för och tillämpa åtgärder.

Detta visar att anpassad undervisning inte bara handlar om kön, funktionsnedsättning eller etnicitet. Lärosätet visar med detta att de inte accepterar dikotomisering av elever eller en föreställning om att anpassningar ska ske utifrån kön, utan vill främja inställningen till en mer induktiv ingång där studenterna får öva på att se den enskilda eleven. Bedömggruppen ser detta som en styrka och ett gott exempel.

Lärosätet ger i självvärderingen exempel på läraktiviteter och examinationer som borde ge goda förutsättningar för att säkerställa att studenterna når målet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Självvärderingen visar att både undervisning och examinationer bidrar till att utveckla studenternas förmåga som beskrivs i målet. Studenterna får bland annat arbeta i grupp med att tolka och förstå innebörden av begreppen mångfald och hållbar utveckling samt utifrån detta resonera om hur de i undervisningen i ämnet idrott och hälsa kan arbeta med olika dimensioner av dessa begrepp. Det ser bedömggruppen som en styrka. Ett av perspektiven är allas rättighet att ha tillgång till miljöer för lärande och fysisk aktivitet både inom skolan och generellt i samhället. Exempelvis genomför

studenterna i en kurs en exkursion där de ska redogöra för, och värdera, hur olika miljöer i staden används eller skulle kunna användas för idrott och fysisk aktivitet för alla.

Jämställdhet

Bedömning med motivering:

Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.

Enligt självvärderingen är jämställdhetsfrågor en väl integrerad del i utbildningen. Flera kursmål i ett antal kurser svarar väl mot jämställdhetsperspektivet. Examensmålet om jämställdhet och jämlikhet ingår och examineras. Frågor om maktordningar, könsstereotyper, könsidentiteter och genus behandlas i de ämnes- och ämnesdidaktiska kurserna samt i kurserna i den utbildningsvetenskapliga kärnan. Bedömaregruppen ser det som mycket troligt att utbildningen ger studenterna förmåga att beakta ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten.

Lärosätet redogör också för ett nytt kvalitetssäkringssystem som på ett mer systematiskt sätt ska säkra balansen mellan män och kvinnor på litteraturlistorna samt förhindra risk för diskriminering och hinder för lika rättigheter och möjligheter utifrån diskrimineringsgrunderna, där kön är en. I lärosätets handlingsplan för 2017–2019 är jämställdhetsintegrerade utbildningar ett prioriterat område.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Självvärderingen visar att lärosätet har ett omfattande kvalitetssäkringssystem med tydliga strukturer och rutiner, där utbildningens innehåll, genomförande och examination följs upp på ett systematiskt sätt. Bedömaregruppen ser det som en styrka att utbildningen har en programansvarig, med särskilt ansvar för dokumentation av kursrapporter, studentenkäter, programutvärderingar, nyckeltal, registrerade studenter, prestationsgrad och genomströmning.

Uppföljning sker i nämnden för ämneslärarprogrammet, där även verksamma lärare och studenter finns representerade. Självvärderingen beskriver utvecklingsområden och åtgärder, men inte med specifik anknytning till inriktningen idrott och hälsa. Bedömaregruppen vill framhålla som en styrka att kvalitetsutvärderingarna på lärosätet handlar lika mycket om progression och sammanhang som de handlar om enskilda kurser.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Enligt självvärderingen har lärosätet tydliga rutiner och strukturer för att följa och stödja studenternas studier. Genom uppföljningar har lärosätet skaffat sig en tydlig bild av olika anledningar till avhopp, vilket har föranlett åtgärder i förebyggande syfte. Bedömaregruppen vill som goda exempel och som en styrka framhålla systemet med *early alert* och mentorsmodellen *supplementary introduction*, där erfarna studenter vägleder nya studenter. En styrka är också att lärosätet gör telefonintervjuer med de studenter som har hoppat av utbildningen samt att studenter som inte verkar klara studierna i den

takt som förutsätts erbjuds studievägledningssamtal, efter att de kan ha identifierats med systemet *early alert*.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering:

Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.

Självvärderingen visar att lärosätet har tydliga strukturer för att studenter aktivt kan ta del i arbetet med att utveckla utbildningen på alla nivåer. Kursvärderingar genomförs både i mitten och slutet av varje kurs samt kommuniceras både på webbplatsen och i samband med följande kursstart.

Ett utvecklingsområde är att vidta åtgärder för att försöka komma till rätta med den låga svarsfrekvensen i studenternas kursvärderingar. Lärosätet ger konkreta exempel på hur kritik från studenter har lett till förändringar i utbildningen. Självvärderingen beskriver hur nya rutiner har skapats tillsammans med studentkåren, för att informera och engagera nya studenter i utvecklingsarbete och studentinflytande. Bedömaregruppen ser allt detta som starka bidrag till studenternas möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Särskilt vill bedömaregruppen framhäva det goda exemplet att informera studenterna om den policy för studentinflytande som lärosätet har.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering:

Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.

Självvärderingen beskriver tydliga system för hur samverkan med det omgivande samhället sker i form av bland annat ett regionalt samverkansråd, VFU-råd med representation från skolor och studentkår och partnerskoldagar. Lärosätet ger handledarutbildning på grundnivå och avancerad nivå och genomför seminarier där lärosätets och skolornas lärare samverkar.

Systemet med övningsskolor ger studenterna möjlighet att delta och få inblick i hela verksamheten på en skola samtidigt som studenterna också får möjlighet att genomföra delar av sin verksamhetsförlagda utbildning på en annan skola.

Som ett gott exempel vill bedömaregruppen lyfta fram att studenterna får studera fall i juridisk belysning, vilket kan ge ytterligare ett värdefullt perspektiv på det kommande yrkeslivet. Självvärderingen ger också exempel på lärandemål i kurserna i den verksamhetsförlagda utbildningen där studenterna, för att nå målpuppfyllelse, gör en självvärdering av sin egen professionsutveckling.

Samlat omdöme ämne och ämnesdidaktik

Bedömning med motivering: Tillfredsställande

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Personalen har tillsammans en stor bredd i kompetensen som är relevant för utbildningen i idrott och hälsa. Många av de undervisande lärarna är tillsvidareanställda, vilket är en styrka. En treårig kompetensförsörjningsplan ska säkerställa en adekvat sammanlagd lärarkompetens. Lärosätet satsar på att adjunkter och seniora forskare kan delta i gemensamma forskningsprojekt för att ytterligare öka forskningsanknytningen i lärarutbildningen. Bedömggruppen ser satsningen som en styrka. Självärderingen visar också att en utbildning på 7,5 högskolepoäng för verksamhetsförlagda lärare är obligatorisk. Det samlade underlaget visar att lärosätet har en stark vetenskaplig och professionsinriktad miljö. En programnämnd ansvarar för att följa upp den miljön.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, där aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete ingår, uppfylls. Lärosätet har planerat för en tydlig progression i kunnande och fördjupning i utbildningen inom de tre kunskapsområdena humanbiologi, idrottslära samt individ och samhälle. Studenterna får möjlighet att bearbeta aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete utifrån olika källor. Självärderingen visar även att aktiva forskare och doktorander medverkar i undervisningen och en styrka är att de flesta av de lärare som undervisar i kurserna har disputerat och forskat med specialisering mot frågor om ämne och ämnesdidaktik. Bedömggruppen ser det också som en styrka att lärande är centralt i utbildningen. Ett utvecklingsområde är att bättre säkerställa måluppfyllelsen genom att utveckla utbildningens utformning och genomförande.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Självärderingen visar tydligt hur undervisning, mål och examinationer inriktas mot målet. Studenterna får möjlighet att arbeta med kvantitativa och kvalitativa data, vilket bedömggruppen ser som en styrka även om självvärderingen och underlaget från intervjuerna anger det som ett utvecklingsområde. Det samlade underlaget visar däremot att studenternas skolning i vetenskapsteori är ett utvecklingsområde, och därför rekommenderar bedömggruppen lärosätet att utveckla utbildningens innehåll för att säkerställa måluppfyllelsen.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat är uppfyllt, eftersom självvärderingen tydligt visar att både innehåll och examinationer fokuserar på målet. Studenterna samlar självständigt in olika former av empiri i de gemensamma ämneskurserna. De använder och förhåller sig systematiskt och kritiskt till empirin genom att utforska, analysera och reflektera över egna och andras erfarenheter. Studenterna får ta del av, och behandla systematiska kunskapsöversikter, och genomgående krävs att de ska relatera till yrkesverksamheten. Som ett särskilt gott exempel vill bedömggruppen framhäva uppgiften där studenterna får läsa och analysera läromedel som används i ämnet idrott och hälsa. Bedömggruppen ser detta som en styrka. Ett utvecklingsområde är att bättre säkerställa måluppfyllelsen genom att utveckla utbildningens utformning och genomförande.

Målet om att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik uppfylls. Självärderingen understryker att ämnesdidaktik, didaktik och metodik genomsyrar kurserna i idrottslära, vilket är synligt i flera

lärandemål för varje kurs inom de tre kunskapsfälten humanbiologi, idrottslära samt individ och samhälle. Detta är en precisering som bedömaregruppen ser som en styrka. Flera av målformuleringarna visar konkret hur utbildningen integrerar idrott och lärande. Lärosätet ger också exempel på läraktiviteter och examinationer som borde ge goda förutsättningar för att säkerställa att studenterna når målet.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls, eftersom självvärderingen ger flera exempel på möjligheter för studenterna att både enskilt och tillsammans med andra planera, genomföra och utveckla undervisning. Det samlade underlaget visar att lärosätet inte accepterar dikotomisering av elever eller en föreställning om att anpassningar ska ske utifrån kön, utan vill främja inställningen till en mer induktiv ingång där studenterna får öva på att se den enskilda eleven. Bedömaregruppen ser detta som en styrka och ett gott exempel. Lärosätet ger också exempel på läraktiviteter och examinationer som borde ge goda förutsättningar för att säkerställa att studenterna når målet.

Målet om att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsrelaterade och etiska aspekter samt en hållbar utveckling uppfylls. Självvärderingen visar att både undervisning och examinationer bidrar till att utveckla studenternas förmåga som beskrivs i målet. Ett av perspektiven som behandlas konkret är allas rättighet att ha tillgång till miljöer för lärande och fysisk aktivitet både inom skolan och generellt i samhället. I en kurs genomför studenterna en exkursion där de ska redogöra för, och värdera, hur olika miljöer i staden används eller skulle kunna användas för idrott och fysisk aktivitet för alla. Detta ser bedömaregruppen som ett gott exempel.

Enligt självvärderingen är jämställdhetsfrågor en väl integrerad del i utbildningen. Utbildningen innehåller flera kursmål i ett antal kurser som svarar väl mot jämställdhetsperspektivet. Frågor om maktordningar, könsstereotyper, könsidentiteter och genus behandlas i de ämnes- och ämnesdidaktiska kurserna samt i UVK-kurserna. Bedömaregruppen ser det som mycket troligt att utbildningen ger studenterna förmåga att beakta ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten.

När det gäller uppföljning, åtgärder och återkoppling visar självvärderingen att lärosätet har ett omfattande kvalitetssäkringssystem, med tydliga strukturer och rutiner där utbildningens innehåll, genomförande och examination följs upp på ett systematiskt sätt. Bedömaregruppen vill framhålla som en styrka att lärosätets kvalitetsutvärderingar handlar lika mycket om progression och sammanhang som de handlar om enskilda kurser. Lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid genom att ha tydliga rutiner och strukturer för att följa och stödja studenternas studier. Bedömaregruppen vill framhålla systemet med *early alert* samt mentorsmodellen *supplementary introduction* som en styrka. En styrka är också att telefonintervjuer genomförs med de studenter som har hoppat av utbildningen.

Självvärderingen visar att lärosätet har tydliga rutiner och strukturer för att studenterna aktivt kan ta del i arbetet med att utveckla utbildningen på alla nivåer. Bedömaregruppen ser detta som starkt bidragande till studenternas möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Särskilt vill bedömaregruppen framhäva det goda exemplet med att informera studenterna om den policy för studentinflytande som lärosätet har.

Självvärderingen beskriver tydliga system för hur samverkan med det omgivande samhället sker. Systemet med övningskolor ger studenterna möjlighet att delta och få inblick i hela verksamheten på en skola samtidigt som de också får möjlighet att genomföra delar av sin verksamhetsförlagda utbildning på en annan skola. Studenterna får också studera fall i juridisk belysning, vilket kan ge ytterligare ett värdefullt perspektiv på det kommande yrkeslivet.

Lärosäte: Malmö universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet idrott och hälsa.

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande

Lärosätets personal har tillfredsställande vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. Bedömargruppen ser positivt på att lärarna erbjuds kompetensutveckling genom pedagogisk, professionsrelaterad och ämnesmässig utbildning. Bedömargruppen rekommenderar dock lärosätet att genomföra sina planer med rekryteringar för att säkerställa kompetens på lång sikt.

Inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) finns det en vetenskaplig miljö som forskar inom olika forskningsnätverk och forskningsprogram. Lärosätet har ett pågående utvecklingsarbete för att förstärka forskningsanknytningen. Bedömargruppen vill rekommendera lärosätet att tydliggöra UVK som huvudområde inom den vetenskapliga forskningen. Den professionsrelaterade kompetensen bedöms som tillfredsställande, vilken stöds av ett upparbetat samarbete med partnerskolorna. Det finns ett samband mellan forskning och utbildning, men detta bör stärkas ytterligare.

Personalen har tillsammans en stor bredd i kompetensen som är relevant för utbildningen i idrott och hälsa. Många av de undervisande lärarna är tillsvidareanställda, vilket är en styrka. En treårig kompetensförsörjningsplan ska säkerställa en adekvat sammanlagd lärarkompetens. Lärosätet satsar på att adjunkter och seniora forskare kan delta i gemensamma forskningsprojekt för att ytterligare öka forskningsanknytningen i lärarutbildningen. Bedömargruppen ser satsningen som en styrka. En utbildning på 7,5 högskolepoäng för verksamhetsförlagda lärare är obligatorisk. Det samlade underlaget visar att lärosätet har en stark vetenskaplig och professionsinriktad miljö. En programnämnd ansvarar för att följa upp den miljön.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, där aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete ingår, uppfylls. Lärosätet har planerat för en tydlig progression i kunnande och fördjupning i utbildningen inom de tre kunskapsområdena humanbiologi, idrottslära samt individ och samhälle. Studenterna får möjlighet att bearbeta aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete utifrån olika källor. Självvärderingen visar även att aktiva forskare och doktorander medverkar i undervisningen och en styrka är att de flesta av de lärare som undervisar i kurserna har disputerat och forskat med specialisering mot frågor om ämne och ämnesdidaktik. Bedömargruppen ser det också som en styrka att lärande är centralt i utbildningen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Målet berörs inom UVK-kurserna som lärandemål. Det finns en progression inom UVK-kurserna kopplat till lärandemål, läraktiviteter och examination, vilket utvecklar studenternas kunskap och säkerställer måluppfyllnad. Bedömargruppen har noterat att det förekommer ett smalt fokus på forskningsmetoder, och bedömer därför att det är ett

utvecklingsområde. Lärosätet visar tydligt hur undervisning, mål och examinationer inom inriktningen idrott och hälsa inriktas mot målet. Studenterna får möjlighet att arbeta med kvantitativa och kvalitativa data, vilket bedömargruppen ser som en styrka även om självvärderingen och underlaget från intervjuerna anger det som ett utvecklingsområde. Det samlade underlaget visar att studenternas skolning i vetenskapsteori är ett utvecklingsområde, och därför rekommenderar bedömargruppen lärosätet att utveckla utbildningens innehåll för att säkerställa måluppfyllelsen. Trots svagheter som finns inom inriktningen idrott och hälsa anser bedömargruppen att lärosätet har visat att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att kritiskt och självständigt ta tillvara och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Det finns en progression inom UVK, där studenterna ska systematisera och reflektera, och kravet ökar under UVK-kurserna. Lärosätet har som ambition att det självständiga arbetet ska bidra till måluppfyllelse, men i nuläget är det övriga examinationsuppgifter som skriftliga analyser och seminarier som ligger till grund för säkerställandet av måluppfyllelsen. Lärosätet visar att både innehåll och examinationer inom inriktningen idrott och hälsa fokuserar på målet. Studenterna samlar självständigt in olika former av empiri i de gemensamma ämneskurserna. De använder och förhåller sig systematiskt och kritiskt till empirin genom att utforska, analysera och reflektera över egna och andras erfarenheter. Studenterna får ta del av, och behandla systematiska kunskapsöversikter, och genomgående krävs att de ska relatera till yrkesverksamheten. Som ett särskilt gott exempel vill bedömargruppen framhäva uppgiften där studenterna får läsa och analysera läromedel som används i ämnet idrott och hälsa. Bedömargruppen ser detta som en styrka.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet pekar på trepartssamtalet som en viktig del i säkerställandet av måluppfyllelse. VFU-kurserna utformas individuellt för att studenten ska nå måluppfyllelse genom kurserna, vilket bedömargruppen ser positivt på. Bedömargruppen menar samtidigt att lärosätet behöver säkerställa att studenterna examineras i samtliga ämnen under sin VFU. Bedömargruppen menar också att lärosätet behöver undersöka möjligheten att förlägga VFU vid en tidpunkt som gynnar studenternas tillämpning av sina ämneskunskaper. Lärosätet understryker att ämnesdidaktik, didaktik och metodik genomsyrar kurserna i idrottslära, vilket är synligt i flera lärandemål för varje kurs inom de tre kunskapsfälten humanbiologi, idrottslära samt individ och samhälle. Detta är en precisering som bedömargruppen ser som en styrka. Flera av målformuleringarna visar konkret hur utbildningen integrerar idrott och lärande. Lärosätet ger också exempel på läraaktiviteter och examinationer som borde ge goda förutsättningar för att säkerställa att studenterna når målet.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet hänvisar måluppfyllelsen till lärandemålen i UVK-kurser där studenterna bland annat ska kunna visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra utveckla undervisning genom till exempel analys av en utvärdering. Måluppfyllelsen säkerställs till stor del genom muntliga redovisningar, men här spelar också trepartssamtalet en stor roll. I en specialpedagogisk kurs sker en koppling till studentens ämne, för att på bästa sätt kunna stimulera varje elevs lärande och utveckling. Lärosätet ger flera exempel på möjligheter för studenterna att både enskilt och tillsammans med andra planera, genomföra och utveckla undervisning inom inriktningen idrott och hälsa. Det samlade underlaget visar att lärosätet inte accepterar dikotomisering av elever eller en föreställning om att anpassningar ska ske utifrån kön, utan vill främja inställningen till en mer induktiv ingång där studenterna får öva på att se den enskilda eleven. Bedömargruppen ser detta som en

styrka och ett gott exempel. Lärosätet ger också exempel på läraaktiviteter och examinationer som borde ge goda förutsättningar för att säkerställa att studenterna når målet.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Bedömaregruppen finner utformningen och arbetssätten för att säkerställa examensmålet som väl organiserat. Arbetet med att uppnå målet inriktas till stor del mot att studenternas förmåga att göra bedömningar fördjupas, utifrån vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter. Utifrån studier av skolans uppdrag, styrning och organisation ges exemplet där studenten problematiserar ett etiskt dilemma inom ramen för ett grupparbete. Lärosätet visar att både undervisning och examinationer inom inriktningen idrott och hälsa bidrar till att utveckla studenternas förmåga som beskrivs i målet. Ett av perspektiven som behandlas konkret är allas rättighet att ha tillgång till miljöer för lärande och fysisk aktivitet både inom skolan och generellt i samhället. I en kurs genomför studenterna en exkursion där de ska redogöra för, och värdera, hur olika miljöer i staden används eller skulle kunna användas för idrott och fysisk aktivitet för alla. Detta ser bedömaregruppen som ett gott exempel.

Jämställdhetsperspektivet ingår i flera av programmets kurser. Perspektivet examineras muntligt och skriftligt. Lärosätet har en plan för att verka för att perspektivet behandlas systematiskt, vilket bedömaregruppen ser positivt på. Inriktningen idrott och hälsa innehåller flera kursmål i ett antal kurser som svarar väl mot jämställdhetsperspektivet. Frågor om maktordningar, könsstereotyper, könsidentiteter och genus behandlas i de ämnes- och ämnesdidaktiska kurserna samt i UVK-kurserna. Bedömaregruppen ser det som mycket troligt att utbildningen ger studenterna förmåga att beakta ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten.

Det finns ett kvalitetssäkringssystem på fakultetsnivå som inbegriper principer om utformning, genomförande och examination, studentinflytande och samverkan med externa partner samt jämställdhet. Det framgår att kursvärderingar görs i anslutning till varje kurs och information om värderingen kommer upp på webbplatsen för programmet. Vid intervjuerna framkommer att kursvärderingarna är levande dokument som används i kvalitetsförbättrande syfte. Bedömaregruppen vill framhålla som en styrka att lärosätets kvalitetsutvärderingar handlar lika mycket om progression och sammanhang som de handlar om enskilda kurser.

Lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid genom att ha tydliga rutiner och strukturer för att följa och stödja studenternas studier. I kurser som uppfattas som särskilt svåra organiseras stöd enligt en särskilt utarbetad stödmodell och studenter som inte har klarat studierna i de inledande kurserna följs upp. Tillgång till skrivverkstad och matematikverkstad finns vid behov för studenter. Bedömaregruppen vill framhålla systemet med *early alert* samt mentorsmodellen *supplementary introduction* som en styrka. En styrka är också att telefonintervjuer genomförs med de studenter som har avbrutit utbildningen.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande

Lärosätet har en policy för studentinflytande som vägleder arbetet inom ämneslärarprogrammet. Ett samarbete med studentkåren bedrivs för att informera och engagera studenter samt sprida kunskap om vilka möjligheter till inflytande över utbildningen som finns. Lärosätet tar också ett aktivt ansvar för att få fler studenter att engagera sig, eftersom det har visat sig att många studenter inte vetat om hur de kan utöva inflytande över sin utbildning. Denna brist på information framkommer också vid intervjuerna med lärosätets representanter, och därför rekommenderar bedömaregruppen starkt en

ökad information om hur studenter faktiskt kan påverka sin utbildning inom organisationen. Lärosätet har tydliga rutiner och strukturer för att studenterna aktivt kan ta del i arbetet med att utveckla utbildningen på alla nivåer. Bedömargruppen ser detta som starkt bidragande till studenternas möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Särskilt vill bedömargruppen framhäva det goda exemplet med att informera studenterna om den policy för studentinflytande som lärosätet har.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande

Aktuella utvecklingsprojekt som redovisas i självvärderingen är medverkan av skickliga yrkeslärare i högskoleförlagda kurser samt att knyta studenternas examensarbeten till skolornas verksamhet. Det anordnas regelbundet arbetsmarknads- och inspirationsdagar. Enligt bedömarna är det i första hand utbildningens samverkan med yrkeslivet inom partnerskolor som förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv. Studenterna får också studera fall i juridisk belysning, vilket kan ge ytterligare ett värdefullt perspektiv på det kommande yrkeslivet.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Graden av vetenskaplig kompetens bedöms vara tillfredsställande. Enligt självvärderingen utlystes under våren 2018 medel av fakulteten för att ytterligare stärka forskningsanknytningen i lärarutbildningen genom att låta adjunkter och seniora forskare gemensamt genomföra forskningsprojekt inom sin egen undervisning. 2017 startade den fakultetsfinansierade forskarskolan *Lärande i mångkulturella samhällskontexter*. Lärare i lärarutbildningen fungerar som handledare inom denna forskarskola.

Bedömargruppen ser utifrån lärartablerna en viss övervikt inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) när det gäller ämnen och ämnesdidaktik, vilket verkar ske på bekostnad av mer generella pedagogiska och didaktiska kunskaper. Ett utvecklingsområde för att ytterligare stärka utbildningens kvalitet vore därför enligt bedömargruppen att öka andelen av forskare med sin huvudsakliga kompetens inom ämnena pedagogik och didaktik inom UVK.

Graden av professionsinriktad och pedagogisk kompetens bedöms vara tillfredsställande. Ett gott exempel bedömargruppen uppmärksammat är det samarbete som finns med partnerskolor inom UVK. Användandet av särskilt yrkesskickliga lärare från partnerskolorna stärker enligt bedömargruppen tillgången på lärare med aktuell professionserfarenhet. Handledare inom den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) genomgår en handledarutbildning, enligt självvärderingen. För skolor som medverkar som övningskolor är utbildningen obligatorisk, vilket bedömargruppen tycker är ett bra sätt för att garantera kvalitet inom den delen av utbildningen.

Bedömargruppen uppfattar också att utbildningen följs upp systematiskt och de flesta av de undervisande lärarna har ämneslärarexamen, vilket bedöms främja utbildningens kvalitet.

Graden av den sammantagna kompetensen på kort och lång sikt bedöms som tillfredsställande. Inom den kompetensutveckling som erbjuds inom lärosätet ryms bland annat pedagogisk, ämnesmässig och professionsrelaterad utbildning. Medieverkstaden fungerar som stöd för lärarnas pedagogiska utveckling av digitala former för lärande, och särskilda satsningar på kompetensutveckling genomförs utifrån behov.

Bedömargruppen anser att alla dessa satsningar är bra strategier för att säkerställa lärarnas möjligheter att utvecklas inom sina lärarroller.

Trots kommande omfördelningar av disputerad personal mellan de olika lärarprogrammen och redan gjorda rekryteringar, har behov av ytterligare rekryteringar identifierats som en konsekvens av pensionsavgångar och en ökande andel forskande personal. Sammanlagt tio rekryteringar inom området pedagogik och utbildningsvetenskap är planerade, vilket enligt bedömargruppen är positivt för att säkerställa kvaliteten och för att ytterligare stärka de mer allmänna pedagogiska och didaktiska inslagen inom UVK.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet ger flera exempel på flervetenskapliga och praxisnära vetenskapsområden med forskningsmiljöer inom utbildningsvetenskap. Lärarna forskar, deltar i olika forskningsnätverk och forskningsprogram. Bedömargruppen ser det som positivt att lärosätet sedan 2016 bedriver ett utvecklingsarbete för att förstärka forskningsanknytningen i utbildningen med stöd av en professor i utbildningsvetenskap. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att i det arbetet öka medverkan från forskare från det pedagogiska och didaktiska kunskapsområdet inom UVK, eftersom det finns en viss obalans gentemot stora inslag av ämnesdidaktiker inom UVK.

Bedömargruppen uppfattar att det finns ett tydligt fokus på en professionsinriktad miljö vid lärosätet, vilket ytterligare stöds av att det finns ett väl upparbetat samarbete med partnerskolorna. Dessutom undervisar adjunkter med insikt i den pågående skolverksamheten vid utbildningen. Sammantaget bidrar detta till att utbildningen präglas av en tydlig koppling till professionen. Upplägget på utbildningen ger studenterna goda förutsättningar att utveckla en professionell identitet, ämnes- och ämnesdidaktisk kunskap, ett demokratiskt ledarskap och en förmåga att medverka till skolutveckling, enligt bedömargruppen. Studenterna har sin huvudsakliga placering under den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) på samma partnerskola, vilket enligt självvärderingen bland annat underlättar fördjupningar i professionsutvecklingen.

Det finns enligt bedömargruppen ett nära samband mellan forskning och utbildning vid lärosätet. Men bedömargruppen bedömer ändå att det sambandet ytterligare bör förstärkas genom att tydligare informera studenterna om hur sambandet rent konkret kommer till uttryck.

Ett kollegialt samarbete i lärarlag och med partnerskolor ger enligt bedömargruppen goda förutsättningar för en utbildning som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Självvärderingen och intervjuerna ger exempel på läraaktiviteter där studenterna tillägnar sig förmågan att analysera undervisning på vetenskaplig grund. Lärosätet har också startat forskarskolan *Lärande i mångkulturella samhällskontexter* vilket bedömargruppen anser har positiv betydelse för utbildningen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Enligt självvärderingen berörs målet i kurserna I, II och IV inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). I den integrerade UVK:n i programmets samtliga förstaämnen är ett lärandemål att "kritiskt diskutera relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för lärarprofessionen". Detta borgar enligt bedömarna för att studenterna får förståelse om detta. Bedömargruppen bedömer att det finns progression mellan UVK-kurserna, lärandemål, läraaktiviteter och examination, vilket stödjer studenternas utveckling av kunskap för att nå målet. UVK-kurserna har enligt lärosätet reviderats under 2017 och 2018 för att stärka forskningsanknytningen och förtydliga kopplingen till examensmålen. Självvärderingen ger flera exempel på kopplingen mellan lärandemål och examinationsformer. Bedömargruppen finner därför att lärosätet når måluppfyllelse.

Lärosätet uttrycker i självvärderingen att för liten vikt läggs på forskningsmetoder, vilket särskilt i relation till att lärosätet uppmärksammar kvantitativ metod som ett utvecklingsområde. Bedömargruppen delar lärosätets uppfattning att ett större fokus på forskningsmetoder, särskilt kvantitativ metod, är ett utvecklingsområde inom UVK.

Ytterligare ett utvecklingsområde enligt lärosätet är att ge stöd och struktur åt studenternas lärande. Bedömargruppen instämmer i det. Under intervjuerna framkom att ett annat sätt att stödja är att stärka studenternas metodologiska förståelse och metodkunskap där vetenskapsteori och kvantitativa metoder får större fokus. Lärosätet har infört kursen *Vetenskap och beprövad erfarenhet*, vilket bedömargruppen anser visar att lärosätet har en strävan att vid behov vidta åtgärder.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Progressionen inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) beskrivs i självvärderingen. I den första UVK-kursen *Pedagogisk ledarskap, sociala relationer och konflikthantering* ska studenten kunna lyfta samband, systematisera och reflektera på en grundläggande nivå. Kraven på att visa ett kritiskt förhållningssätt och självständighet ökar med följande UVK-kurser.

Genom ett nära samarbete mellan den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), UVK och ämnesstudierna samt försöksverksamheten med partnerskolor pågår ett arbete för att det självständiga arbetet ska kunna bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämne, ämnesområde och ämnesdidaktik. En av examinationsuppgifterna är en skriftlig analys av en filmad undervisningssekvens. Analysen ska underbyggas med relevant teori hämtad från kurslitteraturen, vilken bearbetas i föreläsningar och seminarier.

I kurs II, *Skola, värdegrund och samhälle/Skolans organisation och värdering*, ska studenterna samla in lokala styrdokument på partnerskolan, för en analys som ska bli grunden för slutsatser om verksamheten. Studenterna bearbetar och systematiserar materialet i seminarier och examineras med en skriftlig analys av skolverksamheten. För betyget godkänd krävs att analysen relaterar till nationella styrdokument och sätts in i ett internationellt och historiskt sammanhang. Enligt bedömggruppen finns det goda möjligheter för studenterna att inom UVK uppfylla målets samtliga delar tack vare utbildningens upplägg och tydliga fokus på progression.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

VFU-kurserna utformas individuellt för att anpassas till den enskilda studentens yrkesutveckling. VFU-handledaren tar ansvar för att i samråd med lärosätet lägga upp kursen utifrån studenternas starka och svaga sidor i relation till kursens lärandemål och utifrån den bedömning av studenterna som gjorts i tidigare kurs. Studenterna ska genomföra VFU i samtliga ämnen, men examineras i sitt förstaämne. Bedömggruppen anser utifrån intervjuerna att lärosätet uppfyller ambitionen om att studenterna examineras i sitt förstaämne. När det gäller studenternas möjligheter att genomföra VFU i sina samtliga ämnen framkommer däremot motstridiga uppgifter. Att bättre tillhandahålla studenternas möjlighet att få träning inom fler av sina ämnen är därför ett viktigt utvecklingsområde.

Enligt bedömggruppen är det en styrka att handledaren vid partnerskolan följer studenten under hela utbildningstiden. Trepårtssamtalet med handledaren, studenten och den ansvariga läraren vid lärosätet är en nyckelfunktion som utpekats med stöd i den interna skriften *På väg mot läraryrket*. Skriften beskriver kursernas lärandemål och kvalitetsnivåer som handledaren och ansvarig lärare vid lärosätet bedömer när det gäller ämneskunskaper och ämnesdidaktisk kompetens. Kvalitetsnivåerna, som uttrycks i både text och matris, är kriterier för bedömning.

Studenten ska under trepartssamtalet kunna motivera och exemplifiera sitt undervisningsupplägg och sin metodik utifrån lärandeteorier och ämnesdidaktiska teorier och begrepp. Successivt ska studenten sedan bland annat koppla sin undervisning till elever med olika och särskilda behov, till elever med annat förstaspråk, till elevers tidigare kunskaper, vara lyhörd och flexibel i undervisningssituationer, uppvisa en bred repertoar av metoder och arbetsformer och skapa en flerstämmig lärandemiljö.

I självvärderingen redogörs hur målet uppfylls i utbildningens VFU-kurser, och i beskrivningen av VFU-kursernas innehåll syns en tydlig progression enligt bedömggruppen. Kravet att undervisningen ska vara vetenskapligt underbyggd är en genomgående tråd i självvärderingen.

Höga krav ställs på studenternas ämneskunskaper samt deras teoretiskt förankrade didaktiska och ämnesdidaktiska bedömningar. Bedömaregruppen anser att betoningen på goda ämneskunskaper, kravet på att kunna ge kvalitativ respons och bedömning samt utvecklingen av flerstämmiga lärmiljöer förtjänar särskild uppmärksamhet som goda exempel i utbildningen.

Däremot finner bedömaregruppen att det utifrån intervjuerna är av stor vikt att förbättra rutinerna för att säkerställa att studenterna under sin VFU får möjlighet att undervisa i nivå med de ämneskunskaper de har fått inom utbildningen. Var i utbildningen VFU läggs in påverkar den möjligheten, och därför rekommenderar bedömaregruppen att ett sådant arbete påbörjas. Målet med ett sådant arbete skulle vara att bättre anpassa graden av studenternas ämneskunskaper till de kurser som studenterna kommer att undervisa i under sin VFU.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

I kursen *Lärande, bedömning och utvärdering*, ska studenterna kunna presentera och analysera en utvärdering och värdera dess möjligheter och begränsningar. Kursen examineras muntligt i samarbete med andra studenter med krav på beskrivning och analys av den valda utvärderingen samt en diskussion om utvärderingens möjligheter och begränsningar.

Kurs IV, *Specialpedagogiska perspektiv på utveckling och lärande*, behandlar utvärdering och utveckling av lärandesituationer för varje elevs lärande och utveckling. Som ett gott exempel kan bedömaregruppen notera att den eventuella kopplingen mellan läs- och skrivsvårigheter respektive matematiksvårigheter och lärande på ett andraspråk behandlas i den här kursen. Kursen examineras dels muntligt genom att studenten redovisar en pedagogisk utredning som presenteras i ett seminarium, dels skriftligt genom en individuell text. Den pedagogiska utredningen kommer enligt självvärderingen att ersättas med en kartläggning, något som bedömaregruppen ser positivt på.

Även två VFU-kurser, II/III och sista UVK-kursen, nämns som särskilt relevanta för måluppfyllelse. Kurserna behandlar analys- och reflektionsförmåga samt kommunikativt och demokratiskt ledarskap. Under de här VFU-kurserna ska studenterna på olika sätt visa sin förmåga. Några exempel på detta är att studenterna förväntas använda ett professionellt språk om lärande och utveckling, vilket bedömaregruppen vill framhålla som ett gott exempel. Studenterna ska också kunna hantera oförutsägbara situationer, med utgångspunkt i vetenskapliga perspektiv och utifrån egna erfarenheter redogöra för hur den egna undervisningen kan utvecklas samt dra slutsatser om mönster i verksamheten.

Utvärdering av undervisning behandlas i UVK-kurs III där studenterna ska kunna presentera en lokal, nationell eller internationell utvärdering utifrån dess betydelse för den lokala skolnivån.

Examinationen sker genom muntliga posterpresentationer. Bedömaregruppen finner den generella utformningen av progressionsprocessen som god. Men bedömare vill uppmärksamma att flera av de examinerande momenten bara redovisas muntligt. Därför bör lärosätet se över genomförandet av examinationerna för att bättre kunna säkerställa resultatet av progressionen.

Redovisningen av VFU sker enligt självvärderingen på samma sätt som för det föregående examensmålet, genom trepartssamtal efter bedömningskriterier som finns i skriften *På väg mot läraryrket*. I trepartssamtalet ska studenterna använda andras beprövade erfarenhet för att formulera slutsatser om hur den egna undervisningen ska kunna utvecklas. Studenterna sätter i detta samtal den egna undervisningen i relation till teoretiska perspektiv och styrdokument samt granskar kritiskt alternativa tillvägagångssätt för sin fortsatta undervisning.

I den sista VFU-kursen krävs att studenterna med hög grad av självständighet identifierar vad som behöver utvecklas i den egna undervisningen, för att eleverna ska få förutsättning att lära och utvecklas i en trygg och utvecklande läromiljö. Strategier baserade på vetenskaplig grund och ett prövande förhållningssätt blir utgångspunkt i utvärderande samtal om den egna undervisningen. Genom kursens gång visar studenterna förmåga att föra konstruktiva samtal om den pedagogiska verksamheten med skolans aktörer. Studenten använder handledaren och andra lärare som samtalspartner för att utvärdera och utveckla sin undervisning och tar aktivt del av arbetslagets löpande arbete. Ovanstående förfarande anser bedömargruppen är ett tillfredsställande sätt att arbeta mot måluppfyllelse.

I trepartssamtalet visar studenterna förmåga att utvärdera och utveckla sin undervisning och pedagogisk verksamhet genom att ställa upp hypoteser om konsekvenser av olika ageranden, samt förklara och motivera sina val och överväganden med stöd i andras systematiserade erfarenheter. Bedömargruppen finner metoden att organisera utbildningen för att uppnå målet som välmotiverat och välfungerande i strävan mot en progression i studenternas lärande. Enligt bedömargruppen är ett utvecklingsområde i relation till målet att de flesta av examinationerna baserar sig på muntliga redovisningsformer. Lärosätet bör särskilt förbättra förutsättningarna för skriftlig dokumentation, för att bättre underlätta och säkerställa de enskilda studenternas möjligheter till progression.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Arbetet med att uppnå målet inriktas enligt självvärderingen till stor del mot att studenternas förmåga att göra bedömningar fördjupas, utifrån vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter. Utifrån studier av skolans uppdrag, styrning och organisation ges exemplet där studenterna problematiserar ett etiskt dilemma inom ramen för ett grupparbete. Det etiska dilemman presenteras och diskuteras i ett seminarium där studenternas förmåga att värdera examineras. Grupparbetet följs av en individuellt skriven analys, där skolans organisation och värdegrund ska genomlysas i relation till de grundläggande demokratiska rättigheterna samt till maktordningar som genus, klass och etnicitet. För godkänt resultat krävs bland annat att sambandet mellan skolans värdegrund och de grundläggande demokratiska och mänskliga rättigheterna samt till maktordningar som genus, klass och etnicitet diskuteras med stöd av teorier. Bedömargruppen finner utformningen och arbetssättet för att säkerställa måluppfyllelse som väl organiserat, vilket borgar för en undervisning av hög kvalitet. I relation till examensmålet uppmärksammar samtidigt bedömargruppen vikten av tydliga rutiner för stöd och hjälp till studenter som har svårigheter att nå det specifika examensmålet. Skälet är att de flesta examinationsformerna för att nå målet baserar sig på relativt avancerade förmågor

hos den enskilda studenten om att kunna analysera komplexa samband. Bedömargruppen ser därför sådana rutiner för detta examensmål som särskilt viktiga.

Under VFU ska studenterna enligt självvärderingen ta initiativ till att diskutera värdegrundsfrågor och etiska förhållningssätt. I det examinerande seminariet ska studenterna redogöra för hur personliga värderingar, värdegrundsfrågor och etiska överväganden påverkar studenternas undervisning. I den sista VFU-kursen förutsätts att studenterna är medvetna om maktstrukturer och försöker hitta hållbara lösningar.

Bedömargruppen finner dessa intentioner som väl förankrade och välgrundade, men ställer sig undrande till hur utbildningen säkerställer att dessa frågor verkligen tas upp samt dokumenteras under VFU annat än genom de trepartssamtal som genomförs. Bedömargruppen ser därför dokumentation under VFU i relation till detta examensmål som ett utvecklingsområde.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Bedömningsområdet jämställdhet beaktas enligt självvärderingen på flera olika sätt i utbildningen. Exempelvis behandlas frågor om makt och kön under studenternas VFU, och i intervjuerna framkom att jämställdhetsperspektivet är en del av examinationen inför VFU:n. Jämställdhetsperspektivet ingår som bedömargruppen uppfattat det i flera av programmets kurser samt examineras och utvärderas på olika sätt både muntligt och skriftligt, i grupp eller enskilt. Enligt självvärderingen är syftet att studenterna successivt ska öva upp sin förmåga att tillämpa ett genusperspektiv som analysverktyg i sin undervisning. Bedömargruppen bedömer det som ett systematiskt sätt för studenterna att tillföra perspektivet i sin undervisning.

Jämställdhet berörs även i utvärderingar på central nivå genom lärosätets nya kvalitetssäkringssystem. Med ett nytt kvalitetssäkringssystem vill lärosätet verka för att perspektivet behandlas systematiskt, det vill säga att det ska undersökas, analyseras, åtgärdas och följas upp. Som grund för programnämndens arbete har en handlingsplan tagits fram i samarbete med studentkåren.

Lärosätet beskriver följaktligen att jämställdhet är viktigt och att det finns med som perspektiv i flera av UVK-kurserna. Däremot ges det enligt bedömargruppen inga mer konkreta exempel på hur detta diskuteras mellan lärare eller förmedlas till studenter, så att de kan visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv. Fram till hösten 2018 har det inte funnits någon utvecklad systematik för att följa upp jämställdhetsfrågor med relevans för utbildningen. Fakultetens nya kvalitetssäkringssystem kan enligt bedömargruppen bidra till att skapa en systematik för att undersöka, analysera, åtgärda och följa upp risken för diskriminering och hinder för lika rättigheter och möjligheter utifrån diskrimineringsgrunderna (där kön är en).

Sammantaget anser bedömargruppen att jämställdhetsfrågor är en integrerad del av utbildningen genom att det finns kursmål som svarar mot jämställdhetsperspektivet i de flesta av programmets kurser. Lärosätet framhåller i självvärderingen jämställdhetsarbetet som en styrka som synliggörs och initieras i det utbildningsnära kvalitetsarbetet. Bedömargruppen uppfattar att det finns en god

potential i arbetet, som började systematiseras 2018, och att utformningen av perspektivet i utbildningen genom kursmål är godtagbar.

En treårig kompetensförsörjningsplan har upprättats för att säkerställa en adekvat lärarkompetens, och som samspekar med institutionernas verksamhetsplan och budget. Rutinerna som redovisas bedöms av bedömargruppen som relevanta.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

I självvärderingen redogörs för hur en systematisk kvalitetssäkring fungerar på olika nivåer. För lärosätet som helhet finns ett ramverk för kvalitetsarbete som bedömargruppen uppfattar som genomtänkt och adekvat. I det ingår ett kvalitetssäkringssystem på fakultetsnivå som inbegriper principer om utformning, genomförande och examination, studentinflytande och samverkan med externa partner samt jämställdhet. En fakultetsdialog under ledning av dekanen genomförs varje år, där strategier för kompetensförsörjning behandlas.

För ämneslärarprogrammet finns en programnämnd och en programsamordnare med samlande funktion och tydliga uppdrag. Som ett positivt exempel på kvalitetsarbete vill bedömarna framhålla programnämndens utskottsarbete under 2018. Arbetet bedrevs under ledning av en internationell forskare, för att säkerställa det lokala examensmålet om sambandet mellan ämnesspecifikt språk och elevers kunskapsutveckling.

Det framgår att kursvärderingar görs i anslutning till varje kurs och information om värderingen kommer upp på programmets webbplats. Vid intervjuerna framkommer att kursutvärderingarna är levande dokument som används i kvalitetsförbättrande syfte. Lärosätet ger i självvärderingen exempel på att utvärderingar har visat behov av att knyta ett stabilt lärarlag till varje kurs.

Lärosätet har också anordnat ett studentforum för att samla upp åsikter från studenterna som ett komplement till kursutvärderingarna som haft låg svarsfrekvens. Enligt självvärderingen följs utbildningsmiljön systematiskt upp i en programnämnd, vilket bedöms som tillfredsställande.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Genom lärosätets analys av genomströmningsstatistik konstaterar bedömargruppen att avhoppet mestadels sker under det första studieåret, och ofta kopplat till studenter med låga gymnasiebetyg. Lärosätet har även genomfört telefonintervjuer med studenter som avbrutit utbildningen. I kurser som uppfattas som särskilt svåra organiseras stöd enligt en särskilt utarbetad stödmodell, och studenter som inte klarat studierna i de inledande kurserna följs upp genom att använda en modell kallad Supplementary Instruction. Det innebär att studenter med dokumenterade svårigheter med att klara av de inledande kurserna varnas genom ett automatiserat system kallat Early Alert.

Tillgång till skrivverkstad och matematikverkstad finns vid behov för studenter och det är dit studenter hänvisas som fångas upp genom Early Alert. Bedömargruppen finner dessa systematiserade rutiner som goda för att hjälpa studenter och förhindra avhopp. Sammantaget

uppfattar bedömarna att lärosätet visar en medvetenhet om vikten av uppföljning för att kunna ge studenterna de verktyg de behöver för att kunna genomföra sin utbildning.

Arbetsuppgifter kopplade till studenternas genomströmning var enligt självvärderingen tidigare utplacerad på flera personer, men har nu sammanfogats i en tjänst. Detta är positivt enligt bedömggruppen, eftersom målet är att hjälpa studenterna till en mer sammanhållen väg genom utbildningen. Det är enligt självvärderingen programnämnden som analyserar statistik över genomströmning och prestationsgrad samt föreslår åtgärder. För att komma tillrätta med avhopp som sker i samband med den första VFU-kursen ordnas möten mellan nya och äldre studenter. Bedömggruppen finner detta som en god ordning för att hjälpa och stödja studenterna i deras utbildning.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet har enligt självvärderingen en policy för studentinflytande som vägleder arbetet inom ämneslärarprogrammet. I den framkommer det att studenten kan kontakta kurslärare och delta i kursutvärderingar. Studenternas kursutvärderingar och läroslagets analys sammanställs till en kursrapport, som publiceras i anslutning till kursplanen. Svarefrekvensen i kursutvärderingarna varierar och är inte alltid så hög, men enligt beslut av dekan ska kursrapporter skrivas ändå. Ett exempel som nämndes under intervjun på en konkret åtgärd till följd av studentinflytande är en förändring av examinationsform.

Andra möjligheter till inflytande som nämns är att vända sig med synpunkter till de studenter som finns representerade i programnämnden, eller att kontakta studentkåren. Ett samarbete med studentkåren bedrivs för att informera och engagera studenter samt sprida kunskap om vilka möjligheter till inflytande över utbildningen som finns. Ett annat samarbete inleds läsåret 2018/19 mellan programnämnden och studentkåren för att organisera ett studentforum som väljer representanter till nämnden. Vid studentklagomål följer fakulteten en handläggningsordning med beslutade rutiner och handlingsplan. Både formativa och summativa kursutvärderingar görs som sedan följs upp på olika sätt, och förslag till åtgärder ges och sammanställs i kursrapporten. I slutet av utbildningen görs en exitenkät med 32–44 procents svarsfrekvens. Även en alumnenkät genomförs med två års mellanrum. Bedömggruppen finner rutinerna och policy som väl genomarbetade och adekvata för att möjliggöra studentinflytande.

Studenterna har enligt självvärderingen och vad som framkommer vid intervjuerna en möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Lärosätet tar också enligt självvärderingen ett aktivt ansvar i att få fler studenter att engagera sig, eftersom det visat sig att många studenter inte vetat om hur de kan utöva inflytande över sin utbildning. Denna brist på information framkommer också vid intervjuerna med lärosätets representanter, och därför rekommenderar bedömggruppen starkt en ökad information om hur studenter faktiskt kan påverka sin utbildning inom gällande organisation.

Lärosätet ger i självvärderingen exempel på hur de tar ett gemensamt ansvar med studentkåren om att införa rutiner för rekrytering av studentrepresentanter, vilket enligt bedömargruppen visar på att lärosätet värdesätter studentinflytande. Informella samtal under kursernas gång verkar också ske utifrån vad som framkommer vid intervjuerna. Studenternas synpunkter på utbildningen samlas in genom kurs- och programutvärderingar. Resultaten av dem publiceras på webbplatsen.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Arbetsliv och samverkan**

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet ingår enligt självvärderingen ett ramavtal mellan kommunala och fristående skolor och andra lärosäten i regionen. Representanter för de olika intressenterna diskuterar frågor om den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), praktiktäna forskning med mera, vilket är en god grund för samverkan inom utbildning enligt bedömargruppen. Aktuella utvecklingsprojekt som redovisas i självvärderingen är medverkan av skickliga yrkeslärare i högskoleförlagda kurser och att knyta studenternas examensarbeten till skolornas verksamhet. Bedömargruppen vill understryka att om lärare från regionens skolor ska engageras i högskoleförlagda kurser, så måste utbildningen säkerställa att den akademiska nivån garanteras.

Det anordnas regelbundet arbetsmarknads- och inspirationsdagar, enligt självvärderingen. I första hand är det enligt bedömnarna utbildningens samverkan med yrkeslivet inom partnerskolor som förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv. Kurserna inom VFU har enligt självvärderingen tre lärandemål som vardera uttrycker krav för utvecklingsområdena: analys- och reflektionsförmåga, ämneskunnskap och ämnesdidaktisk kompetens respektive kommunikativt och demokratiskt ledarskap. Dessutom följer ett fjärde mål som innebär att studenterna ska göra en självvärdering av sin professionsutveckling. För varje VFU-kurs finns texter och matriser i skriften *På väg mot läraryrket*, som konkretiserar kursernas lärandemål och bildar underlag för handledning och bedömning av studentens professionsutveckling. Bedömargruppen finner att hanterandet fungerar väl och bidrar positivt till utbildningens kvalitet och bedömer särskilt skriften *På väg mot läraryrket* som ett bra redskap för att rusta studenterna inför arbetslivet.

Studenterna har också kursinslag med föreläsningar i lärosätets varje år återkommande internationella vecka, där internationella föreläsare medverkar enligt självvärderingen. I högskoleförlagda kurser sker samarbete med det omgivande samhället bland annat genom studiebesök och exkursioner. I kursen inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) *Specialpedagogik, lärande och utveckling* förekommer exempelvis föreläsningar av medarbetare vid Specialpedagogiska myndigheten. I UVK-kursen *Pedagogiskt ledarskap, sociala relationer och konflikthantering* används en filmad intervju med lärare vid Teacher Education at Makerere University, Uganda. Sammantaget bedöms dessa aktiviteter bidra väl till utbildningens samverkan med det omgivande samhället.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärosätets personal har tillfredsställande vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. Lärarna erbjuds kompetensutveckling inom pedagogisk, ämnesmässig och professionsrelaterad utbildning, vilket bedömagruppen ser positivt på. Bedömagruppen rekommenderar lärosätet att omsätta sina planer med rekryteringar inom området för att säkerställa kompetens på lång sikt.

Inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) finns det en vetenskaplig miljö som forskar inom olika forskningsnätverk och forskningsprogram. Lärosätet har ett pågående utvecklingsarbete för att förstärka forskningsanknytningen. Bedömagruppen vill rekommendera lärosätet att tydliggöra UVK som huvudområde inom den vetenskapliga forskningen. Den professionsrelaterade kompetens bedöms som tillfredsställande, vilket stöds av ett utarbetat samarbete med partnerskolorna. Sambandet mellan forskning och utbildning finns i dag, men bör stärkas ytterligare.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Målet berörs inom UVK-kurserna som lärandemål. Det finns en progression inom UVK-kurserna kopplat till lärandemål, läraaktiviteter och examination, vilket utvecklar studenternas kunskap för måluppfyllelse. Bedömagruppen har noterat att det förekommer ett smalt fokus på forskningsmetoder, och bedömer därför att det är ett utvecklingsområde.

Målet om att kritiskt och självständigt ta tillvara och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Det finns en progression inom UVK, där studenterna ska systematisera och reflektera, och kravet ökar under följande UVK-kurser. Lärosätet har som ambition att det självständiga arbetet ska bidra till måluppfyllelse, men i nuläget är det övriga examinationsuppgifter som skriftliga analyser och seminarier som ligger till grund för säkerställandet av måluppfyllelsen.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet pekar på trepartssamtalet som en viktig del i säkerställandet av måluppfyllelse. VFU-kurserna utformas individuellt för att studenten ska nå måluppfyllelse genom kurserna, vilket bedömagruppen ser positivt på. Bedömagruppen menar samtidigt att lärosätet behöver säkerställa att studenterna examineras i samtliga ämnen under sin VFU. Bedömagruppen menar också att lärosätet behöver undersöka möjligheten att förlägga VFU vid en tidpunkt som gynnar studenternas tillämpning av sina ämneskunskaper.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet hänvisar måluppfyllelsen till lärandemålen i UVK-kurser där studenterna bland annat ska kunna visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra bland annat utveckla undervisning genom till exempel analys av en utvärdering. Måluppfyllelsen säkerställs till stor del genom muntliga redovisningar, men även här spelar trepartssamtalet en stor roll. I en specialpedagogisk kurs sker en koppling till studentens ämne, för att på bästa sätt kunna stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Bedömargruppen finner utformningen och arbetssätten för att säkerställa examensmålet som väl organiserat. Arbetet med att uppnå målet inriktas enligt självvärderingen till stor del mot att studenternas förmåga att göra bedömningar fördjupas, utifrån vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter. Utifrån studier av skolans uppdrag, styrning och organisation ges exemplet där studenten problematiserar ett etiskt dilemma inom ramen för ett grupparbete.

Jämställdhetsperspektivet ingår i flera av programmets kurser. Perspektivet examineras muntligt och skriftligt. Bedömargruppen anser att perspektivet är väl förankrat i utbildningen innehåll. Lärosätet har en plan för att verka för att perspektivet behandlas systematiskt, vilket bedömargruppen ser positivt på.

Det finns ett kvalitetssäkringssystem på fakultetsnivå som inbegriper principer om utformning, genomförande och examination, studentinflytande och samverkan med externa partner samt jämställdhet. Det framgår att kursvärderingar görs i anslutning till varje kurs och information om värderingen kommer upp på webbplatsen för programmet. Vid intervjuerna framkommer att kursutvärderingarna är levande dokument som används i kvalitetsförbättrande syfte.

Lärosätet har genomfört telefonintervjuer med studenter som avbrutit utbildningen. I kurser som uppfattas som särskilt svåra organiseras stöd enligt en särskilt utarbetad stödmodell och studenter som inte har klarat studierna i de inledande kurserna följs upp. Tillgång till skrivverkstad och matematikverkstad finns vid behov för studenter, och studenter som fångas upp genom Early Alert, hänvisas dit.

Lärosätet har enligt självvärderingen en policy för studentinflytande som vägleder arbetet inom ämneslärarprogrammet. Ett samarbete med studentkåren bedrivs för att informera och engagera studenter samt sprida kunskap om vilka möjligheter till inflytande över utbildningen som finns. Lärosätet tar också enligt självvärderingen ett aktivt ansvar för att få fler studenter att engagera sig, eftersom det har visat sig att många studenter inte vetat om hur de kan utöva inflytande över sin utbildning. Denna brist på information framkommer också vid intervjuerna med lärosätets representanter, och därför rekommenderar bedömargruppen starkt en ökad information om hur studenter faktiskt kan påverka sin utbildning inom organisationen.

Aktuella utvecklingsprojekt som redovisas i självvärderingen är medverkan av skickliga yrkeslärare i högskoleförlagda kurser samt att knyta studenternas examensarbeten till skolornas verksamhet. Det anordnas regelbundet arbetsmarknads- och inspirationsdagar enligt vad som framkommer vid självvärderingen. Enligt bedömarna är det i första hand utbildningens samverkan med yrkeslivet inom partnerskolor som förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga,*

professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Personallistan visar att den sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetensen hos lärarkåren är adekvat. Många av de undervisande lärarna är tillsvidareanställda, vilket är en styrka. Lärarnas tjänstgöring motsvarar sammanlagt fyra och en halv tjänst för utbildning för årskurs 7–9 och gymnasieskolan. Personalen har tillsammans en stor bredd i kompetensen som är relevant för utbildningen i idrott och hälsa. Självvärderingen visar att utöver de tillsvidareanställda lärarna engagerar lärosätet verksamma lärare med specialistkompetens, främst i specialpedagogik och nutrition. Vid intervjuerna framkom att kontakter med de lärare som inte är tillsvidareanställda sker via nätverk och genom att de medverkar som handledare i kurserna inom den verksamhetsförlagda utbildningen.

Självvärderingen visar att lärosätet har en treårig kompetensförsörjningsplan, för att säkerställa en adekvat sammanlagd lärarkompetens. Planen samspekar även med institutionernas treåriga verksamhetsplaner och budget.

Lärosätet satsar på att adjunkter och seniora forskare kan delta i gemensamma forskningsprojekt för att ytterligare öka forskningsanknytningen i lärarutbildningen. Bedömargruppen ser satsningen som en styrka. Självvärderingen visar också att utbildningen på 7,5 högskolepoäng för verksamhetsförlagda lärare är obligatorisk.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering:

Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.

Enligt det samlade underlaget har lärosätet en stark vetenskaplig och professionsinriktad miljö. Miljön innefattar 15 doktorander vilket bedömargruppen ser som en styrka. Det framgår däremot inte i självvärderingen hur många doktorander som inriktar sin forskning mot undervisning och lärande i ämnet idrott och hälsa. Högre seminarier, där studenter på avancerad nivå erbjuds delta, genomförs regelbundet.

En programnämnd ansvarar för att följa upp den professionsinriktade och vetenskapliga miljön. Fakultetens forskningsråd diskuterar bland annat forskningsanknytning av utbildning på grundnivå och avancerad nivå och säkerställer att studenterna ingår i kompletta miljöer där forskning integreras med utbildning.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Av självvärderingen, och den tabell med en översikt över de kurser som ingår i utbildningen, framgår att lärosätet har planerat för en tydlig progression i ämnet och fördjupning i utbildningen inom de tre kunskapsområdena humanbiologi, idrottslära samt individ och samhälle. Studenterna får möjlighet att bearbeta aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete utifrån olika källor. I utbildningen används rapporter, avhandlingar samt aktuella forskningsartiklar vilka ingår i kurslitteraturen.

Självvärderingen visar att aktiva forskare och doktorander medverkar i undervisningen och en styrka är att de flesta av de lärare som undervisar i kurserna har disputerat och forskat med specialisering mot frågor om relevant ämne och ämnesdidaktik. Intervjuerna visar att lärarna inom de olika kunskapsområdena är medvetna om de olika synsätt på kunskap som de representerar och att diskussioner förs om detta som studenterna också får ta del av. Bedömggruppen ser detta som ett gott exempel, en styrka och något positivt för studenternas utbildning och bildning.

Bedömggruppen ser det också som en styrka att självvärderingen visar att lärande är centralt i utbildningen. Tabellen över kurserna ger god inblick i utbildningens innehåll och självvärderingen i övrigt visar en god balans mellan tydligt uttryckta teman som bidrar till studenternas kunskapsutveckling utifrån målet.

Självvärderingen redovisar en variation av examinationsformer som ger goda förutsättningar för att säkerställa att studenterna har de ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen. Detta bekräftas i huvudsak av granskningen av de självständiga arbetena.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Studenterna får möjlighet att arbeta med både kvantitativa och kvalitativa data, vilket bedömggruppen ser som en styrka. Lärosätet menar å sin sida att det är ett utvecklingsområde att ytterligare stärka undervisningen med kvantitativa data tidigare i utbildningen, vilket framgår av självvärderingen och intervjuerna.

Enligt självvärderingen får studenterna läsa, bearbeta och reflektera över texter om vetenskapsteori och vetenskapligt förhållningssätt. I samband med detta utvecklar de kunskap om positivism och hermeneutik samt om en essentialistisk respektive konstruktionistisk kunskapssyn. Det samlade underlaget visar trots detta att studenternas skolning i vetenskapsteori är ett utvecklingsområde, och bedömggruppen rekommenderar att lärosätet på ett systematiskt sätt utvecklar detta område. Studenterna får också möjlighet att reflektera över egna skol- och idrottserfarenheter samt diskutera dessa i relation till läraryrket och ett vetenskapligt förhållningssätt.

Självvärderingen redovisar en variation av examinationsformer som borde ge goda förutsättningar för att säkerställa att studenterna når målet. Dock uppvisar hälften av de självständiga arbetena som granskats brister. Bedömggruppen anser därför att det är ett utvecklingsområde att lärosätet utvecklar utbildningens utformning och genomförande för att bättre säkerställa måluppfyllelsen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga**Bedömning med motivering:** *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande,*

samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

Självvärderingen visar att både utbildningens innehåll och examinationer har ett tydligt fokus på målet. Studenterna samlar självständigt in olika former av empiri i de gemensamma ämneskurserna. De använder och förhåller sig systematiskt och kritiskt till empirin genom att utforska, analysera och reflektera över egna och andras erfarenheter. Exempelvis får studenterna i uppgift att observera undervisning och koppla sina observationer till teorier, aktuell forskning och yrkesverksamhet. Studenterna får ta del av och behandla systematiska kunskapsöversikter. Genomgående krävs av studenterna att de ska relatera till yrkesverksamheten.

Bedömargruppen vill som en styrka och som ett gott exempel lyfta fram uppgiften där studenterna får läsa och analysera läromedel som används i ämnet idrott och hälsa i undervisningen i skolan. För att ytterligare stärka kopplingen till utveckling av yrkesverksamheten och ämnesutvecklingen, finns ett etablerat nätverk i regionen. Här finns representanter från institutionen och kommunen (förstelärare). Nätverket initierar och stödjer också studenternas examensarbeten. Ett utvecklingsområde som lärosätet skriver fram i självvärderingen är att möjliggöra för studenterna att bedriva praktiska ämnesdidaktiska utvecklingsprojekt på partnerskolan. Den frågan ska tas upp vid kommande nätverksträffar. Bedömargruppen ser detta som en positiv utveckling.

Självvärderingen redovisar en variation av examinationsformer som ger goda förutsättningar för att säkerställa att studenterna når målet, vilket bekräftas av granskningen av de självständiga arbetena.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Självvärderingen understryker att ämnesdidaktik, didaktik och metodik genomsyrar kurserna i idrottslära, vilket är synligt i flera lärandemål för varje kurs inom de tre kunskapsfälten humanbiologi, idrottslära samt individ och samhälle. Detta är en precisering som bedömargruppen ser som en styrka. Flera av målformuleringarna visar konkret hur utbildningen integrerar idrott och lärande. Som goda exempel vill bedömargruppen lyfta fram uppgiften att planera en aktivitetsdag i vinteridrott och friluftsliv samt den undervisningsuppgift i hälsa som studenterna får. Det är däremot oklart om det didaktiska innehållet i träningslära handlar om att undervisa "i träning" eller "i träningslära". Undervisningsuppgiften som behandlar hälsa är relevant och i det avseendet ett gott exempel, men inget om lärande nämns utan i stället ligger fokus på motivation till fysisk aktivitet. Uppgiften skulle vinna på ett förtydligande om att den också ska omfatta lärande i hälsa.

Lärosätet ger i självvärderingen exempel på läraktiviteter och examinationer som borde ge goda förutsättningar för att säkerställa att studenterna når målet.

Lärosätet poängterar att i flera kurser undervisar särskilt yrkesskickliga lärare. Det framgår däremot inte av självvärderingen vad lärosätet har för kriterier för att vara "särskilt yrkesskicklig" eller hur dessa lärare identifieras eller väljs ut. Under intervjuerna framkom att den särskilda

yrkesskickligheten främst handlar om specialpedagogik och nutrition och att dessa lärare väljs ut genom kontakter i nätverk.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Självvärderingen ger flera exempel på möjligheter för studenterna att både enskilt och tillsammans med andra planera, genomföra och utveckla undervisning. Undervisningen har ett tydligt fokus på kroppsligt lärande och motorisk utveckling, vilket även innefattar anpassad fysisk aktivitet. Lärosätet skriver bland annat att ett lärandemål handlar om att kartlägga idrottsrelaterade svårigheter för elever att tillägna sig kunskap samt redogöra för och tillämpa åtgärder.

Detta visar att anpassad undervisning inte bara handlar om kön, funktionsnedsättning eller etnicitet. Lärosätet visar med detta att de inte accepterar dikotomisering av elever eller en föreställning om att anpassningar ska ske utifrån kön, utan vill främja inställningen till en mer induktiv ingång där studenterna får öva på att se den enskilda eleven. Bedömggruppen ser detta som en styrka och ett gott exempel.

Lärosätet ger i självvärderingen exempel på läraaktiviteter och examinationer som borde ge goda förutsättningar för att säkerställa att studenterna når målet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Självvärderingen visar att både undervisning och examinationer bidrar till att utveckla studenternas förmåga som beskrivs i målet. Studenterna får bland annat arbeta i grupp med att tolka och förstå innebörden av begreppen mångfald och hållbar utveckling samt utifrån detta resonera om hur de i undervisningen i ämnet idrott och hälsa kan arbeta med olika dimensioner av dessa begrepp. Det ser bedömggruppen som en styrka. Ett av perspektiven är allas rättighet att ha tillgång till miljöer för lärande och fysisk aktivitet både inom skolan och generellt i samhället. Exempelvis genomför studenterna i en kurs en exkursion där de ska redogöra för, och värdera, hur olika miljöer i staden används eller skulle kunna användas för idrott och fysisk aktivitet för alla.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Enligt självvärderingen är jämställdhetsfrågor en väl integrerad del i utbildningen. Flera kursmål i ett antal kurser svarar väl mot jämställdhetsperspektivet. Examensmålet om jämställdhet och jämlikhet ingår och examineras. Frågor om maktordningar, könsstereotyper, könsidentiteter och genus behandlas i de ämnes- och ämnesdidaktiska kurserna samt i kurserna i den utbildningsvetenskapliga

kärnan. Bedömargruppen ser det som mycket troligt att utbildningen ger studenterna förmåga att beakta ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten.

Lärosätet redogör också för ett nytt kvalitetssäkringssystem som på ett mer systematiskt sätt ska säkra balansen mellan män och kvinnor på litteraturlistorna samt förhindra risk för diskriminering och hinder för lika rättigheter och möjligheter utifrån diskrimineringsgrunderna, där kön är en. I lärosätets handlingsplan för 2017–2019 är jämställdhetsintegrerade utbildningar ett prioriterat område.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Självvärderingen visar att lärosätet har ett omfattande kvalitetssäkringssystem med tydliga strukturer och rutiner, där utbildningens innehåll, genomförande och examination följs upp på ett systematiskt sätt. Bedömargruppen ser det som en styrka att utbildningen har en programansvarig, med särskilt ansvar för dokumentation av kursrapporter, studentenkäter, programutvärderingar, nyckeltal, registrerade studenter, prestationsgrad och genomströmning.

Uppföljning sker i nämnden för ämneslärarprogrammet, där även verksamma lärare och studenter finns representerade. Självvärderingen beskriver utvecklingsområden och åtgärder, men inte med specifik anknytning till inriktningen idrott och hälsa. Bedömargruppen vill framhålla som en styrka att kvalitetsutvärderingarna på lärosätet handlar lika mycket om progression och sammanhang som de handlar om enskilda kurser.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Enligt självvärderingen har lärosätet tydliga rutiner och strukturer för att följa och stödja studenternas studier. Genom uppföljningar har lärosätet skaffat sig en tydlig bild av olika anledningar till avhopp, vilket har föranlett åtgärder i förebyggande syfte. Bedömargruppen vill som goda exempel och som en styrka framhålla systemet med *early alert* och mentorsmodellen *supplementary introduction*, där erfarna studenter vägleder nya studenter. En styrka är också att lärosätet gör telefonintervjuer med de studenter som har hoppat av utbildningen samt att studenter som inte verkar klara studierna i den takt som förutsätts erbjuds studievägledningssamtal, efter att de kan ha identifierats med systemet *early alert*.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Självvärderingen visar att lärosätet har tydliga strukturer för att studenter aktivt kan ta del i arbetet med att utveckla utbildningen på alla nivåer. Kursvärderingar genomförs både i mitten och slutet av varje kurs samt kommuniceras både på webbplatsen och i samband med följande kursstart.

Ett utvecklingsområde är att vidta åtgärder för att försöka komma till rätta med den låga svarsfrekvensen i studenternas kursvärderingar. Lärosätet ger konkreta exempel på hur kritik från

studenter har lett till förändringar i utbildningen. Självvärderingen beskriver hur nya rutiner har skapats tillsammans med studentkåren, för att informera och engagera nya studenter i utvecklingsarbete och studentinflytande. Bedömggruppen ser allt detta som starka bidrag till studenternas möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Särskilt vill bedömggruppen framhäva det goda exemplet att informera studenterna om den policy för studentinflytande som lärosätet har.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Självvärderingen beskriver tydliga system för hur samverkan med det omgivande samhället sker i form av bland annat ett regionalt samverkansråd, VFU-råd med representation från skolor och studentkår och partnerskoldagar. Lärosätet ger handledarutbildning på grundnivå och avancerad nivå och genomför seminarier där lärosätets och skolornas lärare samverkar.

Systemet med övningskolor ger studenterna möjlighet att delta och få inblick i hela verksamheten på en skola samtidigt som studenterna också får möjlighet att genomföra delar av sin verksamhetsförlagda utbildning på en annan skola.

Som ett gott exempel vill bedömggruppen lyfta fram att studenterna får studera fall i juridisk belysning, vilket kan ge ytterligare ett värdefullt perspektiv på det kommande yrkeslivet. Självvärderingen ger också exempel på lärandemål i kurserna i den verksamhetsförlagda utbildningen där studenterna, för att nå målpuppfyllelse, gör en självvärdering av sin egen professionsutveckling.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Personalen har tillsammans en stor bredd i kompetensen som är relevant för utbildningen i idrott och hälsa. Många av de undervisande lärarna är tillsvidareanställda, vilket är en styrka. En treårig kompetensförsörjningsplan ska säkerställa en adekvat sammanlagd lärarkompetens. Lärosätet satsar på att adjunkter och seniora forskare kan delta i gemensamma forskningsprojekt för att ytterligare öka forskningsanknytningen i lärarutbildningen. Bedömggruppen ser satsningen som en styrka. Självvärderingen visar också att en utbildning på 7,5 högskolepoäng för verksamhetsförlagda lärare är obligatorisk. Det samlade underlaget visar att lärosätet har en stark vetenskaplig och professionsinriktad miljö. En programnämnd ansvarar för att följa upp den miljön.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, där aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete ingår, uppfylls. Lärosätet har planerat för en tydlig progression i kunnande och fördjupning i utbildningen inom de tre kunskapsområdena humanbiologi, idrottslära samt individ och samhälle. Studenterna får möjlighet att bearbeta aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete utifrån olika källor. Självvärderingen visar även att aktiva forskare och doktorander medverkar i undervisningen och en styrka är att de flesta av de lärare som undervisar i kurserna har disputerat och forskat med specialisering mot frågor om ämne och ämnesdidaktik. Bedömggruppen ser det också som en styrka att lärande är centralt i utbildningen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Självvärderingen visar tydligt hur undervisning, mål och examinationer inriktas mot målet. Studenterna får möjlighet att arbeta med kvantitativa och kvalitativa data, vilket bedömggruppen ser som en styrka även om självvärderingen och underlaget från intervjuerna anger det som ett utvecklingsområde. Det samlade underlaget visar däremot att studenternas skolning i vetenskapsteori är ett utvecklingsområde, och därför rekommenderar bedömggruppen lärosätet att utveckla utbildningens innehåll för att bättre säkerställa målpuppfyllelsen.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat är uppfyllt, eftersom självvärderingen tydligt visar att både innehåll och examinationer fokuserar på målet. Studenterna samlar självständigt in olika former av empiri i de gemensamma ämneskurserna. De använder och förhåller sig systematiskt och kritiskt till empirin genom att utforska, analysera och reflektera över egna och andras erfarenheter. Studenterna får ta del av, och behandla systematiska kunskapsöversikter, och genomgående krävs att de ska relatera till yrkesverksamheten. Som ett särskilt gott exempel vill bedömggruppen framhäva uppgiften där studenterna får läsa och analysera läromedel som används i ämnet idrott och hälsa. Bedömggruppen ser detta som en styrka.

Målet om att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik uppfylls. Självvärderingen understryker att ämnesdidaktik, didaktik och metodik genomsyrar kurserna i idrottslära, vilket är synligt i flera lärandemål för varje kurs inom de tre kunskapsfälten humanbiologi, idrottslära samt individ och samhälle. Detta är en precisering som bedömggruppen ser som en styrka. Flera av målformuleringarna visar konkret hur utbildningen integrerar idrott och lärande. Lärosätet ger också exempel på läraaktiviteter och examinationer som borde ge goda förutsättningar för att säkerställa att studenterna når målet.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls, eftersom självvärderingen ger flera exempel på möjligheter för studenterna att både enskilt och tillsammans med andra planera, genomföra och utveckla undervisning. Det samlade underlaget visar att lärosätet inte accepterar dikotomisering av elever eller en föreställning om att anpassningar ska ske utifrån kön, utan vill främja inställningen till en mer induktiv ingång där studenterna får öva på att se den enskilda eleven. Bedömggruppen ser detta som en styrka och ett gott exempel. Lärosätet ger också exempel på läraaktiviteter och examinationer som borde ge goda förutsättningar för att säkerställa att studenterna når målet.

Målet om att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter samt en hållbar utveckling uppfylls. Självvärderingen visar att både undervisning och examinationer bidrar till att utveckla studenternas förmåga som beskrivs i målet. Ett

av perspektiven som behandlas konkret är allas rättighet att ha tillgång till miljöer för lärande och fysisk aktivitet både inom skolan och generellt i samhället. I en kurs genomför studenterna en exkursion där de ska redogöra för, och värdera, hur olika miljöer i staden används eller skulle kunna användas för idrott och fysisk aktivitet för alla. Detta ser bedömargruppen som ett gott exempel.

Enligt självvärderingen är jämställdhetsfrågor en väl integrerad del i utbildningen. Utbildningen innehåller flera kursmål i ett antal kurser som svarar väl mot jämställdhetsperspektivet. Frågor om maktordningar, könsstereotyper, könsidentiteter och genus behandlas i de ämnes- och ämnesdidaktiska kurserna samt i UVK-kurserna. Bedömargruppen ser det som mycket troligt att utbildningen ger studenterna förmåga att beakta ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten.

När det gäller uppföljning, åtgärder och återkoppling visar självvärderingen att lärosätet har ett omfattande kvalitetssäkringssystem, med tydliga strukturer och rutiner där utbildningens innehåll, genomförande och examination följs upp på ett systematiskt sätt. Bedömargruppen vill framhålla som en styrka att lärosätets kvalitetsutvärderingar handlar lika mycket om progression och sammanhang som de handlar om enskilda kurser. Lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid genom att ha tydliga rutiner och strukturer för att följa och stödja studenternas studier. Bedömargruppen vill framhålla systemet med *early alert* samt mentorsmodellen *supplementary introduction* som en styrka. En styrka är också att telefonintervjuer genomförs med de studenter som har hoppat av utbildningen.

Självvärderingen visar att lärosätet har tydliga rutiner och strukturer för att studenterna aktivt kan ta del i arbetet med att utveckla utbildningen på alla nivåer. Bedömargruppen ser detta som starkt bidragande till studenternas möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Särskilt vill bedömargruppen framhäva det goda exemplet med att informera studenterna om den policy för studentinflytande som lärosätet har.

Självvärderingen beskriver tydliga system för hur samverkan med det omgivande samhället sker. Systemet med övningskolor ger studenterna möjlighet att delta och få inblick i hela verksamheten på en skola samtidigt som de också får möjlighet att genomföra delar av sin verksamhetsförlagda utbildning på en annan skola. Studenterna får också studera fall i juridisk belysning, vilket kan ge ytterligare ett värdefullt perspektiv på det kommande yrkeslivet.

Lärosäte: Malmö universitet
Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet matematik.
Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet
<p>Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara inte tillfredsställande.</p> <p>Lärosätets personal har tillfredsställande vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens inom den utbildningsvetenskapliga kärnan. Lärarna erbjuds kompetensutveckling inom pedagogisk, ämnesmässig och professionsrelaterad utbildning, vilket bedömargruppen ser positivt på. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att omsätta sina planer med rekryteringar inom området för att säkerställa kompetens på lång sikt. Bedömargruppen menar dock att den vetenskapliga kompetensen, i synnerhet i matematik, inte är tillräcklig eftersom det inte finns någon lärare med doktorsexamen i ämnet. Inom matematikdidaktik är situationen bättre, men inte tillräckligt bra, och lärosätet rekommenderas att förstärka den. Utbildningen har en tydlig professionsanknytning, vilket är positivt.</p> <p>Inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) finns det en vetenskaplig miljö som forskar inom olika forskningsnätverk och forskningsprogram. Lärosätet har ett pågående utvecklingsarbete för att förstärka forskningsanknytningen. Bedömargruppen vill rekommendera lärosätet att tydliggöra UVK som huvudområde inom den vetenskapliga forskningen. Gällande professionsrelaterad kompetens bedöms den som tillfredsställande, vilket stöds av ett upparbetat samarbete med partnerskolorna. Sambandet mellan forskning och utbildning finns i dag, men bör stärkas ytterligare. Bedömargruppen menar dock att den vetenskapliga miljön har brister när det gäller både matematik och matematikdidaktik. För professionsinriktning är miljön tillfredsställande. Bedömargruppen rekommenderar att forskningsanknytningen stärks exempelvis genom att studenternas självständiga arbeten knyts till pågående forskning</p> <p>Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande.</p> <p>Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls inte. Matematik och matematikdidaktik läses tillsammans i kurserna, och ett bra exempel är att lärosätet strävar efter att det matematiska stoffet hela tiden ska didaktiseras. Det är positivt att studenterna redan i den första matematikkursen möter didaktiska och metodiska läraktiviteter. Enligt bedömargruppen måste dock lärosätet säkerställa att matematiken inte ligger på en för låg nivå. Lärosätet måste också säkerställa att studenterna får fördjupade kunskaper inom någon del av det matematiska ämnesområdet. Detta är ett viktigt utvecklingsområde, liksom att tydligare knyta de självständiga arbetena till ämnet och säkra kvaliteten i dem. Eftersom bristerna inom inriktningen matematik är omfattande anser bedömargruppen att utbildningen i sin helhet inte möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.</p> <p>Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Målet berörs inom UVK-kurserna som lärandemål. Det finns en progression inom UVK-kurserna kopplat till lärandemål, läraktiviteter och examination, vilket</p>

utvecklar studenternas kunskap för måluppfyllelse. Bedömggruppen har noterat att det förekommer ett smalt fokus på forskningsmetoder, och bedömer därför att det är ett utvecklingsområde. Vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa metoder behandlas systematiskt inom inriktningen matematik och det finns en progression i kurserna. Det finns en också progression i utbildningen med aktiviteter i vilka studenterna kritiskt och självständigt tillvaratar, systematiserar och reflekterar över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat. Kvantitativa metoder är dock ett utvecklingsområde, och dessutom bör examinationen av de självständiga arbetena kvalitetssäkras. Bedömningen är att lärosätet uppnår målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Bedömggruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att kritiskt och självständigt ta tillvara och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Det finns en progression inom UVK, där studenterna ska systematisera och reflektera, och kravet ökar under följande UVK-kurser. Lärosätet har som ambition att det självständiga arbetet ska bidra till måluppfyllelse, men i nuläget är det övriga examinationsuppgifter som skriftliga analyser och seminarier som ligger till grund för säkerställandet av måluppfyllelsen. Målet behandlas i flera av kurserna inom inriktningen matematik och studenterna arbetar med aktiviteter som innebär att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat i en progression genom ML2, 3 och 5 samt i det självständiga arbetet och examensarbetet. De analyserar och reflekterar över till exempel empiriskt material som studenterna har samlat in genom intervjuer och samtal med verksamma lärare. Dock bör lärosätet reflektera över den del av målet som gäller kunskapsutveckling inom ämne och ämnesområden. Trots svagheter som finns inom inriktningen matematik anser bedömggruppen att lärosätet har visat att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet pekar på trepartssamtalet som en viktig del i säkerställandet av måluppfyllelse. VFU-kurserna utformas individuellt för att studenten ska nå måluppfyllelse genom kurserna, vilket bedömggruppen ser positivt på. Bedömggruppen menar samtidigt att lärosätet behöver säkerställa att studenterna examineras i samtliga ämnen under sin VFU. Bedömggruppen menar också att lärosätet behöver undersöka möjligheten att förlägga VFU vid en tidpunkt som gynnar studenternas tillämpning av sina ämneskunskaper. Studenterna får tidigt inom inriktningen matematik möta både didaktiska och metodiska läraktiviteter, exempelvis i ML1. De didaktiska och metodiska inslagen fortsätter i utbildningen, till exempel i form av krav på att använda digitala hjälpmedel vid examinationer. Metodikinslag finns enligt intervjun i alla kurser som förberedelse inför VFU:n. Självvärderingen tar upp professionsspråk, ämnesspecifikt språk, didaktiskt och ämnesdidaktiskt språk och metodiskt språk samt första- och andraspråksinläring. Bedömggruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet hänvisar måluppfyllelsen till lärandemålen i UVK-kurser där studenterna bland annat ska kunna visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra bland annat utveckla undervisning genom till exempel analys av en utvärdering. Måluppfyllelsen säkerställs till stor del genom muntliga redovisningar, men även här spelar trepartssamtalet en stor roll. I en specialpedagogisk kurs sker en koppling till studentens ämne, för att på bästa sätt kunna stimulera

varje elevs lärande och utveckling. Tolkningen av "varje elev" får inte begränsas till elever som behöver särskilt stöd i hänsyn till undervisningsämnet matematik. Den måste innefatta även elever som snabbt når upp till kunskapsmålen. Det finns en progression och genomtänkt struktur i kursernas innehåll, på så sätt att studenten redan i den första matematikkursen ML1 ska planera och utvärdera en laborativ lärandeaktivitet. I ML2 finns grundläggande didaktiska mål om att bedöma, lektionsplanera och utvärdera den egna undervisningen. Detta fördjupas sedan i ML5, då studenten förväntas fördjupa sina resonemang och koppla dem till ämnesdidaktisk forskning. Bedömggruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Bedömggruppen finner utformningen och arbetssätten för att säkerställa examensmålet som väl organiserat. Arbetet med att uppnå målet inriktas enligt självvärderingen till stor del mot att studenternas förmåga att göra bedömningar fördjupas, utifrån vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter. Utifrån studier av skolans uppdrag, styrning och organisation ges exemplet där studenten problematiserar ett etiskt dilemma inom ramen för ett grupparbete. Målet tas upp i flera av matematik-kurserna. Mänskliga rättigheter när det gäller genus och identitet diskuteras i ML1. Studenten ska då utforma förslag på "inkluderande lärande för matematikundervisning" och motivera sina val "utifrån relevanta ämnesdidaktiska, metodiska, vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna samt hållbar utveckling". Bedömggruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Jämställdhetsperspektivet ingår i flera av programmets kurser. Perspektivet examineras muntligt och skriftligt. Bedömggruppen anser att perspektivet är väl förankrat i utbildningen innehåll. Lärosätet har en plan för att verka för att perspektivet behandlas systematiskt, vilket bedömggruppen ser positivt på. Ett utvecklingsområde är jämställdhetsperspektivet i relation till matematikämnet. Matematiken anses vara ett manligt kodat ämne och det är viktigt att studenterna får möjligheter att utveckla förmågan att undervisa på ett jämställt sätt. Det är dock mycket positivt att lärosätet på en övergripande nivå har en mycket genomtänkt och systematisk syn på jämställdhet, men den behöver alltså nå ner till och genomsyra även undervisningen i ämnen och ämnesdidaktik.

Det finns ett kvalitetssäkringssystem på fakultetsnivå som inbegriper principer om utformning, genomförande och examination, studentinflytande och samverkan med externa partner samt jämställdhet. Det framgår att kursvärderingar görs i anslutning till varje kurs och information om värderingen kommer upp på webbplatsen för programmet. Vid intervjuerna framkommer att kursutvärderingarna är levande dokument som används i kvalitetsförbättrande syfte.

Lärosätet har även genomfört telefonintervjuer med studenter som avbrutit utbildningen. I kurser som uppfattas som särskilt svåra organiseras stöd enligt en särskilt utarbetad stödmodell och studenter som inte har klarat studierna i de inledande kurserna följs upp. Tillgång till skrivverkstad och matematikverkstad finns vid behov för studenter, och det är dit studenter hänvisas som fångas upp genom Early Alert. Självvärderingen kopplar bedömningsgrunden till matematikämnet genom befintliga matematikverkstäder. Programnämnden analyserar statistik över genomströmning och prestationsgrad samt föreslår åtgärder som följs upp i lärarlag och VFU-organisation. För att minska antalet avhopp i samband med den första VFU:n har man ordnat så att de nya studenterna träffar äldre studenter för frågor och erfarenhetsutbyte.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Lärosätet har enligt självvärderingen en policy för studentinflytande som vägleder arbetet inom ämneslärarprogrammet. Ett samarbete med studentkåren bedrivs för att informera och engagera studenter samt sprida kunskap om vilka möjligheter till inflytande över utbildningen som finns. Lärosätet tar också enligt självvärderingen ett aktivt ansvar för att få fler studenter att engagera sig, eftersom det har visat sig att många studenter inte vetat om hur de kan utöva inflytande över sin utbildning. Denna brist på information framkommer också vid intervjuerna med lärosätets representanter, och därför rekommenderar bedömargruppen starkt en ökad information om hur studenter faktiskt kan påverka sin utbildning inom organisationen. Självvärderingen nämner inget specifikt om studentperspektiv i relation till matematik, men enligt intervjuerna har man höjt svarsfrekvensen på kursvärderingarna genom att ha särskilda träffar i slutet av kurserna.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Aktuella utvecklingsprojekt som redovisas i självvärderingen är medverkan av skickliga yrkeslärare i campuskurser samt att knyta studenternas examensarbeten till skolornas verksamhet. Det anordnas regelbundet arbetsmarknads- och inspirationsdagar enligt vad som framkommer vid självvärderingen. Enligt bedömarna är det i första hand utbildningens samverkan med yrkeslivet inom partnerskolor som förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar**Personal**

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Graden av vetenskaplig kompetens bedöms vara tillfredsställande. Enligt självvärderingen utlystes under våren 2018 medel av fakulteten för att ytterligare stärka forskningsanknytningen i lärarutbildningen genom att låta adjunkter och seniora forskare gemensamt genomföra forskningsprojekt inom sin egen undervisning. 2017 startade den fakultetsfinansierade forskarskolan *Lärande i mångkulturella samhällskontexter*. Lärare i lärarutbildningen fungerar som handledare inom denna forskarskola.

Bedömargruppen ser utifrån lärartabellerna en viss övervikt inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) när det gäller ämnen och ämnesdidaktik, vilket verkar ske på bekostnad av mer generella pedagogiska och didaktiska kunskaper. Ett utvecklingsområde för att ytterligare stärka utbildningens kvalitet vore därför enligt bedömargruppen att öka andelen av forskare med sin huvudsakliga kompetens inom ämnena pedagogik och didaktik inom UVK.

Graden av professionsinriktad och pedagogisk kompetens bedöms vara tillfredsställande. Ett gott exempel bedömargruppen uppmärksammat är det samarbete som finns med partnerskolor inom UVK. Användandet av särskilt yrkesskickliga lärare från partnerskolorna stärker enligt

bedömggruppen tillgången på lärare med aktuell professionserfarenhet. Handledare inom den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) genomgår en handledarutbildning, enligt självvärderingen. För skolor som medverkar som övningskolor är utbildningen obligatorisk, vilket bedömggruppen tycker är ett bra sätt för att garantera kvalitet inom den delen av utbildningen. Bedömggruppen uppfattar också att utbildningen följs upp systematiskt och de flesta av de undervisande lärarna har ämneslärarexamen, vilket bedöms främja utbildningens kvalitet.

Graden av den sammantagna kompetensen på kort och lång sikt bedöms som tillfredsställande. Inom den kompetensutveckling som erbjuds inom lärosätet ryms bland annat pedagogisk, ämnesmässig och professionsrelaterad utbildning. Medieverkstaden fungerar som stöd för lärarnas pedagogiska utveckling av digitala former för lärande, och särskilda satsningar på kompetensutveckling genomförs utifrån behov.

Bedömggruppen anser att alla dessa satsningar är bra strategier för att säkerställa lärarnas möjligheter att utvecklas inom sina lärarroller.

Trots kommande omfördelningar av disputerad personal mellan de olika lärarprogrammen och redan gjorda rekryteringar, har behov av ytterligare rekryteringar identifierats som en konsekvens av pensionsavgångar och en ökande andel forskande personal. Sammanlagt tio rekryteringar inom området pedagogik och utbildningsvetenskap är planerade, vilket enligt bedömggruppen är positivt för att säkerställa kvaliteten och för att ytterligare stärka de mer allmänna pedagogiska och didaktiska inslagen inom UVK.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet ger flera exempel på flervetenskapliga och praxisnära vetenskapsområden med forskningsmiljöer inom utbildningsvetenskap. Lärarna forskar, deltar i olika forskningsnätverk och forskningsprogram. Bedömggruppen ser det som positivt att lärosätet sedan 2016 bedriver ett utvecklingsarbete för att förstärka forskningsanknytningen i utbildningen med stöd av en professor i utbildningsvetenskap. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att i det arbetet öka medverkan från forskare från det pedagogiska och didaktiska kunskapsområdet inom UVK, eftersom det finns en viss obalans gentemot stora inslag av ämnesdidaktiker inom UVK.

Bedömggruppen uppfattar att det finns ett tydligt fokus på en professionsinriktad miljö vid lärosätet, vilket ytterligare stöds av att det finns ett väl utarbetat samarbete med partnerskolorna. Dessutom undervisar adjunkter med insikt i den pågående skolverksamheten vid utbildningen. Sammantaget bidrar detta till att utbildningen präglas av en tydlig koppling till professionen. Upplägget på utbildningen ger studenterna goda förutsättningar att utveckla en professionell identitet, ämnes- och ämnesdidaktisk kunskap, ett demokratiskt ledarskap och en förmåga att medverka till skolutveckling, enligt bedömggruppen. Studenterna har sin huvudsakliga placering under den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) på samma partnerskola, vilket enligt självvärderingen bland annat underlättar fördjupningar i professionsutvecklingen.

Det finns enligt bedömargruppen ett nära samband mellan forskning och utbildning vid lärosätet. Men bedömargruppen bedömer ändå att det sambandet ytterligare bör förstärkas genom att tydligare informera studenterna om hur sambandet rent konkret kommer till uttryck.

Ett kollegialt samarbete i lärarlag och med partnerskolor ger enligt bedömargruppen goda förutsättningar för en utbildning som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Självvärderingen och intervjuerna ger exempel på läraktiviteter där studenterna tillägnar sig förmågan att analysera undervisning på vetenskaplig grund. Lärosätet har också startat forskarskolan *Lärande i mångkulturella samhällskontexter* vilket bedömargruppen anser har positiv betydelse för utbildningen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Enligt självvärderingen berörs målet i kurserna I, II och IV inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). I den integrerade UVK:n i programmets samtliga förstaämnen är ett lärandemål att "kritiskt diskutera relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för lärarprofessionen". Detta borgar enligt bedömarna för att studenterna får förståelse om detta. Bedömargruppen bedömer att det finns progression mellan UVK-kurserna, lärandemål, läraktiviteter och examination, vilket stödjer studenternas utveckling av kunskap för att nå målet. UVK-kurserna har enligt lärosätet reviderats under 2017 och 2018 för att stärka forskningsanknytningen och förtydliga kopplingen till examensmålen. Självvärderingen ger flera exempel på kopplingen mellan lärandemål och examinationsformer. Bedömargruppen finner därför att lärosätet når måluppfyllelse.

Lärosätet uttrycker i självvärderingen att för liten vikt läggs på forskningsmetoder, vilket särskilt i relation till att lärosätet uppmärksammar kvantitativ metod som ett utvecklingsområde. Bedömargruppen delar lärosätets uppfattning att ett större fokus på forskningsmetoder, särskilt kvantitativ metod, är ett utvecklingsområde inom UVK.

Ytterligare ett utvecklingsområde enligt lärosätet är att ge stöd och struktur åt studenternas lärande. Bedömargruppen instämmer i det. Under intervjuerna framkom att ett annat sätt att stödja är att stärka studenternas metodologiska förståelse och metodkunskap där vetenskapsteori och kvantitativa metoder får större fokus. Lärosätet har infört kursen *Vetenskap och beprövad erfarenhet*, vilket bedömargruppen anser visar att lärosätet har en strävan att vid behov vidta åtgärder.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter*

samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

Progressionen inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) beskrivs i självvärderingen. I den första UVK-kursen *Pedagogisk ledarskap, sociala relationer och konflikthantering* ska studenten kunna lyfta samband, systematisera och reflektera på en grundläggande nivå. Kraven på att visa ett kritiskt förhållningssätt och självständighet ökar med följande UVK-kurser.

Genom ett nära samarbete mellan den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), UVK och ämnesstudierna samt försöksverksamheten med partnerskolor pågår ett arbete för att det självständiga arbetet ska kunna bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämne, ämnesområde och ämnesdidaktik. En av examinationsuppgifterna är en skriftlig analys av en filmad undervisningssekvens. Analysen ska underbyggas med relevant teori hämtad från kurslitteraturen, vilken bearbetas i föreläsningar och seminarier.

I kurs II, *Skola, värdegrund och samhälle/Skolans organisation och värdering*, ska studenterna samla in lokala styrdokument på partnerskolan, för en analys som ska bli grunden för slutsatser om verksamheten. Studenterna bearbetar och systematiserar materialet i seminarier och examineras med en skriftlig analys av skolverksamheten. För betyget godkänd krävs att analysen relaterar till nationella styrdokument och sätts in i ett internationellt och historiskt sammanhang. Enligt bedömargruppen finns det goda möjligheter för studenterna att inom UVK uppfylla målets samtliga delar tack vare utbildningens upplägg och tydliga fokus på progression.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

VFU-kurserna utformas individuellt för att anpassas till den enskilda studentens yrkesutveckling. VFU-handledaren tar ansvar för att i samråd med lärosätet lägga upp kursen utifrån studenternas starka och svaga sidor i relation till kursens lärandemål och utifrån den bedömning av studenterna som gjorts i tidigare kurs. Studenterna ska genomföra VFU i samtliga ämnen, men examineras i sitt förstaämne. Bedömargruppen anser utifrån intervjuerna att lärosätet uppfyller ambitionen om att studenterna examineras i sitt förstaämne. När det gäller studenternas möjligheter att genomföra VFU i sina samtliga ämnen framkommer däremot motstridiga uppgifter. Att bättre tillhandahålla studenternas möjlighet att få träning inom fler av sina ämnen är därför ett viktigt utvecklingsområde.

Enligt bedömargruppen är det en styrka att handledaren vid partnerskolan följer studenten under hela utbildningstiden. Trepårtssamtalet med handledaren, studenten och den ansvariga läraren vid lärosätet är en nyckelfunktion som utpekats med stöd i den interna skriften *På väg mot läraryrket*. Skriften beskriver kursernas lärandemål och kvalitetsnivåer som handledaren och ansvarig lärare vid lärosätet bedömer när det gäller ämneskunskaper och ämnesdidaktisk kompetens. Kvalitetsnivåerna, som uttrycks i både text och matris, är kriterier för bedömning.

Studenten ska under trepartssamtalet kunna motivera och exemplifiera sitt undervisningsupplägg och sin metodik utifrån lärandeteorier och ämnesdidaktiska teorier och begrepp. Successivt ska

studenten sedan bland annat koppla sin undervisning till elever med olika och särskilda behov, till elever med annat förstaspråk, till elevers tidigare kunskaper, vara lyhörd och flexibel i undervisningssituationer, uppvisa en bred repertoar av metoder och arbetsformer och skapa en flerstämmig lärandemiljö

I självvärderingen redogörs hur målet uppfylls i utbildningens VFU-kurser, och i beskrivningen av VFU-kursernas innehåll syns en tydlig progression enligt bedömargruppen. Kravet att undervisningen ska vara vetenskapligt underbyggd är en genomgående tråd i självvärderingen. Höga krav ställs på studenternas ämneskunskaper samt deras teoretiskt förankrade didaktiska och ämnesdidaktiska bedömningar. Bedömargruppen anser att betoningen på goda ämneskunskaper, kravet på att kunna ge kvalitativ respons och bedömning samt utvecklingen av flerstämmiga lärmiljöer förtjänar särskild uppmärksamhet som goda exempel i utbildningen.

Däremot finner bedömargruppen att det utifrån intervjuerna är av stor vikt att förbättra rutinerna för att säkerställa att studenterna under sin VFU får möjlighet att undervisa i nivå med de ämneskunskaper de har fått inom utbildningen. Var i utbildningen VFU läggs in påverkar den möjligheten, och därför rekommenderar bedömargruppen att ett sådant arbete påbörjas. Målet med ett sådant arbete skulle vara att bättre anpassa graden av studenternas ämneskunskaper till de kurser som studenterna kommer att undervisa i under sin VFU.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

I kursen *Lärande, bedömning och utvärdering*, ska studenterna kunna presentera och analysera en utvärdering och värdera dess möjligheter och begränsningar. Kursen examineras muntligt i samarbete med andra studenter med krav på beskrivning och analys av den valda utvärderingen samt en diskussion om utvärderingens möjligheter och begränsningar.

Kurs IV, *Specialpedagogiska perspektiv på utveckling och lärande*, behandlar utvärdering och utveckling av lärandesituationer för varje elevs lärande och utveckling. Som ett gott exempel kan bedömargruppen notera att den eventuella kopplingen mellan läs- och skrivsvårigheter respektive matematiksvårigheter och lärande på ett andraspråk behandlas i den här kursen. Kursen examineras dels muntligt genom att studenten redovisar en pedagogisk utredning som presenteras i ett seminarium, dels skriftligt genom en individuell text. Den pedagogiska utredningen kommer enligt självvärderingen att ersättas med en kartläggning, något som bedömargruppen ser positivt på.

Även två VFU-kurser, II/III och sista UVK-kursen, nämns som särskilt relevanta för måluppfyllelse. Kurserna behandlar analys- och reflektionsförmåga samt kommunikativt och demokratiskt ledarskap. Under de här VFU-kurserna ska studenterna på olika sätt visa sin förmåga. Några exempel på detta är att studenterna förväntas använda ett professionellt språk om lärande och utveckling, vilket bedömargruppen vill framhålla som ett gott exempel. Studenterna ska också kunna hantera oförutsägbara situationer, med utgångspunkt i vetenskapliga perspektiv och utifrån egna erfarenheter redogöra för hur den egna undervisningen kan utvecklas samt dra slutsatser om mönster i verksamheten.

Utvärdering av undervisning behandlas i UVK-kurs III där studenterna ska kunna presentera en lokal, nationell eller internationell utvärdering utifrån dess betydelse för den lokala skolnivån.

Examinationen sker genom muntliga posterpresentationer. Bedömargruppen finner den generella utformningen av progressionsprocessen som god. Men bedömarna vill uppmärksamma att flera av de examinerande momenten bara redovisas muntligt. Därför bör lärosätet se över genomförandet av examinationerna för att bättre kunna säkerställa resultatet av progressionen.

Redovisningen av VFU sker enligt självvärderingen på samma sätt som för det föregående examensmålet, genom trepartssamtal efter bedömningskriterier som finns i skriften *På väg mot läraryrket*. I trepartssamtalet ska studenterna använda andras beprövade erfarenhet för att formulera slutsatser om hur den egna undervisningen ska kunna utvecklas. Studenterna sätter i detta samtal den egna undervisningen i relation till teoretiska perspektiv och styrdokument samt granskar kritiskt alternativa tillvägagångssätt för sin fortsatta undervisning.

I den sista VFU-kursen krävs att studenterna med hög grad av självständighet identifierar vad som behöver utvecklas i den egna undervisningen, för att eleverna ska få förutsättning att lära och utvecklas i en trygg och utvecklande läromiljö. Strategier baserade på vetenskaplig grund och ett prövande förhållningssätt blir utgångspunkt i utvärderande samtal om den egna undervisningen. Genom kursens gång visar studenterna förmåga att föra konstruktiva samtal om den pedagogiska verksamheten med skolans aktörer. Studenten använder handledaren och andra lärare som samtalspartner för att utvärdera och utveckla sin undervisning och tar aktivt del av arbetslagets löpande arbete. Ovanstående förfarande anser bedömargruppen är ett tillfredsställande sätt att arbeta mot måluppfyllelse.

I trepartssamtalet visar studenterna förmåga att utvärdera och utveckla sin undervisning och pedagogisk verksamhet genom att ställa upp hypoteser om konsekvenser av olika ageranden, samt förklara och motivera sina val och överväganden med stöd i andras systematiserade erfarenheter. Bedömargruppen finner metoden att organisera utbildningen för att uppnå målet som välmotiverat och välfungerande i strävan mot en progression i studenternas lärande. Enligt bedömargruppen är ett utvecklingsområde i relation till målet att de flesta av examinationerna baserar sig på muntliga redovisningsformer. Lärosätet bör särskilt förbättra förutsättningarna för skriftlig dokumentation, för att bättre underlätta och säkerställa de enskilda studenternas möjligheter till progression.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Arbetet med att uppnå målet inriktas enligt självvärderingen till stor del mot att studenternas förmåga att göra bedömningar fördjupas, utifrån vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter. Utifrån studier av skolans uppdrag, styrning och organisation ges exemplet där studenterna problematiserar ett etiskt dilemma inom ramen för ett grupparbete. Det etiska dilemmat presenteras och diskuteras i ett seminarium där studenternas förmåga att värdera examineras. Grupparbetet följs av en individuellt skriven analys, där skolans organisation och värdegrund ska genomlysas i relation till de grundläggande demokratiska rättigheterna samt till maktordningar som genus, klass och etnicitet.

För godkänt resultat krävs bland annat att sambandet mellan skolans värdegrund och de grundläggande demokratiska och mänskliga rättigheterna samt till maktordningar som genus, klass och etnicitet diskuteras med stöd av teorier. Bedömargruppen finner utformningen och arbetssättet för att säkerställa måluppfyllelse som väl organiserat, vilket borgar för en undervisning av hög kvalitet. I relation till examensmålet uppmärksammar samtidigt bedömargruppen vikten av tydliga rutiner för stöd och hjälp till studenter som har svårigheter att nå det specifika examensmålet. Skälet är att de flesta examinationsformerna för att nå målet baserar sig på relativt avancerade förmågor hos den enskilda studenten om att kunna analysera komplexa samband. Bedömargruppen ser därför sådana rutiner för detta examensmål som särskilt viktiga.

Under VFU ska studenterna enligt självvärderingen ta initiativ till att diskutera värdegrundsfrågor och etiska förhållningssätt. I det examinerande seminariet ska studenterna redogöra för hur personliga värderingar, värdegrundsfrågor och etiska överväganden påverkar studenternas undervisning. I den sista VFU-kursen förutsätts att studenterna är medvetna om maktstrukturer och försöker hitta hållbara lösningar.

Bedömargruppen finner dessa intentioner som väl förankrade och välgrundade, men ställer sig undrande till hur utbildningen säkerställer att dessa frågor verkligen tas upp samt dokumenteras under VFU annat än genom de trepartssamtal som genomförs. Bedömargruppen ser därför dokumentation under VFU i relation till detta examensmål som ett utvecklingsområde.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Bedömningsområdet jämställdhet beaktas enligt självvärderingen på flera olika sätt i utbildningen. Exempelvis behandlas frågor om makt och kön under studenternas VFU, och i intervjuerna framkom att jämställdhetsperspektivet är en del av examinationen inför VFU:n. Jämställdhetsperspektivet ingår som bedömargruppen uppfattat det i flera av programmets kurser samt examineras och utvärderas på olika sätt både muntligt och skriftligt, i grupp eller enskilt. Enligt självvärderingen är syftet att studenterna successivt ska öva upp sin förmåga att tillämpa ett genusperspektiv som analysverktyg i sin undervisning. Bedömargruppen bedömer det som ett systematiskt sätt för studenterna att tillföra perspektivet i sin undervisning.

Jämställdhet berörs även i utvärderingar på central nivå genom lärosätets nya kvalitetssäkringssystem. Med ett nytt kvalitetssäkringssystem vill lärosätet verka för att perspektivet behandlas systematiskt, det vill säga att det ska undersökas, analyseras, åtgärdas och följas upp. Som grund för programnämndens arbete har en handlingsplan tagits fram i samarbete med studentkåren.

Lärosätet beskriver följaktligen att jämställdhet är viktigt och att det finns med som perspektiv i flera av UVK-kurserna. Däremot ges det enligt bedömargruppen inga mer konkreta exempel på hur detta diskuteras mellan lärare eller förmedlas till studenter, så att de kan visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv. Fram till hösten 2018 har det inte funnits någon utvecklad systematik för att följa upp jämställdhetsfrågor med relevans för utbildningen. Fakultetens nya kvalitetssäkringssystem kan enligt bedömargruppen bidra till att skapa en

systematik för att undersöka, analysera, åtgärda och följa upp risken för diskriminering och hinder för lika rättigheter och möjligheter utifrån diskrimineringsgrunderna (där kön är en).

Sammantaget anser bedömargruppen att jämställdhetsfrågor är en integrerad del av utbildningen genom att det finns kursmål som svarar mot jämställdhetsperspektivet i de flesta av programmets kurser. Lärosätet framhåller i självvärderingen jämställdhetsarbetet som en styrka som synliggörs och initieras i det utbildningsnära kvalitetsarbetet. Bedömargruppen uppfattar att det finns en god potential i arbetet, som började systematiseras 2018, och att utformningen av perspektivet i utbildningen genom kursmål är godtagbar.

En treårig kompetensförsörjningsplan har upprättats för att säkerställa en adekvat lärarkompetens, och som samspelar med institutionernas verksamhetsplan och budget. Rutinerna som redovisas bedöms av bedömargruppen som relevanta.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

I självvärderingen redogörs för hur en systematisk kvalitetssäkring fungerar på olika nivåer. För lärosätet som helhet finns ett ramverk för kvalitetsarbete, vilket bedömargruppen uppfattar som genomtänkt och adekvat. I det ingår ett kvalitetssäkringssystem på fakultetsnivå som inbegriper principer om utformning, genomförande och examination, studentinflytande och samverkan med externa partner samt jämställdhet. En fakultetsdialog under ledning av dekanen genomförs varje år, där strategier för kompetensförsörjning behandlas.

För ämneslärarprogrammet finns en programnämnd och en programsamordnare med samlande funktion och tydliga uppdrag. Som ett positivt exempel på kvalitetsarbete vill bedömarna framhålla programnämndens utskottsarbete under 2018. Arbetet bedrevs under ledning av en internationell forskare, för att säkerställa det lokala examensmålet om sambandet mellan ämnesspecifikt språk och elevers kunskapsutveckling.

Det framgår att kursvärderingar görs i anslutning till varje kurs och information om värderingen kommer upp på programmets webbplats. Vid intervjuerna framkommer att kursutvärderingarna är levande dokument som används i kvalitetsförbättrande syfte. Lärosätet ger i självvärderingen exempel på att utvärderingar har visat behov av att knyta ett stabilt lärarlag till varje kurs.

Lärosätet har också anordnat ett studentforum för att samla upp åsikter från studenterna som ett komplement till kursutvärderingarna som haft låg svarsfrekvens. Enligt självvärderingen följs utbildningsmiljön systematiskt upp i en programnämnd, vilket bedöms som tillfredsställande.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Genom lärosätets analys av genomströmningsstatistik kan bedömargruppen konstatera att avhoppet mestadels sker under det första studieåret, och ofta kopplat till studenter med låga gymnasiebetyg. Lärosätet har även genomfört telefonintervjuer med studenter som avbrutit utbildningen. I kurser som uppfattas som särskilt svåra organiseras stöd enligt en särskilt utarbetad

stödmodell, och studenter som inte klarat studierna i de inledande kurserna följs upp genom att använda en modell kallad *Supplementary Instruction*. Det innebär att studenter med dokumenterade svårigheter med att klara av de inledande kurserna varnas genom ett automatiserat system kallat *Early Alert*.

Tillgång till skrivverkstad och matematikverkstad finns vid behov för studenter och det är dit studenter hänvisas som fångas upp genom Early Alert. Bedömargruppen finner dessa systematiserade rutiner som särskilt goda för att hjälpa studenter och förhindra avhopp. Sammantaget uppfattar bedömarna att lärosätet visar en medvetenhet om vikten av uppföljning för att kunna ge studenterna de verktyg de behöver för att kunna genomföra sin utbildning.

Arbetsuppgifter kopplade till studenternas genomströmning var enligt självvärderingen tidigare utplacerad på flera personer, men har nu sammanfogats i en tjänst. Detta är positivt enligt bedömarna, eftersom målet är att hjälpa studenterna till en mer sammanhållen väg genom utbildningen. Det är enligt självvärderingen programnämnden som analyserar statistik över genomströmning och prestationsgrad samt föreslår åtgärder. För att komma tillrätta med avhopp som sker i samband med den första VFU-kursen ordnas möten mellan nya och äldre studenter. Bedömargruppen finner detta som en god ordning för att hjälpa och stödja studenterna i deras utbildning.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet har enligt självvärderingen en policy för studentinflytande som vägleder arbetet inom ämneslärarprogrammet. I den framkommer det att studenten kan kontakta kurslärare och delta i kursutvärderingar. Studenternas kursutvärderingar och lärarlagens analys sammanställs till en kursrapport, som publiceras i anslutning till kursplanen. Svarsfrekvensen i kursutvärderingarna varierar och är inte alltid så hög, men enligt beslut av dekan ska kursrapporter skrivas ändå. Ett exempel som nämndes under intervjun på en konkret åtgärd till följd av studentinflytande är en förändring av examinationsform.

Andra möjligheter till inflytande som nämns är att vända sig med synpunkter till de studenter som finns representerade i programnämnden, eller att kontakta studentkåren. Ett samarbete med studentkåren bedrivs för att informera och engagera studenter samt sprida kunskap om vilka möjligheter till inflytande över utbildningen som finns. Ett annat samarbete inleds läsåret 2018/19 mellan programnämnden och studentkåren för att organisera ett studentforum som väljer representanter till nämnden. Vid studentklagomål följer fakulteten en handläggningsordning med beslutade rutiner och handlingsplan. Både formativa och summativa kursutvärderingar görs som sedan följs upp på olika sätt, och förslag till åtgärder ges och sammanställs i kursrapporten. I slutet av utbildningen görs en *exitenkät* med 32–44 procents svarsfrekvens. Även en alumnenkät genomförs med två års mellanrum. Bedömargruppen finner rutinerna och policy som väl genomarbetade och adekvata för att möjliggöra studentinflytande.

Studenten har enligt självvärderingen och vad som framkommer vid intervjuerna en möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Lärosätet tar också enligt självvärderingen ett aktivt ansvar i att få fler studenter att engagera sig, eftersom det visat sig att många studenter inte vetat om hur de kan utöva inflytande över sin utbildning. Denna brist på information framkommer också vid intervjuerna med lärosätets representanter, och därför rekommenderar bedömargruppen starkt en ökad information om hur studenter faktiskt kan påverka sin utbildning inom gällande organisation.

Lärosätet ger i självvärderingen exempel på hur de tar ett gemensamt ansvar med studentkåren om att införa rutiner för rekrytering av studentrepresentanter, vilket enligt bedömargruppen visar på att lärosätet värdesätter studentinflytande. Informella samtal under kursernas gång verkar också ske utifrån vad som framkommer vid intervjuerna. Studenternas synpunkter på utbildningen samlas in genom kurs- och programutvärderingar. Resultaten av dem publiceras på webbplatsen.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet ingår enligt självvärderingen ett ramavtal mellan kommunala och fristående skolor och andra lärosäten i regionen. Representanter för de olika intressenterna diskuterar VFU-frågor, praktisk forskning med mera, vilket är en god grund för samverkan inom utbildning enligt bedömargruppen. Aktuella utvecklingsprojekt som redovisas i självvärderingen är medverkan av skickliga yrkeslärare i campuskurser och att knyta studenternas examensarbeten till skolornas verksamhet. Bedömargruppen vill understryka att om lärare från regionens skolor ska engageras i campuskurser, så måste utbildningen säkerställa att den akademiska nivån garanteras

Det anordnas regelbundet arbetsmarknads- och inspirationsdagar, enligt självvärderingen. I första hand är det enligt bedömarerna utbildningens samverkan med yrkeslivet inom partnerskolor som förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv. Kurserna inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) har enligt självvärderingen tre lärandemål som vardera uttrycker krav för utvecklingsområdena: analys- och reflektionsförmåga, ämneskunskande och ämnesdidaktisk kompetens respektive kommunikativt och demokratiskt ledarskap. Dessutom följer ett fjärde mål som innebär att studenterna ska göra en självvärdering av sin professionsutveckling. För varje VFU-kurs finns texter och matriser i skriften *På väg mot läraryrket*, som konkretiserar kursernas lärandemål och bildar underlag för handledning och bedömning av studentens professionsutveckling. Bedömargruppen finner att hanterandet fungerar väl och bidrar positivt till utbildningens kvalitet och bedömer särskilt skriften *På väg mot läraryrket* som ett bra redskap för att rusta studenterna inför arbetslivet.

Studenterna har också kursinslag med föreläsningar i lärosätets varje år återkommande internationella vecka, där internationella föreläsare medverkar enligt självvärderingen. I campusförelagda kurser sker samarbete med det omgivande samhället bland annat genom studiebesök och exkursioner. I kursen inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) *Specialpedagogik, lärande och utveckling* förekommer exempelvis föreläsningar av medarbetare vid

Specialpedagogiska myndigheten. I UVK-kursen *Pedagogiskt ledarskap, sociala relationer och konflikthantering* används en filmad intervju med lärare vid Teacher Education at Makerere University, Uganda. Sammantaget bedöms dessa aktiviteter bidra väl till utbildningens samverkan med det omgivande samhället.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärosätets personal har tillfredsställande vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. Lärarna erbjuds kompetensutveckling inom pedagogisk, ämnesmässig och professionsrelaterad utbildning, vilket bedömargruppen ser positivt på. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att omsätta sina planer med rekryteringar inom området för att säkerställa kompetens på lång sikt.

Inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) finns det en vetenskaplig miljö som forskar inom olika forskningsnätverk och forskningsprogram. Lärosätet har ett pågående utvecklingsarbete för att förstärka forskningsanknytningen. Bedömargruppen vill rekommendera lärosätet att tydliggöra UVK som huvudområde inom den vetenskapliga forskningen. Gällande professionsrelaterad kompetens bedöms den som tillfredsställande, vilket stöds av ett upparbetat samarbete med partnerskolorna. Sambandet mellan forskning och utbildning finns i dag, men bör stärkas ytterligare.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Målet berörs inom UVK-kurserna som lärandemål. Det finns en progression inom UVK-kurserna kopplat till lärandemål, läraktiviteter och examination, vilket utvecklar studenternas kunskap för måluppfyllelse. Bedömargruppen har noterat att det förekommer ett smalt fokus på forskningsmetoder, och bedömer därför att det är ett utvecklingsområde.

Målet om att kritiskt och självständigt ta tillvara och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Det finns en progression inom UVK, där studenterna ska systematisera och reflektera, och kravet ökar under följande UVK-kurser. Lärosätet har som ambition att det självständiga arbetet ska bidra till måluppfyllelse, men i nuläget är det övriga examinationsuppgifter som skriftliga analyser och seminarier som ligger till grund för säkerställandet av måluppfyllelsen.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet pekar på trepartssamtalet som en viktig del i säkerställandet av måluppfyllelse. VFU-kurserna utformas individuellt för att studenten ska nå måluppfyllelse genom kurserna, vilket bedömargruppen ser positivt på. Bedömargruppen menar samtidigt att lärosätet behöver säkerställa att studenterna examineras i samtliga ämnen under sin VFU. Bedömargruppen menar också att lärosätet behöver undersöka möjligheten att förlägga VFU vid en tidpunkt som gynnar studenternas tillämpning av sina ämneskunskaper.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet hänvisar målpuffyllelsen till lärandemålen i UVK-kurser där studenterna bland annat ska kunna visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra bland annat utveckla undervisning genom till exempel analys av en utvärdering. Målpuffyllelsen säkerställs till stor del genom muntliga redovisningar, men även här spelar trepartssamtalet en stor roll. I en specialpedagogisk kurs sker en koppling till studentens ämne, för att på bästa sätt kunna stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Bedömargruppen finner utformningen och arbetssätten för att säkerställa examensmålet som väl organiserat. Arbetet med att uppnå målet inriktas enligt självvärderingen till stor del mot att studenternas förmåga att göra bedömningar fördjupas, utifrån vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter. Utifrån studier av skolans uppdrag, styrning och organisation ges exemplet där studenten problematiserar ett etiskt dilemma inom ramen för ett grupparbete.

Jämställdhetsperspektivet ingår i flera av programmets kurser. Perspektivet examineras muntligt och skriftligt. Bedömargruppen anser att perspektivet är väl förankrat i utbildningen innehåll. Lärosätet har en plan för att verka för att perspektivet behandlas systematiskt, vilket bedömargruppen ser positivt på.

Det finns ett kvalitetssäkringssystem på fakultetsnivå som inbegriper principer om utformning, genomförande och examination, studentinflytande och samverkan med externa partner samt jämställdhet. Det framgår att kursvärderingar görs i anslutning till varje kurs och information om värderingen kommer upp på webbplatsen för programmet. Vid intervjuerna framkommer att kursutvärderingarna är levande dokument som används i kvalitetsförbättrande syfte.

Lärosätet har även genomfört telefonintervjuer med studenter som avbrutit utbildningen. I kurser som uppfattas som särskilt svåra organiseras stöd enligt en särskilt utarbetad stödmodell och studenter som inte har klarat studierna i de inledande kurserna följs upp. Tillgång till skrivverkstad och matematikverkstad finns vid behov för studenter, och det är dit studenter hänvisas som fångas upp genom Early Alert.

Lärosätet har enligt självvärderingen en policy för studentinflytande som vägleder arbetet inom ämneslärarprogrammet. Ett samarbete med studentkåren bedrivs för att informera och engagera studenter samt sprida kunskap om vilka möjligheter till inflytande över utbildningen som finns. Lärosätet tar också enligt självvärderingen ett aktivt ansvar för att få fler studenter att engagera sig, eftersom det har visat sig att många studenter inte vetat om hur de kan utöva inflytande över sin utbildning. Denna brist på information framkommer också vid intervjuerna med lärosätets representanter, och därför rekommenderar bedömargruppen starkt en ökad information om hur studenter faktiskt kan påverka sin utbildning inom organisationen.

Aktuella utvecklingsprojekt som redovisas i självvärderingen är medverkan av skickliga yrkeslärare i campuskurser samt att knyta studenternas examensarbeten till skolornas verksamhet. Det anordnas regelbundet arbetsmarknads- och inspirationsdagar enligt vad som framkommer vid självvärderingen. Enligt bedömarna är det i första hand utbildningens samverkan med yrkeslivet inom partnerskolor som förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är inte adekvat och står inte i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Lärartabellen redovisar 22 lärare inom matematik och matematikdidaktik, men 9 av dem har slutat eller kommer att sluta under 2019. Vidare är 2 återanställda pensionerade lärare, och de övriga 13 har tillsvidareanställningar. En professor i matematikdidaktik är tjänstledig på 50 procent. En lärare är lektor med doktorsexamen i historia/historiedidaktik, och en annan är lektor med doktorsexamen i pedagogik och ämneslärarexamen i naturvetenskap, men inte matematik. Av de återstående har alla grund- eller ämneslärarexamen med inriktning på matematik eller en kandidatexamen i matematik. Enligt självvärderingen följer lärosätet årligen upp lärarnas kompetens, bland annat vad gäller högskolepedagogisk utbildning. Det är en styrka att lärosätet inom sitt kvalitetssäkringssystem systematiskt genomför uppföljningar av lärarnas kompetens.

Det är bara en lärare som har forskarutbildning (licentiatexamen) i matematik och hen har en tidsbegränsad anställning. Två lärare har doktorsexamen i fysik. Bara professorn i matematikdidaktik har forskarutbildning i matematikdidaktik. En pensionerad lektor har forskarutbildning i matematik och lärande.

Utöver den personal som redovisats i tabellen undervisar gästlärare med särskild spets- eller yrkeskompetens, enligt självvärderingen. Under 2019 beräknar man kunna anställa tre lektorer i matematikdidaktik, och dessutom kommer fem till sju biträdande lektorat att utlysas i UVK och ämnen efter att man kartlagt kompetensbehovet.

Vid intervjuerna framkom att lärosätet har haft problem med att lektorer i matematikdidaktik har slutat, och man arbetar för att rekrytera nya. Två lektorer har anställts under den senaste tiden. Det framkom också att lärare i matematik från en annan institution tidigare har undervisat inom ämneslärarprogrammet, men att detta av organisatoriska skäl inte har fortsatt.

En styrka är att flera lärare medverkar i vetenskapliga miljöer vid sidan av undervisningen och att några av dem deltar i Skolverkets läs- och matematiklyft. Det ger en tydlig professionsanknytning som är fördelaktig för studenterna.

Bedömgrensgruppens slutsats är att den vetenskapliga kompetensen inte är tillräcklig inom vare sig matematik eller matematikdidaktik. Det finns en plan för att öka kompetensen i matematikdidaktik, men ingen för att öka den kompetensen i matematik. Bedömgrensgruppen anser att detta måste åtgärdas för att säkra kvaliteten i utbildningen. Den professionsrelaterade kompetensen är tillfredsställande eftersom flera lärare har lärarexamen, och även den högskolepedagogiska kompetensen är tillfredsställande.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns inte en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs inte så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

En forskningsmiljö inom utbildningsvetenskap vid lärosätet är Naturvetenskapernas och matematikens didaktik, men det enda som nämns i självvärderingen vad gäller forskning inom matematikdidaktik är att professorn i ämnet driver forskningsseminarier på institutionsnivå och att en adjunkt tillsammans med en doktorand och en lektor från Lund driver ett projekt om konsekvenserna av matematiklyftet. Det framgår alltså inte vilken matematikdidaktisk forskning som bedrivs. Självvärderingen tar inte upp något om forskning i matematik eller hur lärosätet överhuvudtaget ser på forskning i själva ämnet. Vid intervjuerna framkom att forskning i matematik sker vid en annan institution vid lärosätet, och att institutionerna inte samarbetar. Bedömargruppen kan därför inte se att forskningen i matematik kommer lärarstudenterna till del.

Lärarna i matematik och matematikdidaktik lägger 10–30 procent av sin tid på forskning. Många av lärarna har yrkesexamen, enligt lärartabellen och självvärderingen, vilket är positivt för att miljön ska bli professionsinriktad. Samarbetet med övningsskolor ger också både studenter och lärare relevant och aktuell yrkes- och professionsmedvetenhet. Självvärderingen tar vidare upp att studenterna har tillgång till aktuell och relevant didaktisk forskning men att ett utvecklingsområde är att öka forskningsanknytningen och ytterligare öka studenternas deltagande i forskningsbaserad verksamhet. Bedömargruppen instämmer i att det är ett utvecklingsområde, men det finns inga konkreta exempel på sådan forskning eller hur det rent praktiskt går till att involvera studenterna i forskningen.

Bedömargruppen menar att den vetenskapliga miljön har brister vad gäller både matematik och matematikdidaktik. För professionsinriktningen är miljön dock tillfredsställande. Det finns inga konkreta exempel på hur sambandet mellan forskning och utbildning ser ut och gestaltas. Bedömargruppen rekommenderar att forskningsanknytningen stärks, exempelvis genom att studenternas självständiga arbeten knyts till pågående forskning. Bedömargruppen rekommenderar även lärosätet att säkerställa att studenterna får ta del av relevanta forskningsresultat i matematik genom ett utökat samarbete mellan institutionerna.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Av självvärderingen framgår att ämneskunskaperna har en tydlig koppling till skolans ämnesplan i matematik och att de matematiska områden som tas upp i utbildningen är relevanta.

Examinationsformerna varierar från inlämningsuppgifter till skriftliga prov.

Det är positivt att studenterna möter digitala hjälpmedel och programmering. Kopplingen till yrkesutövningen är tydlig; programmering syns tydligt och examineras i en av kurserna. Däremot framkommer i självvärderingen inte om studenterna får någon fördjupning inom någon del av matematiken, eller i så fall hur. Bedömargruppen fick inte heller vid intervjuerna någon klar bild av hur lärosätet har resonerat om denna del av målet.

Alla kurser har namn som börjar med "matematik och lärande" (ML) och de innehåller både matematik och matematikdidaktik, men det går inte att se hur stor del som är det ena eller det andra. Att döma av beskrivningen i självvärderingen går kurserna för årskurs 7–9 inte särskilt mycket utöver stoffet i gymnasieskolan. Därmed finns en risk för att utbildningen får en låg grundnivå, i synnerhet som ämne och didaktik blandas. De problem som studenterna ska arbeta med i de första kurserna, ML1 och ML2, ligger att döma av självvärderingen på en ganska låg nivå. Problemlösning är ett genomgående inslag i kurserna, vilket är positivt.

Enligt självvärderingen utvecklar studenterna insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete genom att diskutera och problematisera vetenskapliga texter som är relevanta för kursens teman och skolans och undervisningens villkor. Bland annat läser de två avhandlingar i matematikdidaktik. Studenterna får på så sätt en insikt i matematikdidaktisk forskning, men det framgår inte hur lärosätet har resonerat om insikt i matematisk forskning eller vad det kan vara. Varken i självvärderingen eller vid intervjuerna framkom som sagt hur lärosätet ser på de fördjupade kunskaper som nämns i målet.

Inget av de insända självständiga arbetena synliggör något matematiskt innehåll. Bedömargruppens slutsats bli därför att utbildningen varken möjliggör eller säkerställer att studenterna kan visa de ämneskunskaper som behövs. Lärosätet måste arbeta med att förstärka kurserna så att studenterna verkligen får fördjupade kunskaper inom något område. Dessutom bör lärosätet överväga att tydligare ange hur stor del av kurserna som är matematik respektive matematikdidaktik.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Studenterna möter vetenskapsteori i relation till matematikdidaktik och grundläggande kunskapsfilosofiska perspektiv redan i den första kursen *ML1 Matematik och lärande: Att se mönster i matematiken*. Därefter finns en progression genom utbildningen. I *ML2 Matematik och lärande: Algebra, funktioner och problemlösning* examineras ett mål som rör relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i en skriftlig rapport. Bedömargruppen menar att man uppnår den del av målet som rör vetenskapsteori samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Forskningsmetodik ingår i de kurser som förbereder för det självständiga arbetet på grundnivå, som ska utgöras av en kunskapsöversikt. I *ML5 Matematik och lärande: Diskret matematik och lärande* lär sig studenterna metoder för insamling av data genom intervjuer, observationer och textanalys, det vill säga kvalitativa metoder. I *ML6 Matematik och lärande: Statistiska metoder* finns sedan ett fokus på strategi och design av empiriska kvantitativa undersökningar, och kursen tar dessutom upp hur man hanterar, beskriver och analyserar kvalitativa data. Examinationen är skriftlig.

Bedömgruppen har granskat fyra självständiga arbeten inom inriktningen årskurs 7–9. Tre har god kvalitet och når upp till en godtagbar nivå.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Målet behandlas i flera av kurserna och studenterna arbetar med aktiviteter som innebär att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat i en progression genom ML2, 3 och 5 samt i det självständiga arbetet och examensarbetet. De analyserar och reflekterar över till exempel empiriskt material som studenterna har samlat in genom intervjuer och samtal med verksamma lärare. Egna och medstudenters erfarenheter behandlas i loggböcker. Det finns också professionskopplingar genom yrkesverksamma lärare som undervisar på utbildningen, och genom avtal med övningskolor (inom verksamhetsförlagd utbildning, VFU) om att samverka för att ta fram forskningsfrågor för studenterna. Detta bidrar till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutveckling inom ämnesdidaktik.

Studenterna läser vetenskapliga artiklar under alla kurserna. Målet examineras bland annat genom skriftliga inlämningsuppgifter och muntliga presentationer.

Enligt självvärderingen bidrar studenterna utifrån sin yrkesverksamhet till kunskapsutveckling inom både matematik och matematikdidaktik. Vid intervjuerna framkom att lärosätet tolkar "kunskapsutveckling inom matematik" som att studenterna fördjupar sin förståelse av ämnet. Bedömgruppen menar att detta inte är vad som avses med "kunskapsutveckling inom ämnen". Inom det akademiska forskningsämnet matematik är det praktiskt taget omöjligt för en student att bidra till kunskapsutveckling, men studenter och lärare kan däremot bidra till kunskapsutvecklingen inom skolämnet matematik. Bedömgruppen rekommenderar lärosätet att ytterligare reflektera över den delen av målet.

Av de fyra självständiga arbeten som bedömgruppen har haft tillgång till, når tre upp till godkändnivån i relation till målet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Redan i den första kursen *ML1 Matematik och lärande: Att se mönster i matematiken* läser studenterna vetenskapliga didaktiska texter och möter olika perspektiv inom området. De får tidigt i utbildningen möta både didaktiska och metodiska läraktiviteter, exempelvis i ML1 där examinationen är en muntlig presentation i vilken studenten ska skapa och detaljplanera en aktivitet för lärande. Kriterier för godkänt är bland annat att studenten motiverar planen utifrån didaktiska begrepp och modeller samt beskriver aktivitetens potential att utveckla matematiska förmågor. De didaktiska och

metodiska inslagen fortsätter i utbildningen, till exempel i form av krav på att använda digitala hjälpmedel vid examinationer. Enligt självvärderingen genomsyras utbildningen i matematik av ett ämnesdidaktiskt förhållningssätt i samtliga matematikkurser. Matematiken knyts till skolans styrdokument och sätt att arbeta med matematik i undervisningen. Detta är mycket positivt för att förbereda studenterna på yrkeslivet. Metodikinslag finns enligt intervjuerna i alla kurser som förberedelse inför VFU:n.

Självvärderingen tar upp professionsspråk, ämnesspecifikt språk, didaktiskt och ämnesdidaktiskt språk och metodiskt språk samt första- och andraspråksinläring. Alla dessa aspekter är viktiga, men bedömaregruppen anser att ett alltför stort fokus på språk leder till att ämnet och ämnesdidaktiken kommer i bakgrunden. Ett positivt inslag är skrivandet av trippelloggar, det vill säga loggar som innehåller mål, genomförande och reflektion. Examinationen sker bland annat i form av seminarier och skriftliga och muntliga reflektioner.

Bedömaregruppen menar att målet uppnås, men lärosätet måste säkerställa att ämnet och ämnesdidaktiken inte skymms av ett alltför stort fokus på språk.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Det finns en progression och genomtänkt struktur i kursernas innehåll, på så sätt att studenten redan i den första matematikkursen ML1 ska planera och utvärdera en laborativ lärandeaktivitet. I ML2 finns grundläggande didaktiska mål om att bedöma, lektionsplanera och utvärdera den egna undervisningen. Detta fördjupas sedan i ML5, då studenten förväntas fördjupa sina resonemang och koppla det till ämnesdidaktisk forskning. Lärosätet arbetar med att fler yrkesverksamma från partnerskolorna ska vara aktiva i kurserna.

Stora delar av målet måste studenterna nå upp till under VFU:n. Enligt intervjuerna examineras den av lärosätets VFU-lärare och trepartssamtal används.

Enligt självvärderingen ingår i ML4 att studentens ska lära sig att utveckla och utvärdera lärandesituationer, med fokus på elever som behöver särskilt stöd. Den sista delen av målet, att stimulera varje elevs lärande och utveckling, gäller dock inte bara dessa elever, utan även elever som snabbt når upp till kunskapsmålen. Bedömaregruppen menar att även detta måste tas upp i utbildningen.

Bedömaregruppens slutsats är att målet uppnås, men att lärosätet bör se till att utbildningen ger studenterna tillräckliga kunskaper att stimulera varje elevs lärande och utveckling

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska*

aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.

Delar av målet tas upp i flera av ML-kurserna. Mänskliga rättigheter när det gäller genus och identitet diskuteras i ML1. Studenten ska då utforma förslag på "inkluderande lärande för matematikundervisning" och motivera sina val "utifrån relevanta ämnesdidaktiska, metodiska, vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna samt hållbar utveckling". Tyvärr anger självvärderingen inte vad som menas med "inkluderande lärande för matematikundervisning" eller hur studenten i praktiken motiverar sina val. Det är ju ganska många aspekter som hen ska ta hänsyn till. Enligt självvärderingen examineras kunskap om barnkonventionen och hållbar utveckling i ML1, men det framgår inte hur. I ML4 ska studenten granska läromedel och diskutera sina slutsatser utifrån "relevanta styrdokument med grund i mathematical literacy, critical mathematics och etnomatematik utifrån klass, etnicitet och genus".

Trots frågorna anser bedömargruppen att målet uppnås.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärosätet bedriver ett systematiskt jämställdhetsarbete, men självvärderingen nämner inget om jämställdhetsperspektivet i relation till matematikämnet. Vid intervjuerna framkom dock att det finns ett lärandemål i kursen *ML4 Matematik och lärande: Grundläggande analys* som anknyter till jämställdhet i samband med läroboksanalyser. Dessutom behandlar kursen *ML1 Matematik och lärande: Att se mönster i matematiken* bland annat mänskliga rättigheter i form av genus, och ML4 tar upp normkritiska perspektiv. Bedömargruppen anser trots detta att jämställdhetsperspektivet bör stärkas i relation till matematik. Studenterna måste få lära sig undervisa i matematik utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Det är positivt att lärosätet har som ambition att säkra en balans mellan kvinnliga och manliga författare, lärare och representanter för lärosätet vid exempelvis mässor.

Sammanfattningsvis verkar jämställdhetsperspektivet inte tas upp på något systematiskt sätt i relation till matematik och matematikdidaktik, och det är inte klart att studenterna lär sig att undervisa medvetet utifrån perspektivet. Detta måste lärosätet åtgärda.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Självvärderingen innehåller inget specifikt om uppföljning i relation till matematikämnet, men en utförlig beskrivning av lärosätets övergripande systematiska system för uppföljning, åtgärder och återkoppling. Institutioner och Nämnden för ämneslärarprogrammet gör uppföljningar; programnämndens utskott säkerställer att examensmålen täcks i progression i kurserna, och det finns en fakultetsövergripande expertgrupp som ska följa upp och utveckla UVK-kurserna. Vidare

finns en programsamordnare som bland annat ansvarar för studenternas väg genom programmet, programutvärderingar, sammanställning och analys av kursrapporter och statistik samt uppföljning av jämställdhet. Utbildningens nuvarande struktur är delvis ett resultat av studenternas synpunkter som framkommit i kursvärderingar, och det är därmed ett resultat av kvalitetsarbetet.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Självvärderingen kopplar målet till matematikämnet genom befintliga matematikverkstäder. Programnämnden analyserar statistik över genomströmning och prestationsgrad samt föreslår åtgärder som följs upp i lärarlag och VFU-organisation. För att minska antalet avhopp i samband med den första VFU:n har man ordnat så att de nya studenterna träffar äldre studenter för frågor och erfarenhetsutbyte. En annan åtgärd är att lärosätet använder "Supplemental instruction" (SI) på kurser som uppfattas som svåra av studenterna, och enligt intervjuerna gällde detta åtminstone en matematikkurs. Eleverna uppskattar satsningen på SI, enligt en utvärdering.

Under intervjuerna nämndes specifikt matematikstöd en gång per vecka. En del studenter har problem med skrivandet, vilket enligt intervjuerna hämmar deras lärande i matematik. För att i någon mån avhjälpa detta används kamratrespons och skrivarstuga.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Självvärderingen nämner inget specifikt om studentperspektiv i relation till matematik, men enligt intervjuerna har man höjt svarsfrekvensen på kursvärderingarna genom att ha särskilda träffar i slutet av kurserna. Dessutom framkom att studenternas synpunkter har lett till förändringar, men det framgick inte vilka.

En del av det som beskrivs i självvärderingen handlar om vad Studentkåren gör och ansvarar för. Det är viktigt att studenterna kan påverka genom kåren, men lärosätet måste dessutom ha egna rutiner och kan inte lämna över sitt ansvar till kåren. Studenterna är representerade i alla beredande och beslutande organ och deras synpunkter tas tillvara. Förändringar som initierats av studenternas synpunkter förs in i studieguiderna.

Lärosätet gör kurs- och programutvärderingar och resultaten publiceras på webbplatsen. Synpunkter tas omhand av lärare och följs upp i programnämnden. I de sammanställda kursrapporterna finns förslag på åtgärder och resultaten kommuniceras till studenterna i den kommande kursen. Sedan höstterminen 2018 finns en systematisk kursutvärderingsprocess i fakultetens kvalitetssäkringssystem. I självvärderingen nämns också en UVK-kurs som kommer att ändras efter kritik från studenterna, men det står inget om matematikkurser. Under intervjuerna sas att det nuvarande VFU-upplägget, med en vecka första terminen, fyra den andra och åtta i slutet av utbildningen, har tillkommit efter synpunkter från studenterna, men det gäller inte specifikt matematiklärarutbildningen.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

När det gäller arbetsliv och samverkan i relation till matematiken lyfter lärosätet i självvärderingen att yrkesverksamma lärare på olika sätt deltar i lärarutbildningen. Bland annat bjuds de in vid terminsstarten för att inspirera studenterna, och de deltar i projekt för att knyta examensarbetena till utvecklingsbehov som enskilda skolor kan ha.

Utbildningen samverkar med de skolor där studenterna genomför sin VFU och sina fältstudier, vilket är relevant för professionen. Särskilt yrkesskickliga lärare från fältet deltar också i kurser och ger på så sätt studenterna perspektiv som förbereder dem för yrket. Flera av de ordinarie lärarna på matematikkurserna är själva ämneslärare i matematik, vilket ger möjlighet till professionsrelaterade inslag.

Ett intressant inslag är lärosätets International Week där internationella föreläsare medverkar. Ämneslärarutbildningen har ett utbytesprojekt med en lärarutbildning i Bhutan, i vilket både lärare och studenter kan delta.

Bedömargruppen anser att den del av målet som rör relevant samverkan med det omgivande samhället uppnås. Enligt självvärderingen anser lärosätet att utbildningen förbereder studenten för förändringar i arbetslivet, och att studenten vid examen har kunskaper och kompetenser som är användbara inom både skolväsendet och arbetslivet. Bedömargruppen instämmer i denna ståndpunkt då lärosätet har visat exempel på hur man arbetar med digitala verktyg och programmering.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Bedömargruppen menar att den vetenskapliga kompetensen, i synnerhet i matematik, inte är tillräcklig eftersom det inte finns någon lärare med doktorsexamen i ämnet. Inom matematikdidaktik är situationen bättre, men inte tillräckligt bra, och lärosätet rekommenderas att förstärka den. Utbildningen har en tydlig professionsanknytning, vilket är positivt.

Bedömargruppen menar att den vetenskapliga miljön har brister när det gäller både matematik och matematikdidaktik. För professionsinriktning är miljön tillfredsställande. Bedömargruppen rekommenderar att forskningsanknytningen stärks, exempelvis genom att studenternas självständiga arbeten knyts till pågående forskning.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls inte. Matematik och matematikdidaktik läses tillsammans i kurserna, och ett bra exempel är

att lärosätet strävar efter att det matematiska stoffet hela tiden ska didaktiseras. Det är positivt att studenterna redan i den första matematikkursen möter didaktiska och metodiska läraktiviteter. Enligt bedömargruppen måste dock lärosätet säkerställa att matematiken inte ligger på en för låg nivå. Lärosätet måste också säkerställa att studenterna får fördjupade kunskaper inom någon del av det matematiska ämnesområdet. Detta är ett viktigt utvecklingsområde, liksom att tydligare knyta de självständiga arbetena till ämnet och säkra kvaliteten i dem. Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppnås inte enligt bedömargruppen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa metoder behandlas systematiskt och det finns en progression i kurserna. Det finns en också progression i utbildningen med aktiviteter i vilka studenterna kritiskt och självständigt tillvaratar, systematiserar och reflekterar över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat. Kvantitativa metoder är dock ett utvecklingsområde, och dessutom bör examinationen av de självständiga arbetena kvalitetssäkras. Bedömningen är att lärosätet uppnår målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Målet behandlas i flera av kurserna och studenterna arbetar med aktiviteter som innebär att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat i en progression genom ML2, 3 och 5 samt i det självständiga arbetet och examensarbetet. De analyserar och reflekterar över till exempel empiriskt material som studenterna har samlat in genom intervjuer och samtal med verksamma lärare. Dock bör lärosätet reflektera över den del av målet som gäller kunskapsutveckling inom ämne och ämnesområden.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Studenterna får tidigt i utbildningen möta både didaktiska och metodiska läraktiviteter, exempelvis i ML1. De didaktiska och metodiska inslagen fortsätter i utbildningen, till exempel i form av krav på att använda digitala hjälpmedel vid examinationer. Metodikinslag finns enligt intervjun i alla kurser som förberedelse inför VFU:n. Självvärderingen tar upp professionsspråk, ämnesspecifikt språk, didaktiskt och ämnesdidaktiskt språk och metodiskt språk samt första- och andraspråksinläring

Målet om att utveckla undervisningen och den pedagogiska verksamheten, i syfte att stimulera varje elevs lärande, uppnås enligt bedömargruppen, men tolkningen av "varje elev" får inte begränsas till elever som behöver särskilt stöd. Den måste innefatta även elever som snabbt når upp till kunskapsmålen. Det finns en progression och genomtänkt struktur i kursernas innehåll, på så sätt att studenten redan i den första matematikkursen ML1 ska planera och utvärdera en laborativ lärandeaktivitet. I ML2 finns grundläggande didaktiska mål om att bedöma, lektionsplanera och utvärdera den egna undervisningen. Detta fördjupas sedan i ML5, då studenten förväntas fördjupa sina resonemang och koppla dem till ämnesdidaktisk forskning.

Ett utvecklingsområde är jämställdhetsperspektivet i relation till matematikämnet. Matematiken anses vara ett manligt kodat ämne och det är viktigt att studenterna får möjligheter att utveckla förmågan att undervisa på ett jämställt sätt. Det är dock mycket positivt att lärosätet på en övergripande nivå har

en mycket genomtänkt och systematisk syn på jämställdhet, men den behöver alltså nå ner till och genomsyra även undervisningen i ämnen och ämnesdidaktik.

Lärosätet har ett omfattande och systematiskt system för kvalitetssäkring. Kurs- och programutvärderingar tas på allvar, vilket bland annat framgår av att den nuvarande utbildningsstrukturen delvis är ett resultat av studentutvärderingar. Studenterna har också representation i beredande och beslutande organ.

Självvärderingen kopplar målet till matematikämnet genom befintliga matematikverkstäder. Programnämnden analyserar statistik över genomströmning och prestationsgrad samt föreslår åtgärder som följs upp i lärarlag och VFU-organisation. För att minska antalet avhopp i samband med den första VFU:n har man ordnat så att de nya studenterna träffar äldre studenter för frågor och erfarenhetsutbyte.

Självvärderingen nämner inget specifikt om studentperspektiv i relation till matematik, men enligt intervjuerna har man höjt svarsfrekvensen på kursvärderingarna genom att ha särskilda träffar i slutet av kurserna. Dessutom framkom att studenternas synpunkter har lett till förändringar, men det framgick inte vilka. En del av det som beskrivs i självvärderingen handlar om vad Studentkåren gör och ansvarar för. Det är viktigt att studenterna kan påverka genom kåren, men lärosätet måste dessutom ha egna rutiner och kan inte lämna över sitt ansvar till kåren. Studenterna är representerade i alla beredande och beslutande organ och deras synpunkter tas tillvara. Förändringar som initierats av studenternas synpunkter förs in i studieguiderna.

Bedömargruppen anser att den del av målet som rör relevant samverkan med det omgivande samhället uppnås. Enligt självvärderingen anser lärosätet att utbildningen förbereder studenten för förändringar i arbetslivet, och att studenten vid examen har kunskaper och kompetenser som är användbara inom både skolväsendet och arbetslivet.

Lärosäte: Malmö universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik.

Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara inte tillfredsställande.

Lärosätets personal har tillfredsställande vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens inom den utbildningsvetenskapliga kärnan. Lärarna erbjuder kompetensutveckling inom pedagogisk, ämnesmässig och professionsrelaterad utbildning, vilket bedömargruppen ser positivt på. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att omsätta sina planer med rekryteringar inom området för att säkerställa kompetens på lång sikt. Bedömargruppen menar dock att den vetenskapliga kompetensen, i synnerhet i matematik, inte är tillräcklig eftersom det inte finns någon lärare med doktorsexamen i ämnet. Inom matematikdidaktik är situationen bättre, men inte tillräckligt bra, och lärosätet rekommenderas att förstärka den. Utbildningen har en tydlig professionsanknytning, vilket är positivt.

Inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) finns det en vetenskaplig miljö som forskar inom olika forskningsnätverk och forskningsprogram. Lärosätet har ett pågående utvecklingsarbete för att förstärka forskningsanknytningen. Bedömargruppen vill rekommendera lärosätet att tydliggöra UVK som huvudområde inom den vetenskapliga forskningen. Gällande professionsrelaterad kompetens bedöms den som tillfredsställande, vilket stöds av ett upparbetat samarbete med partnerskolorna. Sambandet mellan forskning och utbildning finns i dag, men bör stärkas ytterligare. Bedömargruppen menar dock att den vetenskapliga miljön har brister när det gäller både matematik och matematikdidaktik. För professionsinriktning är miljön tillfredsställande. Bedömargruppen rekommenderar att forskningsanknytningen stärks exempelvis genom att studenternas självständiga arbeten knyts till pågående forskning

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls inte. Matematik och matematikdidaktik läses tillsammans i kurserna, och ett bra exempel är att lärosätet strävar efter att det matematiska stoffet hela tiden ska didaktiseras. Det är positivt att studenterna redan i den första matematikkursen möter didaktiska och metodiska läraktiviteter. Enligt bedömargruppen måste dock lärosätet säkerställa att matematiken inte ligger på en för låg nivå. Lärosätet måste också säkerställa att studenterna får väsentligt fördjupade kunskaper inom någon del av det matematiska ämnesområdet. Detta är ett viktigt utvecklingsområde, liksom att tydligare knyta de självständiga arbetena till ämnet och säkra kvaliteten i dem. Eftersom bristerna inom inriktningen matematik är omfattande anser bedömargruppen att utbildningen i sin helhet inte möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Målet berörs inom UVK-kurserna som lärandemål. Det finns en progression inom UVK-kurserna kopplat till lärandemål, läraktiviteter och examination, vilket

utvecklar studenternas kunskap för måluppfyllelse. Bedömargruppen har noterat att det förekommer ett smalt fokus på forskningsmetoder, och bedömer därför att det är ett utvecklingsområde. Vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa metoder behandlas systematiskt inom inriktningen matematik och det finns en progression i kurserna. Det finns en också progression i utbildningen med aktiviteter i vilka studenterna kritiskt och självständigt tillvaratar, systematiserar och reflekterar över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat. Kvantitativa metoder är dock ett utvecklingsområde, och dessutom bör examinationen av de självständiga arbetena kvalitetssäkras. Bedömningen är att lärosätet uppnår målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att kritiskt och självständigt ta tillvara och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Det finns en progression inom UVK, där studenterna ska systematisera och reflektera, och kravet ökar under följande UVK-kurser. Lärosätet har som ambition att det självständiga arbetet ska bidra till måluppfyllelse, men i nuläget är det övriga examinationsuppgifter som skriftliga analyser och seminarier som ligger till grund för säkerställandet av måluppfyllelsen. Målet behandlas i flera av kurserna inom inriktningen matematik och studenterna arbetar med aktiviteter som innebär att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat i en progression genom ML2, 3 och 5 samt i det självständiga arbetet och examensarbetet. De analyserar och reflekterar över till exempel empiriskt material som studenterna har samlat in genom intervjuer och samtal med verksamma lärare. Dock bör lärosätet reflektera över den del av målet som gäller kunskapsutveckling inom ämne och ämnesområden. Trots svagheter som finns inom inriktningen matematik anser bedömargruppen att lärosätet har visat att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet pekar på trepartssamtalet som en viktig del i säkerställandet av måluppfyllelse. VFU-kurserna utformas individuellt för att studenten ska nå måluppfyllelse genom kurserna, vilket bedömargruppen ser positivt på. Bedömargruppen menar samtidigt att lärosätet behöver säkerställa att studenterna examineras i samtliga ämnen under sin VFU. Bedömargruppen menar också att lärosätet behöver undersöka möjligheten att förlägga VFU vid en tidpunkt som gynnar studenternas tillämpning av sina ämneskunskaper. Studenterna får tidigt inom inriktningen matematik möta både didaktiska och metodiska läraktiviteter, exempelvis i ML1. De didaktiska och metodiska inslagen fortsätter i utbildningen, till exempel i form av krav på att använda digitala hjälpmedel vid examinationer. Metodikinslag finns enligt intervjun i alla kurser som förberedelse inför VFU:n. Självvärderingen tar upp professionsspråk, ämnesspecifikt språk, didaktiskt och ämnesdidaktiskt språk och metodiskt språk samt första- och andraspråksinlärning. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet hänvisar måluppfyllelsen till lärandemålen i UVK-kurser där studenterna bland annat ska kunna visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra bland annat utveckla undervisning genom till exempel analys av en utvärdering. Måluppfyllelsen säkerställs till stor del genom muntliga redovisningar, men även här spelar trepartssamtalet en stor roll. I en specialpedagogisk kurs sker en koppling till studentens ämne, för att på bästa sätt kunna stimulera

varje elevs lärande och utveckling. Tolkningen av "varje elev" får inte begränsas till elever som behöver särskilt stöd i hänsyn till undervisningsämnet matematik. Den måste innefatta även elever som snabbt når upp till kunskapsmålen. Det finns en progression och genomtänkt struktur i kursernas innehåll, på så sätt att studenten redan i den första matematikkursen ML1 ska planera och utvärdera en laborativ lärandeaktivitet. I ML2 finns grundläggande didaktiska mål om att bedöma, lektionsplanera och utvärdera den egna undervisningen. Detta fördjupas sedan i ML5, då studenten förväntas fördjupa sina resonemang och koppla dem till ämnesdidaktisk forskning. Bedömggruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Bedömggruppen finner utformningen och arbetssätten för att säkerställa examensmålet som väl organiserat. Arbetet med att uppnå målet inriktas enligt självvärderingen till stor del mot att studenternas förmåga att göra bedömningar fördjupas, utifrån vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter. Utifrån studier av skolans uppdrag, styrning och organisation ges exemplet där studenten problematiserar ett etiskt dilemma inom ramen för ett grupparbete. Målet tas upp i flera av matematik-kurserna. Mänskliga rättigheter när det gäller genus och identitet diskuteras i ML1. Studenten ska då utforma förslag på "inkluderande lärande för matematikundervisning" och motivera sina val "utifrån relevanta ämnesdidaktiska, metodiska, vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna samt hållbar utveckling". Bedömggruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Jämställdhetsperspektivet ingår i flera av programmets kurser. Perspektivet examineras muntligt och skriftligt. Bedömggruppen anser att perspektivet är väl förankrat i utbildningen innehåll. Lärosätet har en plan för att verka för att perspektivet behandlas systematiskt, vilket bedömggruppen ser positivt på. Ett utvecklingsområde är jämställdhetsperspektivet i relation till matematikämnet. Matematiken anses vara ett manligt kodat ämne och det är viktigt att studenterna får möjligheter att utveckla förmågan att undervisa på ett jämställt sätt. Det är dock mycket positivt att lärosätet på en övergripande nivå har en mycket genomtänkt och systematisk syn på jämställdhet, men den behöver alltså nå ner till och genomsyra även undervisningen i ämnen och ämnesdidaktik.

Det finns ett kvalitetssäkringssystem på fakultetsnivå som inbegriper principer om utformning, genomförande och examination, studentinflytande och samverkan med externa partner samt jämställdhet. Det framgår att kursvärderingar görs i anslutning till varje kurs och information om värderingen kommer upp på webbplatsen för programmet. Vid intervjuerna framkommer att kursutvärderingarna är levande dokument som används i kvalitetsförbättrande syfte.

Lärosätet har även genomfört telefonintervjuer med studenter som avbrutit utbildningen. I kurser som uppfattas som särskilt svåra organiseras stöd enligt en särskilt utarbetad stödmodell och studenter som inte har klarat studierna i de inledande kurserna följs upp. Tillgång till skrivverkstad och matematikverkstad finns vid behov för studenter, och det är dit studenter hänvisas som fångas upp genom Early Alert. Självvärderingen kopplar bedömningsgrunden till matematikämnet genom befintliga matematikverkstäder. Programnämnden analyserar statistik över genomströmning och prestationsgrad samt föreslår åtgärder som följs upp i lärarlag och VFU-organisation. För att minska antalet avhopp i samband med den första VFU:n har man ordnat så att de nya studenterna träffar äldre studenter för frågor och erfarenhetsutbyte.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Lärosätet har enligt självvärderingen en policy för studentinflytande som vägleder arbetet inom ämneslärarprogrammet. Ett samarbete med studentkåren bedrivs för att informera och engagera studenter samt sprida kunskap om vilka möjligheter till inflytande över utbildningen som finns. Lärosätet tar också enligt självvärderingen ett aktivt ansvar för att få fler studenter att engagera sig, eftersom det har visat sig att många studenter inte vetat om hur de kan utöva inflytande över sin utbildning. Denna brist på information framkommer också vid intervjuerna med lärosätets representanter, och därför rekommenderar bedömargruppen starkt en ökad information om hur studenter faktiskt kan påverka sin utbildning inom organisationen. Självvärderingen nämner inget specifikt om studentperspektiv i relation till matematik, men enligt intervjuerna har man höjt svarsfrekvensen på kursvärderingarna genom att ha särskilda träffar i slutet av kurserna.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Aktuella utvecklingsprojekt som redovisas i självvärderingen är medverkan av skickliga yrkeslärare i campuskurser samt att knyta studenternas examensarbeten till skolornas verksamhet. Det anordnas regelbundet arbetsmarknads- och inspirationsdagar enligt vad som framkommer vid självvärderingen. Enligt bedömarna är det i första hand utbildningens samverkan med yrkeslivet inom partnerskolor som förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar**Personal**

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Graden av vetenskaplig kompetens bedöms vara tillfredsställande. Enligt självvärderingen utlystes under våren 2018 medel av fakulteten för att ytterligare stärka forskningsanknytningen i lärarutbildningen genom att låta adjunkter och seniora forskare gemensamt genomföra forskningsprojekt inom sin egen undervisning. 2017 startade den fakultetsfinansierade forskarskolan *Lärande i mångkulturella samhällskontexter*. Lärare i lärarutbildningen fungerar som handledare inom denna forskarskola.

Bedömargruppen ser utifrån lärartabellerna en viss övervikt inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) när det gäller ämnen och ämnesdidaktik, vilket verkar ske på bekostnad av mer generella pedagogiska och didaktiska kunskaper. Ett utvecklingsområde för att ytterligare stärka utbildningens kvalitet vore därför enligt bedömargruppen att öka andelen av forskare med sin huvudsakliga kompetens inom ämnena pedagogik och didaktik inom UVK.

Graden av professionsinriktad och pedagogisk kompetens bedöms vara tillfredsställande. Ett gott exempel bedömargruppen uppmärksammat är det samarbete som finns med partnerskolor inom UVK. Användandet av särskilt yrkesskickliga lärare från partnerskolorna stärker enligt

bedömggruppen tillgången på lärare med aktuell professionserfarenhet. Handledare inom den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) genomgår en handledarutbildning, enligt självvärderingen. För skolor som medverkar som övningskolor är utbildningen obligatorisk, vilket bedömggruppen tycker är ett bra sätt för att garantera kvalitet inom den delen av utbildningen. Bedömggruppen uppfattar också att utbildningen följs upp systematiskt och de flesta av de undervisande lärarna har ämneslärarexamen, vilket bedöms främja utbildningens kvalitet.

Graden av den sammantagna kompetensen på kort och lång sikt bedöms som tillfredsställande. Inom den kompetensutveckling som erbjuds inom lärosätet ryms bland annat pedagogisk, ämnesmässig och professionsrelaterad utbildning. Medieverkstaden fungerar som stöd för lärarnas pedagogiska utveckling av digitala former för lärande, och särskilda satsningar på kompetensutveckling genomförs utifrån behov.

Bedömggruppen anser att alla dessa satsningar är bra strategier för att säkerställa lärarnas möjligheter att utvecklas inom sina lärarroller.

Trots kommande omfördelningar av disputerad personal mellan de olika lärarprogrammen och redan gjorda rekryteringar, har behov av ytterligare rekryteringar identifierats som en konsekvens av pensionsavgångar och en ökande andel forskande personal. Sammanlagt tio rekryteringar inom området pedagogik och utbildningsvetenskap är planerade, vilket enligt bedömggruppen är positivt för att säkerställa kvaliteten och för att ytterligare stärka de mer allmänna pedagogiska och didaktiska inslagen inom UVK.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet ger flera exempel på flervetenskapliga och praxisnära vetenskapsområden med forskningsmiljöer inom utbildningsvetenskap. Lärarna forskar, deltar i olika forskningsnätverk och forskningsprogram. Bedömggruppen ser det som positivt att lärosätet sedan 2016 bedriver ett utvecklingsarbete för att förstärka forskningsanknytningen i utbildningen med stöd av en professor i utbildningsvetenskap. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att i det arbetet öka medverkan från forskare från det pedagogiska och didaktiska kunskapsområdet inom UVK, eftersom det finns en viss obalans gentemot stora inslag av ämnesdidaktiker inom UVK.

Bedömggruppen uppfattar att det finns ett tydligt fokus på en professionsinriktad miljö vid lärosätet, vilket ytterligare stöds av att det finns ett väl utarbetat samarbete med partnerskolorna. Dessutom undervisar adjunkter med insikt i den pågående skolverksamheten vid utbildningen. Sammantaget bidrar detta till att utbildningen präglas av en tydlig koppling till professionen. Upplägget på utbildningen ger studenterna goda förutsättningar att utveckla en professionell identitet, ämnes- och ämnesdidaktisk kunskap, ett demokratiskt ledarskap och en förmåga att medverka till skolutveckling, enligt bedömggruppen. Studenterna har sin huvudsakliga placering under den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) på samma partnerskola, vilket enligt självvärderingen bland annat underlättar fördjupningar i professionsutvecklingen.

Det finns enligt bedömargruppen ett nära samband mellan forskning och utbildning vid lärosätet. Men bedömargruppen bedömer ändå att det sambandet ytterligare bör förstärkas genom att tydligare informera studenterna om hur sambandet rent konkret kommer till uttryck.

Ett kollegialt samarbete i lärarlag och med partnerskolor ger enligt bedömargruppen goda förutsättningar för en utbildning som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Självvärderingen och intervjuerna ger exempel på läraktiviteter där studenterna tillägnar sig förmågan att analysera undervisning på vetenskaplig grund. Lärosätet har också startat forskarskolan *Lärande i mångkulturella samhällskontexter* vilket bedömargruppen anser har positiv betydelse för utbildningen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Enligt självvärderingen berörs målet i kurserna I, II och IV inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). I den integrerade UVK:n i programmets samtliga förstaämnen är ett lärandemål att "kritiskt diskutera relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för lärarprofessionen". Detta borgar enligt bedömarna för att studenterna får förståelse om detta. Bedömargruppen bedömer att det finns progression mellan UVK-kurserna, lärandemål, läraktiviteter och examination, vilket stödjer studenternas utveckling av kunskap för att nå målet. UVK-kurserna har enligt lärosätet reviderats under 2017 och 2018 för att stärka forskningsanknytningen och förtydliga kopplingen till examensmålen. Självvärderingen ger flera exempel på kopplingen mellan lärandemål och examinationsformer. Bedömargruppen finner därför att lärosätet når måluppfyllelse.

Lärosätet uttrycker i självvärderingen att för liten vikt läggs på forskningsmetoder, vilket särskilt i relation till att lärosätet uppmärksammar kvantitativ metod som ett utvecklingsområde.

Bedömargruppen delar lärosätets uppfattning att ett större fokus på forskningsmetoder, särskilt kvantitativ metod, är ett utvecklingsområde inom UVK.

Ytterligare ett utvecklingsområde enligt lärosätet är att ge stöd och struktur åt studenternas lärande. Bedömargruppen instämmer i det. Under intervjuerna framkom att ett annat sätt att stödja är att stärka studenternas metodologiska förståelse och metodkunskap där vetenskapsteori och kvantitativa metoder får större fokus. Lärosätet har infört kursen *Vetenskap och beprövad erfarenhet*, vilket bedömargruppen anser visar att lärosätet har en strävan att vid behov vidta åtgärder.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter*

samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

Progressionen inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) beskrivs i självvärderingen. I den första UVK-kursen *Pedagogisk ledarskap, sociala relationer och konflikthantering* ska studenten kunna lyfta samband, systematisera och reflektera på en grundläggande nivå. Kraven på att visa ett kritiskt förhållningssätt och självständighet ökar med följande UVK-kurser.

Genom ett nära samarbete mellan den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), UVK och ämnesstudierna samt försöksverksamheten med partnerskolor pågår ett arbete för att det självständiga arbetet ska kunna bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämne, ämnesområde och ämnesdidaktik. En av examinationsuppgifterna är en skriftlig analys av en filmad undervisningssekvens. Analysen ska underbyggas med relevant teori hämtad från kurslitteraturen, vilken bearbetas i föreläsningar och seminarier.

I kurs II, *Skola, värdegrund och samhälle/Skolans organisation och värdering*, ska studenterna samla in lokala styrdokument på partnerskolan, för en analys som ska bli grunden för slutsatser om verksamheten. Studenterna bearbetar och systematiserar materialet i seminarier och examineras med en skriftlig analys av skolverksamheten. För betyget godkänd krävs att analysen relaterar till nationella styrdokument och sätts in i ett internationellt och historiskt sammanhang. Enligt bedömggruppen finns det goda möjligheter för studenterna att inom UVK uppfylla målets samtliga delar tack vare utbildningens upplägg och tydliga fokus på progression.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

VFU-kurserna utformas individuellt för att anpassas till den enskilda studentens yrkesutveckling. VFU-handledaren tar ansvar för att i samråd med lärosätet lägga upp kursen utifrån studenternas starka och svaga sidor i relation till kursens lärandemål och utifrån den bedömning av studenterna som gjorts i tidigare kurs. Studenterna ska genomföra VFU i samtliga ämnen, men examineras i sitt förstaämne. Bedömggruppen anser utifrån intervjuerna att lärosätet uppfyller ambitionen om att studenterna examineras i sitt förstaämne. När det gäller studenternas möjligheter att genomföra VFU i sina samtliga ämnen framkommer däremot motstridiga uppgifter. Att bättre tillhandahålla studenternas möjlighet att få träning inom fler av sina ämnen är därför ett viktigt utvecklingsområde.

Enligt bedömggruppen är det en styrka att handledaren vid partnerskolan följer studenten under hela utbildningstiden. Trepårtssamtalet med handledaren, studenten och den ansvariga läraren vid lärosätet är en nyckelfunktion som utpekats med stöd i den interna skriften *På väg mot läraryrket*. Skriften beskriver kursernas lärandemål och kvalitetsnivåer som handledaren och ansvarig lärare vid lärosätet bedömer när det gäller ämneskunskaper och ämnesdidaktisk kompetens. Kvalitetsnivåerna, som uttrycks i både text och matris, är kriterier för bedömning.

Studenten ska under trepartssamtalet kunna motivera och exemplifiera sitt undervisningsupplägg och sin metodik utifrån lärandeteorier och ämnesdidaktiska teorier och begrepp. Successivt ska

studenten sedan bland annat koppla sin undervisning till elever med olika och särskilda behov, till elever med annat förstaspråk, till elevers tidigare kunskaper, vara lyhörd och flexibel i undervisningssituationer, uppvisa en bred repertoar av metoder och arbetsformer och skapa en flerstämmig lärandemiljö

I självvärderingen redogörs hur målet uppfylls i utbildningens VFU-kurser, och i beskrivningen av VFU-kursernas innehåll syns en tydlig progression enligt bedömargruppen. Kravet att undervisningen ska vara vetenskapligt underbyggd är en genomgående tråd i självvärderingen. Höga krav ställs på studenternas ämneskunskaper samt deras teoretiskt förankrade didaktiska och ämnesdidaktiska bedömningar. Bedömargruppen anser att betoningen på goda ämneskunskaper, kravet på att kunna ge kvalitativ respons och bedömning samt utvecklingen av flerstämmiga lärmiljöer förtjänar särskild uppmärksamhet som goda exempel i utbildningen.

Däremot finner bedömargruppen att det utifrån intervjuerna är av stor vikt att förbättra rutinerna för att säkerställa att studenterna under sin VFU får möjlighet att undervisa i nivå med de ämneskunskaper de har fått inom utbildningen. Var i utbildningen VFU läggs in påverkar den möjligheten, och därför rekommenderar bedömargruppen att ett sådant arbete påbörjas. Målet med ett sådant arbete skulle vara att bättre anpassa graden av studenternas ämneskunskaper till de kurser som studenterna kommer att undervisa i under sin VFU.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

I kursen *Lärande, bedömning och utvärdering*, ska studenterna kunna presentera och analysera en utvärdering och värdera dess möjligheter och begränsningar. Kursen examineras muntligt i samarbete med andra studenter med krav på beskrivning och analys av den valda utvärderingen samt en diskussion om utvärderingens möjligheter och begränsningar.

Kurs IV, *Specialpedagogiska perspektiv på utveckling och lärande*, behandlar utvärdering och utveckling av lärandesituationer för varje elevs lärande och utveckling. Som ett gott exempel kan bedömargruppen notera att den eventuella kopplingen mellan läs- och skrivsvårigheter respektive matematiksvårigheter och lärande på ett andraspråk behandlas i den här kursen. Kursen examineras dels muntligt genom att studenten redovisar en pedagogisk utredning som presenteras i ett seminarium, dels skriftligt genom en individuell text. Den pedagogiska utredningen kommer enligt självvärderingen att ersättas med en kartläggning, något som bedömargruppen ser positivt på.

Även två VFU-kurser, II/III och sista UVK-kursen, nämns som särskilt relevanta för måluppfyllelse. Kurserna behandlar analys- och reflektionsförmåga samt kommunikativt och demokratiskt ledarskap. Under de här VFU-kurserna ska studenterna på olika sätt visa sin förmåga. Några exempel på detta är att studenterna förväntas använda ett professionellt språk om lärande och utveckling, vilket bedömargruppen vill framhålla som ett gott exempel. Studenterna ska också kunna hantera oförutsägbara situationer, med utgångspunkt i vetenskapliga perspektiv och utifrån egna erfarenheter redogöra för hur den egna undervisningen kan utvecklas samt dra slutsatser om mönster i verksamheten.

Utvärdering av undervisning behandlas i UVK-kurs III där studenterna ska kunna presentera en lokal, nationell eller internationell utvärdering utifrån dess betydelse för den lokala skolnivån.

Examinationen sker genom muntliga posterpresentationer. Bedömargruppen finner den generella utformningen av progressionsprocessen som god. Men bedömarna vill uppmärksamma att flera av de examinerande momenten bara redovisas muntligt. Därför bör lärosätet se över genomförandet av examinationerna för att bättre kunna säkerställa resultatet av progressionen.

Redovisningen av VFU sker enligt självvärderingen på samma sätt som för det föregående examensmålet, genom trepartssamtal efter bedömningskriterier som finns i skriften *På väg mot läraryrket*. I trepartssamtalet ska studenterna använda andras beprövade erfarenhet för att formulera slutsatser om hur den egna undervisningen ska kunna utvecklas. Studenterna sätter i detta samtal den egna undervisningen i relation till teoretiska perspektiv och styrdokument samt granskar kritiskt alternativa tillvägagångssätt för sin fortsatta undervisning.

I den sista VFU-kursen krävs att studenterna med hög grad av självständighet identifierar vad som behöver utvecklas i den egna undervisningen, för att eleverna ska få förutsättning att lära och utvecklas i en trygg och utvecklande läromiljö. Strategier baserade på vetenskaplig grund och ett prövande förhållningssätt blir utgångspunkt i utvärderande samtal om den egna undervisningen. Genom kursens gång visar studenterna förmåga att föra konstruktiva samtal om den pedagogiska verksamheten med skolans aktörer. Studenten använder handledaren och andra lärare som samtalspartner för att utvärdera och utveckla sin undervisning och tar aktivt del av arbetslagets löpande arbete. Ovanstående förfarande anser bedömargruppen är ett tillfredsställande sätt att arbeta mot målpuppfyllelse.

I trepartssamtalet visar studenterna förmåga att utvärdera och utveckla sin undervisning och pedagogisk verksamhet genom att ställa upp hypoteser om konsekvenser av olika ageranden, samt förklara och motivera sina val och överväganden med stöd i andras systematiserade erfarenheter. Bedömargruppen finner metoden att organisera utbildningen för att uppnå målet som välmotiverat och välfungerande i strävan mot en progression i studenternas lärande. Enligt bedömargruppen är ett utvecklingsområde i relation till målet att de flesta av examinationerna baserar sig på muntliga redovisningsformer. Lärosätet bör särskilt förbättra förutsättningarna för skriftlig dokumentation, för att bättre underlätta och säkerställa de enskilda studenternas möjligheter till progression.

Målpuppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Arbetet med att uppnå målet inriktas enligt självvärderingen till stor del mot att studenternas förmåga att göra bedömningar fördjupas, utifrån vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter. Utifrån studier av skolans uppdrag, styrning och organisation ges exemplet där studenterna problematiserar ett etiskt dilemma inom ramen för ett grupparbete. Det etiska dilemmat presenteras och diskuteras i ett seminarium där studenternas förmåga att värdera examineras. Grupparbetet följs av en individuellt skriven analys, där skolans organisation och värdegrund ska genomlysas i relation till de grundläggande demokratiska rättigheterna samt till maktordningar som genus, klass och etnicitet.

För godkänt resultat krävs bland annat att sambandet mellan skolans värdegrund och de grundläggande demokratiska och mänskliga rättigheterna samt till maktordningar som genus, klass och etnicitet diskuteras med stöd av teorier. Bedömargruppen finner utformningen och arbetssättet för att säkerställa måluppfyllelse som väl organiserat, vilket borgar för en undervisning av hög kvalitet. I relation till examensmålet uppmärksammar samtidigt bedömargruppen vikten av tydliga rutiner för stöd och hjälp till studenter som har svårigheter att nå det specifika examensmålet. Skälet är att de flesta examinationsformerna för att nå målet baserar sig på relativt avancerade förmågor hos den enskilda studenten om att kunna analysera komplexa samband. Bedömargruppen ser därför sådana rutiner för detta examensmål som särskilt viktiga.

Under VFU ska studenterna enligt självvärderingen ta initiativ till att diskutera värdegrundsfrågor och etiska förhållningssätt. I det examinerande seminariet ska studenterna redogöra för hur personliga värderingar, värdegrundsfrågor och etiska överväganden påverkar studenternas undervisning. I den sista VFU-kursen förutsätts att studenterna är medvetna om maktstrukturer och försöker hitta hållbara lösningar.

Bedömargruppen finner dessa intentioner som väl förankrade och välgrundade, men ställer sig undrande till hur utbildningen säkerställer att dessa frågor verkligen tas upp samt dokumenteras under VFU annat än genom de trepartssamtal som genomförs. Bedömargruppen ser därför dokumentation under VFU i relation till detta examensmål som ett utvecklingsområde.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Bedömningsområdet jämställdhet beaktas enligt självvärderingen på flera olika sätt i utbildningen. Exempelvis behandlas frågor om makt och kön under studenternas VFU, och i intervjuerna framkom att jämställdhetsperspektivet är en del av examinationen inför VFU:n. Jämställdhetsperspektivet ingår som bedömargruppen uppfattat det i flera av programmets kurser samt examineras och utvärderas på olika sätt både muntligt och skriftligt, i grupp eller enskilt. Enligt självvärderingen är syftet att studenterna successivt ska öva upp sin förmåga att tillämpa ett genusperspektiv som analysverktyg i sin undervisning. Bedömargruppen bedömer det som ett systematiskt sätt för studenterna att tillföra perspektivet i sin undervisning.

Jämställdhet berörs även i utvärderingar på central nivå genom lärosätets nya kvalitetssäkringssystem. Med ett nytt kvalitetssäkringssystem vill lärosätet verka för att perspektivet behandlas systematiskt, det vill säga att det ska undersökas, analyseras, åtgärdas och följas upp. Som grund för programnämndens arbete har en handlingsplan tagits fram i samarbete med studentkåren.

Lärosätet beskriver följaktligen att jämställdhet är viktigt och att det finns med som perspektiv i flera av UVK-kurserna. Däremot ges det enligt bedömargruppen inga mer konkreta exempel på hur detta diskuteras mellan lärare eller förmedlas till studenter, så att de kan visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv. Fram till hösten 2018 har det inte funnits någon utvecklad systematik för att följa upp jämställdhetsfrågor med relevans för utbildningen. Fakultetens nya kvalitetssäkringssystem kan enligt bedömargruppen bidra till att skapa en

systematik för att undersöka, analysera, åtgärda och följa upp risken för diskriminering och hinder för lika rättigheter och möjligheter utifrån diskrimineringsgrunderna (där kön är en).

Sammantaget anser bedömargruppen att jämställdhetsfrågor är en integrerad del av utbildningen genom att det finns kursmål som svarar mot jämställdhetsperspektivet i de flesta av programmets kurser. Lärosätet framhåller i självvärderingen jämställdhetsarbetet som en styrka som synliggörs och initieras i det utbildningsnära kvalitetsarbetet. Bedömargruppen uppfattar att det finns en god potential i arbetet, som började systematiseras 2018, och att utformningen av perspektivet i utbildningen genom kursmål är godtagbar.

En treårig kompetensförsörjningsplan har upprättats för att säkerställa en adekvat lärarkompetens, och som samspelar med institutionernas verksamhetsplan och budget. Rutinerna som redovisas bedöms av bedömargruppen som relevanta.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

I självvärderingen redogörs för hur en systematisk kvalitetssäkring fungerar på olika nivåer. För lärosätet som helhet finns ett ramverk för kvalitetsarbete, vilket bedömargruppen uppfattar som genomtänkt och adekvat. I det ingår ett kvalitetssäkringssystem på fakultetsnivå som inbegriper principer om utformning, genomförande och examination, studentinflytande och samverkan med externa partner samt jämställdhet. En fakultetsdialog under ledning av dekanen genomförs varje år, där strategier för kompetensförsörjning behandlas.

För ämneslärarprogrammet finns en programnämnd och en programsamordnare med samlande funktion och tydliga uppdrag. Som ett positivt exempel på kvalitetsarbete vill bedömarna framhålla programnämndens utskottsarbete under 2018. Arbetet bedrevs under ledning av en internationell forskare, för att säkerställa det lokala examensmålet om sambandet mellan ämnesspecifikt språk och elevers kunskapsutveckling.

Det framgår att kursvärderingar görs i anslutning till varje kurs och information om värderingen kommer upp på programmets webbplats. Vid intervjuerna framkommer att kursutvärderingarna är levande dokument som används i kvalitetsförbättrande syfte. Lärosätet ger i självvärderingen exempel på att utvärderingar har visat behov av att knyta ett stabilt lärlag till varje kurs.

Lärosätet har också anordnat ett studentforum för att samla upp åsikter från studenterna som ett komplement till kursutvärderingarna som haft låg svarsfrekvens. Enligt självvärderingen följs utbildningsmiljön systematiskt upp i en programnämnd, vilket bedöms som tillfredsställande.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Genom lärosätets analys av genomströmningsstatistik kan bedömargruppen konstatera att avhoppet mestadels sker under det första studieåret, och ofta kopplat till studenter med låga gymnasiebetyg. Lärosätet har även genomfört telefonintervjuer med studenter som avbrutit utbildningen. I kurser som uppfattas som särskilt svåra organiseras stöd enligt en särskilt utarbetad

stödmodell, och studenter som inte klarat studierna i de inledande kurserna följs upp genom att använda en modell kallad *Supplementary Instruction*. Det innebär att studenter med dokumenterade svårigheter med att klara av de inledande kurserna varnas genom ett automatiserat system kallat *Early Alert*.

Tillgång till skrivverkstad och matematikverkstad finns vid behov för studenter och det är dit studenter hänvisas som fångas upp genom Early Alert. Bedömargruppen finner dessa systematiserade rutiner som särskilt goda för att hjälpa studenter och förhindra avhopp. Sammantaget uppfattar bedömarna att lärosätet visar en medvetenhet om vikten av uppföljning för att kunna ge studenterna de verktyg de behöver för att kunna genomföra sin utbildning.

Arbetsuppgifter kopplade till studenternas genomströmning var enligt självvärderingen tidigare utplacerad på flera personer, men har nu sammanfogats i en tjänst. Detta är positivt enligt bedömarna, eftersom målet är att hjälpa studenterna till en mer sammanhållen väg genom utbildningen. Det är enligt självvärderingen programnämnden som analyserar statistik över genomströmning och prestationsgrad samt föreslår åtgärder. För att komma tillrätta med avhopp som sker i samband med den första VFU-kursen ordnas möten mellan nya och äldre studenter. Bedömargruppen finner detta som en god ordning för att hjälpa och stödja studenterna i deras utbildning.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet har enligt självvärderingen en policy för studentinflytande som vägleder arbetet inom ämneslärarprogrammet. I den framkommer det att studenten kan kontakta kurslärare och delta i kursutvärderingar. Studenternas kursutvärderingar och lärarlagens analys sammanställs till en kursrapport, som publiceras i anslutning till kursplanen. Svarsfrekvensen i kursutvärderingarna varierar och är inte alltid så hög, men enligt beslut av dekan ska kursrapporter skrivas ändå. Ett exempel som nämndes under intervjun på en konkret åtgärd till följd av studentinflytande är en förändring av examinationsform.

Andra möjligheter till inflytande som nämns är att vända sig med synpunkter till de studenter som finns representerade i programnämnden, eller att kontakta studentkåren. Ett samarbete med studentkåren bedrivs för att informera och engagera studenter samt sprida kunskap om vilka möjligheter till inflytande över utbildningen som finns. Ett annat samarbete inleds läsåret 2018/19 mellan programnämnden och studentkåren för att organisera ett studentforum som väljer representanter till nämnden. Vid studentklagomål följer fakulteten en handläggningsordning med beslutade rutiner och handlingsplan. Både formativa och summativa kursutvärderingar görs som sedan följs upp på olika sätt, och förslag till åtgärder ges och sammanställs i kursrapporten. I slutet av utbildningen görs en *exitenkät* med 32–44 procents svarsfrekvens. Även en alumnenkät genomförs med två års mellanrum. Bedömargruppen finner rutinerna och policy som väl genomarbetade och adekvata för att möjliggöra studentinflytande.

Studenten har enligt självvärderingen och vad som framkommer vid intervjuerna en möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Lärosätet tar också enligt självvärderingen ett aktivt ansvar i att få fler studenter att engagera sig, eftersom det visat sig att många studenter inte vetat om hur de kan utöva inflytande över sin utbildning. Denna brist på information framkommer också vid intervjuerna med lärosätets representanter, och därför rekommenderar bedömargruppen starkt en ökad information om hur studenter faktiskt kan påverka sin utbildning inom gällande organisation.

Lärosätet ger i självvärderingen exempel på hur de tar ett gemensamt ansvar med studentkåren om att införa rutiner för rekrytering av studentrepresentanter, vilket enligt bedömargruppen visar på att lärosätet värdesätter studentinflytande. Informella samtal under kursernas gång verkar också ske utifrån vad som framkommer vid intervjuerna. Studenternas synpunkter på utbildningen samlas in genom kurs- och programutvärderingar. Resultaten av dem publiceras på webbplatsen.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet ingår enligt självvärderingen ett ramavtal mellan kommunala och fristående skolor och andra lärosäten i regionen. Representanter för de olika intressenterna diskuterar VFU-frågor, praktisk forskning med mera, vilket är en god grund för samverkan inom utbildning enligt bedömargruppen. Aktuella utvecklingsprojekt som redovisas i självvärderingen är medverkan av skickliga yrkeslärare i campuskurser och att knyta studenternas examensarbeten till skolornas verksamhet. Bedömargruppen vill understryka att om lärare från regionens skolor ska engageras i campuskurser, så måste utbildningen säkerställa att den akademiska nivån garanteras

Det anordnas regelbundet arbetsmarknads- och inspirationsdagar, enligt självvärderingen. I första hand är det enligt bedömarerna utbildningens samverkan med yrkeslivet inom partnerskolor som förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv. Kurserna inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) har enligt självvärderingen tre lärandemål som vardera uttrycker krav för utvecklingsområdena: analys- och reflektionsförmåga, ämneskunnande och ämnesdidaktisk kompetens respektive kommunikativt och demokratiskt ledarskap. Dessutom följer ett fjärde mål som innebär att studenterna ska göra en självvärdering av sin professionsutveckling. För varje VFU-kurs finns texter och matriser i skriften *På väg mot läraryrket*, som konkretiserar kursernas lärandemål och bildar underlag för handledning och bedömning av studentens professionsutveckling. Bedömargruppen finner att hanterandet fungerar väl och bidrar positivt till utbildningens kvalitet och bedömer särskilt skriften *På väg mot läraryrket* som ett bra redskap för att rusta studenterna inför arbetslivet.

Studenterna har också kursinslag med föreläsningar i lärosätets varje år återkommande internationella vecka, där internationella föreläsare medverkar enligt självvärderingen. I campusförlagda kurser sker samarbete med det omgivande samhället bland annat genom studiebesök och exkursioner. I kursen inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) *Specialpedagogik, lärande och utveckling* förekommer exempelvis föreläsningar av medarbetare vid

Specialpedagogiska myndigheten. I UVK-kursen *Pedagogiskt ledarskap, sociala relationer och konflikthantering* används en filmad intervju med lärare vid Teacher Education at Makerere University, Uganda. Sammantaget bedöms dessa aktiviteter bidra väl till utbildningens samverkan med det omgivande samhället.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärosätets personal har tillfredsställande vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. Lärarna erbjuds kompetensutveckling inom pedagogisk, ämnesmässig och professionsrelaterad utbildning, vilket bedömargruppen ser positivt på. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att omsätta sina planer med rekryteringar inom området för att säkerställa kompetens på lång sikt.

Inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) finns det en vetenskaplig miljö som forskar inom olika forskningsnätverk och forskningsprogram. Lärosätet har ett pågående utvecklingsarbete för att förstärka forskningsanknytningen. Bedömargruppen vill rekommendera lärosätet att tydliggöra UVK som huvudområde inom den vetenskapliga forskningen. Gällande professionsrelaterad kompetens bedöms den som tillfredsställande, vilket stöds av ett upparbetat samarbete med partnerskolorna. Sambandet mellan forskning och utbildning finns i dag, men bör stärkas ytterligare.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Målet berörs inom UVK-kurserna som lärandemål. Det finns en progression inom UVK-kurserna kopplat till lärandemål, läraktiviteter och examination, vilket utvecklar studenternas kunskap för måluppfyllelse. Bedömargruppen har noterat att det förekommer ett smalt fokus på forskningsmetoder, och bedömer därför att det är ett utvecklingsområde.

Målet om att kritiskt och självständigt ta tillvara och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Det finns en progression inom UVK, där studenterna ska systematisera och reflektera, och kravet ökar under följande UVK-kurser. Lärosätet har som ambition att det självständiga arbetet ska bidra till måluppfyllelse, men i nuläget är det övriga examinationsuppgifter som skriftliga analyser och seminarier som ligger till grund för säkerställandet av måluppfyllelsen.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet pekar på trepartssamtalet som en viktig del i säkerställandet av måluppfyllelse. VFU-kurserna utformas individuellt för att studenten ska nå måluppfyllelse genom kurserna, vilket bedömargruppen ser positivt på. Bedömargruppen menar samtidigt att lärosätet behöver säkerställa att studenterna examineras i samtliga ämnen under sin VFU. Bedömargruppen menar också att lärosätet behöver undersöka möjligheten att förlägga VFU vid en tidpunkt som gynnar studenternas tillämpning av sina ämneskunskaper.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet hänvisar målpuffyllelsen till lärandemålen i UVK-kurser där studenterna bland annat ska kunna visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra bland annat utveckla undervisning genom till exempel analys av en utvärdering. Målpuffyllelsen säkerställs till stor del genom muntliga redovisningar, men även här spelar trepartssamtalet en stor roll. I en specialpedagogisk kurs sker en koppling till studentens ämne, för att på bästa sätt kunna stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Bedömargruppen finner utformningen och arbetssätten för att säkerställa examensmålet som väl organiserat. Arbetet med att uppnå målet inriktas enligt självvärderingen till stor del mot att studenternas förmåga att göra bedömningar fördjupas, utifrån vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter. Utifrån studier av skolans uppdrag, styrning och organisation ges exemplet där studenten problematiserar ett etiskt dilemma inom ramen för ett grupparbete.

Jämställdhetsperspektivet ingår i flera av programmets kurser. Perspektivet examineras muntligt och skriftligt. Bedömargruppen anser att perspektivet är väl förankrat i utbildningen innehåll. Lärosätet har en plan för att verka för att perspektivet behandlas systematiskt, vilket bedömargruppen ser positivt på.

Det finns ett kvalitetssäkringssystem på fakultetsnivå som inbegriper principer om utformning, genomförande och examination, studentinflytande och samverkan med externa partner samt jämställdhet. Det framgår att kursvärderingar görs i anslutning till varje kurs och information om värderingen kommer upp på webbplatsen för programmet. Vid intervjuerna framkommer att kursutvärderingarna är levande dokument som används i kvalitetsförbättrande syfte.

Lärosätet har även genomfört telefonintervjuer med studenter som avbrutit utbildningen. I kurser som uppfattas som särskilt svåra organiseras stöd enligt en särskilt utarbetad stödmodell och studenter som inte har klarat studierna i de inledande kurserna följs upp. Tillgång till skrivverkstad och matematikverkstad finns vid behov för studenter, och det är dit studenter hänvisas som fångas upp genom Early Alert.

Lärosätet har enligt självvärderingen en policy för studentinflytande som vägleder arbetet inom ämneslärarprogrammet. Ett samarbete med studentkåren bedrivs för att informera och engagera studenter samt sprida kunskap om vilka möjligheter till inflytande över utbildningen som finns. Lärosätet tar också enligt självvärderingen ett aktivt ansvar för att få fler studenter att engagera sig, eftersom det har visat sig att många studenter inte vetat om hur de kan utöva inflytande över sin utbildning. Denna brist på information framkommer också vid intervjuerna med lärosätets representanter, och därför rekommenderar bedömargruppen starkt en ökad information om hur studenter faktiskt kan påverka sin utbildning inom organisationen.

Aktuella utvecklingsprojekt som redovisas i självvärderingen är medverkan av skickliga yrkeslärare i campuskurser samt att knyta studenternas examensarbeten till skolornas verksamhet. Det anordnas regelbundet arbetsmarknads- och inspirationsdagar enligt vad som framkommer vid självvärderingen. Enligt bedömnarna är det i första hand utbildningens samverkan med yrkeslivet inom partnerskolor som förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är inte adekvat och står inte i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Lärartabellen redovisar 22 lärare inom matematik och matematikdidaktik, men 9 av dem har slutat eller kommer att sluta under 2019. Vidare är 2 återanställda pensionerade lärare, och de övriga 13 har tillsvidareanställningar. En professor i matematikdidaktik är tjänstledig på 50 procent. En lärare är lektor med doktorsexamen i historia/historiedidaktik, och en annan är lektor med doktorsexamen i pedagogik och ämneslärarexamen i naturvetenskap, men inte matematik. Av de återstående har alla grund- eller ämneslärarexamen med inriktning på matematik eller en kandidatexamen i matematik. Enligt självvärderingen följer lärosätet årligen upp lärarnas kompetens, bland annat vad gäller högskolepedagogisk utbildning. Det är en styrka att lärosätet inom sitt kvalitetssäkringssystem systematiskt genomför uppföljningar av lärarnas kompetens.

Det är bara en lärare som har forskarutbildning (licentiatexamen) i matematik och hen har en tidsbegränsad anställning. Två lärare har doktorsexamen i fysik. Bara professorn i matematikdidaktik har forskarutbildning i matematikdidaktik. En pensionerad lektor har forskarutbildning i matematik och lärande.

Utöver den personal som redovisats i tabellen undervisar gästlärare med särskild spets- eller yrkeskompetens, enligt självvärderingen. Under 2019 beräknar man kunna anställa tre lektorer i matematikdidaktik, och dessutom kommer fem till sju biträdande lektorat att utlysas i UVK och ämnen efter att man kartlagt kompetensbehovet.

Vid intervjun framkom att lärosätet har haft problem med att lektorer i matematikdidaktik har slutat, och man arbetar för att rekrytera nya. Två lektorer har anställts under den senaste tiden. Det framkom också att lärare i matematik från en annan institution tidigare har undervisat inom ämneslärarprogrammet, men att detta av organisatoriska skäl inte har fortsatt.

En styrka är att flera lärare medverkar i vetenskapliga miljöer vid sidan av undervisningen och att några av dem deltar i Skolverkets läs- och matematiklyft. Det ger en tydlig professionsanknytning som är fördelaktig för studenterna.

Bedömgrensgruppens slutsats är att den vetenskapliga kompetensen inte är tillfredsställande inom vare sig matematik eller matematikdidaktik. Det finns en plan för att öka kompetensen i matematikdidaktik, men ingen för matematik. Bedömgrensgruppen anser att detta måste åtgärdas för att säkra kvaliteten i utbildningen. Den professionsrelaterade kompetensen är tillfredsställande eftersom flera lärare har lärarexamen, och även den högskolepedagogiska kompetensen är tillfredsställande.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns inte en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad*

miljö och verksamheten bedrivs inte så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.

En forskningsmiljö inom utbildningsvetenskap vid lärosätet är Naturvetenskapernas och matematikens didaktik, men det enda som nämns i självvärderingen vad gäller forskning inom matematikdidaktik är att professorn i ämnet driver forskningsseminarier på institutionsnivå och att en adjunkt tillsammans med en doktorand och en lektor från Lund driver ett projekt om konsekvenserna av matematiklyftet. Det framgår alltså inte vilken matematikdidaktisk forskning som bedrivs. Självvärderingen tar inte upp något om forskning i matematik eller hur lärosätet överhuvudtaget ser på forskning i själva ämnet. Vid intervjun framkom att forskning i matematik sker vid en annan institution vid lärosätet, och att institutionerna inte samarbetar. Bedömargruppen kan därför inte se att forskningen i matematik kommer lärarstudenterna till del.

Lärarna i matematik och matematikdidaktik lägger 10–30 procent av sin tid på forskning. Många av lärarna har yrkesexamen, enligt lärartabellen och självvärderingen, vilket är positivt för att miljön ska bli professionsinriktad. Samarbetet med övningskolor ger också både studenter och lärare relevant och aktuell yrkes- och professionsmedvetenhet. Självvärderingen tar vidare upp att studenterna har tillgång till aktuell och relevant didaktisk forskning men att ett utvecklingsområde är att öka forskningsanknytningen och ytterligare öka studenternas deltagande i forskningsbaserad verksamhet. Bedömargruppen instämmer i att det är ett utvecklingsområde, men det finns inga konkreta exempel på sådan forskning eller hur det rent praktiskt går till att involvera studenterna i forskningen.

Bedömargruppen menar att den vetenskapliga miljön har brister vad gäller både matematik och matematikdidaktik. För professionsinriktningen är miljön dock tillfredsställande. Det finns inga konkreta exempel på hur sambandet mellan forskning och utbildning ser ut och gestaltas. Bedömargruppen rekommenderar att forskningsanknytningen stärks, exempelvis genom att studenternas självständiga arbeten knyts till pågående forskning. Bedömargruppen rekommenderar även lärosätet att säkerställa att studenterna får ta del av relevanta forskningsresultat i matematik genom ett utökat samarbete mellan institutionerna.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Studenter med inriktning mot gymnasieskolan läser tre kurser utöver dem som studenterna med inriktning mot årskurs 7–9 läser. Kursen *ML7 Matematik och lärande, Linjär algebra, 7,5* högskolepoäng, innehåller grundläggande linjär algebra upp till nivån egenvärden och egenvektorer. Enligt självvärderingen syftar läraaktiviteterna i kursen mestadels till att studenterna ska bli förtrogna med procedurer och standardmetoder. Detta tycks innebära att kursen inte innehåller särskilt mycket matematisk teori.

Det är positivt att studenterna möter digitala hjälpmedel och programmering. Kopplingen till yrkesutövningen är tydlig; programmering syns tydligt och examineras i en av kurserna. Däremot framkommer i självvärderingen inte om studenterna får någon fördjupning inom någon del av matematiken, eller i så fall hur. Bedömaregruppen fick inte heller vid intervjuerna någon klar bild av hur lärosätet har resonerat om denna del av målet.

Kursen *ML8 Matematik och lärande, Fördjupad analys*, 15 högskolepoäng, omfattar grundläggande envariabelanalys fram till och med differentialekvationer. Enligt självvärderingen ska studenten fördjupa sin förståelse av problemlösning i relation till matematisk modellering, och en uppgift är att modellera fallskärmshopp. Att modellering tas upp är positivt, men även för ML8 ger självvärderingen intrycket av att den matematiska teorin inte behandlas med något djup. Kursen tar dessutom upp digitala verktyg i undervisning i gymnasieskolan. Det är positivt, men får inte ske på bekostnad av teori och matematiskt djup. I kursen *ML9 Matematik och lärande: Flervariabelanalys*, 7,5 högskolepoäng, ingår differential- och integralkalkyl för funktioner av flera variabler. Stoffet i kursen är ganska omfattande, men det framgår inte av underlagen om, och i så fall på vilket sätt, man hinner ta upp något utöver procedurer och metoder, i synnerhet matematisk teori. Kurserna ML8 och ML9 omfattar 15 respektive 7,5 högskolepoäng, men den senare förefaller omfatta betydligt mer. Intervjuerna gav inget klart svar på hur det förhåller sig med detta.

Stoffet i kurserna är relevant för ämneslärare i matematik i gymnasieskolan och har den bredd som behövs, men det krävs även djup i form av bevis och matematisk teori för att studenterna ska få en god bild av vad matematik är och av matematikens natur. Lärosätet måste därför se till att även detta tas upp i kurserna. Det framgår inte av självvärderingen hur lärosätet har resonerat om "väsentligt fördjupade kunskaper" inom något område, vare sig i matematik eller i matematikdidaktik. Inte heller vid intervjun fick bedömaregruppen något klart besked om detta. Beskrivningarna av innehållet i kurserna tyder dock på att något djup inte nås i någon av dem. Ett utvecklingsområde är därför att se till att studenterna har möjlighet att nå denna del av målet. Studenterna får insikt i forsknings- och utvecklingsarbete inom matematikdidaktik, men inte inom själva matematiken.

Bara ett av de fyra insända självständiga arbetena synliggör något matematiskt innehåll. Bedömaregruppens slutsats är därför att utbildningen varken möjliggör eller säkerställer att studenterna kan visa de ämneskunskaper som behövs. Lärosätet måste stärka ämnet matematik i både kurser och självständiga arbeten.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Studenterna möter vetenskapsteori i relation till matematikdidaktik och grundläggande kunskapsfilosofiska perspektiv redan i den första kursen *ML1 Matematik och lärande: Att se mönster i matematiken*. Därefter finns en progression genom utbildningen. I *ML2 Matematik och lärande: Algebra, funktioner och problemlösning* examineras ett mål som rör relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i en skriftlig rapport. Bedömaregruppen menar att man uppnår den del av målet som rör vetenskapsteori samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Forskningsmetodik ingår i de kurser som förbereder för det självständiga arbetet på grundnivå, som ska utgöras av en kunskapsöversikt. I *ML5 Matematik och lärande: Diskret matematik och lärande* lär sig studenterna metoder för insamling av data genom intervjuer, observationer och textanalys, det vill säga kvalitativa metoder. I *ML6 Matematik och lärande: Statistiska metoder* finns sedan ett fokus på strategi och design av empiriska kvantitativa undersökningar, och kursen tar dessutom upp hur man hanterar, beskriver och analyserar kvalitativa data. Examinationen är skriftlig.

Bedömggruppen har haft tillgång till fyra självständiga arbeten inom inriktningen mot gymnasieskolan. Två av dem håller god kvalitet och författarna är medvetna om brister i undersökningarna. De visar också medvetenhet om metoder.

Bedömggruppen anser att den del av målet som rör forskningsmetoder uppnås, men att examinationen av de självständiga arbetena bör kvalitetssäkras. Lärosätet skriver också i självvärderingen att kvantitativa metoder är ett utvecklingsområde, vilket visar att man är medveten om att det finns problem. Detta är positivt. Den sammantagna bedömningen är att målet uppnås, men att det finns möjligheter till förbättringar.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Målet behandlas i flera av kurserna och studenterna arbetar med aktiviteter som innebär att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat i en progression genom ML2, 3 och 5 samt i det självständiga arbetet och examensarbetet. De analyserar och reflekterar över till exempel empiriskt material som studenterna har samlat in genom intervjuer och samtal med verksamma lärare. Egna och medstudenters erfarenheter behandlas i loggböcker. Erfarenheterna och det insamlade materialet analyseras med stöd i allmäntdidaktisk och matematikdidaktisk forskning.

Det finns professionskopplingar genom yrkesverksamma lärare som undervisar på utbildningen, och genom avtal med övningskolor (inom den verksamhetsförlagda utbildningen, VFU) om att samverka för att ta fram forskningsfrågor för studenterna. Detta bidrar till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutveckling inom ämnesdidaktik.

Studenterna läser vetenskapliga artiklar under alla kurserna. Målet examineras bland annat genom skriftliga inlämningsuppgifter och muntliga presentationer.

Enligt självvärderingen bidrar studenterna utifrån sin yrkesverksamhet till kunskapsutveckling inom både matematik och matematikdidaktik. Vid intervjun framkom att lärosätet tolkar "kunskapsutveckling inom matematik" som att studenterna fördjupar sin förståelse av ämnet. Bedömggruppen menar att detta inte är vad som avses med "kunskapsutveckling inom ämnen". Inom det akademiska forskningsämnet matematik är det praktiskt taget omöjligt för en student att bidra till kunskapsutveckling, men studenter och lärare kan däremot bidra till kunskapsutvecklingen

inom skolämnet matematik. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att ytterligare reflektera över den delen av målet.

Två av de fyra självständiga arbetena är bra och når upp till nivån för godkänt i relation till målet.

Bedömggruppen anser att utbildningen möjliggör för studenterna att nå upp till målet, men rekommenderar lärosätet att reflektera över hur man tolkar "kunskapsutveckling inom ämnen och ämnesområden". De självständiga arbetenas kvalitet bör säkras ytterligare. Enligt intervjuerna arbetar man med att förstärka studenternas "akademiska litteracitet", vilket är positivt, men även ämnesanknytningen bör stärkas.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Redan i den första kursen *ML1 Matematik och lärande: Att se mönster i matematiken* läser studenterna vetenskapliga didaktiska texter och möter olika perspektiv inom området. De får tidigt i utbildningen möta både didaktiska och metodiska läraktiviteter, exempelvis i ML1 där examinationen är en muntlig presentation i vilken studenten ska skapa och detaljplanera en aktivitet för lärande. Kriterier för godkänt är bland annat att studenten motiverar planen utifrån didaktiska begrepp och modeller samt beskriver aktivitetens potential att utveckla matematiska förmågor. De didaktiska och metodiska inslagen fortsätter i utbildningen, till exempel i form av krav på att använda digitala hjälpmedel vid examinationer. Enligt självvärderingen genomsyras utbildningen i matematik av ett ämnesdidaktiskt förhållningssätt i samtliga matematikkurser. Matematiken knyts till skolans styrdokument och sätt att arbeta med matematik i undervisningen. Detta är mycket positivt för att förbereda studenterna på yrkeslivet.

Metodikinslag finns enligt intervjun i alla kurser som förberedelse inför VFU:n. Självvärderingen tar upp professionsspråk, ämnesspecifikt språk, didaktiskt och ämnesdidaktiskt språk och metodiskt språk samt första- och andraspråksinläring. Alla dessa aspekter är viktiga, men bedömggruppen anser att ett allt för stort fokus på språk leder till att ämnet och ämnesdidaktiken kommer i bakgrunden. Ett positivt inslag är skrivandet av trippelloggar, det vill säga loggar som innehåller mål, genomförande och reflektion. Examinationen sker bland annat i form av seminarier och skriftliga och muntliga reflektioner.

Bedömggruppen menar att målet uppnås, men lärosätet måste säkerställa att ämnet och ämnesdidaktiken inte skymms av ett alltför stort fokus på språk.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Det finns en progression och genomtänkt struktur i kursernas innehåll, på så sätt att studenten redan i den första matematikkursen ML1 ska planera och utvärdera en laborativ lärandeaktivitet. I ML2 finns grundläggande didaktiska mål om att bedöma, lektionsplanera och utvärdera den egna

undervisningen. Detta fördjupas sedan i ML5, då studenten förväntas fördjupa sina resonemang och koppla dem till ämnesdidaktisk forskning. Lärosätet arbetar med att fler yrkesverksamma från partnerskolorna ska vara aktiva i kurserna.

Stora delar av målet måste studenterna nå upp till under VFU:n. Enligt intervjun examineras den av lärosätets VFU-lärare och trepartssamtal används.

Enligt självvärderingen ingår i ML4 att studentens ska lära sig att utveckla och utvärdera lärandesituationer, med fokus på elever som behöver särskilt stöd. Den sista delen av målet, att stimulera varje elevs lärande och utveckling, gäller dock inte bara dessa elever, utan även elever som snabbt når upp till kunskapsmålen. Bedömggruppen menar att även detta måste tas upp i utbildningen.

Bedömggruppens slutsats är att målet uppnås, men att lärosätet bör se till att utbildningen ger studenterna tillräckliga kunskaper för att stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Delar av målet tas upp i flera av ML-kurserna. Mänskliga rättigheter när det gäller genus och identitet diskuteras i ML1. Studenten ska då utforma förslag på "inkluderande lärande för matematikundervisning" och motivera sina val "utifrån relevanta ämnesdidaktiska, metodiska, vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna samt hållbar utveckling". Tyvärr anger självvärderingen inte vad som menas med "inkluderande lärande för matematikundervisning" eller hur studenten i praktiken motiverar sina val. Det är ju ganska många aspekter som hen ska ta hänsyn till. Enligt självvärderingen examineras kunskap om barnkonventionen och hållbar utveckling i ML1, men det framgår inte hur. I ML4 ska studenten granska läromedel och diskutera sina slutsatser utifrån "relevanta styrdokument med grund i mathematical literacy, critical mathematics och etnomatematik utifrån klass, etnicitet och genus".

Trots frågorna anser bedömggruppen att målet uppnås.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärosätet bedriver ett systematiskt jämställdhetsarbete, men självvärderingen nämner inget om jämställdhetsperspektivet i relation till matematikämnet. Vid intervjun framkom dock att det finns ett lärandemål i kursen *ML4 Matematik och lärande: Grundläggande analys* som anknyter till jämställdhet i samband med läroboksanalyser. Dessutom behandlar kursen *ML1 Matematik och lärande: Att se mönster i matematiken* bland annat mänskliga rättigheter i form av genus, och ML4 tar upp normkritiska perspektiv. Bedömggruppen anser trots detta att jämställdhetsperspektivet bör

stärkas i relation till matematik. Studenterna måste få lära sig undervisa i matematik utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Det är positivt att lärosätet har som ambition att säkra en balans mellan män och kvinnor på litteraturlistor, lärare och representanter för lärosätet vid exempelvis mässor.

Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att utveckla arbetet med jämställdhet inom ämnet. Exempelvis skulle lärandemålen kunna innehålla tydligare aspekter av jämställdhet, vilket skulle medföra att studenterna i högre utsträckning kan visa på förmåga att beakta ett jämställdhetsperspektiv i pedagogisk verksamhet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Självvärderingen innehåller inget specifikt om uppföljning i relation till matematikämnet, men en utförlig beskrivning av lärosätets övergripande systematiska system för uppföljning, åtgärder och återkoppling. Institutioner och Nämnden för ämneslärarprogrammet gör uppföljningar; programnämndens utskott säkerställer att examensmålen täcks i progression i kurserna, och det finns en fakultetsövergripande expertgrupp som ska följa upp och utveckla UVK-kurserna. Vidare finns en programsamordnare som bland annat ansvarar för studenternas väg genom programmet, programutvärderingar, sammanställning och analys av kursrapporter och statistik samt uppföljning av jämställdhet.

Utbildningens nuvarande struktur är delvis ett resultat av studenternas synpunkter som framkommit i kursvärderingar, och det är därmed ett resultat av kvalitetsarbetet.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Självvärderingen kopplar målet till matematikämnet genom befintliga matematikverkstäder. Programnämnden analyserar statistik över genomströmning och prestationsgrad samt föreslår åtgärder som följs upp i lärarlag och VFU-organisation. För att minska antalet avhopp i samband med den första VFU:n har man ordnat så att de nya studenterna träffar äldre studenter för frågor och erfarenhetsutbyte. En annan åtgärd är att lärosätet använder "Supplemental instruction" (SI) på kurser som uppfattas som svåra av studenterna, och enligt intervjuerna gällde detta åtminstone en matematikkurs. Eleverna uppskattar satsningen på SI, enligt en utvärdering.

Under intervjun nämndes specifikt matematikstöd en gång per vecka. En del studenter har problem med skrivandet, vilket enligt intervjun hämmar deras lärande i matematik. För att i någon mån avhjälpa detta används kamratrespons och skivastuga.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Självvärderingen nämner inget specifikt om studentperspektiv i relation till matematik, men enligt intervjuerna har man höjt svarsfrekvensen på kursvärderingarna genom att ha särskilda träffar i

slutet av kurserna. Dessutom framkom att studenternas synpunkter har lett till förändringar, men det framgick inte vilka.

En del av det som beskrivs i självvärderingen handlar om vad Studentkåren gör och ansvarar för. Det är viktigt att studenterna kan påverka genom kåren, men lärosätet måste dessutom ha egna rutiner och kan inte lämna över sitt ansvar till kåren. Studenterna är representerade i alla beredande och beslutande organ och deras synpunkter tas tillvara. Förändringar som initierats av studenternas synpunkter förs in i studieguiderna.

Lärosätet gör kurs- och programutvärderingar och resultaten publiceras på webbplatsen. Synpunkter tas omhand av lärare och följs upp i programnämnden. I de sammanställda kursrapporterna finns förslag på åtgärder och resultaten kommuniceras till studenterna i den kommande kursen. Sedan höstterminen 2018 finns en systematisk kursutvärderingsprocess i fakultetens kvalitetssäkringssystem. I självvärderingen nämns också en UVK-kurs som kommer att ändras efter kritik från studenterna, men det står inget om matematikkurser. Under intervjuerna sas att det nuvarande VFU-upplägget, med en vecka första terminen, fyra den andra och åtta i slutet av utbildningen, har tillkommit efter synpunkter från studenterna, men det gäller inte specifikt matematikläroutbildningen.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

När det gäller arbetsliv och samverkan i relation till matematiken lyfter lärosätet i självvärderingen att yrkesverksamma lärare på olika sätt deltar i läroutbildningen. Bland annat bjuds de in vid terminsstarten för att inspirera studenterna, och de deltar i projekt för att knyta examensarbetena till utvecklingsbehov som enskilda skolor kan ha.

Utbildningen samverkar med de skolor där studenterna genomför sin VFU och sina fältstudier, vilket är relevant för professionen. Särskilt yrkesskickliga lärare från fältet deltar också i kurser och ger på så sätt studenterna perspektiv som förbereder dem för yrket. Flera av de ordinarie lärarna på matematikkurserna är själva ämneslärare i matematik, vilket ger möjlighet till professionsrelaterade inslag.

Ett intressant inslag är lärosätets International Week där internationella föreläsare medverkar. Ämnesläroutbildningen har ett utbytesprojekt med en läroutbildning i Bhutan, i vilket både lärare och studenter kan delta.

Bedömggruppen anser att den del av målet som rör relevant samverkan med det omgivande samhället uppnås. Enligt självvärderingen anser lärosätet att utbildningen förbereder studenten för förändringar i arbetslivet, och att studenten vid examen har kunskaper och kompetenser som är användbara inom både skolväsendet och arbetslivet. Bedömggruppen instämmer i denna ståndpunkt då lärosätet har visat exempel på hur man arbetar med digitala verktyg och programmering.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier**Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande***

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Bedömargruppen menar att den vetenskapliga kompetensen, i synnerhet i matematik, inte är tillräcklig eftersom det inte finns någon lärare med doktorsexamen i ämnet. Inom matematikdidaktik är situationen bättre, men inte tillräckligt bra, och lärosätet rekommenderas att förstärka den. Utbildningen har en tydlig professionsanknytning, vilket är positivt.

Bedömargruppen menar att den vetenskapliga miljön har brister när det gäller både matematik och matematikdidaktik. För professionsinriktning är miljön tillfredsställande. Bedömargruppen rekommenderar att forskningsanknytningen stärks exempelvis genom att studenternas självständiga arbeten knyts till pågående forskning

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls inte. Matematik och matematikdidaktik läses tillsammans i kurserna, och ett bra exempel är att lärosätet strävar efter att det matematiska stoffet hela tiden ska didaktiseras. Det är positivt att studenterna redan i den första matematikkursen möter didaktiska och metodiska läraktiviteter. Enligt bedömargruppen måste dock lärosätet säkerställa att matematiken inte ligger på en för låg nivå. Lärosätet måste också säkerställa att studenterna får väsentligt fördjupade kunskaper inom någon del av det matematiska ämnesområdet. Detta är ett viktigt utvecklingsområde, liksom att tydligare knyta de självständiga arbetena till ämnet och säkra kvaliteten i dem.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa metoder behandlas systematiskt och det finns en progression i kurserna. Det finns en också progression i utbildningen med aktiviteter i vilka studenterna kritiskt och självständigt tillvaratar, systematiserar och reflekterar över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat. Kvantitativa metoder är dock ett utvecklingsområde, och dessutom bör examinationen av de självständiga arbetena kvalitetssäkras.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Målet behandlas i flera av kurserna och studenterna arbetar med aktiviteter som innebär att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat i en progression genom ML2, 3 och 5 samt i det självständiga arbetet och examensarbetet. De analyserar och reflekterar över till exempel empiriskt material som studenterna har samlat in genom intervjuer och samtal med verksamma lärare. Dock bör lärosätet reflektera över den del av målet som gäller kunskapsutveckling inom ämne och ämnesområden.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Studenterna får tidigt i utbildningen möta både didaktiska och metodiska läraktiviteter, exempelvis i ML1. De didaktiska och

metodiska inslagen fortsätter i utbildningen, till exempel i form av krav på att använda digitala hjälpmedel vid examinationer. Metodikinslag finns enligt intervjun i alla kurser som förberedelse inför VFU:n. Självvärderingen tar upp professionsspråk, ämnesspecifikt språk, didaktiskt och ämnesdidaktiskt språk och metodiskt språk samt första- och andraspråksinläring

Målet om att utveckla undervisningen och den pedagogiska verksamheten i syfte att stimulera varje elevs lärande, uppfylls enligt bedömargruppen, men tolkningen av "varje elev" får inte begränsas till elever som behöver särskilt stöd. Den måste innefatta även elever som snabbt når upp till kunskapsmålen. Det finns en progression och genomtänkt struktur i kursernas innehåll, på så sätt att studenten redan i den första matematikkursen ML1 ska planera och utvärdera en laborativ lärandeaktivitet. I ML2 finns grundläggande didaktiska mål om att bedöma, lektionsplanera och utvärdera den egna undervisningen. Detta fördjupas sedan i ML5, då studenten förväntas fördjupa sina resonemang och koppla dem till ämnesdidaktisk forskning.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling tas upp i flera av ML-kurserna. Mänskliga rättigheter när det gäller genus och identitet diskuteras i ML1. Studenten ska då utforma förslag på "inkluderande lärandeområden för matematikundervisning" och motivera sina val "utifrån relevanta ämnesdidaktiska, metodiska, vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna samt hållbar utveckling".

Ett utvecklingsområde är jämställdhetsperspektivet i relation till matematikämnet. Matematiken anses vara ett manligt kodat ämne och det är viktigt att studenterna får möjligheter att utveckla förmågan att undervisa på ett jämställt sätt. Det är dock mycket positivt att lärosätet på en övergripande nivå har en mycket genomtänkt och systematisk syn på jämställdhet, men den behöver alltså nå ner till och genomsyra även undervisningen i ämnen och ämnesdidaktik.

Lärosätet har ett omfattande och systematiskt system för kvalitetssäkring. Kurs- och programutvärderingar tas på allvar, vilket bland annat framgår av att den nuvarande utbildningsstrukturen delvis är ett resultat av studentutvärderingar. Studenterna har också representation i beredande och beslutande organ.

Självvärderingen kopplar bedömningsgrunden till matematikämnet genom befintliga matematikverkstäder. Programnämnden analyserar statistik över genomströmning och prestationsgrad samt föreslår åtgärder som följs upp i lärarlag och VFU-organisation. För att minska antalet avhopp i samband med den första VFU:n har man ordnat så att de nya studenterna träffar äldre studenter för frågor och erfarenhetsutbyte.

Självvärderingen nämner inget specifikt om studentperspektiv i relation till matematik, men enligt intervjuerna har man höjt svarsfrekvensen på kursvärderingarna genom att ha särskilda träffar i slutet av kurserna. Dessutom framkom att studenternas synpunkter har lett till förändringar, men det framgick inte vilka. En del av det som beskrivs i självvärderingen handlar om vad Studentkåren gör och ansvarar för. Det är viktigt att studenterna kan påverka genom kåren, men lärosätet måste dessutom ha egna rutiner och kan inte lämna över sitt ansvar till kåren. Studenterna är representerade i alla beredande och beslutande organ och deras synpunkter tas tillvara. Förändringar som initierats av studenternas synpunkter förs in i studieguiderna.

Bedömargruppen anser att den del av målet som rör relevant samverkan med det omgivande samhället uppnås. Enligt självvärderingen anser lärosätet att utbildningen förbereder studenten för förändringar i arbetslivet, och att studenten vid examen har kunskaper och kompetenser som är användbara inom både skolväsendet och arbetslivet.

Lärosäte: Malmö universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet samhällskunskap.

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Lärosätets personal inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) har tillfredsställande vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. Lärarna erbjuder kompetensutveckling inom pedagogisk, ämnesmässig och professionsrelaterad utbildning, vilket bedömargruppen ser positivt på. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att omsätta sina planer med rekryteringar inom området för att säkerställa kompetens på lång sikt. Bedömningsgrunden personal bedöms som tillfredsställande. Inom inriktningen samhällskunskap har lärosätet adekvat vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens i relation till volym, innehåll och genomförande samt strategier för kompetensförsörjning finns. Vidare genomgår handledare inom VFU en obligatorisk utbildning om 7,5 högskolepoäng. En svaghet gäller lärarförsörjningen på lång sikt på grund av pensionsavgångar. Men det finns ett pågående arbete med rekryteringar för att ersätta den personalen.

Inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) finns det en vetenskaplig miljö och forskning inom olika forskningsnätverk och forskningsprogram. Lärosätet har ett pågående utvecklingsarbete för att förstärka forskningsanknytningen. Bedömargruppen vill rekommendera lärosätet att tydliggöra UVK som huvudområde inom den vetenskapliga forskningen. Gällande professionsrelaterad kompetens bedöms den som tillfredsställande, vilket stöds av ett upparbetat samarbete med partnerskolorna. Sambandet mellan forskning och utbildning finns i dag, men bör stärkas ytterligare. Bedömningsgrunden utbildningsmiljö bedöms som tillfredsställande för inriktningen samhällskunskap dock med vissa svagheter. Lärosätet uppger ett antal satsningar av olika slag, som ett nytt kvalitetssäkringssystem från hösten 2018 och en satsning på att anknyta lärarutbildningen till forskning samt rekrytera personal. I en försöksverksamhet (2018–2021) använder lärosätet särskilt yrkesskickliga lärare i den campusförlagda utbildningen som ska stärka tillgången till lärare med aktuell yrkeserfarenhet. Av intervjuerna framgår att utlysningar sker för närvarande och att tjänster som biträdande lektor ingår. Detta innebär att lärosätet förverkligar en satsning på forskning och på forskande personal. Lärosätet redovisar en vetenskaplig miljö med pågående forskningsprojekt som har ämnesdidaktiskt fokus eller där lärande står i förgrunden. Ett forskningsprogram pågår för närvarande med inriktningen Ämnesspråk och ämnesfrågor i de samhällsorienterade ämnena i grundskolan. En svaghet är att samhällskunskap har en liten del av den forskning som tas upp och att den berörs mer perifert. Av intervjun framkom att det i samband med den rekryteringsprocess som pågår kommer ske ett fokus på samhällskunskap och forskning. Däremot framgår det inte tydligt hur och på vilka olika sätt studenterna tar del av (aktuell) ämnesdidaktisk forskning.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls. En styrka är att lärosätet ger ett brett ämnesstoff med relevans för

samhällskunskapsämnet och den fördjupning som krävs. Lärosätet ger förutom ämneskurser i statsvetenskap, ekonomi och sociologi också kurser i ekonomisk historia, media och kommunikation.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Målet berörs inom UVK-kurserna som lärandemål. Det finns en progression inom UVK-kurserna kopplat till lärandemål, läraktiviteter och examination, vilket utvecklar studenternas kunskap för måluppfyllelse. Bedömargruppen har noterat att det förekommer ett smalt fokus på forskningsmetoder, och bedömer därför att det är ett utvecklingsområde. För inriktningen samhällskunskap har lärosätet haft en tonvikt på kvalitativa metoder, eftersom forskningen vid lärosätet främst använder dem, men detta har uppmärksammats och kommer att ses över hösten 2019.

Målet om att kritiskt och självständigt ta tillvara och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Det finns en progression inom UVK, där studenterna ska systematisera och reflektera, och kravet ökar under följande UVK-kurser. Lärosätet har som ambition att det självständiga arbetet ska bidra till måluppfyllelse, men i nuläget är det övriga examinationsuppgifter som skriftliga analyser och seminarier som ligger till grund för säkerställandet av måluppfyllelsen. För inriktningen samhällskunskap rekommenderar bedömargruppen samtidigt lärosätet att undersöka och analysera de möjligheter som innebär differentiering av kurser, moment, uppgifter och examinationsuppgifter av relevans för respektive inriktning (7–9 och gymnasiet).

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet pekar på trepartssamtalet som en viktig del i säkerställandet av måluppfyllelse. VFU-kurserna utformas individuellt för att studenten ska nå måluppfyllelse genom kurserna, vilket bedömargruppen ser positivt på. Bedömargruppen menar samtidigt att lärosätet behöver säkerställa att studenterna examineras i samtliga ämnen under sin VFU. Bedömargruppen menar också att lärosätet behöver undersöka möjligheten att förlägga VFU vid en tidpunkt som gynnar studenternas tillämpning av sina ämneskunskaper. För inriktningen samhällskunskap anger lärosätet inte poäng i ämnesdidaktik, vilket bidrar till att beskrivningen av ämnesdidaktik blir något otydlig för det här målet, som främst behandlas i underlaget under målet om att kritiskt och självständigt ta tillvara och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat och målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande. Vid intervjun framkom att lärosätet uppfattar att ämnesdidaktik är så väl sammanflätad med ämneskurserna att den därför inte ger poäng. Av underlaget i sin helhet framgår att kurserna på ett tillfredsställande sätt behandlar och examinerar målet.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet hänvisar måluppfyllelsen till lärandemålen i UVK-kurser där studenterna bland annat ska kunna visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra bland annat utveckla undervisning genom till exempel analys av en utvärdering. Måluppfyllelsen säkerställs till stor del genom muntliga redovisningar, men även här spelar trepartssamtalet en stor roll. I en specialpedagogisk kurs sker en koppling till studentens ämne, för att på bästa sätt kunna stimulera varje elevs lärande och utveckling. För inriktningen samhällskunskap framgår av underlaget att studenterna får olika slags möjligheter att utveckla och identifiera sina kunskapsbehov av allmän- och ämnesdidaktisk kunskap och att de examineras muntligt och skriftligt på dessa. Det framgår också att studenten ska kunna utveckla flerstämmiga läromiljöer. Detta handlar om att studenten ser och bekräftar varje elev samt anger vidare bedömningskrav rörande utveckling av studentens

självständighet med avseende på empatisk förmåga. Sammantaget erbjuds ämnes- och ämnesdidaktisk kunskap och kompetens i relation till elevernas behov.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Bedömaregruppen finner utformningen och arbetssätten för att säkerställa examensmålet som väl organiserat. Arbetet med att uppnå målet inriktas enligt självvärderingen till stor del mot att studenternas förmåga att göra bedömningar fördjupas, utifrån vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter. Utifrån studier av skolans uppdrag, styrning och organisation ges exemplet där studenten problematiserar ett etiskt dilemma inom ramen för ett grupparbete.

Jämställdhetsperspektivet ingår i flera av programmets kurser. Perspektivet examineras muntligt och skriftligt. Bedömaregruppen anser att perspektivet är väl förankrat i utbildningen innehåll. Lärosätet har en plan för att verka för att perspektivet behandlas systematiskt, vilket bedömaregruppen ser positivt på. För inriktningen samhällskunskap rekommenderar bedömaregruppen att de utvecklingsområden som lärosätet anger får prioritet, vilket innefattar att lärosätet slår fast en handlingsplan för jämställdhet.

Det finns ett kvalitetssäkringssystem på fakultetsnivå som inbegriper principer om utformning, genomförande och examination, studentinflytande och samverkan med externa partner samt jämställdhet. Det framgår att kursvärderingar görs i anslutning till varje kurs och information om värderingen kommer upp på webbplatsen för programmet. Vid intervjuerna framkommer att kursutvärderingarna är levande dokument som används i kvalitetsförbättrande syfte. För inriktningen samhällskunskap anger lärosätet en rad olika tillvägagångssätt och system för att studenterna ska genomföra utbildningen i utsatt tid. Lärosätet har även genomfört telefonintervjuer med studenter som avbrutit utbildningen. I kurser som uppfattas som särskilt svåra organiseras stöd enligt en särskilt utarbetad stödmodell och studenter som inte har klarat studierna i de inledande kurserna följs upp. Tillgång till skrivverkstad och matematikverkstad finns vid behov för studenter, och det är dit studenter hänvisas som fångas upp genom Early Alert.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Lärosätet har enligt självvärderingen en policy för studentinflytande som vägleder arbetet inom ämneslärarprogrammet. Ett samarbete med studentkåren bedrivs för att informera och engagera studenter samt sprida kunskap om vilka möjligheter till inflytande över utbildningen som finns. Lärosätet tar också enligt självvärderingen ett aktivt ansvar för att få fler studenter att engagera sig, eftersom det har visat sig att många studenter inte vetat om hur de kan utöva inflytande över sin utbildning. Denna brist på information framkommer också vid intervjuerna med lärosätets representanter, och därför rekommenderar bedömaregruppen starkt en ökad information om hur studenter faktiskt kan påverka sin utbildning inom organisationen.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Aktuella utvecklingsprojekt som redovisas i självvärderingen är medverkan av skickliga yrkeslärare i campuskurser samt att knyta studenternas examensarbeten till skolornas verksamhet. Det anordnas regelbundet arbetsmarknads- och inspirationsdagar enligt vad som framkommer vid självvärderingen. Enligt bedömarena är det i första hand utbildningens samverkan med yrkeslivet inom partnerskolor som förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv. För inriktningen

samhällskunskap sker god samverkan med det omgivande samhället och studenterna får därmed inblick i olika slags verksamheter genom externa föreläsare och samarbete med lärare i åk 7–9 och gymnasiet.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Graden av vetenskaplig kompetens bedöms vara tillfredsställande. Enligt självvärderingen utlystes under våren 2018 medel av fakulteten för att ytterligare stärka forskningsanknytningen i lärarutbildningen genom att låta adjunkter och seniora forskare gemensamt genomföra forskningsprojekt inom sin egen undervisning. 2017 startade den fakultetsfinansierade forskarskolan *Lärande i mångkulturella samhällskontexter*. Lärare i lärarutbildningen fungerar som handledare inom denna forskarskola.

Bedömggruppen ser utifrån lärartablerna en viss övervikt inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) när det gäller ämnen och ämnesdidaktik, vilket verkar ske på bekostnad av mer generella pedagogiska och didaktiska kunskaper. Ett utvecklingsområde för att ytterligare stärka utbildningens kvalitet vore därför enligt bedömggruppen att öka andelen av forskare med sin huvudsakliga kompetens inom ämnena pedagogik och didaktik inom UVK.

Graden av professionsinriktad och pedagogisk kompetens bedöms vara tillfredsställande. Ett gott exempel bedömggruppen uppmärksammat är det samarbete som finns med partnerskolor inom UVK. Användandet av särskilt yrkesskickliga lärare från partnerskolorna stärker enligt bedömggruppen tillgången på lärare med aktuell professionserfarenhet. Handledare inom den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) genomgår en handledarutbildning, enligt självvärderingen. För skolor som medverkar som övningskolor är utbildningen obligatorisk, vilket bedömggruppen tycker är ett bra sätt för att garantera kvalitet inom den delen av utbildningen. Bedömggruppen uppfattar också att utbildningen följs upp systematiskt och de flesta av de undervisande lärarna har ämneslärarexamen, vilket bedöms främja utbildningens kvalitet.

Graden av den sammantagna kompetensen på kort och lång sikt bedöms som tillfredsställande. Inom den kompetensutveckling som erbjuds inom lärosätet ryms bland annat pedagogisk, ämnesmässig och professionsrelaterad utbildning. Medieverkstaden fungerar som stöd för lärarnas pedagogiska utveckling av digitala former för lärande, och särskilda satsningar på kompetensutveckling genomförs utifrån behov.

Bedömggruppen anser att alla dessa satsningar är bra strategier för att säkerställa lärarnas möjligheter att utvecklas inom sina lärarroller.

Trots kommande omfördelningar av disputerad personal mellan de olika lärarprogrammen och redan gjorda rekryteringar, har behov av ytterligare rekryteringar identifierats som en konsekvens av pensionsavgångar och en ökande andel forskande personal. Sammanlagt tio rekryteringar inom området pedagogik och utbildningsvetenskap är planerade, vilket enligt bedömargruppen är positivt för att säkerställa kvaliteten och för att ytterligare stärka de mer allmänna pedagogiska och didaktiska inslagen inom UVK.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet ger flera exempel på flervetenskapliga och praxisnära vetenskapsområden med forskningsmiljöer inom utbildningsvetenskap. Lärarna forskar, deltar i olika forskningsnätverk och forskningsprogram. Bedömargruppen ser det som positivt att lärosätet sedan 2016 bedriver ett utvecklingsarbete för att förstärka forskningsanknytningen i utbildningen med stöd av en professor i utbildningsvetenskap. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att i det arbetet öka medverkan från forskare från det pedagogiska och didaktiska kunskapsområdet inom UVK, eftersom det finns en viss obalans gentemot stora inslag av ämnesdidaktiker inom UVK.

Bedömargruppen uppfattar att det finns ett tydligt fokus på en professionsinriktad miljö vid lärosätet, vilket ytterligare stöds av att det finns ett väl upparbetat samarbete med partnerskolorna. Dessutom undervisar adjunkter med insikt i den pågående skolverksamheten vid utbildningen. Sammantaget bidrar detta till att utbildningen präglas av en tydlig koppling till professionen. Upplägget på utbildningen ger studenterna goda förutsättningar att utveckla en professionell identitet, ämnes- och ämnesdidaktisk kunskap, ett demokratiskt ledarskap och en förmåga att medverka till skolutveckling, enligt bedömargruppen. Studenterna har sin huvudsakliga placering under den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) på samma partnerskola, vilket enligt självvärderingen bland annat underlättar fördjupningar i professionsutvecklingen.

Det finns enligt bedömargruppen ett nära samband mellan forskning och utbildning vid lärosätet. Men bedömargruppen bedömer ändå att det sambandet ytterligare bör förstärkas genom att tydligare informera studenterna om hur sambandet rent konkret kommer till uttryck.

Ett kollegialt samarbete i lärarlag och med partnerskolor ger enligt bedömargruppen goda förutsättningar för en utbildning som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Självvärderingen och intervjuerna ger exempel på läraktiviteter där studenterna tillägnar sig förmågan att analysera undervisning på vetenskaplig grund. Lärosätet har också startat forskarskolan *Lärande i mångkulturella samhällskontexter* vilket bedömargruppen anser har positiv betydelse för utbildningen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om*

relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Enligt självvärderingen berörs målet i kurserna I, II och IV inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). I den integrerade UVK:n i programmets samtliga förstaämnen är ett lärandemål att "kritiskt diskutera relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för lärarprofessionen". Detta borgar enligt bedömarna för att studenterna får förståelse om detta. Bedömggruppen bedömer att det finns progression mellan UVK-kurserna, lärandemål, läraaktiviteter och examination, vilket stödjer studenternas utveckling av kunskap för att nå målet. UVK-kurserna har enligt lärosätet reviderats under 2017 och 2018 för att stärka forskningsanknytningen och förtydliga kopplingen till examensmålen. Självvärderingen ger flera exempel på kopplingen mellan lärandemål och examinationsformer. Bedömggruppen finner därför att lärosätet når måluppfyllelse.

Lärosätet uttrycker i självvärderingen att för liten vikt läggs på forskningsmetoder, vilket särskilt i relation till att lärosätet uppmärksammar kvantitativ metod som ett utvecklingsområde. Bedömggruppen delar lärosätets uppfattning att ett större fokus på forskningsmetoder, särskilt kvantitativ metod, är ett utvecklingsområde inom UVK.

Ytterligare ett utvecklingsområde enligt lärosätet är att ge stöd och struktur åt studenternas lärande. Bedömggruppen instämmer i det. Under intervjuerna framkom att ett annat sätt att stödja är att stärka studenternas metodologiska förståelse och metodkunskap där vetenskapsteori och kvantitativa metoder får större fokus. Lärosätet har infört kursen *Vetenskap och beprövad erfarenhet*, vilket bedömggruppen anser visar att lärosätet har en strävan att vid behov vidta åtgärder.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Progressionen inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) beskrivs i självvärderingen. I den första UVK-kursen *Pedagogisk ledarskap, sociala relationer och konflikthantering* ska studenten kunna lyfta samband, systematisera och reflektera på en grundläggande nivå. Kraven på att visa ett kritiskt förhållningssätt och självständighet ökar med följande UVK-kurser.

Genom ett nära samarbete mellan den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), UVK och ämnesstudierna samt försöksverksamheten med partnerskolor pågår ett arbete för att det självständiga arbetet ska kunna bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämne, ämnesområde och ämnesdidaktik. En av examinationsuppgifterna är en skriftlig analys av en filmad undervisningssekvens. Analysen ska underbyggas med relevant teori hämtad från kurslitteraturen, vilken bearbetas i föreläsningar och seminarier.

I kurs II, *Skola, värdegrund och samhälle/Skolans organisation och värdering*, ska studenterna samlas i lokala styrdokument på partnerskolan, för en analys som ska bli grunden för slutsatser om verksamheten. Studenterna bearbetar och systematiserar materialet i seminarier och examineras

med en skriftlig analys av skolverksamheten. För betyget godkänd krävs att analysen relaterar till nationella styrdokument och sätts in i ett internationellt och historiskt sammanhang. Enligt bedömgårgruppen finns det goda möjligheter för studenterna att inom UVK uppfylla målets samtliga delar tack vare utbildningens upplägg och tydliga fokus på progression.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

VFU-kurserna utformas individuellt för att anpassas till den enskilda studentens yrkesutveckling. VFU-handledaren tar ansvar för att i samråd med lärosätet lägga upp kursen utifrån studenternas starka och svaga sidor i relation till kursens lärandemål och utifrån den bedömning av studenterna som gjorts i tidigare kurs. Studenterna ska genomföra VFU i samtliga ämnen, men examineras i sitt förstaämne. Bedömgårgruppen anser utifrån intervjuerna att lärosätet uppfyller ambitionen om att studenterna examineras i sitt förstaämne. När det gäller studenternas möjligheter att genomföra VFU i sina samtliga ämnen framkommer däremot motstridiga uppgifter. Att bättre tillhandahålla studenternas möjlighet att få träning inom fler av sina ämnen är därför ett viktigt utvecklingsområde.

Enligt bedömgårgruppen är det en styrka att handledaren vid partnerskolan följer studenten under hela utbildningstiden. Trepårtssamtalet med handledaren, studenten och den ansvariga läraren vid lärosätet är en nyckelfunktion som utpekats med stöd i den interna skriften *På väg mot läraryrket*. Skriften beskriver kursernas lärandemål och kvalitetsnivåer som handledaren och ansvarig lärare vid lärosätet bedömer när det gäller ämneskunskaper och ämnesdidaktisk kompetens. Kvalitetsnivåerna, som uttrycks i både text och matris, är kriterier för bedömning.

Studenten ska under trepartssamtalet kunna motivera och exemplifiera sitt undervisningsupplägg och sin metodik utifrån lärandeteorier och ämnesdidaktiska teorier och begrepp. Successivt ska studenten sedan bland annat koppla sin undervisning till elever med olika och särskilda behov, till elever med annat förstaspråk, till elevers tidigare kunskaper, vara lyhörd och flexibel i undervisningssituationer, uppvisa en bred repertoar av metoder och arbetsformer och skapa en flerstämmig lärandemiljö.

I självvärderingen redogörs hur målet uppfylls i utbildningens VFU-kurser, och i beskrivningen av VFU-kursernas innehåll syns en tydlig progression enligt bedömgårgruppen. Kravet att undervisningen ska vara vetenskapligt underbyggd är en genomgående tråd i självvärderingen. Höga krav ställs på studenternas ämneskunskaper samt deras teoretiskt förankrade didaktiska och ämnesdidaktiska bedömningar. Bedömgårgruppen anser att betoningen på goda ämneskunskaper, kravet på att kunna ge kvalitativ respons och bedömning samt utvecklingen av flerstämmiga lärmiljöer förtjänar särskild uppmärksamhet som goda exempel i utbildningen.

Däremot finner bedömgårgruppen att det utifrån intervjuerna är av stor vikt att förbättra rutinerna för att säkerställa att studenterna under sin VFU får möjlighet att undervisa i nivå med de ämneskunskaper de har fått inom utbildningen. Var i utbildningen VFU läggs in påverkar den möjligheten, och därför rekommenderar bedömgårgruppen att ett sådant arbete påbörjas. Målet med

ett sådant arbete skulle vara att bättre anpassa graden av studenternas ämneskunskaper till de kurser som studenterna kommer att undervisa i under sin VFU.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

I kursen *Lärande, bedömning och utvärdering*, ska studenterna kunna presentera och analysera en utvärdering och värdera dess möjligheter och begränsningar. Kursen examineras muntligt i samarbete med andra studenter med krav på beskrivning och analys av den valda utvärderingen samt en diskussion om utvärderingens möjligheter och begränsningar.

Kurs IV, *Specialpedagogiska perspektiv på utveckling och lärande*, behandlar utvärdering och utveckling av lärandesituationer för varje elevs lärande och utveckling. Som ett gott exempel kan bedömggruppen notera att den eventuella kopplingen mellan läs- och skrivsvårigheter respektive matematiksvårigheter och lärande på ett andraspråk behandlas i den här kursen. Kursen examineras dels muntligt genom att studenten redovisar en pedagogisk utredning som presenteras i ett seminarium, dels skriftligt genom en individuell text. Den pedagogiska utredningen kommer enligt självvärderingen att ersättas med en kartläggning, något som bedömggruppen ser positivt på.

Även två VFU-kurser, II/III och sista UVK-kursen, nämns som särskilt relevanta för måluppfyllelse. Kurserna behandlar analys- och reflektionsförmåga samt kommunikativt och demokratiskt ledarskap. Under de här VFU-kurserna ska studenterna på olika sätt visa sin förmåga. Några exempel på detta är att studenterna förväntas använda ett professionellt språk om lärande och utveckling, vilket bedömggruppen vill framhålla som ett gott exempel. Studenterna ska också kunna hantera oförutsägbara situationer, med utgångspunkt i vetenskapliga perspektiv och utifrån egna erfarenheter redogöra för hur den egna undervisningen kan utvecklas samt dra slutsatser om mönster i verksamheten.

Utvärdering av undervisning behandlas i UVK-kurs III där studenterna ska kunna presentera en lokal, nationell eller internationell utvärdering utifrån dess betydelse för den lokala skolnivån. Examinationen sker genom muntliga posterpresentationer. Bedömggruppen finner den generella utformningen av progressionsprocessen som god. Men bedömgarna vill uppmärksamma att flera av de examinerande momenten bara redovisas muntligt. Därför bör lärosätet se över genomförandet av examinationerna för att bättre kunna säkerställa resultatet av progressionen.

Redovisningen av VFU sker enligt självvärderingen på samma sätt som för det föregående examensmålet, genom trepartssamtal efter bedömningskriterier som finns i skriften *På väg mot läraryrket*. I trepartssamtalet ska studenterna använda andras beprövade erfarenhet för att formulera slutsatser om hur den egna undervisningen ska kunna utvecklas. Studenterna sätter i detta samtal den egna undervisningen i relation till teoretiska perspektiv och styrdokument samt granskar kritiskt alternativa tillvägagångssätt för sin fortsatta undervisning.

I den sista VFU-kursen krävs att studenterna med hög grad av självständighet identifierar vad som behöver utvecklas i den egna undervisningen, för att eleverna ska få förutsättning att lära och utvecklas i en trygg och utvecklande läromiljö. Strategier baserade på vetenskaplig grund och ett

prövande förhållningssätt blir utgångspunkt i utvärderande samtal om den egna undervisningen. Genom kursens gång visar studenterna förmåga att föra konstruktiva samtal om den pedagogiska verksamheten med skolans aktörer. Studenten använder handledaren och andra lärare som samtalspartner för att utvärdera och utveckla sin undervisning och tar aktivt del av arbetslagets löpande arbete. Ovanstående förfarande anser bedömargruppen är ett tillfredsställande sätt att arbeta mot måluppfyllelse.

I trepartssamtalet visar studenterna förmåga att utvärdera och utveckla sin undervisning och pedagogisk verksamhet genom att ställa upp hypoteser om konsekvenser av olika ageranden, samt förklara och motivera sina val och överväganden med stöd i andras systematiserade erfarenheter. Bedömargruppen finner metoden att organisera utbildningen för att uppnå målet som välmotiverat och välfungerande i strävan mot en progression i studenternas lärande. Enligt bedömargruppen är ett utvecklingsområde i relation till målet att de flesta av examinationerna baserar sig på muntliga redovisningsformer. Lärosätet bör särskilt förbättra förutsättningarna för skriftlig dokumentation, för att bättre underlätta och säkerställa de enskilda studenternas möjligheter till progression.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Arbetet med att uppnå målet inriktas enligt självvärderingen till stor del mot att studenternas förmåga att göra bedömningar fördjupas, utifrån vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter. Utifrån studier av skolans uppdrag, styrning och organisation ges exemplet där studenterna problematiserar ett etiskt dilemma inom ramen för ett grupparbete. Det etiska dilemmat presenteras och diskuteras i ett seminarium där studenternas förmåga att värdera examineras. Grupparbetet följs av en individuellt skriven analys, där skolans organisation och värdegrund ska genomlysas i relation till de grundläggande demokratiska rättigheterna samt till maktordningar som genus, klass och etnicitet. För godkänt resultat krävs bland annat att sambandet mellan skolans värdegrund och de grundläggande demokratiska och mänskliga rättigheterna samt till maktordningar som genus, klass och etnicitet diskuteras med stöd av teorier. Bedömargruppen finner utformningen och arbetssättet för att säkerställa måluppfyllelse som väl organiserat, vilket borgar för en undervisning av hög kvalitet. I relation till examensmålet uppmärksammar samtidigt bedömargruppen vikten av tydliga rutiner för stöd och hjälp till studenter som har svårigheter att nå det specifika examensmålet. Skälet är att de flesta examinationsformerna för att nå målet baserar sig på relativt avancerade förmågor hos den enskilda studenten om att kunna analysera komplexa samband. Bedömargruppen ser därför sådana rutiner för detta examensmål som särskilt viktiga.

Under VFU ska studenterna enligt självvärderingen ta initiativ till att diskutera värdegrundsfrågor och etiska förhållningssätt. I det examinerande seminariet ska studenterna redogöra för hur personliga värderingar, värdegrundsfrågor och etiska överväganden påverkar studenternas undervisning. I den sista VFU-kursen förutsätts att studenterna är medvetna om maktstrukturer och försöker hitta hållbara lösningar.

Bedömargruppen finner dessa intentioner som väl förankrade och välgrundade, men ställer sig undrande till hur utbildningen säkerställer att dessa frågor verkligen tas upp samt dokumenteras under VFU annat än genom de trepartssamtal som genomförs. Bedömargruppen ser därför dokumentation under VFU i relation till detta examensmål som ett utvecklingsområde.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Bedömningsområdet jämställdhet beaktas enligt självvärderingen på flera olika sätt i utbildningen. Exempelvis behandlas frågor om makt och kön under studenternas VFU, och i intervjuerna framkom att jämställdhetsperspektivet är en del av examinationen inför VFU:n. Jämställdhetsperspektivet ingår som bedömargruppen uppfattat det i flera av programmets kurser samt examineras och utvärderas på olika sätt både muntligt och skriftligt, i grupp eller enskilt. Enligt självvärderingen är syftet att studenterna successivt ska öva upp sin förmåga att tillämpa ett genusperspektiv som analysverktyg i sin undervisning. Bedömargruppen bedömer det som ett systematiskt sätt för studenterna att tillföra perspektivet i sin undervisning.

Jämställdhet berörs även i utvärderingar på central nivå genom lärosätets nya kvalitetssäkringssystem. Med ett nytt kvalitetssäkringssystem vill lärosätet verka för att perspektivet behandlas systematiskt, det vill säga att det ska undersökas, analyseras, åtgärdas och följas upp. Som grund för programnämndens arbete har en handlingsplan tagits fram i samarbete med studentkåren.

Lärosätet beskriver följaktligen att jämställdhet är viktigt och att det finns med som perspektiv i flera av UVK-kurserna. Däremot ges det enligt bedömargruppen inga mer konkreta exempel på hur detta diskuteras mellan lärare eller förmedlas till studenter, så att de kan visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv. Fram till hösten 2018 har det inte funnits någon utvecklad systematik för att följa upp jämställdhetsfrågor med relevans för utbildningen. Fakultetens nya kvalitetssäkringssystem kan enligt bedömargruppen bidra till att skapa en systematik för att undersöka, analysera, åtgärda och följa upp risken för diskriminering och hinder för lika rättigheter och möjligheter utifrån diskrimineringsgrunderna (där kön är en).

Sammantaget anser bedömargruppen att jämställdhetsfrågor är en integrerad del av utbildningen genom att det finns kursmål som svarar mot jämställdhetsperspektivet i de flesta av programmets kurser. Lärosätet framhåller i självvärderingen jämställdhetsarbetet som en styrka som synliggörs och initieras i det utbildningsnära kvalitetsarbetet. Bedömargruppen uppfattar att det finns en god potential i arbetet, som började systematiseras 2018, och att utformningen av perspektivet i utbildningen genom kursmål är godtagbar.

En treårig kompetensförsörjningsplan har upprättats för att säkerställa en adekvat lärarkompetens, och som samspelar med institutionernas verksamhetsplan och budget. Rutinerna som redovisas bedöms av bedömargruppen som relevanta.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination*

följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.

I självvärderingen redogörs för hur en systematisk kvalitetssäkring fungerar på olika nivåer. För lärosätet som helhet finns ett ramverk för kvalitetsarbete som bedömargruppen uppfattar som genomtänkt och adekvat. I det ingår ett kvalitetssäkringssystem på fakultetsnivå som inbegriper principer om utformning, genomförande och examination, studentinflytande och samverkan med externa partner samt jämställdhet. En fakultetsdialog under ledning av dekanen genomförs varje år, där strategier för kompetensförsörjning behandlas.

För ämneslärarprogrammet finns en programnämnd och en programsamordnare med samlande funktion och tydliga uppdrag. Som ett positivt exempel på kvalitetsarbete vill bedömarerna framhålla programnämndens utskottsarbete under 2018. Arbetet bedrevs under ledning av en internationell forskare, för att säkerställa det lokala examensmålet om sambandet mellan ämnesspecifikt språk och elevers kunskapsutveckling.

Det framgår att kursvärderingar görs i anslutning till varje kurs och information om värderingen kommer upp på programmets webbplats. Vid intervjuerna framkommer att kursutvärderingarna är levande dokument som används i kvalitetsförbättrande syfte. Lärosätet ger i självvärderingen exempel på att utvärderingar har visat behov av att knyta ett stabilt lärarlag till varje kurs.

Lärosätet har också anordnat ett studentforum för att samla upp åsikter från studenterna som ett komplement till kursutvärderingarna som haft låg svarsfrekvens. Enligt självvärderingen följs utbildningsmiljön systematiskt upp i en programnämnd, vilket bedöms som tillfredsställande.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Genom lärosätets analys av genomströmningsstatistik konstaterar bedömargruppen att avhoppet mestadels sker under det första studieåret, och ofta kopplat till studenter med låga gymnasiebetyg. Lärosätet har även genomfört telefonintervjuer med studenter som avbrutit utbildningen. I kurser som uppfattas som särskilt svåra organiseras stöd enligt en särskilt utarbetad stödmodell, och studenter som inte klarat studierna i de inledande kurserna följs upp genom att använda en modell kallad Supplementary Instruction. Det innebär att studenter med dokumenterade svårigheter med att klara av de inledande kurserna varnas genom ett automatiserat system kallat Early Alert.

Tillgång till skrivverkstad och matematikverkstad finns vid behov för studenter och det är dit studenter hänvisas som fångas upp genom Early Alert. Bedömargruppen finner dessa systematiserade rutiner som goda för att hjälpa studenter och förhindra avhopp. Sammantaget uppfattar bedömarerna att lärosätet visar en medvetenhet om vikten av uppföljning för att kunna ge studenterna de verktyg de behöver för att kunna genomföra sin utbildning.

Arbetsuppgifter kopplade till studenternas genomströmning var enligt självvärderingen tidigare utplacerad på flera personer, men har nu sammanfogats i en tjänst. Detta är positivt enligt bedömargruppen, eftersom målet är att hjälpa studenterna till en mer sammanhållen väg genom utbildningen. Det är enligt självvärderingen programnämnden som analyserar statistik över genomströmning och prestationsgrad samt föreslår åtgärder. För att komma tillrätta med avhopp som sker i samband med den första VFU-kursen ordnas möten mellan nya och äldre studenter.

Bedömargruppen finner detta som en god ordning för att hjälpa och stödja studenterna i deras utbildning.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet har enligt självvärderingen en policy för studentinflytande som vägleder arbetet inom ämneslärarprogrammet. I den framkommer det att studenten kan kontakta kurslärare och delta i kursutvärderingar. Studenternas kursutvärderingar och lärarlagens analys sammanställs till en kursrapport, som publiceras i anslutning till kursplanen. Svarsfrekvensen i kursutvärderingarna varierar och är inte alltid så hög, men enligt beslut av dekan ska kursrapporter skrivas ändå. Ett exempel som nämndes under intervjun på en konkret åtgärd till följd av studentinflytande är en förändring av examinationsform.

Andra möjligheter till inflytande som nämns är att vända sig med synpunkter till de studenter som finns representerade i programnämnden, eller att kontakta studentkåren. Ett samarbete med studentkåren bedrivs för att informera och engagera studenter samt sprida kunskap om vilka möjligheter till inflytande över utbildningen som finns. Ett annat samarbete inleddes läsåret 2018/19 mellan programnämnden och studentkåren för att organisera ett studentforum som väljer representanter till nämnden. Vid studentklagomål följer fakulteten en handläggningsordning med beslutade rutiner och handlingsplan. Både formativa och summativa kursutvärderingar görs som sedan följs upp på olika sätt, och förslag till åtgärder ges och sammanställs i kursrapporten. I slutet av utbildningen görs en exitenkät med 32–44 procents svarsfrekvens. Även en alumnenkät genomförs med två års mellanrum. Bedömargruppen finner rutinerna och policy som väl genomarbetade och adekvata för att möjliggöra studentinflytande.

Studenterna har enligt självvärderingen och vad som framkommer vid intervjuerna en möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Lärosätet tar också enligt självvärderingen ett aktivt ansvar i att få fler studenter att engagera sig, eftersom det visat sig att många studenter inte vetat om hur de kan utöva inflytande över sin utbildning. Denna brist på information framkommer också vid intervjuerna med lärosätets representanter, och därför rekommenderar bedömargruppen starkt en ökad information om hur studenter faktiskt kan påverka sin utbildning inom gällande organisation.

Lärosätet ger i självvärderingen exempel på hur de tar ett gemensamt ansvar med studentkåren om att införa rutiner för rekrytering av studentrepresentanter, vilket enligt bedömargruppen visar på att lärosätet värdesätter studentinflytande. Informella samtal under kursernas gång verkar också ske utifrån vad som framkommer vid intervjuerna. Studenternas synpunkter på utbildningen samlas in genom kurs- och programutvärderingar. Resultaten av dem publiceras på webbplatsen.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är*

användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.

Lärosätet ingår enligt självvärderingen ett ramavtal mellan kommunala och fristående skolor och andra lärosäten i regionen. Representanter för de olika intressenterna diskuterar frågor om den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), praktiktäna forskning med mera, vilket är en god grund för samverkan inom utbildning enligt bedömargruppen. Aktuella utvecklingsprojekt som redovisas i självvärderingen är medverkan av skickliga yrkeslärare i högskoleförlagda kurser och att knyta studenternas examensarbeten till skolornas verksamhet. Bedömargruppen vill understryka att om lärare från regionens skolor ska engageras i högskoleförlagda kurser, så måste utbildningen säkerställa att den akademiska nivån garanteras.

Det anordnas regelbundet arbetsmarknads- och inspirationsdagar, enligt självvärderingen. I första hand är det enligt bedömnarna utbildningens samverkan med yrkeslivet inom partnerskolor som förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv. Kurserna inom VFU har enligt självvärderingen tre lärandemål som vardera uttrycker krav för utvecklingsområdena: analys- och reflektionsförmåga, ämneskunskande och ämnesdidaktisk kompetens respektive kommunikativt och demokratiskt ledarskap. Dessutom följer ett fjärde mål som innebär att studenterna ska göra en självvärdering av sin professionsutveckling. För varje VFU-kurs finns texter och matriser i skriften *På väg mot läraryrket*, som konkretiserar kursernas lärandemål och bildar underlag för handledning och bedömning av studentens professionsutveckling. Bedömargruppen finner att hanterandet fungerar väl och bidrar positivt till utbildningens kvalitet och bedömer särskilt skriften *På väg mot läraryrket* som ett bra redskap för att rusta studenterna inför arbetslivet.

Studenterna har också kursinslag med föreläsningar i lärosätets varje år återkommande internationella vecka, där internationella föreläsare medverkar enligt självvärderingen. I högskoleförlagda kurser sker samarbete med det omgivande samhället bland annat genom studiebesök och exkursioner. I kursen inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) *Specialpedagogik, lärande och utveckling* förekommer exempelvis föreläsningar av medarbetare vid Specialpedagogiska myndigheten. I UVK-kursen *Pedagogiskt ledarskap, sociala relationer och konflikthantering* används en filmad intervju med lärare vid Teacher Education at Makerere University, Uganda. Sammantaget bedöms dessa aktiviteter bidra väl till utbildningens samverkan med det omgivande samhället.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: Tillfredsställande

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärosätets personal har tillfredsställande vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. Lärarna erbjuder kompetensutveckling inom pedagogisk, ämnesmässig och professionsrelaterad utbildning, vilket bedömargruppen ser positivt på. Bedömargruppen

rekommenderar lärosätet att omsätta sina planer med rekryteringar inom området för att säkerställa kompetens på lång sikt.

Inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) finns det en vetenskaplig miljö som forskar inom olika forskningsnätverk och forskningsprogram. Lärosätet har ett pågående utvecklingsarbete för att förstärka forskningsanknytningen. Bedömggruppen vill rekommendera lärosätet att tydliggöra UVK som huvudområde inom den vetenskapliga forskningen. Den professionsrelaterade kompetens bedöms som tillfredsställande, vilket stöds av ett upparbetat samarbete med partnerskolorna. Sambandet mellan forskning och utbildning finns i dag, men bör stärkas ytterligare.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Målet berörs inom UVK-kurserna som lärandemål. Det finns en progression inom UVK-kurserna kopplat till lärandemål, läraktiviteter och examination, vilket utvecklar studenternas kunskap för måluppfyllelse. Bedömggruppen har noterat att det förekommer ett smalt fokus på forskningsmetoder, och bedömer därför att det är ett utvecklingsområde.

Målet om att kritiskt och självständigt ta tillvara och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Det finns en progression inom UVK, där studenterna ska systematisera och reflektera, och kravet ökar under följande UVK-kurser. Lärosätet har som ambition att det självständiga arbetet ska bidra till måluppfyllelse, men i nuläget är det övriga examinationsuppgifter som skriftliga analyser och seminarier som ligger till grund för säkerställandet av måluppfyllelsen.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet pekar på trepartssamtalet som en viktig del i säkerställandet av måluppfyllelse. VFU-kurserna utformas individuellt för att studenten ska nå måluppfyllelse genom kurserna, vilket bedömggruppen ser positivt på. Bedömggruppen menar samtidigt att lärosätet behöver säkerställa att studenterna examineras i samtliga ämnen under sin VFU. Bedömggruppen menar också att lärosätet behöver undersöka möjligheten att förlägga VFU vid en tidpunkt som gynnar studenternas tillämpning av sina ämneskunskaper.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet hänvisar måluppfyllelsen till lärandemålen i UVK-kurser där studenterna bland annat ska kunna visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra bland annat utveckla undervisning genom till exempel analys av en utvärdering. Måluppfyllelsen säkerställs till stor del genom muntliga redovisningar, men även här spelar trepartssamtalet en stor roll. I en specialpedagogisk kurs sker en koppling till studentens ämne, för att på bästa sätt kunna stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Bedömggruppen finner utformningen och arbetssätten för att säkerställa examensmålet som väl organiserat. Arbetet med att uppnå målet inriktas enligt självvärderingen till stor del mot att studenternas förmåga att göra bedömningar fördjupas, utifrån vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter. Utifrån studier av skolans uppdrag, styrning och organisation ges exemplet där studenten problematiserar ett etiskt dilemma inom ramen för ett grupparbete.

Jämställdhetsperspektivet ingår i flera av programmets kurser. Perspektivet examineras muntligt och skriftligt. Bedömgargruppen anser att perspektivet är väl förankrat i utbildningen innehåll. Lärosätet har en plan för att verka för att perspektivet behandlas systematiskt, vilket bedömgargruppen ser positivt på.

Det finns ett kvalitetssäkringssystem på fakultetsnivå som inbegriper principer om utformning, genomförande och examination, studentinflytande och samverkan med externa partner samt jämställdhet. Det framgår att kursvärderingar görs i anslutning till varje kurs och information om värderingen kommer upp på webbplatsen för programmet. Vid intervjuerna framkommer att kursutvärderingarna är levande dokument som används i kvalitetsförbättrande syfte.

Lärosätet har genomfört telefonintervjuer med studenter som avbrutit utbildningen. I kurser som uppfattas som särskilt svåra organiseras stöd enligt en särskilt utarbetad stödmodell och studenter som inte har klarat studierna i de inledande kurserna följs upp. Tillgång till skrivverkstad och matematikverkstad finns vid behov för studenter, och studenter som fångas upp genom Early Alert, hänvisas dit.

Lärosätet har enligt självvärderingen en policy för studentinflytande som vägleder arbetet inom ämneslärarprogrammet. Ett samarbete med studentkåren bedrivs för att informera och engagera studenter samt sprida kunskap om vilka möjligheter till inflytande över utbildningen som finns. Lärosätet tar också enligt självvärderingen ett aktivt ansvar för att få fler studenter att engagera sig, eftersom det har visat sig att många studenter inte vetat om hur de kan utöva inflytande över sin utbildning. Denna brist på information framkommer också vid intervjuerna med lärosätets representanter, och därför rekommenderar bedömgargruppen starkt en ökad information om hur studenter faktiskt kan påverka sin utbildning inom organisationen.

Aktuella utvecklingsprojekt som redovisas i självvärderingen är medverkan av skickliga yrkeslärare i högskoleförlagda kurser samt att knyta studenternas examensarbeten till skolornas verksamhet. Det anordnas regelbundet arbetsmarknads- och inspirationsdagar enligt vad som framkommer vid självvärderingen. Enligt bedömnarna är det i första hand utbildningens samverkan med yrkeslivet inom partnerskolor som förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskaplig, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Lärosätet har adekvat vetenskaplig och pedagogisk kompetens samt professionsrelaterad kompetens. I den undervisande personalen ingår en professor i samhällskunskap (disputerad i nationalekonomi och ekonomisk historia), disputerad personal i sociologi och statsvetenskap samt en universitetslektor i utbildningsvetenskap. Strategier för kompetensförsörjning finns. Handledarna

inom VFU (verksamhetsförlagd utbildning) genomgår en obligatorisk utbildning om 7,5 högskolepoäng.

Lärosätet nämner att en försöksverksamhet (2018–2021) där användningen av särskilt yrkesskickliga lärare i campusförlagd utbildning ska stärka tillgången till lärare med aktuell yrkeserfarenhet, vilket bedömargruppen ser positivt på. Av intervjun framgår att verksamheten har fallit väl ut och lärosätet bedömer att lärarna är ett viktigt bidrag i den campusförlagda undervisningen.

Av intervjun framgår också att utlysningar av tjänster sker för närvarande och att en tjänst som biträdande lektor ingår i dem. Det innebär att lärosätet genomför en satsning på forskning och på forskande personal. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att säkerställa att de tjänster med inriktning mot samhällskunskap som är utlysta rekryteras.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet redovisar en vetenskaplig miljö med flera olika pågående forskningsprojekt med ämnesdidaktiskt fokus eller där lärande står i förgrunden. Ett forskningsprogram pågår för närvarande med inriktningen *Ämnesspråk och ämnesfrågor i de samhällsorienterade ämnena i grundskolan.*

Lärosätet beskriver en försöksverksamhet där examensarbeten knyts till skolor och studenterna får möjlighet att knyta sitt arbete till skolornas utvecklingsarbete. Bedömargruppen ser positivt på försöksverksamhet och rekommenderar att den följs upp och utvärderas.

Lärosätet beskriver också en utveckling av området Utbildningsforskning och lärande. Det är angeläget att utvecklingsområdet Utbildningsforskning och lärande får prioritet för att bygga upp och stärka forskningsmiljön. Av intervjun framkom att forskningen är prioriterad av lärosätet och är fokus för utvecklingen av verksamheten, vilket bedömargruppen finner tillfredsställande.

Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att fortsätta att stärka och bygga upp den ämnesdidaktiska forskningen genom att rekrytera forskande personal – anställa som biträdande lektorat – och genom att stödja olika forskningsgrupper.

Bedömargruppen rekommenderar även lärosätet att fortsätta sitt arbete för att möjliggöra och säkerställa att studenter får ta del av ämnesdidaktisk forskning och forskningsmiljö på olika sätt.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Lärosätet utformar, genomför och säkerställer genom examination måluppfyllelse samt ger därmed studenterna kunskaper i ämnena statsvetenskap, ekonomi och sociologi. Det finns också ett fokus på undervisningsplanering, didaktiska modeller samt medie- och kommunikationsfrågor i ett utbildningsperspektiv.

En första fördjupning sker inom ämnena statsvetenskap, ekonomi och sociologi. På avancerad nivå sker fördjupning genom ett fokus på medie- och informationskompetens, digitalisering och rättsskipning samt genom utveckling av kunskaper om sociala villkor, internationella relationer och internationell ekonomi och fördjupning i hållbarhet. Fördjupningen sker därmed främst genom en breddning av kunskaper relevanta för samhällskunskapsämnet. En styrka är att lärosätet ger ett brett ämnesstoff med relevans för samhällskunskapsämnet och den fördjupning som krävs. Lärosätet ger förutom ämneskurser i statsvetenskap, ekonomi och sociologi också kurser i ekonomisk historia, media och kommunikation. De självständiga arbeten som granskats indikerar att målet uppfylls.

Lärosätet anger att från 2018 har utbildningen förstärkts med inriktning mot respektive skolform och att kursutvärdering planeras för att undersöka om inriktningarna behöver profileras ytterligare.

Bedömggruppen ser positivt på utvecklingsarbetet med undervisning med inriktning mot 7–9 respektive gymnasiet samt uppföljning genom kursutvärdering, för att undersöka behovet av eventuell fortsatt profilering.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Lärosätet visar på en sammanhållen utbildning för relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt dess betydelse för yrkesutövningen genom utformning, genomförande och examination. Ett grundläggande innehåll i första kursen om samhällsvetenskapliga metoder är att "kritiskt diskutera relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för lärarprofessionen". Studenterna skriver en forskningsöversikt med relevans för ämnet, ämnesdidaktiken och det valda åldersspåret. Bedömggruppen ser det som positivt att studenterna får möjlighet att skriva en forskningsöversikt innan de skriver ett självständigt arbete. De självständiga arbeten som granskats indikerar att målet uppfylls.

Med utgångspunkt i att lärosätet 2017 konstaterade att studenter inte utvecklade tillräckliga kunskaper i metod får studenterna från hösten 2018 nya kurser: en kurs i vetenskaplig metod ges på grundnivå och en fördjupande metodkurs ges på avancerad nivå. Vid intervjun framkom att lärosätet har haft en tonvikt på kvalitativa metoder, eftersom forskningen vid lärosätet främst använder dem, men att detta hade uppmärksammats och ytterligare kommer ses över hösten 2019.

Ett utvecklingsområde som tas upp rör partnerskolornas möjligheter till delaktighet i självständigt arbete på grund och avancerad nivå, samt att utveckling av samverkan sker så att studenterna även kan använda handledare och arbetsgrupper som resurs i sitt självständiga arbete samt som diskussionsforum för det färdiga arbetet. Bedömggruppen ser positivt på detta och uppmanar lärosätet att undersöka hur detta påverkar de självständiga arbetena.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet redovisar hur detta mål uppnås delvis under målet ovan, eftersom studenterna genom examensarbetena bidrar till utvecklingsarbetet på skolorna. Undervisningens mål gäller utvecklingen mot ett "vetenskapligt förhållningssätt och forskningsbaserat arbetssätt" genom systematisk reflektion av egna erfarenheter, vilket examineras skriftligt och muntligt. Studenterna ska under första terminen sammanfatta grunderna i allmän- och ämnesdidaktisk forskningslitteratur och genom en "personlig utvecklingsplan" ska de identifiera behov av kunskap för sin yrkesmässiga kompetensutveckling. I samband med VFU får studenterna möjlighet att reflektera och analysera egna och andras erfarenheter samt göra kopplingar till didaktisk och ämnesdidaktisk forskning. De självständiga arbeten som granskats indikerar att målet uppfylls.

Bedömargruppen anser att målet uppfylls, men rekommenderar lärosätet att undersöka och analysera möjligheter som innebär differentiering av kurser, moment, uppgifter och examinationsuppgifter av relevans för respektive inriktning (7–9 och gymnasiet) samt se över möjligheter för studenterna att kunna bidra till yrkesverksamheten utöver samarbetet med övningskolorna.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätet anger inte poäng i ämnesdidaktik, vilket bidrar till att beskrivningen av ämnesdidaktik blir något otydlig för det här målet, som främst behandlas i underlaget under målet om att kritiskt och självständigt ta tillvara och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat och målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande. Vid intervjun framkom att lärosätet uppfattar att ämnesdidaktik är så väl sammanflätad med ämneskurserna att den därför inte ger poäng. Av underlaget i sin helhet framgår att kurserna på ett tillfredsställande sätt behandlar och examinerar målet.

Lärosätet anger vidare att en modell med fyra fokusområden används för att utveckla studenternas förmåga att planera och utvärdera undervisning (syfte och mål, kunskapsinnehåll, lärarandeaktiviteter och bedömning). Bedömargruppen ser positivt på att lärosätet använder modellen systematiskt genom hela utbildningen.

Ett utvecklingsområde som lärosätet tar upp är att inriktningarna 7–9 respektive gymnasiet fr.o.m. hösten 2018 tydligare ska vara anpassade till respektive åldersspår, och därmed tydligare relaterade till respektive inriktning. Vid intervjun framkom att lärare med yrkeskompetens är viktiga för att undervisningen ska få en inriktning på respektive åldersgrupp (7–9 och gymnasiet).

Bedömargruppen ser positivt på utvecklingsområdet för att möjliggöra att undervisningen på bästa sätt verkar för att utveckla studenternas kunskap mot respektive åldersgrupp.

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen, med stöd av underlagen, att målet uppfylls. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att undersöka och analysera hur studenterna uppfattar utbildningens innehåll när det gäller didaktik och ämnesdidaktik samt forskningen om detta. Lärosätet anger att ett utvecklingsområde gäller ämnesdidaktiken och de olika inriktningarna, och enligt bedömarna bör det vara fokus för utvecklingsarbetet. Vidare bör lärosätet överväga att poängsätta ämnesdidaktik i kurser, för att tydliggöra ämnesdidaktiken och underlätta för studenter som byter utbildning.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Av underlaget framgår att studenterna får olika slags möjligheter att utveckla och identifiera sina kunskapsbehov av allmän- och ämnesdidaktisk kunskap (se ovan) och att de examineras muntligt och skriftligt på dessa. För att utveckla studenternas förmåga att planera och utvärdera undervisning, används en modell med fokus på fyra områden: syfte och mål, kunskapsinnehåll, lärarandeaktiviteter och bedömning. Modellen används i kurserna i statsvetenskap, ekonomi och sociologi.

Varje del i modellen fokuseras successivt med bedömningen sist. Fördjupningen sker genom att respektive fokusområde tillämpas inom respektive ämne. Det sker också en särskild fördjupning inom området bedömning med fokus på validitet och reliabilitet. En styrka är samarbetet och erfarenhetsutbytet med verksamma lärare från 7–9 och gymnasiet under dessa kursmoment, som också bidrar till skolornas utveckling av ämnesundervisningen. Lärosätet anger att ett utvecklingsområde pågår med fördjupningskurserna för 7–9 tillsammans med verksamma lärare.

Inom ramen för den avslutande VFU kursen anger lärosätet att studenten ska kunna utveckla flerstämmiga läromiljöer vilket bl. a handlar om att studenten ser och bekräftar varje elev samt anger vidare bedömningskrav rörande utveckling av studentens självständighet med avseende på empatisk förmåga och ämnes- och ämnesdidaktisk kunskap och kompetens i relation till elevernas behov.

Bedömargruppen anser att målet uppfylls. Samtidigt rekommenderar bedömargruppen lärosätet att fokusera på det utvecklingsområde som anges, dvs. att fortsätta utveckla samarbetet med lärare i åk 7–9 när det gäller fördjupningskurserna för att utveckla och säkerställa relevant undervisning för måluppfyllelse som riktar sig till respektive inriktning.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

På ett tillfredsställande sätt anger lärosätet hur målet uppfylls när det gäller innehåll, utformning och genomförande i olika ämneskurser. Uppföljning av studenters uppfattning om jämställdhet i utbildningen möjliggörs genom att kurs- och programutvärderingar inkluderar frågor om såväl måluppfyllelse som bemötande, samt att studenter genom sina representanter ges utrymme att lyfta

de frågor som är av vikt för dem. Det finns kursmål som svarar mot jämställdhetsperspektivet i flertalet av programmets kurser där examensmålet om jämställdhet och jämlikhet ingår och examineras samt utvärderas. Uppföljning av avhopp från utbildningen sorterade på kön görs.

Lärosätet anger att jämställdhet är ett utvecklingsområde med olika fokus, och att det finns en ambition att säkra en balans mellan manliga och kvinnliga författare, lärare och föreläsare. En arbetsgrupp har tagit fram en handlingsplan som ska ligga till grund för fortsatt arbete med att utveckla utbildningen ur ett jämställdhetsperspektiv. I intervjun med ledningen framkom att en handlingsplan för jämställdhet ännu inte fastslagits, och bedömargruppen anser att detta bör få prioritet i jämställdhetsarbetet.

Bedömargruppen anser att målet uppfylls och rekommenderar att lärosätet gör en analys av vad den könsmässiga snedfördelningen beror på. Bedömargruppen rekommenderar också att de utvecklingsområden som lärosätet anger får prioritet, dvs. att lärosätet slår fast en handlingsplan för jämställdhet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Vid lärosätet finns ett nytt kvalitetssäkringssystem och från hösten 2018 finns en programnämnd för ämneslärarprogrammet. Lärarlag i respektive ämnesområde arbetar med ämnesutveckling i kollegiala fora och garanterar den vetenskapliga kvaliteten ur ett ämnes- och ämnesdidaktiskt perspektiv. Prefekterna följer upp kvalitetsarbetet. En nämnd följer sedan upp institutionens arbete. Från hösten 2018 kommer programsamordnaren att förse nämnden med information om styrkor och brister i utbildningen enligt lärosätets interna kvalitetsprinciper. Resultat från kursutvärderingar redovisas vid kursstart. Ett utvecklingsområde gäller lärarlaget, studentinflytande och samverkan med arbetsmarknad och alumner.

Det finns ett utskott kopplat till nämnden, som från 2018 ska arbeta med ett lokalt examensmål om ämnesspecifikt språk och elevers kunskapsutveckling.

En styrka är lärosätets arbete med att kvalitetssäkra utbildningen och former för kvalitetsutveckling. Dessa är däremot nya sedan hösten 2018. Vidare anger lärosätet att programsamordnaren från hösten 2018 får en rad nya uppgifter som ska stärka kvalitetsarbetet och ge studenten en överblickbar och sammanhållen utbildning. Från hösten 2018 kommer programsamordnaren att redovisa resultat från kursutvärderingarna, och nämnden ska föreslå åtgärder.

Ett utvecklingsområde gäller ett fakultetsövergripande expertråd från hösten 2018 som ska diskutera kompetensförsörjningsplanen, eftersom utvärderingar visar att det finns behov av att knyta ett stabilt lärarlag till varje kurs och att använda extern lärarkompetens i högre utsträckning. De utvecklingsområden om uppföljning, åtgärder och återkoppling som lärosätet anger bör få prioritet och säkerställas.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Bedömarna anser att lärosätet har en rad olika tillvägagångssätt och system för att studenten ska genomföra utbildningen i utsatt tid. Sedan 2017 används systemet Early Alert där studenter som inte tagit poäng i de inledande kurserna tidigt identifieras och kontaktas med erbjudande om samtal och stöd. En styrka och gott exempel är att lärosätet har sammanställt information om avhopp och bland annat har telefonintervjuer genomförts med studenter om avhopp. Enligt en rapport hoppar de flesta studenterna (sedan 2011) av under första året, och studenter med lägre betyg hoppar av i större uträkning än de med högre betyg. Rapporten visar en svag korrelation mellan högt söktryck och sjunkande avhopp.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet tar upp studentinflytande som ett utvecklingsområde, och sedan hösten 2018 har en rutin och process upprättats med studentkåren där den bjuds in till utbildningen. Detta har gjorts mot bakgrund av information (samtal och intervjuer) med studenter som uppger att de saknar kunskap om sina möjligheter att utöva inflytande på utbildningen. Bedömggruppen anser att utvecklingsområdet är viktigt, för att möjliggöra studentinflytande och säkerställa att studenterna får möjlighet att påverka utbildningen.

Självvärderingen beskriver att det pågår ett utvecklingsarbete med det här målet, och anger att ett antal förändringar av studentinflytandet sker 2018–2019:

- Lärosätet ska bjuda in studentkåren till kurserna.
- Studentforum ska välja representanter till programnämnden.
- En förstärkning ska ske genom att programsamordnaren har fokus på studentinflytande och redovisar det för nämnden.
- En alumnenkät genomförs vartannat år.

Av intervjun framkom att arbetet med att säkerställa detta mål har inletts. För att samla in studenternas åsikter genomförs kursutvärderingar och programutvärderingar. Resultaten publiceras på webbsidan för programmet, VFU och respektive kurs, samt ligger till grund för kvalitetssäkring och utveckling av utbildningen. Studenternas kursvärderingar och lärarlagets analys sammanställs av kursansvarig i en kursrapport tillsammans med förslag på åtgärder. Bedömggruppen anser att målet uppfylls samt att utvecklingsområdet och det pågående utvecklingsarbetet bör få prioritet.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätets utbildning är utformad och genomförs på ett tillfredställande sätt. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället, och självvärderingen tar upp en rad olika exempel på det. En styrka och ett gott exempel är att studenterna redan under första terminen får en introduktionsperiod och på så sätt får möjlighet till inblick i yrket och kan överväga sitt utbildningsval. Lärosätet anger det

som en styrka att studenterna är på samma skola under samtliga VFU kurser. Men enligt bedömggruppen kan det också betraktas som en begränsning, eftersom studenterna inte får möjlighet till inblick i olika skolmiljöer och skolkulturer.

Ytterligare ett gott exempel, enligt bedömggruppen, är att externa föreläsare bjuds in till kurser i samhällskunskap från rättsväsende, polis och kommunala inrättningar. Andra goda exempel är studiebesök på konjunkturinstitutet, Riksbanken, Europahuset och riksdagen. Studenterna deltar i arrangemanget *International Week*, som genomförs varje år med internationella föreläsare.

Lärosätet har ett regionalt samverkansråd som träffas fyra gånger per år och planerar för VFU och forskning. Ett nytt ramavtal planeras till 2019 när övningsskolorna ska upphöra och en försöksverksamhet startar med förstärkt kvalitet som bl.a. gäller studenternas självständiga arbeten med anknytning till skolans utvecklingsarbete med ämnesdidaktik.

De utvecklingsområden som lärosätet anger bör ges prioritet särskilt med avseende på självständiga arbeten som knyts till övningsskolor och att den försöksverksamhet som pågår rörande detta utvärderas.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: Tillfredsställande

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Bedömningsgrunden personal bedöms som tillfredsställande. Lärosätet har adekvat vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens i relation till volym, innehåll och genomförande samt strategier för kompetensförsörjning finns. Vidare genomgår handledare inom VFU en obligatorisk utbildning om 7,5 högskolepoäng. En svaghet gäller lärarförsörjningen på lång sikt på grund av pensionsavgångar. Men det finns ett pågående arbete med rekryteringar för att ersätta den personalen.

Bedömningsgrunden utbildningsmiljö bedöms som tillfredsställande dock med vissa svagheter. Lärosätet uppger ett antal satsningar av olika slag, som ett nytt kvalitetssäkringssystem från hösten 2018 och en satsning på att anknuta lärarutbildningen till forskning samt rekrytera personal. I en försöksverksamhet (2018–2021) använder lärosätet särskilt yrkesskickliga lärare i den campusförlagda utbildningen som ska stärka tillgången till lärare med aktuell yrkeserfarenhet. Av intervjuerna framgår att utlysningar sker för närvarande och att tjänster som biträdande lektor ingår. Detta innebär att lärosätet förverkligar en satsning på forskning och på forskande personal. Lärosätet redovisar en vetenskaplig miljö med pågående forskningsprojekt som har ämnesdidaktiskt fokus eller där lärande står i förgrunden. Ett forskningsprogram pågår för närvarande med inriktningen *Ämnesspråk och ämnesfrågor i de samhällsorienterande ämnena i grundskolan*. En svaghet är att samhällskunskap har en liten del av den forskning som tas upp och att den berörs mer perifert. Av intervjun framkom att det i samband med den rekryteringsprocess som pågår kommer ske ett fokus

på samhällskunskap och forskning. Däremot framgår det inte tydligt hur och på vilka olika sätt studenterna tar del av (aktuell) ämnesdidaktisk forskning.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. En styrka är att lärosätet ger ett brett ämnesstoff med relevans för samhällskunskapsämnet och den fördjupning som krävs. Lärosätet ger förutom ämneskurser i statsvetenskap, ekonomi och sociologi också kurser i ekonomisk historia, media och kommunikation.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Lärosätet har haft en tonvikt på kvalitativa metoder, eftersom forskningen vid lärosätet främst använder dem, men detta har uppmärksamats och kommer att ses över hösten 2019.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Bedömargruppen rekommenderar samtidigt lärosätet att undersöka och analysera de möjligheter som innebär differentiering av kurser, moment, uppgifter och examinationsuppgifter av relevans för respektive inriktning (7–9 och gymnasiet).

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet anger inte poäng i ämnesdidaktik, vilket bidrar till att beskrivningen av ämnesdidaktik blir något otidlig för det här målet, som främst behandlas i underlaget under målet om att kritiskt och självständigt ta tillvara och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat och målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande. Vid intervjun framkom att lärosätet uppfattar att ämnesdidaktik är så väl sammanflätad med ämneskurserna att den därför inte ger poäng. Av underlaget i sin helhet framgår att kurserna på ett tillfredsställande sätt behandlar och examinerar målet.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Av underlaget framgår att studenterna får olika slags möjligheter att utveckla och identifiera sina kunskapsbehov av allmän- och ämnesdidaktisk kunskap och att de examineras muntligt och skriftligt på dessa. Det framgår också att studenten ska kunna utveckla flerstämmiga läromiljöer. Detta handlar om att studenten ser och bekräftar varje elev samt anger vidare bedömningskrav rörande utveckling av studentens självständighet med avseende på empatisk förmåga. Sammantaget erbjuds ämnes- och ämnesdidaktisk kunskap och kompetens i relation till elevernas behov.

Bedömningsgrunden om jämställdhet bedöms som tillfredsställande. Bedömargruppen rekommenderar också att de utvecklingsområden som lärosätet anger får prioritet, dvs. att lärosätet slår fast en handlingsplan för jämställdhet.

Bedömningsgrunden om uppföljning bedöms som tillfredsställande. Lärosätet anger en rad olika tillvägagångssätt och system för att studenterna ska genomföra utbildningen i utsatt tid. En styrka och ett gott exempel är att lärosätet sammanställt information om avhopp, bl.a. har telefonintervjuer genomförts med studenter.

Bedömningsgrunden om studentperspektiv samt arbetsliv och samverkan bedöms som tillfredsställande. God samverkan sker med det omgivande samhället och studenterna får därmed inblick i olika slags verksamheter genom externa föreläsare och samarbete med lärare i åk 7–9 och gymnasiet.

Lärosäte: Malmö universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap.

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Lärosätets personal inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) har tillfredsställande vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. Lärarna erbjuder kompetensutveckling inom pedagogisk, ämnesmässig och professionsrelaterad utbildning, vilket bedömargruppen ser positivt på. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att omsätta sina planer med rekryteringar inom området för att säkerställa kompetens på lång sikt. Inom inriktningen samhällskunskap har lärosätet adekvat vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens i relation till volym, innehåll och genomförande samt strategier för kompetensförsörjning finns. Vidare genomgår handledare inom VFU en obligatorisk utbildning om 7,5 högskolepoäng. En svaghet gäller lärarförsörjningen på lång sikt på grund av pensionsavgångar. Men det finns ett pågående arbete med rekryteringar för att ersätta den personalen.

Inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) finns det en vetenskaplig miljö samt forskning inom olika forskningsnätverk och forskningsprogram. Lärosätet har ett pågående utvecklingsarbete för att förstärka forskningsanknytningen. Bedömargruppen vill rekommendera lärosätet att tydliggöra UVK som huvudområde inom den vetenskapliga forskningen. Gällande professionsrelaterad kompetens bedöms den som tillfredsställande, vilket stöds av ett upparbetat samarbete med partnerskolorna. Sambandet mellan forskning och utbildning finns i dag, men bör stärkas ytterligare. Bedömningsgrunden utbildningsmiljö bedöms som tillfredsställande för inriktningen samhällskunskap dock med vissa svagheter. Lärosätet uppger ett antal satsningar av olika slag, som ett nytt kvalitetssäkringssystem från hösten 2018 och en satsning på att anknyta lärarutbildningen till forskning samt rekrytera personal. I en försöksverksamhet (2018–2021) använder lärosätet särskilt yrkesskickliga lärare i den campusförlagda utbildningen som ska stärka tillgången till lärare med aktuell yrkeserfarenhet. Av intervjuerna framgår att utlysningar sker för närvarande och att tjänster som biträdande lektor ingår. Detta innebär att lärosätet förverkligar en satsning på forskning och på forskande personal. Lärosätet redovisar en vetenskaplig miljö med pågående forskningsprojekt som har ämnesdidaktiskt fokus eller där lärande står i förgrunden. Ett forskningsprogram pågår för närvarande med inriktningen Ämnesspråk och ämnesfrågor i de samhällsorienterade ämnena i grundskolan. En svaghet är att samhällskunskap har en liten del av den forskning som tas upp och att den berörs mer perifert. Av intervjun framkom att det i samband med den rekryteringsprocess som pågår kommer ske ett fokus på samhällskunskap och forskning. Däremot framgår det inte tydligt hur och på vilka olika sätt studenterna tar del av (aktuell) ämnesdidaktisk forskning.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls. En styrka är att lärosätet ger ett brett ämnesstoff med relevans för

samhällskunskapsämnet och den fördjupning som krävs. Lärosätet ger förutom ämneskurser i statsvetenskap, ekonomi och sociologi också kurser i ekonomisk historia, media och kommunikation.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Målet berörs inom UVK-kurserna som lärandemål. Det finns en progression inom UVK-kurserna kopplat till lärandemål, läraktiviteter och examination, vilket utvecklar studenternas kunskap för måluppfyllelse. Bedömargruppen har noterat att det förekommer ett smalt fokus på forskningsmetoder, och bedömer därför att det är ett utvecklingsområde. För inriktningen samhällskunskap har lärosätet haft en tonvikt på kvalitativa metoder, eftersom forskningen vid lärosätet främst använder dem, men detta har uppmärksammats och kommer att ses över hösten 2019.

Målet om att kritiskt och självständigt ta tillvara och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Det finns en progression inom UVK, där studenterna ska systematisera och reflektera, och kravet ökar under följande UVK-kurser. Lärosätet har som ambition att det självständiga arbetet ska bidra till måluppfyllelse, men i nuläget är det övriga examinationsuppgifter som skriftliga analyser och seminarier som ligger till grund för säkerställandet av måluppfyllelsen. För inriktningen samhällskunskap rekommenderar bedömargruppen samtidigt lärosätet att undersöka och analysera de möjligheter som innebär differentiering av kurser, moment, uppgifter och examinationsuppgifter av relevans för respektive inriktning (7–9 och gymnasieskolan).

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet pekar på trepartssamtalet som en viktig del i säkerställandet av måluppfyllelse. VFU-kurserna utformas individuellt för att studenten ska nå måluppfyllelse genom kurserna, vilket bedömargruppen ser positivt på. Bedömargruppen menar samtidigt att lärosätet behöver säkerställa att studenterna examineras i samtliga ämnen under sin VFU. Bedömargruppen menar också att lärosätet behöver undersöka möjligheten att förlägga VFU vid en tidpunkt som gynnar studenternas tillämpning av sina ämneskunskaper. För inriktningen samhällskunskap anger lärosätet inte poäng i ämnesdidaktik, vilket bidrar till att beskrivningen av ämnesdidaktik blir något otydlig för det här målet, som främst behandlas i underlaget under målet om att kritiskt och självständigt ta tillvara och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat och målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande. Vid intervjun framkom att lärosätet uppfattar att ämnesdidaktik är så väl sammanflätad med ämneskurserna att den därför inte ger poäng. Av underlaget i sin helhet framgår att kurserna på ett tillfredsställande sätt behandlar och examinerar målet.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet hänvisar måluppfyllelsen till lärandemålen i UVK-kurser där studenterna bland annat ska kunna visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra bland annat utveckla undervisning genom till exempel analys av en utvärdering. Måluppfyllelsen säkerställs till stor del genom muntliga redovisningar, men även här spelar trepartssamtalet en stor roll. I en specialpedagogisk kurs sker en koppling till studentens ämne, för att på bästa sätt kunna stimulera varje elevs lärande och utveckling. För inriktningen samhällskunskap framgår av underlaget att studenterna får olika slags möjligheter att utveckla och identifiera sina kunskapsbehov av allmän- och ämnesdidaktisk kunskap och att de examineras muntligt och skriftligt på dessa. Det framgår också att studenten ska kunna utveckla flerstämmiga läromiljöer. Detta handlar om att studenten ser och bekräftar varje elev samt anger vidare bedömningskrav rörande utveckling av studentens

självständighet med avseende på empatisk förmåga. Sammantaget erbjuds ämnes- och ämnesdidaktisk kunskap och kompetens i relation till elevernas behov.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Bedömaregruppen finner utformningen och arbetssätten för att säkerställa examensmålet som väl organiserat. Arbetet med att uppnå målet inriktas enligt självvärderingen till stor del mot att studenternas förmåga att göra bedömningar fördjupas, utifrån vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter. Utifrån studier av skolans uppdrag, styrning och organisation ges exemplet där studenten problematiserar ett etiskt dilemma inom ramen för ett grupparbete.

Jämställdhetsperspektivet ingår i flera av programmets kurser. Perspektivet examineras muntligt och skriftligt. Bedömaregruppen anser att perspektivet är väl förankrat i utbildningen innehåll. Lärosätet har en plan för att verka för att perspektivet behandlas systematiskt, vilket bedömaregruppen ser positivt på. För inriktningen samhällskunskap rekommenderar bedömaregruppen att de utvecklingsområden som lärosätet anger får prioritet, vilket innefattar att lärosätet slår fast en handlingsplan för jämställdhet.

Det finns ett kvalitetssäkringssystem på fakultetsnivå som inbegriper principer om utformning, genomförande och examination, studentinflytande och samverkan med externa partner samt jämställdhet. Det framgår att kursvärderingar görs i anslutning till varje kurs och information om värderingen kommer upp på webbplatsen för programmet. Vid intervjuerna framkommer att kursutvärderingarna är levande dokument som används i kvalitetsförbättrande syfte. För inriktningen samhällskunskap anger lärosätet en rad olika tillvägagångssätt och system för att studenterna ska genomföra utbildningen i utsatt tid. Lärosätet har även genomfört telefonintervjuer med studenter som avbrutit utbildningen. I kurser som uppfattas som särskilt svåra organiseras stöd enligt en särskilt utarbetad stödmodell och studenter som inte har klarat studierna i de inledande kurserna följs upp. Tillgång till skrivverkstad och matematikverkstad finns vid behov för studenter, och det är dit studenter hänvisas som fångas upp genom Early Alert.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Lärosätet har enligt självvärderingen en policy för studentinflytande som vägleder arbetet inom ämneslärarprogrammet. Ett samarbete med studentkåren bedrivs för att informera och engagera studenter samt sprida kunskap om vilka möjligheter till inflytande över utbildningen som finns. Lärosätet tar också enligt självvärderingen ett aktivt ansvar för att få fler studenter att engagera sig, eftersom det har visat sig att många studenter inte vetat om hur de kan utöva inflytande över sin utbildning. Denna brist på information framkommer också vid intervjuerna med lärosätets representanter, och därför rekommenderar bedömaregruppen starkt en ökad information om hur studenter faktiskt kan påverka sin utbildning inom organisationen.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Aktuella utvecklingsprojekt som redovisas i självvärderingen är medverkan av skickliga yrkeslärare i campuskurser samt att knyta studenternas examensarbeten till skolornas verksamhet. Det anordnas regelbundet arbetsmarknads- och inspirationsdagar enligt vad som framkommer vid självvärderingen. Enligt bedömarena är det i första hand utbildningens samverkan med yrkeslivet inom partnerskolor som förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv. För inriktningen

samhällskunskap sker god samverkan med det omgivande samhället och studenterna får därmed inblick i olika slags verksamheter genom externa föreläsare och samarbete med lärare i åk 7–9 och gymnasieskolan.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Graden av vetenskaplig kompetens bedöms vara tillfredsställande. Enligt självvärderingen utlystes under våren 2018 medel av fakulteten för att ytterligare stärka forskningsanknytningen i lärarutbildningen genom att låta adjunkter och seniora forskare gemensamt genomföra forskningsprojekt inom sin egen undervisning. 2017 startade den fakultetsfinansierade forskarskolan *Lärande i mångkulturella samhällskontexter*. Lärare i lärarutbildningen fungerar som handledare inom denna forskarskola.

Bedömggruppen ser utifrån lärartablerna en viss övervikt inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) när det gäller ämnen och ämnesdidaktik, vilket verkar ske på bekostnad av mer generella pedagogiska och didaktiska kunskaper. Ett utvecklingsområde för att ytterligare stärka utbildningens kvalitet vore därför enligt bedömggruppen att öka andelen av forskare med sin huvudsakliga kompetens inom ämnena pedagogik och didaktik inom UVK.

Graden av professionsinriktad och pedagogisk kompetens bedöms vara tillfredsställande. Ett gott exempel bedömggruppen uppmärksammat är det samarbete som finns med partnerskolor inom UVK. Användandet av särskilt yrkesskickliga lärare från partnerskolorna stärker enligt bedömggruppen tillgången på lärare med aktuell professionserfarenhet. Handledare inom den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) genomgår en handledarutbildning, enligt självvärderingen. För skolor som medverkar som övningskolor är utbildningen obligatorisk, vilket bedömggruppen tycker är ett bra sätt för att garantera kvalitet inom den delen av utbildningen. Bedömggruppen uppfattar också att utbildningen följs upp systematiskt och de flesta av de undervisande lärarna har ämneslärarexamen, vilket bedöms främja utbildningens kvalitet.

Graden av den sammantagna kompetensen på kort och lång sikt bedöms som tillfredsställande. Inom den kompetensutveckling som erbjuds inom lärosätet ryms bland annat pedagogisk, ämnesmässig och professionsrelaterad utbildning. Medieverkstaden fungerar som stöd för lärarnas pedagogiska utveckling av digitala former för lärande, och särskilda satsningar på kompetensutveckling genomförs utifrån behov.

Bedömggruppen anser att alla dessa satsningar är bra strategier för att säkerställa lärarnas möjligheter att utvecklas inom sina lärarroller.

Trots kommande omfördelningar av disputerad personal mellan de olika lärarprogrammen och redan gjorda rekryteringar, har behov av ytterligare rekryteringar identifierats som en konsekvens av pensionsavgångar och en ökande andel forskande personal. Sammanlagt tio rekryteringar inom området pedagogik och utbildningsvetenskap är planerade, vilket enligt bedömargruppen är positivt för att säkerställa kvaliteten och för att ytterligare stärka de mer allmänna pedagogiska och didaktiska inslagen inom UVK.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet ger flera exempel på flervetenskapliga och praxisnära vetenskapsområden med forskningsmiljöer inom utbildningsvetenskap. Lärarna forskar, deltar i olika forskningsnätverk och forskningsprogram. Bedömargruppen ser det som positivt att lärosätet sedan 2016 bedriver ett utvecklingsarbete för att förstärka forskningsanknytningen i utbildningen med stöd av en professor i utbildningsvetenskap. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att i det arbetet öka medverkan från forskare från det pedagogiska och didaktiska kunskapsområdet inom UVK, eftersom det finns en viss obalans gentemot stora inslag av ämnesdidaktiker inom UVK.

Bedömargruppen uppfattar att det finns ett tydligt fokus på en professionsinriktad miljö vid lärosätet, vilket ytterligare stöds av att det finns ett väl utarbetat samarbete med partnerskolorna. Dessutom undervisar adjunkter med insikt i den pågående skolverksamheten vid utbildningen. Sammantaget bidrar detta till att utbildningen präglas av en tydlig koppling till professionen. Upplägget på utbildningen ger studenterna goda förutsättningar att utveckla en professionell identitet, ämnes- och ämnesdidaktisk kunskap, ett demokratiskt ledarskap och en förmåga att medverka till skolutveckling, enligt bedömargruppen. Studenterna har sin huvudsakliga placering under den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) på samma partnerskola, vilket enligt självvärderingen bland annat underlättar fördjupningar i professionsutvecklingen.

Det finns enligt bedömargruppen ett nära samband mellan forskning och utbildning vid lärosätet. Men bedömargruppen bedömer ändå att det sambandet ytterligare bör förstärkas genom att tydligare informera studenterna om hur sambandet rent konkret kommer till uttryck.

Ett kollegialt samarbete i lärarlag och med partnerskolor ger enligt bedömargruppen goda förutsättningar för en utbildning som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Självvärderingen och intervjuerna ger exempel på läraktiviteter där studenterna tillägnar sig förmågan att analysera undervisning på vetenskaplig grund. Lärosätet har också startat forskarskolan *Lärande i mångkulturella samhällskontexter* vilket bedömargruppen anser har positiv betydelse för utbildningen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om*

relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Enligt självvärderingen berörs målet i kurserna I, II och IV inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). I den integrerade UVK:n i programmets samtliga förstaämnen är ett lärandemål att "kritiskt diskutera relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för lärarprofessionen". Detta borgar enligt bedömarna för att studenterna får förståelse om detta. Bedömggruppen bedömer att det finns progression mellan UVK-kurserna, lärandemål, läraaktiviteter och examination, vilket stödjer studenternas utveckling av kunskap för att nå målet. UVK-kurserna har enligt lärosätet reviderats under 2017 och 2018 för att stärka forskningsanknytningen och förtydliga kopplingen till examensmålen. Självvärderingen ger flera exempel på kopplingen mellan lärandemål och examinationsformer. Bedömggruppen finner därför att lärosätet når måluppfyllelse.

Lärosätet uttrycker i självvärderingen att för liten vikt läggs på forskningsmetoder, vilket särskilt i relation till att lärosätet uppmärksammar kvantitativ metod som ett utvecklingsområde. Bedömggruppen delar lärosätets uppfattning att ett större fokus på forskningsmetoder, särskilt kvantitativ metod, är ett utvecklingsområde inom UVK.

Ytterligare ett utvecklingsområde enligt lärosätet är att ge stöd och struktur åt studenternas lärande. Bedömggruppen instämmer i det. Under intervjuerna framkom att ett annat sätt att stödja är att stärka studenternas metodologiska förståelse och metodkunskap där vetenskapsteori och kvantitativa metoder får större fokus. Lärosätet har infört kursen *Vetenskap och beprövad erfarenhet*, vilket bedömggruppen anser visar att lärosätet har en strävan att vid behov vidta åtgärder.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Progressionen inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) beskrivs i självvärderingen. I den första UVK-kursen *Pedagogisk ledarskap, sociala relationer och konflikthantering* ska studenten kunna lyfta samband, systematisera och reflektera på en grundläggande nivå. Kraven på att visa ett kritiskt förhållningssätt och självständighet ökar med följande UVK-kurser.

Genom ett nära samarbete mellan den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), UVK och ämnesstudierna samt försöksverksamheten med partnerskolor pågår ett arbete för att det självständiga arbetet ska kunna bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämne, ämnesområde och ämnesdidaktik. En av examinationsuppgifterna är en skriftlig analys av en filmad undervisningssekvens. Analysen ska underbyggas med relevant teori hämtad från kurslitteraturen, vilken bearbetas i föreläsningar och seminarier.

I kurs II, *Skola, värdegrund och samhälle/Skolans organisation och värdering*, ska studenterna samlas i lokala styrdokument på partnerskolan, för en analys som ska bli grunden för slutsatser om verksamheten. Studenterna bearbetar och systematiserar materialet i seminarier och examineras

med en skriftlig analys av skolverksamheten. För betyget godkänd krävs att analysen relaterar till nationella styrdokument och sätts in i ett internationellt och historiskt sammanhang. Enligt bedömgårgruppen finns det goda möjligheter för studenterna att inom UVK uppfylla målets samtliga delar tack vare utbildningens upplägg och tydliga fokus på progression.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

VFU-kurserna utformas individuellt för att anpassas till den enskilda studentens yrkesutveckling. VFU-handledaren tar ansvar för att i samråd med lärosätet lägga upp kursen utifrån studenternas starka och svaga sidor i relation till kursens lärandemål och utifrån den bedömning av studenterna som gjorts i tidigare kurs. Studenterna ska genomföra VFU i samtliga ämnen, men examineras i sitt förstaämne. Bedömgårgruppen anser utifrån intervjuerna att lärosätet uppfyller ambitionen om att studenterna examineras i sitt förstaämne. När det gäller studenternas möjligheter att genomföra VFU i sina samtliga ämnen framkommer däremot motstridiga uppgifter. Att bättre tillhandahålla studenternas möjlighet att få träning inom fler av sina ämnen är därför ett viktigt utvecklingsområde.

Enligt bedömgårgruppen är det en styrka att handledaren vid partnerskolan följer studenten under hela utbildningstiden. Trepårtssamtalet med handledaren, studenten och den ansvariga läraren vid lärosätet är en nyckelfunktion som utpekats med stöd i den interna skriften *På väg mot läraryrket*. Skriften beskriver kursernas lärandemål och kvalitetsnivåer som handledaren och ansvarig lärare vid lärosätet bedömer när det gäller ämneskunskaper och ämnesdidaktisk kompetens. Kvalitetsnivåerna, som uttrycks i både text och matris, är kriterier för bedömning.

Studenten ska under trepartssamtalet kunna motivera och exemplifiera sitt undervisningsupplägg och sin metodik utifrån lärandeteorier och ämnesdidaktiska teorier och begrepp. Successivt ska studenten sedan bland annat koppla sin undervisning till elever med olika och särskilda behov, till elever med annat förstaspråk, till elevers tidigare kunskaper, vara lyhörd och flexibel i undervisningssituationer, uppvisa en bred repertoar av metoder och arbetsformer och skapa en flerstämmig lärandemiljö.

I självvärderingen redogörs hur målet uppfylls i utbildningens VFU-kurser, och i beskrivningen av VFU-kursernas innehåll syns en tydlig progression enligt bedömgårgruppen. Kravet att undervisningen ska vara vetenskapligt underbyggd är en genomgående tråd i självvärderingen. Höga krav ställs på studenternas ämneskunskaper samt deras teoretiskt förankrade didaktiska och ämnesdidaktiska bedömningar. Bedömgårgruppen anser att betoningen på goda ämneskunskaper, kravet på att kunna ge kvalitativ respons och bedömning samt utvecklingen av flerstämmiga lärmiljöer förtjänar särskild uppmärksamhet som goda exempel i utbildningen.

Däremot finner bedömgårgruppen att det utifrån intervjuerna är av stor vikt att förbättra rutinerna för att säkerställa att studenterna under sin VFU får möjlighet att undervisa i nivå med de ämneskunskaper de har fått inom utbildningen. Var i utbildningen VFU läggs in påverkar den möjligheten, och därför rekommenderar bedömgårgruppen att ett sådant arbete påbörjas. Målet med

ett sådant arbete skulle vara att bättre anpassa graden av studenternas ämneskunskaper till de kurser som studenterna kommer att undervisa i under sin VFU.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

I kursen *Lärande, bedömning och utvärdering*, ska studenterna kunna presentera och analysera en utvärdering och värdera dess möjligheter och begränsningar. Kursen examineras muntligt i samarbete med andra studenter med krav på beskrivning och analys av den valda utvärderingen samt en diskussion om utvärderingens möjligheter och begränsningar.

Kurs IV, *Specialpedagogiska perspektiv på utveckling och lärande*, behandlar utvärdering och utveckling av lärandesituationer för varje elevs lärande och utveckling. Som ett gott exempel kan bedömggruppen notera att den eventuella kopplingen mellan läs- och skrivsvårigheter respektive matematiksvårigheter och lärande på ett andraspråk behandlas i den här kursen. Kursen examineras dels muntligt genom att studenten redovisar en pedagogisk utredning som presenteras i ett seminarium, dels skriftligt genom en individuell text. Den pedagogiska utredningen kommer enligt självvärderingen att ersättas med en kartläggning, något som bedömggruppen ser positivt på.

Även två VFU-kurser, II/III och sista UVK-kursen, nämns som särskilt relevanta för måluppfyllelse. Kurserna behandlar analys- och reflektionsförmåga samt kommunikativt och demokratiskt ledarskap. Under de här VFU-kurserna ska studenterna på olika sätt visa sin förmåga. Några exempel på detta är att studenterna förväntas använda ett professionellt språk om lärande och utveckling, vilket bedömggruppen vill framhålla som ett gott exempel. Studenterna ska också kunna hantera oförutsägbara situationer, med utgångspunkt i vetenskapliga perspektiv och utifrån egna erfarenheter redogöra för hur den egna undervisningen kan utvecklas samt dra slutsatser om mönster i verksamheten.

Utvärdering av undervisning behandlas i UVK-kurs III där studenterna ska kunna presentera en lokal, nationell eller internationell utvärdering utifrån dess betydelse för den lokala skolnivån. Examinationen sker genom muntliga posterpresentationer. Bedömggruppen finner den generella utformningen av progressionsprocessen som god. Men bedömgarna vill uppmärksamma att flera av de examinerande momenten bara redovisas muntligt. Därför bör lärosätet se över genomförandet av examinationerna för att bättre kunna säkerställa resultatet av progressionen.

Redovisningen av VFU sker enligt självvärderingen på samma sätt som för det föregående examensmålet, genom trepartssamtal efter bedömningskriterier som finns i skriften *På väg mot läraryrket*. I trepartssamtalet ska studenterna använda andras beprövade erfarenhet för att formulera slutsatser om hur den egna undervisningen ska kunna utvecklas. Studenterna sätter i detta samtal den egna undervisningen i relation till teoretiska perspektiv och styrdokument samt granskar kritiskt alternativa tillvägagångssätt för sin fortsatta undervisning.

I den sista VFU-kursen krävs att studenterna med hög grad av självständighet identifierar vad som behöver utvecklas i den egna undervisningen, för att eleverna ska få förutsättning att lära och utvecklas i en trygg och utvecklande läromiljö. Strategier baserade på vetenskaplig grund och ett

prövande förhållningssätt blir utgångspunkt i utvärderande samtal om den egna undervisningen. Genom kursens gång visar studenterna förmåga att föra konstruktiva samtal om den pedagogiska verksamheten med skolans aktörer. Studenten använder handledaren och andra lärare som samtalspartner för att utvärdera och utveckla sin undervisning och tar aktivt del av arbetslagets löpande arbete. Ovanstående förfarande anser bedömargruppen är ett tillfredsställande sätt att arbeta mot måluppfyllelse.

I trepartssamtalet visar studenterna förmåga att utvärdera och utveckla sin undervisning och pedagogisk verksamhet genom att ställa upp hypoteser om konsekvenser av olika ageranden, samt förklara och motivera sina val och överväganden med stöd i andras systematiserade erfarenheter. Bedömargruppen finner metoden att organisera utbildningen för att uppnå målet som välmotiverat och välfungerande i strävan mot en progression i studenternas lärande. Enligt bedömargruppen är ett utvecklingsområde i relation till målet att de flesta av examinationerna baserar sig på muntliga redovisningsformer. Lärosätet bör särskilt förbättra förutsättningarna för skriftlig dokumentation, för att bättre underlätta och säkerställa de enskilda studenternas möjligheter till progression.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Arbetet med att uppnå målet inriktas enligt självvärderingen till stor del mot att studenternas förmåga att göra bedömningar fördjupas, utifrån vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter. Utifrån studier av skolans uppdrag, styrning och organisation ges exemplet där studenterna problematiserar ett etiskt dilemma inom ramen för ett grupparbete. Det etiska dilemmat presenteras och diskuteras i ett seminarium där studenternas förmåga att värdera examineras. Grupparbetet följs av en individuellt skriven analys, där skolans organisation och värdegrund ska genomlysas i relation till de grundläggande demokratiska rättigheterna samt till maktordningar som genus, klass och etnicitet. För godkänt resultat krävs bland annat att sambandet mellan skolans värdegrund och de grundläggande demokratiska och mänskliga rättigheterna samt till maktordningar som genus, klass och etnicitet diskuteras med stöd av teorier. Bedömargruppen finner utformningen och arbetssättet för att säkerställa måluppfyllelse som väl organiserat, vilket borgar för en undervisning av hög kvalitet. I relation till examensmålet uppmärksammar samtidigt bedömargruppen vikten av tydliga rutiner för stöd och hjälp till studenter som har svårigheter att nå det specifika examensmålet. Skälet är att de flesta examinationsformerna för att nå målet baserar sig på relativt avancerade förmågor hos den enskilda studenten om att kunna analysera komplexa samband. Bedömargruppen ser därför sådana rutiner för detta examensmål som särskilt viktiga.

Under VFU ska studenterna enligt självvärderingen ta initiativ till att diskutera värdegrundsfrågor och etiska förhållningssätt. I det examinerande seminariet ska studenterna redogöra för hur personliga värderingar, värdegrundsfrågor och etiska överväganden påverkar studenternas undervisning. I den sista VFU-kursen förutsätts att studenterna är medvetna om maktstrukturer och försöker hitta hållbara lösningar.

Bedömargruppen finner dessa intentioner som väl förankrade och välgrundade, men ställer sig undrande till hur utbildningen säkerställer att dessa frågor verkligen tas upp samt dokumenteras under VFU annat än genom de trepartssamtal som genomförs. Bedömargruppen ser därför dokumentation under VFU i relation till detta examensmål som ett utvecklingsområde.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Bedömningsområdet jämställdhet beaktas enligt självvärderingen på flera olika sätt i utbildningen. Exempelvis behandlas frågor om makt och kön under studenternas VFU, och i intervjuerna framkom att jämställdhetsperspektivet är en del av examinationen inför VFU:n. Jämställdhetsperspektivet ingår som bedömargruppen uppfattat det i flera av programmets kurser samt examineras och utvärderas på olika sätt både muntligt och skriftligt, i grupp eller enskilt. Enligt självvärderingen är syftet att studenterna successivt ska öva upp sin förmåga att tillämpa ett genusperspektiv som analysverktyg i sin undervisning. Bedömargruppen bedömer det som ett systematiskt sätt för studenterna att tillföra perspektivet i sin undervisning.

Jämställdhet berörs även i utvärderingar på central nivå genom lärosätets nya kvalitetssäkringssystem. Med ett nytt kvalitetssäkringssystem vill lärosätet verka för att perspektivet behandlas systematiskt, det vill säga att det ska undersökas, analyseras, åtgärdas och följas upp. Som grund för programnämndens arbete har en handlingsplan tagits fram i samarbete med studentkåren.

Lärosätet beskriver följaktligen att jämställdhet är viktigt och att det finns med som perspektiv i flera av UVK-kurserna. Däremot ges det enligt bedömargruppen inga mer konkreta exempel på hur detta diskuteras mellan lärare eller förmedlas till studenter, så att de kan visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv. Fram till hösten 2018 har det inte funnits någon utvecklad systematik för att följa upp jämställdhetsfrågor med relevans för utbildningen. Fakultetens nya kvalitetssäkringssystem kan enligt bedömargruppen bidra till att skapa en systematik för att undersöka, analysera, åtgärda och följa upp risken för diskriminering och hinder för lika rättigheter och möjligheter utifrån diskrimineringsgrunderna (där kön är en).

Sammantaget anser bedömargruppen att jämställdhetsfrågor är en integrerad del av utbildningen genom att det finns kursmål som svarar mot jämställdhetsperspektivet i de flesta av programmets kurser. Lärosätet framhåller i självvärderingen jämställdhetsarbetet som en styrka som synliggörs och initieras i det utbildningsnära kvalitetsarbetet. Bedömargruppen uppfattar att det finns en god potential i arbetet, som började systematiseras 2018, och att utformningen av perspektivet i utbildningen genom kursmål är godtagbar.

En treårig kompetensförsörjningsplan har upprättats för att säkerställa en adekvat lärarkompetens, och som samspelar med institutionernas verksamhetsplan och budget. Rutinerna som redovisas bedöms av bedömargruppen som relevanta.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination*

följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.

I självvärderingen redogörs för hur en systematisk kvalitetssäkring fungerar på olika nivåer. För lärosätet som helhet finns ett ramverk för kvalitetsarbete som bedömargruppen uppfattar som genomtänkt och adekvat. I det ingår ett kvalitetssäkringssystem på fakultetsnivå som inbegriper principer om utformning, genomförande och examination, studentinflytande och samverkan med externa partner samt jämställdhet. En fakultetsdialog under ledning av dekanen genomförs varje år, där strategier för kompetensförsörjning behandlas.

För ämneslärarprogrammet finns en programnämnd och en programsamordnare med samlande funktion och tydliga uppdrag. Som ett positivt exempel på kvalitetsarbete vill bedömarerna framhålla programnämndens utskottsarbete under 2018. Arbetet bedrevs under ledning av en internationell forskare, för att säkerställa det lokala examensmålet om sambandet mellan ämnesspecifikt språk och elevers kunskapsutveckling.

Det framgår att kursvärderingar görs i anslutning till varje kurs och information om värderingen kommer upp på programmets webbplats. Vid intervjuerna framkommer att kursutvärderingarna är levande dokument som används i kvalitetsförbättrande syfte. Lärosätet ger i självvärderingen exempel på att utvärderingar har visat behov av att knyta ett stabilt lärarlag till varje kurs.

Lärosätet har också anordnat ett studentforum för att samla upp åsikter från studenterna som ett komplement till kursutvärderingarna som haft låg svarsfrekvens. Enligt självvärderingen följs utbildningsmiljön systematiskt upp i en programnämnd, vilket bedöms som tillfredsställande.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Genom lärosätets analys av genomströmningsstatistik konstaterar bedömargruppen att avhoppet mestadels sker under det första studieåret, och ofta kopplat till studenter med låga gymnasiebetyg. Lärosätet har även genomfört telefonintervjuer med studenter som avbrutit utbildningen. I kurser som uppfattas som särskilt svåra organiseras stöd enligt en särskilt utarbetad stödmodell, och studenter som inte klarat studierna i de inledande kurserna följs upp genom att använda en modell kallad Supplementary Instruction. Det innebär att studenter med dokumenterade svårigheter med att klara av de inledande kurserna varnas genom ett automatiserat system kallat Early Alert.

Tillgång till skrivverkstad och matematikverkstad finns vid behov för studenter och det är dit studenter hänvisas som fångas upp genom Early Alert. Bedömargruppen finner dessa systematiserade rutiner som goda för att hjälpa studenter och förhindra avhopp. Sammantaget uppfattar bedömarerna att lärosätet visar en medvetenhet om vikten av uppföljning för att kunna ge studenterna de verktyg de behöver för att kunna genomföra sin utbildning.

Arbetsuppgifter kopplade till studenternas genomströmning var enligt självvärderingen tidigare utplacerad på flera personer, men har nu sammanfogats i en tjänst. Detta är positivt enligt bedömargruppen, eftersom målet är att hjälpa studenterna till en mer sammanhållen väg genom utbildningen. Det är enligt självvärderingen programnämnden som analyserar statistik över genomströmning och prestationsgrad samt föreslår åtgärder. För att komma tillrätta med avhopp som sker i samband med den första VFU-kursen ordnas möten mellan nya och äldre studenter.

Bedömargruppen finner detta som en god ordning för att hjälpa och stödja studenterna i deras utbildning.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet har enligt självvärderingen en policy för studentinflytande som vägleder arbetet inom ämneslärarprogrammet. I den framkommer det att studenten kan kontakta kurslärare och delta i kursutvärderingar. Studenternas kursutvärderingar och lärarlagens analys sammanställs till en kursrapport, som publiceras i anslutning till kursplanen. Svarsfrekvensen i kursutvärderingarna varierar och är inte alltid så hög, men enligt beslut av dekan ska kursrapporter skrivas ändå. Ett exempel som nämndes under intervjun på en konkret åtgärd till följd av studentinflytande är en förändring av examinationsform.

Andra möjligheter till inflytande som nämns är att vända sig med synpunkter till de studenter som finns representerade i programnämnden, eller att kontakta studentkåren. Ett samarbete med studentkåren bedrivs för att informera och engagera studenter samt sprida kunskap om vilka möjligheter till inflytande över utbildningen som finns. Ett annat samarbete inleds läsåret 2018/19 mellan programnämnden och studentkåren för att organisera ett studentforum som väljer representanter till nämnden. Vid studentklagomål följer fakulteten en handläggningsordning med beslutade rutiner och handlingsplan. Både formativa och summativa kursutvärderingar görs som sedan följs upp på olika sätt, och förslag till åtgärder ges och sammanställs i kursrapporten. I slutet av utbildningen görs en exitenkät med 32–44 procents svarsfrekvens. Även en alumnenkät genomförs med två års mellanrum. Bedömargruppen finner rutinerna och policy som väl genomarbetade och adekvata för att möjliggöra studentinflytande.

Studenterna har enligt självvärderingen och vad som framkommer vid intervjuerna en möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Lärosätet tar också enligt självvärderingen ett aktivt ansvar i att få fler studenter att engagera sig, eftersom det visat sig att många studenter inte vetat om hur de kan utöva inflytande över sin utbildning. Denna brist på information framkommer också vid intervjuerna med lärosätets representanter, och därför rekommenderar bedömargruppen starkt en ökad information om hur studenter faktiskt kan påverka sin utbildning inom gällande organisation.

Lärosätet ger i självvärderingen exempel på hur de tar ett gemensamt ansvar med studentkåren om att införa rutiner för rekrytering av studentrepresentanter, vilket enligt bedömargruppen visar på att lärosätet värdesätter studentinflytande. Informella samtal under kursernas gång verkar också ske utifrån vad som framkommer vid intervjuerna. Studenternas synpunkter på utbildningen samlas in genom kurs- och programutvärderingar. Resultaten av dem publiceras på webbplatsen.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är*

användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.

Lärosätet ingår enligt självvärderingen ett ramavtal mellan kommunala och fristående skolor och andra lärosäten i regionen. Representanter för de olika intressenterna diskuterar frågor om den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), praktiktäna forskning med mera, vilket är en god grund för samverkan inom utbildning enligt bedömargruppen. Aktuella utvecklingsprojekt som redovisas i självvärderingen är medverkan av skickliga yrkeslärare i högskoleförlagda kurser och att knyta studenternas examensarbeten till skolornas verksamhet. Bedömargruppen vill understryka att om lärare från regionens skolor ska engageras i högskoleförlagda kurser, så måste utbildningen säkerställa att den akademiska nivån garanteras.

Det anordnas regelbundet arbetsmarknads- och inspirationsdagar, enligt självvärderingen. I första hand är det enligt bedömnarna utbildningens samverkan med yrkeslivet inom partnerskolor som förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv. Kurserna inom VFU har enligt självvärderingen tre lärandemål som vardera uttrycker krav för utvecklingsområdena: analys- och reflektionsförmåga, ämneskunna och ämnesdidaktisk kompetens respektive kommunikativt och demokratiskt ledarskap. Dessutom följer ett fjärde mål som innebär att studenterna ska göra en självvärdering av sin professionsutveckling. För varje VFU-kurs finns texter och matriser i skriften *På väg mot läraryrket*, som konkretiserar kursernas lärandemål och bildar underlag för handledning och bedömning av studentens professionsutveckling. Bedömargruppen finner att hanterandet fungerar väl och bidrar positivt till utbildningens kvalitet och bedömer särskilt skriften *På väg mot läraryrket* som ett bra redskap för att rusta studenterna inför arbetslivet.

Studenterna har också kursinslag med föreläsningar i lärosätets varje år återkommande internationella vecka, där internationella föreläsare medverkar enligt självvärderingen. I högskoleförlagda kurser sker samarbete med det omgivande samhället bland annat genom studiebesök och exkursioner. I kursen inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) *Specialpedagogik, lärande och utveckling* förekommer exempelvis föreläsningar av medarbetare vid Specialpedagogiska myndigheten. I UVK-kursen *Pedagogiskt ledarskap, sociala relationer och konflikthantering* används en filmad intervju med lärare vid Teacher Education at Makerere University, Uganda. Sammantaget bedöms dessa aktiviteter bidra väl till utbildningens samverkan med det omgivande samhället.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: Tillfredsställande

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärosätets personal har tillfredsställande vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. Lärarna erbjuder kompetensutveckling inom pedagogisk, ämnesmässig och professionsrelaterad utbildning, vilket bedömargruppen ser positivt på. Bedömargruppen

rekommenderar lärosätet att omsätta sina planer med rekryteringar inom området för att säkerställa kompetens på lång sikt.

Inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) finns det en vetenskaplig miljö som forskar inom olika forskningsnätverk och forskningsprogram. Lärosätet har ett pågående utvecklingsarbete för att förstärka forskningsanknytningen. Bedömggruppen vill rekommendera lärosätet att tydliggöra UVK som huvudområde inom den vetenskapliga forskningen. Den professionsrelaterade kompetens bedöms som tillfredsställande, vilket stöds av ett upparbetat samarbete med partnerskolorna. Sambandet mellan forskning och utbildning finns i dag, men bör stärkas ytterligare.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Målet berörs inom UVK-kurserna som lärandemål. Det finns en progression inom UVK-kurserna kopplat till lärandemål, läraktiviteter och examination, vilket utvecklar studenternas kunskap för måluppfyllelse. Bedömggruppen har noterat att det förekommer ett smalt fokus på forskningsmetoder, och bedömer därför att det är ett utvecklingsområde.

Målet om att kritiskt och självständigt ta tillvara och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Det finns en progression inom UVK, där studenterna ska systematisera och reflektera, och kravet ökar under följande UVK-kurser. Lärosätet har som ambition att det självständiga arbetet ska bidra till måluppfyllelse, men i nuläget är det övriga examinationsuppgifter som skriftliga analyser och seminarier som ligger till grund för säkerställandet av måluppfyllelsen.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet pekar på trepartssamtalet som en viktig del i säkerställandet av måluppfyllelse. VFU-kurserna utformas individuellt för att studenten ska nå måluppfyllelse genom kurserna, vilket bedömggruppen ser positivt på. Bedömggruppen menar samtidigt att lärosätet behöver säkerställa att studenterna examineras i samtliga ämnen under sin VFU. Bedömggruppen menar också att lärosätet behöver undersöka möjligheten att förlägga VFU vid en tidpunkt som gynnar studenternas tillämpning av sina ämneskunskaper.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet hänvisar måluppfyllelsen till lärandemålen i UVK-kurser där studenterna bland annat ska kunna visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra bland annat utveckla undervisning genom till exempel analys av en utvärdering. Måluppfyllelsen säkerställs till stor del genom muntliga redovisningar, men även här spelar trepartssamtalet en stor roll. I en specialpedagogisk kurs sker en koppling till studentens ämne, för att på bästa sätt kunna stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Bedömggruppen finner utformningen och arbetssätten för att säkerställa examensmålet som väl organiserat. Arbetet med att uppnå målet inriktas enligt självvärderingen till stor del mot att studenternas förmåga att göra bedömningar fördjupas, utifrån vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter. Utifrån studier av skolans uppdrag, styrning och organisation ges exemplet där studenten problematiserar ett etiskt dilemma inom ramen för ett grupparbete.

Jämställdhetsperspektivet ingår i flera av programmets kurser. Perspektivet examineras muntligt och skriftligt. Bedömgargruppen anser att perspektivet är väl förankrat i utbildningen innehåll. Lärosätet har en plan för att verka för att perspektivet behandlas systematiskt, vilket bedömgargruppen ser positivt på.

Det finns ett kvalitetssäkringssystem på fakultetsnivå som inbegriper principer om utformning, genomförande och examination, studentinflytande och samverkan med externa partner samt jämställdhet. Det framgår att kursvärderingar görs i anslutning till varje kurs och information om värderingen kommer upp på webbplatsen för programmet. Vid intervjuerna framkommer att kursutvärderingarna är levande dokument som används i kvalitetsförbättrande syfte.

Lärosätet har genomfört telefonintervjuer med studenter som avbrutit utbildningen. I kurser som uppfattas som särskilt svåra organiseras stöd enligt en särskilt utarbetad stödmodell och studenter som inte har klarat studierna i de inledande kurserna följs upp. Tillgång till skrivverkstad och matematikverkstad finns vid behov för studenter, och studenter som fångas upp genom Early Alert, hänvisas dit.

Lärosätet har enligt självvärderingen en policy för studentinflytande som vägleder arbetet inom ämneslärarprogrammet. Ett samarbete med studentkåren bedrivs för att informera och engagera studenter samt sprida kunskap om vilka möjligheter till inflytande över utbildningen som finns. Lärosätet tar också enligt självvärderingen ett aktivt ansvar för att få fler studenter att engagera sig, eftersom det har visat sig att många studenter inte vetat om hur de kan utöva inflytande över sin utbildning. Denna brist på information framkommer också vid intervjuerna med lärosätets representanter, och därför rekommenderar bedömgargruppen starkt en ökad information om hur studenter faktiskt kan påverka sin utbildning inom organisationen.

Aktuella utvecklingsprojekt som redovisas i självvärderingen är medverkan av skickliga yrkeslärare i högskoleförlagda kurser samt att knyta studenternas examensarbeten till skolornas verksamhet. Det anordnas regelbundet arbetsmarknads- och inspirationsdagar enligt vad som framkommer vid självvärderingen. Enligt bedömnarna är det i första hand utbildningens samverkan med yrkeslivet inom partnerskolor som förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskaplig, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Lärosätet har adekvat vetenskaplig och pedagogisk kompetens samt professionsrelaterad kompetens. I den undervisande personalen ingår en professor i samhällskunskap (disputerat i nationalekonomi och ekonomisk historia), disputerad personal i sociologi och statsvetenskap samt en universitetslektor i utbildningsvetenskap. Strategier för kompetensförsörjning finns. Handledarna

inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) genomgår en obligatorisk utbildning om 7,5 högskolepoäng.

Lärosätet nämner att en försöksverksamhet (2018–2021) där användningen av särskilt yrkesskickliga lärare i campusförlagd utbildning ska stärka tillgången till lärare med aktuell yrkeserfarenhet, vilket bedömggruppen rekommenderar. Av intervjun framgår att verksamheten har fallit väl ut och lärosätet bedömer att lärarna är ett viktigt bidrag i den campusförlagda undervisningen.

Av intervjun framgår också att utlysningar av tjänster sker för närvarande och att en tjänst som biträdande lektor ingår i dem. Detta innebär att lärosätet genomför en satsning på forskning och på forskande personal. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att säkerställa att de tjänster med inriktning mot samhällskunskap som är utlysta rekryteras.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet redovisar en vetenskaplig miljö med flera olika pågående forskningsprojekt med ämnesdidaktiskt fokus eller där lärande står i förgrunden. Ett forskningsprogram pågår för närvarande med inriktning *Ämnesspråk och ämnesfrågor i de samhällsorienterande ämnena i grundskolan.*

Lärosätet beskriver en försöksverksamhet där examensarbeten knyts till skolor och studenterna får möjlighet att knyta sitt arbete till skolornas utvecklingsarbete. Bedömggruppen ser positivt på försöksverksamheten och rekommenderar att den följs upp och utvärderas.

Lärosätet beskriver också en utveckling av området *Utbildningsforskning och lärande*. Det är angeläget att utvecklingsområdet Utbildningsforskning och lärande får prioritet för att bygga upp och stärka forskningsmiljön. Av intervjun framkom att forskning är prioriterad och är fokus för utveckling av verksamheten, vilket bedömggruppen finner tillfredsställande.

Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att fortsätta att stärka och bygga upp den ämnesdidaktiska forskningen genom att rekrytera forskande personal – anställa som biträdande lektorat – och genom att stödja olika forskningsgrupper.

Bedömggruppen rekommenderar också lärosätet att fortsätta sitt arbete för att möjliggöra och säkerställa att studenter får ta del av ämnesdidaktisk forskning och forskningsmiljö på olika sätt.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Lärosätet utformar, genomför och säkerställer genom examination måluppfyllelse samt ger studenterna kunskaper i ämnena statsvetenskap, ekonomi och sociologi. Det finns också ett fokus

på undervisningsplanering, didaktiska modeller samt medie- och kommunikationsfrågor i ett utbildningsperspektiv.

En första fördjupning sker inom ämnena statsvetenskap, ekonomi och sociologi. På avancerad nivå sker fördjupning genom ett fokus på medie- och informationskompetens, digitalisering och rättsskipning samt genom utveckling av kunskaper om sociala villkor, internationella relationer och internationell ekonomi och fördjupning i hållbarhet. Fördjupningen sker därmed främst genom en breddning av kunskaper relevanta för samhällskunskapsämnet. En styrka är att lärosätet ger ett brett ämnesstoff med relevans för samhällskunskapsämnet samt den fördjupning som krävs. De självständiga arbeten som granskats indikerar att målet uppfylls.

Bedömgargruppen ser positivt på utvecklingsarbetet med undervisning med inriktning mot 7–9 respektive gymnasiet samt uppföljning genom kursutvärdering, för att undersöka resultatet och en eventuell fortsatt profilering.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Lärosätet visar på en sammanhållen utbildning för vetenskaplig metod och ett vetenskapligt förhållningssätt genom utformning, genomförande och examination. Ett grundläggande innehåll i första kursen rörande samhällsvetenskapliga metoder är att "kritiskt diskutera relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för lärarprofessionen". Studenterna skriver en forskningsöversikt med relevans för ämnet, ämnesdidaktiken och det valda åldersspåret. Bedömgargruppen ser det som positivt att studenterna får möjlighet att skriva en forskningsöversikt innan de skriver ett självständigt arbete.

Lärosätet ger två exempel där inriktning mot gymnasiet beaktas. Det första gäller lärandemålet att "kritiskt diskutera relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för lärarprofessionen" som sker med fokus på åldersspåret gymnasiet. Studenterna väljer område för självständigt arbete i relation till gymnasieskolan.

Med utgångspunkt i att lärosätet 2017 konstaterade att studenter inte utvecklade tillräckliga kunskaper i metod får studenterna från hösten 2018 nya kurser: en kurs i vetenskaplig metod ges på grundnivå och en fördjupande metodkurs ges på avancerad nivå. Vid intervjun framkom att lärosätet har haft en tonvikt på kvalitativa metoder, eftersom forskningen vid lärosätet främst använder dem, men att detta hade uppmärksammats och ytterligare kommer ses över hösten 2019.

Ett utvecklingsområde som tas upp och som berör relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen tas upp rör partnerskolornas möjligheter till delaktighet i självständigt arbete på grund och avancerad nivå. samt att utveckling Utvecklingen av samverkan sker så att studenten kan använda även handledare och arbetsgrupper som resurs i självständigt arbete samt som diskussionsforum för det färdiga arbetet. Bedömgargruppen ser positivt på detta och uppmanar lärosätet att undersöka hur detta påverkar självständiga arbeten.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet redovisar hur detta mål uppnås delvis under målet ovan, eftersom studenterna genom examensarbetena bidrar till utvecklingsarbetet på skolorna. Undervisningens mål gäller utvecklingen mot ett "vetenskapligt förhållningssätt och forskningsbaserat arbetssätt" genom systematisk reflektion av egna erfarenheter, vilket examineras skriftligt och muntligt. Studenterna ska under första terminen sammanfatta grunderna i allmän- och ämnesdidaktisk forskningslitteratur och genom en "personlig utvecklingsplan" identifiera behov av kunskap för sin yrkesmässiga kompetensutveckling. I samband med VFU får studenterna möjlighet att reflektera och analysera egna och andras erfarenheter samt göra kopplingar till didaktisk och ämnesdidaktisk forskning. De självständiga arbeten som granskats indikerar att målet uppfylls.

Bedömargruppen anser att målet uppfylls, men rekommenderar lärosätet att undersöka och analysera möjligheter som innebär differentiering av kurser, moment, uppgifter och examinationsuppgifter av relevans för respektive inriktning (7–9 och gymnasiet) samt se över möjligheter för studenterna att kunna bidra till yrkesverksamheten utöver samarbetet med övningskolorna.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätet anger inte poäng i ämnesdidaktik, vilket bidrar till att beskrivningen av ämnesdidaktik blir något otydlig för det här målet, som främst behandlas i underlaget under målet om att kritiskt och självständigt ta tillvara och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat och målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande. Vid intervjun framkom att lärosätet uppfattar att ämnesdidaktik är så väl sammanflätad med ämneskurserna att den därför inte ger poäng. Av underlaget i sin helhet framgår att kurserna på ett tillfredsställande sätt behandlar och examinerar målet.

Lärosätet anger vidare att en modell med fyra fokusområden används för att utveckla studenternas förmåga att planera och utvärdera undervisning (syfte och mål, kunskapsinnehåll, lärarandeaktiviteter och bedömning). Bedömargruppen ser positivt på att lärosätet använder modellen systematiskt genom hela utbildningen.

Ett utvecklingsområde som lärosätet tar upp är att inriktningarna 7–9 respektive gymnasiet fr.o.m. hösten 2018 tydligare ska vara anpassade till respektive åldersspår, och därmed tydligare relaterade till respektive inriktning. Vid intervjun framkom att lärare med yrkeskompetens är viktiga för att undervisningen ska få en inriktning på respektive åldersgrupp (7–9 och gymnasiet).

Bedömargruppen ser positivt på utvecklingsområdet, för att möjliggöra att undervisningen på bästa sätt verkar för att utveckla studenternas kunskap mot respektive åldersgrupp.

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen, med stöd av underlagen, att målet uppfylls. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att undersöka och analysera hur studenterna uppfattar utbildningens innehåll när det gäller didaktik och ämnesdidaktik samt forskningen om detta. Lärosätet anger att ett utvecklingsområde gäller ämnesdidaktiken och de olika inriktningarna, och enligt bedömarna bör det vara fokus för utvecklingsarbetet. Lärosätet bör också överväga att poängsätta ämnesdidaktik i kurser, för att tydliggöra ämnesdidaktiken och underlätta för studenter som byter utbildning.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Av underlaget framgår att studenterna får olika slags möjligheter att utveckla och identifiera sina kunskapsbehov av allmän- och ämnesdidaktisk kunskap (se ovan) och att de examineras muntligt och skriftligt på dessa. För att utveckla studenternas förmåga att planera och utvärdera undervisning, används en modell med fokus på fyra områden: syfte och mål, kunskapsinnehåll, lärarandeaktiviteter och bedömning. Modellen används i kurserna i statsvetenskap, ekonomi och sociologi.

Varje del i modellen fokuseras successivt med bedömningen sist. Fördjupningen sker genom att respektive fokusområde tillämpas inom respektive ämne. Det sker också en särskild fördjupning inom området bedömning med fokus på validitet och reliabilitet. En styrka är samarbetet och erfarenhetsutbytet med verksamma lärare från 7–9 och gymnasiet under dessa kursmoment, som också bidrar till skolornas utveckling av ämnesundervisningen. Inom ramen för den avslutande VFU kursen anger lärosätet att studenten ska kunna utveckla flerstämmiga läromiljöer vilket bl. a handlar om att studenten ser och bekräftar varje elev samt anger vidare bedömningskrav rörande utveckling av studentens självständighet med avseende på empatisk förmåga och ämnes- och ämnesdidaktisk kunskap och kompetens i relation till elevernas behov. Bedömargruppen anser sammanfattningsvis att målet uppfylls.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

På ett tillfredsställande sätt anger lärosätet hur detta mål uppfylls rörande innehåll, utformning och genomförande i olika ämneskurser. Uppföljning av studenters uppfattning om jämställdhet i utbildningen möjliggörs genom att kurs- och programutvärderingar inkluderar frågor om såväl måluppfyllelse som bemötande, samt att studenter genom sina representanter ges utrymme att lyfta de frågor som är av vikt för dem. Det finns kursmål som svarar mot jämställdhetsperspektivet i flertalet av programmets kurser där examensmålet om jämställdhet och jämlikhet ingår och examineras samt utvärderas. Uppföljning av avhopp från utbildningen sorterade på kön görs.

Lärosätet anger vidare att jämställdhet är ett utvecklingsområde med olika fokus och att det finns en ambition att säkra en balans mellan män och kvinnor vad gäller författare, lärare och föreläsare. En

arbetsgrupp har tagit fram en handlingsplan som ska ligga till grund för fortsatt arbete med att utveckla utbildningen ur ett jämställdhetsperspektiv. I intervjun med ledningen framkom att en handlingsplan för jämställdhet ännu inte fastslagits, och bedömgruppen anser att detta bör få prioritet i jämställdhetsarbetet.

Bedömgruppen rekommenderar att de utvecklingsområden som lärosätet anger får prioritet, dvs. att lärosätet slår fast och inför en handlingsplan för jämställdhet samt strävar efter balans mellan manliga och kvinnliga författare, lärare och föreläsare.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Vid lärosätet finns ett nytt kvalitetssäkringssystem och från hösten 2018 finns en programnämnd för ämneslärarprogrammet. Lärarlag i respektive ämnesområde arbetar med ämnesutveckling i kollegiala fora och garanterar den vetenskapliga kvaliteten ur ett ämnes- och ämnesdidaktiskt perspektiv. Prefekterna följer upp kvalitetsarbetet. En nämnd följer sedan upp institutionens arbete. Från hösten 2018 kommer programsamordnaren att förse nämnden med information om styrkor och brister i utbildningen enligt lärosätets interna kvalitetsprinciper. Resultat från kursutvärderingar redovisas vid kursstart. Ett utvecklingsområde gäller lärarlaget, studentinflytande och samverkan med arbetsmarknad och alumner.

Det finns ett utskott kopplat till nämnden, som från 2018 ska arbeta med ett lokalt examensmål om ämnesspecifikt språk och elevers kunskapsutveckling.

En styrka är lärosätets arbete med att kvalitetssäkra utbildningen och former för kvalitetsutveckling. Dessa är däremot nya sedan hösten 2018. Vidare anger lärosätet att programsamordnaren från hösten 2018 får en rad nya uppgifter som ska stärka kvalitetsarbetet och ge studenten en överblickbar och sammanhållen utbildning. Från hösten 2018 kommer programsamordnaren redovisa resultat från kursutvärderingarna, och nämnden ska föreslå åtgärder.

Ett utvecklingsområde gäller ett fakultetsövergripande expertråd från hösten 2018 som ska diskutera kompetensförsörjningsplanen, eftersom utvärderingar visar att det finns behov av att knyta ett stabilt lärarlag till varje kurs och att använda extern lärarkompetens i högre utsträckning. De utvecklingsområden om uppföljning, åtgärder och återkoppling som lärosätet anger bör få prioritet och säkerställas.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet anger en rad olika tillvägagångssätt och system för att studenterna ska genomföra utbildningen i utsatt tid. Sedan 2017 används systemet Early Alert där studenter som inte tagit poäng i de inledande kurserna tidigt identifieras och kontaktas med erbjudande om samtal och stöd. En styrka och gott exempel är att lärosätet har sammanställt information om avhopp från den aktuella utbildningen och bl.a. har telefonintervjuer genomförts med studenter om avhopp. Enligt en rapport hoppar de flesta studenterna (sedan 2011) av under första året, och studenter med lägre betyg

hoppas av i större uträkning än de med högre betyg. Rapporten visar en svag korrelation mellan högt söktryck och sjunkande avhopp.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet tar upp studentinflytande som ett utvecklingsområde, och sedan hösten 2018 har en rutin och process upprättats med studentkåren där den ska bjudas in till utbildningen. Detta har gjorts mot bakgrund av information (samtal och intervjuer) med studenter som uppger att de saknar kunskap om sina möjligheter att utöva inflytande på utbildningen. Bedömggruppen anser att utvecklingsområdet är viktigt, för att möjliggöra studentinflytande och säkerställa att studenterna får möjlighet att påverka utbildningen.

Självvärderingen beskriver att det pågår ett utvecklingsarbete med det här målet, och anger att ett antal förändringar av studentinflytandet sker 2018–2019:

- Lärosätet ska bjuda in studentkåren till kurserna.
- Studentforum ska välja representanter till programnämnden.
- En förstärkning ska ske genom att programsamordnaren har fokus på studentinflytande och redovisar detta för nämnden.
- En alumnenkät genomförs vartannat år.

Av intervjun framkom att arbetet med att säkerställa målet har inletts. Bedömggruppen anser att målet uppfylls samt att utvecklingsområdet och det pågående utvecklingsarbetet bör få prioritet.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätets utbildning är utformad och genomförs på ett tillfredställande sätt. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället, och självvärderingen tar upp en rad olika exempel på det. En styrka och ett gott exempel är att studenterna redan under första terminen får en introduktionsperiod och på så sätt får möjlighet till inblick i yrket och kan överväga sitt utbildningsval. Lärosätet anger det som en styrka att studenterna är på samma skola under samtliga VFU kurser. Men enligt bedömggruppen kan det också betraktas som ett problem, eftersom studenterna inte får möjlighet till inblick i olika skolmiljöer och skolkulturer.

Ytterligare ett gott exempel, enligt bedömggruppen, är att externa föreläsare bjuds in till kurser i samhällskunskap från rättsväsende, polis och kommunala inrättningar. Andra goda exempel är studiebesök på Konjunkturinstitutet, Riksbanken, Europahuset och riksdagen. Studenterna deltar i arrangemanget *International Week*, som genomförs varje år med internationella föreläsare.

Lärosätet har ett regionalt samverkansråd som träffas fyra gånger per år och planerar för VFU och forskning. Ett nytt ramavtal planeras till 2019 när övningsskolorna ska upphöra och en försöksverksamhet startar med förstärkt kvalitet som bl.a. gäller studentens självständiga arbeten med anknytning till skolans utvecklingsarbete med ämnesdidaktik.

Ett utvecklingsområde gäller en långsiktig strategi som ska ingå i ett nytt avtal med skolorna, för att hantera omsättningen av handledare och koordinatörer för att säkerställa kvaliteten.

Bedömggruppen anser att lärosätet bör prioritera de utvecklingsområden som man anger, särskilt de självständiga arbeten som knyts till skolorna. Den försöksverksamhet som pågår om detta bör utvärderas.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Bedömningsgrunden personal bedöms som tillfredsställande. Lärosätet har adekvat vetenskaplig, yrkesrelaterad och pedagogisk kompetens i relation till volym, innehåll och genomförande samt strategier för kompetensförsörjning finns. Vidare genomgår handledare inom VFU en obligatorisk utbildning om 7,5 högskolepoäng. En svaghet gäller lärarförsörjningen på lång sikt på grund av pensionsavgångar. Men det finns ett pågående arbete med rekryteringar för att ersätta den personalen.

Bedömningsgrunden utbildningsmiljö bedöms som tillfredsställande dock med vissa svagheter. Lärosätet uppger ett antal satsningar av olika slag, som ett nytt kvalitetssäkringssystem från hösten 2018 och en satsning på att anknyta lärarutbildningen till forskning samt rekrytera personal och forskning. I en försöksverksamhet (2018–2021) använder lärosätet särskilt yrkesskickliga lärare i den campusförlagda utbildningen som ska stärka tillgången till lärare med aktuell yrkeserfarenhet. Av intervjuerna framgår att utlysningar sker för närvarande och att tjänster som biträdande lektor ingår. Detta innebär att lärosätet förverkligar en satsning på forskning och på forskande personal. Lärosätet redovisar en vetenskaplig miljö med pågående forskningsprojekt som har ämnesdidaktiskt fokus eller där lärande står i förgrunden. Ett forskningsprogram pågår för närvarande med inriktningen *Ämnesspråk och ämnesfrågor i de samhällsorienterade ämnena i grundskolan*. En svaghet är att samhällskunskap har en liten del av den forskning som tas upp och att den berörs mer perifert. Av intervjun framkom att det i samband med den rekryteringsprocess som pågår kommer ske ett fokus på samhällskunskap och forskning. Däremot framgår det inte tydligt hur och på vilka olika sätt studenterna tar del av (aktuell) ämnesdidaktisk forskning.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. En styrka är att lärosätet ger ett brett ämnesstoff med relevans för samhällskunskapsämnet

och den fördjupning som krävs. Lärosätet ger förutom ämneskurser i statsvetenskap, ekonomi och sociologi också kurser i ekonomisk historia, media och kommunikation.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Lärosätet har haft en tonvikt på kvalitativa metoder, eftersom forskningen vid lärosätet främst använder dem, men detta har uppmärksammats och kommer att ses över hösten 2019.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Bedömggruppen rekommenderar samtidigt lärosätet att undersöka och analysera de möjligheter som innebär differentiering av kurser, moment, uppgifter och examinationsuppgifter av relevans för respektive inriktning (7–9 och gymnasiet).

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet anger inte poäng i ämnesdidaktik, vilket bidrar till att beskrivningen av ämnesdidaktik blir något otydlig för det här målet, som främst behandlas i underlaget under målet om att kritiskt och självständigt ta tillvara och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat och målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande. Vid intervjun framkom att lärosätet uppfattar att ämnesdidaktik är så väl sammanflätad med ämneskurserna att den därför inte ger poäng. Av underlaget i sin helhet framgår att kurserna på ett tillfredsställande sätt behandlar och examinerar målet.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Av underlaget framgår att studenterna får olika slags möjligheter att utveckla och identifiera sina kunskapsbehov av allmän- och ämnesdidaktisk kunskap och att de examineras muntligt och skriftligt på dessa. Det framgår också att studenten ska kunna utveckla flerstämmiga läromiljöer. Detta handlar om att studenten ser och bekräftar varje elev samt anger vidare bedömningskrav rörande utveckling av studentens självständighet med avseende på empatisk förmåga. Sammantaget erbjuds ämnes- och ämnesdidaktisk kunskap och kompetens i relation till elevernas behov.

Bedömningsgrunden om jämställdhet bedöms som tillfredsställande.

Bedömggruppen rekommenderar att lärosätet gör en analys av vad den könsmissiga snedfördelningen beror på. Bedömggruppen rekommenderar också att de utvecklingsområden som lärosätet anger får prioritet, dvs. att lärosätet slår fast en handlingsplan för jämställdhet.

Bedömningsgrunden om uppföljning bedöms som tillfredsställande. Lärosätet anger en rad olika tillvägagångssätt och system för att studenterna ska genomföra utbildningen i utsatt tid. En styrka och ett gott exempel är att lärosätet har sammanställt information om avhopp, bl.a. har telefonintervjuer genomförts med studenter.

Bedömningsgrunden om studentperspektiv samt arbetsliv och samverkan bedöms som tillfredsställande. God samverkan sker med det omgivande samhället och studenterna får därmed inblick i olika slags verksamheter genom externa föreläsare och samarbete med lärare i åk 7–9 och gymnasiet.

Lärosäte: Malmö universitet
Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet svenska.
Samlat omdöme: Hög kvalitet
<p>Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.</p> <p>Lärosätets personal inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) har tillfredsställande vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. Lärarna erbjuds kompetensutveckling inom pedagogisk, ämnesmässig och professionsrelaterad utbildning, vilket bedömaregruppen ser positivt på. Bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att omsätta sina planer med rekryteringar inom området för att säkerställa kompetens på lång sikt. För inriktningen svenska bedöms de personalmässiga förutsättningarna vid lärosätet vara goda. De flesta lärarna är disputerade och tillsvidareanställda, och kompetens finns i både svenska och litteraturvetenskap. Även den ämnesdidaktiska kompetensen bedöms vara god. Många disputerade och odisputerade lärare är involverade i VFU, och de flesta lärarna har relevant yrkesexamen.</p> <p>Inom UVK finns det en vetenskaplig miljö som forskar inom olika forskningsnätverk och forskningsprogram. Lärosätet har ett pågående utvecklingsarbete för att förstärka forskningsanknytningen. Bedömaregruppen vill rekommendera lärosätet att tydliggöra UVK som huvudområde inom den vetenskapliga forskningen. Den professionsrelaterade kompetensen bedöms som tillfredsställande, vilket stöds av ett upparbetat samarbete med partnerskolorna. Sambandet mellan forskning och utbildning finns i dag, men bör stärkas ytterligare inom UVK. För inriktningen svenska arbetar lärosätet medvetet med att utveckla utbildningsmiljön, och till exempel kommer engelska att inkluderas. Forskarmeriterade lärare deltar i utbildningen, vilket ger möjligheter att knyta samman forskning och professionsutbildning. Vidare bidrar forskarskola och forskningsprogram till att studenterna har tillgång till aktuell forskning.</p> <p>Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.</p> <p>Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Utformningen av svenskämnets kurser ger en tydlig progression med successiv fördjupning, och krav ställs på att uppgifter knyts till relevanta teoretiska perspektiv, vilket ger god förberedelse inför skrivandet av det självständiga arbetet. Bedömaregruppen anser att studenterna får möjligheter att uppnå de ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen och ser positivt på den genomgående tanken att ämneskunskaper och ämnesdidaktik integreras och fördjupas successivt under utbildningens gång.</p> <p>Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Målet berörs inom UVK-kurserna som lärandemål. Det finns en progression inom UVK-kurserna kopplat till lärandemål, läraktiviteter och examination, vilket utvecklar studenternas kunskap för måluppfyllelse. De två självständiga arbetena på grundnivå respektive avancerad nivå anknyter till varandra, vilket ger möjligheter till fördjupning, men trots det finns brister i en del av de självständiga arbetena när det gäller bland annat tydlighet, systematik och</p>

reflektion. Lärosätet arbetar systematiskt med vetenskapsteori och forskningsmetoder under utbildningens gång, och man använder olika former av läraaktiviteter och examination. Bedömningen görs dock med viss reservation på grund av brister i en del av de självständiga arbetena och att kvantitativa metoder behöver stärkas mer inom UVK. Bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att fokusera mer på teori- och metoddelarna av utbildningen och ställa tydliga krav på dessa i de självständiga arbetena.

Målet om att kritiskt och självständigt ta tillvara och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inom UVK men säkerställs inte inom inriktningen svenska. Det finns en progression inom UVK, där studenterna ska systematisera och reflektera, och kravet ökar under följande UVK-kurser. Bedömaregruppen anser att lärosätet i självvärderingen visar att man arbetar medvetet för att uppfylla examensmålet och den tydliga progressionstanken har potential att ge studenterna en stabil grund att stå på. Det finns dock brister i hur man säkerställer fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat. Lärosätet har som ambition att det självständiga arbetet ska bidra till måluppfyllelse, men i nuläget är det övriga examinationsuppgifter som skriftliga analyser och seminarier som ligger till grund för säkerställandet av måluppfyllelsen inom UVK. Det bekräftas för inriktningen svenska där de självständiga arbetena brister. För att säkerställa måluppfyllelse av fördjupad förmåga rekommenderar bedömaregruppen lärosätet att i ännu högre grad fokusera på förmågan att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet pekar på trepartssamtalet som en viktig del i säkerställandet av måluppfyllelse. VFU-kurserna utformas individuellt för att studenten ska nå måluppfyllelse genom kurserna, vilket bedömaregruppen ser positivt på. Bedömaregruppen menar samtidigt att lärosätet behöver säkerställa att studenterna examineras i samtliga ämnen under sin VFU. Bedömaregruppen menar också att lärosätet behöver undersöka möjligheten att förlägga VFU vid en tidpunkt som gynnar studenternas tillämpning av sina ämneskunskaper. I utbildningen vävs ämne och ämnesdidaktik samman, och olika slags läraaktiviteter ger studenterna tillfällen att tillägna sig didaktisk kunskap, inklusive metodik. Lärosätet ställer krav på att studenterna kan planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning samt koppla den till ämnesdidaktisk teori. Bedömaregruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet hänvisar måluppfyllelsen till lärandemålen i UVK-kurser där studenterna bland annat ska kunna visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra bland annat utveckla undervisning genom till exempel analys av en utvärdering. Måluppfyllelsen säkerställs till stor del genom muntliga redovisningar, men även här spelar trepartssamtalet en stor roll. I en specialpedagogisk kurs sker en koppling till studentens ämne, för att på bästa sätt kunna stimulera varje elevs lärande och utveckling. Studenterna förbereds också för en skola med språklig och kulturell mångfald, vilket bedömaregruppen anser är viktiga ämnesdidaktiska områden för att studenterna ska kunna stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Bedömaregruppen finner utformningen och arbetssätten för att säkerställa examensmålet som väl organiserat. Arbetet med att uppnå målet inriktas enligt självvärderingen till stor del mot att studenternas förmåga att göra

bedömningar fördjupas, utifrån vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter. Utifrån studier av skolans uppdrag, styrning och organisation ges exemplet där studenten problematiserar ett etiskt dilemma inom ramen för ett grupparbete. Svenskämnet i sig berör målet på olika sätt, vilket också lärandemålen i svenska vid lärosätet visar, då krav ställs att studenter gör bedömningar och tar ställning. Samhälleliga och etiska aspekter berörs, där till exempel hållbar utveckling kan behandlas om studenten väljer detta perspektiv framför jämställdhet eller andra värdegrundsfrågor. Lärosätet visar att man arbetar på ett genomtänkt sätt med uppfyllelsen av målet och strävar tydligt efter att ytterligare utveckla arbetet med de områden som det omfattar.

Bedömargruppen anser att jämställdhetsperspektivet är väl förankrat i utbildningens innehåll. Lärosätet har en plan för att verka för att perspektivet behandlas systematiskt, vilket bedömargruppen ser positivt på. Jämställdhetsperspektivet ingår i flera av UVK:s kurser. Perspektivet examineras muntligt och skriftligt. Jämställdhetsperspektivet beaktas och behandlas även i både svenska och litteraturvetenskap, och det ger studenten redskap att hantera jämställdhetsfrågor i undervisningen. Bedömargruppen noterar att perspektivet synliggörs även i lärandemål för VFU.

Det finns ett kvalitetssäkringssystem på fakultetsnivå som inbegriper principer om utformning, genomförande och examination, studentinflytande och samverkan med externa partner samt jämställdhet. Det framgår att kursvärderingar görs i anslutning till varje kurs och information om värderingen kommer upp på webbplatsen för programnivå. Vid intervjuerna framkommer att kursutvärderingarna är levande dokument som används i kvalitetsförbättrande syfte. Inriktningen svenska följs även upp med bland annat skriftliga "på plats-utvärderingar" med efterföljande samtal. För de studenter som får svårigheter vidtas adekvata åtgärder. Bedömargruppen gör bedömningen att uppföljning, åtgärder och återkoppling sker systematiskt.

Lärosätet har genomfört telefonintervjuer med studenter som avbrutit utbildningen. I kurser som uppfattas som särskilt svåra organiseras stöd enligt en särskilt utarbetad stödmodell, och studenter som inte har klarat studierna i de inledande kurserna följs upp. Tillgång till skrivverkstad och matematikverkstad finns vid behov för studenter, och studenter som fångas upp genom Early Alert, hänvisas dit.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Lärosätet har enligt självvärderingen en policy för studentinflytande som vägleder arbetet inom ämneslärarprogrammet. Ett samarbete med studentkåren bedrivs för att informera och engagera studenter samt sprida kunskap om vilka möjligheter till inflytande över utbildningen som finns. Lärosätet tar också enligt självvärderingen ett aktivt ansvar för att få fler studenter att engagera sig, eftersom det har visat sig att många studenter inte vetat om hur de kan utöva inflytande över sin utbildning. Denna brist på information framkommer också vid intervjuerna med lärosätets representanter, och därför rekommenderar bedömargruppen starkt en ökad information om hur studenter faktiskt kan påverka sin utbildning inom organisationen. För inriktningen svenska har studenten möjligheter att påverka utbildningen, bland annat under kursens gång, men svårigheter finns även här när det gäller att engagera studenter. Ett skäl som framkommer är den begränsade undervisningstiden, ofta fyra timmar per vecka. Eftersom kontaktytan är begränsad är det svårt för lärosätet att öka engagemanget.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Aktuella utvecklingsprojekt som redovisas i självvärderingen är medverkan av skickliga yrkeslärare i högskoleförlagda kurser samt att knyta studenternas självständiga arbeten till skolornas verksamhet. Det anordnas regelbundet arbetsmarknads- och inspirationsdagar enligt vad som framkommer vid självvärderingen. Enligt bedömarna är det i första hand utbildningens samverkan med yrkeslivet inom partnerskolor som förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv. För inriktningen svenska samverkar man med övningsskolor och verksamma lärare. Nästan all VFU görs på samma skola, vilket har många fördelar, men bedömargruppen vill också påtala nackdelarna i och med att studenterna inte får erfarenhet från olika skolors verksamhet och skiftande förutsättningar. Bedömargruppens uppfattning är ändå att svenskämnets utformning vid lärosätet bör ge studenten god beredskap i att undervisa i heterogena klassrum och möta förändringar i samhället, i synnerhet sådana som är kopplade till språkliga perspektiv på lärande. Samverkan sker inte med det omgivande samhället i övrigt, med externa aktörer såsom bibliotek och teater.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar**Personal**

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Graden av vetenskaplig kompetens bedöms vara tillfredsställande. Enligt självvärderingen utlystes under våren 2018 medel av fakulteten för att ytterligare stärka forskningsanknytningen i lärarutbildningen genom att låta adjunkter och seniora forskare gemensamt genomföra forskningsprojekt inom sin egen undervisning. 2017 startade den fakultetsfinansierade forskarskolan *Lärande i mångkulturella samhällskontexter*. Lärare i lärarutbildningen fungerar som handledare inom denna forskarskola.

Bedömargruppen ser utifrån lärartablerna en viss övervikt inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) när det gäller ämnen och ämnesdidaktik, vilket verkar ske på bekostnad av mer generella pedagogiska och didaktiska kunskaper. Ett utvecklingsområde för att ytterligare stärka utbildningens kvalitet vore därför enligt bedömargruppen att öka andelen av forskare med sin huvudsakliga kompetens inom ämnena pedagogik och didaktik inom UVK.

Graden av professionsinriktad och pedagogisk kompetens bedöms vara tillfredsställande. Ett gott exempel bedömargruppen uppmärksammat är det samarbete som finns med partnerskolor inom UVK. Användandet av särskilt yrkesskickliga lärare från partnerskolorna stärker enligt bedömargruppen tillgången på lärare med aktuell professionserfarenhet. Handledare inom den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) genomgår en handledarutbildning, enligt självvärderingen. För skolor som medverkar som övningsskolor är utbildningen obligatorisk, vilket bedömargruppen tycker är ett bra sätt för att garantera kvalitet inom den delen av utbildningen.

Bedömargruppen uppfattar också att utbildningen följs upp systematiskt och de flesta av de undervisande lärarna har ämneslärarexamen, vilket bedöms främja utbildningens kvalitet.

Graden av den sammantagna kompetensen på kort och lång sikt bedöms som tillfredsställande. Inom den kompetensutveckling som erbjuds inom lärosätet ryms bland annat pedagogisk, ämnesmässig och professionsrelaterad utbildning. Medieverkstaden fungerar som stöd för lärarnas pedagogiska utveckling av digitala former för lärande, och särskilda satsningar på kompetensutveckling genomförs utifrån behov.

Bedömargruppen anser att alla dessa satsningar är bra strategier för att säkerställa lärarnas möjligheter att utvecklas inom sina lärarroller.

Trots kommande omfördelningar av disputerad personal mellan de olika lärarprogrammen och redan gjorda rekryteringar, har behov av ytterligare rekryteringar identifierats som en konsekvens av pensionsavgångar och en ökande andel forskande personal. Sammanlagt tio rekryteringar inom området pedagogik och utbildningsvetenskap är planerade, vilket enligt bedömargruppen är positivt för att säkerställa kvaliteten och för att ytterligare stärka de mer allmänna pedagogiska och didaktiska inslagen inom UVK.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet ger flera exempel på flervetenskapliga och praxisnära vetenskapsområden med forskningsmiljöer inom utbildningsvetenskap. Lärarna forskar, deltar i olika forskningsnätverk och forskningsprogram. Bedömargruppen ser det som positivt att lärosätet sedan 2016 bedriver ett utvecklingsarbete för att förstärka forskningsanknytningen i utbildningen med stöd av en professor i utbildningsvetenskap. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att i det arbetet öka medverkan från forskare från det pedagogiska och didaktiska kunskapsområdet inom UVK, eftersom det finns en viss obalans gentemot stora inslag av ämnesdidaktiker inom UVK.

Bedömargruppen uppfattar att det finns ett tydligt fokus på en professionsinriktad miljö vid lärosätet, vilket ytterligare stöds av att det finns ett väl upparbetat samarbete med partnerskolorna. Dessutom undervisar adjunkter med insikt i den pågående skolverksamheten vid utbildningen. Sammantaget bidrar detta till att utbildningen präglas av en tydlig koppling till professionen. Upplägget på utbildningen ger studenterna goda förutsättningar att utveckla en professionell identitet, ämnes- och ämnesdidaktisk kunskap, ett demokratiskt ledarskap och en förmåga att medverka till skolutveckling, enligt bedömargruppen. Studenterna har sin huvudsakliga placering under den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) på samma partnerskola, vilket enligt självvärderingen bland annat underlättar fördjupningar i professionsutvecklingen.

Det finns enligt bedömargruppen ett nära samband mellan forskning och utbildning vid lärosätet. Men bedömargruppen bedömer ändå att det sambandet ytterligare bör förstärkas genom att tydligare informera studenterna om hur sambandet rent konkret kommer till uttryck.

Ett kollegialt samarbete i lärarlag och med partnerskolor ger enligt bedömargruppen goda förutsättningar för en utbildning som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Självvärderingen och intervjuerna ger exempel på läraaktiviteter där studenterna tillägnar sig förmågan att analysera undervisning på vetenskaplig grund. Lärosätet har också startat forskarskolan *Lärande i mångkulturella samhällskontexter* vilket bedömaregruppen anser har positiv betydelse för utbildningen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Enligt självvärderingen berörs målet i kurserna I, II och IV inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). I den integrerade UVK:n i programmets samtliga förstaämnen är ett lärandemål att "kritiskt diskutera relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för lärarprofessionen". Detta borgar enligt bedömarna för att studenterna får förståelse om detta. Bedömaregruppen bedömer att det finns progression mellan UVK-kurserna, lärandemål, läraaktiviteter och examination, vilket stödjer studenternas utveckling av kunskap för att nå målet. UVK-kurserna har enligt lärosätet reviderats under 2017 och 2018 för att stärka forskningsanknytningen och förtydliga kopplingen till examensmålen. Självvärderingen ger flera exempel på kopplingen mellan lärandemål och examinationsformer. Bedömaregruppen finner därför att lärosätet når måluppfyllelse.

Lärosätet uttrycker i självvärderingen att för liten vikt läggs på forskningsmetoder, vilket särskilt i relation till att lärosätet uppmärksammar kvantitativ metod som ett utvecklingsområde. Bedömaregruppen delar lärosätets uppfattning att ett större fokus på forskningsmetoder, särskilt kvantitativ metod, är ett utvecklingsområde inom UVK.

Ytterligare ett utvecklingsområde enligt lärosätet är att ge stöd och struktur åt studenternas lärande. Bedömaregruppen instämmer i det. Under intervjuerna framkom att ett annat sätt att stödja är att stärka studenternas metodologiska förståelse och metodkunskap där vetenskapsteori och kvantitativa metoder får större fokus. Lärosätet har infört kursen *Vetenskap och beprövad erfarenhet*, vilket bedömaregruppen anser visar att lärosätet har en strävan att vid behov vidta åtgärder.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Progressionen inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) beskrivs i självvärderingen. I den första UVK-kursen *Pedagogisk ledarskap, sociala relationer och konflikthantering* ska studenten kunna lyfta samband, systematisera och reflektera på en grundläggande nivå. Kraven på att visa ett kritiskt förhållningssätt och självständighet ökar med följande UVK-kurser.

Genom ett nära samarbete mellan den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), UVK och ämnesstudierna samt försöksverksamheten med partnerskolor pågår ett arbete för att det självständiga arbetet ska kunna bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämne, ämnesområde och ämnesdidaktik. En av examinationsuppgifterna är en skriftlig analys av en filmad undervisningssekvens. Analysen ska underbyggas med relevant teori hämtad från kurslitteraturen, vilken bearbetas i föreläsningar och seminarier.

I kurs II, *Skola, värdegrund och samhälle/Skolans organisation och värdering*, ska studenterna samla in lokala styrdokument på partnerskolan, för en analys som ska bli grunden för slutsatser om verksamheten. Studenterna bearbetar och systematiserar materialet i seminarier och examineras med en skriftlig analys av skolverksamheten. För betyget godkänd krävs att analysen relaterar till nationella styrdokument och sätts in i ett internationellt och historiskt sammanhang. Enligt bedömggruppen finns det goda möjligheter för studenterna att inom UVK uppfylla målets samtliga delar tack vare utbildningens upplägg och tydliga fokus på progression.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

VFU-kurserna utformas individuellt för att anpassas till den enskilda studentens yrkesutveckling. VFU-handledaren tar ansvar för att i samråd med lärosätet lägga upp kursen utifrån studenternas starka och svaga sidor i relation till kursens lärandemål och utifrån den bedömning av studenterna som gjorts i tidigare kurs. Studenterna ska genomföra VFU i samtliga ämnen, men examineras i sitt förstaämne. Bedömggruppen anser utifrån intervjuerna att lärosätet uppfyller ambitionen om att studenterna examineras i sitt förstaämne. När det gäller studenternas möjligheter att genomföra VFU i sina samtliga ämnen framkommer däremot motstridiga uppgifter. Att bättre tillhandahålla studenternas möjlighet att få träning inom fler av sina ämnen är därför ett viktigt utvecklingsområde.

Enligt bedömggruppen är det en styrka att handledaren vid partnerskolan följer studenten under hela utbildningstiden. Treparsntssamtalet med handledaren, studenten och den ansvariga läraren vid lärosätet är en nyckelfunktion som utpekats med stöd i den interna skriften *På väg mot läraryrket*. Skriften beskriver kursernas lärandemål och kvalitetsnivåer som handledaren och ansvarig lärare vid lärosätet bedömer när det gäller ämneskunnskap och ämnesdidaktisk kompetens. Kvalitetsnivåerna, som uttrycks i både text och matris, är kriterier för bedömning.

Studenten ska under trepartssamtalet kunna motivera och exemplifiera sitt undervisningsupplägg och sin metodik utifrån lärandeteorier och ämnesdidaktiska teorier och begrepp. Successivt ska studenten sedan bland annat koppla sin undervisning till elever med olika och särskilda behov, till elever med annat förstaspråk, till elevers tidigare kunskaper, vara lyhörd och flexibel i undervisningssituationer, uppvisa en bred repertoar av metoder och arbetsformer och skapa en flerstämmig lärandemiljö

I självvärderingen redogörs hur målet uppfylls i utbildningens VFU-kurser, och i beskrivningen av VFU-kursernas innehåll syns en tydlig progression enligt bedömggruppen. Kravet att undervisningen ska vara vetenskapligt underbyggd är en genomgående tråd i självvärderingen.

Höga krav ställs på studenternas ämneskunskaper samt deras teoretiskt förankrade didaktiska och ämnesdidaktiska bedömningar. Bedömargruppen anser att betoningen på goda ämneskunskaper, kravet på att kunna ge kvalitativ respons och bedömning samt utvecklingen av flerstämmiga lärmiljöer förtjänar särskild uppmärksamhet som goda exempel i utbildningen.

Däremot finner bedömargruppen att det utifrån intervjuerna är av stor vikt att förbättra rutinerna för att säkerställa att studenterna under sin VFU får möjlighet att undervisa i nivå med de ämneskunskaper de har fått inom utbildningen. Var i utbildningen VFU läggs in påverkar den möjligheten, och därför rekommenderar bedömargruppen att ett sådant arbete påbörjas. Målet med ett sådant arbete skulle vara att bättre anpassa graden av studenternas ämneskunskaper till de kurser som studenterna kommer att undervisa i under sin VFU.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

I kursen *Lärande, bedömning och utvärdering*, ska studenterna kunna presentera och analysera en utvärdering och värdera dess möjligheter och begränsningar. Kursen examineras muntligt i samarbete med andra studenter med krav på beskrivning och analys av den valda utvärderingen samt en diskussion om utvärderingens möjligheter och begränsningar.

Kurs IV, *Specialpedagogiska perspektiv på utveckling och lärande*, behandlar utvärdering och utveckling av lärandesituationer för varje elevs lärande och utveckling. Som ett gott exempel kan bedömargruppen notera att den eventuella kopplingen mellan läs-och skrivsvårigheter respektive matematiksvårigheter och lärande på ett andraspråk behandlas i den här kursen. Kursen examineras dels muntligt genom att studenten redovisar en pedagogisk utredning som presenteras i ett seminarium, dels skriftligt genom en individuell text. Den pedagogiska utredningen kommer enligt självvärderingen att ersättas med en kartläggning, något som bedömargruppen ser positivt på.

Även två VFU-kurser, II/III och sista UVK-kursen, nämns som särskilt relevanta för måluppfyllelse. Kurserna behandlar analys- och reflektionsförmåga samt kommunikativt och demokratiskt ledarskap. Under de här VFU-kurserna ska studenterna på olika sätt visa sin förmåga. Några exempel på detta är att studenterna förväntas använda ett professionellt språk om lärande och utveckling, vilket bedömargruppen vill framhålla som ett gott exempel. Studenterna ska också kunna hantera oförutsägbara situationer, med utgångspunkt i vetenskapliga perspektiv och utifrån egna erfarenheter redogöra för hur den egna undervisningen kan utvecklas samt dra slutsatser om mönster i verksamheten.

Utvärdering av undervisning behandlas i UVK-kurs III där studenterna ska kunna presentera en lokal, nationell eller internationell utvärdering utifrån dess betydelse för den lokala skolnivån.

Examinationen sker genom muntliga posterpresentationer. Bedömargruppen finner den generella utformningen av progressionsprocessen som god. Men bedömare vill uppmärksamma att flera av de examinerande momenten bara redovisas muntligt. Därför bör lärosätet se över genomförandet av examinationerna för att bättre kunna säkerställa resultatet av progressionen.

Redovisningen av VFU sker enligt självvärderingen på samma sätt som för det föregående examensmålet, genom trepartssamtal efter bedömningskriterier som finns i skriften *På väg mot läraryrket*. I trepartssamtalet ska studenterna använda andras beprövade erfarenhet för att formulera slutsatser om hur den egna undervisningen ska kunna utvecklas. Studenterna sätter i detta samtal den egna undervisningen i relation till teoretiska perspektiv och styrdokument samt granskar kritiskt alternativa tillvägagångssätt för sin fortsatta undervisning.

I den sista VFU-kursen krävs att studenterna med hög grad av självständighet identifierar vad som behöver utvecklas i den egna undervisningen, för att eleverna ska få förutsättning att lära och utvecklas i en trygg och utvecklande läromiljö. Strategier baserade på vetenskaplig grund och ett prövande förhållningssätt blir utgångspunkt i utvärderande samtal om den egna undervisningen. Genom kursens gång visar studenterna förmåga att föra konstruktiva samtal om den pedagogiska verksamheten med skolans aktörer. Studenten använder handledaren och andra lärare som samtalspartner för att utvärdera och utveckla sin undervisning och tar aktivt del av arbetslagets löpande arbete. Ovanstående förfarande anser bedömargruppen är ett tillfredsställande sätt att arbeta mot målpuppfyllelse.

I trepartssamtalet visar studenterna förmåga att utvärdera och utveckla sin undervisning och pedagogisk verksamhet genom att ställa upp hypoteser om konsekvenser av olika ageranden, samt förklara och motivera sina val och överväganden med stöd i andras systematiserade erfarenheter. Bedömargruppen finner metoden att organisera utbildningen för att uppnå målet som välmotiverat och välfungerande i strävan mot en progression i studenternas lärande. Enligt bedömargruppen är ett utvecklingsområde i relation till målet att de flesta av examinationerna baserar sig på muntliga redovisningsformer. Lärosätet bör särskilt förbättra förutsättningarna för skriftlig dokumentation, för att bättre underlätta och säkerställa de enskilda studenternas möjligheter till progression.

Målpuppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Arbetet med att uppnå målet inriktas enligt självvärderingen till stor del mot att studenternas förmåga att göra bedömningar fördjupas, utifrån vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter. Utifrån studier av skolans uppdrag, styrning och organisation ges exemplet där studenterna problematiserar ett etiskt dilemma inom ramen för ett grupparbete. Det etiska dilemma presenteras och diskuteras i ett seminarium där studenternas förmåga att värdera examineras. Grupparbetet följs av en individuellt skriven analys, där skolans organisation och värdegrund ska genomlysas i relation till de grundläggande demokratiska rättigheterna samt till maktordningar som genus, klass och etnicitet. För godkänt resultat krävs bland annat att sambandet mellan skolans värdegrund och de grundläggande demokratiska och mänskliga rättigheterna samt till maktordningar som genus, klass och etnicitet diskuteras med stöd av teorier. Bedömargruppen finner utformningen och arbetssättet för att säkerställa målpuppfyllelse som väl organiserat, vilket borgar för en undervisning av hög kvalitet. I relation till examensmålet uppmärksammar samtidigt bedömargruppen vikten av tydliga rutiner för stöd och hjälp till studenter som har svårigheter att nå det specifika examensmålet. Skälet är att de flesta examinationsformerna för att nå målet baserar sig på relativt avancerade förmågor

hos den enskilda studenten om att kunna analysera komplexa samband. Bedömaregruppen ser därför sådana rutiner för detta examensmål som särskilt viktiga.

Under VFU ska studenterna enligt självvärderingen ta initiativ till att diskutera värdegrundsfrågor och etiska förhållningssätt. I det examinerande seminariet ska studenterna redogöra för hur personliga värderingar, värdegrundsfrågor och etiska överväganden påverkar studenternas undervisning. I den sista VFU-kursen förutsätts att studenterna är medvetna om maktstrukturer och försöker hitta hållbara lösningar.

Bedömaregruppen finner dessa intentioner som väl förankrade och välgrundade, men ställer sig undrande till hur utbildningen säkerställer att dessa frågor verkligen tas upp samt dokumenteras under VFU annat än genom de trepartssamtal som genomförs. Bedömaregruppen ser därför dokumentation under VFU i relation till detta examensmål som ett utvecklingsområde.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Bedömningsområdet jämställdhet beaktas enligt självvärderingen på flera olika sätt i utbildningen. Exempelvis behandlas frågor om makt och kön under studenternas VFU, och i intervjuerna framkom att jämställdhetsperspektivet är en del av examinationen inför VFU:n. Jämställdhetsperspektivet ingår som bedömaregruppen uppfattat det i flera av programmets kurser samt examineras och utvärderas på olika sätt både muntligt och skriftligt, i grupp eller enskilt. Enligt självvärderingen är syftet att studenterna successivt ska öva upp sin förmåga att tillämpa ett genusperspektiv som analysverktyg i sin undervisning. Bedömaregruppen bedömer det som ett systematiskt sätt för studenterna att tillföra perspektivet i sin undervisning.

Jämställdhet berörs även i utvärderingar på central nivå genom lärosätets nya kvalitetssäkringssystem. Med ett nytt kvalitetssäkringssystem vill lärosätet verka för att perspektivet behandlas systematiskt, det vill säga att det ska undersökas, analyseras, åtgärdas och följas upp. Som grund för programnämndens arbete har en handlingsplan tagits fram i samarbete med studentkåren.

Lärosätet beskriver följaktligen att jämställdhet är viktigt och att det finns med som perspektiv i flera av UVK-kurserna. Däremot ges det enligt bedömaregruppen inga mer konkreta exempel på hur detta diskuteras mellan lärare eller förmedlas till studenter, så att de kan visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv. Fram till hösten 2018 har det inte funnits någon utvecklad systematik för att följa upp jämställdhetsfrågor med relevans för utbildningen. Fakultetens nya kvalitetssäkringssystem kan enligt bedömaregruppen bidra till att skapa en systematik för att undersöka, analysera, åtgärda och följa upp risken för diskriminering och hinder för lika rättigheter och möjligheter utifrån diskrimineringsgrunderna (där kön är en).

Sammantaget anser bedömaregruppen att jämställdhetsfrågor är en integrerad del av utbildningen genom att det finns kursmål som svarar mot jämställdhetsperspektivet i de flesta av programmets kurser. Lärosätet framhåller i självvärderingen jämställdhetsarbetet som en styrka som synliggörs och initieras i det utbildningsnära kvalitetsarbetet. Bedömaregruppen uppfattar att det finns en god

potential i arbetet, som började systematiseras 2018, och att utformningen av perspektivet i utbildningen genom kursmål är godtagbar.

En treårig kompetensförsörjningsplan har upprättats för att säkerställa en adekvat lärarkompetens, och som samspekar med institutionernas verksamhetsplan och budget. Rutinerna som redovisas bedöms av bedömagruppen som relevanta.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

I självvärderingen redogörs för hur en systematisk kvalitetssäkring fungerar på olika nivåer. För lärosätet som helhet finns ett ramverk för kvalitetsarbete som bedömagruppen uppfattar som genomtänkt och adekvat. I det ingår ett kvalitetssäkringssystem på fakultetsnivå som inbegriper principer om utformning, genomförande och examination, studentinflytande och samverkan med externa partner samt jämställdhet. En fakultetsdialog under ledning av dekanen genomförs varje år, där strategier för kompetensförsörjning behandlas.

För ämneslärarprogrammet finns en programnämnd och en programsamordnare med samlande funktion och tydliga uppdrag. Som ett positivt exempel på kvalitetsarbete vill bedömare framhålla programnämndens utskottsarbete under 2018. Arbetet bedrevs under ledning av en internationell forskare, för att säkerställa det lokala examensmålet om sambandet mellan ämnesspecifikt språk och elevers kunskapsutveckling.

Det framgår att kursvärderingar görs i anslutning till varje kurs och information om värderingen kommer upp på programmets webbplats. Vid intervjuerna framkommer att kursutvärderingarna är levande dokument som används i kvalitetsförbättrande syfte. Lärosätet ger i självvärderingen exempel på att utvärderingar har visat behov av att knyta ett stabilt lärarlag till varje kurs.

Lärosätet har också anordnat ett studentforum för att samla upp åsikter från studenterna som ett komplement till kursutvärderingarna som haft låg svarsfrekvens. Enligt självvärderingen följs utbildningsmiljön systematiskt upp i en programnämnd, vilket bedöms som tillfredsställande.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Genom lärosätets analys av genomströmningsstatistik konstaterar bedömagruppen att avhoppet mestadels sker under det första studieåret, och ofta kopplat till studenter med låga gymnasiebetyg. Lärosätet har även genomfört telefonintervjuer med studenter som avbrutit utbildningen. I kurser som uppfattas som särskilt svåra organiseras stöd enligt en särskilt utarbetad stödmodell, och studenter som inte klarat studierna i de inledande kurserna följs upp genom att använda en modell kallad Supplementary Instruction. Det innebär att studenter med dokumenterade svårigheter med att klara av de inledande kurserna varnas genom ett automatiserat system kallat Early Alert.

Tillgång till skrivverkstad och matematikverkstad finns vid behov för studenter och det är dit studenter hänvisas som fångas upp genom Early Alert. Bedömagruppen finner dessa systematiserade rutiner som goda för att hjälpa studenter och förhindra avhopp. Sammantaget

uppfattar bedömarna att lärosätet visar en medvetenhet om vikten av uppföljning för att kunna ge studenterna de verktyg de behöver för att kunna genomföra sin utbildning.

Arbetsuppgifter kopplade till studenternas genomströmning var enligt självvärderingen tidigare utplacerad på flera personer, men har nu sammanfogats i en tjänst. Detta är positivt enligt bedömggruppen, eftersom målet är att hjälpa studenterna till en mer sammanhållen väg genom utbildningen. Det är enligt självvärderingen programnämnden som analyserar statistik över genomströmning och prestationsgrad samt föreslår åtgärder. För att komma tillrätta med avhopp som sker i samband med den första VFU-kursen ordnas möten mellan nya och äldre studenter. Bedömggruppen finner detta som en god ordning för att hjälpa och stödja studenterna i deras utbildning.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet har enligt självvärderingen en policy för studentinflytande som vägleder arbetet inom ämneslärarprogrammet. I den framkommer det att studenten kan kontakta kurslärare och delta i kursutvärderingar. Studenternas kursutvärderingar och lärorelagens analys sammanställs till en kursrapport, som publiceras i anslutning till kursplanen. Svarefrekvensen i kursutvärderingarna varierar och är inte alltid så hög, men enligt beslut av dekan ska kursrapporter skrivas ändå. Ett exempel som nämndes under intervjun på en konkret åtgärd till följd av studentinflytande är en förändring av examinationsform.

Andra möjligheter till inflytande som nämns är att vända sig med synpunkter till de studenter som finns representerade i programnämnden, eller att kontakta studentkåren. Ett samarbete med studentkåren bedrivs för att informera och engagera studenter samt sprida kunskap om vilka möjligheter till inflytande över utbildningen som finns. Ett annat samarbete inleddes läsåret 2018/19 mellan programnämnden och studentkåren för att organisera ett studentforum som väljer representanter till nämnden. Vid studentklagomål följer fakulteten en handläggningsordning med beslutade rutiner och handlingsplan. Både formativa och summativa kursutvärderingar görs som sedan följs upp på olika sätt, och förslag till åtgärder ges och sammanställs i kursrapporten. I slutet av utbildningen görs en exitenkät med 32–44 procents svarsfrekvens. Även en alumnenkät genomförs med två års mellanrum. Bedömggruppen finner rutinerna och policy som väl genomarbetade och adekvata för att möjliggöra studentinflytande.

Studenterna har enligt självvärderingen och vad som framkommer vid intervjuerna en möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Lärosätet tar också enligt självvärderingen ett aktivt ansvar i att få fler studenter att engagera sig, eftersom det visat sig att många studenter inte vetat om hur de kan utöva inflytande över sin utbildning. Denna brist på information framkommer också vid intervjuerna med lärosätets representanter, och därför rekommenderar bedömggruppen starkt en ökad information om hur studenter faktiskt kan påverka sin utbildning inom gällande organisation.

Lärosätet ger i självvärderingen exempel på hur de tar ett gemensamt ansvar med studentkåren om att införa rutiner för rekrytering av studentrepresentanter, vilket enligt bedömargruppen visar på att lärosätet värdesätter studentinflytande. Informella samtal under kursernas gång verkar också ske utifrån vad som framkommer vid intervjuerna. Studenternas synpunkter på utbildningen samlas in genom kurs- och programutvärderingar. Resultaten av dem publiceras på webbplatsen.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Arbetsliv och samverkan**

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet ingår enligt självvärderingen ett ramavtal mellan kommunala och fristående skolor och andra lärosäten i regionen. Representanter för de olika intressenterna diskuterar frågor om den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), praktiktäna forskning med mera, vilket är en god grund för samverkan inom utbildning enligt bedömargruppen. Aktuella utvecklingsprojekt som redovisas i självvärderingen är medverkan av skickliga yrkeslärare i högskoleförlagda kurser och att knyta studenternas examensarbeten till skolornas verksamhet. Bedömargruppen vill understryka att om lärare från regionens skolor ska engageras i högskoleförlagda kurser, så måste utbildningen säkerställa att den akademiska nivån garanteras

Det anordnas regelbundet arbetsmarknads- och inspirationsdagar, enligt självvärderingen. I första hand är det enligt bedömarena utbildningens samverkan med yrkeslivet inom partnerskolor som förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv. Kurserna inom VFU har enligt självvärderingen tre lärandemål som vardera uttrycker krav för utvecklingsområdena: analys- och reflektionsförmåga, ämneskunskande och ämnesdidaktisk kompetens respektive kommunikativt och demokratiskt ledarskap. Dessutom följer ett fjärde mål som innebär att studenterna ska göra en självvärdering av sin professionsutveckling. För varje VFU-kurs finns texter och matriser i skriften *På väg mot läraryrket*, som konkretiserar kursernas lärandemål och bildar underlag för handledning och bedömning av studentens professionsutveckling. Bedömargruppen finner att hanterandet fungerar väl och bidrar positivt till utbildningens kvalitet och bedömer särskilt skriften *På väg mot läraryrket* som ett bra redskap för att rusta studenterna inför arbetslivet.

Studenterna har också kursinslag med föreläsningar i lärosätets varje år återkommande internationella vecka, där internationella föreläsare medverkar enligt självvärderingen. I högskoleförlagda kurser sker samarbete med det omgivande samhället bland annat genom studiebesök och exkursioner. I kursen inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) *Specialpedagogik, lärande och utveckling* förekommer exempelvis föreläsningar av medarbetare vid Specialpedagogiska myndigheten. I UVK-kursen *Pedagogiskt ledarskap, sociala relationer och konflikthantering* används en filmad intervju med lärare vid Teacher Education at Makerere University, Uganda. Sammantaget bedöms dessa aktiviteter bidra väl till utbildningens samverkan med det omgivande samhället.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärosätets personal har tillfredsställande vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. Lärarna erbjuds kompetensutveckling inom pedagogisk, ämnesmässig och professionsrelaterad utbildning, vilket bedömagruppen ser positivt på. Bedömagruppen rekommenderar lärosätet att omsätta sina planer med rekryteringar inom området för att säkerställa kompetens på lång sikt.

Inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) finns det en vetenskaplig miljö som forskar inom olika forskningsnätverk och forskningsprogram. Lärosätet har ett pågående utvecklingsarbete för att förstärka forskningsanknytningen. Bedömagruppen vill rekommendera lärosätet att tydliggöra UVK som huvudområde inom den vetenskapliga forskningen. Den professionsrelaterade kompetens bedöms som tillfredsställande, vilket stöds av ett upparbetat samarbete med partnerskolorna. Sambandet mellan forskning och utbildning finns i dag, men bör stärkas ytterligare.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Målet berörs inom UVK-kurserna som lärandemål. Det finns en progression inom UVK-kurserna kopplat till lärandemål, läraktiviteter och examination, vilket utvecklar studenternas kunskap för måluppfyllelse. Bedömagruppen har noterat att det förekommer ett smalt fokus på forskningsmetoder, och bedömer därför att det är ett utvecklingsområde.

Målet om att kritiskt och självständigt ta tillvara och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Det finns en progression inom UVK, där studenterna ska systematisera och reflektera, och kravet ökar under följande UVK-kurser. Lärosätet har som ambition att det självständiga arbetet ska bidra till måluppfyllelse, men i nuläget är det övriga examinationsuppgifter som skriftliga analyser och seminarier som ligger till grund för säkerställandet av måluppfyllelsen.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet pekar på trepartssamtalet som en viktig del i säkerställandet av måluppfyllelse. VFU-kurserna utformas individuellt för att studenten ska nå måluppfyllelse genom kurserna, vilket bedömagruppen ser positivt på. Bedömagruppen menar samtidigt att lärosätet behöver säkerställa att studenterna examineras i samtliga ämnen under sin VFU. Bedömagruppen menar också att lärosätet behöver undersöka möjligheten att förlägga VFU vid en tidpunkt som gynnar studenternas tillämpning av sina ämneskunskaper.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet hänvisar måluppfyllelsen till lärandemålen i UVK-kurser där studenterna bland annat ska kunna visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra bland annat utveckla undervisning genom till exempel analys av en utvärdering. Måluppfyllelsen säkerställs till stor del genom muntliga redovisningar, men även här spelar trepartssamtalet en stor roll. I en specialpedagogisk kurs sker en koppling till studentens ämne, för att på bästa sätt kunna stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Bedömargruppen finner utformningen och arbetssätten för att säkerställa examensmålet som väl organiserat. Arbetet med att uppnå målet inriktas enligt självvärderingen till stor del mot att studenternas förmåga att göra bedömningar fördjupas, utifrån vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter. Utifrån studier av skolans uppdrag, styrning och organisation ges exemplet där studenten problematiserar ett etiskt dilemma inom ramen för ett grupparbete.

Jämställdhetsperspektivet ingår i flera av programmets kurser. Perspektivet examineras muntligt och skriftligt. Bedömargruppen anser att perspektivet är väl förankrat i utbildningen innehåll. Lärosätet har en plan för att verka för att perspektivet behandlas systematiskt, vilket bedömargruppen ser positivt på.

Det finns ett kvalitetssäkringssystem på fakultetsnivå som inbegriper principer om utformning, genomförande och examination, studentinflytande och samverkan med externa partner samt jämställdhet. Det framgår att kursvärderingar görs i anslutning till varje kurs och information om värderingen kommer upp på webbplatsen för programmet. Vid intervjuerna framkommer att kursutvärderingarna är levande dokument som används i kvalitetsförbättrande syfte.

Lärosätet har genomfört telefonintervjuer med studenter som avbrutit utbildningen. I kurser som uppfattas som särskilt svåra organiseras stöd enligt en särskilt utarbetad stödmodell och studenter som inte har klarat studierna i de inledande kurserna följs upp. Tillgång till skrivverkstad och matematikverkstad finns vid behov för studenter, och studenter som fångas upp genom Early Alert, hänvisas dit.

Lärosätet har enligt självvärderingen en policy för studentinflytande som vägleder arbetet inom ämneslärarprogrammet. Ett samarbete med studentkåren bedrivs för att informera och engagera studenter samt sprida kunskap om vilka möjligheter till inflytande över utbildningen som finns. Lärosätet tar också enligt självvärderingen ett aktivt ansvar för att få fler studenter att engagera sig, eftersom det har visat sig att många studenter inte vetat om hur de kan utöva inflytande över sin utbildning. Denna brist på information framkommer också vid intervjuerna med lärosätets representanter, och därför rekommenderar bedömargruppen starkt en ökad information om hur studenter faktiskt kan påverka sin utbildning inom organisationen.

Aktuella utvecklingsprojekt som redovisas i självvärderingen är medverkan av skickliga yrkeslärare i högskoleförlagda kurser samt att knyta studenternas examensarbeten till skolornas verksamhet. Det anordnas regelbundet arbetsmarknads- och inspirationsdagar enligt vad som framkommer vid självvärderingen. Enligt bedömarena är det i första hand utbildningens samverkan med yrkeslivet inom partnerskolor som förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga,*

professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Bedömggruppen anser att den vetenskapliga kompetensen är god eftersom majoriteten av lärarna som anges i lärartabellen är disputerade, varav en är professor. En kompetensförsörjningsplan finns för svenskämnet, och av självvärderingen framgår att ämneskompetensen förstärktes på olika sätt under våren 2019. Antalet lärare i litteraturvetenskap och litteraturdidaktik är enligt lärartabellen begränsat i jämförelse med "svenska språket/svenska med didaktisk inriktning". Av intervjuerna framgår dock att fler lärare undervisar i litteraturvetenskap och litteraturdidaktik än vad som står i lärartabellen och att nyrekryteringar har gjorts och görs.

Den professionsinriktade kompetensen framstår som god. Nästan samtliga lärare har ämneslärarexamen eller annan relevant lärarexamen, och under intervjuerna framkom det att man anställt en adjunkt med litteraturdidaktisk inriktning och att ytterligare en adjunkt kommer att rekryteras. Även gästlärare med spetskompetens undervisar, och lärare från partnerskolor medverkar i didaktiska och metodiska moment. Endast en lärare har en tidsbegränsad anställning och alla övriga är tillsvidareförordnade, vilket bedömggruppen menar är positivt för långsiktigheten i utbildningen. Läsåret 2014/15 antogs 161 studenter med inriktning grundskolans årskurs 7–9, och tidigare läsår antogs 100–120 studenter. Därmed anser bedömggruppen att antalet lärare står i proportion till utbildningens volym.

Bedömggruppen ser det som särskilt positivt att många både disputerade och odisputerade är involverade i verksamhetsförlagd utbildning (VFU), liksom att de flesta lärare har relevant yrkesexamen. VFU-lärare gör lektionsbesök och har samtal med student och handledare. Genom att VFU-läraren har ämneskompetens säkras lärosätet att ämne, ämnesdidaktik och VFU kopplas samman och blir en helhet för studenten.

Lärosätet säkerställer att det finns tid för kompetensutveckling, om än i begränsad omfattning: endast tio procent för adjunkter. Kompetensutvecklingen kan omfatta bland annat utbildning i pedagogik, och kurser erbjuds utifrån konstaterade behov. Exempelvis har alla VFU-lärare fått utbildning i att bedöma VFU. Bedömggruppen anser att man på lärosätet är medvetna om vikten av kompetensförsörjning på både kort och lång sikt, och att relevanta åtgärder vidtas. Som stöd för denna bedömning kan nämnas tid för kompetensutveckling och forskning som kan utökas med fakultetsanslag, en treårig kompetensförsörjningsplan och satsningar på att adjunkter och seniora forskare ska delta i gemensamma forskningsprojekt för att forskningsanknyta ämneslärarutbildningen.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Av lärosätets självvärdering framstår utbildningsmiljön som något oklar, men tillsammans med uppgifter från intervjuerna framgår att den vetenskapliga och professionsinriktade miljön i stort är utvecklad, liksom sambandet mellan forskning och utbildning. Lärarnas forskning behandlar frågor som är mycket relevanta för ämneslärarutbildningen, exempelvis grammatik, litteracitet och retorik. Enligt självvärderingen bygger undervisningen på vetenskap och anknyter till aktuell forskning, vilket intervjuerna också bekräftar. Lärare fungerar exempelvis som handledare i forskarskolan Språk- och

litteraturredidaktik i medielandskapet. De deltar även i nationella literacy-nätverket SmDi och i Nordiskt nätverk för modersmålsdidaktik (NNMD) liksom i forskningsprogrammet LIC. Andra exempel på forskningssammanhang är forskarskolan Lärande i mångkulturella samhällskontexter och forskningsprogrammet Perspectives on literacy and inclusive subject teaching in a multilingual society. Seminarier i svenska ges regelbundet där pågående forskning presenteras. Dessa seminarier är öppna för anställda, även från andra ämnen. Till hösten 2019 inkluderas även engelska, vilket bidrar till att utveckla miljön och ökar internationaliseringen. Genom bland annat dessa vetenskapliga aktiviteter säkerställer lärosätet att studenterna får tillgång till aktuell ämnes- och ämnesdidaktisk forskning.

Som gott exempel vill bedömargruppen peka på att forskarmeriterade lärare deltar i utbildningen, vilket ger möjligheter att knyta samman forskning och professionsutbildning. Lärosätet har också ett utvecklat kontaktnät med bland andra partnerskolor, och som ett utvecklingsområde anges i självvärderingen att ge utbildningen ytterligare forskningsanknytning i samarbete med dessa. På så sätt kan studenter involveras i forskningsverksamhet. Bedömargruppen ser positivt på detta utvecklingsarbete.

Bedömargruppens sammantagna bedömning är att lärosätet erbjuder en god utbildningsmiljö och arbetar på ett medvetet sätt för att utveckla den.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Utbildningens ämnesinriktade kurser delas in i de fyra kunskapsfälten språk, språkutveckling, texter och medier, och enligt underlaget finns en tydlig progression med successiv fördjupning. Ett exempel på lärandemål som är kopplat till brett kunnande är: "[Studenten ska] kunna redogöra för vad som ur olika perspektiv kan avses med språk och språkutveckling samt med stöd av språkvetenskapliga termer diskutera språkutveckling i ett första- och andraspråksperspektiv". Olika teoretiska perspektiv behandlas, såsom strukturalistiska, generativa och funktionella. Ett annat exempel är lärandemålet: "[Studenten ska] kunna analysera och bedöma elevtexter i utvecklingsperspektiv" med krav på att använda adekvata textanalytiska begrepp. I litteraturvetenskap behandlas exempelvis ungdomslitteratur, film, tv-serier, spel och tecknade serier. Lärandeaktiviteterna är varierade, till exempel föreläsningar, basgruppsövningar, seminarier och workshoppar. Också examinationen är varierad och sker exempelvis genom skriftlig salstentamen, skriftlig elevtextanalys, hemtentamen och litteraturseminarier.

I de självständiga arbetena finns exempel på studenter som visar fördjupad insikt i forskningsläget samt positionerar sig mot nordisk och internationell forskning. Flera viktiga begrepp problematiseras och används kritiskt och självständigt. Samtidigt finns det flera självständiga arbeten som inte uppfyller målet, två femtedelar. Det finns dock genomgående krav på att studenterna knyter olika uppgifter till relevanta teoretiska perspektiv, och under utbildningens gång ska de läsa både

avhandlingar och vetenskapliga artiklar. Bedömaregruppen anser därför att målet säkerställs på andra sätt, utöver de självständiga arbetena men rekommenderar lärosätet att stärka hur målet säkerställs i de självständiga arbetena.

Som gott exempel vill bedömaregruppen lyfta några delar av utbildningen. Språkutveckling i ett första- och andraspråksperspektiv ingår redan i första svenskkursen, vilket förbereder studenten på att undervisa i dagens heterogena klassrum med elever med skiftande språkliga behov. Andra exempel är att studenterna på grundnivå ska läsa en avhandling, och det ställs tydliga krav på att de ska använda metaspråk. Därigenom får studenterna tidigt i utbildningen träning i att både läsa och själva använda det vetenskapliga språk som de i slutet av utbildningen förväntas behärska.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Bedömaregruppen menar att målet ovan uppnås, men att utbildningen i större utsträckning kan säkerställa att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder.

Under utbildningen behandlas olika forskningsmetoder. Enligt självvärderingen är man medveten om att kvalitativ metod oftast används, vilket har medfört ett större fokus på kvantitativa metoder, bland annat i revideringen av kursplanerna vårterminen 2019. Lärosätet tar också upp olika teorier, till exempel receptionsteori. Successivt under svenskkurserna fördjupas kunskaperna om litterära och språkliga analysmetoder, liksom olika sociolingvistiska metoder. Lärandeaktiviteter kan vara basgruppsarbeten och seminarier där man behandlar vetenskapliga artiklar med angivande av använd frågeställning, metod, teoretiska utgångspunkter och resultat. Det kan exempelvis gälla samtalsanalys, metoder för attitydforskning och skrivetnografi. Examination kan till exempel ske genom skriftliga analyser, hemtentamen eller muntlig och skriftlig presentation av tematiskt arbete. Att lärosätet genomgående i självvärderingen ger exempel på lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationsformer anser bedömaregruppen pekar på ett medvetet arbete.

Självvärderingen och intervjuerna visar att skrivande inkluderas på ett medvetet sätt under hela utbildningen och blir en förberedelse inför det självständiga arbetet. Det finns alltså en tydlig progressionstanke som leder fram till de självständiga arbetena där studenten förväntas koppla samman vetenskaplig grund med beprövad erfarenhet. Samma tanke är tydlig i UVK-kurserna, där studenterna bland annat läser vetenskapliga artiklar för att stärka sin kunskap om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa metoder. Bedömaregruppen anser att studenterna genom den tydliga progressionstanken har goda möjligheter att förbereda sig för att skriva det självständiga arbetet. Trots lärosätets medvetna arbete är det dock en knapp majoritet av de självständiga arbetena som uppnår detta mål. Svårigheterna gäller att visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori och kvantitativa och kvalitativa metoder. Exempelvis är teorier vagt och kortfattat beskrivna, och metodvalen är ibland bristfälligt beskrivna och motiverade, och det förekommer att analysmetoder saknas. Däremot visar de flesta självständiga arbeten att studenten har kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Bedömaregruppen noterar att den beprövade erfarenheten även berörs i lärandemål i kursen S2 där studenten i form av ett tematiskt arbete ska "kritiskt diskutera relationen mellan vetenskaplig grund

och beprövad erfarenhet och dess betydelse för lärarprofessionen". Detta tematiska arbete presenteras vid examination, både muntligt och skriftligt.

Bedömggruppen anser att lärosätet säkerställer att målet nås, genom det systematiska arbetet om vetenskapsteori och forskningsmetoder under utbildningens gång, och de varierade formerna av lärandeaktiviteter och examination. Bedömningen gäller dock med viss reservation för de konstaterade bristerna i de självständiga arbetena. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att lägga mer fokus på teori- och metoddelen av utbildningen och ställa tydliga krav på dessa i de självständiga arbetena.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Bedömggruppen anser utifrån självvärderingen att lärosätet arbetar medvetet för att uppfylla examensmålet. Det finns dock brister i hur man säkerställer att studenterna får fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat.

Mellan de olika kurserna finns en tydlig progression, och redan i den första kursen ska studenterna i en uppgift systematisera och reflektera över sina egna erfarenheter. Erfarenheter från VFU:n och kontakter med övningsskolorna relateras till relevanta begrepp och till forskning. Det visar studenten bland annat i examination i form av en lektionsanalys av en observerad svensklektion på partnerskolan. I analysen ska erfarenheter systematiseras och knytas till didaktiska och ämnesdidaktiska begrepp. Studenten ska även reflektera över sina erfarenheter och relatera dem till bland annat språksyn och ämnessyn. Kraven och fördjupningen ökar successivt och realiseras bland annat i den forskningsöversikt som skrivs i det självständiga arbetet på grundnivå. Den innebär koppling till yrkesverksamheten genom att handledare på övningsskolan involveras i ämnesvalet. Forskningsöversikten kräver systematik och reflektion, enligt bedömggruppen. Det andra självständiga arbetet anknyter till ämnet för forskningsöversikten, vilket ger fördjupning och progression. Båda arbetena skrivs inom det ämnesdidaktiska området och bidrar till att studenterna utvecklar kunskaper i ämne och ämnesdidaktik. Bedömggruppen vill särskilt framhålla den tydliga progressionstanken som har potential att ge studenterna en stabil grund att stå på. Av de självständiga arbetena som bedömggruppen läst uppnår en knapp majoritet hela målet. Bristerna gäller exempelvis att resultatredovisning och analys är vaga eller saknar djup, tydlighet och systematik. För att säkerställa måluppfyllelse av fördjupad förmåga rekommenderar bedömggruppen att lärosätet i ännu högre grad fokuserar på förmågan att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat, för det är främst där som bristerna finns i de självständiga arbetena.

De självständiga arbetena behandlar ofta aktuella ämnen med förutsättningar att bidra till yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen i svenskämnet, vilket medför att den delen av målet

säkerställs enligt bedömargruppen. Vissa arbeten behandlar tämligen nya områden som skapar intresse.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Av självvärderingen och intervjuerna framgår att utformningen av utbildningen ger studenten goda möjligheter att nå förmåga att undervisa i svenska. Eftersom kursernas ämnesstudier, ämnesdidaktik med metodik och UVK är integrerade finns många möjligheter till måluppfyllelse. Varierade lärandeaktiviteter ger studenterna tillfällen att dels tillägna sig didaktisk kunskap, dels utveckla egna förmågor i till exempel skrivande, retorik och responsgivning. Elevers skrivande och språkutveckling behandlas i flera kurser och relateras till sociolingvistisk forskning och heterogena undervisningspraktiker, alltså ämnesdidaktiska områden som är viktiga för utbildningen, enligt bedömargruppen. Också de litteraturvetenskapliga studierna kopplas till metodiska och didaktiska frågor, till exempel texters användning i en skola med språklig och kulturell mångfald. Under den högskoleförlagda delen av studierna behandlar man genomgående olika moment utifrån det dubbla perspektivet att dels ge studenterna egen kunskap, dels ge dem ämnesdidaktiska och metodiska perspektiv på hur momenten kan omsättas i konkret undervisning. Examinationen kan bestå i att göra en muntlig presentation av en analys, att skriftligt visa sin förmåga att ge respons på elevens talande och skrivande, eller att göra en skriftlig elevtextanalys. Det gäller alltså moment som studenten måste kunna hantera i sin undervisning.

Examination och bedömning av studentens VFU utgår från ett ramverk som VFU-lärare, handledare och student analyserar och tolkar gemensamt för att säkerställa en rättssäker examination. I slutet av varje VFU-period genomförs trepartssamtal mellan VFU-lärare, handledare och student, där studenten får reflektera över, motivera och analysera sin undervisning samt redogöra för hur den är förankrad i teorier och ämnesdidaktiska överväganden. Bedömningen sker utifrån en tregradig skala. I de för gymnasieskolan specifika kurserna S7 och S8 fördjupas kunskaperna om och i literacy, och användningen av digitala verktyg behandlas. Likaså fördjupas de didaktiska kunskaperna i att använda äldre texter i undervisningen. Utbildningens längd sätter givetvis gränser för vad som kan inkluderas, men om möjligt skulle främst fördjupningen om och i literacy vara önskvärd även för 7–9-utbildningen, liksom användningen av digitala verktyg.

Lärosätet redogör för lärandemål och examination samt ger ingående, konkreta och övertygande exempel, varav några angetts ovan. Därigenom anser bedömargruppen att man säkerställer både att de områden som målet berör ingår i utbildningen och att de genomförs på ett sådant sätt att studenten kan nå den förväntade förmågan. Bedömargruppen framhåller som ett gott exempel den genomgående tanken att ämneskunskaper och ämnesdidaktik integreras, med successiv fördjupning under utbildningens gång.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Bedömggruppen menar att lärosätet genom exempel och gediget förankrade resonemang visar hur studenterna får förutsättningar att utveckla och fördjupa de förmågor som målet innefattar.

De lärandemål som framgår i självvärderingen visar en successiv fördjupning som är relevant för detta mål. Flera av kurserna förutsätter att studenten kan planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning, både i svenska språket och i litteraturvetenskap. Lärandeaktiviteter kan till exempel vara föreläsning och workshop. Undervisning i heterogena grupper behandlas i flera kurser, och bland annat ska studenten kunna "ge förslag på hur den fortsatta undervisningen kan utformas för att stödja elevens långsiktiga språkutveckling" och "kunna föreslå former för långsiktig dokumentation av elevers språkutveckling". I utbildningen ingår även en kurs i specialpedagogik.

Olika typer av examination kräver till exempel att studenten kan konkretisera kurs- och ämnesplaner med utgångspunkt i relevant ämnesdidaktisk teori, kan göra elevtextanalys och kan använda både formativ och summativ bedömning i sin undervisning. Utifrån VFU-erfarenheter examineras studenten även på sociala och språkliga mönsters betydelse för heterogena undervisningspraktiker. Under VFU-perioder bedöms studenten exempelvis utifrån hur dennes arbetsformer och undervisningsmetoder har anpassats för den specifika elevgruppen, och under den sista VFU-kursen ska studenten ha fokus på elevers olika sätt att lära. Studenten ska också kunna utveckla flerstämmiga läromiljöer. De lärandeaktiviteter och typer av examination som beskrivs är enligt bedömggruppen goda exempel på hur utbildningen kan förbereda studenten på att utöva läraryrket och möta den individuella eleven.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Exempel på lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationsformer tydliggör hur lärosätet säkerställer måluppfyllelsen, enligt bedömggruppen. Svenskämnet i sig berör målet på olika sätt, enligt självvärderingen, vilket också lärandemålen i svenska vid lärosätet visar. Som exempel på områden nämns språkutveckling, språklig variation, skönlitteratur och kulturanalys, vilka kräver att studenterna gör bedömningar och tar ställning. Som utvecklingsområde anges att detta ska förtydligas i lärandemålen i vissa av kursplanerna, där det hittills inte tydligt framgått. Samhällliga och etiska aspekter berörs, och kan till exempel omfatta hållbar utveckling om studenten väljer detta perspektiv framför jämställdhet eller andra värdegrundsfrågor. Dessa aspekter berörs även i temaarbeten som aktualiserar och kräver bedömning vid exempelvis val av texter, granskning av läromedel och värderingar i en språkligt och kulturellt heterogen skola. Lärosätet anger ett lärandemål som rör värderingsförmåga och förhållningssätt, och som sedan antagningen 2019 har förtydligats med att den aktuella uppgiften ska kopplas till barns rättigheter och mänskliga rättigheter. Dock utgick studenterna redan från höstterminen 2018 från barnkonventionen.

Lärosätet ger exempel på examination, och studenterna ska bland annat kritiskt granska och värdera läromedel utifrån kanonbildning och språknormering. Det utifrån frågeställningar som vems språk och vems texter används och är normerande i skolan. Ett annat exempel på examination tas från

UVK där studenterna med utgångspunkt i barnkonventionen ska skriva en text som fungerar som förberedelse för det självständiga arbetet.

Enligt bedömarens bedömning arbetar lärosätet på ett genomtänkt sätt med uppfyllelsen av målet, och har en tydlig strävan efter att ytterligare utveckla arbetet med de områden som det omfattar.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen berörs jämställdhetsperspektivet på ett mer övergripande plan, och man redogör främst för kurser inom UVK. Av intervjuerna framgick dock att perspektivet behandlas i flera olika moment i utbildningen i svenska och litteraturvetenskap, där olika teorier ska omsättas i studentens ställningstaganden. Jämställdhetsperspektivet är synligt i vissa kursplaner, där genusteori nämns explicit. Även i VFU ingår jämställdhetsperspektivet, där det synliggörs i lärandemål för VFU. Enligt intervjuerna har studenter underkänts på grund av brister i jämställdhetsrelaterade lärandemål. Intervjuerna klargjorde även att olika inslag inom ämnesdidaktiken och UVK ger studenten redskap för att hantera jämställdhetsfrågor i undervisningen. Bedömarens uppfattning är sammanfattningsvis att jämställdhetsperspektivet behandlas på ett medvetet sätt inom svenskämnet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

I självvärderingen redogörs för ett väl utvecklat system för uppföljning, och rutiner för kvalitetsutveckling och återkoppling på lärarutbildningen, vilket också omfattar svenskämnet. Utbildningens kvalitet följs bland annat upp i dialog med fakultetsstyrelsen, och återkopplingen är överlag systematiserad i ett nytt kvalitetssäkringssystem. Lärosätet gör kursvärderingar som följs av muntliga diskussioner där studenterna kan framföra sina synpunkter på kursen. Därefter skriver den kursansvariga en kursrapport som sedan skickas till studentgruppen och även kommuniceras till nästa års studenter. I självvärderingen anger lärosätet att alumnverksamheten är ett utvecklingsområde, vilket man identifierade genom kvalitetssäkringssystemet. Varje år har nämnden för ämneslärarprogrammet ett uppföljningsmöte med fokus på lämpliga åtgärder i kvalitetsutvecklingssyfte, och där både lärare och studenter och representanter för skolor i regionen medverkar. Nämnden för ämneslärarprogrammet beslutar bland annat om att revidera kursplaner. Nämndens arbete inkluderar alltså bland annat studenter och arbetslivsföreträdare, och det är ett exempel på hur man återkopplar utvärderingsresultat till berörda intressenter.

Under intervjuerna framkom det att kursvärderingar av svenskämnet görs skriftligen "på plats" i samband med examination och därefter följs upp i samtal. Studenternas studieresultat följs också upp via systemet Early Alert. Av intervjuerna framgick även att återkopplingen successivt förbättrats under de senaste åren, och att man nu har större fokus på återkoppling till exempelvis studenterna. Bedömarens intryck är alltså att uppföljningen i svenskämnet är systematisk och att åtgärder vidtas om behov konstateras.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Statistik över genomströmning och prestationsgrad analyseras av programnämnden. Genomströmningen har också undersökts mer ingående, vilket resulterat i rapporter om ämneslärarprogrammets respektive inriktningar. Där konstateras att de flesta avbrotten sker i samband med den första VFU-kursen, och att studenter med låga gymnasiebetyg avbryter sin utbildning i högre utsträckning än de med höga betyg. Lärosätet har satt in olika förebyggande insatser, bland annat utifrån dessa analyser, för att minska antalet avhopp. Exempelvis kan lärandeaktiviteter i olika kurser i svenska fungera förebyggande och stödjande eftersom moment först behandlas i basgrupper och workshoppar. Sedan redovisas de muntligt, individuellt eller i grupp, och examineras till sist i en individuell skriftlig tentamen. Bedömargruppen anser att studenten, exempelvis via olika lärandeaktiviteter, får möjligheter att förbereda sig inför den individuella examinationen och därmed öka sannolikheten att nå godkänt betyg.

Det digitala systemet Early Alert identifierar studenter som inte klarat vissa tentamina i svenska. Dessa studenter kontaktas och kallas till samtal om studierna. Eventuellt gör lärosätet upp en plan för studentens fortsatta arbete, och stöd sätts in vid behov. Lärarna samarbetar och den ämnesansvariga har överblick över studenterna inom svenskämnet. Äldre lärarstudenter i svenska finns även som stöd för studenterna under de första terminerna på utbildningen. Dessutom kan studenterna få stöd av den universitetsgemensamma Skrivverkstaden.

Bedömargruppen anser att lärosätet arbetar systematiskt med uppföljning och kvalitetsutveckling, exempelvis genom att analysera genomströmning och prestationer. Vid behov sätter lärosätet in åtgärder för att stödja studenter att genomföra sina studier. Dock saknar bedömargruppen till stor del uppgifter om hur svenskämnet specifikt hanterar detta område, vilket medför att åtgärder och analyser som är särskilt riktade till svensk lärarutbildningen kan ses som ett utvecklingsområde.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

I självvärderingen redogörs för ett antal olika sätt för studenterna att påverka sin utbildning. Studenterna är representerade i alla beslutande och beredande organ, till exempel fakultetens styrelse, nämnden för ämneslärarprogrammet och en kursplanesamordningsgrupp. Självvärderingen innehåller övergripande beskrivningar, men under intervjuerna gavs mer specifik information om svenskämnet. Kursvärderingar genomförs, och de följs av muntliga diskussioner där studenter kan framföra sina synpunkter på kursen. Därefter skriver den kursansvariga en kursrapport som sedan skickas till studentgruppen och även kommuniceras till nästa års studenter. Dessutom ordnas så kallade temperaturtagningar under kursens gång, då studenterna kan påverka utbildningen, och det kan de även göra via ett studentforum som är kopplat till ämneslärarprogrammet. Denna form av formativ kursvärdering är enligt bedömargruppen ett gott exempel på studenters inflytande över utbildningens innehåll och genomförande.

Ett problem som framkommer i underlaget är den begränsade lärarledda tiden; fyra timmar i veckan är inte ovanligt. Eftersom kontaktytan är begränsad är det svårt för lärosätet att öka engagemanget. I

underlaget framhålls dock att klimatet inom lärarutbildningen är positivt och att det är lätt att kontakta lärare eller prefekt. Detta sammantaget tyder på att studenterna har goda möjligheter att bidra till utveckling av utbildningen, men bedömargruppen uppmuntrar lärosätet att hitta sätt att öka engagemanget hos studenterna.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker inte med det omgivande samhället.*

Lärosätet redogör i självvärderingen för hur samverkan och arbetsliv uppmärksammas under lärarutbildningen generellt, vilket även inbegriper utbildningen i svenska. För just svenskämnet finns det olika sätt att samverka med exempelvis övningsskolor och verksamma svensklärare. Studenterna vid lärosätet har nästan hela sin VFU på samma skola, vilket enligt intervjupersonerna innebär många fördelar. Exempelvis menar lärosätet att studenterna får en djupare inblick i och förståelse för en skolas verksamhet, och de kommer snabbt in i verksamheten. På studenters begäran ingår dock numera fyra dagar på en annan skola, för att de ska få inblick även i andra skolors verksamhet. Det finns också möjlighet att byta skola om problem skulle uppstå.

Bedömargruppen menar att VFU-placeringen på en och samma skola förvisso kan ha många fördelar men att detta upplägg också kan begränsa studentens möjligheter att förbereda sig för skolors mycket olika förutsättningar och skiftande verksamhet. Bedömargruppens uppfattning är ändå att svenskämnets utformning vid lärosätet bör ge studenten god beredskap i att undervisa i heterogena klassrum och möta förändringar i samhället, i synnerhet sådana som är kopplade till språkliga perspektiv på lärande. Redan i den första kursen behandlas språkutveckling, och i kommande kurser fördjupas studenternas kunskaper om hur de i sin undervisning kan möta elevers olika språkliga utvecklingsbehov. I dagens heterogena skola är det helt nödvändigt att lärare har sådan kompetens, enligt bedömargruppen. Samverkan med externa aktörer, till exempel bibliotek och teater, berörs inte i underlaget. Om sådan samverkan inte finns betraktar bedömargruppen det som ett utvecklingsområde.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

De personmässiga förutsättningarna vid lärosätet bedöms vara goda. De flesta lärarna är disputerade och tillsvidareanställda, och kompetens finns i både svenska och litteraturvetenskap. Även den ämnesdidaktiska kompetensen bedöms vara god. Många disputerade och odisciplinerade lärare är involverade i VFU, och de flesta lärarna har relevant yrkesexamen.

Lärosätet arbetar medvetet med att utveckla utbildningsmiljön, och till exempel kommer engelska att inkluderas. Forskarmeriterade lärare deltar i utbildningen, vilket ger möjligheter att knyta samman forskning och professionsutbildning. Vidare bidrar forskarskola och forskningsprogram till att studenterna har tillgång till aktuell forskning.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Utformningen av svenskämnets kurser ger en tydlig progression med successiv fördjupning, och krav ställs på att uppgifter knyts till relevanta teoretiska perspektiv, vilket ger god förberedelse inför skrivandet av det självständiga arbetet. Bedömaregruppen anser att studenterna får möjligheter att uppnå de ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen och ser positivt på den genomgående tanken att ämneskunskaper och ämnesdidaktik integreras och fördjupas successivt under utbildningens gång.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Lärosätet arbetar systematiskt med vetenskapsteori och forskningsmetoder under utbildningens gång, och man använder olika former av lärandeaktiviteter och examination. Bedömningen görs dock med viss reservation på grund av brister i en del av de självständiga arbetena. De två självständiga arbetena på grundnivå respektive avancerad nivå anknyter till varandra, vilket ger möjligheter till fördjupning, men trots det finns brister i en del av de självständiga arbetena när det gäller bland annat tydlighet, systematik och reflektion. Bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att fokusera mer på teori- och metoddelarna av utbildningen och ställa tydliga krav på dessa i de självständiga arbetena.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls delvis. Bedömaregruppen anser att lärosätet i självvärderingen visar att man arbetar medvetet för att uppfylla examensmålet. Det finns dock brister i hur man säkerställer fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat. Den tydliga progressionstanken har potential att ge studenterna en stabil grund att stå på. Men för att säkerställa måluppfyllelse av fördjupad förmåga rekommenderar bedömaregruppen att lärosätet i ännu högre grad fokusera på förmågan att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat, för det är främst där som bristerna finns i de självständiga arbetena.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. I utbildningen vävs ämne och ämnesdidaktik samman, och olika slags lärandeaktiviteter ger studenterna tillfällen att tillägna sig didaktisk kunskap, inklusive metodik. Lärosätet ställer krav på att studenterna kan planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning samt koppla den till ämnesdidaktisk teori.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Studenterna förbereds för en skola med språklig och kulturell mångfald, vilket bedömaregruppen anser är viktiga ämnesdidaktiska områden för att studenterna ska kunna stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Lärosätet visar att man arbetar på ett genomtänkt sätt med uppfyllelsen av målet, och strävar tydligt efter att ytterligare utveckla arbetet med de områden som det omfattar. Exempel på lärandemål, lärandeaktiviteter och

examinationsformer tydliggör hur lärosätet säkerställer måluppfyllelsen. Svenskämnet i sig berör målet på olika sätt, vilket också lärandemålen i svenska vid lärosätet visar, och de kräver att studenter gör bedömningar och tar ställning. Samhälleliga och etiska aspekter berörs, där till exempel hållbar utveckling kan behandlas om studenten väljer detta perspektiv framför jämställdhet eller andra värdegrundsfrågor.

Jämställdhetsperspektivet beaktas och behandlas i både svenska och litteraturvetenskap, och det ger studenten redskap att hantera jämställdhetsfrågor i undervisningen. Bedömargruppen noterar att perspektivet synliggörs även i lärandemål för VFU.

Utbildningen följs dels upp på övergripande nivå, dels i svenskämnet där man bland annat har skriftliga "på plats-utvärderingar" med efterföljande samtal. För de studenter som får svårigheter vidtas adekvata åtgärder. Bedömargruppen gör bedömningen att uppföljning, åtgärder och återkoppling sker systematiskt.

I svenskämnet har studenten möjligheter att påverka utbildningen, bland annat under kursens gång, men svårigheter finns att engagera studenter. Ett skäl som framkommer är den begränsade undervisningstiden, ofta fyra timmar per vecka. Eftersom kontaktytan är begränsad är det svårt för lärosätet att öka engagemanget

Utöver redogörelsen för arbetsliv och samverkan i UVK-delen visar självvärderingen att man inom svenskämnet samverkar med övningskolor och verksamma lärare. Nästan all VFU görs på samma skola, vilket har många fördelar, men bedömargruppen vill också påtala nackdelarna i och med att studenterna inte får erfarenhet från olika skolors verksamhet och skiftande förutsättningar. Bedömargruppens uppfattning är ändå att svenskämnets utformning vid lärosätet bör ge studenten god beredskap i att undervisa i heterogena klassrum och möta förändringar i samhället, i synnerhet sådana som är kopplade till språkliga perspektiv på lärande. Samverkan sker inte med det omgivande samhället i övrigt, med externa aktörer såsom bibliotek och teater.

Lärosäte: Malmö universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska.

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Lärosätets personal inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) har tillfredsställande vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. Lärarna erbjuds kompetensutveckling inom pedagogisk, ämnesmässig och professionsrelaterad utbildning, vilket bedömaregruppen ser positivt på. Bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att omsätta sina planer med rekryteringar inom området för att säkerställa kompetens på lång sikt. För inriktningen svenska bedöms de personalmässiga förutsättningarna vid lärosätet vara goda. De flesta lärarna är disputerade och tillsvidareanställda, och kompetens finns i både svenska och litteraturvetenskap. Även den ämnesdidaktiska kompetensen bedöms vara god. Många disputerade och odisputerade lärare är involverade i VFU, och de flesta lärarna har relevant yrkesexamen.

Inom UVK finns det en vetenskaplig miljö som forskar inom olika forskningsnätverk och forskningsprogram. Lärosätet har ett pågående utvecklingsarbete för att förstärka forskningsanknytningen. Bedömaregruppen vill rekommendera lärosätet att tydliggöra UVK som huvudområde inom den vetenskapliga forskningen. Den professionsrelaterade kompetensen bedöms som tillfredsställande, vilket stöds av ett upparbetat samarbete med partnerskolorna. Sambandet mellan forskning och utbildning finns i dag, men bör stärkas ytterligare inom UVK. För inriktningen svenska arbetar lärosätet medvetet med att utveckla utbildningsmiljön, och till exempel kommer engelska att inkluderas. Forskarmeriterade lärare deltar i utbildningen, vilket ger möjligheter att knyta samman forskning och professionsutbildning. Vidare bidrar forskarskola och forskningsprogram till att studenterna har tillgång till aktuell forskning.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Utformningen av svenskämnets kurser ger en tydlig progression med successiv fördjupning, och krav ställs på att uppgifter knyts till relevanta teoretiska perspektiv, vilket ger god förberedelse inför skrivandet av det självständiga arbetet. Bedömaregruppen anser att studenterna får möjligheter att uppnå de ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen och ser positivt på den genomgående tanken att ämneskunskaper och ämnesdidaktik integreras och fördjupas successivt under utbildningens gång.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Målet berörs inom UVK-kurserna som lärandemål. Det finns en progression inom UVK-kurserna kopplat till lärandemål, läraktiviteter och examination, vilket utvecklar studenternas kunskap för måloppfyllelse. De två självständiga arbetena på grundnivå respektive avancerad nivå anknyter till varandra, vilket ger möjligheter till fördjupning, men trots det finns brister i en del av de självständiga arbetena när det gäller bland annat tydlighet, systematik och

reflektion. Lärosätet arbetar systematiskt med vetenskapsteori och forskningsmetoder under utbildningens gång, och man använder olika former av läraaktiviteter och examination. Bedömningen görs dock med viss reservation på grund av brister i en del av de självständiga arbetena och att kvantitativa metoder behöver stärkas mer inom UVK. Bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att fokusera mer på teori- och metoddelarna av utbildningen och ställa tydliga krav på dessa i de självständiga arbetena.

Målet om att kritiskt och självständigt ta tillvara och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inom UVK men säkerställs inte inom inriktningen svenska. Det finns en progression inom UVK, där studenterna ska systematisera och reflektera, och kravet ökar under följande UVK-kurser. Bedömaregruppen anser att lärosätet i självvärderingen visar att man arbetar medvetet för att uppfylla examensmålet och den tydliga progressionstanken har potential att ge studenterna en stabil grund att stå på. Det finns dock brister i hur man säkerställer fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat. Lärosätet har som ambition att det självständiga arbetet ska bidra till måluppfyllelse, men i nuläget är det övriga examinationsuppgifter som skriftliga analyser och seminarier som ligger till grund för säkerställandet av måluppfyllelsen inom UVK. Det bekräftas för inriktningen svenska där de självständiga arbetena brister. För att säkerställa måluppfyllelse av fördjupad förmåga rekommenderar bedömaregruppen lärosätet att i ännu högre grad fokusera på förmågan att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet pekar på trepartssamtalet som en viktig del i säkerställandet av måluppfyllelse. VFU-kurserna utformas individuellt för att studenten ska nå måluppfyllelse genom kurserna, vilket bedömaregruppen ser positivt på. Bedömaregruppen menar samtidigt att lärosätet behöver säkerställa att studenterna examineras i samtliga ämnen under sin VFU. Bedömaregruppen menar också att lärosätet behöver undersöka möjligheten att förlägga VFU vid en tidpunkt som gynnar studenternas tillämpning av sina ämneskunskaper. I utbildningen vävs ämne och ämnesdidaktik samman, och olika slags läraaktiviteter ger studenterna tillfällen att tillägna sig didaktisk kunskap, inklusive metodik. Lärosätet ställer krav på att studenterna kan planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning samt koppla den till ämnesdidaktisk teori. Bedömaregruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet hänvisar måluppfyllelsen till lärandemålen i UVK-kurser där studenterna bland annat ska kunna visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra bland annat utveckla undervisning genom till exempel analys av en utvärdering. Måluppfyllelsen säkerställs till stor del genom muntliga redovisningar, men även här spelar trepartssamtalet en stor roll. I en specialpedagogisk kurs sker en koppling till studentens ämne, för att på bästa sätt kunna stimulera varje elevs lärande och utveckling. Studenterna förbereds också för en skola med språklig och kulturell mångfald, vilket bedömaregruppen anser är viktiga ämnesdidaktiska områden för att studenterna ska kunna stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Bedömaregruppen finner utformningen och arbetssätten för att säkerställa examensmålet som väl organiserat. Arbetet med att uppnå målet inriktas enligt självvärderingen till stor del mot att studenternas förmåga att göra

bedömningar fördjupas, utifrån vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter. Utifrån studier av skolans uppdrag, styrning och organisation ges exemplet där studenten problematiserar ett etiskt dilemma inom ramen för ett grupparbete. Svenskämnet i sig berör målet på olika sätt, vilket också lärandemålen i svenska vid lärosätet visar, då krav ställs att studenter gör bedömningar och tar ställning. Samhälleliga och etiska aspekter berörs, där till exempel hållbar utveckling kan behandlas om studenten väljer detta perspektiv framför jämställdhet eller andra värdegrundsfrågor. Lärosätet visar att man arbetar på ett genomtänkt sätt med uppfyllelsen av målet och strävar tydligt efter att ytterligare utveckla arbetet med de områden som det omfattar.

Bedömargruppen anser att jämställdhetsperspektivet är väl förankrat i utbildningens innehåll. Lärosätet har en plan för att verka för att perspektivet behandlas systematiskt, vilket bedömargruppen ser positivt på. Jämställdhetsperspektivet ingår i flera av UVK:s kurser. Perspektivet examineras muntligt och skriftligt. Jämställdhetsperspektivet beaktas och behandlas även i både svenska och litteraturvetenskap, och det ger studenten redskap att hantera jämställdhetsfrågor i undervisningen. Bedömargruppen noterar att perspektivet synliggörs även i lärandemål för VFU.

Det finns ett kvalitetssäkringssystem på fakultetsnivå som inbegriper principer om utformning, genomförande och examination, studentinflytande och samverkan med externa partner samt jämställdhet. Det framgår att kursvärderingar görs i anslutning till varje kurs och information om värderingen kommer upp på webbplatsen för programnivå. Vid intervjuerna framkommer att kursutvärderingarna är levande dokument som används i kvalitetsförbättrande syfte. Inriktningen svenska följs även upp med bland annat skriftliga "på plats-utvärderingar" med efterföljande samtal. För de studenter som får svårigheter vidtas adekvata åtgärder. Bedömargruppen gör bedömningen att uppföljning, åtgärder och återkoppling sker systematiskt.

Lärosätet har genomfört telefonintervjuer med studenter som avbrutit utbildningen. I kurser som uppfattas som särskilt svåra organiseras stöd enligt en särskilt utarbetad stödmodell, och studenter som inte har klarat studierna i de inledande kurserna följs upp. Tillgång till skrivverkstad och matematikverkstad finns vid behov för studenter, och studenter som fångas upp genom Early Alert, hänvisas dit.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Lärosätet har enligt självvärderingen en policy för studentinflytande som vägleder arbetet inom ämneslärarprogrammet. Ett samarbete med studentkåren bedrivs för att informera och engagera studenter samt sprida kunskap om vilka möjligheter till inflytande över utbildningen som finns. Lärosätet tar också enligt självvärderingen ett aktivt ansvar för att få fler studenter att engagera sig, eftersom det har visat sig att många studenter inte vetat om hur de kan utöva inflytande över sin utbildning. Denna brist på information framkommer också vid intervjuerna med lärosätets representanter, och därför rekommenderar bedömargruppen starkt en ökad information om hur studenter faktiskt kan påverka sin utbildning inom organisationen. För inriktningen svenska har studenten möjligheter att påverka utbildningen, bland annat under kursens gång, men svårigheter finns även här när det gäller att engagera studenter. Ett skäl som framkommer är den begränsade undervisningstiden, ofta fyra timmar per vecka. Eftersom kontaktytan är begränsad är det svårt för lärosätet att öka engagemanget.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Aktuella utvecklingsprojekt som redovisas i självvärderingen är medverkan av skickliga yrkeslärare i högskoleförlagda kurser samt att knyta studenternas självständiga arbeten till skolornas verksamhet. Det anordnas regelbundet arbetsmarknads- och inspirationsdagar enligt vad som framkommer vid självvärderingen. Enligt bedömarna är det i första hand utbildningens samverkan med yrkeslivet inom partnerskolor som förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv. För inriktningen svenska samverkar man med övningsskolor och verksamma lärare. Nästan all VFU görs på samma skola, vilket har många fördelar, men bedömargruppen vill också påtala nackdelarna i och med att studenterna inte får erfarenhet från olika skolors verksamhet och skiftande förutsättningar. Bedömargruppens uppfattning är ändå att svenskämnets utformning vid lärosätet bör ge studenten god beredskap i att undervisa i heterogena klassrum och möta förändringar i samhället, i synnerhet sådana som är kopplade till språkliga perspektiv på lärande. Samverkan sker inte med det omgivande samhället i övrigt, med externa aktörer såsom bibliotek och teater.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar**Personal**

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Graden av vetenskaplig kompetens bedöms vara tillfredsställande. Enligt självvärderingen utlystes under våren 2018 medel av fakulteten för att ytterligare stärka forskningsanknytningen i lärarutbildningen genom att låta adjunkter och seniora forskare gemensamt genomföra forskningsprojekt inom sin egen undervisning. 2017 startade den fakultetsfinansierade forskarskolan *Lärande i mångkulturella samhällskontexter*. Lärare i lärarutbildningen fungerar som handledare inom denna forskarskola.

Bedömargruppen ser utifrån lärartablerna en viss övervikt inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) när det gäller ämnen och ämnesdidaktik, vilket verkar ske på bekostnad av mer generella pedagogiska och didaktiska kunskaper. Ett utvecklingsområde för att ytterligare stärka utbildningens kvalitet vore därför enligt bedömargruppen att öka andelen av forskare med sin huvudsakliga kompetens inom ämnena pedagogik och didaktik inom UVK.

Graden av professionsinriktad och pedagogisk kompetens bedöms vara tillfredsställande. Ett gott exempel bedömargruppen uppmärksammat är det samarbete som finns med partnerskolor inom UVK. Användandet av särskilt yrkesskickliga lärare från partnerskolorna stärker enligt bedömargruppen tillgången på lärare med aktuell professionserfarenhet. Handledare inom den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) genomgår en handledarutbildning, enligt självvärderingen. För skolor som medverkar som övningsskolor är utbildningen obligatorisk, vilket bedömargruppen tycker är ett bra sätt för att garantera kvalitet inom den delen av utbildningen.

Bedömggruppen uppfattar också att utbildningen följs upp systematiskt och de flesta av de undervisande lärarna har ämneslärarexamen, vilket bedöms främja utbildningens kvalitet.

Graden av den sammantagna kompetensen på kort och lång sikt bedöms som tillfredsställande. Inom den kompetensutveckling som erbjuds inom lärosätet ryms bland annat pedagogisk, ämnesmässig och professionsrelaterad utbildning. Medieverkstaden fungerar som stöd för lärarnas pedagogiska utveckling av digitala former för lärande, och särskilda satsningar på kompetensutveckling genomförs utifrån behov.

Bedömggruppen anser att alla dessa satsningar är bra strategier för att säkerställa lärarnas möjligheter att utvecklas inom sina lärarroller.

Trots kommande omfördelningar av disputerad personal mellan de olika lärarprogrammen och redan gjorda rekryteringar, har behov av ytterligare rekryteringar identifierats som en konsekvens av pensionsavgångar och en ökande andel forskande personal. Sammanlagt tio rekryteringar inom området pedagogik och utbildningsvetenskap är planerade, vilket enligt bedömggruppen är positivt för att säkerställa kvaliteten och för att ytterligare stärka de mer allmänna pedagogiska och didaktiska inslagen inom UVK.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet ger flera exempel på flervetenskapliga och praxisnära vetenskapsområden med forskningsmiljöer inom utbildningsvetenskap. Lärarna forskar, deltar i olika forskningsnätverk och forskningsprogram. Bedömggruppen ser det som positivt att lärosätet sedan 2016 bedriver ett utvecklingsarbete för att förstärka forskningsanknytningen i utbildningen med stöd av en professor i utbildningsvetenskap. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att i det arbetet öka medverkan från forskare från det pedagogiska och didaktiska kunskapsområdet inom UVK, eftersom det finns en viss obalans gentemot stora inslag av ämnesdidaktiker inom UVK.

Bedömggruppen uppfattar att det finns ett tydligt fokus på en professionsinriktad miljö vid lärosätet, vilket ytterligare stöds av att det finns ett väl utarbetat samarbete med partnerskolorna. Dessutom undervisar adjunkter med insikt i den pågående skolverksamheten vid utbildningen. Sammantaget bidrar detta till att utbildningen präglas av en tydlig koppling till professionen. Upplägget på utbildningen ger studenterna goda förutsättningar att utveckla en professionell identitet, ämnes- och ämnesdidaktisk kunskap, ett demokratiskt ledarskap och en förmåga att medverka till skolutveckling, enligt bedömggruppen. Studenterna har sin huvudsakliga placering under den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) på samma partnerskola, vilket enligt självvärderingen bland annat underlättar fördjupningar i professionsutvecklingen.

Det finns enligt bedömggruppen ett nära samband mellan forskning och utbildning vid lärosätet. Men bedömggruppen bedömer ändå att det sambandet ytterligare bör förstärkas genom att tydligare informera studenterna om hur sambandet rent konkret kommer till uttryck.

Ett kollegialt samarbete i lärarlag och med partnerskolor ger enligt bedömggruppen goda förutsättningar för en utbildning som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Självvärderingen och intervjuerna ger exempel på läraaktiviteter där studenterna tillägnar sig förmågan att analysera undervisning på vetenskaplig grund. Lärosätet har också startat forskarskolan *Lärande i mångkulturella samhällskontexter* vilket bedömaregruppen anser har positiv betydelse för utbildningen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Enligt självvärderingen berörs målet i kurserna I, II och IV inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). I den integrerade UVK:n i programmets samtliga förstaämnen är ett lärandemål att "kritiskt diskutera relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för lärarprofessionen". Detta borgar enligt bedömarna för att studenterna får förståelse om detta. Bedömaregruppen bedömer att det finns progression mellan UVK-kurserna, lärandemål, läraaktiviteter och examination, vilket stödjer studenternas utveckling av kunskap för att nå målet. UVK-kurserna har enligt lärosätet reviderats under 2017 och 2018 för att stärka forskningsanknytningen och förtydliga kopplingen till examensmålen. Självvärderingen ger flera exempel på kopplingen mellan lärandemål och examinationsformer. Bedömaregruppen finner därför att lärosätet når måluppfyllelse.

Lärosätet uttrycker i självvärderingen att för liten vikt läggs på forskningsmetoder, vilket särskilt i relation till att lärosätet uppmärksammar kvantitativ metod som ett utvecklingsområde. Bedömaregruppen delar lärosätets uppfattning att ett större fokus på forskningsmetoder, särskilt kvantitativ metod, är ett utvecklingsområde inom UVK.

Ytterligare ett utvecklingsområde enligt lärosätet är att ge stöd och struktur åt studenternas lärande. Bedömaregruppen instämmer i det. Under intervjuerna framkom att ett annat sätt att stödja är att stärka studenternas metodologiska förståelse och metodkunskap där vetenskapsteori och kvantitativa metoder får större fokus. Lärosätet har infört kursen *Vetenskap och beprövad erfarenhet*, vilket bedömaregruppen anser visar att lärosätet har en strävan att vid behov vidta åtgärder.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Progressionen inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) beskrivs i självvärderingen. I den första UVK-kursen *Pedagogisk ledarskap, sociala relationer och konflikthantering* ska studenten kunna lyfta samband, systematisera och reflektera på en grundläggande nivå. Kraven på att visa ett kritiskt förhållningssätt och självständighet ökar med följande UVK-kurser.

Genom ett nära samarbete mellan den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), UVK och ämnesstudierna samt försöksverksamheten med partnerskolor pågår ett arbete för att det självständiga arbetet ska kunna bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämne, ämnesområde och ämnesdidaktik. En av examinationsuppgifterna är en skriftlig analys av en filmad undervisningssekvens. Analysen ska underbyggas med relevant teori hämtad från kurslitteraturen, vilken bearbetas i föreläsningar och seminarier.

I kurs II, *Skola, värdegrund och samhälle/Skolans organisation och värdering*, ska studenterna samlas in lokala styrdokument på partnerskolan, för en analys som ska bli grunden för slutsatser om verksamheten. Studenterna bearbetar och systematiserar materialet i seminarier och examineras med en skriftlig analys av skolverksamheten. För betyget godkänd krävs att analysen relaterar till nationella styrdokument och sätts in i ett internationellt och historiskt sammanhang. Enligt bedömggruppen finns det goda möjligheter för studenterna att inom UVK uppfylla målets samtliga delar tack vare utbildningens upplägg och tydliga fokus på progression.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

VFU-kurserna utformas individuellt för att anpassas till den enskilda studentens yrkesutveckling. VFU-handledaren tar ansvar för att i samråd med lärosätet lägga upp kursen utifrån studenternas starka och svaga sidor i relation till kursens lärandemål och utifrån den bedömning av studenterna som gjorts i tidigare kurs. Studenterna ska genomföra VFU i samtliga ämnen, men examineras i sitt förstaämne. Bedömggruppen anser utifrån intervjuerna att lärosätet uppfyller ambitionen om att studenterna examineras i sitt förstaämne. När det gäller studenternas möjligheter att genomföra VFU i sina samtliga ämnen framkommer däremot motstridiga uppgifter. Att bättre tillhandahålla studenternas möjlighet att få träning inom fler av sina ämnen är därför ett viktigt utvecklingsområde.

Enligt bedömggruppen är det en styrka att handledaren vid partnerskolan följer studenten under hela utbildningstiden. Treparsamtalen med handledaren, studenten och den ansvariga läraren vid lärosätet är en nyckelfunktion som utpekats med stöd i den interna skriften *På väg mot läraryrket*. Skriften beskriver kursernas lärandemål och kvalitetsnivåer som handledaren och ansvarig lärare vid lärosätet bedömer när det gäller ämneskunnskap och ämnesdidaktisk kompetens. Kvalitetsnivåerna, som uttrycks i både text och matris, är kriterier för bedömning.

Studenten ska under trepartssamtalen kunna motivera och exemplifiera sitt undervisningsupplägg och sin metodik utifrån lärandeteorier och ämnesdidaktiska teorier och begrepp. Successivt ska studenten sedan bland annat koppla sin undervisning till elever med olika och särskilda behov, till elever med annat förstaspråk, till elevers tidigare kunskaper, vara lyhörd och flexibel i undervisningssituationer, uppvisa en bred repertoar av metoder och arbetsformer och skapa en flerstämmig lärandemiljö

I självvärderingen redogörs hur målet uppfylls i utbildningens VFU-kurser, och i beskrivningen av VFU-kursernas innehåll syns en tydlig progression enligt bedömggruppen. Kravet att undervisningen ska vara vetenskapligt underbyggd är en genomgående tråd i självvärderingen.

Höga krav ställs på studenternas ämneskunskaper samt deras teoretiskt förankrade didaktiska och ämnesdidaktiska bedömningar. Bedömaregruppen anser att betoningen på goda ämneskunskaper, kravet på att kunna ge kvalitativ respons och bedömning samt utvecklingen av flerstämmiga lärmiljöer förtjänar särskild uppmärksamhet som goda exempel i utbildningen.

Däremot finner bedömaregruppen att det utifrån intervjuerna är av stor vikt att förbättra rutinerna för att säkerställa att studenterna under sin VFU får möjlighet att undervisa i nivå med de ämneskunskaper de har fått inom utbildningen. Var i utbildningen VFU läggs in påverkar den möjligheten, och därför rekommenderar bedömaregruppen att ett sådant arbete påbörjas. Målet med ett sådant arbete skulle vara att bättre anpassa graden av studenternas ämneskunskaper till de kurser som studenterna kommer att undervisa i under sin VFU.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

I kursen *Lärande, bedömning och utvärdering*, ska studenterna kunna presentera och analysera en utvärdering och värdera dess möjligheter och begränsningar. Kursen examineras muntligt i samarbete med andra studenter med krav på beskrivning och analys av den valda utvärderingen samt en diskussion om utvärderingens möjligheter och begränsningar.

Kurs IV, *Specialpedagogiska perspektiv på utveckling och lärande*, behandlar utvärdering och utveckling av lärandesituationer för varje elevs lärande och utveckling. Som ett gott exempel kan bedömaregruppen notera att den eventuella kopplingen mellan läs- och skrivsvårigheter respektive matematiksvårigheter och lärande på ett andraspråk behandlas i den här kursen. Kursen examineras dels muntligt genom att studenten redovisar en pedagogisk utredning som presenteras i ett seminarium, dels skriftligt genom en individuell text. Den pedagogiska utredningen kommer enligt självvärderingen att ersättas med en kartläggning, något som bedömaregruppen ser positivt på.

Även två VFU-kurser, II/III och sista UVK-kursen, nämns som särskilt relevanta för måluppfyllelse. Kurserna behandlar analys- och reflektionsförmåga samt kommunikativt och demokratiskt ledarskap. Under de här VFU-kurserna ska studenterna på olika sätt visa sin förmåga. Några exempel på detta är att studenterna förväntas använda ett professionellt språk om lärande och utveckling, vilket bedömaregruppen vill framhålla som ett gott exempel. Studenterna ska också kunna hantera oförutsägbara situationer, med utgångspunkt i vetenskapliga perspektiv och utifrån egna erfarenheter redogöra för hur den egna undervisningen kan utvecklas samt dra slutsatser om mönster i verksamheten.

Utvärdering av undervisning behandlas i UVK-kurs III där studenterna ska kunna presentera en lokal, nationell eller internationell utvärdering utifrån dess betydelse för den lokala skolnivån.

Examinationen sker genom muntliga posterpresentationer. Bedömaregruppen finner den generella utformningen av progressionsprocessen som god. Men bedömarna vill uppmärksamma att flera av de examinerande momenten bara redovisas muntligt. Därför bör lärosätet se över genomförandet av examinationerna för att bättre kunna säkerställa resultatet av progressionen.

Redovisningen av VFU sker enligt självvärderingen på samma sätt som för det föregående examensmålet, genom trepartssamtal efter bedömningskriterier som finns i skriften *På väg mot läraryrket*. I trepartssamtalet ska studenterna använda andras beprövade erfarenhet för att formulera slutsatser om hur den egna undervisningen ska kunna utvecklas. Studenterna sätter i detta samtal den egna undervisningen i relation till teoretiska perspektiv och styrdokument samt granskar kritiskt alternativa tillvägagångssätt för sin fortsatta undervisning.

I den sista VFU-kursen krävs att studenterna med hög grad av självständighet identifierar vad som behöver utvecklas i den egna undervisningen, för att eleverna ska få förutsättning att lära och utvecklas i en trygg och utvecklande läromiljö. Strategier baserade på vetenskaplig grund och ett prövande förhållningssätt blir utgångspunkt i utvärderande samtal om den egna undervisningen. Genom kursens gång visar studenterna förmåga att föra konstruktiva samtal om den pedagogiska verksamheten med skolans aktörer. Studenten använder handledaren och andra lärare som samtalspartner för att utvärdera och utveckla sin undervisning och tar aktivt del av arbetslagets löpande arbete. Ovanstående förfarande anser bedömargruppen är ett tillfredsställande sätt att arbeta mot målpuppfyllelse.

I trepartssamtalet visar studenterna förmåga att utvärdera och utveckla sin undervisning och pedagogisk verksamhet genom att ställa upp hypoteser om konsekvenser av olika ageranden, samt förklara och motivera sina val och överväganden med stöd i andras systematiserade erfarenheter. Bedömargruppen finner metoden att organisera utbildningen för att uppnå målet som välmotiverat och välfungerande i strävan mot en progression i studenternas lärande. Enligt bedömargruppen är ett utvecklingsområde i relation till målet att de flesta av examinationerna baserar sig på muntliga redovisningsformer. Lärosätet bör särskilt förbättra förutsättningarna för skriftlig dokumentation, för att bättre underlätta och säkerställa de enskilda studenternas möjligheter till progression.

Målpuppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Arbetet med att uppnå målet inriktas enligt självvärderingen till stor del mot att studenternas förmåga att göra bedömningar fördjupas, utifrån vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter. Utifrån studier av skolans uppdrag, styrning och organisation ges exemplet där studenterna problematiserar ett etiskt dilemma inom ramen för ett grupparbete. Det etiska dilemma presenteras och diskuteras i ett seminarium där studenternas förmåga att värdera examineras. Grupparbetet följs av en individuellt skriven analys, där skolans organisation och värdegrund ska genomlysas i relation till de grundläggande demokratiska rättigheterna samt till maktordningar som genus, klass och etnicitet. För godkänt resultat krävs bland annat att sambandet mellan skolans värdegrund och de grundläggande demokratiska och mänskliga rättigheterna samt till maktordningar som genus, klass och etnicitet diskuteras med stöd av teorier. Bedömargruppen finner utformningen och arbetssättet för att säkerställa målpuppfyllelse som väl organiserat, vilket borgar för en undervisning av hög kvalitet. I relation till examensmålet uppmärksammar samtidigt bedömargruppen vikten av tydliga rutiner för stöd och hjälp till studenter som har svårigheter att nå det specifika examensmålet. Skälet är att de flesta examinationsformerna för att nå målet baserar sig på relativt avancerade förmågor

hos den enskilda studenten om att kunna analysera komplexa samband. Bedömaregruppen ser därför sådana rutiner för detta examensmål som särskilt viktiga.

Under VFU ska studenterna enligt självvärderingen ta initiativ till att diskutera värdegrundsfrågor och etiska förhållningssätt. I det examinerande seminariet ska studenterna redogöra för hur personliga värderingar, värdegrundsfrågor och etiska överväganden påverkar studenternas undervisning. I den sista VFU-kursen förutsätts att studenterna är medvetna om maktstrukturer och försöker hitta hållbara lösningar.

Bedömaregruppen finner dessa intentioner som väl förankrade och välgrundade, men ställer sig undrande till hur utbildningen säkerställer att dessa frågor verkligen tas upp samt dokumenteras under VFU annat än genom de trepartssamtal som genomförs. Bedömaregruppen ser därför dokumentation under VFU i relation till detta examensmål som ett utvecklingsområde.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Bedömningsområdet jämställdhet beaktas enligt självvärderingen på flera olika sätt i utbildningen. Exempelvis behandlas frågor om makt och kön under studenternas VFU, och i intervjuerna framkom att jämställdhetsperspektivet är en del av examinationen inför VFU:n. Jämställdhetsperspektivet ingår som bedömaregruppen uppfattat det i flera av programmets kurser samt examineras och utvärderas på olika sätt både muntligt och skriftligt, i grupp eller enskilt. Enligt självvärderingen är syftet att studenterna successivt ska öva upp sin förmåga att tillämpa ett genusperspektiv som analysverktyg i sin undervisning. Bedömaregruppen bedömer det som ett systematiskt sätt för studenterna att tillföra perspektivet i sin undervisning.

Jämställdhet berörs även i utvärderingar på central nivå genom lärosätets nya kvalitetssäkringssystem. Med ett nytt kvalitetssäkringssystem vill lärosätet verka för att perspektivet behandlas systematiskt, det vill säga att det ska undersökas, analyseras, åtgärdas och följas upp. Som grund för programnämndens arbete har en handlingsplan tagits fram i samarbete med studentkåren.

Lärosätet beskriver följaktligen att jämställdhet är viktigt och att det finns med som perspektiv i flera av UVK-kurserna. Däremot ges det enligt bedömaregruppen inga mer konkreta exempel på hur detta diskuteras mellan lärare eller förmedlas till studenter, så att de kan visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv. Fram till hösten 2018 har det inte funnits någon utvecklad systematik för att följa upp jämställdhetsfrågor med relevans för utbildningen. Fakultetens nya kvalitetssäkringssystem kan enligt bedömaregruppen bidra till att skapa en systematik för att undersöka, analysera, åtgärda och följa upp risken för diskriminering och hinder för lika rättigheter och möjligheter utifrån diskrimineringsgrunderna (där kön är en).

Sammantaget anser bedömaregruppen att jämställdhetsfrågor är en integrerad del av utbildningen genom att det finns kursmål som svarar mot jämställdhetsperspektivet i de flesta av programmets kurser. Lärosätet framhåller i självvärderingen jämställdhetsarbetet som en styrka som synliggörs och initieras i det utbildningsnära kvalitetsarbetet. Bedömaregruppen uppfattar att det finns en god

potential i arbetet, som började systematiseras 2018, och att utformningen av perspektivet i utbildningen genom kursmål är godtagbar.

En treårig kompetensförsörjningsplan har upprättats för att säkerställa en adekvat lärarkompetens, och som samspekar med institutionernas verksamhetsplan och budget. Rutinerna som redovisas bedöms av bedömargruppen som relevanta.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

I självvärderingen redogörs för hur en systematisk kvalitetssäkring fungerar på olika nivåer. För lärosätet som helhet finns ett ramverk för kvalitetsarbete som bedömargruppen uppfattar som genomtänkt och adekvat. I det ingår ett kvalitetssäkringssystem på fakultetsnivå som inbegriper principer om utformning, genomförande och examination, studentinflytande och samverkan med externa partner samt jämställdhet. En fakultetsdialog under ledning av dekanen genomförs varje år, där strategier för kompetensförsörjning behandlas.

För ämneslärarprogrammet finns en programnämnd och en programsamordnare med samlande funktion och tydliga uppdrag. Som ett positivt exempel på kvalitetsarbete vill bedömarna framhålla programnämndens utskottsarbete under 2018. Arbetet bedrevs under ledning av en internationell forskare, för att säkerställa det lokala examensmålet om sambandet mellan ämnesspecifikt språk och elevers kunskapsutveckling.

Det framgår att kursvärderingar görs i anslutning till varje kurs och information om värderingen kommer upp på programmets webbplats. Vid intervjuerna framkommer att kursutvärderingarna är levande dokument som används i kvalitetsförbättrande syfte. Lärosätet ger i självvärderingen exempel på att utvärderingar har visat behov av att knyta ett stabilt lärarlag till varje kurs.

Lärosätet har också anordnat ett studentforum för att samla upp åsikter från studenterna som ett komplement till kursutvärderingarna som haft låg svarsfrekvens. Enligt självvärderingen följs utbildningsmiljön systematiskt upp i en programnämnd, vilket bedöms som tillfredsställande.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Genom lärosätets analys av genomströmningsstatistik konstaterar bedömargruppen att avhoppet mestadels sker under det första studieåret, och ofta kopplat till studenter med låga gymnasiebetyg. Lärosätet har även genomfört telefonintervjuer med studenter som avbrutit utbildningen. I kurser som uppfattas som särskilt svåra organiseras stöd enligt en särskilt utarbetad stödmodell, och studenter som inte klarat studierna i de inledande kurserna följs upp genom att använda en modell kallad Supplementary Instruction. Det innebär att studenter med dokumenterade svårigheter med att klara av de inledande kurserna varnas genom ett automatiserat system kallat Early Alert.

Tillgång till skrivverkstad och matematikverkstad finns vid behov för studenter och det är dit studenter hänvisas som fångas upp genom Early Alert. Bedömargruppen finner dessa systematiserade rutiner som goda för att hjälpa studenter och förhindra avhopp. Sammantaget

uppfattar bedömarna att lärosätet visar en medvetenhet om vikten av uppföljning för att kunna ge studenterna de verktyg de behöver för att kunna genomföra sin utbildning.

Arbetsuppgifter kopplade till studenternas genomströmning var enligt självvärderingen tidigare utplacerad på flera personer, men har nu sammanfogats i en tjänst. Detta är positivt enligt bedömggruppen, eftersom målet är att hjälpa studenterna till en mer sammanhållen väg genom utbildningen. Det är enligt självvärderingen programnämnden som analyserar statistik över genomströmning och prestationsgrad samt föreslår åtgärder. För att komma tillrätta med avhopp som sker i samband med den första VFU-kursen ordnas möten mellan nya och äldre studenter. Bedömggruppen finner detta som en god ordning för att hjälpa och stödja studenterna i deras utbildning.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet har enligt självvärderingen en policy för studentinflytande som vägleder arbetet inom ämneslärarprogrammet. I den framkommer det att studenten kan kontakta kurslärare och delta i kursutvärderingar. Studenternas kursutvärderingar och lärorelagens analys sammanställs till en kursrapport, som publiceras i anslutning till kursplanen. Svarsfrekvensen i kursutvärderingarna varierar och är inte alltid så hög, men enligt beslut av dekan ska kursrapporter skrivas ändå. Ett exempel som nämndes under intervjun på en konkret åtgärd till följd av studentinflytande är en förändring av examinationsform.

Andra möjligheter till inflytande som nämns är att vända sig med synpunkter till de studenter som finns representerade i programnämnden, eller att kontakta studentkåren. Ett samarbete med studentkåren bedrivs för att informera och engagera studenter samt sprida kunskap om vilka möjligheter till inflytande över utbildningen som finns. Ett annat samarbete inleds läsåret 2018/19 mellan programnämnden och studentkåren för att organisera ett studentforum som väljer representanter till nämnden. Vid studentklagomål följer fakulteten en handläggningsordning med beslutade rutiner och handlingsplan. Både formativa och summativa kursutvärderingar görs som sedan följs upp på olika sätt, och förslag till åtgärder ges och sammanställs i kursrapporten. I slutet av utbildningen görs en exitenkät med 32–44 procents svarsfrekvens. Även en alumnenkät genomförs med två års mellanrum. Bedömggruppen finner rutinerna och policy som väl genomarbetade och adekvata för att möjliggöra studentinflytande.

Studenterna har enligt självvärderingen och vad som framkommer vid intervjuerna en möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Lärosätet tar också enligt självvärderingen ett aktivt ansvar i att få fler studenter att engagera sig, eftersom det visat sig att många studenter inte vetat om hur de kan utöva inflytande över sin utbildning. Denna brist på information framkommer också vid intervjuerna med lärosätets representanter, och därför rekommenderar bedömggruppen starkt en ökad information om hur studenter faktiskt kan påverka sin utbildning inom gällande organisation.

Lärosätet ger i självvärderingen exempel på hur de tar ett gemensamt ansvar med studentkåren om att införa rutiner för rekrytering av studentrepresentanter, vilket enligt bedömargruppen visar på att lärosätet värdesätter studentinflytande. Informella samtal under kursernas gång verkar också ske utifrån vad som framkommer vid intervjuerna. Studenternas synpunkter på utbildningen samlas in genom kurs- och programutvärderingar. Resultaten av dem publiceras på webbplatsen.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Arbetsliv och samverkan**

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet ingår enligt självvärderingen ett ramavtal mellan kommunala och fristående skolor och andra lärosäten i regionen. Representanter för de olika intressenterna diskuterar frågor om den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), praktiktäna forskning med mera, vilket är en god grund för samverkan inom utbildning enligt bedömargruppen. Aktuella utvecklingsprojekt som redovisas i självvärderingen är medverkan av skickliga yrkeslärare i högskoleförlagda kurser och att knyta studenternas examensarbeten till skolornas verksamhet. Bedömargruppen vill understryka att om lärare från regionens skolor ska engageras i högskoleförlagda kurser, så måste utbildningen säkerställa att den akademiska nivån garanteras

Det anordnas regelbundet arbetsmarknads- och inspirationsdagar, enligt självvärderingen. I första hand är det enligt bedömarna utbildningens samverkan med yrkeslivet inom partnerskolor som förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv. Kurserna inom VFU har enligt självvärderingen tre lärandemål som vardera uttrycker krav för utvecklingsområdena: analys- och reflektionsförmåga, ämneskunnskap och ämnesdidaktisk kompetens respektive kommunikativt och demokratiskt ledarskap. Dessutom följer ett fjärde mål som innebär att studenterna ska göra en självvärdering av sin professionsutveckling. För varje VFU-kurs finns texter och matriser i skriften *På väg mot läraryrket*, som konkretiserar kursernas lärandemål och bildar underlag för handledning och bedömning av studentens professionsutveckling. Bedömargruppen finner att hanterandet fungerar väl och bidrar positivt till utbildningens kvalitet och bedömer särskilt skriften *På väg mot läraryrket* som ett bra redskap för att rusta studenterna inför arbetslivet.

Studenterna har också kursinslag med föreläsningar i lärosätets varje år återkommande internationella vecka, där internationella föreläsare medverkar enligt självvärderingen. I högskoleförlagda kurser sker samarbete med det omgivande samhället bland annat genom studiebesök och exkursioner. I kursen inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) *Specialpedagogik, lärande och utveckling* förekommer exempelvis föreläsningar av medarbetare vid Specialpedagogiska myndigheten. I UVK-kursen *Pedagogiskt ledarskap, sociala relationer och konflikthantering* används en filmad intervju med lärare vid Teacher Education at Makerere University, Uganda. Sammantaget bedöms dessa aktiviteter bidra väl till utbildningens samverkan med det omgivande samhället.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärosätets personal har tillfredsställande vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens. Lärarna erbjuds kompetensutveckling inom pedagogisk, ämnesmässig och professionsrelaterad utbildning, vilket bedömagruppen ser positivt på. Bedömagruppen rekommenderar lärosätet att omsätta sina planer med rekryteringar inom området för att säkerställa kompetens på lång sikt.

Inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) finns det en vetenskaplig miljö som forskar inom olika forskningsnätverk och forskningsprogram. Lärosätet har ett pågående utvecklingsarbete för att förstärka forskningsanknytningen. Bedömagruppen vill rekommendera lärosätet att tydliggöra UVK som huvudområde inom den vetenskapliga forskningen. Den professionsrelaterade kompetens bedöms som tillfredsställande, vilket stöds av ett upparbetat samarbete med partnerskolorna. Sambandet mellan forskning och utbildning finns i dag, men bör stärkas ytterligare.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Målet berörs inom UVK-kurserna som lärandemål. Det finns en progression inom UVK-kurserna kopplat till lärandemål, läraktiviteter och examination, vilket utvecklar studenternas kunskap för måluppfyllelse. Bedömagruppen har noterat att det förekommer ett smalt fokus på forskningsmetoder, och bedömer därför att det är ett utvecklingsområde.

Målet om att kritiskt och självständigt ta tillvara och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Det finns en progression inom UVK, där studenterna ska systematisera och reflektera, och kravet ökar under följande UVK-kurser. Lärosätet har som ambition att det självständiga arbetet ska bidra till måluppfyllelse, men i nuläget är det övriga examinationsuppgifter som skriftliga analyser och seminarier som ligger till grund för säkerställandet av måluppfyllelsen.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet pekar på trepartssamtalet som en viktig del i säkerställandet av måluppfyllelse. VFU-kurserna utformas individuellt för att studenten ska nå måluppfyllelse genom kurserna, vilket bedömagruppen ser positivt på. Bedömagruppen menar samtidigt att lärosätet behöver säkerställa att studenterna examineras i samtliga ämnen under sin VFU. Bedömagruppen menar också att lärosätet behöver undersöka möjligheten att förlägga VFU vid en tidpunkt som gynnar studenternas tillämpning av sina ämneskunskaper.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet hänvisar måluppfyllelsen till lärandemålen i UVK-kurser där studenterna bland annat ska kunna visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra bland annat utveckla undervisning genom till exempel analys av en utvärdering. Måluppfyllelsen säkerställs till stor del genom muntliga redovisningar, men även här spelar trepartssamtalet en stor roll. I en specialpedagogisk kurs sker en koppling till studentens ämne, för att på bästa sätt kunna stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Bedömargruppen finner utformningen och arbetssätten för att säkerställa examensmålet som väl organiserat. Arbetet med att uppnå målet inriktas enligt självvärderingen till stor del mot att studenternas förmåga att göra bedömningar fördjupas, utifrån vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter. Utifrån studier av skolans uppdrag, styrning och organisation ges exemplet där studenten problematiserar ett etiskt dilemma inom ramen för ett grupparbete.

Jämställdhetsperspektivet ingår i flera av programmets kurser. Perspektivet examineras muntligt och skriftligt. Bedömargruppen anser att perspektivet är väl förankrat i utbildningen innehåll. Lärosätet har en plan för att verka för att perspektivet behandlas systematiskt, vilket bedömargruppen ser positivt på.

Det finns ett kvalitetssäkringssystem på fakultetsnivå som inbegriper principer om utformning, genomförande och examination, studentinflytande och samverkan med externa partner samt jämställdhet. Det framgår att kursvärderingar görs i anslutning till varje kurs och information om värderingen kommer upp på webbplatsen för programmet. Vid intervjuerna framkommer att kursutvärderingarna är levande dokument som används i kvalitetsförbättrande syfte.

Lärosätet har genomfört telefonintervjuer med studenter som avbrutit utbildningen. I kurser som uppfattas som särskilt svåra organiseras stöd enligt en särskilt utarbetad stödmodell och studenter som inte har klarat studierna i de inledande kurserna följs upp. Tillgång till skrivverkstad och matematikverkstad finns vid behov för studenter, och studenter som fångas upp genom Early Alert, hänvisas dit.

Lärosätet har enligt självvärderingen en policy för studentinflytande som vägleder arbetet inom ämneslärarprogrammet. Ett samarbete med studentkåren bedrivs för att informera och engagera studenter samt sprida kunskap om vilka möjligheter till inflytande över utbildningen som finns. Lärosätet tar också enligt självvärderingen ett aktivt ansvar för att få fler studenter att engagera sig, eftersom det har visat sig att många studenter inte vetat om hur de kan utöva inflytande över sin utbildning. Denna brist på information framkommer också vid intervjuerna med lärosätets representanter, och därför rekommenderar bedömargruppen starkt en ökad information om hur studenter faktiskt kan påverka sin utbildning inom organisationen.

Aktuella utvecklingsprojekt som redovisas i självvärderingen är medverkan av skickliga yrkeslärare i högskoleförlagda kurser samt att knyta studenternas examensarbeten till skolornas verksamhet. Det anordnas regelbundet arbetsmarknads- och inspirationsdagar enligt vad som framkommer vid självvärderingen. Enligt bedömarna är det i första hand utbildningens samverkan med yrkeslivet inom partnerskolor som förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga,*

professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Bedömggruppen anser att den vetenskapliga kompetensen är god eftersom majoriteten av lärarna som anges i lärartabellen är disputerade, varav en är professor. En kompetensförsörjningsplan finns för svenskämnet, och av självvärderingen framgår att ämneskompetensen förstärktes på olika sätt under våren 2019. Antalet lärare i litteraturvetenskap och litteraturdidaktik är enligt lärartabellen begränsat i jämförelse med "svenska språket/svenska med didaktisk inriktning". Av intervjuerna framgår dock att fler lärare undervisar i litteraturvetenskap och litteraturdidaktik än vad som står i lärartabellen och att nyrekryteringar har gjorts och görs.

Den professionsinriktade kompetensen framstår som god. Nästan samtliga lärare har ämneslärarexamen eller annan relevant lärarexamen, och under intervjuerna framkom det att man anställt en adjunkt med litteraturdidaktisk inriktning och att ytterligare en adjunkt kommer att rekryteras. Även gästlärare med spetskompetens undervisar, och lärare från partnerskolor medverkar i didaktiska och metodiska moment. Endast en lärare har en tidsbegränsad anställning och alla övriga är tillsvidareförordnade, vilket bedömggruppen menar är positivt för långsiktigheten i utbildningen. Läsåret 2014/15 antogs 235 studenter med inriktning mot gymnasieskolan; tidigare läsår var det något färre studenter som antogs. Därmed anser bedömggruppen att antalet lärare står i proportion till utbildningens volym.

Bedömggruppen ser det som särskilt positivt att många både disputerade och odisputerade är involverade i verksamhetsförlagd utbildning (VFU), liksom att de flesta lärare har relevant yrkesexamen. VFU-lärare gör lektionsbesök och har samtal med student och handledare. Genom att VFU-läraren har ämneskompetens säkrar lärosätet att ämne, ämnesdidaktik och VFU kan kopplas samman och blir en helhet för studenten.

Lärosätet säkerställer att det finns tid för kompetensutveckling, om än i begränsad omfattning: endast tio procent för adjunkter. Kompetensutvecklingen kan omfatta bland annat utbildning i pedagogik, och kurser erbjuds utifrån konstaterade behov. Exempelvis har alla VFU-lärare fått utbildning i att bedöma VFU. Bedömggruppen anser att man på lärosätet är medvetna om vikten av kompetensförsörjning på både kort och lång sikt, och att relevanta åtgärder vidtas. Som stöd för denna bedömning kan nämnas tid för kompetensutveckling och forskning som kan utökas med fakultetsanslag, en treårig kompetensförsörjningsplan och satsningar på att adjunkter och seniora forskare ska delta i gemensamma forskningsprojekt för att forskningsanknyta ämneslärarutbildningen.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Av lärosätets självvärdering framstår utbildningsmiljön som något oklar, men tillsammans med uppgifter från intervjuerna framgår att den vetenskapliga och professionsinriktade miljön i stort är utvecklad, liksom sambandet mellan forskning och utbildning. Lärarnas forskning behandlar frågor som är mycket relevanta för ämneslärarutbildningen, exempelvis grammatik, litteracitet och retorik. Enligt självvärderingen bygger undervisningen på vetenskap och anknyter till aktuell forskning, vilket intervjuerna också bekräftar. Lärare fungerar exempelvis som handledare i forskarskolan Språk- och

litteraturredidaktik i medielandskapet. De deltar även i nationella literacy-nätverket SmDi och i Nordiskt nätverk för modersmålsdidaktik (NNMD) liksom i forskningsprogrammet LIC. Andra exempel på forskningssammanhang är forskarskolan Lärande i mångkulturella samhällskontexter och forskningsprogrammet Perspectives on literacy and inclusive subject teaching in a multilingual society. Seminarier i svenska ges regelbundet där pågående forskning presenteras. Dessa seminarier är öppna för anställda, också från andra ämnen. Till hösten 2019 inkluderas även engelska, vilket bidrar till att utveckla miljön och ökar internationaliseringen. Genom bland annat dessa vetenskapliga aktiviteter säkerställer lärosätet att studenterna får tillgång till aktuell ämnes- och ämnesdidaktisk forskning.

Som gott exempel vill bedömargruppen peka på att forskarmeriterade lärare deltar i utbildningen, vilket ger möjligheter att knyta samman forskning och professionsutbildning. Lärosätet har också ett utvecklat kontaktnät med bland andra partnerskolor, och som ett utvecklingsområde anges i självvärderingen att ge utbildningen ytterligare forskningsanknytning i samarbete med dessa. På så sätt kan studenter involveras i forskningsverksamhet. Bedömargruppen ser positivt på detta utvecklingsarbete.

Bedömargruppens sammantagna bedömning är att lärosätet erbjuder en god utbildningsmiljö och arbetar på ett medvetet sätt för att utveckla den.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Utbildningens ämnesinriktade kurser delas in i de fyra kunskapsfälten språk, språkutveckling, texter och medier, och enligt underlaget finns en tydlig progression med successiv fördjupning. Ett exempel på lärandemål som är kopplat till brett kunnande är: "[Studenten ska] kunna redogöra för vad som ur olika perspektiv kan avses med språk och språkutveckling samt med stöd av språkvetenskapliga termer diskutera språkutveckling i ett första- och andraspråksperspektiv". Olika teoretiska perspektiv behandlas, såsom strukturalistiska, generativa och funktionella. Ett annat exempel är lärandemålet: "[Studenten ska] kunna analysera och bedöma elevtexter i utvecklingsperspektiv" med krav på att använda adekvata textanalytiska begrepp. I litteraturvetenskap behandlas exempelvis ungdomslitteratur, film, tv-serier, spel och tecknade serier. Kurserna S7 och S8 är specifika för blivande lärare på gymnasieskolan, och de ger väsentligt fördjupade kunskaper om literacy och historiska perspektiv på litteratur. Båda kurserna anknuter till och fördjupar tidigare kurser. Lärandeaktiviteterna är varierade, till exempel föreläsningar, basgruppsövningar, seminarier och workshoppar. Också examinationen är varierad och sker exempelvis genom skriftlig salstentamen, skriftlig elevtextanalys, hemtentamen och litteraturseminarier.

I de självständiga arbetena finns exempel på ett brett urval av aktuell nationell och internationell forskning, som har tydlig anknytning till ämnesstudiernas huvudområde. Denna forskning får också stort utrymme. Tillämpningen av terminologi och begrepp visar att studenterna har fördjupad insikt i

ämnesområdet. Fokus ligger på ämneskunskaper med tydlig yrkesanknytning. Samtidigt finns flera självständiga arbeten som inte uppfyller målet, knappt två femtedelar. Det finns dock genomgående krav på att studenterna knyter olika uppgifter till relevanta teoretiska perspektiv, och under utbildningens gång ska de läsa både avhandlingar och vetenskapliga artiklar. Bedömargruppen anser därför att målet säkerställs på andra sätt utöver de självständiga arbetena men rekommenderar lärosätet att stärka hur målet säkerställs i de självständiga arbetena.

Som gott exempel vill bedömargruppen lyfta några delar av utbildningen. Språkutveckling i ett första- och andraspråkperspektiv ingår redan i första svenskursen, vilket förbereder studenten på att undervisa i dagens heterogena klassrum med elever med skiftande språkliga behov. Andra exempel är att studenterna på grundnivå ska läsa en avhandling, och det ställs tydliga krav på att de ska använda metaspråk. Därigenom får studenterna tidigt i utbildningen träning i att både läsa och själva använda det vetenskapliga språk som de i slutet av utbildningen förväntas behärska.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Bedömargruppen menar att målet ovan uppnås, men att utbildningen i större utsträckning kan säkerställa att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder.

Under utbildningen behandlas olika forskningsmetoder. Enligt självvärderingen är man medveten om att kvalitativ metod oftast används, vilket har medfört ett större fokus på kvantitativa metoder, bland annat i revideringen av kursplanerna från vårterminen 2019. Lärosätet tar också upp olika teorier, till exempel receptionsteori. Successivt under svenskurserna fördjupas kunskaperna om litterära och språkliga analysmetoder, liksom olika sociolingvistiska metoder. Lärandeaktiviteter kan vara basgruppsarbeten och seminarier där man behandlar vetenskapliga artiklar med angivande av använd frågeställning, metod, teoretiska utgångspunkter och resultat. Det kan exempelvis gälla samtalsanalys, metoder för attitydforskning och skrivetnografi. Examination kan till exempel ske genom skriftliga analyser, hemtentamen eller muntlig och skriftlig presentation av tematiskt arbete. Att lärosätet genomgående i självvärderingen ger exempel på lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationsformer anser bedömargruppen pekar på ett medvetet arbete.

Självvärderingen och intervjuerna visar att skrivande inkluderas på ett medvetet sätt under hela utbildningen och blir en förberedelse inför det självständiga arbetet. Det finns alltså en tydlig progressionstanke som leder fram till de självständiga arbetena där studenten förväntas koppla samman vetenskaplig grund med beprövad erfarenhet. Samma tanke är tydlig i UVK-kurserna, där studenterna bland annat läser vetenskapliga artiklar för att stärka sin kunskap om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa metoder. Bedömargruppen anser att studenterna genom den tydliga progressionstanken har goda möjligheter att förbereda sig för att skriva det självständiga arbetet. Trots lärosätets medvetna arbete visar majoriteten av de självständiga arbetena att studenterna har svårt att visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori och kvantitativa och kvalitativa metoder. Bristerna kan vara att teorier är vagt och kortfattat beskrivna, att metodval ibland är så bristfälligt motiverade och beskrivna att innehållet blir svårt att uppfatta, eller att analysmetoder saknas. Däremot visar de flesta självständiga arbeten att studenten har kunskap om relationen mellan

vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Bedömgargruppen noterar att den beprövade erfarenheten även berörs i lärandemål i kursen S2 där studenten i form av ett tematiskt arbete ska "kritiskt diskutera relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för lärarprofessionen". Detta tematiska arbete presenteras vid examination, både muntligt och skriftligt.

Bedömgargruppen anser att lärosätet säkerställer att målet nås, genom det systematiska arbetet om vetenskapsteori och forskningsmetoder under utbildningens gång samt de varierade formerna av lärandeaktiviteter och examination. Bedömningen gäller dock med viss reservation för de konstaterade bristerna i de självständiga arbetena. Bedömgargruppen rekommenderar lärosätet att lägga mer fokus på teori- och metoddelen av utbildningen och ställa tydliga krav på dessa i de självständiga arbetena.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Bedömgargruppen anser utifrån självvärderingen att lärosätet arbetar medvetet för att uppfylla examensmålet. Det finns dock brister i hur man säkerställer att studenterna får fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat.

Mellan de olika kurserna finns en tydlig progression, och redan i den första kursen ska studenterna i en uppgift systematisera och reflektera över sina egna erfarenheter. Erfarenheter från VFU:n och kontakter med övningsskolorna relateras till relevanta begrepp och till forskning. Det visar studenten bland annat i examination i form av en lektionsanalys av en observerad svensklektion på partnerskolan. I analysen ska erfarenheter systematiseras och knyts till didaktiska och ämnesdidaktiska begrepp. Studenten ska även reflektera över sina erfarenheter och relatera dem till bland annat språksyn och ämnessyn. Kraven och fördjupningen ökar successivt och realiserar bland annat i den forskningsöversikt som skrivs i det självständiga arbetet på grundnivå. Den innebär koppling till yrkesverksamheten genom att handledare på övningsskolan involveras i ämnesvalet. Forskningsöversikten kräver systematik och reflektion, enligt bedömgargruppen. Det andra självständiga arbetet anknyter till ämnet för forskningsöversikten, vilket ger fördjupning och progression. Båda arbetena skrivs inom det ämnesdidaktiska området och bidrar till att studenterna utvecklar kunskaper i ämne och ämnesdidaktik. Bedömgargruppen vill särskilt framhålla den tydliga progressionstanken som har potential att ge studenterna en stabil grund att stå på. En ytterligare fördjupning av denna tanke kan dock vara motiverad eftersom majoriteten av de självständiga arbetena visar brister i uppfyllelsen av delar av detta mål. Bristerna kan gälla att resultatredovisning och analys är vaga eller saknar djup, tydlighet och systematik. Det kan också handla om att reflektionen över andras forskningsresultat är begränsad genom att studenten endast refererar till lite forskning. Ytterligare exempel är att resultatkapitlet och framför allt diskussionskapitlet uppvisar brister i förmågan att tillvarata och systematisera undersökningens resultat. För att säkerställa måluppfyllelse av fördjupad förmåga rekommenderar bedömgargruppen att utbildningen i ännu högre grad fokuserar på förmågan att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över

egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat, för det är främst där som bristerna finns i de självständiga arbetena.

De självständiga arbetena behandlar ofta aktuella ämnesval med förutsättningar att bidra till yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen i svenskämnet, vilket medför att den delen av målet säkerställs enligt bedömargruppen. Vissa arbeten behandlar tämligen nya områden som skapar intresse.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Av självvärderingen och intervjuerna framgår att utformningen av utbildningen ger studenten goda möjligheter att nå förmåga att undervisa i svenska. Eftersom kursernas ämnesstudier, ämnesdidaktik med metodik och UVK är integrerade finns många möjligheter till måluppfyllelse. Varierade lärandeaktiviteter ger studenterna tillfällen att dels tillägna sig didaktisk kunskap, dels utveckla egna förmågor i till exempel skrivande, retorik och responsgivning. Elevers skrivande och språkutveckling behandlas i flera kurser och relateras till sociolingvistisk forskning och heterogena undervisningspraktiker, alltså ämnesdidaktiska områden som är viktiga för utbildningen, enligt bedömargruppen. Också de litteraturvetenskapliga studierna kopplas till metodiska och didaktiska frågor, till exempel texters användning i en skola med språklig och kulturell mångfald. Under den högskoleförlagda delen av studierna behandlar man genomgående olika moment utifrån det dubbla perspektivet att dels ge studenterna egen kunskap, dels ge ämnesdidaktiska och metodiska perspektiv på hur momenten kan omsättas i konkret undervisning. Examinationen kan bestå i att göra en muntlig presentation av en analys, att skriftligt visa sin förmåga att ge respons på elevens talande och skrivande, eller att göra en skriftlig elevtextanalys. Det gäller alltså moment som studenten måste kunna hantera i sin undervisning.

Examination och bedömning av studentens VFU utgår från ett ramverk som VFU-lärare, handledare och student analyserar och tolkar gemensamt för att säkerställa en rättssäker examination. I slutet av varje VFU-period genomförs trepartssamtal mellan VFU-lärare, handledare och student, där studenten får reflektera över, motivera och analysera sin undervisning samt redogöra för hur den är förankrad i teorier och ämnesdidaktiska överväganden. Bedömningen sker utifrån en tregradig skala. I de för gymnasieskolan specifika kurserna S7 och S8 fördjupas kunskaperna om och i literacy, och användningen av digitala verktyg behandlas. Likaså fördjupas de didaktiska kunskaperna i att använda äldre texter i undervisningen.

Lärosätet redogör för lärandemål och examination samt ger ingående, konkreta och övertygande exempel, varav några anges ovan. Därigenom anser bedömargruppen att man säkerställer både att de områden som målet berör ingår i utbildningen och att de genomförs på ett sådant sätt att studenten kan nå den förväntade förmågan. Bedömargruppen framhåller som ett gott exempel den genomgående tanken att ämneskunskaper och ämnesdidaktik integreras, med successiv fördjupning under utbildningens gång.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med

andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Bedömggruppen menar att lärosätet genom exempel och gediget förankrade resonemang visar hur studenterna får förutsättningar att utveckla och fördjupa de förmågor som målet innefattar.

De lärandemål som framgår i självvärderingen visar en successiv fördjupning som är relevant för detta mål. Flera av kurserna förutsätter att studenten kan planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning, både i svenska språket och i litteraturvetenskap. Lärandeaktiviteter kan till exempel vara föreläsning och workshop. Undervisning i heterogena grupper behandlas i flera kurser, och bland annat ska studenten kunna "ge förslag på hur den fortsatta undervisningen kan utformas för att stödja elevens långsiktiga språkutveckling" och "kunna föreslå former för långsiktig dokumentation av elevers språkutveckling". I utbildningen ingår även en kurs i specialpedagogik.

Olika typer av examination kräver till exempel att studenten kan konkretisera kurs- och ämnesplaner med utgångspunkt i relevant ämnesdidaktisk teori, kan göra elevtextanalys och kan använda både formativ och summativ bedömning i sin undervisning. Utifrån VFU-erfarenheter examineras studenten även på sociala och språkliga mönsters betydelse för heterogena undervisningspraktiker. Under VFU-perioder bedöms studenten exempelvis utifrån hur dennes arbetsformer och undervisningsmetoder har anpassats för den specifika elevgruppen, och under den sista VFU-kursen ska studenten ha fokus på elevers olika sätt att lära. Studenten ska också kunna utveckla flerstämmiga läromiljöer. De lärandeaktiviteter och typer av examination som beskrivs är enligt bedömggruppen goda exempel på hur utbildningen kan förbereda studenten på att utöva läraryrket och möta den individuella eleven.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Exempel på lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationsformer tydliggör hur lärosätet säkerställer måluppfyllelsen, enligt bedömggruppen. Svenskämnet i sig berör målet på olika sätt, enligt självvärderingen, vilket också lärandemålen i svenska vid lärosätet visar. Som exempel på områden nämns språkutveckling, språklig variation, skönlitteratur och kulturanalys, vilka kräver att studenterna gör bedömningar och tar ställning. Som utvecklingsområde anges att detta ska förtydligas i lärandemålen i vissa av kursplanerna, där det hittills inte tydligt framgått. Samhällliga och etiska aspekter berörs, och kan till exempel omfatta hållbar utveckling om studenten väljer detta perspektiv framför jämställdhet eller andra värdegrundsfrågor. Dessa aspekter berörs även i temaarbete som aktualiserar och kräver bedömning vid exempelvis val av texter, granskning av läromedel och värderingar i en språkligt och kulturellt heterogen skola. Lärosätet anger ett lärandemål som rör värderingsförmåga och förhållningssätt, och som sedan antagningen 2019 har förtydligats med att den aktuella uppgiften ska kopplas till barns rättigheter och mänskliga rättigheter. Dock utgick studenterna redan från höstterminen 2018 från barnkonventionen.

Lärosätet ger exempel på examination, och studenterna ska bland annat kritiskt granska och värdera läromedel utifrån kanonbildning och språknormering. Det utifrån frågeställningar som vems språk och vems texter används och är normerande i skolan? Ett annat exempel på examination tas från UVK där studenterna med utgångspunkt i barnkonventionen ska skriva en text som fungerar som förberedelse för det självständiga arbetet.

Enligt bedömarens bedömning arbetar lärosätet på ett genomtänkt sätt med uppfyllelsen av målet, och har en tydlig strävan efter att ytterligare utveckla arbetet med de områden som det omfattar.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen berörs jämställdhetsperspektivet på ett mer övergripande plan, och man redogör främst för kurser inom UVK. Av intervjuerna framgick dock att perspektivet behandlas i flera olika moment i utbildningen i svenska och litteraturvetenskap, där olika teorier ska omsättas i studentens ställningstaganden. Jämställdhetsperspektivet är synligt i vissa kursplaner, där genusteori nämns explicit. Även i VFU ingår jämställdhetsperspektivet, där det synliggörs i lärandemål för VFU. Enligt intervjuerna har studenter underkänts på grund av brister i jämställdhetsrelaterade lärandemål. Intervjuerna klargjorde även att olika inslag inom ämnesdidaktiken och UVK ger studenten redskap för att hantera jämställdhetsfrågor i undervisningen. Bedömarens uppfattning är sammanfattningsvis att jämställdhetsperspektivet behandlas på ett medvetet sätt inom svenskämnet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

I självvärderingen redogörs för ett väl utvecklat system för uppföljning, och rutiner för kvalitetsutveckling och återkoppling på lärarutbildningen, vilket också omfattar svenskämnet. Utbildningens kvalitet följs bland annat upp i dialog med fakultetsstyrelsen, och återkopplingen är överlag systematiserad i ett nytt kvalitetssäkringssystem. Lärosätet gör kursvärderingar som följs av muntliga diskussioner där studenterna kan framföra sina synpunkter på kursen. Därefter skriver den kursansvariga en kursrapport som sedan skickas till studentgruppen och även kommuniceras till nästa års studenter. I självvärderingen anger lärosätet att alumnverksamheten är ett utvecklingsområde, vilket man identifierade genom kvalitetssäkringssystemet. Varje år har nämnden för ämneslärarprogrammet ett uppföljningsmöte med fokus på lämpliga åtgärder i kvalitetsutvecklingssyfte, och där både lärare och studenter och representanter för skolor i regionen medverkar. Nämnden för ämneslärarprogrammet beslutar bland annat om att revidera kursplaner. Nämndens arbete inkluderar alltså bland annat studenter och arbetslivsföreträdare, och det är ett exempel på hur man återkopplar utvärderingsresultat till berörda intressenter.

Under intervjuerna framkom det att kursvärderingar av svenskämnet görs skriftligen "på plats" i samband med examination och därefter följs upp i samtal. Studenternas studieresultat följs också upp via systemet Early Alert. Av intervjuerna framgick även att återkopplingen successivt förbättrats under de senaste åren, och att man nu har större fokus på återkoppling till exempelvis studenterna.

Bedömgargruppens intryck är alltså att uppföljningen i svenskämnet är systematisk och att åtgärder vidtas om behov konstateras.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Statistik över genomströmning och prestationsgrad analyseras av programnämnden. Genomströmningen har också undersökts mer ingående, vilket resulterat i rapporter om ämneslärarprogrammets respektive inriktningar. Där konstateras att de flesta avbrotten sker i samband med den första VFU-kursen, och att studenter med låga gymnasiebetyg avbryter sin utbildning i högre utsträckning än de med höga betyg. Lärosätet har satt in olika slags förebyggande insatser, bland annat utifrån dessa analyser, för att minska antalet avhopp. Exempelvis kan lärandeaktiviteter i olika kurser i svenska fungera förebyggande och stödjande eftersom moment först behandlas i basgrupper och workshoppar. Sedan redovisas de muntligt, individuellt eller i grupp, och examineras till sist i en individuell skriftlig tentamen. Bedömgargruppen anser att studenten, exempelvis via olika lärandeaktiviteter, får möjligheter att förbereda sig inför den individuella examinationen och därmed öka sannolikheten att nå godkänt betyg.

Det digitala systemet Early Alert identifierar studenter som inte klarat vissa tentamina i svenska. Dessa studenter kontaktas och kallas till samtal om studierna. Eventuellt gör lärosätet upp en plan för studentens fortsatta arbete, och stöd sätts in vid behov. Lärarna samarbetar och den ämnesansvariga har överblick över studenterna inom svenskämnet. Äldre lärarstudenter i svenska finns även som stöd för studenterna under de första terminerna på utbildningen. Dessutom kan studenterna få stöd av den universitetsgemensamma Skrivverkstaden.

Bedömgargruppen anser att lärosätet arbetar systematiskt med uppföljning och kvalitetsutveckling, exempelvis genom att analysera genomströmning och prestationer. Vid behov sätter lärosätet åtgärder för att stödja studenter att genomföra sina studier. Dock saknar bedömgargruppen till stor del uppgifter om hur svenskämnet specifikt hanterar detta område, vilket medför att åtgärder och analyser som är särskilt riktade till svenskläro-utbildningen kan ses som ett utvecklingsområde.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

I självvärderingen redogörs för ett antal olika sätt för studenterna att påverka sin utbildning. Studenterna är representerade i alla beslutande och beredande organ, till exempel fakultetens styrelse, nämnden för ämneslärarprogrammet och en kursplanesamordningsgrupp. Självvärderingen innehåller övergripande beskrivningar, men under intervjuerna gavs mer specifik information om svenskämnet. Kursvärderingar genomförs, och de följs av muntliga diskussioner där studenter kan framföra sina synpunkter på kursen. Därefter skriver den kursansvariga en kursrapport som sedan skickas till studentgruppen och även kommuniceras till nästa års studenter. Dessutom ordnas så kallade temperaturtagningar under kursens gång, då studenterna kan påverka utbildningen, och det kan de även göra via ett studentforum som är kopplat till ämneslärarprogrammet. Denna form av

formativ kursvärdering är enligt bedömargruppen ett gott exempel på studenters inflytande över utbildningens innehåll och genomförande.

Ett problem som framkommer i underlaget är den begränsade lärarledda tiden; fyra timmar i veckan är inte ovanligt. Eftersom kontaktytan är begränsad är det svårt för lärosätet att öka engagemanget. I underlaget framhålls dock att klimatet inom lärarutbildningen är positivt och att det är lätt att kontakta lärare eller prefekt. Detta sammantaget tyder på att studenterna har goda möjligheter att bidra till utveckling av utbildningen, men bedömargruppen uppmuntrar lärosätet att arbeta för att öka engagemanget hos studenterna.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan inte sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet redogör i självvärderingen för hur samverkan och arbetsliv uppmärksammas under lärarutbildningen generellt, vilket även inbegriper utbildningen i svenska. För just svenskämnet finns det olika sätt att samverka med exempelvis övningsskolor och verksamma svensklärare.

Studenterna vid lärosätet har nästan hela sin VFU på samma skola, vilket enligt intervjupersonerna innebär många fördelar. Exempelvis menar lärosätet att studenterna får en djupare inblick i och förståelse för en skolas verksamhet, och de kommer snabbt in i verksamheten. På studenters begäran ingår dock numera fyra dagar på en annan skola, för att de ska få inblick också i andra skolors verksamhet. Det finns också möjlighet att byta skola om problem skulle uppstå.

Bedömargruppen menar att VFU-placeringen på en och samma skola förvisso kan ha många fördelar men att detta upplägg också kan begränsa studentens möjligheter att förbereda sig för skolors mycket olika förutsättningar och skiftande verksamhet. Bedömargruppens uppfattning är ändå att svenskämnets utformning vid lärosätet bör ge studenten god beredskap i att undervisa i heterogena klassrum och möta förändringar i samhället, i synnerhet sådana som är kopplade till språkliga perspektiv på lärande. Redan i den första kursen behandlas språkutveckling, och i kommande kurser fördjupas studenternas kunskaper om hur de i sin undervisning kan möta elevers olika språkliga utvecklingsbehov. I dagens heterogena skola är det helt nödvändigt att lärare har sådan kompetens, enligt bedömargruppen. Samverkan med externa aktörer, till exempel bibliotek och teater, berörs inte i underlaget. Om sådan samverkan inte finns betraktar bedömargruppen det som ett utvecklingsområde.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

De personalmässiga förutsättningarna vid lärosätet bedöms vara goda. De flesta lärarna är disputerade och tillsvidareanställda, och kompetens finns i både svenska och litteraturvetenskap. Även den ämnesdidaktiska kompetensen bedöms vara god. Många disputerade och odisputerade lärare är involverade i VFU, och de flesta lärarna har relevant yrkesexamen.

Lärosätet arbetar medvetet med att utveckla utbildningsmiljön, och till exempel kommer engelska att inkluderas. Forskarmeriterade lärare deltar i utbildningen, vilket ger möjligheter att knyta samman forskning och professionsutbildning. Vidare bidrar forskarskola och forskningsprogram till att studenterna har tillgång till aktuell forskning.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Utformningen av svenskämnets kurser ger en tydlig progression med successiv fördjupning, och krav ställs på att uppgifter knyts till relevanta teoretiska perspektiv, vilket ger god förberedelse inför skrivandet av det självständiga arbetet. Bedömggruppen anser att studenterna får möjligheter att uppnå de ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen och ser positivt på den genomgående tanken att ämneskunskaper och ämnesdidaktik integreras och fördjupas successivt under utbildningens gång.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Lärosätet arbetar systematiskt med vetenskapsteori och forskningsmetoder under utbildningens gång, och man använder olika former av lärandeaktiviteter och examination. Bedömningen görs dock med viss reservation på grund av brister i en del av de självständiga arbetena. De två självständiga arbetena på grundnivå respektive avancerad nivå anknyter till varandra, vilket ger möjligheter till fördjupning, men trots det finns brister i en del av de självständiga arbetena när det gäller bland annat tydlighet, systematik och reflektion. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att fokusera mer på teori- och metodelarna av utbildningen och ställa tydliga krav på dessa i de självständiga arbetena.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls delvis. Bedömggruppen anser att lärosätet i självvärderingen visar att man arbetar medvetet för att uppfylla examensmålet. Det finns dock brister i hur man säkerställer fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat. Den tydliga progressionstanken har potential att ge studenterna en stabil grund att stå på. Men för att säkerställa måluppfyllelse av fördjupad förmåga rekommenderar bedömggruppen lärosätet att i ännu högre grad fokusera på förmågan att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat, för det är främst där som bristerna finns i de självständiga arbetena.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. I utbildningen vävs ämne och ämnesdidaktik samman, och olika slags lärandeaktiviteter ger studenterna tillfällen att tillägna sig didaktisk kunskap, inklusive metodik. Lärosätet ställer krav på att studenterna kan planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning samt koppla den till ämnesdidaktisk teori.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Studenterna förbereds för en skola med språklig och kulturell mångfald, vilket

bedömggruppen anser är viktiga ämnesdidaktiska områden för att studenterna ska kunna stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Lärosätet visar att man arbetar på ett genomtänkt sätt med uppfyllelsen av målet och strävar tydligt efter att ytterligare utveckla arbetet med de områden som det omfattar. Exempel på lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationsformer tydliggör hur lärosätet säkerställer måluppfyllelsen. Svenskämnet i sig berör målet på olika sätt, vilket också lärandemålen i svenska vid lärosätet visar, och de kräver att studenter gör bedömningar och tar ställning. Samhälleliga och etiska aspekter berörs, där till exempel hållbar utveckling kan behandlas om studenten väljer detta perspektiv framför jämställdhet eller andra värdegrundsfrågor.

Jämställdhetsperspektivet beaktas och behandlas i både svenska och litteraturvetenskap, och det ger studenten redskap att hantera jämställdhetsfrågor i undervisningen. Bedömggruppen noterar att perspektivet synliggörs även i lärandemål för VFU.

Utbildningen följs dels upp på övergripande nivå, dels i svenskämnet där man bland annat har skriftliga "på plats-utvärderingar" med efterföljande samtal. För de studenter som får svårigheter vidtas adekvata åtgärder. Bedömggruppen gör bedömningen att uppföljning, åtgärder och återkoppling sker systematiskt.

I svenskämnet har studenten möjligheter att påverka utbildningen, bland annat under kursens gång, men svårigheter finns att engagera studenter. Ett skäl som framkommer är den begränsade undervisningstiden, ofta fyra timmar per vecka. Eftersom kontaktytan är begränsad är det svårt för lärosätet att öka engagemanget

Utöver redogörelsen för arbetsliv och samverkan i UVK-delen visar självvärderingen att man inom svenskämnet samverkar med övningsskolor och verksamma lärare. Nästan all VFU görs på samma skola, vilket har många fördelar, men bedömggruppen vill också påtala nackdelarna i och med att studenterna inte får erfarenhet från olika skolors verksamhet och skiftande förutsättningar. Bedömggruppens uppfattning är ändå att svenskämnets utformning vid lärosätet bör ge studenten god beredskap i att undervisa i heterogena klassrum och möta förändringar i samhället, i synnerhet sådana som är kopplade till språkliga perspektiv på lärande. Samverkan sker inte med det omgivande samhället i övrigt, med externa aktörer såsom bibliotek och teater.

Lärosäte: Mittuniversitetet
Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik.
Samlat omdöme: Hög kvalitet
<p>Sammanvägd bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.</p> <p>Utbildningen planerades att ges för första gången hösten 2019. Förutsättningarna för att bedriva utbildning inom den utbildningsvetenskapliga kärnan är goda eftersom lärosätet har en sammansvetsad lärargrupp med ett tydligt progressionstänk. Det finns en tydlig vetenskaplig och professionsinriktad miljö vid lärosätet, med ett nära samband mellan forskning och utbildning. Bedömargruppen menar ändå att på längre sikt så måste den vetenskapliga kompetensen bland lärarna som undervisar inom den utbildningsvetenskapliga kärnan öka. I inriktningen matematik redogör lärosätet för en tentativ grupp av lärare med en hög andel disputerade lärare, varav de flesta är tillsvidareanställda. Vetenskaplig kompetens finns i både matematik och matematikdidaktik. Flera av de redovisade lärarna har relevant lärarexamen i matematik, varav en fortfarande är anställd i gymnasieskolan. Lärosätet planerar att avsätta särskilda forskningsresurser till det matematikdidaktiska området, för att ge forskningstid till disputerade lärare och för att rekrytera doktorander. Den ämnesdidaktiska miljön är under uppbyggnad och lärosätet har rekryterat en lektor. Dessutom ska en tjänst som tillsvidareanställd professor utlysas inom kort. Det mesta av den forskning som bedrivs är tydligt relevant för ämneslärarutbildningen. I miljön bedrivs även praktisknära forskning. Vid intervjuerna nämns exempel på det nära sambandet mellan forskning och utbildning, genom vetenskapliga artiklar som kurslitteratur och kurser där lärosätet lyfter fram den egna forskningen.</p> <p>Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.</p> <p>Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls eftersom flera av kurserna inom inriktningen kommer att utgå från kurser som ges på andra program, exempelvis ingenjörsutbildningen. Dessa kompletteras sedan med ett didaktiskt inslag. Urvalet av kurser som presenteras i självvärderingen indikerar den bredd, och till viss del även det djup, som utbildningen kommer att ge. Kurserna anpassas inte till något särskilt program, utan är generella och kommer även att behandla matematisk teori.</p> <p>Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och inom inriktningen matematik. Studenterna får en grundläggande utbildning om vetenskapsteori och forskningsmetoder i UVK1, som sedan fördjupas under UVK2 och UVK3. Det finns också uppgifter och seminariediskussioner under utbildningen, där relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen behandlas. Vid lärosätet är också utbildningens VFU-kurser upplagda utifrån en progressionstanke både för innehåll och krav. Bedömargruppen rekommenderar ändå lärosätet att se över balansen mellan kvalitativ och kvantitativ metod, eftersom den förra verkar dominera i utbildningen. I inriktningen matematik redogör lärosätet för några lärandemål ur de två matematikdidaktiska kurserna som behandlar forskningsmetoder. Relationen</p>

mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, och dess betydelse för yrkesutövningen, examineras under de tre VFU-kurserna. Bedömgruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inom UVK och inom inriktningen matematik. Inom UVK uppfylls målet bland annat då studenterna i VFU1 ska beskriva och reflektera över sina erfarenheter från sin verksamhetsförlagda utbildning. Vidare ges i samband med beskrivningen av VFU-kurserna också exempel från den sista UVK-kursen där studenterna ska genomföra ett utvecklingsprojekt på organisationsnivå. Lärosätet beskriver tanken bakom de ämnesdidaktiska inslagen i ämneskurserna, där kurslitteraturen består av en ämnesdidaktisk artikel med anknytning till det matematiska innehållet i kursen, och där examinationen ska säkerställa förmågan att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över relevanta forskningsresultat. Bedömgruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls inom UVK och inom inriktningen matematik. Inom UVK är det tydligt att det finns uppgifter och övningar under VFU- och UVK-kurserna där studenterna får öva sina didaktiska och ämnesdidaktiska kunskaper och förmågor. Det är dock viktigt att lärosätet ser över sitt didaktiska och ämnesdidaktiska innehåll, så att även metodiska och ämnesmetodiska inslag finns med i utbildningen. Lärosätet redogör för ett antal lärandemål från de ämnesdidaktiska kurserna och VFU, som tillsammans ska möjliggöra och säkerställa förmågan att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik. Bedömgruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och inom inriktningen matematik.

Under den första VFU-kursen får planera och genomföra viss övningsundervisning, medan de under den andra VFU-kursen även förväntas utveckla den undervisning som de ansvarar för, bland annat med hjälp av ämnesdidaktiska forskningsresultat. Lärosätet visar på en tydlig progression i arbetet med detta. Dock kan studenterna förberedas bättre för VFU perioder. Lärosätet redogör för ett antal lärandemål från de två ämnesdidaktiska kurserna som knyter an till förmågan att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning. Under didaktikkurserna behandlas också strategier för att planera undervisning som kan stimulera varje elevs lärande. Bedömgruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Bedömgruppen menar att studenterna får stora möjligheter under utbildningen att kunna visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt hållbar utveckling. Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling är därmed uppfyllt.

I VFU-kurserna finns det tillämpningsövningar där studenten ska applicera ett jämställdhetsperspektiv och i UVK-kurserna belyses jämställdhetsperspektivet som ett ämnesinnehåll. Inom ämnesundervisningen undervisar förhållandevis många kvinnor, i både matematik och matematikdidaktik. En översyn av litteraturen visar att kurslitteraturen i matematik till stor del är författad av män medan fördelningen är jämnare i den didaktiska litteraturen.

Jämställdhetsperspektivet behandlas delvis på de ämnesdidaktiska kurserna. Det finns inga relaterade lärandemål på kurserna, men lärosätet beskriver att de kommer att examinera detta i framtiden. Bedömargruppen anser att bedömningsgrunden jämställdhet behandlas tillfredsställande.

Vid lärosätet så följs utbildningens innehåll, utformning och genomförande till övervägande del upp och resultaten av uppföljningarna omsätts också vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling. Återkoppling sker till relevanta intressenter. Lärosätet har gjort en avhopsanalys samt har visat exempel på stöd studenterna har tillgång till under sin utbildning. Det finns exempelvis ett särskilt stöd till studenter med funktionshinder. Lärosätet redogör för de två ämneskollegier som lärarna på utbildningen tillhör. Kollegiet består av samtliga anställda inom ett område och har ett övergripande ansvar för uppföljningen och kvaliteten. Bedömargruppen anser att bedömningsgrunden om uppföljning, åtgärder och återkoppling behandlas tillfredsställande.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studenterna tar plats i beredande och beslutande organ som programråd och ämneskollegium. Det finns också ett samarbete mellan studentkåren och programrådet där de gemensamt följer upp vilka råd och ämneskollegier som saknar studentrepresentanter och kontaktat studenter för att fylla de vakanta platserna. Lärosätet beskriver den studentrepresentation som planeras för i kollegiet för ämnesdidaktik i matematik och naturvetenskap, men man kommenterar inte ämneslärarstudenternas eventuella representation i ämneskollegiet i matematik.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Bedömargruppen menar att utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Samverkan sker exempelvis med det omgivande samhället genom uppdragsutbildningar, nätverket RUN (regionalt forum för kommuner och universitet) och VFU-organisationen. Lärosätet redogör kort för hur utbildningen i ämnesdidaktik ska fokusera på generella kunskaper och förmågor om didaktik och metodik, vilket ger en utbildning som är användbar även i framtiden.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Självvärderingen visar att nio lärare med olika kompetenser är starkt involverade i utbildningen inom UVK. Deras sammantagna kompetens, framför allt den professionsrelaterade och pedagogiska, är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt. Personalen är huvudsakligen tillsvidareanställda, där majoriteten har disputerat i pedagogik och har en lärarutbildning. Bedömargruppen anser att personalen har en bra bredd i sin professionsrelaterade och pedagogiska kompetens, och kompetensen verkar också anpassad till de

kurser som ges av lärosätet. Lärosätet har en relativt bra balans mellan disputerade lärare och adjunkter. I intervjuerna framkommer också att lärosätet kontinuerligt jobbar med rekryteringar av disputerade lärare inom ämnet pedagogik. Bedömaregruppen ser positivt på att den vetenskapliga kompetensen på lång sikt också tryggas. Det framkommer i både självvärderingen och intervjuerna att lärosätet har en sammansvetsad lärargrupp, vars tydliga tänkande kring progression i utbildningen borgar för att kunna bedriva UVK-kurser med hög kvalitet. För att detta också ska kunna ske på lång sikt menar bedömaregruppen att lärosätet måste fortsätta med sina satsningar på ökad vetenskaplig kompetens inom lärargruppen för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). I intervjuerna framkommer däremot viss kritik mot UVK-kurserna. Bedömaregruppen menar att strukturen kan förbättras för upplägget och att det går att minska spretigheten i innehållet.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Självvärderingen visar att det finns en vetenskaplig och professionsinriktad miljö och att verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Bedömaregruppen menar att det finns vetenskapliga miljöer på lärosätet som har relevans för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Det framkommer i intervjuerna att lärarna använder sig av vetenskapliga artiklar som kurslitteratur och att de kopplar lärarnas egna forskningsresultat till UVK-kursernas innehåll. I intervjuerna framkommer att en del av den forskning som behandlas riktar sig till andra åldersgrupper, exempelvis blivande gymnasielärare som får ta del av forskning gällande förskolan. Att det finns ett nära samband på lärosätet mellan forskning och utbildning framkommer tydligt i självvärderingen, genom olika typer av forskningssamverkan och praktisknära skolforskningsinslag. I intervjuerna framkommer det också att lärosätet arbetar aktivt för att stärka den vetenskapliga miljön, bland annat genom programdialoger som behandlar forskningsanknytning i utbildningen. I lärartabellen och i intervjuerna framgår att flera av lärarna inom UVK-undervisningen har en lärarexamen, vilket de till exempel kan använda sig av vid VFU-uppföljningar där de kan diskutera läraryrket som ett professionsyrke. I självvärderingen framkommer det även att utbildningsmiljön har utvecklats de senaste åren genom pedagogiska och ämnesdidaktiska forskningsinsatser samt professionsinriktade skolutvecklingsprojekt, till exempel ett projekt om digitaliseringsprocesser i kommunens grund- och gymnasieskolor samt ett projekt om museet som didaktiskt rum. Att lärosätet också har infört ett meriteringssystem där skickliga lärare kan utnämnas till meriterade och excellenta lärare kan även gynna utbildningsmiljön i stort. Ovanstående satsningar som gynnar utbildningsmiljön är också något som bedömaregruppen ser positivt på.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

I självvärderingen finns det en beskrivning av en tydlig progressionstanke – dels mellan UVK-kurser, dels mellan UVK-kurser och VFU-kurser. Självvärderingen ger också tydliga och konkreta exempel på lärandemål och examinerande uppgifter i alla UVK-kurserna. I UVK1 får studenterna grundläggande kunskaper om vetenskapsteori och forskningsmetoder, som sedan fördjupas i UVK2 och UVK3. Det finns också uppgifter och seminariediskussioner i de olika UVK-kurserna som behandlar relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. En uppgift handlar till exempel om att studenten ska öva på att genomföra utbildningsvetenskaplig forskning genom att genomföra kvalitativa intervjuer som sedan transkriberas, analyseras och resultatredovisas. Bedömargruppen menar att lärosätet fäster större vikt vid den kvalitativa metoden, medan den kvantitativa metoden inte belyses på samma sätt. I intervjuerna förstärks intrycket av att de kvalitativa metoderna dominerar, även om det finns inslag av kvantitativ metod under UVK2. I intervjuerna framkom att de kvantitativa delarna i kursen om specialpedagogik hade lagts in alltför ogenomtänkt. Ett utvecklingsområde för lärosätet är att se över sina forskningsmetoder, framför allt inslaget av kvantitativ metod i UVK, så att det blir en balans mellan kvalitativ och kvantitativ metod i utbildningen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

I självvärderingen framgår att utbildningens VFU-kurser är upplagda utifrån en progressionstanke för både innehåll och krav. I självvärderingen beskrivs den här progressionen, där VFU1 ligger på en grundläggande nivå och VFU2 ligger på en utvecklad nivå, för att sedan avslutas med VFU3 som ligger på en fördjupad nivå. I VFU1 ska studenterna bland annat beskriva och reflektera över sina erfarenheter från sin verksamhetsförlagda utbildning. Reflektionen ska också kopplas till teorier och tidigare forskning för att de sedan avslutningsvis ska kunna reflektera över hur erfarenheterna kan påverka yrkesverksamheten. De övriga VFU-kurserna innehåller liknande uppgifter, men där VFU3 till exempel ställer krav på fördjupad förmåga att utvärdera den egna insatsen och ge fördjupande perspektiv på de erfarenheter som studenterna fått under den verksamhetsförlagda delen av utbildningen. Utöver beskrivningen av VFU-kurserna ger också lärosätet ett exempel från den sista UVK-kursen där studenterna ska genomföra ett utvecklingsprojekt på organisationsnivå. Uppgiften syftar till en förberedelse för ett yrkesliv där de ska reflektera över egna och andras erfarenheter och över relevant forskning, för att utveckla sin undervisning i ett samhälle som förändras. Bedömargruppen ser positivt på det upplägget och anser att det är ett bra exempel på hur studenterna kan tränas att reflektera över egna och andras erfarenheter. I intervjuerna framkommer det också att lärosätet har goda förutsättningar för samverkan mellan olika ämnen och ämnesdidaktik genom sina programråd där de kan fördela uppgifter som ska utföras av studenter i allmändidaktiken under UVK och i ämnesdidaktiken inom respektive ämne.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen beskriver lärosätet hur studenternas didaktiska- och ämnesdidaktiska kunskaper och förmågor utvecklas under VFU- och UVK-kurserna. I kursen *Lärande i teori och praktik* ges en introduktion till didaktik, där allmändidaktiska frågor tas upp. Studenterna får föreläsningar om didaktik, som följs upp med didaktiska övningar. Studenterna examineras här dels i ett seminarium, dels genom en individuell tentamen där de ska visa kunskaper om didaktik och en förmåga att beakta ett didaktiskt förhållningssätt. Beskrivningen här är däremot av generell karaktär, vilket gör det lite svårt att se om studenten kan visa den förmåga att tillämpa den didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som examensmålet efterfrågar. Bedömggruppen ser positivt på lärosätets arbete inom området digitala verktyg som genomförs i VFU-kurserna. Studenten ska här reflektera över användningen av digitala verktyg med utgångspunkt i teori och gjorda erfarenheter. I de följande VFU-kurserna ska kunskaperna sedan appliceras i den egna ämnesundervisningen. Som en förberedelse för detta tränas studenterna i digitala verktyg och i undervisningsplaneringen, där digitala resurser ska ingå. Lärosätet beskriver på ett förtjänstfullt sätt hur studentens förmåga att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik med metodik säkerställs med hjälp av VFU-kurserna. I intervjuerna framkommer det däremot att didaktiken har ett tydligt teoretiskt och allmändidaktiskt fokus. Bedömggruppen efterfrågar en tydligare koppling mellan didaktiken och ämnesdidaktiken där metodik är ett betydande inslag.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet beskriver i sin självvärdering hur studenterna under VFU-kurserna får tillfälle att planera, genomföra, utvärdera och utveckla den pedagogiska verksamheten i övrigt, för att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling. Under den första VFU-kursen får studenterna planera och genomföra viss övningsundervisning, medan de under den andra VFU-kursen även förväntas utveckla den undervisning som de ansvarar för, bland annat med hjälp av ämnesdidaktiska forskningsresultat. Bedömggruppen ser positivt på detta upplägg. I den avslutande VFU-kursen ställs sedan större krav på studentens självständighet att utveckla, planera och genomföra undervisning. Genom denna progression i VFU kurserna bidrar utbildningen även till att stimulera varje elevs lärande och utveckling. För dessa VFU-kurser redovisar lärosätet de lärandemål för de förmågor som eftersträvas för att kunna genomföra en undervisningsplanering. Beskrivningen är här av mer generell karaktär, där framför allt viktiga innehållsaspekter belyses tydligt utan att det förs en diskussion om hur innehållskunskaperna ska utveckla de förmågor som eftersträvas under ovanstående mål. I intervjuerna framkommer det också att studenterna kan förberedas bättre inför VFU-perioderna. Däremot är VFU-handledarna ett gott stöd som ger studenterna förmågan att planera och genomföra undervisningen. Bedömggruppen rekommenderar därför att lärosätet ser över VFU- och UVK-kurserna, så att studenterna känner sig bättre förberedda inför sina VFU-perioder.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt
Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska*

aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.

I självvärderingen framgår att UVK-kurserna innehåller ett fylligt innehåll som behandlar etiska aspekter, mänskliga rättigheter och hållbar utveckling. Studenten ska bland annat i kursen *Skolans uppdrag, villkor och värdegrund*, 7,5 hp, kunna redogöra för innehållet i FN:s barnkonvention och deklARATIONEN om de mänskliga rättigheterna samt beskriva och problematisera deras betydelse i skolan; beskriva framväxten av och innehållet i skolans värdegrund och ge politiska, sociala och kulturella perspektiv på den utvecklingen. Lärosätet beskriver tydligt, framför allt under UVK 1, vilka lärandemål som studenterna ska uppnå och hur de examineras med utgångspunkt ifrån dessa mål. Utöver detta behandlas målet även under VFU-kurserna, där exempel också ges på lärandemål. Studenten ska bland annat under VFU1 kunna beskriva grunderna för skolans värdegrunds- och demokratiförande arbete samt exemplifiera och reflektera över de erfarenheter av detta arbete som studenterna fått under den verksamhetsförlagda utbildningen. Studenterna ska också kunna reflektera över lärarnas yrkesetiska principer, till exempel lärarens tystnads- och anmälningsplikt i relation till offentlighetsprincipen med utgångspunkt i dels lagstiftning, dels i praktiska erfarenheter. Lärosätet skulle däremot med fördel här kunna tydliggöra ytterligare hur dessa lärandemål examineras under VFU-kurserna.

Bedömggruppen menar att studenterna har stora möjligheter att visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, och hållbar utveckling.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen framgår att jämställdhetsperspektivet framkommer tydligt i UVK-kursernas- och VFU-kursernas innehåll. I VFU-kurserna finns det flera tillämpningsövningar där studenterna ska pröva att på olika sätt applicera ett jämställdhetsperspektiv under sin verksamhetsförlagda utbildning (VFU). I UVK-kurserna ingår jämställdhetsperspektivet som ett kunskapsinnehåll, där studenterna bland annat i avsnittet om utbildningshistoria får kunskaper om det intersektionella perspektivet, där jämlikhet, jämställdhet och etnicitet ingår som ett ämnesinnehåll. I intervjun med lärarna beskriver de också att detta innehåll kommer in som ett specifikt moment i UVK2, som behandlar normer och normskapande. I intervjuerna framkommer det också att det sker ett jämställdhetsarbete på en mer strukturell nivå. På en övergripande nivå så genomförs en översyn av alla kursplaner och utbildningsplaner utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Lärosätet har sedan tidigare också genomfört en fortbildning om jämställdhet för alla lärare. I självvärderingen beskriver också lärosätet bland annat hur de kontinuerligt följer upp frågor om lika villkor och att de i samband med metoo-uppropet ordnade en temadag för studenterna om jämställdhet. I intervjuerna med studenterna framkommer det också att de känner sig förberedda att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. De menar att detta beror på att värdegrundsfrågorna har belysts tydligt i utbildningen inom UVK. Bedömggruppens menar att ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande samt säkerställs genom examination.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Självvärderingen visar att utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs upp systematiskt. Resultaten av uppföljningen omsätts också vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling, och återkoppling sker till relevanta intressenter. En stor del av arbetet med kvalitetsutveckling sker i programsamrådet, där representanter för ämnen och representanter för andra centrala funktioner i programmet träffas en till två gånger per termin.

Bedömargruppen ser positivt på att lärosätet har utarbetat en matris där alla kurser finns med och där kursmålen är kopplade till examensmålen. Program- eller kursansvarig kan på detta sätt gå till specifika kursplaner för att se hur olika examensmål täcks in. Detta är ett gott exempel på hur kursmål kan kopplas ihop med examensmål.

Lärosätet har också infört en programdialog för ämneslärarprogrammet som äger rum en gång per termin. Programdialogen är ett nytt inslag som har införts av ledningen för att kunna följa upp programmet på ett bättre sätt. Det är ändamålsenligt att lärosätet också använder sig av kursutvärderingar, som återkopplas till studenter som genomfört kursen och de studenter som framgent ska genomgå kursen. Dessa utvärderingar återkopplas också till lärare, handledare och VFU-samordnare. På lärosätet genomförs även programutvärderingar varje år, som till skillnad från de andra utvärderingarna fokuserar på studenternas lärande i ett längre tidsperspektiv. Lärosätet har enligt självvärderingen identifierat ett utvecklingsområde, som handlar om att studentrepresentationen måste förbättras i de tillgängliga organ som lärosätet har. Detta är också ett utvecklingsområde som vi i bedömargruppen tycker är ett viktigt mål. I intervjun med lärosätets ledning framkommer det att de tillsammans med studentkåren går ut och annonserar efter studenter till de råd där representation för tillfället saknas.

Lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid.

Inom ämneslärarprogrammets ram genomför lärosätet en fortbildning för att stötta studenternas skrivande, men även för att kunna se vilken utbildning och vilket stöd som behövs för att öka studentgenomströmningen. Lärosätet har också gjort insatser för att bredda rekryteringen till lärarutbildningen genom att öka studentstödet för att rekrytera fler studenter från studieovana miljöer samt att studievägledningen bistår med stöd för studenter med funktionsnedsättning. Bedömargruppen ser positivt på dessa åtgärder samt att lärosätet även har gjort en mindre avhopsanalys, vilket lett till en satsning om ett skrivlyft för att öka studentgenomströmningen.

Bedömningsområde: Studentperspektiv**Studentperspektiv**

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studenten får enligt självvärderingen möjlighet att till övervägande del ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Studenterna tar plats i beredande och

beslutande organ som programråd och ämneskollegium. Studentkåren har i samarbete med programrådet, följt upp vilka råd och ämneskollegier som saknar studentrepresentanter och kontaktat studenter för att fylla de vakanta platserna. Lärosätet använder sig av kursutvärderingar, anonyma tentamina och alumnutvärderingar. Lärosätet har också studentmentorerna som hjälper studenterna med it-frågor, studentportalen och läroplattformen. I självvärderingen framkommer det tydligt vilket stöd som studenterna har tillgång till under sin utbildning. I intervjun med ledningen så beskrivs två åtgärder som genomförts efter studentkritik – dels har lärosätet bemannat om den första UVK-kursen, dels har de fastställt en regel om minst 30 timmars undervisning på en 7,5 hp kurs.

Enligt bedömargruppen bör lärosätet ha en fortlöpande kontroll över studentperspektivet, så att studenterna känner att deras synpunkter tas tillvara och att studentrepresentanterna blir synliggjorda.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Självvärderingen visar att utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Samverkan sker med det omgivande samhället genom uppdragsutbildningar, nätverket RUN (regionalt forum för kommuner och universitet) och VFU-organisationen. En uppdragsutbildning som lärosätet står bakom är en utbildning som riktar sig till lärare som vill öka sin kompetens i att vidareutveckla mottagandet av och utbildningen för nyanlända elever. Samverkan gäller både undervisning och forskning, vilket lett till bland annat tjänster som kommundoktorander- och utvecklingspedagoger samt forskningsprojekt om elevinflytande. Lärosätet har också en samverkan med skolor utanför landet. Den samverkan borde också bidra till studenternas förberedelser inför arbetslivet både nationellt och internationellt. Lärosätet har också inom ramen för regional samverkan arbetat för kompetensförsörjning till skolorna i regionen. Lärosätet verkar ha en förståelse för den svårighet som kommuner i glesbygd står inför när det gäller att locka till sig nya lärare. Det är också ett initiativ som bedömargruppen är positivt inställda till.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Förutsättningarna för att bedriva utbildning inom den utbildningsvetenskapliga kärnan är goda eftersom lärosätet har en sammansvetsad lärargrupp med ett tydligt progressionstänk om UVK. Det finns en tydlig vetenskaplig och professionsinriktad miljö vid lärosätet, med ett nära samband mellan forskning och utbildning. Bedömargruppen menar ändå att på längre sikt så måste den vetenskapliga kompetensen bland lärarna som undervisar inom den utbildningsvetenskapliga kärnan öka.

När det gäller lärosätets utformning, genomförande och resultat så får studenterna en grundläggande utbildning om vetenskapsteori och forskningsmetoder i UVK1, som sedan fördjupas under UVK2 och UVK3. Det finns också uppgifter och seminariediskussioner under utbildningen, där relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen behandlas. Vid lärosätet är också utbildningens VFU-kurser utplagda utifrån en progressionstanke både för innehåll och krav. Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls därmed. Bedömggruppen rekommenderar ändå lärosätet att se över balansen mellan kvalitativ och kvantitativ metod, eftersom den förra verkar dominera i utbildningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls bland annat då studenterna i VFU1 ska beskriva och reflektera över sina erfarenheter från sin verksamhetsförlagda utbildning. Vidare ges i samband med beskrivningen av VFU-kurserna också exempel från den sista UVK-kursen där studenterna ska genomföra ett utvecklingsprojekt på organisationsnivå.

Det är också tydligt att det finns uppgifter och övningar under VFU- och UVK-kurserna där studenterna får öva sina didaktiska och ämnesdidaktiska kunskaper och förmågor. Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls därmed, men det är viktigt att lärosätet ser över sitt didaktiska och ämnesdidaktiska innehåll, så att även metodiska och ämnesmetodiska inslag finns med i utbildningen.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls, bland annat då studenterna under den första VFU-kursen får planera och genomföra viss övningsundervisning, medan de under den andra VFU-kursen även förväntas utveckla den undervisning som de ansvarar för, bland annat med hjälp av ämnesdidaktiska forskningsresultat. Lärosätet visar på en tydlig progression i arbetet med detta. Dock kan studenterna förberedas bättre för VFU perioder.

Bedömggruppen menar att studenterna får stora möjligheter under utbildningen att kunna visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt hållbar utveckling. Målet för bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling är därmed uppfyllt.

I VFU-kurserna finns det tillämpningsövningar där studenten ska applicera ett jämställdhetsperspektiv och i UVK-kurserna belyses jämställdhetsperspektivet som ett ämnesinnehåll.

Vid lärosätet så följs utbildningens innehåll, utformning och genomförande till övervägande del upp och resultaten av uppföljningarna omsätts också vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling. Återkoppling sker till relevanta intressenter. Lärosätet har gjort en avhoppsanalys samt har visat exempel på stöd studenterna har tillgång till under sin utbildning. Det finns exempelvis ett särskilt stöd till studenter med funktionshinder.

Bedömggruppen menar också att utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Samverkan

sker exempelvis med det omgivande samhället genom uppdragsutbildningar, nätverket RUN (regionalt forum för kommuner och universitet) och VFU-organisationen.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Våren 2018 fick lärosätet examenstillstånd för ämneslärarutbildningen i matematik, och den planerar starten till hösten 2019. Lärosätet planerar för 5 studenter. Lärartabellen anger en tentativ grupp av lärare, varav en hög andel är disputerade lärare och de flesta är tillsvidareanställda. Vetenskaplig kompetens finns i både matematik och matematikdidaktik. Flera av de redovisade lärarna har relevant lärarexamen i matematik och en är fortfarande anställd i gymnasieskolan. De satsningar som genomförts på det matematikdidaktiska området fortsätter, och enligt självvärderingen håller man på att tillsätta en professur och ett lektorat. Vid intervjun framkommer att lektoratet är tillsatt och att man vill utlysa en fast tjänst som professor med en omfattning på 40 procent. Det finns också långsiktiga planer på att bygga upp en forskarutbildning med inriktning mot ämnesdidaktik. Lärosätet planerar att avsätta särskilda forskningsresurser till det matematikdidaktiska området, till forskningstid för disputerade lärare och till rekrytering av doktorander. Lärosätet har därmed en plan för att säkerställa kompetensen även på lång sikt. Sammantaget är den vetenskapliga kompetensen i matematik och professionskompetensen tillfredsställande. Den vetenskapliga kompetensen i matematikdidaktik är i nuläget svag men tillräcklig.

Lärosätet redovisar inte hur man säkerställer personalens högskolepedagogiska kompetens specifikt för lärarna inom matematikinriktningen. Dessutom har lärare generellt mycket lite tid avsatt för kompetensutveckling (5 procent), vilket bedömargruppen inte ser som tillfredsställande. Bedömargruppen uppmanar lärosätet att se över lärarnas möjligheter att kompetensutveckla sig.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Den ämnesdidaktiska miljön är under uppbyggnad och lärosätet har rekryterat en lektor. En tjänst som tillsvidareanställd professor ska också utlysas inom kort och i dagsläget har man en gästprofessor. Till miljön finns ett nätverk av aktiva forskare och lärare som är intresserade av ämnesdidaktisk forskning i både matematik och naturvetenskap. Större delen av den ämnesdidaktiska forskning som bedrivs har tydlig relevans för ämneslärarutbildningen. I miljön bedrivs även praktikinrä forskning, något som lärosätet också lyft fram som ett utvecklingsområde. Vid lärosätet bedrivs vidare forskning i matematik inom flera områden där forskargrupperna samverkar med andra lärosäten både nationellt och internationellt. I självvärderingen lyfter lärosätet fram att även den ämnesteoritiska forskningen är relevant för ämneslärarutbildningen i matematik, något som bedömargruppen har svårt att se.

Lärosätet ger i självvärderingen ett par konkreta exempel på hur man resonerat kring sambandet mellan forskning och utbildning bl.a. den praktiktäna forskningen och aktiviteter inom de ämnesdidaktiska nätverk som finns vid lärosätet. I självvärderingen framkommer det dock inte hur man kommer att säkerställa att studenten upplever ett nära samband mellan dessa. Vid intervjuerna lyfter man fram användningen av vetenskapliga artiklar som kurslitteratur och kurser som tar upp den egna forskningen.

I självvärderingen beskriver lärosätet inte den professionsinriktade miljön, men vid intervjuerna framkommer det att man har en adjunkt som arbetar halvtid på universitet och halvtid på en gymnasieskola och som bidrar med beprövad erfarenhet. Ett annat exempel är samverkan genom organisationen för verksamhetsförlagd utbildning (VFU), exempelvis genom fältstudier i kurser som inte är VFU-kurser. Dessa fältstudier kommer i inriktningen att förläggas till de matematikdidaktiska kurserna.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Lärosätet redogör för den utbildning som planerades att ges hösten 2019. Studenter på ämneslärarutbildningen kommer till viss del att samläsa kurserna med andra studentgrupper, bland annat ingenjörsutbildningen. Urvalet av kurser som presenteras i självvärderingen indikerar den bredd, och till viss del även det djup, som utbildningen kommer att ge. Bedömargruppen ser dock en viss risk för att utbildningen inte ger det väsentliga djup som examensmålet föreskriver eftersom den enligt självvärderingens inledande beskrivning ska innehålla två kurser i ämnesdidaktik om vardera 15 högskolepoäng, utöver de ämnesdidaktiska inslag som finns i varje enskild ämneskurs. Risken verkar vara större för de som väljer matematik som andraämne, för då ska innehållet rymmas inom 75 högskolepoäng eftersom resterande 15 ägnas åt ett självständigt arbete i matematikdidaktik.

Självvärderingen ger mycket lite information om konkreta lärandemål och hur examinationerna länkar till dessa. Under intervjuerna framkommer att kurserna inte anpassas till något särskilt program, utan är generella, och att kurserna även kommer att behandla matematisk teori.

Lärosätet gör en koppling mellan å ena sidan kurserna i matematik och å andra sidan ämnesteoritisk forskning och studenternas möjlighet att få fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, men den kopplingen är inte trovärdig eftersom det material man hänvisar till gäller ämnesdidaktiska artiklar och inte forskningsartiklar i matematik. Enligt intervjuerna har dock institutionen som strategi att matematikkurserna ska innehålla forskningsinslag med koppling till kursens matematiska område. Bedömargruppen ser det som en intressant idé men möjligen lite svår att genomföra på alla kurser på grundläggande nivå.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Lärosätet redogör för några lärandemål ur de två matematikdidaktiska kurserna som är relevanta för målet. I beskrivningen redogörs också för den planerade undervisningen och tillhörande examinationsuppgifter. Ett exempel är ett seminarium där studenten ansvarar för att redovisa och leda diskussionen kring en vetenskaplig rapport, en tentamen där studenten bland annat ska resonera kring didaktiska teorier, och en fältstudie som behandlar olika perspektiv på och metoder för att observera, beskriva, analysera och problematisera lärares praktik. För den del som behandlar relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen visar man några exempel på lärandemål som är hämtade från de tre VFU-kurserna. Även här beskrivs den planerade examinationen, där studenten bland annat ska beskriva sin egen undervisning och motivera de didaktiska och pedagogiska valen utifrån olika lärandeteorier och allmän forskning och ämnesdidaktisk forskning.

Lärosätet har inte redogjort för det självständiga arbetet i anslutning till det aktuella målet, vilket borde ha varit en naturlig del av progressionen. Lärosätet redogör dock under intervjun för den övergripande planen för de ämnesdidaktiska kurserna och hur dessa förbereder studenten för det självständiga arbetet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet beskriver tanken bakom de ämnesdidaktiska inslagen i ämneskurserna, där kurslitteraturen består av en ämnesdidaktisk artikel med anknytning till det matematiska innehållet i kursen. Examinationen av detta moment ska bidra till att säkerställa förmågan att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över relevanta forskningsresultat.

Ett kursmoment som består av fältstudier upplevs som särskilt värdefullt för att nå målet. Detta ger intryck av att studenterna får möjlighet att visa fördjupad förmåga att reflektera över andras erfarenheter. VFU-kursen nämns sedan kort som ett bidrag till måluppfyllelsen när det gäller förmågan att tillvarata, systematisera och reflektera över egna erfarenheter.

Lärosätet redogör inte för det självständiga arbetet, vilket borde vara en naturlig del i progressionen – särskilt när det gäller att säkerställa att studenterna har förmågan att bidra till yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik. Under intervjuerna beskriver lärosätet hur det är tänkt att studenterna ska förberedas för det självständiga arbetet genom bland annat de matematikdidaktiska kurserna.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och

ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätet redogör för ett antal lärandemål från de ämnesdidaktiska kurserna, som tillsammans ska möjliggöra och säkerställa förmågan att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik. Undervisningen och examinationsuppgifterna beskrivs relativt detaljerat. Utöver dessa kurser beskrivs de tre VFU-kursernas lärandemål och examinerande uppgifter.

Det framgår varken av självvärderingen eller av intervjuerna hur progressionen ser ut mellan ämne, utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) och VFU. Lärosätet menar att de inte kan redogöra för detta i detalj eftersom utbildningen inte är påbörjad och en kursplan endast finns för den första didaktikkursen. Den kommer dock att förhålla sig till den första VFU-kursen. Bedömargruppen menar att även om inte kursplanerna är fastställda borde det finnas en plan för att säkerställa progressionen mellan ämnet, ämnesdidaktiken, VFU och UVK samt för att visa hur den konkret tar sig uttryck för ämneslärarutbildningen i matematik.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet beskriver att man planerar att examinera detta mål i didaktikkurserna och VFU. Man redogör för ett antal lärandemål från de två ämnesdidaktiska kurserna som knyter an till förmågan att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning. Undervisningen och examinationsuppgifterna beskrivs i detalj. Under didaktikkurserna behandlas också strategier för att planera undervisning som kan stimulera varje elevs lärande och utveckling. Utöver dessa två ämnesdidaktiska kurser redogörs för lärandemål och examinationer på de tre VFU-kurserna. I VFU-kursen uppmanas studenterna undersöka hur lärare arbetar med individuella utvecklingsplaner, men det framgår inte om det är ett obligatorium. Av beskrivningen framgår att VFU2 och VFU3 (som infärgas av matematikämnet) examineras i form av en skriftlig rapport som även presenteras muntligt. Lektionsbesök av universitetslärare lyfts inte fram som en del av examinationen. Lektionsbesök genomförs dock i andra ämnen vid lärosätet, och eftersom inriktningen i matematik inte är planerad i detalj utgår bedömargruppen från att man kommer att ha lektionsbesök även på VFU-kurser som är knutna till matematikämnet. Om inte uppmanas lärosätet se över examinationen eftersom bedömargruppen inte anser att en skriftlig rapport räcker för att säkerställa den del av målet som rör genomförande av undervisning.

Varken självvärderingen eller intervjuerna visar hur progressionen ser ut mellan ämne, UVK och VFU. I intervjuerna framkommer att detaljplaneringen av kurserna inte är klar och att endast en kursplan är fastställd. Trots det menar bedömargruppen att det borde finnas en plan för hur progressionen mellan ämnet, ämnesdidaktiken, VFU och UVK ska säkerställas och för hur den konkret tar sig uttryck för ämneslärarutbildningen i matematik.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

En översyn av litteraturen visar att kurslitteraturen i matematik till stor del är författad av män medan fördelningen är jämnare i den didaktiska litteraturen.

Jämställdhetsperspektivet behandlas delvis på de ämnesdidaktiska kurserna. Exempelvis diskuteras könsskillnader i prestationer i matematik, och i de kurser där forskningslitteratur ingår väljer man bland annat artiklar som berör genusaspekter. Inga relaterade lärandemål finns dock för kurserna, men lärosätet beskriver att man kommer att examinera detta i framtiden. Vid intervjuerna framkommer att man ännu inte kommit så långt i detaljplaneringen av utbildningen och att kursplanen därför inte är fastställd.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet redogör för de två ämneskollegier som lärarna på utbildningen tillhör, ett för lärare i matematik och matematikdidaktik och ett för lärare som undervisar på lärarutbildningen i matematikdidaktik eller naturvetenskapernas didaktik. Kollegiet består av samtliga anställda inom ett ämnesområde och har ett övergripande uppföljnings- och kvalitetsansvar för det området. I kollegiet har en rad åtgärder tagits fram men det framgår inte av beskrivningen vilka som realiserats. Det framgår heller inte om åtgärderna gäller synpunkter från kurs- eller programutvärderingar eller om det är saker som lärarna själva har identifierat. Återigen, eftersom utbildningen till ämneslärare i matematik ännu inte startat utgår bedömargruppen från att de åtgärder som vidtagits är baserade på utvärderingar av andra studerandegrupper, till exempel ingenjörstudenter. Eftersom ämneslärarstudenterna i matematik kommer att samläsa de flesta kurser i matematik med andra studentgrupper är det viktigt att de kursutvärderingar som genomförs synliggör ämneslärarstudenternas synpunkter. Bedömargruppen uppmanar därför lärosätet att fundera över sättet att genomföra utvärderingar, för att omhänderta ämneslärarstudenternas synpunkter. Det framgår inte av självvärderingen hur resultaten från uppföljningen kommer att återkopplas till relevanta intressenter. Lärosätet hänvisar till att man kommer att använda de system som redan finns, så bedömargruppen antar att återkopplingen kommer att ske på det sätt som beskrivs på generell nivå.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet verkar för att studenterna genomför sin utbildning inom planerad studietid och ger exempel på en rad åtgärder som har vidtagits eller diskuterats såsom dokumentera studenters deltagande i undervisningen, vilka typer av förkunskaper som verkar brista, behörighetskrav för att läsa senare kurser och stödmaterial för studenter. Eftersom det inte finns några ämneslärarstudenter i matematik utgår bedömargruppen från att det gäller uppföljningar av studenter på andra program men att man kommer att följa upp ämneslärarstudenterna i matematik på ett liknande sätt. Under intervjuerna framkom det också att lärosätet planerar för att använda samma typ av uppföljningar som redan görs för andra program på institutionen eftersom man anser att de fungerar bra.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studentrepresentation finns i alla ämneskollegier. Lärosätet beskriver den studentrepresentation som man planerar för i kollegiet för ämnesdidaktik i matematik och naturvetenskap men kommenterar inte ämneslärarstudenternas eventuella representation i ämneskollegiet i matematik. Av beskrivningen framgår att det ämnesdidaktiska kollegiet ska fokusera på ämnesdidaktiska frågor, och eftersom ämneslärarstudenterna läser flera ämnesteoriska kurser ser bedömargruppen det som rimligt att de även erbjuds att delta i ämneskollegiet i matematik.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Arbetsliv och samverkan**

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet redogör kort för hur utbildningen i ämnesdidaktik ska fokusera på generella kunskaper och förmågor inom didaktik och metodik, vilket ger en utbildning som är användbar även i framtiden och en beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Beskrivningen är dock kortfattad och man ger endast ett exempel.

Lärosätet ska ha relevant samverkan med det omgivande samhället genom att fortbilda lärare och bedriva praktisknära forskning. En adjunkt arbetar deltid i båda verksamheterna (universitet och gymnasieskola), vilket ger en kontinuerlig samverkan med skolan. Även om lärosätet inte själv nämner det bör VFU utgöra en viktig samverkan även för ämneslärarutbildningen i matematik. När det gäller studenternas beredskap för att möta förändringar i arbetslivet framgår det i självvärderingen för UVK att man knyter sitt samverkansarbete till detta.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Utbildningen planerades att ges för första gången hösten 2019. Lärosätet redogör för en tentativ grupp av lärare med en hög andel disputerade lärare, varav de flesta är tillsvidareanställda. Vetenskaplig kompetens finns i både matematik och matematikdidaktik. Flera av de redovisade lärarna har relevant lärarexamen i matematik, varav en fortfarande är anställd i gymnasieskolan. Lärosätet planerar att avsätta särskilda forskningsresurser till det matematikdidaktiska området, för att ge forskningstid till disputerade lärare och för att rekrytera doktorander. Den ämnesdidaktiska miljön är under uppbyggnad och lärosätet har rekryterat en lektor. Dessutom ska en tjänst som tillsvidareanställd professor utlysas inom kort. En gästprofessor är på plats. Det mesta av den forskning som bedrivs är tydligt relevant för ämneslärarutbildningen. I miljön bedrivs även praktisknära

forskning. Vid intervjuerna nämns exempel på det nära sambandet mellan forskning och utbildning, genom vetenskapliga artiklar som kurslitteratur och kurser där lärosätet lyfter fram den egna forskningen.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls eftersom flera av kurserna inom inriktningen kommer att utgå från kurser som ges på andra program, exempelvis ingenjörutbildningen. Dessa kompletteras sedan med ett didaktiskt inslag. Urvalet av kurser som presenteras i självvärderingen indikerar den bredd, och till viss del även det djup, som utbildningen kommer att ge. Kurserna anpassas inte till något särskilt program, utan är generella och kommer även att behandla matematisk teori.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls eftersom lärosätet redogör för några lärandemål ur de två matematikdidaktiska kurserna som behandlar forskningsmetoder. Vidare uppfylls det då relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, och dess betydelse för yrkesutövningen, examineras under de tre VFU-kurserna.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Lärosätet beskriver tanken bakom de ämnesdidaktiska inslagen i ämneskurserna, där kurslitteraturen består av en ämnesdidaktisk artikel med anknytning till det matematiska innehållet i kursen, och där examinationen ska säkerställa förmågan att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över relevanta forskningsresultat.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls eftersom lärosätet redogör för ett antal lärandemål från de ämnesdidaktiska kurserna och VFU, som tillsammans ska möjliggöra och säkerställa förmågan att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet redogör för ett antal lärandemål från de två ämnesdidaktiska kurserna som knyter an till förmågan att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning. Under didaktikkurserna behandlas också strategier för att planera undervisning som kan stimulera varje elevs lärande.

En översyn av litteraturen visar att kurslitteraturen i matematik till stor del är författad av män medan fördelningen är jämnare i den didaktiska litteraturen. Jämställdhetsperspektivet behandlas delvis på de ämnesdidaktiska kurserna. Det finns inga relaterade lärandemål på kurserna, men lärosätet beskriver att de kommer att examinera detta i framtiden.

Lärosätet redogör för de två ämneskollegier som lärarna på utbildningen tillhör. Kollegiet består av samtliga anställda inom ett område och har ett övergripande ansvar för uppföljningen och kvaliteten. Lärosätet beskriver den studentrepresentation som planeras för i kollegiet för ämnesdidaktik i matematik och naturvetenskap, men man kommenterar inte ämneslärarstudenternas eventuella representation i ämneskollegiet i matematik.

Lärosätet redogör kort för hur utbildningen i ämnesdidaktik ska fokusera på generella kunskaper och förmågor om didaktik och metodik, vilket ger en utbildning som är användbar även i framtiden. Det finns en relevant samverkan med det omgivande samhället genom att fortbilda lärare och bedriva

praktiknära forskning. En adjunkt arbetar deltid i båda verksamheterna (universitet och gymnasieskola), vilket ger en kontinuerlig samverkan med skolan.

Lärosäte: Mittuniversitetet**Yrkesexamen:** Ämneslärarexamen med inriktning gymnasielärare i undervisningsämnet samhällskunskap.**Samlat omdöme: Hög kvalitet****Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.**

Förutsättningarna för att bedriva utbildning inom den utbildningsvetenskapliga kärnan är goda eftersom lärosätet har en sammansvetsad lärargrupp med ett tydligt progressionstänk om UVK. Personalen som bär upp kurserna inom inriktningen samhällskunskap har både pedagogisk samt vetenskaplig och yrkesinriktad kompetens. Storleken på lärargruppen är en utmaning på längre sikt, eftersom de undervisande lärarna är relativt få. Lärosätet uppvisar dock en medvetenhet om detta genom en långsiktig kompetensförsörjningsplan där de har för avsikt att anställa disputerade inom både samhällsekonomi och ämnesdidaktik.

Det finns en tydlig vetenskaplig och professionsinriktad miljö vid lärosätet, med ett nära samband mellan forskning och utbildning. Bedömggruppen menar ändå att på längre sikt så måste den vetenskapliga kompetensen bland lärarna som undervisar inom den utbildningsvetenskapliga kärnan öka. I utbildningsmiljön utmärker sig samhällskunskapen som ett sammanhållet ämne, vilket har en institutionell närhet till pedagogik och till dess pedagogiska och didaktiska kompetens. I självvärderingen och intervjuerna med lärarna framkommer det även hur den samhällskunskapsdidaktiska forskningen integreras med de övriga ämneskurserna både som specifika kurser och som inslag i andra kurser. Det finns däremot frågetecken om lärarnas vetenskapliga kompetens i ämnena nationalekonomi och kulturgeografi, där det inte är disputerade inom dessa områden som har hand om undervisningen. Lärosätet har för avsikt att försöka anställa en disputerad nationalekonom

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls. Några av styrkorna hos lärosätet är att kurserna genomgående har en tvärvetenskaplig karaktär och att de självständiga arbetena är samhällskunskapsdidaktiskt inriktade

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Studenterna får en grundläggande utbildning om vetenskapsteori och forskningsmetoder i UVK1, som sedan fördjupas under UVK2 och UVK3. Forskningsmetoderna kommer sedan även in under de senare delarna av ämneskurserna. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att se över balansen mellan kvalitativ och kvantitativ metod, eftersom den förre verkar dominera i utbildningen. Det finns också uppgifter och seminariediskussioner under utbildningen, där relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen behandlas. Vid lärosätet är också utbildningens VFU-kurser upplagda utifrån en progressionstanke både för innehåll och krav.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Vid lärosätet får studenterna under VFU-kurserna tillfälle att planera, genomföra och utvärdera och utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i övrigt, för att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling. En styrka är att självständiga arbeten ska vara samhällskunskapsdidaktiska, vilket även bidrar till utvecklingen av yrkesverksamheten.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Det är tydligt att det finns uppgifter och övningar under VFU- och UVK-kurserna där studenterna får öva sina didaktiska och ämnesdidaktiska kunskaper och förmågor. Men det är viktigt att lärosätet ser över sitt didaktiska och ämnesdidaktiska innehåll, så att även metodiska och ämnesmetodiska inslag finns med i utbildningen.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Bland annat får studenterna under den första VFU-kursen få planera och genomföra viss övningsundervisning, medan de under den andra VFU-kursen även förväntas utveckla den undervisning som de ansvarar för, bland annat med hjälp av ämnesdidaktiska forskningsresultat. Lärosätet visar på en tydlig progression i arbetet med detta. Ett gott exempel är att studenterna under den verksamhetsförlagda utbildningen uppmanas studenterna att undersöka hur lärare arbetar med de individuella utvecklingsplaner som upprättas för varje elevs lärande och utveckling, vilket bedömargruppen ser som positivt. Dock kan studenterna förberedas bättre för VFU perioder.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Bedömargruppen menar att studenterna får stora möjligheter under utbildningen att kunna visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt hållbar utveckling. Inom inriktningen samhällskunskap belyser lärosätet relevanta samhälleliga aspekter på mänskliga rättigheter och hållbar utveckling i ämnet samhällskunskap, vilket bedömargruppen ser positivt på.

I VFU-kurserna finns det tillämpningsövningar där studenten ska applicera ett jämställdhetsperspektiv och i UVK-kurserna belyses jämställdhetsperspektivet som ett ämnesinnehåll. För samhällskunskapsämnet är det främst som ett undervisningsinnehåll som lärosätet tar upp en rad inslag som bygger på bland annat jämställdhetsperspektiv och social skiktning. I intervjuerna framkommer det att frågorna om jämställdhet och jämlikhet behandlas även inom kurserna i samhällskunskap. Studenterna har även en temadag om jämställdhet.

Vid lärosätet så följs utbildningens innehåll, utformning och genomförande upp och resultaten av uppföljningarna omsätts också vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling inom UVK. Återkoppling sker till relevanta intressenter. Lärosätet har gjort en avhopsanalys samt har visat exempel på stöd studenterna har tillgång till under sin utbildning. Det finns exempelvis ett särskilt stöd till studenter med funktionshinder. När det gäller samhällskunskapsämnet specifikt så samlas de undervisande lärarna i regelbundet återkommande planeringskonferenser 1–2 gånger per år. Vid dessa planeringskonferenser som vid varje tillfälle håller på ett antal dagar diskuteras kursernas innehåll och upplägg. Det gör lärosätet för att vid behov revidera kursplaner, litteraturlistor och genomförande. Lärosätet beskriver däremot inte närmare hur resultatet av dessa planeringskonferenser återkopplas till studenterna. I intervjuerna framkommer det att detta är ett område som lärosätet kan förbättra. Det framgår att studenterna har dålig insyn i vilka forum de har

studentrepresentanter, och att det inte sker några förändringar trots att utvärderingarnas resultat visar att kurserna kan förbättras. Lärarna menar att det finns möjligheter för lärosätet att förbättra möjligheterna att formalisera studentinflytandet. Bedömargruppen menar att detta är en fråga som lärosätet måste se över, så att studenternas möjligheter att påverka sin utbildning förbättras. Sammantaget är vår bedömning att lärosätet bör se över hur utbildningen följs upp, särskilt när det gäller studenternas synpunkter. Trots svagheterna som finns inom undervisningsämnet samhällskunskap anser bedömargruppen att lärosätet har visat att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studenten får enligt självvärderingen möjlighet att till övervägande del ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Studenterna tar plats i beredande och beslutande organ som programråd och ämneskollegium. Studentkåren har i samarbete med programrådet, följt upp vilka råd och ämneskollegier som saknar studentrepresentanter och kontaktat studenter för att fylla de vakanta platserna. Lärosätet har också studentmentorer som hjälper studenterna med it-frågor, studentportalen och läroplattformen. I självvärderingen framkommer det tydligt vilket stöd som studenterna har tillgång till under sin utbildning. Enligt bedömargruppen bör lärosätet ha en fortlöpande kontroll över studentperspektivet, så att studenterna känner att deras synpunkter tas tillvara och att studentrepresentanterna blir synliggjorda.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Samverkan sker exempelvis med det omgivande samhället genom uppdragsutbildningar, nätverket RUN (regionalt forum för kommuner och universitet) och VFU-organisationen. Ur ett ämnesperspektiv är utbildningen utformad och genomförd på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar**Personal**

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Självvärderingen visar att nio lärare med olika kompetenser är starkt involverade i utbildningen inom UVK. Deras sammantagna kompetens, framför allt den professionsrelaterade och pedagogiska, är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt. Personalen är huvudsakligen tillsvidareanställda, där majoriteten har disputerat i pedagogik och har en lärarutbildning. Bedömargruppen anser att personalen har en bra bredd i sin professionsrelaterade och pedagogiska kompetens, och kompetensen verkar också anpassad till de kurser som ges av lärosätet. Lärosätet har en relativt bra balans mellan disputerade lärare och adjunkter. I intervjuerna framkommer också att lärosätet kontinuerligt jobbar med rekryteringar av disputerade lärare inom ämnet pedagogik. Bedömargruppen ser positivt på att den vetenskapliga

kompetensen på lång sikt också tryggas. Det framkommer i både självvärderingen och intervjuerna att lärosätet har en sammansvetsad lärargrupp, vars tydliga tänkande kring progression i utbildningen borgar för att kunna bedriva UVK-kurser med hög kvalitet. För att detta också ska kunna ske på lång sikt menar bedömargruppen att lärosätet måste fortsätta med sina satsningar på ökad vetenskaplig kompetens inom lärargruppen för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). I intervjuerna framkommer däremot viss kritik mot UVK-kurserna. Bedömargruppen menar att strukturen kan förbättras för upplägget och att det går att minska spretigheten i innehållet.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Självvärderingen visar att det finns en vetenskaplig och professionsinriktad miljö och att verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Bedömargruppen menar att det finns vetenskapliga miljöer på lärosätet som har relevans för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Det framkommer i intervjuerna att lärarna använder sig av vetenskapliga artiklar som kurslitteratur och att de kopplar lärarnas egna forskningsresultat till UVK-kursernas innehåll. I intervjuerna framkommer att en del av den forskning som behandlas riktar sig till andra åldersgrupper, exempelvis blivande gymnasielärare som får ta del av forskning gällande förskolan. Att det finns ett nära samband på lärosätet mellan forskning och utbildning framkommer tydligt i självvärderingen, genom olika typer av forskningssamverkan och praktisknära skolforskningsinslag. I intervjuerna framkommer det också att lärosätet arbetar aktivt för att stärka den vetenskapliga miljön, bland annat genom programdialoger som behandlar forskningsanknytning i utbildningen. I lärartabellen och i intervjuerna framgår att flera av lärarna inom UVK-undervisningen har en lärarexamen, vilket de till exempel kan använda sig av vid VFU-uppföljningar där de kan diskutera läraryrket som ett professionsyrke. I självvärderingen framkommer det även att utbildningsmiljön har utvecklats de senaste åren genom pedagogiska och ämnesdidaktiska forskningssatsningar samt professionsinriktade skolutvecklingsprojekt, till exempel ett projekt om digitaliseringsprocesser i kommunens grund- och gymnasieskolor samt ett projekt om museet som didaktiskt rum. Att lärosätet också har infört ett meriteringssystem där skickliga lärare kan utnämnas till meriterade och excellenta lärare kan även gynna utbildningsmiljön i stort. Ovanstående satsningar som gynnar utbildningsmiljön är också något som bedömargruppen ser positivt på.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

I självvärderingen finns det en beskrivning av en tydlig progressionstanke – dels mellan UVK-kurser, dels mellan UVK-kurser och VFU-kurser. Självvärderingen ger också tydliga och konkreta exempel på lärandemål och examinerande uppgifter i alla UVK-kurserna. I UVK1 får studenterna grundläggande kunskaper om vetenskapsteori och forskningsmetoder, som sedan fördjupas i UVK2

och UVK3. Det finns också uppgifter och seminariediskussioner i de olika UVK-kurserna som behandlar relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. En uppgift handlar till exempel om att studenten ska öva på att genomföra utbildningsvetenskaplig forskning genom att genomföra kvalitativa intervjuer som sedan transkriberas, analyseras och resultatredovisas. Bedömaregruppen menar att lärosätet fäster större vikt vid den kvalitativa metoden, medan den kvantitativa metoden inte belyses på samma sätt. I intervjuerna förstärks intrycket av att de kvalitativa metoderna dominerar, även om det finns inslag av kvantitativ metod under UVK2. I intervjuerna framkom att de kvantitativa delarna i kursen om specialpedagogik hade lagts in alltför ogenomtänkt. Ett utvecklingsområde för lärosätet är att se över sina forskningsmetoder, framför allt inslaget av kvantitativ metod i UVK, så att det blir en balans mellan kvalitativ och kvantitativ metod i utbildningen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

I självvärderingen framgår att utbildningens VFU-kurser är upplagda utifrån en progressionstanke för både innehåll och krav. I självvärderingen beskrivs den här progressionen, där VFU1 ligger på en grundläggande nivå och VFU2 ligger på en utvecklad nivå, för att sedan avslutas med VFU3 som ligger på en fördjupad nivå. I VFU1 ska studenterna bland annat beskriva och reflektera över sina erfarenheter från sin verksamhetsförlagda utbildning. Reflektionen ska också kopplas till teorier och tidigare forskning för att de sedan avslutningsvis ska kunna reflektera över hur erfarenheterna kan påverka yrkesverksamheten. De övriga VFU-kurserna innehåller liknande uppgifter, men där VFU3 till exempel ställer krav på fördjupad förmåga att utvärdera den egna insatsen och ge fördjupande perspektiv på de erfarenheter som studenterna fått under den verksamhetsförlagda delen av utbildningen. Utöver beskrivningen av VFU-kurserna ger också lärosätet ett exempel från den sista UVK-kursen där studenterna ska genomföra ett utvecklingsprojekt på organisationsnivå. Uppgiften syftar till en förberedelse för ett yrkesliv där de ska reflektera över egna och andras erfarenheter och över relevant forskning, för att utveckla sin undervisning i ett samhälle som förändras.

Bedömaregruppen ser positivt på det upplägget och anser att det är ett bra exempel på hur studenterna kan tränas att reflektera över egna och andras erfarenheter. I intervjuerna framkommer det också att lärosätet har goda förutsättningar för samverkan mellan olika ämnen och ämnesdidaktik genom sina programråd där de kan fördela uppgifter som ska utföras av studenter i allmändidaktiken under UVK och i ämnesdidaktiken inom respektive ämne.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen beskriver lärosätet hur studenternas didaktiska- och ämnesdidaktiska kunskaper och förmågor utvecklas under VFU- och UVK-kurserna. I kursen *Lärande i teori och praktik* ges en introduktion till didaktik, där allmändidaktiska frågor tas upp. Studenterna får föreläsningar om didaktik, som följs upp med didaktiska övningar. Studenterna examineras här dels i ett seminarium,

dels genom en individuell tentamen där de ska visa kunskaper om didaktik och en förmåga att beakta ett didaktiskt förhållningssätt. Beskrivningen här är däremot av generell karaktär, vilket gör det lite svårt att se om studenten kan visa den förmåga att tillämpa den didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som examensmålet efterfrågar. Bedömargruppen ser positivt på lärosätets arbete inom området digitala verktyg som genomförs i VFU-kurserna. Studenten ska här reflektera över användningen av digitala verktyg med utgångspunkt i teori och gjorda erfarenheter. I de följande VFU-kurserna ska kunskaperna sedan appliceras i den egna ämnesundervisningen. Som en förberedelse för detta tränas studenterna i digitala verktyg och i undervisningsplaneringen, där digitala resurser ska ingå. Lärosätet beskriver på ett förtjänstfullt sätt hur studentens förmåga att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik med metodik säkerställs med hjälp av VFU-kurserna. I intervjuerna framkommer det däremot att didaktiken har ett tydligt teoretiskt och allmäntdidaktiskt fokus. Bedömargruppen efterfrågar en tydligare koppling mellan didaktiken och ämnesdidaktiken där metodik är ett betydande inslag.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet beskriver i sin självvärdering hur studenterna under VFU-kurserna får tillfälle att planera, genomföra, utvärdera och utveckla den pedagogiska verksamheten i övrigt, för att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling. Under den första VFU-kursen får studenterna planera och genomföra viss övningsundervisning, medan de under den andra VFU-kursen även förväntas utveckla den undervisning som de ansvarar för, bland annat med hjälp av ämnesdidaktiska forskningsresultat. Bedömargruppen ser positivt på detta upplägg. I den avslutande VFU-kursen ställs sedan större krav på studentens självständighet att utveckla, planera och genomföra undervisning. Genom denna progression i VFU kurserna bidrar utbildningen även till att stimulera varje elevs lärande och utveckling. För dessa VFU-kurser redovisar lärosätet de lärandemål för de förmågor som eftersträvas för att kunna genomföra en undervisningsplanering. Beskrivningen är här av mer generell karaktär, där framför allt viktiga innehållsaspekter belyses tydligt utan att det förs en diskussion om hur innehållskunskaperna ska utveckla de förmågor som eftersträvas under ovanstående mål. I intervjuerna framkommer det också att studenterna kan förberedas bättre inför VFU-perioderna. Däremot är VFU-handledarna ett gott stöd som ger studenterna förmågan att planera och genomföra undervisningen. Bedömargruppen rekommenderar därför att lärosätet ser över VFU- och UVK-kurserna, så att studenterna känner sig bättre förberedda inför sina VFU-perioder.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

I självvärderingen framgår att UVK-kurserna innehåller ett fylligt innehåll som behandlar etiska aspekter, mänskliga rättigheter och hållbar utveckling. Studenten ska bland annat i kursen *Skolans uppdrag, villkor och värdegrund*, 7,5 hp, kunna redogöra för innehållet i FN:s barnkonvention och

deklarationen om de mänskliga rättigheterna samt beskriva och problematisera deras betydelse i skolan; beskriva framväxten av och innehållet i skolans värdegrund och ge politiska, sociala och kulturella perspektiv på den utvecklingen. Lärosätet beskriver tydligt, framför allt under UVK 1, vilka lärandemål som studenterna ska uppnå och hur de examineras med utgångspunkt ifrån dessa mål. Utöver detta behandlas målet även under VFU-kurserna, där exempel också ges på lärandemål. Studenten ska bland annat under VFU1 kunna beskriva grunderna för skolans värdegrunds- och demokratifostrande arbete samt exemplifiera och reflektera över de erfarenheter av detta arbete som studenterna fått under den verksamhetsförlagda utbildningen. Studenterna ska också kunna reflektera över lärarnas yrkesetiska principer, till exempel lärarens tystnads- och anmälningsplikt i relation till offentlighetsprincipen med utgångspunkt i dels lagstiftning, dels i praktiska erfarenheter. Lärosätet skulle däremot med fördel här kunna tydliggöra ytterligare hur dessa lärandemål examineras under VFU-kurserna.

Bedömggruppen menar att studenterna har stora möjligheter att visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, och hållbar utveckling.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen framgår att jämställdhetsperspektivet framkommer tydligt i UVK-kursernas- och VFU-kursernas innehåll. I VFU-kurserna finns det flera tillämpningsövningar där studenterna ska pröva att på olika sätt applicera ett jämställdhetsperspektiv under sin verksamhetsförlagda utbildning (VFU). I UVK-kurserna ingår jämställdhetsperspektivet som ett kunskapsinnehåll, där studenterna bland annat i avsnittet om utbildningshistoria får kunskaper om det intersektionella perspektivet, där jämlikhet, jämställdhet och etnicitet ingår som ett ämnesinnehåll. I intervjun med lärarna beskriver de också att detta innehåll kommer in som ett specifikt moment i UVK2, som behandlar normer och normskapande. I intervjuerna framkommer det också att det sker ett jämställdhetsarbete på en mer strukturell nivå. På en övergripande nivå så genomförs en översyn av alla kursplaner och utbildningsplaner utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Lärosätet har sedan tidigare också genomfört en fortbildning om jämställdhet för alla lärare. I självvärderingen beskriver också lärosätet bland annat hur de kontinuerligt följer upp frågor om lika villkor och att de i samband med metoo-uppropet ordnade en temadag för studenterna om jämställdhet. I intervjuerna med studenterna framkommer det också att de känner sig förberedda att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. De menar att detta beror på att värdegrundsfrågorna har belysts tydligt i utbildningen inom UVK. Bedömggruppens menar att ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande samt säkerställs genom examination.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Självvärderingen visar att utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs upp systematiskt. Resultaten av uppföljningen omsätts också vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling, och återkoppling sker till relevanta intressenter. En stor del av arbetet med kvalitetsutveckling sker i programsamrådet, där representanter för ämnen och representanter för andra centrala funktioner i programmet träffas en till två gånger per termin.

Bedömggruppen ser positivt på att lärosätet har utarbetat en matris där alla kurser finns med och där kursmålen är kopplade till examensmålen. Program- eller kursansvarig kan på detta sätt gå till specifika kursplaner för att se hur olika examensmål täcks in. Detta är ett gott exempel på hur kursmål kan kopplas ihop med examensmål.

Lärosätet har också infört en programdialog för ämneslärarprogrammet som äger rum en gång per termin. Programdialogen är ett nytt inslag som har införts av ledningen för att kunna följa upp programmet på ett bättre sätt. Det är ändamålsenligt att lärosätet också använder sig av kursutvärderingar, som återkopplas till studenter som genomfört kursen och de studenter som framgent ska genomgå kursen. Dessa utvärderingar återkopplas också till lärare, handledare och VFU-samordnare. På lärosätet genomförs även programutvärderingar varje år, som till skillnad från de andra utvärderingarna fokuserar på studenternas lärande i ett längre tidsperspektiv. Lärosätet har enligt självvärderingen identifierat ett utvecklingsområde, som handlar om att studentrepresentationen måste förbättras i de tillgängliga organ som lärosätet har. Detta är också ett utvecklingsområde som vi i bedömggruppen tycker är ett viktigt mål. I intervjun med lärosätets ledning framkommer det att de tillsammans med studentkåren går ut och annonserar efter studenter till de råd där representation för tillfället saknas.

Lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid.

Inom ämneslärarprogrammets ram genomför lärosätet en fortbildning för att stötta studenternas skrivande, men även för att kunna se vilken utbildning och vilket stöd som behövs för att öka studentgenomströmningen. Lärosätet har också gjort insatser för att bredda rekryteringen till lärarutbildningen genom att öka studentstödet för att rekrytera fler studenter från studieovana miljöer samt att studievägledningen bistår med stöd för studenter med funktionsnedsättning. Bedömggruppen ser positivt på dessa åtgärder samt att lärosätet även har gjort en mindre avhopsanalys, vilket lett till en satsning om ett skrivlyft för att öka studentgenomströmningen.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studenten får enligt självvärderingen möjlighet att till övervägande del ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Studenterna tar plats i beredande och beslutande organ som programråd och ämneskollegium. Studentkåren har i samarbete med programrådet, följt upp vilka råd och ämneskollegier som saknar studentrepresentanter och kontaktat studenter för att fylla de vakanta platserna. Lärosätet använder sig av kursutvärderingar, anonyma tentamina och alumnutvärderingar. Lärosätet har också studentmentorerna som hjälper studenterna med it-frågor, studentportalen och läroplattformen. I självvärderingen framkommer det tydligt vilket

stöd som studenterna har tillgång till under sin utbildning. I intervjun med ledningen så beskrivs två åtgärder som genomförts efter studentkritik – dels har lärosätet bemannat om den första UVK-kursen, dels har de fastställt en regel om minst 30 timmars undervisning på en 7,5 hp kurs.

Enligt bedömargruppen bör lärosätet ha en fortlöpande kontroll över studentperspektivet, så att studenterna känner att deras synpunkter tas tillvara och att studentrepresentanterna blir synliggjorda.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Självvärderingen visar att utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Samverkan sker med det omgivande samhället genom uppdragsutbildningar, nätverket RUN (regionalt forum för kommuner och universitet) och VFU-organisationen. En uppdragsutbildning som lärosätet står bakom är en utbildning som riktar sig till lärare som vill öka sin kompetens i att vidareutveckla mottagandet av och utbildningen för nyanlända elever. Samverkan gäller både undervisning och forskning, vilket lett till bland annat tjänster som kommundoktorander- och utvecklingspedagoger samt forskningsprojekt om elevinflytande. Lärosätet har också en samverkan med skolor utanför landet. Den samverkan borde också bidra till studenternas förberedelser inför arbetslivet både nationellt och internationellt. Lärosätet har också inom ramen för regional samverkan arbetat för kompetensförsörjning till skolorna i regionen. Lärosätet verkar ha en förståelse för den svårighet som kommuner i glesbygd står inför när det gäller att locka till sig nya lärare. Det är också ett initiativ som bedömargruppen är positivt inställda till.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Förutsättningarna för att bedriva utbildning inom den utbildningsvetenskapliga kärnan är goda eftersom lärosätet har en sammansvetsad lärargrupp med ett tydligt progressionstänk om UVK. Det finns en tydlig vetenskaplig och professionsinriktad miljö vid lärosätet, med ett nära samband mellan forskning och utbildning. Bedömargruppen menar ändå att på längre sikt så måste den vetenskapliga kompetensen bland lärarna som undervisar inom den utbildningsvetenskapliga kärnan öka.

När det gäller lärosätets utformning, genomförande och resultat så får studenterna en grundläggande utbildning om vetenskapsteori och forskningsmetoder i UVK1, som sedan fördjupas under UVK2 och UVK3. Det finns också uppgifter och seminariediskussioner under utbildningen, där relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen behandlas. Vid lärosätet är också utbildningens VFU-kurser upplagda utifrån en

progressionstanke både för innehåll och krav. Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls därmed. Bedömggruppen rekommenderar ändå lärosätet att se över balansen mellan kvalitativ och kvantitativ metod, eftersom den förra verkar dominera i utbildningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls bland annat då studenterna i VFU1 ska beskriva och reflektera över sina erfarenheter från sin verksamhetsförlagda utbildning. Vidare ges i samband med beskrivningen av VFU-kurserna också exempel från den sista UVK-kursen där studenterna ska genomföra ett utvecklingsprojekt på organisationsnivå.

Det är också tydligt att det finns uppgifter och övningar under VFU- och UVK-kurserna där studenterna får öva sina didaktiska och ämnesdidaktiska kunskaper och förmågor. Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls därmed, men det är viktigt att lärosätet ser över sitt didaktiska och ämnesdidaktiska innehåll, så att även metodiska och ämnesmetodiska inslag finns med i utbildningen.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls, bland annat då studenterna under den första VFU-kursen får planera och genomföra viss övningsundervisning, medan de under den andra VFU-kursen även förväntas utveckla den undervisning som de ansvarar för, bland annat med hjälp av ämnesdidaktiska forskningsresultat. Lärosätet visar på en tydlig progression i arbetet med detta. Dock kan studenterna förberedas bättre för VFU perioder.

Bedömggruppen menar att studenterna får stora möjligheter under utbildningen att kunna visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt hållbar utveckling. Målet för bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling är därmed uppfyllt.

I VFU-kurserna finns det tillämpningsövningar där studenten ska applicera ett jämställdhetsperspektiv och i UVK-kurserna belyses jämställdhetsperspektivet som ett ämnesinnehåll.

Vid lärosätet så följs utbildningens innehåll, utformning och genomförande till övervägande del upp och resultaten av uppföljningarna omsätts också vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling. Återkoppling sker till relevanta intressenter. Lärosätet har gjort en avhoppsanalys samt har visat exempel på stöd studenterna har tillgång till under sin utbildning. Det finns exempelvis ett särskilt stöd till studenter med funktionshinder.

Bedömggruppen menar också att utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Samverkan sker exempelvis med det omgivande samhället genom uppdragsutbildningar, nätverket RUN (regionalt forum för kommuner och universitet) och VFU-organisationen.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Lärosätet beskriver i sin självvärdering utförligt personalens kompetens, vilket visar att pedagogisk samt vetenskaplig och professionsinriktad kompetens bär upp kurserna. Ett tydligt exempel på yrkeskompetens är att flera av lärarna har ämneslärarexamina samtidigt som en verksam samhällskunskapslärare finns med och undervisar i flera ämnesdidaktiska moment. Den kompetensen tillsammans med flera andra vetenskapligt skolade lärare ger en god grund för studenternas utbildning. I intervjun med lärarna framkommer det också att samhällskunskap är ett eget starkt ämne med tydlig prägel som lärarutbildningsämne.

Organisatoriskt saknas en nationalekonom bland lärarna. Volymmässigt är det också en relativt liten lärargrupp som bygger upp samhällskunskapsämnet. Detta kan leda till kompetensförsörjningsproblem på längre sikt ifall någon av lärarna blir sjuk eller pensioneras inom kort. Det finns sammantaget lite frågetecken kring den vetenskapliga sidan vad gäller nationalekonomi samt volymmässigt på längre sikt på grund av den lilla men sammansvetsade lärargruppen. Lärosätet uppvisar dock en medvetenhet om detta genom en långsiktig kompetensförsörjningsplan där de har för avsikt att anställa disputerade inom både samhällsekonomi och ämnesdidaktik. Detta är också en plan som enligt bedömargruppen bör genomföras för att lärosätet ska kunna säkra en hög kvalitet på sin utbildning även på lång sikt.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Utbildningsmiljön vid lärosätet är till största delen god när det gäller innehåll och progression. I självvärderingen och intervjuerna med lärarna framkommer det även hur den samhällskunskapsdidaktiska forskningen integreras med de övriga ämneskurserna både som specifika kurser och som inslag i andra kurser. Det finns däremot frågetecken om lärarnas vetenskapliga kompetens i ämnena nationalekonomi och kulturgeografi, där det inte är disputerade inom dessa områden som har hand om undervisningen. Lärosätet har för avsikt att försöka anställa en disputerad nationalekonom.

Utbildningsmiljön utmärker sig vidare där samhällskunskapen på lärosätet är ett sammanhållet ämne, vilket har en institutionell närhet till pedagogik och dess pedagogiska och didaktiska kompetens. Denna närhet är en styrka när det gäller möjligheterna till att skapa en professionsinriktad utbildning, vilket också bekräftades i intervjuerna med lärarna. Inom samhällskunskap finns också ett samarbete med gymnasieskolor i regionen som kan användas för fältstudier och för empiriinsamling i samband med studenternas självständiga arbeten.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Samhällskunskapsämnet vid lärosätet visar både en bredd och en successiv fördjupning i kurserna. En styrka är att kurserna genomgående har en tvärvetenskaplig karaktär, vilket bland annat kan förklaras med att samhällskunskap har etablerats som eget ämne vid lärosätet. Lärosätet visar i självvärderingen att de jobbar med att knyta de olika ämnesområdena till en helhet, men även att de försöker ge grundkunskaper och fördjupningar med tydlig koppling till de akademiska disciplinerna. I självvärderingen går det däremot inte att se vilken vetenskaplig kompetens som lärarna i nationalekonomi och kulturgeografi har. Lärosätet verkar också ha lagt ned ett gott arbete på att variera examinationsformerna inom och mellan olika kurser. I självvärderingen beskriver de hur de försöker anpassa examinationsformerna till lärandemålen i de olika kurserna, och att det övergripande syftet är att säkerställa att studenterna får grundläggande kunskaper för sin yrkesutövning. Inga självständiga arbeten har ingått i underlaget och påverkar därför inte bedömningen.

Lärosätet har gjort särskilda satsningar på lärarutbildningen, där de anställt lektorer med 50 procent forskning i sin tjänst. I intervjun framkommer det även att lärarna kopplar sin egen forskning till de kurser som de undervisar i. I intervjuerna framkom att studenterna varit kritiska mot själva ämnesinnehållet, till exempel att delar inom statsvetenskapen inte behandlas i utbildningen. Detta är en kritik som bedömargruppen anser att lärosätet bör uppmärksamma och arbeta vidare med.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

På lärosätet introduceras vetenskapsteorin redan i det första momentet på utbildningen och det finns också en plan på hur dessa kunskaper ska fördjupas successivt. Forskningsmetoderna kommer i de senare delarna av ämneskurserna och där finns inslag av både praktiska och mer filosofiska avsnitt som förbereder studenterna för deras självständiga arbeten. Inga självständiga arbeten har ingått i underlaget och påverkar därför inte bedömningen.

Lärosätet hade med fördel i självvärderingen kunnat tydliggöra mer konkret hur de jobbar med de kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoderna i samhällskunskapen. I intervjun framkom ändå att kvalitativa metoder behandlas under den första delen av den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), medan kvantitativa metoder tas under senare delen av UVK.

Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen beskrivs tydligt i de verksamhetsförlagda kursernas upplägg (VFU). Studenterna får kunskap om beprövad erfarenhet dels genom reflektion över det didaktiska upplägget, dels genom

att de genomför analyser av sin VFU. Lärosätet använder sig av adjungerade adjunkter för att den beprövade erfarenheten ska komma in som ett naturligt inslag i utbildningen. I intervjuerna med lärarna framkommer det att de adjungerade adjunkterna bland annat jobbar med aktuella samhällsfrågor och tvärvetenskapliga ämnesområden.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet har lagt tonvikt vid att forskning och ämnesteorier ska relateras till ämnesdidaktiken. Studenterna får under utbildningen kunskaper om att kritiskt tillvarata, systematisera och reflektera utifrån studier av forskningspublikationer, vilket sedan fördjupas under arbetet med de självständiga arbetena. Enligt självvärderingen tränas studenterna också fortlöpande under utbildningen i att reflektera över forskningsresultat som finns presenterat i artiklar och avhandlingar. I de flesta av de moment som ingår i samhällskunskapsämnet ska också det ämnesteoretiska innehållet problematiseras, bearbetas och prövas i förhållande till ämnesdidaktiska redskap och arbetssätt, för att förmedla innehållet till elever i kommande yrkesutövning.

En styrka är att självständiga arbeten ska vara samhällskunskapsdidaktiska, vilket även bidrar till utvecklingen av yrkesverksamheten. Inga självständiga arbeten har ingått i underlaget och påverkar därför inte bedömningen. Studenterna får också möjlighet att reflektera över egna och andras erfarenheter i samhällskunskap, framför allt genom de adjungerade lärarnas beprövade erfarenhet som diskuteras i de olika kurserna i samhällskunskap.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätets samhällskunskapsutbildning innehåller både ämnesteoretiska moment med didaktiska inslag samt två moment som vardera består av 7,5 högskolepoäng som är specifikt ämnesdidaktiska. De ämnesdidaktiska momenten har benämningen "vad innebär skolämnet samhällskunskap" och "planera, genomföra och bedöma". Det första momentet handlar om samhällskunskapsämnet identitet, medan det andra momentet handlar om själva undervisningsprocessen i ämnet samhällskunskap. Momenten innehåller ämnesdidaktisk litteratur och studenterna får även under det andra momentet öva sig i att planera, genomföra och bedöma samhällskunskapsundervisning inom ramen för den teoretiska undervisningen på campus. De självständiga arbetena har också en ämnesdidaktisk prägel.

Den ämnesdidaktiska undervisningen vid lärosätet bedöms vara tillgodosedd, där det finns en tydlig progressionstanke genomgående inom och mellan de olika momenten. Under intervjuerna framkommer däremot en del kritik mot ämnesdidaktiken som anses vara väldigt teoretiskt inriktad, med mindre av mer ämnesmetodiska inslag. Det framförs att studenterna får för lite metodisk kunskap om hur man planerar och genomför undervisning inom ramen för ämnesstudierna i

samhällskunskap. Bedömgruppen anser att den kritiken är något som lärosätet bör ta till sig och se över, så att de ämnesmetodiska inslagen ökar inom ämnesdidaktiken. Sammantaget bedöms ändå måluppfyllelsen som tillfredsställande.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet hänvisar till största delen här till den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) som bedöms ha en tydlig progression i sitt kursupplägg. I upplägget finns det både ämnesteoretiska och ämnesdidaktiska inslag som studenterna måste ta hänsyn till när de ska visa sin förmåga att planera, genomföra, utvärdera och utveckla sin undervisning. Lärosätet beskriver däremot inte närmare hur varje elevs lärande och utveckling ska stimuleras.

Det framkom samtidigt att i en av VFU-kurserna uppmanas studenterna att undersöka hur lärare arbetar med dokumentation av de lärarakiviteter som genomförts och de individuella utvecklingsplaner som upprättas för varje elevs lärande och utveckling. Flera av lärosätets lärare undervisar både inom UVK och i ämnet samhällskunskap, vilket är enligt bedömgruppen är en fördel när det gäller progression och koppling mellan UVK och ämneskurser. I intervjun framkommer det att flera av lärarna kan relatera det allmändidaktiska innehållet till det ämnesdidaktiska innehållet.

I intervjun bekräftas vidare att utbildningen känns sammanhållen, men också att studenterna fått den mesta kunskapen om att planera, genomföra och utvärdera sin undervisning av VFU-handledarna på skolorna. Studenterna vill ha ett större inslag av detta även när de läser ämnesteorin. Sammantaget bedöms ändå måluppfyllelsen som tillfredsställande.

Måluppfyllelse av exmensmål I kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Lärosätet redogör för ett antal moment där relevanta samhällsliga aspekter på mänskliga rättigheter och hållbar utveckling är viktiga innehållsmässiga inslag i samhällskunskapsutbildningen. I självvärderingen beskrivs hur de etiska aspekterna av att bland annat arbeta med hållbar utveckling och mänskliga rättigheter i utbildningen beaktas både i VFU kurser samt i kurser och moment som behandlar ämnets teoretiska kärna. Lärosätet beskriver däremot inte på vilket sätt dessa etiska aspekter kommer in konkret i VFU kurserna. Det vetenskapliga förhållningssättet genomsyrar genomgående samhällskunskapsutbildningen under 1–120 högskolepoäng.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

För samhällskunskapsämnet är det främst som ett undervisningsinnehåll som lärosätet tar upp en rad inslag som bygger på bland annat jämställdhetsperspektiv och social skiktning. Lärosätet betonar i sin självvärdering att frågor om social skiktning är centrala i ämnet samhällskunskap och det undervisningsinnehåll som förekommer i både de moment som har ett ämnesteoretiskt fokus och i de specifikt ämnesdidaktiska momenten. Lärosätet tar ingående upp ett antal moment där jämställdhetsaspekten tydligt belyses i innehållet. På detta sätt kan lärosätet visa att studenterna kan få kunskaper i denna fråga.

I intervjun med lärosätets ledning framkommer det att frågorna om jämställdhet och jämlikhet ska behandlas i varje ämnes kursplaner. För något år sedan hade lärosätet också en fortbildning för lärare om dessa frågor och de har även haft en temadag för studenterna om jämställdhet i samband med metoo-upproppet. Lärosätet menar också att de regelbundet sker en översyn av alla kursplaner och utbildningsplaner ur ett jämställdhetsperspektiv. I intervjun framkommer det också att när examen utfärdas, så upplever studenterna att de fått förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. De känner sig både förberedda att undervisa om dessa frågor samtidigt som de ser det som en självklar del i värdegrundsarbetet som de bearbetar kontinuerligt i utbildningen.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs inte systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts inte vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker inte till relevanta intressenter.*

När det gäller samhällskunskapsämnet specifikt så samlas de undervisande lärarna i regelbundet återkommande planeringskonferenser 1–2 gånger per år. Vid dessa planeringskonferenser som vid varje tillfälle håller på ett antal dagar diskuteras kursernas innehåll och upplägg. Det gör lärosätet för att vid behov revidera kursplaner, litteraturlistor och genomförande. Lärosätet beskriver däremot inte närmare hur resultatet av dessa planeringskonferenser återkopplas till studenterna. I intervjuerna framkommer det att detta är ett område som lärosätet kan förbättra. Det framgår att studenterna har dålig insyn i vilka forum de har studentrepresentanter, och att det inte sker några förändringar trots att utvärderingarnas resultat visar att kurserna kan förbättras. Lärarna menar att det finns möjligheter för lärosätet att förbättra möjligheterna att formalisera studentinflytandet.

Bedömargruppen menar att detta är en fråga som lärosätet bör se över, så att studenternas möjligheter att påverka sin utbildning förbättras. Sammantaget är vår bedömning att lärosätet bör se över hur utbildningen följs upp, särskilt när det gäller studenternas synpunkter.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Inom ämneslärarprogrammets ram har lärosätet genomfört en fortbildning som har namnet "Skrivlyftet". Representanter från varje ämne i ämneslärarutbildningen har deltagit i fortbildningen som syftar till att stötta studenternas skrivande, men även för att kunna se vilken utbildning och stöd som behövs för att öka studentgenomströmningen. I självvärderingen beskriver lärosätet detta som ett utvecklingsprojekt, där de har utarbetat en progressionsmodell för akademiskt skrivande och yrkesskrivande i ämneslärarprogrammet. Lärosätet har genomfört fortbildningen, eftersom

utvärderingar och uppföljningar har visat att studenterna behöver få hjälp med att utveckla sitt skrivande för att kunna genomföra sin utbildning inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studentinflytandet under pågående kurs bygger enligt lärosätet på tillgänglighet och flexibilitet där så är möjligt. Det innebär att kurslärare ska vara tillgängliga via lärarplattformen, och flexibiliteten handlar framför allt om att kunna anpassa undervisningsformerna. I den delen besvarar till exempel inte lärosätet hur de agerar när det gäller studentrepresentation i beslutande och beredande organ. I intervjun framkommer det att studenterna har bristande insyn i vilka forum de kan vara med och påverka utbildningens innehåll och genomförande. De vet inte heller vad lärosätet gör för att väcka studenternas intresse att engagera sig i olika beslutande och beredande organ. Men lärosätets ledning menar att det finns en aktiv studentrepresentation, och att de tillsammans med studentkåren går ut och annonserar tillsammans när det saknas studenter vid olika organ. Ledningen vid lärosätet menar också att de har utvecklat utbildningen utifrån studenternas synpunkter, där de bland annat har satt som regel att en kurs om 7,5 högskolepoäng ska ha minst 30 timmars undervisning.

Med utgångspunkt i de här skilda synpunkterna menar bedömargruppen att studenterna bör få en tydligare information om vilka beslutande och beredande organ som de både kan ingå i och ingår i. Återkopplingen till studenterna om kursutveckling och kursförändringar bör enligt bedömargruppen formaliseras bättre i ämnet samhällskunskap.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Intervjuerna med lärosätets ledning visar att det finns en väl utbyggd verksamhet med verksamhetsförlagd utbildning (VFU) i samarbete med regionens skolhuvudmän. Lärosätet har också etablerat övningsskolor, där en del av studenterna redan i dag är verksamma. Lärosätet arbetar med VFU-frågan generellt, där de har som mål att varje student ska få halva sin VFU på en skola och den andra halvan på en annan skola.

Enligt lärosätet är digitaliseringen något som yrket kräver och som de satsar på, vilket också bekräftas i intervjuerna där det framkom att studenterna får utbildning i tekniska hjälpmedel. Lärosätet har också satsat på att ta in gymnasielärare under utbildningens gång, för att genomföra olika sorters övningar med studenterna som de kommer att ha nytta av som blivande lärare. Vid intervjuerna framkom också att studenterna diskuterar frågor om framtida förändringar av lärarrollen som ett ämnesinnehåll i ämnet samhällskunskap.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: Tillfredsställande

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Förutsättningarna för lärosätet att bedriva samhällskunskapslärarytbildning är goda, eftersom personalen som bär upp kurserna har både pedagogisk samt vetenskaplig och yrkesinriktad kompetens. I utbildningsmiljön utmärker sig samhällskunskapen som ett sammanhållet ämne, vilket har en institutionell närhet till pedagogik och till dess pedagogiska och didaktiska kompetens. Det finns samtidigt vissa utmaningar för lärosätet när det gäller den vetenskapliga kompetensen bland personalen i ämnena nationalekonomi och kulturgeograf. Även storleken på lärargruppen är en utmaning på längre sikt, eftersom de undervisande lärarna är relativt få.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Några av styrkorna hos lärosätet är att kurserna genomgående har en tvärvetenskaplig karaktär och att de självständiga arbetena är samhällskunskapsdidaktiskt inriktade.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. På lärosätet introduceras vetenskapsteorin redan i det första momentet, och det finns också en plan på hur dessa kunskaper sedan ska fördjupas successivt under utbildningens gång. Forskningsmetoderna kommer sedan in de senare delarna av ämneskurserna. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen beskrivs också tydligt i de verksamhetsförlagda kursernas upplägg.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. En styrka är att självständiga arbeten ska vara samhällskunskapsdidaktiska, vilket även bidrar till utvecklingen av yrkesverksamheten.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Den ämnesdidaktiska undervisningen vid lärosätet är väl tillgodosedd, där det finns en tydlig progressionstanke genomgående inom och mellan de olika momenten under utbildningen. Bedömargruppen rekommenderar ändå lärosätet att se över den ämnesdidaktiska undervisningen, så att också ämnesmetodiska inslag får plats inom det ämnesdidaktiska fältet.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Ett belysande exempel på det är att under den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) uppmanas studenterna att undersöka hur lärare arbetar med de individuella utvecklingsplaner som upprättas för varje elevs lärande och utveckling.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Innehållsmässigt belyser lärosätet relevanta samhälleliga aspekter på mänskliga rättigheter och hållbar utveckling i ämnet samhällskunskap, vilket bedömargruppen ser positivt på.

För samhällskunskapsämnet är det främst som ett undervisningsinnehåll som lärosätet tar upp en rad inslag som bygger på bland annat jämställdhetsperspektiv och social skiktning. I intervjuerna

framkommer det att frågorna om jämställdhet och jämlikhet behandlas i varje ämnes kursplaner. Studenterna har en temadag om jämställdhet.

När det gäller uppföljningen av utbildningen bör lärosätet se över studenternas möjligheter att ytterligare påverka sin utbildning genom att ta hänsyn till studenternas förslag på kursförbättringar.

Vad gäller studentperspektivet bör lärosätet också se över sina informationskanaler, så att studenterna får en tydligare information om vilka beslutande och beredande organ som de kan delta i.

När det gäller arbetsliv och samverkan är utbildningen ur ett ämnesperspektiv utformad och genomförd på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Lärosäte: Mittuniversitetet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande

Förutsättningarna för att bedriva utbildning inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) är goda eftersom lärosätet har en sammansvetsad lärargrupp med ett tydligt progressionstänk om UVK.

Bedömggruppen menar ändå att på längre sikt så måste den vetenskapliga kompetensen bland lärarna som undervisar inom den utbildningsvetenskapliga kärnan öka. Personalen är tillfredsställande både i ämne och ämnesdidaktik genom att ämnesgrupperna har en stark vetenskaplig och en god professionsorienterad kompetens, som också genomsyrar utbildningens utformning. För inriktningen svenska anser bedömggruppen att det ser bra ut även på lång sikt med flera medvetna satsningar. Bilden stärks av det faktum att lärosätet också utreder möjligheten att starta forskarutbildning i samverkan mellan deldisciplinerna svenska språket och litteraturvetenskap

Bedömggruppens samlade mening är att det finns en stark vetenskaplig och god professionsinriktad miljö för utbildningen vid lärosätet med ett nära samband mellan forskning och utbildning. Mycket av den forskning som bedrivs är central för ämneslärarutbildningen i svenska med fokus på literacyfrågor, andraspråkselevs skrivande, poesididaktik, receptionsforskning med mera. Lärosätet har en tydlig plan för hur man vill bygga den aktuella utbildningen även på lång sikt, och den ämnesdidaktiska strimma som ska biträda ämnesteoritiska kunskaper känns gedigen och väl genomtänkt.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Det finns en tydlig bredd och visst djup i både svenska språket och litteraturvetenskap. Dessutom har man varierande examinationsformer genom salstentamina, inlämningsuppgifter, examinerande seminarium och inslag av både summativ och formativ bedömning. Bedömggruppen menar att lärosätet tycks ha en väl utarbetad plan för bredd och fördjupning, men anser också att ämnena måste fortsätta se över balansen mellan dem i relation till hur den vetenskapliga skolningen går till.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Studenterna får en grundläggande utbildning om vetenskapsteori och forskningsmetoder i UVK1, som sedan fördjupas under UVK2 och UVK3. Bedömggruppen rekommenderar ändå lärosätet att se över balansen mellan kvalitativ och kvantitativ metod, eftersom den förra verkar dominera i utbildningen. Gruppen ser också en viss risk för att studenterna skolas in mer i den ena vetenskapliga disciplinen än den andra på vägen fram till det självständiga arbetet. Lärosätet behöver fundera på detta så att studenterna är förberedda för skrivandet, oavsett vilken ämnesinriktning de väljer under sin sluttermin.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Det finns uppgifter och seminariediskussioner under utbildningen, där relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen behandlas. Vid lärosätet är också utbildningens VFU-kurser upplagda utifrån en progressionstanke både för innehåll och krav. Studenterna har successivt allt djupare samtal om egen och andras forskning samt gör kritiska reflektioner av artiklar och elevtexter. Bedömargruppen anser att den progressionstanke om ett vetenskaplighet förhållningssätt som uttrycks är god.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Det är tydligt att det finns uppgifter och övningar under VFU- och UVK-kurserna där studenterna får öva sina didaktiska kunskaper och förmågor. Ämnesdidaktisk kompetens övas kontinuerligt i utbildningen och vissa inslag behandlar även metodik. Men det är ändå viktigt att lärosätet ser över sitt didaktiska och ämnesdidaktiska innehåll, så att metodiska och ämnesmetodiska inslag i finns med i utbildningen. Vid lärosätet får även studenterna under VFU-kurserna tillfälle att planera, genomföra och utvärdera och utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i övrigt. Målet examineras främst inom VFU där en progressionslinje framgår, från att beskriva och reflektera över gjorda erfarenheter till att utvärdera den egna insatsen i relation till kunskaper som studenterna fått i ämneskärnan och UVK. Examinationen behöver dock utvecklas, vilket man på lärosätet är medvetna om, och det finns planer för hur man ska gå tillväga. Bedömargruppen anser även att den svåra balansgången mellan ämnesteorin, ämnesdidaktik och praktisk färdighet är synliggjord och väl genomtänkt.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls, bland annat då studenterna under den första VFU-kursen får planera och genomföra viss övningsundervisning, medan de under den andra VFU-kursen även förväntas utveckla den undervisning som de ansvarar för, bland annat med hjälp av ämnesdidaktiska forskningsresultat. Bedömargruppen vill särskilt lyfta fram den progression som lärolagen beskriver i ämnena. I nuläget syns den bäst i VFU-kurser där studenterna går från beskrivning och diskussion till fördjupad reflektion och utvärdering av egen undervisning. Dock kan studenterna förberedas bättre för VFU perioder.

Bedömargruppen menar att studenterna får stora möjligheter under utbildningen att kunna visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt hållbar utveckling. Målet för bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling är därmed uppfyllt.

Jämställdhetsperspektivet aktualiseras i lärandemål och litteratur, och det finns konkreta exempel på hur studenterna får problematisera frågor som rör jämställdhet. I VFU-kurserna finns det tillämpningsövningar där studenten ska applicera ett jämställdhetsperspektiv och i UVK-kurserna belyses jämställdhetsperspektivet som ett ämnesinnehåll. Det finns även exempel på hur studenterna får hantera genusvetenskapliga frågeställningar inom litteraturvetenskapliga och litteraturredidaktiska kursmoment, och de studerar både sociolingvistik och normkritik inom skolans verksamhet. Bedömargruppen ser därmed lärosätets arbete med dessa frågor som ett gott exempel som med fördel skulle kunna återverka på fler områden inom ämneslärutbildningen

Bedömargruppen anser att det finns en systematisk uppföljning av utbildningen och att intressenterna får återkoppling, men att man kan systematisera och utveckla arbetet med ett mer

kontinuerligt kvalitetsarbete och andra mer formella kursvärderingar, bland annat genom att öka studenternas svarsfrekvens. Sättet att ge återkoppling håller på att utvecklas, men trots det ser bedömargruppen att återkopplingen når flera olika intressenter såsom studenter, VFU-samordnare och handledare. Lärosätet har gjort en avhopsanalys samt har visat exempel på stöd studenterna har tillgång till under sin utbildning. Det finns exempelvis ett särskilt stöd till studenter med funktionshinder. Genomströmning behandlas därmed på programnivå och än så länge finns inga insatser för just studenter i svenska.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studenterna tar plats i beredande och beslutande organ som programråd och ämneskollegium. Det finns också ett samarbete mellan studentkåren och programrådet då de gemensamt följt upp vilka råd och ämneskollegier som saknar studentrepresentanter och kontaktat studenter för att fylla de vakanta platserna. Studenter finns representerade i ämneskollegierna för svenska språket respektive litteraturvetenskap, och de deltar i revideringsarbete när lärosätet fastställer nya kursplaner. Eftersom det är en nyinrättad utbildning behöver lärosätet utveckla kanalerna för studentinflytande. Bedömargruppens intryck är att lärlagen är medvetna om detta behov. Bedömargruppen anser att studenterna har förutsättningar för inflytande och delaktighet, även om lärosätet kan utveckla arbetet med det informella och kontinuerliga studentinflytandet.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande

Bedömargruppen menar också att utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Lärosätet betonar också de generiska förmågor som behandlas i ämnet svenska som i mångt och mycket förbereder studenten på ett föränderligt samhällsliv. Samverkan med det omgivande samhället är stabil och här finns en stor potential i regionen. Samverkan sker exempelvis genom uppdragsutbildningar, nätverket RUN (regionalt forum för kommuner och universitet) och VFU-organisationen.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Självvärderingen visar att nio lärare med olika kompetenser är starkt involverade i utbildningen inom UVK. Deras sammantagna kompetens, framför allt den professionsrelaterade och pedagogiska, är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt. Personalen är huvudsakligen tillsvidareanställda, där majoriteten har disputerat i pedagogik och har en lärarutbildning. Bedömargruppen anser att personalen har en bra bredd i sin professionsrelaterade och pedagogiska kompetens, och kompetensen verkar också anpassad till de kurser som ges av lärosätet. Lärosätet har en relativt bra balans mellan disputerade lärare och

adjunkter. I intervjuerna framkommer också att lärosätet kontinuerligt jobbar med rekryteringar av disputerade lärare inom ämnet pedagogik. Bedömggruppen ser positivt på att den vetenskapliga kompetensen på lång sikt också tryggas. Det framkommer i både självvärderingen och intervjuerna att lärosätet har en sammansvetsad lärargrupp, vars tydliga tänkande kring progression i utbildningen borgar för att kunna bedriva UVK-kurser med hög kvalitet. För att detta också ska kunna ske på lång sikt menar bedömggruppen att lärosätet måste fortsätta med sina satsningar på ökad vetenskaplig kompetens inom lärargruppen för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). I intervjuerna framkommer däremot viss kritik mot UVK-kurserna. Bedömggruppen menar att strukturen kan förbättras för upplägget och att det går att minska spretigheten i innehållet.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Självvärderingen visar att det finns en vetenskaplig och professionsinriktad miljö och att verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Bedömggruppen menar att det finns vetenskapliga miljöer på lärosätet som har relevans för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Det framkommer i intervjuerna att lärarna använder sig av vetenskapliga artiklar som kurslitteratur och att de kopplar lärarnas egna forskningsresultat till UVK-kursernas innehåll. I intervjuerna framkommer att en del av den forskning som behandlas riktar sig till andra åldersgrupper, exempelvis blivande gymnasielärare som får ta del av forskning gällande förskolan. Att det finns ett nära samband på lärosätet mellan forskning och utbildning framkommer tydligt i självvärderingen, genom olika typer av forskningssamverkan och praktiska skolforskningsinslag. I intervjuerna framkommer det också att lärosätet arbetar aktivt för att stärka den vetenskapliga miljön, bland annat genom programdialoger som behandlar forskningsanknytning i utbildningen. I lärartabellen och i intervjuerna framgår att flera av lärarna inom UVK-undervisningen har en lärarexamen, vilket de till exempel kan använda sig av vid VFU-uppföljningar där de kan diskutera läraryrket som ett professionsyrke. I självvärderingen framkommer det även att utbildningsmiljön har utvecklats de senaste åren genom pedagogiska och ämnesdidaktiska forskningssatsningar samt professionsinriktade skolutvecklingsprojekt, till exempel ett projekt om digitaliseringsprocesser i kommunens grund- och gymnasieskolor samt ett projekt om museet som didaktiskt rum. Att lärosätet också har infört ett meriteringssystem där skickliga lärare kan utnämnas till meriterade och excellenta lärare kan även gynna utbildningsmiljön i stort. Ovanstående satsningar som gynnar utbildningsmiljön är också något som bedömggruppen ser positivt på.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

I självvärderingen finns det en beskrivning av en tydlig progressionstanke – dels mellan UVK-kurser, dels mellan UVK-kurser och VFU-kurser. Självvärderingen ger också tydliga och konkreta exempel

på lärandemål och examinerande uppgifter i alla UVK-kurserna. I UVK1 får studenterna grundläggande kunskaper om vetenskapsteori och forskningsmetoder, som sedan fördjupas i UVK2 och UVK3. Det finns också uppgifter och seminariediskussioner i de olika UVK-kurserna som behandlar relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. En uppgift handlar till exempel om att studenten ska öva på att genomföra utbildningsvetenskaplig forskning genom att genomföra kvalitativa intervjuer som sedan transkriberas, analyseras och resultatredovisas. Bedömggruppen menar att lärosätet fäster större vikt vid den kvalitativa metoden, medan den kvantitativa metoden inte belyses på samma sätt. I intervjuerna förstärks intrycket av att de kvalitativa metoderna dominerar, även om det finns inslag av kvantitativ metod under UVK2. I intervjuerna framkom att de kvantitativa delarna i kursen om specialpedagogik hade lagts in alltför ogenomtänkt. Ett utvecklingsområde för lärosätet är att se över sina forskningsmetoder, framför allt inslaget av kvantitativ metod i UVK, så att det blir en balans mellan kvalitativ och kvantitativ metod i utbildningen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

I självvärderingen framgår att utbildningens VFU-kurser är upplagda utifrån en progressionstanke för både innehåll och krav. I självvärderingen beskrivs den här progressionen, där VFU1 ligger på en grundläggande nivå och VFU2 ligger på en utvecklad nivå, för att sedan avslutas med VFU3 som ligger på en fördjupad nivå. I VFU1 ska studenterna bland annat beskriva och reflektera över sina erfarenheter från sin verksamhetsförlagda utbildning. Reflektionen ska också kopplas till teorier och tidigare forskning för att de sedan avslutningsvis ska kunna reflektera över hur erfarenheterna kan påverka yrkesverksamheten. De övriga VFU-kurserna innehåller liknande uppgifter, men där VFU3 till exempel ställer krav på fördjupad förmåga att utvärdera den egna insatsen och ge fördjupande perspektiv på de erfarenheter som studenterna fått under den verksamhetsförlagda delen av utbildningen. Utöver beskrivningen av VFU-kurserna ger också lärosätet ett exempel från den sista UVK-kursen där studenterna ska genomföra ett utvecklingsprojekt på organisationsnivå. Uppgiften syftar till en förberedelse för ett yrkesliv där de ska reflektera över egna och andras erfarenheter och över relevant forskning, för att utveckla sin undervisning i ett samhälle som förändras. Bedömggruppen ser positivt på det upplägget och anser att det är ett bra exempel på hur studenterna kan tränas att reflektera över egna och andras erfarenheter. I intervjuerna framkommer det också att lärosätet har goda förutsättningar för samverkan mellan olika ämnen och ämnesdidaktik genom sina programråd där de kan fördela uppgifter som ska utföras av studenter i allmändidaktiken under UVK och i ämnesdidaktiken inom respektive ämne.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen beskriver lärosätet hur studenternas didaktiska- och ämnesdidaktiska kunskaper och förmågor utvecklas under VFU- och UVK-kurserna. I kursen *Lärande i teori och praktik* ges en

introduktion till didaktik, där allmändidaktiska frågor tas upp. Studenterna får föreläsningar om didaktik, som följs upp med didaktiska övningar. Studenterna examineras här dels i ett seminarium, dels genom en individuell tentamen där de ska visa kunskaper om didaktik och en förmåga att beakta ett didaktiskt förhållningssätt. Beskrivningen här är däremot av generell karaktär, vilket gör det lite svårt att se om studenten kan visa den förmåga att tillämpa den didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som examensmålet efterfrågar. Bedömaregruppen ser positivt på lärosätets arbete inom området digitala verktyg som genomförs i VFU-kurserna. Studenten ska här reflektera över användningen av digitala verktyg med utgångspunkt i teori och gjorda erfarenheter. I de följande VFU-kurserna ska kunskaperna sedan appliceras i den egna ämnesundervisningen. Som en förberedelse för detta tränas studenterna i digitala verktyg och i undervisningsplaneringen, där digitala resurser ska ingå. Lärosätet beskriver på ett förtjänstfullt sätt hur studentens förmåga att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik med metodik säkerställs med hjälp av VFU-kurserna. I intervjuerna framkommer det däremot att didaktiken har ett tydligt teoretiskt och allmändidaktiskt fokus. Bedömaregruppen efterfrågar en tydligare koppling mellan didaktiken och ämnesdidaktiken där metodik är ett betydande inslag.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet beskriver i sin självvärdering hur studenterna under VFU-kurserna får tillfälle att planera, genomföra, utvärdera och utveckla den pedagogiska verksamheten i övrigt, för att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling. Under den första VFU-kursen får studenterna planera och genomföra viss övningsundervisning, medan de under den andra VFU-kursen även förväntas utveckla den undervisning som de ansvarar för, bland annat med hjälp av ämnesdidaktiska forskningsresultat. Bedömaregruppen ser positivt på detta upplägg. I den avslutande VFU-kursen ställs sedan större krav på studentens självständighet att utveckla, planera och genomföra undervisning. Genom denna progression i VFU kurserna bidrar utbildningen även till att stimulera varje elevs lärande och utveckling. För dessa VFU-kurser redovisar lärosätet de lärandemål för de förmågor som eftersträvas för att kunna genomföra en undervisningsplanering. Beskrivningen är här av mer generell karaktär, där framför allt viktiga innehållsaspekter belyses tydligt utan att det förs en diskussion om hur innehållskunskaperna ska utveckla de förmågor som eftersträvas under ovanstående mål. I intervjuerna framkommer det också att studenterna kan förberedas bättre inför VFU-perioderna. Däremot är VFU-handledarna ett gott stöd som ger studenterna förmågan att planera och genomföra undervisningen. Bedömaregruppen rekommenderar därför att lärosätet ser över VFU- och UVK-kurserna, så att studenterna känner sig bättre förberedda inför sina VFU-perioder.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt
Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

I självvärderingen framgår att UVK-kurserna innehåller ett fylligt innehåll som behandlar etiska aspekter, mänskliga rättigheter och hållbar utveckling. Studenten ska bland annat i kursen *Skolans uppdrag, villkor och värdegrund*, 7,5 hp, kunna redogöra för innehållet i FN:s barnkonvention och deklarationen om de mänskliga rättigheterna samt beskriva och problematisera deras betydelse i skolan; beskriva framväxten av och innehållet i skolans värdegrund och ge politiska, sociala och kulturella perspektiv på den utvecklingen. Lärosätet beskriver tydligt, framför allt under UVK 1, vilka lärandemål som studenterna ska uppnå och hur de examineras med utgångspunkt ifrån dessa mål. Utöver detta behandlas målet även under VFU-kurserna, där exempel också ges på lärandemål. Studenten ska bland annat under VFU1 kunna beskriva grunderna för skolans värdegrunds- och demokratifostrande arbete samt exemplifiera och reflektera över de erfarenheter av detta arbete som studenterna fått under den verksamhetsförlagda utbildningen. Studenterna ska också kunna reflektera över lärarnas yrkesetiska principer, till exempel lärarens tystnads- och anmälningsplikt i relation till offentlighetsprincipen med utgångspunkt i dels lagstiftning, dels i praktiska erfarenheter. Lärosätet skulle däremot med fördel här kunna tydliggöra ytterligare hur dessa lärandemål examineras under VFU-kurserna.

Bedömggruppen menar att studenterna har stora möjligheter att visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, och hållbar utveckling.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen framgår att jämställdhetsperspektivet framkommer tydligt i UVK-kursernas- och VFU-kursernas innehåll. I VFU-kurserna finns det flera tillämpningsövningar där studenterna ska pröva att på olika sätt applicera ett jämställdhetsperspektiv under sin verksamhetsförlagda utbildning (VFU). I UVK-kurserna ingår jämställdhetsperspektivet som ett kunskapsinnehåll, där studenterna bland annat i avsnittet om utbildningshistoria får kunskaper om det intersektionella perspektivet, där jämlikhet, jämställdhet och etnicitet ingår som ett ämnesinnehåll. I intervjun med lärarna beskriver de också att detta innehåll kommer in som ett specifikt moment i UVK2, som behandlar normer och normskapande. I intervjuerna framkommer det också att det sker ett jämställdhetsarbete på en mer strukturell nivå. På en övergripande nivå så genomförs en översyn av alla kursplaner och utbildningsplaner utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Lärosätet har sedan tidigare också genomfört en fortbildning om jämställdhet för alla lärare. I självvärderingen beskriver också lärosätet bland annat hur de kontinuerligt följer upp frågor om lika villkor och att de i samband med metoo-uppropet ordnade en temadag för studenterna om jämställdhet. I intervjuerna med studenterna framkommer det också att de känner sig förberedda att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. De menar att detta beror på att värdegrundsfrågorna har belysts tydligt i utbildningen inom UVK. Bedömggruppens menar att ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande samt säkerställs genom examination.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination*

följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Självvärderingen visar att utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs upp systematiskt. Resultaten av uppföljningen omsätts också vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling, och återkoppling sker till relevanta intressenter. En stor del av arbetet med kvalitetsutveckling sker i programsamrådet, där representanter för ämnen och representanter för andra centrala funktioner i programmet träffas en till två gånger per termin.

Bedömargruppen ser positivt på att lärosätet har utarbetat en matris där alla kurser finns med och där kursmålen är kopplade till examensmålen. Program- eller kursansvarig kan på detta sätt gå till specifika kursplaner för att se hur olika examensmål täcks in. Detta är ett gott exempel på hur kursmål kan kopplas ihop med examensmål.

Lärosätet har också infört en programdialog för ämneslärarprogrammet som äger rum en gång per termin. Programdialogen är ett nytt inslag som har införts av ledningen för att kunna följa upp programmet på ett bättre sätt. Det är ändamålsenligt att lärosätet också använder sig av kursutvärderingar, som återkopplas till studenter som genomfört kursen och de studenter som framgent ska genomgå kursen. Dessa utvärderingar återkopplas också till lärare, handledare och VFU-samordnare. På lärosätet genomförs även programutvärderingar varje år, som till skillnad från de andra utvärderingarna fokuserar på studenternas lärande i ett längre tidsperspektiv. Lärosätet har enligt självvärderingen identifierat ett utvecklingsområde, som handlar om att studentrepresentationen måste förbättras i de tillgängliga organ som lärosätet har. Detta är också ett utvecklingsområde som vi i bedömargruppen tycker är ett viktigt mål. I intervjun med lärosätets ledning framkommer det att de tillsammans med studentkåren går ut och annonserar efter studenter till de råd där representation för tillfället saknas.

Lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid.

Inom ämneslärarprogrammets ram genomför lärosätet en fortbildning för att stötta studenternas skrivande, men även för att kunna se vilken utbildning och vilket stöd som behövs för att öka studentgenomströmningen. Lärosätet har också gjort insatser för att bredda rekryteringen till lärarutbildningen genom att öka studentstödet för att rekrytera fler studenter från studieovana miljöer samt att studievägledningen bistår med stöd för studenter med funktionsnedsättning. Bedömargruppen ser positivt på dessa åtgärder samt att lärosätet även har gjort en mindre avhopsanalys, vilket lett till en satsning om ett skrivlyft för att öka studentgenomströmningen.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studenten får enligt självvärderingen möjlighet att till övervägande del ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Studenterna tar plats i beredande och beslutande organ som programråd och ämneskollegium. Studentkåren har i samarbete med programrådet, följt upp vilka råd och ämneskollegier som saknar studentrepresentanter och kontaktat

studenter för att fylla de vakanta platserna. Lärosätet använder sig av kursutvärderingar, anonyma tentamina och alumnutvärderingar. Lärosätet har också studentmentorer som hjälper studenterna med it-frågor, studentportalen och läroplattformen. I självvärderingen framkommer det tydligt vilket stöd som studenterna har tillgång till under sin utbildning. I intervjun med ledningen så beskrivs två åtgärder som genomförts efter studentkritik – dels har lärosätet bemannat om den första UVK-kursen, dels har de fastställt en regel om minst 30 timmars undervisning på en 7,5 hp kurs.

Enligt bedömargruppen bör lärosätet ha en fortlöpande kontroll över studentperspektivet, så att studenterna känner att deras synpunkter tas tillvara och att studentrepresentanterna blir synliggjorda.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Självvärderingen visar att utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Samverkan sker med det omgivande samhället genom uppdragsutbildningar, nätverket RUN (regionalt forum för kommuner och universitet) och VFU-organisationen. En uppdragsutbildning som lärosätet står bakom är en utbildning som riktar sig till lärare som vill öka sin kompetens i att vidareutveckla mottagandet av och utbildningen för nyanlända elever. Samverkan gäller både undervisning och forskning, vilket lett till bland annat tjänster som kommundoktorander- och utvecklingspedagoger samt forskningsprojekt om elevinflytande. Lärosätet har också en samverkan med skolor utanför landet. Den samverkan borde också bidra till studenternas förberedelser inför arbetslivet både nationellt och internationellt. Lärosätet har också inom ramen för regional samverkan arbetat för kompetensförsörjning till skolorna i regionen. Lärosätet verkar ha en förståelse för den svårighet som kommuner i glesbygd står inför när det gäller att locka till sig nya lärare. Det är också ett initiativ som bedömargruppen är positivt inställda till.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Förutsättningarna för att bedriva utbildning inom den utbildningsvetenskapliga kärnan är goda eftersom lärosätet har en sammansvetsad lärargrupp med ett tydligt progressionstänk om UVK. Det finns en tydlig vetenskaplig och professionsinriktad miljö vid lärosätet, med ett nära samband mellan forskning och utbildning. Bedömargruppen menar ändå att på längre sikt så måste den vetenskapliga kompetensen bland lärarna som undervisar inom den utbildningsvetenskapliga kärnan öka.

När det gäller lärosätets utformning, genomförande och resultat så får studenterna en grundläggande utbildning om vetenskapsteori och forskningsmetoder i UVK1, som sedan fördjupas

under UVK2 och UVK3. Det finns också uppgifter och seminariediskussioner under utbildningen, där relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen behandlas. Vid lärosätet är också utbildningens VFU-kurser upplagda utifrån en progressionstanke både för innehåll och krav. Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls därmed. Bedömgruppen rekommenderar ändå lärosätet att se över balansen mellan kvalitativ och kvantitativ metod, eftersom den förra verkar dominera i utbildningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls bland annat då studenterna i VFU1 ska beskriva och reflektera över sina erfarenheter från sin verksamhetsförlagda utbildning. Vidare ges i samband med beskrivningen av VFU-kurserna också exempel från den sista UVK-kursen där studenterna ska genomföra ett utvecklingsprojekt på organisationsnivå.

Det är också tydligt att det finns uppgifter och övningar under VFU- och UVK-kurserna där studenterna får öva sina didaktiska och ämnesdidaktiska kunskaper och förmågor. Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls därmed, men det är viktigt att lärosätet ser över sitt didaktiska och ämnesdidaktiska innehåll, så att även metodiska och ämnesmetodiska inslag finns med i utbildningen.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls, bland annat då studenterna under den första VFU-kursen får planera och genomföra viss övningsundervisning, medan de under den andra VFU-kursen även förväntas utveckla den undervisning som de ansvarar för, bland annat med hjälp av ämnesdidaktiska forskningsresultat. Lärosätet visar på en tydlig progression i arbetet med detta. Dock kan studenterna förberedas bättre för VFU perioder.

Bedömgruppen menar att studenterna får stora möjligheter under utbildningen att kunna visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt hållbar utveckling. Målet för bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling är därmed uppfyllt.

I VFU-kurserna finns det tillämpningsövningar där studenten ska applicera ett jämställdhetsperspektiv och i UVK-kurserna belyses jämställdhetsperspektivet som ett ämnesinnehåll.

Vid lärosätet så följs utbildningens innehåll, utformning och genomförande till övervägande del upp och resultaten av uppföljningarna omsätts också vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling. Återkoppling sker till relevanta intressenter. Lärosätet har gjort en avhopsanalys samt har visat exempel på stöd studenterna har tillgång till under sin utbildning. Det finns exempelvis ett särskilt stöd till studenter med funktionshinder.

Bedömgruppen menar också att utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Samverkan

sker exempelvis med det omgivande samhället genom uppdragsutbildningar, nätverket RUN (regionalt forum för kommuner och universitet) och VFU-organisationen.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Av självvärderingen och intervjuerna framgår att lärosätet har en stark personalstyrka i relation till utbildningens volym, cirka 20–30 studenter. Det finns en god balans med professorer, docenter, lektorer och adjunkter i både svenska språket och litteraturvetenskap. Man håller också på med rekryteringar för att förstärka inriktningen svenska som andraspråk respektive ämnesdidaktik, och en doktorand med inriktning mot svenskämnets didaktik finns i den utbildningsvetenskapliga forskarskolan. Vidare utvecklar man kompetensen hos befintliga lärare inom det ämnesdidaktiska området, bland annat genom fortlöpande seminarier och konferensdeltagande. Den pedagogiska och professionsrelaterade kompetensen är överlag god, och flera av lärarna i ämnet har egen lärarexamen och är aktiva i det regionala samarbetet. Den vetenskapliga kompetensen representeras av spets inom områdena literacy och litteraturdidaktik. Bedömargruppen anser att det på lång sikt ser bra ut med flera medvetna satsningar. Denna bild förstärks av det faktum att lärosätet också utreder möjligheten att starta en forskarutbildning i samverkan mellan deldisciplinerna svenska språket och litteraturvetenskap förstärker denna bild ytterligare.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Bedömargruppens samlade mening är att det finns en stark vetenskaplig och god professionsinriktad miljö för utbildningen. Mycket av den forskning som bedrivs är central för ämneslärarutbildningen i svenska med fokus på literacyfrågor, andraspråkselevs skrivande, poesididaktik, receptionsforskning med mera. Bedömargruppen vill särskilt lyfta fram literacyperspektivet och den strategiska fortbildningssatsningen Skrivlyftet. Den borgar för samverkan mellan flera ingående ämnen och en på lång sikt gemensam skrivdidaktik, för att studenterna ska ha möjlighet att utveckla sin kompetens i akademiskt skrivande och yrkesskrivande. Sådana satsningar innebär traditionellt stora utmaningar, men lärosätet har en tydlig plan och målfokus i denna satsning, vilket bedömargruppen ser som mycket lovande. En satsning såsom Skrivlyftet bör också borga för en god samverkan mellan olika ämnen, enligt bedömargruppen.

Samtidigt visar intervjuerna att forskningen vid lärosätet kan genomsyra utbildningen i ännu högre grad. På lärosätet talar man om att åstadkomma en starkare koppling mellan forskningsmiljö och utbildningsmiljö, bland annat genom att revidera kursplaner. En sådan förstärkning bör komma naturligt när utbildningen fått några år på nacken och när den ämnesdidaktiska kompetensen stärks ytterligare. Bedömargruppen ser dock en bra början i de seminarier som hålls av forskare i den

ämnesdidaktiska delkursen, där de anknyter till egna forskningsprojekt. Studenterna läser också vetenskapliga artiklar och problematiserar innehållet. Delkursen avslutas med en reflektion över hur teori och forskning inom det didaktiska fältet hör samman med den egna praktiska verksamheten.

Även den professionsinriktade miljön är god, enligt bedömargruppen. Flera av lärarna har egen lärarexamen och diskuterar kontinuerligt teoretiska frågor i relation till lärargärningen. Några av lektorerna är också aktiva i regionala samarbetsorgan, bland annat regionala läs- och skrivnätverk där deltagarna samarbetar i frågor om språkutvecklande arbetssätt. Seminarier serier genomförs på skolor i regionen. Dessa lärare är aktiva även i fortbildning genom kurser inom lärarlyftet, i synnerhet i frågor om nyanländas lärande.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Utifrån underlaget menar bedömargruppen att utbildningens utformning och genomförande gör att studenterna kan visa de ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen. Utbildningen har en förhållandevis traditionell "blocksvenska-struktur" med lika delar litteraturvetenskap och svenska språket, fram till sista terminen då studenterna väljer det ena eller det andra. Lärosätet framhåller fördelarna med att hålla isär de båda inriktningarna för att få ett nödvändigt ämnesteoretiskt djup. Flera gemensamma samarbeten pekar dock på att man också vill ha kontakt och beröringspunkter mellan disciplinerna. I intervjuerna tydliggjorde lärosätet både samverkan och den generella progressionstanken för bedömargruppen, genom lärandemål som pekar mot ett fördjupat vetenskapligt förhållningssätt. Innehållet fördjupas successivt under utbildningen genom moment som är knutna till den akademiska skrivprocessen samt text- och litteratursamtal. Examinationsformerna är varierade med salstentamina, inlämningsuppgifter, examinerande seminarier och inslag av både summativ och formativ bedömning.

Vid intervjuerna framkommer att den ämnesteoretiska skolningen och balansen mellan ämnesteori och ämnesdidaktik är särskilt positiv i ämnet svenska. Lärosätet beskriver att deldisciplinerna har olika forskningstraditioner och ämnesdidaktiska tillämpningar, vilket gör att studenterna har möjlighet att välja fördjupning på avancerad nivå. Bredden får studenterna exempelvis i svenska språkets behandling av flera forskningsområden: literacy, samtalsforskning, text, retorik, grammatik och språksociologi samt båda disciplinernas strävan efter att alltid knyta an till studenternas egna läs- och skrivförmågor samt (kritiska) textkompetens. Koncentrationen till literacyområdet innebär också en fördjupning av innehållet efter de grundläggande kurserna. Bedömargruppen menar därför att lärosätet tycks ha en väl utarbetad plan för bredd och fördjupning, men anser också att man måste fortsätta se över balansen mellan ämnena i relation till hur den vetenskapliga skolningen går till. Lärosätet behöver överväga hur de olika vetenskapliga traditionerna inom svenska språket och litteraturvetenskap brygger till varandra. Lärosätet visar medvetenhet om denna utmaning.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Enligt bedömargruppen möjliggör och säkerställer utbildningen att studenten uppnår målet, men det finns vissa utvecklingsområden. I självvärderingen står att studenterna skriver en mindre uppsats i litteraturvetenskap där ett vetenskapligt förhållningssätt grundläggs. På grundnivåer kan det handla om fördjupade litteratsamtal och närläsning, och i svenska språket behandlas textanalys i den första kursen. Studenterna läser också fortlöpande vetenskapliga artiklar för att diskutera och problematisera innehållet samt teorier och metoder. Progressionen i det vetenskapliga förhållningssättet finns alltså men kan bli tydligare, enligt bedömargruppen. Lärosätet behöver grundligt tänka igenom strategin att dels behandla deldisciplinerna för sig, dels samverka i syfte att förbereda studenten på det självständiga arbetet och yrkesprofessionen. Bedömargruppen ser en potentiell risk i att studenter på grundnivåer endast skolas in i en av ämnestraditionerna, och om de sedan väljer den andra som fördjupning saknar de en del av den nödvändiga förberedelsen för att skriva ett vetenskapligt arbete på avancerad nivå. Utbildningen är dock i sin linda och dilemmat kommer sannolikt att lösas. Intervjuerna visar nämligen att lärolagen har en medveten strategi, som främst består i en successiv skolning i vetenskapligt förhållningssätt och förberedelser för fördjupad teori och metodkunskap i samtliga lärandemål. Mer konkret handlar det mycket om den literacykompetens som studenterna får genom akademiskt skrivande, kritiska textsamtal och vetenskapliga reflektioner. Detta genomsyrar utbildningen från start. Progressionstanken och samverkan är under utveckling och utbildningen har ännu inte kunnat utvärdera hur väl det löper ut i de självständiga arbetena. Bedömargruppen menar dock att det finns en tydlig och genomtänkt plan, vilken bör göra att studenterna kommer väl förberedda till den avancerade nivån.

Kvalitativa metoder står i fokus, men studenterna tvingas också resonera om kvantitativa metoder, till exempel i en uppsats i litteraturvetenskap och i artiklar som de läser och kritiskt diskuterar. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att se över kopplingen till utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) när det gäller inskolning i metoder.

Relationen mellan beprövad erfarenhet och vetenskaplig grund prövas främst i kurserna i verksamhetsförlagd utbildning (VFU) där en tydlig progression framgår, enligt bedömargruppen. Den består i successivt fördjupade diskussioner om didaktiska och pedagogiska val med utgångspunkt i både allmän- och ämnesdidaktisk forskning. Praxistriangeln som Lauvås och Handal tagit fram fungerar som stöd i dessa reflektioner om handling, teori och värdering. Examinationen knyts ihop av en VFU-rapport.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Genom successivt fördjupade samtal om egen och andras forskning samt kritiska reflektioner över artiklar och elevtexter övar studenterna förmågan att tillvarata, systematisera och reflektera över egna

och andras erfarenheter. Av självvärderingen och intervjuer framgår att målets andra del främst relateras till den avslutande kursen *Svenska för ämneslärare* där studenterna skriver ett självständigt arbete. Progressionen framgår tydligt och bedömggruppen ser positivt på de avstämmande seminarier som ska göras när arbetet är klart till 30 procent och 70 procent. Studenterna samläser momenten Forskningsplanering, Genomförande av forskning och Forskningsrapportering i litteraturvetenskap och svenska språket. Det gäller även för ämnesdidaktik. I självvärderingen understryker samtidigt lärosätet huvudområdenas särart. Att studenterna trots det samläser inom uppsatskursen kan därmed vara något problematiskt, enligt bedömggruppen, men det kan också ha vinster. Lärosätet pekar ut det som ett utvecklingsområde, att studenterna kan fördjupa kunskaperna i båda inriktningarna, men detta är svårt med tanke på den tid som finns till förfogande. I momentet Forskningsplanering ska studenten bland annat formulera ett syfte och forskningsbara frågor med utgångspunkt i aktuell ämnesdidaktisk forskning samt redovisa och diskutera relevanta teoretiska ansatser som är relevanta för yrkesverksamheten. Bedömggruppen anser utifrån utbildningens innehåll och genomförande att måluppfyllelse sannolikt kommer att säkerställas i det självständiga arbetet när studenterna kommer så långt i sin utbildning.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Bedömggruppen anser utifrån underlagen att målet uppfylls, men ser också att det finns några utvecklingsområden. Ämnesdidaktisk kompetens övas kontinuerligt i utbildningen genom bland annat den retoriska arbetsprocessen, genom att analysera och bedöma elevtexter och genom att beskriva och identifiera skolans skrivdiskurser. Vissa av dessa inlag behandlar även metodik, såsom delar av den retoriska processen när det gäller att planera och genomföra undervisning samt olika metoder för textanalys. Målet examineras främst inom VFU där det finns en progressionslinje – från beskrivning av och reflektion över gjorda erfarenheter, till utvärdering av den egna insatsen i relation till kunskaperna som studenterna fått i ämneskärnan och UVK.

Det är svårt att bekräfta om lärosätet säkerställer måluppfyllelse eftersom bedömggruppen i viss mån saknar bedömnings- och betygskriterier. I självvärderingar tar lärosätet upp digitalt portfolio och ämnesdidaktisk VFU-rapport, och dessa uppgifter verkar vara viktiga för att uppnå detta mål. Lärosätet nämner också att VFU-organisationen behöver utvecklas, och att studenterna behöver erbjudas fler besök, för att säkerställa studenternas färdigheter i praktiken. Bedömggruppen instämmer i det. Lärosätet vet vilka områden man behöver utveckla för att säkerställa målet och det finns planer för hur man ska gå tillväga. Därmed anser bedömggruppen att sannolikheten är god att målet kommer att säkerställas. Om lärosätet implementerar de strategier som uppenbarligen finns, och fortsätter att utveckla deldisciplinernas särart i samverkan, finns goda förutsättningar för en mycket väl balanserad utbildning.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet menar att VFU och det literacyperspektiv som genomsyrar samtliga kurser är viktiga för att uppnå måluppfyllelse. Bedömaregruppen anser också att det finns moment och lärandemål som är knutna till examensmålet i samtliga kurser i svenska. I synnerhet gäller det att tillämpa retorikens arbetsprocess i planering och genomförande av undervisning, men också att bedöma elevtexter och diskutera skolans tal- och samtalssituationer. Progressionstanken är tydlig här men bedömaregruppen rekommenderar att den också synliggörs i dokument framöver. Några delmål tycks vara närmast identiska med examensmål, och därför bör progressionen genom målbeskrivningar revideras och förtydligas. Vid intervjuerna framgår att man på lärosätet är medvetna om detta. I VFU-kurserna finns en tydligare progression när det gäller att planera, genomföra och utvärdera undervisning i relation till ämnesdidaktiska teorier och styrdokument, och dessa kan tjäna som förlaga även till andra kurser i ämnet.

Av de bedömda underlagen tycks samarbetet mellan VFU-handledare, lärare och student fungera bra. En gemensam grund att utgå ifrån är praxistriangeln av Lauvås och Handal. Av intervjuerna framgår dock att en del handledare saknar tillräckliga ämneskunskaper, något som lärosätet bör fundera över enligt bedömaregruppen. Likaså kan VFU-organisationen stärkas för att genom examination säkerställa studentens förmåga att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande. Därmed rekommenderar bedömaregruppen att lärosätet genomför fler VFU-besök.

Den andra delen av målet gäller att stimulera varje elevs lärande och utveckling, och lärosätet visar att det är en självklarhet i arbetet med att planera, genomföra och analysera undervisningssituationer, och man synliggör det i VFU-kursernas mål. I detta sammanhang betonar lärosätet även ett flerspråkighetsperspektiv, vilket bedömaregruppen ser som positivt.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Det finns forskningskompetens när det gäller jämställdhetsfrågor inom både litteraturvetenskap och svenska språket, och svenskämnet har alltså en hel del att tillföra utbildningen just i jämställdhetsperspektivet. Frågor om jämställdhet finns också representerade i olika kurser och lärandemål, men lärosätet betonar att perspektivet kan stärkas särskilt i litteraturlistorna. Bedömaregruppen noterar dock att lärosätet i självvärderingen beskriver både lärandemål och litteratur som tar upp jämställdhetsperspektivet, liksom konkreta exempel på hur studenterna får problematisera frågor som är knutna till jämställdhet. Ett exempel på lärandemål inom VFU handlar om relationen mellan skolans styrdokument och skolans praktik. Studenterna ska här utifrån sina egna erfarenheter kritiskt reflektera över hur skolans styrdokument – där jämställdhet ingår – omsätts i praktisk undervisning. Man ger också exempel på hur studenterna får hantera genusvetenskapliga frågeställningar inom både litteraturvetenskapliga och litteraturdidaktiska kursmoment, och de studerar både sociolingvistik och normkritik inom skolans verksamhet. Studenterna får därmed förutsättningar att i svenskämnet på olika sätt träna sin förmåga att beakta, kommunicera och förankra jämställdhetsperspektivet i den pedagogiska verksamheten. Bedömaregruppen ser därmed lärosätets arbete med dessa frågor som ett gott exempel, som med fördel skulle kunna återverka på fler områden inom ämneslärarutbildningen.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätets beskrivning av det systematiska kvalitetsarbetet visar att det finns en formell uppföljning genom kursvärderingar, vilka sammanställs av undervisande lärare. Resultatet delas sedan med ämneskollegiet som bestämmer eventuella åtgärder. Det finns ett ämneskollegium både i svenska språket och i litteraturvetenskap. Bedömargruppen anser att kvalitetsarbetet kan bli mer systematiskt och kontinuerligt, med andra mer formella kursvärderingar. I självvärderingen framhåller lärosätet den låga svarsfrekvensen i de digitala kursvärderingarna och man påtalar betydelsen av muntlig återkoppling i anslutning till enstaka kursmoment. Man ser det som ett utvecklingsområde att förmå så många studenter som möjligt att delta i utvärderingarna, och därför har man nyligen fattat beslut om att utvärdera enstaka kursmoment.

Lärosätet håller på att utveckla sätt för att återkoppla resultaten till studenterna, men de studenter som föreslagit ändringar och nya studentgrupper har fått återkoppling direkt på lektioner. Kursvärderingarna inom VFU återkopplas också till kommunernas VFU-samordnare som förmedlar dem vidare till bland annat handledarna. Studenterna har även möjlighet att framföra synpunkter mer informellt, vilket lärosätet lyfter fram som viktigt. Exempel på åtgärder som vidtar utifrån studenternas synpunkter är ändrade undervisningsformer, reviderad kurslitteratur eller ändrad examinationsform. Trots att arbetet är under utveckling menar bedömargruppen att man återkopplar till flera olika intressenter såsom studenter, VFU-samordnare och handledare. Gruppen rekommenderar lärosätet att fortsätta arbeta med detta och ta fram rutiner för återkoppling till relevanta intressenter.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

I underlaget finns ingen information om genomströmning för just svensklärarutbildningen, men på programnivå behandlas genomströmning i samband med de så kallade programdialogerna som görs varje termin, där bland annat avdelningschefer och programansvarig deltar. Trots att svensklärarutbildningen är nyinrättad verkar man vara medvetna om betydelsen av att studenter genomför utbildningen inom planerad studietid. Inom ämneslärarprogrammet har företrädare för de olika ämnena nyligen deltagit i fortbildningen Skrivlyftet som syftar till att tidigt kunna ge studenter rätt utbildning och stöd inom akademiskt skrivande, vilket antas kunna bidra till att färre studenter väljer att avsluta sina studier i förtid. Bedömargruppen anser att lärosätet uppfyller bedömningsgrunden, men en rekommendation är att vara uppmärksam på om det framöver kan behövas insatser för att stödja studenter på svensklärarutbildningen.

Bedömningsområde: Studentperspektiv**Studentperspektiv**

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Bedömargruppen anser att studenterna har förutsättningar för inflytande och delaktighet, även om lärosätets arbete med det informella och kontinuerliga studentinflytandet kan utvecklas. Underlagen tar fasta på att studenter finns representerade i ämneskollegierna för svenska språket respektive

litteraturvetenskap och att de deltar i revideringsarbete när lärosätet fastställer nya kursplaner. Studenterna är också representerade i bland annat programrådet, ledningsgruppen för det regionala utvecklingsnätverket och samordningsorganet för lärarutbildning. Enligt självvärderingen har studentkåren nyligen, i samarbete med programrådet, följt upp i vilka råd och ämneskollegier det saknas studentrepresentanter, och kontaktat programstudenter för att fylla platserna.

Vid intervjuerna betonades tillgänglighet och flexibilitet överlag, men att det inte finns tillräckligt många kanaler för studentinflytande eftersom utbildningen är så pass ny. Bedömarens intryck är likväl att lärarlagen visar en medvetenhet om dessa frågor, och under intervjuerna framhölls de informella kontaktytorna framför kursvärderingar.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Kopplingen mellan utbildning och arbetsliv inom undervisningsämnet svenska bygger på samma grundsamverkan som för övriga ämneslärarutbildningar, där lärosätet lyfter fram partnerskolor och organ såsom det regionala utvecklingsnätverket. I självvärderingen nämns ett teoretiskt verktyg som rör arbetsliv och samverkan: Landals och Hauvås så kallade praxistriangel. Den innebär att teori och beprövad erfarenhet integreras i samtal mellan student och handledare inom VFU och mellan student och lärare vid lärosätet. Bedömarens grupp anser att modellen har stor potential. I självvärderingen framhåller lärosätet även den samverkan med gymnasielärare som finns runt betyg och bedömning samt inslag där ämneslärarstudenter har mött studiehandledare på campus och moment där studenterna har fått intervjua yrkesverksamma lärare. Överlag förefaller samverkan med omgivande kommuner fungera väl, enligt bedömarens grupp.

Under intervjuerna framhölls de generiska färdigheterna i ämnet svenska som grundlägger studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. För att utveckla dessa generiska färdigheter får studenterna bland annat diskutera styrdokumentens ständiga föränderlighet och orientera sig i aktuell samhällsdebatt och kulturjournalistik. Bedömarens grupp anser att samverkan med det omgivande samhället är lovande och att utbildningen uppvisar flera goda exempel på samverkan med arbetslivet.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Personalen är tillfredsställande både i ämne och ämnesdidaktik genom att ämnesgrupperna har en stark vetenskaplig och en god professionsorienterad kompetens, som också genomsyrar utbildningens utformning. Bedömarens grupp anser att det på lång sikt ser bra ut med flera medvetna

satsningar. Bilden stärks av det faktum att lärosätet också utreder möjligheten att starta forskarutbildning i samverkan mellan deldisciplinerna svenska språket och litteraturvetenskap.

Bedömarens samlade mening är att det finns en stark vetenskaplig och god professionsinriktad miljö för utbildningen vid lärosätet. Mycket av den forskning som bedrivs är central för ämneslärarutbildningen i svenska med fokus på literacyfrågor, andraspråkelevs skrivande, poesididaktik, receptionsforskning med mera. Lärosätet har en tydlig plan för hur man vill bygga den aktuella utbildningen även på lång sikt, och den ämnesdidaktiska strimma som ska biträda ämnesteoretiska kunskaper känns gedigen och väl genomtänkt.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Det finns en tydlig bredd och visst djup i både svenska språket och litteraturvetenskap. Dessutom har man varierande examinationsformer genom salstentamina, inlämningsuppgifter, examinerande seminarium och inslag av både summativ och formativ bedömning. Bedömarens mening är att lärosätet tycks ha en väl utarbetad plan för bredd och fördjupning, men anser också att ämnena måste fortsätta se över balansen mellan dem i relation till hur den vetenskapliga skolningen går till.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Bedömarens mening är dock en viss risk för att studenterna skolas in mer i den ena vetenskapliga disciplinen än den andra på vägen fram till det självständiga arbetet. Lärosätet behöver fundera på detta så att studenterna är förberedda för skrivandet, oavsett vilken ämnesinriktning de väljer under sin sluttermin.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Studenterna har successivt allt djupare samtal om egen och andras forskning samt gör kritiska reflektioner av artiklar och elevtexter. Bedömarens mening är att den progressionstanke om ett vetenskaplighet förhållningssätt som uttrycks är god.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Ämnesdidaktisk kompetens övas kontinuerligt i utbildningen och vissa inslag behandlar även metodik. Målet examineras främst inom VFU där en progressionslinje framgår, från att beskriva och reflektera över gjorda erfarenheter till att utvärdera den egna insatsen i relation till kunskaper som studenterna fått i ämneskärnan och UVK. Examinationen behöver dock utvecklas, vilket man på lärosätet är medvetna om, och det finns planer för hur man ska gå tillväga. Bedömarens mening är även att den svåra balansgången mellan ämnesteori, ämnesdidaktik och praktisk färdighet är synliggjord och väl genomtänkt.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Bedömarens mening vill särskilt lyfta fram den progression som lärarlagen beskriver i ämnena. I nuläget syns den bäst i VFU-kurser där studenterna går från beskrivning och diskussion till fördjupad reflektion och utvärdering av egen undervisning.

Jämställdhetsperspektivet aktualiseras i lärandemål och litteratur, och det finns konkreta exempel på hur studenterna får problematisera frågor som rör jämställdhet. Det finns även exempel på hur studenterna får hantera genusvetenskapliga frågeställningar inom litteraturvetenskapliga och

litteraturredaktiska kursmoment, och de studerar både sociolingvistik och normkritik inom skolans verksamhet. Bedömgruppen ser därmed lärosätets arbete med dessa frågor som ett gott exempel som med fördel skulle kunna återverka på fler områden inom ämneslärarutbildningen

Bedömgruppen anser att det finns en systematisk uppföljning av utbildningen och att intressenterna får återkoppling, men att man kan systematisera och utveckla arbetet med ett mer kontinuerligt kvalitetsarbete och andra mer formella kursvärderingar, bland annat genom att öka studenternas svarsfrekvens. Sättet att ge återkoppling håller på att utvecklas, men trots det ser bedömgruppen att återkopplingen når flera olika intressenter såsom studenter, VFU-samordnare och handledare. Genomströmning behandlas på programnivå men än så länge finns inga insatser för just studenter i svenska.

Bedömgruppen anser att studenterna har förutsättningar för inflytande och delaktighet, även om lärosätet kan utveckla arbetet med det informella och kontinuerliga studentinflytandet. Studenter finns exempelvis representerade i ämneskollegierna för svenska språket respektive litteraturvetenskap, och de deltar i revideringsarbete när lärosätet fastställer nya kursplaner. Eftersom det är en nyinrättad utbildning behöver lärosätet utveckla kanalerna för studentinflytande. Bedömgruppens intryck är att lärarlagen är medvetna om detta behov.

Samverkan med det omgivande samhället är stabil och här finns en stor potential i regionen. Lärosätet betonar också de generiska förmågor som behandlas i ämnet svenska som i mångt och mycket förbereder studenten på ett föränderligt samhällsliv.

Lärosäte: Mälardalens högskola

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap.

Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara inte tillfredsställande.

Inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) är drygt hälften av lärarna disputerade och alla har lärarexamen. Lärare medverkar i flera olika kurser och bedömargruppen ser positivt på att organisationen och samarbetet mellan lärarna motverkar att undervisningsplanen känns splittrad. I stället kommer de olika kompetenserna till nytta i utbildningen och progression underlättas. Relationen mellan antalet studenter och lärare är tillfredsställande och bedömargruppen noterar att lärosätet har insatser för att säkerställa kompetensen på lång sikt. Inom inriktningen samhällskunskap är bedömargruppens bild att det finns en vetenskaplig ämneskompetens som är relevant för utbildningen i samhällskunskap. Den professionsrelaterade kompetens som finns är koncentrerad till värdakademien som har hand om den utbildningsvetenskapliga kärnan. Sammantaget är det bedömargruppens uppfattning att det på kort sikt finns brister i samhällskunskapsämnets ämnesteoretiska, ämnesdidaktiska och professionsrelaterade kompetens, och därmed för utbildningens innehåll och genomförande. Lärosätet redovisar heller ingen strategi för kompetensförsörjningen på lång sikt för inriktningen samhällskunskap.

Utbildningsmiljön vad gäller UVK har direkt allmän didaktisk relevans. Lärosätet arbetar med att utveckla kollegier i syfte att överföra kunskap mellan forskningsmiljöer och undervisningsmiljöer, och bedömargruppen konstaterar därmed att lärosätet arbetar aktivt med att stärka sambandet mellan utbildning och forskning. Det finns även en tydlig koppling mellan teori och praktik i UVK. Lärosätets redovisning av utbildnings- och forskningsmiljön för samhällskunskap präglas av två akademiska miljöer med relaterade utbildningsprogram: statsvetenskap och sociologi. Miljöernas ämnesteoretiska relevans för samhällskunskap tecknas i självvärderingen i generella termer, men i låg utsträckning i förhållande till ämnet och yrket för de blivande lärarna i samhällskunskap. Underlaget visar på en svag medvetenhet om miljöerna i förhållande till utbildningen av samhällskunskapslärare varför utbildningsmiljön bedöms som inte tillfredsställande

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls inte. Utbildningen ger brett och djupt kunnande inom delar av huvudområdet i statsvetenskap och sociologi, men inte i ekonomi, Dessutom syns inte något av ämnets mångvetenskapliga centrala teman som anges i styrdokumentet för gymnasieskolan.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) kopplas undervisning och examination samman med vetenskapligt förhållningssätt, forskningsmetoder, beprövad erfarenhet och lärares yrkeskunnande på ett tillfredsställande sätt. Gällande inriktningen samhällskunskap är det svårt att ur underlaget utläsa en sammanhållen utbildning med progression

till avancerad nivå i vetenskaplig metod och vetenskapligt förhållningssätt. Det framgår till exempel inte vilket utrymme kvalitativ och kvantitativ metod har i utbildningen. Inslagen i sociologi och statsvetenskap som redovisas är relevanta, medan andra ämnesinslag inte redovisas. Trots att den utbildningsvetenskapliga kärnan bidrar till måluppfyllelse anser bedömgruppen att bristerna inom undervisningsämnet samhällskunskap är så omfattande att utbildningen i sin helhet inte möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inte. Vetenskapligt förhållningssätt och beprövad erfarenhet integreras i både UVK och VFU, vilket medför att studenterna kontinuerligt under utbildningen utvecklar denna förmåga. Praktisk yrkest teori används under utbildningen och syftar till att studenterna ska reflektera över och bli medvetna om sin pedagogiska grundsyn, vilket ger stöd för progression. Sett till kurs- och forskningslitteratur har ämnesdidaktik en mycket svag position i inriktningen samhällskunskap. Underlaget beskriver kurser inom den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) knutna till ämnet. Det framgår att dessa VFU-kurser äger rum under terminer när UVK läses. Dessa omständigheter förstärker bilden av att ämnesstudierna är svagt kopplade till yrkesverksamheten, och självvärderingen pekar på detta som ett utvecklingsområde. Trots att den utbildningsvetenskapliga kärnan bidrar till måluppfyllelse anser bedömgruppen att bristerna inom undervisningsämnet samhällskunskap är så omfattande att utbildningen i sin helhet inte möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls inte. Målet behandlas inom UVK-kurserna genom att lärosätet har ett tydligt sätt att resonera kring didaktik som avspeglar sig på kursernas innehåll och utformning. Målet säkerställs även under VFU, vilket sker kontinuerligt under utbildningen med progression i och med användandet av praktiskt yrkest teori. Användandet av olika examinationsformer och utformningen av dessa medför enligt bedömgruppen att målet säkerställs. Målet uppfylls dock inte i inriktningen samhällskunskap. I underlaget beskrivs ingen tydlig idé för utbildningen när det gäller studenternas förmåga att tillämpa ämnesdidaktik för att undervisa i ämnet. De ämnesdidaktiska inslagen är få och ot tydligt beskrivna, utan tydlig plats vare sig i form av egna delkurser eller som integrerade delar i ämnesteoretiska kurser med specifik kurslitteratur. Trots att den utbildningsvetenskapliga kärnan bidrar till måluppfyllelse anser bedömgruppen att bristerna inom undervisningsämnet samhällskunskap är så omfattande att utbildningen i sin helhet inte möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls inte. Målet behandlas bland annat genom UVK-kurser där studenterna möter olika faktorer som påverkar elevers lärande och utveckling. Studenterna ska även göra en undervisningsplanering som syftar till att göra alla elever delaktiga. VFU och de fältuppgifter som studenterna har under de högskoleförlagda kurserna bidrar också till att uppfylla detta mål. Målet uppfylls inte i inriktningen samhällskunskap. Ämnesdidaktik har en mycket svag position i lärosätets lärarutbildning i samhällskunskap. De ämnesdidaktiska inslagen är få och ot tydligt beskrivna. Ämnets koppling till den pedagogiska verksamheten är svag. Trots att den utbildningsvetenskapliga kärnan bidrar till måluppfyllelse anser bedömgruppen att bristerna inom undervisningsämnet samhällskunskap är så omfattande att utbildningen i sin helhet inte möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Det finns kurser med lärandemål om samhälle, mångfald, flerspråkighet, mänskliga rättigheter, barnkonventionen, etik och hållbar utveckling. Studenterna får träna att göra bedömningar och det finns examinationer som handlar om att reflektera kring detta, både själv och tillsammans med andra.

Bedömggruppen menar att lärosätet visar medvetenhet när det gäller jämställdhetsperspektivet, vilket avspeglar sig i de analyser som gjorts och att perspektivet beaktas i kursernas innehåll och kursutveckling. Det finns också lärandemål om jämställdhetsperspektiv i pedagogisk verksamhet i en UVK-kurs och i VFU-kurser som kopplar till att studenten, när examen utfärdas, visar förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. På inriktningsnivå har lärosätet en övergripande plan för jämställdhet och ämnesvis finns mål och åtgärder. Dock berörs utbildningen i ämnet marginellt.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling är inte tillfredsställande. Inom UVK sker uppföljning och åtgärder genom högskolans systematiska kvalitetssäkringsarbete, men återkopplingen kan ges i större utsträckning. Kursvärderingar genomförs vid kurslut och analyseras av lärare. En examensmatrix används fortlöpande för att stämma av examensmål mot lärandemål. Studentgenomströmningen är lägre än i riket som helhet och det pågår analys av detta och kursutvecklingsarbete för att öka den. Gällande inriktningen samhällskunskap ger lärosätet inga exempel på hur man arbetar för att studenterna i samhällskunskap ska genomföra sin utbildning inom planerad studietid. Lärarstudenterna i samhällskunskap saknar representation i ämnesstudierna. Akademin för utbildning, kultur och kommunikation (UKK) har ett utbildningsråd för lärarutbildningen, med studentrepresentanter.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Bedömggruppen anser vad gäller UVK att studenten får möjlighet att ta en aktiv roll i utvecklingen av utbildningens innehåll och genomförande, exempelvis genom formell studentrepresentation och genom medverkan i kursutveckling, kursvärderingar och introduktionsdag. Bedömggruppen ser positivt på att lärosätet initierat olika aktiviteter för att öka studenternas medverkan. Vad gäller inriktningen samhällskunskap gör studenternas ställning gentemot andra program att de saknar formella och informella påverkansmöjligheter på utbildningen. Vid intervjun ger lärosätet ett exempel på hur studenter har kunnat påverka ett moment för att tillgodose sina synpunkter på ämnesdidaktiskt innehåll. Ett råd för studentnära frågor inrättades 2018, och här finns en förhoppning om att studenterna i samhällskunskap kan ha en kanal för inflytande.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Bedömggruppen kan konstatera att lärosätet har relevant samverkan med det omgivande samhället, på flera olika sätt och i olika konstellationer. Utbildningen blir mer användbar genom teorier som behandlar förändringsprocesser, VFU på både högstadieskolor och gymnasieskolor och fältstudier under de högskoleförlagda kurserna, och detta bidrar till att studenten förbereds för ett föränderligt arbetsliv. Gällande inriktningen samhällskunskap är bedömningen att studenterna utrustas med en generell beredskap att möta samhällsförändringar. Utbildningens svaga yrkesrelaterade och ämnesdidaktiska inslag utgör däremot en påtaglig svaghet.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Ämneslärarutbildningen är en av lärosätets fyra akademier och 50–70 studenter tas in per år. Inom Akademin för utbildning, kultur och kommunikation finns praktiskt taget hela lärarutbildningens undervisande och forskande personal. Lärarutbildarna uppgår till 35 personer, av vilka 12 lärare är verksamma inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK). Under intervjuerna framgick att studenterna möter alltför många olika lärare under kurserna. Skälet till det är enligt lärosätet att det behövs varierad kompetens inom UVK-kurserna för att bygga samman utbildningen till en helhet. Ledningen är dock medveten om att det medför en splittrad undervisningsplan som kan vara en stor utmaning för lärarna, men självvärderingen visar att lärosätet har strukturer för att motverka detta. Under intervjuerna bekräftas det av lärarna som träffas flera gånger per termin för att diskutera hur arbetet fortlöper. Intervjuerna visar snarare att en progression i UVK-kurserna underlättas av att flera lärare är verksamma. För att möjliggöra kontinuitet i kurserna är samma lärare kursansvarig även om lärarna på kursen varierar. Bedömggruppen ser positivt på att organisationen och samarbetet mellan lärarna motverkar att undervisningsplanen känns splittrad, och på att lärarna i stället ger uttryck för att deras olika kompetenser kommer till nytta i olika delar av utbildningen.

Drygt hälften av lärarna är disputerade, och inom UVK är det framför allt med inriktning mot didaktik och pedagogik. Alla lärare har lärarexamen och lärarnas kompetens utvecklas kontinuerligt genom bland annat högskolepedagogiska kurser, vilket bedömggruppen anser vara positivt. Adjungerade adjunkter bidrar till yrkesrelevans och samverkan med skolor. De adjungerade adjunkterna är ämneslärare med anställning på en gymnasieskola där de tjänstgör minst 50 procent samtidigt som de har en tidsbegränsad anställning vid lärosätet. Bedömggruppen anser därmed att relationen mellan antalet studenter och personal är tillfredsställande, att lärarna har relevant kompetens och att de har möjlighet till högskolepedagogisk kompetensutveckling.

I självvärderingen beskrivs en omfattande satsning på forskning inom lärarutbildningen som ska leda till ett långsiktigt forsknings- och utvecklingsprogram som finansieras av särskilda strategiska medel. Vidare håller man på att tillsätta vetenskapligt meriterad personal med lärarexamen samt fyra professorer med inriktning mot bland annat lärarutbildning och specialpedagogik. Bedömggruppen anser att dessa satsningar bidrar till att kompetensen säkerställs på lång sikt och att det ger uttryck för att lärosätet har en strategisk plan för att säkerställa de olika kompetenser som behövs för utbildningen som helhet.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet redovisar, med hänvisning till den lärosätsgemensamma strategiska planen för 2017–2022, organisatoriska förändringar och ekonomiska satsningar som tydligt är inriktade mot att förstärka lärarutbildningen. Lärosätet har tidigare organiserat forskning och utbildning på sådant sätt att lärarutbildningen definierades som ett av flera utbildningsområden och utbildningsvetenskap som en av flera forskningsinriktningar. För att säkerställa kunskapsöverföringen mellan forskningsmiljöer och undervisningsmiljöer görs nu en omorganisering som innebär att utbildning och forskning hålls samman i fyra olika kollegier, varav ett är lärarutbildning/utbildningsvetenskap. I självvärderingen framgår att ämneslärarutbildningen bedrivs inom en forskande miljö, i sex olika forskningsmiljöer. Beskrivningarna av de sex forskningsmiljöerna visar enligt bedömargruppen att de är direkt didaktiskt och/eller ämnesdidaktiskt relevanta. Samtliga forskningsmiljöer vid lärosätet har en seminarieverksamhet med regelbundna träffar med diskussioner mellan både nationella och internationella forskare och undervisande lärare inom kollegiet. Till dessa seminarier bjuds även studenter in. Av intervjuerna framgår att många av lärarna också är forskare, och eftersom förhållandevis många lärare undervisar inom UVK får studenterna lättare del av forskning som är aktuell för olika delar av utbildningen. Enligt självvärderingen arbetar lärosätet med att utveckla kollegier i syfte att överföra kunskap mellan forskningsmiljöer och undervisningsmiljöer. Bedömargruppen noterar därmed att lärosätet arbetar aktivt med att stärka sambandet mellan forskning och utbildning, vilket anses vara positivt.

Inom ramen för lärarnas kompetensutvecklingstid finns vidare möjlighet att auskultera i skolverksamhet och tillägna sig en uppdaterad och breddad kunskap – och därmed få förutsättningar för att utveckla en större och mer aktuell förståelse för skolans verksamhet, uppdrag och utmaningar. Flera utvecklingsprojekt som till stor del drivs i samverkan med skolhuvudmän pågår, vilket enligt självvärderingen främjar en professionsinriktad ämneslärarutbildning. Lärosätet lyfter dock den professionsinriktade miljön som ett utvecklingsområde, med fokus på hur den integreras i utbildningen. Som mer övergripande utvecklingsområden anges frågor om synen på läraruppdraget och lärarrollen i förhållande till mer etablerade lärandeteorier, förhållandet mellan utbildning och forskning samt vidareutvecklad samverkan. Intervjuerna visar dock att det finns en tydlig koppling mellan teori och praktik inom UVK-kurserna och en upplevelse av att det är där studenterna får lära sig att vara lärare och vad yrket innebär. Samtidigt menar bedömargruppen, med intervjuerna som grund, att man kan bli bättre på att samordna vilken forskning som studenterna får ta del av. Syftet med det är att undvika att innehållet i olika kurser uppfattas som motsägelsefullt, exempelvis forskning om lärstilar.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Enligt självvärderingen är vetenskapligt förhållningssätt lärandemål på de flesta kurser inom UVK, och bedömargruppen ser att det finns en tydlig progression när det gäller både vetenskapligt förhållningssätt och akademiskt skrivande: från ett grundläggande till ett fördjupat och tillämpat vetenskapligt förhållningssätt. Vidare gör studenterna en mindre vetenskaplig studie för att utveckla

sin kunskap om bland annat forskningsetik och olika metoder, vilka också tillämpas praktiskt. Metodfrågor tas upp i flera kurser, även om kvantitativa metoder förefaller behandlas i mindre utsträckning. I de vetenskapliga artiklar som ingår som kurslitteratur har lärosätet medvetet gjort ett urval av artiklar som representerar både kvalitativa och kvantitativa metoder. I intervjuerna framkom det att studenterna i högre grad använder kvalitativa metoder i examensarbetet eftersom de är vanligare inom praktisknära forskning, vilket bedömggruppen anser vara en rimlig hållning. Det framgår i självvärderingen att det finns ett informationsflöde mellan kurslärare för metodkurserna i UVK och samtliga handledare inom ämnet, där metodkursernas innehåll och intention delas på en digital samarbetsyta, vilket är positivt enligt bedömggruppen.

Vetenskapsteori nämns inte explicit i självvärderingen och inte heller under intervjuerna, vilket bedömggruppen anser vara en brist. Samtidigt betonar lärosätet starkt värdet av att studenterna blir medvetna om vad ett vetenskapligt förhållningssätt innebär och att detta ofta är en utmaning i en yrkesförberedande utbildning.

Lärosätet beskriver i självvärderingen att förhållandet mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet kan bearbetas inom ramen för ett synsätt där didaktik ses som en brygga mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Lärosätet resonerar om hur progression av ett vetenskapligt förhållningssätt säkerställs under studierna och i yrkesutövningen. Bedömggruppen noterar särskilt dokumentet Praktisk yrkestheori (PYT) som studenterna processar under lärarhandledning, individuellt och i grupp under hela utbildningen, och som aktualiseras i flera kurser inom UVK och verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Även under den avslutande VFU:n är PYT ett stöd för reflektion, men där är det även ett examinerande moment. Bedömggruppen anser att lärosätets arbete med praktisk yrkestheori är ett bra och konkret sätt att bearbeta relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Bedömggruppen kan konstatera att lärosätet i undervisning och examination kopplar samman vetenskapligt förhållningssätt, forskningsmetoder, beprövad erfarenhet och lärares yrkesutövning på ett tillfredsställande sätt.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Didaktisk kompetens är ett nyckelord i självvärderingens beskrivning av hur lärarutbildningen genomförs vid lärosätet. Didaktisk kompetens görs till en koppling mellan vetenskapligt förhållningssätt och beprövad erfarenhet inom den högskoleförlagda och den verksamhetsförlagda utbildningen. Poängen är att vetenskapligt förhållningssätt och beprövad erfarenhet inte isoleras som ett särskilt undervisningsområde, utan integreras i både VFU- och UVK-kurser. Bedömggruppen anser att detta är ett exempel på hur studenten tränar sin förmåga att kritiskt och självständigt reflektera över forskning samt egna och andras erfarenheter. Ett undervisningsmoment kallat praktisk yrkestheori (PYT) är enligt bedömggruppen ett väl fungerande instrument för progression. Det är ett dokument som skrivs och utvecklas kontinuerligt under hela utbildningen samt examineras i samband med den avslutande VFU:n. I intervjuerna framgår att PYT tidigare endast användes i slutet av utbildningen men att lärosätet nu använder det redan från början, med syftet att studenterna

ska komma längre i sitt reflekterande och bli medvetna om sin egen pedagogiska grundsyn. Bedömggruppen framhåller praktisk yrkest teori som ett gott exempel.

Lärosätet visar i självvärderingen medvetenhet om att relationen mellan utbildningens teoretiska och praktiska moment ofta är problematisk och svårhanterlig för både lärare och student. Lärosätet betonar samarbetet med skolor inom VFU och redovisar behov av att utveckla samordningen mellan UVK och ämnesdidaktik samt av att tydliggöra betydelsen av och relationerna mellan de allmäntdidaktiska lärandemålen inom och mellan kurser i UVK. Bedömggruppen anser att ett sådant utvecklingsarbete är befogat. Vidare anser bedömggruppen att det är en tillgång att lärosätet arbetar aktivt med att väva samman utbildningens olika diskurser samt under hela utbildningen refererar till förhållandet mellan teori till praktik.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Enligt självvärderingen har didaktik både en teoretisk och en praktisk dimension som kan användas för kritiskt reflekterande över lärarutbildningens upplägg och relationen till studenternas lärande efter utbildningen. Det sätter sin prägel på hur lärosätet tänker om de utbildningsvetenskapliga kärnkurserna och undervisningen inom dem. Lärosätet konstaterar att undervisning inte endast handlar om lärarens överföring av ett ämnesinnehåll, vare sig det gäller didaktik eller metodik, utan att undervisningen skapar relationer till eleverna genom en didaktisk process som börjar med att läraren analyserar läroplanstexter. Processen fortsätter med urval och gestaltning, och elevernas möte med innehållet, och slutar med att läraren utvärderar vad eleverna lärt sig. Det nödvändiga samspelet mellan didaktik och ämnesdidaktik lyfts av lärosätet fram på ett tydligt och problematiserande sätt, liksom svårigheterna med att göra progressionen i och sambandet mellan kurserna tydlig för studenterna, samt möjliga vägar för att utveckla utbildningen som helhet i detta avseende.

Bedömggruppen noterar att ovan nämnda resonemang avspeglar sig i UVK-kurserna och i sättet att examinera målet. I den inledande kursen ligger fokus på lärarens reflektion och utveckling av undervisningen, och den didaktiska triangeln introduceras som modell till vilken lärosätet återkommer i senare kurser. Därefter följer kurser med fokus på elevers lärande och utveckling, konflikthantering och ledarskap för lärare, utvärdering och utvecklingsarbete och didaktik, bedömning och specialpedagogik. Exempel på examinationsuppgifter är skriftliga inlämningar, fältstudieuppgifter (alla är inte examinerande) och gruppuppgifter. Uppgifterna stödjer reflektion kring den egna undervisningen, exempelvis när didaktiska teorier behandlas ur både ett teoretiskt och ett praktiskt perspektiv, men de ger också stöd för metodik, exempelvis genom att utveckla en undervisningsaktivitet med digitala verktyg, enligt bedömggruppen. Målet säkerställs även under VFU, vilket sker kontinuerligt under utbildningen med progression i och med användandet av praktisk yrkest teori där studenten enligt intervjuerna reflekterar över sin undervisning, i syftet att bli medveten om sin egen pedagogiska grundsyn. Användandet av olika examinationsformer och deras utformning medför enligt bedömggruppen att målet säkerställs i stor utsträckning.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med

andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet betonar betydelsen av försöksverksamheten med övningsskolor där studenterna har koncentrerats till ett mindre antal, vilket gynnat samverkan mellan lärosätet och skolorna. Övningsskolorna har också en högre andel utbildade handledare än många andra skolor. Förutsättningarna för studenten att utveckla sin undervisningskompetens antas alltså ha blivit bättre i och med samverkan med övningsskolor, i synnerhet när det gäller tillgång till VFU-platser. Intervjuerna visar att samverkan mellan lärosätet och skolor kan utvecklas ytterligare eftersom organisationen kring VFU och kontakten med handledare fungerar bättre i Eskilstuna än i Västerås. Bedömggruppen menar att förutsättningarna för studenterna att genomföra en VFU av god kvalitet behöver vara lika vid båda campus, så lärosätet rekommenderas att stärka samverkan med skolor i Västerås.

I självvärderingen beskriver lärosätet också hur innehållet i en rad UVK- och VFU-kurser möjliggör för studenterna att uppnå det aktuella målet, vilket bedömggruppen instämmer i. I kursen *Utbildningens organisation, uppdrag och innehåll för ämneslärare i gymnasieskolan* får studenterna exempelvis möjlighet att utveckla en grundläggande didaktisk förståelse, genom vilken de får möta flera olika faktorer som påverkar eleverns lärande och utveckling, såsom skolkontext, lärarens gestaltning av innehållet, lärarens interaktion med eleverna och olika kunskapsnyer och kunskapsstraditioner. Bedömggruppen anser att en sådan kunskap är en förutsättning för att lärare ska kunna stimulera varje elevs lärande och utveckling. Detta byggs senare på i andra kurser till exempel i specialpedagogik där studenten ska göra en undervisningsplanering som syftar till att alla elever ska vara delaktiga. Det finns även olika slags examinationsformer såsom skriftliga inlämningsuppgifter, grupparbeten, fältstudier (alla är inte examinerande) och VFU. Praktisk yrkest teori (PYT) är ett dokument som används under VFU och som enligt intervjuerna synliggör hur UVK och ämne- och ämnesdidaktiska studier hänger samman. I början tenderar studenterna att hålla dokumentet allmänt, för att i ett senare skede i utbildningen inrikta sig mot ämnet. Lärosätet menar därmed att studenternas arbete med PYT bidrar till att de förstår hur utbildningens olika delar hänger samman. Under intervjun betonades också att det finns en tydlig koppling mellan teori och praktik inom flera av UVK-kurserna. Bedömggruppen instämmer i det och vill tillägga att arbetet med PYT även här bidrar till måluppfyllelsen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Bedömggruppen anser att innehållet i en rad av lärosätets UVK-kurser bidrar till att målet om pedagogiska bedömningar uppnås, genom att det finns kurser med lärandemål om mänskliga rättigheter, barnkonventionen, etik och hållbar utveckling. Vidare finns en specialpedagogisk kurs där studenterna får träna att göra bedömningar samt kursen *Betyg och bedömning för ämneslärare gymnasieskolan*. I den sistnämnda kursen finns lärandemål som rör bedömningar ur perspektiv som är kopplade till etik, samhälle, mångfald och flerspråkighet. En av examinationerna handlar om att

reflektera kring detta, både själv och tillsammans med andra, särskilt kring elevers rättigheter och en hållbar utveckling.

Intervjuerna bekräftar att kurserna och examinationerna tillsammans bildar en helhet som uppfyller detta mål. Samtidigt framgår att UVK och ämnes- och ämnesdidaktiska studier samordnas på olika sätt för detta mål. Under UVK 1 får studenterna en uppgift om hållbar utveckling där de planerar och testar en aktivitet, vilken ska knytas till det ämnesdidaktiska som studenterna har med sig när det gäller hållbar utveckling. Bedömargruppen ser att det finns ett väl utvecklat samarbete gentemot svenska till följd av att det ligger som första ämne, men motsvarande samarbete finns inte mot samhällskunskap som ligger som andra ämne. Även om lärarna är medvetna om att förutsättningarna skiljer sig åt får studenterna delvis olika förutsättningar när det gäller detta moment. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att stärka samverkan mellan UVK och samhällskunskap som andra ämne när det gäller detta mål.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Enligt självvärderingen har man kartlagt insatser för jämställdhetsintegrering inom lärosätets fyra akademier. Inom den akademi som ämneslärarutbildningen tillhör har forskollärarutbildningen valts ut för att vidareutveckla jämställdhetsintegreringen, och resultatet av det arbetet kommer att spridas till ämneslärarutbildningen.

Bedömargruppen menar att lärosätet visar en medvetenhet när det gäller jämställdhetsperspektivet som analyseras utifrån tre olika sfärer: mellan lärare och student, mellan student och student och mellan studenten och dess undervisningspraktik. Medvetenheten om detta perspektiv visar sig också i att en jämn könsfördelning mellan manliga och kvinnliga lärare endast är en inledning på den analys som gjorts där lärosätet också sett över litteraturen och de akademiska traditioner som ligger till grund för utbildningen. Analysen visade att det fanns en heteronormativ slagsida. Lärosätet har därför påbörjat ett arbete med att se över valet av litteratur så att den speglar ett jämställt förhållningssätt, vilket bedömargruppen ser positivt på. Perspektivet beaktas i kursernas innehåll och i kursutvecklingen, exempelvis under VFU där studenten i samtal med handledaren ska diskutera klassrumsmiljö, lärarroll, utformning av uppgifter och materialurval samt bemötande av elever, vårdnadshavare och annan personal med fokus på jämställdhet. Lärarna har även fått del av kompetenshöjande insatser såsom tillgång till forskning på området samt haft möjlighet att delta i seminarier med temat jämställdhet. Intervjuerna bekräftar att jämställdhetsperspektivet är närvarande i utbildningen och att nästa steg är att i större utsträckning samordna och systematisera de insatser som görs.

Det finns lärandemål om jämställdhetsperspektiv i pedagogisk verksamhet i en UVK-kurs och i VFU-kurser som kopplar till att studenten, när examen utfärdas, visar förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. För bedömargruppen är det inte tydligt hur lärandemål, läraaktiviteter och examination kopplas samman. Att det är ett utvecklingsområde bekräftas av intervjuerna där lärosätet uttrycker det som att det finns lärandemål om jämställdhet men att de behöver synliggöras på olika nivåer i utbildningen.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet beskriver i självvärderingen hur ämneslärarutbildningen följs upp genom lärosätets systematiska kvalitetsarbete, där bland annat en examensmatris används fortlöpande för att stämma av examensmål mot lärandemål. Kvalitetsarbetet inom UVK sker framför allt i inriktningskollegier som sammanträder flera gånger per termin, vilket framgår både av självvärdering och intervjuer. Här utvecklar man kurser, diskuterar förändringar av befintliga kurser och tar initiativ till förbättringar. Förslag på programövergripande förändringar lyfts till Lärarutbildningens utbildningsråd.

Kursvärderingar genomförs vid kursslut och analyseras av lärare. Resultaten ska kommuniceras till studenterna vid nästa tillfälle då kursen ges och vid kursstart. Intervjuerna visar dock att återkopplingen inte alltid skett och lärosätets ledning lyfter vikten av att arbeta aktivt med att förbättra detta. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att utöver ovan nämnda återkoppling även publicera resultaten för att säkerställa att studenterna har möjlighet att ta del av dem, om den personberoende återkopplingen skulle brista. Lärosätet har svårt att motivera studenterna att svara på kursvärderingar. För att öka svarsfrekvensen har lärare och utbildningsledare informerat studenterna om vikten av att svara på dessa, och man utreder möjligheten att genomföra kursvärderingen på lektionstid och att lägga ut en påminnelse på lärosätets lärplattform. I VFU-kurserna finns det exempel på mindre utvärderingar där läraren sitter tillsammans med 4–8 studenter och reflekterar kring kursens utformning och genomförande. Bedömargruppen ser att det finns ett utvecklingsbehov när det gäller svarsfrekvensen och ser positivt på att lärosätet tagit initiativ till andra åtgärder utöver information. Bättre återkoppling av resultaten till studenterna kan även bidra positivt till svarsfrekvensen. Bedömargruppen noterar även att det förefaller som att studenterna inte har någon strukturerad möjlighet att framföra synpunkter under pågående kurser, utan endast efter avslutad kurs.

Sedan hösten 2018 görs även analyser på programnivå som årligen ska kommuniceras till studenterna. I uppföljningsarbetet uppmärksammar lärosätet behovet av att utveckla deras akademiska skrivande. Lärosätet ger exempel på åtgärder som genomförts till följd av de identifierade problemen, till exempel förbättringsarbete med hänsyn till studenternas läs- och skrivträning samt "omvänt klassrum".

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Genomströmningen följs upp och analyseras årligen på programnivå samt föredras för lärarutbildningens programråd. Genomströmningen är lägre än i riket som helhet och det pågår analyser och kursutvecklingsarbete för att öka denna. Kollegiet diskuterar förslag på åtgärder som i sin tur blir aktiviteter i akademins verksamhetsplan. De vidtagna åtgärderna handlar dels om att ha närmare kontakt med studenterna, bland annat ett nyinrättat Råd för studentnära frågor, dels om att göra kursvärderingar och ha kommunikationskanaler för dialog mellan lärare och studenter. Åtgärderna handlar vidare om att sätta upp stödstrukturer för att utveckla studentens akademiska skrivande, genom kompetensutveckling av undervisande lärare och speciella skivrarverkstäder, seminarier och möjlighet till individuell handledning. Lärandemål som är knutna till vetenskapligt förhållningssätt, akademiskt skrivande och god språklig framställning har införts med syftet att

synliggöra alla lärares ansvar för studenternas läs- och skrivutveckling. Våren 2019 gjordes en extern granskning av samtliga lärarprogram, utöver lärosätets egen analys av genomströmningen. Bedömaregruppen ser att det finns en struktur för att årligen analysera genomströmningen och att åtgärder vitas som syftar till att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Formell studentrepresentation finns i ett Utbildningsråd för lärarutbildning, i en kursplanegrupp och i ett nyinrättat Råd för studentnära frågor. I Akademin för utbildning, kultur och kommunikation finns möjlighet för studentmedverkan genom kursvärderingar och en nyinrättad introduktionsdag där studenter kan möta studenter som kommit olika långt inom utbildningen samt lärare för dialog kring bland annat den senaste utvärderingen av ämneslärarprogrammet. Samtliga forskningsmiljöer vid lärosätet har en seminarieverksamhet med regelbundna träffar, för diskussioner bland nationella och internationella forskare och undervisande lärare inom kollegiet. Dessa diskussioner är gemensamma och relevanta för både miljö och forskningsinriktningen som helhet. Till dessa seminarier bjuds även studenter in.

I VFU-kurserna finns det exempel på mindre utvärderingar där läraren sitter tillsammans med 4–8 studenter och reflekterar kring kursens utformning och genomförande. I självvärderingen nämns även exempel på att studenterna medverkar i kursers utformning, där lärosätet utgår från studenternas återkoppling för att sedan utveckla kursen i nära samarbete med studenterna. Arbetet har bland annat lett till användandet av undervisningsmetoden omvänt klassrum. Intervjuerna bekräftar för bedömaregruppen att det finns möjlighet för studenterna att ta en aktiv roll, och bland annat nämns det nyinrättade Rådet för studentnära frågor. Där får studenterna möjlighet att träffa de programansvariga för ämneslärarprogrammet, dock endast en gång per termin. Intervjuerna visar att det i större utsträckning går att påverka strukturen, det vill säga hur kurserna ligger, än själva innehållet i kurserna. Bedömaregruppen ser positivt på att lärosätet initierat olika aktiviteter för att öka studenternas medverkan såsom att inrätta rådet och testa olika former av mindre utvärderingar och samarbete för att utveckla kurser inom UVK.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Enligt självvärderingen sker samverkan med det omgivande samhället genom Mälardalens kompetenscentrum för lärande, vilket bedriver samverkan kring skolutveckling, lärarutbildning, forskning inom utbildningsvetenskap och VFU tillsammans med regionens skolhuvudmän. Lärosätet menar att Branschrådet för ämneslärarutbildningen fyller en central funktion som kontaktorgan, där lärosätet och skolhuvudmännen utbyter information som är relevant för utbildningens användbarhet och utveckling samt studentens förberedelse för arbetslivet. VFU och införandet av verksamhetsintegrerad utbildning framhålls i självvärderingen som centrala för studenternas kontakt

med skolor. Lärosätet samverkar med skolhuvudmännen i Södermanlands och Västmanlands län i projektet Samproducerad lärarutbildning. Forsknings- och utbildningsmiljöerna i sociologi och statsvetenskap är samhällsnära och samverkar med en rad intressenter. Lärarstudenterna har möjlighet att ta del av detta, inom teoretiska kurser och genom fältstudier. Bedömaregruppen kan konstatera att det finns en relevant samverkan, på flera olika sätt och i olika konstellationer, med det omgivande samhället.

Möjligheten att göra fältstudier under de högskoleförlagda kurserna stödjer enligt bedömaregruppen att teori och praktik kopplas samman, vilket bidrar till utbildningens användbarhet. Det gäller särskilt eftersom dessa innefattar framåtsyftande moment där handledare och student diskuterar fältstudiernas relevans för det kommande arbetslivet. Samtidigt som fältstudierna är relevanta visar intervjuerna att de ibland kan vara svåra att genomföra eftersom kontakterna med skolorna kan förbättras.

Lärosätet menar att den vetenskapliga grund som utbildningen vilar på ökar studentens beredskap att möta ett föränderligt arbetsliv eftersom studenten möter teorier som behandlar förändringsprocesser av olika slag. I självvärderingen beskrivs vikten av VFU och att studenten redan under den första terminen ingår i ett handledarlag vid en övningsskola som förberedelse för yrkesprofessionen. Det framgår också att studenterna möter både högstadieskolor och gymnasieskolor under VFU:n, vilket enligt bedömaregruppen är positivt med tanke på användbarhet och ett föränderligt arbetsliv. I självvärderingen beskriver lärosätet att VFU-samordnare har stöttat VFU-handledare på skolorna för att skapa en gemensam kunskapssyn för lärandemålen och kriterierna. Syftet är att främja en likvärdig bedömning eftersom handledarna på skolorna byts ut till följd av personalomsättning. Bedömaregruppen ser att stödet kan behövas fortlöpande då intervjuerna visar att det fortfarande är oklart vad som bedöms under VFU:n och hur bedömningen sker.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: Tillfredställande

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Inom utbildningsvetenskaplig kärna är drygt hälften av lärarna disputerade och alla har lärarexamen. Lärare medverkar i flera olika kurser och bedömaregruppen ser positivt på att organisationen och samarbetet mellan lärarna motverkar att undervisningsplanen känns splittrad. I stället kommer de olika kompetenserna till nytta i utbildningen och progression underlättas. Relationen mellan antalet studenter och lärare är tillfredställande och bedömaregruppen noterar att lärosätet har insatser för att säkerställa kompetensen på lång sikt.

Utbildningsmiljöerna har direkt allmändidaktisk och/eller ämnesdidaktisk relevans. Lärosätet arbetar med att utveckla kollegier i syfte att överföra kunskap mellan forskningsmiljöer och undervisningsmiljöer, och bedömaregruppen konstaterar därmed att lärosätet arbetar aktivt med att

stärka sambandet mellan utbildning och forskning. Det finns även en tydlig koppling mellan teori och praktik i UVK.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls då bedömagruppen anser att lärosätet i undervisning och examination kopplar samman vetenskapligt förhållningssätt, forskningsmetoder, beprövad erfarenhet och lärares yrkeskunnande på ett tillfredställande sätt.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls på olika sätt. Vetenskapligt förhållningssätt och beprövad erfarenhet integreras i både UVK och VFU, vilket medför att studenterna kontinuerligt under utbildningen utvecklar denna förmåga. Praktisk yrkest teori används under utbildningen och syftar till att studenterna ska reflektera över och bli medvetna om sin pedagogiska grundsyn, vilket ger stöd för progression.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls genom att lärosätet har ett tydligt sätt att resonera kring didaktik som avspeglar sig på UVK-kursernas innehåll och utformning. Målet säkerställs även under VFU, vilket det sker kontinuerligt under utbildningen med progression i och med användandet av praktiskt yrkest teori. Användandet av olika examinationsformer och utformningen av dessa medför enligt bedömagruppen att målet säkerställs.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls bland annat genom UVK-kurser där studenterna möter olika faktorer som påverkar elevernas lärande och utveckling. Studenterna ska även göra en undervisningsplanering som syftar till att göra alla elever delaktiga. VFU och de fältuppgifter som studenterna har under de högskoleförlagda kurserna bidrar också till att uppfylla detta mål.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Det finns kurser med lärandemål om samhälle, mångfald, flerspråkighet, mänskliga rättigheter, barnkonventionen, etik och hållbar utveckling. Studenterna får träna att göra bedömningar och det finns examinationer som handlar om att reflektera kring detta, både själv och tillsammans med andra.

Bedömagruppen menar att lärosätet visar medvetenhet när det gäller jämställdhetsperspektivet, vilket avspeglar sig i de analyser som gjorts och att perspektivet beaktas i kursernas innehåll och kursutveckling. Det finns också lärandemål om jämställdhetsperspektiv i pedagogisk verksamhet i en UVK-kurs och i VFU-kurser som kopplar till att studenten, när examen utfärdas, visar förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling sker genom högskolans systematiska kvalitetssäkringsarbete, men återkopplingen kan ges i större utsträckning. Kursvärderingar genomförs vid kursslut och analyseras av lärare. En examensmatris används fortlöpande för att stämma av examensmål mot lärandemål. Studentgenomströmningen är lägre än i riket som helhet och det pågår analys av detta och kursutvecklingsarbete för att öka den.

Bedömagruppen anser att studenten får möjlighet att ta en aktiv roll i utvecklingen av utbildningens innehåll och genomförande, exempelvis genom formell studentrepresentation och genom medverkan

i kursutveckling, kursvärderingar och introduktionsdag. Bedömggruppen ser positivt på att lärosätet initierat olika aktiviteter för att öka studenternas medverkan.

Bedömggruppen kan konstatera att lärosätet har relevant samverkan med det omgivande samhället, på flera olika sätt och i olika konstellationer. Utbildningen blir mer användbar genom teorier som behandlar förändringsprocesser, VFU på både högstadieskolor och gymnasieskolor och fältstudier under de högskoleförlagda kurserna, och detta bidrar till att studenten förbereds för ett föränderligt arbetsliv.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är inte adekvat och står inte i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Av självvärderingen framgår att ämneslärarutbildningen är organiserad vid en av högskolans fyra akademier: akademien för utbildning, kultur och kommunikation (UKK), som alltså är värdakademi för utbildningen. Ämnesstudierna i samhällskunskap är förlagda till akademien för ekonomi, samhälle och teknik (EST) med statsvetenskap och till akademien för hälsa, vård och välfärd (HVV) med sociologi. Svenska ingår i samtliga ämneskombinationer och samhällskunskap i en av de tre förutbestämda ämneskombinationer som studenterna kan söka till: svenska 120 högskolepoäng (hp)/engelska 90 hp, svenska 120 hp/svenska som andraspråk 90 hp och svenska 120 hp/samhällskunskap 120 hp.

Målet för rekryteringen till samtliga ämneskombinationer är att anta sammanlagt femtio studenter per läsår. Målet för och faktisk antagning till enbart samhällskunskap redovisas inte, men ett rimligt antagande är att det är relativt få studenter som läser samhällskunskap. Vid intervjun bekräftades detta när det framkom att studentgrupperna är cirka fem studenter per grupp i samhällskunskap som samläser med andra program. Sett till ämnets volym bedöms antalet lärare som adekvat.

Lärosätet redovisar en vetenskaplig kompetens hos lärarna som till stor del svarar mot samhällskunskapens ämnesteoretiska innehåll för statsvetenskap och sociologi. Underlaget visar sex disputerade lärare, varav tre i sociologi och statsvetenskap. Av dessa är en docent i sociologi och en i statsvetenskap. Underlaget från lärosätet redovisar däremot ingen kompetens i ekonomi, vare sig i nationalekonomi eller i ekonomisk historia. Bedömggruppen bedömer att detta är en innehållslig brist för samhällskunskapsämnet.

Den ämnesdidaktiska och professionsrelaterade kompetensen i ämnet är ottydligt redovisad av lärosätet. Enligt lärartabellen finns en person med professionskompetens i samhällskunskap. Hen är inte verksam i ämnesstudierna, men är knuten till den verksamhetsförlagda utbildningen. I självvärderingens senare del presenteras däremot lärare med professions- och ämnesdidaktisk kompetens i samhällskunskap. Men det går inte att utläsa ur lärartabellen. Bedömggruppens bild är att de sistnämnda kompetenserna är knutna till värdakademin, UKK, och till kurserna i den utbildningsvetenskapliga kärnan, vilket bekräftades i intervjun. Samtliga kurser som innehåller

verksamhetsförlagd utbildning är också knutna till värdakademin, och till terminer utan studier i samhällskunskap. Ämnets koppling till utbildningens professionsinnehåll med ämnesdidaktik och verksamhetsförlagd utbildning framstår därför som bristfällig.

I den första delen av självvärderingen finns en strategi för kompetensförsörjning av framför allt forsknings- och utbildningsverksamhet på värdakademin, UKK, men någon strategi för samhällskunskap är inte beskriven. I självvärderingen framgår också att kompetensförsörjningen i samhällskunskap har varit mindre viktig än i de ämnen som UKK självständigt ansvarar för (svenska och engelska).

Sammantaget är det bedömarens uppfattning att det på kort sikt finns brister i samhällskunskapsämnets ämne-teoretiska, ämnesdidaktiska och professionsrelaterade kompetens, och därmed för utbildningens innehåll och genomförande. Lärosätet redovisar heller ingen strategi för kompetensförsörjningen på lång sikt.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns inte en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätets redovisning av utbildnings- och forskningsmiljön för samhällskunskap präglas av två akademiska miljöer med relaterade utbildningsprogram: statsvetenskap och sociologi. Men underlaget visar på en svag medvetenhet om miljöerna i förhållande till utbildningen av samhällskunskapslärare. Självvärderingen visar indirekt att studenterna inom ämneslärarutbildningen i samhällskunskap är förhållandevis få och att de som regel samläser med kurser och program inom statsvetenskap och sociologi. I självvärderingen förs ingen diskussion om för- och nackdelar med samläsningen. Innehåll och utbildningsmiljö för studenterna i samhällskunskap beskrivs utifrån nämnda miljöer. Vidare saknas reflektioner om ämnesdidaktiska inslag i utbildningen. I intervjun betonade lärosätet att lärarna i statsvetenskap och sociologi ansåg sig fått en klarare uppfattning av lärarutbildningen och av ämnet i och med framtagandet av självvärderingen.

Lärosätet beskriver de vetenskapliga och professionsinriktade miljöerna för de akademiska ämnena statsvetenskap och sociologi. Ämnena framstår som centrala för de programutbildningar som drivs på respektive akademi. Miljöernas ämne-teoretiska relevans för samhällskunskap tecknas i självvärderingen i generella termer, men i låg utsträckning i förhållande till ämnet och yrket för de blivande lärarna i samhällskunskap. Självvärderingen avspeglar ingen ämnesdidaktisk medvetenhet och den ämnesdidaktiska forskning som redovisas är begränsad. Bedömarens uppfattning är att professionsperspektivet i dag är frånvarande. Lärosätet redovisar detta och ämnesinnehållet som utvecklingsområden med ett pågående utvecklingsarbete, men strategin bedöms vara oklar.

Under den här bedömningsgrunden redovisar lärosätet en kurs som ska tas bort på grund av bristande relevans för samhällskunskap. Samma kurs redovisas däremot under andra rubriker som ett gott exempel på relevant innehåll och utformning. Det framkom vid intervjun att kursen är ersatt med en existerande kurs i sociologi, för att studenterna ska tillägna sig fördjupad kunskap i ämnet samhällskunskap.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Självvärderingen ger sammantaget en oklar bild av utformningen av ämneslärarutbildningen i samhällskunskap. Ett exempel är den kurs som kallas *Kommunikation och medier*. Kursen omtalas återkommande i den andra delen av självvärderingen, men finns inte med i kursöversikten som redovisas i den första delen. Kursen ska enligt ett textavsnitt ersättas, men i andra avsnitt lyfts kursen fram som central för utbildningen. Självvärderingen ger ingen kursöversikt, vilket gör det svårt för bedömargruppen att bilda sig någon uppfattning om utbildningen som helhet. Sammantaget ger underlaget ändå grund för bedömargruppen att anta att studenterna i samhällskunskap samläser med andra program hela eller stora delar av utbildningen. Detta bekräftades vid intervjun.

Redovisningen är obalanserad både vad gäller ämne och innehåll. Sociologiinnehållet beskrivs utförligt och statsvetenskap får visst utrymme, medan andra ämnen behandlas översiktligt. Redovisningen har också en tyngdpunkt på innehåll med få beskrivningar av undervisning och examination. Som helhet redovisar lärosätet ett innehåll som bedömargruppen uppfattar adekvat när det gäller kunskapsinnehållet med politiska och sociala inslag, genom utbildnings- och forskningsmiljöerna i statsvetenskap och sociologi. De självständiga arbeten som redovisas i underlaget är få till antalet och påverkar inte bedömningen av examensmålet.

När det gäller samhällsekonomiskt innehåll finns däremot en del oklarheter. I lärartabellen redovisas ingen sådan kompetens och redovisningen av ekonomiinslag i utbildningen är mycket knapphändig. I lärosätets redovisning saknas reflektion över samläsningens betydelse för utbildningens som helhet, för balansen mellan olika ämnesinslag och för ämnesdidaktikens position. Redovisningen är också oklar när det gäller utbildningen i samhällskunskap som helhet. Det framgår inte hur kursutbudet är uppbyggt, och vilka centrala inslag för innehåll, undervisning och examination som utbildningen är uppbyggd kring. Intervjun bekräftar att studenterna följer ämneskurser i statsvetenskap och sociologi som är konstruerade för andra utbildningsprogram. Lärosätet hänvisar till en pågående översyn av kursutbud och kursinnehåll som är adekvata för ämnet och yrkesutövningen. I underlaget nämns också hur översynen beaktar hur innehåll som svarar mot kulturgeografi och nationalekonomi ska få utrymme. Sammantaget är bedömningen att lärosätet inte säkerställer att studenterna visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen i samhällskunskap som är ett mångvetenskapligt ämne. Utbildningen ger brett och djupt kunnande inom delar av huvudområdet med statsvetenskap och sociologi, men inte i ekonomi. Dessutom syns inte något av ämnets mångvetenskapliga centrala teman som anges i styrdokumentet för gymnasieskolan.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Redovisningen från lärosätet ger sammantaget en oklar bild av hur målet uppfylls, och det är svårt att utläsa om studenterna får en sammanhållen utbildning i vetenskaplig metod och tillägnar sig ett

vetenskapligt förhållningssätt. I självvärderingen beskrivs framför allt en metodkurs (7,5 högskolepoäng) inom ramen för UVK (termin 8). En bred inramning skisseras, men tonvikten ligger på att studenterna ska genomföra en mindre undersökning. Av redogörelsen är det svårt utläsa i vilken mån studenterna därigenom får med sig den tänkta grundläggande "bredden" i metodkunskande. Lärosätet beskriver kortfattat och översiktligt en i poäng räknat rätt omfattande metodkurs (15 högskolepoäng), som ges inom ramen för samhällskunskap under utbildningens sista termin (termin 11). Texten är kortfattad, översiktlig och graden av konkretion är låg. Det framgår inte vilket utrymme kvalitativ respektive kvantitativ metod får. Det framgår inte heller i vilken mån tidigare kurser i samhällskunskap har inslag som stegvis bygger upp den vetenskapliga kompetensen och som berör beprövad erfarenhet. Självvärderingen och intervjun ger ingen bild av studenternas utveckling och förmågor på området efter genomgången utbildning. De självständiga arbeten som redovisas i underlaget är få till antalet och påverkar inte bedömningen av examensmålet.

Bedömargruppen bedömer att samtliga delar av examensmålet inte är tillfredsställande.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätets självvärdering berör nästan uteslutande utbildningsinslag inriktade på ämnesorienterad teori och forskning inom sociologi och statsvetenskap. Ämnesinlagen är relevanta för samhällskunskap, med exempel från sociologi och statsvetenskap på kurser som syftar till att studenterna ska utveckla förmågan till ett kritiskt och självständigt förhållningssätt till kursernas innehåll. Som kontrast finns i redovisningen varken någon beskrivning av utbildningsinslag med ämnesdidaktisk teoribildning och forskning eller med erfarenheter från verksamhetsförlagd utbildning. Det finns en formulering om en fältstudie på en skola under en statsvetenskaplig kurs, och en formulering om att det självständiga arbetet ska ha en ämnesdidaktisk inriktning. De ämnesdidaktiska inslag som nämns är generella och oprecisa, en bild som bekräftas av intervjun.

Sett till kurs- och forskningslitteratur har ämnesdidaktik en mycket svag position i utbildningen. Underlaget beskriver kurser inom den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) knutna till ämnet. Det framgår att dessa VFU-kurser äger rum under terminer när UVK läses. Dessa omständigheter förstärker bilden av att ämnesstudierna är svagt kopplade till yrkesverksamheten, och självvärderingen pekar på detta som ett utvecklingsområde.

Sammantaget bedöms ämnesanknytningen till statsvetenskap och sociologi som tillfredsställande, medan anknytningen till yrkesverksamheten är bristfällig. Studenterna får inte möjlighet att visa förmåga att självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat i relation till yrkesverksamheten ämnesdidaktik. De självständiga arbeten som redovisas i underlaget är få till antalet och påverkar inte bedömningen av examensmålet. Underlaget visar ett pågående utvecklingsarbete.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och

ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Självvärderingen beskriver ingen tydlig idé för utbildningen när det gäller studenternas förmåga att tillämpa ämnesdidaktik för att undervisa i ämnet. De ämnesdidaktiska inslagen är få och otydligt beskrivna, utan tydlig plats vare sig i form av egna delkurser eller som integrerade delar i ämnesteoretiska kurser med specifik kurslitteratur. Texten under rubriken i självvärderingen är i låg grad relevant för målet. Beskrivningarna rör ämnesinnehåll och kursaktiviteter som stödjer studenternas kompetens i ämnesinnehållet. Fokus ligger på ämnesstudierna i sociologi och progressionen i ämnet är beskriven, medan progressionen i ämnesdidaktik är frånvarande i texten. Texten beskriver kort några VFU-uppgifter med allmändidaktisk inriktning.

Andra exempel av relevans som nämns är en fältstudieuppgift knuten till den första kursen i statskunskap, och en uppgift under metodkursen (termin 11) som handlar om att arbeta med elevers teori- och metodval. Några formuleringar finns om framtida utveckling, men det saknas ett helhetsgrepp som ger ämnesdidaktiken en plats och teoretisk och forskningsinriktad grund, som gradvis byggs upp under utbildningens gång. I texten under rubriken diskuteras att lärarstudenterna som läser kurserna i sociologi inte får samma ämnesdjup som övriga studenter. Detta kan tolkas som att ämneslärarutbildningen i samhällskunskap inte är uppbyggd utifrån sina specifika premisser, utan läggs till andra utbildningar. Vid intervjun framkom att processen med att ta fram självvärderingen tillsammans med att en person tillsatts för att samordna utbildningen i samhällskunskap har lett till ett medvetandegörande och en diskussion om lärarutbildningen i samhällskunskap och ämnesdidaktik samt om kursutbud, kursinnehåll och ämnesdidaktik.

Sammantaget är bedömningen att ämnesdidaktik är bristande, där ämnesstudierna har svag koppling till yrkesutövningen.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Självvärderingen knyter i låg grad an till den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU), och vilka VFU-kurser som är kopplade till samhällskunskap framgår inte tydligt. Det framgår inte på vilket sätt studenterna får möjlighet att före, i samband med och efter VFU planera, genomföra och utvärdera undervisning i samhällskunskap. De ämnesdidaktiska inslagen i utbildningen framstår som svaga. Beskrivningarna av sociologiska perspektiv är relevanta för ämnet, men de är begränsade och står utan koppling till lärargärningen i samhällskunskap. Texten förstärker distansen till samhällskunskap genom att i sammanhanget lyfta fram "teoretiska perspektiv gällande svenskämnet". Inga specifika uppgifter som syftar till att säkerställa målet presenteras. Intervjun bekräftade att ämnesstudierna har svag koppling till yrkesutövningen. Här hänvisades till kurserna i utbildningsvetenskaplig kärna. Sammantaget är målet inte uppfyllt.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Självvärderingen ger en ojämn beskrivning av hur jämställdhetsperspektivet beaktas, kommuniceras och förankras inom samhällskunskapen. Komponenterna finns, men bedömargruppen kan inte utläsa någon sammanhållen idé. I underlaget tar områden som jämlikhet, funktionsvariationer, etnicitet och genus en betydande plats, vilket inte är direkt relevant för bedömningen av jämställdhet. Sociologin tar mycket utrymme i underlaget och skapar därmed en obalans och brist på helhetsförståelse för samhällskunskapen i stort.

Lärosätet har ett jämställdhetsmål som diskuteras av medarbetarna på arbetsplatsträffar. Lärosätets plan för jämställdhetsintegrering revideras varje år. Enligt redovisningen genomför lärosätet under 2018/19 en kartläggning av ämneslärarprogrammet för att säkerställa att jämställdhetsperspektivet är kontinuerligt integrerat i utbildningens utformning och genomförande. Läsåret 2019/20 ska lärosätet revidera ämneslärarprogrammet för att integrera jämställdhetsperspektivet.

Det framgår av självvärderingen att det inom sociologin finns åtgärder som riktar sig till att ge stöd åt studenter och medarbetare som upplever att de diskriminerats. Åtgärderna har formulerats i dokumentet *Hållbar arbetsmiljö*. Det framgår däremot inte om arbeten mot diskriminering sker i förebyggande syfte. Det framgår inte heller av självvärderingen varför sociologigruppen har beskrivit åtgärder, men inte övriga områden inom samhällskunskapens discipliner.

I statsvetenskapen ingår jämställdhetsperspektivet i innehållet för studier av politisk representation. Lärare i forskargruppen för studier i demokrati, makt och medborgarskap (DEM-gruppen) har genom forskning kopplingar till jämställdhetsfrågor som visar sig i val av uppsatsämnen med jämställdhetsperspektiv. Lärosätet ger också exempel på hur jämställdhetsperspektivet beaktas i val av litteratur.

Lärosätet för i självvärderingen en diskussion om könsfördelning bland personalen, tydligast för sociologiämnet. När det gäller studenterna förs diskussionen inom statsvetenskapen, där det framgår att det oftast är fler kvinnliga än manliga studenter. Enligt redovisningen ska samhällskunskapens ämnen arbeta med att ge båda könen lika stort utrymme i undervisningen.

Kursutvärderingarna för sociologiämnet ger utrymme för studenterna att uppge om de anser att de blivit jämlikt behandlade. Arbetsgruppen ansvarar för att ta fram en handlingsplan om diskriminering skulle förekomma. Det framgår inte om samhällskunskapens övriga ämnen har ett liknande upplägg.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs inte systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts inte vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker inte till relevanta intressenter.*

Formaliserade strukturer och procedurer för att samla in studenternas synpunkter och tillvarata dem i kursutvecklingsarbetet finns. Lärosätet diskuterar problemet med låg svarsfrekvens på de digitala

kursvärderingarna. Visst arbete med alternativa utvärderingsformer, som kursvärdering under undervisningstid, finns, men de är inte särskilt utbredda.

Akademien för utbildning, kultur och kommunikation (UKK) har ett utbildningsråd för lärarutbildningen, med studentrepresentanter. För studenterna i sociologi och statsvetenskap finns särskilda programråd, medan lärarstudenterna saknar någon motsvarighet i ämnesstudierna. Självvärderingen diskuterar hur lärarstudenterna skulle kunna få representation i de befintliga programråden, linjeföreningen för det beteendevetenskapliga programmet och programrådet för statsvetenskap. Lärosätet ger exempel på hur studenterna kan påverka sin utbildning i direkt kontakt med lärare och ledning. Självvärderingen och intervjun ger exempel på hur en kurs byts ut på grund av studenternas synpunkter och hur en examinerande uppgift i sociologi har formulerats om så att den blev relevant ur ett skolperspektiv därför att studenterna ville det. Intervjun bekräftar att lärare och ledning för sociologi och statsvetenskap har direkt kontakt och dialog med studentgrupperna, något man uppfattar positivt och som en viktig del i arbetet med översynen av utbildningen.

Lärosätet verkar inte för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätets redogörelse är mycket kortfattad. Här finns några kommentarer om en svag genomströmning av lärarstudenter på sociologikurserna, jämfört med andra sociologistudenter. Redovisningen innehåller ingen analys om orsakerna till detta. På annat ställe i självvärderingen diskuteras lärarstudenternas ämnesdjup i förhållande till övriga studenter som läser sociologi. Inga resonemang förs om samläsningens eventuella betydelse i sammanhanget. I intervjun framhålls att inslaget av lärarstudenter i de andra programgrupperna tillför en dynamik med andra typer av frågor.

Ingen generell analys finns av studenternas slutförande av utbildningen, och inga kommentarer görs om lärosätet arbetar med att identifiera och stödja ämneslärarstudenter i samhällskunskap som riskerar att hamna efter i sina studier. Vid intervjun diskuteras hur cirka två tredjedelar av studenterna går igenom studierna i sociologi. Lärolaget diskuterar hur de kan bli bättre på att kommunicera med studenterna och ge dem bättre förutsättningar att klara studierna. Ännu finns ingen åtgärdsplan.

Sammantaget är systematiken i uppföljningen av utbildningens innehåll, genomförande och examination bristfällig. Olika förslag på systematik i uppföljning samt åtgärder för kvalitetsutveckling och åtgärder diskuteras i underlaget, men inga konkreta beslut och åtgärder är genomförda.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges inte möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätets självvärdering redovisar en bild där de formella representationskanaler som finns inte är anpassade för lärarstudenternas behov och intressen, utan utgår från program byggda för sociologi och statskunskap. En medvetenhet om den bristen redovisas och ett förändringsarbete pågår. Inget sägs i underlaget om studentperspektivet i den vardagliga undervisningen, om student- och lärarrelationer samt om mer informellt studentinflytande.

I intervjun framkom att studenter tagit initiativ och fått utforma en uppgift med ämnesdidaktiskt innehåll i en kurs i sociologi. Ett råd för studentnära frågor inrättades hösten 2018 och syftar till att studenterna ska få möjlighet att ta en mer aktiv roll i utvecklingen av sin utbildning. Enligt självvärderingen är studenterna positiva till den möjligheten.

Lärosätet visar en medvetenhet om studentperspektivet genom att diskutera olika möjliga åtgärder för att stärka området, men bedömningsområdet brister på grund av att det inte finns någon tydlig strategi för studenterna i samhällskunskap.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är inte utformad och genomförs inte på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker inte med det omgivande samhället.*

Självvärderingen redovisar att studenterna utrustas med en generell beredskap att möta samhällsförändringar. Utbildningens svaga ämnesdidaktiska inslag är ändå påtagligt, enligt bedömggruppen. Självvärderingen beskriver hur lärarutbildningen sker i nära samverkan med kommunerna i regionen genom samverkansplattformen Mälardalens kompetenscentrum för lärande (MKL). Lärarutbildningen har regelbundna möten med företrädare för regionens skolhuvudmän, dels inom MKL:s styrgrupp, dels inom ramen för branschrådet för ämneslärarutbildningen. Branschrådet ska fungera som informations- och kontaktorgan mellan högskolan, arbetslivet och studenterna. Genom branschrådet utbyter också högskolan och skolhuvudmännen information av relevans för utbildningens användbarhet och studentens förberedelse för arbetslivet.

Det pågår en översyn av branschrådet "med anledning av minskat deltagande över tid". Lärosätet deltar i alumnutvärderingar som sker inom ramen för det nationella lärarutbildningskonventet. En plats i branschrådet kommer att beredas för en alumn. Till den övergripande bilden hör ett led i lärosätets forsknings- och utbildningsstrategi med utökad samverkan med skolhuvudmännen i Sörmlands och Region Västmanland inom projektet samproducerad lärarutbildning. Avsikten med samproducerad lärarutbildning är att öka antalet behöriga lärare. Projektet samfinansieras av lärosätet och kommunerna i regionen.

Organisationen för verksamhetsförlagd utbildning (VFU) är god, även om lärarrörligheten har negativa konsekvenser för kontinuitet och kunskapsöverföring med mera. Flera andra samverkansprojekt med skolor är under utveckling. Fältstudier genomförs för att länka den högskoleförlagda utbildningen till praktiken. VFU-kurserna innehåller seminarier om bedömning, språkutveckling, konflikthantering och digitala verktyg i klassrummet. Seminarierna sker enligt lärosätet löpande under samtliga VFU-kurser där studenter, handledare och kurslärare deltar.

Den rätt omfattande samverkan i ämnet som beskrivs i underlaget gäller i hög grad forskningsprojekt i sociologi- och statskunskapsämnen, på områden som bedömggruppen noterar är relevanta för samhällskunskap. Projektet sker i nära samarbete med kommunerna i regionen. I självvärderingen noteras lärarstudenternas engagemang som ett utvecklingsområde, där lärosätet ska undersöka "vilken användning lärarstudenterna upplever sig ha av sociologin i sitt yrkesarbete som

samhällslärare". Lärarutbildningen och samhällskunskapslärarprofessionen berörs i vissa fall specifikt, men inte genomgående.

Sammantaget är samverkan med det omgivande samhället i ämneslärarutbildningen i samhällskunskap inte tillfredsställande. Den samverkan med forskning som bedrivs inom statsvetenskap och sociologi kommer lärarstudenterna till del i undervisningen, men de kommer i mindre grad i kontakt med samhällets olika institutioner och aktörer. Samverkan sker inom skolområdet, genom utbildningsvetenskaplig kärna och den verksamhetsförlagda utbildningen.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Bedömningsgrunderna personal och utbildningsmiljö bedöms som inte tillfredsställande. Bedömarens bild är att det finns en vetenskaplig ämneskompetens som är relevant för utbildningen i samhällskunskap. Den professionsrelaterade kompetens som finns är koncentrerad till värdakademien som har hand om den utbildningsvetenskapliga kärnan. Den ämnesdidaktiska kompetensens nyttjande inom samhällskunskapens professionsinnehåll framstår därför som bristfällig. Lärosätets redovisning av utbildnings- och forskningsmiljön för samhällskunskap präglas av två akademiska miljöer med relaterade utbildningsprogram: statsvetenskap och sociologi. Men underlaget visar på en svag medvetenhet om miljöerna i förhållande till utbildningen av samhällskunskapslärare.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls inte. Utbildningen ger brett och djupt kunnande inom delar av huvudområdet i statsvetenskap och sociologi, men inte i ekonomi. Dessutom syns inte något av ämnets mångvetenskapliga centrala teman som anges i styrdokumenterna för gymnasieskolan.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Det är svårt att ur underlaget utläsa en sammanhållen utbildning i vetenskaplig metod och vetenskapligt förhållningssätt. Det framgår till exempel inte vilket utrymme kvalitativ och kvantitativ metod har i utbildningen. Inslagen i sociologi och statsvetenskap som redovisas är relevanta, medan andra ämnesinslag inte redovisas.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inte. Sett till kurs- och forskningslitteratur har ämnesdidaktik en mycket svag position i utbildningen. Underlaget beskriver kurser inom den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) knutna till ämnet. Det framgår att dessa VFU-kurser äger rum under terminer när UVK läses. Dessa omständigheter förstärker bilden av att ämnesstudierna är svagt kopplade till yrkesverksamheten, och självvärderingen pekar på detta som ett utvecklingsområde.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls inte. I underlaget beskrivs ingen tydlig idé för utbildningen när det gäller studenternas förmåga att tillämpa ämnesdidaktik för att undervisa i ämnet. De ämnesdidaktiska inslagen är få och otydligt beskrivna, utan tydlig plats vare sig i form av egna delkurser eller som integrerade delar i ämnesteoretiska kurser med specifik kurslitteratur.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls inte. Ämnesdidaktik har en mycket svag position i lärosätets lärarutbildning i samhällskunskap. De ämnesdidaktiska inslagen är få och otydligt beskrivna. Ämnets koppling till den pedagogiska verksamheten är svag.

Bedömningsgrunden om jämställdhet bedöms som tillfredsställande. Lärosätet har en övergripande plan för jämställdhet och ämnesvis finns mål och åtgärder. Dock berörs utbildningen i ämnet marginellt.

Bedömningsgrunden om uppföljning bedöms som inte tillfredsställande. För studenterna i sociologi och statsvetenskap finns särskilda programråd, medan lärarstudenterna saknar någon motsvarighet i ämnesstudierna. Självvärderingen diskuterar hur lärarstudenterna skulle kunna få representation i de befintliga programråden, linjeföreningen för det beteendevetenskapliga programmet och programrådet för statsvetenskap. Akademin för utbildning, kultur och kommunikation (UKK) har ett utbildningsråd för lärarutbildningen, med studentrepresentanter. Lärosätet ger inga exempel på hur man arbetar för att studenterna i samhällskunskap ska genomföra sin utbildning inom planerad studietid, medan självvärderingen diskuterar svag genomströmning.

Bedömningsområdet om studentperspektivet bedöms som inte tillfredsställande. Studenternas ställning gentemot andra program gör att de saknar formella och informella påverkansmöjligheter på utbildningen. Vid intervjun ger lärosätet ett exempel på hur studenter har kunnat påverka ett moment för att tillgodose sina synpunkter på ämnesdidaktiskt innehåll. Ett råd för studentnära frågor inrättades 2018, och här finns en förhoppning om att studenterna i samhällskunskap kan ha en kanal för inflytande.

Bedömningsområdet arbetsliv och samverkan bedöms som inte tillfredsställande. Självvärderingen redovisar att studenterna utrustas med en generell beredskap att möta samhällsförändringar. Utbildningens svaga yrkesrelaterade och ämnesdidaktiska inslag utgör däremot en påtaglig svaghet.

Lärosäte: Mälardalens högskola

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) är drygt hälften av lärarna disputerade och alla har lärarexamen. Lärare medverkar i flera olika kurser och bedömargruppen ser positivt på att organisationen och samarbetet mellan lärarna motverkar att undervisningsplanen känns splittrad. I stället kommer de olika kompetenserna till nytta i utbildningen och progression underlättas. Relationen mellan antalet studenter och lärare är tillfredsställande och bedömargruppen noterar att lärosätet har insatser för att säkerställa kompetensen på lång sikt. Även för inriktningen svenska är antalet lärare och deras vetenskapliga och professionella kompetens adekvat i förhållande till utbildningens innehåll och den begränsade studentvolymen. Bedömargruppen menar dock att den litteraturdidaktiskt inriktade kompetensen är osäker på lång sikt, både ur ett vetenskapligt och professionsrelaterat perspektiv.

Utbildningsmiljöerna har direkt allmändidaktisk och/eller ämnesdidaktisk relevans. Lärosätet arbetar med att utveckla kollegier i syfte att överföra kunskap mellan forskningsmiljöer och undervisningsmiljöer, och bedömargruppen konstaterar därmed att lärosätet arbetar aktivt med att stärka sambandet mellan utbildning och forskning. Det finns även en tydlig koppling mellan teori och praktik i UVK. I den gemensamma forskningsmiljön ingår språkvetenskapliga och -didaktiska projekt som i hög grad är praktknära och inriktade mot undervisning i flerspråkiga miljöer. Den litteraturvetenskapliga forskningen är ämnesteoretiskt inriktad, men det framgår inte i vad mån den också är professionsinriktad. Miljön är därför inte tillfredsställande i alla delar, eftersom det språkvetenskapliga och språkdidaktiska innehållet är mer systematiskt utformat mot yrkesutövningens kunskapsbehov än det litteraturvetenskapliga och litteraturdidaktiska.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. I utbildningen ingår olika studentaktiva arbetsformer med syfte att utveckla studenternas akademiska litteracitet i relation till både det språkvetenskapliga och det litteraturvetenskapliga utbildningsinnehållet. Lärosätet visar att lärandeaktiviteter i kombination med examinationer säkerställer målpuppfyllelse, även om utbildningen framstår som mer språkvetenskaplig än litteraturvetenskaplig när det gäller de ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen. Bedömargruppen och rekommenderar lärosätet att komma tillrätta med denna obalans.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls då bedömargruppen anser att lärosätet i undervisning och examination kopplar samman vetenskapligt förhållningssätt, forskningsmetoder, beprövad erfarenhet och lärares yrkeskunnande på ett tillfredsställande sätt. Fältstudier är en återkommande aktivitet i progression som gör att studenterna får planera och genomföra undervisning utifrån vetenskap och beprövad

erfarenhet. I språkvetenskapligt, språkdidaktiskt, litteraturvetenskapligt och litteraturdidaktiskt inriktade kurser studerar, diskuterar och prövar studenterna ämnesspecifika och ämnesdidaktiska frågeställningar och teorier i relation till kvantitativa och kvalitativa undersökningsmetoder. Trots vissa svagheter i de självständiga arbetena anser bedömargruppen att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls på olika sätt. Vetenskapligt förhållningssätt och beprövad erfarenhet integreras i både UVK och VFU, vilket medför att studenterna kontinuerligt under utbildningen utvecklar denna förmåga. Praktisk yrkesteori används under utbildningen och syftar till att studenterna ska reflektera över och bli medvetna om sin pedagogiska grundsyn, vilket ger stöd för progression. Fältstudier är en återkommande lärandeaktivitet, där empiriska forskningsresultat ställs mot egna iakttagelser för att utveckla undervisningen. Studenterna tar del av aktuell forskning, prövar olika undersökningsmetoder och redovisar och diskuterar återkommande resultatet av andras och egna undersökningar. Utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse och bedömargruppen anser att systematiken, bredden och progressionen i de lärandeaktiviteter som ingår i fältstudierna är en styrka.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls genom att lärosätet har ett tydligt sätt att resonera kring didaktik som avspeglar sig på UVK-kursernas innehåll och utformning. Målet säkerställs även under VFU, vilket det sker kontinuerligt under utbildningen med progression i och med användandet av praktisk yrkesteori. Kursinnehåll, aktiviteter och examinationer bildar en innehållsrik, sammanhållen och integrerad utbildning som bygger på aktuell forskning som är relevant för undervisning i svenska i gymnasieskolan. Användandet av olika examinationsformer och utformningen av dessa medför enligt bedömargruppen utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse. Det språkdidaktiska innehållet med tillhörande lärandeaktiviteter är dock mer utvecklat än motsvarande för litteraturdidaktik, så där finns ett utvecklingsområde för att måluppfyllelse ska kunna säkerställas även på lång sikt.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls bland annat genom UVK-kurser där studenterna möter olika faktorer som påverkar eleverns lärande och utveckling. Studenterna ska även göra en undervisningsplanering som syftar till att göra alla elever delaktiga. VFU och de fältuppgifter som studenterna har under de högskoleförlagda kurserna bidrar också till att uppfylla detta mål. VFU är förlagd både till grundskolans årskurs 7–9 och till gymnasieskolan. Detsamma gäller för de fältstudier som studenterna gör under det första året. Bedömargruppen ser positivt på att man skapar förståelse för undervisning i olika miljöer. Utöver VFU:n ger lärosätet för inriktningen svenska exempel på lärandeaktiviteter och examinationer som enligt bedömargruppen bidrar till att lärosätet uppfyller examensmålet. Bedömargruppen rekommenderar dock lärosätet att se över språkdidaktiskt inriktade lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer med fokus på delen av målet som rör "på bästa sätt stimulera varje elevs lärande" i svenska. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Det finns kurser med lärandemål om samhälle, mångfald, flerspråkighet, mänskliga rättigheter, barnkonventionen, etik och hållbar utveckling. Studenterna får träna att göra bedömningar och det finns examinationer

som handlar om att reflektera kring detta, både själv och tillsammans med andra. Bedömggruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Jämställdhetsperspektivet är enligt bedömggruppen väl förankrat i utbildningen, vilket avspeglar sig i de analyser som gjorts och att perspektivet beaktas i kursernas innehåll och kursutveckling. Det finns också lärandemål om jämställdhetsperspektiv i pedagogisk verksamhet i en UVK-kurs och i VFU-kurser som kopplar till att studenten, när examen utfärdas, visar förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. Jämställdhetsfrågor som rör olika lärandeaktiviteter ingår i språkvetenskapliga och språkdidaktiska kurser och i litteraturvetenskapliga och litteraturdidaktiska kurser.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling sker genom högskolans systematiska kvalitetssäkringsarbete, men återkopplingen kan ges i större utsträckning. Viss återkopplingen är personbundet, vilket medför att den inte alltid sker, men för svensklärarytbildning har den fungerat och studenterna har fått information om ändringar som lärosätet har gjort. Kursvärderingar genomförs vid kursslut och analyseras av lärare. En examensmatris används fortlöpande för att stämma av examensmål mot lärandemål. Studentgenomströmningen är lägre än i riket som helhet och det pågår analys av detta och kursutvecklingsarbete för att öka den. Man har också satt in åtgärder inom undervisning och examination för att öka genomströmningen.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i utvecklingen av utbildningens innehåll och genomförande, exempelvis genom formell studentrepresentation och genom medverkan i kursutveckling, kursvärderingar och introduktionsdag. Bedömggruppen vill påpeka att det är viktigt att studenterna framöver också medverkar i de formella forum som bereder kurser för svensklärarytbildningen. Gruppen ser positivt på att lärosätet initierat olika aktiviteter för att öka studenternas medverkan.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Bedömggruppen kan konstatera att lärosätet har relevant samverkan med det omgivande samhället, på flera olika sätt och i olika konstellationer. Utbildningen blir mer användbar genom teorier som behandlar förändringsprocesser, VFU på både högstadieskolor och gymnasieskolor och fältstudier under de högskoleförlagda kurserna, och detta bidrar till att studenten förbereds för ett föränderligt arbetsliv. Utbildningen förbereder också studenten för yrkesutövning i ett samhälle och en skola med språklig mångfald. Digitaliseringens betydelse för undervisning och lärande ses som central för att vidareutveckla utbildningen. Bedömggruppen anser att lärosätets samverkan med kulturinstitutioner och kulturarbetare är en styrka.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga,*

professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Ämneslärarutbildningen är en av lärosätets fyra akademier och 50–70 studenter tas in per år. Inom Akademien för utbildning, kultur och kommunikation finns praktiskt taget hela lärarutbildningens undervisande och forskande personal. Lärarutbildarna uppgår till 35 personer, av vilka 12 lärare är verksamma inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK). Under intervjuerna framgick att studenterna möter alltför många olika lärare under kurserna. Skälet till det är enligt lärosätet att det behövs varierad kompetens inom UVK-kurserna för att bygga samman utbildningen till en helhet. Ledningen är dock medveten om att det medför en splittrad undervisningsplan som kan vara en stor utmaning för lärarna, men självvärderingen visar att lärosätet har strukturer för att motverka detta. Under intervjuerna bekräftas det av lärarna som träffas flera gånger per termin för att diskutera hur arbetet fortlöper. Intervjuerna visar snarare att en progression i UVK-kurserna underlättas av att flera lärare är verksamma. För att möjliggöra kontinuitet i kurserna är samma lärare kursansvarig även om lärarna på kursen varierar. Bedömggruppen ser positivt på att organisationen och samarbetet mellan lärarna motverkar att undervisningsplanen känns splittrad, och på att lärarna i stället ger uttryck för att deras olika kompetenser kommer till nytta i olika delar av utbildningen.

Drygt hälften av lärarna är disputerade, och inom UVK är det framför allt med inriktning mot didaktik och pedagogik. Alla lärare har lärarexamen och lärarnas kompetens utvecklas kontinuerligt genom bland annat högskolepedagogiska kurser, vilket bedömggruppen anser vara positivt. Adjungerade adjunkter bidrar till yrkesrelevans och samverkan med skolor. De adjungerade adjunkterna är ämneslärare med anställning på en gymnasieskola där de tjänstgör minst 50 procent samtidigt som de har en tidsbegränsad anställning vid lärosätet. Bedömggruppen anser därmed att relationen mellan antalet studenter och personal är tillfredsställande, att lärarna har relevant kompetens och att de har möjlighet till högskolepedagogisk kompetensutveckling.

I självvärderingen beskrivs en omfattande satsning på forskning inom lärarutbildningen som ska leda till ett långsiktigt forsknings- och utvecklingsprogram som finansieras av särskilda strategiska medel. Vidare håller man på att tillsätta vetenskapligt meriterad personal med lärarexamen samt fyra professorer med inriktning mot bland annat lärarutbildning och specialpedagogik. Bedömggruppen anser att dessa satsningar bidrar till att kompetensen säkerställs på lång sikt och att det ger uttryck för att lärosätet har en strategisk plan för att säkerställa de olika kompetenser som behövs för utbildningen som helhet.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet redovisar, med hänvisning till den lärosätetsgemensamma strategiska planen för 2017–2022, organisatoriska förändringar och ekonomiska satsningar som tydligt är inriktade mot att förstärka lärarutbildningen. Lärosätet har tidigare organiserat forskning och utbildning på sådant sätt att lärarutbildningen definierades som ett av flera utbildningsområden och utbildningsvetenskap som en av flera forskningsinriktningar. För att säkerställa kunskapsöverföringen mellan forskningsmiljöer och undervisningsmiljöer görs nu en omorganisering som innebär att utbildning och forskning hålls samman i fyra olika kollegier, varav ett är lärarutbildning/utbildningsvetenskap. I självvärderingen framgår att ämneslärarutbildningen bedrivs inom en forskande miljö, i sex olika forskningsmiljöer.

Beskrivningarna av de sex forskningsmiljöerna visar enligt bedömargruppen att de är direkt didaktiskt och/eller ämnesdidaktiskt relevanta. Samtliga forskningsmiljöer vid lärosätet har en seminarieverksamhet med regelbundna träffar med diskussioner mellan både nationella och internationella forskare och undervisande lärare inom kollegiet. Till dessa seminarier bjuds även studenter in. Av intervjuerna framgår att många av lärarna också är forskare, och eftersom förhållandevis många lärare undervisar inom UVK får studenterna lättare del av forskning som är aktuell för olika delar av utbildningen. Enligt självvärderingen arbetar lärosätet med att utveckla kollegier i syfte att överföra kunskap mellan forskningsmiljöer och undervisningsmiljöer. Bedömargruppen noterar därmed att lärosätet arbetar aktivt med att stärka sambandet mellan forskning och utbildning, vilket anses vara positivt.

Inom ramen för lärarnas kompetensutvecklingstid finns vidare möjlighet att auskultera i skolverksamhet och tillägna sig en uppdaterad och breddad kunskap – och därmed få förutsättningar för att utveckla en större och mer aktuell förståelse för skolans verksamhet, uppdrag och utmaningar. Flera utvecklingsprojekt som till stor del drivs i samverkan med skolhuvudmän pågår, vilket enligt självvärderingen främjar en professionsinriktad ämneslärarutbildning. Lärosätet lyfter dock den professionsinriktade miljön som ett utvecklingsområde, med fokus på hur den integreras i utbildningen. Som mer övergripande utvecklingsområden anges frågor om synen på läraruppdraget och lärarrollen i förhållande till mer etablerade lärandeteorier, förhållandet mellan utbildning och forskning samt vidareutvecklad samverkan. Intervjuerna visar dock att det finns en tydlig koppling mellan teori och praktik inom UVK-kurserna och en upplevelse av att det är där studenterna får lära sig att vara lärare och vad yrket innebär. Samtidigt menar bedömargruppen, med intervjuerna som grund, att man kan bli bättre på att samordna vilken forskning som studenterna får ta del av. Syftet med det är att undvika att innehållet i olika kurser uppfattas som motsägelsefullt, exempelvis forskning om lärostilar.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Enligt självvärderingen är vetenskapligt förhållningssätt lärandemål på de flesta kurser inom UVK, och bedömargruppen ser att det finns en tydlig progression när det gäller både vetenskapligt förhållningssätt och akademiskt skrivande: från ett grundläggande till ett fördjupat och tillämpat vetenskapligt förhållningssätt. Vidare gör studenterna en mindre vetenskaplig studie för att utveckla sin kunskap om bland annat forskningsetik och olika metoder, vilka också tillämpas praktiskt. Metodfrågor tas upp i flera kurser, även om kvantitativa metoder förefaller behandlas i mindre utsträckning. I de vetenskapliga artiklar som ingår som kurslitteratur har lärosätet medvetet gjort ett urval av artiklar som representerar både kvalitativa och kvantitativa metoder. I intervjuerna framkom det att studenterna i högre grad använder kvalitativa metoder i examensarbetet eftersom de är vanligare inom praktisknära forskning, vilket bedömargruppen anser vara en rimlig hållning. Det framgår i självvärderingen att det finns ett informationsflöde mellan kurslärare för metodkurserna i

UVK och samtliga handledare inom ämnet, där metodkursernas innehåll och intention delas på en digital samarbetsyta, vilket är positivt enligt bedömargruppen.

Vetenskapsteori nämns inte explicit i självvärderingen och inte heller under intervjuerna, vilket bedömargruppen anser vara en brist. Samtidigt betonar lärosätet starkt värdet av att studenterna blir medvetna om vad ett vetenskapligt förhållningssätt innebär och att detta ofta är en utmaning i en yrkesförberedande utbildning.

Lärosätet beskriver i självvärderingen att förhållandet mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet kan bearbetas inom ramen för ett synsätt där didaktik ses som en brygga mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Lärosätet resonerar om hur progression av ett vetenskapligt förhållningssätt säkerställs under studierna och i yrkesutövningen. Bedömargruppen noterar särskilt dokumentet Praktisk yrketeori (PYT) som studenterna processar under lärarhandledning, individuellt och i grupp under hela utbildningen, och som aktualiseras i flera kurser inom UVK och verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Även under den avslutande VFU:n är PYT ett stöd för reflektion, men där är det även ett examinerande moment. Bedömargruppen anser att lärosätets arbete med praktisk yrketeori är ett bra och konkret sätt att bearbeta relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Bedömargruppen kan konstatera att lärosätet i undervisning och examination kopplar samman vetenskapligt förhållningssätt, forskningsmetoder, beprövad erfarenhet och lärares yrkesutövning på ett tillfredsställande sätt.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Didaktisk kompetens är ett nyckelord i självvärderingens beskrivning av hur lärarutbildningen genomförs vid lärosätet. Didaktisk kompetens görs till en koppling mellan vetenskapligt förhållningssätt och beprövad erfarenhet inom den högskoleförlagda och den verksamhetsförlagda utbildningen. Poängen är att vetenskapligt förhållningssätt och beprövad erfarenhet inte isoleras som ett särskilt undervisningsområde, utan integreras i både VFU- och UVK-kurser. Bedömargruppen anser att detta är ett exempel på hur studenten tränar sin förmåga att kritiskt och självständigt reflektera över forskning samt egna och andras erfarenheter. Ett undervisningsmoment kallat praktisk yrketeori (PYT) är enligt bedömargruppen ett väl fungerande instrument för progression. Det är ett dokument som skrivs och utvecklas kontinuerligt under hela utbildningen samt examineras i samband med den avslutande VFU:n. I intervjuerna framgår att PYT tidigare endast användes i slutet av utbildningen men att lärosätet nu använder det redan från början, med syftet att studenterna ska komma längre i sitt reflekterande och bli medvetna om sin egen pedagogiska grundsyn. Bedömargruppen framhåller praktisk yrketeori som ett gott exempel.

Lärosätet visar i självvärderingen medvetenhet om att relationen mellan utbildningens teoretiska och praktiska moment ofta är problematisk och svårhanterlig för både lärare och student. Lärosätet betonar samarbetet med skolor inom VFU och redovisar behov av att utveckla samordningen mellan UVK och ämnesdidaktik samt av att tydliggöra betydelsen av och relationerna mellan de allmäntdidaktiska lärandemålen inom och mellan kurser i UVK. Bedömargruppen anser att ett sådant

utvecklingsarbete är befogat. Vidare anser bedömargruppen att det är en tillgång att lärosätet arbetar aktivt med att väva samman utbildningens olika diskurser samt under hela utbildningen refererar till förhållandet mellan teori till praktik.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Enligt självvärderingen har didaktik både en teoretisk och en praktisk dimension som kan användas för kritiskt reflekterande över lärarutbildningens upplägg och relationen till studenternas lärande efter utbildningen. Det sätter sin prägel på hur lärosätet tänker om de utbildningsvetenskapliga kärnkurserna och undervisningen inom dem. Lärosätet konstaterar att undervisning inte endast handlar om lärarens överföring av ett ämnesinnehåll, vare sig det gäller didaktik eller metodik, utan att undervisningen skapar relationer till eleverna genom en didaktisk process som börjar med att läraren analyserar läroplanstexter. Processen fortsätter med urval och gestaltning, och elevernas möte med innehållet, och slutar med att läraren utvärderar vad eleverna lärt sig. Det nödvändiga samspelet mellan didaktik och ämnesdidaktik lyfts av lärosätet fram på ett tydligt och problematiserande sätt, liksom svårigheterna med att göra progressionen i och sambandet mellan kurserna tydlig för studenterna, samt möjliga vägar för att utveckla utbildningen som helhet i detta avseende.

Bedömargruppen noterar att ovan nämnda resonemang avspeglar sig i UVK-kurserna och i sättet att examinera målet. I den inledande kursen ligger fokus på lärarens reflektion och utveckling av undervisningen, och den didaktiska triangeln introduceras som modell till vilken lärosätet återkommer i senare kurser. Därefter följer kurser med fokus på elevers lärande och utveckling, konflikthantering och ledarskap för lärare, utvärdering och utvecklingsarbete och didaktik, bedömning och specialpedagogik. Exempel på examinationsuppgifter är skriftliga inlämningar, fältstudieuppgifter (alla är inte examinerande) och gruppuppgifter. Uppgifterna stödjer reflektion kring den egna undervisningen, exempelvis när didaktiska teorier behandlas ur både ett teoretiskt och ett praktiskt perspektiv, men de ger också stöd för metodik, exempelvis genom att utveckla en undervisningsaktivitet med digitala verktyg, enligt bedömargruppen. Målet säkerställs även under VFU, vilket sker kontinuerligt under utbildningen med progression i och med användandet av praktiskt yrkesteorier där studenten enligt intervjuerna reflekterar över sin undervisning, i syftet att bli medveten om sin egen pedagogiska grundsyn. Användandet av olika examinationsformer och deras utformning medför enligt bedömargruppen att målet säkerställs i stor utsträckning.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet betonar betydelsen av försöksverksamheten med övningsskolor där studenterna har koncentrerats till ett mindre antal, vilket gynnat samverkan mellan lärosätet och skolorna. Övningsskolorna har också en högre andel utbildade handledare än många andra skolor. Förutsättningarna för studenten att utveckla sin undervisningskompetens antas alltså ha blivit bättre i och med samverkan med övningsskolor, i synnerhet när det gäller tillgång till VFU-platser.

Intervjuerna visar att samverkan mellan lärosätet och skolor kan utvecklas ytterligare eftersom organisationen kring VFU och kontakten med handledare fungerar bättre i Eskilstuna än i Västerås. Bedömggruppen menar att förutsättningarna för studenterna att genomföra en VFU av god kvalitet behöver vara lika vid båda campus, så lärosätet rekommenderas att stärka samverkan med skolor i Västerås.

I självvärderingen beskriver lärosätet också hur innehållet i en rad UVK- och VFU-kurser möjliggör för studenterna att uppnå det aktuella målet, vilket bedömggruppen instämmer i. I kursen *Utbildningens organisation, uppdrag och innehåll för ämneslärare i gymnasieskolan* får studenterna exempelvis möjlighet att utveckla en grundläggande didaktisk förståelse, genom vilken de får möta flera olika faktorer som påverkar elevers lärande och utveckling, såsom skolkontext, lärarens gestaltning av innehållet, lärarens interaktion med eleverna och olika kunskapsyner och kunskapsstraditioner. Bedömggruppen anser att en sådan kunskap är en förutsättning för att lärare ska kunna stimulera varje elevs lärande och utveckling. Detta byggs senare på i andra kurser till exempel i specialpedagogik där studenten ska göra en undervisningsplanering som syftar till att alla elever ska vara delaktiga. Det finns även olika slags examinationsformer såsom skriftliga inlämningsuppgifter, grupparbeten, fältstudier (alla är inte examinerande) och VFU. Praktisk yrkesteori (PYT) är ett dokument som används under VFU och som enligt intervjuerna synliggör hur UVK och ämne- och ämnesdidaktiska studier hänger samman. I början tenderar studenterna att hålla dokumentet allmänt, för att i ett senare skede i utbildningen inrikta sig mot ämnet. Lärosätet menar därmed att studenternas arbete med PYT bidrar till att de förstår hur utbildningens olika delar hänger samman. Under intervjun betonades också att det finns en tydlig koppling mellan teori och praktik inom flera av UVK-kurserna. Bedömggruppen instämmer i det och vill tillägga att arbetet med PYT även här bidrar till måluppfyllelsen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Bedömggruppen anser att innehållet i en rad av lärosätets UVK-kurser bidrar till att målet om pedagogiska bedömningar uppnås, genom att det finns kurser med lärandemål om mänskliga rättigheter, barnkonventionen, etik och hållbar utveckling. Vidare finns en specialpedagogisk kurs där studenterna får träna att göra bedömningar samt kursen *Betyg och bedömning för ämneslärare gymnasieskolan*. I den sistnämnda kursen finns lärandemål som rör bedömningar ur perspektiv som är kopplade till etik, samhälle, mångfald och flerspråkighet. En av examinationerna handlar om att reflektera kring detta, både själv och tillsammans med andra, särskilt kring elevers rättigheter och en hållbar utveckling.

Intervjuerna bekräftar att kurserna och examinationerna tillsammans bildar en helhet som uppfyller detta mål. Samtidigt framgår att UVK och ämne- och ämnesdidaktiska studier samordnas på olika sätt för detta mål. Under *UVK 1* får studenterna en uppgift om hållbar utveckling där de planerar och testar en aktivitet, vilken ska knytas till det ämnesdidaktiska som studenterna har med sig när det gäller hållbar utveckling. Bedömggruppen ser att det finns ett väl utvecklat samarbete gentemot svenska till följd av att det ligger som första ämne, men motsvarande samarbete finns inte mot samhällskunskap

som ligger som andra ämne. Även om lärarna är medvetna om att förutsättningarna skiljer sig åt får studenterna delvis olika förutsättningar när det gäller detta moment. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att stärka samverkan mellan UVK och samhällskunskap som andra ämne när det gäller detta mål.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Enligt självvärderingen har man kartlagt insatser för jämställdhetsintegrering inom lärosätets fyra akademier. Inom den akademi som ämneslärarutbildningen tillhör har förskollärarutbildningen valts ut för att vidareutveckla jämställdhetsintegreringen, och resultatet av det arbetet kommer att spridas till ämneslärarutbildningen.

Bedömargruppen menar att lärosätet visar en medvetenhet när det gäller jämställdhetsperspektivet som analyseras utifrån tre olika sfärer: mellan lärare och student, mellan student och student och mellan studenten och dess undervisningspraktik. Medvetenheten om detta perspektiv visar sig också i att en jämn könsfördelning mellan manliga och kvinnliga lärare endast är en inledning på den analys som gjorts där lärosätet också sett över litteraturen och de akademiska traditioner som ligger till grund för utbildningen. Analysen visade att det fanns en heteronormativ slagsida. Lärosätet har därför påbörjat ett arbete med att se över valet av litteratur så att den speglar ett jämställt förhållningssätt, vilket bedömargruppen ser positivt på. Perspektivet beaktas i kursernas innehåll och i kursutvecklingen, exempelvis under VFU där studenten i samtal med handledaren ska diskutera klassrumsmiljö, lärarroll, utformning av uppgifter och materialurval samt bemötande av elever, vårdnadshavare och annan personal med fokus på jämställdhet. Lärarna har även fått del av kompetenshöjande insatser såsom tillgång till forskning på området samt haft möjlighet att delta i seminarier med temat jämställdhet. Intervjuerna bekräftar att jämställdhetsperspektivet är närvarande i utbildningen och att nästa steg är att i större utsträckning samordna och systematisera de insatser som görs.

Det finns lärandemål om jämställdhetsperspektiv i pedagogisk verksamhet i en UVK-kurs och i VFU-kurser som kopplar till att studenten, när examen utfärdas, visar förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. För bedömargruppen är det inte tydligt hur lärandemål, läraaktiviteter och examination kopplas samman. Att det är ett utvecklingsområde bekräftas av intervjuerna där lärosätet uttrycker det som att det finns lärandemål om jämställdhet men att de behöver synliggöras på olika nivåer i utbildningen.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet beskriver i självvärderingen hur ämneslärarutbildningen följs upp genom lärosätets systematiska kvalitetsarbete, där bland annat en examensmatris används fortlöpande för att stämma av examensmål mot lärandemål. Kvalitetsarbetet inom UVK sker framför allt i inriktningskollegier som sammanträder flera gånger per termin, vilket framgår både av självvärdering och intervjuer. Här

utvecklar man kurser, diskuterar förändringar av befintliga kurser och tar initiativ till förbättringar. Förslag på programövergripande förändringar lyfts till Lärarutbildningens utbildningsråd.

Kursvärderingar genomförs vid kursslut och analyseras av lärare. Resultaten ska kommuniceras till studenterna vid nästa tillfälle då kursen ges och vid kursstart. Intervjuerna visar dock att återkopplingen inte alltid skett och lärosätets ledning lyfter vikten av att arbeta aktivt med att förbättra detta. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att utöver ovan nämnda återkoppling även publicera resultaten för att säkerställa att studenterna har möjlighet att ta del av dem, om den personberoende återkopplingen skulle brista. Lärosätet har svårt att motivera studenterna att svara på kursvärderingar. För att öka svarsfrekvensen har lärare och utbildningsledare informerat studenterna om vikten av att svara på dessa, och man utreder möjligheten att genomföra kursvärderingen på lektionstid och att lägga ut en påminnelse på lärosätets lärplattform. I VFU-kurserna finns det exempel på mindre utvärderingar där läraren sitter tillsammans med 4–8 studenter och reflekterar kring kursens utformning och genomförande. Bedömargruppen ser att det finns ett utvecklingsbehov när det gäller svarsfrekvensen och ser positivt på att lärosätet tagit initiativ till andra åtgärder utöver information. Bättre återkoppling av resultaten till studenterna kan även bidra positivt till svarsfrekvensen. Bedömargruppen noterar även att det förefaller som att studenterna inte har någon strukturerad möjlighet att framföra synpunkter under pågående kurser, utan endast efter avslutad kurs.

Sedan hösten 2018 görs även analyser på programnivå som årligen ska kommuniceras till studenterna. I uppföljningsarbetet uppmärksammar lärosätet behovet av att utveckla deras akademiska skrivande. Lärosätet ger exempel på åtgärder som genomförts till följd av de identifierade problemen, till exempel förbättringsarbete med hänsyn till studenternas läs- och skrivträning samt "omvänt klassrum".

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Genomströmningen följs upp och analyseras årligen på programnivå samt föredras för lärarutbildningens programråd. Genomströmningen är lägre än i riket som helhet och det pågår analyser och kursutvecklingsarbete för att öka denna. Kollegiet diskuterar förslag på åtgärder som i sin tur blir aktiviteter i akademins verksamhetsplan. De vidtagna åtgärderna handlar dels om att ha närmare kontakt med studenterna, bland annat ett nyinrättat Råd för studentnära frågor, dels om att göra kursvärderingar och ha kommunikationskanaler för dialog mellan lärare och studenter. Åtgärderna handlar vidare om att sätta upp stödstrukturer för att utveckla studentens akademiska skrivande, genom kompetensutveckling av undervisande lärare och speciella skivrarverkstäder, seminarier och möjlighet till individuell handledning. Lärandemål som är knutna till vetenskapligt förhållningssätt, akademiskt skrivande och god språklig framställning har införts med syftet att synliggöra alla lärares ansvar för studenternas läs- och skrivutveckling. Våren 2019 gjordes en extern granskning av samtliga lärarprogram, utöver lärosätets egen analys av genomströmningen. Bedömargruppen ser att det finns en struktur för att årligen analysera genomströmningen och att åtgärder vitas som syftar till att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Formell studentrepresentation finns i ett Utbildningsråd för lärarutbildning, i en kursplanegrupp och i ett nyinrättat Råd för studentnära frågor. I Akademin för utbildning, kultur och kommunikation finns möjlighet för studentmedverkan genom kursvärderingar och en nyinrättad introduktionsdag där studenter kan möta studenter som kommit olika långt inom utbildningen samt lärare för dialog kring bland annat den senaste utvärderingen av ämneslärarprogrammet. Samtliga forskningsmiljöer vid lärosätet har en seminarieverksamhet med regelbundna träffar, för diskussioner bland nationella och internationella forskare och undervisande lärare inom kollegiet. Dessa diskussioner är gemensamma och relevanta för både miljön och forskningsinriktningen som helhet. Till dessa seminarier bjuds även studenter in.

I VFU-kurserna finns det exempel på mindre utvärderingar där läraren sitter tillsammans med 4–8 studenter och reflekterar kring kursens utformning och genomförande. I självvärderingen nämns även exempel på att studenterna medverkar i kursers utformning, där lärosätet utgår från studenternas återkoppling för att sedan utveckla kursen i nära samarbete med studenterna. Arbetet har bland annat lett till användandet av undervisningsmetoden omvänt klassrum. Intervjuerna bekräftar för bedömargruppen att det finns möjlighet för studenterna att ta en aktiv roll, och bland annat nämns det nyinrättade Rådet för studentnära frågor. Där får studenterna möjlighet att träffa de programansvariga för ämneslärarprogrammet, dock endast en gång per termin. Intervjuerna visar att det i större utsträckning går att påverka strukturen, det vill säga hur kurserna ligger, än själva innehållet i kurserna. Bedömargruppen ser positivt på att lärosätet initierat olika aktiviteter för att öka studenternas medverkan såsom att inrätta rådet och testa olika former av mindre utvärderingar och samarbete för att utveckla kurser inom UVK.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Arbetsliv och samverkan**

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Enligt självvärderingen sker samverkan med det omgivande samhället genom Mälardalens kompetenscentrum för lärande, vilket bedriver samverkan kring skolutveckling, lärarutbildning, forskning inom utbildningsvetenskap och VFU tillsammans med regionens skolhuvudmän. Lärosätet menar att Branschrådet för ämneslärarutbildningen fyller en central funktion som kontaktorgan, där lärosätet och skolhuvudmännen utbyter information som är relevant för utbildningens användbarhet och utveckling samt studentens förberedelse för arbetslivet. VFU och införandet av verksamhetsintegrerad utbildning framhålls i självvärderingen som centrala för studenternas kontakt med skolor. Lärosätet samverkar med skolhuvudmännen i Södermanlands och Västmanlands län i projektet Samproducerad lärarutbildning. Forsknings- och utbildningsmiljöerna i sociologi och statsvetenskap är samhällsnära och samverkar med en rad intressenter. Lärarstudenterna har möjlighet att ta del av detta, inom teoretiska kurser och genom fältstudier. Bedömargruppen kan

konstatera att det finns en relevant samverkan, på flera olika sätt och i olika konstellationer, med det omgivande samhället.

Möjligheten att göra fältstudier under de högskoleförlagda kurserna stödjer enligt bedömargruppen att teori och praktik kopplas samman, vilket bidrar till utbildningens användbarhet. Det gäller särskilt eftersom dessa innefattar framåtsyftande moment där handledare och student diskuterar fältstudiernas relevans för det kommande arbetslivet. Samtidigt som fältstudierna är relevanta visar intervjuerna att de ibland kan vara svåra att genomföra eftersom kontakterna med skolorna kan förbättras.

Lärosätet menar att den vetenskapliga grund som utbildningen vilar på ökar studentens beredskap att möta ett föränderligt arbetsliv eftersom studenten möter teorier som behandlar förändringsprocesser av olika slag. I självvärderingen beskrivs vikten av VFU och att studenten redan under den första terminen ingår i ett handledarlag vid en övningskola som förberedelse för yrkesprofessionen. Det framgår också att studenterna möter både högstadieskolor och gymnasieskolor under VFU:n, vilket enligt bedömargruppen är positivt med tanke på användbarhet och ett föränderligt arbetsliv. I självvärderingen beskriver lärosätet att VFU-samordnare har stöttat VFU-handledare på skolorna för att skapa en gemensam kunskapssyn för lärandemålen och kriterierna. Syftet är att främja en likvärdig bedömning eftersom handledarna på skolorna byts ut till följd av personalomsättning. Bedömargruppen ser att stödet kan behövas fortlöpande då intervjuerna visar att det fortfarande är oklart vad som bedöms under VFU:n och hur bedömningen sker.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: Tillfredställande

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Inom utbildningsvetenskaplig kärna är drygt hälften av lärarna disputerade och alla har lärarexamen. Lärare medverkar i flera olika kurser och bedömargruppen ser positivt på att organisationen och samarbetet mellan lärarna motverkar att undervisningsplanen känns splittrad. I stället kommer de olika kompetenserna till nytta i utbildningen och progression underlättas. Relationen mellan antalet studenter och lärare är tillfredställande och bedömargruppen noterar att lärosätet har insatser för att säkerställa kompetensen på lång sikt.

Utbildningsmiljöerna har direkt allmändidaktisk och/eller ämnesdidaktisk relevans. Lärosätet arbetar med att utveckla kollegier i syfte att överföra kunskap mellan forskningsmiljöer och undervisningsmiljöer, och bedömargruppen konstaterar därmed att lärosätet arbetar aktivt med att stärka sambandet mellan utbildning och forskning. Det finns även en tydlig koppling mellan teori och praktik i UVK.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls då bedömargruppen anser att lärosätet i undervisning och examination

kopplar samman vetenskapligt förhållningssätt, forskningsmetoder, beprövad erfarenhet och lärares yrkeskunnande på ett tillfredställande sätt.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls på olika sätt. Vetenskapligt förhållningssätt och beprövad erfarenhet integreras i både UVK och VFU, vilket medför att studenterna kontinuerligt under utbildningen utvecklar denna förmåga. Praktisk yrkesteori används under utbildningen och syftar till att studenterna ska reflektera över och bli medvetna om sin pedagogiska grundsyn, vilket ger stöd för progression.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls genom att lärosätet har ett tydligt sätt att resonera kring didaktik som avspeglar sig på UVK-kursernas innehåll och utformning. Målet säkerställs även under VFU, vilket det sker kontinuerligt under utbildningen med progression i och med användandet av praktiskt yrkesteori. Användandet av olika examinationsformer och utformningen av dessa medför enligt bedömargruppen att målet säkerställs.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls bland annat genom UVK-kurser där studenterna möter olika faktorer som påverkar elevernas lärande och utveckling. Studenterna ska även göra en undervisningsplanering som syftar till att göra alla elever delaktiga. VFU och de fältuppgifter som studenterna har under de högskoleförlagda kurserna bidrar också till att uppfylla detta mål.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Det finns kurser med lärandemål om samhälle, mångfald, flerspråkighet, mänskliga rättigheter, barnkonventionen, etik och hållbar utveckling. Studenterna får träna att göra bedömningar och det finns examinationer som handlar om att reflektera kring detta, både själv och tillsammans med andra.

Bedömargruppen menar att lärosätet visar medvetenhet när det gäller jämställdhetsperspektivet, vilket avspeglar sig i de analyser som gjorts och att perspektivet beaktas i kursernas innehåll och kursutveckling. Det finns också lärandemål om jämställdhetsperspektiv i pedagogisk verksamhet i en UVK-kurs och i VFU-kurser som kopplar till att studenten, när examen utfärdas, visar förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling sker genom högskolans systematiska kvalitetssäkringsarbete, men återkopplingen kan ges i större utsträckning. Kursvärderingar genomförs vid kursslut och analyseras av lärare. En examensmatris används fortlöpande för att stämma av examensmål mot lärandemål. Studentgenomströmningen är lägre än i riket som helhet och det pågår analys av detta och kursutvecklingsarbete för att öka den.

Bedömargruppen anser att studenten får möjlighet att ta en aktiv roll i utvecklingen av utbildningens innehåll och genomförande, exempelvis genom formell studentrepresentation och genom medverkan i kursutveckling, kursvärderingar och introduktionsdag. Bedömargruppen ser positivt på att lärosätet initierat olika aktiviteter för att öka studenternas medverkan.

Bedömargruppen kan konstatera att lärosätet har relevant samverkan med det omgivande samhället, på flera olika sätt och i olika konstellationer. Utbildningen blir mer användbar genom teorier som behandlar förändringsprocesser, VFU på både högstadieskolor och gymnasieskolor och fältstudier

under de högskoleförlagda kurserna, och detta bidrar till att studenten förbereds för ett föränderligt arbetsliv.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Enligt lärartabellen är omkring tretton lärare verksamma inom ämneslärarutbildningen i svenska, varav sex med relevant ämneslärarexamen, tre lektorer i litteraturvetenskap, en senior professor, två docenter i svenska och två adjunkter. En av adjunkterna är doktorand. De ägnar 5–30 procent av sin tid åt utbildningen. Av lärartabellen och självvärderingen framgår att den vetenskapliga och professionsinriktade lärarkompetensen inom språkvetenskap och -didaktik omfattar omkring tio lärare, jämfört med tre lärare som är verksamma inom litteraturvetenskap och -didaktik och som alla har begränsad professionserfarenhet. Bedömargruppen noterar att en relativt stabil grupp om cirka fem erfarna lärare ansvarar för den huvudsakliga undervisningen. Intervjuerna visar att det finns ett välutvecklat kollegialt samarbete mellan de verksamma lärarna, och att man är medvetna om behovet av att förstärka den vetenskapliga och professionsrelaterade kompetensen inom litteraturredidaktik.

Bedömargruppens bedömning är att den samlade kompetensen är adekvat i förhållande till den begränsade studentvolymen. På lång sikt menar bedömargruppen dock att en osäkerhetsfaktor på är den litteraturredidaktiskt inriktade kompetensen som är begränsad ur både vetenskaplig och professionsrelaterad synpunkt. Lärosätet och ansvariga för ämneslärarutbildningen i svenska rekommenderas att upprätta planer för kompetensutveckling och -försörjning för att komma tillrätta med detta problem.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns inte en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs inte så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

I självvärderingen framgår det att lärarna ingår i den gemensamma forskningsmiljön Språk- och litteraturvetenskap samt ämnenas didaktik. I denna miljö dominerar språkvetenskapliga och -didaktiska projekt som är inriktade mot samtalsanalys, textanalys och akademiskt skrivande. Forskningen är i hög grad praktisknära och inriktad mot undervisning i flerspråkiga miljöer, till exempel betydelsen av transspråkande, och har redovisats i olika publikationer. Självvärderingen och intervjuerna visar att sådan språkdidaktisk forskning har stort genomslag i utbildningen. Den litteraturvetenskapliga forskningen är ämnesteoritiskt inriktad och framstår som personbunden, och den inriktas till exempel mot ekokritik, transkulturellt minne och litteratur- och psykoanalys. Bedömargruppen menar att dessa inriktningar har betydelse för svensk lärarutbildningen men det framgår inte hur de också ger professionsinriktad relevans. Enligt intervjuerna finns inga riktade

medel till senior språkdidaktisk och/eller litteraturredidaktisk forskning. Bedömgruppen anser sammantaget att lärosätet inte kan visa att den vetenskapliga och professionsinriktade miljön är tillfredsställande när det gäller litteraturredidaktik.

Bedömgruppen menar att den ojämna fördelningen av vetenskaplig kompetens får genomslag i forskningens inriktning. Gruppen rekommenderar därmed lärosätet att se hur forskning som är direkt relevant för svenskläro-utbildningen och då särskilt avseende litteraturredidaktisk forskning kan stärkas. Det kan man bland annat göra genom kompetensutveckling och -försörjning, riktade anslag för forskning och ett ökat samarbete med andra lärosäten.

Lärosätet samarbetar med kommuner för att finansiera kommundoktorander som ska vidareutveckla den vetenskapliga och professionsinriktade miljön. Bedömgruppen menar att sådan samverkan bidrar till att stärka sambanden mellan forskning och utbildning, och uppmuntrar lärosätet att fortsätta samarbetet.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

I självvärderingen beskriver lärosätet att utbildningen inleds med två språkligt inriktade kurser. Syftet är att studenterna omedelbart ska tillägna sig de kunskaper som krävs för yrkesutövningen ur ett språkvetenskapligt perspektiv, inklusive språkhistoriskt. I utbildningen ingår olika arbetsformer för att utveckla studentens akademiska litteracitet i relation till både det språkvetenskapliga och det litteraturvetenskapliga utbildningsinnehållet. Fältstudier används för att befästa och konkretisera de ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, och då inte enbart inom skolsamhället utan till exempel också inom kulturinstitutioner. Fältstudier återkommer också under hela utbildningen inom de språkvetenskapliga och -didaktiska och litteraturvetenskapliga och -didaktiska kurserna. I självvärderingen ger lärosätet exempel på examinerande uppgifter och betygskriterier, dock främst i språkvetenskapligt inriktade kurser om svenska språket. De självständiga arbetena har inriktning mot antingen svenska språket eller litteraturvetenskap, och två tredjedelar uppnår detta mål.

Bedömgruppen menar att utifrån underlaget framstår det språkvetenskapliga innehållet som mer genomtänkt och inriktat mot yrkesutövningen än det litteraturvetenskapliga. Enligt självvärderingen fördjupas särskilt de språkvetenskapliga kunskaperna inom sociolingvistik. I de litteraturvetenskapliga kurserna ingår tillämpningar av receptionsteori och klart uttalade kanonkritiska förhållningssätt i samband med att studenterna läser och studerar äldre och nyare litteratur i olika genrer. Fördjupningen av ämneskunskaperna framstår för bedömgruppen som i hög grad inriktad mot litteraturhistorieskrivningens problem och mot kännedom om litterära genrer. Lärosätets svenskläro-utbildning framstår som tudelad. De två ämnesområdena är i det närmaste helt åtskilda: Språkvetenskapligt inriktade kurser ligger före de litteraturvetenskapliga, vilka ämnesläro-studenterna dessutom samläser med studenter på andra program eller fristående kurser. Det självständiga arbetet på avancerad nivå skrivs antingen i svenska språket eller i

litteraturvetenskap, alltså definieras arbetet disciplinärt. Bedömaregruppen noterar dock att i denna kurs samordnas utbildningen genom samarbete mellan lärare i litteraturvetenskap och -didaktik och språkvetenskap och -didaktik. Endast vid något enstaka tillfälle samarbetar lärarna i övrigt över gränserna. Enligt självvärderingen och intervjuerna är det ekonomiska och organisatoriskt praktiska omständigheter som i praktiken har styrt utbildningsupplägget, snarare än pedagogiska överväganden.

Det språkvetenskapliga innehållet är en styrka eftersom det är klart inriktat mot att utveckla de ämneskunskaper som studenten behöver i yrkesutövningen. Bedömaregruppen anser att lärosätet visar att lärandeaktiviteter i kombination med examinationer säkerställer måluppfyllelse, även om den språkvetenskapliga delen av utbildningen framstår som mer välutvecklad än den litteraturvetenskapliga när det gäller de ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen. Gruppen rekommenderar lärosätet att komma tillrätta med denna obalans.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Olika former av akademiskt skrivande och läsande ingår som lärandemål i kombination med studentaktiva arbetsformer i flera kurser, inklusive kurser inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) om teori och metod. I självvärderingen och under intervjuerna diskuterade lärosätet omständigheten att kvalitativa metoder dominerar. Kvantitativa metoder har dock fått allt större utrymme inom ramen för pågående kvalitetsarbete. Lärosätet menar att det behövs större variation i bruket av kvalitativa undersökningsmetoder och mer uppmärksamhet mot kvantitativa sådana. Som en del av det fortlöpande utvecklingsarbetet har man en arbetsgrupp bestående av programansvariga, ämnesföreträdare och lärare med skrivdidaktisk kompetens. Syftet är att bättre samordna undervisningen för att studenterna ska utveckla sin akademiska litteracitet, och bedömaregruppen ser positivt på detta.

Lärosätet ger i självvärderingen flera exempel på undervisning i progression för att utveckla studentens förmåga att som svensklärare i gymnasieskolan arbeta på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. I utbildningen ingår flera konkretiserande fältstudieuppgifter, där studenterna utvecklar kunskaper i olika vetenskapliga undersökningsmetoder. Lärosätet visar att fältstudier, gärna på den skola där studenten genomför sin verksamhetsförlagda utbildning (VFU), möjliggör kopplingar mellan principer för och faktiskt genomförande av undervisning i svenska på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Studenterna undersöker till exempel muntlig klassrumsinteraktion och redovisar undersökningsresultat, och man menar att detta är centrala led för att möjliggöra och för att säkerställa måluppfyllelse, vilket bedömaregruppen instämmer i.

I språkvetenskapligt och -didaktiskt och litteraturvetenskapligt och -didaktiskt inriktade kurser studerar, diskuterar och prövar studenterna ämnesspecifika och ämnesdidaktiska frågeställningar och teorier i relation till kvantitativa och kvalitativa metoder. Lärosätet har tagit fram kursguider och bedömnings- och betygskriterier för självständiga arbeten i samarbete med andra lärosäten. Av de självständiga arbeten som bedömaregruppen tagit del av är det hälften som inte når måluppfyllelse.

Svagheterna i arbetena rör dock olika delar av målet, så bedömargruppen anser ändå att lärosätet säkerställer måluppfyllelse med läraktiviteter och examination under utbildningen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Fältstudier är en återkommande lärandeaktivitet i progression i utbildningen, där empiriska forskningsresultat ställs mot studenternas egna iakttagelser med syftet att utveckla undervisning. Fältstudierna äger inte bara rum i skolor utan även i kontakter med den litterära institutionen i stort, till exempel förlag och litterära tidskrifter. I självvärderingen ger lärosätet exempel på innehåll och aktiviteter under sådana forskningsanknutna fältstudier i både språkvetenskapliga och -didaktiska och litteraturvetenskapliga och -didaktiska kurser: Det kan handla om att observera undervisning som är inriktad mot klassrumskommunikation av olika slag, såsom i den första kursen *Introduktion till svenska språket för ämneslärare* i termin 1, om att intervjua elever om deras erfarenheter av muntliga framträdanden i kursen *Retorik för lärare* och om att skriva ett reportage om en skola som läsmiljö i termin 6. Under intervjuerna framkom att fältstudierna och andra lärandeaktiviteter resulterar i den eftersträlvade konkretionen och kopplas till examinationer för att säkerställa måluppfyllelse. Bedömargruppen anser därmed att studenterna tar del av aktuell forskning, prövar olika undersökningsmetoder i progression, och återkommande redovisar och diskuterar resultatet av undersökningar – med det självständiga arbetet som avslutande uppgift. Av de självständiga arbeten som bedömargruppen tagit del av framgår att målet i stort är uppfyllt.

Bedömargruppen anser att systematiken, bredden och progressionen i de lärandeaktiviteter som ingår i fältstudierna är en styrka.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen och intervjuerna betonar lärosätet de återkommande fältstudiernas betydelse för måluppfyllelsen. Man ger exempel på kursinnehåll, aktiviteter och examinationer och på en del samarbeten mellan språkvetenskapligt och -didaktiskt och litteraturvetenskapligt och -didaktiskt inriktade lärare, och enligt bedömargruppen visar de att det finns en tydlig strävan efter en sammanhållen och integrerad utbildning i progression. Den språkvetenskapliga och -didaktiska grunden för måluppfyllelse framstår dock som mer genomarbetad än den litteraturvetenskapliga och -didaktiska, enligt bedömargruppen. Lärosätet ger exempel på teorier och praktiker såsom systemisk funktionell lingvistik, genrepedagogik, retorik, responsgivning och skrivprocess, vilka kan ligga till grund för att planera och genomföra undervisning. Måluppfyllelsen säkerställs till exempel genom examinationer där studenterna muntligt ska argumentera för betydelsen av undervisning i retorik, för att utveckla deras muntliga förmåga. Examinationen filmas och används sedan som underlag för att bedöma studentens prestation. I en kurs ska studenterna kritiskt granska användningen av matriser för textanalys mot bakgrund av vetenskaplig litteratur. Som exempel på

lärandeaktivitet i litteraturvetenskap och -didaktik nämner lärosätet främst boksamtal, vilket man ser som en litteraturredidaktisk metodik som både ingår i själva utbildningen och är en metod i yrkesutövningen. Dess vetenskapliga grund definieras dock inte. VFU förläggs i terminer tillsammans med kurser i UVK och examineras genom trepartssamtal och platsbesök, där lärare från lärosätet observerar studentens undervisning.

Lärosätet visar en återkommande medvetenhet om att utbildningen löper risk att framstå som tudelad. Enligt självvärderingen och intervjuerna ser man också vidareutveckling av samordning mellan ämnen, UVK och VFU som ett utvecklingsområde. Bedömggruppen anser att denna medvetenhet är nödvändig för att man ska kunna vidareutveckla utbildningen. Bedömggruppen konstaterar att aktuell forskning ligger till grund för de språkvetenskapliga och -didaktiska delarna, med tillhörande lärandeaktiviteter för att utveckla studentens förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande. Det gäller dock inte i lika hög grad för litteraturvetenskap och -didaktik, och därmed behövs utveckling för att möjliggöra och säkerställa måluppfyllelse på även lång sikt just ur denna aspekt.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

I självvärderingen redovisar lärosätet att man uppfyller målet genom VFU och guiden Handbok för VFU när det gäller att utveckla och bedöma studenternas förmåga att planera undervisning och skapa goda miljöer för lärande. Man beskriver exempelvis hur studenternas VFU är förlagd både till grundskolans årskurs 7–9 och till gymnasieskolan. Detsamma gäller för de fältstudier som studenterna gör under det första året. Syftet är bland annat att studenterna ska förstå kunskapsnivån för grundskolans elever i relation till gymnasieskolans elever inför den kommande yrkesutövningen. Bedömggruppen tycker att det är positivt att man skapar förståelse för undervisning i olika miljöer.

Utöver VFU ger lärosätet i självvärderingen exempel på lärandeaktiviteter och examinationer som enligt bedömggruppen bidrar till att lärosätet uppfyller examensmålet. Redan i introduktionskursen diskuterar studenterna vad inom språkstruktur som lärare bör undervisa om, och hur, kopplat till individanpassad skrivundervisning. I kursen *Språkets sociala kontext* tar lärosätet upp sociolingvistiska teorier, metoder och forskningsresultat som ska visa att elever har olika förutsättningar för att lyckas i skolan, och utifrån ett forskningsbaserat underlag diskuterar man hur en lärare kan hantera detta. I kursen varvas föreläsningar och seminarier, och sedan 2018 har de ämnesdidaktiska inslagen ökat. I en fältstudie i kursen *Retorik för lärare* ska studenterna intervjuva elever om deras erfarenheter av muntliga framträdanden, och studenterna ska därefter ta fram ett förslag på retorik som kan användas av lärare för att ge samtliga elever rätt att komma till tals, oavsett bakgrund. Studenterna får även öva på att ge muntlig och skriftlig respons till elever, och lärosätet planerar att i större utsträckning än tidigare använda autentiska elevtexter eftersom det blir mer utmanande för studenterna.

Bedömggruppen konstaterar att det är oklart i vad mån utbildningen omfattar olika typer av kommunikativ funktionsvariation, vilka inte nödvändigtvis måste vara strikt specialpedagogiska, i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling. Om detta inte förekommer i utbildningen ser bedömggruppen det som ett utvecklingsområde. Bedömggruppen menar att

lärosätet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse, men att säkerställandet kan stärkas. Bedömgargruppen rekommenderar lärosätet att se över språkdidaktiskt inriktade lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer med fokus på delen av målet som rör "på bästa sätt stimulera varje elevs lärande" i svenska.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Jämställdhetsperspektivet är enligt bedömgargruppen förankrat i utbildningen och bland lärarna, vilket inte minst framgick under intervjuerna. Bedömgargruppen menar att lärosätet visar att utbildningen beaktar, kommunicerar och förankrar jämställdhetsperspektivet, både språkdidaktiskt och litteraturdidaktiskt, och därmed förbereder studenten inför den egna yrkesutövningen. I kurser om språkvetenskap, språkdidaktik, litteraturvetenskap och litteraturdidaktik ingår jämställdhetsfrågor och genuskritik som rör lärandeaktiviteter av olika slag. I kurser som är inriktade mot svenska språket får studenterna exempelvis diskutera språklig variation och hur lärare lämpligen kan ge respons på elevtexter utifrån ett jämställdhetsperspektiv, mot bakgrund av aktuell forskning. Det sker bland annat i kursen *Språkbeskrivning och textanalys för ämneslärare*. Ett annat exempel är kursen *Litteraturvetenskap – historiska perspektiv*, där litteraturhistorieskrivning och värdering av litterära verk problematiseras med sikte på undervisning ur ett genuskritiskt perspektiv. Studenterna får därmed förutsättningar för att kommunicera ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. Enligt självvärderingen och intervjuerna vill man vidareutveckla jämställdhetsperspektivet i all undervisning och i den kollegiala diskussionen, och ser det som ett utvecklingsområde. Bedömgargruppen ser positivt på vidareutvecklingen och uppmanar lärosätet att fortsätta arbetet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet bedriver enligt bedömgargruppen ett systematiskt kvalitetsarbete på lärosätetsnivå med fastlagda principer och riktlinjer. I självvärderingen beskriver och värderar man kortfattat det som är specifikt för svensk lärarutbildningen när det gäller uppföljningsverksamheten. Inom litteraturvetenskap har man digitala kursvärderingar, som alltid genomförs vid slutet av kurser men som har låg svarsfrekvens, och de kompletteras därför med en skriftlig kursvärdering på papper i anslutning till kursavslutet men före examinationen. Man sammanställer resultatet och presenterar det för studenterna via en lärplattform. Nästa grupp studenter får vid kursstart information om resultatet och eventuella förändringar.

Inom svenska språket och litteraturvetenskap finns även ämneskollegier, vilka sammanträder tre eller fyra gånger per termin för att analysera kurserna och föreslå förändringar i exempelvis undervisningsformer och betygssättning. Dessa kursanalyser bygger i hög utsträckning på synpunkter som studenterna ger i samband med kursvärderingar. Bedömgargruppen menar att lärosätet genom denna organisation har ett systematiskt kvalitetsarbete och att detta leder till förändringar som studenterna informeras om.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Genomströmningen följs årligen upp på programnivå och resultatet föredras för Lärarutbildningarnas utbildningsråd. I självvärderingen konstateras att det är fler studenter som avbryter sina studier under första läsåret än under de påföljande åren, men att genomströmningen behöver öka under hela utbildningen. Därför pågår försök med fler examinationstillfällen, mer lärarrespons på inlämningsuppgifter, exempelvis skriftliga tentamina, och fler muntliga examinationsuppgifter. En av de kurser som leder till flest underkännanden är en kurs i grammatik, vilken har förstärkts med inspelade föreläsningar till stöd för studenterna under studierna. Resurserna har också ökat för de kurser som har bristande genomströmning. Bedömargruppen menar därmed att lärosätet stödjer studenterna i att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

I självvärderingen menar lärosätet att studenterna har inflytande, särskilt över utbildningen i svenska språket eftersom ämnesföreträdaren också är programföreträdare. De är dessutom formellt representerade i organ såsom Lärarutbildningarnas utbildningsråd och den så kallade kursplanegruppen som fattar beslut om att revidera och inrätta kursplaner. Man menar också att studenterna har inflytande över svensk lärarutbildningen genom kursanalyser, vilka behandlas i ämneskollegierna i svenska språket och i litteraturvetenskap. Någon samordning mellan dessa kollegier redovisas dock inte i självvärderingen. Kollegierna kommer i fortsättningen att bjuda in studenterna också när kurser ska inrättas eller revideras. Bedömargruppen anser att studenterna redan borde haft möjlighet att delta och rekommenderar lärosätet att säkerställa att studenterna är representerade även vid beredning.

Lärosätet menar att studentinflytandet över flera olika kurser möjliggörs genom en fortlöpande dialog när studenter och lärare träffar varandra. Bedömargruppen anser att det visserligen kan finnas fördelar med att studenterna återkommande träffar samma lärare i flera kurser, men ser också en risk för att informella samtal kan skapa lojaliteter på individ- och gruppnivå vilka inte främjar ett brett deltagande. Med hänsyn till denna risk är det viktigt att studenterna också medverkar i de formella forumen för att bereda kurser. Samtidigt är bedömargruppens intryck att studenterna har goda formella och informella möjligheter att delta i utvecklingen av utbildningens innehåll och genomförande, vilket bekräftades under intervjuerna.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Inom svensk lärarutbildningen visar lärosätet stor medvetenhet om behovet av att fortlöpande se till att utbildningen är relevant för den kommande yrkesutövningen, vilket framgår av självvärderingen och intervjuerna. Lärarens ansvar att bidra till varje elevs svenskspråkiga förmåga ses som en fråga

för alla lärare i utbildningen. Likaså ses digitaliseringens betydelse för undervisning och lärande som central för att vidareutveckla utbildningen. Bedömggruppen anser att inte minst de språkvetenskapligt och språkdidaktiskt inriktade kurserna förbereder studenten för yrkesutövning i ett samhälle och en skola med språklig mångfald.

För att stärka bandet till yrkesutövningen håller lärosätet på att knyta adjungerade adjunkter till utbildningen. Dessutom bjuds till exempel författare, redaktörer och översättare in för att arbetslivsperspektivet ska omfatta även annat än skolsamhället.

I intervjuerna framfördes synpunkter på själva organisationen för VFU:n, närmare bestämt studenternas VFU-placeringar, och organisationen för VFU-placeringar och handledarutbildningen beskrevs mer i detalj. Bedömggruppen anser att lärosätet genom upparbetade kontakter och sin organisation uppfyller kravet på relevant samverkan, och att eventuella svagheter i VFU:n kan regleras inom ramen för det fortlöpande kvalitetsarbetet.

Bedömggruppen anser att lärosätets samverkan med kulturinstitutioner och kulturarbetare är en styrka. Lärosätet rekommenderas att öka samverkan med olika verksamheter inom kulturlivet, vilken skulle kunna bli profilerande för lärosätets ämneslärarutbildning med inriktning mot undervisning i svenska i gymnasieskolan.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: Tillfredsställande

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Antalet lärare och deras vetenskapliga och professionella kompetens är adekvat i förhållande till utbildningens innehåll och den begränsade studentvolymen. Bedömggruppen menar dock att den litteraturdidaktiskt inriktade kompetensen är osäker på lång sikt, både ur vetenskapligt och professionsrelaterat perspektiv.

I den gemensamma forskningsmiljön ingår språkvetenskapliga och -didaktiska projekt som i hög grad är praktiktäna och inriktade mot undervisning i flerspråkiga miljöer. Den litteraturvetenskapliga forskningen är ämnesteoritiskt inriktad, men det framgår inte i vad mån den också är professionsinriktad. Miljön är därför inte tillfredsställande i alla delar, eftersom det språkvetenskapliga och språkdidaktiska innehållet är mer systematiskt utformat mot yrkesutövningens kunskapsbehov än det litteraturvetenskapliga och litteraturdidaktiska.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. I utbildningen ingår olika studentaktiva arbetsformer med syfte att utveckla studenternas akademiska litteracitet i relation till både det språkvetenskapliga och det litteraturvetenskapliga utbildningsinnehållet. Lärosätet visar att lärandeaktiviteter i kombination med examinationer säkerställer måluppfyllelse, även om utbildningen framstår som mer språkvetenskaplig än

litteraturvetenskaplig när det gäller de ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen. Bedömargruppen och rekommenderar lärosätet att komma tillrätta med denna obalans.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Fältstudier är en återkommande aktivitet i progression som gör att studenterna får planera och genomföra undervisning utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet. I språkvetenskapligt, språkdidaktiskt, litteraturvetenskapligt och litteraturredidaktiskt inriktade kurser studerar, diskuterar och prövar studenterna ämnesspecifika och ämnesdidaktiska frågeställningar och teorier i relation till kvantitativa och kvalitativa undersökningsmetoder. Trots vissa svagheter i de självständiga arbetena anser bedömargruppen att lärosätet säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Fältstudier är en återkommande lärandeaktivitet, där empiriska forskningsresultat ställs mot egna iakttagelser för att utveckla undervisningen. Studenterna tar del av aktuell forskning, prövar olika undersökningsmetoder och redovisar och diskuterar återkommande resultatet av andras och egna undersökningar. Lärosätet säkerställer måluppfyllelse och bedömargruppen anser att systematiken, bredden och progressionen i de lärandeaktiviteter som ingår i fältstudierna är en styrka.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Kursinnehåll, aktiviteter och examinationer bildar en innehållsrik, sammanhållen och integrerad utbildning som bygger på aktuell forskning som är relevant för undervisning i svenska i gymnasieskolan. Det språkdidaktiska innehållet med tillhörande lärandeaktiviteter är mer utvecklat än motsvarande för litteraturredidaktik, så där finns ett utvecklingsområde för att måluppfyllelse ska kunna säkerställas även på lång sikt.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Det sker bland annat i VFU som är förlagd både till grundskolans årskurs 7–9 och till gymnasieskolan. Detsamma gäller för de fältstudier som studenterna gör under det första året. Bedömargruppen ser positivt på att man skapar förståelse för undervisning i olika miljöer. Utöver VFU:n ger lärosätet exempel på lärandeaktiviteter och examinationer som enligt bedömargruppen bidrar till att lärosätet uppfyller examensmålet. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att se över språkdidaktiskt inriktade lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer med fokus på delen av målet som rör "på bästa sätt stimulera varje elevs lärande" i svenska.

Jämställdhetsperspektivet är enligt bedömargruppen väl förankrat i utbildningen. Jämställdhetsfrågor som rör olika lärandeaktiviteter ingår i språkvetenskapliga och språkdidaktiska kurser och i litteraturvetenskapliga och litteraturredidaktiska kurser.

Det systematiska kvalitetsarbetet följer principerna för detta på lärosätes- och akademnivå, och anpassas till utbildningen. Bedömargruppen menar att lärosätet har ett systematiskt kvalitetsarbete som leder till förändringar, vilka studenterna informeras om. Man har också satt in åtgärder inom undervisning och examination för att öka genomströmningen.

Studenternas inflytande möjliggörs både formellt och informellt, även om bedömargruppen vill påpeka att det är viktigt att studenterna framöver också medverkar i de formella forum som bereder kurser.

Utbildningen förbereder studenten för yrkesutövning i ett samhälle och en skola med språklig mångfald. Digitaliseringens betydelse för undervisning och lärande ses som central för att vidareutveckla utbildningen. Bedömggruppen anser att lärosätets samverkan med kulturinstitutioner och kulturarbetare är en styrka.

Lärosäte: Stiftelsen Högskolan i Jönköping

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet samhällskunskap

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Bedömargruppen anser bedömningsgrunden personal är tillfredsställande eftersom utbildningen omfattar ett begränsat antal studenter per antagning, men den vetenskapliga kompetensen inom UVK är svag och behöver stärkas. Bedömargruppen ser en styrka i systematiken i kompetensförsörjningsarbetet och i det välutvecklade samarbetet vilket skapar förutsättningar för att genomföra utbildningen på lång sikt. Det är dock avgörande att förstärka med utbildningsvetenskaplig kompetens som är relevant för ämneslärarutbildningen, särskilt inom pedagogik. Det finns också ämnesmässig och vetenskaplig lärarkompetens, ämnesdidaktisk kompetens och professionskompetens inom inriktningen samhällskunskap. Värt att uppmärksamma är dock att nyckelpersoner för den ämnesdidaktiska och professionsinriktade kompetensen i samhällskunskap närmar sig pension, och att det finns en viss sårbarhet för den vetenskapliga kompetensen. Som brukligt är för samhällskunskapsutbildning finns ett beroende av lärarkraft från flera olika institutioner. En god medvetenhet om den typen av utmaningar finns. Högskolepedagogisk utbildning ges, liksom VFU-handledarutbildning. Strategier för att bättre attrahera och behålla personal håller på att tas fram.

Bedömningsgrunden om utbildningsmiljö bedöms som tillfredsställande. Lärosätet uppvisar en genomtänkt organisation av utbildning och forskning som har direkt utbildningsvetenskaplig relevans, och att denna organisation ur mer allmän lärarutbildningssynpunkt skapar förutsättningar för forskningsbaserad utbildning. Flera forskande lärare är aktiva inom olika nationella och internationella nätverk, och i miljön ingår doktorander inom ämnena pedagogik och pedagogik med inriktning mot didaktik. Den ämnesdidaktiska forskningen är svagare. Merparten av lärarna som är verksamma i samhällskunskap är forskarkompetenta. Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet strävar efter att initiera forskning med en tydligare koppling till samhällskunskapsdidaktik.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Lärosätet visar en till synes genomtänkt idé för innehåll och progression i studierna i samhällskunskap. Politiska, sociala och samhällsekonomiska perspektiv ingår. Studierna innefattar både bredd och djup inom vissa områden, inklusive insikter i aktuell forskning. Samhällskunskapsämnets komplexitet kräver samverkan mellan olika lärare och kontinuerliga analyser av kursinnehållet och sammansättningen. Detta förefaller fungera väl vid lärosätet.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Det genom att studenten redan från start får ta ställning till frågor om

vetenskaplighet i relation till yrkeserfarenhet. I flera kurser ingår vetenskapsteori och forskningsmetoder som är relevanta för yrkesutövningen, och lärosätet examinerar kunskaperna genom varierande examinationer. Mest centrala är delkurser om forskningsmetod, inom ramen för UVK och i samhällskunskap, samt det självständiga arbete som skrivs i samhällskunskap. Flera kurser under utbildningen innehåller också relevanta moment för målet. Jämfört med inriktningen mot gymnasieskolan finns dock mindre utrymme för metodstudier inom ramen för ämnesstudierna i samhällskunskap och att specifikt analysera inriktningen 7–9 ses som särskilt angeläget. För samhällskunskapsämnets del kan exempelvis övervägas om det finns skäl att sammanföra metodinslag från olika kurser i en egen – och möjligen mer synliggjord – delkurs, eller om den nuvarande ordningen är den mest tillfredsställande. Lärosätet bör också diskutera om det är klokt att båda självständiga arbeten skrivs i samhällskunskap, eller om det vore möjligt att förlägga det ena till ett annat ämne.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Studenten möter återkommande praktisknära fallbeskrivningar och olika former av lärandeaktiviteter med inslag av laborativa övningar. Till dessa kopplas studier av vetenskaplig litteratur. Inriktningen samhällskunskap innehåller uppgifter för systematisering och kritisk granskning av egna och andras erfarenheter, med anknytning till ämnesdidaktisk forskning. Fältstudieuppgifter och självständiga arbeten har en viktig roll, tillsammans med VFU. Samtliga VFU-perioder äger rum under UVK-terminer, även de som är knutna till ämnesstudierna. En potentiell risk för ett glapp mellan ämnesstudier och VFU finns därför. Lärosätet framför dock goda argument för den valda studiegången och arbetar tydligt med att integrera VFU med ämnesstudierna.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Det pågående arbetet med att förstärka VFU-organisationen kan dock skapa förutsättningar för måluppfyllelse, liksom den etablerade systematiken i bedömningen av studenternas prestationer under VFU. Förbindelsen mellan UVK och VFU är dessutom tydlig. Lärosätet visar en tydlig strategi i arbetet med ämnesdidaktik inom inriktningen samhällskunskap genom utbildningen, huvudsakligen som en integrerad strimma i flera ämneskurser. Både metodikinslag och teoretiska perspektiv ingår, och en tydlig progression framträder.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Det finns en klart uttryckt didaktisk linje inom och mellan olika kurser inom UVK. Under VFU-kurser ska studenten utveckla sitt pedagogiska ledarskap och sin kommunikation och relation med elever, kollegor och föräldrar samt utveckla goda relationer mellan sina elever. Måluppfyllelse sker alltså främst inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och där betonas den verksamhetsförlagda delen av utbildningen och det redogörs för en genomtänkt helhetsidé med VFU. Idén är dock i hög grad allmänt didaktiskt orienterad och inramad av UVK-kurser och perspektiv. Vid intervjuerna framkom emellertid att även ämnesstudierna i samhällskunskap är länkade till de VFU-perioder (II och III) som hör till ämnesstudierna, bland annat genom examinationsuppgifter. En god medvetenhet om det potentiella glapp som skulle kunna uppkomma i och med upplägget finns också.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls så till vida att utbildningen möjliggör måluppfyllelse men den säkerställs inte. Lärosätet menar att målet i sin helhet tas upp i olika kurser men bedömargruppen saknar tydliga lärandemål, lärandeaktiviteter eller

examinationer som kopplar till att utveckla studentens förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar när det gäller examensmålet. I olika kurser ingår dock mer praktiska lärandeaktiviteter såsom värderingsövningar och dramatiseringar, för att på ett konkret sätt utveckla studenternas värderingsförmåga och förhållningssätt när det gäller mänskliga rättigheter och bemötande av både unga och vuxna. Sammantaget rekommenderas lärosätet att se över och precisera lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer i tillämpliga kurser för att kunna säkerställa måluppfyllelsen.

Medvetenheten om jämställdhetsfrågornas vikt är stark hos studenterna, lärarna och ledningen. Jämställdhetsfrågor återkommer i flera kurser men det framgår inte hur lärosätet kontinuerligt arbetar med jämställdhet inom UVK så att det tydligt hänger samman i utbildningens olika delar. För inriktningen samhällskunskap framträder dock ett kontinuerligt utvecklingsarbete.

Ämneslärarutbildningen vid lärosätet utgör en matrisorganisation med Högskolan för lärande och kommunikation som huvudansvarig organisationsenhet inom lärosätet. Det systematiska kvalitetsarbetet är väl förankrat organisatoriskt och bedömggruppen anser att lärosätet har en genomtänkt organisation av kvalitetsarbetet på flera nivåer. Bedömggruppen rekommenderar dock lärosätet att överväga att eventuellt tona ned några av de centrala, standardiserade, procedurerna, till förmån för uppföljning som ligger "närmare" specifika delar av utbildningen, så som kurserna i samhällskunskap. Närheten mellan lärare och studenten skapar förutsättningar för kvalitetsutveckling. För att verka för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid har studievägledare regelbunden kontakt med den programansvariga och utbildningsledaren för att gå igenom och följa upp studenternas studiesituation och en individuell studieplan upprättas vid behov.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Bedömggruppen menar att lärosätets organisation för studentmedverkan är tillfredsställande och att medvetenheten om ansvaret för studentinflytande är en styrka. Dock är det något oklart hur det formella och det informella inflytandet fungerar i praktiken, bland annat hur studenters synpunkter omhändertas av lärosätet. När det gäller uppföljning och studenternas synpunkter finns utrymme för reflektion om avvägningen mellan standardiserade centrala processer och mer utbildningsnära arbetssätt.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Samverkan med skolsamhället är väl utvecklat liksom samverkan med andra institutioner som är relevanta för yrkesutövningen. Utbildningen förbereder också studenterna för förändringar i arbetslivet, både generellt genom samhällskunskapskursernas ämnesinnehåll och genom specifika satsningar på t.ex. digitala verktyg. Den redovisade samverkan med både skolsamhället och andra offentliga institutioner bidrar till att utveckla studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet samt den egna yrkesverksamheten.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Enligt lärartabellen är ett 25-tal lärare verksamma inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK), men då inbegrips även lärare som är verksamma i andra lärarprogram. Totalt 17 är adjunkter och drygt 20 har lärarexamen, varav åtta med ämneslärarexamen. Bedömggruppen noterar att flera lärare inte har utbildningsvetenskaplig examen i ämnet pedagogik eller andra mer allmäändidaktiskt inriktade ämnen. Av lektorerna har fem utbildningsvetenskapligt inriktad doktorsexamen, varv en är docent i specialpedagogik. I övrigt saknas utbildningsvetenskapligt inriktad docent- och professorskompetens. Eftersom flera av lärarna inte har som inte har sin ämnesmässiga grund i pedagogik och utbildningsvetenskap eller liknande kan det utgöra en kunskapsmässig begränsning i relation till UVK-kursernas innehåll. Bedömggruppen anser därför att den vetenskapliga kompetensen är svag och behöver stärkas, men är tillräcklig eftersom utbildningens endast omfattar drygt 20 studenter per antagning.

Lärosätet påtalar i självvärderingen och i intervjuer svårigheter med att rekrytera lärare med relevant vetenskapligt kompetens. Det framgår att lärosätet arbetar målmedvetet i enlighet med strategiska kompetensförsörjningsplaner innefattande både extern rekrytering av vetenskaplig och professionsrelaterad kompetens och intern kompetensutveckling. I intervjun framkommer också att samarbetet i undervisning och kursutveckling mellan lärarna är välutvecklat och kännetecknas av samsyn i frågor som har särskild relevans för UVK. Bedömggruppen ser en styrka i systematiken i kompetensförsörjningsarbetet och i det välutvecklade samarbetet vilket skapar förutsättningar för att genomföra utbildningen på lång sikt. Det är dock avgörande att förstärka med utbildningsvetenskaplig kompetens som är relevant för ämneslärarutbildningen, särskilt inom pedagogik. Ett sätt att komma tillrätta med detta problem, förutom att fortsätta arbetet med rekrytering av vetenskapligt kompetenta lärare, är att anställa gästlärare och gästforskare samt etablera ett långsiktigt samarbete med andra lärosätens pedagogiska institutioner eller motsvarande.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Ämneslärarutbildningen bedrivs sammanhållet vid organisationsenheten Högskolan för lärande och kommunikation. Forskning som är relevant för UVK och yrkesverksamheten organiseras i två forskningsmiljöer med tillhörande forskargrupper: Praktiknära utbildningsforskning och Lärande praktiker i och utanför skolan. Inom den förstnämnda miljön finns forskargruppen Kunskapskulturer och undervisningspraktiker, vilken enligt bedömggruppen förefaller ha störst relevans för professionsrelevansen i ämneslärarutbildningen i svenska och samhällskunskap genom inriktningen mot lärande, undervisning och bedömning. Inom miljön Lärande praktiker i och utanför skolan organiseras forskningen i grupperna Communication, Culture, Diversity; Plats, identitet och lärande; Sustainability Education Research. I självvärderingen kopplar lärosätet de enskilda delkurserna inom UVK till verksamhet främst inom forskargrupperna Kunskapskulturer och undervisningspraktiker och/eller till Communication, Culture, Diversity. I självvärderingen menar lärosätet att den sammanhållna utbildningsorganisationen och den nära relationen mellan forskargrupperna och utbildningen skapar förutsättningar för en utbildning "där undervisning och forskning integreras" med

studenten som aktör. Denna grundsyn på sambandet mellan forskning och utbildning framträder också under intervjun med lärarna. Bedömargruppen bedömer att lärosätet på detta vis skapar ett nära samband mellan forskning och utbildning.

Flera forskande lärare är aktiva inom olika nationella och internationella nätverk, och i miljön ingår doktorander inom ämnena pedagogik och pedagogik med inriktning mot didaktik. Under intervjuerna med lärarna framstod organisationen som väl förberedd och förankrad. Lärosätet ger exempel på pågående projekt såsom undersökningar om inkludering, digitalisering och erfarenheter av övningskolor, det sistnämnda i samarbete med ett annat lärosäte. För bedömargruppen är det fortfarande oklart på vilka villkor de interna anslagen för forskning fördelas på lång sikt, utifrån klart definierade behov inom just ämneslärarutbildningen, trots att frågan ställdes under intervjuerna. Under intervjun framfördes synpunkter på behovet av praktisk forskning och samverkan med yrkesverksamma lärare med inriktning just mot ämneslärarutbildning. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att prioritera UVK för ämneslärarutbildning genom riktade satsningar för praktisk forskning.

Bedömargruppen menar att lärosätet uppvisar en genomtänkt organisation av utbildning och forskning som har direkt utbildningsvetenskaplig relevans, och att denna organisation ur mer allmän lärarutbildningssynpunkt skapar förutsättningar för forskningsbaserad utbildning.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

En översyn av lärosätets lärarutbildning 2016 resulterade enligt självvärderingen i revideringar av kurser och kursordning inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK), inkluderande även kursblock i samhällskunskap och svenska, med syfte att säkerställa måluppfyllelse i progression genom hela utbildningen. Kurserna inom UVK placeras sedan höstterminen 2018 i termin 1, 6–7 och 9 i förbindelse med verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Ämneslärarutbildningen inleds med en UVK-termin, där den första kursen *Förskola, skola och läraryrke på vetenskaplig grund och verksamhetsförlagd utbildning* samläses med studenter i andra lärarprogram, vilket innebär en total volym om 300 studenter. Kursen *Vetenskapliga perspektiv och metoder för ämneslärare* under den första terminen är för ämneslärarutbildningen en specifik utgångspunkt med lärandemål, lärandeaktiviteter och examination som handlar om att identifiera problem som är direkt kopplade till undervisning och som kan undersökas med kvalitativa och/eller kvantitativa metoder. Som exempel på sätt att säkerställa måluppfyllelsen under senare delen av utbildningen beskriver lärosätet kursen *Bedömning och betygssättning* under termin 9, där det som examinerande uppgift ingår att redogöra för en vald vetenskaplig artikel och diskutera teori, metod och resultat.

Under intervjun framgår att flera kurser har inslag av vetenskapsteori och kvantitativa och kvalitativa forskningsmetoder. I självvärderingen och under intervjun ger lärosätet exempel på hur vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet kopplas till yrkesutövningen. Bland annat framgår att studenterna

ingår i så kallade mentorsgrupper, medverkar i olika lärandeaktiviteter och genomför undersökningar, till exempel observationer av VFU-handledares arbetsuppgifter och bedömning i praktiktära perspektiv. I en skriftlig inlämningsuppgift under den sista VFU:n ska studenten välja ut ett område i undervisningen som upplevs som problematiskt, och redogöra för hur det med hjälp av kvalitativa eller kvantitativa metoder kan undersökas i ett yrkesperspektiv. Kunskap om och förståelse för kvalitativa och kvantitativa metoder examineras bland annat genom att studenterna parvis gör en forskningsdesign för att undersöka ett undervisningsmoment.

Studenterna examineras genom två självständiga arbeten inom ämnena. Självvärderingen och intervjuerna tyder dock på att planeringsarbetet för genomförandet av dessa är eftersatt. Bedömgargruppen anser att lärosätet behöver tydliggöra förhållandet mellan det allmändidaktiska och det ämnesspecifika och ämnesdidaktiska utbildningsinnehållet i förberedelserna inför de självständiga arbetena, när det gäller måluppfyllelse.

Lärosätet pekar ut två utvecklingsområden i självvärderingen. Det första handlar om att utforma undervisningen om kvantitativa och kvalitativa metoder på ett sådant sätt att studenterna uppfattar vetenskapliga metoder som relevanta för yrkesutövningen, och det andra handlar om att kunna relatera studenternas framtida yrkesutövning till vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Ett sådant praktiktära utvecklingsarbete menar lärosätet kan främjas av forskningen inom miljön Praktiktära utbildningsforskning. Bedömgargruppen instämmer och anser att den genomförda revisionen i kombination med förbindelserna med praktiktära forskning möjliggör måluppfyllelse.

Bedömgargruppen anser vidare att utvecklingsarbetet tydligare behöver inriktas mot betydelsen av ämnesspecifika teorier och undersökningsmetoder med tanke på professionsanknytningen för just ämneslärare i samhällskunskap och svenska. Bedömgargruppen rekommenderar att lärosätet skapar förutsättningar för lärarnas medverkan i sådant ämnesspecifikt utvecklingsarbete.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet visar måluppfyllelse genom flera exempel på lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer med syfte att konkretisera studentens förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter. Inbjudna gästföreläsare som är verksamma inom barn- och ungdomspsykiatri ger koppling mellan teori och praktik när det gäller bland annat funktionsvariations betydelse för undervisning och lärande. Fallbeskrivningar är ett återkommande inslag. I dramaövningar och workshoppar får studenterna analysera och diskutera till exempel konfliktsituationer, verbal och icke-verbal kommunikation och pedagogiskt ledarskap. En arbetsuppgift är att undersöka en skolas kvalitetsarbete inom ramen för kursen *Utvärdering och utveckling* under termin 9. I en skriftlig inlämningsuppgift under den sista VFU-perioden ska studenten välja ut ett område i undervisningen som upplevs som problematiskt och redogöra för hur det med hjälp av kvalitativa eller kvantitativa metoder kan undersökas i ett yrkesperspektiv och på vetenskaplig grund.

Bedömggruppen menar att förbindelsen mellan UVK och VFU är tydligt genomtänkt, och därmed kan måluppfyllelse säkerställas. Däremot finns en oklar förbindelse mellan UVK, VFU, ämne och ämnesdidaktik, med avseende på studentens förmåga att bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik, eftersom VFU inte placerats i terminer som är inriktade mot ämnet inklusive ämnesdidaktik. Denna åtskillnad kan också minska studentens möjligheter att förbereda sig inför de självständiga arbetena. I självvärderingen hänvisas också till programutvärderingar, där studenter menat att de självständiga arbetena är mer relevanta för eventuella fortsatta akademiska studier än för yrkesutövningen. Av lärarintervjuerna framstår planeringsarbetet för att genomföra dessa som eftersatt.

Det fortlöpande utvecklingsarbetet för måluppfyllelse syftar särskilt till att sammanfoga kurserna *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap* och *Specialpedagogik för ämneslärare* som kommer att förläggas parallellt med VFU under termin 6. I självvärderingen motiveras detta med behovet av förstärkt utbildning som är inriktad mot pedagogiskt ledarskap och bemötande av både unga och vuxna i olika pedagogiska situationer. I intervjun motiverar lärarna detta som särskilt angeläget för att vidareutveckla en praktisknära utbildning med tillhörande forskning. I självvärderingen betonas behovet av förstärkt praktisknära forskningsanknytning för att främja en självständig professionsutveckling.

Bedömggruppen ser en styrka i återkommande fallbeskrivningar och olika former av lärandeaktiviteter med inslag av laborativa övningar eftersom de skapar goda förutsättningar för måluppfyllelse. Bedömggruppen föreslår att lärosätet i det fortsatta utvecklingsarbetet ser över progressionen i innehåll och aktiviteter i förhållande till de självständiga arbetenas betydelse för måluppfyllelsen. Bedömggruppen rekommenderar också att lärosätet än mer målinriktat skapar förutsättningar för ett utvecklat samarbete inom utbildning och forskning mellan lärare inom UVK och ämnen inklusive ämnesdidaktik.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätet fastslår i självvärderingen att det är nödvändigt att inte se "dualistiskt" på frågan om "didaktik/ämnesdidaktik/metodik" som teoretisk vid lärosätet och praktiskt tillämpad inom VFU och yrkesutövningen. Bedömggruppen menar att analysen och argumentationen som rör risken för dualism visar på teoretisk medvetenhet om centrala och generella problem inom ämneslärarutbildningen. För att organisatoriskt motverka en sådan dualism arbetar lärosätet fortlöpande för att förstärka VFU-organisationen, VFU-handledarutbildningen och samarbetet med skolhuvudmän. För att få en enhetlig bedömning av studentens prestationer under sin VFU använder lärosätet en professionsutvecklingsmatris som använts sedan lärarutbildningen 2011 och revideras kontinuerligt. Med stöd av denna examineras studenten efter trepartssamtal och dialog med handledarna, av vilka nästan alla har genomfört en handledarutbildning. Bedömggruppen menar att lärosätet kan skapa förutsättningar för måluppfyllelse med den principiella diskussionen om risken för dualism, de organisatoriska åtgärderna – med viss reservation för hur VFU-organisationen fungerar i praktiken – och den systematik i bedömning av studenternas prestationer som matrisen möjliggör.

I självvärderingen anføres att "allmändidaktiska spörsmål haft en svagare ställning i utbildningen". Den vetenskapliga kompetensen inom pedagogik och/eller didaktik med inriktning mot ämneslärarutbildning är också begränsad med tanke på avsaknaden av docent- och professorskompetens. Vad gäller översyn av kursutbudet för att komma tillrätta med denna "svagare ställning" redogör både självvärderingen och lärarna i intervjun för det utvecklingsarbete som syftar till att sammanfoga kurserna *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap* och *Specialpedagogik för ämneslärare* som kommer att förläggas parallellt med VFU under termin 6. Detta arbete framstår som särskilt betydelsefullt för måluppfyllelsen, inte minst med tanke på att denna ordning enligt underlagen ska kunna bidra till att stärka ämneslärarutbildningen allmändidaktiskt. Vid sidan om regelrätt VFU utprovas sedan läsåret 2018–2019 dessutom en modell för ämnesdidaktiskt fältstudier under de ämnesinriktade delarna av utbildningen.

Bedömargruppen uppfattar dock beskrivningarna och värderingarna som motsägelsefulla eftersom UVK och VFU ingår i samma terminer, medan ämnen och ämnesdidaktik förlagts till egna terminer. I intervjuerna påtalar lärarna det mindre lärosätets fördelar, med tanke på mindre organisatoriska avstånd mellan lärare sinsemellan och mellan lärare och ledning, men samarbetet mellan lärare inom UVK och ämne/ämnesdidaktik framstår ändå som ett utvecklingsområde. Bedömargruppen rekommenderar därför lärosätet att skapa förutsättningar för samarbete mellan lärare och lärargrupper med syfte att förstärka pedagogiskt utvecklingsarbete och ämnesdidaktisk forskning av relevans för ämneslärarutbildning i svenska och samhällskunskap.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet ger i självvärderingen flera exempel på måluppfyllelse via lärandemål inom kurser inom VFU och UVK. Några företrädesvis allmänt didaktiskt inriktade kurser är belysande eftersom de innehåller lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer som syftar till måluppfyllelse. Det gäller *Specialpedagogik för ämneslärare* och *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap*, under termin 6, och den mer ämnesdidaktiskt inriktade kursen *Bedömning och betygssättning* under termin 9. I självvärderingen exemplifieras säkerställande av målet genom en yrkesnära examination i den andra ovan nämnda kursen. I den ska studenten skriftligen dra slutsatser om pedagogisk verksamhet när det gäller pedagogiskt ledarskap och varje elevs lärande och utveckling, baserat på intervjuer med ämneslärare och relevant litteratur. Ett annat exempel på sätt att säkerställa målet är en examinerande uppgift i den förstnämnda kursen, där studenten med utgångspunkt i en fallbeskrivning ska diskutera en elevs studiesituation. Enligt självvärderingen slutexamineras målet i kursen *Bedömning och betygssättning*, termin 9. Denna kurs är mer ämnesdidaktiskt inriktad och innehåller lärandeaktiviteter i form av att planera undervisning med tillhörande bedömning av eleverns prestationer. Studenten examineras genom bland annat en skriftlig inlämningsuppgift, där den bland annat ska redovisa kunskaper om likvärdighet och rättssäkerhet.

Studentens prestationer under VFU-kurserna bedöms med hjälp av en bedömningsmatris, som används för att avgöra studentens progression under utbildningen. I matrisen ingår grunder för att bedöma studentens utveckling av sitt pedagogiska ledarskap och sin förmåga att kommunicera med elever, kollegor och föräldrar, med syfte att bidra till varje elevs lärande och utveckling.

I självvärderingen påtalar lärosätet nödvändigheten av att överbrygga klyftan mellan UVK/didaktik och ämnesdidaktik. Under intervjuerna anförts också att kursutveckling och samordningsfrågor är föremål för fortlöpande diskussioner och åtgärder. Bedömaregruppen noterar särskilt medvetenheten om behovet av att förtydliga relationen mellan allmänt didaktiska och ämnesdidaktiska perspektiv på planering av undervisning och på bedömning, för att kunna skapa en sammanhållen utbildning. Samtidigt noterar bedömaregruppen att VFU enbart förläggs till terminer där kurser inom UVK ingår, vilket kan innebära att de professionsrelevanta sambanden mellan didaktik och ämnesdidaktik blir otydliga.

Bedömaregruppen ser det som en styrka att lärosätet har en klart uttryckt didaktisk linje inom UVK, med tanke på att studenterna inom ämneslärarutbildningen ska utveckla sin färdighet och förmåga att i samarbete med andra stimulera varje elevs lärande och utveckling. Det är dock oklart i vilken mån man planerar och förverkligar samarbetet med lärarna som har mer specifik inriktning mot undervisning i samhällskunskap och svenska. Bedömaregruppen rekommenderar att lärosätet skapar förutsättningar för lärarnas medverkan i sådant fortsatt och fördjupat utvecklingsarbete.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Målet aktualiseras enligt självvärderingen i kurser som är inriktade mot vetenskaplig grund och metod, bedömning, sociala relationer och specialpedagogik. Studenten arbetar med värdegrundsfrågor och frågor om mänskliga rättigheter redan i den inledande kursen *Förskola, skola och läraryrke på vetenskaplig grund*, vilken omfattar lärandemål som är gemensamma för alla lärosätets lärarutbildningar. I kursen *Vetenskapliga perspektiv och metoder för ämneslärare*, som också ingår i utbildningens inledande termin, ingår lärandemål som är inriktade mot etiska frågor. I kursen *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap*, termin 6, ingår enligt självvärderingen lärandemål som är inriktade mot att bemöta ungdomar och vuxna. I kursen ingår studier av barnkonventionen och en undersökning med syfte att upprätta en likabehandlingsplan på en skola "utifrån ett normkritiskt förhållningssätt". Tidigare har en kurs benämnd *Sustainability in a multicultural world* ingått i utbildningen. Kursen har dock efter genomlysning av UVK utgått med hänvisning till att den var alltför inriktad mot ekologisk hållbarhet och hade en "relativt svag relation till läraryrket". Kursen utgick till förmån för fokus på "hållbar skolutveckling" och yrkesetik i en ny kurs kallad *Skolans uppdrag och lärarens profession i ett föränderligt samhälle*, termin 9. Argumenten för detta framstår dock enligt bedömaregruppen som mindre hållbara eftersom frågor om ekologisk hållbarhet rimligen bör ses som centrala i ett "föränderligt samhälle".

Bedömaregruppen noterar att lärosätet i självvärderingen menar att examensmålet i sin helhet och komplexitet tas upp i olika kurser. Lärosätet redovisar dock inte explicit några tydligt preciserade lärandeaktiviteter för att utveckla studentens förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar som är tydligt inriktade mot just examensmålet. Inte heller redovisas några examinerande uppgifter eller betygskriterier för måluppfyllelse. I olika kurser ingår dock mer praktiska lärandeaktiviteter såsom värderingsövningar och dramatiseringar, för att på ett konkret sätt utveckla studenternas värderingsförmåga och förhållningssätt när det gäller mänskliga rättigheter och

bemötande av både unga och vuxna. Bedömggruppen ser det som ett värdefullt sätt att konkretisera de problem som examensmålet aktualiserar. Sammantaget rekommenderas lärosätet att se över och precisera lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer i utvalda kurser för att kunna säkerställa måluppfyllelsen.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen och intervjuerna med lärare och ledning framkommer att lärosätets jämställdhetspolicy ska ligga till grund för allt utvecklingsarbete, och då inte minst det som rör kompetensförsörjning. I självvärderingen påtalar lärosätet att könsfördelningen är jämn bland lärare med undervisning av "betydande mått". Lärosätet noterar att kvinnor utgör cirka 70 procent av studenterna i ämneslärutbildningen i svenska medan det motsatta gäller för studenter i samhällskunskap. Bedömggruppen anser att en medvetenhet om jämställdhetsfrågornas vikt och betydelse visar sig under intervjuerna. Som exempel på åtgärder för att säkerställa en jämställd utbildning på allmän nivå har lärosätet börjat utprova ett system för digital tentamen, där studenten kan avidentifieras, med syftet att öka rättssäkerheten. Numera ska också författarens förnamn anges i litteraturlistor. I programvärderingar ingår dessutom sedan höstterminen 2018 jämställdhetsperspektivet som frågeområde. Bedömggruppen anser att det finns exempel på hur lärosätet följer upp ett jämställdhetsperspektiv i utbildningen.

Enligt självvärderingen behandlas jämställdhetsperspektivet i utbildningens första kurs *Förskola, skola och läraryrke på vetenskaplig grund* och senare bland annat i kurserna *Specialpedagogik* och *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap*, under termin 6. I den senare diskuteras innebörden av ett "normkritiskt förhållningssätt" och av begrepp såsom genus, klass, etnicitet och makt. En arbetsuppgift i kursen är att undersöka jämställdhetsfrågor på studentens VFU-skola och därefter upprätta en likabehandlingsplan. Bedömggruppen noterar att lärosätet inte ger några ytterligare exempel på jämställdhetsperspektiv i UVK men att man menar att det är synligare inom ämne- och ämnesdidaktiska studier. Inom UVK framgår därmed inte hur lärosätet kontinuerligt arbetar med jämställdhet så att det hänger samman i utbildningens olika delar. Bedömggruppen rekommenderar att göra en översyn av lärandemål, examinationsuppgifter och betygskriterier som rör jämställdhet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Ämneslärutbildning utgör en matrisorganisation med Högskolan för lärande och kommunikation som huvudansvarig organisationsenhet inom lärosätet. I de samlade underlagen betonas att denna organisation av ämneslärutbildningen, i kombination med utbildningsvolymen och närheten mellan lärare och studenter, skapar förutsättningar för ett väl fungerande kvalitetsarbete ur både formell och informell synpunkt. Bedömggruppen menar att denna närhet skapar förutsättningar för kvalitetsutveckling och konstaterar också att lärosätet har en genomtänkt organisation av kvalitetsarbetet på flera nivåer. Det systematiska kvalitetsarbetet bedrivs med de lärosätetsgemensamma verktygen Quality Report och Quality Improvement Plan. Till följd av det

ordinarie kvalitetsarbetet och av den särskilda genomlysningen som skedde av hela lärarutbildningen 2016, omorganiserades verksamheten genom att bland annat tillsätta en särskild programansvarig för ämneslärarutbildningen. Lärosätet planerar även att begränsa antalet examinationsmoment liksom antalet kurser som nu domineras av delkurser om 7,5 högskolepoäng. Syftet med det är att skapa en sammanhållen utbildning.

Programrådet för ämneslärarutbildning omfattar programansvarig, lärare, studenter och representanter för skolsamhället. Rådet sammanträder två gånger per termin och har som centralt uppdrag att stärka professionsanknytningen. I programkonferenser för kursarbetslag, också två gånger per termin, analyseras resultat från kurs- och programutvärderingar. Kursförändringar som är baserade på kursvärderingar publiceras på en digital plattform. Man har också särskilda guider för kursansvarig och examinator för att säkerställa att utbildningen genomförs på ett likvärdigt sätt. Dessutom verkar lärosätet för ett förstärkt samarbete mellan beställare och utbildningsansvariga.

I självvärderingen och under intervjuer framkommer inget som mer precist exemplifierar återkoppling till intressenter såsom skolsamhället, förutom sådant som aktualiseras internt i programrådet eller de förändringar i kurser som publiceras på plattform och som studenter därför kan ta del av inför kursstart. Bedömggruppen menar att lärosätet bör överväga om det kan finnas andra möjligheter att förstärka förbindelserna med närsamhället, till exempel externt riktade konferenser för att diskutera ämneslärarutbildningens innehåll, utformning och genomförande – inte minst ur ett regionalt perspektiv.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

För att verka för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid har studievägledare regelbunden kontakt med den programansvariga och utbildningsledaren för att gå igenom och följa upp studenternas studiesituation. Den student som inte uppfyller förkunskapskraven för nästa kurs kontaktas av studievägledningen för ett personligt samtal, och en individuell studieplan upprättas. Bedömggruppen anser att uppföljningen av varje students prestationer kan bidra till studieframgång och därmed till ökad genomströmning.

Lärosätet antar studenter efter prov. I självvärderingen redovisas inte någon systematisk genomlysning av antagningsprovets betydelse och effekter. Under intervjuer anför dock att studenternas engagemang och deras förmåga att tillgodogöra sig utbildningen därmed har ökat och att de tidiga avbrotten har minskat påtagligt. Bedömggruppen anser att betydelsen och effekterna av provet förtjänar en noggrann analys eftersom det är av både nationellt och lokalt intresse. Lärosätet rekommenderas genomföra en mer systematisk analys av genomströmningen i förhållande till antagningsprovet.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studenter medverkar i stiftelsestyrelse, utbildningsråd, programråd med flera organ som är direkt relevanta för utbildningens innehåll och genomförande. I utbildningen ingår formaliserade strukturer

och procedurer för att samla in studenternas synpunkter och tillvarata dessa i utvecklingsarbetet. Efter varje kurs uppmanas studenterna besvara frågor i en standardiserad digital enkät. Två studenter per kursgrupp är kursutvecklare i en termin och bistår den kursansvariga med att tolka resultat från kursvärderingar och med att utveckla kursen. Bedömargruppen menar att detta samarbete, initierat av utbildningsledningen, visar att lärosätet verkar för att studenten ska kunna ta en aktiv roll i att utveckla utbildningen. Lärosätet konstaterar att det dock kan vara svårt att få tillräckligt många studenter att delta i digitala kurs- och programutvärderingar och menar att schemaläggning av utvärderingar kan vara en lösning på problemet. Under intervjuerna framgår att det är något oklart hur studentens formella medverkan är organiserad, bland annat hur studenters synpunkter omhändertas av lärosätet. Bedömargruppen ser detta som ett utvecklingsområde och rekommenderar lärosätet att arbeta för att hitta lösningar på problemet.

I självvärderingen och under intervjuerna framhålls utbildningens ringa omfång som positiv för det informella studentinflytandet samt att "det råder ett bra arbetsklimat i undervisningen" och att det finns goda möjligheter att arbeta i relation till individuella studenters situation. Bedömargruppen menar att den mindre volymen givetvis kan förenkla samarbetet mellan lärare och studenter, men att det också kan finnas en risk att informella samtal skapar lojaliteter som inte främjar ett brett deltagande.

Bedömargruppen menar att lärosätets organisation för studentmedverkan är tillfredsställande och att medvetenheten om ansvaret för studentinflytande är en styrka. Dock är det något oklart hur det formella och det informella inflytandet fungerar i praktiken. Lärosätet rekommenderas att skapa ytterligare förutsättningar för en bred och öppen dialog med studenterna.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

I självvärderingen och under intervjuerna framkommer det att studentrekryteringen är regionalt förankrad och att lärosätets ämneslärarytbildning ses som en del av regional utveckling. Lärosätet redovisar en välutvecklad samverkan på övergripande lärarutbildningsnivå med skolhuvudmän inom VFU och andra verksamheter som är relevanta för yrkesutövningen. Bedömargruppen kan dock konstatera att det under intervjuerna framkom vissa brister i organisationen av VFU-placeringar. Antalet handledare som genomgått handledarutbildning är det närmaste heltäckande i förhållande till behovet inom VFU. Fältstudier och en professionsdag för studenter ingår i samverkan. I självvärderingen och under intervjuerna redovisas också ett samarbete med barn- och ungdomspsykiatri, studiebesök i tingsrätten och på länsmuseum samt ett integrationsprojekt i samarbete med en konsthall. Lärosätet arbetar för att vidareutveckla sin alumnverksamhet. Bedömargruppen menar att allt detta visar att det finns en relevant samverkan med det omgivande samhället och att den redovisade samverkan med både skolsamhället och andra offentliga institutioner bidrar till att utveckla studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet samt den egna yrkesverksamheten. Bedömargruppen menar att det bör finnas goda möjligheter att vidareutveckla samverkan, inte minst inom idrott och kultur.

Lärosätet betonar behovet av att ur mer allmänt didaktiskt perspektiv utforma ämneslärarprogrammet så att de blivande lärarna tillägnar sig kunskaper och utvecklar förmågor för att delta i skolors utvärderings- och utvecklingsarbete. I självvärderingen diskuteras särskilt digitaliseringens och en mångspråkig skolas betydelse för den kommande yrkesutövningen och att detta får konsekvenser för vidareutveckling av utbildningsstrukturen. Ett konkret initiativ är ett "digitalt lärarlaboratorium" som är under uppbyggnad. Bedömgargruppen menar att lärosätet på detta sätt visar medvetenhet om frågor som är centrala för lärares yrkesutövning i ett föränderligt arbetsliv.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Bedömgargruppen anser kompetensen inom UVK är tillräcklig eftersom utbildningens omfattar ett begränsat antal studenter per antagning, men den vetenskapliga kompetensen är svag och behöver stärkas. Bedömgargruppen ser en styrka i systematiken i kompetensförsörjningsarbetet och i det välutvecklade samarbetet vilket skapar förutsättningar för att genomföra utbildningen på lång sikt. Det är dock avgörande att förstärka med utbildningsvetenskaplig kompetens som är relevant för ämneslärarutbildningen, särskilt inom pedagogik.

Lärosätet uppvisar en genomtänkt organisation av utbildning och forskning som har direkt utbildningsvetenskaplig relevans, och att denna organisation ur mer allmän lärarutbildningssynpunkt skapar förutsättningar för forskningsbaserad utbildning. Flera forskande lärare är aktiva inom olika nationella och internationella nätverk, och i miljön ingår doktorander inom ämnena pedagogik och pedagogik med inriktning mot didaktik.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Det genom att studenten redan från start får ta ställning till frågor om vetenskaplighet i relation till yrkeserfarenhet. I flera kurser ingår vetenskapsteori och forskningsmetoder som är relevanta för yrkesutövningen, och lärosätet examinerar kunskaperna genom varierande examinationer.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Studenten möter återkommande praktisknära fallbeskrivningar och olika former av lärandeaktiviteter med inslag av laborativa övningar. Till dessa kopplas studier av vetenskaplig litteratur.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Det pågående arbetet med att förstärka VFU-organisationen skapar förutsättningar för måluppfyllelse, liksom den etablerade systematiken i bedömningen av studenternas prestationer under VFU. Förbindelsen mellan UVK och VFU är dessutom tydlig. Däremot är den innehållsliga förbindelsen mellan UVK, VFU, ämne och ämnesdidaktiska studier oklar, eftersom VFU inte placerats i särskilda terminer som är inriktade mot ämnet inklusive ämnesdidaktik.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Det finns en klart uttryckt didaktisk linje inom och mellan olika kurser inom UVK. Under VFU-kurser ska studenten utveckla sitt pedagogiska ledarskap och sin kommunikation och relation med elever, kollegor och föräldrar samt utveckla goda relationer mellan sina elever.

Målet om mänskliga rättigheter, barns rättigheter och hållbar utveckling uppfylls delvis. Lärosätet menar att målet i sin helhet tas upp i olika kurser men bedömgruppen saknar dock tydliga lärandemål, lärandeaktiviteter eller examinationer som kopplar till att utveckla studentens förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar enligt med gäller examensmålet. I olika kurser ingår dock mer praktiska lärandeaktiviteter såsom värderingsövningar och dramatiseringar, för att på ett konkret sätt utveckla studenternas värderingsförmåga och förhållningssätt när det gäller mänskliga rättigheter och bemötande av både unga och vuxna. Sammantaget rekommenderas lärosätet att se över och precisera lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer i tillämpliga kurser för att kunna säkerställa måluppfyllelsen.

Medvetenheten om jämställdhetsfrågornas vikt är stark hos studenterna, lärarna och ledningen. Jämställdhetsfrågor återkommer i flera kurser men det framgår inte hur lärosätet kontinuerligt arbetar med jämställdhet inom UVK så att det tydligt hänger samman i utbildningens olika delar.

Ämneslärarutbildning utgör en matrisorganisation med Högskolan för lärande och kommunikation som huvudansvarig organisationsenhet inom lärosätet. Det systematiska kvalitetsarbetet är väl förankrat organisatoriskt och bedömgruppen anser att lärosätet har en genomtänkt organisation av kvalitetsarbetet på flera nivåer. Närheten mellan lärare och studenten skapar förutsättningar för kvalitetsutveckling. För att verka för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid har studievägledare regelbunden kontakt med den programansvariga och utbildningsledaren för att gå igenom och följa upp studenternas studiesituation och en individuell studieplan upprättas vid behov.

Bedömgruppen menar att lärosätets organisation för studentmedverkan är tillfredsställande och att medvetenheten om ansvaret för studentinflytande är en styrka. Dock är det något oklart hur det formella och det informella inflytandet fungerar i praktiken, bland annat hur studenters synpunkter omhändertas av lärosätet.

Samverkan med skolsamhället är väl utvecklat liksom samverkan med andra institutioner som är relevanta för yrkesutövningen. Den redovisade samverkan med både skolsamhället och andra offentliga institutioner bidrar till att utveckla studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet samt den egna yrkesverksamheten. Det bör finnas goda möjligheter att vidareutveckla samverkan, inte minst inom idrott och kultur.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga,*

professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Lärosätet visar erforderlig ämnesmässig, vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk lärarkompetens för att utbilda ämneslärare i samhällskunskap. Personal som besitter central ämnesinnehållslig och vetenskaplig kompetens finns vid den institution som har huvudansvaret för ämnesstudierna, medan annan kompetens – exempelvis i nationalekonomi – köps in från andra delar av högskolan. Den här samverkan framstår som väletablerad, samtidigt som medvetenheten om de utmaningar som finns framstår som god. I personalgruppen ingår också personer med ämnesdidaktisk kompetens, samt professionsutbildning/-erfarenhet.

Lärosätet ger högskolepedagogisk utbildning för sina lärare och utbildning för VFU-handledare, något som ett stort antal verksamma lärare har genomgått. Strategiskt arbete för att rekrytera personal pågår. Under intervjuerna framhölls att de utmaningarna som lärosätet generellt har identifierat när det gäller att attrahera och behålla personal i låg grad gäller samhällskunskapsämnet, där ämnesstudierna i hög grad drar nytta av högskolans samlade kompetens.

Till lärosätets styrkeområden hör en stark professionskompetens. Vid intervjuerna framkom dock att några nyckelpersoner börjar närma sig pension, vilket kräver en strategi inför framtiden. Den vetenskapliga lärarkompetensen är adekvat, men att den samlas i få personer innebär en viss sårbarhet. Dessutom är utbildningen delvis beroende av flera institutioners villighet och förmåga att leverera det utbildningen kräver, precis som brukligt är för skolämnet samhällskunskap. Medvetenheten om detta framstår emellertid som god. Bedömggruppen rekommenderar därför att lärosätet säkerställer att det finns en plan för att ersätta nyckelkompetenser vid pensionsavgångar, särskilt när det gäller professionskompetensen. Lärosätet bör också analysera den långsiktiga tillgången till vetenskapligt kompetent personal vid lärosätet, så att den sammantaget inrymmer den ämnesmässiga bredd som en utbildning i samhällskunskap kräver, inklusive kunskap om och intresse för ämneslärarutbildningen.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Av det samlade underlaget framgår att lärosätet bedriver forskning av relevans för ämneslärarutbildningen i samhällskunskap. Forskningen har emellertid framför allt en allmän didaktisk och utbildningsvetenskaplig prägel. Att utbildningen som helhet omgärdas av professionsanknuten forskning och att merparten av de lärare som är verksamma i samhällskunskap också är forskarkompetenta är positivt. I lärosätets ämneslärarutbildning i samhällskunskap arbetar även lärare med professionsinriktad kompetens och erfarenhet från undervisning i grund- och gymnasieskolan.

Att flera lärare är forskningsverksamma är en styrka, likaså att det finns professionskompetens närvarande i utbildningen. Initiativ för att knyta studenternas självständiga arbeten till forskningsprojekt kan också framhållas. Bedömggrupper ser också utvecklingsmöjligheter för samhällskunskapsämnets del och rekommenderar att lärosätet strävar efter att initiera forskning med

en tydligare koppling till samhällskunskap och samhällskunskapsdidaktik. Lärosätet bör också analysera hur den professionskompetens som arbetats in i miljön säkerställs på längre sikt.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Samhällskunskapsämnetets karaktär gör att det kan sättas samman på olika sätt. Politiska, sociala och samhällsekonomiska perspektiv bör dock ingå. Med tanke på att 7–9-inriktningen bara omfattar 90 högskolepoäng för ämnesstudier i samhällskunskap, blir frågan om en sammansättning som ska ge såväl överblick som fördjupning inom vissa områden, en särskild utmaning här. Efter läsningen av självvärderingen fanns vissa frågetecken om lärosätets kursammansättning. Dessa rätades emellertid ut under intervjun och bedömargruppens bild är att lärosätet visar en tillräckligt genomtänkt idé för innehåll och progression i ämnesstudierna. Intervjuerna klargjorde exempelvis att en av kurserna innefattar politiska idéer och ideologier även om detta inte framgår av kursnamnet. Ett pågående förändringsarbete kommer också att medföra att en uppsats om 7,5 högskolepoäng ersätts av en innehållslig läskurs. Bedömargruppen ser förändringen som klok, med tanke på att självständiga arbeten om 30 högskolepoäng redan skrivs inom ramen för studierna i samhällskunskap.

Den inledande terminen, som är inriktad på översikt, framstår för bedömargruppen som en styrka. Omarbetningen av den andra terminens ämnesstudier har förutsättningar att bygga vidare i den riktningen samtidigt som ett visst djup också inkluderas. Utökad ämnesdjup skulle kunna integreras i något av de två självständiga arbetena på 15 högskolepoäng. Att utbildningen mot 7–9 startade höstterminen 2018 innebär dock att några självständiga arbeten ännu inte har skrivits. Enligt självvärderingen är dessa i nuläget främst tänkta att ha en ämnesdidaktisk inriktning. Det vore dock tänkbart att ett av arbetena i viss mån kunde ramas in på ett sätt som gör att det ersätter den fördjupningsuppsats som ska utgå för att ge utrymme för större överblick.

Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att återkommande analysera samhällskunskapskurserna som helhet, så att de mest centrala perspektiven blir tillräckligt tydliga, omfattande och examinerade, och sammantaget skapar både överblick och visst djup. Lärosätet bör också överväga i vilken mån det kan vara relevant att delvis använda ett av självständiga arbetena för ämnesdjup och ämnesbredd, i stället för att rama in båda ämnesdidaktiskt.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Utifrån de samlade underlagen ser bedömargruppen att vetenskapsteoretiska frågor och metod, både kvalitativ och kvantitativ, har en återkommande plats i utbildningen i samhällskunskap. Den delen av utbildningen knyter också an till ämnesdidaktik och yrkesutövning.

Att inriktningen 7–9 totalt sett innehåller färre högskolepoäng med ämnesstudier i samhällskunskap jämfört med inriktningen mot gymnasieskolan, gör dock att utmaningarna delvis är större på 7–9-utbildningen, där mindre utrymme finns för specifika metodkurser. Som tidigare nämnts kommer en delkurs om 7,5 högskolepoäng för uppsats, som tidigare legat på den andra terminens studier i samhällskunskap, att bytas ut mot en innehållslig läskurs, vilket bedömargruppen ser som positivt för föregående mål. Å andra sidan innebär detta att delkursens metodinslag också utgår. För 7–9-inriktningen får den metodutbildning som sker inom ramen för UVK, samt de två självständiga arbetena i samhällskunskap (vardera 15 högskolepoäng) som kommer att skrivas under utbildningens sista termin (den första studentkullen har ännu inte nått hit) därför extra stor betydelse.

Bägge självständiga arbeten ska fokusera på ämnesdidaktiska perspektiv, varav det första har formen av en litteraturstudie.Handledningen, som företrädesvis kommer att ske i grupp, aktualiserar vetenskapsteoretiska frågor och forskningsmetod. Det finns därför en risk att vissa metodperspektiv kommer att dominera på bekostnad av andra, och att metodutbildningen blir lite för snävt och "instrumentellt" kopplad till just de självständiga arbeten som skrivs. Om möjlighet finns att förlägga ett av de självständiga arbetena till något annat ämne, skulle utrymmet bli större för en "egen" delkurs i vetenskaplig metod inom ramen för samhällskunskapsstudierna på inriktningen 7–9.

Av intervjuerna framkom att lärosätet gjort en inventering av arbetet med vetenskapsteori och metod under utbildningen, för att säkerställa progression och samsyn. Bedömargruppen ser detta som en styrka, och rekommenderar lärosätet att kontinuerligt göra översyner av detta slag och diskutera arbetet med vetenskaplighet. Att specifikt analysera inriktningen 7–9 ses som särskilt angeläget. För samhällskunskapsämnet del kan exempelvis övervägas om det finns skäl att sammanföra metodinslag från olika kurser i en egen – och möjligen mer synliggjord – delkurs, eller om den nuvarande ordningen är den mest tillfredsställande. Lärosätet bör också diskutera om det är klokt att båda självständiga arbeten skrivs i samhällskunskap, eller om det vore möjligt att förlägga det ena till ett annat ämne.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Bedömargruppens bild är att lärosätet genomgående integrerar ämnesstudier och ämnesdidaktiska perspektiv. Kurserna innefattar uppgifter inriktade på systematisering och kritisk granskning av egna och andras erfarenheter samt knyter an till ämnesdidaktisk forskning. Fältstudieuppgifter och självständiga arbeten har en viktig roll, tillsammans med VFU. Att utbildningen mot 7–9 startade höstterminen 2018 innebär dock att några självständiga arbeten ännu inte har skrivits. Att de VFU-perioder som sker inom ramen för ämnesstudierna inte ligger under samhällskunskapsterminer innebär en potentiell begränsning av möjligheterna att få ämnesstudier och VFU att interagera med varandra. Vid intervjuerna framfördes dock goda argument för den valda

studiegången och ett genomtänkt arbete med att länka samman ämnesterminer och VFU presenterades, i form av en tydlig strategi för uppgifter och användning av lärarkompetens under VFU II och III.

Bedömargruppen noterar emellertid att det finns en viss risk för att upplägget är mycket personberoende, och att personalbyten skulle kunna medföra att ett glapp uppkommer mellan ämnesstudierna och VFU. Att utbildningen i samhällskunskap vid lärosätet tydligt knyter an till yrkesutövningen är en styrka. Pågående översyner och utvecklingsarbeten av exempelvis progression kan också framhållas. Bedömargruppen rekommenderar att analys- och utvecklingsarbetet på området fortsätter, samt att länken mellan ämnesstudier och VFU inte blir alltför personberoende.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätet visar en tydlig strategi i arbetet med ämnesdidaktik genom utbildningen, huvudsakligen som en integrerad strimma i flera ämneskurser. Både metodikinslag och teoretiska perspektiv ingår, och en tydlig progression framträder.

Ett medvetet förändringsarbete har medfört att ämnesdidaktiska inslag inkluderas i merparten av ämneskurserna, vilket framstår som en styrka. Som bedömargruppen tidigare påtalat finns dock en viss risk för att ett glapp kan uppkomma mellan studierna i samhällskunskap och de ämnesanknutna VFU-perioderna, som inte ligger i anslutning till ämnesstudierna.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätets självvärdering för samhällskunskap beskriver inte arbetet med målet, som istället ska uppfyllas inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och betonar den verksamhetsförlagda delen av utbildningen och redogör för en genomtänkt helhetsidé med VFU. Idén är dock i hög grad allmänt didaktiskt orienterad och inramad av UVK-kurser och perspektiv. Vid intervjuerna framkom emellertid att även ämnesstudierna i samhällskunskap är länkade till de VFU-perioder (II och III) som hör till ämnesstudierna, bland annat genom examinationsuppgifter. En god medvetenhet om det potentiella glapp som skulle kunna uppkomma i och med upplägget finns också. Återigen betonar bedömargruppen vikten av att den här kopplingen inte blir alltför personberoende.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Utbildningen säkerställer att studenterna uppnår målet att visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten.

Bedömggruppen bedömer att lärosätet uppvisar en klar strategi i arbetet med jämställdhet, både i form av ett genomtänkt ämnesinnehåll och organisatoriskt. Exempelvis är frågor om köns- och maktfrågor viktiga inslag i flera kurser, perspektiven ingår i VFU-uppgifter och jämställdhetsaspekter beaktas vid rekryteringar. Ett kontinuerligt utvecklingsarbete pågår också.

Till styrkeområdena hör att jämställdhetsaspekter uppmärksammas ur flera olika perspektiv under ämnesstudierna i samhällskunskap och att de tydligt länkas till VFU. Några av de insatser och analyser som gjorts av jämställdhetsaspekter bör med fördel följas upp.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

De samlade underlagen ger bilden av att lärosätet bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete som inkluderar flera utarbetade formella procedurer för uppföljning och utveckling av utbildningen. Återkoppling sker till studenterna.

Å ena sidan ser bedömggruppen de omfattande kvalitetsprocedurerna vid lärosätet som en styrka. Å andra sidan finns en risk att dokumenterandet tar tid och energi som kunde användas till analys och konkret hantering av identifierade problem. Låg svarsfrekvens i kursutvärderingar är en påtaglig svaghet. Bedömggruppen rekommenderar att lärosätet säkerställer att påbörjade utvecklingsprojekt följs upp, samt överväger att eventuellt tona ned några av de centrala, standardiserade, procedurerna, till förmån för uppföljning som ligger "närmare" specifika delar av utbildningen (exempelvis kurserna i samhällskunskap).

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Bedömggruppen ser att lärosätet arbetar med insatser som har förutsättningar att främja att studenternas slutför utbildningen inom planerad studietid. Lärosätet följer studieresultaten, och studievägledare för vid behov individuella samtal med studenter, kommunicerar med lärare, arbetar med stödstrukturer för studenternas skrivande och erbjuder stöd för studenter med funktionsnedsättningar. I både självvärderingen och intervjuerna bedömer lärosätets representanter att användningen av lämplighetsprov vid antagning har haft positiv effekt för kvarvarograden på utbildningen.

Översynerna av studenternas resultat och de individuella samtalen är styrkeområden. Analyser av studenternas resultat kan också ligga till grund för att identifiera moment och delar i utbildningen som framstår som särskilt utmanande. Här vore både generella översyner av ämneslärautbildningen och specifika uppföljningar av kurserna i samhällskunskap önskvärda. Intressant vore också en fördjupad analys av lämplighetsprovets betydelse.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Bedömargruppen ser att det på lärosätet finns formaliserade strukturer och procedurer för lärarstudentsrepresentation i relevanta beslutsorgan, och för att samla in studenternas synpunkter och tillvarata dessa i kursutvecklingsarbetet. Att lärosätet är litet gynnar också det informella inflytandet och möjliggör en närmare relation mellan lärare och studenter, vilket är en styrka. En stor utmaning för de formaliserade inslagen är ett svagt studentintresse i form av låg svarsfrekvens för flera av utvärderingsinstrumenten, och begränsat intresse från studenter för att delta i representativa organ. Detta kan möjligen kopplas till att flera av de formella kanalerna framstår som tämligen centraliserade och fjärmade från de konkreta undervisningssammanhangen. Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet analyserar om studentintresset för representation och feedback skulle kunna gynnas av att delvis förändra nuvarande inflytandeformer, exempelvis genom att knyta dem närmare till ämnesstudierna.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Bedömargruppen bedömer att lärosätets ämneslärarutbildning i samhällskunskap förbereder studenterna för förändringar i arbetslivet, både generellt genom sitt kursinnehåll och mer specifikt genom särskilda satsningar på t.ex. arbete med digitala verktyg. Samverkan sker med det omgivande samhället genom VFU och programråd. Vid intervjuerna lyftes också inslag i ämnesstudierna fram, som studiebesök vid tingsrätten och intervjuer med kommunpolitiker.

Lärosätet förefaller ha en god förankring i närområdet med välutvecklade samverkansformer, framför allt för VFU. Ett utvecklingsområde kan vara att stärka samverkan som ligger på lägre nivå än lärosätetsnivå. Att professionsdagen senast ställdes in, till följd av svagt studentintresse, kan tyda på att samverkan av studenterna eventuellt upplevs vara distanserad från själva utbildningen.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärosätet uppvisar i relation till utbildningens omfattning adekvat ämnesmässig och vetenskaplig lärarkompetens, ämnesdidaktisk kompetens och professionskompetens. Värt att uppmärksamma är dock att nyckelpersoner för den ämnesdidaktiska och professionsinriktade kompetensen i samhällskunskap närmar sig pension, och att det finns en viss sårbarhet för den vetenskapliga kompetensen. Som brukligt är för samhällskunskapsutbildning finns ett beroende av lärarkraft från flera olika institutioner. En god medvetenhet om den typen av utmaningar finns. Högskolepedagogisk utbildning ges, liksom VFU-handledarutbildning. Strategier för att bättre attrahera och behålla personal håller på att tas fram.

Bedömningsgrunden om utbildningsmiljö bedöms som tillfredsställande. Lärosätet bedriver forskning av relevans för ämneslärarutbildningsmiljön, men primärt med allmändidaktisk och utbildningsvetenskaplig inriktning. Den ämnesdidaktiska forskningen är svagare. Merparten av lärarna som är verksamma i samhällskunskap är forskarkompetenta. Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet strävar efter att initiera forskning med en tydligare koppling till samhällskunskapsdidaktik.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Lärosätet visar en till synes genomtänkt idé för innehållet och progressionen i studierna i samhällskunskap. Politiska, sociala och samhällsekonomiska perspektiv ingår. Studierna innefattar både överblick och fördjupade kunskaper inom vissa delar av ämnesområdet, inklusive insikter i aktuell forskning. En kommande omstrukturering av den andra ämnesterminen ses som gynnsam för överblicken. Samhällskunskapsämnetets komplexitet kräver samverkan mellan olika lärare och kontinuerliga analyser av kursinnehållet och sammansättningen. Detta förefaller fungera väl vid lärosätet.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Lärosätet visar att vetenskapsteoretiska frågor och metod, både kvalitativ och kvantitativ, har en central roll i utbildningen och att utbildningen på området knyts till yrkesutövningen. Särskilt viktiga är en delkurs i forskningsmetod inom ramen för UVK och de två självständiga arbeten, som skrivs under ämnesstudierna och ska inkludera ämnesdidaktiska perspektiv. Flera andra kurser under utbildningen innehåller också relevanta moment för målet. Jämfört med inriktningen mot gymnasieskolan finns dock mindre utrymme för metodstudier inom ramen för ämnesstudierna i samhällskunskap. De självständiga arbetenas centrala roll innebär också en viss risk för att vissa metodperspektiv blir dominerande på bekostnad av andra, och att metodutbildningen blir väl snävt och "instrumentellt" kopplad till just de självständiga arbeten som skrivs.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Utbildningen i samhällskunskap innehåller uppgifter för systematisering och kritisk granskning av egna och andras erfarenheter, med anknytning till ämnesdidaktisk forskning. Fältstudieuppgifter och självständiga arbeten har en central roll, tillsammans med VFU. Samtliga VFU-perioder äger rum under UVK-terminer, även de som är knutna till ämnesstudierna. En potentiell risk för ett glapp mellan ämnesstudier och VFU finns därför. Lärosätet framför dock goda argument för den valda studiegången och arbetar tydligt med att integrera VFU med ämnesstudierna.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet visar en tydlig strategi i arbetet med ämnesdidaktik genom utbildningen, huvudsakligen som en integrerad strimma i flera ämneskurser. Både metodikinslag och teoretiska perspektiv ingår, och en tydlig progression framträder.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. I underlaget betonas att målet ska uppfyllas inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och där betonas den verksamhetsförlagda delen av utbildningen och det redogörs för en genomtänkt helhetsidé med VFU. Idén är dock i hög grad allmänt didaktiskt orienterad och inramad av UVK-kurser och perspektiv. Vid intervjuerna framkom emellertid att även ämnesstudierna i

samhällskunskap är länkade till de VFU-perioder (II och III) som hör till ämnesstudierna, bland annat genom examinationsuppgifter. En god medvetenhet om det potentiella glapp som skulle kunna uppkomma i och med upplägget finns.

Lärosätet arbetar med jämställdhet, både i form av ett genomtänkt ämnesinnehåll och organisatoriskt. Ett kontinuerligt utvecklingsarbete pågår också.

Lärosätet har utvecklade procedurer för systematisk uppföljning av utbildningen, för förändringsarbete och återkoppling till studenterna. För slutförande av utbildningen inom planerad studietid görs återkommande analyser av studieprestationer, och studievägledare för vid behov individuella samtal med studenterna. Generellt stöd erbjuds för studenternas skrivande och för studenter med funktionsnedsättning.

Lärarstudenterna är representerade i relevanta beslutsorgan på lärosätet. Studenternas synpunkter samlas också in och tillvaratas i kursutvecklingsarbetet. Att lärosätet är tämligen litet gynnar det informella inflytandet. När det gäller uppföljning och studenternas synpunkter finns utrymme för reflektion om avvägningen mellan standardiserade centrala processer och mer utbildningsnära arbetssätt.

Utbildningen förbereder studenterna för förändringar i arbetslivet, både generellt genom samhällskunskursernas ämnesinnehåll och genom specifika satsningar på t.ex. digitala verktyg. Samverkan sker med det omgivande samhället genom VFU och programråd, men också i form av studiebesök och arbetsuppgifter.

Lärosäte: Stiftelsen Högskolan i Jönköping
Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap
Samlat omdöme: Hög kvalitet
<p>Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.</p> <p>Bedömargruppen anser bedömningsgrunden personal är tillfredsställande eftersom utbildningen omfattar ett begränsat antal studenter per antagning, men den vetenskapliga kompetensen inom UVK är svag och behöver stärkas. Bedömargruppen ser en styrka i systematiken i kompetensförsörjningsarbetet och i det välutvecklade samarbetet vilket skapar förutsättningar för att genomföra utbildningen på lång sikt. Det är dock avgörande att förstärka med utbildningsvetenskaplig kompetens som är relevant för ämneslärarutbildningen, särskilt inom pedagogik. Det finns också ämnesmässig och vetenskaplig lärarkompetens, ämnesdidaktisk kompetens och professionskompetens inom inriktningen samhällskunskap. Värt att uppmärksamma är dock att nyckelpersoner för den ämnesdidaktiska och professionsinriktade kompetensen i samhällskunskap närmar sig pension, och att det finns en viss sårbarhet för den vetenskapliga kompetensen. Som brukligt är för samhällskunskapsutbildning finns ett beroende av lärarkraft från flera olika institutioner. En god medvetenhet om den typen av utmaningar finns. Högskolepedagogisk utbildning ges, liksom VFU-handledarutbildning. Strategier för att bättre attrahera och behålla personal håller på att tas fram.</p> <p>Bedömningsgrunden om utbildningsmiljö bedöms som tillfredsställande. Lärosätet uppvisar en genomtänkt organisation av utbildning och forskning som har direkt utbildningsvetenskaplig relevans, och att denna organisation ur mer allmän lärarutbildningssynpunkt skapar förutsättningar för forskningsbaserad utbildning. Flera forskande lärare är aktiva inom olika nationella och internationella nätverk, och i miljön ingår doktorander inom ämnena pedagogik och pedagogik med inriktning mot didaktik. Den ämnesdidaktiska forskningen är svagare. Merparten av lärarna som är verksamma i samhällskunskap är forskarkompetenta. Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet strävar efter att initiera forskning med en tydligare koppling till samhällskunskapsdidaktik.</p> <p>Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.</p> <p>Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Lärosätet visar en till synes genomtänkt idé för innehåll och progression i studierna i samhällskunskap. Politiska, sociala och samhällsekonomiska perspektiv ingår. Studierna innefattar både bredd och väsentligt djup inom vissa områden, inklusive insikter i aktuell forskning. Samhällskunskapsämnets komplexitet kräver samverkan mellan olika lärare och kontinuerliga analyser av kursinnehållet och sammansättningen. Detta förefaller fungera väl vid lärosätet.</p> <p>Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Det genom att studenten redan från start får ta ställning till frågor om vetenskaplighet i relation till yrkeserfarenhet. I flera kurser ingår vetenskapsteori och forskningsmetoder som är relevanta för yrkesutövningen, och lärosätet examinerar kunskaperna</p>

genom varierande examinationer. Mest centrala är delkurser om forskningsmetod, inom ramen för UVK och i samhällskunskap, samt det självständiga arbete som skrivs i samhällskunskap. Flera kurser under utbildningen innehåller också relevanta moment för målet.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Studenten möter återkommande praktisknära fallbeskrivningar och olika former av lärandeaktiviteter med inslag av laborativa övningar. Till dessa kopplas studier av vetenskaplig litteratur. Inriktningen samhällskunskap innehåller uppgifter för systematisering och kritisk granskning av egna och andras erfarenheter, med anknytning till ämnesdidaktisk forskning. Fältstudieuppgifter och självständiga arbeten har en viktig roll, tillsammans med VFU. Samtliga VFU-perioder äger rum under UVK-terminer, även de som är knutna till ämnesstudierna. En potentiell risk för ett glapp mellan ämnesstudier och VFU finns därför. Lärosätet framför dock goda argument för den valda studiegången och arbetar tydligt med att integrera VFU med ämnesstudierna.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Det pågående arbetet med att förstärka VFU-organisationen kan dock skapa förutsättningar för måluppfyllelse, liksom den etablerade systematiken i bedömningen av studenternas prestationer under VFU. Förbindelsen mellan UVK och VFU är dessutom tydlig. Lärosätet visar en tydlig strategi i arbetet med ämnesdidaktik inom inriktningen samhällskunskap genom utbildningen, huvudsakligen som en integrerad strimma i flera ämneskurser. Både metodikinslag och teoretiska perspektiv ingår, och en tydlig progression framträder.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Det finns en klart uttryckt didaktisk linje inom och mellan olika kurser inom UVK. Under VFU-kurser ska studenten utveckla sitt pedagogiska ledarskap och sin kommunikation och relation med elever, kollegor och föräldrar samt utveckla goda relationer mellan sina elever. Måluppfyllelse sker alltså främst inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och där betonas den verksamhetsförlagda delen av utbildningen och det redogörs för en genomtänkt helhetsidé med VFU. Idén är dock i hög grad allmänt didaktiskt orienterad och inramad av UVK-kurser och perspektiv. Vid intervjuerna framkom emellertid att även ämnesstudierna i samhällskunskap är länkade till de VFU-perioder (II och III) som hör till ämnesstudierna, bland annat genom examinationsuppgifter. En god medvetenhet om det potentiella glapp som skulle kunna uppkomma i och med upplägget finns också.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls så till vida att utbildningen möjliggör måluppfyllelse men den säkerställs inte. Lärosätet menar att målet i sin helhet tas upp i olika kurser men bedömargruppen saknar tydliga lärandemål, lärandeaktiviteter eller examinationer som kopplar till att utveckla studentens förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar när det gäller examensmålet. I olika kurser ingår dock mer praktiska lärandeaktiviteter såsom värderingsövningar och dramatiseringar, för att på ett konkret sätt utveckla studenternas värderingsförmåga och förhållningssätt när det gäller mänskliga rättigheter och bemötande av både unga och vuxna. Sammantaget rekommenderas lärosätet att se över och precisera lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer i tillämpliga kurser för att kunna säkerställa måluppfyllelsen.

Medvetenheten om jämställdhetsfrågornas vikt är stark hos studenterna, lärarna och ledningen. Jämställdhetsfrågor återkommer i flera kurser men det framgår inte hur lärosätet kontinuerligt arbetar

med jämställdhet inom UVK så att det tydligt hänger samman i utbildningens olika delar. För inriktningen samhällskunskap framträder dock ett kontinuerligt utvecklingsarbete.

Ämneslärarutbildningen vid lärosätet utgör en matrisorganisation med Högskolan för lärande och kommunikation som huvudansvarig organisationsenhet inom lärosätet. Det systematiska kvalitetsarbetet är väl förankrat organisatoriskt och bedömargruppen anser att lärosätet har en genomtänkt organisation av kvalitetsarbetet på flera nivåer. Bedömargruppen rekommenderar dock lärosätet att överväga att eventuellt tona ned några av de centrala, standardiserade, procedurerna, till förmån för uppföljning som ligger "närmare" specifika delar av utbildningen, så som kurserna i samhällskunskap. Närheten mellan lärare och studenten skapar förutsättningar för kvalitetsutveckling. För att verka för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid har studievägledare regelbunden kontakt med den programansvariga och utbildningsledaren för att gå igenom och följa upp studenternas studiesituation och en individuell studieplan upprättas vid behov.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Bedömargruppen menar att lärosätets organisation för studentmedverkan är tillfredsställande och att medvetenheten om ansvaret för studentinflytande är en styrka. Dock är det något oklart hur det formella och det informella inflytandet fungerar i praktiken, bland annat hur studenters synpunkter omhändertas av lärosätet. När det gäller uppföljning och studenternas synpunkter finns utrymme för reflektion om avvägningen mellan standardiserade centrala processer och mer utbildningsnära arbetssätt.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Samverkan med skolsamhället är väl utvecklat liksom samverkan med andra institutioner som är relevanta för yrkesutövningen. Utbildningen förbereder också studenterna för förändringar i arbetslivet, både generellt genom samhällskunskapskursernas ämnesinnehåll och genom specifika satsningar på t.ex. digitala verktyg. Den redovisade samverkan med både skolsamhället och andra offentliga institutioner bidrar till att utveckla studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet samt den egna yrkesverksamheten.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Enligt lärartabellen är ett 25-tal lärare verksamma inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK), men då inbegrips även lärare som är verksamma i andra lärarprogram. Totalt 17 är adjunkter och drygt 20 har lärarexamen, varav åtta med ämneslärarexamen. Bedömargruppen noterar att flera lärare inte har utbildningsvetenskaplig examen i ämnet pedagogik eller andra mer allmäändidaktiskt inriktade ämnen. Av lektorerna har fem utbildningsvetenskapligt inriktad doktorsexamen, varav en är docent i

specialpedagogik. I övrigt saknas utbildningsvetenskapligt inriktad docent- och professorskompetens. Eftersom flera av lärarna inte har som inte har sin ämnesmässiga grund i pedagogik och utbildningsvetenskap eller liknande kan det utgöra en kunskapsmässig begränsning i relation till UVK-kursernas innehåll. Bedömaregruppen anser därför att den vetenskapliga kompetensen är svag och behöver stärkas, men är tillräcklig eftersom utbildningens endast omfattar drygt 20 studenter per antagning.

Lärosätet påtalar i självvärderingen och i intervjuer svårigheter med att rekrytera lärare med relevant vetenskapligt kompetens. Det framgår att lärosätet arbetar målmedvetet i enlighet med strategiska kompetensförsörjningsplaner innefattande både extern rekrytering av vetenskaplig och professionsrelaterad kompetens och intern kompetensutveckling. I intervjun framkommer också att samarbetet i undervisning och kursutveckling mellan lärarna är välutvecklat och kännetecknas av samsyn i frågor som har särskild relevans för UVK. Bedömaregruppen ser en styrka i systematiken i kompetensförsörjningsarbetet och i det välutvecklade samarbetet vilket skapar förutsättningar för att genomföra utbildningen på lång sikt. Det är dock avgörande att förstärka med utbildningsvetenskaplig kompetens som är relevant för ämneslärarutbildningen, särskilt inom pedagogik. Ett sätt att komma tillrätta med detta problem, förutom att fortsätta arbetet med rekrytering av vetenskapligt kompetenta lärare, är att anställa gästlärare och gästforskare samt etablera ett långsiktigt samarbete med andra lärosätens pedagogiska institutioner eller motsvarande.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Ämneslärarutbildningen bedrivs sammanhållet vid organisationsenheten Högskolan för lärande och kommunikation. Forskning som är relevant för UVK och yrkesverksamheten organiseras i två forskningsmiljöer med tillhörande forskargrupper: Praktisknära utbildningsforskning och Lärande praktiker i och utanför skolan. Inom den förstnämnda miljön finns forskargruppen Kunskapskulturer och undervisningspraktiker, vilken enligt bedömaregruppen förefaller ha störst relevans för professionsrelevansen i ämneslärarutbildningen i svenska och samhällskunskap genom inriktningen mot lärande, undervisning och bedömning. Inom miljön Lärande praktiker i och utanför skolan organiseras forskningen i grupperna Communication, Culture, Diversity; Plats, identitet och lärande; Sustainability Education Research. I självvärderingen kopplar lärosätet de enskilda delkurserna inom UVK till verksamhet främst inom forskargrupperna Kunskapskulturer och undervisningspraktiker och/eller till Communication, Culture, Diversity. I självvärderingen menar lärosätet att den sammanhållna utbildningsorganisationen och den nära relationen mellan forskargrupperna och utbildningen skapar förutsättningar för en utbildning "där undervisning och forskning integreras" med studenten som aktör. Denna grundsyn på sambandet mellan forskning och utbildning framträder också under intervjun med lärarna. Bedömaregruppen bedömer att lärosätet på detta vis skapar ett nära samband mellan forskning och utbildning.

Flera forskande lärare är aktiva inom olika nationella och internationella nätverk, och i miljön ingår doktorander inom ämnena pedagogik och pedagogik med inriktning mot didaktik. Under intervjuerna med lärarna framstod organisationen som väl förberedd och förankrad. Lärosätet ger exempel på pågående projekt såsom undersökningar om inkludering, digitalisering och erfarenheter av övningskolor, det sistnämnda i samarbete med ett annat lärosäte. För bedömaregruppen är det fortfarande oklart på vilka villkor de interna anslagen för forskning fördelas på lång sikt, utifrån klart

definierade behov inom just ämneslärarutbildningen, trots att frågan ställdes under intervjuerna. Under intervjun framfördes synpunkter på behovet av praktknära forskning och samverkan med yrkesverksamma lärare med inriktning just mot ämneslärarutbildning. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att prioritera UVK för ämneslärarutbildning genom riktade satsningar för praktknära forskning.

Bedömargruppen menar att lärosätet uppvisar en genomtänkt organisation av utbildning och forskning som har direkt utbildningsvetenskaplig relevans, och att denna organisation ur mer allmän lärarutbildningssynpunkt skapar förutsättningar för forskningsbaserad utbildning.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

En översyn av lärosätets lärarutbildning 2016 resulterade enligt självvärderingen i revideringar av kurser och kursordning inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK), inkluderande även kursblock i samhällskunskap och svenska, med syfte att säkerställa måluppfyllelse i progression genom hela utbildningen. Kurserna inom UVK placeras sedan höstterminen 2018 i termin 1, 6–7 och 9 i förbindelse med verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Ämneslärarutbildningen inleds med en UVK-termin, där den första kursen *Förskola, skola och läraryrke på vetenskaplig grund och verksamhetsförlagd utbildning* samläses med studenter i andra lärarprogram, vilket innebär en total volym om 300 studenter. Kursen *Vetenskapliga perspektiv och metoder för ämneslärare* under den första terminen är för ämneslärarutbildningen en specifik utgångspunkt med lärandemål, lärandeaktiviteter och examination som handlar om att identifiera problem som är direkt kopplade till undervisning och som kan undersökas med kvalitativa och/eller kvantitativa metoder. Som exempel på sätt att säkerställa måluppfyllelsen under senare delen av utbildningen beskriver lärosätet kursen *Bedömning och betygssättning* under termin 9, där det som examinerande uppgift ingår att redogöra för en vald vetenskaplig artikel och diskutera teori, metod och resultat.

Under intervjun framgår att flera kurser har inslag av vetenskapsteori och kvantitativa och kvalitativa forskningsmetoder. I självvärderingen och under intervjun ger lärosätet exempel på hur vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet kopplas till yrkesutövningen. Bland annat framgår att studenterna ingår i så kallade mentorsgrupper, medverkar i olika lärandeaktiviteter och genomför undersökningar, till exempel observationer av VFU-handledares arbetsuppgifter och bedömning i praktknära perspektiv. I en skriftlig inlämningsuppgift under den sista VFU:n ska studenten välja ut ett område i undervisningen som upplevs som problematiskt, och redogöra för hur det med hjälp av kvalitativa eller kvantitativa metoder kan undersökas i ett yrkesperspektiv. Kunskap om och förståelse för kvalitativa och kvantitativa metoder examineras bland annat genom att studenterna parvis gör en forskningsdesign för att undersöka ett undervisningsmoment.

Studenterna examineras genom två självständiga arbeten inom ämnena. Självvärderingen och intervjuerna tyder dock på att planeringsarbetet för genomförandet av dessa är eftersatt.

Bedömggruppen anser att lärosätet behöver tydliggöra förhållandet mellan det allmäändidaktiska och det ämnesspecifika och ämnesdidaktiska utbildningsinnehållet i förberedelserna inför de självständiga arbetena, när det gäller måluppfyllelse.

Lärosätet pekar ut två utvecklingsområden i självvärderingen. Det första handlar om att utforma undervisningen om kvantitativa och kvalitativa metoder på ett sådant sätt att studenterna uppfattar vetenskapliga metoder som relevanta för yrkesutövningen, och det andra handlar om att kunna relatera studenternas framtida yrkesutövning till vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Ett sådant praktiktäna utvecklingsarbete menar lärosätet kan främjas av forskningen inom miljön Praktiktäna utbildningsforskning. Bedömggruppen instämmer och anser att den genomförda revisionen i kombination med förbindelserna med praktiktäna forskning möjliggör måluppfyllelse.

Bedömggruppen anser vidare att utvecklingsarbetet tydligare behöver inriktas mot betydelsen av ämnesspecifika teorier och undersökningsmetoder med tanke på professionsanknytningen för just ämneslärare i samhällskunskap och svenska. Bedömggruppen rekommenderar att lärosätet skapar förutsättningar för lärarnas medverkan i sådant ämnesspecifikt utvecklingsarbete.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet visar måluppfyllelse genom flera exempel på lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer med syfte att konkretisera studentens förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter. Inbjudna gästföreläsare som är verksamma inom barn- och ungdomspsykiatri ger koppling mellan teori och praktik när det gäller bland annat funktionsvariations betydelse för undervisning och lärande. Fallbeskrivningar är ett återkommande inslag. I dramaövningar och workshoppar får studenterna analysera och diskutera till exempel konfliktsituationer, verbal och icke-verbal kommunikation och pedagogiskt ledarskap. En arbetsuppgift är att undersöka en skolas kvalitetsarbete inom ramen för kursen *Utvärdering och utveckling* under termin 9. I en skriftlig inlämningsuppgift under den sista VFU-perioden ska studenten välja ut ett område i undervisningen som upplevs som problematiskt och redogöra för hur det med hjälp av kvalitativa eller kvantitativa metoder kan undersökas i ett yrkesperspektiv och på vetenskaplig grund.

Bedömggruppen menar att förbindelsen mellan UVK och VFU är tydligt genomtänkt, och därmed kan måluppfyllelse säkerställas. Däremot finns en oklar förbindelse mellan UVK, VFU, ämne och ämnesdidaktik, med avseende på studentens förmåga att bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik, eftersom VFU inte placerats i terminer som är inriktade mot ämnet inklusive ämnesdidaktik. Denna åtskillnad kan också minska studentens möjligheter att förbereda sig inför de självständiga arbetena. I självvärderingen hänvisas också till programutvärderingar, där studenter menat att de självständiga arbetena är mer relevanta för eventuella fortsatta akademiska studier än för yrkesutövningen. Av lärarintervjuerna framstår planeringsarbetet för att genomföra dessa som eftersatt.

Det fortlöpande utvecklingsarbetet för måluppfyllelse syftar särskilt till att sammanfoga kurserna *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap* och *Specialpedagogik för ämneslärare* som kommer att förläggas parallellt med VFU under termin 6. I självvärderingen motiveras detta med behovet av förstärkt utbildning som är inriktad mot pedagogiskt ledarskap och bemötande av både unga och vuxna i olika pedagogiska situationer. I intervjun motiverar lärarna detta som särskilt angeläget för att vidareutveckla en praktisknära utbildning med tillhörande forskning. I självvärderingen betonas behovet av förstärkt praktisknära forskningsanknytning för att främja en självständig professionsutveckling.

Bedömggruppen ser en styrka i återkommande fallbeskrivningar och olika former av lärandeaktiviteter med inslag av laborativa övningar eftersom de skapar goda förutsättningar för måluppfyllelse. Bedömggruppen föreslår att lärosätet i det fortsatta utvecklingsarbetet ser över progressionen i innehåll och aktiviteter i förhållande till de självständiga arbetenas betydelse för måluppfyllelsen. Bedömggruppen rekommenderar också att lärosätet än mer målinriktat skapar förutsättningar för ett utvecklat samarbete inom utbildning och forskning mellan lärare inom UVK och ämnen inklusive ämnesdidaktik.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätet fastslår i självvärderingen att det är nödvändigt att inte se "dualistiskt" på frågan om "didaktik/ämnesdidaktik/metodik" som teoretisk vid lärosätet och praktiskt tillämpad inom VFU och yrkesutövningen. Bedömggruppen menar att analysen och argumentationen som rör risken för dualism visar på teoretisk medvetenhet om centrala och generella problem inom ämneslärarutbildningen. För att organisatoriskt motverka en sådan dualism arbetar lärosätet fortlöpande för att förstärka VFU-organisationen, VFU-handledarutbildningen och samarbetet med skolhuvudmän. För att få en enhetlig bedömning av studentens prestationer under sin VFU använder lärosätet en professionsutvecklingsmatris som använts sedan lärarutbildningen 2011 och revideras kontinuerligt. Med stöd av denna examineras studenten efter trepartssamtal och dialog med handledarna, av vilka nästan alla har genomfört en handledarutbildning. Bedömggruppen menar att lärosätet kan skapa förutsättningar för måluppfyllelse med den principiella diskussionen om risken för dualism, de organisatoriska åtgärderna – med viss reservation för hur VFU-organisationen fungerar i praktiken – och den systematik i bedömning av studenternas prestationer som matrisen möjliggör.

I självvärderingen anförs att "allmäändidaktiska spörsmål haft en svagare ställning i utbildningen". Den vetenskapliga kompetensen inom pedagogik och/eller didaktik med inriktning mot ämneslärarutbildning är också begränsad med tanke på avsaknaden av docent- och professorskompetens. Vad gäller översyn av kursutbudet för att komma tillrätta med denna "svagare ställning" redogör både självvärderingen och lärarna i intervjun för det utvecklingsarbete som syftar till att sammanfoga kurserna *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap* och *Specialpedagogik för ämneslärare* som kommer att förläggas parallellt med VFU under termin 6. Detta arbete framstår som särskilt betydelsefullt för måluppfyllelsen, inte minst med tanke på att denna ordning enligt underlagen ska kunna bidra till att stärka ämneslärarutbildningen

allmändidaktiskt. Vid sidan om regelrätt VFU utprovas sedan läsåret 2018–2019 dessutom en modell för ämnesdidaktiskt fältstudier under de ämnesinriktade delarna av utbildningen.

Bedömggruppen uppfattar dock beskrivningarna och värderingarna som motsägelsefulla eftersom UVK och VFU ingår i samma terminer, medan ämnen och ämnesdidaktik förlagts till egna terminer. I intervjuerna påtalar lärarna det mindre lärosätets fördelar, med tanke på mindre organisatoriska avstånd mellan lärare sinsemellan och mellan lärare och ledning, men samarbetet mellan lärare inom UVK och ämne/ämnesdidaktik framstår ändå som ett utvecklingsområde. Bedömggruppen rekommenderar därför lärosätet att skapa förutsättningar för samarbete mellan lärare och lärargrupper med syfte att förstärka pedagogiskt utvecklingsarbete och ämnesdidaktisk forskning av relevans för ämneslärarutbildning i svenska och samhällskunskap.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet ger i självvärderingen flera exempel på måluppfyllelse via lärandemål inom kurser inom VFU och UVK. Några företrädesvis allmänt didaktiskt inriktade kurser är betydande eftersom de innehåller lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer som syftar till måluppfyllelse. Det gäller *Specialpedagogik för ämneslärare* och *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap*, under termin 6, och den mer ämnesdidaktiskt inriktade kursen *Bedömning och betygssättning* under termin 9. I självvärderingen exemplifieras säkerställande av målet genom en yrkesnära examination i den andra ovan nämnda kursen. I den ska studenten skriftligen dra slutsatser om pedagogisk verksamhet när det gäller pedagogiskt ledarskap och varje elevs lärande och utveckling, baserat på intervjuer med ämneslärare och relevant litteratur. Ett annat exempel på sätt att säkerställa målet är en examinerande uppgift i den förstnämnda kursen, där studenten med utgångspunkt i en fallbeskrivning ska diskutera en elevs studiesituation. Enligt självvärderingen slutexamineras målet i kursen *Bedömning och betygssättning*, termin 9. Denna kurs är mer ämnesdidaktiskt inriktad och innehåller lärandeaktiviteter i form av att planera undervisning med tillhörande bedömning av elevers prestationer. Studenten examineras genom bland annat en skriftlig inlämningsuppgift, där den bland annat ska redovisa kunskaper om likvärdighet och rättssäkerhet.

Studentens prestationer under VFU-kurserna bedöms med hjälp av en bedömningsmatris, som används för att avgöra studentens progression under utbildningen. I matrisen ingår grunder för att bedöma studentens utveckling av sitt pedagogiska ledarskap och sin förmåga att kommunicera med elever, kollegor och föräldrar, med syfte att bidra till varje elevs lärande och utveckling.

I självvärderingen påtalar lärosätet nödvändigheten av att överbrygga klyftan mellan UVK/didaktik och ämnesdidaktik. Under intervjuerna anförs också att kursutveckling och samordningsfrågor är föremål för fortlöpande diskussioner och åtgärder. Bedömggruppen noterar särskilt medvetenheten om behovet av att förtydliga relationen mellan allmänt didaktiska och ämnesdidaktiska perspektiv på planering av undervisning och på bedömning, för att kunna skapa en sammanhållen utbildning. Samtidigt noterar bedömggruppen att VFU enbart förläggs till terminer där kurser inom UVK ingår, vilket kan innebära att de professionsrelevanta sambanden mellan didaktik och ämnesdidaktik blir otydliga.

Bedömargruppen ser det som en styrka att lärosätet har en klart uttryckt didaktisk linje inom UVK, med tanke på att studenterna inom ämneslärarutbildningen ska utveckla sin färdighet och förmåga att i samarbete med andra stimulera varje elevs lärande och utveckling. Det är dock oklart i vilken mån man planerar och förverkligar samarbetet med lärarna som har mer specifik inriktning mot undervisning i samhällskunskap och svenska. Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet skapar förutsättningar för lärarnas medverkan i sådant fortsatt och fördjupat utvecklingsarbete.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Målet aktualiseras enligt självvärderingen i kurser som är inriktade mot vetenskaplig grund och metod, bedömning, sociala relationer och specialpedagogik. Studenten arbetar med värdegrundsfrågor och frågor om mänskliga rättigheter redan i den inledande kursen *Förskola, skola och läraryrke på vetenskaplig grund*, vilken omfattar lärandemål som är gemensamma för alla lärosätets lärarutbildningar. I kursen *Vetenskapliga perspektiv och metoder för ämneslärare*, som också ingår i utbildningens inledande termin, ingår lärandemål som är inriktade mot etiska frågor. I kursen *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap*, termin 6, ingår enligt självvärderingen lärandemål som är inriktade mot att bemöta ungdomar och vuxna. I kursen ingår studier av barnkonventionen och en undersökning med syfte att upprätta en likabehandlingsplan på en skola "utifrån ett normkritiskt förhållningssätt". Tidigare har en kurs benämnd *Sustainability in a multicultural world* ingått i utbildningen. Kursen har dock efter genomlysning av UVK utgått med hänvisning till att den var alltför inriktad mot ekologisk hållbarhet och hade en "relativt svag relation till läraryrket". Kursen utgick till förmån för fokus på "hållbar skolutveckling" och yrkesetik i en ny kurs kallad *Skolans uppdrag och lärarens profession i ett föränderligt samhälle*, termin 9. Argumenten för detta framstår dock enligt bedömargruppen som mindre hållbara eftersom frågor om ekologisk hållbarhet rimligen bör ses som centrala i ett "föränderligt samhälle".

Bedömargruppen noterar att lärosätet i självvärderingen menar att examensmålet i sin helhet och komplexitet tas upp i olika kurser. Lärosätet redovisar dock inte explicit några tydligt preciserade lärandeaktiviteter för att utveckla studentens förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar som är tydligt inriktade mot just examensmålet. Inte heller redovisas några examinerande uppgifter eller betygskriterier för måluppfyllelse. I olika kurser ingår dock mer praktiska lärandeaktiviteter såsom värderingsövningar och dramatiseringar, för att på ett konkret sätt utveckla studenternas värderingsförmåga och förhållningssätt när det gäller mänskliga rättigheter och bemötande av både unga och vuxna. Bedömargruppen ser det som ett värdefullt sätt att konkretisera de problem som examensmålet aktualiserar. Sammantaget rekommenderas lärosätet att se över och precisera lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer i utvalda kurser för att kunna säkerställa måluppfyllelsen.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen och intervjuerna med lärare och ledning framkommer att lärosätets jämställdhetspolicy ska ligga till grund för allt utvecklingsarbete, och då inte minst det som rör kompetensförsörjning. I självvärderingen påtalar lärosätet att könsfördelningen är jämn bland lärare med undervisning av "betydande mått". Lärosätet noterar att kvinnor utgör cirka 70 procent av studenterna i ämneslärarutbildningen i svenska medan det motsatta gäller för studenter i samhällskunskap. Bedömaregruppen anser att en medvetenhet om jämställdhetsfrågornas vikt och betydelse visar sig under intervjuerna. Som exempel på åtgärder för att säkerställa en jämställd utbildning på allmän nivå har lärosätet börjat utprova ett system för digitala tentamen, där studenten kan avidentifieras, med syftet att öka rättssäkerheten. Numera ska också författarens förnamn anges i litteraturlistor. I programvärderingar ingår dessutom sedan höstterminen 2018 jämställdhetsperspektivet som frågeområde. Bedömaregruppen anser att det finns exempel på hur lärosätet följer upp ett jämställdhetsperspektiv i utbildningen.

Enligt självvärderingen behandlas jämställdhetsperspektivet i utbildningens första kurs *Förskola, skola och läraryrke på vetenskaplig grund* och senare bland annat i kurserna *Specialpedagogik* och *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap*, under termin 6. I den senare diskuteras innebörden av ett "normkritiskt förhållningssätt" och av begrepp såsom genus, klass, etnicitet och makt. En arbetsuppgift i kursen är att undersöka jämställdhetsfrågor på studentens VFU-skola och därefter upprätta en likabehandlingsplan. Bedömaregruppen noterar att lärosätet inte ger några ytterligare exempel på jämställdhetsperspektiv i UVK men att man menar att det är synligare inom ämne- och ämnesdidaktiska studier. Inom UVK framgår därmed inte hur lärosätet kontinuerligt arbetar med jämställdhet så att det hänger samman i utbildningens olika delar. Bedömaregruppen rekommenderar att göra en översyn av lärandemål, examinationsuppgifter och betygskriterier som rör jämställdhet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Ämneslärarutbildning utgör en matrisorganisation med Högskolan för lärande och kommunikation som huvudansvarig organisationsenhet inom lärosätet. I de samlade underlagen betonas att denna organisation av ämneslärarutbildningen, i kombination med utbildningsvolymen och närheten mellan lärare och studenter, skapar förutsättningar för ett väl fungerande kvalitetsarbete ur både formell och informell synpunkt. Bedömaregruppen menar att denna närhet skapar förutsättningar för kvalitetsutveckling och konstaterar också att lärosätet har en genomtänkt organisation av kvalitetsarbetet på flera nivåer. Det systematiska kvalitetsarbetet bedrivs med de lärosätetsgemensamma verktygen Quality Report och Quality Improvement Plan. Till följd av det ordinarie kvalitetsarbetet och av den särskilda genomlysningen som skedde av hela lärarutbildningen 2016, omorganiserades verksamheten genom att bland annat tillsätta en särskild programansvarig för ämneslärarutbildningen. Lärosätet planerar även att begränsa antalet examinationsmoment liksom antalet kurser som nu domineras av delkurser om 7,5 högskolepoäng. Syftet med det är att skapa en sammanhållen utbildning.

Programrådet för ämneslärarutbildning omfattar programansvarig, lärare, studenter och representanter för skolsamhället. Rådet sammanträder två gånger per termin och har som centralt uppdrag att stärka professionsanknytningen. I programkonferenser för kursarbetslag, också två

gångar per termin, analyseras resultat från kurs- och programutvärderingar. Kursförändringar som är baserade på kursvärderingar publiceras på en digital plattform. Man har också särskilda guider för kursansvarig och examinator för att säkerställa att utbildningen genomförs på ett likvärdigt sätt. Dessutom verkar lärosätet för ett förstärkt samarbete mellan beställare och utbildningsansvariga.

I självvärderingen och under intervjuer framkommer inget som mer precist exemplifierar återkoppling till intressenter såsom skolsamhället, förutom sådant som aktualiseras internt i programrådet eller de förändringar i kurser som publiceras på plattform och som studenter därför kan ta del av inför kursstart. Bedömggruppen menar att lärosätet bör överväga om det kan finnas andra möjligheter att förstärka förbindelserna med närsamhället, till exempel externt riktade konferenser för att diskutera ämneslärarutbildningens innehåll, utformning och genomförande – inte minst ur ett regionalt perspektiv.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

För att verka för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid har studievägledare regelbunden kontakt med den programansvariga och utbildningsledaren för att gå igenom och följa upp studenternas studiesituation. Den student som inte uppfyller förkunskapskraven för nästa kurs kontaktas av studievägledningen för ett personligt samtal, och en individuell studieplan upprättas. Bedömggruppen anser att uppföljningen av varje students prestationer kan bidra till studieframgång och därmed till ökad genomströmning.

Lärosätet antar studenter efter prov. I självvärderingen redovisas inte någon systematisk genomlysning av antagningsprovets betydelse och effekter. Under intervjuer anför dock att studenternas engagemang och deras förmåga att tillgodogöra sig utbildningen därmed har ökat och att de tidiga avbrotten har minskat påtagligt. Bedömggruppen anser att betydelsen och effekterna av provet förtjänar en noggrann analys eftersom det är av både nationellt och lokalt intresse. Lärosätet rekommenderas genomföra en mer systematisk analys av genomströmningen i förhållande till antagningsprovet.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studenter medverkar i stiftelsestyrelse, utbildningsråd, programråd med flera organ som är direkt relevanta för utbildningens innehåll och genomförande. I utbildningen ingår formaliserade strukturer och procedurer för att samla in studenternas synpunkter och tillvarata dessa i utvecklingsarbetet. Efter varje kurs uppmanas studenterna besvara frågor i en standardiserad digital enkät. Två studenter per kursgrupp är kursutvecklare i en termin och bistår den kursansvariga med att tolka resultat från kursvärderingar och med att utveckla kursen. Bedömggruppen menar att detta samarbete, initierat av utbildningsledningen, visar att lärosätet verkar för att studenten ska kunna ta en aktiv roll i att utveckla utbildningen. Lärosätet konstaterar att det dock kan vara svårt att få tillräckligt många studenter att delta i digitala kurs- och programutvärderingar och menar att schemaläggning av utvärderingar kan vara en lösning på problemet. Under intervjuerna framgår att det är något oklart hur studentens formella medverkan är organiserad, bland annat hur studenters

synpunkter omhändertas av lärosätet. Bedömargruppen ser detta som ett utvecklingsområde och rekommenderar lärosätet att arbeta för att hitta lösningar på problemet.

I självvärderingen och under intervjuerna framhålls utbildningens ringa omfång som positiv för det informella studentinflytandet samt att "det råder ett bra arbetsklimat i undervisningen" och att det finns goda möjligheter att arbeta i relation till individuella studenters situation. Bedömargruppen menar att den mindre volymen givetvis kan förenkla samarbetet mellan lärare och studenter, men att det också kan finnas en risk att informella samtal skapar lojaliteter som inte främjar ett brett deltagande.

Bedömargruppen menar att lärosätets organisation för studentmedverkan är tillfredsställande och att medvetenheten om ansvaret för studentinflytande är en styrka. Dock är det något oklart hur det formella och det informella inflytandet fungerar i praktiken. Lärosätet rekommenderas att skapa ytterligare förutsättningar för en bred och öppen dialog med studenterna.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

I självvärderingen och under intervjuerna framkommer det att studentrekryteringen är regionalt förankrad och att lärosätets ämneslärarutbildning ses som en del av regional utveckling. Lärosätet redovisar en välutvecklad samverkan på övergripande lärarutbildningsnivå med skolhuvudmän inom VFU och andra verksamheter som är relevanta för yrkesutövningen. Bedömargruppen kan dock konstatera att det under intervjuerna framkom vissa brister i organisationen av VFU-placeringar. Antalet handledare som genomgått handledarutbildning är det närmaste heltäckande i förhållande till behovet inom VFU. Fältstudier och en professionsdag för studenter ingår i samverkan. I självvärderingen och under intervjuerna redovisas också ett samarbete med barn- och ungdomspsykiatri, studiebesök i tingsrätten och på länsmuseum samt ett integrationsprojekt i samarbete med en konsthall. Lärosätet arbetar för att vidareutveckla sin alumnerksamhet. Bedömargruppen menar att allt detta visar att det finns en relevant samverkan med det omgivande samhället och att den redovisade samverkan med både skolsamhället och andra offentliga institutioner bidrar till att utveckla studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet samt den egna yrkesverksamheten. Bedömargruppen menar att det bör finnas goda möjligheter att vidareutveckla samverkan, inte minst inom idrott och kultur.

Lärosätet betonar behovet av att ur mer allmänt didaktiskt perspektiv utforma ämneslärarprogrammet så att de blivande lärarna tillägnar sig kunskaper och utvecklar förmågor för att delta i skolans utvärderings- och utvecklingsarbete. I självvärderingen diskuteras särskilt digitaliseringens och en mångspråkig skolas betydelse för den kommande yrkesutövningen och att detta får konsekvenser för vidareutveckling av utbildningsstrukturen. Ett konkret initiativ är ett "digitalt lärarlaboratorium" som är under uppbyggnad. Bedömargruppen menar att lärosätet på detta sätt visar medvetenhet om frågor som är centrala för lärares yrkesutövning i ett föränderligt arbetsliv.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: Tillfredsställande

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Bedömaregruppen anser kompetensen inom UVK är tillräcklig eftersom utbildningens omfattar ett begränsat antal studenter per antagning, men den vetenskapliga kompetensen är svag och behöver stärkas. Bedömaregruppen ser en styrka i systematiken i kompetensförsörjningsarbetet och i det välutvecklade samarbetet vilket skapar förutsättningar för att genomföra utbildningen på lång sikt. Det är dock avgörande att förstärka med utbildningsvetenskaplig kompetens som är relevant för ämneslärarutbildningen, särskilt inom pedagogik.

Lärosätet uppvisar en genomtänkt organisation av utbildning och forskning som har direkt utbildningsvetenskaplig relevans, och att denna organisation ur mer allmän lärarutbildningssynpunkt skapar förutsättningar för forskningsbaserad utbildning. Flera forskande lärare är aktiva inom olika nationella och internationella nätverk, och i miljön ingår doktorander inom ämnena pedagogik och pedagogik med inriktning mot didaktik.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Det genom att studenten redan från start får ta ställning till frågor om vetenskaplighet i relation till yrkeserfarenhet. I flera kurser ingår vetenskapsteori och forskningsmetoder som är relevanta för yrkesutövningen, och lärosätet examinerar kunskaperna genom varierande examinationer.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Studenten möter återkommande praktisknära fallbeskrivningar och olika former av lärandeaktiviteter med inslag av laborativa övningar. Till dessa kopplas studier av vetenskaplig litteratur.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Det pågående arbetet med att förstärka VFU-organisationen skapar förutsättningar för måluppfyllelse, liksom den etablerade systematiken i bedömningen av studenternas prestationer under VFU. Förbindelsen mellan UVK och VFU är dessutom tydlig. Däremot är den innehållsliga förbindelsen mellan UVK, VFU, ämne och ämnesdidaktiska studier oklar, eftersom VFU inte placerats i särskilda terminer som är inriktade mot ämnet inklusive ämnesdidaktik.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Det finns en klart uttryckt didaktisk linje inom och mellan olika kurser inom UVK. Under VFU-kurser ska studenten utveckla sitt pedagogiska ledarskap och sin kommunikation och relation med elever, kollegor och föräldrar samt utveckla goda relationer mellan sina elever.

Målet om mänskliga rättigheter, barns rättigheter och hållbar utveckling uppfylls delvis. Lärosätet menar att målet i sin helhet tas upp i olika kurser men bedömaregruppen saknar dock tydliga lärandemål, lärandeaktiviteter eller examinationer som kopplar till att utveckla studentens förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar enligt med gäller examensmålet. I olika kurser ingår

dock mer praktiska lärandeaktiviteter såsom värderingsövningar och dramatiseringar, för att på ett konkret sätt utveckla studenternas värderingsförmåga och förhållningssätt när det gäller mänskliga rättigheter och bemötande av både unga och vuxna. Sammantaget rekommenderas lärosätet att se över och precisera lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer i tillämpliga kurser för att kunna säkerställa måluppfyllelsen.

Medvetenheten om jämställdhetsfrågornas vikt är stark hos studenterna, lärarna och ledningen. Jämställdhetsfrågor återkommer i flera kurser men det framgår inte hur lärosätet kontinuerligt arbetar med jämställdhet inom UVK så att det tydligt hänger samman i utbildningens olika delar.

Ämneslärarutbildning utgör en matrisorganisation med Högskolan för lärande och kommunikation som huvudansvarig organisationsenhet inom lärosätet. Det systematiska kvalitetsarbetet är väl förankrat organisatoriskt och bedömargruppen anser att lärosätet har en genomtänkt organisation av kvalitetsarbetet på flera nivåer. Närheten mellan lärare och studenten skapar förutsättningar för kvalitetsutveckling. För att verka för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid har studievägledare regelbunden kontakt med den programansvariga och utbildningsledaren för att gå igenom och följa upp studenternas studiesituation och en individuell studieplan upprättas vid behov.

Bedömargruppen menar att lärosätets organisation för studentmedverkan är tillfredsställande och att medvetenheten om ansvaret för studentinflytande är en styrka. Dock är det något oklart hur det formella och det informella inflytandet fungerar i praktiken, bland annat hur studenters synpunkter omhändertas av lärosätet.

Samverkan med skolsamhället är väl utvecklat liksom samverkan med andra institutioner som är relevanta för yrkesutövningen. Den redovisade samverkan med både skolsamhället och andra offentliga institutioner bidrar till att utveckla studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet samt den egna yrkesverksamheten. Det bör finnas goda möjligheter att vidareutveckla samverkan, inte minst inom idrott och kultur.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Lärosätet visar erforderlig ämnesmässig, vetenskaplig, professionsrelaterad och pedagogisk lärarkompetens för att utbilda ämneslärare i samhällskunskap. Personal som besitter central ämnesinnehållslig och vetenskaplig kompetens finns vid den institution som har huvudansvaret för ämnesstudierna, medan annan kompetens – exempelvis i nationalekonomi – köps in från andra delar av högskolan. Den här samverkan framstår som väletablerad, samtidigt som medvetenheten om de utmaningar som finns framstår som god. I personalgruppen ingår också personer med ämnesdidaktisk kompetens, samt professionsutbildning/-erfarenhet.

Lärosätet ger högskolepedagogisk utbildning för sina lärare och utbildning för VFU-handledare, något som ett stort antal verksamma lärare har genomgått. Strategiskt arbete för att rekrytera personal pågår. Under intervjuerna framhölls att de utmaningarna som lärosätet generellt har identifierat när det gäller att attrahera och behålla personal i låg grad gäller samhällskunskapsämnet, där ämnesstudierna i hög grad drar nytta av högskolans samlade kompetens.

Till lärosätets styrkeområden hör en stark professionskompetens. Vid intervjuerna framkom dock att några nyckelpersoner börjar närma sig pension, vilket kräver en strategi inför framtiden. Den vetenskapliga lärarkompetensen är adekvat, men att den samlas i få personer innebär en viss sårbarhet. Dessutom är utbildningen delvis beroende av flera institutioners villighet och förmåga att leverera det utbildningen kräver, precis som brukligt är för skolämnet samhällskunskap. Medvetenheten om detta framstår emellertid som god. Bedömggruppen rekommenderar därför att lärosätet säkerställer att det finns en plan för att ersätta nyckelkompetenser vid pensionsavgångar, särskilt när det gäller professionskompetensen. Lärosätet bör också analysera den långsiktiga tillgången till vetenskapligt kompetent personal vid lärosätet, så att den sammantaget inrymmer den ämnesmässiga bredd som en utbildning i samhällskunskap kräver, inklusive kunskap om och intresse för ämneslärarutbildningen.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Av det samlade underlaget framgår att lärosätet bedriver forskning av relevans för ämneslärarutbildningen i samhällskunskap. Forskningen har emellertid framför allt en allmän didaktisk och utbildningsvetenskaplig prägel. Att utbildningen som helhet omgärdas av professionsanknuten forskning och att merparten av de lärare som är verksamma i samhällskunskap också är forskarkompetenta är positivt. I lärosätets ämneslärarutbildning i samhällskunskap arbetar även lärare med professionsinriktad kompetens och erfarenhet från undervisning i grund- och gymnasieskolan.

Att flera lärare är forskningsverksamma är en styrka, likaså att det finns professionskompetens närvarande i utbildningen. Initiativ för att knyta studenternas självständiga arbeten till forskningsprojekt kan också framhållas. Bedömggrupper ser också utvecklingsmöjligheter för samhällskunskapsämnets del och rekommenderar att lärosätet strävar efter att initiera forskning med en tydligare koppling till samhällskunskap och samhällskunskapsdidaktik. Lärosätet bör också analysera hur den professionskompetens som arbetats in i miljön säkerställs på längre sikt.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Samhällskunskapsämnetns karaktär gör att det kan sättas samman på olika sätt. Politiska, sociala och samhällsekonomiska perspektiv bör dock ingå. Här är bedömargruppens bild av det samlade underlaget att lärosätet visar en tämligen genomtänkt idé för innehåll och progression i ämnesstudierna, med både bredd och väsentligt djup inom vissa områden, inklusive insikter i aktuell forskning. En styrka är att utbildningen visar en bredd, men också ger studenterna viss möjlighet till valbar fördjupning. Enstaka självständiga arbeten har granskats men är alltför få för att påverka bedömningen.

Även om det övergripande omdömet är positivt, finns också utvecklingsmöjligheter. Lärosätet framhåller i självvärderingen ett behov av att ännu bättre integrera olika moment till en helhet. Precis som sägs kräver detta mötesplatser och samverkan mellan olika lärare. Det kan också finnas skäl att återkommande analysera hur balansen i utbildningen som helhet ser ut, exempelvis de samhällsekonomiska perspektivens omfattning och plats i utbildningen.

Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att fortsätta arbetet med att stärka samverkan mellan lärarna, och följa upp hur väl mötesplatser som programkonferenser fungerar. Lärosätet bör också återkommande analysera samhällskunskapskurserna som helhet, så att de mest centrala perspektiven blir tillräckligt tydliga, omfattande och examinerade – utan att ge avkall på den nödvändiga bredden.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Utifrån de samlade underlagen ser bedömargruppen att vetenskapsteoretiska frågor och metod, både kvalitativ och kvantitativ, har en återkommande plats i utbildningen i samhällskunskap. Den delen av utbildningen knyter också an till ämnesdidaktik och yrkesutövning. Vissa samhällskunskapskurser och uppgifter har särskild betydelse, framför allt en delkurs om 7,5 högskolepoäng som innefattar metodstudier och en ämnesinriktad uppsats (ämnesstudiernas termin 2), arbete med en forskningsöversikt med inriktning mot samhällskunskap (ämnesstudiernas termin 3) och ett självständigt arbete i samhällskunskap om 15 högskolepoäng på avancerad nivå i slutet av utbildningen. Enstaka självständiga arbeten har granskats men är alltför få för att påverka bedömningen.

Vid intervjuerna framkom att lärosätet gjort en inventering av arbetet med vetenskapsteori och metod under utbildningen, i syfte att säkerställa progression och samsyn. Bedömargruppen ser detta som en styrka och rekommenderar lärosätet att kontinuerligt göra översyner av det här slaget och diskutera arbetet med vetenskaplighet under utbildningen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Bedömgrensens bild är att lärosätet genomgående integrerar ämnesstudier och ämnesdidaktiska perspektiv. Kurserna innefattar uppgifter inriktade på systematisering och kritisk granskning av egna och andras erfarenheter samt knyter an till ämnesdidaktisk forskning. Fältstudieuppgifter och självständiga arbeten har en viktig roll, tillsammans med VFU. Enstaka självständiga arbeten har granskats men är alltför få för att påverka bedömningen. Att de VFU-perioder som sker inom ramen för ämnesstudierna inte ligger under samhällskunskapssterminer innebär en potentiell begränsning av möjligheterna att få ämnesstudier och VFU att interagera med varandra. Vid intervjuerna framfördes dock goda argument för den valda studiegången och ett genomtänkt arbete med att länka samman ämnessterminer och VFU presenterades, i form av en tydlig strategi för uppgifter och användning av lärarkompetens under VFU II och III.

Bedömgrensgruppen noterar emellertid att det finns en viss risk för att upplägget är mycket personberoende, och att personalbyten skulle kunna medföra att ett glapp uppkommer mellan ämnesstudierna och VFU. Att utbildningen i samhällskunskap vid lärosätet tydligt knyter an till yrkesutövningen är en styrka. Pågående översyner och utvecklingsarbeten av exempelvis progression kan också framhållas. Bedömgrensgruppen rekommenderar att analys- och utvecklingsarbetet på området fortsätter, samt att länken mellan ämnesstudier och VFU inte blir alltför personberoende.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätet visar en tydlig strategi i arbetet med ämnesdidaktik genom utbildningen, huvudsakligen som en integrerad strimma i flera ämneskurser. Både metodikinslag och teoretiska perspektiv ingår, och en tydlig progression framträder.

Ett medvetet förändringsarbete har medfört att ämnesdidaktiska inslag inkluderas i merparten av ämneskurserna, vilket framstår som en styrka. Som bedömgrensgruppen tidigare påtalat finns dock en viss risk för att ett glapp kan uppkomma mellan studierna i samhällskunskap och de ämnesanknutna VFU-perioderna, som inte ligger i anslutning till ämnesstudierna.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätets självvärdering för samhällskunskap beskriver inte arbetet med målet, som istället ska uppfyllas inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och betonar den verksamhetsförlagda delen av utbildningen och redogör för en genomtänkt helhetsidé med VFU. Idén är dock i hög grad allmänt didaktiskt orienterad och inramad av UVK-kurser och perspektiv. Vid intervjuerna framkom emellertid att även ämnesstudierna i samhällskunskap är länkade till de VFU-perioder (II och III) som hör till ämnesstudierna, bland annat genom examinationsuppgifter. En god medvetenhet om det potentiella glapp som skulle kunna uppkomma i och med upplägget finns också. Återigen betonar bedömgrensgruppen vikten av att den här kopplingen inte blir alltför personberoende.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Utbildningen säkerställer att studenterna uppnår målet att visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten.

Bedömargruppen bedömer att lärosätet uppvisar en klar strategi i arbetet med jämställdhet, både i form av ett genomtänkt ämnesinnehåll och organisatoriskt. Exempelvis är frågor om köns- och maktfrågor viktiga inslag i flera kurser, perspektiven ingår i VFU-uppgifter och jämställdhetsaspekter beaktas vid rekryteringar. Ett kontinuerligt utvecklingsarbete pågår också.

Till styrkeområdena hör att jämställdhetsaspekter uppmärksammas ur flera olika perspektiv under ämnesstudierna i samhällskunskap och att de tydligt länkas till VFU. Några av de insatser och analyser som gjorts av jämställdhetsaspekter bör med fördel följas upp.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

De samlade underlagen ger bilden av att lärosätet bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete som inkluderar flera utarbetade formella procedurer för uppföljning och utveckling av utbildningen. Återkoppling sker till studenterna.

Å ena sidan ser bedömargruppen de omfattande kvalitetsprocedurerna vid lärosätet som en styrka. Å andra sidan finns en risk att dokumenterandet tar tid och energi som kunde användas till analys och konkret hantering av identifierade problem. Låg svarsfrekvens i kursutvärderingar är en påtaglig svaghet. Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet säkerställer att påbörjade utvecklingsprojekt följs upp, samt överväger att eventuellt tona ned några av de centrala, standardiserade, procedurerna, till förmån för uppföljning som ligger "närmare" specifika delar av utbildningen (exempelvis kurserna i samhällskunskap).

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Bedömargruppen ser att lärosätet arbetar med insatser som har förutsättningar att främja att studenternas slutför utbildningen inom planerad studietid. Lärosätet följer studieresultaten, och studievägledare för vid behov individuella samtal med studenter, kommunicerar med lärare, arbetar med stödstrukturer för studenternas skrivande och erbjuder stöd för studenter med funktionsnedsättningar. I både självvärderingen och intervjuerna bedömer lärosätets representanter att användningen av lämplighetsprov vid antagning har haft positiv effekt för kvarvarograden på utbildningen.

Översynerna av studenternas resultat och de individuella samtalen är styrkeområden. Analyser av studenternas resultat kan också ligga till grund för att identifiera moment och delar i utbildningen som framstår som särskilt utmanande. Här vore både generella översyner av ämneslärarutbildningen och

specifika uppföljningar av kurserna i samhällskunskap önskvärda. Intressant vore också en fördjupad analys av lämplighetsprovets betydelse.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Bedömargruppen ser att det på lärosätet finns formaliserade strukturer och procedurer för lärarstudentsrepresentation i relevanta beslutsorgan, och för att samla in studenternas synpunkter och tillvarata dessa i kursutvecklingsarbetet. Att lärosätet är litet gynnar också det informella inflytandet och möjliggör en närmare relation mellan lärare och studenter, vilket är en styrka. En stor utmaning för de formaliserade inslagen är ett svagt studentintresse i form av låg svarsfrekvens för flera av utvärderingsinstrumenten, och begränsat intresse från studenter för att delta i representativa organ. Detta kan möjligen kopplas till att flera av de formella kanalerna framstår som tämligen centraliserade och fjärrmade från de konkreta undervisningssammanhangen. Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet analyserar om studentintresset för representation och feedback skulle kunna gynnas av att delvis förändra nuvarande inflytandeformer, exempelvis genom att knyta dem närmare till ämnesstudierna.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Bedömargruppen bedömer att lärosätets ämneslärarutbildning i samhällskunskap förbereder studenterna för förändringar i arbetslivet, både generellt genom sitt kursinnehåll och mer specifikt genom särskilda satsningar på till exempel arbete med digitala verktyg. Samverkan sker med det omgivande samhället genom VFU och programråd. Vid intervjuerna lyftes också inslag i ämnesstudierna fram, som studiebesök vid tingsrätten och intervjuer med kommunpolitiker.

Lärosätet förefaller ha en god förankring i närområdet med välutvecklade samverkansformer, framför allt för VFU. Ett utvecklingsområde kan vara att stärka samverkan som ligger på lägre nivå än lärosätetsnivå. Att professionsdagen senast ställdes in, till följd av svagt studentintresse, kan tyda på att samverkan av studenterna eventuellt upplevs vara distanserad från själva utbildningen.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärosätet visar i relation till utbildningens omfattning adekvat ämnesmässig och vetenskaplig lärarkompetens, ämnesdidaktisk kompetens och professionskompetens. Värt att uppmärksamma är dock att nyckelpersoner för den ämnesdidaktiska och professionsinriktade kompetensen i samhällskunskap närmar sig pension, och att det finns en viss sårbarhet för den vetenskapliga kompetensen. Som brukligt är för samhällskunskapsutbildning finns ett beroende av lärarkraft från flera olika institutioner. En god medvetenhet om den typen av utmaningar finns. Högskolepedagogisk utbildning ges, liksom VFU-handledarutbildning. Strategier för att bättre attrahera och behålla personal håller på att tas fram.

Bedömningsgrunden om utbildningsmiljö bedöms som tillfredsställande. Lärosätet bedriver forskning av relevans för ämneslärarutbildningsmiljön, men primärt med allmändidaktisk och utbildningsvetenskaplig inriktning. Den ämnesdidaktiska forskningen är svagare. Merparten av lärarna som är verksamma i samhällskunskap är forskarkompetenta. Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet strävar efter att initiera forskning med en tydligare koppling till samhällskunskapsdidaktik.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Lärosätet visar en till synes genomtänkt idé för innehåll och progression i studierna i samhällskunskap. Politiska, sociala och samhällsekonomiska perspektiv ingår. Studierna innefattar både bredd och väsentligt djup inom vissa områden, inklusive insikter i aktuell forskning. Samhällskunskapsämnet komplexitet kräver samverkan mellan olika lärare och kontinuerliga analyser av kursinnehållet och sammansättningen. Detta förefaller fungera väl vid lärosätet.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Lärosätet visar att vetenskapsteoretiska frågor och metod, både kvalitativ och kvantitativ, har en viktig roll i utbildningen och att utbildningen på området knyts till yrkesutövningen. Mest centrala är delkurser om forskningsmetod, inom ramen för UVK och i samhällskunskap, samt det självständiga arbete som skrivs i samhällskunskap. Flera kurser under utbildningen innehåller också relevanta moment för målet.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Utbildningen i samhällskunskap innehåller uppgifter för systematisering och kritisk granskning av egna och andras erfarenheter, med anknytning till ämnesdidaktisk forskning. Fältstudieuppgifter och självständiga arbeten har en viktig roll, tillsammans med VFU. Samtliga VFU-perioder äger rum under UVK-terminer, även de som är knutna till ämnesstudierna. En potentiell risk för ett glapp mellan ämnesstudier och VFU finns därför. Lärosätet framför dock goda argument för den valda studiegången och arbetar tydligt med att integrera VFU med ämnesstudierna.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet visar en tydlig strategi i arbetet med ämnesdidaktik genom utbildningen, huvudsakligen som en integrerad strimma i flera ämneskurser. Både metodikinslag och teoretiska perspektiv ingår, och en tydlig progression framträder.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Måluppfyllelse sker främst inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och där betonas den verksamhetsförlagda delen av utbildningen och det redogörs för en genomtänkt helhetsidé med

VFU. Idén är dock i hög grad allmänt didaktiskt orienterad och inramad av UVK-kurser och perspektiv. Vid intervjuerna framkom emellertid att även ämnesstudierna i samhällskunskap är länkade till de VFU-perioder (II och III) som hör till ämnesstudierna, bland annat genom examinationsuppgifter. En god medvetenhet om det potentiella glapp som skulle kunna uppkomma i och med upplägget finns också.

Lärosätet arbetar med jämställdhet, både i form av ett genomtänkt ämnesinnehåll och organisatoriskt. Ett kontinuerligt utvecklingsarbete pågår också.

Lärosätet har utvecklade procedurer för systematisk uppföljning av utbildningen, för förändringsarbete och återkoppling till studenterna. För slutförande av utbildningen inom planerad studietid görs återkommande analyser av studieprestationer, och studievägledare för vid behov individuella samtal med studenterna. Generellt stöd erbjuds för studenternas skrivande och för studenter med funktionsnedsättning.

Lärarstudenterna är representerade i relevanta beslutsorgan på lärosätet. Studenternas synpunkter samlas också in och tillvaratas i kursutvecklingsarbetet. Att lärosätet är tämligen litet gynnar det informella inflytandet. När det gäller uppföljning och studenternas synpunkter finns utrymme för reflektion om avvägningen mellan standardiserade centrala processer och mer utbildningsnära arbetssätt.

Utbildningen förbereder studenterna för förändringar i arbetslivet, både generellt genom samhällskunskapskursernas ämnesinnehåll och genom specifika satsningar på t.ex. digitala verktyg. Samverkan sker med det omgivande samhället genom VFU och programråd, men också i form av studiebesök och arbetsuppgifter.

Lärosäte: Stiftelsen Högskolan i Jönköping

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska

Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara inte tillfredsställande.

Bedömargruppen anser kompetensen inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) är tillräcklig eftersom utbildningens omfattar ett begränsat antal studenter per antagning, men den vetenskapliga kompetensen är svag och behöver stärkas. Bedömargruppen ser en styrka i systematiken i kompetensförsörjningsarbetet och i det välutvecklade samarbetet vilket skapar förutsättningar för att genomföra utbildningen på lång sikt. Det är dock avgörande att förstärka med utbildningsvetenskaplig kompetens som är relevant för ämneslärarutbildningen, särskilt inom pedagogik. För inriktningen svenska är antalet lärare och deras vetenskapliga, professionella och pedagogiska kompetens är på kort sikt adekvat i förhållande till utbildningens innehåll och den begränsade studentvolymen, men är sårbar. På längre sikt krävs mer kompetens på docent- och professorsnivå. Bedömargruppen anser, med viss tveksamhet, att personalen är tillfredsställande på lång sikt. Bedömargruppen noterar dock att lärosätet har påbörjat rekrytering och har tydliga planer för kompetensförsörjning.

Lärosätet uppvisar en genomtänkt organisation av utbildning och forskning som har direkt utbildningsvetenskaplig relevans, och att denna organisation ur mer allmän lärarutbildningssynpunkt skapar förutsättningar för forskningsbaserad utbildning. Flera forskande lärare är aktiva inom olika nationella och internationella nätverk, och i miljön ingår doktorander inom ämnena pedagogik och pedagogik med inriktning mot didaktik. För inriktningen svenska är själva organisationen av forskningen i miljöer och grupper är tydlig och väl förankrad, men dessa är främst allmäntdidaktiskt inriktade även om det finns vissa kopplingar till forskningsområdet svenska med didaktisk inriktning. Det är oklart vilken relevant forskning för svensk lärarutbildningen som bedrivs av lärare vid lärosätet och hur studenterna får ta del av den. Bedömargruppen rekommenderar därmed lärosätet att fokuserat och samlat bygga upp en profilerande språkdidaktisk forskning som förslagsvis är inriktad mot språkbruk, muntlighet och retorik, och litteraturdidaktisk forskning om historisk förståelse av äldre litteratur och digitaliserad fiktion. Utbildningsmiljön är därmed inte tillfredsställande, enligt bedömargruppen.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Utbildningen är indelad i fyra block och har kurser med progression som syftar till att integrera ämneskunskaper med ämnesdidaktik så att innehållet blir yrkesrelevant. Dock tenderar det språkvetenskapliga och -didaktiska innehållet att hållas separat från det litteraturvetenskapliga och -didaktiska innehållet, vilket leder till att utbildningen framstår som splittrad. Måluppfyllelsen säkerställs systematiskt genom varierande examinationsformer, alltifrån skriftliga salstentamina till muntliga presentationer av aktuell forskning som är relevant för utbildningen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inom UVK men säkerställs inte för inriktningen svenska. I UVK får studenten redan från start ta ställning till frågor om vetenskaplighet i relation till yrkeserfarenhet. I flera kurser ingår vetenskapsteori och forskningsmetoder som är relevanta för yrkesutövningen, och lärosätet examinerar kunskaperna genom varierande examinationer. Måluppfyllelsen möjliggörs systematiskt genom kurser inom UVK och kursinnehåll som är inriktat mot ämnesspecifika och ämnesdidaktiska vetenskapliga traditioner och metoder, men progressionen är oklar. Bland annat har det självständiga arbetet en otydlig funktion i svenskläraryrket, och det framgår att förberedelserna är eftersatta. Lärosätet bör också se över progressionen i innehåll och aktiviteter inför de självständiga arbetena och planeringen och examinationen av dessa. Detta bör man göra i nära samarbete mellan lärare som är inriktade mot pedagogik och allmäntdidaktik och lärare med inriktning mot litteraturvetenskap och -didaktik och språkvetenskap och -didaktik. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör måluppfyllelse men säkerställer den inte.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inom UVK men säkerställs inte för inriktningen svenska. Studenten möter återkommande praktiska fallbeskrivningar och olika former av lärandeaktiviteter med inslag av laborativa övningar. Till dessa kopplas studier av vetenskaplig litteratur. En återkommande uppgift är att praktiska undersöka och diskutera undervisning i svenska med utgångspunkt i ämnesdidaktisk forskning, vilket möjliggör måluppfyllelse. Utbildningens språkvetenskapliga och språkdidaktiska innehåll är dock inte samordnat med det litteraturvetenskapliga och litteraturredidaktiska innehållet, vilket leder till en tudelning av svenskläraryrket. Lärosätet ger också exempel på examinerande i uppgifter inom olika kurser. Arbetet för att nå måluppfyllelse är under utveckling, och vissa delar är ännu inte på plats. Det medför att den tänkta progressionen inte blir helt tydlig för bedömargruppen. Sammantaget medför det att lärosätet inte kan visa hur målet säkerställs.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Det finns lärandemål och aktiviteter som är inriktade mot studenternas egen yrkesutövning när det gäller både det språkvetenskapliga och språkdidaktiska utbildningsinnehållet och det litteraturvetenskapliga och litteraturredidaktiska innehållet. Metodiska problem i olika undervisningssituationer får tydligt utrymme. Måluppfyllelse säkerställs genom varierande examinationsformer som är baserade på lärandeaktiviteter. Det pågående arbetet med att förstärka VFU-organisationen skapar förutsättningar för måluppfyllelse, liksom den etablerade systematiken i bedömningen av studenternas prestationer under VFU. För att få en enhetlig bedömning och examination av studenternas prestationer under VFU:n används en "professionsutvecklingsmatrix" i dialog med handledarna. Förbindelsen mellan UVK och VFU är dessutom tydlig. Däremot är den innehållsliga förbindelsen mellan UVK, VFU, ämne och ämnesdidaktiska studier oklar, eftersom VFU inte placerats i särskilda terminer som är inriktade mot ämnet inklusive ämnesdidaktik. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls inom UVK men säkerställs inte inom inriktningen svenska. Det finns en klart uttryckt didaktisk linje inom och mellan olika kurser inom UVK. Därmed bidrar UVK tydligt till måluppfyllelse men progressionen i utbildningen blir otydlig. Under VFU-kurser ska studenten utveckla sitt pedagogiska ledarskap och sin kommunikation och relation med elever, kollegor och föräldrar samt utveckla goda relationer mellan sina elever. Bedömargruppen konstaterar att VFU-kurser ligger i

terminer där inga ämneskurser ingår, och då blir det svårare att säkerställa måluppfyllelse när det gäller svenska. Det är även oklart i vad mån olika typer av språklig funktionsvariation behandlas. Lärosätet beskriver hur målet slutexamineras, men bedömargruppen ser inte hur utbildningens utformning, framför allt VFU:ns placering, förbereder studenterna för denna examination. Studenterna kan även välja i vilket ämne som examinationen sker, och om de väljer ett annat ämne framgår det inte hur målet examineras för svenska. Även om UVK bidrar till måluppfyllelse anser bedömargruppen sammantaget att oklarheterna inom inriktningen svenska innebär att utbildningen i sin helhet inte säkerställer måluppfyllelse.

Målet om mänskliga rättigheter, barns rättigheter och hållbar utveckling uppfylls så till vida att utbildningen möjliggör måluppfyllelse men den säkerställs inte. Lärosätet menar att målet i sin helhet tas upp i olika kurser men bedömargruppen saknar dock tydliga lärandemål, lärandeaktiviteter eller examinationer som kopplar till att utveckla studentens förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar enligt med examensmålet. I olika kurser ingår dock mer praktiska lärandeaktiviteter såsom värderingsövningar och dramatiseringar, för att på ett konkret sätt utveckla studenternas värderingsförmåga och förhållningssätt när det gäller mänskliga rättigheter och bemötande av både unga och vuxna. Sammantaget rekommenderas lärosätet att se över och precisera lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer i tillämpliga kurser för att kunna säkerställa måluppfyllelsen.

Ett inkluderande perspektiv genomsyrar utbildningen och lärosätets jämställdhetspolicy ligger till grund för allt utvecklingsarbete. Medvetenheten om jämställdhetsfrågornas vikt är stark hos studenterna, lärarna och ledningen. Jämställdhetsfrågor ingår också i kurser inom UVK och återkommande i ämneskurser och ämnesdidaktiska kurser men det framgår inte hur lärosätet kontinuerligt arbetar med jämställdhet så att det tydligt hänger samman i utbildningens olika delar.

Ämneslärarutbildning utgör en matrisorganisation med Högskolan för lärande och kommunikation som huvudansvarig organisationsenhet inom lärosätet. Det systematiska kvalitetsarbetet är väl förankrat organisatoriskt och bedömargruppen anser att lärosätet har en genomtänkt organisation av kvalitetsarbetet på flera nivåer. Närheten mellan lärare och studenten skapar förutsättningar för kvalitetsutveckling. Lärosätet genomför flera förändringar av svensklärarutbildningen. Exempelvis håller man på att utveckla arbetet med bedömning, vetenskapliga perspektiv och metoder samt strävar efter att föra litteraturvetenskap och -didaktik närmare språkvetenskap och -didaktik. Det förblir dock oklart för bedömargruppen var i lärosätets organisation för kvalitetsarbete som man har identifierat dessa olika utvecklingsområden. Men gruppen anser att lärosätet har en uppföljning och utvärdering, särskilt av svensklärarutbildningen, som medför att man vidtar åtgärder och ger återkoppling till relevanta intressenter. För att verka för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid har studievägledare regelbunden kontakt med den programansvariga och utbildningsledaren för att gå igenom och följa upp studenternas studiesituation och en individuell studieplan upprättas vid behov. Lärosätet rekommenderas dock att analysera genomströmningen för svensklärarutbildningen för att kunna ta ställning till om det behövs några ämnesspecifika stödinsatser.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Bedömargruppen menar att lärosätets organisation för studentmedverkan är tillfredsställande och att medvetenheten om ansvaret för studentinflytande är en styrka. Dock är det något oklart hur det formella och det informella inflytandet fungerar i praktiken, bland annat hur studenters synpunkter

omhändertas av lärosätet. Lärosätet rekommenderas därför att stärka förutsättningarna för en bred och öppen dialog med studenterna samt fundera på om det behövs några åtgärder för att främja inflytandet – särskilt för studenter på svenskläraryt utbildningen.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Samverkan med skolsamhället är väl utvecklat liksom samverkan med andra institutioner som är relevanta för yrkesutövningen. Det sker framför allt genom VFU, men fältstudier och en professionsdag för studenter ingår också. Det finns också samverkan med exempelvis barn- och ungdomspsykiatri, man gör studiebesök i tingsrätten och på länsmuseum samt driver ett integrationsprojekt i samarbete med en konsthall. Bedömargruppen skulle gärna se att ytterligare samverkan, till exempel med bibliotek, för att göra den än mer relevant för svenskläraryt utbildningen. Det bör finnas goda möjligheter att vidareutveckla samverkan, inte minst inom idrott och kultur. Lärosätet visar på olika sätt att utbildningen omhändertar frågor som är centrala för lärares yrkesutövning i ett föränderligt arbetsliv.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Enligt lärartabellen är ett 25-tal lärare verksamma inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK), men då inbegrips även lärare som är verksamma i andra lärarprogram. Totalt 17 är adjunkter och drygt 20 har lärarexamen, varav åtta med ämneslärarexamen. Bedömargruppen noterar att flera lärare inte har utbildningsvetenskaplig examen i ämnet pedagogik eller andra mer allmäändidaktiskt inriktade ämnen. Av lektorerna har fem utbildningsvetenskapligt inriktad doktorsexamen, varv en är docent i specialpedagogik. I övrigt saknas utbildningsvetenskapligt inriktad docent- och professorskompetens. Eftersom flera av lärarna inte har som inte har sin ämnesmässiga grund i pedagogik och utbildningsvetenskap eller liknande kan det utgöra en kunskapsmässig begränsning i relation till UVK-kursernas innehåll. Bedömargruppen anser därför att den vetenskapliga kompetensen är svag och behöver stärkas, men är tillräcklig eftersom utbildningens endast omfattar drygt 20 studenter per antagning.

Lärosätet påtalar i självvärderingen och i intervjuer svårigheter med att rekrytera lärare med relevant vetenskapligt kompetens. Det framgår att lärosätet arbetar målmedvetet i enlighet med strategiska kompetensförsörjningsplaner innefattande både extern rekrytering av vetenskaplig och professionsrelaterad kompetens och intern kompetensutveckling. I intervjun framkommer också att samarbetet i undervisning och kursutveckling mellan lärarna är välutvecklat och kännetecknas av samsyn i frågor som har särskild relevans för UVK. Bedömargruppen ser en styrka i systematiken i kompetensförsörjningsarbetet och i det välutvecklade samarbetet vilket skapar förutsättningar för att genomföra utbildningen på lång sikt. Det är dock avgörande att förstärka med utbildningsvetenskaplig kompetens som är relevant för ämnesläraryt utbildningen, särskilt inom

pedagogik. Ett sätt att komma tillrätta med detta problem, förutom att fortsätta arbetet med rekrytering av vetenskapligt kompetenta lärare, är att anställa gästlärare och gästforskare samt etablera ett långsiktigt samarbete med andra lärosätens pedagogiska institutioner eller motsvarande.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Ämneslärarutbildningen bedrivs sammanhållet vid organisationsenheten Högskolan för lärande och kommunikation. Forskning som är relevant för UVK och yrkesverksamheten organiseras i två forskningsmiljöer med tillhörande forskargrupper: Praktisknära utbildningsforskning och Lärande praktiker i och utanför skolan. Inom den förstnämnda miljön finns forskargruppen Kunskapskulturer och undervisningspraktiker, vilken enligt bedömaregruppen förefaller ha störst relevans för professionsrelevansen i ämneslärarutbildningen i svenska och samhällskunskap genom inriktningen mot lärande, undervisning och bedömning. Inom miljön Lärande praktiker i och utanför skolan organiseras forskningen i grupperna Communication, Culture, Diversity; Plats, identitet och lärande; Sustainability Education Research. I självvärderingen kopplar lärosätet de enskilda delkurserna inom UVK till verksamhet främst inom forskargrupperna Kunskapskulturer och undervisningspraktiker och/eller till Communication, Culture, Diversity. I självvärderingen menar lärosätet att den sammanhållna utbildningsorganisationen och den nära relationen mellan forskargrupperna och utbildningen skapar förutsättningar för en utbildning "där undervisning och forskning integreras" med studenten som aktör. Denna grundsyn på sambandet mellan forskning och utbildning framträder också under intervjun med lärarna. Bedömaregruppen bedömer att lärosätet på detta vis skapar ett nära samband mellan forskning och utbildning.

Flera forskande lärare är aktiva inom olika nationella och internationella nätverk, och i miljön ingår doktorander inom ämnena pedagogik och pedagogik med inriktning mot didaktik. Under intervjuerna med lärarna framstod organisationen som väl förberedd och förankrad. Lärosätet ger exempel på pågående projekt såsom undersökningar om inkludering, digitalisering och erfarenheter av övningskolor, det sistnämnda i samarbete med ett annat lärosäte. För bedömaregruppen är det fortfarande oklart på vilka villkor de interna anslagen för forskning fördelas på lång sikt, utifrån klart definierade behov inom just ämneslärarutbildningen, trots att frågan ställdes under intervjuerna. Under intervjun framfördes synpunkter på behovet av praktisknära forskning och samverkan med yrkesverksamma lärare med inriktning just mot ämneslärarutbildning. Bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att prioritera UVK för ämneslärarutbildning genom riktade satsningar för praktisknära forskning.

Bedömaregruppen menar att lärosätet uppvisar en genomtänkt organisation av utbildning och forskning som har direkt utbildningsvetenskaplig relevans, och att denna organisation ur mer allmän lärarutbildningssynpunkt skapar förutsättningar för forskningsbaserad utbildning.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om*

relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

En översyn av lärosätets lärarutbildning 2016 resulterade enligt självvärderingen i revideringar av kurser och kursordning inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK), inkluderande även kursblock i samhällskunskap och svenska, med syfte att säkerställa måluppfyllelse i progression genom hela utbildningen. Kurserna inom UVK placeras sedan höstterminen 2018 i termin 1, 6–7 och 9 i förbindelse med verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Ämneslärarutbildningen inleds med en UVK-termin, där den första kursen *Förskola, skola och läraryrke på vetenskaplig grund och verksamhetsförlagd utbildning* samläses med studenter i andra lärarprogram, vilket innebär en total volym om 300 studenter. Kursen *Vetenskapliga perspektiv och metoder för ämneslärare* under den första terminen är för ämneslärarutbildningen en specifik utgångspunkt med lärandemål, lärandeaktiviteter och examination som handlar om att identifiera problem som är direkt kopplade till undervisning och som kan undersökas med kvalitativa och/eller kvantitativa metoder. Som exempel på sätt att säkerställa måluppfyllelsen under senare delen av utbildningen beskriver lärosätet kursen *Bedömning och betygssättning* under termin 9, där det som examinerande uppgift ingår att redogöra för en vald vetenskaplig artikel och diskutera teori, metod och resultat.

Under intervjun framgår att flera kurser har inslag av vetenskapsteori och kvantitativa och kvalitativa forskningsmetoder. I självvärderingen och under intervjun ger lärosätet exempel på hur vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet kopplas till yrkesutövningen. Bland annat framgår att studenterna ingår i så kallade mentorsgrupper, medverkar i olika lärandeaktiviteter och genomför undersökningar, till exempel observationer av VFU-handledares arbetsuppgifter och bedömning i praktikhäna perspektiv. I en skriftlig inlämningsuppgift under den sista VFU:n ska studenten välja ut ett område i undervisningen som upplevs som problematiskt, och redogöra för hur det med hjälp av kvalitativa eller kvantitativa metoder kan undersökas i ett yrkesperspektiv. Kunskap om och förståelse för kvalitativa och kvantitativa metoder examineras bland annat genom att studenterna parvis gör en forskningsdesign för att undersöka ett undervisningsmoment.

Studenterna examineras genom två självständiga arbeten inom ämnena. Självvärderingen och intervjuerna tyder dock på att planeringsarbetet för genomförandet av dessa är eftersatt. Bedömggruppen anser att lärosätet behöver tydliggöra förhållandet mellan det allmändidaktiska och det ämnesspecifika och ämnesdidaktiska utbildningsinnehållet i förberedelserna inför de självständiga arbetena, när det gäller måluppfyllelse.

Lärosätet pekar ut två utvecklingsområden i självvärderingen. Det första handlar om att utforma undervisningen om kvantitativa och kvalitativa metoder på ett sådant sätt att studenterna uppfattar vetenskapliga metoder som relevanta för yrkesutövningen, och det andra handlar om att kunna relatera studenternas framtida yrkesutövning till vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Ett sådant praktikhäna utvecklingsarbete menar lärosätet kan främjas av forskningen inom miljö Praktikhäna utbildningsforskning. Bedömggruppen instämmer och anser att den genomförda revisionen i kombination med förbindelserna med praktikhäna forskning möjliggör måluppfyllelse.

Bedömggruppen anser vidare att utvecklingsarbetet tydligare behöver inriktas mot betydelsen av ämnesspecifika teorier och undersökningsmetoder med tanke på professionsanknytningen för just

ämneslärare i samhällskunskap och svenska. Bedömggruppen rekommenderar att lärosätet skapar förutsättningar för lärarnas medverkan i sådant ämnesspecifikt utvecklingsarbete.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet visar måluppfyllelse genom flera exempel på lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer med syfte att konkretisera studentens förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter. Inbjudna gästföreläsare som är verksamma inom barn- och ungdomspsykiatri ger koppling mellan teori och praktik när det gäller bland annat funktionsvariations betydelse för undervisning och lärande. Fallbeskrivningar är ett återkommande inslag. I dramaövningar och workshoppar får studenterna analysera och diskutera till exempel konfliktsituationer, verbal och icke-verbal kommunikation och pedagogiskt ledarskap. En arbetsuppgift är att undersöka en skolas kvalitetsarbete inom ramen för kursen *Utvärdering och utveckling* under termin 9. I en skriftlig inlämningsuppgift under den sista VFU-perioden ska studenten välja ut ett område i undervisningen som upplevs som problematiskt och redogöra för hur det med hjälp av kvalitativa eller kvantitativa metoder kan undersökas i ett yrkesperspektiv och på vetenskaplig grund.

Bedömggruppen menar att förbindelsen mellan UVK och VFU är tydligt genomtänkt, och därmed kan måluppfyllelse säkerställas. Däremot finns en oklar förbindelse mellan UVK, VFU, ämne och ämnesdidaktik, med avseende på studentens förmåga att bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik, eftersom VFU inte placerats i terminer som är inriktade mot ämnet inklusive ämnesdidaktik. Denna åtskillnad kan också minska studentens möjligheter att förbereda sig inför de självständiga arbetena. I självvärderingen hänvisas också till programutvärderingar, där studenter menat att de självständiga arbetena är mer relevanta för eventuella fortsatta akademiska studier än för yrkesutövningen. Av lärarintervjuerna framstår planeringsarbetet för att genomföra dessa som eftersatt.

Det fortlöpande utvecklingsarbetet för måluppfyllelse syftar särskilt till att sammanfoga kurserna *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap* och *Specialpedagogik för ämneslärare* som kommer att förläggas parallellt med VFU under termin 6. I självvärderingen motiveras detta med behovet av förstärkt utbildning som är inriktad mot pedagogiskt ledarskap och bemötande av både unga och vuxna i olika pedagogiska situationer. I intervjun motiverar lärarna detta som särskilt angeläget för att vidareutveckla en praktisknära utbildning med tillhörande forskning. I självvärderingen betonas behovet av förstärkt praktisknära forskningsanknytning för att främja en självständig professionsutveckling.

Bedömggruppen ser en styrka i återkommande fallbeskrivningar och olika former av lärandeaktiviteter med inslag av laborativa övningar eftersom de skapar goda förutsättningar för måluppfyllelse. Bedömggruppen föreslår att lärosätet i det fortsatta utvecklingsarbetet ser över progressionen i innehåll och aktiviteter i förhållande till de självständiga arbetenas betydelse för måluppfyllelsen. Bedömggruppen rekommenderar också att lärosätet än mer målinriktat skapar

förutsättningar för ett utvecklat samarbete inom utbildning och forskning mellan lärare inom UVK och ämnen inklusive ämnesdidaktik.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätet fastslår i självvärderingen att det är nödvändigt att inte se "dualistiskt" på frågan om "didaktik/ämnesdidaktik/metodik" som teoretisk vid lärosätet och praktiskt tillämpad inom VFU och yrkesutövningen. Bedömgruppen menar att analysen och argumentationen som rör risken för dualism visar på teoretisk medvetenhet om centrala och generella problem inom ämneslärarutbildningen. För att organisatoriskt motverka en sådan dualism arbetar lärosätet fortlöpande för att förstärka VFU-organisationen, VFU-handledarutbildningen och samarbetet med skolhuvudmän. För att få en enhetlig bedömning av studentens prestationer under sin VFU använder lärosätet en professionsutvecklingsmatris som använts sedan lärarutbildningen 2011 och revideras kontinuerligt. Med stöd av denna examineras studenten efter trepartssamtal och dialog med handledarna, av vilka nästan alla har genomfört en handledarutbildning. Bedömgruppen menar att lärosätet kan skapa förutsättningar för måluppfyllelse med den principiella diskussionen om risken för dualism, de organisatoriska åtgärderna – med viss reservation för hur VFU-organisationen fungerar i praktiken – och den systematik i bedömning av studenternas prestationer som matrisen möjliggör.

I självvärderingen anförs att "allmändidaktiska spörsmål haft en svagare ställning i utbildningen". Den vetenskapliga kompetensen inom pedagogik och/eller didaktik med inriktning mot ämneslärarutbildning är också begränsad med tanke på avsaknaden av docent- och professorskompetens. Vad gäller översyn av kursutbudet för att komma tillrätta med denna "svagare ställning" redogör både självvärderingen och lärarna i intervjun för det utvecklingsarbete som syftar till att sammanfoga kurserna *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap* och *Specialpedagogik för ämneslärare* som kommer att förläggas parallellt med VFU under termin 6. Detta arbete framstår som särskilt betydelsefullt för måluppfyllelsen, inte minst med tanke på att denna ordning enligt underlagen ska kunna bidra till att stärka ämneslärarutbildningen allmändidaktiskt. Vid sidan om regelrätt VFU utprovas sedan läsåret 2018–2019 dessutom en modell för ämnesdidaktiskt fältstudier under de ämnesinriktade delarna av utbildningen.

Bedömgruppen uppfattar dock beskrivningarna och värderingarna som motsägelsefulla eftersom UVK och VFU ingår i samma terminer, medan ämnen och ämnesdidaktik förlagts till egna terminer. I intervjuerna påtalar lärarna det mindre lärosätets fördelar, med tanke på mindre organisatoriska avstånd mellan lärare sinsemellan och mellan lärare och ledning, men samarbetet mellan lärare inom UVK och ämne/ämnesdidaktik framstår ändå som ett utvecklingsområde. Bedömgruppen rekommenderar därför lärosätet att skapa förutsättningar för samarbete mellan lärare och lärargrupper med syfte att förstärka pedagogiskt utvecklingsarbete och ämnesdidaktisk forskning av relevans för ämneslärarutbildning i svenska och samhällskunskap.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med

andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet ger i självvärderingen flera exempel på måluppfyllelse via lärandemål inom kurser inom VFU och UVK. Några företrädesvis allmänt didaktiskt inriktade kurser är betydande eftersom de innehåller lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer som syftar till måluppfyllelse. Det gäller *Specialpedagogik för ämneslärare* och *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap*, under termin 6, och den mer ämnesdidaktiskt inriktade kursen *Bedömning och betygssättning* under termin 9. I självvärderingen exemplifieras säkerställande av målet genom en yrkesnära examination i den andra ovan nämnda kursen. I den ska studenten skriftligen dra slutsatser om pedagogisk verksamhet när det gäller pedagogiskt ledarskap och varje elevs lärande och utveckling, baserat på intervjuer med ämneslärare och relevant litteratur. Ett annat exempel på sätt att säkerställa målet är en examinerande uppgift i den förstnämnda kursen, där studenten med utgångspunkt i en fallbeskrivning ska diskutera en elevs studiesituation. Enligt självvärderingen slutexamineras målet i kursen *Bedömning och betygssättning*, termin 9. Denna kurs är mer ämnesdidaktiskt inriktad och innehåller lärandeaktiviteter i form av att planera undervisning med tillhörande bedömning av elevers prestationer. Studenten examineras genom bland annat en skriftlig inlämningsuppgift, där den bland annat ska redovisa kunskaper om likvärdighet och rättssäkerhet.

Studentens prestationer under VFU-kurserna bedöms med hjälp av en bedömningsmatris, som används för att avgöra studentens progression under utbildningen. I matrisen ingår grunder för att bedöma studentens utveckling av sitt pedagogiska ledarskap och sin förmåga att kommunicera med elever, kollegor och föräldrar, med syfte att bidra till varje elevs lärande och utveckling.

I självvärderingen påtalar lärosätet nödvändigheten av att överbygga klyftan mellan UVK/didaktik och ämnesdidaktik. Under intervjuerna anförs också att kursutveckling och samordningsfrågor är föremål för fortlöpande diskussioner och åtgärder. Bedömggruppen noterar särskilt medvetenheten om behovet av att förtydliga relationen mellan allmänt didaktiska och ämnesdidaktiska perspektiv på planering av undervisning och på bedömning, för att kunna skapa en sammanhållen utbildning. Samtidigt noterar bedömggruppen att VFU enbart förläggs till terminer där kurser inom UVK ingår, vilket kan innebära att de professionsrelevanta sambanden mellan didaktik och ämnesdidaktik blir otydliga.

Bedömggruppen ser det som en styrka att lärosätet har en klart uttryckt didaktisk linje inom UVK, med tanke på att studenterna inom ämneslärarutbildningen ska utveckla sin färdighet och förmåga att i samarbete med andra stimulera varje elevs lärande och utveckling. Det är dock oklart i vilken mån man planerar och förverkligar samarbetet med lärarna som har mer specifik inriktning mot undervisning i samhällskunskap och svenska. Bedömggruppen rekommenderar att lärosätet skapar förutsättningar för lärarnas medverkan i sådant fortsatt och fördjupat utvecklingsarbete.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Målet aktualiseras enligt självvärderingen i kurser som är inriktade mot vetenskaplig grund och metod, bedömning, sociala relationer och specialpedagogik. Studenten arbetar med värdegrundsfrågor och frågor om mänskliga rättigheter redan i den inledande kursen *Förskola, skola och läraryrke på vetenskaplig grund*, vilken omfattar lärandemål som är gemensamma för alla lärosätets lärarutbildningar. I kursen *Vetenskapliga perspektiv och metoder för ämneslärare*, som också ingår i utbildningens inledande termin, ingår lärandemål som är inriktade mot etiska frågor. I kursen *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap*, termin 6, ingår enligt självvärderingen lärandemål som är inriktade mot att bemöta ungdomar och vuxna. I kursen ingår studier av barnkonventionen och en undersökning med syfte att upprätta en likabehandlingsplan på en skola "utifrån ett normkritiskt förhållningssätt". Tidigare har en kurs benämnd *Sustainability in a multicultural world* ingått i utbildningen. Kursen har dock efter genomlysning av UVK utgått med hänvisning till att den var alltför inriktad mot ekologisk hållbarhet och hade en "relativt svag relation till läraryrket". Kursen utgick till förmån för fokus på "hållbar skolutveckling" och yrkesetik i en ny kurs kallad *Skolans uppdrag och lärarens profession i ett föränderligt samhälle*, termin 9. Argumenten för detta framstår dock enligt bedömargruppen som mindre hållbara eftersom frågor om ekologisk hållbarhet rimligen bör ses som centrala i ett "föränderligt samhälle".

Bedömargruppen noterar att lärosätet i självvärderingen menar att examensmålet i sin helhet och komplexitet tas upp i olika kurser. Lärosätet redovisar dock inte explicit några tydligt preciserade lärandeaktiviteter för att utveckla studentens förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar som är tydligt inriktade mot just examensmålet. Inte heller redovisas några examinerande uppgifter eller betygskriterier för måluppfyllelse. I olika kurser ingår dock mer praktiska lärandeaktiviteter såsom värderingsövningar och dramatiseringar, för att på ett konkret sätt utveckla studenternas värderingsförmåga och förhållningssätt när det gäller mänskliga rättigheter och bemötande av både unga och vuxna. Bedömargruppen ser det som ett värdefullt sätt att konkretisera de problem som examensmålet aktualiserar. Sammantaget rekommenderas lärosätet att se över och precisera lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer i utvalda kurser för att kunna säkerställa måluppfyllelsen.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen och intervjuerna med lärare och ledning framkommer att lärosätets jämställdhetspolicy ska ligga till grund för allt utvecklingsarbete, och då inte minst det som rör kompetensförsörjning. I självvärderingen påtalar lärosätet att könsfördelningen är jämn bland lärare med undervisning av "betydande mått". Lärosätet noterar att kvinnor utgör cirka 70 procent av studenterna i ämneslärarutbildningen i svenska medan det motsatta gäller för studenter i samhällskunskap. Bedömargruppen anser att en medvetenhet om jämställdhetsfrågornas vikt och betydelse visar sig under intervjuerna. Som exempel på åtgärder för att säkerställa en jämställd utbildning på allmän nivå har lärosätet börjat utprova ett system för digitala tentamen, där studenten kan avidentifieras, med syftet att öka rättssäkerheten. Numera ska också författarens förnamn anges i litteraturlistor. I programvärderingar ingår dessutom sedan höstterminen 2018 jämställdhetsperspektivet som frågeområde. Bedömargruppen anser att det finns exempel på hur lärosätet följer upp ett jämställdhetsperspektiv i utbildningen.

Enligt självvärderingen behandlas jämställdhetsperspektivet i utbildningens första kurs *Förskola, skola och läraryrke på vetenskaplig grund* och senare bland annat i kurserna *Specialpedagogik* och *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap*, under termin 6. I den senare diskuteras innebörden av ett "normkritiskt förhållningssätt" och av begrepp såsom genus, klass, etnicitet och makt. En arbetsuppgift i kursen är att undersöka jämställdhetsfrågor på studentens VFU-skola och därefter upprätta en likabehandlingsplan. Bedömaregruppen noterar att lärosätet inte ger några ytterligare exempel på jämställdhetsperspektiv i UVK men att man menar att det är synligare inom ämne- och ämnesdidaktiska studier. Inom UVK framgår därmed inte hur lärosätet kontinuerligt arbetar med jämställdhet så att det hänger samman i utbildningens olika delar. Bedömaregruppen rekommenderar att göra en översyn av lärandemål, examinationsuppgifter och betygskriterier som rör jämställdhet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Ämneslärarutbildning utgör en matrisorganisation med Högskolan för lärande och kommunikation som huvudansvarig organisationsenhet inom lärosätet. I de samlade underlagen betonas att denna organisation av ämneslärarutbildningen, i kombination med utbildningsvolymen och närheten mellan lärare och studenter, skapar förutsättningar för ett väl fungerande kvalitetsarbete ur både formell och informell synpunkt. Bedömaregruppen menar att denna närhet skapar förutsättningar för kvalitetsutveckling och konstaterar också att lärosätet har en genomtänkt organisation av kvalitetsarbetet på flera nivåer. Det systematiska kvalitetsarbetet bedrivs med de lärosätetsgemensamma verktygen Quality Report och Quality Improvement Plan. Till följd av det ordinarie kvalitetsarbetet och av den särskilda genomlysningen som skedde av hela lärarutbildningen 2016, omorganiserades verksamheten genom att bland annat tillsätta en särskild programansvarig för ämneslärarutbildningen. Lärosätet planerar även att begränsa antalet examinationsmoment liksom antalet kurser som nu domineras av delkurser om 7,5 högskolepoäng. Syftet med det är att skapa en sammanhållen utbildning.

Programrådet för ämneslärarutbildning omfattar programansvarig, lärare, studenter och representanter för skolsamhället. Rådet sammanträder två gånger per termin och har som centralt uppdrag att stärka professionsanknytningen. I programkonferenser för kursarbetslag, också två gånger per termin, analyseras resultat från kurs- och programutvärderingar. Kursförändringar som är baserade på kursvärderingar publiceras på en digital plattform. Man har också särskilda guider för kursansvarig och examinator för att säkerställa att utbildningen genomförs på ett likvärdigt sätt. Dessutom verkar lärosätet för ett förstärkt samarbete mellan beställare och utbildningsansvariga.

I självvärderingen och under intervjuer framkommer inget som mer precist exemplifierar återkoppling till intressenter såsom skolsamhället, förutom sådant som aktualiseras internt i programrådet eller de förändringar i kurser som publiceras på plattform och som studenter därför kan ta del av inför kursstart. Bedömaregruppen menar att lärosätet bör överväga om det kan finnas andra möjligheter att förstärka förbindelserna med närsamhället, till exempel externt riktade konferenser för att diskutera ämneslärarutbildningens innehåll, utformning och genomförande – inte minst ur ett regionalt perspektiv.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

För att verka för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid har studievägledare regelbunden kontakt med den programansvariga och utbildningsledaren för att gå igenom och följa upp studenternas studiesituation. Den student som inte uppfyller förkunskapskraven för nästa kurs kontaktas av studievägledningen för ett personligt samtal, och en individuell studieplan upprättas. Bedömargruppen anser att uppföljningen av varje students prestationer kan bidra till studieframgång och därmed till ökad genomströmning.

Lärosätet antar studenter efter prov. I självvärderingen redovisas inte någon systematisk genomlysning av antagningsprovets betydelse och effekter. Under intervjuer anför dock att studenternas engagemang och deras förmåga att tillgodogöra sig utbildningen därmed har ökat och att de tidiga avbrotten har minskat påtagligt. Bedömargruppen anser att betydelsen och effekterna av provet förtjänar en noggrann analys eftersom det är av både nationellt och lokalt intresse. Lärosätet rekommenderas genomföra en mer systematisk analys av genomströmningen i förhållande till antagningsprovet.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studenter medverkar i stiftelsestyrelse, utbildningsråd, programråd med flera organ som är direkt relevanta för utbildningens innehåll och genomförande. I utbildningen ingår formaliserade strukturer och procedurer för att samla in studenternas synpunkter och tillvarata dessa i utvecklingsarbetet. Efter varje kurs uppmanas studenterna besvara frågor i en standardiserad digital enkät. Två studenter per kursgrupp är kursutvecklare i en termin och bistår den kursansvariga med att tolka resultat från kursvärderingar och med att utveckla kursen. Bedömargruppen menar att detta samarbete, initierat av utbildningsledningen, visar att lärosätet verkar för att studenten ska kunna ta en aktiv roll i att utveckla utbildningen. Lärosätet konstaterar att det dock kan vara svårt att få tillräckligt många studenter att delta i digitala kurs- och programutvärderingar och menar att schemaläggning av utvärderingar kan vara en lösning på problemet. Under intervjuerna framgår att det är något oklart hur studentens formella medverkan är organiserad, bland annat hur studenters synpunkter omhändertas av lärosätet. Bedömargruppen ser detta som ett utvecklingsområde och rekommenderar lärosätet att arbeta för att hitta lösningar på problemet.

I självvärderingen och under intervjuerna framhålls utbildningens ringa omfång som positiv för det informella studentinflytandet samt att "det råder ett bra arbetsklimat i undervisningen" och att det finns goda möjligheter att arbeta i relation till individuella studenters situation. Bedömargruppen menar att den mindre volymen givetvis kan förenkla samarbetet mellan lärare och studenter, men att det också kan finnas en risk att informella samtal skapar lojaliteter som inte främjar ett brett deltagande.

Bedömargruppen menar att lärosätets organisation för studentmedverkan är tillfredsställande och att medvetenheten om ansvaret för studentinflytande är en styrka. Dock är det något oklart hur det

formella och det informella inflytandet fungerar i praktiken. Lärosätet rekommenderas att skapa ytterligare förutsättningar för en bred och öppen dialog med studenterna.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

I självvärderingen och under intervjuerna framkommer det att studentrekryteringen är regionalt förankrad och att lärosätets ämneslärarutbildning ses som en del av regional utveckling. Lärosätet redovisar en välutvecklad samverkan på övergripande lärarutbildningsnivå med skolhuvudmän inom VFU och andra verksamheter som är relevanta för yrkesutövningen. Bedömargruppen kan dock konstatera att det under intervjuerna framkom vissa brister i organisationen av VFU-placeringar. Antalet handledare som genomgått handledarutbildning är det närmaste heltäckande i förhållande till behovet inom VFU. Fältstudier och en professionsdag för studenter ingår i samverkan. I självvärderingen och under intervjuerna redovisas också ett samarbete med barn- och ungdomspsykiatri, studiebesök i tingsrätten och på länsmuseum samt ett integrationsprojekt i samarbete med en konsthall. Lärosätet arbetar för att vidareutveckla sin alumnerksamhet. Bedömargruppen menar att allt detta visar att det finns en relevant samverkan med det omgivande samhället och att den redovisade samverkan med både skolsamhället och andra offentliga institutioner bidrar till att utveckla studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet samt den egna yrkesverksamheten. Bedömargruppen menar att det bör finnas goda möjligheter att vidareutveckla samverkan, inte minst inom idrott och kultur.

Lärosätet betonar behovet av att ur mer allmänt didaktiskt perspektiv utforma ämneslärarprogrammet så att de blivande lärarna tillägnar sig kunskaper och utvecklar förmågor för att delta i skolans utvärderings- och utvecklingsarbete. I självvärderingen diskuteras särskilt digitaliseringens och en mångspråkig skolas betydelse för den kommande yrkesutövningen och att detta får konsekvenser för vidareutveckling av utbildningsstrukturen. Ett konkret initiativ är ett "digitalt lärarlaboratorium" som är under uppbyggnad. Bedömargruppen menar att lärosätet på detta sätt visar medvetenhet om frågor som är centrala för lärares yrkesutövning i ett föränderligt arbetsliv.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Bedömargruppen anser kompetensen inom UVK är tillräcklig eftersom utbildningens omfattar ett begränsat antal studenter per antagning, men den vetenskapliga kompetensen är svag och behöver stärkas. Bedömargruppen ser en styrka i systematiken i kompetensförsörjningsarbetet och i det välutvecklade samarbetet vilket skapar förutsättningar för att genomföra utbildningen på lång sikt.

Det är dock avgörande att förstärka med utbildningsvetenskaplig kompetens som är relevant för ämneslärarutbildningen, särskilt inom pedagogik.

Lärosätet uppvisar en genomtänkt organisation av utbildning och forskning som har direkt utbildningsvetenskaplig relevans, och att denna organisation ur mer allmän lärarutbildningssynpunkt skapar förutsättningar för forskningsbaserad utbildning. Flera forskande lärare är aktiva inom olika nationella och internationella nätverk, och i miljön ingår doktorander inom ämnena pedagogik och pedagogik med inriktning mot didaktik.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Det genom att studenten redan från start får ta ställning till frågor om vetenskaplighet i relation till yrkeserfarenhet. I flera kurser ingår vetenskapsteori och forskningsmetoder som är relevanta för yrkesutövningen, och lärosätet examinerar kunskaperna genom varierande examinationer.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Studenten möter återkommande praktiska fallbeskrivningar och olika former av lärandeaktiviteter med inslag av laborativa övningar. Till dessa kopplas studier av vetenskaplig litteratur.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Det pågående arbetet med att förstärka VFU-organisationen skapar förutsättningar för måluppfyllelse, liksom den etablerade systematiken i bedömningen av studenternas prestationer under VFU. Förbindelsen mellan UVK och VFU är dessutom tydlig. Däremot är den innehållsliga förbindelsen mellan UVK, VFU, ämne och ämnesdidaktiska studier oklar, eftersom VFU inte placerats i särskilda terminer som är inriktade mot ämnet inklusive ämnesdidaktik.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Det finns en klart uttryckt didaktisk linje inom och mellan olika kurser inom UVK. Under VFU-kurser ska studenten utveckla sitt pedagogiska ledarskap och sin kommunikation och relation med elever, kollegor och föräldrar samt utveckla goda relationer mellan sina elever.

Målet om mänskliga rättigheter, barns rättigheter och hållbar utveckling uppfylls delvis. Lärosätet menar att målet i sin helhet tas upp i olika kurser men bedömargruppen saknar dock tydliga lärandemål, lärandeaktiviteter eller examinationer som kopplar till att utveckla studentens förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar enligt med gäller examensmålet. I olika kurser ingår dock mer praktiska lärandeaktiviteter såsom värderingsövningar och dramatiseringar, för att på ett konkret sätt utveckla studenternas värderingsförmåga och förhållningssätt när det gäller mänskliga rättigheter och bemötande av både unga och vuxna. Sammantaget rekommenderas lärosätet att se över och precisera lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer i tillämpliga kurser för att kunna säkerställa måluppfyllelsen.

Medvetenheten om jämställdhetsfrågornas vikt är stark hos studenterna, lärarna och ledningen. Jämställdhetsfrågor återkommer i flera kurser men det framgår inte hur lärosätet kontinuerligt arbetar med jämställdhet inom UVK så att det tydligt hänger samman i utbildningens olika delar.

Ämneslärarutbildning utgör en matrisorganisation med Högskolan för lärande och kommunikation som huvudansvarig organisationsenhet inom lärosätet. Det systematiska kvalitetsarbetet är väl förankrat organisatoriskt och bedömargruppen anser att lärosätet har en genomtänkt organisation av kvalitetsarbetet på flera nivåer. Närheten mellan lärare och studenten skapar förutsättningar för kvalitetsutveckling. För att verka för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid har studievägledare regelbunden kontakt med den programansvariga och utbildningsledaren för att gå igenom och följa upp studenternas studiesituation och en individuell studieplan upprättas vid behov.

Bedömargruppen menar att lärosätets organisation för studentmedverkan är tillfredsställande och att medvetenheten om ansvaret för studentinflytande är en styrka. Dock är det något oklart hur det formella och det informella inflytandet fungerar i praktiken, bland annat hur studenters synpunkter omhändertas av lärosätet.

Samverkan med skolsamhället är väl utvecklat liksom samverkan med andra institutioner som är relevanta för yrkesutövningen. Den redovisade samverkan med både skolsamhället och andra offentliga institutioner bidrar till att utveckla studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet samt den egna yrkesverksamheten. Det bör finnas goda möjligheter att vidareutveckla samverkan, inte minst inom idrott och kultur.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Inför läsåret 2018/19 antog lärosätet drygt tio studenter i svenska, vilket är ungefär samma antal som tidigare år. Enligt självvärderingen och lärartabellen medverkar sju lärare: två lektorer i litteraturvetenskap, varav en är docent, två lektorer med språkvetenskaplig inriktning och tre adjunkter, varav två med magisterexamen i didaktik och en i svenska och svenska som andraspråk. Av lärarna har fyra relevant ämneslärarexamen med erfarenhet av att arbeta som lärare i skola. Bedömargruppen konstaterar att den samlade vetenskapliga och professionsrelaterade kompetensen på kort sikt är adekvat i förhållande till utbildningens volym, och att det finns en jämn fördelning mellan litteraturvetenskaplig och litteraturdidaktisk kontra språkvetenskaplig och språkdidaktisk kompetens. Bedömargruppen menar dock att den samlade kompetensen är sårbar och rekommenderar att lärosätet anställer gästlärare och gästforskare för att förstärka kompetensen.

På längre sikt krävs mer kompetens på docent- och professorsnivå, enligt bedömargruppen. Lärosätet påtalar i självvärderingen och under intervjuerna att det är svårt att rekrytera lärare med relevant vetenskaplig kompetens. Under intervjuerna framkom också att man uppfattar den litteraturdidaktiska kompetensen som starkare än den språkdidaktiska. Lärosätet arbetar målmedvetet med kompetensförsörjning, både genom extern rekrytering av vetenskaplig kompetens i svenska med didaktisk inriktning och genom intern kompetensutveckling – bland annat håller en av adjunkterna på att vidareutbilda sig på forskarnivå i didaktik. Under intervjuerna framkom dessutom

att det vid lärosätet finns litteraturdidaktiskt inriktade lärare i engelska. Bedömaregruppen rekommenderar därmed lärosätet att etablera ett långsiktigt och direkt relevant samarbete med andra lärosätens litteraturvetenskapliga och -didaktiska samt språkvetenskapliga och -didaktiska institutioner eller motsvarande.

Bedömaregruppen anser, med viss tveksamhet, att personalen är tillfredställande på lång sikt eftersom lärosätet har påbörjat rekrytering och har tydliga planer för kompetensförsörjning. Med hänvisning till sårbarheten i personalstyrkan anser bedömaregruppen att det är avgörande lärosätet följer de angivna planerna.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns inte en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs inte så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet redovisar två forskningsmiljöer med tillhörande forskargrupper som är relevanta för utbildningen. De är främst allmändidaktiskt inriktade även om en av forskargrupperna har kopplingar till utbildningen och forskningsområdet svenska med didaktisk inriktning. Miljöernas och gruppernas organisation och verksamhet är resultatet av flera års diskussioner bland lärarna och är enligt bedömaregruppen därmed väl förankrade. Lärosätet bedriver utbildning på forskarnivå inom området humaniora och samhällsvetenskap, som omfattar ämnena pedagogik, pedagogik med inriktning mot didaktik och pedagogik med inriktning mot specialpedagogik. Bedömaregruppen konstaterar att detta är en styrka ur ett allmänt utbildningsvetenskapligt perspektiv, men att det är oklart hur utbildningen på forskarnivå är relevant för just svensklärarytbildningen. Under intervjuerna framkommer också att lärosätet inte fördelar några strategiska medel som särskilt riktas mot forskning utifrån svensklärarytbildningens behov, vilket enligt bedömaregruppen hade varit ett sätt att stärka miljön. Lärosätets utbildning på forskarnivå samt organisation av forskningsmiljöer och forskargrupper visar därmed sammantaget på en strategisk målmedvetenhet för lärarytbildning i stort men inte för svensklärarytbildningen. Intervjuerna visar dock att lärarna medverkar i det nationella nätverket för svenska med didaktisk inriktning, och man använder de kunskaperna för att uppdatera utbildningens innehåll med relevanta forskningsresultat. Bedömaregruppen menar att detta i viss mån kompenserar för begränsningarna i den vetenskapliga kompetensen och forskningsmiljö för svensklärarytbildningen, men inte tillräckligt.

I självvärderingen framgår inte hur lärosätets egna forskningsresultat omsätts i själva utbildningen. Enligt intervjuerna kommer man att publicera nya vetenskapliga rön som är relevanta för utbildningen, men bedömaregruppen ser ändå inte den direkta betydelsen för svensklärarytbildningen. Under intervjuerna framgick det också att en del kurser har svag ämnesdidaktisk koppling till gymnasieskolan. Bedömaregruppen anser att detta, i kombination med de konstaterade begränsningarna i den vetenskapliga miljön och den samlade vetenskapliga och professionsrelaterade kompetensen, gör att utbildningen inte bedrivs så att det i miljön finns ett nära samband mellan forskning och utbildning som är relevant för svensklärarytbildningen. Lärosätet har också uppmärksammat att man behöver stärka sambandet och arbetar med att koppla samman studenternas självständiga arbete och forskningsmiljöerna. Bedömaregruppen anser dock att det behövs ytterligare insatser eftersom miljön också behöver en starkare koppling till särskilt svensklärarytbildningen.

Bedömggruppen rekommenderar lärosätet och ansvariga för utbildningen att skapa ekonomiska förutsättningar för forskning som rör litteratur- och språkdidaktik och som är relevant för undervisning i svenska i gymnasieskolan. Det bör man göra genom kompetensutveckling och -försörjning enligt planerna. Gruppen rekommenderar även lärosätet att fokuserat och samlat bygga upp profilerande språkdidaktisk forskning som är inriktad mot förslagsvis språkbruk, muntlighet och retorik samt litteraturdidaktisk forskning om historisk förståelse av äldre litteratur och digitaliserad fiktion. Man behöver också klargöra vad i utbildningen på forskarnivå som främst gäller forskningsområdet svenska med didaktisk inriktning.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Enligt självvärderingen och intervjuerna arbetar lärosätet målinriktat för att integrera ämneskunskaper och ämnesdidaktik, så att ämneskunskaper ska vara funktionella i förhållande till yrkesutövningen, och det ska finnas en genomtänkt progression i utbildningen. Lärosätet har även gjort en översyn av utbildningen som resulterade i ett reviderat utbildningsupplägg höstterminen 2018 och ändringar sker även inför höstterminen 2019. Med det nya upplägget introduceras studenterna till skolämnet svenskas disciplinära traditioner under andra terminen, och får de ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen när de möter innehåll som främst är inriktat mot språkbegreppet, språk som identitetbärande, språkstruktur och ämneskonceptioner samt äldre och nyare barn- och ungdomslitteratur. Under termin 3 innehåller kurserna muntlig och skriftlig litteracitet och litteraturens historia som även omfattar litteraturteori och studier av estetiska verkningssmedel. Senare under utbildningen möter studenterna språkhistoria och språksociologi, som följs av kurserna *Ungdomars litterära och digitala textvärldar* och *Ämnesdidaktisk uppsats*. Utbildningen avslutas med en kurs som är inriktad mot danska och norska och en i litteraturteori, för att tolka litterära texter som "nedsänkta i skiftande historiska och sociala kontexter" samt det självständiga arbetet som ska ha anknytning till ämnesdidaktiken och professionen. Bedömggruppen noterar att lärosätet betonar muntlighetens betydelse liksom kurser som är inriktade mot studenternas egen skrivutveckling och skrivpedagogik, vilket får tydligt utrymme i kursinnehåll och arbetsuppgifter. Visst kursinnehåll är inriktat mot digitaliseringens betydelse för läsning och upplevelser av fiktion i olika format, och enligt bedömggruppen är det särskilt viktigt för att studenterna ska få fördjupade ämneskunskaper för yrkesutövningen.

Enligt bedömggruppen säkerställer lärosätet måluppfyllelse på ett systematiskt sätt genom varierande examinationsformer såsom skriftliga salstentamina, muntliga presentationer av aktuell forskning om digitaliseringens betydelse och mångspråkighet eller projektnriktade inlämningsuppgifter som rör tänkt undervisning. Språkhistoria och språksociologi framgår tydligt när det gäller innehåll, lärandemål och examinationsuppgifter, där studenterna ska visa förmåga att diskutera en forskningsfråga både teoretiskt och metodologiskt, vilket bedömggruppen ser som ett exempel på hur de ska få förutsättningar att visa insikter i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. Dock saknar bedömggruppen konkreta exempel på lärandemål och lärandeaktiviteter som gäller

studier av faktiskt språkbruk i form av samtalsanalys eller textanalys. Studenterna har ännu inte skrivit självständiga arbeten varpå dessa inte har ingått som underlag för att bedöma hur lärosätet säkerställer måluppfyllelse.

I självvärderingen beskriver alltså lärosätet kursernas innehåll och deras funktion i en progression. Man fokuserar på det språkvetenskapliga och språkdidaktiska innehåll som är relevant för blivande gymnasielärare i svenska men håller isär det från litteraturvetenskap och litteraturdidaktik, vilket leder till att utbildningen framstår som splittrad för bedömaregruppen. Enligt intervjuerna menar man dock att man är starkare inom litteraturdidaktik än språkdidaktik, vilket bidrar till bilden av ett tudelat svenskämne eftersom bedömarna uppfattar det omvända. Ett utvecklingsområde för lärosätet är därmed att se över hur ämnets olika delar tillsammans bildar en helhet i utbildningen.

Bedömaregruppens samlade bedömning är att det finns ett genomtänkt språkvetenskapligt och litteraturvetenskapligt utbildningsinnehåll och varierande examinationsformer, och genom dem är det möjligt att studenterna när examen utfärdas kan visa de ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen. Bedömaregruppen menar dock att den begränsade vetenskapliga kompetensen och den relativt outvecklade forskningsmiljön för svenskläro-utbildningen kan försvåra måluppfyllelsen. Bedömaregruppen menar att lärosätet bör stärka miljön genom profilerande språkvetenskaplig och språkdidaktisk forskning som är inriktad mot språkbruk, muntlighet och retorik samt litteraturvetenskaplig och litteraturdidaktisk forskning med inriktning mot historisk förståelse och digitaliserad fiktion.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Bedömaregruppen anser att systematiken är en styrka för måluppfyllelse, främst i kurser inom UVK. I självvärderingen beskriver lärosätet en strävan efter måluppfyllelse i progression även i ämneskurserna. Det framkommer också att den vetenskapliga grunden ska säkerställas genom den systematik som genomsyrar utbildningen. Adekvat vetenskaplig litteratur används i språkvetenskapligt och språkdidaktiskt samt litteraturvetenskapligt och litteraturdidaktiskt inriktade kurser, där också olika undersökningsmetoder studeras och tillämpas. I blocket Svenska för ämneslärare ingår lärandemål som är inriktade mot att studenterna ska förstå och använda teorier, metoder och resultat inom forskningsområdet svenska med didaktisk inriktning. Där skriver studenterna enligt intervjuerna en ämnesdidaktisk "B-uppsats" om 7,5 högskolepoäng.

Enligt självvärderingen är syftet med det självständiga arbetet på avancerad nivå att det ska vara ämnesdidaktiskt inriktat och därmed relevant för yrkesutövningen. Under intervjuerna framkom också att de självständiga arbetena tydligt ska kopplas till pågående forskning. I tidigare kurser har studenterna via olika arbetsuppgifter utvecklat sin vetenskapliga och skriftliga förmåga, även om lärosätet menar att förbindelsen mellan profession, beprövad erfarenhet och vetenskaplig grund kräver ytterligare belysning i utbildningen. Självständiga arbeten om totalt 30 högskolepoäng fördelas på så sätt att studenten skriver det första under termin 7 i annat ämne och i svenska som avslutande kurs. Dock har studenterna ännu inte kommit så långt i utbildningen att de kunnat skriva självständiga arbeten i svenska varför några sådana inte lämnats in för bedömning. Enligt intervjuerna finns det brister i hur studenterna förbereds inför det självständiga arbetet, liksom i

handledningen och examinationsförfarandet. Bedömggruppen menar att det på lärosätet inte verkar finnas en samsyn om det självständiga arbetets funktion och genomförande.

Bedömggruppen menar att det finns en risk för att studenterna möter upprepningar och att lärosätet inte tydliggör skillnader mellan mer ämnesspecifika vetenskapliga traditioner och metoder, det vill säga skillnader och likheter mellan olika typer av kvalitativa och kvantitativa undersökningsmetoder inom språkvetenskap och litteraturvetenskap och mer samhällsvetenskapligt inriktade metoder inom pedagogik/didaktik. I självvärderingen uppmärksammar lärosätet behovet av att i högre grad samordna och precisera utbildningens alla delar, vilket man också bekräftade under intervjuerna. Bedömggruppen anser att lärosätet i detta utvecklingsarbete måste prioritera studenternas förmåga att i yrkesutövningen arbeta på vetenskaplig grund och mot bakgrund av beprövad erfarenhet, liksom deras förmåga att skriva vetenskapligt.

Bedömggruppen menar sammantaget att utbildningen i sin utformning och genomförande möjliggör måluppfyllelse, även om det finns utvecklingsmöjligheter. Lärosätet har dock inte till fullo har kunnat visa hur målet säkerställs för just lärarutbildning i svenska med inriktning mot undervisning i gymnasieskolan. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att se över progressionen i innehåll och aktiviteter inför de självständiga arbetena på grundnivå och avancerad nivå samt hur dessa examineras. Detta behöver göras i nära samarbete mellan lärare som är inriktade mot pedagogik och allmäntdidaktik och lärare som är inriktade mot litteraturvetenskap och -didaktik samt språkvetenskap och -didaktik.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet betonar i självvärderingen det utvecklingsarbete som pågår när det gäller progression inom ämnesstudierna och särskilt den del av utvecklingsarbetet som gäller bedömning samt den kartläggning av utbildningen som lärosätet har gjort när det gäller vetenskapliga perspektiv och metoder. Bedömggruppen kan därmed konstatera att lärosätet håller på att utveckla arbetet för att nå måluppfyllelse, och att vissa delar är på plats men andra inte. Det medför att den tänkta progressionen inte blir helt tydlig för bedömggruppen.

Lärosätet redogör för att samtliga delkurser omfattar ämnesdidaktiska element som ska utveckla studentens förmåga att använda källkritik och digitala verktyg, problematisera undervisningsmetoder och utvärdera sin egen lärandeprocess. I självvärderingen finns ett exempel på språkvetenskapligt och språkdidaktiskt inriktat kursinnehåll där man ska "säkra den didaktiska progressionen", och en återkommande uppgift är att praktknära undersöka undervisningsmetoder för att diskutera till exempel språk och identitetsbildning samt utveckla elevens muntliga förmåga och läsförmåga.

En klar styrka enligt bedömggruppen är lärosätets forskning och utveckling inom språkvetenskap och språkdidaktik med inriktning mot bedömning och muntlighet. Det återspeglas i utbildningen, till exempel i kursen *Muntlighet i skolan* och den fördjupande kursen *Ungdomars litterära och digitala*

textvärldar. En svaghet är frånvaron av redovisad forskning och utveckling inom litteraturvetenskap och litteraturdidaktik.

Bedömggruppen konstaterar utifrån det samlade underlaget att utbildningen framstår som splittrad, vilket även är något som lärosätet uppmärksammat eftersom man arbetar för att språkvetenskap och -didaktik och litteraturvetenskap och -didaktik ska komma närmare varandra. Det finns alltså viss oklarhet i relationen mellan språkdidaktik och litteraturdidaktik, men eftersom lärosätet redan vidtagit åtgärder menar bedömningsgruppen att utbildningens utformning och genomförande möjliggör måluppfyllelse. Lärosätet rekommenderas att skapa förutsättningar för ett förstärkt samarbete mellan lärare med olika vetenskaplig inriktning.

Det finns exempel på examinationer som är kopplade till förmågan att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter, såsom muntliga seminarier med skriftlig reflektion och ämnesdidaktisk uppsats med opponering på andra studenters uppsatser. Den ämnesdidaktiska uppsatsen skrivs under termin 7, och studenterna ska då formulera en vetenskapligt grundad fråga och göra en mindre empirisk undersökning. Lärosätet menar att studenterna på så sätt "får de första insikterna i ämnesdidaktisk teori", vilket bedömggruppen anser är för sent i utbildningen. Det framgår också att förmågan att kritiskt och självständigt reflektera över forskningsresultat som rör yrket ska säkerställas i det självständiga arbetet, men den delen av utbildningen har man ännu inte genomfört. Under intervjuerna framkom att det finns brister i planeringen av och beredskapen inför det självständiga arbetet, när det gäller handledning och examinationsförfarandet. Bedömggruppen noterar också att lärosätet inte tydligt redovisar lärandemål, lärandeaktiviteter eller examinerande uppgifter för den del av målet som gäller ämnesspecifika bedömningsfrågor. Bedömggruppen menar därmed att lärosätet inte säkerställer måluppfyllelse och rekommenderar att man ser över examinationer i relevanta kurser.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Enligt självvärderingen bygger utbildningen på tanken om en integration mellan ämneskunskaper och ämnesdidaktik, och man arbetar för ett närmande mellan språkvetenskap och -didaktik och litteraturvetenskap och -didaktik. Den särskilda ämnesdidaktiska uppsatsen om 7,5 högskolepoäng under termin 7 är direkt inriktad mot måluppfyllelse. Underlaget innehåller exempel på lärandemål och aktiviteter som är inriktade mot studenternas egen yrkesutövning, kopplat till det språkvetenskapliga och -didaktiska utbildningsinnehållet, bland annat kunskaper om och färdigheter i retorik. Metodiska problem med att bedöma och ge respons på elevtexter får tydligt utrymme, liksom muntlighet i olika undervisningssituationer. För litteraturvetenskap och -didaktik redovisar och diskuterar lärosätet innehåll och metodik som rör litteraturhistorisk förståelse och kanonkritik samt den betydelse som olika kulturella förändringar, inklusive digitalisering, haft för litteraturläsningens villkor. Studenterna studerar och prövar olika litteraturvetenskapliga analys- och tolkningsmetoder och diskuterar dessa i förhållande till yrkesutövningen. Digitaliseringens betydelse för undervisning i skolämnet svenska behandlas främst inom litteraturvetenskapliga och -didaktiska kurser, och anges dessutom som ett utvecklingsområde i självvärderingen. Bedömggruppen menar att lärosätet kan

profilera utbildningen med tanke på att de mediekulturella och medieteknologiska förändringarnas ämnesdidaktiska och metodiska konsekvenser.

Måluppfyllelse säkerställs genom varierande examinationsformer som bygger på genomförda lärandeaktiviteter såsom skriftliga inlämningsuppgifter i relation till muntliga redovisningar om till exempel språk och språkutveckling, muntlighet, litterär förståelse och läromedelsanalys. För att göra enhetliga bedömningar av studenternas prestationer under VFU:n har lärosätet en "professionsutvecklingsmatris" som använts sedan lärarutbildning 2011 och revideras kontinuerligt. Med stöd av denna examineras studenten efter trepartssamtal och dialog med handledaren. Nästan alla handledare har genomfört en handledarutbildning.

Bedömggruppen noterar att VFU genomförs och examineras under terminer som enbart omfattar kurser i UVK. Ett sådant upplägg kan försvåra förbindelserna mellan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik. På lärosätet är man också väl medvetna om det, och både studenter och skolor önskar terminer som är helt inriktade på ämneskunskaper och ämnesdidaktik. Under intervjuerna framkommer att nuvarande upplägg inte är riktigt funktionellt ur svensklärarytbildningens perspektiv, eftersom det specifika för undervisning i svenska riskerar att hamna i skymundan. Bedömggruppen rekommenderar att man ser över och förtydligar förbindelserna med VFU genom vidareutveckling av samarbetet mellan lärare inom UVK, språkvetenskap och -didaktik och litteraturvetenskap och -didaktik.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Enligt självvärderingen uppfylls målet genom kurser inom UVK och VFU. Bedömggruppen konstaterar att VFU-kurser ligger i terminer utan ämneskurser. Med ett sådant upplägg blir det svårare att säkerställa måluppfyllelse, det vill säga studenternas förmåga att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisningen i syfte att stimulera varje elevs lärande och utveckling i svenska. Under intervjuerna framkommer att upplägget inte är riktigt funktionellt ur svensklärarytbildningens perspektiv, eftersom det specifika för undervisning i svenska riskerar att hamna i skymundan. Bedömggruppen rekommenderar att man ser över och förtydligar förbindelserna med VFU, genom ett nära samarbete mellan lärare inom UVK, språkvetenskap och -didaktik och litteraturvetenskap och -didaktik.

Det framgår att UVK explicit omfattar frågor om inkludering, men för bedömggruppen är det oklart i vad mån utbildningen behandlar olika typer av språklig funktionsvariation, och inte nödvändigtvis ur strikt specialpedagogiskt perspektiv. Om det inte tas upp bör lärosätet se över detta, enligt bedömggruppen.

Målet ska enligt självvärderingen slutexamineras i UVK-kursen *Bedömning och betygsättning*, där studenterna ska visa förmåga "att utifrån ett ämnesdidaktiskt perspektiv kunna planera och diskutera undervisningsområden där olika bedömningsformer tydliggörs". De ska i arbetslag planera ett undervisningsområde utifrån ett ämne, och bland annat diskutera vilka aspekter av undervisningen som varit avgörande för varje elevs lärande och utveckling. Lärosätet lägger stor vikt på länken mellan målen för lärande, undervisningens innehåll och utformning av bedömningsuppgiften.

Bedömggruppen ser dock inte hur utbildningens utformning, framför allt VFU:ns placering, förbereder studenterna för denna slutexamination. Om studenterna därtill ska välja ett ämne, är det inte säkert att svenska är det ämne som studenterna väljer. Om de väljer att examinera uppgiften i ett annat ämne framgår det inte hur målet examineras för svenska. Progressionen blir därmed otydlig. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att förtydliga detta genom att se över lärandemål och examinationer, för att kunna säkerställa måluppfyllelse för svenskläroarutbildningen.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärosätet verkar för att ett inkluderande perspektiv ska genomsyra utbildningen och för att allt utvecklingsarbete ska utgå från lärosätets jämställdhetspolicy. Jämställdhet behandlas i samband med programutvärderingar, och under intervjuerna bekräftades det att jämställdhetsfrågor behandlas i olika kurser och är en bärande del av utbildningen. För att säkerställa att utbildningen är jämställd har lärosätet till exempel börjat använda ett system för digitala tentamen, med syftet att öka rättssäkerheten, och bestämt att förnamn ska anges i litteraturlistor. I programutvärderingar ingår jämställdhetsperspektivet sedan höstterminen 2018 som ett frågeområde, liksom i mallen för kursvärderingar. Bedömggruppen konstaterar att det pågående arbetet ger goda förutsättningar för en fortsatt positiv utveckling.

Jämställdhetsfrågor behandlas både genom kursinnehållet och som perspektiv i själva genomförandet av utbildningen, enligt bedömggruppen. Lärandeaktiviteter förbereder studenten på att förmedla perspektivet i den egna pedagogiska yrkesverksamheten. Under intervjuerna berättade lärosätet exempelvis att jämställdhetsfrågor behandlas ämnesspecifikt och mer explicit, såsom i kursen *Språksociologi*, och i litteraturvetenskapliga och -didaktiska kurser, där studenterna analyserar gestaltningar utifrån ett genuskritiskt perspektiv och diskuterar föreställningar om villkoren för kvinnliga författarskap. Dock kan jämställdhetsperspektivet bli tydligare i lärandemålen, och bedömggruppen rekommenderar lärosätet att se över lärandemål, examinationsuppgifter och betygskriterier som rör jämställdhet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Ämnesläroarutbildningen är en matrisorganisation med Högskolan för lärande och kommunikation som huvudansvarig organisationsenhet inom lärosätet. I självvärderingen och under intervjuerna betonade lärosätet att denna organisation, i kombination med utbildningsvolymen och närheten mellan lärare och studenter, skapar förutsättningar för ett väl fungerande kvalitetsarbete ur både formell och informell synpunkt. Bedömggruppen menar att denna närhet också skapar förutsättningar för kvalitetsutveckling samt konstaterar att lärosätet har en genomtänkt organisation för kvalitetsarbetet på flera nivåer.

Uppföljning och utvärdering av kurser sker enligt självvärderingen senast tre veckor efter kursens avslut. Kursarbetslagen bearbetar och problematiserar sedan kursutvärderingsanalysen, vilket till exempel kan leda till att lärosätet ändrar kursens innehåll eller utformning och/eller till att man ändrar

bemanningen på kursen. Eventuella förändringar presenteras vid kursstarten och på en digital plattform. Lärosätet har även gjort en översyn som resulterade i ett reviderat utbildningsupplägg från och med höstterminen 2018 och ytterligare ändringar sker inför höstterminen 2019. Under intervjuerna förtydligades att lärosätet särskilt undersökt hur samverkan ser ut mellan olika ämnen, inklusive svenska och UVK, när det gäller det självständiga arbetet, och det framgick att man behöver stärka studenternas förberedelser. Det samlade underlaget tyder, enligt bedömaregruppen, på att svenskläro utbildningen håller på att förändras. Exempelvis arbetar man för att utveckla bedömning, vetenskapliga perspektiv och metoder samt för att litteraturvetenskap och -didaktik och språkvetenskap och -didaktik ska komma närmare varandra. För bedömaregruppen är det dock oklart var i lärosätets organisation för kvalitetsarbete som man har identifierat dessa olika utvecklingsområden. Men gruppen anser att det finns en uppföljning och utvärdering av svenskläro utbildningen som medför att lärosätet vidtar åtgärder och relevanta intressenter får återkoppling.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

I självvärderingen redovisar lärosätet olika aktiviteter för att fånga upp studenter som kanske inte kommer att genomföra utbildningen inom planerad studietid. Studievägledare har också regelbunden kontakt med den programansvariga och utbildningsledaren för att gå igenom och följa upp studenternas studiesituation. Den student som inte uppfyller förkunskapskraven för nästa kurs kontaktas av studievägledningen för ett personligt samtal, och en individuell studieplan upprättas. Bedömaregruppen anser att uppföljningen av varje students prestationer kan bidra till studieframgång och därmed till ökad genomströmning.

Lärosätet antar studenter efter prov. Under intervjuerna diskuteras svårigheterna med att avgöra vilken betydelse provet kan ha för studieframgång och genomströmning. Bedömaregruppen anser att provets betydelse och effekt förtjänar en noggrann analys eftersom det är av både nationellt och lokalt intresse. Under intervjuerna framgår att lärosätet inte har analyserat genomströmningen för svenskläro utbildningen. Därmed kan man enligt bedömaregruppen inte veta om det skulle behövas ämnesspecifika stödinsatser för att fler studenter ska genomföra utbildningen inom planerad studietid. De konkreta exempel på stöd som lärosätet nämner i självvärderingen avser framför allt studenter med funktionsnedsättning. Bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att göra en mer systematisk analys av genomströmningen, och att den analysen också omfattar behov av stödinsatser som gäller särskilt för svenskläro utbildningen.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

I självvärderingen framgår att studenterna har möjlighet att påverka utbildningen, i både formella och informella sammanhang. Efter varje kurs uppmanas studenterna att besvara frågor i en standardiserad digital enkät. Två studenter per kursgrupp är kursutvecklare i en termin, och de bistår den kursansvariga med att tolka resultat från kursvärderingar och med att utveckla kursen. Utbildningsledningen startade detta samarbete, och enligt bedömaregruppen visar det att lärosätet verkar för att studenterna ska kunna ta en aktiv roll i att utveckla utbildningen. Lärosätet konstaterar

dock att det kan vara svårt att få tillräckligt många studenter att delta i digitala kurs- och programutvärderingar, och menar att schemaläggning av utvärderingar kan vara en lösning på problemet. Under intervjuerna framgår att det är lite oklart hur studenternas formella medverkan är organiserad, bland annat hur deras synpunkter omhändertas av lärosätet. Bedömggruppen ser detta som ett utvecklingsområde och rekommenderar lärosätet att arbeta för att hitta lösningar på problemet.

I självvärderingen och under intervjuerna framhålls utbildningens ringa omfång som positiv för det informella studentinflytandet. Man menar också att "det råder ett bra arbetsklimat i undervisningen" och att det finns goda möjligheter att arbeta i relation till individuella studenters situation. Bedömggruppen menar att den mindre volymen givetvis kan förenkla samarbetet mellan lärare och studenter, men att informella samtal också kan skapa lojaliteter som inte främjar ett brett deltagande. Bedömggruppen anser att lärosätets organisation för studentmedverkan är tillfredsställande och att medvetenheten om ansvaret för studentinflytande är en styrka. Dock är det något oklart hur det formella och det informella inflytandet fungerar i praktiken. Lärosätet rekommenderas att skapa bättre förutsättningar för en bred och öppen dialog med studenterna samt fundera på om det behövs några åtgärder för att främja inflytandet, särskilt för studenter som går svenskläro-utbildningen.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

I självvärderingen diskuteras särskilt digitaliseringens och en mångspråkig skolas betydelse för den kommande yrkesutövningen, vilket påverkar utbildningsstrukturen exempelvis genom att lärosätet bygger ett "digitalt lärarlaboratorium". Enligt intervjuerna använder studenterna också digitala verktyg i sina redovisningar, såsom poddar, och förbereds på att arbeta digitalt, och lärosätet synliggör för studenterna att digitala verktyg är ett alternativ om det inte finns tillgång till bibliotek på skolan. I självvärderingen framgår också att studenterna reflekterar över språkutveckling och muntlighetens villkor för elever i kulturellt heterogena undervisningsmiljöer. I uppgiften som är kopplad till detta behöver studenten utveckla sin retoriska förmåga och muntliga kompetens, och lärosätet ser det som ett led i att studenten utvecklar sitt yrkesspråk som blivande svensklärare. Studenterna får också analysera läromedel för att kunna förhålla sig till olika läromedel på olika skolor, och kunna hantera läromedel på ett utvecklande och kreativt sätt. Bedömggruppen menar att lärosätet på detta sätt visar medvetenhet om frågor som är centrala för lärares yrkesutövning.

I självvärderingen framgår att samverkan med arbetslivet framför allt sker inom VFU, men också genom fältstudier och en professionsdag för studenter. Under intervjuerna framgår också att det finns samarbete med skolor och att lärare kommer och föreläser på utbildningen, framför allt med fokus på den aktuella läroplanen. I självvärderingen och under intervjuerna redovisas också ett samarbete med barn- och ungdomspsykiatri, studiebesök i tingsrätten och på länsmuseum samt ett integrationsprojekt i samarbete med en konsthall. Lärosätet arbetar även med att vidareutveckla sin alumnverksamhet. Bedömggruppen anser att det finns en relevant samverkan men att lärosätet kan utveckla den särskilt för svensklärostudenter, till exempel med bibliotek.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier**Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande***

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Antalet lärare och deras vetenskapliga, professionella och pedagogiska kompetens är på kort sikt adekvat i förhållande till utbildningens innehåll och den begränsade studentvolymen, men är sårbar. På längre sikt krävs mer kompetens på docent- och professorsnivå. Bedömargruppen anser, med viss tveksamhet, att personalen är tillfredsställande på lång sikt. Bedömargruppen noterar dock att lärosätet har påbörjat rekrytering och har tydliga planer för kompetensförsörjning.

Utbildningsmiljön är inte tillfredsställande, enligt bedömargruppen. Själva organisationen av forskningen i miljöer och grupper är tydlig och väl förankrad, men dessa är främst allmändidaktiskt inriktade även om det finns vissa kopplingar till forskningsområdet svenska med didaktisk inriktning. Det är oklart vilken relevant forskning för svenskläro-utbildningen som bedrivs av lärare vid lärosätet och hur studenterna får ta del av den. Bedömargruppen rekommenderar därmed lärosätet att fokuserat och samlat bygga upp en profilerande språkdidaktisk forskning som förslagsvis är inriktad mot språkbruk, muntlighet och retorik, och litteraturdidaktisk forskning om historisk förståelse av äldre litteratur och digitaliserad fiktion.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Utbildningen är indelad i fyra block och har kurser med progression som syftar till att integrera ämneskunskaper med ämnesdidaktik så att innehållet blir yrkesrelevant. Dock tenderar det språkvetenskapliga och -didaktiska innehållet att hållas separat från det litteraturvetenskapliga och -didaktiska innehållet, vilket leder till att utbildningen framstår som splittrad. Måluppfyllelsen säkerställs systematiskt genom varierande examinationsformer, alltifrån skriftliga salstentamina till muntliga presentationer av aktuell forskning som är relevant för utbildningen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund uppfylls delvis. Måluppfyllelsen möjliggörs systematiskt genom kurser inom UVK och kursinnehåll som är inriktat mot ämnesspecifika och ämnesdidaktiska vetenskapliga traditioner och metoder men progressionen är oklar. Bland annat har det självständiga arbetet en otydlig funktion i svenskläro-utbildningen, och det framgår att förberedelserna är eftersatta. Lärosätet bör också se över progressionen i innehåll och aktiviteter inför de självständiga arbetena och planeringen och examinationen av dessa. Detta bör man göra i nära samarbete mellan lärare som är inriktade mot pedagogik och allmändidaktik och lärare med inriktning mot litteraturvetenskap och -didaktik och språkvetenskap och -didaktik.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls delvis. En återkommande uppgift är att praktisknära undersöka och diskutera undervisning i svenska med utgångspunkt i ämnesdidaktisk forskning, vilket möjliggör måluppfyllelse. Utbildningens språkvetenskapliga och språkdidaktiska innehåll är dock inte samordnat med det litteraturvetenskapliga och litteraturdidaktiska innehållet, vilket leder till en

tudelning av svenskläroverutbildningen. Lärosätet ger också exempel på examinerande i uppgifter inom olika kurser. Arbetet för att nå måluppfyllelse är under utveckling, och vissa delar är ännu inte på plats. Det medför att den tänkta progressionen inte blir helt tydlig för bedömargruppen. Sammantaget medför det att lärosätet inte kan visa hur målet säkerställs.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Det finns lärandemål och aktiviteter som är inriktade mot studenternas egen yrkesutövning när det gäller både det språkvetenskapliga och språkdidaktiska utbildningsinnehållet och det litteraturvetenskapliga och litteraturdidaktiska innehållet. Metodiska problem i olika undervisningssituationer får tydligt utrymme. Måluppfyllelse säkerställs genom varierande examinationsformer som är baserade på lärandeaktiviteter. För att få en enhetlig bedömning och examination av studenternas prestationer under VFU:n används en "professionsutvecklingsmatris" i dialog med handledarna.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls delvis. Bedömargruppen konstaterar att VFU-kurser ligger i termer där inga ämneskurser ingår, och då blir det svårare att säkerställa måluppfyllelse när det gäller svenska. Det är även oklart i vad mån olika typer av språklig funktionsvariation behandlas. Lärosätet beskriver hur målet slutexamineras, men bedömargruppen ser inte hur utbildningens utformning, framför allt VFU:ns placering, förbereder studenterna för denna examination. Studenterna kan även välja i vilket ämne som examinationen sker, och om de väljer ett annat ämne framgår det inte hur målet examineras för svenska. Progressionen blir därmed otvetydig.

Ett inkluderande perspektiv genomsyrar utbildningen och lärosätets jämställdhetspolicy ligger till grund för allt utvecklingsarbete. Jämställdhetsfrågor ingår också i kurser inom UVK och återkommande i ämneskurser och ämnesdidaktiska kurser.

Lärosätet genomför flera förändringar av svenskläroverutbildningen. Exempelvis håller man på att utveckla arbetet med bedömning, vetenskapliga perspektiv och metoder samt strävar efter att föra litteraturvetenskap och -didaktik närmare språkvetenskap och -didaktik. Det förblir dock oklart för bedömargruppen var i lärosätets organisation för kvalitetsarbete som man har identifierat dessa olika utvecklingsområden. Men gruppen anser att lärosätet har en uppföljning och utvärdering, särskilt av svenskläroverutbildningen, som medför att man vidtar åtgärder och ger återkoppling till relevanta intressenter. Lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid men rekommenderas att analysera genomströmningen för svenskläroverutbildningen för att kunna ta ställning till om det behövs några ämnesspecifika stödinsatser.

Bedömargruppen anser att lärosätets organisation för studentmedverkan är tillfredsställande och att medvetenheten om ansvaret för studentinflytande är en styrka. Dock är det något oklart hur det formella och det informella inflytandet fungerar i praktiken. Lärosätet rekommenderas därför att stärka förutsättningarna för en bred och öppen dialog med studenterna samt fundera på om det behövs några åtgärder för att främja inflytandet – särskilt för studenter på svenskläroverutbildningen.

Lärosätet visar på olika sätt att utbildningen omhändertar frågor som är centrala för lärares yrkesutövning i ett föränderligt arbetsliv. Bedömargruppen anser också att det finns relevant samverkan framför allt genom VFU, men fältstudier och en professionsdag för studenter ingår också. Det finns samverkan med exempelvis barn- och ungdomspsykiatri, man gör studiebesök i tingsrätten och på länsmuseum samt driver ett integrationsprojekt i samarbete med en konsthall.

Bedömargruppen skulle gärna se att ytterligare samverka, till exempel med bibliotek, för att göra den än mer relevant för svensklärodbildningen.

Lärosäte: Stockholms konstnärliga högskola

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet dans.

Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara inte tillfredsställande.

Lärosätet ger inte tillräckliga förutsättningar i form av personal och miljö för att bedriva UVK i den omfattning som nu sker (delar av UVK ligger på Stockholms universitet), även om utbildningsvolymen är liten. Den konstnärliga kompetensen har prioriterats för personalen anställd vid SKH, medan den vetenskapliga kompetensen främst representeras av lärarna på Stockholms universitet. Bedömaregruppen ser ett behov av en tydligare övergripande funktion med ansvar för att bevaka och samordna alla de kompetenser som utbildningen berör. Lärosätet redovisar samtidigt en övertygande strategi för att öka forskningskompetensen i lärarlagen, men både den allmändidaktiska och den dansdidaktiska kompetensen behöver stärkas.

För inriktningen dans bedöms inte heller bedömningsgrunden Personal som tillfredsställande, eftersom det saknas tillräcklig vetenskaplig kompetens inom allmändidaktik, danspedagogik samt didaktik. Ett tydligt utvecklingsområde är därför att öka den vetenskapliga kompetensen inom personalgruppen. Den professionsrelaterade kompetensen bedöms inte heller stå i proportion till volym, innehåll och genomförande på lång eller kort sikt, och bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att anställa fler lärare med erfarenhet från det fält som utbildningen riktas mot. Den konstnärliga kompetensen bedöms vara adekvat på kort sikt, men eftersom många är visstidsanställda är långsiktigheten osäker menar bedömaregruppen.

Inom UVK bedöms lärosätet bedriva utbildning i en konstnärligt högt kvalificerad och forskningsmässigt delvis integrerad miljö med internationell profil där samverkan sker med Stockholms universitet när det gäller UVK. Studenterna är del av både den konstnärliga och ämnesdidaktiska miljön som finns vid lärosätet, och via UVK finns vissa möjligheter att ta del av den utbildningsvetenskapliga miljön vid Stockholms universitet.

Inom inriktningen dans anser dock bedömaregruppen att det inte finns en tillräckligt utbyggd vetenskaplig miljö för utbildningen, eftersom det saknas kompetens inom framför allt danspedagogik. Samarbetet med Stockholms universitet är inte tillräckligt för att skapa kurser på avancerad nivå inom danspedagogik. Ett tydligt utvecklingsområde är därför att öka den vetenskapliga kompetensen inom personalgruppen. Det finns inte heller en tillräckligt väl utbyggd professionsinriktad miljö, eftersom det inte finns tillräckligt med personal med tydlig koppling till yrkesområdet i utbildningen. Att studenterna får ytterligare tillgång till aktiva gymnasielärares yrkesrelaterade erfarenheter ser bedömaregruppen som ett utvecklingsområde i utbildningen, och bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att anställa fler lärare med erfarenhet från det fält som utbildningen riktas mot. Det finns en konstnärlig utbildningsmiljö vid lärosätet som är relevant för utbildningen, och en styrka i utbildningen är att den konstnärliga och tvärkonstnärliga miljö som studenterna vistas i vid lärosätet tydligt knyts an till ämneslärarutbildningen.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet ett aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls inte i utbildningen. På grundläggande nivå finns det goda förutsättningar för lärosätet att möjliggöra för studenterna att nå målet. En styrka som bedömargruppen har uppmärksammat är hur teori och praktik, handling och reflektion samt konst och didaktik knyts samman i de kurser som beskrivs, samt hur undervisnings- och examinationsformerna varierar på ett genomtänkt sätt. Vad som däremot saknas i utbildningen är möjligheter för studenterna att få insikt i det danspedagogiska och dansvetenskapliga området på avancerad nivå. Ett utvecklingsområde är att inom utbildningen vid lärosätet arbeta för en mer enhetlig och stabil vetenskaplig grund för danspedagogik och att erforderliga resurser knyts till utbildningen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Målet är svårt att bedöma i förhållande till den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) separerat från ämnes- och ämnesdidaktiska studier, och i förhållande till att delar av UVK bedrivs inom Stockholms universitet. Men bedömargruppen anser att den vetenskapliga kompetensen på lärosätet behöver stärkas för att detta mål ska kunna garanteras, både inom UVK och inom utbildningen i sin helhet, i första hand när det gäller vetenskapsteori och kvantitativ metod. Även om studenterna redan tidigt i utbildningen får möta vetenskapliga texter, metoder och teorier på en grundläggande nivå, saknas det möjligheter för studenterna att utveckla en fördjupad kunskap i vetenskapsteori, samt kvalitativa och kvantitativa metoder. En rekommendation från bedömargruppen är att lärosätet anställer fler disputerade lärare och forskare inom området danspedagogik för att möjliggöra att studenterna får möta teorier och metoder som även har bäring på det danspedagogiska området. När det gäller relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen finner bedömargruppen att utbildningens upplägg och genomförande möjliggör en sådan kunskapsutveckling genom en god koppling mellan teori och praktik i utbildningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inte. Bedömargruppen menar att studenterna får möjligheter att på en grundläggande nivå tillägna sig de färdigheter och förmågor som målet stipulerar, men anser att detta saknas på avancerad nivå. Lärosätet erbjuder förvisso studenterna i huvudsak tillräckliga förutsättningar att med tydlig progression utveckla de förmågor som målet mäter inom UVK. Den forskning som aktualiseras har ett tydligt fokus på normkritik och postmodern teori, vilket kan ses som motiverat i relation till ämnets traditioner, men framträder även som en viss teoretisk och metodologisk begränsning. Att knyta ämnesdidaktiska forskare till utbildningen som kan förmedla forskning i undervisningen och förbereda studenterna att genomföra vetenskapliga arbeten på avancerad nivå, ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde. Ett annat är att formulera lärandemålen på avancerad nivå på ett tydligt sätt för att säkerställa en måluppfyllelse som harmonierar med de nationella målen för utbildning på avancerad nivå. Trots att den utbildningsvetenskapliga kärnan bidrar till måluppfyllelse anser bedömargruppen att bristerna inom inriktningen är så omfattande att utbildningen i sin helhet inte möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet redovisar en övertygande programstruktur där ämneskurserna och UVK-kurserna tydligt integreras med den

verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU), som behandlar och examinerar både didaktiska, ämnesdidaktiska och metodiska aspekter. Ämnet och en mindre studentgrupp gör det naturligt att tillämpa och utvärdera olika dansundervisningsmetoder. En styrka enligt bedömargruppens uppfattning är att upplägget av utbildningen säkerställer målet på flera sätt. En svaghet är att det inte tydligt framkommer för bedömarna, varken i självvärderingen eller intervjuerna, hur didaktisk och ämnesdidaktisk teori integreras i kompetensområdet på avancerad nivå. Att tydliggöra detta i utbildningen ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls, främst genom VFU men även kopplat till ämnes- och ämnesdidaktiska kurser samt UVK-kurser. VFU-kvaliteten varierar, men studenterna uppger att även mindre goda VFU-erfarenheter hanteras konstruktivt inom utbildningen. Examinationen av målet sker genom studenternas självvärdering, handledarens VFU-utlåtande och trepartssamtal, vilket bedömargruppen anser ger ett genomtänkt intryck. Bedömargruppen uppmuntrar lärosätet att fortsätta arbetet med VFU-placeringar, för att alla studenter ska få så bra VFU-placeringar som möjligt och förberedas för dessa i god tid.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Lärosätet visar på ett övertygande sätt hur VFU- och UVK-kurser bidrar till att studenterna utvecklar reflekterande förmåga i relation till samhällsliga, värdegrundsbaserade och etiska frågor. UVK-kurserna om sociala relationer, juridik och etik i skolan som behandlar normalitet och elevens integritet lyfts särskilt fram av lärosätet.

Jämställdhetsperspektivet beaktas inom utbildningen. Lärosätet för ett medvetet jämställdhetsarbete på flera nivåer, vilket även innefattar själva utbildningen, där jämställdhet är en viktig aspekt av utbildningens fokus på normkritik och genuspedagogik. Jämställdhet och normkritiska perspektiv förekommer som teman i kurser och jämställdhet tas i beaktande när exempelvis litteraturlistor fastställs. Bedömargruppen skulle däremot vilja se att ytterligare ansträngningar gjordes för att studenterna ska få möjligheter att tränas och förberedas för att arbeta med elevens jämställda möjligheter till lärande i skolan.

Lärosätet har ett fungerande system för utvärdering, återkoppling och åtgärdsprogram. Lärosätets har nära kontakter mellan lärare och studenter kompletterat med ett digitalt utvärderingssystem för att säkerställa anonymiteten, samt olika forum för att utvärdera och utveckla utbildningen i samverkan med studenter och andra lärosäten. Bedömargruppen ser ett behov av mer systematisk uppföljning av studenternas erfarenheter från Stockholms universitets kurser inom UVK och inom det andra ämnet, om studenterna läser det på Stockholms universitet. Skälet är både att utveckla den egna utbildningen och att ge stöd åt studenterna under utbildningen. En styrka är att kursvärderingar sker på flera nivåer, även muntliga. Lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid genom den kontinuerliga kontakt som framför allt programsamordnaren har med studenterna. Ett viktigt utvecklingsområde är att utveckla instanser som tydligare fångar upp studenter som riskerar att inte nå mål på avsatt tid och att underlätta i utbildningens struktur så att studenter inte behöver läsa mer än på helfart.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande

Studentperspektivet beaktas av lärosätet på ett tillfredsställande sätt, och arbete pågår för att stärka studentinflytandet. Små studentgrupper medför att studenterna har lätt att kontakta lärare och utbildningsanordnare, och på så vis påverka sin utbildning. En nackdel är att detta också kan medföra svårigheter att ta upp känsligare frågor, vilket lärosätet är medvetet om.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Arbetslivsperspektivet beaktas på ett i flera avseenden övertygande sätt. Både utbildningens högskoleförlagda kurser och VFU-kurser är användbara och förbereder studenterna för att både teoretiskt och praktiskt möta förändringar i arbetslivet. En anmärkningsvärd bredd uppvisas i flera praktiktäna samarbetsprojekt, genom samarbeten med andra lärarutbildningar och konstnärliga utbildningar och genom att studenterna gör egna dansföreläsningar. Det pågår även ett samarbete med Liljeholmens gymnasium, där studenterna får möjlighet att undervisa nyanlända elever i dans.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är inte adekvat och står inte i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Utbildningen har ett tydligt konstnärligt fokus, vilket bedömggruppen ser förutsätter små undervisningsgrupper. Utbildningens volym är mycket liten med omkring 10 nya studenter per läsår och ett varierande antal avhopp varje år, vilket har beaktats i bedömningen av den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). När det gäller volymen på UVK ställer sig bedömggruppen frågan om det finns någon nedre gräns för hur liten studentgruppen kan vara. Delar av UVK, 30 av 60 högskolepoäng, ges på Stockholms universitet. Övriga UVK-kurser är i huvudsak integrerade med de ämnesinriktade kurserna, vilket sammantaget försvårar att göra en enskild bedömning av UVK.

Den konstnärliga kompetensen har prioriterats, medan den vetenskapliga kompetensen främst representeras av lärarna på Stockholms universitet. För bedömarna är det utifrån självvärderingen och intervjuerna något oklart hur den didaktiska/-pedagogiska forskningskompetensen ser ut, även om lärosätet lyfter fram att sådana kurser och moment genomförs av disputerad personal. Bedömggruppen vill betona vikten av att sammankoppla och bevaka det som de olika kompetenserna förmedlar inom de olika lärosätena. Stockholms konstnärliga högskola redovisar en övertygande strategi för att öka forskningskompetensen i lärarlagen, och lyfter även fram att de tar in gymnasielärare i dans i utbildningen, för att stärka den professionsrelaterade kompetensen.

Läro fördelningen enligt den bifogade lärartabellen förstärker enligt bedömggruppen bilden av en stark betoning på ämnesinnehållet. Sammanlagt läggs drygt 3 heltidstjänster på ämneskurserna, medan bara en halvtidstjänst sammanlagt läggs på UVK och VFU. Bedömggruppen noterar även att merparten av lärarna är visstidsanställda. Två av lärarna har lärarexamen, vilket delvis kan förklaras

av att dansämnet har en annan historia än övriga skolämnen. Generellt framträder dock den ämnesinriktade kompetensen som hög, med flera professorer och lektorer från olika dans- och danspedagogiska inriktningar, även om flera av dem bara är tidsbegränsat anställda.

Bedömargruppen ser det som angeläget både att stärka den didaktiska forskningskompetensen och rekryteringen av utbildade och verksamma gymnasielärare i dans, samt se till att nyrekryteringen täcker upp för pensionsavgångar. Bedömargruppen menar även att lärosätet bör rekrytera fler lärare med lärarlegitimation som arbetat i gymnasieskolan och som kan undervisa studenterna i både dansträning samt i betyg och bedömning. I dag har bara två lärare den kompetensen. Det skulle stärka ämnesdidaktiken för gymnasieskolan. Lärosätet ger enligt bedömarna inte tillräckliga förutsättningar i form av personal och miljö för att bedriva UVK i den omfattning som nu sker, även om vi vill betona att utbildningsvolymen är mycket liten. Den konstnärliga kompetensen har prioriterats hos personalen som är anställd vid Stockholms konstnärliga högskola, medan den vetenskapliga kompetensen som rör UVK främst ska säkerställas genom lärarna på Stockholms universitet, men bör även stärkas inom det egna lärosätet.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig, och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Bedömargruppen noterar att lärosätet utgör en konstnärligt högt kvalificerad och forskningsmässigt delvis integrerad miljö med internationell profil, och som samverkar med Stockholms universitet om UVK. Studenterna är del av både den konstnärliga och ämnesdidaktiska miljön som finns vid lärosätet, samt den utbildningsvetenskapliga miljön vid Stockholms universitet. Studenterna kan via UVK-kurser få tillgång till relevant forskning och utbildningsvetenskapliga forskningsmiljöer. Forskare från Stockholms universitet bjuds in till Stockholms konstnärliga högskola för att föreläsa för studenter inom utbildningen och för SKH:s personal (lärare och forskare), vilket framgår av både självvärderingen och intervjuerna. Bedömargruppen menar att det på flera sätt är en styrka att hälften av UVK-kurserna, de som bedrivs på det egna lärosätet, har en nära anknytning till ämnet. Det ger goda förutsättningar att de integreras med de ämnes- och ämnesdidaktiska studierna. Samtidigt framkommer att lärosätet har begränsade möjligheter att kunna påverka innehåll och struktur för UVK-kurserna som är förlagda till Stockholms universitet. Sammanfattningsvis bedöms utbildningen uppfylla bedömningsgrunden.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Målet är svårt att bedöma i förhållande till den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) separerat från ämnes- och ämnesdidaktiska studier (jfr ämnesbedömningen nedan). Exempelvis är den kurs i vetenskaplig metod som ges i nuläget en ämneskurs, men ska enligt uppgifter från självvärderingen och intervjuerna göras om till att bli en UVK-kurs som föreskrivs i examensordningen. För den del av

målet som ingår i UVK hänvisar lärosätet delvis till kurserna på Stockholms universitet och lyfter fram styrkan att studenterna där möter en erfaren lärarutbildning samt direkt och indirekt får ta del av starka forskningsmiljöer och träffa studenter med andra ämnesperspektiv. Genom självvärderingen och vid intervjuerna framgår för bedömargruppen i viss mån hur kurserna vid Stockholms universitet bidrar till målpuppfyllelsen.

Bedömargruppens bedömning är att utbildningen inte uppfyller målet att studenterna ska nå fördjupad kunskap om vetenskapsteori och kvantitativa metoder, och att vägen att åstadkomma detta är att stärka den vetenskapliga kompetensen vid lärosätet, samt göra dessa aspekter professionsrelevanta. Det innebär att inte behandla dem som något separat, utan som redskap för att förstå och granska den egna lärargärningen.

Målpuppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet erbjuder studenten i huvudsak tillräckliga förutsättningar att med tydlig progression utveckla nämnda förmågor för målet. Självvärderingen lyfter fram flera exempel ur olika kurser (inklusive UVK-kurser på lärosätet och Stockholms universitet) där relationen mellan forskning, erfarenhet och praktik behandlas och kopplas till dansämnet. Exempelen visar tydligt hur olika mål examineras. Den forskning som aktualiseras har ett tydligt fokus på normkritik och postmodern teori, vilket kan ses som motiverat i relation till ämnets traditioner, men även framträder som en viss teoretisk och metodologisk begränsning, något som även lyfts fram i intervjuerna. Studenterna får inom ramen för UVK också del av andra perspektiv genom kurserna på Stockholms universitet, men bedömargruppen rekommenderar en teoretisk och metodologisk breddning även inom de UVK-kurser som hålls av lärosätet. Bedömargruppen noterar även vissa oklarheter i målformuleringarna om hur forskningsresultat är en del av innehållet och hur detta behandlas i utbildningen. Frågan är också i vilken grad forskning kommer in i utbildningen genom att forskare undervisar, en brist som lärosätet själv har uppmärksammat i självvärderingen och som också påtalas under intervjuer. Även detta mål aktualiserar behovet av att se över lärarnas forskningskompetens. Lärosätet har dessutom i självvärderingen och intervjuerna påtalat att kopplingen mellan teori och praktik kan stärkas, t.ex. genom att låta danslärare samarbeta med lärare från de teoretiska kurserna. Att starkare sammanföra forskning och beprövad erfarenhet är något som också bedömargruppen ser som angeläget, och som något som kan ske genom ett fördjupat samarbete mellan ämneskurser, VFU och UVK, inklusive de UVK-kurser som genomförs på Stockholms universitet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätet redovisar en övertygande programstruktur, där ämneskurserna och UVK-kurserna integreras tydligt med den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU), som behandlar och examinerar både didaktiska, ämnesdidaktiska och metodiska aspekter. Ämnet och en mindre

studentgrupp gör det naturligt att tillämpa och utvärdera olika dansundervisningsmetoder. När det gäller studenternas möjlighet att utveckla förmågan att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom området ser utformning, genomförande och examination genomtänkt ut. I självvärderingen ger lärosätet exempel på upplägg och genomförande utifrån tydliga mål med didaktik i centrum för danspedagogisk verksamhet. Vid intervjuerna hänvisar lärosätet till de externa UVK-kurserna som behandlar och examinerar aspekter kopplade till den verksamhet i övrigt som utbildningen avser, dvs. de mer generella aspekterna av läraruppdraget. Bedömaregruppen bedömer att målet uppfylls i utbildningen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

I självvärderingen anger lärosätet att måluppfyllelsen främst möjliggörs genom VFU, men då kopplat till ämnes- och ämnesdidaktiska kurser samt UVK-kurser. Enligt tidigare studentutvärderingar har flera kurser varit betydelsefulla för att utveckla förmågan att planera, genomföra och utvärdera den egna undervisningen under VFU. Det sker genom kopplingen till dansteori och dansdidaktisk teori samt ett fokus på kunskapsutveckling ute i verksamheten, som fångas upp av trepartssamtal och andra dokument med tydliga kriterier för alla inblandade att förhålla sig till. Även studenter med mindre goda VFU-erfarenheter har enligt självvärderingen och intervjuerna varit nöjda med utbildningen i dessa avseenden, vilket för bedömaregruppen framstår som en styrka. Det finns, som även påpekats av lärosätet, en del utvecklingsområden för VFU, exempelvis ett säkerställande av VFU-platzernas kvalitet, dokumentationen av trepartssamtal och kvaliteten på de uppgifter som studenterna får under VFU. Bedömaregruppen anser ändå att studenternas måluppfyllelse för det aktuella målet möjliggörs inom utbildningen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Målet har enligt lärosätet främst anknytning till studenternas VFU, som på olika sätt behandlar och prövar elevernas olika behov liksom andra demokratiaspekter på undervisning. Självvärderingen visar hur VFU- och UVK-kurserna bidrar till att studenterna utvecklar en reflekterande förmåga i relation till samhällsliga, värdegrunds- och etiska frågor. Ett exempel är kursen *Juridik och etik i skolans värld*, 2,5 högskolepoäng, som behandlar yrkesetiska frågor och barnkonventionen. UVK-kurserna om sociala relationer, juridik och etik i skolan som behandlar normalitet och elevens integritet lyfts särskilt fram av lärosätet. Det saknas däremot resonemang om hur lärosätet säkerställer att eleverna får visa förmåga inom hållbar utveckling, vilket får ses som ett utvecklingsområde. Bedömaregruppen instämmer i att just dansämnets fokusering på den mänskliga kroppen gör att målområdets frågor blir särskilt angelägna för danslärare, något som man argumenterar för i självvärderingen och som även aktualiseras under målområdet jämställdhet.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Bedömargruppen anser att förutsättningarna att säkerställa målpuppfyllelsen för jämställdhet ser generellt goda ut. Lärosätet för ett medvetet jämställdhetsarbete på flera nivåer, vilket enligt bedömargruppen även innefattar själva kursverksamheten. Lärosätet lyfter fram att jämställdhet som en del av normkritik är ett signum för utbildningen, och skriver att perspektivet genomsyrar utbildningen på flera olika sätt – både genom att man diskuterar och undersöker det språk som används i dansdidaktiska sammanhang och genom att man granskar människans rörelsekoder ur ett genusperspektiv. Ett utvecklingsområde som lärosätet lyfter fram är hanteringen av att dans ännu är så feminint kodat. Självvärderingen pekar på hur denna feminina kodning avspeglar sig i lärarstudentrekryteringen, men också hur det på olika sätt präglar skolundervisningen, vilket i sin tur tas upp under lärarutbildningen som en särskild undervisningsaspekt.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätets nära kontakter mellan lärare och studenter har, som lärosätet påpekar i självvärderingen och intervjuerna, både fördelar och nackdelar. Det innebär korta beslutsvägar, men det kan vara svårt att föra fram anonym kritik vid en utvärdering. Lärosätet har av det skälet infört ett digitalt utvärderingssystem för att säkerställa anonymiteten. Dessutom finns flera andra forum för att utvärdera och utveckla utbildningen i samverkan med studenter och andra lärosäten, däribland Nämnden för utbildning och forskning som innehåller studentrepresentanter, programsamordnarens regelbundna studentsamtal, samt olika former av interna och externa konferenser kring utbildningen. På lärosätet pågår ett utvecklingsarbete med syftet att mer systematiskt och kvalitetsmedvetet följa upp resultaten från kursvärderingarna. Utifrån intervjuerna kan bedömargruppen samtidigt se ett behov av att lärosätet systematiskt följer upp studenternas erfarenheter från Stockholms universitets kurser inom UVK och inom det andra ämnet, om studenterna läser det ämnet på Stockholms universitet. Eftersom de två lärosätena på så många punkter skiljer sig åt kan det vara värdefullt av flera skäl: för att utveckla den egna utbildningen och för att ge stöd åt studenterna under utbildningen.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen på utsatt tid genom den kontinuerliga kontakt de har med studenterna, bland annat genom programsamordnaren som kontinuerligt fångar upp studenternas reflektioner.

Bedömningsområde: Studentperspektiv**Studentperspektiv**

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

När det gäller studentperspektivet visar självvärderingen att lärosätet håller på med ett revideringsarbete som redan har påbörjats och som ska leda till förstärkta riktlinjer för studentinflytande. Det framstår för bedömarna som att studenterna i vissa avseenden har verkligt inflytande, t.ex. som representanter i beslutande organ, genom informella möten, och genom enkäter.

Lärosätet anger att förutsättningarna för studentinflytande och engagemang är stort genom att studentgruppen är liten. Detta kan å andra sidan försvåra studenternas möjligheter att föra fram kritiska synpunkter, eftersom det kan finnas en beroendeställning gentemot ledning, programsamordnare och lärare. Studenterna genomför på eget initiativ en utvärderingsdag varje år, och har lagt fram flera förslag på flera ytterligare gemensamma aktiviteter inom lärosätet.

Sammantaget menar bedömargruppen att studentperspektivet beaktas av lärosätet på ett tillfredsställande sätt. Arbete pågår för att stärka studentinflytandet.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Självvärderingen visar enligt bedömargruppen på att relevant praktikorienterad samverkan med arbetslivet sker, speciellt när det gäller utåtriktad verksamhet mot skolor, kommunal verksamhet, turnéer och inom den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU). VFU genomförs ute på skolor i Stockholmsområdet i samverkan med övriga lärosäten i Stockholm. En anmärkningsvärd bredd uppvisas i flera praktisknära samarbetsprojekt som inkluderar dans med nyanlända, både i förorten och på spetsutbildningar. Till det kommer samarbeten med övriga lärosäten, andra konstnärliga utbildningar och utrymme för studenternas egna dansföreställningar. Bedömargruppen menar däremot att det inte är lika framträdande beskrivet hur lärosätet arbetar inom UVK-kurserna, för att koppla till praktikers klassrumsverksamhet. Ett annat utvecklingsområde är att inom UVK förbereda studenterna för ett föränderligt arbetsliv.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärosätet ger inte tillräckliga förutsättningar i form av personal och miljö för att bedriva UVK i den omfattning som nu sker (delar av UVK ligger på Stockholms universitet), även om utbildningsvolymen är liten. Den konstnärliga kompetensen har prioriterats för personalen anställd vid SKH, medan den vetenskapliga kompetensen främst representeras av lärarna på Stockholms universitet. Bedömargruppen ser ett behov av en tydligare övergripande funktion med ansvar för att bevaka och samordna alla de kompetenser som utbildningen berör. Lärosätet redovisar samtidigt en

övertygande strategi för att öka forskningskompetensen i lärarlagen, men både den allmändidaktiska och den dansdidaktiska kompetensen behöver stärkas.

Lärosätet är en konstnärligt högt kvalificerad och forskningsmässigt delvis integrerad miljö med internationell profil, och i samverkan med Stockholms universitet när det gäller UVK. Studenterna är del av både den konstnärliga och ämnesdidaktiska miljön som finns vid lärosätet, och via UVK finns vissa möjligheter att ta del av den utbildningsvetenskapliga miljön vid Stockholms universitet.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Målet är svårt att bedöma i förhållande till den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) separerat från ämnes- och ämnesdidaktiska studier, och i förhållande till att delar av UVK bedrivs inom Stockholms universitet. Men bedömargruppen anser att den vetenskapliga kompetensen på lärosätet behöver stärkas för att detta mål ska kunna garanteras, både inom UVK och inom utbildningen i sin helhet, i första hand när det gäller vetenskapsteori och kvantitativ metod.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Lärosätet erbjuder studenterna i huvudsak tillräckliga förutsättningar att med tydlig progression utveckla de förmågor som målet mäter. Den forskning som aktualiseras har ett tydligt fokus på normkritik och postmodern teori, vilket kan ses som motiverat i relation till ämnets traditioner, men framträder även som en viss teoretisk och metodologisk begränsning.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet redovisar en övertygande programstruktur där ämneskurserna och UVK-kurserna tydligt integreras med den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU), som behandlar och examinerar både didaktiska, ämnesdidaktiska och metodiska aspekter. Ämnet och en mindre studentgrupp gör det naturligt att tillämpa och utvärdera olika dansundervisningsmetoder.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls, främst genom VFU men även kopplat till ämnes- och ämnesdidaktiska kurser samt UVK-kurser. VFU-kvaliteten varierar, men studenterna uppger att även mindre goda VFU-erfarenheter hanteras konstruktivt inom utbildningen.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Lärosätet visar på ett övertygande sätt hur VFU- och UVK-kurser bidrar till att studenterna utvecklar reflekterande förmåga i relation till samhällsliga, värdegrundsbaserade och etiska frågor. UVK-kurserna om sociala relationer, juridik och etik i skolan som behandlar normalitet och elevers integritet lyfts särskilt fram av lärosätet.

Jämställdhetsperspektivet beaktas inom utbildningen. Lärosätet för ett medvetet jämställdhetsarbete på flera nivåer, vilket även innefattar själva utbildningen, där jämställdhet är en viktig aspekt av utbildningens fokus på normkritik och genuspedagogik.

Lärosätet har ett fungerande system för utvärdering, återkoppling och åtgärdsprogram. Lärosätets har nära kontakter mellan lärare och studenter kompletterat med ett digitalt utvärderingssystem för att säkerställa anonymiteten, samt olika forum för att utvärdera och utveckla utbildningen i

samverkan med studenter och andra lärosäten. Bedömargruppen ser ett behov av mer systematisk uppföljning av studenternas erfarenheter från Stockholms universitets kurser inom UVK och inom det andra ämnet, om studenterna läser det på Stockholms universitet. Skälet är både att utveckla den egna utbildningen och att ge stöd åt studenterna under utbildningen.

Studentperspektivet beaktas av lärosätet på ett tillfredsställande sätt, och arbete pågår för att stärka studentinflytandet. Att studentgruppen är liten ger goda förutsättningar för att snabbt kunna påverka utbildningen, men kan samtidigt försvåra studenternas möjligheter att föra fram kritiska synpunkter.

Arbetslivsperspektivet beaktas på ett i flera avseenden övertygande sätt. En anmärkningsvärd bredd uppvisas i flera praktisknära samarbetsprojekt, genom samarbeten med andra lärarutbildningar och konstnärliga utbildningar och genom att studenterna för göra egna dansföreläsningar.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga/konstnärliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är inte adekvat och står inte i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Den vetenskapliga kompetensen när det gäller allmäntdidaktik, danspedagogik och dansdidaktik står inte i proportion till volym, innehåll och genomförande på kort eller lång sikt, enligt bedömargruppen. Detta speciellt med tanke på att kursansvaret för relativt stora delar av kurserna på avancerad nivå och självständigt arbete axlas av personal vid lärosätet som inte är disputerade. Bedömargruppen ser däremot den konstnärliga kompetensen som adekvat och proportionerlig i relation till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort sikt. Anställningsformen för konstnärligt baserad personal, (fem plus som längst fem år) sätter däremot långsiktigheten i ett något osäkert ljus.

Den professionsrelaterade kompetensen bedöms inte stå i proportion till volym, innehåll och genomförande på vare sig lång eller kort sikt. I självvärderingen och den bifogade lärartabellen beskrivs den professionsrelaterade kompetensen bestå av en visstidsanställd lektor som samtidigt arbetar 5 procent med dansdidaktik på lärosätet och på gymnasiet estetiska program. Ytterligare en visstidsanställd lektor som arbetar på gymnasiet och grundskolan undervisar på 27 procent inom dansdidaktikkurser. Dessutom nämns att en gästlärare som är disputerad i danspedagogik med erfarenhet från gymnasiet, används i utbildningen för att stärka upp kompetensen bland personalen. Lärosätet nämner även att det finns gästlärare som föreläser om bedömning och som arbetar på gymnasiet estetiska program. Bedömargruppen anser att detta upplägg kan fungera kortsiktigt för att stärka kompetensen men att det är för osäkert på lång sikt.

Även efter intervjuerna anser bedömargruppen att den professionsrelaterade kompetensen är svår att uppskatta bland de anställda. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att anställa och även på timbasis involvera fler lärare med erfarenhet från det fält som utbildningen riktas mot.

Bedömarna ser däremot positivt på att lärosätet erbjuder och uppmuntrar vetenskaplig och pedagogisk fortbildning av personal. Utifrån självvärderingen framkommer att det finns ett danspedagogiskt forskningsseminarium även om det var något oklart för bedömarna hur pass aktivt detta seminarium var vid tiden för intervjuerna. Det framkom även att de lärare från Stockholms universitet som handleder självständiga arbeten och undervisar i kurser på avancerad nivå bjuds in, vilket bedömarna betraktar som en styrka. Vid intervjuerna framkom även att en lektor i pedagogik, eventuellt med inriktning mot ett estetiskt ämne, kommer att rekryteras och att en gästprofessor i danspedagogik kommer att anställas från och med hösten 2019. Detta ser bedömargruppen som viktiga steg i rätt riktning. Lärosätet kräver legitimerade lärare med handledarutbildning för att kunna arbeta som lärare inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU), och didaktik och dansämnen är väl integrerade på grundläggande nivå och i praktiken. Det är ytterligare något som bedömargruppen ser som positivt.

Enligt självvärderingen och intervjuerna utför prefekten ett kontinuerligt strategiskt rekryteringsarbete med ämneslärarutbildningens kvalitet i fokus. Genom intervjuerna framkom dock att dans- och dansdidaktik på vetenskaplig grund inte införlivas tillräckligt i utbildningen och att den vetenskapliga grunden inom området inte kommer studenterna till del i tillräckligt hög grad. Genom självvärderingen och intervjuerna framträder att en tydlig brist inom personalgruppen är den svaga danspedagogiska och dansdidaktiska vetenskapliga kompetensen. Ett tydligt utvecklingsområde är därför att öka den vetenskapliga kompetensen inom personalgruppen, till exempel med en professor och vetenskapligt baserade lektorer i danspedagogik, så att studenterna får möta dansdidaktik och danspedagogik på vetenskaplig grund i utbildningen på ett mer genomgripande sätt. Att balansera sammansättningen i personalgruppen och skapa medvetna karriärvägar för anställda adjunkter och lektorer på vetenskaplig grund med relevans för lärarutbildning är ytterligare områden att utveckla vidare för lärosätet.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns inte en för utbildningen vetenskaplig/konstnärlig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs inte så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna framkommer det att det vid tiden för utvärderingen finns en mycket begränsad danspedagogisk vetenskaplig miljö med koppling till utbildningen. Utifrån vad bedömargruppen kan utläsa erbjuds däremot studenterna att på grundläggande nivå medverka i mötet mellan danspedagogisk och dansdidaktisk forskning och praktik. Både självvärderingen och intervjuerna ger goda exempel på hur lärarna arbetar med upplägg som erbjuder studenterna att se och förstå danspedagogisk praktik ur teoretiska perspektiv.

Enligt självvärderingen finns en vetenskaplig pedagogisk miljö kring studenterna, men den ligger delvis utanför lärosätets kontroll. Detta menar bedömargruppen medför att ansvaret för att relatera pedagogisk teori till danspedagogiska sammanhang riskerar att läggas på studenterna. Som nämndes ovan är merparten av den vetenskapligt pedagogiskt meriterade delen av de lärare studenterna möter stationerade vid Stockholms universitet, och i hög grad möter studenterna dem i kurser som bedrivs där. Dessa kurser är inte inriktade mot danspedagogiska sammanhang. Dessutom kommer dessa lärare till lärosätet för att undervisa i danspedagogiska kurser, vilket lärosätet arbetar med att skapa en god miljö för.

Däremot menar bedömggruppen att den här modellen inte kan ersätta värdet av personal som varje dag är en del av den danspedagogiska miljön. För att kunna bedriva kurser på avancerad nivå behöver det finnas en stabil vetenskaplig miljö och grund att bygga kurser på. Detta är något som behöver stärkas i utbildningen. En rekommendation är därför att anställa fler vetenskapligt baserade och meriterade lektorer i danspedagogik, för att på så vis stärka den vetenskapliga och i synnerhet danspedagogiska miljön.

Bedömggruppen anser att det utifrån självvärderingen och intervjuerna finns en konstnärlig miljö vid lärosätet som är relevant för utbildningen. Bedömgarna uppfattar att verksamheten bedrivs på ett sätt som ger studenterna möjlighet att koppla samman konstnärlig teori och forskning samt praktik, även om närmare samarbeten med den konstnärliga forskning som bedrivs vid lärosätet enligt intervjuerna bara förekommer i låg grad.

En styrka i utbildningen är enligt bedömggruppen att den konstnärliga och tvärkonstnärliga miljö som studenterna vistas i vid lärosätet tydligt knyts an till ämneslärarutbildningen. I självvärderingen och intervjuerna gav lärosätet flera goda exempel på hur studenterna erbjuds göra kopplingar mellan teori och praktik genom att de kontinuerligt uppmuntras att reflektera över begrepp som normer, konventioner, kropp och makt, samt att utbildningen drivs av en vilja att "praktisera teori och teoretisera praktik".

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömggruppen att det finns ett samband mellan forskning och utbildning bland annat genom att forskande lärare berättar om sin forskning för studenterna som på så sätt erbjuds att göra kopplingar mellan pedagogisk och allmäändidaktisk forskning samt praktik.

Om och i vilken grad en professionsinriktad miljö finns i utbildningen framstår även efter intervjuerna som otydligt för bedömgarna. Som tidigare nämnts är den professionsbaserade personalstyrkan liten och bara en person är tillsvidareanställd, vilket talar för att det är svårt att skapa en sådan miljö. Likaså finner bedömgarna det otydligt i vilken grad lärarprofessionen bereds utrymme i miljön i relation till konstnärsprofessionen och huruvida den del av utbildningen som drivs av professionsanknutna lärare bidrar till att studenterna kan koppla forskning till praktik. Att utveckla den professionsinriktade miljön och att lärosätet tillgodoser att studenterna får tillgång till aktiva gymnasielärares professionsrelaterade erfarenheter i utbildningen är ett utvecklingsområde, enligt bedömggruppen.

En stor utmaning som bedömgarna har identifierat i utbildningen är uppdelningen av konstnärliga och vetenskapliga ingångar till ämneslärarutbildningen i dans. Det finns en medvetenhet vid utbildningen om att vetenskaplig grund och verksamhet saknas vid lärosätet och därför används enligt självvärderingen befintliga allmäändidaktiska kurser vid Stockholms universitet för hälften av kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Dessutom tydliggjordes genom intervjuerna, att vetenskapligt meriterade lärare med intresse för dans och estetiska ämnen vid Stockholms universitet används för att säkerställa vetenskaplig grund och reflektion i kurser vid lärosätet. Dessa lärare erbjuds också att delta i minikollegium och får därigenom insikt i dansdidaktik och danspedagogik, vilket är positivt.

Bedömggruppen ser däremot en viss risk i att upplägget kan göra det svårt för studenterna att ha kontroll på den helhet som utbildningen erbjuder. Med detta upplägg läggs ett stort ansvar på

studenterna själva att göra kopplingar mellan utbildningens olika delar och perspektiv, vilket bedömargruppen ser som problematiskt.

Ytterligare en utmaning som bedömarna vill uppmärksamma utifrån självvärderingen och intervjuerna är att ämnet danspedagogik delas upp i dans och pedagogik. Det ena vilar på konstnärlig grund och det andra på vetenskaplig, vilket påverkar de miljöer som skapas och erbjuds studenterna. Detta innebär en svaghet genom den begränsade vetenskapliga miljön för danspedagogiska fenomen, liksom vad gäller ett medvetet sätt att arbeta för att studenterna kontinuerligt får möjlighet att möta danspedagogisk forskning i sin utbildning. Vid tiden för intervjun framstod det som oklart hur aktivt det danspedagogiska högre seminariet var. Bedömargruppens rekommendation är därför att inom arbetslaget och för ledningen tydliggöra vad ett danspedagogiskt seminarium behöver innehålla och vad det syftar till, samt vilken kompetens som behövs för att leda det och hur de insikter som görs där blir tillgängliga för studenterna.

Sammantaget anser bedömargruppen att bedömningsgrunden inte uppfylls, eftersom den vetenskapliga och professionsbaserade utbildningsmiljön inte är tillräckligt stabil.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att utbildningen vid lärosätet genom examination möjliggör och säkerställer att studenterna visar relevanta ämneskunskaper för utbildningen på grundläggande nivå. När det gäller avancerad nivå saknas däremot förutsättningar för att nå både reflekterad bredd och vetenskapligt djup, samt fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. De rena danskunskaperna får ändå studenterna möjlighet att utveckla på bred och djup front, även på avancerad nivå, genom den kompetens som lärosätet erbjuder inom det konstnärliga området. Intervjuerna visar ytterligare på att studenterna får möjlighet att utveckla betryggande dansdidaktisk praktisk förmåga. De kurser som beskrivs i självvärderingen erbjuder bredd, djup och teoretisk reflektion i relation till både dans, konstform och undervisningspraktik. Examination sker genom både skriftliga och muntliga examinationsuppgifter.

När det gäller de väsentligt fördjupade kunskaper som examensmålet stipulerar menar ändå bedömargruppen att det utifrån självvärderingen och intervjuerna ser ut att saknas möjlighet för studenterna att få insikt i och förkovra sig inom ämnesområdet på avancerad nivå. Detta framkommer dels genom den begränsade vetenskapliga kompetensen i utbildningen, och dels genom de formuleringar av lärandemål som lärosätet gett exempel ifrån på avancerad nivå i ämnesdidaktiska kurser. Dessa lärandemål menar bedömargruppen antyder att det finns svårigheter att hålla en avancerad nivå i kurserna då skrivningarna är mer relevanta för en grundläggande nivå. Några säkra slutsatser kan inte dras utifrån självständiga arbeten då dessa är för få för att ge någon tydlig bild.

Dans som konstnärlig uttrycksform, dansteori, undervisningspraktik och didaktisk reflektion – främst kopplad till normer, kropp, kön och makt – möter studenterna kontinuerligt genom utbildningen. En styrka som bedömargruppen har uppmärksammat är hur teori och praktik, handling och reflektion, konst och didaktik knyts samman i de kurser som beskrivs, samt hur undervisnings- och examinationsformerna varierar på ett genomtänkt sätt.

Däremot är det enligt bedömargruppen märkbart att den vetenskapsteoretiska grunden för reflektion och insikter på avancerad nivå i stora delar är bristfällig. Intervjuerna stärkte bedömargruppens uppfattning om att studenterna här får ta ett stort ansvar för att knyta samman teori och praktik. Det är en brist att det saknas disputerade lärare inom det danspedagogiska området, som skulle kunna bidra med ny internationell och egen forskning, samt till att ett analytiskt arbete med syfte att perspektivera danspedagogisk praktik utförs. Även om lärare från Stockholms universitet deltar vid lärosätets minikollegium och på så vis förkovrar sig inom dansområdet, är det inte tillräckligt för att utbildningen ska möjliggöra och säkerställa djup och bredd i de vetenskapligt baserade ämnesstudierna, menar bedömargruppen.

En ytterligare brist, som hänger samman med den låga andelen disputerade inom området, är att studenterna inte heller guidas i arbetet med att tillgodogöra sig fördjupade insikter om forskning och utvecklingsarbete. Ett utvecklingsområde som bedömargruppen vill understryka är därför att inom utbildningen vid lärosätet arbeta för en mer enhetlig och stabil vetenskaplig grund för danspedagogik. En rekommendation är också att anställa fler lektorer i danspedagogik och eventuellt dansvetenskap med inriktning mot didaktiska frågor, samt att fortsätta det utvecklingsarbete som redan har påbörjats inom lärosätet när det gäller att personalen förkovrar sig inom det danspedagogiska forskningsfältet och erbjuds meritera sig till lektorer, docenter och professorer.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna framkommer det att studenterna redan tidigt i utbildningen får möta vetenskapliga texter, metoder och teorier på en grundläggande nivå. Vad bedömargruppen ändå saknar i utbildningen är möjligheter för studenterna att utveckla en fördjupad kunskap i vetenskapsteori, samt kvalitativa och kvantitativa metoder.

Under termin 9 läser studenterna kursen Vetenskapliga metoder, som behandlar olika teoretiska och metodologiska perspektiv. Fenomenologi, diskursanalys, hermeneutik, designteori och etnografiska metoder nämns som några exempel på teorier och metoder som studenterna möter här. Kursen examineras genom en gruppuppgift där studenterna skriver en kunskapsöversikt över ett utvalt område inom danspedagogik, samt genom ett individuellt PM där syfte, frågeställningar, bakgrund, metod, teori för det självständiga arbetet presenteras. Fördjupad kunskap i vetenskapsteori uttrycks däremot inte tydligt i de lärandemål som lärosätet själv förmedlar i självvärderingen. Dessa är beskrivna utifrån en grundläggande nivå, som att studenterna ska förstå och redogöra för begrepp, teorier och metoder. Detta ser bedömargruppen som problematiskt och som något missvisande i relation till examensmålet.

De självständiga arbetena är för få för att dra några säkra slutsatser ifrån, men utifrån det begränsade underlaget ges signaler om att det kan finnas svårigheter att nå målet. Intrycket stärks av att de lärare som undervisar och handleder studenterna och som i huvudsak är anställda vid lärosätet, inte har tillräckligt hög danspedagogisk vetenskaplig kompetens. Vid intervjuerna tydliggjordes däremot att utbildningsmiljön kompletteras av disputerade lärare från Stockholms universitet som involveras i den danspedagogiska verksamheten genom kollegium och kontinuerligt deltagande i kursverksamhet på avancerad nivå, vilket bedömargruppen anser vara en lösning i en övergångsperiod.

Kvalitativa och kvantitativa metoder behandlas enligt självvärderingen och intervjuerna genom att studenterna får i uppgift att genomföra en publikenkät tidigt i utbildningen, i övrigt hänvisas till kurser inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Bedömnarna anser dock att det upplägget inte ger studenterna tillräckliga möjligheter att utveckla fördjupad kunskap om kvantitativa och kvalitativa metoder, eftersom de bara orienterar sig kring dessa begrepp på grundläggande nivå. Att studenterna genomför en publikenkät i ett tidigt skede av utbildningen menar bedömnarna inte är en tillräckligt gedigen grund, för att de exempelvis ska kunna genomföra en kvantitativ studie i sitt självständiga arbete. Ett utvecklingsområde är därför att stärka den vetenskapliga miljön och skärpa lärandemålen för vetenskapliga metoder samt det självständiga arbetet, så att de bättre harmonierar med examensmålen. Detta för att på så sätt skapa incitament för ett upplägg och examinationsmetoder som säkerställer att målen uppfylls. En rekommendation från bedömargruppen är som tidigare nämnts att lärosätet stärker kompetensen inom området danspedagogik för att möjliggöra att studenterna får möta teorier och metoder som har bäring på det danspedagogiska området.

När det gäller relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen finner bedömargruppen att utbildningens upplägg och genomförande möjliggör en kunskapsutveckling genom den kontinuerliga kopplingen mellan teori och praktik som görs i utbildningen. En styrka bedömnarna vill lyfta är ambitionen lärosätet har att erbjuda aktiviteter som låter studenterna befinna sig i skärningspunkten mellan såväl konstnärlig som undervisande praktik och teori, och på så sätt utveckla ett vetenskapligt förhållningssätt till danslärarpraktiken. Den ambitionen och de aktiviteterna förekommer redan från start i utbildningen och pågår sedan genom hela utbildningen, vilket bedömargruppen ser som positivt.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna framgår det att studenterna får möjligheter att på en grundläggande nivå tillägna sig de färdigheter och förmågor som målet stipulerar, till exempel i kursen *Pedagogik 1* och *Konst, kropp och kultur*, där studenterna möter danspedagogiskt relevanta normkritiska teorier. I de kurser och moment som beskrivs i självvärderingen är progressionen tydlig och examinationer sker på varierade sätt genom skriftliga inlämningar, gruppuppgifter och praktiska tillämpningar. Detta ser bedömargruppen som en styrka i utbildningen.

De kurser som ligger på avancerad nivå är däremot inte tydligt beskrivna i självvärderingen, vilket gör det svårt för bedömarna att förstå vilka förmågor som faktiskt tränas. Det är även svårt att utläsa vilken lärarkompetens som används i undervisningen inom ramen för de kurser som beskrivs. Den kurs som tydligast ska träna studenternas färdighet och förmåga i förhållande till målet på avancerad nivå är det självständiga arbetet. Här ska studenterna bland annat kunna placera sitt eget forskningsbidrag i ett relevant forskningsfält och även göra en forskningsöversikt. Under den efterföljande opponeringen tränas studenterna även i att granska och värdera andra studenters arbeten. Utifrån det upplägg som presenteras menar bedömaregruppen att förutsättningarna för att genomföra ett arbete torde vara goda, men att den svaga danspedagogiska vetenskapliga kompetensen och de exempel på formuleringar av lärandemål som framkommer i självvärderingen, visar att den vetenskapliga nivån inte uppnås. Utifrån de målformuleringar som används i kurserna har inte heller bedömaregruppen kunnat avgöra hur och i vilken grad forskningsresultat är en del av kursinnehållet, förutom i det självständiga arbetet. De oklarheterna kvarstod även efter intervjuerna. Att knyta ämnesdidaktiska forskare till utbildningen som kan förmedla forskning i undervisningen och förbereda studenterna att genomföra vetenskapliga arbeten på avancerad nivå genom att exempelvis guida dem i ett vetenskapligt förhållningssätt och i metodologiska resonemang, ser bedömaregruppen som ett utvecklingsområde. Ett annat är att formulera lärandemålen på avancerad nivå på ett tydligt sätt för att säkerställa en måluppfyllelse som harmonierar med de nationella målen för utbildning på avancerad nivå.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen framgår det att studenterna läser flera kurser där didaktik, ämnesdidaktik och metodik är viktiga inslag. Bland de kurser som nämns i självvärderingen läser studenterna fem kurser på grundläggande nivå där didaktiska moment ingår. Som ett talande exempel kan här kursen *Dansämnets didaktiska praktiker 1* nämnas, där studenterna förbereder sig för egen undervisning genom att arbeta med didaktiska modeller och sedan skapa ett eget dansmaterial. Detta kan i sin tur användas inom ramen för den VFU som utgör 3 högskolepoäng av kursen på sammanlagt 7,5 högskolepoäng. Även i kurserna *Pedagogik 1* och *Dansämnets historia och dess didaktiska tillämpning* arbetar studenterna med dansdidaktik.

Exempel på examinationer är att studenterna fysiskt, i undervisningsexempel, ska kunna gestalta sin förståelse för ett valt fenomen, samt kritiskt reflektera över dess relevans och möjliga tillämpning i dagens gymnasieskola. På avancerad nivå följer ytterligare två kurser där didaktiska inslag ingår: *Dansämnets didaktiska praktiker 3* och *Betyg och bedömning i dansutbildning*. Här får studenterna arbeta med att integrera teoretiska, didaktiska och konstnärliga förmågor, för att kunna arbeta ämnesspecifikt och tematiskt med olika elevgrupper i gymnasieskolan.

Progression är också ett tema som behandlas, liksom aktuell forskning om dans som bärare av kulturella och sociala normer samt perspektiv på makt och delaktighet. De förmågor som ska utvecklas i mötet med de nämnda dimensionerna av danspedagogik och dansdidaktik examineras både praktiskt och skriftligt, för att stärka studenternas förmåga att länka samman teori och praktik.

Ytterligare exempel på examinationer gavs i intervjuerna, och bedömargruppen anser att målet säkerställs genom examination på ett tydligt sätt.

En styrka enligt bedömargruppens uppfattning är att upplägget av utbildningen säkerställer målet på flera sätt. Tydliga exempel på upplägg och genomförande i relation till tydliga mål med didaktik i centrum liksom danspedagogisk verksamhet beskrivs i självvärderingen, och dessa intryck förstärktes genom intervjuerna. En svaghet är att det inte tydligt framkommer för bedömarna, varken i självvärderingen eller intervjuerna, hur didaktisk och ämnesdidaktisk teori integreras i kompetensområdet på avancerad nivå. Att tydliggöra detta i utbildningen ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde.

När det gäller kompetens att hantera den övriga verksamheten i skolan, exempelvis fostran, socialisation och att möta eleven där den befinner sig, tolkar bedömargruppen det som att utbildningen förbereder studenterna för detta till viss del genom allmänpedagogiska och specialpedagogiska inslag i kurserna. Däremot skulle de inslagen kunna bli tydligare i utbildningen och i synnerhet examinationerna av dem. Något bedömargruppen vill understryka är att lärosätet även bör formulera lärandemål som säkerställer att hela komplexiteten av kunnande som finns i målet tydligare kommer till uttryck.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Utifrån självvärderingen framgår det att målet till övervägande del behandlas inom VFU-kurserna. De är fördelade på fyra kurser där tre ingår som delkurser i *Dansämnets didaktiska praktiker 1, 2 och 3*. Anledningen till upplägget med VFU som en del av didaktikkurserna är att lärosätet vill stärka banden mellan ämnesdidaktiska teorier, modeller och metoder samt den erfarenhet av undervisning som studenterna får genom VFU. Bedömargruppen anser att det upplägget fungerar väl i relation till målbeskrivningen. Den fjärde VFU-kursen är en längre, elva veckors praktik under den nionde terminen.

I de kurser som beskrivs i självvärderingen får studenterna goda möjligheter att planera, genomföra och utvärdera sin undervisning. Moment som kan nämnas är att studenterna successivt genom de tre VFU-kurserna får möjlighet att komma in i och så småningom ta över lärarrollen. De får också redskap för att reflektera över lärarrollen ur olika perspektiv. Examinationen av målet sker genom studenternas självvärdering, handledarens VFU-utlåtande och trepartssamtal, vilket bedömargruppen anser ger ett genomtänkt intryck.

En rekommendation är att sätta studenternas metarefleksion ännu mer i centrum för undervisnings- och examinationsmetoder inklusive målformuleringar. En annan rekommendation är att förstärka dokumentationen av trepartssamtalen, vilket även lärosätet själv anger som ett område att utveckla ytterligare i utbildningen.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna framkommer att VFU-placeringarna ibland inte har fungerat optimalt för alla, men att lärosätet arbetar med att studenterna ska få så bra VFU-placeringar som möjligt. Lärosätet har ett VFU-avtal tillsammans med andra lärosäten i Stockholmsregionen och

handledarna ute på skolorna har i de allra flesta fall gått handledarutbildning, vilket bedömaregruppen ser som positivt. Bedömaregruppen uppmuntrar lärosätet att fortsätta arbetet med VFU-placeringar, för att alla studenter ska få så bra VFU-placeringar som möjligt och förberedas för dessa i god tid.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna framkommer det att ett medvetet arbete med jämställdhet pågår på ett övergripande plan på lärosätet. Här kan bland annat nämnas arbetet mot sexuella trakasserier där policy och handlägningsordning har reviderats och förenklats och där studenter även har varit med i workshops och bearbetat förslaget som tagits fram. I självvärderingen framgår också att normkritik är ett perspektiv som genomsyrar flera kurser och moment i utbildningen och att detta perspektiv också inkluderar jämställdhet.

Allt detta ser bedömaregruppen som positivt. Men när det gäller hur jämställdhet som innehåll mer konkret och utbildningsnära kommer in i utbildningen framstår detta även efter intervjuerna som något oklart för bedömarna. I kurserna *Konst, kropp och kultur* och *Dansämnets kroppsliga praktiker* finns genus- och normkritiska perspektiv som teman. I kursen *Sociala relationer i skolan* får studenterna reflektera över det ansvar som läraren har för att upprätthålla skolans värdegrund i arbetet. Här ingår begreppet jämställdhet, tillsammans med andra begrepp, som avvikelse, normalitet och diskriminering. Exempelen visar att jämställdhet finns med som begrepp och perspektiv i undervisningen, men bedömaregruppen skulle vilja se att ytterligare ansträngningar gjordes för att studenterna till exempel ska få möjligheter att tränas och förberedas för att arbeta med elevers jämställda möjligheter till lärande i skolan.

Lärosätet behöver även i utbildningens upplägg förtydliga att jämställdhet visserligen kan ingå i ett normkritiskt arbete och i arbetet med jämlikhet, men att jämställdhet handlar om att människor oavsett könstillhörighet får samma möjlighet att forma samhället och sina egna liv. Bedömaregruppens farhåga är att detta lätt kan komma bort, eftersom perspektivet upptas i andra, närbesläktade begrepp och perspektiv. Lärosätet visar däremot att det finns en medvetenhet om jämställdhet i utbildningen, exempelvis i utformandet av litteraturlistor.

Vid intervjuerna framkom att kollegiet även arbetar med att få in fler män i utbildningen genom att bland annat rekrytera timplärare som är män, för att på så vis balansera könsrepresentationen i lärargruppen. Bedömaregruppen ser detta som viktiga steg i rätt riktning.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna framkommer att uppföljning, åtgärder och återkoppling sker på olika nivåer på lärosätet och i utbildningen. Riktlinjerna för den verksamheten är fastställda av nämnden för utbildning och forskning. Kursvärderingar genomförs efter avslutad kurs och resultatet av dessa återförs till studenterna. Styrkor som bedömaregruppen vill lyfta fram i det övergripande

kvalitetsarbetet är att utvärdering sker på flera nivåer, både elektroniskt, i pappersform och muntligt genom samtal med studenter och samordnare.

Lärosätet menar att det kan vara svårt att säkerställa att studenterna är anonyma i kursvärderingarna, eftersom de ofta ingår i små grupper. De arbetar därför med att utveckla en än mer rättssäker utvärdering genom att genomföra anonyma elektroniska enkäter löpande genom utbildningen och en större skriftlig enkät i slutet av hela utbildningen. Detta ser bedömaregruppen som både viktigt och riktigt. Lärosätet arbetar också aktivt med att förbättra strukturen för den systematiska återkopplingen på ett övergripande plan, genom ett systematiskt kvalitetsarbete som även har involverat studenterna. Aktiviteterna har initierats av institutionerna vid lärosätet och har som syfte att säkra och utveckla kvaliteten i samtliga utbildningar, vilket bedömaregruppen ser som positivt.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet verkar enligt bedömaregruppen för att studenterna får möjlighet att genomföra utbildningen på utsatt tid, genom den kontinuerliga kontakt som framför allt programsamordnaren har med studenterna. En styrka som bedömaregruppen vill lyfta fram är att det ständigt förs samtal om progression och arbetsbörda med studenterna.

En svaghet som bedömaregruppen identifierat är dock att det inte, vare sig i självvärderingen eller intervjuerna, tydligt framkommer hur lärosätet bedriver ett systematiskt arbete för att stötta de studenter som riskerar att inte uppnå målen i utbildningen. Detta trots att studenterna periodvis läser på mer än helfart på grund av upplägget med parallellt pågående kurser vid Stockholms universitet.

Bedömaregruppen menar att det upplägget kan påverka studenternas möjligheter att genomföra utbildningen inom planerad studietid. Ett utvecklingsområde är därför att utveckla instanser som fångar upp studenter som riskerar att inte nå mål på avsatt tid och att i utbildningens struktur underlätta för studenterna så att de inte behöver läsa på mer än helfart.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna framkommer att studenterna har inflytande över utbildningen både när det gäller arbetet i formella organ och i mer informella sammanhang. Studentgrupperna är ofta små. Lärosätet menar att det ger möjligheter till en nära och kontinuerlig kontakt med studenterna genom hela utbildningen, vilket är något som bedömaregruppen ser som positivt. Nackdelar med detta kan vara att studenterna inte kan vara helt ärliga i känsliga frågor, vilket lärosätet också visar medvetenhet om.

Ett exempel på en aktivitet där studenterna medverkar och har möjlighet att påverka sin utbildning är den så kallade Evaluation Day. Under den utvärderingsdagen diskuterar studenterna utbildningarnas innehåll och sin studiemiljö. Resultaten presenteras sedan för institutionens prefekt och övriga samverkande, för att sedan komma med i kommande års verksamhetsplanering. Detta ser

bedömargruppen som ett positivt exempel på studentmedverkan, och uppmuntrar lärosätet att fortsätta med liknande aktiviteter.

Enligt lärosätet har det även kommit förslag från studenterna om att utveckla samarbeten mellan de olika utbildningarna på lärosätet, vilket utreds just nu. Bedömargruppen anser att detta är ett viktigt utvecklingsområde för att studenterna ska få möjlighet att dra nytta av hela den potential av möten mellan konst, vetenskap och pedagogik som lärosätet i sin helhet erbjuder.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Utifrån de exempel som lärosätet ger i självvärderingen anser bedömargruppen att både utbildningens högskoleförlagda kurser och VFU-kurser är användbara och förbereder studenterna för att både teoretiskt och praktiskt möta förändringar i arbetslivet. Även lärandemål i kurser är formulerade så att de faktiskt bidrar till kompetenser som är nödvändiga i ett föränderligt samhälle.

Samverkan med det omgivande samhället är väl utvecklad och integrerad i utbildningen, i synnerhet utåtriktad samverkan med skolor, kommunal verksamhet, turnéer och den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU). Ett exempel på detta är ett samarbete mellan lärosätet och Liljeholmens gymnasium, där studenterna får möjlighet att tillsammans med lärare från lärosätet undervisa nyanlända personer i dans. Ett annat exempel på samverkan är det som kallas Dans på röda linjen – ett nätverk där både professionella och amatörer samverkar för att skapa utbyten mellan olika unga målgrupper. Gemensamt för alla inblandade är att de är stationerade längs tunnelbanans röda linje, därav namnet. Bedömarna anser att den stora variation som lärosätet visar i verklig utåtriktad samverkansverksamhet är en styrka i utbildningen. Något att utveckla ytterligare är hur det omgivande samhället kommer in i själva till utbildningen, till exempel genom besök av aktörer inom det danspedagogiska skolfältet.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunden är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen som helhet.

Bedömningsgrunden Personal bedöms inte vara tillfredsställande, eftersom det saknas tillräcklig vetenskaplig kompetens inom allmäntdidaktik, danspedagogik samt didaktik. Ett tydligt utvecklingsområde är därför att öka den vetenskapliga kompetensen inom personalgruppen. Den professionsrelaterade kompetensen bedöms inte heller stå i proportion till volym, innehåll och genomförande på lång eller kort sikt, och bedömargruppen rekommenderar lärosätet att anställa fler lärare med erfarenhet från det fält som utbildningen riktas mot. Den konstnärliga kompetensen

bedöms vara adekvat på kort sikt, men eftersom många är visstidsanställda är långsiktigheten osäker menar bedömargruppen.

Det finns inte en tillräckligt utbyggd vetenskaplig miljö för utbildningen, eftersom det saknas kompetens inom framför allt danspedagogik. Bedömargruppen anser att samarbetet med Stockholms universitet inte är tillräckligt för att skapa kurser på avancerad nivå inom danspedagogik. Ett tydligt utvecklingsområde är därför att öka den vetenskapliga kompetensen inom personalgruppen. Det finns inte heller en tillräckligt väl utbyggd professionsinriktad miljö, eftersom det inte finns tillräckligt med personal med tydlig koppling till yrkesområdet i utbildningen. Att studenterna får ytterligare tillgång till aktiva gymnasielärares yrkesrelaterade erfarenheter ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde i utbildningen, och bedömargruppen rekommenderar lärosätet att anställa fler lärare med erfarenhet från det fält som utbildningen riktas mot. Det finns en konstnärlig utbildningsmiljö vid lärosätet som är relevant för utbildningen, och en styrka i utbildningen är att den konstnärliga och tvärkonstnärliga miljö som studenterna vistas i vid lärosätet tydligt knyts an till ämneslärarutbildningen.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet ett aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls inte i utbildningen. På grundläggande nivå finns det goda förutsättningar för lärosätet att möjliggöra för studenterna att nå målet. En styrka som bedömargruppen har uppmärksammat är hur teori och praktik, handling och reflektion samt konst och didaktik knyts samman i de kurser som beskrivs, samt hur undervisnings- och examinationsformerna varierar på ett genomtänkt sätt. Vad som däremot saknas i utbildningen är möjligheter för studenterna att få insikt i det danspedagogiska och dansvetenskapliga området på avancerad nivå. Ett utvecklingsområde är att inom utbildningen vid lärosätet arbeta för en mer enhetlig och stabil vetenskaplig grund för danspedagogik och att erforderliga resurser knyts till utbildningen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Även om studenterna redan tidigt i utbildningen får möta vetenskapliga texter, metoder och teorier på en grundläggande nivå, saknas det möjligheter för studenterna att utveckla en fördjupad kunskap i vetenskapsteori, samt kvalitativa och kvantitativa metoder. En rekommendation från bedömargruppen är att lärosätet anställer fler disputerade lärare och forskare inom området danspedagogik för att möjliggöra att studenterna får möta teorier och metoder som även har bäring på det danspedagogiska området. När det gäller relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen finner bedömargruppen att utbildningens upplägg och genomförande möjliggör en sådan kunskapsutveckling genom en god koppling mellan teori och praktik i utbildningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inte. Studenterna får möjligheter att på en grundläggande nivå tillägna sig de färdigheter och förmågor som målet stipulerar, men bedömargruppen anser att detta saknas på avancerad nivå. Att knyta ämnesdidaktiska forskare till utbildningen som kan förmedla forskning i undervisningen och förbereda studenterna att genomföra vetenskapliga arbeten på avancerad nivå, ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde. Ett annat är att formulera lärandemålen på avancerad nivå på ett tydligt sätt för att säkerställa en måluppfyllelse som harmonierar med de nationella målen för utbildning på avancerad nivå.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. En styrka enligt bedömargruppens uppfattning är att upplägget av utbildningen säkerställer målet på flera sätt. En svaghet är att det inte tydligt framkommer för bedömarna, varken i självvärderingen eller intervjuerna, hur didaktisk och ämnesdidaktisk teori integreras i kompetensområdet på avancerad nivå. Att tydliggöra detta i utbildningen ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Utifrån självvärderingen framgår det att målet till övervägande del behandlas inom VFU-kurserna där studenterna goda möjligheter att planera, genomföra och utvärdera sin undervisning. Examinationen av målet sker genom studenternas självvärdering, handledarens VFU-utlåtande och trepartssamtal, vilket bedömargruppen anser ger ett genomtänkt intryck. Bedömargruppen uppmuntrar lärosätet att fortsätta arbetet med VFU-placeringar, för att alla studenter ska få så bra VFU-placeringar som möjligt och förberedas för dessa i god tid.

Det pågår ett medvetet arbete med jämställdhet på lärosätet och i utbildningen. Jämställdhet och normkritiska perspektiv förekommer som teman i kurser och jämställdhet tas i beaktande när exempelvis litteraturlistor fastställs. Bedömargruppen skulle däremot vilja se att ytterligare ansträngningar gjordes för att studenterna ska få möjligheter att tränas och förberedas för att arbeta med elevers jämställda möjligheter till lärande i skolan.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling sker på olika nivåer på lärosätet och i utbildningen. Kursvärderingar genomförs efter avslutad kurs och resultatet av dessa återförs till studenterna. En styrka är att kursvärderingar sker på flera nivåer, även muntliga. Lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid genom den kontinuerliga kontakt som framför allt programsamordnaren har med studenterna. Ett viktigt utvecklingsområde är att utveckla instanser som tydligare fångar upp studenter som riskerar att inte nå mål på avsatt tid och att underlätta i utbildningens struktur så att studenter inte behöver läsa mer än på helfart.

Lärosätet ger studenterna möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande på ett genomtänkt sätt. Små studentgrupper medför att studenterna har lätt att kontakta lärare och utbildningsanordnare, och på så vis påverka sin utbildning. En nackdel är att detta också kan medföra svårigheter att ta upp känsligare frågor, vilket lärosätet är medvetet om.

Utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Både utbildningens högskoleförlagda kurser och VFU-kurser är användbara och förbereder studenterna för att både teoretiskt och praktiskt möta förändringar i arbetslivet. Samverkan med det omgivande samhället är väl utvecklad och integrerad i utbildningen, i synnerhet utåtriktat samarbete med skolor, kommunal verksamhet, turnéer och liknande. Ett av flera exempel på detta är samarbetet med Liljeholmens gymnasium, där studenterna får möjlighet att undervisa nyanlända elever i dans.

Lärosäte: Stockholms universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet matematik.

Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet

Bedömggruppen noterar inledningsvis att lärosätet erbjuder ämneslärarutbildning med inriktning mot undervisningsämnet matematik i gymnasieskolan i tre varianter, med olika utbildningsplaner och olika programansvariga institutioner. Matematik är alltid andra ämne i två av dessa varianter, som gemensamt benämns den integrerade strukturen. Den tredje varianten är den ämneskoncentrerade strukturen, där matematik kan vara antingen första eller andra ämne. Bedömningen av lärosätets ämneslärarutbildningar med inriktning matematik har försvårats av att stor del av ämnesdidaktiken har placerats inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och att lärosätets självvärdering för UVK inte beskriver de ämnesdidaktiska kurserna i relation till inriktningen matematik.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) är personalen huvudsakligen tillsvidareanställd och en majoritet har lärarutbildning, varav en hög andel med ämneslärarexamen och högskolepedagogisk utbildning. Andelen disputerade är tillfredsställande. För professionsrelevant kompetens svarar adjungerade adjunkter. Inom inriktningen matematik har lärosätet god tillgång till väl kvalificerad personal i både matematik och matematikdidaktik. Det finns lärare i matematik som också har god matematikdidaktisk kompetens, vilket innebär goda förutsättningar för en sammanhållen ämneslärarutbildning i matematik.

Inom den utbildningsvetenskapliga kärnan säkerställer lärosätet att utbildningsmiljön bottnar i både professionskunnande och forskning med innehållslig bredd, i form av flera utbildningsvetenskapligt inriktade forskningsmiljöer fördelade på olika institutioner. Inom inriktningen matematik utgår utbildningsmiljön från starka forskningsmiljöer i matematik och matematikdidaktik. Det är framför allt forskningen och forskningsmiljön i matematikdidaktik som är tillgänglig för studenterna och som har tydlig yrkesrelevans. Självständiga arbeten kan knytas till lärarnas forskningsprojekt.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls eftersom poängutrymmet för matematik och matematikdidaktik huvudsakligen används för studier i matematik. Inom den ämneskoncentrerade strukturen bidrar kurserna i matematikdidaktik till att utveckla studenternas breda kunskaper i matematik. Bedömggruppen anser att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer målpuppfyllelse.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inom den utbildningsvetenskapliga kärnan för den integrerade strukturen, men brister i den ämneskoncentrerade strukturen där vetenskaplig progression mellan UVK, ämne och ämnesdidaktik inte framgår. Studenterna möter kvantitativa och kvalitativa metoder för datainsamling i kurserna. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och

dess betydelse för yrkesutövningen avhandlas i kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), ämnesdidaktiska kurser och i anslutning till verksamhetsförlagd utbildning (VFU) för den integrerade strukturen. Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte inom inriktningen matematik i den ämneskoncentrerade strukturen. Lärosätet säkerställer inte att studenterna har uppnått tillräckliga kunskaper om vetenskaplig metod och källhantering innan de påbörjar ett självständigt arbete på avancerad nivå. Vidare saknas i kursplanen för det självständiga arbetet krav på matematiskt ämnesinnehåll, och det saknas krav på att arbetet ska planeras så att det blir relevant för matematiklärarens yrkesutövning. Därmed säkerställs inte måluppfyllelse avseende relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för matematikundervisning i årskurs 7-9. Trots att den utbildningsvetenskapliga kärnan bidrar till måluppfyllelse i den integrerade strukturen anser bedömargruppen att bristerna inom inriktningen matematik i den ämneskoncentrerade strukturen är så omfattande att utbildningen i sin helhet inte möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat behandlas på ett tillfredsställande sätt inom den utbildningsvetenskapliga kärnan. Studenterna tränas i att identifiera didaktiska och ämnesdidaktiska forskningsproblem och hur detta kan kopplas till konkret undervisning. I VFU-kursen ska studenterna till exempel självständigt och ansvarsfullt leda och utveckla undervisning utifrån adekvata ämnes- och ämnesdidaktiska och didaktiska kunskaper. Studenterna får arbeta praktiskt med lektionsplaneringar som vilar på vetenskaplig grund vilket bedömargruppen ser som positivt. Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inte inom inriktningen matematik. Det är oklart i vilken utsträckning matematikdidaktik behandlas i de kurser i ämnesdidaktik som ingår i UVK. Vidare ger lärosätet exempel från en kurs i matematikdidaktik i den integrerade strukturen som har otydlig förankring i matematikdidaktisk forskning och begränsad relevans för inriktningen mot årskurs 7-9. Ett annat exempel är begreppsbildning som i den ämneskoncentrerade strukturen behandlas i slutet av utbildningen, men borde ha behandlats betydligt tidigare. Bedömargruppen anser därför att det finns anledning att se över innehållet och progressionen i de matematikdidaktiska kurserna. Trots att den utbildningsvetenskapliga kärnan bidrar till måluppfyllelse anser bedömargruppen att bristerna inom inriktningen matematik är så omfattande att utbildningen i sin helhet inte möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls inom den utbildningsvetenskapliga kärnan. Lärosätet säkerställer måluppfyllelse i att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik genom progression inom ramen för UVK och VFU samt i relation till studenternas ämnesdidaktiska kurser. Lärosätet redovisar en variation i examinationsformer. Studenterna får arbeta med konkreta elevuppgifter till exempel att studenterna får träna på hur olika moment utförs i klassrummet samt utforma och kritiska granska lektionsupplägg och lektionsplaneringar. Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls inom inriktningen matematik eftersom lärosätet har en väl genomtänkt progression inom UVK och VFU som utvecklar studenternas förmåga att undervisa. Bedömargruppen anser att lärosätet på ett trovärdigt sätt har visat att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls inom UVK. Lärosätet säkerställer måluppfyllelse genom progression inom ramen för

UVK och VFU samt i relation till studentens ämnesdidaktiska kurser. Studenten ska också anknyta till olika professioner i skolan, i synnerhet specialpedagoger. Vidare handlar det om villkor för lärande, ledarskap i klassrummet, olika diagnoser och hur man kan förhålla sig till elevers skiftande behov och förutsättningar, mångkulturalitet, särbegåvnig, flerspråkighet och gruppkonstellationsfrågor i undervisningen. Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls inom inriktningen matematik. Det finns en väl genomtänkt progression inom UVK och VFU. Lärosätet beskriver särskilt hur studenternas fördjupade ämneskunskaper bidrar till förmågan att göra välvägda didaktiska val och anpassa undervisningen till elevers olika behov. *Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.*

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Lärosätet visar att måluppfyllelse för bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling säkerställs genom kursens genomförande och examinationer. Studenterna möter etiska aspekter genom examinerande moment i VFU:n. Bedömargruppen delar lärosätets mening att det är ett utvecklingsområde hur man arbetar med hållbar utveckling. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Lärosätet har en plan för jämställdhetsarbetet och det finns ett utpekat ansvar på olika nivåer att beakta jämställdhetsperspektivet jämte handlingsplaner och rutiner i anslutning till program- och kursplanearbete. Jämställdhetsperspektivet aktualiseras i UVK-kurserna genom exempelvis historiska perspektiv på könsskillnader samt i moment som belyser identitet och identitetsskapande, normer och värdegrund, likabehandling och diskriminering. Inom inriktningen matematik ingår jämställdhetsperspektivet tydligt i vissa kurser. Exempelvis analyserar studenterna jämställdheten i läromedel, och inför VFU uppmanas studenterna vara observanta på hur läraren fördelar frågor. Vid institutionerna finns också ett pågående jämställdhetsarbete. Exempelvis ser man över författare till kurslitteratur och fördelningen mellan kvinnliga och manliga föreläsare på kurserna.

Det sker ett systematiskt kvalitetsarbete på olika nivåer för uppföljning, åtgärder och återkoppling. Övergripande är programrådet som träffas kontinuerligt och diskuterar kvalitets- och utvecklingsbehov i utbildningen. Programråden har en viktig roll för kvalitetsarbetet i och med att studenterna, skolhuvudmännen och alla kursansvariga institutioner är representerade. Ämneslärarstudenter med inriktning matematik är representerade i samtliga tre programråd inom ämneslärarutbildningen. Programråden genomför termins- och programutvärderingar som sammanställs och skickas till alla kursansvariga institutioner. För att höja genomströmningen i de inledande studierna har grundkursen i matematik modifierats med fler examinerande moment, studentaktiva arbetssätt och filmade föreläsningar.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Lärosätet har riktlinjer för studentinflytande och arvoderade studentrepresentanter bereds plats i olika organ. Det finns både formella och informella möjligheter för studenterna att lämna synpunkter och delta aktivt för att utveckla utbildningen. Lärosätet uppmuntrar studenterna att bilda lokala studentråd vid de programansvariga institutionerna och i nuläget finns aktiva studentråd vid alla tre. Vidare genomförs regelbundna samtal mellan studenter och utbildningsansvariga.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Lärosätet redovisar exempel på samverkan med skolhuvudmän inom VFU, handledarutbildning och i form av utvecklingsprojekt på vetenskaplig grund, som förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv. Inom inriktningen matematik finns flera förväntade studieresultat i olika kurser där studenterna ska utveckla ett kritiskt och analytiskt förhållningssätt till dagens styrdokument och praktik. De får därigenom möjlighet att utveckla ett professionellt förhållningssätt till framtida pedagogiska och didaktiska idéer och nya styrdokument och råd från Skolverket. I matematikdidaktik har man god kontakt med skolor genom VFU och fortbildning. Flera lärare har, eller har haft, expertuppdrag på Skolverket. Studenterna får också kunskaper om nyanlända elever och språkutvecklande arbetssätt samt praktisk erfarenhet och teoretisk grund för ett sunt förhållningssätt till digitala verktyg i undervisningen.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar**Personal**

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Av självvärderingen framgår att personalstyrkan omfattar 77 lärare med en kärntrupp av drygt 8–10 lärare i programmet. Dessa utgörs av både universitetsadjunkter och universitetslektorer. Personalen är huvudsakligen tillsvidareanställd och en majoritet har lärarutbildning, varav en hög andel med ämneslärarexamen. Bedömggruppen anser att andelen disputerade i ämnen av relevans för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) är tillfredsställande. Under intervjun framgick att personal med ämnesdidaktisk kompetens ansågs motsvara UVK-områden, och ett exempel var att bedömning som område tog sin utgångspunkt i studenternas aktuella ämnen. För delar som rör exempelvis utbildningshistoria, skolans organisation och samhällseliga villkor samt specialpedagogik undervisar personal inom pedagogik/utbildningsvetenskap. För professionsrelevant kompetens svarar bland annat adjungerade adjunkter och fastanställda adjunkter. Lärosätet uppger även att man har ett system för att se till att studenterna möter lärare från universitetet med samma ämnesinriktning under studenternas verksamhetsförlagda utbildning (VFU). Lärosätet har även ett antal timanställda lärare som arbetar med trepartssamtalen under VFU-kurserna. Dessa lärare har relevant lärarexamen och lång erfarenhet som VFU-handledare. En styrka är att lärosätet, i samverkan med andra lärosäten i Stockholmsområdet, strävar efter att VFU-handledare ska genomgå en VFU-handledarutbildning, och därför har kraven för detta skärpts i ett nytt samverkansavtal med huvudmännen.

Lärosätet har en planering och systematik via prefekterna för kompetensförsörjning och kompetensutveckling med vetenskaplig och högskolepedagogisk meritering för pedagogiskt adekvat kompetens. Organisationen har en beredskap att hantera personalbortfall i form av exempelvis tjänstledigheter. Med volymen lärare finns tillfredsställande förutsättningar för kontinuitet och stabilitet.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

I självvärderingen beskriver lärosätet en utbildningsmiljö som bottnar i forskning med innehållsrik bredd. Lärosätet ger exempel på flera utbildningsvetenskapligt inriktade forskningsmiljöer fördelade på olika institutioner och en nationell forskarskola för lärarutbildare inriktad mot flerspråkighet. Det finns en forskningsplattform för undervisningsutvecklande ämnesdidaktisk forskning i samarbete med skolhuvudmän i Stockholms stad. Det finns aktiva forskare som är kopplade till utbildningen, och adjungerade adjunkter bidrar med aktuellt yrkeskunnande. I kursplanegrupper och möten i kurs sker granskning för kvalitetssäkring av kurslitteraturen av vetenskapligt och professionsmässigt kompetenta lärare. Författare till kurslitteratur bedriver också undervisning inom programmet, och i kurserna används gästföreläsare som ett berikande inslag. Bedömargruppen ser det som positivt att studenter erbjuds att medverka på institutionernas högre seminarier och att de bjuds in att lyssna på gästföreläsare och forskare. Utöver adjungerade adjunkter och fastanställda adjunkter säkerställs den professionsinriktade miljön via erfarna VFU-handledare och timanställda yrkesverksamma lärare samt kraven på VFU-handledarutbildning. Bedömargruppen anser att detta sammantaget säkerställer utbildningsmiljön.

Bedömargruppen identifierar Medieverkstaden som ett gott exempel och en viktig resurs för studenterna i utbildningsmiljön. Studenterna kan använda och träna nya tekniska och digitala grepp i undervisningen, vilket är gynnsamt ur ett professionsinriktat perspektiv. Professionsrelevansen för studenterna dokumenteras i en obligatorisk digital VFU-portfölj. För undervisande lärare avsätts sökbara medel för egen kompetensutveckling och forskningsmeritering, exempelvis vid vetenskapliga konferenser. Vid sidan om relevant kompetensutveckling satsar lärosätet på "pedagogiska ambassadörer" med uppdrag att bedriva pedagogisk utveckling på sina institutioner. Ambassadörerna bedriver högskolepedagogiska utvecklingsprojekt.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Utifrån självvärderingen framgår att mål och innehåll integreras i den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och ämnesstudierna, där vetenskapsteori och forskningsmetodik förekommer för professionsinriktad forskning, exempelvis inom ramen för ämnesdidaktiska studier. Kurserna lägger en grund för studenternas examensarbeten. Studenterna möter kvantitativa och kvalitativa metoder för datainsamling i kurserna. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt dess betydelse för yrkesutövningen avhandlas i UVK-kurser, ämnesdidaktiska kurser och i anslutning till VFU. Upplägget att studenterna examineras på examensmålet i både UVK och VFU har lärosätet utvecklat som ett sätt att stärka möjligheten att diskutera och analysera hur vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet förhåller sig till varandra genom hela utbildningen. Lärosätet beskriver utmaningen med att studenterna kan uppleva en klyfta

mellan å ena sidan ämneskurserna och de mer teoretiska UVK-delarna och å andra sidan VFU och kurserna/delkurserna i ämnesdidaktik. I självvärderingen beskriver lärosätet att dessa frågor diskuteras kontinuerligt i programrådet för att stärka sammanhanget mellan olika delar av programmet. I intervjun klargjorde lärosätet ytterligare att de närmar sig allmänpedagogiska frågor utifrån ett ämnesdidaktiskt perspektiv där generella begrepp och teorier tolkas och konkretiseras.

Lärosätet är medvetet om riskerna med att tappa progressionen, och därför är detta en fråga för programrådet. En reflektion från bedömargruppens sida är att studenternas upplevelse av en bristande koppling kan böttna i att UVK inte blir synliggjort som huvudområde. Inramningen riskerar att bidra till ett smalt perspektiv på UVK. Bedömargruppen rekommenderar därför lärosätet att i det fortsatta utvecklingsarbetet tydliggöra UVK som huvudområde utifrån det vidgade läraruppdraget, som omfattar exempelvis mentorskap, ledarskap och konflikthantering, och hur detta relaterar till kärnuppdraget undervisning.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Beskrivningen av hur lärosätet arbetar mot måluppfyllelse visar att studenterna övas i att koppla samman forskning och praktik. Lärosätet har en genomtänkt integration av mål och innehåll i den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och de ämnesdidaktiska delkurserna. Självvärderingen ger flera exempel på förväntade läranderesultat och relationen mellan olika kurser i programmet som gemensamt gör att målet uppfylls. Delar av målet examineras genom bland annat kritisk granskning av den egna och andras lektionsplanering och moment där teori ska ligga till grund för planering. Studenterna tränas i att identifiera didaktiska och ämnesdidaktiska forskningsproblem och hur detta kan kopplas till konkret undervisning. Exempel ges på betygsriterier i ämnesdidaktik för betyg E i skala A–F och på betygsriterier i den avslutande VFU-kursen. I kursen ska studenterna till exempel självständigt och ansvarsfullt leda och utveckla undervisning utifrån adekvata ämneskunskaper samt ämnesdidaktiska och didaktiska kunskaper. Lärosätet examinerar föregående kursmål genom dokumentation i VFU-handledarens VFU-rapport och genom skriftliga inlämningsuppgifter i en digital VFU-rapport. Bedömargruppen anser det positivt men rekommenderar lärosätet att utveckla en bredare variation av examinationsformer.

Bedömargruppen anser att det är särskilt positivt att studenterna får arbeta praktiskt med lektionsplaneringar som vilar på vetenskaplig grund samt att man förmedlar att professionella lärare ständigt behöver arbeta med kopplingen mellan aktuell forskning och praktik.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Målet examineras genom lärandemål i UVK-kurser, till exempel att "analysera och problematisera relationen mellan undervisning, lärande och bedömning av elevers kunskapsutveckling med

utgångspunkt i ämnesdidaktisk forskning”, ämnesdidaktiska kurser och genom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), till exempel att ”självständigt och ansvarsfullt leda och utveckla undervisning utifrån adekvata ämnes-, ämnesdidaktiska och didaktiska kunskaper”. Den praktiska förmågan får särskilt stort utrymme i VFU-kurserna där lärosätet presenterar en tydlig progression mellan tre VFU-kurser som handlar om att studenten successivt ska utveckla en självständighet att planera och leda undervisning. Studenterna får träna på hur olika moment utförs i klassrummet samt utforma och kritiska granska lektionsupplägg och lektionsplaneringar.

Examensmålet uppfylls genom lärandemål i UVK och VFU. VFU förbereds och följs upp med en obligatorisk digital VFU-portfölj. Exempel ges på studieuppgifter och betygskriterier från ämnesdidaktik i UVK och på lärandemål i progression i de tre VFU-kurserna. Lärosätet redovisar hur studenterna examineras i form av seminarier, workshoppar, hemtentamen och individuella muntliga redovisningar.

Bedömggruppen anser det positivt att lärosätet har en bred variation i examinationsformerna.

Utbildningen bedöms nå målen, och lärosätet beskriver hur studenterna får arbeta med konkreta elevuppgifter samt hur ämnesdidaktiken integreras med UVK.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Bedömggruppen anser att lärosätet i självvärderingen på ett tillfredsställande sätt redogör för hur lärandemål, aktiviteter som stödjer studenternas lärande och examination hänger ihop i de kurser som kopplas till examensmålet. Studenterna får möjlighet att både före, under och efter VFU öva och reflektera över sina färdigheter och förmågor kopplade till målet. Ett exempel är under VFU2 med målet ”självständigt och på ett tydligt och strukturerat sätt leda undervisning utifrån adekvata ämneskunskaper, ämnesdidaktiska och didaktiska kunskaper samt utvärdera styrkor och utvecklingsområden i det egna ledarskapet” samt ”i samråd med andra självständigt skriva och motivera en längre ämnesplanering med tydliga mål som är relaterade till ämnesdidaktiska teorier och relevanta nationella styrdokument, samt genomföra och tillsammans med andra utvärdera moment i planeringen mot målen”. Den övervägande delen av beskrivningen handlar om en specifik delkurs i specialpedagogik. I kursen genomförs fältstudier där studenterna ska fokusera på elevers skiftande behov och hur lärmiljön kan stödja elevers lärande. Studenterna ska också anknyta till olika professioner i skolan, i synnerhet specialpedagoger. Vidare handlar det om villkor för lärande, ledarskap i klassrummet, olika diagnoser och hur man kan förhålla sig till elevers skiftande behov och förutsättningar, mångkulturalitet, särbegåvning, flerspråkighet och gruppkonstellationsfrågor i undervisningen. Sammantaget ger detta underlag för att lärosätet genom sin beskrivning och sin motivering av progressionen inom ramen för UVK och VFU samt i relation till studentens ämnesdidaktiska kurser, med aktiva verb och lärandeaktiviteter, uppfyller examensmålet.

Målpuppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska*

aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.

Självvärderingen visar att det finns förutsättningar för måluppfyllelse genom kursens genomförande och examinationer för målet. Lärosätet beskriver utförligt hur man arbetar med vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter och exemplifierar med kursinnehåll, lärandemål och examinerande moment, exempelvis genom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) med etiska aspekter. För VFU anges specifika lärandemål som synliggör både grund för examination och progression mellan de olika kursmålen. Bedömggruppen anser att arbetssättet med juridiska frågor och bedömningar i skolan kombinerat med barns rättigheter och lärares yrkesetik samt arbete med videomaterial är ett styrkeområde och ett gott exempel på hur det går att arbeta med det aktuella examensmålet. I synnerhet framstår uppgifter att bedöma fallstudier och att hantera etiska dilemman som goda exempel.

Bedömggruppen delar lärosätets ståndpunkt att hållbar utveckling bör ses som ett utvecklingsområde. Lärosätet anger i självvärderingen att ett samarbete kommer att inledas med Universitets- och högskolerådets projekt Den globala skolan, där lärarstudenter ska genomföra workshoppar i anslutning till de avslutande VFU-kurserna. I intervjuerna redogjorde lärosätet för de möten som hittills skett samt att utrymme beretts i UVK3 för detta innehåll. Studenterna har däremot ännu inte kunnat beröras av förändringarna, eftersom de läser kursen senare i utbildningen.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Bedömggruppen konstaterar att lärosätet har en plan för jämställdhetsarbetet och det finns ett utpekat ansvar på olika nivåer att beakta jämställdhetsperspektivet jämte handlingsplaner och rutiner i anslutning till program- och kursplanearbetet. Detta säkerställer att målet uppfylls för organisationen. Lärosätet beskriver i självvärderingen sitt övergripande arbete med att institutionerna ska ta hänsyn till jämställdhetsaspekter vid bemanningsplanering, tjänstefördelning och rekrytering av lärare samt att litteraturlistor kontinuerligt ska granskas. Studenterna informeras om jämställdhetsarbetet vid programstart och får information om vem de vänder sig till om detta eller likabehandling på varje ny kurs. Lärosätet är också medvetet om manlig och kvinnlig representation för tryckt och digitalt material om programmet.

Jämställdhetsperspektivet aktualiseras i kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) genom exempelvis historiska perspektiv på könsskillnader och i moment som belyser identitet och identitetsskapande, normer och värdegrund samt likabehandling och diskriminering.

Jämställdhetsperspektivet kommuniceras vidare i kurser om utbildningens historia, könsperspektiv på retorik och kursen *Sociala relationer i skolan*, där analys av normalitet och avvikelse sett till diskrimineringsgrunderna och värdegrundsarbete är i fokus. Lärosätet ger exempel på hur jämställdhetsperspektivet är en del av studenternas examination. Exempel ges på konstruktiv länkning i progression och på betygskriterier. Normkritik ingår i examinationer med koppling till diskrimineringsgrunderna. Det finns specifika lärandemål för förmågan att kommunicera och förankra

ett jämställdhetsperspektiv, särskilt förankrat i *VFU3*. Detta säkerställer att målet uppfylls för innehåll och genomförande.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet ger en bild av hur det systematiska kvalitetsarbetet bedrivs på olika nivåer och möjliggör kvalitetsutveckling samt den återkoppling som sker. För det övergripande kvalitetsarbetet finns programråd som träffas kontinuerligt och diskuterar kvalitets- och utvecklingsbehov i utbildningen. I programrådet finns olika företrädare som analyserar till exempel genomströmningen genom kursrapporterna. Programrådets arbete redovisas till respektive områdesnämnd i form av en kvalitetsrapport som är underlag för utvecklingen av utbildningens kvalitet. Lärosätet ger exempel på hur programråden har arbetat med den röda tråden i vissa kurser utifrån identifierade behov.

Organisationen identifierar två utvecklingsområden: bättre professionsanknytning i ämneskurser samt en tydligare progression och samhörighet mellan kurser. Utvecklingsarbetet omsätts via medel från central nivå och omfattade kursansvariga och deltagande lärare. Kursvärderingar sker i avslutning till kurserna och programvärderingar genomförs återkommande för sistaårsstudenterna vid genomförd utbildning. Då får studenterna möjlighet att bedöma hur väl utbildningen förberett dem för arbetet som ämneslärare.

Kursvärderingar ger kursrapporter som diskuteras på programråd. Lärosätet har en god behandling av kursvärderingar som följs upp med kursrapporter som behandlas i programråden, vilket möjliggör övergripande prioriteringar och samordnade åtgärder. Inför nya kurser och delkurser informeras studenterna om resultat av utvärderingarna och vilka förändringar som gjorts. Det pågår också ett försöksarbete med en stödjande struktur inför examinationer för att tangera genomströmningen, vilket visar att lärosätet är medvetet om problemen och vidtar åtgärder.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Avhopp och genomströmning analyseras på olika nivåer i organisationen och följs upp på både kurs- och programnivå. Lärosätet identifierar kritiska punkter i utbildningen där avhopp sker och genomför åtgärder för att öka genomströmningen via studiestöd och administrativa stödfunktioner, som studievägledare. Lärosätet redovisar till exempel löpande examinationer och olika seminarieformer för att stödja studenterna inför examinationen för att öka genomströmningen. Det finns ett utvecklat system för att analysera genomströmningen inom lärarutbildningen från kurs till programnivå.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet har beslutade riktlinjer för studentinflytande och studeranderepresentanter bereds plats i olika organ. Bedömggruppen ser det som positivt att lärosätet arvoderar studentrepresentanterna i programråden och redan i början av utbildningen försöker skapa en god kontakt med studentgruppen. Ett annat gott exempel är att varje institution har fastlagda rutiner för hantering av olika typer av studentärenden. Det finns både formella och informella möjligheter för studenter att lämna synpunkter och delta i aktivt för att utveckla utbildningen. Kursvärderingar sker digitalt i anslutning till kurserna, och studenter kan också använda sig av informella sammanhang för att föra fram synpunkter. Under utbildningen uppmuntras den fortlöpande dialogen mellan studenterna, kurslärarna, den kursansvariga, ordföranden för programrådet och studierektorerna. Studenterna har här möjlighet att ställa individuella frågor och ha synpunkter i ett tidigt skede.

Lärosätet påpekar även att studentrepresentanter har fått granska självvärderingen avseende den utbildningsvetenskapliga kärnan och lämnat synpunkter.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Arbetsliv och samverkan**

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet redovisar exempel på samverkan med skolhuvudmän inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), handledarutbildningen och i form av flera utvecklingsprojekt på vetenskaplig grund. Dessa projekt är mer eller mindre didaktiskt inriktade. Dessutom har lärosätet löpande kontakt med Utbildningsdepartementet och andra organ på nationell nivå av relevans för utbildningen. Exempel på relevant samverkan i detta avseende är Specialpedagogiska skolmyndigheten och Statens medieråd. Lärosätet har också ett alumnätverk för ämneslärarstudenter.

Ett utvecklingsområde som lärosätet har identifierat är placeringen av studenter på VFU. För att studenterna ska vara på fler än en skola och därmed möta en större mångfald av klassrumsmiljöer och skolor i olika socio-ekonomiska områden inrättas "VFU-kluster", där studenterna ska få möjlighet att göra VFU på flera skolor för vidgade perspektiv på olikheter mellan skolor. I intervjun redogjorde lärosätet för att de använder en VFU-portfölj där kursledarna följer upp studenternas resonemang och där de ska arbeta med vetenskaplig metod för att pröva begrepp och modeller. I intervjun vidareutvecklade lärosätet också den betydelse som UVK har för att kunna ge ett metaperspektiv i ett samhälleligt sammanhang, och att via både historiska och internationella perspektiv tolka och förstå samtiden som ett sätt att vara förberedd för ett föränderligt yrkesliv.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och

ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Personalen är huvudsakligen tillsvidareanställd och en majoritet har lärarutbildning, varav en hög andel med ämneslärarexamen och högskolepedagogisk utbildning. Andelen disputerade är tillfredsställande. För professionsrelevant kompetens svarar adjungerade adjunkter.

Lärosätet säkerställer att utbildningsmiljön bottnar i både professionskunnande och forskning med innehållslig bredd, i form av flera utbildningsvetenskapligt inriktade forskningsmiljöer fördelade på olika institutioner samt en nationell forskarskola för lärarutbildare inriktad mot flerspråkighet.

Målet gällande vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Studenterna möter kvantitativa och kvalitativa metoder för datainsamling i kurserna. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen avhandlas i kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), ämnesdidaktiska kurser och i anslutning till verksamhetsförlagd utbildning (VFU).

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls genom att studenterna till exempel tränas i att identifiera didaktiska och ämnesdidaktiska forskningsproblem och hur detta kan kopplas till konkret undervisning. I VFU-kursen ska studenterna till exempel självständigt och ansvarsfullt leda och utveckla undervisning utifrån adekvata ämnes- och ämnesdidaktiska och didaktiska kunskaper. Studenterna får arbeta praktiskt med lektionsplaneringar som vilar på vetenskaplig grund vilket bedömargruppen ser som positivt.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls genom progression inom ramen för UVK och VFU samt i relation till studenternas ämnesdidaktiska kurser. Lärosätet redovisar en variation i examinationsformer. Studenterna får arbeta med konkreta elevuppgifter till exempel att studenterna får träna på hur olika moment utförs i klassrummet samt utforma och kritiska granska lektionsupplägg och lektionsplaneringar.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls genom progression inom ramen för UVK och VFU samt i relation till studentens ämnesdidaktiska kurser. Studenten ska också anknyta till olika professioner i skolan, i synnerhet specialpedagoger. Vidare handlar det om villkor för lärande, ledarskap i klassrummet, olika diagnoser och hur man kan förhålla sig till elevers skiftande behov och förutsättningar, mångkulturalitet, sårbarhet, flerspråkighet och gruppkonstellationsfrågor i undervisningen. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att i det fortsatta utvecklingsarbetet tydliggöra UVK som huvudområde utifrån det vidgade läraruppdraget, som omfattar exempelvis mentorskap, ledarskap och konflikthantering, och hur detta relaterar till kärnuppdraget undervisning.

Målet för bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls genom kursens genomförande och examinationer. Studenterna möter etiska aspekter genom examinerande moment i VFU:n. Bedömargruppen delar lärosätets mening att det är ett utvecklingsområde hur man arbetar med hållbar utveckling.

Lärosätet har en plan för jämställdhetsarbetet och det finns ett utpekat ansvar på olika nivåer att beakta jämställdhetsperspektivet jämte handlingsplaner och rutiner i anslutning till program- och kursplanearbete. Jämställdhetsperspektivet aktualiseras i UVK-kurserna genom exempelvis historiska perspektiv på könsskillnader samt i moment som belyser identitet och identitetsskapande, normer och värdegrund, likabehandling och diskriminering.

Det sker ett systematiskt kvalitetsarbete på olika nivåer för uppföljning, åtgärder och återkoppling. Övergripande är programrådet som träffas kontinuerligt och diskuterar kvalitets- och utvecklingsbehov i utbildningen.

Lärosätet har riktlinjer för studentinflytande och studeranderepresentanter bereds plats i olika organ. Studentrepresentanterna är arvoderade. Det finns både formella och informella möjligheter för studenterna att lämna synpunkter och delta aktivt för att utveckla utbildningen.

Lärosätet redovisar exempel på samverkan med skolhuvudmän inom VFU, handledarutbildning och i form av utvecklingsprojekt på vetenskaplig grund, som förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Lärarnas vetenskapliga kompetens i matematik är mycket hög och har en bredd som på ett övertygande sätt täcker utbildningens behov. Det finns lärare i matematik som även har god matematikdidaktisk kompetens, vilket bidrar till att skapa en sammanhållen utbildning för de studenter som läser inriktningen matematik.

I lärartabellen redovisas endast en matematikdidaktiker som dessutom har låg tjänstgöringsgrad. Vid intervjuerna nämns dock flera lärare som undervisar matematikdidaktiskt innehåll i kurser inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK), tillsammans med ungefärlig tjänstgöringsgrad och deras vetenskapliga, pedagogiska och professionsinriktade kompetens. Dessa kompletterande uppgifter visar att flera av de undervisande lärarna har hög vetenskaplig kompetens i matematikdidaktik samt tillräcklig professionsrelaterad och pedagogisk kompetens.

Sammantaget anser bedömggruppen att lärosätet har god tillgång till väl kvalificerade lärare i både matematik och matematikdidaktik, och vid intervjuerna klargjorde lärosätet att dessa lärare i tillräcklig utsträckning medverkar i undervisningen.

Det saknas väsentliga uppgifter om undervisande lärare i matematikdidaktik i lärosätets skriftliga redovisning. Därför rekommenderar bedömggruppen att lärosätet inför rutiner som säkerställer att kurserna med matematikdidaktiskt innehåll i rimlig utsträckning undervisas av lärare med

vetenskaplig kompetens i matematikdidaktik, samt att lärare med relevant professionsrelaterad kompetens medverkar i undervisningen.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Vid de medverkande institutionerna finns starka forskningsmiljöer i matematik respektive matematikdidaktik. Under matematikstudierna undervisas studenterna av lärare som har både bredd och djup i sina ämneskunskaper och därmed kan representera ämnet på ett allsidigt sätt, så att studenterna får god överblick över och yrkesrelevant fördjupning i ämnesområdet. Flera lärare i matematikdidaktik bedriver egen forskning och några projekt är direkt kopplade till ämneslärarutbildningen. De självständiga arbetena kan knytas till lärarnas forskningsprojekt. Varje självständigt arbete i matematikdidaktik handleds av en matematiker och en matematikdidaktiker, vilket bidrar till att skapa en sammanhållen utbildningsmiljö.

Utbildningsmiljön i matematikdidaktik har god professionsinriktning genom att flera lärare har ämneslärarexamen med inriktning matematik, och genom besök inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) får de en nära kontakt med skolverksamheten. Lärarna i matematikdidaktik är ofta engagerade i skolverksuppdrag och i att utveckla fortbildning.

Forskningen och forskningsmiljön i matematikdidaktik är mest tillgänglig för studenterna och har tydligast yrkesrelevans. Det gäller exempelvis forskning inom flerspråkighet, bedömning, programmering, begreppsbyggnad och kopplingar mellan matematikdidaktisk teori och undervisningspraktiken. Samtliga lärare i matematikämnets didaktik bedriver egen forskning, antingen på senior nivå eller inom doktorandprojekt, och kan i undervisningen anknyta till pågående forskning vid institutionen. Vidare får studenterna ta del av lärarnas vetenskapliga kompetens genom urvalet av matematikdidaktisk kurslitteratur och utformningen av kurser. Lärosätet ser att det är svårt för studenterna att ta del av aktuell forskning i matematik, men presenterar exempel där det fungerar till viss del, exempelvis inom kryptering och kodteori. De studenter som gör ett självständigt arbete i matematik om 15 högskolepoäng på grundnivå kommer i kontakt med forskningslitteratur i matematik.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Matematikinriktningen har flera varianter beroende på om utbildningen inleds med matematikstudier och om matematik är förstaämne eller andraämne samt beroende på vilken ämneskombination studenten har valt. De huvudsakliga spåren benämns ämneskoncentrerad respektive integrerad struktur. Samtliga varianter ger grundläggande kunskaper och färdigheter inom en rad områden inom matematiken, och fördjupning inom valda delar. Undervisningen följer mestadels ett traditionellt upplägg med föreläsningar, handledning och räkneövningar med inslag av programmering.

Examinationen genomförs mestadels med skriftliga salstentamina, men även via e-tentor samt examination av inlämnings- och redovisningsuppgifter. Genom att behandla teori och bevisföring i matematikkurserna får studenterna fördjupad insikt i äldre matematisk forskning som fortfarande är giltig och aktuell.

Den ämneskoncentrerade strukturen innebär att all ämnesdidaktik utom självständigt arbete är placerad i UVK. Det ger dock en otydlig koppling mellan ämne och ämnesdidaktik samt innebär att undervisningstid i UVK används till ämnesdidaktik. Å andra sidan gör denna lösning att ämnesdidaktik kan integreras med UVK-innehåll, samtidigt som ämnesstudierna i matematik får stort utrymme i utbildningen och därmed leder till väsentlig fördjupning i matematik.

I den integrerade strukturen är matematik alltid andraämne. Ämnesstudierna inkluderar en kurs i matematikdidaktik, medan den ämnesdidaktik som behandlas i UVK rör studentens förstaämne inom humaniora eller samhällsvetenskap. Inom matematikstudierna i den integrerade strukturen får studenterna rimligt fördjupade kunskaper i matematik som andraämne.

Alla varianter av utbildningen inleds med en matematisk grundkurs om 30 högskolepoäng. Inom denna grundkurs examineras grundläggande ämneskunskaper som är relevanta för yrkesutövningen i årskurs 7–9, och dessutom behandlas problemlösning samt muntlig och skriftlig framställning. Grundkursen har inslag av datorlaborationer och samläses med andra program men framstår som väl anpassad till ämneslärarutbildningen.

Grundläggande aritmetik och algebra behandlas inom de matematikdidaktiska kurserna i den ämneskoncentrerade strukturen, vilket innebär en tillräcklig behandling av detta ämnesinnehåll i utbildningen.

Lärosätet har utöver den egna självvärderingen lämnat in två självständiga arbeten i matematikdidaktik. Dessa arbeten har brister när det gäller relationen till matematiskt ämnesinnehåll. Utifrån ett ämnesperspektiv vägs denna svaghet upp av att utbildningen i matematik för övrigt är utformad på ett väl genomtänkt sätt, med tydlig examination av väsentligt fördjupade ämneskunskaper. Ämneskunskaperna uppfyller därmed sammantaget de krav som uttrycks i examensmålet.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

De bedömda självständiga arbetena för inriktningen matematik har brister i ämnesinnehåll, forskningsmetod, vetenskaplig argumentation och/eller användning av litteratur. Det handlar om endast två arbeten, båda inom inriktningen mot gymnasieskolan, men tillsammans med de underlag som redovisas nedan blir den sammantagna bedömningen att det behöver vidtas åtgärder för att stärka den vetenskapliga progressionen och genomförandet av de självständiga arbetena inom inriktningen mot årskurs 7-9.

Fördjupad kunskap om vetenskapsteori och forskningsmetoder uppnås i en kurs som studenterna läser parallellt med det självständiga arbetet i matematik på grundnivå. Lärosätet säkerställer

därmed inte att studenterna har fördjupade kunskaper om forskningsmetoder när de genomför självständigt arbete på avancerad nivå.

Kursplanen för det självständiga arbetet ställer krav på att studien ska vara relevant för matematikämnets didaktik, men uttrycker inga krav på att frågeställningarna eller någon del av studien ska relatera till ett matematiskt ämnesinnehåll.

Det framgår heller inte av kursplanen att arbetet ska planeras så att resultaten kommer att ha betydelse för matematiklärares yrkesutövning. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas inom UVK och särskilt under VFU:n samt följs upp i det självständiga arbetet, där den genomförda studien ska utvärderas utifrån denna relation. Det framgår dock inte av kursplanen för det självständiga arbetet att studenterna behöver beakta denna relation i genomförandet av studien, speciellt inte vid formulering av forskningsfrågor. Bedömggruppen noterar att lärosätets självvärdering beskriver genomförandet av det självständiga arbetet på ett mer ingående sätt som i vissa delar inte bekräftas i kursplanen.

Bedömggruppen anser att lärosätet behöver se över den vetenskapliga progressionen i utbildningen, och dessutom behöver säkerställa att det självständiga arbetet har koppling till matematiskt ämnesinnehåll och är relevant för matematiklärares yrkesutövning i årskurs 7-9.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet har valt att placera en stor del av ämnesdidaktiken inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Denna ämnesdidaktik beskrivs inte specifikt avseende matematikdidaktik i självvärderingen för UVK, och endast ett fåtal inslag av matematikdidaktik redovisades vid intervjuerna. Det kvarstår speciellt oklarheter avseende lärosätets behandling av matematikdidaktiska teorier och matematikdidaktisk forskning inom inriktningen matematik, vilket leder till bedömggruppens slutsats att måluppfyllelse inte är säkerställd.

Lärosätet redovisar i självvärderingen ett exempel från kursen i ämnesdidaktik inom den integrerade strukturen, vilken riktar sig mot både årskurs 7–9 och gymnasieskolan. Exemplet gäller elevers förståelse av negativa tal och användning av metaforer i matematikundervisningen, och bedömggruppen anser att det har begränsad relevans för matematikundervisning i årskurs 7-9. Vidare är det inte uppenbart i vilken utsträckning det är möjligt att generalisera användningen av metaforer till undervisning av andra matematikinnehåll. Det framgår inte om studenterna, särskilt i den integrerade strukturen, under sin utbildning kommer i kontakt med centrala teoribildningar och forskningsresultat i matematikdidaktik som kan användas som stöd för att förstå och utveckla elevers matematiska begreppsförståelse.

Vidare beskriver lärosätet i självvärderingen att grundläggande matematisk begreppsbyggnad behandlas i en delkurs inom det självständiga arbetet, där det ingår en föreläsning med diskussion om hur matematiska begrepp kan bildas och modelleras. Lärosätet nämner i detta sammanhang att

blivande lärare kan ha nytta och glädje av att känna till de svårigheter som är förknippade med att definiera matematiska begrepp, och man nämner särskilt begreppen area och volym.

Bedömargruppen anser att matematisk begreppsbyggnad och de svårigheter som är förknippade med att förklara matematiska begrepp behöver behandlas betydligt tidigare i utbildningen eftersom de kunskaperna är nödvändiga för att behandla andra kunskapsområden i matematikdidaktik, exempelvis matematisk kommunikation, problemlösning, bevisföring och bedömning av elevprestationer. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att se över progressionen och innehållet i matematikdidaktiken, speciellt matematisk begreppsbyggnad.

Det självständiga arbetet har en central roll för måluppfyllelsen för denna bedömningsgrund, och det riktar sig enligt kursplanen för det självständiga arbetet huvudsakligen mot kunskapsutveckling inom matematikämnet didaktik. I kursplanen för det självständiga arbetet finns ingen koppling till matematikinnehåll, och endast svag koppling till yrkesverksamheten och relevans för yrkesutövningen. Enligt bedömargruppen säkerställer man därmed inte att studenterna i denna kurs uppnår förmåga att utveckla matematiklärares yrkesverksamhet.

Bedömargruppen anser att lärosätet behöver säkerställa progression i utbildningens matematikdidaktiska innehåll, särskilt när det gäller begreppsbyggnadens roll i utbildningen och det matematikinnehåll som undervisas i årskurs 7-9.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätet beskriver i självvärderingen att måluppfyllelse uppnås genom progression inom UVK, inklusive VFU och ämnesdidaktik. Didaktiska och ämnesdidaktiska teorier och modeller behandlas inom UVK-kurserna för att sedan tillämpas, tränas och examineras i de efterföljande VFU-kurserna.

Bedömargruppen noterar att VFU placerats i terminer där enbart kurser i UVK ingår och menar att ett sådant upplägg försvårar förbindelserna mellan didaktik, ämne och ämnesdidaktik inklusive metodik.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Detta examensmål uppnås genom progression inom UVK, inklusive VFU och ämnesdidaktik.

Lärosätet betonar särskilt att studenternas fördjupade ämneskunskaper bidrar till förmågan att göra välavvägda didaktiska val och förmågan att anpassa undervisningen till elevers olika behov. Denna förmåga examineras under både UVK och VFU.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Matematiska institutionen är mansdominerad, men viss förändring har skett och nyligen rekryterades två kvinnliga lärare, varav den ena kommer att undervisa lärarstudenter. Institutionen har som uttalat mål att öka kunskapen och medvetenheten inom området. Man ser över författare till kurslitteratur och balansen mellan kvinnliga och manliga föreläsare på kurserna.

I vissa kurser i utbildningen är det tydligt att jämställdhetsperspektivet ingår. Exempelvis analyserar studenterna jämställdheten i läromedel, och inför VFU uppmanas de att vara observanta på hur läraren fördelar frågor till eleverna.

Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att tydliggöra hur jämställdhetsmålet examineras.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Programråden har en viktig roll för kvalitetsarbetet i och med att studenterna, skolhuvudmännen och alla kursansvariga institutioner är representerade. Ämneslärarstudenter med inriktning matematik är representerade i samtliga tre programråd inom ämneslärarutbildningen. Programråden gör termins- och programutvärderingar som sammanställs och skickas till alla kursansvariga institutioner. Varje programråd redovisar sitt kvalitetsarbete i en programrapport. Vidare finns en tydlig organisation och struktur för arbetet med att bereda kursplaner.

Studenterna gör kursutvärderingar på alla kurser, och lärarna sammanställer kursrapporter som diskuteras i programråden och läggs ut på kurshemsidor där de är tillgängliga för studenter. Rapporterna används också för att utveckla kurserna i matematik och matematikdidaktik. Även mittkursutvärderingar genomförs, särskilt i de matematikdidaktiska kurserna.

Ett aktuellt kvalitetsprojekt i den inledande grundkursen i matematik handlar om att komma tillrätta med varierande svårighetsgrad i kursens examination, vilket studenter har påpekat och även lärarna har lagt märke till.

Bedömargruppen anser att lärosätet har en väl fungerande organisation för att följa upp utbildningen. Kvalitetsdrivande processer dokumenteras och kommuniceras på ett genomtänkt sätt.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet har vidtagit åtgärder för att höja genomströmningen, som kontinuerligt följs upp av studierektorer. Genomströmningen är låg i den ämneskoncentrerade strukturen (endast 10 procent av studenterna återstår efter tre år), vilket är en prioriterad och utmanande fråga, och åtgärder diskuteras i programrådet.

Alla studenter uppmanas läsa en webbaserad förberedande kurs innan de påbörjar universitetsstudierna i matematik. För att öka genomströmningen i de inledande studierna har grundkursen i matematik modifierats med fler examinerande moment, studentaktiva arbetssätt och filmade föreläsningar. Vidare anordnar lärosätet olika typer av sociala aktiviteter för att stärka

sammanhållningen mellan ämneslärarstudenterna. Det finns även stödundervisning för studenter som behöver det, och mentorskap med lärare eller äldre studenter.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Ämneslärarstudenterna är representerade i beredande och beslutande organ inom ämneslärarutbildningen, inklusive programråd och institutionsstyrelser på varje programansvarig institution. Lärosätet uppmuntrar också studenterna att bilda lokala studentråd vid de programansvariga institutionerna, och i nuläget finns aktiva studentråd vid samtliga tre institutioner. Vidare genomförs regelbundna samtal mellan studenter och utbildningsansvariga.

Vid matematiska institutionen utses studentrepresentanter bland samtliga matematikstudenter, alltså inte bara ämneslärarstudenter, även om de uppmuntras att engagera sig i det matematiska studentrådet.

Utöver den formella representationen har studenter, lärare, kursansvariga och studierektorer en fortlöpande dialog genom utbildningen. I flera kurser, särskilt i matematikdidaktik, genomförs mittkursutvärderingar som dokumenteras av kursansvarig i form av minnesanteckningar, som sedan redovisas till samtliga lärare som undervisar i kursen.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Flera förväntade studieresultat i olika kurser handlar om att studenterna ska utveckla ett kritiskt och analytiskt förhållningssätt till dagens styrdokument och praktik. Studenterna får därigenom möjlighet att utveckla ett professionellt förhållningssätt till framtida pedagogiska och didaktiska idéer och nya styrdokument och råd från Skolverket. De får också kunskaper om nyanlända elever och språkutvecklande arbetssätt samt praktisk erfarenhet och teoretisk grund för ett sunt förhållningssätt till digitala verktyg i undervisningen.

Alumnverksamhet förekommer i matematik. Matematiska institutionen anordnar varje vårtermin en arbetsmarknadsdag då alumner från olika branscher bjuds in och berättar om sina arbeten och erfarenheter. Studenterna får därigenom insikt i de matematiska ämnenas betydelse i samhället och näringslivet. I matematikdidaktik har man god kontakt med skolor genom VFU och fortbildning, samt genom adjungerade lärare som i normalfallet undervisar 40 procent på lärosätet och resterande tid i skolan. Flera lärare har, eller har haft, expertuppdrag på Skolverket.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: Inte tillfredsställande

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärosätet har god tillgång till väl kvalificerad personal i både matematik och matematikdidaktik. Det finns lärare i matematik som också har god matematikdidaktisk kompetens, vilket innebär goda förutsättningar för en sammanhållen ämneslärarutbildning i matematik.

Utbildningsmiljön utgår från starka forskningsmiljöer i matematik och matematikdidaktik. Det är framför allt forskningen och forskningsmiljön i matematikdidaktik som är tillgänglig för studenterna och som har tydlig yrkesrelevans. Självständiga arbeten kan knytas till lärarnas forskningsprojekt.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls eftersom poängutrymmet för matematik och matematikdidaktik huvudsakligen används för studier i matematik. Det är framför allt den inledande grundkursen i matematik som bidrar till att utveckla studenternas breda kunskaper i matematik.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Lärosätet säkerställer inte att studenterna har uppnått tillräckliga kunskaper om vetenskaplig metod och källhantering innan de påbörjar ett självständigt arbete på avancerad nivå. Vidare uttrycker kursplanen för det självständiga arbetet inga krav på att frågeställningarna eller någon del av studien ska relatera till ett matematiskt ämnesinnehåll. Det framgår heller inte att arbetet ska planeras så att resultaten kommer att ha betydelse för matematiklärarens yrkesutövning.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inte. Bland annat ger lärosätet exempel från de matematikdidaktiska kurserna som har otydlig förankring i matematikdidaktisk forskning och begränsad relevans för inriktningen mot årskurs 7–9. Ett annat exempel är begreppsbyggnad som behandlas i slutet av utbildningen, men borde ha behandlats betydligt tidigare. Det finns därför anledning att se över innehållet och progressionen i de matematikdidaktiska kurserna.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls, eftersom lärosätet har en väl genomtänkt progression inom UVK och VFU som utvecklar studenters förmåga att undervisa. Bedömargruppen noterar dock att VFU placerats i terminer där enbart kurser i UVK ingår och menar att ett sådant upplägg försvårar förbindelserna mellan didaktik, ämne och ämnesdidaktik inklusive metodik.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Det finns en väl genomtänkt progression inom UVK och VFU. Lärosätet beskriver särskilt hur studenternas fördjupade ämneskunskaper bidrar till förmågan att göra välavvägd didaktiska val och anpassa undervisningen till elevers olika behov.

I vissa kurser ingår jämställdhetsperspektivet tydligt. Exempelvis analyserar studenterna jämställdheten i läromedel, och inför VFU uppmanas studenterna vara observanta på hur läraren fördelar frågor. Vid institutionerna finns också ett pågående jämställdhetsarbete. Exempelvis ser man över författare till kurslitteratur och fördelningen mellan kvinnliga och manliga föreläsare på kurserna.

Programråden har en viktig roll för kvalitetsarbetet i och med att studenterna, skolhuvudmännen och alla kursansvariga institutioner är representerade. Ämneslärarstudenter med inriktning matematik är representerade i samtliga tre programråd inom ämneslärarutbildningen. Programråden genomför termins- och programutvärderingar som sammanställs och skickas till alla kursansvariga institutioner.

För att höja genomströmningen i de inledande studierna har grundkursen i matematik modifierats med fler examinerande moment, studentaktiva arbetsätt och filmade föreläsningar.

Lärosätet uppmantrar studenterna att bilda lokala studentråd vid de programansvariga institutionerna och i nuläget finns aktiva studentråd vid alla tre. Vidare genomförs regelbundna samtal mellan studenter och utbildningsansvariga.

Flera förväntade studieresultat i olika kurser gäller att studenterna ska utveckla ett kritiskt och analytiskt förhållningssätt till dagens styrdokument och praktik. De får därigenom möjlighet att utveckla ett professionellt förhållningssätt till framtida pedagogiska och didaktiska idéer och nya styrdokument och råd från Skolverket. Flera lärare har, eller har haft, expertuppdrag på Skolverket. Studenterna får också kunskaper om nyanlända elever och språkutvecklande arbetsätt samt praktisk erfarenhet och teoretisk grund för ett sunt förhållningssätt till digitala verktyg i undervisningen. I matematikdidaktik har man god kontakt med skolor genom VFU och fortbildning.

Lärosäte: Stockholms universitet

Yrksexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik.

Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet

Bedömggruppen noterar inledningsvis att lärosätet erbjuder ämneslärarutbildning med inriktning mot undervisningsämnet matematik i gymnasieskolan i tre varianter, med olika utbildningsplaner och olika programansvariga institutioner. Matematik är alltid andra ämne i två av dessa varianter, som gemensamt benämns den integrerade strukturen. Den tredje varianten är den ämneskoncentrerade strukturen, där matematik kan vara antingen första eller andra ämne. Bedömningen av lärosätets ämneslärarutbildningar med inriktning matematik har försvårats av att stor del av ämnesdidaktiken har placerats inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och att lärosätets självvärdering för UVK inte beskriver de ämnesdidaktiska kurserna i relation till inriktningen matematik.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) är personalen huvudsakligen tillsvidareanställd och en majoritet har lärarutbildning, varav en hög andel med ämneslärarexamen och högskolepedagogisk utbildning. Andelen disputerade är tillfredsställande. För professionsrelevant kompetens svarar adjungerade adjunkter. Inom inriktningen matematik har lärosätet god tillgång till väl kvalificerad personal i både matematik och matematikdidaktik. Det finns lärare i matematik som också har god matematikdidaktisk kompetens, vilket innebär goda förutsättningar för en sammanhållen ämneslärarutbildning i matematik.

Inom den utbildningsvetenskapliga kärnan säkerställer lärosätet att utbildningsmiljön bottnar i både professionskunnande och forskning med innehållslig bredd, i form av flera utbildningsvetenskapligt inriktade forskningsmiljöer fördelade på olika institutioner. Inom inriktningen matematik utgår utbildningsmiljön från starka forskningsmiljöer i matematik och matematikdidaktik. Det är framför allt forskningen och forskningsmiljön i matematikdidaktik som är tillgänglig för studenterna och som har tydlig yrkesrelevans. Självständiga arbeten kan knytas till lärarnas forskningsprojekt.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls eftersom poängutrymmet för matematik och matematikdidaktik huvudsakligen används för studier i matematik. Inom den ämneskoncentrerade strukturen bidrar kurserna i matematikdidaktik till att utveckla studenternas breda kunnande i matematik. Bedömggruppen anser att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer målpuppfyllelse.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inom den utbildningsvetenskapliga kärnan för den integrerade strukturen, men brister i den ämneskoncentrerade strukturen där vetenskaplig progression mellan UVK, ämne och ämnesdidaktik inte framgår. Studenterna möter kvantitativa och kvalitativa metoder för datainsamling i kurserna. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och

dess betydelse för yrkesutövningen avhandlas i kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), ämnesdidaktiska kurser och i anslutning till verksamhetsförlagd utbildning (VFU) för den integrerade strukturen. Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte inom inriktningen matematik i den ämneskoncentrerade strukturen. Lärosätet säkerställer inte att studenterna har uppnått tillräckliga kunskaper om vetenskaplig metod och källhantering innan de påbörjar ett självständigt arbete på avancerad nivå. Vidare saknas i kursplanen för det självständiga arbetet krav på matematiskt ämnesinnehåll, och det saknas krav på att arbetet ska planeras så att det blir relevant för matematiklärares yrkesutövning. Därmed säkerställs inte måluppfyllelse avseende relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för matematikundervisning i gymnasieskolan. Trots att den utbildningsvetenskapliga kärnan bidrar till måluppfyllelse i den integrerade strukturen anser bedömggruppen att bristerna inom inriktningen matematik i den ämneskoncentrerade strukturen är så omfattande att utbildningen i sin helhet inte möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat behandlas på ett tillfredsställande sätt inom den utbildningsvetenskapliga kärnan. Studenterna tränas i att identifiera didaktiska och ämnesdidaktiska forskningsproblem och hur detta kan kopplas till konkret undervisning. I VFU-kursen ska studenterna till exempel självständigt och ansvarsfullt leda och utveckla undervisning utifrån adekvata ämnes- och ämnesdidaktiska och didaktiska kunskaper. Studenterna får arbeta praktiskt med lektionsplaneringar som vilar på vetenskaplig grund vilket bedömggruppen ser som positivt. Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inte inom inriktningen matematik. Det är oklart i vilken utsträckning matematikdidaktik behandlas i de kurser i ämnesdidaktik som ingår i UVK. Vidare ger lärosätet exempel från en kurs i matematikdidaktik i den integrerade strukturen som har otydlig förankring i matematikdidaktisk forskning och svag relevans för inriktningen mot gymnasieskolan. Ett annat exempel är begreppsbildning som i den ämneskoncentrerade strukturen behandlas i slutet av utbildningen, men borde ha behandlats betydligt tidigare. Bedömggruppen anser därför att det finns anledning att se över innehållet och progressionen i de matematikdidaktiska kurserna. Trots att den utbildningsvetenskapliga kärnan bidrar till måluppfyllelse anser bedömggruppen att bristerna inom inriktningen matematik är så omfattande att utbildningen i sin helhet inte möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Inom den utbildningsvetenskapliga kärnan säkerställer lärosätet måluppfyllelse i att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik genom progression inom ramen för UVK och VFU samt i relation till studenternas ämnesdidaktiska kurser. Lärosätet redovisar en variation i examinationsformer. Studenterna får arbeta med konkreta elevuppgifter till exempel att studenterna får träna på hur olika moment utförs i klassrummet samt utforma och kritiska granska lektionsupplägg och lektionsplaneringar. Målet uppfylls inom inriktningen matematik eftersom lärosätet har en väl genomtänkt progression inom UVK och VFU som utvecklar studenternas förmåga att undervisa. Bedömggruppen anser att lärosätet på ett trovärdigt sätt har visat att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet säkerställer måluppfyllelse genom progression inom ramen för UVK och

VFU samt i relation till studentens ämnesdidaktiska kurser. Studenten ska också anknyta till olika professioner i skolan, i synnerhet specialpedagoger. Vidare handlar det om villkor för lärande, ledarskap i klassrummet, olika diagnoser och hur man kan förhålla sig till elevers skiftande behov och förutsättningar, mångkulturalitet, särbegåvning, flerspråkighet och gruppkonstellationsfrågor i undervisningen. Målet uppfylls inom inriktningen matematik. Det finns en väl genomtänkt progression inom UVK och VFU. Lärosätet beskriver särskilt hur studenternas fördjupade ämneskunskaper bidrar till förmågan att göra välavvägda didaktiska val och anpassa undervisningen till elevers olika behov. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Lärosätet visar att måluppfyllelse för bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling säkerställs genom kursens genomförande och examinationer. Studenterna möter etiska aspekter genom examinerande moment i VFU:n. Bedömargruppen delar lärosätets mening att det är ett utvecklingsområde hur man arbetar med hållbar utveckling. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Lärosätet har en plan för jämställdhetsarbetet och det finns ett utpekat ansvar på olika nivåer att beakta jämställdhetsperspektivet jämte handlingsplaner och rutiner i anslutning till program- och kursplanearbete. Jämställdhetsperspektivet aktualiseras i UVK-kurserna genom exempelvis historiska perspektiv på könsskillnader samt i moment som belyser identitet och identitetsskapande, normer och värdegrund, likabehandling och diskriminering. Inom inriktningen matematik ingår jämställdhetsperspektivet tydligt i vissa kurser. Exempelvis analyserar studenterna jämställdheten i läromedel, och inför VFU uppmanas studenterna vara observanta på hur läraren fördelar frågor. Vid institutionerna finns också ett pågående jämställdhetsarbete. Exempelvis ser man över författare till kurslitteratur och fördelningen mellan kvinnliga och manliga föreläsare på kurserna.

Det sker ett systematiskt kvalitetsarbete på olika nivåer för uppföljning, åtgärder och återkoppling. Övergripande är programrådet som träffas kontinuerligt och diskuterar kvalitets- och utvecklingsbehov i utbildningen. Programråden har en viktig roll för kvalitetsarbetet i och med att studenterna, skolhuvudmännen och alla kursansvariga institutioner är representerade. Ämneslärarstudenter med inriktning matematik är representerade i samtliga tre programråd inom ämneslärarutbildningen. Programråden genomför termins- och programutvärderingar som sammanställs och skickas till alla kursansvariga institutioner. För att höja genomströmningen i de inledande studierna har grundkursen i matematik modifierats med fler examinerande moment, studentaktiva arbetssätt och filmade föreläsningar.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Lärosätet har riktlinjer för studentinflytande och arvoderade studentrepresentanter bereds plats i olika organ. Det finns både formella och informella möjligheter för studenterna att lämna synpunkter och delta aktivt för att utveckla utbildningen. Lärosätet uppmuntrar studenterna att bilda lokala studentråd vid de programansvariga institutionerna och i nuläget finns aktiva studentråd vid alla tre. Vidare genomförs regelbundna samtal mellan studenter och utbildningsansvariga.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Lärosätet redovisar exempel på samverkan med skolhuvudmän inom VFU, handledarutbildning och i form av utvecklingsprojekt på vetenskaplig grund, som förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv. Inom inriktningen matematik finns flera förväntade studieresultat i olika kurser där studenterna ska utveckla ett kritiskt och analytiskt förhållningssätt till dagens styrdokument och praktik. De får därigenom möjlighet att utveckla ett professionellt förhållningssätt till framtida pedagogiska och didaktiska idéer och nya styrdokument och råd från Skolverket. I matematikdidaktik har man god kontakt med skolor genom VFU och fortbildning. Flera lärare har, eller har haft, expertuppdrag på Skolverket. Studenterna får också kunskaper om nyanlända elever och språkutvecklande arbetssätt samt praktisk erfarenhet och teoretisk grund för ett sunt förhållningssätt till digitala verktyg i undervisningen.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Av självvärderingen framgår att personalstyrkan omfattar 77 lärare med en kärntrupp av drygt 8–10 lärare i programmet. Dessa utgörs av både universitetsadjunkter och universitetslektorer. Personalen är huvudsakligen tillsvidareanställd och en majoritet har lärarutbildning, varav en hög andel med ämneslärarexamen. Bedömggruppen anser att andelen disputerade i ämnen av relevans för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) är tillfredsställande. Under intervjun framgick att personal med ämnesdidaktisk kompetens ansågs motsvara UVK-områden, och ett exempel var att bedömning som område tog sin utgångspunkt i studenternas aktuella ämnen. För delar som rör exempelvis utbildningshistoria, skolans organisation och samhällliga villkor samt specialpedagogik undervisar personal inom pedagogik/utbildningsvetenskap. För professionsrelevant kompetens svarar bland annat adjungerade adjunkter och fastanställda adjunkter. Lärosätet uppger även att man har ett system för att se till att studenterna möter lärare från universitetet med samma ämnesinriktning under studenternas verksamhetsförlagda utbildning (VFU). Lärosätet har även ett antal timanställda lärare som arbetar med trepartssamtalen under VFU-kurserna. Dessa lärare har relevant lärarexamen och lång erfarenhet som VFU-handledare. En styrka är att lärosätet, i samverkan med andra lärosäten i Stockholmsområdet, strävar efter att VFU-handledare ska genomgå en VFU-handledarutbildning, och därför har kraven för detta skärpts i ett nytt samverkansavtal med huvudmännen.

Lärosätet har en planering och systematik via prefekterna för kompetensförsörjning och kompetensutveckling med vetenskaplig och högskolepedagogisk meritering för pedagogiskt adekvat kompetens. Organisationen har en beredskap att hantera personalbortfall i form av exempelvis tjänstledigheter. Med volymen lärare finns tillfredsställande förutsättningar för kontinuitet och stabilitet.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

I självvärderingen beskriver lärosätet en utbildningsmiljö som bottnar i forskning med innehållslig bredd. Lärosätet ger exempel på flera utbildningsvetenskapligt inriktade forskningsmiljöer fördelade på olika institutioner och en nationell forskarskola för lärarutbildare inriktad mot flerspråkighet. Det finns en forskningsplattform för undervisningsutvecklande ämnesdidaktisk forskning i samarbete med skolhuvudmän i Stockholms stad. Det finns aktiva forskare som är kopplade till utbildningen, och adjungerade adjunkter bidrar med aktuellt yrkeskunnande. I kursplanegrupper och möten i kurs sker granskning för kvalitetssäkring av kurslitteraturen av vetenskapligt och professionsmässigt kompetenta lärare. Författare till kurslitteratur bedriver också undervisning inom programmet, och i kurserna används gästföreläsare som ett berikande inslag. Bedömargruppen ser det som positivt att studenter erbjuds att medverka på institutionernas högre seminarier och att de bjuds in att lyssna på gästföreläsare och forskare. Utöver adjungerade adjunkter och fastanställda adjunkter säkerställs den professionsinriktade miljön via erfarna VFU-handledare och timanställda yrkesverksamma lärare samt kraven på VFU-handledarutbildning. Bedömargruppen anser att detta sammantaget säkerställer utbildningsmiljön.

Bedömargruppen identifierar Medieverkstaden som ett gott exempel och en viktig resurs för studenterna i utbildningsmiljön. Studenterna kan använda och träna nya tekniska och digitala grepp i undervisningen, vilket är gynnsamt ur ett professionsinriktat perspektiv. Professionsrelevansen för studenterna dokumenteras i en obligatorisk digital VFU-portfölj. För undervisande lärare avsätts sökbara medel för egen kompetensutveckling och forskningsmeritering, exempelvis vid vetenskapliga konferenser. Vid sidan om relevant kompetensutveckling satsar lärosätet på "pedagogiska ambassadörer" med uppdrag att bedriva pedagogisk utveckling på sina institutioner. Ambassadörerna bedriver högskolepedagogiska utvecklingsprojekt.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Utifrån självvärderingen framgår att mål och innehåll integreras i den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och ämnesstudierna, där vetenskapsteori och forskningsmetodik förekommer för professionsinriktad forskning, exempelvis inom ramen för ämnesdidaktiska studier. Kurserna lägger en grund för studenternas examensarbeten. Studenterna möter kvantitativa och kvalitativa metoder för datainsamling i kurserna. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt dess betydelse för yrkesutövningen avhandlas i UVK-kurser, ämnesdidaktiska kurser och i anslutning till VFU. Upplägget att studenterna examineras på examensmålet i både UVK och VFU har lärosätet utvecklat som ett sätt att stärka möjligheten att diskutera och analysera hur vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet förhåller sig till varandra genom hela utbildningen. Lärosätet beskriver utmaningen med att studenterna kan uppleva en klyfta

mellan å ena sidan ämneskurserna och de mer teoretiska UVK-delarna och å andra sidan VFU och kurserna/delkurserna i ämnesdidaktik. I självvärderingen beskriver lärosätet att dessa frågor diskuteras kontinuerligt i programrådet för att stärka sammanhanget mellan olika delar av programmet. I intervjun klargjorde lärosätet ytterligare att de närmar sig allmänpedagogiska frågor utifrån ett ämnesdidaktiskt perspektiv där generella begrepp och teorier tolkas och konkretiseras.

Lärosätet är medvetet om riskerna med att tappa progressionen, och därför är detta en fråga för programrådet. En reflektion från bedömargruppens sida är att studenternas upplevelse av en bristande koppling kan böttna i att UVK inte blir synliggjort som huvudområde. Inramningen riskerar att bidra till ett smalt perspektiv på UVK. Bedömargruppen rekommenderar därför lärosätet att i det fortsatta utvecklingsarbetet tydliggöra UVK som huvudområde utifrån det vidgade läraruppdraget, som omfattar exempelvis mentorskap, ledarskap och konflikthantering, och hur detta relaterar till kärnuppdraget undervisning.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Beskrivningen av hur lärosätet arbetar mot måluppfyllelse visar att studenterna övas i att koppla samman forskning och praktik. Lärosätet har en genomtänkt integration av mål och innehåll i den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och de ämnesdidaktiska delkurserna. Självvärderingen ger flera exempel på förväntade läranderesultat och relationen mellan olika kurser i programmet som gemensamt gör att målet uppfylls. Delar av målet examineras genom bland annat kritisk granskning av den egna och andras lektionsplanering och moment där teori ska ligga till grund för planering. Studenterna tränas i att identifiera didaktiska och ämnesdidaktiska forskningsproblem och hur detta kan kopplas till konkret undervisning. Exempel ges på betygskriterier i ämnesdidaktik för betyg E i skala A–F och på betygskriterier i den avslutande VFU-kursen. I kursen ska studenterna till exempel självständigt och ansvarsfullt leda och utveckla undervisning utifrån adekvata ämneskunskaper samt ämnesdidaktiska och didaktiska kunskaper. Lärosätet examinerar föregående kursmål genom dokumentation i VFU-handledarens VFU-rapport och genom skriftliga inlämningsuppgifter i en digital VFU-rapport. Bedömargruppen anser det positivt men rekommenderar lärosätet att utveckla en bredare variation av examinationsformer.

Bedömargruppen anser att det är särskilt positivt att studenterna får arbeta praktiskt med lektionsplaneringar som vilar på vetenskaplig grund samt att man förmedlar att professionella lärare ständigt behöver arbeta med kopplingen mellan aktuell forskning och praktik.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Målet examineras genom lärandemål i UVK-kurser, till exempel att "analysera och problematisera relationen mellan undervisning, lärande och bedömning av elevers kunskapsutveckling med

utgångspunkt i ämnesdidaktisk forskning”, ämnesdidaktiska kurser och genom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), till exempel att ”självständigt och ansvarsfullt leda och utveckla undervisning utifrån adekvata ämnes-, ämnesdidaktiska och didaktiska kunskaper”. Den praktiska förmågan får särskilt stort utrymme i VFU-kurserna där lärosätet presenterar en tydlig progression mellan tre VFU-kurser som handlar om att studenten successivt ska utveckla en självständighet att planera och leda undervisning. Studenterna får träna på hur olika moment utförs i klassrummet samt utforma och kritiska granska lektionsupplägg och lektionsplaneringar.

Examensmålet uppfylls genom lärandemål i UVK och VFU. VFU förbereds och följs upp med en obligatorisk digital VFU-portfölj. Exempel ges på studieuppgifter och betygskriterier från ämnesdidaktik i UVK och på lärandemål i progression i de tre VFU-kurserna. Lärosätet redovisar hur studenterna examineras i form av seminarier, workshoppar, hemtentamen och individuella muntliga redovisningar.

Bedömggruppen anser det positivt att lärosätet har en bred variation i examinationsformerna.

Utbildningen bedöms nå målen, och lärosätet beskriver hur studenterna får arbeta med konkreta elevuppgifter samt hur ämnesdidaktiken integreras med UVK.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Bedömggruppen anser att lärosätet i självvärderingen på ett tillfredsställande sätt redogör för hur lärandemål, aktiviteter som stödjer studenternas lärande och examination hänger ihop i de kurser som kopplas till examensmålet. Studenterna får möjlighet att både före, under och efter VFU öva och reflektera över sina färdigheter och förmågor kopplade till målet. Ett exempel är under VFU2 med målet ”självständigt och på ett tydligt och strukturerat sätt leda undervisning utifrån adekvata ämneskunskaper, ämnesdidaktiska och didaktiska kunskaper samt utvärdera styrkor och utvecklingsområden i det egna ledarskapet” samt ”i samråd med andra självständigt skriva och motivera en längre ämnesplanering med tydliga mål som är relaterade till ämnesdidaktiska teorier och relevanta nationella styrdokument, samt genomföra och tillsammans med andra utvärdera moment i planeringen mot målen”. Den övervägande delen av beskrivningen handlar om en specifik delkurs i specialpedagogik. I kursen genomförs fältstudier där studenterna ska fokusera på elevers skiftande behov och hur lärmiljön kan stödja elevers lärande. Studenterna ska också anknyta till olika professioner i skolan, i synnerhet specialpedagoger. Vidare handlar det om villkor för lärande, ledarskap i klassrummet, olika diagnoser och hur man kan förhålla sig till elevers skiftande behov och förutsättningar, mångkulturalitet, särbegåvning, flerspråkighet och gruppkonstellationsfrågor i undervisningen. Sammantaget ger detta underlag för att lärosätet genom sin beskrivning och sin motivering av progressionen inom ramen för UVK och VFU samt i relation till studentens ämnesdidaktiska kurser, med aktiva verb och lärandeaktiviteter, uppfyller examensmålet.

Målpuppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt
Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska*

aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.

Självvärderingen visar att det finns förutsättningar för måluppfyllelse genom kursens genomförande och examinationer för målet. Lärosätet beskriver utförligt hur man arbetar med vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter och exemplifierar med kursinnehåll, lärandemål och examinerande moment, exempelvis genom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) med etiska aspekter. För VFU anges specifika lärandemål som synliggör både grund för examination och progression mellan de olika kursmålen. Bedömggruppen anser att arbetssättet med juridiska frågor och bedömningar i skolan kombinerat med barns rättigheter och lärares yrkesetik samt arbete med videomaterial är ett styrkeområde och ett gott exempel på hur det går att arbeta med det aktuella examensmålet. I synnerhet framstår uppgifter att bedöma fallstudier och att hantera etiska dilemman som goda exempel.

Bedömggruppen delar lärosätets ståndpunkt att hållbar utveckling bör ses som ett utvecklingsområde. Lärosätet anger i självvärderingen att ett samarbete kommer att inledas med Universitets- och högskolerådets projekt Den globala skolan, där lärarstudenter ska genomföra workshoppar i anslutning till de avslutande VFU-kurserna. I intervjuerna redogjorde lärosätet för de möten som hittills skett samt att utrymme beretts i UVK3 för detta innehåll. Studenterna har däremot ännu inte kunnat beröras av förändringarna, eftersom de läser kursen senare i utbildningen.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Bedömggruppen konstaterar att lärosätet har en plan för jämställdhetsarbetet och det finns ett utpekat ansvar på olika nivåer att beakta jämställdhetsperspektivet jämte handlingsplaner och rutiner i anslutning till program- och kursplanearbetet. Detta säkerställer att målet uppfylls för organisationen. Lärosätet beskriver i självvärderingen sitt övergripande arbete med att institutionerna ska ta hänsyn till jämställdhetsaspekter vid bemanningsplanering, tjänstefördelning och rekrytering av lärare samt att litteraturlistor kontinuerligt ska granskas. Studenterna informeras om jämställdhetsarbetet vid programstart och får information om vem de vänder sig till om detta eller likabehandling på varje ny kurs. Lärosätet är också medvetet om manlig och kvinnlig representation för tryckt och digitalt material om programmet.

Jämställdhetsperspektivet aktualiseras i kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) genom exempelvis historiska perspektiv på könsskillnader och i moment som belyser identitet och identitetsskapande, normer och värdegrund samt likabehandling och diskriminering.

Jämställdhetsperspektivet kommuniceras vidare i kurser om utbildningens historia, könsperspektiv på retorik och kursen *Sociala relationer i skolan*, där analys av normalitet och avvikelse sett till diskrimineringsgrunderna och värdegrundsarbete är i fokus. Lärosätet ger exempel på hur jämställdhetsperspektivet är en del av studenternas examination. Exempel ges på konstruktiv länkning i progression och på betygskriterier. Normkritik ingår i examinationer med koppling till diskrimineringsgrunderna. Det finns specifika lärandemål för förmågan att kommunicera och förankra

ett jämställdhetsperspektiv, särskilt förankrat i VFU3. Detta säkerställer att målet uppfylls för innehåll och genomförande.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet ger en bild av hur det systematiska kvalitetsarbetet bedrivs på olika nivåer och möjliggör kvalitetsutveckling samt den återkoppling som sker. För det övergripande kvalitetsarbetet finns programråd som träffas kontinuerligt och diskuterar kvalitets- och utvecklingsbehov i utbildningen. I programrådet finns olika företrädare som analyserar till exempel genomströmningen genom kursrapporterna. Programrådets arbete redovisas till respektive områdesnämnd i form av en kvalitetsrapport som är underlag för utvecklingen av utbildningens kvalitet. Lärosätet ger exempel på hur programråden har arbetat med den röda tråden i vissa kurser utifrån identifierade behov.

Organisationen identifierar två utvecklingsområden: bättre professionsanknytning i ämneskurser samt en tydligare progression och samhörighet mellan kurser. Utvecklingsarbetet omsätts via medel från central nivå och omfattade kursansvariga och deltagande lärare. Kursvärderingar sker i avslutning till kurserna och programvärderingar genomförs återkommande för sistaårsstudenterna vid genomförd utbildning. Då får studenterna möjlighet att bedöma hur väl utbildningen förberett dem för arbetet som ämneslärare.

Kursvärderingar ger kursrapporter som diskuteras på programråd. Lärosätet har en god behandling av kursvärderingar som följs upp med kursrapporter som behandlas i programråden, vilket möjliggör övergripande prioriteringar och samordnade åtgärder. Inför nya kurser och delkurser informeras studenterna om resultat av utvärderingarna och vilka förändringar som gjorts. Det pågår också ett försöksarbete med en stödjande struktur inför examinationer för att tangera genomströmningen, vilket visar att lärosätet är medvetet om problemen och vidtar åtgärder.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Avhopp och genomströmning analyseras på olika nivåer i organisationen och följs upp på både kurs- och programnivå. Lärosätet identifierar kritiska punkter i utbildningen där avhopp sker och genomför åtgärder för att öka genomströmningen via studiestöd och administrativa stödfunktioner, som studievägledare. Lärosätet redovisar till exempel löpande examinationer och olika seminarieformer för att stödja studenterna inför examinationen för att öka genomströmningen. Det finns ett utvecklat system för att analysera genomströmningen inom lärarutbildningen från kurs till programnivå.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet har beslutade riktlinjer för studentinflytande och studeranderepresentanter bereds plats i olika organ. Bedömargruppen ser det som positivt att lärosätet arvoderar studentrepresentanterna i

programråden och redan i början av utbildningen försöker skapa en god kontakt med studentgruppen. Ett annat gott exempel är att varje institution har fastlagda rutiner för hantering av olika typer av studentärenden. Det finns både formella och informella möjligheter för studenter att lämna synpunkter och delta i aktivt för att utveckla utbildningen. Kursvärderingar sker digitalt i anslutning till kurserna, och studenter kan också använda sig av informella sammanhang för att föra fram synpunkter. Under utbildningen uppmuntras den fortlöpande dialogen mellan studenterna, kurslärarna, den kursansvariga, ordföranden för programrådet och studierektorerna. Studenterna har här möjlighet att ställa individuella frågor och ha synpunkter i ett tidigt skede.

Lärosätet påpekar även att studentrepresentanter har fått granska självvärderingen avseende den utbildningsvetenskapliga kärnan och lämnat synpunkter.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet redovisar exempel på samverkan med skolhuvudmän inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), handledarutbildningen och i form av flera utvecklingsprojekt på vetenskaplig grund. Dessa projekt är mer eller mindre didaktiskt inriktade. Dessutom har lärosätet löpande kontakt med Utbildningsdepartementet och andra organ på nationell nivå av relevans för utbildningen. Exempel på relevant samverkan i detta avseende är Specialpedagogiska skolmyndigheten och Statens medieråd. Lärosätet har också ett alumnätverk för ämneslärarstudenter.

Ett utvecklingsområde som lärosätet har identifierat är placeringen av studenter på VFU. För att studenterna ska vara på fler än en skola och därmed möta en större mångfald av klassrumsmiljöer och skolor i olika socio-ekonomiska områden inrättas "VFU-kluster", där studenterna ska få möjlighet att göra VFU på flera skolor för vidgade perspektiv på olikheter mellan skolor. I intervjun redogjorde lärosätet för att de använder en VFU-portfölj där kursledarna följer upp studenternas resonemang och där de ska arbeta med vetenskaplig metod för att pröva begrepp och modeller. I intervjun vidareutvecklade lärosätet också den betydelse som UVK har för att kunna ge ett metaperspektiv i ett samhälleligt sammanhang, och att via både historiska och internationella perspektiv tolka och förstå samtiden som ett sätt att vara förberedd för ett föränderligt yrkesliv.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Personalen är huvudsakligen tillsvidareanställd och en majoritet har lärarutbildning, varav en hög andel med ämneslärarexamen och högskolepedagogisk utbildning. Andelen disputerade är tillfredsställande. För professionsrelevant kompetens svarar adjungerade adjunkter.

Lärosätet säkerställer att utbildningsmiljön bottnar i både professionskunnande och forskning med innehållslig bredd, i form av flera utbildningsvetenskapligt inriktade forskningsmiljöer fördelade på olika institutioner samt en nationell forskarskola för lärarutbildare inriktad mot flerspråkighet.

Målet gällande vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Studenterna möter kvantitativa och kvalitativa metoder för datainsamling i kurserna. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen avhandlas i kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), ämnesdidaktiska kurser och i anslutning till verksamhetsförlagd utbildning (VFU).

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls genom att studenterna till exempel tränas i att identifiera didaktiska och ämnesdidaktiska forskningsproblem och hur detta kan kopplas till konkret undervisning. I VFU-kursen ska studenterna till exempel självständigt och ansvarsfullt leda och utveckla undervisning utifrån adekvata ämnes- och ämnesdidaktiska och didaktiska kunskaper. Studenterna får arbeta praktiskt med lektionsplaneringar som vilar på vetenskaplig grund vilket bedömargruppen ser som positivt.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls genom progression inom ramen för UVK och VFU samt i relation till studenternas ämnesdidaktiska kurser. Lärosätet redovisar en variation i examinationsformer. Studenterna får arbeta med konkreta elevuppgifter till exempel att studenterna får träna på hur olika moment utförs i klassrummet samt utforma och kritiska granska lektionsupplägg och lektionsplaneringar.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls genom progression inom ramen för UVK och VFU samt i relation till studentens ämnesdidaktiska kurser. Studenten ska också anknyta till olika professioner i skolan, i synnerhet specialpedagoger. Vidare handlar det om villkor för lärande, ledarskap i klassrummet, olika diagnoser och hur man kan förhålla sig till elevens skiftande behov och förutsättningar, mångkulturalitet, särbegåvning, flerspråkighet och gruppkonstellationsfrågor i undervisningen. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att i det fortsatta utvecklingsarbetet tydliggöra UVK som huvudområde utifrån det vidgade läraruppdraget, som omfattar exempelvis mentorskap, ledarskap och konflikthantering, och hur detta relaterar till kärnuppdraget undervisning.

Målet för bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls genom kursens genomförande och examinationer. Studenterna möter etiska aspekter genom examinerande moment i VFU:n. Bedömargruppen delar lärosätets mening att det är ett utvecklingsområde hur man arbetar med hållbar utveckling.

Lärosätet har en plan för jämställdhetsarbetet och det finns ett utpekat ansvar på olika nivåer att beakta jämställdhetsperspektivet jämte handlingsplaner och rutiner i anslutning till program- och kursplanearbete. Jämställdhetsperspektivet aktualiseras i UVK-kurserna genom exempelvis historiska

perspektiv på könsskillnader samt i moment som belyser identitet och identitetsskapande, normer och värdegrund, likabehandling och diskriminering.

Det sker ett systematiskt kvalitetsarbete på olika nivåer för uppföljning, åtgärder och återkoppling. Övergripande är programrådet som träffas kontinuerligt och diskuterar kvalitets- och utvecklingsbehov i utbildningen.

Lärosätet har riktlinjer för studentinflytande och studeranderepresentanter bereds plats i olika organ. Studentrepresentanterna är arvoderade. Det finns både formella och informella möjligheter för studenterna att lämna synpunkter och delta aktivt för att utveckla utbildningen.

Lärosätet redovisar exempel på samverkan med skolhuvudmän inom VFU, handledarutbildning och i form av utvecklingsprojekt på vetenskaplig grund, som förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Lärarnas vetenskapliga kompetens i matematik är mycket hög och har en bredd som på ett övertygande sätt täcker utbildningens behov. Det finns lärare i matematik som även har god matematikdidaktisk kompetens, vilket bidrar till att skapa en sammanhållen utbildning för de studenter som läser inriktningen matematik.

I lärartabellen redovisas endast en matematikdidaktiker som dessutom har låg tjänstgöringsgrad. Vid intervjuerna nämns dock flera andra lärare som undervisar matematikdidaktiskt innehåll i kurser inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK), tillsammans med ungefärlig tjänstgöringsgrad och deras vetenskapliga, pedagogiska och professionsinriktade kompetens. Dessa kompletterande uppgifter visar att flera av de undervisande lärarna har hög vetenskaplig kompetens i matematikdidaktik samt tillräcklig professionsrelaterad och pedagogisk kompetens.

Sammantaget anser bedömggruppen att lärosätet har god tillgång till väl kvalificerade lärare i både matematik och matematikdidaktik, och vid intervjuerna klargjorde lärosätet att dessa lärare i tillräcklig utsträckning medverkar i undervisningen.

Det saknas väsentliga uppgifter om undervisande lärare i matematikdidaktik i lärosätets skriftliga redovisning. Därför rekommenderar bedömggruppen att lärosätet inför rutiner som säkerställer att kurserna med matematikdidaktiskt innehåll i rimlig utsträckning undervisas av lärare med vetenskaplig kompetens i matematikdidaktik, samt att lärare med relevant professionsrelaterad kompetens medverkar i undervisningen.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Vid de medverkande institutionerna finns starka forskningsmiljöer i matematik respektive matematikdidaktik. Under matematikstudierna undervisas studenterna av lärare som har både bredd och djup i sina ämneskunskaper och därmed kan representera ämnet på ett allsidigt sätt, så att studenterna får god överblick över och yrkesrelevant fördjupning i ämnesområdet. Flera lärare i matematikdidaktik bedriver egen forskning och några projekt är direkt kopplade till ämneslärarutbildningen. De självständiga arbetena kan knytas till lärarnas forskningsprojekt. Varje självständigt arbete i matematikdidaktik handleds av en matematiker och en matematikdidaktiker, vilket bidrar till att skapa en sammanhållen utbildningsmiljö.

Utbildningsmiljön i matematikdidaktik har god professionsinriktning genom att flera lärare har ämneslärarexamen med inriktning matematik, och genom besök i den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) får de en nära kontakt med skolverksamheten. Lärarna i matematikdidaktik är ofta engagerade i skolverksuppdrag och i att utveckla fortbildning.

Forskningen och forskningsmiljön i matematikdidaktik är mest tillgänglig för studenterna och har tydligast yrkesrelevans. Det gäller exempelvis forskning inom flerspråkighet, bedömning, programmering, begreppsbildning och kopplingar mellan matematikdidaktisk teori och undervisningspraktiken. Samtliga lärare i matematikämnets didaktik bedriver egen forskning, antingen på senior nivå eller inom doktorandprojekt, och kan i undervisningen anknyta till pågående forskning vid institutionen. Vidare får studenterna ta del av lärarnas vetenskapliga kompetens genom urvalet av matematikdidaktisk kurslitteratur och utformningen av kurser. Lärosätet ser att det är svårt för studenterna att ta del av aktuell forskning i matematik, men presenterar exempel där det fungerar till viss del, exempelvis inom kryptering och kodteori. De studenter som gör ett självständigt arbete i matematik om 15 högskolepoäng på grundnivå kommer i kontakt med forskningslitteratur i matematik.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Matematikinriktningen har flera varianter beroende på om utbildningen inleds med matematikstudier och om matematik är förstaämne eller andraämne samt beroende på vilken ämneskombination studenten har valt. De huvudsakliga spåren benämns ämneskoncentrerad respektive integrerad struktur. Samtliga varianter ger grundläggande kunskaper och färdigheter inom en rad områden inom matematiken, och fördjupning inom valda delar. Undervisningen följer mestadels ett traditionellt upplägg med föreläsningar, handledning och räkneövningar, med inslag av programmering. Examinationen genomförs mestadels med skriftliga salstentamina, men även via e-tentor samt examination av inlämnings- och redovisningsuppgifter. Genom att behandla teori och bevisföring i

matematikkurserna får studenterna fördjupad insikt i äldre matematisk forskning som fortfarande är giltig och aktuell.

Den ämneskoncentrerade strukturen innebär att all ämnesdidaktik utom självständigt arbete är placerad i UVK. Det ger dock en otydlig koppling mellan ämne och ämnesdidaktik samt innebär att undervisningstid i UVK används till ämnesdidaktik. Å andra sidan gör denna lösning att ämnesdidaktik kan integreras med UVK-innehåll, samtidigt som ämnesstudierna i matematik får stort utrymme i utbildningen och därmed leder till väsentlig fördjupning i matematik.

I den integrerade strukturen är matematik alltid andraämne. Ämnesstudierna inkluderar en kurs i matematikdidaktik, medan den ämnesdidaktik som behandlas i UVK rör studentens förstaämne inom humaniora eller samhällsvetenskap. Inom matematikstudierna i den integrerade strukturen får studenterna rimligt fördjupade kunskaper i matematik som andraämne.

Alla varianter av utbildningen inleds med en matematisk grundkurs om 30 högskolepoäng. Inom denna grundkurs examineras grundläggande ämneskunskaper som är tydligt relevanta för yrkesutövningen i gymnasieskolan, och dessutom behandlas problemlösning samt muntlig och skriftlig framställning. Grundkursen har inslag av datorlaborationer och samläses med andra program men framstår som väl anpassad till ämneslärarutbildningen.

Grundläggande aritmetik och algebra behandlas inom de matematikdidaktiska kurserna i den ämneskoncentrerade strukturen, vilket innebär en tillräcklig behandling av detta ämnesinnehåll i utbildningen.

Lärosätet har utöver den egna självvärderingen lämnat in två självständiga arbeten i matematikdidaktik. Dessa arbeten har brister när det gäller relationen till matematiskt ämnesinnehåll. Utifrån ett ämnesperspektiv vägs denna svaghet upp av att utbildningen i matematik för övrigt är utformad på ett väl genomtänkt sätt, med tydlig examination av väsentligt fördjupade ämneskunskaper. Ämneskunskaperna uppfyller därmed sammantaget de krav som uttrycks i examensmålet.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

De bedömda självständiga arbetena för inriktningen matematik har brister i ämnesinnehåll, forskningsmetod, vetenskaplig argumentation och/eller användning av litteratur. Det handlar om endast två arbeten, men tillsammans med de underlag som redovisas nedan blir den sammantagna bedömningen att det behöver vidtas åtgärder för att stärka utbildningens vetenskapliga progression och genomförandet av de självständiga arbetena.

Fördjupad kunskap om vetenskapsteori och forskningsmetoder uppnås i en kurs som studenterna läser parallellt med det självständiga arbetet. Lärosätet säkerställer därmed inte att studenterna har fördjupade kunskaper om forskningsmetoder när de genomför självständigt arbete på avancerad nivå.

Kursplanen för det självständiga arbetet ställer krav på att studien ska vara relevant för matematikämnet didaktik, men uttrycker inga krav på att frågeställningarna eller någon del av studien ska relatera till ett matematiskt ämnesinnehåll.

Det framgår heller inte av kursplanen att arbetet ska planeras så att resultaten kommer att ha betydelse för matematiklärares yrkesutövning. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas inom UVK och särskilt under VFU:n samt följs upp i det självständiga arbetet, där den genomförda studien ska utvärderas utifrån denna relation. Det framgår dock inte av kursplanen för det självständiga arbetet att studenterna behöver beakta denna relation i genomförandet av studien, speciellt inte vid formulering av forskningsfrågor. Bedömggruppen noterar att lärosätets självvärdering beskriver genomförandet av det självständiga arbetet på ett mer ingående sätt som i vissa delar inte bekräftas i kursplanen.

Bedömggruppen anser att lärosätet behöver se över den vetenskapliga progressionen i utbildningen, och dessutom behöver säkerställa att det självständiga arbetet har koppling till matematiskt ämnesinnehåll och är relevant för matematiklärares yrkesutövning i gymnasieskolan

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet har valt att placera en stor del av ämnesdidaktiken inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Denna ämnesdidaktik beskrivs inte specifikt avseende matematikdidaktik i självvärderingen för UVK, och endast ett fåtal inslag av matematikdidaktik redovisades vid intervjuerna. Det kvarstår speciellt oklarheter avseende lärosätets behandling av matematikdidaktiska teorier och matematikdidaktisk forskning inom inriktningen matematik, vilket leder till bedömggruppens slutsats att måluppfyllelse inte är säkerställd.

Lärosätet redovisar i självvärderingen ett exempel från kursen i ämnesdidaktik inom den integrerade strukturen, vilken riktar sig mot både årskurs 7–9 och gymnasieskolan. Exemplet gäller elevers förståelse av negativa tal och användning av metaforer i matematikundervisningen, och bedömggruppen anser att det har begränsad relevans för matematikundervisning i gymnasieskolan. Vidare är det inte uppenbart i vilken utsträckning det är möjligt att generalisera användningen av metaforer till undervisning av andra matematikinnehåll, speciellt inte i gymnasieskolans matematik. Vid intervjun framkom inte om kursen behandlar exempel med matematikinnehåll som har tydlig relevans för gymnasieskolan. Det framgår inte heller om studenterna, särskilt i den integrerade strukturen, under sin utbildning kommer i kontakt med centrala teoribildningar och forskningsresultat i matematikdidaktik som kan användas som stöd för att förstå och utveckla elevers matematiska begrepps-förståelse.

Vidare beskriver lärosätet i självvärderingen att grundläggande matematisk begrepps-bildning behandlas i en delkurs inom det självständiga arbetet i matematik på grundnivå, där det ingår en föreläsning med diskussion om hur matematiska begrepp kan bildas och modelleras. Lärosätet nämner i detta sammanhang att blivande lärare kan ha nytta och glädje av att känna till de

svårigheter som är förknippade med att definiera matematiska begrepp, och man nämner särskilt begreppen area och volym.

Bedömggruppen anser att matematisk begreppsbyggnad och de svårigheter som är förknippade med att förklara matematiska begrepp behöver behandlas betydligt tidigare i utbildningen eftersom de kunskaperna är nödvändiga för att behandla andra kunskapsområden i matematikdidaktik, exempelvis matematisk kommunikation, problemlösning, bevisföring och bedömning av elevprestationer. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att se över progressionen och innehållet i matematikdidaktiken, speciellt matematisk begreppsbyggnad.

Det självständiga arbetet har en central roll för måluppfyllelsen för denna bedömningsgrund, och det riktar sig enligt kursplanen för det självständiga arbetet huvudsakligen mot kunskapsutveckling inom matematikämnet didaktik. I kursplanen för det självständiga arbetet finns ingen koppling till matematikinnehåll, och endast svag koppling till yrkesverksamheten och relevans för yrkesutövningen. Enligt bedömggruppen säkerställer man därmed inte att studenterna i denna kurs uppnår förmåga att utveckla matematiklärares yrkesverksamhet.

Bedömggruppen anser att lärosätet behöver säkerställa progression i utbildningens matematikdidaktiska innehåll, särskilt när det gäller begreppsbyggnadens roll i utbildningen och det matematikinnehåll som undervisas i gymnasieskolan.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätet beskriver i självvärderingen att måluppfyllelse uppnås genom progression inom UVK, inklusive VFU och ämnesdidaktik. Didaktiska och ämnesdidaktiska teorier och modeller behandlas inom UVK-kurserna för att sedan tillämpas, tränas och examineras i de efterföljande VFU-kurserna.

Bedömggruppen noterar att VFU placerats i terminer där enbart kurser i UVK ingår och menar att ett sådant upplägg försvårar förbindelserna mellan didaktik, ämne och ämnesdidaktik inklusive metodik.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, och säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Detta examensmål uppnås genom progression inom UVK, inklusive VFU och ämnesdidaktik.

Lärosätet betonar särskilt att studenternas fördjupade ämneskunskaper bidrar till förmågan att göra välavvägda didaktiska val och förmågan att anpassa undervisningen till elevers olika behov. Denna förmåga examineras under både UVK och VFU.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Matematiska institutionen är mansdominerad, men viss förändring har skett och nyligen rekryterades två kvinnliga lärare, varav den ena kommer att undervisa lärarstudenter. Institutionen har som uttalat mål att öka kunskapen och medvetenheten inom området. Man ser över författare till kurslitteratur och balansen mellan kvinnliga och manliga föreläsare på kurserna.

I vissa kurser i utbildningen är det tydligt att jämställdhetsperspektivet ingår. Exempelvis analyserar studenterna jämställdheten i läromedel, och inför VFU uppmanas de att vara observanta på hur läraren fördelar frågor till eleverna.

Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att tydliggöra hur jämställdhetsmålet examineras.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Programråden har en viktig roll för kvalitetsarbetet i och med att studenterna, skolhuvudmännen och alla kursansvariga institutioner är representerade. Ämneslärarstudenter med inriktning matematik är representerade i samtliga tre programråd inom ämneslärarutbildningen. Programråden gör termins- och programutvärderingar som sammanställs och skickas till alla kursansvariga institutioner. Varje programråd redovisar sitt kvalitetsarbete i en programrapport. Vidare finns en tydlig organisation och struktur för arbetet med att bereda kursplaner.

Studenterna gör kursutvärderingar på alla kurser, och lärarna sammanställer kursrapporter som diskuteras i programråden och läggs ut på kurshemsidor där de är tillgängliga för studenter. Rapporterna används också för att utveckla kurserna i matematik och matematikdidaktik. Även mittkursutvärderingar genomförs, särskilt i de matematikdidaktiska kurserna.

Ett aktuellt kvalitetsprojekt i den inledande grundkursen i matematik handlar om att komma tillrätta med varierande svårighetsgrad i kursens examination, vilket studenter har påpekat och även lärarna har lagt märke till.

Bedömggruppen anser att lärosätet har en väl fungerande organisation för att följa upp utbildningen. Kvalitetsdrivande processer dokumenteras och kommuniceras på ett genomtänkt sätt.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet har vidtagit åtgärder för att höja genomströmningen, som kontinuerligt följs upp av studierektorer. Genomströmningen är låg i den ämneskoncentrerade strukturen (endast 10 procent av studenterna återstår efter tre år), vilket är en prioriterad och utmanande fråga, och åtgärder diskuteras i programrådet.

Alla studenter uppmanas läsa en webbaserad förberedande kurs innan de påbörjar universitetsstudierna i matematik. För att öka genomströmningen i de inledande studierna har grundkursen i matematik modifierats med fler examinerande moment, studentaktiva arbetssätt och filmade föreläsningar. Vidare anordnar lärosätet olika typer av sociala aktiviteter för att stärka sammanhållningen mellan ämneslärarstudenterna. Det finns även stödundervisning för studenter som behöver det, och mentorskap med lärare eller äldre studenter.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Ämneslärarstudenterna är representerade i beredande och beslutande organ inom ämneslärarutbildningen, inklusive programråd och institutionsstyrelser på varje programansvarig institution. Lärosätet uppmuntrar också studenterna att bilda lokala studentråd vid de programansvariga institutionerna, och i nuläget finns aktiva studentråd vid samtliga tre institutioner. Vidare genomförs regelbundna samtal mellan studenter och utbildningsansvariga.

Vid matematiska institutionen utses studentrepresentanter bland samtliga matematikstuderande, alltså inte bara ämneslärarstudenter, även om de uppmuntras att engagera sig i det matematiska studentrådet.

Utöver den formella representationen har studenter, lärare, kursansvariga och studierektorer en fortlöpande dialog genom utbildningen. I flera kurser, särskilt i matematikdidaktik, genomförs mittkursutvärderingar som dokumenteras av kursansvarig i form av minnesanteckningar, som sedan redovisas till samtliga lärare som undervisar i kursen.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Flera förväntade studieresultat i olika kurser handlar om att studenterna ska utveckla ett kritiskt och analytiskt förhållningssätt till dagens styrdokument och praktik. Studenterna får därigenom möjlighet att utveckla ett professionellt förhållningssätt till framtida pedagogiska och didaktiska idéer och nya styrdokument och råd från Skolverket. De får också kunskaper om nyanlända elever och språkutvecklande arbetssätt samt praktisk erfarenhet och teoretisk grund för ett sunt förhållningssätt till digitala verktyg i undervisningen.

Alumnverksamhet förekommer i matematik. Matematiska institutionen anordnar varje vårtermin en arbetsmarknadsdag då alumner från olika branscher bjuds in och berättar om sina arbeten och erfarenheter. Studenterna får därigenom insikt i de matematiska ämnenas betydelse i samhället och näringslivet. I matematikdidaktik har man god kontakt med skolor genom VFU och fortbildning, samt

genom adjungerade lärare som i normalfallet undervisar 40 procent på lärosätet och resterande tid i skolan. Flera lärare har, eller har haft, expertuppdrag på Skolverket.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärosätet har god tillgång till väl kvalificerad personal i både matematik och matematikdidaktik. Det finns lärare i matematik som också har god matematikdidaktisk kompetens, vilket innebär goda förutsättningar för en sammanhållen ämneslärarutbildning i matematik.

Utbildningsmiljön utgår från starka forskningsmiljöer i matematik och matematikdidaktik. Det är framför allt forskningen och forskningsmiljön i matematikdidaktik som är tillgänglig för studenterna och som har tydlig yrkesrelevans. Självständiga arbeten kan knytas till lärarnas forskningsprojekt.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls eftersom poängutrymmet för matematik och matematikdidaktik huvudsakligen används för studier i matematik. Det är framför allt den inledande grundkursen i matematik som bidrar till att utveckla studenternas breda kunskaper i matematik.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Lärosätet säkerställer inte att studenterna har uppnått tillräckliga kunskaper om vetenskaplig metod och källhantering innan de påbörjar ett självständigt arbete på avancerad nivå. Vidare uttrycker kursplanen för det självständiga arbetet inga krav på att frågeställningarna eller någon del av studien ska relatera till ett matematiskt ämnesinnehåll. Det framgår heller inte att arbetet ska planeras så att resultaten kommer att ha betydelse för matematiklärarens yrkesutövning.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inte. Bland annat ger lärosätet exempel från de matematikdidaktiska kurserna som har otydlig förankring i matematikdidaktisk forskning och svag relevans för inriktningen mot gymnasieskolan. Ett annat exempel är begreppsutbildning som behandlas i slutet av utbildningen, men borde ha behandlats betydligt tidigare. Det finns därför anledning att se över innehållet och progressionen i de matematikdidaktiska kurserna.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls, eftersom lärosätet har en väl genomtänkt progression inom UVK och VFU som utvecklar studenters förmåga att undervisa. Bedömargruppen noterar dock att VFU placerats i termer där enbart kurser i UVK ingår och menar att ett sådant upplägg försvårar förbindelserna mellan didaktik, ämne och ämnesdidaktik inklusive metodik.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Det finns en väl genomtänkt progression inom UVK och VFU. Lärosätet beskriver

särskilt hur studenternas fördjupade ämneskunskaper bidrar till förmågan att göra välavvägda didaktiska val och anpassa undervisningen till elevers olika behov.

I vissa kurser ingår jämställdhetsperspektivet tydligt. Exempelvis analyserar studenterna jämställdheten i läromedel, och inför VFU uppmanas studenterna vara observanta på hur läraren fördelar frågor. Vid institutionerna finns också ett pågående jämställdhetsarbete. Exempelvis ser man över författare till kurslitteratur och fördelningen mellan kvinnliga och manliga föreläsare på kurserna.

Programråden har en viktig roll för kvalitetsarbetet i och med att studenterna, skolhuvudmännen och alla kursansvariga institutioner är representerade. Ämneslärarstudenter med inriktning matematik är representerade i samtliga tre programråd inom ämneslärarutbildningen. Programråden genomför termins- och programutvärderingar som sammanställs och skickas till alla kursansvariga institutioner.

För att höja genomströmningen i de inledande studierna har grundkursen i matematik modifierats med fler examinerande moment, studentaktiva arbetsätt och filmade föreläsningar.

Lärosätet uppmuntrar studenterna att bilda lokala studentråd vid de programansvariga institutionerna och i nuläget finns aktiva studentråd vid alla tre. Vidare genomförs regelbundna samtal mellan studenter och utbildningsansvariga.

Flera förväntade studieresultat i olika kurser gäller att studenterna ska utveckla ett kritiskt och analytiskt förhållningssätt till dagens styrdokument och praktik. De får därigenom möjlighet att utveckla ett professionellt förhållningssätt till framtida pedagogiska och didaktiska idéer och nya styrdokument och råd från Skolverket. Flera lärare har, eller har haft, expertuppdrag på Skolverket. Studenterna får också kunskaper om nyanlända elever och språkutvecklande arbetsätt samt praktisk erfarenhet och teoretisk grund för ett sunt förhållningssätt till digitala verktyg i undervisningen. I matematikdidaktik har man god kontakt med skolor genom VFU och fortbildning.

Lärosäte: Stockholms universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap.

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) är personalen huvudsakligen tillsvidareanställd och en majoritet har lärarutbildning, varav en hög andel med ämneslärarexamen och högskolepedagogisk utbildning. Andelen disputerade är tillfredsställande. För professionsrelevant kompetens svarar adjungerade adjunkter. För inriktningen samhällskunskap finns en hög andel disputerad personal och starka personalresurser inom främst statsvetenskap. För sociologi och nationalekonomi anser bedömarna att lärarresursen är adekvat men behöver förstärkas. Den yrkesrelaterade och pedagogiska kompetensen är tillfredsställande. Utvecklingsområden är att hålla samman delarna i ett samhällskunskapsperspektiv, att stärka yrkesinriktningen och erbjuda en större kontinuitet i ämnesdidaktiken.

Lärosätet säkerställer att utbildningsmiljön inom UVK bottenar i både professionskunnande och forskning med innehållslig bredd, i form av flera utbildningsvetenskapligt inriktade forskningsmiljöer fördelade på olika institutioner samt en nationell forskarskola för lärarutbildare inriktad mot flerspråkighet. Vad gäller inriktningen samhällskunskap har lärosätet en omfattande forskningsmiljö med många exempel på relevant forskning för ämnet samhällskunskap. Men bedömargruppen ser också brister i hur det säkerställs att dessa delar systematiskt kommer ämnet samhällskunskap till del. Samarbetet mellan personal och miljöer inom ämnesteorier och ämnesdidaktik har stärkts. Här efterfrågar bedömargruppen ett fortsatt arbete för att skapa en ämnesmiljö, där en helhetssyn kan skapas, diskuteras och problematiseras.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls. Efter önskemål från studenter har fördjupningen fått ett ökat inslag av sociologi. Bedömargruppen ser detta som positivt, men ser fortfarande en stark statsvetenskaplig dominans i fördjupningen. Därför uppmanar bedömargruppen att ämnet fortsätter att förstärka arbetet med att kontinuerligt föra resonemang om en helhetssyn på ämneskunskaper i samhällskunskap och vilka delar som då ska ingå i utbildningen och på vilket sätt.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Studenterna möter kvantitativa och kvalitativa metoder för datainsamling i kurserna. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen avhandlas i kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), ämnesdidaktiska kurser och i anslutning till verksamhetsförlagd utbildning (VFU). För inriktningen samhällskunskap anser bedömarna att det finns en bra bredd och ett djup för kvantitativa

och kvalitativa forskningsmetoder. Särskilt positivt ser bedömaregruppen på att vetenskapsteori och att forskningsmetoder kontinuerligt tas upp och examineras.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Målet uppfylls i UVK-kurserna genom att studenterna till exempel tränas i att identifiera didaktiska och ämnesdidaktiska forskningsproblem och hur detta kan kopplas till konkret undervisning. I VFU-kursen ska studenterna till exempel självständigt och ansvarsfullt leda och utveckla undervisning utifrån adekvata ämnes- och ämnesdidaktiska och didaktiska kunskaper. Studenterna får arbeta praktiskt med lektionsplaneringar som vilar på vetenskaplig grund vilket bedömaregruppen ser som positivt. För inriktningen samhällskunskap efterfrågar bedömarna däremot fler inslag under ämnesstudierna, där sådant reflekterande och systematiserande får plats. Trots svagheter som finns inom undervisningsämnet samhällskunskap anser bedömaregruppen att lärosätet har visat att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls genom progression inom ramen för UVK och VFU samt i relation till studenternas ämnesdidaktiska kurser. Lärosätet redovisar en variation i examinationsformer. Studenterna får arbeta med konkreta elevuppgifter till exempel att studenterna får träna på hur olika moment utförs i klassrummet samt utforma och kritiska granska lektionsupplägg och lektionsplaneringar. Inom inriktningen samhällskunskap har lärosätet identifierat svårigheter för studenterna att sätta ihop ingående ämnesdelar till en helhet och har därför stärkt och utvecklat ämnesdidaktiken för att vara en sammanhållande länk. Detta ser bedömaregruppen som en god utveckling. Men arbetet med att ge ämnesdidaktiken en större kontinuitet genom utbildningen och en tydligare koppling till samhällskunskapens kunskapsområden behöver fortsättas. Att öva på egen ämnesundervisning, att reflektera och problematisera denna undervisning med stöd i både ämnesteorier, didaktik och ämnesdidaktik är något som studenterna behöver få fler och mer systematiska tillfällen till. Trots svagheter som finns inom undervisningsämnet samhällskunskap anser bedömaregruppen att lärosätet har visat att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls genom progression inom ramen för UVK och VFU samt i relation till studentens ämnesdidaktiska kurser. Studenten ska också anknyta till olika professioner i skolan, i synnerhet specialpedagoger. Vidare handlar det om villkor för lärande, ledarskap i klassrummet, olika diagnoser och hur man kan förhålla sig till elevers skiftande behov och förutsättningar, mångkulturalitet, särbegåvnighet, flerspråkighet och gruppkonstellationsfrågor i undervisningen. För inriktningen samhällskunskap är detta däremot enligt bedömaregruppen ett tydligt utvecklingsområde för lärosätet. Men det är också tydligt att ett utvecklingsarbete har inletts, och lärosätet uppmanas att fortsätta detta arbete både för att öka antalet inslag och göra det i relation till en tydligare helhetssyn. Bedömaregruppen rekommenderar vidare lärosätet att i det fortsatta utvecklingsarbetet tydliggöra UVK som huvudområde utifrån det vidgade läraruppdraget, som omfattar exempelvis mentorskap, ledarskap och konflikthantering, och hur detta relaterar till kärnuppdraget undervisning. Trots svagheter som finns inom undervisningsämnet samhällskunskap anser bedömaregruppen att lärosätet har visat att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet för bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls genom kursens genomförande och examinationer. Studenterna möter etiska aspekter genom examinerande moment

i VFU:n. Bedömggruppen delar lärosätets mening att det är ett utvecklingsområde hur man arbetar med hållbar utveckling.

Lärosätet har en plan för jämställdhetsarbetet och det finns ett utpekat ansvar på olika nivåer att beakta jämställdhetsperspektivet jämte handlingsplaner och rutiner i anslutning till program- och kursplanearbete. Jämställdhetsperspektivet aktualiseras i UVK-kurserna genom exempelvis historiska perspektiv på könsskillnader samt i moment som belyser identitet och identitetsskapande, normer och värdegrund, likabehandling och diskriminering. Däremot finns det i inriktningen samhällskunskap utvecklingsmöjligheter för säkerställandet av att studenterna själva kan praktisera ett jämställdhetsperspektiv och kring en samsyn hos personalen som kan genomsyra bemötande och litteraturval.

Det sker ett systematiskt kvalitetsarbete på olika nivåer för uppföljning, åtgärder och återkoppling. Övergripande är programrådet som träffas kontinuerligt och diskuterar kvalitets- och utvecklingsbehov i utbildningen. Bedömggruppen menar att det på ämnesnivå för samhällskunskap vid lärosätet finns en god systematik för uppföljning, men efterfrågar en större tydlighet på hur strukturen för faktiska förändringar i relation till uppföljningen ser ut.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Lärosätet har riktlinjer för studentinflytande och studeranderepresentanter bereds plats i olika organ. Studentrepresentanterna är arvoderade. Det finns både formella och informella möjligheter för studenterna att lämna synpunkter och delta aktivt för att utveckla utbildningen. Även för detta område efterfrågar bedömggruppen en starkare helhetssyn och ett tydligare ämnesperspektiv.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Lärosätet redovisar exempel på samverkan med skolhuvudmän inom VFU, handledarutbildning och i form av utvecklingsprojekt på vetenskaplig grund, som förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv. Även för detta område efterfrågar bedömggruppen en starkare helhetssyn och ett tydligare ämnesperspektiv.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Av självvärderingen framgår att personalstyrkan omfattar 77 lärare med en kärntrupp av drygt 8–10 lärare i programmet. Dessa utgörs av både universitetsadjunkter och universitetslektorer. Personalen är huvudsakligen tillsvidareanställd och en majoritet har lärarutbildning, varav en hög andel med ämneslärarexamen. Bedömggruppen anser att andelen disputerade i ämnen av relevans för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) är tillfredsställande. Under intervjun framgick att personal

med ämnesdidaktisk kompetens ansågs motsvara UVK-områden, och ett exempel var att bedömning som område tog sin utgångspunkt i studenternas aktuella ämnen. För delar som rör exempelvis utbildningshistoria, skolans organisation och samhällsliga villkor samt specialpedagogik undervisar personal inom pedagogik/utbildningsvetenskap. För professionsrelevant kompetens svarar bland annat adjungerade adjunkter och fastanställda adjunkter. Lärosätet uppger även att man har ett system för att se till att studenterna möter lärare från universitetet med samma ämnesinriktning under studenternas verksamhetsförlagda utbildning (VFU). Lärosätet har även ett antal timanställda lärare som arbetar med trepartssamtalen under VFU-kurserna. Dessa lärare har relevant lärarexamen och lång erfarenhet som VFU-handledare. En styrka är att lärosätet, i samverkan med andra lärosäten i Stockholmsområdet, strävar efter att VFU-handledare ska genomgå en VFU-handledarutbildning, och därför har kraven för detta skärpts i ett nytt samverkansavtal med huvudmännen.

Lärosätet har en planering och systematik via prefekterna för kompetensförsörjning och kompetensutveckling med vetenskaplig och högskolepedagogisk meritering för pedagogiskt adekvat kompetens. Organisationen har en beredskap att hantera personalbortfall i form av exempelvis tjänstledigheter. Med volymen lärare finns tillfredsställande förutsättningar för kontinuitet och stabilitet.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

I självvärderingen beskriver lärosätet en utbildningsmiljö som bottnar i forskning med innehållslig bredd. Lärosätet ger exempel på flera utbildningsvetenskapligt inriktade forskningsmiljöer fördelade på olika institutioner och en nationell forskarskola för lärarutbildare inriktad mot flerspråkighet. Det finns en forskningsplattform för undervisningsutvecklande ämnesdidaktisk forskning i samarbete med skolhuvudmän i Stockholms stad. Det finns aktiva forskare som är kopplade till utbildningen, och adjungerade adjunkter bidrar med aktuellt yrkeskunnande. I kursplanegrupper och möten i kurs sker granskning för kvalitetssäkring av kurslitteraturen av vetenskapligt och professionsmässigt kompetenta lärare. Författare till kurslitteratur bedriver också undervisning inom programmet, och i kurserna används gästföreläsare som ett berikande inslag. Bedömargruppen ser det som positivt att studenter erbjuds att medverka på institutionernas högre seminarier och att de bjuds in att lyssna på gästföreläsare och forskare. Utöver adjungerade adjunkter och fastanställda adjunkter säkerställs den professionsinriktade miljön via erfarna VFU-handledare och timanställda yrkesverksamma lärare samt kraven på VFU-handledarutbildning. Bedömargruppen anser att detta sammantaget säkerställer utbildningsmiljön.

Bedömargruppen identifierar Medieverkstaden som ett gott exempel och en viktig resurs för studenterna i utbildningsmiljön. Studenterna kan använda och träna nya tekniska och digitala grepp i undervisningen, vilket är gynnsamt ur ett professionsinriktat perspektiv. Professionsrelevansen för studenterna dokumenteras i en obligatorisk digital VFU-portfölj. För undervisande lärare avsätts sökbara medel för egen kompetensutveckling och forskningsmeritering, exempelvis vid vetenskapliga konferenser. Vid sidan om relevant kompetensutveckling satsar lärosätet på "pedagogiska ambassadörer" med uppdrag att bedriva pedagogisk utveckling på sina institutioner. Ambassadörerna bedriver högskolepedagogiska utvecklingsprojekt.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Utifrån självvärderingen framgår att mål och innehåll integreras i den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och ämnesstudierna, där vetenskapsteori och forskningsmetodik förekommer för professionsinriktad forskning, exempelvis inom ramen för ämnesdidaktiska studier. Kurserna lägger en grund för studenternas examensarbeten. Studenterna möter kvantitativa och kvalitativa metoder för datainsamling i kurserna. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt dess betydelse för yrkesutövningen avhandlas i UVK-kurser, ämnesdidaktiska kurser och i anslutning till VFU. Upplägget att studenterna examineras på examensmålet i både UVK och VFU har lärosätet utvecklat som ett sätt att stärka möjligheten att diskutera och analysera hur vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet förhåller sig till varandra genom hela utbildningen. Lärosätet beskriver utmaningen med att studenterna kan uppleva en klyfta mellan å ena sidan ämneskurserna och de mer teoretiska UVK-delarna och å andra sidan VFU och kurserna/delkurserna i ämnesdidaktik. I självvärderingen beskriver lärosätet att dessa frågor diskuteras kontinuerligt i programrådet för att stärka sammanhanget mellan olika delar av programmet. I intervjun klargjorde lärosätet ytterligare att de närmar sig allmänpedagogiska frågor utifrån ett ämnesdidaktiskt perspektiv där generella begrepp och teorier tolkas och konkretiseras.

Lärosätet är medvetet om riskerna med att tappa progressionen, och därför är detta en fråga för programrådet. En reflektion från bedömargruppens sida är att studenternas upplevelse av en bristande koppling kan böttna i att UVK inte blir synliggjort som huvudområde. Inramningen riskerar att bidra till ett smalt perspektiv på UVK. Bedömargruppen rekommenderar därför lärosätet att i det fortsatta utvecklingsarbetet tydliggöra UVK som huvudområde utifrån det vidgade läraruppdraget, som omfattar exempelvis mentorskap, ledarskap och konflikthantering, och hur detta relaterar till kärnuppdraget undervisning.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Beskrivningen av hur lärosätet arbetar mot måluppfyllelse visar att studenterna övas i att koppla samman forskning och praktik. Lärosätet har en genomtänkt integration av mål och innehåll i den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och de ämnesdidaktiska delkurserna. Självvärderingen ger flera exempel på förväntade läranderesultat och relationen mellan olika kurser i programmet som gemensamt gör att målet uppfylls. Delar av målet examineras genom bland annat kritisk granskning av den egna och andras lektionsplanering och moment där teori ska ligga till grund för planering. Studenterna tränas i att identifiera didaktiska och

ämnesdidaktiska forskningsproblem och hur detta kan kopplas till konkret undervisning. Exempel ges på betygskriterier i ämnesdidaktik för betyg E i skala A–F och på betygskriterier i den avslutande VFU-kursen. I kursen ska studenterna till exempel självständigt och ansvarsfullt leda och utveckla undervisning utifrån adekvata ämneskunskaper samt ämnesdidaktiska och didaktiska kunskaper. Lärosätet examinerar föregående kursmål genom dokumentation i VFU-handledarens VFU-rapport och genom skriftliga inlämningsuppgifter i en digital VFU-rapport. Bedömgruppen anser det positivt men rekommenderar lärosätet att utveckla en bredare variation av examinationsformer.

Bedömgruppen anser att det är särskilt positivt att studenterna får arbeta praktiskt med lektionsplaneringar som vilar på vetenskaplig grund samt att man förmedlar att professionella lärare ständigt behöver arbeta med kopplingen mellan aktuell forskning och praktik.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Målet examineras genom lärandemål i UVK-kurser, till exempel att "analysera och problematisera relationen mellan undervisning, lärande och bedömning av elevers kunskapsutveckling med utgångspunkt i ämnesdidaktisk forskning", ämnesdidaktiska kurser och genom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), till exempel att "självständigt och ansvarsfullt leda och utveckla undervisning utifrån adekvata ämnes-, ämnesdidaktiska och didaktiska kunskaper". Den praktiska förmågan får särskilt stort utrymme i VFU-kurserna där lärosätet presenterar en tydlig progression mellan tre VFU-kurser som handlar om att studenten successivt ska utveckla en självständighet att planera och leda undervisning. Studenterna får träna på hur olika moment utförs i klassrummet samt utforma och kritiska granska lektionsupplägg och lektionsplaneringar.

Examensmålet uppfylls genom lärandemål i UVK och VFU. VFU förbereds och följs upp med en obligatorisk digital VFU-portfölj. Exempel ges på studieuppgifter och betygskriterier från ämnesdidaktik i UVK och på lärandemål i progression i de tre VFU-kurserna. Lärosätet redovisar hur studenterna examineras i form av seminarier, workshoppar, hemtentamen och individuella muntliga redovisningar.

Bedömgruppen anser det positivt att lärosätet har en bred variation i examinationsformerna.

Utbildningen bedöms nå målen, och lärosätet beskriver hur studenterna får arbeta med konkreta elevuppgifter samt hur ämnesdidaktiken integreras med UVK.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Bedömgruppen anser att lärosätet i självvärderingen på ett tillfredsställande sätt redogör för hur lärandemål, aktiviteter som stödjer studenternas lärande och examination hänger ihop i de kurser som kopplas till examensmålet. Studenterna får möjlighet att både före, under och efter VFU öva och reflektera över sina färdigheter och förmågor kopplade till målet. Ett exempel är under VFU2 med målet "självständigt och på ett tydligt och strukturerat sätt leda undervisning utifrån adekvata

ämneskunskaper, ämnesdidaktiska och didaktiska kunskaper samt utvärdera styrkor och utvecklingsområden i det egna ledarskapet" samt "i samråd med andra självständigt skriva och motivera en längre ämnesplanering med tydliga mål som är relaterade till ämnesdidaktiska teorier och relevanta nationella styrdokument, samt genomföra och tillsammans med andra utvärdera moment i planeringen mot målen". Den övervägande delen av beskrivningen handlar om en specifik delkurs i specialpedagogik. I kursen genomförs fältstudier där studenterna ska fokusera på elevers skiftande behov och hur lärmiljön kan stödja elevers lärande. Studenterna ska också anknyta till olika professioner i skolan, i synnerhet specialpedagoger. Vidare handlar det om villkor för lärande, ledarskap i klassrummet, olika diagnoser och hur man kan förhålla sig till elevers skiftande behov och förutsättningar, mångkulturalitet, särbegåvning, flerspråkighet och gruppkonstellationsfrågor i undervisningen. Sammantaget ger detta underlag för att lärosätet genom sin beskrivning och sin motivering av progressionen inom ramen för UVK och VFU samt i relation till studentens ämnesdidaktiska kurser, med aktiva verb och lärandeaktiviteter, uppfyller examensmålet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Självvärderingen visar att det finns förutsättningar för måluppfyllelse genom kursens genomförande och examinationer för målet. Lärosätet beskriver utförligt hur man arbetar med vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter och exemplifierar med kursinnehåll, lärandemål och examinerande moment, exempelvis genom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) med etiska aspekter. För VFU anges specifika lärandemål som synliggör både grund för examination och progression mellan de olika kursmålen. Bedömggruppen anser att arbets sättet med juridiska frågor och bedömningar i skolan kombinerat med barns rättigheter och lärares yrkesetik samt arbete med videomaterial är ett styrkeområde och ett gott exempel på hur det går att arbeta med det aktuella examensmålet. I synnerhet framstår uppgifter att bedöma fallstudier och att hantera etiska dilemman som goda exempel.

Bedömggruppen delar lärosätets ståndpunkt att hållbar utveckling bör ses som ett utvecklingsområde. Lärosätet anger i självvärderingen att ett samarbete kommer att inledas med Universitets- och högskolerådets projekt Den globala skolan, där lärarstudenter ska genomföra workshoppar i anslutning till de avslutande VFU-kurserna. I intervjuerna redogjorde lärosätet för de möten som hittills skett samt att utrymme beretts i UVK3 för detta innehåll. Studenterna har däremot ännu inte kunnat beröras av förändringarna, eftersom de läser kursen senare i utbildningen.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Bedömggruppen konstaterar att lärosätet har en plan för jämställdhetsarbetet och det finns ett utpekat ansvar på olika nivåer att beakta jämställdhetsperspektivet jämte handlingsplaner och rutiner i anslutning till program- och kursplanearbetet. Detta säkerställer att målet uppfylls för organisationen. Lärosätet beskriver i självvärderingen sitt övergripande arbete med att institutionerna

ska ta hänsyn till jämställdhetsaspekter vid bemanningsplanering, tjänstefördelning och rekrytering av lärare samt att litteraturlistor kontinuerligt ska granskas. Studenterna informeras om jämställdhetsarbetet vid programstart och får information om vem de vänder sig till om detta eller likabehandling på varje ny kurs. Lärosätet är också medvetet om manlig och kvinnlig representation för tryckt och digitalt material om programmet.

Jämställdhetsperspektivet aktualiseras i kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) genom exempelvis historiska perspektiv på könsskillnader och i moment som belyser identitet och identitetsskapande, normer och värdegrund samt likabehandling och diskriminering.

Jämställdhetsperspektivet kommuniceras vidare i kurser om utbildningens historia, könsperspektiv på retorik och kursen *Sociala relationer i skolan*, där analys av normalitet och avvikelse sett till diskrimineringsgrunderna och värdegrundsarbete är i fokus. Lärosätet ger exempel på hur jämställdhetsperspektivet är en del av studenternas examination. Exempel ges på konstruktiv länkning i progression och på betygskriterier. Normkritik ingår i examinationer med koppling till diskrimineringsgrunderna. Det finns specifika lärandemål för förmågan att kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv, särskilt förankrat i VFU3. Detta säkerställer att målet uppfylls för innehåll och genomförande.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet ger en bild av hur det systematiska kvalitetsarbetet bedrivs på olika nivåer och möjliggör kvalitetsutveckling samt den återkoppling som sker. För det övergripande kvalitetsarbetet finns programråd som träffas kontinuerligt och diskuterar kvalitets- och utvecklingsbehov i utbildningen. I programrådet finns olika företrädare som analyserar till exempel genomströmningen genom kursrapporterna. Programrådets arbete redovisas till respektive områdesnämnd i form av en kvalitetsrapport som är underlag för utvecklingen av utbildningens kvalitet. Lärosätet ger exempel på hur programråden har arbetat med den röda tråden i vissa kurser utifrån identifierade behov.

Organisationen identifierar två utvecklingsområden: bättre professionsanknytning i ämneskurser samt en tydligare progression och samhörighet mellan kurser. Utvecklingsarbetet omsätts via medel från central nivå och omfattade kursansvariga och deltagande lärare. Kursvärderingar sker i avslutning till kurserna och programvärderingar genomförs återkommande för sistaårsstudenterna vid genomförd utbildning. Då får studenterna möjlighet att bedöma hur väl utbildningen förberett dem för arbetet som ämneslärare.

Kursvärderingar ger kursrapporter som diskuteras på programråd. Lärosätet har en god behandling av kursvärderingar som följs upp med kursrapporter som behandlas i programråden, vilket möjliggör övergripande prioriteringar och samordnade åtgärder. Inför nya kurser och delkurser informeras studenterna om resultat av utvärderingarna och vilka förändringar som gjorts. Det pågår också ett försöksarbete med en stödjande struktur inför examinationer för att tangera genomströmningen, vilket visar att lärosätet är medvetet om problemen och vidtar åtgärder.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Avhopp och genomströmning analyseras på olika nivåer i organisationen och följs upp på både kurs- och programnivå. Lärosätet identifierar kritiska punkter i utbildningen där avhopp sker och genomför åtgärder för att öka genomströmningen via studiestöd och administrativa stödfunktioner, som studievägledare. Lärosätet redovisar till exempel löpande examinationer och olika seminarieformer för att stödja studenterna inför examinationen för att öka genomströmningen. Det finns ett utvecklat system för att analysera genomströmningen inom lärarutbildningen från kurs till programnivå.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet har beslutade riktlinjer för studentinflytande och studeranderepresentanter bereds plats i olika organ. Bedömargruppen ser det som positivt att lärosätet arvoderar studentrepresentanterna i programråden och redan i början av utbildningen försöker skapa en god kontakt med studentgruppen. Ett annat gott exempel är att varje institution har fastlagda rutiner för hantering av olika typer av studentärenden. Det finns både formella och informella möjligheter för studenter att lämna synpunkter och delta i aktivt för att utveckla utbildningen. Kursvärderingar sker digitalt i anslutning till kurserna, och studenter kan också använda sig av informella sammanhang för att föra fram synpunkter. Under utbildningen uppmuntras den fortlöpande dialogen mellan studenterna, kurslärarna, den kursansvariga, ordföranden för programrådet och studierektorerna. Studenterna har här möjlighet att ställa individuella frågor och ha synpunkter i ett tidigt skede.

Lärosätet påpekar även att studentrepresentanter har fått granska självvärderingen avseende den utbildningsvetenskapliga kärnan och lämnat synpunkter.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet redovisar exempel på samverkan med skolhuvudmän inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), handledarutbildningen och i form av flera utvecklingsprojekt på vetenskaplig grund. Dessa projekt är mer eller mindre didaktiskt inriktade. Dessutom har lärosätet löpande kontakt med Utbildningsdepartementet och andra organ på nationell nivå av relevans för utbildningen. Exempel på relevant samverkan i detta avseende är Specialpedagogiska skolmyndigheten och Statens medieråd. Lärosätet har också ett alumnätverk för ämneslärarstudenter.

Ett utvecklingsområde som lärosätet har identifierat är placeringen av studenter på VFU. För att studenterna ska vara på fler än en skola och därmed möta en större mångfald av klassrumsmiljöer och skolor i olika socio-ekonomiska områden inrättas "VFU-kluster", där studenterna ska få möjlighet att göra VFU på flera skolor för vidgade perspektiv på olikheter mellan skolor. I intervjun redogjorde lärosätet för att de använder en VFU-portfölj där kursledarna följer upp studenternas resonemang och

där de ska arbeta med vetenskaplig metod för att pröva begrepp och modeller. I intervjun vidareutvecklade lärosätet också den betydelse som UVK har för att kunna ge ett metaperspektiv i ett samhälleligt sammanhang, och att via både historiska och internationella perspektiv tolka och förstå samtiden som ett sätt att vara förberedd för ett föränderligt yrkesliv.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: Tillfredsställande

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Personalen är huvudsakligen tillsvidareanställd och en majoritet har lärarutbildning, varav en hög andel med ämneslärarexamen och högskolepedagogisk utbildning. Andelen disputerade är tillfredsställande. För professionsrelevant kompetens svarar adjungerade adjunkter.

Lärosätet säkerställer att utbildningsmiljön bottnar i både professionskunnande och forskning med innehållsrik bredd, i form av flera utbildningsvetenskapligt inriktade forskningsmiljöer fördelade på olika institutioner samt en nationell forskarskola för lärarutbildare inriktad mot flerspråkighet.

Målet gällande vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Studenterna möter kvantitativa och kvalitativa metoder för datainsamling i kurserna. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen avhandlas i kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), ämnesdidaktiska kurser och i anslutning till verksamhetsförlagd utbildning (VFU).

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls genom att studenterna till exempel tränas i att identifiera didaktiska och ämnesdidaktiska forskningsproblem och hur detta kan kopplas till konkret undervisning. I VFU-kursen ska studenterna till exempel självständigt och ansvarsfullt leda och utveckla undervisning utifrån adekvata ämnes- och ämnesdidaktiska och didaktiska kunskaper. Studenterna får arbeta praktiskt med lektionsplaneringar som vilar på vetenskaplig grund vilket bedömargruppen ser som positivt.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls genom progression inom ramen för UVK och VFU samt i relation till studenternas ämnesdidaktiska kurser. Lärosätet redovisar en variation i examinationsformer. Studenterna får arbeta med konkreta elevuppgifter till exempel att studenterna får träna på hur olika moment utförs i klassrummet samt utforma och kritiska granska lektionsupplägg och lektionsplaneringar.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls genom progression inom ramen för UVK och VFU samt i relation till studentens ämnesdidaktiska kurser. Studenten ska också anknyta till olika professioner i skolan, i synnerhet specialpedagoger. Vidare handlar det om villkor för lärande, ledarskap i klassrummet, olika diagnoser och hur man kan förhålla sig till elevers skiftande behov och förutsättningar, mångkulturalitet, särbegåvning, flerspråkighet och gruppkonstellationsfrågor i undervisningen. Bedömargruppen

rekommenderar lärosätet att i det fortsatta utvecklingsarbetet tydliggöra UVK som huvudområde utifrån det vidgade läraruppdraget, som omfattar exempelvis mentorskap, ledarskap och konflikthantering, och hur detta relaterar till kärnuppdraget undervisning.

Målet för bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls genom kursens genomförande och examinationer. Studenterna möter etiska aspekter genom examinerande moment i VFU:n. Bedömggruppen delar lärosätets mening att det är ett utvecklingsområde hur man arbetar med hållbar utveckling.

Lärosätet har en plan för jämställdhetsarbetet och det finns ett utpekat ansvar på olika nivåer att beakta jämställdhetsperspektivet jämte handlingsplaner och rutiner i anslutning till program- och kursplanearbete. Jämställdhetsperspektivet aktualiseras i UVK-kurserna genom exempelvis historiska perspektiv på könsskillnader samt i moment som belyser identitet och identitetsskapande, normer och värdegrund, likabehandling och diskriminering.

Det sker ett systematiskt kvalitetsarbete på olika nivåer för uppföljning, åtgärder och återkoppling. Övergripande är programrådet som träffas kontinuerligt och diskuterar kvalitets- och utvecklingsbehov i utbildningen.

Lärosätet har riktlinjer för studentinflytande och studeranderepresentanter bereds plats i olika organ. Studentrepresentanterna är arvoderade. Det finns både formella och informella möjligheter för studenterna att lämna synpunkter och delta aktivt för att utveckla utbildningen.

Lärosätet redovisar exempel på samverkan med skolhuvudmän inom VFU, handledarutbildning och i form av utvecklingsprojekt på vetenskaplig grund, som förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Lärosätet visar i självvärderingen och lärartabellen en hög andel disputerad personal och starka personalresurser inom främst statsvetenskap med fyra professorer och sju docenter som i olika grad undervisar i ämnet. Lärosätet genomför regelbundet nyanställningar vilket säkrar kompetensen på lång sikt. Bedömggruppen menar därför att den vetenskapliga kompetensen till stora delar är adekvat. Bedömggruppen menar ändå att det i finns svagheter avseende lärarresursen i relation till volym och innehåll.

För sociologi finns det enligt lärartabellen, vid utvärderingens genomförande, bara en lärare på 10 procent och lärarresurserna inom nationalekonomi utgörs av en lärare på 15 procent som inte är disputerad. Lärosätet beskriver i självvärderingen den yrkesrelaterade kompetensen i lärlärolaget som

god. När detta kompletteras med lärartabell och intervjuer anser bedömargruppen att kompetensen kan ses som adekvat, men att det också finns behov av förstärkningar.

Lärosätet beskriver i intervjuerna att personal med yrkesinriktad kompetens har fått en större roll i diskussioner om ämnets helhet och vid planeringen av utbildningen. Detta ser bedömargruppen som positivt. Det handlar inte bara om antalet lärare med en viss kompetens, utan också hur dessa lärare tillåts vara en del av helheten. Här ser bedömargruppen att ett utvecklingsarbete har inletts för att stärka den yrkesinriktade kompetensen och dess roll i utbildningen, men uppmanar både till fortsatt rekrytering och till ett bredare användande av sådan kompetens i samhällskunskapsutbildningen som helhet. Den pedagogiska kompetensen säkerställs genom krav på högskolepedagogisk utbildning.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Bedömargruppen ser både styrkor och svagheter på flera håll i lärosätets utbildningsmiljö för samhällskunskap. Detta kan sammanfattas i att det finns en stark och bred kompetens på områden som är tydligt relevant för ämnet samhällskunskap, men det finns svagheter i hur det säkerställs att kompetensen kommer utbildningen till del. Lärosätet lyfter i självvärderingen fram den undervisande personalens vetenskapliga kompetens och hur olika forskningsprojekt direkt interagerar med utbildningen via föreläsningar och forskningsartiklar. Bedömargruppen tycker att det är bra med konkreta exempel på hur verksamheten bedrivs med ett nära samband mellan forskning och utbildning.

När det gäller lärosätets beskrivning av den vetenskapliga och yrkesinriktade utbildningsmiljön ser bedömargruppen flera brister. Bedömargruppen saknar beskrivningar i självvärderingen av specifika forskningsmiljöer som antingen har direkt relevans för utbildningen i samhällskunskap eller som ges en sådan relevans. Vid intervjuerna lyfts flera specifika forskningsområden fram som stärker bilden av att det bedrivs relevant forskning för utbildningen. Men bedömargruppen har svårt att i det samlade underlaget se var och hur det ur ett ämnesperspektiv för samhällskunskap finns en gemensam diskussion om sådan forskning och hur den ska användas i utbildningen.

Lärosätet visar i självvärderingen en medvetenhet om vikten av att jobba med en mer integrerad ämnesmiljö för samhällskunskap och lyfter också vid intervjuerna fram att ett ökat samarbete mellan ämnesteorier och ämnesdidaktik har skett. I den efterföljande beskrivningen i självvärderingen ser däremot bedömargruppen inga resonemang om hur en sådan miljö ska stärkas på ett strukturerat och långsiktigt sätt. Bedömargruppen uppmanar lärosätet att fortsätta förstärkningen av en integrerad ämnesmiljö och att arbeta fram en strategi för hur det ska ske.

Trots ovanstående svagheter menar bedömargruppen att styrkorna med stöd av underlagen överväger, och att området därmed är tillfredsställande. De viktigaste delarna för en god utbildningsmiljö finns, och det som främst efterfrågas av bedömargruppen är att delarna tydligare specifikt relateras till samhällskunskap.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Bedömargruppen menar att lärosätet i självvärderingen visar hur bedömningsgrunden om ämneskunskaper uppfylls. Det finns relevanta beskrivningar av utformning, genomförande och examination av hur studenterna ska uppnå målet. De första två terminerna fokuserar enligt självvärderingen på att ge breda grundkunskaper i samhällskunskapsämnets grunddiscipliner. Bedömargruppen menar att både innehåll och examinationer ger förutsättningar för studenterna att uppnå de grundläggande breddkunskaperna.

Lärosätet lyfter att de stärkt relevansen för yrkesutövningen genom revidering av kurserna i samhällskunskapsdidaktik. I självvärderingen poängteras att revideringen ger en tydligare koppling mellan ämne och ämnesdidaktik. Vid intervjuerna beskriver också lärosätet hur ämnet medvetet arbetar med att ge utbildningen en större helhet i relation till ingående akademiska discipliner, exempelvis via ämnesdidaktiken på första terminen och i den avslutande kursen med självständigt arbete. Bedömargruppen menar dock att det inte tydligt framgår hur denna koppling sammantaget sker och uppmanar till ett fortsatt arbete för att studenterna ska få bättre möjlighet att skapa sig en helhetsbild av ämnet samhällskunskap.

Termin tre och fyra är enligt självvärderingen inriktad gentemot fördjupning där kurserna specialiserar de mer övergripande perspektiv och teorier som getts de två första terminerna. Efter önskemål från studenter har fördjupningen fått ett ökat inslag av sociologi. Bedömargruppen ser detta som positivt men ser fortfarande en stark statsvetenskaplig dominans i fördjupningen. Därför uppmanar bedömargruppen att ämnet fortsätter att förstärka arbetet med att kontinuerligt föra resonemang om helhetssyn på ämneskunskaper i samhällskunskap och vilka delar som då ska ingå i utbildningen och på vilket sätt.

I lärosätets självständiga arbeten bedöms majoriteten av arbetena nå upp till bedömningsgrunden om ämneskunskaper. För de arbeten som inte anses nå upp till målet är den främsta svagheten brister i resonemang om undersökningarnas relevans och kunskapsbidrag. De arbeten som når upp till bedömningsgrunden har genomgående en tillräckligt hög grad ämnesdjup som också relateras till ämnet på ett bredare plan.

Sammantaget bedöms utbildningen ge förutsättningar för starka ämneskunskaper, utvecklingspotentialen ligger i att dessa starka ämneskunskaper ska ges möjlighet att utgöra en helhet i ett ämnesperspektiv för samhällskunskap.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Det finns enligt bedömargruppen en utvecklad bild av hur ett vetenskapligt förhållningssätt ska ges till studenterna i lärosätets självvärdering gällande ämnesteori och ämnesdidaktik där även beprövad erfarenhet ingår. Bedömargruppen ser en bra bredd och ett djup kring kvantitativa och kvalitativa forskningsmetoder. Särskilt positivt ser bedömargruppen på att vetenskapsteori och forskningsmetoder kontinuerligt tas upp och examineras. En möjlig svaghet ser bedömargruppen i att den specifika metodkursen ligger sent i ämnet samhällskunskap och därmed eventuellt försvårar en helhetssyn för de tidiga och mindre inslagen de första terminerna. En styrka med att metodkursen ligger sent är dock att den då är på avancerad nivå och därmed har goda möjligheter att ge fördjupade kunskaper.

I lärosätets självständiga arbeten bedöms majoriteten av arbetena nå upp till bedömningsgrunden om vetenskapsteori och forskningsmetoder. De arbeten som inte når upp till målet har alla oklarheter i beskrivningar av metoden och själva genomförandet. Övriga arbeten har genomgående bedömts ha en tydlighet i metodval och där studenterna ofta också klarar av att problematisera metodvalet i relation till arbetets kunskapsbidrag. Tillsammans med övrigt underlag stärker de självständiga arbetena bilden av att ett vetenskapligt förhållningssätt möjliggörs genom utbildningen men också att den sena metodkursen på ett tydligare sätt behöver säkerställa att alla studenter också skaffat sig tillräckliga kunskaper och förmågor.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Det är enligt bedömargruppen svårt att i lärosätets självvärdering se om utbildningen genom utformning och genomförande verkligen möjliggör att studenterna når måluppfyllelse. Svagheten gäller främst i relation till egnas och andras erfarenheter av både utformning, genomförande och examination. När det gäller kopplingen till forskningsresultaten uppfylls de enligt bedömargruppen genom att forskningsresultat i kurslitteratur och egenhändigt sökt av studenterna används i examinerande uppgifter, medan det däremot är en tunn beskrivning av hur egna och andras erfarenheter bidrar till detta mål. En viktig förklaring till den otydlighet som bedömargruppen ser är att lärosätet hänvisar till VFU (verksamhetsförlagd utbildning) och UVK (utbildningsvetenskaplig kärna). Särskilt när det gäller utvecklingen av kunskap inom ämnesdidaktik önskar bedömargruppen att sådana resonemang tydligare relateras till ämneskurserna.

Lärosätets självständiga arbeten visar enligt bedömarerna en stor variation i bidrag till kunskapsutveckling och bidrag till utveckling av yrkesverksamhet. I de enstaka arbeten som inte bedöms nå upp till bedömningsgrundens mål är svagheterna generella för bedömningsgrunden. För övriga arbeten finns det även en del svagheter, men då är de inte lika genomgripande. Och enligt bedömargruppen finns det också några arbeten som på ett tydligt och imponerande sätt lyckas ge relevanta kunskapsbidrag i flera avseenden.

Vid intervjuerna framgår en viss medvetenhet om problematiken och behovet av att reflekterandet och systematiserandet av erfarenhet och forskning ska ha en kontinuitet genom hela utbildningen.

Bedömggruppen ser positivt på sådana resonemang och efterfrågar fler inslag under ämnesstudierna där sådant reflekterande och systematiserande får plats.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Det finns i lärosätets självvärdering ganska många enskilda delar där didaktik och ämnesdidaktik används gentemot ämnesinnehåll. Det finns även beskrivningar av viss ämnesdidaktisk tillämpning som är genomförd av studenterna. Men det är enligt bedömggruppen svårt att se helhetstänkandet för hur det säkerställs att detta görs i tillräcklig omfattning och för tillräckligt många kunskapsområden. Att såväl genomförande samt examination av tillämpad didaktik och ämnesdidaktik till så stor del läggs över på UVK och VFU är problematiskt i sig. Enligt bedömggruppen försvårar det ett nära samband mellan ämne och ämnesdidaktik som krävs för att studenterna ska få förmågan till undervisning och lärande i sitt specifika ämne.

Vid intervjuerna påpekar lärosätet att den ämnesdidaktisering som sker i samband med UVK och VFU har en tydlig koppling till ämnesstudierna och ska ses som en helhet. Bedömggruppen ser detta som en del i lärosätets utvecklingsarbete för att skapa en tydligare helhet och ett bättre samband mellan ämnesstudier och ämnesdidaktik, och ser det som en utveckling i rätt riktning. Vid intervjuerna framgår det däremot att det fortfarande kan uppfattas som att ämne och didaktik har ett för stort avstånd emellan sig och att ämnesdidaktiken är för utspridd.

Bedömggruppen menar att lärosätet tydligt har arbetat med att stärka de ämnesdidaktiska delarna i samhällskunskap och också arbetat för att skapa en tydligare helhet i samhällskunskapsutbildningen. Men det samlade underlaget visar också att det påbörjade utvecklingsarbetet behöver fortsätta, särskilt i förhållande till ämnesdidaktisk progression och helhetssyn. Även om ämnesdidaktisk undervisning även fortsättningsvis delvis kommer att ske utanför ämneskurserna, behöver det hos ämnet finnas en starkare helhetssyn på hur de didaktiska och ämnesdidaktiska förmågorna ska säkerställas hos studenterna.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Det är enligt bedömggruppen svårt att i lärosätets självvärdering se om utbildningen verkligen möjliggör genom utformning och genomförande att studenten uppnår mål för bedömningsgrunden. Det finns i självvärderingen bra inslag i form av undervisningsplaneringar som även genomförs och examineras exempelvis i Samhällskunskapsdidaktik II, men de är få, kortfattat beskrivna och verkar dessutom ligga tidigt i utbildningen. Även för den här bedömningsgrunden hänvisar lärosätet till UVK och VFU. Att VFU har en viktig roll för att studenterna ska kunna nå bedömningsgrunden är enligt bedömggruppen fullt naturligt, men i relation till UVK bör ämnet och ämneskurserna ha större betydelse för studenternas träning på att undervisa. Bedömggruppen efterlyser också en starkare

ämnessyn och ett tydligare ämnesansvar för helheten kring studenternas utveckling av undervisningsförmågan.

Vid intervjuerna visar samtidigt lärosätet en medvetenhet om att detta är ett område som har haft svagheter och som därför har utvecklats. Bedömaregruppen ser positivt på denna utveckling och ser goda möjligheter till att det skapas en större kontinuitet och progression där studenterna får bättre möjligheter att utveckla och problematisera sin undervisningsförmåga genom utbildningen.

Även för delen om att studenterna ska erövra förmågan att stimulera varje elevs lärande och ser bedömaregruppen vissa brister, men också styrkor. Bara ett kort exempel om en specifik undervisningsmodell, "stöttning", ges. Här ser bedömaregruppen ett behov av fler exempel och en tydligare helhetssyn för hur detta ska ges till studenterna. Vid intervjuerna lyfter lärosätet fram kunskaper om sociala faktorer och miljöer som viktiga för att kunna möta och stimulera varje elev och visar en god helhetssyn för hur studenterna ska kunna tillgodogöra sig sådan kunskap.

Det är tydligt att ett utvecklingsarbete vad gäller målet pågår, och lärosätet uppmanas att fortsätta detta arbete både för att öka antalet inslag och göra det i relation till en tydligare helhetssyn.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I lärosätets jämställdhetsplan finns enligt självvärderingen bland annat inskrivet ett jämställt seminarieklimat, att studenterna ska möta både kvinnor och män bland personalen, och att en jämn könsfördelning mellan författare till kurslitteratur ska eftersträvas. Frågorna uppmärksammas och aktualiseras genom bland annat kursutvärderingar. I kursinnehåll menar bedömaregruppen att lärosätet i självvärderingen visar upp ett relevant innehåll.

Vid intervjuerna stärks bilden av relevant ämnesinnehåll och även att ett jämställdhetsperspektiv till största delen är förankrat i utbildningens innehåll och utförande. Däremot upplevs det ibland som att detta till viss del är personberoende, och bedömaregruppen efterfrågar därför att en starkare samsyn förankras.

I självvärderingen hänvisar lärosätet hela delen om säkerställandet av att studenterna kan praktisera jämställdhet till UVK och VFU. Bedömaregruppen förstår att en stor del är placerad där men efterfrågar också ett stärkande av relationen till ämnesstudierna, exempelvis via övningar och examinationer i samband med undervisning av relevant ämnesinnehåll. Sammantaget anser bedömaregruppen att lärosätet har goda förutsättningar att nå målet om jämställdhetsperspektiv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet uppvisar i självvärderingen en medveten systematik i uppföljningen av programmet och ämnet. Ett gott exempel är enligt bedömaregruppen att studentrepresentanter är med och sammanställer kursvärderingarna. Resultat på kursvärderingar publiceras på lärplattformen och

återkopplas till nya studentgrupper. Enligt självvärderingen finns ett programråd som träffas 3 gånger per termin och avhandlar utvecklingsfrågor om programmet och där studenterna har representanter.

Däremot har lärarstudenterna inte med säkerhet en representant i den statsvetenskapliga institutionsstyrelsen. Lärarlaget får tillsammans med kursföreståndaren ansvaret för uppföljning på ämnesnivå. Det upplevs också som att uppföljningen flera gånger har resulterat i åtgärder, även om det inte alltid är tydligt vad som krävs för att så ska ske.

Bedömargruppen menar att det på ämnesnivå vid lärosätet finns en god systematik för uppföljning, men efterfrågar en större tydlighet på hur strukturen för faktiska förändringar i relation till uppföljningen ser ut.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet beskriver i självvärderingen studiestödande verktyg, som främst finns gemensamt på universitetet och lärarutbildningen. Genomströmningen är enligt självvärderingen något som diskuterats i ämnets lärarlag. På de olika samhällskunskapskurserna är det mellan 73 och 100 procent som gör klart kurserna inom utsatt tid. Lärosätet säger sig fokusera på de faktorer de kan påverka för att studenterna ska kunna genomföra utbildningen under planerad studietid, som stöd för studenter från studieovana miljöer. Bedömargruppen ser gärna en mer uttalad strategi för vad detta innebär på ämnesnivå, men ser i övrigt en god struktur för att uppnå målet.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studentrepresentanter finns enligt självvärderingen på alla nivåer. Både struktur och förhållningssätt finns beskrivet i lärosätets självvärdering. Även på kursnivå beskriver lärosätet hur studenterna får möjlighet till inflytande via en halvformell dialog med studentrepresentanter och kursföreståndare. I självvärderingen beskrivs också hur studenter har haft representanter i arbetsgrupper vid större förändringar av utbildningen i samhällskunskap. Sammantaget anser bedömargruppen att detta visar på att studentperspektivet uppfylls.

Vid intervjuerna stärks bilden av att studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i utbildningen och att ämnet samhällskunskap har en öppenhet för studentinflytande. Arbetet med att stärka yrkesinriktningen och identiteten att bli samhällskunskapslärare bör också ge ännu starkare förutsättningar för ett studentperspektiv med fokus på ämnet.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet visar i självvärderingen hur kursernas upplägg ger studenterna en förmåga för att söka ny kunskap och analysera förändringar. Bedömggruppen menar att detta inte minst för samhällskunskapslärare är en avgörande färdighet för att kunna möta förändringar i arbetslivet som samhällskunskapslärare. Men bedömggruppen saknar en beskrivning av systematisk samverkan med det omgivande samhället i lärosätets självvärdering. Det framgår att VFU:n saknar en stark koppling till ämnet genom att lärosätet inte för ett utförligt resonemang om ämnesstudiernas relation till skolor och lärarna i samhällskunskap. Vid intervjuerna framkom att lärosätet inte har någon uppfattning om studenternas kunskaper och färdigheter behöver stärkas eller inte i relation till VFU. Detta menar bedömggruppen är något som lärosätet behöver arbeta vidare med och åtgärda.

Lärosätet lyfter i självvärderingen och intervjuerna fram arbetsmarknadsdagar och att alumner återkommande används för att hämta in yrkeserfarenheter i relation till utbildningen. Bedömggruppen menar att detta är goda exempel, men ser det som ett utvecklingsområde och efterfrågar en mer sammanhållen strategi för en relevant och systematisk samverkan med det omgivande samhället.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Bedömningsgrunden personal bedöms som tillfredsställande. Lärosätet visar i självvärderingen och lärartabellen en hög andel disputerad personal och starka personalresurser inom främst statsvetenskap. För sociologi och nationalekonomi anser bedömgarna att lärarresursen är adekvat men behöver förstärkas. Andra utvecklingsområdena är att hålla samman delarna i ett samhällskunskapsperspektiv, att stärka professionsinriktningen och erbjuda en större kontinuitet i ämnesdidaktiken.

Bedömningsgrunden utbildningsmiljö bedöms som tillfredsställande. Det finns en stark kompetens i de akademiska ämnen som ingår, särskilt statsvetenskap, och lärosätet har också en omfattande forskningsmiljö med många exempel på relevant forskning för ämnet samhällskunskap. Men bedömggruppen ser också brister i hur det säkerställs att dessa delar systematiskt kommer ämnet samhällskunskap till del. Samarbetet mellan personal och miljöer inom ämnesteorier och ämnesdidaktik har stärkts. Här efterfrågar bedömggruppen ett fortsatt arbete för att skapa en ämnesmiljö, där en helhetssyn kan skapas, diskuteras och problematiseras.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Efter önskemål från studenter har fördjupningen fått ett ökat inslag av sociologi.

Bedömgruppen ser detta som positivt, men ser fortfarande en stark statsvetenskaplig dominans i fördjupningen. Därför uppmanar bedömgruppen att ämnet fortsätter att förstärka arbetet med att kontinuerligt föra resonemang om en helhetssyn på ämneskunskaper i samhällskunskap och vilka delar som då ska ingå i utbildningen och på vilket sätt.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Bedömgruppen anser att det finns en bra bredd och ett djup för kvantitativa och kvalitativa forskningsmetoder. Särskilt positivt ser bedömgruppen på att vetenskapsteori och att forskningsmetoder kontinuerligt tas upp och examineras.

Målet att kritiskt och självständigt ta tillvara och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Bedömarna efterfrågar däremot fler inslag under ämnesstudierna, där sådant reflekterande och systematiserande får plats.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet har identifierat svårigheter för studenterna att sätta ihop ingående ämnesdelar till en helhet och har därför stärkt och utvecklat ämnesdidaktiken för att vara en sammanhållande länk. Detta ser bedömgruppen som en god utveckling. Men arbetet med att ge ämnesdidaktiken en större kontinuitet genom utbildningen och en tydligare koppling till samhällskunskapens kunskapsområden behöver fortsättas. Att öva på egen ämnesundervisning, att reflektera och problematisera denna undervisning med stöd i både ämnesteorier, didaktik och ämnesdidaktik är något som studenterna behöver få fler och mer systematiska tillfällen till.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Detta mål är däremot enligt bedömgruppen ett tydligt utvecklingsområde för lärosätet. Men det är också tydligt att ett utvecklingsarbete har inletts, och lärosätet uppmanas att fortsätta detta arbete både för att öka antalet inslag och göra det i relation till en tydligare helhetssyn.

Jämställdhetsperspektivet är tillfredsställande och har ett tydligt ämnesmässigt innehåll i kurserna, som ger bra förutsättningar för att studenterna ska få efterfrågade kunskaper och förmågor. Däremot finns det utvecklingsmöjligheter för säkerställandet av att studenterna själva kan praktisera ett jämställdhetsperspektiv och kring en samsyn hos personalen som kan genomsyra bemötande och litteraturval.

Bedömgruppen menar att det på ämnesnivå vid lärosätet finns en god systematik för uppföljning, men efterfrågar en större tydlighet på hur strukturen för faktiska förändringar i relation till uppföljningen ser ut.

För studentperspektivet och arbetsliv och samverkan, som båda bedöms vara tillfredsställande, finns det goda strukturer och goda exempel. Men även för den här delen efterfrågar bedömgruppen en starkare helhetssyn och ett tydligare ämnesperspektiv.

Lärosäte: Stockholms universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet svenska.

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande

Personalen inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) är huvudsakligen tillsvidareanställd och en majoritet har lärarutbildning, varav en hög andel med ämneslärarexamen och högskolepedagogisk utbildning. Andelen disputerade är tillfredsställande. För professionsrelevant kompetens svarar adjungerade adjunkter. Även för inriktningen svenska motsvarar det totala antalet verksamma lärare kravet på vetenskaplig kompetens, och adjunkter har anställts för att förstärka professionsrelevansen. Institutionerna har strategiska kompetensförsörjningsplaner som omfattar svensklärarutbildningens behov. Flera rekryteringar har under senare tid varit direkt inriktade mot arbetsuppgifter inom undervisning i svensklärarutbildning och forskning som är relevant för skolämnet svenska.

Lärosätet säkerställer att utbildningsmiljön bottnar i både professionskunnande och forskning med innehållslig bredd, i form av flera utbildningsvetenskapligt inriktade forskningsmiljöer fördelade på olika institutioner samt en nationell forskarskola för lärarutbildare inriktad mot flerspråkighet. Svensklärarutbildningen är förlagd till vetenskapligt starka institutioner med omfattande utbildningsuppdrag och forskning som är relevant för yrkesutövningen, till exempel inom forskningsområdet svenska med didaktisk inriktning. Lärosätet arrangerar nationella och internationella konferenser, och forskningsresultat redovisas i olika slags publikationer som används i utbildningen, vilket förstärker sambanden mellan forskning och utbildning. Lärosätet medverkar dessutom i flera projekt som rör kompetensutveckling av lärare, i samverkan med skolhuvudmän. Lärare inom utbildningen medverkar också som experter i olika uppdrag för myndigheter såsom Skolverket. Det finns dock en arbetsdelning, där vetenskaplig kompetens inom språkvetenskap och litteraturvetenskap framstår som åtskild från språkdiraktik och litteraturredaktik. Utbildningsmiljön framstår på så sätt som disciplinärt och ämnesdidaktiskt splittrat, och det finns en risk för att studenterna också kommer att undervisa svenskämnet i grundskolans årskurs 7–9 på som tudelat.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. I utbildningen ingår redan från start kurser som är inriktade mot dels språkvetenskapliga och dels litteraturvetenskapliga ämnesområden som är relevanta för yrkesutövningen. Genom att studenterna väljer litteraturvetenskaplig eller språkvetenskaplig fördjupning under senare delen av utbildningen kan de få fördjupade kunskaper inom ett av ämnesområdena. Lärandeaktiviteter följs upp genom varierande examinationsformer. Lärosätet arbetar också med att vidareutveckla examinationsformer.

Målet gällande vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Studenterna möter kvantitativa och kvalitativa metoder för

datainsamling i kurserna. I utbildningen ingår även kurser som är inriktade mot kravet på vetenskapligt förhållningssätt och frågan om betydelsen av beprövad erfarenhet på både allmän vetenskapsteoretisk nivå och ämnesspecifik nivå. På så sätt har studenterna möjlighet att utveckla sin akademiska litteracitet i förhållande till yrkesutövningen. Måluppfyllelsen säkerställs genom lärandeaktiviteter och examinationer i kombination med det självständiga arbetet på avancerad nivå. Kvalitativa metoder dominerar i de självständiga arbetena, även om kvantitativa metoder behandlas främst inom språkvetenskap. Lärosätet arbetar för att förstärka den metodologiska pluralismen. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen avhandlas i kurserna inom UVK, ämnesdidaktiska kurser och i anslutning till verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inom UVK men säkerställs inte inom inriktningen svenska. I UVK tränat studenterna på att identifiera didaktiska och ämnesdidaktiska forskningsproblem och hur detta kan kopplas till konkret undervisning. I VFU-kursen ska studenterna till exempel självständigt och ansvarsfullt leda och utveckla undervisning utifrån adekvata ämnes- och ämnesdidaktiska och didaktiska kunskaper. Studenterna får arbeta praktiskt med lektionsplaneringar som vilar på vetenskaplig grund vilket bedömargruppen ser som positivt. Det är också positivt att studenterna kontinuerligt tillvaratar relevant och aktuell litteraturvetenskaplig och språkvetenskaplig forskning som är relevant för yrkesutövningen. Men eftersom ämnesdidaktiken ingår i UVK anser bedömargruppen att det blir otydligt hur svensk lärutbildningens olika delar kopplas samman, särskilt litteraturdidaktik med litteraturvetenskap och språkdidaktik med språkvetenskap. Sammantaget anser bedömargruppen att utbildningen har flera olika lärandeaktiviteter och examinationer som möjliggör måluppfyllelse. Dock blir progressionen otydlig, och bedömargruppen ser flera svagheter i utbildningen som tillsammans tyder på att måluppfyllelsen inte säkerställs.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls genom progression inom ramen för UVK och VFU samt i relation till studenternas ämnesdidaktiska kurser. Lärosätet redovisar en variation i examinationsformer. Studenterna får arbeta med konkreta elevuppgifter till exempel att studenterna får träna på hur olika moment utförs i klassrummet samt utforma och kritiska granska lektionsupplägg och lektionsplaneringar. I utbildningen ingår därmed lärandeaktiviteter med tillhörande examinationer i syfte att utveckla studenternas förmågor samtidigt som dessa transformerade kan användas i den egna yrkesutövningen. VFU har placerats i terminer där enbart kurser i UVK ingår, men ett sådant upplägg kan hindra förbindelserna mellan didaktik och ämnesdidaktik. Etablerad handledarutbildning, ett nytt VFU-avtal och pågående utvecklingsarbete skapar dock förutsättningar för stärkta förbindelser mellan lärandeaktiviteter och examinationer i högskoleförlagd utbildning och bedömningen av studentens prestationer inom VFU. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls inom UVK men säkerställs inte inom inriktningen svenska. Bedömargruppen anser att utbildningen har flera olika lärandeaktiviteter och examinationer som möjliggör måluppfyllelse, framför allt i UVK och VFU. Studenten ska anknyta till olika professioner i skolan, i synnerhet specialpedagoger. Vidare handlar det om villkor för lärande, ledarskap i klassrummet, olika diagnoser och hur man kan förhålla sig till elevers skiftande behov och förutsättningar, mångkulturalitet,

särbegåvning, flerspråkighet och gruppkonstellationsfrågor i undervisningen. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att i det fortsatta utvecklingsarbetet tydliggöra UVK som huvudområde utifrån det vidgade läraruppdraget, som omfattar exempelvis mentorskap, ledarskap och konflikthantering, och hur detta relaterar till kärnuppdraget undervisning. Det finns en progression inom ramen för UVK och VFU samt i relation till de av studentens ämnesdidaktiska kurser som ligger inom UVK. Men eftersom ämnesdidaktiken ingår i UVK blir det tydligt hur svenskläroartutbildningens olika delar kopplas samman, särskilt litteraturredaktik med litteraturvetenskap och språkdidaktik med språkvetenskap. Samtidigt visar lärosätet i underlagen en medvetenhet, mer på ett allmändidaktiskt plan, om att utbildningen ska vara inriktad mot varje elevs lärande och utveckling. Progressionen och säkerställandet av måluppfyllelse inom inriktningen svenska blir därmed tydlig för bedömggruppen som rekommenderar lärosätet att se över lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer i tillämpliga kurser.

Målet för bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls genom kursens genomförande och examinationer. Studenterna möter etiska aspekter genom examinerande moment i VFU:n. Bedömggruppen delar lärosätets mening att det är ett utvecklingsområde hur man arbetar med hållbar utveckling.

Lärosätet har en plan för jämställdhetsarbetet och det finns ett utpekat ansvar på olika nivåer att beakta jämställdhetsperspektivet jämte handlingsplaner och rutiner i anslutning till program- och kursplanearbete. Jämställdhetsperspektivet aktualiseras i UVK-kurserna genom exempelvis historiska perspektiv på könsskillnader samt i moment som belyser identitet och identitetsskapande, normer och värdegrund, likabehandling och diskriminering. Flera olika lärandeaktiviteter och examinationer i svenskläroartutbildningen tyder enligt bedömggruppen på att studenterna förbereds på att beakta och kommunicera jämställdhetsperspektivet i den pedagogiska verksamheten.

Det sker ett systematiskt kvalitetsarbete på olika nivåer för uppföljning, åtgärder och återkoppling. Övergripande är programrådet som träffas kontinuerligt och diskuterar kvalitets- och utvecklingsbehov i utbildningen. Bedömggruppen ser systematiken och bredden i kvalitetsarbetet som en styrka. Systematiken skapar förutsättningar för empiriskt grundade utvecklingsområden och åtgärder som är direkt relevanta för relationen mellan språkvetenskap och språkdidaktik respektive litteraturvetenskap och litteraturredaktik liksom sinsemellan dem. Lärosätet har vidtagit åtgärder för att stödja studenterna i att genomföra utbildningen inom planerad studietid, vilket också har resulterat i ökad genomströmning.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Lärosätet har riktlinjer för studentinflytande och studeranderepresentanter bereds plats i olika organ. Studentrepresentanterna är arvoderade. Den programansvariga institutionen arbetar aktivt i samarbete med lärosätets studentkår för att säkra studentmedverkan i formella organ, bland annat ett programråd. Kursvärderingar genomförs på sedvanligt sätt och studenterna har också möjlighet att framföra sina synpunkter mer informellt. Det finns därmed både formella och informella möjligheter för studenterna att lämna synpunkter och delta aktivt för att utveckla utbildningen.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Lärosätet redovisar exempel på samverkan med skolhuvudmän inom VFU, handledarutbildning och i form av utvecklingsprojekt på vetenskaplig grund, som förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv. Bedömargruppen anser att lärosätet har en god samverkan med skolhuvudmän för att genomföra och kvalitetssäkra VFU, och i form av utbildning på forskarnivå för yrkesverksamma lärare. Lärare, främst inriktade mot språkdidaktik, medverkar i uppdragsforskning och i andra uppdrag för att utveckla yrkesverksamma svensklärares undervisning. De generiska förmågor som studenterna utvecklar under svenskläro-utbildningen skapar förutsättningar för yrkesverksamhet inom främst annan utbildning, fritid och kultur.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Av självvärderingen framgår att personalstyrkan omfattar 77 lärare med en kärntrupp av drygt 8–10 lärare i programmet. Dessa utgörs av både universitetsadjunkter och universitetslektorer. Personalen är huvudsakligen tillsvidareanställd och en majoritet har lärarutbildning, varav en hög andel med ämneslärarexamen. Bedömargruppen anser att andelen disputerade i ämnen av relevans för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) är tillfredsställande. Under intervjun framgick att personal med ämnesdidaktisk kompetens ansågs motsvara UVK-områden, och ett exempel var att bedömning som område tog sin utgångspunkt i studenternas aktuella ämnen. För delar som rör exempelvis utbildningshistoria, skolans organisation och samhällsliga villkor samt specialpedagogik undervisar personal inom pedagogik/utbildningsvetenskap. För professionsrelevant kompetens svarar bland annat adjungerade adjunkter och fastanställda adjunkter. Lärosätet uppger även att man har ett system för att se till att studenterna möter lärare från universitetet med samma ämnesinriktning under studenternas verksamhetsförlagda utbildning (VFU). Lärosätet har även ett antal timanställda lärare som arbetar med trepartssamtalen under VFU-kurserna. Dessa lärare har relevant lärarexamen och lång erfarenhet som VFU-handledare. En styrka är att lärosätet, i samverkan med andra lärosäten i Stockholmsområdet, strävar efter att VFU-handledare ska genomgå en VFU-handledarutbildning, och därför har kraven för detta skärpts i ett nytt samverkansavtal med huvudmännen.

Lärosätet har en planering och systematik via prefekterna för kompetensförsörjning och kompetensutveckling med vetenskaplig och högskolepedagogisk meritering för pedagogiskt adekvat kompetens. Organisationen har en beredskap att hantera personalbortfall i form av exempelvis tjänstledigheter. Med volymen lärare finns tillfredsställande förutsättningar för kontinuitet och stabilitet.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

I självvärderingen beskriver lärosätet en utbildningsmiljö som bottnar i forskning med innehållsrig bredd. Lärosätet ger exempel på flera utbildningsvetenskapligt inriktade forskningsmiljöer fördelade på olika institutioner och en nationell forskarskola för lärarutbildare inriktad mot flerspråkighet. Det finns en forskningsplattform för undervisningsutvecklande ämnesdidaktisk forskning i samarbete med skolhuvudmän i Stockholms stad. Det finns aktiva forskare som är kopplade till utbildningen, och adjungerade adjunkter bidrar med aktuellt yrkeskunnande. I kursplanegrupper och möten i kurs sker granskning för kvalitetssäkring av kurslitteraturen av vetenskapligt och professionsmässigt kompetenta lärare. Författare till kurslitteratur bedriver också undervisning inom programmet, och i kurserna används gästföreläsare som ett berikande inslag. Bedömggruppen ser det som positivt att studenter erbjuds att medverka på institutionernas högre seminarier och att de bjuds in att lyssna på gästföreläsare och forskare. Utöver adjungerade adjunkter och fastanställda adjunkter säkerställs den professionsinriktade miljön via erfarna VFU-handledare och timanställda yrkesverksamma lärare samt kraven på VFU-handledarutbildning. Bedömggruppen anser att detta sammantaget säkerställer utbildningsmiljön.

Bedömggruppen identifierar Medieverkstaden som ett gott exempel och en viktig resurs för studenterna i utbildningsmiljön. Studenterna kan använda och träna nya tekniska och digitala grepp i undervisningen, vilket är gynnsamt ur ett professionsinriktat perspektiv. Professionsrelevansen för studenterna dokumenteras i en obligatorisk digital VFU-portfölj. För undervisande lärare avsätts sökbara medel för egen kompetensutveckling och forskningsmeritering, exempelvis vid vetenskapliga konferenser. Vid sidan om relevant kompetensutveckling satsar lärosätet på "pedagogiska ambassadörer" med uppdrag att bedriva pedagogisk utveckling på sina institutioner. Ambassadörerna bedriver högskolepedagogiska utvecklingsprojekt.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Utifrån självvärderingen framgår att mål och innehåll integreras i den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och ämnesstudierna, där vetenskapsteori och forskningsmetodik förekommer för professionsinriktad forskning, exempelvis inom ramen för ämnesdidaktiska studier. Kurserna lägger en grund för studenternas examensarbeten. Studenterna möter kvantitativa och kvalitativa metoder för datainsamling i kurserna. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt dess betydelse för yrkesutövningen avhandlas i UVK-kurser, ämnesdidaktiska kurser och i anslutning till VFU. Upplägget att studenterna examineras på examensmålet i både UVK och VFU har lärosätet utvecklat som ett sätt att stärka möjligheten att diskutera och analysera hur vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet förhåller sig till varandra genom hela utbildningen. Lärosätet beskriver utmaningen med att studenterna kan uppleva en klyfta mellan å ena sidan ämneskurserna och de mer teoretiska UVK-delarna och å andra sidan VFU och kurserna/delkurserna i ämnesdidaktik. I självvärderingen beskriver lärosätet att dessa frågor diskuteras kontinuerligt i programrådet för att stärka sammanhanget mellan olika delar av

programmet. I intervjun klargjorde lärosätet ytterligare att de närmar sig allmänpedagogiska frågor utifrån ett ämnesdidaktiskt perspektiv där generella begrepp och teorier tolkas och konkretiseras.

Lärosätet är medvetet om riskerna med att tappa progressionen, och därför är detta en fråga för programrådet. En reflektion från bedömargruppens sida är att studenternas upplevelse av en bristande koppling kan böttna i att UVK inte blir synliggjort som huvudområde. Inramningen riskerar att bidra till ett smalt perspektiv på UVK. Bedömargruppen rekommenderar därför lärosätet att i det fortsatta utvecklingsarbetet tydliggöra UVK som huvudområde utifrån det vidgade lärarpuppdraget, som omfattar exempelvis mentorskap, ledarskap och konflikthantering, och hur detta relaterar till kärnpuppdraget undervisning.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Beskrivningen av hur lärosätet arbetar mot måluppfyllelse visar att studenterna övas i att koppla samman forskning och praktik. Lärosätet har en genomtänkt integration av mål och innehåll i den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och de ämnesdidaktiska delkurserna. Självvärderingen ger flera exempel på förväntade läranderesultat och relationen mellan olika kurser i programmet som gemensamt gör att målet uppfylls. Delar av målet examineras genom bland annat kritisk granskning av den egna och andras lektionsplanering och moment där teori ska ligga till grund för planering. Studenterna tränas i att identifiera didaktiska och ämnesdidaktiska forskningsproblem och hur detta kan kopplas till konkret undervisning. Exempel ges på betygsriterier i ämnesdidaktik för betyg E i skala A–F och på betygsriterier i den avslutande VFU-kursen. I kursen ska studenterna till exempel självständigt och ansvarsfullt leda och utveckla undervisning utifrån adekvata ämneskunskaper samt ämnesdidaktiska och didaktiska kunskaper. Lärosätet examinerar föregående kursmål genom dokumentation i VFU-handledarens VFU-rapport och genom skriftliga inlämningsuppgifter i en digital VFU-rapport. Bedömargruppen anser det positivt men rekommenderar lärosätet att utveckla en bredare variation av examinationsformer.

Bedömargruppen anser att det är särskilt positivt att studenterna får arbeta praktiskt med lektionsplaneringar som vilar på vetenskaplig grund samt att man förmedlar att professionella lärare ständigt behöver arbeta med kopplingen mellan aktuell forskning och praktik.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Målet examineras genom lärandemål i UVK-kurser, till exempel att "analysera och problematisera relationen mellan undervisning, lärande och bedömning av elevers kunskapsutveckling med utgångspunkt i ämnesdidaktisk forskning", ämnesdidaktiska kurser och genom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), till exempel att "självständigt och ansvarsfullt leda och utveckla undervisning utifrån adekvata ämnes-, ämnesdidaktiska och didaktiska kunskaper". Den

praktiska förmågan får särskilt stort utrymme i VFU-kurserna där lärosätet presenterar en tydlig progression mellan tre VFU-kurser som handlar om att studenten successivt ska utveckla en självständighet att planera och leda undervisning. Studenterna får träna på hur olika moment utförs i klassrummet samt utforma och kritiska granska lektionsupplägg och lektionsplaneringar.

Examensmålet uppfylls genom lärandemål i UVK och VFU. VFU förbereds och följs upp med en obligatorisk digital VFU-portfölj. Exempel ges på studieuppgifter och betygskriterier från ämnesdidaktik i UVK och på lärandemål i progression i de tre VFU-kurserna. Lärosätet redovisar hur studenterna examineras i form av seminarier, workshoppar, hemtentamen och individuella muntliga redovisningar.

Bedömggruppen anser det positivt att lärosätet har en bred variation i examinationsformerna.

Utbildningen bedöms nå målen, och lärosätet beskriver hur studenterna får arbeta med konkreta elevuppgifter samt hur ämnesdidaktiken integreras med UVK.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Bedömggruppen anser att lärosätet i självvärderingen på ett tillfredsställande sätt redogör för hur lärandemål, aktiviteter som stödjer studenternas lärande och examination hänger ihop i de kurser som kopplas till examensmålet. Studenterna får möjlighet att både före, under och efter VFU öva och reflektera över sina färdigheter och förmågor kopplade till målet. Ett exempel är under VFU2 med målet "självständigt och på ett tydligt och strukturerat sätt leda undervisning utifrån adekvata ämneskunskaper, ämnesdidaktiska och didaktiska kunskaper samt utvärdera styrkor och utvecklingsområden i det egna ledarskapet" samt "i samråd med andra självständigt skriva och motivera en längre ämnesplanering med tydliga mål som är relaterade till ämnesdidaktiska teorier och relevanta nationella styrdokument, samt genomföra och tillsammans med andra utvärdera moment i planeringen mot målen". Den övervägande delen av beskrivningen handlar om en specifik delkurs i specialpedagogik. I kursen genomförs fältstudier där studenterna ska fokusera på elevers skiftande behov och hur lärmiljön kan stödja elevers lärande. Studenterna ska också anknyta till olika professioner i skolan, i synnerhet specialpedagoger. Vidare handlar det om villkor för lärande, ledarskap i klassrummet, olika diagnoser och hur man kan förhålla sig till elevers skiftande behov och förutsättningar, mångkulturalitet, särbegåvning, flerspråkighet och gruppkonstellationsfrågor i undervisningen. Sammantaget ger detta underlag för att lärosätet genom sin beskrivning och sin motivering av progressionen inom ramen för UVK och VFU samt i relation till studentens ämnesdidaktiska kurser, med aktiva verb och lärandeaktiviteter, uppfyller examensmålet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Självvärderingen visar att det finns förutsättningar för måluppfyllelse genom kursens genomförande och examinationer för målet. Lärosätet beskriver utförligt hur man arbetar med vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter och exemplifierar med kursinnehåll, lärandemål och examinerande moment, exempelvis genom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) med etiska aspekter. För VFU anges specifika lärandemål som synliggör både grund för examination och progression mellan de olika kursmålen. Bedömaregruppen anser att arbetssättet med juridiska frågor och bedömningar i skolan kombinerat med barns rättigheter och lärares yrkesetik samt arbete med videomaterial är ett styrkeområde och ett gott exempel på hur det går att arbeta med det aktuella examensmålet. I synnerhet framstår uppgifter att bedöma fallstudier och att hantera etiska dilemman som goda exempel.

Bedömaregruppen delar lärosätets ståndpunkt att hållbar utveckling bör ses som ett utvecklingsområde. Lärosätet anger i självvärderingen att ett samarbete kommer att inledas med Universitets- och högskolerådets projekt Den globala skolan, där lärarstudenter ska genomföra workshoppar i anslutning till de avslutande VFU-kurserna. I intervjuerna redogjorde lärosätet för de möten som hittills skett samt att utrymme beretts i UVK3 för detta innehåll. Studenterna har däremot ännu inte kunnat beröras av förändringarna, eftersom de läser kursen senare i utbildningen.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Bedömaregruppen konstaterar att lärosätet har en plan för jämställdhetsarbetet och det finns ett utpekat ansvar på olika nivåer att beakta jämställdhetsperspektivet jämte handlingsplaner och rutiner i anslutning till program- och kursplanearbetet. Detta säkerställer att målet uppfylls för organisationen. Lärosätet beskriver i självvärderingen sitt övergripande arbete med att institutionerna ska ta hänsyn till jämställdhetsaspekter vid bemanningsplanering, tjänstefördelning och rekrytering av lärare samt att litteraturlistor kontinuerligt ska granskas. Studenterna informeras om jämställdhetsarbetet vid programstart och får information om vem de vänder sig till om detta eller likabehandling på varje ny kurs. Lärosätet är också medvetet om manlig och kvinnlig representation för tryckt och digitalt material om programmet.

Jämställdhetsperspektivet aktualiseras i kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) genom exempelvis historiska perspektiv på könsskillnader och i moment som belyser identitet och identitetsskapande, normer och värdegrund samt likabehandling och diskriminering.

Jämställdhetsperspektivet kommuniceras vidare i kurser om utbildningens historia, könsperspektiv på retorik och kursen *Sociala relationer i skolan*, där analys av normalitet och avvikelse sett till diskrimineringsgrunderna och värdegrundsarbete är i fokus. Lärosätet ger exempel på hur jämställdhetsperspektivet är en del av studenternas examination. Exempel ges på konstruktiv länkning i progression och på betygskriterier. Normkritik ingår i examinationer med koppling till diskrimineringsgrunderna. Det finns specifika lärandemål för förmågan att kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv, särskilt förankrat i VFU3. Detta säkerställer att målet uppfylls för innehåll och genomförande.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination*

följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Lärosätet ger en bild av hur det systematiska kvalitetsarbetet bedrivs på olika nivåer och möjliggör kvalitetsutveckling samt den återkoppling som sker. För det övergripande kvalitetsarbetet finns programråd som träffas kontinuerligt och diskuterar kvalitets- och utvecklingsbehov i utbildningen. I programrådet finns olika företrädare som analyserar till exempel genomströmningen genom kursrapporterna. Programrådets arbete redovisas till respektive områdesnämnd i form av en kvalitetsrapport som är underlag för utvecklingen av utbildningens kvalitet. Lärosätet ger exempel på hur programråden har arbetat med den röda tråden i vissa kurser utifrån identifierade behov.

Organisationen identifierar två utvecklingsområden: bättre professionsanknytning i ämneskurser samt en tydligare progression och samhörighet mellan kurser. Utvecklingsarbetet omsätts via medel från central nivå och omfattade kursansvariga och deltagande lärare. Kursvärderingar sker i avslutning till kurserna och programvärderingar genomförs återkommande för sistaårsstudenterna vid genomförd utbildning. Då får studenterna möjlighet att bedöma hur väl utbildningen förberett dem för arbetet som ämneslärare.

Kursvärderingar ger kursrapporter som diskuteras på programråd. Lärosätet har en god behandling av kursvärderingar som följs upp med kursrapporter som behandlas i programråden, vilket möjliggör övergripande prioriteringar och samordnade åtgärder. Inför nya kurser och delkurser informeras studenterna om resultat av utvärderingarna och vilka förändringar som gjorts. Det pågår också ett försöksarbete med en stödjande struktur inför examinationer för att tangera genomströmningen, vilket visar att lärosätet är medvetet om problemen och vidtar åtgärder.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Avhopp och genomströmning analyseras på olika nivåer i organisationen och följs upp på både kurs- och programnivå. Lärosätet identifierar kritiska punkter i utbildningen där avhopp sker och genomför åtgärder för att öka genomströmningen via studiestöd och administrativa stödfunktioner, som studievägledare. Lärosätet redovisar till exempel löpande examinationer och olika seminarieformer för att stödja studenterna inför examinationen för att öka genomströmningen. Det finns ett utvecklat system för att analysera genomströmningen inom lärarutbildningen från kurs till programnivå.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet har beslutade riktlinjer för studentinflytande och studeranderepresentanter bereds plats i olika organ. Bedömggruppen ser det som positivt att lärosätet arvoderar studentrepresentanterna i programråden och redan i början av utbildningen försöker skapa en god kontakt med studentgruppen. Ett annat gott exempel är att varje institution har fastlagda rutiner för hantering av olika typer av studentärenden. Det finns både formella och informella möjligheter för studenter att lämna synpunkter och delta i aktivt för att utveckla utbildningen. Kursvärderingar sker digitalt i anslutning till kurserna, och studenter kan också använda sig av informella sammanhang för att föra

fram synpunkter. Under utbildningen uppmuntras den fortlöpande dialogen mellan studenterna, kurslärarna, den kursansvariga, ordföranden för programrådet och studierektorena. Studenterna har här möjlighet att ställa individuella frågor och ha synpunkter i ett tidigt skede.

Lärosätet påpekar även att studentrepresentanter har fått granska självvärderingen avseende den utbildningsvetenskapliga kärnan och lämnat synpunkter.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet redovisar exempel på samverkan med skolhuvudmän inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), handledarutbildningen och i form av flera utvecklingsprojekt på vetenskaplig grund. Dessa projekt är mer eller mindre didaktiskt inriktade. Dessutom har lärosätet löpande kontakt med Utbildningsdepartementet och andra organ på nationell nivå av relevans för utbildningen. Exempel på relevant samverkan i detta avseende är Specialpedagogiska skolmyndigheten och Statens medieråd. Lärosätet har också ett alumnätverk för ämneslärarstudenter.

Ett utvecklingsområde som lärosätet har identifierat är placeringen av studenter på VFU. För att studenterna ska vara på fler än en skola och därmed möta en större mångfald av klassrumsmiljöer och skolor i olika socio-ekonomiska områden inrättas "VFU-kluster", där studenterna ska få möjlighet att göra VFU på flera skolor för vidgade perspektiv på olikheter mellan skolor. I intervjun redogjorde lärosätet för att de använder en VFU-portfölj där kursledarna följer upp studenternas resonemang och där de ska arbeta med vetenskaplig metod för att pröva begrepp och modeller. I intervjun vidareutvecklade lärosätet också den betydelse som UVK har för att kunna ge ett metaperspektiv i ett samhälleligt sammanhang, och att via både historiska och internationella perspektiv tolka och förstå samtiden som ett sätt att vara förberedd för ett föränderligt yrkesliv.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Personalen är huvudsakligen tillsvidareanställd och en majoritet har lärarutbildning, varav en hög andel med ämneslärarexamen och högskolepedagogisk utbildning. Andelen disputerade är tillfredsställande. För professionsrelevant kompetens svarar adjungerade adjunkter.

Lärosätet säkerställer att utbildningsmiljön bottnar i både professionskunnande och forskning med innehållslig bredd, i form av flera utbildningsvetenskapligt inriktade forskningsmiljöer fördelade på olika institutioner samt en nationell forskarskola för lärarutbildare inriktad mot flerspråkighet.

Målet gällande vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Studenterna möter kvantitativa och kvalitativa metoder för datainsamling i kurserna. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen avhandlas i kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), ämnesdidaktiska kurser och i anslutning till verksamhetsförlagd utbildning (VFU).

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls genom att studenterna till exempel tränas i att identifiera didaktiska och ämnesdidaktiska forskningsproblem och hur detta kan kopplas till konkret undervisning. I VFU-kursen ska studenterna till exempel självständigt och ansvarsfullt leda och utveckla undervisning utifrån adekvata ämnes- och ämnesdidaktiska och didaktiska kunskaper. Studenterna får arbeta praktiskt med lektionsplaneringar som vilar på vetenskaplig grund vilket bedömargruppen ser som positivt.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls genom progression inom ramen för UVK och VFU samt i relation till studenternas ämnesdidaktiska kurser. Lärosätet redovisar en variation i examinationsformer. Studenterna får arbeta med konkreta elevuppgifter till exempel att studenterna får träna på hur olika moment utförs i klassrummet samt utforma och kritiska granska lektionsupplägg och lektionsplaneringar.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls genom progression inom ramen för UVK och VFU samt i relation till studentens ämnesdidaktiska kurser. Studenten ska också anknyta till olika professioner i skolan, i synnerhet specialpedagoger. Vidare handlar det om villkor för lärande, ledarskap i klassrummet, olika diagnoser och hur man kan förhålla sig till elevers skiftande behov och förutsättningar, mångkulturalitet, sårbarhet, flerspråkighet och gruppkonstellationsfrågor i undervisningen. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att i det fortsatta utvecklingsarbetet tydliggöra UVK som huvudområde utifrån det vidgade läraruppdraget, som omfattar exempelvis mentorskap, ledarskap och konflikthantering, och hur detta relaterar till kärnuppdraget undervisning.

Målet för bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls genom kursens genomförande och examinationer. Studenterna möter etiska aspekter genom examinerande moment i VFU:n. Bedömargruppen delar lärosätets mening att det är ett utvecklingsområde hur man arbetar med hållbar utveckling.

Lärosätet har en plan för jämställdhetsarbetet och det finns ett utpekat ansvar på olika nivåer att beakta jämställdhetsperspektivet jämte handlingsplaner och rutiner i anslutning till program- och kursplanearbete. Jämställdhetsperspektivet aktualiseras i UVK-kurserna genom exempelvis historiska perspektiv på könsskillnader samt i moment som belyser identitet och identitetsskapande, normer och värdegrund, likabehandling och diskriminering.

Det sker ett systematiskt kvalitetsarbete på olika nivåer för uppföljning, åtgärder och återkoppling. Övergripande är programrådet som träffas kontinuerligt och diskuterar kvalitets- och utvecklingsbehov i utbildningen.

Lärosätet har riktlinjer för studentinflytande och studeranderepresentanter bereds plats i olika organ. Studentrepresentanterna är arvoderade. Det finns både formella och informella möjligheter för studenterna att lämna synpunkter och delta aktivt för att utveckla utbildningen.

Lärosätet redovisar exempel på samverkan med skolhuvudmän inom VFU, handledarutbildning och i form av utvecklingsprojekt på vetenskaplig grund, som förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

De drygt 30 lärarna är placerade vid Institutionen för svenska och flerspråkighet, Institutionen för kultur och estetik och den mer ämnesdidaktiskt inriktade Institutionen för språkdidaktik. Lärarnas medverkan i utbildningen varierar mellan 1 och 18 procent. Den vetenskapliga kompetensen är omfattande, men bedömargruppen konstaterar att den vetenskapliga kompetensen inom språkdidaktik framträder tydligare i underlagen än den vetenskapliga kompetensen inom litteraturdidaktik. Totalt sju av lärarna har ämneslärarexamen. Även två adjunkter medverkar i utbildningen för att förstärka professionsrelevansen. I självvärderingen skriver lärosätet att dessa undervisar i ämnesdidaktik, och under intervjuerna hänvisar lärosätet också till dem för mer precisa ämnesdidaktiska frågor. Bedömargruppen menar att om enbart två adjunkter skulle vara huvudsakligen ansvariga för ämnesdidaktik inom svensklärarytbildningen vore det ett sårbarhets- och kvalitetsproblem. Bedömargruppen anser att den vetenskapliga och professionsrelaterad kompetensen är adekvat på kort sikt, men att det finns svagheter i omfattningen av den ämnesdidaktiska kompetens som nyttjas i utbildningen. Särskilt den vetenskapliga kompetensen i litteraturdidaktik behöver stärkas.

I självvärderingen och intervjuerna framgår att arbetsdelningen mellan lärarna i utbildningen tyder på att vetenskaplig kompetens inom språkvetenskap och litteraturvetenskap skiljs från yrkesrelevans som är kopplad till språkdidaktik och litteraturdidaktik, där man inte betonar betydelsen av vetenskaplig kompetens i lika hög grad. Bedömargruppen ser därför en risk för att utbildningen blir vetenskapligt och professionsinriktat tudelad, sett till både ämnet och ämnesdidaktiken.

Det finns strategiska kompetensförsörjningsplaner på institutionerna där svensklärarytbildningens behov ingår. Flera rekryteringar har under senare tid varit direkt inriktade mot att undervisa i svensklärarytbildningen och forska inom ämnen som är relevanta för skolämnet svenska. Dock framgår inte i vilken mån planerade rekryteringar inriktats mot att förstärka den vetenskapliga kompetensen inom litteraturdidaktik. Lärarnas kompetensutveckling omfattar exempelvis utveckling av studenternas skriftspråkliga litteracitet och mer allmändidaktiska frågor såsom rättssäker examination, metoder som till exempel "flipped classroom" och betygskriterier samt likabehandling i samband med handledning. Lärarna deltar också i högskolepedagogiska kurser, seminarier och

workshoppar för att stärka den pedagogiska kompetensen. Lärosätet redovisar därmed flera strategiska satsningar på kompetensutveckling, allmändidaktiska utvecklingsprojekt och åtgärder för fortsatt vetenskaplig och professionsrelaterad kompetensförsörjning.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Vid Institutionen för språkdidaktik och Institutionen för svenska och flerspråkighet finns omfattande forskning och avhandlingsprojekt som är relevanta för utbildningen, och då särskilt inom språkvetenskap och -didaktik, till exempel text- och samtalsforskning och språkutveckling i svenska inom olika ämnen i flerspråkiga miljöer. Institutionerna har även ansvaret för en nationell forskarskola för adjunkter inom lärarutbildning. Bedömargruppen menar dock att forskarskolan inte är inriktad särskilt mot frågor som rör undervisning i svenska i grundskolans årskurs 7–9, men den ändå kan bidra till sambandet mellan forskning och utbildning. Lärare vid institutionerna är också verksamma inom forskningsområdet svenska med didaktisk inriktning och arrangerar löpande nationella och internationella konferenser som har betydelse för utbildningen och den samlade miljön. Konferenserna ordnas ibland i samarbete med andra lärosäten. Man redovisar forskningsresultat i olika slags publikationer som används i utbildningen, vilket bedömargruppen anser förstärker sambanden mellan forskning och utbildning.

Det finns exempel på att studenterna möter litteraturdidaktisk forskning inom intermedialitet, barn- och ungdomslitteratur och verksamhet inom Litteraturbanken, vilket bedömargruppen anser är direkt relevant för yrkesutövningen, särskilt när det gäller årskurs 7–9. Däremot framgår det inte lika tydligt hur Institutionen för kultur och estetik bidrar med litteraturdidaktisk forskning som är relevant för utbildningen. Detta är en svaghet enligt bedömargruppen, som menar att det finns skillnader i forskningen mellan institutionerna när det gäller hur relevant den är för svensk lärarutbildningen. Det finns en vetenskaplig miljö för utbildningen, men bedömargruppen rekommenderar att man tydligare förankrar forskningen inom och sambanden mellan språkvetenskap och -didaktik och litteraturvetenskap och -didaktik inom de tre institutionerna i utbildningen som helhet. Av underlagen framgår också att studenterna rör sig mellan institutionerna, vilka var och en för sig ansvarar för sina delar av utbildningen. För studenter med svenska som andra ämne ligger ansvaret på en fjärde institution. Även om institutionerna har fullvärdig kompetens att genomföra utbildningen menar bedömargruppen att den organisatoriska splittringen innebär en risk för att ämneslärarutbildningen också blir ämnesmässigt splittrad.

Den professionsinriktade miljön stärks av att lärosätet medverkar i flera projekt om lärares kompetensutveckling, i samverkan med skolhuvudmän. Lärare inom utbildningen medverkar som experter i olika uppdrag för myndigheter såsom Skolverket. Däremot kan den professionsinriktade miljön påverkas negativt av att vetenskaplig kompetens inom språkvetenskap och litteraturvetenskap skiljs från yrkesrelevans som rör språkdidaktik och litteraturdidaktik, där den vetenskapliga kompetensen inte betonas lika starkt. Utbildningsmiljön framstår på så sätt som disciplinärt och ämnesdidaktiskt splittrad, och det finns en risk för att studenterna också kommer att undervisa svenskämnet för årskurs 7-9 som tudelat. I det fortlöpande kvalitetsarbetet har lärosätet kommit längre med att förena språkvetenskapligt relevant kunskap med språkdidaktik, jämfört med litteraturvetenskapligt relevant kunskap och litteraturdidaktik. Men tanke på bredden och djupet i den

samlade miljön finns dock alla möjligheter att stärka banden mellan forskning och utbildning som är relevant för yrkesutövningen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Enligt självvärderingen arbetar lärosätet efter principen att gedigna ämneskunskaper och pedagogisk skicklighet är nödvändigt för yrkesutövningen. Under utbildningens två första terminer varvar man språkvetenskapligt och -didaktiskt och litteraturvetenskapligt och -didaktiskt inriktade kurser. Studenterna möter en bas av språk- och litteraturvetenskapliga begrepp samt innehåll och lärandeaktiviteter som är inriktade mot att utveckla akademiskt skrivande i relation till ämnesinnehållet. Utgångspunkten är ett sociokulturellt perspektiv som också genomsyrar hela utbildningen. Studenterna möter också kurser som är inriktade mot dels språkvetenskapliga ämnesområden med tillhörande didaktiska moment med särskilda provkoder, dels litteraturvetenskapliga ämnesområden som inte innehåller några särskilda poängsatta didaktiska moment. Bedömargruppen ser därmed att studenterna kan få breda ämneskunskaper som är relevanta för yrkesutövningen.

Under senare terminer återkommer ämnesinriktade kurser där studenter med svenska som förstaämne skriver ett självständigt arbete på avancerad nivå med antingen språkvetenskaplig eller litteraturvetenskaplig fördjupning. I den litteraturvetenskapliga fördjupningen ingår kursen *Litteratur och intersektionalitet*. Det framgår dock inte i vad mån kursen är särskilt inriktad mot undervisning i årskurs 7–9. Ett utvecklingsprojekt inom Institutionen för svenska och flerspråkighet syftar särskilt till att förstärka studenternas skriftspråkliga förmåga när det gäller att redovisa kunskaper och genomföra det självständiga arbetet. Genom att studenterna väljer litteraturvetenskaplig eller språkvetenskaplig fördjupning finns förutsättningar för att de får fördjupade kunskaper inom ett av ämnesområdena. Bedömargruppen ser särskilt positivt på att studenterna ska utveckla sin akademiska litteracitet i förhållande till de ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen. Progressionen i utbildningen baseras på principen att de först får grundläggande kunskaper som fungerar som förutsättningar för mer utvecklade förmågor. Studenterna ska under utbildningens gång först kunna "redogöra för" och "definiera", för att alltmer kunna "analysera", "reflektera" och "problematisera". Bedömargruppen menar att utbildningen, från start och i progression, möjliggör för studenterna att utveckla ett brett och fördjupat kunnande i de ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen. Samtidigt menar bedömargruppen att de kurser som Institutionen för svenska och flerspråkighet ansvarar för framstår som mest genomarbetade i yrkesutövningsperspektivet.

I självvärderingen och under intervjuerna visar lärosätet hur man säkerställer måluppfyllelse genom att lärandeaktiviteter följs upp med examinationsformer såsom muntliga tentamina, skriftliga salstentamina och skriftliga så kallade individuella hemtentamina, vilka särskilt förekommer inom litteraturvetenskap. Bedömargruppen är tveksam till om denna examinationsform säkerställer att studenten självständigt uppnår de aktuella lärandemålen, och gruppen är därmed positiv till att

lärosätet har ett utvecklingsarbete, Kvalitativ undervisning i litteraturvetenskap, för att säkra varierande examinationsformer. Det finns även exempel på tydliga betygskriterier. Bedömgruppen har bedömt två självständiga arbeten varav ett uppfyller målet. Gruppen anser att lärosätet på andra sätt säkerställer måluppfyllelsen via lärandeaktiviteter och examinationer. Dock menar bedömgruppen att det av självvärderingen och intervjuerna framgår att de disciplinärt specifika traditionerna och inriktningarna inom språkvetenskap och litteraturvetenskap kan leda till att studenterna uppfattar skolämnet svenska som tudelat.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Vetenskaplig teori och metod behandlas mer generellt vetenskapligt i kurserna inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK). Redan tidigt i utbildningen diskuterar och prövar studenterna även ämnesspecifika frågeställningar och teorier i relation till kvantitativa och kvalitativa metoder. Lärosätet behandlar kvantitativa metoder i olika lärandeaktiviteter, till exempel miniforskningsstudier i språkvetenskapligt inriktade kurser med sociolingvistik och textanalys. Ett annat exempel är litteratursociologiska metoder när det gäller litterära systemet och läsvanor. I självvärderingen och under intervjuerna påtalade lärosätet att det numera är kvalitativa metoder som dominerar i språkvetenskaplig och litteraturvetenskaplig forskning. Lärosätet menar därför att kvantitativa metoder måste uppmärksammas inom språkvetenskap, litteraturvetenskap och digital humaniora. Bedömgruppen konstaterar att man därmed är medvetna om att utbildningen ska kännetecknas av metodologisk pluralism.

Lärosätet tar tidigt upp innebörden av vetenskaplig grund i förhållande till beprövad erfarenhet i yrkesutövningen. Det sker i kursen *Svenskämnets didaktik*, under termin 2, och adjunkten har enligt intervjun huvudansvaret för undervisningen. Det blir också tydligt för bedömgruppen att man återkommande i ämneskurser och under den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) aktualiserar frågor om undervisning som bygger på beprövad erfarenhet i relation till vetenskaplig grund.

Enligt självvärderingen skriver studenterna ett självständigt arbete på grundnivå med en annan ämnes- och ämnesdidaktisk inriktning än svenska, medan arbetet på avancerad nivå är antingen språkvetenskapligt eller litteraturvetenskapligt. Lärosätet redovisar betygskriterier för godkänt arbete och betonar i självvärderingen det självständiga arbetets betydelse för måluppfyllelsen. Bedömgruppen menar att betygskriterierna i sig visar att man säkerställer måluppfyllelse, men att kriteriernas ordning inte stödjer progression från grundnivå till avancerad nivå när det gäller ämneskunskaper i relationen till relevant ämnesdidaktik för svenskläro-utbildningen. Bedömgruppen har bedömt två självständiga arbeten, varav ett uppnår målet. Bedömgruppen anser att lärosätet säkerställer måluppfyllelse genom lärandeaktiviteter och examinationer i kombination med det självständiga arbetet på avancerad nivå.

En styrka i utbildningen är att frågor om kunskapsbegreppet och vetenskaplighet behandlas tidigt i utbildningen, liksom att lärosätet tydliggör ämnesspecifika teori- och metodfrågor. Bedömgruppen menar dock att det finns risk för splittring av utbildningen när lärosätet behandlar olika teorier och metoder å ena sidan i kurser inriktade mot språkvetenskap respektive litteraturvetenskap och å andra sidan mer allmänt utbildningsvetenskapliga inom UVK. Denna uppdelning kan leda till att det

som definieras som vetenskaplighet och olika vetenskapliga metoder får olika innebörd beroende på kursinnehåll och ansvarig institution.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Enligt självvärderingen uppfyller man målet när det gäller ämnesdidaktik, framför allt i VFU och UVK, till exempel i kursen *Ämnesdidaktik*. Lärosätet ger även exempel utöver VFU och UVK där man enligt självvärderingen arbetar för att studenterna kontinuerligt tillvaratar relevant och aktuell litteraturvetenskaplig och språkvetenskaplig forskning. Det examineras med en skriftlig uppgift där studenterna bland annat ska göra en kritisk reflektion och en litteraturvetenskaplig analys kopplat till en lektionsplanering. Lärosätet ger också exempel på kriterier för godkänt på kursen *Litteratur och intersektionalitet*, men bedömargruppen anser att de är för allmänt hållna och inte utbildningsspecifika. Läsåret 2018/19 ersatte denna kurs tre tidigare valbara kurser, eftersom studenterna i kursvärderingar och i övrigt visat stort intresse för de frågor som kursen behandlar. Dock framkom i intervjuerna att kursen inte grundar sig på genomförd praktisknära litteraturdidaktisk forskning vid kursgivande institution och att man inte heller har eller planerar någon sådan. Sammantaget är bedömargruppen tveksam till om måluppfyllelsen säkerställs.

Av självvärderingen och intervjuerna framkommer ytterligare lärandeaktiviteter och examinationer som ska möjliggöra måluppfyllelse, till exempel hur studenterna utvecklar sin färdighet och förmåga inom akademiskt skrivande och akademisk litteracitet. Det ingår att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat. Måluppfyllelse ska också säkerställas i det självständiga arbetet på avancerad nivå, och lärosätet redovisar betygsriterier där det framgår att arbetena ska vara av "ämnesdidaktisk relevans" och därmed ha betydelse för yrkesutövningen. Samtidigt ska studenterna ta ställning till litteraturvetenskapens och språkvetenskapens betydelse för yrkesutövningen. Studenterna skriver arbetena med litteraturvetenskaplig eller språkvetenskaplig inriktning, och därmed är inriktningsspecifik ämnesdidaktik ett krav. Bedömargruppen har endast bedömt två självständiga arbeten, varav ett uppnår målet.

Eftersom kursen *Ämnesdidaktik* ingår i UVK anser bedömargruppen att det blir otidligt hur svenskläroartutbildningens olika delar kopplas samman, särskilt litteraturdidaktik med litteraturvetenskap och språkdidaktik med språkvetenskap. Ämnesdidaktik, och då i synnerhet litteraturdidaktik, framstår som ett utbildningsinnehåll och forskningsområde vid sidan om ämnesinnehåll. Intervjuerna stärker bilden av att detta är ett problem eftersom adjunkten definierades som ämnesdidaktiker. Det finns alltså en spänning mellan mer renodlat disciplinärt innehåll, även om det är relevant för yrkesutövningen, och ämnesdidaktik som är specifik för svenskläroartutbildningen. Bedömargruppen menar att det samlade underlaget visar en utbildning där ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik framstår som innehållsligt, utbildningsstrukturellt och organisatoriskt åtskilda. Gruppen inser att detta kan förklaras organisatoriskt och med tanke på att utbildningen har så många studenter. Lärosätet rekommenderas ändå att se över på vilka grunder ämne, ämnesområde och ämnesdidaktik definieras funktionellt i förhållande till

ämneslärarutbildningen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 i undervisningsämnet svenska.

Sammantaget anser bedömargruppen att utbildningen har flera olika lärandeaktiviteter och examinationer som möjliggör måluppfyllelse. Dock blir progressionen otydlig, och bedömargruppen ser flera svagheter i utbildningen som tillsammans tyder på att måluppfyllelsen inte säkerställs.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Vissa kurser har en explicit ämnesdidaktisk inriktning såsom *Svenskämnets didaktik* och *Ämnesdidaktik* i UVK. I kurser i svenska språket förekommer didaktiska moment, med lärandeaktiviteter som går ut på att resonera om kursens innehåll i förhållande till undervisning i skolan, med särskilda provkoder. Motsvarande ingår i litteraturvetenskapliga ämnesområden, men de innehåller inga särskilda poängsatta didaktiska moment. Under intervjun framkom att särskilda provkoder kommer att bli aktuellt också där.

Av självvärderingen och intervjuerna framgår att studenterna prövar och muntligen och skriftligen diskuterar tillämpligheten av flera olika metodmodeller. Exempel på sådana modeller är "litteratursamtal" och "tankeskrivande" som ska fungera förebildligt och transformerade för att studenterna sedan ska kunna använda dem i sin yrkesutövning. Studenterna får arbeta med sin egen skrivutveckling och med metoder för att utveckla elevers skrivutveckling, och ett exempel är att studenter utarbetar matriser för att bedöma elevers skrivutveckling när det bland annat gäller argumenterande framställning. Lärosätet arbetar fortlöpande med att systematisera språkdidaktiken, vilket intervjuerna bekräftar, eftersom studenterna i synnerhet möter språkdidaktik inklusive metodik som är relevant för den kommande yrkesutövningen. Bedömargruppen anser att lärosätet säkerställer måluppfyllelse genom att lärandeaktiviteter kopplas till examinationsuppgifter, till exempel skriftlig planering av undervisning, där studenterna ska motivera didaktiska val utifrån ämnesdidaktisk forskning, och ge muntlig respons på en annan students planering.

Bedömargruppen noterar att VFU placerats i termer där enbart kurser i UVK ingår, och menar att ett sådant upplägg försvårar förbindelserna mellan didaktik, ämne och ämnesdidaktik inklusive metodik. Av självvärderingen framgår skälen till upplägget, och under lärarintervjun framkommer att måluppfyllelse ska säkras genom VFU och de specifikt ämnesdidaktiskt inriktade kurserna. Lärosätet uppmärksammar att lärare som främst är verksamma inom högskoleförlagd utbildning behöver veta mer om vad som inom litteraturvetenskap och -didaktik och språkvetenskap och -didaktik aktualiseras under VFU:n. Bedömargruppen anser att en etablerad handledarutbildning, ett nytt VFU-avtal och viss nyordning i interna ämnesmöten kan skapa förutsättningar för närmare förbindelser mellan lärandeaktiviteter och examinationer i den högskoleförlagda utbildningen och bedömningen av studentens prestationer inom VFU.

Sammantaget menar bedömargruppen att lärosätet kan visa på måluppfyllelse, och att vidareutveckling för att säkerställa måluppfyllelse ingår i det fortlöpande kvalitetsarbetet. Bedömargruppen menar dock att lärosätet har kommit längre med att förena språkvetenskapligt relevant kunskap med språkdidaktik, inbegripet metodik, än vad som är fallet med

litteraturvetenskapligt relevant kunskap med litteraturdidaktik inbegripet metodik. Bedömargruppen ser en styrka i det återkommande ämnesdidaktiska utbildningsinnehållet och de olika metodikinriktade aktiviteterna, i synnerhet de språkvetenskapligt och -didaktiskt inriktade kurserna, och noterar att lärosätet ser det som ett centralt utvecklingsområde att ge alla delar i utbildningen en ännu tydligare systematik med sikte på måluppfyllelse.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

I självvärderingen framgår att lärandeaktiviteter och examinationer som ska möjliggöra och säkerställa måluppfyllelse ligger i de ämnesdidaktiska delkurserna i UVK och i VFU. Lärosätet uppmärksammar dock att lärare som främst är verksamma inom högskoleförlagd utbildning behöver veta mer om vad VFU:n aktualiserar när det gäller litteraturvetenskap och -didaktik och språkvetenskap och -didaktik. Bedömargruppen noterar man har vidtagit flera åtgärder för att komma tillrätta med det. Lärosätet ger även exempel utöver VFU och UVK där studenterna har lärandeaktiviteter och examinationer som går ut på att planera och utveckla undervisningen, till exempel en skriftlig uppgift som bland annat innehåller kritisk reflektion och litteraturvetenskaplig analys kopplat till en lektionsplanering. Kriterierna för examination är dock allmänt hållna. Av intervjuerna framgår inte hur lärosätet hanterar ett specialpedagogiskt inriktat utbildningsinnehåll när det gäller olika typer av kommunikativ funktionsvariation. Om detta inte ingår i utbildningen ser bedömargruppen det som ett utvecklingsområde.

Bedömargruppen anser att utbildningen har flera olika lärandeaktiviteter och examinationer, framför allt i UVK och VFU, som möjliggör måluppfyllelse. Enligt självvärderingen och intervjuerna visar lärosätet dock medvetenhet på ett mer allmäntdidaktiskt plan om att utbildningen ska vara inriktad mot varje elevs lärande och utveckling. Eftersom ämnesdidaktiken ingår i UVK blir det tydligt hur svensk lärarutbildningens olika delar kopplas samman, särskilt litteraturdidaktik med litteraturvetenskap och språkdidaktik med språkvetenskap. Därmed blir progressionen tydlig, och bedömargruppen anser inte att måluppfyllelsen säkerställs. Bedömargruppen rekommenderar därmed att lärosätet förtydligar och säkerställer måluppfyllelse för svensk lärarutbildning genom att se över lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer i tillämpliga kurser.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Under intervjuerna beskrev lärosätet översiktligt jämställdhetsarbetet på lärosätetsnivå. Det framkom också, enligt bedömargruppen, att jämställdhetsperspektivet är väl förankrat etiskt, vetenskapligt och organisatoriskt. Lärosätet beaktar perspektivet i själva organisationen med dess olika beredande organ och beslutande organ för att planera, genomföra och utvärdera utbildningen, enligt bedömargruppen. Man betonar också den genusvetenskapligt inriktade forskningens betydelse för all verksamhet inom lärarutbildningen, liksom att genusvetenskaplig kompetens inom språk och litteratur också har rekryterats under senare år.

Bedömargruppen konstaterar att jämställdhetsfrågor, enligt självvärdering och intervjuer, ingår i olika kurser såsom Svenskämnets didaktik och Litteratur och intersektionalitet. Perspektivet behandlas också till exempel i samband med läsning av barn- och ungdomslitteratur och studier i sociolingvistik. Av intervjuerna framgår att sociokulturellt inriktade teorier och jämställdhetsperspektivet dominerar något. Samtidigt finns ett stort intresse för perspektivet, vilket avspeglar sig i det självständiga arbetet på avancerad nivå. Flera olika lärandeaktiviteter och examinationer tyder enligt bedömargruppen på att studenterna förbereds på att beakta och kommunicera jämställdhetsperspektivet i den pedagogiska verksamheten.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet redovisar en tydlig och omfattande systematik för kvalitetsarbetet på flera nivåer. Kvalitetsarbetet omfattar olika beredande och beslutande organ på institutionsnivå och för samordning av utbildningen, inklusive UVK och VFU. Man baserar programrapporter i treårsacykler på olika underlag, inte minst studenternas kursvärderingar. Lärosätet pekar ut flera genomförda och pågående utvecklingsprojekt, vilka ofta explicit inbegriper lärares kompetensutveckling. Sådana projekt uppmärksammar behovet av att förbättra samordningen inom och mellan institutionerna, öka professionsanknytningen och förstärka och tydliggöra progressionen i utbildningen, inte minst när det gäller studenternas akademiska litteracitet och då särskilt den skriftspråkliga förmågan. Projekten visar också behovet av att kvalitetssäkra undervisningen i syfte att tydligare förbinda litteraturvetenskap med litteraturdidaktik och språkvetenskap med språkdidaktik.

Bedömargruppen ser systematiken och bredden i kvalitetsarbetet som en styrka hos lärosätet.

Systematiken skapar förutsättningar för empiriskt grundade utvecklingsområden och åtgärder som är direkt relevanta för relationen mellan språkvetenskap och språkdidaktik respektive litteraturvetenskap och litteraturdidaktik, liksom sinsemellan dem.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet för statistik över kvarvaron inom utbildningen, och enligt självvärderingen har genomströmningen ökat något under åren. Av självvärderingen framgår också att studenter med inriktning mot årskurs 7–9 kan uppleva att samläsningen gör att utbildningen blir mindre anpassad till yrkesutövningens behov. Lärosätet har noterat en "trend" som innebär att vissa studenter byter från inriktningen mot gymnasieskolan till den kortare studiegången för undervisning i årskurs 7–9. Baserat på egna kvantitativa och kvalitativa undersökningar har lärosätet vidtagit åtgärder för att stödja studenterna i att genomföra utbildningen inom planerad studietid. Man har förstärkt innehållet som rör akademiskt skrivande, som efter justeringar av kursordningen placerats tidigt i utbildningen och sedan återkommer, kompletterat med fler examinationsformer och skapat tydliga stödstrukturer. Man har också fördelat studenterna i mindre undervisningsgrupper, i synnerhet inom litteraturvetenskap och litteraturdidaktik, något som möjliggör för lärosätet att anpassa undervisningen för inriktningen årskurs 7–9 och därmed göra det lättare för studenterna att slutföra

studierna. Bedömggruppen menar att lärosätet på dessa sätt stödjer studentens förmåga att genomföra utbildningen, och därmed skapar förutsättningar för ökad genomströmning.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Den programansvariga Institutionen för språkdidaktik (ISD) arbetar aktivt i samarbete med lärosätets studentkår för att säkra studentmedverkan i formella organ, där programrådet är en central instans. På så sätt arbetar lärosätet för att studenterna ska medverka i att utveckla utbildningen. Likaså är studenterna representerade i de tre institutionernas respektive styrelser. På Institutionen för svenska och flerspråkighet (Svefler) och Institutionen för kultur och estetik (IKE) finns studentråd, men lärarutbildningens studenter har valt att ingå i det mer utbildningsspecifika rådet på ISD.

Kursvärderingar genomförs på sedvanligt sätt. För att höja den mycket låga svarsfrekvensen i det allmänna digitala kursvärderingssystemet har IKE och ISD börjat arbeta med pappersburen kursvärdering i samband med det sista undervisningstillfället inom varje kurs, vilket resulterat i en markant högre svarsfrekvens. Under intervjuerna framkom att studenterna även kan framföra sina synpunkter mer informellt och att det enligt självvärderingen också kan ingå en "mitt i kursen-värdering", även om det varierar ifall studenterna får någon återkoppling om eventuella förändringar. Sammantaget menar bedömggruppen att lärosätet verkar för att studenten ska kunna ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet redovisar på mer övergripande lärarutbildningsnivå en väl utvecklad samverkan med skolhuvudmän. Ett nytt samverkansavtal träder i kraft 2019 och då skapas förutsättningar för bättre samverkan med skolsamhället, inte minst inom VFU. Målet är en skola som vilar på vetenskaplig grund, bland annat genom lärarstudenters fältstudier och forskning och utveckling i samverkan med yrkesverksamma lärare. Ämnesdidaktiska forskarskolan (AdFo) drivs tillsammans med skolhuvudmän i regionen. Lärosätet ger även flera exempel på uppdragsforskning och andra uppdrag, till exempel inom Läsllyftet, som Skolverket har finansierat för att utveckla yrkesverksamma svensklärares undervisning. Ett språkdidaktiskt utvecklingsprojekt syftar till att "utarbete en undervisningsmodell för intensiv språkinläring" för nyanlända elever.

I självvärderingen betonas att de generiska förmågor som studenten utvecklar under utbildningen skapar förutsättningar för medverkan i ett föränderligt arbetsliv. Av självvärderingen framgår dock att studenter med inritning mot årskurs 7–9 kan uppleva att samläsningen gör utbildningen mindre anpassad till yrkesutövningens behov. Lärosätet menar att utbildningen också ger möjlighet till yrkesverksamhet inom till exempel förlag och olika företag, organisationer och institutioner, främst inom annan utbildning, fritid och kultur, där språklig och kulturell kompetens har särskild betydelse.

Man ger dock inga konkreta empiriska belägg, mer än att viss alumnverksamhet i någon mån bekräftar bilden.

Bedömggruppen ser en styrka i omfattningen av den språkdidaktiskt inriktade samverkan och de uppdrag som inbegriper yrkesverksamma svensklärare. Lärosätet rekommenderas att fortsätta denna samverkan i svenskläroarutbildningen och även att initiera litteraturdidaktiskt inriktade projekt, särskilt med koppling till VFU.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: Tillfredsställande

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Det totala antalet verksamma lärare motsvarar kravet på vetenskaplig kompetens, och adjunkter har anställts för att förstärka professionsrelevansen. Institutionerna har strategiska kompetensförsörjningsplaner som omfattar svenskläroarutbildningens behov. Flera rekryteringar har under senare tid varit direkt inriktade mot arbetsuppgifter inom undervisning i svenskläroarutbildning och forskning som är relevant för skolämnet svenska.

Utbildningen är förlagd till vetenskapligt starka institutioner med omfattande utbildningsuppdrag och forskning som är relevant för yrkesutövningen, till exempel inom forskningsområdet svenska med didaktisk inriktning. Lärosätet arrangerar nationella och internationella konferenser, och forskningsresultat redovisas i olika slags publikationer som används i utbildningen, vilket förstärker sambanden mellan forskning och utbildning. Lärosätet medverkar dessutom i flera projekt som rör kompetensutveckling av lärare, i samverkan med skolhuvudmän. Lärare inom utbildningen medverkar också som experter i olika uppdrag för myndigheter såsom Skolverket. Det finns dock en arbetsdelning, där vetenskaplig kompetens inom språkvetenskap och litteraturvetenskap framstår som åtskild från språkdidaktik och litteraturdidaktik. Utbildningsmiljön framstår på så sätt som disciplinärt och ämnesdidaktiskt splittrad, och det finns en risk för att studenterna också kommer att undervisa svenskämnet för årskurs 7-9 som tudelat.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. I utbildningen ingår redan från start kurser som är inriktade mot dels språkvetenskapliga och dels litteraturvetenskapliga ämnesområden som är relevanta för yrkesutövningen. Genom att studenterna väljer litteraturvetenskaplig eller språkvetenskaplig fördjupning under senare delen av utbildningen kan de få fördjupade kunskaper inom ett av ämnesområdena. Lärandeaktiviteter följs upp genom varierande examinationsformer. Lärosätet arbetar också med att vidareutveckla examinationsformer.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. I utbildningen ingår kurser som är inriktade mot kravet på vetenskapligt förhållningssätt och frågan om betydelsen av beprövad erfarenhet på både allmän vetenskapsteoretisk nivå och ämnesspecifik nivå. På så sätt har studenterna möjlighet att utveckla

sin akademiska litteracitet i förhållande till yrkesutövningen. Måluppfyllelsen säkerställs genom lärandeaktiviteter och examinationer i kombination med det självständiga arbetet på avancerad nivå. Kvalitativa metoder dominerar i de självständiga arbetena, även om kvantitativa behandlas främst inom språkvetenskap. Lärosätet arbetar för att förstärka den metodologiska pluralismen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls delvis. Studenterna tillvaratar kontinuerligt relevant och aktuell litteraturvetenskaplig och språkvetenskaplig forskning som är relevant för yrkesutövningen. Men eftersom ämnesdidaktiken ingår i UVK anser bedömargruppen att det blir ottydligt hur svenskläraryrkesutbildningens olika delar kopplas samman, särskilt litteraturdidaktik med litteraturvetenskap och språkdidaktik med språkvetenskap. Sammantaget anser bedömargruppen att utbildningen har flera olika lärandeaktiviteter och examinationer som möjliggör måluppfyllelse. Dock blir progressionen ottydlig, och bedömargruppen ser flera svagheter i utbildningen som tillsammans tyder på att måluppfyllelsen inte säkerställs.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Utbildningen möjliggör och säkerställer att studenten prövar och diskuterar tillämpligheten av olika metodmodeller i ämnesdidaktiskt perspektiv. I utbildningen ingår lärandeaktiviteter med tillhörande examinationer i syfte att utveckla studenternas förmågor samtidigt som dessa transformerade kan användas i den egna yrkesutövningen. VFU har placerats i terminer där enbart kurser i UVK ingår, men ett sådant upplägg kan hindra förbindelserna mellan didaktik och ämnesdidaktik. Etablerad handledarutbildning, ett nytt VFU-avtal och pågående utvecklingsarbete skapar dock förutsättningar för stärkta förbindelser mellan lärandeaktiviteter och examinationer i högskoleförlagd utbildning och i bedömningen av studentens prestationer inom VFU.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls delvis. Bedömargruppen anser att utbildningen har flera olika lärandeaktiviteter och examinationer som möjliggör måluppfyllelse, framför allt i UVK och VFU. Lärosätet visar medvetenhet på ett mer allmändidaktiskt plan om att utbildningen ska vara inriktad mot varje elevs lärande och utveckling. Eftersom ämnesdidaktiken ingår i UVK blir det ottydligt hur svenskläraryrkesutbildningens olika delar kopplas samman, särskilt litteraturdidaktik med litteraturvetenskap och språkdidaktik med språkvetenskap. Progressionen blir ottydlig för bedömargruppen som rekommenderar lärosätet att se över lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer i tillämpliga kurser.

Jämställdhetsperspektivet är förankrat i själva organisationen med dess olika beredande och beslutande organ för planering, genomförande och utvärdering av utbildningen, och i utbildningen som sådan. Flera olika lärandeaktiviteter och examinationer tyder enligt bedömargruppen på att studenterna förbereds på att beakta och kommunicera jämställdhetsperspektivet i den pedagogiska verksamheten.

Bedömargruppen ser systematiken och bredden i kvalitetsarbetet som en styrka. Systematiken skapar förutsättningar för empiriskt grundade utvecklingsområden och åtgärder som är direkt relevanta för relationen mellan språkvetenskap och språkdidaktik respektive litteraturvetenskap och litteraturdidaktik, liksom sinsemellan dem. Lärosätet har vidtagit åtgärder för att stödja studenterna i

att genomföra utbildningen inom planerad studietid, vilket också har resulterat i ökad genomströmning.

Den programansvariga institutionen arbetar aktivt i samarbete med lärosätets studentkår för att säkra studentmedverkan i formella organ, bland annat ett programråd. Kursvärderingar genomförs på sedvanligt sätt och studenterna har också möjlighet att framföra sina synpunkter mer informellt.

Lärosätet har en god samverkan med skolhuvudmän för att genomföra och kvalitetssäkra VFU, och i form av utbildning på forskarnivå för yrkesverksamma lärare. Lärare, främst inriktade mot språkdidaktik, medverkar i uppdragsforskning och i andra uppdrag för att utveckla yrkesverksamma svensklärares undervisning. De generiska förmågor som studenterna utvecklar under utbildningen skapar förutsättningar för yrkesverksamhet inom främst annan utbildning, fritid och kultur.

Lärosäte: Stockholms universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska.

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Personalen inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) är huvudsakligen tillsvidareanställd och en majoritet har lärarutbildning, varav en hög andel med ämneslärarexamen och högskolepedagogisk utbildning. Andelen disputerade är tillfredsställande. För professionsrelevant kompetens svarar adjungerade adjunkter. Även för inriktningen svenska motsvarar det totala antalet verksamma lärare kravet på vetenskaplig kompetens, och adjunkter har anställts för att förstärka professionsrelevansen. Institutionerna har strategiska kompetensförsörjningsplaner som omfattar svenskläraryrkesutbildningens behov. Flera rekryteringar har under senare tid varit direkt inriktade mot arbetsuppgifter inom undervisning i svenskläraryrkesutbildning och forskning som är relevant för skolämnet svenska.

Lärosätet säkerställer att utbildningsmiljön bottenar i både professionskunnande och forskning med innehållslig bredd, i form av flera utbildningsvetenskapligt inriktade forskningsmiljöer fördelade på olika institutioner samt en nationell forskarskola för lärarutbildare inriktad mot flerspråkighet. Svenskläraryrkesutbildningen är förlagd till vetenskapligt starka institutioner med omfattande utbildningsuppdrag och forskning som är relevant för yrkesutövningen, till exempel inom forskningsområdet svenska med didaktisk inriktning. Lärosätet arrangerar nationella och internationella konferenser, och forskningsresultat redovisas i olika slags publikationer som används i utbildningen, vilket förstärker sambanden mellan forskning och utbildning. Lärosätet medverkar dessutom i flera projekt som rör kompetensutveckling av lärare, i samverkan med skolhuvudmän. Lärare inom utbildningen medverkar också som experter i olika uppdrag för myndigheter såsom Skolverket. Det finns dock en arbetsdelning, där vetenskaplig kompetens inom språkvetenskap och litteraturvetenskap framstår som åtskild från språkdiraktik och litteraturredaktik. Utbildningsmiljön framstår på så sätt som disciplinärt och ämnesdidaktiskt splittrad, och det finns en risk för att studenterna också kommer att undervisa gymnasieskolans svenskämne som tudelat.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. I utbildningen ingår redan från start kurser som är inriktade mot dels språkvetenskapliga och dels litteraturvetenskapliga ämnesområden som är relevanta för yrkesutövningen. Genom att studenterna väljer litteraturvetenskaplig eller språkvetenskaplig fördjupning under senare delen av utbildningen kan de få fördjupade kunskaper ett av ämnesområdena. Lärandeaktiviteter följs upp genom varierande examinationsformer. Lärosätet arbetar också med att vidareutveckla examinationsformer.

Målet gällande vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Studenterna möter kvantitativa och kvalitativa metoder för

datainsamling i kurserna. I utbildningen ingår även kurser som är inriktade mot kravet på vetenskapligt förhållningssätt och frågan om betydelsen av beprövad erfarenhet på både allmän vetenskapsteoretisk nivå och ämnesspecifik nivå. På så sätt har studenterna möjlighet att utveckla sin akademiska litteracitet i förhållande till yrkesutövningen. Måluppfyllelsen säkerställs genom lärandeaktiviteter och examinationer i kombination med det självständiga arbetet på avancerad nivå. Kvalitativa metoder dominerar i de självständiga arbetena, även om kvantitativa metoder behandlas främst inom språkvetenskap. Lärosätet arbetar för att förstärka den metodologiska pluralismen. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen avhandlas i kurserna inom UVK, ämnesdidaktiska kurser och i anslutning till verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inom UVK men säkerställs inte inom inriktningen svenska. I UVK tränat studenterna på att identifiera didaktiska och ämnesdidaktiska forskningsproblem och hur detta kan kopplas till konkret undervisning. I VFU-kursen ska studenterna till exempel självständigt och ansvarsfullt leda och utveckla undervisning utifrån adekvata ämnes- och ämnesdidaktiska och didaktiska kunskaper. Studenterna får arbeta praktiskt med lektionsplaneringar som vilar på vetenskaplig grund vilket bedömargruppen ser som positivt. Det är också positivt att studenterna kontinuerligt tillvaratar relevant och aktuell litteraturvetenskaplig och språkvetenskaplig forskning som är relevant för yrkesutövningen. Men eftersom ämnesdidaktiken ingår i UVK anser bedömargruppen att det blir otydligt hur svensk lärutbildningens olika delar kopplas samman, särskilt litteraturdidaktik med litteraturvetenskap och språkdidaktik med språkvetenskap. Sammantaget anser bedömargruppen att utbildningen har flera olika lärandeaktiviteter och examinationer som möjliggör måluppfyllelse. Dock blir progressionen otydlig, och bedömargruppen ser flera svagheter i utbildningen som tillsammans tyder på att måluppfyllelsen inte säkerställs.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls genom progression inom ramen för UVK och VFU samt i relation till studenternas ämnesdidaktiska kurser. Lärosätet redovisar en variation i examinationsformer. Studenterna får arbeta med konkreta elevuppgifter till exempel att studenterna får träna på hur olika moment utförs i klassrummet samt utforma och kritiska granska lektionsupplägg och lektionsplaneringar. I utbildningen ingår därmed lärandeaktiviteter med tillhörande examinationer i syfte att utveckla studenternas förmågor samtidigt som dessa transformerade kan användas i den egna yrkesutövningen. VFU har placerats i terminer där enbart kurser i UVK ingår, men ett sådant upplägg kan hindra förbindelserna mellan didaktik och ämnesdidaktik. Etablerad handledarutbildning, ett nytt VFU-avtal och pågående utvecklingsarbete skapar dock förutsättningar för stärkta förbindelser mellan lärandeaktiviteter och examinationer i högskoleförlagd utbildning och bedömningen av studentens prestationer inom VFU. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls inom UVK men säkerställs inte inom inriktningen svenska. Bedömargruppen anser att utbildningen har flera olika lärandeaktiviteter och examinationer som möjliggör måluppfyllelse, framför allt i UVK och VFU. Studenten ska anknyta till olika professioner i skolan, i synnerhet specialpedagoger. Vidare handlar det om villkor för lärande, ledarskap i klassrummet, olika diagnoser och hur man kan förhålla sig till elevers skiftande behov och förutsättningar, mångkulturalitet,

särbegåvning, flerspråkighet och gruppkonstellationsfrågor i undervisningen. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att i det fortsatta utvecklingsarbetet tydliggöra UVK som huvudområde utifrån det vidgade läraruppdraget, som omfattar exempelvis mentorskap, ledarskap och konflikthantering, och hur detta relaterar till kärnuppdraget undervisning. Det finns en progression inom ramen för UVK och VFU samt i relation till de av studentens ämnesdidaktiska kurser som ligger inom UVK. Men eftersom ämnesdidaktiken ingår i UVK blir det tydligt hur svenskläroartutbildningens olika delar kopplas samman, särskilt litteraturredaktik med litteraturvetenskap och språkdidaktik med språkvetenskap. Samtidigt visar lärosätet i underlagen en medvetenhet, mer på ett allmändidaktiskt plan, om att utbildningen ska vara inriktad mot varje elevs lärande och utveckling. Progressionen och säkerställandet av måluppfyllelse inom inriktningen svenska blir därmed tydlig för bedömggruppen som rekommenderar lärosätet att se över lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer i tillämpliga kurser.

Målet för bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls genom kursens genomförande och examinationer. Studenterna möter etiska aspekter genom examinerande moment i VFU:n. Bedömggruppen delar lärosätets mening att det är ett utvecklingsområde hur man arbetar med hållbar utveckling.

Lärosätet har en plan för jämställdhetsarbetet och det finns ett utpekat ansvar på olika nivåer att beakta jämställdhetsperspektivet jämte handlingsplaner och rutiner i anslutning till program- och kursplanearbete. Jämställdhetsperspektivet aktualiseras i UVK-kurserna genom exempelvis historiska perspektiv på könsskillnader samt i moment som belyser identitet och identitetsskapande, normer och värdegrund, likabehandling och diskriminering. Flera olika lärandeaktiviteter och examinationer i svenskläroartutbildningen tyder enligt bedömggruppen på att studenterna förbereds på att beakta och kommunicera jämställdhetsperspektivet i den pedagogiska verksamheten.

Det sker ett systematiskt kvalitetsarbete på olika nivåer för uppföljning, åtgärder och återkoppling. Övergripande är programrådet som träffas kontinuerligt och diskuterar kvalitets- och utvecklingsbehov i utbildningen. Bedömggruppen ser systematiken och bredden i kvalitetsarbetet som en styrka. Systematiken skapar förutsättningar för empiriskt grundade utvecklingsområden och åtgärder som är direkt relevanta för relationen mellan språkvetenskap och språkdidaktik respektive litteraturvetenskap och litteraturredaktik liksom sinsemellan dem. Lärosätet har vidtagit åtgärder för att stödja studenterna i att genomföra utbildningen inom planerad studietid, vilket också har resulterat i ökad genomströmning.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Lärosätet har riktlinjer för studentinflytande och studeranderepresentanter bereds plats i olika organ. Studentrepresentanterna är arvoderade. Den programansvariga institutionen arbetar aktivt i samarbete med lärosätets studentkår för att säkra studentmedverkan i formella organ, bland annat ett programråd. Kursvärderingar genomförs på sedvanligt sätt och studenterna har också möjlighet att framföra sina synpunkter mer informellt. Det finns därmed både formella och informella möjligheter för studenterna att lämna synpunkter och delta aktivt för att utveckla utbildningen.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Lärosätet redovisar exempel på samverkan med skolhuvudmän inom VFU, handledarutbildning och i form av utvecklingsprojekt på vetenskaplig grund, som förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv. Bedömargruppen anser att lärosätet har en god samverkan med skolhuvudmän för att genomföra och kvalitetssäkra VFU, och i form av utbildning på forskarnivå för yrkesverksamma lärare. Lärare, främst inriktade mot språkdidaktik, medverkar i uppdragsforskning och i andra uppdrag för att utveckla yrkesverksamma svensklärares undervisning. De generiska förmågor som studenterna utvecklar under svenskläroinutbildningen skapar förutsättningar för yrkesverksamhet inom främst annan utbildning, fritid och kultur.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Av självvärderingen framgår att personalstyrkan omfattar 77 lärare med en kärntrupp av drygt 8–10 lärare i programmet. Dessa utgörs av både universitetsadjunkter och universitetslektorer. Personalen är huvudsakligen tillsvidareanställd och en majoritet har lärarutbildning, varav en hög andel med ämneslärarexamen. Bedömargruppen anser att andelen disputerade i ämnen av relevans för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) är tillfredsställande. Under intervjun framgick att personal med ämnesdidaktisk kompetens ansågs motsvara UVK-områden, och ett exempel var att bedömning som område tog sin utgångspunkt i studenternas aktuella ämnen. För delar som rör exempelvis utbildningshistoria, skolans organisation och samhällsliga villkor samt specialpedagogik undervisar personal inom pedagogik/utbildningsvetenskap. För professionsrelevant kompetens svarar bland annat adjungerade adjunkter och fastanställda adjunkter. Lärosätet uppger även att man har ett system för att se till att studenterna möter lärare från universitetet med samma ämnesinriktning under studenternas verksamhetsförlagda utbildning (VFU). Lärosätet har även ett antal timanställda lärare som arbetar med trepartssamtalen under VFU-kurserna. Dessa lärare har relevant lärarexamen och lång erfarenhet som VFU-handledare. En styrka är att lärosätet, i samverkan med andra lärosäten i Stockholmsområdet, strävar efter att VFU-handledare ska genomgå en VFU-handledarutbildning, och därför har kraven för detta skärpts i ett nytt samverkansavtal med huvudmännen.

Lärosätet har en planering och systematik via prefekterna för kompetensförsörjning och kompetensutveckling med vetenskaplig och högskolepedagogisk meritering för pedagogiskt adekvat kompetens. Organisationen har en beredskap att hantera personalbortfall i form av exempelvis tjänstledigheter. Med volymen lärare finns tillfredsställande förutsättningar för kontinuitet och stabilitet.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

I självvärderingen beskriver lärosätet en utbildningsmiljö som bottnar i forskning med innehållsrik bredd. Lärosätet ger exempel på flera utbildningsvetenskapligt inriktade forskningsmiljöer fördelade på olika institutioner och en nationell forskarskola för lärarutbildare inriktad mot flerspråkighet. Det finns en forskningsplattform för undervisningsutvecklande ämnesdidaktisk forskning i samarbete med skolhuvudmän i Stockholms stad. Det finns aktiva forskare som är kopplade till utbildningen, och adjungerade adjunkter bidrar med aktuellt yrkeskunnande. I kursplanegrupper och möten i kurs sker granskning för kvalitetssäkring av kurslitteraturen av vetenskapligt och professionsmässigt kompetenta lärare. Författare till kurslitteratur bedriver också undervisning inom programmet, och i kurserna används gästföreläsare som ett berikande inslag. Bedömargruppen ser det som positivt att studenter erbjuds att medverka på institutionernas högre seminarier och att de bjuds in att lyssna på gästföreläsare och forskare. Utöver adjungerade adjunkter och fastanställda adjunkter säkerställs den professionsinriktade miljön via erfarna VFU-handledare och timanställda yrkesverksamma lärare samt kraven på VFU-handledarutbildning. Bedömargruppen anser att detta sammantaget säkerställer utbildningsmiljön.

Bedömargruppen identifierar Medieverkstaden som ett gott exempel och en viktig resurs för studenterna i utbildningsmiljön. Studenterna kan använda och träna nya tekniska och digitala grepp i undervisningen, vilket är gynnsamt ur ett professionsinriktat perspektiv. Professionsrelevansen för studenterna dokumenteras i en obligatorisk digital VFU-portfölj. För undervisande lärare avsätts sökbara medel för egen kompetensutveckling och forskningsmeritering, exempelvis vid vetenskapliga konferenser. Vid sidan om relevant kompetensutveckling satsar lärosätet på "pedagogiska ambassadörer" med uppdrag att bedriva pedagogisk utveckling på sina institutioner. Ambassadörerna bedriver högskolepedagogiska utvecklingsprojekt.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Utifrån självvärderingen framgår att mål och innehåll integreras i den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och ämnesstudierna, där vetenskapsteori och forskningsmetodik förekommer för professionsinriktad forskning, exempelvis inom ramen för ämnesdidaktiska studier. Kurserna lägger en grund för studenternas examensarbeten. Studenterna möter kvantitativa och kvalitativa metoder för datainsamling i kurserna. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt dess betydelse för yrkesutövningen avhandlas i UVK-kurser, ämnesdidaktiska kurser och i anslutning till VFU. Upplägget att studenterna examineras på examensmålet i både UVK och VFU har lärosätet utvecklat som ett sätt att stärka möjligheten att diskutera och analysera hur vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet förhåller sig till varandra genom hela utbildningen. Lärosätet beskriver utmaningen med att studenterna kan uppleva en klyfta mellan å ena sidan ämneskurserna och de mer teoretiska UVK-delarna och å andra sidan VFU och kurserna/delkurserna i ämnesdidaktik. I självvärderingen beskriver lärosätet att dessa frågor diskuteras kontinuerligt i programrådet för att stärka sammanhanget mellan olika delar av

programmet. I intervjun klargjorde lärosätet ytterligare att de närmar sig allmänpedagogiska frågor utifrån ett ämnesdidaktiskt perspektiv där generella begrepp och teorier tolkas och konkretiseras.

Lärosätet är medvetet om riskerna med att tappa progressionen, och därför är detta en fråga för programrådet. En reflektion från bedömargruppens sida är att studenternas upplevelse av en bristande koppling kan böttna i att UVK inte blir synliggjort som huvudområde. Inramningen riskerar att bidra till ett smalt perspektiv på UVK. Bedömargruppen rekommenderar därför lärosätet att i det fortsatta utvecklingsarbetet tydliggöra UVK som huvudområde utifrån det vidgade lärarpuppdraget, som omfattar exempelvis mentorskap, ledarskap och konflikthantering, och hur detta relaterar till kärnpuppdraget undervisning.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Beskrivningen av hur lärosätet arbetar mot måluppfyllelse visar att studenterna övas i att koppla samman forskning och praktik. Lärosätet har en genomtänkt integration av mål och innehåll i den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och de ämnesdidaktiska delkurserna. Självvärderingen ger flera exempel på förväntade läranderesultat och relationen mellan olika kurser i programmet som gemensamt gör att målet uppfylls. Delar av målet examineras genom bland annat kritisk granskning av den egna och andras lektionsplanering och moment där teori ska ligga till grund för planering. Studenterna tränas i att identifiera didaktiska och ämnesdidaktiska forskningsproblem och hur detta kan kopplas till konkret undervisning. Exempel ges på betygsriterier i ämnesdidaktik för betyg E i skala A–F och på betygsriterier i den avslutande VFU-kursen. I kursen ska studenterna till exempel självständigt och ansvarsfullt leda och utveckla undervisning utifrån adekvata ämneskunskaper samt ämnesdidaktiska och didaktiska kunskaper. Lärosätet examinerar föregående kursmål genom dokumentation i VFU-handledarens VFU-rapport och genom skriftliga inlämningsuppgifter i en digital VFU-rapport. Bedömargruppen anser det positivt men rekommenderar lärosätet att utveckla en bredare variation av examinationsformer.

Bedömargruppen anser att det är särskilt positivt att studenterna får arbeta praktiskt med lektionsplaneringar som vilar på vetenskaplig grund samt att man förmedlar att professionella lärare ständigt behöver arbeta med kopplingen mellan aktuell forskning och praktik.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Målet examineras genom lärandemål i UVK-kurser, till exempel att "analysera och problematisera relationen mellan undervisning, lärande och bedömning av elevers kunskapsutveckling med utgångspunkt i ämnesdidaktisk forskning", ämnesdidaktiska kurser och genom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), till exempel att "självständigt och ansvarsfullt leda och utveckla undervisning utifrån adekvata ämnes-, ämnesdidaktiska och didaktiska kunskaper". Den

praktiska förmågan får särskilt stort utrymme i VFU-kurserna där lärosätet presenterar en tydlig progression mellan tre VFU-kurser som handlar om att studenten successivt ska utveckla en självständighet att planera och leda undervisning. Studenterna får träna på hur olika moment utförs i klassrummet samt utforma och kritiska granska lektionsupplägg och lektionsplaneringar.

Examensmålet uppfylls genom lärandemål i UVK och VFU. VFU förbereds och följs upp med en obligatorisk digital VFU-portfölj. Exempel ges på studieuppgifter och betygskriterier från ämnesdidaktik i UVK och på lärandemål i progression i de tre VFU-kurserna. Lärosätet redovisar hur studenterna examineras i form av seminarier, workshoppar, hemtentamen och individuella muntliga redovisningar.

Bedömggruppen anser det positivt att lärosätet har en bred variation i examinationsformerna.

Utbildningen bedöms nå målen, och lärosätet beskriver hur studenterna får arbeta med konkreta elevuppgifter samt hur ämnesdidaktiken integreras med UVK.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Bedömggruppen anser att lärosätet i självvärderingen på ett tillfredsställande sätt redogör för hur lärandemål, aktiviteter som stödjer studenternas lärande och examination hänger ihop i de kurser som kopplas till examensmålet. Studenterna får möjlighet att både före, under och efter VFU öva och reflektera över sina färdigheter och förmågor kopplade till målet. Ett exempel är under VFU2 med målet "självständigt och på ett tydligt och strukturerat sätt leda undervisning utifrån adekvata ämneskunskaper, ämnesdidaktiska och didaktiska kunskaper samt utvärdera styrkor och utvecklingsområden i det egna ledarskapet" samt "i samråd med andra självständigt skriva och motivera en längre ämnesplanering med tydliga mål som är relaterade till ämnesdidaktiska teorier och relevanta nationella styrdokument, samt genomföra och tillsammans med andra utvärdera moment i planeringen mot målen". Den övervägande delen av beskrivningen handlar om en specifik delkurs i specialpedagogik. I kursen genomförs fältstudier där studenterna ska fokusera på elevers skiftande behov och hur lärmiljön kan stödja elevers lärande. Studenterna ska också anknyta till olika professioner i skolan, i synnerhet specialpedagoger. Vidare handlar det om villkor för lärande, ledarskap i klassrummet, olika diagnoser och hur man kan förhålla sig till elevers skiftande behov och förutsättningar, mångkulturalitet, särbegåvning, flerspråkighet och gruppkonstellationsfrågor i undervisningen. Sammantaget ger detta underlag för att lärosätet genom sin beskrivning och sin motivering av progressionen inom ramen för UVK och VFU samt i relation till studentens ämnesdidaktiska kurser, med aktiva verb och lärandeaktiviteter, uppfyller examensmålet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Självvärderingen visar att det finns förutsättningar för måluppfyllelse genom kursens genomförande och examinationer för målet. Lärosätet beskriver utförligt hur man arbetar med vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter och exemplifierar med kursinnehåll, lärandemål och examinerande moment, exempelvis genom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) med etiska aspekter. För VFU anges specifika lärandemål som synliggör både grund för examination och progression mellan de olika kursmålen. Bedömaregruppen anser att arbetssättet med juridiska frågor och bedömningar i skolan kombinerat med barns rättigheter och lärares yrkesetik samt arbete med videomaterial är ett styrkeområde och ett gott exempel på hur det går att arbeta med det aktuella examensmålet. I synnerhet framstår uppgifter att bedöma fallstudier och att hantera etiska dilemman som goda exempel.

Bedömaregruppen delar lärosätets ståndpunkt att hållbar utveckling bör ses som ett utvecklingsområde. Lärosätet anger i självvärderingen att ett samarbete kommer att inledas med Universitets- och högskolerådets projekt Den globala skolan, där lärarstudenter ska genomföra workshoppar i anslutning till de avslutande VFU-kurserna. I intervjuerna redogjorde lärosätet för de möten som hittills skett samt att utrymme beretts i UVK3 för detta innehåll. Studenterna har däremot ännu inte kunnat beröras av förändringarna, eftersom de läser kursen senare i utbildningen.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Bedömaregruppen konstaterar att lärosätet har en plan för jämställdhetsarbetet och det finns ett utpekat ansvar på olika nivåer att beakta jämställdhetsperspektivet jämte handlingsplaner och rutiner i anslutning till program- och kursplanearbetet. Detta säkerställer att målet uppfylls för organisationen. Lärosätet beskriver i självvärderingen sitt övergripande arbete med att institutionerna ska ta hänsyn till jämställdhetsaspekter vid bemanningsplanering, tjänstefördelning och rekrytering av lärare samt att litteraturlistor kontinuerligt ska granskas. Studenterna informeras om jämställdhetsarbetet vid programstart och får information om vem de vänder sig till om detta eller likabehandling på varje ny kurs. Lärosätet är också medvetet om manlig och kvinnlig representation för tryckt och digitalt material om programmet.

Jämställdhetsperspektivet aktualiseras i kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) genom exempelvis historiska perspektiv på könsskillnader och i moment som belyser identitet och identitetsskapande, normer och värdegrund samt likabehandling och diskriminering.

Jämställdhetsperspektivet kommuniceras vidare i kurser om utbildningens historia, könsperspektiv på retorik och kursen *Sociala relationer i skolan*, där analys av normalitet och avvikelse sett till diskrimineringsgrunderna och värdegrundsarbete är i fokus. Lärosätet ger exempel på hur jämställdhetsperspektivet är en del av studenternas examination. Exempel ges på konstruktiv länkning i progression och på betygskriterier. Normkritik ingår i examinationer med koppling till diskrimineringsgrunderna. Det finns specifika lärandemål för förmågan att kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv, särskilt förankrat i VFU3. Detta säkerställer att målet uppfylls för innehåll och genomförande.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination*

följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Lärosätet ger en bild av hur det systematiska kvalitetsarbetet bedrivs på olika nivåer och möjliggör kvalitetsutveckling samt den återkoppling som sker. För det övergripande kvalitetsarbetet finns programråd som träffas kontinuerligt och diskuterar kvalitets- och utvecklingsbehov i utbildningen. I programrådet finns olika företrädare som analyserar till exempel genomströmningen genom kursrapporterna. Programrådets arbete redovisas till respektive områdesnämnd i form av en kvalitetsrapport som är underlag för utvecklingen av utbildningens kvalitet. Lärosätet ger exempel på hur programråden har arbetat med den röda tråden i vissa kurser utifrån identifierade behov.

Organisationen identifierar två utvecklingsområden: bättre professionsanknytning i ämneskurser samt en tydligare progression och samhörighet mellan kurser. Utvecklingsarbetet omsätts via medel från central nivå och omfattade kursansvariga och deltagande lärare. Kursvärderingar sker i avslutning till kurserna och programvärderingar genomförs återkommande för sistaårsstudenterna vid genomförd utbildning. Då får studenterna möjlighet att bedöma hur väl utbildningen förberett dem för arbetet som ämneslärare.

Kursvärderingar ger kursrapporter som diskuteras på programråd. Lärosätet har en god behandling av kursvärderingar som följs upp med kursrapporter som behandlas i programråden, vilket möjliggör övergripande prioriteringar och samordnade åtgärder. Inför nya kurser och delkurser informeras studenterna om resultat av utvärderingarna och vilka förändringar som gjorts. Det pågår också ett försöksarbete med en stödjande struktur inför examinationer för att tangera genomströmningen, vilket visar att lärosätet är medvetet om problemen och vidtar åtgärder.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Avhopp och genomströmning analyseras på olika nivåer i organisationen och följs upp på både kurs- och programnivå. Lärosätet identifierar kritiska punkter i utbildningen där avhopp sker och genomför åtgärder för att öka genomströmningen via studiestöd och administrativa stödfunktioner, som studievägledare. Lärosätet redovisar till exempel löpande examinationer och olika seminarieformer för att stödja studenterna inför examinationen för att öka genomströmningen. Det finns ett utvecklat system för att analysera genomströmningen inom lärarutbildningen från kurs till programnivå.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet har beslutade riktlinjer för studentinflytande och studeranderepresentanter bereds plats i olika organ. Bedömggruppen ser det som positivt att lärosätet arvoderar studentrepresentanterna i programråden och redan i början av utbildningen försöker skapa en god kontakt med studentgruppen. Ett annat gott exempel är att varje institution har fastlagda rutiner för hantering av olika typer av studentärenden. Det finns både formella och informella möjligheter för studenter att lämna synpunkter och delta i aktivt för att utveckla utbildningen. Kursvärderingar sker digitalt i anslutning till kurserna, och studenter kan också använda sig av informella sammanhang för att föra

fram synpunkter. Under utbildningen uppmuntras den fortlöpande dialogen mellan studenterna, kurslärarna, den kursansvariga, ordföranden för programrådet och studierektorena. Studenterna har här möjlighet att ställa individuella frågor och ha synpunkter i ett tidigt skede.

Lärosätet påpekar även att studentrepresentanter har fått granska självvärderingen avseende den utbildningsvetenskapliga kärnan och lämnat synpunkter.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet redovisar exempel på samverkan med skolhuvudmän inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), handledarutbildningen och i form av flera utvecklingsprojekt på vetenskaplig grund. Dessa projekt är mer eller mindre didaktiskt inriktade. Dessutom har lärosätet löpande kontakt med Utbildningsdepartementet och andra organ på nationell nivå av relevans för utbildningen. Exempel på relevant samverkan i detta avseende är Specialpedagogiska skolmyndigheten och Statens medieråd. Lärosätet har också ett alumnätverk för ämneslärarstudenter.

Ett utvecklingsområde som lärosätet har identifierat är placeringen av studenter på VFU. För att studenterna ska vara på fler än en skola och därmed möta en större mångfald av klassrumsmiljöer och skolor i olika socio-ekonomiska områden inrättas "VFU-kluster", där studenterna ska få möjlighet att göra VFU på flera skolor för vidgade perspektiv på olikheter mellan skolor. I intervjun redogjorde lärosätet för att de använder en VFU-portfölj där kursledarna följer upp studenternas resonemang och där de ska arbeta med vetenskaplig metod för att pröva begrepp och modeller. I intervjun vidareutvecklade lärosätet också den betydelse som UVK har för att kunna ge ett metaperspektiv i ett samhälleligt sammanhang, och att via både historiska och internationella perspektiv tolka och förstå samtiden som ett sätt att vara förberedd för ett föränderligt yrkesliv.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Personalen är huvudsakligen tillsvidareanställd och en majoritet har lärarutbildning, varav en hög andel med ämneslärarexamen och högskolepedagogisk utbildning. Andelen disputerade är tillfredsställande. För professionsrelevant kompetens svarar adjungerade adjunkter.

Lärosätet säkerställer att utbildningsmiljön bottnar i både professionskunnande och forskning med innehållslig bredd, i form av flera utbildningsvetenskapligt inriktade forskningsmiljöer fördelade på olika institutioner samt en nationell forskarskola för lärarutbildare inriktad mot flerspråkighet.

Målet gällande vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Studenterna möter kvantitativa och kvalitativa metoder för datainsamling i kurserna. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen avhandlas i kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), ämnesdidaktiska kurser och i anslutning till verksamhetsförlagd utbildning (VFU).

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls genom att studenterna till exempel tränas i att identifiera didaktiska och ämnesdidaktiska forskningsproblem och hur detta kan kopplas till konkret undervisning. I VFU-kursen ska studenterna till exempel självständigt och ansvarsfullt leda och utveckla undervisning utifrån adekvata ämnes- och ämnesdidaktiska och didaktiska kunskaper. Studenterna får arbeta praktiskt med lektionsplaneringar som vilar på vetenskaplig grund vilket bedömargruppen ser som positivt.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls genom progression inom ramen för UVK och VFU samt i relation till studenternas ämnesdidaktiska kurser. Lärosätet redovisar en variation i examinationsformer. Studenterna får arbeta med konkreta elevuppgifter till exempel att studenterna får träna på hur olika moment utförs i klassrummet samt utforma och kritiska granska lektionsupplägg och lektionsplaneringar.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls genom progression inom ramen för UVK och VFU samt i relation till studentens ämnesdidaktiska kurser. Studenten ska också anknyta till olika professioner i skolan, i synnerhet specialpedagoger. Vidare handlar det om villkor för lärande, ledarskap i klassrummet, olika diagnoser och hur man kan förhålla sig till elevers skiftande behov och förutsättningar, mångkulturalitet, sårbarhet, flerspråkighet och gruppkonstellationsfrågor i undervisningen. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att i det fortsatta utvecklingsarbetet tydliggöra UVK som huvudområde utifrån det vidgade läraruppdraget, som omfattar exempelvis mentorskap, ledarskap och konflikthantering, och hur detta relaterar till kärnuppdraget undervisning.

Målet för bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls genom kursens genomförande och examinationer. Studenterna möter etiska aspekter genom examinerande moment i VFU:n. Bedömargruppen delar lärosätets mening att det är ett utvecklingsområde hur man arbetar med hållbar utveckling.

Lärosätet har en plan för jämställdhetsarbetet och det finns ett utpekat ansvar på olika nivåer att beakta jämställdhetsperspektivet jämte handlingsplaner och rutiner i anslutning till program- och kursplanearbete. Jämställdhetsperspektivet aktualiseras i UVK-kurserna genom exempelvis historiska perspektiv på könsskillnader samt i moment som belyser identitet och identitetsskapande, normer och värdegrund, likabehandling och diskriminering.

Det sker ett systematiskt kvalitetsarbete på olika nivåer för uppföljning, åtgärder och återkoppling. Övergripande är programrådet som träffas kontinuerligt och diskuterar kvalitets- och utvecklingsbehov i utbildningen.

Lärosätet har riktlinjer för studentinflytande och studeranderepresentanter bereds plats i olika organ. Studentrepresentanterna är arvoderade. Det finns både formella och informella möjligheter för studenterna att lämna synpunkter och delta aktivt för att utveckla utbildningen.

Lärosätet redovisar exempel på samverkan med skolhuvudmän inom VFU, handledarutbildning och i form av utvecklingsprojekt på vetenskaplig grund, som förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

De cirka 40 lärarna är placerade vid Institutionen för svenska och flerspråkighet, Institutionen för kultur och estetik och den mer ämnesdidaktiskt inriktade Institutionen för språkdidaktik. Lärarnas medverkan varierar mellan 1 och 31 procent. Den vetenskapliga kompetensen är omfattande, men bedömggruppen konstaterar att den vetenskapliga kompetensen inom språkdidaktik framträder tydligare i underlagen än den vetenskapliga kompetensen inom litteraturdidaktik. Totalt tio av lärarna har ämneslärarexamen. Även två adjunkter medverkar i utbildningen för att förstärka professionsrelevansen. I självvärderingen skriver lärosätet att dessa undervisar i ämnesdidaktik, och under intervjuerna hänvisar lärosätet också till dem för mer precisa ämnesdidaktiska frågor. Bedömggruppen menar att om enbart två adjunkter skulle vara huvudsakligen ansvariga för ämnesdidaktik inom svensklärarytbildningen vore det ett sårbarhets- och kvalitetsproblem. Bedömggruppen anser att den vetenskapliga och professionsrelaterad kompetensen är adekvat på kort sikt, men att det finns svagheter i omfattningen av den ämnesdidaktiska kompetens som nyttjas i utbildningen. Särskilt den vetenskapliga kompetensen i litteraturdidaktik behöver stärkas.

I självvärderingen och intervjuerna framgår att arbetsdelningen mellan lärarna i utbildningen tyder på att vetenskaplig kompetens inom språkvetenskap och litteraturvetenskap skiljs från yrkesrelevans som är kopplad till språkdidaktik och litteraturdidaktik, där man inte betonar betydelsen av vetenskaplig kompetens i lika hög grad. Bedömggruppen ser därför en risk för att utbildningen blir vetenskapligt och professionsinriktat tudelad, sett till både ämnet och ämnesdidaktiken.

Det finns strategiska kompetensförsörjningsplaner på institutionerna där svensklärarytbildningens behov ingår. Flera rekryteringar har under senare tid varit direkt inriktade att undervisa i svensklärarytbildningen och forska inom ämnen som är relevanta för skolämnet svenska. Dock framgår inte i vilken mån planerade rekryteringar inriktats mot att förstärka den vetenskapliga kompetensen inom litteraturdidaktik. Lärarnas kompetensutveckling omfattar exempelvis utveckling av studenternas skriftspråkliga litteracitet och mer allmändidaktiska frågor såsom rättssäker examination, metoder som till exempel "flipped classroom" och betygskriterier samt likabehandling i samband med handledning. Lärarna deltar också i högskolepedagogiska kurser, seminarier och workshoppar för att stärka den pedagogiska kompetensen. Lärosätet redovisar därmed flera

strategiska satsningar på kompetensutveckling, allmändidaktiska utvecklingsprojekt och åtgärder för fortsatt vetenskaplig och professionsrelaterad kompetensförsörjning.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Vid Institutionen för språkdidaktik och Institutionen för svenska och flerspråkighet finns omfattande forskning och avhandlingsprojekt som är relevanta för utbildningen, och då särskilt inom språkvetenskap och -didaktik, till exempel text- och samtalsforskning och språkutveckling i svenska inom olika ämnen i flerspråkiga miljöer. Institutionerna har även ansvaret för en nationell forskarskola för adjunkter inom lärarutbildning. Bedömargruppen menar dock att forskarskolan inte är inriktad särskilt mot frågor som rör undervisning i svenska i gymnasieskolan, men den kan ändå bidra till sambandet mellan forskning och utbildning. Lärare vid institutionerna är också verksamma inom forskningsområdet svenska med didaktisk inriktning och arrangerar löpande nationella och internationella konferenser som har betydelse för utbildningen och den samlade miljön. Konferenserna ordnas ibland i samarbete med andra lärosäten. Man redovisar forskningsresultat i olika slags publikationer som används i utbildningen, vilket bedömargruppen anser förstärker sambanden mellan forskning och utbildning.

Det finns exempel på att studenterna möter litteraturdidaktisk forskning inom intermedialitet, barn- och ungdomslitteratur och verksamhet inom Litteraturbanken, vilket bedömargruppen anser är direkt relevant för yrkesutövningen. Däremot framgår det inte lika tydligt hur Institutionen för kultur och estetik bidrar med litteraturdidaktisk forskning som är relevant för utbildningen. Detta är en svaghet enligt bedömargruppen, som menar att det finns skillnader i forskningen mellan institutionerna när det gäller hur relevant den är för svensk lärarutbildningen. Det finns en vetenskaplig miljö för utbildningen, men bedömargruppen rekommenderar att man i det fortsatta utvecklingsarbetet tydligare förankrar forskningen inom och sambanden mellan språkvetenskap och -didaktik och litteraturvetenskap och -didaktik inom de tre institutionerna i utbildningen som helhet. Av underlagen framgår också att studenterna rör sig mellan institutionerna, vilka var och en för sig ansvarar för sina delar av utbildningen. För studenter med svenska som andra ämne ligger ansvaret på en fjärde institution. Även om institutionerna har fullvärdig kompetens att genomföra utbildningen menar bedömargruppen att den organisatoriska splittringen innebär en risk för att ämneslärarutbildningen också blir ämnesmässigt splittrad.

Den professionsinriktade miljön stärks av att lärosätet medverkar i flera projekt om lärares kompetensutveckling i samverkan med skolhuvudmän. Lärare inom utbildningen medverkar som experter i olika uppdrag för myndigheter såsom Skolverket. Däremot kan den professionsinriktade miljön påverkas negativt av att vetenskaplig kompetens inom språkvetenskap och litteraturvetenskap skiljs från yrkesrelevans som rör språkdidaktik och litteraturdidaktik, där den vetenskapliga kompetensen inte betonas lika starkt. Utbildningsmiljön framstår på så sätt som disciplinärt och ämnesdidaktiskt splittrad, och det finns en risk för att studenterna också kommer att undervisa gymnasieskolans svenskämne som tudelat. I det fortlöpande kvalitetsarbetet har lärosätet kommit längre med att förena språkvetenskapligt relevant kunskap med språkdidaktik, jämfört med litteraturvetenskapligt relevant kunskap och litteraturdidaktik. Men tanke på bredden och djupet i den

samlade miljön finns dock alla möjligheter att stärka banden mellan forskning och utbildning som är relevant för yrkesutövningen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Enligt självvärderingen arbetar lärosätet efter principen att gedigna ämneskunskaper och pedagogisk skicklighet är nödvändigt för yrkesutövningen. Under utbildningens två första terminer varvar man språkvetenskapligt och -didaktiskt och litteraturvetenskapligt och -didaktiskt inriktade kurser. Studenterna möter en bas av språk- och litteraturvetenskapliga begrepp samt innehåll och lärandeaktiviteter som är inriktade mot att utveckla akademiskt skrivande i relation till ämnesinnehållet. Utgångspunkten är ett sociokulturellt perspektiv som också genomsyrar hela utbildningen. Studenterna möter också kurser som är inriktade mot dels språkvetenskapliga ämnesområden med tillhörande didaktiska moment med särskilda provkoder, dels litteraturvetenskapliga ämnesområden som inte innehåller några särskilda poängsatta didaktiska moment. Bedömargruppen ser därmed att studenterna kan få breda ämneskunskaper som är relevanta för yrkesutövningen.

Under senare terminer återkommer ämnesinriktade kurser där studenter med svenska som förstaämne skriver ett självständigt arbete på avancerad nivå med antingen språkvetenskaplig eller litteraturvetenskaplig fördjupning. Studenterna förbereds för detta bland annat genom kursen *Akademiskt skrivande och handledning av gymnasiearbetet*. Genom att studenterna väljer litteraturvetenskaplig eller språkvetenskaplig fördjupning finns förutsättningar för att de skaffar fördjupade kunskaper inom ett av ämnesområdena. Bedömargruppen ser särskilt positivt på att studenterna ska utveckla sin akademiska litteracitet i förhållande till de ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen. Progressionen i utbildningen baseras på principen att de först får grundläggande kunskaper som fungerar som förutsättningar för mer utvecklade förmågor. Studenterna ska under utbildningens gång först kunna "redogöra för" och "definiera", för att alltmer kunna "analysera", "reflektera" och "problematisera". Bedömargruppen menar att utbildningen, från start och i progression, möjliggör för studenterna att utveckla ett brett och fördjupat kunnande i de ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen. Samtidigt menar bedömargruppen att de kurser som Institutionen för svenska och flerspråkighet ansvarar för framstår som mest genomarbetade i yrkesutövningsperspektivet.

I självvärderingen och under intervjuerna visar lärosätet hur man säkerställer måluppfyllelse genom att lärandeaktiviteter följs upp med examinationsformer såsom muntliga tentamina, skriftliga salstentamina och skriftliga så kallade individuella hemtentamina, vilka särskilt förekommer inom litteraturvetenskap. Bedömargruppen är tveksam till om denna examinationsform säkerställer att studenten självständigt uppnår de aktuella lärandemålen, och gruppen är därmed positiv till att lärosätet har ett utvecklingsarbete, Kvalitativ undervisning i litteraturvetenskap, för att vidareutveckla varierande examinationsformer. Det finns även exempel på tydliga betygskriterier. Knappt hälften av

de självständiga arbetena visar dock inte de ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen. Gruppen anser att lärosätet säkerställer måluppfyllelsen via lärandeaktiviteter och examinationer, men att det finns vissa svagheter i de självständiga arbetena. Det bekräftar också intervjuerna eftersom det framgår att de disciplinärt specifika traditionerna och inriktningarna inom språkvetenskap och litteraturvetenskap kan leda till att studenterna uppfattar skolämnet svenska som tudelat. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att stärka måluppfyllelsen i de självständiga arbetena.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Vetenskaplig teori och metod behandlas mer generellt vetenskapligt i kurserna inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK). Redan tidigt i utbildningen diskuterar och prövar studenterna även ämnesspecifika frågeställningar och teorier i relation till kvantitativa och kvalitativa metoder. Lärosätet behandlar kvantitativa metoder i olika lärandeaktiviteter, till exempel miniforskningsstudier i språkvetenskapligt inriktade kurser med sociolingvistik och textanalys. Ett annat exempel är litteratursociologiska metoder när det gäller litterära systemet och läsvanor. I självvärderingen och under intervjuerna påtalade lärosätet att det numera är kvalitativa metoder som dominerar i språkvetenskaplig och litteraturvetenskaplig forskning. Lärosätet menar därför att kvantitativa metoder måste uppmärksammas inom språkvetenskap, litteraturvetenskap och digital humaniora. Bedömggruppen konstaterar att man därmed är medvetna om att utbildningen ska kännetecknas av metodologisk pluralism.

Lärosätet tar tidigt upp innebörden av vetenskaplig grund i förhållande till beprövad erfarenhet i yrkesutövningen. Det sker i kursen *Svenskämnets didaktik*, under termin 2, och adjunkten har enligt intervjun huvudansvaret för undervisningen. Det blir också tydligt för bedömggruppen att man återkommande i ämneskurser och under den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) aktualiserar frågor om undervisning som bygger på beprövad erfarenhet i relation till vetenskaplig grund.

Under utbildningens gång får studenterna tillfälle utveckla sin skriftspråkliga akademiska litteracitet, särskilt i den skrivdidaktiskt inriktade kursen *Akademiskt skrivande och handledning av gymnasiearbetet*. Enligt självvärderingen skriver studenterna ett självständigt arbete på grundnivå med en annan ämnes- och ämnesdidaktisk inriktning än svenska, medan arbetet på avancerad nivå är antingen språkvetenskapligt eller litteraturvetenskapligt. Lärosätet redovisar betygskriterier för godkänt arbete och betonar i självvärderingen det självständiga arbetets betydelse för måluppfyllelsen. Bedömggruppen menar att betygskriterierna i sig visar att man säkerställer måluppfyllelse, men att kriteriernas ordning inte stödjer progression från grundnivå till avancerad nivå när det gäller ämneskunskaper i relationen till relevant ämnesdidaktik för svenskläro-utbildningen. Drygt två tredjedelar av de självständiga arbetena uppfyller målet och studenterna använder framför allt kvalitativa metoder. Även om det finns några svagare arbeten anser bedömggruppen att lärosätet säkerställer måluppfyllelse genom lärandeaktiviteter och examinationer i kombination med det självständiga arbetet på avancerad nivå.

En styrka i utbildningen är att frågor om kunskapsbegreppet och vetenskaplighet behandlas tidigt i utbildningen, liksom att lärosätet tydliggör ämnesspecifika teori- och metodfrågor. Bedömggruppen

menar dock att det finns risk för splittring av utbildningen när lärosätet behandlar olika teorier och metoder å ena sidan i kurser inriktade mot språkvetenskap respektive litteraturvetenskap och å andra sidan mer allmänt utbildningsvetenskapliga inom UVK. Denna uppdelning kan leda till att det som definieras som vetenskaplighet och olika vetenskapliga metoder får olika innebörd beroende på kursinnehåll och ansvarig institution.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Enligt självvärderingen uppfyller lärosätet målet när det gäller ämnesdidaktik, framför allt i VFU och UVK, till exempel i kursen *Ämnesdidaktik*. Lärosätet ger även exempel utöver VFU och UVK där man enligt självvärderingen arbetar för att studenterna kontinuerligt tillvaratar relevant och aktuell litteraturvetenskaplig och språkvetenskaplig forskning. Det examineras med en skriftlig uppgift där studenterna bland annat ska göra en kritisk reflektion och en litteraturvetenskaplig analys kopplat till en lektionsplanering. Lärosätet ger också exempel på kriterier för godkänt på kursen *Litteratur och intersektionalitet*, men bedömggruppen anser att de är för allmänt hållna och inte utbildningsspecifika. Läsåret 2018/19 ersatte denna kurs tre tidigare valbara kurser, eftersom studenterna i kursvärderingar och i övrigt visat stort intresse för de frågor som kursen behandlar. Dock framkom i intervjuerna att kursen inte grundar sig på genomförd praktisknära litteraturdidaktisk forskning vid kursgivande institution och att man inte heller har eller planerar någon sådan. Sammantaget är bedömggruppen tveksam till om måluppfyllelsen säkerställs.

Av självvärderingen och intervjuerna framkommer ytterligare lärandeaktiviteter och examinationer som ska möjliggöra måluppfyllelse, till exempel hur studenterna utvecklar sin färdighet och förmåga inom akademiskt skrivande och akademisk litteracitet. Det ingår att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat. Måluppfyllelse ska också säkerställas i det självständiga arbetet på avancerad nivå, och lärosätet redovisar betygsriterier där det framgår att arbetena ska vara av "ämnesdidaktisk relevans" och därmed ha betydelse för yrkesutövningen. Samtidigt ska studenterna ta ställning till litteraturvetenskapens och språkvetenskapens betydelse för yrkesutövningen. Studenterna skriver arbetena med litteraturvetenskaplig eller språkvetenskaplig inriktning, och därmed är inriktningsspecifik ämnesdidaktik ett krav. Bedömningen av de självständiga arbeten bedömggruppen tagit del av visar att drygt två tredjedelar uppfyller målet.

Eftersom kursen *Ämnesdidaktik* ingår i UVK anser bedömggruppen att det blir otydligt hur svenskläraryrketens olika delar kopplas samman, särskilt litteraturdidaktik med litteraturvetenskap och språkdidaktik med språkvetenskap. Ämnesdidaktik, och då i synnerhet litteraturdidaktik, framstår som ett utbildningsinnehåll och forskningsområde vid sidan om ämnesinnehåll. Intervjuerna stärker bilden av att detta är ett problem eftersom adjunkten definierades som ämnesdidaktiker. Det finns alltså en spänning mellan mer renodlat disciplinärt innehåll, även om det är relevant för yrkesutövningen, och ämnesdidaktik som är specifik för svenskläraryrketens utbildning. Bedömggruppen menar att det samlade underlaget visar en utbildning där ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik framstår som innehållsligt, utbildningsstrukturellt och

organisatoriskt åtskilda. Gruppen inser att detta kan förklaras organisatoriskt och med tanke på att utbildningen har så många studenter. Lärosätet rekommenderas ändå att se över på vilka grunder ämne, ämnesområde och ämnesdidaktik definieras funktionellt i förhållande till ämneslärarutbildningen med inriktning mot gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska.

Sammantaget anser bedömargruppen att utbildningen har flera olika lärandeaktiviteter och examinationer som möjliggör måluppfyllelse. Dock blir progressionen otydlig, och bedömargruppen ser flera svagheter i utbildningen som tillsammans tyder på att måluppfyllelsen inte säkerställs.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Vissa kurser har en explicit ämnesdidaktisk inriktning såsom *Svenskämnets didaktik* och *Ämnesdidaktik* i UVK. I kurser i svenska språket förekommer didaktiska moment, med lärandeaktiviteter som går ut på att resonera om kursens innehåll i förhållande till undervisning i skolan, med särskilda provkoder. Motsvarande ingår i litteraturvetenskapliga ämnesområden, men de innehåller inga särskilda poängsatta didaktiska moment. Under intervjun framkom att särskilda provkoder kommer att bli aktuellt också där.

Av självvärderingen och intervjuerna framgår att studenterna prövar och muntligen och skriftligen diskuterar tillämpligheten av flera olika metodmodeller. Exempel på sådana modeller är "litteratursamtal" och "tankeskrivande" som ska fungera förebildligt och transformerade för att studenterna sedan ska kunna använda dem i sin yrkesutövning. Studenterna får arbeta med sin egen skrivutveckling och med metoder för att utveckla elevers skrivutveckling, och ett exempel är att studenter utarbetar matriser för att bedöma elevers skrivutveckling när det bland annat gäller argumenterande framställning. Lärosätet arbetar fortlöpande med att systematisera språkdiraktiken, vilket intervjuerna bekräftar, eftersom studenterna i synnerhet möter språkdiraktik inklusive metodik som är relevant för den kommande yrkesutövningen. Bedömargruppen anser att lärosätet säkerställer måluppfyllelse genom att lärandeaktiviteter kopplas till examinationsuppgifter, till exempel skriftlig planering av undervisning, där studenterna ska motivera didaktiska val utifrån ämnesdidaktisk forskning, och ge muntlig respons på en annan students planering.

Bedömargruppen noterar att VFU placerats i termer där enbart kurser i UVK ingår, och menar att ett sådant upplägg försvårar förbindelserna mellan didaktik, ämne och ämnesdidaktik inklusive metodik. Av självvärderingen framgår skälen till upplägget, och under lärarintervjun framkommer att måluppfyllelse ska säkras genom VFU och de specifikt ämnesdidaktiskt inriktade kurserna. Lärosätet uppmärksammar att lärare som främst är verksamma inom högskoleförlagd utbildning behöver veta mer om vad som inom litteraturvetenskap och -didaktik och språkvetenskap och -didaktik aktualiseras under VFU:n. Bedömargruppen anser att en etablerad handledarutbildning, ett nytt VFU-avtal och viss nyordning i interna ämnesmöten kan skapa förutsättningar för en närmare förbindelse mellan lärandeaktiviteter och examinationer i den högskoleförlagda utbildningen och bedömningen av studentens prestationer inom VFU.

Sammantaget menar bedömargruppen att lärosätet kan visa på måluppfyllelse, och att vidareutveckling för att säkerställa måluppfyllelse ingår i det fortlöpande kvalitetsarbetet.

Bedömargruppen menar dock att lärosätet har kommit längre med att förena språkvetenskapligt relevant kunskap med språkdidaktik, inbegripet metodik, än vad som är fallet med litteraturvetenskapligt relevant kunskap med litteraturredidaktik inbegripet metodik. Bedömargruppen ser en styrka i att det återkommande ämnesdidaktiska utbildningsinnehållet och de olika metodikinriktade aktiviteterna, i synnerhet de språkvetenskapligt och -didaktiskt inriktade kurserna, och noterar att lärosätet ser det som ett centralt utvecklingsområde att ge alla delar i utbildningen en ännu tydligare systematik med sikte på måluppfyllelse.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

I självvärderingen framgår att lärandeaktiviteter och examinationer som ska möjliggöra och säkerställa måluppfyllelse ligger i de ämnesdidaktiska delkurserna i UVK och i VFU. Lärosätet uppmärksammar dock att lärare som främst är verksamma inom högskoleförlagd utbildning behöver veta mer om vad VFU:n aktualiserar när det gäller litteraturvetenskap och -didaktik och språkvetenskap och -didaktik. Bedömargruppen noterar man har vidtagit flera åtgärder för att komma tillrätta med det. Lärosätet ger även exempel utöver VFU och UVK där studenterna har lärandeaktiviteter och examinationer som går ut på att planera och utveckla undervisningen, till exempel en skriftlig uppgift som bland annat innehåller kritisk reflektion och litteraturvetenskaplig analys kopplat till en lektionsplanering. Kriterierna för examination är dock allmänt hållna. Av intervjuerna framgår inte hur lärosätet hanterar ett specialpedagogiskt inriktat utbildningsinnehåll när det gäller olika typer av kommunikativ funktionsvariation. Om detta inte förekommer i utbildningen ser bedömargruppen det som ett utvecklingsområde.

Bedömargruppen anser att utbildningen har flera olika lärandeaktiviteter och examinationer, framför allt i UVK och VFU, som möjliggör måluppfyllelse. Enligt självvärderingen och intervjuerna visar lärosätet dock medvetenhet på ett mer allmändidaktiskt plan om att utbildningen ska vara inriktad mot varje elevs lärande och utveckling. Eftersom ämnesdidaktiken ingår i UVK blir det tydligt hur svenskläraryrketens olika delar kopplas samman, särskilt litteraturredidaktik med litteraturvetenskap och språkdidaktik med språkvetenskap. Därmed blir progressionen otydlig, och bedömargruppen anser inte att måluppfyllelsen säkerställs. Bedömargruppen rekommenderar därmed att lärosätet förtydligar och säkerställer måluppfyllelse för svenskläraryrketens genom att se över lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer i tillämpliga kurser.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Under intervjuerna beskrev lärosätet översiktligt jämställdhetsarbetet på lärosätetsnivå. Det framkom också, enligt bedömargruppen, att jämställdhetsperspektivet är väl förankrat etiskt, vetenskapligt och organisatoriskt. Lärosätet beaktar perspektivet i själva organisationen med dess olika beredande organ och beslutande organ för att planera, genomföra och utvärdera utbildningen, enligt bedömargruppen. Man betonar också den genusvetenskapligt inriktade forskningens betydelse för

all verksamhet inom lärarutbildningen, liksom att genusvetenskaplig kompetens inom språk och litteratur också har rekryterats under senare år.

Bedömggruppen konstaterar att jämställdhetsfrågor, enligt självvärdering och intervjuer, ingår i olika kurser såsom Svenskämnets didaktik och Litteratur och intersektionalitet. Perspektivet behandlas också till exempel i samband med läsning av barn- och ungdomslitteratur och studier i sociolingvistik. Av intervjuerna framgår att sociokulturellt inriktade teorier och jämställdhetsperspektivet dominerar något. Samtidigt finns ett stort intresse för perspektivet, vilket avspeglar sig i det självständiga arbetet på avancerad nivå. Flera olika lärandeaktiviteter och examinationer tyder enligt bedömggruppen på att studenterna förbereds på att beakta och kommunicera jämställdhetsperspektivet i den pedagogiska verksamheten.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet redovisar en tydlig och omfattande systematik för kvalitetsarbetet på flera nivåer. Kvalitetsarbetet omfattar olika beredande och beslutande organ på institutionsnivå och för samordning av utbildningen, inklusive UVK och VFU. Man baserar programrapporter i treårscykler på olika underlag, inte minst studenternas kursvärderingar. Lärosätet pekar ut flera genomförda och pågående utvecklingsprojekt, vilka ofta explicit inbegriper lärares kompetensutveckling. Sådana projekt uppmärksammar behovet av att förbättra samordningen inom och mellan institutionerna, öka professionsanknytningen och förstärka och tydliggöra progressionen i utbildningen, inte minst när det gäller studenternas akademiska litteracitet och då särskilt den skriftspråkliga förmågan. Projekten visar också behovet av att kvalitetssäkra undervisningen i syfte att tydligare förbinda litteraturvetenskap med litteraturdidaktik och språkvetenskap med språkdidaktik.

Bedömggruppen ser systematiken och bredden i kvalitetsarbetet som en styrka hos lärosätet.

Systematiken skapar förutsättningar för empiriskt grundade utvecklingsområden och åtgärder som är direkt relevanta för relationen mellan språkvetenskap och språkdidaktik respektive litteraturvetenskap och litteraturdidaktik, liksom sinsemellan dem.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet för statistik över kvarvaron inom utbildningen, och enligt självvärderingen har genomströmningen ökat något under åren. Baserat på egna kvantitativa och kvalitativa undersökningar har lärosätet vidtagit åtgärder för att stödja studenterna i att genomföra utbildningen inom planerad studietid. Man har förstärkt innehållet som rör akademiskt skrivande, som efter justeringar av kursordningen placerats tidigt i utbildningen och sedan återkommer, och kompletterat med fler examinationsformer och skapat tydliga stödstrukturer. Man har också fördelat studenterna i mindre undervisningsgrupper i synnerhet inom litteraturvetenskap och litteraturdidaktik, något som kan antas göra det lättare för studenterna att slutföra studierna. Bedömggruppen menar att lärosätet på dessa sätt stödjer studentens förmåga att genomföra utbildningen, och därmed skapar förutsättningar för ökad genomströmning.

Bedömningsområde: Studentperspektiv**Studentperspektiv**

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Den programansvariga Institutionen för språkdidaktik (ISD) arbetar aktivt i samarbete med lärosätets studentkår för att säkra studentmedverkan i formella organ, där programrådet är en central instans. På så sätt arbetar lärosätet för att studenterna ska medverka i att utveckla utbildningen. Likaså är studenterna representerade i de tre institutionernas respektive styrelser. På Institutionen för svenska och flerspråkighet (Svefler) och Institutionen för kultur och estetik (IKE) finns studenteråd, men lärarutbildningens studenter har valt att ingå i det mer utbildningsspecifika rådet på ISD.

Kursvärderingar genomförs på sedvanligt sätt. För att höja den mycket låga svarsfrekvensen i det allmänna digitala kursvärderingssystemet har IKE och ISD börjat arbeta med pappersburen kursvärdering i samband med det sista undervisningstillfället inom varje kurs, vilket resulterat i en markant högre svarsfrekvens. Under intervjuerna framkom att studenterna även kan framföra sina synpunkter mer informellt och att det enligt självvärderingen också kan ingå en "mitt i kursen-värdering", även om det varierar ifall studenterna får någon återkoppling om eventuella förändringar. Sammantaget menar bedömargruppen att lärosätet verkar för att studenten ska kunna ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Arbetsliv och samverkan**

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet redovisar på mer övergripande lärarutbildningsnivå en väl utvecklad samverkan med skolhuvudmän. Ett nytt samverkansavtal träder i kraft 2019 och då skapas förutsättningar för bättre samverkan med skolsamhället, inte minst inom VFU. Målet är en skola som vilar på vetenskaplig grund, bland annat genom lärarstudenters fältstudier och forskning och utveckling i samverkan med yrkesverksamma lärare. Ämnesdidaktiska forskarskolan (AdFo) drivs tillsammans med skolhuvudmän i regionen. Lärosätet ger även flera exempel på uppdragsforskning och andra uppdrag, till exempel inom Läslyftet, som Skolverket har finansierat för att utveckla yrkesverksamma svensklärares undervisning. Ett språkdidaktiskt utvecklingsprojekt syftar till att "utarbete en undervisningsmodell för intensiv språkinläring" för nyanlända elever.

I självvärderingen betonas att de generiska förmågor som studenten utvecklar under utbildningen skapar förutsättningar för medverkan i ett föränderligt arbetsliv. Lärosätet menar att utbildningen också ger möjlighet till yrkesverksamhet inom till exempel förlag och olika företag, organisationer och institutioner, främst inom annan utbildning, fritid och kultur, där språklig och kulturell kompetens har särskild betydelse. Man ger dock inga konkreta empiriska belägg, mer än att viss alumnverksamhet i någon mån bekräftar bilden.

Bedömargruppen ser en styrka i omfattningen av den språkdidaktiskt inriktade samverkan och de uppdrag som inbegriper yrkesverksamma svensklärare. Lärosätet rekommenderas att fortsätta

denna samverkan i svensk lärarutbildningen och även att initiera litteraturdidaktiskt inriktade projekt, särskilt med koppling till VFU.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Det totala antalet verksamma lärare motsvarar kravet på vetenskaplig kompetens, och adjunkter har anställts för att förstärka professionsrelevansen. Institutionerna har strategiska kompetensförsörjningsplaner som omfattar svensk lärarutbildningens behov. Flera rekryteringar har under senare tid varit direkt inriktade mot arbetsuppgifter inom undervisning i svensk lärarutbildning och forskning som är relevant för skolämnet svenska.

Utbildningen är förlagd till vetenskapligt starka institutioner med omfattande utbildningsuppdrag och forskning som är relevant för yrkesutövningen, till exempel inom forskningsområdet svenska med didaktisk inriktning. Lärosätet arrangerar nationella och internationella konferenser, och forskningsresultat redovisas i olika slags publikationer som används i utbildningen, vilket förstärker sambanden mellan forskning och utbildning. Lärosätet medverkar dessutom i flera projekt som rör kompetensutveckling av lärare, i samverkan med skolhuvudmän. Lärare inom utbildningen medverkar också som experter i olika uppdrag för myndigheter såsom Skolverket. Det finns dock en arbetsdelning, där vetenskaplig kompetens inom språkvetenskap och litteraturvetenskap framstår som åtskild från språkdidaktik och litteraturdidaktik. Utbildningsmiljön framstår på så sätt som disciplinärt och ämnesdidaktiskt splittrad, och det finns en risk för att studenterna också kommer att undervisa gymnasieskolans svenskämne som tudelat.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. I utbildningen ingår redan från start kurser som är inriktade mot dels språkvetenskapliga och dels litteraturvetenskapliga ämnesområden som är relevanta för yrkesutövningen. Genom att studenterna väljer litteraturvetenskaplig eller språkvetenskaplig fördjupning under senare delen av utbildningen kan de få fördjupade kunskaper inom ett av ämnesområdena. Lärandeaktiviteter följs upp genom varierande examinationsformer. Lärosätet arbetar också med att vidareutveckla examinationsformer.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. I utbildningen ingår kurser som är inriktade mot kravet på vetenskapligt förhållningssätt och frågan om betydelsen av beprövad erfarenhet på både allmän vetenskapsteoretisk nivå och ämnesspecifik nivå. På så sätt har studenterna möjlighet att utveckla sin akademiska litteracitet i förhållande till yrkesutövningen. Måluppfyllelsen säkerställs genom lärandeaktiviteter och examinationer i kombination med det självständiga arbetet på avancerad nivå. Kvalitativa metoder dominerar i de självständiga arbetena, även om kvantitativa behandlas främst inom språkvetenskap. Lärosätet arbetar för att förstärka den metodologiska pluralismen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls delvis. Studenterna tillvaratar kontinuerligt relevant och aktuell litteraturvetenskaplig och språkvetenskaplig forskning som är relevant för yrkesutövningen. Men eftersom ämnesdidaktiken ingår i UVK anser bedömaregruppen att det blir ottydligt hur svensklärarytbildningens olika delar kopplas samman, särskilt litteraturredaktik med litteraturvetenskap och språkdidaktik med språkvetenskap. Sammantaget anser bedömaregruppen att utbildningen har flera olika lärandeaktiviteter och examinationer som möjliggör måluppfyllelse. Dock blir progressionen ottydlig, och bedömaregruppen ser flera svagheter i utbildningen som tillsammans tyder på att måluppfyllelsen inte säkerställs.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Utbildningen möjliggör och säkerställer att studenten prövar och diskuterar tillämpligheten av olika metodmodeller i ämnesdidaktiskt perspektiv. I utbildningen ingår lärandeaktiviteter med tillhörande examinationer i syfte att utveckla studenternas förmågor samtidigt som dessa transformerade kan användas i den egna yrkesutövningen. VFU har placerats i terminer där enbart kurser i UVK ingår, men ett sådant upplägg kan hindra förbindelserna mellan didaktik och ämnesdidaktik. Etablerad handledarutbildning, ett nytt VFU-avtal och pågående utvecklingsarbete skapar dock förutsättningar för stärkta förbindelser mellan lärandeaktiviteter och examinationer i högskoleförlagd utbildning och bedömningen av studentens prestationer inom VFU.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls delvis. Bedömaregruppen anser att utbildningen har flera olika lärandeaktiviteter och examinationer som möjliggör måluppfyllelse, framför allt i UVK och VFU. Lärosätet visar medvetenhet på ett mer allmändidaktiskt plan om att utbildningen ska vara inriktad mot varje elevs lärande och utveckling. Eftersom ämnesdidaktiken ingår i UVK blir det ottydligt hur svensklärarytbildningens olika delar kopplas samman, särskilt litteraturredaktik med litteraturvetenskap och språkdidaktik med språkvetenskap. Progressionen blir ottydlig för bedömaregruppen som rekommenderar lärosätet att se över lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer i tillämpliga kurser.

Jämställdhetsperspektivet är förankrat i själva organisationen med dess olika beredande och beslutande organ för planering, genomförande och utvärdering av utbildningen, och i utbildningen som sådan. Flera olika lärandeaktiviteter och examinationer tyder enligt bedömaregruppen på att studenterna förbereds på att beakta och kommunicera jämställdhetsperspektivet i den pedagogiska verksamheten.

Bedömaregruppen ser systematiken och bredden i kvalitetsarbetet som en styrka.

Systematiken skapar förutsättningar för empiriskt grundade utvecklingsområden och åtgärder som är direkt relevanta för relationen mellan språkvetenskap och språkdidaktik respektive litteraturvetenskap och litteraturredaktik liksom sinsemellan dem. Lärosätet har vidtagit åtgärder för att stödja studenterna i att genomföra utbildningen inom planerad studietid, vilket också har resulterat i ökad genomströmning.

Den programansvariga institutionen arbetar aktivt i samarbete med lärosätets studentkår för att säkra studentmedverkan i formella organ, bland annat ett programråd. Kursvärderingar genomförs på sedvanligt sätt och studenterna har också möjlighet att framföra sina synpunkter mer informellt.

Lärosätet har en god samverkan med skolhuvudmän för att genomföra och kvalitetssäkra VFU, och i form av utbildning på forskarnivå för yrkesverksamma lärare. Lärare, främst inriktade mot språkdidaktik, medverkar i uppdragsforskning och i andra uppdrag för att utveckla yrkesverksamma svensklärares undervisning. De generiska förmågor som studenterna utvecklar under utbildningen skapar förutsättningar för yrkesverksamhet inom främst annan utbildning, fritid och kultur.

Lärosäte: Södertörns högskola

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap.

Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara inte tillfredsställande.

Antalet lärare och deras vetenskapliga och professionella kompetens är i stort sett adekvat i förhållande till utbildningens innehåll och den begränsade studentvolymen vad gäller UVK. Den utbildningsvetenskapliga kompetensen kan dock stärkas. Av lärarna inom UVK har drygt hälften disputerat och dryg tredjedel har lärarexamen. Andelen professionsrelaterade lärare verksamma inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) är också något låg, vilket lärosätet kompenserar med adjungerade adjunkter och genom löpande kompetensutveckling. Genom högskolepedagogiska kurser säkerställs den pedagogiska kompetensen. För inriktningen samhällskunskap bedöms personal som inte tillfredsställande. Lärosätet har relevant vetenskaplig kompetens för utbildningens ämnesinnehåll, medan den ämnesdidaktiska kompetensen har svag vetenskaplig förankring som inte uppfyller bedömningsgrundens krav. Anställningen av en lektor med inriktning mot samhällskunskapsdidaktik betyder en förstärkning också av den professionsrelaterade miljön, men inte att den ämnesdidaktiska forskningskompetensen med nödvändighet lyfts.

Det finns en för UVK vetenskaplig miljö där lärosätet sedan 2017 har en forskarutbildning med uttalat syfte att stärka utbildningens forskningsunderbyggnad. Genom forskningscirkelns skapas möten mellan forskning och lärarprofessionen, och aktuell forskning ingår i samtliga kurser. Lärosätet betonar värdet av att studenter möter lärarutbildare som är aktiva forskare. Genom till exempel lärarutbildningens dag får studenterna möta och lyssna på inbjudna forskare som presenterar aktuell forskning. För inriktningen samhällskunskap bedöms utbildningsmiljön som tillfredsställande. Utbildningen är formad efter skolans styrdokument med samhällskunskapsämnets konstruktion å ena sidan och den tvärvetenskapliga miljön på lärosätet å andra sidan. Lärosätets profil med mångvetenskaplighet och medborgerlig bildning tillsammans med den vetenskapliga miljön ger ämnet innehållsrigg stabilitet.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Underlaget visar att lärosätet har utformat utbildningen efter ämnets speciella villkor samt lärosätets och lärarutbildningens speciella profil. Det breda anslag för ämnet som redovisas speglar den forskning som är relevant för ämnet som bedrivs på lärosätet. Underlagen visar en sammanhållen ämneslärarutbildning i samhällskunskap med utgångspunkt i en klar idé för ämnets särart som skolämne. Utbildningen innehåller ämneskunskapernas politiska, sociala och ekonomiska innehåll samt fördjupningar i centrala mångvetenskapliga teman.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inom UVK men de fördjupade kunskaperna säkerställs inte i inriktningen samhällskunskap. Det sker i olika kurser under hela utbildningen då studenterna övar på

att förstå vetenskapliga texter, föra diskussioner om valet av forskningsmetoder och bedöma olika metoders betydelse för undersökningars resultat. Kontinuerligt under utbildningen får studenterna kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet på ett tillfredsställande sätt. Vad gäller inriktningen samhällskunskap anser bedömargruppen att de kvantitativa inslagen i UVK är otillräckliga för lärarutbildningen i samhällskunskap samt att de inte säkerställs tydligt genom examination. Trots att den utbildningsvetenskapliga kärnan bidrar till måluppfyllelse anser bedömargruppen att bristerna inom undervisningsämnet samhällskunskap är så omfattande att utbildningen i sin helhet inte möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Flera delkurser och den verksamhetsförlagda utbildningen ger studenterna möjlighet att uppnå målet, genom att information behandlas med ett kritiskt förhållningssätt. Flera delkurser och den verksamhetsförlagda utbildningen studenterna möjlighet att uppnå målet, genom att information behandlas med ett kritiskt förhållningssätt. VFU:n ger också studenterna möjlighet att utveckla dessa förmågor utifrån sina egna erfarenheter. Däremot diskuterar lärosätet inte studenternas förmåga att reflektera över sina egna erfarenheter som lärare, eller andra lärares erfarenheter, utan bara sina egna erfarenheter som elever samt erfarenheter som visats genom forskning inom inriktningen samhällskunskap. Den här delen uppfylls däremot under den utbildningsvetenskapliga kärnan.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Utbildningen omfattar kurser i vilka studenterna reflekterar kring didaktiska frågor, och senare kurser ger en fördjupning där bland annat didaktik och ämnesdidaktik kopplas samman. Lärosätet har även varierande examinationsformer såsom seminarier, skriftliga inlämningar och trepartssamtal under VFU. En bedömningsmatris används för att bedöma studenternas förmåga. Det framgår dock att studenternas didaktiska förmåga säkerställs relativt sent i utbildningen, vilket lärosätet ser som ett utvecklingsområde. Bedömargruppen instämmer i detta. Gällande inriktningen samhällskunskap redovisar lärosätet relevanta exempel på hur studenten bearbetar och tillägnar sig förmåga att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik, med tydlig relation till undervisning. I samhällskunskapen används adjungerade adjunkter med ämnesdidaktisk och metodisk kompetens för moment som har direkt relevans till undervisning i gymnasieskolan. Bedömargruppen menar att detta ger undervisningen direkt yrkesrelevans, aktualitet och autenticitet, medan den vetenskapliga kompetensen hos undervisande lärare är ett utvecklingsområde. Studenterna får i ämnesstudierna genomföra undervisningsplanering under varje delkurs.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Flera kurser ger studenten möjlighet att planera och genomföra undervisning. Lärosätet använder sig bland annat av casemetodik, seminarier, dramagestaltning och individuella skriftliga uppgifter. VFU utgör en viktig del här med flera olika moment och examinationer som bidrar till måluppfyllelsen. Gällande inriktningen samhällskunskap övas studenterna i ämneskurserna genom bland annat återkommande didaktiska seminarier, två i varje delkurs, och prövas praktiskt under den verksamhetsförlagda utbildningen. Studenterna genomför i varje inledande delkurs planering av undervisning, som presenteras och diskuteras i seminarieform. I underlaget förs ingen diskussion om hur studenterna utvecklar förmågan att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling, mer än att vikten av varierad undervisning betonas. Förmågan examineras däremot i den andra VFU-kursen, termin 6. Bedömargruppen noterar också att planering, genomförande och utvärdering examineras med den tredje VFU-kursen i termin 9, vilket kan anses vara sent i utbildningen. Hela

målet uppfylls i kombination med den utbildningsvetenskapliga kärnan, där delar av målet examineras.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Bedömaregruppen ser att flera delar av målet ingår och examineras i utbildningen, såsom beaktande av vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter, men att vissa delar kan bli starkare, exempelvis hållbar utveckling.

Lärosätets interkulturella profil bidrar till att ett jämställdhetsperspektiv integreras som en naturlig del av utbildningen. Jämställdhetsperspektivet genomsyrar samtliga delkurser under programmet. Det finns flera exempel på hur studenterna möter perspektivet i kurserna. Perspektivet stärks också av att en del lärare också bedriver forskning inom området.

Lärosätet har genomfört två omfattande utvärderingar av utbildningen, 2016 och 2017. Det framgår också att utbildningen följs upp systematiskt i olika beslutande och beredande organ. Lärosätet har vidare ett väl utvecklat studentuppföljningssystem och åtgärder vidtas för att ge studenterna stöd att fullfölja utbildningen under den planerade studietiden. Gällande inriktningen samhällskunskap visar lärosätet på en systematik i kvalitetsarbetet, tillsammans med en närhet mellan studenter, lärare och lärarlag som gynnar ämnets utveckling. Samtidigt bör lärosätet fortsätta genomföra analyser och ta fram åtgärdsplaner för genomströmning och studieresultat.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Bedömaregruppen anser att studenterna har inflytande på flera nivåer av utbildningen. Det är tydligt att det informella inflytandet betonas och att det finns en närhet mellan student och lärare. Det kan dock finnas risker med detta eftersom studenterna behöver möjlighet att lämna synpunkter anonymt. Lärosätet kan behöva se över detta. När det gäller studentperspektivet inom utbildningsmiljön i samhällskunskap beskriver självvärderingen och intervjuerna en miljö med nära kontakter mellan lärare och studenter, med korta vägar för synpunkter och åtgärder. Här ges flera exempel på förändringar i innehåll, form och struktur för kurser efter studenters synpunkter. Kursvärderingar följs upp i lärarlag och på seminarier. I självvärderingen framgår att två valda studenter fanns permanent adjungerade till lärarlaget. Deras synpunkter har lett till en revidering av kurserna på den första terminen. Ett annat exempel gäller delkursen i internationella relationer som reviderades efter studenternas synpunkter, som beskrivs som välgrundade.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Lärosätet använder Centrum för professionsutveckling för kursutveckling som är placerat regionalt, och via det får lärarna information och exempel från skolor om de förändringar och utmaningar som läraryrket står inför. Efter varje VFU-kurs hålls gemensamma möten för att diskutera lärarprofessionen och dess utveckling. Inom VFU och Regionalt utvecklingscentrum finns flera ytterligare exempel på samverkan med det omgivande samhället. Gällande inriktningen samhällskunskap redovisar lärosätet samverkan lokalt, regionalt och nordiskt om intressanta och aktuella frågor för en blivande lärare i samhällskunskap och ger flera goda exempel på samverkan med det omgivande samhället. Lärosätet diskuterar vilken betydelse sammansättningen med heterogena studentgrupper har som förberedelse för heterogena klassrum, kulturellt, språkligt och

socioekonomiskt. Utbildningens interkulturella inriktning beskrivs som en positiv faktor för att utveckla studenternas beredskap för förändringar i samhälle och arbetsliv.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Läroret utbildningen vid lärosätet är en administrerande organisation som lånar in lärare från lärosätets institutioner och ämnen, hanterar kursplaner, samordnar läroretsprogram och verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och leder en forskningsmiljö. I självvärderingen beskrivs läroret utbildningen som en matrisorganisation, där programsamordnare och läroret utbildningens studierektor har det övergripande ansvaret för bemanning och beställer kompetens hos lärosätets ämnesinstitutioner. Totalt är 41 lärare verksamma inom läroret utbildningen, varav 16 inom UVK. Av de senare har drygt hälften disputerat och drygt en tredjedel har läroretexamen. Ett relativt begränsat antal lärare har utbildningsvetenskapligt inriktade examina, vilket enligt bedömaregruppen är en svaghet för kompetensförsörjningen inom de utbildningsvetenskapliga kärnkurserna. Eftersom utbildningen antar cirka 75 studenter varje år anser bedömaregruppen att antalet lärare står i proportion till utbildningens volym. Den vetenskapliga kompetensen är adekvat men behöver stärkas. Bedömaregruppen rekommenderar att lärosätet ökar antalet lärare med utbildningsvetenskapligt inriktad examen.

Bedömaregruppen anser att andelen professionsrelaterade lärare är något låg, men detta kompenseras av läroretsätet med adjungerade adjunkter som är anställda vid skolor. De adjungerade adjunkterna bidrar med aktuell yrkesrelevans inom utbildningen. Läroretsätet arbetar med VFU genom ett samverkansavtal med kommuner i Stockholms län, och inom detta samarbete erbjuds handledarutbildning. Bedömaregruppen anser därför att kompetensförsörjningen vad gäller VFU är säkrad.

Läroretsätet arbetar med den pedagogiska kompetensen genom ett pedagogiskt meriteringssystem där tillsvidareanställda lärare kan ansöka om att bli "meriterad lärare" eller "excellent lärare". En av de lärare som fått utmärkelsen "excellent" arbetar inom ämnesläroretsprogrammet. Läroretsätet erbjuder löpande kompetensutveckling genom olika högskolepedagogiska kurser; till exempel gavs kursen *Seminarier som undervisningsform i läroret utbildningen* under våren 2018, och inför terminsstarterna anordnas gemensamma kompetensutvecklingsdagar för alla läroret utbildare. Sammantaget anser bedömaregruppen att läroretsätet säkerställer den pedagogiska kompetensen och säkrar kompetensutvecklingen för undervisande lärare.

På det hela taget anser bedömaregruppen att antalet lärare och deras kompetens i tillräcklig utsträckning står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt men att kompetensen i utbildningsvetenskap behöver stärkas. Strategin för att säkerställa kompetens kan därför på sikt innebära ett behov av nyrekrytering, enligt bedömaregruppen. Positivt är

att man nyligen antagit två doktorander i pedagogik, vilka på sikt kan stärka den vetenskapliga kompetensen.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Under ämneslärarutbildningen finns sedan 2017 en forskarutbildning i utbildningsvetenskapliga studier vars uttalade mål är att stärka utbildningens forskningsunderbyggnad, vilket är något som bedömaregruppen ser positivt på. Nyligen antogs också två doktorander i pedagogik. Genom den mångvetenskapliga utbildnings- och forskningsmiljön arbetar lärosätet för att skapa en vetenskaplig miljö. År 2016 fattade lärosätet ett beslut om en vision och strategi för utbildningens forskningsunderbyggnad, och inom ramen för den vill man skapa en forskningsmiljö med lärarutbildningsrelevant forskning. Bland annat har medel beviljats för två forskningsprojekt som är särskilt relevanta för ämneslärarutbildningen. I självvärderingen beskriver lärosätet hur man arbetar med högre seminarium och anordnar workshoppar och symposier med både svenska och internationella medverkande för att skapa en vetenskaplig miljö för de lärare som undervisar på utbildningen. Sammantaget anser bedömaregruppen att lärosätet visar att det finns en vetenskaplig miljö.

Genom lärosätets samverkansverksamhet driver utbildningen forskningscirklar. Dessa bidrar enligt lärosätet till möten mellan forskning och lärarprofessionen, och bedömaregruppen delar denna syn. Under intervjuerna uttrycktes även att kopplingen till professionen är viktig och att man försöker rekrytera yrkesverksamma lärare till utbildningen.

För att skapa ett nära samband mellan forskning och utbildning ingår aktuell forskning och forskningstexter i samtliga kurser och litteraturlistor inom programmet. De forskningsledare som finns på utbildningen har ett övergripande ansvar för utbildningens forskningsanknytning. Bedömaregruppen anser därmed att verksamheten bedrivs med ett nära samband mellan utbildning och forskning. I självvärderingen betonar lärosätet värdet av att studenter möter lärare som är aktiva forskare, och inom kursen *Vetenskapsteori, forskningsmetodik och didaktisk forskning* finns förutsättningar för ett nära samband mellan forskning och utbildning. Lärosätet lyfter enligt bedömaregruppen goda exempel i självvärderingen där forskning och verksamhetsperspektiv och didaktisk teori möts. Studenterna får träna akademiskt skrivande samt läsa och diskutera vetenskapliga texter genom hela utbildningen. Under lärarutbildningens dag får studenterna också möta och lyssna på inbjudna forskare som presenterar aktuell forskning kring ett särskilt tema.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Av självvärderingen framgår det att lärosätet bedriver undervisning om vetenskapsteori och olika forskningsmetoder. Under utbildningens första termin, i kursen *Lärouppdraget och kunskapens former*, får studenterna öva på att förstå vetenskapliga texter, skriva texter med referenshantering och utföra kritisk informationssökning. Dessa förmågor examineras genom en hemtentamen där studenterna ska redovisa en vetenskaplig artikel med referenser. Under de senare delarna av utbildningen diskuteras grunderna i vetenskapsteori. I kursen *Vetenskapsteori, forskningsmetodik och didaktisk forskning* får studenterna träna på att föra välgrundade diskussioner om valet av forskningsmetoder och bedöma olika metoders betydelse för undersökningars resultat. Bland annat får studenterna under ett seminarium diskutera vad som kännetecknar olika metodansatser och hur de kan användas i didaktiska examensarbeten. Under en senare termin får studenterna i ett seminarium diskutera reliabilitet och validitet samt begreppet evidens, och i en hemtentamen får de kritiskt diskutera uttolkningen av undervisning på vetenskaplig grund. Under intervjuerna framkom det att studenterna ska kunna använda kvalitativ metod och förstå kvantitativ metod. Studenternas kunskaper och förmåga att använda kvalitativ metod säkerställs genom skriftliga inlämningsuppgifter och en hemtentamen. Bedömggruppen menar därmed att det finns en progression i utbildningen när det gäller vetenskapsteori och olika forskningsmetoder, men att kunskapskraven varierar för kvalitativ respektive kvantitativ metod. Samtidigt är det positivt att kunskaperna säkerställs genom olika slags examinationer. Den fördjupade kunskapen och examinationen av vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder gäller dock framför allt ämnesstudierna i de självständiga arbetena.

Enligt självvärderingen arbetar lärosätet genom hela utbildningen med att öka kunskapen om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Framför allt sker det genom växlingen mellan teoretiska och praktiska moment i VFU- och UVK-kurser, där studenterna får pröva sina teoretiska kunskaper i att planera, genomföra och utvärdera undervisning samt använder teoretiska begrepp för att reflektera över erfarenheter från undervisningspraktiken. Bedömggruppen anser därmed att utbildningen möjliggör för studenten att visa sin kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Under 2016 genomfördes en intern utvärdering av lärosätets samtliga lärarutbildningar. Utvärderingen har bland annat lett till en översyn av hur undervisningen kan få en starkare forskningsanknytning och därmed bidra till utveckling av både yrkesverksamhet och kunskapsutveckling inom ämne, ämnesområden och ämnesdidaktik. Ett resultat är att diskussioner och reflektioner kring forskningstexter nu finns som ett moment i samtliga UVK-kurser, vilket bedömggruppen ser positivt på.

I självvärderingen beskriver lärosätet att den interna utvärderingen även visade att studenter utgår från sina egna upplevelser om hur något ska eller bör vara. Inom lärarutbildningen betonas därför ett sakligt och professionellt förhållningssätt och förmåga att byta perspektiv. Studenterna får till

exempel under sin första kurs reflektera över forskningsresultat genom två texter som examineras under ett seminarium. Under första terminen får studenterna också skriva en reflekterande text om sin egen lektionsplanering. Ett arbete pågår även för att stärka forskningsanknytningen i de olika reflektionsuppgifterna. Under VFU-kursen *Läraryrket och lärande i flerspråkiga klassrum* får studenterna reflektera över sina egna och andras erfarenheter i att planera och genomföra undervisning. Kunskaperna examineras genom att studenterna för loggbok under VFU-kursen.

Det finns alltså ett pågående utvecklingsarbete på lärosätet, och bedömaregruppen ser positivt på de åtgärder som redan vidtagits. Därför kan bedömaregruppen konstatera att målet uppfylls. Lärosätet rekommenderas dock att följa upp förändringarna för att se om de leder till ökad måluppfyllelse.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Under utbildningens första termin ingår flera kurser som tillsammans leder till att utbildningen uppnår målet, enligt bedömaregruppen. Under kursen *Pedagogiska tanketraditioner* får studenterna reflektera kring didaktiska frågor utifrån egna erfarenheter genom att de läser texter om lärarens roll i elevers lärande och i vilken ordning saker bör läras in enligt olika forskare och författare. Senare kurser ger en fördjupning då studenterna får planera, genomföra och utvärdera sin egen ämnesundervisning; detta moment examineras delvis genom trepartssamtal under *VFU2 Att leda lärande i ämne 1 och ämne 2*. Examination sker även genom ett seminarium och en skriftlig uppgift där studenterna ska motivera olika didaktiska val vid lektionsplaneringen. I kursen *Att vara lärare i praktiken* sker den sista examinationen av förmågan att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik. Studenterna får genom ett självreflektionsdokument bedöma sitt eget behov av ytterligare kunskap och kompetens för att utveckla ett reflekterat didaktiskt förhållningssätt.

Lärosätet använder en professionsutvecklingsmatris för att bedöma studenternas förmåga att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik, vilken bedömaregruppen ser som ett gott exempel. Professionsutvecklingsmatrisen har fyra nivåer: Progressionsnivå 1 innebär bland annat att kunna arbeta med stöd av en handledare eller givna modeller. Nivå 2 ska leda till att studenten kan strukturera och konkretisera sitt ämneskunnande så att det blir begripligt för elever. Nivå 3 handlar om att välja innehåll och arbetssätt utifrån elevernas förutsättningar och behov samt engagera elever med hjälp av sitt ämneskunnande och ämnesdidaktiska kunnande. Nivå 4 innebär att kontinuerligt fördjupa sitt ämneskunnande och ämnesdidaktiska kunnande. I bedömningen av matrisens olika nivåer förväntas studenterna nå nivå 3 under utbildningen, medan nivå 4 fungerar som riktmärke för studenternas livslånga lärande efter avslutad utbildning. Det finns utrymme för didaktiska diskussioner men lärosätet problematiserar själva att studenterna ofta inte förstår vad didaktik har för innebörd förrän efter sin sista VFU. Lärosätet anser att detta är alltför sent, vilket bedömaregruppen instämmer i och ser som ett utvecklingsområde. Bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att säkerställa att studenterna redan tidigare under utbildningen kan få kunskap om innebörden av didaktik.

I självvärderingen visar lärosätet i vilka kurser målet som innefattar metodik tas upp. Exempelvis använder lärosätet olika "case" för att tematisera och diskutera metodik. Lärosätet beskriver att det

fungerar för att tydliggöra egna och andras värderingar, och bedömgruppen delar lärosätets syn. Sammantaget menar bedömgruppen att målen i sin helhet uppfylls.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet beskriver i självvärderingen att flera kurser från termin 1 till 9 ger studenten förutsättningar att tillgodogöra sig förmågan att planera och genomföra undervisning och annan pedagogisk verksamhet, vilket bedömgruppen instämmer med. Lärosätet använder sig av en casemetodik för att tematisera och diskutera metodik. Lärosätet beskriver att det här fungerar väl eftersom en sådan metodik tydliggör både egna och andras värderingar, och bedömgruppen delar den synen. Lärosätet säkerställer måluppfyllelsen genom bland annat ett examinerande grupparbete under kursen i specialpedagogik, som består i att intervjua specialpedagoger och på ett seminarium redovisa hur undervisning organiseras för elever som behöver särskilt stöd. Vidare finns en individuell skriftlig examinerande uppgift där studenten utvärderar den egna VFU-skolans likabehandlingsarbete.

Under VFU:n och på ett introduktionsseminarium övar studenterna på att undervisa; de får lära sig att planera, genomföra och utvärdera undervisningen samt bistå elever i deras lärande. Lärosätet examinerar studenterna under VFU genom skriftlig inlämning, hemtentamen och obligatoriska seminarier. I ett annat seminarium gör studenterna en planering utifrån läroplanen och andra styrdokument. De gör även en dramagestaltning av en händelse under sin egen skoltid där lärare hade involverats i problemlösning. Den examinerande uppgiften är en skriftlig inlämning där studenten beskriver sin lektionsplanering, motiverar didaktiska val och diskuterar den kunskapsyn och syn på lärande som kommer till uttryck i dessa val. Under nästkommande VFU tränas studenterna i att välja stoff som är relevant för elevgruppens förkunskaper. I en examinerande skriftlig uppgift ska studenterna använda kurslitteraturen för att diskutera och problematisera möjligheterna att skapa förutsättningar för alla elevers delaktighet och lärande. Under intervjuerna beskrevs också undervisningsmoment i form av besök på skolor med varierande elevsammansättning, vilket bedömgruppen ser som ett gott exempel. Bedömgruppen anser att lärosätet genom en variation av examinationsuppgifter säkerställer att målet uppfylls.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Lärosätet beskriver i självvärderingen att kursen *Läraryppdraget och kunskapens former* under utbildningens första termin innehåller frågor som är relaterade till målet. Lärandemålen är till exempel att redogöra för och resonera kring begreppen utbildning, undervisning och fostran med utgångspunkt i skolans styrdokument, inberäknat FN:s deklARATION om de mänskliga rättigheterna och FN:s barnkonvention. Bedömgruppen anser att lärosätet på detta sätt synliggör de etiska aspekterna med beaktande av mänskliga rättigheter och barnkonventionen och att studenterna får

göra bedömningar utifrån dessa aspekter. För att visa hur bedömningsförmågan ökar hänvisar lärosätet i självvärderingen till den professionsutvecklingsmatris som används för att utveckla studenten från novis till professionell. Matrisen används också för att strukturera och systematisera studenternas utveckling och bedömargruppen anser det vara ett bra hjälpmedel för både lärosätet och studenterna. I detta sammanhang resonerar också lärosätet om svårigheter med att bedöma studenters bemötande och omdöme.

Lärosätet undervisar om interkulturalitet som en del av skolans demokrati- och värdegrundsarbete. Förmågan examineras under termin 9 genom en hemtentamen. I självvärderingen diskuterar man detta och visar att det finns en tydlig medvetenhet kring mångkulturalitet och elevers individuella förutsättningar. Lärosätet menar att man arbetar med hållbar utveckling genom det interkulturella perspektivet, men för bedömargruppen framgår det inte tydligt hur. Bedömargruppen rekommenderar därför att lärosätet stärker arbetet med hållbar utveckling. Lärosätet menar slutligen att studenterna visar god förmåga att ta de nämnda faktorerna i beaktande under sitt pedagogiska arbete. Bedömargruppen ser att flera delar av målet ingår i utbildningen, såsom att beakta vetenskapliga, samhällrelaterade och etiska aspekter, men att vissa delar kan bli starkare – exempelvis hållbar utveckling.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärosätet beskriver i självvärderingen hur ämneslärarutbildningens programråd kontinuerligt bevakar andelen kvinnliga och manliga författare i kurslitteraturen, som en del av arbetet med att integrera jämställdhet i utbildningens utformning. Lärosätet arbetar också med kompetensutveckling för undervisande personal genom att kontinuerligt, under internat och uppstartsdagar, diskutera hur studenter bemöts och hur jämställdhet kan förstås. Lärosätet påpekar i självvärderingen att utbildningens interkulturella profil gör att de flesta utbildare ser ett integrerat jämställdhetsperspektiv som en självklar del i utformningen av utbildningen, och bedömargruppen menar att intervjuerna bekräftade denna bild.

I självvärderingen visar lärosätet att jämställdhetsperspektivet undervisas inom flera kurser. Ett exempel är delkursen *Läraryrket och kunskapens former* under termin 1 då man introducerar teoretiska perspektiv på kön och genus för att skapa en grundläggande förståelse för hur genus konstrueras och rekonstrueras i skolan och vilka konsekvenser detta får för jämställdhet. I kurserna *Utveckling, lärande och specialpedagogik* och *Vetenskapsteori, forskningsmetodik och didaktisk forskning* under termin 6 får studenterna diskutera maktrelationer och grupprocesser, och ett av lärandemålen är att studenten kan göra en analys utifrån genus och normer såsom heteronormativitet. I undervisningen skiljer man mellan att lära "om, för och genom". "Lära om" avser då hur skolan faktiskt gestaltar sig ur ett jämställdhetsperspektiv, och "lära för" handlar om direkt undervisningsrelevanta frågor om jämställdhet. "Lära genom" innebär slutligen att bland annat jämställdhetsperspektivet ska "märkas som ett förhållningssätt i studenternas utbildning". Ett antal undervisare i ämnet bedriver forskning inom området, något som också avspeglar sig i undervisning med genusvetenskapliga perspektiv och i studenters självständiga arbeten. Bedömargruppen anser därmed att lärosätet arbetar med att ett jämställdhetsperspektiv i utbildningen på ett tillfredställande sätt.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet hänvisar i självvärderingen till två omfattande utvärderingar som gjordes 2016 och 2017. De medförde större förändringar av lärarutbildningens innehåll och upplägg och har bland annat inneburit en starkare betoning av forskning och progression. Lärosätet såg även att det fanns ett stort behov av samverkan mellan lärarna och att arbetsbelastningen var hög. För att lösa detta har man gjort ett extrapåslag på mötestimmar för att öka närvaron på samordningsmöten. Bedömargruppen ser positivt på att lärosätet gör större utvärderingar som även leder till konkreta åtgärder för kvalitetsutveckling. Under intervjuerna framkom det att utbildningen utvärderas direkt men att lärosätet även utvärderar huvudområdena, vilket enligt bedömargruppen leder till att lärosätet aktivt arbetar med kvalitetsutveckling.

Den akademiska ledaren för lärarutbildningen är direkt underställd rektor och har det övergripande ansvaret för kvalitet inom lärarutbildningens verksamhetsområde. Det finns även en rad olika beslutande och diskuterande organ – lärarutbildningsråd, styrgrupp och kursplanenämnd – som följer och beslutar om lärarutbildningens utveckling. Inom varje program finns vidare ett programråd som bereder kursplaner inför beslut i kursplanenämnden, beslutar om litteraturlistor och fattar andra beslut om de enskilda programmen. Bedömargruppen anser att det visar på en idé om systematik och progression i förhållande till examensmålen, vilken bör kunna synliggöra utbildningens uppläggning för lärare, studenter och andra intressenter. Gruppen anser därför att lärosätet systematiskt följer upp utbildningen.

Studenter får återkoppling av resultaten genom att kursansvariga lärare sammanfattar och kommenterar de åsikter som studenter lyft i kursvärderingar. Dessa publiceras på programwebben tillsammans med en redogörelse för de åtgärder som genomförts på grund av utvärderingen. Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet undersöker om alla relevanta intressenter, såsom blivande studenter, också får ta del av återkopplingen.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Under de senaste åren har utbildningens genomströmning ökat. Enligt självvärderingen vet lärosätet inte vad denna ökning beror på men anser att det finns ett väl utvecklat studentuppföljningssystem för att säkerställa att studenterna fullföljer sin utbildning inom planerad tid. Systemet har bland annat lett till att det finns tydliga studiemanualer för den första terminens kurser, för att säkerställa att studenterna får information om lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer. Bedömargruppen anser att tydlig information till studenter för att underlätta vid studiestart är ett gott exempel på hur lärosätet kan arbeta för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid.

Bedömargruppen ser det även som positivt att lärosätet noggrant följer upp genomströmningsstatistiken. Lärosätet beskriver även att det finns flera högskolegemensamma funktioner för att studenterna ska genomföra studierna inom planerad tid. Bland annat finns kurator, studievägledare och en samordnare för studenter med funktionsvariationer, och man tillgodoser behov av särskilda stödinsatser. Studieverkstaden erbjuder kortare kurser i sådant som att hålla muntliga presentationer, förstå tentafrågor och läsa kurslitteratur. Stödfunktionerna framhålls som en

av högskolans styrkor och bedömargruppen anser att det är ett välfungerande arbetssätt. Det akademiska skrivandet är något som studenterna upplever som ett hinder, och därför har man satt in åtgärder för att tidigt introducera studenterna i akademiska studier. Bedömargruppen kan därmed konstatera att uppföljningarna också resulterar i åtgärder för att studenten ska genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Bedömargruppen anser att studenterna har inflytande på flera nivåer av utbildningen. Det finns formell studentrepresentation i lärarutbildningsrådet, styrgruppen för lärarutbildning och lärarutbildningens kursplanenämnd. Även i ämneslärarprogramrådet finns det två studentrepresentanter och där diskuteras bland annat kursvärderingar och kursutvärderingar. Enligt lärosätet är programrådet en av de viktigaste kanalerna för inflytande i och samarbete mellan lärarkollegiet.

Enligt intervjuerna och självvärderingen lyfter många studenter fram att det finns en närhet mellan studenter och lärare på lärosätet. Lärosätet menar därmed att synpunkter som framförts av studenter direkt i undervisningen ofta har stor betydelse för läroverkets kursutvecklingsarbete. Eftersom studentgrupperna är små kan det dock vara svårt att vara anonym i kursvärderingar, och bedömargruppen rekommenderar att lärosätet undersöker om det finns vägar för att säkerställa studenters anonymitet.

Bedömargruppen rekommenderar att kursvärderingarna vid kursens slut kompletteras med en mer systematisk utvärdering under kursens gång för att snabbt komma tillrätta med brister.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet deltar i en försöksverksamhet med övningskolor, och genom den har Centrum för professionsutveckling bildats. Lärosätet använder centrumet för kursutveckling och lärarna får information och exempel från skolor om de förändringar och utmaningar som läraryrket står inför. Efter varje VFU-kurs hålls gemensamma möten för att diskutera läraryrket och dess utveckling. Bedömargruppen anser att lärosätet därmed utformar utbildningen på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap för att möta förändringar i arbetslivet.

I intervjuerna beskrevs VFU-organisationen som en motor för möte mellan lärarutbildning, lärare, lärarutbildare, intressenter och studenter. VFU-lärarna följer studenterna över tid, vilket möjliggör förståelse för studenternas enskilda utveckling. Seminarier och bedömningsmöten ger också goda förutsättningar för likvärdig bedömning av studenternas prestationer under VFU:n. Kontinuerligt anordnas möten och seminarier med VFU-lärare för att utveckla både den verksamhetsförlagda

utbildningen och organisationen runt den. Bedömargruppen ser positivt på den här samverkan kring utvecklingen av utbildningen.

Regionalt utvecklingscentrum (RUC) är ett nätverk med närliggande kommuner, vars syfte är att identifiera behov av rekrytering och kompetensutveckling av lärare och skolledare i kommunerna. Lärosätet lyfter fram RUC som ett exempel på relevant samverkan med det omgivande samhället och bedömargruppen delar denna syn. Lärarutbildningens dag anordnas var tredje termin då studenterna deltar i föreläsningar och får information från representanter för skolor, kommuner och fackförbund. Alumn nätverk håller också på att utvecklas. Lärosätet har vidare, enligt självvärderingen, ett väl utvecklat samarbete med Stockholms läns kommuner och lärosäten med lärarutbildning kring den verksamhetsförlagda delen av lärarutbildningen. Detta regleras i ett gemensamt avtal. Bedömargruppen anser att det finns en samverkan med det omgivande samhället och att Centrum för professionsutveckling är ett gott exempel på hur samverkan kan organiseras.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: Tillfredställande

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Bedömargruppen anser att lärarnas sammantagna kompetens är adekvat men att den utbildningsvetenskapliga kompetensen kan stärkas. Av lärarna inom UVK har drygt hälften disputerat och dryg tredjedel har lärarexamen. Andelen professionsrelaterade lärare är något låg, vilket lärosätet kompenserar med adjungerade adjunkter och genom löpande kompetensutveckling. Genom högskolepedagogiska kurser säkerställs den pedagogiska kompetensen.

Det finns en vetenskaplig miljö där lärosätet sedan 2017 har en forskarutbildning med uttalat syfte att stärka utbildningens forskningsunderbyggnad. Genom forskningscirklar skapas möten mellan forskning och lärarprofessionen, och aktuell forskning ingår i samtliga kurser. Lärosätet betonar värdet av att studenter möter lärarutbildare som är aktiva forskare. Genom till exempel lärarutbildningens dag får studenterna möta och lyssna på inbjudna forskare som presenterar aktuell forskning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Det sker i olika kurser under hela utbildningen då studenterna övar på att förstå vetenskapliga texter, föra diskussioner om valet av forskningsmetoder och bedöma olika metoders betydelse för undersökningars resultat. Kontinuerligt under utbildningen får studenterna kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet på ett tillfredsställande sätt.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. En intern utvärdering har lett till en översyn av hur undervisningen forskningsanknyts. Lärosätet har sedan vidtagit flera åtgärder, exempelvis att

diskussion av och reflektion kring forskningstexter ingår som ett moment i alla UVK-kurser. Reflekerande uppgifter sker även under VFU.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Utbildningen omfattar kurser i vilka studenterna reflekterar kring didaktiska frågor, och senare kurser ger en fördjupning där bland annat didaktik och ämnesdidaktik kopplas samman. Lärosätet har även varierande examinationsformer såsom seminarier, skriftliga inlämningar och trepartssamtal under VFU. En bedömningsmatris används för att bedöma studenternas förmåga. Det framgår dock att studenternas didaktiska förmåga säkerställs relativt sent i utbildningen, vilket lärosätet ser som ett utvecklingsområde. Bedömargruppen instämmer i detta.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Flera kurser ger studenten möjlighet att planera och genomföra undervisning. Lärosätet använder sig bland annat av casemetodik, seminarier, dramagestaltning och individuella skriftliga uppgifter. VFU utgör en viktig del här med flera olika moment och examinationer som bidrar till måluppfyllelsen.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Bedömargruppen ser att flera delar av målet ingår och examineras i utbildningen, såsom beaktande av vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter, men att vissa delar kan bli starkare, exempelvis hållbar utveckling.

Lärosätets interkulturella profil bidrar till att ett jämställdhetsperspektiv integreras i utbildningen. Det finns flera exempel på hur studenterna möter perspektivet i olika kurser. Perspektivet stärks också av att en del lärare också bedriver forskning inom området.

Lärosätet har genomfört två omfattande utvärderingar av utbildningen, 2016 och 2017. Det framgår också att utbildningen följs upp systematiskt i olika beslutande och beredande organ. Lärosätet har vidare ett väl utvecklat studentuppföljningssystem och åtgärder vidtas för att ge studenterna stöd att fullfölja utbildningen under den planerade studietiden.

Bedömargruppen anser att studenterna har inflytande på flera nivåer av utbildningen. Det är tydligt att det informella inflytandet betonas och att det finns en närhet mellan student och lärare. Det kan dock finnas risker med detta eftersom studenterna behöver möjlighet att lämna synpunkter anonymt. Lärosätet kan behöva se över detta.

Lärosätet använder Centrum för professionsutveckling för kursutveckling som är placerat regionalt, och via det får lärarna information och exempel från skolor om de förändringar och utmaningar som läraryrket står inför. Efter varje VFU-kurs hålls gemensamma möten för att diskutera lärarprofessionen och dess utveckling. Inom VFU och Regionalt utvecklingscentrum finns flera ytterligare exempel på samverkan med det omgivande samhället.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är inte adekvat och står inte i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Lärosätet redovisar adekvat vetenskaplig kompetens i ämnen som är relevanta för samhällskunskapen med två professorer, tre docenter, tre disputerade, två adjunkter och en doktorand inom de samhällsvetenskapliga ämnena statsvetenskap, sociologi, nationalekonomi, medie- och kommunikationsvetenskap samt det mångvetenskapliga ämnet samtidshistoria. I den vetenskapliga kompetens som redovisas saknas däremot yrkesrelaterad kompetens. Undervisningen i ämnesdidaktik genomförs av adjungerade lärare verksamma som samhällskunskapslärare i gymnasieskolan, vilka saknar vetenskaplig kompetens. Tidigare gjordes undervisningen av forskare inom området.

Lärosätet lyfter i självvärderingen fram att studenterna efterfrågar en fördjupad koppling mellan undervisningen och deras framtida yrkesverksamhet. Att de flesta av de undervisande lärarna är ämnesspecialister inom samhällsvetenskaperna, med begränsad anknytning till professions- och didaktisk forskning är ett förhållande som enligt redovisningen måste kompenseras. En strategisk lösning som beskrivs i det skriftliga underlaget är att inom något eller några av de ämnen som ingår i samhällskunskapen rekrytera lektorer med särskild inriktning mot ämnesdidaktik. Vid intervjun framkom att ett lektorat med inriktning mot samhällskunskapsdidaktik har varit utlyst, att det fanns behöriga sökande och att tillsättningsprocessen var igång. Ett behörighetskrav var ämnesdidaktisk utbildning eller erfarenhet. Placeringen av lektoratet görs beroende av den tillträdande personens ämneskompetens. Arrangemanget är möjligt genom lärosätets matrisorganisation, där programsamordnare och lärarutbildningens studierektor har ett övergripande ansvar för bemanningen och finansieringen av tjänsten görs med institutionsövergripande medel.

Bedömargruppen konstaterar att lärosätet vidtar åtgärder som stärker kompetensen inom yrkesämnet, vilket bedömargruppen tycker är viktigt. Bedömargruppen rekommenderar samtidigt lärosätet att tydliggöra och stärka den yrkesrelaterade kompetensen både i utbildning och i forskning, för att utbildningen ska vara hållbar på kort och lång sikt. Sammantaget anser bedömarna att lärosätet inte uppfyller bedömningsgrunden med avseende på vetenskaplig yrkesrelaterad och pedagogisk kompetens i ämnet.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet redovisar en sammanhållen miljö för ämnet. Självvärderingen beskriver lärarutbildningen inom en matrisorganisation där lärare köps in från högskolans institutioner. Den sammanhållna miljön upprätthålls genom programråd, programansvariga, en inriktningsansvarig lärare och lärarlag som regelbundet samlas kring inriktningsens helhet och delar. Samtliga lärare har genomgått högskolepedagogisk utbildning. Det framkom vid intervjun att det är en utmaning att hålla samman lärarlaget, bland annat på grund av personalomsättning, men lärosätets bedömning är man lyckas behålla en progression i ämnet. Den vetenskapliga miljö som lärosätet presenterar är rik och relevant för ämnet. Underlaget visar hur lärosätets interkulturella profil präglar undervisningen och forskningen. Enligt lärartabellen bedriver alla lärare som undervisar i samhällskunskap utom en

forskning. Under rubriken personal framgår att lärare med kompetens inom ämnesområden som ekonomi, medie- och kommunikationsvetenskap, samtidshistoria, sociologi och statsvetenskap bedriver forskning som de använder i undervisningen.

Som exempel på relevanta forskningsområden som knyts till utbildningen nämns migration, social skiktning och segregerade förorter, ungdomskulturer, medier och unga människors aktivism, politiska ideologier, genus och demokrati, politikens europeisering, ungdomsarbetslöshet och genusaspekter på lönediskriminering. Inom det mångvetenskapliga ämnet samtidshistoria nämns forskning om den svenska modellens utveckling eller genuspolitikens införande. Undervisning, undervisningsaktivitet och examination bedöms ha nära koppling till yrket. Underlaget visar direkt yrkesinriktade delkurser, exempelvis kurserna Läromedel i samhällskunskap – en kritisk analys, 7,5 högskolepoäng på grundnivå, och Aktuell didaktisk forskning inom samhällskunskap, 7,5 högskolepoäng på avancerad nivå. Vidare integreras ämnesdidaktiska perspektiv och moment i delkurserna där studenterna muntligt och skriftligt ska visa ämneskunskaper och prov på hur dessa kan omsättas i planering och undervisning i skolan.

Lärare som tidigare undervisat i ämnesdidaktik har en vetenskaplig bas i pedagogik och didaktik, medan de lärare som undervisar i dag är yrkesverksamma i skolan men saknar vetenskaplig kompetens. Underlaget visar hur systemet med adjungerade lärare ger autenticitet och aktualitet till undervisningen i ämnesdidaktik med metodik. Detta bedöms som en styrka för den yrkesinriktade miljön. Den vetenskapliga förankringen och yrkesinriktade forskningen i ämnet bedöms däremot vara ett utvecklingsområde. Enligt självvärderingen sker lärarnas kompetensutveckling i huvudsak inom respektive disciplin och läroverket menar att det vore "önskvärt att hitta ingångar till ökad ämnesdidaktisk- och professionsfortbildning för dessa lärare inom ramen för deras nuvarande disciplinära tillhörighet". Bedömarna instämmer i detta.

Sammantaget bedöms bedömningsgrunden som tillfredsställande med rekommendationen att lärosätet utvecklar den vetenskapliga och yrkesrelaterade miljön, med tydlig koppling till samhällskunskapens ämnesdidaktik i undervisning och i forskning.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Underlaget visar att lärosätet har utformat utbildningen efter å ena sidan ämnets speciella villkor och å andra sidan lärosätets och lärarutbildningens speciella profil. Ämnesmässigt ligger tyngdpunkten på statsvetenskap och sociologi, samt kompletteras med medie- och kommunikationsvetenskap och samtidshistoria. I självvärderingen står att "Bildningsperspektivet är, tillsammans med interkulturalitet lärarutbildningens speciella profil. Dessa strävanden får sin återspeglning i ämnets breda anslag." Samhällskunskap knyter enligt redovisningen an till lärosätets övergripande mål med betoningen på mångvetenskaplighet och medborgerlig bildning.

Ämnesstudierna inleds med fem delkurser, om vardera 7,5 högskolepoäng: Samtidshistorisk översikt kurs, Det sociala landskapet, Mediesamhället, Svensk politik och Samhällsekonomisk översikt kurs. Delkurserna syftar till att introducera ämnen och teman som ingår i utbildningen. Den första delkursen behandlar huvudlinjer av kontinuitet och förändring i politisk, social och ekonomisk utveckling i Sverige och internationellt. Olika aspekter av bildningsbegreppet behandlas, till exempel med intergenerationella aspekter i den första delkursen och interkulturella aspekter i den andra. Det breda anslaget för ämnet som redovisas speglar den forskning som är relevant för ämnet och bedrivs på lärosätet.

Kurserna blir mer tematiska under utbildningen och ställer efter hand högre krav på teoretisk medvetenhet. I kursen Globalisering och postkoloniala perspektiv under den andra terminen introduceras en fördjupning av samhällsvetenskaplig teoribildning, Under den tredje terminen ställs krav på att studenterna tillämpar teoretiska perspektiv. Här ges tre delkurser som behandlar centrala teman i samhällskunskapen för gymnasiet: Politiska ideologier, Att analysera internationella relationer och Tillämpad samhällsekonomi. Som exempel nämns i självvärderingen en examinerande uppgift i delkursen Att analysera internationella relationer, där studenterna skriftligt ska problematisera och analysera de teman som behandlas under kursen. Här ställs också krav på att studenterna ska välja material och teoretiskt perspektiv.

Av de självständiga arbeten som granskats bedöms en tredjedel ha bristande kvalitet i kopplingen till ämneskunskaper i samhällskunskap. Bedömggruppen bedömer frånvaron av denna koppling som ett utvecklingsområde. Lärosätet framhåller i redovisningen det mångvetenskapliga anslaget som en styrka för utbildningen med ett möte mellan vetenskapliga perspektiv och metoder från olika discipliner där man har identifierat vad som är viktigt för lärare i samhällskunskap. Sammantaget är bedömggruppen bedömning att underlaget visar en sammanhållen ämneslärarutbildning i samhällskunskap med utgångspunkt i en klar idé för ämnets särart som skolämne. Utbildningen innehåller ämneskunskapernas politiska, sociala och ekonomiska innehåll samt fördjupningar i viktiga mångvetenskapliga teman. Lärosätet tillgodoser i utbildningens utformning, genomförande och examinationer kriterierna för ämnesinnehållets relevans för yrkesutövningen, bredd och djup i ämneskunnande samt fördjupad insikt i forsknings- och utvecklingsarbete.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Lärosätets självvärdering visar med exempel hur studenterna får möjlighet att tillägna sig och fördjupa sig i vetenskapsteori, samhällsvetenskaplig teori, metod, metodval och tillämpning av teori och analys i självständiga undersökningar av empiriskt material. Studenterna bearbetar också frågor och material om vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Bedömggruppen får med ledning av självvärderingen bilden att det som behandlas är relationen mellan forskning och studenternas egna erfarenheter, men inte relationen med beprövad erfarenhet till exempel i form av yrkesutövande lärares erfarenheter.

Kurserna *Globalisering och postkoloniala perspektiv* och *Läromedel i samhällskunskap – en kritisk analys* ger en första fördjupning i samhällsvetenskaplig teoribildning med fokus på kvalitativa metoder. Kursen *Läromedel i samhällskunskap* innehåller källkritik och ger träning att kunna

granska, bedöma och kontextualisera läromedel som används i ämnet. Kursen examineras genom en individuell text där studenterna genom innehållsanalytisk eller diskursanalytisk metod analyserar ett eller flera läromedel utifrån ett självvalt perspektiv av genus, postkolonialism eller religiös neutralitet/objektivitet. Sedan skriver studenterna ett självständigt arbete för att bearbeta och analysera detta. Under den sista terminen fördjupas kunskaperna ytterligare i ett självständigt arbete. En delkurs på 7,5 högskolepoäng handlar om didaktisk forskning inom samhällskunskap, en annan på 7,5 högskolepoäng handlar om samhällsvetenskaplig teori och metod. Studenterna får även en kurs om centrala samhällsteorier med läsning och analys av originaltexter på 7,5 högskolepoäng.

Beskrivningen visar bredd och djup i kvalitativa metoder, men saknar motsvarande för kvantitativa metoder. Lärarkollegiet har utarbetat gemensamma betygskriterier för det självständiga arbetet, med bland andra kriterier för teoretisk anknytning och forskningsanknytning samt metodval. Det är enligt självvärderingen klart uttalat att det självständiga arbetet ska ha ämnesdidaktisk inriktning eller vara relevant för läraryrket, men det framgår inte av betygskriterierna.

Av de självständiga arbeten som granskats har hälften anmärkningar om bristande kvalitet i vetenskaplig teori och metod. I intervjun framkommer att kvantitativ metod examineras i UVK, medan man av tradition lägger vikt vid kvantitativa metoder i ämnesstudierna i t.ex. statsvetenskap på master- och forskarutbildningsnivå. Bedömargruppen menar att de kvantitativa inslagen i UVK är otillräckliga för lärarutbildningen i samhällskunskap. I lärarutbildningen i samhällskunskap ska lärosätet säkerställa att studenterna har kunskaper i kvantitativa metoder. Relationen mellan vetenskap och beprövad erfarenhet är också ett utvecklingsområde, så att studenterna får möjlighet att möta, bearbeta och systematisera olika erfarenheter. Enligt beskrivningen handlar det i dag om studenternas egna erfarenheter och inte om till exempel lärares erfarenheter.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet redovisar hur studenterna i olika kurser examineras i förmågan att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna erfarenheter, samt relevanta forskningsresultat. Redogörelsen visar inte hur studenterna får möjlighet reflektera över egna erfarenheter som lärare eller andra studenters och lärares erfarenheter.

Lärosätet redovisar ett ämnesdidaktiskt perspektiv på målet. I en skriftlig uppgift får studenterna reflektera över sina egna erfarenheter som elever. En delkurs Läromedel i samhällskunskap – en kritisk analys om 7,5 högskolepoäng tränar studenterna i att ta in information med ett kritiskt förhållningssätt. I kurserna i metod och de självständiga arbetena tränar studenterna att utveckla förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över forskningsresultat och bidra till yrkesverksamheten. Den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) ger studenterna möjlighet att utveckla dessa förmågor utifrån sina egna och andras erfarenheter. I delkursen Didaktisk forskning inom samhällskunskapsundervisningen får studenterna med ett vetenskapligt förhållningssätt kritiskt granska och analysera aktuell didaktisk forskning med fokus på undervisning i

samhällskunskap. Här läggs ett metaperspektiv på didaktisk forskning. Genom seminarier och inlämningsuppgifter får studenterna bearbeta litteraturen.

Lärosättet diskuterar inte studenternas förmåga att reflektera över sina egna erfarenheter som lärare, eller andra lärares erfarenheter, utan bara sina egna erfarenheter som elever samt erfarenheter som visats genom forskning. Det som saknas här beskrivs självvärderingen för UVK genom att studenterna under VFU får reflektera genom loggbok samt skriva en reflekterande text över sin egen lektionsplanering. Dessa reflektioner utvecklas i en hemtentamen. Det som inte framgår av självvärderingen är hur studenterna får möjlighet att reflektera över verksamma lärares eller andra studenters erfarenheter. Detta får anses vara en brist.

En tredjedel av de granskade självständiga arbetena har anmärkningar för bristande kvalitet på grund av avsaknad av relevans för samhällskunskap, medan de är relevanta för läraryrket generellt. Detta pekar på ett utvecklingsområde, eftersom studenterna ska kunna bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom samhällskunskap och samhällskunskapsdidaktik. Bedömargruppens sammantagna bedömning är ändå att bedömningsgrunden är uppfylld.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Bedömargruppen anser att metodik för samhällskunskap inkluderas i didaktik och ämnesdidaktik. Lärosättet redovisar relevanta exempel på hur studenterna bearbetar och tillägnar sig förmågan att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik, med tydlig relation till undervisningen. I ämnet används adjungerade adjunkter med ämnesdidaktisk och metodisk kompetens för moment som har direkt relevans till undervisningen i gymnasieskolan. Bedömargruppen menar att detta ger undervisningen en direkt yrkesrelevans, aktualitet och autenticitet, medan den vetenskapliga kompetensen hos undervisande lärare är ett utvecklingsområde. De inledande ämnesinriktade delkurserna innehåller återkommande ämnesdidaktiska seminarier.

Studenterna får i ämnesstudierna genomföra undervisningsplanering under varje delkurs. Rollspel och studiebesök förekommer där studenterna får diskutera ämnesdidaktiska utmaningar. Kontinuerliga ämnesdidaktiska seminarier samt ämnesdidaktiska delkurser ger goda förutsättningar för studenterna att tillgodogöra sig de färdigheter som lärandemålet avser. Enligt underlaget skriver studenterna även sina självständiga arbeten med ämnesdidaktisk inriktning. Granskningen av de inlämnade arbetena visar på bristande ämnesrelevans i ett par fall. Bedömargruppen menar att här finns otydligheter i underlaget för om de ämnesdidaktiska momenten är examinerande, och hur krav ställs på att de självständiga arbetena är inriktade mot ämnesdidaktik och inte bara mot allmän didaktik. Bedömargruppens starka rekommendation är att i de fall de inte sker en examination av ämnesdidaktiska mål är att lärosättet utvecklar det här momentet i utbildningen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med

andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet redogör för hur förmågan återkommande övas i ämneskurserna genom bland annat återkommande didaktiska seminarier, två i varje delkurs, och prövas praktiskt under den verksamhetsförlagda utbildningen. Studenterna genomför i varje inledande delkurs planering av undervisning, som presenteras och diskuteras i seminarieform. När självvärderingen skrevs lades särskild vikt vid skolans demokratimål, där undervisande lärare har speciell kompetens inom området. I andra terminens delkurs Läromedel i undervisningen i samhällskunskap – en kritisk analys har lärandemål som relaterar till undervisningen, där studenterna ska "självständigt reflektera över hur konventionella läromedel i samhällskunskap skall kunna kompletteras med andra former, t ex tidningar och nätbaserad informationshämtning".

I underlaget förs ingen diskussion om hur studenterna utvecklar förmågan att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling i samhällskunskap, mer än att vikten av varierad undervisning betonas. Förmågan examineras däremot i den andra VFU-kursen, termin 6. Bedömggruppen noterar också att planering, genomförande och utvärdering examineras med den tredje VFU-kursen under termin 9, vilket kan anses vara sent i utbildningen. Vid intervju tillfället fanns ingen företrädare för de ämnesdidaktiska och metodiska delarna närvarande, vilket betydde att det inte fanns möjligheter att diskutera bedömningsgrunden.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Självvärderingen kan sägas avspegla lärosätets profil och forskningsinriktningar. Självvärderingen beskriver hur studenten genom VFU i praktiken visar förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. I samhällskunskap arbetar studenterna med den svenska jämställdhetspolitikens framväxt och betydelsen av kvinnlig självorganisering för jämställdhetsreformer. I ett delmoment om skönlitterär samtidslitteratur får litteratur av kvinnliga författare och med genusperspektiv en framträdande plats. Inom sociologin får studenterna bearbeta frågor om kön och genus i ett intersektionellt perspektiv. I området svensk politik ingår litteratur om "feministisk utrikespolitik" och "kön och förvaltning". I nationalekonomi belyses frågan om genus och lönesättning. Jämställdhetsperspektivet genomsyrar samtliga delkurser under programmet och många studenter väljer att arbeta med genusperspektiv i självständiga arbeten. Många lärare har en genusvetenskaplig kompetens med forskning om teman som "kvinnor och demokrati", genusaspekter på organisering och förvaltning" eller "genus och arbetsmarknad".

Lärosätet bedöms ha en profil som genomsyrar hanteringen av jämställdhetsperspektivet i forskning och undervisning på ett sätt som gynnar ämnet. Jämställdhetsperspektivet genomsyrar samtliga delkurser under programmet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Det systematiska kvalitetssäkringsarbetet beskrivs i självvärderingen. Sammanställningen av de terminsvisa digitala kursutvärderingarna behandlas i programrådet. På programwebben publiceras sammanställningen tillsammans med information om de eventuella åtgärder som har beslutats (återkoppling till studenterna). Svarefrekvensen är låg, vanligtvis under 50 procent och en åtgärd som nämns är att förlägga ifyllandet av kursvärderingar till ett undervisningstillfälle. För ämnet beskrivs hur undervisande lärare gör egna muntliga eller skriftliga utvärderingar vid kursens slut. Redovisningen visar att lärarlaget för samhällskunskap regelbundet diskuterar resultatet, överväger olika lösningar på påpekade brister och vidtar åtgärder. Av självvärderingen att döma har lärarlaget, som är sammansatt från flera institutioner, stor betydelse för en sammanhållen utbildning och kvalitetsutveckling. Sammantaget är bedömningsgrunden tillfredsställande, där det pågående utvecklingsarbetet noteras.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet redogör för centrala funktioner för studiestöd i självvärderingen. Stödfunktioner som utbildningsexpedition och studiewebb finns, men det finns inget resonemang om vilken funktion dessa har. I intervjun framkommer att studenterna är väl informerade om de centrala funktionerna för studiestöd. I självvärderingen diskuteras genomströmningen och studenternas arbetsinsatser i studierna. Genomströmningen redovisas som ett problem. Samtidigt visar kursvärderingarna att många studenter redovisar en studieintensitet väsentligt under 40 timmar i veckan. I sammanhanget diskuteras lärarnas höga arbetsbelastning och att lärosätet av resursskäl inte har möjlighet göra individuella lösningar efter studenters livssituation och förutsättningar. Vid lärarintervjun redovisades en undervisningstäthet om mellan fyra och sju timmar i veckan. I självvärderingen samt vid intervjun med lärare och ledning diskuteras genomströmningen och studenternas arbetsinsatser som ett område för analys och utveckling. En väg som prövas är att öka antalet obligatoriska undervisningstillfällen och löpande delexaminationer. Med stöd av underlagen anser bedömggruppen att bedömningsgrunden är tillfredsställande, trots påtalade brister. Bedömggruppen rekommenderar att lärosätet fortsätter arbetet med analyser och åtgärdsplaner för genomströmningen och studieresultat med hög kvalitet.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätets självvärdering visar möjligheter för studenter att påverka utbildningen genom representation i formella organ för lärarutbildningen. Intervjun visade att uppslutningen från studenterna är låg. Det låga deltagandet i de centrala kursvärderingarna beskrivs som ett bekymmer och åtgärder för att komma till rätta med det presenteras.

Utbildningsmiljön i samhällskunskap beskrivs i självvärdering och intervjun som en miljö med nära kontakter mellan lärare och studenter, med korta vägar för synpunkter och åtgärder. Här ges flera exempel på förändringar i innehåll, form och struktur för kurser efter studenters synpunkter. Kursvärderingar följs upp i lärarlag och på seminarier. I självvärderingen framgår att två valda studenter fanns permanent adjungerade till lärarlaget. Deras synpunkter ledde till en revidering av

kurserna under den första terminen. Ett annat exempel gäller delkursen i internationella relationer som reviderades efter studenternas synpunkter, som beskrivs som välgrundade.

Vid intervjun finns en ganska samstämmig bild av möjligheter av att studenter har möjlighet påverka utbildningen både i kursvärderingar och i direktkontakt med lärare och lärarlag. Bedömargruppen anser att bedömningsgrunden är tillfredsställande och noterar vikten av det pågående utvecklingsarbetet med kursvärderingar.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

I självvärderingen beskriver lärosätet den institutionaliserade samverkan som högskolan har med det omgivande samhället genom Regionalt utvecklingscentrum och Centrum för professionsutveckling. Båda har utåtriktade arrangemang som studenterna uppmanas att delta i. Lärosätet redovisar samverkan lokalt, regionalt och nordiskt om intressanta och aktuella frågor för en blivande lärare i samhällskunskap. I kursinnehållet möter studenten en första bred grundläggande kurs som fokuserar på politisk, kulturell och ekonomisk kontinuitet och förändring i samhällsutvecklingen. Detta är relevant för att studenterna ska kunna hantera förändringar ur ett kommande arbetslivsperspektiv.

Systemet med adjungerade lärare i utbildningen ger en autenticitet i relation till skolverksamheten. En av de adjungerade lärarna inom samhällskunskapen leder regeringsuppdraget Skolval 19. Undervisande lärare har breda kontaktytor som kommer studenterna till del. Ett exempel är samtidshistoria med forskare som deltar i ett stort svensk-finskt projekt om demokratins drivkrafter och de demokratiska utmaningarna i dag. Det samtidshistoriska institutet bjuder regelbundet in politiska aktörer till vittnesseminarier för att belysa olika samhälleliga beslutsprocesser. Ett exempel på vittnesseminarium är ett seminarium som hölls vårterminen 2018 och belyste skolfrågans utveckling för de svenska romerna. Seminariet genomfördes i samverkan med romska organisationer. Detta har senare också använts inom undervisningen. En av lärarna i sociologi spelar en viktig roll i det omfattande projektet "Att återskapa det fragmenterade landskapet" ett gemensamt projekt mellan Södertörns högskola och det lokala näringslivet. Projektet handlar om planering av goda bostadsområden och skapandet av goda förutsättningar för socialt och ekonomiskt hållbar tillväxt och företagande. Vid intervjuerna redovisas en bild där lärarna i sociologi ser samverkan som ett utvecklingsområde i utbildningen, medan lärarna i statsvetenskap genomför studiebesök på relevanta institutioner och lärarna i samtidshistoria bjuder in till ovan nämnda seminarier.

Sammanfattningsvis är bedömargruppens bild att det sker samverkan med det omgivande samhället som en del i undervisningen när studenter är knutna till den statsvetenskapliga institutionen. I övrigt finns det som erbjudanden. Utbildningens interkulturella inriktning beskrivs som en positiv faktor för att utveckla studenternas beredskap för förändringar i samhälle och arbetsliv. Sammantaget är bedömningsgrunden tillfredsställande.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: Inte tillfredsställande

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Bedömningsgrunden personal bedöms som inte tillfredsställande. Lärosätet har relevant vetenskaplig kompetens för utbildningens ämnesinnehåll, medan den ämnesdidaktiska kompetensen har svag vetenskaplig förankring som inte uppfyller bedömningsgrundens krav. Anställningen av en lektor med inriktning mot samhällskunskapsdidaktik betyder en förstärkning också av den yrkesrelaterade miljön, men inte att den ämnesdidaktiska forskningskompetensen med nödvändighet lyfts.

Bedömningsgrunden utbildningsmiljö bedöms som tillfredsställande. Utbildningen är formad efter skolans styrdokument med samhällskunskapsämnetts konstruktion å ena sidan och den tvärvetenskapliga miljön på lärosätet å andra sidan. Lärosätets profil med mångvetenskaplighet och medborgerlig bildning tillsammans med den vetenskapliga miljön ger ämnet innehållslig stabilitet.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Underlaget visar att lärosätet har utformat utbildningen efter ämnets speciella villkor samt lärosätets och lärarutbildningens speciella profil. Det breda anslag för ämnet som redovisas speglar den forskning som är relevant för ämnet som bedrivs på lärosätet. Underlagen visar en sammanhållen ämneslärarutbildning i samhällskunskap med utgångspunkt i en klar idé för ämnets särart som skolämne. Utbildningen innehåller ämneskunskapernas politiska, sociala och ekonomiska innehåll samt fördjupningar i centrala mångvetenskapliga teman.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Bedömgrensens bedömning är att utbildningen behandlar relationen mellan forskning och studentens egna erfarenheter, men inte relationen med beprövad erfarenhet till exempel i form av yrkesutövande lärares erfarenheter. Bedömgrensens menar också att de kvantitativa inslagen i UVK är otillräckliga för lärarutbildningen i samhällskunskap.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. En intern utvärdering har lett till en översyn av hur undervisningen forskningsanknyts. Lärosätet har sedan vidtagit flera åtgärder, exempelvis att diskussion av och reflektion kring forskningstexter ingår som ett moment i alla UVK-kurser. Reflekterande uppgifter sker även under VFU. Gällande inriktningen samhällskunskap ger flera delkurser och den verksamhetsförlagda utbildningen studenterna möjlighet att uppnå målet, genom att information behandlas med ett kritiskt förhållningssätt. VFU:n ger också studenterna möjlighet att utveckla dessa förmågor utifrån sina egna erfarenheter. Däremot diskuterar lärosätet inte studenternas förmåga att reflektera över sina egna erfarenheter som lärare, eller andra lärares erfarenheter, utan bara sina egna erfarenheter som elever samt erfarenheter som visas genom forskning. Den här delen uppfylls däremot under den utbildningsvetenskapliga kärnan.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet redovisar relevanta exempel på hur studenten bearbetar och tillägnar sig förmåga att tillämpa didaktik och

ämnesdidaktik, med tydlig relation till undervisning. I samhällskunskapen används adjungerade adjunkter med ämnesdidaktisk och metodisk kompetens för moment som har direkt relevans till undervisning i gymnasieskolan. Bedömaregruppen menar att detta ger undervisningen direkt yrkesrelevans, aktualitet och autenticitet, medan den vetenskapliga kompetensen hos undervisande lärare är ett utvecklingsområde. Studenterna får i ämnesstudierna genomföra undervisningsplanering under varje delkurs.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls delvis. Studenterna övas i ämneskurserna genom bland annat återkommande didaktiska seminarier, två i varje delkurs, och prövas praktiskt under den verksamhetsförlagda utbildningen. Studenterna genomför i varje inledande delkurs planering av undervisning, som presenteras och diskuteras i seminarieform. I underlaget förs ingen diskussion om hur studenterna utvecklar förmågan att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling, mer än att vikten av varierad undervisning betonas. Förmågan examineras däremot i den andra VFU-kursen, termin 6. Bedömaregruppen noterar också att planering, genomförande och utvärdering examineras med den tredje VFU-kursen i termin 9, vilket kan anses vara sent i utbildningen. Hela målet uppfylls i kombination med den utbildningsvetenskapliga kärnan, där delar av målet examineras.

Lärosätet har en profil som genomsyrar hanteringen av jämställdhetsperspektivet i forskning och undervisning på ett sätt som gynnar ämnet. Jämställdhetsperspektivet genomsyrar samtliga delkurser under programmet och många studenter väljer att arbeta med genusperspektiv i självständiga arbeten.

Lärosätet visar på en systematik i kvalitetsarbetet, tillsammans med en närhet mellan studenter, lärare och lärarlag som gynnar ämnets utveckling. Samtidigt bör lärosätet fortsätta genomföra analyser och ta fram åtgärdsplaner för genomströmning och studieresultat.

När det gäller studentperspektivet inom utbildningsmiljön i samhällskunskap beskriver självvärderingen och intervjuerna en miljö med nära kontakter mellan lärare och studenter, med korta vägar för synpunkter och åtgärder. Här ges flera exempel på förändringar i innehåll, form och struktur för kurser efter studenters synpunkter. Kursvärderingar följs upp i lärarlag och på seminarier. I självvärderingen framgår att två valda studenter fanns permanent adjungerade till lärarlaget. Deras synpunkter har lett till en revidering av kurserna på den första terminen. Ett annat exempel gäller delkursen i internationella relationer som reviderades efter studenternas synpunkter, som beskrivs som välgrundade.

Lärosätet redovisar samverkan lokalt, regionalt och nordiskt om intressanta och aktuella frågor för en blivande lärare i samhällskunskap och ger flera goda exempel på samverkan med det omgivande samhället. Lärosätet diskuterar vilken betydelse sammansättningen med heterogena studentgrupper har som förberedelse för heterogena klassrum, kulturellt, språkligt och socioekonomiskt. Utbildningens interkulturella inriktning beskrivs som en positiv faktor för att utveckla studenternas beredskap för förändringar i samhälle och arbetsliv.

Lärosäte: Södertörns högskola

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska

Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Antalet lärare och deras vetenskapliga och professionella kompetens är i stort sett adekvat i förhållande till utbildningens innehåll och den begränsade studentvolymen. Den utbildningsvetenskapliga kompetensen kan stärkas. Av lärarna inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) har drygt hälften disputerat och dryg tredjedel har lärarexamen. Andelen professionsrelaterade lärare verksamma inom UVK är också något låg, vilket lärosätet kompenserar med adjungerade adjunkter och genom löpande kompetensutveckling. Genom högskolepedagogiska kurser säkerställs den pedagogiska kompetensen. Den samlade språkvetenskapliga och språkdidaktiska kompetensen framstår som större och mer relevant än den litteraturvetenskapliga och litteraturdidaktiska. Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet påskyndar arbetet med en långsiktig kompetensförsörjningsplan för inriktningen svenska, där även strategisk kompetensutveckling av lärare ingår, för att komma tillrätta med obalansen.

Det finns en för UVK vetenskaplig miljö där lärosätet sedan 2017 har en forskarutbildning med uttalat syfte att stärka utbildningens forskningsunderbyggnad. Genom forskningscirklar skapas möten mellan forskning och lärarprofessionen, och aktuell forskning ingår i samtliga kurser. Lärosätet betonar värdet av att studenter möter lärarutbildare som är aktiva forskare. Genom till exempel lärarutbildningens dag får studenterna möta och lyssna på inbjudna forskare som presenterar aktuell forskning. För inriktningen svenska finns en tillfredsställande utbildningsmiljö genom praktiktäna forskning inom språkvetenskap och -didaktik samt Centrum för professionsutveckling där lärosätet samverkar med fem kommuner. Bedömargruppen anser att lärosätet bör göra strategiska satsningar mot att vidareutveckla den språkdidaktiska forskningen och etablera litteraturdidaktisk forskning. Den samlade vetenskapliga och professionsinriktade miljön möjliggör nära samband mellan forskningen, svensklärarutbildningen och yrkesutövningen, där bedömargruppen anser att lärosätets interkulturella profil är en styrka.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls inte. Bedömargruppen menar att studenterna inte får fördjupade kunskaper i litteraturvetenskap, och därmed finns en obalans mellan det litteraturvetenskapliga och det språkvetenskapliga ämnesinnehåll som krävs för yrkesutövningen. Bedömargruppen menar att det litteraturvetenskapliga innehåll som krävs för yrkesutövningen är eftersatt. Det framgår att utbildningens språkvetenskapliga innehåll är en styrka, och bedömargruppen rekommenderar lärosätet att komma tillrätta med obalansen och stärka arbetet med att ge studenterna fördjupade kunskaper i litteraturdidaktik.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inom UVK men de fördjupade kunskaperna säkerställs inte i inriktningen svenska. Inom UVK finns olika kurser under hela utbildningen då studenterna övar på att förstå vetenskapliga texter, föra diskussioner om valet av forskningsmetoder och bedöma olika metoders betydelse för undersökningars resultat. Kontinuerligt under utbildningen får studenterna kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet på ett tillfredsställande sätt. I språkvetenskapligt och språkdidaktiskt inriktade kurser, och i viss mån även de med litteraturvetenskaplig och litteraturredidaktisk inriktning, får studenterna möjlighet att studera, diskutera och pröva ämnesspecifika och ämnesdidaktiska frågeställningar och teorier i relation till kvantitativa och kvalitativa vetenskapliga metoder och beprövad erfarenhet. Det är dock inte tydligt hur lärosätet säkerställer att studenterna har fördjupade kunskaper om vetenskapsteori och kvalitativa men framför allt kvantitativa forskningsmetoder. Bedömggruppen menar därmed att lärosätet möjliggör måluppfyllelse, men kan konstatera att lärosätet genom självvärdering och intervjuer inte visar att måluppfyllelse säkerställs genom olika lärandeaktiviteter i relation till examinationer inklusive självständigt arbete.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inte. En intern utvärdering har lett till en översyn av hur undervisningen forskningsanknyts. Lärosätet har sedan vidtagit flera åtgärder, exempelvis att diskussion av och reflektion kring forskningstexter ingår som ett moment i alla UVK-kurser. Reflekterande uppgifter sker även under VFU. Lärosätet ger även exempel på aktiviteter som är inriktade mot studentens erfarenheter av skrivande i skolmiljö och utvecklingen av den egna akademiska litteraciteten, inbegripet skrivförmåga, men även mot frågor om litteraturläsningens villkor och möjligheter. Det finns ett fåtal exempel på examination. Bedömggruppen har svårt att se hur lärandemål, lärandeaktiviteter, examinationsformer och betygskriterier hör samman och hur progressionen säkerställs, framför allt när det gäller att bidra till att utveckla yrkesverksamheten och kunskapen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik. Trots att UVK bidrar till måluppfyllelse anser bedömggruppen att oklarheterna inom inriktningen svenska innebär att utbildningen i sin helhet inte möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Utbildningen omfattar kurser i vilka studenterna reflekterar kring didaktiska frågor, och senare kurser ger en fördjupning där bland annat didaktik och ämnesdidaktik kopplas samman. Lärosätet har även varierande examinationsformer såsom seminarier, skriftliga inlämningar och trepartssamtal under VFU. En bedömningsmatris används för att bedöma studenternas förmåga. Utbildningen innehåller olika praktiska övningar och den interkulturella profilen verkar ha direkt relevans för yrkesutövningen. Det framgår dock att studenternas didaktiska förmåga säkerställs relativt sent i utbildningen, vilket lärosätet ser som ett utvecklingsområde. Bedömggruppen instämmer i detta. Lärosätet arbetar, om än inte helt systematiskt, för att ytterligare stärka banden mellan högskoleförlagd utbildning och VFU liksom samarbetet mellan lärare inom UVK, språkvetenskap, språkdidaktik, litteraturvetenskap och litteraturredidaktik.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Inom UVK ger flera kurser möjlighet att planera och genomföra undervisning. Lärosätet använder sig bland annat av casemetodik, seminarier, dramagestaltning och individuella skriftliga uppgifter. VFU utgör en viktig del här med flera olika moment och examinationer som bidrar till måluppfyllelsen. Utbildningen har en profilerande inriktning mot skolmiljöer och

undervisningsgrupper, där eleven inte har svenska som sitt modersmål. Utbildningen innehåller därför flera lärandeaktiviteter där studenterna ska utveckla sin förmåga att planera undervisning i syfte att stimulera varje elevs lärande och utveckling, med hänsyn tagen till språkliga förutsättningar och förmågor. Bedömgargruppen menar att en sådan profilering är välmotiverad, men att den också kan snäva in utbildningen på ett sätt som inte helt främjar intentionen att bidra till interkulturell förståelse och därmed social integration. Bedömgargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer målpuppfyllelse

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Bedömgargruppen ser att flera delar av målet ingår och examineras i utbildningen, såsom beaktande av vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter, men att vissa delar kan bli starkare, exempelvis hållbar utveckling.

Lärosätets interkulturella profil bidrar till att ett jämställdhetsperspektiv i utbildningen. Det finns flera exempel på hur studenterna möter jämställdhetsperspektivet i olika kurser och perspektivet stärks också av att en del lärare också bedriver forskning inom området. Bedömgargruppen anser att studenterna förbereds för att kunna beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i sin egen pedagogiska verksamhet.

Lärosätet har genomfört två omfattande utvärderingar av utbildningen, 2016 och 2017. Det framgår också att utbildningen följs upp systematiskt i olika beslutande och beredande organ. Lärosätet har systematiska kursvärderingar som man ofta kompletterar med mer formativa utvärderingar under pågående kurs, eller mot slutet av kursen. Det finns även en inriktningsansvarig som studenter kan ta kontakt med för att framföra sina synpunkter på utbildningen. Studenterna får sedan återkoppling av resultaten genom att kursansvariga lärare sammanfattar och kommenterar de åsikter som studenter lyft i kursvärderingar. Resultatet publiceras också på programwebben. Bedömgargruppen anser därmed att utbildningens innehåll, genomförande och examination följs upp men rekommenderar lärosätet att se över hur det systematiska kvalitetsarbetet operationaliseras just för svensk lärarutbildningen. Lärosätet har vidare ett väl utvecklat studentuppföljningssystem och åtgärder vidtas för att ge studenterna stöd att fullfölja utbildningen under den planerade studietiden.

Bedömningsformer och stödfunktioner som är kopplade direkt till undervisning och examination bidrar till ökad genomströmning.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Bedömgargruppen anser att studenterna har inflytande på flera nivåer av utbildningen. Det är tydligt att det informella inflytandet betonas och att det finns en närhet mellan student och lärare. Det kan dock finnas risker med detta eftersom studenterna behöver möjlighet att lämna synpunkter anonymt. Bedömgargruppen rekommenderar lärosätet att se över de formella strukturerna för studentinflytande inom svensk lärarutbildningen med syfte att motverka riskerna med informellt inflytande.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Lärosätet använder Centrum för professionsutveckling för kursutveckling som är placerat regionalt, och via det får lärarna information och exempel från skolor om de förändringar och utmaningar som läraryrket står inför. Efter varje VFU-kurs hålls gemensamma möten för att diskutera lärarprofessionen och dess utveckling. Inom VFU och Regionalt utvecklingscentrum finns flera

ytterligare exempel på samverkan med det omgivande samhället. Bedömggruppen anser dock att VFU:ns placering under terminer med enbart kurser i UVK försvårar tydliga förbindelser mellan didaktik och ämnesdidaktik. Svenskläroarutbildningen bedrivs i nära samverkan med skolhuvudmän, och studenterna kommer i kontakt med olika institutioner inom kultur, vård och omsorg. Bedömggruppen menar att utbildningen är utformad så att den är användbar och utvecklar studentens beredskap för att möta förändringar i arbetslivet, men att det också finns svagheter när det exempelvis gäller digitaliseringens betydelse för undervisning och lärande i svenska.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Läroarutbildningen vid lärosätet är en administrerande organisation som lånar in lärare från lärosätets institutioner och ämnen, hanterar kursplaner, samordnar läroarprogram och verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och leder en forskningsmiljö. I självvärderingen beskrivs läroarutbildningen som en matrisorganisation, där programsamordnare och läroarutbildningens studierektor har det övergripande ansvaret för bemanning och beställer kompetens hos lärosätets ämnesinstitutioner. Totalt är 41 lärare verksamma inom läroarutbildningen, varav 16 inom UVK. Av de senare har drygt hälften disputerat och drygt en tredjedel har läroarexamen. Ett relativt begränsat antal lärare har utbildningsvetenskapligt inriktade examina, vilket enligt bedömggruppen är en svaghet för kompetensförsörjningen inom de utbildningsvetenskapliga kärnkurserna. Eftersom utbildningen antar cirka 75 studenter varje år anser bedömggruppen att antalet lärare står i proportion till utbildningens volym. Den vetenskapliga kompetensen är adekvat men behöver stärkas. Bedömggruppen rekommenderar att lärosätet ökar antalet lärare med utbildningsvetenskapligt inriktad examen.

Bedömggruppen anser att andelen professionsrelaterade lärare är något låg, men detta kompenserar lärosätet med adjungerade adjunkter som är anställda vid skolor. De adjungerade adjunkterna bidrar med aktuell yrkesrelevans inom utbildningen. Lärosätet arbetar med VFU genom ett samverkansavtal med kommuner i Stockholms län, och inom detta samarbete erbjuds handledarutbildning. Bedömggruppen anser därför att kompetensförsörjningen vad gäller VFU är säkrad.

Lärosätet arbetar med den pedagogiska kompetensen genom ett pedagogiskt meriteringssystem där tillsvidareanställda lärare kan ansöka om att bli "meriterad lärare" eller "excellent lärare". En av de lärare som fått utmärkelsen "excellent" arbetar inom ämnesläroarprogrammet. Lärosätet erbjuder löpande kompetensutveckling genom olika högskolepedagogiska kurser; till exempel gavs kursen *Seminarier som undervisningsform i läroarutbildningen* under våren 2018, och inför terminsstarterna anordnas gemensamma kompetensutvecklingsdagar för alla läroarutbildare. Sammantaget anser bedömggruppen att lärosätet säkerställer den pedagogiska kompetensen och säkrar kompetensutvecklingen för undervisande lärare.

På det hela taget anser bedömargruppen att antalet lärare och deras kompetens i tillräcklig utsträckning står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt men att kompetensen i utbildningsvetenskap behöver stärkas. Strategin för att säkerställa kompetens kan därför på sikt innebära ett behov av nyrekrytering, enligt bedömargruppen. Positivt är att man nyligen antagit två doktorander i pedagogik, vilka på sikt kan stärka den vetenskapliga kompetensen.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Under ämneslärarutbildningen finns sedan 2017 en forskarutbildning i utbildningsvetenskapliga studier vars uttalade mål är att stärka utbildningens forskningsunderbyggnad, vilket är något som bedömargruppen ser positivt på. Nyligen antogs också två doktorander i pedagogik. Genom den mångvetenskapliga utbildnings- och forskningsmiljön arbetar lärosätet för att skapa en vetenskaplig miljö. År 2016 fattade lärosätet ett beslut om en vision och strategi för utbildningens forskningsunderbyggnad, och inom ramen för den vill man skapa en forskningsmiljö med lärarutbildningsrelevant forskning. Bland annat har medel beviljats för två forskningsprojekt som är särskilt relevanta för ämneslärarutbildningen. I självvärderingen beskriver lärosätet hur man arbetar med högre seminarium och anordnar workshoppar och symposier med både svenska och internationella medverkande för att skapa en vetenskaplig miljö för de lärare som undervisar på utbildningen. Sammantaget anser bedömargruppen att lärosätet visar att det finns en vetenskaplig miljö.

Genom lärosätets samverkansverksamhet driver utbildningen forskningscirklar. Dessa bidrar enligt lärosätet till möten mellan forskning och lärarprofessionen, och bedömargruppen delar denna syn. Under intervjuerna uttrycktes även att kopplingen till professionen är viktig och att man försöker rekrytera yrkesverksamma lärare till utbildningen.

För att skapa ett nära samband mellan forskning och utbildning ingår aktuell forskning och forskningstexter i samtliga kurser och litteraturlistor inom programmet. De forskningsledare som finns på utbildningen har ett övergripande ansvar för utbildningens forskningsanknytning.

Bedömargruppen anser därmed att verksamheten bedrivs med ett nära samband mellan utbildning och forskning. I självvärderingen betonar lärosätet värdet av att studenter möter lärare som är aktiva forskare, och inom kursen *Vetenskapsteori, forskningsmetodik och didaktisk forskning* finns förutsättningar för ett nära samband mellan forskning och utbildning. Lärosätet lyfter enligt bedömargruppen goda exempel i självvärderingen där forskning och verksamhetsperspektiv och didaktisk teori möts. Studenterna får träna akademiskt skrivande samt läsa och diskutera vetenskapliga texter genom hela utbildningen. Under lärarutbildningens dag får studenterna också möta och lyssna på inbjudna forskare som presenterar aktuell forskning kring ett särskilt tema.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om*

relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Av självvärderingen framgår det att lärosätet bedriver undervisning om vetenskapsteori och olika forskningsmetoder. Under utbildningens första termin, i kursen *Lärouppdraget och kunskapens former*, får studenterna öva på att förstå vetenskapliga texter, skriva texter med referenshantering och utföra kritisk informationssökning. Dessa förmågor examineras genom en hemtentamen där studenterna ska redovisa en vetenskaplig artikel med referenser. Under de senare delarna av utbildningen diskuteras grunderna i vetenskapsteori. I kursen *Vetenskapsteori, forskningsmetodik och didaktisk forskning* får studenterna träna på att föra välgrundade diskussioner om valet av forskningsmetoder och bedöma olika metoders betydelse för undersökningars resultat. Bland annat får studenterna under ett seminarium diskutera vad som kännetecknar olika metodansatser och hur de kan användas i didaktiska examensarbeten. Under en senare termin får studenterna i ett seminarium diskutera reliabilitet och validitet samt begreppet evidens, och i en hemtentamen får de kritiskt diskutera uttolkningen av undervisning på vetenskaplig grund. Under intervjuerna framkom det att studenterna ska kunna använda kvalitativ metod och förstå kvantitativ metod. Studenternas kunskaper och förmåga att använda kvalitativ metod säkerställs genom skriftliga inlämningsuppgifter och en hemtentamen. Bedömggruppen menar därmed att det finns en progression i utbildningen när det gäller vetenskapsteori och olika forskningsmetoder, men att kunskapskraven varierar för kvalitativ respektive kvantitativ metod. Samtidigt är det positivt att kunskaperna säkerställs genom olika slags examinationer. Den fördjupade kunskapen och examinationen av vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder gäller dock framför allt ämnesstudierna i de självständiga arbetena.

Enligt självvärderingen arbetar lärosätet genom hela utbildningen med att öka kunskapen om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Framför allt sker det genom växlingen mellan teoretiska och praktiska moment i VFU- och UVK-kurser, där studenterna får pröva sina teoretiska kunskaper i att planera, genomföra och utvärdera undervisning samt använder teoretiska begrepp för att reflektera över erfarenheter från undervisningspraktiken. Bedömggruppen anser därmed att utbildningen möjliggör för studenten att visa sin kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Under 2016 genomfördes en intern utvärdering av lärosätets samtliga lärarutbildningar. Utvärderingen har bland annat lett till en översyn av hur undervisningen kan få en starkare forskningsanknytning och därmed bidra till utveckling av både yrkesverksamhet och kunskapsutveckling inom ämne, ämnesområden och ämnesdidaktik. Ett resultat är att diskussioner

och reflektioner kring forskningstexter nu finns som ett moment i samtliga UVK-kurser, vilket bedömargruppen ser positivt på.

I självvärderingen beskriver lärosätet att den interna utvärderingen även visade att studenter utgår från sina egna upplevelser om hur något ska eller bör vara. Inom lärarutbildningen betonas därför ett sakligt och professionellt förhållningssätt och förmåga att byta perspektiv. Studenterna får till exempel under sin första kurs reflektera över forskningsresultat genom två texter som examineras under ett seminarium. Under första terminen får studenterna också skriva en reflekterande text om sin egen lektionsplanering. Ett arbete pågår även för att stärka forskningsanknytningen i de olika reflektionsuppgifterna. Under VFU-kursen *Läraryupdraget och lärande i flerspråkiga klassrum* får studenterna reflektera över sina egna och andras erfarenheter i att planera och genomföra undervisning. Kunskaperna examineras genom att studenterna för loggbok under VFU-kursen.

Det finns alltså ett pågående utvecklingsarbete på lärosätet, och bedömargruppen ser positivt på de åtgärder som redan vidtagits. Därför kan bedömargruppen konstatera att målet uppfylls. Lärosätet rekommenderas dock att följa upp förändringarna för att se om de leder till ökad måluppfyllelse.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Under utbildningens första termin ingår flera kurser som tillsammans leder till att utbildningen uppnår målet, enligt bedömargruppen. Under kursen *Pedagogiska tanketraditioner* får studenterna reflektera kring didaktiska frågor utifrån egna erfarenheter genom att de läser texter om lärarens roll i elevers lärande och i vilken ordning saker bör läras in enligt olika forskare och författare. Senare kurser ger en fördjupning då studenterna får planera, genomföra och utvärdera sin egen ämnesundervisning; detta moment examineras delvis genom trepartssamtal under *VFU2 Att leda lärande i ämne 1 och ämne 2*. Examination sker även genom ett seminarium och en skriftlig uppgift där studenterna ska motivera olika didaktiska val vid lektionsplaneringen. I kursen *Att vara lärare i praktiken* sker den sista examinationen av förmågan att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik. Studenterna får genom ett självreflektionsdokument bedöma sitt eget behov av ytterligare kunskap och kompetens för att utveckla ett reflekterat didaktiskt förhållningssätt.

Lärosätet använder en professionsutvecklingsmatris för att bedöma studenternas förmåga att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik, vilken bedömargruppen ser som ett gott exempel. Professionsutvecklingsmatrisen har fyra nivåer: Progressionsnivå 1 innebär bland annat att kunna arbeta med stöd av en handledare eller givna modeller. Nivå 2 ska leda till att studenten kan strukturera och konkretisera sitt ämneskunnande så att det blir begripligt för elever. Nivå 3 handlar om att välja innehåll och arbetssätt utifrån elevernas förutsättningar och behov samt engagera elever med hjälp av sitt ämneskunnande och ämnesdidaktiska kunnande. Nivå 4 innebär att kontinuerligt fördjupa sitt ämneskunnande och ämnesdidaktiska kunnande. I bedömningen av matrisens olika nivåer förväntas studenterna nå nivå 3 under utbildningen, medan nivå 4 fungerar som riktmärke för studenternas livslånga lärande efter avslutad utbildning. Det finns utrymme för didaktiska diskussioner men lärosätet problematiserar själva att studenterna ofta inte förstår vad didaktik har för innebörd förrän efter sin sista VFU. Lärosätet anser att detta är alltför sent, vilket bedömargruppen

instämmer i och ser som ett utvecklingsområde. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att säkerställa att studenterna redan tidigare under utbildningen kan få kunskap om innebörden av didaktik.

I självvärderingen visar lärosätet i vilka kurser målet som innefattar metodik tas upp. Exempelvis använder lärosätet olika "case" för att tematisera och diskutera metodik. Lärosätet beskriver att det fungerar för att tydliggöra egna och andras värderingar, och bedömggruppen delar lärosätets syn. Sammantaget menar bedömggruppen att målen i sin helhet uppfylls.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet beskriver i självvärderingen att flera kurser från termin 1 till 9 ger studenten förutsättningar att tillgodogöra sig förmågan att planera och genomföra undervisning och annan pedagogisk verksamhet, vilket bedömggruppen instämmer med. Lärosätet använder sig av en casemetodik för att tematisera och diskutera metodik. Lärosätet beskriver att det här fungerar väl eftersom en sådan metodik tydliggör både egna och andras värderingar, och bedömggruppen delar den synen. Lärosätet säkerställer måluppfyllelsen genom bland annat ett examinerande grupparbete under kursen i specialpedagogik, som består i att intervjua specialpedagoger och på ett seminarium redovisa hur undervisning organiseras för elever som behöver särskilt stöd. Vidare finns en individuell skriftlig examinerande uppgift där studenten utvärderar den egna VFU-skolans likabehandlingsarbete.

Under VFU:n och på ett introduktionsseminarium övar studenterna på att undervisa; de får lära sig att planera, genomföra och utvärdera undervisningen samt bistå elever i deras lärande. Lärosätet examinerar studenterna under VFU genom skriftlig inlämning, hemtentamen och obligatoriska seminarier. I ett annat seminarium gör studenterna en planering utifrån läroplanen och andra styrdokument. De gör även en dramagestaltning av en händelse under sin egen skoltid där lärare hade involverats i problemlösning. Den examinerande uppgiften är en skriftlig inlämning där studenten beskriver sin lektionsplanering, motiverar didaktiska val och diskuterar den kunskapsyn och syn på lärande som kommer till uttryck i dessa val. Under nästkommande VFU tränas studenterna i att välja stoff som är relevant för elevgruppens förkunskaper. I en examinerande skriftlig uppgift ska studenterna använda kurslitteraturen för att diskutera och problematisera möjligheterna att skapa förutsättningar för alla elevers delaktighet och lärande. Under intervjuerna beskrevs också undervisningsmoment i form av besök på skolor med varierande elevsammansättning, vilket bedömggruppen ser som ett gott exempel. Bedömggruppen anser att lärosätet genom en variation av examinationsuppgifter säkerställer att målet uppfylls.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt
Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska*

aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.

Lärosätet beskriver i självvärderingen att kursen *Läraryupdraget och kunskapens former* under utbildningens första termin innehåller frågor som är relaterade till målet. Lärandemålen är till exempel att redogöra för och resonera kring begreppen utbildning, undervisning och fostran med utgångspunkt i skolans styrdokument, inberäknat FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna och FN:s barnkonvention. Bedömggruppen anser att lärosätet på detta sätt synliggör de etiska aspekterna med beaktande av mänskliga rättigheter och barnkonventionen och att studenterna får göra bedömningar utifrån dessa aspekter. För att visa hur bedömningsförmågan ökar hänvisar lärosätet i självvärderingen till den professionsutvecklingsmatris som används för att utveckla studenten från novis till professionell. Matrisen används också för att strukturera och systematisera studenternas utveckling och bedömggruppen anser det vara ett bra hjälpmedel för både lärosätet och studenterna. I detta sammanhang resonerar också lärosätet om svårigheter med att bedöma studenters bemötande och omdöme.

Lärosätet undervisar om interkulturalitet som en del av skolans demokrati- och värdegrundsarbete. Förmågan examineras under termin 9 genom en hemtentamen. I självvärderingen diskuterar man detta och visar att det finns en tydlig medvetenhet kring mångkulturalitet och elevers individuella förutsättningar. Lärosätet menar att man arbetar med hållbar utveckling genom det interkulturella perspektivet, men för bedömggruppen framgår det inte tydligt hur. Bedömggruppen rekommenderar därför att lärosätet stärker arbetet med hållbar utveckling. Lärosätet menar slutligen att studenterna visar god förmåga att ta de nämnda faktorerna i beaktande under sitt pedagogiska arbete. Bedömggruppen ser att flera delar av målet ingår i utbildningen, såsom att beakta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter, men att vissa delar kan bli starkare – exempelvis hållbar utveckling.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärosätet beskriver i självvärderingen hur ämneslärarutbildningens programråd kontinuerligt bevakar andelen kvinnliga och manliga författare i kurslitteraturen, som en del av arbetet med att integrera jämställdhet i utbildningens utformning. Lärosätet arbetar också med kompetensutveckling för undervisande personal genom att kontinuerligt, under internat och uppstarts dagar, diskutera hur studenter bemöts och hur jämställdhet kan förstås. Lärosätet påpekar i självvärderingen att utbildningens interkulturella profil gör att de flesta utbildare ser ett integrerat jämställdhetsperspektiv som en självklar del i utformningen av utbildningen, och bedömggruppen menar att intervjuerna bekräftade denna bild.

I självvärderingen visar lärosätet att jämställdhetsperspektivet undervisas inom flera kurser. Ett exempel är delkursen *Läraryupdraget och kunskapens former* under termin 1 då man introducerar teoretiska perspektiv på kön och genus för att skapa en grundläggande förståelse för hur genus konstrueras och rekonstrueras i skolan och vilka konsekvenser detta får för jämställdhet. I kurserna *Utveckling, lärande och specialpedagogik* och *Vetenskapsteori, forskningsmetodik och didaktisk forskning* under termin 6 får studenterna diskutera maktrelationer och grupprocesser, och ett av

lärandemålen är att studenten kan göra en analys utifrån genus och normer såsom heteronormativitet. I undervisningen skiljer man mellan att lära "om, för och genom". "Lära om" avser då hur skolan faktiskt gestaltar sig ur ett jämställdhetsperspektiv, och "lära för" handlar om direkt undervisningsrelevanta frågor om jämställdhet. "Lära genom" innebär slutligen att bland annat jämställdhetsperspektivet ska "märkas som ett förhållningssätt i studenternas utbildning". Ett antal undervisare i ämnet bedriver forskning inom området, något som också avspeglar sig i undervisning med genusvetenskapliga perspektiv och i studenters självständiga arbeten. Bedömggruppen anser därmed att lärosätet arbetar med att ett jämställdhetsperspektiv i utbildningen på ett tillfredställande sätt.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet hänvisar i självvärderingen till två omfattande utvärderingar som gjordes 2016 och 2017. De medförde större förändringar av lärarutbildningens innehåll och upplägg och har bland annat inneburit en starkare betoning av forskning och progression. Lärosätet såg även att det fanns ett stort behov av samverkan mellan lärarna och att arbetsbelastningen var hög. För att lösa detta har man gjort ett extrapåslag på mötestimmar för att öka närvaron på samordningsmöten. Bedömggruppen ser positivt på att lärosätet gör större utvärderingar som även leder till konkreta åtgärder för kvalitetsutveckling. Under intervjuerna framkom det att utbildningen utvärderas direkt men att lärosätet även utvärderar huvudområdena, vilket enligt bedömggruppen leder till att lärosätet aktivt arbetar med kvalitetsutveckling.

Den akademiska ledaren för lärarutbildningen är direkt underställd rektor och har det övergripande ansvaret för kvalitet inom lärarutbildningens verksamhetsområde. Det finns även en rad olika beslutande och diskuterande organ – lärarutbildningsråd, styrgrupp och kursplanenämnd – som följer och beslutar om lärarutbildningens utveckling. Inom varje program finns vidare ett programråd som bereder kursplaner inför beslut i kursplanenämnden, beslutar om litteraturlistor och fattar andra beslut om de enskilda programmen. Bedömggruppen anser att det visar på en idé om systematik och progression i förhållande till examensmålen, vilken bör kunna synliggöra utbildningens uppläggning för lärare, studenter och andra intressenter. Gruppen anser därför att lärosätet systematiskt följer upp utbildningen.

Studenter får återkoppling av resultaten genom att kursansvariga lärare sammanfattar och kommenterar de åsikter som studenter lyft i kursvärderingar. Dessa publiceras på programwebben tillsammans med en redogörelse för de åtgärder som genomförts på grund av utvärderingen. Bedömggruppen rekommenderar att lärosätet undersöker om alla relevanta intressenter, såsom blivande studenter, också får ta del av återkopplingen.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Under de senaste åren har utbildningens genomströmning ökat. Enligt självvärderingen vet lärosätet inte vad denna ökning beror på men anser att det finns ett väl utvecklat studentuppföljningssystem för att säkerställa att studenterna fullföljer sin utbildning inom planerad tid. Systemet har bland annat

lett till att det finns tydliga studiematerial för den första terminens kurser, för att säkerställa att studenterna får information om lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer. Bedömargruppen anser att tydlig information till studenter för att underlätta vid studiestart är ett gott exempel på hur lärosätet kan arbeta för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid.

Bedömargruppen ser det även som positivt att lärosätet noggrant följer upp genomströmningsstatistiken. Lärosätet beskriver även att det finns flera högskolegemensamma funktioner för att studenterna ska genomföra studierna inom planerad tid. Bland annat finns kurator, studievägledare och en samordnare för studenter med funktionsvariationer, och man tillgodoser behov av särskilda stödinsatser. Studieverkstaden erbjuder kortare kurser i sådant som att hålla muntliga presentationer, förstå tentafrågor och läsa kurslitteratur. Stödfunktionerna framhålls som en av högskolans styrkor och bedömargruppen anser att det är ett välfungerande arbetssätt. Det akademiska skrivandet är något som studenterna upplever som ett hinder, och därför har man satt in åtgärder för att tidigt introducera studenterna i akademiska studier. Bedömargruppen kan därmed konstatera att uppföljningarna också resulterar i åtgärder för att studenten ska genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Bedömargruppen anser att studenterna har inflytande på flera nivåer av utbildningen. Det finns formell studentrepresentation i lärarutbildningsrådet, styrgruppen för lärarutbildning och lärarutbildningens kursplanenämnd. Även i ämneslärarprogramrådet finns det två studentrepresentanter och där diskuteras bland annat kursvärderingar och kursutvärderingar. Enligt lärosätet är programrådet en av de viktigaste kanalerna för inflytande i och samarbete mellan lärarkollegiet.

Enligt intervjuerna och självvärderingen lyfter många studenter fram att det finns en närhet mellan studenter och lärare på lärosätet. Lärosätet menar därmed att synpunkter som framförts av studenter direkt i undervisningen ofta har stor betydelse för läroverksamhetens kursutvecklingsarbete. Eftersom studentgrupperna är små kan det dock vara svårt att vara anonym i kursvärderingar, och bedömargruppen rekommenderar att lärosätet undersöker om det finns vägar för att säkerställa studenters anonymitet.

Bedömargruppen rekommenderar att kursvärderingarna vid kursens slut kompletteras med en mer systematisk utvärdering under kursens gång för att snabbt komma tillrätta med brister.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet deltar i en försöksverksamhet med övningskolor, och genom den har Centrum för professionsutveckling bildats. Lärosätet använder centrumet för kursutveckling och lärarna får information och exempel från skolor om de förändringar och utmaningar som läraryrket står inför. Efter varje VFU-kurs hålls gemensamma möten för att diskutera lärarprofessionen och dess utveckling. Bedömagruppen anser att lärosätet därmed utformar utbildningen på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap för att möta förändringar i arbetslivet.

I intervjuerna beskrevs VFU-organisationen som en motor för möte mellan lärarutbildning, lärare, lärarutbildare, intressenter och studenter. VFU-lärarna följer studenterna över tid, vilket möjliggör förståelse för studenternas enskilda utveckling. Seminarier och bedömningsmöten ger också goda förutsättningar för likvärdig bedömning av studenternas prestationer under VFU:n. Kontinuerligt anordnas möten och seminarier med VFU-lärare för att utveckla både den verksamhetsförlagda utbildningen och organisationen runt den. Bedömagruppen ser positivt på den här samverkan kring utvecklingen av utbildningen.

Regionalt utvecklingscentrum (RUC) är ett nätverk med närliggande kommuner, vars syfte är att identifiera behov av rekrytering och kompetensutveckling av lärare och skolledare i kommunerna. Lärosätet lyfter fram RUC som ett exempel på relevant samverkan med det omgivande samhället och bedömagruppen delar denna syn. Lärarutbildningens dag anordnas var tredje termin då studenterna deltar i föreläsningar och får information från representanter för skolor, kommuner och fackförbund. Alumn nätverk håller också på att utvecklas. Lärosätet har vidare, enligt självvärderingen, ett väl utvecklat samarbete med Stockholms läns kommuner och lärosäten med lärarutbildning kring den verksamhetsförlagda delen av lärarutbildningen. Detta regleras i ett gemensamt avtal. Bedömagruppen anser att det finns en samverkan med det omgivande samhället och att Centrum för professionsutveckling är ett gott exempel på hur samverkan kan organiseras.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: Tillfredställande

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Bedömagruppen anser att lärarnas sammantagna kompetens är adekvat men att den utbildningsvetenskapliga kompetensen kan stärkas. Av lärarna inom UVK har drygt hälften disputerat och dryg tredjedel har lärarexamen. Andelen professionsrelaterade lärare är något låg, vilket lärosätet kompenserar med adjungerade adjunkter och genom löpande kompetensutveckling. Genom högskolepedagogiska kurser säkerställs den pedagogiska kompetensen.

Det finns en vetenskaplig miljö där lärosätet sedan 2017 har en forskarutbildning med uttalat syfte att stärka utbildningens forskningsunderbyggnad. Genom forskningscirkelns skapas möten mellan forskning och läraryrket, och aktuell forskning ingår i samtliga kurser. Lärosätet betonar värdet av att studenter möter lärarutbildare som är aktiva forskare. Genom till exempel

lärarutbildningens dag får studenterna möta och lyssna på inbjudna forskare som presenterar aktuell forskning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Det sker i olika kurser under hela utbildningen då studenterna övar på att förstå vetenskapliga texter, föra diskussioner om valet av forskningsmetoder och bedöma olika metoders betydelse för undersökningars resultat. Kontinuerligt under utbildningen får studenterna kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet på ett tillfredsställande sätt.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. En intern utvärdering har lett till en översyn av hur undervisningen forskningsanknyts. Lärosätet har sedan vidtagit flera åtgärder, exempelvis att diskussion av och reflektion kring forskningstexter ingår som ett moment i alla UVK-kurser. Reflekterande uppgifter sker även under VFU.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Utbildningen omfattar kurser i vilka studenterna reflekterat kring didaktiska frågor, och senare kurser ger en fördjupning där bland annat didaktik och ämnesdidaktik kopplas samman. Lärosätet har även varierande examinationsformer såsom seminarier, skriftliga inlämningar och trepartssamtal under VFU. En bedömningsmatris används för att bedöma studenternas förmåga. Det framgår dock att studenternas didaktiska förmåga säkerställs relativt sent i utbildningen, vilket lärosätet ser som ett utvecklingsområde. Bedömggruppen instämmer i detta.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Flera kurser ger studenten möjlighet att planera och genomföra undervisning. Lärosätet använder sig bland annat av casemetodik, seminarier, dramagestaltning och individuella skriftliga uppgifter. VFU utgör en viktig del här med flera olika moment och examinationer som bidrar till måluppfyllelsen.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Bedömggruppen ser att flera delar av målet ingår och examineras i utbildningen, såsom beaktande av vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter, men att vissa delar kan bli starkare, exempelvis hållbar utveckling.

Lärosätets interkulturella profil bidrar till att ett jämställdhetsperspektiv integreras i utbildningen. Det finns flera exempel på hur studenterna möter perspektivet i olika kurser. Perspektivet stärks också av att en del lärare också bedriver forskning inom området.

Lärosätet har genomfört två omfattande utvärderingar av utbildningen, 2016 och 2017. Det framgår också att utbildningen följs upp systematiskt i olika beslutande och beredande organ. Lärosätet har vidare ett väl utvecklat studentuppföljningssystem och åtgärder vidtas för att ge studenterna stöd att fullfölja utbildningen under den planerade studietiden.

Bedömggruppen anser att studenterna har inflytande på flera nivåer av utbildningen. Det är tydligt att det informella inflytandet betonas och att det finns en närhet mellan student och lärare. Det kan

dock finnas risker med detta eftersom studenterna behöver möjlighet att lämna synpunkter anonymt. Lärosätet kan behöva se över detta.

Lärosätet använder Centrum för professionsutveckling för kursutveckling som är placerat regionalt, och via det får lärarna information och exempel från skolor om de förändringar och utmaningar som läraryrket står inför. Efter varje VFU-kurs hålls gemensamma möten för att diskutera lärarprofessionen och dess utveckling. Inom VFU och Regionalt utvecklingscentrum finns flera ytterligare exempel på samverkan med det omgivande samhället.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Närmare tjugo lärare är verksamma inom ämneslärarutbildningen i svenska, varav fem med ämneslärarexamen, en professor i svenska, en professor och två docenter i litteraturvetenskap, en adjungerad adjunkt och en doktorand. Deras lärartid varierar från 1 procent till 22 procent. Under de senaste åren har lärosätet antagit omkring 15 studenter årligen och utbildningen omfattar totalt cirka 50 studenter, och med tanke på det anser bedömargruppen att kompetensen står i proportion till utbildningens volym. Det framgår också att det är en stabil lärargrupp med ett etablerat samarbete. Bedömargruppen menar dock att den samlade språkvetenskapliga och språkdidaktiska kompetensen är något större och mer relevant för yrkesutövningen än den litteraturvetenskapliga och litteraturredidaktiska. Under intervjuerna bekräftades bedömargruppens bild av att det kan behövas mer kompetens inom litteraturredidaktik.

Av självvärderingen framgår att lärare med lärarexamen och adjungerade adjunkter med aktuell lärarefarenhet är verksamma i utbildningen. Eftersom de återkommande undervisar på utbildningen säkerställer lärosätet enligt bedömargruppen att det finns professionsrelaterad kompetens.

När det gäller kompetensen på lång sikt håller lärosätet på att utveckla arbetsformer för kompetensförsörjning, rekrytering och bemanning. Redan nu visar både självvärdering och intervjuer att den ämnesdidaktiska kompetensen behöver stärkas och att sådan har varit meriterande vid anställningar. Det har dock varit svårt att rekrytera adekvat kompetens. Den professionsrelaterade kompetensen framgår som stabil på sikt eftersom de adjungerade adjunkterna anställs på tre år, och de arbetar halvtid i skolan och halvtid på lärosätet. Bedömargruppen rekommenderar därmed att lärosätet påskyndar arbetet med en långsiktig kompetensförsörjningsplan, där även strategisk kompetensutveckling av lärare ingår. Det behövs vidare en systematik genom att bland annat anställa gästföreläsare och gästforskare samt etablera ett långsiktigt samarbete med litteraturredidaktiskt inriktade forskare vid andra lärosätens litteraturvetenskapliga institutioner eller motsvarande.

Bedömggruppen menar att den sammantagna kompetensen är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort sikt och lång sikt, men ser en risk för att vetenskaplig kompetens inom litteraturdidaktik inte säkerställs på lång sikt.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet medverkar i den nationella forskarskolan Språk- och litteraturdidaktik i medielandskapet inom forskningsområdet Svenska med didaktisk inriktning. Sedan 2017 har man tillstånd att bedriva utbildning på forskarnivå inom området Utbildningsvetenskapliga studier (UVS), som omfattar forskarutbildningsämnena svenska och pedagogik. Lärarna ingår i ett ämnesråd och kan ansöka om interna medel för forskning. Enligt intervjuerna riktas inga särskilda medel mot litteraturdidaktisk och/eller språkdidaktisk forskning som är direkt relevant för ämneslärarutbildningen med inriktning mot undervisning i svenska i gymnasieskolan.

Bedömggruppen konstaterar att den språkvetenskapliga och språkdidaktiska forskningen är praktknära och i hög grad inriktad mot undervisning i flerspråkiga miljöer. I utbildningen ingår därför "kritiska språkanalyser" i form av kritisk diskursanalys och studier av diskriminerande språkbruk och språkpolitik. Enligt underlaget anser man på lärosätet att den litteraturvetenskapliga forskningen är särskilt relevant för svensk lärarutbildningen, närmare bestämt den forskning som är inriktad mot interkulturalitet, muntligt berättande och barnkultur inklusive barn- och ungdomslitteratur i intersektionellt perspektiv. Enligt självvärderingen och intervjuerna förs diskussioner om att ansluta litteraturvetenskap till området UVS för att på så sätt förstärka den litteraturdidaktiska forskningen, som är mindre förankrad i miljön och därmed än så länge outvecklad. Detta ser bedömggruppen positivt på. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att göra strategiska satsningar för att komma tillrätta med obalansen mellan språkdidaktik och litteraturdidaktik och vidga de teoretiska utgångspunkterna.

I miljön ingår Centrum för professionsutveckling i samverkan med fem kommuner, och enligt självvärderingen menar lärosätet att man på detta sätt skapar en bred miljö för verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och fältstudier. Bedömggruppen menar att det visar på klara samband mellan utveckling av vetenskaplig verksamhet och samverkan av relevans för yrkesutövningen, vilket bidrar till att det finns en god professionsinriktad miljö. Den samlade vetenskapliga och professionsinriktade miljön möjliggör nära samband mellan forskning och svensk lärarutbildningen samt yrkesutövning, där bedömggruppen anser att lärosätets interkulturella profil är en styrka.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Enligt lärosätet bygger utbildningens innehåll och upplägg på att ämneskunskaper måste ses i relation till yrkesutövningens behov, och därför integreras ämnesdidaktiska frågor i varje kurs. I självvärderingen tar man upp språkvetenskapligt och -didaktiskt innehåll i progression med gestaltande inslag. Man ger också tydliga exempel på fördjupade kunskaper inom ämnesstudiernas huvudområde och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete som rör språkbruk i flerspråkiga miljöer, systemisk funktionell lingvistik/grammatik och sakprosa i olika genrer med arbetsuppgifter som är relevanta för yrkesutövningen. I underlaget finns också exempel på varierande lärandeaktiviteter och examinationsformer samt krav för godkännande som rör sådant språkvetenskapligt utbildningsinnehåll. Lärosätet menar att både akademiskt och gestaltande skrivande utgör en genomgående strimma genom hela utbildningen och att lärarkompetens inom drama och teater bidrar till konkretion. Bedömgargruppen anser att de praktiska och gestaltande arbetsformerna är relevanta för yrkesutövningen. Enligt självvärderingen och intervjuerna är det även särskilt betydelsefullt med praktisknära forskning som är inriktad mot språkutveckling i svenska i flerspråkiga skolmiljöer.

I självvärderingen beskriver lärosätet de litteraturvetenskapligt och -didaktiskt inriktade kurserna på ett allmänt plan, med något undantag. Bedömgargruppen menar att studenterna inte får fördjupade kunskaper när det gäller litteraturvetenskap, och lärosätet visar att det finns en obalans mellan det litteraturvetenskapliga och det språkvetenskapliga ämnesinnehåll som krävs för yrkesutövningen. Bedömgargruppens menar därmed att det litteraturvetenskapligt inriktade innehåll som krävs är eftersatt till skillnad från det språkvetenskapliga, och obalansen visar att utbildningen är innehållsligt och kvalitativt splittrad. Utbildningens språkvetenskapliga innehåll framstår som en styrka, och bedömgargruppen rekommenderar lärosätet att komma tillrätta med obalansen och stärka sättet att ge studenternas fördjupade kunskaper i litteraturdidaktik.

När det gäller de självständiga arbetena är det en knapp tredjedel som inte uppfyller målet, på grund av att ämneskunskaperna är begränsade och aktuell forskning inte redovisas. Bedömgargruppen anser att lärosätet inte säkerställer att målet nås, framför allt till följd av den nämnda obalansen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Det mer allmänt vetenskapsteoretiska och metodologiska utbildningsinnehållet ges enligt lärosätet inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Kopplat till ämnet finns det lärandemål i progression och betygskriterier för att utveckla akademiskt skrivande, som har förtydligats under kvalitetsarbetet. I kurser med språkvetenskaplig, språkdidaktisk, litteraturvetenskaplig och litteraturdidaktisk inriktning får studenterna studera, diskutera och pröva ämnesspecifika och ämnesdidaktiska frågeställningar och teorier i relation till kvantitativa och kvalitativa metoder. I samband med detta behandlas relationen mellan beprövad erfarenhet och vetenskaplig grund. Bedömgargruppen konstaterar att målet aktualiseras i flera kurser som är inriktade mot de båda akademiska ämnesområdena, inbegripet aktuell ämnesdidaktik, som ingår i ämneslärarutbildningen med inriktning svenska i gymnasieskolan.

I självvärderingen och under intervjuerna påtalade lärosätet att lärare inom språkvetenskap och -didaktik och litteraturvetenskap och -didaktik undervisar tillsammans i en introduktionskurs i början

av termin 2 och inför det självständiga arbetet som skrivs inom ramen för ämnesstudierna. I termin 10 ingår kurserna *Tematiska studier i litteratur* och *Teori och metod*, inför kursen *Självständigt arbete*, där studenten enligt självvärderingen ska göra en språk- eller litteraturdidaktiskt inriktad undersökning. Mer än hälften av de självständiga arbetena uppfyller dock inte målet. Studenter vars arbeten uppfyller målet har i huvudsak använt kvalitativa metoder. Övriga arbeten omfattar exempelvis kombinationer av kvalitativ och kvantitativ metod eller bara kvantitativ metod, och i vissa saknas fördjupade resonemang när det gäller val av metod eller så är de ofullständiga. Det finns även svagheter när det gäller fördjupande kunskaper om vetenskapsteori.

Bedömggruppen menar att lärosätet möjliggör måluppfyllelse, men kan konstatera att lärosätet genom självvärdering och intervjuer inte visar att måluppfyllelse säkerställs genom olika lärandeaktiviteter i relation till examinationer inklusive självständigt arbete. Lärosätet har dock börjat se över förbindelserna mellan kurser inom UVK och kurser med språkvetenskaplig, språkdidaktisk, litteraturvetenskaplig och litteraturdidaktisk inriktning, för att åstadkomma tydligare samordning och progression. Man funderar på om metodkurserna kan överlappa varandra, och en förändring skulle kunna vara att en kurs i stället fokuserar på fördjupade kunskaper. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att fortsätta med sina planer så att måluppfyllelse när det gäller studenternas fördjupade metodologiska kunskaper säkerställs i de självständiga arbetena.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Sedan 2016 har lärosätet ett omfattande utvecklingsarbete av all lärarutbildning, inriktat mot UVK. Det rör därmed allmäntdidaktiska lärandemål och aktiviteter i flera kurser, inklusive VFU. När det gäller högskoleförlagda kurser inom svenska hänvisar lärosätet till bland annat aktiviteter som är inriktade mot studenternas erfarenheter av skrivande i skolmiljö och utvecklingen av deras akademiska litteracitet, inbegripet skrivförmåga, men även mot frågor om litteraturläsningens villkor och möjligheter. Det finns vidare ett fåtal exempel på examination, såsom loggbok med tillhörande reflektionsuppgifter. Bedömggruppen har dock svårt att se hur lärandemål, lärandeaktiviteter, examinationsformer och betygsriterier hör samman och hur progressionen säkerställs, framför allt när det gäller att utveckla yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

I intervjuerna gjorde lärosätet vissa förtydliganden för särskilt svenska. Man diskuterade då vikten av språkdidaktik och litteraturdidaktik i utbildningen och gav konkreta exempel på innehåll och lärandeaktiviteter i olika kurser, till exempel gestaltande skrivande i relation till litterär socialisation, utveckling av akademisk litteracitet i förhållande till egen erfarenhet av skrivande i olika sammanhang, och kunskapssyn i relation till kraven i en akademisk utbildning. Bedömggruppen kan därmed konstatera att det finns lärandeaktiviteter som kan leda till kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik, men det är oklart hur man har tänkt sig progressionen fram till att slutligen säkerställa att målet uppfylls. Det bekräftas av att dryga hälften av de självständiga arbetena inte uppfyller målet. Bristerna gäller framför allt den del av målet som handlar om studentens förmåga att reflektera över och kritiskt diskutera relevanta forskningsresultat. Här

finns det en tydlig koppling till de ofullständiga resonemangen om valet av metod. Däremot är de valda problemområdena i stor relevanta för yrkesverksamheten.

Bedömggruppen ser en styrka i det pågående utvecklingsarbetet för måluppfyllelse och förankringen av det hos lärarna, i kombination med utbildningsledningens insikt om behovet av att vidareutveckla utbildningen. Gruppen menar också att detta skapar förutsättningar för måluppfyllelse på sikt. Lärosätet rekommenderas att göra strategiska satsningar på samarbete mellan lärarna, för att möjliggöra ett fortsatt utvecklingsarbete.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Utbildningen innehåller olika praktiska övningar, skrivuppgifter och varierande examinationsformer. Återkommande inslag är dramaövningar och gestaltande skrivande i flera kurser, där dessutom den interkulturella profilen tydligt framträder, enligt bedömggruppen. Lärosätet framför som metodik "textsamtal" om läst litteratur utan att teoretiskt förankra metoden. Det finns i självvärderingen även exempel på en arbetsuppgift där studenterna ska relatera en läsoplevelse till frågor om historiska och kulturella sammanhang och litteraturdidaktiska frågor. En annan arbetsuppgift är att i en fiktiv situation argumentera skriftligen för språk- och skrivutvecklande arbetsformer på en skola. Vid dessa arbetsuppgifter medverkar adjungerade adjunkter för att stärka förbindelserna med faktisk undervisning. Lärosätet kopplar lärandeaktiviteterna direkt till olika examinationer och man redovisar även betygskriterier. Bedömggruppen menar att lärosätet på detta vis möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Bedömggruppen noterar att VFU har placerats i terminer där enbart kurser i UVK ingår. En återkommande diskussion bland lärarna handlar om relationen mellan allmändidaktik och ämnesdidaktik och i vad mån olika didaktiska moment ska ingå i UVK och/eller i ämneskurser. Under intervjuerna bekräftades bedömggruppens bild av en något oklar koppling mellan VFU och språkdidaktik och litteraturdidaktik. Bedömggruppen anser att VFU-kursernas placering försvårar förbindelserna mellan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik. I självvärderingen och under intervjuerna betonade lärosätet behovet av att stärka banden mellan den högskoleförlagda utbildningen och VFU, liksom behovet av att utveckla samarbetet mellan lärare inom ämneskurser och UVK. Avsikten är att tydliggöra de komplexa sambanden mellan allmändidaktik inom UVK, litteraturvetenskap och -didaktik och språkvetenskap och -didaktik för att främja integrationen dem emellan – utan att förlora det som är ämnesspecifikt. Bedömggruppen menar att denna medvetenhet är nödvändig för fortsatt måluppfyllelse och rekommenderar lärosätet att förtydliga förbindelserna med VFU och stärka samarbetet mellan lärare inom UVK, språkvetenskap och -didaktik och litteraturvetenskap och -didaktik.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

I självvärderingen finns exempel på autentiska planeringsuppgifter och examinationsuppgifter om att planera språkdidaktiskt, skrivdidaktiskt och litteraturredidaktiskt inriktad undervisning i flerspråkiga klasser, i både högskoleförberedande program och yrkesprogram. Exempel på lärandeaktivitet är att planera undervisning med språksociologisk inriktning och att undersöka elevers medievanor, med målet att i undervisningen ta hänsyn till elevens erfarenheter av och förmåga att hantera olika slags medialiseringar. Sådana lärandeaktiviteter och examinationsuppgifter ingår i utbildningens första kurser såsom *Språk, litteratur och lärande* och *Medietexter och ungdomskultur*, och i dem ingår att studenterna ska visa förmåga att planera undervisning i syfte att stimulera varje elevs lärande och utveckling, med hänsyn taget till språkliga förutsättningar och förmågor. Medverkan av adjungerade adjunkter bidrar också till praktiska uppgifter i utbildningen, och förbereder på så sätt studenterna för VFU och den kommande yrkesutövningen. Bedömargruppen menar därmed att utbildningen möjliggör och säkerställer måluppfyllelse. Det saknas dock exempel på mer specialpedagogiskt inriktat utbildningsinnehåll för elever med olika typer av kommunikativ funktionsvariation. Om det inte förekommer i utbildningen ser bedömargruppen det som ett utvecklingsområde.

I hela självvärderingen och under intervjuerna framkommer att utbildningen har fokus på skolmiljöer och undervisningsgrupper där eleverna inte har svenska som sitt modersmål. Det framgår även att detta fokus kan ha blivit alltför dominerande. Bedömargruppen menar att en sådan profilering är välmotiverad, men att den också kan snäva in utbildningen på ett sätt som inte helt främjar dess intentioner att bidra till interkulturell förståelse och därmed social integration.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Bedömargruppen anser att lärosätet integrerar ett brett jämställdhetsperspektiv i utbildningen, vilket också betonades under intervjuerna. Lärarna har kompetens i genus-, intersektionalitets- och queerteori. Hela teoribildningen, men i synnerhet dess betydelse för tolkning av litteratur, framstår som litteraturvetenskapligt och litteraturredidaktiskt profilerande. Jämställdhetsperspektivet framstår också som centralt i utbildningen, och bedömargruppen anser att perspektivets innehåll på många sätt profilerar utbildningen, även om relationen mellan man och kvinna tenderar att tonas ner genom den dominerande teoribildningen.

Lärosätet exemplifierar hur jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande med kurser som är inriktade mot litteraturvetenskap och -didaktik. Bland annat presenteras genusteori och postkolonial teori, och de används i diskussioner av läst litteratur. Perspektivet ingår även i kursinnehåll om språk och kön. Ett exempel från intervjuerna är vidare ett pågående forskningsprojekt om representation av kön i barn- och ungdomslitteratur, vilket tas upp i undervisningen. Bedömargruppen anser att studenterna förbereds för att kunna beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i sin egen pedagogiska verksamhet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete på övergripande lärarutbildningsnivå. Under intervjuerna betonades programsamordnares uppdrag och fakultetsnämnds prioriterade ansvar för utbildningen. Utifrån självvärderingen framgår det inte för bedömargruppen hur särskilt svensklärarytbildningen följs upp, men under intervjuerna redogjorde man för systematiska kursvärderingar. Dessa kompletteras dessutom ofta med utvärderingar av mer formativ karaktär under pågående kurs, eller mot slutet av kursen. Det finns även en inriktningsansvarig som studenter kan ta kontakt med för att framföra sina synpunkter på utbildningen. Studenter får vidare återkoppling av resultaten genom att kursansvariga lärare sammanfattar och kommenterar de åsikter som studenterna nämnt i kursvärderingar. Dessa publiceras på programwebben tillsammans med en redogörelse för de åtgärder som genomförts på grund av utvärderingen. Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet undersöker om alla relevanta intressenter, såsom blivande studenter, också får ta del av återkopplingen.

I underlagen finns det exempel på åtgärder som lärosätet vidtar inom svensklärarytbildningen. Man har bland annat börjat se över förbindelserna mellan kurser inom UVK och kurser med inriktning mot språkvetenskap, språkdidaktik, litteraturvetenskap och litteraturdidaktik för att tydliggöra progression och därmed stärka hur lärosätet uppfyller vissa examensmål. Bedömargruppen anser därmed att utbildningens innehåll, genomförande och examination följs upp, men rekommenderar lärosätet att se över hur det systematiska kvalitetsarbetet operationaliseras just för svensklärarytbildningen.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid

Vid lärosätet förs statistik över kvarvaro inom ämneslärarytbildningen, men i självvärderingen beskrivs inte något som är specifikt för svensklärarytbildningen. Under intervjuerna framkom dock att studenter under tidigare år främst har lämnat utbildningen under det första läsåret. I självvärderingen påtalar lärosätet att studenter ofta inte är förberedda på de krav som ställs under akademiska studier. För att kompensera för detta har svensklärarytbildningen genomgående satsat på att utveckla studentens allmänna akademiska litteracitet, särskilt skrivförmågan, inom både estetiskt kreativa genrer och vetenskapliga genrer. Under intervjuerna framkom att man återkommande gör formativa bedömningar av studenternas prestationer. Relativt små studentgrupper kan enligt lärosätet innebära en gynnsam miljö för studenter som har svårt med studierna, så till vida att de förhållandevis snabbt kan uppmärksammas av lärare och få stöd om så önskas. Några av inriktningens lärare tjänstgör också inom lärosätets Språkverkstad, vilket gör att studenter inom inriktningen förhållandevis snabbt kan få tillgång till stödet där. Bedömargruppen menar därmed att den relativt begränsade studentvolymen, bedömningspraktikerna och stödfunktionerna sammantaget gör det möjligt att löpande följa upp utbildningens genomförande för varje students del, och därmed säkerställa att studenterna kan genomföra utbildningen inom planerad studietid. Bedömargruppen anser att lärosätet har goda förutsättningar för att öka genomströmningen, eftersom det finns en medvetenhet om betydelsen av studenternas förkunskaper och förmågor, och eftersom man satsar på att utveckla deras skrivförmåga.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Det finns formella strukturer för studentinflytande på övergripande nivå, till exempel för lärarutbildning och på programnivå. Eftersom svensklärarytbildningen har så få studenter finns det goda förutsättningar för ett informellt studentinflytande, med mycket direktkontakt mellan studenter och lärare. Detta bekräftades även för bedömggruppen under intervjuerna. Bedömggruppen anser att det kan finnas fördelar med den mindre studentgruppen ur inflytandesynpunkt, men också att det finns en risk för att informella samtal kan skapa lojaliteter på individ- och gruppnivå, vilket inte befrämjar ett brett deltagande. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att se över de formella strukturerna för studentinflytande inom svensklärarytbildningen med syfte att motverka riskerna med informellt inflytande.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet ger i självvärderingen exempel på studiedagar under VFU, i samverkan mellan svensklärarytbildningen och en kommun, med teman såsom flerspråkighetsfrågor och språkutveckling i svenska, nyanlända elever och bedömningsfrågor samt utveckling av ledarskap i klassrummet. Under intervjuerna gav man även flera exempel på samverkan utöver VFU såsom lärandeaktiviteter som är inriktade mot litteraturstudier i form av undervisning på museum, studenters medverkan i Berättarministeriet och läxhjälpprojekt genom Röda korset. Bedömggruppen anser därmed att man har relevant samverkan med det omgivande samhället, men rekommenderar lärosätet att utveckla samverkan också med lokal föreningsverksamhet, inte minst med tanke på lärosätets interkulturella profil.

Bedömggruppen menar att utbildningen är utformad så att den är användbar och utvecklar studentens beredskap för att möta förändringar i arbetslivet, men att det också finns svagheter. Exempelvis saknar bedömggruppen resonemang och konkreta exempel på digitaliseringens betydelse för undervisning och lärande i skolämnet svenska. Ett annat möjligt utvecklingsområde är frågan om VFU:ns placering under terminer med enbart kurser i UVK. Under intervjuerna framgick nämligen att kopplingen mellan VFU och språkidaktik och litteraturredaktik är något oklar. Bedömggruppen anser att VFU-kursernas placering försvårar förbindelserna mellan didaktik och ämnesdidaktik, vilket lärosätet också arbetar med att lösa.

Den interkulturella inriktningen kan förbereda studenterna för att möta förändringar i arbetslivet. Bedömggruppen vill dock påpeka att fokuseringen på skolmiljöer och undervisningsgrupper där eleven inte har svenska som sitt modersmål kan ha fått en alltför stor dominans. Det är viktigt att lärosätet inte snävar in svensklärarytbildningen, eftersom det kan göra att utbildningen blir mindre användbar.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig

kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Antalet lärare och deras vetenskapliga och professionella kompetens är i stort sett adekvat i förhållande till utbildningens innehåll och den begränsade studentvolymen. Dock framstår den samlade språkvetenskapliga och språkdidaktiska kompetensen som större och mer relevant än den litteraturvetenskapliga och litteraturredidaktiska. Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet påskyndar arbetet med en långsiktig kompetensförsörjningsplan, där även strategisk kompetensutveckling av lärare ingår, för att komma tillrätta med obalansen.

Utbildningsmiljön är tillfredställande genom praktiktäna forskning inom språkvetenskap och -didaktik samt Centrum för professionsutveckling där lärosätet samverkar med fem kommuner. Bedömargruppen anser att lärosätet bör göra strategiska satsningar mot att vidareutveckla den språkdidaktiska forskningen och etablera litteraturredidaktisk forskning. Den samlade vetenskapliga och professionsinriktade miljön möjliggör nära samband mellan forskningen, svensk lärutbildningen och yrkesutövningen, där bedömargruppen anser att lärosätets interkulturella profil är en styrka.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls inte. Bedömargruppen menar att studenterna inte får fördjupade kunskaper i litteraturvetenskap, och därmed finns en obalans mellan det litteraturvetenskapliga och det språkvetenskapliga ämnesinnehåll som krävs för yrkesutövningen. Bedömargruppen menar att det litteraturvetenskapliga innehåll som krävs för yrkesutövningen är eftersatt. Det framgår att utbildningens språkvetenskapliga innehåll är en styrka, och bedömargruppen rekommenderar lärosätet att komma tillrätta med obalansen och stärka arbetet med att ge studenterna fördjupade kunskaper i litteraturredidaktik.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls delvis. I språkvetenskapligt och språkdidaktiskt inriktade kurser, och i viss mån även de med litteraturvetenskaplig och litteraturredidaktisk inriktning, får studenterna möjlighet att studera, diskutera och pröva ämnesspecifika och ämnesdidaktiska frågeställningar och teorier i relation till kvantitativa och kvalitativa vetenskapliga metoder och beprövad erfarenhet. Det är dock inte tydligt hur lärosätet säkerställer att studenterna har fördjupade kunskaper om vetenskapsteori och kvalitativa men framför allt kvantitativa forskningsmetoder. Bedömargruppen menar därför att lärosätet möjliggör måluppfyllelse, men kan konstatera att lärosätet genom självvärdering och intervjuer inte visar att måluppfyllelse säkerställs genom olika lärandeaktiviteter i relation till examinationer inklusive självständigt arbete.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inte. Lärosätet ger exempel på aktiviteter som är inriktade mot studentens erfarenheter av skrivande i skolmiljö och utvecklingen av den egna akademiska litteraciteten, inbegripet skrivförmåga, men även mot frågor om litteraturläsningens villkor och möjligheter. Det finns ett fåtal exempel på examination. Bedömargruppen har svårt att se hur lärandemål, lärandeaktiviteter, examinationsformer och betygskriterier hör samman och hur progressionen säkerställs, framför allt när det gäller att bidra till att utveckla yrkesverksamheten och kunskapen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Utbildningen innehåller olika praktiska övningar, skrivuppgifter och examinationer, och den interkulturella profilen verkar ha direkt relevans för yrkesutövningen. Lärosätet arbetar, om än inte helt systematiskt, för att ytterligare stärka banden mellan högskoleförlagd utbildning och VFU liksom samarbetet mellan lärare inom UVK, språkvetenskap, språkdidaktik, litteraturvetenskap och litteraturredaktik.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Utbildningen har en profilerande inriktning mot skolmiljöer och undervisningsgrupper, där eleven inte har svenska som sitt modersmål. Utbildningen innehåller därför flera lärandeaktiviteter där studenterna ska utveckla sin förmåga att planera undervisning i syfte att stimulera varje elevs lärande och utveckling, med hänsyn tagen till språkliga förutsättningar och förmågor. Bedömargruppen menar att en sådan profilering är välmotiverad, men att den också kan snäva in utbildningen på ett sätt som inte helt främjar intentionen att bidra till interkulturell förståelse och därmed social integration.

Jämställdhetsperspektivet är väl förankrat i organisationen, hos lärarna och hos studenterna. Bedömargruppen anser att studenterna förbereds för att kunna beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i sin egen pedagogiska verksamhet.

För svensk lärarutbildningen har lärosätet systematiska kursvärderingar som man ofta kompletterar med mer formativa utvärderingar under pågående kurs, eller mot slutet av kursen. Det finns även en inriktningsansvarig som studenter kan ta kontakt med för att framföra sina synpunkter på utbildningen. Studenterna får sedan återkoppling av resultaten genom att kursansvariga lärare sammanfattar och kommenterar de åsikter som studenter lyft i kursvärderingar. Resultatet publiceras också på programwebben. Bedömargruppen anser därmed att utbildningens innehåll, genomförande och examination följs upp men rekommenderar lärosätet att se över hur det systematiska kvalitetsarbetet operationaliseras just för svensk lärarutbildningen. Bedömningsformer och stödfunktioner som är kopplade direkt till undervisning och examination bidrar till ökad genomströmning.

Det finns formella strukturer för studentinflytande på övergripande nivå, till exempel för lärarutbildning och på programnivå, men tyngdpunkten ligger på det informella inflytandet. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att se över de formella strukturerna för studentinflytande inom svensk lärarutbildningen med syfte att motverka riskerna med informellt inflytande.

Utbildningen bedrivs i nära samverkan med skolhuvudmän, och studenterna kommer i kontakt med olika institutioner inom kultur, vård och omsorg. Bedömargruppen menar att utbildningen är utformad så att den är användbar och utvecklar studentens beredskap för att möta förändringar i arbetslivet, men att det också finns svagheter när det exempelvis gäller digitaliseringens betydelse för undervisning och lärande i svenska. Bedömargruppen anser även att VFU:ns placering under terminer med enbart kurser i UVK försvårar tydliga förbindelser mellan didaktik och ämnesdidaktik.

Lärosäte: Umeå universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet bild.

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) finns tillfredsställande vetenskaplig kompetens och de flesta lärare är tillsvidareanställda. De flesta av de undervisande lärarna inom utbildningen har genomgått högskolepedagogiska kurser och har ämneslärarexamen. För lärare inom UVK finner bedömggruppen att ett viktigt utvecklingsområde är att skaffa rutiner för hur alla lärare mer långsiktigt kan garanteras forskning inom sina tjänster för att säkerställa fortsatt kvalitet.

Motsvarande gäller inte för inriktningen bild eftersom lärarnas tid för kompetensutveckling och forskning skapar mycket goda förhållanden för forskning och utveckling och förankring av dessa i utbildningen. Lärosätet gör också olika strategiska satsningar med olika typer av forskningsmedel, gästprofessur i estetiska ämnen, medel för doktorander i bild vartannat år. Bedömggruppens rekommendation är dock att stärka kompetensen med att en professur i bildpedagogik/bilddidaktik samt att en konstnärlig lektor med bildinriktning bör rekryteras för att kvalitetssäkra arbetet med den konstbaserade undervisningen. Sammantaget är antalet lärare och deras kompetens är i stort tillfredsställande på både kort och lång sikt.

Även utbildningsmiljön bedöms vara tillfredsställande men den skulle stärkas till följd av de ovan nämnda rekryteringarna. Många forskningsprojekt inom miljön anknyter innehållsmässigt till relevanta delar av UVK. Av betydelse för lärarutbildning bedrivs forskning inom flera områden och inom flera fält som rör till exempel professionen, ledarskap, betyg och bedömning. En vetenskaplig förankring till bildläraryrket sker genom en variation av undervisningsformer, VFU, yrkesverksamma lärare och praxisnära forskning, men också genom de mycket goda förhållanden för kompetensutveckling och forskning som lärarna erhåller. De tre doktoranderna i bildämnet, liksom skolnära forskningsprojekt, stärker ytterligare forskningsanknytningen i utbildningen. I syfte att samla de konstnärliga verksamheterna gör lärosätet framöver en samordning av lokaler, resurser, kompetensområden på ett flertal högskolor i en sammanhållande struktur under humanistisk fakultet. Bedömggruppen rekommenderar att bildämnets behov bevakas i denna process, för att inte kvalitet och förutsättningar för området bild ska försämrans utan istället stärkas, då miljön även har ett nationellt värde.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Ämnesstudierna karaktäriseras av bredd och djup, och täcker innehållsmässigt såväl teoretiskt som praktiskt fältet visuell kultur. Lärosätets upplägg av utbildningen med grundläggande, befästande och fördjupande nivå borgar för att en progression skapas genom utbildningen, ger överblick och binder samman utbildningarnas vetenskapliga, konstnärliga och professionsinriktade delar på ett föredömligt sätt som säkerställer en progression. Bedömggruppen uppfattar dock en motsättning där förhållandet mellan teoristudier och ämnesdidaktik inte framstår som lika tydlig.

Därför rekommenderas lärosätet att på ett tydligare och mer lyhört sätt skapa strukturer för studentdeltagande i dessa processer.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Lärosätet uppvisar en målmedveten, sammanhållen utbildning i vetenskaplig metod och ett vetenskapligt förhållningssätt genom hur kunskaps- och vetenskapsteori introduceras. Bedömggruppen finner att systematiken med "grundläggande", "befästande" och "fördjupande" är ett gott sätt att organisera utbildningen och garantera progression. Både kvalitativa och kvantitativa metoder behandlas och examineras. Fördjupning ska framförallt ske i det självständiga arbetet som skrivs inom ämnet vilka bedömts hålla mycket tillfredsställande kvalitet. Bildkurserna genomsyras av att utveckla kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet utifrån upplägget kring progression, vilket bedömggruppen noterar som gott. Studenterna har mycket goda förutsättningar gällande lokaler och verkstäder, och får en gedigen grund att utveckla olika bild- och hantverkstekniker. En variation av undervisningsformer länkar samman praktiska och teoretiska delar på ett tillfredsställande sätt. Ett särskilt styrkeområde är samverkan med Bildmuseet. Bedömggruppen anser att ett utvecklingsområde är att ge studenterna möjlighet att ytterligare fördjupa kunskaperna i metoder tidigare under utbildningen och att tydliggöra kopplingen mellan kvantitativa metoder inom UVK och inom bild.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Genomgående krävs att studenterna gör kopplingar till relevant litteratur och forskning och måluppfyllelse säkerställs med examinationer såsom skriftlig hemtentamen, salstentamen, dagbok för den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU-dagbok) och en skriftlig inlämningsuppgift. Det finns en tydlighet i hur lärosätet beskriver studentens gradvisa utveckling av reflektion över forskningsresultat och professions- och ämnesutveckling. Förhållandet mellan ämneskurser, UVK-kurser och VFU-kurser framkommer dock inte och bedöms vara ett angeläget utvecklingsområde för lärosätet. Eftersom samtliga självständiga arbeten har bedömts hålla hög kvalitet anser bedömggruppen att studenterna genom utbildningen utvecklar sin färdighet och förmåga att bidra till kunskapsutvecklingen inom ämnet på ett mycket tillfredsställande sätt.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls eftersom lärosätet ger flera goda exempel på hur målet vävs in i kurser och examineras på flera olika sätt. Det ges under utbildningen övningar innan och mellan VFU-kurserna, där bland annat rollspel möjliggör för studenterna att öva och visa sin förmåga till didaktiska val och analyser. Det är berömvärt att måluppfyllelse säkerställs på det sättet, eftersom det tränar studenterna i kunskaper som är för professionen relevanta. Utifrån de studier i material och teknik som ingår i kurser skall studenten tillämpa och planera för undervisning gentemot en tänkt målgrupp elever. Studenterna genomför också konstpedagogiska workshops med externa grupper från förskola till gymnasieskola, vilket tränar förmågan att leda barn och elever i olika åldrar. Befästningen av ämnesdidaktiska kunskaper sker också i VFU-kurser. Kopplingarna till yrkesliv tillhandahålls av lärosätet med trepartssamtal inom VFU, besök vid varje VFU-period, professionsförankring genom yrkesverksamma lärare, nätverkande, samverkan med Bildmuseet. Sammantaget skapar detta goda möjligheter för studenterna att förbereda sig för ett kommande yrkesliv och bildprofessionen. Dock kvarstår bedömggruppens rekommendation om att ämnesdidaktiken i utbildningen bör stärkas.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls eftersom studenterna tränas i att planera, genomföra, utvärdera och utveckla sin undervisning, så att varje elev stimuleras och utvecklas. Det sker genom olika kurser med tillhörande examination. Bedömaregruppen hade önskat en tydligare bild av hur progressionen sker inom UVK och VFU relaterat till kurser i ämne- och ämnesdidaktisk. Dock är progressionen tydlig inom bild. I en senare kurs planerar studenten ett helt undervisningsprojekt med utgångspunkt i planerade lektioner i samverkan med konstpedagogisk verksamhet vid Bildmuseet. Här höjs kraven på vetenskaplig förankring i mer avancerad vetenskaplig litteratur och på nivån av reflektion. Det framgår dock att kopplingen till internationell forskning behöver stärkas liksom kopplingen till flerspråkiga skolmiljöer, vilket enligt bedömaregruppen är ett utvecklingsområde.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. På en grundläggande nivå beskriver självvärderingen tydligt hur studenterna får möjlighet att utveckla de förmågor som målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling anger. Studenterna får i form av gruppövningar och i skrift resonera om ett case. Bedömaregruppen anser att detta sätt att arbeta i viss mån kompenseras för vissa av de svårigheter som det innebär att ha den långa VFU:n så sent i utbildningen, men också att det rustar studenterna väl inför olika undervisningssituationer. Bedömaregruppen ser dock relationen mellan UVK och ämneskurser i bild som ett utvecklingsområde för att en helhet ska skapas mellan i utbildningens olika delar. Moment relaterat kring hållbar utveckling behöver enligt bedömarna stärkas, så att studenter får större del av dessa kunskaper. I utvecklingsarbetet rekommenderas att hållbar utveckling förankras i bildlärarutbildningen inte minst som didaktisk resurs.

Jämställdhetsperspektivet beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande. Det sker på många olika sätt och är ett styrkeområde framför allt inom bildkurserna. Inom UVK behöver lärosätet utveckla hur jämställdhet examineras. Studentbarometern som genomfördes 2016 visade att lärosätet utmärkte sig då studenterna till över 80 procent var nöjda med inslagen kring jämställdhet. I kurslitteratur beaktas att minst en titel per kurs skall ha ett uttalat genusperspektiv eller annat kritiskt perspektiv, och att könsfördelningen mellan författarna skall vara jämn (60/40). Även i arbetslaget och i uppgifter strävas en jämn könsfördelning så att inte traditionellt manliga och kvinnliga arbetsuppgifter reproduceras, vilket lärosätet beskriver som en utmaning, men där bedömaregruppen anser att lärosätet arbetar fortlöpande med detta.

Utifrån lärosätets kvalitetssystem genomförs en rad uppföljningar på programnivå i form av nybörjarenkät och studiebarometer, säkring av examensmål i matris för program/examina samt programutvärderingar, såväl i mitten som i slutet på utbildningen. Bedömaregruppen ser detta som en adekvat kvalitetssäkring. Studenterna genomför en digital skriftlig anonym kursutvärdering som publiceras på institutionens hemsida. Dessa synpunkter följs upp med efterkommande studentårskurs. I mitten av kurserna genomförs också muntliga utvärderingar och analoga skriftliga utvärderingar för att fortlöpande kunna förbättra kurserna. Bildlärararbetslaget ansvarar gemensamt för uppföljningen. Ett utvecklingsområde är att metoder och enhetliga rutiner behöver stärkas inom samtliga kurser för hur studenterna ska få större inflytande över sin utbildning.

En avhopsanalys genomförs systematiskt två gånger per år via intervjuer med studenter som avslutat sin utbildning i förtid, vilket analyseras av Lärarhögskolans ledning och programråd. Kontinuerlig uppföljning av studierna, avhopp och genomströmning bidrar till att studenterna kan genomföra sina studier på utsatt tid. För att stödja studenterna att genomföra studierna inom

planerad tid genomfördes under hösten 2018 ett pilotprojekt för att stärka deras skrivande. Projektet fördjupades under 2019. Men bedömargruppen ser oklarheter i systematiken i de förebyggande insatserna.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studentrepresentanter finns i alla beredande och beslutande organ, och där lärarstudenterna har en egen sektion inom studentkåren som tillvaratar studenternas intressen. Även på programnivå finns studentrepresentation, och dialog förs mellan ansvariga för lärarutbildningen och studentkåren. Informationsmöten hålls och på lärarutbildningens webbplats finns utbildningssidor med information och kontaktvägar. Flera av kontakterna mellan de kursansvariga och studenterna sker genom informella möten. Som ett led i detta är det särskilt viktigt att lärosätet arbetar med lärarnas tillgänglighet och snabb återkoppling till studenterna. Kvalitetsarbetet i ämneslärarprogrammet kan också följas av studenterna via lärplattformen Cambro. Det har skett förändringar utifrån synpunkter och initiativ från studenterna när det gäller utbildningsgången och progression. Bedömargruppen anser därmed att studenterna ges möjlighet att både uttrycka åsikter och delta i beslut gällande lärarutbildningen på ett tillfredsställande sätt på övergripande nivå. Däremot är studentdeltagandet på bildlärarutbildningen ett fortsatt utvecklingsområde, varför lärosätet uppmanas av bedömargruppen att fortsätta ett dialogiskt förhållningssätt till studenterna.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Samverkan med skolor är en viktig del i studenternas anknytning till arbetsliv och det sker via VFU, lärare som är yrkeslivsverksamma i skolan och praxisnära forskning. Detta anser bedömargruppen vara en viktig förberedelse inför professionen. Lärosätet framhåller den långa VFU:n som viktig i förberedelsen för det kommande yrkeslivet. Även bedömargruppen menar att kurserna inom VFU är viktiga för att förbereda studenterna för arbetslivet. Men gruppen ser det som problematiskt om en student befinner sig på samma skola med en handledare som studenten inte kan utvecklas tillsammans med. Målsättningen är att studenterna ska få stifta bekantskap med flera skolor med olika strukturella förutsättningar, men skriver inget om hur detta görs. Detta är därför att betrakta som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är enligt bedömargruppen att yrkesverksamma lärare och skolledare medverkar i seminarier. Studenterna ges även möjlighet att samverka med kulturinstitutioner och möta barn och elever i olika åldersgrupper, där ett särskilt styrkeområde är samverkan med Bildmuseet. Bildlärarutbildningen är aktiv i nationell och nordisk forskningssamverkan och nätverkande. Dock bedöms internationalisering, flerspråkighet och tillhandahållandet av interkulturella perspektiv som utvecklingsområden för lärosätet.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Utifrån självvärderingen och den bifogade lärartabellen anser bedömargruppen att graden av vetenskaplig kompetens är tillfredsställande. En fördel är att flera lärare har forskning i sina tjänster, om än med stora skillnader i omfattning. Det är ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet att skaffa rutiner för hur alla lärare mer långsiktigt kan garanteras forskning inom sina tjänster för att säkerställa fortsatt kvalitet. Enligt lärartabellen finns en viss övervikt i kompetens när det gäller ämnen och ämnesdidaktik. Bedömargruppen anser att den mer generella pedagogiska och didaktiska kompetensen kan stärkas. Denna obalans syns också i utbildningen och bedömargruppen anser att ett utvecklingsområde är att öka andelen renodlade pedagogiska och didaktiska inslag inom UVK för att ytterligare stärka utbildningens kvalitet.

Graden av professionsinriktad och pedagogisk kompetens bedöms vara tillfredsställande, enligt bedömargruppen. Kurser i högskolepedagogik ges, liksom handledarutbildning för handledarna inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). De flesta av de undervisande lärarna inom utbildningen har genomgått högskolepedagogiska kurser och har ämneslärarexamen. Bedömarna noterar att lärosätet i självvärderingen beskriver stora förhoppningar kopplade till VFU-lärarnas roll i utbildningen, där de förväntas tillhandahålla viktiga delar av studenternas utveckling till professionella pedagoger. Det är därför särskilt viktigt att lärosätet uppmärksammar VFU-lärarna som en del i lärosätets arbetslag för lärarutbildningen, och även skapar rutiner för att säkerställa deras kompetens och möjligheter till kompetensutveckling. Den sammantagna kompetensen på kort och lång sikt bedöms dock som tillfredsställande.

Av de undervisande lärarna är de flesta tillsvidareanställda vilket möjliggör en långsiktighet för utbildningen. För att säkerställa kompetensen genomförs enligt självvärdering varje år en översyn, och en kompetensutvecklingsplan tas fram och följs upp. Viss nyrekrytering har gjorts eller planeras att genomföras, vilket bedömargruppen ser som positivt. Lärosätet visar enligt bedömargruppen här på en medvetenhet om pensionsavgångar och behovet av strategier för att tillgodose behoven långsiktigt. I självvärderingen framgår också att alla lärare som undervisar har pedagogisk kompetens eller motsvarande, men det redogörs inte för hur relevant kompetensen är eller hur den får möjlighet att utvecklas. Vid intervjuerna framkommer att det finns strategier för hur detta ska hanteras inför framtiden, men det blev inte helt klarlagt för bedömarna vad strategierna innebär eller hur de ska införas. Ett utvecklingsområde är därför att ta fram mer konkreta lösningar på hur kompetensförsörjningen inom UVK ska tillgodoses och att lärosätet planerar för en mer långsiktig kompetensutveckling i den årliga översynen och som en del av kompetensutvecklingsplanen.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Nivån på den vetenskapliga miljön uppfattas av bedömargruppen som tillfredsställande. Många forskningsprojekt inom miljön anknyter innehållsmässigt till relevanta delar av UVK. Forskning med betydelse för lärarutbildningen bedrivs inom flera områden och inom flera fält som rör till exempel profession, ledarskap samt betyg och bedömning. Ett forskningsområde som rör lärande och minne binder ihop flera discipliner, såsom psykologi och medicinska perspektiv, med pedagogik och lärande.

Lärarna i UVK bedriver således egen forskning inom relevanta områden och studenterna erbjuds att vara delaktiga, till exempel genom att delta i olika undersökningar. De bjuds också in till att närvara

vid exempelvis disputationer och seminarier. Ett annat exempel som ges är den kurs under UVK 1, där studenterna får möjlighet att ingå i en undersökning som bidrar till de undervisande lärarnas forskning. Detta i sig själv bidrar däremot inte till ett nära samband mellan forskning och utbildning, utan visar mer på en riktning och ambition. Hur sambandet säkerställs i resten av utbildningen, mer än genom litteraturlistor med relevant forskning, har däremot inte tydligt framkommit i underlagen. Det behöver tydliggöras hur forskningsmiljöerna inom pedagogik och didaktik åskådliggörs inom utbildningen. Bedömarna fick intrycket av självvärderingen och intervjuerna att den största delen av den forskningsmiljö som är tillgänglig för studenterna är ämnesdidaktisk forskning. Bedömggruppen anser att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning, men att ett utvecklingsområde är att lyfta fram den pedagogiska och didaktiska forskning som finns inom UVK tydligare, för att studenterna ska kunna ta del av den.

Nivån på den professionsinriktade miljön bedöms även den som tillfredsställande. Lärosätet beskriver i sin självvärdering planer på att tillsätta ett samverkanslektorat som möjliggör för lärare att vara verksamma både på högskolan samt på gymnasieskolan och i årskurs 7–9. Bedömggruppen anser att lärosätet på så sätt kan erbjuda goda utvecklingsmöjligheter för kvaliteten på den professionsinriktade miljön. Den praktikinriktade forskningen som bedrivs på lärosätet möjliggör dessutom för både lärarna på skolorna och lärosätet att vara verksamma i bägge verksamheterna.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Lärosätet redovisar i självvärderingen hur examensmålen uppnås inom utbildningarna genom en uppdelning av vad som kallas "grundläggande", "befästande" och "fördjupande" kunskaper, färdigheter och förmågor. Utifrån den uppdelningen ges sedan exempel på hur de olika kursernas mål är formulerade och hur de relaterar till examensmålen. Lärosätet ger även exempel på uppgifter inom respektive kurs där studenterna får möjligheter att tränas i, eller visa på, de kunskaper som de förväntas förvärva. Bedömggruppen finner att uppdelningen i grundläggande, befästande och fördjupande kunskaper tjänar ett syfte för att säkerställa progression inom utbildningen.

Utifrån självvärderingen och det som framkom vid intervjuerna finns det en god grund för att uppnå målets samtliga delar, enligt bedömggruppen. Lärosätet visar sammantaget en målmedveten, sammanhållen utbildning i vetenskaplig metod och ett vetenskapligt förhållningssätt genom att kunskaps- och vetenskapsteori introduceras i kursen *Kunskap, vetenskap och forskningsmetodik* (termin 1), där undervisningen bedrivs genom föreläsningar och genom olika former av gruppövningar. Syftet med gruppövningarna är dels att öva färdigheter, förmågor och förhållningssätt, dels att förankra mer faktabaserade inslag och att relatera dem till arbetet inom skolväsendet.

Den här inledande kursen tillgodoser enligt bedömggruppen de flesta av examensmålen. Målen examineras genom en skriftlig salstentamen och genom examinerande case-övningar där

studenterna för godkänd kurs ska kunna tillämpa grundläggande kunskaps- och vetenskapsteoretiska insikter i en tänkt arbetssituation. Både kvalitativa och kvantitativa metoder behandlas och examineras i den inledande kursen. Den inledande kursens mål bearbetas sedan ytterligare i följande kurser där en tydlig progression framgår. Bedömargruppen finner detta sätt att organisera utbildningen som relevant med en klar tanke om progression och säkerställande av målet.

Som ett exempel hämtat från självvärderingen kan anges hur innehållet i kursen *Utbildningsvetenskap, undervisning och lärande* (termin 5) ytterligare förväntas befästa målet gentemot egenskaper relaterade till läraruppdraget. Uppgiften examineras genom en rapport med en litteraturstudie, som befäster både metodologiska kunskaper och kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Rapporten ska fokusera på ett relevant område för den framtida yrkesrollen som för godkänt betyg ska analyseras utifrån läroplansteoretiska och reflektivt didaktiska perspektiv samt anknyta till aktuell forskning.

Relevansen för den framtida yrkesrollen återkommer i den efterföljande kursen *Bedömning för och av lärande för åk 7–9 och gymnasium*, där studenternas kunskaper om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen ytterligare tränas. Målen säkerställs genom en individuell skriftlig tentamen. Bedömargruppen finner att det finns goda grunder för studenterna att uppnå målet, men vill samtidigt peka på att egenskaper relaterade till läraruppdraget inte ensidigt ska tolkas som att det endast ska förankras vetenskapligt. Studenterna ska också få möjligheter att få syn på aspekter av läraryrket som handlar om beprövad erfarenhet. Fördjupningen av målet sker enligt självvärderingen i den avslutande kursen *Examensarbete för ämneslärarexamen*, vilket skrivs inom ämnet.

Bedömargruppen finner det rimligt att en fördjupning av kunskaper sker i examensarbetskursen, men vill samtidigt som ett utvecklingsområde peka på att fördjupningar av kunskaper också kan ske tidigare under utbildningen. Utifrån redovisningen och systematiken som redovisas i självvärderingen och intervjuerna görs bedömningen att utbildningen erbjuder goda möjligheter för studenterna att nå målen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

I självvärderingen framkommer hur flera kurser inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) läggs upp utifrån den rådande systematiken med "grundläggande", "befästande" och "fördjupande". I detta ges enligt bedömargruppen flera goda exempel på hur de olika examensmålen "vävs in" i kurserna och hur studenterna tränas gentemot de olika examensmålen. De angivna lärandemålen examineras genom exempelvis skriftlig hemtentamen, salstentamen, dagbok för den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU-dagbok) och en skriftlig inlämningsuppgift, där krav ställs på att studenterna kritiskt och självständigt kan tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter. Genomgående krävs att studenterna gör kopplingar till relevant litteratur och forskning. Bedömargruppen finner att systematiken som tillgodoser progressionen är

tydlig och genomarbetad. De olika examinationsformerna borgar för att studenterna får goda möjligheter att kunna uppfylla examensmålet.

Inom VFU:n kan studenterna enligt bedömargruppen tränas till att utveckla yrkesverksamheten, genom att betydelsen av pedagogiskt ledarskap, sociala relationer och kommunikation betonas samt dess påverkan på didaktik och metodik. Ett exempel på hur detta konkret utformas är en VFU-kurs där det krävs att studenterna kan reflektera över och värdera sin professionsutveckling. Uppgiften examineras genom att studenterna för en VFU-dagbok som sedan examineras genom en skriftlig individuell uppgift, vilket kopplas till dagboken. Bedömargruppen bedömer VFU-kursen och dagboken som ett bra sätt att träna studenterna i de egenskaper som krävs för ett framgångsrikt yrkesutövande.

Under VFU genomförs även ett trepartssamtal mellan studenten, VFU-handledaren och VFU-läraren, där studentens undervisning bedöms och där studenten skriver en VFU-rapport för att ytterligare analysera sin undervisning. Slutligen ska studenten genomföra en självständig analys av ett empiriskt material insamlat under sin VFU-period, dra slutsatser och använda vetenskapliga källor genom att bearbeta, tolka och analysera insamlade data enligt vetenskapliga principer. Bedömargruppen finner att arbetssättet gynnar studenternas förmåga att föra samman erfarenheter vunna under praktiken med vetenskapliga resultat, så att de tränas i ett vetenskapligt förhållningssätt som bör användas när pedagogiska erfarenheter ska analyseras. Således anser bedömare att arbetssättet är en bra metod att träna studenterna i att skapa och utveckla en profession. Utifrån detta uppfattar bedömargruppen att studenterna bereds goda möjligheter inom sin utbildning att uppnå målet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen framkommer att redan i den inledande kursen *Ämneslärare som profession* ska studenterna göra en skriftlig uppgift där de förväntas ge "ett konkret förslag till en långsiktig strategi som lärare kan använda i sitt arbete med att utveckla och förbättra faktorer som påverkar pedagogisk verksamhet". För godkänd uppgift ska förslaget kopplas till relevant vetenskaplig litteratur. I den första terminens tredje kurs behandlas sedan centrala didaktiska begrepp och de relevanta lärandemålen examineras bland annat genom ett rollspel, där också digitala verktyg ska användas. Ett annat exempel ges från termin fem, där studenterna ska göra en undervisningsplanering som ska vara genomförbar och som examineras i form av en rapport. Bedömning tas upp i en senare kurs samma termin och förbereder för efterföljande VFU. I kurserna ingår praktiska övningar som förbereder studenterna för yrkesutövandet.

Utifrån de exempel som lärosätet ger i självvärderingen anser bedömargruppen att lärosätet genomgående tydliggör relevanta lärandemål med tillhörande examination och de successivt ökande kraven. Bedömargruppen finner detta sätt att säkerställa målet som berömvärd, eftersom det på ett relevant sätt tränar den studerande i kunskaper som är relevanta inom professionen.

Under VFU-kurserna ställs studenterna inför prövningar att planera, genomföra, utvärdera och utveckla sin egen, men också andras undervisning. Det finns även en progression i kursmålen

mellan UVK- kurserna, vilket är viktigt för att studenterna ska kunna utveckla sin förmåga under utbildningens gång. Det ges också övningar innan och mellan VFU-kurserna, där bland annat rollspel möjliggör för studenterna att öva och visa sin förmåga till didaktiska val och analyser. Flera skriftliga inlämningar testar också studenternas förmåga att didaktiskt analysera: dels allmänt, dels i relation till deras undervisningsämne.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna uppmärksammar bedömargruppen en viss sårbarhetsproblematik på grund av att den långa VFU:n kommer sent i utbildningen. Även om den samlade bedömningen är att studenterna är väl rustade för denna långa VFU så återstår det fortfarande oklarheter om hur utbildningen tidigt ska kunna fånga upp och stötta studenter som hamnar i svårigheter i mötet med elever i en undervisningssituation. Att utveckla strategier som fångar upp studenter som först inför en elevgrupp hamnar i svårigheter, betraktar bedömargruppen som ett utvecklingsområde i utbildningen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Utifrån självvärderingen framgår att studenterna tränas i att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning så att varje elev stimuleras och utvecklas. Detta synliggörs genom att ett antal lärandemål med tillhörande examination redovisas. Ett exempel på lärandemål finns i VFU-kursen *Att undervisa i ämne*, där studenterna enligt självvärderingen ska "kunna planera, genomföra och reflektera kring undervisning utifrån verksamhetens mål och aktuella elevgruppers förkunskaper och förutsättningar". Elevers olika förutsättningar återkommer även i ett lärandemål i den sista VFU-kursen. Ett annat exempel är ett lärandemål i utbildningens avslutande UVK-kurs: "känna till och förstå grunderna för arbetet med systematiskt kvalitetsarbete och utifrån det förstå lärarens roll i arbetet med planering, uppföljning, utvärdering och utveckling". I självvärderingens avslutande analys och värdering noteras särskilt att en nära integration finns mellan UVK, VFU, ämnen och ämnesdidaktik. Bedömargruppen finner ambitionen lovvärd, men hade önskat ytterligare information om hur progression inte bara sker mellan UVK och VFU, utan också hur progressionen inom UVK och VFU relateras till kurser inom de olika ämnena.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

På en grundläggande nivå beskrivs det i självvärderingen tydligt hur studenterna får möjlighet att utveckla de förmågor som målet anger. I kursmålen för kursen *Etik, demokrati och den heterogena lärandemiljön* nämns de mänskliga rättigheterna explicit. Studenterna får även möjlighet att praktiskt öva i form av gruppövningar och skriftligt resonera om ett case, enligt självvärderingen och intervjuerna. Seminariet leds av en verksam gymnasielärare, vilket kan ge studenterna viktiga lärdomar och insikter i hur det pedagogiska arbetet ute i "verkligheten" fungerar. Bedömargruppen anser att sättet att arbeta i viss mån kompenserar för vissa av de svårigheter det innebär att ha den

långa VFU:n så sent i utbildningen, men också att arbetssättet i många fall rustar studenterna väl för att möta "verkligheten" ute i undervisningssituationer.

Kursen *Specialpedagogik* består av föreläsningar, seminarier och workshoppar där studenterna tränas att i samverkan med en skola stödja elever med funktionsnedsättning och se både möjligheter och hinder. Utifrån skollagen ska studenterna även analysera och föreslå åtgärder för att bemöta elever utifrån deras specifika förutsättningar och eventuella svårigheter. Bedömarna uppfattar att exemplen visar att utbildningen har flera goda inslag i där studenterna får träna, analysera och diskutera detta utifrån både teoretiska och praktiska exempel.

Kursen *Bedömning av och för lärande* behandlar barns rättigheter till lika villkor och utbildning enligt barnkonventionen, som tenteras genom en skriftlig examinationsuppgift. I kursen *Profession och vetenskap* behandlas lärarens roll, arbete och skolans uppdrag utifrån lagar och policyer samt vad det innebär att arbeta i en politiskt styrd organisation där läraren som myndighetsperson behandlas, liksom tystnadsplikt, sekretess samt offentlighets- och skollagen. Här tränas studenterna i att föra juridiska och etiska resonemang. Även här tolkas skoljuridiska frågeställningar utifrån fallbeskrivningar. Ett utvecklingsområde som lärosätet anger i självvärderingen är hållbar utveckling relaterad till miljö och klimat. Detta berörs i begränsad omfattning under den första terminen, men lärosätet menar att detta behöver förstärkas så att även studenter i andra ämnen än exempelvis biologi och naturkunskap får större del av dessa kunskaper. Även bedömargruppen ser detta som ett utvecklingsområde.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Enligt självvärderingen behandlas jämställdhetsperspektivet i flera kurser och utgår från lärosätets handlingsplan för jämställdhetsintegrering, som återfinns under samlingsbegreppet "lika värde". Under den första terminen behandlas genusperspektiv och stöds av kurslitteratur och gruppövningar som lägger grunden för examinationen. Perspektivet befästs och fördjupas i andra kurser och studenterna förväntas uppnå lärandemålen genom kurslitteratur, föreläsningar, gruppövningar och case-övningar.

Lärosätet strävar enligt självvärderingen efter en jämn könsfördelning i bemanningen, vilket i princip uppnås inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). I självvärderingen anges som en styrka den starka genusvetenskapliga forskningsmiljön som involverar samtliga fyra fakulteter och flera av de lärare som undervisar i UVK tillhör miljön. Anonyma tentamina och ett medvetet val av kurslitteratur är andra faktorer som framhålls i självvärderingen. På programnivå nämns att lärosätet vid sammansättningen av beredande och beslutande organ eftersträvar en jämn könsfördelning. Jämställdhetsperspektivet beaktas också när antagningsproffror, genomströmning och avhopp analyseras. Enligt Studentbarometern 2016 var hela 80 procent av lärarstudenterna nöjda med hur jämställdhetsfrågorna behandlades.

Bedömargruppen uppfattar att utbildningen i sin helhet behandlar jämställdhet, men noterar samtidigt att beskrivningarna i såväl självvärderingen och intervjuerna inte till fullo klargör hur jämställdhet

examineras inom utbildningen. Därför är den här delen något som skulle kunna utvecklas mer inom UVK.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Enligt självvärderingen följs utbildningen upp på flera sätt. Organisation finns för hur kursutvärderingar ska hanteras. Varje kurs inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) utvärderas skriftligt, och kompletteras ibland även med muntliga utvärderingar. Resultaten behandlas och återkopplas på en rad sätt, till exempel via webbplatsen och genom en sammanställning över vad som bör åtgärdas. I inledningen av varje ny kurs kommuniceras vilka förändringar som gjorts baserat på utvärderingar och varför. Lärlaget diskuterar de synpunkter som har kommit fram. Involverade institutioner sammanträder 1–2 gånger per år för att diskutera eventuella förändringar, och speciella UVK-dagar ordnas varje termin. För två av UVK-kurserna anges att utvärderingar sker via webb-formulär, vilket inte lett till en acceptabel svarsfrekvens. I en kurs får studenterna tillfälle att ställa frågor och lämna synpunkter under kursens gång. Avsikten med detta förfarande är att öka deltagandet i den slutliga kursutvärderingen.

Ett utvecklingsområde som bedömarna har lokaliserat är att utveckla rutiner för studenterna att ge synpunkter. I etablerade kanaler borde studenterna kunna framföra förändringsförslag under kursers genomförande, till exempel genom utvärderingar mitt i en kurs.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Genomströmning och avhopp analyseras systematiskt två gånger per år via intervjuer med de studenter som avslutat sin utbildning i förtid. För att stödja studenterna i deras studier genomfördes under hösten 2018 ett pilotprojekt för att stärka deras skrivande och därmed deras möjligheter att genomföra studierna inom planerad tid. Projektet fördjupades under hösten 2019. Andra stödfunktioner som anges i självvärderingen är lärosätets studievägledare, studenthälsan och en studieverkstad, där studenterna kan få stöd i sitt akademiska skrivande.

Utifrån de beskrivningar i självvärderingen och utifrån vad som framkom vid intervjuerna har bedömggruppen fortfarande svårt att avgöra om det finns en systematik i de förebyggande insatser som genomförs för att studenterna ska klara utbildningen på avsatt tid. Att utveckla en större systematik i hur lärosätet stöder studenterna i att klara sin utbildning inom avsatt tid är därför ett utvecklingsområde.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studentens möjligheter till inflytande säkras enligt självvärderingen på flera sätt.

Studentrepresentation finns i samtliga beredande och beslutande organ. Kursutvärderingar,

informationskanaler via lärplattformen, webbplatsen och informella kontakter nämns som ytterligare exempel på möjligheter för studenterna att ta en aktiv roll för att utveckla utbildningen och dess innehåll. En utmaning beskrivs vara de stora studentgrupperna i några av kurserna i utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Även på programnivå finns studentrepresentation i samtliga beredande och beslutande organ och dialog förs mellan ansvariga för lärarutbildningen och studentkåren. Informationsmöten hålls och på lärarutbildningens webbplats finns speciella utbildningssidor med information och kontaktvägar.

Bedömargruppen finner att tillfredsställande rutiner finns på plats, men kan utifrån självvärderingen och intervjuerna inte bedöma hur studeranderepresentationen utvecklas över tid eller hur studenternas närvaro ser ut i praktiken. Lärosätet bör därför följa upp detta för att säkerställa studenternas representation i olika beslutande och rådgivande organ och forum.

Kursvärderingar genomförs efter varje genomförd kurs och resultatet på dem återkopplas till studenterna. Kursvärderingarna genererar även förslag på förändringar i kursernas utformning, som påverkar nästkommande kurser. Studenterna kan kontakta de kursansvariga och studierektorn, men på vilket sätt och i vilken form kan inte utläsas av självvärderingen. Vid intervjuerna framkom att flera av kontakterna mellan de kursansvariga och studenterna sker genom informella möten.

Som ett led i detta finner bedömargruppen det som särskilt viktigt för lärosätet att arbeta med lärarnas tillgänglighet och snabb återkoppling till studenterna. Det genomförs ventilationsträffar vid mitten av vissa UVK-kurser och då finns möjlighet för studenterna att påverka under kursens gång. Detta är ett utvecklingsområde enligt bedömarnas uppfattning, eftersom metoder och enhetliga rutiner för att stärka den här möjligheten inom samtliga kurser borde kunna utvecklas.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Bedömargruppen bedömer att de kontakter med arbetslivet som studenterna får under sin utbildning är tillfredsställande. I programmet medverkar adjungerade lärare, och bland annat genomför studenterna övningar utifrån verkliga undervisnings- och skolsituationer. Yrkesverksamma lärare och skolledare medverkar i seminarier, vilket bedömargruppen bedömer som en styrka i utbildningen. Det ger information både till studenter och kursansvariga institutioner om utbildningens anpassning till arbetslivet. Även forskare och doktorander bidrar till att öka studenternas kunskap om arbetslivet och eventuell forskning.

Kurserna inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) är enligt bedömargruppen viktiga för att studenterna ska förberedas för arbetslivet, och enligt självvärderingen är målsättningen att studenterna ska få lära känna flera skolor med olika förutsättningar under utbildningen. Ett utvecklingsområde som framgår av självvärderingen är att kursinslag om den politiska och organisatoriska styrningen av skolan bör läggas tidigare i utbildningen än vad som sker i dag. Bedömarna stödjer lärosätet i uppfattningen att studenterna, därigenom blir bättre förberedda.

Läro- och utbildningsstyrelsen och programrådet har representanter från arbetslivet, och det finns ett VFU-handledarnätverk. Det anser bedömaregruppen borgar för att kvalitetsfrågor om VFU har ett forum där de här diskussionerna kan föras. Alumnuppföljningen vartannat år ger värdefull information om hur utbildningen förbereder studenterna för arbetslivet, vilket bedömarna anser ytterligare bidra till att stärka kvaliteten på utbildningen.

Den långa VFU:n framhävs som viktig i förberedelsen för det kommande arbetslivet. Att den är så lång och att studenterna befinner sig på samma skola upplever bedömaregruppen som problematiskt om de skulle hamna på en skola med en handledare som de inte kan utvecklas tillsammans med. Lärosätet skriver i självvärderingen att målsättningen är att studenterna ska få stifta bekantskap med flera skolor med olika strukturella förutsättningar, men skriver inget om hur detta görs. Även efter intervjuer kvarstår frågor om det. Därför bedömer bedömaregruppen att detta är ett utvecklingsområde.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Det finns tillfredsställande vetenskaplig kompetens och de flesta lärare är tillsvidareanställda. De flesta av de undervisande lärarna inom utbildningen har genomgått högskolepedagogiska kurser och har ämneslärarexamen. Bedömaregruppen finner det som ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet att skaffa rutiner för hur alla lärare mer långsiktigt kan garanteras forskning inom sina tjänster för att säkerställa fortsatt kvalitet.

Det finns också en tillfredsställande utbildningsmiljö. Många forskningsprojekt inom miljön anknyter innehållsmässigt till relevanta delar av UVK. Av betydelse för läro- och utbildningsområdet bedrivs forskning inom flera områden och inom flera fält som rör till exempel professionen, ledarskap, betyg och bedömning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Lärosätet uppvisar en målmedveten, sammanhållen utbildning i vetenskaplig metod och ett vetenskapligt förhållningssätt genom hur kunskaps- och vetenskapsteori introduceras. Bedömaregruppen finner att systematiken med "grundläggande", "befästande" och "fördjupande" är ett gott sätt att organisera utbildningen och garantera progression. Både kvalitativa och kvantitativa metoder behandlas och examineras. Fördjupning ska framförallt ske i det självständiga arbetet som skrivs inom ämnet. Det finner bedömaregruppen rimligt men vill samtidigt som ett utvecklingsområde peka på att fördjupningar av kunskaper också kan ske tidigare under utbildningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Genomgående krävs att studenterna gör kopplingar till relevant litteratur och forskning och målpåfyllelse säkerställs med examinationer såsom skriftlig

hemtentamen, salstentamen, dagbok för den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU-dagbok) och en skriftlig inlämningsuppgift.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls eftersom lärosätet ger flera goda exempel på hur målet vävs in i kurser och examineras på flera olika sätt. Det ges under utbildningen övningar innan och mellan VFU-kurserna, där bland annat rollspel möjliggör för studenterna att öva och visa sin förmåga till didaktiska val och analyser. Det är berömvärt att måluppfyllelse säkerställs på det sättet, eftersom det tränar studenterna i kunskaper som är för professionen relevanta kunskaper.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls eftersom studenterna tränas i att planera, genomföra, utvärdera och utveckla sin undervisning, så att varje elev stimuleras och utvecklas. Det sker genom olika kurser med tillhörande examination. Det finns även en nära integration mellan UVK, VFU, ämnen och ämnesdidaktik. Bedömargruppen hade dock önskat en tydligare bild av hur progressionen sker inom UVK och VFU relateras till kurser inom de olika ämnena.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. På en grundläggande nivå beskriver självvärderingen tydligt hur studenterna får möjlighet att utveckla de förmågor som målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling anger. Studenterna får i form av gruppövningar och i skrift resonera om ett case. Bedömargruppen anser att detta sätt att arbeta i viss mån kompenserar för vissa av de svårigheter som det innebär att ha den långa VFU:n så sent i utbildningen, men också att det rustar studenterna väl inför olika undervisningssituationer. Moment relaterat kring hållbar utveckling behöver enligt bedömarna stärkas, så att studenter får större del av dessa kunskaper. Detta utvecklingsområde identifierar lärosätet även i självvärderingen.

Bedömargruppen uppfattar att utbildningen i sin helhet behandlar jämställdhet, men noterar samtidigt att beskrivningarna i såväl självvärderingen som intervjuerna inte till fullo klargör hur jämställdhet examineras inom UVK. Därför är den här delen något som skulle kunna utvecklas mer.

Lärosätet följer upp utbildningen och resultaten av kursutvärderingarna behandlas och återkopplas. Ett utvecklingsområde är att metoder och enhetliga rutiner behöver stärkas inom samtliga kurser för hur studenterna ska få större inflytande över sin utbildning. Genomströmning och avhopp analyseras systematiskt två gånger per år via intervjuer med de studenter som har avslutat sin utbildning i förtid. För att stödja studenterna att genomföra studierna inom planerad tid genomfördes under hösten 2018 ett pilotprojekt för att stärka deras skrivande. Projektet fördjupades under 2019. Men bedömargruppen ser oklarheter i systematiken i de förebyggande insatserna.

Studentrepresentation finns i samtliga beredande och beslutande organ. Även på programnivå finns studentrepresentation, och dialog förs mellan ansvariga för lärarutbildningen och studentkåren. Informationsmöten hålls och på lärarutbildningens webbplats finns utbildningssidor med information och kontaktvägar. Flera av kontakterna mellan de kursansvariga och studenterna sker genom informella möten. Som ett led i detta är det särskilt viktigt att lärosätet arbetar med lärarnas tillgänglighet och snabb återkoppling till de studerande. Bedömargruppen noterar att tillfredsställande

rutiner finns på plats, men kan inte bedöma hur studeranderepresentationen utvecklats över tid eller hur närvaron av studenter ser ut i praktiken.

Bedömggruppen finner att de kontakter som studenterna får under sin utbildning med arbetslivet är tillfredsställande. Lärosätet framhåller den långa VFU:n som viktig i förberedelsen för det kommande yrkeslivet. Även bedömggruppen menar att kurserna inom VFU är viktiga för att förbereda studenterna för arbetslivet. Men gruppen ser det som problematiskt om en student befinner sig på samma skola med en handledare som studenten inte kan utvecklas tillsammans med. Målsättningen är att studenterna ska få stifta bekantskap med flera skolor med olika strukturella förutsättningar, men skriver inget om hur detta görs. Detta är därför att betrakta som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är enligt bedömggruppen att yrkesverksamma lärare och skolledare medverkar i seminarier.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga/konstnärliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

I bild arbetar enligt självvärderingen tolv lärare, sju lektorer och fem adjunkter. De flesta av lärarna har tillsvidareanställningar, men tre adjunkter har tidsbegränsade anställningar. Adjunkter står för merparten av undervisningen, trots att lektorerna är fler i arbetslaget. Ingen av lärarna arbetar inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK). I kurserna inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) arbetar två av lärarna sammantaget 20 procent, vilket i intervjun förklaras med det låga antalet bildstudenter på lärosätet. Det finns 17 studenter i bild och fyra i ämnet bild och slöjd.

Flera av lärarna har 20–25 procent av sin tjänst för kompetensutveckling och forskning och två av lärarna har 40 procent eller mer i forskningstid, vilket är mer än tillfredsställande enligt bedömnarna. I miljön finns också flera konstnärliga lektorer i andra estetiska ämnen, dock inte i bild, och en filosofie magister i fri konst. Det finns enligt självvärderingen en plan för kompetensförsörjning vilket omfattar att på sikt nyanställa doktorander. Inför kommande pensionsavgångar i lärarlaget för estetiska ämnen planerar lärosätet att anställa en gästprofessor på 25 procent med inriktning didaktik. Bland lärarna finns en docent i pedagogiskt arbete med inriktning bild, dock ingen professor, vilket bedömnarna anser är en viktig förutsättning för att säkerställa den vetenskapliga ämnesnivån i undervisningen. Det finns också, förutom två lektorer med doktorexamen i pedagogiskt arbete med inriktning bild, också en filosofie licentiat inom samma ämne. Två av lärarna är verksamma konstnärer och de flesta av lärarna har en lärarexamen i bild, vilket bedömnarna anser borgar för en god professionsförankring av utbildningen. Därtill tar lärosätet även in bildlärare i regionen som gästlärare. Lärare med ett flertal andra lärarexamina finns även i arbetslaget, vilket ger bredd och visar att lärosätet har kompetens gentemot UVK.

Den volym och sammansättning som lärarlaget har vid lärosätet ger goda förutsättningar för att säkerställa adekvat kompetens. Antalet lektorer är fler än adjunkter, men adjunkterna undervisar

merparten av undervisningsprocenten i bildlärarutbildningen, vilket bedömarna vill uppmärksamma. En tidigare professur i bild har inte ersatts efter pensionsavgång. För att ytterligare stärka miljön och kvalitetssäkra den vetenskapliga ämneskompetensen, rekommenderar bedömargruppen detta som en angelägen satsning för lärosätet. Arbetslaget saknar också konstnärlig lektor med inriktning bild, vilken skulle stärka de konstbaserade delarna i arbetet, varför detta rekommenderas som ett utvecklingsområde. Alla lärare har dock genomgått högskolepedagogiska kurser eller har motsvarande meriter. Anställningsförhållandena liksom den sammantagna vetenskapliga, konstnärliga och pedagogiska kompetensen är enligt bedömargruppen tillfredsställande för bildlärarutbildningen.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig/konstnärlig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Bedömargruppen anser att Institutionen för estetiska ämnen utgör en unik vetenskaplig och konstnärlig miljö ur ett nationellt perspektiv och vill lyfta fram utbildnings- och forskningsmiljön vid lärosätet som ett styrkeområde. Det finns disputerade lärare och pågående forskning i sex olika forskningsprojekt inom samtliga av de estetiska ämnena bild, musik och slöjd. I självvärderingen presenteras satsningar på lärarna genom olika typer av forskningsmedel såsom, strategiska satsningar, gästprofessur i estetiska ämnen, medel för doktorander i bild vartannat år, och samverkanslektorat med skolhuvudmän genom praktisknära forskning. Därför anser bedömargruppen att miljön vid lärosätet på ett mycket tillfredsställande sätt uppfyller krav för forskningsanknytning och vetenskaplig grund samt för lärarnas kompetensförsörjning. Vid institutionen bedrivs bland annat skolforskning, forskning kring konstpedagogik, om multimodala arbetsformer i skolämnen samt ungas deltagande i kulturlivet i relation till Kulturhuvudstäder. Därtill har ett flertal avhandlingsstudier publicerats, vilket tyder på att forskningsmiljön är stark. Detta gäller även bildområdet då tre doktorander finns inom det bilddidaktiska fältet. Även kopplingen till skolan och forskning riktad mot kursplan och bildundervisning är stark. Det finns också en aktiv delaktighet i flera forskningsnätverk. Dock saknar bedömargruppen inslag av samtida utbildningsfilosofiska perspektiv, vilket skulle bidra till att vidga den skolbaserade och didaktiska forskningen.

Ett samarbete med Bildmuseet är en del av bildlärarutbildningens och lärosätets permanenta verksamhet. I självvärderingen anges att det i verksamheten skapas en närhet mellan utbildning och forskning som utgår från fyra specifika kriterier. Studenterna har möjlighet att utveckla förmåga att förstå, värdera och använda processer genom vilka vetenskapligt baserade kunskaper uppstår och ständigt omprövas. Detta binder samman utbildningarnas vetenskapliga, konstnärliga och professionsinriktade delar. Bedömargruppen anser att de seminarierier och publikationer som används för att stärka gestaltande arbetsformer och visuella metoder borgar för en god kompetensutveckling. Bedömargruppen hade gärna sett en satsning på professur för att ytterligare stärka miljön och bildämnet vid lärosätet. I syfte att främja konstnärlig forskning och för att bibehålla hög kvalitet i utbildningarna, görs framöver en samordning av lokaler, resurser och kompetensområden i en sammanhållande struktur under Humanistisk fakulteten. Bedömargruppen rekommenderar att bildämnets behov bevakas i denna process, så att kvalitet och förutsättningar för området bild kan stärkas, då miljön även har ett nationellt värde.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Vid lärosätet skapas enligt självvärderingen en progression i studierna genom att kurserna innehållsmässigt organiseras utifrån grundläggande, befästande och fördjupande nivå. Detta säkerställer överblick och kvalitet i utbildningen och ses som mycket tillfredsställande av bedömargruppen. Sammantaget får studenterna möjlighet att utveckla såväl bredd som djup i sina studier. Studier på grundläggande nivå innehåller, exempelvis i ämneskurs Bild 1, arbete med olika material och tekniker då kursen är brett orienterad där fyra moment av fem förbereder studenten för undervisning i bild upp till årskurs 6. Här ingår analog bildframställning och verktyg för två- och tredimensionellt bildarbete, materiallära, färglära, modellteckning, men också perceptionsstudier, digital bild och bildberättande, konstteori och konsthistoria samt bildanalys och bildtolkning. Arbetet sker laborativt under handledning och innefattar exempelvis en serie workshops med verktyg och maskiner, material och tekniker som gips, keramik/lera, formtagning, gjutning. Detta i enlighet med de krav som ställs i grundskolans styrdokument. Här förs också loggbok över arbetet. Studenterna har mycket god tillgång till verkstäder och får en gedigen grund i olika bild- och hantverkstekniker, vilket sammantaget borgar för bredd och djup i studierna.

I studier på befästande nivå behandlas konstteoretiska och konsthistoriska ingångar liksom bildsemiotik, arkitektur och design, samt en uppgift att transformera ett skulpturalt verk där studenterna uppmanas att upprepa, överdriva och förstärka verket. Arbetet dokumenteras skriftligt och studenterna ska visa att de observerat aspekter av formspråk med mera. Fördjupande nivå sker främst inom det självständiga arbetet om 30 högskolepoäng, men har enligt självvärderingen förberetts i de tidigare kurserna där studenterna genom föreläsningar, seminarier, skriftliga inlämningar och studier av kurslitteratur utvecklar insikter i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. Bland annat studeras genomslaget av digitala inslag i den senaste kursplanen för bildämnet i skolan, och betydelsen av digitala verktyg och medier i bildämnets undervisningspraktik efter att det stärks i styrdokumentet för bild. Studierna är genom nivåindelningen därmed upplagda i progression där tydliga studieguider och lärplattform skapar ytterligare förutsättningar för ämnesstudiernas genomförande, vilket bedöms som positivt av bedömargruppen. Även de självständiga arbetena visar enligt bedömnarna att såväl förberedelsearbetet inför examenskursen, liksom forskningsanknytningen är tillfredsställande, då samtliga arbeten visar på hög måluppfyllelse.

Bedömargruppen anser att strukturen med en nivåindelning av studierna är föredömlig, vilket skapar förutsättningar för att kunskap och förståelse grundläggs, befästs och fördjupas genom utbildningen. Mellan självvärderingen och intervjuerna framgår dock en motsättning där förhållandet mellan teoristudier och ämnesdidaktik inte framstår som lika tydlig. Därför rekommenderas lärosätet att på ett tydligare och mer lyhört sätt skapa strukturer för studentdeltagande i dessa processer. Kopplingen till ämnesdidaktiken rekommenderas som ett utvecklingsområde utifrån intervjuerna, liksom examinationsformerna. I självvärderingen görs heller inte någon åtskillnad i beskrivningen av studierna i inriktning årskurs 7–9 eller gymnasieskolan, men i intervjuerna framgår att fördjupningen i

studierna sker i de senare kurserna och att hänsyn till årskurs och inriktning tas i beaktande på olika sätt.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

I självvärderingen anges att studierna i bildlärarutbildningen är specifikt inriktade mot fördjupning inom det ämnesdidaktiska forskningsfältet med inriktning mot teori, metod och skrivande. Bildkurserna genomsyras av att utveckla kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet utifrån upplägget kring progression, vilket bedömargruppen noterar som gott. På den grundläggande nivån behandlas ämnesområden som barn och ungas bildspråkliga utveckling, bildanalys och bildsamtal liksom bedömning och betygssättning. Studierna bedrivs i form av föreläsningar, seminarier och olika tillämpningsövningar mellan metod och teori där skriftliga reflektioner, didaktisk planering, litteraturseminarier och övningsundervisning används. Studenterna bedömer eleverbeten med utgångspunkt i adekvata teorier i kurslitteraturen om barns lärande samt utifrån styrdokument. En variation av undervisningsformer länkar samman praktiska och teoretiska delar på ett tillfredsställande sätt enligt bedömargruppen.

På befästande nivå genomför studenterna ett projektarbete där det ingår konstpraktik på Bildmuseet. Studenterna planerar en didaktisk aktivitet med frågor kring etnicitet och genus samt genomför visningar för elever vilket ger studenterna inblick i annan pedagogisk verksamhet än bildundervisning i skolan. Samverkan med Bildmuseet anser bedömargruppen vara ett styrkeområde. På fördjupande nivå ges kursen Examensarbete – estetiska ämnen, 30 högskolepoäng på avancerad nivå vilken bygger vidare på teoretiska och forskningsmetodologiska kunskaper och färdigheter från UVK-kurser samt ämnesstudier. I kursen ingår forskningsplanering med fokus på forskningsprocess och formulering av syfte och forskningsfrågor och en orientering i tidigare forskning. De studier som genomförs är ofta kopplade till skolan. Studenterna kan också genomföra ett examensarbete där konstbaserat arbete utgör en del av metoden och den skriftliga rapporten görs i något mindre i omfattning. Samtliga självständiga arbeten som ingår i bedömningsunderlaget visar på hög måluppfyllelse.

Enligt bedömargruppen länkas en vetenskaplig förankring till bildläraryrket på ett tillfredsställande sätt genom en variation av undervisningsformer. Däremot behöver kopplingen mellan kvantitativa metoder inom UVK och inom bild tydliggöras eftersom det inte framgår enligt självvärderingen. Detta klagas heller inte i intervjuerna, och ses som ett fortsatt utvecklingsområde av bedömarna.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

I självvärderingen beskrivs hur kurser i utbildningsvetenskaplig kärna (UVK), verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och bildämnet löper i en studiegång med progression över tre nivåer. UVK och

VFU, som totalt omfattar 90 högskolepoäng, är först fördelade på grundläggande och sedan på fördjupande nivå. De tre bildkurserna på 30 högskolepoäng vardera, ligger efter varandra och går från grundläggande till befästande nivå. Dock framkommer inte förhållandet mellan ämneskurser, UVK-kurser och VFU-kurser i sin helhet någonstans i självvärderingen, vilket är en svaghet som också bekräftades av intervjuerna.

I självvärderingen betonas studentens förmåga att reflektera över genomförd undervisning och sin professionsutveckling. På grundläggande nivå reflekterar studenten över egna och andras erfarenheter, vilket dokumenteras i form av en loggbok. Här ingår också gestaltande processer. I kurser på befästande nivå tränar studenten sina färdigheter och förmågor genom att skriva en vetenskaplig rapport som förberedelse för det självständiga arbetet. Detta framkommer i målen att studenten ska: 1) uppvisa relevant och aktuell kunskap om forskningsområdet genom användning av primär- och sekundärkällor, 2) bearbeta, tolka och analysera insamlade data i enlighet med vetenskapliga principer samt redogöra för detta, 3) dra slutsatser grundade i egna resultat, tidigare forskning och teorier samt diskutera resultaten i förhållande till yrkesverksamheten, och 4) diskutera det egna arbetets slutsatser och deras implikationer för framtida forskning. Detta tyder enligt bedömargruppen på att studenterna i tillräcklig omfattning får beskriva, diskutera och bedöma sina och andras erfarenheter liksom relationen mellan bildteori och bilddidaktisk praktik. Samtliga självständiga arbeten som har bedömts visar på hög måluppfyllelse, vilket stärker bedömargruppens uppfattning att studenterna genom utbildningen utvecklar sin färdighet och förmåga att bidra till kunskapsutvecklingen inom ämnet på ett mycket tillfredsställande sätt.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Den ämnesdidaktiska kompetensen hos studenten utvecklas enligt självvärderingen i progression mellan ämnesdidaktiska kurser. Grundläggande ämnesdidaktisk kompetens utvecklas i kursen *Bild 1* med exempelvis förmåga att analysera, tolka och samtala om bilder med stöd av konstteoretiska och ämnesspecifika begrepp, samt förmåga beskriva den kreativa arbetsprocessen i egen eller andras konstnärliga produktioner och att bedöma framsteg. Studenterna arbetar med bedömning och betygssättning med utgångspunkt i Skolverkets bedömningsstöd i bild. Utifrån de studier i material och teknik som ingår i kurser ska studenten tillämpa och planera för undervisning gentemot en tänkt målgrupp elever, vilket borgar för en koppling till kommande yrkesliv och bildlärarprofessionen.

I kursen *Bild 2a* befästs de ämnesdidaktiska kunskaperna utifrån kursmålen där studenten utvecklar didaktisk kompetens om metoder för bildsamtal, förmåga att diskutera såväl egna som andras gestaltningar, samt analysera och tolka med hjälp av några bildanalytiska metoder. Kursens tema är samtidskonst och ungdomskultur där ämnesdidaktiken knyts till teoretiska studier av konst, samtidskonst och semiotik. Bedömning och tolkning relateras till konstvetenskapliga frågor och till konstens metoder och tillämpning i bildämnet. Parallellt genomför studenterna egen konstnärlig fördjupning exempelvis i rörlig bild, fotografi, digital bild, performance. En viktig del av den ämnesdidaktiska reflektionen är att studenterna genomför studierna i par. Studenterna genomför också konstpedagogiska workshops med externa grupper från förskola till gymnasieskola, vilket tränar förmågan att leda barn och elever i olika åldrar. Detta anser bedömargruppen vara en kvalitet som säkrar kopplingen till yrkesrollen. Befästningen av ämnesdidaktiska kunskaper sker också i

VFU-kursen *Att undervisa i bild*, där studenten på ett mer fördjupat plan analyserar om planeringar och genomförande av undervisning fungerat eller ej. I kursen ska studenten också analysera sin VFU-lärares arbete med formativ och summativ bedömning av elevernas prestationer. Här läggs fokus på studentens integration av sina praktiska, didaktiska och teoretiska färdigheter och förmågor. Studenten får besök av VFU-lärare vid samtliga VFU-perioder, vilket är mycket tillfredsställande enligt bedömargruppen. Studenten skriver en VFU-rapport som består av en analys av den egna undervisningen vid åtta tillfällen där helheten mellan planering, genomförande, examination och utvärdering beaktas, samt knyts till vetenskaplig litteratur. Att det i lärarlaget finns yrkesaktiva lärare stärker ytterligare sammanlänkningsenheten med skolan.

Bedömargruppen noterar att lärosätet valt att ha en VFU-period i kursen *Lärarkets dimensioner* på 22,5 högskolepoäng, samt att i slutet av utbildningen också valt ett självständigt arbete motsvarande 30 högskolepoäng. Studenten i bildlärarutbildningen förväntas genomföra många undervisningstillfällen, vilket enligt bedömargruppen är en styrka, och kursen omfattar tre fjärdedelar av en termin. Dock kvarstår en rekommendation där bedömargruppen utifrån intervjuunderlaget anser att de ämnesdidaktiska inslagen i utbildningen bör stärkas, gärna i samverkan med studenter.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

I självvärderingen beskrivs hur studenten kontinuerligt utvecklar färdighet och förmåga att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning i ett progressionsperspektiv mellan kurser, exempelvis mellan kurserna 1 och 2 samt VFU-kurs 3 och 4. Även om progressionen utifrån många olika aspekter framstår som en styrka i utbildningen så förblir den ämnesdidaktiska kopplingen till läraryrket ett utvecklingsområde. I kurs 1 lär sig studenten grundläggande färdigheter i undervisningsplanering där de ger respons på medstudenter och får respons av studenter och lärare eller genom redovisningar med Powerpoint, där de redogör för tänkt elevgrupp, syfte och upplägg av lektioner och anknäver till kurslitteratur. I kurs 2 utvecklar studenten sina färdigheter genom att planera ett helt undervisningsprojekt med utgångspunkt i planerade lektioner i samverkan med konstpedagogisk verksamhet vid Bildmuseet. Här höjs kraven på vetenskaplig förankring i mer avancerad vetenskaplig litteratur och på nivån av reflektion. Studenten planerar och genomför också undervisning i samband med VFU. I VFU-kurs 3 *Att undervisa – estetiska ämnen*, genomför och utvärderar studenten mer självständigt en planering. Studenten förväntas undervisa vid cirka 15 tillfällen under 4 veckorsperioden. Här genomförs också ett trepartssamtal mellan studenten, VFU-läraren och VFU-handledaren, med särskilt fokus på ledarskap, kommunikation i klassrummet och social kompetens, vilket bedömargruppen ser som tillfredsställande. I VFU-kurs 4 *Lärarkets dimensioner*, ska studenten undervisa så mycket som möjligt, identifiera sina utvecklingsområden och lägga särskilt fokus på bedömning av elevarbeten.

I intervjuunderlaget framgår dock att kopplingen till internationell forskning behöver stärkas liksom kopplingen till flerspråkiga skolmiljöer, vilket bedömargruppen rekommenderar som ett utvecklingsområde.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Vid lärosätet eftersträvas en jämn könsfördelning i beredande och beslutande organ där riktlinjen är proportionen 60/40. Enligt självvärderingen har könsbalansen i lärosätets programråd (dock inte i ämneslärarrådet) varit något skev, där åtgärder vidtagits genom ökad könsutjämning, vilket resulterat i en jämnare balans. Studentbarometern som genomfördes 2016 visade att lärosätet utmärkte sig då studenterna till över 80 procent var nöjda med inslagen kring jämställdhet. I kurslitteratur beaktas att minst en titel per kurs ska ha ett uttalat genusperspektiv eller annat kritiskt perspektiv, och att könsfördelningen mellan författarna ska vara jämn (60/40). Även i arbetslaget och i uppgifter strävas en jämn könsfördelning så att inte traditionellt manliga och kvinnliga arbetsuppgifter reproduceras, vilket lärosätet beskriver som en utmaning. Lärarna producerar avhandlingar i bildundervisning i samverkan med genusforskerskolan och fem av dessa avhandlingar har fokus på genusproblematisering och på bevakandet av en maskulin konsthistorisk kanon för att föra in feministiska konsthistoriska titlar i kurslitteraturen. På bildlärarutbildningen framhålls vikten av att ha medvetenhet om och kunna diskutera områden som populärkultur, ungdomskultur och queeruttryck inom skol-, konst- och kulturområdet. I självvärderingen problematiseras att bildämnet är feminint könsmärkt exempelvis gällande betygsstatistik. Genom att studenterna möter dessa perspektiv i sin utbildning får de också en beredskap att arbeta med dessa aspekter i sin kommande yrkesroll.

Jämställdhet anges i självvärderingen som ett utvecklingsområde men enligt bedömargruppen är det snarare ett styrkeområde utifrån att över 80 procent av studenterna är nöjda, att centrala analyser görs av ansöknings- och antagningsciffror, liksom av genomströmning och avhopp genomförs utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Utifrån lärosätets kvalitetssystem som beskrivs i självvärderingen genomförs en rad uppföljningar på programnivå i form av nybörjarenkät och studiebarometer, säkring av examensmål i matris för program/examina samt programutvärderingar, såväl i mitten som i slutet på utbildningen. Bedömargruppen ser detta som en adekvat kvalitetssäkring. Dessutom genomförs en kollegial granskning av program vart sjätte år. I ämneslärarprogrammen skrivs årligen en kombinerad verksamhetsberättelse och verksamhetsplan som innefattar en programanalys, kopplad till budgetarbetet, där förändringar, åtgärder och utvecklingsinsatser i utbildningen beskrivs. Studenterna genomför en digital skriftlig anonym kursutvärdering som publiceras på institutionens hemsida. Dessa synpunkter följs upp med efterkommande studentårskurs. I mitten av kurserna genomförs också muntliga utvärderingar och analoga skriftliga utvärderingar för att fortlöpande kunna förbättra kurserna. Lärarna ansvarar gemensamt för uppföljningen.

I självvärderingen ges exempel på hur synpunkter från studenterna har lett till omfattande revidering av kursinnehåll och de ämnesdidaktiska inslagen då studenterna ansåg att kurserna hade för många konstnärliga inslag och för litet ämnesdidaktik. Det pågår också ett utvecklingsarbete kring undervisning, handledning och examinationsformer för att öka andelen självständiga arbeten som

använder gestaltande och konstbaserade metoder. Lärarna har haft problem att få in kursvärderingar, vilket lett till att olika åtgärder diskuterats för ökad svarsfrekvens, exempelvis schemalagging av dessa eller att utse en ämneskoordinator som ansvarar för detta. Kursutvärderingen behöver fortsättningsvis ses som del av att finna metoder för en starkt ämnesdidaktisk koppling i utbildningen och är en rekommendation av bedömargruppen.

Bedömargruppens uppfattning är härmed att utbildningen följs upp på ett systematiskt sätt på både kurs- och programnivå. Resultatet av uppföljningarna omsätts vid behov i åtgärdsplaner som dels följs upp och återkopplas till relevanta målgrupper genom det systematiska arbetet med kompetensuppföljningsplaner på institutionsnivå, dels genom strategiska satsningar på universitets- fakultets- och institutionsnivå.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Analys av genomströmning sker löpande under året i samband med de ekonomiska tertialprognoserna. En avhopsanalys genomförs systematiskt två gånger per år via intervjuer med studenter som avslutat sin utbildning i förtid, vilket analyseras av Lärarhögskolans ledning och programråd. I självvärderingen finns en omfattande tabell med kritiska frågor som används som underlag för denna analys, vilket bedömarna anser borgar för ett tillfredsställande underlag.

Sedan utbildningen införde arbetsprover i antagningsprocessen har i stort sett avhoppet upphört och utifrån tillgänglig genomströmningssstatistik slutför nästan samtliga studenter bildlärarytutbildningen i nuläget. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningens genomströmning och avhopp analyseras och att lärosätet vidtar åtgärder för att studenten ska kunna genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Vid lärosätet finns studentrepresentanter i alla beredande och beslutande organ där lärarstudenterna har en egen sektion inom studentkåren som tillvaratar studenternas intressen. Kvalitetsarbetet i ämnesläroprogrammet kan också följas av studenterna via lärplattformen Cambro. Särskilda möten erbjuds studenterna inför val av andraämnen, verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och självständigt arbete. Särskilda hemsidor ger information om kontaktpersoner och kontaktvägar. Bildstudenter deltar i en lokal samverkansgrupp var tredje termin efter ett rullande schema med de andra estetiska ämnen, vilket ger dem direkt inflytande i utbildningen.

I självvärderingen framhålls närheten till studenterna som en garant för inflytande, då studenterna är relativt få och de kan bygga upp en närhet till lärarna som underlättar dialog. I självvärderingen ges exempel på hur studenters kritik lett till förändring av utbildningsgången bland annat gällande progression och där förändringarna utarbetades utifrån studenternas initiativ. Därmed anser bedömargruppen att studenterna ges möjlighet att både uttrycka åsikter och delta i beslut gällande lärarutbildningen på ett tillfredsställande sätt. Dock uppmanas lärosätet av bedömargruppen att fortsätta ett dialogiskt förhållningssätt till studenterna, och att ta tillvara synpunkter.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Arbetsliv och samverkan**

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätets styrelse för lärarutbildning har arbetslivsrepresentation i och med ett regionalt samverkansråd som innefattar skolhuvudmän. Rådet har olika undergrupper som arbetar med övningskolor, praktisk forskning och utveckling av verksamhetsförlagd utbildning (VFU). En alumnuppföljning görs vartannat år i form av en enkät som genomförs i samverkan med andra lärosäten i landet. Samverkan med skolor är enligt bedömargruppen en viktig del i studenternas anknytning till arbetsliv och den sker via VFU, lärare som är yrkeslivsverksamma i skolan och praxisnära forskning. Detta anser bedömargruppen vara en viktig förberedelse inför professionen. Alla självständiga arbeten genomförs i samverkan med skolor där studenter genomför observationer och intervjuer. Informationsvägar finns såväl i formella beredande organ, som i mer öppna nätverk och sammanhang. Exempel på sådana nätverk är en årlig dag för bildlärarnätverket som anordnas av bildlärarutbildningen.

Det som dock framstår som ett tydligt utvecklingsområde som bedömargruppen vill lyfta fram är internationaliseringen. I intervjuerna framkom att lärosätet och bildlärarutbildningen deltar i nationella och nordiska samarbeten, och att bildlärarutbildningen tidigare haft och samverkat med ett flertal internationella kontakter, men att den nu befann sig i en ny uppbyggnadsfas av nya kontakter. Eftersom det framgick i intervjuerna att även läsning av internationell litteratur och internationella perspektiv behöver stärkas i utbildningen, tillika flerspråkighet, så bedöms internationalisering, flerspråkighet och tillhandahållandet av interkulturella perspektiv som angelägna utvecklingsområden som lärosätet bör beakta för att bibehålla kvaliteten i bildlärarutbildningen.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Antalet lärare och deras kompetens är i stort tillfredsställande på både kort och lång sikt. Lärarnas tid för kompetensutveckling och forskning skapar mycket goda förhållanden för forskning och utveckling och förankring av dessa i utbildningen. Lärosätet gör också olika strategiska satsningar med olika typer av forskningsmedel, gästprofessur i estetiska ämnen, medel för doktorander i bild vartannat år. Bedömargruppens rekommendation är dock att stärka kompetensen med att en professur i bildpedagogik/bilddidaktik samt att en konstnärlig lektor med bildinriktning bör rekryteras för att kvalitetssäkra arbetet med den konstbaserade undervisningen.

Utbildningsmiljön är tillfredställande men den skulle stärkas till följd av ovan nämnda rekryteringar. En vetenskaplig förankring till bildläraryrket sker genom en variation av undervisningsformer, VFU, yrkesverksamma lärare och praxisnära forskning, men också genom de mycket goda förhållanden

för kompetensutveckling och forskning som lärarna erhåller. De tre doktoranderna i bildämnet, liksom skolnära forskningsprojekt, stärker ytterligare forskningsanknytningen i utbildningen. I syfte att samla de konstnärliga verksamheterna gör lärosätet framöver en samordning av lokaler, resurser, kompetensområden på ett flertal högskolor i en sammanhållande struktur under humanistisk fakultet. Bedömaregruppen rekommenderar att bildämnets behov bevakas i denna process, för att inte kvalitet och förutsättningar för området bild ska försämrats utan istället stärkas, då miljön även har ett nationellt värde.

Målet gällande om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Ämnesstudierna karakteriseras av bredd och djup, och täcker innehållsmässigt såväl teoretiskt som praktiskt fältet visuell kultur. Lärosätets upplägg av utbildningen med grundläggande, befastande och fördjupande nivå borgar för att en progression skapas genom utbildningen, ger överblick och binder samman utbildningarnas vetenskapliga, konstnärliga och professionsinriktade delar på ett föredömligt sätt som säkerställer en progression. Bedömaregruppen uppfattar dock en motsättning där förhållandet mellan teoristudier och ämnesdidaktik inte framstår som lika tydlig. Därför rekommenderas lärosätet att på ett tydligare och mer lyhört sätt skapa strukturer för studentdeltagande i dessa processer.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, uppfylls. Bildkurserna genomsyras av att utveckla kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet utifrån uplägget kring progression, vilket bedömaregruppen noterar som gott. Studenterna har mycket goda förutsättningar gällande lokaler och verkstäder, och får en gedigen grund att utveckla olika bild- och hantverkstekniker. En variation av undervisningsformer länkar samman praktiska och teoretiska delar på ett tillfredsställande sätt. Ett särskilt styrkeområde är samverkan med Bildmuseet. De självständiga arbetena som bedömts håller mycket tillfredsställande kvalitet. Däremot behöver kopplingen mellan kvantitativa metoder inom UVK och inom bild tydliggöras.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Det finns en tydlighet i hur lärosätet beskriver studentens gradvisa utveckling av reflektion över forskningsresultat och professions- och ämnesutveckling. Förhållandet mellan ämneskurser, UVK-kurser och VFU-kurser framkommer dock inte och bedöms vara ett angeläget utvecklingsområde för lärosätet. Eftersom samtliga självständiga arbeten har bedömts hålla hög kvalitet anser bedömaregruppen att studenterna genom utbildningen utvecklar sin färdighet och förmåga att bidra till kunskapsutvecklingen inom ämnet på ett mycket tillfredsställande sätt.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Den ämnesdidaktiska kompetensen utvecklas i progression mellan ämnesdidaktiska kurser. Utifrån de studier i material och teknik som ingår i kurser ska studenten tillämpa och planera för undervisning gentemot en tänkt målgrupp elever. Studenterna genomför också konstpedagogiska workshops med externa grupper från förskola till gymnasieskola, vilket tränar förmågan att leda barn och elever i olika åldrar. Befästningen av ämnesdidaktiska kunskaper sker också i VFU-kurser. Kopplingarna till yrkesliv tillhandahålls av lärosätet med trepartssamtal inom VFU, besök vid varje VFU-period, professionsförankring genom yrkesverksamma lärare, nätverkande, samverkan med Bildmuseet. Sammantaget skapar detta goda möjligheter för studenterna att förbereda sig för ett kommande

yrkesliv och bildprofessionen. Dock kvarstår bedömargruppens rekommendation om att ämnesdidaktiken i utbildningen bör stärkas.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Studenten utvecklar kontinuerligt färdighet och förmåga att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning i progression mellan kurser. I en senare kurs planerar studenten ett helt undervisningsprojekt med utgångspunkt i planerade lektioner i samverkan med konstpedagogisk verksamhet vid Bildmuseet. Här höjs kraven på vetenskaplig förankring i mer avancerad vetenskaplig litteratur och på nivån av reflektion. Det framgår dock att kopplingen till internationell forskning behöver stärkas liksom kopplingen till flerspråkiga skolmiljöer, vilket enligt bedömargruppen är ett utvecklingsområde.

Jämställdhetsperspektiv tycks på många olika sätt beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande och kan ses som ett styrkeområde. Studentbarometern som genomfördes 2016 visade att lärosätet utmärkte sig då studenterna till över 80 procent var nöjda med inslagen kring jämställdhet. I kurslitteratur beaktas att minst en titel per kurs ska ha ett uttalat genusperspektiv eller annat kritiskt perspektiv, och att könsfördelningen mellan författarna ska vara jämn (60/40). Även i arbetslaget och i uppgifter strävas en jämn könsfördelning så att inte traditionellt manliga och kvinnliga arbetsuppgifter reproduceras, vilket lärosätet beskriver som en utmaning, men där bedömargruppen anser att det genomförs ett fortgående utvecklingsarbete.

Utifrån lärosätets kvalitetssystem genomförs en rad uppföljningar på programnivå i form av nybörjarenkät och studiebarometer, säkring av examensmål i matris för program/examina samt programutvärderingar, såväl i mitten som i slutet på utbildningen. Bedömargruppen ser detta som en adekvat kvalitetssäkring. Studenterna genomför en digital skriftlig anonym kursutvärdering som publiceras på institutionens hemsida. Dessa synpunkter följs upp med efterkommande årskurs. I mitten av kurserna genomförs också muntliga utvärderingar och analoga skriftliga utvärderingar för att fortlöpande kunna förbättra kurserna. Lärarna ansvarar gemensamt för uppföljningen. En avhopsanalys genomförs systematiskt två gånger per år via intervjuer med studenter som avslutat sin utbildning i förtid, vilket analyseras av Lärarhögskolans ledning och programråd. Kontinuerlig uppföljning av studierna, avhopp och genomströmning bidrar till att studenterna kan genomföra sina studier på utsatt tid.

Studentrepresentanter finns i alla beredande och beslutande organ, och där lärarstudenterna har en egen sektion inom studentkåren som tillvaratar studenternas intressen. Kvalitetsarbetet i ämneslärarprogrammet kan också följas av studenterna via lärplattformen Cambro. Det har skett förändringar utifrån synpunkter och initiativ från studenterna när det gäller utbildningsgången och progression. Bedömargruppen anser därmed att studenterna ges möjlighet att både uttrycka åsikter och delta i beslut gällande lärarutbildningen på ett tillfredsställande sätt på övergripande nivå. Däremot är studentdeltagandet på bildlärarutbildningen ett fortsatt utvecklingsområde, varför lärosätet uppmanas av bedömargruppen att fortsätta ett dialogiskt förhållningssätt till studenterna.

Samverkan med skolor är en viktig del i studenternas anknytning till arbetsliv och det sker via VFU, lärare som är yrkeslivsverksamma i skolan och praxisnära forskning. Detta anser bedömargruppen vara en viktig förberedelse inför professionen. Studenterna ges möjlighet att samverka med kulturinstitutioner och möta barn och elever i olika åldersgrupper, där ett särskilt styrkeområde är

Samverkan med Bildmuseet. Bildlärarutbildningen är aktiv i nationell och nordisk forskningssamverkan och nätverkande. Dock bedöms internationalisering, flerspråkighet och tillhandahållandet av interkulturella perspektiv som utvecklingsområden för lärosätet.

Lärosäte: Umeå universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet bild.

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) finns tillfredsställande vetenskaplig kompetens och de flesta lärare är tillsvidareanställda. De flesta av de undervisande lärarna inom utbildningen har genomgått högskolepedagogiska kurser och har ämneslärarexamen. För lärare inom UVK finner bedömggruppen att ett viktigt utvecklingsområde är att skaffa rutiner för hur alla lärare mer långsiktigt kan garanteras forskning inom sina tjänster för att säkerställa fortsatt kvalitet. Motsvarande gäller inte för inriktningen bild eftersom lärarnas tid för kompetensutveckling och forskning skapar mycket goda förhållanden för forskning och utveckling och förankring av dessa i utbildningen. Lärosätet gör också olika strategiska satsningar med olika typer av forskningsmedel, gästprofessur i estetiska ämnen, medel för doktorander i bild varannat år. Bedömggruppens rekommendation är dock att stärka kompetensen med att en professur i bildpedagogik/bilddidaktik samt att en konstnärlig lektor med bildinriktning bör rekryteras för att kvalitetssäkra arbetet med den konstbaserade undervisningen. Sammantaget är antalet lärare och deras kompetens är i stort tillfredsställande på både kort och lång sikt.

Även utbildningsmiljön bedöms vara tillfredsställande men den skulle stärkas till följd av de ovan nämnda rekryteringarna. Många forskningsprojekt inom miljön anknyter innehållsmässigt till relevanta delar av UVK. Av betydelse för lärarutbildning bedrivs forskning inom flera områden och inom flera fält som rör till exempel professionen, ledarskap, betyg och bedömning. En vetenskaplig förankring till bildläraryrket sker genom en variation av undervisningsformer, VFU, yrkesverksamma lärare och praxisnära forskning, men också genom de mycket goda förhållanden för kompetensutveckling och forskning som lärarna erhåller. De tre doktoranderna i bildämnet, liksom skolnära forskningsprojekt, stärker ytterligare forskningsanknytningen i utbildningen. I syfte att samla de konstnärliga verksamheterna gör lärosätet framöver en samordning av lokaler, resurser, kompetensområden på ett flertal högskolor i en sammanhållande struktur under humanistisk fakultet. Bedömggruppen rekommenderar att bildämnets behov bevakas i denna process, för att inte kvalitet och förutsättningar för området bild ska försämrats utan istället stärkas, då miljön även har ett nationellt värde.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet gällande om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Ämnesstudierna karaktäriseras av bredd och djup, och täcker innehållsmässigt såväl teoretiskt som praktiskt fältet visuell kultur. Lärosätets upplägg av utbildningen med grundläggande, befästande och fördjupande nivå borgar för att en progression skapas genom utbildningen, ger överblick och binder samman utbildningarnas vetenskapliga, konstnärliga och professionsinriktade delar på ett föredömligt sätt som säkerställer en progression. Bedömggruppen uppfattar dock en motsättning där förhållandet mellan teoristudier och

ämnesdidaktik inte framstår som lika tydlig. Därför rekommenderas lärosätet att på ett tydligare och mer lyhört sätt skapa strukturer för studentdeltagande i dessa processer.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Lärosätet uppvisar en målmedveten, sammanhållen utbildning i vetenskaplig metod och ett vetenskapligt förhållningssätt genom hur kunskaps- och vetenskapsteori introduceras. Bedömggruppen finner att systematiken med "grundläggande", "befästande" och "fördjupande" är ett gott sätt att organisera utbildningen och garantera progression. Både kvalitativa och kvantitativa metoder behandlas och examineras. Fördjupning ska framförallt ske i det självständiga arbetet som skrivs inom ämnet vilka bedömts hålla mycket tillfredsställande kvalitet. Bildkurserna genomsyras av att utveckla kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet utifrån upplägget kring progression, vilket bedömggruppen noterar som gott. Studenterna har mycket goda förutsättningar gällande lokaler och verkstäder, och får en gedigen grund att utveckla olika bild- och hantverkstekniker. En variation av undervisningsformer länkar samman praktiska och teoretiska delar på ett tillfredsställande sätt. Ett särskilt styrkeområde är samverkan med Bildmuseet. Bedömggruppen anser att ett utvecklingsområde är att ge studenterna möjlighet att ytterligare fördjupa kunskaperna i metoder tidigare under utbildningen och att tydliggöra kopplingen mellan kvantitativa metoder inom UVK och inom bild.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Genomgående krävs att studenterna gör kopplingar till relevant litteratur och forskning och måluppfyllelse säkerställs med examinationer såsom skriftlig hemtentamen, salstentamen, dagbok för den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU-dagbok) och en skriftlig inlämningsuppgift. Det finns en tydlighet i hur lärosätet beskriver studentens gradvisa utveckling av reflektion över forskningsresultat och professions- och ämnesutveckling. Förhållandet mellan ämneskurser, UVK-kurser och VFU-kurser framkommer dock inte och bedöms vara ett angeläget utvecklingsområde för lärosätet. Eftersom samtliga självständiga arbeten har bedömts hålla hög kvalitet anser bedömggruppen att studenterna genom utbildningen utvecklar sin färdighet och förmåga att bidra till kunskapsutvecklingen inom ämnet på ett mycket tillfredsställande sätt.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls eftersom lärosätet ger flera goda exempel på hur målet vävs in i kurser och examineras på flera olika sätt. Det ges under utbildningen övningar innan och mellan VFU-kurserna, där bland annat rollspel möjliggör för studenterna att öva och visa sin förmåga till didaktiska val och analyser. Det är berömvärt att måluppfyllelse säkerställs på det sättet, eftersom det tränar studenterna i kunskaper som är för professionen relevanta. Utifrån de studier i material och teknik som ingår i kurser skall studenten tillämpa och planera för undervisning gentemot en tänkt målgrupp elever. Studenterna genomför också konstpedagogiska workshops med externa grupper från förskola till gymnasieskola, vilket tränar förmågan att leda barn och elever i olika åldrar. Befästningen av ämnesdidaktiska kunskaper sker också i VFU-kurser. Kopplingarna till yrkesliv tillhandahålls av lärosätet med trepartssamtal inom VFU, besök vid varje VFU-period, professionsförankring genom yrkesverksamma lärare, nätverkande, samverkan med Bildmuseet. Sammantaget skapar detta goda möjligheter för studenterna att förbereda sig för ett kommande yrkesliv och bildprofessionen. Dock kvarstår bedömggruppens rekommendation om att ämnesdidaktiken i utbildningen bör stärkas.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls eftersom studenterna tränas i att planera, genomföra, utvärdera och utveckla sin undervisning, så att varje elev stimuleras och utvecklas. Det sker genom olika kurser med tillhörande examination. Bedömaregruppen hade önskat en tydligare bild av hur progressionen sker inom UVK och VFU relaterat till kurser i ämne- och ämnesdidaktisk. Dock är progressionen tydlig inom bild. I en senare kurs planerar studenten ett helt undervisningsprojekt med utgångspunkt i planerade lektioner i samverkan med konstpedagogisk verksamhet vid Bildmuseet. Här höjs kraven på vetenskaplig förankring i mer avancerad vetenskaplig litteratur och på nivån av reflektion. Det framgår dock att kopplingen till internationell forskning behöver stärkas liksom kopplingen till flerspråkiga skolmiljöer, vilket enligt bedömaregruppen är ett utvecklingsområde.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. På en grundläggande nivå beskriver självvärderingen tydligt hur studenterna får möjlighet att utveckla de förmågor som målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling anger. Studenterna får i form av gruppövningar och i skrift resonera om ett case. Bedömaregruppen anser att detta sätt att arbeta i viss mån kompenserar för vissa av de svårigheter som det innebär att ha den långa VFU:n så sent i utbildningen, men också att det rustar studenterna väl inför olika undervisningssituationer. Bedömaregruppen ser dock relationen mellan UVK och ämneskurser i bild som ett utvecklingsområde för att en helhet ska skapas mellan i utbildningens olika delar. Moment relaterat kring hållbar utveckling behöver enligt bedömarena stärkas, så att studenter får större del av dessa kunskaper. I utvecklingsarbetet rekommenderas att hållbar utveckling förankras i bildläroarbetsutbildningen inte minst som didaktisk resurs.

Jämställdhetsperspektivet beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande. Det sker på många olika sätt och är ett styrkeområde framför allt inom bildkurserna. Inom UVK behöver lärosätet utveckla hur jämställdhet examineras. Studentbarometern som genomfördes 2016 visade att lärosätet utmärkte sig då studenterna till över 80 procent var nöjda med inslagen kring jämställdhet. I kurslitteratur beaktas att minst en titel per kurs skall ha ett uttalat genusperspektiv eller annat kritiskt perspektiv, och att könsfördelningen mellan författarna skall vara jämn (60/40). Även i arbetslaget och i uppgifter strävas en jämn könsfördelning så att inte traditionellt manliga och kvinnliga arbetsuppgifter reproduceras, vilket lärosätet beskriver som en utmaning, men där bedömaregruppen anser att lärosätet arbetar fortlöpande med detta.

Utifrån lärosätets kvalitetssystem genomförs en rad uppföljningar på programnivå i form av nybörjarenkät och studiebarometer, säkring av examensmål i matris för program/examina samt programutvärderingar, såväl i mitten som i slutet på utbildningen. Bedömaregruppen ser detta som en adekvat kvalitetssäkring. Studenterna genomför en digital skriftlig anonym kursutvärdering som publiceras på institutionens hemsida. Dessa synpunkter följs upp med efterkommande studentårskurs. I mitten av kurserna genomförs också muntliga utvärderingar och analoga skriftliga utvärderingar för att fortlöpande kunna förbättra kurserna. Bildläroarbetslaget ansvarar gemensamt för uppföljningen. Ett utvecklingsområde är att metoder och enhetliga rutiner behöver stärkas inom samtliga kurser för hur studenterna ska få större inflytande över sin utbildning.

En avhopsanalys genomförs systematiskt två gånger per år via intervjuer med studenter som avslutat sin utbildning i förtid, vilket analyseras av Lärarhögskolans ledning och programråd. Kontinuerlig uppföljning av studierna, avhopp och genomströmning bidrar till att studenterna kan genomföra sina studier på utsatt tid. För att stödja studenterna att genomföra studierna inom

planerad tid genomfördes under hösten 2018 ett pilotprojekt för att stärka deras skrivande. Projektet fördjupades under 2019. Men bedömargruppen ser oklarheter i systematiken i de förebyggande insatserna.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studentrepresentanter finns i alla beredande och beslutande organ, och där lärarstudenterna har en egen sektion inom studentkåren som tillvaratar studenternas intressen. Även på programnivå finns studentrepresentation, och dialog förs mellan ansvariga för lärarutbildningen och studentkåren. Informationsmöten hålls och på lärarutbildningens webbplats finns utbildningssidor med information och kontaktvägar. Flera av kontakterna mellan de kursansvariga och studenterna sker genom informella möten. Som ett led i detta är det särskilt viktigt att lärosätet arbetar med lärarnas tillgänglighet och snabb återkoppling till studenterna. Kvalitetsarbetet i ämneslärarprogrammet kan också följas av studenterna via lärplattformen Cambro. Det har skett förändringar utifrån synpunkter och initiativ från studenterna när det gäller utbildningsgången och progression. Bedömargruppen anser därmed att studenterna ges möjlighet att både uttrycka åsikter och delta i beslut gällande lärarutbildningen på ett tillfredsställande sätt på övergripande nivå. Däremot är studentdeltagandet på bildlärarutbildningen ett fortsatt utvecklingsområde, varför lärosätet uppmanas av bedömargruppen att fortsätta ett dialogiskt förhållningssätt till studenterna.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Samverkan med skolor är en viktig del i studenternas anknytning till arbetsliv och det sker via VFU, lärare som är yrkeslivsverksamma i skolan och praxisnära forskning. Detta anser bedömargruppen vara en viktig förberedelse inför professionen. Lärosätet framhåller den långa VFU:n som viktig i förberedelsen för det kommande yrkeslivet. Även bedömargruppen menar att kurserna inom VFU är viktiga för att förbereda studenterna för arbetslivet. Men gruppen ser det som problematiskt om en student befinner sig på samma skola med en handledare som studenten inte kan utvecklas tillsammans med. Målsättningen är att studenterna ska få stifta bekantskap med flera skolor med olika strukturella förutsättningar, men skriver inget om hur detta görs. Detta är därför att betrakta som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är enligt bedömargruppen att yrkesverksamma lärare och skolledare medverkar i seminarier. Studenterna ges även möjlighet att samverka med kulturinstitutioner och möta barn och elever i olika åldersgrupper, där ett särskilt styrkeområde är samverkan med Bildmuseet. Bildlärarutbildningen är aktiv i nationell och nordisk forskningssamverkan och nätverkande. Dock bedöms internationalisering, flerspråkighet och tillhandahållandet av interkulturella perspektiv som utvecklingsområden för lärosätet.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Utifrån självvärderingen och den bifogade lärartabellen anser bedömargruppen att graden av vetenskaplig kompetens är tillfredsställande. En fördel är att flera lärare har forskning i sina tjänster, om än med stora skillnader i omfattning. Det är ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet att skaffa rutiner för hur alla lärare mer långsiktigt kan garanteras forskning inom sina tjänster för att säkerställa fortsatt kvalitet. Enligt lärartabellen finns en viss övervikt i kompetens när det gäller ämnen och ämnesdidaktik. Bedömargruppen anser att den mer generella pedagogiska och didaktiska kompetensen kan stärkas. Denna obalans syns också i utbildningen och bedömargruppen anser att ett utvecklingsområde är att öka andelen renodlade pedagogiska och didaktiska inslag inom UVK för att ytterligare stärka utbildningens kvalitet.

Graden av professionsinriktad och pedagogisk kompetens bedöms vara tillfredsställande, enligt bedömargruppen. Kurser i högskolepedagogik ges, liksom handledarutbildning för handledarna inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). De flesta av de undervisande lärarna inom utbildningen har genomgått högskolepedagogiska kurser och har ämneslärarexamen. Bedömarna noterar att lärosätet i självvärderingen beskriver stora förhoppningar kopplade till VFU-lärarnas roll i utbildningen, där de förväntas tillhandahålla viktiga delar av studenternas utveckling till professionella pedagoger. Det är därför särskilt viktigt att lärosätet uppmärksammar VFU-lärarna som en del i lärosätets arbetslag för lärarutbildningen, och även skapar rutiner för att säkerställa deras kompetens och möjligheter till kompetensutveckling. Den sammantagna kompetensen på kort och lång sikt bedöms dock som tillfredsställande.

Av de undervisande lärarna är de flesta tillsvidareanställda vilket möjliggör en långsiktighet för utbildningen. För att säkerställa kompetensen genomförs enligt självvärdering varje år en översyn, och en kompetensutvecklingsplan tas fram och följs upp. Viss nyrekrytering har gjorts eller planeras att genomföras, vilket bedömargruppen ser som positivt. Lärosätet visar enligt bedömargruppen här på en medvetenhet om pensionsavgångar och behovet av strategier för att tillgodose behoven långsiktigt. I självvärderingen framgår också att alla lärare som undervisar har pedagogisk kompetens eller motsvarande, men det redogörs inte för hur relevant kompetensen är eller hur den får möjlighet att utvecklas. Vid intervjuerna framkommer att det finns strategier för hur detta ska hanteras inför framtiden, men det blev inte helt klarlagt för bedömarna vad strategierna innebär eller hur de ska införas. Ett utvecklingsområde är därför att ta fram mer konkreta lösningar på hur kompetensförsörjningen inom UVK ska tillgodoses och att lärosätet planerar för en mer långsiktig kompetensutveckling i den årliga översynen och som en del av kompetensutvecklingsplanen.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Nivån på den vetenskapliga miljön uppfattas av bedömargruppen som tillfredsställande. Många forskningsprojekt inom miljön anknyter innehållsmässigt till relevanta delar av UVK. Forskning med betydelse för lärarutbildningen bedrivs inom flera områden och inom flera fält som rör till exempel profession, ledarskap samt betyg och bedömning. Ett forskningsområde som rör lärande och minne binder ihop flera discipliner, såsom psykologi och medicinska perspektiv, med pedagogik och lärande.

Lärarna i UVK bedriver således egen forskning inom relevanta områden och studenterna erbjuds att vara delaktiga, till exempel genom att delta i olika undersökningar. De bjuds också in till att närvara

vid exempelvis disputationer och seminarier. Ett annat exempel som ges är den kurs under UVK 1, där studenterna får möjlighet att ingå i en undersökning som bidrar till de undervisande lärarnas forskning. Detta i sig själv bidrar däremot inte till ett nära samband mellan forskning och utbildning, utan visar mer på en riktning och ambition. Hur sambandet säkerställs i resten av utbildningen, mer än genom litteraturlistor med relevant forskning, har däremot inte tydligt framkommit i underlagen. Det behöver tydliggöras hur forskningsmiljöerna inom pedagogik och didaktik åskådliggörs inom utbildningen. Bedömarna fick intrycket av självvärderingen och intervjuerna att den största delen av den forskningsmiljö som är tillgänglig för studenterna är ämnesdidaktisk forskning. Bedömggruppen anser att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning, men att ett utvecklingsområde är att lyfta fram den pedagogiska och didaktiska forskning som finns inom UVK tydligare, för att studenterna ska kunna ta del av den.

Nivån på den professionsinriktade miljön bedöms även den som tillfredsställande. Lärosätet beskriver i sin självvärdering planer på att tillsätta ett samverkanslektorat som möjliggör för lärare att vara verksamma både på högskolan samt på gymnasieskolan och i årskurs 7–9. Bedömggruppen anser att lärosätet på så sätt kan erbjuda goda utvecklingsmöjligheter för kvaliteten på den professionsinriktade miljön. Den praktikinriktade forskningen som bedrivs på lärosätet möjliggör dessutom för både lärarna på skolorna och lärosätet att vara verksamma i bägge verksamheterna.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Lärosätet redovisar i självvärderingen hur examensmålen uppnås inom utbildningarna genom en uppdelning av vad som kallas "grundläggande", "befästande" och "fördjupande" kunskaper, färdigheter och förmågor. Utifrån den uppdelningen ges sedan exempel på hur de olika kursernas mål är formulerade och hur de relaterar till examensmålen. Lärosätet ger även exempel på uppgifter inom respektive kurs där studenterna får möjligheter att tränas i, eller visa på, de kunskaper som de förväntas förvärva. Bedömggruppen finner att uppdelningen i grundläggande, befästande och fördjupande kunskaper tjänar ett syfte för att säkerställa progression inom utbildningen.

Utifrån självvärderingen och det som framkom vid intervjuerna finns det en god grund för att uppnå målets samtliga delar, enligt bedömggruppen. Lärosätet visar sammantaget en målmedveten, sammanhållen utbildning i vetenskaplig metod och ett vetenskapligt förhållningssätt genom att kunskaps- och vetenskapsteori introduceras i kursen *Kunskap, vetenskap och forskningsmetodik* (termin 1), där undervisningen bedrivs genom föreläsningar och genom olika former av gruppövningar. Syftet med gruppövningarna är dels att öva färdigheter, förmågor och förhållningssätt, dels att förankra mer faktabaserade inslag och att relatera dem till arbetet inom skolväsendet.

Den här inledande kursen tillgodoser enligt bedömggruppen de flesta av examensmålen. Målen examineras genom en skriftlig salstentamen och genom examinerande case-övningar där

studenterna för godkänd kurs ska kunna tillämpa grundläggande kunskaps- och vetenskapsteoretiska insikter i en tänkt arbetssituation. Både kvalitativa och kvantitativa metoder behandlas och examineras i den inledande kursen. Den inledande kursens mål bearbetas sedan ytterligare i följande kurser där en tydlig progression framgår. Bedömargruppen finner detta sätt att organisera utbildningen som relevant med en klar tanke om progression och säkerställande av målet.

Som ett exempel hämtat från självvärderingen kan anges hur innehållet i kursen *Utbildningsvetenskap, undervisning och lärande* (termin 5) ytterligare förväntas befästa målet gentemot egenskaper relaterade till läraruppdraget. Uppgiften examineras genom en rapport med en litteraturstudie, som befäster både metodologiska kunskaper och kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Rapporten ska fokusera på ett relevant område för den framtida yrkesrollen som för godkänt betyg ska analyseras utifrån läroplansteoretiska och reflektivt didaktiska perspektiv samt anknyta till aktuell forskning.

Relevansen för den framtida yrkesrollen återkommer i den efterföljande kursen *Bedömning för och av lärande för åk 7–9 och gymnasium*, där studenternas kunskaper om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen ytterligare tränas. Målen säkerställs genom en individuell skriftlig tentamen. Bedömargruppen finner att det finns goda grunder för studenterna att uppnå målet, men vill samtidigt peka på att egenskaper relaterade till läraruppdraget inte ensidigt ska tolkas som att det endast ska förankras vetenskapligt. Studenterna ska också få möjligheter att få syn på aspekter av läraryrket som handlar om beprövad erfarenhet. Fördjupningen av målet sker enligt självvärderingen i den avslutande kursen *Examensarbete för ämneslärarexamen*, vilket skrivs inom ämnet.

Bedömargruppen finner det rimligt att en fördjupning av kunskaper sker i examensarbetskursen, men vill samtidigt som ett utvecklingsområde peka på att fördjupningar av kunskaper också kan ske tidigare under utbildningen. Utifrån redovisningen och systematiken som redovisas i självvärderingen och intervjuerna görs bedömningen att utbildningen erbjuder goda möjligheter för studenterna att nå målen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

I självvärderingen framkommer hur flera kurser inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) läggs upp utifrån den rådande systematiken med "grundläggande", "befästande" och "fördjupande". I detta ges enligt bedömargruppen flera goda exempel på hur de olika examensmålen "vävs in" i kurserna och hur studenterna tränas gentemot de olika examensmålen. De angivna lärandemålen examineras genom exempelvis skriftlig hemtentamen, salstentamen, dagbok för den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU-dagbok) och en skriftlig inlämningsuppgift, där krav ställs på att studenterna kritiskt och självständigt kan tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter. Genomgående krävs att studenterna gör kopplingar till relevant litteratur och forskning. Bedömargruppen finner att systematiken som tillgodoser progressionen är

tydlig och genomarbetad. De olika examinationsformerna borgar för att studenterna får goda möjligheter att kunna uppfylla examensmålet.

Inom VFU:n kan studenterna enligt bedömargruppen tränas till att utveckla yrkesverksamheten, genom att betydelsen av pedagogiskt ledarskap, sociala relationer och kommunikation betonas samt dess påverkan på didaktik och metodik. Ett exempel på hur detta konkret utformas är en VFU-kurs där det krävs att studenterna kan reflektera över och värdera sin professionsutveckling. Uppgiften examineras genom att studenterna för en VFU-dagbok som sedan examineras genom en skriftlig individuell uppgift, vilket kopplas till dagboken. Bedömargruppen bedömer VFU-kursen och dagboken som ett bra sätt att träna studenterna i de egenskaper som krävs för ett framgångsrikt yrkesutövande.

Under VFU genomförs även ett trepartssamtal mellan studenten, VFU-handledaren och VFU-läraren, där studentens undervisning bedöms och där studenten skriver en VFU-rapport för att ytterligare analysera sin undervisning. Slutligen ska studenten genomföra en självständig analys av ett empiriskt material insamlat under sin VFU-period, dra slutsatser och använda vetenskapliga källor genom att bearbeta, tolka och analysera insamlade data enligt vetenskapliga principer. Bedömargruppen finner att arbetssättet gynnar studenternas förmåga att föra samman erfarenheter vunna under praktiken med vetenskapliga resultat, så att de tränas i ett vetenskapligt förhållningssätt som bör användas när pedagogiska erfarenheter ska analyseras. Således anser bedömare att arbetssättet är en bra metod att träna studenterna i att skapa och utveckla en profession. Utifrån detta uppfattar bedömargruppen att studenterna bereds goda möjligheter inom sin utbildning att uppnå målet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen framkommer att redan i den inledande kursen *Ämneslärare som profession* ska studenterna göra en skriftlig uppgift där de förväntas ge "ett konkret förslag till en långsiktig strategi som lärare kan använda i sitt arbete med att utveckla och förbättra faktorer som påverkar pedagogisk verksamhet". För godkänd uppgift ska förslaget kopplas till relevant vetenskaplig litteratur. I den första terminens tredje kurs behandlas sedan centrala didaktiska begrepp och de relevanta lärandemålen examineras bland annat genom ett rollspel, där också digitala verktyg ska användas. Ett annat exempel ges från termin fem, där studenterna ska göra en undervisningsplanering som ska vara genomförbar och som examineras i form av en rapport. Bedömning tas upp i en senare kurs samma termin och förbereder för efterföljande VFU. I kurserna ingår praktiska övningar som förbereder studenterna för yrkesutövandet.

Utifrån de exempel som lärosätet ger i självvärderingen anser bedömargruppen att lärosätet genomgående tydliggör relevanta lärandemål med tillhörande examination och de successivt ökande kraven. Bedömargruppen finner detta sätt att säkerställa målet som berömvärd, eftersom det på ett relevant sätt tränar den studerande i kunskaper som är relevanta inom professionen.

Under VFU-kurserna ställs studenterna inför prövningar att planera, genomföra, utvärdera och utveckla sin egen, men också andras undervisning. Det finns även en progression i kursmålen

mellan UVK- kurserna, vilket är viktigt för att studenterna ska kunna utveckla sin förmåga under utbildningens gång. Det ges också övningar innan och mellan VFU-kurserna, där bland annat rollspel möjliggör för studenterna att öva och visa sin förmåga till didaktiska val och analyser. Flera skriftliga inlämningar testar också studenternas förmåga att didaktiskt analysera: dels allmänt, dels i relation till deras undervisningsämne.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna uppmärksammar bedömargruppen en viss sårbarhetsproblematik på grund av att den långa VFU:n kommer sent i utbildningen. Även om den samlade bedömningen är att studenterna är väl rustade för denna långa VFU så återstår det fortfarande oklarheter om hur utbildningen tidigt ska kunna fånga upp och stötta studenter som hamnar i svårigheter i mötet med elever i en undervisningssituation. Att utveckla strategier som fångar upp studenter som först inför en elevgrupp hamnar i svårigheter, betraktar bedömargruppen som ett utvecklingsområde i utbildningen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Utifrån självvärderingen framgår att studenterna tränas i att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning så att varje elev stimuleras och utvecklas. Detta synliggörs genom att ett antal lärandemål med tillhörande examination redovisas. Ett exempel på lärandemål finns i VFU-kursen *Att undervisa i ämne*, där studenterna enligt självvärderingen ska "kunna planera, genomföra och reflektera kring undervisning utifrån verksamhetens mål och aktuella elevgruppers förkunskaper och förutsättningar". Elevers olika förutsättningar återkommer även i ett lärandemål i den sista VFU-kursen. Ett annat exempel är ett lärandemål i utbildningens avslutande UVK-kurs: "känna till och förstå grunderna för arbetet med systematiskt kvalitetsarbete och utifrån det förstå lärarens roll i arbetet med planering, uppföljning, utvärdering och utveckling". I självvärderingens avslutande analys och värdering noteras särskilt att en nära integration finns mellan UVK, VFU, ämnen och ämnesdidaktik. Bedömargruppen finner ambitionen lovvärd, men hade önskat ytterligare information om hur progression inte bara sker mellan UVK och VFU, utan också hur progressionen inom UVK och VFU relateras till kurser inom de olika ämnena.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

På en grundläggande nivå beskrivs det i självvärderingen tydligt hur studenterna får möjlighet att utveckla de förmågor som målet anger. I kursmålen för kursen *Etik, demokrati och den heterogena lärandemiljön* nämns de mänskliga rättigheterna explicit. Studenterna får även möjlighet att praktiskt öva i form av gruppövningar och skriftligt resonera om ett case, enligt självvärderingen och intervjuerna. Seminariet leds av en verksam gymnasielärare, vilket kan ge studenterna viktiga lärdomar och insikter i hur det pedagogiska arbetet ute i "verkligheten" fungerar. Bedömargruppen anser att sättet att arbeta i viss mån kompenserar för vissa av de svårigheter det innebär att ha den

länga VFU:n så sent i utbildningen, men också att arbetssättet i många fall rustar studenterna väl för att möta "verkligheten" ute i undervisningssituationer.

Kursen *Specialpedagogik* består av föreläsningar, seminarier och workshoppar där studenterna tränas att i samverkan med en skola stödja elever med funktionsnedsättning och se både möjligheter och hinder. Utifrån skollagen ska studenterna även analysera och föreslå åtgärder för att bemöta elever utifrån deras specifika förutsättningar och eventuella svårigheter. Bedömarna uppfattar att exemplen visar att utbildningen har flera goda inslag i där studenterna får träna, analysera och diskutera detta utifrån både teoretiska och praktiska exempel.

Kursen *Bedömning av och för lärande* behandlar barns rättigheter till lika villkor och utbildning enligt barnkonventionen, som tenteras genom en skriftlig examinationsuppgift. I kursen *Profession och vetenskap* behandlas lärarens roll, arbete och skolans uppdrag utifrån lagar och policyer samt vad det innebär att arbeta i en politiskt styrd organisation där läraren som myndighetsperson behandlas, liksom tystnadsplikt, sekretess samt offentlighets- och skollagen. Här tränas studenterna i att föra juridiska och etiska resonemang. Även här tolkas skoljuridiska frågeställningar utifrån fallbeskrivningar. Ett utvecklingsområde som lärosätet anger i självvärderingen är hållbar utveckling relaterad till miljö och klimat. Detta berörs i begränsad omfattning under den första terminen, men lärosätet menar att detta behöver förstärkas så att även studenter i andra ämnen än exempelvis biologi och naturkunskap får större del av dessa kunskaper. Även bedömggruppen ser detta som ett utvecklingsområde.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Enligt självvärderingen behandlas jämställdhetsperspektivet i flera kurser och utgår från lärosätets handlingsplan för jämställdhetsintegrering, som återfinns under samlingsbegreppet "lika värde". Under den första terminen behandlas genusperspektiv och stöds av kurslitteratur och gruppövningar som lägger grunden för examinationen. Perspektivet befästs och fördjupas i andra kurser och studenterna förväntas uppnå lärandemålen genom kurslitteratur, föreläsningar, gruppövningar och case-övningar.

Lärosätet strävar enligt självvärderingen efter en jämn könsfördelning i bemanningen, vilket i princip uppnås inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). I självvärderingen anges som en styrka den starka genusvetenskapliga forskningsmiljön som involverar samtliga fyra fakulteter och flera av de lärare som undervisar i UVK tillhör miljön. Anonyma tentamina och ett medvetet val av kurslitteratur är andra faktorer som framhålls i självvärderingen. På programnivå nämns att lärosätet vid sammansättningen av beredande och beslutande organ eftersträvar en jämn könsfördelning. Jämställdhetsperspektivet beaktas också när antagningsproffror, genomströmning och avhopp analyseras. Enligt Studentbarometern 2016 var hela 80 procent av lärarstudenterna nöjda med hur jämställdhetsfrågorna behandlades.

Bedömggruppen uppfattar att utbildningen i sin helhet behandlar jämställdhet, men noterar samtidigt att beskrivningarna i såväl självvärderingen och intervjuerna inte till fullo klargör hur jämställdhet

examineras inom utbildningen. Därför är den här delen något som skulle kunna utvecklas mer inom UVK.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Enligt självvärderingen följs utbildningen upp på flera sätt. Organisation finns för hur kursutvärderingar ska hanteras. Varje kurs inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) utvärderas skriftligt, och kompletteras ibland även med muntliga utvärderingar. Resultaten behandlas och återkopplas på en rad sätt, till exempel via webbplatsen och genom en sammanställning över vad som bör åtgärdas. I inledningen av varje ny kurs kommuniceras vilka förändringar som gjorts baserat på utvärderingar och varför. Lärlaget diskuterar de synpunkter som har kommit fram. Involverade institutioner sammanträder 1–2 gånger per år för att diskutera eventuella förändringar, och speciella UVK-dagar ordnas varje termin. För två av UVK-kurserna anges att utvärderingar sker via webb-formulär, vilket inte lett till en acceptabel svarsfrekvens. I en kurs får studenterna tillfälle att ställa frågor och lämna synpunkter under kursens gång. Avsikten med detta förfarande är att öka deltagandet i den slutliga kursutvärderingen.

Ett utvecklingsområde som bedömarna har lokaliserat är att utveckla rutiner för studenterna att ge synpunkter. I etablerade kanaler borde studenterna kunna framföra förändringsförslag under kursers genomförande, till exempel genom utvärderingar mitt i en kurs.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Genomströmning och avhopp analyseras systematiskt två gånger per år via intervjuer med de studenter som avslutat sin utbildning i förtid. För att stödja studenterna i deras studier genomfördes under hösten 2018 ett pilotprojekt för att stärka deras skrivande och därmed deras möjligheter att genomföra studierna inom planerad tid. Projektet fördjupades under hösten 2019. Andra stödfunktioner som anges i självvärderingen är lärosätets studievägledare, studenthälsan och en studieverkstad, där studenterna kan få stöd i sitt akademiska skrivande.

Utifrån de beskrivningar i självvärderingen och utifrån vad som framkom vid intervjuerna har bedömggruppen fortfarande svårt att avgöra om det finns en systematik i de förebyggande insatser som genomförs för att studenterna ska klara utbildningen på avsatt tid. Att utveckla en större systematik i hur lärosätet stöder studenterna i att klara sin utbildning inom avsatt tid är därför ett utvecklingsområde.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studentens möjligheter till inflytande säkras enligt självvärderingen på flera sätt.

Studentrepresentation finns i samtliga beredande och beslutande organ. Kursutvärderingar,

informationskanaler via lärplattformen, webbplatsen och informella kontakter nämns som ytterligare exempel på möjligheter för studenterna att ta en aktiv roll för att utveckla utbildningen och dess innehåll. En utmaning beskrivs vara de stora studentgrupperna i några av kurserna i utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Även på programnivå finns studentrepresentation i samtliga beredande och beslutande organ och dialog förs mellan ansvariga för lärarutbildningen och studentkåren. Informationsmöten hålls och på lärarutbildningens webbplats finns speciella utbildningssidor med information och kontaktvägar.

Bedömargruppen finner att tillfredsställande rutiner finns på plats, men kan utifrån självvärderingen och intervjuerna inte bedöma hur studeranderepresentationen utvecklas över tid eller hur studenternas närvaro ser ut i praktiken. Lärosätet bör därför följa upp detta för att säkerställa studenternas representation i olika beslutande och rådgivande organ och forum.

Kursvärderingar genomförs efter varje genomförd kurs och resultatet på dem återkopplas till studenterna. Kursvärderingarna genererar även förslag på förändringar i kursernas utformning, som påverkar nästkommande kurser. Studenterna kan kontakta de kursansvariga och studierektorn, men på vilket sätt och i vilken form kan inte utläsas av självvärderingen. Vid intervjuerna framkom att flera av kontakterna mellan de kursansvariga och studenterna sker genom informella möten.

Som ett led i detta finner bedömargruppen det som särskilt viktigt för lärosätet att arbeta med lärarnas tillgänglighet och snabb återkoppling till studenterna. Det genomförs ventilationsträffar vid mitten av vissa UVK-kurser och då finns möjlighet för studenterna att påverka under kursens gång. Detta är ett utvecklingsområde enligt bedömarnas uppfattning, eftersom metoder och enhetliga rutiner för att stärka den här möjligheten inom samtliga kurser borde kunna utvecklas.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Bedömargruppen bedömer att de kontakter med arbetslivet som studenterna får under sin utbildning är tillfredsställande. I programmet medverkar adjungerade lärare, och bland annat genomför studenterna övningar utifrån verkliga undervisnings- och skolsituationer. Yrkesverksamma lärare och skolledare medverkar i seminarier, vilket bedömargruppen bedömer som en styrka i utbildningen. Det ger information både till studenter och kursansvariga institutioner om utbildningens anpassning till arbetslivet. Även forskare och doktorander bidrar till att öka studenternas kunskap om arbetslivet och eventuell forskning.

Kurserna inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) är enligt bedömargruppen viktiga för att studenterna ska förberedas för arbetslivet, och enligt självvärderingen är målsättningen att studenterna ska få lära känna flera skolor med olika förutsättningar under utbildningen. Ett utvecklingsområde som framgår av självvärderingen är att kursinslag om den politiska och organisatoriska styrningen av skolan bör läggas tidigare i utbildningen än vad som sker i dag. Bedömarna stödjer lärosätet i uppfattningen att studenterna, därigenom blir bättre förberedda.

Läro- och utbildningsstyrelsen och programrådet har representanter från arbetslivet, och det finns ett VFU-handledarnätverk. Det anser bedömggruppen borgar för att kvalitetsfrågor om VFU har ett forum där de här diskussionerna kan föras. Alumnuppföljningen vartannat år ger värdefull information om hur utbildningen förbereder studenterna för arbetslivet, vilket bedömnarna anser ytterligare bidra till att stärka kvaliteten på utbildningen.

Den långa VFU:n framhävs som viktig i förberedelsen för det kommande arbetslivet. Att den är så lång och att studenterna befinner sig på samma skola upplever bedömggruppen som problematiskt om de skulle hamna på en skola med en handledare som de inte kan utvecklas tillsammans med. Lärosätet skriver i självvärderingen att målsättningen är att studenterna ska få stifta bekantskap med flera skolor med olika strukturella förutsättningar, men skriver inget om hur detta görs. Även efter intervjuer kvarstår frågor om det. Därför bedömer bedömggruppen att detta är ett utvecklingsområde.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Det finns tillfredsställande vetenskaplig kompetens och de flesta lärare är tillsvidareanställda. De flesta av de undervisande lärarna inom utbildningen har genomgått högskolepedagogiska kurser och har ämneslärarexamen. Bedömggruppen finner det som ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet att skaffa rutiner för hur alla lärare mer långsiktigt kan garanteras forskning inom sina tjänster för att säkerställa fortsatt kvalitet.

Det finns också en tillfredsställande utbildningsmiljö. Många forskningsprojekt inom miljön anknyter innehållsmässigt till relevanta delar av UVK. Av betydelse för läro- och utbildningsområdet bedrivs forskning inom flera områden och inom flera fält som rör till exempel professionen, ledarskap, betyg och bedömning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Lärosätet uppvisar en målmedveten, sammanhållen utbildning i vetenskaplig metod och ett vetenskapligt förhållningssätt genom hur kunskaps- och vetenskapsteori introduceras. Bedömggruppen finner att systematiken med "grundläggande", "befästande" och "fördjupande" är ett gott sätt att organisera utbildningen och garantera progression. Både kvalitativa och kvantitativa metoder behandlas och examineras. Fördjupning ska framförallt ske i det självständiga arbetet som skrivs inom ämnet. Det finner bedömggruppen rimligt men vill samtidigt som ett utvecklingsområde peka på att fördjupningar av kunskaper också kan ske tidigare under utbildningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Genomgående krävs att studenterna gör kopplingar till relevant litteratur och forskning och målpåfyllelse säkerställs med examinationer såsom skriftlig

hemtentamen, salstentamen, dagbok för den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU-dagbok) och en skriftlig inlämningsuppgift.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls eftersom lärosätet ger flera goda exempel på hur målet vävs in i kurser och examineras på flera olika sätt. Det ges under utbildningen övningar innan och mellan VFU-kurserna, där bland annat rollspel möjliggör för studenterna att öva och visa sin förmåga till didaktiska val och analyser. Det är berömvärt att måluppfyllelse säkerställs på det sättet, eftersom det tränar studenterna i kunskaper som är för professionen relevanta kunskaper.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls eftersom studenterna tränas i att planera, genomföra, utvärdera och utveckla sin undervisning, så att varje elev stimuleras och utvecklas. Det sker genom olika kurser med tillhörande examination. Det finns även en nära integration mellan UVK, VFU, ämnen och ämnesdidaktik. Bedömargruppen hade dock önskat en tydligare bild av hur progressionen sker inom UVK och VFU relateras till kurser inom de olika ämnena.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. På en grundläggande nivå beskriver självvärderingen tydligt hur studenterna får möjlighet att utveckla de förmågor som målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling anger. Studenterna får i form av gruppövningar och i skrift resonera om ett case. Bedömargruppen anser att detta sätt att arbeta i viss mån kompenserar för vissa av de svårigheter som det innebär att ha den långa VFU:n så sent i utbildningen, men också att det rustar studenterna väl inför olika undervisningssituationer. Moment relaterat kring hållbar utveckling behöver enligt bedömarna stärkas, så att studenter får större del av dessa kunskaper. Detta utvecklingsområde identifierar lärosätet även i självvärderingen.

Bedömargruppen uppfattar att utbildningen i sin helhet behandlar jämställdhet, men noterar samtidigt att beskrivningarna i såväl självvärderingen som intervjuerna inte till fullo klargör hur jämställdhet examineras inom UVK. Därför är den här delen något som skulle kunna utvecklas mer.

Lärosätet följer upp utbildningen och resultaten av kursutvärderingarna behandlas och återkopplas. Ett utvecklingsområde är att metoder och enhetliga rutiner behöver stärkas inom samtliga kurser för hur studenterna ska få större inflytande över sin utbildning. Genomströmning och avhopp analyseras systematiskt två gånger per år via intervjuer med de studenter som har avslutat sin utbildning i förtid. För att stödja studenterna att genomföra studierna inom planerad tid genomfördes under hösten 2018 ett pilotprojekt för att stärka deras skrivande. Projektet fördjupades under 2019. Men bedömargruppen ser oklarheter i systematiken i de förebyggande insatserna.

Studentrepresentation finns i samtliga beredande och beslutande organ. Även på programnivå finns studentrepresentation, och dialog förs mellan ansvariga för lärarutbildningen och studentkåren. Informationsmöten hålls och på lärarutbildningens webbplats finns utbildningssidor med information och kontaktvägar. Flera av kontakterna mellan de kursansvariga och studenterna sker genom informella möten. Som ett led i detta är det särskilt viktigt att lärosätet arbetar med lärarnas tillgänglighet och snabb återkoppling till de studerande. Bedömargruppen noterar att tillfredsställande

rutiner finns på plats, men kan inte bedöma hur studeranderepresentationen utvecklats över tid eller hur närvaron av studenter ser ut i praktiken.

Bedömggruppen finner att de kontakter som studenterna får under sin utbildning med arbetslivet är tillfredsställande. Lärosätet framhåller den långa VFU:n som viktig i förberedelsen för det kommande yrkeslivet. Även bedömggruppen menar att kurserna inom VFU är viktiga för att förbereda studenterna för arbetslivet. Men gruppen ser det som problematiskt om en student befinner sig på samma skola med en handledare som studenten inte kan utvecklas tillsammans med. Målsättningen är att studenterna ska få stifta bekantskap med flera skolor med olika strukturella förutsättningar, men skriver inget om hur detta görs. Detta är därför att betrakta som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är enligt bedömggruppen att yrkesverksamma lärare och skolledare medverkar i seminarier.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga/konstnärliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

I bild arbetar enligt självvärderingen tolv lärare, sju lektorer och fem adjunkter. De flesta av lärarna har tillsvidareanställningar, men tre adjunkter har tidsbegränsade anställningar. Adjunkter står för merparten av undervisningen, trots att lektorerna är fler i arbetslaget. Ingen av lärarna arbetar inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK). I kurserna inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) arbetar två av lärarna sammantaget 20 procent, vilket i intervjun förklaras med det låga antalet bildstudenter på lärosätet. Det finns 17 studenter i bild och fyra i ämnet bild och slöjd.

Flera av lärarna har 20–25 procent av sin tjänst för kompetensutveckling och forskning och två av lärarna har 40 procent eller mer i forskningstid, vilket är mer än tillfredsställande enligt bedömnarna. I miljön finns också flera konstnärliga lektorer i andra estetiska ämnen, dock inte i bild, och en filosofie magister i fri konst. Det finns enligt självvärderingen en plan för kompetensförsörjning vilken omfattar att på sikt nyanställa doktorander. Inför kommande pensionsavgångar i lärarlaget för estetiska ämnen planerar lärosätet att anställa en gästprofessor på 25 procent med inriktning didaktik. Bland lärarna finns en docent i pedagogiskt arbete med inriktning bild, dock ingen professor, vilket bedömnarna anser är en viktig förutsättning för att säkerställa den vetenskapliga ämnesnivån undervisningen. Det finns också, förutom två lektorer med doktorexamen i pedagogiskt arbete med inriktning bild, också en filosofie licentiat inom samma ämne. Två av lärarna är verksamma konstnärer och de flesta av lärarna har en lärarexamen i bild, vilket bedömnarna anser borgar för en god professionsförankring av utbildningen. Därtill tar lärosätet även in bildlärare i regionen som gästlärare. Lärare med ett flertal andra lärarexamina finns även i arbetslaget, vilket ger bredd och visar att lärosätet har kompetens gentemot UVK.

Den volym och sammansättning som lärarlaget har vid lärosätet ger goda förutsättningar för att säkerställa adekvat kompetens. Antalet lektorer är fler än adjunkter, men adjunkterna undervisar

merparten av undervisningsprocenten i bildlärarutbildningen, vilket bedömarna vill uppmärksamma. En tidigare professur i bild har inte ersatts efter pensionsavgång. För att ytterligare stärka miljön och kvalitetssäkra den vetenskapliga ämneskompetensen, rekommenderar bedömargruppen detta som en angelägen satsning för lärosätet. Arbetslaget saknar också konstnärlig lektor med inriktning bild, vilken skulle stärka de konstbaserade delarna i arbetet, varför detta rekommenderas som ett utvecklingsområde. Alla lärare har dock genomgått högskolepedagogiska kurser eller har motsvarande meriter. Anställningsförhållandena liksom den sammantagna vetenskapliga, konstnärliga och pedagogiska kompetensen är enligt bedömargruppen tillfredsställande för bildlärarutbildningen.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig/konstnärlig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Bedömargruppen anser att Institutionen för estetiska ämnen utgör en unik vetenskaplig och konstnärlig miljö ur ett nationellt perspektiv och vill lyfta fram utbildnings- och forskningsmiljön vid lärosätet som ett styrkeområde. Det finns disputerade lärare och pågående forskning i sex olika forskningsprojekt inom samtliga av de estetiska ämnena bild, musik och slöjd. I självvärderingen presenteras satsningar på lärarna genom olika typer av forskningsmedel såsom, strategiska satsningar, gästprofessur i estetiska ämnen, medel för doktorander i bild vartannat år, och samverkanslektorat med skolhuvudmän genom praktisknära forskning. Därför anser bedömargruppen att miljön vid lärosätet på ett mycket tillfredsställande sätt uppfyller krav för forskningsanknytning och vetenskaplig grund samt för lärarnas kompetensförsörjning. Vid institutionen bedrivs bland annat skolforskning, forskning kring konstpedagogik, om multimodala arbetsformer i skolämnen samt ungas deltagande i kulturlivet i relation till Kulturhuvudstäder. Därtill har ett flertal avhandlingsstudier publicerats, vilket tyder på att forskningsmiljön är stark. Detta gäller även bildområdet då tre doktorander finns inom det bilddidaktiska fältet. Även kopplingen till skolan och forskning riktad mot kursplan och bildundervisning är stark. Det finns också en aktiv delaktighet i flera forskningsnätverk. Dock saknar bedömargruppen inslag av samtida utbildningsfilosofiska perspektiv, vilket skulle bidra till att vidga den skolbaserade och didaktiska forskningen.

Ett samarbete med Bildmuseet är en del av bildlärarutbildningens och lärosätets permanenta verksamhet. I självvärderingen anges att det i verksamheten skapas en närhet mellan utbildning och forskning som utgår från fyra specifika kriterier där studenterna har möjlighet att utveckla förmåga att förstå, värdera och använda processer genom vilka vetenskapligt baserad kunskap uppstår och ständigt omprövas. Detta binder samman utbildningarnas vetenskapliga, konstnärliga och professionsinriktade delar. Bedömargruppen anser att de seminarierier och publikationer som används för att stärka gestaltande arbetsformer och visuella metoder borgar för en god kompetensutveckling. Bedömargruppen hade gärna sett en satsning på en professur för att ytterligare stärka miljön och bildämnet vid lärosätet. I syfte att främja konstnärlig forskning och för att bibehålla hög kvalitet i utbildningarna, görs framöver en samordning av lokaler, resurser och kompetensområden i en sammanhållande struktur under Humanistisk fakulteten. Bedömargruppen rekommenderar att bildämnets behov bevakas i denna process, så att kvalitet och förutsättningar för området bild kan stärkas, då miljön även har ett nationellt värde.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Vid lärosätet skapas enligt självvärderingen en progression i studierna genom att kurserna innehållsmässigt organiseras utifrån grundläggande, befästande och fördjupande nivå. Detta säkerställer överblick och kvalitet i utbildningen och ses som mycket tillfredsställande av bedömargruppen. Sammantaget får studenterna möjlighet att utveckla såväl bredd som djup i sina studier. Studier på grundläggande nivå innehåller, exempelvis i ämneskurs *Bild 1*, arbete med olika material och tekniker då kursen är brett orienterad där fyra moment av fem förbereder studenten för undervisning i bild upp till årskurs 6. Här ingår analog bildframställning och verktyg för två- och tredimensionellt bildarbete, materiallära, färglära, modellteckning, men också perceptionsstudier, digital bild och bildberättande, konstteori och konsthistoria samt bildanalys och bildtolkning. Arbetet sker laborativt under handledning och innefattar exempelvis en serie workshops med verktyg och maskiner, material och tekniker som gips, keramik/lera, formtagning, gjutning. Detta i enlighet med de krav som ställs i grundskolans styrdokument. Här förs också loggbok över arbetet. Studenterna har mycket god tillgång till verkstäder och får en gedigen grund i olika bild- och hantverkstekniker, vilket sammantaget borgar för bredd och djup i studierna.

I studier på befästande nivå behandlas konstteoretiska och konsthistoriska ingångar liksom bildsemiotik, arkitektur och design, samt en uppgift att transformera ett skulpturalt verk där studenterna uppmanas att upprepa, överdriva och förstärka verket. Arbetet dokumenteras skriftligt och studenterna ska visa att de observerat aspekter av formspråk med mera. Fördjupande nivå sker främst inom det självständiga arbetet om 30 högskolepoäng, men har enligt självvärderingen förberetts i de tidigare kurserna där studenterna genom föreläsningar, seminarier, skriftliga inlämningar och studier av kurslitteratur utvecklar insikter i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. Bland annat studeras genomslaget av digitala inslag i den senaste kursplanen för bildämnet i skolan, och betydelsen av digitala verktyg och medier i bildämnets undervisningspraktik efter att det stärks i styrdokumentet för bild. Studierna är genom nivåindelningen därmed upplagda i progression där tydliga studieguiden och lärplattform skapar ytterligare förutsättningar för ämnesstudiernas genomförande, vilket bedöms som positivt av bedömargruppen. Även de självständiga arbetena visar enligt bedömnarna att såväl förberedelsearbetet inför examenskursen, liksom forskningsanknytningen är tillfredsställande, då samtliga arbeten visar på hög måluppfyllelse.

Bedömargruppen anser att strukturen med en nivåindelning av studierna är föredömlig, vilket skapar förutsättningar för att kunskap och förståelse grundläggs, befästs och fördjupas genom utbildningen. Mellan självvärderingen och intervjuerna framgår dock en motsättning där förhållandet mellan teoristudier och ämnesdidaktik inte framstår som lika tydlig. Därför rekommenderas lärosätet att på ett tydligare och mer lyhört sätt skapa strukturer för studentdeltagande i dessa processer. Kopplingen till ämnesdidaktiken rekommenderas som ett utvecklingsområde utifrån intervjuerna, liksom examinationsformerna. I självvärderingen görs heller inte någon åtskillnad i beskrivningen av studierna i inriktning årskurs 7–9 eller gymnasieskolan, men i intervjuerna framgår att fördjupningen i

studierna sker i de senare kurserna och att hänsyn till årskurs och inriktning tas i beaktande på olika sätt.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

I självvärderingen anges att studierna i bildlärarutbildningen är specifikt inriktade mot fördjupning inom det ämnesdidaktiska forskningsfältet med inriktning mot teori, metod och skrivande. Bildkurserna genomsyras av att utveckla kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet utifrån upplägget kring progression, vilket bedömargruppen noterar som gott. På den grundläggande nivån behandlas ämnesområden som barn och ungas bildspråkliga utveckling, bildanalys och bildsamtal liksom bedömning och betygssättning. Studierna bedrivs i form av föreläsningar, seminarier och olika tillämpningsövningar mellan metod och teori där skriftliga reflektioner, didaktisk planering, litteraturseminarier och övningsundervisning används. Studenterna bedömer eleverbeten med utgångspunkt i adekvata teorier i kurslitteraturen om barns lärande samt utifrån styrdokument. En variation av undervisningsformer länkar samman praktiska och teoretiska delar på ett tillfredsställande sätt enligt bedömargruppen.

På befästande nivå genomför studenterna ett projektarbete där det ingår konstpraktik på Bildmuseet. Studenterna planerar en didaktisk aktivitet med frågor kring etnicitet och genus samt genomför visningar för elever vilket ger studenterna inblick i annan pedagogisk verksamhet än bildundervisning i skolan. Samverkan med Bildmuseet anser bedömargruppen vara ett styrkeområde. På fördjupande nivå ges kursen *Examensarbete – estetiska ämnen*, 30 högskolepoäng på avancerad nivå vilken bygger vidare på teoretiska och forskningsmetodologiska kunskaper och färdigheter från UVK-kurser samt ämnesstudier. I kursen ingår forskningsplanering med fokus på forskningsprocess och formulering av syfte och forskningsfrågor och en orientering i tidigare forskning. De studier som genomförs är ofta kopplade till skolan. Studenterna kan också genomföra ett självständigt arbete där konstbaserat arbete utgör en del av metoden och den skriftliga rapporten görs i något mindre i omfattning. Samtliga självständiga arbeten som ingår i underlaget för bedömningen visar på hög målpåfyllelse.

Enligt bedömargruppen länkas en vetenskaplig förankring till bildläraryrket på ett tillfredsställande sätt genom en variation av undervisningsformer. Däremot behöver kopplingen mellan kvantitativa metoder inom UVK och inom bild tydliggöras eftersom det inte framgår enligt självvärderingen. Detta klagas heller inte i intervjuerna, och ses som ett fortsatt utvecklingsområde av bedömarna.

Målpåfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

I självvärderingen beskrivs hur kurser i utbildningsvetenskaplig kärna (UVK), verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och bildämnet löper i en studiegång med progression över tre nivåer. UVK och VFU, som totalt omfattar 90 högskolepoäng, är fördelade först på grundläggande och sedan på fördjupande nivå. De tre bildkurserna på 30 högskolepoäng vardera, ligger efter varandra och går från grundläggande till befästande nivå. Dock framkommer inte förhållandet mellan ämneskurser, UVK-kurser och VFU-kurser i sin helhet någonstans i självvärderingen, vilket är en svaghet som också bekräftades av intervjuerna.

I självvärderingen betonas studentens förmåga att reflektera över genomförd undervisning och sin professionsutveckling. På grundläggande nivå reflekterar studenten över egna och andras erfarenheter, vilket dokumenteras i form av en loggbok. Här ingår också gestaltande processer. I kurser på befästande nivå tränar studenten sina färdigheter och förmågor genom att skriva en vetenskaplig rapport som förberedelse för det självständiga arbetet. Detta framkommer i målen att studenten ska: 1) uppvisa relevant och aktuell kunskap om forskningsområdet genom användning av primär- och sekundärkällor, 2) bearbeta, tolka och analysera insamlade data i enlighet med vetenskapliga principer samt redogöra för detta, 3) dra slutsatser grundade i egna resultat, tidigare forskning och teorier samt diskutera resultaten i förhållande till yrkesverksamheten, och 4) diskutera det egna arbetets slutsatser och deras implikationer för framtida forskning. Detta tyder enligt bedömargruppen på att studenterna i tillräcklig omfattning får beskriva, diskutera och bedöma sina och andras erfarenheter liksom relationen mellan bildteori och bilddidaktisk praktik. Samtliga självständiga arbeten som har bedömts visar på hög måluppfyllelse, vilket stärker bedömargruppens uppfattning att studenterna genom utbildningen utvecklar sin färdighet och förmåga att bidra till kunskapsutvecklingen inom ämnet på ett mycket tillfredsställande sätt.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Den ämnesdidaktiska kompetensen hos studenten utvecklas enligt självvärderingen i progression mellan ämnesdidaktiska kurser. Grundläggande ämnesdidaktisk kompetens utvecklas i kursen *Bild 1*

med exempelvis förmåga att analysera, tolka och samtala om bilder med stöd av konsteoretiska och ämnesspecifika begrepp, samt förmåga beskriva den kreativa arbetsprocessen i egen eller andras konstnärliga produktioner och att bedöma framsteg. Studenterna arbetar med bedömning och betygssättning med utgångspunkt i Skolverkets bedömningsstöd i bild. Utifrån de studier i material och teknik som ingår i kurser ska studenten tillämpa och planera för undervisning gentemot en tänkt målgrupp elever, vilket borgar för en koppling till kommande yrkesliv och bildlärarprofessionen.

I kursen *Bild 2a* befästs de ämnesdidaktiska kunskaperna utifrån kursmålen där studenten utvecklar didaktisk kompetens om metoder för bildsamtal, förmåga att diskutera såväl egna som andras gestaltningar, samt analysera och tolka med hjälp av några bildanalytiska metoder. Kursens tema är samtidskonst och ungdomskultur där ämnesdidaktiken knyts till teoretiska studier av konst, samtidskonst och semiotik. Bedömning och tolkning relateras till konstvetenskapliga frågor och till konstens metoder och tillämpning i bildämnet. Parallellt genomför studenterna egen konstnärlig fördjupning exempelvis i rörlig bild, fotografi, digital bild, performance. En viktig del av den ämnesdidaktiska reflektionen är att studenterna genomför studierna i par. Studenterna genomför

också konstpedagogiska workshops med externa grupper från förskola till gymnasieskola, vilket tränar förmågan att leda barn och elever i olika åldrar. Detta anser bedömargruppen vara en kvalitet som säkrar kopplingen till yrkesrollen.

Befästningen av ämnesdidaktiska kunskaper sker också i VFU-kursen *Att undervisa i bild*, där studenten på ett mer fördjupat plan analyserar om planeringar och genomförande av undervisning fungerat eller ej. I kursen ska studenten också analysera sin VFU-lärares arbete med formativ och summativ bedömning av elevernas prestationer. Här läggs fokus på studentens integration av sina praktiska, didaktiska och teoretiska färdigheter och förmågor. Studenten får besök av VFU-lärare vid samtliga VFU-perioder, vilket är mycket tillfredsställande enligt bedömargruppen. Studenten skriver en VFU-rapport som består av en analys av den egna undervisningen vid åtta tillfällen där helheten mellan planering, genomförande, examination och utvärdering beaktas, samt knyts till vetenskaplig litteratur. Att det i läraryrket finns yrkesaktiva lärare stärker ytterligare sammanlänkningen med skolan.

Bedömargruppen noterar att lärosätet valt att ha en VFU-period i kursen *Läraryrkets dimensioner* på 22,5 högskolepoäng, samt att i slutet av utbildningen också valt ett självständigt arbete motsvarande 30 högskolepoäng. Studenten i bildlärarutbildningen förväntas genomföra många undervisningstillfällen, vilket enligt bedömargruppen är en styrka, och kursen omfattar tre fjärdedelar av en termin. Dock kvarstår en rekommendation där bedömargruppen utifrån intervjuunderlaget anser att de ämnesdidaktiska inslagen i utbildningen bör stärkas, gärna i samverkan med studenter.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

I självvärderingen beskrivs hur studenten kontinuerligt utvecklar färdighet och förmåga att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning i ett progressionsperspektiv mellan kurser, exempelvis mellan kurserna 1 och 2 samt VFU-kurs 3 och 4. Även om progressionen utifrån många olika aspekter framstår som en styrka i utbildningen så förblir den ämnesdidaktiska kopplingen till läraryrket ett utvecklingsområde. I kurs 1 lär sig studenten grundläggande färdigheter i undervisningsplanering där de ger respons på medstudenter och får respons av studenter och lärare eller genom redovisningar med Powerpoint, där de redogör för tänkt elevgrupp, syfte och upplägg av lektioner och an knyter till kurslitteratur. I kurs 2 utvecklar studenten sina färdigheter genom att planera ett helt undervisningsprojekt med utgångspunkt i planerade lektioner i samverkan med konstpedagogisk verksamhet vid Bildmuseet. Här höjs kraven på vetenskaplig förankring i mer avancerad vetenskaplig litteratur och på nivån av reflektion. Studenten planerar och genomför också undervisning i samband med VFU. I VFU-kurs 3 *Att undervisa – estetiska ämnen*, genomför och utvärderar studenten mer självständigt en planering. Studenten förväntas undervisa vid cirka 15 tillfällen under 4 veckorsperioden. Här genomförs också ett trepartssamtal mellan studenten, VFU-läraren och VFU-handledaren, med särskilt fokus på ledarskap, kommunikation i klassrummet och social kompetens, vilket bedömargruppen ser som tillfredsställande. I VFU-kurs 4 *Läraryrkets dimensioner*, ska studenten undervisa så mycket som möjligt, identifiera sina utvecklingsområden och lägga särskilt fokus på bedömning av elevarbeten.

I intervjuunderlaget framgår dock att kopplingen till internationell forskning behöver stärkas liksom kopplingen till flerspråkiga skolmiljöer, vilket bedömargruppen rekommenderar som ett utvecklingsområde.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Vid lärosätet eftersträvas en jämn könsfördelning i beredande och beslutande organ där riktlinjen är proportionen 60/40. Enligt självvärderingen har könsbalansen i lärosätets programråd (dock inte i ämneslärarrådet) varit något skev, där åtgärder vidtagits genom ökad könsutjämning, vilket resulterat i en jämnare balans. Studentbarometern som genomfördes 2016 visade att lärosätet utmärkte sig då studenterna till över 80 procent var nöjda med inslagen kring jämställdhet. I kurslitteratur beaktas att minst en titel per kurs ska ha ett uttalat genusperspektiv eller annat kritiskt perspektiv, och att könsfördelningen mellan författarna ska vara jämn (60/40). Även i arbetslaget och i uppgifter strävas en jämn könsfördelning så att inte traditionellt manliga och kvinnliga arbetsuppgifter reproduceras, vilket lärosätet beskriver som en utmaning. Lärarna producerar avhandlingar i bildundervisning i samverkan med genusforskar skolan och fem av dessa avhandlingar har fokus på genusproblematik och på bevakandet av en maskulin konsthistorisk kanon för att föra in feministiska konsthistoriska titlar i kurslitteraturen.

På bildlärarutbildningen framhålls vikten av att ha medvetenhet om och kunna diskutera områden som populärkultur, ungdomskultur och queeruttryck inom skol-, konst- och kulturområdet. I självvärderingen problematiseras att bildämnet är feminint könsmärkt exempelvis gällande betygsstatistik. Genom att studenterna möter dessa perspektiv i sin utbildning får de också en beredskap att arbeta med dessa aspekter i sin kommande yrkesroll.

Jämställdhet anges i självvärderingen som ett utvecklingsområde men enligt bedömargruppen är det snarare ett styrkeområde utifrån att över 80 procent av studenterna är nöjda, att centrala analyser görs av ansöknings- och antagnings siffror, liksom av genomströmning och avhopp genomförs utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Utifrån lärosätets kvalitetssystem som beskrivs i självvärderingen genomförs en rad uppföljningar på programnivå i form av nybörjarenkät och studiebarometer, säkring av examensmål i matris för program/examina samt programutvärderingar, såväl i mitten som i slutet på utbildningen. Bedömargruppen ser detta som en adekvat kvalitetssäkring. Dessutom genomförs en kollegial granskning av program vart sjätte år. I ämneslärarprogrammen skrivs årligen en kombinerad verksamhetsberättelse och verksamhetsplan som innefattar en programanalys, kopplad till budgetarbetet, där förändringar, åtgärder och utvecklingsinsatser i utbildningen beskrivs. Studenterna genomför en digital skriftlig anonym kursutvärdering som publiceras på institutionens hemsida. Dessa synpunkter följs upp med efterkommande studentårskurs. I mitten av kurserna

genomförs också muntliga utvärderingar och analoga skriftliga utvärderingar för att fortlöpande kunna förbättra kurserna. Lärarna ansvarar gemensamt för uppföljningen.

I självvärderingen ges exempel på hur synpunkter från studenter lett till omfattande revidering av kursinnehåll och de ämnesdidaktiska inslagen då studenterna ansåg att kurserna hade för många konstnärliga inslag och för litet ämnesdidaktik. Det pågår också ett utvecklingsarbete kring undervisning, handledning och examinationsformer för att öka andelen självständiga arbeten som använder gestaltande och konstbaserade metoder. Lärarna har haft problem att få in kursvärderingar, vilket lett till att olika åtgärder diskuterats för ökad svarsfrekvens, exempelvis schemaläggning av dessa eller att utse en ämneskoordinator som ansvarar för detta. Kursutvärdering behöver fortsättningsvis ses som en del av att finna metoder för en starkt ämnesdidaktisk koppling i utbildningen och är en rekommendation av bedömargruppen.

Bedömargruppens uppfattning är härmed att utbildningen följs upp på ett systematiskt sätt på både kurs- och programnivå. Resultatet av uppföljningarna omsätts vid behov i åtgärdsplaner som dels följs upp och återkopplas till relevanta målgrupper genom det systematiska arbetet med kompetensuppföljningsplaner på institutionsnivå, dels genom strategiska satsningar på universitets- fakultets- och institutionsnivå.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Analys av genomströmning sker löpande under året i samband med de ekonomiska tertialprognoserna. En avhopsanalys genomförs systematiskt två gånger per år via intervjuer med studenter som avslutat sin utbildning i förtid, vilket analyseras av Lärarhögskolans ledning och programråd. I självvärderingen finns en omfattande tabell med kritiska frågor som används som underlag för denna analys, vilket bedömare anser borgar för ett tillfredsställande underlag.

Sedan utbildningen införde arbetsprover i antagningsprocessen har i stort sett avhoppet upphört och utifrån tillgänglig genomströmningssstatistik slutför nästan samtliga studenter bildlärarutbildningen i nuläget. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningens genomströmning och avhopp analyseras och att lärosätet vidtar åtgärder för att studenten ska kunna genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Vid lärosätet finns studentrepresentanter i alla beredande och beslutande organ där lärarstudenterna har en egen sektion inom studentkåren som tillvaratar studenternas intressen. Kvalitetsarbetet i ämneslärarprogrammet kan också följas av studenterna via lärplattformen Cambro. Särskilda möten erbjuds studenterna inför val av andraämnen, verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och självständigt arbete. Särskilda hemsidor ger information om kontaktpersoner och kontaktvägar. Bildstudenter deltar i en lokal samverkansgrupp var tredje termin efter ett rullande schema med de andra estetiska ämnena, vilket ger dem direkt inflytande i utbildningen.

I självvärderingen framhålls närheten till studenterna som en garant för inflytande, då studenterna är relativt få och de kan bygga upp en närhet till lärarna som underlättar dialog. I självvärderingen ges exempel på hur studenters kritik lett till förändring av utbildningsgången bland annat gällande progression och där förändringarna utarbetades utifrån studenternas initiativ. Därmed anser bedömggruppen att studenterna ges möjlighet att både uttrycka åsikter och delta i beslut gällande lärarutbildningen på ett tillfredsställande sätt. Dock uppmanas lärosätet av bedömggruppen att fortsätta ett dialogiskt förhållningssätt till studenterna, och att ta tillvara deras synpunkter.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätets styrelse för lärarutbildning har arbetslivsrepresentation i och med ett regionalt samverkansråd som innefattar skolhuvudmän. Rådet har olika undergrupper som arbetar med övningskolor, praktisk forskning och utveckling av verksamhetsförlagd utbildning (VFU). En alumnpuppföljning görs vartannat år i form av en enkät som genomförs i samverkan med andra lärosäten i landet. Samverkan med skolor är enligt bedömggruppen en viktig del i studenternas anknytning till arbetsliv och den sker via VFU, lärare som är yrkeslivsverksamma i skolan och praxisnära forskning. Detta anser bedömggruppen vara en viktig förberedelse inför professionen. Alla självständiga arbeten genomförs i samverkan med skolor, där studenter genomför observationer och intervjuer. Informationsvägar finns såväl i formella beredande organ, som i mer öppna nätverk och sammanhang. Exempel på sådana nätverk är en årlig dag för bildlärarnätverket som anordnas av bildlärarutbildningen.

Det som dock framstår som ett tydligt utvecklingsområde som bedömggruppen vill lyfta fram är internationaliseringen. I intervjuerna framkom att lärosätet och bildlärarutbildningen deltar i nationella och nordiska samarbeten, och att bildlärarutbildningen tidigare haft och samverkat med ett flertal internationella kontakter, men att den nu befann sig i en ny uppbyggnadsfas av nya kontakter. Eftersom det framgick i intervjuerna att även läsning av internationell litteratur och internationella perspektiv behöver stärkas i utbildningen, tillika flerspråkighet, så bedöms internationalisering, flerspråkighet och tillhandahållandet av interkulturella perspektiv som angelägna utvecklingsområden som lärosätet bör beakta för att bibehålla kvalitet i bildlärarutbildningen.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Antalet lärare och deras kompetens är i stort tillfredsställande på både kort och lång sikt. Lärarnas tid för kompetensutveckling och forskning skapar mycket goda förhållanden för forskning och utveckling och förankring av dessa i utbildningen. Lärosätet gör också olika strategiska satsningar med olika

typer av forskningsmedel, gästprofessur i estetiska ämnen, medel för doktorander i bild varannat år. Bedömgargruppens rekommendation är dock att stärka kompetensen med att en professur i bildpedagogik/bilddidaktik samt att en konstnärlig lektor med bildinriktning bör rekryteras för att kvalitetssäkra arbetet med den konstbaserade undervisningen.

Utbildningsmiljön är tillfredställande men den skulle stärkas till följd av ovan nämnda rekryteringar. En vetenskaplig förankring till bildlärarkyrket sker genom en variation av undervisningsformer, VFU, yrkesverksamma lärare och praxisnära forskning, men också genom de mycket goda förhållanden för kompetensutveckling och forskning som lärarna erhåller. De tre doktoranderna i bildämnet, liksom skolnära forskningsprojekt, stärker ytterligare forskningsanknytningen i utbildningen. I syfte att samla de konstnärliga verksamheterna gör lärosätet framöver en samordning av lokaler, resurser, kompetensområden på ett flertal högskolor i en sammanhållande struktur under humanistisk fakultet. Bedömgargruppen rekommenderar att bildämnets behov bevakas i denna process, för att inte kvalitet och förutsättningar för området bild ska försämrats utan istället stärkas, då miljön även har ett nationellt värde.

Målet gällande om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Ämnesstudierna karaktäriseras av bredd och djup, och täcker innehållsmässigt såväl teoretiskt som praktiskt fältet visuell kultur. Lärosätets upplägg av utbildningen med grundläggande, befastande och fördjupande nivå borgar för att en progression skapas genom utbildningen, ger överblick och binder samman utbildningarnas vetenskapliga, konstnärliga och professionsinriktade delar på ett föredömligt sätt som säkerställer en progression. Bedömgargruppen uppfattar dock en motsättning där förhållandet mellan teoristudier och ämnesdidaktik inte framstår som lika tydlig. Därför rekommenderas lärosätet att på ett tydligare och mer lyhört sätt skapa strukturer för studentdeltagande i dessa processer.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, uppfylls. Bildkurserna genomsyras av att utveckla kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet utifrån upplägget kring progression, vilket bedömgargruppen noterar som gott. Studenterna har mycket goda förutsättningar gällande lokaler och verkstäder, och får en gedigen grund att utveckla olika bild- och hantverkstekniker. En variation av undervisningsformer länkar samman praktiska och teoretiska delar på ett tillfredsställande sätt. Ett särskilt styrkeområde är samverkan med Bildmuseet. De självständiga arbetena som bedömts håller mycket tillfredsställande kvalitet. Däremot behöver kopplingen mellan kvantitativa metoder inom UVK och inom bild tydliggöras.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Det finns en tydlighet i hur lärosätet beskriver studentens gradvisa utveckling av reflektion över forskningsresultat och professions- och ämnesutveckling. Förhållandet mellan ämneskurser, UVK-kurser och VFU-kurser framkommer dock inte och bedöms vara ett angeläget utvecklingsområde för lärosätet. Eftersom samtliga självständiga arbeten har bedömts hålla hög kvalitet anser bedömgargruppen att studenterna genom utbildningen utvecklar sin färdighet och förmåga att bidra till kunskapsutvecklingen inom ämnet på ett mycket tillfredsställande sätt.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Den ämnesdidaktiska kompetensen utvecklas i progression mellan ämnesdidaktiska kurser. Utifrån de studier i material

och teknik som ingår i kurser ska studenten tillämpa och planera för undervisning gentemot en tänkt målgrupp elever. Studenterna genomför också konstpedagogiska workshops med externa grupper från förskola till gymnasieskola, vilket tränar förmågan att leda barn och elever i olika åldrar. Befästningen av ämnesdidaktiska kunskaper sker också i VFU-kurser. Kopplingarna till yrkesliv tillhandahålls av lärosätet med trepartssamtal inom VFU, besök vid varje VFU-period, professionsförankring genom yrkesverksamma lärare, nätverkande, samverkan med Bildmuseet. Sammantaget skapar detta goda möjligheter för studenterna att förbereda sig för ett kommande yrkesliv och bildprofessionen. Dock kvarstår bedömargruppens rekommendation om att ämnesdidaktiken i utbildningen bör stärkas.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Studenten utvecklar kontinuerligt färdighet och förmåga att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning i progression mellan kurser. I en senare kurs planerar studenten ett helt undervisningsprojekt med utgångspunkt i planerade lektioner i samverkan med konstpedagogisk verksamhet vid Bildmuseet. Här höjs kraven på vetenskaplig förankring i mer avancerad vetenskaplig litteratur och på nivån av reflektion. Det framgår dock att kopplingen till internationell forskning behöver stärkas liksom kopplingen till flerspråkiga skolmiljöer, vilket enligt bedömargruppen är ett utvecklingsområde.

Jämställdhetsperspektiv tycks på många olika sätt beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande och kan ses som ett styrkeområde. Studentbarometern som genomfördes 2016 visade att lärosätet utmärkte sig då studenterna till över 80 procent var nöjda med inslagen kring jämställdhet. I kurslitteratur beaktas att minst en titel per kurs ska ha ett uttalat genusperspektiv eller annat kritiskt perspektiv, och att könsfördelningen mellan författarna ska vara jämn (60/40). Även i arbetslaget och i uppgifter strävas en jämn könsfördelning så att inte traditionellt manliga och kvinnliga arbetsuppgifter reproduceras, vilket lärosätet beskriver som en utmaning, men där bedömargruppen anser att det genomförs ett fortgående utvecklingsarbete.

Utifrån lärosätets kvalitetssystem genomförs en rad uppföljningar på programnivå i form av nybörjarenkät och studiebarometer, säkring av examensmål i matris för program/examina samt programutvärderingar, såväl i mitten som i slutet på utbildningen. Bedömargruppen ser detta som en adekvat kvalitetssäkring. Studenterna genomför en digital skriftlig anonym kursutvärdering som publiceras på institutionens hemsida. Dessa synpunkter följs upp med efterkommande årskurs. I mitten av kurserna genomförs också muntliga utvärderingar och analoga skriftliga utvärderingar för att fortlöpande kunna förbättra kurserna. Lärarna ansvarar gemensamt för uppföljningen. En avhopsanalys genomförs systematiskt två gånger per år via intervjuer med studenter som avslutat sin utbildning i förtid, vilket analyseras av Lärarhögskolans ledning och programråd. Kontinuerlig uppföljning av studierna, avhopp och genomströmning bidrar till att studenterna kan genomföra sina studier på utsatt tid.

Studentrepresentanter finns i alla beredande och beslutande organ, och där lärarstudenterna har en egen sektion inom studentkåren som tillvaratar studenternas intressen. Kvalitetsarbetet i ämneslärarprogrammet kan också följas av studenterna via lärplattformen Cambro. Det har skett förändringar utifrån synpunkter och initiativ från studenterna när det gäller utbildningsgången och progression. Bedömargruppen anser därmed att studenterna ges möjlighet att både uttrycka åsikter och delta i beslut gällande lärarutbildningen på ett tillfredsställande sätt på övergripande nivå.

Däremot är studentdeltagandet på bildläroarbildningen ett fortsatt utvecklingsområde, varför lärosätet uppmanas av bedömargruppen att fortsätta ett dialogiskt förhållningssätt till studenterna.

Samverkan med skolor är en viktig del i studenternas anknytning till arbetsliv och det sker via VFU, lärare som är yrkeslivsverksamma i skolan och praxisnära forskning. Detta anser bedömargruppen vara en viktig förberedelse inför professionen. Studenterna ges möjlighet att samverka med kulturinstitutioner och möta barn och elever i olika åldersgrupper, där ett särskilt styrkeområde är samverkan med Bildmuseet. Bildläroarbildningen är aktiv i nationell och nordisk forskningssamverkan och nätverkande. Dock bedöms internationalisering, flerspråkighet och tillhandahållandet av interkulturella perspektiv som utvecklingsområden för lärosätet.

Lärosäte: Umeå universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet idrott och hälsa.

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Det finns tillfredsställande vetenskaplig kompetens och de flesta lärare är tillsvidareanställda inom den utbildningsvetenskapliga kärnan. De flesta av de undervisande lärarna inom utbildningen har genomgått högskolepedagogiska kurser och har ämneslärarexamen. Bedömargruppen finner det som ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet att skaffa rutiner för hur alla lärare mer långsiktigt kan garanteras forskning inom sina tjänster för att säkerställa fortsatt kvalitet. Det samlade underlaget visar att när det gäller personal inom inriktningen idrott och hälsa är antalet lärare och deras sammantagna kompetens adekvat. Lärosätet bedöms ha tillfredsställande möjligheter för kompetensutveckling och en genomtänkt plan för kompetensförsörjning, vilket bedömargruppen ser som en styrka.

Det finns en tillfredsställande utbildningsmiljö. Många forskningsprojekt inom miljön anknyter innehållsmässigt till relevanta delar av UVK. Av betydelse för lärarutbildning bedrivs forskning inom flera områden och inom flera fält som rör till exempel professionen, ledarskap, betyg och bedömning. Det finns en vetenskaplig och professionsinriktad miljö inom inriktningen idrott och hälsa, och verksamheten bedrivs på ett sätt som ger möjlighet för ett nära samband mellan forskning och utbildning. Lärarna är forskningsaktiva inom en bredd av områden, vilket bedömargruppen ser som positivt för utbildningen. Bedömargruppen frågar sig däremot hur utbildningen påverkas av den ringa omfattningen av de individuella lärarinsatserna, vilket kan riskera att personalen inte får möjlighet att planera för ämnesutveckling, kvalitetsutveckling och progression i utbildningen som helhet.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls. Självvärderingen visar att ämneskursernas innehåll i stort svarar mot behovet av ämneskunskaper i idrott och hälsa. Den ger också flera konkreta exempel på examination, och de självständiga arbeten som bedömargruppen har tagit del av bekräftar att studenterna får goda förutsättningar att nå målet.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Trots svagheter som finns inom inriktningen idrott och hälsa anser bedömargruppen att lärosätet har visat att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse. Lärosätet uppvisar en målmedveten, sammanhållen utbildning i vetenskaplig metod och ett vetenskapligt förhållningssätt genom sättet på vilket kunskaps- och vetenskapsteori introduceras. Bedömargruppen finner att systematiken med "grundläggande", "befästade" och "fördjupande" är ett gott sätt att organisera utbildningen och garantera progression. Både kvalitativa och kvantitativa metoder behandlas och examineras. Fördjupning ska framförallt ske i det självständiga arbetet som skrivs inom ämnet. Det finner bedömargruppen rimligt men vill samtidigt

som ett utvecklingsområde peka på att fördjupningar av kunskaper också kan ske tidigare under utbildningen. Av självvärderingen framgår att studenterna inom inriktningen idrott och hälsa får goda möjligheter att utveckla kunskap om kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder. Däremot visar varken beskrivningen av utbildningens kurser eller de självständiga arbetena att studenterna när examen utfärdas kan visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori. Bedömaregruppen anser därför att det är ett prioriterat utvecklingsområde att lärosätet utvecklar innehållet i utbildningen i syfte att möjliggöra för, och säkerställa, att studenterna utvecklar fördjupad kunskap om vetenskapsteori.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Genomgående krävs att studenterna gör kopplingar till relevant litteratur och forskning och målpåfyllelse säkerställs med examinationer såsom skriftlig hemtentamen, salstentamen, dagbok för den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU-dagbok) och en skriftlig inlämningsuppgift. Enligt självvärderingen får studenterna öva vetenskapligt skrivande i alla ämneskurser inom inriktningen idrott och hälsa. Bedömaregruppen ser detta kursinnehåll som en styrka för studenternas utbildning och möjlighet att utveckla kunnande utifrån målet. Granskningen av självständiga arbeten visar vissa brister i målpåfyllelse. Den omständigheten kan föranleda en översyn av kriterier och bedömningsförfarande för de självständiga arbetena, vilket bedömaregruppen rekommenderar.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls eftersom lärosätet ger flera goda exempel på hur målet vävs in i kurser och examineras på flera olika sätt. Det ges under utbildningen övningar innan och mellan VFU-kurserna, där bland annat rollspel möjliggör för studenterna att öva och visa sin förmåga till didaktiska val och analyser. Det är berömvärdt att målpåfyllelse säkerställs på det sättet, eftersom det tränar studenterna i kunskaper som är för professionen relevanta kunskaper. Självvärderingen visar att inriktningen idrott och hälsa är utformad och genomförs på ett sådant sätt att studenterna får goda möjligheter att nå detta mål. Studenterna får prova och utveckla olika lärandemiljöer och undervisningsmetoder, samt visa sitt kunnande i ämnesdidaktik och metodik genom relevanta examinationsuppgifter.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls eftersom studenterna tränas i att planera, genomföra, utvärdera och utveckla sin undervisning, så att varje elev stimuleras och utvecklas. Det sker genom olika kurser med tillhörande examination. Det finns även en nära integration mellan UVK, VFU, ämnen och ämnesdidaktik. Det samlade underlaget visar att både ämneskurserna och VFU-delarna har ett relevant innehåll samt att examinerande uppgifter ger studenterna goda möjligheter att nå målet.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. På en grundläggande nivå beskriver självvärderingen tydligt hur studenterna får möjlighet att utveckla de förmågor som målet anger. Studenterna får i form av gruppövningar och i skrift resonera om ett case. Bedömaregruppen anser att detta sätt att arbeta i viss mån kompenserar för vissa av de svårigheter som det innebär att ha den långa VFU:n så sent i utbildningen, men också att det rustar studenterna väl inför olika undervisningssituationer. Moment relaterat kring hållbar utveckling behöver enligt bedömaregruppen stärkas, så att studenter får större del av dessa kunskaper. Detta utvecklingsområde identifierar även lärosätet i självvärderingen. Utifrån självvärderingen ser bedömaregruppen att studenterna får möjlighet att inom inriktningen idrott och hälsa utveckla förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån olika aspekter. Undervisningen möjliggör att studenterna utvecklar

sitt kunnande i att möta individer och grupper med olika etnisk bakgrund och tillägna sig verktyg för att motverka diskriminering. Ett hållbarhetsperspektiv beaktas främst inom området friluftsliv.

Bedömargruppen uppfattar att utbildningen i sin helhet behandlar jämställdhet, men noterar samtidigt att beskrivningarna i såväl självvärderingen som intervjuerna inte till fullo klargör hur jämställdhet examineras inom UVK. Detta skulle kunna utvecklas mer. Självvärderingen visar däremot att flera aspekter av jämställdhet beaktas i ämneskurserna och i VFU-kurserna. Det samlade underlaget visar även att ämnesstudierna på ett tillfredsställande sätt förbereder studenterna att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten.

Lärosätet följer upp utbildningen och resultaten av kursvärderingarna behandlas och återkopplas. Ett utvecklingsområde är att metoder och enhetliga rutiner behöver stärkas inom samtliga kurser för hur studenterna ska få större inflytande över sin utbildning. Genomströmning och avhopp analyseras systematiskt två gånger per år via intervjuer med de studenter som har avslutat sin utbildning i förtid. För att stödja studenterna att genomföra studierna inom planerad tid genomfördes under hösten 2018 ett pilotprojekt för att stärka deras skrivande. Projektet fördjupades under 2019. Bedömargruppen ser dock oklarheter i systematiken i de förebyggande insatserna.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studentrepresentation finns i samtliga beredande och beslutande organ. Även på programnivå finns studentrepresentation, och dialog förs mellan ansvariga för lärarutbildningen och studentkåren. Informationsmöten hålls och på lärarutbildningens webbplats finns utbildningssidor med information och kontaktvägar. Flera av kontakterna mellan de kursansvariga och studenterna sker genom informella möten. Som ett led i detta är det särskilt viktigt att lärosätet arbetar med lärarnas tillgänglighet och snabb återkoppling till de studerande. Bedömargruppen noterar att tillfredsställande rutiner finns på plats, men kan inte bedöma hur studeranderepresentationen utvecklats över tid eller hur närvaron av studenter ser ut i praktiken.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Bedömargruppen finner att de kontakter som studenterna får under sin utbildning med arbetslivet är tillfredsställande. Lärosätet framhåller den långa VFU:n som viktig i förberedelsen för det kommande yrkeslivet vilket bedömargruppen håller med om. Bedömargruppen ser det dock som problematiskt om en student befinner sig på samma skola med en handledare som studenten inte kan utvecklas tillsammans med. Målsättningen är att studenterna ska få stifta bekantskap med flera skolor med olika strukturella förutsättningar, men skriver inget om hur detta görs. Detta är därför att betrakta som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är enligt bedömargruppen att yrkesverksamma lärare och skolledare medverkar i seminarier. När det gäller inriktningen idrott och hälsa visar lärosätet att studenterna i ämneskurserna får möjlighet att delta i undervisningsprojekt tillsammans med verksamma lärare, något som bedömargruppen vill framhålla som ett gott exempel. Genom den verksamhetsförlagda utbildningen får studenterna ta del av verksamheten på olika skolor samt möjlighet att genomföra verksamhetsförlagd utbildning i båda de ämnen som ingår i examen. Självvärderingen ger exempel på konkret samverkan både med skolväsendet och idrottsrörelsen.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Utifrån självvärderingen och den bifogade lärartabellen anser bedömargruppen att graden av vetenskaplig kompetens är tillfredsställande. En fördel är att flera lärare har forskning i sina tjänster, om än med stora skillnader i omfattning. Det är ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet att skaffa rutiner för hur alla lärare mer långsiktigt kan garanteras forskning inom sina tjänster för att säkerställa fortsatt kvalitet. Enligt lärartabellen finns en viss övervikt i kompetens när det gäller ämnen och ämnesdidaktik. Bedömargruppen anser att den mer generella pedagogiska och didaktiska kompetensen kan stärkas. Denna obalans syns också i utbildningen och bedömargruppen anser att ett utvecklingsområde är att öka andelen renodlade pedagogiska och didaktiska inslag inom UVK för att ytterligare stärka utbildningens kvalitet.

Graden av professionsinriktad och pedagogisk kompetens bedöms vara tillfredsställande, enligt bedömargruppen. Kurser i högskolepedagogik ges, liksom handledarutbildning för handledarna inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). De flesta av de undervisande lärarna inom utbildningen har genomgått högskolepedagogiska kurser och har ämneslärarexamen. Bedömare noterar att lärosätet i självvärderingen beskriver stora förhoppningar kopplade till VFU-lärarnas roll i utbildningen, där de förväntas tillhandahålla viktiga delar av studenternas utveckling till professionella pedagoger. Det är därför särskilt viktigt att lärosätet uppmärksammar VFU-lärarna som en del i lärosätets arbetslag för lärarutbildningen, och även skapar rutiner för att säkerställa deras kompetens och möjligheter till kompetensutveckling. Den sammantagna kompetensen på kort och lång sikt bedöms dock som tillfredsställande.

Av de undervisande lärarna är de flesta tillsvidareanställda vilket möjliggör en långsiktighet för utbildningen. För att säkerställa kompetensen genomförs enligt självvärdering varje år en översyn, och en kompetensutvecklingsplan tas fram och följs upp. Viss nyrekrytering har gjorts eller planeras att genomföras, vilket bedömargruppen ser som positivt. Lärosätet visar enligt bedömargruppen här på en medvetenhet om pensionsavgångar och behovet av strategier för att tillgodose behoven långsiktigt. I självvärderingen framgår också att alla lärare som undervisar har pedagogisk kompetens eller motsvarande, men det redogörs inte för hur relevant kompetensen är eller hur den får möjlighet att utvecklas. Vid intervjuerna framkommer att det finns strategier för hur detta ska hanteras inför framtiden, men det blev inte helt klarlagt för bedömare vad strategierna innebär eller hur de ska införas. Ett utvecklingsområde är därför att ta fram mer konkreta lösningar på hur kompetensförsörjningen inom UVK ska tillgodoses och att lärosätet planerar för en mer långsiktig kompetensutveckling i den årliga översynen och som en del av kompetensutvecklingsplanen.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning*

Nivån på den vetenskapliga miljön uppfattas av bedömargruppen som tillfredsställande. Många forskningsprojekt inom miljön anknyter innehållsmässigt till relevanta delar av UVK. Forskning med betydelse för lärarutbildningen bedrivs inom flera områden och inom flera fält som rör till exempel profession, ledarskap samt betyg och bedömning. Ett forskningsområde som rör lärande och minne binder ihop flera discipliner, såsom psykologi och medicinska perspektiv, med pedagogik och lärande.

Lärarna i UVK bedriver således egen forskning inom relevanta områden och studenterna erbjuds att vara delaktiga, till exempel genom att delta i olika undersökningar. De bjuds också in till att närvara vid exempelvis disputationer och seminarier. Ett annat exempel som ges är den kurs under UVK 1, där studenterna får möjlighet att ingå i en undersökning som bidrar till de undervisande lärarnas forskning. Detta i sig själv bidrar däremot inte till ett nära samband mellan forskning och utbildning, utan visar mer på en riktning och ambition. Hur sambandet säkerställs i resten av utbildningen, mer än genom litteraturlistor med relevant forskning, har däremot inte tydligt framkommit i underlagen. Det behöver tydliggöras hur forskningsmiljöerna inom pedagogik och didaktik åskådliggörs inom utbildningen. Bedömarna fick intrycket av självvärderingen och intervjuerna att den största delen av den forskningsmiljö som är tillgänglig för studenterna är ämnesdidaktisk forskning. Bedömargruppen anser att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning, men att ett utvecklingsområde är att lyfta fram den pedagogiska och didaktiska forskning som finns inom UVK tydligare, för att studenterna ska kunna ta del av den.

Nivån på den professionsinriktade miljön bedöms även den som tillfredsställande. Lärosätet beskriver i sin självvärdering planer på att tillsätta ett samverkanslektorat som möjliggör för lärare att vara verksamma både på högskolan samt på gymnasieskolan och i årskurs 7–9. Bedömargruppen anser att lärosätet på så sätt kan erbjuda goda utvecklingsmöjligheter för kvaliteten på den professionsinriktade miljön. Den praktisknära forskningen som bedrivs på lärosätet möjliggör dessutom för både lärarna på skolorna och lärosätet att vara verksamma i bägge verksamheterna.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Lärosätet redovisar i självvärderingen hur examensmålen uppnås inom utbildningarna genom en uppdelning av vad som kallas "grundläggande", "befästande" och "fördjupande" kunskaper, färdigheter och förmågor. Utifrån den uppdelningen ges sedan exempel på hur de olika kursernas mål är formulerade och hur de relaterar till examensmålen. Lärosätet ger även exempel på uppgifter inom respektive kurs där studenterna får möjligheter att tränas i, eller visa på, de kunskaper som de

förväntas förvärva. Bedömggruppen finner att uppdelningen i grundläggande, befästande och fördjupande kunskaper tjänar ett syfte för att säkerställa progression inom utbildningen.

Utifrån självvärderingen och det som framkom vid intervjuerna finns det en god grund för att uppnå målets samtliga delar, enligt bedömggruppen. Lärosätet visar sammantaget en målmedveten, sammanhållen utbildning i vetenskaplig metod och ett vetenskapligt förhållningssätt genom att kunskaps- och vetenskapsteori introduceras i kursen *Kunskap, vetenskap och forskningsmetodik* (termin 1), där undervisningen bedrivs genom föreläsningar och genom olika former av gruppövningar. Syftet med gruppövningarna är dels att öva färdigheter, förmågor och förhållningssätt, dels att förankra mer faktabaserade inslag och att relatera dem till arbetet inom skolväsendet.

Den här inledande kursen tillgodoser enligt bedömggruppen de flesta av examensmålen. Målen examineras genom en skriftlig salstentamen och genom examinerande case-övningar där studenterna för godkänd kurs ska kunna tillämpa grundläggande kunskaps- och vetenskapsteoretiska insikter i en tänkt arbetssituation. Både kvalitativa och kvantitativa metoder behandlas och examineras i den inledande kursen. Den inledande kursens mål bearbetas sedan ytterligare i följande kurser där en tydlig progression framgår. Bedömggruppen finner detta sätt att organisera utbildningen som relevant med en klar tanke om progression och säkerställande av målet.

Som ett exempel hämtat från självvärderingen kan anges hur innehållet i kursen *Utbildningsvetenskap, undervisning och lärande* (termin 5) ytterligare förväntas befästa målet gentemot egenskaper relaterade till läraruppdraget. Uppgiften examineras genom en rapport med en litteraturstudie, som befäster både metodologiska kunskaper och kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Rapporten ska fokusera på ett relevant område för den framtida yrkesrollen som för godkänt betyg ska analyseras utifrån läroplansteoretiska och reflektivt didaktiska perspektiv samt anknyta till aktuell forskning.

Relevansen för den framtida yrkesrollen återkommer i den efterföljande kursen *Bedömning för och av lärande för åk 7–9 och gymnasium*, där studenternas kunskaper om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen ytterligare tränas. Målen säkerställs genom en individuell skriftlig tentamen. Bedömggruppen finner att det finns goda grunder för studenterna att uppnå målet, men vill samtidigt peka på att egenskaper relaterade till läraruppdraget inte ensidigt ska tolkas som att det endast ska förankras vetenskapligt. Studenterna ska också få möjligheter att få syn på aspekter av läraryrket som handlar om beprövad erfarenhet. Fördjupningen av målet sker enligt självvärderingen i den avslutande kursen *Examensarbete för ämneslärarexamen*, vilket skrivs inom ämnet.

Bedömggruppen finner det rimligt att en fördjupning av kunskaper sker i examensarbetskursen, men vill samtidigt som ett utvecklingsområde peka på att fördjupningar av kunskaper också kan ske tidigare under utbildningen. Utifrån redovisningen och systematiken som redovisas i självvärderingen och intervjuerna görs bedömningen att utbildningen erbjuder goda möjligheter för studenterna att nå målen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga**Bedömning med motivering:** *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande,*

samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

I självvärderingen framkommer hur flera kurser inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) läggs upp utifrån den rådande systematiken med "grundläggande", "befästande" och "fördjupande". I detta ges enligt bedömargruppen flera goda exempel på hur de olika examensmålen "vävs in" i kurserna och hur studenterna tränas gentemot de olika examensmålen. De angivna lärandemålen examineras genom exempelvis skriftlig hemtentamen, salstentamen, dagbok för den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU-dagbok) och en skriftlig inlämningsuppgift, där krav ställs på att studenterna kritiskt och självständigt kan tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter. Genomgående krävs att studenterna gör kopplingar till relevant litteratur och forskning. Bedömargruppen finner att systematiken som tillgodoser progressionen är tydlig och genomarbetad. De olika examinationsformerna borgar för att studenterna får goda möjligheter att kunna uppfylla examensmålet.

Inom VFU:n kan studenterna enligt bedömargruppen tränas till att utveckla yrkesverksamheten, genom att betydelsen av pedagogiskt ledarskap, sociala relationer och kommunikation betonas samt dess påverkan på didaktik och metodik. Ett exempel på hur detta konkret utformas är en VFU-kurs där det krävs att studenterna kan reflektera över och värdera sin professionsutveckling. Uppgiften examineras genom att studenterna för en VFU-dagbok som sedan examineras genom en skriftlig individuell uppgift, vilket kopplas till dagboken. Bedömargruppen bedömer VFU-kursen och dagboken som ett bra sätt att träna studenterna i de egenskaper som krävs för ett framgångsrikt yrkesutövande.

Under VFU genomförs även ett trepartssamtal mellan studenten, VFU-handledaren och VFU-läraren, där studentens undervisning bedöms och där studenten skriver en VFU-rapport för att ytterligare analysera sin undervisning. Slutligen ska studenten genomföra en självständig analys av ett empiriskt material insamlat under sin VFU-period, dra slutsatser och använda vetenskapliga källor genom att bearbeta, tolka och analysera insamlade data enligt vetenskapliga principer. Bedömargruppen finner att arbetssättet gynnar studenternas förmåga att föra samman erfarenheter vunna under praktiken med vetenskapliga resultat, så att de tränas i ett vetenskapligt förhållningssätt som bör användas när pedagogiska erfarenheter ska analyseras. Således anser bedömarna att arbetssättet är en bra metod att träna studenterna i att skapa och utveckla en profession. Utifrån detta uppfattar bedömargruppen att studenterna bereds goda möjligheter inom sin utbildning att uppnå målet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen framkommer att redan i den inledande kursen *Ämneslärare som profession* ska studenterna göra en skriftlig uppgift där de förväntas ge "ett konkret förslag till en långsiktig strategi som lärare kan använda i sitt arbete med att utveckla och förbättra faktorer som påverkar pedagogisk verksamhet". För godkänd uppgift ska förslaget kopplas till relevant vetenskaplig

litteratur. I den första terminens tredje kurs behandlas sedan centrala didaktiska begrepp och de relevanta lärandemålen examineras bland annat genom ett rollspel, där också digitala verktyg ska användas. Ett annat exempel ges från termin fem, där studenterna ska göra en undervisningsplanering som ska vara genomförbar och som examineras i form av en rapport. Bedömning tas upp i en senare kurs samma termin och förbereder för efterföljande VFU. I kurserna ingår praktiska övningar som förbereder studenterna för yrkesutövandet.

Utifrån de exempel som lärosätet ger i självvärderingen anser bedömargruppen att lärosätet genomgående tydliggör relevanta lärandemål med tillhörande examination och de successivt ökande kraven. Bedömargruppen finner detta sätt att säkerställa målet som berömvärd, eftersom det på ett relevant sätt tränar den studerande i kunskaper som är relevanta inom professionen.

Under VFU-kurserna ställs studenterna inför prövningar att planera, genomföra, utvärdera och utveckla sin egen, men också andras undervisning. Det finns även en progression i kursmålen mellan UVK- kurserna, vilket är viktigt för att studenterna ska kunna utveckla sin förmåga under utbildningens gång. Det ges också övningar innan och mellan VFU-kurserna, där bland annat rollspel möjliggör för studenterna att öva och visa sin förmåga till didaktiska val och analyser. Flera skriftliga inlämningar testar också studenternas förmåga att didaktiskt analysera: dels allmänt, dels i relation till deras undervisningsämne.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna uppmärksammar bedömargruppen en viss sårbarhetsproblematik på grund av att den långa VFU:n kommer sent i utbildningen. Även om den samlade bedömningen är att studenterna är väl rustade för denna långa VFU så återstår det fortfarande oklarheter om hur utbildningen tidigt ska kunna fånga upp och stötta studenter som hamnar i svårigheter i mötet med elever i en undervisningssituation. Att utveckla strategier som fångar upp studenter som först inför en elevgrupp hamnar i svårigheter, betraktar bedömargruppen som ett utvecklingsområde i utbildningen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Utifrån självvärderingen framgår att studenterna tränas i att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning så att varje elev stimuleras och utvecklas. Detta synliggörs genom att ett antal lärandemål med tillhörande examination redovisas. Ett exempel på lärandemål finns i VFU-kursen *Att undervisa i ämne*, där studenterna enligt självvärderingen ska "kunna planera, genomföra och reflektera kring undervisning utifrån verksamhetens mål och aktuella elevgruppers förkunskaper och förutsättningar". Elevers olika förutsättningar återkommer även i ett lärandemål i den sista VFU-kursen. Ett annat exempel är ett lärandemål i utbildningens avslutande UVK-kurs: "känna till och förstå grunderna för arbetet med systematiskt kvalitetsarbete och utifrån det förstå lärarens roll i arbetet med planering, uppföljning, utvärdering och utveckling". I självvärderingens avslutande analys och värdering noteras särskilt att en nära integration finns mellan UVK, VFU, ämnen och ämnesdidaktik. Bedömargruppen finner ambitionen lovvärd, men hade önskat ytterligare information om hur progression inte bara sker mellan UVK och VFU, utan också hur progressionen inom UVK och VFU relateras till kurser inom de olika ämnena.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

På en grundläggande nivå beskrivs det i självvärderingen tydligt hur studenterna får möjlighet att utveckla de förmågor som målet anger. I kursmålen för kursen *Etik, demokrati och den heterogena lärandemiljön* nämns de mänskliga rättigheterna explicit. Studenterna får även möjlighet att praktiskt öva i form av gruppövningar och skriftligt resonera om ett case, enligt självvärderingen och intervjuerna. Seminariet leds av en verksam gymnasielärare, vilket kan ge studenterna viktiga lärdomar och insikter i hur det pedagogiska arbetet ute i "verkligheten" fungerar. Bedömargruppen anser att sättet att arbeta i viss mån kompenserar för vissa av de svårigheter det innebär att ha den långa VFU:n så sent i utbildningen, men också att arbetssättet i många fall rustar studenterna väl för att möta "verkligheten" ute i undervisningssituationer.

Kursen *Specialpedagogik* består av föreläsningar, seminarier och workshoppar där studenterna tränas att i samverkan med en skola stödja elever med funktionsnedsättning och se både möjligheter och hinder. Utifrån skollagen ska studenterna även analysera och föreslå åtgärder för att bemöta elever utifrån deras specifika förutsättningar och eventuella svårigheter. Bedömarna uppfattar att exemplen visar att utbildningen har flera goda inslag i där studenterna får träna, analysera och diskutera detta utifrån både teoretiska och praktiska exempel.

Kursen *Bedömning av och för lärande* behandlar barns rättigheter till lika villkor och utbildning enligt barnkonventionen, som tenteras genom en skriftlig examinationsuppgift. I kursen *Profession och vetenskap* behandlas lärarens roll, arbete och skolans uppdrag utifrån lagar och policyer samt vad det innebär att arbeta i en politiskt styrd organisation där läraren som myndighetsperson behandlas, liksom tystnadsplikt, sekretess samt offentlighets- och skollagen. Här tränas studenterna i att föra juridiska och etiska resonemang. Även här tolkas skoljuridiska frågeställningar utifrån fallbeskrivningar. Ett utvecklingsområde som lärosätet anger i självvärderingen är hållbar utveckling relaterad till miljö och klimat. Detta berörs i begränsad omfattning under den första terminen, men lärosätet menar att detta behöver förstärkas så att även studenter i andra ämnen än exempelvis biologi och naturkunskap får större del av dessa kunskaper. Även bedömargruppen ser detta som ett utvecklingsområde.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Enligt självvärderingen behandlas jämställdhetsperspektivet i flera kurser och utgår från lärosätets handlingsplan för jämställdhetsintegrering, som återfinns under samlingsbegreppet "lika värde". Under den första terminen behandlas genusperspektiv och stöds av kurslitteratur och gruppövningar som lägger grunden för examinationen. Perspektivet befästs och fördjupas i andra kurser och studenterna förväntas uppnå lärandemålen genom kurslitteratur, föreläsningar, gruppövningar och case-övningar.

Lärosätet strävar enligt självvärderingen efter en jämn könsfördelning i bemanningen, vilket i princip uppnås inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). I självvärderingen anges som en styrka den starka genusvetenskapliga forskningsmiljön som involverar samtliga fyra fakulteter och flera av de lärare som undervisar i UVK tillhör miljön. Anonyma tentamina och ett medvetet val av kurslitteratur är andra faktorer som framhålls i självvärderingen. På programnivå nämns att lärosätet vid sammansättningen av beredande och beslutande organ eftersträvar en jämn könsfördelning. Jämställdhetsperspektivet beaktas också när antagningssiffror, genomströmning och avhopp analyseras. Enligt Studentbarometern 2016 var hela 80 procent av lärarstudenterna nöjda med hur jämställdhetsfrågorna behandlades.

Bedömargruppen uppfattar att utbildningen i sin helhet behandlar jämställdhet, men noterar samtidigt att beskrivningarna i såväl självvärderingen och intervjuerna inte till fullo klargör hur jämställdhet examineras inom utbildningen. Därför är den här delen något som skulle kunna utvecklas mer inom UVK.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Enligt självvärderingen följs utbildningen upp på flera sätt. Organisation finns för hur kursutvärderingar ska hanteras. Varje kurs inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) utvärderas skriftligt, och kompletteras ibland även med muntliga utvärderingar. Resultaten behandlas och återkopplas på en rad sätt, till exempel via webbplatsen och genom en sammanställning över vad som bör åtgärdas. I inledningen av varje ny kurs kommuniceras vilka förändringar som gjorts baserat på utvärderingar och varför. Lärolaget diskuterar de synpunkter som har kommit fram. Involverade institutioner sammanträder 1–2 gånger per år för att diskutera eventuella förändringar, och speciella UVK-dagar ordnas varje termin. För två av UVK-kurserna anges att utvärderingar sker via webb-formulär, vilket inte lett till en acceptabel svarsfrekvens. I en kurs får studenterna tillfälle att ställa frågor och lämna synpunkter under kursens gång. Avsikten med detta förfarande är att öka deltagandet i den slutliga kursutvärderingen.

Ett utvecklingsområde som bedömarna har lokaliserat är att utveckla rutiner för studenterna att ge synpunkter. I etablerade kanaler borde studenterna kunna framföra förändringsförslag under kursers genomförande, till exempel genom utvärderingar mitt i en kurs.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Genomströmning och avhopp analyseras systematiskt två gånger per år via intervjuer med de studenter som avslutat sin utbildning i förtid. För att stödja studenterna i deras studier genomfördes under hösten 2018 ett pilotprojekt för att stärka deras skrivande och därmed deras möjligheter att genomföra studierna inom planerad tid. Projektet fördjupades under hösten 2019. Andra stödfunktioner som anges i självvärderingen är lärosätets studievägledare, studenthälsan och en studieverkstad, där studenterna kan få stöd i sitt akademiska skrivande.

Utifrån de beskrivningar i självvärderingen och utifrån vad som framkom vid intervjuerna har bedömargruppen fortfarande svårt att avgöra om det finns en systematik i de förebyggande insatser

som genomförs för att studenterna ska klara utbildningen på avsatt tid. Att utveckla en större systematik i hur lärosätet stöder studenterna i att klara sin utbildning inom avsatt tid är därför ett utvecklingsområde.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studentens möjligheter till inflytande säkras enligt självvärderingen på flera sätt. Studentrepresentation finns i samtliga beredande och beslutande organ. Kursutvärderingar, informationskanaler via lärplattformen, webbplatsen och informella kontakter nämns som ytterligare exempel på möjligheter för studenterna att ta en aktiv roll för att utveckla utbildningen och dess innehåll. En utmaning beskrivs vara de stora studentgrupperna i några av kurserna i utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Även på programnivå finns studentrepresentation i samtliga beredande och beslutande organ och dialog förs mellan ansvariga för lärarutbildningen och studentkåren. Informationsmöten hålls och på lärarutbildningens webbplats finns speciella utbildningssidor med information och kontaktvägar.

Bedömargruppen finner att tillfredsställande rutiner finns på plats, men kan utifrån självvärderingen och intervjuerna inte bedöma hur studeranderepresentationen utvecklas över tid eller hur studenternas närvaro ser ut i praktiken. Lärosätet bör därför följa upp detta för att säkerställa studenternas representation i olika beslutande och rådgivande organ och forum.

Kursvärderingar genomförs efter varje genomförd kurs och resultatet på dem återkopplas till studenterna. Kursvärderingarna genererar även förslag på förändringar i kursernas utformning, som påverkar nästkommande kurser. Studenterna kan kontakta de kursansvariga och studierektorn, men på vilket sätt och i vilken form kan inte utläsas av självvärderingen. Vid intervjuerna framkom att flera av kontakterna mellan de kursansvariga och studenterna sker genom informella möten.

Som ett led i detta finner bedömargruppen det som särskilt viktigt för lärosätet att arbeta med lärarnas tillgänglighet och snabb återkoppling till studenterna. Det genomförs ventilationsträffar vid mitten av vissa UVK-kurser och då finns möjlighet för studenterna att påverka under kursens gång. Detta är ett utvecklingsområde enligt bedömarnas uppfattning, eftersom metoder och enhetliga rutiner för att stärka den här möjligheten inom samtliga kurser borde kunna utvecklas.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Bedömargruppen bedömer att de kontakter med arbetslivet som studenterna får under sin utbildning är tillfredsställande. I programmet medverkar adjungerade lärare, och bland annat genomför studenterna övningar utifrån verkliga undervisnings- och skolsituationer. Yrkesverksamma lärare och skolledare medverkar i seminarier, vilket bedömargruppen bedömer som en styrka i utbildningen.

Det ger information både till studenter och kursansvariga institutioner om utbildningens anpassning till arbetslivet. Även forskare och doktorander bidrar till att öka studenternas kunskap om arbetslivet och eventuell forskning.

Kurserna inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) är enligt bedömargruppen viktiga för att studenterna ska förberedas för arbetslivet, och enligt självvärderingen är målsättningen att studenterna ska få lära känna flera skolor med olika förutsättningar under utbildningen. Ett utvecklingsområde som framgår av självvärderingen är att kursinslag om den politiska och organisatoriska styrningen av skolan bör läggas tidigare i utbildningen än vad som sker i dag. Bedömare stödjer lärosätet i uppfattningen att studenterna, därigenom blir bättre förberedda.

Läro- och utbildningsstyrelse och programråd har representanter från arbetslivet, och det finns ett VFU-handledarnätverk. Det anser bedömargruppen borgar för att kvalitetsfrågor om VFU har ett forum där de här diskussionerna kan föras. Alumnuppföljningen vartannat år ger värdefull information om hur utbildningen förbereder studenterna för arbetslivet, vilket bedömare anser ytterligare bidra till att stärka kvaliteten på utbildningen.

Den långa VFU:n framhävs som viktig i förberedelsen för det kommande arbetslivet. Att den är så lång och att studenterna befinner sig på samma skola upplever bedömargruppen som problematiskt om de skulle hamna på en skola med en handledare som de inte kan utvecklas tillsammans med. Lärosätet skriver i självvärderingen att målsättningen är att studenterna ska få stifta bekantskap med flera skolor med olika strukturella förutsättningar, men skriver inget om hur detta görs. Även efter intervjuer kvarstår frågor om det. Därför bedömer bedömargruppen att detta är ett utvecklingsområde.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: Tillfredsställande

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Det finns tillfredsställande vetenskaplig kompetens och de flesta lärare är tillsvidareanställda. De flesta av de undervisande lärarna inom utbildningen har genomgått högskolepedagogiska kurser och har ämneslärarexamen. Bedömargruppen finner det som ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet att skaffa rutiner för hur alla lärare mer långsiktigt kan garanteras forskning inom sina tjänster för att säkerställa fortsatt kvalitet.

Det finns också en tillfredsställande utbildningsmiljö. Många forskningsprojekt inom miljön anknyter innehållsmässigt till relevanta delar av UVK. Av betydelse för läro- och utbildningsstyrelsen bedrivs forskning inom flera områden och inom flera fält som rör till exempel professionen, ledarskap, betyg och bedömning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Lärosätet uppvisar en målmedveten, sammanhållen utbildning i vetenskaplig metod och ett vetenskapligt förhållningssätt genom hur kunskaps- och vetenskapsteori introduceras. Bedömargruppen finner att systematiken med "grundläggande", "befästade" och

"fördjupande" är ett gott sätt att organisera utbildningen och garantera progression. Både kvalitativa och kvantitativa metoder behandlas och examineras. Fördjupning ska framförallt ske i det självständiga arbetet som skrivs inom ämnet. Det finner bedömargruppen rimligt men vill samtidigt som ett utvecklingsområde peka på att fördjupningar av kunskaper också kan ske tidigare under utbildningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Genomgående krävs att studenterna gör kopplingar till relevant litteratur och forskning och målpuppfyllelse säkerställs med examinationer såsom skriftlig hemtentamen, salstentamen, dagbok för den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU-dagbok) och en skriftlig inlämningsuppgift.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls eftersom lärosätet ger flera goda exempel på hur målet vävs in i kurser och examineras på flera olika sätt. Det ges under utbildningen övningar innan och mellan VFU-kurserna, där bland annat rollspel möjliggör för studenterna att öva och visa sin förmåga till didaktiska val och analyser. Det är berömvärt att målpuppfyllelse säkerställs på det sättet, eftersom det tränar studenterna i kunskaper som är för professionen relevanta kunskaper.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls eftersom studenterna tränas i att planera, genomföra, utvärdera och utveckla sin undervisning, så att varje elev stimuleras och utvecklas. Det sker genom olika kurser med tillhörande examination. Det finns även en nära integration mellan UVK, VFU, ämnen och ämnesdidaktik. Bedömargruppen hade dock önskat en tydligare bild av hur progressionen sker inom UVK och VFU relateras till kurser inom de olika ämnena.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. På en grundläggande nivå beskriver självvärderingen tydligt hur studenterna får möjlighet att utveckla de förmågor som målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling anger. Studenterna får i form av gruppövningar och i skrift resonera om ett case. Bedömargruppen anser att detta sätt att arbeta i viss mån kompenserar för vissa av de svårigheter som det innebär att ha den långa VFU:n så sent i utbildningen, men också att det rustar studenterna väl inför olika undervisningssituationer. Moment relaterat kring hållbar utveckling behöver enligt bedömnarna stärkas, så att studenter får större del av dessa kunskaper. Detta utvecklingsområde identifierar lärosätet även i självvärderingen.

Bedömargruppen uppfattar att utbildningen i sin helhet behandlar jämställdhet, men noterar samtidigt att beskrivningarna i såväl självvärderingen som intervjuerna inte till fullo klargör hur jämställdhet examineras inom UVK. Därför är den här delen något som skulle kunna utvecklas mer.

Lärosätet följer upp utbildningen och resultaten av kursutvärderingarna behandlas och återkopplas. Ett utvecklingsområde är att metoder och enhetliga rutiner behöver stärkas inom samtliga kurser för hur studenterna ska få större inflytande över sin utbildning. Genomströmning och avhopp analyseras systematiskt två gånger per år via intervjuer med de studenter som har avslutat sin utbildning i förtid. För att stödja studenterna att genomföra studierna inom planerad tid genomfördes under hösten

2018 ett pilotprojekt för att stärka deras skrivande. Projektet fördjupades under 2019. Men bedömggruppen ser oklarheter i systematiken i de förebyggande insatserna.

Studentrepresentation finns i samtliga beredande och beslutande organ. Även på programnivå finns studentrepresentation, och dialog förs mellan ansvariga för lärutbildningen och studentkåren. Informationsmöten hålls och på lärutbildningens webbplats finns utbildningssidor med information och kontaktvägar. Flera av kontakterna mellan de kursansvariga och studenterna sker genom informella möten. Som ett led i detta är det särskilt viktigt att lärosätet arbetar med lärarnas tillgänglighet och snabb återkoppling till de studerande. Bedömggruppen noterar att tillfredsställande rutiner finns på plats, men kan inte bedöma hur studeranderepresentationen utvecklats över tid eller hur närvaron av studenter ser ut i praktiken.

Bedömggruppen finner att de kontakter som studenterna får under sin utbildning med arbetslivet är tillfredsställande. Lärosätet framhåller den långa VFU:n som viktig i förberedelsen för det kommande yrkeslivet. Även bedömggruppen menar att kurserna inom VFU är viktiga för att förbereda studenterna för arbetslivet. Men gruppen ser det som problematiskt om en student befinner sig på samma skola med en handledare som studenten inte kan utvecklas tillsammans med. Målsättningen är att studenterna ska få stifta bekantskap med flera skolor med olika strukturella förutsättningar, men skriver inget om hur detta görs. Detta är därför att betrakta som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är enligt bedömggruppen att yrkesverksamma lärare och skolledare medverkar i seminarier.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Av personallistan framgår att den vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetensen är adekvat, eftersom listan innefattar personal med vetenskaplig kompetens, lärare med lärutbildning i idrott och hälsa samt lärare med annan professionell inriktning. Redovisningen av personal visar också att de anställda i hög grad är tillsvidareanställda, vilket bedömggruppen ser som positivt för utbildningen.

Enligt självvärderingen finns tillfredsställande möjligheter för kompetensutveckling. Självvärderingen visar även att lärosätet har en genomtänkt plan för kompetensförsörjning, vilket bedömggruppen ser som en styrka.

Bedömggruppen frågar sig däremot hur utbildningen påverkas av den ringa omfattningen av de individuella lärarinsatserna. Två lärare är verksamma 30 procent av heltid i utbildningen och en lärare motsvarande 20 procent av heltid. Övriga lärare är involverade i mycket begränsad

utsträckning. Bedömggruppen ser en risk att personalen inte får möjlighet att planera för ämnesutveckling, kvalitetsutveckling och progression i utbildningen som helhet.

Det framkom vid intervjuerna att varje ämnesområde i lärarutbildningen förväntas ha ett ämnesråd, men att ett sådant råd i nuläget inte finns för ämnet idrott och hälsa. Alltså finns det inte någon eller några personer som formellt ansvarar för innehåll, kvalitetsutveckling och progression i ämnets kurser. Vid intervjuerna blev det tydligt att lärargruppen såg behovet av ett ämnesråd varför bedömggruppen anser att tillsättande av ett råd är ett utvecklingsområde.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Självvärderingen visar att verksamheten bedrivs på ett sätt som ger möjlighet för ett nära samband mellan forskning och utbildning. Lärarna är forskningsaktiva inom en bredd av områden: fostran, socialisation, utbildning, lärande och undervisning inom idrott på fritiden och i skolan, kostens påverkan på individers hälsa, idrottsfysiologi, arbetsfysiologi, träningsplanering, folkhälsa och hälsofrämjande arbete. Bedömggruppen ser detta som positivt för utbildningen. Studenterna får även möjlighet att delta i forskningsprojekt, disputationer och gästföreläsningar. I programutvärderingar får studenterna komma med synpunkter på forskningsanknytning.

Det finns relativt goda möjligheter för att ansöka om interna medel för forskningsprojekt, och självvärderingen redovisar flera satsningar som gjorts där lärarhögskolan eller skolhuvudmän tilldelat resurser. Ett gott exempel är de praktiska FoU-projekten som möjliggör för lärare både vid lärosätet och i skolor att vara verksamma i båda verksamheterna. Bedömggruppen menar att det kan främja både den professionsinriktade och vetenskapliga miljön.

Ett utvecklingsområde är risken att studenterna möter en något splittrad bild av undervisningen och forskningsanknytningen i delar av denna. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att utveckla former för utvärdering av om studenterna möter en sammanhållen eller splittrad utbildning samt graden av forskningsanknytning i de olika kurserna.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Självvärderingen visar att ämneskursernas innehåll i stort svarar mot behovet av ämneskunskaper i idrott och hälsa. Barns och ungdomars utveckling behandlas första terminen och examineras genom att studenterna planerar och genomför ett undervisningstillfälle för att främja rörelseutveckling och lärande. Vidare visar självvärderingen att studenterna får möjlighet att utveckla kunnande inom dans och friluftsliv samt att de också examineras i det. Senare i utbildningen befästs dessa kunskaper genom att studenterna planerar och leder undervisning i bland annat dans och friluftsliv.

Bedömargruppen ser detta som positivt för studenternas förberedelse för den verksamhetsförlagda utbildningen och deras kommande yrkesliv.

De självständiga arbeten som bedömargruppen har tagit del av visar att studenterna får möjlighet att fördjupa, och visa, sina ämneskunskaper samt fördjupa insikten i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

Mot bakgrund av det som framkom vid intervjuerna kan det vara en fördel att lärarna återkommande diskuterar vad ämneskunskaper kan vara i idrott och hälsa, i lärarutbildningen och i skolan. Bedömargruppen rekommenderar också att lärargruppen utvärderar studenternas uppfattningar av vad ämneskunskaper kan vara samt hur bedömning av ämneskunskaper särskiljs från bedömning av ämnesdidaktiska kunskaper i kursernas examinerande moment.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Av självvärderingen framgår att studenterna får goda möjligheter att utveckla kunskap om kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, eftersom varje ämnestermin har fokus på någon form av produktion av kvantitativa eller kvalitativa data representerat av observation, intervju och enkät. Bedömargruppen ser detta som ett gott exempel och en styrka för studenternas utbildning.

De självständiga arbeten som bedömargruppen tagit del av visar att studenterna har viss förståelse för och kunskap om kvantitativa och kvalitativa forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Däremot kan bedömargruppen inte se fördjupad kunskap om och förståelse för vetenskapsteoretiska frågor, varken i självvärderingens beskrivning av utbildningens kurser eller i de självständiga arbetena. Det samlade underlaget visar att utbildningen brister i att erbjuda studenterna någon möjlighet att utveckla fördjupad kunskap om vetenskapsteori. Bedömargruppen anser därför att det är ett prioriterat utvecklingsområde att lärosätet utvecklar innehållet i utbildningen i syfte att möjliggöra för, och säkerställa, att studenterna utvecklar fördjupad kunskap om vetenskapsteori.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Enligt självvärderingen får studenterna öva vetenskapligt skrivande i alla ämneskurser. Lärosätet visar i självvärderingen med flera exempel att det finns en tydlig genomtänkt progression för målet. Första terminen övar exempelvis studenterna analys av barns motoriska utveckling med utgångspunkt från teorier om motorisk utveckling och tredje terminen får studenterna skriftligt reflektera över hälsa och hälsofrämjande åtgärder i relation till kurslitteratur. Studenterna examineras genom att redovisa uppgifter som innebär att de självständigt undersöker ett givet fenomen och

kopplar sin studie till kurslitteratur, något bedömaregruppen ser som en styrka för studenternas utbildning och möjlighet att utveckla fördjupat kunnande för målet.

Granskningen av självständiga arbeten visar på vissa brister i måluppfyllelsen. Bedömaregruppen rekommenderar därför en översyn av kriterier och bedömningsförfarande för de självständiga arbetena.

Sammantaget anser bedömaregruppen att utbildningen ger studenterna förutsättningar att nå målet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Självvärderingen visar att utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att studenterna får goda möjligheter att nå detta mål samt att examinationerna säkerställer det. Studenterna får exempelvis prova att utveckla olika lärandemiljöer och undervisningsmetoder. Ett gott exempel är examinerande uppgifter som innefattar planering och genomförande av undervisning och att studenterna i samband med detta reflekterar över sin egen och övriga kursdeltagares undervisning. Självvärderingen visar att studenterna, genom relevanta examinationsuppgifter, får visa sitt kunnande i ämnesdidaktik och metodik.

Bedömaregruppen ställer sig däremot undrande till ett par av de examinerande uppgifter i rörelse till musik och friluftsliv som lyfts fram som exempel i självvärderingen. Uppgifterna framstår som relativt smala i relation till syftet. Ett exempel är momentet där friluftslivets praktik och teori enligt självvärdering fördjupas. Det lärandemål som anges handlar om att kunna utföra hjärt-lungräddning, vilket inte i hög grad utgör en fördjupning i friluftslivets praktik och teori. Intervjuerna visade däremot att kurserna innehåller examinationer som täcker större kunskapsområden och förmågor än de som framgår av självvärderingen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Självvärderingen visar att både ämneskurserna och den verksamhetsförlagda utbildningen har ett relevant innehåll samt att examinerande uppgifter ger studenterna goda möjligheter att uppfylla målet. På den verksamhetsförlagda utbildningen får studenterna planera, genomföra, utvärdera och dokumentera undervisning i idrott och hälsa. Det sker i nära samråd med handledaren och efter kursen ska studenterna kunna bemöta aktuella elevgruppers förkunskaper och förutsättningar. Universitetsläraren ansvarar för examinationen tillsammans med den lokala VFU-handledare vid skolbesök. Studenternas kunnande befästs sedan genom att skolklasser bjuds in till lärosätet. Examination sker dels av det individuella ledarskapet när studenten undervisar den inbjudna skolklassen, dels av studenternas skriftliga reflektioner över den egna undervisningen. Studenternas kunnande fördjupas sedan under den verksamhetsförlagda utbildningen när de med hög grad av självständighet planerar, genomför och utvärderar undervisning samt bedömer elevens lärande.

Utifrån det samlade underlaget framkommer att studenterna möter moment i utbildningen som innefattar anpassad fysisk aktivitet, som ger dem möjlighet att planera och genomföra undervisning med elever med särskilda behov. Studenterna får möjlighet att förbereda sig genom undervisning och auskultation i de elevgrupper de ska undervisa. Bedömggruppen ser dessa inslag i utbildningen som en styrka och goda exempel, men vill också påpeka att innebörden av att beakta varje elevs lärande inte bara handlar om att stödja elever med särskilda behov.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Självvärderingen visar att studenterna genom undervisningen får prova olika motionsformer och fysiska aktiviteter och utvärdera dessa i relation till sina upplevelser och reflektera över olika värden av aktiviteten. Innehållet examineras genom en skriftlig uppgift där studenterna individuellt ska analysera sitt deltagande utifrån objektiva värden och subjektiva upplevelser samt relatera dessa till olika vetenskapliga och samhällsliga perspektiv på kropp, kunskap och rörelse. Undervisningen möjliggör att studenterna utvecklar sitt kunnande i att möta individer och grupper med olika etnisk bakgrund och tillägna sig verktyg för att kunna utmana och motverka diskriminering och annan kränkande behandling. Ett hållbarhetsperspektiv beaktas främst inom området friluftsliv.

Bedömggruppen har svårt att se hur mänskliga rättigheter med betoning på barnets rättigheter enligt barnkonventionen behandlas i ämneskurserna. Sammantaget anser bedömggruppen ändå att studenterna får förutsättningar att nå målet.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Självvärderingen visar att flera aspekter av jämställdhet beaktas i både ämneskurserna och kurserna inom den verksamhetsförlagda utbildningen. I ämneskurserna behandlas ett jämställdhetsperspektiv i konkreta sammanhang, exempelvis i simundervisning och omklädningsrum. Dessutom visar självvärderingen hur jämställdhetsaspekter beaktas i kursplanering och kurslitteratur. I en kurs behandlas och problematiseras begrepp och teorier kring inkludering, kön, genus och normativitet. Studenternas kunnande examineras bland annat genom att de skriftligt sammanfattar vetenskapliga artiklar och formulerar diskussionsfrågor kopplade till ämnet idrott och hälsa.

Självvärderingen belyser också hur jämställdhetsaspekter behandlas utifrån kursplanering och kurslitteratur. Även jämställdhet på programnivå berörs, till exempel könssammansättningen i beredande och beslutande organ samt hur siffror för ansökning, antagning, genomströmning och avhopp fördelar sig mellan kvinnor och män.

Det samlade underlaget visar att ämnesstudierna på ett tillfredsställande sätt förbereder studenterna att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Självvärderingen visar på föredömliga rutiner för uppföljning, åtgärder och återkoppling där studenternas synpunkter beaktas. Bedömargruppen vill som goda exempel lyfta fram de åtgärder som självvärderingen visar: nybörjarenkät och studiebarometer; säkring av examensmål i matris för program och examina; programutvärderingar efter halva utbildningen och i slutet; alumnenkät; kollegial granskning av program vart sjätte år; avhopsanalys. Självvärderingen visar också exempel på kvalitetshöjande åtgärder i utbildningens utformning och genomförande.

Det samlade underlaget stödjer bedömargruppens slutsats att utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination på ett systematiskt sätt följs upp, att resultaten av uppföljningen beaktas vid åtgärder för kvalitetsutveckling och att återkoppling sker till relevanta intressenter.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Självvärderingen visar att lärosätet analyserar genomströmningen löpande under året i samband med de tertialvisa ekonomiska prognoserna. Den ansvariga studievägledaren genomför en behörighetsprövning under termin fyra och åtta och erbjuder vägledningssamtal när en student har svårigheter med studierna. Studiestöd erbjuds även via studenthälsan och den så kallade studieverkstaden.

Bedömningsområde: Studentperspektiv**Studentperspektiv**

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Enligt självvärderingen har studenterna möjligheter att aktivt påverka utbildningens innehåll och genomförande. Lärosätet beskriver i självvärderingen, om än kortfattat, studentrepresentation i beslutande organ, formella (skriftliga) utvärderingar och informella möjligheter att kommunicera med lärare. Bedömargruppen uppfattar att lärosätet lägger relativt stor vikt vid det informella samtalet som å ena sidan är positivt men kan vara osäkert ut kvalitetssynpunkt.

Det samlade underlaget bidrar därför inte till en tydlig bild av studenternas möjlighet att påverka utbildningens innehåll och genomförande. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att se över möjligheterna att skapa mer formella rutiner för studentinflytandet som i dag är informellt, för att säkerställa även framtida möjligheter för studenterna att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Arbetsliv och samverkan**

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är*

användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.

Självvärderingen visar att studenterna i ämneskurserna får möjlighet att delta i undervisningsprojekt tillsammans med verksamma lärare, något som bedömargruppen vill framhålla som ett gott exempel. Genom den verksamhetsförlagda utbildningen får studenterna ta del av verksamheten på olika skolor samt möjlighet att genomföra verksamhetsförlagd utbildning i båda de ämnen som ingår i examen. Syftet är enligt självvärderingen att möta ett föränderligt arbetsliv. Lärarhögskolans styrelse och programrådet har representanter från arbetslivet, och ett nätverk för handledare finns. Självvärderingen ger exempel på konkret samverkan med både skolväsendet och idrottsrörelsen. Ett exempel är projektet Alla på snö, som bedömargruppen ser som en styrka och något som är positivt för studenternas utbildning.

Undervisande lärare är involverade i fortbildning för yrkesverksamma lärare som planeras tillsammans med idrottslärarföreningen. På detta sätt får universitetslärarna inblick i de utmaningar och behov som finns inom skolan och kan därigenom koppla samman det teoretiska innehållet med den praktiska skolverksamheten i sin undervisning. Av självvärderingen och intervjuerna framgår att lärosätet ser digitalisering som ett utvecklingsområde. Bedömargruppen delar den uppfattningen, eftersom digitaliseringsutveckling är en förutsättning för att studenterna ska använda sig av digital teknik i sitt yrkesverksamma liv.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: Tillfredsställande

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Det samlade underlaget visar att när det gäller personal är antalet lärare och deras sammantagna kompetens adekvat. Lärosätet bedöms ha tillfredsställande möjligheter för kompetensutveckling och en genomtänkt plan för kompetensförsörjning, vilket bedömargruppen ser som en styrka. Det finns en vetenskaplig och professionsinriktad miljö, samt verksamheten bedrivs på ett sätt som ger möjlighet för ett nära samband mellan forskning och utbildning. Lärarna är forskningsaktiva inom en bredd av områden, vilket bedömargruppen ser som positivt för utbildningen. Bedömargruppen frågar sig däremot hur utbildningen påverkas av den ringa omfattningen av de individuella lärarinsatserna, vilket kan riskera att personalen inte får möjlighet att planera för ämnesutveckling, kvalitetsutveckling och progression i utbildningen som helhet.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls. Självvärderingen visar att ämneskursernas innehåll i stort svarar mot behovet av ämneskunskaper i idrott och hälsa. Den ger också flera konkreta exempel på examination, och de självständiga arbeten som bedömargruppen har tagit del av bekräftar att studenterna får goda förutsättningar att nå målet.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Av självvärderingen framgår att studenterna får goda möjligheter att utveckla kunskap om kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder. Däremot visar varken beskrivningen av utbildningens kurser eller de självständiga arbetena att studenterna när examen utfärdas kan visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori. Bedömaregruppen anser därför att det är ett prioriterat utvecklingsområde att lärosätet utvecklar innehållet i utbildningen i syfte att möjliggöra för, och säkerställa, att studenterna utvecklar fördjupad kunskap om vetenskapsteori.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Enligt självvärderingen får studenterna öva vetenskapligt skrivande i alla ämneskurser. Bedömaregruppen ser detta kursinnehåll som en styrka för studenternas utbildning och möjlighet att utveckla kunskaper utifrån målet. Granskningen av självständiga arbeten visar vissa brister i måluppfyllelse. Den omständigheten kan föranleda en översyn av kriterier och bedömningsförfarande för de självständiga arbetena, vilket bedömaregruppen rekommenderar.

Målet att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik uppfylls. Självvärderingen visar att utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att studenterna får goda möjligheter att nå detta mål. Studenterna får prova och utveckla olika lärandemiljöer och undervisningsmetoder, samt visa sitt kunnande i ämnesdidaktik och metodik genom relevanta examinationsuppgifter.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Det samlade underlaget visar att både ämneskurserna och VFU-delarna har ett relevant innehåll samt att examinerande uppgifter ger studenterna goda möjligheter att nå målet.

Målet att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter samt en hållbar utveckling uppfylls. Utifrån självvärderingen ser bedömaregruppen att studenterna får möjlighet att utveckla förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån olika aspekter. Undervisningen möjliggör att studenterna utvecklar sitt kunnande i att möta individer och grupper med olika etnisk bakgrund och tillägna sig verktyg för att motverka diskriminering. Ett hållbarhetsperspektiv beaktas främst inom området friluftsliv.

Självvärderingen visar att flera aspekter av jämställdhet beaktas i ämneskurserna och i VFU-kurserna. Det samlade underlaget visar även att ämnesstudierna på ett tillfredsställande sätt förbereder studenterna att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten.

Det samlade underlaget stödjer bedömaregruppens uppfattning att utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination på ett systematiskt sätt följs upp, att resultaten av uppföljningen beaktas vid åtgärder för kvalitetsutveckling och att återkoppling sker till relevanta intressenter. Självvärderingen visar att lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

När det gäller studentperspektivet har studenterna möjligheter att aktivt påverka utbildningens innehåll och genomförande. Lärosätet beskriver i självvärderingen studentrepresentation i beslutande organ, formella (skriftliga) utvärderingar och informella möjligheter att kommunicera med lärare. Bedömaregruppen uppfattar att lärosätet lägger relativt stor vikt vid det informella samtalet som

kan vara osäkert ut kvalitetssynpunkt och rekommenderar lärosätet att se över möjligheter att skapa mer formella rutiner för studentinflytandet som i dag är informellt, för att säkerställa även framtida möjligheter för studenterna att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.

När det gäller arbetsliv och samverkan visar självvärderingen att studenterna i ämneskurserna får möjlighet att delta i undervisningsprojekt tillsammans med verksamma lärare, något som bedömargruppen vill framhålla som ett gott exempel. Genom den verksamhetsförlagda utbildningen får studenterna ta del av verksamheten på olika skolor samt möjlighet att genomföra verksamhetsförlagd utbildning i båda de ämnen som ingår i examen. Självvärderingen ger exempel på konkret samverkan både med skolväsendet och idrottsrörelsen.

Lärosäte: Umeå universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik.

Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet

Sammanvägd bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Inom den utbildningsvetenskapliga kärnan finns en tillfredsställande vetenskaplig kompetens och de flesta lärare är tillsvidareanställda. De flesta av de undervisande lärarna inom utbildningen har genomgått högskolepedagogiska kurser och har ämneslärarexamen. Bedömggruppen finner det som ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet att skaffa rutiner för hur alla lärare mer långsiktigt kan garanteras forskning inom sina tjänster för att säkerställa fortsatt kvalitet. De lärare i matematik och matematikdidaktik som arbetar och undervisar inom ämneslärarutbildningen är både vetenskapligt och pedagogiskt mycket kompetenta. Flera av dem har också ämneslärarutbildning, vilket garanterar professionsanknytningen. Lärosätet ger kurser både för VFU-handledare i skolan och för universitetslärare som gör VFU-besök.

Inom den utbildningsvetenskapliga kärnan finns också en tillfredsställande utbildningsmiljö. Många forskningsprojekt inom miljön anknyter innehållsmässigt till relevanta delar av UVK. Av betydelse för lärarutbildning bedrivs forskning inom flera områden och inom flera fält som rör till exempel professionen, ledarskap, betyg och bedömning. Inom inriktningen matematik ger den vetenskapliga och professionsinriktade miljön goda förutsättningar för ämneslärarutbildning i matematik. Lärosätet visar att de gör satsningar för att säkerställa en professionsinriktad miljö, exempelvis att skapa förutsättningar för yrkesaktiva lärare i skolor att undervisa i lärarutbildningen samtidigt som de är aktiva i skolan. Lärarna i matematikdidaktik kopplar undervisningen till den forskning som de bedriver och att studenterna bjuds in till forskningsseminarier.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande.

Det matematiska stoff som behandlas i kurserna är relevant för ämneslärare, men bedömggruppen saknar en beskrivning av hur studenterna får "väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område" och en redogörelse för hur lärosätet har tolkat detta. Dessutom bör programmering, som blivit ett allt viktigare område i skolan, behandlas på ett mer systematiskt sätt i utbildningen. Sammantaget anser bedömningsgruppen att målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, inte uppfylls.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och inom inriktningen matematik. Lärosätet uppvisar inom UVK en målmedveten, sammanhållen utbildning i vetenskaplig metod och ett vetenskapligt förhållningssätt genom hur kunskaps- och vetenskapsteori introduceras. Bedömggruppen finner att systematiken med "grundläggande", "befästande" och "fördjupande" är ett gott sätt att organisera utbildningen och garantera progression. Både kvalitativa och kvantitativa metoder behandlas och examineras. Fördjupning ska framförallt ske i det självständiga arbetet som skrivs inom ämnet. Det finner bedömggruppen rimligt men vill samtidigt som ett utvecklingsområde

peka på att fördjupningar av kunskaper också kan ske tidigare under utbildningen. Inom inriktningen matematik behandlas målet i flera delar av utbildningen, och de självständiga arbeten som bedömargruppen haft tillgång till visar att författarna har goda kunskaper om vetenskapsteori och kvalitativ metod. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inte. Genomgående krävs inom UVK att studenterna gör kopplingar till relevant litteratur och forskning och måluppfyllelse säkerställs med examinationer såsom skriftlig hemtentamen, salstentamen, dagbok för den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU-dagbok) och en skriftlig inlämningsuppgift. Inom inriktningen matematik är det mycket positivt för studenternas yrkesverksamhet att de ska läsa och kritiskt reflektera över flera vetenskapliga arbeten inom matematikdidaktik, men målet i sin helhet kan inte anses vara uppnått eftersom man inte uppnår den del av målet som rör studentens förmåga att reflektera över andras erfarenheter samt bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik. Trots att den utbildningsvetenskapliga kärnan bidrar till måluppfyllelse anser bedömargruppen att bristerna inom inriktningen matematik är så omfattande att utbildningen i sin helhet inte möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls inom UVK och inom inriktningen matematik. Inom UVK ger lärosätet flera goda exempel på hur målet vävs in i kurser och examineras på flera olika sätt. Det ges under utbildningen övningar innan och mellan VFU-kurserna, där bland annat rollspel möjliggör för studenterna att öva och visa sin förmåga till didaktiska val och analyser. Det är berömvärdt att måluppfyllelse säkerställs på det sättet, eftersom det tränar studenterna i kunskaper som är relevanta för professionen relevanta kunskaper. Inom inriktningen matematik innehåller kurserna i matematikdidaktik, UVK och VFU både de teoretiska grunderna och uppgifter där studenterna ska tillämpa didaktiska teorier. Det är också positivt att de inför VFU får träning i metodik, men bedömargruppen rekommenderar att detta sker mer systematiskt. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och inriktningen matematik. Inom UVK tränas studenterna i att planera, genomföra, utvärdera och utveckla sin undervisning, så att varje elev stimuleras och utvecklas. Det sker genom olika kurser med tillhörande examination. Det finns även en nära integration mellan UVK, VFU, ämnen och ämnesdidaktik. Bedömargruppen hade önskat en tydligare bild av hur progressionen sker inom UVK och VFU relateras till kurser inom de olika ämnena. Inom inriktningen matematik finns inslag av pedagogisk planering i utbildningen, där studenterna får öva på att planera undervisning utifrån styrdokument. Det finns också övningar i specialpedagogik. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. På en grundläggande nivå beskriver självvärderingen tydligt hur studenterna får möjlighet att utveckla de förmågor som målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling anger. Studenterna får i form av gruppövningar och i skrift resonera om ett case. Bedömargruppen anser att detta sätt att arbeta i viss mån kompenserar för vissa av de svårigheter som det innebär att ha den

långa VFU:n så sent i utbildningen, men också att det rustar studenterna väl inför olika undervisningssituationer. Moment relaterat kring hållbar utveckling behöver enligt bedömarena stärkas, så att studenter får större del av dessa kunskaper. Detta utvecklingsområde identifierar lärosätet även i självvärderingen.

Bedömaregruppen uppfattar att utbildningen i sin helhet behandlar jämställdhet, men noterar samtidigt att beskrivningarna i såväl självvärderingen och intervjuerna inte till fullo klargör hur jämställdhet examineras inom utbildningen. Därför är den här delen något som skulle kunna utvecklas mer inom UVK och utbildningen. Underlaget innehåller endast sparsamma beskrivningar av hur jämställdhetsperspektivet inkluderas i utbildningens olika delar. Enligt självvärderingen beaktas jämställdhetsperspektivet på ämnesnivå när man väljer kurslitteratur och en strävan efter att variera undervisnings och examinationsuppgifter i syfte att inkludera så många studenter som möjligt. Bedömaregruppen anser att bedömningsgrunden jämställdhet behandlas tillfredsställande.

Lärosätet följer upp utbildningen och resultaten av kursutvärderingarna behandlas och återkopplas. Ett utvecklingsområde är att metoder och enhetliga rutiner behöver stärkas inom samtliga kurser för hur studenterna ska få större inflytande över sin utbildning. Genomströmning och avhopp analyseras systematiskt två gånger per år via intervjuer med de studenter som har avslutat sin utbildning i förtid. Det finns också bra stödresurser för studenter som riskerar att inte klara sin utbildning inom den avsedda tiden. För att stödja studenterna att genomföra studierna inom planerad tid genomfördes under hösten 2018 ett pilotprojekt för att stärka deras skrivande. Projektet fördjupades under 2019. Men bedömaregruppen ser oklarheter i systematiken i de förebyggande insatserna. Bedömaregruppen anser att bedömningsgrunden om uppföljning, åtgärder och återkoppling behandlas tillfredsställande.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studentrepresentation finns i samtliga beredande och beslutande organ. Även på programnivå finns studentrepresentation, och dialog förs mellan ansvariga för lärarutbildningen och studentkåren. Informationsmöten hålls och på lärarutbildningens webbplats finns utbildningssidor med information och kontaktvägar. Flera av kontakterna mellan de kursansvariga och studenterna sker genom informella möten. Som ett led i detta är det särskilt viktigt att lärosätet arbetar med tillgänglighet av lärare och snabb återkoppling till de studerande. Bedömaregruppen noterar att tillfredsställande rutiner finns på plats, men kan inte bedöma hur studeranderepresentationen utvecklats över tid eller hur närvaron av studenter ser ut i praktiken.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Bedömaregruppen finner att de kontakter som studenterna får under sin utbildning med arbetslivet är tillfredsställande. Lärosätet framhåller den långa VFU:n som viktig i förberedelsen för det kommande yrkeslivet. Även bedömaregruppen menar att kurserna inom VFU är viktiga för att förbereda studenterna för arbetslivet. Men gruppen ser det som sårbart om en student befinner sig på samma skola med en handledare som studenten inte kan utvecklas tillsammans med. Målsättningen är att studenterna ska få stifta bekantskap med flera skolor med olika strukturella förutsättningar, men skriver inget om hur detta görs. Detta är därför att betrakta som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är enligt bedömaregruppen att yrkesverksamma lärare och skolledare medverkar i

seminarier. Inom inriktningen matematik samverkan erbjuds ämneslärarstudenter att handleda studenter inom det teknisk-naturvetenskapliga basåret.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Utifrån självvärderingen och den bifogade lärartabellen anser bedömargruppen att graden av vetenskaplig kompetens är tillfredsställande. En fördel är att flera lärare har forskning i sina tjänster, om än med stora skillnader i omfattning. Det är ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet att skaffa rutiner för hur alla lärare mer långsiktigt kan garanteras forskning inom sina tjänster för att säkerställa fortsatt kvalitet. Enligt lärartabellen finns en viss övervikt i kompetens när det gäller ämnen och ämnesdidaktik. Bedömargruppen anser att den mer generella pedagogiska och didaktiska kompetensen kan stärkas. Denna obalans syns också i utbildningen och bedömargruppen anser att ett utvecklingsområde är att öka andelen renodlade pedagogiska och didaktiska inslag inom UVK för att ytterligare stärka utbildningens kvalitet.

Graden av professionsinriktad och pedagogisk kompetens bedöms vara tillfredsställande, enligt bedömargruppen. Kurser i högskolepedagogik ges, liksom handledarutbildning för handledarna inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). De flesta av de undervisande lärarna inom utbildningen har genomgått högskolepedagogiska kurser och har ämneslärarexamen. Bedömare noterar att lärosätet i självvärderingen beskriver stora förhoppningar kopplade till VFU-lärarnas roll i utbildningen, där de förväntas tillhandahålla viktiga delar av studenternas utveckling till professionella pedagoger. Det är därför särskilt viktigt att lärosätet uppmärksammar VFU-lärarna som en del i lärosätets arbetslag för lärarutbildningen, och även skapar rutiner för att säkerställa deras kompetens och möjligheter till kompetensutveckling. Den sammantagna kompetensen på kort och lång sikt bedöms dock som tillfredsställande.

Av de undervisande lärarna är de flesta tillsvidareanställda vilket möjliggör en långsiktighet för utbildningen. För att säkerställa kompetensen genomförs enligt självvärdering varje år en översyn, och en kompetensutvecklingsplan tas fram och följs upp. Viss nyrekrytering har gjorts eller planeras att genomföras, vilket bedömargruppen ser som positivt. Lärosätet visar enligt bedömargruppen här på en medvetenhet om pensionsavgångar och behovet av strategier för att tillgodose behoven långsiktigt. I självvärderingen framgår också att alla lärare som undervisar har pedagogisk kompetens eller motsvarande, men det redogörs inte för hur relevant kompetensen är eller hur den får möjlighet att utvecklas. Vid intervjuerna framkommer att det finns strategier för hur detta ska hanteras inför framtiden, men det blev inte helt klart för bedömare vad strategierna innebär eller hur de ska införas. Ett utvecklingsområde är därför att ta fram mer konkreta lösningar på hur kompetensförsörjningen inom UVK ska tillgodoses och att lärosätet planerar för en mer långsiktig kompetensutveckling i den årliga översynen och som en del av kompetensutvecklingsplanen.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Nivån på den vetenskapliga miljön uppfattas av bedömaregruppen som tillfredsställande. Många forskningsprojekt inom miljön anknyter innehållsmässigt till relevanta delar av UVK. Forskning med betydelse för lärarutbildningen bedrivs inom flera områden och inom flera fält som rör till exempel profession, ledarskap samt betyg och bedömning. Ett forskningsområde som rör lärande och minne binder ihop flera discipliner, såsom psykologi och medicinska perspektiv, med pedagogik och lärande.

Lärarna i UVK bedriver således egen forskning inom relevanta områden och studenterna erbjuds att vara delaktiga, till exempel genom att delta i olika undersökningar. De bjuds också in till att närvara vid exempelvis disputationer och seminarier. Ett annat exempel som ges är den kurs under UVK 1, där studenterna får möjlighet att ingå i en undersökning som bidrar till de undervisande lärarnas forskning. Detta i sig själv bidrar däremot inte till ett nära samband mellan forskning och utbildning, utan visar mer på en riktning och ambition. Hur sambandet säkerställs i resten av utbildningen, mer än genom litteraturlistor med relevant forskning, har däremot inte tydligt framkommit i underlagen. Det behöver tydliggöras hur forskningsmiljöerna inom pedagogik och didaktik åskådliggörs inom utbildningen. Bedömarna fick intrycket av självvärderingen och intervjuerna att den största delen av den forskningsmiljö som är tillgänglig för studenterna är ämnesdidaktisk forskning. Bedömaregruppen anser att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning, men att ett utvecklingsområde är att lyfta fram den pedagogiska och didaktiska forskning som finns inom UVK tydligare, för att studenterna ska kunna ta del av den.

Nivån på den professionsinriktade miljön bedöms även den som tillfredsställande. Lärosätet beskriver i sin självvärdering planer på att tillsätta ett samverkanslektorat som möjliggör för lärare att vara verksamma både på högskolan samt på gymnasieskolan och i årskurs 7–9. Bedömaregruppen anser att lärosätet på så sätt kan erbjuda goda utvecklingsmöjligheter för kvaliteten på den professionsinriktade miljön. Den praktisknära forskningen som bedrivs på lärosätet möjliggör dessutom för både lärarna på skolorna och lärosätet att vara verksamma i bägge verksamheterna.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Lärosätet redovisar i självvärderingen hur examensmålen uppnås inom utbildningarna genom en uppdelning av vad som kallas "grundläggande", "befästande" och "fördjupande" kunskaper, färdigheter och förmågor. Utifrån den uppdelningen ges sedan exempel på hur de olika kursernas mål är formulerade och hur de relaterar till examensmålen. Lärosätet ger även exempel på uppgifter inom respektive kurs där studenterna får möjligheter att tränas i, eller visa på, de kunskaper som de

förväntas förvärva. Bedömaregruppen finner att uppdelningen i grundläggande, befästande och fördjupande kunskaper tjänar ett syfte för att säkerställa progression inom utbildningen.

Utifrån självvärderingen och det som framkom vid intervjuerna finns det en god grund för att uppnå målets samtliga delar, enligt bedömaregruppen. Lärosätet visar sammantaget en målmedveten, sammanhållen utbildning i vetenskaplig metod och ett vetenskapligt förhållningssätt genom att kunskaps- och vetenskapsteori introduceras i kursen *Kunskap, vetenskap och forskningsmetodik* (termin 1), där undervisningen bedrivs genom föreläsningar och genom olika former av gruppövningar. Syftet med gruppövningarna är dels att öva färdigheter, förmågor och förhållningssätt, dels att förankra mer faktabaserade inslag och att relatera dem till arbetet inom skolväsendet.

Den här inledande kursen tillgodoser enligt bedömaregruppen de flesta av examensmålen. Målen examineras genom en skriftlig salstentamen och genom examinerande case-övningar där studenterna för godkänd kurs ska kunna tillämpa grundläggande kunskaps- och vetenskapsteoretiska insikter i en tänkt arbetssituation. Både kvalitativa och kvantitativa metoder behandlas och examineras i den inledande kursen. Den inledande kursens mål bearbetas sedan ytterligare i följande kurser där en tydlig progression framgår. Bedömaregruppen finner detta sätt att organisera utbildningen som relevant med en klar tanke om progression och säkerställande av målet.

Som ett exempel hämtat från självvärderingen kan anges hur innehållet i kursen *Utbildningsvetenskap, undervisning och lärande* (termin 5) ytterligare förväntas befästa målet gentemot egenskaper relaterade till läraruppdraget. Uppgiften examineras genom en rapport med en litteraturstudie, som befäster både metodologiska kunskaper och kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Rapporten ska fokusera på ett relevant område för den framtida yrkesrollen som för godkänt betyg ska analyseras utifrån läroplansteoretiska och reflektivt didaktiska perspektiv samt anknyta till aktuell forskning.

Relevansen för den framtida yrkesrollen återkommer i den efterföljande kursen *Bedömning för och av lärande för åk 7–9 och gymnasium*, där studenternas kunskaper om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen ytterligare tränas. Målen säkerställs genom en individuell skriftlig tentamen. Bedömaregruppen finner att det finns goda grunder för studenterna att uppnå målet, men vill samtidigt peka på att egenskaper relaterade till läraruppdraget inte ensidigt ska tolkas som att det endast ska förankras vetenskapligt. Studenterna ska också få möjligheter att få syn på aspekter av läraryrket som handlar om beprövad erfarenhet. Fördjupningen av målet sker enligt självvärderingen i den avslutande kursen *Examensarbete för ämneslärarexamen*, vilket skrivs inom ämnet.

Bedömaregruppen finner det rimligt att en fördjupning av kunskaper sker i examensarbetskursen, men vill samtidigt som ett utvecklingsområde peka på att fördjupningar av kunskaper också kan ske tidigare under utbildningen. Utifrån redovisningen och systematiken som redovisas i självvärderingen och intervjuerna görs bedömningen att utbildningen erbjuder goda möjligheter för studenterna att nå målen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga**Bedömning med motivering:** *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande,*

samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

I självvärderingen framkommer hur flera kurser inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) läggs upp utifrån den rådande systematiken med "grundläggande", "befästande" och "fördjupande". I detta ges enligt bedömargruppen flera goda exempel på hur de olika examensmålen "vävs in" i kurserna och hur studenterna tränas gentemot de olika examensmålen. De angivna lärandemålen examineras genom exempelvis skriftlig hemtentamen, salstentamen, dagbok för den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU-dagbok) och en skriftlig inlämningsuppgift, där krav ställs på att studenterna kritiskt och självständigt kan tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter. Genomgående krävs att studenterna gör kopplingar till relevant litteratur och forskning. Bedömargruppen finner att systematiken som tillgodoser progressionen är tydlig och genomarbetad. De olika examinationsformerna borgar för att studenterna får goda möjligheter att kunna uppfylla examensmålet.

Inom VFU:n kan studenterna enligt bedömargruppen tränas till att utveckla yrkesverksamheten, genom att betydelsen av pedagogiskt ledarskap, sociala relationer och kommunikation betonas samt dess påverkan på didaktik och metodik. Ett exempel på hur detta konkret utformas är en VFU-kurs där det krävs att studenterna kan reflektera över och värdera sin professionsutveckling. Uppgiften examineras genom att studenterna för en VFU-dagbok som sedan examineras genom en skriftlig individuell uppgift, vilket kopplas till dagboken. Bedömargruppen bedömer VFU-kursen och dagboken som ett bra sätt att träna studenterna i de egenskaper som krävs för ett framgångsrikt yrkesutövande.

Under VFU genomförs även ett trepartssamtal mellan studenten, VFU-handledaren och VFU-läraren, där studentens undervisning bedöms och där studenten skriver en VFU-rapport för att ytterligare analysera sin undervisning. Slutligen ska studenten genomföra en självständig analys av ett empiriskt material insamlat under sin VFU-period, dra slutsatser och använda vetenskapliga källor genom att bearbeta, tolka och analysera insamlade data enligt vetenskapliga principer. Bedömargruppen finner att arbetssättet gynnar studenternas förmåga att föra samman erfarenheter vunna under praktiken med vetenskapliga resultat, så att de tränas i ett vetenskapligt förhållningssätt som bör användas när pedagogiska erfarenheter ska analyseras. Således anser bedömarna att arbetssättet är en bra metod att träna studenterna i att skapa och utveckla en profession. Utifrån detta uppfattar bedömargruppen att studenterna bereds goda möjligheter inom sin utbildning att uppnå målet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen framkommer att redan i den inledande kursen *Ämneslärare som profession* ska studenterna göra en skriftlig uppgift där de förväntas ge "ett konkret förslag till en långsiktig strategi som lärare kan använda i sitt arbete med att utveckla och förbättra faktorer som påverkar pedagogisk verksamhet". För godkänd uppgift ska förslaget kopplas till relevant vetenskaplig

litteratur. I den första terminens tredje kurs behandlas sedan centrala didaktiska begrepp och de relevanta lärandemålen examineras bland annat genom ett rollspel, där också digitala verktyg ska användas. Ett annat exempel ges från termin fem, där studenterna ska göra en undervisningsplanering som ska vara genomförbar och som examineras i form av en rapport. Bedömning tas upp i en senare kurs samma termin och förbereder för efterföljande VFU. I kurserna ingår praktiska övningar som förbereder studenterna för yrkesutövandet.

Utifrån de exempel som lärosätet ger i självvärderingen anser bedömargruppen att lärosätet genomgående tydliggör relevanta lärandemål med tillhörande examination och de successivt ökande kraven. Bedömargruppen finner detta sätt att säkerställa målet som berömvärd, eftersom det på ett relevant sätt tränar den studerande i kunskaper som är relevanta inom professionen.

Under VFU-kurserna ställs studenterna inför prövningar att planera, genomföra, utvärdera och utveckla sin egen, men också andras undervisning. Det finns även en progression i kursmålen mellan UVK- kurserna, vilket är viktigt för att studenterna ska kunna utveckla sin förmåga under utbildningens gång. Det ges också övningar innan och mellan VFU-kurserna, där bland annat rollspel möjliggör för studenterna att öva och visa sin förmåga till didaktiska val och analyser. Flera skriftliga inlämningar testar också studenternas förmåga att didaktiskt analysera: dels allmänt, dels i relation till deras undervisningsämne.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna uppmärksammar bedömargruppen en viss sårbarhetsproblematik på grund av att den långa VFU:n kommer sent i utbildningen. Även om den samlade bedömningen är att studenterna är väl rustade för denna långa VFU så återstår det fortfarande oklarheter om hur utbildningen tidigt ska kunna fånga upp och stötta studenter som hamnar i svårigheter i mötet med elever i en undervisningssituation. Att utveckla strategier som fångar upp studenter som först inför en elevgrupp hamnar i svårigheter, betraktar bedömargruppen som ett utvecklingsområde i utbildningen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Utifrån självvärderingen framgår att studenterna tränas i att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning så att varje elev stimuleras och utvecklas. Detta synliggörs genom att ett antal lärandemål med tillhörande examination redovisas. Ett exempel på lärandemål finns i VFU-kursen *Att undervisa i ämne*, där studenterna enligt självvärderingen ska "kunna planera, genomföra och reflektera kring undervisning utifrån verksamhetens mål och aktuella elevgruppers förkunskaper och förutsättningar". Elevers olika förutsättningar återkommer även i ett lärandemål i den sista VFU-kursen. Ett annat exempel är ett lärandemål i utbildningens avslutande UVK-kurs: "känna till och förstå grunderna för arbetet med systematiskt kvalitetsarbete och utifrån det förstå lärarens roll i arbetet med planering, uppföljning, utvärdering och utveckling". I självvärderingens avslutande analys och värdering noteras särskilt att en nära integration finns mellan UVK, VFU, ämnen och ämnesdidaktik. Bedömargruppen finner ambitionen lovvärd, men hade önskat ytterligare information om hur progression inte bara sker mellan UVK och VFU, utan också hur progressionen inom UVK och VFU relateras till kurser inom de olika ämnena.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

På en grundläggande nivå beskrivs det i självvärderingen tydligt hur studenterna får möjlighet att utveckla de förmågor som målet anger. I kursmålen för kursen *Etik, demokrati och den heterogena lärandemiljön* nämns de mänskliga rättigheterna explicit. Studenterna får även möjlighet att praktiskt öva i form av gruppövningar och skriftligt resonera om ett case, enligt självvärderingen och intervjuerna. Seminariet leds av en verksam gymnasielärare, vilket kan ge studenterna viktiga lärdomar och insikter i hur det pedagogiska arbetet ute i "verkligheten" fungerar. Bedömargruppen anser att sättet att arbeta i viss mån kompenserar för vissa av de svårigheter det innebär att ha den långa VFU:n så sent i utbildningen, men också att arbetssättet i många fall rustar studenterna väl för att möta "verkligheten" ute i undervisningssituationer.

Kursen *Specialpedagogik* består av föreläsningar, seminarier och workshoppar där studenterna tränas att i samverkan med en skola stödja elever med funktionsnedsättning och se både möjligheter och hinder. Utifrån skollagen ska studenterna även analysera och föreslå åtgärder för att bemöta elever utifrån deras specifika förutsättningar och eventuella svårigheter. Bedömarna uppfattar att exemplen visar att utbildningen har flera goda inslag i där studenterna får träna, analysera och diskutera detta utifrån både teoretiska och praktiska exempel.

Kursen *Bedömning av och för lärande* behandlar barns rättigheter till lika villkor och utbildning enligt barnkonventionen, som tenteras genom en skriftlig examinationsuppgift. I kursen *Profession och vetenskap* behandlas lärarens roll, arbete och skolans uppdrag utifrån lagar och policyer samt vad det innebär att arbeta i en politiskt styrd organisation där läraren som myndighetsperson behandlas, liksom tystnadsplikt, sekretess samt offentlighets- och skollagen. Här tränas studenterna i att föra juridiska och etiska resonemang. Även här tolkas skoljuridiska frågeställningar utifrån fallbeskrivningar. Ett utvecklingsområde som lärosätet anger i självvärderingen är hållbar utveckling relaterad till miljö och klimat. Detta berörs i begränsad omfattning under den första terminen, men lärosätet menar att detta behöver förstärkas så att även studenter i andra ämnen än exempelvis biologi och naturkunskap får större del av dessa kunskaper. Även bedömargruppen ser detta som ett utvecklingsområde.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Enligt självvärderingen behandlas jämställdhetsperspektivet i flera kurser och utgår från lärosätets handlingsplan för jämställdhetsintegrering, som återfinns under samlingsbegreppet "lika värde". Under den första terminen behandlas genusperspektiv och stöds av kurslitteratur och gruppövningar som lägger grunden för examinationen. Perspektivet befästs och fördjupas i andra kurser och studenterna förväntas uppnå lärandemålen genom kurslitteratur, föreläsningar, gruppövningar och case-övningar.

Lärosätet strävar enligt självvärderingen efter en jämn könsfördelning i bemanningen, vilket i princip uppnås inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). I självvärderingen anges som en styrka den starka genusvetenskapliga forskningsmiljön som involverar samtliga fyra fakulteter och flera av de lärare som undervisar i UVK tillhör miljön. Anonyma tentamina och ett medvetet val av kurslitteratur är andra faktorer som framhålls i självvärderingen. På programnivå nämns att lärosätet vid sammansättningen av beredande och beslutande organ eftersträvar en jämn könsfördelning. Jämställdhetsperspektivet beaktas också när antagningssiffror, genomströmning och avhopp analyseras. Enligt Studentbarometern 2016 var hela 80 procent av lärarstudenterna nöjda med hur jämställdhetsfrågorna behandlades.

Bedömggruppen uppfattar att utbildningen i sin helhet behandlar jämställdhet, men noterar samtidigt att beskrivningarna i såväl självvärderingen och intervjuerna inte till fullo klargör hur jämställdhet examineras inom utbildningen. Därför är den här delen något som skulle kunna utvecklas mer inom UVK.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Enligt självvärderingen följs utbildningen upp på flera sätt. Organisation finns för hur kursutvärderingar ska hanteras. Varje kurs inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) utvärderas skriftligt, och kompletteras ibland även med muntliga utvärderingar. Resultaten behandlas och återkopplas på en rad sätt, till exempel via webbplatsen och genom en sammanställning över vad som bör åtgärdas. I inledningen av varje ny kurs kommuniceras vilka förändringar som gjorts baserat på utvärderingar och varför. Lärolaget diskuterar de synpunkter som har kommit fram. Involverade institutioner sammanträder 1–2 gånger per år för att diskutera eventuella förändringar, och speciella UVK-dagar ordnas varje termin. För två av UVK-kurserna anges att utvärderingar sker via webb-formulär, vilket inte lett till en acceptabel svarsfrekvens. I en kurs får studenterna tillfälle att ställa frågor och lämna synpunkter under kursens gång. Avsikten med detta förfarande är att öka deltagandet i den slutliga kursutvärderingen.

Ett utvecklingsområde som bedömnarna har lokaliserat är att utveckla rutiner för studenterna att ge synpunkter. I etablerade kanaler borde studenterna kunna framföra förändringsförslag under kursers genomförande, till exempel genom utvärderingar mitt i en kurs.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Genomströmning och avhopp analyseras systematiskt två gånger per år via intervjuer med de studenter som avslutat sin utbildning i förtid. För att stödja studenterna i deras studier genomfördes under hösten 2018 ett pilotprojekt för att stärka deras skrivande och därmed deras möjligheter att genomföra studierna inom planerad tid. Projektet fördjupades under hösten 2019. Andra stödfunktioner som anges i självvärderingen är lärosätets studievägledare, studenthälsan och en studieverkstad, där studenterna kan få stöd i sitt akademiska skrivande.

Utifrån de beskrivningar i självvärderingen och utifrån vad som framkom vid intervjuerna har bedömggruppen fortfarande svårt att avgöra om det finns en systematik i de förebyggande insatser

som genomförs för att studenterna ska klara utbildningen på avsatt tid. Att utveckla en större systematik i hur lärosätet stöder studenterna i att klara sin utbildning inom avsatt tid är därför ett utvecklingsområde.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studentens möjligheter till inflytande säkras enligt självvärderingen på flera sätt. Studentrepresentation finns i samtliga beredande och beslutande organ. Kursutvärderingar, informationskanaler via lärplattformen, webbplatsen och informella kontakter nämns som ytterligare exempel på möjligheter för studenterna att ta en aktiv roll för att utveckla utbildningen och dess innehåll. En utmaning beskrivs vara de stora studentgrupperna i några av kurserna i utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Även på programnivå finns studentrepresentation i samtliga beredande och beslutande organ och dialog förs mellan ansvariga för lärarutbildningen och studentkåren. Informationsmöten hålls och på lärarutbildningens webbplats finns speciella utbildningssidor med information och kontaktvägar.

Bedömargruppen finner att tillfredsställande rutiner finns på plats, men kan utifrån självvärderingen och intervjuerna inte bedöma hur studeranderepresentationen utvecklas över tid eller hur studenternas närvaro ser ut i praktiken. Lärosätet bör därför följa upp detta för att säkerställa studenternas representation i olika beslutande och rådgivande organ och forum.

Kursvärderingar genomförs efter varje genomförd kurs och resultatet på dem återkopplas till studenterna. Kursvärderingarna genererar även förslag på förändringar i kursernas utformning, som påverkar nästkommande kurser. Studenterna kan kontakta de kursansvariga och studierektorn, men på vilket sätt och i vilken form kan inte utläsas av självvärderingen. Vid intervjuerna framkom att flera av kontakterna mellan de kursansvariga och studenterna sker genom informella möten.

Som ett led i detta finner bedömargruppen det som särskilt viktigt för lärosätet att arbeta med lärarnas tillgänglighet och snabb återkoppling till studenterna. Det genomförs ventilationsträffar vid mitten av vissa UVK-kurser och då finns möjlighet för studenterna att påverka under kursens gång. Detta är ett utvecklingsområde enligt bedömarnas uppfattning, eftersom metoder och enhetliga rutiner för att stärka den här möjligheten inom samtliga kurser borde kunna utvecklas.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Bedömargruppen bedömer att de kontakter med arbetslivet som studenterna får under sin utbildning är tillfredsställande. I programmet medverkar adjungerade lärare, och bland annat genomför studenterna övningar utifrån verkliga undervisnings- och skolsituationer. Yrkesverksamma lärare och skolledare medverkar i seminarier, vilket bedömargruppen bedömer som en styrka i utbildningen.

Det ger information både till studenter och kursansvariga institutioner om utbildningens anpassning till arbetslivet. Även forskare och doktorander bidrar till att öka studenternas kunskap om arbetslivet och eventuell forskning.

Kurserna inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) är enligt bedömargruppen viktiga för att studenterna ska förberedas för arbetslivet, och enligt självvärderingen är målsättningen att studenterna ska få lära känna flera skolor med olika förutsättningar under utbildningen. Ett utvecklingsområde som framgår av självvärderingen är att kursinslag om den politiska och organisatoriska styrningen av skolan bör läggas tidigare i utbildningen än vad som sker i dag. Bedömare stödjer lärosätet i uppfattningen att studenterna, därigenom blir bättre förberedda.

Läro- och utbildningsstyrelse och programråd har representanter från arbetslivet, och det finns ett VFU-handledarnätverk. Det anser bedömargruppen borgar för att kvalitetsfrågor om VFU har ett forum där de här diskussionerna kan föras. Alumnuppföljningen vartannat år ger värdefull information om hur utbildningen förbereder studenterna för arbetslivet, vilket bedömare anser ytterligare bidra till att stärka kvaliteten på utbildningen.

Den långa VFU:n framhävs som viktig i förberedelsen för det kommande arbetslivet. Att den är så lång och att studenterna befinner sig på samma skola upplever bedömargruppen som problematiskt om de skulle hamna på en skola med en handledare som de inte kan utvecklas tillsammans med. Lärosätet skriver i självvärderingen att målsättningen är att studenterna ska få stifta bekantskap med flera skolor med olika strukturella förutsättningar, men skriver inget om hur detta görs. Även efter intervjuer kvarstår frågor om det. Därför bedömer bedömargruppen att detta är ett utvecklingsområde.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: Tillfredsställande

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Det finns tillfredsställande vetenskaplig kompetens och de flesta lärare är tillsvidareanställda. De flesta av de undervisande lärarna inom utbildningen har genomgått högskolepedagogiska kurser och har ämneslärarexamen. Bedömargruppen finner det som ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet att skaffa rutiner för hur alla lärare mer långsiktigt kan garanteras forskning inom sina tjänster för att säkerställa fortsatt kvalitet.

Det finns också en tillfredsställande utbildningsmiljö. Många forskningsprojekt inom miljön anknyter innehållsmässigt till relevanta delar av UVK. Av betydelse för läro- och utbildningsstyrelse bedrivs forskning inom flera områden och inom flera fält som rör till exempel professionen, ledarskap, betyg och bedömning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Lärosätet uppvisar en målmedveten, sammanhållen utbildning i vetenskaplig metod och ett vetenskapligt förhållningssätt genom hur kunskaps- och vetenskapsteori introduceras. Bedömargruppen finner att systematiken med "grundläggande", "befästade" och

"fördjupande" är ett gott sätt att organisera utbildningen och garantera progression. Både kvalitativa och kvantitativa metoder behandlas och examineras. Fördjupning ska framförallt ske i det självständiga arbetet som skrivs inom ämnet. Det finner bedömaregruppen rimligt men vill samtidigt som ett utvecklingsområde peka på att fördjupningar av kunskaper också kan ske tidigare under utbildningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Genomgående krävs att studenterna gör kopplingar till relevant litteratur och forskning och målpuppfyllelse säkerställs med examinationer såsom skriftlig hemtentamen, salstentamen, dagbok för den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU-dagbok) och en skriftlig inlämningsuppgift.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls eftersom lärosätet ger flera goda exempel på hur målet vävs in i kurser och examineras på flera olika sätt. Det ges under utbildningen övningar innan och mellan VFU-kurserna, där bland annat rollspel möjliggör för studenterna att öva och visa sin förmåga till didaktiska val och analyser. Det är berömvärt att målpuppfyllelse säkerställs på det sättet, eftersom det tränar studenterna i kunskaper som är för professionen relevanta kunskaper.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls eftersom studenterna tränas i att planera, genomföra, utvärdera och utveckla sin undervisning, så att varje elev stimuleras och utvecklas. Det sker genom olika kurser med tillhörande examination. Det finns även en nära integration mellan UVK, VFU, ämnen och ämnesdidaktik. Bedömaregruppen hade dock önskat en tydligare bild av hur progressionen sker inom UVK och VFU relateras till kurser inom de olika ämnena.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. På en grundläggande nivå beskriver självvärderingen tydligt hur studenterna får möjlighet att utveckla de förmågor som målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling anger. Studenterna får i form av gruppövningar och i skrift resonera om ett case. Bedömaregruppen anser att detta sätt att arbeta i viss mån kompenserar för vissa av de svårigheter som det innebär att ha den långa VFU:n så sent i utbildningen, men också att det rustar studenterna väl inför olika undervisningssituationer. Moment relaterat kring hållbar utveckling behöver enligt bedömarna stärkas, så att studenter får större del av dessa kunskaper. Detta utvecklingsområde identifierar lärosätet även i självvärderingen.

Bedömaregruppen uppfattar att utbildningen i sin helhet behandlar jämställdhet, men noterar samtidigt att beskrivningarna i såväl självvärderingen som intervjuerna inte till fullo klargör hur jämställdhet examineras inom UVK. Därför är den här delen något som skulle kunna utvecklas mer.

Lärosätet följer upp utbildningen och resultaten av kursutvärderingarna behandlas och återkopplas. Ett utvecklingsområde är att metoder och enhetliga rutiner behöver stärkas inom samtliga kurser för hur studenterna ska få större inflytande över sin utbildning. Genomströmning och avhopp analyseras systematiskt två gånger per år via intervjuer med de studenter som har avslutat sin utbildning i förtid. För att stödja studenterna att genomföra studierna inom planerad tid genomfördes under hösten

2018 ett pilotprojekt för att stärka deras skrivande. Projektet fördjupades under 2019. Men bedömargruppen ser oklarheter i systematiken i de förebyggande insatserna.

Studentrepresentation finns i samtliga beredande och beslutande organ. Även på programnivå finns studentrepresentation, och dialog förs mellan ansvariga för lärarutbildningen och studentkåren. Informationsmöten hålls och på lärarutbildningens webbplats finns utbildningssidor med information och kontaktvägar. Flera av kontakterna mellan de kursansvariga och studenterna sker genom informella möten. Som ett led i detta är det särskilt viktigt att lärosätet arbetar med lärarnas tillgänglighet och snabb återkoppling till de studerande. Bedömargruppen noterar att tillfredsställande rutiner finns på plats, men kan inte bedöma hur studeranderepresentationen utvecklats över tid eller hur närvaron av studenter ser ut i praktiken.

Bedömargruppen finner att de kontakter som studenterna får under sin utbildning med arbetslivet är tillfredsställande. Lärosätet framhåller den långa VFU:n som viktig i förberedelsen för det kommande yrkeslivet. Även bedömargruppen menar att kurserna inom VFU är viktiga för att förbereda studenterna för arbetslivet. Men gruppen ser det som problematiskt om en student befinner sig på samma skola med en handledare som studenten inte kan utvecklas tillsammans med. Målsättningen är att studenterna ska få stifta bekantskap med flera skolor med olika strukturella förutsättningar, men skriver inget om hur detta görs. Detta är därför att betrakta som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är enligt bedömargruppen att yrkesverksamma lärare och skolledare medverkar i seminarier.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Lärosätet redovisar 12 disputerade lärare i matematik, matematisk statistik, statistik eller matematikdidaktik. Tre av dessa är inom matematikdidaktik. Flera av lärarna har också ämneslärarexamen och lång erfarenhet av undervisning inom gymnasieskolan, och enligt självvärderingen har alla högskolepedagogisk utbildning eller motsvarande. Undervisningen på de matematikdidaktiska kurserna bedrivs i huvudsak av lärare som är aktiva forskare i matematikdidaktik och medlemmar av Umeå forskningscentrum för matematikdidaktik (UFM). Lektorer har 20 procent av sin tid avsatt för kompetensutveckling. Lärosätet ser varje år över lärarkapaciteten och har systematiska dialoger med institutionerna för att säkerställa lärarkompetensen i förhållande till studentvolymen på kort och lång sikt. Hösten 2017 registrerades 31 studenter i matematik på ämneslärarprogrammet. Examinationen av den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) genomförs av lärare med lång erfarenhet och ämneslärarexamen.

Lärosätet erbjuder en handledarutbildning om 7,5 högskolepoäng för lärare som är verksamma i skolan. Vid intervjuerna framkom att ett utvecklingsområde är att alla VFU-handledare ska gå

utbildningen. Det finns dessutom en högskolepedagogisk kurs för universitetslärare som gör VFU-besök.

Bedömargruppen anser att bedömningsgrunden är uppfylld.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Studierna i matematik bedrivs vid institutionen för matematik och matematisk statistik, och de i matematikdidaktik bedrivs vid institutionen för naturvetenskapernas och matematikens didaktik. Båda är forskningsstarka inom huvudsakligen fyra områden: beräkningsmatematik, diskret matematik, matematisk modellering och analys samt matematisk statistik och matematikdidaktik.

Ämneslärarutbildningen i matematik bedrivs därför i en stark vetenskaplig miljö.

Lärosätet använder fyra kriterier för att garantera ett nära samband mellan forskning och utbildning, nämligen att lärarna är forskningsaktiva, att studenterna involveras i pågående forskning, att utbildningens innehåll är förankrat i uppdaterade forskningsresultat och att undervisningen bygger på läraaktiviteter som bidrar till att studenterna utvecklar förmåga att förstå, värdera och använda processer genom vilka vetenskapligt baserad kunskap uppstår och ständigt omprövas. Enligt självvärderingen är alla fyra kriterierna uppfyllda, men vid intervjuerna framkom att studenterna för närvarande inte är delaktiga i något forskningsprojekt inom matematik. Enligt lärarna är detta dock något som lärosätet arbetar med. Lärosätet visar också i självvärderingen att de gör satsningar för att säkerställa en professionsinriktad miljö, exempelvis att skapa förutsättningar för yrkesaktiva lärare i skolor att undervisa i lärarutbildningen samtidigt som de är aktiva i skolan.

Under intervjuerna framkom att lärarna i matematikdidaktik kopplar undervisningen till den forskning som de bedriver och att studenterna bjuds in till forskningsseminarier. Dessutom arbetar de med att koppla studenternas självständiga arbeten till pågående forskning.

Bedömargruppen menar att det finns en vetenskaplig och professionsinriktad miljö och att verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

I utbildningen ingår 12 kurser, varav bedömargruppen anser att 6 är inom matematik, tre inom matematikdidaktik om vardera 7,5 högskolepoäng. De resterande kurserna är "Lärarkrets dimensioner", "Att undervisa i matematik" och det självständiga arbetet om 30 högskolepoäng. Kurserna i matematik innehåller algebra, linjär algebra, geometri, analys i en och flera variabler, diskret matematik, matematikens historia och matematisk statistik. Dessutom finns "en fördjupning

inom sådana delar som är relevanta för undervisning inom gymnasieskolan", men bedömgruppen saknar en utförligare förklaring av hur lärosätet har tolkat den delen av målet i relation till matematik. I självvärderingen framgår visserligen att examensarbetet om 30 högskolepoäng ger studenterna möjlighet att "ytterligare fördjupa kunskaperna inom valda delar av ämnesområdet och fördjupa sin insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete", men enligt intervjun är det kopplat till skolämnet matematik, och dessutom går kurserna inte utöver det som normalt ingår i första årets studier i matematik.

Examinationerna sker genom muntliga och skriftliga redovisningar samt skriftliga salstentamina för teori och problem. I matematikens historia sker en del av examinationen genom en hemtentamen av essäkaraktär.

I utbildningen finns ingen kurs i programmering. Enligt intervjuerna finns dock inslag av detta i de flesta kurser i form av bland annat datorlaborationer, men fokus ligger på att använda digitala verktyg.

Två insända självständiga arbeten har granskats. Inget av dem tyder på fördjupade kunskaper inom något matematiskt område.

Bedömgruppen menar att matematikkurserna ger en god grund för studenterna att stå på som blivande lärare, men att lärosätet bör förstärka programmeringsinslagen i utbildningen. Det är utmärkt att man behandlar användning av digitala verktyg, men programmering och programmeringsdidaktik bör alltså förstärkas. Programmering ingår redan nu i skolan och dess betydelse kommer att öka i framtiden. För att studenterna ska kunna "visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen" måste därför programmeringsinslagen stärkas. Bedömgruppen saknar dessutom en information om hur lärosätet tolkat kravet om "väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete". Sammantaget är inte målet uppfyllt.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Kvantitativa metoder inom statistik behandlas i kursen Statistik för lärare. Ett förväntat studieresultat är att studenterna ska göra en egen statistisk undersökning, och ett annat att de grafiskt ska presentera resultat från statistiska undersökningar, med lämpliga sammanfattande mått.

I utbildningens första termin får studenterna bland annat en introduktion till vetenskapsteori, forskningsmetod och relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. I utbildningens senare kurser såsom Matematikdidaktik 3 är ett förväntat studieresultat att studenterna ska analysera vetenskapliga rapporter inom det matematikdidaktiska forskningsområdet, både ur ett innehållsligt och ur ett metodologiskt perspektiv. Examinationen sker i seminarieform. Forskningsmetodologi tas även upp i det avslutande examensarbetet, där studenterna bland annat ska kunna uppvisa metodologisk kunskap.

Självvärderingen nämner inget om hur lärosätet ser på relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen i relation till matematik. I intervjun med lärarna framkom dock att detta tas upp i olika workshoppar och att det finns bedömningskriterier för målet som också examineras.

De två insända självständiga arbetena bygger på kvalitativa undersökningar och visar att studenterna ifråga har goda kunskaper om vetenskapsteori och kvalitativ metod.

Bedömaregruppen anser att målet säkerställs.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

I kursen Matematikdidaktik 2 ska studenterna läsa ett antal vetenskapliga arbeten och i examinationen redogöra för implikationerna för undervisning. Kursen examineras i seminarieform. I Matematikdidaktik 3 läser studenterna också fler vetenskapliga arbeten och analyserar dem både metodologiskt och innehållsligt. Även här examineras de i ett seminarium, och de skriver dessutom en rapport som bedöms som en del av examinationen.

Under utbildningens femte år genomför studenterna VFU-kursen Lärarkrets dimensioner. Ett förväntat studieresultat är att de ska kunna analysera och reflektera över den egna professionsutvecklingen och identifiera sitt behov av ytterligare kunskap utifrån teoretiska perspektiv, handledares kommentarer och sina egna erfarenheter från VFU:n. Detta anknyter till målet, som säkerställs och examineras genom trepartssamtal och en skriftlig rapport om VFU:n.

Även i examensarbetet ska studenterna visa förmåga att självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över relevanta forskningsresultat.

Självvärderingen är otydlig avseende målet som rör studenternas förmåga att reflektera över andras erfarenheter samt bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik. Under intervjuerna klargjordes inte heller detta på ett tillfredsställande sätt. Bedömaregruppen anser därför att målet inte uppnås i sin helhet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Målet säkerställs genom kurserna i matematikdidaktik, kurser inom UVK och VFU. Enligt självvärderingen innehåller kurserna både de teoretiska grunderna och uppgifter där studenterna ska tillämpa didaktiska teorier. Det kan till exempel gälla att göra en pedagogisk planering med

tillhörande bedömningsmatris. Examinationsformerna är varierade, exempelvis används rollspel och seminarier.

Den verksamhetsförlagda utbildningen är uppdelad i tre delar: 1,5 högskolepoäng under termin 1, 6 poäng under termin 5 och 22,5 poäng under termin 9. VFU:n examineras genom att bedöma studentens undervisning och skriftliga rapporter samt trepartssamtal.

Vid intervjuerna framgick att studenterna förbereds för VFU genom presentations- och metodikövningar, och de får exempelvis göra presentationer inför andra studenter, bikupor och genomföra utematematik. Studenterna ska även göra planeringsuppgifter i vilka det finns en progression från enstaka lektioner till längre undervisningsperioder.

Många VFU-handledare har gått den kurs som lärosätet erbjuder och målet är att alla ska ha gjort det.

Bedömggruppen anser att lärosätet säkerställer att studenterna kan nå upp till målet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

I de två första matematikdidaktikkurserna finns inslag av pedagogisk planering, där studenten får öva på att planera undervisning utifrån styrdokument. I Matematikdidaktik 1 genomförs en inlämningsuppgift där studenten ska planera ett undervisningstillfälle där lärandemålet utgår från att studenten ska följa, föra och bedöma matematiska resonemang. Ett av uppgifterna i den kursen handlar om att formulera ett konkret lärandemål och beskriva de aktiviteter som man tänker sig att lektionen ska bestå av. Detta ska sedan kopplas till ett konkret lärandemål. Under den andra didaktiska kursen, Matematikdidaktik 2, ska studenten göra en pedagogisk planering för en längre period (minst 3 veckor), och den ska utgå från något av områdena geometri eller samband och förändring för gymnasiet. Dessa inslag bidrar till att studenterna lär sig att självständigt planera undervisning.

VFU-kurserna svarar mot genomförandet och målformuleringen om att utvärdera undervisning. Under de första VFU-kurserna krävs samarbete med handledaren, vilket förbereder studenterna för större självständighet under den sista VFU:n. Enligt självvärderingen bedöms studenternas prestationer av en universitetslärare i samband med VFU-besök. Även studenternas skriftliga VFU-rapporter bedöms.

Målet "att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling", nämns i självvärderingen i samband med specialpedagogik. Studenterna ska upprätta en specialpedagogisk handlingsplan för att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling. Målet är dock bredare än enbart specialpedagogiska frågeställningar. Ett utvecklingsområde är därför att arbeta mer med lärande och utveckling hos exempelvis elever som snabbt når fram till kursmålen. Bedömggruppen anser att målet uppnås.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras inte i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Underlaget innehåller sparsamma beskrivningar av hur jämställdhetsperspektivet inkluderas i utbildningens olika delar. Enligt självvärderingen beaktas jämställdhetsperspektivet på ämnesnivå när man väljer kurslitteratur och en strävan efter att variera undervisnings och examinationsuppgifter i syfte att inkludera så många studenter som möjligt. Enligt självvärderingen beaktas perspektivet också vid formulering av examinerande uppgifter av kontextuell karaktär, men det framgår inte konkret vad detta innebär. Detta är bra, men gäller inte utbildningens innehåll.

Som ett exempel på hur jämställdhetsperspektivet behandlas i undervisningen nämns i en intervju att i kursen Matematikens historia lyfts både kvinnliga och manliga matematiker fram.

I den sista VFU-kursen, Läraryrkets dimensioner, ska studenterna förhålla sig till skolans värdegrund, som omfattar jämställdhet. En föreläsning handlar om att undervisa genusmedvetet.

De exempel som nämns är bra, men bedömargruppen saknar ett mer systematiskt sätt att inkludera jämställdhetsperspektivet i undervisningens innehåll.

Bedömargruppen anser att bedömningsgrunden inte uppnås.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Utbildningen innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. När det behövs leder resultaten till åtgärder för kvalitetsutveckling, och relevanta intressenter får återkoppling. Kursvärderingssystemet återkopplar en sammanställning till de studenter som fyllt i utvärderingen, och det finns också rutiner för hur denna sammanställning förs vidare till de studenterna som genomfört kursvärderingen och till studenterna vid nästa kurstillfälle. Varje kurs ska även ha en studentrepresentant, för att framföra synpunkter under kursens nästa gång. Positivt är också att lärare får utvärdera kurserna.

Lärosätet ger flera exempel på att utvärderingar lett till åtgärder, bland annat förändring av kurser och ämnesinnehåll.

Vid intervjuerna framkom att studenterna brukar få en sammanställning av resultatet av en kursvärdering, men att lärare ibland glömmer bort det. Bedömargruppen anser därför att lärosätet bör stärka rutinerna för att hantera kursvärderingar.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Enligt självvärderingen erbjuds studenterna stöd i fysiska, psykiska och psykosociala frågor samt kan få hjälp med studieteknik, akademiskt skrivande och muntliga presentationer. Det är oklart om dessa

verksamheter har utvärderats och om det har gått att se några effekter av dem. Lärosätet har plan för hur man ska hantera studenter som inte når godkända resultat.

Institutionens studievägledare och utbildningsadministratör håller kontakt med studentgruppen, särskilt inför varje ny kursstart då man prövar förkunskapskraven för kurser. Studenterna informeras om vilka kurser som är aktuella för den kommande terminen och vilka förkunskapskrav som gäller för respektive kurs. Bedömggruppen anser att lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studenterna har möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Det kan de göra via kursvärderingar och ett så kallat studentråd vars syfte är att efter slutförda kurser fånga upp synpunkter på bland annat hur olika kurser hänger ihop, hur man arbetar med litteraturen eller hur kursernas undervisnings- och examinationsformer upplevs. Studentrådet träffas normalt vid två lunchmöten per termin, och där ingår studentföreträdare, studierektor, studievägledare och administratören vid institutionen.

Enligt självvärderingen förekommer informella träffar mellan studenter och lärare och institutioner under läsåret. Anledningen kan vara att studenterna har synpunkter på undervisningen eller examinationen på en specifik kurs.

Utöver detta finns det formella inflytandet via studentkårens sektion för lärarstudenter.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Enligt självvärderingen har studenterna kontakt med arbetsliv och samhälle genom VFU:n, och de erbjuds också att delta i konferenser och annan fortbildning för lärare. Exempel är Kunskapsveckan och Matematikbiennalen. Institutionerna har dessutom nätverk med lärare i skolan i vilka studenterna kan delta. Lärare har vidare möjlighet att medverka i uppdragsutbildning åt Skolverket och kommuner.

Ett bra exempel på samverkan är att studenter på ämneslärarprogrammet erbjuds att handleda studenter inom det teknisk-naturvetenskapliga basåret. För att förbereda studenterna för ett varierat arbetsliv ska de under sina VFU-kurser få stifta bekantskap med flera skolor med olika strukturella förutsättningar.

Utvecklingsprojektet "Rum för lärarutbildning" har nyligen genomförts vid Umeå universitet för att främja studenters och lärares kunskaper om det fysiska och det digitala rummets betydelse för

lärande. Ytterligare ett utvecklingsområde är fjärrundervisning där man håller på att utveckla ett praktisknära forsknings- och utvecklingsprojekt.

Både lärarhögskolans styrelse och programrådet har arbetslivsrepresentation, och det finns ett regionalt samverkansråd som innefattar lärarhögskolan och skolhuvudmän.

Programmering håller på att införas i skolans undervisning, vilket är en förändring i lärarnas arbetsliv som sannolikt kommer att pågå under de närmaste åren. Bedömggruppen rekommenderar att lärosätet på ett systematiskt sätt tar in programmering i utbildningen och ser det som ett utvecklingsområde.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

De lärare i matematik och matematikdidaktik som arbetar och undervisar inom ämneslärarutbildningen är både vetenskapligt och pedagogiskt mycket kompetenta. Flera av dem har också ämneslärarutbildning, vilket garanterar professionsanknytningen. Lärosätet ger kurser både för VFU-handledare i skolan och för universitetslärare som gör VFU-besök.

Den vetenskapliga och professionsinriktade miljön ger goda förutsättningar för ämneslärarutbildning i matematik. Lärosätet visar att de gör satsningar för att säkerställa en professionsinriktad miljö, exempelvis att skapa förutsättningar för yrkesaktiva lärare i skolor att undervisa i lärarutbildningen samtidigt som de är aktiva i skolan. Lärarna i matematikdidaktik kopplar undervisningen till den forskning som de bedriver och att studenterna bjuds in till forskningsseminarier.

Det matematiska stoff som behandlas i kurserna är relevant för ämneslärare, men bedömggruppen saknar en beskrivning av hur studenterna får "väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område" och en redogörelse för hur lärosätet har tolkat detta. Dessutom bör programmering, som blivit ett allt viktigare område i skolan, behandlas på ett mer systematiskt sätt i utbildningen. Sammantaget anser bedömningsgruppen att målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, inte uppfylls.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Forskningsmetoder behandlas i flera delar av utbildningen, och de självständiga arbeten som bedömggruppen haft tillgång till visar att författarna har goda kunskaper om vetenskapsteori och kvalitativ metod.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inte. Det är mycket positivt för studenternas yrkesverksamhet att de ska läsa och kritiskt reflektera över flera vetenskapliga arbeten inom matematikdidaktik, men målet i sin helhet kan inte anses vara uppnått eftersom man inte uppnår den del av målet som rör studentens förmåga att reflektera över andras erfarenheter samt bidra till

utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls eftersom kurserna i matematikdidaktik, UVK och VFU innehåller både de teoretiska grunderna och uppgifter där studenterna ska tillämpa didaktiska teorier. Det är också positivt att de inför VFU får träning i metodik, men bedömargruppen rekommenderar att detta sker mer systematiskt.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls eftersom det finns inslag av pedagogisk planering i utbildningen, där studenterna får öva på att planera undervisning utifrån styrdokument. Det finns också övningar i specialpedagogik.

Jämställdhetsperspektivet lyfts fram på olika sätt i utbildningen, bland annat vid bemanning av kurser och i kurser. Bedömargruppen anser inte att målet uppnås.

Lärosätet har goda rutiner för att följa upp utbildning samt vidta åtgärder och återkoppla resultat till berörda, särskilt studenterna. Det finns också bra stödresurser för studenter som riskerar att inte klara sin utbildning inom den avsedda tiden.

Studentperspektivet kommer, förutom i kursvärderingarna, fram i ett studentråd och i informella träffar mellan studenter och lärare och ledning.

Lärosätet ger flera bra exempel på kontakter med arbetsliv och omgivande samhälle. Ett intressant och gott exempel på samverkan är att ämneslärarstudenter erbjuds att handleda studenter inom det teknisk-naturvetenskapliga basåret.

Lärosäte: Umeå universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet musik.

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Den vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetensen bedöms vara god inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). De flesta lärare är tillsvidareanställda. De flesta av de undervisande lärarna inom utbildningen har genomgått högskolepedagogiska kurser och har ämneslärarexamen. Bedömaregruppen finner det som ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet att skaffa rutiner för hur alla lärare mer långsiktigt kan garanteras forskning inom sina tjänster för att säkerställa fortsatt kvalitet. Den vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetensen bedöms vara god inom inriktningen musik. Konstnärlig kompetens är däremot ett utvecklingsområde genom att den konstnärliga professionskompetensen är svagt representerad inom lärargruppen. Bedömaregruppen vill betona betydelsen av att upprätthålla ett konstnärligt ämnesdjup, inte minst hos musiklärare på gymnasiet. Personalstyrkan framstår däremot som stabil och det finns strategiska planer för kompetensutveckling och framtida rekrytering.

Det finns också en tillfredsställande utbildningsmiljö inom UVK. Många forskningsprojekt inom miljön anknyter innehållsmässigt till relevanta delar av UVK. Av betydelse för lärarutbildning bedrivs forskning inom flera områden och inom flera fält som rör till exempel professionen, ledarskap, betyg och bedömning. Utbildningsmiljön bedöms vara god inom inriktningen musik och det finns en aktiv forskningsmiljö med flera projekt som relateras till professionsfrågor. Den vetenskapliga förankringen och forskningsanknytningen verkar alltså vara stark. Bedömaregruppens intryck är att också den fysiska miljön ger goda förutsättningar för att bedriva musiklärarutbildning av hög kvalitet.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Både brett kunnande samt väsentligt fördjupade kunskaper och insikter i forsknings- och utvecklingsarbete säkerställs genom musikämneskursernas examinationer, som alla innefattar konstnärlig gestaltning, musikaliskt hantverk samt kunskaper i att bearbeta teori och litteratur. Däremot förefaller kravnivån ibland vara något låg, samtidigt som ämneskursernas innehåll och examinationer ibland framstår som alltför omfattande i förhållande till den avsatta tiden. Detta är därför utvecklingsområden.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Målet uppfylls inom UVK men inte inom inriktningen musik där det framför allt saknas tillräcklig fördjupning inom forskningsmetoder. Lärosätet uppvisar dock en målmedveten, sammanhållen utbildning i vetenskaplig metod och ett vetenskapligt förhållningssätt genom hur kunskaps- och vetenskapsteori introduceras i den utbildningsvetenskapliga kärnan. Bedömaregruppen finner att systematiken med "grundläggande", "befästande" och "fördjupande" är ett gott sätt att organisera utbildningen och garantera progression. Både kvalitativa och kvantitativa

metoder behandlas och examineras. Fördjupning ska framförallt ske i det självständiga arbetet som skrivs inom ämnet. Det finner bedömagruppen rimligt men vill samtidigt som ett utvecklingsområde peka på att fördjupningar av kunskaper också kan ske tidigare under utbildningen. Målet uppfylls inte inom inriktningen musik. Studenterna förefaller få goda möjligheter att tillägna sig fördjupade kunskaper om vetenskapsteori och om vetenskaplig grund i relation till beprövad erfarenhet. Däremot är utbildningen inom forskningsmetoder ett utvecklingsområde och det gäller framför allt kvantitativ metod. Bedömagruppen anser att det saknas innehåll där kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder behandlas explicit i utbildningen på fördjupad nivå. Både när det gäller vetenskapsteori och forskningsmetoder verkar det för övrigt saknas en progression genom utbildningen. Också detta är ett utvecklingsområde. Trots att den utbildningsvetenskapliga kärnan bidrar till målpåfyllelse anser bedömagruppen att bristerna inom inriktningen musik är så omfattande att utbildningen i sin helhet inte möjliggör och säkerställer målpåfyllelse.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Genomgående krävs att studenterna gör kopplingar till relevant litteratur och forskning och målpåfyllelse säkerställs med examinationer såsom skriftlig hemtentamen, salstentamen, dagbok för den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU-dagbok) och en skriftlig inlämningsuppgift. Det finns här en tydlig progression mellan ämneskurserna, både vad gäller examinationsformer och kravnivån överlag. Den didaktiska analysen av studentens egna och elevers erfarenheter i musikpedagogiska sammanhang utvecklas stegvis under utbildningens gång. Också kopplingen till yrkesverksamheten framstår således som god.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet ger i UVK flera goda exempel på hur målet vävs in i kurser och examineras på flera olika sätt. Det ges under utbildningen övningar innan och mellan VFU-kurserna, där bland annat rollspel möjliggör för studenterna att öva och visa sin förmåga till didaktiska val och analyser. Det är berömvärt att målpåfyllelse säkerställs på det sättet, eftersom det tränar studenterna i kunskaper som är för professionen relevanta kunskaper. De förväntade studieresultaten för både den verksamhetsförlagda utbildningen och ämneskurserna i musik visar att det bland annat sker en vidareutveckling bland av studenternas metodikkunskaper under utbildningen. Både olika slags tillämpningsövningar och olika examinationsformer ingår i ämneskurserna.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls eftersom studenterna tränas i att planera, genomföra, utvärdera och utveckla sin undervisning, så att varje elev stimuleras och utvecklas. Det sker genom olika kurser med tillhörande examination. Det finns även en nära integration mellan UVK, VFU, ämnen och ämnesdidaktik. Bedömagruppen hade dock önskat en tydligare bild av hur progressionen som sker inom UVK och VFU relateras till kurser inom de olika ämnena. Flera av ämneskurserna uppehåller sig vid förmågan att stimulera olikartade elevgruppers lärande och utveckling. De olika ämneskursernas innehåll och examination bidrar tydligt till målpåfyllelsen, och studenterna får många tillfällen att tillämpa sina musikdidaktiska kunskaper. Lärosätet beskriver att examinationer i alla musikämneskurser omfattar kunskaper i konstnärlig gestaltning, musikaliskt hantverk samt kunskaper i att bearbeta teorier och litteratur.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. På en grundläggande nivå beskriver självvärderingen tydligt hur studenterna får möjlighet att utveckla de

förmågor som målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling anger. Studenterna får i form av gruppövningar och i skrift resonera om ett case. Bedömaregruppen anser att detta sätt att arbeta i viss mån kompenseras för vissa av de svårigheter som det innebär att ha den långa VFU: n så sent i utbildningen, men också att det rustar studenterna väl inför olika undervisningssituationer. Moment relaterat kring hållbar utveckling behöver enligt bedömarna stärkas, så att studenter får större del av dessa kunskaper. Detta utvecklingsområde identifierar lärosätet även i självvärderingen.

Bedömaregruppen uppfattar att utbildningen i sin helhet behandlar jämställdhet, men noterar samtidigt att beskrivningarna i såväl självvärderingen som intervjuerna inte till fullo klargör hur jämställdhet examineras inom UVK. Därför är den här delen något som skulle kunna utvecklas mer. Bedömaregruppen ser positivt på hur jämställdhetsperspektivet uppmärksammas inom inriktningen musik. Jämställdhet ingår som kursinnehåll i ett par av musikämneskurserna och det finns även förväntade studieresultat som är relevanta för jämställdhetsperspektivet. Det finns även en stark miljö för genusforskning vid institutionen, och riktlinjer med jämställdhetsfokus för kurslitteratur har tagits fram.

Lärosätet följer upp utbildningen och resultaten av kursutvärderingarna behandlas och återkopplas. Ett utvecklingsområde är att metoder och enhetliga rutiner behöver stärkas inom samtliga kurser inom UVK för hur studenterna ska få större inflytande över sin utbildning. För inriktningen musik finns det däremot tydliga rutiner för uppföljning, åtgärder och återkoppling. Skriftliga kursvärderingar har hög svarsfrekvens och nya studenter informeras vid kursstart om resultaten från tidigare års kursvärderingar samt eventuella åtgärder som vidtagits utifrån dem. Resultaten diskuteras även vid lärarlagsmöten, där också lämpliga åtgärder planeras. Även på programnivå genomförs regelbundna uppföljningar av utbildningen och resultat från analyser av genomströmning och avhopp tas upp till diskussion i Lärarhögskolans ledning samt i programrådet för ämneslärarprogrammet. Genomströmning och avhopp analyseras systematiskt två gånger per år via intervjuer med de studenter som har avslutat sin utbildning i förtid. För att stödja studenterna att genomföra studierna inom planerad tid genomfördes under hösten 2018 ett pilotprojekt för att stärka deras skrivande. Projektet fördjupades under 2019. Bedömaregruppen ser dock oklarheter i systematiken i de förebyggande insatserna varför detta är ett utvecklingsområde.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studentrepresentation finns i samtliga beredande och beslutande organ. Även på programnivå finns studentrepresentation, och dialog förs mellan ansvariga för lärarutbildningen och studentkåren. Informationsmöten hålls och på lärarutbildningens webbplats finns utbildningssidor med information och kontaktvägar. Flera av kontakterna mellan de kursansvariga och studenterna sker genom informella möten. Som ett led i detta är det särskilt viktigt att lärosätet arbetar med lärarnas tillgänglighet och snabb återkoppling till de studerande. Bedömaregruppen noterar att tillfredsställande rutiner finns på plats, men kan inte bedöma hur studeranderepresentationen utvecklats över tid eller hur närvaron av studenter ser ut i praktiken. Bedömaregruppen anser att studenterna har goda möjligheter att aktivt utveckla utbildningen på både ämnes- och programnivå. Förutsättningarna för både informellt och formellt studentinflytande är goda. Representanter för studenterna deltar även regelbundet i musikavdelningens möten.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Bedömggruppen anser att de kontakter som studenterna får under sin utbildning med arbetslivet är tillfredsställande. Lärosätet framhåller den långa VFU: n som viktig i förberedelsen för det kommande yrkeslivet. Även bedömggruppen menar att kurserna inom VFU är viktiga för att förbereda studenterna för arbetslivet. Men gruppen ser det som problematiskt om en student befinner sig på samma skola med en handledare som studenten inte kan utvecklas tillsammans med. Målsättningen är att studenterna ska få stifta bekantskap med flera skolor med olika strukturella förutsättningar, men skriver inget om hur detta görs. Detta är därför att betrakta som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är enligt bedömggruppen att yrkesverksamma lärare och skolledare medverkar i seminarier. Arbetslivet är representerat i programrådet för ämneslärarprogrammet och det finns även ett regionalt samverkansråd.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar**Personal**

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Utifrån självvärderingen och den bifogade lärartabellen anser bedömggruppen att graden av vetenskaplig kompetens är tillfredsställande. En fördel är att flera lärare har forskning i sina tjänster, om än med stora skillnader i omfattning. Det är ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet att skaffa rutiner för hur alla lärare mer långsiktigt kan garanteras forskning inom sina tjänster för att säkerställa fortsatt kvalitet. Enligt lärartabellen finns en viss övervikt i kompetens när det gäller ämnen och ämnesdidaktik. Bedömggruppen anser att den mer generella pedagogiska och didaktiska kompetensen kan stärkas. Denna obalans syns också i utbildningen och bedömggruppen anser att ett utvecklingsområde är att öka andelen renodlade pedagogiska och didaktiska inslag inom UVK för att ytterligare stärka utbildningens kvalitet.

Graden av professionsinriktad och pedagogisk kompetens bedöms vara tillfredsställande, enligt bedömggruppen. Kurser i högskolepedagogik ges, liksom handledarutbildning för handledarna inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). De flesta av de undervisande lärarna inom utbildningen har genomgått högskolepedagogiska kurser och har ämneslärarexamen. Bedömgarna noterar att lärosätet i självvärderingen beskriver stora förhoppningar kopplade till VFU-lärarnas roll i utbildningen, där de förväntas tillhandahålla viktiga delar av studenternas utveckling till professionella pedagoger. Det är därför särskilt viktigt att lärosätet uppmärksammar VFU-lärarna som en del i lärosätets arbetslag för lärarutbildningen, och även skapar rutiner för att säkerställa deras kompetens och möjligheter till kompetensutveckling. Den sammantagna kompetensen på kort och lång sikt bedöms dock som tillfredsställande.

Av de undervisande lärarna är de flesta tillsvidareanställda vilket möjliggör en långsiktighet för utbildningen. För att säkerställa kompetensen genomförs enligt självvärdering varje år en översyn, och en kompetensutvecklingsplan tas fram och följs upp. Viss nyrekrytering har gjorts eller planeras

att genomföras, vilket bedömaregruppen ser som positivt. Lärosätet visar enligt bedömaregruppen här på en medvetenhet om pensionsavgångar och behovet av strategier för att tillgodose behoven långsiktigt. I självvärderingen framgår också att alla lärare som undervisar har pedagogisk kompetens eller motsvarande, men det redogörs inte för hur relevant kompetensen är eller hur den får möjlighet att utvecklas. Vid intervjuerna framkommer att det finns strategier för hur detta ska hanteras inför framtiden, men det blev inte helt klart för bedömarna vad strategierna innebär eller hur de ska införas. Ett utvecklingsområde är därför att ta fram mer konkreta lösningar på hur kompetensförsörjningen inom UVK ska tillgodoses och att lärosätet planerar för en mer långsiktig kompetensutveckling i den årliga översynen och som en del av kompetensutvecklingsplanen.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Nivån på den vetenskapliga miljön uppfattas av bedömaregruppen som tillfredsställande. Många forskningsprojekt inom miljön anknyter innehållsmässigt till relevanta delar av UVK. Forskning med betydelse för lärarutbildningen bedrivs inom flera områden och inom flera fält som rör till exempel profession, ledarskap samt betyg och bedömning. Ett forskningsområde som rör lärande och minne binder ihop flera discipliner, såsom psykologi och medicinska perspektiv, med pedagogik och lärande.

Lärarna i UVK bedriver således egen forskning inom relevanta områden och studenterna erbjuds att vara delaktiga, till exempel genom att delta i olika undersökningar. De bjuds också in till att närvara vid exempelvis disputationer och seminarier. Ett annat exempel som ges är den kurs under UVK 1, där studenterna får möjlighet att ingå i en undersökning som bidrar till de undervisande lärarnas forskning. Detta i sig själv bidrar däremot inte till ett nära samband mellan forskning och utbildning, utan visar mer på en riktning och ambition. Hur sambandet säkerställs i resten av utbildningen, mer än genom litteraturlistor med relevant forskning, har däremot inte tydligt framkommit i underlagen. Det behöver tydliggöras hur forskningsmiljöerna inom pedagogik och didaktik åskådliggörs inom utbildningen. Bedömarna fick intrycket av självvärderingen och intervjuerna att den största delen av den forskningsmiljö som är tillgänglig för studenterna är ämnesdidaktisk forskning. Bedömaregruppen anser att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning, men att ett utvecklingsområde är att lyfta fram den pedagogiska och didaktiska forskningen som finns inom UVK tydligare, för att studenterna ska kunna ta del av den.

Nivån på den professionsinriktade miljön bedöms även den som tillfredsställande. Lärosätet beskriver i sin självvärdering planer på att tillsätta ett samverkanslektorat som möjliggör för lärare att vara verksamma både på högskolan samt på gymnasieskolan och i årskurs 7–9. Bedömaregruppen anser att lärosätet på så sätt kan erbjuda goda utvecklingsmöjligheter för kvaliteten på den professionsinriktade miljön. Den praktisknära forskningen som bedrivs på lärosätet möjliggör dessutom för både lärarna på skolorna och lärosätet att vara verksamma i bägge verksamheterna.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap*

om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Lärosätet redovisar i självvärderingen hur examensmålen uppnås inom utbildningarna genom en uppdelning av vad som kallas "grundläggande", "befästande" och "fördjupande" kunskaper, färdigheter och förmågor. Utifrån den uppdelningen ges sedan exempel på hur de olika kursernas mål är formulerade och hur de relaterar till examensmålen. Lärosätet ger även exempel på uppgifter inom respektive kurs där studenterna får möjligheter att tränas i, eller visa på, de kunskaper som de förväntas förvärva. Bedömaregruppen finner att uppdelningen i grundläggande, befästande och fördjupande kunskaper tjänar ett syfte för att säkerställa progression inom utbildningen.

Utifrån självvärderingen och det som framkom vid intervjuerna finns det en god grund för att uppnå målets samtliga delar, enligt bedömaregruppen. Lärosätet visar sammantaget en målmedveten, sammanhållen utbildning i vetenskaplig metod och ett vetenskapligt förhållningssätt genom att kunskaps- och vetenskapsteori introduceras i kursen *Kunskap, vetenskap och forskningsmetodik* (termin 1), där undervisningen bedrivs genom föreläsningar och genom olika former av gruppövningar. Syftet med gruppövningarna är dels att öva färdigheter, förmågor och förhållningssätt, dels att förankra mer faktabaserade inslag och att relatera dem till arbetet inom skolväsendet.

Den här inledande kursen tillgodoser enligt bedömaregruppen de flesta av examensmålen. Målen examineras genom en skriftlig salstentamen och genom examinerande case-övningar där studenterna för godkänd kurs ska kunna tillämpa grundläggande kunskaps- och vetenskapsteoretiska insikter i en tänkt arbetssituation. Både kvalitativa och kvantitativa metoder behandlas och examineras i den inledande kursen. Den inledande kursens mål bearbetas sedan ytterligare i följande kurser där en tydlig progression framgår. Bedömaregruppen finner detta sätt att organisera utbildningen som relevant med en klar tanke om progression och säkerställande av målet.

Som ett exempel hämtat från självvärderingen kan anges hur innehållet i kursen *Utbildningsvetenskap, undervisning och lärande* (termin 5) ytterligare förväntas befästa målet gentemot egenskaper relaterade till läraruppdraget. Uppgiften examineras genom en rapport med en litteraturstudie, som befäster både metodologiska kunskaper och kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Rapporten ska fokusera på ett relevant område för den framtida yrkesrollen som för godkänt betyg ska analyseras utifrån läroplansteoretiska och reflektivt didaktiska perspektiv samt anknyta till aktuell forskning.

Relevansen för den framtida yrkesrollen återkommer i den efterföljande kursen *Bedömning för och av lärande för åk 7–9 och gymnasium*, där studenternas kunskaper om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen ytterligare tränas. Målen säkerställs genom en individuell skriftlig tentamen. Bedömaregruppen finner att det finns goda grunder för studenterna att uppnå målet, men vill samtidigt peka på att egenskaper relaterade till läraruppdraget inte ensidigt ska tolkas som att det endast ska förankras vetenskapligt. Studenterna ska också få möjligheter att få syn på aspekter av läraryrket som handlar om beprövad

erfarenhet. Fördjupningen av målet sker enligt självvärderingen i den avslutande kursen *Examensarbete för ämneslärarexamen*, vilket skrivs inom ämnet.

Bedömargruppen finner det rimligt att en fördjupning av kunskaper sker i examensarbetskursen, men vill samtidigt som ett utvecklingsområde peka på att fördjupningar av kunskaper också kan ske tidigare under utbildningen. Utifrån redovisningen och systematiken som redovisas i självvärderingen och intervjuerna görs bedömningen att utbildningen erbjuder goda möjligheter för studenterna att nå målen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

I självvärderingen framkommer hur flera kurser inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) läggs upp utifrån den rådande systematiken med "grundläggande", "befästande" och "fördjupande". I detta ges enligt bedömargruppen flera goda exempel på hur de olika examensmålen "vävs in" i kurserna och hur studenterna tränas gentemot de olika examensmålen. De angivna lärandemålen examineras genom exempelvis skriftlig hemtentamen, salstentamen, dagbok för den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU-dagbok) och en skriftlig inlämningsuppgift, där krav ställs på att studenterna kritiskt och självständigt kan tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter. Genomgående krävs att studenterna gör kopplingar till relevant litteratur och forskning. Bedömargruppen finner att systematiken som tillgodoser progressionen är tydlig och genomarbetad. De olika examinationsformerna borgar för att studenterna får goda möjligheter att kunna uppfylla examensmålet.

Inom VFU:n kan studenterna enligt bedömargruppen tränas till att utveckla yrkesverksamheten, genom att betydelsen av pedagogiskt ledarskap, sociala relationer och kommunikation betonas samt dess påverkan på didaktik och metodik. Ett exempel på hur detta konkret utformas är en VFU-kurs där det krävs att studenterna kan reflektera över och värdera sin professionsutveckling. Uppgiften examineras genom att studenterna för en VFU-dagbok som sedan examineras genom en skriftlig individuell uppgift, vilket kopplas till dagboken. Bedömargruppen bedömer VFU-kursen och dagboken som ett bra sätt att träna studenterna i de egenskaper som krävs för ett framgångsrikt yrkesutövande.

Under VFU genomförs även ett trepartssamtal mellan studenten, VFU-handledaren och VFU-läraren, där studentens undervisning bedöms och där studenten skriver en VFU-rapport för att ytterligare analysera sin undervisning. Slutligen ska studenten genomföra en självständig analys av ett empiriskt material insamlat under sin VFU-period, dra slutsatser och använda vetenskapliga källor genom att bearbeta, tolka och analysera insamlade data enligt vetenskapliga principer. Bedömargruppen finner att arbetssättet gynnar studenternas förmåga att föra samman erfarenheter vunna under praktiken med vetenskapliga resultat, så att de tränas i ett vetenskapligt förhållningssätt som bör användas när pedagogiska erfarenheter ska analyseras. Således anser bedömarerna att arbetssättet är en bra metod att träna studenterna i att skapa och utveckla en profession. Utifrån

detta uppfattar bedömgruppen att studenterna bereds goda möjligheter inom sin utbildning att uppnå målet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen framkommer att redan i den inledande kursen *Ämneslärare som profession* ska studenterna göra en skriftlig uppgift där de förväntas ge "ett konkret förslag till en långsiktig strategi som lärare kan använda i sitt arbete med att utveckla och förbättra faktorer som påverkar pedagogisk verksamhet". För godkänd uppgift ska förslaget kopplas till relevant vetenskaplig litteratur. I den första terminens tredje kurs behandlas sedan centrala didaktiska begrepp och de relevanta lärandemålen examineras bland annat genom ett rollspel, där också digitala verktyg ska användas. Ett annat exempel ges från termin fem, där studenterna ska göra en undervisningsplanering som ska vara genomförbar och som examineras i form av en rapport. Bedömning tas upp i en senare kurs samma termin och förbereder för efterföljande VFU. I kurserna ingår praktiska övningar som förbereder studenterna för yrkesutövandet.

Utifrån de exempel som lärosätet ger i självvärderingen anser bedömgruppen att lärosätet genomgående tydliggör relevanta lärandemål med tillhörande examination och de successivt ökande kraven. Bedömgruppen finner detta sätt att säkerställa målet som berömvärt, eftersom det på ett relevant sätt tränar den studerande i kunskaper som är relevanta inom professionen.

Under VFU-kurserna ställs studenterna inför provningar att planera, genomföra, utvärdera och utveckla sin egen, men också andras undervisning. Det finns även en progression i kursmålen mellan UVK- kurserna, vilket är viktigt för att studenterna ska kunna utveckla sin förmåga under utbildningens gång. Det ges också övningar innan och mellan VFU-kurserna, där bland annat rollspel möjliggör för studenterna att öva och visa sin förmåga till didaktiska val och analyser. Flera skriftliga inlämningar testar också studenternas förmåga att didaktiskt analysera: dels allmänt, dels i relation till deras undervisningsämne.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna uppmärksammar bedömgruppen en viss sårbarhetsproblematik på grund av att den långa VFU:n kommer sent i utbildningen. Även om den samlade bedömningen är att studenterna är väl rustade för denna långa VFU så återstår det fortfarande oklarheter om hur utbildningen tidigt ska kunna fånga upp och stötta studenter som hamnar i svårigheter i mötet med elever i en undervisningssituation. Att utveckla strategier som fångar upp studenter som först inför en elevgrupp hamnar i svårigheter, betraktar bedömgruppen som ett utvecklingsområde i utbildningen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Utifrån självvärderingen framgår att studenterna tränas i att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning så att varje elev stimuleras och utvecklas. Detta synliggörs genom att ett antal

lärandemål med tillhörande examination redovisas. Ett exempel på lärandemål finns i VFU-kursen *Att undervisa i ämne*, där studenterna enligt självvärderingen ska "kunna planera, genomföra och reflektera kring undervisning utifrån verksamhetens mål och aktuella elevgruppers förkunskaper och förutsättningar". Elevers olika förutsättningar återkommer även i ett lärandemål i den sista VFU-kursen. Ett annat exempel är ett lärandemål i utbildningens avslutande UVK-kurs: "känna till och förstå grunderna för arbetet med systematiskt kvalitetsarbete och utifrån det förstå lärarens roll i arbetet med planering, uppföljning, utvärdering och utveckling". I självvärderingens avslutande analys och värdering noteras särskilt att en nära integration finns mellan UVK, VFU, ämnen och ämnesdidaktik. Bedömgargruppen finner ambitionen lovvärd, men hade önskat ytterligare information om hur progression inte bara sker mellan UVK och VFU, utan också hur progressionen inom UVK och VFU relateras till kurser inom de olika ämnena.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

På en grundläggande nivå beskrivs det i självvärderingen tydligt hur studenterna får möjlighet att utveckla de förmågor som målet anger. I kursmålen för kursen *Etik, demokrati och den heterogena lärandemiljön* nämns de mänskliga rättigheterna explicit. Studenterna får även möjlighet att praktiskt öva i form av gruppövningar och skriftligt resonera om ett case, enligt självvärderingen och intervjuerna. Seminariet leds av en verksam gymnasielärare, vilket kan ge studenterna viktiga lärdomar och insikter i hur det pedagogiska arbetet ute i "verkligheten" fungerar. Bedömgargruppen anser att sättet att arbeta i viss mån kompenserar för vissa av de svårigheter det innebär att ha den långa VFU:n så sent i utbildningen, men också att arbetssättet i många fall rustar studenterna väl för att möta "verkligheten" ute i undervisningssituationer.

Kursen *Specialpedagogik* består av föreläsningar, seminarier och workshoppar där studenterna tränas att i samverkan med en skola stödja elever med funktionsnedsättning och se både möjligheter och hinder. Utifrån skollagen ska studenterna även analysera och föreslå åtgärder för att bemöta elever utifrån deras specifika förutsättningar och eventuella svårigheter. Bedömgarna uppfattar att exemplen visar att utbildningen har flera goda inslag i där studenterna får träna, analysera och diskutera detta utifrån både teoretiska och praktiska exempel.

Kursen *Bedömning av och för lärande* behandlar barns rättigheter till lika villkor och utbildning enligt barnkonventionen, som tenteras genom en skriftlig examinationsuppgift. I kursen *Profession och vetenskap* behandlas lärarens roll, arbete och skolans uppdrag utifrån lagar och policyer samt vad det innebär att arbeta i en politiskt styrd organisation där läraren som myndighetsperson behandlas, liksom tystnadsplikt, sekretess samt offentlighets- och skollagen. Här tränas studenterna i att föra juridiska och etiska resonemang. Även här tolkas skoljuridiska frågeställningar utifrån fallbeskrivningar. Ett utvecklingsområde som lärosätet anger i självvärderingen är hållbar utveckling relaterad till miljö och klimat. Detta berörs i begränsad omfattning under den första terminen, men lärosätet menar att detta behöver förstärkas så att även studenter i andra ämnen än exempelvis

biologi och naturkunskap får större del av dessa kunskaper. Även bedömggruppen ser detta som ett utvecklingsområde.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Enligt självvärderingen behandlas jämställdhetsperspektivet i flera kurser och utgår från lärosätets handlingsplan för jämställdhetsintegrering, som återfinns under samlingsbegreppet "lika värde". Under den första terminen behandlas genusperspektiv och stöds av kurslitteratur och gruppövningar som lägger grunden för examinationen. Perspektivet befästs och fördjupas i andra kurser och studenterna förväntas uppnå lärandemålen genom kurslitteratur, föreläsningar, gruppövningar och case-övningar.

Lärosätet strävar enligt självvärderingen efter en jämn könsfördelning i bemanningen, vilket i princip uppnås inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). I självvärderingen anges som en styrka den starka genusvetenskapliga forskningsmiljön som involverar samtliga fyra fakulteter och flera av de lärare som undervisar i UVK tillhör miljön. Anonyma tentamina och ett medvetet val av kurslitteratur är andra faktorer som framhålls i självvärderingen. På programnivå nämns att lärosätet vid sammansättningen av beredande och beslutande organ eftersträvar en jämn könsfördelning. Jämställdhetsperspektivet beaktas också när antagningssiffror, genomströmning och avhopp analyseras. Enligt Studentbarometern 2016 var hela 80 procent av lärarstudenterna nöjda med hur jämställdhetsfrågorna behandlades.

Bedömggruppen uppfattar att utbildningen i sin helhet behandlar jämställdhet, men noterar samtidigt att beskrivningarna i såväl självvärderingen och intervjuerna inte till fullo klargör hur jämställdhet examineras inom utbildningen. Därför är den här delen något som skulle kunna utvecklas mer inom UVK.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Enligt självvärderingen följs utbildningen upp på flera sätt. Organisation finns för hur kursutvärderingar ska hanteras. Varje kurs inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) utvärderas skriftligt, och kompletteras ibland även med muntliga utvärderingar. Resultaten behandlas och återkopplas på en rad sätt, till exempel via webbplatsen och genom en sammanställning över vad som bör åtgärdas. I inledningen av varje ny kurs kommuniceras vilka förändringar som gjorts baserat på utvärderingar och varför. Lärarlaget diskuterar de synpunkter som har kommit fram. Involverade institutioner sammanträder 1–2 gånger per år för att diskutera eventuella förändringar, och speciella UVK-dagar ordnas varje termin. För två av UVK-kurserna anges att utvärderingar sker via webb-formulär, vilket inte lett till en acceptabel svarsfrekvens. I en kurs får studenterna tillfälle att ställa frågor och lämna synpunkter under kursens gång. Avsikten med detta förfarande är att öka deltagandet i den slutliga kursutvärderingen.

Ett utvecklingsområde som bedömarna har lokaliserat är att utveckla rutiner för studenterna att ge synpunkter. I etablerade kanaler borde studenterna kunna framföra förändringsförslag under kursers genomförande, till exempel genom utvärderingar mitt i en kurs.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Genomströmning och avhopp analyseras systematiskt två gånger per år via intervjuer med de studenter som avslutat sin utbildning i förtid. För att stödja studenterna i deras studier genomfördes under hösten 2018 ett pilotprojekt för att stärka deras skrivande och därmed deras möjligheter att genomföra studierna inom planerad tid. Projektet fördjupades under hösten 2019. Andra stödfunktioner som anges i självvärderingen är lärosätets studievägledare, studenthälsan och en studieverkstad, där studenterna kan få stöd i sitt akademiska skrivande.

Utifrån de beskrivningar i självvärderingen och utifrån vad som framkom vid intervjuerna har bedömggruppen fortfarande svårt att avgöra om det finns en systematik i de förebyggande insatser som genomförs för att studenterna ska klara utbildningen på avsatt tid. Att utveckla en större systematik i hur lärosätet stöder studenterna i att klara sin utbildning inom avsatt tid är därför ett utvecklingsområde.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studentens möjligheter till inflytande säkras enligt självvärderingen på flera sätt. Studentrepresentation finns i samtliga beredande och beslutande organ. Kursutvärderingar, informationskanaler via lärplattformen, webbplatsen och informella kontakter nämns som ytterligare exempel på möjligheter för studenterna att ta en aktiv roll för att utveckla utbildningen och dess innehåll. En utmaning beskrivs vara de stora studentgrupperna i några av kurserna i utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Även på programnivå finns studentrepresentation i samtliga beredande och beslutande organ och dialog förs mellan ansvariga för lärarutbildningen och studentkåren. Informationsmöten hålls och på lärarutbildningens webbplats finns speciella utbildningssidor med information och kontaktvägar.

Bedömggruppen finner att tillfredsställande rutiner finns på plats, men kan utifrån självvärderingen och intervjuerna inte bedöma hur studeranderepresentationen utvecklas över tid eller hur studenternas närvaro ser ut i praktiken. Lärosätet bör därför följa upp detta för att säkerställa studenternas representation i olika beslutande och rådgivande organ och forum.

Kursvärderingar genomförs efter varje genomförd kurs och resultatet på dem återkopplas till studenterna. Kursvärderingarna genererar även förslag på förändringar i kursernas utformning, som påverkar nästkommande kurser. Studenterna kan kontakta de kursansvariga och studierektorn, men på vilket sätt och i vilken form kan inte utläsas av självvärderingen. Vid intervjuerna framkom att flera av kontakterna mellan de kursansvariga och studenterna sker genom informella möten.

Som ett led i detta finner bedömggruppen det som särskilt viktigt för lärosätet att arbeta med lärnas tillgänglighet och snabb återkoppling till studenterna. Det genomförs ventilationsträffar vid

mitten av vissa UVK-kurser och då finns möjlighet för studenterna att påverka under kursens gång. Detta är ett utvecklingsområde enligt bedömarnas uppfattning, eftersom metoder och enhetliga rutiner för att stärka den här möjligheten inom samtliga kurser borde kunna utvecklas.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Bedömargruppen bedömer att de kontakter med arbetslivet som studenterna får under sin utbildning är tillfredsställande. I programmet medverkar adjungerade lärare, och bland annat genomför studenterna övningar utifrån verkliga undervisnings- och skolsituationer. Yrkesverksamma lärare och skolledare medverkar i seminarier, vilket bedömargruppen bedömer som en styrka i utbildningen. Det ger information både till studenter och kursansvariga institutioner om utbildningens anpassning till arbetslivet. Även forskare och doktorander bidrar till att öka studenternas kunskap om arbetslivet och eventuell forskning.

Kurserna inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) är enligt bedömargruppen viktiga för att studenterna ska förberedas för arbetslivet, och enligt självvärderingen är målsättningen att studenterna ska få lära känna flera skolor med olika förutsättningar under utbildningen. Ett utvecklingsområde som framgår av självvärderingen är att kursinslag om den politiska och organisatoriska styrningen av skolan bör läggas tidigare i utbildningen än vad som sker i dag. Bedömarna stödjer lärosätet i uppfattningen att studenterna, därigenom blir bättre förberedda.

Läro- och utbildningsstyrelsen och programrådet har representanter från arbetslivet, och det finns ett VFU-handledarnätverk. Det anser bedömargruppen borgar för att kvalitetsfrågor om VFU har ett forum där de här diskussionerna kan föras. Alumnuppföljningen i viss mån ger värdefull information om hur utbildningen förbereder studenterna för arbetslivet, vilket bedömarna anser ytterligare bidra till att stärka kvaliteten på utbildningen.

Den långa VFU:n framhävs som viktig i förberedelsen för det kommande arbetslivet. Att den är så lång och att studenterna befinner sig på samma skola upplever bedömargruppen som problematiskt om de skulle hamna på en skola med en handledare som de inte kan utvecklas tillsammans med. Lärosätet skriver i självvärderingen att målsättningen är att studenterna ska få stifta bekantskap med flera skolor med olika strukturella förutsättningar, men skriver inget om hur detta görs. Även efter intervjuer kvarstår frågor om det. Därför bedömer bedömargruppen att detta är ett utvecklingsområde.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och

ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Det finns tillfredsställande vetenskaplig kompetens och de flesta lärare är tillsvidareanställda. De flesta av de undervisande lärarna inom utbildningen har genomgått högskolepedagogiska kurser och har ämneslärarexamen. Bedömargruppen finner det som ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet att skaffa rutiner för hur alla lärare mer långsiktigt kan garanteras forskning inom sina tjänster för att säkerställa fortsatt kvalitet.

Det finns också en tillfredsställande utbildningsmiljö. Många forskningsprojekt inom miljön anknyter innehållsmässigt till relevanta delar av UVK. Av betydelse för lärarutbildning bedrivs forskning inom flera områden och inom flera fält som rör till exempel professionen, ledarskap, betyg och bedömning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Lärosätet uppvisar en målmedveten, sammanhållen utbildning i vetenskaplig metod och ett vetenskapligt förhållningssätt genom hur kunskaps- och vetenskapsteori introduceras. Bedömargruppen finner att systematiken med "grundläggande", "befästande" och "fördjupande" är ett gott sätt att organisera utbildningen och garantera progression. Både kvalitativa och kvantitativa metoder behandlas och examineras. Fördjupning ska framförallt ske i det självständiga arbetet som skrivs inom ämnet. Det finner bedömargruppen rimligt men vill samtidigt som ett utvecklingsområde peka på att fördjupningar av kunskaper också kan ske tidigare under utbildningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Genomgående krävs att studenterna gör kopplingar till relevant litteratur och forskning och måluppfyllelse säkerställs med examinationer såsom skriftlig hemtentamen, salstentamen, dagbok för den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU-dagbok) och en skriftlig inlämningsuppgift.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls eftersom lärosätet ger flera goda exempel på hur målet vävs in i kurser och examineras på flera olika sätt. Det ges under utbildningen övningar innan och mellan VFU-kurserna, där bland annat rollspel möjliggör för studenterna att öva och visa sin förmåga till didaktiska val och analyser. Det är berömvärt att måluppfyllelse säkerställs på det sättet, eftersom det tränar studenterna i kunskaper som är för professionen relevanta kunskaper.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls eftersom studenterna tränas i att planera, genomföra, utvärdera och utveckla sin undervisning, så att varje elev stimuleras och utvecklas. Det sker genom olika kurser med tillhörande examination. Det finns även en nära integration mellan UVK, VFU, ämnen och ämnesdidaktik. Bedömargruppen hade dock önskat en tydligare bild av hur progressionen sker inom UVK och VFU relateras till kurser inom de olika ämnena.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. På en grundläggande nivå beskriver självvärderingen tydligt hur studenterna får möjlighet att utveckla de förmågor som målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling anger. Studenterna får i form av gruppövningar och i skrift resonera om ett case. Bedömargruppen anser att

detta sätt att arbeta i viss mån kompenserar för vissa av de svårigheter som det innebär att ha den långa VFU:n så sent i utbildningen, men också att det rustar studenterna väl inför olika undervisningssituationer. Moment relaterat kring hållbar utveckling behöver enligt bedömarena stärkas, så att studenter får större del av dessa kunskaper. Detta utvecklingsområde identifierar lärosätet även i självvärderingen.

Bedömaregruppen uppfattar att utbildningen i sin helhet behandlar jämställdhet, men noterar samtidigt att beskrivningarna i såväl självvärderingen som intervjuerna inte till fullo klargör hur jämställdhet examineras inom UVK. Därför är den här delen något som skulle kunna utvecklas mer.

Lärosätet följer upp utbildningen och resultaten av kursutvärderingarna behandlas och återkopplas. Ett utvecklingsområde är att metoder och enhetliga rutiner behöver stärkas inom samtliga kurser för hur studenterna ska få större inflytande över sin utbildning. Genomströmning och avhopp analyseras systematiskt två gånger per år via intervjuer med de studenter som har avslutat sin utbildning i förtid. För att stödja studenterna att genomföra studierna inom planerad tid genomfördes under hösten 2018 ett pilotprojekt för att stärka deras skrivande. Projektet fördjupades under 2019. Men bedömaregruppen ser oklarheter i systematiken i de förebyggande insatserna.

Studentrepresentation finns i samtliga beredande och beslutande organ. Även på programnivå finns studentrepresentation, och dialog förs mellan ansvariga för lärarutbildningen och studentkåren. Informationsmöten hålls och på lärarutbildningens webbplats finns utbildningssidor med information och kontaktvägar. Flera av kontakterna mellan de kursansvariga och studenterna sker genom informella möten. Som ett led i detta är det särskilt viktigt att lärosätet arbetar med lärarnas tillgänglighet och snabb återkoppling till de studerande. Bedömaregruppen noterar att tillfredsställande rutiner finns på plats, men kan inte bedöma hur studeranderepresentationen utvecklats över tid eller hur närvaron av studenter ser ut i praktiken.

Bedömaregruppen finner att de kontakter som studenterna får under sin utbildning med arbetslivet är tillfredsställande. Lärosätet framhåller den långa VFU:n som viktig i förberedelsen för det kommande yrkeslivet. Även bedömaregruppen menar att kurserna inom VFU är viktiga för att förbereda studenterna för arbetslivet. Men gruppen ser det som problematiskt om en student befinner sig på samma skola med en handledare som studenten inte kan utvecklas tillsammans med. Målsättningen är att studenterna ska få stifta bekantskap med flera skolor med olika strukturella förutsättningar, men skriver inget om hur detta görs. Detta är därför att betrakta som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är enligt bedömaregruppen att yrkesverksamma lärare och skolledare medverkar i seminarier.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga/konstnärliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Institutionen för estetiska ämnen erbjuder utbildning inom inriktningarna musik, bild och slöjd. Förutom fyra lektorer i musik finns en professor i pedagogiskt arbete, ytterligare fyra tillsvidareanställda lektorer på vetenskaplig grund, varav en är docent, och fyra lektorer på konstnärlig grund. Dessutom finns sex doktorander inom de olika områdena, varav två i musik. Av de lärare som är involverade i musiklärarprogrammet är enligt lärartabellen tre disputerade inom det musikdidaktiska området. Utöver dessa finns inom musiklärarprogrammet även en konstnärlig lektor och en doktorand, samt ett par adjunkter i musik. Enligt självvärderingen har samtliga lektorer och adjunkter ämneslärarexamen med inriktning mot musik och erfarenhet av undervisning inom gymnasieskolan. Den konstnärliga lektorn har en masterexamen i komposition. Enligt självvärderingen tar lärosätet in spetskompetens utöver den som finns representerad i lärartabellen vid behov.

Utifrån underlagen framstår personalstyrkan som stabil och det finns strategiska planer på institutionsnivå för kompetensutveckling samt rekrytering. Det finns exempelvis en plan för hur den vetenskapliga kompetensen ska höjas över tid, bland annat med stimulans för docentmeritering. Detta uppmärksammar bedömargruppen som något viktigt för långsiktighet och vetenskaplig höjd. Vid årliga medarbetarsamtal planeras också lärarnas egen kompetensutveckling. Ett krav för att vara lärare inom utbildningen är att ha genomgått högskolepedagogiska kurser, vilket bedömargruppen ser som positivt.

Utifrån självvärdering, lärartabell och intervjuer framgår det att den vetenskapliga förankringen är tillräcklig i personalgruppen, men att den konstnärliga förankringen är något svagare. Det bedömargruppen saknar är en större representation av lärare som har en konstnärlig bakgrund och som är väl förankrade i det utforskande konstnärliga handlaget då detta också är viktigt för en god professionskompetens. Även om viss spetskompetens tas in vid behov, så uppfattar bedömargruppen därför den något svaga representationen av konstnärlig yrkeskompetens inom lärargruppen som ett utvecklingsområde. Här rekommenderar även bedömargruppen att lärosätet gör en analys av vad studenterna får ta del av i form av ämnesdjup inom konstnärliga delar av utbildningen, exempelvis de delar som innefattar studentens huvudinstrument. En sådan analys bör fokusera på både personalens undervisning och studenternas möjligheter att möta forskare och konstnärer inom ramen för de konstnärligt förankrade delarna av utbildningen. Detta, menar bedömargruppen, är viktigt för att upprätthålla ett konstnärligt ämnesdjup hos musiklärare på gymnasiet framöver. Sammantaget anser dock bedömargruppen att den samlade kompetensen hos personalen är adekvat på både kort och lång sikt.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig/konstnärlig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Av självvärderingen och intervjuerna kan bedömargruppen konstatera att det finns en aktiv forskningsmiljö med flera projekt som relateras till professionsfrågor. En doktorand studerar genusgestaltningar inom högstadiet, och det bedrivs musikvetenskaplig, sociologisk och pedagogisk forskning på bland annat svensk folkmusik, som har publicerats både som text och i ljudande form. I självvärderingen beskrivs en solid forskningsbaserad ambition som utgår från fyra identifierade förutsättningar: forskningsaktiva lärare, att studenter involveras i forskningen, uppdaterade forskningsresultat, samt läraktiviteter som är utformade för att utveckla studenternas förmåga att

problematisera iakttagelser samt kritiskt värdera och använda ny kunskap i sin framtida yrkesutövning.

Att forskningsanknytningen på det här sättet involverar studenter bekräftades också vid intervjuerna, vilket bedömargruppen ser som positivt. Bedömargruppens intryck är alltså att det finns en vetenskaplig, konstnärlig och professionsinriktad miljö som är relevant för musiklärarutbildningen och att studenterna får ta del av musikpedagogisk forskning i tillfredsställande grad.

Studenterna på musiklärarprogrammet har tillgång till undervisnings- och övningslokaler i musik med tillhörande utrustning och det finns även inspelningsstudios. I underlagen betonas hur stor betydelse lokalresurserna har och hur starkt de bidrar till den professionsinriktade utbildningsmiljön. Bedömargruppen kan konstatera att också den fysiska miljön förefaller ge goda förutsättningar för att bedriva musiklärarutbildning av hög kvalitet. Bedömargruppens uppfattning är att det även finns ett välfungerande samarbete inom lärarutbildningen, både mellan ledning och mellan ämnen, vilket ytterligare bidrar till en god utbildningsmiljö.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Utifrån självvärdering och intervjuer anser bedömargruppen att det breda kunnandet inom musikämnet möjliggörs och säkerställs i utbildningen. Studenter får bland annat grundläggande träning i klassrumsinstrument, ensemblespel, körsång, musklära, gehörslära, musikskapande (arrangering och komposition), musikhistoria samt musikdidaktik. Examinationerna i alla musikämneskurserna omfattar kunskaper i konstnärlig gestaltning, musikaliskt hantverk samt kunskaper i att bearbeta teorier och litteratur. Formerna för examination inbegriper både muntliga redovisningar och skriftlig dokumentation, och samtliga kurser inkluderar lärarledd handledning.

Moment med bedömning av både formativ och summativ art sker kontinuerligt under kursernas gång. Bedömargruppen ställer sig dock lite frågande till att examinationerna i samtliga ämneskurser skulle omfatta både konstnärlig gestaltning och musikaliskt hantverk samt teori- och litteraturbearbetning. Frågan kan ställas om det är optimalt att samtliga områden ingår i samtliga ämneskurser, eller om det vore bättre att låta vissa ämneskurser få ett starkare fokus på vissa av områdena.

Utifrån självvärderingen framkommer det att den fördjupade insikten i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete kommer studenterna till del dels genom att exempelvis lärarna själva forskar och har kunskap om fältet, men även genom läraktiviteter där studenterna själva tränas i att kritiskt värdera och använda ny kunskap i förhållande till sin framtida yrkesutövning. Även det självständiga arbetet anses av bedömargruppen som viktigt för studenterna ska uppnå fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. I granskningen av dessa visade de allra flesta på hög

måluppfyllelse i förhållande till examensmålet, vilket enligt bedömargruppen tyder på att studenterna är väl förberedda inom området då de skriver sina självständiga arbeten.

Den fördjupade kunskapen möjliggörs och säkerställs bland annat i den kurs som heter *Musik 6*. Här fördjupar sig studenterna i ett konstnärligt eller musikpedagogiskt projekt som examineras genom redovisning, utövande och en skriftlig inlämning.

Lärosätet arbetar med så kallade förväntade studieresultat (FSR). Bedömargruppen har diskuterat för- och nackdelar med att utbildningen fokuserar på förväntade studieresultat. En fördel är att det då finns tydligt definierade mål som eventuellt begränsar studenternas stress. Bedömargruppen är däremot oklar över om de förväntade studieresultaten kan ha en positiv effekt på studenternas prestationer. Vid intervjuerna framkom det att kraven kan vara lågt ställda och att lärare kan ha förhållandevis låga förväntningar på vad studenterna ska prestera. Detta medför exempelvis att studenter har möjlighet arbeta mycket vid sidan om studierna. Att se över kravnivån i förhållande till de förväntade studieresultaten ser bedömargruppen därför som ett utvecklingsområde.

I självvärderingen nämner lärosätet ett utvecklingsområde som har sin grund i att både lärare och studenter ibland upplever att ämneskursernas innehåll och examinationer är alltför omfattande i förhållande till den avsatta tiden. Kursernas innehåll behöver alltså balanseras bättre i relation till den tid som står till förfogande för studenternas ämnesstudier. Ett sådant utvecklingsarbete sker också inom lärargruppen, men bedömargruppen vill framhålla betydelsen av att resultaten av detta utvecklingsarbete även återförs till studenterna. Bedömargruppen vill också rekommendera lärosätet att göra kvalitetssäkringsarbetet om förhållandet mellan lärandemål och utbildningens genomförande synligt för studenterna. Det borde i sig minska problemet med alltför omfattande ämneskurser något. Sammantaget anser bedömargruppen att måluppfyllelsen kan säkerställas när det gäller både brett kunnande och väsentligt fördjupade kunskaper och insikter i forsknings- och utvecklingsarbete inom musikämnet hos godkända studenter.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Bedömargruppens intryck är att studenterna får möjligheter att tillägna sig fördjupad kunskap om vetenskapsteori och om vetenskaplig grund i relation till beprövad erfarenhet. Däremot har bedömargruppen svårt att se hur progressionen ser ut, och den behandlas inte heller i självvärderingen. Bilden av en otydlig progression förstärktes också vid intervjuerna. Därför vill bedömargruppen rekommendera att lärosätet gör en genomlysning av utbildningens struktur och innehåll när det gäller vetenskapsteoretiska inslag, och att även studenterna får ta del av det utvecklingsarbetet.

I underlagen framkommer det att de metodologiska delarna behandlas inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) och att kunskaperna fördjupas i ämneskurserna *Musik 5* och *Musik 6*. Bedömargruppen hade dock svårt att förstå vilka sorters metoder studenterna fick möjlighet att träna sig i och hur detta gjordes, detta då ingen särskiljning mellan kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder görs i självvärderingen. Vid intervjuerna framkom det att kvalitativa metoder dominerar i studenternas metodval inom ramen för det självständiga arbetet och att kvantitativa metoder förekommer inom

UVK och i en didaktikkurs. Bedömggruppen menar att fördjupad kunskap inom både kvantitativ och kvalitativ metodik ska kunna säkerställas och att detta inte görs tydligt i utbildningen. Vid granskningen av de självständiga arbetena var knappt hälften av ifrågasatt kvalitet när det gäller det här examensmålet.

Kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt dess betydelse för yrkesutövningen beskrivs däremot tydligare i självvärderingen. I kursen *Musik 2* behandlas olika perspektiv på musikvetenskaplig och musikpedagogisk forskning. Studenten ska här uppvisa kunskap och förståelse för hur kategorier så som makt, kön, etnicitet och klass påverkar värdering av musik, musikskapande och musikundervisning. Examination sker genom ett seminarium där studentens förmåga att relatera kursens teoretiska inslag till dess praktiska och konstnärliga innehåll bedöms. Exempelen visar enligt bedömggruppen att relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas i utbildningen och att målet säkerställs genom examination.

Ett utvecklingsområde som framgår av självvärderingen gäller kopplingen mellan teoretisk och praktisk kunskap i utbildningen. Självvärderingen beskriver den som stark men förhållandevis osynlig i kursplanerna (som nu är under revidering). Bedömggruppen ser positivt på en sådan genomlysning av kursplanerna. Sammanfattningsvis anser bedömggruppen att detta examensmål inte uppfylls, utifrån vad som framgått i underlagen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet beskriver en tydlig progression i förhållande till examensmålet mellan de olika kurserna *Musik 1* till och med *Musik 6*. I självvärderingen framgår det att examination och bedömning sker med flera olika examinationsformer. Exempelvis examineras *Musik 1* främst i form av en muntlig examination, där studenterna ska beskriva, diskutera och bedöma sina egna erfarenheter av den musikaliska aktivitet som framförts och relatera detta till musikdidaktiska teorier.

I kursen *Musik 2* som examineras både skriftligt och muntligt ska studenterna analysera, värdera och beskriva undervisningserfarenheter som de har fått. För godkänd kurs krävs även att dessa reflektioner ska anknyta till relevant kurslitteratur. Förväntade studieresultat för kursen fokuserar även på didaktisk analys och dokumentation samt bedömning av elevers lärande och ämneskunskaper.

Under de efterföljande musikkurserna vidareutvecklas sedan stegvis den didaktiska analysen av både studenternas egna och elevernas erfarenheter i musikpedagogiska sammanhang, och kravnivån höjs allteftersom utbildningen fortskrider. Den här progressionen av förmågan att ta tillvara och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat framstår för bedömggruppen som solid och strukturerad, också att döma av vad som framkom vid intervjuerna.

Bedömggruppens granskning av de självständiga arbetena utifrån examensmålet visar att samtliga är av hög kvalitet. Också kopplingen till yrkesverksamheten framstår som god. De förväntade

studieresultatet för det självständiga arbetet ställer krav på att studenterna diskuterar det egna arbetets resultat och slutsatser i förhållande till yrkesverksamheten. Ett utvecklingsområde som lärosätet själv lyfter i självvärderingen berör kopplingen mellan teoretisk och praktisk kunskap i utbildningen. Denna beskrivs som stark i utbildningen men ändå förhållandevis osynlig i kursplanerna. Bedömgården ser positivt på att det nu pågår ett utvecklingsarbete med kursplanerna och rekommenderar att lärosätet också förtydligar progressionen i förhållande till kopplingen till yrkesverksamheten. Bland annat behöver kopplingen tydliggöras i de olika kursernas förväntade studieresultat på ett lika förtjänstfullt sätt som gjorts när det gäller förmågan att reflektera över egna och andras erfarenheter.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Självvärderingen återger olika förväntade studieresultat som är relevanta för examensmålet. Bland annat förväntas studenterna relativt tidigt i utbildningen visa förmåga att "se samband mellan didaktiska teorier och olika musikaktiviteter". Lite längre fram i utbildningen ska de kunna relatera egna erfarenheter av att leda repetitioner med en ensemble till musikdidaktiska teorier. Olika tillämpningsövningar i bland annat seminarieform ingår i ämneskurserna, liksom olika skriftliga och muntliga examinationsformer.

Kursen *Musik 3* har bland annat ett förväntat studieresultat som handlar om att genomföra ett "didaktiskt estetiskt projekt", och för godkänd kurs krävs att de egna erfarenheterna av detta projekt relateras till musikdidaktiska teorier. En vidareutveckling av studenternas metodikkunskaper inom musikalisk ledning sker även inom ramen för den här kursen. I *Musik 4* ingår en dags tillämpad musikdidaktik i veckan, under handledning på en skola. Bland kraven för godkänt resultat på kursen ingår att studenterna ska visa en utvecklad förmåga att på hög nivå "hantera såväl instrument som metodik", förutom att deras iakttagelser och erfarenheter under den tillämpade musikdidaktiken ska relateras till didaktiska teorier och texter. Bedömgården vill lyfta fram den här tillämpade musikdidaktiken under handledning som ett gott exempel på kursinslag som bidrar till måluppfyllelse av det här examensmålet.

VFU är en viktig del i progressionen av tillämpandet av didaktik och metodik. Ett förväntat studieresultat för den femte terminens VFU handlar om att i skolpraktiken kunna omsätta de ämnesdidaktiska kunskaper som studenterna har tillägnat sig under ämnesstudierna. I den nionde terminens VFU krävs för godkänd kurs att studenterna ska kunna problematisera det egna didaktiska upplägget och motivera det bland annat utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet. Strukturen hos VFU:n förefaller vara välfungerande enligt självvärderingen och intervjuerna. Bedömgården noterar ändå att det förekommer viss kritik om att VFU:n lite för ofta är inriktad mot undervisning på årskurserna 7–9, med tanke på att det är fråga om en gymnasieläroutbildning.

Självvärderingen anger att ett utvecklingsområde består i att tydliggöra betygskriterier som är relevanta för det här examensmålet, vilket är viktigt inte minst när det är fråga om bedömning av didaktiska och metodiska aspekter samt hantverksmässiga aspekter i en och samma kurs. Bedömgården inser det här problemet och välkomnar ett förtydligande av betygskriterierna, men

konstaterar samtidigt att utbildningens utformning och genomförande förefaller vara av sådan kvalitet att måluppfyllelsen av examensmålet kan säkerställas.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Bedömargruppens uppfattning är att studenternas didaktiska och pedagogiska färdigheter tränas genom de olika slags övningar och uppgifter som ingår i utbildningen. Självvärderingen beskriver tydligt kursernas upplägg och examinationer. Exempelvis handlar vissa av de förväntade studieresultaten i *Musik 4* och *Musik 5* om att ha eleven i fokus, det vill säga att bland annat kunna förhålla sig till olika elevers lärande och progression samt ha förmåga att "utveckla miljöer för multipla lärandestrategier". Examination sker här i samverkan mellan musiklärare på skolor och lärosätets musikdidaktiklärare. I den femte terminens VFU fokuserar ett av de förväntade studieresultaten på undervisning utifrån "aktuella elevgruppers förkunskaper och förutsättningar", och vid bedömningen läggs särskild vikt vid pedagogiskt ledarskap, kommunikation i klassrummet och social kompetens. För kursen *Musik 6* finns ett förväntat studieresultat som berör förmågan att planera, genomföra och utvärdera ett eget konstnärligt och musikpedagogiskt projekt. Det är sammanfattningsvis bedömargruppens intryck att kursernas innehåll och examination tydligt bidrar till måluppfyllelsen av de olika delarna av detta examensmål.

Musikläraren som ofta befinner sig i en ledarroll inför en grupp eller klass, har en komplex uppgift att både leda en grupp musikanter/elever och samtidigt utföra en konstnärlig uppgift, som till exempel att dirigera. Dessutom ska eleverna i realtid bli ledda, synliggjorda, pedagogiskt bemötta och bedömda. Allt detta är tillsammans en svår uppgift, men fullt möjlig att tillägna sig med god utbildning. Av de beskrivningar lärosätet ger av ämneskurser och de uppgifter som studenterna genomför får bedömargruppen intrycket att lärosätet lyckas väl med detta. Bedömargruppen ser positivt på att studenterna får många tillfällen att tillämpa de musikdidaktiska kunskaperna både i övningar på campus och i samband med olika konstnärliga och musikpedagogiska projekt.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Reflektioner över jämställdhet i musikpedagogiska situationer ingår i kurserna *Musik 1* till och med *Musik 3*. I *Musik 2* ges en föreläsning med tillhörande uppgift som tar upp jämställdhet i samband med att elevers olika förutsättningar i musikundervisningen behandlas. För en senare musikämneskurs finns ett förväntat studieresultat som handlar om att kunna "problematiska förutsättningar för musikaliska aktiviteter utifrån etiska aspekter och mänskliga rättigheter", där jämställdhetsperspektivet aktualiseras.

Enligt självvärderingen finns en stark miljö för genusforskning vid institutionen för estetiska ämnen. Sammanlagt har fem genusvetenskapliga avhandlingar producerats vid institutionen, varav en inom pedagogiskt arbete med inriktning mot musik. En antologi om genus och estetiska ämnen har skrivits av flera lärare, och används som kurslitteratur. Enligt självvärderingen finns det vid institutionen dessutom riktlinjer för kurslitteratur, som föreskriver att minst en titel per kurs ska ha ett uttalat

genusperspektiv eller annat kritiskt perspektiv och att könsfördelningen bland författarna ska vara jämn. Bedömggruppen ser positivt på detta medvetna jämställdhetsarbete och anser att det bådär gott för framtida musikärares yrkesutövning.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

I självvärderingen beskrivs hur det sker ett systematiskt arbete med uppföljning av både kurser och program. Det genomförs skriftliga kursvärderingar med hög svarsfrekvens och hög skattning. Nya studenter informeras vid kursstart om vad utfallet av kursvärderingen året innan blev och vilka åtgärder som utifrån detta utfall eventuellt har vidtagits. Kontinuerliga utvärderingssamtal genomförs också med studenterna, utöver de skriftliga kursvärderingarna. Studentrepresentanter finns i olika sammanhang och studenter från musikämneskurserna har varje månad möten med lärarlaget där deras återkoppling på utbildningen kan framföras. Resultaten från kursvärderingar återkopplas via en hemsida till den grupp som utfört utvärderingen. Dessa diskuteras vid lärarlagsmöten där också lämpliga åtgärder planeras. Kursansvarig ansvarar för att samtliga kursvärderingar genomförs och sammanställs. Bedömggruppen ser positivt på att det finns en tydlig delegering när det gäller detta.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Analys av genomströmning och avhoppsanalys genomförs regelbundet, men bedömggruppen saknar i självvärderingen någon information om resultaten från dessa analyser. I självvärderingen nämns likväl att resultaten tas upp till diskussion i Lärarhögskolans ledning och i programrådet för ämneslärarprogrammet.

Lärosätet erbjuder studenter studievägledning för stöd kring sin studiegång. I händelse av svårigheter med studierna kan vägledningssamtal anordnas av studievägledare, där eventuella åtgärder i syfte att hjälpa studenten att genomföra utbildningen i tid diskuteras med kursansvariga lärare. Till Studenthälsan kan studenter vända sig för stöd i medicinska eller psykosociala frågor. Vidare ger Studieverkstaden stöd i frågor kring bland annat studieteknik och akademiskt skrivande. Det är oklart för bedömggruppen huruvida det finns någon särskild plan eller strategi för studenter med funktionsvariation, exempelvis i form av särskilda avstämningar eller liknande. Likväl är bedömggruppens uppfattning sammanfattningsvis att utbildningen verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studentrepresentanter medverkar i en lokal samverkansgrupp vid institutionen för estetiska ämnen. Dessutom deltar studentrepresentanter regelbundet i musikavdelningens möten. I och med att avdelningen är relativt liten medges fler vägar till informellt inflytande än vad som vore fallet i en större avdelning eller institution. En liten avdelning kan alltså vara gynnsam för studentinflytandet,

men kan också innebära en risk för att en tystnadskultur etableras där studenter inte vågar säga sin mening. Bedömggruppen rekommenderar att den här risken tas i beaktande kontinuerligt. Det bör också finnas en tydlig struktur för att motverka den utsatthet som mindre grupper ibland kan medföra.

Studentrepresentanter finns enligt självvärderingen med i alla beredande och beslutande organ vid Lärarhögskolan och underlagen ger flera exempel i på olika andra slags forum där studenter är representerade. Bedömggruppens intryck är att möjligheterna till studentinflytande över utbildningen är goda.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Flera samverkanskanaler finns och projekt genomförs bland annat med Kulturverket och olika samverkansskolor. Möjlighet till övningsundervisning ges på samverkansskolorna, så att studenternas praktik och deras musikdidaktikutbildning på campus kan gå hand i hand. Kontakter mellan lärarlaget och lärare på samverkansskolorna bidrar till att utveckla musiklärarutbildningen och göra den än mer användbar. Institutionens och musikavdelningens litenhet borde i detta sammanhang vara gynnsam för studenternas möjligheter att få goda kontakter med arbetslivet.

Den förhållandevis långa perioden av VFU mot slutet av musiklärarutbildningen lyfts fram i självvärderingen. Den här avslutande VFU:n medger att studenter kan göra VFU inom både andraämnet och musikämnet. Dessutom får samtliga studenter träning i röst och tal, vilket är positivt med tanke på en kommande, krävande yrkesmiljö. Digitaliseringsutmaningar inom skolans värld framhålls i självvärderingen som ett utvecklingsområde och ett utvecklingsprojekt har genomförts för att ytterligare förbereda studenter inför det kommande arbetslivet som kallas "Rum för lärarutbildning". Här har studenters och lärares kunskaper om det fysiska och det digitala rummets betydelse för lärande berörts. Ett område som kommer att beröras i kommande utvecklingsprojekt är även fjärrundervisning. Bedömggruppen ser detta utvecklingsarbete som positivt och angeläget för att förbereda studenter inför ett föränderligt arbetsliv.

Arbetslivsrepresentation finns i Lärarhögskolans styrelse och i programrådet för ämneslärarprogrammet. Det finns även ett regionalt samverkansråd, där olika arbetsgrupper ingår med respektive fokus på utbildningens olika slags samarbeten. Utbildningen framstår sammanfattningsvis som användbar och utvecklande för studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig

kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Den vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetensen bedöms vara god. Konstnärlig kompetens är däremot ett utvecklingsområde genom att den konstnärliga professionskompetensen är svagt representerad inom lärargruppen. Bedömaregruppen vill betona betydelsen av att upprätthålla ett konstnärligt ämnesdjup, inte minst hos musiklärare på gymnasiet. Personalstyrkan framstår däremot som stabil och det finns strategiska planer för kompetensutveckling och framtida rekrytering.

Utbildningsmiljön bedöms vara god och det finns en aktiv forskningsmiljö med flera projekt som relateras till professionsfrågor. Den vetenskapliga förankringen och forskningsanknytningen verkar alltså vara stark. Bedömaregruppens intryck är att också den fysiska miljön ger goda förutsättningar för att bedriva musiklärarutbildning av hög kvalitet.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Både brett kunnande samt väsentligt fördjupade kunskaper och insikter i forsknings- och utvecklingsarbete säkerställs genom musikämneskursernas examinationer, som alla innefattar konstnärlig gestaltning, musikaliskt hantverk samt kunskaper i att bearbeta teori och litteratur. Däremot förefaller kravnivån ibland vara något låg, samtidigt som ämneskursernas innehåll och examinationer ibland framstår som alltför omfattande i förhållande till den avsatta tiden. Detta är därför utvecklingsområden.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Studenterna förefaller få goda möjligheter att tillägna sig fördjupade kunskaper om vetenskapsteori och om vetenskaplig grund i relation till beprövad erfarenhet. Däremot är utbildningen inom forskningsmetoder ett utvecklingsområde och det gäller framför allt kvantitativ metod. Bedömaregruppen anser att det saknas innehåll där kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder behandlas explicit i utbildningen på fördjupad nivå. Både när det gäller vetenskapsteori och forskningsmetoder verkar det för övrigt saknas en progression genom utbildningen. Också detta är ett utvecklingsområde.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Det finns här en tydlig progression mellan ämneskurserna, både vad gäller examinationsformer och kravnivån överlag. Den didaktiska analysen av studentens egna och elevers erfarenheter i musikpedagogiska sammanhang utvecklas stegvis under utbildningens gång. Också kopplingen till yrkesverksamheten framstår således som god.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. De förväntade studieresultaten för både den verksamhetsförlagda utbildningen och ämneskurserna visar att det sker en vidareutveckling bland annat av studenternas metodikkunskaper under utbildningen. Både olika slags tillämpningsövningar och olika examinationsformer ingår i ämneskurserna.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Flera av ämneskurserna uppehåller sig vid förmågan att stimulera olikartade elevgruppers lärande och utveckling. De olika ämneskursernas innehåll och examination bidrar

tydligt till måluppfyllelsen, och studenterna får många tillfällen att tillämpa sina musikdidaktiska kunskaper. Lärosätet beskriver att examinationer i alla musikämneskurser omfattar kunskaper i konstnärlig gestaltning, musikaliskt hantverk samt kunskaper i att bearbeta teorier och litteratur.

Bedömargruppen ser positivt på hur jämställdhetsperspektivet uppmärksammas i utbildningen. Jämställdhet ingår som kursinnehåll i ett par av musikämneskurserna och det finns även förväntade studieresultat som är relevanta för jämställdhetsperspektivet. Det finns även en stark miljö för genusforskning vid institutionen, och riktlinjer med jämställdhetsfokus för kurslitteratur har tagits fram.

Det finns tydliga rutiner för uppföljning, åtgärder och återkoppling. Skriftliga kursvärderingar har hög svarsfrekvens och nya studenter informeras vid kursstart om resultaten från tidigare års kursvärderingar samt eventuella åtgärder som vidtagits utifrån dem. Resultaten diskuteras även vid lärarlagsmöten, där också lämpliga åtgärder planeras. Även på programnivå genomförs regelbundna uppföljningar av utbildningen och resultat från analyser av genomströmning och avhopp tas upp till diskussion i Lärarhögskolans ledning samt i programrådet för ämneslärarprogrammet.

Bedömargruppen anser att studenterna har goda möjligheter att aktivt utveckla utbildningen på både ämnes- och programnivå. Förutsättningarna för både informellt och formellt studentinflytande är goda och studenterna är representerade i alla beredande och beslutande organ. Representanter för studenterna deltar även regelbundet i musikavdelningens möten.

Utbildningen verkar för att utveckla studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Detta sker både i och genom den verksamhetsförlagda utbildningen samt genom olika slags samverkansprojekt med aktörer i lärosätets omvärld. Arbetslivet är representerat i programrådet för ämneslärarprogrammet och det finns även ett regionalt samverkansråd.

Lärosäte: Umeå universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap.

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Det finns tillfredsställande vetenskaplig, yrkesrelaterad och pedagogisk kompetens, och de flesta lärare är tillsvidareanställda. De flesta av de undervisande lärarna inom utbildningen har genomgått högskolepedagogiska kurser och har ämneslärarexamen. Lärosätets visar på en medvetenhet om den koordinering som samhällskunskapsämnet och utbildningen kräver samt hög och relevant kompetens för utbildningen. Bedömargruppen finner det som ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet att, inom UVK, skaffa rutiner för hur alla lärare mer långsiktigt kan garanteras forskning inom sina tjänster för att säkerställa fortsatt kvalitet. För inriktningen samhällskunskap finns adekvat vetenskaplig, yrkesrelaterad och pedagogisk kompetens. Lärosätets visar på en medvetenhet om den koordinering som samhällskunskapsämnet och utbildningen kräver samt hög och relevant kompetens för utbildningen.

Det finns också en tillfredsställande utbildningsmiljö. Många forskningsprojekt inom miljön anknyter innehållsmässigt till relevanta delar av UVK. Av betydelse för lärarutbildning bedrivs forskning inom flera områden och inom flera fält som rör till exempel professionen, ledarskap, betyg och bedömning. För inriktningen samhällskunskap är undervisande lärare forskningsaktiva, studenter involveras i pågående forskning, utbildningens innehåll är förankrat i uppdaterade forskningsresultat. Det finns moment i utbildningen som syftar till att utveckla studenternas förmåga att förstå, värdera och använda processer där vetenskapligt baserad kunskap uppstår och ständigt omprövas. Lärosätet har också nyligen påbörjat satsningar på ämnesdidaktisk forskning med inriktning mot samhällskunskap.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls. Utbildningen möjliggör och säkerställer att studenterna når kunskap inom samhällskunskap som rymmer statsvetenskap, nationalekonomi, sociologi och ekonomisk historia. Ämnesteorin och ämnesdidaktik integreras och det finns en variation av examinationsformer.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Lärosätet uppvisar en målmedveten, sammanhållen utbildning i vetenskaplig metod och ett vetenskapligt förhållningssätt genom hur kunskaps- och vetenskapsteori introduceras. Bedömargruppen finner att systematiken med "grundläggande", "befästande" och "fördjupande" är ett gott sätt att organisera utbildningen och garantera progression. Både kvalitativa och kvantitativa metoder behandlas och examineras. Fördjupning ska framförallt ske i det självständiga arbetet som skrivs inom ämnet. Det finner bedömargruppen rimligt men vill samtidigt som ett utvecklingsområde peka på att fördjupningar av kunskaper också kan ske tidigare under utbildningen. För inriktningen samhällskunskap finns en progression mot fördjupning av kunskaperna, vilket bekräftas av de självständiga arbeten som granskats, även om dessa arbeten är

relativt få. En styrka är att lärosätet ger studenterna goda möjligheter och kunskaper att skriva akademisk text om teori om metod. Ett gott exempel är att studenterna får möjlighet att tillämpa teori och metod på olika empiriska fall. Kurser i självständigt arbete och metod omfattar totalt 60 högskolepoäng.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Genomgående krävs att studenterna gör kopplingar till relevant litteratur och forskning och måluppfyllelse säkerställs med examinationer såsom skriftlig hemtentamen, salstentamen, dagbok för den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU-dagbok) och en skriftlig inlämningsuppgift. För inriktningen samhällskunskap framgår det att målet uppfylls genom undervisnings- och examinationsexempel från ämneskurser, som inkluderar en s.k. ämnesdidaktisk strimma, och självständigt arbete. Inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) i kurserna Att undervisa i samhällskunskap och Läraryrkets dimensioner får studenterna också möjlighet att tillvarata och reflektera över forskning. Det är däremot inte tydligt i det skriftliga underlaget hur studenterna bidrar till att utveckla yrkesverksamheten. Vid intervjun framkom ändå att det finns inslag i utbildningen när detta främjas.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet ger flera goda exempel på hur målet vävs in i kurser och examineras på flera olika sätt. Det ges under utbildningen övningar innan och mellan VFU-kurserna, där bland annat rollspel möjliggör för studenterna att öva och visa sin förmåga till didaktiska val och analyser. Det är berömvärdt att måluppfyllelse säkerställs på det sättet, eftersom det tränar studenterna i kunskaper som är för professionen relevanta kunskaper. För inriktningen samhällskunskap ger lärosätet ämnesdidaktisk undervisning inom en s.k. ämnesdidaktisk strimma inom ramen för ämneskurserna som möjliggör och säkerställer detta mål.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Studenterna tränas i att planera, genomföra, utvärdera och utveckla sin undervisning, så att varje elev stimuleras och utvecklas. Det sker genom olika kurser med tillhörande examination. Det finns även en nära integration mellan UVK, VFU, ämnen och ämnesdidaktik. Bedömargruppen hade önskat en tydligare bild av hur progressionen sker inom UVK och VFU relateras till kurser inom de olika ämnena. För inriktningen samhällskunskap är verksamhetsförlagd utbildning (VFU) ett viktigt utvecklingsområde enligt bedömarna. Lärosätet planerar en översyn av de gemensamma riktlinjerna för VFU-besök, trepartssamtal och underlag för bedömning av VFU.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. På en grundläggande nivå beskriver självvärderingen tydligt hur studenterna får möjlighet att utveckla de förmågor som målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling anger. Studenterna får i form av gruppövningar och i skrift resonera om ett case. Bedömargruppen anser att detta sätt att arbeta i viss mån kompenserar för vissa av de svårigheter som det innebär att ha den långa VFU:n så sent i utbildningen, men också att det rustar studenterna väl inför olika undervisningssituationer. Moment relaterat kring hållbar utveckling behöver enligt bedömarna stärkas, så att studenter får större del av dessa kunskaper. Detta utvecklingsområde identifierar lärosätet även i självvärderingen.

Bedömningsgrunden om jämställdhet bedöms som tillfredsställande. Bedömargruppen uppfattar att utbildningen i sin helhet behandlar jämställdhet, men noterar samtidigt att beskrivningarna i såväl självvärderingen som intervjuerna inte till fullo klargör hur jämställdhet examineras inom UVK. Därför

är den här delen något som skulle kunna utvecklas mer. För inriktningen samhällskunskap behandlas jämställdhet på ett tillfredsställande sätt. Men en rekommendation är att detta också ska ha fokus på lärarnas undervisning och även bedömas i samband med VFU.

Uppföljning, åtgärder, återkoppling bedöms som tillfredsställande. Lärosätet följer upp utbildningen och resultaten av kursutvärderingarna behandlas och återkopplas. Ett utvecklingsområde är att metoder och enhetliga rutiner behöver stärkas inom samtliga kurser för hur studenterna ska få större inflytande över sin utbildning. Genomströmning och avhopp analyseras systematiskt två gånger per år via intervjuer med de studenter som har avslutat sin utbildning i förtid. För att stödja studenterna att genomföra studierna inom planerad tid genomfördes under hösten 2018 ett pilotprojekt för att stärka deras skrivande. Projektet fördjupades under 2019. Men bedömargruppen ser oklarheter i systematiken i de förebyggande insatserna. För inriktningen samhällskunskap gör lärosätet analyser av avhopp och genomströmning regelbundet. Studenter som har hoppat av intervjuas och svaren analyseras för eventuella åtgärder. Vidare erbjuds studenterna vägledningssamtal. Bedömnarna ser detta som åtgärder som främjar studenternas genomströmning.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studentrepresentation finns i samtliga beredande och beslutande organ. Även på programnivå finns studentrepresentation, och dialog förs mellan ansvariga för lärarutbildningen och studentkåren. Informationsmöten hålls och på lärarutbildningens webbplats finns utbildningssidor med information och kontaktvägar. Flera av kontakterna mellan de kursansvariga och studenterna sker genom informella möten. Som ett led i detta är det särskilt viktigt att lärosätet arbetar med tillgänglighet av lärare och snabb återkoppling till de studerande. För inriktningen samhällskunskap visar lärosätet en strategi och struktur för att samla in studenternas synpunkter och ta tillvara dem i kursutvecklingsarbetet. En svaghet är däremot en låg svarsfrekvens i kursvärderingarna, även om det pågår ett visst arbete med alternativa utvärderingsformer. Lärosätet har också tillfredsställande rutiner för att omsätta kursutvärderingarna i praktiken och anger att ämneskoordinatören ska utarbeta och genomföra kvalitetshöjande åtgärder, och återkoppla resultatet till relevanta intressenter. När det gäller studentperspektivet finns det formella strukturer för påverkan, men det är inte tydligt beskrivet hur lärarstudenterna är representerade. En informell möjlighet till påverkan finns, eftersom ämneskoordinatören är en länk mellan lärolagen och studentgrupperna, och ibland träffas studenterna på eget initiativ.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Bedömargruppen finner att de kontakter som studenterna får under sin utbildning med arbetslivet är tillfredsställande. Lärosätet framhåller den långa VFU:n som viktig i förberedelsen för det kommande yrkeslivet. Även bedömargruppen menar att kurserna inom VFU är viktiga för att förbereda studenterna för arbetslivet. Men gruppen ser det som problematiskt om en student befinner sig på samma skola med en handledare som studenten inte kan utvecklas tillsammans med. Målsättningen är att studenterna ska få stifta bekantskap med flera skolor med olika strukturella förutsättningar, men skriver inget om hur detta görs. Detta är därför att betrakta som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är enligt bedömargruppen att yrkesverksamma lärare och skolledare medverkar i seminarier. För inriktningen samhällskunskap sker samverkan med arbetslivet främst genom VFU.

Bedömarna rekommenderar lärosätet att se över andra typer av samverkan med det omgivande samhället.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Utifrån självvärderingen och den bifogade lärartabellen anser bedömargruppen att graden av vetenskaplig kompetens är tillfredsställande. En fördel är att flera lärare har forskning i sina tjänster, om än med stora skillnader i omfattning. Det är ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet att skaffa rutiner för hur alla lärare mer långsiktigt kan garanteras forskning inom sina tjänster för att säkerställa fortsatt kvalitet. Enligt lärartabellen finns en viss övervikt i kompetens när det gäller ämnen och ämnesdidaktik. Bedömargruppen anser att den mer generella pedagogiska och didaktiska kompetensen kan stärkas. Denna obalans syns också i utbildningen och bedömargruppen anser att ett utvecklingsområde är att öka andelen renodlade pedagogiska och didaktiska inslag inom UVK för att ytterligare stärka utbildningens kvalitet.

Graden av professionsinriktad och pedagogisk kompetens bedöms vara tillfredsställande, enligt bedömargruppen. Kurser i högskolepedagogik ges, liksom handledarutbildning för handledarna inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). De flesta av de undervisande lärarna inom utbildningen har genomgått högskolepedagogiska kurser och har ämneslärarexamen. Bedömarna noterar att lärosätet i självvärderingen beskriver stora förhoppningar kopplade till VFU-lärarnas roll i utbildningen, där de förväntas tillhandahålla viktiga delar av studenternas utveckling till professionella pedagoger. Det är därför särskilt viktigt att lärosätet uppmärksammar VFU-lärarna som en del i lärosätets arbetslag för lärarutbildningen, och även skapar rutiner för att säkerställa deras kompetens och möjligheter till kompetensutveckling. Den sammantagna kompetensen på kort och lång sikt bedöms dock som tillfredsställande.

Av de undervisande lärarna är de flesta tillsvidareanställda vilket möjliggör en långsiktighet för utbildningen. För att säkerställa kompetensen genomförs enligt självvärdering varje år en översyn, och en kompetensutvecklingsplan tas fram och följs upp. Viss nyrekrytering har gjorts eller planeras att genomföras, vilket bedömargruppen ser som positivt. Lärosätet visar enligt bedömargruppen här på en medvetenhet om pensionsavgångar och behovet av strategier för att tillgodose behoven långsiktigt. I självvärderingen framgår också att alla lärare som undervisar har pedagogisk kompetens eller motsvarande, men det redogörs inte för hur relevant kompetensen är eller hur den får möjlighet att utvecklas. Vid intervjuerna framkommer att det finns strategier för hur detta ska hanteras inför framtiden, men det blev inte helt klart för bedömarna vad strategierna innebär eller hur de ska införas. Ett utvecklingsområde är därför att ta fram mer konkreta lösningar på hur kompetensförsörjningen inom UVK ska tillgodoses och att lärosätet planerar för en mer långsiktig kompetensutveckling i den årliga översynen och som en del av kompetensutvecklingsplanen.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Nivån på den vetenskapliga miljön uppfattas av bedömaregruppen som tillfredsställande. Många forskningsprojekt inom miljön anknyter innehållsmässigt till relevanta delar av UVK. Forskning med betydelse för lärarutbildningen bedrivs inom flera områden och inom flera fält som rör till exempel profession, ledarskap samt betyg och bedömning. Ett forskningsområde som rör lärande och minne binder ihop flera discipliner, såsom psykologi och medicinska perspektiv, med pedagogik och lärande.

Lärarna i UVK bedriver således egen forskning inom relevanta områden och studenterna erbjuds att vara delaktiga, till exempel genom att delta i olika undersökningar. De bjuds också in till att närvara vid exempelvis disputationer och seminarier. Ett annat exempel som ges är den kurs under UVK 1, där studenterna får möjlighet att ingå i en undersökning som bidrar till de undervisande lärarnas forskning. Detta i sig själv bidrar däremot inte till ett nära samband mellan forskning och utbildning, utan visar mer på en riktning och ambition. Hur sambandet säkerställs i resten av utbildningen, mer än genom litteraturlistor med relevant forskning, har däremot inte tydligt framkommit i underlagen. Det behöver tydliggöras hur forskningsmiljöerna inom pedagogik och didaktik åskådliggörs inom utbildningen. Bedömarna fick intrycket av självvärderingen och intervjuerna att den största delen av den forskningsmiljö som är tillgänglig för studenterna är ämnesdidaktisk forskning. Bedömaregruppen anser att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning, men att ett utvecklingsområde är att lyfta fram den pedagogiska och didaktiska forskning som finns inom UVK tydligare, för att studenterna ska kunna ta del av den.

Nivån på den professionsinriktade miljön bedöms även den som tillfredsställande. Lärosätet beskriver i sin självvärdering planer på att tillsätta ett samverkanslektorat som möjliggör för lärare att vara verksamma både på högskolan samt på gymnasieskolan och i årskurs 7–9. Bedömaregruppen anser att lärosätet på så sätt kan erbjuda goda utvecklingsmöjligheter för kvaliteten på den professionsinriktade miljön. Den praktisknära forskningen som bedrivs på lärosätet möjliggör dessutom för både lärarna på skolorna och lärosätet att vara verksamma i bägge verksamheterna.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Lärosätet redovisar i självvärderingen hur examensmålen uppnås inom utbildningarna genom en uppdelning av vad som kallas "grundläggande", "befästande" och "fördjupande" kunskaper, färdigheter och förmågor. Utifrån den uppdelningen ges sedan exempel på hur de olika kursernas mål är formulerade och hur de relaterar till examensmålen. Lärosätet ger även exempel på uppgifter inom respektive kurs där studenterna får möjligheter att tränas i, eller visa på, de kunskaper som de

förväntas förvärva. Bedömggruppen finner att uppdelningen i grundläggande, befästande och fördjupande kunskaper tjänar ett syfte för att säkerställa progression inom utbildningen.

Utifrån självvärderingen och det som framkom vid intervjuerna finns det en god grund för att uppnå målets samtliga delar, enligt bedömggruppen. Lärosätet visar sammantaget en målmedveten, sammanhållen utbildning i vetenskaplig metod och ett vetenskapligt förhållningssätt genom att kunskaps- och vetenskapsteori introduceras i kursen *Kunskap, vetenskap och forskningsmetodik* (termin 1), där undervisningen bedrivs genom föreläsningar och genom olika former av gruppövningar. Syftet med gruppövningarna är dels att öva färdigheter, förmågor och förhållningssätt, dels att förankra mer faktabaserade inslag och att relatera dem till arbetet inom skolväsendet.

Den här inledande kursen tillgodoser enligt bedömggruppen de flesta av examensmålen. Målen examineras genom en skriftlig salstentamen och genom examinerande case-övningar där studenterna för godkänd kurs ska kunna tillämpa grundläggande kunskaps- och vetenskapsteoretiska insikter i en tänkt arbetssituation. Både kvalitativa och kvantitativa metoder behandlas och examineras i den inledande kursen. Den inledande kursens mål bearbetas sedan ytterligare i följande kurser där en tydlig progression framgår. Bedömggruppen finner detta sätt att organisera utbildningen som relevant med en klar tanke om progression och säkerställande av målet.

Som ett exempel hämtat från självvärderingen kan anges hur innehållet i kursen *Utbildningsvetenskap, undervisning och lärande* (termin 5) ytterligare förväntas befästa målet gentemot egenskaper relaterade till läraruppdraget. Uppgiften examineras genom en rapport med en litteraturstudie, som befäster både metodologiska kunskaper och kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Rapporten ska fokusera på ett relevant område för den framtida yrkesrollen som för godkänt betyg ska analyseras utifrån läroplansteoretiska och reflektivt didaktiska perspektiv samt anknyta till aktuell forskning.

Relevansen för den framtida yrkesrollen återkommer i den efterföljande kursen *Bedömning för och av lärande för åk 7–9 och gymnasium*, där studenternas kunskaper om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen ytterligare tränas. Målen säkerställs genom en individuell skriftlig tentamen. Bedömggruppen finner att det finns goda grunder för studenterna att uppnå målet, men vill samtidigt peka på att egenskaper relaterade till läraruppdraget inte ensidigt ska tolkas som att det endast ska förankras vetenskapligt. Studenterna ska också få möjligheter att få syn på aspekter av läraryrket som handlar om beprövad erfarenhet. Fördjupningen av målet sker enligt självvärderingen i den avslutande kursen *Examensarbete för ämneslärarexamen*, vilket skrivs inom ämnet.

Bedömggruppen finner det rimligt att en fördjupning av kunskaper sker i examensarbetskursen, men vill samtidigt som ett utvecklingsområde peka på att fördjupningar av kunskaper också kan ske tidigare under utbildningen. Utifrån redovisningen och systematiken som redovisas i självvärderingen och intervjuerna görs bedömningen att utbildningen erbjuder goda möjligheter för studenterna att nå målen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga**Bedömning med motivering:** *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande,*

samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

I självvärderingen framkommer hur flera kurser inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) läggs upp utifrån den rådande systematiken med "grundläggande", "befästande" och "fördjupande". I detta ges enligt bedömargruppen flera goda exempel på hur de olika examensmålen "vävs in" i kurserna och hur studenterna tränas gentemot de olika examensmålen. De angivna lärandemålen examineras genom exempelvis skriftlig hemtentamen, salstentamen, dagbok för den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU-dagbok) och en skriftlig inlämningsuppgift, där krav ställs på att studenterna kritiskt och självständigt kan tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter. Genomgående krävs att studenterna gör kopplingar till relevant litteratur och forskning. Bedömargruppen finner att systematiken som tillgodoser progressionen är tydlig och genomarbetad. De olika examinationsformerna borgar för att studenterna får goda möjligheter att kunna uppfylla examensmålet.

Inom VFU:n kan studenterna enligt bedömargruppen tränas till att utveckla yrkesverksamheten, genom att betydelsen av pedagogiskt ledarskap, sociala relationer och kommunikation betonas samt dess påverkan på didaktik och metodik. Ett exempel på hur detta konkret utformas är en VFU-kurs där det krävs att studenterna kan reflektera över och värdera sin professionsutveckling. Uppgiften examineras genom att studenterna för en VFU-dagbok som sedan examineras genom en skriftlig individuell uppgift, vilket kopplas till dagboken. Bedömargruppen bedömer VFU-kursen och dagboken som ett bra sätt att träna studenterna i de egenskaper som krävs för ett framgångsrikt yrkesutövande.

Under VFU genomförs även ett trepartssamtal mellan studenten, VFU-handledaren och VFU-läraren, där studentens undervisning bedöms och där studenten skriver en VFU-rapport för att ytterligare analysera sin undervisning. Slutligen ska studenten genomföra en självständig analys av ett empiriskt material insamlat under sin VFU-period, dra slutsatser och använda vetenskapliga källor genom att bearbeta, tolka och analysera insamlade data enligt vetenskapliga principer. Bedömargruppen finner att arbetssättet gynnar studenternas förmåga att föra samman erfarenheter vunna under praktiken med vetenskapliga resultat, så att de tränas i ett vetenskapligt förhållningssätt som bör användas när pedagogiska erfarenheter ska analyseras. Således anser bedömarerna att arbetssättet är en bra metod att träna studenterna i att skapa och utveckla en profession. Utifrån detta uppfattar bedömargruppen att studenterna bereds goda möjligheter inom sin utbildning att uppnå målet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen framkommer att redan i den inledande kursen *Ämneslärare som profession* ska studenterna göra en skriftlig uppgift där de förväntas ge "ett konkret förslag till en långsiktig strategi som lärare kan använda i sitt arbete med att utveckla och förbättra faktorer som påverkar pedagogisk verksamhet". För godkänd uppgift ska förslaget kopplas till relevant vetenskaplig

litteratur. I den första terminens tredje kurs behandlas sedan centrala didaktiska begrepp och de relevanta lärandemålen examineras bland annat genom ett rollspel, där också digitala verktyg ska användas. Ett annat exempel ges från termin fem, där studenterna ska göra en undervisningsplanering som ska vara genomförbar och som examineras i form av en rapport. Bedömning tas upp i en senare kurs samma termin och förbereder för efterföljande VFU. I kurserna ingår praktiska övningar som förbereder studenterna för yrkesutövandet.

Utifrån de exempel som lärosätet ger i självvärderingen anser bedömargruppen att lärosätet genomgående tydliggör relevanta lärandemål med tillhörande examination och de successivt ökande kraven. Bedömargruppen finner detta sätt att säkerställa målet som berömvärd, eftersom det på ett relevant sätt tränar den studerande i kunskaper som är relevanta inom professionen.

Under VFU-kurserna ställs studenterna inför prövningar att planera, genomföra, utvärdera och utveckla sin egen, men också andras undervisning. Det finns även en progression i kursmålen mellan UVK- kurserna, vilket är viktigt för att studenterna ska kunna utveckla sin förmåga under utbildningens gång. Det ges också övningar innan och mellan VFU-kurserna, där bland annat rollspel möjliggör för studenterna att öva och visa sin förmåga till didaktiska val och analyser. Flera skriftliga inlämningar testar också studenternas förmåga att didaktiskt analysera: dels allmänt, dels i relation till deras undervisningsämne.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna uppmärksammar bedömargruppen en viss sårbarhetsproblematik på grund av att den långa VFU:n kommer sent i utbildningen. Även om den samlade bedömningen är att studenterna är väl rustade för denna långa VFU så återstår det fortfarande oklarheter om hur utbildningen tidigt ska kunna fånga upp och stötta studenter som hamnar i svårigheter i mötet med elever i en undervisningssituation. Att utveckla strategier som fångar upp studenter som först inför en elevgrupp hamnar i svårigheter, betraktar bedömargruppen som ett utvecklingsområde i utbildningen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Utifrån självvärderingen framgår att studenterna tränas i att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning så att varje elev stimuleras och utvecklas. Detta synliggörs genom att ett antal lärandemål med tillhörande examination redovisas. Ett exempel på lärandemål finns i VFU-kursen *Att undervisa i ämne*, där studenterna enligt självvärderingen ska "kunna planera, genomföra och reflektera kring undervisning utifrån verksamhetens mål och aktuella elevgruppers förkunskaper och förutsättningar". Elevers olika förutsättningar återkommer även i ett lärandemål i den sista VFU-kursen. Ett annat exempel är ett lärandemål i utbildningens avslutande UVK-kurs: "känna till och förstå grunderna för arbetet med systematiskt kvalitetsarbete och utifrån det förstå lärarens roll i arbetet med planering, uppföljning, utvärdering och utveckling". I självvärderingens avslutande analys och värdering noteras särskilt att en nära integration finns mellan UVK, VFU, ämnen och ämnesdidaktik. Bedömargruppen finner ambitionen lovvärd, men hade önskat ytterligare information om hur progression inte bara sker mellan UVK och VFU, utan också hur progressionen inom UVK och VFU relateras till kurser inom de olika ämnena.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

På en grundläggande nivå beskrivs det i självvärderingen tydligt hur studenterna får möjlighet att utveckla de förmågor som målet anger. I kursmålen för kursen *Etik, demokrati och den heterogena lärandemiljön* nämns de mänskliga rättigheterna explicit. Studenterna får även möjlighet att praktiskt öva i form av gruppövningar och skriftligt resonera om ett case, enligt självvärderingen och intervjuerna. Seminariet leds av en verksam gymnasielärare, vilket kan ge studenterna viktiga lärdomar och insikter i hur det pedagogiska arbetet ute i "verkligheten" fungerar. Bedömargruppen anser att sättet att arbeta i viss mån kompenserar för vissa av de svårigheter det innebär att ha den långa VFU:n så sent i utbildningen, men också att arbetssättet i många fall rustar studenterna väl för att möta "verkligheten" ute i undervisningssituationer.

Kursen *Specialpedagogik* består av föreläsningar, seminarier och workshoppar där studenterna tränas att i samverkan med en skola stödja elever med funktionsnedsättning och se både möjligheter och hinder. Utifrån skollagen ska studenterna även analysera och föreslå åtgärder för att bemöta elever utifrån deras specifika förutsättningar och eventuella svårigheter. Bedömarna uppfattar att exemplen visar att utbildningen har flera goda inslag i där studenterna får träna, analysera och diskutera detta utifrån både teoretiska och praktiska exempel.

Kursen *Bedömning av och för lärande* behandlar barns rättigheter till lika villkor och utbildning enligt barnkonventionen, som tenteras genom en skriftlig examinationsuppgift. I kursen *Profession och vetenskap* behandlas lärarens roll, arbete och skolans uppdrag utifrån lagar och policyer samt vad det innebär att arbeta i en politiskt styrd organisation där läraren som myndighetsperson behandlas, liksom tystnadsplikt, sekretess samt offentlighets- och skollagen. Här tränas studenterna i att föra juridiska och etiska resonemang. Även här tolkas skoljuridiska frågeställningar utifrån fallbeskrivningar. Ett utvecklingsområde som lärosätet anger i självvärderingen är hållbar utveckling relaterad till miljö och klimat. Detta berörs i begränsad omfattning under den första terminen, men lärosätet menar att detta behöver förstärkas så att även studenter i andra ämnen än exempelvis biologi och naturkunskap får större del av dessa kunskaper. Även bedömargruppen ser detta som ett utvecklingsområde.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Enligt självvärderingen behandlas jämställdhetsperspektivet i flera kurser och utgår från lärosätets handlingsplan för jämställdhetsintegrering, som återfinns under samlingsbegreppet "lika värde". Under den första terminen behandlas genusperspektiv och stöds av kurslitteratur och gruppövningar som lägger grunden för examinationen. Perspektivet befästs och fördjupas i andra kurser och studenterna förväntas uppnå lärandemålen genom kurslitteratur, föreläsningar, gruppövningar och case-övningar.

Lärosätet strävar enligt självvärderingen efter en jämn könsfördelning i bemanningen, vilket i princip uppnås inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). I självvärderingen anges som en styrka den starka genusvetenskapliga forskningsmiljön som involverar samtliga fyra fakulteter och flera av de lärare som undervisar i UVK tillhör miljön. Anonyma tentamina och ett medvetet val av kurslitteratur är andra faktorer som framhålls i självvärderingen. På programnivå nämns att lärosätet vid sammansättningen av beredande och beslutande organ eftersträvar en jämn könsfördelning. Jämställdhetsperspektivet beaktas också när antagningssiffror, genomströmning och avhopp analyseras. Enligt Studentbarometern 2016 var hela 80 procent av lärarstudenterna nöjda med hur jämställdhetsfrågorna behandlades.

Bedömggruppen uppfattar att utbildningen i sin helhet behandlar jämställdhet, men noterar samtidigt att beskrivningarna i såväl självvärderingen och intervjuerna inte till fullo klargör hur jämställdhet examineras inom utbildningen. Därför är den här delen något som skulle kunna utvecklas mer inom UVK.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Enligt självvärderingen följs utbildningen upp på flera sätt. Organisation finns för hur kursutvärderingar ska hanteras. Varje kurs inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) utvärderas skriftligt, och kompletteras ibland även med muntliga utvärderingar. Resultaten behandlas och återkopplas på en rad sätt, till exempel via webbplatsen och genom en sammanställning över vad som bör åtgärdas. I inledningen av varje ny kurs kommuniceras vilka förändringar som gjorts baserat på utvärderingar och varför. Lärolaget diskuterar de synpunkter som har kommit fram. Involverade institutioner sammanträder 1–2 gånger per år för att diskutera eventuella förändringar, och speciella UVK-dagar ordnas varje termin. För två av UVK-kurserna anges att utvärderingar sker via webb-formulär, vilket inte lett till en acceptabel svarsfrekvens. I en kurs får studenterna tillfälle att ställa frågor och lämna synpunkter under kursens gång. Avsikten med detta förfarande är att öka deltagandet i den slutliga kursutvärderingen.

Ett utvecklingsområde som bedömnarna har lokaliserat är att utveckla rutiner för studenterna att ge synpunkter. I etablerade kanaler borde studenterna kunna framföra förändringsförslag under kursers genomförande, till exempel genom utvärderingar mitt i en kurs.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Genomströmning och avhopp analyseras systematiskt två gånger per år via intervjuer med de studenter som avslutat sin utbildning i förtid. För att stödja studenterna i deras studier genomfördes under hösten 2018 ett pilotprojekt för att stärka deras skrivande och därmed deras möjligheter att genomföra studierna inom planerad tid. Projektet fördjupades under hösten 2019. Andra stödfunktioner som anges i självvärderingen är lärosätets studievägledare, studenthälsan och en studieverkstad, där studenterna kan få stöd i sitt akademiska skrivande.

Utifrån de beskrivningar i självvärderingen och utifrån vad som framkom vid intervjuerna har bedömggruppen fortfarande svårt att avgöra om det finns en systematik i de förebyggande insatser

som genomförs för att studenterna ska klara utbildningen på avsatt tid. Att utveckla en större systematik i hur lärosätet stöder studenterna i att klara sin utbildning inom avsatt tid är därför ett utvecklingsområde.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studentens möjligheter till inflytande säkras enligt självvärderingen på flera sätt. Studentrepresentation finns i samtliga beredande och beslutande organ. Kursutvärderingar, informationskanaler via lärplattformen, webbplatsen och informella kontakter nämns som ytterligare exempel på möjligheter för studenterna att ta en aktiv roll för att utveckla utbildningen och dess innehåll. En utmaning beskrivs vara de stora studentgrupperna i några av kurserna i utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Även på programnivå finns studentrepresentation i samtliga beredande och beslutande organ och dialog förs mellan ansvariga för lärarutbildningen och studentkåren. Informationsmöten hålls och på lärarutbildningens webbplats finns speciella utbildningssidor med information och kontaktvägar.

Bedömargruppen finner att tillfredsställande rutiner finns på plats, men kan utifrån självvärderingen och intervjuerna inte bedöma hur studeranderepresentationen utvecklas över tid eller hur studenternas närvaro ser ut i praktiken. Lärosätet bör därför följa upp detta för att säkerställa studenternas representation i olika beslutande och rådgivande organ och forum.

Kursvärderingar genomförs efter varje genomförd kurs och resultatet på dem återkopplas till studenterna. Kursvärderingarna genererar även förslag på förändringar i kursernas utformning, som påverkar nästkommande kurser. Studenterna kan kontakta de kursansvariga och studierektorn, men på vilket sätt och i vilken form kan inte utläsas av självvärderingen. Vid intervjuerna framkom att flera av kontakterna mellan de kursansvariga och studenterna sker genom informella möten.

Som ett led i detta finner bedömargruppen det som särskilt viktigt för lärosätet att arbeta med lärarnas tillgänglighet och snabb återkoppling till studenterna. Det genomförs ventilationsträffar vid mitten av vissa UVK-kurser och då finns möjlighet för studenterna att påverka under kursens gång. Detta är ett utvecklingsområde enligt bedömarnas uppfattning, eftersom metoder och enhetliga rutiner för att stärka den här möjligheten inom samtliga kurser borde kunna utvecklas.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Bedömargruppen bedömer att de kontakter med arbetslivet som studenterna får under sin utbildning är tillfredsställande. I programmet medverkar adjungerade lärare, och bland annat genomför studenterna övningar utifrån verkliga undervisnings- och skolsituationer. Yrkesverksamma lärare och skolledare medverkar i seminarier, vilket bedömargruppen bedömer som en styrka i utbildningen.

Det ger information både till studenter och kursansvariga institutioner om utbildningens anpassning till arbetslivet. Även forskare och doktorander bidrar till att öka studenternas kunskap om arbetslivet och eventuell forskning.

Kurserna inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) är enligt bedömargruppen viktiga för att studenterna ska förberedas för arbetslivet, och enligt självvärderingen är målsättningen att studenterna ska få lära känna flera skolor med olika förutsättningar under utbildningen. Ett utvecklingsområde som framgår av självvärderingen är att kursinslag om den politiska och organisatoriska styrningen av skolan bör läggas tidigare i utbildningen än vad som sker i dag. Bedömarna stödjer lärosätet i uppfattningen att studenterna, därigenom blir bättre förberedda.

Läro- och utbildningsstyrelse och programråd har representanter från arbetslivet, och det finns ett VFU-handledarnätverk. Det anser bedömargruppen borgar för att kvalitetsfrågor om VFU har ett forum där de här diskussionerna kan föras. Alumnuppföljningen vartannat år ger värdefull information om hur utbildningen förbereder studenterna för arbetslivet, vilket bedömarna anser ytterligare bidrar till att stärka kvaliteten på utbildningen.

Den långa VFU:n framhävs som viktig i förberedelsen för det kommande arbetslivet. Att den är så lång och att studenterna befinner sig på samma skola upplever bedömargruppen som problematiskt om de skulle hamna på en skola med en handledare som de inte kan utvecklas tillsammans med. Lärosätet skriver i självvärderingen att målsättningen är att studenterna ska få stifta bekantskap med flera skolor med olika strukturella förutsättningar, men skriver inget om hur detta görs. Även efter intervjuer kvarstår frågor om det. Därför bedömer bedömargruppen att detta är ett utvecklingsområde.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: Tillfredsställande

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Det finns tillfredsställande vetenskaplig kompetens och de flesta lärare är tillsvidareanställda. De flesta av de undervisande lärarna inom utbildningen har genomgått högskolepedagogiska kurser och har ämneslärarexamen. Bedömargruppen finner det som ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet att skaffa rutiner för hur alla lärare mer långsiktigt kan garanteras forskning inom sina tjänster för att säkerställa fortsatt kvalitet.

Det finns också en tillfredsställande utbildningsmiljö. Många forskningsprojekt inom miljön anknyter innehållsmässigt till relevanta delar av UVK. Av betydelse för läro- och utbildningsstyrelsen bedrivs forskning inom flera områden och inom flera fält som rör till exempel professionen, ledarskap, betyg och bedömning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Lärosätet uppvisar en målmedveten, sammanhållen utbildning i vetenskaplig metod och ett vetenskapligt förhållningssätt genom hur kunskaps- och vetenskapsteori introduceras. Bedömargruppen finner att systematiken med "grundläggande", "befästade" och

"fördjupande" är ett gott sätt att organisera utbildningen och garantera progression. Både kvalitativa och kvantitativa metoder behandlas och examineras. Fördjupning ska framförallt ske i det självständiga arbetet som skrivs inom ämnet. Det finner bedömargruppen rimligt men vill samtidigt som ett utvecklingsområde peka på att fördjupningar av kunskaper också kan ske tidigare under utbildningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Genomgående krävs att studenterna gör kopplingar till relevant litteratur och forskning och målpuppfyllelse säkerställs med examinationer såsom skriftlig hemtentamen, salstentamen, dagbok för den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU-dagbok) och en skriftlig inlämningsuppgift.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls eftersom lärosätet ger flera goda exempel på hur målet vävs in i kurser och examineras på flera olika sätt. Det ges under utbildningen övningar innan och mellan VFU-kurserna, där bland annat rollspel möjliggör för studenterna att öva och visa sin förmåga till didaktiska val och analyser. Det är berömvärt att målpuppfyllelse säkerställs på det sättet, eftersom det tränar studenterna i kunskaper som är för professionen relevanta kunskaper.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls eftersom studenterna tränas i att planera, genomföra, utvärdera och utveckla sin undervisning, så att varje elev stimuleras och utvecklas. Det sker genom olika kurser med tillhörande examination. Det finns även en nära integration mellan UVK, VFU, ämnen och ämnesdidaktik. Bedömargruppen hade dock önskat en tydligare bild av hur progressionen sker inom UVK och VFU relateras till kurser inom de olika ämnena.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. På en grundläggande nivå beskriver självvärderingen tydligt hur studenterna får möjlighet att utveckla de förmågor som målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling anger. Studenterna får i form av gruppövningar och i skrift resonera om ett case. Bedömargruppen anser att detta sätt att arbeta i viss mån kompenserar för vissa av de svårigheter som det innebär att ha den långa VFU:n så sent i utbildningen, men också att det rustar studenterna väl inför olika undervisningssituationer. Moment relaterat kring hållbar utveckling behöver enligt bedömnarna stärkas, så att studenter får större del av dessa kunskaper. Detta utvecklingsområde identifierar lärosätet även i självvärderingen.

Bedömargruppen uppfattar att utbildningen i sin helhet behandlar jämställdhet, men noterar samtidigt att beskrivningarna i såväl självvärderingen som intervjuerna inte till fullo klargör hur jämställdhet examineras inom UVK. Därför är den här delen något som skulle kunna utvecklas mer.

Lärosätet följer upp utbildningen och resultaten av kursutvärderingarna behandlas och återkopplas. Ett utvecklingsområde är att metoder och enhetliga rutiner behöver stärkas inom samtliga kurser för hur studenterna ska få större inflytande över sin utbildning. Genomströmning och avhopp analyseras systematiskt två gånger per år via intervjuer med de studenter som har avslutat sin utbildning i förtid. För att stödja studenterna att genomföra studierna inom planerad tid genomfördes under hösten

2018 ett pilotprojekt för att stärka deras skrivande. Projektet fördjupades under 2019. Men bedömargruppen ser oklarheter i systematiken i de förebyggande insatserna.

Studentrepresentation finns i samtliga beredande och beslutande organ. Även på programnivå finns studentrepresentation, och dialog förs mellan ansvariga för lärarutbildningen och studentkåren. Informationsmöten hålls och på lärarutbildningens webbplats finns utbildningssidor med information och kontaktvägar. Flera av kontakterna mellan de kursansvariga och studenterna sker genom informella möten. Som ett led i detta är det särskilt viktigt att lärosätet arbetar med lärarnas tillgänglighet och snabb återkoppling till de studerande. Bedömargruppen noterar att tillfredsställande rutiner finns på plats, men kan inte bedöma hur studeranderepresentationen utvecklats över tid eller hur närvaron av studenter ser ut i praktiken.

Bedömargruppen finner att de kontakter som studenterna får under sin utbildning med arbetslivet är tillfredsställande. Lärosätet framhåller den långa VFU:n som viktig i förberedelsen för det kommande yrkeslivet. Även bedömargruppen menar att kurserna inom VFU är viktiga för att förbereda studenterna för arbetslivet. Men gruppen ser det som problematiskt om en student befinner sig på samma skola med en handledare som studenten inte kan utvecklas tillsammans med. Målsättningen är att studenterna ska få stifta bekantskap med flera skolor med olika strukturella förutsättningar, men skriver inget om hur detta görs. Detta är därför att betrakta som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är enligt bedömargruppen att yrkesverksamma lärare och skolledare medverkar i seminarier.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga/konstnärliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Ämnet samhällskunskap rymmer statsvetenskap, internationell ekonomi, nationalekonomi, sociologi samt ekonomisk historia. Utbildningen bedrivs i samarbete mellan fem institutioner, där den statsvetenskapliga institutionen ansvarar för ämnesstudierna och koordineringen av dem. Studenterna läser tillsammans med övriga studenter under delar av utbildningen. Lärosätet har adekvat vetenskaplig och pedagogisk kompetens på kort och lång sikt, eftersom majoriteten av undervisande personal inom statsvetenskap, nationalekonomi och sociologi är docenter. I ämnena ekonomisk historia och pedagogik undervisar disputerad personal. När det gäller personal med yrkeskompetens anges i underlaget personer inom pedagogik (disputerade), men en av dessa undervisar bara 10 procent och den andra personen har tidsbegränsad anställning, vilket bedömare ser som en instabil situation.

Lärosätet ger kursen *Handledning och examination av VFU* (verksamhetsförlagd utbildning) för de universitetslärare som genomför VFU-besök, och lärosätet erbjuder handledarutbildning för verksamma lärare i skolan (7,5 högskolepoäng). Av självvärderingen och intervjuerna framgår

däremot inte hur många av universitetslärarna eller VFU-handledarna som deltagit i de kurser som erbjuds.

Strategier för kompetensförsörjning finns och det pågår satsningar på ämnesdidaktisk forskning med inriktning mot samhällskunskap. Lärosätets styrka är en medvetenhet om den koordinering som samhällskunskapsämnet och utbildningen innebär samt hög och relevant kompetens för utbildningen. En styrka är också att lärosätet har prioriterat ämnesdidaktisk forskning under perioden 2016–2019.

Som en del av pågående utvecklingsarbete som sker bör enligt bedömarna en uppföljning göras för att säkerställa vilka och hur många lärare och handledare som har deltagit i de kurser som ges.

Utvecklingsarbetet som gäller möten för samordning av utbildningen bör fortsätta, för att skapa nödvändiga forum för kommunikation och därmed för samordning. Lärosätet bör också säkerställa att det finns mer än en person med yrkeskompetens med tillsvidareanställning, eftersom undervisningen annars riskerar att bli bristfällig vid sjukdom eller annan frånvaro.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet har efter en extern utvärdering gjort en satsning på forskning om de samhällsorienterade ämnenas didaktik 2016–2019. Satsningen sker i form av stöd till forskningsledare, ett antal forskartjänster och medel för gästprofessur. Ytterligare satsningar på forskning som är relevant för utbildningen gäller 60 procent forskning inom ett lektorat med inriktning mot islamologi inom de samhällsorienterade ämnenas didaktik.

Det bedöms vara en styrka att lärosätet visar medvetenhet, tydligt anger och ger exempel på hur samband mellan utbildning och forskning tar sig uttryck i utbildningen. Av självvärderingen framgår att lärosätet ska redovisa det genom att undervisande lärare är forskningsaktiva, studenter involveras i pågående forskning, utbildningens innehåll är förankrat i uppdaterade forskningsresultat samt att det finns moment i utbildningen som syftar till att utveckla studenternas förmåga att förstå, värdera och använda processer där vetenskapligt baserad kunskap uppstår och ständigt omprövas.

Av intervjun framkom att studenterna inte skriver självständiga arbeten kopplade till de nystartade forskningsprojekten som beskrevs ovan, något som bedömarna ställer sig frågande till. Lärosätet bör undersöka varför detta inte sker.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Ämnet samhällskunskap rymmer statsvetenskap, nationalekonomi, sociologi samt ekonomisk historia. Inom ramen för ämnena ges förutom ämnesstudier också ämnesdidaktiska moment med tillhörande examinationsuppgifter. En styrka är att utbildningen erbjuder kurser och kursmoment som ger ämneskunskaper i både nationalekonomi, internationell ekonomi och ekonomisk historia samt sociologi.

Utbildningen har ett stort omfång av kurser för självständigt arbete och metodkurser, totalt 60 högskolepoäng. Fördelningen av detta är 45 högskolepoäng för självständiga arbeten (studenten skriver två självständiga arbeten i samhällskunskap) och en metodkurs om 7,5 högskolepoäng inom ramen för ämnet och en metodkurs om 7,5 högskolepoäng som ges inom ramen för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Lärosätet beskriver progression i utbildningen utifrån begreppen "grundläggande, befästande och fördjupande" för studierna i ämnet. Kurserna *Samhällskunskap 1-3* ger både bredd och fördjupning i samband med självständigt arbete (15 högskolepoäng). Progressionen är också beskriven i kursen *Lärarkets dimensioner*. Kursens syfte är tillämpning och fördjupning av de ämnesteoriska kunskaper och kompetenser som studenterna har fått under ämnesstudierna. Fördjupningen sker enligt självvärderingen vidare i den avslutande kursen *Examensarbete* i samband med att studenterna skriver ytterligare ett självständigt arbete (30 högskolepoäng). I intervjuerna framkom fram att det saknas undervisning i media, ett ämne som studenterna ska undervisa i. En svaghet i utbildningen kan därmed enligt bedömare vara att fördjupningen i ämnet sker på bekostnad av en breddad ämnesmässig kunskap.

Utbildningen har ett stort omfång av kurser i självständigt arbete och metod. Vid intervjun framkom synpunkter på att detta skulle kunna ersättas med ämneskurser som yrket kräver. Det togs också upp att det självständiga arbetet kommer in för tidigt i utbildningen (termin 3), och att det med fördel skulle kunna komma in senare. Mot bakgrund av detta anser bedömare att lärosätet bör undersöka om kurserna ger en bra balans mellan ämnen, om andra ämnen bör ingå och hur studenterna uppfattar placeringen av det självständiga arbetet i utbildningen. De få självständiga arbetena som granskats indikerar att målet uppfylls.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Lärosätet visar att utformningen, genomförandet och examinationen är väl genomtänkta när det gäller målet om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa metoder samt att visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Det finns en progression mot fördjupning av kunskaperna, vilket bekräftas av de självständiga arbeten som granskats, även om dessa arbeten är relativt få. En styrka är att lärosätet ger studenterna goda möjligheter och kunskaper att skriva akademisk text om teori om metod. Ett gott exempel är att studenterna får möjlighet att tillämpa teori och metod på olika empiriska fall. Kurser i självständigt arbete och metod omfattar totalt 60 högskolepoäng, vilket inkluderar 45 högskolepoäng självständigt arbete i form av två uppsatser, varav den senare författas under de sista terminerna och innebär fördjupning av metodkunskaperna, samt en metodkurs om 7,5 högskolepoäng (i ämnet) och en metodkurs om 7,5 högskolepoäng (inom ramen för UVK).

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet visar att studenterna får möjlighet att tillvarata och reflektera över forskning på ett tillfredsställande sätt och bidra till ämne och ämnesdidaktik. Det framgår genom undervisnings- och examinationsexempel från ämneskurser, som inkluderar en s.k. ämnesdidaktisk strimma, och självständigt arbete. Inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) i kurserna *Att undervisa i samhällskunskap* och *Läraryrkets dimensioner* får studenterna också möjlighet att tillvarata och reflektera över forskning. Det framgår inte av självvärderingen om det finns ämnesdidaktisk forskningslitteratur, men detta framgår av kursplanen. Det är däremot inte tydligt hur studenterna bidrar till att utveckla yrkesverksamheten. Vid intervjun framkom ändå att det finns inslag i utbildningen när detta främjas.

Självvärderingen visar inte hur lärosätet möjliggör för studenterna att ta tillvara, systematisera och reflektera över *andras* erfarenheter, eftersom beskrivningarna av det gäller självständigt arbete. Däremot framkom i intervjuerna att studenterna kontinuerligt reflekterar över det i diskussioner med varandra i undervisningen. En rekommendation är att lärosätet fortsätter att undersöka på vilka sätt studenterna bidrar, och skulle kunna bidra, till utvecklingen av yrkesverksamheten. De få självständiga arbetena som granskats indikerar att målet uppfylls.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätet ger ämnesdidaktisk undervisning inom en s.k. ämnesdidaktisk strimma inom ramen för ämneskurserna, som möjliggör och säkerställer målet. Antalet poäng för strimman är inte angiven. Betyg som ges är underkänd och godkänd, till skillnad från U, G och VG i ämnet. Av intervjuerna framgår att anledningen till betygsskalan är att lärosätet anser att det främjar samarbete mellan studenterna. Utbildningen är upplagd så att VFU, när studenterna själva undervisar, ges under termin 5 och 9. Vid intervjun framfördes kritik mot av VFU:n kommer in sent i utbildningen. Detta ser bedömarena som något som behöver ses över eftersom det innebär att studenten sent i utbildningen ges möjlighet att tillämpa sina ämnesteoretiska och ämnesdidaktiska kunskaper i praktiken.

Lärosätet anger att man har genomlyst kursplaner med fokus på att bland annat förtydliga det ämnesdidaktiska innehållet som en del i kvalitetsarbetet. Ett resultat är att de ämnesdidaktiska momenten nu anges i högskolepoäng, vilket bedömargruppen ser positivt på.

Enligt bedömarena bör lärosätet undersöka hur VFU eller andra former av undervisning med elever kan genomföras tidigare i utbildningen, för att stödja studenternas förmåga till tillämpning samt integrering av ämnesteorier och ämnesdidaktik. Skälet är att det stora omfånget av kurser med fokus på självständigt arbete och metod samt VFU kommer in sent i utbildningen.

En rekommendation är också att undersöka om och hur studenterna uppfattar att en förändring har skett, sedan kursplanerna reviderades 2018 för att förtydliga det ämnesdidaktiska innehållet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet visar att utformningen, genomförandet och examinationen är väl genomtänkta för att uppnå målet, som behandlas i kurser inom samhällskunskap och VFU. I kursen *Samhällskunskap 1* betonas förmågan att överföra teoretiska ämneskunskaper samt planera, genomföra och utveckla samhällskunskapsundervisningen. Studenterna förväntas använda både ämnesteoretisk och ämnesdidaktisk litteratur. I *Samhällskunskap 2–3* samt i VFU kursen *Lärarkyrkans dimensioner* (termin 9) sker en fördjupning med fokus på innehåll, metod och bedömning.

Lärosätet anger att ett utvecklingsarbete om VFU pågår för att säkerställa en likvärdig utbildning genom att använda gemensamma styrdokument. Under 2019 planeras även en översyn av de gemensamma riktlinjerna för VFU-besök, trepartssamtal samt underlag för bedömning av VFU. Dessa arbeten är angelägna och bör enligt bedömargruppen ha prioritet för att säkerställa likvärdig utbildning och bedömning.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärosätet anger att utbildningen beaktar målet genom att författares förnamn framgår av litteraturlistorna och att ämneskurserna behandlar jämställdhet. Av lärartabellen framgår att det är en övertikt av män bland lärarna i samhällskunskap (8 av 9 är män), och lärosätet uppger att det finns utrymme för att uppnå en bättre könsfördelning i lärargruppen. En brist är att lärosätet inte ger mer än ett exempel på hur "studenten, när examen utfärdas, visar förmåga att (...) förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten". I intervjuerna framkom ändå att utbildningen ger studenterna möjlighet att utveckla kunskap om den här delen av målet.

Lärosätet anger att enligt verksamhetsplanen och planen om lika villkor vid statsvetenskapliga institutionen ska lärare "ha genomgått pedagogisk fortbildning inom tillgänglighet, mångfald och om att undervisa genusmedvetet". Bedömargruppen ser positivt på detta, eftersom det utgår från att beakta ett jämställdhetsperspektiv i utbildningens genomförande.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet visar en strategi och struktur för att samla in studenternas synpunkter och ta tillvara dem i kursutvecklingsarbetet. En svaghet som lärosätet tar upp är däremot förekomsten av låga svarsfrekvenser i kursvärderingarna. Lärosätet har tillfredsställande rutiner för att omsätta kursutvärderingar i praktiken och anger att ämneskoordinatören har ansvar för att utarbeta och

genomföra kvalitetshöjande åtgärder, och för att det sker en återkoppling till relevanta intressenter.

Lärosätet menar att moment- och kursvärderingar samt uppföljningar direkt påverkar planering och genomförande av nästa kurstillfälle. Resultat från utvärderingar med ändringar kommuniceras till studenterna vid påföljande kursstart. Lärosätet lyfter fram rutiner för att hantera den formella kursvärderingen som ett utvecklingsområde. Fokus kommer vara på den låga svarsfrekvensen, att utveckla alternativa former för utvärdering och att utveckla rutiner för att hantera och följa upp kursvärderingar.

Lärosätet anger att alternativa former för utvärdering samt utvecklade rutiner för att hantera och följa upp kursutvärderingar är identifierade som ett prioriterat område för statsvetenskapliga institutionens verksamhet. Bedömare instämmer i detta.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet gör analyser av avhopp och genomströmning regelbundet. Studenter som har hoppat av intervjuas och svaren analyseras för eventuella åtgärder. Vidare erbjuds studenterna vägledningssamtal. Bedömare ser detta som åtgärder som främjar studenternas genomströmning.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Vid statsvetenskapliga institutionen finns ett utbildningsutskott med tre studentrepresentanter, som utses av en studentsammanslutning. Däremot gäller det hela institutionen och det finns inte någon garanti för att det är någon lärarstudent i utskottet. Ämneskoordinatören är länk mellan lärarlaget och studentgrupperna, och genom koordinatören får studenterna möjlighet till tät och direkt kontakt med den kursansvariga. Studenterna kan påverka utbildningen genom representation i kursrådet, där även en lärarrepresentant ingår. Sammantaget visar detta att studenterna har förutsättningar och forum för att föra fram synpunkter.

Lärosätet anger att studentföreningen NORDPOL organiserar program- och kursstudenter inom statsvetenskap, freds- och konfliktstudier samt genusvetenskap. Enligt självvärderingen finns det inte något särskilt system för representation av lärarstudenterna i detta forum. Här finns alltså utrymme för utveckling, enligt bedömare.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

I lärosätets självvärdering av arbetsliv och samverkan tar man framför allt upp VFU och övningskolorna i anslutning till den här bedömningsgrunden. En svaghet är att utöver VFU anger lärosätet främst samverkan i form av inbjudna gäster och självständigt arbete. När det gäller övningskolorna anger lärosätet att en temadag hösten 2018 ägnades åt övningskolor, men det är oklart vad resultatet blev. Lärosätet anger att "med tanke på digitaliseringens starka inverkan på skolan är bedömningen att detta område behöver stärkas ytterligare i programmet" och beskriver utvecklingsprojektet Rum för lärarutbildning, som nyligen genomförts för att främja studenter och lärares kunskaper om det fysiska och digitala rummets betydelse för lärande. Slutligen anger lärosätet att "ytterligare ett utvecklingsområde är fjärrundervisning där ett praktknära forsknings- och utvecklingsprojekt för närvarande är under formering." Bedömargruppen ser positivt på det första utvecklingsprojektet som kan utveckla kunskap med betydelse för yrket. Det framgår däremot inte hur lärosätet anser att utvecklingsområdet som rör fjärrundervisning syftar till att uppfylla bedömningsgrunden.

Lärosätet bör se över andra möjligheter till samverkan med det omgivande samhället, förutom VFU och självständigt arbete. Lärosätet bör också undersöka på vilka sätt övningskolorna och utvecklingsområdet om fjärrundervisning bidrar till att öka studenternas beredskap för arbetsliv och samverkan. Projektet om fysiska och digitala rum bör utvärderas.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Sammantaget visar underlagen att bedömningsgrunderna personal är tillfredsställande genom att adekvat vetenskaplig, yrkesrelaterad och pedagogisk kompetens finns. Lärosätets visar på en medvetenhet om den koordinering som samhällskunskapsämnet och utbildningen kräver samt hög och relevant kompetens för utbildningen.

Bedömningsgrunden om utbildningsmiljön bedöms som tillfredsställande. Undervisande lärare är forskningsaktiva, studenter involveras i pågående forskning, utbildningens innehåll är förankrat i uppdaterade forskningsresultat. Det finns moment i utbildningen som syftar till att utveckla studenternas förmåga att förstå, värdera och använda processer där vetenskapligt baserad kunskap uppstår och ständigt omprövas. Lärosätet har också nyligen påbörjat satsningar på ämnesdidaktisk forskning med inriktning mot samhällskunskap.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Utbildningen möjliggör och säkerställer att studenterna når kunskap inom samhällskunskap

som rymmer statsvetenskap, nationalekonomi, sociologi och ekonomisk historia. Ämnesteori och ämnesdidaktik integreras och det finns en variation av examinationsformer.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Lärosätet visar att utformning, genomförande och examination är genomtänkta när det gäller vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa metoder. Det totala omfånget av kurser om självständigt arbete och metod är 60 högskolepoäng.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet ger ämnesdidaktisk undervisning inom en s.k. ämnesdidaktisk strimma inom ramen för ämneskurserna som möjliggör och säkerställer detta mål.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) är däremot ett viktigt utvecklingsområde enligt bedömarna. Lärosätet planerar en översyn av de gemensamma riktlinjerna för VFU-besök, trepartssamtal och underlag för bedömning av VFU.

Jämställdhet behandlas på ett tillfredsställande sätt. Men en rekommendation är att detta också ska ha fokus på lärarnas undervisning och även bedömas i samband med VFU.

Vad gäller uppföljning gör lärosätet analyser av avhopp och genomströmning regelbundet. Studenter som har hoppat av intervjuas och svaren analyseras för eventuella åtgärder. Vidare erbjuds studenterna vägledningssamtal. Bedömarna ser detta som åtgärder som främjar studenternas genomströmning.

Utbildningen är tillfredsställande ur ett studentperspektiv. Lärosätet visar en strategi och struktur för att samla in studenternas synpunkter och ta tillvara dem i kursutvecklingsarbetet. En svaghet är däremot en låg svarsfrekvens i kursvärderingarna, även om det pågår ett visst arbete med alternativa utvärderingsformer. Lärosätet har också tillfredsställande rutiner för att omsätta kursutvärderingarna i praktiken och anger att ämneskoordinatören ska utarbeta och genomföra kvalitetshöjande åtgärder, och återkoppla resultatet till relevanta intressenter. När det gäller studentperspektivet finns det formella strukturer för påverkan, men det är inte tydligt beskrivet hur lärarstudenterna är representerade, vilket ses som en svaghet. En informell möjlighet till påverkan finns, eftersom ämneskoordinatören är en länk mellan lärarlagen och studentgrupperna, och ibland träffar studenterna på eget initiativ.

Bedömningsområdet arbetsliv och samverkan uppnås främst genom VFU. Bedömarna rekommenderar lärosätet att se över andra typer av samverkan, mer inriktade mot ämnet samhällskunskap, med det omgivande samhället.

Lärosäte: Umeå universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska.

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) finns tillfredsställande vetenskaplig kompetens och de flesta lärare är tillsvidareanställda. De flesta av de undervisande lärarna har också genomgått högskolepedagogiska kurser och har ämneslärarexamen. För UVK finner bedömargruppen att ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet är att skaffa rutiner för hur alla lärare mer långsiktigt kan garanteras forskning inom sina tjänster för att säkerställa fortsatt kvalitet. Den vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetensen bedöms vara god i både svenska språket och litteraturvetenskap. Lärosätet menar att personalstyrkan för inriktningen svenska präglas av stabilitet, men bedömargruppen noterar att drygt en tredjedel har tidsbegränsad anställning. Lärosätet gör dock satsningar för att säkra kompetens och kontinuitet.

Även utbildningsmiljön bedöms vara god. Många forskningsprojekt inom miljön anknyter innehållsmässigt till relevanta delar av UVK. Av betydelse för lärarutbildning bedrivs forskning inom flera områden och inom flera fält som rör till exempel professionen, ledarskap, betyg och bedömning. Det finns också relevant ämne- och ämnesdidaktisk forskning. Olika satsningar sker för att stärka den vetenskapliga kompetensen och det finns en samordningsplats för lärarutbildningen i svenska, vilket bedömargruppen ser som en styrka. Forskarna undervisar med anknytning till sina forskningsområden och studenter inbjuds att skriva sina självständiga arbeten inom dem.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Svensklärarutbildningens utformning ger studenterna förutsättningar för att nå målet genom att kurserna i svenska har en tydlig progression i tre steg: grundlägga, befästa och fördjupa. Ämneskunskaperna och insikterna i forsknings- och utvecklingsarbete stärks exempelvis genom att studenterna skriver en kort vetenskaplig uppsats som föregår det självständiga arbetet. Dock kan lärosätet ytterligare säkerställa fördjupningen i ämnet.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Lärosätet uppvisar en målmedveten, sammanhållen utbildning i vetenskaplig metod och ett vetenskapligt förhållningssätt genom hur kunskaps- och vetenskapsteori introduceras. Bedömargruppen finner att systematiken med "grundläggande", "befästande" och "fördjupande" är ett gott sätt att organisera utbildningen och garantera progression. Både kvalitativa och kvantitativa metoder behandlas och examineras. Studenten får successivt fördjupad kunskap om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder och fördjupningen ska framförallt ske i det självständiga arbetet som skrivs inom ämnet. Bedömargruppen anser att ett utvecklingsområde är att ge studenterna möjlighet att ytterligare fördjupa kunskaperna. Det kan ske tidigare i utbildningen inom UVK men också att ytterligare fördjupning sker kopplat till ämnet för att i

större utsträckning säkerställa måluppfyllelse. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Under utbildningens gång ställs allt större krav på att studenterna kan reflektera över, problematisera, analysera och värdera sina egna och andras erfarenheter och knyta dessa till forskning. Genomgående krävs att studenterna gör kopplingar till relevant litteratur och forskning och måluppfyllelse säkerställs med olika examinationer under UVK, under verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och i de självständiga arbetena. Exempel på examinationer är skriftlig hemtentamen, salstentamen, dagbok för VFU (VFU-dagbok) men en skriftlig inlämningsuppgift. Bedömargruppen menar att målet uppfylls i stor utsträckning.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls eftersom lärosätet ger flera goda exempel på hur målet vävs in i kurser och examineras på flera olika sätt. Det ges under utbildningen övningar innan och mellan VFU-kurserna, där bland annat rollspel möjliggör för studenterna att öva och visa sin förmåga till didaktiska val och analyser. Det är berömvärt att måluppfyllelse säkerställs på det sättet, eftersom det tränar studenterna i kunskaper som är för professionen relevanta kunskaper. Ytterligare ett positivt exempel på examinationsform är att studenterna ska förklara något på ett sådant sätt att elever kan förstå. Ämne och ämnesdidaktik hör nära samman, och ämnesdidaktiska inslag finns i alla kurser i svenska. Bedömargruppen ser det som en styrka att ämne och ämnesdidaktik integreras.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls eftersom studenterna tränas i att planera, genomföra, utvärdera och utveckla sin undervisning, så att varje elev stimuleras och utvecklas. Det sker genom olika kurser med tillhörande examination. Det finns även en nära integration mellan UVK, VFU, ämnen och ämnesdidaktik. Det finns en tydlig progression i utbildningen, och praktiskt inriktade övningar stärker studenternas förmåga att nå detta mål.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. På en grundläggande nivå beskriver självvärderingen tydligt hur studenterna får möjlighet att utveckla de förmågor som målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling anger. Studenterna får i form av gruppövningar och i skrift resonera om ett case. Bedömargruppen anser att detta sätt att arbeta i viss mån kompenserar för vissa av de svårigheter som det innebär att ha den långa VFU:n så sent i utbildningen, men också att det rustar studenterna väl inför olika undervisningssituationer. Moment relaterat kring hållbar utveckling behöver enligt bedömnarna stärkas, så att studenter får större del av dessa kunskaper. Detta utvecklingsområde identifierar lärosätet även i självvärderingen.

Bedömargruppen uppfattar att svensklärarytbildningen i sin helhet behandlar jämställdhet, men noterar samtidigt att beskrivningarna i såväl självvärderingen som intervjuerna inte till fullo klargör hur jämställdhet examineras inom UVK. Därför är den här delen något som skulle kunna utvecklas mer. Bedömargruppen ser positivt på hur jämställdhetsperspektivet uppmärksammas och genomsyrar samtliga kurser i svenska och synliggörs i kurslitteratur, lärandemål, genomförande och uppgifter. Studenterna får på olika sätt träna sin förmåga att beakta, kommunicera och förankra perspektivet i den pedagogiska verksamheten.

Lärosätet följer upp utbildningen och resultaten av kursutvärderingarna behandlas och återkopplas. Det finns tydliga rutiner för uppföljning, åtgärder och återkoppling. Exempelvis möts Samos två gånger per termin för att behandla bland annat utvärderingar, kursplaner och utvecklingsarbete, och förändringar görs utifrån framkomna synpunkter. Genomströmning och avhopp analyseras systematiskt två gånger per år via intervjuer med de studenter som har avslutat sin utbildning i förtid. För att stödja studenterna att genomföra studierna inom planerad tid genomfördes under hösten 2018 ett pilotprojekt för att stärka deras skrivande. Projektet fördjupades under 2019. Men bedömargruppen ser på programnivå oklarheter i systematiken i de förebyggande insatserna. För svenskläraryrket finns dock rutiner för att följa upp studenternas prestationer, och om de inte uppfyller kraven sätter lärosätet in åtgärder för att stötta studenten ifråga.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studentrepresentation finns i samtliga beredande och beslutande organ. Även på programnivå finns studentrepresentation, och dialog förs mellan ansvariga för lärarutbildningen och studentkåren. Informationsmöten hålls och på lärarutbildningens webbplats finns utbildningssidor med information och kontaktvägar. Flera av kontakterna mellan de kursansvariga och studenterna sker genom informella möten. Eftersom inflytande sker på detta sätt är det enligt bedömargruppen särskilt viktigt att lärosätet arbetar med tillgänglighet av lärare och snabb återkoppling till de studerande. Av bedömargruppens samlade underlag framgår också att kursutvärderingar genomförs rutinmässigt och upplevs som ointressanta. Det är därför motiverat att ytterligare utveckla formerna för utvärdering och återkoppling för att studenterna ska få än större inflytande över sin utbildning. Sammantaget har dock studenterna goda möjligheter att aktivt utveckla utbildningen på både ämnes- och programnivå.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Studenterna kommer i kontakt med arbetslivet via lärare på lärosätet med bakgrund i skolan men främst via sin VFU. Lärosätet framhåller den långa VFU:n som viktig i förberedelsen för det kommande yrkeslivet. Bedömargruppen menar att den långa VFU:n kan bli problematisk om en student befinner sig på samma skola med en handledare som studenten inte kan utvecklas tillsammans med. För svenskläraryrket verkar det dock fungera väl och som ett gott exempel vill bedömargruppen framhålla att studenterna under den avslutande VFU:n får praktisera i båda sina ämnen. Det framgår att studenterna genomför VFU på olika skolor vilket stämmer överens med lärosätets målsättning att studenterna ska få stifta bekantskap med flera skolor med olika strukturella förutsättningar. I kurser i språksociologi får studenterna kunskap om den språkliga situationen i dagens Sverige, vilket är en viktig del i beredskapen för att möta förändringar i arbetslivet. Kontakter finns mellan forskare, skola och arbetsliv via Litum och den forskning som där bedrivs. Även externa aktörer, till exempel logoped, deltar i utbildningen. En styrka i utbildningen är enligt bedömargruppen att yrkesverksamma lärare och skolledare medverkar i seminarier. Utifrån det samlade underlaget bedömer bedömargruppen att studenterna väl förbereds inför arbetslivet.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Utifrån självvärderingen och den bifogade lärartabellen anser bedömargruppen att graden av vetenskaplig kompetens är tillfredsställande. En fördel är att flera lärare har forskning i sina tjänster, om än med stora skillnader i omfattning. Det är ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet att skaffa rutiner för hur alla lärare mer långsiktigt kan garanteras forskning inom sina tjänster för att säkerställa fortsatt kvalitet. Enligt lärartabellen finns en viss övervikt i kompetens när det gäller ämnen och ämnesdidaktik. Bedömargruppen anser att den mer generella pedagogiska och didaktiska kompetensen kan stärkas. Denna obalans syns också i utbildningen och bedömargruppen anser att ett utvecklingsområde är att öka andelen renodlade pedagogiska och didaktiska inslag inom UVK för att ytterligare stärka utbildningens kvalitet.

Graden av professionsinriktad och pedagogisk kompetens bedöms vara tillfredsställande, enligt bedömargruppen. Kurser i högskolepedagogik ges, liksom handledarutbildning för handledarna inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). De flesta av de undervisande lärarna inom utbildningen har genomgått högskolepedagogiska kurser och har ämneslärarexamen. Bedömare noterar att lärosätet i självvärderingen beskriver stora förhoppningar kopplade till VFU-lärarnas roll i utbildningen, där de förväntas tillhandahålla viktiga delar av studenternas utveckling till professionella pedagoger. Det är därför särskilt viktigt att lärosätet uppmärksammar VFU-lärarna som en del i lärosätets arbetslag för lärarutbildningen, och även skapar rutiner för att säkerställa deras kompetens och möjligheter till kompetensutveckling. Den sammantagna kompetensen på kort och lång sikt bedöms dock som tillfredsställande.

Av de undervisande lärarna är de flesta tillsvidareanställda vilket möjliggör en långsiktighet för utbildningen. För att säkerställa kompetensen genomförs enligt självvärdering varje år en översyn, och en kompetensutvecklingsplan tas fram och följs upp. Viss nyrekrytering har gjorts eller planeras att genomföras, vilket bedömargruppen ser som positivt. Lärosätet visar enligt bedömargruppen här på en medvetenhet om pensionsavgångar och behovet av strategier för att tillgodose behoven långsiktigt. I självvärderingen framgår också att alla lärare som undervisar har pedagogisk kompetens eller motsvarande, men det redogörs inte för hur relevant kompetensen är eller hur den får möjlighet att utvecklas. Vid intervjuerna framkommer att det finns strategier för hur detta ska hanteras inför framtiden, men det blev inte helt klarlagt för bedömare vad strategierna innebär eller hur de ska införas. Ett utvecklingsområde är därför att ta fram mer konkreta lösningar på hur kompetensförsörjningen inom UVK ska tillgodoses och att lärosätet planerar för en mer långsiktig kompetensutveckling i den årliga översynen och som en del av kompetensutvecklingsplanen.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Nivån på den vetenskapliga miljön uppfattas av bedömargruppen som tillfredsställande. Många forskningsprojekt inom miljön anknyter innehållsmässigt till relevanta delar av UVK. Forskning med betydelse för lärarutbildningen bedrivs inom flera områden och inom flera fält som rör till exempel profession, ledarskap samt betyg och bedömning. Ett forskningsområde som rör lärande och minne

binder ihop flera discipliner, såsom psykologi och medicinska perspektiv, med pedagogik och lärande.

Lärarna i UVK bedriver således egen forskning inom relevanta områden och studenterna erbjuds att vara delaktiga, till exempel genom att delta i olika undersökningar. De bjuds också in till att närvara vid exempelvis disputationer och seminarier. Ett annat exempel som ges är den kurs under UVK 1, där studenterna får möjlighet att ingå i en undersökning som bidrar till de undervisande lärarnas forskning. Detta i sig själv bidrar däremot inte till ett nära samband mellan forskning och utbildning, utan visar mer på en riktning och ambition. Hur sambandet säkerställs i resten av utbildningen, mer än genom litteraturlistor med relevant forskning, har däremot inte tydligt framkommit i underlagen. Det behöver tydliggöras hur forskningsmiljöerna inom pedagogik och didaktik åskådliggörs inom utbildningen. Bedömarna fick intrycket av självvärderingen och intervjuerna att den största delen av den forskningsmiljö som är tillgänglig för studenterna är ämnesdidaktisk forskning. Bedömargruppen anser att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning, men att ett utvecklingsområde är att lyfta fram den pedagogiska och didaktiska forskning som finns inom UVK tydligare, för att studenterna ska kunna ta del av den.

Nivån på den professionsinriktade miljön bedöms även den som tillfredsställande. Lärosätet beskriver i sin självvärdering planer på att tillsätta ett samverkanslektorat som möjliggör för lärare att vara verksamma både på högskolan samt på gymnasieskolan och i årskurs 7–9. Bedömargruppen anser att lärosätet på så sätt kan erbjuda goda utvecklingsmöjligheter för kvaliteten på den professionsinriktade miljön. Den praktikinriktade forskningen som bedrivs på lärosätet möjliggör dessutom för både lärarna på skolorna och lärosätet att vara verksamma i bägge verksamheterna.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Lärosätet redovisar i självvärderingen hur examensmålen uppnås inom utbildningarna genom en uppdelning av vad som kallas "grundläggande", "befästande" och "fördjupande" kunskaper, färdigheter och förmågor. Utifrån den uppdelningen ges sedan exempel på hur de olika kursernas mål är formulerade och hur de relaterar till examensmålen. Lärosätet ger även exempel på uppgifter inom respektive kurs där studenterna får möjligheter att tränas i, eller visa på, de kunskaper som de förväntas förvärva. Bedömargruppen finner att uppdelningen i grundläggande, befästande och fördjupande kunskaper tjänar ett syfte för att säkerställa progression inom utbildningen.

Utifrån självvärderingen och det som framkom vid intervjuerna finns det en god grund för att uppnå målets samtliga delar, enligt bedömargruppen. Lärosätet visar sammantaget en målmedveten, sammanhållen utbildning i vetenskaplig metod och ett vetenskapligt förhållningssätt genom att kunskaps- och vetenskapsteori introduceras i kursen *Kunskap, vetenskap och forskningsmetodik* (termin 1), där undervisningen bedrivs genom föreläsningar och genom olika former av gruppövningar. Syftet med gruppövningarna är dels att öva färdigheter, förmågor och

förhållningssätt, dels att förankra mer faktabaserade inslag och att relatera dem till arbetet inom skolväsendet.

Den här inledande kursen tillgodoser enligt bedömargruppen de flesta av examensmålen. Målen examineras genom en skriftlig salstentamen och genom examinerande case-övningar där studenterna för godkänd kurs ska kunna tillämpa grundläggande kunskaps- och vetenskapsteoretiska insikter i en tänkt arbetssituation. Både kvalitativa och kvantitativa metoder behandlas och examineras i den inledande kursen. Den inledande kursens mål bearbetas sedan ytterligare i följande kurser där en tydlig progression framgår. Bedömargruppen finner detta sätt att organisera utbildningen som relevant med en klar tanke om progression och säkerställande av målet.

Som ett exempel hämtat från självvärderingen kan anges hur innehållet i kursen *Utbildningsvetenskap, undervisning och lärande* (termin 5) ytterligare förväntas befästa målet gentemot egenskaper relaterade till läraruppdraget. Uppgiften examineras genom en rapport med en litteraturstudie, som befäster både metodologiska kunskaper och kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Rapporten ska fokusera på ett relevant område för den framtida yrkesrollen som för godkänt betyg ska analyseras utifrån läroplansteoretiska och reflektivt didaktiska perspektiv samt anknyta till aktuell forskning.

Relevansen för den framtida yrkesrollen återkommer i den efterföljande kursen *Bedömning för och av lärande för åk 7–9 och gymnasium*, där studenternas kunskaper om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen ytterligare tränas. Målen säkerställs genom en individuell skriftlig tentamen. Bedömargruppen finner att det finns goda grunder för studenterna att uppnå målet, men vill samtidigt peka på att egenskaper relaterade till läraruppdraget inte ensidigt ska tolkas som att det endast ska förankras vetenskapligt. Studenterna ska också få möjligheter att få syn på aspekter av läraryrket som handlar om beprövad erfarenhet. Fördjupningen av målet sker enligt självvärderingen i den avslutande kursen *Examensarbete för ämneslärarexamen*, vilket skrivs inom ämnet.

Bedömargruppen finner det rimligt att en fördjupning av kunskaper sker i examensarbetskursen, men vill samtidigt som ett utvecklingsområde peka på att fördjupningar av kunskaper också kan ske tidigare under utbildningen. Utifrån redovisningen och systematiken som redovisas i självvärderingen och intervjuerna görs bedömningen att utbildningen erbjuder goda möjligheter för studenterna att nå målen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

I självvärderingen framkommer hur flera kurser inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) läggs upp utifrån den rådande systematiken med "grundläggande", "befästande" och "fördjupande". I detta ges enligt bedömargruppen flera goda exempel på hur de olika examensmålen "vävs in" i kurserna och hur studenterna tränas gentemot de olika examensmålen. De angivna lärandemålen

examineras genom exempelvis skriftlig hemtentamen, salstentamen, dagbok för den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU-dagbok) och en skriftlig inlämningsuppgift, där krav ställs på att studenterna kritiskt och självständigt kan tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter. Genomgående krävs att studenterna gör kopplingar till relevant litteratur och forskning. Bedömaregruppen finner att systematiken som tillgodoser progressionen är tydlig och genomarbetad. De olika examinationsformerna borgar för att studenterna får goda möjligheter att kunna uppfylla examensmålet.

Inom VFU:n kan studenterna enligt bedömaregruppen tränas till att utveckla yrkesverksamheten, genom att betydelsen av pedagogiskt ledarskap, sociala relationer och kommunikation betonas samt dess påverkan på didaktik och metodik. Ett exempel på hur detta konkret utformas är en VFU-kurs där det krävs att studenterna kan reflektera över och värdera sin professionsutveckling. Uppgiften examineras genom att studenterna för en VFU-dagbok som sedan examineras genom en skriftlig individuell uppgift, vilket kopplas till dagboken. Bedömaregruppen bedömer VFU-kursen och dagboken som ett bra sätt att träna studenterna i de egenskaper som krävs för ett framgångsrikt yrkesutövande.

Under VFU genomförs även ett trepartssamtal mellan studenten, VFU-handledaren och VFU-läraren, där studentens undervisning bedöms och där studenten skriver en VFU-rapport för att ytterligare analysera sin undervisning. Slutligen ska studenten genomföra en självständig analys av ett empiriskt material insamlat under sin VFU-period, dra slutsatser och använda vetenskapliga källor genom att bearbeta, tolka och analysera insamlade data enligt vetenskapliga principer. Bedömaregruppen finner att arbetssättet gynnar studenternas förmåga att föra samman erfarenheter vunna under praktiken med vetenskapliga resultat, så att de tränas i ett vetenskapligt förhållningssätt som bör användas när pedagogiska erfarenheter ska analyseras. Således anser bedömarna att arbetssättet är en bra metod att träna studenterna i att skapa och utveckla en profession. Utifrån detta uppfattar bedömaregruppen att studenterna bereds goda möjligheter inom sin utbildning att uppnå målet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen framkommer att redan i den inledande kursen *Ämneslärare som profession* ska studenterna göra en skriftlig uppgift där de förväntas ge "ett konkret förslag till en långsiktig strategi som lärare kan använda i sitt arbete med att utveckla och förbättra faktorer som påverkar pedagogisk verksamhet". För godkänd uppgift ska förslaget kopplas till relevant vetenskaplig litteratur. I den första terminens tredje kurs behandlas sedan centrala didaktiska begrepp och de relevanta lärandemålen examineras bland annat genom ett rollspel, där också digitala verktyg ska användas. Ett annat exempel ges från termin fem, där studenterna ska göra en undervisningsplanering som ska vara genomförbar och som examineras i form av en rapport. Bedömning tas upp i en senare kurs samma termin och förbereder för efterföljande VFU. I kurserna ingår praktiska övningar som förbereder studenterna för yrkesutövandet.

Utifrån de exempel som lärosätet ger i självvärderingen anser bedömaregruppen att lärosätet genomgående tydliggör relevanta lärandemål med tillhörande examination och de successivt ökande

kraven. Bedömargruppen finner detta sätt att säkerställa målet som berömvärdt, eftersom det på ett relevant sätt tränar den studerande i kunskaper som är relevanta inom professionen.

Under VFU-kurserna ställs studenterna inför prövningar att planera, genomföra, utvärdera och utveckla sin egen, men också andras undervisning. Det finns även en progression i kursmålen mellan UVK- kurserna, vilket är viktigt för att studenterna ska kunna utveckla sin förmåga under utbildningens gång. Det ges också övningar innan och mellan VFU-kurserna, där bland annat rollspel möjliggör för studenterna att öva och visa sin förmåga till didaktiska val och analyser. Flera skriftliga inlämningar testar också studenternas förmåga att didaktiskt analysera: dels allmänt, dels i relation till deras undervisningsämne.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna uppmärksammar bedömargruppen en viss sårbarhetsproblematik på grund av att den långa VFU:n kommer sent i utbildningen. Även om den samlade bedömningen är att studenterna är väl rustade för denna långa VFU så återstår det fortfarande oklarheter om hur utbildningen tidigt ska kunna fånga upp och stötta studenter som hamnar i svårigheter i mötet med elever i en undervisningssituation. Att utveckla strategier som fångar upp studenter som först inför en elevgrupp hamnar i svårigheter, betraktar bedömargruppen som ett utvecklingsområde i utbildningen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Utifrån självvärderingen framgår att studenterna tränas i att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning så att varje elev stimuleras och utvecklas. Detta synliggörs genom att ett antal lärandemål med tillhörande examination redovisas. Ett exempel på lärandemål finns i VFU-kursen *Att undervisa i ämne*, där studenterna enligt självvärderingen ska "kunna planera, genomföra och reflektera kring undervisning utifrån verksamhetens mål och aktuella elevgruppers förkunskaper och förutsättningar". Elevers olika förutsättningar återkommer även i ett lärandemål i den sista VFU-kursen. Ett annat exempel är ett lärandemål i utbildningens avslutande UVK-kurs: "känna till och förstå grunderna för arbetet med systematiskt kvalitetsarbete och utifrån det förstå lärarens roll i arbetet med planering, uppföljning, utvärdering och utveckling". I självvärderingens avslutande analys och värdering noteras särskilt att en nära integration finns mellan UVK, VFU, ämnen och ämnesdidaktik. Bedömargruppen finner ambitionen lovvärd, men hade önskat ytterligare information om hur progression inte bara sker mellan UVK och VFU, utan också hur progressionen inom UVK och VFU relateras till kurser inom de olika ämnena.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

På en grundläggande nivå beskrivs det i självvärderingen tydligt hur studenterna får möjlighet att utveckla de förmågor som målet anger. I kursmålen för kursen *Etik, demokrati och den heterogena*

lärandemiljön nämns de mänskliga rättigheterna explicit. Studenterna får även möjlighet att praktiskt öva i form av gruppövningar och skriftligt resonera om ett case, enligt självvärderingen och intervjuerna. Seminariet leds av en verksam gymnasielärare, vilket kan ge studenterna viktiga lärdomar och insikter i hur det pedagogiska arbetet ute i "verkligheten" fungerar. Bedömggruppen anser att sättet att arbeta i viss mån kompenseras för vissa av de svårigheter det innebär att ha den långa VFU:n så sent i utbildningen, men också att arbetssättet i många fall rustar studenterna väl för att möta "verkligheten" ute i undervisningssituationer.

Kursen *Specialpedagogik* består av föreläsningar, seminarier och workshoppar där studenterna tränas att i samverkan med en skola stödjande elever med funktionsnedsättning och se både möjligheter och hinder. Utifrån skollagen ska studenterna även analysera och föreslå åtgärder för att bemöta elever utifrån deras specifika förutsättningar och eventuella svårigheter. Bedömgarna uppfattar att exemplen visar att utbildningen har flera goda inslag i där studenterna får träna, analysera och diskutera detta utifrån både teoretiska och praktiska exempel.

Kursen *Bedömning av och för lärande* behandlar barns rättigheter till lika villkor och utbildning enligt barnkonventionen, som tenteras genom en skriftlig examinationsuppgift. I kursen *Profession och vetenskap* behandlas lärarens roll, arbete och skolans uppdrag utifrån lagar och policyer samt vad det innebär att arbeta i en politiskt styrd organisation där läraren som myndighetsperson behandlas, liksom tystnadsplikt, sekretess samt offentlighets- och skollagen. Här tränas studenterna i att föra juridiska och etiska resonemang. Även här tolkas skoljuridiska frågeställningar utifrån fallbeskrivningar. Ett utvecklingsområde som lärosätet anger i självvärderingen är hållbar utveckling relaterad till miljö och klimat. Detta berörs i begränsad omfattning under den första terminen, men lärosätet menar att detta behöver förstärkas så att även studenter i andra ämnen än exempelvis biologi och naturkunskap får större del av dessa kunskaper. Även bedömggruppen ser detta som ett utvecklingsområde.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Enligt självvärderingen behandlas jämställdhetsperspektivet i flera kurser och utgår från lärosätets handlingsplan för jämställdhetsintegrering, som återfinns under samlingsbegreppet "lika värde". Under den första terminen behandlas genusperspektiv och stöds av kurslitteratur och gruppövningar som lägger grunden för examinationen. Perspektivet befästs och fördjupas i andra kurser och studenterna förväntas uppnå lärandemålen genom kurslitteratur, föreläsningar, gruppövningar och case-övningar.

Lärosätet strävar enligt självvärderingen efter en jämn könsfördelning i bemanningen, vilket i princip uppnås inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). I självvärderingen anges som en styrka den starka genusvetenskapliga forskningsmiljön som involverar samtliga fyra fakulteter och flera av de lärare som undervisar i UVK tillhör miljön. Anonyma tentamina och ett medvetet val av kurslitteratur är andra faktorer som framhålls i självvärderingen. På programnivå nämns att lärosätet vid sammansättningen av beredande och beslutande organ eftersträvar en jämn könsfördelning. Jämställdhetsperspektivet beaktas också när antagningssiffror, genomströmning och avhopp

analyseras. Enligt Studentbarometern 2016 var hela 80 procent av lärarstudenterna nöjda med hur jämställdhetsfrågorna behandlades.

Bedömggruppen uppfattar att utbildningen i sin helhet behandlar jämställdhet, men noterar samtidigt att beskrivningarna i såväl självvärderingen och intervjuerna inte till fullo klargör hur jämställdhet examineras inom utbildningen. Därför är den här delen något som skulle kunna utvecklas mer inom UVK.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Enligt självvärderingen följs utbildningen upp på flera sätt. Organisation finns för hur kursutvärderingar ska hanteras. Varje kurs inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) utvärderas skriftligt, och kompletteras ibland även med muntliga utvärderingar. Resultaten behandlas och återkopplas på en rad sätt, till exempel via webbplatsen och genom en sammanställning över vad som bör åtgärdas. I inledningen av varje ny kurs kommuniceras vilka förändringar som gjorts baserat på utvärderingar och varför. Lärarlaget diskuterar de synpunkter som har kommit fram. Involverade institutioner sammanträder 1–2 gånger per år för att diskutera eventuella förändringar, och speciella UVK-dagar ordnas varje termin. För två av UVK-kurserna anges att utvärderingar sker via webb-formulär, vilket inte lett till en acceptabel svarsfrekvens. I en kurs får studenterna tillfälle att ställa frågor och lämna synpunkter under kursens gång. Avsikten med detta förfarande är att öka deltagandet i den slutliga kursutvärderingen.

Ett utvecklingsområde som bedömarna har lokaliserat är att utveckla rutiner för studenterna att ge synpunkter. I etablerade kanaler borde studenterna kunna framföra förändringsförslag under kursers genomförande, till exempel genom utvärderingar mitt i en kurs.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Genomströmning och avhopp analyseras systematiskt två gånger per år via intervjuer med de studenter som avslutat sin utbildning i förtid. För att stödja studenterna i deras studier genomfördes under hösten 2018 ett pilotprojekt för att stärka deras skrivande och därmed deras möjligheter att genomföra studierna inom planerad tid. Projektet fördjupades under hösten 2019. Andra stödfunktioner som anges i självvärderingen är lärosätets studievägledare, studenthälsan och en studieverkstad, där studenterna kan få stöd i sitt akademiska skrivande.

Utifrån de beskrivningar i självvärderingen och utifrån vad som framkom vid intervjuerna har bedömggruppen fortfarande svårt att avgöra om det finns en systematik i de förebyggande insatser som genomförs för att studenterna ska klara utbildningen på avsatt tid. Att utveckla en större systematik i hur lärosätet stöder studenterna i att klara sin utbildning inom avsatt tid är därför ett utvecklingsområde.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studentens möjligheter till inflytande säkras enligt självvärderingen på flera sätt. Studentrepresentation finns i samtliga beredande och beslutande organ. Kursutvärderingar, informationskanaler via lärplattformen, webbplatsen och informella kontakter nämns som ytterligare exempel på möjligheter för studenterna att ta en aktiv roll för att utveckla utbildningen och dess innehåll. En utmaning beskrivs vara de stora studentgrupperna i några av kurserna i utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Även på programnivå finns studentrepresentation i samtliga beredande och beslutande organ och dialog förs mellan ansvariga för lärarutbildningen och studentkåren. Informationsmöten hålls och på lärarutbildningens webbplats finns speciella utbildningssidor med information och kontaktvägar.

Bedömggruppen finner att tillfredsställande rutiner finns på plats, men kan utifrån självvärderingen och intervjuerna inte bedöma hur studeranderepresentationen utvecklas över tid eller hur studenternas närvaro ser ut i praktiken. Lärosätet bör därför följa upp detta för att säkerställa studenternas representation i olika beslutande och rådgivande organ och forum.

Kursvärderingar genomförs efter varje genomförd kurs och resultatet på dem återkopplas till studenterna. Kursvärderingarna genererar även förslag på förändringar i kursernas utformning, som påverkar nästkommande kurser. Studenterna kan kontakta de kursansvariga och studierektorn, men på vilket sätt och i vilken form kan inte utläsas av självvärderingen. Vid intervjuerna framkom att flera av kontakterna mellan de kursansvariga och studenterna sker genom informella möten.

Som ett led i detta finner bedömggruppen det som särskilt viktigt för lärosätet att arbeta med lärarnas tillgänglighet och snabb återkoppling till studenterna. Det genomförs ventilationsträffar vid mitten av vissa UVK-kurser och då finns möjlighet för studenterna att påverka under kursens gång. Detta är ett utvecklingsområde enligt bedömnarnas uppfattning, eftersom metoder och enhetliga rutiner för att stärka den här möjligheten inom samtliga kurser borde kunna utvecklas.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Arbetsliv och samverkan**

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Bedömggruppen bedömer att de kontakter med arbetslivet som studenterna får under sin utbildning är tillfredsställande. I programmet medverkar adjungerade lärare, och bland annat genomför studenterna övningar utifrån verkliga undervisnings- och skolsituationer. Yrkesverksamma lärare och skolledare medverkar i seminarier, vilket bedömggruppen bedömer som en styrka i utbildningen. Det ger information både till studenter och kursansvariga institutioner om utbildningens anpassning till arbetslivet. Även forskare och doktorander bidrar till att öka studenternas kunskap om arbetslivet och eventuell forskning.

Kurserna inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) är enligt bedömargruppen viktiga för att studenterna ska förberedas för arbetslivet, och enligt självvärderingen är målsättningen att studenterna ska få lära känna flera skolor med olika förutsättningar under utbildningen. Ett utvecklingsområde som framgår av självvärderingen är att kursinslag om den politiska och organisatoriska styrningen av skolan bör läggas tidigare i utbildningen än vad som sker i dag. Bedömarna stödjer lärosätet i uppfattningen att studenterna, därigenom blir bättre förberedda.

Läro- och lärutbildningens styrelse och programråd har representanter från arbetslivet, och det finns ett VFU-handledarnätverk. Det anser bedömargruppen borgar för att kvalitetsfrågor om VFU har ett forum där de här diskussionerna kan föras. Alumnuppföljningen varannat år ger värdefull information om hur utbildningen förbereder studenterna för arbetslivet, vilket bedömarna anser ytterligare bidrar till att stärka kvaliteten på utbildningen.

Den långa VFU:n framhävs som viktig i förberedelsen för det kommande arbetslivet. Att den är så lång och att studenterna befinner sig på samma skola upplever bedömargruppen som problematiskt om de skulle hamna på en skola med en handledare som de inte kan utvecklas tillsammans med. Lärosätet skriver i självvärderingen att målsättningen är att studenterna ska få stifta bekantskap med flera skolor med olika strukturella förutsättningar, men skriver inget om hur detta görs. Även efter intervjuer kvarstår frågor om det. Därför bedömer bedömargruppen att detta är ett utvecklingsområde.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: Tillfredsställande

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Det finns tillfredsställande vetenskaplig kompetens och de flesta lärare är tillsvidareanställda. De flesta av de undervisande lärarna inom utbildningen har genomgått högskolepedagogiska kurser och har ämneslärarexamen. Bedömargruppen finner det som ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet att skaffa rutiner för hur alla lärare mer långsiktigt kan garanteras forskning inom sina tjänster för att säkerställa fortsatt kvalitet.

Det finns också en tillfredsställande utbildningsmiljö. Många forskningsprojekt inom miljön anknyter innehållsmässigt till relevanta delar av UVK. Av betydelse för läro- och lärutbildning bedrivs forskning inom flera områden och inom flera fält som rör till exempel professionen, ledarskap, betyg och bedömning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Lärosätet uppvisar en målmedveten, sammanhållen utbildning i vetenskaplig metod och ett vetenskapligt förhållningssätt genom hur kunskaps- och vetenskapsteori introduceras. Bedömargruppen finner att systematiken med "grundläggande", "befästande" och "fördjupande" är ett gott sätt att organisera utbildningen och garantera progression. Både kvalitativa och kvantitativa metoder behandlas och examineras. Fördjupning ska framförallt ske i det självständiga arbetet som skrivs inom ämnet. Det finner bedömargruppen rimligt men vill samtidigt

som ett utvecklingsområde peka på att fördjupningar av kunskaper också kan ske tidigare under utbildningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Genomgående krävs att studenterna gör kopplingar till relevant litteratur och forskning och måluppfyllelse säkerställs med examinationer såsom skriftlig hemtentamen, salstentamen, dagbok för den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU-dagbok) och en skriftlig inlämningsuppgift.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls eftersom lärosätet ger flera goda exempel på hur målet vävs in i kurser och examineras på flera olika sätt. Det ges under utbildningen övningar innan och mellan VFU-kurserna, där bland annat rollspel möjliggör för studenterna att öva och visa sin förmåga till didaktiska val och analyser. Det är berömvärt att måluppfyllelse säkerställs på det sättet, eftersom det tränar studenterna i kunskaper som är för professionen relevanta kunskaper.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls eftersom studenterna tränas i att planera, genomföra, utvärdera och utveckla sin undervisning, så att varje elev stimuleras och utvecklas. Det sker genom olika kurser med tillhörande examination. Det finns även en nära integration mellan UVK, VFU, ämnen och ämnesdidaktik. Bedömggruppen hade dock önskat en tydligare bild av hur progressionen sker inom UVK och VFU relateras till kurser inom de olika ämnena.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. På en grundläggande nivå beskriver självvärderingen tydligt hur studenterna får möjlighet att utveckla de förmågor som målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling anger. Studenterna får i form av gruppövningar och i skrift resonera om ett case. Bedömggruppen anser att detta sätt att arbeta i viss mån kompenserar för vissa av de svårigheter som det innebär att ha den långa VFU:n så sent i utbildningen, men också att det rustar studenterna väl inför olika undervisningssituationer. Moment relaterat kring hållbar utveckling behöver enligt bedömgarna stärkas, så att studenter får större del av dessa kunskaper. Detta utvecklingsområde identifierar lärosätet även i självvärderingen.

Bedömggruppen uppfattar att utbildningen i sin helhet behandlar jämställdhet, men noterar samtidigt att beskrivningarna i såväl självvärderingen som intervjuerna inte till fullo klargör hur jämställdhet examineras inom UVK. Därför är den här delen något som skulle kunna utvecklas mer.

Lärosätet följer upp utbildningen och resultaten av kursutvärderingarna behandlas och återkopplas. Ett utvecklingsområde är att metoder och enhetliga rutiner behöver stärkas inom samtliga kurser för hur studenterna ska få större inflytande över sin utbildning. Genomströmning och avhopp analyseras systematiskt två gånger per år via intervjuer med de studenter som har avslutat sin utbildning i förtid. För att stödja studenterna att genomföra studierna inom planerad tid genomfördes under hösten 2018 ett pilotprojekt för att stärka deras skrivande. Projektet fördjupades under 2019. Men bedömggruppen ser oklarheter i systematiken i de förebyggande insatserna.

Studentrepresentation finns i samtliga beredande och beslutande organ. Även på programnivå finns studentrepresentation, och dialog förs mellan ansvariga för lärarutbildningen och studentkåren.

Informationsmöten hålls och på lärarutbildningens webbplats finns utbildningssidor med information och kontaktvägar. Flera av kontakterna mellan de kursansvariga och studenterna sker genom informella möten. Som ett led i detta är det särskilt viktigt att lärosätet arbetar med lärarnas tillgänglighet och snabb återkoppling till de studerande. Bedömggruppen noterar att tillfredsställande rutiner finns på plats, men kan inte bedöma hur studeranderepresentationen utvecklats över tid eller hur närvaron av studenter ser ut i praktiken.

Bedömggruppen finner att de kontakter som studenterna får under sin utbildning med arbetslivet är tillfredsställande. Lärosätet framhåller den långa VFU:n som viktig i förberedelsen för det kommande yrkeslivet. Även bedömggruppen menar att kurserna inom VFU är viktiga för att förbereda studenterna för arbetslivet. Men gruppen ser det som problematiskt om en student befinner sig på samma skola med en handledare som studenten inte kan utvecklas tillsammans med. Målsättningen är att studenterna ska få stifta bekantskap med flera skolor med olika strukturella förutsättningar, men skriver inget om hur detta görs. Detta är därför att betrakta som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är enligt bedömggruppen att yrkesverksamma lärare och skolledare medverkar i seminarier.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Med stöd av det samlade underlaget menar bedömggruppen att den vetenskapliga kompetensen är god i förhållande till utbildningens volym på kort sikt. Hösten 2017 gick 15 studenter inriktningen, enligt självvärderingen. Tre professorer är involverade i programmet och av de lärare som undervisar i svenska har majoriteten disputerat. Tre är doktorander och en är adjunkt med magisterexamen. Fördelningen mellan språkvetenskap och litteraturvetenskap bedöms som tillfredsställande, liksom den ämnesdidaktiska kompetensen. Nästan hälften av de undervisande lärarna har ämneslärarexamen, vilket stärker den professionsrelaterade kompetensen. Av intervjuerna framgår att de som anställts är vana att undervisa på lärarutbildning, och för tillsvidareanställning ställs också krav på uppvisad pedagogisk skicklighet. Möjligheter till pedagogisk meritering erbjuds, vilket säkerställer att den professionsrelaterade kompetensen är aktuell. En speciell kurs ges för de universitetslärare som gör besök inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU), *Handledning och examination av VFU*. Krav på handledarutbildning ställs även på skolornas handledare.

Enligt självvärderingen präglas personalstyrkan av stabilitet, men ungefär en dryg tredjedel har tidsbegränsad anställning, vilket bedömggruppen finner motsägelsefullt. Satsningar görs dock för att säkra kompetens, långsiktighet och kontinuitet i personalförsörjningen. Lärosätet ser över lärarresurserna och lärarkompetensen varje år, och i dialog mellan Lärarhögskolan och berörda institutioner säkerställs att man har tillräckligt med kompetens. Kompetensutvecklingsplaner behandlas i medarbetarsamtal och följs senare upp. Lektorer och adjunkter har viss tid avsatt för kompetensutveckling, 20 respektive 10 procent, men frågan är hur mycket kompetensutveckling den

begränsade tiden kan medge. Trots detta anser bedömargruppen att lärosätet systematiskt och strategiskt arbetar för att bibehålla, rekrytera och utveckla lärarnas kompetens i syfte att säkerställa den vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetensen på lång sikt.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Av självvärderingen framgår att ämneslärutbildningen i svenska bedrivs vid två forskningsstarka institutioner. En samordningsplats för lärarutbildningen i svenska, Samos, har inrättats där bland annat kursplaner och kursupplägg diskuteras. Bedömargruppen ser denna samordningsplats som en styrka, för det ställs stora krav på samordning eftersom ämnet omfattar både svenska språket och litteraturvetenskap, och lärarutbildningen i sig är komplicerad. Både i litteraturvetenskap och litteraturdidaktik och i svenska/nordiska språk bedrivs forskning som är relevant för lärarutbildningen, exempelvis om språk och kön samt språk- och litteraturdidaktik. Literacyforskning med utbildningsvetenskaplig inriktning är en tvärvetenskaplig forskningsmiljö vars forskning är intressant för lärarutbildningen, till exempel forskning om flerspråkighet, medier och skrivande samt läsande och läsoplevelser.

Bedömargruppen anser att det finns ett nära samband mellan utbildning och forskning, och forskarna undervisar med anknytning till sina forskningsområden – inom vilka studenterna uppmuntras att skriva sina självständiga arbeten. Bedömargruppen anser att detta är ett gott exempel på hur studenten kan få djupare kunskap om vad forskning innebär. Vetenskapligt meriterad personal granskar kursplaner, vilket säkerställer forskningsförankringen. Den vetenskapliga kompetensen stärks genom olika typer av satsningar. Bland annat har lärare vid lärosätet och i skolor möjlighet att vara verksamma i båda verksamheterna, något bedömargruppen ser positivt på eftersom den klyfta som ibland kan finnas mellan högskola och skola därigenom kan överbryggas.

Sammantaget anser bedömargruppen att utbildningsmiljön, så som den beskrivs i självvärderingen och i intervjuer, är stark och att lärosätet gör flera medvetna satsningar.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

I självvärderingen redogörs för kurser inom Svenska I, II och III, samtliga om 30 högskolepoäng, som omfattar lika delar språk- och litteraturvetenskap. Progressionen är tydlig och beskrivs i tre steg: grundlägga, befästa och fördjupa. Exempel på lärandemål, varierade lärandeaktiviteter och examinationsformer visar hur studenterna har möjlighet att nå breda ämneskunskaper. Lärandemål på grundläggande nivå kan exempelvis innebära att studenten ska "uppvisa grundläggande kunskap om relevanta begrepp inom språksociologi och skrivforskning", "beskriva dagens språksituation i Sverige, inklusive huvuddragen i svenska språkplanering" och "uppvisa grundläggande kunskap om

relevanta begrepp för analys av muntlig och skriftlig diktning". Ett exempel på lärandemål på befästande nivå innebär att studenten ska "behärska huvuddragen i det svenska språkets och den svenska litteraturens historia och anknyta dessa till samhälleliga perspektiv".

En kortare vetenskaplig uppsats skrivs i slutet av *Svenska III* och förbereder studenterna för det självständiga arbetet, vilket bedömargruppen menar också ger ett utmärkt tillfälle att fördjupa ämneskunskaperna och få insikt i forskningsarbete. Ytterligare fördjupning krävs för att skriva det självständiga arbetet på 30 högskolepoäng, och det kräver inte endast teori- och metodkunskaper utan även fördjupade ämneskunskaper, vilket synliggörs i lärandemålet "uppvisa för forskningsuppgiften nöjaktiga ämneskunskaper inom ämnesområdet och grundläggande förståelse av för studien relevanta begrepp". I de tidigare delarna av utbildningen examineras studenterna genom salstentamina som har ett tydligt fokus på kunskapsredovisning. Senare ställer lärosätet enligt självvärderingen allt högre krav på analys, ur olika perspektiv och med olika metoder. De självständiga arbeten som bedömargruppen läst visar att de flesta studenterna når det sista steget i progressionen, alltså fördjupningen. I de självständiga arbetena finns exempel på god kunskap inom det litteraturvetenskapliga området och exempel på arbeten av sådan kvalitet att man på goda grunder kan anta att studenterna har goda ämneskunskaper också i övrigt. I arbetena behandlar studenterna både tidigare forskning och sin egen forskningsinsats på ett initierat och reflekterande sätt.

Lärosätet redogör enligt bedömargruppen på ett trovärdigt sätt för utbildningens progression och studenternas möjligheter att nå de ämneskunskaper och insikter i forsknings- och utvecklingsarbete som anges i detta mål.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

I självvärderingen redovisar lärosätet lärandemål i både svenska språket och litteraturvetenskap som är relevanta för detta mål samt vilka lärandeaktiviteter och examinationsformer som används. Man anknyter ofta till aktuell forskning under hela utbildningen, vetenskapliga artiklar används och redan tidigt i utbildningen tar man upp teorier, metoder och begrepp. Ämnesspecifika metoder behandlas exempelvis i språksociologi och i litteraturvetenskapliga kurser. I *Svenska III* skriver studenterna en kortare vetenskaplig uppsats, med särskilda krav på förmågan att "redovisa metoder för urval av material, lyfta fram teorier och eventuella alternativa teorier samt förhålla sig kritisk till den egna studien, det vill säga såväl till det valda forskningsobjektet som till teori och metod". Kvantitativa och kvalitativa metoder behandlas också i kurser in om den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) på samtliga tre nivåer. Av intervjuerna framgår det att studenterna även får verktygen för kvantitativ metod. Många studenter väljer trots det ämnen som förutsätter kvalitativ metod, men lärosätet försöker att uppmuntra till val av ämnen där kvantitativ metod är lämplig. Utbildningen har alltså en tydlig progression, enligt bedömargruppen, och studenterna får successivt möjligheter att nå de kunskaper som efterfrågas i examensmålet, vilket bedömargruppen vill framhålla som ett gott exempel.

I självvärderingen nämner lärosätet olika lärandeaktiviteter såsom föreläsningar, seminarier och tillämpningsövningar. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas

exempelvis i *Svenska I* där studenterna ska "värdera och reflektera över samband mellan teoretiska kunskaper och didaktisk praktik". Examinationen kan innebära att i en tentamen knyta teori till den framtida yrkesverksamheten och exempelvis argumentera för vilken eller vilka skriftdiskurser studentens undervisning bör utgå ifrån. Också i det självständiga arbetet ska studenterna visa arbetets betydelse för yrkesutövningen och diskutera dess didaktiska implikationer. Av underlaget framgår enligt bedömargruppen att studenterna får kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, vilket synliggörs av citerade lärandemål.

Majoriteten av de självständiga arbeten som bedömargruppen tagit del av uppfyller väl målet, dock inte alla, vilket kan tyda på att det sista steget i progressionen ytterligare kan fördjupas och utgöra ett utvecklingsområde. Det finns något exempel på arbete som inte alls berör vetenskapsteori och endast i begränsad omfattning berör kvalitativa och kvantitativa metoder. Det senare görs i ett ostrukturerat avsnitt och valet av metod diskuteras endast ytligt. Studenten visar inte heller att den vetenskapliga grunden relateras till den framtida yrkesutövningen. Bedömargruppen gör sammantaget bedömningen att målet uppnås men att lärosätet kan ha ytterligare fokus på moment om olika metoder, och då främst kvantitativa.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Av självvärderingen framgår det att kurserna *Svenska I, II och III* innehåller lärandemål som anknyter till detta mål, och lärosätet ger exempel på moment och examinationer från både svenska språket och litteraturvetenskapen. Exempelvis ska studenten i ett lärandemål "värdera sin egen kunskapsprocess i relation till det framtida läraryrket" och i ett annat visa "förmåga att planera, genomföra, utvärdera och dokumentera sin egen undervisning anpassad efter verksamhetens mål och den aktuella elevgruppens förutsättningar". I ett moment ska studenten till exempel reflektera kring språksociologiska faktorer som påverkat det egna språkbruket och hur svensk lärare kan ge elever samma språkliga förutsättningar i klassrummet. Detta moment examineras i en individuell didaktisk uppgift där studenten med utgångspunkt i kurslitteratur och undervisning ska problematisera och värdera dagens svenska språksamhälle i relation till skolan, svenskämnet och styrdokumentet. En annan examinationsform är skrivande av en vetenskaplig rapport och VFU-rapport. Bedömargruppen anser att studenten under utbildningen successivt får ökade krav på sig att kunna reflektera över, problematisera, analysera och värdera sina egna och andras erfarenheter samt anknyta till kurslitteratur och forskning. Kraven examineras också i ämnets VFU-kurser då studenten ska reflektera, analysera och problematisera ett valt ämnesinnehåll och didaktiskt upplägg, vilket synliggörs i exempelvis följande lärandemål där studenten ska visa "förmåga att genomföra utvärderande samtal om sin egen undervisning" och visa "förmåga att kritiskt granska och värdera sin egen roll som pedagogisk ledare".

Genom främst självständiga arbeten, men också under VFU-perioder, får studenten möjlighet att bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämne och ämnesdidaktik. Som ett exempel visar studenten i ett av de självständiga arbetena fördjupad förmåga att bidra till utveckling av yrkesverksamhet och ämnen, främst för undervisningen av

skönlitteratur, till exempel genom att visa att det går att använda svåra men relevanta begrepp även vid läsning av skönlitteratur. Av de självständiga arbeten som bedömargruppen läst uppvisar majoriteten god måluppfyllelse, vilket bedömargruppen tolkar som att utbildningen successivt ger studenterna de nödvändiga kunskaperna och redskapen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen anges att kurserna *Svenska I, II och III* innehåller både ämnesmoment och didaktiska moment, och att det finns en tydlig progression mellan kurserna. Lärosätet ger även flera exempel på lärandemål som är relevanta för detta mål i självvärderingen. Exempelvis ska studenten "kunna tillämpa och problematisera ett processorienterat skrivande", "identifiera och bearbeta språkliga problem i texter, egna och andras" och "visa förmåga att analysera litterära texter i deras epok- och genresammanhang samt förmåga att använda metoder för att arbeta med de litterära genrerna i den pedagogiska praktiken".

I exempelvis hemtentamen och didaktiska gruppövningar ställs kravet att studenten kan tillämpa didaktiska kunskaper och utforma metodiska inslag. Examinationsformerna är varierade och anknyter till verkliga eller tänkta undervisningssituationer; till exempel ska studenten presentera en övning för framtida elever, där en grammatisk företeelse ska analyseras och förklaras på ett sådant sätt att elever kan förstå. Dessa typer av examination vill bedömargruppen framhålla som goda exempel.

Målet berörs även i VFU-kurserna där studenten bland annat ska visa sin förmåga att göra en didaktisk analys och omsätta kunskaperna i metodik. I självvärderingen ger lärosätet exempel där ska studenten redogöra för innehåll, metod, mål och syfte med ett antal lektioner och relatera till planering, övergripande moment och styrdokument. Studenten ska också kunna motivera det valda lektionsinnehållet och det didaktiska upplägget. Examinationen består av ett trepartssamtal mellan student, besökande universitetslärare och handledare. Den sistnämnda skickar sedan ett skriftligt underlag och en bedömning till universitetsläraren. Studenten ska också skriva en rapport efter varje VFU-kurs där man ska motivera det valda lektionsinnehållet och det didaktiska upplägget, utvärdera sin egen undervisning samt analysera och reflektera över sina styrkor och svagheter.

Av intervjuerna framgår det att ämne och ämnesdidaktik hör nära samman, och ämnesdidaktiska inslag finns i alla kurser, vilket bedömargruppen menar är väsentligt för att ämnesdidaktiken inte ska ses som ett separat inslag. Bedömargruppen anser sammantaget att lärosätet uppfyller kraven i målet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Av självvärderingen och intervjuerna framgår det att målet berörs på samtliga tre nivåer i svenskämnet, och enligt bedömargruppen finns relevanta lärandemål i kurser i både svenska språket

och litteraturvetenskap. Exempel är "förmåga att utifrån observationer av undervisningssituationen reflektera kring elevers individuella behov" och "skapa en god lärandemiljö i klassrummet samt genom sitt ledarskap väcka elevers intresse och nyfikenhet för ämnet". I svenskurserna finns praktiskt inriktade övningar som är relevanta för yrkesrollen, och i *Svenska I och II* ges didaktiska examinationsuppgifter där studenten ska utarbeta en pedagogisk planering och bland annat besvara frågorna: "Hur tänker du att kunskaperna kan vara viktiga för dina framtida elever?" och "Hur kan du använda dina kunskaper i en framtida yrkesroll?" I *Svenska I* berörs hur svensklärare kan arbeta för att ge alla elever språkliga förutsättningar i klassrummet. Examinationen kan exempelvis vara skriftlig uppgift där studenten ska utforma en pedagogisk planering eller ett grupparbete.

Bedömggruppen noterar att flerspråkighet och flerspråkiga elever knappt nämns i självvärderingen. Lärosätet ger exempel på lärandemål som inkluderar alla elever, till exempel ska studenterna kunna "reflektera kring elevers individuella behov" och kunna diskutera "kring elevers möjligheter att lära utifrån olika förutsättningar". Det framgår dock inte hur studenterna får kunskap om hur de flerspråkiga elevernas behov kan tillgodoses i undervisningen. Eftersom alla lärare måste ha kompetens att undervisa på ett sådant sätt att både elevernas språkutveckling och ämneskunskaper gynnas ser bedömggruppen det som ett utvecklingsområde.

I den sista VFU-kursen läggs det i bedömningen av studentens förmåga särskild vikt vid studentens diskussion om elevers möjligheter att lära utifrån olika förutsättningar samt förmågan att reflektera över bedömningen av elevers kunskaper. VFU-besök och bedömning av VFU görs av lärare i svenska, vilket bedömggruppen anser är väsentligt eftersom ämne och ämnesdidaktik hör nära samman.

Den tydliga progressionen och de praktiskt inriktade övningarna är en styrka, enligt bedömggruppen. De senare är helt nödvändiga eftersom lärosätet valt att lägga en lång VFU-period sent i utbildningen. Genom övningarna får studenten även under utbildningens tidigare delar möjlighet att koppla teori till yrkesverksamhet. Den sena VFU:n har både för- och nackdelar. Enligt intervjuerna är syftet dels att studenten ska ha goda ämneskunskaper inför VFU:n, dels att den långa sammanhängande perioden ska ge fördjupning. Bedömggruppen ser dessa positiva sidor men även eventuella problem för de studenter som inte är helt övertygade om att läraryrket är det rätta för dem. Att först sent i utbildningen inse ett felval är inte önskvärt, enligt bedömggruppen.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

På lärosätet finns en handlingsplan för jämställdhetsintegrering. Jämställdhetsperspektivet beaktas på programnivå, exempelvis när lärosätet sätter samman beredande och beslutande organ, och en medveten strategi är att både kvinnor och män ska synliggöras i lärarutbildningen. Denna strategi kommuniceras också externt i marknadsföringen av lärarutbildningen. Antagningssiffror, genomströmning och avhopp analyseras ur ett jämställdhetsperspektiv. Av Studentbarometern 2016 framgår att hela 80 procent av lärarstudenterna är nöjda med hur jämställdhetsfrågor behandlas i utbildningen.

Av självvärderingen och intervjuerna framgår att jämställdhetsperspektivet genomsyrar samtliga kurser i svenska, enligt bedömggruppen. Jämställdhetsperspektivet synliggörs både i valet av

kurslitteratur och i kursplanernas förväntade studieresultat, i genomförandet av undervisningen, i uppgifterna och i de varierade examinationsformerna. Exempelvis ska studenterna i en av kurserna utforma en tänkt lektionsplanering och göra didaktiska reflektioner kring jämställdhetsperspektivet. Studenterna i svenskämnet får då på olika sätt träna sin förmåga att beakta, kommunicera och förankra jämställdhetsperspektivet i den pedagogiska verksamheten. Undervisnings- och examinationsformer varierar för att passa de flesta studenter. Detta sätt att integrera jämställdhetsperspektivet under hela utbildningen är enligt bedömargruppen föredömligt och ett gott exempel.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Kursvärderingar och utvärderingar av olika ingående kursmoment görs i enlighet med lärosätets kvalitetssystem. Resultaten återkopplas till dem som gjort utvärderingen via webbplatsen, där lärosätet också beskriver åtgärder och informerar nya studentgrupper vid kursstart.

Det finns en organisation för att ta om hand synpunkter från lärare och studenter. En ämneskoordinator och studierektor ansvarar för att synpunkterna diskuteras i lärarlaget och med nästa momentansvarig. En samordningsgrupp för svensklärover utbildning vid lärosätet möts två gånger per termin och behandlar exempelvis utvärderingar, kursplaner och utvecklingsarbete. De förändringar som gjorts utifrån framkomna synpunkter gäller oklarheter i närvarokraven och didaktiska perspektiv, och lärosätet har tagit fram en ramkursplan för VFU och det självständiga arbetet. Rutiner finns för att återkoppla uppföljningsresultat till lärare, annan personal, studenter och andra intressenter. Bedömargruppen vill framhålla lärosätets tydliga rutiner för uppföljning, åtgärder och återkoppling som ett gott exempel.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Bedömargruppen konstaterar att det finns ett etablerat system för att följa upp studenternas prestationer, liksom att olika åtgärder vidtas vid behov. För att studenterna ska genomföra utbildningen inom planerad tid har lärosätet exempelvis infört tydliga och höga krav på närvaro, information om behörighetskrav till kommande kurs och uppföljning av studenternas prestationer i mitten av terminen. Studievägledare gör en fördjupad behörighetsprövning under termin fyra och åtta. Avhoppsanalys görs på programnivå. Studenter som har svårigheter i studierna erbjuds vägledningssamtal. Under intervjuerna framkom att åtgärder i förekommande fall diskuteras med kursansvarig och lärare, som talar med studenten om vad som behöver göras för att den ska lyckas med studierna. Kunskapsöverföring sker också i lärarlaget. Därutöver erbjuder Studenthälsan och Studieverkstaden stöd inom sina respektive områden.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Förutom kursvärderingar och utvärderingar av olika ingående kursmoment har studenterna inflytande via andra kanaler. Studentrepresentation finns i grundutbildningsråden vid de två kursgivande institutionerna samt i Lärarhögskolans styrelse. I undervisningen tar lärosätet hänsyn till studenters önskemål så långt det är möjligt, och studenterna kan själva påverka innehållet genom att till exempel välja teoretiska inslag som de vill didaktisera. Bedömggruppen vill framhålla detta som ett gott exempel på hur studenter kan ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningen. Vid examinationer i form av hemtentamen har studenterna möjlighet att påverka frågeställningar med mera, vilket är en metod som de kan använda även i sin egen undervisning.

Av underlaget framgår att kursvärderingar genomförs rutinmässigt och att de upplevs som ointressanta. Intervjuerna visar dock att lärare vid föreläsningar talar med studenter om vikten av att engagera sig och göra utvärderingarna. Det framgår inte om detta lett till ökat engagemang hos studenterna, men bedömggruppen vill ändå uppmuntra detta. Sammantaget anser bedömggruppen att studenterna har goda möjligheter att aktivt utveckla utbildningen på både ämnes- och programnivå, men lärosätet rekommenderas att ytterligare utveckla formerna för utvärdering och återkoppling.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

I självvärdering och under intervjuerna berörs studentens kontakter med arbetslivet, bland annat genom VFU men även via lärare med bakgrund i skolan. Under utbildningen är ungdomsskolans styrdokument en viktig del i alla kurser, och det självständiga arbetet ger möjligheter att fördjupa insikterna om skolans verksamhet. I självvärderingen nämns kurser i språksociologi som behandlar språksituationen i dagens samhälle. Denna kunskap är enligt bedömggruppen ytterst viktig för att studenterna ska kunna möta förändringar i arbetslivet, som i skolans verksamhet ofta berör språkets betydelse för lärandet.

I självvärderingen redovisas flera områden där samverkan sker. Skolnära forskning bedrivs vid Litum och genom den etableras kontakter mellan forskare, skola och arbetsliv, vilket ger studenterna värdefull insyn i forskningsarbete. Det finns också partssammansatta arbetsgrupper för övningskolor, praktisknära forskning och VFU. Samverkan sker även med externa aktörer, till exempel logoped, som deltar i utbildningen och via alumnverksamhet.

Det framgår att studenterna genomför VFU på olika skolor. Som ett gott exempel vill bedömggruppen framhålla att studenterna under den avslutande VFU:n får praktisera i båda sina ämnen. Vid lärosätet har man nyligen genomfört ett utvecklingsprojekt för att främja studenters och lärares kunskaper om det fysiska och digitala rummets betydelse för lärande. Lärosätet tar dock upp digitaliseringens inverkan på skolmiljön som ett utvecklingsområde i självvärderingen.

Sammantaget menar bedömargruppen att lärosätet erbjuder en utbildning som väl förbereder studenten inför arbetslivet och de förändringar som det kan innebära. Utbildningen samverkar även på tillfredsställande sätt med det omgivande samhället.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: Tillfredsställande

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Den vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetensen bedöms vara god i både svenska språket och litteraturvetenskap. Lärosätet menar att personalstyrkan präglas av stabilitet, men bedömargruppen noterar att drygt en tredjedel har tidsbegränsad anställning. Lärosätet gör dock satsningar för att säkra kompetens och kontinuitet.

Även utbildningsmiljön bedöms vara god med bland annat relevant forskning, olika satsningar för att stärka den vetenskapliga kompetensen och en samordningsplats för lärarutbildningen i svenska, vilket bedömargruppen ser som en styrka. Forskarna undervisar med anknytning till sina forskningsområden och studenter inbjuds att skriva sina självständiga arbeten inom dem.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Svenskläraryrket utformning ger studenterna förutsättningar för att nå målet genom att kurserna i svenska har en tydlig progression i tre steg: grundlägga, befästa och fördjupa. Ämneskunskaperna och insikterna i forsknings- och utvecklingsarbete stärks exempelvis genom att studenterna skriver en kort vetenskaplig uppsats som föregår det självständiga arbetet. Dock kan lärosätet ytterligare säkerställa fördjupningen i ämnet.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Studenten får successivt fördjupad kunskap om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, men enligt bedömargruppen kan ytterligare fördjupning behövas för att i större utsträckning säkerställa målpuppfyllelse.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Under utbildningens gång ställs allt större krav på att studenterna kan reflektera över, problematisera, analysera och värdera sina egna och andras erfarenheter och knyta dessa till forskning. Målet säkerställs i ämnets VFU-kurser och i de självständiga arbetena. Bedömargruppen menar att målet uppfylls i stor utsträckning.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Ämne och ämnesdidaktik hör nära samman, och ämnesdidaktiska inslag finns i alla kurser i svenska. Bedömargruppen ser det också som en styrka att ämne och ämnesdidaktik integreras. Examinationsformerna är varierade och kan exempelvis innebära att studenterna ska förklara något på ett sådant sätt att elever kan förstå. Detta ser bedömargruppen som ett positivt exempel på examinationsform.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Det finns en tydlig progression i utbildningen, och praktiskt inriktade övningar stärker studenternas förmåga att nå detta mål.

Bedömargruppen ser positivt på hur jämställdhetsperspektivet uppmärksammas i utbildningen. Perspektivet genomsyrar samtliga kurser i svenska och synliggörs i kurslitteratur, lärandemål, genomförande och uppgifter. Studenterna får på olika sätt träna sin förmåga att beakta, kommunicera och förankra perspektivet i den pedagogiska verksamheten.

Det finns tydliga rutiner för uppföljning, åtgärder och återkoppling. Exempelvis möts Samos två gånger per termin för att behandla bland annat utvärderingar, kursplaner och utvecklingsarbete, och förändringar görs utifrån framkomna synpunkter. Rutiner finns även för att följa upp studenternas prestationer, och om de inte uppfyller kraven sätter lärosätet in åtgärder för att stötta studenten ifråga.

Bedömargruppen anser att studenterna har goda möjligheter att aktivt utveckla utbildningen på både ämnes- och programnivå. Av bedömargruppens samlade underlag framgår dock att kursutvärderingar genomförs rutinmässigt och upplevs som ointressanta. Det är därför motiverat att ytterligare utveckla formerna för utvärdering och återkoppling.

Studenterna kommer i kontakt med arbetslivet via lärare på lärosätet med bakgrund i skolan men främst via sin VFU. Det framgår att studenterna genomför VFU på olika skolor. Som ett gott exempel vill bedömargruppen framhålla att studenterna under den avslutande VFU:n får praktisera i båda sina ämnen. I kurser i språksociologi får studenterna kunskap om den språkliga situationen i dagens Sverige, vilket är en viktig del i beredskapen för att möta förändringar i arbetslivet. Kontakter finns mellan forskare, skola och arbetsliv via Litum och den forskning som där bedrivs. Även externa aktörer, till exempel logopedier, deltar i utbildningen. Utifrån det samlade underlaget bedömer bedömargruppen att studenterna väl förbereds inför arbetslivet.

Lärosäte: Uppsala universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik.

Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara inte tillfredsställande.

Inom utbildningsvetenskaplig kärna så anser bedömargruppen att lärosätet har en acceptabel bemanning, med en handfull lärare med större omfattning undervisning. Personalen är huvudsakligen tillsvidareanställd, vilket bidrar till stabilitet och kontinuitet. Flertalet lärare har dock en mindre mängd undervisningstid i utbildningen, emellanåt bara en eller ett par procent av en heltidstjänst. Bedömargruppen ser en risk att utbildningen, kan upplevas som splittrad och att det kan vara svårt att säkerställa progressionen. Bedömargruppen ser positivt på att majoriteten av lärarna har en lärarexamen och är disputerade, främst i didaktik, men också i till exempel historia, utbildningssociologi eller specialpedagogik. En resurs är de adjungerade adjunkterna i form av yrkesverksamma ämneslärare. Inom inriktningen matematik visar lärartabellen på en hög andel disputerade lärare, men inga är forskarutbildade i matematikdidaktik. Endast en tillsvidareanställd lärare har relevant lärarexamen. Till viss del kompenseras detta av att man har en tidsbegränsat anställd adjungerad lärare som arbetar halvtid på utbildningen. Sammantaget är lärarkompetensen inte tillfredsställande.

Inom den utbildningsvetenskapliga kärnan visar lärosätet tydligt i självvärderingen på kopplingen mellan olika forskningsprojekt och kurser vilket bidrar till en god utbildningsmiljö. Lärare som är aktiva forskare inom områden som är centrala för utbildningen deltar på kurserna, vilket ger goda förutsättningar för en forskningsanknuten undervisning. Det framkommer däremot i intervjun att kopplingen mellan den forskning som bedrivs och utbildningen inte är tillräckligt tydlig för studenterna. Inom inriktningen matematik redogör lärosätet för en stark forskningsmiljö i ämnet matematik, och aktiva forskare deltar i undervisningen. För att stärka den matematikdidaktiska kompetensen försöker lärare delta i fortbildningskurser i matematikdidaktik. Ingen av dessa bedriver dock någon matematikdidaktisk forskning. Det framgår inte hur lärosätet arbetar med att synliggöra den forskning i matematikdidaktik som bedrivs vid lärosätet för studenterna. Sammantaget är forskningsmiljön inte tillfredsställande.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls eftersom utbildningen ger både grundläggande kunskaper inom en rad matematiska områden och väsentligt fördjupande kunskaper inom valda delar. Lärosätet beskriver ett pågående utvecklingsarbete som syftar till att anpassa utbildningen till de förändringar som nyligen genomförts i gymnasieskolan om att använda digitala verktyg och programmering.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Inom UVK uppfylls målet på grundläggande nivå då lärosätet har förstärkt vetenskaplig teori och metod genom införandet av en särskild kurs under termin 7. Lärosätet

visar också på flera exempel på inslag i kurser, både UVK och VFU, som fokuserar på relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Bedömgargruppen uppmanar lärosätet att säkerställa att det tydligt framgår i de nya kursbeskrivningarna hur kvantitativa och kvalitativa metoder ska behandlas och examineras. Inom inriktningen matematik är målet inte uppfyllt eftersom en fördjupning inte sker då samtliga självständiga arbeten som är inskickade visar på stora brister när det gäller examensmålet. Bedömgargruppen anser därmed inte att utbildningen säkerställer att studenten når examensmålet i sin helhet. Utbildningen ger dock kunskaper om kvantitativa metoder genom den kurs i statistik som studenterna läser. Trots att den utbildningsvetenskapliga kärnan bidrar till måluppfyllelse anser bedömgargruppen att bristerna inom inriktningen matematik är så omfattande att utbildningen i sin helhet inte möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inte. Inom UVK uppfylls målet på grundläggande nivå då lärosätet beskriver flera kurser, både UVK och VFU, som fokuserar på förmågan att tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat. Föreläsningar följs exempelvis upp av vetenskapligt samtal på seminarier med hjälp av instuderingsfrågor. Denna typ av moment finns i alla kärnans kurser. Inom inriktningen matematik är målet inte uppfyllt eftersom en fördjupning inte sker. Utbildningen ger inte tillräckligt stöd inför det självständiga arbetet, särskilt inte när det gäller arbetet med vetenskaplig litteratur och forskningsmetoder inom det matematikdidaktiska forskningsfältet. Trots att den utbildningsvetenskapliga kärnan bidrar till måluppfyllelse anser bedömgargruppen att bristerna inom inriktningen matematik är så omfattande att utbildningen i sin helhet inte möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande uppfylls både inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och inriktningen matematik. Lärosätet fokuserar på ett ändamålsenligt sätt både inom UVK och VFU på målet. Utöver UVK och VFU nämns också den ämnesdidaktiska utbildningen som studenten får i ämnet. Bedömgargruppen ser en utmaning i att ämnesdidaktiken skiljer sig åt mellan ämnen, och att det därför kan vara svårt att få till en bra progression när studenterna inte har samma förkunskaper. Bedömgargruppen ser positivt på att flera kurser inom UVK och VFU fokuserar på förmågan att kunna planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisningen. Inom inriktningen matematik finns flera konkreta exempel på metodiska inslag där studenten övar sig i att presentera både muntligt och skriftligt. Lärosätet ger också en mängd exempel på vad som behandlas i undervisningen på de didaktiska kurserna. Bedömgargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls inom både UVK och inriktningen matematik. Inom UVK uppfylls det genom kurserna Mångfald och lärande och Specialpedagogik. I den reviderade programstrukturen har den första kursen utgått, men under intervjuerna framkommer att det innehåll som fanns i kursen i stället ska genomföras som en strimma, utspridd över flera kurser. Inom inriktningen matematik tränas studenterna vid flera tillfällen i att planera, genomföra och ge återkoppling på delar av en lektion. Lärosätet beskriver i detalj hur VFU-kurserna genomförs och examineras i form av bedömarbesök och tre skriftliga uppgifter där studenten förväntas referera till vetenskapligt material.

Bedömggruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls genom att lärosätet beskriver flera kurser med teman som knyter an till målet. Ett exempel är kursen Ledarskap, där konventionerna om mänskliga rättigheter och barnens rättigheter enligt barnkonventionen behandlas och där lärares juridiska rättigheter och skyldigheter diskuteras.

Lärosätet bedriver ett medvetet jämställdhetsarbete ur flera perspektiv, t.ex. rekrytering, bemanning, kursplaner, schemaläggning och kurslitteratur. Perspektivet ingår i flera kurser, både inom UVK och VFU. Inom matematikläroarutbildningen beskriver lärosätet könsfördelningen på institutionen och på inriktningen (lärare och studenter) samt vilka strategier som finns för att öka andelen av det underrepresenterade könet. Jämställdhetsperspektivet i utbildningens innehåll behandlas kortfattat, och man ger exempel på lärandemål och hur det examineras från en didaktikkurs och VFU2. Bedömggruppen anser att lärosätets arbete med jämställdhetsperspektivet i utbildningen är tillfredsställande.

Det finns på lärosätet ett väl fungerande system av utvärderingar där återkoppling sker till relevanta intressenter, t.ex. studenter, institutioner och VFU-samordnare. Ett gott exempel är den externa utvärdering som genomfördes för ett par år sedan och som visade på ett behov av en översyn av hela UVK och en tydligare överensstämmelse mellan utbildningens olika delar. Inom matematikläroarutbildningen beskriver lärosätet sitt system för uppföljning. Kursutvärderingar genomförs och resultatet återkopplas till studenter vid både det aktuella tillfället och det kommande kurstillfället. Man anordnar också informationsträffar med studentföreträdare. För att säkerställa att studenterna genomför utbildningen inom utsatt tid ger man bland annat information om programmets upplägg, val av kurser och det finns också möjligheter till individuell studievägledning. Lärosätet arbetar aktivt för att motverka avhopp. Bedömggruppen anser att bedömningsgrunden om uppföljning, åtgärder och återkoppling behandlas tillfredsställande.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Inom utbildningen tar lärosätet på ett ändamålsenligt sätt hand om studentperspektivet, både på individnivå och studentkårsnivå. Utöver deltagande i olika organ nämns de regelbundna studentdialogerna som genomförs med prefekten flera gånger per termin. Det finns Inom matematikläroarutbildningen några få konkreta exempel i underlaget på hur studentinflytandet ser ut, t.ex. att lärarstudenter som är anställda som amanuenser även deltar i att analysera kursrapporterna.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Det finns flera konkreta exempel på samverkan med arbetslivet. Utöver VFU-organisationen nämner lärosätet att de adjungerade adjunkterna, partnerskolorna och uppdragsutbildningarna är viktiga. I intervjun lyfter man inom matematikläroarutbildningen fram arbetet med att införa en kurs i programmering i syfte att öka studentens beredskap för att möta förändringar i arbetslivet.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar**Personal**

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Lärosätet anger i självvärderingen att det är 200 ämneslärarstudenter som läser någon av de tre UVK-terminerna. Lärosätet redovisar i både lärartabellen och självvärderingen en personalstyrka på cirka 40 lärare, där en handfull lärare har mer undervisning inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). De flesta lärare har en mindre mängd undervisningstid i utbildningen, emellanåt bara en eller ett par procent av en heltidstjänst. Bedömggruppen ser en viss risk att utbildningen, genom att så många lärare deltar, kan upplevas som splittrad av studenterna och att det kan vara svårt att säkerställa progressionen. Den uppfattningen kom också fram vid intervjun.

Personalen är huvudsakligen tillsvidareanställd, vilket bedömggruppen menar bidrar till stabilitet och kontinuitet. Majoriteten har en lärarexamen och är disputerade, främst i didaktik men också i t.ex. historia, utbildningssociologi eller specialpedagogik. En resurs är de adjungerade adjunkterna i form av yrkesverksamma ämneslärare, som tillsammans med universitetsadjunkterna säkrar professionsanknytningen.

Lärosätet har en tydlig strategi för kompetensförsörjning när det gäller både vetenskaplig och professionsrelaterad kompetens. Lärosätet har en plan för kompetensutveckling där alla lektorer får minst 20 procent kompetensutvecklingstid. Vissa undantag finns däremot i lärartabellen. Bedömggruppen ser positivt på att lärosätet säkerställer den högskolepedagogiska kompetensen genom att ställa krav på motsvarande kurser för nyanställning som lektor och att de flesta lärare som undervisar på kurserna inom UVK har genomgått den högskolepedagogiska kursen.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Självvärderingen visar tydligt på kopplingen mellan olika forskningsprojekt och kurser inom UVK. Lärare som är aktiva forskare inom områden som är centrala för utbildningen deltar på kurserna, vilket ger goda förutsättningar för en forskningsanknuten undervisning. Det framkommer däremot i intervjuerna att kopplingen mellan den forskning som bedrivs och utbildningen inte är tillräckligt tydlig för studenterna och bedömggruppen uppmanar lärosätet att se över hur man säkerställer att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

De adjungerade lärarna bidrar med yrkesrelevant och praktknära kompetens. Systemet med att bemanna de flesta kurser med både lektorer och adjungerade lärare för att garantera bästa möjliga vetenskapliga och professionella förankring är en god tanke. Bedömggruppen menar att den seminarieserie för adjungerande lärare, adjunkter och VFU-handledare som bedrivs är ett bra exempel på kompetensutveckling och på hur man kan arbeta med att knyta samman forskning med utbildning. Ämneslärarkollegiet är en annan viktig arena för att koppla samman adjunkter med lektorer, enligt lärosätet.

Lärosätet beskriver ett projekt där studenterna ska få möjlighet att delta i gymnasieskolans verksamhet även under campusförlagda kurser, vilket bidrar ytterligare till den professionsinriktade miljön. I nuläget genomförs detta enbart vid partnerskolor, vilket gör att bara en del av studenterna får den möjligheten. I självvärderingen framgår det att projektet ska spridas till övriga samarbetskommuner under kommande terminer, något som bedömargruppen ser som positivt. I självvärderingen nämns även ett antal andra projekt kopplade till skolan.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Lärosätet beskriver i självvärderingen ett nytt upplägg där utbildningen i vetenskaplig teori och metod har förstärkts genom införandet av en särskild kurs under termin 7, men där den vetenskapliga och professionsmässiga anknytningen behållits i övriga kurser inom UVK. Kursen har ännu inte genomförts, eftersom en ny programstruktur infördes hösten 2017. Lärosätet ger i självvärderingen flera relevanta exempel på inslag i kurser, både i den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och i den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). VFU fokuserar på relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Där uppmanas studenterna att jämföra teoretiska perspektiv på olika innehåll samt diskutera deras relationer till undervisningen. Flera olika typer av examinationer beskrivs, men bedömargruppen saknar konkreta lärandemål som kopplar till relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Det blir därför ett utvecklingsområde. Till viss del kan lärandemålen dock utläsas av beskrivningen av examinationerna.

Det framgår inte explicit i underlagen på vilket sätt kvantitativa och kvalitativa metoder kommer att behandlas i det framtida kursupplägget, vilka lärandemål som kommer att finnas på kurserna eller hur de kommer att examineras. Bedömargruppen uppmanar lärosätet att, i samband med kursplanarbetet, säkerställa att det tydligt framgår i de nya kursbeskrivningarna hur kvantitativa och kvalitativa metoder ska behandlas och examineras.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet beskriver i självvärderingen flera kurser som fokuserar på förmågan att tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat. Kurserna finns både inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU).

Självvärderingen ger en mängd konkreta exempel på olika typer av undervisnings- och examinationsformer, exempelvis följs föreläsningar upp av ett vetenskapligt samtal på seminarier med hjälp av instuderingsfrågor. Den här typen av moment finns i alla kärnans kurser. Men bedömgargruppen menar att det behövs konkreta lärandemål och beskrivningar av hur de länkar till examinationerna. Till viss del kan det utläsas av beskrivningarna av examinationerna, exempelvis att kraven ökar på studentens förmåga att sätta forskningsresultat i relation till en kommande yrkesverksamhet.

Lärosätet beskriver på ett ändamålsenligt sätt ett utvecklingsarbete som genomförts de senaste åren, där språkets betydelse har uppmärksamats. Som i led i detta har de språkliga kraven förtydligats i kursplanerna.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätet beskriver i självvärderingen flera kurser som fokuserar på förmågan att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande. Kurserna finns både inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Under intervjuerna visar lärosätetsföreträdarna självinsikt genom att ta upp problemet med att ämnesdidaktiken skiljer sig åt mellan ämnen, och att det därför kan vara svårt att få till en bra progression när studenterna inte har samma förkunskaper när de läser kurser inom UVK.

Bedömgargruppen ser positivt på att det finns en ramkursplan för de VFU-kurser som är knutna till ämnena. Diskussioner förs på ledningsnivå om ramar även för ämnesdidaktiken, men för tillfället finns det bara ett krav på minst 7,5 högskolepoäng ämnesdidaktik. Ett utvecklingsområde som även lärosätet tar upp är därför att säkerställa progressionen mellan allmäntdidaktiken och ämnesdidaktiken. Bedömgargruppen instämmer i detta och uppmanar lärosätet att säkerställa progressionen i utbildningen för alla studenter, oavsett ämneskombination.

Självvärderingen ger en mängd konkreta exempel på olika typer av undervisnings- och examinationsformer. Konkreta lärandemål är inte beskrivna, men kan till viss del utläsas av de examinerande uppgifterna. Ett exempel är kursen *Ledarskap*, där teoretiska perspektiv på undervisning och lärande behandlas. I kursen *Lärande och utveckling* ska studenterna bland annat visa exempel på hur didaktiska begrepp och resonemang kan tillämpas i konkreta undervisningssituationer. Ett annat konkret exempel är kursen *Specialpedagogik*, där didaktiska frågor om elever i behov av särskilt stöd diskuteras. Ett ytterligare exempel är kursen *Bedömning och utvärdering*, där man bland annat behandlar olika former för formativ och summativ bedömning och hur dessa påverkar den didaktiska verksamheten. Förmågan att omsätta de didaktiska studierna i konkret klassrumsundervisning behandlas även under VFU-kurserna.

Självvärderingen beskriver det systematiska arbetet med olika medier och digitala miljöer inom UVK, där man säkerställer studenternas förmåga att arbeta med digitala verktyg i undervisningen. Som stöd i arbetet har lärosätet anställt adjunkter vars uppgift är att stödja lärare och studenter och att

säkerställa progressionen i utbildningen. Några av momenten bemannas med adjungerade lärare med erfarenhet från digitalisering i skolan, vilket bedömarna ser som en styrka.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet beskriver i självvärderingen flera kurser inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) som fokuserar på förmågan att kunna planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning. Utöver dessa kurser omnämns den utbildning som studenten får i ämnet. Ett utvecklingsområde är att tydliggöra hur progressionen mellan de didaktiska och metodiska inslagen i ämnet och motsvarande inslag i UVK säkerställs. Ett annat utvecklingsområde är att utveckla kopplingen rent innehållsligt mellan ämnesdidaktiken och allmändidaktiken. Detta nämner lärosätet i självvärderingen och det betonas under intervjuerna.

Bedömggruppen delar lärosätets bedömning att ett annat utvecklingsområde är progressionen i de moment som handlar om genomförande och utvärdering av undervisningen, vilket kan ske bland annat genom att utveckla VFU-kurserna.

Självvärderingen ger en mängd konkreta exempel på olika typer av undervisnings- och examinationsformer, och till viss del framgår lärandemålen av beskrivningen av innehållet och examinationen.

Lärosätet beskriver hur man säkerställer att studenterna har förmågan att stimulera varje elevs lärande och utveckling, genom konkreta exempel ur kurserna *Mångfald och lärande* och *Specialpedagogik*. I den reviderade programstrukturen har den första kursen utgått och det framgår inte hur och var motsvarande innehåll kommer att behandlas. Under intervjuerna framkommer att det innehåll som fanns i kursen i stället ska genomföras som en strimma, utspridd över flera kurser. Programkommittén har ett stort ansvar för att säkerställa att examensmålen även fortsättningsvis nås, något som bedömggruppen också vill understryka.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Lärosätet beskriver flera kurser med teman som knyter an till målet för demokrati, mänskliga rättigheter, jämställdhet och hållbar utveckling. Ett exempel är kursen *Utbildningens framväxt och villkor*, där frågor diskuteras om hur social klass, kön och etnicitet har påverkat möjligheten till utbildning. Ett annat exempel är kursen *Ledarskap*, där konventionerna om mänskliga rättigheter och barnens rättigheter enligt barnkonventionen behandlas och där lärares juridiska rättigheter och skyldigheter diskuteras. Konkreta exempel tar också upp från flera andra kurser, till exempel kurserna *Specialpedagogik* och *Mångfald och lärande*.

Av beskrivningen går det till viss del att utläsa konkreta lärandemål och hur de examineras. Bedömgargruppen anser att lärosätet på ett trovärdigt sätt visar på att utbildningen säkerställer att studenterna har förmågan att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter.

Självvärderingen ger också några exempel på kurser där man arbetar med de tre dimensionerna av hållbar utveckling (social, miljömässig och ekonomisk), men beskrivningen är relativt kortfattad och det framgår inte vad och hur man examinerar. Bedömgargruppen anser att lärosätet bör säkerställa att detta finns.

I intervjuerna framkommer att man i det nya upplägget av termin 9 kommer att behandla hållbart utvecklingsarbete, men eftersom kurserna ligger en bit in i framtiden är inte detaljerna klara ännu. Bedömgargruppen delar lärosätets bedömning att det är ett utvecklingsområde att problematisera hur dessa teman kan införas i undervisningen i gymnasieskolan.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärosätet bedriver ett medvetet jämställdhetsarbete ur flera perspektiv, till exempel rekrytering, bemanning, kursplaner, schemaläggning och kurslitteratur. Perspektivet ingår i flera kurser, både inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och i den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), där studenterna ska tillämpa ett fördjupat och medvetet ledarskap bland annat i relation till jämställdhetsfrågor. Beskrivningen innehåller konkreta exempel på examinationer, men flera av dessa behandlar andra aspekter än bara jämställdhet. Beskrivningen lyfter fram kursen *Mångfald och lärande* som en kurs där jämställdhet behandlas ingående. Kursen har i den nya strukturen utgått, men i intervjun framkommer det att innehållet i kursen i stället kommer att behandlas som en strimma och därmed ingå i flera kurser inom UVK. Programkommittén har ett stort ansvar för att säkerställa att examensmålen även fortsättningsvis nås. Bedömgargruppen anser att lärosätet på ett ändamålsenligt sätt beaktar jämställdhetsperspektivet i sina kurser.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet beskriver utförligt ett system med olika typer av utvärderingar där återkoppling sker till relevanta intressenter, till exempel studenter, institutioner och VFU-samordnare. Systemet innefattar kursutvärdering, programutvärderingar som granskningar både på fakultetsnivå och av externa parter. Lärosätet ger ett par konkreta exempel på åtgärder som genomförts, exempelvis bedömning av VFU och vetenskapligt skrivande. Som utvecklingsområde har man identifierat den låga svarsfrekvensen och återkoppling till kommande kurstillfällen.

Självvärderingen tar också upp den externa utvärdering som genomfördes för ett par år sedan och som visade på ett behov av en översyn av hela UVK och en tydligare överensstämmelse mellan utbildningens olika delar (UVK, VFU och ämnesstudier). Vid intervjun framkommer att man efter att rapporten presenterats bjudit in till möten med studierektorer och ansvariga för UVK, för att öka

kännedomen om varandras verksamheter. Man har även haft ett internat där man har diskuterat de ämnesdidaktiska självständiga arbetena.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet redogör för hur man arbetar med genomströmningen på programmet. I beskrivningen lyfter man fram bl.a. avhopsanalyser, studiehandledningar och de policydokument som har utarbetats. Policydokumenten ska säkerställa att alla inblandade lärare är informerade om kursens genomförande och att all examination och betygsättning hanteras korrekt. I självvärderingen nämns också en digital bedömningsblankett som ska ge bättre förutsättningar för att i god tid fånga upp problem i VFU:n och utveckla lärandet. Som resultat av det kan studenter som har problem under VFU:n exempelvis få ett extra besök av en lärare.

Bedömggruppen anser att lärosätet har ett tillfredsställande arbete med att tillse att studenterna slutför utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet beskriver i självvärderingen hur studentperspektivet tas om hand både på individnivå och studentkårsnivå. Kursvärderingar följs upp genom att de sammanställs till kursrapporter. Utöver deltagande i olika organ nämns de regelbundna studentdialogerna som genomförs mellan företrädare för studentkåren som arbetar med lärarutbildning och prefekten för lärarutbildningen. Institutionsledningen har under flera år lagt ner arbete på att involvera studenterna i kvalitet och utvecklingsarbete. Lärosätet redogör också för systemet med anställda studentcoacher som, utöver att vara ett stöd för lärarstudenterna, också arrangerar seminarier för dem, något som bedömggruppen ser positivt på. Som utvecklingsområde nämns att få fler studenter att engagera sig i utbildningsfrågor. De olika insatserna lärosätet gör för att involvera studenterna och ta reda på deras synpunkter anser bedömggruppen är tillfredsställande.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet lyfter fram flera konkreta exempel på relevant samverkan. Utöver VFU-organisationen nämner man att de adjungerade adjunkterna, partnerskolorna och uppdragsutbildningarna är viktiga. Med de adjungerande adjunkterna får studenterna en direkt kontakt med personer som har aktuella kunskaper om förändringarna i skolan. Partnerskolesamarbetet ger också ett antal studenter möjligheter till att lära känna yrket och arbetsmiljön. Lärosätets medverkan i uppdragsutbildningar är ytterligare ett exempel på hur personalen kan hålla sig uppdaterad på förändringar i skolans värld.

Bedömggruppen anser att de exempel som lärosätet ger visar att utbildningen är utformad på ett sådant sätt att den utvecklar studentens förmåga att möta ett föränderligt arbetsliv.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Bedömggruppen anser att lärosätet har en acceptabel bemanning, med en handfull lärare med större omfattning undervisning inom UVK. Personalen är huvudsakligen tillsvidareanställd, vilket bidrar till stabilitet och kontinuitet. Flertalet lärare har dock en mindre mängd undervisningstid i utbildningen, emellanåt bara en eller ett par procent av en heltidstjänst. Bedömggruppen ser en risk att utbildningen, kan upplevas som splittrad och att det kan vara svårt att säkerställa progressionen. Bedömggruppen ser också positivt på att majoriteten av lärarna har en lärarexamen och är disputerade, främst i didaktik, men också i t.ex. historia, utbildningssociologi eller specialpedagogik. En resurs är de adjungerade adjunkterna i form av yrkesverksamma ämneslärare.

Bedömggruppen menar att lärosätet tydligt visar på kopplingen mellan olika forskningsprojekt och kurser inom UVK vilket bidrar till en god utbildningsmiljö. Lärare som är aktiva forskare inom områden som är centrala för utbildningen deltar på kurserna, vilket ger goda förutsättningar för en forskningsanknuten undervisning. Det framkommer däremot i intervjun att kopplingen mellan den forskning som bedrivs och utbildningen inte är tillräckligt tydlig för studenterna.

Bedömggruppen menar att målet för vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet är uppfyllt, genom att utbildningen i vetenskaplig teori och metod har förstärkts genom införandet av en särskild kurs under termin 7. Lärosätet visar på flera exempel på inslag i kurser, både UVK och VFU, som fokuserar på relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Bedömggruppen uppmanar lärosätet att säkerställa att det tydligt framgår i de nya kursbeskrivningarna hur kvantitativa och kvalitativa metoder ska behandlas och examineras.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat är uppfyllt genom att lärosätet beskriver flera kurser, både UVK och VFU, som fokuserar på förmågan att tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat. Föreläsningar följs exempelvis upp av vetenskapligt samtal på seminarier med hjälp av instuderingsfrågor. Denna typ av moment finns i alla kärnans kurser.

Lärosätet fokuserar på ett ändamålsenligt sätt både inom UVK och VFU, på förmågan att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande. Utöver dessa kurser nämns också den ämnesdidaktiska utbildningen som studenten får i ämnet. Bedömggruppen ser en utmaning i att ämnesdidaktiken skiljer sig åt mellan ämnen, och att det därför kan vara svårt att få till en bra progression när studenterna inte har samma förkunskaper.

Bedömggruppen ser positivt på att flera kurser inom UVK och VFU fokuserar på förmågan att kunna planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisningen.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls genom kurserna *Mångfald och lärande* och *Specialpedagogik*. I den reviderade programstrukturen har den första kursen utgått, men under intervjuerna framkommer att det innehåll som fanns i kursen i stället ska genomföras som en strimma, utspridd över flera kurser.

Målet för bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls genom att lärosätet beskriver flera kurser med teman som knyter an till målet. Ett exempel är kursen *Ledarskap*, där konventionerna om mänskliga rättigheter och barnens rättigheter enligt barnkonventionen behandlas och där lärares juridiska rättigheter och skyldigheter diskuteras.

Lärosätet bedriver ett medvetet jämställdhetsarbete ur flera perspektiv, t.ex. rekrytering, bemanning, kursplaner, schemaläggning och kurslitteratur. Perspektivet ingår i flera kurser, både inom UVK och VFU.

Det finns på lärosätet ett väl fungerande system av utvärderingar där återkoppling sker till relevanta intressenter, t.ex. studenter, institutioner och VFU-samordnare. Ett gott exempel är den externa utvärdering som genomfördes för ett par år sedan och som visade på ett behov av en översyn av hela UVK och en tydligare överensstämmelse mellan utbildningens olika delar.

Lärosätet tar på ett ändamålsenligt sätt hand om studentperspektivet, både på individnivå och studentkårsnivå. Utöver deltagande i olika organ nämns de regelbundna studentdialogerna som genomförs med prefekten flera gånger per termin.

Det finns flera konkreta exempel på samverkan med arbetslivet. Utöver VFU-organisationen nämner lärosätet att de adjungerade adjunkterna, partnerskolorna och uppdragsutbildningarna är viktiga.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är inte adekvat och står inte i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Lärartabellen redovisar en hög andel disputerade lärare men inga är forskarutbildade i matematikdidaktik. Några lärare har genomgått kurser i matematikdidaktik och en lärare har handlett doktorander i matematikdidaktik men forskar inte själv inom det matematikdidaktiska området. Vid intervjun framkommer det att lärosätet nyligen fattat beslut om att utlysa ett lektorat i matematikdidaktik, med garanterad forskningstid i två år. Sammantaget är den vetenskapliga kompetensen i matematik hög, men den formella vetenskapliga kompetensen i matematikdidaktik är

i nuläget inte tillräcklig för att undervisa, handleda och examinera matematikdidaktik på avancerad nivå.

Endast en tillsvidareanställd lärare har relevant lärarexamen. Till viss del kompenseras detta av att man har en tidsbegränsat anställd adjungerad lärare som arbetar halvtid på utbildningen. Dessutom finns två lektorer som har undervisat matematik i gymnasieskolan men som inte har en formell lärarexamen. Bedömningen är att den professionsrelaterade kompetensen är svag men tillräcklig på kort sikt. Lärosätet bör se till att säkra kompetensen även på lång sikt.

En majoritet av lärarna har högskolepedagogisk utbildning och flera deltar i institutions- eller fakultetsfinansierade pedagogiska projekt. De har även möjlighet att delta i didaktiska kurser och seminarier som arrangeras av den tekniskt-naturvetenskapliga fakulteten. Det framgår inte av självvärderingen hur mycket kompetensutvecklingstid en lärare i allmänhet har i sin tjänst, men enligt lärartabellen har tillsvidareanställda lärare minst 30 procent av en heltidstjänst. Den pedagogiska kompetensen anses därmed vara god.

Lärartabellen redovisar ett stort antal tidsbegränsade anställningar som är knutna till utbildningen, och två lärare, den adjungerade adjunkten och VFU-ansvariga universitetslektorn, deltar i den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Den beskrivning som ges övertygar inte bedömargruppen om att lärosätet har en långsiktig plan för kompetensförsörjningen, vare sig för den vetenskapliga kompetensen i matematikdidaktik eller för den professionsrelaterade kompetensen.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns inte en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs inte så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet redogör för en stark forskningsmiljö i ämnet matematik, och aktiva forskare deltar i undervisningen. Beskrivningen gör det troligt att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning i matematik.

Varje år deltar minst en lärare i matematikdidaktiska konferenser, och studenterna får återkoppling på de matematikdidaktiska kurserna. För att stärka den matematikdidaktiska kompetensen försöker lärare som är mycket involverade i lärarutbildningen delta i fortbildningskurser i matematikdidaktik. Ingen av dessa bedriver dock någon matematikdidaktisk forskning. Vid fakulteten för teknik och naturvetenskap har det tagits fram en handlingsplan för ämnesdidaktik, men varken självvärderingen eller intervjuerna visar vad den konkret innebär för utbildningen i matematik på ämneslärarprogrammet.

Varken självvärderingen eller intervjuerna visar heller hur lärosätet arbetar med att synliggöra lärosätets matematikdidaktiska forskning för studenterna, eller hur man säkerställer att studenterna upplever att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning i matematikdidaktik.

Den adjungerade läraren tillför viktig professionsrelaterad kompetens till utbildningsmiljön. Även om det inte nämns i underlaget bör VFU vara en viktig del av den professionsinriktade miljön. Lärosätet har identifierat kompetensen inom ämnesdidaktik, särskilt metodik, som ett utvecklingsområde.

Bedömargruppen anser inte att de åtgärder som beskrivs har tydlig koppling till behovet av att stärka kompetensen inom metodik. Den professionsinriktade miljön bedöms vara svag.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

För de som har valt matematik som huvudämne är utbildningen formad så att den ger både grundläggande kunskaper inom en rad matematiska områden och väsentligt fördjupande kunskaper inom valda delar. Genom behandling av teori och bevisföring i matematikkurserna får studenterna fördjupad insikt i äldre matematisk forskning som fortfarande är giltig och aktuell.

Under utbildningen kan studenten välja mellan att göra ett kandidatarbete i matematik, göra ett självständigt arbete i matematikdidaktik eller läsa några valbara matematikkurser. Det är mindre tillfredsställande att lärosätet i självvärderingen inte har analyserat hur denna valmöjlighet påverkar måluppfyllelsen. Undervisningen liksom examinationen beskrivs generellt för hela inriktningen, men det finns inga konkreta lärandemål eller beskrivningar av hur de länkar till examinationerna.

Lärosätet beskriver ett pågående utvecklingsarbete med att anpassa utbildningen till de förändringar som nyligen genomförts i gymnasieskolan, när det gäller användningen av digitala verktyg och programmering. Utvecklingsarbetet syftar till att skapa en kurs i programmeringsteknik med didaktiska inslag som ska ingå i inriktningens tredje termin.

Lärosätet lyfter fram lektionsundervisningen som ett utvecklingsområde där man vill göra lektionerna mer relevanta för lärarstudenter. Som ett led i detta har man anställt amanuenser som tar hand om lektionsundervisningen och som själva är lärarstudenter.

Endast ett av de självständiga arbetena visar att studenten har sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen. Det finns svagheter i behandlingen av ämnesinnehåll i delar av utbildningen, men trots det bedöms utbildningen som helhet säkerställa att man uppfyller det aktuella examensmålet.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Lärosätet beskriver hur utbildningens andra termin ger kunskaper om kvantitativa metoder genom den kurs i statistik som studenterna läser. Man anger att studenternas kunskap om vetenskapsteori och forskningsmetoder fördjupas under matematikinriktningens tredje termin. Det framgår inte tydligt i självvärderingen eller av intervjuerna på vilket sätt man behandlar kvalitativa forskningsmetoder som är kopplade till matematikdidaktisk forskning. Under tredje terminen får studenterna välja mellan att göra ett självständigt arbete i matematik alternativt matematikdidaktik eller att läsa två valbara

kurser i matematik. Underlaget visar inte hur denna valmöjlighet påverkar studentens möjligheter att nå det aktuella målet.

Ett utvecklingsområde, som lärosätet också anger, är arbetet med kvalitativa metoder inom inriktningen, och man har infört ett seminarium om forskningsmetoder som inleder det avslutande arbetet på avancerad nivå. Seminariet ges gemensamt för det avslutande arbetet på avancerad nivå och för de som ska läsa matematik termin 3. Detta seminarium tänker man också vidareutveckla. Bedömggruppen anser dock inte att åtgärden räcker eftersom seminariet ligger sent i utbildningen och inte blir ett tillräckligt stöd i studentens utveckling mot att nå fördjupade kunskaper. Intervjuerna förstärker denna uppfattning eftersom det framkommer att studenterna inte känner sig tillräckligt förberedda för det självständiga arbetet. Sammantaget menar bedömningsgruppen att utbildningen inte ger studenterna rätt förutsättningar för att nå det aktuella examensmålet.

Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas dels i en av de matematikdidaktiska kurserna, dels på den efterföljande VFU-kursen som är knuten till ämnet. I underlaget finns konkreta lärandemål liksom en beskrivning av hur det examineras. Beskrivningen tyder på att studenterna når denna del av målet.

Samtliga självständiga arbeten som är inskickade har stora brister när det gäller examensmålet, och bedömggruppen anser inte att utbildningen säkerställer att studenten når examensmålet i sin helhet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Självvärderingen innehåller några exempel från de ämnesdidaktiska kurserna, men även från kursen *Matematikens historia II*, där studenterna tillvaratar, systematiserar och reflekterar över sina egna men framför allt andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat. Som exempel nämns att studenten kritiskt ska granska artiklar om läromedel och matematiska resonemang och att de ska analysera originalarbeten i anslutning till kalkylens utveckling. Under tredje terminen får studenterna välja mellan att göra ett självständigt arbete i matematik alternativt matematikdidaktik eller läsa två valbara kurser i matematik. De självständiga arbetena på denna termin ges som exempel på kurser som bidrar till måluppfyllelse. Det framgår dock inte hur de valbara kurserna i matematik påverkar progressionen och studenternas möjligheter att nå målet, särskilt eftersom förberedelserna är så pass olika inför det avslutande självständiga arbetet i matematikdidaktik på avancerad nivå. Vid intervjuerna framkommer att utbildningen inte ger tillräckligt stöd inför det självständiga arbetet, särskilt inte när det gäller arbetet med vetenskaplig litteratur och forskningsmetoder. Sammantaget anser bedömggruppen inte att utbildningen möjliggör att studenterna når målet.

De självständiga arbeten som är inskickade visar på brister när det gäller måluppfyllelse, och bedömggruppen anser därmed att utbildningen inte säkerställer att studenten når detta mål. Lärosätet har till viss del själva identifierat problemet eftersom man i självvärderingen beskriver kriterier för godkänt betyg som ett utvecklingsområde. Ett seminarium om kvalitativa och kvantitativa metoder har införts i det avslutande arbetet på avancerad nivå, men bedömggruppen anser inte att

det är tillräckligt. Det halvtidsseminarium som införts är ett bra initiativ, men enligt bedömargruppen räcker inte heller det för att kvalitetssäkra de självständiga arbetena.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätet lägger i sin beskrivning fokus på den del som berör metodik. Självvärderingen innehåller flera konkreta exempel på metodiska inslag där studenten övar sig i att presentera både muntligt och skriftligt. Under intervjuerna ges också flera exempel, och man lyfter där fram de adjungerade lärarens bidrag. Man ger även en mängd exempel på vad som behandlas i undervisningen på de didaktiska kurserna, och redogör för flera gästföreläsningar med olika teman som dock inte ges regelbundet. Lärosätet redogör inte i självvärderingen för några examinationer som säkerställer att studenten har förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik som krävs för undervisning och lärande. I intervjun framkommer det dock att studenterna under VFU:n har skriftliga uppgifter, bland annat om formativ och summativ bedömning där studenten ska koppla sina VFU-erfarenheter till forskning. Innehållet i de två matematikdidaktiska kurserna utvärderas och utvecklas kontinuerligt. Lärosätet har bland annat identifierat ett överlapp mellan ämnesdidaktiken och UVK som de anger ska ha åtgärdats våren 2019.

Bedömargruppen uppmanar lärosätet att se över hur studenten förbereds för VFU, exempelvis hur man genom olika examinationer under inriktningsstudierna säkerställer att studenten har förmåga att tillämpa den didaktik, ämnesdidaktik och metodik som krävs för undervisningen. Detta är särskilt viktigt eftersom det under intervjuerna framkommer att studenterna inte anser att de är tillräckligt förberedda för VFU:n.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet beskriver hur studenterna vid flera tillfällen tränas i att planera, genomföra och ge återkoppling på delar av en lektion. Fokus verkar dock ligga på presentationen, framför allt den muntliga. Andra inslag som behandlas är undervisningsformer och prov och bedömning. Under intervjuerna framkommer att förberedelserna inför VFU inte ses som tillräckliga. Bedömargruppen uppmanar därför lärosätet att se över progressionen när det gäller studentens förmåga att bland annat planera och genomföra undervisning, exempelvis genom att införa examinationer även under inriktningsstudierna.

Lärosätet beskriver i detalj hur VFU-kurserna genomförs och examineras i form av bedömarbesök och tre skriftliga uppgifter där studenten förväntas referera till vetenskapligt material. Tidigt under kursen upprättas en individuell studieplan för att klargöra när det finns tid för egen undervisning och auskultationer, arbete med VFU-uppgifter och handledningssamtal men även medverkan i arbetslagsmöten, konferenser och utvecklingssamtal. Planen skickas in till kursansvarig för

återkoppling och eventuell revidering. Bedömargruppen ser det som ett gott exempel på hur förväntningar på kursens genomförande kan tydliggöras.

I självvärderingen framgår det att studenterna i en av VFU-uppgifterna ska beskriva de val som VFU-skolan gjort för individanpassningar, men det framgår inte hur lärosätet säkerställer att studenten har förmågan att i sin undervisning ta hänsyn till olika individers behov, t.ex. elever med svårigheter inom matematik eller elever med fallenhet för ämnet. I intervjuerna nämner man arbetet med digitala verktyg för att kunna individanpassa undervisningen, men det framgår inte hur detta examineras. Bedömargruppen ser inslag som behandlar olika elevers lärande som ett utvecklingsområde.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärosätet beskriver könsfördelningen på institutionen och för inriktningen (lärare och studenter), och de strategier som finns för att öka andelen av det underrepresenterade könet. Utöver detta beskrivs ett antal frivilliga aktiviteter. Jämställdhetsperspektivet i utbildningens innehåll behandlas kortfattat, och man ger exempel på lärandemål och hur det examineras inom en didaktikkurs och VFU2. Här omnämns momentet om likabehandling i didaktikkursen där bland annat attityder till kvinnor och matematik diskuteras samt ett lärandemål på VFU2-kursen där studenten ska kunna skapa stimulerande lärmiljöer där ett mångfalds- och jämlikhetsperspektiv beaktas. Lärosätet beskriver en förändring som ska ha skett våren 19 där jämställdhet ska skrivas fram tydligare i kursen i *matematikdidaktik*. Det framgår inte av underlaget hur man resonerat kring genomförandet av utbildningen, exempelvis valen av undervisnings- och examinationsformer eller valet av litteratur. Bedömargruppen uppmanar lärosätet att utreda hur jämställdhetsperspektivet kan beaktas även i utbildningens genomförande.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet beskriver sitt system för uppföljning: Kursutvärderingar genomförs och resultatet återkopplas till studenter vid både det aktuella tillfället och det kommande kurstillfället. Kursrapporterna analyseras sedan av ämnesansvarig studierektor i samråd med lärarstudentamanuenserna, och utifrån dessa rapporter tar studierektorn initiativ till förändringar. Svarsfrekvensen på de nätbaserade utvärderingarna är låg, vilket gör att man även hämtar in synpunkter på annat sätt, exempelvis under de informationsträffar som bland annat genomförs av ämnesansvarig studierektor. Lärosätet ger några konkreta exempel på åtgärder som vidtagits baserat på utfallet av kursvärderingar. Man har t.ex. förändrat studietakten på vissa kurser under tredje terminens inriktningsstudier och anpassat en statistik kurs för ingenjörer till ämneslärarprogrammet.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet redogör för en rad åtgärder för att studenterna ska genomföra sin utbildning inom planerad tid, t.ex. information om programmets upplägg, hur studenterna kan välja kurser för att underlätta

studiegången samt individuell studievägledning. En gång per termin anordnas en ämnesmessa där studenter som är på väg att välja sitt andraämne i utbildningen är inbjudna. För att få studenterna att avsluta sina examensarbeten i tid ges i slutet av vårterminen en seminarierie med presentationer av examensarbeten inom matematik, något som bidragit till att fler avslutar sina arbeten i tid. Utöver ventileringsseminariet finns både en träff i början av examensarbetet samt ett halvtidsseminarium. Lärosätet följer systematiskt upp studenter som inte klarat sina studier. Det finns också en språkverkstad för alla studenter.

Bedömningsområde: Studentperspektiv**Studentperspektiv**

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet ger några få konkreta exempel på hur studentinflytandet ser ut på inriktningen. Utöver möjligheten till formella kursutvärderingar och informella samtal vid informationsmöten nämner man det studentflytande som sker genom LärNat, en sektion inom teknolog- och naturvetarkåren. Man har ett samarbete med sektionen men föreningens aktivitet minskar. Lärosätet redogör också för att man anställt lärarstudenter som amanuenser, vilka fungerar som en länk mellan studierektorn och studenterna. Bedömggruppen ser det som ett gott exempel på hur man kan utveckla formerna för studentinflytande. Lärosätet lämnar flera exempel på åtgärder som är baserade på studenternas synpunkter.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Arbetsliv och samverkan**

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet beskriver den samverkan som sker inom ramen för VFU, och där man under den senaste tiden arbetat med att utveckla kommunikationen mellan alla inblandade lärare och handledare. I självvärderingen lyfter man fram den adjungerade adjunktens betydelse för att göra utbildningen relevant. Studenterna möter också verksamma lärare som gästföreläsare inom specifika områden. Tillsammans med andra exempel på samverkan med det omgivande samhället ger detta en bild av att lärosätets samverkan är tillfredsställande. I intervjuerna lyfter man den adjungerade lärarens roll för studenternas beredskap för att möta förändringar i arbetslivet. Lärosätet lyfter också fram arbetet med att införa programmering i inriktningen. Ett led i det arbetet har varit att bjuda in lärare på grund- och gymnasieskolor till en träff för att diskutera programmering i skolan. I självvärderingen beskrivs vidare ett antal projekt som lärarstudenterna har deltagit såsom att "skuggas av en tredjeårsgymnasieelev för att denna ska se mer av bland annat Uppsala universitet. Ett annat projekt är att vara lektionsassistent i Matteklubben, som är ett samarbete mellan Uppsala kommun och universitetet i syfte att hjälpa grundskolans elever med svårare matematikuppgifter.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärartabellen redovisar en hög andel disputerade lärare, men inga är forskarutbildade i matematikdidaktik. Endast en tillsvidareanställd lärare har relevant lärarexamen. Till viss del kompenseras detta av att man har en tidsbegränsat anställd adjungerad lärare som arbetar halvtid på utbildningen. Sammantaget är lärarkompetensen inte tillfredsställande.

Lärosätet redogör för en stark forskningsmiljö i ämnet matematik, och aktiva forskare deltar i undervisningen. För att stärka den matematikdidaktiska kompetensen försöker lärare delta i fortbildningskurser i matematikdidaktik. Ingen av dessa bedriver dock någon matematikdidaktisk forskning. Det framgår inte hur lärosätet arbetar med att synliggöra den forskning i matematikdidaktik som bedrivs vid lärosätet för studenterna. Sammantaget är forskningsmiljön inte tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls eftersom utbildningen ger både grundläggande kunskaper inom en rad matematiska områden och väsentligt fördjupande kunskaper inom valda delar. Lärosätet beskriver ett pågående utvecklingsarbete som syftar till att anpassa utbildningen till de förändringar som nyligen genomförts i gymnasieskolan om att använda digitala verktyg och programmering.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte eftersom samtliga självständiga arbeten som är inskickade visar på stora brister när det gäller examensmålet. Bedömargruppen anser därmed inte att utbildningen säkerställer att studenten når examensmålet i sin helhet. Utbildningen ger dock kunskaper om kvantitativa metoder genom den kurs i statistik som studenterna läser. Lärosätet anger att studenternas kunskap om vetenskapsteori och forskningsmetoder fördjupas under matematikinriktningens tredje termin. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas dels i en av de matematikdidaktiska kurserna, dels på den efterföljande VFU-kursen som är knuten till ämnet. I de ämnesdidaktiska kurserna, men även i kursen *Matematikens historia II*, tillvaratar, systematiserar och reflekterar studenten över sina egna men framför allt andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inte eftersom utbildningen inte ger tillräckligt stöd inför det självständiga arbetet, särskilt inte när det gäller arbetet med vetenskaplig litteratur och forskningsmetoder avseende matematikdidaktisk forskning.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Detta bland annat eftersom det finns flera konkreta exempel på metodiska inslag där studenten övar sig i att presentera både muntligt och skriftligt. Lärosätet ger också en mängd exempel på vad som behandlas i undervisningen på de didaktiska kurserna.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls eftersom studenterna vid flera tillfällen tränas i att planera, genomföra och ge återkoppling på delar av en lektion. Lärosätet beskriver sedan i detalj hur VFU-kurserna genomförs

och examineras i form av bedömarbesök och tre skriftliga uppgifter där studenten förväntas referera till vetenskapligt material.

Lärosätet beskriver könsfördelningen på institutionen och på inriktningen (lärare och studenter) samt vilka strategier som finns för att öka andelen av det underrepresenterade könet.

Jämställdhetsperspektivet i utbildningens innehåll behandlas kortfattat, och man ger exempel på lärandemål och hur det examineras från en didaktikkurs och VFU2.

Lärosätet beskriver sitt system för uppföljning: Kursutvärderingar genomförs och resultatet återkopplas till studenter vid både det aktuella tillfället och det kommande kurstillfället. Man anordnar också informationsträffar med studentföreträdare. För att säkerställa att studenterna genomför utbildningen inom utsatt tid ger man bland annat information om programmets upplägg, val av kurser och det finns också möjligheter till individuell studievägledning. Lärosätet arbetar aktivt för att motverka avhopp. I underlaget finns några få konkreta exempel på hur studentinflytandet ser ut, t.ex. att lärarstudenter som är anställda som amanuenser även deltar i att analysera kursrapporterna.

Lärosätet beskriver den samverkan som sker inom ramen för VFU, där man under den senaste tiden arbetat med att utveckla kommunikationen mellan alla inblandade lärare och handledare. I intervjun lyfter man den adjungerade lärarens roll i att öka studentens beredskap för att möta förändringar i arbetslivet.

Lärosäte: Uppsala universitet
Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap.
Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet
<p>Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara inte tillfredsställande.</p> <p>Bedömggruppen anser att lärosätet har en acceptabel bemanning inom UVK, med en handfull lärare med större omfattning undervisning. Personalen är huvudsakligen tillsvidareanställd, vilket bidrar till stabilitet och kontinuitet. Flertalet lärare har dock en mindre mängd undervisningstid i utbildningen, emellanåt bara en eller ett par procent av en heltidstjänst. Bedömggruppen ser en risk att utbildningen, kan upplevas som splittrad och att det kan vara svårt att säkerställa progressionen. Bedömggruppen ser också positivt på att majoriteten av lärarna har en lärarexamen och är disputerade, främst i didaktik, men också i till exempel historia, utbildningssociologi eller specialpedagogik. En resurs är de adjungerade adjunkterna i form av yrkesverksamma ämneslärare. När det gäller personalen inom inriktningen samhällskunskap är antalet lärare och deras vetenskapliga och pedagogiska ämneskompetens adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt. Däremot är den ämnesdidaktiska kompetensen inte tillfredsställande kompetensmässigt. Till stor del är det en verksam gymnasielärare som ensam ansvarar för det yrkesrelaterade innehållet och för ämnesdidaktiken. Lärosätet har brister i den professionsrelaterade kompetensen, som de själva är medvetna om. Lärosätet har planer på att anställa ytterligare en adjungerad adjunkt, för att öka professionskompetensen i utbildningen. På både kort och lång sikt måste den vetenskapligt ämnesdidaktiska kompetensen stärkas vid lärosätet, för att studenterna ska få den kompetens som behövs för att verka som samhällskunskapslärare.</p> <p>Utbildningsmiljön är inte tillfredsställande enligt bedömggruppen till följd av att den vetenskapligt ämnesdidaktiska miljön brister. Det finns enligt självvärderingen en tydlig koppling inom UVK mellan olika forskningsprojekt och kurser vilket bidrar till en god utbildningsmiljö. Lärare som är aktiva forskare inom områden som är centrala för utbildningen deltar på kurserna, vilket ger goda förutsättningar för en forskningsanknuten undervisning. Det framkommer däremot i intervjun att kopplingen mellan den forskning som bedrivs och utbildningen inte är tillräckligt tydlig för studenterna och bedömggruppen uppmanar lärosätet att se över hur man synliggör att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. För inriktningen samhällskunskap bottnar lärarna i en vetenskaplig miljö på ämnesnivå där de bedriver forskning inom ämnesområden som har betydelse för samhällskunskapsämnet vid lärosätet. De flesta lärare, framför allt inom statsvetenskap, är ansvariga för kurser som har koppling till deras egna forskningsområden. Det finns också en koppling mellan studenternas val av ämnesområden under det självständiga arbetet och den forskning som bedrivs vid lärosätet. Lärosätet håller på att bygga upp en mer yrkesinriktad miljö, bland annat genom ett nätverk med samhällskunskapslärare i Uppsala kommun. Den vetenskapligt ämnesdidaktiska miljön har däremot brister, eftersom det saknas disputerade lärare inom forskningsfältet. Fakulteten för utbildningsvetenskaper har därför gjort särskilda satsningar på ämnesdidaktisk kompetensutveckling under de senaste åren. Syftet med satsningarna är att stärka den ämnesdidaktiska forskningsbasen bland annat i lärarprogrammen. Utöver detta har fakulteten för utbildningsvetenskaper under 2018 erbjudit en kurs i ämnesdidaktik, som har genomförts av bland</p>

annat lärare som finns på de institutioner som ger lärarutbildningen. I intervjuerna med lärarna framkommer att det är några enstaka lärare som har genomfört kurserna. Bedömargruppen ser de här insatserna från lärosätet som ett steg i rätt riktning, men att detta fortfarande är ett utvecklingsområde som måste åtgärdas.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls. Lärosätet visar ett genomtänkt upplägg och en progressionstanke i sin självvärdering, där de första blocken ger bredd medan de senare blocken fördjupar kunskaperna. Bedömargruppen noterar däremot svagheter i en uttalad medvetenhet om delarna och deras relation till en helhet. Det finns till exempel ingen förklaring till att fördjupningen bara sker i statsvetenskap eller sociologi. Bedömargruppen saknar också till viss del ett resonemang om hur lärosätet ger studenterna möjligheter att få insikt i forsknings- och utvecklingsarbete. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen, trots vissa svagheter, i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet är uppfyllt, genom att utbildningen i vetenskaplig teori och metod har förstärkts genom införandet av en särskild kurs under termin 7. Lärosätet visar på flera exempel på inslag i kurser, både UVK och VFU, som fokuserar på relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Bedömargruppen uppmanar lärosätet att säkerställa att det tydligt framgår i de nya kursbeskrivningarna hur kvantitativa och kvalitativa metoder ska behandlas och examineras. Studenterna får kunskaper om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa metoder under sin utbildning även inom inriktningen samhällskunskap. Bedömargruppen rekommenderar däremot att lärosätet framöver utvecklar hur de i ämnet samhällskunskap arbetar med relationen vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat är uppfyllt genom att lärosätet beskriver flera kurser, både UVK och VFU, som fokuserar på förmågan att tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat. Föreläsningar följs exempelvis upp av vetenskapliga samtal på seminarier med hjälp av instuderingsfrågor. Denna typ av moment finns i alla kärnans kurser. Lärosätets självständiga arbeten styrker i stort att målet nås, även om arbetena skiftar i kvalitet. Lärosätet använder sig i hög grad av seminarieformen för att träna studenterna att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över ämnesinnehåll, och i den senare delen av ämnesutbildningen också av forskningsresultat. Detta gäller även ämnesdidaktiken, där det finns ett exempel som beskriver hur studenterna får lyfta fram positiva erfarenheter i ett seminarium efter genomförd VFU.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls inte. Lärosätet fokuserar på ett ändamålsenligt sätt både inom UVK och VFU, på förmågan att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande. Utöver dessa kurser nämns också den ämnesdidaktiska utbildningen som studenten får i ämnet. Bedömargruppen ser

dock en utmaning i att ämnesdidaktiken skiljer sig åt mellan ämnena, och att det därför kan vara svårt att få till en bra progression när studenterna inte har samma förkunskaper. Ämnesdidaktiken har ett marginellt utrymme inom inriktningen samhällskunskap där studenterna endast får 7.5 högskolepoäng ämnesdidaktik i sin utbildning, och den ger också ett plottrigt intryck där den röda tråden och progressionen har brister. Enligt bedömargruppen så har utbildningen därför brister i ämnesdidaktiskt innehåll. Trots att UVK bidrar till måluppfyllelse anser bedömargruppen att bristerna inom inriktningen samhällskunskap är så omfattande att utbildningen i sin helhet inte möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls genom kurserna Mångfald och lärande och Specialpedagogik inom UVK. I den reviderade programstrukturen har den första kursen utgått, men under intervjuerna framkommer att det innehåll som fanns i kursen i stället ska genomföras som en strimma, utspridd över flera kurser. I utbildningen får studenterna en förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra och utveckla undervisningen och den pedagogiska verksamheten. Studenterna examineras under VFU genom skriftliga auskultations- och praktiktjänster, kopplade till ämnet, samt genom omdöme från besökande universitetslärare och VFU-handledare.

Målet för bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls genom att lärosätet beskriver flera kurser med teman som knyter an till målet. Ett exempel är kursen Ledarskap, där konventionerna om mänskliga rättigheter och barnens rättigheter enligt barnkonventionen behandlas och där lärares juridiska rättigheter och skyldigheter diskuteras.

Lärosätet bedriver ett medvetet jämställdhetsarbete ur flera perspektiv, till exempel rekrytering, bemanning, kursplaner, schemaläggning och kurslitteratur. Perspektivet ingår i flera kurser, både inom UVK och VFU. I ämneskurserna får studenterna kunskaper om jämställdhetsperspektivet på ett tydligt sätt.

Det finns på lärosätet ett fungerande system av utvärderingar där återkoppling sker till relevanta intressenter, till exempel studenter, institutioner och VFU-samordnare. Ett gott exempel är den externa utvärdering som genomfördes för ett par år sedan och som visade på ett behov av en översyn av hela UVK och en tydligare överensstämmelse mellan utbildningens olika delar. Lärosätet har planer på att be om systematiska studentåterkopplingar på de inledande kurserna i samhällskunskap, men beskrivningar av systematisk uppföljning och hur detta eventuellt omsätts i åtgärder saknas vad gäller inriktningen samhällskunskap. Lärosätet brister i sin beskrivning av hur de konkret arbetar i ämnet samhällskunskap med att studenterna ska slutföra sin utbildning inom planerad studietid. I självvärderingen hänvisar lärosätet visserligen till det stöd som finns på program- och lärosätetsnivå, men det finns ingen redogörelse av vilken roll samhällskunskapsämnet har i sammanhanget. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att se över frågan om återkoppling vad gäller inriktningen samhällskunskap men gör ändå bedömningen att lärosätet uppnår en tillräcklig nivå.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet studentperspektiv vara tillfredsställande.

Lärosätet tar på ett ändamålsenligt sätt hand om studentperspektivet, både på individnivå och studentkårsnivå, men utvecklingsmöjligheter finns bland annat när det gäller information till studenterna. Utöver deltagande i olika organ nämns de regelbundna studentdialogerna som

genomförs med prefekten flera gånger per termin. Det råder däremot olika uppfattningar om studenternas möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Statsvetenskapliga institutionen verkar utifrån självvärderingen ha god dialog med studentsammanslutningen LärSam. En studentrepresentant därifrån deltar i blockämnesrådet som hålls en gång per termin och i ett didaktikråd som arbetar med att koppla ihop den didaktiska strimman under utbildningen. Enligt självvärderingen har studenterna bland annat bidragit till den senaste utvecklingen av ämnesdidaktiken inom samhällskunskapen. För att ytterligare stärka studentinflytandet skulle det vara positivt om en studentrepresentant också kunde delta på sociologiämnets utvärderande möte med kursansvariga, studierektor och studievägledare samt på högre nivå om beslut som fattas om utbildningen. Bedömargruppen menar att studenterna bör få en bättre information från lärosätets sida om vilka forum och råd de har möjligheter att delta i.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Utbildningen vid lärosätet är till stor del utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Det finns flera konkreta exempel på samverkan med arbetslivet. Utöver VFU-organisationen nämner lärosätet att de adjungerade adjunkterna, partnerskolorna och uppdragsutbildningarna är viktiga.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Lärosätet anger i självvärderingen att det är 200 ämneslärarstudenter som läser någon av de tre UVK-terminerna. Lärosätet redovisar i både lärartabellen och självvärderingen en personalstyrka på cirka 40 lärare, där en handfull lärare har mer undervisning inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). De flesta lärare har en mindre mängd undervisningstid i utbildningen, emellanåt bara en eller ett par procent av en heltidstjänst. Bedömargruppen ser en viss risk att utbildningen, genom att så många lärare deltar, kan upplevas som splittrad av studenterna och att det kan vara svårt att säkerställa progressionen. Den uppfattningen kom också fram vid intervjun.

Personalen är huvudsakligen tillsvidareanställd, vilket bedömargruppen menar bidrar till stabilitet och kontinuitet. Majoriteten har en lärarexamen och är disputerade, främst i didaktik men också i t.ex. historia, utbildningssociologi eller specialpedagogik. En resurs är de adjungerade adjunkterna i form av yrkesverksamma ämneslärare, som tillsammans med universitetsadjunkterna säkrar professionsanknytningen.

Lärosätet har en tydlig strategi för kompetensförsörjning när det gäller både vetenskaplig och professionsrelaterad kompetens. Lärosätet har en plan för kompetensutveckling där alla lektorer får minst 20 procent kompetensutvecklingstid. Vissa undantag finns däremot i lärartabellen.

Bedömargruppen ser positivt på att lärosätet säkerställer den högskolepedagogiska kompetensen

genom att ställa krav på motsvarande kurser för nyanställning som lektor och att de flesta lärare som undervisar på kurserna inom UVK har genomgått den högskolepedagogiska kursen.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Självvärderingen visar tydligt på kopplingen mellan olika forskningsprojekt och kurser inom UVK. Lärare som är aktiva forskare inom områden som är centrala för utbildningen deltar på kurserna, vilket ger goda förutsättningar för en forskningsanknuten undervisning. Det framkommer däremot i intervjuerna att kopplingen mellan den forskning som bedrivs och utbildningen inte är tillräckligt tydlig för studenterna och bedömargruppen uppmanar lärosätet att se över hur man säkerställer att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

De adjungerade lärarna bidrar med yrkesrelevant och praktknära kompetens. Systemet med att bemanna de flesta kurser med både lektorer och adjungerade lärare för att garantera bästa möjliga vetenskapliga och professionella förankring är en god tanke. Bedömargruppen menar att den seminarieriet för adjungerade lärare, adjunkter och VFU-handledare som bedrivs är ett bra exempel på kompetensutveckling och på hur man kan arbeta med att knyta samman forskning med utbildning. Ämneslärarkollegiet är en annan viktig arena för att koppla samman adjunkter med lektorer, enligt lärosätet.

Lärosätet beskriver ett projekt där studenterna ska få möjlighet att delta i gymnasieskolans verksamhet även under campusförlagda kurser, vilket bidrar ytterligare till den professionsinriktade miljön. I nuläget genomförs detta enbart vid partnerskolor, vilket gör att bara en del av studenterna får den möjligheten. I självvärderingen framgår det att projektet ska spridas till övriga samarbetskommuner under kommande terminer, något som bedömargruppen ser som positivt. I självvärderingen nämns även ett antal andra projekt kopplade till skolan.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Lärosätet beskriver i självvärderingen ett nytt upplägg där utbildningen i vetenskaplig teori och metod har förstärkts genom införandet av en särskild kurs under termin 7, men där den vetenskapliga och professionsmässiga anknytningen behållits i övriga kurser inom UVK. Kursen har ännu inte genomförts, eftersom en ny programstruktur infördes hösten 2017. Lärosätet ger i självvärderingen flera relevanta exempel på inslag i kurser, både i den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och i den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). VFU fokuserar på relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Där uppmanas studenterna att jämföra teoretiska perspektiv på olika innehåll samt diskutera deras relationer till undervisningen. Flera olika typer av examinationer beskrivs, men bedömargruppen saknar konkreta lärandemål som kopplar till relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Det blir därför ett

utvecklingsområde. Till viss del kan lärandemålen dock utläsas av beskrivningen av examinationerna.

Det framgår inte explicit i underlagen på vilket sätt kvantitativa och kvalitativa metoder kommer att behandlas i det framtida kursupplägget, vilka lärandemål som kommer att finnas på kurserna eller hur de kommer att examineras. Bedömaregruppen uppmanar lärosätet att, i samband med kursplanearbetet, säkerställa att det tydligt framgår i de nya kursbeskrivningarna hur kvantitativa och kvalitativa metoder ska behandlas och examineras.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet beskriver i självvärderingen flera kurser som fokuserar på förmågan att tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat. Kurserna finns både inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU).

Självvärderingen ger en mängd konkreta exempel på olika typer av undervisnings- och examinationsformer, exempelvis följs föreläsningar upp av ett vetenskapligt samtal på seminarier med hjälp av instuderingsfrågor. Den här typen av moment finns i alla kärnans kurser. Men bedömaregruppen menar att det behövs konkreta lärandemål och beskrivningar av hur de länkar till examinationerna. Till viss del kan det utläsas av beskrivningarna av examinationerna, exempelvis att kraven ökar på studentens förmåga att sätta forskningsresultat i relation till en kommande yrkesverksamhet.

Lärosätet beskriver på ett ändamålsenligt sätt ett utvecklingsarbete som genomförts de senaste åren, där språkets betydelse har uppmärksamats. Som i led i detta har de språkliga kraven förtydligats i kursplanerna.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätet beskriver i självvärderingen flera kurser som fokuserar på förmågan att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande. Kurserna finns både inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Under intervjuerna visar lärosätetsföreträdarna självinsikt genom att ta upp problemet med att ämnesdidaktiken skiljer sig åt mellan ämnen, och att det därför kan vara svårt att få till en bra progression när studenterna inte har samma förkunskaper när de läser kurser inom UVK.

Bedömaregruppen ser positivt på att det finns en ramkursplan för de VFU-kurser som är knutna till ämnena. Diskussioner förs på ledningsnivå om ramar även för ämnesdidaktiken, men för tillfället

finns det bara ett krav på minst 7,5 högskolepoäng ämnesdidaktik. Ett utvecklingsområde som även lärosätet tar upp är därför att säkerställa progressionen mellan allmändidaktiken och ämnesdidaktiken. Bedömargruppen instämmer i detta och uppmanar lärosätet att säkerställa progressionen i utbildningen för alla studenter, oavsett ämneskombination.

Självvärderingen ger en mängd konkreta exempel på olika typer av undervisnings- och examinationsformer. Konkreta lärandemål är inte beskrivna, men kan till viss del utläsas av de examinerande uppgifterna. Ett exempel är kursen *Ledarskap*, där teoretiska perspektiv på undervisning och lärande behandlas. I kursen *Lärande och utveckling* ska studenterna bland annat visa exempel på hur didaktiska begrepp och resonemang kan tillämpas i konkreta undervisningssituationer. Ett annat konkret exempel är kursen *Specialpedagogik*, där didaktiska frågor om elever i behov av särskilt stöd diskuteras. Ett ytterligare exempel är kursen *Bedömning och utvärdering*, där man bland annat behandlar olika former för formativ och summativ bedömning och hur dessa påverkar den didaktiska verksamheten. Förmågan att omsätta de didaktiska studierna i konkret klassrumsundervisning behandlas även under VFU-kurserna.

Självvärderingen beskriver det systematiska arbetet med olika medier och digitala miljöer inom UVK, där man säkerställer studenternas förmåga att arbeta med digitala verktyg i undervisningen. Som stöd i arbetet har lärosätet anställt adjunkter vars uppgift är att stödja lärare och studenter och att säkerställa progressionen i utbildningen. Några av momenten bemannas med adjungerade lärare med erfarenhet från digitalisering i skolan, vilket bedömnarna ser som en styrka.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet beskriver i självvärderingen flera kurser inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) som fokuserar på förmågan att kunna planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning. Utöver dessa kurser omnämns den utbildning som studenten får i ämnet. Ett utvecklingsområde är att tydliggöra hur progressionen mellan de didaktiska och metodiska inslagen i ämnet och motsvarande inslag i UVK säkerställs. Ett annat utvecklingsområde är att utveckla kopplingen rent innehållsligt mellan ämnesdidaktiken och allmändidaktiken. Detta nämner lärosätet i självvärderingen och det betonas under intervjuerna.

Bedömargruppen delar lärosätets bedömning att ett annat utvecklingsområde är progressionen i de moment som handlar om genomförande och utvärdering av undervisningen, vilket kan ske bland annat genom att utveckla VFU-kurserna.

Självvärderingen ger en mängd konkreta exempel på olika typer av undervisnings- och examinationsformer, och till viss del framgår lärandemålen av beskrivningen av innehållet och examinationen.

Lärosätet beskriver hur man säkerställer att studenterna har förmågan att stimulera varje elevs lärande och utveckling, genom konkreta exempel ur kurserna *Mångfald och lärande* och *Specialpedagogik*. I den reviderade programstrukturen har den första kursen utgått och det framgår inte hur och var motsvarande innehåll kommer att behandlas. Under intervjuerna framkommer att det

innehåll som fanns i kursen i stället ska genomföras som en strimma, utspridd över flera kurser. Programkommittén har ett stort ansvar för att säkerställa att examensmålen även fortsättningsvis nås, något som bedömargruppen också vill understryka.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Lärosätet beskriver flera kurser med teman som knyter an till målet för demokrati, mänskliga rättigheter, jämställdhet och hållbar utveckling. Ett exempel är kursen *Utbildningens framväxt och villkor*, där frågor diskuteras om hur social klass, kön och etnicitet har påverkat möjligheten till utbildning. Ett annat exempel är kursen *Ledarskap*, där konventionerna om mänskliga rättigheter och barnens rättigheter enligt barnkonventionen behandlas och där lärares juridiska rättigheter och skyldigheter diskuteras. Konkreta exempel tar också upp från flera andra kurser, till exempel kurserna *Specialpedagogik* och *Mångfald och lärande*.

Av beskrivningen går det till viss del att utläsa konkreta lärandemål och hur de examineras. Bedömargruppen anser att lärosätet på ett trovärdigt sätt visar på att utbildningen säkerställer att studenterna har förmågan att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter.

Självvärderingen ger också några exempel på kurser där man arbetar med de tre dimensionerna av hållbar utveckling (social, miljömässig och ekonomisk), men beskrivningen är relativt kortfattad och det framgår inte vad och hur man examinerar. Bedömargruppen anser att lärosätet bör säkerställa att detta finns.

I intervjuerna framkommer att man i det nya upplägget av termin 9 kommer att behandla hållbart utvecklingsarbete, men eftersom kurserna ligger en bit in i framtiden är inte detaljerna klara ännu. Bedömargruppen delar lärosätets bedömning att det är ett utvecklingsområde att problematisera hur dessa teman kan införas i undervisningen i gymnasieskolan.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärosätet bedriver ett medvetet jämställdhetsarbete ur flera perspektiv, till exempel rekrytering, bemanning, kursplaner, schemaläggning och kurslitteratur. Perspektivet ingår i flera kurser, både inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och i den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), där studenterna ska tillämpa ett fördjupat och medvetet ledarskap bland annat i relation till jämställdhetsfrågor. Beskrivningen innehåller konkreta exempel på examinationer, men flera av dessa behandlar andra aspekter än bara jämställdhet. Beskrivningen lyfter fram kursen *Mångfald och lärande* som en kurs där jämställdhet behandlas ingående. Kursen har i den nya strukturen utgått, men i intervjun framkommer det att innehållet i kursen i stället kommer att behandlas som en strimma och därmed ingå i flera kurser inom UVK. Programkommittén har ett stort ansvar för att

säkerställa att examensmålen även fortsättningsvis nås. Bedömggruppen anser att lärosätet på ett ändamålsenligt sätt beaktar jämställdhetsperspektivet i sina kurser.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet beskriver utförligt ett system med olika typer av utvärderingar där återkoppling sker till relevanta intressenter, till exempel studenter, institutioner och VFU-samordnare. Systemet innefattar kursutvärdering, programutvärderingar som granskningar både på fakultetsnivå och av externa parter. Lärosätet ger ett par konkreta exempel på åtgärder som genomförts, exempelvis bedömning av VFU och vetenskapligt skrivande. Som utvecklingsområde har man identifierat den låga svarsfrekvensen och återkoppling till kommande kurstillfällen.

Självvärderingen tar också upp den externa utvärdering som genomfördes för ett par år sedan och som visade på ett behov av en översyn av hela UVK och en tydligare överensstämmelse mellan utbildningens olika delar (UVK, VFU och ämnesstudier). Vid intervjun framkommer att man efter att rapporten presenterats bjudit in till möten med studierektorer och ansvariga för UVK, för att öka kännedomen om varandras verksamheter. Man har även haft ett internat där man har diskuterat de ämnesdidaktiska självständiga arbetena.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet redogör för hur man arbetar med genomströmningen på programmet. I beskrivningen lyfter man fram bl.a. avhopsanalyser, studiehandledningar och de policydokument som har utarbetats. Policydokumenten ska säkerställa att alla inblandade lärare är informerade om kursens genomförande och att all examination och betygsättning hanteras korrekt. I självvärderingen nämns också en digital bedömningsblankett som ska ge bättre förutsättningar för att i god tid fånga upp problem i VFU:n och utveckla lärandet. Som resultat av det kan studenter som har problem under VFU:n exempelvis få ett extra besök av en lärare.

Bedömggruppen anser att lärosätet har ett tillfredsställande arbete med att tillse att studenterna slutför utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet beskriver i självvärderingen hur studentperspektivet tas om hand både på individnivå och studentkårsnivå. Kursvärderingar följs upp genom att de sammanställs till kursrapporter. Utöver deltagande i olika organ nämns de regelbundna studentdialogerna som genomförs mellan företrädare för studentkåren som arbetar med lärarutbildning och prefekten för lärarutbildningen. Institutionsledningen har under flera år lagt ner arbete på att involvera studenterna i kvalitet och utvecklingsarbete. Lärosätet redogör också för systemet med anställda studentcoacher som, utöver

att vara ett stöd för lärarstudenterna, också arrangerar seminarier för dem, något som bedömargruppen ser positivt på. Som utvecklingsområde nämns att få fler studenter att engagera sig i utbildningsfrågor. De olika insatserna lärosätet gör för att involvera studenterna och ta reda på deras synpunkter anser bedömargruppen är tillfredställande.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet lyfter fram flera konkreta exempel på relevant samverkan. Utöver VFU-organisationen nämner man att de adjungerade adjunkterna, partnerskolorna och uppdragsutbildningarna är viktiga. Med de adjungerade adjunkterna får studenterna en direkt kontakt med personer som har aktuella kunskaper om förändringarna i skolan. Partnerskolesamarbetet ger också ett antal studenter möjligheter till att lära känna yrket och arbetsmiljön. Lärosätets medverkan i uppdragsutbildningar är ytterligare ett exempel på hur personalen kan hålla sig uppdaterad på förändringar i skolans värld. Bedömargruppen anser att de exempel som lärosätet ger visar att utbildningen är utformad på ett sådant sätt att den utvecklar studentens förmåga att möta ett föränderligt arbetsliv.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Bedömargruppen anser att lärosätet har en acceptabel bemanning, med en handfull lärare med större omfattning undervisning inom UVK. Personalen är huvudsakligen tillsvidareanställd, vilket bidrar till stabilitet och kontinuitet. Flertalet lärare har dock en mindre mängd undervisningstid i utbildningen, emellanåt bara en eller ett par procent av en heltidstjänst. Bedömargruppen ser en risk att utbildningen, kan upplevas som splittrad och att det kan vara svårt att säkerställa progressionen. Bedömargruppen ser också positivt på att majoriteten av lärarna har en lärarexamen och är disputerade, främst i didaktik, men också i t.ex. historia, utbildningssociologi eller specialpedagogik. En resurs är de adjungerade adjunkterna i form av yrkesverksamma ämneslärare.

Bedömargruppen menar att lärosätet tydligt visar på kopplingen mellan olika forskningsprojekt och kurser inom UVK vilket bidrar till en god utbildningsmiljö. Lärare som är aktiva forskare inom områden som är centrala för utbildningen deltar på kurserna, vilket ger goda förutsättningar för en forskningsanknuten undervisning. Det framkommer däremot i intervjun att kopplingen mellan den forskning som bedrivs och utbildningen inte är tillräckligt tydlig för studenterna.

Bedömargruppen menar att målet för vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet är uppfyllt, genom att utbildningen i vetenskaplig teori och metod har förstärkts genom införandet av en särskild kurs under termin 7. Lärosätet visar på

flera exempel på inslag i kurser, både UVK och VFU, som fokuserar på relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Bedömaregruppen uppmanar lärosätet att säkerställa att det tydligt framgår i de nya kursbeskrivningarna hur kvantitativa och kvalitativa metoder ska behandlas och examineras.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat är uppfyllt genom att lärosätet beskriver flera kurser, både UVK och VFU, som fokuserar på förmågan att tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat. Föreläsningar följs exempelvis upp av vetenskapligt samtal på seminarier med hjälp av instuderingsfrågor. Denna typ av moment finns i alla kärnans kurser.

Lärosätet fokuserar på ett ändamålsenligt sätt både inom UVK och VFU, på förmågan att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande. Utöver dessa kurser nämns också den ämnesdidaktiska utbildningen som studenten får i ämnet. Bedömaregruppen ser en utmaning i att ämnesdidaktiken skiljer sig åt mellan ämnen, och att det därför kan vara svårt att få till en bra progression när studenterna inte har samma förkunskaper.

Bedömaregruppen ser positivt på att flera kurser inom UVK och VFU fokuserar på förmågan att kunna planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisningen.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls genom kurserna *Mångfald och lärande* och *Specialpedagogik*. I den reviderade programstrukturen har den första kursen utgått, men under intervjuerna framkommer att det innehåll som fanns i kursen i stället ska genomföras som en strimma, utspridd över flera kurser.

Målet för bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls genom att lärosätet beskriver flera kurser med teman som knyter an till målet. Ett exempel är kursen *Ledarskap*, där konventionerna om mänskliga rättigheter och barnens rättigheter enligt barnkonventionen behandlas och där lärares juridiska rättigheter och skyldigheter diskuteras.

Lärosätet bedriver ett medvetet jämställdhetsarbete ur flera perspektiv, t.ex. rekrytering, bemanning, kursplaner, schemaläggning och kurslitteratur. Perspektivet ingår i flera kurser, både inom UVK och VFU.

Det finns på lärosätet ett väl fungerande system av utvärderingar där återkoppling sker till relevanta intressenter, t.ex. studenter, institutioner och VFU-samordnare. Ett gott exempel är den externa utvärdering som genomfördes för ett par år sedan och som visade på ett behov av en översyn av hela UVK och en tydligare överensstämmelse mellan utbildningens olika delar.

Lärosätet tar på ett ändamålsenligt sätt hand om studentperspektivet, både på individnivå och studentkårnivå. Utöver deltagande i olika organ nämns de regelbundna studentdialogerna som genomförs med prefekten flera gånger per termin.

Det finns flera konkreta exempel på samverkan med arbetslivet. Utöver VFU-organisationen nämner lärosätet att de adjungerade adjunkterna, partnerskolorna och uppdragsutbildningarna är viktiga.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Samhällskunskapsämnets innehåll vid lärosätet består av statsvetenskap, sociologi, nationalekonomi, juridik och kulturgeografi. Den vetenskapliga och pedagogiska kompetensen bland personalen i samtliga dessa inblandade ämnen står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt och det bedöms vara fallet att respektive ämnesinstitution också har en god kompetensförsörjning på längre sikt.

De institutioner där ämnena ingår har däremot delvis bristande yrkesrelaterad kunskap om den svenska skolan bland sin personal. Lärosätet har egen insikt i detta, eftersom de själva skriver i sin självvärdering att behovet av lärarutbildad personal överstiger den statsvetenskapliga institutionens nuvarande kapacitet. Lärosätet planerar därför att anställa ytterligare en adjungerad adjunkt för att öka yrkeskompetensen.

Den ämnesdidaktiska kompetensen bedöms inte heller vara tillfredsställande kompetensmässigt. Till stor del är det en verksam gymnasielärare som ensam ansvarar för det yrkesrelaterade innehållet och för ämnesdidaktiken. Gymnasieläraren är anställd som adjunkt vid lärosätet och har huvudansvaret för ämnesdidaktiken, verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och kopplingen till yrkesverksamheten under utbildningen. Gymnasieläraren är inte disputerad.

I relation till innehållet i ämneslärarutbildningens ämnesdidaktik bedöms detta inte vara tillfredsställande. Lärosätet är också sårbart, eftersom det är en gymnasielärare som ansvarar för stora delar av den ämnesdidaktiska undervisningen. Bedömargruppen menar därför att lärosätet måste stärka den vetenskapliga ämnesdidaktiska kompetensen särskilt när det gäller det statsvetenskapliga och juridiska innehållet.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns inte en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs inte så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet har en vetenskapligt inriktad miljö, där det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Lärarna bottnar i en vetenskaplig miljö på ämnesnivå där de bedriver forskning inom ämnesområden som har betydelse för samhällskunskapsämnet vid lärosätet. De flesta lärare, framför allt inom statsvetenskap, är ansvariga för kurser som har koppling till deras egna forskningsområden. Det finns också en koppling mellan studenternas val av ämnesområden under det självständiga arbetet och den forskning som bedrivs vid lärosätet.

Lärosätet håller på att bygga upp en mer yrkesinriktad miljö, bland annat genom ett nätverk med samhällskunskapslärare i Uppsala kommun. De bistår med ämnesdidaktisk och metodisk utbildning av studenterna. Lärosätet är också involverat i ett projekt där studenterna får göra auskultationer på en specifik skola i Uppsala som sedan följs upp.

Den vetenskapligt ämnesdidaktiska miljön har däremot brister, eftersom det saknas disputerade lärare inom forskningsfältet. Fakulteten för utbildningsvetenskaper har därför gjort särskilda satsningar på ämnesdidaktisk kompetensutveckling under de senaste åren. Syftet med satsningarna är att stärka den ämnesdidaktiska forskningsbasen bland annat i lärarprogrammen. Utöver detta har fakulteten för utbildningsvetenskaper under 2018 erbjudit en kurs i ämnesdidaktik, som har genomförts av bland annat lärare som finns på de institutioner som ger lärarutbildningen. I intervjuerna med lärarna framkommer att det är några enstaka lärare som har genomfört kurserna. Bedömaregruppen ser de här insatserna från lärosätet som ett steg i rätt riktning, men det framkommer också i intervjuerna med lärarna och ledningen att detta fortfarande är ett utvecklingsområde som de anser måste åtgärdas. Bedömaregruppen instämmer i detta.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Studenterna får förutsättningar till både bredd och fördjupning av sina ämnesstudier. Bredden under de första två terminerna, relateras också till stor del till yrkesutövningen. I intervjuerna framkommer det att lärosätet har jobbat med helheten under de senaste åren, men menar att det fortfarande är ett utvecklingsområde. I fördjupningskurserna för däremot lärosätet bara ett resonemang om djupare specifik ämnesförståelse och inget om den helhetssyn som också ska uppnås. Det framstår för bedömaregruppen att de första terminerna är mer lärarinriktade, det vill säga har ett mer praktiskt metodiskt innehåll än de övriga terminerna. Självvärderingen saknar i viss mån en uttalad medvetenhet om delarna och deras relation till helheten. Det finns till exempel ingen förklaring till att fördjupningen bara sker i statsvetenskap eller sociologi. När det gäller den statsvetenskapliga inriktningen som studenterna kan välja, framgår det heller inte tydligt hur lärosätet ger studenterna möjligheter att få insikt i forsknings- och utvecklingsarbete. Granskningen av de självständiga arbetena genererade kritiska kommentarer kring måluppfyllelsen för cirka en fjärdedel av arbetena.

Lärosätet visar ändå sammantaget upp ett upplägg och en progressionstanke i sin självvärdering, där de första blocken ger bredd medan de senare blocken fördjupar kunskaperna. Särskilt positivt är att sociologiämnet jobbar med att uppsatsskisser och forskningsöversikter i ett tidigt skede ska förbereda studenterna på att tillägna sig ett vetenskapligt förhållningssätt, menar bedömaregruppen. Lärosätet använder sig även av olika examinationsformer, som seminarier och tentamina, för att säkerställa måluppfyllelsen, vilket vi i bedömaregruppen ser positivt på.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt

kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande att studenterna kan visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori och forskningsmetoder. Vetenskapsteori finns i utbildningen på ett tidigt skede integrerat i innehållet och i metodkurserna i statsvetenskap respektive sociologi. I sociologiämnet kommer det tydligt till uttryck med många och korta forskningsuppgifter, som gör att studenterna får en bredd i både kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder. Det finns även en progressionstanke här, eftersom studenterna i sociologifördjupningarna får prova ytterligare vetenskapsteoretiska- och forskningsmetodiska verktyg.

Däremot har lärosätet beskrivit relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen relativt vagt. Det finns exempel på oklarheter där lärosätet beskriver hur studenterna under ett moment arbetar med kunskapsbedömning baserat på beprövad erfarenhet i statsvetenskap, men vad som riktigt menas med det framkommer inte. Självvärderingen skriver också att de olika momenten syftar till att studenterna ska utveckla en vetenskaplig förståelse av erfarenheter av olika slag, men hur detta kopplas till beprövad erfarenhet framgår inte på ett tillfredsställande sätt. Granskningen av de självständiga arbetena genererade kritiska kommentarer kring måluppfyllelsen för cirka en tredjedel av arbetena.

Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att utveckla hur de i ämnet samhällskunskap arbetar med relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen i utbildningen.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätet beskriver att ämnesdidaktiken genomförs som en ämnesdidaktisk strimma om 7,5 högskolepoäng. Det ämnesdidaktiska innehållet ger däremot ett plottrigt intryck där den röda tråden och progressionen har brister. Lärosätet har sedan tidigare också uppmärksammat bristerna i den ämnesdidaktiska progressionen, vilket har lett till att lärosätet valt att samla det ämnesdidaktiska innehållet i den inledande delen av utbildningen (1–60 högskolepoäng). Det kan tänka sig vara en bättre lösning, men det kan också finnas uppenbara brister med det. Har studenterna till exempel fått den helhetssyn på ämnet samhällskunskap som krävs när kursen 1–60 högskolepoäng är genomförd eller inte?

I intervjuerna framkommer det skilda uppfattningar vad gäller det ämnesdidaktiska innehållet. Å ena sidan framkom att studenterna endast får ett didaktikseminarium per kurs, vilket också har en mer allmändidaktisk inriktning i stället för en ämnesdidaktisk. Vidare framfördes att den ämnesdidaktiska kursen på 7,5 högskolepoäng har en övervägande teoretisk prägel och att den saknar metodiska inslag. I intervjuerna framkommer det också att lärosätet är medvetet om behovet av praktisk metodisk ämnesdidaktik, men att man ännu så länge inte har utvecklat den kompetensen inom ämnet samhällskunskap vid lärosätet. Detta kompenseras genom strävan mot att ta in allt fler lärare från gymnasiet under utbildningen. På lärosätet så kan också studenterna på statsvetenskap och

sociologi välja om de vill skriva ett självständigt arbete med ämnesdidaktiskt fokus eller ett med ämnesfokus.

Det går att ställa sig frågan varför inte alla studenter måste ha ett ämnesdidaktiskt fokus på sina självständiga arbeten. Sammantaget får studenterna bara 7,5 högskolepoäng ämnesdidaktik i sin utbildning, vilket kan ses som ett ganska marginellt innehåll när studenterna ska utbildas till samhällskunskapslärare.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande att studenterna får kunskaper som kan bidra till att utveckla yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik. Lärosätets självständiga arbeten styrker i stort att målet nås, även om arbetena skiftar i kvalitet. Flera arbeten visar på att studenterna har både en överblick och en fördjupning i ämnesstudierna. De allra flesta arbetena visar också att studenterna har insikt i att arbeta vetenskapligt med olika forskningsmetoder samt är inlästa på aktuella forsknings- och utvecklingsarbeten. Majoriteten av de självständiga arbetena visar också upp en förmåga hos studenterna att relatera sina undersökningsresultat till yrkesverksamhet och kunskapsutveckling. Det ska samtidigt tilläggas att några av dessa självständiga arbeten inte lyckas med att nå detta mål.

Det framkommer i intervjuerna att det råder viss oklarhet om kravet på att en av uppsatserna ska vara ämnesdidaktisk. Under intervjuerna framkom att det är svårt att få veta vad som menas med ett ämnesdidaktiskt innehåll och att det är de olika institutionerna själva som definierar det.

Lärosätet använder sig i hög grad av seminarieformen för att träna studenterna att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över ämnesinnehåll, och i den senare delen av ämnesutbildningen också av forskningsresultat. Detta gäller även ämnesdidaktiken, där det finns ett exempel i självvärderingen som beskriver hur studenterna får lyfta fram positiva erfarenheter i ett seminarium efter genomförd VFU. Studenterna får också under sin ämnesutbildning prata med två verksamma samhällskunskapslärare som under utbildningen kommer och föreläser om och diskuterar sina erfarenheter av att undervisa i sociologi och samhällskunskap på gymnasiet.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätet beskriver att ämnesdidaktiken genomförs som en ämnesdidaktisk strimma om 7,5 högskolepoäng. Det ämnesdidaktiska innehållet ger däremot ett plött intryck där den röda tråden och progressionen har brister. Lärosätet har sedan tidigare också uppmärksammat bristerna i den ämnesdidaktiska progressionen, vilket har lett till att lärosätet valt att samla det ämnesdidaktiska innehållet i den inledande delen av utbildningen (1–60 högskolepoäng). Det kan tänka sig vara en

bättre lösning, men det kan också finnas uppenbara brister med det. Har studenterna till exempel fått den helhetssyn på ämnet samhällskunskap som krävs när kursen 1–60 högskolepoäng är genomförd eller inte?

I intervjuerna framkommer det skilda uppfattningar vad gäller det ämnesdidaktiska innehållet. Å ena sidan framkom att studenterna endast får ett didaktikseminarium per kurs, vilket också har en mer allmäntdidaktisk inriktning i stället för en ämnesdidaktisk. Vidare framfördes att den ämnesdidaktiska kursen på 7,5 högskolepoäng har en övervägande teoretisk prägel och att den saknar metodiska inslag. I intervjuerna framkommer det också att lärosätet är medvetet om behovet av praktisk metodisk ämnesdidaktik, men att man ännu så länge inte har utvecklat den kompetensen inom ämnet samhällskunskap vid lärosätet. Detta kompenseras genom strävan mot att ta in allt fler lärare från gymnasiet under utbildningen. På lärosätet så kan också studenterna på statsvetenskapen välja om de vill skriva ett självständigt arbete med ämnesdidaktiskt fokus eller ett med ämnesfokus.

Även om lärosätet har hanterat detta genom att de studenter som inte skriver ett ämnesdidaktiskt arbete får två extra ämnesdidaktiska moment inlagda, går det att ställa sig frågan varför inte alla studenter måste ha ett ämnesdidaktiskt fokus på sina självständiga arbeten. Sammantaget får studenterna bara 7,5 högskolepoäng ämnesdidaktik i sin utbildning, vilket kan ses som ett ganska marginellt innehåll när studenterna ska utbildas till samhällskunskapslärare.

Att lärosätet arbetar med de ämnesdidaktiska inslagen och att de involverar studenterna i den processen är däremot positivt och ett steg i rätt riktning, enligt bedömargruppen. I intervjun med lärosätets ledning så framkommer det även att de gör ekonomiska satsningar på en ämnesdidaktisk forskarskola som de hoppas ska leda till att kompetensen inom detta område byggs upp underifrån.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Utbildningen vid lärosätet möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande att studenterna kan visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra och utveckla undervisningen och den pedagogiska verksamheten. Framför allt når lärosätet målet inom VFU, där studenterna förbereds för detta genom att hålla i en "minilektion" och genom besök av universitetslärare på VFU-skolan som ger återkoppling på en genomförd lektion.

Studenterna examineras under VFU-kursen genom skriftliga auskultations- och praktikrapporter samt genom omdöme från besökande universitetslärare och VFU-handledare. I intervjun med lärarna framkommer det att lärosätet genomför trepartssamtal, där ett av dem är kopplat till ämnet och där institutionen för statsvetenskap är ansvarig för besöken. Institutionen har anställt en adjungerad lärare för dessa besök som ska stärka yrkets legitimitet. Denna adjungerade lärare arbetar även som lärare i gymnasieskolan, vilket gör att läraren kan diskutera frågor om beprövad erfarenhet med studenterna. Vad gäller den sista delen av målet som berör "...att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling" menar bedömarna att de studenter som inte får vara med eller vill vara med i partnerverksamheten bör ändå få samma kvalitativa utbildning som de övriga. Enligt

bedömargruppen finns det också ett värde i att uppleva olika skolmiljöer, och då är det en fördel om studenterna får uppleva olika skolmiljöer i stället för en enda under hela utbildningen.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande. Jämställdhetsperspektivet beskrivs innehållsmässigt i de olika ämneskurserna, men beskrivningarna skiljer sig en aning från varandra. Enligt lärosätet är jämställdhet mer integrerat i ämnesinnehållet under sociologin och statsvetenskapen, medan det inte beskrivs på samma sätt för ämnena nationalekonomi och juridik. Inom VFU finns det ett explicit lärandemål och examinationskriterium om att studenterna ska kunna skapa stimulerande lärmiljöer samt leda undervisningen i samhällskunskap med utgångspunkt i den aktuella gruppens förutsättningar och behov utifrån ett mångfalds- och jämlikhetsperspektiv. Under kulturgeografimomentet får också studenterna träna på olika metoder för gruppindelning som ska resultera i att inte skapa exkluderande situationer.

I intervjun med studenterna framkommer det också att de upplever att dessa frågor är en del av ämnesinnehållet. Det saknas däremot konkreta exempel på dessa aspekter i självvärderingen, vilket gör det svårt att säkerställa att studenterna, när examen utfärdas i sin helhet, kan visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. I intervjun med studenterna framkommer det också ett önskemål om att de under utbildningen kunde förberedas på ett bättre sätt på hur de själva ska hantera frågan om jämställdhet i det praktiska arbetet som lärare.

Förutom relevanta inslag av jämställdhetsperspektivet i ämneskurserna, så beskriver inte lärosätet hur de arbetar med dessa frågor på ett mer övergripande plan. I intervjun med lärosätets ledning framkommer det däremot att de arbetar med frågan på olika sätt. De har bland annat tillsatt en grupp som arbetar med lika villkor och på institutionsnivå arbetar de med bemanningsfrågor och arbetsbelastningsfrågor utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Kursvärderingar och kursutvärderingar är en del av lärosätets systematiska kvalitetsarbete. Lärosätet har också planer på att be om systematiska studentåterkopplingar på de inledande kurserna i samhällskunskap. Beskrivningar av systematisk uppföljning och hur detta eventuellt omsätts i åtgärder saknas i självvärderingen.

Studenterna informeras om studiestöd vid kursstart för studenter med funktionsvariationer och att lärosätets språkverkstad kan hjälpa de studenter som behöver utveckla sitt akademiska skrivande. I självvärderingen skriver däremot lärosätet att det inte går att följa upp om studenterna använder stödet eller inte. Bedömargruppen ifrågasätter det med utgångspunkt i att enkätundersökningar

genomförs regelbundet, där frågor om stöd är möjliga att ställa. Med utgångspunkt i svaren kan sedan åtgärder sättas in från lärosätets sida.

Programkommittén för lärarprogrammen vid lärosätet utlyser regelbundet medel för mer riktade kvalitetsåtgärder inom lärarutbildningen. De följer sedan varje år upp genomförandet och resultatet av dessa ansökningar, bland annat genom skriftliga rapporter och vid seminarier där samtliga institutioner är inbjudna. I intervjun riktas också viss kritik mot lärosätet, där det framgår att studenterna bara får någon enstaka återkoppling på de kursutvärderingar som de genomför. Studenterna menar att de har efterfrågat återkoppling, men att detta önskemål inte har uppfyllts som de önskat. Bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att se över frågan om återkoppling.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet brister i viss mån i sin beskrivning av hur de konkret arbetar i ämnet samhällskunskap med att studenterna ska slutföra sin utbildning inom planerad studietid. I självvärderingen hänvisar lärosätet visserligen till det stöd som finns på program- och lärosätetsnivå, men det finns ingen redogörelse av vilken roll samhällskunskapsämnet har i sammanhanget. Bedömaregruppen menar att lärosätet behöver förtydliga hur arbetet också sker inom ämnet samhällskunskap.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Det råder olika uppfattningar om studenternas möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Statsvetenskapliga institutionen verkar utifrån självvärderingen ha god dialog med studentsammanslutningen LärSam. En studentrepresentant därifrån deltar i blockämnesrådet som hålls en gång per termin och i ett didaktikråd som arbetar med att koppla ihop den didaktiska strimman under utbildningen. Enligt självvärderingen har studenterna bland annat bidragit till den senaste utvecklingen av ämnesdidaktiken inom samhällskunskapen.

Kursvärderingar är ett annat verktyg för studentinflytande som sammanställs och bearbetas systematiskt till en rapport som görs tillgänglig för studenterna. I intervjun framkommer däremot viss kritik när det gäller studentrepresentationen. Studenterna är osäkra på vilka forum de kan påverka sin utbildning och om de har studentrepresentanter i samtliga forum. Av självvärderingen framgår att det finns en som studentrepresentant (som valt inriktningen statsvetenskap), vilket vi i bedömaregruppen inte anser vara tillräckligt eftersom representanten inte kan spegla både den statsvetenskapliga och sociologiska inriktningen.

För att ytterligare stärka studentinflytandet skulle det vara positivt om en studentrepresentant också kunde delta på sociologiämnets utvärderande möte med kursansvariga, studierektor och studievägledare samt på högre nivå om beslut som fattas om utbildningen. Bedömaregruppen menar att studenterna bör få en bättre information från lärosätets sida om vilka forum och råd de har möjligheter att delta i.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Utbildningen på lärosätet är till stor del utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Detta sker främst på lärosätet genom en tydlig organisation av VFU och genom alumnverksamheten. Det är också positivt att utbildningen för handledare har utvecklats till att vara mer skolnära och att intresset för den har ökat över tid. På detta sätt visar också lärosätet anpassningsbarhet till det omgivande samhället.

I intervjun med lärosätets ledning framkommer det däremot att alla VFU-handledare inte har genomfört handledarutbildningen. Utöver VFU och VFU-lärare som arbetar inom skolans värld har institutionen för pedagogik, didaktik och utbildningsstudier och fakulteten för utbildningsvetenskaper en försöksverksamhet med partnerskolor. Det är ett gott exempel på samverkan, eftersom tanken är att campusstudenter ska kunna delta i den dagliga verksamheten i gymnasieskolan. Men det finns också ett antal faktorer som lärosätet bör tänka på i anslutning till partnerverksamheten.

De studenter som inte får vara med eller vill vara med i partnerverksamheten bör ändå få samma kvalitativa utbildning som de övriga. Enligt bedömargruppen finns det också ett värde i att uppleva olika skolmiljöer, och då kan det vara en fördel om studenterna får uppleva olika skolmiljöer i stället för en enda under hela utbildningen. Förutsättningarna som lärare kan se mycket olika ut beroende på vilken skola läraren arbetar på, och då är det givetvis bra om studenterna förbereds på de skillnader som finns. På så sätt blir de bättre rustade för den framtida arbetsmarknaden.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

När det gäller bedömningsgrunden personal är antalet lärare och deras vetenskapliga och pedagogiska ämneskompetens adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt. Den ämnesdidaktiska kompetensen bedöms däremot inte vara tillfredsställande kompetensmässigt. Till stor del är det en verksam gymnasielärare som ensam ansvarar för det yrkesrelaterade innehållet och för ämnesdidaktiken. Lärosätet har brister i den yrkesrelaterade kompetensen, som de själva är medvetna om. Lärosätet har planer på att anställa ytterligare en adjungerad adjunkt, för att öka den yrkeskompetensen i utbildningen. På både kort och lång sikt måste den vetenskapligt ämnesdidaktiska kompetensen stärkas vid lärosätet, för att studenterna ska få den kompetens som behövs för att verka som samhällskunskapslärare.

Lärosätet har en vetenskapligt inriktad miljö, där det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Lärarna bottnar i en vetenskaplig miljö på ämnesnivå där de bedriver forskning inom

ämnesområden som har betydelse för samhällskunskapsämnet vid lärosätet. De flesta lärare, framför allt inom statsvetenskap, är ansvariga för kurser som har koppling till deras egna forskningsområden. Det finns också en koppling mellan studenternas val av ämnesområden under det självständiga arbetet och den forskning som bedrivs vid lärosätet. Lärosätet håller på att bygga upp en mer yrkesinriktad miljö, bland annat genom ett nätverk med samhällskunskapslärare i Uppsala kommun. Den vetenskapligt ämnesdidaktiska miljön har däremot brister, eftersom det saknas disputerade lärare inom forskningsfältet. Fakulteten för utbildningsvetenskaper har därför gjort särskilda satsningar på ämnesdidaktisk kompetensutveckling under de senaste åren. Syftet med satsningarna är att stärka den ämnesdidaktiska forskningsbasen bland annat i lärarprogrammen. Utöver detta har fakulteten för utbildningsvetenskaper under 2018 erbjudit en kurs i ämnesdidaktik, som har genomförts av bland annat lärare som finns på de institutioner som ger lärarutbildningen. I intervjuerna med lärarna framkommer att det är några enstaka lärare som har genomfört kurserna. Bedömggruppen ser de här insatserna från lärosätet som ett steg i rätt riktning, men att detta fortfarande är ett utvecklingsområde som måste åtgärdas.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls. Lärosätet visar ett genomtänkt upplägg och en progressionstanke i sin självvärdering, där de första blocken ger bredd medan de senare blocken fördjupar kunskaperna. Bedömggruppen noterar däremot svagheter i en uttalad medvetenhet om delarna och deras relation till en helhet. Det finns till exempel ingen förklaring till att fördjupningen bara sker i statsvetenskap eller sociologi. Bedömggruppen saknar också till viss del ett resonemang om hur lärosätet ger studenterna möjligheter att få insikt i forsknings- och utvecklingsarbete.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Studenterna får också kunskaper om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa metoder under sin utbildning. Bedömggruppen rekommenderar däremot att lärosätet framöver utvecklar hur de i ämnet samhällskunskap arbetar med relationen vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Lärosätets självständiga arbeten styrker i stort att målet nås, även om arbetena skiftar i kvalitet. Lärosätet använder sig i hög grad av seminarieformen för att träna studenterna att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över ämnesinnehåll, och i den senare delen av ämnesutbildningen också av forskningsresultat. Detta gäller även ämnesdidaktiken, där det finns ett exempel som beskriver hur studenterna får lyfta fram positiva erfarenheter i ett seminarium efter genomförd VFU.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls inte. Enligt bedömggruppen så har utbildningen brister i ämnesdidaktiskt innehåll. Ämnesdidaktiken har ett marginellt utrymme i utbildningen och den ger också ett plottrigt intryck där den röda tråden och progressionen har brister.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Framför allt når lärosätet målet inom VFU, där studenterna förbereds för detta genom att hålla i en "minilektion" och genom besök av universitetslärare på VFU-skolan som ger återkoppling på en genomförd lektion. Studenterna examineras under VFU-kursen genom skriftliga auskultations-

och praktikrapporter samt genom omdöme från besökande universitetslärare och VFU-handledare. Institutionen har anställt en adjungerad lärare för dessa besök som ska stärka yrkets legitimitet.

I ämneskurserna får studenterna kunskaper om jämställdhetsperspektivet på ett tydligt sätt.

Lärosätets arbete med uppföljning är i stort tillfredsställande. Kursvärderingar och kursutvärderingar är en del av lärosätets systematiska kvalitetsarbete. Lärosätet har också planer på att be om systematiska studentåterkopplingar på de inledande kurserna i samhällskunskap. Beskrivningar av systematisk uppföljning och hur detta eventuellt omsätts i åtgärder saknas däremot i självvärderingen. Återkopplingen till studenterna på de kursutvärderingar som de genomför bör ses över, och de bör också få bättre information om vilka forum och råd de kan ta en aktiv roll i, för att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.

Det råder olika uppfattningar om studenternas möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Statsvetenskapliga institutionen verkar utifrån självvärderingen ha god dialog med studentsammanslutningen LärSam. En studentrepresentant därifrån deltar i blockämnesrådet som hålls en gång per termin och i ett didaktikråd som arbetar med att koppla ihop den didaktiska strimman under utbildningen. Enligt självvärderingen har studenterna bland annat bidragit till den senaste utvecklingen av ämnesdidaktiken inom samhällskunskapen. För att ytterligare stärka studentinflytandet skulle det vara positivt om en studentrepresentant också kunde delta på sociologiämnets utvärderande möte med kursansvariga, studierektor och studievägledare samt på högre nivå om beslut som fattas om utbildningen. Bedömargruppen menar att studenterna bör få en bättre information från lärosätets sida om vilka forum och råd de har möjligheter att delta i.

Bedömningsområdet arbetsliv och samverkan är tillfredsställande. Utbildningen vid lärosätet är till stor del utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Det sker främst på lärosätet genom en tydlig organisation av VFU och genom alumnverksamheten.

Lärosäte: Uppsala universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska

Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

Bedömargruppen anser att lärosätet har en acceptabel bemanning inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK). En handfull lärare har större omfattning på undervisningen men flertalet lärare har en mindre mängd undervisningstid i utbildningen, emellanåt bara en eller ett par procent av en heltidstjänst. Bedömargruppen ser en risk att utbildningen, kan upplevas som splittrad och att det kan vara svårt att säkerställa progressionen. Personalen är dock huvudsakligen tillsvidareanställd, vilket bidrar till stabilitet och kontinuitet. Bedömargruppen ser positivt på att majoriteten av lärarna har en lärarexamen och är disputerade, främst i didaktik, men också i till exempel historia, utbildningssociologi eller specialpedagogik. En resurs är de adjungerade adjunkterna i form av yrkesverksamma ämneslärare. För inriktningen svenska har personalen sammantaget en bred och djup ämnesteoretisk och pedagogisk kompetens, men lärosätet kan förstärka den ämnesdidaktiska och den professionsrelaterade kompetensen, vilket man också planerar för. Bedömargruppen menar att kompetensen säkerställs, eftersom lärosätet också identifierat att man behöver förstärka bemanningen och att man håller på med fortbildning för att bygga upp den ämnesdidaktiska kompetensen.

Ämneslärarutbildningen i svenska bygger på en stark vetenskaplig miljö och en stark pedagogisk och professionsinriktad miljö. Även utbildningsmiljön bedöms vara god, och bedömargruppen menar att den förstärkning inom ämnesdidaktiken som lärosätet genomför också säkerställer den utbildningsmiljö som finns vid de båda institutionerna nordiska språk och litteraturvetenskap för ämneslärarutbildningen i framtiden. Bedömargruppen menar att lärosätet tydligt visar på kopplingen mellan olika forskningsprojekt och kurser inom UVK vilket också bidrar till en god utbildningsmiljö. Lärare inom UVK som är aktiva forskare inom områden som är centrala för utbildningen deltar på kurserna, vilket ger goda förutsättningar för en forskningsanknuten undervisning. Ett utvecklingsområde är dock hur forskning inom ämne och ämnesdidaktik kommer studenterna till del, även om det i nuläget finns flera öppna vetenskapliga seminarier för studenterna. Det framkommer också att kopplingen mellan den forskning som bedrivs och utbildningen inte är tillräckligt tydlig för studenterna och bedömargruppen uppmanar lärosätet att se över hur man synliggör att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Det framgår även att samverkan mellan UVK och ämne behöver stärkas, vilket lärosätet arbetar med.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Bland annat spännvidden mellan områden såsom berättande i mångmediala miljöer och språkhistoria/grannspråk ger en stor bredd och ett djup när det gäller studenternas möjlighet att uppnå de ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen. Man lägger stor vikt på de traditionellt ämnesteoretiska starka områdena, och bedömargruppen rekommenderar att lärosätet fortlöpande

samtalar om hur innehållet på en lärarutbildning i svenska ska viktas mellan ämnesteori, ämnesdidaktik och professionsanknutna inslag. Lärosätet behöver även se över hur studenterna förbereds inför det självständiga arbetet.

Målet för vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. I UVK uppfylls målet på grundläggande nivå eftersom utbildningen i vetenskaplig teori och metod har förstärkts genom införandet av en särskild kurs under termin 7. Lärosätet visar på flera exempel på inslag i kurser, både inom UVK och VFU, som fokuserar på relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Bedömggruppen uppmanar dock lärosätet att säkerställa att det tydligt framgår i de nya kursbeskrivningarna för UVK hur kvantitativa och kvalitativa metoder ska behandlas och examineras. För svenskämnet framgår att fördjupningen inte sker eftersom moment om teori och metod är bristfälligt integrerade i utbildningen och studenterna förbereds inte tillräckligt inför de självständiga arbetena. Bedömggruppen rekommenderar att lärosätet ser över progressionen för teorier och metoder, särskilt ämnesdidaktiska teorier och metoder i terminerna som leder fram emot det självständiga arbetet. Gruppen rekommenderar även att detta görs i en förstärkt samverkan med UVK. Eftersom bristerna inom inriktningen svenska är påtagliga och att det inom UVK finns svagheter anser bedömggruppen att utbildningen i sin helhet inte möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Lärosätet beskriver flera kurser i både UVK och VFU som fokuserar på förmågan att tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat. Föreläsningar följs exempelvis upp av vetenskapligt samtal på seminarier med hjälp av instuderingsfrågor. Denna typ av moment finns i alla UVK-kurser. Lärosätet möjliggör också måluppfyllelse genom en progressionsserie med flera moment där studenterna får träna på ett reflekterande och kritiskt förhållningssätt. Lärosätet säkerställer måluppfyllelse genom examination i ett case som utvecklats tillsammans med aktiva lärare, vilket bedömggruppen ser positivt på.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls inom UVK med säkerställs inte för inriktningen svenska. UVK bidrar till måluppfyllelse genom att lärosätet fokuserar på ett ändamålsenligt sätt både inom UVK och VFU, på förmågan att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande. Bedömggruppen ser positivt på att flera kurser inom UVK och VFU fokuserar på förmågan att kunna planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisningen. Utöver dessa kurser nämns också den ämnesdidaktiska utbildningen som studenten får i ämnet. Bedömggruppen ser en utmaning i att ämnesdidaktiken skiljer sig åt mellan ämnen, och att det därför kan vara svårt att få till en bra progression när studenterna inte har samma förkunskaper. För inriktningen svenska finns det exempel på lärandeaktiviteter och inslag där studenterna diskuterar och reflekterar över den didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning i svenska. Ämnesdidaktiska inslag lyfts fram i relation till flera kurser men det framgår inte hur utbildningens olika delar länkar samman på ett sätt som gör att lärosätet säkerställer måluppfyllelse. Därmed menar bedömggruppen att progressionen blir otydlig. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att fortsätta arbetet men att även tydliggöra progressionen i utbildningen, bland annat när det gäller samverkan mellan UVK och svenskämnet, och hur måluppfyllelse säkerställs under VFU.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls inom UVK men säkerställs inte för inriktningen svenska. UVK bidrar till måluppfyllelse genom kurserna *Mångfald och lärande* och *Specialpedagogik*. I den reviderade programstrukturen har den första kursen utgått, men under intervjuerna framkommer att det innehåll som fanns i kursen i stället ska genomföras som en strimma, utspridd över flera kurser. Lärosätet håller bland annat på att införa examinerande minilektioner. Studenterna får också återkommande planera, genomföra och utvärdera undervisning, och bedömargruppen ser denna tråd. Det är dock svårt att helt och hållet säkerställa målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande, särskilt den senare delen av målet. Studenterna behöver ledas mot denna förmåga och i högre grad pröva den i skarpt läge under utbildningen. Målet ska enligt lärosätet säkerställas under VFU:n, men bedömargruppen lägger märke till att lärandemålet för VFU:n är nära nog identiskt med examensmålet, vilket gör att progressionen i arbetet mot examensmålet förblir oklar. Det framgår också att dialogen mellan kursansvarig, VFU-besökare och handledare behöver bli bättre. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör måluppfyllelse men säkerställer den inte.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls genom att lärosätet beskriver flera kurser med teman som knyter an till målet. Ett exempel är kursen *Ledarskap*, där konventionerna om mänskliga rättigheter och barnens rättigheter enligt barnkonventionen behandlas och där lärares juridiska rättigheter och skyldigheter diskuteras.

Lärosätet bedriver ett medvetet jämställdhetsarbete ur flera perspektiv, till exempel rekrytering, bemanning, kursplaner, schemaläggning, kurslitteratur och diskussioner om styrdokument. Perspektivet ingår i flera kurser, både inom UVK och VFU. I VFU-kurser finns det exempelvis lärandemål för att studenterna ska få kunskap och färdighet i att skapa stimulerande lärandemiljöer utifrån ett jämställdhetsperspektiv. I kurser inom inriktningen svenska diskuteras bland annat genus teori och kön i språksociologiska moment. Ett utvecklingsområde lärosätet är att utbildningen i större utsträckning ska präglas av ett helhetsperspektiv i frågor om jämställdhet.

Det finns på lärosätet ett väl fungerande system av utvärderingar där återkoppling sker till relevanta intressenter, till exempel studenter, institutioner och VFU-samordnare. Det finns tid för kursvärderingar vid sista undervisningstillfället i varje kurs, och inom VFU sker kontinuerlig uppföljning och återkoppling. Återkopplingen till studenterna skulle dock kunna utvecklas. Men ett gott exempel är den externa utvärdering som genomfördes för ett par år sedan och som visade på ett behov av en översyn av hela UVK och en tydligare överensstämmelse mellan utbildningens olika delar. Det finns också god kontakt med involverade lärare och studievägledare, och tillsammans verkar man för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid. Lärosätet erbjuder möjligheter till kompletteringar för att skapa flexibilitet så att studenter kan examineras inom ordinarie termin.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Lärosätet uppfyller studentperspektivet på ett tillfredsställande sätt även om det informella, kontinuerliga studentinflytandet skulle kunna synliggöras mer. Studenterna är representerade i institutionsstyrelse och i studieråd, och bedömargruppen vill särskilt lyfta det arbete som pågår med att inrätta ett studentråd med representanter för de fyra terminernas ämnesstudier. Utöver

deltagande i olika organ nämns de regelbundna studentdialogerna som genomförs med prefekten flera gånger per termin

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Arbetsliv och samverkan behandlas på ett tillfredsställande sätt och det finns flera konkreta exempel på samverkan med arbetslivet. Utöver VFU-organisationen nämner lärosätet att de adjungerade adjunkterna, partnerskolorna och uppdragsutbildningarna är viktiga. Man arbetar för att få en tydligare samverkan med gymnasieskolor och verksamma lärare, till exempel genom den planerade alumnsamverkan. Bedömargruppen ser positivt på detta och menar att man på lärosätet är väl medvetna om vad och hur de ska utveckla dessa punkter. Dock pekar bedömargruppen ut att samverkan med UVK måste förstärkas och utvecklas. VFU-organisationen kan också bli tydligare för studenterna, för att bedömningen ska vara rättssäker oavsett vilka handledare studenterna får och vilka som besöker dem på deras VFU-plats.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Lärosätet anger i självvärderingen att det är 200 ämneslärarstudenter som läser någon av de tre UVK-terminerna. Lärosätet redovisar i både lärartabellen och självvärderingen en personalstyrka på cirka 40 lärare, där en handfull lärare har mer undervisning inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). De flesta lärare har en mindre mängd undervisningstid i utbildningen, emellanåt bara en eller ett par procent av en heltidstjänst. Bedömargruppen ser en viss risk att utbildningen, genom att så många lärare deltar, kan upplevas som splittrad av studenterna och att det kan vara svårt att säkerställa progressionen. Den uppfattningen kom också fram vid intervjun.

Personalen är huvudsakligen tillsvidareanställd, vilket bedömargruppen menar bidrar till stabilitet och kontinuitet. Majoriteten har en lärarexamen och är disputerade, främst i didaktik men också i t.ex. historia, utbildningssociologi eller specialpedagogik. En resurs är de adjungerade adjunkterna i form av yrkesverksamma ämneslärare, som tillsammans med universitetsadjunkterna säkrar professionsanknytningen.

Lärosätet har en tydlig strategi för kompetensförsörjning när det gäller både vetenskaplig och professionsrelaterad kompetens. Lärosätet har en plan för kompetensutveckling där alla lektorer får minst 20 procent kompetensutvecklingstid. Vissa undantag finns däremot i lärartabellen. Bedömargruppen ser positivt på att lärosätet säkerställer den högskolepedagogiska kompetensen genom att ställa krav på motsvarande kurser för nyanställning som lektor och att de flesta lärare som undervisar på kurserna inom UVK har genomgått den högskolepedagogiska kursen.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Självvärderingen visar tydligt på kopplingen mellan olika forskningsprojekt och kurser inom UVK. Lärare som är aktiva forskare inom områden som är centrala för utbildningen deltar på kurserna, vilket ger goda förutsättningar för en forskningsanknuten undervisning. Det framkommer däremot i intervjuerna att kopplingen mellan den forskning som bedrivs och utbildningen inte är tillräckligt tydlig för studenterna och bedömggruppen uppmanar lärosätet att se över hur man säkerställer att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.

De adjungerade lärarna bidrar med yrkesrelevant och praktisknära kompetens. Systemet med att bemanna de flesta kurser med både lektorer och adjungerade lärare för att garantera bästa möjliga vetenskapliga och professionella förankring är en god tanke. Bedömggruppen menar att den seminarieriet för adjungerade lärare, adjunkter och VFU-handledare som bedrivs är ett bra exempel på kompetensutveckling och på hur man kan arbeta med att knyta samman forskning med utbildning. Ämneslärokollegiet är en annan viktig arena för att koppla samman adjunkter med lektorer, enligt lärosätet.

Lärosätet beskriver ett projekt där studenterna ska få möjlighet att delta i gymnasieskolans verksamhet även under campusförlagda kurser, vilket bidrar ytterligare till den professionsinriktade miljön. I nuläget genomförs detta enbart vid partnerskolor, vilket gör att bara en del av studenterna får den möjligheten. I självvärderingen framgår det att projektet ska spridas till övriga samarbetskommuner under kommande terminer, något som bedömggruppen ser som positivt. I självvärderingen nämns även ett antal andra projekt kopplade till skolan.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Målpuppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen*

Lärosätet beskriver i självvärderingen ett nytt upplägg där utbildningen i vetenskaplig teori och metod har förstärkts genom införandet av en särskild kurs under termin 7, men där den vetenskapliga och professionsmässiga anknytningen behållits i övriga kurser inom UVK. Kursen har ännu inte genomförts, eftersom en ny programstruktur infördes hösten 2017. Lärosätet ger i självvärderingen flera relevanta exempel på inslag i kurser, både i den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och i den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). VFU fokuserar på relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Där uppmanas studenterna att jämföra teoretiska perspektiv på olika innehåll samt diskutera deras relationer till undervisningen. Flera olika typer av examinationer beskrivs, men bedömggruppen saknar konkreta lärandemål som kopplar till relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Det blir därför ett

utvecklingsområde. Till viss del kan lärandemålen dock utläsas av beskrivningen av examinationerna.

Det framgår inte explicit i underlagen på vilket sätt kvantitativa och kvalitativa metoder kommer att behandlas i det framtida kursupplägget, vilka lärandemål som kommer att finnas på kurserna eller hur de kommer att examineras. Bedömaregruppen uppmanar lärosätet att, i samband med kursplanarbetet, säkerställa att det tydligt framgår i de nya kursbeskrivningarna hur kvantitativa och kvalitativa metoder ska behandlas och examineras.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet beskriver i självvärderingen flera kurser som fokuserar på förmågan att tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat. Kurserna finns både inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU).

Självvärderingen ger en mängd konkreta exempel på olika typer av undervisnings- och examinationsformer, exempelvis följs föreläsningar upp av ett vetenskapligt samtal på seminarier med hjälp av instuderingsfrågor. Den här typen av moment finns i alla kärnans kurser. Men bedömaregruppen menar att det behövs konkreta lärandemål och beskrivningar av hur de länkar till examinationerna. Till viss del kan det utläsas av beskrivningarna av examinationerna, exempelvis att kraven ökar på studentens förmåga att sätta forskningsresultat i relation till en kommande yrkesverksamhet.

Lärosätet beskriver på ett ändamålsenligt sätt ett utvecklingsarbete som genomförts de senaste åren, där språkets betydelse har uppmärksamats. Som i led i detta har de språkliga kraven förtydligats i kursplanerna.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätet beskriver i självvärderingen flera kurser som fokuserar på förmågan att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande. Kurserna finns både inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Under intervjuerna visar lärosätetsföreträdarna självinsikt genom att ta upp problemet med att ämnesdidaktiken skiljer sig åt mellan ämnen, och att det därför kan vara svårt att få till en bra progression när studenterna inte har samma förkunskaper när de läser kurser inom UVK.

Bedömaregruppen ser positivt på att det finns en ramkursplan för de VFU-kurser som är knutna till ämnena. Diskussioner förs på ledningsnivå om ramar även för ämnesdidaktiken, men för tillfället

finns det bara ett krav på minst 7,5 högskolepoäng ämnesdidaktik. Ett utvecklingsområde som även lärosätet tar upp är därför att säkerställa progressionen mellan allmändidaktiken och ämnesdidaktiken. Bedömargruppen instämmer i detta och uppmanar lärosätet att säkerställa progressionen i utbildningen för alla studenter, oavsett ämneskombination.

Självvärderingen ger en mängd konkreta exempel på olika typer av undervisnings- och examinationsformer. Konkreta lärandemål är inte beskrivna, men kan till viss del utläsas av de examinerande uppgifterna. Ett exempel är kursen *Ledarskap*, där teoretiska perspektiv på undervisning och lärande behandlas. I kursen *Lärande och utveckling* ska studenterna bland annat visa exempel på hur didaktiska begrepp och resonemang kan tillämpas i konkreta undervisningssituationer. Ett annat konkret exempel är kursen *Specialpedagogik*, där didaktiska frågor om elever i behov av särskilt stöd diskuteras. Ett ytterligare exempel är kursen *Bedömning och utvärdering*, där man bland annat behandlar olika former för formativ och summativ bedömning och hur dessa påverkar den didaktiska verksamheten. Förmågan att omsätta de didaktiska studierna i konkret klassrumsundervisning behandlas även under VFU-kurserna.

Självvärderingen beskriver det systematiska arbetet med olika medier och digitala miljöer inom UVK, där man säkerställer studenternas förmåga att arbeta med digitala verktyg i undervisningen. Som stöd i arbetet har lärosätet anställt adjunkter vars uppgift är att stödja lärare och studenter och att säkerställa progressionen i utbildningen. Några av momenten bemannas med adjungerade lärare med erfarenhet från digitalisering i skolan, vilket bedömnarna ser som en styrka.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet beskriver i självvärderingen flera kurser inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) som fokuserar på förmågan att kunna planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning. Utöver dessa kurser omnämns den utbildning som studenten får i ämnet. Ett utvecklingsområde är att tydliggöra hur progressionen mellan de didaktiska och metodiska inslagen i ämnet och motsvarande inslag i UVK säkerställs. Ett annat utvecklingsområde är att utveckla kopplingen rent innehållsligt mellan ämnesdidaktiken och allmändidaktiken. Detta nämner lärosätet i självvärderingen och det betonas under intervjuerna.

Bedömargruppen delar lärosätets bedömning att ett annat utvecklingsområde är progressionen i de moment som handlar om genomförande och utvärdering av undervisningen, vilket kan ske bland annat genom att utveckla VFU-kurserna.

Självvärderingen ger en mängd konkreta exempel på olika typer av undervisnings- och examinationsformer, och till viss del framgår lärandemålen av beskrivningen av innehållet och examinationen.

Lärosätet beskriver hur man säkerställer att studenterna har förmågan att stimulera varje elevs lärande och utveckling, genom konkreta exempel ur kurserna *Mångfald och lärande* och *Specialpedagogik*. I den reviderade programstrukturen har den första kursen utgått och det framgår inte hur och var motsvarande innehåll kommer att behandlas. Under intervjuerna framkommer att det

innehåll som fanns i kursen i stället ska genomföras som en strimma, utspridd över flera kurser. Programkommittén har ett stort ansvar för att säkerställa att examensmålen även fortsättningsvis nås, något som bedömargruppen också vill understryka.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Lärosätet beskriver flera kurser med teman som knyter an till målet för demokrati, mänskliga rättigheter, jämställdhet och hållbar utveckling. Ett exempel är kursen *Utbildningens framväxt och villkor*, där frågor diskuteras om hur social klass, kön och etnicitet har påverkat möjligheten till utbildning. Ett annat exempel är kursen *Ledarskap*, där konventionerna om mänskliga rättigheter och barnens rättigheter enligt barnkonventionen behandlas och där lärares juridiska rättigheter och skyldigheter diskuteras. Konkreta exempel tar också upp från flera andra kurser, till exempel kurserna *Specialpedagogik* och *Mångfald och lärande*.

Av beskrivningen går det till viss del att utläsa konkreta lärandemål och hur de examineras. Bedömargruppen anser att lärosätet på ett trovärdigt sätt visar på att utbildningen säkerställer att studenterna har förmågan att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter.

Självvärderingen ger också några exempel på kurser där man arbetar med de tre dimensionerna av hållbar utveckling (social, miljömässig och ekonomisk), men beskrivningen är relativt kortfattad och det framgår inte vad och hur man examinerar. Bedömargruppen anser att lärosätet bör säkerställa att detta finns.

I intervjuerna framkommer att man i det nya upplägget av termin 9 kommer att behandla hållbart utvecklingsarbete, men eftersom kurserna ligger en bit in i framtiden är inte detaljerna klara ännu. Bedömargruppen delar lärosätets bedömning att det är ett utvecklingsområde att problematisera hur dessa teman kan införas i undervisningen i gymnasieskolan.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärosätet bedriver ett medvetet jämställdhetsarbete ur flera perspektiv, till exempel rekrytering, bemanning, kursplaner, schemaläggning och kurslitteratur. Perspektivet ingår i flera kurser, både inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och i den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), där studenterna ska tillämpa ett fördjupat och medvetet ledarskap bland annat i relation till jämställdhetsfrågor. Beskrivningen innehåller konkreta exempel på examinationer, men flera av dessa behandlar andra aspekter än bara jämställdhet. Beskrivningen lyfter fram kursen *Mångfald och lärande* som en kurs där jämställdhet behandlas ingående. Kursen har i den nya strukturen utgått, men i intervjun framkommer det att innehållet i kursen i stället kommer att behandlas som en strimma och därmed ingå i flera kurser inom UVK. Programkommittén har ett stort ansvar för att

säkerställa att examensmålen även fortsättningsvis nås. Bedömggruppen anser att lärosätet på ett ändamålsenligt sätt beaktar jämställdhetsperspektivet i sina kurser.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet beskriver utförligt ett system med olika typer av utvärderingar där återkoppling sker till relevanta intressenter, till exempel studenter, institutioner och VFU-samordnare. Systemet innefattar kursutvärdering, programutvärderingar som granskningar både på fakultetsnivå och av externa parter. Lärosätet ger ett par konkreta exempel på åtgärder som genomförts, exempelvis bedömning av VFU och vetenskapligt skrivande. Som utvecklingsområde har man identifierat den låga svarsfrekvensen och återkoppling till kommande kurstillfällen.

Självvärderingen tar också upp den externa utvärdering som genomfördes för ett par år sedan och som visade på ett behov av en översyn av hela UVK och en tydligare överensstämmelse mellan utbildningens olika delar (UVK, VFU och ämnesstudier). Vid intervjun framkommer att man efter att rapporten presenterats bjudit in till möten med studierektorer och ansvariga för UVK, för att öka kännedomen om varandras verksamheter. Man har även haft ett internat där man har diskuterat de ämnesdidaktiska självständiga arbetena.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet redogör för hur man arbetar med genomströmningen på programmet. I beskrivningen lyfter man fram bl.a. avhopsanalyser, studiehandledningar och de policydokument som har utarbetats. Policydokumenten ska säkerställa att alla inblandade lärare är informerade om kursens genomförande och att all examination och betygsättning hanteras korrekt. I självvärderingen nämns också en digital bedömningsblankett som ska ge bättre förutsättningar för att i god tid fånga upp problem i VFU:n och utveckla lärandet. Som resultat av det kan studenter som har problem under VFU:n exempelvis få ett extra besök av en lärare.

Bedömggruppen anser att lärosätet har ett tillfredsställande arbete med att tillse att studenterna slutför utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet beskriver i självvärderingen hur studentperspektivet tas om hand både på individnivå och studentkårsnivå. Kursvärderingar följs upp genom att de sammanställs till kursrapporter. Utöver deltagande i olika organ nämns de regelbundna studentdialogerna som genomförs mellan företrädare för studentkåren som arbetar med lärarutbildning och prefekten för lärarutbildningen. Institutionsledningen har under flera år lagt ner arbete på att involvera studenterna i kvalitet och utvecklingsarbete. Lärosätet redogör också för systemet med anställda studentcoacher som, utöver

att vara ett stöd för lärarstudenterna, också arrangerar seminarier för dem, något som bedömargruppen ser positivt på. Som utvecklingsområde nämns att få fler studenter att engagera sig i utbildningsfrågor. De olika insatserna lärosätet gör för att involvera studenterna och ta reda på deras synpunkter anser bedömargruppen är tillfredställande.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet lyfter fram flera konkreta exempel på relevant samverkan. Utöver VFU-organisationen nämner man att de adjungerade adjunkterna, partnerskolorna och uppdragsutbildningarna är viktiga. Med de adjungerade adjunkterna får studenterna en direkt kontakt med personer som har aktuella kunskaper om förändringarna i skolan. Partnerskolesamarbetet ger också ett antal studenter möjligheter till att lära känna yrket och arbetsmiljön. Lärosätets medverkan i uppdragsutbildningar är ytterligare ett exempel på hur personalen kan hålla sig uppdaterad på förändringar i skolans värld. Bedömargruppen anser att de exempel som lärosätet ger visar att utbildningen är utformad på ett sådant sätt att den utvecklar studentens förmåga att möta ett föränderligt arbetsliv.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Bedömargruppen anser att lärosätet har en acceptabel bemanning, med en handfull lärare med större omfattning undervisning inom UVK. Personalen är huvudsakligen tillsvidareanställd, vilket bidrar till stabilitet och kontinuitet. Flertalet lärare har dock en mindre mängd undervisningstid i utbildningen, emellanåt bara en eller ett par procent av en heltidstjänst. Bedömargruppen ser en risk att utbildningen, kan upplevas som splittrad och att det kan vara svårt att säkerställa progressionen. Bedömargruppen ser också positivt på att majoriteten av lärarna har en lärarexamen och är disputerade, främst i didaktik, men också i t.ex. historia, utbildningssociologi eller specialpedagogik. En resurs är de adjungerade adjunkterna i form av yrkesverksamma ämneslärare.

Bedömargruppen menar att lärosätet tydligt visar på kopplingen mellan olika forskningsprojekt och kurser inom UVK vilket bidrar till en god utbildningsmiljö. Lärare som är aktiva forskare inom områden som är centrala för utbildningen deltar på kurserna, vilket ger goda förutsättningar för en forskningsanknuten undervisning. Det framkommer däremot i intervjun att kopplingen mellan den forskning som bedrivs och utbildningen inte är tillräckligt tydlig för studenterna.

Bedömargruppen menar att målet för vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet är uppfyllt, genom att utbildningen i vetenskaplig teori och metod har förstärkts genom införandet av en särskild kurs under termin 7. Lärosätet visar på

flera exempel på inslag i kurser, både UVK och VFU, som fokuserar på relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Bedömaregruppen uppmanar lärosätet att säkerställa att det tydligt framgår i de nya kursbeskrivningarna hur kvantitativa och kvalitativa metoder ska behandlas och examineras.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat är uppfyllt genom att lärosätet beskriver flera kurser, både UVK och VFU, som fokuserar på förmågan att tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat. Föreläsningar följs exempelvis upp av vetenskapligt samtal på seminarier med hjälp av instuderingsfrågor. Denna typ av moment finns i alla kärnans kurser.

Lärosätet fokuserar på ett ändamålsenligt sätt både inom UVK och VFU, på förmågan att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande. Utöver dessa kurser nämns också den ämnesdidaktiska utbildningen som studenten får i ämnet. Bedömaregruppen ser en utmaning i att ämnesdidaktiken skiljer sig åt mellan ämnen, och att det därför kan vara svårt att få till en bra progression när studenterna inte har samma förkunskaper.

Bedömaregruppen ser positivt på att flera kurser inom UVK och VFU fokuserar på förmågan att kunna planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisningen.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls genom kurserna *Mångfald och lärande* och *Specialpedagogik*. I den reviderade programstrukturen har den första kursen utgått, men under intervjuerna framkommer att det innehåll som fanns i kursen i stället ska genomföras som en strimma, utspridd över flera kurser.

Målet för bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls genom att lärosätet beskriver flera kurser med teman som knyter an till målet. Ett exempel är kursen *Ledarskap*, där konventionerna om mänskliga rättigheter och barnens rättigheter enligt barnkonventionen behandlas och där lärares juridiska rättigheter och skyldigheter diskuteras

Lärosätet bedriver ett medvetet jämställdhetsarbete ur flera perspektiv, t.ex. rekrytering, bemanning, kursplaner, schemaläggning och kurslitteratur. Perspektivet ingår i flera kurser, både inom UVK och VFU.

Det finns på lärosätet ett väl fungerande system av utvärderingar där återkoppling sker till relevanta intressenter, t.ex. studenter, institutioner och VFU-samordnare. Ett gott exempel är den externa utvärdering som genomfördes för ett par år sedan och som visade på ett behov av en översyn av hela UVK och en tydligare överensstämmelse mellan utbildningens olika delar.

Lärosätet tar på ett ändamålsenligt sätt hand om studentperspektivet, både på individnivå och studentkårsnivå. Utöver deltagande i olika organ nämns de regelbundna studentdialogerna som genomförs med prefekten flera gånger per termin.

Det finns flera konkreta exempel på samverkan med arbetslivet. Utöver VFU-organisationen nämner lärosätet att de adjungerade adjunkterna, partnerskolorna och uppdragsutbildningarna är viktiga.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Enligt bedömargruppen har personalen sammantaget en bred och djup ämnesteoretisk och pedagogisk kompetens. Merparten är disputerade även om ingen på lärarlistan i svenska tycks vara disputerad i svenska med didaktisk inriktning. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att förstärka utbildningen med den kompetensen. En av lektorerna i litteraturvetenskap har dock delad tjänst mellan universitetet och gymnasieskolan, och de berörda institutionerna har dessutom flera doktorander som är aktiva i forskarskola med ämnesdidaktisk inriktning, vilka kommer att finnas med i ämneslärarutbildningen med inriktning svenska. Bedömargruppen rekommenderar att ta vara på denna kompetens och förankra och bredda det ämnesdidaktiska perspektivet överlag i utbildningen.

Majoriteten av de disputerade i litteraturvetenskap och nordiska språk är ämneslärare i botten, och därutöver lyfts gästlärare in vid behov. Vidare satsar fakulteten på fortbildning för lärare i ämnesdidaktik, något bedömargruppen ser positivt på, tillsammans med det faktum att lärosätet satsar på en obligatorisk ämnesdidaktisk kurs i svenska som genomförs av lärare från både litteraturvetenskap och svenska språket i samverkan.

Lärosätet talar också själva om att stärka bemanningen på ämneslärarprogrammet så att studenterna får ta del av den breda vetenskapliga kompetens som finns i ämnena. Den professionsinriktade kompetensen finns men kan också stärkas överlag, och ett sätt är enligt bedömargruppen att arbeta med adjungerade gymnasielärare – i likhet med det man gör i den utbildningsvetenskapliga kärnan och flera andra ämnen. Lärosätet har identifierat att man behöver förstärka bemanningen, och att fortbildning sker för den ämnesdidaktiska kompetensen, och därför menar bedömargruppen att kompetensen säkerställs även på lång sikt.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Bedömargruppen anser att det finns en god professionsinriktad miljö och stark vetenskaplig miljö. Forskning bedrivs inom flera områden som är relevanta för lärarutbildningen såsom muntlig framställning, läsförståelse, skrivande och bedömning av elevtext. Lärosätet ansvarar också för de nationella proven inom ämnet svenska. Bedömargruppen anser dock att utbildningen skulle kunna genomsyras mer av den starka miljö och de forskare som arbetar med dessa prov. I nuläget är det främst en lektor från enheten som är aktiv i lärarutbildningen. Ett utvecklingsområde för lärosätet är därför att stärka denna grups genomslag i svensk lärarutbildningen.

Lärosätet kan även stärka den ämnesdidaktiska forskningen som är relevant för lärarutbildning i svenska, särskilt inom litteraturvetenskap, vilket man är medveten om. Lärosätet lyfter framtida

planer på att stärka området ämnesdidaktik med fler doktorander i den ämnesdidaktiska forskarskolan och fortsatt kompetensutveckling av befintliga lärare. Det finns många relevanta forskningsseminarier som studenterna får ta del av i utbildningen, vilket gör att de har nära till insikt i aktuell forskning.

En något mer påtaglig brist som lärosätet behöver hantera är samverkan med den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Det framgår tydligt i intervjuerna att det inte finns en tillräckligt stark koppling när det gäller utbildningsinnehåll och progression. Lärosätet har dock börjat arbeta för att stärka denna koppling, och bedömggruppen rekommenderar att arbetet fortlöper och intensifieras.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Med stöd i det samlade underlaget menar bedömggruppen att utbildningen ger förutsättning för och säkerställer djup, främst genom valbara kurser i svenska 4, i relevanta huvudområden och en särskild bredd bland annat genom spännvidden mellan områden såsom berättande i mångmediala miljöer och språkhistoria/grannspråk. Båda momenten anknyter till yrkesutövningen i de uppgifter som beskrivs i självvärderingen. Studenterna får exempelvis relatera nya digitala medier till klassiska verk, och ett mål är att motivera didaktiska överväganden inför användningen av film, digitala medier och interaktivt nätberättande. I en uppgift som anknyter till språkhistoria ombeds studenterna att föra en didaktisk diskussion om hur skönlitterära texter från äldre svenska kan integrera centrala litterära och språkliga innehåll i gymnasieskolans svenskundervisning. Lärosätet har flera examinationsformer för att pröva måluppfyllelse, såsom salstentamen, inlämningsuppgifter och muntlig tentamen. Tyngdpunkten tycks dock ligga på de traditionellt ämnesteoritiska starka områdena språkhistoria och grannspråk, och bedömggruppen rekommenderar att lärosätet fortlöpande diskuterar hur innehållet på en lärarutbildning i svenska i dag ska viktas mellan ämnesteorin, ämnesdidaktik och professionsanknutna inslag. Insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete får studenterna främst genom det självständiga arbetet men också genom den omfattande och för lärarutbildningen relevant forskning som löpande presenteras på seminarier.

Bedömggruppen bedömer att lärosätet har en stark ämneskärna och forskningsanknytning, men ungefär en tredjedel av de självständiga arbetena har bristfällig måluppfyllelse. Utifrån intervjuerna kan lärosätet ge studenterna bättre förberedelser inför det självständiga arbetet, särskilt när det gäller ämnesdidaktisk teori och metod.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Lärosätet beskriver i självvärderingen hur de olika kurserna relaterar till målet och hur studenten i progression ska ta sig fram mot en ökad kunskap om vetenskapliga metoder. Teori och metod behandlas i flera delkurser, särskilt i den kurs som heter *Ämnesdidaktisk teori och metod*, men också i delkursen *Uppsats*. Flera uppgifter knyter också an till relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet där studenterna har till uppgift att relatera till en skolkontext. Ett exempel är en uppgift som går ut på att analysera ett eget undervisningsmoment på den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) som relaterar till både vetenskaplig forskning och praktisk tillämpning av undervisningsmetoder. I intervjuer framgår det dock att moment om teori och metod är bristfälligt integrerade i utbildningen, och då i synnerhet arbetet med att förbereda studenterna för det självständiga arbetet med ämnes- och ämnesdidaktiska teorier och metoder. Valet mellan att skriva ämnesdidaktiskt eller ämnesteoretiskt kan bidra till en viss osäkerhet hos studenterna. Dessutom framgår att innehåll och progression brister när det gäller koppling till UVK, vilket kan bidra till osäkerhet. Farhågan bekräftas i granskningen av de självständiga arbetena, eftersom nästan alla har brister när det gäller detta mål. Bristerna bekymrar bedömargruppen som därför efterfrågar en tydlig strategi från lärosätet.

Bedömargruppen vill särskilt framhålla två utvecklingsområden: Det första är att enligt ovan förstärka samverkan med UVK, i syfte att förbereda studenterna så att de får förutsättningar för att visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori och kvantitativa och kvalitativa metoder. Genom att få överblick över vad som görs i UVK och i ämnet bör förutsättningarna för måluppfyllelse öka. Det andra utvecklingsområdet är att tydligare och i progression arbeta med relevanta teorier och metoder för ämne och ämnesdidaktik så att detta mål kan säkerställas i det självständiga arbetet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

I relation till förmågan att förhålla sig kritiskt, självständigt och systematiskt till egna och andras erfarenheter lyfter lärosätet i självvärderingen en särskild progressionsserie, och man betonar särskilt flera moment där studenterna får träna på att ha ett reflekterande och kritiskt förhållningssätt på basis av olika perspektiv. Bedömargruppen anser att lärosätet möjliggör och säkerställer detta mål. På delkursen *Grannspråk i Norden* illustreras övningen i ett kritiskt reflekterande förhållningssätt genom uppgiften att diskutera för- och nackdelar med grannspråksundervisning i skolan i dag. Även inom den ämnesdidaktiska delkursen övas förmågan i en didaktiskt motiverad lektionsplanering i ämnet svenska, som senare blir föremål för en kritisk diskussion vid en ventileringsövning. Examinationen förbereds i ett case som utvecklas tillsammans av universitetets lärare och yrkesverksamma lärare från fältet. Bedömargruppen ser särskilt positivt på denna uppgift och vill uttrycka att ett sådant arbete med fördel kan utvecklas och fördjupas. Detsamma gäller att studenterna utformar minilektioner för ämnesteoretiskt innehåll på samtliga kurser som ska genomsyra ämnesteoretiska inslag under utbildningen. Sådana lektioner skulle sannolikt bidra till att det ämnesdidaktiska perspektivet stärks överlag, och till att studenterna på så vis tydligt bidrar till att utveckla yrkesverksamheten och kunskapen inom ämne, ämnesområden och ämnesdidaktik.

Målet examineras även inom kursen självständigt arbete. En dryg tredjedel av de självständiga arbetena uppfyller inte målet, exempelvis genom att det saknas en koppling till yrkesverksamheten. Några uppvisar även svagheter i ett kritiskt reflekterande förhållningsätt. Det är en svaghet för utbildningen, särskilt med tanke på helhetsbilden att studenterna inte upplever sig vara tillräckligt förberedda för att skriva ett självständigt arbete inom ämnet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att det finns exempel på lärandeaktiviteter där studenterna berör den didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning i svenska. De didaktiska seminarierna lyfts fram, där studenterna får diskutera metodik i förhållande till ämnesdidaktiska problem. Bedömargruppen noterar att lärosätet har påbörjat ett medvetet och långsiktigt arbete med frågan om ämnesdidaktisk och metodisk kompetens, och ett särskilt gott exempel är att man avser att utveckla ett metaperspektiv genom hela svenskläroarutbildningen samt tillämpa examinerande minilektioner för samtliga centrala teman. Det innebär att studenterna kontinuerligt får möjlighet att reflektera över den ämnesteoretiska undervisningen och hur de ska förmedla detta ämnesinnehåll till alla elever i sitt framtida uppdrag.

Även om lärosätet har inlett ett utvecklingsarbete är det i nuläget otydligt för bedömargruppen hur studenterna leds fram emot den praktiska färdigheten att tillämpa den didaktik och metodik som krävs för undervisning och lärande i svenska. Intervjuerna bekräftar också att studenterna behöver bättre förutsättningar för att uppnå färdighet och förmåga när det gäller kunskaper i svenskämnesdidaktik och metodik av tillräcklig relevans för yrkesutövningen. Här är VFU viktigt och bedömargruppen menar att det finns svagheter i hur måluppfyllelse säkerställs under VFU. Det framgår att lärosätet kan stärka kopplingen mellan VFU och de som gör VFU-besök. I de fall annan än lärare på kurs gör VFU-besök behövs en tätare dialog mellan lärare på kurs och dem som gör VFU-besök. Av intervjuerna framgår att de senare ibland är pensionerade lärare eller medarbetare från enheten för nationella prov. Enligt självvärderingen genomförs trepartssamtal men under intervjuerna framgick att fördjupade ämnesdidaktiska diskussioner efterfrågades under VFU:n.

Sammantaget menar bedömargruppen att progressionen blir otydlig. Ämnesdidaktiska inslag lyfts fram i relation till flera kurser men det framgår inte hur utbildningens olika delar länkar samman på ett sätt som gör att lärosätet säkerställer måluppfyllelse. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att fortsätta utvecklingsarbetet men att även tydliggöra progressionen i utbildningen, bland annat när det gäller samverkan mellan UVK och svenskämnet, och hur måluppfyllelse säkerställs under VFU.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätets beskrivning av målet relaterar till den strävan mot ett ämnesdidaktiskt metaperspektiv och de examinerande minilektioner som lärosätet är i färd med att implementera. Man påpekar att arbetet med att planera, genomföra och utvärdera undervisning återkommer hela tiden i

svenskläroverutbildningens kurser, från den första delkursen där studenterna ska fokusera på att planera utifrån styrdokument, till Svenska 2 med medarbetare från de nationella proven, och vidare till den ämnesdidaktiska kursen i Svenska 3 samt VFU. Genom att behandla nationella delprov och deras didaktiska roll i ämnet får studenterna en tydlig koppling till den pedagogiska praktiken. Lärosätet beskriver att man betonar studenternas reflektion och diskussion kring egna och andras arbeten överlag. Bedömggruppen ser denna tråd, men det är svårt att säkerställa målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande, särskilt den senare delen av målet. Studenterna behöver ledas mot denna förmåga och i högre grad få tillfälle att pröva den i skarpt läge.

På VFU:n säkerställs måluppfyllelse genom ett av lärandemålen, enligt lärosätet. Bedömggruppen lägger dock märke till att lärandemålet är nära nog identiskt med examensmålet vilket gör att progression i arbetet mot examensmålet förblir oklar. Det är dock positivt att det finns ett tydligt kursansvar för VFU som delas mellan svenska språket och litteraturvetenskap som har övergripande ansvar för examination. Däremot behöver dialogen mellan kursansvarig, VFU-besökare och handledare bli bättre. I självvärderingen framgår att arbete mot målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande sker i ett flertal kurser men i intervjuer framgår dock att utbildningen inte i tillräcklig utsträckning förbereder studenterna för arbetet med att planera, genomföra, utveckla och bedöma undervisning i ämnet. En rekommendation är därför, likt ovan, att fortsätta implementera arbetet med minilektioner och att formulera delmål som i progression leder fram genom utbildningen till examensmålet. Bedömggruppen anser därmed att måluppfyllelse inte säkerställs.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Bedömggruppens konstaterar att det finns ett jämställdhetsperspektiv i både litteratururval, kursinnehåll och diskussioner om styrdokument. I kurser inom VFU finns dessutom specifika lärandemål om kunskap och färdigheter i att skapa stimulerande lärmiljöer utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

När det gäller litteraturvetenskap finns det inslag om genusteori, och i språkvetenskap diskuteras bland annat kön i språksociologiska moment. Men en del studenter känner osäkerhet inför att arbeta med dessa frågor ute i yrkesverksamheten. Under intervjuerna blev det också tydligt för bedömggruppen att utbildningen i större utsträckning skulle kunna präglas av ett helhetsperspektiv på frågor om jämställdhet. Bedömggruppen anser dock att studenterna får möjlighet att utveckla förmågan att beakta ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten, men att lärosätet kan stärka arbetet med detta.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Bedömggruppen anser att lärosätets systematiska kvalitetsarbete är bra och det finns överlag välutvecklade rutiner för utvärdering. Lärare avsätter tid för kursvärderingar vid sista

undervisningstillfället på varje kurs, vilket bedömaregruppen ser positivt på. Också inom VFU finns en kontinuerlig uppföljning och återkoppling. Återkoppling på kursvärderingar kan leda till förändringar, och förutom det finns exempel på kvalitetsarbete såsom mentorer för studenterna – bland annat inom grammatikstudier – och läxläsningprojekt där studenterna på egen begäran får delta i reell pedagogisk verksamhet tidigt under utbildningen.

Utifrån underlaget anser därför bedömaregruppen att uppföljning och kvalitetsutveckling fungerar bra, men att återkopplingen till studenterna kan bli bättre. Det finns dock planer på att anordna en alumneftermiddag, vilket bedömaregruppen skulle betrakta som ett gott exempel på informell återkoppling från arbetslivet. Ett annat utvecklingsområde är att ersätta delkursvärderingar med helkursvärderingar för att därigenom kunna få ett mer aktivt studentdeltagande.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Självvärderingen visar att lärosätet på ett godtagbart sätt verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid. Vid frånvaro på obligatoriska moment har studenterna möjlighet att göra kompletteringar och examineras under ordinarie termin, vilket visar att man är flexibla. Studenterna förefaller också ha god kontakt med involverade lärare och med studievägledare. Studievägledare deltar till exempel på den så kallade andraämnesmässan där studenterna diskuterar valet av andra ämne. Utöver goda möjligheter till kompletteringar och omexaminationer finns även mentorsverksamhet, vilket bedömaregruppen ser som en bra åtgärd för att studenterna ska klara sin utbildning inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Bedömaregruppen anser att studenterna i dagsläget får tillräckliga förutsättningar för inflytande, även om det informella, kontinuerliga studentinflytandet skulle kunna vara större. Lärosätet beskriver i självvärderingen att studenter finns representerade i institutionsstyrelse och i studieråd. I självvärderingen nämner man även olika projekt som studenterna kan delta i för att förbättra både sin egen och andra studenters utbildning. Det är positivt att lärosätet framhåller betydelsen av att arbeta mer systematiskt med studentmedverkan. Mentorsverksamheten är ett viktigt sätt.

Ett annat organ för studentpåverkan som lyfts fram är Studenttorget som är en gemensam träffyta för studenter. Under intervjuerna framgick dock att lärosätet skulle kunna arbeta mer aktivt för att engagera studenterna i olika formella organ. Ett utvecklingsområde som pekas ut i självvärderingen är att inrätta ett studentråd med representanter för alla de fyra terminernas ämnesstudier, och detta ser bedömaregruppen positivt på. I dagsläget finns ett sådant studentråd men det behöver utvecklas ytterligare, enligt bedömaregruppen.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är*

användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.

Enligt bedömargruppen är det tydligt att lärosätet arbetar för att skapa en närhet till arbetslivet och det omgivande samhället, även om det finns vissa svagheter när det gäller VFU. Det finns en samverkan med verksamma gymnasielärare och studenterna får möta elever som har läxläsningstöd. Lärosätet bjuder även in gymnasieskolor i olika sammanhang. Vidare beskrivs i självvärderingen försöket med partnerskolor som innebär att varje student ska kunna vara knuten till en och samma skola under merparten av sin VFU.

Bedömargruppen vill påpeka att VFU-organisationen skulle kunna bli tydligare. Det handlar bland annat om den övergripande kontakten mellan VFU-handledare och lärosätet, men också om mer specifika frågor såsom VFU-handledares chans till fortbildning. VFU-organisationen kan bli tydligare och mer transparent för studenterna, och för att de ska få en rättssäker bedömning oavsett vilka handledare studenterna får och vilka som besöker dem på deras VFU-plats. Här finns generellt förbättringspotential, men särskilt i relation till VFU.

Lärosätet satsar på handledarutbildning och ett utökat avtal för partnerskolor med fler kommuner, vilket bedömargruppen ser positivt på. Det gäller även sådan alumnverksamhet som man planerar för att stärka samverkan generellt. Därutöver är erbjudandet till studenterna om att ta del av nordiska sommarkurser en intressant del av utbildningen, och ett viktigt initiativ för att skapa samverkan med våra grannländer.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Inte tillfredställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Enligt bedömargruppen har personalen sammantaget en bred och djup ämnesteoretisk och pedagogisk kompetens, men lärosätet kan förstärka den ämnesdidaktiska och den professionsrelaterade kompetensen, vilket man också planerar för. Bedömargruppen menar att kompetensen säkerställs, eftersom lärosätet också identifierat att man behöver förstärka bemanningen och man håller på med fortbildning för att bygga upp den ämnesdidaktiska kompetensen.

Ämneslärarutbildningen i svenska bygger på en stark vetenskaplig miljö och en stark pedagogisk och professionsinriktad miljö. Även utbildningsmiljön bedöms vara god, och bedömargruppen menar att den förstärkning inom ämnesdidaktiken som lärosätet genomför också säkerställer den utbildningsmiljö som finns vid de båda institutionerna nordiska språk och litteraturvetenskap för ämneslärarutbildningen i framtiden. Ett utvecklingsområde är dock hur den pågående forskningen kommer studenterna till del, även om det i nuläget finns flera öppna vetenskapliga seminarier för studenterna. Samverkan mellan UVK och ämne behöver stärkas, vilket lärosätet arbetar med.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Bland annat spännvidden mellan områden såsom berättande i mångmediala miljöer och språkhistoria/grannspråk ger en stor bredd och ett djup när det gäller studenternas möjlighet att uppnå de ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen. Man lägger stor vikt på de traditionellt ämnesteoritiska starka områdena, och bedömargruppen rekommenderar att lärosätet fortlöpande samtalar om hur innehållet på en lärarutbildning i svenska ska viktas mellan ämnesteorier, ämnesdidaktik och professionsanknutna inslag. Lärosätet behöver även se över hur studenterna förbereds inför det självständiga arbetet.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Moment om teori och metod är bristfälligt integrerade i utbildningen och studenterna förbereds inte tillräckligt inför de självständiga arbetena. Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet ser över progressionen för teorier och metoder, särskilt ämnesdidaktiska teorier och metoder i terminerna som leder fram emot det självständiga arbetet. Gruppen rekommenderar även att detta görs i en förstärkt samverkan med UVK.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Lärosätet möjliggör måluppfyllelse genom en progressionsserie med flera moment där studenterna får träna på ett reflekterande och kritiskt förhållningssätt. Lärosätet säkerställer måluppfyllelse genom examination i ett case som utvecklats tillsammans med aktiva lärare, vilket bedömargruppen ser positivt på.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls delvis. Det finns exempel på lärandeaktiviteter och inslag där studenterna diskuterar och reflekterar över den didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning i svenska. Ämnesdidaktiska inslag lyfts fram i relation till flera kurser men det framgår inte hur utbildningens olika delar länkar samman på ett sätt som gör att lärosätet säkerställer måluppfyllelse. Därmed menar bedömargruppen att progressionen blir otydlig. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att fortsätta arbetet men att även tydliggöra progressionen i utbildningen, bland annat när det gäller samverkan mellan UVK och svenskämnet, och hur måluppfyllelse säkerställs under VFU.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls delvis. Lärosätet håller bland annat på att införa examinerande minilektioner. Studenterna får också återkommande planera, genomföra och utvärdera undervisning, och bedömargruppen ser denna tråd. Det är dock svårt att helt och hållet säkerställa målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande, särskilt den senare delen av målet. Studenterna behöver ledas mot denna förmåga och i högre grad pröva den i skarpt läge under utbildningen. Målet ska enligt lärosätet säkerställas under VFU:n, men bedömargruppen lägger märke till att lärandemålet för VFU:n är nära nog identiskt med examensmålet, vilket gör att progressionen i arbetet mot examensmålet förblir oklar. Det framgår också att dialogen mellan kursansvarig, VFU-besökare och handledare behöver bli bättre. Bedömargruppen anser därmed att målet inte säkerställs.

Jämställdhetsperspektivet finns närvarande i litteratururval, kursinnehåll och diskussioner om styrdokument. I VFU-kurser finns det lärandemål för att studenterna ska få kunskap och färdighet i att skapa stimulerande lärandemiljöer utifrån ett jämställdhetsperspektiv. I kurser diskuteras bland att

genusteori och kön i språksociologiska moment. Ett utvecklingsområde för lärosätet är att utbildningen i större utsträckning ska präglas av ett helhetsperspektiv i frågor om jämställdhet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling görs på tillfredsställande sätt. Det finns tid för kursvärderingar vid sista undervisningstillfället i varje kurs, och inom VFU sker kontinuerlig uppföljning och återkoppling. Återkopplingen till studenterna skulle dock kunna utvecklas. Lärosätet erbjuder möjligheter till kompletteringar för att skapa flexibilitet så att studenter kan examineras inom ordinarie termin. Det finns också god kontakt med involverade lärare och studievägledare, och tillsammans verkar man för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet uppfyller studentperspektivet på ett tillfredställande sätt även om det informella, kontinuerliga studentinflytandet skulle kunna synliggöras mer. Studenterna är representerade i institutionsstyrelse och i studieråd, och bedömargruppen vill särskilt lyfta det arbete som pågår med att inrätta ett studentråd med representanter för de fyra terminernas ämnesstudier.

Arbetsliv och samverkan behandlas på ett tillfredställande sätt. Man arbetar för att få en tydligare samverkan med gymnasieskolor och verksamma lärare, till exempel genom den planerade alumnsamverkan och partnerskolor. Bedömargruppen ser positivt på detta och menar att man på lärosätet är väl medvetna om vad och hur de ska utveckla dessa punkter. Dock pekar bedömargruppen ut att samverkan med UVK måste förstärkas och utvecklas. VFU-organisationen kan också bli tydligare för studenterna, för att bedömningen ska vara rättssäker oavsett vilka handledare studenterna får och vilka som besöker dem på deras VFU-plats.

Lärosäte: Örebro universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet idrott och hälsa.

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

När det gäller personal finns det hög kompetens inom UVK med 4 professorer och 13 lektorer, varav 4 är docenter. Dessutom undervisar 1 doktorand och 6 adjunkter, och merparten av lärarna är tillsvidareanställda, vilket bedömargruppen menar främjar en god kontinuitet. Även planerna för kompetensförsörjning medför stabilitet i utbildningen. Den sammantagna lärarkompetensen och lärarkapaciteten inom inriktningen idrott och hälsa bedöms vara god och har en stark förankring inom både profession och vetenskap. Lärarnas sammantagna kompetens och kompetensutveckling följs systematiskt upp och resultatet av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder. Samtliga lärare i utbildningen har tid för forskning och kompetensutveckling i tjänsten. Många lärare har dock förhållandevis lite tid i utbildningen och det gäller framförallt disputerade. Bedömargruppen anser att det behövs ytterligare åtgärder för att på lång sikt åstadkomma en stabil lärarkår med ett begränsat antal tidsbegränsade anställningar.

Utbildningsmiljön utgörs av ett sammanhållet campus, vilket underlättar för möten mellan lärargrupper och ledning. Majoriteten av de undervisande lärarna inom UVK ingår i aktiva forskningsmiljöer med relevans för utbildningen genom att utbildningen bedrivs i nära samverkan med forskning. Både den vetenskapliga och professionsinriktade miljön bedöms var stark inom inriktningen idrott och hälsa och lärosätet redogör för relevant och högkvalitativ forskning som kommer studenterna till del. Ett bra exempel på hur den vetenskapliga och professionsinriktade miljön arbetar tillsammans för att utveckla utbildningen är det utvecklingsprojekt där forskare, adjunkter och adjungerade adjunkter möts för att föra samman ämnesdidaktiska kunskaper, beprövad erfarenhet och professionskunskaper. Bedömargruppen ställer sig undrande till om tonvikten på fysiologisk forskning verkligen kommer ämneslärarutbildningen till del och anser att i arbetet med en forskningsstrategi för lärarutbildningen 2019- 2023 bör lärosätet ställa frågan om detta är en riktig prioritering.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls då lärosätet både möjliggör och säkerställer att studenterna genom utbildningen får både brett kunnande samt väsentligt fördjupade kunskaper inom ämnesstudiernas huvudområde. Till grund för bedömargruppens slutsats ligger en genomgång av utbildningens förutsättningar, examinationer, bedömningskriterier och progression i förhållande till examensmålets olika delar. Granskningen av de självständiga arbetena stärker denna bedömning. Bedömargruppen ser positivt på studenternas möjligheter att under den fjärde terminen fördjupa sig inom ett eget valt idrottsvetenskapligt område.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Den verksamhetsförlagda utbildningen är strukturerad på ett sätt så att det är möjligt för studenterna att omsätta kunskap om vetenskapsteori, kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet med relevans för yrkesutövningen. Det är en styrka att undervisningen och examinationerna efterliknar en vetenskapligt grundad och forskande praktik. Detta leder till att form och innehåll, förenas på ett fruktbart sätt och förstärker utbildningens yrkesrelevans, genom att vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas som en integrerad helhet. Däremot framkommer det att kvantitativ metod har lägre dignitet än kvalitativ metod inom UVK och under intervjuerna framgår att olika ämnen har olika syn på metodens betydelse för lärarutbildningen vilken kan påverka om fördjupning i ämnena sker. Här finns ett utvecklingsområde för lärosätet att komma tillrätta med enligt bedömargruppen. Inom inriktningen idrott och hälsa visar utbildningens utformning, genomförande och examinationer att utbildningen både möjliggör och säkerställer att studenterna når målet. Bedömargruppen ser att det finns en progression genom hela utbildningen i vad studenterna förväntas kunna och det finns en koppling mellan mål och vad som examineras. Utbildningen ger studenterna stora möjligheter att utveckla fördjupad kunskap om både vetenskapsteori och kvantitativa och kvalitativa metoder och detta examineras också inom ramen för ämneskurserna. Exempel på examensfrågor har dock en slagsida mot kvalitativa metoder. Lärosätet beskriver att för att även sista delen av examensmålet att visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet explicit ska framgå i kursmål och ingå i examinationer krävs ytterligare utvecklingsinsatser. Bedömargruppen ser positivt på detta.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. För UVK finns en relevant vetenskaplig och professionsinriktad miljö, och verksamheten bedrivs enligt bedömargruppen så att det finns ett starkt samband mellan forskning och utbildning, i riktning mot det allmänpedagogiska och de didaktiska frågorna. Det finns en gradvis fördjupning och progression under utbildningens gång. Bedömargruppen rekommenderar samtidigt lärosätet att undersöka de olika ämnenas relation till UVK och tydligare knyta samman delarna. Lärosätet både möjliggör och säkerställer att studenterna inom inriktningen idrott och hälsa når målet. Måluppfyllelsen beskrivs i självvärderingen främst som relevant i relation till fördjupad förmåga att självständigt tillvarata och systematiskt reflektera över egna och andras erfarenheter för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten. Aktiviteter och examinationer framstår som varierade och relevanta för att säkerställa studenternas förmåga till egen reflektion och ett kritiskt förhållningssätt. Lärosätet konstaterar att yrkesrelevansen är bärande i kursernas innehåll och examinationer, men att det ska åtgärdas att detta inte syns tillräckligt i kursmål och betygskriterier.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Bedömargruppen ser det som positivt att begreppet metodik analyseras i relation till didaktik eller ämnesdidaktik. Utbildningen bedöms säkerställa att studenterna efter examination har goda kunskaper om lärandeteorier och elevers kunskapsutveckling tillsammans med didaktisk kompetens, i samklang med vad som krävs i yrkespraktiken. Vidare så säkerställer lärosätet måluppfyllelse genom att det i utbildningen finns en relation mellan examensmålets olika delar och kursmål, lärandeaktiviteter, examinationer och betygskriterier. Lärosätet visar att studenterna ges goda förutsättningar att utveckla kunskap om ämnesdidaktik samt kunskaper i metodik och att dessa kunskaper prövas i olika typer av examinationer med en tydlig progression. Lärosätet reflekterar över att då en stor del av den

verksamhetsförlagda utbildningen ligger tidigt i utbildningen har studenterna delvis otillräckliga ämnesdidaktiska kunskaper då studenterna ska utveckla sin förmåga att tillämpa dessa.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. De krav som ställs i utbildningen på att utveckla den pedagogiska förmågan att stimulera varje elevs lärande och utveckling ökar successivt genom utbildningen och kan beskrivas som en utveckling från att initialt tillsammans med andra (och i viss mån självständigt) ta ansvar för planering, genomförande och utvärdering av undervisning, till att mer självständigt även tillägna sig och uppvisa förmåga att utveckla och kritiskt granska sin egen och andras undervisning och pedagogiska verksamhet. Detta är ett gott exempel på progression och didaktiskt djup som studenten förankrar. Bedömaregruppen noterade under intervjuerna en variation i hur väl kopplingen fungerar mellan UVK, VFU och de olika ämnena. Här kan det alltså finnas ett glapp mellan olika utbildningsdelar och bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att på djupet kvalitetssäkra dessa nämnda delar för att kvalitetssäkra studenternas lärande. Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls inom inriktningen idrott och hälsa då det framgår hur lärosätet både möjliggör och säkerställer att studenterna genom utbildningen når målet. Exempelen som lyfts fram kommer framförallt från den verksamhetsförlagda utbildningen. De kursmål, lärandeaktiviteter och examinationer som beskrivs framstår som varierade och relevanta för att främja studenternas möjligheter att nå måluppfyllelse. Lärandeaktiviteterna och målkriterierna från de båda VFU-kurserna visar hur studenterna succesivt tränas och prövas i relation till examensmålet olika delar. Utbildningen lägger stor vikt på genus, etnicitet, social bakgrund och olika fysiska förutsättningar. Bedömaregruppen menar att detta inte är helt adekvat för att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls inom utbildningen, och de kursexempel som synliggör målets efterfrågade områden övertygar bedömaregruppen. Bedömaregruppen anser att variationen i undervisningen och dess tydliga professionsrelevans skapar goda förutsättningar för studenterna att genom utbildningen uppnå examensmålet och utveckla den förmåga att göra de vetenskapliga, samhällliga och etiska bedömningar som eftersträvas.

Jämställdhetsarbetet beskrivs i självvärderingen, och jämställdhet tas upp i flera kurser på ett sätt som övertygar bedömaregruppen om att bedömningsgrunden tillgodoses. Både inom UVK och VFU genomförs en skriftlig uppgift som också examineras. Inom ämnet idrott och hälsa framstår jämställdhetsperspektivet som väl förankrat i utbildningens innehåll, utformning och genomförande, vilket stärks av de exempel lärosätet redovisar. Det framgår också att utbildningen möjliggör att studenterna utvecklar förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten, men det är inte helt tydligt hur utbildningen säkerställer detta.

Det finns ett system på plats med tydlig fördelning av ansvar. Varje år görs programuppföljningar. Den programansvariga ansvarar för att sammankalla till programråd. Vid intervjuerna framkommer att återkoppling ges till studenterna. Hur detta går till och om det lett till förändringar är dock fortfarande otydligt i det undersökta materialet och efter intervjuerna. Kursvärderingarna innehåller standardiserade frågor och en vanlig utmaning är att de automatiskt genererade frågorna i värderingen gäller hela kurser och inte delkurser, vilket leder till lägre svarsfrekvens. Här rekommenderar bedömaregruppen att lärosätet ser till att kursvärderingarna blir ett mer användbart verktyg för kvalitetssäkring. VFU samordnas centralt och efter varje avslutad VFU-period sker en uppföljning av överenskommelsen med skolhuvudmännen. Utvärderingen av VFU i sin helhet sker

var tredje år. Återkoppling sker till skolhuvudmän, lärosätet och studentrepresentanterna, vilket bedömggruppen bedömer fungerar. Organisationen med huvudområdes- och programansvarig på institutionsnivå är exempel på att det systematiska kvalitetsarbetet sker nära ämneskurserna och studenterna. Lärosätet redogör för flera olika former av stöd för att studenterna ska kunna genomföra utbildningen inom planerad studietid. Det framgår att analyser av avhopp och genomströmning inte genomförs på lärosätet.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

När det gäller studentperspektivet framkommer tydligt för bedömggruppen att lärosätets hållning är det studentcentrerade lärandet som innebär ansvarstagande och förväntningar om att studenterna tar aktiv del i sina studier. Studenter finns representerade i olika beslutande organ och kursvärderingar görs systematiskt. Samtidigt rekommenderar bedömggruppen att lärosätet ser över likvärdigheten i studenternas VFU-placeringar.

Studenternas möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningen genom de terminsvis återkommande programträffarna och de nu införda gruppdiskussionerna är bra exempel på hur studenternas synpunkter resulterar i konkreta åtgärder.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Inom ramen för arbetslivsperspektivet lyfter lärosätet på ett övertygande sätt fram exempel som rör praktisknära forskning, didaktiska nätverk samt VFU och samverkan inom den övningsskoleverksamhet som de är huvudman för. Bedömggruppen menar att detta tillsammans bildar en god grund för hur vetenskap, teori och praktik kan användas för att problematisera framtida utmaningar för lärarrollen. Utbildningen förbereder för ett föränderligt arbetsliv både genom utformningen och utbildningens genomförande och genom den kompetens och erfarenhet som tillförs genom lärosätets lärare. Lärosätet ger konkreta exempel på hur studenterna under utbildningen förbereds för att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan med det omgivande samhället och arbetslivet sker genom de olika nätverk som finns där lärare och forskare från lärosätet möter företrädare från yrkesverksamheten, alumnnätverk och uppdragsutbildningar. Även den verksamhetsförlagda utbildningen och VFU-organisationen skapar mötesarenor. Övningsskoleprojektet beskrivs som navet i samverkan med verksamheten.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Av lärosätets självvärdering framkommer att det finns en hög samlad kompetens och en solid organisation för lärarutbildningen. Bedömggruppen menar att antalet lärare och deras sammantagna kompetens (vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska) är adekvat och

står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Den undervisande personalen består av totalt 24 lärare inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Av dessa är 13 lektorer (varav 4 är docenter), 4 professorer, 1 doktorand och 6 adjunkter. Av 24 är 17 lärare tillsvidareanställda och disputerade, medan 4 lärare och doktoranden har en tidsbegränsad anställning. Pedagogik är huvudämne och huvudområde för kurserna inom UVK. I självvärderingen och lärartabellen beskrivs vidare att externa föreläsare med specialistkompetens anlitas för undervisning inom specifika områden. Merparten av de tillsvidareanställda lärarna har högskolepedagogisk utbildning.

Lärosätet beskriver att den pedagogiska kompetensen och professionsrelaterade kompetensen stärks ytterligare av att majoriteten, cirka 80 procent, av de undervisande lärarna har egen lärarexamen med yrkeserfarenhet från skolan, och av dessa har 65 procent ämneslärarexamen. Bedömggruppen menar att den höga andelen disputerade lärare i de utbildningsvetenskapliga kurserna borgar för en undervisning som är gediget forskningsanknuten och studenterna får möta lärare med hög vetenskaplig kompetens.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Aktiva forskare och doktorander undervisar på utbildningen, vilket bedömggruppen ser som en styrka och som positivt för kopplingen mellan forskning och utbildning. Örebro universitet har på ett övergripande plan en sammanhållen lärarutbildning där flera ämnen läser tillsammans, bortsett från ett fåtal ämnen som musik och idrott. Det är också ett sammanhållet campus, vilket enligt lärosätet underlättar för möten mellan lärargrupper och ledning. I intervjuerna lyfts de tvärvetenskapliga samarbetena fram som viktiga för utbildningsmiljön. Integrationen mellan teori, praktik, läraryrket och forskning beskrivs i självvärderingen som positiv för studenterna, vilket också bekräftades för bedömggruppen under intervjuerna.

Utbildningens 300 högskolepoäng är fördelade på 120 högskolepoäng ämnes- och ämnesdidaktiska studier i första ämnet dit 15 högskolepoäng verksamhetsförlagd utbildning (VFU) är knutna (termin 2 och 5), 90 högskolepoäng ämnes- och ämnesdidaktiska studier i andra ämnet, samt 60 högskolepoäng studier inom UVK dit 15 högskolepoäng VFU är knutna (termin 1 och 10). Två självständiga arbeten om 15 högskolepoäng genomförs under utbildningen. Lärosätet framhåller i självvärderingen och under intervjuerna att studenterna under VFU handleds av utbildade handledare, vilket bedömggruppen noterar som en styrka. En samordnande resurs för lärarutbildningarna är det regionala utvecklingscentrum (RUC) som är knutet till lärosätet. RUC är delansvarig för de didaktiska nätverk där forskare, doktorander, lärarutbildare, lärare och skolledare presenterar och diskuterar skolrelevant forskning och beprövad erfarenhet.

För samtliga utbildningar vid Örebro universitet finns en gemensam överordnad struktur som beskrivs i självvärderingen där institutioner fastställer kursplaner, ansvarar för personal och för att bedriva själva undervisningen. Varje institution har kursansvar, vilket utöver upprättande av kursplaner även omfattar ansvar för utvärdering av kurser och för revidering av kursplaner. Den här strukturen framstår som solid för bedömggruppen, för att tydliggöra konstruktiv länkning.

Majoriteten av de undervisande lärarna inom UVK ingår i aktiva forskningsmiljöer med relevans för utbildningen, som Utbildning och demokrati och SMED, samtidigt som campus Örebro växer och expanderar med nya tjänster. Bedömgruppen ser samarbetet med Stockholms universitet och Humboldtuniversitetet som både intressant och positivt. Ambitionen som lärosätet har är att utveckla och studera hur ett forskningsbaserat arbetssätt kan bli en naturlig del av lärarutbildningen.

Utifrån intervjuerna framkommer en spridning i hur mycket undervisning studenterna får inom de olika ämnena. Bedömgruppen noterar en viss obalans, där vissa ämnen får mycket och andra betydligt mindre av önskvärd innehåll och fördjupning. Bedömgruppen rekommenderar därför att ledningen analyserar olikheterna, så att likvärdighet mellan de olika ämnena blir uppmärksammade.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Utbildningen är utformad så att kunskap i vetenskapsteori, forskningsmetod samt relationen mellan vetenskaplig kunskap och beprövad erfarenhet behandlas kontinuerligt under utbildningens UVK-kurser (och ämneskurser). Alla studenter genomför den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) från den första terminen, och ett av syftena är att studenterna ska möta skolans värld i ett tidigt skede i utbildningen. I självvärderingen beskrivs en tydlig struktur av verksamheten inom UVK, vilket var ett intryck som förstärktes under intervjuerna för bedömgruppen. Studenterna skriver texter av vetenskaplig karaktär under UKV-kurserna, använder begrepp och teorier, resonerar om relationen mellan forskning om skolan, lärares yrkeserfarenhet, tyst kunskap och så vidare. Det finns en tydlig koppling till examensmålen och i självvärderingen beskriver lärosätet de innehållsliga perspektiven väl. En stor del av forskarna i pedagogik deltar i undervisningen inom UVK. Studenterna möter aktuell forskning genom att läsa och diskutera vetenskaplig litteratur. Det finns alltså ett nära samband mellan forskning och utbildning, finner bedömgruppen. Lärosätet visar i självvärderingen exempel på ett högskoledidaktiskt forskningsprojekt där studenter är deltagare och prövar olika forskningsbaserade metoder och undervisningsformer.

Examinationsuppgifterna har stor variation, vilket är ett gott exempel enligt bedömgruppen. Däremot tolkar bedömgruppen att det tycks finnas en ambivalens om kvantitativa metoders betydelse och viktning i utbildningen. Kvantitativa metoder tycks ha lägre dignitet än kvalitativa metoder och beprövad erfarenhet, vilket inte stämmer överens med examensmålets formulering. Studenterna får primärt orientera sig i kvantitativ metod, snarare än tillämpa den praktiskt i skriftliga och praktiska utforskande moment. Den bilden förstärks under intervjuerna, där det framkommer att olika ämnen har olika syn på metodens betydelse för lärarutbildningen och att variation förekommer i hanteringen av metoder. Det bedömgruppen fått ta del av är oroande, eftersom målet ställer högre krav än orientering och även kräver att kunskaperna i målet ska vara fördjupade. Bedömgruppen rekommenderar därför att detta ses över och att eventuella ämnesmässiga diskurser läggs åt sidan för att istället fokusera på den kvantitativa metodens betydelse och förtjänst i lärarutbildningen. Trots

påtalade brister anser bedömaregruppen att lärosätet i intervjuerna visar en medvetenhet och en vilja till förändring och förbättring.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

I självvärderingen beskrivs väl hur den vetenskapliga förankringen ser ut i UVK-kurserna 1, 2 och 3, och här bidrar de till progressionen i ämnesstudierna. Det framkommer att studenterna får möjlighet att visa förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter och koppla detta till forskningsresultat. Inom UVK finns en relevant vetenskaplig och professionsinriktad miljö, och verksamheten bedrivs enligt bedömaregruppen så att det finns ett starkt samband mellan forskning och utbildning, i riktning mot det allmänpedagogiska och didaktiska frågorna.

I självvärderingen saknas dock fördjupande beskrivningar av hur den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) kopplar till UVK och vikten av studenternas kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen i ämnet. Bedömaregruppen fick en kompletterande bild på ett mer tillfredsställande sätt under intervjuerna. Det framkommer då att det finns en progression under utbildningens gång med både gradvis fördjupning. I intervjuerna framkommer även att det i programrådet blivit tydligt för lärosätet att de behöver mer kunskap mellan de olika ämnena om deras relation till UVK och tydligare knyta dessa delar samman med särskild förankring i vetenskapsteori och metod.

Bedömaregruppen vill rekommendera lärosätet att djupare analysera vilka studentgrupper som har svårt att röra sig mellan de olika kontexterna och mellan ett praktiskt och ett teoretiskt synsätt. Bedömaregruppen uppskattar att lärosätet lyfter fram betydelsen av studenternas självständighet och betonar omsättningen av kunskap i handling, samtidigt som det finns krav på att ta del av andras erfarenheter och relevanta forskningsresultat.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Självvärderingen lyfter fram vikten av att studenterna lär sig att visa insikt i, och kunskap om, didaktik, ämnesdidaktik och lärandeteorier med tillämpning i VFU men också andra undervisningsaktiviteter inom lärosätet. I UVK-kurserna ska studenterna visa förståelse för hur olika synsätt på elevers utveckling, lärande och kommunikation får betydelse för undervisningens innehåll samt ämneslärares didaktiska val och konsekvenser. I självvärderingen beskriver lärosätet progressionen med att det i UVK 2 och UVK 3 ställs högre krav och mer genomgående tillämpning av den didaktiska förmågan. I UVK 2 lyfts läroplansteoretiska- och didaktiska perspektiv fram tillsammans med lärarens didaktiska val i ett bredare samhällsperspektiv och att specialpedagogiskt

kunna skapa lika möjligheter för elever att utvecklas och lära.

Examinationerna består av skriftliga inlämningsuppgifter, uppsatser, rapporter, seminarier samt opponent- och respondentskap, och är slutligen yrkesorienterade. Lärosätet beskriver i självvärderingen att examinationerna strävar efter att efterlikna den typ av kritiskt utforskande aktiviteter som förväntas ske i yrkesutövningen. I intervjuerna framkommer att lärosätet arbetar medvetet med en variation av examinationer. Bedömargruppen vill ändå tillägga att det är viktigt att de olika examinationsuppgifterna i kurserna är reflekterande utifrån människans olika sätt att lära och ta till sig kunskap, samt vad det indirekt ger studenterna för medvetenhet om metod och examinationsform.

Didaktik inklusive metodik tas upp och behandlas på ett anpassat sätt med tydliga krav på hur den didaktiska förmågan bör omsättas i en undervisningspraktik. Bedömargruppen ser det som positivt att begreppet metodik analyseras i relation till didaktik eller ämnesdidaktik (där lärosätet menar att metodiken får en särställning beroende på ämnets undervisningstradition). Utbildningen bedöms säkerställa att studenterna efter examination har goda kunskaper om lärandeteorier och elevers kunskapsutveckling tillsammans med didaktisk kompetens, i samklang med vad som krävs i yrkespraktiken.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

I självvärderingen framkommer att studenten stegvis utmanas att ta ansvar för planering, genomförande och utvärdering av sin undervisning, inte minst i VFU-kurserna men också i högskoleförelagd undervisning, föreläsningar och examinationer. I de angivna kursexemplen tydliggörs de efterfrågade delarna av målet. Progression exemplifieras på ett tydligt sätt via beskrivningar av kursmål, innehåll och examinationer i UVK 1 (VFU 1) i jämförelse med UVK 3 (VFU 4). För att den kunskapen ska komma studenten till del krävs fungerande VFU-placering, menar bedömargruppen.

I intervjuerna framkommer att likvärdighet inte alltid tillgodosätts, beroende på om studenterna har knutits till en övningsskola eller haft en annan VFU-placering. Det framstår för bedömargruppen att försöksverksamheten med övningsskolor har haft bättre resurser i form av föreläsningar och utbildade handledare, medan det har varit både högt och lågt i kvalitet när det gäller kommunikation, VFU-utbildade handledare och framförhållning i de traditionella VFU-placeringarna. Av intervjun framgick också att de studenter som genomförde sin VFU i övriga skolor inte hade någon kontakt med lärosätets lärare, ibland inte på flera månader. Bedömargruppen ser ett behov av att lärosätet bör utvärdera och åtgärda förutsättningarna för alla studenter så att de får den återkoppling, det stöd för reflektion och det sammanhang för sitt lärande som de behöver. Här rekommenderar bedömargruppen att lärosätet tar ansvar över att VFU ska hålla samma kvalitet oavsett var och i vilket ämne studenterna genomför sin VFU, och att det följs upp i både utvärderingar och samverkan.

För att kunna främja varje elevs lärande, krävs didaktiskt och pedagogiskt stöd och stimulans för att studenterna ska känna sig motiverade, upptäcka sin roll och sitt agerande som lärare och i förlängningen synliggöra eleverna och deras lärande. Bedömargruppen konstaterar att det råder

oklarheter i glappet mellan olika kurser och att utbildningen inte i tillräcklig utsträckning främjar studenternas studiemotivation och lärande eller ger dem ett helhetsperspektiv utifrån utbildningens olika delar. Detta samband är vagt beskrivet i självvärderingen och under intervjuerna.

En central frågeställning bedömargruppen hade under intervjuerna var hur samarbetet ser ut inom utbildningens UVK, VFU och ämneskurser. Det framkom att det finns en variation i hur väl kopplingen fungerar mellan UVK, VFU och de olika ämnena. Här kan det alltså finnas ett glapp mellan olika utbildningsdelar. Bedömargruppen ser detta som ett utvecklingsområde och rekommenderar lärosätet att på djupet kvalitetssäkra dessa nämnda delar för att kvalitetssäkra studenternas lärande.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

I självvärderingens kursexempel synliggörs de efterfrågade områdena inom målet, och bedömargruppen anser att målet uppfylls inom utbildningen. I kursen UVK 1 behandlas områden som mänskliga rättigheter, barnkonventionen och hållbar utveckling. I kursen UVK 2 behandlas vetenskapsteori, som vetenskaplig grund och vetenskapens roll för och i skolan. UVK 3 har återigen fokus på jämlikhets- och jämställdhetsfrågor samt hållbar utveckling. Av självvärderingen framgår att UVK-kurserna examineras på olika sätt med en för bedömargruppen tydlig anknytning till examensmålets olika delar. De vanligaste examinationsformerna är: individuell skriftlig uppgift, skriftlig rapport, diskussionsseminarier utifrån underlag, hemtentamen, uppsats samt under VFU. Bedömargruppen anser att variationen i undervisningen och dess tydliga professionsrelevans skapar goda förutsättningar för studenterna att genom utbildningen uppnå examensmålet och utveckla den förmåga att göra de vetenskapliga, samhällliga och etiska bedömningar som eftersträvas.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärosätet uttrycker i självvärderingen en ambition om att ett jämställdhetsperspektiv ska genomsyra valet av kurslitteratur. Lärare inom lärarutbildningen går en utbildning i jämställdhet som genomförs i form av tre halvdagarsworkshops. I specialpedagogikkursen finns genus representerat genom en aktuell lärare som har det som sitt forskningsområde. Jämställdhetsfrågor tas enligt självvärderingen upp i flera kurser. Både inom UVK och VFU genomförs en skriftlig uppgift som också examineras. Av intervjuerna framgår att lärosätet bedriver ett aktivt arbete med jämställdhetsperspektivet i utbildningen.

Enligt självvärderingen finns det en handlingsplan för jämställdhetsintegrering inom tre utvecklingsområden:

- 1) utbildningens innehåll och genomförande
- 2) forskningens villkor och karriärvägar

3) lednings- och stödprocesser.

För områdena specificeras olika utvecklingsbehov och åtgärder, exempelvis att utveckla olika former av kunskapsstöd och pedagogiska metoder för jämställdhetsfrämjande utbildning och forskning.

Bedömargruppen bedömer att utbildningen uppfyller bedömningsgrunden jämställdhet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Självvärderingen visar på att det finns en systematik på plats med en tydlig fördelning av ansvar för utbildningen. Varje år görs programuppföljningar och programansvarig ansvarar för att sammankalla till regelbundna programråd. Vid intervjuerna framkommer att återkoppling ges till studenterna. Hur detta går till och om det lett till förändringar är fortfarande otydligt för bedömargruppen.

VFU samordnas centralt och efter varje avslutad VFU-period sker en uppföljning av överenskommelsens efterföljande med skolhuvudmännen. Utvärdering av VFU i sin helhet sker var tredje år. Återkoppling sker till skolhuvudmän, lärosätet och studentrepresentanterna, vilket bedömargruppen bedömer det fungerar.

Det systematiska kvalitetsarbetet inom UVK berör lärosätets kursvärderingar. Vid intervjuerna framkommer en utmaning som rör hur kursvärderingarna genomförs. De automatiskt genererade frågorna i kursvärderingen gäller framförallt hela kurser och inte delkurser, vilket kan leda till lägre svarsfrekvens bland studenterna. Lärosätet lyfter fram att kompletterande delkursvärderingar genomförs genom muntlig dialog och/eller skriftligt på plats under sista undervisningstillfället.

Här rekommenderar bedömargruppen att åtgärder vidtas så att kursvärderingar blir ett mer användbart verktyg för kvalitetssäkring. Här rekommenderar bedömargruppen att åtgärder vidtas så att kursvärderingar blir ett mer användbart verktyg för kvalitetssäkring.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Enligt självvärderingen finns studiestöd på plats för akademiskt skrivande och även stöd för stresshantering. Lärosätet beskriver också att stöd för att studenterna ska klara av utbildningen inom planerad studietid finns på flera nivåer. Både självvärderingen och intervjuerna lyfter fram studievägledningen som en viktig komponent i lärosätets arbete för att stötta studenter som kan bli underkända. Stödfunktionen Funka ger individuellt stöd till studenter med dokumenterad funktionsnedsättning.

Vid intervjuerna framkom en genomströmning på 53 procent på ämneslärarprogrammet i sin helhet. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att analyserar vad som påverkar genomströmningen för att tydligare kunna arbeta med frågan.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna framkommer att lärosätets utgångspunkt är det studentcentrerade lärandet, som innebär ansvarstagande och förväntningar om att studenterna tar aktiv del i sina studier. Kamrat -och sambedömningar används som metod, vilket bedömggruppen lyfter fram som ett positivt exempel för både studenternas förmåga att kunna arbeta självständigt, men också för att lära och stödja studenterna att se blivande kollegor som resurser för att arbeta med hög kvalitet och utveckling.

Studenter finns representerade i olika beslutande organ och kursvärderingar görs systematiskt. Lärosätet beskriver i självvärderingen att studenterna därigenom både har formellt och informellt inflytande över sin utbildning. Delkursvärderingar är en form av inflytande som lärosätet provar. Kursvärderingar följs upp både under den pågående kursen och efteråt, även om svarsfrekvensen är låg. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att aktivt arbeta med hur svarsfrekvensen kan bli högre. Studenternas svarsfrekvens är en generell utmaning för många lärosäten och här behövs goda exempel för spridning. Sammanfattningsvis kan sägas att lärosätet inte kan lägga hela ansvaret på studenterna, utan en hög svarsfrekvens ska ligga i lärosätets intresse.

Studievägledning finns också inom verksamheterna. Studenternas psykosociala hälsa varierar enligt uppgifter från intervjuerna mellan olika ämnesprogram. Bedömggruppen anser att det är av yttersta vikt att analysen fångar variationen mellan olika ämnen och att detta regelbundet följs upp. I intervjuerna framkommer också en avsaknad av analys av eventuella anledningar till avhopp från ämneslärarprogrammet. Bedömggruppen ser det som centralt att kvalitetsgranskningen görs även på kurs- och lärarnivå.

Hur studenterna blir synliggjorda i VFU-placeringar är ett utvecklingsområde som bedömggruppen konstaterar behöver kvalitetsgranskas internt. Detsamma gäller likvärdigheten i olika studenters VFU.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Arbetsliv och samverkan**

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Enligt självvärderingen har lärosätet genom en nationell försöksverksamhet ett väl utvecklat samarbete mellan skolhuvudmän och övningsskolor. Det finns också pedagogiska nätverk. På lärosätet finns adjungerande adjunkter anställda, vilket bedömggruppen ser som bra för samverkan och kopplingen till skolan och praktisknära frågeställningar. Lärosätet lyfter i självvärderingen fram praktisknära forskning, didaktiska nätverk, den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och övningsskoleverksamheten som de är huvudman för.

Bedömggruppen menar att detta tillsammans bildar en bra grund för hur vetenskap, teori och praktik kan användas för att problematisera framtida utmaningar för lärarrollen. För hållbarheten för den

enskilda verksamma läraren uttrycker bedömargruppen att även dessa perspektiv bör finnas med, tillsammans med det digitala lärandet som också kommer prägla den framtida skolan samt dess elever.

Lärosätet diskuterar i intervjuerna att de borde ta mer intryck av alumners syn på utbildningen, vilket bedömargruppen anser vara ett bra förslag för att stärka utbildningens användbarhet i yrkeslivet.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

När det gäller personal finns det hög kompetens inom UVK med 4 professorer och 13 lektorer, varav 4 är docenter. Dessutom undervisar 1 doktorand och 6 adjunkter, och merparten av lärarna är tillsvidareanställda, vilket bedömargruppen menar främjar en god kontinuitet. Även planerna för kompetensförsörjning medför stabilitet i utbildningen.

Utbildningsmiljön utgörs av ett sammanhållet campus, vilket underlättar för möten mellan lärargrupper och ledning. Majoriteten av de undervisande lärarna inom UVK ingår i aktiva forskningsmiljöer med relevans för utbildningen genom att utbildningen bedrivs i nära samverkan med forskning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. UVK:n är strukturerad på ett sätt så att det är möjligt för studenterna att omsätta kunskap om vetenskapsteori, kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet med relevans för yrkesutövningen.

Det är en styrka att undervisningen och examinationerna efterliknar en vetenskapligt grundad och forskande praktik. Detta leder till att form och innehåll, förenas på ett fruktbart sätt och förstärker utbildningens yrkesrelevans, genom att vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas som en integrerad helhet. Däremot framträder det att kvantitativ metod har lägre dignitet än kvalitativ metod inom UVK och i vilken utsträckning fördjupning i metoden sker beror på hur man arbetar i de olika ämnena. Under intervjuerna framgår att olika ämnen har olika syn på metodens betydelse för lärarutbildningen vilken kan påverka om fördjupning i ämnena sker. Här finns ett utvecklingsområde för lärosätet att komma tillrätta med, som bedömargruppen rekommenderar.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls enligt bedömargruppen. För UVK finns en relevant vetenskaplig och professionsinriktad miljö, och verksamheten bedrivs enligt bedömargruppen så att det finns ett starkt samband mellan forskning och utbildning, i riktning mot det allmänpedagogiska och de didaktiska frågorna. Det finns en gradvis fördjupning och progression under utbildningens gång. Bedömargruppen rekommenderar samtidigt lärosätet att undersöka de olika ämnenas relation till UVK och tydligare knyta samman delarna.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Bedömargruppen ser det som positivt att begreppet metodik analyseras i relation till didaktik eller ämnesdidaktik. Utbildningen bedöms säkerställa att studenterna efter examination har goda kunskaper om lärandeteorier och elevers kunskapsutveckling tillsammans med didaktisk kompetens, i samklang med vad som krävs i yrkespraktiken.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. De krav som ställs i utbildningen på att utveckla den pedagogiska förmågan att stimulera varje elevs lärande och utveckling ökar successivt genom utbildningen och kan beskrivas som en utveckling från att initialt tillsammans med andra (och i viss mån självständigt) ta ansvar för planering, genomförande och utvärdering av undervisning, till att mer självständigt även tillägna sig och uppvisa förmåga att utveckla och kritiskt granska sin egen och andras undervisning och pedagogiska verksamhet. Detta är ett gott exempel på progression och didaktiskt djup som studenten förankrar. Bedömargruppen noterade under intervjuerna en variation i hur väl kopplingen fungerar mellan UVK, VFU och de olika ämnena. Här kan det alltså finnas ett glapp mellan olika utbildningsdelar och bedömargruppen rekommenderar lärosätet att på djupet kvalitetssäkra dessa nämnda delar för att kvalitetssäkra studenternas lärande.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls inom utbildningen, och de kurs exempel som synliggör målets efterfrågade områden övertygar bedömargruppen. Bedömargruppen anser att variationen i undervisningen och dess tydliga professionsrelevans skapar goda förutsättningar för studenterna att genom utbildningen uppnå examensmålet och utveckla den förmåga att göra de vetenskapliga, samhällseliga och etiska bedömningar som eftersträvas.

Jämställdhetsarbetet beskrivs i självvärderingen, och jämställdhet tas upp i flera kurser på ett sätt som övertygar bedömargruppen om att bedömningsgrunden tillgodoses. Både inom UVK och VFU genomförs en skriftlig uppgift som också examineras.

Det finns ett system på plats med tydlig fördelning av ansvar. Varje år görs programuppföljningar. Den programansvariga ansvarar för att sammankalla till programråd. På intervjuerna framkommer att återkoppling ges till studenterna. Hur detta går till och om det lett till förändringar är fortfarande otydligt i det undersökta materialet och intervjuerna. Kursvärderingarna innehåller standardiserade frågor och en vanlig utmaning är att de automatiskt genererade frågorna i värderingen gäller framförallt hela kurser och inte delkurser, vilket kan leda till lägre svarsfrekvens. Här rekommenderar bedömargruppen att lärosätet ser till att kursvärderingarna blir ett mer användbart verktyg för kvalitetssäkring. VFU samordnas centralt och efter varje avslutad VFU-period sker en uppföljning av överenskommelsen med skolhuvudmännen. Utvärderingen av VFU i sin helhet sker vart tredje år. Återkoppling sker till skolhuvudmän, lärosätet och studentrepresentanterna, vilket bedömargruppen bedömer att det fungerar.

När det gäller studentperspektivet framkommer tydligt för bedömargruppen att lärosätets hållning är det studentcentrerade lärandet som innebär ansvarstagande och förväntningar om att studenterna tar aktiv del i sina studier. Studenter finns representerade i olika beslutande organ och kursvärderingar görs systematiskt. Samtidigt rekommenderar bedömargruppen att lärosätet ser över likvärdigheten i studenternas VFU-placeringar.

Inom ramen för arbetslivsperspektivet lyfter lärosätet på ett övertygande sätt fram exempel som rör praktisk forskning, didaktiska nätverk samt VFU och samverkan inom den övningskoleverksamhet som de är huvudman för. Bedömggruppen menar att detta tillsammans bildar en god grund för hur vetenskap, teori och praktik kan användas för att problematisera framtida utmaningar för lärarrollen.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Bedömggruppen bedömer att den sammantagna lärarkompetensen och lärarkapaciteten är god och har en stark förankring inom både professionen och vetenskapen. Av självvärderingen framkommer att det finns totalt 27 lärare som i varierande grad undervisar inom utbildningen. Av dem är 13 disputerade (varav 3 professorer). De disputerade har sin doktorsexamen i olika ämnen som biomedicin, idrottsvetenskap, didaktik, folkhälsovetenskap, sociologi och idrottsfysiologi, vilket bedöms vara adekvat i relation till ämnets flervetenskapliga bas och innehåll.

Lärarnas sammantagna kompetens och kompetensutveckling följs systematiskt upp. Resultatet av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för att höja och bredda kompetensen. Uppföljningen av kompetensförsörjningsplaner och kompetensutveckling på institutionsnivå samt exempel på åtgärder utifrån uppföljningen visar att lärosätet arbetar systematiskt för att säkerställa kvaliteten på utbildningen. Samtliga lärare i utbildningen har tid för forskning och kompetensutveckling i tjänsten.

Av självvärderingen framgår att många lärare undervisar förhållandevis lite i utbildningen, särskilt de disputerade. Samtidigt har flera lärare med ett mer omfattande engagemang i utbildningen både vetenskaplig och professionsinriktad kompetens. Två av de som arbetar tio procent eller mer i utbildningen är professorer. Lärosätet arbetar strategiskt för att säkerställa kompetensen inom utbildningen på både kort och lång sikt på flera sätt, inte minst genom möjlighet till forskarutbildning för adjunkter och rekrytering av disputerade inom vissa områden. En relativt stor andel av de som undervisar mycket i utbildningen har tidsbegränsade anställningar. Bedömggruppen anser att det gör utbildningen sårbar och att det på lång sikt kan bli problematiskt. Under intervjuerna framkom däremot att lärosätet har genomfört åtgärder för att komma till rätta med situationen. Bedömggruppen anser att situationen är tillfredställande i dagsläget.

Den pedagogiska kompetensen bland de lärare som kommer från ämnesgruppen är relativt hög, och många av dem har en tillsvidareanställning som lektor eller adjunkt. Även om det förekommer att lärosätet använder sig av adjungerade adjunkter, försöker lärosätet hålla nere antalet i den lärarkategorin eftersom deras anställning är tillfällig.

Bedömggruppen bedömer att den sammantagna kompetensen för lärarna i ämnet är adekvat och står i proportion till utbildningens behov på kort sikt, men det behövs ytterligare åtgärder för att åstadkomma en stabil lärarkår med ett färre tidsbegränsade anställningar.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Bedömggruppen bedömer att både den vetenskapliga och professionsinriktade miljön är stark, och självvärderingen redogör för relevant och högkvalitativ forskning som kommer studenterna till del. Lärosätet redovisar ett antal pågående forskningsprojekt och andra forskningsrelaterade aktiviteter av betydelse för utbildningen. Den gemensamma tvärvetenskapliga forskningsmiljön RISPA med forskare från olika ämnen visar att det finns en flervetenskaplig miljö. Det nära sambandet mellan forskning och utbildning beskrivs i form av kurslitteratur samt forskare som föreläser och håller i seminarier. Att lärarkollektivet till stora delar finns i en miljö där kvalificerad forskning pågår bedömer bedömggruppen vara positivt för utbildningen. Däremot framgår det inte om studenterna har möjligheter att delta i forskningen eller hur den pågående forskningen mer direkt kommer studenterna till del.

Den professionsinriktade miljön finns i form av bland annat adjungerade adjunkter som arbetar både vid universitetet och som verksamma lärare. Av betydelse för den professionsinriktade miljön är också samverkan med VFU-lärare inte minst genom de besök på den verksamhetsförlagda utbildningen som genomförs. Ett bra exempel på hur den vetenskapliga och professionsinriktade miljön arbetar tillsammans för att utveckla utbildningen är det utvecklingsprojekt där forskare, adjunkter och adjungerade adjunkter möts i syfte att föra samman ämnesdidaktiska kunskaper, beprövad erfarenhet och professionskunskaper.

Det saknas däremot exempel på hur den vetenskapliga och professionsinriktade miljön på ett mer systematiskt sätt arbetar tillsammans för att utveckla utbildningen. Det framgår visserligen att det finns en forskningsgrupp som arbetar med utbildningsvetenskapliga aspekter av idrott och att det finns projekt som rör utveckling av forskningsbaserat lärande i lärarutbildning och skola. Men bedömggruppen ställer sig undrande till forskningsgruppen MIPA. Vid intervjuerna framkommer att gruppen bedriver relativt specifik fysiologisk forskning som bland annat rör äldre och idrottsliga prestationer. Lärosätet hävdar att forskningen har varit prioriterad och att den bidrar till att höja kvaliteten på ämneslärarutbildningen. Bedömggruppen menar att lärosätet är påverkat av en tradition inom idrottsvetenskap och idrott och hälsa, och undrar om de resurser som går till den här fysiologiska forskningen verkligen kommer ämneslärarutbildningen till del. Inom ramen för arbetet med en forskningsstrategi för lärarutbildningen 2019–2023 bör lärosätet ställa frågan om detta är en riktig prioritering.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom*

ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

Bedömargruppen bedömer att förutsättningarna för att nå examensmålet är goda. Lärosätet både möjliggör och säkerställer att studenterna genom utbildningen får ett brett kunnande samt väsentligt fördjupade kunskaper inom ämnesstudiernas huvudområde. Till grund för bedömargruppen slutsats ligger en genomgång av utbildningens förutsättningar, examinationer, bedömningskriterier och progression i förhållande till examensmålets olika delar. De självständiga arbetena stärker bedömningen, eftersom sex av sju arbeten dokumenterar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen. I det ingår både ett brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde samt väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av området och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

Bedömargruppen bedömer också att utbildningen säkerställer ett brett kunnande som avspeglar att idrott och hälsa är ett mångvetenskapligt ämne. Examinationsformerna varierar, och både praktiskt och teoretiskt kunnande examineras. Att säkerställa att studenterna ska nå väsentligt fördjupade ämneskunskaper identifierar däremot lärosätet som ett utvecklingsområde. Lärosätet redovisar i självvärderingen ett pågående utvecklingsarbete som med utgångspunkt i kärnan i skolämnet idrott och hälsa ska skapa förutsättningar för fördjupning inom vissa områden och i vissa rörelseaktiviteter. Bedömargruppen anser att det här arbetet har goda möjligheter att uppnå sitt syfte. Bedömargruppen ser positivt på studenternas möjligheter att under den fjärde terminen fördjupa sig inom ett eget valt idrottsvetenskapligt område.

Självvärderingen ger också exempel på kursmål och examinationer vars syfte är mindre klart för bedömargruppen. Bland annat ska studenterna kunna utföra handstående mot vägg och en hujning med godtagbar koordination. Under intervjuerna framkommer att studenternas tekniska färdigheter testas vid flera aktiviteter. Lärosätet betonar samtidigt att studenterna också ska visa att de kan lära ut dessa färdigheter samt att studenter med funktionshinder undantas. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att reflektera över signalvärdet av krav på tekniska och idrottsliga färdigheter satt i relation till målen för ämneslärutbildningen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Bedömargruppen bedömer att förutsättningarna för att nå alla delar av examensmålet är goda. Utbildningens utformning, genomförande och examinationer visar att utbildningen både möjliggör och säkerställer att studenterna når målet. Av självvärderingen framgår att vetenskapsteori, kvantitativa och kvalitativa metoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet finns med i alla delar av utbildningen, både i ämneskurser samt i den utbildningsvetenskapliga kärnan och den verksamhetsförlagda utbildningen. Bedömargruppen ser att det finns en progression genom hela utbildningen när det gäller vad studenterna förväntas kunna, och det finns en koppling mellan mål och vad som examineras. Utbildningen ger studenterna stora möjligheter att utveckla fördjupad kunskap om både vetenskapsteori samt kvantitativa och kvalitativa metoder, och det examineras också inom ramen för ämneskurserna. Kursen *Idrott som forskningsområde* och den valbara

fördjupningen i kvalitativ eller kvantitativ metod visar hur lärosätet systematiskt arbetar för att säkerställa att examensmålet nås.

Lärosätet beskriver att det krävs ytterligare utvecklingsinsatser för att även sista delen av examensmålet (att visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet) tydligt ska framgå i kursmål och ingå i examinationer. Bedömargruppen ser positivt på det.

Kursen *Idrott som forskningsområde* har två mer omfattande examinationer och är en central del i att säkerställa måluppfyllelse för det här målet. De exempel på examensfrågor som framgår av självvärderingen har däremot en slagsida mot kvalitativa metoder och analyser av dem. Bedömargruppen noterar att det inte heller framgår att studenterna ska problematisera begrepp och traditioner inom idrottsforskningen och reflektera över på vilket sätt ämnet idrott och hälsa delvis skiljer sig från annan idrottsvetenskaplig forskning. Lärosätet förklarade detta vid intervjuerna med att kvalitativa och normkritiska perspektiv förekommer även i andra kurser än metodkurserna. Bedömargruppen sätter tilltro till denna uppgift, men undrar samtidigt om det räcker för att ge studenterna förutsättningar att driva lokalt utvecklingsarbete i skolan och delta i diskussioner om ämnets legitimering.

Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att reflektera över om undervisningen och examinationerna i forskningsmetoderna är tillräckligt relevanta för det yrke som studierna syftar till. Det framgår av självvärderingen att ett kriterium för ett godkänt betyg är att examensarbetets resultat relateras till yrkesutövningen och att fokus ska riktas mot den kommande didaktiska yrkesverksamheten. Vid intervjuerna betonade lärosätet att alla självständiga arbeten ska ha relevans för skolan. Bedömargruppen delar det synsättet. Bedömargruppens granskning av de självständiga arbetena stärker bedömargruppens farhågor, eftersom tre av sju arbeten visar på brister i måluppfyllnad.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Underlagen visar hur lärosätet både möjliggör och säkerställer att studenterna genom utbildningen når målet. Måluppfyllelsen beskrivs i självvärderingen främst som relevant i relation till fördjupad förmåga att självständigt ta tillvara och systematiskt reflektera över egna och andras erfarenheter för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten, bland annat genom att lärosätet ger exempel ifrån en seminarieuppgift i kursen *Idrott och hälsas didaktik III*. På motsvarande sätt redogör lärosätet för hur studenterna successivt tränar och prövas i förmågan att självständigt ta tillvara, systematisera och reflektera över relevanta forskningsresultat. Aktiviteter och examinationer framstår som varierade och relevanta, för att säkerställa studenternas förmåga till egen reflektion och ett kritiskt förhållningssätt. Det självständiga arbetets roll för måluppfyllelse betonas och av bedömargruppens granskning framgår att sex av sju arbeten visar på måluppfyllnad.

Aktiviteter och examinationer visar på progression genom både de högskoleförlagda och de verksamhetsförlagda delarna av utbildningen. Bedömargruppen bedömer att det utvecklingsområde

som lärosätet lyfter fram är relevant. Lärosätet konstaterar att yrkesrelevansen är bärande i kursernas innehåll och examinationer, men inte syns tillräckligt i kursmål och betygskriterier i form av förmåga att utveckla yrkesverksamheten. Det framgår av självvärderingen att detta ska åtgärdas, men inte tillräckligt tydligt när och av vem. Det saknas också tillräckligt underlag att bedöma hur utbildningen säkerställer den del av målet som handlar om att systematisera erfarenheter, för att på så sätt bidra till kunskapsutvecklingen i ämnet och ämnesområdena.

Sammantaget anser bedömargruppen att studenternas förutsättningar att nå examensmålet är goda.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätet redogör i självvärderingen för relationen mellan examensmålets olika delar och kursmål, lärandeaktiviteter, examinationer och betygskriterier. Redogörelsen visar att studenterna får goda förutsättningar att utveckla kunskap om ämnesdidaktik och kunskaper i metodik, samt att kunskaperna prövas i olika typer av examinationer med en tydlig progression. Det framgår att utbildningen främst under den verksamhetsförlagda delen av utbildningen även innehåller inslag där studenterna får möjlighet att utveckla sin förmåga att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik. Men hur den förmågan examineras framgår inte av självvärderingen. De exempel på examinationsuppgifter, lärandemål och betygskriterier som finns med i självvärderingen där förmåga examineras har ofta en tydlig koppling till examensmålet som handlar om att planera, genomföra och utvärdera undervisning. Lärosätet reflekterar över att då en stor del av den verksamhetsförlagda utbildningen ligger tidigt i utbildningen har studenterna delvis otillräckliga ämnesdidaktiska kunskaper då studenterna ska utveckla sin förmåga att tillämpa dessa.

Kvalitetssäkringen av den verksamhetsförlagda utbildningen var ett centralt inslag under intervjuerna. Lärosätet redogjorde för att handledarna genomgår utbildning och hur de genom handledarträffar bland annat får möjlighet att ställa frågor om de kriterier lärosätet har slagit fast och som handledarna utgår ifrån i sin bedömning av studenterna. Lärosätet besöker handledarna när de har studenter och det händer att handledare som inte klarar de utvärderingar som genomförs byts ut. Studenterna bedöms efter genomförd verksamhetsförlagd utbildning i två delar. Studenterna får en skriftlig uppgift från lärosätet där de får reflektera över ett antal frågor. Lärosätet skickar också ett bedömningsunderlag till handledaren som gör en bedömning. Bedömargruppen anser att de fick tillfredställande svar på alla sina frågor om den verksamhetsförlagda utbildningen.

Även begreppet tillämpning diskuterades under intervjuerna. För lärosätet betyder tillämpning att studenten ska kunna använda kunskaperna i en undervisningssituation och i diskussioner. Examination sker under den verksamhetsförlagda utbildningen, men även på lektioner med andra studenter på campus genom planering och genomförande av lektioner.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Av självvärderingen framgår hur lärosätet både möjliggör och säkerställer att studenterna genom utbildningen når målet. Exempelen som lyfts fram kommer framför allt från den verksamhetsförlagda utbildningen. De kursmål, lärandeaktiviteter och examinationer som beskrivs framstår som varierade och relevanta för att främja studenternas möjligheter att nå måluppfyllelse. Lärandeaktiviteterna och målkriterierna från de båda VFU-kurserna visar hur studenterna successivt tränas och provas i relation till examensmålet olik delar. Ett exempel på det är att den första VFU-kursen handlar om att kunna planera, genomföra och utvärdera undervisningen utifrån olika elevgrupper, medan studenterna i andra VFU-kurser förväntas kunna göra samma sak utifrån ett individperspektiv. Individperspektivet konkretiseras i liten grad och det läggs stor vikt på genus, etnicitet, social bakgrund och olika fysiska förutsättningar. Bedömargruppen menar att detta inte är helt adekvat för att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Vid intervjuerna fick lärosätet frågan hur det säkerställer att studenterna når den del av examensmålet som handlar om att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling. Lärosätet hänvisade till att det finns kurser där de arbetar mycket med metodik och hur studenterna ska lära ut utifrån olika arbetsätt. Dessa kurser täcker in frågor som genus, klass, funktionshinder och intersektionalitet. Men även om lärosätet betonar begrepp som individualisering och mångfald får bedömarna fortfarande intrycket att lärosätet lägger tonvikten vid att tala om barn och unga i sociala kategorier. Lärosätet har initierat ett utvecklingsprojekt där samtliga studenter ska besöka elever från icke studievana miljöer för att hjälpa till med läxhjälp, språkstudier och idrottsaktiviteter. Varje student ska göra tio besök under utbildningens gång och studenten ska avslutningsvis problematisera sina erfarenheter i en reflekterande uppgift. Bedömargruppen ser detta som positivt, särskilt om uppgiften även innehåller studier av utvecklingsvetenskaplig litteratur.

I linje med bedömargruppens slutsatser har lärosätet identifierat att ett utvecklingsområde är att examensmålet ytterligare behöver tydliggöras och konkretiseras i kursmål och betygskriterier. Bedömargruppen anser att detta är ett prioriterat utvecklingsarbete. Med den tvärvetenskapliga kompetens som finns på lärosätet finns det goda förutsättningar att arbetet kan säkra och stärka studenternas måluppfyllnad.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

På en övergripande nivå finns en tydlig jämställdhetsstrategi som ska genomsyra arbetet i alla ämnen på lärosätet. Det framgår också att lärarutbildningen på en övergripande nivå har en strategi för att utveckla personalens kompetens inom området. Inom ämnet idrott och hälsa framstår jämställdhetsperspektivet som väl förankrat i utbildningens innehåll, utformning och genomförande, vilket stärks av de exempel lärosätet redovisar i självvärderingen.

Av redogörelsen framgår också att utbildningen möjliggör att studenterna utvecklar förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten, men det är inte helt tydligt hur utbildningen säkerställer detta i de högskoleförlagda kurserna eller i den verksamhetsförlagda utbildningen. Det finns exempel på lärandemål från de högskoleförlagda kurserna, men inte på examinationer eller betygskriterier som är kopplade till målet.

Ett utvecklingsområde som lärosätet har identifierat är frånvaron av explicita skrivningar i lärandemål och examinationer, där jämställdhet behandlas under begrepp som genus och könsaspekter. Detta har också uppmärksammats i handlingsplaner på universitetsnivå. Lärosätet anser att det behövs åtgärder för att få en jämnare könsfördelning i lärar- och studentgruppen och de föreslagna åtgärderna bedöms vara relevanta.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet har en uppbyggd struktur för systematiskt kvalitetsarbete på olika nivåer, både på ämnes- och programnivå. Av självvärderingen framgår att utbildningens utformning, genomförande och examination följs upp och att lärosätet också genomför de förändringar som behövs. Organisationen med huvudområdes- och programansvarig på institutionsnivå är exempel på att det systematiska kvalitetsarbetet inte bara genomförs på en övergripande nivå, utan sker nära ämneskurserna och studenterna.

Självvärderingen visar också att det finns ett formellt system för att genomföra kurs- och programvärderingar och att resultaten från dem ska återkopplas till studenterna. Hur resultaten från kursvärderingar återkopplas till andra än undervisande lärare och studenter, som programansvarig, lärarutbildningsnämnden och VFU-handledare, framgår i mindre grad.

Det föreslagna arbetet med att föra in de nationella målen i kursplanerna bedöms som mycket relevant. Vid intervjuerna framkom att de nationella målen alltid har varit styrande, men att de och deras koppling till undervisningen inte har varit tillräckligt tydliga för studenterna.

Lärosätet verkar att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet redogör i självvärderingen för flera olika former av stöd för att studenterna ska kunna genomföra utbildningen inom planerad studietid. Men bedömggruppen hade gärna sett en beskrivning av hur lärosätet arbetar med spärrar i kurser, olika former av examinationer och omexaminationer.

Av självvärderingen framgår att analyser av avhopp och genomströmning inte genomförs på universitetet. Vid intervjuerna framgår att lärosätet har uppfattningen att en del avhopp bottnar i att studenterna inte klarar av utbildningen och att lärosätet inte kan tänka sig att sänka kraven för att anpassa nivån på utbildningen för att inkludera dessa studenter. Bedömggruppen anser att detta är en viktig dimension i diskussionen om den utmaning avhopp innebär och rekommenderar att lärosätet skaffar sig verklig kunskap om bakgrunden till studenternas avhopp.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet ser studentmedverkan som en viktig resurs för att säkra utbildningarnas kvalitet, och studenter har formell representation i olika nämnder och organ på alla nivåer. Vid lärosätet finns en systematisk struktur för att bjuda in och tillvarata studenternas perspektiv i utvecklingen av utbildningen genom de återkommande standardiserade webbenkäterna på både program- och kursnivå. Bra exempel på hur studenternas synpunkter resulterar i konkreta åtgärder är studenternas möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningen genom de terminsvis återkommande programträffarna och de nu införda gruppdiskussionerna.

Däremot framgår inte hur stor svarsfrekvensen är på de standardiserade webbenkäterna. Inte heller framgår det vilka utvecklingsområden som finns för mer informella former av studentinflytande där fler än studentrepresentanterna medverkar.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Utbildningen förbereder för ett föränderligt arbetsliv både genom utformningen och utbildningens genomförande samt genom den kompetens och erfarenhet som tillförs genom lärosätets lärare. Lärosätet ger i självvärderingen flera konkreta exempel på hur studenterna under utbildningen förbereds för att möta förändringar i arbetslivet.

Bedömargruppen bedömer att lärosätet har en relevant samverkan med det omgivande samhället och arbetslivet, bland annat genom olika nätverk där lärare och forskare från lärosätet möter företrädare från yrkesverksamheten, alumninätverk och uppdragsutbildningar. Även den verksamhetsförlagda utbildningen och VFU-organisationen skapar mötesarenor. Övningskoleprojektet beskrivs som navet i samverkan med verksamheten, men hur det konkret genomförs inom ramen för ämnet idrott och hälsa framgår inte.

Hur lärosätet utvecklar studenternas beredskap för att möta förändringar, som det i allt högre grad mångkulturella samhället, utvecklingen inom it eller skolämnets legitimitet beskrivs inte i självvärderingen. Vid intervjuerna framkom att lärosätet anser att förändringsbenägenheten bör stå i fokus. Lärosätet vill uppmuntra studenterna att själva hitta lösningar i relevant litteratur och andra kunskapskällor, och anser att det förhållningssättet skapar en högre beredskap till förändring än om studenterna får lära sig vilka förändringar som de kan förvänta sig. Bedömargruppen delar den tanken och rekommenderar att lärosätet utvecklar den vidare.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Den sammantagna lärarkompetensen och lärarkapaciteten bedöms vara god och har en stark förankring inom både profession och vetenskap. Lärarnas sammantagna kompetens och kompetensutveckling följs systematiskt upp och resultatet av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder. Samtliga lärare i utbildningen har tid för forskning och kompetensutveckling i tjänsten.

Många lärare har dock förhållandevis lite tid i utbildningen och det gäller framförallt disputerade. Bedömgargruppen anser att det behövs ytterligare åtgärder för att på lång sikt åstadkomma en stabil lärarkår med ett begränsat antal tidsbegränsade anställningar. Både den vetenskapliga och professionsinriktade miljön bedöms var stark och lärosätet redogör för relevant och högkvalitativ forskning som kommer studenterna till del. Ett bra exempel på hur den vetenskapliga och professionsinriktade miljön arbetar tillsammans för att utveckla utbildningen är det utvecklingsprojekt där forskare, adjunkter och adjungerade adjunkter möts för att föra samman ämnesdidaktiska kunskaper, beprövad erfarenhet och professionskunskaper. Bedömgargruppen ställer sig undrande till om tonvikten på fysiologisk forskning verkligen kommer ämneslärarutbildningen till del och anser att i arbetet med en forskningsstrategi för lärarutbildningen 2019- 2023 bör lärosätet ställa frågan om detta är en riktig prioritering.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls då lärosätet både möjliggör och säkerställer att studenterna genom utbildningen får både brett kunnande samt väsentligt fördjupade kunskaper inom ämnesstudiernas huvudområde. Till grund för bedömgargruppen slutsats ligger en genomgång av utbildningens förutsättningar, examinationer, bedömningskriterier och progression i förhållande till examensmålets olika delar. Granskningen av de självständiga arbetena stärker denna bedömning. Bedömgargruppen ser positivt på studenternas möjligheter att under den fjärde terminen fördjupa sig inom ett eget valt idrottsvetenskapligt område.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet bedöms uppfyllas då utbildningens utformning, genomförande och examinationer visar att utbildningen både möjliggör och säkerställer att studenterna når målet. Bedömgargruppen ser att det finns en progression genom hela utbildningen i vad studenterna förväntas kunna och det finns en koppling mellan mål och vad som examineras. Utbildningen ger studenterna stora möjligheter att utveckla fördjupad kunskap om både vetenskapsteori och kvantitativa och kvalitativa metoder och detta examineras också inom ramen för ämneskurserna. Exempel på examensfrågor har dock en slagsida mot kvalitativa metoder. Lärosätet beskriver att för att även sista delen av examensmålet att visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet explicit ska framgå i kursmål och ingå i examinationer krävs ytterligare utvecklingsinsatser. Bedömgargruppen ser positivt på detta.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat anses uppfyllt. Lärosätet både möjliggör och säkerställer att studenterna genom utbildningen når målet. Måluppfyllelsen beskrivs i självvärderingen främst som relevant i relation till fördjupad förmåga att självständigt tillvarata och systematiskt reflektera över egna och andras erfarenheter för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten. Aktiviteter och examinationer framstår som varierade och relevanta för att säkerställa studenternas förmåga till egen reflektion och ett kritiskt förhållningssätt. Lärosätet konstaterar att yrkesrelevansen är bärande i kursernas innehåll och examinationer, men att det ska åtgärdas att detta inte syns tillräckligt i kursmål och betygskriterier. Det saknas underlag att bedöma hur utbildningen säkerställer

den del av målet som handlar om att systematisera erfarenheter och för att på så sätt bidra till kunskapsutveckling i ämne och ämnesområden.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls genom att det i utbildningen finns en relation mellan examensmålets olika delar och kursmål, lärandeaktiviteter, examinationer och betygskriterier. Lärosätet visar att studenterna ges goda förutsättningar att utveckla kunskap om ämnesdidaktik samt kunskaper i metodik och att dessa kunskaper prövas i olika typer av examinationer med en tydlig progression. Lärosätet reflekterar över att då en stor del av den verksamhetsförlagda utbildningen ligger tidigt i utbildningen har studenterna delvis otillräckliga ämnesdidaktiska kunskaper då studenterna ska utveckla sin förmåga att tillämpa dessa.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls då det framgår hur lärosätet både möjliggör och säkerställer att studenterna genom utbildningen når målet. Exempelen som lyfts fram kommer framförallt från den verksamhetsförlagda utbildningen. De kursmål, lärandeaktiviteter och examinationer som beskrivs framstår som varierade och relevanta för att främja studenternas möjligheter att nå måluppfyllelse. Lärandeaktiviteterna och målkriterierna från de båda VFU-kurserna visar hur studenterna succesivt tränas och prövas i relation till examensmålets olika delar. Utbildningen lägger stor vikt på genus, etnicitet, social bakgrund och olika fysiska förutsättningar. Bedömargruppen menar att detta inte är helt adekvat för att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Inom ämnet idrott och hälsa framstår jämställdhetsperspektivet som väl förankrat i utbildningens innehåll, utformning och genomförande, vilket stärks av de exempel lärosätet redovisar. Av redogörelsen framgår också att utbildningen möjliggör att studenterna utvecklar förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten, men det är inte helt tydligt hur utbildningen säkerställer detta.

Det framgår att utbildningens utformning, genomförande och examination följs upp och att lärosätet också genomför de förändringar som behövs. Organisationen med huvudområdes- och programansvarig på institutionsnivå är exempel på att det systematiska kvalitetsarbetet sker nära ämneskurserna och studenterna. Lärosätet redogör för flera olika former av stöd för att studenterna ska kunna genomföra utbildningen inom planerad studietid. Det framgår att analyser av avhopp och genomströmning inte genomförs på lärosätet.

Studenter har formell representation i olika nämnder och organ på alla nivåer och det finns en systematisk struktur för att tillvarata studenternas perspektiv i utvecklingen av utbildningen genom de återkommande standardiserade webbenkäterna på både program- och kursnivå. Studenternas möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningen genom de terminsvis återkommande programträffarna och de nu införda gruppdiskussionerna är bra exempel på hur studenternas synpunkter resulterar i konkreta åtgärder.

Utbildningen förbereder för ett föränderligt arbetsliv både genom utformningen och utbildningens genomförande och genom den kompetens och erfarenhet som tillförs genom lärosätets lärare. Lärosätet ger konkreta exempel på hur studenterna under utbildningen förbereds för att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan med det omgivande samhället och arbetslivet sker genom de olika nätverk som finns där lärare och forskare från lärosätet möter företrädare från yrkesverksamheten, alumninätverk och uppdragsutbildningar. Även den verksamhetsförlagda

utbildningen och VFU-organisationen skapar mötesarenor. Övningskoleprojektet beskrivs som navet i samverkan med verksamheten.

Lärosäte: Örebro universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik.

Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet

Sammanvägd bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

När det gäller personal finns det hög kompetens inom den utbildningsvetenskapliga kärnan med 4 professorer och 13 lektorer, varav 4 är docenter. Dessutom undervisar 1 doktorand och 6 adjunkter, och merparten av lärarna är tillsvidareanställda, vilket bedömggruppen menar främjar en god kontinuitet. Även planerna för kompetensförsörjning medför stabilitet i utbildningen. Ämneslärarutbildningen i matematik är en relativt nystartad utbildning som inte är genomförd i sin helhet. Lärosätet har ett antal disputerade matematiker. Den vetenskapliga kompetensen i matematik bedöms vara tillräcklig. Det är dock ett utvecklingsområde att stärka kompetensen inom matematikdidaktik då det bara finns ett fåtal fast anställda matematikdidaktiker. Den vetenskapliga kompetensen i matematikdidaktik bedöms vara svag men tillräcklig. Antalet lärare bedöms även vara tillräckligt i förhållande till volymen. Majoriteten av lärarna har högskolepedagogisk utbildning omfattande minst 15 högskolepoäng. Samtliga lärare har möjlighet till 20 procent kompetensutvecklingstid, vilket utnyttjas till bland annat högskolepedagogiska kurser. Enligt självvärderingen arbetar lärarna i matematik som en sammanhållen grupp, både matematiker och matematikdidaktiker.

Inom den utbildningsvetenskapliga kärnan utgörs utbildningsmiljön av ett sammanhållet campus, vilket underlättar för möten mellan lärargrupper och ledning. Majoriteten av de undervisande lärarna inom UVK ingår i aktiva forskningsmiljöer med relevans för utbildningen då utbildningen bedrivs i nära samverkan med forskning. Inom inriktningen matematik beskriver lärosätet en rik forskningsmiljö, där den matematikdidaktiska forskningsmiljön präglas av praktisknära forskning. Sambandet mellan forskning och utbildning visar sig främst genom att utbildningen vilar på vetenskaplighet, men också genom att lärarna hänvisar till egen forskning i undervisningen. Studenter erbjuds också att koppla sitt självständiga arbete på avancerad nivå till pågående forskningsprojekt.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls eftersom utbildningen ger grundläggande kunskaper inom en rad områden i matematik och väsentligt fördjupade kunskaper, relativt gymnasieskolan, inom vissa delar. I de avslutande kurserna under år 3 respektive 5 ska studenten tillägna sig kunskaper på en högre abstraktionsnivå.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet är uppfyllt inom UVK och inom inriktningen matematik. UVK:n är strukturerad på ett sätt så att det är möjligt för studenterna att omsätta kunskap om vetenskapsteori, kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet med relevans för yrkesutövningen. Det är en styrka att undervisningen och

examinationerna efterliknar en vetenskapligt grundad och forskande praktik. Detta leder till att form och innehåll, förenas på ett fruktbart sätt och förstärker utbildningens yrkesrelevans, genom att vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas som en integrerad helhet. Däremot framträder det i det samlade underlaget att kvantitativ metod har lägre dignitet än kvalitativ metod. Detta beror på hur man arbetar i de olika ämnena kan det medföra att studenterna primärt orienterar sig i metoden snarare än tillämpar den praktiskt i självständiga arbeten eller andra utforskande aktiviteter. Den bilden förstärks också under intervjuerna, där det framkommer att olika ämnen har olika syn på metodens betydelse för lärarutbildningen. Det anser bedömaregruppen är oroande eftersom målet ställer högre krav på att kunskaperna i målet också ska vara fördjupade, än orientering. Här finns ett utvecklingsområde som bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att komma tillrätta med. Inom inriktningen matematik finns en successiv fördjupning inom deduktiv metod. Vidare uppfylls målet genom att studenterna får kunskaper om kvantitativ metod under statistik kursen. I slutet av inriktningen genomförs ett projekt baserat på kvantitativ metod, och då behandlas även kvalitativ metod i form av fallstudier. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas främst i samband med studentens VFU-uppgifter som examineras både muntligt och skriftligt. Bedömaregruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat är uppfyllt inom UVK och inom inriktningen matematik. För UVK finns en relevant vetenskaplig och professionsinriktad miljö, och verksamheten bedrivs enligt bedömaregruppen så att det finns ett starkt samband mellan forskning och utbildning, i riktning mot det allmänpedagogiska och de didaktiska frågorna. Det finns en gradvis fördjupning och progression under utbildningens gång. Bedömaregruppen rekommenderar samtidigt lärosätet att undersöka de olika ämnenas relation till UVK och tydligare knyta samman delarna. Inom inriktningen matematik lyfter lärosätet fram VFU-kurserna som centrala för exempelvis förmågan att reflektera över egna och andras erfarenheter. Vidare uppfylls målet genom att lärosätet även lyfter fram kursen i specialpedagogik, där studenterna förväntas kunna systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter, samt det avslutande självständiga arbetet där studenten även förväntas tillvarata och systematisera andras och egna forskningsresultat. Bedömaregruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls inte. Bedömaregruppen ser det som positivt att begreppet metodik analyseras i relation till didaktik och ämnesdidaktik inom UVK. Utbildningen bedöms säkerställa inom UVK:n att studenterna efter examination har goda kunskaper om lärandeteorier och elevers kunskapsutveckling tillsammans med didaktisk kompetens, i samklang med vad som krävs i yrkespraktiken. Inom inriktningen matematik kan lärosätet i självvärderingen ge exempel på ämnesdidaktiska teman som behandlas på kurserna, exempelvis praktiska och teoretiska perspektiv på undervisningen i matematik, kursplaner, undervisningsplanering, digitala verktyg och kunskapsutvecklingen i matematik. Målet säkerställs dock inte då lärosätet inte ger några konkreta exempel på examinationer under inriktningsstudierna. Lärosätet anger att det är under VFU-kurserna som studenterna har möjlighet att tillämpa didaktiska och ämnesdidaktiska kunskaper vilket bedömaregruppen inte ser som tillräckligt. Bedömaregruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör måluppfyllelse, men att måluppfyllelse inte säkerställs.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls inte. De krav som ställs i utbildningen på att utveckla den pedagogiska förmågan att

stimulera varje elevs lärande och utveckling ökar successivt genom utbildningen inom UVK. Kraven kan beskrivas som en utveckling från att initialt tillsammans med andra (och i viss mån självständigt) ta ansvar för planering, genomförande och utvärdering av undervisning, till att mer självständigt även tillägna sig och uppvisa förmåga att utveckla och kritiskt granska sin egen och andras undervisning och pedagogiska verksamhet. Detta är ett gott exempel på progression och didaktiskt djup som studenten förankrar. Bedömaregruppen noterade under intervjuerna en variation i hur väl kopplingen fungerar mellan UVK, VFU och de olika ämnena. Här kan det alltså finnas ett glapp mellan olika utbildningsdelar och bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att på djupet kvalitetssäkra dessa nämnda delar för att kvalitetssäkra studenternas lärande. Inom inriktningen matematik redogör lärosätet för två VFU-uppgifter som bidrar till att säkerställa att studenterna har förmågan att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning. En av dessa syftar till att möjliggöra för studenten att stimulera varje elevs lärande och utveckling. Det framgår inte på vilket sätt studenten ges möjlighet att inför VFU-kurserna öva på att planera undervisning, i förhållande till de mål som anges för matematikämnet i gymnasieskolans styrdokument och hur detta i så fall examineras. Trots att den utbildningsvetenskapliga kärnan bidrar till måluppfyllelse anser bedömaregruppen att bristerna inom inriktningen matematik är så omfattande att utbildningen i sin helhet inte möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls inom utbildningen, och de kurs exempel som synliggör målets efterfrågade områden övertygar bedömaregruppen. Bedömaregruppen anser att variationen i undervisningen och dess tydliga professionsrelevans skapar goda förutsättningar för studenterna att genom utbildningen uppnå examensmålet och utveckla den förmåga att göra de vetenskapliga, samhällsliga och etiska bedömningar som eftersträvas.

Jämställdhetsarbetet beskrivs i självvärderingen och tas upp i flera kurser på ett sätt som övertygar bedömaregruppen om att bedömningsgrunden tillgodoses inom den utbildningsvetenskapliga kärnan. Både inom UVK och VFU genomförs en skriftlig uppgift som också examineras. Vad avser inriktningen matematik behandlas jämställdhet under inriktningens första kurs genom att studenterna, vid ett seminarium, diskuterar forskning om genuskillnader i matematik. Det finns dock inga explicita lärandemål som rör jämställdhet utan jämställdhetsaspekterna har varit beroende av seminarielidare. Lärosätet brister också i arbetet med jämställdhet när det gäller utbildningens utformning och genomförande, såsom valet av undervisnings- och examinationsformer eller valet av kurslitteratur. Bedömaregruppen anser inte att lärosätet har ett tillfredsställande arbete med jämställdhetsperspektivet.

Det finns ett system på plats med tydlig fördelning av ansvar vad gäller uppföljning, åtgärder och återkoppling. Varje år görs programuppföljningar. Den programansvariga ansvarar för att sammankalla till programråd. På intervjuerna framkommer att återkoppling ges till studenterna. Hur detta går till och om det lett till förändringar är fortfarande otydligt i det undersökta materialet och intervjuerna. Kursvärderingarna innehåller standardiserade frågor och en vanlig utmaning är att de automatiskt genererade frågorna i värderingen gäller hela kurser och inte delkurser, vilket leder till lägre svarsfrekvens. Här rekommenderar bedömaregruppen att lärosätet ser till att kursvärderingarna blir ett mer användbart verktyg för kvalitetssäkring. VFU samordnas centralt och efter varje avslutad VFU-period sker en uppföljning av överenskommelsen med skolhuvudmännen. Utvärderingen av VFU i sin helhet sker vart tredje år. Återkoppling sker till skolhuvudmän, lärosätet och

studentrepresentanterna, vilket bedömggruppen bedömer att det fungerar. Bedömggruppen anser att bedömningsgrunden om uppföljning, åtgärder och återkoppling behandlas tillfredsställande.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

När det gäller studentperspektivet framkommer tydligt för bedömggruppen att lärosätets hållning är det studentcentrerade lärandet som innebär ansvarstagande och förväntningar om att studenterna tar aktiv del i sina studier. Studenter finns representerade i olika beslutande organ och kursvärderingar görs systematiskt. Bedömggruppen rekommenderar att lärosätet ser över likvärdigheten i studenternas VFU-placeringar.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Inom ramen för arbetslivsperspektivet lyfter lärosätet på ett övertygande sätt fram exempel som rör praktisk forskning, didaktiska nätverk samt VFU och samverkan inom den övningskoleverksamhet som de är huvudman för. Bedömggruppen menar att detta tillsammans bildar en god grund för hur vetenskap, teori och praktik kan användas för att problematisera framtida utmaningar för lärarrollen. Vad avser inriktningen matematik samverkar forskare, lärare och skolledare i flera aktuella forskningsprojekt. Dessutom finns forskningsbaserad samverkan genom att RUC samordnar matematikdidaktiska träffar för forskare, lärarutbildare, lärare och skolledare.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Av lärosätets självvärdering framkommer att det finns en hög samlad kompetens och en solid organisation för lärarutbildningen. Bedömggruppen menar att antalet lärare och deras sammantagna kompetens (vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska) är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Den undervisande personalen består av totalt 24 lärare inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Av dessa är 13 lektorer (varav 4 är docenter), 4 professorer, 1 doktorand och 6 adjunkter. Av 24 är 17 lärare tillsvidareanställda och disputerade, medan 4 lärare och doktoranden har en tidsbegränsad anställning. Pedagogik är huvudämne och huvudområde för kurserna inom UVK. I självvärderingen och lärartabellen beskrivs vidare att externa föreläsare med specialistkompetens anlitas för undervisning inom specifika områden. Merparten av de tillsvidareanställda lärarna har högskolepedagogisk utbildning.

Lärosätet beskriver att den pedagogiska kompetensen och professionsrelaterade kompetensen stärks ytterligare av att majoriteten, cirka 80 procent, av de undervisande lärarna har egen lärarexamen med yrkeserfarenhet från skolan, och av dessa har 65 procent ämneslärarexamen.

Bedömargruppen menar att den höga andelen disputerade lärare i de utbildningsvetenskapliga kurserna borgar för en undervisning som är gediget forskningsanknuten och studenterna får möta lärare med hög vetenskaplig kompetens.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Aktiva forskare och doktorander undervisar på utbildningen, vilket bedömargruppen ser som en styrka och som positivt för kopplingen mellan forskning och utbildning. Örebro universitet har på ett övergripande plan en sammanhållen lärarutbildning där flera ämnen läser tillsammans, bortsett från ett fåtal ämnen som musik och idrott. Det är också ett sammanhållet campus, vilket enligt lärosätet underlättar för möten mellan lärargrupper och ledning. I intervjuerna lyfts de tvärvetenskapliga samarbetena fram som viktiga för utbildningsmiljön. Integrationen mellan teori, praktik, läraryrket och forskning beskrivs i självvärderingen som positiv för studenterna, vilket också bekräftades för bedömargruppen under intervjuerna.

Utbildningens 300 högskolepoäng är fördelade på 120 högskolepoäng ämnes- och ämnesdidaktiska studier i första ämnet dit 15 högskolepoäng verksamhetsförlagd utbildning (VFU) är knutna (termin 2 och 5), 90 högskolepoäng ämnes- och ämnesdidaktiska studier i andra ämnet, samt 60 högskolepoäng studier inom UVK dit 15 högskolepoäng VFU är knutna (termin 1 och 10). Två självständiga arbeten om 15 högskolepoäng genomförs under utbildningen. Lärosätet framhåller i självvärderingen och under intervjuerna att studenterna under VFU handleds av utbildade handledare, vilket bedömargruppen noterar som en styrka. En samordnande resurs för lärarutbildningarna är det regionala utvecklingscentrum (RUC) som är knutet till lärosätet. RUC är delansvarig för de didaktiska nätverk där forskare, doktorander, lärarutbildare, lärare och skolledare presenterar och diskuterar skolrelevant forskning och beprövad erfarenhet.

För samtliga utbildningar vid Örebro universitet finns en gemensam överordnad struktur som beskrivs i självvärderingen där institutioner fastställer kursplaner, ansvarar för personal och för att bedriva själva undervisningen. Varje institution har kursansvar, vilket utöver upprättande av kursplaner även omfattar ansvar för utvärdering av kurser och för revidering av kursplaner. Den här strukturen framstår som solid för bedömargruppen, för att tydliggöra konstruktiv länkning.

Majoriteten av de undervisande lärarna inom UVK ingår i aktiva forskningsmiljöer med relevans för utbildningen, som Utbildning och demokrati och SMED, samtidigt som campus Örebro växer och expanderar med nya tjänster. Bedömargruppen ser samarbetet med Stockholms universitet och Humboldtuniversitetet som både intressant och positivt. Ambitionen som lärosätet har är att utveckla och studera hur ett forskningsbaserat arbetssätt kan bli en naturlig del av lärarutbildningen.

Utifrån intervjuerna framkommer en spridning i hur mycket undervisning studenterna får inom de olika ämnena. Bedömargruppen noterar en viss obalans, där vissa ämnen får mycket och andra betydligt mindre av önskvärt innehåll och fördjupning. Bedömargruppen rekommenderar därför att ledningen analyserar olikheterna, så att likvärdighet mellan de olika ämnena blir uppmärksammade.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Utbildningen är utformad så att kunskap i vetenskapsteori, forskningsmetod samt relationen mellan vetenskaplig kunskap och beprövad erfarenhet behandlas kontinuerligt under utbildningens UVK-kurser (och ämneskurser). Alla studenter genomför den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) från den första terminen, och ett av syftena är att studenterna ska möta skolans värld i ett tidigt skede i utbildningen. I självvärderingen beskrivs en tydlig struktur av verksamheten inom UVK, vilket var ett intryck som förstärktes under intervjuerna för bedömargruppen. Studenterna skriver texter av vetenskaplig karaktär under UKV-kurserna, använder begrepp och teorier, resonerar om relationen mellan forskning om skolan, lärares yrkeserfarenhet, tyst kunskap och så vidare. Det finns en tydlig koppling till examensmålen och i självvärderingen beskriver lärosätet de innehållsrika perspektiven väl. En stor del av forskarna i pedagogik deltar i undervisningen inom UVK. Studenterna möter aktuell forskning genom att läsa och diskutera vetenskaplig litteratur. Det finns alltså ett nära samband mellan forskning och utbildning, finner bedömargruppen. Lärosätet visar i självvärderingen exempel på ett högskoledidaktiskt forskningsprojekt där studenter är deltagare och prövar olika forskningsbaserade metoder och undervisningsformer.

Examinationsuppgifterna har stor variation, vilket är ett gott exempel enligt bedömargruppen. Däremot tolkar bedömargruppen att det tycks finnas en ambivalens om kvantitativa metoders betydelse och viktning i utbildningen. Kvantitativa metoder tycks ha lägre dignitet än kvalitativa metoder och beprövad erfarenhet, vilket inte stämmer överens med examensmålets formulering. Studenterna får primärt orientera sig i kvantitativ metod, snarare än tillämpa den praktiskt i skriftliga och praktiska utforskande moment. Den bilden förstärks under intervjuerna, där det framkommer att olika ämnen har olika syn på metodens betydelse för lärarutbildningen och att variation förekommer i hanteringen av metoder. Det bedömargruppen fått ta del av är oroande, eftersom målet ställer högre krav än orientering och även kräver att kunskaperna i målet ska vara fördjupade. Bedömargruppen rekommenderar därför att detta ses över och att eventuella ämnesmässiga diskurser läggs åt sidan för att istället fokusera på den kvantitativa metodens betydelse och förtjänst i lärarutbildningen. Trots påtalade brister anser bedömargruppen att lärosätet i intervjuerna visar en medvetenhet och en vilja till förändring och förbättring.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

I självvärderingen beskrivs väl hur den vetenskapliga förankringen ser ut i UVK-kurserna 1, 2 och 3, och här bidrar de till progressionen i ämnesstudierna. Det framkommer att studenterna får möjlighet att visa förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter och koppla detta till forskningsresultat. Inom UVK finns en relevant vetenskaplig

och professionsinriktad miljö, och verksamheten bedrivs enligt bedömargruppen så att det finns ett starkt samband mellan forskning och utbildning, i riktning mot det allmänpedagogiska och didaktiska frågorna.

I självvärderingen saknas dock fördjupande beskrivningar av hur den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) kopplar till UVK och vikten av studenternas kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen i ämnet. Bedömargruppen fick en kompletterande bild på ett mer tillfredsställande sätt under intervjuerna. Det framkommer då att det finns en progression under utbildningens gång med både gradvis fördjupning. I intervjuerna framkommer även att det i programrådet blivit tydligt för lärosätet att de behöver mer kunskap mellan de olika ämnena om deras relation till UVK och tydligare knyta dessa delar samman med särskild förankring i vetenskapsteori och metod.

Bedömargruppen vill rekommendera lärosätet att djupare analysera vilka studentgrupper som har svårt att röra sig mellan de olika kontexterna och mellan ett praktiskt och ett teoretiskt synsätt. Bedömargruppen uppskattar att lärosätet lyfter fram betydelsen av studenternas självständighet och betonar omsättningen av kunskap i handling, samtidigt som det finns krav på att ta del av andras erfarenheter och relevanta forskningsresultat.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Självvärderingen lyfter fram vikten av att studenterna lär sig att visa insikt i, och kunskap om, didaktik, ämnesdidaktik och lärandeteorier med tillämpning i VFU men också andra undervisningsaktiviteter inom lärosätet. I UVK-kurserna ska studenterna visa förståelse för hur olika synsätt på elevers utveckling, lärande och kommunikation får betydelse för undervisningens innehåll samt ämneslärares didaktiska val och konsekvenser. I självvärderingen beskriver lärosätet progressionen med att det i UVK 2 och UVK 3 ställs högre krav och mer genomgående tillämpning av den didaktiska förmågan. I UVK 2 lyfts läroplansteoretiska- och didaktiska perspektiv fram tillsammans med lärarens didaktiska val i ett bredare samhällsperspektiv och att specialpedagogiskt kunna skapa lika möjligheter för elever att utvecklas och lära.

Examinationerna består av skriftliga inlämningsuppgifter, uppsatser, rapporter, seminarier samt opponent- och respondentskap, och är slutligen yrkesorienterade. Lärosätet beskriver i självvärderingen att examinationerna strävar efter att efterlikna den typ av kritiskt utforskande aktiviteter som förväntas ske i yrkesutövningen. I intervjuerna framkommer att lärosätet arbetar medvetet med en variation av examinationer. Bedömargruppen vill ändå tillägga att det är viktigt att de olika examinationsuppgifterna i kurserna är reflekterande utifrån människans olika sätt att lära och ta till sig kunskap, samt vad det indirekt ger studenterna för medvetenhet om metod och examinationsform.

Didaktik inklusive metodik tas upp och behandlas på ett anpassat sätt med tydliga krav på hur den didaktiska förmågan bör omsättas i en undervisningspraktik. Bedömargruppen ser det som positivt att begreppet metodik analyseras i relation till didaktik eller ämnesdidaktik (där lärosätet menar att metodiken får en särställning beroende på ämnets undervisningstradition). Utbildningen bedöms

säkerställa att studenterna efter examination har goda kunskaper om lärandeteorier och elevers kunskapsutveckling tillsammans med didaktisk kompetens, i samklang med vad som krävs i yrkespraktiken.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

I självvärderingen framkommer att studenten stegvis utmanas att ta ansvar för planering, genomförande och utvärdering av sin undervisning, inte minst i VFU-kurserna men också i högskoleförelagd undervisning, föreläsningar och examinationer. I de angivna kursexemplen tydliggörs de efterfrågade delarna av målet. Progression exemplifieras på ett tydligt sätt via beskrivningar av kursmål, innehåll och examinationer i UVK 1 (VFU 1) i jämförelse med UVK 3 (VFU 4). För att den kunskapen ska komma studenten till del krävs fungerande VFU-placering, menar bedömargruppen.

I intervjuerna framkommer att likvärdighet inte alltid tillgodosätts, beroende på om studenterna har knutits till en övningskola eller haft en annan VFU-placering. Det framstår för bedömargruppen att försöksverksamheten med övningskolor har haft bättre resurser i form av föreläsningar och utbildade handledare, medan det har varit både högt och lågt i kvalitet när det gäller kommunikation, VFU-utbildade handledare och framförhållning i de traditionella VFU-placeringarna. Av intervjun framgick också att de studenter som genomförde sin VFU i övriga skolor inte hade någon kontakt med lärosätets lärare, ibland inte på flera månader. Bedömargruppen ser ett behov av att lärosätet bör utvärdera och åtgärda förutsättningarna för alla studenter så att de får den återkoppling, det stöd för reflektion och det sammanhang för sitt lärande som de behöver. Här rekommenderar bedömargruppen att lärosätet tar ansvar över att VFU ska hålla samma kvalitet oavsett var och i vilket ämne studenterna genomför sin VFU, och att det följs upp i både utvärderingar och samverkan.

För att kunna främja varje elevs lärande, krävs didaktiskt och pedagogiskt stöd och stimulans för att studenterna ska känna sig motiverade, upptäcka sin roll och sitt agerande som lärare och i förlängningen synliggöra eleverna och deras lärande. Bedömargruppen konstaterar att det råder oklarheter i glappet mellan olika kurser och att utbildningen inte i tillräcklig utsträckning främjar studenternas studiemotivation och lärande eller ger dem ett helhetsperspektiv utifrån utbildningens olika delar. Detta samband är vagt beskrivet i självvärderingen och under intervjuerna.

En central frågeställning bedömargruppen hade under intervjuerna var hur samarbetet ser ut inom utbildningens UVK, VFU och ämneskurser. Det framkom att det finns en variation i hur väl kopplingen fungerar mellan UVK, VFU och de olika ämnena. Här kan det alltså finnas ett glapp mellan olika utbildningsdelar. Bedömargruppen ser detta som ett utvecklingsområde och rekommenderar lärosätet att på djupet kvalitetssäkra dessa nämnda delar för att kvalitetssäkra studenternas lärande.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska*

aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.

I självvärderingens kursexempel synliggörs de efterfrågade områdena inom målet, och bedömargruppen anser att målet uppfylls inom utbildningen I kursen UVK 1 behandlas områden som mänskliga rättigheter, barnkonventionen och hållbar utveckling. I kursen UVK 2 behandlas vetenskapsteori, som vetenskaplig grund och vetenskapens roll för och i skolan. UVK 3 har återigen fokus på jämlikhets- och jämställdhetsfrågor samt hållbar utveckling. Av självvärderingen framgår att UVK-kurserna examineras på olika sätt med en för bedömargruppen tydlig anknytning till examensmålets olika delar. De vanligaste examinationsformerna är: individuell skriftlig uppgift, skriftlig rapport, diskussionsseminarier utifrån underlag, hemtentamen, uppsats samt under VFU. Bedömargruppen anser att variationen i undervisningen och dess tydliga professionsrelevans skapar goda förutsättningar för studenterna att genom utbildningen uppnå examensmålet och utveckla den förmåga att göra de vetenskapliga, samhällliga och etiska bedömningar som eftersträvas.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärosätet uttrycker i självvärderingen en ambition om att ett jämställdhetsperspektiv ska genomsyra valet av kurslitteratur. Lärare inom lärarutbildningen går en utbildning i jämställdhet som genomförs i form av tre halvdagarsworkshops. I specialpedagogikkursen finns genus representerat genom en aktuell lärare som har det som sitt forskningsområde. Jämställdhetsfrågor tas enligt självvärderingen upp i flera kurser. Både inom UVK och VFU genomförs en skriftlig uppgift som också examineras. Av intervjuerna framgår att lärosätet bedriver ett aktivt arbete med jämställdhetsperspektivet i utbildningen.

Enligt självvärderingen finns det en handlingsplan för jämställdhetsintegrering inom tre utvecklingsområden:

- 1) utbildningens innehåll och genomförande
- 2) forskningens villkor och karriärvägar
- 3) lednings- och stödprocesser.

För områdena specificeras olika utvecklingsbehov och åtgärder, exempelvis att utveckla olika former av kunskapsstöd och pedagogiska metoder för jämställdhetsfrämjande utbildning och forskning.

Bedömargruppen bedömer att utbildningen uppfyller bedömningsgrunden jämställdhet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Självvärderingen visar på att det finns en systematik på plats med en tydlig fördelning av ansvar för utbildningen. Varje år görs programuppföljningar och programansvarig ansvarar för att sammankalla

till regelbundna programråd. Vid intervjuerna framkommer att återkoppling ges till studenterna. Hur detta går till och om det lett till förändringar är fortfarande otydligt för bedömargruppen.

VFU samordnas centralt och efter varje avslutad VFU-period sker en uppföljning av överenskommelsens efterföljande med skolhuvudmännen. Utvärdering av VFU i sin helhet sker var tredje år. Återkoppling sker till skolhuvudmän, lärosätet och studentrepresentanterna, vilket bedömargruppen bedömer det fungerar.

Det systematiska kvalitetsarbetet inom UVK berör lärosätets kursvärderingar. Vid intervjuerna framkommer en utmaning som rör hur kursvärderingarna genomförs. De automatiskt genererade frågorna i kursvärderingen gäller framförallt hela kurser och inte delkurser, vilket kan leda till lägre svarsfrekvens bland studenterna. Lärosätet lyfter fram att kompletterande delkursvärderingar genomförs genom muntlig dialog och/eller skriftligt på plats under sista undervisningstillfället.

Här rekommenderar bedömargruppen att åtgärder vidtas så att kursvärderingar blir ett mer användbart verktyg för kvalitetssäkring. Här rekommenderar bedömargruppen att åtgärder vidtas så att kursvärderingar blir ett mer användbart verktyg för kvalitetssäkring.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Enligt självvärderingen finns studiestöd på plats för akademiskt skrivande och även stöd för stresshantering. Lärosätet beskriver också att stöd för att studenterna ska klara av utbildningen inom planerad studietid finns på flera nivåer. Både självvärderingen och intervjuerna lyfter fram studievägledningen som en viktig komponent i lärosätets arbete för att stötta studenter som kan bli underkända. Stödfunktionen Funka ger individuellt stöd till studenter med dokumenterad funktionsnedsättning.

Vid intervjuerna framkom en genomströmning på 53 procent på ämneslärarprogrammet i sin helhet. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att analyserar vad som påverkar genomströmningen för att tydligare kunna arbeta med frågan.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna framkommer att lärosätets utgångspunkt är det studentcentrerade lärandet, som innebär ansvarstagande och förväntningar om att studenterna tar aktiv del i sina studier. Kamrat -och sambedömningar används som metod, vilket bedömargruppen lyfter fram som ett positivt exempel för både studenternas förmåga att kunna arbeta självständigt, men också för att lära och stödja studenterna att se blivande kollegor som resurser för att arbeta med hög kvalitet och utveckling.

Studenter finns representerade i olika beslutande organ och kursvärderingar görs systematiskt. Lärosätet beskriver i självvärderingen att studenterna därigenom både har formellt och informellt inflytande över sin utbildning. Delkursvärderingar är en form av inflytande som lärosätet provar. Kursvärderingar följs upp både under den pågående kursen och efteråt, även om svarsfrekvensen är

låg. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att aktivt arbeta med hur svarsfrekvensen kan bli högre. Studenternas svarsfrekvens är en generell utmaning för många lärosäten och här behövs goda exempel för spridning. Sammanfattningsvis kan sägas att lärosätet inte kan lägga hela ansvaret på studenterna, utan en hög svarsfrekvens ska ligga i lärosätes intresse.

Studievägledning finns också inom verksamheterna. Studenternas psykosociala hälsa varierar enligt uppgifter från intervjuerna mellan olika ämnesprogram. Bedömggruppen anser att det är av yttersta vikt att analysen fångar variationen mellan olika ämnen och att detta regelbundet följs upp. I intervjuerna framkommer också en avsaknad av analys av eventuella anledningar till avhopp från ämneslärarprogrammet. Bedömggruppen ser det som centralt att kvalitetsgranskningen görs även på kurs- och läranivå.

Hur studenterna blir synliggjorda i VFU-placeringar är ett utvecklingsområde som bedömggruppen konstaterar behöver kvalitetsgranskas internt. Detsamma gäller likvärdigheten i olika studenters VFU.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Enligt självvärderingen har lärosätet genom en nationell försöksverksamhet ett väl utvecklat samarbete mellan skolhuvudmän och övningsskolor. Det finns också pedagogiska nätverk. På lärosätet finns adjungerande adjunkter anställda, vilket bedömggruppen ser som bra för samverkan och kopplingen till skolan och praktisknära frågeställningar. Lärosätet lyfter i självvärderingen fram praktisknära forskning, didaktiska nätverk, den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och övningsskoleverksamheten som de är huvudman för.

Bedömggruppen menar att detta tillsammans bildar en bra grund för hur vetenskap, teori och praktik kan användas för att problematisera framtida utmaningar för lärarrollen. För hållbarheten för den enskilda verksamma läraren uttrycker bedömggruppen att även dessa perspektiv bör finnas med, tillsammans med det digitala lärandet som också kommer prägla den framtida skolan samt dess elever.

Lärosätet diskuterar i intervjuerna att de borde ta mer intryck av alumners syn på utbildningen, vilket bedömggruppen anser vara ett bra förslag för att stärka utbildningens användbarhet i yrkeslivet.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

När det gäller personal finns det hög kompetens inom UVK med 4 professorer och 13 lektorer, varav 4 är docenter. Dessutom undervisar 1 doktorand och 6 adjunkter, och merparten av lärarna är tillsvidareanställda, vilket bedömggruppen menar främjar en god kontinuitet. Även planerna för kompetensförsörjning medför stabilitet i utbildningen.

Utbildningsmiljön utgörs av ett sammanhållet campus, vilket underlättar för möten mellan lärargrupper och ledning. Majoriteten av de undervisande lärarna inom UVK ingår i aktiva forskningsmiljöer med relevans för utbildningen genom att utbildningen bedrivs i nära samverkan med forskning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. UVK:n är strukturerad på ett sätt så att det är möjligt för studenterna att omsätta kunskap om vetenskapsteori, kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet med relevans för yrkesutövningen.

Det är en styrka att undervisningen och examinationerna efterliknar en vetenskapligt grundad och forskande praktik. Detta leder till att form och innehåll, förenas på ett fruktbart sätt och förstärker utbildningens yrkesrelevans, genom att vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas som en integrerad helhet. Däremot framträder det att kvantitativ metod har lägre dignitet än kvalitativ metod inom UVK och i vilken utsträckning fördjupning i metoden sker beror på hur man arbetar i de olika ämnena. Under intervjuerna framgår att olika ämnen har olika syn på metodens betydelse för lärarutbildningen vilken kan påverka om fördjupning i ämnena sker. Här finns ett utvecklingsområde för lärosätet att komma tillrätta med, som bedömggruppen rekommenderar.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls enligt bedömggruppen. För UVK finns en relevant vetenskaplig och professionsinriktad miljö, och verksamheten bedrivs enligt bedömggruppen så att det finns ett starkt samband mellan forskning och utbildning, i riktning mot det allmänpedagogiska och de didaktiska frågorna. Det finns en gradvis fördjupning och progression under utbildningens gång. Bedömggruppen rekommenderar samtidigt lärosätet att undersöka de olika ämnenas relation till UVK och tydligare knyta samman delarna.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Bedömggruppen ser det som positivt att begreppet metodik analyseras i relation till didaktik eller ämnesdidaktik. Utbildningen bedöms säkerställa att studenterna efter examination har goda kunskaper om lärandeteorier och elevers kunskapsutveckling tillsammans med didaktisk kompetens, i samklang med vad som krävs i yrkespraktiken.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. De krav som ställs i utbildningen på att utveckla den pedagogiska förmågan att stimulera varje elevs lärande och utveckling ökar successivt genom utbildningen och kan beskrivas som en utveckling från att initialt tillsammans med andra (och i viss mån självständigt) ta ansvar för planering, genomförande och utvärdering av undervisning, till att mer självständigt även tillägna sig och uppvisa förmåga att utveckla och kritiskt granska sin egen och andras undervisning och pedagogiska verksamhet. Detta är ett gott exempel på progression och didaktiskt djup som studenten förankrar. Bedömggruppen noterade under intervjuerna en variation i hur väl kopplingen fungerar mellan UVK, VFU och de olika ämnena. Här kan det alltså finnas ett glapp mellan olika

utbildningsdelar och bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att på djupet kvalitetssäkra dessa nämnda delar för att kvalitetssäkra studenternas lärande.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls inom utbildningen, och de kurs exempel som synliggör målets efterfrågade områden övertygar bedömaregruppen. Bedömaregruppen anser att variationen i undervisningen och dess tydliga professionsrelevans skapar goda förutsättningar för studenterna att genom utbildningen uppnå examensmålet och utveckla den förmåga att göra de vetenskapliga, samhällsliga och etiska bedömningar som eftersträvas.

Jämställdhetsarbetet beskrivs i självvärderingen, och jämställdhet tas upp i flera kurser på ett sätt som övertygar bedömaregruppen om att bedömningsgrunden tillgodoses. Både inom UVK och VFU genomförs en skriftlig uppgift som också examineras.

Det finns ett system på plats med tydlig fördelning av ansvar. Varje år görs programuppföljningar. Den programansvariga ansvarar för att sammankalla till programråd. På intervjuerna framkommer att återkoppling ges till studenterna. Hur detta går till och om det lett till förändringar är fortfarande otydligt i det undersökta materialet och intervjuerna. Kursvärderingarna innehåller standardiserade frågor och en vanlig utmaning är att de automatiskt genererade frågorna i värderingen gäller framförallt hela kurser och inte delkurser, vilket kan leda till lägre svarsfrekvens. Här rekommenderar bedömaregruppen att lärosätet ser till att kursvärderingarna blir ett mer användbart verktyg för kvalitetssäkring. VFU samordnas centralt och efter varje avslutad VFU-period sker en uppföljning av överenskommelsen med skolhuvudmännen. Utvärderingen av VFU i sin helhet sker vart tredje år. Återkoppling sker till skolhuvudmän, lärosätet och studentrepresentanterna, vilket bedömaregruppen bedömer att det fungerar.

När det gäller studentperspektivet framkommer tydligt för bedömaregruppen att lärosätets hållning är det studentcentrerade lärandet som innebär ansvarstagande och förväntningar om att studenterna tar aktiv del i sina studier. Studenter finns representerade i olika beslutande organ och kursvärderingar görs systematiskt. Samtidigt rekommenderar bedömaregruppen att lärosätet ser över likvärdigheten i studenternas VFU-placeringar.

Inom ramen för arbetslivsperspektivet lyfter lärosätet på ett övertygande sätt fram exempel som rör praktiska forskning, didaktiska nätverk samt VFU och samverkan inom den övningskoleverksamhet som de är huvudman för. Bedömaregruppen menar att detta tillsammans bildar en god grund för hur vetenskap, teori och praktik kan användas för att problematisera framtida utmaningar för lärarrollen.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Ämneslärarutbildningen i matematik är en relativt nystartad utbildning som startade hösten 2015 och är därför inte genomförd i sin helhet. Den första studentgruppen genomförde hösten 2018 sin sjunde termin på utbildningen.

Lärosätet anger att de har cirka 10 studenter per år fördelade på de som väljer matematik som förstaämne eller andraämne.

Lärartabellen redovisar ett antal disputerade matematiker men endast en fast anställd matematikdidaktiker och förhållandevis många har tidsbegränsade anställningar. I självvärderingen framgår det att lärarna i matematik, både matematiker och matematikdidaktiker, arbetar som en sammanhållen grupp. Utbildningen har alltså tillgång till betydligt fler lärare än de som redovisas i tabellen. Den vetenskapliga kompetensen i matematik bedöms därmed vara tillfredsställande. Antalet lärare bedöms även vara tillräckligt i förhållande till volymen.

Enligt självvärderingen framgår det att det pågår rekryteringar av två nya lektorer, en i matematik och en i matematikdidaktik, och inom kort ska en adjunkt avlägga doktorsexamen i matematikdidaktik. Vid intervjuerna framkom det att rekryteringen av lektorn i matematikdidaktik inte har kunnat slutföras eftersom den enda sökanden valde att tacka nej. Lärosätet har i stället valt att gå ut med en tillfällig forskartjänst för att på kort sikt stärka forskningsområdet. Den vetenskapliga kompetensen i matematikdidaktik bedöms därmed vara svag men tillräcklig.

Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att engagera de aktiva forskarna i matematikdidaktik, som redan finns vid lärosätet, mer i utbildningen samt att fortsätta verka för att säkerställa den matematikdidaktiska kompetensen även på lång sikt. Bland annat för att säkerställa handledar- och examinatorskompetensen eftersom inriktningens samtliga studenter gör ett självständigt arbete inom det matematikdidaktiska området.

Tre av sju lärare har relevant lärarexamen varav en med en tidsbegränsad anställning. Endast en lärare medverkar i den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Det framgår varken av självvärderingen eller vid intervjuerna om den personen har erfarenhet av undervisning i den svenska skolan. Den professionsrelaterade kompetensen som redovisas i lärartabellen är svag, men självvärderingen visar att det finns fler lärare med lärarexamen att tillgå. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att engagera fler lärare med professionskompetens i VFU. Ett utvecklingsområde, vilket också lärosätet själva beskriver, är att anställa fler yrkesverksamma lärare som föreläsare och seminarieledare för att göra utbildningen mer praktisknära.

Majoriteten av lärarna har högskolepedagogisk utbildning omfattande minst 15 högskolepoäng. Samtliga lärare har möjlighet till 20 procent kompetensutvecklingstid, vilket utnyttjas till bland annat högskolepedagogiska kurser. Den individuella kompetensutvecklingsplanen följs årligen upp och några av lärarna har utnämnts till excellenta lärare. Den pedagogiska kompetensen bedöms därmed vara god.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet beskriver en rik forskningsmiljö, där den matematikdidaktiska forskningsmiljön präglas av praktiktäna forskning, vilket knyter både forskningen och utbildningen till professionen. Inom ämnet finns seminarier i både matematik och matematikdidaktik där lärarna får möjlighet att bredda sin vetenskapliga kompetens.

Sambandet mellan forskning och utbildning visar sig främst genom att utbildningen vilar på vetenskaplighet, men också genom att lärarna hänvisar till egen forskning i föreläsningar, seminarier och workshoppar där det är relevant. I självvärderingen ger man två exempel på detta: Studenterna diskuterar digital teknik (DigiMath) och lärande i sannolikhetslära (VR-projekt).

Trots att lärartabellen innehåller aktiva forskare i matematikdidaktik uppmanar bedömargruppen lärosätet att försöka engagera fler aktiva forskare i utbildningen, för att öka sambandet mellan forskning och utbildning.

Studenter erbjuds också koppla sitt självständiga arbete på avancerad nivå till pågående forskningsprojekt där aktiva forskare fungerar som handledare och examinatorer. Eftersom utbildningen startade hösten 2015 har de dock inte nått till den termin där det självständiga arbetet ligger.

Den professionsinriktade miljön stärks av samverkan inom ramen för VFU men också av att verksamma lärare ger gästföreläsningar inom specifika områden. Ett pågående projekt är att utveckla ett klassrum med didaktiskt material och digitala verktyg som studenterna ska kunna använda. Lärosätet anser att utbildningen behöver bli mer praktiktäna och praktikrelevant, och att man behöver engagera fler yrkesverksamma som föreläsare och seminarieledare. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att utveckla dessa och liknande insatser för att stärka utbildningens och utbildningsmiljöns professionsinriktning.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Utbildningen ger grundläggande kunskaper inom en rad områden och väsentligt fördjupade kunskaper, relativt gymnasieskolan, inom vissa delar. Självvärderingen beskriver ett pedagogiskt upplägg där studenterna, parallellt med matematiklitteraturen på de första inledande kurserna, arbetar med avancerade problem för motsvarande innehåll i gymnasielitteraturen. Därefter följer kurser inom alla de områden som är centrala för ämnet i gymnasieskolan. I de avslutande kurserna på år 3 respektive år 5 ska studenten sedan tillägna sig kunskaper på en högre abstraktionsnivå. Eftersom utbildningen ännu inte är genomförd i sin helhet har inga studenter genomgått de avslutande kurserna inom inriktningen.

Undervisningsformerna utgår från en gemensam princip för det lärosätet kallar god undervisning, där man regelbundet utvärderar studenternas kunskaper och utifrån dessa formar den efterföljande

undervisningen. Vid några tillfällen har studenterna också möjlighet att utveckla sina kunskaper genom att växelvis undervisa varandra. Kurserna i matematik examineras till stor del med salstentamen. Undervisningen och examinationen beskrivs generellt och innehåller inga konkreta lärandemål, examinationsuppgifter eller kravnivåer, men utifrån beskrivningen är det troligt att studenterna når det aktuella målet. Bedömargruppen uppmanar dock lärosätet att använda mer varierade examinationsformer för att säkerställa att studenterna har de kunskaper och förmågor som krävs för yrkesutövningen.

Lärosätet redogör även för hur man ser på studenternas möjligheter att nå en fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, och det problem som finns med att nå forskarnivå i matematik inom ramen för en ämneslärarutbildning. Lärosätet ger, genom några konkreta exempel, sin tolkning av hur målet trots det kan uppnås. Exempelen är hämtade från kurser i analys, algebra och geometri, och ska belysa ett forskande arbetssätt.

Bedömargruppen konstaterar slutligen att de studenter som valt att läsa matematik som andraämne får sämre förutsättningar för att nå examensmålet. Deras inriktning utgörs av 75 högskolepoäng matematik exklusive det självständiga arbetet, och den omfattar få av de kurser som lärosätet anger som viktiga för att studenterna ska få väsentligt fördjupade kunskaper i ämnet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Grunden till måluppfyllelse läggs i den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Inom inriktningen sker successiv fördjupning inom deduktiv metod, framför allt i geometrikursen. Inom den Euklidiska geometrin bygger studenterna upp en fullständig teori med utgångspunkt från axiom. Studenterna får också kunskaper om kvantitativ metod under statistik kursen. I slutet av inriktningen genomförs ett projekt som bygger på kvantitativ metod, och då behandlas även kvalitativ metod i form av fallstudier. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas främst i samband med studentens VFU-uppgifter som examineras både muntligt och skriftligt. Hösten 2018 anställdes även verksamma lärare som under några pass per termin möter studenter för att diskutera utmaningar i lärarens praktik.

Lärosätet lyfter arbetet med kvalitativ metod som ett utvecklingsområde och ser en möjlighet att införa ett kompletterande moment inför den sista terminen på inriktningen, då studenten genomför sitt avslutande självständiga arbete.

Ingen student har ännu genomfört det självständiga arbetet på avancerad nivå, men studenternas självständiga arbete nämns kort i självvärderingen i samband med måluppfyllelse när det gäller kvalitativ och kvantitativ metod. Utifrån beskrivningen är det troligt att utbildningen kommer att säkerställa att studenten når det aktuella målet, eftersom det behandlas och examineras vid flera tillfällen både under ämnes- och ämnesdidaktiska studierna och under VFU.

Bedömggruppen konstaterar slutligen att studenter som valt matematik som andraämne inte får läsa den didaktiska kursen år 3 där aktuell forskning i matematikdidaktik behandlas, eller kursen Vetenskapliga metoder år 5. Denna grupp får därmed inte samma förutsättningar för att nå målet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet lyfter fram VFU-kurserna som centrala för detta mål, framför allt när det gäller förmågan att reflektera över egna och andras erfarenheter. Självvärderingen redogör i detalj för hur VFU-kurserna genomförs och examineras såsom att studenterna under ämnets andra VFU-period läser forskningsartiklar om formativ undervisning. Lärosätet tar upp några konkreta lärandemål som är relevanta för examensmålet såsom att "kunna reflektera över egna didaktiska val inom ämnesområdet och att tillsammans med VFU-handledare kunna planera, genomföra och utvärdera lärandesituationer". Under seminarier säkerställs måluppfyllelsen där varje student presenterar sitt arbete. Lärosätet lyfter även fram kursen i specialpedagogik där studenterna förväntas kunna systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter, och det avslutande självständiga arbetet där de även förväntas tillvarata och systematisera andras och egna forskningsresultat.

Lärosätet beskriver hur man ser på studenternas förmåga att bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnet, exempelvis ska studenterna ett flertal gånger genomföra aktiviteter, utvärdera dessa och sedan upprepa förfarandet. Lärosätet beskriver också hur man genom det självständiga arbetet kommer att säkerställa att studenterna når även denna del av examensmålet. Här framhålls den muntliga och skriftliga redovisningen som studenterna genomför efter VFU-perioderna som viktiga för de framtida självständiga arbetena. Då utbildningen är förhållandevis nystartad har ingen student ännu genomfört det självständiga arbetet i matematikdidaktik, men utifrån beskrivningen är det troligt att utbildningen kommer att säkerställa att studenterna når målet i sin helhet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Ämnesdidaktik behandlas i samtliga kurser inom inriktningen. I självvärderingen finns en rad exempel på teman såsom praktiska och teoretiska perspektiv på undervisningen i matematik, kursplaner, undervisningsplanering, digitala verktyg och kunskapsutvecklingen i matematik.

Lärosätet lyfter särskilt fram två metoder som behandlas på inriktningens kurser, didaktisk fenomenologisk analys (DFA) och guided re-invention, och som ska genomsyra de undervisande lärarnas metod och studenternas framtida praktik när det gäller att förbereda och genomföra undervisning. Metoderna introduceras tidigt, följs sedan upp i samtliga kurser och tillämpas även

under VFU-kurserna. Bedömargruppen saknar dock ett kritiskt förhållningssätt till metoderna och ifrågasätter om ett sätt eller en metod är det enda som ska genomsyra en utbildning.

Enligt lärosätet är det på VFU-kurserna som studenterna får möjlighet att tillämpa de kunskaper som målet syftar på, och man vill ge möjlighet till fler praktiska övningstillfällen under den campusförlagda delen av utbildningen. Sedan en tid tillbaka anlitar man verksamma lärare som vid några tillfällen bedriver undervisning på inriktningskurserna. Bedömargruppen delar lärosätets uppfattning om att detta är ett utvecklingsområde. Lärosätet redogör inte för några konkreta lärandemål, och förutom för VFU-kurserna ger man inga konkreta exempel på examinationer, vilket är nödvändigt för att målet ska anses vara säkerställt. Bedömargruppen anser inte att den examination som sker under VFU-kurserna, i form av skriftliga uppgifter och muntliga redogörelser, är tillräckligt utan menar att examination även ska ske inom de ämnesdidaktiska studierna inom inriktningen.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Förmågan att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning examineras på VFU-kurserna, men lärosätet menar att studenterna kontinuerligt tränar detta i alla matematikkurserna. Lärosätet redogör bland annat för uppgifter som går ut på att analysera något delområde i kursen, i syfte att överföra kursens material till undervisningsbart material för gymnasieskolan. Ett annat exempel är att studenterna undervisar varandra i samband med en aktivitet på en kurs i flervariabelanalys.

Lärosätet redogör för två VFU-uppgifter som bidrar till att säkerställa att studenterna når målet, varav en handlar om att stimulera varje elevs lärande och utveckling. Till grund för bedömningen ligger dels en skriftlig rapport och en muntlig redovisning, dels ett protokoll som fylls i av ansvarig VFU-handledare.

Varken självvärderingen eller intervjuerna visar på vilket sätt studenterna får möjlighet att inför VFU-kurserna öva på att planera undervisning i förhållande till de mål som anges för matematikämnet i gymnasieskolans styrdokument. Det framgår inte heller hur detta i så fall examineras. Vidare visar varken självvärderingen eller intervjuerna på vilket sätt studenterna får möjlighet att förhålla sig kritiskt till olika ämnesdidaktiska metoder. Bedömargruppen anser inte att det är tillräckligt att examinera, de förmågor som målet anger, inom VFU-kurserna. Bedömargruppen anser inte att man på ett tydligt sätt beskriver hur man ger studenterna möjlighet att utveckla dessa förmågor under inriktningsstudierna. Detta är alltså en brist för lärosätet.

Lärosätet nämner att bedömningsprotokollet är ett utvecklingsområde för VFU-kurserna, men bedömargruppen anser inte att man genom protokollet säkerställer en likvärdig bedömning av studenternas förmåga att genomföra undervisning i skolverksamheten. Lärosätet bör överväga att komplettera protokollet med andra typer av examinationer, exempelvis lektionsbesök av universitetslärare.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras inte i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Jämställdhet behandlas under inriktningens första kurs genom att studenterna, vid ett seminarium, diskuterar forskning om genuskillnader i matematik. Därefter har de fått möjlighet att förankra jämställdhetsperspektivet i didaktiska diskussioner även senare under utbildningen. I självvärderingen påpekas att det inte finns något explicit lärandemål som rör jämställdhet. Om jämställdhet tagits upp har varit beroende av seminarielidare. Ett utvecklingsområde som lärosätet lyfter är att inkludera lärandemål om jämställdhet i kurserna. På central nivå har man inlett ett utvecklingsarbete och under 2018/19 har ett antal workshoppar genomförts i syfte att ge undervisande lärare goda förutsättningar att föra in jämställdhetsperspektivet i utbildningen. Enligt intervjuerna har man inte börjat arbetet med att införa lärandemål kring jämställdhet på kurserna inom inriktningen.

Varken självvärderingen eller intervjuerna visar hur lärosätet arbetar med jämställdhet i utbildningens utformning och genomförande, till exempel i valet av undervisnings- och examinationsformer eller valet av kurslitteratur. Det framgår inte heller huruvida lärosätet reflekterar över att det bara finns män bland de tillsvidareanställda lärarna i lärartabellen.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Ämneslärarutbildningen följs upp varje år och resultatet sammanställs i en rapport som görs tillgänglig för lärare och studenter. Utbildningen i matematik har dock inte utvärderats eftersom den inte har genomförts i sin helhet. Kursutvärderingar genomförs vid varje kurstillfälle och kursansvarig väger samman studenternas värdering med lärarens synpunkter och resultatet på examinationen. Studenter, lärare och ledningen får ta del av en sammanfattning, och resultatet återkopplas vid nästa kurstillfälle. Genomförda VFU-utvärderingar återkopplas även till skolhuvudmän.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Självvärderingen lyfter fram flera stödfunktioner vid lärosätet såsom Funka, Lyktan och Campushälsan. Åtgärder som vidtas kan vara förlängd examinationstid, mentor, anteckningsstöd och anpassat kursmaterial. Bedömargruppen anser att det behövs en stödverksamhet som särskilt riktar sig till matematiklärarstudenter, exempelvis räknestugor eller liknande, och menar att detta är ett utvecklingsområde. Studievägledare finns på både programnivå och vid ämnesansvarig institution. Studenternas lärande i matematik följs kontinuerligt upp, både under kursen och efter examinationen, och vid behov sätts extra undervisningsinsatser in.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studenterna har inflytande genom att formellt delta i en rad nämnder och styrelser samt via de kurs- och programutvärderingar som genomförs regelbundet. Studenterna i matematik är en liten grupp och lärarna har en tät kontakt med dem, så dialoger förs ständigt om den undervisning som erbjuds. Lärosätet påpekar att studenterna har begränsade möjligheter att påverka innehållet i kurserna. Bedömargruppen menar dock att förordningen ger ett visst tolkningsutrymme när det gäller vilket matematiskt innehåll som ska ingå i en inriktning i matematik, eller vilket innehåll som ska behandlas i de matematikdidaktiska kurserna. Bedömargruppen anser därför att lärosätet ska säkerställa att studenterna har möjlighet att även påverka kursernas innehåll. Studenterna har dock goda möjligheter att påverka genomförandet på kursnivå, främst på grund av att de är så få.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Arbetsliv och samverkan**

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Forskare, lärare och skollidare samverkar i flera aktuella forskningsprojekt. Man har också forskningsbaserad samverkan genom att Regionalt utvecklingscentrum (RUC) samordnar matematikdidaktiska träffar för forskare, lärarutbildare, lärare och skollidare. Träffar sker också med de VFU-handledare som deltar på någon av de två ämnesspecifika VFU-kurserna, för att bland annat diskutera studenternas VFU-uppgifter. En annan del av samverkan är projektet Övningskola som omfattar de flesta ämneslärarstudenterna, och planen är att alla studenter från hösten 2019 ska få genomföra sin VFU i en övningskola. De studenter som deltar i övningskoleprojektet genomför 3 av 4 perioder på en och samma skola. Ett annat exempel som lyfts är de verksamma lärare som ger föreläsningar inom specifika områden.

Lärosätet beskriver idén med utbildningen: att studenterna ska utveckla förmågan att hantera både nuvarande och framtida styrdokument samt didaktiska frågor som tar sikte på framtida samhällsförändringar. Teman som diskuteras på kurs är till exempel kursplanen som ett politiskt dokument och programmering i matematikämnet. I kursen Matematik Va tas sikte på att eleverna i framtiden kommer till gymnasiet med kunskaper om programmering och att digitalisering får allt större betydelse.

Ett utvecklingsområde som lärosätet identifierat är samverkan med alumner.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig

kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Ämneslärarutbildningen i matematik är en relativt nystartad utbildning som inte är genomförd i sin helhet. Lärosätet har ett antal disputerade matematiker. Den vetenskapliga kompetensen i matematik bedöms därmed vara tillräcklig. Det är dock ett utvecklingsområde att stärka kompetensen inom matematikdidaktik då det bara finns ett fåtal fast anställda matematikdidaktiker. Den vetenskapliga kompetensen i matematikdidaktik bedöms vara svag men tillräcklig. Antalet lärare bedöms även vara tillräckligt i förhållande till volymen. Majoriteten av lärarna har högskolepedagogisk utbildning omfattande minst 15 högskolepoäng. Samtliga lärare har möjlighet till 20 procent kompetensutvecklingstid, vilket utnyttjas till bland annat högskolepedagogiska kurser. Enligt självvärderingen arbetar lärarna i matematik som en sammanhållen grupp, både matematiker och matematikdidaktiker.

Lärosätet beskriver en rik forskningsmiljö, där den matematikdidaktiska forskningsmiljön präglas av praktisknära forskning. Sambandet mellan forskning och utbildning visar sig främst genom att utbildningen vilar på vetenskaplighet, men också genom att lärarna hänvisar till egen forskning i undervisningen. Studenter erbjuds också att koppla sitt självständiga arbete på avancerad nivå till pågående forskningsprojekt.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls eftersom utbildningen ger grundläggande kunskaper inom en rad områden i matematik och väsentligt fördjupade kunskaper, relativt gymnasieskolan, inom vissa delar. I de avslutande kurserna under år 3 respektive 5 ska studenten sedan tillägna sig kunskaper på en högre abstraktionsnivå.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls, bland annat eftersom man inom inriktningen har en successiv fördjupning inom deduktiv metod. Vidare uppfylls målet genom att studenterna får kunskaper om kvantitativ metod under statistikkursen. I slutet av inriktningen genomförs ett projekt baserat på kvantitativ metod, och då behandlas även kvalitativ metod i form av fallstudier. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas främst i samband med studentens VFU-uppgifter som examineras både muntligt och skriftligt.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls, bland annat genom VFU-kurserna som lärosätet lyfter fram som centrala för exempelvis förmågan att reflektera över egna och andras erfarenheter. Vidare uppfylls målet genom att lärosätet även lyfter fram kursen i specialpedagogik, där studenterna förväntas kunna systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter, samt det avslutande självständiga arbetet där studenten även förväntas tillvarata och systematisera andras och egna forskningsresultat.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls delvis eftersom lärosätet i självvärderingen kan ge exempel på ämnesdidaktiska teman som behandlas på kurserna, exempelvis praktiska och teoretiska perspektiv på undervisningen i matematik, kursplaner, undervisningsplanering, digitala verktyg och kunskapsutvecklingen i matematik. Lärosätet anger att det är under VFU-kurserna som studenterna har möjlighet att tillämpa didaktiska och

ämnesdidaktiska kunskaper. Målet säkerställs dock inte då lärosätet inte ger några konkreta exempel på examinationer under inriktningsstudierna.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls inte. Lärosätet redogör för två VFU-uppgifter som bidrar till att säkerställa att studenterna har förmågan att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning. En av dessa syftar till att möjliggöra för studenten att stimulera varje elevs lärande och utveckling. Det framgår inte på vilket sätt studenten ges möjlighet att inför VFU-kurserna öva på att planera undervisning, i förhållande till de mål som anges för matematikämnet i gymnasieskolans styrdokument och hur detta i så fall examineras.

Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras inte i utbildningens innehåll, utformning och genomförande. Jämställdhet behandlas under inriktningsens första kurs genom att studenterna, vid ett seminarium, diskuterar forskning om genuskillnader i matematik. Det finns inga explicita lärandemål som rör jämställdhet utan jämställdhetsaspekterna har varit beroende av seminarieledare. Lärosätet brister i arbetet med jämställdhet när det gäller utbildningens utformning och genomförande, såsom valet av undervisnings- och examinationsformer eller valet av kurslitteratur.

Kursutvärderingar genomförs vid varje kurstillfälle, och sammanfattningen når studenter, lärare och ledning. Studenternas lärande i matematik följs kontinuerligt upp, och vid behov sätts extra undervisningsinsatser in. Studenterna har inflytande genom att formellt delta i en rad nämnder och styrelser.

Forskare, lärare och skolledare samverkar i flera aktuella forskningsprojekt. Dessutom finns forskningsbaserad samverkan genom att RUC samordnar matematikdidaktiska träffar för forskare, lärarutbildare, lärare och skolledare.

Lärosäte: Örebro universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet musik.

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

När det gäller personal finns det hög kompetens inom UVK med 4 professorer och 13 lektorer, varav 4 är docenter. Dessutom undervisar 1 doktorand och 6 adjunkter, och merparten av lärarna är tillsvidareanställda, vilket bedömagruppen menar främjar en god kontinuitet. Även planerna för kompetensförsörjning medför stabilitet i utbildningen.

Inom inriktningen musik bedöms den vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetensen vara god och de flesta lärare är tillsvidareanställda vilket bedömagruppen anser skapar stabilitet även på längre sikt. Den konstnärliga kompetensen återfinns däremot till stor del bland timanställda lärare i utbildningen. Detta anser bedömagruppen kan vara ett klokt sätt att skapa flexibilitet i förhållande till skiftande studentgrupper, men rekommenderar samtidigt lärosätet att se till att denna grupp lärare inkluderas i den kollegiala miljön och att även de får möjlighet till kompetensutveckling. Ett utvecklingsområde är att stärka musiklärarnas representation inom UVK för att stärka kopplingen mellan UVK och ämnet samt att utöka de disputerade lärarnas undervisning i utbildningen.

Utbildningsmiljön utgörs av ett sammanhållet campus, vilket underlättar för möten mellan lärargrupper och ledning. Majoriteten av de undervisande lärarna inom UVK ingår i aktiva forskningsmiljöer med relevans för utbildningen genom att utbildningen bedrivs i nära samverkan med forskning.

Inom inriktningen musik bedöms utbildningsmiljön som god och med en utpräglat professionsinriktad karaktär, vilket i mycket beror på att flertalet lärare har en musiklärarexamen. Inom den musikvetenskapliga forskningsmiljön fokuseras samtida problem inom kulturområdet, vilket medför att studenterna möter samhällsrelevant musikforskning kring bland annat mångfald och immigration – något som är angeläget för deras kommande profession. Detta ser bedömagruppen som ett gott exempel på nära samband mellan forskning och utbildning. Den fysiska utbildningsmiljön bedöms vara god, med tillgång till övnings- och undervisningsrum. De doktorander som finns i miljön har även institutionstjänstgöring vilket bedömagruppen menar ytterligare bidrar positivt till forskningsanknytningen i utbildningen.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Det finns både en bredd och ett djup i utbildningen och progressionen är tydlig. Ett utvecklingsområde är dock hur studenterna får insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. Utifrån intervjuerna framkom att de läser forskningsartiklar, avhandlingar och arbetar med en

forskningsuppgift under VFU men bedömagruppen menar att detta behöver utvecklas ytterligare. Nästan hälften av de självständiga arbetena uppvisade brister i förhållande till målet.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. UVK:n är strukturerad på ett sätt så att det är möjligt för studenterna att omsätta kunskap om vetenskapsteori, kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet med relevans för yrkesutövningen. Det är en styrka att undervisningen och examinationerna efterliknar en vetenskapligt grundad och forskande praktik. Detta leder till att form och innehåll, förenas på ett fruktbart sätt och förstärker utbildningens yrkesrelevans, genom att vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas som en integrerad helhet. Däremot framträder det att kvantitativ metod har lägre dignitet än kvalitativ metod inom UVK och i vilken utsträckning fördjupning i metoden sker beror på hur man arbetar i de olika ämnena. Under intervjuerna framgår att olika ämnen har olika syn på metodens betydelse för lärarutbildningen vilken kan påverka om fördjupning i ämnena sker. Här finns ett utvecklingsområde för lärosätet att komma tillrätta med, som bedömagruppen rekommenderar.

Inom inriktningen musik är bedömagruppen uppfattning att ytterligare fördjupning inom vetenskapsteori och forskningsmetodik behövs för att måluppfyllelse ska kunna säkerställas. Att införa mer praktiska moment i den kurs som behandlar vetenskapsteori och forskningsmetoder ser bedömagruppen som ett utvecklingsområde, ett annat att lärosätet behöver arbeta för att överbrygga det upplevda glapp som verkar finnas mellan UVK och ämnet. Detta för att studenterna ska kunna omsätta de kunskaper om vetenskapsteori och forskningsmetoder som de tillägnat sig inom UVK då de ska fördjupa kunskapen i musikämnet. Utifrån granskningen av de självständiga arbetena visar drygt hälften på brister i förhållande till examensmålet vilket ytterligare stärker bilden av att studenterna behöver mer stöd i att använda relevanta teorier och forskningsmetoder. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behöver också tydliggöras då det för närvarande är svårt att se hur detta behandlas i ämnet. Trots att den utbildningsvetenskapliga kärnan bidrar till måluppfyllelse anser bedömagruppen att bristerna inom inriktningen musik är så omfattande att utbildningen i sin helhet inte möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. För UVK finns en relevant vetenskaplig och professionsinriktad miljö, och verksamheten bedrivs enligt bedömagruppen så att det finns ett starkt samband mellan forskning och utbildning, i riktning mot det allmänpedagogiska och de didaktiska frågorna. Det finns en gradvis fördjupning och progression under utbildningens gång. Bedömagruppen rekommenderar samtidigt lärosätet att undersöka de olika ämnenas relation till UVK och tydligare knyta samman delarna. För inriktningen musik varvas teoribundna studier under utbildningens gång med praktisknära erfarenheter och förmågan till kritisk reflektion tränas fortlöpande inom ramen för de olika kurserna. Bedömagruppens intryck är också att det sker en progression med avseende på detta examensmål. Bedömagruppens granskningar av självständiga arbeten visade att mer än hälften uppnådde målet. Ett utvecklingsområde är hur förmågan att reflektera kring *andras* erfarenheter examineras. Bedömagruppens intryck är att VFU skulle kunna bidra ytterligare till att säkerställa detta i utbildningen.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Bedömagruppen ser det som positivt att begreppet metodik analyseras i relation till didaktik eller ämnesdidaktik. Utbildningen bedöms säkerställa att studenterna efter examination har goda kunskaper om lärandeteorier och

elevs kunskapsutveckling tillsammans med didaktisk kompetens, i samklang med vad som krävs i yrkespraktiken. Ämneskunskaper och ämnesdidaktik flätas samman med VFU-kurser, vilket bedömaregruppen ser positivt på. Ett viktigt utvecklingsområde i förhållande till examensmålet för inriktningen musik är enligt bedömaregruppen att utveckla och kvalitetssäkra VFU ytterligare då denna del av utbildningen inte har fungerat optimalt i utbildningen. Då det pågår ett utvecklingsarbete i utbildningen där ämneslärarutbildningen i musik ska ingå i övningsskoleprojektet och inkorporeras i den övriga VFU-organisationen anser bedömaregruppen att målet uppfylls. Att analysera och följa upp effekterna av förändringsarbetet ser bedömaregruppen som ett angeläget område att fortsätta arbeta med för lärosätet.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. De krav som ställs i utbildningen på att utveckla den pedagogiska förmågan att stimulera varje elevs lärande och utveckling ökar successivt genom utbildningen och kan beskrivas som en utveckling från att initialt tillsammans med andra (och i viss mån självständigt) ta ansvar för planering, genomförande och utvärdering av undervisning, till att mer självständigt även tillägna sig och uppvisa förmåga att utveckla och kritiskt granska sin egen och andras undervisning och pedagogiska verksamhet. Detta är ett gott exempel på progression och didaktiskt djup som studenten förankrar. Bedömaregruppen noterade under intervjuerna en variation i hur väl kopplingen fungerar mellan UVK, VFU och de olika ämnena. Här kan det alltså finnas ett glapp mellan olika utbildningsdelar och bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att på djupet kvalitetssäkra dessa nämnda delar för att kvalitetssäkra studenternas lärande. VFU: n är viktig för hur studenter får möjlighet att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och det pågår nu ett utvecklingsarbete i utbildningen där ämneslärarutbildningen i musik ska ingå i övningsskoleprojektet och inkorporeras i den övriga VFU-organisationen. Detta menar bedömaregruppen kommer ytterligare stärka området i utbildningen. Att analysera och följa upp effekterna av förändringsarbetet ser bedömaregruppen som ett angeläget område att fortsätta arbeta med för lärosätet.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls inom utbildningen, och de kurs exempel som synliggör målets efterfrågade områden övertygar bedömaregruppen. Bedömaregruppen anser att variationen i undervisningen och dess tydliga professionsrelevans skapar goda förutsättningar för studenterna att genom utbildningen uppnå examensmålet och utveckla den förmåga att göra de vetenskapliga, samhällliga och etiska bedömningar som eftersträvas.

Bedömaregruppen ser positivt på hur jämställdhetsperspektivet uppmärksammas i utbildningen. Lärosätet framstår som engagerat i jämställdhetsfrågor och visar på en vilja att driva dem vidare. Ett gott exempel på hur jämställdhet kan integreras i kurser utgörs av en examination inom en ämnespedagogisk kurs där studenten under VFU: n ska reflektera utifrån ett jämställdhetsperspektiv över bland annat repertoar och undervisningsmaterial. Både inom UVK och VFU genomförs en skriftlig uppgift som också examineras.

Det finns tydliga rutiner för uppföljning, åtgärder och återkoppling och tydlig fördelning av ansvar. Varje år görs programuppföljningar och den programansvariga ansvarar för att sammankalla till programråd. VFU samordnas centralt och efter varje avslutad VFU-period sker en uppföljning av överenskommelsen med skolhuvudmännen. Utvärderingen av VFU i sin helhet sker vart tredje år. Återkoppling sker till skolhuvudmän, lärosätet och studentrepresentanterna, vilket bedömaregruppen anser fungerar väl. Kursvärderingar sker efter avslutade kurstillfällen och resultatet från dem sammanställs av kursansvarig som även förmedlar resultaten till olika intressenter. Vid kursstart får

även de nya studenterna en muntlig återkoppling av föregående studentgrupps kursvärderingsresultat och kursansvarigs sammanställning tas i beaktande vid planering och fortsatt utveckling av kursen. Ett gott exempel på hur uppföljning har lett till åtgärder i utbildningen är omorganiseringen av VFU. Lärosätet har även välfungerande strukturer för att stödja studenterna i att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

När det gäller studentperspektivet framkommer tydligt för bedömggruppen att lärosätets hållning är det studentcentrerade lärandet som innebär ansvarstagande och förväntningar om att studenterna tar aktiv del i sina studier. Studenter finns representerade i olika beslutande organ och kursvärderingar görs systematiskt. Det sker även informella avstämningar mellan lärare och studenter under pågående kurser. Samtidigt rekommenderar bedömggruppen att lärosätet ser över likvärdigheten i studenternas VFU-placeringar. Ett gott exempel på hur studenter kan påverka sin utbildning är den omorganisering av VFU som pågår där studenters synpunkter tagits tillvara.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Inom ramen för arbetslivsperspektivet lyfter lärosätet på ett övertygande sätt fram exempel som rör praktisk forskning, didaktiska nätverk samt VFU och samverkan inom den övningskoleverksamhet som de är huvudman för. Bedömggruppen menar att detta tillsammans bildar en god grund för hur vetenskap, teori och praktik kan användas för att problematisera framtida utmaningar för lärarrollen. Särskilt tydligt framkommer hur lärosätet arbetar med forskningsbaserad samverkan där regionalt utvecklingscentrum (RUC) spelar en viktig roll. Adjungerade adjunkter anlitas inom utbildningen, vilket även är positivt för kopplingen mellan utbildningen och skolvärlden. Ett utvecklingsområde är att tillgodose behovet av VFU-platser i musik inom gymnasieskolan och att långsiktiga perspektiv på ett föränderligt och hållbart arbetsliv ännu tydligare kommuniceras till studenterna.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Av lärosätets självvärdering framkommer att det finns en hög samlad kompetens och en solid organisation för lärarutbildningen. Bedömggruppen menar att antalet lärare och deras sammantagna kompetens (vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska) är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Den undervisande personalen består av totalt 24 lärare inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Av dessa är 13 lektorer (varav 4 är docenter), 4 professorer, 1 doktorand och 6 adjunkter. Av 24 är 17 lärare tillsvidareanställda och disputerade, medan 4 lärare och doktoranden har en

tidsbegränsad anställning. Pedagogik är huvudämne och huvudområde för kurserna inom UVK. I självvärderingen och lärartabellen beskrivs vidare att externa föreläsare med specialistkompetens anlitas för undervisning inom specifika områden. Merparten av de tillsvidareanställda lärarna har högskolepedagogisk utbildning.

Lärosätet beskriver att den pedagogiska kompetensen och professionsrelaterade kompetensen stärks ytterligare av att majoriteten, cirka 80 procent, av de undervisande lärarna har egen lärarexamen med yrkeserfarenhet från skolan, och av dessa har 65 procent ämneslärarexamen. Bedömggruppen menar att den höga andelen disputerade lärare i de utbildningsvetenskapliga kurserna borgar för en undervisning som är gediget forskningsanknuten och studenterna får möta lärare med hög vetenskaplig kompetens.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Aktiva forskare och doktorander undervisar på utbildningen, vilket bedömggruppen ser som en styrka och som positivt för kopplingen mellan forskning och utbildning. Örebro universitet har på ett övergripande plan en sammanhållen lärarutbildning där flera ämnen läser tillsammans, bortsett från ett fåtal ämnen som musik och idrott. Det är också ett sammanhållet campus, vilket enligt lärosätet underlättar för möten mellan lärargrupper och ledning. I intervjuerna lyfts de tvärvetenskapliga samarbetena fram som viktiga för utbildningsmiljön. Integrationen mellan teori, praktik, läraryrket och forskning beskrivs i självvärderingen som positiv för studenterna, vilket också bekräftades för bedömggruppen under intervjuerna.

Utbildningens 300 högskolepoäng är fördelade på 120 högskolepoäng ämnes- och ämnesdidaktiska studier i första ämnet dit 15 högskolepoäng verksamhetsförlagd utbildning (VFU) är knutna (termin 2 och 5), 90 högskolepoäng ämnes- och ämnesdidaktiska studier i andra ämnet, samt 60 högskolepoäng studier inom UVK dit 15 högskolepoäng VFU är knutna (termin 1 och 10). Två självständiga arbeten om 15 högskolepoäng genomförs under utbildningen. Lärosätet framhåller i självvärderingen och under intervjuerna att studenterna under VFU handleds av utbildade handledare, vilket bedömggruppen noterar som en styrka. En samordnande resurs för lärarutbildningarna är det regionala utvecklingscentrum (RUC) som är knutet till lärosätet. RUC är delansvarig för de didaktiska nätverk där forskare, doktorander, lärarutbildare, lärare och skolledare presenterar och diskuterar skolrelevant forskning och beprövad erfarenhet.

För samtliga utbildningar vid Örebro universitet finns en gemensam överordnad struktur som beskrivs i självvärderingen där institutioner fastställer kursplaner, ansvarar för personal och för att bedriva själva undervisningen. Varje institution har kursansvar, vilket utöver upprättande av kursplaner även omfattar ansvar för utvärdering av kurser och för revidering av kursplaner. Den här strukturen framstår som solid för bedömggruppen, för att tydliggöra konstruktiv länkning.

Majoriteten av de undervisande lärarna inom UVK ingår i aktiva forskningsmiljöer med relevans för utbildningen, som Utbildning och demokrati och SMED, samtidigt som campus Örebro växer och expanderar med nya tjänster. Bedömggruppen ser samarbetet med Stockholms universitet och Humboldtuniversitetet som både intressant och positivt. Ambitionen som lärosätet har är att utveckla

och studera hur ett forskningsbaserat arbetssätt kan bli en naturlig del av lärarutbildningen.

Utifrån intervjuerna framkommer en spridning i hur mycket undervisning studenterna får inom de olika ämnena. Bedömgargruppen noterar en viss obalans, där vissa ämnen får mycket och andra betydligt mindre av önskvärt innehåll och fördjupning. Bedömgargruppen rekommenderar därför att ledningen analyserar olikheterna, så att likvärdighet mellan de olika ämnena blir uppmärksammade.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Utbildningen är utformad så att kunskap i vetenskapsteori, forskningsmetod samt relationen mellan vetenskaplig kunskap och beprövad erfarenhet behandlas kontinuerligt under utbildningens UVK-kurser (och ämneskurser). Alla studenter genomför den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) från den första terminen, och ett av syftena är att studenterna ska möta skolans värld i ett tidigt skede i utbildningen. I självvärderingen beskrivs en tydlig struktur av verksamheten inom UVK, vilket var ett intryck som förstärktes under intervjuerna för bedömgargruppen. Studenterna skriver texter av vetenskaplig karaktär under UKV-kurserna, använder begrepp och teorier, resonerar om relationen mellan forskning om skolan, lärares yrkeserfarenhet, tyst kunskap och så vidare. Det finns en tydlig koppling till examensmålen och i självvärderingen beskriver lärosätet de innehållsliga perspektiven väl. En stor del av forskarna i pedagogik deltar i undervisningen inom UVK. Studenterna möter aktuell forskning genom att läsa och diskutera vetenskaplig litteratur. Det finns alltså ett nära samband mellan forskning och utbildning, finner bedömgargruppen. Lärosätet visar i självvärderingen exempel på ett högskoledidaktiskt forskningsprojekt där studenter är deltagare och prövar olika forskningsbaserade metoder och undervisningsformer.

Examinationsuppgifterna har stor variation, vilket är ett gott exempel enligt bedömgargruppen. Däremot tolkar bedömgargruppen att det tycks finnas en ambivalens om kvantitativa metoders betydelse och viktning i utbildningen. Kvantitativa metoder tycks ha lägre dignitet än kvalitativa metoder och beprövad erfarenhet, vilket inte stämmer överens med examensmålets formulering. Studenterna får primärt orientera sig i kvantitativ metod, snarare än tillämpa den praktiskt i skriftliga och praktiska utforskande moment. Den bilden förstärks under intervjuerna, där det framkommer att olika ämnen har olika syn på metodens betydelse för lärarutbildningen och att variation förekommer i hanteringen av metoder. Det bedömgargruppen fått ta del av är oroande, eftersom målet ställer högre krav än orientering och även kräver att kunskaperna i målet ska vara fördjupade. Bedömgargruppen rekommenderar därför att detta ses över och att eventuella ämnesmässiga diskurser läggs åt sidan för att istället fokusera på den kvantitativa metodens betydelse och förtjänst i läraruppdraget. Trots påtalade brister anser bedömgargruppen att lärosätet i intervjuerna visar en medvetenhet och en vilja till förändring och förbättring.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande,*

samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

I självvärderingen beskrivs väl hur den vetenskapliga förankringen ser ut i UVK-kurserna 1, 2 och 3, och här bidrar de till progressionen i ämnesstudierna. Det framkommer att studenterna får möjlighet att visa förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter och koppla detta till forskningsresultat. Inom UVK finns en relevant vetenskaplig och professionsinriktad miljö, och verksamheten bedrivs enligt bedömargruppen så att det finns ett starkt samband mellan forskning och utbildning, i riktning mot det allmänpedagogiska och didaktiska frågorna.

I självvärderingen saknas dock fördjupande beskrivningar av hur den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) kopplar till UVK och vikten av studenternas kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen i ämnet. Bedömargruppen fick en kompletterande bild på ett mer tillfredsställande sätt under intervjuerna. Det framkommer då att det finns en progression under utbildningens gång med både gradvis fördjupning. I intervjuerna framkommer även att det i programrådet blivit tydligt för lärosätet att de behöver mer kunskap mellan de olika ämnena om deras relation till UVK och tydligare knyta dessa delar samman med särskild förankring i vetenskapsteori och metod.

Bedömargruppen vill rekommendera lärosätet att djupare analysera vilka studentgrupper som har svårt att röra sig mellan de olika kontexterna och mellan ett praktiskt och ett teoretiskt synsätt. Bedömargruppen uppskattar att lärosätet lyfter fram betydelsen av studenternas självständighet och betonar omsättningen av kunskap i handling, samtidigt som det finns krav på att ta del av andras erfarenheter och relevanta forskningsresultat.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Självvärderingen lyfter fram vikten av att studenterna lär sig att visa insikt i, och kunskap om, didaktik, ämnesdidaktik och lärandeteorier med tillämpning i VFU men också andra undervisningsaktiviteter inom lärosätet. I UVK-kurserna ska studenterna visa förståelse för hur olika synsätt på elevers utveckling, lärande och kommunikation får betydelse för undervisningens innehåll samt ämneslärares didaktiska val och konsekvenser. I självvärderingen beskriver lärosätet progressionen med att det i UVK 2 och UVK 3 ställs högre krav och mer genomgående tillämpning av den didaktiska förmågan. I UVK 2 lyfts läroplansteoretiska- och didaktiska perspektiv fram tillsammans med lärarens didaktiska val i ett bredare samhällsperspektiv och att specialpedagogiskt kunna skapa lika möjligheter för elever att utvecklas och lära.

Examinationerna består av skriftliga inlämningsuppgifter, uppsatser, rapporter, seminarier samt opponent- och respondentskap, och är slutligen yrkesorienterade. Lärosätet beskriver i självvärderingen att examinationerna strävar efter att efterlikna den typ av kritiskt utforskande aktiviteter som förväntas ske i yrkesutövningen. I intervjuerna framkommer att lärosätet arbetar

medvetet med en variation av examinationer. Bedömgruppen vill ändå tillägga att det är viktigt att de olika examinationsuppgifterna i kurserna är reflekterande utifrån människans olika sätt att lära och ta till sig kunskap, samt vad det indirekt ger studenterna för medvetenhet om metod och examinationsform.

Didaktik inklusive metodik tas upp och behandlas på ett anpassat sätt med tydliga krav på hur den didaktiska förmågan bör omsättas i en undervisningspraktik. Bedömgruppen ser det som positivt att begreppet metodik analyseras i relation till didaktik eller ämnesdidaktik (där lärosätet menar att metodiken får en särställning beroende på ämnets undervisningstradition). Utbildningen bedöms säkerställa att studenterna efter examination har goda kunskaper om lärandeteorier och elevers kunskapsutveckling tillsammans med didaktisk kompetens, i samklang med vad som krävs i yrkespraktiken.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

I självvärderingen framkommer att studenten stegvis utmanas att ta ansvar för planering, genomförande och utvärdering av sin undervisning, inte minst i VFU-kurserna men också i högskoleförlagd undervisning, föreläsningar och examinationer. I de angivna kursexemplen tydliggörs de efterfrågade delarna av målet. Progression exemplifieras på ett tydligt sätt via beskrivningar av kursmål, innehåll och examinationer i UVK 1 (VFU 1) i jämförelse med UVK 3 (VFU 4). För att den kunskapen ska komma studenten till del krävs fungerande VFU-placering, menar bedömgruppen.

I intervjuerna framkommer att likvärdighet inte alltid tillgodosätts, beroende på om studenterna har knutits till en övningskola eller haft en annan VFU-placering. Det framstår för bedömgruppen att försöksverksamheten med övningskolor har haft bättre resurser i form av föreläsningar och utbildade handledare, medan det har varit både högt och lågt i kvalitet när det gäller kommunikation, VFU-utbildade handledare och framförhållning i de traditionella VFU-placeringarna. Av intervjun framgick också att de studenter som genomförde sin VFU i övriga skolor inte hade någon kontakt med lärosätets lärare, ibland inte på flera månader. Bedömgruppen ser ett behov av att lärosätet bör utvärdera och åtgärda förutsättningarna för alla studenter så att de får den återkoppling, det stöd för reflektion och det sammanhang för sitt lärande som de behöver. Här rekommenderar bedömgruppen att lärosätet tar ansvar över att VFU ska hålla samma kvalitet oavsett var och i vilket ämne studenterna genomför sin VFU, och att det följs upp i både utvärderingar och samverkan.

För att kunna främja varje elevs lärande, krävs didaktiskt och pedagogiskt stöd och stimulans för att studenterna ska känna sig motiverade, upptäcka sin roll och sitt agerande som lärare och i förlängningen synliggöra eleverna och deras lärande. Bedömgruppen konstaterar att det råder oklarheter i glappet mellan olika kurser och att utbildningen inte i tillräcklig utsträckning främjar studenternas studiemotivation och lärande eller ger dem ett helhetsperspektiv utifrån utbildningens olika delar. Detta samband är vagt beskrivet i självvärderingen och under intervjuerna.

En central frågeställning bedömgruppen hade under intervjuerna var hur samarbetet ser ut inom utbildningens UVK, VFU och ämneskurser. Det framkom att det finns en variation i hur väl

kopplingen fungerar mellan UVK, VFU och de olika ämnena. Här kan det alltså finnas ett glapp mellan olika utbildningsdelar. Bedömargruppen ser detta som ett utvecklingsområde och rekommenderar lärosätet att på djupet kvalitetssäkra dessa nämnda delar för att kvalitetssäkra studenternas lärande.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

I självvärderingens kurs exempel synliggörs de efterfrågade områdena inom målet, och bedömargruppen anser att målet uppfylls inom utbildningen. I kursen UVK 1 behandlas områden som mänskliga rättigheter, barnkonventionen och hållbar utveckling. I kursen UVK 2 behandlas vetenskapsteori, som vetenskaplig grund och vetenskapens roll för och i skolan. UVK 3 har återigen fokus på jämlikhets- och jämställdhetsfrågor samt hållbar utveckling. Av självvärderingen framgår att UVK-kurserna examineras på olika sätt med en för bedömargruppen tydlig anknytning till examensmålets olika delar. De vanligaste examinationsformerna är: individuell skriftlig uppgift, skriftlig rapport, diskussionsseminarier utifrån underlag, hemtentamen, uppsats samt under VFU. Bedömargruppen anser att variationen i undervisningen och dess tydliga professionsrelevans skapar goda förutsättningar för studenterna att genom utbildningen uppnå examensmålet och utveckla den förmåga att göra de vetenskapliga, samhällliga och etiska bedömningar som eftersträvas.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärosätet uttrycker i självvärderingen en ambition om att ett jämställdhetsperspektiv ska genomsyra valet av kurslitteratur. Lärare inom lärarutbildningen går en utbildning i jämställdhet som genomförs i form av tre halvdagarsworkshops. I specialpedagogikkursen finns genus representerat genom en aktuell lärare som har det som sitt forskningsområde. Jämställdhetsfrågor tas enligt självvärderingen upp i flera kurser. Både inom UVK och VFU genomförs en skriftlig uppgift som också examineras. Av intervjuerna framgår att lärosätet bedriver ett aktivt arbete med jämställdhetsperspektivet i utbildningen.

Enligt självvärderingen finns det en handlingsplan för jämställdhetsintegrering inom tre utvecklingsområden:

- 1) utbildningens innehåll och genomförande
- 2) forskningens villkor och karriärvägar
- 3) lednings- och stödprocesser.

För områdena specificeras olika utvecklingsbehov och åtgärder, exempelvis att utveckla olika former av kunskapsstöd och pedagogiska metoder för jämställdhetsfrämjande utbildning och forskning.

Bedömargruppen bedömer att utbildningen uppfyller bedömningsgrunden jämställdhet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Självvärderingen visar på att det finns en systematik på plats med en tydlig fördelning av ansvar för utbildningen. Varje år görs programuppföljningar och programansvarig ansvarar för att sammankalla till regelbundna programråd. Vid intervjuerna framkommer att återkoppling ges till studenterna. Hur detta går till och om det lett till förändringar är fortfarande otydligt för bedömargruppen.

VFU samordnas centralt och efter varje avslutad VFU-period sker en uppföljning av överenskommelsens efterföljande med skolhuvudmännen. Utvärdering av VFU i sin helhet sker var tredje år. Återkoppling sker till skolhuvudmän, lärosätet och studentrepresentanterna, vilket bedömargruppen bedömer det fungerar.

Det systematiska kvalitetsarbetet inom UVK berör lärosätets kursvärderingar. Vid intervjuerna framkommer en utmaning som rör hur kursvärderingarna genomförs. De automatiskt genererade frågorna i kursvärderingen gäller framförallt hela kurser och inte delkurser, vilket kan leda till lägre svarsfrekvens bland studenterna. Lärosätet lyfter fram att kompletterande delkursvärderingar genomförs genom muntlig dialog och/eller skriftligt på plats under sista undervisningstillfället.

Här rekommenderar bedömargruppen att åtgärder vidtas så att kursvärderingar blir ett mer användbart verktyg för kvalitetssäkring. Här rekommenderar bedömargruppen att åtgärder vidtas så att kursvärderingar blir ett mer användbart verktyg för kvalitetssäkring.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Enligt självvärderingen finns studiestöd på plats för akademiskt skrivande och även stöd för stresshantering. Lärosätet beskriver också att stöd för att studenterna ska klara av utbildningen inom planerad studietid finns på flera nivåer. Både självvärderingen och intervjuerna lyfter fram studievägledningen som en viktig komponent i lärosätets arbete för att stötta studenter som kan bli underkända. Stödfunktionen Funka ger individuellt stöd till studenter med dokumenterad funktionsnedsättning.

Vid intervjuerna framkom en genomströmning på 53 procent på ämneslärarprogrammet i sin helhet. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att analyserar vad som påverkar genomströmningen för att tydligare kunna arbeta med frågan.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna framkommer att lärosätets utgångspunkt är det studentcentrerade lärandet, som innebär ansvarstagande och förväntningar om att studenterna tar

aktiv del i sina studier. Kamrat -och samedömningar används som metod, vilket bedömargruppen lyfter fram som ett positivt exempel för både studenternas förmåga att kunna arbeta självständigt, men också för att lära och stödja studenterna att se blivande kollegor som resurser för att arbeta med hög kvalitet och utveckling.

Studenter finns representerade i olika beslutande organ och kursvärderingar görs systematiskt. Lärosätet beskriver i självvärderingen att studenterna därigenom både har formellt och informellt inflytande över sin utbildning. Delkursvärderingar är en form av inflytande som lärosätet provar. Kursvärderingar följs upp både under den pågående kursen och efteråt, även om svarsfrekvensen är låg. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att aktivt arbeta med hur svarsfrekvensen kan bli högre. Studenternas svarsfrekvens är en generell utmaning för många lärosäten och här behövs goda exempel för spridning. Sammanfattningsvis kan sägas att lärosätet inte kan lägga hela ansvaret på studenterna, utan en hög svarsfrekvens ska ligga i lärosätes intresse.

Studievägledning finns också inom verksamheterna. Studenternas psykosociala hälsa varierar enligt uppgifter från intervjuerna mellan olika ämnesprogram. Bedömargruppen anser att det är av yttersta vikt att analysen fångar variationen mellan olika ämnen och att detta regelbundet följs upp. I intervjuerna framkommer också en avsaknad av analys av eventuella anledningar till avhopp från ämneslärarprogrammet. Bedömargruppen ser det som centralt att kvalitetsgranskningen görs även på kurs- och läranivå.

Hur studenterna blir synliggjorda i VFU-placeringar är ett utvecklingsområde som bedömargruppen konstaterar behöver kvalitetsgranskas internt. Detsamma gäller likvärdigheten i olika studenters VFU.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Enligt självvärderingen har lärosätet genom en nationell försöksverksamhet ett väl utvecklat samarbete mellan skolhuvudmän och övningsskolor. Det finns också pedagogiska nätverk. På lärosätet finns adjungerade adjunkter anställda, vilket bedömargruppen ser som bra för samverkan och kopplingen till skolan och praktisknära frågeställningar. Lärosätet lyfter i självvärderingen fram praktisknära forskning, didaktiska nätverk, den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och övningsskoleverksamheten som de är huvudman för.

Bedömargruppen menar att detta tillsammans bildar en bra grund för hur vetenskap, teori och praktik kan användas för att problematisera framtida utmaningar för lärarrollen. För hållbarheten för den enskilda verksamma läraren uttrycker bedömargruppen att även dessa perspektiv bör finnas med, tillsammans med det digitala lärandet som också kommer prägla den framtida skolan samt dess elever.

Lärosätet diskuterar i intervjuerna att de borde ta mer intryck av alumners syn på utbildningen, vilket bedömargruppen anser vara ett bra förslag för att stärka utbildningens användbarhet i yrkeslivet.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna**Bedömning med motivering: Tillfredsställande**

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

När det gäller personal finns det hög kompetens inom UVK med 4 professorer och 13 lektorer, varav 4 är docenter. Dessutom undervisar 1 doktorand och 6 adjunkter, och merparten av lärarna är tillsvidareanställda, vilket bedömargruppen menar främjar en god kontinuitet. Även planerna för kompetensförsörjning medför stabilitet i utbildningen.

Utbildningsmiljön utgörs av ett sammanhållet campus, vilket underlättar för möten mellan lärargrupper och ledning. Majoriteten av de undervisande lärarna inom UVK ingår i aktiva forskningsmiljöer med relevans för utbildningen genom att utbildningen bedrivs i nära samverkan med forskning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. UVK:n är strukturerad på ett sätt så att det är möjligt för studenterna att omsätta kunskap om vetenskapsteori, kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet med relevans för yrkesutövningen.

Det är en styrka att undervisningen och examinationerna efterliknar en vetenskapligt grundad och forskande praktik. Detta leder till att form och innehåll, förenas på ett fruktbart sätt och förstärker utbildningens yrkesrelevans, genom att vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas som en integrerad helhet. Däremot framträder det att kvantitativ metod har lägre dignitet än kvalitativ metod inom UVK och i vilken utsträckning fördjupning i metoden sker beror på hur man arbetar i de olika ämnena. Under intervjuerna framgår att olika ämnen har olika syn på metodens betydelse för lärarutbildningen vilken kan påverka om fördjupning i ämnena sker. Här finns ett utvecklingsområde för lärosätet att komma tillrätta med, som bedömargruppen rekommenderar.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls enligt bedömargruppen. För UVK finns en relevant vetenskaplig och professionsinriktad miljö, och verksamheten bedrivs enligt bedömargruppen så att det finns ett starkt samband mellan forskning och utbildning, i riktning mot det allmänpedagogiska och de didaktiska frågorna. Det finns en gradvis fördjupning och progression under utbildningens gång. Bedömargruppen rekommenderar samtidigt lärosätet att undersöka de olika ämnenas relation till UVK och tydligare knyta samman delarna.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Bedömargruppen ser det som positivt att begreppet metodik analyseras i relation till didaktik eller ämnesdidaktik. Utbildningen bedöms säkerställa att studenterna efter examination har goda kunskaper om lärandeteorier och elevens kunskapsutveckling tillsammans med didaktisk kompetens, i samklang med vad som krävs i yrkespraktiken.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. De krav som ställs i utbildningen på att utveckla den pedagogiska förmågan att stimulera varje elevs lärande och utveckling ökar successivt genom utbildningen och kan beskrivas som en utveckling från att initialt tillsammans med andra (och i viss mån självständigt) ta ansvar för planering, genomförande och utvärdering av undervisning, till att mer självständigt även tillägna sig och uppvisa förmåga att utveckla och kritiskt granska sin egen och andras undervisning och pedagogiska verksamhet. Detta är ett gott exempel på progression och didaktiskt djup som studenten förankrar. Bedömggruppen noterade under intervjuerna en variation i hur väl kopplingen fungerar mellan UVK, VFU och de olika ämnena. Här kan det alltså finnas ett glapp mellan olika utbildningsdelar och bedömggruppen rekommenderar lärosätet att på djupet kvalitetssäkra dessa nämnda delar för att kvalitetssäkra studenternas lärande.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls inom utbildningen, och de kurs exempel som synliggör målets efterfrågade områden övertygar bedömggruppen. Bedömggruppen anser att variationen i undervisningen och dess tydliga professionsrelevans skapar goda förutsättningar för studenterna att genom utbildningen uppnå examensmålet och utveckla den förmåga att göra de vetenskapliga, samhällsliga och etiska bedömningar som eftersträvas.

Jämställdhetsarbetet beskrivs i självvärderingen, och jämställdhet tas upp i flera kurser på ett sätt som övertygar bedömggruppen om att bedömningsgrunden tillgodoses. Både inom UVK och VFU genomförs en skriftlig uppgift som också examineras.

Det finns ett system på plats med tydlig fördelning av ansvar. Varje år görs programuppföljningar. Den programansvariga ansvarar för att sammankalla till programråd. På intervjuerna framkommer att återkoppling ges till studenterna. Hur detta går till och om det lett till förändringar är fortfarande otydligt i det undersökta materialet och intervjuerna. Kursvärderingarna innehåller standardiserade frågor och en vanlig utmaning är att de automatiskt genererade frågorna i värderingen gäller framförallt hela kurser och inte delkurser, vilket kan leda till lägre svarsfrekvens. Här rekommenderar bedömggruppen att lärosätet ser till att kursvärderingarna blir ett mer användbart verktyg för kvalitetssäkring. VFU samordnas centralt och efter varje avslutad VFU-period sker en uppföljning av överenskommelsen med skolhuvudmännen. Utvärderingen av VFU i sin helhet sker vart tredje år. Återkoppling sker till skolhuvudmän, lärosätet och studentrepresentanterna, vilket bedömggruppen bedömer att det fungerar.

När det gäller studentperspektivet framkommer tydligt för bedömggruppen att lärosätets hållning är det studentcentrerade lärandet som innebär ansvarstagande och förväntningar om att studenterna tar aktiv del i sina studier. Studenter finns representerade i olika beslutande organ och kursvärderingar görs systematiskt. Samtidigt rekommenderar bedömggruppen att lärosätet ser över likvärdigheten i studenternas VFU-placeringar.

Inom ramen för arbetslivsperspektivet lyfter lärosätet på ett övertygande sätt fram exempel som rör praktisk forskning, didaktiska nätverk samt VFU och samverkan inom den övningskoleverksamhet som de är huvudman för. Bedömggruppen menar att detta tillsammans bildar en god grund för hur vetenskap, teori och praktik kan användas för att problematisera framtida utmaningar för lärarrollen.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga/konstnärliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Enligt självvärderingen har lärarna inom ämneslärarprogrammet i musik främst sin anställning inom musikalisk gestaltning, musikpedagogik eller musikvetenskap. Det finns även en teaterlärare som undervisar i utbildningen, vilket enligt bedömargruppen är positivt även om denna har en tidsbegränsad anställning. I lärartabellen framkommer det att bland de lärare som är verksamma inom musiklärarutbildningen, finns det en professor i musikvetenskap och sex disputerade lektorer: tre i musikpedagogik, två i musikvetenskap och en i sociologi. Alla förutom fyra av lärarna har tillsvidareanställningar, vilket i dagsläget innebär en relativ stabilitet inom lärarkåren menar bedömargruppen. Den andel av tjänstgöringstiden som de disputerade lärarna undervisar i ämnet musik och i ämnesdidaktik är dock mycket liten, med undantag av två lärare som undervisar på 38 respektive 20 procent av sina heltidstjänster i utbildningen.

I genomsnitt har lärarna drygt 22 procent av sin tjänstgöringstid avsatt för forskning eller kompetensutveckling. Spridningen vad gäller forskningstid är emellertid stor, vilket beror på en tydlig skillnad mellan icke-forskande personal och ett fåtal forskande medarbetare. Särskilt kan här nämnas två doktorander med vardera 80 procents forskningstid och två lektorer med 70 procents respektive 50 procents forskningstid.

I självvärderingen nämner lärosätet att man har identifierat ett behov av att tydliggöra hur kompetensutvecklingstiden används bland lärarna. Detta utgör därför ett mål i den nu gällande verksamhetsplanen – något som bedömargruppen ser positivt på. Både utifrån ett ledningsperspektiv och med avseende på de anställdas utveckling är det viktigt att tiden används på bästa sätt i relation till de aktuella arbetsuppgifterna.

Den vetenskapliga kompetensen hos lärarna beskrivs väl i underlagen. Bedömargruppens bild av den konstnärliga kompetensen är däremot något otydlig. Konstnärlig spetskompetens finns hos timanställda lärare vilket kan innebära flexibilitet i förhållande till en över tid skiftande studentgrupp, men detta kan samtidigt innebära en svaghet vad gäller kontinuiteten och helhetsperspektivet i utbildningen. Det här problematiseras i självvärderingen och det förefaller finnas en strävan mot mer av tidsbegränsade anställningar. Bedömargruppen vill framhålla betydelsen av att timanställda inkluderas i den kollegiala miljön för att en samsyn kring exempelvis utbildningsstruktur, kursinnehåll och kursvärderingar ska kunna infinna sig. Likaså är möjligheten att gå högskolepedagogiska kurser även viktigt för de lärare med mindre omfattande anställningar, eftersom dessa lärare lätt kan hamna utanför det kollegiala sammanhanget och ha svårt att hålla sig a jour med vad som händer inom utbildningsmiljön. Bedömargruppen rekommenderar därför lärosätet att bevaka dessa områden för de timanställda i utbildningen då dessa grupper lätt kan bli exkluderade i fråga om kompetensutveckling och kollegialt utvecklingsarbete.

Bedömggruppen ser positivt på att de flesta lärare har lärarutbildning och att det därmed även finns en god koppling till professionen. Vidare finns det personal med tjänster som är delade mellan skola och universitet, vilket också är positivt för professionsanknytningen. I självvärderingen beskrivs också att en viktig nyrekrytering gjorts av en adjunkt med delad tjänst i skolan och på universitetet.

Vid intervjuerna framkom att det föreligger vissa otydligheter när det gäller kopplingen mellan utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) och ämnet. I UVK undervisar tre musiklärare, men med relativt små andelar av sina tjänster: 9 procent, 5 procent respektive 2 procent. Övriga 24 medarbetare som undervisar i UVK tillhör andra ämnen och av dessa är 18 disputerade, inklusive fyra professorer. Detta skapar en bild av en stark UVK som dock huvudsakligen bedrivs utan lärarkrafter med kompetens inom musikämnet. Det framkommer också i intervjuerna att det saknas forskning i undervisningen som är fokuserad på gymnasienivån inom musikämnet. Bedömggruppen anser att kopplingen mellan UVK och musikämnet behöver förstärkas, inte minst beroende på att musikämnet är förhållandevis svagt representerat bland lärarna inom UVK.

Sammantaget anser bedömggruppen att lärarnas kompetens är adekvat i förhållande till utbildningens genomförande på kort och lång sikt.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig/konstnärlig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Ett nära samband mellan forskning och utbildning har skapats inte minst genom forskningsmiljön Musiken och människan. Denna inkluderar forskare med bakgrund i musikpedagogik, musikvetenskap, sociologi och genusvetenskap. Det finns dessutom en forskarskola i utbildningsvetenskap med inriktning mot didaktik, till vilken några av lärosätets doktorander har varit knutna vilket ytterligare bidrar till den vetenskapliga och professionsinriktade miljön.

Utbildningsmiljön har en utpräglat professionsinriktad karaktär, vilket i självvärderingen förklaras med att tre fjärdedelar av lärarna i ämnet har en lärarexamen och då i de flesta fall en musiklärarexamen. I självvärderingen framhålls vidare som positivt att lärare inom ett mindre lärosäte verkar nära varandra vilket underlättar integration av olika vetenskapliga, konstnärliga och professionsinriktade inslag i utbildningsmiljön. I självvärderingen framgår också att forskningsmiljön vid lärosätet alltmer har fått en musikvetenskaplig inriktning, där samtida problem inom kulturområdet står i fokus. Detta innebär att studenterna möter samhällsrelevant musikforskning kring mångfald, migration och musikscen vilken också är relevant för deras kommande profession. Bedömggruppen ser detta som ett gott exempel på forskningens centrala drivkrafter då dessa förankras i utbildningen på grundnivå och avancerad nivå. I kursmoment som *Estetisk kommunikation* och *Konsertprojekt* sker samverkan mellan lärare och studenter inom ämneslärarprogrammet, teaterpedagogprogrammet och det konstnärliga kandidatprogrammet i musikalisk gestaltning. Dessa tvärdisciplinära delar av utbildningen ser bedömggruppen positivt på.

Den konstnärliga miljön består av några lärare som även är konstnärligt aktiva utanför undervisningsverksamheten. Andra undervisar även parallellt i de olika konstnärliga kandidatprogram som finns, så som musikalisk gestaltning, teaterpedagogik och konstnärligt kandidatprogram. Utifrån detta anser bedömggruppen att det finns en konstnärlig miljö. Något som

också berörs i självvärderingen är musikpedagogikens potential att framöver forskningsförankra konstnärligt inriktade utbildningar. En sådan forskningsförankring skulle enligt bedömaregruppen sannolikt även gagna ämneslärarutbildningen eftersom denna även samarbetar med lärosätets konstnärliga kandidatprogram i musikalisk gestaltning.

Musikhögskolan är en del av campus Örebro vilket enligt självvärderingen innebär en närhet mellan studenter, personal och lokaler. Den fysiska arbetsmiljön förefaller vara av hög kvalitet, med god tillgång till övnings- och undervisningsrum vilket bedömaregruppen ser som positivt. Samverkan mellan musikhögskolan och ämneslärarutbildningen framstår enligt självvärdering och intervjuer som god. Doktorander har institutionstjänstgöring vilket bedömaregruppen även anser kan ha en positiv inverkan på utbildningsmiljön i stort. Detta då studenter på så sätt kan få förebilder från fler akademiska nivåer vilket kan vara inspirerande. Doktorandernas institutionstjänstgöring kan även vara gynnsam för ämneslärarstudenternas forskningsanknytning, menar bedömaregruppen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Utifrån beskrivningen av kurser i självvärderingen och övriga information som framkom i intervjuerna anser bedömaregruppen att både bredd och djup uppnås i utbildningen. Självvärderingen beskriver en kursprogression där olika typer av ämneskunskaper integreras med varandra, fördjupas successivt och ges varierande fokus i olika kurskontexter. Utbildningen behandlar de vetenskapliga, konstnärliga och didaktiska delarna parallellt och kontinuerligt under utbildningen och det finns enligt bedömaregruppen en god struktur för att möjliggöra att studenterna både får ett brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde, som väsentligt fördjupade kunskaper.

Kurserna inom musikämnet är sammansatta av delmoment vilka motsvarar fyra definierade kompetensområden: Verktyg, Ledning, Skapande och Uttryck. Dessa kompetensområden sammanfattar väl den förväntade ämneskompetensen hos den som ska undervisa i musik i gymnasieskola och grundskola, enligt bedömaregruppen. I kurserna *Musik för lärare I, Gymnasieskolan* och *Musik för lärare II, Gymnasieskolan* framkommer det att både breddning och fördjupning sker inom det musikpedagogiska kunskapsfältet. Ett intressant inslag i utbildningen som enligt bedömaregruppen även öppnar dörrar för musiklärarstudenterna att möta andra konstnärliga uttrycksformer som till exempel teater är delmomentet "Estetisk kommunikation", som kan väljas inom de olika profilerna för de som även läser musik som andraämne. Här får studenterna använda musikaliska uttryck och verktyg i samverkan med andra estetiska uttrycksformer. Fördjupningen av ämneskunskaperna sker enligt självvärderingen dels genom att studenten får omsätta dem i ett vidare konstnärligt sammanhang, dels genom att de riktas mot de specialiserade kurserna i gymnasieskolan. Detta ser bedömaregruppen som ett positivt inslag i utbildningen och som något som kunde vara intressant att utveckla även för de studenter som enbart läser musik som förstaämne.

Kraven för det självständiga arbetet är bland annat att studenten kan "redogöra för hur ett arbete inom musikalisk gestaltning planeras, utformas och genomförs i ett musikpedagogiskt sammanhang" och "reflektera över relationen mellan den musikaliskt gestaltande och den pedagogiska rollen". Detta är intressant formulerade lärandemål, men det förefaller saknas ett forskningsperspektiv i utbudet av kurser överlag inom musikämnet. Det saknas i självvärderingen en tydlig beskrivning av hur utbildningen möjliggör att godkända studenter visar fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. I intervjuerna framkom dock att studenterna arbetar med en uppgift med forskningsinriktning under sin VFU samt att de läser både svensk och internationell forskningslitteratur inom olika områden så som vetenskapsteori. Utifrån detta anser bedömargruppen att det finns en forskningsanknytning och att studenterna får insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete men att detta är ett område som behöver utvecklas mer i utbildningen. Även de självständiga arbetena visar att det finns svagheter inom detta område då nästan hälften visade på brister i förhållande till examensmålet.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

I självvärderingen framkommer det att studenternas kunskaper i vetenskapsteori och forskningsmetodik fördjupas i kursen *Musikpedagogik för lärare III*, genom studier i kvalitativa och kvantitativa metoders relevans och användningsområden i relation till musikpedagogik och andra närliggande forskningsfält. Denna ganska nya, ämnesspecifika teori- och metodkurs lyfts fram i självvärderingen som central för målpuffyllelsen av examensmålet. Bedömargruppen anser dock att kursens lärandemål betonar väldigt grundläggande förmågor som mer handlar om att identifiera olika sorters forskningsfrågor, deras metodologiska betydelser och hur det metodologiska tillvägagångssättet ser ut då kvantitativa och kvalitativa metoder används. Bedömargruppen anser att de lärandemål som beskrivs i självvärderingen inte leder till fördjupad kunskap inom vetenskapsteori och kursen verkar inte heller inkludera några praktiska övningar med vare sig kvalitativa eller kvantitativa forskningsmetoder. Av lärosätets beskrivning framgår det inte heller att studenten skulle få andra tillfällen att öva kunskaper i forskningsmetoder i praktiken före de självständiga arbetena, vilket skulle innebära att det är svårt för studenten att uppnå fördjupade kunskaper i forskningsmetoder enligt bedömargruppen. Kursen framstår för bedömargruppen mer som en grundkurs i vetenskapligt tänkande än en kurs som leder till fördjupad kunskap.

I självvärderingen beskriver lärosätet att den nya kursen *Musikpedagogik för lärare III* har skapats delvis för att säkerställa målpuffyllelse inom kvantitativ metod. Bedömargruppen ser detta som ett välbehövligt tillskott i utbildningen och som positivt. Vad bedömargruppen dock saknar är praktiska övningar för studenterna då dessa enligt bedömargruppen är viktiga för att de ska kunna nå en fördjupad kunskap innan de skriver sina självständiga arbeten. Att införa praktiska moment inom kvantitativ metod ser därför bedömargruppen som ett utvecklingsområde.

I självvärderingen beskriver lärosätet att kursen ovan bygger vidare på den grundläggande och breda förståelse för olika vetenskapsteoretiska perspektiv och metodologiska förhållningssätt som studenterna utvecklat inom ramen för bland annat utbildningsvetenskaplig kärna (UVK). Vid intervjuerna framkom emellertid att det finns ett glapp mellan UVK och ämnet där studenterna har svårt att omsätta de kunskaper om vetenskapsteori och forskningsmetoder som de tillägnat sig inom

UVK då de ska fördjupa kunskapen i musikämnet. Utifrån granskningen av de självständiga arbetena visar drygt hälften på brister i förhållande till examensmålet vilket ytterligare stärker bilden av att studenterna behöver mer stöd i att använda relevanta teorier och forskningsmetoder och att de även kan behöva hjälp med att knyta samman utbildningens olika delar för att nå den fördjupade kunskap examensmålet stipulerar.

Utifrån den beskrivna strukturen rekommenderar bedömargruppen att metoddelarna inom de aktuella kurserna utformas så att kvantitativ och kvalitativ metod får likvärdig tyngd, samt att ämnet i högre grad samarbetar med UVK i syfte att åstadkomma ett brobyggande kvalitetsarbete mellan UVK: s förankring i ämnets olika praktiska och vetenskapliga delar.

Frågan om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen behandlas inte i någon nämnvärd utsträckning i underlagen. Bedömargruppen kan dock konstatera att vetenskapliga frågor i den ovan nämnda kursen behandlas i nära relation till ämnesinnehåll, vilket i viss mån bidrar till att studenten får kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

I självvärderingen är det framför allt två kurser som betonas av lärosätet med avseende på måluppfyllelsen för detta examensmål: *Musik för lärare IV, Gymnasieskolan* och *Musikpedagogik för lärare II, Gymnasieskolan*. I självvärderingen konstateras också att studenterna tränar sin kritiska reflektionsförmåga under hela utbildningen. Detta genom att ämneskunskaper kontinuerligt integreras med didaktisk reflektion. Utöver enskilda exempel som beskrivs, så skildras i självvärderingen en bredare, kumulativ utveckling inom vilken teoribundna studier varvas med praktiska erfarenheter från yrkesverksamheten. Bedömargruppen ser detta som positivt för att stärka kopplingen mellan teori och praktik.

I självvärderingen beskriver lärosätet ett förhållningssätt till examensmålet där fokus ligger på att utveckla studenternas självständighet när det gäller förmågan att tillvarata, systematisera och reflektera över erfarenheter och forskningsresultat. Det övergripande syftet är dock att skapa förutsättningar för studenterna att utveckla ämnes- och ämnesdidaktiska kunskaper i relation till en kommande yrkesverksamhet. Detta anser bedömargruppen ligga väl i linje med examensmålets formuleringar. Utifrån beskrivningen i självvärderingen anser dock bedömargruppen att progressionen i förhållande till detta examensmål inte är tillräckligt synlig i lärandemål och betygskriterier inom musiklektörprogrammets olika ämneskurser. Att förtydliga detta är enligt bedömargruppen ett utvecklingsområde.

Trots vissa oklarheter kring hur progressionen ser ut utifrån betygskriterier och lärandemål, framkommer det i självvärderingen att en fördjupning i förhållande till målet sker i kursen *Musikpedagogik för lärare III*, där ett krav för examination är att studenten visar förmåga att "kritiskt granska vetenskapliga studier i musikpedagogik". Vidare krävs i *Musik för lärare IV, Gymnasieskolan*

att studenten visar fördjupad förmåga till kritiskt tänkande i relation till ämneskunskaper och konstnärlig praktik. Likaså är fördjupningen tydligt framskriven också i lärandemålen för det självständiga arbetet på avancerad nivå, där studenten bland annat ska "visa fördjupad förmåga att bearbeta både egna och andras erfarenheter i förhållande till forskningsresultat och med koppling till yrkesverksamheten". För att säkerställa måluppfyllelse bedöms det självständiga arbetet mot detaljerade betygskriterier inom områdena (1) problematisering, syftesbeskrivning och vetenskaplig förankring, (2) studiens genomförande, (3) resultatredovisning och analys, (4) diskussion och reflektion, (5) ventilerings, samt (6) helhet. Detta anser bedömargruppen visar på en god struktur där målet säkerställs på ett ändamålsenligt sätt. Bedömargruppens granskningar av självständiga arbeten visade att två tredjedelar uppnådde målet varför det även säkerställs på ett adekvat sätt där enligt bedömargruppen.

Ett utvecklingsområde som bedömargruppen identifierat utifrån underlagen är hur förmågan att reflektera kring *andras* erfarenheter examineras. Bedömargruppens intryck är att VFU skulle kunna bidra ytterligare till att säkerställa detta då examination av VFU sker genom individuella skriftliga inlämningsuppgifter där studenterna, med utgångspunkt i forskningsbaserad kurslitteratur, reflekterar över iakttagelser från genomgången VFU. Reflektion kring också andras erfarenheter examineras inte på ett explicit sätt, vilket bedömargruppen anser är en svaghet. Att utforma en examination där även detta ingår ser därför bedömargruppen som ett utvecklingsområde.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Säkerställande av måluppfyllelse vad gäller detta examensmål sker inom ramen för både de campusförlagda studierna och VFU. I kurserna *Musikpedagogik för lärare I* och *Musikpedagogik för lärare II* behandlas didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik. Utifrån det upplägg som beskrivs i självvärderingen framstår det för bedömargruppen som tydligt att studentens förmåga att tillämpa sådan kunskap behandlas och analyseras genomgående under hela utbildningen. Självvärderingen visar även exempel på olika verksamhetsförlagda delkurser vilka aktualiserar de ämnesdidaktiska och metodiska förmågor som studenten ska ha utvecklat under den campusförlagda delen av utbildningen.

Handledarna på VFU-skolorna bedömer studenterna på den verksamhetsförlagda delen av kursen med hjälp av ett särskilt framtaget formulär som motsvarar bedömningskriterier för kursen. Examination sker i övrigt genom skriftliga inlämningsuppgifter utifrån litteraturstudier. Bedömargruppen ser positivt på att ämneskunskaper och ämnesdidaktik flätas samman med VFU-kurser. I de två kurser där den första och tredje VFU: n ingår finns det exempelvis lärandemål om studenters didaktiska val som bedömargruppen ser som relevanta för säkerställandet av detta examensmål.

Ett viktigt utvecklingsområde i förhållande till examensmålet är enligt bedömargruppen att utveckla och kvalitetssäkra VFU ytterligare då denna viktiga del av utbildningen inte har fungerat optimalt i utbildningen enligt både intervjuer och självvärdering. Det framkom dock även vid intervjuerna att ledningen följer upp studenternas åsikter och erfarenheter av VFU och att detta lett till förändringar. Vid intervjuerna framkom bland annat att musikärläro utbildningen kommer att upptas i

övningskolverksamheten och att de seminarier som hålls inom ramen för den verksamheten då även kommer att inkludera musikleärarstudenterna. Att musikleärarytbildningen ska komma att inkorporeras i övrig VFU-verksamhet vid lärosätet ser bedömargruppen som positivt och nödvändigt för att denna del av utbildningen ska fungera tillfredsställande för musikleärarstudenterna. Då det pågår ett aktivt utvecklingsarbete i förhållande till VFU som är en viktig del i arbetet med detta examensmål anser bedömargruppen att målet uppfylls. Att analysera och följa upp effekterna av förändringsarbetet ser bedömargruppen som ett angeläget område att fortsätta arbeta med för lärosätet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

I självvärderingen ger lärosätet flera exempel på hur examensmålet behandlas i olika kurser, så som i *Musikpedagogik för lärare I* och *Musikpedagogik för lärare II*. Här får exempelvis studenterna planera, genomföra och utvärdera undervisning både enskilt och i samarbete med andra studenter. Studenterna utformar olika lektionsmoment och förhåller sig även till gymnasieskolans styrdokument. Inom musikalisk gestaltning planerar studenterna arrangemang och produktion i samarbete med andra studenter och i ensembleledning får studenterna självständigt ta fram ett musikaliskt innehåll och därefter leda andra. Bedömargruppen anser att det finns en tydlig struktur för hur studenterna ska kunna tillgodogöra sig förmågan som examensmålet stipulerar och att de exempelvis lärosätet ger i självvärderingen även visar att det finns en progression i förhållande till examensmålet.

Även VFU: n beskrivs av lärosätet som central för hur studenter får möjlighet att tränas i att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning. VFU examineras genom inlämningsuppgifter och handledarens bedömning utifrån en bedömningsmatris. Då VFU är under utveckling anser bedömargruppen att de förändringar som kommer att genomföras på sikt kommer att möjliggöra att studenterna kan få ytterligare stöttning i förhållande till examensmålet. Målet behandlas även inom UVK och examineras också där. Inom UVK får exempelvis studenterna möjlighet att träna sin förmåga att utveckla undervisning i förhållande till varje elevs utveckling och lärande. Inslag av detta finns också i ämneskurserna, men inte lika tydligt menar bedömargruppen. Lärosätet anger själva detta som ett utvecklingsområde och bedömargruppen instämmer i detta och uppmuntrar lärosätet att utveckla fler inslag i ämneskurserna som beaktar varje elevs utveckling och lärande.

Sammantaget menar bedömargruppen att målet uppfylls, men att den fortsatta utvecklingen av VFU för musikleärarstudenter är ett angeläget utvecklingsområde i förhållande till examensmålet.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Det finns vid lärosätet en handlingsplan för jämställdhetsintegrering, där tre utvecklingsområden identifieras: 1) utbildningens innehåll och genomförande, 2) forskningens villkor och karriärvägar, samt 3) lednings- och stödprocesser. Genom att introducera normkritiska perspektiv och jämställdhet i den första ämnesdidaktiska kursen bibringas studenterna redan tidigt i utbildningen en medvetenhet

kring jämställdhet. I självvärderingen framhålls hur perspektiv på bland annat jämställdhet och barns rättigheter ingår i olika moment under utbildningen.

I självvärderingen lyfts kursen *Musikpedagogik för lärare I* fram där frågor om normer, normkritik, genus och jämställdhet berörs. Enligt ett lärandemål ska studenten kunna relatera frågor om normer och normmedvetenhet till den musikpedagogiska praktiken och examination sker genom en individuell skriftlig uppgift som består i att studenten under sin VFU noterar iakttagelser som exempelvis repertoar, undervisningsmaterial, det fysiska klassrummet, vad som sägs och görs samt reflekterar över detta med utgångspunkt i kurslitteraturen och utifrån ett normkritiskt perspektiv.

Detta ser bedömargruppen som ett gott exempel på hur jämställdhetsfrågor kan inkluderas i kurserna. Undervisande lärare på denna kurs har förutom musiklejarutbildning en master i genusvetenskap och har tidigare även hållit externa utbildningar om jämställdhet för musiklärare vilket bedömargruppen menar är positivt för att hålla en hög kvalitet i undervisningen.

Jämställdhet behandlas i underlagen utifrån flera olika perspektiv. I samband med exempelvis rekrytering, kursplaner och kurslitteratur framträder i självvärderingen ett jämställdhetsperspektiv. Generellt sett framstår lärosätet som engagerat i jämställdhetsfrågor och visar på en vilja att driva dem vidare.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Bedömargruppen konstaterar att uppföljningen av ämneslärarutbildningen i musik sker på ett tillfredsställande sätt i och med att kvalitetssäkring av utbildningen bedrivs på olika nivåer. Det övergripande ansvaret för utbildningens kvalitet har Lärarutbildningsnämnden där även studenter är representerade och denna fattar beslut om eventuella revideringar av utbildningens utformning. Programansvariga kallar till regelbundet återkommande programråd och ansvarar för årliga programuppföljningar. Dessa genomförs med varje kull studenter som avslutar utbildningen och resultatet av dem sammanställs i så kallade programrapporter vilka förmedlas till olika intressenter som till exempel lärare, studenter och samverkanspartners. Lärosätets kvalitetssäkringssystem framstår för bedömargruppen som solitt.

Formella kursvärderingar görs efter avslutat kurstillfälle och det sker även informella avstämningar under pågående kurser. Resultaten från de formella kursvärderingarna återförs till studenter, undervisande lärare och enhetschef i form av en sammanställning som kursansvarig utför. Denna innehåller en analys grundad på såväl studenters kursvärderingssvar som undervisande lärares synpunkter samt examinationsresultat. Vid kursstart får de nya studenterna en muntlig återkoppling av föregående kurstillfälles kursvärderingsresultat och kursansvarigs sammanställning tas i beaktande vid den fortsatta planeringen och utvecklingen. Bedömargruppens uppfattning är att uppföljning, åtgärder och återkoppling sker på ett tillfredsställande sätt. Ett gott exempel på hur uppföljning har lett till åtgärder i utbildningen är omorganiseringen av VFU där studenterna har haft åsikter om att VFU inte fungerat på ett tillfredsställande sätt. Detta har följts upp och ledningen

åtgärdar nu detta. Nu kommer även musiklektörstudenterna ingå i det övningskoleprojekt och den VFU-organisation som övriga ämneslärarstudenter ingår i.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Universitetsbiblioteket erbjuder genom inrättningarna Akademiskt skrivcentrum och Studieverkstaden Lyktan ett samlat stöd inom akademiskt skrivande, och studieteknik till alla studenter. Campushälsan Student arbetar förebyggande med hälsofrågor relaterade till studier och ger kurser i stresshantering och i att våga tala inför andra. Lärosätet har också stödfunktioner i form av studievägledare. I självvärderingen framkommer det att de studenter som efter antagningsproven kommit in på musiklektörutbildningen i regel är mycket motiverade. Detta medför att det endast är i enstaka fall som studenter inte fullföljer utbildningen i tid. Då detta sker handlar det för det mesta om att studenten avbryter sina studier efter att ha kommit in på en annan, än mer attraktiv utbildning. Bedömarens intryck är sammanfattningsvis att lärosätet har välfungerande strukturer för att stödja studenterna i att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studenter verkar ges möjlighet att ta en aktiv roll i utvecklingen av utbildningen, bland annat genom formellt inflytande i form av representation i beredande och beslutande organ. På institutionsnivå finns även studentrepresentanter i inriktningsråd, institutionsledningsråd och vid institutionsmötet. Vidare har prefekt formaliserade möten med kärsektionen tre till fyra gånger per termin. Studentinflytande utövas också genom ett kursvärderingssystem i vilket resultat från kursvärderingar beaktas vid kursplanering och -utveckling. I underlagen framgår det dessutom att flera kursmoment i utbildningen bygger på studentaktivitet utifrån tanken att studenternas egna lösningar och problem ska stå i fokus.

Formella kursvärderingar görs efter avslutat kurstillfälle och det sker även informella avstämningar under pågående kurser. Resultaten från de formella kursvärderingarna återförs till studenter, undervisande lärare och enhetschef i form av en sammanställning som kursansvarig utför. Denna innehåller en analys grundad på såväl studenters kursvärderingssvar som undervisande lärares synpunkter samt examinationsresultat. Vid kursstart får de nya studenterna en muntlig återkoppling av föregående kurstillfälles kursvärderingsresultat och kursansvarigs sammanställning tas i beaktande vid den fortsatta planeringen och utvecklingen av kursen. Det är således bedömarens uppfattning att studenternas möjligheter att aktivt ta del i utvecklandet av utbildningen är goda. Som ett exempel på hur studenternas åsikter tas tillvara vill bedömarens grupp även här lyfta fram exemplet med att VFU nu utvecklas ytterligare efter att studenter framfört synpunkter på hur VFU organiseras.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är användbar och genomförs på sådant sätt att den är*

användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.

Bedömggruppen anser utifrån självvärdering och intervjuer att mycket görs vid lärosätet inom detta område. Särskilt tydligt framkommer hur lärosätet arbetar med samverkan. Forskningsbaserad samverkan mellan lärarutbildningen och regionens skolor sker exempelvis genom Regionalt utvecklingscentrum (RUC). I syfte att stärka lärarutbildningens kontakt med det omgivande samhället samordnar RUC ämnesdidaktiska nätverksträffar där forskare, lärarutbildare, lärare och skolledare möts. Yrkesverksamma lärare som anlitas inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) används även som resurs vid antagningsprov och ett annat exempel på regional samverkan är att studenter har möjlighet att medverka i Akademiska orkestern. Detta är en lärosätessgemensam verksamhet där både studenter och musiker på semiprofessionell nivå möts och spelar tillsammans med amatörmusiker från regionen. Exempelen som ges i självvärderingen visar att det finns en god samverkan med det omgivande samhället menar bedömggruppen.

Det framstår däremot som en utmaning att tillgodose behovet av VFU-platser i musik inom gymnasieskolan och här behöver lärosätet arbeta långsiktigt för att försöka stärka incitamenten hos VFU-handledare att ta emot studenter. Detta ser bedömggruppen som ett utvecklingsområde i förhållande till bedömaningsområdet då en välfungerande VFU-placering är centralt för att utbildningen ska vara användbar och utveckla studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Bedömggruppen saknar även ett mer ämnesspecifikt resonemang om hållbarhet och livslångt lärande i underlagen, men bedömer att RUCs ämnesdidaktiska nätverksträffar där forskare, lärarutbildare, lärare och skolledare möts, delar med sig av forskning och lyfter frågor som är relaterade till studenternas förberedelser inför arbetslivet, fyller en viktig funktion. Teman som behandlats har varit "Musik, medier och digitalisering" och "Bedömning i musik".

Planerade teman är "Musikämnet i förändring" och "Normer i musikundervisning". Detta långsiktiga perspektiv på ett föränderligt och hållbart arbetsliv som framkommer i dessa teman rekommenderar bedömggruppen att lärosätet ännu tydligare kommunicerar till studenterna.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: Tillfredsställande

Att bedömningsgrunden är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen som helhet.

Den vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetensen bedöms vara god och de flesta lärare är tillsvidareanställda vilket bedömggruppen anser skapar stabilitet även på längre sikt. Den konstnärliga kompetensen återfinns däremot till stor del bland timanställda lärare i utbildningen. Detta anser bedömggruppen kan vara ett klokt sätt att skapa flexibilitet i förhållande till skiftande studentgrupper, men rekommenderar samtidigt lärosätet att se till att denna grupp lärare inkluderas i den kollegiala miljön och att även de får möjlighet till kompetensutveckling. Ett utvecklingsområde är

att stärka musklärarnas representation inom UVK för att stärka kopplingen mellan UVK och ämnet samt att utöka de disputerade lärarnas undervisning i utbildningen.

Utbildningsmiljön bedöms vara god och med en utpräglad professionsinriktad karaktär, vilket i mycket beror på att flertalet lärare har en musklärarexamen. Inom den musikvetenskapliga forskningsmiljön fokuseras samtida problem inom kulturområdet, vilket medför att studenterna möter samhällsrelevant musikforskning kring bland annat mångfald och immigration – något som är angeläget för deras kommande profession. Detta ser bedömargruppen som ett gott exempel på nära samband mellan forskning och utbildning. Den fysiska utbildningsmiljön bedöms vara god, med tillgång till övnings- och undervisningsrum. De doktorander som finns i miljön har även institutionstjänstgöring vilket bedömargruppen menar ytterligare bidrar positivt till forskningsanknytningen i utbildningen.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Det finns både en bredd och ett djup i utbildningen och progressionen är tydlig. Ett utvecklingsområde är dock hur studenterna får insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. Utifrån intervjuerna framkom att de läser forskningsartiklar, avhandlingar och arbetar med en forskningsuppgift under VFU men bedömargruppen menar att detta behöver utvecklas ytterligare. Nästan hälften av de självständiga arbetena uppvisade brister i förhållande till målet.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Bedömargruppens uppfattning är att ytterligare fördjupning inom vetenskapsteori och forskningsmetodik behövs för att målpåfyllelse ska kunna säkerställas. Att införa mer praktiska moment i den kurs som behandlar vetenskapsteori och forskningsmetoder ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde, ett annat att lärosätet behöver arbeta för att överbygga det upplevda glapp som verkar finnas mellan UVK och ämnet. Detta för att studenterna ska kunna omsätta de kunskaper om vetenskapsteori och forskningsmetoder som de tillägnat sig inom UVK då de ska fördjupa kunskapen i musikämnet. Utifrån granskningen av de självständiga arbetena visar drygt hälften på brister i förhållande till examensmålet vilket ytterligare stärker bilden av att studenterna behöver mer stöd i att använda relevanta teorier och forskningsmetoder. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behöver också tydliggöras då det för närvarande är svårt att se hur detta behandlas i ämnet.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Teoribundna studier varvas under utbildningens gång med praktiska erfarenheter och förmågan till kritisk reflektion tränas fortlöpande inom ramen för de olika kurserna. Bedömargruppens intryck är också att det sker en progression med avseende på detta examensmål. Bedömargruppens granskningar av självständiga arbeten visade att mer än hälften uppnådde målet. Ett utvecklingsområde är hur förmågan att reflektera kring *andras* erfarenheter examineras. Bedömargruppens intryck är att VFU skulle kunna bidra ytterligare till att säkerställa detta i utbildningen.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Ämneskunskaper och ämnesdidaktik flätas samman med VFU-kurser, vilket bedömargruppen ser positivt på. Ett viktigt utvecklingsområde i förhållande till examensmålet är enligt bedömargruppen att utveckla och kvalitetssäkra VFU ytterligare då denna del av utbildningen inte har fungerat optimalt i utbildningen. Då det pågår ett utvecklingsarbete i utbildningen där ämneslärarutbildningen i musik ska ingå i övningskoleprojektet och inkorporeras i den övriga VFU-organisationen anser bedömargruppen att

målet uppfylls. Att analysera och följa upp effekterna av förändringsarbetet ser bedömargruppen som ett angeläget område att fortsätta arbeta med för lärosätet.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Kombinationen av VFU-perioder, UVK och campusförlagda studier framstår som betydelsefull för måluppfyllelsen. Det finns även en progression vad gäller detta examensmål, så att studenten i ökande grad under utbildningens gång får visa sin förmåga att planera och utveckla undervisning på lämpligt vis. VFU: n är viktig för hur studenter får möjlighet att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och det pågår nu ett utvecklingsarbete i utbildningen där ämneslärarutbildningen i musik ska ingå i övningsskoleprojektet och inkorporeras i den övriga VFU-organisationen. Detta menar bedömargruppen kommer ytterligare stärka området i utbildningen. Att analysera och följa upp effekterna av förändringsarbetet ser bedömargruppen som ett angeläget område att fortsätta arbeta med för lärosätet.

Bedömargruppen ser positivt på hur jämställdhetsperspektivet uppmärksammas i utbildningen. Lärosätet framstår som engagerat i jämställdhetsfrågor och visar på en vilja att driva dem vidare. Ett gott exempel på hur jämställdhet kan integreras i kurser utgörs av en examination inom en ämnespedagogisk kurs där studenten under VFU: n ska reflektera utifrån ett jämställdhetsperspektiv över bland annat repertoar och undervisningsmaterial.

Det finns tydliga rutiner för uppföljning, åtgärder och återkoppling. Exempelvis genomförs kursvärderingar efter avslutade kurstillfällen och resultatet från dem sammanställs av kursansvarig som även förmedlar resultaten till olika intressenter. Vid kursstart får även de nya studenterna en muntlig återkoppling av föregående studentgrupps kursvärderingsresultat och kursansvarigs sammanställning tas i beaktande vid planering och fortsatt utveckling av kursen. Ett gott exempel på hur uppföljning har lett till åtgärder i utbildningen är omorganiseringen av VFU. Lärosätet har även välfungerande strukturer för att stödja studenterna i att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Bedömargruppen anser att studenter ges goda möjligheter att ta en aktiv roll i utvecklingen av utbildningen. Studenter finns representerade i beredande och beslutande organ, vilket innebär ett formellt studentinflytande. Dessutom utövas studentinflytande genom det kursvärderingssystem som finns vid lärosätet och det sker även informella avstämningar mellan lärare och studenter under pågående kurser. Ett gott exempel på hur studenter kan påverka sin utbildning är den omorganisering av VFU som pågår där studenters synpunkter tagits tillvara.

Arbetsliv och samverkan fungerar tillfredsställande i utbildningen. Särskilt tydligt framkommer hur lärosätet arbetar med forskningsbaserad samverkan där regionalt utvecklingscentrum (RUC) spelar en viktig roll. Adjungerade adjunkter anlitas inom utbildningen, vilket även är positivt för kopplingen mellan utbildningen och skolvärlden. Ett utvecklingsområde är att tillgodose behovet av VFU-platser i musik inom gymnasieskolan och att långsiktiga perspektiv på ett föränderligt och hållbart arbetsliv ännu tydligare kommuniceras till studenterna.

Lärosäte: Örebro universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap.

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

När det gäller personal finns det hög kompetens inom UVK med 4 professorer och 13 lektorer, varav 4 är docenter. Dessutom undervisar 1 doktorand och 6 adjunkter. För undervisningsämnet samhällskunskap finns både vetenskapligt meriterad personal och personal med yrkeserfarenheter i form av egen lärarutbildning. Det finns också en blandning av personer med pedagogisk kompetens och ämneskompetens inom sociologi, statsvetenskap, kulturgeografi och nationalekonomi. Merparten av lärarna är tillsvidareanställda, vilket bedömargruppen menar främjar en god kontinuitet. I lärargruppen Även planerna för kompetensförsörjning medför stabilitet i utbildningen.

Utbildningsmiljön utgörs av ett sammanhållet campus, vilket underlättar för möten mellan lärargrupper och ledning. Majoriteten av de undervisande lärarna inom UVK ingår i aktiva forskningsmiljöer med relevans för utbildningen genom att utbildningen bedrivs i nära samverkan med forskning. Lärosätets vetenskapliga miljö inom inriktningen samhällskunskap är god och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Detta exemplifieras i självvärderingen genom en uppräknig av pågående forskningsprojekt. Dessutom ansvarar disputerade för 13 av 16 delkurser inom ämneslärarprogrammet i samhällskunskap. Lärosätets vetenskapliga miljö är god och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Detta exemplifieras i självvärderingen genom en uppräknig av pågående forskningsprojekt. Lärosätet har också två forskningsmiljöer med relevans för inriktningen samhällskunskap. Sambandet mellan forskning och utbildning beskrivs via att litteratur skriven av undervisande lärare även används i undervisningen och att studenterna i en del fall får delta i arbete med forskningsuppgifter. Bedömargruppen menar dock samtidigt att den professionsinriktade miljön för samhällskunskapen hade kunnat beskrivas på ett mer fylligt sätt.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls. Den del av examensmålet som berör fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete är också uppfyllt på lärosätet, men bedömargruppen är kritisk till en alltför summarisk beskrivning av arbetet i den delen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Utbildningen är strukturerad på ett sätt så att det är möjligt för studenterna att omsätta kunskap om vetenskapsteori, kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet med relevans för yrkesutövningen. Det är en styrka att undervisningen och examinationerna efterliknar en vetenskapligt grundad och forskande praktik. Detta leder till att form och innehåll, förenas på ett fruktbart sätt och förstärker utbildningens yrkesrelevans, genom att vetenskaplig grund och beprövad

erfarenhet behandlas som en integrerad helhet. Däremot framträder det att kvantitativ metod har lägre dignitet än kvalitativ metod inom UVK och Bedömgargruppen rekommenderar lärosätet att i det fortsatta utvecklingsarbetet beakta frågan om balans mellan kvantitativa och kvalitativa metoder.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. För UVK finns en relevant vetenskaplig och professionsinriktad miljö, och verksamheten bedrivs enligt bedömgargruppen så att det finns ett starkt samband mellan forskning och utbildning, i riktning mot det allmänpedagogiska och de didaktiska frågorna. Det finns en gradvis fördjupning och progression under utbildningens gång. Lärosätet visar att inriktningen samhällskunskap gradvis bygger upp förmågan att tillvarata, sammanställa, systematisera, analysera och reflektera över forskning och material av relevans för yrkesutövningen. Studenterna ska utveckla sin förmåga från kurser på grundnivå till avancerad nivå, genom att muntligt och skriftligt reflektera över erfarenheter, bearbeta forskningsresultat samt genomföra egna undersökningar fram till självständigt arbete. Lärosätet visar hur studenterna tränas i att tillvarata och reflektera över andras erfarenheter genom VFU-kurserna.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Bedömgargruppen ser det som positivt att begreppet metodik analyseras i relation till didaktik eller ämnesdidaktik. Utbildningen bedöms säkerställa att studenterna efter examination har goda kunskaper om lärandeteorier och elevers kunskapsutveckling tillsammans med didaktisk kompetens, i samklang med vad som krävs i yrkespraktiken. Förmåga att tillämpa ämnesdidaktik tillämpas både i särskilda delkurser och som inslag i andra. Här finns även en progression kopplad till VFU. Från höstterminen 2018 undervisar yrkesverksamma lärare (adjungerade adjunkter) i ämnesdidaktik med konkreta övningssituationer. Det saknas dock kommentarer om den del av lärandemålet som anger den verksamhet i övrigt som utbildningen avser. Vad detta avser i examensmålet är dock samtidigt svårtolkat och bedömgargruppen menar att det samlade underlaget, är tillräckligt för vår bedömning av måluppfyllelsen.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. De krav som ställs i utbildningen på att utveckla den pedagogiska förmågan att stimulera varje elevs lärande och utveckling ökar successivt genom utbildningen och kan beskrivas som en utveckling från att initialt tillsammans med andra (och i viss mån självständigt) ta ansvar för planering, genomförande och utvärdering av undervisning, till att mer självständigt även tillägna sig och uppvisa förmåga att utveckla och kritiskt granska sin egen och andras undervisning och pedagogiska verksamhet. Detta är ett gott exempel på progression och didaktiskt djup som studenten förankrar. Lärosätet visar att det genomgående i kurserna finns undervisningsinslag och praktiska moment som behandlar studenternas förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisningen. Detta sker i progression från att inledningsvis fokusera att tillsammans med andra ta ansvar för planering, genomförande och utvärdering av undervisning, till att senare i utbildningen mer självständigt kunna visa förmåga att kritiskt granska sin egen och andras undervisning och pedagogiska verksamhet.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls inom utbildningen, och de kursexempel som synliggör målets efterfrågade områden övertygar bedömgargruppen. Bedömgargruppen anser att variationen i undervisningen och dess tydliga professionsrelevans skapar

goda förutsättningar för studenterna att genom utbildningen uppnå examensmålet och utveckla den förmåga att göra de vetenskapliga, samhällsliga och etiska bedömningar som eftersträvas.

Jämställdhetsarbetet beskrivs i självvärderingen, och jämställdhet tas upp i flera kurser på ett sätt som övertygar bedömaregruppen om att bedömningsgrunden tillgodoses. Både inom UVK och VFU genomförs en skriftlig uppgift som också examineras. Lärosätet konstaterar att för inriktningen samhällskunskap är jämställdhet både ett ämnesinnehåll och en ämnesdidaktisk fråga i den pedagogiska verksamheten. Lärosätet visar hur jämställdhet finns som innehåll i utbildningen, och hur det examineras. På lärosätet pågår även ett arbete med att ta fram en obligatorisk kurs om genus och jämställdhet.

Vad gäller uppföljning, åtgärder och återkoppling så visar lärosätet att det finns ett system på plats med tydlig fördelning av ansvar. Varje år görs programuppföljningar. Den programansvariga ansvarar för att sammankalla till programråd. På intervjuerna framkommer att återkoppling ges till studenterna. Hur detta går till och om det lett till förändringar är fortfarande otydligt i det undersökta materialet och intervjuerna. Kursvärderingarna innehåller standardiserade frågor och en vanlig utmaning är att de automatiskt genererade frågorna i värderingen gäller framförallt hela kurser och inte delkurser, vilket kan leda till lägre svarsfrekvens bland studenterna. Här rekommenderar bedömaregruppen att lärosätet ser till att kursvärderingarna blir ett mer användbart verktyg för kvalitetssäkring. VFU samordnas centralt och efter varje avslutad VFU-period sker en uppföljning av överenskommelsen med skolhuvudmännen. Utvärderingen av VFU i sin helhet sker vart tredje år. Återkoppling sker till skolhuvudmän, lärosätet och studentrepresentanterna, vilket bedömaregruppen bedömer är fungerande.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

När det gäller studentperspektivet framkommer tydligt för bedömaregruppen att lärosätets hållning är det studentcentrerade lärandet som innebär ansvarstagande och förväntningar om att studenterna tar aktiv del i sina studier. Studenter finns representerade i olika beslutande organ och kursvärderingar görs systematiskt. Samtidigt rekommenderar bedömaregruppen att lärosätet ser över likvärdigheten i studenternas VFU-placeringar.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Inom ramen för arbetslivsperspektivet lyfter lärosätet på ett övertygande sätt fram exempel som rör praktisknära forskning, didaktiska nätverk samt VFU och samverkan inom den övningsskoleverksamhet som de är huvudman för. Bedömaregruppen menar att detta tillsammans bildar en god grund för hur vetenskap, teori och praktik kan användas för att problematisera framtida utmaningar för lärarrollen. Fokus i underlagen ligger främst på formella arenor för möten mellan olika kategorier av aktörer när det gäller utbildningens utformning för att möta förändringar i arbetslivet och samverkan med det omkringliggande samhället. Bedömaregruppen menar att ett kompletterande perspektiv kan vara att även fokusera på ämnesinnehållet.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar**Personal**

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Av lärosätets självvärdering framkommer att det finns en hög samlad kompetens och en solid organisation för lärarutbildningen. Bedömargruppen menar att antalet lärare och deras sammantagna kompetens (vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska) är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Den undervisande personalen består av totalt 24 lärare inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Av dessa är 13 lektorer (varav 4 är docenter), 4 professorer, 1 doktorand och 6 adjunkter. Av 24 är 17 lärare tillsvidareanställda och disputerade, medan 4 lärare och doktoranden har en tidsbegränsad anställning. Pedagogik är huvudämne och huvudområde för kurserna inom UVK. I självvärderingen och lärartabellen beskrivs vidare att externa föreläsare med specialistkompetens anlitas för undervisning inom specifika områden. Merparten av de tillsvidareanställda lärarna har högskolepedagogisk utbildning.

Lärosätet beskriver att den pedagogiska kompetensen och professionsrelaterade kompetensen stärks ytterligare av att majoriteten, cirka 80 procent, av de undervisande lärarna har egen lärarexamen med yrkeserfarenhet från skolan, och av dessa har 65 procent ämneslärarexamen. Bedömargruppen menar att den höga andelen disputerade lärare i de utbildningsvetenskapliga kurserna borgar för en undervisning som är gediget forskningsanknuten och studenterna får möta lärare med hög vetenskaplig kompetens.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Aktiva forskare och doktorander undervisar på utbildningen, vilket bedömargruppen ser som en styrka och som positivt för kopplingen mellan forskning och utbildning. Örebro universitet har på ett övergripande plan en sammanhållen lärarutbildning där flera ämnen läser tillsammans, bortsett från ett fåtal ämnen som musik och idrott. Det är också ett sammanhållet campus, vilket enligt lärosätet underlättar för möten mellan lärargrupper och ledning. I intervjuerna lyfts de tvärvetenskapliga samarbetena fram som viktiga för utbildningsmiljön. Integrationen mellan teori, praktik, läraryrket och forskning beskrivs i självvärderingen som positiv för studenterna, vilket också bekräftades för bedömargruppen under intervjuerna.

Utbildningens 300 högskolepoäng är fördelade på 120 högskolepoäng ämnes- och ämnesdidaktiska studier i första ämnet dit 15 högskolepoäng verksamhetsförlagd utbildning (VFU) är knutna (termin 2 och 5), 90 högskolepoäng ämnes- och ämnesdidaktiska studier i andra ämnet, samt 60 högskolepoäng studier inom UVK dit 15 högskolepoäng VFU är knutna (termin 1 och 10). Två självständiga arbeten om 15 högskolepoäng genomförs under utbildningen. Lärosätet framhåller i självvärderingen och under intervjuerna att studenterna under VFU handleds av utbildade handledare, vilket bedömargruppen noterar som en styrka. En samordnande resurs för

lärarutbildningarna är det regionala utvecklingscentrum (RUC) som är knutet till lärosätet. RUC är delansvarig för de didaktiska nätverk där forskare, doktorander, lärarutbildare, lärare och skolledare presenterar och diskuterar skolrelevant forskning och beprövad erfarenhet.

För samtliga utbildningar vid Örebro universitet finns en gemensam överordnad struktur som beskrivs i självvärderingen där institutioner fastställer kursplaner, ansvarar för personal och för att bedriva själva undervisningen. Varje institution har kursansvar, vilket utöver upprättande av kursplaner även omfattar ansvar för utvärdering av kurser och för revidering av kursplaner. Den här strukturen framstår som solid för bedömargruppen, för att tydliggöra konstruktiv länkning.

Majoriteten av de undervisande lärarna inom UVK ingår i aktiva forskningsmiljöer med relevans för utbildningen, som Utbildning och demokrati och SMED, samtidigt som campus Örebro växer och expanderar med nya tjänster. Bedömargruppen ser samarbetet med Stockholms universitet och Humboldtuniversitetet som både intressant och positivt. Ambitionen som lärosätet har är att utveckla och studera hur ett forskningsbaserat arbetssätt kan bli en naturlig del av lärarutbildningen.

Utifrån intervjuerna framkommer en spridning i hur mycket undervisning studenterna får inom de olika ämnena. Bedömargruppen noterar en viss obalans, där vissa ämnen får mycket och andra betydligt mindre av önskvärd innehåll och fördjupning. Bedömargruppen rekommenderar därför att ledningen analyserar olikheterna, så att likvärdighet mellan de olika ämnena blir uppmärksammade.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Utbildningen är utformad så att kunskap i vetenskapsteori, forskningsmetod samt relationen mellan vetenskaplig kunskap och beprövad erfarenhet behandlas kontinuerligt under utbildningens UVK-kurser (och ämneskurser). Alla studenter genomför den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) från den första terminen, och ett av syftena är att studenterna ska möta skolans värld i ett tidigt skede i utbildningen. I självvärderingen beskrivs en tydlig struktur av verksamheten inom UVK, vilket var ett intryck som förstärktes under intervjuerna för bedömargruppen. Studenterna skriver texter av vetenskaplig karaktär under UKV-kurserna, använder begrepp och teorier, resonerar om relationen mellan forskning om skolan, lärares yrkeserfarenhet, tyst kunskap och så vidare. Det finns en tydlig koppling till examensmålen och i självvärderingen beskriver lärosätet de innehållsliga perspektiven väl. En stor del av forskarna i pedagogik deltar i undervisningen inom UVK. Studenterna möter aktuell forskning genom att läsa och diskutera vetenskaplig litteratur. Det finns alltså ett nära samband mellan forskning och utbildning, finner bedömargruppen. Lärosätet visar i självvärderingen exempel på ett högskoledidaktiskt forskningsprojekt där studenter är deltagare och prövar olika forskningsbaserade metoder och undervisningsformer.

Examinationsuppgifterna har stor variation, vilket är ett gott exempel enligt bedömargruppen. Däremot tolkar bedömargruppen att det tycks finnas en ambivalens om kvantitativa metodens

betydelse och viktning i utbildningen. Kvantitativa metoder tycks ha lägre dignitet än kvalitativa metoder och beprövad erfarenhet, vilket inte stämmer överens med examensmålets formulering. Studenterna får primärt orientera sig i kvantitativ metod, snarare än tillämpa den praktiskt i skriftliga och praktiska utforskande moment. Den bilden förstärks under intervjuerna, där det framkommer att olika ämnen har olika syn på metodens betydelse för lärarutbildningen och att variation förekommer i hanteringen av metoder. Det bedömggruppen fått ta del av är oroande, eftersom målet ställer högre krav än orientering och även kräver att kunskaperna i målet ska vara fördjupade. Bedömggruppen rekommenderar därför att detta ses över och att eventuella ämnesmässiga diskurser läggs åt sidan för att istället fokusera på den kvantitativa metodens betydelse och förtjänst i läraruppdraget. Trots påtalade brister anser bedömggruppen att lärosätet i intervjuerna visar en medvetenhet och en vilja till förändring och förbättring.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

I självvärderingen beskrivs väl hur den vetenskapliga förankringen ser ut i UVK-kurserna 1, 2 och 3, och här bidrar de till progressionen i ämnesstudierna. Det framkommer att studenterna får möjlighet att visa förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter och koppla detta till forskningsresultat. Inom UVK finns en relevant vetenskaplig och professionsinriktad miljö, och verksamheten bedrivs enligt bedömggruppen så att det finns ett starkt samband mellan forskning och utbildning, i riktning mot det allmänpedagogiska och didaktiska frågorna.

I självvärderingen saknas dock fördjupande beskrivningar av hur den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) kopplar till UVK och vikten av studenternas kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen i ämnet. Bedömggruppen fick en kompletterande bild på ett mer tillfredsställande sätt under intervjuerna. Det framkommer då att det finns en progression under utbildningens gång med både gradvis fördjupning. I intervjuerna framkommer även att det i programrådet blivit tydligt för lärosätet att de behöver mer kunskap mellan de olika ämnena om deras relation till UVK och tydligare knyta dessa delar samman med särskild förankring i vetenskapsteori och metod.

Bedömggruppen vill rekommendera lärosätet att djupare analysera vilka studentgrupper som har svårt att röra sig mellan de olika kontexterna och mellan ett praktiskt och ett teoretiskt synsätt. Bedömggruppen uppskattar att lärosätet lyfter fram betydelsen av studenternas självständighet och betonar omsättningen av kunskap i handling, samtidigt som det finns krav på att ta del av andras erfarenheter och relevanta forskningsresultat.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Självvärderingen lyfter fram vikten av att studenterna lär sig att visa insikt i, och kunskap om, didaktik, ämnesdidaktik och lärandeteorier med tillämpning i VFU men också andra undervisningsaktiviteter inom lärosätet. I UVK-kurserna ska studenterna visa förståelse för hur olika synsätt på elevers utveckling, lärande och kommunikation får betydelse för undervisningens innehåll samt ämneslärares didaktiska val och konsekvenser. I självvärderingen beskriver lärosätet progressionen med att det i UVK 2 och UVK 3 ställs högre krav och mer genomgående tillämpning av den didaktiska förmågan. I UVK 2 lyfts läroplansteoretiska- och didaktiska perspektiv fram tillsammans med lärarens didaktiska val i ett bredare samhällsperspektiv och att specialpedagogiskt kunna skapa lika möjligheter för elever att utvecklas och lära.

Examinationerna består av skriftliga inlämningsuppgifter, uppsatser, rapporter, seminarier samt opponent- och respondentskap, och är slutligen yrkesorienterade. Lärosätet beskriver i självvärderingen att examinationerna strävar efter att efterlikna den typ av kritiskt utforskande aktiviteter som förväntas ske i yrkesutövningen. I intervjuerna framkommer att lärosätet arbetar medvetet med en variation av examinationer. Bedömargruppen vill ändå tillägga att det är viktigt att de olika examinationsuppgifterna i kurserna är reflekterande utifrån människans olika sätt att lära och ta till sig kunskap, samt vad det indirekt ger studenterna för medvetenhet om metod och examinationsform.

Didaktik inklusive metodik tas upp och behandlas på ett anpassat sätt med tydliga krav på hur den didaktiska förmågan bör omsättas i en undervisningspraktik. Bedömargruppen ser det som positivt att begreppet metodik analyseras i relation till didaktik eller ämnesdidaktik (där lärosätet menar att metodiken får en särställning beroende på ämnets undervisningstradition). Utbildningen bedöms säkerställa att studenterna efter examination har goda kunskaper om lärandeteorier och elevers kunskapsutveckling tillsammans med didaktisk kompetens, i samklang med vad som krävs i yrkespraktiken.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

I självvärderingen framkommer att studenten stegvis utmanas att ta ansvar för planering, genomförande och utvärdering av sin undervisning, inte minst i VFU-kurserna men också i högskoleförlagd undervisning, föreläsningar och examinationer. I de angivna kursexemplen tydliggörs de efterfrågade delarna av målet. Progression exemplifieras på ett tydligt sätt via beskrivningar av kursmål, innehåll och examinationer i UVK 1 (VFU 1) i jämförelse med UVK 3 (VFU 4). För att den kunskapen ska komma studenten till del krävs fungerande VFU-placering, menar bedömargruppen.

I intervjuerna framkommer att likvärdighet inte alltid tillgodosetts, beroende på om studenterna har knutits till en övningsskola eller haft en annan VFU-placering. Det framstår för bedömargruppen att försöksverksamheten med övningsskolor har haft bättre resurser i form av föreläsningar och utbildade handledare, medan det har varit både högt och lågt i kvalitet när det gäller kommunikation, VFU-utbildade handledare och framförhållning i de traditionella VFU-placeringarna. Av intervjun framgick också att de studenter som genomförde sin VFU i övriga skolor inte hade någon kontakt med lärosätets lärare, ibland inte på flera månader. Bedömargruppen ser ett behov av att lärosätet

bör utvärdera och åtgärda förutsättningarna för alla studenter så att de får den återkoppling, det stöd för reflektion och det sammanhang för sitt lärande som de behöver. Här rekommenderar bedömggruppen att lärosätet tar ansvar över att VFU ska hålla samma kvalitet oavsett var och i vilket ämne studenterna genomför sin VFU, och att det följs upp i både utvärderingar och samverkan.

För att kunna främja varje elevs lärande, krävs didaktiskt och pedagogiskt stöd och stimulans för att studenterna ska känna sig motiverade, upptäcka sin roll och sitt agerande som lärare och i förlängningen synliggöra eleverna och deras lärande. Bedömggruppen konstaterar att det råder oklarheter i glappet mellan olika kurser och att utbildningen inte i tillräcklig utsträckning främjar studenternas studiemotivation och lärande eller ger dem ett helhetsperspektiv utifrån utbildningens olika delar. Detta samband är vagt beskrivet i självvärderingen och under intervjuerna.

En central frågeställning bedömggruppen hade under intervjuerna var hur samarbetet ser ut inom utbildningens UVK, VFU och ämneskurser. Det framkom att det finns en variation i hur väl kopplingen fungerar mellan UVK, VFU och de olika ämnena. Här kan det alltså finnas ett glapp mellan olika utbildningsdelar. Bedömggruppen ser detta som ett utvecklingsområde och rekommenderar lärosätet att på djupet kvalitetssäkra dessa nämnda delar för att kvalitetssäkra studenternas lärande.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

I självvärderingens kursexempel synliggörs de efterfrågade områdena inom målet, och bedömggruppen anser att målet uppfylls inom utbildningen. I kursen UVK 1 behandlas områden som mänskliga rättigheter, barnkonventionen och hållbar utveckling. I kursen UVK 2 behandlas vetenskapsteori, som vetenskaplig grund och vetenskapens roll för och i skolan. UVK 3 har återigen fokus på jämlikhets- och jämställdhetsfrågor samt hållbar utveckling. Av självvärderingen framgår att UVK-kurserna examineras på olika sätt med en för bedömggruppen tydlig anknytning till examensmålets olika delar. De vanligaste examinationsformerna är: individuell skriftlig uppgift, skriftlig rapport, diskussionsseminarier utifrån underlag, hemtentamen, uppsats samt under VFU. Bedömggruppen anser att variationen i undervisningen och dess tydliga professionsrelevans skapar goda förutsättningar för studenterna att genom utbildningen uppnå examensmålet och utveckla den förmåga att göra de vetenskapliga, samhällsliga och etiska bedömningar som eftersträvas.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärosätet uttrycker i självvärderingen en ambition om att ett jämställdhetsperspektiv ska genomsyra valet av kurslitteratur. Lärare inom lärarutbildningen går en utbildning i jämställdhet som genomförs i form av tre halvdagarsworkshops. I specialpedagogikkursen finns genus representerat genom en aktuell lärare som har det som sitt forskningsområde. Jämställdhetsfrågor tas enligt självvärderingen upp i flera kurser. Både inom UVK och VFU genomförs en skriftlig uppgift som också examineras. Av

intervjuerna framgår att lärosätet bedriver ett aktivt arbete med jämställdhetsperspektivet i utbildningen.

Enligt självvärderingen finns det en handlingsplan för jämställdhetsintegrering inom tre utvecklingsområden:

- 1) utbildningens innehåll och genomförande
- 2) forskningens villkor och karriärvägar
- 3) lednings- och stödprocesser.

För områdena specificeras olika utvecklingsbehov och åtgärder, exempelvis att utveckla olika former av kunskapsstöd och pedagogiska metoder för jämställdhetsfrämjande utbildning och forskning.

Bedömargruppen bedömer att utbildningen uppfyller bedömningsgrunden jämställdhet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Självvärderingen visar på att det finns en systematik på plats med en tydlig fördelning av ansvar för utbildningen. Varje år görs programuppföljningar och programansvarig ansvarar för att sammankalla till regelbundna programråd. Vid intervjuerna framkommer att återkoppling ges till studenterna. Hur detta går till och om det lett till förändringar är fortfarande otydligt för bedömargruppen.

VFU samordnas centralt och efter varje avslutad VFU-period sker en uppföljning av överenskommelsens efterföljande med skolhuvudmännen. Utvärdering av VFU i sin helhet sker var tredje år. Återkoppling sker till skolhuvudmän, lärosätet och studentrepresentanterna, vilket bedömargruppen bedömer det fungerar.

Det systematiska kvalitetsarbetet inom UVK berör lärosätets kursvärderingar. Vid intervjuerna framkommer en utmaning som rör hur kursvärderingarna genomförs. De automatiskt genererade frågorna i kursvärderingen gäller framförallt hela kurser och inte delkurser, vilket kan leda till lägre svarsfrekvens bland studenterna. Lärosätet lyfter fram att kompletterande delkursvärderingar genomförs genom muntlig dialog och/eller skriftligt på plats under sista undervisningstillfället.

Här rekommenderar bedömargruppen att åtgärder vidtas så att kursvärderingar blir ett mer användbart verktyg för kvalitetssäkring. Här rekommenderar bedömargruppen att åtgärder vidtas så att kursvärderingar blir ett mer användbart verktyg för kvalitetssäkring.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Enligt självvärderingen finns studiestöd på plats för akademiskt skrivande och även stöd för stresshantering. Lärosätet beskriver också att stöd för att studenterna ska klara av utbildningen inom planerad studietid finns på flera nivåer. Både självvärderingen och intervjuerna lyfter fram studievägledningen som en viktig komponent i lärosätets arbete för att stötta studenter som kan bli

underkända. Stödfunktionen Funka ger individuellt stöd till studenter med dokumenterad funktionsnedsättning.

Vid intervjuerna framkom en genomströmning på 53 procent på ämneslärarprogrammet i sin helhet. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att analyserar vad som påverkar genomströmningen för att tydligare kunna arbeta med frågan.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna framkommer att lärosätets utgångspunkt är det studentcentrerade lärandet, som innebär ansvarstagande och förväntningar om att studenterna tar aktiv del i sina studier. Kamrat -och sambedömningar används som metod, vilket bedömggruppen lyfter fram som ett positivt exempel för både studenternas förmåga att kunna arbeta självständigt, men också för att lära och stödja studenterna att se blivande kollegor som resurser för att arbeta med hög kvalitet och utveckling.

Studenter finns representerade i olika beslutande organ och kursvärderingar görs systematiskt. Lärosätet beskriver i självvärderingen att studenterna därigenom både har formellt och informellt inflytande över sin utbildning. Delkursvärderingar är en form av inflytande som lärosätet provar. Kursvärderingar följs upp både under den pågående kursen och efteråt, även om svarsfrekvensen är låg. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att aktivt arbeta med hur svarsfrekvensen kan bli högre. Studenternas svarsfrekvens är en generell utmaning för många lärosäten och här behövs goda exempel för spridning. Sammanfattningsvis kan sägas att lärosätet inte kan lägga hela ansvaret på studenterna, utan en hög svarsfrekvens ska ligga i lärosätes intresse.

Studievägledning finns också inom verksamheterna. Studenternas psykosociala hälsa varierar enligt uppgifter från intervjuerna mellan olika ämnesprogram. Bedömggruppen anser att det är av yttersta vikt att analysen fångar variationen mellan olika ämnen och att detta regelbundet följs upp. I intervjuerna framkommer också en avsaknad av analys av eventuella anledningar till avhopp från ämneslärarprogrammet. Bedömggruppen ser det som centralt att kvalitetsgranskningen görs även på kurs- och läranivå.

Hur studenterna blir synliggjorda i VFU-placeringar är ett utvecklingsområde som bedömggruppen konstaterar behöver kvalitetsgranskas internt. Detsamma gäller likvärdigheten i olika studenters VFU.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Enligt självvärderingen har lärosätet genom en nationell försöksverksamhet ett väl utvecklat samarbete mellan skolhuvudmän och övningsskolor. Det finns också pedagogiska nätverk. På lärosätet finns adjungerande adjunkter anställda, vilket bedömaregruppen ser som bra för samverkan och kopplingen till skolan och praktiska frågeställningar. Lärosätet lyfter i självvärderingen fram praktiska forskning, didaktiska nätverk, den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och övningsskoleverksamheten som de är huvudman för.

Bedömaregruppen menar att detta tillsammans bildar en bra grund för hur vetenskap, teori och praktik kan användas för att problematisera framtida utmaningar för lärarrollen. För hållbarheten för den enskilda verksamma läraren uttrycker bedömaregruppen att även dessa perspektiv bör finnas med, tillsammans med det digitala lärandet som också kommer prägla den framtida skolan samt dess elever.

Lärosätet diskuterar i intervjuerna att de borde ta mer intryck av alumners syn på utbildningen, vilket bedömaregruppen anser vara ett bra förslag för att stärka utbildningens användbarhet i yrkeslivet.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: Tillfredsställande

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

När det gäller personal finns det hög kompetens inom UVK med 4 professorer och 13 lektorer, varav 4 är docenter. Dessutom undervisar 1 doktorand och 6 adjunkter, och merparten av lärarna är tillsvidareanställda, vilket bedömaregruppen menar främjar en god kontinuitet. Även planerna för kompetensförsörjning medför stabilitet i utbildningen.

Utbildningsmiljön utgörs av ett sammanhållet campus, vilket underlättar för möten mellan lärargrupper och ledning. Majoriteten av de undervisande lärarna inom UVK ingår i aktiva forskningsmiljöer med relevans för utbildningen genom att utbildningen bedrivs i nära samverkan med forskning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. UVK:n är strukturerad på ett sätt så att det är möjligt för studenterna att omsätta kunskap om vetenskapsteori, kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet med relevans för yrkesutövningen.

Det är en styrka att undervisningen och examinationerna efterliknar en vetenskapligt grundad och forskande praktik. Detta leder till att form och innehåll, förenas på ett fruktbart sätt och förstärker utbildningens yrkesrelevans, genom att vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas som en integrerad helhet. Däremot framträder det att kvantitativ metod har lägre dignitet än kvalitativ metod inom UVK och i vilken utsträckning fördjupning i metoden sker beror på hur man arbetar i de olika ämnena. Under intervjuerna framgår att olika ämnen har olika syn på metodens betydelse för

lärarutbildningen vilken kan påverka om fördjupning i ämnena sker. Här finns ett utvecklingsområde för lärosätet att komma tillrätta med, som bedömargruppen rekommenderar.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls enligt bedömargruppen. För UVK finns en relevant vetenskaplig och professionsinriktad miljö, och verksamheten bedrivs enligt bedömargruppen så att det finns ett starkt samband mellan forskning och utbildning, i riktning mot det allmänpedagogiska och de didaktiska frågorna. Det finns en gradvis fördjupning och progression under utbildningens gång. Bedömargruppen rekommenderar samtidigt lärosätet att undersöka de olika ämnenas relation till UVK och tydligare knyta samman delarna.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Bedömargruppen ser det som positivt att begreppet metodik analyseras i relation till didaktik eller ämnesdidaktik. Utbildningen bedöms säkerställa att studenterna efter examination har goda kunskaper om lärandeteorier och elevers kunskapsutveckling tillsammans med didaktisk kompetens, i samklang med vad som krävs i yrkespraktiken.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. De krav som ställs i utbildningen på att utveckla den pedagogiska förmågan att stimulera varje elevs lärande och utveckling ökar successivt genom utbildningen och kan beskrivas som en utveckling från att initialt tillsammans med andra (och i viss mån självständigt) ta ansvar för planering, genomförande och utvärdering av undervisning, till att mer självständigt även tillägna sig och uppvisa förmåga att utveckla och kritiskt granska sin egen och andras undervisning och pedagogiska verksamhet. Detta är ett gott exempel på progression och didaktiskt djup som studenten förankrar. Bedömargruppen noterade under intervjuerna en variation i hur väl kopplingen fungerar mellan UVK, VFU och de olika ämnena. Här kan det alltså finnas ett glapp mellan olika utbildningsdelar och bedömargruppen rekommenderar lärosätet att på djupet kvalitetssäkra dessa nämnda delar för att kvalitetssäkra studenternas lärande.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls inom utbildningen, och de kurs exempel som synliggör målets efterfrågade områden övertygar bedömargruppen. Bedömargruppen anser att variationen i undervisningen och dess tydliga professionsrelevans skapar goda förutsättningar för studenterna att genom utbildningen uppnå examensmålet och utveckla den förmåga att göra de vetenskapliga, samhällliga och etiska bedömningar som eftersträvas.

Jämställdhetsarbetet beskrivs i självvärderingen, och jämställdhet tas upp i flera kurser på ett sätt som övertygar bedömargruppen om att bedömningsgrunden tillgodoses. Både inom UVK och VFU genomförs en skriftlig uppgift som också examineras.

Det finns ett system på plats med tydlig fördelning av ansvar. Varje år görs programuppföljningar. Den programansvariga ansvarar för att sammankalla till programråd. På intervjuerna framkommer att återkoppling ges till studenterna. Hur detta går till och om det lett till förändringar är fortfarande otydligt i det undersökta materialet och intervjuerna. Kursvärderingarna innehåller standardiserade frågor och en vanlig utmaning är att de automatiskt genererade frågorna i värderingen gäller framförallt hela kurser och inte delkurser, vilket kan leda till lägre svarsfrekvens. Här rekommenderar bedömargruppen att lärosätet ser till att kursvärderingarna blir ett mer användbart verktyg för kvalitetssäkring. VFU samordnas centralt och efter varje avslutad VFU-period sker en uppföljning av

överenskommelsen med skolhuvudmännen. Utvärderingen av VFU i sin helhet sker vart tredje år. Återkoppling sker till skolhuvudmän, lärosätet och studentrepresentanterna, vilket bedömargruppen bedömer att det fungerar.

När det gäller studentperspektivet framkommer tydligt för bedömargruppen att lärosätets hållning är det studentcentrerade lärandet som innebär ansvarstagande och förväntningar om att studenterna tar aktiv del i sina studier. Studenter finns representerade i olika beslutande organ och kursvärderingar görs systematiskt. Samtidigt rekommenderar bedömargruppen att lärosätet ser över likvärdigheten i studenternas VFU-placeringar.

Inom ramen för arbetslivsperspektivet lyfter lärosätet på ett övertygande sätt fram exempel som rör praktisk forskning, didaktiska nätverk samt VFU och samverkan inom den övningskoleverksamhet som de är huvudman för. Bedömargruppen menar att detta tillsammans bildar en god grund för hur vetenskap, teori och praktik kan användas för att problematisera framtida utmaningar för lärarrollen.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Antalet lärare i samhällskunskap och dess sammantagna kompetens är god. I lärargruppen finns vetenskapligt meriterad personal och personal med yrkeserfarenheter i form av egen lärarutbildning. Det finns också en blandning av personer med pedagogisk kompetens och ämneskompetens inom sociologi, statsvetenskap, kulturgeografi och nationalekonomi. Av lektorerna har två professionskompetens i form av egen lärarutbildning i samhällskunskap och två har erfarenhet av arbete i grund- och/eller gymnasieskolan. Enligt självvärderingen har därtill dessutom två gymnasielärare i samhällskunskap anställts som adjungerade adjunkter på 20 procent vardera. Kompetensutveckling sker löpande och följs upp genom medarbetarsamtal. Lärosätet har dessutom en kompetensförsörjningsplan, redovisad i självvärderingen, som även innefattar samhällskunskap. Lärosätet planerar för rekrytering av ytterligare en lektor i samhällskunskap. Därmed säkerställs vetenskaplig kompetens på kort och lång sikt.

Lärosätet anger i sin självvärdering en önskan att bredda lärarkåren med personal som har annat ämne än statsvetenskap. Detta förutsätter dock samtidigt respekt för de sökandens meriter. Om en statsvetare är den mest meriterade sökanden vid en utannonsering av lektorstjänster, så bör den personen få tjänsten, även om en ämnesmässig breddning hade kunnat vara önskvärd. Den ambition som lärosätet redovisar om en ämnesmässig bredd i discipliner som ligger nära samhällskunskapsämnet, som statsvetenskap, sociologi och nationalekonomi, är lovvärd. Bedömargruppen ser det också som positivt att lärosätet vid nyrekryteringar till samhällskunskapsämnet beaktar både relevanta ämnesteoritiska kunskaper, egen lärarutbildning och/eller erfarenhet av arbete i skolan samt ämnesdidaktisk kompetens. Dessa kriterier för

nyrekryteringar är goda förutsättningar för att säkerställa en personalgrupp med för ämneslärarutbildningen i samhällskunskap goda yrkeskunskaper och insikter. Lärosätet redovisar samtidigt problem med VFU-platser i samhällskunskap på gymnasiet med utbildade handledare. Det finns däremot en medvetenhet om problemet och olika åtgärder avses sättas in.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet markerar i sin självvärdering att studenternas vetenskapliga utbildningsmiljö har sin grund i forskningsaktiva lärare. Bedömargruppen delar den uppfattningen. I texten exemplifieras påståendet genom en uppräknig av pågående forskningsprojekt. Lärosätet har två forskningsmiljöer med relevans för ämneslärarutbildningen: Studies of Meaning-making in Educational Discourses och Utbildning och Demokrati. Dessutom ansvarar disputerade för 13 av 16 delkurser inom ämneslärarprogrammet i samhällskunskap. Lärosätet beskriver sambandet mellan forskning och utbildning med att litteratur skriven av undervisande lärare även används i undervisningen och att studenterna i en del fall får delta i arbete med forskningsuppgifter. Bedömargruppen menar att forskningens ämnesdidaktiska fokus, och att studenter bjuds in till aktuella arrangemang, utgör en styrka. Det finns dels en medveten pedagogisk tanke om hur studenterna successivt kommer i kontakt med forskningen under ämnesstudierna, dels finns exempel på hur studenter kan delta i aktuella forskningsprojekt.

Den samverkan en av lärarna har med Skolverket om Sveriges deltagande i International Civic and Citizenship Education Study (ICCS) är ett exempel på en forskningsinsats med stor relevans för frågan om samband mellan forskning och utbildning. I självvärderingen kommenteras även att studenterna ges möjligheter att medverka i forskningsprojekt och forskningskonferenser eller skriva uppsats med koppling till ett projekt. Bedömargruppen delar lärosätets bedömning att detta är något positivt och uppskattar lärosätets hållning att ta ansvar för att studenter som arbetar i projekt inte tar på sig för mycket arbete och nedprioriterar sina studier.

Den professionsinriktade miljön beskrivs på ett mycket kortfattat sätt och utan att övertyga i innehåll. Här hänvisas till att ett antal lärare samtidigt är ämneslärare i samhällskunskap. Argumentet är giltigt, men borgar inte med säkerhet för att den kunskapen också översätts till en för studenterna professionsinriktad miljö. Detta gäller även om intervjuerna bidrog till en djupare förståelse av lärosätets insatser vad avser den professionsinriktade miljön. Lärosätet menar också att tillskott av två gymnasielärare i gruppen undervisande personal utgör ett bidrag till en professionsinriktad miljö tillsammans med en workshop där gymnasielever deltar tillsammans med sina lärare.

Bedömargruppen menar att lärosätet har visat, trots de kritiska kommentarer vi gett om beskrivningen av den professionsinriktade miljön, att det finns en vetenskaplig miljö som är relevant för inriktningen samhällskunskap, och att det finns ett samband mellan forskning och utbildning. Bedömargruppen menar vidare att en professionsinriktad miljö existerar, men att den är svagt beskriven och motiverad i självvärderingen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

År 2016 genomfördes en revidering av lärarutbildningarna vid lärosätet. För samhällskunskapens del innebar detta enligt självvärderingen att samhällskunskapen sattes i centrum, med byggstenar från flera akademiska discipliner. Detta även om det finns en tyngdpunkt i ämnet förlagd till statsvetenskap. Bedömargruppen tolkar skrivningen om att samhällskunskapen sattes i centrum som att lärosätet prioriterat studenternas sammanvägda kunskapsbas (det vill säga samhällskunskapen som varande ett flervetenskapligt skolämne) före de akademiska disciplinernas ämnesunika önskemål.

Att samhällskunskapen sattes i centrum framgår bland annat av definitionen av de sex innehållsområdena: politiska institutioner och idéer, sociala mönster och skiljelinjer, samhällsekonomi, internationella och globala perspektiv, undervisning och lärande om samhället (ämnesdidaktik) samt vetenskapliga förhållningsätt och förmågor. De flesta av dessa sex innehållsområden täcker kunskapsdelar från flera akademiska discipliner. Bedömargruppen menar att det perspektiv som anförts, och de sex innehållsområden som valts, är lovvärt och lyfter fram ämneslärarutbildningen som ett yrkesprogram. Utifrån de sex innehållsområdena har sedan lärosätet skapat progression genom tilltagande djup, ökad bredd och sammanlänkning av perspektiv. Detta exemplifieras löpande i texten gällande lärandemål, läraaktiviteter och examination. Progressionstanken genomsyrar utbildningens kurser. Argumentationen är övertygande, och förstärks av illustrativa exempel. De få självständiga arbeten som granskats ger en viss indikation på att målet uppfylls.

En kritisk reflektion är att självvärderingen bara mycket summariskt behandlar den del av examensmålet som berör fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. Lärosätet hänvisar här till att studenterna erbjuds möjlighet att medverka i arbete med kodning av enkäter eller transkribering av intervjuer kopplat till exempel till ICCS samt till det självständiga arbetet på termin nio. Vi hade gärna sett att detta kommenterats mer utförligt, men menar samtidigt att praktisk medverkan i t.ex. ICCS är ett exempel på forsknings- och utvecklingsarbete. En kvarstående fråga är dock däremot hur många av studenterna som får eller tar en sådan chans till medverkan? Det framkommer alltså inte i texten, och framkom heller inte vid intervjuerna, hur systematiserad detta inslag är, dvs. om alla studenter erbjuds denna möjlighet, om alla förväntas delta i aktiviteten, om möjligheten är återkommande varje år eller hur många som faktiskt medverkar.

Bedömargruppen menar att lärosätet visar att examensmålet uppfylls, trots de kommentarer vi gett om den del av examensmålet som berör fördjupad insikt i forsknings- och utvecklingsarbete.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Lärosätet visar i självvärderingen hur man i utbildningen förmedlar kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa metoder. Detta exemplifieras med tabeller som visar hur man uppnår examensmålet i samhällskunskap på grundläggande nivå respektive avancerad nivå. I självvärderingens tabell 4, Vetenskapsteori och metod på avancerad nivå, framgår tydligt de lärandemål som är relevanta för examensmålet. Beskrivningen i tabell 3, grundläggande nivå, äger giltighet men är inte lika tydlig gällande de för lärandemål som är kopplade till examensmålet. Dock är de läraaktiviteter och examinationsformer som beskrivs i tabellen relevanta för examensmålet, anpassat till den grundläggande nivån.

Några kritiska reflektioner är att undervisningen i vetenskaplig metod på grundläggande nivå inte säkerställer att både kvalitativa och kvantitativa metoder prövas. Dock säkerställs detta på avancerad nivå. I tabell 4, Vetenskapsteori och metod på avancerad nivå, visas tydligt lärandemål som är relevanta för examensmålets skrivning om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Däremot är de läraaktiviteter och examinationsuppgifter som redovisas inte lika tydligt länkade till relationen mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och, i synnerhet, dess betydelse för yrkesutövningen. Detta med undantag för den utskrivna länkningen till det självständiga arbetet. Bedömargruppen anser att kopplingen till det självständiga arbetet är relevant och giltigt i detta sammanhang, men menar samtidigt att kritiska kommentarer kopplat till detta examensmål i bedömningarna av de inskickade självständiga arbetena ger underlag för att lärosätet framöver kan behöva förtydliga sin insats gällande relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen är mycket kortfattat beskrivet i löpande text. De lärandemål, läraaktiviteter och examinationsformer som beskrivs för grundläggande nivå menar vi dock vara giltiga för att spegla detta. Lärosätet kommenterar också den delen av examensmålet i självvärderingen och menar att tyngdpunkten för att uppnå målet finns i UVK-kurserna. Relationen mellan beprövad erfarenhet och vetenskaplig grund behandlas explicit innan studenterna ska genomföra kursen VFU 3, där detta kan kopplas till tidigare ämnesdidaktisk forskning. Lärosätet har också identifierat ett utvecklingsområde, att ge studenterna möjlighet att välja en metodför djupning för att utjämna olikartade förkunskaper. Detta visar en medvetenhet om examensmålets betydelse för ämneslärautbildningen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet kommenterar examensmålet i sin självvärdering. Texten är dels ett allmänt resonemang om hur målet behandlas i olika kurser, dels hur det konkret examineras. Detta exemplifieras med UVK 3, delkursen Utvärdering och utvecklingsarbete. I självvärderingen diskuteras examensmålet i förhållande till samhällskunskap på ett mer preciserat sätt. I texten ges referenser till både lärandemål på kurser och i förhållande till uppsatsskrivande. Lärosätet beskriver att ämneslärautbildningen i samhällskunskap gradvis bygger upp förmågan att tillvarata, sammanställa, systematisera, analysera och reflektera över forskning och material av relevans för yrkesutövningen. Att förhålla sig kritisk och självständig anges som en central del av undervisningen i grund- och

gymnasieskolan. Därför ska studenterna träna dessa förmågor genom utbildningens alla kurser. En grundläggande tanke för utbildningen presenteras också i självvärderingen, dvs. att både dra nytta av samhällsvetenskapens och ämnesdidaktikens teoretiska abstraktioner och perspektiv som att förhålla sig till att samhället ständigt förändras och utvecklas. Bedömgruppen instämmer med lärosätet i dess värdering av dessa kunskapsdelar.

Examensmålet är rimligt att värdera i relation till hela utbildningen och kan därmed vara svårt att avgränsat exemplifiera på ett konkret sätt. Lärosätet har ändå i sin text tydligt beskrivit sin idé om hur man arbetar med målet. Studenterna ska utveckla sin förmåga från kurser på grundnivå till avancerad nivå, genom att muntligt och skriftligt reflektera över erfarenheter, bearbeta forskningsresultat samt genomföra egna undersökningar fram till självständigt arbete med relevans för ämne och ämnesdidaktik.

Lärosätet visar i självvärderingen hur studenterna tränas i att tillvarata och reflektera över andras erfarenheter genom VFU-kurserna. Ett intressant exempel är en uppgift där studenterna ska göra en alternativ version av sin handledares undervisningsplanering, ett annat är en observationsstudie. Studenterna tränas vidare återkommande i att sammanställa relevant forskning. Genom det självständiga arbetet kulminerar möjligheten till att bidra till utvecklingen av yrkes- och kunskapsutvecklingen genom att det självständiga arbetet ska ha relevans för yrkesutövningen. Lärosätet kommenterar även i sin självvärdering hur de kan få in mer studentreflektioner av vad yrkesverksamhet innebär. Bedömgruppen menar att detta är en lovvärd ambition.

I självvärderingen kommenteras att det finns en ganska vid syn på lärosätet om vad ett självständigt arbete inom ämneslärarutbildningen i samhällskunskap kan vara. Detta preciseras sedan till en vetenskaplig undersökning som är relevant för yrkesutövningen. Bedömgruppen menar att länkningen till yrkesutövningen borde medföra fokus på både ämnesteoretiskt och ämnesdidaktiskt innehåll. De relativt få granskade självständiga arbetena genererade viss kritik för omkring hälften av arbetena gällande uppfyllelsen av detta mål. Vi menar att det är betydelsefullt för en yrkesutbildning, och att det därmed innebär en avgränsning av det självständiga arbetets innehåll.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätet kommenterar i sin självvärdering att didaktik och ämnesdidaktik behandlas i flera av UVK:s delkurser. Ämnesdidaktik är även det femte innehållsområdet som ämneslärarutbildningen i samhällskunskap har organiserats utifrån på lärosätet. Bedömgruppen menar att examensmålets krav på metodik omfattas av ämnesdidaktik och didaktik för samhällskunskap. Lärosätet visar på ett övertygande sätt att examensmålet är väl bearbetat vad avser såväl innehåll som progression. Lärosätet visar även hur examensmålet behandlas inom ramen för VFU-kurserna. Förmåga att tillämpa ämnesdidaktik tillämpas både i särskilda delkurser och som inslag i andra. Här finns även en progression kopplad till VFU. Från höstterminen 2018 undervisar yrkesverksamma lärare (adjungerade adjunkter) i ämnesdidaktik med konkreta övningssituationer. Bedömgruppen ser de adjungerade adjunkternas delaktighet i utbildningen som något positivt tillsammans med

ämnesdidaktiska övningar byggd på exempelvis case-metodik, simuleringar och problembaserat lärande.

Lärosätet redovisar i självvärderingen text som behandlar den del av examensmålet som avser undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser. Men det saknas kommentarer om den del av lärandemålet som gäller verksamhet i övrigt. Vad detta avser i examensmålet är samtidigt svårtolkat, och bedömggruppen menar att den samlade text som lärosätet redovisar om examensmålet, plus den information som erhöles vid intervjuerna, är tillräckligt för vår bedömning av måluppfyllelsen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet anger i sin självvärdering att det genomgående i kurserna finns undervisningsinslag och praktiska moment som behandlar studenternas förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning. Detta sker i progression från att inledningsvis fokusera att tillsammans med andra ta ansvar för planering, genomförande och utvärdering av undervisning, till att senare i utbildningen mer självständigt kunna visa förmåga att kritiskt granska sin egen och andras undervisning och pedagogiska verksamhet. I självvärderingen lyfts särskilt VFU-kurserna fram som viktiga för att uppfylla examensmålet, tillsammans med det arbete som utförs av adjungerade adjunkter.

Samtidigt som lärosätet markerar VFU-kursernas betydelse har man självkritiska kommentarer till dem. Exempelvis refererar lärosätet till studentkritik mot ett alltför stort fokus på lektioner i klassrummet och att det inte i tillräckligt hög grad fokuseras på den pedagogiska verksamheten i övrigt. Med den pedagogiska verksamheten i övrigt avses exempelvis föräldramöten, utvecklingsamtal, konflikthantering och terminsplaneringar. Lärosätet anger att ett arbete pågår med att ta ett samlat grepp om alla VFU-perioder under utbildningen och att en sådan diskussion förs med undervisande personal och handledare för VFU.

Bedömggruppen menar att lärosätets ambition att ta itu med upplevda problem med VFU-kurserna är lovvärd. Den självkritik av VFU-kurserna som redovisas visar att lärosätet värderar examensmålet som viktigt och fokuserar på att utveckla de kurser som är centrala för att uppfylla examensmålet

Bedömggruppen menar också att "studiestödsprojektet", där studenterna erbjuder pedagogiskt stöd till barn, unga och nyanlända på t.ex. HVB-hem (hem för vård eller boende), skolor, trossamfund och fritidsgårdar är ett intressant inslag i utbildningen. Där ska studenterna arbeta enskilt med elever som har svårigheter i skolan. Därigenom tränas studenternas förmåga att utveckla den pedagogiska verksamheten för att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling. Den kritiska fråga som möjligen kan ställas är om arbetet inriktas mot gymnasieskolans kurser. Å andra sidan tränas studenterna i pedagogiska och allmäntdidaktiska förhållningssätt länkat till att vara lärare, som utvecklar en handlingsberedskap att möta olika typer av behov hos barn och ungdomar.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärosätet konstaterar att för samhällskunskap är jämställdhet både ett ämnesinnehåll och en ämnesdidaktisk fråga i den pedagogiska verksamheten. Det är en uppfattning som bedömaregruppen delar. Med formuleringen avses att jämställdhet både utgör ett innehållsligt kunskapsområde för utbildningen samt något som behöver speglas i verksamhetens sätt att organiseras och genomförs. Lärosätet visar hur jämställdhet finns som innehåll i utbildningen, och hur det examineras. Dessutom anges en jämställdhetsambition vad gäller att det ska vara lika många män som kvinnor bland föreläsarna på samhällskunskapskurserna, och att båda könen ska finnas representerade som författare till kurslitteraturen. På lärosätet pågår även ett arbete med att ta fram en obligatorisk kurs om genus och jämställdhet, och lärarutbildare erbjuds utbildning i jämställdhetsintegrering genom lärosätets försorg. Bedömaregruppen menar att samtliga dessa insatser visar att lärosätet beaktar examensmålet om jämställdhet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet redovisar i sin självvärdering hur de arbetar med systematisk uppföljning av utbildningen, hur dessa insatser återrapporteras och hur de vid behov omsätts i åtgärder. I självvärderingen redovisas exempelvis digitala kursvärderingar, återföring av resultat via kursansvariga och skriftliga delkursutvärderingar av studenter.

I självvärderingen för lärosätet ett resonemang om hur arbetet med uppföljning, åtgärder och återkoppling sker som en rutin i det vardagliga arbetet och i mötet med studenterna. Detta sker t.ex. genom att förändringar i kurserna, baserat på tidigare kursgruppers kommentarer, återkopplas till nya studentgrupper. Bedömaregruppen menar att detta är ett viktigt komplement till de standardiserade digitala kursutvärderingar som skickas ut.

Lärosätet skriver i självvärderingen att en organiserande princip för arbetet inom UVK är att lärarna arbetar tillsammans i kurslag. Kurslagen har regelbundna möten inför, under och efter genomförd kurs. Inför en kurs revideras och diskuteras studiehandledningen och kursens innehåll. Under kursens gång genomförs möten där studenternas och lärarnas egna åsikter, förslag och reflektioner gemensamt behandlas. Praxis är alltså ett öppet diskussionsklimat med rättigheter och skyldigheter, där egenansvar hos lärare och studenter är viktigt för kvalitetssäkringen av utbildningen och att studenterna genomför studierna i tid.

Bedömaregruppen menar att ganska litet av självvärderingens beskrivningar av UVK om hur utbildningens innehåll och genomförande systematiskt följs upp och omsätts i åtgärder återkommer eller specificeras för samhällskunskapen. Sammantaget visar ändå självvärderingen att lärosätet har fungerande rutiner för uppföljning och återkoppling.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet länkar frågan om studentens möjligheter att genomföra utbildningen i tid till sina rutiner för kvalitetsarbete. Detta kommenteras i självvärderingen på ett tillfredsställande sätt. Lärosätet beskriver stödfunktionen "Funka", campushälsan, programstudievägledare med mera. Samtidigt lämnar ungefär 40 procent av studenterna utbildningen under den första delen av utbildningen. Siffran är densamma för ämneslärarutbildningar på flera andra lärosäten i Sverige.

Lärosätet konstaterar i sin självvärdering att många studenter arbetar vid sidan av studierna och att de inte alltid de mår med både förvärvsarbete och heltidsstudier. Detta påverkar hur framgångsrika studierna är. Lärosätet konstaterar att de studenter som arbetar inte alltid tar del av den lärarledda undervisning som erbjuds, vilket påverkar genomströmningen. De studenter som fullföljer utbildningen gör det däremot oftast i tid.

Bedömggruppen delar uppfattningen att det kan ses som ett kvalitetstecken att det finns studenter som inte klarar studierna och att det inte behöver tyda på en svaghet i utbildningen. Den problematisering av frågan om genomströmning som lärosätet gör är en viktig och relevant fråga, särskilt med tanke på att sökandetrycket till lärarutbildningarna är lågt. Samtidigt menar bedömggruppen att det är rimligt att förvänta sig olika typer av systemstöd från lärosätena för de grupper av studenter som av olika anledningar tillfälligt möter utmaningar i sina studier.

Bedömggruppen menar att lärosätet har ett sådant utvecklat stöd och att den därmed verkar för att studenterna ska kunna genomföra sin utbildning inom planerad tid. Lärosätet för t.ex. i självvärderingen ett resonemang om hur de jobbar med både förebyggande och åtgärdande insatser. De förebyggande insatserna kan vara att bygga en gemensam identitet som samhällskunskapslärarstudenter samt sammanhållande sociala aktiviteter tidigt i utbildningen i form av mycket lärarledd tid och grupparbeten. Studenterna får också feedback efter den första skriftliga uppgift de gör på samhällskunskapen. De åtgärdande insatserna kan vara individuella samtal och hänvisning till stödfunktioner. Centralt på lärosätet finns stödfunktioner som skrivstöd och studiehälsa. Programstudievägledare hjälper även studenterna med studieplanering.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet redovisar i sin självvärdering hur studenterna får möjlighet att utveckla utbildningens innehåll. Det görs framför allt genom att hänvisa till studentrepresentation i beslutande och beredande organ, systematiserade kursutvärderingar, goda relationer till studenterna och personalens närvaro på arbetsplatsen (närvaro och tillgänglighet för studenterna).

Lärosätet har studentrepresentation i formella konstellationer som lärarutbildningsnämnden. Det finns också ett informellt studentinflytande, där studenterna till exempel har fått gehör för en framförd önskan om mer tid med adjungerade adjunkter under den sista terminen av utbildningen. Utöver detta finns kursvärderingar på både universitetsgemensam och ämnesspecifik nivå, där innehållet återkopplas till studenterna.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet redovisar i sin självvärdering ett antal sätt att behålla och stärka utbildningens yrkesrelevans. Några sådana sätt är genom det omkringliggande samhällets representation i olika organ, möten mellan universitetslärare och handledare på VFU-skolor, samhällsvetenskapligt didaktiskt nätverk, alumnverksamhet och samverkan med nationella aktörer. Detta beskrivs och kommenteras på ett tillfredsställande sätt.

Den beskrivning som görs i självvärderingen av utbildningens utformning för att möta förändringar i arbetslivet och samverkan med det omkringliggande samhället fokuserar i ganska stor utsträckning formella arenor för möten mellan olika kategorier aktörer. Bedömargruppen menar att ett komplementärt perspektiv kan vara att även fokusera på innehållet. Kommer studenterna i kontakt med olika typer av skolmiljöer, eftersom de kan skilja sig kraftigt från varandra? Får studenterna kunskaper om arbetsrätt och liknande yrkesfrågor i utbildningen eller under VFU? Får studenterna kunskaper och praktisk träning i uppgifter som förekommer inom yrket idag men inte är undervisningsrelaterat? Bedömargruppen vill med dessa frågor ge exempel på frågeställningar som kan användas för att även innehållsligt reflektera över hur bedömningsområdet uppfylls.

Ett bra exempel på hur lärosätet försöker förbereda studenterna på ett föränderligt arbetsliv är den övning som genomförs under introduktionskursen i samhällskunskap. Där får studenterna reflektera över hur arbetslivet kan vara om 45 år eller när de går i pension.

Bedömargruppen menar att lärosätet visat att de har uppfyllt examensmålet i och med hur utbildningen är utformad och med den samverkan som sker med det omkringliggande samhället.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Bedömningsgrunden personal bedöms som tillfredsställande. I lärargruppen finns både vetenskapligt meriterad personal och personal med yrkeserfarenheter i form av egen lärarutbildning. Det finns också en blandning av personer med pedagogisk kompetens och ämneskompetens inom sociologi, statsvetenskap, kulturgeografi och nationalekonomi.

Bedömningsgrunden utbildningsmiljö bedöms som tillfredsställande. Lärosätets vetenskapliga miljö är god och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Detta exemplifieras i självvärderingen genom en uppräkningslista av pågående forskningsprojekt. Dessutom ansvarar disputerade för 13 av 16 delkurser inom ämneslärarprogrammet i samhällskunskap. Lärosätet beskriver sambandet mellan forskning och utbildning med att litteratur skriven av undervisande lärare även används i undervisningen och att studenterna i en del fall får

delta i arbete med forskningsuppgifter. Bedömaregruppen menar att forskningens ämnesdidaktiska fokus, och att studenter bjuds in till aktuella arrangemang, utgör en styrka. Lärosätet har också två forskningsmiljöer med relevans för ämneslärutbildningen. Sambandet mellan forskning och utbildning beskrivs via att litteratur skriven av undervisande lärare även används i undervisningen och att studenterna i en del fall får delta i arbete med forskningsuppgifter. Bedömaregruppen menar dock samtidigt att den professionsinriktade miljön hade kunnat beskrivas på ett mer fylligt sätt.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Den del av examensmålet som berör fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete är också uppfyllt på lärosätet, men bedömaregruppen är kritisk till en alltför summarisk beskrivning av arbetet i den delen.

Målet om att visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder uppfylls. Bedömaregruppen menar dock samtidigt att lärosätet, även fast målet uppnåtts, hade kunnat vara fylligare i sin beskrivning av den del av examensmålet som behandlar att visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt dess betydelse för yrkesutövningen.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Lärosätet visar att ämneslärutbildningen i samhällskunskap gradvis bygger upp förmågan att tillvarata, sammanställa, systematisera, analysera och reflektera över forskning och material av relevans för yrkesutövningen. Studenterna ska utveckla sin förmåga från kurser på grundnivå till avancerad nivå, genom att muntligt och skriftligt reflektera över erfarenheter, bearbeta forskningsresultat samt genomföra egna undersökningar fram till självständigt arbete. Lärosätet visar hur studenterna tränas i att tillvarata och reflektera över andras erfarenheter genom VFU-kurserna.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet visar på ett övertygande sätt att examensmålet är väl bearbetat när det gäller både innehåll och progression. Förmåga att tillämpa ämnesdidaktik tillämpas både i särskilda delkurser och som inslag i andra. Här finns även en progression kopplad till VFU. Från höstterminen 2018 undervisar yrkesverksamma lärare (adjungerade adjunkter) i ämnesdidaktik med konkreta övningssituationer. Det saknas dock kommentarer om den del av lärandemålet som anger den verksamhet i övrigt som utbildningen avser. Vad detta avser i examensmålet är dock samtidigt svårtolkat och bedömaregruppen menar att det samlade underlaget, är tillräckligt för vår bedömning av måluppfyllelsen.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Lärosätet visar att det genomgående i kurserna finns undervisningsinslag och praktiska moment som behandlar studenternas förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisningen. Detta sker i progression från att inledningsvis fokusera att tillsammans med andra ta ansvar för planering, genomförande och utvärdering av undervisning, till att senare i utbildningen mer självständigt kunna visa förmåga att kritiskt granska sin egen och andras undervisning och pedagogiska verksamhet.

Bedömningsgrunden om jämställdhet bedöms som tillfredsställande. Lärosätet konstaterar att för samhällskunskap är jämställdhet både ett ämnesinnehåll och en ämnesdidaktisk fråga i den pedagogiska verksamheten. Lärosätet visar hur jämställdhet finns som innehåll i utbildningen, och

hur det examineras. På lärosätet pågår även ett arbete med att ta fram en obligatorisk kurs om genus och jämställdhet.

Bedömningsgrunden om uppföljning bedöms som tillfredsställande. Lärosätet har utvecklade procedurer för systematisk uppföljning av utbildningen, förändringsarbete och återkoppling till studenterna. Arbetet med uppföljning, åtgärder och återkoppling sker som en rutin i det vardagliga arbetet och i mötet med studenterna. Detta sker t.ex. genom att förändringar i kurserna, baserat på tidigare kursgruppers kommentarer, återkopplas till nya studentgrupper. Bedömargruppen menar att detta är ett viktigt komplement till de standardiserade digitala kursutvärderingar som skickas ut. Lärosätet har ett utvecklat stöd för att studenten ska kunna genomföra utbildning inom planerad tid.

Studentinflytandet bedöms som tillfredsställande. Bedömargruppen menar att lärosätet visar hur studenterna ges möjlighet att utveckla utbildningens innehåll. Detta görs genom att hänvisa till studentrepresentation i beslutande och beredande organ, systematiserade kursutvärderingar, goda relationer till studenterna och personalens närvaro på arbetsplatsen. Utöver det finns kursvärderingar på både universitetsgemensam och ämnesspecifik nivå, där innehållet återkopplas till studenterna.

Bedömningsområdet arbetsliv och samverkan bedöms som tillfredsställande. Lärosätet redovisar ett antal sätt att behålla och stärka utbildningens yrkesrelevans. Fokus ligger främst på formella arenor för möten mellan olika kategorier av aktörer när det gäller utbildningens utformning för att möta förändringar i arbetslivet och samverkan med det omkringliggande samhället. Bedömargruppen menar att ett kompletterande perspektiv kan vara att även fokusera på innehållet.

Lärosäte: Örebro universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska

Samlat omdöme: Hög kvalitet

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.

När det gäller personal finns det hög kompetens inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) med 4 professorer och 13 lektorer, varav 4 är docenter. Dessutom undervisar 1 doktorand och 6 adjunkter, och merparten av lärarna är tillsvidareanställda, vilket bedömargruppen menar främjar en god kontinuitet. Även planerna för kompetensförsörjning medför stabilitet i utbildningen. Bedömargruppen anser också att lärosätet har en god kompetensförsörjning inom både ämne teori och ämnesdidaktik. Kompetensen inom litteraturvetenskap och språkvetenskap är en av lärosätets styrkor. Det finns god försörjning av disputerade lärare i språkdidaktik medan det är något svagare när det gäller litteraturdidaktik. Trots svagheten när det gäller litteraturdidaktiken menar bedömargruppen att den teoretiskt vetenskapliga ämnesdidaktiska kompetensen är god, främst genom att lärarkollegiet har en mycket stark samsyn på det som de kallar skolämnet svenska. Den professionsinriktade kompetensen är också god i och med att man rekryterat adjungerade adjunkter och har ett nära samarbete med skolor i regionen, samt genom att flera av lärarna har relativt aktuell ämneslärarutbildning.

Utbildningsmiljön utgörs av ett sammanhållet campus, vilket underlättar för möten mellan lärargrupper och ledning. Majoriteten av de undervisande lärarna inom UVK ingår i aktiva forskningsmiljöer med relevans för utbildningen genom att utbildningen bedrivs i nära samverkan med forskning. För inriktningen svenska finns två aktiva forskningsmiljöer, och inom ämnesgrupperna i svenska språket och litteraturvetenskap finns en god kombination av didaktisk forskning och ren ämnesforskning, vilket sammantaget ger en god vetenskaplig utbildningsmiljö för studenterna. Styrkan i lärosätets utbildningsmiljö är alltså den aktuella och utbildningsnära forskningen inom både litteraturvetenskap och språkvetenskap, och inom litteraturdidaktik och språkdidaktik. Bedömargruppen bedömer därmed den vetenskapliga miljön vid lärosätet som mycket god. Även den professionsinriktade miljön är utvecklad med en god samverkan mellan lärosätet och skolor i regionen.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Lärosätet har en genomgående integrering av ämnesdidaktik och ämne, och övningarna går från teoretiska till praktiska och metodiska på ett systematiskt genomarbetat sätt. Lärosätet uppvisar en god progression mellan de olika delarna i utbildningen när det gäller ämnesmässig progression. Både bredd och djup finns i alla relevanta delar av ämnet, och det finns goda bevis för länken mellan kursmål, och examination.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. UVK:n är strukturerad på ett sätt så att det är möjligt för studenterna att

omsätta kunskap om vetenskapsteori, kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet med relevans för yrkesutövningen. Det är en klar styrka att undervisningen och examinationerna efterliknar en vetenskapligt grundad och forskande praktik. Detta leder till att form och innehåll, förenas på ett fruktbart sätt och förstärker utbildningens yrkesrelevans, genom att vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas som en integrerad helhet. Däremot framträder det att kvantitativ metod har lägre dignitet än kvalitativ metod inom UVK och i vilken utsträckning fördjupning i metoden sker beror på hur man arbetar i de olika ämnena. För inriktningen svenska berörs både kvantitativa och kvalitativa metoder. Bedömggruppen anser att målet särskilt uppfylls när det gäller att teoretiska aspekter på ämnet integreras med ett vetenskapligt förhållningssätt och beprövad erfarenhet inom ämnesdidaktik. Uppgifter och examinationer under utbildningens gång säkerställer måluppfyllelse trots att flera självständiga arbeten inte når målet. Ett tydligt utvecklingsområde för lärosätet är att stärka den vetenskapliga fördjupningen. Bland annat rekommenderas lärosätet att se över kriterierna för ett godkänt självständigt arbete för att stärka hur målet säkerställs. Bedömggruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och med viss tveksamhet säkerställer måluppfyllelse.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. För UVK finns en relevant vetenskaplig och professionsinriktad miljö, och verksamheten bedrivs så att det finns ett starkt samband mellan forskning och utbildning, i riktning mot det allmänpedagogiska och de didaktiska frågorna. Det finns en gradvis fördjupning och progression under utbildningens gång både inom UVK och för inriktningen svenska, bland annat genom den kontinuerliga kopplingen mellan VFU och högskoleförlagda kurser. Under VFU:n följer man upp den kunskap som studenterna fått genom att läsa kurslitteratur och reflektera över och kritiskt granska den. Studenterna får också reflektera över de olika problem som tagits upp. Bedömggruppen bedömer dock att det finns en svaghet i de självständiga arbetena, för delar av målet, och rekommenderar att lärosätet ser över betygsriterier för ett godkänt arbete. Lärosätet rekommenderas även att undersöka de olika ämnenas relation till UVK och tydligare knyta samman delarna. Bedömggruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Bedömggruppen ser det som positivt att begreppet metodik analyseras i relation till didaktik eller ämnesdidaktik. Utbildningen bedöms säkerställa att studenterna efter examination har goda kunskaper om lärandeteorier och elevers kunskapsutveckling tillsammans med didaktisk kompetens, i samklang med vad som krävs i yrkespraktiken. Studenterna får i progression visa att de kan tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik, inklusive metodik, som krävs för att undervisa i ämnet svenska. Detta sker också under utbildningen genom högskoleförlagda förlagda övningar. Bedömggruppen anser därmed att det finns en stark koppling mellan teori och praktik i utbildningen samt att studenternas utveckling går från en grundläggande mot en alltmer självständig tillämpning och ett kritiskt förhållningssätt.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Det sker främst genom VFU-kurserna där studenterna i progression får visa förmåga att självständigt planera, genomföra och utveckla undervisning. Det sker också under utbildningen genom övningar. I flera högskoleförlagda kurser förekommer examinerande moment som innefattar delen av målet om att planera, utvärdera och utveckla. De krav som ställs i utbildningen på att utveckla den pedagogiska förmågan att stimulera varje elevs lärande och utveckling ökar successivt

genom utbildningen och kan beskrivas som en utveckling från att initialt tillsammans med andra (och i viss mån självständigt) ta ansvar för planering, genomförande och utvärdering av undervisning, till att mer självständigt även tillägna sig och uppvisa förmåga att utveckla och kritiskt granska sin egen och andras undervisning och pedagogiska verksamhet. Detta är ett gott exempel på progression och didaktiskt djup som studenten förankrar. Bedömggruppen noterade en variation i hur väl kopplingen fungerar mellan UVK, VFU och de olika ämnena. För inriktningen svenska finns dock en mycket god koppling mellan de uppgifter som görs i kurserna, i både UVK, svenska och VFU, när det gäller planering, genomförande och ledarskap inklusive att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls inom utbildningen, och de kursexempel som synliggör målets efterfrågade områden övertygar bedömggruppen. Bedömggruppen anser att variationen i undervisningen och dess tydliga professionsrelevans skapar goda förutsättningar för studenterna att genom utbildningen uppnå examensmålet och utveckla den förmåga att göra de vetenskapliga, samhällliga och etiska bedömningar som eftersträvas. Det framgår också att lärosätet betona värdegrundsaspekter i samband med kurserna i ämnena språk och litteratur.

Bedömggruppen anser att det finns ett mycket aktivt arbete med jämställdhet som genomsyrar hela utbildningen. Utbildningen gör det möjligt för studenterna att utveckla förmågan att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. Jämställdhetsperspektivet är med i samtliga ämne- och ämnesdidaktiska kurser och det ventileras återkommande på seminarier. Både inom UVK och VFU genomförs en skriftlig uppgift som också examineras.

Det finns ett system på plats med tydlig fördelning av ansvar. Varje år görs programuppföljningar. Den programansvariga ansvarar för att sammankalla till programråd. Kursvärderingarna innehåller standardiserade frågor och en vanlig utmaning är att de automatiskt genererade frågorna i värderingen gäller hela kurser och inte delkurser, vilket leder till lägre svarsfrekvens. Här rekommenderar bedömggruppen att lärosätet ser till att kursvärderingarna blir ett mer användbart verktyg för kvalitetssäkring. Svenskläro utbildningen arbetar aktivt med kursutvärderingarna och återkoppling sker på olika sätt till studentgrupper. Systematisk uppföljning sker även med studentdialoger och analyser av tentamensresultat. VFU samordnas centralt och efter varje avslutad VFU-period sker en uppföljning av överenskommelsen med skolhuvudmännen. Utvärderingen av VFU i sin helhet sker vart tredje år. Återkoppling sker till skolhuvudmän, lärosätet och studentrepresentanterna, vilket bedömggruppen bedömer att det fungerar. Lärosätet erbjuder också många möjligheter till stöd för studenterna och satsar på studentaktiva arbetssätt, dialoger och i övrigt god pedagogik för att öka genomströmningen så att studenterna ska genomföra utbildningen inom planerad tid.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

När det gäller studentperspektivet framkommer tydligt för bedömggruppen att lärosätets hållning är det studentcentrerade lärandet som innebär ansvarstagande och förväntningar om att studenterna tar aktiv del i sina studier. Bedömggruppen bedömer att lärosätet och lärargruppen i svenska arbetar aktivt och systematiskt för att studenterna ska delta aktivt i att planera och förändra utbildningen. Studenterna har också möjlighet medverka på olika sätt i både beredande och

beslutande organ samt på formell och informell nivå. Kursvärderingar görs systematiskt. Samtidigt rekommenderar bedömggruppen att lärosätet ser över likvärdigheten i studenternas VFU-placeringar.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Lärosätet har många olika kontakter och projekt med det omgivande skolsamhället. Inom ramen för arbetslivsperspektivet lyfter lärosätet på ett övertygande sätt fram exempel som rör praktisk forskning, didaktiska nätverk samt VFU och samverkan inom övningskoleverksamhet. Samverkan är därmed god och bedömggruppen vill särskilt nämna projektet Framtidens lärarutbildning. Bedömggruppen menar att detta tillsammans bildar en god grund för hur vetenskap, teori och praktik kan användas för att problematisera framtida utmaningar för lärarrollen. Samtidigt anser bedömggruppen dock att fler aktörer än skolsamhället kan samverka med lärarutbildningen, vilket är en rekommendation.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Av lärosätets självvärdering framkommer att det finns en hög samlad kompetens och en solid organisation för lärarutbildningen. Bedömggruppen menar att antalet lärare och deras sammantagna kompetens (vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska) är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Den undervisande personalen består av totalt 24 lärare inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Av dessa är 13 lektorer (varav 4 är docenter), 4 professorer, 1 doktorand och 6 adjunkter. Av 24 är 17 lärare tillsvidareanställda och disputerade, medan 4 lärare och doktoranden har en tidsbegränsad anställning. Pedagogik är huvudämne och huvudområde för kurserna inom UVK. I självvärderingen och lärartabellen beskrivs vidare att externa föreläsare med specialistkompetens anlitas för undervisning inom specifika områden. Merparten av de tillsvidareanställda lärarna har högskolepedagogisk utbildning.

Lärosätet beskriver att den pedagogiska kompetensen och professionsrelaterade kompetensen stärks ytterligare av att majoriteten, cirka 80 procent, av de undervisande lärarna har egen lärarexamen med yrkeserfarenhet från skolan, och av dessa har 65 procent ämneslärarexamen. Bedömggruppen menar att den höga andelen disputerade lärare i de utbildningsvetenskapliga kurserna borgar för en undervisning som är gediget forskningsanknuten och studenterna får möta lärare med hög vetenskaplig kompetens.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Aktiva forskare och doktorander undervisar på utbildningen, vilket bedömargruppen ser som en styrka och som positivt för kopplingen mellan forskning och utbildning. Örebro universitet har på ett övergripande plan en sammanhållen lärarutbildning där flera ämnen läser tillsammans, bortsett från ett fåtal ämnen som musik och idrott. Det är också ett sammanhållet campus, vilket enligt lärosätet underlättar för möten mellan lärargrupper och ledning. I intervjuerna lyfts de tvärvetenskapliga samarbetena fram som viktiga för utbildningsmiljön. Integrationen mellan teori, praktik, läraryrket och forskning beskrivs i självvärderingen som positiv för studenterna, vilket också bekräftades för bedömargruppen under intervjuerna.

Utbildningens 300 högskolepoäng är fördelade på 120 högskolepoäng ämnes- och ämnesdidaktiska studier i första ämnet dit 15 högskolepoäng verksamhetsförlagd utbildning (VFU) är knutna (termin 2 och 5), 90 högskolepoäng ämnes- och ämnesdidaktiska studier i andra ämnet, samt 60 högskolepoäng studier inom UVK dit 15 högskolepoäng VFU är knutna (termin 1 och 10). Två självständiga arbeten om 15 högskolepoäng genomförs under utbildningen. Lärosätet framhåller i självvärderingen och under intervjuerna att studenterna under VFU handleds av utbildade handledare, vilket bedömargruppen noterar som en styrka. En samordnande resurs för lärarutbildningarna är det regionala utvecklingscentrum (RUC) som är knutet till lärosätet. RUC är delansvarig för de didaktiska nätverk där forskare, doktorander, lärarutbildare, lärare och skolledare presenterar och diskuterar skolrelevant forskning och beprövad erfarenhet.

För samtliga utbildningar vid Örebro universitet finns en gemensam överordnad struktur som beskrivs i självvärderingen där institutioner fastställer kursplaner, ansvarar för personal och för att bedriva själva undervisningen. Varje institution har kursansvar, vilket utöver upprättande av kursplaner även omfattar ansvar för utvärdering av kurser och för revidering av kursplaner. Den här strukturen framstår som solid för bedömargruppen, för att tydliggöra konstruktiv länkning.

Majoriteten av de undervisande lärarna inom UVK ingår i aktiva forskningsmiljöer med relevans för utbildningen, som Utbildning och demokrati och SMED, samtidigt som campus Örebro växer och expanderar med nya tjänster. Bedömargruppen ser samarbetet med Stockholms universitet och Humboldtuniversitetet som både intressant och positivt. Ambitionen som lärosätet har är att utveckla och studera hur ett forskningsbaserat arbetssätt kan bli en naturlig del av lärarutbildningen.

Utifrån intervjuerna framkommer en spridning i hur mycket undervisning studenterna får inom de olika ämnena. Bedömargruppen noterar en viss obalans, där vissa ämnen får mycket och andra betydligt mindre av önskvärt innehåll och fördjupning. Bedömargruppen rekommenderar därför att ledningen analyserar olikheterna, så att likvärdighet mellan de olika ämnena blir uppmärksammade.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om*

relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Utbildningen är utformad så att kunskap i vetenskapsteori, forskningsmetod samt relationen mellan vetenskaplig kunskap och beprövad erfarenhet behandlas kontinuerligt under utbildningens UVK-kurser (och ämneskurser). Alla studenter genomför den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) från den första terminen, och ett av syftena är att studenterna ska möta skolans värld i ett tidigt skede i utbildningen. I självvärderingen beskrivs en tydlig struktur av verksamheten inom UVK, vilket var ett intryck som förstärktes under intervjuerna för bedömargruppen. Studenterna skriver texter av vetenskaplig karaktär under UKV-kurserna, använder begrepp och teorier, resonerar om relationen mellan forskning om skolan, lärares yrkeserfarenhet, tyst kunskap och så vidare. Det finns en tydlig koppling till examensmålen och i självvärderingen beskriver lärosätet de innehållsliga perspektiven väl. En stor del av forskarna i pedagogik deltar i undervisningen inom UVK. Studenterna möter aktuell forskning genom att läsa och diskutera vetenskaplig litteratur. Det finns alltså ett nära samband mellan forskning och utbildning, finner bedömargruppen. Lärosätet visar i självvärderingen exempel på ett högskoledidaktiskt forskningsprojekt där studenter är deltagare och prövar olika forskningsbaserade metoder och undervisningsformer.

Examinationsuppgifterna har stor variation, vilket är ett gott exempel enligt bedömargruppen. Däremot tolkar bedömargruppen att det tycks finnas en ambivalens om kvantitativa metoders betydelse och viktning i utbildningen. Kvantitativa metoder tycks ha lägre dignitet än kvalitativa metoder och beprövad erfarenhet, vilket inte stämmer överens med examensmålets formulering. Studenterna får primärt orientera sig i kvantitativ metod, snarare än tillämpa den praktiskt i skriftliga och praktiska utforskande moment. Den bilden förstärks under intervjuerna, där det framkommer att olika ämnen har olika syn på metodens betydelse för lärarutbildningen och att variation förekommer i hanteringen av metoder. Det bedömargruppen fått ta del av är oroande, eftersom målet ställer högre krav än orientering och även kräver att kunskaperna i målet ska vara fördjupade. Bedömargruppen rekommenderar därför att detta ses över och att eventuella ämnesmässiga diskurser läggs åt sidan för att istället fokusera på den kvantitativa metodens betydelse och förtjänst i läraruppdraget. Trots påtalade brister anser bedömargruppen att lärosätet i intervjuerna visar en medvetenhet och en vilja till förändring och förbättring.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

I självvärderingen beskrivs väl hur den vetenskapliga förankringen ser ut i UVK-kurserna 1, 2 och 3, och här bidrar de till progressionen i ämnesstudierna. Det framkommer att studenterna får möjlighet att visa förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter och koppla detta till forskningsresultat. Inom UVK finns en relevant vetenskaplig och professionsinriktad miljö, och verksamheten bedrivs enligt bedömargruppen så att det finns ett starkt samband mellan forskning och utbildning, i riktning mot det allmänpedagogiska och didaktiska frågorna.

I självvärderingen saknas dock fördjupande beskrivningar av hur den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) kopplar till UVK och vikten av studenternas kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen i ämnet. Bedömargruppen fick en kompletterande bild på ett mer tillfredsställande sätt under intervjuerna. Det framkommer då att det finns en progression under utbildningens gång med både gradvis fördjupning. I intervjuerna framkommer även att det i programrådet blivit tydligt för lärosätet att de behöver mer kunskap mellan de olika ämnena om deras relation till UVK och tydligare knyta dessa delar samman med särskild förankring i vetenskapsteori och metod.

Bedömargruppen vill rekommendera lärosätet att djupare analysera vilka studentgrupper som har svårt att röra sig mellan de olika kontexterna och mellan ett praktiskt och ett teoretiskt synsätt. Bedömargruppen uppskattar att lärosätet lyfter fram betydelsen av studenternas självständighet och betonar omsättningen av kunskap i handling, samtidigt som det finns krav på att ta del av andras erfarenheter och relevanta forskningsresultat.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Självvärderingen lyfter fram vikten av att studenterna lär sig att visa insikt i, och kunskap om, didaktik, ämnesdidaktik och lärandeteorier med tillämpning i VFU men också andra undervisningsaktiviteter inom lärosätet. I UVK-kurserna ska studenterna visa förståelse för hur olika synsätt på elevers utveckling, lärande och kommunikation får betydelse för undervisningens innehåll samt ämneslärares didaktiska val och konsekvenser. I självvärderingen beskriver lärosätet progressionen med att det i UVK 2 och UVK 3 ställs högre krav och mer genomgående tillämpning av den didaktiska förmågan. I UVK 2 lyfts läroplansteoretiska- och didaktiska perspektiv fram tillsammans med lärarens didaktiska val i ett bredare samhällsperspektiv och att specialpedagogiskt kunna skapa lika möjligheter för elever att utvecklas och lära.

Examinationerna består av skriftliga inlämningsuppgifter, uppsatser, rapporter, seminarier samt opponenter- och respondentskap, och är slutligen yrkesorienterade. Lärosätet beskriver i självvärderingen att examinationerna strävar efter att efterlikna den typ av kritiskt utforskande aktiviteter som förväntas ske i yrkesutövningen. I intervjuerna framkommer att lärosätet arbetar medvetet med en variation av examinationer. Bedömargruppen vill ändå tillägga att det är viktigt att de olika examinationsuppgifterna i kurserna är reflekterande utifrån människans olika sätt att lära och ta till sig kunskap, samt vad det indirekt ger studenterna för medvetenhet om metod och examinationsform.

Didaktik inklusive metodik tas upp och behandlas på ett anpassat sätt med tydliga krav på hur den didaktiska förmågan bör omsättas i en undervisningspraktik. Bedömargruppen ser det som positivt att begreppet metodik analyseras i relation till didaktik eller ämnesdidaktik (där lärosätet menar att metodiken får en särställning beroende på ämnets undervisningstradition). Utbildningen bedöms säkerställa att studenterna efter examination har goda kunskaper om lärandeteorier och elevers kunskapsutveckling tillsammans med didaktisk kompetens, i samklang med vad som krävs i yrkespraktiken.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

I självvärderingen framkommer att studenten stegvis utmanas att ta ansvar för planering, genomförande och utvärdering av sin undervisning, inte minst i VFU-kurserna men också i högskoleförelagd undervisning, föreläsningar och examinationer. I de angivna kursexemplen tydliggörs de efterfrågade delarna av målet. Progression exemplifieras på ett tydligt sätt via beskrivningar av kursmål, innehåll och examinationer i UVK 1 (VFU 1) i jämförelse med UVK 3 (VFU 4). För att den kunskapen ska komma studenten till del krävs fungerande VFU-placering, menar bedömargruppen.

I intervjuerna framkommer att likvärdighet inte alltid tillgodosätts, beroende på om studenterna har knutits till en övningsskola eller haft en annan VFU-placering. Det framstår för bedömargruppen att försöksverksamheten med övningsskolor har haft bättre resurser i form av föreläsningar och utbildade handledare, medan det har varit både högt och lågt i kvalitet när det gäller kommunikation, VFU-utbildade handledare och framförhållning i de traditionella VFU-placeringarna. Av intervjun framgick också att de studenter som genomförde sin VFU i övriga skolor inte hade någon kontakt med lärosätets lärare, ibland inte på flera månader. Bedömargruppen ser ett behov av att lärosätet bör utvärdera och åtgärda förutsättningarna för alla studenter så att de får den återkoppling, det stöd för reflektion och det sammanhang för sitt lärande som de behöver. Här rekommenderar bedömargruppen att lärosätet tar ansvar över att VFU ska hålla samma kvalitet oavsett var och i vilket ämne studenterna genomför sin VFU, och att det följs upp i både utvärderingar och samverkan.

För att kunna främja varje elevs lärande, krävs didaktiskt och pedagogiskt stöd och stimulans för att studenterna ska känna sig motiverade, upptäcka sin roll och sitt agerande som lärare och i förlängningen synliggöra eleverna och deras lärande. Bedömargruppen konstaterar att det råder oklarheter i glappet mellan olika kurser och att utbildningen inte i tillräcklig utsträckning främjar studenternas studiemotivation och lärande eller ger dem ett helhetsperspektiv utifrån utbildningens olika delar. Detta samband är vagt beskrivet i självvärderingen och under intervjuerna.

En central frågeställning bedömargruppen hade under intervjuerna var hur samarbetet ser ut inom utbildningens UVK, VFU och ämneskurser. Det framkom att det finns en variation i hur väl kopplingen fungerar mellan UVK, VFU och de olika ämnena. Här kan det alltså finnas ett glapp mellan olika utbildningsdelar. Bedömargruppen ser detta som ett utvecklingsområde och rekommenderar lärosätet att på djupet kvalitetssäkra dessa nämnda delar för att kvalitetssäkra studenternas lärande.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

I självvärderingens kursexempel synliggörs de efterfrågade områdena inom målet, och bedömggruppen anser att målet uppfylls inom utbildningen I kursen UVK 1 behandlas områden som mänskliga rättigheter, barnkonventionen och hållbar utveckling. I kursen UVK 2 behandlas vetenskapsteori, som vetenskaplig grund och vetenskapens roll för och i skolan. UVK 3 har återigen fokus på jämlikhets- och jämställdhetsfrågor samt hållbar utveckling. Av självvärderingen framgår att UVK-kurserna examineras på olika sätt med en för bedömggruppen tydlig anknytning till examensmålets olika delar. De vanligaste examinationsformerna är: individuell skriftlig uppgift, skriftlig rapport, diskussionsseminarier utifrån underlag, hemtentamen, uppsats samt under VFU. Bedömggruppen anser att variationen i undervisningen och dess tydliga professionsrelevans skapar goda förutsättningar för studenterna att genom utbildningen uppnå examensmålet och utveckla den förmåga att göra de vetenskapliga, samhällliga och etiska bedömningar som eftersträvas.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärosätet uttrycker i självvärderingen en ambition om att ett jämställdhetsperspektiv ska genomsyra valet av kurslitteratur. Lärare inom lärarutbildningen går en utbildning i jämställdhet som genomförs i form av tre halvdagarsworkshops. I specialpedagogikkursen finns genus representerat genom en aktuell lärare som har det som sitt forskningsområde. Jämställdhetsfrågor tas enligt självvärderingen upp i flera kurser. Både inom UVK och VFU genomförs en skriftlig uppgift som också examineras. Av intervjuerna framgår att lärosätet bedriver ett aktivt arbete med jämställdhetsperspektivet i utbildningen.

Enligt självvärderingen finns det en handlingsplan för jämställdhetsintegrering inom tre utvecklingsområden:

- 1) utbildningens innehåll och genomförande
- 2) forskningens villkor och karriärvägar
- 3) lednings- och stödprocesser.

För områdena specificeras olika utvecklingsbehov och åtgärder, exempelvis att utveckla olika former av kunskapsstöd och pedagogiska metoder för jämställdhetsfrämjande utbildning och forskning.

Bedömggruppen bedömer att utbildningen uppfyller bedömningsgrunden jämställdhet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Självvärderingen visar på att det finns en systematik på plats med en tydlig fördelning av ansvar för utbildningen. Varje år görs programuppföljningar och programansvarig ansvarar för att sammankalla till regelbundna programråd. Vid intervjuerna framkommer att återkoppling ges till studenterna. Hur detta går till och om det lett till förändringar är fortfarande otydligt för bedömggruppen.

VFU samordnas centralt och efter varje avslutad VFU-period sker en uppföljning av överenskommelsens efterföljande med skolhuvudmännen. Utvärdering av VFU i sin helhet sker var tredje år. Återkoppling sker till skolhuvudmän, lärosätet och studentrepresentanterna, vilket bedömargruppen bedömer det fungerar.

Det systematiska kvalitetsarbetet inom UVK berör lärosätets kursvärderingar. Vid intervjuerna framkommer en utmaning som rör hur kursvärderingarna genomförs. De automatiskt genererade frågorna i kursvärderingen gäller framförallt hela kurser och inte delkurser, vilket kan leda till lägre svarsfrekvens bland studenterna. Lärosätet lyfter fram att kompletterande delkursvärderingar genomförs genom muntlig dialog och/eller skriftligt på plats under sista undervisningstillfället.

Här rekommenderar bedömargruppen att åtgärder vidtas så att kursvärderingar blir ett mer användbart verktyg för kvalitetssäkring. Här rekommenderar bedömargruppen att åtgärder vidtas så att kursvärderingar blir ett mer användbart verktyg för kvalitetssäkring.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Enligt självvärderingen finns studiestöd på plats för akademiskt skrivande och även stöd för stresshantering. Lärosätet beskriver också att stöd för att studenterna ska klara av utbildningen inom planerad studietid finns på flera nivåer. Både självvärderingen och intervjuerna lyfter fram studievägledningen som en viktig komponent i lärosätets arbete för att stötta studenter som kan bli underkända. Stödfunktionen Funka ger individuellt stöd till studenter med dokumenterad funktionsnedsättning.

Vid intervjuerna framkom en genomströmning på 53 procent på ämneslärarprogrammet i sin helhet. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att analyserar vad som påverkar genomströmningen för att tydligare kunna arbeta med frågan.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna framkommer att lärosätets utgångspunkt är det studentcentrerade lärandet, som innebär ansvarstagande och förväntningar om att studenterna tar aktiv del i sina studier. Kamrat -och sambedömningar används som metod, vilket bedömargruppen lyfter fram som ett positivt exempel för både studenternas förmåga att kunna arbeta självständigt, men också för att lära och stödja studenterna att se blivande kollegor som resurser för att arbeta med hög kvalitet och utveckling.

Studenter finns representerade i olika beslutande organ och kursvärderingar görs systematiskt. Lärosätet beskriver i självvärderingen att studenterna därigenom både har formellt och informellt inflytande över sin utbildning. Delkursvärderingar är en form av inflytande som lärosätet provar. Kursvärderingar följs upp både under den pågående kursen och efteråt, även om svarsfrekvensen är låg. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att aktivt arbeta med hur svarsfrekvensen kan bli högre. Studenternas svarsfrekvens är en generell utmaning för många lärosäten och här behövs

goda exempel för spridning. Sammanfattningsvis kan sägas att lärosätet inte kan lägga hela ansvaret på studenterna, utan en hög svarsfrekvens ska ligga i lärosätets intresse.

Studievägledning finns också inom verksamheterna. Studenternas psykosociala hälsa varierar enligt uppgifter från intervjuerna mellan olika ämnesprogram. Bedömaregruppen anser att det är av yttersta vikt att analysen fångar variationen mellan olika ämnen och att detta regelbundet följs upp. I intervjuerna framkommer också en avsaknad av analys av eventuella anledningar till avhopp från ämneslärarprogrammet. Bedömaregruppen ser det som centralt att kvalitetsgranskningen görs även på kurs- och lärarnivå.

Hur studenterna blir synliggjorda i VFU-placeringar är ett utvecklingsområde som bedömaregruppen konstaterar behöver kvalitetsgranskas internt. Detsamma gäller likvärdigheten i olika studenters VFU.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Enligt självvärderingen har lärosätet genom en nationell försöksverksamhet ett väl utvecklat samarbete mellan skolhuvudmän och övningsskolor. Det finns också pedagogiska nätverk. På lärosätet finns adjungerande adjunkter anställda, vilket bedömaregruppen ser som bra för samverkan och kopplingen till skolan och praktisknära frågeställningar. Lärosätet lyfter i självvärderingen fram praktisknära forskning, didaktiska nätverk, den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och övningsskoleverksamheten som de är huvudman för.

Bedömaregruppen menar att detta tillsammans bildar en bra grund för hur vetenskap, teori och praktik kan användas för att problematisera framtida utmaningar för lärarrollen. För hållbarheten för den enskilda verksamma läraren uttrycker bedömaregruppen att även dessa perspektiv bör finnas med, tillsammans med det digitala lärandet som också kommer präglade den framtida skolan samt dess elever.

Lärosätet diskuterar i intervjuerna att de borde ta mer intryck av alumners syn på utbildningen, vilket bedömaregruppen anser vara ett bra förslag för att stärka utbildningens användbarhet i yrkeslivet.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

När det gäller personal finns det hög kompetens inom UVK med 4 professorer och 13 lektorer, varav 4 är docenter. Dessutom undervisar 1 doktorand och 6 adjunkter, och merparten av lärarna är

tillsvidareanställda, vilket bedömggruppen menar främjar en god kontinuitet. Även planerna för kompetensförsörjning medför stabilitet i utbildningen.

Utbildningsmiljön utgörs av ett sammanhållet campus, vilket underlättar för möten mellan lärargrupper och ledning. Majoriteten av de undervisande lärarna inom UVK ingår i aktiva forskningsmiljöer med relevans för utbildningen genom att utbildningen bedrivs i nära samverkan med forskning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. UVK:n är strukturerad på ett sätt så att det är möjligt för studenterna att omsätta kunskap om vetenskapsteori, kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet med relevans för yrkesutövningen.

Det är en styrka att undervisningen och examinationerna efterliknar en vetenskapligt grundad och forskande praktik. Detta leder till att form och innehåll, förenas på ett fruktbart sätt och förstärker utbildningens yrkesrelevans, genom att vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas som en integrerad helhet. Däremot framträder det att kvantitativ metod har lägre dignitet än kvalitativ metod inom UVK och i vilken utsträckning fördjupning i metoden sker beror på hur man arbetar i de olika ämnena. Under intervjuerna framgår att olika ämnen har olika syn på metodens betydelse för lärarutbildningen vilken kan påverka om fördjupning i ämnena sker. Här finns ett utvecklingsområde för lärosätet att komma tillrätta med, som bedömggruppen rekommenderar.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls enligt bedömggruppen. För UVK finns en relevant vetenskaplig och professionsinriktad miljö, och verksamheten bedrivs enligt bedömggruppen så att det finns ett starkt samband mellan forskning och utbildning, i riktning mot det allmänpedagogiska och de didaktiska frågorna. Det finns en gradvis fördjupning och progression under utbildningens gång. Bedömggruppen rekommenderar samtidigt lärosätet att undersöka de olika ämnenas relation till UVK och tydligare knyta samman delarna.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Bedömggruppen ser det som positivt att begreppet metodik analyseras i relation till didaktik eller ämnesdidaktik. Utbildningen bedöms säkerställa att studenterna efter examination har goda kunskaper om lärandeteorier och elevers kunskapsutveckling tillsammans med didaktisk kompetens, i samklang med vad som krävs i yrkespraktiken.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. De krav som ställs i utbildningen på att utveckla den pedagogiska förmågan att stimulera varje elevs lärande och utveckling ökar successivt genom utbildningen och kan beskrivas som en utveckling från att initialt tillsammans med andra (och i viss mån självständigt) ta ansvar för planering, genomförande och utvärdering av undervisning, till att mer självständigt även tillägna sig och uppvisa förmåga att utveckla och kritiskt granska sin egen och andras undervisning och pedagogiska verksamhet. Detta är ett gott exempel på progression och didaktiskt djup som studenten förankrar. Bedömggruppen noterade under intervjuerna en variation i hur väl kopplingen fungerar mellan UVK, VFU och de olika ämnena. Här kan det alltså finnas ett glapp mellan olika

utbildningsdelar och bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att på djupet kvalitetssäkra dessa nämnda delar för att kvalitetssäkra studenternas lärande.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls inom utbildningen, och de kurs exempel som synliggör målets efterfrågade områden övertygar bedömaregruppen. Bedömaregruppen anser att variationen i undervisningen och dess tydliga professionsrelevans skapar goda förutsättningar för studenterna att genom utbildningen uppnå examensmålet och utveckla den förmåga att göra de vetenskapliga, samhällsliga och etiska bedömningar som eftersträvas.

Jämställdhetsarbetet beskrivs i självvärderingen, och jämställdhet tas upp i flera kurser på ett sätt som övertygar bedömaregruppen om att bedömningsgrunden tillgodoses. Både inom UVK och VFU genomförs en skriftlig uppgift som också examineras.

Det finns ett system på plats med tydlig fördelning av ansvar. Varje år görs programuppföljningar. Den programansvariga ansvarar för att sammankalla till programråd. På intervjuerna framkommer att återkoppling ges till studenterna. Hur detta går till och om det lett till förändringar är fortfarande otydligt i det undersökta materialet och intervjuerna. Kursvärderingarna innehåller standardiserade frågor och en vanlig utmaning är att de automatiskt genererade frågorna i värderingen gäller framförallt hela kurser och inte delkurser, vilket kan leda till lägre svarsfrekvens. Här rekommenderar bedömaregruppen att lärosätet ser till att kursvärderingarna blir ett mer användbart verktyg för kvalitetssäkring. VFU samordnas centralt och efter varje avslutad VFU-period sker en uppföljning av överenskommelsen med skolhuvudmännen. Utvärderingen av VFU i sin helhet sker vart tredje år. Återkoppling sker till skolhuvudmän, lärosätet och studentrepresentanterna, vilket bedömaregruppen bedömer att det fungerar.

När det gäller studentperspektivet framkommer tydligt för bedömaregruppen att lärosätets hållning är det studentcentrerade lärandet som innebär ansvarstagande och förväntningar om att studenterna tar aktiv del i sina studier. Studenter finns representerade i olika beslutande organ och kursvärderingar görs systematiskt. Samtidigt rekommenderar bedömaregruppen att lärosätet ser över likvärdigheten i studenternas VFU-placeringar.

Inom ramen för arbetslivsperspektivet lyfter lärosätet på ett övertygande sätt fram exempel som rör praktiska forskning, didaktiska nätverk samt VFU och samverkan inom den övningskoleverksamhet som de är huvudman för. Bedömaregruppen menar att detta tillsammans bildar en god grund för hur vetenskap, teori och praktik kan användas för att problematisera framtida utmaningar för lärarrollen.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Med stöd i det samlade underlaget anser bedömargruppen att antalet lärare och deras sammantagna kompetens är adekvat och tillräcklig när det gäller både den vetenskapliga och den professionsinriktade kompetensen. Cirka 40 studenter antas årligen till ämnet svenska, och bedömargruppen menar att antalet lärare står i proportion till utbildningens volym. Enligt självvärderingen får dock pensionerade lektorer rycka in ibland, och man står inför flera pensionsavgångar. Lärosätet planerar för detta; bland annat har man påbörjat en nyrekrytering av en lektor i litteraturvetenskap, och en biträdande lektor i svenska språket har nyligen tillsatts. Undervisningen genomförs av lektorer, docenter och professorer som alla har forskning i sina tjänster. Enligt bedömargruppen är styrkor i lärosätets personalförsörjning att kompetensen är mycket god både när det gäller litteraturvetenskap och språkvetenskap.

I självvärderingen och enligt lärartabellen är det lite oklart hur stark den teoretiskt vetenskapliga ämnesdidaktiska kompetensen är, men det förtydligades vid intervjuerna. Det finns god försörjning av disputerade lärare i språkdidaktik medan det är något svagare när det gäller litteraturredaktik. Trots svagheten när det gäller litteraturredaktiken menar bedömargruppen att den teoretiskt vetenskapliga ämnesdidaktiska kompetensen är god, främst genom att lärarkollegiet har en mycket stark samsyn på det som de kallar skolämnet svenska. Vid intervjuerna framkom också att den ämnesdidaktiska skolningen i framför allt litteraturredaktik stärks genom kollegial fortbildning av de ämnesteoretiska lärarna.

När det gäller den pedagogiska kompetensen har nästan all undervisande personal genomgått, eller fått tillgodoräknat, högskolepedagogisk utbildning, enligt självvärderingen. Lärosätets interna pedagogiska utvecklingsmedel utlyses regelbundet. Högskolepedagogisk kompetensutveckling erbjuds också inom informations- och kommunikationsteknik (IKT) och lärande. Föreläsningar, workshoppar och seminarier ges för att utveckla undervisningen, och dessutom pågår projekt om kollegial handledning. Allt detta framgår av självvärderingen och intervjuerna.

När det gäller den professionsinriktade kompetensen har fyra av tolv lärare ämneslärarexamen. Därtill har lärosätet gjort en förstärkning genom att anställa två adjungerade adjunkter på vardera 20 procent. Det har redan gett ett positivt resultat, enligt intervjuerna. Både studenter och lärare uppskattar insatserna från de adjungerade adjunkterna som kommer med färskas exempel från skolans verksamhet, och lärargruppen förväntar sig att denna lösning ska bli permanent. När det gäller kompetensen hos VFU-handledare har lärosätet som mål att alla ska genomgå handledarutbildning, och alla har redan sådan utbildning när det gäller de övningsskolor som ingår i VFU:n. Bedömargruppen menar att den professionsrelaterade kompetensen kan stärkas genom att utbilda även de handledare som inte ingår i försöksverksamheten med övningsskolor.

Sammanfattningsvis menar bedömargruppen att lärosätet har en strategisk kompetensförsörjning. Både självvärderingen och intervjuerna visar att man är medvetna om de kommande utmaningarna, och lärosätet har en plan för att ersätta de lärare som snart går i pension. Samtidigt är tillsättningen av adjungerade adjunkter en styrka.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Det samlade underlaget visar att den vetenskapliga miljön är mycket god. Kopplat till lärarutbildningen finns det två aktiva forskningsmiljöer: en inom litteraturvetenskap, kallad Berättande, liv och mening, och en inom språkvetenskap, Språk och retorik i samhället. Inom ämnesgrupperna i svenska språket och litteraturvetenskap finns en kombination av didaktisk forskning och ren ämnesforskning, vilket sammantaget ger en god vetenskaplig utbildningsmiljö för studenterna. Styrkan i lärosätets utbildningsmiljö är alltså den aktuella och utbildningsnära forskningen som sker inom både litteraturvetenskap och språkvetenskap, och inom litteraturredaktik och språkdidaktik.

Under intervjuerna framkom det att en av lärargruppens representanter också är lärare i UVK-kurser vilket stärker ämnets koppling till utbildningsvetenskaplig kärna (UVK). Lärargruppen har kunskap om innehållet i dessa kurser, och en av lärarna sitter också i programledningen för ämneslärarprogrammet. Lärosätet avser även att i ännu högre grad utveckla kopplingen mellan UVK och ämnena.

Lärarna som undervisar har också forskning i sin tjänst, och på så sätt får studenterna tillgång till aktuell forskning. Lärarnas böcker och artiklar används i undervisningen, även om det i självvärderingen är lite oklart hur. Lärosätet ger dock flera exempel på hur studenterna genom utbildningen tillägnar sig ett forskande förhållningssätt: Studenterna får möta och delta i pågående forskning, och man ordnar regelbundet högre seminarier inom det som kallas Humanistiska studier. Det finns därmed ett nära samband mellan forskning och utbildning, enligt bedömargruppen.

I självvärderingen framgår den professionsinriktade miljön som svagare eftersom det finns brister i de undervisande lärarnas kontakt med fältet och VFU:n. Under intervjuerna framkom dock att den samlade lärargruppen visar medvetenhet och kunskap om hur VFU:n och den professionsinriktade miljön knyts till utbildningen i övrigt. Det finns adjungerade adjunkter i utbildningen och samarbetet med dem fungerar mycket bra och har gett resultat, enligt bedömargruppen. Styrkan med den professionsinriktade miljön är också att flera lärare har ämneslärarutbildning, även om det inte framgår hur aktuell den utbildningen är. Försöksverksamheten med övningsskolor kommer snart att omfatta alla gymnasieskolor i regionen, och den fungerar mycket bra genom att handledarna har genomgått handledarutbildning. Lärosätet satsar också på att studenter får möta varandra över ämnesgränserna, vilket enligt bedömargruppen stärker ämneslärarutbildningsmiljön för studenterna.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Med stöd i det samlade underlaget anser bedömargruppen att utbildningen överlag ger studenterna förutsättningar för att uppfylla målet. Lärosätet uppvisar en god progression mellan de olika delarna i utbildningen när det gäller ämnesmässig progression. Det finns också goda bevis för länken mellan kursmål och examination. I självvärderingen ger man vidare flera exempel på kursinnehåll och mål, och på hur måluppfyllelse säkerställs genom examination, till exempel hemtentamen, skriftliga

inlämningsuppgifter och det självständiga arbetet. Ett exempel från självvärderingen gäller den nionde terminen då lärosätet säkerställer den väsentliga fördjupningen inom fiktionsstudiet i delkursen *Form och funktion: fiktionsstudiets teori och metod*. Delkursen bygger på tidigare kunskaper, särskilt från termin fem, men den ska även förbereda för det självständiga arbetet. Ett ytterligare exempel gäller språkvetenskap som visar hur examensmålet konkretiseras i lärandemål, undervisning och examination i en delkurs i textanalys. Enligt lärandemålen ska studenterna bland annat kunna analysera och jämföra texter språkligt. I undervisningen introduceras analysredskap och analysnivåer genom övningar och genomgångar. Studenterna läser litteratur och analyserar texter med stöd i litteraturen. Under lektioner redovisar studenterna sina analyser, och resonerar om språkliga och textuella drag. Examinationen sker dels genom en muntlig gruppuppgift, dels genom en individuell skriftlig uppgift, där studenterna ska analysera givna texter visuellt respektive verbalspråkligt och textuellt. I kriterierna för G ingår det att studenterna ska tillämpa analysredskap på ett i huvudsak rättvisande sätt, belägga sina påståenden med hjälp av exemplifieringar, samt relatera texten och dess utformning till dess situationskontext.

I självvärderingen beskrivs kurser som enligt bedömargruppen visar att det finns bredd i ämnet, till exempel att erövra en bred språklig bas och grundläggande litteraturvetenskapliga begrepp. Det finns även kurser som visar på djup genom att studenterna till exempel ska tillämpa analysverktyg och göra kritiska analyser. Flera moment återkommer på ett fördjupat sätt i kurserna, och djupet signaleras med hjälp av verb som anger progression, exempelvis att redogöra för, reflektera över, tillämpa, analysera och granska, dra slutsatser och göra kritiska analyser – inom både litteraturvetenskap och svenska språket. Undervisningen är väl förankrad i aktuell forskning, enligt bedömargruppen. Inom området literacy och multiliteracy får studenterna ta del av den senaste forskningen och det utvecklingsarbete som sker i skolorna inom literacyområdet. De flesta självständiga arbeten uppvisar också ämneskunnande och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. Detta tyder på att ämneskunnande är prioriterat i det självständiga arbetet.

Ett utvecklingsområde som lärosätet tar upp i självvärderingen är att göra kursplanernas målformuleringar mer konkreta, eftersom man sett att kursmålen är allmänt hållna. I lärargrupperna pågår därför ett arbete med att tydliggöra progressionen mellan kurserna. Under intervjuerna gavs exempel på hur detta kan gå till, och bedömargruppen menar att det är ett viktigt fortsatt utvecklingsområde att se över kursplanemålen och göra dem mer konkreta och mer kopplade till aktiva verb som också uttrycker progression.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Bedömargruppen anser att lärosätet via självvärderingen visar att målet nås. Ämnesdidaktik och ämnesteorier integreras i alla kurser genom utbildningen, vilket ger goda förutsättningar för kopplingen mellan vetenskap och beprövad erfarenhet. Lärosätet har en tydlig progression för metod och teori som börjar i UVK och följs upp i ämnena. Metodanvändning, till exempel brukstextanalys, introduceras tidigt i utbildningen. Grundtanken är att UVK tar de grundläggande och allmänna vetenskapsteorierna och att ämnet sedan tar det vidare, vilket betonades under intervjuerna. En styrka enligt bedömargruppen är att det finns en metodkurs som är specifikt inriktad på svenskämnesdidaktiska och litteraturvetenskapliga metoder med en direkt koppling till det

självständiga arbetet i svenska. För kvalitativ metod stärks kunskapen och progressionen i alla kurser. Kunskaper i kvantitativ metod tas framför allt upp i kurser inom UVK men berörs även lite i den språkvetenskapliga metodkursen där lärosätet tar upp forskning om så kallad interbedömarreliabilitet som bygger på kvantitativa mätmetoder. Detta moment kopplas också enligt självvärderingen till det skrivpedagogiska området, då studenterna läser och kritiskt diskuterar kvantitativa studier av interbedömarreliabilitet i nationella prov och elevers responspreferenser. Delkursen examineras genom muntliga uppgifter och en skriftlig uppgift där studenterna ska presentera och diskutera olika språkvetenskapliga synsätt. Ett av betygskriterierna för G är att studenterna i sina texter ska visa "förmåga till kritisk analys av språkvetenskapliga synsätt och förmåga att göra egna synteser". Detta är ett exempel på relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, och dess betydelse för yrkesutövningen.

Enligt självvärderingen säkerställs måluppfyllelsen framför allt i det självständiga arbetet och i ett så kallat formativt oppositionsseminarium. Utbildningen har olika mål i kurserna som säkerställer progressionen för vetenskapsteori och metod samt säkerställer förhållandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet, men det säkerställs inte i de självständiga arbetena. De flesta arbeten saknar det vetenskapliga och metodiska samt förhållandet mellan forskning och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Ändå är ett av kriterierna för ett godkänt arbete, enligt självvärderingen, att "redogöra och argumentera för val av teoriknytning eller perspektiv och visa medvetenhet om metodfrågor vid såväl materialinsamling som bearbetning och analys av materialet". Det är också tydligt vad som händer om ett arbete blir underkänt: Då måste studenten på nytt registrera sig på kursen och få ny handledartid, för att därefter lägga fram arbetet igen. Denna hantering borde leda till starka självständiga arbeten, tillsammans med en rimlig timresurs för handledning, men när det gäller teori- och metodanvändning är det alltså flera arbeten som inte når målet.

Bedömargruppen anser att lärosätet säkerställer att målet nås, genom det systematiska arbetet om vetenskapsteori och forskningsmetoder under utbildningens gång, och de varierade formerna av lärandeaktiviteter och examinationer. Bedömningen gäller dock med viss reservation för de konstaterade bristerna i de självständiga arbetena. Ett utvecklingsområde är enligt bedömargruppen att lärosätet bör sträva efter gemensamma kursmål och ett gemensamt tänk kring godkänt-nivån för ovanstående mål. Samtidigt behöver man stärka den vetenskapliga fördjupningen i de självständiga arbetena samt kopplingen till beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Rekommendationen från bedömargruppen är att se över kvaliteten på ett godkänt arbete, när det gäller teori- och metodanvändningen samt förmågan att visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Bedömargruppen anser utifrån det samlade underlaget att målet, tydligt och genomgående, uppnås och säkerställs i utbildningen och i progression genom alla kurser. Målet uppnås bland annat genom kopplingen mellan VFU och högskoleförlagda kurser. Under VFU:n följer man upp den kunskap som

studenterna fått genom att läsa kurslitteratur samt reflektera över och kritiskt granska den. Studenterna får också reflektera över de olika problem som tagits upp. Ett exempel är att studenterna läser om språkutvecklande arbetssätt och väljer ut ett av dessa arbetssätt som de redogör för på den högskoleförlagda kursen. Studenten presenterar även arbetssättet för lärare under VFU:n. Enligt bedömargruppen är detta ett bra sätt att säkerställa den del av målet som handlar om att reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att bidra till att utveckla yrkesverksamheten. Det finns även centrala mål i VFU-kurserna som går ut på att kritiskt reflektera över egna och andras erfarenheter.

Ett identifierat problem för lärosätet är att hälften av den totala VFU-tiden är förlagd under det första året. Den första VFU:n i svenska ligger så pass tidigt att studenterna inte hunnit få med sig tillräckliga kunskaper i ämne och ämnesdidaktik, enligt bedömargruppen. Enligt intervjuerna är lärosätet medvetna om problemet och har försökt utforma uppgifter och följa upp VFU:n för att reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat, trots den tidiga VFU:n. Studenterna gör under VFU:n ett undersökande arbete i progression mellan de kurser som hör till svenska, som de tar med sig tillbaka in i seminarier. Enligt självvärderingen är de VFU-kurser som svenskämnet ansvarar för centrala för detta mål. Inom en av dessa kurser ska studenterna undersöka och reflektera kring autentiska bedömningsfall inom svenskan, vilket följs upp på ett seminarium vid lärosätet där aktiva lärares bedömningar diskuteras i relation till studenternas erfarenheter och uppfattningar. Studenterna prövas i att självständigt tillvarata och reflektera över sina erfarenheter, och examineras genom att de beskriver och reflekterar över en egen lektionsserie. Detta anser bedömargruppen är ett gott exempel på hur målet uppfylls och säkerställs. Under intervjuerna framgår det att lärosätet arbetar med att lösa problemet med den tidiga VFU:n. Man kommer att lägga om VFU-perioderna, alternativt dela upp dem i fler perioder som kommer senare i utbildningen. Bedömargruppen ser positivt på dessa åtgärder.

I självvärderingen beskrivs även de lärarledda seminarierna där ett genomgående tema är kritisk reflektion över forskning, och ett annat tema är hur forskningen förhåller sig till yrket och yrkesverksamheten. Måloppfyllelse ska även säkerställas i det självständiga arbetet, då med fokus på att kritiskt och självständigt tillvarata och systematisera. Lärosätet betonar också att det självständiga arbetet ska vara utåtriktat och kunna bidra till skolutveckling genom att spridas på skolorna. Av de självständiga arbetena är det knappt två tredjedelar som uppfyller målet. Resten saknar framför allt kritisk reflektion och relevansen för kunskapsutvecklingen inom ämnet och för yrkesverksamheten är oklar. Bedömargruppen rekommenderar därmed att lärosätet ser över hur kursmålen och betygskriterierna för det självständiga arbetet är utformade för godkänt-nivån.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Utifrån det samlade underlaget anser bedömargruppen att målet uppfylls. Det sker främst genom VFU-kurserna där studenterna i progression får visa att de kan tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för att undervisa i ämnet svenska. Detta sker också under utbildningen genom högskoleförlagda övningar. Självvärderingen innehåller många bra exempel, liksom exempel på mål och betygskriterier för kursen samt didaktiska frågor under både högskoleförlagda kurser och VFU:n. Utbildningen är uppbyggd på en stark integration mellan ämne

och ämnesdidaktik. Det är främst inom VFU-kurserna som lärosätet prövar och säkerställer studenternas förmåga att verkligen tillämpa de ämnesdidaktiska och metodiska kunskaperna i skarpt läge, men det görs även genom övningar i form av till exempel case-övningar. Övningar och examinationer som rör målet är exempelvis när man i en kurs i språk har ett lärandemål som handlar om studentens förhållningssätt till språk ur ett professionsperspektiv, och studenten får relatera till didaktikens frågor om vad, hur och varför. I examinationen, som är en hemtentamen, redovisas ståndpunkter genom didaktiskt relevanta uppgifter, till exempel hur man som svensklärare kan förhålla sig till normer och variationer i språkriktighet när man undervisar och bedömer elevers texter. Examinationen säkerställer tillämpning i skriftlig form som pekar fram mot VFU-kursens praktiska tillämpning. Även i litteraturkurserna finns liknande övningar och examinationer som kan tillämpas under VFU:n, till exempel olika sätt att arbeta med en roman, vilket också didaktiskt jämförs med forskning och beprövad erfarenhet i kurslitteratur.

En svaghet som både bedömargruppen och lärosätet uppmärksammar är att hälften av studenternas totala VFU ligger under första året. Den första VFU:n tillhör UVK och syftet är att studenterna ska bekanta sig med skolmiljön. Studenterna undervisar då inte utan auskulterar i olika miljöer på skolan, enligt lärargruppen. Därmed examineras inte deras undervisning. Den andra VFU-perioden infaller under första terminens svenskstudier, och då har studenterna relativt lite ämnesstudier och erfarenhet av det vetenskapliga, ämnesmässiga och ämnesmetodiska med sig. Lärarna har påtalat detta för ledningen, och vid intervjuerna bekräftas att man håller på att ändra studenternas studiegång. Bedömargruppen anser att det skulle ge studenterna bättre möjligheter att till fullo utnyttja VFU-perioderna.

De ämnesdidaktiska momenten i VFU:n examineras oftast i lärarledda seminarier där student, handledare och universitetslärare deltar. Det finns utpekade ämnesdidaktiska områden, till exempel bedömning av elevtexter och samtal om litteratur, som handledaren bedömer i ett bedömningsunderlag som delges den examinerade läraren. Allt sker i progression mellan VFU-kurserna, från grundläggande praktisk tillämpning till att självständigt ansvara för ämnesdidaktiska moment.

Ett utvecklingsområde som framhålls i självvärderingen är att stärka ämnesmetodiken och retoriken, alltså studenternas egen förmåga att muntligen och med säkerhet framträda i ett klassrum. Detta framgår också i intervjuerna, fast på ett motsatt sätt. Där anser man att det är mer teoretisk retorik som behövs och att de färdighetsinriktade övningar som finns i dag räcker. Övrig praktisk metodik hanteras framför allt med hjälp av två aktiva gymnasielärare som medverkar i VFU-kurserna för att stärka banden mellan professionen och akademien. Det finns också två adjungerade adjunkter som stärker kontakten mellan skola och akademi. I försöksverksamheten med övningsskolor ordnas ett seminarium på övningsskolan där man tar upp frågor om tillämpning av ämne och ämnesdidaktik, inklusive metodik. Detta seminarium finns bara för dem som gör sin VFU på en övningsskola, men tanken är att göra alla skolor i regionen till övningsskolor, vilket kommer att öka likvärdigheten. Bedömargruppen ser positivt på att lärosätet vidtar åtgärder som ökar likvärdigheten mellan VFU på övningsskolor och "vanliga" skolor. Därtill rekommenderar bedömargruppen att lärosätet förändrar kurserna så att man tillgodoser studenternas egen färdighet när det gäller presentation och retorik samt muntlighet inklusive mer ämnesteorikring retorik.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med

andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Med utgångspunkt i det samlade underlaget anser bedömargruppen att lärosätet har visat hur målet uppfylls: främst genom VFU-kurserna där studenterna i progression får visa förmåga att självständigt planera, genomföra och utveckla undervisningen. Målet uppfylls också genom övningar, inom flera högskoleförlagda kurser finn det examinerande moment inom området planering, utvärdering och utveckling. Lärosätet ger flera mycket goda exempel från språk, såsom skrivdidaktik, skrivbedömning och språklig variation, men också från litteratur, exempelvis urvalsfrågor, olika sätt att arbeta med en roman och granskning av metoder för litteraturundervisning. I självvärderingen framgår även exempel på mål och betygskriterier för kursen. Bland annat lägger studenterna ganska mycket tid, en vecka, på att analysera och bedöma autentiska elevtexter. I den sista ämnes-VFU:n, termin 5, får studenterna visa förmåga att med relativt hög grad av självständighet planera undervisningsmoment, och i planeringen visa grundläggande ämneskunskaper och grundläggande didaktiska kunskaper. Kursmålen omfattar även didaktiska och sociala mål såsom förmågan att leda undervisning, kommunicera med eleverna och anpassa sig till olika uppkomna pedagogiska situationer.

En svaghet är enligt bedömargruppen att 15 högskolepoäng av studenternas VFU, inom både UVK och ämne, ligger under studenternas första år och ämnets första termin. Lärosätet nämner det som ett utvecklingsområde, och vill ändra studiegången så att studenterna kan tillgodogöra sig den första ämnes-VFU:n på ett bättre sätt. Vid intervjuerna framkom att ämnes-VFU:n fungerar väl. Examinationen sker genom det bedömningsunderlag som handledaren ger till den examinerande läraren. Vid intervjuerna framgår att examinationen av VFU:n i svenska upplevs som rättssäker och att det inte finns behov av att ha besök av lärare från lärosätet under VFU:n. Kriterierna är tydliga och handledarna på skolan sköter uppdraget bra, och lärosätet framhåller att kontakten med handledarna är god. Bland annat håller lärosätet i ett handledarseminarium för att stödja handledarna i deras bedömning av studenterna. Bedömargruppen bedömer att det finns en mycket god koppling mellan uppgifterna i kurserna, i både UVK, svenska och VFU, när det gäller planering, genomförande och ledarskap inklusive att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

När det gäller att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling säkerställs det framför allt i VFU-kurs 4 som är kopplad till UVK. Här läggs särskilt fokus på ett specialpedagogiskt förhållningssätt. Examinationerna sker i huvudsak genom eller i anslutning till VFU:n, kombinerat med seminarier, redovisningsuppgifter, tillämpning av kurslitteratur och individuella skriftliga utvärderingar och reflektioner. Det specialpedagogiska förhållningssättet antyds även i de VFU-mål som är kopplade till svenska, där målet är att kunna anpassa undervisningen efter olika pedagogiska situationer.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Lärosätet redogör framför allt för detta mål inom UVK. Vid intervjuerna beskrivs dock ett genomtänkt arbete med till exempel värdegrundsfrågor i svenska som kopplas till både språk och litteratur. Man

nämner exempelvis kursmoment som utgår från Förintelsen, västerländsk kanon i förhållande till utomeuropeisk litteratur, och kulturmöten. Literacy lyfts fram, inklusive frågor om alla barns lika värde. Kurser i språk problematiserar synen på språk och representerar en socialinteraktionistisk syn. Etiska frågor om forskning tas också upp. Detta arbete nämns inte i självvärderingen i svenska utan framkommer i intervjuerna. Bedömargruppen anser att målet uppfylls även i ämnet.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I underlaget framgår en hög medvetenhet om jämställdhetsperspektivets betydelse och att det genomsyrar hela svenskläroverutbildningen. Män och kvinnor behandlas lika i utbildningen och lärosätet verkar för en jämställd studiemiljö i svenska språket och litteraturvetenskap. Kurslitteraturen väljs ut med tanke på att ge författare av båda kön lika utrymme, och frågor om jämställdhet tas upp i flera kurser under utbildningen. I självvärderingen ges flera goda exempel på detta från de båda delämnena. Nyligen har man genomfört workshoppar i läroverutbildningsnämndens regi, med syftet att ge lärare verktyg för att införa jämställdhetsperspektivet i sin undervisning. Självvärderingen uppvisar överhuvudtaget ett mycket genomtänkt sätt att arbeta med dessa frågor, och man beaktar jämställdhetsperspektivet på ett sätt som enligt bedömargruppen är en styrka hos lärosätet.

Bedömargruppens uppfattning är att utbildningen möjliggör för studenterna att utveckla förmågan att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. Jämställdhetsperspektivet är med i samtliga kurser och det ventileras återkommande på seminarier. Det påtalades dock i underlagen att jämställdhetsperspektivet borde synas i fler av lärandemålen och examineras på ett tydligare sätt i fler kurser och att lärosätet anser att det är ett utvecklingsområde. Bedömargruppen ser positivt på att lärosätet ytterligare vill stärka upp jämställdhetsperspektivet men anser att det redan i dag är väl förankrat i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Utbildningen följs upp systematiskt på flera olika sätt: genom kursvärderingar, studentdialoger och analyser av tentamensresultat. Eftersom svarsfrekvensen på centrala kursvärderingar oftast är låg har lärosätet ett utvecklingsarbete med fokus på andra typer av utvärderingar. Kvalitetsarbetet är likväl systematiskt och genomtänkt. Studenterna får till exempel återkoppling i form av resultat från bland annat kursvärderingar, och de får också veta hur kurserna utvecklas och förändras efter de olika utvärderingarna. Vid de centrala kursvärderingarna får den kursansvariga en resultatsammanställning från det lärosätetsgemensamma informationssystemet, och skriver sedan en resulterande kommentar utifrån sammanställningen och lärarnas erfarenheter. Kommentaren återförs till nuvarande och kommande studenter via systemet. Inför varje kursstart reviderar lärosätet kursplaner och uppdaterar litteraturlistorna, vilket bedömargruppen tycker är föredömligt om än en aning tidskrävande. Studenterna har också stor möjlighet till inflytande över utbildningen genom de årsvisa studentdialoger kring kurserna inom svenskämnet som lärosätet anordnar. Detta

kontinuerliga kvalitets- och kursutvecklingsarbete ser bedömargruppen som en styrka hos utbildningen.

Vid intervjuerna framkom att studenterna ofta får återkoppling i samband med att en ny kurs presenteras, och då även får en förklaring till revideringen. Det ses som en ständig utmaning att få studenterna engagerade, och därför är det viktigt att lyfta fram revideringar för att därigenom visa att studenternas åsikter tas på allvar. Ibland handlar det dock om längre processer som den aktuella studentgruppen inte direkt ser resultatet av. Bedömargruppens intryck är i vilket fall att lärosätet har en systematisk uppföljning och kvalitetsutveckling av utbildningen.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

För hela ämneslärarutbildningen är kvarvaron det andra läsåret över riksgenomsnittet. Det finns ett utvecklat studentstöd inom olika områden såsom studenthälsa, individuellt stöd för studenter med funktionsvariationer och framför allt stöd i akademiskt skrivande. Inom svenskämnet har det inte gjorts några särskilda insatser utöver dem som redan erbjuds på mer övergripande nivå, utan en god pedagogik är enligt självvärderingen det bästa stödet, utöver omexaminationer. Detta är bedömargruppen benägen att instämma i, även om det hade varit intressant med något exempel i underlaget på vad detta kan innebära inom just svensklärarutbildningen. Detta förtydligades inte heller vid intervjuerna, men man påtalade att det inte finns något särskilt starkt stöd för det självständiga arbetet inom andraämnet, alltså inte i svenska, och att lärosätet kanske behöver undersöka hur de studerandes egen skrivutveckling skulle kunna främjas på ett mer systematiskt sätt.

Självvärderingen ger en bild av att lärosätet har stor omsorg om sina studenter, exempelvis genom att seminarier, det lärande samtalet och dialogen ses som viktiga delar, inom både ämne och ämnesdidaktik. Lärosätet satsar också mycket på studentaktiva arbetssätt.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande*

Lärosätet arbetar kontinuerligt med att göra studenterna mer delaktiga i utformningen av seminarier och vilka frågor som ska diskuteras utifrån given litteratur. Studenterna har också möjlighet att sitta i beredande och beslutande organ, men engagemanget är litet från studenternas sida. Det informella studentinflytandet fungerar bättre, exempelvis genom att lärare i vissa kurser använder så kallade exit-lappar för att successivt utvärdera moment, vilket ger ett mer direkt och nära studentinflytande. Lärosätet ser studentaktivt lärande som centralt i utbildningen och strävar mot det med hjälp av olika metoder för studentaktivitet och inflytande. Ett viktigt utvecklingsområde enligt bedömargruppen är att få studenter mer engagerade i de formella sammanhangen, till exempel i det kursnära utvecklingsarbetet som enligt självvärderingen sker inför varje kursstart.

Sammanfattningsvis menar bedömargruppen att lärosätet ger studenterna möjligheter att delta i utvecklandet av utbildningens innehåll och genomförande. När det gäller svenskämnet arbetar lärarkollegiet aktivt för att öka den formella studentrepresentationen.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Arbetsliv och samverkan**

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Studenterna möter ett modernt och integrerat svenskämne med fokus på kritiskt förhållningssätt, vilket ger dem goda möjligheter att möta förändringar i arbetslivet. De uppmanas också under utbildningen att reflektera över sin framtida roll som svensklärare. Ett konkret exempel på detta är att studenterna både får reflektera över och resonera om vad som sägs om skrivutveckling i läroplanen för gymnasieskolan. De får också koppla det till vad som kan vara en relevant skrivförmåga i morgondagens samhälle, utifrån vad vi vet om dagens yrkesliv och den teknologiska utvecklingen.

Lärosätet har relevant samverkan med det omgivande samhället via till exempel regionalt utvecklingscentrum och försöksverksamheten med övningskolor. Det pågår också ett utvecklingsarbete med att stärka samverkan mellan lärosätet och samhället, till exempel genom forskningsnätverk för praktisknära forskning, vilket sker inom ramen för det lärosätetsövergripande projektet Framtidens lärarutbildning. De adjungerade adjunkterna blir för svenskämnet också ett sätt att stärka kopplingen mellan fält och akademi. Lärargruppen framhåller under intervjuerna att en utveckling inom digitala förhållningssätt och arbetsformer kommer att ske. I självvärderingen utpekas även alumnerna som en resurs som skulle kunna utnyttjas bättre. Inga andra samverkansprojekt nämns. Bedömargruppen anser att målet ändå uppnås, men rekommenderar lärosätet att se över om andra aktörer än skolsamhället kan finnas med i lärarutbildningen i svenska.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Sammantaget anser bedömargruppen att lärosätet har en god kompetensförsörjning inom både ämnesteorin och ämnesdidaktik. Kompetensen inom litteraturvetenskap och språkvetenskap är en av lärosätets styrkor. Det finns god försörjning av disputerade lärare i språkdidaktik medan det är något svagare när det gäller litteraturdidaktik. Trots svagheten när det gäller litteraturdidaktiken menar bedömargruppen att den teoretiskt vetenskapliga ämnesdidaktiska kompetensen är god, främst genom att lärarkollegiet har en mycket stark samsyn på det som de kallar skolämnet svenska. Den professionsinriktade kompetensen är också god i och med att man rekryterat adjungerade adjunkter och har ett nära samarbete med skolor i regionen, samt genom att flera av lärarna har relativt aktuell ämneslärarutbildning.

Bedömargruppen bedömer den vetenskapliga miljön vid lärosätet som mycket god. Kopplat till svensklärarutbildningen finns det två aktiva forskningsmiljöer, och inom ämnesgrupperna i svenska språket och litteraturvetenskap finns en god kombination av didaktisk forskning och ren ämnesforskning, vilket sammantaget ger en god vetenskaplig utbildningsmiljö för studenterna.

Styrkan i lärosätets utbildningsmiljö är alltså den aktuella och utbildningsnära forskningen inom både litteraturvetenskap och språkvetenskap, och inom litteraturredaktik och språkdidaktik. Även den professionsinriktade miljön är utvecklad med en god samverkan mellan lärosätet och skolor i regionen.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Lärosätet har en genomgående integrering av ämnesdidaktik och ämne, och övningarna går från teoretiska till praktiska och metodiska på ett systematiskt genomarbetat sätt. Lärosätet uppvisar en god progression mellan de olika delarna i utbildningen när det gäller ämnesmässig progression. Både bredd och djup finns i alla relevanta delar av ämnet, och det finns goda bevis för länken mellan kursmål, och examination.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Bedömargruppen anser att målet särskilt uppfylls när det gäller att teoretiska aspekter på ämnet integreras med ett vetenskapligt förhållningssätt och beprövad erfarenhet inom ämnesdidaktik. Både kvantitativa och kvalitativa metoder berörs. Uppgifter och examinationer under utbildningens gång säkerställer måluppfyllelse trots att flera självständiga arbeten inte når målet. Bedömningsgruppen rekommenderar lärosätet att se över kriterierna för ett godkänt självständigt arbete för att stärka hur måluppfyllelse säkerställs.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Det sker löpande under utbildningen och i progression genom alla kurser, bland annat genom den kontinuerliga kopplingen mellan VFU och högskoleförlagda kurser. Under VFU:n följer man upp den kunskap som studenterna fått genom att läsa kurslitteratur samt reflektera över och kritiskt granska den. Studenterna får också reflektera över de olika problem som tagits upp. Bedömargruppen bedömer dock att det finns en svaghet i de självständiga arbetena, för delar av målet, och rekommenderar att lärosätet ser över betygskriterier för ett godkänt arbete.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls, genom examination av VFU och skriftliga examinationer i högskoleförlagda kurser. Studenterna får i progression visa att de kan tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik, inklusive metodik, som krävs för att undervisa i ämnet svenska. Detta sker också under utbildningen genom högskoleförlagda förlagda övningar. Bedömargruppen anser därmed att det finns en stark koppling mellan teori och praktik i utbildningen samt att studenternas utveckling går från en grundläggande mot en alltmer självständig tillämpning och ett kritiskt förhållningssätt.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Det sker främst genom VFU-kurserna där studenterna i progression får visa förmåga att självständigt planera, genomföra och utveckla undervisning. Det sker också under utbildningen genom övningar. I flera högskoleförlagda kurser förekommer examinerande moment som innefattar delen av målet om att planera, utvärdera och utveckla. Bedömargruppen bedömer att det finns en mycket god koppling mellan de uppgifter som görs i kurserna, i både UVK, svenska och VFU, när det gäller planering, genomförande och ledarskap inklusive att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Bedömargruppen anser att målet uppfylls i UVK samt genom att betona värdegrundsaspekter i samband med kurserna i ämnena språk och litteratur.

Bedömargruppen anser att det finns ett mycket aktivt arbete med jämställdhet som genomsyrar hela utbildningen. Utbildningen gör det möjligt för studenterna att utveckla förmågan att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. Jämställdhetsperspektivet är med i samtliga kurser och det ventileras återkommande på seminarier.

Utbildningen följs systematiskt upp på flera olika sätt genom kursvärderingar, studentdialoger och analyser av tentamensresultat. Lärosätet bedöms arbeta aktivt med kursutvärderingar och återkoppling på olika sätt till studentgrupper. Man erbjuder också många möjligheter till stöd för studenterna och satsar på studentaktiva arbetssätt, dialoger och i övrigt god pedagogik för att öka genomströmningen så att studenterna ska genomföra utbildningen inom planerad tid.

Bedömargruppen bedömer att lärosätet och lärargruppen i svenska arbetar aktivt och systematiskt för att studenterna ska delta aktivt i att planera och förändra utbildningen. Studenterna har också möjlighet medverka på olika sätt i både beredande och beslutande organ samt på formell och informell nivå.

Lärosätet har många olika kontakter och projekt med det omgivande skolsamhället. Samverkan är god, framför allt genom försöksverksamheten med övningskolor och projektet Framtidens lärarutbildning. Bedömargruppen anser dock att fler aktörer än skolsamhället kan samverka med lärarutbildningen, vilket är en rekommendation.

Bilaga 2

Bedömargruppen och anmälda jäv

411-00374-18, 411-00375-18, 411-00376-18, 411-00377-18																												
Bedömare/Lärosäte	Chalmers tekniska högskola AB	Gymnasitk- och idrotts högskolan	Göteborgs universitet	Högskolan Dalarna	Högskolan i Borås	Högskolan i Gävle	Högskolan i Halmstad	Högskolan Kristianstad	Högskolan Väst	Karlstads universitet	Konstfack	Kungl. Musikhögskolan i Stockholm	Kungl. Tekniska högskolan	Linköpings universitet	Linnéuniversitetet	Luleå tekniska universitet	Lunds universitet	Malmö universitet	Mittuniversitetet	Mälardalens högskola	Stiftelsen Högskolan i Jönköping	Stockholms konstnärliga högskola	Stockholms universitet	Södertörns högskola	Umeå universitet	Uppsala universitet	Örebro universitet	
Camilla Fransson, Uppsala universitet																										x		
Docent Birgitta Brorsson, Mälardalens högskola																				x								
Docent Carina Lundmark, Luleå tekniska universitet			x												x											x		
Docent Eva Skäreus, Umeå universitet																									x			
Docent Göran Bostedt, Mittuniversitetet																				x								
Docent Håkan Sollervall, Linnéuniversitetet							x							x														
Docent Iben Maj Christiansen, MND/Stockholms Universitet																				x								
Docent Jesper Boesen, Stiftelsen högskolan i Jönköping			x							x																		
Docent Johan Elmfeldt, Malmö universitet							x																					
Docent Peter Andersson Lilja, Göteborgs universitet			x		x																							
Docent Stefan Lundström, Luleå tekniska universitet																x												
Docent Torbjörn Tambour, Stockholms universitet																												
Docent Ylva Hofvander Trulsson, Lunds universitet															x		x											
Eva Dekany Ström, Södertälje kommun																												
Fil. Dr. Magnus Ferry, Umeå universitet																												
Fil. Dr. Marie Thavenius, Malmö universitet																												
Fil. Dr. Olle Nordberg, Uppsala universitet																												
Bitr. professor Samuel Bengmark, Chalmers tekniska högskola	x		x										x															
Fil. Dr. Suzanne Parmenius Swärd, Linköpings universitet																												
Fil. Dr. Torbjörn Lindmark, Umeå universitet																												
Fil. Dr. Anders Broman, Karlstads universitet																												
Fil. Dr. Anna Malmbjer, Södertörns högskola																												
Fil. Dr. Asbjörg Westum, Stiftelsen högskolan i Jönköping																												
Fil. Dr. Catarina Rudälv, Umeå universitet																												
Docent Daniel Pettersson, Högskolan i Gävle																												
Fil. Dr. Ewa Bergh Nestlog, Linnéuniversitetet			x																									
Fil. Dr. Henrik Román, Uppsala universitet																												
Fil. Dr. Håkan Sandgren, Stiftelsen högskolan i Jönköping																												
Fil. Dr. Jan Andersson, Malmö universitet																												
Fil. Dr. Lena Larsson, Linnéuniversitetet			x																									
Docent Gunn Nyberg, Högskolan Dalarna			x	x	x																							
Docent Karolina Wirdenäs, Stockholms universitet			x	x																								
Fil. Dr. Ann-Sofie Lennqvist Lindén, Örebro universitet																												
Fil. Dr. Attila Szabo, Utbildningsförvaltningen Stockholms stad																												
Docent Cecilia Arensmeier, Örebro universitet																												
Christopher Ståhl, Malmö Universitet																												
Fil. Dr. Daniel Alvinger, Linnéuniversitetet																												

411-00374-18, 411-00375-18, 411-00376-18, 411-00377-18																											
Bedömare/Lärosäte	Chalmers tekniska högskola AB	Gymnastik- och idrottshögskolan	Göteborgs universitet	Högskolan Dalarna	Högskolan i Borås	Högskolan i Gävle	Högskolan i Halmstad	Högskolan Kristianstad	Högskolan Väst	Karlstads universitet	Konstfack	Kungl. Musikhögskolan i Stockholm	Kungl. Tekniska högskolan	Linköpings universitet	Linnéuniversitetet	Luleå tekniska universitet	Lunds universitet	Malmö universitet	Mittuniversitetet	Mälardalens högskola	Stiftelsen Högskolan i Jönköping	Stockholms konstnärliga högskola	Stockholms universitet	Södertörns högskola	Umeå universitet	Uppsala universitet	Örebro universitet
Fredrik Engström, Kulturama/Medborgarskolan										x	x																
Hanna Otthén, Uppsala universitet																										x	
Helena Kvarnsell, Nacka kommun																											
Johan Bohman, Malmö Stad																											
Kajsa Ekstener, Göteborgs universitet			x																								
Katarina Lycken Rüter, Stockholms stad																											
Klara Bladh, Linköpings universitet													x														
Klara Hellström, Göteborgs Högre Samskola			x																								
Lena Hellsten, Mölndals stad																											
Mimmi Rönnqvist, Umeå universitet																									x		
Professor Anders Persson, Lunds universitet						x	x										x										
Professor Anne Fiskvik, Norges teknisk-naturvetenskapliga universitet																											
Professor Cecilia Lundholm, Stockholms universitet										x														x			
Professor Christina Olin-Scheller, Karlstads universitet			x							x					x										x		
Professor Erkki Huovinen, Kungl. musikhögskolan i Stockholm												x															
Professor Johan Söderman, Göteborgs universitet			x														x										
Professor Kristina Juter, Högskolan Kristianstad								x									x										
Professor Reidar Säfvenbom, Norges idrettshøgskole																											
Professor Tarja Karlsson Häikiö, Göteborgs universitet			x																								
Professor Ulla Lind, emirita												x															
Stina Myringer Karlsson, Kunskapsskolan i Sverige AB												x															
Tilda Aronsson, Karlstads universitet										x																	
Vera-Linn Karlsson, Uppsala Universitet																										x	
Lizette Johansson, Örebro universitet																											x
Lucas Janemalm, Örebro Universitet																											x
Professor Cecilia Ferm-Almqvist, Södertörns högskola			x												x									x	x		x
Professor Håkan Larsson, Gymnastik- och idrottshögskolan			x	x	x												x										x
Julia Norman, Göteborgs universitet																											
Karoline Sjöström, Göteborgs universitet																											
Fredrik Astin, AcadeMedia																											

Bilaga 3

Redovisning av underlag från respektive lärosäte¹

Högskolan i Borås

Huvudområde/ examen	Självvärdering	Självständiga arbeten	Intervju lärosäte	Intervju studenter
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet svenska	Ja	7	Ja	Ja

Chalmers tekniska högskola AB

Huvudområde/ examen	Självvärdering	Självständiga arbeten	Intervju lärosäte	Intervju studenter
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik	Ja	1	Ja	Ja

Gymnastik- och idrottshögskolan

Huvudområde/ examen	Självvärdering	Självständiga arbeten	Intervju lärosäte	Intervju studenter
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet idrott och hälsa	Ja	11	Ja	Ja

Göteborgs universitet

Huvudområde/ examen	Självvärdering	Självständiga arbeten	Intervju lärosäte	Intervju studenter
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet bild	Ja	1	Ja	Nej

¹ För varje utbildning (exempelvis yrkesexamen i x vid lärosäte x) granskar bedömarna ett slumpmässigt urval av självständiga arbeten. Urvalets storlek är mellan 1 och 16 arbeten, och varierar beroende på det totala antalet godkända självständiga arbeten vid en utbildning under en bestämd period. Om antalet arbeten totalt är fem eller färre, väljs alla arbeten och det blir en totalundersökning. Därefter blir det ett urval. I realiteten innebär urvalsmodellen att av upp till 20 arbeten granskas minst hälften, sedan avtar ökningen i urvalsstorlekarna. Vid exempelvis 125 arbeten är urvalet 14. Maximalt kan det bli 16 arbeten i urvalet av en population om 399 arbeten eller fler.

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet bild	Ja	6	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet dans	Ja	Nej	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet idrott och hälsa	Ja	6	Ja	Nej
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet idrott och hälsa	Ja	8	Ja	Nej
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet matematik	Ja	4	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik	Ja	8	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet musik	Ja	9	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet samhällskunskap	Ja	Nej	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap	Ja	9	Ja	Nej
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet svenska	Ja	5	Ja	Nej
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska	Ja	10	Ja	Ja

Högskolan Dalarna

Huvudområde/ examen	Självvärdering	Självständiga arbeten	Intervju lärosäte	Intervju studenter
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet bild	Ja	Nej	Ja	Nej
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet bild	Ja	1	Ja	Nej

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet idrott och hälsa	Ja	Nej	Ja	Nej
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik	Ja	Nej	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet svenska	Ja	7	Ja	Nej
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska	Ja	5	Ja	Nej

Högskolan i Gävle

Huvudområde/ examen	Självvärdering	Självständiga arbeten	Intervju lärosäte	Intervju studenter
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik	Ja	4	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska	Ja	7	Ja	Ja

Högskolan i Halmstad

Huvudområde/ examen	Självvärdering	Självständiga arbeten	Intervju lärosäte	Intervju studenter
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska	Ja	5	Ja	Ja

Högskolan Kristianstad

Huvudområde/ examen	Självvärdering	Självständiga arbeten	Intervju lärosäte	Intervju studenter
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet matematik	Ja	Nej	Ja	Nej
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik	Ja	Nej	Ja	Nej

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet samhällskunskap	Ja	Nej	Ja	Nej
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap	Ja	Nej	Ja	Nej
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet svenska	Ja	Nej	Ja	Nej

Högskolan Väst

Huvudområde/ examen	Självvärdering	Självständiga arbeten	Intervju lärosäte	Intervju studenter
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet samhällskunskap	Ja	Nej	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap	Ja	4	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet svenska	Ja	3	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska	Ja	5	Ja	Ja

Karlstads universitet

Huvudområde/ examen	Självvärdering	Självständiga arbeten	Intervju lärosäte	Intervju studenter
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet idrott och hälsa	Ja	Nej	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik	Ja	4	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet musik	Ja	9	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap	Ja	3	Ja	Ja

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska	Ja	8	Ja	Ja
--	----	---	----	----

Konstfack

Huvudområde/ examen	Självvärdering	Självständiga arbeten	Intervju lärosäte	Intervju studenter
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet bild	Ja	6	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet bild	Ja	8	Ja	Ja

Kungl. Musikhögskolan i Stockholm

Huvudområde/ examen	Självvärdering	Självständiga arbeten	Intervju lärosäte	Intervju studenter
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet musik	Ja	9	Ja	Ja

Kungl. Tekniska högskolan

Huvudområde/ examen	Självvärdering	Självständiga arbeten	Intervju lärosäte	Intervju studenter
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik	Ja	6	Ja	Ja

Linköpings universitet

Huvudområde/ examen	Självvärdering	Självständiga arbeten	Intervju lärosäte	Intervju studenter
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet matematik	Ja	1	Ja	Nej
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik	Ja	3	Ja	Ja

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet samhällskunskap	Ja	5	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap	Ja	8	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet svenska	Ja	5	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska	Ja	6	Ja	Ja

Linnéuniversitetet

Huvudområde/ examen	Självvärdering	Självständiga arbeten	Intervju lärosäte	Intervju studenter
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet bild	Ja	1	Ja	Nej
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet idrott och hälsa	Ja	6	Ja	Nej
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik	Ja	2	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet musik	Ja	8	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap	Ja	7	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska	Ja	8	Ja	Ja

Luleå tekniska universitet

Huvudområde/ examen	Självvärdering	Självständiga arbeten	Intervju lärosäte	Intervju studenter
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet dans	Ja	3	Ja	Ja

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik	Ja	1	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet musik	Ja	4	Ja	Nej
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap	Ja	1	Ja	Nej
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska	Ja	6	Ja	Ja

Lunds universitet

Huvudområde/ examen	Självvärdering	Självständiga arbeten	Intervju lärosäte	Intervju studenter
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik	Ja	Nej	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet musik	Ja	9	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet svenska	Ja	Nej	Ja	Nej
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska	Ja	Nej	Ja	Ja

Malmö universitet

Huvudområde/ examen	Självvärdering	Självständiga arbeten	Intervju lärosäte	Intervju studenter
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet bild	Ja	1	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet idrott och hälsa	Ja	2	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet idrott och hälsa	Ja	6	Ja	Ja

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet matematik	Ja	4	Ja	Nej
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik	Ja	4	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet samhällskunskap	Ja	2	Ja	Nej
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap	Ja	5	Ja	Nej
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet svenska	Ja	5	Ja	Nej
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska	Ja	8	Ja	Ja

Mittuniversitetet

Huvudområde/ examen	Självvärdering	Självständiga arbeten	Intervju lärosäte	Intervju studenter
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik	Ja	Nej	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap	Ja	Nej	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska	Ja	Nej	Ja	Ja

Mälardalens högskola

Huvudområde/ examen	Självvärdering	Självständiga arbeten	Intervju lärosäte	Intervju studenter
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap	Ja	2	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska	Ja	6	Ja	Ja

Stiftelsen Högskolan i Jönköping

Huvudområde/ examen	Självvärdering	Självständiga arbeten	Intervju lärosäte	Intervju studenter
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet samhällskunskap	Ja	Nej	Ja	Nej
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap	Ja	2	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska	Ja	Nej	Ja	Ja

Stockholms konstnärliga högskola

Huvudområde/ examen	Självvärdering	Självständiga arbeten	Intervju lärosäte	Intervju studenter
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet dans	Ja	1	Ja	Ja

Stockholms universitet

Huvudområde/ examen	Självvärdering	Självständiga arbeten	Intervju lärosäte	Intervju studenter
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet matematik	Ja	Nej	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik	Ja	2	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap	Ja	9	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet svenska	Ja	2	Ja	Nej
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska	Ja	11	Ja	Ja

Södertörns högskola

Huvudområde/ examen	Självvärdering	Självständiga arbeten	Intervju lärosäte	Intervju studenter
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap	Ja	6	Ja	Nej
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska	Ja	7	Ja	Ja

Uppsala universitet

Huvudområde/ examen	Självvärdering	Självständiga arbeten	Intervju lärosäte	Intervju studenter
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik	Ja	5	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap	Ja	11	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska	Ja	10	Ja	Ja

Umeå universitet

Huvudområde/ examen	Självvärdering	Självständiga arbeten	Intervju lärosäte	Intervju studenter
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet bild	Ja	1	Ja	Nej
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet bild	Ja	4	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet idrott och hälsa	Ja	6	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik	Ja	2	Ja	Ja

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet musik	Ja	5	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap	Ja	4	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska	Ja	6	Ja	Ja

Örebro universitet

Huvudområde/ examen	Självvärdering	Självständiga arbeten	Intervju lärosäte	Intervju studenter
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet idrott och hälsa	Ja	7	Ja	Nej
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik	Ja	1	Ja	Nej
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet musik	Ja	9	Ja	Ja
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap	Ja	6	Ja	Nej
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska	Ja	8	Ja	Ja

Redovisning av övriga underlag

Utöver de underlag som lärosätena har skickat in har UKÄ tagit fram följande underlag för respektive utbildning: officiell statistik över andelen kvarvaro (studenter) år två.

Bilaga 4

Lärosätenas svar på delning av preliminära yttranden

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar (reg nr 411-00374-18)

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Chalmers tekniska högskola

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik

Bilaga: Utbildningsvetenskaplig kärna

Chalmers har inte några kommentarer eller synpunkter på sakfel eller liknande i det preliminära yttrandet.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar (reg nr 411-00374-18)

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Chalmers tekniska högskola

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet *matematik*

Bilaga: Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Chalmers har inte några kommentarer eller synpunkter på sakfel eller liknande i det preliminära yttrandet.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Gymnastik och idrottshögskolan

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen 300-330 hp

Bilaga: Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till erik.karlsson@uka.se. Ange **411-00376-18** i ärendemeningen.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
1	2	5	<p>UKÄ skriver ”Lärosätet verkar inte prioritera att anställa personal med en bakgrund i naturvetenskap, biomekanik eller medicin, vilket närmare motiveras under andra mål och bedömningsgrunder i det här yttrandet”.</p> <p>GIH känner inte igen sig i denna beskrivning. Lärosätet har, vilket framhölls i intervjun, under de senaste åren arbetat aktivt med en genomlysning av kompetensförsörjningen. Detta inbegriper även nyanställning av lärare inom det humanbiologiska (naturvetenskapliga) området. Inom detta område har ett tiotal lärare anställts de senaste tre åren. Däremot behöver ett kontinuerligt utvecklingsarbete ske för att öka lärares samarbete inom ramen för professionsutbildningen till ämneslärare i idrott och hälsa.</p>

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
2	5	8	I delningssvaret anges att ”... <i>det saknas tydliga bedömningskriterier</i> ”. GIH vill poängtera att det i dokumentet <i>Uppsatsguiden</i> finns bedömningskriterier angivna. <i>Uppsatsguiden</i> ska användas i arbetet med studentuppsatser inklusive självständigt arbete.
4	1	1	UKÄ skriver ” <i>Vetenskapsteori är i stället integrerad i flera delar av utbildningen, och det finns studenter som upplever att det först möter vetenskapsteori när de läser ett annat ämne på ett annat lärosäte.</i> ” Lärosätets svar - det är olyckligt att det finns studenter som upplever att de inte har mött vetenskapsteori under de första fyra terminerna vid GIH, utan att de gör det först i sina studier vid annat lärosäte. Det är något förvånande eftersom delkurser i vetenskapsteori och forskningsmetodik ingår i såväl utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) som inom ämnesstudierna. Delkursen ”Kunskapens mångfald” i UVK 1:1 och ”Den vetenskapliga processen” UVK 2:3 ägnas helt åt vetenskapsteori och forskningsmetodik. Dessa UVK kurser läser studenterna termin tre och fyra innan sitt andra ämne. Delkurserna examineras med salstentamen och PM-skrivande. Utöver examinationerna övas studenterna i att tillämpa sina kunskaper genom att genomföra en mindre vetenskaplig undersökning och skriva ett vetenskapligt arbete. Vid sidan av de nämnda delkurserna inom UVK, ingår vetenskapsteori och forskningsmetodik 7.5 hp på avancerad nivå inom ämneskursen, Idrott, didaktisk inriktning 4. Denna forskningsmetodikkurs genomförs innan de studerande påbörjar sitt självständiga arbete om 15 hp.
5	6	6 ff	I delningssvaret framkommer att lärosätet uttrycker sig i generella termer gällande didaktik och att bedömargruppen är överraskad över att inte lärosätet har en kurs eller ett lärandemål som betonar tillämpa didaktik, ämnesdidaktik inklusive metodik. Vidare anges att det i intervjuerna framkom ”... <i>att flera lärandemål uttrycker en didaktisk inriktning</i> ”.

			Lärosätet vill tydliggöra att flera av kurserna har formulerade lärandemål avseende didaktik, ämnesdidaktik inklusive metodik. Detta innebär att UKÄ:s intryck från intervjuerna stämmer.
--	--	--	---

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delnings svar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Göteborgs universitet

Yrkesexamen:

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnen: **matematik, samhällskunskap, svenska, idrott och hälsa och bild.**

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnen: **matematik, samhällskunskap, svenska, idrott och hälsa, bild, dans och musik.**

Bilaga: 411-00377-18_GU_7-9_GY_UVK.pdf

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till maria.nyman@uka.se. Ange **411-00377-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
1	2	5	<p><i>Lärarna kommer från åtminstone fyra olika institutioner.</i></p> <p>Av lärarlistan framgår inte institutionstillhörighet, men lärarna för de utvalda ämnena inklusive UVK och VFU kommer från 12 institutioner.</p>
1	2	6	<p><i>Även adjunkter har forskning i tjänsten (15 procent).</i></p> <p>Eftersom UKÄ i mallen för lärartabellen slagit ihop forskning och kompetensutveckling så att dessa rapporteras tillsammans är det inte korrekt att samtliga adjunkter har 15 procent forskning i tjänst. Däremot har de ofta 15 procent kompetensutveckling i tjänst.</p>
1	4	1	<p><i>Trots att den vetenskapliga kompetensen generellt sett är hög, med en stor andel disputerade bland lärarna, finns det bara en professor och sju docenter som undervisar i UVK-kurser.</i></p> <p>Under Utbildningsmiljö redovisas sammanlagt två professorer och 32 universitetslektorer, inklusive de sju docenterna.</p>
1	4	2	<p><i>Att docenter och professorer i högre utsträckning medverkar i UVK-kurser ser bedömargruppen som ett viktigt utvecklingsområde, eftersom detta säkrar en professionell återkoppling till studenterna.</i></p> <p>Lärosätet bedömer att återkoppling till studenterna även kan ges av lektorer och adjunkter, men att det samtidigt är eftersträvanvärt att öka medverkan från professorer och docenter inom UVK i syfte att stärka forskningsanknytningen, särskilt vad gäller UVK-kurser på avancerad nivå.</p>
2	2	1	<p><i>Den professionsrelaterade kompetensen bland lärarna beskrivs inte i självvärderingen och framgår inte heller av lärartabellen.</i></p> <p>Professionsrelaterad formell kompetens i form av lärarexamen framgår av lärarlistan.</p>
2	3	1	<p><i>Den kompletterande lärarlistan visar att det är drygt 70 lärare som tillsammans är involverade i UVK, men av dessa är det bara 9 som har 10 procent eller mer inom UVK [...] Sammantaget tyder detta på att det är många lärare som håller enstaka föreläsningar inom sitt eget ansvarsområde.</i></p> <p>Eftersom även studier inom UVK bedrivs vid den institution som har bäst förutsättningar att uppnå bredd och djup inom aktuellt ämnesområde, så ansvarar</p>

			fyra institutioner tillsammans för innehållet. Detta medför att fler lärare involveras. Eftersom studentgruppen är stor medverkar många lärare till exempel som seminarieledare i varje enskild 7.5 hp UVK-kurs, vilket ytterligare ökar antalet lärare. De flesta medverkande lärare fungerar som seminarieledare för en grupp studenter under en specifik kärnkurs på ca 4-5 procents tjänst och har därmed fler roller än att hålla enstaka föreläsningar.
2	4	5	<p><i>... men vid intervjuerna förtydligades att VFU är förlagt till institutionerna och att även ansvaret för VFU-handledare ligger där.</i></p> <p>Ansvaret för VFU-handledarnas utbildning ligger centralt vid lärosätet och organiseras av EUL (som nu har bytt namn till Enheten för skolsamverkan, ämneslärarutbildning och kompletterande lärarutbildning, SÅL). Utbildningen av VFU-kurslärare ansvarar respektive institution för.</p>

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
3	3	1	<p><i>Utifrån självvärderingen var det något oklart var UVK- och VFU-kurserna låg i förhållande till ämnesstudierna, men detta förtydligades vid intervjuerna.</i></p> <p>Här finns inget sakfel, däremot noterar lärosätet att det fortfarande råder vissa oklarheter om ansvaret för VFU-kurserna i de preliminära yttrandena från UKÄ i flera av ämnena. Ämnesinstitutionerna ansvarar för de fyra VFU-kurserna, vilket förstärker professionsperspektivet på respektive institution. Lärosätet vill gärna förvissa sig om att VFU-kursernas placering klargörs inför arbetet med det samlade omdömet för examenstillstånden.</p>

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
4	1	6	<p><i>I självvärderingen framhålls att utbildningen valt metodpresentationerna utifrån de metoder som studenterna väljer i sina självständiga arbeten.</i></p> <p>Tvärtom, studenterna väljer ofta de metoder som behandlats i kärnkursen K81A.</p>
4	2	4	<p><i>Praktiknära forskning kommer framför allt studenterna till del genom CUL-doktorandernas arbete och undervisning.</i></p> <p>Bedömargruppen konstaterar på sid 3 i sitt yttrande: "Lärosätet bedriver forskning med relevans för utbildningen och en rad miljöer och forskningsprojekt beskrivs. ... Dessa olika miljöer anser bedömargruppen stärker forskningsanknytningen i alla delar av det utbildningsvetenskapliga området," Det är alltså inte enbart CUL-doktoranderna som gör att studenterna får ta del av praktiknära forskning.</p>
4	3	2	<p><i>I förhållande till detta mål har de knutit de två ovan beskrivna UVK-kurserna till de båda självständiga arbetena.</i></p> <p>Byt till ... har <u>lärosätet</u> knutit...</p>

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
6	4	11	<p><i>... som exempelvis vuxna elever, elever som har inlärningssvårigheter, elever som lätt når kunskapskraven och/eller elever som är särskilt begåvade.</i></p> <p>När det gäller elever med inlärningssvårigheter så beskrivs (under måluppfyllelse för mål 6 på sid 21 i självvärderingen) hur K71A förmedlar kunskaper om elever i behov av särskilt stöd.</p>
6	5	1	<p><i>Att även säkerställa att VFU-handledaren har tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, framför allt för att handleda studenten och ha tillräckligt goda kunskaper i bedömning av studentens prestationer under VFU...</i></p>

			Lärosätet önskar förtydliga att det är VFU-kursläraren på ämnesinstitutionen som gör bedömningsbesök och examinerar studentens prestationer under VFU.
--	--	--	--

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
10	1	2	<p><i>Det finns ett partsgemensamt samverkansorgan för lärarutbildning där lärosätet samarbetar med Göteborgs stad, Göteborgsregionen och Lärarutbildningens samverkansråd.</i></p> <p>Det partgemensamma samverkansorganet är Lärarutbildningens samverkansråd. I Lärarutbildningen samverkansråd ingår representanter från universitetet, Göteborgs stad, Göteborgsregionen samt studentkåren.</p>
10	1	9	<p><i>Även samverkan mellan olika lärarutbildningsprogram sker, bland annat genom programrådets arbete med att relatera kursmål till examensmål, men här menar bedömargruppen att det finns utrymme för ytterligare utvecklingsarbete.</i></p> <p>Av självvärderingen framgår att samverkan med övriga lärarutbildningar vid GU sker både på universitetsgemensam nivå genom SOL: "Samordningsnämnden för lärarutbildning (SOL) har en övergripande roll, med ansvar att strategiskt utveckla, samordna och övergripande kvalitetssäkra lärarutbildningen" och via särskilda möten mellan programledare för olika program: "Programledarna för ÄLP deltar i möten med ledare för andra läroprogram om generella frågor som rör lärarutbildning vid GU. Det är också en viktig kanal för spridning av goda exempel mellan de olika programmen."</p>

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delnings svar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Göteborgs universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i **grundskolans årskurs 7-9** i undervisningsämnet **bild**

Bilaga: 411-00377-18_GU_7-9_Bild.pdf

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till maria.nyman@uka.se. Ange **411-00377-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
1	2	3-7	<p><i>Det framträder ett samband mellan svag ämnesdidaktisk och utbildningsvetenskaplig kompetens hos personalen inom utbildningen, eftersom huvudparten av UVK, ämnesdidaktiska och vetenskapsteoretiska utbildningen bedrivs inom UVK-kurserna och det ämnesrelaterade innehållet är förlagt till verksamhetsförlagd undervisning (VFU) och det självständiga arbetet.</i></p> <p>Lärosätet ställer sig frågande till vad stycket avser. Av lärartabellen framgår att ungefär hälften av lärarna som undervisar inom ämnet bild har bildlärarexamen varav de flesta har erfarenhet av arbete som bildlärare i grundskola och/eller gymnasium. Av lärartabellen framgår vidare att en av lärarna har en doktorsexamen i arts education och en lärare har doktorsexamen i estetiska uttrycksformer med inriktning utbildningsvetenskap.</p>
1	2	7	<p><i>Dock medför anställningsformerna och tjänstgöringstiderna också problem vid planering, möten och tid för olika engagemang för den enskilda läraren.</i></p> <p>12 av 15 lärare har enligt lärartabellen tillsvidareanställning, den genomsnittliga tjänstgöringsgraden är 75%, varför lärosätet ställer sig frågande till bedömargruppens slutsats avseende anställningsformer och tjänstgöringstider.</p>
1	3	2	<p><i>Ingen från lärarlaget i bild är verksam inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK). Det framträder ett samband mellan svag ämnesdidaktisk och utbildningsvetenskaplig kompetens hos personalen inom utbildningen, eftersom huvudparten av UVK, ämnesdidaktiska och vetenskapsteoretiska utbildningen bedrivs inom UVK-kurserna och det ämnesrelaterade innehållet är förlagt till verksamhetsförlagd undervisning* (VFU) och det självständiga arbetet.</i></p> <p>Lärosätet ställer sig frågande till bedömargruppens slutsatser av följande skäl:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Det är vanligt att lärare inom ämnesstudierna inte undervisar inom UVK eftersom de inte har kompetens inom områden som behandlas inom utbildningsvetenskaplig kärna. 2. Den huvudsakliga ämnesdidaktiska undervisningen bedrivs enligt självvärderingen i ämnesstudierna och VFU och inte inom UVK. (se s. 18ff i självvärderingen) 3. I självvärderingen framkommer hur BVK arbetar med att integrera innehåll från UVK-kurser i programmets båda examensarbeten som ämnesinstitutionen ansvarar för. När det gäller mål 2 har vi därför försökt knyta de båda

			<p>kärnkurserna K50G och K81A till varsitt av de båda examensarbetena. Konkret innebär det att K50G bland annat har undervisning om forskningsöversikten som genre, och att K81A har undervisning om vetenskapliga metoder, användning av data, tolkning av resultat samt forskningsetiska frågor.” (Självvärdering s. 16)</p> <p>4. I självvärderingen framkommer hur UVK-kurser och ämneskurser med fokus på bilddidaktik relateras till varandra: ”Utvecklandet av färdighet och förmåga är en progression som examineras, från grundkursernas grundläggande nivå fram till de Självständiga arbetena, vilket framgår av kompilationen i tabellerna nedan gällande ämnesdidaktik, eller bilddidaktik. [...] I senare del ska kärnkurserna K41G och K50G relateras till fördjupningsnivån i bildkurserna. Kärnkurserna K61A, K71A samt K81A anknys på samma sätt till den avancerade nivån i bildkurserna. Detta sker i de utvecklingsgrupper som alla lärare är indelade i. Även studenternas kursvärderingar ger information som lärarna kontinuerligt beaktar. Diskussioner om didaktiken och uppföljningen görs på månatliga BVK-möten och på terminsvisa planeringsdagar.” (Självvärdering s. 18-19)</p> <p>5. Av tabellerna i självvärderingen framgår att ämnesdidaktik och utbildningsvetenskapliga perspektiv exempelvis ingår i L9BD46 och det andra självständiga arbetet L9BD2A:</p> <p>L9BD46</p> <ul style="list-style-type: none"> - redogöra för och utveckla ämnespedagogiska och didaktiska aspekter i relation till rörlig bild och fotografi, - beskriva och reflektera över hur olika digitala verktyg och medier kan användas i utveckling och genomförande av bildundervisning och hur dessa påverkar specifika lärandesituationer. <p>L9BD2A</p> <ul style="list-style-type: none"> -identifiera ett problemområde av relevans för yrkesutövningen -visa fördjupad kunskap om relationen mellan vetenskapsteoretiska perspektiv och valda teoretiska eller gestaltande utgångspunkter och forskningsmetoder. <p>Dessutom arbetar en av lärarna som undervisar inom ämnet bild också 1% inom UVK och genomför en storföreläsning om estetiska lärprocesser. Lärosätet har dock med utgångspunkt i UKÄ:s rekommendationer om att sätta gränsvärden för redovisning av undervisande personal i lärartabellen, valt att ta bort all undervisning under 2%.</p> <p>*verksamhetsförlagd utbildning</p>
1	3	7	<p><i>Bedömargruppen anser att en integrering av såväl utbildningsvetenskap, ämnesdidaktik som ämnesstudier ska vara rådande, vilket det inte är i dag.</i></p> <p>Lärosätet ställer sig frågande till bedömargruppens slutsatser av följande skäl:</p>

		<p>1. Lärosätet anser att en integrering av ämnesstudier, ämnesdidaktik och utbildningsvetenskap sker såväl inom VFU som ämnesstudier inklusive examensarbeten vilket framgår av självvärderingen (kursmål i tabell på s. 11: L9BD31, kursmål i tabell på s 12: L9BD2A och L9BD46).</p> <p>2. I självvärderingen redogörs för hur de konstnärliga, mediespecifika, kunskaperna som studenterna tillägnar sig, relateras till didaktiska kunskaper: ”Dessa s. k. medie-specifika kunskaper (konstnärliga tekniker och metoder, reds anm) examineras i relation till didaktisk tillämpning och reflektion och i relation till förståelse för den blivande yrkesrollen.” (s. 10)</p> <p>3. I självvärderingen beskrivs också hur aktuell forskning och konstnärliga metoder kopplas till bilddidaktik och yrkeskunskap ” Till användandet av olika slags bilddidaktiska och konstnärliga metoder kopplas utifrån en progression i studiegången förmågan att genomföra och reflektera kring forskning inom ämnesområdet och vidare anknyta till yrkeskunskapen. Här utvecklas förmågan att som bildlärare använda relevanta frågeställningar, teorier, metoder relaterat till den egna bildundervisningen. Successivt utvecklas också förmågan att med olika vetenskapliga och/eller konstnärliga metoder öka sin bilddidaktiska förmåga.” (s. 16)</p> <p>4. Nedan återges kursmål från de tabeller som redovisas i självvärderingen och som redogör för didaktisk progression i utbildningen:</p> <p>L9BD11 -diskutera grundskolans och gymnasiets styrdokument i relation till bildämnet samt hur dessa förhåller sig till varandra.</p> <p>L9BD31 -resonera kring bedömning av egna och andras gestaltande arbeten med utgångspunkt i grundskolans/gymnasiets kursplaner.</p> <p>L9BD46 -redogöra för och utveckla ämnespedagogiska och didaktiska aspekter i relation till rörlig bild och fotografi, -beskriva och reflektera över hur olika digitala verktyg och medier kan användas i utveckling och genomförande av bildundervisning och hur dessa påverkar specifika lärandesituationer. - använda olika typer av miljöer inom bild, rörlig bild och fotografi utifrån specifika konstnärliga och didaktiska syften,</p> <p>L9BD2G -kritiskt och självständigt tillvarata relevanta forskningsresultat, utforma problemformulering, explicitgöra metod samt dra slutsatser om hur forskningsresultaten kan bidra till utvecklingen av ämnes- och yrkesområdet</p> <p>L9BD2A -genomföra självständig undersökning, dra slutsatser och därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen,</p>
--	--	---

			ämnesområden och ämnesdidaktik.
1	4	1	<p><i>Den strukturella inriktningen vid institutionen, där en konstnärlig betoning dominerar på bekostnad av det ämnesdidaktiska och utbildningsvetenskapliga, ser bedömargruppen som olycklig. En balans mellan dessa ska finnas representerad inom både lärarnas kunskapsområden och inom deras akademiska kompetens.</i></p> <p>Bedömargruppen har i stycke två under bedömningsgrund ”Personal” konstaterat att fördelningen mellan konstnärlig och vetenskaplig personal är 50-50, vilket lärosätet ser som balanserat. Lärarnas forskningsområden består enligt lärartabellen bland annat av Arts education, estetiska uttrycksformer och konst- och bildvetenskap. Tillsammans med adjunkter med lärarerfarenhet menar lärosätet att det finns en balans i lärarnas kunskapsområde och akademiska kompetens.</p> <p>Av lärartabellen framgår att en professor finns på vetenskaplig grund i lärarlaget, och en professor på konstnärlig grund. Professorn på vetenskaplig grund har en Master i pedagogik. Professorn på konstnärlig grund har disputerat i design på vetenskaplig grund. Två av lektorerna har disputerat i utbildningsvetenskap, en i estetiska uttrycksformer med inriktning utbildningsvetenskap vid Göteborgs universitet och en i Arts Education i Helsingfors i Finland. En lektor och en av professorerna har disputerat i konst- och bildvetenskap, som är på vetenskaplig grund. (Lärartabell)</p>
1	4	5	<p><i>Det saknas disputerad personal inom utbildningsvetenskaplig och ämnesdidaktisk inriktning mot bildämnet</i></p> <p>Av lärartabellen framgår att två lektorer har disputerat i utbildningsvetenskap, en i estetiska uttrycksformer med inriktning utbildningsvetenskap vid Göteborgs universitet och en i Arts Education i Helsingfors i Finland.</p> <p>Utöver detta ges i självvärderingen i avsnittet Utbildningsmiljö en mer komplett bild av den utbildningsvetenskapliga kompetensen: (1) Professorer och lektorer vid BVK arbetar i CUL-forskarskolan som handledare och examinatorer. (2) CUL-doktorander som examinerats inom bildområdet har bjudits in som föreläsare och handledare för självständiga arbeten. (3) HDK är huvudansvarig institution för en nationell forskarskola i bildpedagogik och slöjdpedagogik. (4) Forskning inom bildpedagogik och bilddidaktik som genomförs av forskare på BVK kommer studenterna till del på flera olika sätt. Studenterna handleds av vetenskapligt och konstnärligt kompetenta lärare och forskare genom sin studiegång. (5) Vi vill också nämna den nyligen utgivna antologin där professorerna på BVK var redaktörer (Art-based Education).</p>

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
2	1	2-5	<p><i>En styrka är att forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning (CUL) samverkar med Högskolan för scen och musik (HSM) om forskarutbildningsämnet estetiska uttrycksformer med inriktning mot utbildningsvetenskap.</i></p> <p>Av självvärderingen framgår att CUL samverkar både med Högskolan för Scen och Musik, och BVK inom Högskolan för design och konsthantverk kring forskarutbildningsämnet estetiska uttrycksformer. (Självvärdering s. 6)</p>
2	3	5	<p><i>Bedömgargruppen ser en brist i utbildningens avsaknad av egna verkstäder och bedömer att det kan bli svårigheter med lånade lokaler.</i></p> <p>Lärosätet beskrev vid intervjun att utbildningen är en av flera utbildningar där ämnesstudier sker i lokaler som förvaltas av Högskolan för design och konsthantverk. Lokalerna kan därför inte betraktas som lånade, men eftersom även andra utbildningar vid institutionen har behov av att utnyttja lokalerna krävs att tillgången till lokaler regleras för samtliga program för att undvika trängsel. Lärosätet anser att det är ett effektivt nyttjande av offentliga medel när lokaler samutnyttjas. Dessutom bokas lokaler på lika villkor utifrån samtliga utbildningars behov.</p>

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
3	4	2	<p><i>Vid intervjuerna sägs examinationen av bloggarna ske på varierande sätt, fast inget moment examinerar enbart bloggen.</i></p> <p>Lärosätet beskriver i självvärderingen examination utifrån användning av blogg som metod: ”Studenterna har även två delexaminationer. De ska skriva en bloggreflektion om bedömning i praktiken utifrån fältstudier i VFU1” (s. 12) samt ”I grundkurserna arbetar studenterna kontinuerligt med olika typer av dokumentation av sina lärprocesser, genom skrivande av egna anteckningar i en reflekterande blogg. Denna blogg består av både bilder och texter. Då detta är en springande punkt i bildämnet tränas studenterna att fundera kring förhållandet mellan bildämnets språkliga och icke-formulerade dimensioner, vilket kopplas till förmågan att genom bildanalys tolka bilder och regelverk kring bildpublicering och offentliggörande av bilder.” (s.</p>

		<p>16)</p> <p>Som framgår av tabellerna i självvärderingen finns kursmål som examinerar bloggen bl a i kurserna L9BD31 och L9BD46:</p> <p>L9BD31</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokumentera den egna arbetsprocessen och kunna göra bedömningar av den egna utvecklingen i gestaltningsarbete - använda olika dokumentationsformer som underlag för bedömning och kunna kommunicera bedömning till medstudenter och andra. <p>L9BD46</p> <ul style="list-style-type: none"> - redogöra för hur kunskap kan inhämtas och utbytas genom en variation av digitala respektive analoga verktyg i såväl redovisning, dokumentation samt i ett eget gestaltande projekt.
--	--	--

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
5	4	1	<p><i>I självvärderingen hänvisas måluppfyllelse till kurserna inom den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU). Kurserna hålls framför allt inom UVK-delen av utbildningen, men vid intervjuerna framkom att det är ämnesutbildningen som ansvarar för VFU.</i></p> <p>Lärosätet menar att självvärderingen är tydlig med att ämnesinstitutionerna ansvarar för VFU-kurserna: ”Vid GU ansvarar ämnesinstitutionerna för ämneskurser, examensarbetskurser och VFU-kurser” (s. 8) samt att: ”Ämnesstudier inklusive VFU ges alltid vid den institutionsmiljö som har bäst förutsättningar att uppnå bredd och djup i aktuellt skolämne.” (s. 3).</p>
6	2	1	<p><i>Måluppfyllelsen hanteras framför allt i VFU-kurserna med en implicit hänvisning till UVK.</i></p> <p>Lärosätet ställer sig frågande till den ”implicita hänvisningen till UVK”. Högskolan för design och konsthantverk ansvarar för planering, genomförande och examination av samtliga VFU-kurser inom ämnet bild. Som stöd för VFU-kurserna finns gemensamma ramkursplaner som programrådet har arbetat fram och som säkerställer att relevanta delar från den utbildningsvetenskapliga kärnan ingår inom VFU.</p>

6	3	2	<p><i>Bedömargruppen ställer sig frågande till om institutionen tar tillräckligt ansvar för ämnesinnehållet i VFU-kurserna, eller om ansvaret vilar för tungt på programrådets struktur. Vid intervjun framkom ett glapp mellan informationen om innehållet i de välplanerade VFU-kurserna och hur de sedan praktiskt iscensätts. Här ställer sig bedömargruppen kritisk till hur transformeringen av den konstbaserade kunskapen till ämnesdidaktisk tillämpbar kunskap i skolans undervisning sker.</i></p> <p>Lärosätet anser att högskolan för design och konsthantverk tar tillräckligt ansvar för ämnesinnehållet i VFU-kurserna av följande skäl:</p> <p>1. Av självvärderingen framgår kortfattat hur bildläroartutbildningen arbetar med de fyra VFU-kurserna som de ansvarar för. I VFU1 ligger fokus på styrdokument, i VFU2 fokuseras bl a ämnesdidaktik, metoder och planering inom bildämnet, i VFU3 självständig planering och undervisning inom bildämnet och i VFU4 fokuseras kunskaper i bildämnet i relation till didaktiska och metodiska kunskaper (s. 21)</p> <p>2. Av självvärderingen framgår vidare att VFU-kurserna är innehållsmässigt riktade gentemot de tre huvudområdena som studeras, det vill säga bilddidaktik, bildteori och arbete med konstnärligt gestaltande metoder. Bl a genomförs seminarium och workshop och studenterna genomför också en lektionsplanering av bildundervisning i form av en bedömningsmatris (s. 12).</p>
---	---	---	--

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Jämställdhet

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
6	2	6	<p><i>Däremot framkom det även vid intervjuerna att lärarna saknar utbildning i verktyg som hjälper dem att aktivt arbeta med jämställdhet i skolan.</i></p> <p>Lärosätet finner det oklart vilka lärare (universitetslärare, VFU-kurslärare, blivande lärare) och vilka verktyg som avses. I självvärderingen ges exempel på kompetensutveckling för universitetslärare inom området, såsom kollegiala samtal, temadagar och personaldagar, samt verktyg för arbete med jämställdhet exempelvis kurslitteratur, innehåll i kurser samt aktiviteter såsom ämnesdagar och temadagar (s 22).</p>

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
7	2	2	<p><i>Ett exempel är kursrapporten från den kursansvariga som utgör underlag för programrapporten till Samordningsnämnden för lärarutbildningen (SOL). Nämnden bearbetar i sin tur rapporten i fokusgrupper som återkopplar via SOL till institutionerna för att i dialog dem emellan konkret kunna omsätta fokusgruppernas framtagna förslag.</i></p> <p>Av självvärderingen framgår att det är i programrådet för ämneslärarprogrammet som fokusgrupper arbetar med utvecklingsområden utifrån programrapporten (s. 24).</p>
7	4	5	<p><i>Programrevideringar sker utifrån programrådets förslag, till exempel kvalitetsuppföljningar med VFU-skolor och en programstudievägledare, som också har hand om olika stödfunktioner för studenterna.</i></p> <p>Lärosätet anser att det är oklart vad som åsyftas. Utifrån programrapporten föreslår programrådet utvecklingsarbete. Kvalitetsuppföljning av samtlig utbildning inklusive VFU sker dock fortlöpande. Även programstudievägledningens stödjande arbete är sedan länge etablerat i programmet och är inte en direkt följd av programrådets utvecklingsarbete.</p>

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
8	2	5	<p><i>Vid intervjuerna framkom dock kritik mot lärosätet och ett ointresse att lyssna och återkoppla på kritiska synpunkter som studenterna har fört fram.</i></p> <p>Lärosätet ber bedömggruppen beakta att intervjuerna genomförts med ett fåtal studenter inom utbildningen. Lärosätet beskriver i självvärderingen hur man arbetar systematiskt med att inkludera studenternas synpunkter, exempelvis framgår att studentrepresentanter erbjuds att vara med på kollegiemöten, att särskilda morgonsamlingar med frukost anordnas, att programansvarig och studievägledare finns till hands för studenter samt att studenterna har möjlighet att träffa lärarna och ge synpunkter såväl vid formella som informella träffar. (s. 26)</p>

11	4	2	<p><i>bedömargruppen anar ett samband mellan svårigheterna för studenterna att föra en dialog med ansvariga och deras ointresse att delta</i></p> <p>Lärosätet anser att bedömargruppen drar förhastade slutsatser. Av självvärderingen framgår bland annat att programdialoger med studenterna genomförs i mitten av utbildningen och skriftliga studentenkäter genomförs i slutet av utbildningen (s. 24), att studenterna förutom skriftlig kursvärdering erbjuds att ge muntlig respons till kurslärare på kursinnehåll och upplägg (s. 25), samt att studentrepresentanter har möjlighet att vara representerade även i informella organ såsom kollegiemöten (s. 26)</p>
----	---	---	---

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delnings svar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Göteborgs universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i **gymnasieskolan** i undervisningsämnet **bild**

Bilaga: 411-00377-18_GU_GY_Bild.pdf

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till maria.nyman@uka.se. Ange **411-00377-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
1	2	3-7	<p><i>Det framträder ett samband mellan svag ämnesdidaktisk och utbildningsvetenskaplig kompetens hos personalen inom utbildningen, eftersom huvudparten av UVK, ämnesdidaktiska och vetenskapsteoretiska utbildningen bedrivs inom UVK-kurserna och det ämnesrelaterade innehållet är förlagt till verksamhetsförlagd undervisning (VFU) och det självständiga arbetet.</i></p> <p>Lärosätet ställer sig frågande till vad stycket avser. Av lärartabellen framgår att ungefär hälften av lärarna i som undervisar inom ämnet bild har bildlärarexamen varav de flesta har erfarenhet av arbete som bildlärare i grundskola och/eller gymnasium. Av lärartabellen framgår vidare att en av lärarna har en doktorsexamen i arts education och en lärare har doktorsexamen i estetiska uttrycksformer med inriktning utbildningsvetenskap.</p>
1	2	7	<p><i>Dock medför anställningsformerna och tjänstgöringstiderna också problem vid planering, möten och tid för olika engagemang för den enskilda läraren.</i></p> <p>13 av 16 lärare har enligt lärartabellen tillsvidareanställning, den genomsnittliga tjänstgöringsgraden är 78%, varför lärosätet ställer sig frågande till bedömargruppens slutsats avseende anställningsformer och tjänstgöringstider.</p>
1	3	2	<p><i>Ingen från lärarlaget i bild är verksamma inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK). Det framträder ett samband mellan svag ämnesdidaktisk och utbildningsvetenskaplig kompetens hos personalen inom utbildningen, eftersom huvudparten av UVK, ämnesdidaktiska och vetenskapsteoretiska utbildningen bedrivs inom UVK-kurserna och det ämnesrelaterade innehållet är förlagt till verksamhetsförlagd undervisning* (VFU) och det självständiga arbetet.</i></p> <p>Lärosätet ställer sig frågande till bedömargruppens slutsatser av följande skäl:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Det är vanligt att lärare inom ämnesstudierna inte undervisar inom UVK eftersom de inte har kompetens inom områden som behandlas inom utbildningsvetenskaplig kärna. 2. Den huvudsakliga ämnesdidaktiska undervisningen bedrivs enligt självvärderingen i ämnesstudierna och VFU och inte inom UVK. (se s. 18ff i självvärderingen) 3. I självvärderingen framkommer hur BVK arbetar med att integrera innehåll från UVK-kurser i programmets båda examensarbeten som ämnesinstitutionen ansvarar för. När det gäller mål 2 har vi därför försökt knyta de båda

			<p>kärnkurserna K50G och K81A till varsitt av de båda examensarbetena. Konkret innebär det att K50G bland annat har undervisning om forskningsöversikten som genre, och att K81A har undervisning om vetenskapliga metoder, användning av data, tolkning av resultat samt forskningsetiska frågor.” (s. 16)</p> <p>4. I självvärderingen framkommer hur UVK-kurser och ämneskurser med fokus på bilddidaktik relateras till varandra: ”Utvecklandet av färdighet och förmåga är en progression som examineras, från grundkursernas grundläggande nivå fram till de Självständiga arbetena, vilket framgår av kompilationen i tabellerna nedan gällande ämnesdidaktik, eller bilddidaktik. [...] I senare del ska kärnkurserna K41G och K50G relateras till fördjupningsnivån i bildkurserna. Kärnkurserna K61A, K71A samt K81A anknys på samma sätt till den avancerade nivån i bildkurserna. Detta sker i de utvecklingsgrupper som alla lärare är indelade i. Även studenternas kursvärderingar ger information som lärarna kontinuerligt beaktar. Diskussioner om didaktiken och uppföljningen görs på månatliga BVK-möten och på terminsvisa planeringsdagar.” (s. 18-19)</p> <p>5. Av tabellerna i självvärderingen framgår att ämnesdidaktik och utbildningsvetenskapliga perspektiv exempelvis ingår i LGBD46 och i det andra (LGBD2A) och tredje självständiga arbetet (LGBD5A):</p> <p>Nedan ges exempel på kursmål där dessa perspektiv examineras:</p> <p>LGBD46</p> <ul style="list-style-type: none"> - redogöra för och utveckla ämnespedagogiska och didaktiska aspekter i relation till rörlig bild och fotografi, - beskriva och reflektera över hur olika digitala verktyg och medier kan användas i utveckling och genomförande av bildundervisning och hur dessa påverkar specifika lärandesituationer. <p>LGBD2A</p> <ul style="list-style-type: none"> - identifiera ett problemområde av relevans för yrkesutövningen - visa fördjupad kunskap om relationen mellan vetenskapsteoretiska perspektiv och valda teoretiska eller gestaltande utgångspunkter och forskningsmetoder. <p>LGBD5A</p> <ul style="list-style-type: none"> - redogöra för relationen mellan vetenskapsteoretiska perspektiv och beprövade erfarenhetsbaserade utgångspunkter och forskningsmetoder <p>Dessutom arbetar en av lärarna som undervisar inom ämnet bild också 1% inom UVK och genomför en storföreläsning om estetiska läroprocesser. Lärosätet har dock med utgångspunkt i UKÄ:s rekommendationer om att sätta gränsvärden för redovisning av undervisande personal i lärartabellen, valt att ta bort all undervisning under 2%.</p> <p>*verksamhetsförlagd utbildning</p>
1	3	8	<i>Bedömargruppen anser att en integrering av såväl utbildningsvetenskap,</i>

		<p><i>ämnesdidaktik som ämnesstudier ska vara rådande, vilket det inte är i dag.</i></p> <p>Lärosätet ställer sig frågande till bedömargruppens slutsatser av följande skäl:</p> <p>1. Lärosätet anser att en integrering av ämnesstudier, ämnesdidaktik och utbildningsvetenskap sker såväl inom VFU som ämnesstudier inklusive examensarbeten vilket framgår av självvärderingen (kursmål i tabell på s. 11: LGBD31 samt kursmål i tabell på s 13: LGBD2A och LGBD46).</p> <p>2. I självvärderingen redogörs för hur de konstnärliga, mediespecifika, kunskaperna som studenterna tillägnar sig, relateras till didaktiska kunskaper: ”Dessa s. k. medie-specifika kunskaper (konstnärliga tekniker och metoder, reds anm) examineras i relation till didaktisk tillämpning och reflektion och i relation till förståelse för den blivande yrkesrollen.” (s. 10)</p> <p>3. I självvärderingen beskrivs också hur aktuell forskning och konstnärliga metoder kopplas till bilddidaktik och yrkeskunskap ” Till användandet av olika slags bilddidaktiska och konstnärliga metoder kopplas utifrån en progression i studiegången förmågan att genomföra och reflektera kring forskning inom ämnesområdet och vidare anknyta till yrkeskunskapen. Här utvecklas förmågan att som bildlärare använda relevanta frågeställningar, teorier, metoder relaterat till den egna bildundervisningen. Successivt utvecklas också förmågan att med olika vetenskapliga och/eller konstnärliga metoder öka sin bilddidaktiska förmåga.” (s. 16)</p> <p>4. Nedan återges kursmål från de tabeller som redovisas i självvärderingen och som redogör för didaktisk progression i utbildningen:</p> <p>LGBD11 -diskutera grundskolans och gymnasiets styrdokument i relation till bildämnet samt hur dessa förhåller sig till varandra.</p> <p>LGBD31 -resonera kring bedömning av egna och andras gestaltande arbeten med utgångspunkt i grundskolans/gymnasiets kursplaner.</p> <p>LGBD41 -diskutera kopplingar mellan konst, samhälle och pedagogik i och utanför skolan.</p> <p>LGBD46 -redogöra för och utveckla ämnespedagogiska och didaktiska aspekter i relation till rörlig bild och fotografi, -beskriva och reflektera över hur olika digitala verktyg och medier kan användas i utveckling och genomförande av bildundervisning och hur dessa påverkar specifika lärandesituationer. - använda olika typer av miljöer inom bild, rörlig bild och fotografi utifrån specifika konstnärliga och didaktiska syften,</p> <p>LGBF61</p>
--	--	---

			<p>-ta ställning till och tillämpa olika bilddidaktiskt inkluderande arbetsformer i relation till ämnet bild.</p> <p>LGBD71</p> <p>-identifiera och jämföra vetenskapliga och bildämnesspecifika begrepp.</p> <p>-värdera och problematisera vetenskapliga och ämnesspecifika begrepp.</p> <p>LGBD2G</p> <p>-kritiskt och självständigt tillvarata relevanta forskningsresultat, utforma problemformulering, explicitgöra metod samt dra slutsatser om hur forskningsresultaten kan bidra till utvecklingen av ämnes- och yrkesområdet</p> <p>LGBD2A</p> <p>-genomföra självständig undersökning, dra slutsatser och därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.</p>
1	4	1	<p><i>Den strukturella inriktningen vid institutionen, där en konstnärlig betoning dominerar på bekostnad av det ämnesdidaktiska och utbildningsvetenskapliga, ser bedömargruppen som olycklig. En balans mellan dessa ska finnas representerad inom både lärarnas kunskapsområden och inom deras akademiska kompetens.</i></p> <p>Bedömargruppen har i stycke två under bedömningsgrund ”Personal” konstaterat att fördelningen mellan konstnärlig och vetenskaplig personal är 50-50, vilket lärosätet ser som balanserat. Lärarnas forskningsområden består enligt lärartabellen bland annat av Arts education, estetiska uttrycksformer och konst- och bildvetenskap. Tillsammans med adjunkter med lärarerfarenhet menar lärosätet att det finns en balans i lärarnas kunskapsområde och akademiska kompetens.</p> <p>Av lärartabellen framgår att en professor finns på vetenskaplig grund i lärarlaget, och en professor på konstnärlig grund. Professorn på vetenskaplig grund har en Master i pedagogik. Professorn på konstnärlig grund har disputerat i design på vetenskaplig grund. Två av lektorena har disputerat i utbildningsvetenskap, en i estetiska uttrycksformer med inriktning utbildningsvetenskap vid Göteborgs universitet och en i Arts Education i Helsingfors i Finland. En lektor och en av professorerna har disputerat i konst- och bildvetenskap, som är på vetenskaplig grund. (Lärartabell)</p>
1	4	5	<p><i>det saknas disputerad personal inom utbildningsvetenskaplig och ämnesdidaktisk inriktning mot bildämnet</i></p> <p>Av lärartabellen framgår att två lektorer har disputerat i utbildningsvetenskap, en i estetiska uttrycksformer med inriktning utbildningsvetenskap vid Göteborgs universitet och en i Arts Education i Helsingfors i Finland.</p> <p>Utöver detta ges i självvärderingen i avsnittet Utbildningsmiljö en mer komplett bild av den utbildningsvetenskapliga kompetensen: (1) Professorer och lektorer vid</p>

			BVK arbetar i CUL-forskarskolan som handledare och examinatorer. (2) CUL-doktorander som examinerats inom bildområdet har bjudits in som föreläsare och handledare för självständiga arbeten. (3) HDK är huvudansvarig institution för en nationell forskarskola i bildpedagogik och slöjdpedagogik. (4) Forskning inom bildpedagogik och bilddidaktik som genomförs av forskare på BVK kommer studenterna till del på flera olika sätt. Studenterna handleds av vetenskapligt och konstnärligt kompetenta lärare och forskare genom sin studiegång. (5) Vi vill också nämna den nyligen utgivna antologin där professorerna på BVK var redaktörer (Art-based Education).
--	--	--	---

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
2	1	2-5	<p><i>En styrka är att forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning (CUL) samverkar med Högskolan för scen och musik (HSM) om forskarutbildningsämnet estetiska uttrycksformer med inriktning mot utbildningsvetenskap.</i></p> <p>Av självvärderingen framgår att CUL samverkar både med Högskolan för Scen och Musik, och BVK inom Högskolan för design och konsthantverk kring forskarutbildningsämnet estetiska uttrycksformer (s. 6)</p>
2	3	5	<p><i>Bedömargruppen ser en brist i utbildningens avsaknad av egna verkstäder och bedömer att det kan bli svårigheter med lånade lokaler.</i></p> <p>Lärosätet beskrev vid intervjun att utbildningen är en av flera utbildningar där ämnesstudier sker i lokaler som förvaltas av Högskolan för design och konsthantverk. Lokalerna kan därför inte betraktas som lånade, men eftersom även andra utbildningar vid institutionen har behov av att utnyttja lokalerna krävs att tillgången till lokaler regleras för samtliga program för att undvika trängsel. Lärosätet anser inte att det är ett effektivt nyttjande av offentliga medel när lokaler samutnyttjas. Lokaler bokas utifrån behov av samtliga utbildningar på lika villkor.</p>

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

3	2	2	<p><i>De självständiga arbetena utgör ett viktigt underlag för bedömningen av studenternas fördjupade och väsentligt fördjupade kunskaper inom delar av ämnesstudiernas huvudområde. Flera av de självständiga arbetena på gymnasienivå har bedömts ej uppfylla målet.</i></p> <p>Av självvärderingen framgår att det inom inriktningen bild GY kan ingå tre examensarbeten (se sid 9). Skälen till detta är att bildstudenterna efter avslutad utbildning i och med detta erbjuds att utöver ämneslärarexamen ta ut en generell Masterexamen inom bildpedagogik. Det första självständiga arbetet (på grundnivå) och det andra (på avancerad nivå) följer programrådets ramkursplaner enligt beskrivningen på sid 8 i självvärderingen. Det tredje och avslutande examensarbetet avviker dock från dessa ramkursplaner och har i högre utsträckning en inriktning på studenternas konstnärliga utveckling genom att studenterna inom ramen för detta arbete ska genomföra en vetenskaplig undersökning, men kan välja göra detta utifrån en fördjupning i konstnärlig gestaltning som empirisk undersökning.</p> <p>Enligt anvisningar från UKÄ ska endast det senaste arbetet på avancerad nivå inkluderas, vilket i bildämnets fall innebär det tredje självständiga arbetet som beskrivs ovan.</p>
3	5	2	<p><i>Vid intervjuerna sägs examinationen av bloggarna ske på varierande sätt, fast inget moment examinerar enbart bloggen.</i></p> <p>Lärosätet beskriver i självvärderingen examination utifrån användning av blogg som metod: ”Studenterna har även två delexaminationer. De ska skriva en bloggreflektion om bedömning i praktiken utifrån fältstudier i VFU1” (s. 12) samt ”I grundkurserna arbetar studenterna kontinuerligt med olika typer av dokumentation av sina lärprocesser, genom skrivande av egna anteckningar i en reflekterande blogg. Denna blogg består av både bilder och texter. Då detta är en springande punkt i bildämnet tränas studenterna att fundera kring förhållandet mellan bildämnets språkliga och icke-formulerade dimensioner, vilket kopplas [till] förmågan att genom bildanalys tolka bilder och regelverk kring bildpublicering och offentliggörande av bilder.” (s. 16)</p> <p>Som framgår av tabellerna i självvärderingen finns kursmål som examinerar bloggen bl a i kurserna LGBD31:</p> <p>LGBD31</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokumentera den egna arbetsprocessen och kunna göra bedömningar av den egna utvecklingen i gestaltningsarbete -använda olika dokumentationsformer som underlag för bedömning och kunna kommunicera bedömning till medstudenter och andra.

4	1	3	<p><i>Enligt bedömargruppen visar en tredjedel av de granskade självständiga arbetena på god fördjupning i ämneskunskaperna som är relevanta för yrkesutövningen och väl förankrade i aktuell internationell och nationell forskning. Men majoriteten av arbetena brister och visar inte målpuppfyllelse i ämneskunskap och ämnesdidaktisk koppling som har yrkesrelevans, och det saknas insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. De utgår genomgående från konstnärlig forskning och inte utbildningsvetenskaplig, där resultatet enbart tar hänsyn till studentens egen person och process. Texterna behandlar inte hur transformering av konstkunnande till bildundervisningen ska genomföras.</i></p> <p>Detta examensmål (1 = K1) handlar om <i>ämneskunskaper</i> och forskning i <i>ämnet</i>, inte om kunskaper i ämnesdidaktik och utbildningsvetenskaplig forskning, vilket behandlas i andra examensmål (t ex K2 och 2 = K3). Att majoriteten av arbetena brister i de utbildningsvetenskapliga delarna är inte relevant för detta examensmål. När det gäller examensmål 2 = K3 påpekar bedömargruppen att hälften av de självständiga arbetena har brister, bland annat att de saknar ett ämnesdidaktiskt perspektiv (sida 5, stycke 1, rad 5-8). Men trots detta dras slutsatsen att mål 2 = K3 är uppfyllt. Om de utbildningsvetenskapliga delarna av de självständiga arbetena anses vara relevanta även för mål 1 = K1, så borde detta mål vara uppfyllt på samma sätt som mål 2 = K3 är det.</p>
4	2	1	<p><i>Om de självständiga arbeten som bedömargruppen tagit del av utgörs av arbete nummer tre, kan det till viss del förklara kritiken</i></p> <p>Se lärosätets kommentar på sid 3, stycke 2, rad 2.</p>
5	1	7	<p><i>avsaknad av ämnesdidaktiskt perspektiv samt att ett elev- och skolperspektiv dessutom är frånvarande.</i></p> <p>Av tabellerna i självvärderingen framgår att examensarbete 1 och 2 innehåller ämnesdidaktiska perspektiv och elev- och skolperspektiv:</p> <p>LGBD2G -kritiskt och självständigt tillvarata relevanta forskningsresultat, utforma problemformulering, explicitgöra metod samt dra slutsatser om hur forskningsresultaten kan bidra till utvecklingen av ämnes- och yrkesområdet,</p> <p>LGBD2A -genomföra självständig undersökning, dra slutsatser och därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik,</p>
5	2	5	<p><i>Det skulle komplettera den konstnärliga inriktningen till att även omfatta utbildningsvetenskap och dess relevanta metoder.</i></p> <p>I sin sammantagna studiegång får studenterna ta del av utbildningsvetenskapliga metoder i UVK-kursen K81A. I självvärderingen beskrivs hur detta kopplas till</p>

			ämneskurserna (s. 18-19).
--	--	--	---------------------------

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
6	1	2	<p><i>De övriga arbetena utmärks av låg yrkesrelevans, brister i kritiskt eller reflekterande förhållningssätt, normativitet samt svagt elevperspektiv och avsaknad av ett ämnesdidaktiskt perspektiv. Genomgående för dessa arbeten är också att konstnärliga forskningsmetoder dominerar och ett utbildningsvetenskapligt och det ämnesdidaktiska perspektivet är frånvarande.</i></p> <p>Av självvärderingen framgår att det i examensarbete 2 (LGBD2A) ingår yrkes- och elevperspektiv och ämnesdidaktik genom att studenterna bl a ska identifiera ett problemområde av relevans för yrkesutövningen och att arbetet förväntas ”bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.” (se sid 15 och 18 i självvärderingen).</p>
6	3	2	<p><i>I självvärderingen hänvisas måluppfyllelse till kurserna inom den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU). Kurserna hålls framför allt inom UVK-delen av utbildningen, men vid intervjuerna framkom att det är ämnesutbildningen som ansvarar för VFU.</i></p> <p>Lärosätet menar att självvärderingen är tydlig med att ämnesinstitutionerna ansvarar för VFU-kurserna: ”Vid GU ansvarar ämnesinstitutionerna för ämneskurser, examensarbetskurser och VFU-kurser” (s. 8) samt att: ”Ämnesstudier inklusive VFU ges alltid vid den institutionsmiljö som har bäst förutsättningar att uppnå bredd och djup i aktuellt skolämne.” (s. 3).</p>
6	2	1	<p><i>Måluppfyllelsen hanteras framför allt i VFU-kurserna med en implicit hänvisning till UVK.</i></p> <p>Lärosätet ställer sig frågande till den ”implicita hänvisningen till UVK”. Högskolan för design och konsthantverk ansvarar för planering, genomförande och examination av samtliga VFU-kurser inom ämnet bild. Som stöd för VFU-kurserna finns gemensamma ramkursplaner som programrådet har arbetat fram och som säkerställer att relevanta delar från den utbildningsvetenskapliga kärnan ingår inom VFU.</p>
7	2	3	<p><i>Här ställer sig bedömargruppen frågande till om institutionen tar tillräckligt ansvar för ämnesinnehållet i VFU-kurserna, eller om ansvaret vilar för tungt på programrådets struktur. Vid intervjun framkom ett glapp mellan informationen om</i></p>

			<p><i>innehållet i de välplanerade VFU-kurserna och hur de sedan praktiskt iscensätts.</i></p> <p>Lärosätet anser att högskolan för design och konsthantverk tar tillräckligt ansvar för ämnesinnehållet i VFU-kurserna av följande skäl:</p> <p>1. Av självvärderingen framgår kortfattat hur bildlärarutbildningen arbetar med de fyra VFU-kurserna som de ansvarar för. I VFU1 ligger fokus på styrdokument, i VFU2 fokuseras bl a ämnesdidaktik, metoder och planering inom bildämnet, i VFU3 självständig planering och undervisning inom bildämnet och i VFU4 fokuseras kunskaper i bildämnet i relation till didaktiska och metodiska kunskaper (s. 21)</p> <p>2. Av självvärderingen framgår vidare att VFU-kurserna är innehållsmässigt riktade gentemot de tre huvudområdena som studeras, det vill säga bilddidaktik, bildteori och arbete med konstnärligt gestaltande metoder. Bl a genomförs seminarium och workshop och studenterna genomför också en lektionsplanering av bildundervisning i form av en bedömningsmatris (s. 12).</p>
--	--	--	---

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
------	--------	-----	------------

Jämställdhet

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
7	2	7	<p><i>Däremot framkom det även vid intervjuerna att det saknas kunskap om hur ett jämställdhetsperspektiv aktivt kan bedrivas i skolan, det vill säga verktyg som läraren aktivt kan arbeta med.</i></p> <p>Lärosätet finner det oklart vilka lärare (universitetslärare, VFU-kurslärare, blivande lärare) och vilka verktyg som avses. I självvärderingen ges exempel på kompetensutveckling för universitetslärare inom området, såsom kollegiala samtal, temadagar och personaldagar, samt verktyg för arbete med jämställdhet exempelvis kurslitteratur, innehåll i kurser samt aktiviteter såsom ämnesdagar och temadagar (s 22).</p>

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
------	--------	-----	------------

8	2	2	<p><i>Ett exempel är kursrapporten från den kursansvariga som utgör underlag för programrapporten till Samordningsnämnden för lärarutbildningen (SOL). Nämnden bearbetar i sin tur rapporten i fokusgrupper som återkopplar via SOL till institutionerna för att i dialog dem emellan konkret kunna omsätta fokusgruppernas framtagna förslag.</i></p> <p>Av självvärderingen framgår att det är i programrådet för ämneslärarprogrammet som fokusgrupper arbetar med utvecklingsområden utifrån programrapporten (s. 24).</p>
8	4	5	<p><i>Programrevideringar sker utifrån programrådets förslag, till exempel kvalitetsuppföljningar med VFU-skolor och en programstudievägledare, som också har hand om olika stödfunktioner för studenterna.</i></p> <p>Lärosätet anser att det är oklart vad som åsyftas. Utifrån programrapporten föreslår programrådet utvecklingsarbete. Kvalitetsuppföljning av samtlig utbildning inklusive VFU sker dock fortlöpande. Även programstudievägledningens stödjande arbete är sedan länge etablerat i programmet och är inte en direkt följd av programrådets utvecklingsarbete.</p>

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
9	2	5	<p><i>Vid intervjuerna framkom dock kritik mot lärosätet och ett ointresse att lyssna och återkoppla på kritiska synpunkter som studenterna har fört fram.</i></p> <p>Lärosätet ber bedömargruppen beakta att intervjuerna genomförts med ett fåtal studenter inom utbildningen. Lärosätet beskriver i självvärderingen hur man arbetar systematiskt med att inkludera studenternas synpunkter, exempelvis framgår att studentrepresentanter erbjuds att vara med på kollegiemöten, att särskilda morgonsamlingar med frukost anordnas, att programansvarig och studievägledare finns till hands för studenter samt att studenterna har möjlighet att träffa lärarna och ge synpunkter såväl vid formella som informella träffar. (s. 26)</p>
12	4	2	<p><i>bedömargruppen anar ett samband mellan svårigheterna för studenterna att föra en dialog med ansvariga och deras ointresse att delta</i></p> <p>Lärosätet anser att bedömargruppen drar förhastade slutsatser. Av självvärderingen framgår bland annat att programdialoger med studenterna genomförs i mitten av utbildningen och skriftliga studentenkäter genomförs i slutet av utbildningen (s. 24), att studenterna förutom skriftlig kursvärdering erbjuds att ge muntlig respons till kurslärare på kursinnehåll och upplägg (s. 25),</p>

			samt att studentrepresentanter har möjlighet att vara representerade även i informella organ såsom kollegiemöten (s. 26)
--	--	--	--

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningsvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Göteborgs universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i **grundskolans årskurs 7-9** i undervisningsämnet **idrott och hälsa**

Bilaga: 411-00377-18_GU_7-9_IH.pdf

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till maria.nyman@uka.se. Ange **411-00377-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
1	1	5	<i>Doktoranderna vid CUL genomför en del av sin tjänst i ordinarie skolverksamhet.</i> Observera att detta inte gäller samtliga CUL-doktorander. Se beskrivning i självvärdering s. 4

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
3	5	4 och 6	<p><i>Trots detta och trots att det i utbildningen ingår en specifik kurs inom området verkar inte vetenskapsteori och metodologi vara något som är tydligt beskrivet i kursplanerna samt I underlagen redogörs inte heller för några konkreta lärandemål eller examinationer i vetenskapsteori och metodologi</i></p> <p>I självvärderingen beskrivs lärandemål kopplat till vetenskapsteori och metodologi inom ämnet idrott och hälsa. Exempelvis ska studenterna i L9ID30 ”genomföra och rapportera en mindre enkätstudie samt reflektera över relevant teori och forskningsmetoder för ämnesmässigt utvecklingsarbete i idrott och hälsa” (s. 13). I självvärderingen beskrivs också innehåll i relation till målet inom UVK: ”forskningsöversikten som genre” och vetenskapliga metoder, användning av data, tolkning av resultat samt forskningsetiska frågor” (s. 12).</p>

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
5	5	1	<p><i>Ämneskurserna innehåller överlag övningar och examinationer där studenterna får möjlighet att använda sitt didaktiska och ämnesdidaktiska kunnande, exempelvis i samband med att de konstruerar och simulerar undervisningsupplägg och gör lektionsplaneringar. Men det handlar då mer om kunskaper om didaktik än om tillämpning.</i></p> <p>I självvärderingen ges följande exempel på examination: “Each group will have ca. 15 min. to provide pupils with important background knowledge on the topic of the lesson and ca. 20 min. to teach practical activities in close connection to the knowledge area you have presented” (s. 16). Lärosätet menar att lektionssimuleringen innebär en tillämpning av ämnesdidaktik och metodik, vilket bedömargruppen också uppmärksammar i slutet av beskrivningen av bedömningsgrunden.</p>

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerering

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerering

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerering

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerering

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delnings svar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Göteborgs universitet]

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i **gymnasieskolan** i undervisningsämnet **idrott och hälsa**

Bilaga: 411-00377-18_GU_GY_IH.pdf

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen. Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till maria.nyman@uka.se. Ange **411-00377-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
1	2	5	<i>Doktoranderna vid CUL genomför en del av sin tjänst i ordinarie skolverksamhet.</i> Observera att detta inte gäller samtliga CUL-doktorander. Se beskrivning i självvärdering s. 4

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
3	2	6	<p><i>Lärosätet har beslutat om gemensamma bedömningskriterier för det självständiga arbetet, men bedömargruppen har inte fått någon information om vilka de är.</i></p> <p>Lärosätet beklagar att UKÄ enbart medger utbildningsplaner som bilaga till självvärderingen och att inga hänvisningar till andra dokument är tillåtna i självvärderingen. Lärosätet har gjort bedömningen att en redogörelse för bedömningskriterier i självvärderingen skulle ta upp för stor plats på bekostnad av beskrivning av måluppfyllelse. Lärosätet rekommenderar bedömargruppen att ta del av bedömningskriterierna på lärosätets webbsida: https://medarbetarportalen.gu.se/lararutbildning/program/amneslararprogrammet/examenarbeten/Ramkursplaner%2C+bedomning+och+praxis+för+examination/</p>
3	5	4 och 6	<p><i>Trots detta och trots att det i utbildningen ingår en specifik kurs inom området verkar inte vetenskapsteori och metodologi vara något som är tydligt beskrivet i kursplanerna samt I underlagen redogörs inte heller för några konkreta lärandemål eller examinationer i vetenskapsteori och metodologi</i></p> <p>I självvärderingen beskrivs lärandemål kopplat till vetenskapsteori och metodologi inom ämnet idrott och hälsa. Exempelvis inom kursen LGID65 s, 13. I självvärderingen beskrivs också innehåll i relation till målet inom UVK: ”forskningsöversikten som genre” och vetenskapliga metoder, användning av data, tolkning av resultat samt forskningsetiska frågor” s. 12</p>

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
5	5	1	<p><i>Ämneskurserna innehåller överlag övningar och examinationer där studenterna får möjlighet att använda sitt didaktiska och ämnesdidaktiska kunnande, exempelvis i samband med att de konstruerar och simulerar undervisningsupplägg och gör lektionsplaneringar. Men det handlar då mer om kunskaper om didaktik än om tillämpning.</i></p>

			<p>I självvärderingen ges följande exempel på examination: <i>“Each group will have ca. 15 min. to provide pupils with important background knowledge on the topic of the lesson and ca. 20 min. to teach practical activities in close connection to the knowledge area you have presented”</i> (s. 16). Lärosätet menar att lektionssimuleringen innebär en tillämpning av ämnesdidaktik och metodik, vilket bedömargruppen också uppmärksammar i slutet av beskrivningen av bedömningsgrunden.</p>
--	--	--	---

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningsvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Göteborgs universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet matematik.

Bilaga: 411-00377-18_GU_7-9_Matematik preliminärt yttrande.pdf

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till maria.nyman@uka.se. Ange **411-00377-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
1	2	3-4	<p><i>Det framkommer dock inte i lärartabellen inom vilket ämne (matematik eller matematikdidaktik) personalen har anställning i.</i></p> <p>Alla forskare och lärare på Matematiska vetenskaper har anställning inom ämnet matematik. Detta inkluderar både ren och tillämpad matematik och lärande i matematik.</p>
1	3	1	<p><i>Enbart två undervisande lärare med svensk ämneslärarexamen redovisas, och de är aktiva i vissa kurser inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU).</i></p> <p>Av lärartabellen framgår att två av MVs lärare som undervisar i matematikkurserna har ämneslärarexamen i matematik och fysik mot gymnasiet samt att två har utlänsk motsvarighet. Dessutom undervisar lärare från IDPP med svensk lärarexamen i både ämnesdidaktiska kurser och i VFU-kurser.</p>
1	3	5	<p><i>Bedömargruppen menar dock att det inte går att utläsa vilken sorts lärarexamen de lärarna har och att kompetensen behöver vara relevant för ämnet.</i></p> <p>Lärosätet anser sig oombedd att redovisa vilken sorts lärarexamen som lärarna har. Av lärartabellen framgår att aktuella lärare har lärarexamen i matematik för gymnasiet.</p>
1	3	11	<p><i>Lärare från pedagogikämnet används också för att stärka den professionsrelaterade kompetensen i utbildningen</i></p> <p>Lärarna är anställda på institutionen för didaktik och pedagogisk profession och inte från pedagogikämnet.</p>

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
3	6	7-8	<p><i>...trots det saknar bedömargruppen konkreta beskrivningar av aktiviteter kring vetenskapsteori...</i></p> <p>Matematikhistoria, med relaterad vetenskapsteori, och matematikdidaktik med dess forskningmetoder redovisas under examensmål 1, exempelvis beskriver lärosätet detta i självvärderingen på sid.9--10.</p> <p>Av tabellen på sid. 12 i självvärderingen framgår också att studenterna i det första självständiga arbetet ska bl a beskriva metod och dra slutsatser om hur forskningsresultat kan bidra till utveckling av ämnes- och yrkesområdet. På sid. 13 beskrivs studenternas arbete med forskningsprocessens olika delar, från teoretiskt ramverk till reflektion över den egna verksamheten.</p>
4	2	3-4	<p><i>En svaghet är att det inte är klart hur lärosätet säkerställer att studenterna får tillräckliga kunskaper om både kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder</i></p> <p>I didaktikdelkurserna i Matematik 2 och Matematik 4 hanteras exempel på både kvantitativa och kvalitativa undersökningar, t.ex i samband med PISA och TIMMS-studier och i de artiklar som nämns i självvärderingen, sid. 11, stycke 4.</p> <p>I självvärderingens beskrivning av examensarbetena under examensmål 3 framgår att examensarbetena utgår ifrån frågeställningar som är knutna till ett ämnesdidaktiskt forskningsfält. På grundnivå genomför studenterna ett arbete som i huvudsak är en forskningöversikt i matematikdidaktik. På avancerad nivå genomför studenterna en empirisk studie utifrån tidigare forskning och teoretiska ramverk. (s.13).</p> <p>I självvärderingen framgår att studenterna inför sitt examensarbete på avancerad nivå använder sig av de studier de läst under arbetet med det första självständiga arbetet och de forskningsmetoder som tagits upp i UVK-kurserna, vilket innebär att de har förutsättningar att undersöka de fenomen som de valt. (s.13). Exempel ges också på hur studenterna utifrån dessa kunskaper arbetar med olika vetenskapliga metoder för att kunna bidra till utvecklingen av kunskapsfältet. (s. 14).</p> <p>Lärosätet menar att detta säkerställer tillräckliga kunskaper om kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder.</p>

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningsvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Göteborgs universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik

Bilaga: 411-00377-18_GU_GY_Matematik preliminärt yttrande.pdf

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till maria.nyman@uka.se. Ange **411-00377-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
1	2	3-4	<p><i>Det framkommer dock inte i lärartabellen inom vilket ämne (matematik eller matematikdidaktik) personalen har anställning i.</i></p> <p>Alla lärare på Matematiska vetenskaper har anställning inom ämnet matematik. Detta inkluderar både ren och tillämpad matematik och lärande i matematik.</p>
1	3	1	<p><i>Enbart två undervisande lärare med svensk ämneslärarexamen redovisas, och de är aktiva i vissa kurser inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU).</i></p> <p>Av lärartabellen framgår att två av MVs lärare som undervisar i matematikkurserna har ämneslärarexamen i matematik och fysik mot gymnasiet samt att två har utlänsk motsvarighet. Dessutom undervisar lärare från IDPP med svensk lärarexamen i både ämnesdidaktiska kurser och i VFU-kurser.</p>
1	3	5	<p><i>Bedömargruppen menar dock att det inte går att utläsa vilken sorts lärarexamen de lärarna har och att kompetensen behöver vara relevant för ämnet.</i></p> <p>Lärosätet anser sig oombedd att redovisa vilken sorts lärarexamen som lärarna har. Av lärartabellen framgår att aktuella lärare har lärarexamen i matematik för gymnasiet.</p>
1	3	11	<p><i>Lärare från pedagogikämnet används också för att stärka den professionsrelaterade kompetensen i utbildningen</i></p> <p>Lärarna är anställda på institutionen för didaktik och pedagogisk profession och inte från pedagogikämnet.</p>

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
4	3	7-8	<p><i>...trots det saknar bedömargruppen konkreta beskrivningar av aktiviteter kring vetenskapsteori...</i></p> <p>Matematikhistoria, med relaterad vetenskapsteori, och matematikdidaktik med dess forskningmetoder redovisas under examensmål 1, exempelvis beskriver lärosätet detta i självvärderingen på sid.9--10.</p> <p>Av tabellen på sid. 12 i självvärderingen framgår också att studenterna i det första självständiga arbetet ska bl a beskriva metod och dra slutsatser om hur forskningsresultat kan bidra till utveckling av ämnes- och yrkesområdet. På sid. 13 beskrivs studenternas arbete med forskningsprocessens olika delar, från teoretiskt ramverk till reflektion över den egna verksamheten.</p>
4	4	3-4	<p><i>En svaghet är att det inte är klart hur lärosätet säkerställer att studenterna får tillräckliga kunskaper om både kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder</i></p> <p>I didaktikdelkurserna i Matematik 2 och Matematik 4 hanteras exempel på både kvantitativa och kvalitativa undersökningar, t.ex i samband med PISA och TIMMS-studier och i de artiklar som nämns i självvärderingen, sid. 11, stycke 4.</p> <p>I självvärderingens beskrivning av examensarbetena under examensmål 3 framgår att examensarbetena utgår ifrån frågeställningar som är knutna till ett ämnesdidaktiskt forskningsfält. På grundnivå genomför studenterna ett arbete som i huvudsak är en forskningöversikt i matematikdidaktik. På avancerad nivå genomför studenterna en empirisk studie utifrån tidigare forskning och teoretiska ramverk. (s.13).</p> <p>I självvärderingen framgår att studenterna inför sitt examensarbete på avancerad nivå använder sig av de studier de läst under arbetet med det första självständiga arbetet och de forskningsmetoder som tagits upp i UVK-kurserna, vilket innebär att de har förutsättningar att undersöka de fenomen som de valt. (s.13). Exempel ges också på hur studenterna utifrån dessa kunskaper arbetar med olika vetenskapliga metoder för att kunna bidra till utvecklingen av kunskapsfältet. (s. 14).</p> <p>Lärosätet menar att detta säkerställer tillräckliga kunskaper om kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder.</p>

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
5	5	2-3	<p><i>samt kurserna matematik 2 och 4 om de läser matematik som förstaämne</i></p> <p>Av utbildningsplanen framgår att alla studenter inom gymnasieinriktningen, med matematik som första eller andra ämne, läser både matematik 2 och 4 och därmed 15 hp matematikdidaktik.</p>
6	2	5-6	<p><i>studenter bara har med sig 7,5 högskolepoäng matematikdidaktik från Matematik 2 när de tar sin examen</i></p> <p>Av utbildningsplanen framgår att samtliga studenter inom gymnasieinriktningen läser både matematik 2 och 4 och därmed har med sig 15 hp mattedidaktik, oavsett om de har matte som första- eller andraämne.</p>

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delnings svar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Göteborgs universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans åk 7–9 i undervisningsämnet svenska

Bilaga: 411-00377-18_GU_7-9_Svenska.pdf

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till maria.nyman@uka.se. Ange **411–00377-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
3	1	1	<p><i>Däremot framgår det utifrån de självständiga arbetena att denna del av målet inte säkerställs eftersom drygt hälften av dem inte visar att studenterna har överblick över ämnesstudiernas huvudområde eller fördjupade kunskaper i någon del av området.</i></p> <p>Totalt har sex arbeten examinerats inom inriktningen sedan 2011. Fem har valts ut i UKÄ-granskningen. Som vi tolkar skrivningen uppvisar tre av dessa arbeten bristande kvalitet. Det kan vara av betydelse att uppmärksamma att studenterna som skrivit dessa tillhör den första kullen som antogs till utbildningen, HT 2011. Efter 2011 antogs ingen ny kull förrän HT 2016. (Se fotnot 5 i självvärderingens del 2.) De kurser som beskrivs i självvärderingen har studenterna som antogs 2011 inte läst. De granskade uppsatserna ger därmed inte en rättvisande bild av vad nuvarande utbildning säkerställer. Kommenteraren: ”Med utbildningens nuvarande utformning får studenterna inte insikt i aktuell forskning inom ämnesområdet, enligt bedömargruppen” är därför i viss utsträckning missvisande. Vi menar även mer generellt att det i yttrandet – och i det kommande formella, publika beslutet – behöver framgå med tydlighet att granskningen, och det mesta av den kritik som framförs, till största del handlar om en utbildning som förelåg innan lärosätets egna kvalitetssäkringssystem påtalade behovet av och genomdrev en reformering av den.</p> <p>Vidare är det viktigt att påminna om att examensarbete 2 på avancerad nivå omfattar 15 hp och genomförs som en empirisk studie och att fördjupade kunskaper i någon del av ämnesområdet framförallt examineras i examensarbete 1, där studenterna skriver en forskningsöversikt. Examination av ämnesstudierna sker kontinuerligt i samtliga ämneskurser och beskrivs inte heller som en brist i utbildningens utformning.</p>
3	2	8	<p><i>Denna bild stärks också av att drygt hälften av de självständiga arbetena inte når målet eftersom de saknar fördjupade kunskaper och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. I dessa arbeten redovisas ingen aktuell forskning, eller endast någon inaktuell artikel eller avhandling, utan de bygger på handboks- och myndighetstexter och några studier från annat område.</i></p> <p>Beskrivningen av den litteratur som studenterna refererar till i sina examensarbeten är något generell. När vi granskar referenslistorna finner vi inget arbete som stämmer in på ovanstående beskrivning. Vi finner ett arbete där flera centrala myndighetstexter refereras. Även i detta arbete refereras vetenskapliga publikationer, även om de är få. Det kan möjligen till viss del förklaras av att</p>

			<p>arbetet handlar om den så kallade PYS-paragrafen. Övriga fyra arbeten refererar till flera vetenskapliga publikationer vid sidan av referenser till litteratur om forskningsmetodik och vad som det preliminära yttrandet benämns handbokstexter.</p> <p>Vidare är skrivningen om inaktuell forskning oklar. Av de tio avhandlingar som refereras är exempelvis åtta skrivna på 2010-talet och huvuddelen av de referenser som studenterna använder är publicerade på 2000-talet. Möjligen behövs också en påminnelse om att de uppsatser som bedömargruppen granskat är skrivna 2015.</p> <p>Den kritik som framförs angående studenternas val av andrahandskällor är sedan 2015 redan åtgärdad genom utvecklingsarbete, vilket exempelvis framgår av de referenslistor som ingår i de examensarbeten som senare årskullar på GY-inriktningen skrivit. I praktiken innebär det att vi är överens med yttrandet här, men samtidigt vill påtala svårigheterna med de omdömen som förhåller sig som om det vore den nuvarande utbildningen som kritiserats. Se ovan.</p>

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
5	2	3	<p><i>VFU-kurserna framstår dock snarast som allmändidaktiska och kopplade till kurser inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), och även efter intervjuerna är VFU-kursernas koppling till ämne-teori och ämnesdidaktik oklar.</i></p> <p>Ansvar för att genomföra och examinera VFU-kurserna ligger på ämnesinstitutionen. Som exempel framgår av den uppladdade versionen av ramkursplanen för VFU-kurs 4 att studenten ska visa god ämneskunskap i den egna undervisningen. Detta mål, liksom övriga mål, examineras därmed av ämnesinstitutionen.</p>
5	5	2	<p><i>det saknas exempel på svenskämnesspecifika examinationsuppgifter.</i></p> <p>Beskrivningen av examinationsuppgifter i VFU-kurser är något implicit på sina ställen i självvärderingen, men som det framgår exempelvis på s. 16 i självvärderingen är examinationsuppgifterna svenskämnesspecifika: "VFU-kurserna har som mål att fokusera F4 och F5 men med en tydlig förankring i HFU, t.ex. K1, K3 och F2. VFU-kursernas roll är också att skapa länkar mellan HFU och VFU i examinationsuppgifter, samtal och reflektioner". Med HFU avser vi här de</p>

			högskoleförlagda studierna i ämnet. Av den uppladdade versionen av ramkursplanen för VFU kurs 4, framgår också att kursens mål examineras genom kursuppgifter, genomförande av undervisning i <i>huvudämnet</i> och praxisseminarier. Denna examination ansvarar kursledare för.

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: [Högskolan i Borås]

Yrkesexamen: [Ämneslärarexamen med inriktning i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet svenska]

Bilaga: [Utbildningsvetenskaplig kärna]

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 19 december 2019 till utvitsy@uka.se med kopia till emma.wimmerstedt@uka.se. Ange **411-00375-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	2	4	Den utbildning i litteraturpedagogik som nämns är inte en masterutbildning utan en magisterutbildning som startar vt-20.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
6	2	4	Att neuropsykiatiska funktionsnedsättningar inte berörs i utbildninge stämmer inte. Eftersom detta inte efterfrågades specifikt i självvärderingen, kom inte mål och examinationsuppgifter som explicit berör NPF med i denna, vilket givetvis var olyckligt. Vi är medvetna om att detta kan betraktas som ny information, men vill ändå nämna det.

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
6	4	3-5	”Inga konkreta exempel ges på hur lärosätet arbetar med mänskliga rättigheter och hållbar utveckling inom de ämnesdidaktiska kurserna”. På sidan 16 i självvärderingen för svenskämnet ges exempel på kursplanemål som lyfter hållbar

			utveckling och därigenom även mänskliga rättigheter. Vi är medvetna om att detta hade kunnat konkretiseras men vill ändå påtala att det finns en koppling även i ämneskurserna.

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
8	3	2-3	Delvis missuppfattning gällande programrådet. I självvärderingen för svenskämnet nämns att programrådet är en viktig instans för dialog om utvecklingsbehov och utvecklingsarbete i utbildningsprogram, inte enbart under pågående kurser.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delnings svar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: [Högskolan i Borås]

Yrkesexamen: [Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet svenska]

Bilaga: [Ämnes- och ämnesdidaktiska studier]

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 19 december 2019 till utvitsy@uka.se med kopia till emma.wimmerstedt@uka.se. Ange **411-00375-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
1	2	4	Att ämnesdidaktisk forskningskompetens saknas inom språkdidaktik menar vi inte stämmer. Anita Norlund är disputerad i ämnesdidaktik och såväl hennes avhandling som ett antal publicerade artiklar har ett ämnesdidaktiskt fokus, med inriktning mot svenskämnets språkfärdighetsdidaktiska aspekter (debattdidaktik i klassrummet, didaktik för elevers läsning av faktatexter, litteraturdydidaktik i samundervisning SVE/SVA). Den senaste av dessa artiklar publicerades 2019.
1	2	4	”...men vars forskning främst är utbildningssociologiskt inriktad”. Se ovan. Vi menar att ” men ” bör bytas mot och . Hennes forskning har kontinuerligt, det vill säga även då hon disputerade med sin svenskämnesdidaktiska avhandling, varit utbildningssociologiskt/sociolingvistiskt orienterad. Numera berör den ibland svenskämnet, ibland annat.

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
2	3	5	”planerar” bör vara ”har”, se beskrivningen i självvärderingen gällande den ämnesdidaktiskt inriktade forskning som bedrivs och behandlas i samband med seminarier i forskargruppen RCIW.
2	3	6	Den utbildning i litteraturpedagogik som nämns är inte en masterutbildning utan en magisterutbildning som startar vt-20.
2	3	8	”finns planer på att rekrytera en docent inom språkområdet”. När intervjuerna genomfördes var docenten redan rekryterad (och diskussion om revidering av kursplaner i svenska hade påbörjats).

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
4	2	1-2	Att det skulle finnas begränsningar i vilka ämnen studenterna kan skriva om i de självständiga arbetena är delvis en missuppfattning, som även diskuterades under intervjun.

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
5	2	3	”saknas ämnesrelevanta frågeställningar” Är det ämneoretiska frågeställningar som avses?

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
7	3	8	Jämställdhetsperspektivet saknas inte "helt" inom språkvetenskap och språkdidaktik. Exempelvis finns flera kursplanemål som fokuserar språksociologiska perspektiv, vilket tyvärr inte framkom tillräckligt tydligt i samband med intervjun.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
8	2	4-5	"underlaget inte innehåller några direkta exempel på uppföljning, åtgärder och stöd inom just svenskläroverutbildningen". De exempel som ges är dels generella, dels mer specifika för ämnesläroverutbildningen, där ämnet svenska ingår som ett av tre ämnen.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: **Högskolan Dalarna**

Yrkesexamen: **Ämneslärarexamen**

Bilaga: **UVK**

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till maria.nyman@uka.se. Ange **411-00377-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
5	2	4–7	<p>I utlåtandet står att studenterna ”i många fall ordnar sina VFU-platser på egen hand. Det är viktigt att skapa och fortsätta följa väl utarbetade rutiner för att stödja och hjälpa studenterna i sökandet av lämpliga VFU-platser”.</p> <p>Detta stämmer inte då Högskolan Dalarna redan har väl utarbetade rutiner för hur VFU-placeringen går till inom ämneslärarprogrammet. Som förklarades under intervjun har studenterna möjlighet att önska en kommun inom vilken de vill genomföra sin VFU. Men det är alltid högskolans VFU-samordnare som kontaktar den önskade kommunens eller den fristående skolans VFU-samordnare inom det stora kontaktnät som byggts upp för att hitta lämplig placering som uppfyller våra kvalitetskrav. För studenter placerade utanför vår egen region skrivs alltid enskilda avtal mellan högskolan och skolan.</p>
5	5	4–6	Som beskrivs ovan är det inte studenten utan högskolans VFU-ansvarig som ordnar VFU-placering inom utbildningen.

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

--	--	--	--

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: [Högskolan Dalarna]

Yrkesexamen: [Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet bild.]

Bilaga: [411-00377-18_HDA_7-9_Bild]

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till maria.nyman@uka.se. Ange **411-00377-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
1	4	9	<p>”Lärosätet satsar även på meriteringslektorat där man under fyra år får möjligheterna att meritera sig för lektorat.”</p> <p>Detta är inte korrekt utan HDa:s meriteringslektorat/uppdrag inom lärarutbildningsområdet innebär snarare en god möjlighet att meritera sig för docentur.</p>
2	1	4–5	<p>”Det finns också behov av en adjunkt med konstnärlig kompetens enligt bedömargruppen.”</p> <p>Detta verkar vara ett missförstånd då det finns en tillsvidareanställd adjunkt med konstnärlig examen i personalgruppen. Se självvärdering Bild sid. 4 stycke 3 rad 3–4.</p>

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
8	4	hela	<p>”Självvärderingen beskriver ett konkret exempel i studentgrupperna, med slutsatsen att när seminarierna oftast är nätbaserade finns inte samma utrymme för studenterna att göra sin röst hörd i rummet eller att diskutera viktiga frågor i grupp.”</p> <p>Den ”slutsats” som bedömargruppen menar vi drar stämmer inte överens med det vi beskriver i självvärderingen:</p> <p>”Så gott som samtliga seminarier genomförs via nätet, och formen för dessa seminarier gör att ingen student kan ’ta över talutrymmet’ på samma sätt som kan ske vid ett seminarium på campus. Seminarieledaren tilldelar var och en ordet och det går inte att avbryta och falla varandra i talet. Seminarieklimatet blir på så sätt kanske inte mera jämställt men definitivt mer jämlikt.” (Se självvärdering Bild sida 19, stycke 5 rad 5-9)</p>

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: [Högskolan Dalarna]

Yrkesexamen: [Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete gymnasieskolan i undervisningsämnet bild.]

Bilaga: [411-00377-18_HDA_GY_Bild]

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till maria.nyman@uka.se. Ange **411-00377-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
1	3	9	<p>”Lärosätet satsar även på meriteringslektorat där man under fyra år får möjligheterna att meritera sig för lektorat.”</p> <p>Detta är inte korrekt utan HDa:s meriteringslektorat/uppdrag inom lärarutbildningsområdet innebär snarare en god möjlighet att meritera sig för docentur.</p>
2	1	4–5	<p>”Det finns också behov av en adjunkt med konstnärlig kompetens enligt bedömagruppen.”</p> <p>Detta verkar vara ett missförstånd då det finns en tillsvidareanställd adjunkt med konstnärlig examen i personalgruppen. Se självvärdering Bild sid. 4 stycke 3 rad 3–4.</p>

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
9	2	hela	<p>”Självvärderingen beskriver ett konkret exempel i studentgrupperna, med slutsatsen att när seminarierna oftast är nätbaserade finns inte samma utrymme för studenterna att göra sin röst hörd i rummet eller att diskutera viktiga frågor i grupp.”</p> <p>Den ”slutsats” som bedömargruppen menar vi drar stämmer inte överens med det vi beskriver i självvärderingen:</p> <p>”Så gott som samtliga seminarier genomförs via nätet, och formen för dessa seminarier gör att ingen student kan ’ta över talutrymmet’ på samma sätt som kan ske vid ett seminarium på campus. Seminarieledaren tilldelar var och en ordet och det går inte att avbryta och falla varandra i talet. Seminarieklimatet blir på så sätt kanske inte mera jämställt men definitivt mer jämlikt.” (Se självvärdering Bild sida 19, stycke 5 rad 5-9)</p>

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: **Högskolan Dalarna**

Yrkesexamen: **Ämneslärarexamen inriktning gy**

Bilaga: Idrott och hälsa

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak-/faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till maria.nyman@uka.se. Ange **411-00377-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
3	1	7-10	<p>”Bedömargruppen har haft svårt att få en tydlig bild av hur lärosätet säkerställer att studenterna når väsentligt fördjupade ämneskunskaper. Viktiga underlag för bedömningen avseende denna del av målet saknas, då bedömargruppen varken haft lärandemål, examinationsuppgifter, bedömningskriterier eller självständiga arbeten att grunda sin bedömning på.”</p> <p>Inför utbildningsgranskningen informerades UKÄ om att antagning till ämnesinriktningen Idrott och hälsa startade först hösten 2017 och att studenterna endast genomfört ett av utbildningens fem år då självvärderingen skulle sammanställas. Några självständiga arbeten eller någon färdigutvecklad kurs som skulle kunna ligga till grund för bedömning fanns således inte, då denna kurs läses först termin tio. HDa fick då till svar att utbildningen ändå skulle ingå i utvärderingen och att självvärderingen skulle baseras på de underlag som fanns att tillgå vid denna tidpunkt. Att bedömargruppen inte haft några färdiga självständiga arbeten att grunda sin bedömning på är därför inget som HDa bör belastas för.</p> <p>I de fall det hade varit önskvärt med preliminär kursplan eller liknande för den kommande examensarbetskursen hade HDa kunnat tillhandahållit det på bedömargruppens begäran.</p>

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
5	2	4-7	

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Högskolan Dalarna

Yrkesexamen: Ämneslärasexamen inriktning 7-9 i undervisningsämnet svenska

Bilaga: Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till maria.nyman@uka.se. Ange **411-00377-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
1	3	2	Den högskolepedagogiska utbildningen omfattar 15 hp (två kurser om 7,5 hp), inte 30 hp.

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	1	6	Kursen som här benämns <i>Texter i samhällsdialog</i> heter <i>Barn- och ungdomstexter i samhällsdialog</i> .

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

--	--	--	--

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Högskolan Dalarna

Yrkesexamen: Ämneslärasexamen med inriktning på arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska

Bilaga: Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak-/faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till maria.nyman@uka.se. Ange **411-00377-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
1	3	2	Den högskolepedagogiska utbildningen omfattar 15 hp (två kurser om 7,5 hp), inte 30 hp.

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	1	6	Kursen som här benämns <i>Texter i samhällsdialog</i> heter <i>Barn- och ungdomstexter i samhällsdialog</i> .

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

--	--	--	--

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Högskolan i Halmstad

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen gymnasieskolan

Bilaga: Ämneslärarexamen UVK

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 19 december 2019 till utvitsy@uka.se med kopia till emma.wimmerstedt@uka.se. Ange **411-00375-18** i ärendemeningen.

Högskolan i Halmstads yttrande

Högskolan i Halmstad har inga synpunkter på delningen av det preliminära yttrandet.

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Högskolan i Halmstad

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen gymnasieskolan

Bilaga: Ämneslärarexamen inriktning svenska gymnasieskola

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 19 december 2019 till utvitsy@uka.se med kopia till emma.wimmerstedt@uka.se. Ange **411-00375-18** i ärendemeningen.

Högskolan i Halmstads yttrande

Högskolan i Halmstad har inga synpunkter på delningen av det preliminära yttrandet.

Från: [Ingrid Nordqvist](#)
Till: [utvitsy](#)
Kopia: [Sebastian Steele](#); [Registrator](#)
Ärende: 411-00374-18
Datum: den 20 december 2019 09:03:44
Bilagor: [Delningssvar HiG matematik.docx](#)
[Delningssvar HiG UVK.docx](#)
[Delningssvar HiG svenska.docx](#)

Högskolan i Gävle har inga synpunkter på det preliminära yttrandet vad gäller sak- eller faktafel.

Med vänlig hälsning

Ingrid Nordqvist

Ingrid Nordqvist
Utbildningsledare för ämneslärarprogrammet och KPU
Akademin för utbildning och ekonomi
Högskolan i Gävle
026-648609
070-0908045

Högskolan i Gävle, 801 76 Gävle • 026 64 85 00 • www.hig.se

För en hållbar livsmiljö för människan

University of Gävle, SE-801 76 Gävle, Sweden • +46 (0) 26 64 85 00 • www.hig.se

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Högskolan i Gävle

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen

Bilaga: Utbildningsvetenskaplig kärna

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 19 december 2019 till utvitsy@uka.se med kopia till sebastian.steele@uka.se. Ange **411-00374-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Delningssvar

Högskolan i Gävle har inga synpunkter på det preliminära yttrandet vad gäller sak- eller faktafel.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Högskolan i Gävle

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen

Bilaga: Ämnes- och ämnesdidaktiska studier, matematik

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 19 december 2019 till utvitsy@uka.se med kopia till sebastian.steele@uka.se. Ange **411-00374-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Delningssvar

Högskolan i Gävle har inga synpunkter på det preliminära yttrandet vad gäller sak- eller faktafel.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Högskolan i Gävle

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen

Bilaga: Ämnes- och ämnesdidaktiska studier, svenska

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak-/faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 19 december 2019 till utvitsy@uka.se med kopia till sebastian.steele@uka.se. Ange **411-00374-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Delningssvar

Högskolan i Gävle har inga synpunkter på det preliminära yttrandet vad gäller sak- eller faktafel.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delnings svar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Stiftelsen Högskolan i Jönköping

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet **samhällskunskap**; Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnena: **samhällskunskap och svenska**

Bilaga: **Utbildningsvetenskaplig kärna**

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 19 december 2019 till utvitsy@uka.se med kopia till emma.wimmerstedt@uka.se. Ange **411-00375-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
7	3	9	<p>Bedömagruppens yttrande: Numera ska också författarens förnamn anges i litteraturlistor.</p> <p>HLK:s korrigerig: Beslut fattades 2018 att författarens förnamn ska anges i kursplanerna. Dessförinnan rekommenderades att förnamnen skulle anges i kursplanerna, vilket hörsammades av ledningen inom lärarutbildningen.</p>

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
9	2	1-2	<p>Bedömagruppens yttrande: Lärosätet antar studenter efter prov. I självvärderingen redovisas inte någon systematisk genomlysning av antagningsprovets betydelse och effekter.</p> <p>HLK:s svar: På uppdrag av Universitets- och högskolerådet deltog HLK i försök med lämplighetsbedömning vid antagning till lärarutbildningen 2016. Vi ansåg att detta var ett bra förfaringssätt varför vi införde antagningsprov för ämneslärare 2017. Ingen kohort har ännu genomgått en hel utbildning varför ingen systematisk analys och uppföljning ännu kunnat genomföras, däremot pågår uppföljning av antagningsprovets betydelse och effekter för ämneslärarutbildningen.</p>

--	--	--	--

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: [Högskolan i Jönköping]

Yrkesexamen: [Ämneslärarexamen med inriktning gymnasielärare i undervisningsämnet samhällskunskap]

Bilaga: [411-00375-18 HJ_samhällskunskap_GY.pdf]

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 19 december 2019 till utvitsy@uka.se med kopia till emma.wimmerstedt@uka.se. Ange **411-00375-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	1	2	Forskningen har dels en allmändidaktisk och utbildningsvetenskaplig prägel, dels en mer ämnesinriktad prägel i forskningstematiken Plats, Identitet, Lärande.

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: [Högskolan i Jönköping]

Yrkesexamen: [Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska]

Bilaga: [Svenska]

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 19 december 2019 till utvitsy@uka.se med kopia till emma.wimmerstedt@uka.se. Ange **411-00375-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
4	4/5	8-11	Det första examensarbetet skrivs i det andra ämnets fördjupningskurs under termin 7 och det andra arbetet skrivs i huvudämnets sista kurs i utbildningens avslutande kurs. Syftet med detta upplägg är att studenten ska få ämnesprogression i båda ämnena. Progression och fördjupning möjliggörs av att det första självständiga arbetet föregås av ingående ämnesstudier samt metodologiska och vetenskapsteoretiska studier i UVK-kurserna. (s. 14, självvärderingen).
4	5	6-7	Studenten deltar i seminarier där vetenskapliga texter diskuteras, i workshops där datamaterial analyseras och resultat formuleras. Vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder introduceras under termin ett. Fokus ligger då på att möjliggöra såväl som säkerställa att studenten i ett tidigt skede kan anta ett, i grundläggande mening akademiskt förhållnings- och uttryckssätt samt förståelse av de principer som ligger till grund för professionens uppbyggnad och kontinuerliga kunskapsutveckling. (s. 10, självvärderingen)
5	2	5	Kursen examineras delvis genom en parvis skriven fiktiv forskningsdesign om hur en tänkt vetenskaplig studie kan läggas upp. I forskningsdesignen ska studenterna beskriva hur något undervisningsmoment skulle kunna undersökas i skolan, varför det är viktigt och vilken insamlingsmetod som är lämplig att använda. Uppgiften redovisas i ett seminarium och bedöms utifrån hur väl studenten beskriver studiens betydelse, syfte, frågeställningar samt utvald metod. (s. 11, självvärderingen). Se även självvärderingens del II som ger mer detaljerad information om vetenskaplig teoribildning av olika slag och examination av motsvarande lärandemål.

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
7	1	5	VFU I-IV genomförs i ämnet svenska samt studentens andraämne. Lärosätet säkerställer detta genom att lärare från svenskläraryrket examineras VFU. Examinationen bygger på observation, samtal med handledare och student, skriftligt underlag från handledare samt VFU-uppgifter som i VFU II och III är riktade mot svenska.
7	3	7	VFU I-IV genomförs i ämnet svenska samt studentens andraämne. Lärosätet säkerställer detta genom att lärare från svenskläraryrket examineras VFU. Examinationen bygger på observation, samtal med handledare och student, skriftligt underlag från handledare samt VFU-uppgifter som i VFU II och III är riktade mot svenska.
7	5	7	Mål 5 examineras i kursen "Bedömning och Betygsättning" utifrån att studenten självständigt klarar detta med utgångspunkt i ett av sina två ämnen. I övrigt examineras målet i ämnesdidaktikdelen i svenskämnet.

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Jämställdhet

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Personal: Lärartabell för lärosätets ämneslärarutbildningar

Bedömningsområdet *Förutsättningar* rymmer bedömningsgrunder som rör *personal* och *utbildningsmiljö*. Studenterna ska i sin utbildning erhålla undervisning av god kvalitet, vilket förutsätter att lärarna sammantaget har den vetenskapliga/konstnärliga/professionsrelaterade kompetens som krävs och att lärarkapaciteten står i proportion till utbildningens omfattning, undervisning och examination. Analysen av lärarkompetens och lärarkapacitet kompletteras därför med en redovisning i tabellform. Tabellen ska ge en uppfattning om den **huvudsakliga** lärarkompetensen och lärarkapaciteten för respektive utbildning. Det är därmed inte nödvändigt att redovisa samtliga lärare som undervisar i en utbildning. Redovisningen görs per inriktning, se flik för inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 respektive inriktningen mot arbete i gymnasieskolan. Utgå från **aktuella förhållanden vid tidpunkten för inlämning av självvärderingen**. Observera att alla procentsatser avser heltid. Ange lärarresursen för samtliga ämnesinriktningar som ingår i utvärderingen.

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9

Lärosätets kommentarer: Ht 2018 antogs för första gången studenter till ämneslärarprogrammet med inriktning mot grundskolans 7-9, och då endast studenter med samhällskunskap som ingångsämne. Nedan redovisad lärarkompetens är den huvudsakliga från första terminens tre UVK-kurser, inklusive en VFU-kurs 4,5 hp. Samtliga redovisade är anställda vid Högskolan för Lärande och Kommunikation. Kurserna inom UVK samläses med övriga ämnen med inriktning mot gymnasieskolan; samhällskunskap, svenska historia, engelska och religionsvetenskap. Rekrytering pågår under hösten 2018 av en lektor i utbildningsvetenskap.

Namn och huvudarbetsgivare (om ej lärosätet)	Anställningskategori (professor, adjunkt, m.fl.)	Akademisk titel/ akademisk examen (professor, docent, doktor, licentiat, master, magister) ange även vilket i ämne	Ev. yrkesexamen (ange även undervisningsämne)	A: Anställningsform (tillsvidare, tidsbegränsad) i första kolumnen och anställningens omfattning vid lärosätet (ange i % av heltid) i den andra kolumnen		B: Tid i aktuell utbildning (%) Uppskattad tjänstgöring i procent av heltid. Observera att alla procentsatser avser heltid. Exempel: Om man undervisar till hälften av en halvtidsanställning fyller man i 25 procent. Se B+C=A			C: Resterande tid Uppskattad tjänstgöring i procent av heltid. Observera att alla procentsatser avser heltid. Se B+C=A		Ev kommentar
				Samhällskunskap - verksam inom ämne/ ämnesdidaktik (%)	Verksam inom UVK (%)	Verksam inom VFU (%)	Tid i forskning/kompetensutveckling (%)	övrigt (%)			
Johan Bäcklund	Adjunkt	Magister i pedagogik	Grundskollärarexamen 4-9 i svenska, engelska	tillsvidare	100%		3%		10%	87%	Doktorand
Berndt Brikell	Lektor	Doktor i statsvetenskap		tillsvidare	100%					10%	67%
Linda Glad	Adjunkt	Fil. Kand	Grundlärarexamen 1-7 samt ämneslärarexamen i svenska som andra språk	tillsvidare	100%		2%	3%	10%	85%	
Lars Gren	Adjunkt	Magister i pedagogik	Mellanstadielärarexamen. Ämneslärare samhällskunskap, historia och religionskunskap	tillsvidare	100%		13%	8%	10%	69%	
Tobias Samuelsson	Professor	Doktor i sociologi		tillsvidare	100%					70%	21%
Miriam Hagström	Lektor	Doktor i sociologi		tidsbegränsad	40%					3%	33%
Maria Melin	Adjunkt	Fil. Kand	Gymnasielärarexamen i Historia och Samhällskunskap	tidsbegränsad	50%		15%		5%	30%	
Åsa Westermark	Lektor	Doktor i kulturgeografi		tillsvidare	100%					30%	70%
Carl Johan Svensson	Lektor	Doktor i didaktik	Grundskollärarexamen 4-9, samhällskunskap och historia	tillsvidare	100%					50%	50%
Joakim Öberg	Adjunkt	Magisterexamen samhällskunskap och historia	Grundskollärarexamen 4-9 i samhällskunskap och historia	tillsvidare	100%		3%		15%	82%	Doktorand. Disputation januari 2019
Rebecca Florin Sädbom	Lektor	Doktor i didaktik	Ämneslärarexamen i samhällskunskap, religionskunskap	tillsvidare	100%		10%		15%	75%	

Fredrik Ebefors	Adjunkt	Masterexamen i ämnesdidaktik - inriktning svenska	Grundlärare 1-7, behörighet i svenska: åk 7-9 och gymnasiet	tillsvidare	100%	5%	1%	10%	84%	
Klas Öhling	Adjunkt	Masterexamen i Didaktik – inriktning bilddidaktik och visuell kultur	Ämneslärarexamen i svenska och bild	tillsvidare	100%	8%		18%	74%	
Weronica Ader	Adjunkt	Magister i historia	Ämneslärarexamen i svenska, religionskunskap och historia	tillsvidare	100%		6%	10%	84%	Programansvarig ämneslärarprogrammet 50 %
Gun Demitz Helin	Adjunkt		Ämneslärarexamen, Master of Arts, speech pathology	tillsvidare	100%	1%	3%	10%	86%	
Jenny Karlsson	Adjunkt		Gymnasielärarexamen svenska och historia	tidsbegränsad	25%	5%	6%		14%	
Anette Svensson	Lektor	Docent i Litteraturvetenskap	Ämneslärarexamen i engelska, svenska	tillsvidare	100%		5%	34%	61%	
Helena Anderström	Adjunkt	Licentiat i pedagogik	Grundskollärarexamen 4-9 i samhällskunskap, historia och religionskunskap	tillsvidare	100%	4%		10%	86%	Doktorand
Laila Nielsen	Lektor	Doktor i Historia	Ämneslärarexamen i historia och samhällskunskap	tillsvidare	100%	4%		35%	61%	
Elaine Mc Hugh	Lektor	Doktor Psykologi, Masterexamen Utbildningsvetenskap		tidsbegränsad	55%	5%		30%	20%	
Gunvie Möllås	Lektor	Docent i specialpedagogik	Speciallärarexamen	tillsvidare	100%	6%			94%	
Karin Jardmo	Adjunkt	Magister i pedagogik	Grundskollärarexamen 4-9 matematik, biologi, kemi. Behörig gymnasieskolan biologi	tidsbegränsad	20%	6%			14%	
Mikael Segolsson	Lektor	Doktor i pedagogik		tillsvidare	100%	12%		26%	62%	
Gun Sand	Adjunkt		Lägstadielärarexamen	tillsvidare	100%	15%		10%	75%	
Sara Löf	Adjunkt	Speciallärarexamen, inriktning matematik	Magister i specialpedagogik	tidsbegränsad	60%	16%			44%	
Ingrid Bardon	Adjunkt	Magister i pedagogik	Fritidspedagogexamen	tillsvidare	100%	11%		10%	79%	
Ann Karen Blom	Lektor	Master of Science	Lärare 1-6 + förskola (kanadensisk examen)	tidsbegränsad	25%	5%			20%	
Peter Carlsson	Lektor	Doktor i religionsvetenskap	Grundskollärarexamen 4-9 i samhällskunskap, historia och religionskunskap	tillsvidare	100%	5%		16%	79%	
Tomas Håkansson	Adjunkt	Dramapedagogisk examen		tillsvidare	100%	12%		10%	78%	
Bo Hellgren	Adjunkt		Gymnasielärarexamen i svenska, svenska som andra språk samt i musik	tidsbegränsad	50%	5%			45%	
Gunnel Jäderland	Adjunkt		Grundskollärare åk 4-9 i svenska, svenska som andraspråk och engelska	tillsvidare	100%	5%		10%	85%	
Jonathan Liliedahl	Lektor	Doktor i musikvetenskap med musikpedagogisk inriktning	Lärarexamen 220 poäng, inriktning musik, för undervisning i grundskolans tidigare år, senare år och i gymnasieskolan	tillsvidare	100%	5%		24%	71%	tjänstledig 100 % från 180801

Från: [Lena Löfgren](#)
Till: [utvitsy](#)
Kopia: [Sebastian Steele](#)
Ärende: 411-00374-18
Datum: den 18 december 2019 10:37:48

Hej!

Högskolan Kristianstad önskar inte inkomma med några synpunkter på delningen av UVK och ämne- och ämnesdidaktiska studier avseende utbildningar som leder till ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnena matematik, samhällskunskap och svenska och med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnena matematik och samhällskunskap.

Med vänlig hälsning

Lena Löfgren

Programområdesansvarig för ämneslärarutbildningen
Vicedekan vid fakulteten för lärarutbildning med ansvar för samverkan och verksamhetsförlagd utbildning
Högskolan Kristianstad
044-250 34 31

Från: Håkan Jansson (HV) <hakan.jansson@hv.se>
Skickat: den 19 december 2019 10:38
Till: utvitsy
Kopia: Emma Wimmerstedt
Ämne: 411-00375-18
Bifogade filer: Delningssvar_Högskolan Väst_svenska_gy.docx; Delningssvar_Högskolan Väst_svenska_7-9.docx

Hej!
Högskolan Väst har inte något att anföra när det gäller bedömargruppens yttrande över Utbildningsvetenskaplig kärna, Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet samhällskunskap eller Ämneslärarexamen med inriktning gymnasielärare i undervisningsämnet samhällsvetenskap. Däremot har vi två likalydande korrigeringar att anföra i de två yttrandena avseende Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet svenska och Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska. Dessa korrigeringar bifogas här. För ämneslärarprogrammen vid Högskolan Väst
Håkan Jansson

~~*~*

Håkan Jansson,
Fil. dr i nordiska språk, ämneslärare i sv & fs
Programansvarig ämneslärarprogrammet
Telefon +46 520 22 38 42
Högskolan Väst
461 86 Trollhättan

From: Emma Wimmerstedt [mailto:emma.wimmerstedt@uka.se]
Sent: den 28 november 2019 12:38
To: rektor@hv.se
Cc: Liselott Lycke (HV) <liselott.lycke@hv.se>; Registrator <registrator@hv.se>
Subject: 411-00375-18 Delning av preliminärt yttrande i utvärderingen av utbildningar som leder till ämneslärarexamen

Hej!
Här kommer bedömargruppens preliminära yttranden i utvärderingen av utbildningar som leder till ämneslärarexamen.
Ni ges härmed möjlighet att kontrollera innehållet i yttrandena för att påpeka eventuella sak- eller faktafel. I mailet bifogas :

- ett följebrev,
- de preliminära yttrandena för ämneslärarutbildningen,
- en mall för delningssvar.

Delningssvar skickas senast den 19 december.

Hör gärna av er till mig om ni har frågor eller vid andra oklarheter.

Med vänlig hälsning

Emma Wimmerstedt
Utredare/Project Manager

Utvärderingsavdelningen/Department of Quality Assurance
Universitetskanslersämbetet/Swedish Higher Education Authority
Besöksadress: Löjtnantsgatan 21
Box 7703, SE-103 95 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 086 23
www.uka.se

UKÄ är en statlig myndighet. Det du skickar in till UKÄ via e-post eller ett formulär blir en allmän handling. Det innebär att vem som helst kan begära att få del av det du skickat in – om inte handlingarna bedöms vara hemliga enligt offentlighets- och sekretesslagen.

[Läs mer om hur UKÄ hanterar dina personuppgifter](#)

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningsvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Högskolan Väst

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet svenska

Bilaga: Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 19 december 2019 till utvitsy@uka.se med kopia till emma.wimmerstedt@uka.se. Ange **411-00375-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
6	4	2	Eftersom ämnesdidaktiken är en viktig del av VFU och exmineras av ämnesdidaktier, ges goda möjligheter att skapa en röd tråd från ämnesundervisningens didaktiska inslag till det praktiska genomförandet i studentens konkreta lektionsplanering under VFU.

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningsvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Högskolan Väst

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan, i undervisningsämnet svenska

Bilaga: Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 19 december 2019 till utvitsy@uka.se med kopia till emma.wimmerstedt@uka.se. Ange **411-00375-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
6	4	2	Eftersom ämnesdidaktiken är en viktig del av VFU och exmineras av ämnesdidaktier, ges goda möjligheter att skapa en röd tråd från ämnesundervisningens didaktiska inslag till det praktiska genomförandet i studentens konkreta lektionsplanering under VFU.

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Karlstads universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning gymnasieskolan

Bilaga: Utbildningsvetenskaplig kärna

Karlstads universitet finner inga sakfel i yttrandena utan tackar för en väl utförd utvärdering som kommer att tjäna som underlag för kommande utvecklingsarbete. Rubriken blev dock fel. Utvärderingen gäller alla granskade undervisningsämnen.

Yrkesexamen

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
1	2	1	Ämneslärarutbildning med inriktning mot arbete i gymnasieskolan

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: **Karlstads universitet**

Yrkesexamen: **Ämneslärarexamen med inriktning gymnasieskolan i undervisningsämnet idrott och hälsa**

Bilaga: **Ämnes- och ämnesdidaktiska studier**

Karlstads universitet tackar för en väl utförd utvärdering som kommer att tjäna som underlag för kommande utvecklingsarbete. Detta utvecklingsarbete handlar särskilt om att utveckla kurser för att kunna erbjuda utbildning upp till 120 hp inom ämneslärarutbildning. I nuläget erbjuds idrott och hälsa endast som andraämne, 90 hp. Detta gör att det bara finns 7,5 hp på avancerad nivå och det endast finns ett självständigt arbete på grundnivå, medan det avslutande självständiga arbetet på avancerad nivå skrivs i förstaämnet. Det är därför i förstaämnet som examensmålen i första hand ska uppnås med den konstruktion som ämneslärarexamen har enligt examensordningen. Utvärderingen har dock inte tagit hänsyn till detta. Man borde ha bedömt om idrott och hälsa som andraämne på grundnivå ger ett rimligt bidrag till yrkesexamen på avancerad nivå, snarare än att analysera om examensmålen uppnås inom ämnet.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
2	1	5-6	Även om det finns forskningsstyrka inom prestationsidrott förenas forskningsmiljön av ämnesdidaktiken. Utbildningsmiljön är inte inriktad förenings- och prestationsidrott, utan lärarskap och undervisning för lärande i skolans idrott och hälsa.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
2	4	4-6	Eftersom idrott och hälsa endast erbjuds som andraämne på grundnivå upp till 90 hp ligger bara 7,5 hp av ämnesutbildningen på avancerad nivå och det skrivs inga självständiga arbeten på avancerad nivå inom ämnet.
2	5	1-3	Detta är ett missförstånd att utbildningen har fokus mot humanbiologi och coaching. Snarare läggs stor energi ner på att ändra många studenters förförståelse av att utbildningen är ett slags tränarutbildning och att lyfta fram betydelsen av ämneskunskaper och didaktik för att bli en bra lärare i idrott och hälsa, där således även kunskaper om barns och ungdomars utveckling och lärande ges för att studenten ska erhålla en helhetsbild. Träning och träningsupplägg berörs endast i utbildningen i träningsfysiologi som exemplifiering. Studenterna bedöms aldrig utifrån fysisk prestation. Av 90 hp utgörs 15 hp av humanbiologi och 0,5 hp av ledarskap och coaching.

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
4	3	8-9	Didaktiska överväganden är inte primärt kopplad till fysisk aktivitet eller prestation, utan praktiska kunskapstraditioner används mer som exemplifiering för lärande inom idrott och hälsa

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Karlstads universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik

Bilaga: Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Karlstads universitet tackar för en väl utförd utvärdering som kommer att tjäna som underlag för kommande utvecklingsarbete.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
5	4	1	Är det ett skrivfel att det står ”säkerställer inte”? Även om det riktas kritik mot hur examensmålet examineras är slutsatsen på sida 6 stycke 2 att lärosätet säkerställer att studenterna uppfyller målet.

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Karlstads universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning gymnasieskolan i undervisningsämnet musik

Bilaga: Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Karlstads universitet tackar för en väl utförd utvärdering som kommer att tjäna som underlag för kommande utvecklingsarbete.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
3	7	3	Byt ut orden <i>de vetenskapsteoretiska kurserna</i> mot <i>UVK-kurserna och Självständigt arbete 1, på grundnivå</i> . Vi föreslår att orden <i>på avancerad nivå</i> läggs till efter <i>självständiga arbeten</i> för att förtydliga. Det syns också att de självständiga arbeten, <i>på avancerad nivå</i> , som valt...

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
4	7	3	Övningsundervisningen äger rum åtta till tio gånger (ej sex till åtta gånger) per termin under åtta av utbildningens tio terminer. Studenter som läser ämne 2 Musik i klass, har övningsundervisning alla tio terminer.
5	1	3	universitetets lärarutbildare, inte VFU-läraren

Jämställdhet		
Stycke	Rad	Korrigerig
3	7-9	Ersätt <i>exempelvis litteraturlistor...hälften av kvinnor. med ...undervisande lärare arbetar för att jämställdhetsperspektivet beaktas i såväl litteraturlistor som vid val av musikexempel i utbildningen.</i>

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
6	3	7-9	Ersätt <i>exempelvis litteraturlistor...hälften av kvinnor. med ...undervisande lärare arbetar för att jämställdhetsperspektivet beaktas i såväl litteraturlistor som vid val av musikexempel i utbildningen.</i>

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
8	2	2-3	<p>Det stämmer inte att <i>...eftersom studenterna från Ingesund sällan är studentrepresentanter i rådet för ämneslärarutbildning.</i></p> <p>Det har funnits studentrepresentanter från Musiklärarprogrammet i programrådet för ämneslärarutbildningen under alla år, även då programrådet fungerade som försöksverksamhet. Att det ska finnas studentrepresentation från MHI finns inskrivet i <i>Organisation och ansvarsfördelning samt riktlinjer för programråden inom lärarutbildningen för att förstärka deras roll i LUN:s kvalitetsarbete.</i></p>

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Karlstads universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap

Bilaga: Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Karlstads universitet tackar för en väl utförd utvärdering som kommer att tjäna som underlag för kommande utvecklingsarbete.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
1	3	1-2	Historiker utgör inte en väsentlig del av den totala lärargruppen. Av sexton stycken i personalen utgörs två av historiker. Dessa svarar för 10 % respektive 5 % av undervisningen i kurserna, dessutom enbart i form av uppsatshandledning. Utöver dessa två förekommer en ämneslärare i samhällskunskap som visserligen också är doktorand i historia men anställd som samhällskunskapslärare.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
10	3	2-4	Vi menar att möjligheten att få en internationell utblick och internationella jämförelser som samarbeten med Indien och Kenya erbjuder är uppenbart relevanta exempel på samverkan med det omgivande samhället.

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningsvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Karlstads universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska

Bilaga: Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Karlstads universitet finner inga sakfel av betydelse i yttrandena utan tackar för en väl utförd utvärdering som kommer att tjäna som underlag för kommande utvecklingsarbete. Dock några påpekanden av korrekturkaraktär.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
1	4	1	Lärosätet har både campusförlagd svenskläroarutbildning och distansutbildning med närträffar på campus

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
3	2	4	Värmlandsmodellen; den innebär att avtal med skolhuvudmännen gör att skolverksamma lärare på olika sätt kommer in i utbildningen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
4	1	6-8	Ämnesdidaktiken behöver förstärkas och integreras bättre, men den står inte helt skild från ämnesundervisningen.

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
6	6	2-3	Även lektorer deltar i den ämnesdidaktiska undervisningen, ofta i samverkan med adjunkter och gymnasielärare.

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delnings svar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: [Konstfack]

Yrkesexamen: [Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet bild, Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet bild]

Bilaga: [Utbildningsvetenskaplig kärna]

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till maria.nyman@uka.se. Ange **411-00377-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	2	Här har det uppstått ett missförstånd. Flertalet av lärarna i kollegiet har genomgått högskolepedagogisk kurs. Konstfack har för närvarande ett treårigt utvecklingsprojekt vad gäller högskolepedagogisk utbildning på lärosätet där de lärare på lärarutbildningen som saknar högskolepedagogik ingår. Första delen av utbildningen behandlar, på grundläggande nivå, styrdokument och vad det innebär att arbeta på en myndighet. Lärare med mångårig erfarenhet från högskolesektorn har fått tillgodoräkna sig denna del, något som vi inte lyckades förklara vid intervjutillfället. (I enlighet med Konstfacks anställningsordning ska alla lärare ha genomgått minst 7,5 hp högskolepedagogisk utbildning inom två år från anställningens början.)

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
5	6	1-2	SUS förekommer inom utbildningsvetenskaplig kärna samt inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier, dock inte inom VFU.

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

--	--	--	--

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
8	1	1+4	Kontinuerlig uppföljning på lärosätetsnivå sker genom Konstfacks <i>Utbildnings- och forskningsnämnd (UFN)</i>
8	1	2-3	Här kan förtydligas att det är lärarutbildningen (alltså inte UFN) som under det fjärde läsåret genomför en programutvärdering.
8	1	5	I lärarutbildningens <i>programråd</i> sitter nio personer.
9	3	4-6	Två studentrepresentanter ingår i lärarutbildningens programråd. Student- och doktorandrepresentanter ingår i Konstfacks <i>Utbildnings- och forskningsnämnd (UFN)</i> .

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
12	2	3	Lärarna är organiserade i <i>ämneslag</i> och <i>kursarbetslag</i> .

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delnings svar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: [Konstfack]

Yrkesexamen: [Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet bild]

Bilaga: [Ämne- och ämnesdidaktiska studier]

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till maria.nyman@uka.se. Ange **411-00377-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
1	5	1-2 (fortsätter på s.2 stycke 1 rad 1)	Här har det uppstått ett missförstånd. Flertalet av lärarna i kollegiet har genomgått högskolepedagogisk kurs. Konstfack har för närvarande ett treårigt utvecklingsprojekt vad gäller högskolepedagogisk utbildning på lärosätet där de lärare på lärarutbildningen som saknar högskolepedagogik ingår. Första delen av utbildningen behandlar, på grundläggande nivå, styrdokument och vad det innebär att arbeta på en myndighet. Lärare med mångårig erfarenhet från högskolesektorn har fått tillgodoräkna sig denna del, något som vi inte lyckades förklara vid intervjutillfället. (I enlighet med Konstfacks anställningsordning ska alla lärare ha genomgått minst 7,5 hp högskolepedagogisk utbildning inom två år från anställningens början.)

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
5	1	3-4	Förutom handledning ingår i kursen självständigt arbete undervisnings- och arbetsformerna; föreläsningar, seminarier, workshops och arbetsstationer med parläsning.

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

--	--	--	--

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
7	5	4	Från och med 2018 sker <i>programutvärderingar</i> under år 4. Programutvärderingarna kan inte omfatta självständiga arbeten då de genomförs i år 5.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: [Konstfack]

Yrkesexamen: [Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet bild]

Bilaga: [Ämne- och ämnesdidaktiska studier]

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till maria.nyman@uka.se. Ange **411-00377-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
1	5	1-2 (fortsätter på s.2 stycke 1 rad 1)	Här har det uppstått ett missförstånd. Flertalet av lärarna i kollegiet har genomgått högskolepedagogisk kurs. Konstfack har för närvarande ett treårigt utvecklingsprojekt vad gäller högskolepedagogisk utbildning på lärosätet där de lärare på lärarutbildningen som saknar högskolepedagogik ingår. Första delen av utbildningen behandlar, på grundläggande nivå, styrdokument och vad det innebär att arbeta på en myndighet. Lärare med mångårig erfarenhet från högskolesektorn har fått tillgodoräkna sig denna del, något som vi inte lyckades förklara vid intervjutillfället. (I enlighet med Konstfacks anställningsordning ska alla lärare ha genomgått minst 7,5 hp högskolepedagogisk utbildning inom två år från anställningens början.)

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
5	3	15	Förutom handledning ingår i kursen självständigt arbete undervisnings- och arbetsformerna; föreläsningar, seminarier, workshops och arbetsstationer med parläsning.

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

--	--	--	--

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
8	3	4	Från och med 2018 sker <i>programutvärderingar</i> under år 4. Programutvärderingarna kan inte omfatta självständiga arbeten då de genomförs i år 5.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Kungl. Musikhögskolan i Stockholm

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet musik

Bilaga: Utbildningsvetenskaplig kärna

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till erik.karlsson@uka.se. Ange **411-00376-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
			Ingen korrigering

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
			Ingen korrigering

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
			Ingen korrigerig

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
			Ingen korrigerig

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
			Ingen korrigerig

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
			Ingen korrigerig

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
			Ingen korrigerig

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
			Ingen korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
			Ingen korrigerig

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Kungl. Musikhögskolan i Stockholm

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet musik

Bilaga: Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till erik.karlsson@uka.se. Ange **411-00376-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
			Ingen korrigerig

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
			Ingen korrigerig

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
			Ingen korrigerig

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
			Ingen korrigerig

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
			Ingen korrigerig

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
			Ingen korrigerig

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
			Ingen korrigerig

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
			Ingen korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
			Ingen korrigerig

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Kungliga Tekniska högskolan

Yrkesexamen: Civilingenjör och Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet **matematik**.

Bilaga: **Utbildningsvetenskaplig kärna**

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 19 december 2019 till utvitsy@uka.se med kopia till sebastian.steele@uka.se. Ange **411-00374-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
1	2	3-5	<p>Det är svårt för VFU-samordnaren på KTH att hitta relevanta VFU-platser via Skolerkets VFU-portal. Om en student skulle bli utan plats skulle det ge en försvagad koppling till arbetslivet och det omgivande samhället. Det har hittills inte hänt att någon student blivit utan plats.</p> <p>KTH kan inte på något sätt påverka kommunerna till att ge just oss VFU-platser. Därför har KTH ordnat miniföreläsningar och samkväm i syfte att försöka öka mängden VFU-platser (utöver VFI-portalens). Även till SYV-dagen bjöds VFU-portalens ansvariga in och de kommer också bjudas in till besök på KTH för att få lära sig mer om vår utbildning.</p>

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
6	1	5-7	Programmet styrs av skolchef, skolans grundutbildningsansvarig och programansvarig (PA). Programmets genomförande leds i första hand av en programledningsgrupp sammansatt av PA, utbildningshandläggare, studievägledare samt fakultets representanter från lärosätet och Stockholms universitet och studentrepresentanter.
7	4	1	Studenterna är organiserade mha THS och driver en s.k. studienämnd för programmet, som bland annat ser till att studenter finns representerade där de kan framföra sin åsikt, vilken fungerar som...

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Kungliga Tekniska högskolan

Yrkesexamen: Civilingenjör och Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet **matematik**.

Bilaga: **Ämnesansvar och ämnesdidaktiska studier**

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 19 december 2019 till utvitsy@uka.se med kopia till sebastian.steele@uka.se. Ange **411-00374-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	2	8-10	Lärosätet har en egen institution för lärande och Vetenskapens Hus ligger organisatoriskt under denna institution. Vetenskapens Hus är en centrumbildning mellan KTH och Stockholms universitet där studenterna får planera och genomföra undervisning med elever.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
6	2	1	Programansvarig ska samla in och följa upp kursanalyser, som sammanställs av kursansvarig lärare med utgångspunkt i kursutvärderingen och synpunkter under kursnämndsmötena där studenterna är representerade.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
7	1	4-8	<p>Det är svårt för VFU-samordnaren på KTH att hitta relevanta VFU-platser via Skolerkets VFU-portal. Om en student skulle bli utan plats skulle det ge en försvagad koppling till arbetslivet och det omgivande samhället. Det har hittills inte hänt att någon student blivit utan plats.</p> <p>KTH kan inte på något sätt påverka kommunerna till att ge just oss VFU-platser. Därför har KTH ordnat miniföreläsningar och samkväm i syfte att försöka öka mängden VFU-platser (utöver VFI-portalen). Även till SYV-dagen bjöds VFU-portalens ansvariga in och de kommer också bjudas in till besök på KTH för att få lära sig mer om vår utbildning.</p>
10	1	3-4	<p>Meningen: "Dock finns det brister avseende relevant samverkan med det omgivande samhället, då rärosätet inte har säkerställt att studenterna får delta i relevant VFU." Borde bytas ut mot t ex:</p> <p>De brister som upplevs i samband med rekrytering av VFU-platser är utom lärosätets kontroll och rutinerna för VFU-portalen borde ses över av Skolverket/Stockholms läns ansvariga eller Stockholms universitet.</p>

Från: [Sofia Kvist Lindholm](#)
Till: [utvitsy](#)
Kopia: [Sebastian Steele](#); [Registrator vid Linköpings universitet](#); [Ragnhild Löfgren](#); [Maria Fält](#); [Cecilia Lindgren](#); [Jörgen Nissen](#); [Ann-Kari Sundberg](#); [Helena Köhler](#)
Ärende: 411-00374-18 LiUs svar på preliminärt yttrande gällande ämneslärarexamen 7-9 svenska
Datum: den 19 december 2019 22:31:36
Bilagor: [LiUs svar på preliminärt yttrande gällande ämneslärarexamen 7-9 svenska.pdf](#)

Hej!

Översänder här LiUs svar på det preliminära yttrandet gällande utbildningsutvärdering av Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet svenska.

Med vänlig hälsning

Sofia Kvist Lindholm [fil.dr.]

Samordnande programansvarig utbildningsledare, UV

Kansliet för Utbildningsvetenskap, KfU

581 83 Linköping

Telefon: 013 28 29 08

Besök oss gärna på: liu.se

Svar på delning av preliminärt yttrande gällande utbildningsutvärdering av Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet svenska

Linköpings universitet (LiU) har beretts möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrandet och påpeka eventuella sakfel och faktafel. I bifogad handling påtalas ett antal sakfel som bör föranleda en omprövning av den preliminära bedömning som rör måluppfyllelse av examensmål 1 och 2 i kunskapsformen kunskap och förståelse.

I tjänsten

Cecilia Lindgren
Prodekan för Utbildningsvetenskap, LiU

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delnings svar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Linköpings universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet svenska.

Bilaga: 411-00374-18_LIU_7-9_Svenska

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 19 december 2019 till utvitsy@uka.se med kopia till sebastian.steele@uka.se. Ange **411-00374-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
			<p>Examensmål: ”visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.”</p>
3	2	1-3	<p>Bedömning A: ”Lärosätet beskriver i självvärderingen upplägget för ämnesstudierna som en första och en andra termin där ämnets delar introduceras, och enligt lärosätet får studenterna även en fördjupning i ämnesdidaktiken.”</p>
4	2	7-8	<p>”Lärosätet verkar i huvudsak säkerställa bredd när det gäller de delar av ämnet som inte är ämnesdidaktik.”</p>
			<p>Sakfel A: Bedömningen utgår ifrån att ”de delar av ämnet som inte är ämnesdidaktik” inte fördjupas. Detta är fel i sak. - Även <i>fördjupning</i> i ”de delar av ämnet som inte är ämnesdidaktik” sker under termin 2, se t ex självvärdering tabell 2 på s. 8 och tabell 3 på s. 9 med tillhörande text. - <i>Fördjupning</i> i ämnet sker även genom självständigt arbete del 1. Detta arbete utgår ifrån en ämnesdidaktiskt relevant frågeställning men innebär samtidigt en fördjupning i studier som rör områden inom ämnet svenska. Självständigt arbete 1 har dock inte använts som underlag för granskningen, vilket får konsekvenser för bedömningen.</p>
4	2	2-4	<p>Bedömning B: ”Det behövs fördjupade kunskaper i ämnet om utbildningen ska göra det möjligt för studenterna att nå en tillräcklig nivå där de kan använda metoder i språkvetenskap eller litteraturvetenskap i de självständiga arbetena.”</p>
4	2	9-11	<p>”Bedömargruppen ser att studenterna tvekar inför att använda litteraturvetenskapliga och språkvetenskapliga metoder i sina självständiga arbeten, och menar att det kan vara ett symtom på detta problem”.</p>
			<p>Sakfel B: Bedömningen utgår från att graden av fördjupade kunskaper i ämnet, och därmed uppfyllelse av examensmålet, kan bedömas utifrån metodval i det andra självständiga arbetet om 15 hp. Att de självständiga arbetena har en ämnesdidaktisk inriktning, och att studenterna i arbete 2 inte i så hög utsträckning använder litteraturvetenskapliga och språkvetenskapliga metoder, tas därmed som intäkt för brister i ämnesdjup. Detta är fel i sak. - Modellen med självständiga arbeten som behandlar ämnesdidaktiskt relevanta frågeställningar har stöd i förarbetena till lärarutbildningsreformen 2011: ”Ämnesstudierna bör ha en tydlig ämnesdidaktisk prägel för att på bästa sätt förbereda studenterna för det kommande yrket som lärare” (Prop. 2009/10:89, s.</p>

3	5	1-4	<p>25). Modellen är dessutom granskad och godkänd i samband med beviljande av examenstillstånd.</p> <p>- Fördjupade kunskaper inom "vissa delar" av området, som examensmålet kräver, uppvisas på flera olika sätt i utbildningen. Det finns inget i bedömningsgrunden som kräver att dessa fördjupade kunskaper ska komma till uttryck just genom val av vissa metoder för självständigt arbete. Genom det självständiga arbetets ämnesdidaktiska karaktär står dessutom en mängd olika metoder till buds utöver de som anges önskvärda i yttrandet. Metod ska väljas utifrån studiens syfte och frågeställningar och urvalet av arbeten som granskats visar att det finns en variation i metodval och att exempel finns på den typ av metoder som bedömnarna efterfrågar.</p> <p>Bedömning C: <i>"När det gäller ämnesfördjupning finns brister i flera av de självständiga arbeten som bedömargruppen tagit del av. På lärosätet är man medvetna om problemet, och under intervjuerna beskrev man att ämnet inom ramen för det första självständiga arbetet har infört några gemensamma obligatoriska texter som studenterna läser."</i></p> <p>Sakfel C: Skrivningen ovan antyder att lärosätet ser problem med ämnesdjup som visar på bristande måluppfyllelse. Så är inte fallet. Lärosätet menar att utbildningen som helhet ger studenterna de kunskaper som examensmålet kräver. Däremot har ett arbete genomförts för att ytterligare stärka de ämnesteoretiska delarna och stötta val av även språkvetenskapliga och litteraturvetenskapliga metoder. Detta har <i>inte</i> föranletts av identifierade brister i måluppfyllelse utan av en ambition att ständigt öka studenternas möjlighet att lära och göra självständiga val inom ramen för sina studier.</p> <p>Bedömning D: <i>"I det forskningskonsumerande arbetet görs en litteraturstudie, och det andra självständiga arbetet innebär en forskningsproduktion, en egen undersökning. Det senare arbetet har enligt självvärderingen ett lärandemål som är utbildningsvetenskapligt, med inriktning svenskämnets didaktik."</i></p> <p>Sakfel D: Det lärandemål som hänvisas till i yttrandet är det som angavs <i>som exempel</i> i självvärderingen (s 8 tabell 2, se tabellhuvud). Kursen har betydligt fler lärandemål. Om bedömningen av kursens inriktning och karaktär grundas på missuppfattningen att den endast har ett lärandemål, bör bedömningen omprövas.</p>
4	4	2-8	<p>Examensmål: "Visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen."</p> <p>Bedömning A: <i>"Det finns lärandemål från alla delkurser som stöttar vetenskaplighet, fram till terminerna med självständigt arbete, men målet sägs huvudsakligen komma till uttryck under de båda kurserna som omfattar självständigt arbete. Där menar lärosätet att studenterna också får mer kunskap om kvalitativa och kvantitativa metoder. Fler än hälften av de självständiga arbeten som bedömargruppen tagit del av visar inte att studenten har fördjupad kunskap om vetenskapsteori eller</i></p>

4	4	8-11	<p><i>kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och därför anser bedömargruppen att det finns problem med hur lärosätet arbetar.”</i></p> <p>Sakfel A: Skrivningen ovan antyder att studenten i just sitt självständiga arbete del 2 måste visa hela den fördjupade kunskap om vetenskapsteori eller kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder som examensmålet kräver. Detta är fel i sak. Enligt bedömningsgrunden ska utbildningen i sin <i>helhet</i>, inte dess separata delar, visa på måluppfyllelse.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Examensmålet hanteras och examineras i hög grad i UVK, särskilt UK8 ”Vetenskapsteori och metod”. Detta påvisas tydligt i självvärderingen del 1, men förbises i bedömningen av måluppfyllelse i föreliggande yttrande. - Vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa metoder hanteras i hög grad även i självständigt arbete del 1. Detta arbete syftar till att studera en ämnesdidaktisk frågeställning utifrån forskning där studenten möter olika vetenskapliga perspektiv och metoder. Självständigt arbete 1, som nämns i självvärderingen, har dock inte använts som underlag för granskningen, vilket får konsekvenser för bedömningen. <p>Bedömning B: <i>”Arbetena visar inte på vetenskaplighet och/eller kunskaper om olika sorters metoder, eller hur de ska tillämpas”.</i></p> <p>Sakfel B: Bedömningen utgår ifrån att varje enskilt produktionsarbete skall visa på studentens kunskap om <i>olika</i> metoder och dess tillämpningar. Detta är fel i sak.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Varje enskilt produktionsarbete kan inte, och skall inte, visa bredden av metoder. Metoden/metoderna väljs utifrån frågeställningen och avspeglar inte studentens kunskaper om <i>olika</i> metoder och hur de skall tillämpas. -Av yttrandet framgår inte om de självständiga arbetena anses brista i tillämpningen av den <i>valda</i> metoden. -Arbetena visar <i>sammantaget</i> på en bredd av metoder då 3 olika metoder finns representerade i de 5 arbetena.

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

--	--	--	--

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Från: [NLU](#)
Till: [utvitsy](#)
Kopia: [Maria Nyman](#)
Ärende: 411-00377-18
Datum: den 16 januari 2020 17:41:33
Bilagor: [Musik Mall för delningssvar.docx](#)

Hej!

Bifogar svar gällande delning av yttrande i ämnet musik för utvärdering av ämneslärarexamen vid Linnéuniversitetet.

Mvh

Nämnden för lärarutbildning genom,

Lars Arvidsson enligt uppdrag

Lars Arvidsson

Utbildningsledare
Nämnden för lärarutbildning (NLU)

Kansliet för lärarutbildning
Linnéuniversitetet/Linneaus University
351 95 Växjö
Tel: 0470-767288
Mobil: 073-024 93 84
lars.arvidsson@lnu.se

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: [Linnéuniversitetet]

Yrkesexamen: [Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet **musik**.

I

Bilaga: [411-00377-18]

I

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till maria.nyman@uka.se. Ange **411-00377-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
1	1	5	De flesta av lärarna som är noterade som 5% är vikarier med få timmar pga sjukdom och kompetensutveckling av fast anställda vilket anges i självvärderingen. Enligt uppgift skulle lärare med få timmar noteras som 5%. Räknas detta som 32 % ges en missvisande bild.
1	3	6	Docenten i musikpedagogik är tjänstledig 70%, vilket anges i självvärderingen.

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
3	2	9	Utbildningen är inte specifikt inriktad mot musikproduktion, men det ingår som ämne i utbildningen eftersom det är ett undervisningsämne inom gymnasiet, liksom till exempel musikteori. I undervisningen ingår kunskap om olika genrer, inte enbart populärmusik. Eftersom utbildningen även ger kompetens för hela grundskolan ges studenterna baskunskaper i de i grundskolan vanligt förekommande bruksinstrumenten i början på utbildningen.
3	2	9-16	Genrebredd finns i hela utbildningen vilket står i självvärderingen samt togs upp på intervjun, det finns inskrivet i delmål till exempel inom individuellt musicerande och ensemble, det finns även kontinuerligt och i projektform. Exemplet i självvärderingen visade ett moment inom jazz där flera ämnen samverkade, men kunde även ha visat en annan genre, till exempel västerländsk konstmusik eller musiketnologi.
3	2	13	Som beskrivits ovan, är genrebredd en grund för utbildningen vilket betyder att de två exemplen som ges endast är exempel. Det finns flera kurser i musikvetenskap och även praktiskt musicerande till exempel ensemble, kör och kör/ensembleledning. Det musiketnologiska projektet är en del av en hel kurs (2MUÄ18) på 7.5 hp om musiketnologi i teori och praktik.
3	4		I självvärderingen finns ett exempel på hur studenterna läser och använder relevant forskning i utbildningen. Detta är ett exempel och visar inte hur progressionen ser ut inom utbildningen. Examensarbeterna visar att studenterna i de allra flesta fall kan självständigt söka och har god kännedom om aktuella avhandlingar och relevant aktuell forskning inom ämnesområdet. I de valda uppsatserna handledda mellan 2015 och 2018 används mellan 4 och 8 aktuella vetenskapliga källor, i de flesta fall musikpedagogiska avhandlingar och peer reviewed artiklar.
4	4	4-5	Analys enligt grounded theory är ett exempel, två andra exempel från samma kurs är frameworkanalys samt univariat och bivariat analys kopplat till kvantitativa observationsscheman.
4	4	9-10	I självvärderingen och i intervjuerna påpekas att de flesta studenter väljer att göra främst kvalitativ analys eller en kombination av kvantitativ och kvalitativ analys.
4	5		Studenterna har möjlighet att välja mellan kvantitativa och kvalitativa metoder i båda uppsatserna, det finns även möjlighet att kombinera metoder i uppsatserna. Vid

			kvantitativ empiri väljer de flesta studenterna att analysera med en kombination av kvantitativa och kvalitativa analysmetoder.
4	5	6	Endast en uppsats skrivs på avancerad nivå, det finns därav svårigheter med att fördjupa sig i både kvalitativ och kvantitativ metod på avancerad nivå. Vetenskapsteori och metodkurser finns inom UVK. Då studenterna skriver endast en uppsats på avancerad nivå, är UVK kurserna viktiga för att säkerställa kunskaper om kvantitativ och kvalitativ analys.
5	1	2	Två av åtta uppsater är enkätstudier och analyserade både med kvantitativa och kvalitativa metoder. Det kan noteras att hälften av uppsaterna är skrivna före 2018 då utvärderingen gjorts, och endast två av handledarna är nu verksamma som handledare på LNU.
10	3	6	Studenter har i sin specialisering möjligheter att fördjupa sig i olika genrer, inte enbart populärmusik. Gällande instrumentval påpekades på intervjun att det finns möjlighet till betydligt bredare instrumentval i specialiceringsen, och det finns kompetens både inom lärarkåren och med samarbetsparter i närområdet. Det ska dock finnas möjlighet till VFU i partnerområdet. I intervjun problematiserades detta bland annat med att ämneslärarutbildningarna i musik i landet ska komplettera varandra och inte konkurrera.

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Från: [Clas Kröger](#)
Till: [utvitsy](#)
Kopia: [Erik Karlsson](#)
Ärende: 411-00376-18
Datum: den 17 januari 2020 12:25:17
Bilagor: [image001.png](#)
[Delningssvar_411-00376-18_LTU_GY_Dans.pdf](#)
[Delningssvar_411-00376-18_LTU_GY_Matematik.pdf](#)
[Delningssvar_411-00376-18_LTU_GY_Musik.pdf](#)
[Delningssvar_411-00376-18_LTU_GY_Samhällskunskap.pdf](#)
[Delningssvar_411-00376-18_LTU_GY_Svenska.pdf](#)
[Delningssvar_411-00376-18_LTU_GY_UVK.pdf](#)

Hej

Luleå tekniska universitet (LTU) har granskat bedömargruppens preliminära yttrande angående bedömningen av lärosätets ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan när det gäller den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) samt undervisningsämnena matematik, samhällskunskap, svenska, musik, samt dans. LTU har inga anmärkningar på eventuella sakfel i något av de preliminära yttrandena, se bilagor.

Med vänlig hälsning
Clas Kröger

Kvalitetssamordnare
Analys och Beredning

Luleå tekniska universitet
Telefon: 0920-49 13 28
Epost: clas.kroger@ltu.se

www.ltu.se

När du skickar e-post till Luleå tekniska universitet (LTU) innebär detta att LTU kommer att behandla dina personuppgifter. Du kan läsa mer om hur LTU behandlar personuppgifter [här](#).

Sending email to Luleå University of Technology (LTU) will result in LTU processing your personal data. You can read more about LTU's processing of personal data [here](#).

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Luleå tekniska universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan, utbildningsvetenskaplig kärna (UVK).

Bilaga: 411-00376-18_LTU_GY_UVK

Luleå tekniska universitet

Luleå tekniska universitet (LTU) har granskat bedömargruppens preliminära yttrande angående bedömningen av lärosätets Ämneslärarutbildning i den utbildningsvetenskapliga kärnan. LTU har inga anmärkningar på eventuella sakfel i det preliminära yttrandet.

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till erik.karlsson@uka.se. Ange **411-00376-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
-	-	-	-

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
-	-	-	-

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
-	-	-	-

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
-	-	-	-

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
-	-	-	-

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
-	-	-	-

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
-	-	-	-

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerings
-	-	-	-

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerings
-	-	-	-

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Luleå tekniska universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet dans.

Bilaga: 411-00376-18_LTU_GY_Dans

Luleå tekniska universitet

Luleå tekniska universitet (LTU) har granskat bedömargruppens preliminära yttrande angående bedömningen av lärosätets Ämneslärarutbildning med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet dans. LTU har inga anmärkningar på eventuella sakfel i det preliminära yttrandet.

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till erik.karlsson@uka.se. Ange **411-00376-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
-	-	-	-

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
-	-	-	-

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
-	-	-	-

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
-	-	-	-

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
-	-	-	-

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
-	-	-	-

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
-	-	-	-

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
-	-	-	-

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
-	-	-	-

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Luleå tekniska universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik.

Bilaga: 411-00376-18_LTU_GY_Matematik

Luleå tekniska universitet

Luleå tekniska universitet (LTU) har granskat bedömargruppens preliminära yttrande angående bedömningen av lärosätets Ämneslärarutbildning med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik. LTU har inga anmärkningar på eventuella sakfel i det preliminära yttrandet.

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till erik.karlsson@uka.se. Ange **411-00376-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
-	-	-	-

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
-	-	-	-

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
-	-	-	-

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
-	-	-	-

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
-	-	-	-

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
-	-	-	-

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
-	-	-	-

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
-	-	-	-

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
-	-	-	-

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Luleå tekniska universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet musik.

Bilaga: 411-00376-18_LTU_GY_Musik

Luleå tekniska universitet

Luleå tekniska universitet (LTU) har granskat bedömargruppens preliminära yttrande angående bedömningen av lärosätets Ämneslärarutbildning med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet musik. LTU har inga anmärkningar på eventuella sakfel i det preliminära yttrandet.

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till erik.karlsson@uka.se. Ange **411-00376-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
-	-	-	-

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
-	-	-	-

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
-	-	-	-

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
-	-	-	-

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
-	-	-	-

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
-	-	-	-

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
-	-	-	-

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
-	-	-	-

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
-	-	-	-

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Luleå tekniska universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap.

Bilaga: 411-00376-18_LTU_samhällskunskap_GY

Luleå tekniska universitet

Luleå tekniska universitet (LTU) har granskat bedömargruppens preliminära yttrande angående bedömningen av lärosätets Ämneslärarutbildning med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap. LTU har inga anmärkningar på eventuella sakfel i det preliminära yttrandet.

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till erik.karlsson@uka.se. Ange **411-00376-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
-	-	-	-

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
-	-	-	-

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
-	-	-	-

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
-	-	-	-

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
-	-	-	-

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
-	-	-	-

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
-	-	-	-

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerings
-	-	-	-

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerings
-	-	-	-

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Luleå tekniska universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska.

Bilaga: 411-00376-18_LTU_GY_Svenska

Luleå tekniska universitet

Luleå tekniska universitet (LTU) har granskat bedömargruppens preliminära yttrande angående bedömningen av lärosätets Ämneslärarutbildning med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska. LTU har inga anmärkningar på eventuella sakfel i det preliminära yttrandet.

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till erik.karlsson@uka.se. Ange **411-00376-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
-	-	-	-

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
-	-	-	-

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
-	-	-	-

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
-	-	-	-

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
-	-	-	-

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
-	-	-	-

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
-	-	-	-

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
-	-	-	-

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
-	-	-	-

Svara Svara alla Spara Skriv ut

Från: martin.nykvist@stu.lu.se
Till: utvitsy@uka.se
Kopia:
Hemlig kopia:
Skickat: 2020-01-17 16:22
Ämne: 411-00376-18

Avsändare: Martin Nykvist

Hej,

Bifogade finner ni delningssvar för följande utvärderade utbildningar vid Lunds universitet:

- Svenska (ämnes- och ämnesdidaktiska studier), 7–9 och gy.
- Utbildningsvetenskaplig kärna (svenska 7–9/gy. och matematik gy.)
- Utbildningsvetenskaplig kärna (musik gy.)

Vänligen,
Martin

Martin Nykvist
Koordinator
Kvalitet och utvärdering, Lunds universitet

Besöksadress: Sandgatan 3
Telefon: 046-222 70 62

Bilagor: Sv 7-9 o Gy.pdf UVK sv o ma.pdf UVK mu.pdf

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delnings svar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Lunds universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet svenska/Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnena matematik och svenska

Bilaga: Utbildningsvetenskaplig kärna

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak-/faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till erik.karlsson@uka.se. Ange **411-00376-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
1	3	1-6	Hela stycket som inleds med att lärartabellen inte ifyllts enligt instruktionerna gäller ej UVK (sv. och ma.). Här tycks en sammanväxling skett och önskvärt är att man går tillbaka till intervjuunderlag samt tabell där det framkommer att detta ej gäller just denna UVK.

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
2	2	2-3	De två halvtidsanställda lektorena har avsatt tid för forskning i enlighet med Lunds universitets arbetstidsavtal för lärare, vilket uppgår till minst 20 % av heltid.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
4	6	1-5	Här anges att examination genomförs inom VFU som ingår i kursen UVK 3. Av formuleringen tycks bedömargruppen mena att studenternas praktiska förmåga att tillämpa didaktiken i klassrummet förutom att examineras i VFU-kursen även ska examineras i UVK 3. Tilläggas kan också att UVK 3 gavs för Gy. första gången vt 2019.
5	2	1-8	Vid tiden för självvärderingens skrivande hade endast UVK 1 och UVK 2 getts för inriktning Gy. och för de fyra studenterna i kull 17 inriktning 7-9 hade UVK 3 och UVK 5 getts. UVK 7 hade inte getts vid självvärderingens skrivande.
5	3	9-11	Här skriver man att förmågan att examinera didaktiken i klassrumspraktiken inte bara ska examineras genom inlämningsuppgifter och seminarier. Varje VFU-kurs utgör en egen kurs med egna examinationer inom ramen för dessa. I vissa UVK-kurser tas också VFU upp. Tilläggas kan att vid självvärderingens skrivande hade ingen VFU-kurs getts (ligger termin 6).

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: **Lunds universitet**

Yrkesexamen: **Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet musik**

Bilaga: **Utbildningsvetenskaplig kärna**

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till erik.karlsson@uka.se. Ange **411-00376-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
2	4	1–6	<p>Bedömagruppen hävdar att lärosätet enligt självvärderingen inte ger någon särskild kurs i vetenskapsteori eller kvalitativa och kvantitativa metoder. Detta är ett sakfel.</p> <p>Kursen ”Forskning i skolans vardag” i år 2 är en separat kurs i vetenskapsteori, kvantitativa och kvalitativa forskningsmetoder. Forskningens kreativa genvägar i år 5 är ytterligare en kurs med fokus enbart på vetenskapsteori, kvalitativa och kvantitativa metoder.</p>
2	4	7–13	<p>Bedömagruppen skriver att det bara finns en kurs om forskningsmetoder och att det saknas tydlig progression i undervisningen om vetenskapsteori. I självvärderingen framgår att ämnesläroutbildningen i musik har en progression i form av två olika kurser i vetenskapsteori som ska säkerställa progression och kunskapsdjup. Kurserna som främst behandlar vetenskapsteori är två till antalet nämligen ”Forskning i skolans vardag” (år 2) och ”Forskningens kreativa genvägar” (år 5). Det verkar som bedömagruppen inte uppfattat att detta är två separata kurser som behandlar vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa metoder och genom sin placering tillgodoser en progression. De kurser som ger grundläggande kunskaper i vetenskapligt skrivande eller behandlar teorier om t.ex. handlingsutrymme sker redan i årskurs 1 och ger därmed av självklarhet inte fördjupade kunskaper i vetenskapsteori utan ger en grund för fördjupning i bland annat ovan nämnda kurser. Studenterna möter dessutom vetenskapsteori i andra UVK-kurser som kanske inte framgått tydligt i självvärderingen men borde kunna ha framkommit i intervjuerna med UVK-gruppen, något som bedömagruppen också antyder i del 2.</p>

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
5	2	6–10	Bedömgargruppen hävdar att säkerställandet genom examination är otydlig för UVK-kursen ”Att utveckla skolan”. Här verkar det vara tal om ett missförstånd och det är otydligt varför just examinationen i kursen ”Forskning i skolans vardag” i åk 2 skulle vara en extra nödvändig förberedelse för kursen ”Att utveckla skolan” som är placerad tre år senare i åk 5.

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delnings svar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Lunds universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 samt gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska

Bilaga: Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till erik.karlsson@uka.se. Ange **411-00376-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
7	1	8	”avsaknaden av lärandemål”, ”inte tydliggörs i till exempel kursplaner”. Det finns relevanta lärandemål i kursplaner. (Det och även annat kunde ha skrivits fram även inom ämnet svenska i högre grad, men bedömningen var att UVK-delen, som det hänvisas till, tydligt visar att jämställdhet ingår i studenternas utbildning.)
	2	1-2	

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
8	2	3-6	”översikt...tycks saknas” – en tydlig översikt tillhandahålls redan i början av utbildningen.
8	2	5	”Möjligheterna att påverka tycks vara begränsade” – som framgår av stycket ovanför finns flera forum där studenterna kan påverka.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Från: [Gunilla Löfström](#)
Till: [utvitsy](#)
Kopia: [Maria Nyman](#)
Ärende: 411-00377-18
Datum: den 15 januari 2020 14:56:47
Bilagor: [Mau Bild 7-9.docx](#)

Hej,

Malmö universitet lämnar härmed svar på yttrande på delning för ämnet bild, inriktning 7-9. Bifogas.

Vi kommer inte att lämna svar på yttrandena för idrott (7-9 och gy), matematik (7-9 och gy), samhällskunskap (7-9 och gy), svenska (7-9 och gy) och utbildningsvetenskaplig kärna.

Med vänlig hälsning

Gunilla

Utbildningsledare

Malmö universitet

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Malmö universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarprogrammet. **Ämne: Bild 7-9**

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
1	1	3	Under intervjun angav lärosätet att avhoppen i Bild uppgår till 48%

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
9	1	7	Handledarutbildningen ges till VFU-handledare, inte VFU-lärare.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Mälardalens högskola

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnena: samhällskunskap och svenska.

Bilaga: Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

--	--	--	--

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerering
6	2	5–7	<p>”Lärosätet ska därför se över valet av litteratur ...”.</p> <p>Lärosätet menar att detta är ett sakfel. I självvärderingen framgår att detta arbete redan är pågående. I självvärdering del 1 på sida 28 står: <i>”Detta arbetar kollegiet med att förändra, genom att bland annat se över och vara uppmärksam på val av litteratur och hur dessa val återspeglar ett jämställt förhållningssätt, både med avseende på författare och de pedagogiska tänkare och didaktiska forskare som ges utrymme i de olika texter och andra didaktiska gestaltningar studenterna möter.”</i></p>
7	2	3–5	<p>”Varken i självvärderingen eller under intervjun framgår det dock hur lärandemål, läraktiviteter och examination kopplas samman.”</p> <p>Lärosätet menar att detta är ett sakfel. Frågan om kopplingen ställdes aldrig till de som intervjuades för UVK:s räkning och i självvärdering del 1 på sidan 27 under rubriken kursspecifika beskrivningar och analyser står: <i>”I kursen Utbildningens organisation, uppdrag och innehåll för ämneslärare gymnasieskolan (OAU208) finns ett lärandemål som innebär att studenterna ska undersöka och diskutera den egna övningsskolan utifrån mångfalds-, flerspråkighets- och genusperspektiv. Utifrån ett normkritiskt perspektiv problematiserar studenterna vad det innebär att synliggöra, medvetandegöra och ifrågasätta normer i en undervisningspraktik och ger exempel från undervisningssituationer. Detta bidrar till en nyanserad förståelse för att undervisning i teori och praktik handlar om att skapa en balans mellan åtminstone tre övergripande syften, skolelevernans kvalifikation, socialisation och individualitet. Under en föreläsning kring diskriminering och kränkning samt ett efterföljande seminarium lyfts teorier och frågor kring detta fram och studenterna får många praktiska exempel med diskussionsfrågor och påståenden att ta ställning till. Studenterna reflekterar också utifrån erfarenheter från sin VFU.”</i></p> <p>Och i sista stycket på s 27: <i>”I VFU-kurserna ingår jämställdhetsperspektivet i de lärandemål som behandlar undervisningens och läraryrkets mellanmänniska aspekter. I studenternas samtal med handledaren på övningsskolan diskuteras klassrumsmiljö, lärarroll, utformning av uppgifter, materialurval och bemötande av elever, vårdnadshavare och annan personal med fokus på jämställdhet. Studenterna visar stor medvetenhet om hur läroböckers texter och bilder ska väljas noggrant, men även hur lärare samspelar mer eller mindre jämställt med elever genom ordval, turtagning i klassrummet och beröring.”</i></p>

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Mälardalens högskola

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot gymnasielärare i undervisningsämnet samhällskunskap

Bilaga: Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Identifierade sak- och faktafel i det preliminära yttrandet

Mälardalens högskola vill påtala att det preliminära yttrandet avser undervisningsämnet *samhällskunskap* och inte samhällsvetenskap som UKÄ anger på s 1, under rubriken yrkesexamen.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	1	4–6	<p><i>”Samtliga kurser som innehåller verksamhetsförlagd utbildning är också knutna till värdakademin, och till terminer utan studier i samhällskunskap”.</i></p> <p>Lärosätet menar att detta är ett sakfel. Kurser i verksamhetsförlagd utbildning är visserligen förlagda till terminer utan studier i samhällskunskap, men två av de tre verksamhetsförlagda kurserna (VFU-2, OAU197 och VFU-3, OAU201) är kopplade till de ämnes- och ämnesdidaktiska studierna i ämnet. I del 1 beskrivs strukturen för den verksamhetsförlagda utbildningen för ämneslärarprogrammet (vilken är gemensam oavsett undervisningsämne). Detta framgår exempelvis i del 1, s 3, stycke 3, rad 4: <i>30 hp VFU (varav 15 hp utgör ämnesrelaterad VFU).</i></p> <p>Ytterligare exempel från del 1 som visar att VFU-2 och VFU-3 är knutna till ämnet och ämnesdidaktiken framgår på s 16, stycke 1, rad 2: <i>I ett kritiskt reflekterande samtal...</i></p> <p>Eller del 1, s 23, stycke 2, rad 5: <i>VFU-2 (OAU197) ska studenterna utifrån de ämnesteoretiska kurserna...</i></p> <p>Exempel från del 2 samhällskunskap, s 19, stycke 2 och 3: <i>Detta examensmål kan, utöver kurser...</i></p> <p>Utöver dessa exempel finns det tydligt framskrivet i självvärdering del 2 för svenska på s 19, stycke 2 och 3. Exempel på skrivningar: <i>Kursen innehåller</i></p>

			<i>lärandemål som framförallt är riktade mot ämnet.” samt ”Den andra verksamhetsförlagda kursen har fokus på studentens ämneskunskaper...”.</i>
2	2	2	<p><i>”... men någon strategi för samhällskunskap är inte beskriven.”</i></p> <p>Lärosätet menar att detta är ett sakfel. I självvärderingen för samhällskunskap framgår på s 3 i sista stycket och s 4 i första stycket att <i>”Detta är ett utvecklingsområde som aktualiserats särskilt i samband med studenters kursvärderingar och inriktningsföreträdarens hastiga bortgång innevarande vårtermin. Vårdakademins ledning har fr.o.m. läsåret 18/19 utsett en ny företrädare för samhällskunskap (verksam vid vårdakademien) med huvudansvar för undervisningsämnet samhällskunskap med uppgiften att dels säkra kursernas kvalitet, del samordna de ämnen som ges vid de andra akademierna.”</i> Lärosätet anser att en strategisk ändring genomförts vilken medför att eventuell ämneskompetensbrist snabbt kan uppmärksammas och en plan för åtgärder formuleras och genomförs.</p>

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
2	5	5	<p><i>”Självvärderingen avspeglar ingen ämnesdidaktisk medvetenhet ...”</i></p> <p>Lärosätet anser att detta är ett sakfel. I självvärderingen för samhällskunskap på s 7 rad 9 framgår att <i>”... kursen utvecklats och formats under flera år i undervisningen vilket bäddar för en hög kvalitet och didaktisk förankring.”</i> Det framgår också på s 7 rad 12 att <i>”... kursen har över tid förändrats för att idag vara bättre anpassad till studenternas förkunskapskrav”.</i> Lärosätet menar att dessa reflektioner tyder på en ämnesdidaktisk medvetenhet hos undervisande lärare och kursansvariga.</p>
2	5	7	<p><i>”Bedömargruppens uppfattning är att professionsperspektivet idag är frånvarande”.</i></p> <p>Lärosätet menar att detta är ett sakfel. I självvärderingen för samhällskunskap på s 7 rad 15 framgår att <i>”Studenterna får under kursen läsa, diskutera och granska vetenskapliga artiklar och bokexcerpt inom varje område som knyter an till sociologins frågor och för en lärarstudent i relation till ett skolperspektiv/ undervisningsperspektiv”.</i> Lärosätet anser att det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.</p>

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
3	3	4–5	<p><i>”Kursen ska enligt ett textavsnitt ersättas, men i andra avsnitt lyfts kursen fram som central för utbildningen”.</i></p> <p>Lärosäten menar att detta är ett sakfel. I självvärderingen för samhällskunskap förklaras på s 7 rad 1-2 att kursen <i>Kommunikation och medier</i> (SOA128) kritiserats för att <i>”vara alltför specialiserad och utan tydlig relevans för undervisningen i samhällskunskap”</i> och därför <i>”kommer att ersättas av kursen Forskningsområden som bygger på aktuell forskning inom sociologisk socialpsykologi”</i> som framgår av s 7 rad 8. Lärosätet anser att denna ändring bidrar till att utbildningen möjliggör att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen.</p>

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
4	3	2–3	<p><i>”Underlaget beskriver kurser inom den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) knutna till ämnet, utan att klargöra vilka dessa kurser är”</i></p> <p>Lärosätet menar att detta är ett sakfel. Kurser i verksamhetsförlagd utbildning är visserligen förlagda till terminer utan studier i samhällskunskap, men två av de tre verksamhetsförlagda kurserna (VFU-2, OAU197 och VFU-3, OAU201) är kopplade till de ämnes- och ämnesdidaktiska studierna i ämnet. I del 1 beskrivs strukturen för den verksamhetsförlagda utbildningen för ämneslärarprogrammet (vilken är gemensam oavsett undervisningsämne). Detta framgår exempelvis i del 1, s 3, stycke 3, rad 4: <i>30 hp VFU (varav 15 hp utgör ämnesrelaterad VFU).</i></p> <p>Ytterligare exempel från del 1 som visar att VFU-2 och VFU-3 är knutna till ämnet och ämnesdidaktiken framgår på s 16, stycke 1, rad 2: <i>I ett kritiskt reflekterande samtal...</i></p> <p>Eller del 1, s 23, stycke 2, rad 5: <i>VFU-2 (OAU197) ska studenterna utifrån de ämnesteoretiska kurserna...</i></p> <p>Exempel från del 2 samhällskunskap, s 19, stycke 2 och 3: <i>Detta examensmål kan, utöver kurser...</i></p> <p>Utöver dessa exempel finns det tydligt framskrivet i självvärdering del 2 för svenska på s 19, stycke 2 och 3. Exempel på skrivningar: <i>Kursen innehåller</i></p>

			<i>lärandemål som framförallt är riktade mot ämnet.” samt ”Den andra verksamhetsförlagda kursen har fokus på studentens ämneskunskaper...”.</i>
6	1	1–4	<p><i>”Självvärderingen knyter i låg grad an till den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU), och vilka VFU-kurser som är kopplade till samhällskunskap framgår inte tydligt. Det framgår inte på vilket sätt studenterna får möjlighet att före, i samband med och efter VFU planera, genomföra och utvärdera undervisning i samhällskunskap.”</i></p> <p>Lärosätet menar att detta är ett sakfel. Kurser i verksamhetsförlagd utbildning är visserligen förlagda till terminer utan studier i samhällskunskap, men två av de tre verksamhetsförlagda kurserna (VFU-2, OAU197 och VFU-3, OAU201) är kopplade till de ämnes- och ämnesdidaktiska studierna i ämnet. I del 1 beskrivs strukturen för den verksamhetsförlagda utbildningen för ämneslärarprogrammet (vilken är gemensam oavsett undervisningsämne). Detta framgår exempelvis i del 1, s 3, stycke 3, rad 4: <i>30 hp VFU (varav 15 hp utgör ämnesrelaterad VFU).</i></p> <p>Ytterligare exempel från del 1 som visar att VFU-2 och VFU-3 är knutna till ämnet och ämnesdidaktiken framgår på s 16, stycke 1, rad 2: <i>I ett kritiskt reflekterande samtal...</i></p> <p>Eller del 1, s 23, stycke 2, rad 5: <i>VFU-2 (OAU197) ska studenterna utifrån de ämnesteoretiska kurserna...</i></p> <p>Exempel från del 2 samhällskunskap, s 19, stycke 2 och 3: <i>Detta examensmål kan, utöver kurser...</i></p> <p>Utöver dessa exempel finns det tydligt framskrivet i självvärdering del 2 för svenska på s 19, stycke 2 och 3. Exempel på skrivningar: <i>Kursen innehåller lärandemål som framförallt är riktade mot ämnet.” samt ”Den andra verksamhetsförlagda kursen har fokus på studentens ämneskunskaper...”.</i></p>

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

6	2	1–3	<p><i>”Självvärderingen ger en ojämn beskrivning av hur jämställdhetsperspektivet beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningen.”</i></p> <p>Lärosätet anser att detta är ett sakfel. Det framgår från självvärderingen del 1 för UVK på s 28 att ”jämställdhet tar sig uttryck i tre olika sfärer: den mellan lärare och student, den mellan studenter och den mellan studenter och deras undervisningspraktik”. I diskussion med olika gästföreläsare problematiseras jämställdhet. Detta framgår från självvärderingen del 2 för svenska s 23 i sista stycket och fortsätter på s 24 i första stycket. Vidare framgår från självvärderingen del 2 för svenska på s 24 första stycke att <i>”En planerad kvalitetsstärkande åtgärd som säkerställer att jämställdhetsperspektiv tas upp också i fortsättningen är att skriva in det i kursplanen.”</i> I del 2 för samhällskunskap framgår även på s 22 att man <i>”inom ämneslärarutbildningen lyfter jämställdhetsfrågor kontinuerligt vid arbetsplatsträffar (APT)”</i>, och det ges också exempel på kursinnehåll (s 22 stycke 3). I sista stycket på s 22 visas att jämställdhetsfrågan beaktas i val av litteratur genom att boken <i>Gender & International Relations</i> används i kursen <i>Statsvetenskap för lärare (SKA118)</i> och det finns tre kvinnliga författare på litteraturlistan. Lärosätet menar att jämställdhetsperspektivet beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.</p>
---	---	-----	---

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
7	3	5–6	<p><i>”... men här saknas studentrepresentation över akademigränserna”.</i></p> <p>Lärosätet anser att detta är ett sakfel. Ämneslärarstudenter är antagna som lärarprogramstudenter och har således representation i utbildningsrådet för lärarutbildning (LUR) på samma sätt som övriga lärarstudenter vid lärosätet. Det framgår av del 1 för UVK s 5 stycke 2 rad 2–3 att <i>”Utbildningsrådet för lärarutbildning samlar företrädare för samtliga ämnen och inriktningar samt studentrepresentanter”.</i></p>

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
8	3	3	<p><i>” ... det inte finns några konkreta planer eller beslut.”</i></p> <p>Lärosätet anser att detta är ett faktafel. Det framgår av del 1 för UVK s 31 stycke 1 att <i>”Sedan höstterminen 2018 genomförs vid programstart en introduktionsdag för lärarstudenter där terminens undervisande lärare och annan personal deltar”</i> i syfte <i>”att minska avståndet mellan lärare och student samt sänka tröskeln för de</i></p>

			<p><i>studenter som under terminen vill uppmärksamma undervisande lärare på problem med studierna, problem studenterna sinsemellan och för de studenter som vill framföra synpunkter på utbildningens innehåll och genomförande” samt av stycke 2 att ”Under höstterminen 2018 inrättades Råd för studentnära frågor som syftar till att studenterna ska ta en aktiv roll i utvecklingen av sin utbildning och lärandemiljö”. Lärosätet vill förtydliga och visa på dessa exempel på konkreta och inrättade aktiviteter som genomförs för att studenterna ska kunna ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.</i></p>
--	--	--	--

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
9	2	5–6	<p><i>”Däremot nämns inget om hur ofta seminarierna sker, hur många de är eller vilka som medverkar.”</i></p> <p>Lärosätet anser att detta är ett sakfel. I självvärderingen del 1 för UVK, sidan 32, stycke 3 rad 14–17 finns beskrivet att seminarierna genomförs löpande under VFU-kurserna (samtliga) och att studenter, handledare och kurslärare deltar.</p>
8	5	1	<p><i>”Det pågår en pågår en översyn ...”</i></p> <p>Stryk en pågår.</p>

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Mälardalens högskola

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska

Bilaga: ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
5	4	5	<i>”Syftet är att studenterna ska förstå kunskapsnivån för grundskolans respektive gymnasieskolans elever inför den kommande yrkesutövningen.”</i>

			Lärosätet anser att detta är ett sakfel. I självvärderingen del 2 för svenska på sidan 20, stycke 1 rad 8–10, står att läsa: <i>”i syfte att han eller hon ska erhålla en bredare insikt om sin kommande yrkesprofession samt främja förståelsen av grundskoleelevers kunskaps- och utvecklingsnivå i relation till gymnasieskolans elever.”</i>
5	5	8	<p><i>”I en fältstudie i kursen ska studenterna intervjua elever om deras erfarenheter av muntliga framträdanden, ...”</i></p> <p>Lärosätet önskar förtydliga att fältstudien ingår i kursen <i>Retorik för lärare SVA419</i>. Detta framgår i självvärdering del 2 för svenska på sida 15 i sista stycket rad 12-14. Förslag på ny formulering:</p> <p><i>”I en fältstudie i kursen Retorik för lärare ska studenterna intervjua elever om deras erfarenheter av muntliga framträdanden, ...”</i></p>

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Jämställdhet

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Från: [Svedin, Glenn](#)
Till: [utvitsy](#)
Kopia: [Sebastian Steele](#)
Ärende: 411-00374-18
Datum: den 18 december 2019 19:56:21
Bilagor: [delningssvar - matematik.docx](#)

Hej,

Mittuniversitet har inget att anmärka över de yttranden vi mottagit för ämneslärarprogrammet, undantaget några mindre kommentarer vi har angående yttrandet för matematik (se den bifogade filen).

Med vänlig hälsning,

Glenn

Glenn Svedin
Assistant Professor/Senior Lecturer in History

MID SWEDEN UNIVERSITY
Department of Humanities and Social Sciences
Holmgatan 10
851 70 Sundsvall
Room: M410
Phone: +10 142 82 47
E-mail: glenn.svedin@miun.se

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delnings svar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Mittuniversitetet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik

Bilaga: 411-00374-18_MiU_GY_Matematik preliminärt yttrande

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 19 december 2019 till utvitsy@uka.se med kopia till sebastian.steele@uka.se. Ange **411-00374-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	2	1	Det anges att lärosätet inte ger några konkreta exempel på hur man resonerat kring sambandet mellan forskning och utbildning, men i självvärderingen finns en del som handlar om praktisknära forskning som beskrivs i relation till att "stärka sambanden mellan forskning och utbildning" samt att det finns en del som behandlar hur "lärarutbildning och forskning integreras".
2	3	2	Det anges att lärosätet har en "adjungerad" lärare, men denna lärare är inte adjungerad utan har en "vanlig" läraranställning som adjunkt vid universitetet.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
3	1	4	Det anges att institutionen har som strategi att varje föreläsning ska innehålla forskningsinslag med koppling till kursens matematiska område, men denna strategi gäller inte ”varje föreläsning”, utan att detta forskningsinslag ska förekomma i matematikkurserna.

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delnings svar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Södertörns högskola

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap

Bilaga: Bedömgruppens preliminära yttrande - samhällskunskap

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 19 december 2019 till utvitsy@uka.se med kopia till emma.wimmerstedt@uka.se. Ange **411-00375-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
1	1	5-7	Efter att självvärderingen skrevs och intervjuerna genomfördes har en tillsvidareanställd lektor i statsvetenskap med inriktning mot samhällskunskapsdidaktik anställts. Denna är på plats från och med HT19.
	2	7-8	

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Södertörns högskola

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska

Bilaga: Bedömgrensens preliminära yttrande - svenska

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 19 december 2019 till utvitsy@uka.se med kopia till emma.wimmerstedt@uka.se. Ange **411-00375-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
1	1	7-10	Efter att självvärderingen skrevs och intervjuerna genomfördes har två tillsvidareanställda lektorer i litteraturvetenskap, med stor erfarenhet av undervisning inom ämneslärarutbildning och litteraturdidaktik, anställts.
	3		

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
8	1		Studenterna i inriktning svenska fyller terminsvis i kursvärderingsenkäter avseende kurserna i inriktning. Dessa kursvärderingar, tillsammans med inriktningsansvarigs kommentarer om eventuella åtgärder med anledning av vad som framkommit i kursvärderingarna, behandlas i programrådet för ämneslärarprogrammet. Därmed menar vi att det finns även formella strukturer för studentinflytande för studenter i svenskläroarutbildningen.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Stockholms konstnärliga högskola

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning på arbete i gymnasieskolan

Bilaga: Utbildningsvetenskapliga kärnan

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
1	Bedömning	2	I det preliminära yttrandet skrivs att SKH antar omkring 10 studenter per termin. Det korrekta är att SKH antar omkring 10 studenter per läsår. Se inskickat statistiskt material över studentgruppen.
1	2	6	I det preliminära yttrandet skrivs att det finns ett behov av en övergripande funktion med ansvar för att bevaka alla de kompetenser UVK berör. I lärartabell och självvärdering framgår att det finns en programansvarig (tillsvidareanställd, licentiatexamen i pedagogik) med övergripande ansvar för programmet. Inom uppdraget har bland annat en genomlysning av de kursplaner och studievägledningar som gäller kurser inom UVK genomförts för att säkra att inget fattas och att det inte finns onödiga överlappningar.
1	2	9	I det preliminära yttrandet skrivs att det saknas lärarprofessionell kompetens vid högskolan. I lärartabellen framgår att två lärare med gymnasielärarexamen och ytterligare en lärare som också arbetar inom gymnasieskolan ingår i personalgruppen. Det kan tilläggas att även den timanställda professorn i pedagogik har lärarexamen vilket inte finns redovisat i lärartabellen. Med andra ord finns det en lärarprofessionell kompetens via högskolan.
1	3	4	I det preliminära yttrandet skrivs att det endast är en av lärarna som har lärarexamen. I lärartabellen framgår att det är två lärare med lärarexamen. Se vidare kommentaren ovan.
2	2	4	I det preliminära yttrandet efterfrågar bedömargruppen en rekrytering av lärare med en mycket specifik kompetens inom både dansundervisning och inom betyg och bedömning. Det är högskolans bedömning att den förstelärare i betyg och bedömning från gymnasieskolan som ansvarar för kursen har den kompetens som är relevant.

Är			
Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	7	I det preliminära yttrandet används begreppet ”skolans lärare”. Det borde rimligen stå ”institutionens” eller ”SKHs” lärare utifrån sammanhanget.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
			Ingen kommentar.

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
			Ingen kommentar.

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
4	3	5	I det preliminära yttrandet skrivs att kursen ”Juridik och etik i skolans värld” omfattar 7,5 hp. Korrekt poängantal är 2,5 hp. Se självvärdering UVK s. 22.

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
5	Bedömning	3	I det preliminära yttrandet skrivs i bedömningen: "förankras/förankras inte". I texten under förefaller bedömningen vara att jämställdhetsperspektivet är förankrat varför frågan är om det är en del av mallen som står kvar och som behöver åtgärdas.
5	1	9	I det preliminära yttrandet står att bedömargruppen anser att problemet med feminin kodning också borde vara relevant i skolundervisningen men att SKH främst diskuterat problematiken kopplat till den egna studentrekryteringen. I självvärderingen för ämne/ämnesdidaktik s 19 beskrivs SKHs analys och åtgärder för att inom utbildningen säkra att studenterna får kunskaper och strategier för att i undervisningssituationer arbeta med att exempelvis bryta könsnormer.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
			Ingen kommentar.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
			Ingen kommentar.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
			Ingen kommentar.

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Stockholms konstnärliga högskola

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning på arbete i gymnasieskolan

Bilaga: Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
1	Bedömning	1	I det preliminära yttrandet ges omdömet att den sammantagna vetenskapliga/konstnärliga kompetensen inte är adekvat. Enligt brödtexten finns inga synpunkter på konstnärlig kompetens. I senare delar av yttrandet är bedömningarna uppdelade, motsvarande hantering här skulle förenkla läsningen.
1	2	3	I det preliminära yttrandet refereras till att det ska finnas en tillsvidareanställd lektor som arbetar 5 % med dansdidaktik och även arbetar på gymnasieskolans estetiska program. I lärartabellen framgår att lektorn som arbetar 5 % med dansdidaktik och är anställd på en gymnasieskola har en tidsbegränsad anställning på SKH.
1	2	5	I det preliminära yttrandet refereras till en lektor som arbetar 27 % och som har gymnasielärarexamen även arbetar i gymnasieskolan. Det framgår i lärartabellen att lektorn som arbetar 27 % med dansdidaktik även är anställd i grundskolan. Det kan tilläggas att vid den aktuella skolan bedrivs undervisning både inom grundskola och gymnasieskola.
1	2	6	I det preliminära yttrandet refereras till att det nämnts en gästlärare som arbetar på gymnasiets estetiska program. I självvärderingen framhålls att det är flera gästlärare som också är verksamma i gymnasieskolan som anlitas inom utbildningen, två specifika exempel lyfts. Se sidan 6 i självvärderingen av UVK.
1	3	2	I det preliminära yttrandet rekommenderar bedömargruppen högskolan att anställa och på timbasis anlita fler lärare med erfarenhet från det fält som utbildningen riktas mot. I inledande text för lärartabellen och i självvärderingen UVK s 6 beskrivs att lärare med lärarexamen och yrkeserfarenhet från gymnasieskolan regelbundet anlitas inom utbildningen. Omfattningen av frekvent återkommande gästlärare med denna kompetens är 6-8 personer. Av dessa är en även disputerad.

1	4	2	I det preliminära yttrandet refereras till att det vid intervjuerna ska ha sagts att det finns planer på en nystart av ett danspedagogiskt seminarium. I självvärdering UVK s 7 framgår att det Danspedagogiska forskningsseminariet är aktivt.
2	1	4	I det preliminära yttrandet skrivs att Dans- och Cirkushögskolan (DOCH) kräver legitimerade lärare med handledarutbildning för att agera handledare på VFU. DOCH ingår sedan 2014 i Stockholms konstnärliga högskola (SKH) så det bör vara till SKH som det refereras i denna mening.
2	2	5	Det uttrycks i det preliminära yttrandet som ”avsaknad av vetenskaplig danspedagogisk och dansdidaktisk kompetens”. Som framgår av lärartabellen finns det en lektor i danspedagogik på konstnärlig grund med en licentiatexamen i pedagogik, en gästprofessor i högskolepedagogik och en gästprofessor i pedagogik med timanställning. Termen ”avsaknad” bedöms vara för kategorisk sett till dessa sakförhållanden.

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
2	Bedömning	1	I det preliminära yttrandet skrivs att det inte finns ”en för utbildningen vetenskaplig/konstnärlig och professionsinriktad miljö”. Enligt brödtexten finns inga synpunkter på konstnärlig miljö eller sambandet mellan forskning och utbildning men i bedömningen skrivs det som att varken vetenskaplig eller konstnärlig forskningsmiljö är tillräcklig.
2	3	2	I det preliminära yttrandet skrivs att det vid tiden för utvärderingen inte finns någon danspedagogisk vetenskaplig miljö med koppling till utbildningen. Beskrivningen av den danspedagogiska forskningsmiljön återfinns i självvärdering UVK s 7.
2	3	3	I det preliminära yttrandet skriver bedömaregruppen att studenterna på grundläggande nivå medverkar i mötet mellan danspedagogisk och dansdidaktisk forskning och praktik. Detsamma gäller studenter på båda nivåerna vilket framgår av självvärdering UVK s 8-10.
2	4	2	I det preliminära yttrandet skriver bedömaregruppen att det finns en risk för att ansvaret för att relatera pedagogisk teori till danspedagogiska sammanhang vilar på studenterna. I självvärderingen UVK s 4 framgår att kursinnehåll från de UVK-kurser som läses på SU följs upp, utvecklas och fördjupas inom ramen för didaktikkurser vilket stödjer studenternas möjlighet till självständigt lärande.

2	4	7	I det preliminära yttrandet framstår det som att studenterna möter vetenskapligt meriterade lärare enbart under studierna vid SU. I lärartabellen framgår att det finns flera vetenskapligt meriterade lärare vid SKH vilka medverkar i ämneslärarprogrammet.
3	8	2	I det preliminära yttrandet framstår det som att studenterna inom ämneslärarprogrammet bedriver studier för att få kompetens inom undervisningsämnet ”danspedagogik” (ett vetenskapligt ämne på högskolenivå) istället för ”dans” (ett i huvudsak konstnärligt ämne inom gymnasieskola och högskola).
4	2	1	I det preliminära yttrandet skrivs att det tidigare funnits ett danspedagogiskt seminarium vid högskolan. I självvärderingen för UVK s 7 framgår att det danspedagogiska forskningsseminariet har varit kontinuerligt verksamt och inte har varit nedlagt/återuppväckt.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
4	5	8	I det preliminära yttrandet refereras det till att underlaget för bedömningen är ”självständiga arbeten” i pluralis när det endast är fråga om ett (1) självständigt arbete som efterfrågats/inlämnats. Att dra slutsatser utifrån ett enskilt självständigt arbete är något annat än att dra slutsatser baserat på ett representativt urval av självständiga arbeten från utbildningen.
5	2	4	I det preliminära yttrandet skriver bedömargruppen att det saknas disputerade lärare inom dansområdet. I lärartabellen framgår att det finns en professor och en lektor i dansvetenskap. Båda disputerade på vetenskaplig grund med tillsvidareanställning. Därtill finns en doktorand i dansvetenskap med anställning som lektor på konstnärlig grund. Att det saknas disputerade lärare i dans är därmed direkt felaktigt. Tilläggas bör att lärare på konstnärlig grund inte behöver vara disputerade för att vara behöriga för lektors- och professorsanställningar och att dessa enligt högskoleförordningen är att betrakta som likvärdiga med lektorer och professorer på vetenskaplig grund.
6	1	1	I det preliminära yttrandet refereras till självständiga arbeten i pluralis när det endast är fråga om ett (1) självständigt arbete som efterfrågats/inlämnats.
6	1	3	I det preliminära yttrandet skrivs att de lärare som undervisar och handleder studenterna inom det självständiga arbetet inte har tillräckligt hög vetenskaplig kompetens.Handledning inom ramen för det självständiga arbetet på avancerad nivå

			<p>sker enbart av disputerade lärare, det enda undantaget är en lektor på konstnärlig grund med licentiatexamen på vetenskaplig grund. Se självvärdering UVK s 14.</p> <p>Tilläggas bör att undervisande lärare på metodkursen i huvudsak utgörs av disputerade lärare och lärare med vetenskaplig meritering genom forskarutbildning.</p>
--	--	--	--

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
7	1	9	<p>I det preliminära yttrandet skriver bedömargruppen att det finns en avsaknad av vetenskaplig kompetens vid högskolan. I lärartabellen framgår att det finns en professor och en lektor i dansvetenskap. Båda disputerade på vetenskaplig grund. Därtill finns en doktorand i dansvetenskap med anställning som lektor på konstnärlig grund. Vidare framgår där att det finns en lektor i danspedagogik på konstnärlig grund med en licentiatexamen i pedagogik, en gästprofessor i högskolepedagogik och en gästprofessor i pedagogik med timanställning. Skrivningen ”avsaknaden av vetenskaplig kompetens” är därmed felaktigt.</p>

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
			Ingen kommentar.

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
9	2	3	<p>I det preliminära yttrandet refereras till en kurs med namnet ”Dansämnets sociala praktiker 1”. Kursen heter ”Dansämnets kroppsliga praktiker 1”. Se självvärdering UVK s 19.</p>

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
10	2	2	<p>I det preliminära yttrande skrivs att det inte framkommit hur lärosätet bedriver ett förebyggande arbete för att förhindra avhopp.</p> <p>I självvärdering UVK s 24-25 framgår att programansvarig lärare har regelbundna möten med studentgruppen, bland annat i syfte att följa studenternas personliga utveckling och utbildningsbörda totalt.</p>
10	2	5	<p>I det preliminära yttrandet skrivs att studenterna får ta ett stort ansvar för att pussla ihop sitt deltagande i kurserna vid de två lärosätena.</p> <p>Studenternas deltagande i kurserna är schemalagt enligt diskussioner mellan högskolorna för att säkra att studenterna får en god studiesituation. Se vidare självvärdering UVK s 10. I självvärderingen UVK s 4 beskrivs också hur kursinnehållet från UVK utvecklas och fördjupas inom de ämnesdidaktiska kurserna.</p>

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
			Ingen kommentar.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
			Ingen kommentar.

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Stockholms universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 och med inriktning mot arbete i gymnasieskolan

Bilaga: Utbildningsvetenskaplig kärna

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 19 december 2019 till utvitsy@uka.se med kopia till sebastian.steele@uka.se. Ange **411-00374-18** i ärendemeningen.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
1	1	9-10	Den professionsrelevanta kompetensen tillvaratas inte enbart av adjungerade adjunkter. Lärosätet har även fast anställda adjunkter med lärarexamen samt adjungerade lärare från skolan, som kan vara både adjunkter och lektorer.
1	1	15	Det är inte enbart lärosätet som strävar efter att handledarna har genomgått handledarutbildningen, utan detta är en samverkansfråga där det är sju lärosäten i Stockholmsområdet som i samverkan med skolhuvudmännen har ett gemensamt samverkansavtal med ett krav att handledarna ska ha genomgått handledarutbildning.

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
1	1	11	Den professionsinriktade miljön säkerställs inte enbart av adjungerade adjunkter. Lärosätet har även fast anställda adjunkter med lärarexamen samt adjungerade lärare från skolan, som kan vara både adjunkter och lektorer (jfr. även ovan under Personal).

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
1	1	1-2	Studentrepresentanter har fått granska hela del 1 av självvärderingen och lämnat synpunkter.

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Stockholms universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9

Bilaga: Ämnes- och ämnesdidaktiska studier, matematik

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 19 december 2019 till utvitsy@uka.se med kopia till sebastian.steele@uka.se. Ange **411-00374-18** i ärendemeningen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
4	7	2	Klargörande: ”en delkurs inom det självständiga arbetet i matematik på grundnivå” (inte det självständiga arbetet i matematikämnets didaktik på avancerad nivå)

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Stockholms universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan

Bilaga: Ämnes- och ämnesdidaktiska studier, matematik

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 19 december 2019 till utvitsy@uka.se med kopia till sebastian.steele@uka.se. Ange **411-00374-18** i ärendemeningen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
4	6	2	Klargörande: ”en delkurs inom det självständiga arbetet i matematik på grundnivå” (inte det självständiga arbetet i matematikämnets didaktik på avancerad nivå)

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Stockholms universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan

Bilaga: Ämnes- och ämnesdidaktiska studier i Samhällskunskap

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 19 december 2019 till utvitsy@uka.se med kopia till sebastian.steele@uka.se. Ange **411-00374-18** i ärendemeningen.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
1 samt 8	2 samt St 2 under samlad bedömning	1-2	<p>Nuvanade lydelse s. 1 ”För sociologi finns det enligt lärartabellen bara en lärare på 10 procent och lärarresurserna inom nationalekonomi utgörs av en lärare på 15 procent som inte är disputerad.”</p> <p>Nuvarande lydelse s. 8 ”För sociologi och nationalekonomi anser bedömarna att lärarresursen är adekvat men behöver förstärkas.”</p> <p>Lärartabellen ger en situationsbeskrivning från det år då utvärderingen genomfördes. Det betyder att lärartabellen endast visar vem som är bemannad för undervisning under ett specifikt år. Då en termin i samhällskunskap inte gavs det år som utvärderingen gjordes på grund av en omstrukturering av utbildningen och de grundläggande kurserna i nationalekonomi samt en av kurserna i sociologi ges endast för lärarstudenter (30 studenter/år), så är uppgifterna i lärartabellen korrekta. Däremot framstår det i utlåtandet på s. 8 som att det på SU endast finns en lärare som bemästrar kurser på grundnivå i sociologi respektive nationalekonomi, vilket är felaktigt. De två lärarna i lärartabellen är däremot de enda som undervisade det år utvärderingen gjordes.</p> <p>Förslag till korrigerig: Meningen på s. 8 stryks.</p>

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	3-4	<p>Nuvarande lydelse: ”Lärosätet visar i självvärderingen en medvetenhet om vikten av att jobba med en mer integrerad ämnesmiljö för samhällskunskap och lyfter också vid intervjuerna fram att ett ökat samarbete mellan ämnesteorin och ämnesdidaktik har skett. I den efterföljande beskrivningen i självvärderingen ser däremot bedömargruppen inga resonemang om hur en sådan miljö ska stärkas på ett strukturerat och långsiktigt sätt.”</p> <p>Av självvärderingen framgår hur lärolaget (där lärare från samtliga ämnesinstitutioner samt från ämnesdidaktik ingår) och i programrådet (företrädare för SO-ämnen samt ämnesdidaktik, UVK och VFU) kontinuerligt arbetar för att skapa en sådan miljö genom: pedagogiska diskussioner, revideringar av kurser avseende litteratur och pedagogik, diskussioner om ämnesstoffets relation till skolans styrdokument (se självvärderingen ss. 2, 3, 9, 20, 23)</p> <p>Förslag på korrigering: Stryk följande lydelse ”I den efterföljande beskrivningen i självvärderingen ser däremot bedömargruppen inga resonemang om hur en sådan miljö ska stärkas på ett strukturerat och långsiktigt sätt.”</p>

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Stockholms universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9

Bilaga: Ämnes- och ämnesdidaktiska studier, svenska

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 19 december 2019 till utvitsy@uka.se med kopia till sebastian.steele@uka.se. Ange **411-00374-18** i ärendemeningen.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
1	1	4-5	<p>”den vetenskapliga kompetensen inom språkdidaktik framträder tydligare i underlagen än den vetenskapliga kompetensen inom litteraturdidaktik”</p> <p>Kommentar: Detta är inte en helt inkorrekt bild, men skillnaderna mellan språkdidaktik och litteraturdidaktik vad gäller vetenskaplig kompetens är inte så stora som det genomgående framstår i yttrandet. Huvudområdet ”språkdidaktik” inkluderar vid Stockholms universitet både språk- och litteraturdidaktik och vid Institutionen för språkdidaktik finns disputerade lärare med båda inriktningarna inom svenskämnet. När det t.ex. i lärartabellen står ”Doktor språkdidaktik” kan det i praktiken innebära att personen forskar om språkdidaktik, litteraturdidaktik eller båda inriktningarna. Detta var ett missförstånd som uppdagades och tydligt korrigerades under intervjun, men denna information verkar i begränsad utsträckning ha fått genomslag i bedömargruppens yttrande.</p>
1	1	6,9	<p>”adjungerade lärare”, ska ersättas med ”adjunkt”</p> <p>Kommentar: Dessa felaktiga skrivningar återkommer genom hela yttrandet. ”Adjungerad lärare”/”adjungerad adjunkt” är en tidsbegränsad anställning. De två lärare som avses är anställda som universitetsadjunkt resp. adjunkt, vilket innebär att de har tillsvidareanställningar. Universitetsadjunkten har en licentiatexamen i Nordiska språk inom Forskarskolan i läs- och skrivutveckling, Stockholm. Som framgår av självvärderingen, s. 2, avsnittet ”Kompetensutveckling”, har adjunkter rätt till 15 % forsknings- och utvecklingstid i tjänsten. Möjligen har hopblandningen av adjungerade lärare och adjunkt bidragit till slutsatsen att lärosätets kompetens ”är adekvat på kort sikt”, men att det i ämnesdidaktiken på längre sikt finns ett ”sårbarhetsproblem”.</p>
1	1	6	<p>”två adjungerade lärare medverkar i utbildningen för att förstärka professionsrelevansen”</p> <p>Kommentar: Här vill vi förutom att påpeka att lärarna är anställda som universitetsadjunkt resp. adjunkt även förtydliga att deras roll i utbildningen är att undervisa i svenskämnets didaktik, d.v.s. språkdidaktik och litteraturdidaktik. De två lärarna som avses ansvarar också för VFU-kurser. De medverkar alltså inte i utbildningen enbart ”för att förstärka professionsrelevansen”.</p>

1	1	9-10	<p>”Det är dock viktigt att inte enbart två adjungerade lärare ansvarar för all ämnesdidaktik inom svenskläroinbildningen”</p> <p>Kommentar: Det stämmer inte att det enbart är de två adjunkterna som är anställda vid Institutionen för språkdidaktik som ansvarar för <i>all</i> ämnesdidaktik i svenskläroinbildningen. Ämnesdidaktik ingår i de flesta av de delkurser som ges vid Institutionen för svenska och flerspråkighet samt vid Institutionen för kultur och estetik. Det är då lektorer och adjunkter svenska språket respektive litteraturvetenskap som ansvarar för ämnesdidaktiken. Vid Svefler har dessa ämnesdidaktiska moment särskilda kurskoder.</p>
1	3	4-5	<p>”Dock framgår inte i vilken mån rekryteringen inriktats mot att förstärka den vetenskapliga kompetensen i litteraturdidaktik.”</p> <p>Kommentar: I självvärderingen, s. 3, avsnittet ”Kompetensförsörjning”, framgår att Institutionen för kultur och estetik bl.a. anställt en lektor i litteraturvetenskap med inriktning mot läroinbildningen. Syftet var självfallet att stärka den litteraturdidaktiska kompetensen. Den formella skrivningen i utlysningen var lektor i litteraturvetenskap med ”inriktning mot läroinbildning och didaktik” och som särskilt meriterande angavs ”erfarenhet av undervisning och forskning med relevans för särskilt läroinbildningen och didaktik”.</p>

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerin
6	5	2	<p>”...flera olika metodikmodeller”.</p> <p>Här bör det stå ”metodmodeller” eller ”didaktiska metoder”</p>

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
5	4	10-11	<p>”Dock framkom i intervjuerna att kursen inte grundar sig på genomförd praktknära litteraturdidaktisk forskning inriktad mot årskurs 7-9, och att man inte heller har eller planerar någon sådan.”</p> <p>Kommentar: Detta överensstämmer inte med vår bild av vad som framkom i intervjuerna. Under intervjun klargjordes att delkursen ”Litteratur och intersektionalitet” (och andra delkurser i litteraturvetenskap) innehåller litteraturdidaktisk forskning av olika art, bl.a. praktknära studier vilket särskilt betonades. Detta framgår också av självvärderingen, s. 12. Vad ”genomförd” avser i citatet ovan är oklart, men om det syftar på att studenterna själva inte förväntas genomföra praktknära forskning inom delkursen är det korrekt. Det var inte möjligt inom det dåvarande VFU-avtalet. Som framgår av självvärderingen, s. 18, planerar vi att utnyttja de möjligheter som vårt nya VFU-avtal innebär för att låta studenterna ”utföra mindre uppgifter som t.ex. observationer på plats i skolorna även i anslutning till delkurserna i svenskämnet och svenskämnets didaktik”. Införandet av sådana moment i bl.a. litteraturdidaktik är alltså under planering.</p>
5	6	3	<p>”Ämnesdidaktik, och då i synnerhet litteraturdidaktik, blir något som ligger vid sidan om ämneskunskaperna och som inte skulle kräva vetenskaplig grund i forskning.”</p> <p>Kommentar: Av självvärderingen framgår att flera av de mer renodlade ämneskurserna också innehåller litteraturdidaktisk respektive språkdidaktisk forskning. Se t.ex.:</p> <p>s. 12: På den sista terminens kurs i ämnet svenska kombineras teori, specialiserade ämneskunskaper och <i>ämnesdidaktiska praktknära undersökningar</i> i delkursen ”Litteratur och intersektionalitet” [...].</p> <p>s. 16: Examinationen sker bl.a. genom en skriftlig uppgift där studenterna visar att de kan definiera och kritiskt diskutera ett centralt teoretiskt begrepp, använda det i litteraturvetenskaplig analys, samt reflektera över hur dessa kunskaper och färdigheter kan utnyttjas i en egen lektionsplanering <i>med stöd av didaktisk forskning</i>.</p>
6	6	1-3	<p>”Bedömargruppen noterar att VFU placerats i terminer där enbart kurser i UVK ingår, och menar att ett sådant upplägg försvårar förbindelserna mellan didaktik, ämne och ämnesdidaktik inklusive metodik”.</p> <p>Kommentar: Det stämmer att VFU ligger på UVK-terminer, men upplägget medför inte att förbindelserna mellan didaktik, ämne och ämnesdidaktik försvåras. VFU I ligger på termin 3 och omsluts av en delkurs i svenskämnesdidaktik (ämnesdidaktik</p>

			ges före och efter VFU) inom kursen Skolan i samhället. Ämnesdidaktiken på termin 3 är en direkt fortsättning på ämnesdidaktiken i delkursen Svenskämnetts didaktik som ges under termin 2. Även VFU III ligger i anslutning till en delkurs i svenskämnesdidaktik.
7	5	4-6	<p>”Eftersom ämnesdidaktiken ingår i UVK blir det otydligt hur svensk lärarutbildningens olika delar kopplas samman”</p> <p>Kommentar: (samma kommentar som ovan) Det stämmer att VFU ligger på UVK-terminer, men upplägget medför inte att förbindelserna mellan didaktik, ämne och ämnesdidaktik försvåras. VFU I ligger på termin 3 och omsluts av en delkurs i svenskämnesdidaktik (ämnesdidaktik ges före och efter VFU) inom kursen Skolan i samhället. Ämnesdidaktiken på termin 3 är en direkt fortsättning på ämnesdidaktiken i delkursen Svenskämnetts didaktik som ges under termin 2. Även VFU III ligger i anslutning till en delkurs i svenskämnesdidaktik.</p>

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
9	2	1-3	<p>”För att höja den mycket låga svarsfrekvensen i det allmänna digitala kursvärderingssystemet har IKE börjat arbeta med pappersburen kursvärdering i samband med det sista undervisningstillfället inom varje kurs, vilket har resulterat i en markant högre svarsfrekvens”.</p> <p>Kommentar: Här vill vi förtydliga att kursvärderingar på papper även genomförs vid ISD.</p>

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Stockholms universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan

Bilaga: Ämnes- och ämnesdidaktiska studier, svenska.

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 19 december 2019 till utvitsy@uka.se med kopia till sebastian.steele@uka.se. Ange **411-00374-18** i ärendemeningen.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
1	1	4-5	<p>”den vetenskapliga kompetensen inom språkdidaktik framträder tydligare i underlagen än den vetenskapliga kompetensen inom litteraturdidaktik”</p> <p>Kommentar: Detta är inte en helt inkorrekt bild, men skillnaderna mellan språkdidaktik och litteraturdidaktik vad gäller vetenskaplig kompetens är inte så stora som det genomgående framstår i yttrandet. Huvudområdet ”språkdidaktik” inkluderar vid Stockholms universitet både språk- och litteraturdidaktik och vid Institutionen för språkdidaktik finns disputerade lärare med båda inriktningarna inom svenskämnet. När det t.ex. i lärartabellen står ”Doktor språkdidaktik” kan det i praktiken innebära att personen forskar om språkdidaktik, litteraturdidaktik eller båda inriktningarna. Detta var ett missförstånd som uppdagades och tydligt korrigerades under intervjun, men denna information verkar i begränsad utsträckning ha fått genomslag i bedömmargruppens yttrande.</p>
1	1	6,9	<p>”adjungerade lärare”, ska ersättas med ”adjunkt”</p> <p>Kommentar: Dessa felaktiga skrivningar återkommer genom hela yttrandet. ”Adjungerad lärare” eller ”adjungerad adjunkt” är en tidsbegränsad anställning. De två lärare som avses är anställda som universitetsadjunkt resp. adjunkt, vilket innebär att de har tillsvidareanställningar. Universitetsadjunkten har en licentiatexamen i Norsiska språk inom Forskarskolan i läs- och skrivutveckling, Stockholm. Som framgår av självvärderingen, s. 2, avsnittet ”Kompetensutveckling”, har adjunkter rätt till 15 % forsknings- och utvecklingstid i tjänsten. Möjligen har hopblandningen av adjungerade lärare och adjunkt bidragit till slutsatsen att lärosätets kompetens ”är adekvat på kort sikt”, men att det i ämnesdidaktiken på längre sikt finns ett ”sårbarhetsproblem”.</p>
1	1	6	<p>”två adjungerade lärare medverkar i utbildningen för att förstärka professionsrelevansen”</p> <p>Kommentar: Här vill vi förutom att påpeka att lärarna är anställda som universitetsadjunkt resp. adjunkt även förtydliga att deras roll i utbildningen är att undervisa i svenskämnets didaktik, d.v.s. språkdidaktik och litteraturdidaktik. De två lärarna som avses ansvarar också för VFU-kurser. De medverkar alltså inte i utbildningen enbart ”för att förstärka professionsrelevansen”.</p>

1	1	8-10	<p>”Det är dock viktigt att inte enbart två adjungerade lärare ansvarar för all ämnesdidaktik inom svensklärodbildningen”</p> <p>Kommentar: Det stämmer inte att det enbart är de två adjunkterna som är anställda vid Institutionen för språkdidaktik som ansvarar för <i>all</i> ämnesdidaktik i svensklärodbildningen. Ämnesdidaktik ingår i de flesta av de delkurser som ges vid Institutionen för svenska och flerspråkighet samt vid Institutionen för kultur och estetik. Det är då lektorer och adjunkter i svenska språket respektive litteraturvetenskap som ansvarar för ämnesdidaktiken. Vid Svefler har dessa ämnesdidaktiska moment särskilda kurskoder.</p>
1	3	4-5	<p>”Dock framgår inte i vilken mån rekryteringen inriktats mot att förstärka den vetenskapliga kompetensen i litteraturdidaktik.”</p> <p>Kommentar: I självvärderingen, s. 3, avsnittet ”Kompetensförsörjning”, framgår att Institutionen för kultur och estetik bl.a. har anställt en lektor i litteraturvetenskap med inriktning mot lärodbildningen. Syftet var självfallet att stärka den litteraturdidaktiska kompetensen. Den formella skrivningen i utlysningen var lektor i litteraturvetenskap med ”inriktning mot lärodbildning och didaktik” och som särskilt meriterande angavs ”erfarenhet av undervisning och forskning med relevans för särskilt lärodbildningen och didaktik”.</p>

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerings
6	5	2	<p>”...flera olika metodikmodeller”.</p> <p>Här bör det stå ”metodmodeller” eller ”didaktiska metoder”</p>

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
5	4	10-11	<p>”Dock framkom i intervjuerna att kursen inte grundar sig på genomförd praktisk litteraturdidaktisk forskning inriktad mot gymnasieskolan, och att man inte heller har eller planerar någon sådan.”</p> <p>Kommentar: Detta överensstämmer inte med vår bild av vad som framkom i intervjuerna. Under intervjun klargjordes att delkursen ”Litteratur och intersektionalitet” (och andra delkurser i litteraturvetenskap) innehåller litteraturdidaktisk forskning av olika art, bl.a. praktiska studier vilket särskilt betonades. Detta framgår också av självvärderingen, s. 12. Vad ”genomförd” avser i citatet ovan är oklart, men om det syftar på att studenterna själva inte förväntas genomföra praktisk forskning inom delkursen är det korrekt. Det var inte möjligt inom det dåvarande VFU-avtalet. Som framgår av självvärderingen, s. 18, planerar vi att utnyttja de möjligheter som vårt nya VFU-avtal innebär för att låta studenterna ”utföra mindre uppgifter som t.ex. observationer på plats i skolorna även i anslutning till delkurserna i svenskämnet och svenskämnets didaktik”. Införandet av sådana moment i bl.a. litteraturdidaktik är alltså under planering.</p>
5f	6	3	<p>”Ämnesdidaktik, och då i synnerhet litteraturdidaktik, blir något som ligger vid sidan om ämneskunskaperna och som inte skulle kräva vetenskaplig grund i forskning.”</p> <p>Kommentar: Av självvärderingen framgår att många av de mer renodlade ämneskurserna också innehåller litteraturdidaktisk respektive språkdidaktisk forskning. Se t.ex.:</p> <p>s. 11: På delkursen läser och refererar studenterna språkvetenskapliga, litteraturvetenskapliga och <i>ämnesdidaktiska avhandlingar och forskningsartiklar</i> samt tar del av föreläsningar där verksamma forskare presenterar egen forskning.</p> <p>s. 12: På den sista terminens kurs i ämnet svenska kombineras teori, specialiserade ämneskunskaper och <i>ämnesdidaktiska praktiska undersökningar</i> i delkursen ”Litteratur och intersektionalitet” [...].</p> <p>s. 14: ”Svenska IV” med litteraturvetenskaplig inriktning inleds med delkursen ”Litteraturvetenskaplig teori i praktiken”. Delkursen breddar och fördjupar kunskapen om centrala teoribildningar, begrepp och metoder. Även <i>litteraturdidaktiska studier</i> tas upp under denna och följande delkurs, ”Litteratur och intersektionalitet”.</p> <p>s. 16: Examinationen sker bl.a. genom en skriftlig uppgift där studenterna visar att de kan definiera och kritiskt diskutera ett centralt teoretiskt begrepp, använda det i litteraturvetenskaplig analys, samt reflektera över hur dessa kunskaper och</p>

			färdigheter kan utnyttjas i en egen lektionsplanering <i>med stöd av didaktisk forskning</i> .
6	6	1-3	<p>”Bedömargruppen noterar att VFU placerats i terminer där enbart kurser i UVK ingår, och menar att ett sådant upplägg försvårar förbindelserna mellan didaktik, ämne och ämnesdidaktik inklusive metodik”.</p> <p>Kommentar: Det stämmer att VFU ligger på UVK-terminer, men upplägget medför inte att förbindelserna mellan didaktik, ämne och ämnesdidaktik försvåras. VFU I ligger på termin 3 och omsluts av en delkurs i svenskämnesdidaktik (ämnesdidaktik ges före och efter VFU) inom kursen Skolan i samhället. Ämnesdidaktiken på termin 3 är en direkt fortsättning på ämnesdidaktiken i delkursen Svenskämnets didaktik som ges under termin 2. Även VFU III ligger i anslutning till en delkurs i svenskämnesdidaktik.</p>
7	5	4-6	<p>”Eftersom ämnesdidaktiken ingår i UVK blir det otydligt hur svenskläroverutbildningens olika delar kopplas samman”</p> <p>Kommentar: (samma kommentar som ovan) Det stämmer att VFU ligger på UVK-terminer, men upplägget medför inte att förbindelserna mellan didaktik, ämne och ämnesdidaktik försvåras. VFU I ligger på termin 3 och omsluts av en delkurs i svenskämnesdidaktik (ämnesdidaktik ges före och efter VFU) inom kursen Skolan i samhället. Ämnesdidaktiken på termin 3 är en direkt fortsättning på ämnesdidaktiken i delkursen Svenskämnets didaktik som ges under termin 2. Även VFU III ligger i anslutning till en delkurs i svenskämnesdidaktik.</p>

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
9	2	1-3	<p>”För att höja den mycket låga svarsfrekvensen i det allmänna digitala kursvärderingssystemet har IKE börjat arbeta med pappersburen kursvärdering i samband med det sista undervisningstillfället inom varje kurs, vilket har resulterat i en markant högre svarsfrekvens”.</p> <p>Kommentar: Här vill vi förtydliga att kursvärderingar på papper även genomförs vid ISD.</p>

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: [Umeå universitet

Yrkesexamen: [Ämneslärarexamen med inriktning mot årskurs 7-9 och Ämneslärarexamen med inriktning mot gymnasieskolan]

Bilaga: [411-00377-18_UMU_UVK]

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till maria.nyman@uka.se. Ange **411-00377-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
1	2	5	Ämnesdidaktik behandlas inte i Umeå universitets utbildningsvetenskapliga kärna utan i ämnesstudier, i examensarbetet och i VFU-kurser (se inlämnade självvärderingar för alla ämnen samt för UVK). Att delar av den personal som undervisar i den utbildningsvetenskapliga kärnan har en forskningsbakgrund inom ämnen eller ämnesdidaktik, innebär alltså inte att det är ämnesdidaktik som behandlas i utbildningsvetenskaplig kärna utan att personalen också har forskningskompetens inom exempelvis generell didaktik och pedagogik eller inom övriga områden som enligt Högskoleförordningen ingår i utbildningsvetenskaplig kärna: exempelvis vetenskapsteori, värdegrund demokratins grunder och skolväsendets historia.

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: [Umeå universitet]

Yrkesexamen: [Ämneslärarexamen med inriktning gymnasielärare i undervisningsämnet matematik]

Bilaga: [411-00377-18 UMU_matematik_GY]

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till maria.nyman@uka.se. Ange **411-00377-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
2	2	7	Bedömgargruppens formulering kan misstolkas. Med "för närvarande" menade lärarna vid intervjun att det vid intervjutillfället inte fanns några studenter alls som genomförde ett examensarbete i matematik. Alla valde att genomföra sitt arbete i sitt andra ämne (som alltså inte är matematik). Det innebär att det inte fanns några examensarbeten som kunde kopplas till matematikdidaktiska forskningsprojekt under läsåret 18/19. Både läsåret innan och innevarande läsår finns arbeten som är knutna till forskningsprojekt. Information om möjligheten att koppla sitt arbete till befintliga projekt inklusive beskrivning av pågående forskningsprojekt sker inför varje läsår.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
2	6	1	Inriktningens 90 hp består av 12 kurser omfattande 7,5 hp där tre (3) var matematikdidaktiska. Det kvarstår därmed 9 kurser i matematik, inte 7 som yttrandet anger.
2	6	5	<p>Det är oklart om bedömargruppen menar att lärosätet brister i sin redogörelse av hur man tolkat målet, i både självvärdering och vid intervjun med lärarna. Det är också oklart om bedömargruppen anser att det är själva redogörelsen för tolkningen som är det problematiska eller om man anser att innehållet i de 9 kurserna inte är tillfredsställande. På sid 3, tredje stycket, rad 7 anges nämligen att bedömargruppen saknar "en reflektion".</p> <p>Lärosätets tolkning av målet är att studenten ska erhålla väsentligt fördjupade kunskaper i förhållande till den matematik som behandlas på gymnasieskolan. I självvärderingen (sid 6) anger lärosätet att utbildningen i matematik är formad så att den ger "en fördjupning inom sådana delar som är relevanta för undervisning inom gymnasieskolan". I självvärderingen och under intervjun med lärarna redogjordes för kedjan av kurser inom analysområdet med ett innehåll som sträcker sig bortom det som behandlas inom gymnasieskolans Matematik 5 och som "bygger vidare på" och "fördjupar" grundläggande kunskaper och här nämns bland annat serier, flervariabelanalys och differentialekvationer (se även sid 7 i självvärderingen). I självvärderingen (sid 20) omnämns också det utvecklingsarbete som påbörjats under läsåret och som nu resulterat i bland annat några nya kurser och nytt innehåll. Detaljerna specificerades inte i självvärderingen då det var ett pågående utvecklingsarbete men innebär t.ex. en fördjupning inom diskret matematik där bl.a. begreppen grupp, ring och kropp numera behandlas. Även denna kurs utgör en väsentlig fördjupning i förhållande till gymnasieskolans kurser i matematik.</p> <p>Begreppet "väsentligt fördjupade kunskaper" är dock problematiskt då samma målformulering används för masterexamen i matematik där kravet är att studenten ska ha 60 hp på avancerad nivå i matematik. Denna typ av problematik lyftes av Umeå universitets lärare under intervjun. Lärosätets tolkning av målet är därför att studenten ska erhålla väsentligt fördjupade kunskaper i förhållande till den matematik som behandlas på gymnasieskolan. De "kedjor" som lärarna lyfte under intervjun ska säkerställa just detta.</p>
2	6	9	Det är oklart vad bedömargruppen menar med "går inte utöver grundnivån". Gäller det terminologin som används för kursklassificering där grundnivå används för kurser inom den första cykeln (kandidatexamen)? Umeå universitet har valt ett

			<p>upplägg där ämnets basblock om 90 hp ser likadant ut oavsett i vilken ordning ämnena studeras. På det sättet ges studenterna samma möjligheter att förbereda sig för både VFU och ett eventuellt examensarbete inom ämnet. Inom ramen för 90 hp studeras både ämnesteorin och ämnesdidaktik och kurserna når inte bortom den första cykeln. Det är oklart om bedömargruppen kritiserar lärosätet för detta och menar att kurser på avancerad nivå i matematik ska ingå i utbildningen. Eller gäller kritiken innehållet i de redovisade kurserna? Lärosätet har i självvärderingen redovisat ett flertal kurser där väsentlig fördjupning i vissa delar av ämnet matematik sker (sid 7). På vilket sätt dessa kurser brister med avseende på fördjupning framgår dock inte av bedömargruppens yttrande mer än att genomgånga examensarbeten ”inte tyder på fördjupade kunskaper inom något matematiskt område”. Att väsentlig fördjupning ska ske inom ämnet matematik i examensarbetet är dock inte ett angivet FSR för denna kurs.</p>
3	1	3	<p>På sid 6 i självvärderingen framgår att kurserna förbereder studenterna för ett arbete med digitala verktyg. Detta diskuterades även under intervjun med lärarna. Bedömargruppens påpekande om att digitala verktyg inte är programmering, är något som för oss är en självklarhet. På sid 20 framgår att lärosätet 2016, baserat på de interna utvärderingarna, inlett en översyn. Denna översyn har resulterat i att det från hösten 2018 inom matematikinriktningen för en ämneslärarexamen mot gymnasieskolan 8 finns 5 kurser om totalt 5 hp där studenten använder programmering i Matlab för att lösa matematiska problem, vilket också nämndes under intervjun med lärarna. I dessa kurser erhåller studenterna kunskaper och färdigheter i programmering men även i hur programmeringen används för att lösa matematiska problem. Sammanfattningsvis ingår programmering i Umeå universitets kurser inom matematikinriktningen för gymnasieskolan i en omfattning om 5 hp. Programmeringsmodulernas innehåll har tagit sin utgångspunkt i de formuleringar som finns i skolans styrdokument: <i>I undervisningen ska eleverna dessutom ges möjlighet att utveckla sin förmåga att använda digitala verktyg för att lösa problem</i>.....Det som berör programmering omnämns i styrdokumentet som <i>Strategier för matematisk problemlösning inkl modellering av olika situationer, såväl med som utan digitala verktyg och programmering</i>. Programmering ingår alltså i gymnasieskolan som ett medel för att nå målet, matematisk problemlösning. I kunskapskraven för matematikämnet nämns digitala verktyg men inte programmering.</p>
3	3	8	<p>I yttrandet anges att bedömargruppen saknar ”en reflektion om väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete”. När det gäller ”fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete” framgår det inte i yttrandet vad som brister i ämnet matematik för gymnasieskolan. Inga exempel på detta ges i bedömargruppens yttrande.</p>

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
4	1 (kursiverad text)	2	Formuleringen av den första meningen är oklar. Det går inte att utläsa om bedömargruppen anser att lärosätet brister i bara utformning och genomförande eller om man även brister i säkerställande. Ordet ”samt” skapar denna ottydlighet.
4	5	2	<p>Det är oklart vad bedömargruppen anser vara ”andras erfarenheter”. I självvärderingen för matematik nämner Umeå universitet inte begreppet ”andras erfarenheter” explicit (däremot i självvärderingen för UVK, se nedan). Lärosätet utgår dock från att det är erfarna lärares erfarenheter (dvs. beprövad erfarenhet) som avses, men här kan även andras erfarenheter vara aktuella, t.ex andra studenters erfarenheter. I självvärderingen för matematik finns ett flertal exempel på hur studenterna ska reflektera över andras erfarenheter, både under mål 3 och under andra mål. Umeå universitet anger i självvärderingen upprepat att studenten ska bearbeta litteratur (sid 11-12) under de didaktiska kurserna, inte bara vetenskaplig sådan utan även artiklar som är skrivna av erfarna lärare. Under mål 3 anges att studenterna i kursen Matematikdidaktik 2 ska <i>värdera olika val av arbetssätt och läromedel samt diskutera hur arbetet med problemlösning kan påverka elevers lärande</i>. Detta görs med utgångspunkt i de olika typer av artiklar (dvs. även artiklar som utgår från beprövad erfarenhet) som studenterna läst. Ett annat exempel är Matematikdidaktik 3 där studenten ska <i>genomföra en mindre litteraturstudie</i> inom ett valt område. Ett tredje exempel ges från den sista VFU-kursen Läraryrkets dimensioner, där studenten ska <i>motiviera sina val utifrån.... beprövad erfarenhet</i>. Exempel nämns även under Mål 4 sid 14: <i>Utifrån....beprövad erfarenhet behandlas hur barn och ungdomar lär sig och utvecklar kunskap inom taluppfattning och algebra</i>. Ytterligare exempel som ges är ett lärandemål ur Matematikdidaktik 2 <i>redogöra för elevers kunskapsutveckling.....utgående från.....beprövad erfarenhet</i>. Under mål 2 nämns fler lärandemål som kopplar till denna del av målet: <i>Kritiskt granska egna och andras statistiska resonemang (sid 9) och diskutera och kritiskt värdera...egna och andras lösningar och resultat (sid 10)</i>.</p> <p>Under intervjun med lärarna ställdes inga konkreta frågor om ”andras erfarenheter”.</p> <p>Värt att notera är också de skrivningar som återfinns i yttrandet för del 1 (UVK), sid 5, stycke 1: ”Utifrån detta uppfattar bedömargruppen att studenterna bereds goda möjligheter inom sin utbildning att uppnå målet”. Se även redovisat FSR i självvärderingen för UVK (sid 14) ”värdera och kritiskt granska sin egen och andras undervisnings- och bedömningspraktik ur både ett bedömningssteoretiskt perspektiv och ett motivationsteoretiskt perspektiv” samt bedömningskriterium</p>

			för VFU-kursen Att undervisa i ämne 6 hp: ”I relation till mål 4 läggs särskild vikt vid studentens förmåga till didaktisk analys av såväl egen som <i>andras</i> undervisning.”
4	5	2	<p>Bedömargruppen efterlyser en reflektion kring förmågan att ”bidra till yrkesutvecklingen och kunskapsutvecklingen”. Självvärderingen innehåller ett flertal exempel på detta. På sid 12 i självvärderingen anges att studenten i Matematikdidaktik 2 för sitt val av problemområde ska ”<i>argumentera för vikten av att studera detta</i>”. I den avslutande VFU-kursen ska studenten ”...<i>reflektera över den egna professionsutvecklingen...</i>” I examensarbetet är själva utgångspunkten att frågeställningarna ska vara relevanta för skolan och där framgår tydligt att studenten ska ”<i>diskutera resultaten i förhållande till yrkesverksamheten</i>” (sid 13 i självvärderingen). Av kursplanen för examensarbete framgår att det handlar om ”<i>ett systematiskt studium av undervisning och lärande i ämnet matematik</i>” och ett av lärandemålen är tydligt kopplat till relevansen: ”<i>självständigt formulera ett syfte och undersökningsbara frågeställningar med relevans för läraryrket</i>”. Av utrymmesskäl lyftes inte det sista exemplet i självvärderingen.</p> <p>Inga frågor ställdes under intervjun med lärarna kring detta. Hade det gjorts hade lärosätet kunnat klargöra detta.</p> <p>Värt att notera är också de skrivningar som återfinns i del 1. sid 4, stycke 5: ”bedömargruppen bedömer VFU-kursen och dagboken som ett bra sätt att träna studenterna i de egenskaper som krävs för ett framgångsrikt yrkesutövande”</p>
5	2	2	<p>Bedömargruppen anser att Umeå universitet inte förbereder studenterna tillräckligt systematiskt inför VFU. Det är dock oklart om bedömargruppen anser att lärosätet varken i självvärderingen eller i lärarintervjun ger tillräckligt många exempel för att det ska anses vara systematiskt eller om det framkommit någon information från studentintervjuerna. På vilken grund baseras alltså bedömningen och vad är det som brister med avseende på systematik? I självvärderingen (sid 14 samt sid 16) beskrivs bl.a. arbetet med att skapa planeringar och utformning av examination i såväl formativt som summativt syfte. Under intervjun med lärarna lyftes presentationsövningar och uppgragen med olika arbetssätt t.ex utomhusmatematik.</p> <p>Värt att notera är också de skrivningar som återfinns i del 1. sid 5, stycke 4: ”Bedömargruppen finner detta sätt att säkerställa målet som berömvärd, eftersom det på ett relevant sätt tränar den studerande i kunskaper som är relevanta inom professionen”</p>
5	2	3	<p>Bedömargruppen påpekar att andelen handledare med adekvat utbildning bör öka. Det är oklart vilken information man baserar detta uttalande på och det är</p>

			också oklart om det gäller handledare generellt, det vill säga att det är en synpunkt som framkommer i alla yttranden gällande Umeå universitet eller om det gäller specifikt matematikområdet.
5	6	5	<p>Bedömargruppen anser att lärosätet ska arbeta mer med lärande och utveckling hos elever som snabbt når fram till kursmålen. Begreppet specialpedagogik innefattar både elever i svårigheter och elever med fallenhet för ämnet. I kursen Matematikdidaktik 3 behandlades båda dessa. Här fanns lärandemål som t.ex <i>redogöra för hur man kan arbeta med elever med speciella behov avseende arbetsätt och arbetsformer, redogöra för delar av den matematikdidaktiska forskningen, särskilt inom området elever med speciella behov, utforma en lektionsplanering som beaktar elever med speciella behov, reflektera över relevanta etiska aspekter vad det gäller undervisning av elever med speciella behov.</i> I begreppet "elever med speciella behov" ingår alltså även elever som snabbt når fram till kursmålen.</p> <p>Inga frågor ställdes under intervjun med lärarna. Hade bedömargruppen frågat, så hade lärarna kunnat klargöra detta.</p>

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
6	2	1	Under intervjun påpekade lärarna att lärosätet själva identifierat lärandemål som rör jämställdhet som ett utvecklingsområde. Detta innebär att lärandemål ska införas på såväl de matematikdidaktiska kurser som kursen Matematikens historia, Det är oklart om bedömargruppen noterat detta.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
6	5	6	Ordet "nästa" i "kursens nästa gång" är felaktigt. På sid 20 framgår att studenterna ska utse en representant som ska granska sammanställningen av den utvärdering som görs senare på kursen av den aktuella studentgruppen. Studentgranskaren är en av studenterna i den aktuella gruppen.
6	6	1	Bedömggruppen anger i sitt yttrande att "Det är dock upp till institutionen vad dessa uppföljningar ska innehålla". Detta är felaktigt då institutionens riktlinjer anger att utvärderingen ska utformas så att fakultetens kursrapport kan fyllas i.
6	6	3	<p>Det är oklart vad bedömggruppen menar med "det vore bra med riktlinjer kring innehållet och genomförandet". På sid 20 framgår att institutionen har riktlinjer för kursutvärderingar. Innehållet i en kursutvärdering styrs till mycket stor del av upplägget av fakultetens kursrapport. Bedömggruppen antyder att synpunkterna inte skulle nå längre än till kursledaren men så är inte fallet, eftersom studentgranskaren ges möjlighet att granska samtliga underlag innan denne accepterar kursrapporten. Samtliga kursrapporter finns tillgängliga för alla lärare och studenter och rapporterna diskuteras i GU-rådet och tas därefter vidare till prefektens beslutsmöte. Vid årliga dialoger diskuteras dessutom resultatet av kursutvärderingar med Lärarhögskolan (se tabell på sid 21 i självvärderingen).</p> <p>Inga frågor kring detta ställdes vid intervjun med lärarna. Hade detta gjorts hade lärosätet kunnat klargöra detta.</p>

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
7	4	3	<p>Det är oklart om synpunkten gällande studentinflytande är generell eller om det gäller studenterna i matematik. Bedömargruppen antyder att det inte finns rutiner för studentinflytande på lärosätetsnivå vilket är felaktigt. På sid 22 framgår det att lärosätet har studentrepresentation i alla beredande och beslutande organ och att Lärarhögskolan har dialoger med studentkårens sektion för lärarstudenter, UmPe. Utöver detta genomförs utvärderingar på både kurs- och programnivå, allt enligt universitetets kvalitetssystem. Till detta läggs nybörjarenkäten och studentbarometern, utvärderingar som genomförs regelbundet på lärosätetsnivå. Kursutvärderingar genomförs på alla kurser inom matematikinriktningen och samtliga studenter ges möjlighet att framföra sina synpunkter i de programutvärderingar som genomförs i mitten och slutet av utbildningen. Utöver detta är lärarstudenterna representerade i studentrådet vid institutionen. Allt detta framgår av självvärderingen på sid 22 och på sid 20-21. Studenterna informeras om möjligheten att delta i beredande och beslutande organ tidigt i utbildningen men det är inte alla studenter som väljer att ta till sig av denna information och utmaningen är att få fler studenter att engagera sig i dessa formella sammanhang.</p> <p>Det är också oklart om bedömargruppen upplever det informella inflytandet som problematiskt. Umeå universitet vill påminna om att UKÄ i sina egna anvisningar (sid 13) har uppmanat lärosätet att beskriva även detta: "Studentinflytandet handlar också om det individuella inflytandet, det som är mer informellt och som rör den enskilda studenten...". Oavsett vilket, är merparten av vägarna för studentinflytande inom matematik för gymnasieskolan och i utbildningen i stort vid lärosätet formella, vilket Umeå universitet redogör för i självvärderingen.</p>

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
8	3	3	Lärosätet har själva identifierat detta som ett utvecklingsområde (se sid 20) och moduler omfattande totalt 5 hp har utvecklats. Detta lyftes under intervjun med lärarna. Se även kommentar som gäller yttrandet för Mål 1.

Ny tabell inlagd. Kommentarer kring "samlat omdöme"

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
9	4+5	2	Jämställdhetsperspektivet nämns i två meningar i det samlade omdömet. Yttrandet anger att "målet inte uppnås" i båda styckena. Det är dock oklart vad det är som brister då formuleringen skiljer sig åt från det fullständiga yttrandet. I det fullständiga yttrandet kan det tolkas som att det endast är utbildningens innehåll som brister.

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Umeå universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning gymnasielärare i undervisningsämnet samhällskunskap

Bilaga: 411-00377-18 UMU_samhällskunskap_GY

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till maria.nyman@uka.se. Ange **411-00377-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
1	1	4	Studenterna läser tillsammans med övriga studenter under <u>delar av</u> utbildningen.
1	1	8-9	10% avser andel av lärarens tjänst som utgörs av undervisning inom <u>ämneslärarprogrammet samhällskunskap</u> .

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	1	1-2	Ämnet samhällskunskap vid Umeå universitet rymmer statsvetenskap, nationalekonomi, sociologi samt ekonomisk historia. Kursmomentet <i>Internationell ekonomi</i> ges i samarbete mellan nationalekonomi och ekonomisk historia.
3	1	7	Kursen heter <i>Examensarbete</i> , inte <i>Samhällskunskap 4</i> .

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

--	--	--	--

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: [Umeå universitet]

Yrkesexamen: [Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska]

Bilaga: [411-00377-18_UMU_GY_Svenska]

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till maria.nyman@uka.se. Ange **411-00377-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
1	2	1	6 av 16 listade lärare hade tidsbegränsad anställning; det motsvarar 37,5% vilket då väl är ”drygt en tredjedel”. Denna information finns även i andra stycket under ”Samlat omdöme ...” på s. 9

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delnings svar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Uppsala universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet matematik

Bilaga: 411-00374-18_UU_GY_Matematik

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 19 december 2019 till utvitsy@uka.se med kopia till sebastian.steele@uka.se. Ange **411-00374-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

1. Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
1	1	3-5	Lektoratet i matematikdidaktik utlyses vid annan institution än Matematiska.
1	4	2	Det är två lärare som deltar i VFU: den adjungerade adjunkten och VFU-ansvariga universitetslektorn.

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

2. Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
3	6	2-3	Seminarier om forskningsmetoder ges gemensamt för det avslutande arbete på avancerad nivå och för de som ska läsa matematik termin 3.

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

3. Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

4.

5. Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

6.

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Uppsala universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap

Bilaga: 41-00374-18 UU_samhällskunskap_GY (003)

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 19 december 2019 till utvitsy@uka.se med kopia till sebastian.steele@uka.se. Ange **411-00374-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
4	2	8-9	Studenter inom både statskunskap och sociologi kan välja att skriva ett självständigt arbete med ämnesdidaktiskt fokus eller med ämnesfokus
4	3	1-2	Alla ämnesdidaktiska moment på Samhällskunskap D är obligatoriska, och har ingen koppling till om studenterna har ett ämnesdidaktiskt fokus på sina självständiga arbeten eller ej

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delnings svar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Uppsala universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska

Bilaga: 411-00374-18_UU_GY_Svenska

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 19 december 2019 till utvitsy@uka.se med kopia till sebastian.steele@uka.se. Ange **411-00374-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
1	1	2–3	”ingen på lärarlistan i svenska tycks vara disputerad i svenska med didaktisk inriktning eller motsvarande”. Korrigerig: Lärarlistan innehåller uppgift om examen och forskarutbildningsämne, inte om avhandling och inriktning. Nordberg (2017) har litteraturdidaktisk avhandling, se självvärdering svenska UU sid. 6, stycke 1, rad 11–13. Palmér (2010) har avhandling om muntlighet i gymnasieskolan, se självvärdering svenska UU sid. 2, stycke 3, rad 6–10. Sahlée (2017) har läroplansteoretisk avhandling. Som framgår av självvärderingen, s. 2, stycke 3, rad 9–11; se även s. 4, stycke 5, rad 2–4, har en universitetslektor med inriktning mot ämnesdidaktik anställts. Denna (Halleson) har doktorsexamen i språkdidaktik och licentiatsexamen i utbildningsvetenskap.

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
4	4	6–8	”behövs en tätare dialog mellan lärare på kurs och dem som gör VFU-besök”. Korrigerig: VFU-besökare är i huvudsak lärare på kurs eller annan kurslärare på ämneslärarutbildningen vid institutionerna.
4	4	8–9	”De senare utgörs ibland av pensionerade lärare eller medarbetare från enheten för nationella prov”. Korrigerig: VFU-besökare är i huvudsak lärare på kurs eller annan kurslärare på ämneslärarutbildningen vid institutionerna. Medarbetare vid Nationella prov är universitetsanställda vid institutionen som har kompetens motsvarande adjungerad adjunkt, se självvärdering svenska UU sid. 2, stycke 4, rad 4–9.
4	4	9–10	”Vid intervjuerna framgick inte heller tydligt om ämnesdidaktiska diskussioner genomförs med studenterna under VFU:n”. Korrigerig: ämnesdidaktiska diskussioner genomförs med studenterna under VFU:n, se självvärdering svenska sid. 10, stycke 5, rad 1–4 och sid 11, rad 1–2 samt sid. 13, hela stycke 3.
5	3	1–3	”På VFU:n säkerställs måluppfyllelse genom ett av lärandemålen genom ett av lärandemålen enligt lärosätet. Bedömargruppen lägger dock märke till att lärandemålet är nära nog identiskt med examensmålet vilket gör att progression i arbetet mot examensmålet förblir oklar.” Korrigerig: Måluppfyllelsen stärks genom flera kursmål som har fastställts av fakultetsnämnden för

			utbildningsvetenskaper för samtliga ämnes-VFU-kurser i UVK 2. Se självvärdering svenska UU sid. 9, stycke 4 i sin helhet.
5	3	3–5	”Det är dock positivt att det finns en kursansvarig för VFU som delas mellan svenska språket och litteraturvetenskap som har övergripande ansvar för examination.” Korrigerig: det är vid samtliga kurstillfällen två personer, en från nordiska språk och en från litteraturvetenskap, som delar kursansvaret och säkerställer interbedömarreliabilitet vid slutexamination av kursens olika bedömningsunderlag. Se självvärdering svenska UU sid. 9, stycke 4 i sin helhet och sid.16, stycke 3 i sin helhet som fortsätter på sid. 17.
5	3	5–6	”Däremot behöver dialogen mellan denna ansvariga och externa VFU-besökare bli bättre.” Korrigerig: Svenskläraryrket vid UU har inga externa VFU-besökare. De är alla kurslärare, eller anställda vid institutionerna med tydlig koppling till svenskläraryrket, se ovan, denna tabells rad 2 och 3.
5	3	6	”I intervjuerna framgår också att utbildningen inte i tillräcklig utsträckning förbereder studenterna för arbetet med att planera, genomföra, utveckla och bedöma undervisning i ämnet”. Korrigerig: Intervjuerna kan jämföras med självvärderingen svenska sid. 16–17 i dess helhet.

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
7	3	3–4	”I nuläget görs en del besök av pensionerade lärare och andra tillfälliga lösningar förekommer”. Korrigerig: Inga lösningar som kan uppfattas eller beteckas som ”tillfälliga” har förekommit.
7	3	4–7	”VFU-organisationen kan bli tydligare [...] för att de ska få en rättssäker bedömning oavsett vilka handledare studenterna får och vilka som besöker dem på deras VFU-plats.” Kommentar: VFU-handledare och VFU-besökare/kursledare har samma bedömningsunderlag. Detta har utarbetats i VFU-dialog. Se självvärderingen, s. 21, hela stycke 3. Angående rättssäker bedömning, se även s. 9, hela stycke 4 och s. 10–11, stycke 5, samt slutligen s. 13, hela stycke 3.

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Örebro universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen

Bilaga: 411-00376-18_ORU_GY_UVK

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till erik.karlsson@uka.se. Ange **411-00376-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
3	2	5	<p>I yttrandet står det: ”Studenterna får primärt orientera sig i kvantitativ metod, snarare än tillämpa den praktiskt i skriftliga och praktiska utforskande moment” (s.3).</p> <p>I självvärderingen står det att tillämpningen sker ” i undersökande aktiviteter och studier i vilka kunskapen om kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder också prövas och tillämpas. I dessa kurser problematiserar och visar studenten relationen mellan vetenskapligt producerad kunskap och kunskap som utvecklats genom beprövad erfarenhet i yrkesutövningen. Det sker bland annat genom att granska vetenskapliga undersökningar och överväga konsekvenser av olika sätt att bedriva utvärdering och utvecklingsarbete i skolverksamheter” (s.9).</p>

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
3	5	1	<p>I yttrandet står det: ”I självvärderingen saknas dock fördjupande beskrivningar av hur den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) kopplar till UVK och vikten av studenternas kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen i ämnet” (s.3).</p> <p>I självvärderingen står det: ”Studenterna utvecklar sin förmåga att tillvarata och systematisera kunskap och forskning, exempelvis med fokus på lärares didaktiska val av läromedel. I UVK 3 fördjupar studenterna förmågan ytterligare. I VFU genomförs exempelvis explorativa undersökningar som har med utvärdering, kritisk analys och utveckling av ämnesundervisning att göra. I dessa förväntas studenten bidra med ytterligare kunskapsutveckling. Även undersökningar som behandlar pedagogisk verksamhetsutveckling på en skola eller inom ett arbetslag genomförs och som syftar till utveckling av yrkesverksamheten” (s.11).</p>

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
6	6	3	<p>I yttrandet står det: ”Vid intervjuerna framkommer att återkoppling ges till studenterna. Hur detta går till och om det lett till förändringar är fortfarande ottydligt i det undersökta materialet och intervjuerna” (s.6).</p> <p>Hur detta går till framkommer i självvärderingen och framfördes även i intervjun. Rutan på sidan 21 är ett exempel på hur. Vidare framgår det i självvärderingen att ”En stor del av arbetet med uppföljning, åtgärder och återkoppling sker som en rutin i det vardagliga arbetet och i mötet med studenterna ... Under kursens gång genomförs möten i vilka studenternas och lärarnas egna åsikter, förslag och reflektioner gemensamt behandlas. Praxis är således ett öppet diskussionsklimat med rättigheter och skyldigheter i vilket egenansvar hos lärare och studenter blir en viktig aspekt för kvalitetssäkring av utbildningen samt att studenterna genomför studierna i tid. Vad som beslutas och kommer ut av kurslagens möten återkopplas till studenterna vilket konkret kan innebära att uppgifter och instruktioner justeras, att varje seminariegrupp ges möjlighet att tillsammans med läraren ta beslut och utforma en aktivitet eller att gemensamma riktlinjer justeras” (s.21).</p>
6-7	8-1	2-1	<p>I yttrandet står det: ”De automatiskt genererade frågorna i kursvärderingen gäller hela kurser och inte delkurser, vilket leder till lägre svarsfrekvens bland studenterna. Här rekommenderar bedömargruppen att åtgärder vidtas så att kursvärderingar blir ett mer användbart verktyg för kvalitetssäkring” (s.6-7).</p> <p>Detta problem hanteras redan och beskrivs på sidan 20 i självvärderingen: ” Detta problem hanteras i vissa fall genom att den automatiserade utvärderingen delas upp delkursmässigt, eller att tillägg av delkurs specifika frågor i helkursvärderingen görs. Men vanligare är att kompletterande delkursvärderingar genomförs genom muntlig dialog och/eller skriftligt på plats under sista undervisningstillfället. Kursansvarig gör sedan en analys av kursen där hänsyn tas till kursvärderings-resultatet, examinationsresultaten, händelser under kursens gång samt undervisande lärares synpunkter, och skriver därefter en utvärderingskommentar som publiceras och görs tillgänglig för studenterna”.</p>

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
7	6	4	<p>I yttrandet står det: "Kursvärderingar följs upp både under den pågående kursen och efteråt, även om svarsfrekvensen är låg. Bedömagruppen rekommenderar lärosätet att aktivt arbeta med hur svarsfrekvensen kan bli högre" (s.7).</p> <p>I självvärderingen framgår det att den låga svarsfrekvensen gäller för utvärdering av hel kurs, inte delkurser där den är hög. Problemet med den låga svarsfrekvensen på hel kurs balanseras genom lösningen på delkursnivå: "Detta problem hanteras i vissa fall genom att den automatiserade utvärderingen delas upp delkursmässigt, eller att tillägg av delkurs specifika frågor i helkursvärderingen görs. Men vanligare är att kompletterande delkursvärderingar genomförs genom muntlig dialog och/eller skriftligt på plats under sista undervisningstillfället. Kursansvarig gör sedan en analys av kursen där hänsyn tas till kursvärderings-resultatet, examinationsresultaten, händelser under kursens gång samt undervisande lärares synpunkter, och skriver därefter en utvärderingskommentar som publiceras och görs tillgänglig för studenterna" (s.20).</p>

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Samlat omdöme

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
9-10	2	2	Sammantaget innebär rättelserna ovan att justeringar även behöver göras i den sammanfattande bedömningen i yttrandet. Exempelvis det som står på sidan 10: ”På intervjuerna framkommer att återkoppling ges till studenterna. Hur detta går till och om det lett till förändringar är fortfarande otydligt i det undersökta materialet och intervjuerna”. Detta framkommer i självvärderingen och förmedlades även under intervjuerna.

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Örebro universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan
i undervisningsämnet idrott och hälsa.

Bilaga: 411-00376-18_ORU_GY_IH

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till erik.karlsson@uka.se. Ange **411-00376-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
1	3	6	<p>I yttrandet anges att: En relativt stor andel av de som undervisar mycket i utbildningen har tidsbegränsade anställningar. Bedömagruppen anser att det gör utbildningen sårbar och att det på lång sikt kan bli problematiskt.</p> <p>I självvärderingen på sidan 2 och sidan 3 anges däremot att: En majoritet av lärarna (16 st) har en tillsvidareanställning. [och att] Den höga graden av tillsvidareanställningar främjar stabiliteten inom undervisningen över tid.</p>

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	6	3	I yttrandet anges att: Det framgår visserligen att det finns en forskningsgrupp som arbetar med utbildningsvetenskapliga aspekter av idrott och att det finns projekt som rör utveckling av forskningsbaserat lärande i lärarutbildning och skola. Men bedömargruppen ställer sig undrande till forskningsgruppen MIPA. Vid intervjuerna framkommer att gruppen bedriver relativt specifik fysiologisk forskning som bland annat rör äldre och idrottsliga prestationer. Lärosätet hävdar att forskningen har varit prioriterad och att den bidrar till att höja kvaliteten på ämneslärarutbildningen. Bedömargruppen menar att lärosätet är påverkat av en tradition inom idrottsvetenskap och idrott och hälsa, och undrar om de resurser som går till den här fysiologiska forskningen verkligen kommer ämneslärarutbildningen till del.
9	1	12	<p>I det samlade omdömet i yttrandet anges vidare att: Bedömargruppen ställer sig undrande till om <u>tonvikten</u> på fysiologisk forskning verkligen kommer ämneslärarutbildningen till del och anser att i arbetet med en forskningsstrategi för lärarutbildningen 2019 - 2023 bör lärosätet ställa frågan om detta är en riktig prioritering.</p> <p>Vi ifrågasätter slutsatsen att det finns en tonvikt på fysiologisk forskning eftersom tonvikten på den forskning som är kopplad till lärarutbildningen i idrott och hälsa är didaktisk och ämnesdidaktisk. Den fysiologiska forskningen är dock central avseende de ämneskunskaper studenter behöver för att undervisa i ämnet.</p> <p>I självvärderingen på sidan 4 exemplifieras forskningen i ämnet med 11 pågående projekt. Två av dessa är fysiologisk forskning och tonvikten är här istället på de åtta projekt som är ämnesdidaktiska.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bedömning för lärande (BFL) i ämnet idrott och hälsa; didaktiska konsekvenser av styrning och performativitet. • Don't touch! - Pedagogical consequences of the "forbidden" body in Physical Education • Exercise therapy in facioscapulohumeral dystrophy - Integration of physical training in lifestyle to induce functional, tissue and quality of life benefits • Idrott och hälsa - ett ämne för lärande • Physical activity and diabetes in young adults • Möten med naturen i utbildningspraktik • Qigongträningens effekter på sinnesstämning och känslor • Religion, ethnicity and gender in physical education • Teaching traditions and learning. Comparative didactic analysis of science education and physical education and health. • Videogames as health promotion - exergaming and young peoples' learning about body, physical activity and health • Discourses on health, body and weight among PE-teachers

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
5	2	6	<p>I yttrandet anges att: Det saknas också underlag att bedöma hur utbildningen säkerställer den del av målet som handlar om att systematisera erfarenheter, för att på så sätt bidra till kunskapsutvecklingen i ämnet och ämnesområdena.</p> <p>I självvärderingen på sidan 10 anges däremot att: Kontinuerligt genom ämnesstudierna möter studenterna olika typer av övningar i grupp och individuellt som tränar förmågan att reflektera över egna och andras erfarenheter, exempelvis att studenter genomför ett lektionsinnehåll med andra studenter, där två utsedda kommentatorer leder en diskussion med hela studentgruppen där såväl de undervisade som de undervisande studenternas erfarenheter bidrar till innehållet. I VFU-kurserna genomförs moment som tydligt knyter den förmåga som examensmålet avser till yrkesverksamheten. Ett exempel är en seminarieuppgift i <i>Idrott och hälsas didaktik III</i> där studenten med utgångspunkt i ”erfarenheter från VFU, vetenskaplig litteratur och kunskaper från tidigare kurser beskriver och reflekterar kring olika exempel från VFU där undervisningen syftar till att elever värderar rörelseaktiviteter och bedömer egna utvecklingsbehov, samt med stöd i kurslitteraturen och ämnesplanen för idrott och hälsa 1 ge exempel på läraktiviteter som kan vara lämpliga för att eleverna ska få möjlighet att värdera olika rörelseaktiviteter utifrån ett idrottspsykologiskt eller fysiologiskt perspektiv” (kursuppgift).</p>

5	6	6	<p>I yttrandet anges att: Studenterna får en skriftlig uppgift från lärosätet där de får reflektera över ett antal frågor. Efter att svaren värderats skickar lärosätet ett bedömningsunderlag till handledaren som i sin tur gör en bedömning. Bedömargruppen anser att de fick tillfredställande svar på alla sina frågor om den verksamhetsförlagda utbildningen.</p> <p>Denna beskrivning är inte korrekt. I självvärderingen på sidan 15 anges:</p> <p><i>Examination:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - En skriftlig uppgift, 3hp där studenten reflekterar över sin VFU. - Fullgjord VFU, 4,5hp <p>Vid den uppföljande intervjun svarade vi på uppföljande fråga att: Handledarens bedömningsunderlag finns med från dag 1 under VFU:n och lämnas in direkt då VFU-perioden är slut. Bedömningsunderlaget är tänkt att fungera även formativt under VFU-perioden.</p>

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delnings svar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Örebro universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska

Bilaga: 411-00376-18_ORU_matematik_GY

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till erik.karlsson@uka.se. Ange **411-00376-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
1	5	4-5	En tillfällig forskartjänst fanns i diskussionerna, men den anställning som faktiskt blev var en tillvidareanställning av en lektor.

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
5	5	1-2	Lärosätet har tolkat begreppet <i>tillämpa</i> som något som görs i en faktisk undervisningssituation, vilket begränsar inslaget till VFU-kurserna. Om man som bedömare gör en vidare tolkning av detta begrepp innefattas även ett antal moment i de campusförlagda kurserna, men utgående från den ovan givna tolkningen beskrivs dessa inte i lärosätets självvärdering.

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Örebro universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen

Bilaga: 411-00376-18_ORU_GY_Musik

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till erik.karlsson@uka.se. Ange **411-00376-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
1	2	2	<p>I yttrandet står det: "Det finns även en teaterlärare som undervisar i utbildningen, vilket enligt bedömargruppen är positivt även om denna har en tidsbegränsad anställning."</p> <p>I lärartabellen nämns tre teaterlärare som undervisar i utbildningen, varav två är tillsvidareanställda.</p>
1, forts s 2	5	2	<p>I yttrandet står det: "Konstnärlig spetskompetens finns hos timanställda lärare vilket kan innebära flexibilitet i förhållande till en över tid skiftande studentgrupp, men detta kan samtidigt innebära en svaghet vad gäller kontinuiteten och helhetsperspektivet i utbildningen. Det här problematiseras i självvärderingen och det förefaller finnas en strävan mot mer av tidsbegränsade anställningar."</p> <p>I självvärderingen står det: "Musikhögskolan har hittills prioriterat upprätthållande av spetskompetens och den kvalitetssäkring som ligger däri. Å andra sidan har ledningen kommit att diskutera vinsterna i att så långt som möjligt samla underlag till deltidsanställningar för att på så vis stärka även andra kvalitetsmått, såsom exempelvis tätare dialog inom lärargruppen och förbättrade möjligheter att garantera likvärdighet i examination. I upprättad kompetensförsörjningsplan framkommer en fortsatt strävan att anställa lärare med kompetens att undervisa i flera utbildningsområden. På detta sätt kan större tjänster skapas och möjligheten till tillsvidareanställningar öka" (s. 3).</p>

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delnings svar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Örebro universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning gymnasielärare i undervisningsämnet samhällskunskap

Bilaga: 411-00376-18 ORU_samhällskunskap_GY

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till erik.karlsson@uka.se. Ange **411-00376-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningsvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Örebro universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska

Bilaga: 411-00376-18_ORU_GY_Svenska

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till erik.karlsson@uka.se. Ange **411-00376-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	1	3	Berättande, liv och medier → Berättande, liv, mening

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
7	5	5	<p>”Examinationen sker genom ett handledningsseminarium och det bedömningsunderlag [...]”</p> <p>KOMMENTAR:</p> <p>Handledarseminarierna är inte en del av examinationen. Syftet med handledarseminariet är att stötta handledarna i deras bedömning av studenterna, genom bland annat principdiskussioner om bedömningsuppdraget och aktuella bedömningskriterier. Men seminariet i sig är alltså inte examinerande.</p> <p>Ur självvärderingen s.17:</p> <p>”I de handledarseminarier som universitetslärare ansvarar för på varje övningsskola, diskuteras bedömningsfrågor och andra relevanta didaktiska frågor som kan ha aktualiserats under kursens gång. Detta seminarium medverkar till att ytterligare stärka handledarna i deras arbete. Redan i ett informationsmöte strax innan VFU-periodens inledning bjuds alla handledare in till universitetet, där ansvarig lärare informerar, bl.a. om bedömning.”</p>

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigering